

G lay U AR KILIN 
Hakim

Abdulvahap KILIN 
Avukat

TCK GENEL H K MLER KAPSAMINDA
CEZA MAHKEMELERİNDE
EN SIK KAR ILA ILAN

444

UYGULAMA HATASI

ve

BOZMA NEDENİ

7188 ila 7242 Sayılı Kanun Değişiklikleri
Madde/Fıkra Sıralı Bozma Nedenleri
Madde Uygulamalarında Dikkat Edilecek Hususlar/Pratik Bilgiler
G ncel ve  zet Yargıtay CGK/CD Kararları
AİHM ve Anayasa Mahkemesi Kararları
HSK Teftiş Kurulu Tavsiye Kararları
İlgili Mevzuat Madde Numaraları

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**TCK Genel Hükümler Kapsamında
Ceza Mahkemelerinde En Sık Karşılaşılan
444 Uygulama Hatası ve Bozma Nedeni**
Gülay Uçar Kılınç – Abdulvahap Kılınç

Hukuk Yayınları Dizisi – 2563

İkinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 44 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA

- ACAR, Hüseyin, Türk Ceza Hukukunda Müsadere Kurumu, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- ALBAYRAK, Mustafa, Türk Ceza Kanunu Öz Kitap, Adalet Yayınevi, 13. Baskı, Ankara, 2014.
- ARTUÇ, Mustafa; HIRSLI, Tahir; Hüküm Kurma Esasları, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2010.
- ARTUÇ, Mustafa; Hüküm Kurma Sanatı, 8. Baskı, Adalet Ankara, 2016.
- ARTUK, M. Emin; GÖKCEN, Ahmet; YENİDÜNYA, A. Caner; Ceza Hukuku Genel Hükümler, 4. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2009.
- BABAYİĞİT, Mustafa; Türk Hukukunda Anayasa Mahkemesi Kararlarının Geriye Yürümezliği Sorunu, TBB Dergisi 2016 (124).
- BAKICI, Sedat; 5237 Sayılı Yasa Kapsamında Ceza Hukuku Genel Hükümleri, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2008.
- BALCI, Fidan; ÖZTÜRK, Seyithan; Hüküm Kurma ve Cezanın Belirlenmesi, Adalet, Ankara, 2019.
- BALO, Yusuf Solmaz, Uluslararası İlkeler Işığında Çocuk Koruma Kanunu ve Uygulaması, Seçkin Yayıncılık, 2. Baskı, Ankara, 2009.
- CENGİZ, Serkan; DEMİRAĞ, Fahrettin; ERGÜL, Teoman; MCBRİDE, Jeremy; TEZCAN, Durmuş; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Ceza Yargılaması Kavramları, Türkiye Barolar Birliği yayını, Ankara, 2008.
- GÖKTÜRK, Neslihan; ÖZGENÇ, İzzet; ÜZÜLMEZ, İlhan; Ceza Hukukuna Giriş, Anadolu Üniversitesi Yayını, No:2476.
- GÖZÜBÜYÜK, Şeref; Anayasa Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara, 2013.
- HAKERİ, Hakan; Ceza Hukuku Genel Hükümler, 8. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara, 2009.
- HAKERİ, Hakan; Tıp Hukuku, Ankara, 2007.
- İNCEOĞLU, Sibel; BOYAR, Oya; KARAN, Ulaş; AKBULUT, Olgun; ARSLAN ÖNCÜ, Gülay; BERTAN TOKUZLU, Lami; İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa (Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Kapsamında Bir İnceleme), Avrupa Konseyi, Ankara, 2013.

- İNCEOĞLU, Sibel; İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa, (Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Kapsamında Bir İnceleme), Avrupa Konseyi Ortak Proje Baskısı, Ankara, 2013.
- ÖZGENÇ, İzzet; Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi (Genel Hükümler), 3.Bası, Adalet Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı, Ankara, 2006.
- PARLAR, Ali; HATİPOĞLU, Muzaffer; Asliye Ceza Davaları, 2. Baskı, Adalet Yayınları, Ankara, 2008.
- TEZCAN, Durmuş; ERDEM; Mustafa Ruhan, SANCAKTAR, Oğuz; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması, Adalet Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı Yayını, Ankara, 2004.
- UÇAR KILINÇ, Gülay; Çocuk Yargılamalarında Yapılan Tüm Hatalar ve Bozma Nedenleri, Adalet Yayınevi, Ankara, 2020.
- UĞURLU, Yücel; İdare Hukukunda Kazanılmış Haklara saygı ve Haklı Beklentiler Sorunu, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2003.
- YILDIRIM, Metin; Ceza Soruşturması Rehberi, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.

İNTERNET KAYNAKLARI

- ▶ GÖKCAN, Hasan Tahsin; Türk Ceza Kanunu Uygulamasında Kamu Görevlisi Kavramı, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/331434>, (18.11.2019).
- ▶ AKARCA, Mehmet, "Çocukların Ceza Hukukundaki Yeri ve Çocukların Korunması", www.anayasa.gov.tr, (E.T. 15.03.2020).

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- ▶ <https://www.anayasa.gov.tr/tr/kararlar-bilgi-bankasi/> adresinden temin edilmiştir.

HSK TEFTİŞ KURULU TAVSİYE KARARLARI

- ▶ https://www.hsk.gov.tr/TeftisKuruluIcerik/7_ceza-mah-tavsiyeleri.aspx (13.09.2019)
- ▶ https://www.hsk.gov.tr/TeftisKuruluIcerik/5_cbs-tavsiyeleri.aspx (13.09.2019) adreslerinden ve ayrıca farklı mahkemelerin tavsiye karar kartonlarından temin edilmiştir.

ELİF ALMILA PANCAROĞLU

**6284 SAYILI KANUN VE BU KANUNUN
CEZA MUHAKEMESİ
HUKUKUNDAKİ ETKİLERİ**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

6284 Sayılı Kanun ve Bu Kanunun Ceza Muhakemesi Hukukundaki Etkileri
Elif Almila Pancaroğlu

Hukuk Yayınları Dizisi – 2838

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 62 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Akad, Mehmet/ Vural Dinçkol, Bihterin /Bulut, Nihal**, Genel Kamu Hukuku, Der Yayınları, 12. Baskı, İstanbul 2016.
- Akbulut, Berrin**, “6284 Sayılı Kanun’da Şiddet ve İstanbul Sözleşmesi’nin TCK Açısından Değerlendirilmesi”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, S. 16, 2014, (s. 141-177) (**Akbulut**, 6284 Sayılı Kanun).
- Akbulut, Berrin**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Adalet Yayınevi, 7. Baskı, Ankara 2020 (**Akbulut**, Genel Hükümler).
- Akduman, İrem/Ünsalver, Barış/Cavlak, Mehmet/Oral, Gökhan/Cansunar, F. Nuray**, “Takipçi Tacizcilik, Adli Psikiyatri Dergisi”, C. 3, S. 3-4, 2006, (s. 25-33).
- Akın, Merve**, “Aile İçi Şiddet”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 71, S. 1, 2013, (s. 27-41).
- Akıncı, Şahin**, Roma Hukuku Dersleri, Sayram Yayınları, Konya 2011.
- Akıntürk, Turgut/Ateş Karaman, Derya**, Türk Medeni Hukuku (Aile Hukuku), C. 2, Beta Yayınları, 16. Baskı, İstanbul 2014.
- Akkaş, Ahmet Hulusi**, Ceza Muhakemesi Bağlamında Yargı Mercileri Kararlarının Birbirleri Üzerindeki Etkisi, Adalet Yayınları, Ankara 2016.
- Akkaya Şahin, Gülay**, “Aile İçi Şiddet Kavramı ve Aile İçi Şiddetin Uluslararası ve Ulusal Hukuki Düzenlemelerdeki Yeri”, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2010.
- Akyılmaz, Gül**, “19. ve 20. Yüzyıl Osmanlı Kanunlaştırma Hareketlerinde Kadının Hukuki Durumuna İlişkin Düzenlemeler”, Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S.1, C. 2, (s. 185-227).
- Akyılmaz, Gül**, İslâm ve Osmanlı Hukukunda Kadının Statüsü, Göksu Matbaa, Konya 2000 (**Akyılmaz**, Kadının Statüsü).
- Akyüz, Emine**, Çocuk Hukuku, Pegem Akademi Yayınları, 3. Baskı, Ankara 2013.

- Anayurt, Ömer**, Hukuka Giriş ve Hukukun Temel Kavramları, Seçkin Yayınları, 17. Baskı, Ankara 2017.
- Artuk, M. Emin/Gökçen, Ahmet/Alşahin, M. Emin/Çakır, Kerim**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Adalet Yayınevi, 11. Baskı, Ankara 2017.
- Atar, Yavuz**, Türk Anayasa Hukuku, Seçkin Yayınları, 12. Baskı, Ankara 2018.
- Atay, Ender Ethem**, Hukuk Başlangıcı, Gazi Kitabevi, 5. Baskı, Ankara 2017.
- Ateş, Mustafa**, “4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun ve Bu Kanundaki Değişiklikler Üzerine Düşünceler”, Ankara Barosu Dergisi, S.3, 2007, (s. 161-172).
- Ayan, Sezer**, Aile ve Şiddet, Ütopya Yayınevi, Ankara 2010.
- Aydın, M. Âkif**, Osmanlı Aile Hukuku, Klasik Yayınları, İstanbul 2017 (Aydın, Aile).
- Aydın, M. Âkif**, Türk Hukuk Tarihi, Beta Yayıncılık, İstanbul 2017 (Aydın, Tarih).
- Bacaksız, Pınar**, “6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Kapsamında Kadının Korunması”, Ceza Hukukunda Kadının Şiddete Karşı Korunması, Edit. Centel, Nur, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2013, (s. 13-37).
- Bakırcı, Kadriye**, “İstanbul Sözleşmesi”, Ankara Barosu Dergisi, S. 4, 2015, (s. 133-204).
- Bekri, M. Nedim**, “Gerekçeli Karar Hakkı”, Ankara Barosu Dergisi, S. 3, 2014, (s. 203-228).
- Bilican Gökkaya, Veda**, Toplumsal Cinsiyet ve Aile İçinde Kadına Yönelik Şiddet, Gece Kitaplığı Yayınları, Ankara 2018.
- Birtek, Fatih**, Ceza Muhakemesinde Delil ve İspat, Adalet Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2017.
- Bölükbaşı, Özge**, “6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Kapsamında Kadının ve Aile Bireylerinin Korunması”, Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, Erzincan 2014.
- Börü, Levent**, “Kadına Karşı Şiddette Arabuluculuk Kurumuna İlişkin Bazı Değerlendirmeler”, TBB Dergisi, Özel Sayı, 2017, (s. 173-198).

- Centel, Nur**, “Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesinde 6284 Sayılı Yasa’nın Rolü”, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 8, S. 2, 2013, (s. 39-43).
- Centel, Nur/Zafer, Hamide**, Ceza Muhakemesi Hukuku, Beta Yayınları, 18. Baskı, İstanbul 2020.
- Ceylan, Ebru**, “Türk Hukukunda Aile İçi Şiddet ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesiyle İlgili Yeni Düzenlemeler”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 109, 2013, (s. 13-54).
- Cin, Halil/Akgündüz, Ahmet**, Türk Hukuk Tarihi, Osmanlı Araştırmaları Vakfı, İstanbul 2011.
- Cin, Halil/Akyılmaz, Gül**, Türk Hukuk Tarihi, Sayram Yayınları, 5. Baskı, Konya 2013.
- Çaltekin, Demet Aslı**, “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Opuz v. Türkiye Kararı”, Legal Hukuk Dergisi, C.10, S. 112, 2012, (s. 151-228).
- Çelen, Ömer**, Bir İştirak Şekli Olarak Yardım Etme (Asli Fail Yardım Eden Ayrımı), Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- Çetinkol Çakmak, Kırılcım**, “Eşleri Tarafından Şiddet Gören Kadınlar ve Bu Kadınlara Yönelik Alınan Tedbir Kararları: Aydın Örneği”, Aile İçi Şiddet ve Polis, Polis Akademisi Yayınları, Edit. Gül, Serdar Kenan, Ankara 2013, (s. 57-87).
- Çetintürk, Ekrem**, Onarıcı Adalet ve Ceza Adalet Sistemlerinde Uzlaştırma, Adalet Yayınevi, Ankara 2017.
- Çınar, Ali Rıza**, “Ceza Yargılamasında Kamu Davasına Katılma”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN’a Armağan, C. 21, Özel Sayı, 2019, (s. 2801-2836).
- Çubukçu, Büşra Sevde**, “Kamu Davasına Zorunlu Katılma”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2019.
- Demirkır Ünlü, Müge**, Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddet, Legal Yayınları, İstanbul 2013.
- Demirbaş, Timur**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Seçkin Yayıncılık, 15. Baskı, Ankara 2020.
- Devellioğlu, Ferit**, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara 2017.

- Devrin, Şinasi Z.**, Ceza Hukuku (Vidal Magnol'un Türkçeye çevirisi), Yeni Cezaevi Matbaası, Ankara 1946.
- Doğan, İlyas**, "*Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Çerçevesinde İnsan Haklarının Korunması*", İnsan Hakları Hukuku, Astana Yayınları, Edit. Doğan, İlyas, Ankara 2015, (s. 377-407).
- Doğan, İlyas**, "*Avrupa Konseyi Çerçevesinde İnsan Haklarını Koruma Sistemi*", İnsan Hakları Hukuku, Astana Yayınları, Edit. Doğan, İlyas, Ankara 2015, (s. 367-374).
- Doğan, İlyas**, "*BM Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi*", İnsan Hakları Hukuku, Astana Yayınları, Edit. Doğan, İlyas, Ankara 2015, (s. 219-231).
- Doğan, İlyas**, "*Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi ve BM Şartı*", İnsan Hakları Hukuku, Astana Yayınları Edit. Doğan, İlyas, Ankara 2015, (s. 169-178).
- Doğan, İlyas**, İnsan Hakları Hukuku, Astana Yayınları, Edit. Doğan, İlyas, Ankara 2015.
- Doğan, İlyas/ Özdemir, Omca**, "*Afrika'da İnsan Haklarının Gelişimi ve Koruma Mekanizmaları*", İnsan Hakları Hukuku, Astana Yayınları, Edit. Doğan, İlyas, Ankara 2015, (s. 339-364).
- Doğan, İlyas/Demirdal, M. Balkan**, "*Adil Yargılanma Hakkı*", İnsan Hakları Hukuku, Astana Yayınları, Edit. Doğan, İlyas, Ankara 2015, (s. 542-573).
- Doğan, İlyas/Özdemir, Omca**, "*Evlenme ve Aile Kurma Hakkı*", İnsan Hakları Hukuku, Astana Yayınları, Edit. Doğan, İlyas, Ankara 2015, (s. 669-678).
- Doğan, Recep**, "*Kadına Yönelik Şiddetin Bir Türü Olarak Israrlı Takip (Stalking) Kavramı ve Suçu*", Ankara Barosu Dergisi, 2014, (s. 135-154).
- Donuk, Abdülkadir**, "*Çeşitli Topluluklarda ve Eski Türklerde Aile*", Tarih Dergisi, S. 33, 1982, (s. 147-168).
- Dost, Süleyman**, "*Milletlerarası Hukukta Müteakabiliyet İlkesi*", Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.5, S. 2, 2015, (s. 1-37).
- Dönmezer, Sulhi/Erman, Sahir**, Nazarî ve Tatbikî Ceza Hukuku, C. 1, Der Yayınları, 14. Baskı, İstanbul 2016.
- Dural, Mustafa/Öğüz, Tufan/Gümüş, Mustafa Alper**, Türk Özel Hukuku (Aile Hukuku), C.3, Filiz Kitabevi, 9. Baskı, İstanbul 2014.

- Dülger, İbrahim**, “Irza Geçme Suçunun Fail ve Mağdur Açısından Değerlendirilmesi”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 8, S.1-2, Milenyum Armağanı, (s. 217-235).
- Ekinci, Ekrem Buğra**, Osmanlı Hukuku, Arı Sanat Yayınevi, 3. Baskı, İstanbul 2014.
- Erdem, Mehmet**, “Aile İçi Şiddet ve 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 73, 2007, (s. 46-77).
- Erdem, Mehmet**, Aile Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 2. Baskı, Ankara 2019.
- Eren, Fikret**, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Yetkin Yayınları, 20. Baskı, Ankara 2016.
- Feyzioğlu, Metin**, “Suçsuzluk Karinesi: Kavram Hakkında Genel Bilgiler ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 48, S.1-4, 1999, (s. 135-163).
- Gençcan, Ömer Uğur**, “Çocuğun Çocuk Koruma Kanunu’na Göre Korunması”, Terazi Hukuk Dergisi, C.9, S.100, 2014, (s. 486-498).
- Gökalt, Özge Tuğçe**, “Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunda Kadın ve Şiddet”, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul 2014.
- Gözler, Kemal**, İnsan Hakları Hukuku, Ekin Yayıncılık, Bursa 2017.
- Gözler, Kemal**, Türk Anayasa Hukuku Dersleri, Ekin Yayınları, 20. Baskı, Bursa 2016.
- Gültekin Akduman, Gülümser/Korkusuz, İrfan/Akduman, Barış**, “Yaşlı İhmali ve İstismarı”, Adli Psikiyatri Dergisi, C.3, S.2, 2006, (s. 3-8).
- Günay, Mehmet**, “6284 sayılı Kanuna Göre Koruyucu ve Önleyici Tedbirler”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, S. 10, 2012, (s. 647-686).
- Günindi Ersöz, Aysel**, Toplumsal Cinsiyet Sosyolojisi, Anı Yayıncılık, Ankara 2016.
- Günşen İçli, Tülin/Öğün, Aslıhan/Özcan, Nilüfer**, Ailede Kadına Karşı Şiddet ve Kadın Suçluluğu, T.C. Devlet Bakanlığı Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü, Ankara 1995.
- Hafızoğulları, Zeki**, Ceza Normu, Seçkin Kitabevi, Ankara 1987.
- Hakeri, Hakan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Adalet Yayınevi, 23. Baskı, Ankara 2020.

- Hatemi, Hüseyin**, Aile Hukuku, On İki Levha Yayınları, 6. Baskı, İstanbul 2019.
- Hatemi, Hüseyin**, Aile Hukuku, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2019.
- İmam Taberî**, Taberî Tefsiri, C.1, Muhammet Ali es-Sâbûnî/Salih Ahmed Rıza (İhtisar ve Tahkik), Çev. Keskin, Mehmet, Millî Gazete, İstanbul 1995.
- İnal, Tamer**, “AİHM Nezdinde Kişisel Başvuru Hakkı, Yaşama Hakkının İhlali ve Aile İçi Şiddet”, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi, S. 73-74, 2010.
- Kalabalık, Halil**, İnsan Hakları Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 4. Baskı, Ankara 2015.
- Karakaya, Ramazan**, Uygulamada Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, Adalet Yayınevi, 2. Baskı, Ankara 2018.
- Karal, Dilek/Aydemir, Elvan**, Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet, Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu Sosyal Araştırmalar Merkezi, Usak Yayınları, Ankara 2012.
- Karınca, Eray**, Kız Doğursun Analar-Kadının Eş Şiddetinden Korunması, Bilgi Yayınevi, Ankara 2011 (**Karınca**, Kız Doğursun Analar).
- Karınca, Eray**, Sorularla Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Şen Matbaa, Ankara 2010 (**Karınca**, Sorularla Kadın).
- Karslı, Abdurrahim**, Medeni Muhakeme Hukuku, Alternatif Yayıncılık, 4. Baskı, İstanbul 2014.
- Kaya, İslam Sefa/Karabay, Huzeyfe**, Ceza Hukuku Sistemlerinde Uzlaştırma, Adalet Yayınevi, Ankara 2019, s. 20.
- Kılıçoğlu, Ahmet M.**, “Aile İçi Şiddetin Medeni Hukuktaki Yansımaları”, Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddet, Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddet, Savaş Yayınevi, Edit. Kaya, Funda/Özdemir, Nadire/Uygur, Gülriz, Ankara 2014, (s. 105-112) (**Kılıçoğlu**, Aile İçi Şiddet).
- Kılıçoğlu, Ahmet, M.**, Aile Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara 2015.
- Kılıçoğlu, Ahmet, M.**, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Turhan Kitabevi, Ankara 2013 (**Kılıçoğlu**, Borçlar Genel).
- Kırbaş Canikoğlu, Seher**, “Kadınlara Yönelik Şiddetin ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesine Dair Ulusal ve Uluslararası Mevzuat (İstanbul Sözleşmesi ve 6284 Sayılı Kanun)”, Ankara Barosu Dergisi, S. 3, 2015, (s. 355-378).

- Koca, Mahmut**, “İstanbul Sözleşmesi ve 6284 Sayılı Kanunun Değerlendirilmesi”, Aile Hukukundaki Hak İhlallerinin Tespiti ve Çözüm Önerileri Çalıştayı, Adalet Yayınevi, Edit. Ünal, Akın/Kalkan, Arif, Ankara 2019, (s. 27-65) (**Koca**, 6284 Sayılı Kanun).
- Koca, Mahmut**, “Temyiz Yolunda Davaya Katılma”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, S. 18, 2014, (s. 1-28) (**Koca**, Katılma).
- Koca, Mahmut/Üzülmez, İlhan**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Seçkin Yayınları, 13. Baskı, Ankara 2020.
- Kocabıyık, Seda**, “Feminist Bakış Açısıyla Türk Medeni Kanunu”, Türk Hukukunda Kadın, Öztürk, Adalet Yayınları, Edit. Öztürk, Necla/Yarar, Güven/Arslan, Şule, Ankara 2017, (s. 41-57).
- Koç, Ziya**, Ceza Muhakemesinde Katılan, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2011.
- Kudat, Ayşe**, Al Kocayı Vur Sopayı, Doğan Kitap, İstanbul 2007.
- Kunter, Nurullah**, “Tehlike Tedbiri Genel Teorisi ve Para Cezaları İçin İcrai ve İhtiyati Haciz”, İÜHFM, C. 34, S. 1-4, İstanbul 1969, (s. 17-41).
- Kunter, Nurullah**, Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, Kazancı Hukuk Yayınları, 7. Baskı, İstanbul 1981 (**Kunter**, Muhakeme).
- Kutub, Seyyid**, Fızlâl-il Kur’an (Kur’an’ın Gölgesinde), C. 3, Çev. Bekir Karlıağa, M. Emin Saraç, İ. Hakkı Şengüler, Hikmet Yayınları, İstanbul 1968.
- Kuyucu, Nisan**, AİHM İçtihadında Ayrımcılık Yasağı Çerçevesinde Kadına Yönelik Şiddet, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2014.
- Küçüktiryaki, Ahmet Yasin**, Osmanlı Aile Hukuku, İz Yayıncılık, İstanbul 2017.
- Mavili Aktaş, Aliye**, Aile İçi Şiddet-Kadının ve Çocuğun Korunması, Elma Yayınevi, Ankara 2006.
- Moroğlu, Nazan**, “Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesi 6284 Sayılı Yasa ve İstanbul Sözleşmesi”, http://portal.ubap.org.tr/App_Themes/Dergi/2012-99-1169.pdf (E.T. 25.02.2019), (**Moroğlu**, Kadına Şiddet).
- Moroğlu, Nazan**, Kadınların İnsan Hakları Sözleşmesi, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2009.

- Nuhoğlu, Ayşe**, “Sünnet ve Ceza Hukuku”, Nur Centel’e Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 2013, (s. 211-219).
- Oğurlu, Yücel**, “Ceza Mahkemesi Kararının Disiplin Cezalarına Etkisi ve Sorunu “Ne Bis in Idem” Kuralı, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 52, S. 2, 2003, (s. 101-124).
- Okuyan, Mehmet**, “Kadına Yönelik Şiddete Kur’an’ın Bakışı”, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, S.23, 2007, (s. 93-134).
- Öden, Merih**, “Türk Anayasa Hukukunda Devletin Kadınları Ev-İçi Şiddete Karşı Koruma Ödevi”, Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddet, Kaya, Savaş Yayınevi, Edit. Funda/Özdemir, Nadire/Uygur, Gülriz, Ankara 2014, (s. 77-93).
- Önder, Ayhan**, Ceza Hukuku Dersleri, Filiz Kitabevi, İstanbul 1992.
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar**, Ceza Muhakemesi Hukuku, Seçkin Yayınları, 13. Baskı, Ankara 2020 (Özbek/Doğan/Bacaksız, Muhakeme).
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Seçkin Yayıncılık, 11. Baskı, Ankara 2020 (Özbek/Doğan/Bacaksız, Genel Hükümler).
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar**, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Seçkin Yayınları, 15. Baskı, Ankara 2020 (Özbek/Doğan/Bacaksız, Özel Hükümler).
- Özdamar, Demet**, CEDAW Sözleşmesi, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2009.
- Özdamar, Demet**, Türk Kadın Hukuku Mevzuatı, Seçkin Yayıncılık, 2. Baskı, Ankara 2012.
- Özdemir, Hayrunnisa/Ruhi, Ahmet Cemal**, Çocuk Hukuku, Adalet Yayınları, Ankara 2012.
- Özekes, Muhammet/Pekcanıtez, Hakan**, Medeni Usûl Hukuku, C. 3, On İki Levha Yayıncılık, 15. Baskı, Edit. Pekcanıtez, Hakan/Özekes, Muhammet/Akkan, Mine/Taş Korkmaz, Hülya, İstanbul 2017.
- Özen, Mustafa**, Ceza Hukuku Genel Hükümler Dersleri, Adalet Yayınevi, 5. Baskı, Ankara 2020.
- Özer, Raziye**, “Şiddet Önleme İzleme Merkezleri”, Türk Hukukunda Kadın, Adalet Yayınları, Edit. Öztürk, Necla/Yarar, Güven/Arslan, Şule, Ankara 2017, (s. 151-162).

- Özgenç, İzzet**, “*Şiddet Uygulayan Kişinin Zorlama Hapsine Tabi Tutulması*”, Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi, C. 8, S. 97-98, (s. 59-61) (**Özgenç**, Zorlama Hapsi).
- Özgenç, İzzet**, Türk Ceza Hukuku Genel hükümler, Seçkin Yayınları, 16. Baskı, Ankara 2020 (**Özgenç**, Genel Hükümler).
- Özgül Kalafat, Gökçesu**, “6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ve Tedbir Kararlarının Uygulanması”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul 2019.
- Özkan, Gizem**, “*Kadına Yönelik Şiddet-Aile İçi Şiddet ve Konuya İlişkin Uluslararası Metinler Üzerine Bir İnceleme*”, Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.7, S.1, 2017, (s. 533-564).
- Öztan, Bilge**, Aile Hukuku, Turhan Kitabevi, 6. Baskı, Ankara 2015.
- Öztan, Bilge**, Medeni Hukukun Temel Kavramları, Turhan Kitabevi, 38. Baskı, Ankara 2013.
- Öztürk, Bahri/Erdem, M. Ruhan**, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku, Seçkin Yayınları, 18. Baskı, Ankara 2019.
- Öztürk, Bahri/Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Gezer, Özge Sırma/ Saygılar Kırıt, Yasemin F./Alan Akcan, Esra/Özaydın, Özdem/ Erden Tütüncü, Efser, Villemine Altınok, Derya/Tok, Mehmet Can, Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, Edit. Öztürk, Bahri, 14. Baskı, Ankara 2020.
- Öztürk, Necla**, “*Türk Hukukunda Kadına İlişkin Başlıca Düzenlemeler: Geçmişten Günümüze Genel Bakış*”, Türk Hukukunda Kadın, Edit. Öztürk, Necla/Yarar, Güven/Arslan, Şule, Adalet Yayınları, Ankara 2017, (s. 1-39).
- Parlak Börü, Şafak**, “*Kadının Korunmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmeler ve Türkiye’nin Konumu*”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Özel Sayı, 2017, (s.43-63).
- Pekcantez, Hakan/Atalay, Oğuz/Özekes, Muhammet**, Medeni Usûl Hukuku, Vedat Kitapçılık, 6. Baskı, İstanbul 2018.
- Polat, Oğuz**, Çocuk İstismarı I, Seçkin Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2017.
- Polat, Oğuz**, Klinik Adli Tıp, Seçkin Yayıncılık, 8. Baskı, Ankara 2017.
- Polat, Oğuz**, Kriminoloji ve Kriminalistik Üzerine Notlar, Seçkin Yayıncılık, 3. Baskı, Ankara 2017.

- Polat, Oğuz**, Şiddet, Seçkin Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2017.
- Sağıroğlu, Mehmet Şerif**, Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, Legal Yayıncılık, İstanbul 2013.
- Selçuk, Havva**, “Kadına Uygulanan Şiddetin Osmanlı Mahkeme Tutanaklarına Yansımaları”, Karatekin Edebiyat Fakültesi Dergisi, S.1, C.1, (s.109-126).
- Sevil, Ümran/Ünsal, Şenay**, “Yaşlılık, Yaşlı İstismarı ve İhmali”, Adli Bilimler Dergisi, C.2, S.4, 2003, (s. 17-22).
- Sevil, Ümran/Yanıkkerem, Emre/Özkan, Sevgi/Er Güneri, Sezer**, “Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet”, Dünyada Türkiye’de Kadın ve Şiddet, Nobel Akademik Yayıncılık, Edit. Korkmaz Murat/Demiray, Emine/Sevil, Ümran/Hablemitoğlu, Şengül/Taşkıran, Yavuz, Ankara 2015, (s. 565-627).
- Soyaslan, Doğan**, Ceza Hukuku Özel Hükümler, Yetkin Yayınları, 12. Baskı, Ankara 2018.
- Soyaslan, Doğan**, Ceza Muhakemesi Hukuku, Yetkin Yayınları, 8. Baskı, Ankara 2020 (Soyaslan, Muhakeme).
- Soyer Güleç, Sesim**, “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin Bakış Açısı ile Türkiye’de Aile İçi Şiddet ve Ayrımcılık”, Fasikül Dergisi, C. 2, S.10, 2010, (s. 30-32).
- Sümer, Haluk H.**, Hukuka Giriş: Kavramlar ve Kurumlar, Seçkin Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2018.
- Şahin, Cumhuri**, “İstanbul Sözleşmesi’nin Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Üzerindeki Etkisi”, Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi, C. 8, S. 97-98, 2012, (s. 17-19).
- Şahin, Cumhuri/Göktürk, Neslihan**, Ceza Muhakemesi Hukuku I, Seçkin Yayıncılık, 11. Baskı, Ankara 2020.
- Şener, Ülker**, “6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Ne Getiriyor?”, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı Değerlendirme Notu, Mart 2012, s. 3, https://www.tepav.org.tr/upload/files/13330268091.6284_Sayili_Aileni_n_Korunmasi_ve_Kadina_Yonelik_Siddetin_Onlenmesine_Dair_Kanun_Ne_Getiriyor.pdf (E. T. 14.07.2019).
- Şık, Hüseyin**, “Suçsuzluk Karinesi”, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, S.1, 2012, (s. 103-145).

- T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı-Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü**, Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması, Elma Teknik Basım Matbaacılık, Ankara 2015 (Aile İçi Şiddet Araştırması 2015).
- T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü**, Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet, Elma Teknik Basım Matbaacılık, Ankara 2009 (Aile İçi Şiddet Araştırması 2009).
- Tezcan, Mehmet**, “*Adli Kontrol*”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Ankara 2012.
- Tiryakioğlu, Emine Feyza**, “*Türk Hukukunda Kadının Şiddete Karşı Korunması ve Devletin Pozitif Yükümlülükleri*”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Ankara 2015.
- Toroslu, Nevzat/Toroslu, Haluk**, Ceza Hukuku Genel Kısım, Savaş Yayınevi, 21. Baskı, Ankara 2015.
- Tozman, Önder**, “*Suçsuzluk Karinesi: Türk Hukukundaki Sonuçları*”, Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 11, S. 3-4, 2007, (s. 315-353).
- Turgut, Bayram**, “*Ceza Muhakemesinde Tanıkların Korunması*”, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hukuk Anabilim Dalı Kamu Hukuku bilim Dalı, İstanbul 2009.
- Turla, Ahmet/Mutlu Yılmaz, Esmeray**, “*Yaşlılıkta İstismar ve İhmal*”, Adli Psikiyatri Dergisi, C.4, S.4, 2007, (s. 27-35).
- Türkmen, Ahmet**, “*Yeni Bir Hukuki Olgu Olarak Israrlı Takip ve Taciz (Stalking) ve Bunun Türk Medeni Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi*”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 11, Özel Sayı, 2009, (s. 1387-1434).
- Uçar, M. Ali**, Aile İçi Şiddet ve Aile Koruma Yasası, Yetkin Yayınları, Ankara 2003.
- Uğur, Hüsamettin**, “*Kadın ve Aile Bireylerine Yönelik Şiddete Karşı 6284 Sayılı Kanunun Getirdikleri*”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 101, 2012, (s. 333-366).
- Uygur, Gülriz**, “*Kadına Yönelik Şiddeti Önlemede Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Önemi*”, Dini Araştırmalar Dergisi, Kadın Özel Sayısı, (s. 209-227), 217.

- Uygur, Gülriz**, “Toplumsal Cinsiyet ve Adalet”, Ankara Barosu Dergisi, S.4, 2015, (s.121-132).
- Uygur, Gülriz/Çağlar Gürgey, İrem**, “Kadınların ve Kız Çocuklarının İnsan Hakları İhlali ve Bunun Bir Örneği Olarak Kadına Yönelik Şiddet”, Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddet, Savaş Yayınları, Edit. Kaya, Funda/Özdemir, Nadire/Uygur, Gülriz, Ankara 2014, (s. 9-60).
- Uyumaz, Alper/Akdağ, İdris**, “Türk Özel Hukukunda Şiddet ve Israrlı Takip Kavramı ile Israrlı Takip Mağdurunun Korunması”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 19, S. 2, 2015, (s. 45-94).
- Üçok, Coşkun/Mumcu, Ahmet/Bozkurt, Gülnihal**, Türk Hukuk Tarihi, Turhan Kitabevi, Ankara 2015.
- Ünal Özkorkut, Nevin**, “İslâm Hukukunda ve Osmanlı Uygulamasında Koca Şiddetine Karşı Kadının Başvurabileceği Hukuk Yolları”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 65, C.1, 2016, (s. 231-247).
- Ünver, Yener/Hakeri, Hakan**, Ceza Muhakemesi Hukuku, C.1, Adalet Yayınları, 15. Baskı, Ankara 2019, s. 1 (Ünver/Hakeri, C.1);
- Ünver, Yener/Hakeri, Hakan**, Ceza Muhakemesi Hukuku, C.2, Adalet Yayınları, 15. Baskı, Ankara 2019 (Ünver/Hakeri, C.2).
- Ünver, Yener/Hakeri, Hakan**, Ceza Muhakemesi Hukuku, C.3, Adalet Yayıncılık, 15. Baskı, Ankara 2019 (Ünver/Hakeri, C.3).
- Üzülmez, İlhan**, “Türk Hukukunda Suçsuzluk Karinesi ve Sonuçları”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 58, 2005, (s. 41-72).
- Vatandaş, Celalettin**, “Toplumsal Cinsiyet ve Cinsiyet Rollerinin Algılanışı”, İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Konferansları Dergisi, S. 35, 2007, (s. 29-56) (Vatandaş, Toplumsal Cinsiyet).
- Vatandaş, Celalettin**, Aile ve Şiddet: Türkiye’de Eşler Arası Şiddet, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar 2003.
- Yağcıoğlu, Ali Haydar**, “6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 19, Özel Sayı, 2017, (s. 913-966).
- Yalçın Sancar, Türkân**, Türk Ceza Hukukunda Kadın, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2013.
- Yavuz, Hakan A.**, “Onarıcı Adalet ve Uzlaştırma Kurumu Bağlamında Ceza Adalet Sisteminde Mağdurun Konumu”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, S. 23, 2015, (s. 85-115).

Yenisey, Feridun, “Uluslararası Sözleşmede Kadına Yönelik Şiddet Riskinin Değerlendirilmesi ve Türk Hukuku”, *Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi*, C. 8, S. 97-98, 2012, (s. 10-13).

Yenisey, Feridun/Nuhoğlu, Ayşe, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Seçkin Yayınları, 8. Baskı, Ankara 2020.

Yıldırım Güneri, Feride, “Aile İçinde Kadına Yöneltilen Şiddet”, *Evdeki Terör*, Mor Çatı Yayınları, İstanbul 1996.

Yıldırım, Aysel, *Sıradan Şiddet*, Boyut Matbaacılık, İstanbul 1998.

Yıldırım, Celâl, *İlmin Işığında Asrın Kur'an Tefsiri*, C. 3, Anadolu Yayınları, İstanbul 1986.

Yılmaz, Ejder, *Hukuk Sözlüğü*, Yetkin Yayınları, 10. Baskı, Ankara 2011.

Yüce, Turhan Tüfan, *Ceza Hukuku Dersleri*, C. 1, Şafak Basım ve Yayınevi, Manisa 1982.

Zencirkıran, Mehmet, *Sosyoloji*, Dora Yayıncılık, 6. Baskı, Bursa 2017.

Zorlu, Mehmet, “1888-1889 Yıllarına Ait Samsun Şer’iyye Sicilinde Yer alan Belgelerin Tahlili”, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun 2012.

<https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/>

<http://www.mevzuat.gov.tr/>

<https://legalbank.net/arama/mahkeme-kararlari>

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tbmm_internet.anasayfa

<https://www.un.org/en/sections/issues-depth/human-rights/>

<http://www.unicankara.org.tr/language/tr/ana-sayfa/>

<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>

[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22%22]})

http://portal.ubap.org.tr/App_Themes/Dergi/2012-99-1169.pdf

<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168008482e>

<http://www.unicef.org.tr/basinmerkezidetay.aspx?id=2298>

<http://www.resmîgazete.gov.tr/>

<https://www.tepav.org.tr/tr/>

<https://sozluk.gov.tr/>

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&view=gts

<https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/>

<https://www.bbc.com/turkce>

<https://www.dw.com/tr/>

<http://www.sozluk.adalet.gov.tr/>

<https://kuran.diyamet.gov.tr/>

<http://www.kuranmeali.com/>

<http://www.kadiscilleri.org/>

<https://ailevecalisma.gov.tr/>

<https://www.adalet.gov.tr/>

<https://www.icisleri.gov.tr/>

<http://www.cte.adalet.gov.tr/>

Dr. Adnan KÜÇÜK

**ABD VE LATİN AMERİKA
ÜLKELERİNDE
BAŞKANLIK SİSTEMİ
VE UYGULAMALARI**

2. BASKI

**ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

ABD ve Latin Amerika Ülkelerinde Başkanlık Sistemi ve Uygulamaları
Adnan Küçük

Hukuk Yayınları Dizisi – 2864

İkinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 02 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- “ABD Başkanı Nasıl Seçiliyor? Seçim Sistemi Hakkında Merak Ettiğiniz Herşey”, *Amerika Bülteni*, <http://amerikabulteni.com/2012/11/03/abd-baskani-nasil-seciliyor-secim-sistemi-hakkinda-merak-ettiginiz-hersey/>, (ET: 11.11.2017).
- ABD Ankara Büyükelçiliği, “Amerikan Hükümetinin Ana Hatları”, s. 4, <http://www.usemb-ankara.org.tr/ABDAAnaHatlar/Hukumet.htm#b1>, (ET: 25.11.2014).
- ABD Ankara Büyükelçiliği, “Amerika Hakkında Amerika Birleşik Devletler Anayasası Açıklamalı”, <http://photos.state.gov/libraries/turkey/231771/PDFs/abd-anayasasi.pdf>, (ET: 24.09.2014) (ABD Ankara Büyükelçiliği, “Amerika Hakkında...).
- “ABD Hükümetinin Ana Hatları”, http://turkey.usembassy.gov/amerikan_hukumet_anahatlar/, (ET: 24.09.2014).
- ACHESON, Patricia C., *Amerikan Federal Hükümeti ve Çalışma Mekanizması*, (Çev: EGERAN, Birol), Varlık y., İstanbul, 1961.
- ACOSTA, Andrés Mejía & POLGA-HECIMOVICH, John, “Parliamentary Solutions to Presidential Crises in Ecuador”, *Presidential Breakdowns in Latin America*, (Edt: LLANOS, Mariana & MARSTEINTREDET, Leiv), Palgrave Macmillan, New York, 2010, https://link.springer.com/chapter/10.1057/9780230105812_5, (ET: 17.08.2018).
- AÇIKGÜL, Hacı Ali, “Amerikan Yargı Sistemi”, *Adalet D.*, S. 43, Y. 2012.
- AÇIL, Murat, *Latin Amerika Ülkelerinde Başkanlık Sistemi*, On İki Levha y., İstanbul, 2018.
- AKAD, Mehmet, *Çoğulcu Demokraside Siyasal İktidar ve Baskı Grupları*, Z y., İstanbul, 1979.
- AKARTÜRK, Ekrem Ali, *Parlamenteer Rejim Uygulamaları ve Parti Sistemleri*, 1. B., Yeditepe Üniversitesi y., İstanbul, 2010.
- AKÇALI, Pınar, “Siyasal İstikrar ve Başkanlık Sistemi”, *Başkanlık Sistemi ve Türkiye*, (Der. İhsan KAMALAK), Kalkedon y., İstanbul, 2007.
- AKÇALI, Pınar, “Genel Özellikleri, Yararları ve Sakıncaları Işığında Başkanlık Sistemleri”, *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013. (AKÇALI, Genel Özellikleri, Yararları...)

- AKGÜL, Mehmet Emin, “Yargısal Bağımsızlık: Amerika Birleşik Devletleri Örneği”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları D.*, C. 14, S. 3, Y. 2008.
- AKKOR, Mahmut, “II. Dünya Savaşı’nın Sonu ve Truman Doktrini’nin Ortaya Çıkışı”, *VAKANÜVİS- Uluslararası Tarih Araştırmaları D.*, Y. 2, S. 2, Güz 2017.
- AKMAN ASLAN, Canan, “Başkanlık Sisteminin Latin Amerika Deneyimi: Çok Parti Sistemlerindeki Çeşitlilikler, Sorunlar ve Fırsatlar”, (Yarı) Başkanlık Sistemi ve Türkiye, Ülkeler, Deneyimler ve Karşılaştırmalı Analiz, (Der. İhsan KAMALAK), İstanbul, 2014.
- ALCANTARA, Manuel & BLONDEL, Jean & THIÉBAULT, Jean-Louis, “The Influence of the Presidential System on the Character of Latin American Democracy”, (London and New York: Routledge, 2017), <https://presidential-power.com/?p=7373>, (ET: 11.05.2018).
- ALDIKAÇTI, Orhan, *Modern Demokrasilerde ve Türkiye’de Devlet Başkanlığı*, İstanbul, 1960 (ALDIKAÇTI, *Modern Demokrasilerde...*).
- ALESKERLİ, Alesker, “Rusya Federasyonu Anayasası”, <http://www.anayasa.gen.tr/rusya.htm>, (ET: 11.02.2018).
- ALKAN, Haluk, “Karşılaştırmalı Başkanlık Sistemleri: Latin Amerika ve Sovyet Sonrası Örnekler Üzerine Bir İnceleme”, *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013 (ALKAN, *Karşılaştırmalı Başkanlık Sistemleri...*).
- ALKAN, Haluk, *Karşılaştırmalı Siyaset: Başkanlık ve Parlamenter Sistemler Işığında Yarı Başkanlık Modelleri*, Açılım y. İstanbul, 2013 (ALKAN, *Karşılaştırmalı Siyaset: Başkanlık...*).
- ALKAN, Haluk, “Latin Amerika Başkanlık Sistemleri”, *Star Gzt.*, Açık Görüş Eki, 14.02.2016.
- ALKAN, Haluk, “Latin Amerika Başkanlık Sistemi”, (06.05.2015), <http://www.sde.org.tr/tr/newsdetail/latin-amerika-baskanlik-sistemi/4287>, (ET: 05.01.2017).
- ALKAN, Haluk, “Giriş: Başkanlık Sistemi ve Latin Amerika Deneyimi”, *Geçiş Sürecinde Başkanlık Sistemleri*, Stratejik Düşünce Enstitüsü y., Ankara, 2016.
- ALKAN, Haluk, “Sonuç: Latin Amerika Siyaseti Üzerine Bazı Tespitler”, *Geçiş Sürecinde Başkanlık Sistemleri*, Stratejik Düşünce Enstitüsü y., Ankara, 2016.
- ALSTON, Lee J. & MELO, Marcus André & MUELLER, Bernardo & PEREIRA, Carlos. “Political Institutions, Policymaking Processes and Policy Outcomes in Brazil”, March 2006, <http://www.iadb.org/res/publications/pubfiles/pubR-509.pdf>, (ET: 09.09.2017).

- ALTMAN, David, "Collegiate Executives and Direct Democracy in Switzerland and Uruguay: Similar Institutions, Opposite Political Goals, Distinct Results", *Swiss Political Science Review*, V. 14, Issue 3, 2008, <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1002/j.1662-6370.2008.tb00110.x>, (ET: 11.01.2019).
- ALTMAN, David & BUQUET, Daniel & LUNA, Juan Pablo, "Constitutional Reforms and Political Turnover in Uruguay: Winning a Battle, Losing the War", http://biblioteca.clacso.edu.ar/gsd/collect/uy/uy-006/index/assoc/D12314.dir/pdf_573.pdf, (ET: 29.04.2018).
- ÁLVAREZ, Michael E. & MARSTEINTREDET, Leiv, "Presidential and Democratic Breakdowns in Latin America: Similar Causes, Different Outcomes", *Presidential Breakdowns in Latin America*, (Edt: LLANOS, Mariana & MARSTEINTREDET, Leiv), Palgrave Macmillan, New York, 2010, https://link.springer.com/chapter/10.1057/9780230105812_3, (ET: 17.08.2018)
- Amerika Birleşik Devletleri Haber ve Kültür Merkezi, *Demokrasi Nedir?*, (Çev: KÖKER, Levent), Yetkin y., Ankara, 1992.
- Amerika Bülteni, "ABD Kongresi'nin Yapısı; Senato ve Temsilciler Meclisi Nedir? Yasa Nasıl Yapılır?", (5 Ocak 2013), <http://amerikabulteni.com/2013/01/05/abd-kongresinin-yapisi-senato-ve-temsilciler-meclisi-nedir-yasa-nasil-yapilir/>, (ET: 03.01.2018).
- "Amerika Hakkında Amerika Birleşik Devletler Anayasası", <http://photos.state.gov/libraries/turkey/231771/PDFs/abd-anayasasi.pdf>, (ET: 24.09.2014)
- "Amerikan Tarihinin Ana Hatları", <http://www.usemb-ankara.org.tr/ABDAnaHatlar/Tarih.htm>, (ET: 05/05/2013).
- AMORIM NETO, Octavio, "Presidential Cabinets, Electoral Cycles, And Coalition Discipline In Brazil", (March 2000), <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.618.437&rep=rep1&type=pdf>, (ET: 04.04.2018).
- Ankara Üniversitesi Latin Amerika Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi, *Şili Cumhuriyeti Ülke Raporu*, Ankara, Şubat 2016, <http://latinamerika.ankara.edu.tr/files/2016/02/%C5%9Eili-%C3%9Clike-Raporu-%C5%9Eubat-2016.pdf>, (ET: 05.01.2017) (Ankara Üniversitesi Latin, *Şili*...).
- Ankara Üniversitesi Latin Amerika Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi, *Peru Cumhuriyeti Ülke Raporu*, Ankara, Şubat 2016, <http://latinamerika.ankara.edu.tr/files/2016/01/Peru-%C3%9Clike-Raporu-%C5%9Eubat-2016.pdf>, (16.09.2017) (Ankara Üniversitesi Latin, *Peru*...).
- ARI, Tayyar, *Amerika'da Siyasal Yapı Lobiler ve Dış Politika*, MKM y., Bursa, 2009.
- ARI, Tayyar, *Amerika'da Siyasal Yapı*, İstanbul, 1997.

- ARMAOĞLU, Fahir, *19. Yüzyıl Siyasi Tarihi, 1789-1914*, Alkım y., İstanbul, 2006.
- ARSLAN, Zühtü, *Anayasa Teorisi*, Seçkin y., Ankara, 2005.
- ARSLAN, Zühtü, “ABD Yüksek Mahkemesi ve İfade Özgürlüğü”, *ABD Yüksek Mahkemesi Kararlarında İfade Özgürlüğü*, (Der.: ARSLAN, Zühtü), Liberal Düşünce Topluluğu y., Ankara, 2003.
- ARSLAN, Nagehan Talat, *Başkanlık Sistemi ve Türkiye*, Aktüel y., Ankara, 2013.
- ARSLAN, Nagehan Talat & İZCİ, Ferit, “Kuvvetli İcra Başkanlık Sistemi Üzerine Bir Deneme” *Erzurum Kültür ve Eğitim Vakfı Akademi D.*, Y. 7, S.17, Sonbahar 2003.
- ASLAN AKMAN, Canan, “Başkanlık Sistemlerinin Latin Amerika Deneyimi: Çok Partili Sistemlerdeki Çeşitlilikler Sorunlar ve Fırsatlar”, (Yarı) *Başkanlık Sistemi ve Türkiye*, (Der.: KAMALAK, İhsan), İstanbul, 2014.
- ASLAN, Hüsamettin, “Şili; Devrim ile Darbe Sarmalında Bakır Dışların Üzerinden Geçtiği Ülke”, *Geçiş Sürecinde Başkanlık Sistemleri*, (Edt: ALKAN, Haluk), Stratejik Düşünce Enstitüsü y., Ankara, 2016. (ASLAN, Şili; Devrim ile Darbe...)
- ASLAN, Rıza, *Kuvvetler Ayrılığı Teorisi ve Uygulamalı Örnekleri İngiltere, Almanya, ABD ve İsviçre*, Dora y., Bursa, 2009 (ASLAN, *Kuvvetler Ayrılığı Teorisi*...).
- ASLAN, Rıza, *Demokratik Yönetim Sistemleri*, Dora y., Bursa, 2013.
- ASLAN AKMAN, Canan, “Başkanlık Sistemlerinin Latin Amerika Deneyimi: Çok-Parti Sistemlerindeki Çeşitlilikler, Sorunlar ve Fırsatlar”, (Edt: KAMALAK, İhsan), (Yarı) *Başkanlık Sistemi ve Türkiye*, Kalkedon y., İstanbul, 2014.
- ATAR, Yavuz, *Demokrasilerde Anayasal Değişmenin Dinamikleri ve Anayasa Yapımı*, Mimoza y., Konya, 2000 (ATAR, *Demokrasilerde Anayasal*...).
- ATAR, Yavuz, “Türkiye’nin Hukuk Devleti Sorunu: Hukukun Evrensel Üstünlüğüne Karşı Devletin Anayasal Üstünlüğü”, *Teorik ve Pratik Boyutlarıyla İfade Hürriyeti*, (Der.: ÖZİPEK, Bekir Berat), Liberal Düşünce Topluluğu y., Ankara, 2003.
- AUNIO, Antonio Muñoz, “Şili: 25 Yıllık Zayıf Demokrasi ve Üstü Kapalı Cezasızlık”, *Dünyada ve Türkiye’de Darbe Yargılamaları*, (Yay. Haz.: AKCAN, Ahmet), Lale y., İstanbul, 2017.
- AVCI, Engin, *Başkanlık Sistemi*, Yason y., Ankara, 2015.
- AYDIN, Harun, “Amerikan Başkanlık Rejimi ve Hükümet Sisteminin Belirleyici Unsuru Olarak Siyasi Partiler” *Türkiye Adalet Akademi D.*, Y. 4, S. 13, 2013. (AYDIN, *Amerikan Başkanlık Rejimi*...)

- AYDIN, Öykü Didem, "Latin Amerika'da Yeni Anayasacılık ve Yeni-Anayasacı Başkanlar Öncülüğünde Barışçıl Devrim Kuramı: -I- Hugo Rafael Chávez Frías ve Venezuela'da Demokratik Anayasa Konvansiyonu Örneği", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- AYDOĞDU, Yasin, *Seçim Sistemleri ve Türkiye*, Adalet y., Ankara, 2015.
- AYDOĞDU, Yasin, "Kolejyal Yürütme Uygulamaları: 1960 Kıbrıs Cumhuriyeti ve Uruguay Örneği", *Uyuşmazlık Mahkemesi D.*, S. 4, Y. 2014 (AYDOĞDU, Kolejyal Yürütme...).
- AYGEN, Murat, "Başkanlık Sistemi Üzerine Bir İnceleme: Türkiye Örneği", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler D.*, C. 27, S. 2, Y. Temmuz 2017.
- BAGCE, H. Emre, "Parlamentar ve Başkanlık Sistemiyle Yönetilen Ülkelerde Gelir Dağılımı Eşitsizliği ve Yoksulluk", *İnsan & İnsan D.*, Y. 4, S. 11, Kış 2017.
- BAKER, Christopher, "Government", <http://philip.greenspun.com/cr/moon/government>, (E.T: 13.08.2017).
- BAL, Bülent, *İstikrarsız Parlamentarizme Karşı Başkanlık Sistemi*, Der y., İstanbul, 2001.
- BALO, Yusuf Solmaz, "Amerika Birleşik Devletleri Mahkeme Teşkilatı", *AÜHFD.*, C. 61, S. 3, Y. 2012.
- BAŞGİL, Ali Fuat, *Esas Teşkilat Hukuku*, İstanbul, 1960.
- BENAVIDES, Juan C. Gomez, "The Impact of Elite Political Culture and Political Institutions on Democratic Consolidation in Latin America: A Comparative Study of Colombia and Venezuela", (2011), https://warwick.ac.uk/fac/soc/pais/research/researchcentres/csd/pubs_csd/swp/final_version_conference_paper.pdf, (ET: 08.07.2018).
- BENNETT, Anthony J., *US Government and Politics*, 4th Edition, Published by Philip Allan, Londra, 2013.
- BERGARA, Mario & PEREYRA, Andrés & TANSINI, Ruben & GARCÉ, Adolfo & CHASQUETTİ, Daniel & BUQUET, Daniel & MORAES, Juan Andrés, "Political Institutions, Policymaking Processes, and Policy Outcomes: The Case of Uruguay", Washington, March 2006, https://www.researchgate.net/publication/228305416_Political_Institutions_Policymaking_Processes_and_Policy_Outcomes_The_Case_of_Uruguay, (ET: 28.04.2018), (BERGARA ve diğerler, agm., 2006).
- BERGARA, Mario & PEREYRA, Andrés & TANSINI, Ruben & GARCÉ, Adolfo & CHASQUETTİ, Daniel & BUQUET, Daniel & MORAES, Juan Andrés, "Political Institutions, Policymaking Processes and Policy Outcomes: The Case of Uruguay", April 2004, <https://www.bcu.gub.uy/Comunicaciones/Jornadas%20de%20Economia/iees03j3090804.pdf>, (ET: 23.04.2018), (BERGARA ve diğerleri agm., 2004).

- BERNTZEN, Einar & SKINLO, Tor-Einar Holvik, "Peru and the Fujimori Presidential Breakdown in 2000: Continuismo Gone Bad", *Presidential Breakdowns in Latin America*, (Edt: LLANOS, Mariana & MARSTEINTREDET, Leiv), Palgrave Macmillan, New York, 2010, https://link.springer.com/chapter/10.1057/9780230105812_12, (ET: 17.08.2018).
- BEZCİ, Bünyamin, "Demokrasi ve Başkanlık Sistemi", *Yönetim Bilimleri D.*, V. 3, S. 2, Y. 2005.
- BIES, John D., "Latin American Military Autonomy: Strengthening Democracies In Post-Transition", (March 18, 2000), <http://lasa.international.pitt.edu/Lasa2000/Bies.PDF>, (ET: 07.06.2018).
- BLUM, Jennifer L., "How Much Process Is Due: The Senate Impeachment Trial Process After Nixon v. United States", *Catholic University Law Review*, V. 44, Issue 1, Fall 1994, <https://scholarship.law.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1640&context=lawreview>, (ET: 11.10.2018).
- BLONDAL, Jón R. & KRAAN, Dirk-Jan & RUFFNER, Michael, "Budgeting in the United States", *OECD Journal on Budgeting*, V. 3, No. 2, Y. 2003, <https://www.oecd.org/gov/budgeting/40001319.pdf>, (ET: 22.03.2021).
- "Bolivia (Plurinational State of)'s Constitution of 2009", https://www.constituteproject.org/constitution/Bolivia_2009.pdf, (ET: 19.05.2018).
- BONVECCHI, Alejandro & SCARTASCINI, Carlos, *The Presidency and the Executive Branch in Latin America: What We Know and What We Need to Know*, IDB Inter-American Development Bank, December 2011, <https://publications.iadb.org/bitstream/handle/11319/3959/The%20Presidency%20and%20the%20Executive%20Branch%20in%20Latin%20America%3A%20What%20We%20Know%20and%20What%20We%20Need%20to%20Know.pdf;sequence=1>, (ET: 14.08.2018).
- BOUZAT, Gabriel, "Presidential Power and Political Crisis in Argentina", *Universidad de Buenos Aires*, http://www.law.yale.edu/documents/pdf/Presidential_Power_and_Political_Crisis.pdf, (ET: 11.01.2014).
- BOZLAĞAN, Recep, *Türk Tipi Başkanlık*, Hayat y., İstanbul, 2016.
- BRADLEY, Curtis A. & POSNER, Eric A., "Presidential Signing Statements and Executive Power", *Chicago Law School: Public Law and Legal Theory Working Paper Series*, Paper No. 133.
- BRADLEY, Curtis & MORRISON, Trevor W., "Presidential Power, Historical Practice and Legal Constraint", *Columbia Law Review*, V. 113, January 15, 2013, http://scholarship.law.duke.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=5451&context=faculty_scholarship, (ET: 30.10.2017).

- BRUFF, Harold H., "Presidential Power and Administrative Rulemaking", *The Yale Law Journal*, V. 88, No. 3, January 1979.
- BRYCE, James, *Amerikan Siyasî Rejimi*, (Çev: ATAÖV, Türkaya & PAYASLIOĞLU, Arif), Türk Siyasi İlimler Derneği, y., İstanbul, 1962.
- BUITRAGO, Miguel A., "Civil Society, Social Protest, and Presidential Breakdowns in Bolivia", *Presidential Breakdowns in Latin America*, (Edt: LLANOS, Mariana & MARSTEINTREDET, Leiv), Palgrave Macmillan, New York, 2010, https://link.springer.com/chapter/10.1057/9780230105812_6, (ET: 17.08.2018).
- BULMER, Elliot, "Presidential Legislative Powers", *International IDEA Constitution-Building Primer 15*, Second Edition, 2017, <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/presidential-legislative-powers-primer.pdf>, (ET: 26.08.2018).
- BUNTE, Marco & THOMPSON, Mark R., "Perilous Presidentialism in Southeast Asia?", *Contemporary Politics*, V. 24, No. 3, <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13569775.2017.1413501?needAccess=true>, (ET: 24.08.2018).
- BUQUET, Daniel & PIÑEIRO, Rafael, "Background Paper on Uruguay", February 13, 2014, https://anticorrupt.eu/wp-content/uploads/2014/05/Uruguay-Background-Report_final.pdf, (ET: 28.04.2018).
- CAMPOS, Milagros, "Peru", *KAS Democracy Report 2009*, http://www.kas.de/upload/Publikationen/2009/dr2009/dr_peru.pdf, (ET: 21.04.2018).
- CAN, Mustafa, "ABD Yargı Sistemi ve Uyuşmazlıkların Çözümü", *Mevzuat D.*, S. 69, Y. 6, Eylül 2003, <http://www.mevzuatdergisi.com/2003/09a/04.htm>, (ET: 06.01.2018).
- CAN, Osman, "Başkanlık Sistemi Hakkında Birkaç Not", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- CAREY, John M., "Presidential Versus Parliamentary Government" *Handbook of New Institutional Economics*, (Edt: MENARD, Claude & SHIRLEY, Marry M.), Netherlands, 2005, https://www.colorado.edu/ibs/es/alston/psci4028/fall_2010/Presidential%20versus%20Parliamentary%20Government%20by%20Carey.pdf, (ET: 21.05.2018).
- CAREY, John M. & LEVİTSKY, Steven, "Fujimori's Party Already Controls Peru's Congress. Here's Why Observers are Worried", (03.06.2016), https://www.washingtonpost.com/news/monkey-cage/wp/2016/06/03/fujimoris-party-already-controls-perus-congress-heres-why-observers-are-worried/?utm_term=.6f0ba0f98c13, (ET: 13.08.2017).

- CARLIN, Ryan E., "Democratic Orientations in The Americas", *The Political Culture of Democracy in The Americas 2017/2017: A Comparative Study of Democracy and Governance*, (Report Edt: COHEN, Mollie J. & LUPU, Noam & ZECHMEISTER, Elizabeth J.), August 2017, https://www.vanderbilt.edu/lapop/ab2016/AB2016-17_Comparative_Report_English_V2_FINAL_090117_W.pdf, (ET: 05.06.2018).
- "Carlos Mesa", https://en.wikipedia.org/wiki/Carlos_Mesa, (ET: 25.09.2018).
- CENTELLAS, Miguel, "Parliamentarized Presidentialism: New Democracies, Constitutional Engineering, and the Bolivian Model", (19-22 Nisan 2001, Chicago), https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:iCtu282AzqwJ:https://www.researchgate.net/profile/Miguel_Centellas/publication/264001635_Parliamentarized_Presidentialism_New_Democracies_Constitutional_Engineering_and_the_Bolivian_Model/links/0deec53c7ea490efa5000000/Parliamentarized-Presidentialism-New-Democracies-Constitutional-Engineering-and-the-Bolivian-Model+&cd=6&hl=en&ct=clnk&gl=tr, (22.08.2018).
- "Chapter 4. Government and Politics", *Uruguay o Country Study*, (Edt: HUDSON, Rex A. & MEDİTZ, Sandra W.), 2nd. Ed., Washington, 1992, http://www.marines.mil/Portals/59/Publications/Uruguay%20Study_3.pdf, (ET: 23.04.2018).
- CHASQUETTI, Daniel, "Cabinets and Legislative Cartels in Uruguay: Examining the Legislative Consequences of Government Formation", *Journal of Politics in Latin America*, V. 5, No. 1, 2013, <https://d-nb.info/103545954X/34>, (ET: 29.04.2018).
- CHEIBUB, Jose Antonio, *Presidentialism, Parliamentarism, and Democracy*, Cambridge University Press, Cambridge, 2007, http://fdjpkc.fudan.edu.cn/_upload/article/files/10/bd/dd6bb622400a8cccedde721a4568/8a90b72d-e5bf-477b-aad7-34154990497b.pdf, (ET: 21.05.2018).
- CHEIBUB, José Antonio & ELKINS, Zachary & GINSBURG, Austin Tom, "Latin American Presidentialism in Comparative and Historical Perspective", <https://www.uio.no/english/research/interfaculty-research-areas/democracy/news-and-events/events/seminars/2011/papers-roma-2011/Rome-Cheibub%202011.pdf>, (ET: 13.06.2018).
- "Chile's Constitution of 1980 with Amendments Through 2015", https://www.constituteproject.org/constitution/Chile_2015.pdf?lang=en, (ET: 06.01.2017).
- CHOMSKY, Noam, "Impacts of Free Market and US Foreign Policy on Colombian and Latin American Revolution", *Revista Científica Guillermo de Ockham*, V. 13, No. 1, 2015, <https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/6456426.pdf>, (ET: 18.09.2018).

- CLARK, Susan L., "The U.S. Army In A Civil-Military Support Role In Latin America", (June 1992), *Institute For Defense Analyses*, <http://www.dtic.mil/dtic/tr/fulltext/u2/a260173.pdf>, (ET: 14.09.2018).
- COHEN, Mollie J., "Support for Electoral Democracy in the Americas", *The Political Culture of Democracy in The Americas 2017/2017: A Comparative Study of Democracy and Governance*, (Report Edt: COHEN, Mollie J. & LUPU, Noam & ZECHMEISTER, Elizabeth J.), August 2017, https://www.vanderbilt.edu/lapop/ab2016/AB2016-17_Comparative_Report_English_V2_FINAL_090117_W.pdf, (ET: 05.06.2018).
- COLE, Jared P. & GARVEY, Todd, "Impeachment and Removal", (Key Takeaways of This Report) *Congressional Research Service*, October 29, 2015, <https://fas.org/sgp/crs/misc/R44260.pdf>, (ET: 01.10.2018).
- "Colombia's Constitution of 1991 with Amendments Through 2005", https://www.constituteproject.org/constitution/Colombia_2005.pdf, (ET: 24.07.2018).
- "Constitution Of The Republic Of Ecuador", <http://pdba.georgetown.edu/Constitutions/Ecuador/english08.html>, (ET: 19.05.2018).
- "Constitution Of The Republic Of Honduras 1982", <http://www.parliament.am/library/sahmanadrutyunner/Honduras.pdf>, (ET: 24.07.2018).
- "Constitution Of The Federative Republic Of Brazil", <http://www.usig.org/countryinfo/laws/Brazil/Brazil%20Federal%20Constitution.pdf>, (ET: 09.09.2017).
- "Constitution Of The Argentine Nation", http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=282508, (ET: 09.09.2017).
- "Constitution of the Bolivarian Republic of Venezuela", <http://www.venezuelaemb.or.kr/english/ConstitutionoftheBolivarianingles.pdf>, (ET: 07.01.2017).
- "Constitutional History of Venezuela", <https://www.constitutionnet.org/country/constitutional-history-venezuela>, (ET: 03.04.2018).
- "Constitution of Mexico", https://www.oas.org/juridico/mla/en/mex/en_mex-int-text-const.pdf, (ET: 07.01.2017).
- "Constitutional History of Chile", *Constitutionnet*, <http://www.constitutionnet.org/country/constitutional-history-chile>, (ET: 29.01.2018).
- CORRALES, Javier, "Latin America a Setback for Chávez", *Journal of Democracy*, V. 22, No. 1, January 2011, <https://www.amherst.edu/media/view/311013/original/JOD%2B2011%2BCorrales%2Bpp.%2B122-136%2B%2528PJC%2Bedit%2B12-30-10%2529.pdf>, (ET: 21.07.2018).
- "Costa Rica Asamblea Legislativa (Legislative Assembly)", http://www.ipu.org/parline-e/reports/CtrlParlementaire/2073_F.htm, (E.T: 20.5.2017).

- “Costa Rica’s Constitution of 1949 With Amendments Through 2011”, https://www.constituteproject.org/constitution/Costa_Rica_2011.pdf?lang=en, (ET: 09.01.2017).
- COŞGUN, Uygur, “Dünden Bugüne Anayasacılık”, *Hukuk Gündemi D.*, S. 2, Y. 2008.
- “Countries in Latin America and the Caribbean”, <http://www.worldometers.info/geography/how-many-countries-in-latin-america/>, (ET: 22.06.2018).
- CRUZ, Consuelo & DIAMİNT, Rut, “The New Military Autonomy in Latin America”, *Journal of Democracy*, V. 9, No. 4, 1998, https://www.researchgate.net/publication/236696561_The_New_Military_Autonomy_in_Latin_America, (ET: 26.10.2018).
- ÇAM, Esat, *Devlet Sistemleri*, Der y., İstanbul, 1993.
- ÇAM, Esat, *Çağdaş Devlet Sistemleri*, Der y., İstanbul, 2000.
- ÇELİK, Fikret & YAHŞİ, Fevzi, “Modern Demokratik Toplum Tasavvurunun Oluşmasında, ‘Siyasal Kültür’ ve ‘Demokrasi Kültürü’ Olgularının Yeri”, *International Journal of Academic Value Studies*, V. 2, S. 4, Y. 2016.
- ÇİĞDEM, Ahmet, *D’nin Halleri Din, Darbe, Demokrasi*, İletişim y., İstanbul, 2009.
- ÇOLAK, Çağrı D., “Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi Yetkisinin Amerikan Sistemi Üzerinden Karşılaştırmalı Analizi”, *Strategic Public Management Journal*, V. 3, Special Issue, December 2017.
- DABÈNE, Olivier, “The Political Formula of Costa Rica”, *Phd Dissertation*, Institut d’Etudes Politiques, Grenoble, 1987, <http://lanic.utexas.edu/project/etext/llilas/tpla/8801.pdf>, (ET: 11.05.2018).
- DAHL, Robert, *Demokrasi Üstüne*, (Çev: Betül KADIOĞLU), Phoenix y., Ankara, 2001.
- “Darbe Nedir? Tarihte Darbe Yaşamış Ülkeler Hangileridir?”, (28 Şubat 2017), <http://citeserx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.1029.8606&rep=rep1&type=pdf>, (E.T.17.03.2017).
- DAVER, Bülent, *Fevkalade Hal Rejimleri*, Ankara, 1961.
- DEBORAH, James, “US Intervention in Venezuela: A Clear and Present Danger”, (January, 2006), <http://www.libertyparkusafd.org/Hale/Special%20Reports%5CPrimers2%5CUS%20Intervention%20in%20Venezuela.pdf>, (ET: 09.09.2018).
- DEERING, Christopher J. & MALTZMAN, Forrest, “The Politics of Executive Orders: Legislative Constraints on Presidential Power”, *Political Research Quarterly*, C. 52, S. 4, December 1999.

- DEMİRTAŞ, Büşra, “ABD Dış Politikası ve Lobicilik”, (15 Mayıs 2014), <http://akademikperspektif.com/2014/05/15/abd-dis-politikasi-ve-lobicilik/>, (ET: 25.11.2017).
- “Democracy Around the Regions in 2017”, *The Economist Intelligence United Limited*, https://pages.eiu.com/rs/753-RIQ-438/images/Democracy_Index_2017.pdf, (ET: 11.11.2018).
- “Democracy Index 2016 Revenge of the ‘Deplorables’”, *The Economist Intelligence United Limited*, https://www.transparency.org.nz/docs/2017/Democracy_Index_2016.pdf, (et: 14.12.2018) (Democracy Index 2016...)
- “Democracy Index 2017”, *The Economist Intelligence Unit, Democracy Index*, http://pages.eiu.com/rs/753-RIQ-438/images/Democracy_Index_2017.pdf, (ET: 05.05.2018).
- DERELİ, Esen, *Karşılaştırmalı Bir Bakışla ABD ve Fransa Siyasal Sistemleri*, Der y., İstanbul, 2001.
- DESHAZO, Peter & VARGAS, Juan Enrique, “Judicial Reform in Latin America an Assessment”, *Policy Papers on the Americas*, V. XVII, Study 2, September 2006, https://siteresources.worldbank.org/INTLAWJUSTINST/Resources/0609_latın_judicial_reform.pdf, (ET: 04.09.2018).
- DİAMOND, Larry, & PLATTNER, Marc F., *Demokrasinin Küresel Yükselişi*, Yetkin y., Ankara, 1995.
- “Dominican Republic's Constitution of 2015”, https://www.constituteproject.org/constitution/Dominican_Republic_2015.pdf?lang=en, (ET: 24.07.2018).
- DÖNER, Ayhan, “Başkanlık Sisteminin Türkiye’de Uygulanabilirliği”, *Yeni Türkiye D.*, S. 51, Y. 9, Mart-Nisan 2013.
- DUVERGER, Maurice, *Siyasal Sistemler*, (Çev: Teoman TUNÇDOĞAN), İletişim y., İstanbul, 1994.
- DUVERGER, Maurice, *Siyasal Rejimler*, (Çev: Teoman TUNÇOMAĞ), Sosyal y., İstanbul, 1986.
- DUVERGER, Maurice, *Siyasal Rejimler*, (Çev: TUNÇDOĞAN, Teoman), İletişim y., İstanbul, 1995.
- DUVERGER, Maurice, *Siyasal Partiler*, (Çev: ÖZBUDUN, Ergun), 2. B., Bilgi y., Ankara, 1974.
- DUVERGER, Maurice, *Seçimle Gelen Krallar*, (Çev: Necati ERKUT), Konuk y., İstanbul, 1975.
- “Dünya’da Yargılanan Darbeciler”, *Aljazeera Türk*, <http://www.aljazeera.com.tr/haber-analiz/dunyada-yargilanan-darbeciler>, (ET: 09.11.2018).

- EDWARD, King & HAWLEY, Joseph, "Amerikan Hükümet Sisteminin Umumi Hatları", (Çev: LÜTEM, İlhan), *AÜHFD.*, C. 17, S. 1-4, 1960.
- EFE, Haydar & KOTAN, Muhammet Lütfi, "Türkiye'de Hükümet Sistemi Tartışmaları Çerçevesinde Başkanlık Sistemi ve Türkiye'de Uygulanabilirliği", *Kafkas Üniversitesi İİBFD.*, C. 6, S. 9, Y. 2015.
- EINAUDI, Luigi R., "The Politics of Security in the Western Hemisphere", *Parameters - the US War College Quarterly*, Winter 1996-97, <https://ssi.armywarcollege.edu/pubs/parameters/articles/96winter/enaudi.htm>, (ET: 12.06.2018).
- EKİCİ, Birol, "Brezilya Yönetim Sistemi", *Uluslararası Politika Akademisi*, (22.01.2015), <http://politikaakademisi.org/2015/01/22/siyasal-sistemler-brezilya>, (ET: 22/05/2017).
- EKİNCİ, Ahmet & YILDIRIM, Serkan Nebi, "Brezilya'nın Başkanlık Sistemi Uygulaması", *Dört Kıta'da Başkanlık Sistemi*, (Edt: DOĞAN, İlyas & ÜNVER, Serdar), Astana y., Ankara, 2017.
- "Election Day: Frequently Asked Questions", *Congressional Research Service*, (Updated January 6, 2021), <https://fas.org/sgp/crs/misc/R46413.pdf>, (ET: 19.03.2021).
- "El Salvador's Constitution of 1983 with Amendments Through 2014", <http://extwprlegs1.fao.org/docs/pdf/els127410E.pdf>, (ET: 24.07.2018).
- ERDEM, Kasım, "Anayasal Organlar ve Kuvvetler Ayrılığı", *ABD Kongresinde Yasama, Denetim ve Bütçe Süreçleri*, (Edt: Semra GÖKÇİMEN), TBMM Araştırma Hizmetleri Başkanlığı y., Ankara, 2019.
- ERDOĞAN, Mustafa, *Anayasa Hukuku*, 7. B., Orion y., Ankara, 2011.
- ERDOĞAN, Mustafa, *Anayasa Hukukuna Giriş*, Orion y., Ankara, 2017.
- Erdoğan, Mustafa, *Anayasal Demokrasi*, 12. B., Siyasal Kitabevi, Ankara, 2015.
- ERDOĞAN, Mustafa, *Anayasa ve Özgürlük*, Yetkin y., Ankara, 2002.
- ERDOĞAN, Mustafa, "Başkanlık Sistemini Doğru Tartışmak", *Liberal Düşünce D.*, S. 2, Bahar 1996.
- ERDOĞAN, Mustafa, "Başkanlık Sistemi, Demokrasi ve Türkiye", *Yeni Türkiye*, S. 51, Y. 9, Mart-Nisan 2013.
- ERDOĞAN, Mustafa, *Liberal Toplum Liberal Siyaset*, Siyasal Kitabevi, Ankara, 1993.
- ERDOĞAN, Mustafa, "Başkanlık Sistemi, Demokrasi ve Türkiye", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.

- ERDOĞAN, Mustafa, "ABD'de Başarılı Olan Başkanlık Sistemi Latin Amerika'da Niye Başarısız Oldu?", (20 Şubat 2017), <http://ortaksoz.com/2017/02/20/prof-dr-mustafa-erdoganin-arastirmasi/>, (ET: 28.04.2017) (ERDOĞAN, ABD'de Başarılı Olan Başkanlık...).
- ERDOĞAN, Mustafa, "Başkanlık Sistemi, Latin Amerika Tecrübesi ve Türkiye", <http://erdoganmustafa.org/baskanlik-sistemi-latin-amerika-tecrubesi-turkiye/>, (ET: 09.01.2017).
- ERDOĞAN, Mustafa, "Başkanlık Sistemlerinde Denge ve Denetleme", *Başkanlık Sistemi, Latin Amerika Tecrübesi ve Türkiye içinde*, Liberal Perspektif Analiz, S. 3, Aralık 2016.
- ERDOĞAN, Mustafa, "Kuvvetler Ayrılığı Nedir?", *Star Gzt.*, 01.04.2010.
- ERDOĞAN TOSUN, Gülgün & TOSUN, Tanju, *Başkanlık ve Yarı Başkanlık Sistemleri*, Alfa y., İstanbul, 1999.
- EREN, Emrah Karaca, "Başkanlık Sisteminin Türk Parti Sistemi Açısından Türkiye'de Uygulanabilirliği", *Gazi Üniversitesi İİBF D.*, C. 4, S. 3, Y. 2002.
- "Ergun Özbudun: Amerikan Tipi Başkanlık Sistemi Model Olabilir mi?", *Haber ve Söz*, (4 Şubat 2016), <http://habervesoz.com/ergun-ozbudun-yazdi-amerikan-tipi-baskanlik-sistemi-model-olabilir-mi/>, (ET: 19.12.2017).
- ERHAN, Çağrı, "ABD Başkanı Nasıl Seçilir?", (30 Ekim 2016), *Akademik Perspektif*, <http://akademikperspektif.com/2016/10/30/abd-baskani-nasil-secilir/>, (ET: 11.11.2017).
- EROĞUL, Cem, *Çağdaş Devlet Düzenleri, İngiltere, Amerika, Fransa, Almanya*, 5. B., Kırılgiç y., Ankara, 2006.
- Selin ESEN, "2016 Anayasa Değişiklik Teklifinin Değerlendirilmesi", *Ankara Barosu D.*, S. 4, 2016.
- EYNDE, Oliver Vanden, "Coup-friendly Institutions and Apolitical Militaries: a Theory of Optimal Military Influence", Prepared for EPSA, Dublin, 2011, <https://www.parisschoolofeconomics.eu/docs/vanden-eynde-oliver/coups.pdf>, (ET: 12.06.2018).
- FAURIOL, Georges A., "The Political Returns of Democratic Governance", *Democratic Governance in Latin America: A Regional Discussion*, (Edt: NOGALES, Maria-Teresa & ZELAYA-FENNER, Susan), International Republican Institute, Washington, 2013, http://www.iri.org/sites/default/files/flip_docs/DemGoveLACBookfinal/files/assets/common/downloads/publication.pdf, (ET: 03.06.2018).

- FEIERSTEIN, Daniel, "National Security Doctrine in Latin America: The Genocide Question", *The Oxford Handbook of Genocide Studies*, (Edt: BLOXHAM, Donald & MOSES, A. Dirk), (April 2010), <http://www.oxfordhandbooks.com/view/10.1093/oxfordhb/9780199232116.001.0001/oxfordhb-9780199232116-e-25>, (ET: 14.09.2018).
- FELDMANN, Andreas & PERÄLÄ, Maiju, "Nongovernmental Terrorism In Latin America: Re-Examining Old Assumptions", *Kellogg Institute*, (Working Paper July 2001), <https://pdfs.semanticscholar.org/a34f/dee0cdb57d397d6787d05bed634575522eb1.pdf>, (ET: 09.09.2018).
- FENDOĞLU, Hasan Tahsin, "Başkanlık Sisteminin Türkiye'de Uygulanabilirliği", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013 (FENDOĞLU, Başkanlık Sisteminin...).
- FENDOĞLU, Hasan Tahsin, *Türkiye'de Başkanlık Sistemi*, Yetkin y., Ankara, 2015.
- FEYZİOĞLU, Turhan, *Kanunların Anayasaya Uygunluğunun Kazaî Murakabesi*, AÜSBF y., Ankara, 1951.
- FIERRO, Jaime & LECTURER, Senior, "Citizenship and Democracy in Latin America and Chile", (July 12-16, 2009), http://paperroom.ipsa.org/papers/paper_2719.pdf, (ET: 09.07.2018).
- FIGUEMIREDO, Argelina Cheibub, "The Collor Impeachment and Presidential Government in Brazil", *Presidential Breakdowns in Latin America*, (Edt: LLANOS, Mariana & MARSTEINTREDET, Leiv), Palgrave Macmillan, New York, 2010, https://link.springer.com/chapter/10.1057/9780230105812_7, (ET: 17.08.2018).
- FIGUEROA, Dante & ARENDT, Jonathan, "UPDATE: Current Constitutional Developments in Latin America", http://www.nyulawglobal.org/globalex/Constitutional_Developments_Latin_America1.html, (ET: 21.04.2018).
- "Freedom in the World 2013- Democratic Breakthroughs In The Balance", *Freedom House*, s. 14-18, <https://freedomhouse.org/sites/default/files/FIW%202013%20Booklet.pdf>, (ET: 23.07.2017).
- "Freedom In the World 2016- Anxious Dictators, Wavering Democracies: Global Freedom under Pressure", *Freedom House*, https://freedomhouse.org/sites/default/files/FH_FITW_Report_2016.pdf, (ET: 23.07.2017).
- "Freedom in the World 2017 Trend Arrows", *Freedom House*, https://freedomhouse.org/sites/default/files/FH_FIW_2017_Report_Final.pdf, (ET: 24.01.2018).
- FUNG, Archon, "Reinventing Democracy in Latin America", *Review Essay*, V. 9, No. 4, December 2011, <http://www.archonfung.net/docs/articles/2011/FungReinventingDemocracyLatinAmerica2011.pdf>, (ET: 01.06.2018).

- GARVEY, Todd, "Presidential Signing Statements: Constitutional and Institutional Implications", *Congressional Research Service*, (January 4, 2012), <https://fas.org/sgp/crs/natsec/RL33667.pdf>, (ET: 31.10.2017).
- GERHARDT, Michael J., "The Lessons of Impeachment History", *The George Washington Law Review: Faculty Publications*, V. 67, Y. 1999, <https://core.ac.uk/download/pdf/73971822.pdf>, (ET: 01.10.2018).
- GILBERT, Steven, "The U.S. Policy of Democracy Promotion in Latin America", *Senior Honors Theses*, 2008, <https://commons.emich.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=https://www.google.com.tr/&httpsredir=1&article=1147&context=honors>, (ET: 10.09.2018).
- GILDERHUS, Mark T., "The Monroe Doctrine: Meanings and Implications", *Presidential Studies Quarterly*, V. 36, No. 1, Presidential Doctrines (March 2006), <http://maihold.org/mediapool/113/1132142/data/Gilderhus.pdf>, (ET: 12.09.2018).
- GIĞERİCH, Thomas, "Anayasa Mahkemelerinde Üyelerin Atanması ve Üyeliğın Sona Ermesi: Meşruiyet, Kalite, Bağımsızlık ve Tarafsızlık Taleplerinin Uzlaştırılması İçin Benimsenen Usuller", *Anayasa Yargısı D.*, C. 27, Y. 2010.
- GONZÁLEZ, Lucas, "Unpacking Delegative Democracy: Digging Into the Empirical Content of a Rich Theoretical Concept", <http://www.unsam.edu.ar/profesores/LucasGonzalez/LGonzalez-Unpacking%20Delegative%20Democracy.pdf>, (ET: 26.08.2018).
- "Governmental Structure", <http://countrystudies.us/uruguay/63.htm>, (ET: 15.08.2017).
- GÖKÇE, Ali Fuat, "Başkanlık Sistemi Uygulamaları: ABD, Venezuela, Meksika, Brezilya, Arjantin", *Akademik Bakış D.*, S. 30, Mayıs-Haziran 2012, <http://www.akademikbakis.org/eskisite/30/04.pdf>, (ET: 30.12.2016).
- GÖKSU, Mustafa, *Amerikan Yargılama Hukukunda Tanık*, (AÜSBE, Özel Hukuk Ana Bilim Dalı, yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2001.
- GÖNENÇ, Levent, "Türkiye'deki Hükümet Sistemi Tartışmalarına İlişkin Değerlendirmeler", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013 (GÖNENÇ, Türkiye'deki Hükümet Sistemi...).
- GÖNENÇ, Levent, *Yasaların Anayasaya Uygunluğunun Denetimi ve Anayasa Yargısı, TEPAV Anayasa Çalışma Metinleri*, TEPAV y., Ankara, 2010 (GÖNENÇ, Yasaların Anayasaya...).
- GÖZE, Ayferi, *Siyasi Düşünceler ve Yönetimler*, 3. B., Beta y., İstanbul, 1986.
- GÖZLER, Kemal, *Anayasa Hukukunun Genel Esasları*, 1. B., Ekin y., Bursa, 2010.

- GÖZLER, Kemal, *Anayasa Hukukuna Giriş*, 8. B., Ekin y., Bursa, 2006.
- GÖZLER, Kemal, "Elveda Kuvvetler Ayrılığı, Elveda Anayasa: 10 Aralık 2016 Tarihli Anayasa Değişikliği Teklifi Hakkında Bir Eleştiri", www.anayasa.gen.tr/elveda-anayasa-v2.pdf, (ET: 10.03.2018).
- GÖZLER, Kemal, *Anayasa Hukukunun Genel Teorisi*, C. 1, Ekin y., Bursa, 2011.
- GÖZLER, Kemal, *Devlet Başkanları Bir Karşılaştırmalı Anayasa Hukuku İncelemesi*, Ekin Kitabevi y., Bursa, 2001. (GÖZLER, *Devlet Başkanları...*)
- "Guatemala's Constitution of 1985 with Amendments Through 1993", https://www.constituteproject.org/constitution/Guatemala_1993.pdf, (ET: 24.07.2018).
- GUIM, Mauricio, "Is Ecuador Heading Towards a Constitutional Crisis?", <http://www.icconnectblog.com/2017/11/is-ecuador-heading-towards-a-constitutional-crisis/>, (ET: 07.09.2018).
- GÜL, Cengiz, "Saf Başkanlık Modelinden Başkancı Rejim Tipolojilerine Geçişin Ampirik Yansımaları", <http://www.kazanci.com/kho2/hebb/giris.htm>, (ET: 05.07.2012).
- GÜLENER, Serdar, *Başkanlık Sistemlerinde Denge ve Denetleme (Rapor)*, SETA y., Ankara, 2016.
- GÜLLÜCE, Fahrettin, *Başkanlık Sistemi ve Türkiye'de Başkanlık Sistemi Tartışmaları*, (Kocaeli Üniversitesi SBE Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi), Kocaeli, 2014 (GÜLLÜCE, *Başkanlık Sistemi ve Türkiye'de...*).
- GÜLLÜCE, Fahrettin, "Başkanlık Sistemi Tartışmalarında Eksik Boyut: Başkanlık Sistemi Tek Tip Değil", *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Kongresi*, 29 Mayıs 2014, Kocaeli, 2014
- GÜLSOY, Mehmet Tefik, "Hükümet Sistemlerini Karşılaştırmak: Türkiye İçin Bir Değerlendirme", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013 (GÜLSOY, *Hükümet Sistemlerini...*).
- GÜLSOY, M. Tefik, *Özgürlüklerin Korunmasında Anayasa Yargısının Yeri ve Meşruluğu*, Yetkin y., Ankara, 2007.
- GÜNAL, Erdoğan, *Hükümet Sistemleri ve Türkiye'de Başkanlık Sistemi Arayışları*, Hükümdar y., İstanbul, 2015.
- GÜNER YAŞAR, Gizem, "Şili'de Başkanlık Sistemi", *Dört Kıta'da Başkanlık Sistemi*, (Edt: DOĞAN, İlyas & ÜNVER, Serdar), Astana y., Ankara, 2017.
- GÜRBÜZ, Yaşar, *Karşılaştırmalı Siyasal Sistemler*, Beta y., İstanbul, 1987.
- HAKYEMEZ, Yusuf Şevki, *Anayasa Mahkemesinin Yargısal Aktivizmi ve İnsan Hakları Anlayışı*, Yetkin y., Ankara, 2009.

- HAKYEMEZ, Yusuf Şevki, *Militan Demokrasi Anlayışı ve 1982 Anayasası*, 1. B., Seçkin y., Ankara, 2000.
- HALE, William, *Türkiye’de Ordu ve Siyaset*, (Çev: FETHİ, Ahmet), Hil y., İstanbul, 1996.
- HALSTEAD, Terry Jason, “An Overview of the Impeachment Process”, *CRS Report or Congress*, April 20, 2005, <https://www.senate.gov/reference/resources/pdf/98-806.pdf>, (ET: 10.10.2018).
- HATİPOĞLU, Osman Gökhan, *Amerikan Yönetim Düşüncesinin Doğuşu (1776-1920)*, (AÜSBE Siyaset Bilimi Ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yönetim Bilimleri Bilim Dalı Doktora Tezi), Ankara, 2015.
- HEKİMOĞLU, H. Birsen, *Karşılaştırmalı Siyasal Sistemler*, İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi y., İstanbul, 2010.
- HELMKE, Gretchen, “Presidential Crises in Contemporary Latin America”, (May 2018), s. 2, http://www.gretchenhelmke.com/uploads/7/0/3/2/70329843/helmke_blm.pdf, (ET: 21.08.2018).
- HEM, Mikal, “Evading the Censors: Critical Journalism in Authoritarian States”, *Reuters Institute for the Study of Journalism*, (2014), https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2017-10/Evading_the_Censors_Critical_journalism_in_authoritarian_states_0.pdf, (ET: 23.09.2018).
- HOGUE, Henry B., “Recess Appointments: Frequently Asked Questions”, *Report for Congress, Congressional Research Service*, (March 12, 2008). <http://www.senate.gov/reference/resources/pdf/RS21308.pdf>, (ET: 08.11.2017).
- HUNEEUS, Carlos, “11 Eylül 1973 Şili Darbesinin Çift Yönlü Yapısı”, *Dünya-da ve Türkiye’de Darbe Yargılamaları*, (Yay. Haz.: AKCAN, Ahmet), Lale y., İstanbul, 2017.
- HUNTINGTON, Samuel P., “Democracy’s Third Wave”, *Journal of Democracy*, V. 2, No. 2, Spring 1991, <https://www.ned.org/docs/Samuel-P-Huntington-Democracy-Third-Wave.pdf>, (ET: 26.09.2018).
- “Impeachment”, *History, Art & Archives*, <https://history.house.gov/Institution/Origins-Development/Impeachment/>, (ET: 19.03.2021).
- “International Agreements”, Chapter 4, <https://www.pearsonhighered.com/assets/samplechapter/0/2/0/5/0205855946.pdf>, (ET: 31.03.2021).
- “Introduction The Economist Intelligence Unit’s Democracy Index 2017”, *The Economist Intelligence United Limited 2018*, https://pages.eiu.com/rs/753-RIQ-438/images/Democracy_Index_2017.pdf, (ET: 11.11.2018).

- İLTER AKARÇAY, Ebru Rukiye, "Karşılaştırmalı Perspektiften Başkanlık Sistemi Tartışması: Koalisyon İnşası ve Kuvvetler Birliğinden Kaçınmak Mümkün mü?", Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler D., C. 4, S. 1, Mart 2016.
- İNANÇ, Hüseyin & CANER, Cantürk & BOZASLAN, Bakko Mehmet, *Türk Tipi Başkanlık Sistemi Raporu*, GRTC Küresel Araştırma ve Düşünce Merkezi y., Kütahya, 2015.
- İNSEL, Ahmet, "Bir Toplumsal Sınıf Olarak Türk Silahlı Kuvvetleri", *Bir Zümre Bir Parti Türkiye'de Ordu*, (Der.: İNSEL, Ahmet & BAYRAMOĞLU, Ali) , Birikim y., İstanbul, 2006.
- JONES, Mark P., "How Much has the Game Changed? Revisiting Policymaking in Latin America a Decade Later", <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/173821/1/IDB-WP-731.pdf>, (ET: 21.08.2018).
- KABOĞLU, İbrahim Ö., *Anayasa Hukuku Dersleri*, 12. B., Legal y., İstanbul, 2017.
- KALAYCIOĞLU, Ersin, "Başkanlık Sistemi: Türkiye'nin Diktatörlük Tehdi-diyle İmtihanı", *Başkanlık Sistemi*, (Edt: ERGÜL, Teoman), TBB y., Ankara, 2005 (KALAYCIOĞLU, Başkanlık Sistemi...).
- KALAYCIOĞLU, Ersin, "Türkiye'de Demokrasi'nin Pekişmesi: Bir Siyasal Kültür Sorunu", http://research.sabanciuniv.edu/8882/1/T%C3%BCrkiyede_Demokrasinin_Peki%C5%9Fmesi_Ozbudun_Armagan.doc, (ET: 31.11.2018) (KALAYCIOĞLU, Türkiye'de Demokrasi'nin...).
- KAMALAK, İhsan & GÜL, Hüseyin & SALLAN GÜL, Songül, "Demokrasi, Siyasal Rejim ve Başkanlık Sistemi Tartışmalarının Karşılaştırmalı Bir Analizi", *Toplam ve Demokrasi*, Y. 9 S. 19-20, Ocak-Aralık 2015.
- KAPANİ, Münci, "Amerika Birleşik Devletleri Başkanının Fevkalade Selâhiyetleri", *AÜHFD.*, C. 9, S. 1-2, Y. 1952.
- KAPANİ, Münci, *Politika Bilimine Giriş*, Bilgi y., İstanbul, 1988.
- KARATEPE, Şükrü, "Hükümet Sistemleri ve Türkiye", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- KARATEPE, Şükrü, *Darbeler Anayasalar ve Modernleşme*, 3. B., İz y., İstanbul, 1999.
- KAY, Cristóbal, "Conflict And Violence In Rural Latin America", (February 2000), (Paper Presented at the Annual Congress of ADLAF, Hamburg, 25-27 November 1999), <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.910.7124&rep=rep1&type=pdf>, (ET: 09.09.2018).
- KELEŞ, Mehrinur, *Başkanlık Rejimi*, Kanyılmaz Matbaası, İzmir, 1996.
- KESKİN, Mustafa, "ABD'nin Müdahaleci Dış Politikası: Latin Amerika Örneği", *Bariş Araştırmaları ve Çatışma Çözümleri D.*, C. 4, S. 1, Y. 2016.
- KIŞLA, Selcen Nur, "Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Başkanlık Sistemi", *Dört Kıta'da Başkanlık Sistemi*, (Edt: DOĞAN, İlyas & ÜNVER, Serdar), Astana y., Ankara, 2017.

- KİM ,Young Hun & BAHRY, Donna, "Interrupted Presidencies in Third Wave Democracies", *The Journal of Politics*, V. 70, No. 3, July 2008, http://www.academia.edu/31989108/Interrupted_Presidencies_in_Third_Wave_Democracies, (ET: 1..10.2018).
- KİRİŞ, H. Mehmet & CANSEVER, Niran, "Türkiye'de Ordu - Siyaset İlişkileri Çerçevesinde AK Parti – TSK Etkileşimine Bakış", *Süleyman Demirel Üniversitesi İİBFD*, C. 20, S. 3, 2015.
- KOÇ, Yunus & KAMBERİ, Drenusha & KARAKOÇ, Şükrü Mutlu, "Hâkim Parti Sistemi, Değişim Zorunluluğu Kısacasında Meksika Siyasal Sistemi", *Geçiş Sürecinde Başkanlık Sistemleri*, (Edt: ALKAN, Haluk), Stratejik Düşünce Enstitüsü y., Ankara, 2016.
- KOÇAK, Konur Alp, "ABD Başkanlık Sistemi: 'Ayrı' ama 'Birlikte' Çalışan Organlar", *Karşılaştırmalı Hükümet Sistemleri: Başkanlık Sistemi*, (Edt: GÖKÇİMEN, Semra) TBMM Araştırma Hizmetleri Başkanlığı y., Ankara, 2015. (KOÇAK, ABD Başkanlık Sistemi: Ayrı...)
- KOÇAK, Konur Alp, "Tarihî Şartların Bir Ürünü Olarak ABD Başkanlık Sistemi: Fren ve Denge", *2023 D.*, S. 167, Mart 2015.
- KONTACI, A. Ersoy, "Siyasî İstikrar Temelli Koalisyon Eleştirileri: Anayasa Hukuku Açısından Ampirik Bir Analiz", *TBB D.*, S. 123, Mart-Nisan 2016.
- KÖNİ, Hasan, "Bolivya Örneği Üzerinden Amerikan Politikasında Amerikan Yardım Ajansı ve Sivil Toplum Örgütleri", *21. Yüzyıl Türkiye Enstitüsü*, (26 Aralık 2013), <http://www.21yyte.org/tr/arastirma/abd/2013/12/26/7349/bolivya-ornegi-uzerinden-amerikan-politikasinda-amerikan-yardim-ajansi-ve-sivil-toplum-orgutleri>, (ET: 21.07.2018).
- KRUIJT, Dirk, "The Political Influence of the Latin American Military", (Working Paper No. 30), October 2017, http://www.cedla.uva.nl/50_publications/pdf/cuadernos/30-Cuadernos_Working_Paper-Dirk_Kruijt.pdf, (ET: 11.05.2018).
- KUBALI, Hüseyin Nail, *Anayasa Hukuku Dersleri Genel Esaslar ve Siyasi Rejimler*, İstanbul, 1971.
- KURBAN, Samet, *Başkanlık Sisteminden Beklentiler ve Türkiye*, (Dumlupınar Üniversitesi SBE Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi), Kültür, 2014.
- KUZU, Burhan, *Her Yönü ile Başkanlık Sistemi*, Babıali Kültür y., İstanbul, 2011.
- KUZU, Burhan, "Türkiye İçin Başkanlık Sistemi I", *Liberal Düşünce D.*, C. 1, S. 2, Bahar 1996.
- KÜÇÜK, Adnan, *Anayasa Hukuku*, 3. B., Orion y., Ankara, 2013.
- KÜÇÜK, Adnan, *Türkiye'nin Siyasal ve Anayasal Rejimi*, Orion y., Ankara, 2012.

- KÜÇÜK, Adnan, "İfade Hürriyetinin Sınırlandırılması", *Liberal Düşünce D.*, Y. 8, S. 32, Güz 2003.
- KÜÇÜK, Adnan, "Batıda ve Türkiye Örneğinde Yargısal Aktivizm Tartışmaları ve Yargısal Aktivizmin İyi Ya Da Kötü Bir Tutum Olup Olmadığı Meselesi" *Türkiye Adalet Akademisi D.*, Y. 8, S. 31, Temmuz 2017.
- KÜÇÜK, Adnan, "Anayasa Mahkemesi Tarafından Verilen İptal Kararlarının Erken Açıklanmasına ve Yürürlüğün Ertelenmesine Bağlı Olarak Ortaya Çıkan Bazı Sorunlar", *Uyuşmazlık Mahkemesi D.*, S. 3, Y. 2013.
- KÜÇÜK, Adnan, "Hukuk Devleti Kavramı ve Anayasa Mahkemesi Kararlarında Hukuk Devleti", *Hukuk Devleti Hukuki Bir İlke Siyasi Bir İdeal*, Adres y., Ankara, 2008 (KÜÇÜK, Hukuk Devleti Kavramı...).
- KÜÇÜK, Adnan, "Türkiye'de Askeri Darbelere ve Askeri Vesayet Düzenine Müsait Zemin Oluşturan 'Çıkış Garantileri'ne Yönelik İyileşmeler", *Uluslararası 15 Temmuz ve Darbeler Sempozyumu*, (26-28 Ekim 2017 Kartepe Zirvesi), Kocaeli, 2017.
- LALANDER, Rickard, "The Impeachment of Carlos Andrés Pérez and the Collapse of Venezuelan Partyarchy", *Presidential Breakdowns in Latin America*, (Edt: LLANOS, Mariana & MARSTEINTREDET, Leiv), Palgrave Macmillan, New York, 2010, https://link.springer.com/chapter/10.1057/9780230105812_8, (ET: 17.08.2018).
- LANZARO, Jorge, "Foundations of Pluralist Democracy and Political Structure of the State in Uruguay", Montevideo 2004, http://socialsciences.scielo.org/pdf/s_rucp/v1nse/scs_a02.pdf, (ET: 29.04.2018).
- "Legal System of Uruguay", https://www.oas.org/juridico/mla/en/ury/en_ury-int-description.pdf, (E.T. 15.08.2017).
- LEHOUCQ, Fabrice Edouard, "The Institutional Foundations of Democratic Cooperation in Costa Rica", https://libres.uncg.edu/ir/uncg/f/FLehoucq_Institutional_1996.pdf, (ET: 22.04.2018) (LEHOUCQ, The Institutional Foundations...).
- LEHOUCQ, Fabrice, "Constitutional Design And Democratic Performance In Latin America", (December 15, 2005), <http://lanic.utexas.edu/project/etext/llilas/vrp/lehoucq.pdf>, (ET: 19.07.2018).
- LEHOUCQ, Fabrice, "Bolivia's Constitutional Breakdown", *Journal of Democracy*, V. 19, Number 4, October 2008, [https://libres.uncg.edu/ir/uncg/f/F_Lehoucq_Bolivia_2008\[1\].pdf](https://libres.uncg.edu/ir/uncg/f/F_Lehoucq_Bolivia_2008[1].pdf), (ET: 03.09.2018).
- LEHOUCQ, Fabrice, "Policymaking, Parties and Institutions in Democratic Costa Rica", *Division of Political Studies*, Mexico, 1 March 2006, <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download;jsessionid=DF4C46CCFE6F1F55B9AE173D41D29D2F?doi=10.1.1.189.2509&rep=rep1&type=pdf>, (ET: 18.09.2017) (LEHOUCQ, Policymaking, Parties...).

- LEHOUCQ, Fabrice & PÉREZ-LIÑÁN, Aníbal, "Breaking Out of the Coup Trap: Political Competition and Military Coups in Latin America", *Comparative Political Studies*, V. 47, No. 8, 2014, <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.1029.8606&rep=rep1&type=pdf>, (ET: 01.06.2018).
- LEVITSKY, Steven, "The 'Normalization' Of Argentine Politics", *Journal of Democracy*, V. 11, N. 2, April 2000, <https://pdfs.semanticscholar.org/e027/5fa3b8a86c4f1200d6bc145ce881d8e0ef06.pdf>, (ET: 04.12.2018).
- LEVY, Michael & MCDONALD, Forrest, "Presidency of the United States of America", <https://www.britannica.com/topic/presidency-of-the-United-States-of-America>, (ET: 24.03.2018).
- LINDSAY, Reed, "Paraguay's Forgotten Coup", (20 December 2013), <https://www.aljazeera.com/programmes/peopleandpower/2013/12/paraguay-forgotten-coup-2013122585659847327.html>, (ET: 29.10.2018).
- LINZ, Juan J., "The Perils of Presidentialism", *Journal of Democracy*, V. 1, No. 1, Winter 1990, http://media.library.ku.edu.tr/reserve/resfall15_16/Sosc116_SEaytac/Week13.pdf, (ET: 23.08.2018).
- LITTLE, Walter, "Corruption and Democracy in Latin America", *IDS Bulletin*, V. 27, No. 2, 1996, https://opendocs.ids.ac.uk/opendocs/bitstream/handle/123456789/9239/IDSB_27_2_10.1111-j.1759-5436.1996.mp27002009.x.pdf;sequence=1, (ET: 03.06.2018).
- LİJPHART, Arend, *Çağdaş Demokrasiler*, (Çev: ÖZBUDUN, Ergun & ONULDURAN, Ersin), Türk Demokrasi Vakfı ve Siyasal İlimler Derneği Ortak Yayını, Ankara, 1989.
- LİPSON, Leslie, *Demokratik Uygarlık*, (Çev: GÜLALP, Haldun & ALKAN, Türker) Türkiye İş Bankası y., Ankara, 1984.
- LLAIRO, María Monserrat, "20. Yüzyılda Arjantin'de Siyasî İstikrarsızlık: Darbeler, Darbe Kurumlarının Davranışları ve Sosyal Etkileri", *Dünyada ve Türkiye'de Darbe Yargılamaları*, (Yay. Haz.: AKCAN, Ahmet), Lale y., İstanbul, 2017.
- LLANOS, Mariana, "Presidential Breakdowns in Argentina", *Presidential Breakdowns in Latin America*, (Edt: LLANOS, Mariana & MARSTEINTREDET, Leiv), Palgrave Macmillan, New York, 2010, https://link.springer.com/chapter/10.1057/9780230105812_4, (ET: 17.08.2018).
- LLANOS, Mariana & NOLTE, Detlef, "The Many Faces of Latin American Presidentialism", *GIGA Focus*, Latin America, No. 1, May 2016, https://www.ssoar.info/ssoar/bitstream/handle/document/46911/ssoar-2016-llanos_et_al-The_many_faces_of_Latin.pdf?sequence=1, (ET: 24.08.2018).

- LLANOS, Mariana & MARSTEINTREDET, Leiv, "Introduction: Presidentialism and Presidential Breakdowns in Latin America", *Presidential Breakdowns in Latin America*, (Edt: LLANOS, Mariana & MARSTEINTREDET, Leiv), Palgrave Macmillan, New York, 2010, https://link.springer.com/chapter/10.1057/9780230105812_1, (ET: 17.08.2018).
- LLANOS, Mariana & MARSTEINTREDET, Leiv, "Conclusions: Presidential Breakdowns Revisited", *Presidential Breakdowns in Latin America*, (Edt: LLANOS, Mariana & MARSTEINTREDET, Leiv), Palgrave Macmillan, New York, 2010, https://link.springer.com/chapter/10.1057/9780230105812_13, (ET: 17.08.2018).
- LOVEMAN, Brian E., "Military Government in Latin America, 1959–1990", *Oxford Bibliographies*, (22 September 2014), <http://www.oxfordbibliographies.com/view/document/obo-9780199766581/obo-9780199766581-0015.xml>, (ET: 12.08.2018)
- LOWY, Michael & SADER, Eder, "The Militarization of the State in Latin America", (Translated: GORMAN, Stephen), *Latin American Perspectives*, Issue 47, V. 12, No. 4, 1985, http://www.pucsp.br/cehal/downloads/relatorios/review_perspectives/militarizacion%20_estado.pdf, (ET: 07.06.2018).
- LUGO-OCANDO, Jairo & SANTAMARÍA, Sara García, "Media, Hegemony, and Polarization in Latin America", *The University of Sheffield*, <http://eprints.whiterose.ac.uk/88704/9/Media%2C%20hegemony%20chapter.pdf>, (ET: 03.07.2018).
- LUPU, Noam, "Corruption in the Americas", *The Political Culture of Democracy in The Americas 2017/2017: A Comparative Study of Democracy and Governance*, (Report Edt: COHEN, Mollie J. & LUPU, Noam & ZECHMEISTER, Elizabeth J.), August 2017, https://www.vanderbilt.edu/lapop/ab2016/AB2016-17_Comparative_Report_English_V2_FINAL_090117_W.pdf, (ET: 05.06.2018).
- MAINWARING, Scott & SHUGART, Matthew, "Juan Linz, Presidentialism, and Democracy: A Critical Appraisal", *Kellogg Institute*, (Working Paper July 1993), https://kellogg.nd.edu/sites/default/files/old_files/documents/200_0.pdf, (22.08.2018).
- MAINWARING, Scott & PEREZ-LINAN, Anibal, *Democracies And Dictatorships in Latin America Emergence, Survival, and Fall*, Cambridge University Press, New York, 2013.
- MAINWARING, Scott & PÉREZ-LINÁN, Aníbal, "Cross-Currents in Latin America", *Journal of Democracy*, V. 26, No. 1, January 2015, https://www.researchgate.net/publication/273352913_Cross-Currents_in_Latin_America, (ET: 14.08.2018).

- MAINWARING, Scott & BRINKS, Daniel & PÉREZ-LIÑÁN, Aníbal, "Classifying Political Regimes In Latin America, 1945–1999", *Kellogg Institute*, (September 2000), https://kellogg.nd.edu/sites/default/files/old_files/documents/280_0.pdf, (ET: 15.08.2018).
- MANI, Kristina, "Militares Empresarios: Approaches to Studying the Military as an Economic Actor", *Bulletin of Latin American Research*, V. 30, No. 2, Y. April 2011, <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/j.1470-9856.2010.00445.x>, (ET: 07.11.2018) (MANI, Militares Empresarios...).
- MANI, Kristina, "Military Entrepreneurs: Patterns in Latin America", *Latin American Politics and Society*, V. 53, No. 3, Y. 2011, <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/j.1548-2456.2011.00124.x>, (ET: 07.11.2018).
- MARSTEINTREDET, Leiv, "The Dominican Republic and the Fall of Balaguer 1994–1996: Presidential Breakdown or Democratic Transition?", *Presidential Breakdowns in Latin America*, (Edt: LLANOS, Mariana & MARSTEINTREDET, Leiv), Palgrave Macmillan, New York, 2010, https://link.springer.com/chapter/10.1057/9780230105812_11, (ET: 17.08.2018).
- MARSTEINTREDET, Leiv & BERNTZEN, Einar, "Latin American Presidentialism: Reducing the Perils of Presidentialism Through Presidential Interruptions", <https://ecpr.eu/Filestore/PaperProposal/f957ce28-4c26-4362-b562-9249de7971f8.pdf>, (Et: 31.01.2018).
- MECEK, Hüseyin, "Meksika Başkanlık Sistemi", *Dört Kıta'da Başkanlık Sistemi*, (Edt: İlyas DOĞAN & Serdar ÜNVER), Astana y., Ankara, 2017.
- MEIRELES, Fernando, "Latin American Presidents and Their Oversized Government Coalitions", <http://presidential-power.com/?p=6195>, (ET: 21.04.2018).
- "Meksika'da Başkanlık Sistemi ve Türkiye", 12 Mart 2015, <http://www.tuicakademi.org/meksikabaskanlik-sistemi-ve-turkiye-tuncer-bal/>, (ET: 01.01.2017).
- Meksika Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği, *Meksika Ülke Raporu 2013*, Basım Tarihi 2015, <http://www.slideshare.net/sahinler34/meksika-lke-raporu-2013-49187360>, (ET: 01.01.2017).
- MELO, Carlos Ranulfo, "The 2014 Elections and the Brazilian Party System", *A Journal of the Brazilian Political Science Association*, V. 9, Issue 1, 2015, <http://www.scielo.br/pdf/bpsr/v9n1/1981-3821-bpsr-9-1-0093.pdf>, (ET: 20.05.2018).
- MELO, Marcus André, "Strong Presidents, Robust Democracies? Separation of Powers and Rule of Law in Latin America", *Brazilian Political Science Review*, V. 4, No. Se, Rio de Janeiro, 2009, <http://socialsciences.scielo.org/>

- scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1981-38212009000100010, (ET: 18.09.2017) (MELO, Strong Presidents, Robust...).
- MELO, Juliana, "Political Parties in Brazil", (11 October 2013), <http://thebrazilbusiness.com/article/political-parties-in-brazil>, (ET: 20.05.2018).
- MELO, Marcus Andre & PEREIRA, Carlos, "Post-scriptum- in Light of June 2013 Mass Protests", <http://comunicacao.ffeilch.usp.br/sites/comunicacao.ffeilch.usp.br/files/postscriptum.pdf>, (ET: 09.09.2017).
- METİN, Yüksel, *Başkanlık Sistemi*, Orion y., Ankara, 2017.
- "Mexico's Constitution of 1917 With Amendments Through 2015", https://www.constituteproject.org/constitution/Mexico_2015.pdf?lang=en, (ET: 24.01.2018).
- MEYER, Peter J., "Organization of American States: Background and Issues for Congress", (introduction) *Congressional Research Service*, (March 14, 2018), <https://fas.org/sgp/crs/row/R42639.pdf>, (ET: 22.09.2018).
- MEYNAUD, Jean, *Politikada Baskı Grupları*, Varlık y., İstanbul, 1975.
- MİRELA, Nicolai Elena & AKKUŞ, Bülent, "Bitmeyen Tango: Otoritarizm ve Demokratikleşme Sarkacında Bir Ülke Olarak Arjantin", *Geçiş Sürecinde Başkanlık Sistemleri*, (Edt: ALKAN, Haluk), Stratejik Düşünce Enstitüsü y., Ankara, 2016.
- MİŞ, Nebi & ASLAN, Ali & AYVAZ, M. Erkut & DURAN, Hazal, *Dünyada Başkanlık Sistemi Uygulamaları (Rapor)*, 2. B., SETA y., Ankara, 2016.
- MORAES, Juan Andrés, "The Electoral Basis Of Ideological Polarization In Latin America", *The Kellogg Institute for International Studies*, Working Paper, March 2015, https://kellogg.nd.edu/sites/default/files/old_files/documents/403_0.pdf, (ET: 21.07.2018).
- MORLINO, Leonardo, "Empirical Analysis", *The Quality of Democracies in Latin America, Chapter 3*, (Edt: MORLINO, Leonardo), International IDEA, Stockholm, 2016, <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/the-quality-of-democracies-in-latin-america.pdf>, (ET: 26.05.2018).
- MORLINO, Leonardo, "Concluding Remarks", *The Quality of Democracies in Latin America, Chapter 4*, (Edt: MORLINO, Leonardo), International IDEA, Stockholm, 2016, <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/the-quality-of-democracies-in-latin-america.pdf>, (ET: 26.05.2018).
- MUFTI, Mariam, "What do We Know About Hybrid Regimes After Two Decades of Scholarship?", *Politics and Governance*, V. 6, Issue 2, 2018, <https://www.researchgate.net/publication/325938348/download>, (ET: 05.09.2018).
- NEGRETTO, Gabriel L., "Minority Presidents and Types of Government in Latin America", (March 27-29,2003), <https://pdfs.semanticscholar.org/dc2c/10d2de640381d2ef252d0ce93d952f16f387.pdf>, (ET: 19.07.2018).

- NIETO, Jaime Zuluaga, "U.S. Security Policies and United States-Colombia Relations", (Translated: STOLLER, Richard), *Latin American Perspectives*, Issue 152, V. 34, No. 1, January 2007, <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.840.9005&rep=rep1&type=pdf>, (ET: 19.09.2018).
- NINO, Carlos Santiago, "The Debate Over Constitutional Reform in Latin America", *Fordham International Law Journal*, V. 16, Issue 3, 1992, <https://pdfs.semanticscholar.org/bd02/53cb412ada4f2a51c54febd9e2ff6a32386b.pdf>, (ET: 24.08.2018).
- "Nicaragua's Constitution of 1987 with Amendments Through 2005", https://www.constituteproject.org/constitution/Nicaragua_2005.pdf, (ET: 24.07.2018).
- NOLTE, Detlef, "Paraguay: The President in his General's Labyrinth", *Presidential Breakdowns in Latin America*, (Edt: LLANOS, Mariana & MARSTEINTREDET, Leiv), Palgrave Macmillan, New York, 2010, https://link.springer.com/chapter/10.1057/9780230105812_9, (ET: 17.08.2018).
- NOMER, Mert, *ABD Başkanlık Sisteminde Başkanın Yetkileri*, On İki Levha y., İstanbul, 2013.
- O'DONNELL, Guillermo, "Delegative Democracy?", *Kellogg Institute*, (Working Paper, April 1993), https://kellogg.nd.edu/sites/default/files/old_files/documents/172_0.pdf, (ET: 26.08.2018).
- OKANDAN, Recai Galip, "İngiltere ve Şimali Amerika'da Devletin Pozitif İnkişafı", *İÜHFD.*, C. 19, S. 1-2, Y. 1953.
- ONAR, Erdal, "Türkiye'nin Başkanlık ya da Yarı Başkanlık Sistemine Geçmesi Düşünülmeli mi?". *Başkanlık Sistemi* (Der.: ERGÜL, Teoman), TBB y., Ankara, 2005.
- ORDÓÑEZ, Jaime & PADILLA, Diego & SAYLE, Timothy Andrews & DEGENNARO, Patricia, "The Republic of Costa Rica: A Case Study on the Process of Democracy Building", *Creating an International Network of Democracy Builders*, V. 1, Auguat 29, 2008, Revised January 009, http://www.queensu.ca/csd/sites/webpublish.queensu.ca.csdwww/files/files/publications/wps/09.01.20_Final_CostaRica.pdf, (ET: 18.09.2017).
- ORTH, John V., "Presidential Impeachment: The Original Misunderstanding", *Constitutional Commentary*, V. 17, Issue 3, Winter 2000, <http://www.corteidh.or.cr/tablas/r37434.pdf>, (ET: 01.10.2018).
- OUDSHOORN, Marije, *The Struggle of Argentina*, Nijmegen, July 2013, https://theses.ubn.ru.nl/bitstream/handle/123456789/2844/Oudshoorn%20C_Marije_1.pdf?sequence=1, (ET: 09.11.2018).
- ÖRMECİ, Ozan, "Siyasal Sistemler: Meksika", (19 Ocak 2015), <http://ydemokrat.blogspot.com.tr/2015/01/siyasal-sistemler-meksika.html>, (ET: 19.07.2017).
- ÖRGÜN, Faruk, *Dar Gelen Gömlek Başkanlık Sistemi*, Bilge y., İstanbul, 1999.

- ÖRS, Birsen, *Türkiye’de Askeri Müdahaleler*, Der y., İstanbul, 1996.
- ÖZBAY, Hüseyin, “Türkiye’de Ak Parti ile Birlikte Gündeme Gelen ‘Başkanlık Sistemi Tartışması’: Sistemin Gerekliği, Uygulanabilirliği, Çekince ve Endişeler”, *Düzce Üniversitesi SBE D.*, C. 6, S. 1, Y. 2016.
- ÖZBUDUN, Ergun, *Türk Anayasa Hukuku*, 17. B., Yetkin y., Ankara, 2017.
- ÖZBUDUN, Ergun, “Ergun Özbdun’la Hükümet Sistemi Üzerine Söyleşi”, (Söyleşiyi Yapan: KORKUT, Levent), *Demokrasi Platformu D.*, Y. 9., S. 33, Haziran-2013-1.
- ÖZBUDUN, Ergun, “Başkanlık Sistemi Tartışmaları”, *Başkanlık Sistemi*, TBB, (Haz.: ERGÜL, Teoman), Ankara, 2005.
- ÖZBUDUN, Ergun, “Hükümet Sistemi Tartışmaları”, *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- ÖZBUDUN, Ergun, “Başkanlık Sistemi ve Türkiye”, *Liberal Perspektif: Analiz*, (2015), http://www.ozgurlukarastirmalari.com/pdf/rapor/OAD_Nr7UeOc.pdf, (ET: 28.02. 2017).
- ÖZBUDUN, Ergun, *Anayasacılık ve Demokrasi*, İstanbul Bilgi Üniversitesi. y., İstanbul, 2015.
- ÖZBUDUN, Ergun, *Siyasi Partiler*, Ankara, 1973.
- ÖZBUDUN, Ergun, “Türk Anayasa Mahkemesinin Yargısal Aktivizmi ve Siyasal Elitlerin Tepkisi”, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi D.*, C. 62, S. 3, Y. 2007.
- ÖZBUDUN, Ergun, *Batı Demokrasilerinde ve Türkiye’de Parti Disiplini*, Başnur Matbaası, Ankara, 1968.
- ÖZBUDUN, Ergun, *Demokrasiye Geçiş Sürecinde Anayasa Yapımı*, Bilgi y., İstanbul, 2003.
- ÖZÇELİK, A. Selçuk, *Anayasa Hukuku (Umumi Esaslar)*, İÜ. y., İstanbul, 1982.
- ÖZER, Atilla, *Anayasa Hukuku Genel Hükümler*, 2. B., Turhan Kitabevi, Ankara, 2005.
- ÖZER, Atilla, *Anayasa Hukuku*, 8. B., Turhan Kitabevi, Ankara, 2017.
- ÖZER, Atilla, *Başkanlık Hükümeti Sistemi ve Bu Sistemin Türkiye Açısından Uygulanabilirliği*, 2. B., Ankara, 1998. (ÖZER, *Başkanlık Hükümeti Sistemi ve...*)
- ÖZER, Atilla, *Batı Demokrasilerinde ve Türkiye’de Hükümet*, AÜ y., Ankara, 1981 (ÖZER, *Batı Demokrasilerinde...*).
- ÖZER, Atilla, “Baskı Gruplarının Gelişimi Sınıflandırılması ve Faaliyetleri”, *Ankara Barosu D.*, S. 4, Y. 1996 (ÖZER, *Baskı Gruplarının...*).
- ÖZSOY BOYUNSUZ, Şule, “Başkanlık Sisteminin Anayasal, Kurumsal, Davranışsal Dinamikleri ve Türkiye İçin Başkanlık Sistemi Tercihi”, *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013 (ÖZSOY BOYUNSUZ, *Başkanlık Sisteminin...*).

- ÖZSOY BOYUNSUZ, Şule, "Siyasi Parti Sistemlerine Göre Başkanlık Rejiminin Türleri", *Amme İdaresi D.*, C. 49, S. 3, Eylül 2016 (ÖZSOY BOYUNSUZ, Siyasî Parti Sistemlerine...).
- ÖZTÜRK, Osman Metin, *Ordu ve Politika*, Fark y., Ankara, 2006.
- ÖZTÜRK, Namık Kemal & KURT, Hüseyin, "Amerikan Başkanlık Sistemi", *Başkanlık Sistemi*, (Edt: AKTAŞ, Murat & COŞKUN, Bayram), Liberte y., Ankara, 2015.
- "Panama's Constitution of 1972 with Amendments Through 2004", https://www.constituteproject.org/constitution/Panama_2004.pdf, (ET: 19.05.2018).
- "Paraguay's Constitution of 1992 with Amendments Through 2011", https://www.constituteproject.org/constitution/Paraguay_2011.pdf?lang=en, (ET: 19.05.2018).
- PARLAK, Bekir, "ABD Örneğinde Başkanlık Sisteminin Kritiği: Oluşum Süreci ve Karakteristiği", *Yeni Türkiye*, S. 51, Y. 9, Mart-Nisan 2013.
- PARSAK, Mehmet, *Parlamenter/Başkanlık/Yarı Başkanlık Hükümet Sistemlerine Genel Bir Bakış ve Türkiye Cumhuriyeti'nin Hükümet Sistemi*, TESAV y., Ankara, 2012.
- PAYNE, J. Mark, "Balancing Executive and Legislative Prerogatives: The Role of Constitutional and Party-Based Factors", *Democracies in Development*, (Edt: PAYNE, J. Mark & ZOVATTO, Daniel G., & DÍAZ, Mercedes Mateo), Harvard University, Washington, 2007, <https://publications.iadb.org/bitstream/handle/11319/441/Democracies%20in%20Development.pdf?sequence=2>, (ET: 07.04.2018).
- PELTASON, Jack W., *Açıklamalı Amerika Birleşik Devletleri Anayasası*, World Book Company, 1987.
- PEREIRA, Carlos & POWER, Timothy J. & RENNO, Lucio, "Agenda Power, Executive Decree Authority, and the Mixed Results of Reform in the Brazilian Congress", *Legislative Studies Quarterly*, C. XXXIII, S. 1, February 2008, https://www.researchgate.net/publication/227718751_Agenda_Power_Executive_Decree_Authority_and_the_Mixed_Results_of_Reform_in_the_Brazilian_Congress, (ET: 11.05.2018).
- PÉREZ, Cristina González, "Political Violence and Inequality in Latin America During The Cold War", *Institut Barcelona Estudis Internacionals*, Barcelona (Spain), September 2011, http://www.ibe.org/ibe_studentpaper02_71871.pdf, (ET: 09.09.2018).
- PÉREZ-LIÑÁN, Aníbal, *Presidential Impeachment and the Political Instability in Latin America*, Cambridge University Press, Cambridge, 2007, http://www.academia.edu/2310737/Presidential_Impeachment_and_the_New_political_Instability_in_Latin_America, (ET: 11.10.2017) (PÉREZ-LIÑÁN, *Presidential Impeachment...*).

- PÉREZ-LIÑÁN, Aníbal, "The Institutional Determinants of Impeachment", Paper Presented at the 23rd International Congress of Latin American Studies Association, Miami, March 2000, https://www.researchgate.net/publication/228423583_The_Institutional_Determinants_of_Impeachment, (ET: 07.04.2018).
- PÉREZ-LIÑÁN, Aníbal & POLGA-HECIMOVICH, John, "Political Elites, Democratic Breakdown, And Presidential Instability In Latin America", http://americo.usal.es/iberoame/sites/default/files/perez_polga_PAPERseminario14_2012-2013.pdf, (ET: 08.04.2018).
- PÉREZ-LIÑÁN, Aníbal & CASTAGNOLA, Andrea, "Presidential Control of High Courts in Latin America: A Long-term View (1904-2006)", *Journal of Politics in Latin America*, V. 1, No. 2, 2009, <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.692.4911&rep=rep1&type=pdf>, (ET: 04.09.2018).
- "Peru's Constitution of 1993 with Amendments Through 2009", https://www.constituteproject.org/constitution/Peru_2009.pdf, (ET: 08.01.2017).
- PION-BERLIN, David "Latin American National Security Doctrines: Hard and Softline Themes", *Armed Forces & Society*, V. 15, No. 2, April 1989, https://www.researchgate.net/publication/249775153_Latin_American_National_Security_Doctrines_Hard_and_Softline_Themes, (ET: 14.09.2018).
- POGREBINSCHI, Thamy, "The Pragmatic Turn of Democracy in Latin America", (August 2013), <http://library.fes.de/pdf-files/iez/10209.pdf>, (ET: 01.06.2018).
- POLATOĞLU, Aykut, "Başkanlık Sistemi ve Türkiye’de Uygulanabilirliği Üzerine Düşünceler ("Egemenlik Kayıtsız Şartsız Başkanındır" mı Olsun İsteniyor?)", *Sosyal Bilimler D.*, C. VI, S. 1, Nisan 2013.
- POLGA-HECIMOVICH, John & SAGARZAZU, Iñaki & URRIBARRI, Raúl Sánchez, "Venezuela", <https://forum.lasaweb.org/files/vol48-issue1/Debates-Venezuela-1.pdf>, (ET: 25.12.2018).
- "Political Structure", *Costa Rica Information*, <http://costarica-information.com/about-costa-rica/politics-and-government/political-structure-1>, (E.T:27.4.2017).
- "Political System of Costa Rica", <http://www.123independenceday.com/costa-rica/political-system.html>, (ET: 22.04.2018).
- POWER, Timothy J., "Optimism, Pessimism, and Coalitional Presidentialism: Debating the Institutional Design of Brazilian Democracy", *Bulletin of Latin American Research*, C. 29, S. 1, Y. 2010, http://scholar.harvard.edu/files/levitsky/files/power_0.pdf, (ET: 09.09.2017).

- PREIRA, Carlos & POWER, Timothy J. & RENNO, Lucio, "Agenda Power, Executive Decree Authority, and the Mixed Results of Reform in the Brazilian Congress", *Legislative Studies Quarterly*, C. XXXIII, S. 1, February 2008, https://www.researchgate.net/publication/227718751_Agenda_Power_Executive_Decree_Authority_and_the_Mixed_Results_of_Reform_in_the_Brazilian_Congress, (ET: 18.09.2017).
- PROTO, Daniel Gutierrez, "Anayasal Denetim Sistemi", *Anayasa Yargısı*, S. 29, Y. 2012.
- PUTNAM, Robert D., "Toward Explaining Military Intervention in Latin American Politics", *World Politics*, V. 20, No. 1. October 1967, http://www.jonathanmpowell.com/uploads/2/9/9/2/2992308/putnam_1967wp-_toward_explaining_military_intervention_in_latin_american_politics.pdf, (ET: 10.06.2018).
- "Quantitative Assessment of Dimensions and Subdimensions", *The Quality of Democracies in Latin America*, Annex 2, (Edt: MORLINO, Leonardo), International IDEA, Stockholm, 2016, <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/the-quality-of-democracies-in-latin-america.pdf>, (ET: 26.05.2018).
- RAMOS, Conrado & MILANESI, Alejandro & IBARRA, Diego Gonnet, "Uruguay", <http://eva.fcs.edu.uy/mod/resource/view.php?id=32516>, (ET: 22.09.2017).
- RATTINGER, Alexandra, "The Impeachment Process of Brazil: A Comparative Look at Impeachment in Brazil and the United States", *University of Miami Inter-American Law Review*, V. 49, Issue 1, (01.02.2018), <https://repository.law.miami.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2554&context=umialr>, (ET: 14.10.2018).
- ROOT, Rebecca, "Challenges to Democracy in Latin America", https://www.usma.edu/scusa/siteassets/sitepages/round%20tables/final_go_latin%20america.pdf, (ET: 23.09.2018).
- ROSE-ACKERMAN, Susan & A. DESIERTO, Diane & VOLOSIN, Natalia, "Hyper-Presidentialism: Separation of Powers without Checks and Balances in Argentina and the Philippines", *Berkeley Journal of International Law*, V. 29, Issue 1, 2011, <https://scholarship.law.berkeley.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1404&context=bjil>, (ET: 24.08.2018).
- ROSKIN, G. Michael & BERRY, O. Nicholas, *Uluslararası İlişkiler*, (Çev: ŞİMŞEK, Özlem), Adres y., İstanbul, 2014.
- SÁEZ, Manuel Alcántara, "Politics and the Quality of Democracy in Latin America: Considerations to Supplement the Analysis", *The Quality of Democracies in Latin America*, Chapter 7, (Edt: MORLINO, Leonardo), International IDEA, Stockholm, 2016, <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/the-quality-of-democracies-in-latin-america.pdf>, (ET: 26.05.2018).

- SAĞIR, Kıvanç, “Kosta Rika'nın Demokrasi Geleneği”, <http://politikaakademisi.org/2013/06/07/kosta-rikanin-demokrasi-gelenegi/>, (E.T: 08.03.2017).
- SAĞIR, Kıvanç, “Venezuela’da Darbeler ve Sosyoekonomik Durum 1”, *Uluslararası Politika Akademisi*, (30 Nisan 2012), <http://politikaakademisi.org/2012/04/30/venezuelada-darbeler-ve-sosyoekonomik-durum-1/>, (ET: 06.09.2017).
- SAĞIR, Kıvanç, “Venezuela’da Darbeler ve Sosyoekonomik Durum 2”, *Uluslararası Politika Akademisi*, (31 Mayıs 2012), <http://politikaakademisi.org/2012/05/31/venezuelada-darbeler-ve-sosyoekonomik-durum-2/>, (ET: 06.09.2017).
- Sancar, Mithat, “Şiddet, Şiddet Tekeli ve Demokratik Hukuk Devleti”, *Doğu Batı D*, Y. 4, S. 13, Kasım-Aralık-Ocak 2000-01.
- SANCHEZ-URRIBARRI, Raul, “The Politicisation of High Courts in Latin America’s Hybrid Regimes: Comparing Bolivia, Ecuador, and Venezuela”, <http://americo.usal.es/iberoame/sites/default/files/Salamanca%20Paper%20Discussion%20-%20Sanchez%20Urribarri%20October%2031%202017.pdf>, (ET: 05.09.2018).
- SARTORI, Giovanni, *Comparative Constitutional Engineering: An Inquiry into Structures, Incentives and Outcomes*, New York University Press, Washington Sququare: New York, 1994, https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-1-349-22861-4_5, (ET: 02.10.2017) (SARTORI, *Comparative Constitutional...*).
- SARTORI, Giovanni, *Karşılaştırmalı Anayasa Mühendisliği*, (Çev: Ergun ÖZBUDUN), Yetkin y., Ankara, 1997.
- SAYARI, Sabri, *Parlamentar Demokrasilerde Koalisyon Hükümetleri*, Boğaziçi Üniversitesi y., İstanbul, 1980.
- SAYARI, Sabri, “Çoğunlukçu Kurumsallaşmış Başkanlık Rejimi: ABD”, *Karşılaştırmalı Siyasal Sistemler*, (Edt: KALAYCIOĞLU, Ersin & KAĞNICIOĞLU, Deniz), Anadolu Üniversitesi y., Eskişehir, 2015 (SAYARI, *Çoğunlukçu Kurumsallaşmış...*).
- SCHAEFFLER, Klaus, “Rigged Elections”, (09.11.2010), <https://www.dandc.eu/en/article/gerrymandering-has-hurt-venezuelas-opposition-recent-elections>, (ET: 21.07.2018).
- SCHEDLER, Andreas, “Transitions From Electoral Authoritarianism”, (November 2010), https://cide.repositorioinstitucional.mx/jspui/bitstream/1011/327/1/000102958_documento.pdf, (ET: 30.08.2018).
- SCHEDLER, Andreas, “Elections Without Democracy The Menu of Manipulation”, *Journal of Democracy*, V. 13, No. 2, April 2002, http://web.pdx.edu/~mev/pdf/Authoritarian_Schedler.pdf, (ET: 30.08.2018).
- SEVİNÇ, Murat, “Amerikan Yüce Mahkemesi”, *AÜSBFD.*, C. 51, S. 1, Y. 1996.

- SIMS, John Cary, "The Asymmetrical Nature of the U.S. Treaty Processes and the Challenges that Poses for Human Rights", *Hamline Journal of Public Law & Policy*, V. 30, June 24, 2009, pp. 223-244, <https://law.pacific.edu/sites/default/files/users/user242/asymmetrical-treaty-processes.pdf>, (ET: 31.03.2021).
- SKAAR, Elin & MALCA, Camila Gianella, "Latin American Civil-Military Relations in a Historical Perspective: A Literature Review", WP 2014: 6, <https://www.cmi.no/publications/file/5189-latin-american-civil-military-relations-in-a.pdf>, (ET: 07.06.2018).
- SOLAK, Mehmet, "Koalisyoncu Başkanlık Sistemi: Brezilya", *Karşılaştırmalı Hükümet Sistemleri: Başkanlık Sistemi*, TBMM Araştırma Hizmetleri Başkanlığı y., Ankara, 2015.
- SOYSAL, Mümtaz, "Kuruluştaki Çatışmalar", *Hamilton, Madison ve Jay: Anayasa Üzerine Düşünceler, Federalist'lerin Makalelerinden Seçmeler*, (Çev: SOYSAL, Mümtaz), Yenilik Basımevi, İstanbul, 1962.
- SÖNMEZOĞLU, Faruk, *Uluslararası Politika ve Dış Politika Analizi*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1995.
- SJAZKOWSKI, Bogdan, *Political Parties of the World*, John Harper Publishing, London, 2005.
- "Spiro Agnew", <https://www.wikizero.pro/index.php?q=aHR0cHM6Ly9lbi53aWtpcGVkaWEub3JnL3dpa2kvU3Bpcm9fQWduZX>, (ET: 14.10.2018).
- STROUPE, Kenneth S., "Gerrymandering's Long History in Virginia: Will This Decade Mark The End?", *The Virginia News Letter*, C. 85, S. 1, Y. 2009, https://vig.coopercenter.org/sites/vig/files/vanl0209_0_4.pdf, (ET: 21.07.2018).
- SÜMER, Gültekin, "Amerikan Dış Politikasının Kökenleri ve Amerikan Dış Politik Kültürü", *Uluslararası İlişkiler D.*, C. 5, S. 19, Güz 2008.
- ŞAHİN, Kemal, *Kamu Hukuku Perspektifinden Impeachment*, Beta Basım Yayın, İstanbul, 2001.
- ŞAHİN, Kemal, *Yasamanın Yürütme ve Yargı Üzerindeki Kılıcı, Yaşlı Fakat Faal Bir Anglo - Amerikan Kurumu Impeachment (Siyasal Suçlandırma)*, Beta Basım Yayın, İstanbul, 2001.
- ŞENGÜL, Ramazan, *Yerel Yönetimler*, 3. B., Umuttepe y., Kocaeli, 2013.
- TANIYICI, Şaban & AKGÜN, Birol, *Amerikan Başkanlığı Cumhuriyetten İmparatorluğa*, Orion y., Ankara, 2008.
- TEZİÇ, Erdoğan, *Anayasa Hukuku*, 17. B., Beta y., İstanbul, 2014.
- TEZİÇ, Erdoğan, "Başkanlık Rejimini Anlamak", *Yeni Türkiye D.*, S. 51, Y. 9, Mart-Nisan 2013.

- "The Constitution, the Impeachment Process, and Historical Examples", s. 5, <https://www.choices.edu/wp-content/uploads/2010/10/Reading.TheConstitutionandExamples.pdf>, (ET: 27.01.2021).
- "The Constitution of the United States", <https://www.usconstitution.net/const.pdf>, (ET: 02.02.2018).
- "The Legislative Branch", <http://countrystudies.us/chile/92.htm>, (ET: 29.01.2018).
- "The Military in Latin America", *Proceso 684*, Editorial, 1 November 1995, <http://www.hartford-hwp.com/archives/40/120.html>, (ET: 17.09.2018).
- THIEBAULT, Jean-Louis, "The Presidential Party. Does Presidential Party Matter For Presidential Candidate Selection And Presidential Power?", (Paper prepared for its presentation at the ECPR General Conference, Charles University in Prague, 7-10 september 2016), <https://ecpr.eu/Filestore/PaperProposal/0d4eba1a-3d3b-4ba4-ad1e-833d0b8ece27.pdf>, (ET: 04.12.2018).
- THOMAS, Clive S., "Understanding Latin American Politics: Six Factors To Consider", (August 4, 2005), http://lanic.utexas.edu/project/etext/llilas/outreach/southern_cone/thomas.pdf, (ET: 09.07.2018).
- TLEMCANI, Rachid, "Electoral Authoritarianism", *Al Ahram Weekly*, May 29, 2007, <https://carnegieendowment.org/2007/05/29/electoral-authoritarianism-pub-19176>, (ET: 30.08.2018).
- TSING, Anna Lowenhaupt, "Words in Motion", *Words in Motion*, (Edt: GLUCK, Carol & TSING, Anna Lowenhaupt), Duke University Press, Durham and London, 2009, <https://books.google.com.tr/books?id=0uvSbo8AA5UC&pg=PA39&lpg=PA39&dq=what+does+poder+moderador+mean&source=bl&ots=pn9TUHG4hK&sig=3eylAtYQoU15L-TmUuXn8Kg6F4M&hl=en&sa=X&ved=2ahUKEwib9PfHneHdAhXJ-6QKHAb2AIoQ6AEwBnoECAIQAQ#v=onepage&q=what%20does%20poder%20moderador%20mean&f=false>, (ET: 29.09.2018).
- TOCQUEVILLE, Alexis De, *Amerika'da Demokrasi*, (Çev: SEZAL, İhsan & DİLBER, Fatoş), Yetkin y., Ankara, 1994.
- TOMAN, Murat & AKMAN, Halil, "Tarihi Süreç İçerisinde Amerikan İmparatorluğu", *Tarih Okulu D. (TOD)*, Y. 7, S. XX, Aralık 2014.
- TOSUN, Tanju, *Başkanlık ve Yeni Başkanlık Sistemleri*, Alfa y., İstanbul, 2000.
- TUNAYA, Tarık Zafer, *Siyasal Kurumlar ve Anayasa Hukuku*, 3. B., İÜ. y., İstanbul, 1975.
- TUNÇ, Hasan, "Türkiye'de Başkanlık Sistemi mi? Parlamenter Sistem mi?", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013 (TUNÇ, Türkiye'de Başkanlık...).

- TUNÇ, Hasan, *Karşılaştırmalı Anayasa Yargısı*, Yetkin y., Ankara, 1997.
- TUNÇ, Hasan & YAVUZ, Bülent, “Avantaj ve Dezavantajlarıyla Başkanlık Sistemi”, *TBBD*, S. 81, Y. 2009.
- TUNÇDEMİR, Cemal, “ABD Başkan Yardımcısı Neye Yardım Eder”, *Amerika Bülteni*, <http://amerikabulteni.com/2016/07/17/abd-baskan-yardimcisi-neye-yardim-eder/>, (ET: 11.11.2017).
- TUNÇDEMİR, Cemal, “Amerikan Sisteminin Temelindeki 9 Kişi”, *Amerika Bülteni*, (30 Eylül 2012), <http://amerikabulteni.com/2011/10/02/analiz-amerikan-sisteminin-temelindeki-9-kisi/>, (ET: 08.01.2018).
- TUNÇKAŞIK, Halit, “Başkanlık Sistemi: Teori, Pratik ve Tartışmalar”, *Karşılaştırmalı Hükümet Sistemleri*, TBMM Araştırma Merkezi y., Ankara, 2015.
- TUNÇKAŞIK, Halit, “Siyasî İstikrar ile Demokratik Kurumsallaşma Arasında Denge Arayışı: Arjantin Başkanlık Sistemi”, *Karşılaştırmalı Hükümet Sistemleri*, TBMM Araştırma Merkezi y., Ankara, 2015. (TUNÇKAŞIK, Siyasî İstikrar ile...,)
- TURAN, İlter, “Başkanlık Sistemi ve Ülkemizde Başkanlık Sistemi Tartışmaları”, *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- TURAN, İlter, *Siyasal Demokrasi, Siyasal Katılma, Baskı Grupları ve Sendikalar*, T.C. Belediye İşçi Sendikası y., İstanbul, 1987.
- TURGUT, Mehmet, *Başkanlık Sistemi, Ordu ve Demokrasi*, Boğaziçi y., İstanbul, 1998.
- TURHAN, Mehmet, *Hükümet Sistemleri ve 1982 Anayasası*, Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi y., Diyarbakır, 1989.
- TÜLEN, Hikmet, “Gündemin Değişmeyen Konusu: Anayasa Değişikliği Tartışmaları”, *Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi D.*, C. 4, S. 1-2, 2000.
- TÜRE, İlknur, “Başkanlık Sisteminde Yürütme Organının Gücü: ABD, Arjantin ve Brezilya”, *Researcher: Social Science Studies*, C: 4, S: 2, 2016.
- “Türkiye’nin Anayasa Gündemi”, (Haz.: İbrahim Ö. KABOĞLU), <http://bianet.org/bianet/siyaset/175933-baskanlik-rejimi-diktatorluge-nasil-donusur>, (ET: 09.01.2017).
- ULUŞAHİN, Nur, *Anayasal Bir Tercih Olarak Başkanlık Sistemi*, Yetkin y., Ankara, 1999.
- “Understanding Presidential System A Comparison Of American And French Presidency”, *Chapter-I*, http://shodhganga.inflibnet.ac.in/bitstream/10603/18203/7/07_chapter%201.pdf, (ET: 11.11.2017) (Understanding Presidential System...).
- United States Senate, “Summary of Bills Vetoed, 1789-present”, <https://www.senate.gov/reference/Legislation/Veto/vetoCounts.htm>, (ET: 02.11.2017).
- United States Senate, “The Senate’s Role in Treaties”, <https://www.senate.gov/artandhistory/history/common/briefing/Treaties.htm>, (ET: 08.11.2017).

- UPRIMNY, Rodrigo, "Latin Amerika'da Yeni Anayasa Hukuku Dönüşümleri: Eğilimler ve Sorunlar", (Çev: KARACAOĞLU, Emine), *Küresel Bakış: Çeviri Hukuk D.*, S. 5, Y. 2, 2012.
- "Uruguay's Constitution of 1966, Reinstated in 1985, with Amendments Through 2004", https://www.constituteproject.org/constitution/Uruguay_2004.pdf?lang=en, (E.T. 15.08.2017).
- UYGUN, Oktay, *Federalizm*, BDS y., İstanbul, 1996.
- UYSAL, Faruk, "ABD'de Kongrenin Yapısı ve İşleyişi", *Fikir Coğrafyası*, (13 Ağustos 2016), <http://www.fikircogrfyasi.com/makale/abdde-kongrenin-yapisi-ve-isleyisi>, (ET: 04.01.2018).
- UZUN, Turgay & GEZGÜÇ, Gözde M., "Başkanlık Sistemi ve Latin Amerika Deneyimleri", *Başkanlık Sistemi*, (Edt: AKTAŞ, Murat & COŞKUN, Bayram), Liberte y., Ankara, 2005.
- ÜNVER, Serdar, "Arjantin Modeli: Denge ve Denetleme Mekanizmalarından Yoksun Başkanlık Sistemi", *Dört Kıta'da Başkanlık Sistemi*, (Edt: DOĞAN, İlyas & ÜNVER, Serdar), Astana y., Ankara, 2017.
- VALENZUELA, Arturo, "Latin American Presidencies Interrupted", *Journal of Democracy*, V. 15, No. 4, October 2004, <http://journalofdemocracy.org/articles-files/gratis/Valenzuela-15-4.pdf>, (ET: 13.06.2018).
- VEDEL, Georges, "Temel Hukukî Seçenekler", *BDT Ülkelerinde Demokrasiye Geçiş ve Anayasa Yapımı*, (Çev: ÖZBUDUN, Ergun & KÖKER, Levent), Yetkin y., Ankara, 1993.
- "Venezuela Anayasası", (27.08.2003), <http://documents.tips/documents/venezuela-anayasasi.html>, (ET: 27.10.2016).
- "Venezuela (Bolivarian Republic of)'s Constitution of 1999 with Amendments Through 2009", <http://www.venezuelaemb.or.kr/english/ConstitutionoftheBolivarianingles.pdf>, (ET: 02.09.2017).
- "Venezuela Ülke Raporu Mayıs 2014", http://www.corlutso.org.tr/uploads/docs/venezuela_ulke_raporu.pdf, (ET: 02.09.2017).
- "Venezuela Ülke Bülteni Aralık 2015", *DEİK Dış İlişkiler Ekonomik Kurulu*, <http://www.deik.org.tr/uploads/venezuela-ulke-bulteni-aralik-2015.pdf>, (ET: 04.09.2017).
- VERNON, Manfred C., *Devlet Sistemleri-Mukayeseli Devlet İdaresine Giriş*, (Çev: SOYSAL, Mümtaz), AÜSBF y., Ankara, 1961.
- WALKER, Ignacio, *Democracy in Latin America*, (Edt: MAINWARING, Scott), University of Notre Dame, 2013, s. 1, <https://www3.nd.edu/~undpress/excerpts/P03061-ex.pdf>, (ET: 03.06.2018).
- WALTZ, Kenneth, "Uluslararası Politikanın Değişen Yapısı", *Uluslararası İlişkiler D.*, C. 5, S. 17, Bahar 2008

- WEISBROT, Mark, "Why the US Demonises Venezuela's Democracy", <https://www.theguardian.com/commentisfree/2012/oct/03/why-us-demonises-venezuelas-democracy>, (ET: 21.07.2018).
- WIARDA, Howard J. & COLLINS, Hilary, "Constitutional Coups? Military Interventions in Latin America", (A Report of the CSIS Americas Program), (Jun 2011), https://csis-prod.s3.amazonaws.com/s3fs-public/legacy_files/files/publication/110627_Wiarda_ConstitutionalCoups_Web.pdf, (ET: 08.06.2018).
- WIGELL, Mikael, "Mapping 'Hybrid Regimes': Regime Types and Concepts in Comparative Politics", *Democratization*, V. 15, No. 2, April 2008, https://www.researchgate.net/publication/232995422_Mapping_'Hybrid_Regimes'_Regime_Types_and_Concepts_in_Comparative_Politics, (ET: 05.09.2018).
- WİLPERT, Gregory, "Venezüella'nın Yeni Anayasası", <http://www.sendika.org/2007/11/venezuellanin-yeni-anayasasi-gregory-wilpert>, (11.01.2015).
- WONNENBERG, Micah, "The Development of Democratic Political Culture in Costa Rica", Wednesday, November 16, 2011, <http://mrgnc.blogspot.com.tr/2011/11/development-of-democratic-political.html>, (ET: 22.04.2018).
- YALÇIN, Osman, "Amerika'n Toplumunun Oluşumu ve Güç Merkezi Olma Stratejisi", *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler D.*, C. 2013, S. 15, 2013.
- YAMAN, Abdulsamet, "Başkanlık Sistemi, Uygulamaları ve Türkiye'de Uygulanabilirliği", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler D.*, C. 24, S. 1, Y. 2014.
- YANIK, Murat, *Başkanlık Sistemi ve Türkiye'de Uygulanabilirliği*, Adalet y., Ankara, 2013.
- YAPICI, Feyza, "Başkanlık Sistemi Olarak Peru", *Dört Kıta'da Başkanlık Sistemi*, (Edt: DOĞAN, İlyas & ÜNVER, Serdar), Astana y., Ankara, 2017.
- YAYLA, Atilla, *Siyaset Bilimi*, 4. B., Adres y., Ankara, 2015.
- YAVUZ, Can, "Amerika Birleşik Devletleri Yüce Mahkemesi", *TBB D.*, S. 128, Y. 2017.
- YAZAN, Yeliz & SAKMAN, Tolga & KÜÇÜKER, Tütengül, "Brezilya'nın Demokratikleşme Süreci: Gelenek ile Değişimin Karnavalı", *Geçiş Sürecinde Başkanlık Sistemi*, Stratejik Düşünce Enstitüsü y., Ankara, 2016.
- YAZICI, Serap, *Başkanlık ve Yarı-Başkanlık Sistemleri Türkiye İçin Bir Değerlendirme*, İstanbul Bilgi Üniversitesi y., İstanbul, 2013 (YAZICI, *Başkanlık ve Yarı-Başkanlık...*).
- YAZICI, Serap, *Başkanlık ve Yarı Başkanlık Sistemleri*, Bilgi Üniversitesi y., İstanbul, 2002.

- YAZICI, Serap, *Türkiye’de Askeri Müdahalelerin Anayasal Etkileri*, Yetkin y., Ankara, 1997.
- YILMAZ, Battal, “Darbeleri Araştırma Komisyonu Raporuna İlişkin Bir Değerlendirme”, *Sosyal ve Beşerî Bilimler D.*, C. 6, No 2, 2014.
- YÜCEL, Bülent, “Devlet Başkanı Sorumsuzluğunun Hükûmet Sistemine Yansımaları ve Türkiye Uygulaması”, *Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi D., Prof. Dr., Akar Öcal Armağanı*, C. 3, Y. 2016.
- YÜKSEL, Saadet, “Hükümet Sistemi Değişikliği Tartışmalarına Dair Anayasal Değerlendirme: Başkanlık Sistemindeki ve Parlamenter Sistemdeki Kurumsal Değişkenler”, *İÜHFİM*, C. LXXIII, S. 2, 2015.
- ZENGİN, Mehmet Ali, “ABD Başkanlık Sisteminde Fren ve Denge Mekanizması Üzerine Bir İnceleme”, *Türkiye Adalet Akademisi D.*, S. 28, Y. 7, Ekim 2016.
- ZOVATTO, Daniel, “The State of Democracy in Latin America”, *Brookings*, (Monday, September 15, 2014), <https://www.brookings.edu/opinions/the-state-of-democracy-in-latin-america/>, (ET: 25.05.2018).
- ZOVATTO, Daniel & TOMMASOLI, Massimo, “İntroduction”, *The Quality of Democracies in Latin America, Chapter 1*, (Edt: MORLINO, Leonardo), İnternational IDEA, Stokholm, 2016, <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/the-quality-of-democracies-in-latin-america.pdf>, (ET: 26.05.2018).
- ZUCCO, Cesar, “Legislative Coalitions in Presidential Systems: The Case of Uruguay”, http://fas-polisci.rutgers.edu/zucco/czucco_files/PaperLAPS2013.pdf, (ET: 22.09.2017).

Furkan SAĞLAM

**ACCESSION OF THE EUROPEAN
UNION TO THE EUROPEAN
CONVENTION ON
HUMAN RIGHTS**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Accession of the European Union to the European Convention on Human Rights
Furkan Sağlam

Hukuk Yayınları Dizisi – 2895

Birinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 50 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Ankara Şube

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr - adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

BIBLIOGRAPHY

Official documents

Discussion document of the Court of Justice of the European Union on certain aspects of the accession of the European Union to the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, 2010

Technical and legal issues of a possible EC/EU accession to the European Convention on Human Rights, CDDH (2002)010

Draft revised agreement on the accession of the European Union to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, CDDH 47+1(2013)008rev2

Report to the Committee of Ministers on the elaboration of legal instruments for the accession of the European Union to the European Convention on Human Rights CDDHUE (2011)009

Draft Explanatory report to the Agreement on the Accession of the European Union to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, 47+1(2013)007

Opinion of the French Government, cf. French Senate, "Communication de M. Robert Badinter sur le mandat de négociation (E 5248)", 25 May 2010, available at: <http://www.>

senat.fr/europe/r2505010.html #toc1 Joint communication from Presidents Costa and Skouris, 24 January 2011

TIMMERMANS J., L'adhésion de l'Union Européenne à la Convention européenne des Droits de l'homme, at a hearing before the European Parliament's Committee on Constitutional Affairs, March 18, 2010

The İzmir Declaration, adopted at the High Level Conference on the Future of the European Court of Human Rights, organised within the framework of the Turkish Chairmanship of the Committee of Ministers of the Council of Europe in İzmir(Turkey) on 26 and 27 April 2011

DRAFT CDDH Report on the proposal to extend the Court's jurisdiction to give advisory opinions, DH-GDR(2011) R8

Opinion of the Court on the İzmir Conference, Plenary Court on 4 April 2011

Report of the Group of Wise Persons to the Committee of Ministers, 979bis Meeting,CM(2006)203, 15 November 2006, available at <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1063779&Site=CM>

Protocol No. 16 to the Convention,3.10.2013,available at: http://www.echr.coe.int/Documents/Protocol_16_ENG.pdf

Explanatory Report to the protocol no.16,at para 17.,available at: http://www.echr.coe.int/Documents/Protocol_16_explanatory_report_ENG.pdf

Reflection Paper on the proposal to extend the Court's advisory jurisdiction, [at para 27],available at: http://www.echr.coe.int/Documents/Courts_advisory_jurisdiction_ENG.pdf

Case law

CJEU Case 6/64 *Costa v ENEL* [1964] ECR 585

CJEU Case 26/62 *Van Gend & Loos* [1963] ECR 1

Cilfit case (283/81) [1982] E.C.R. 3415

Case C-459/03 *Commission v Ireland (Mox Plant)* [2006] ECR I-4635

Case 314/85 *Foto-Frost* [1987] ECR 4199

Kadi v Council of the European Union (402/05 P & 415/05 P) [2008] E.C.R. I-6351

Commission of the European Communities v Ireland (C-459/03) [2006] E.C.R. I-4635

Case *Immobiliare Saffi v. Italy*, application no.22774/93, judgment of 28 July 1999

Pasquale Foglia v Mariella Novello (No 2)(244/80) [1981] E.C.R. 3045

Case C-291/96 *Grado and Bashir*[1997] ECR I-5531

C-437/97 *EKW and Wein & Co*[2000] ECR I-1157

C-466/00 *Kaba II* [2003] ECR I-2219

ECtHR, *Bosphorus Airlines v. Ireland*, application No. 45036/98, Judgment of the Grand Chamber, 30 June 2005

Matthews v. UK(application no. 24833/94), ECtHR judgment 18 February 1999

Opinions of the Court of Justice

Opinion 1/91 [1991] ECR I-6079, para 21.

Opinion 1/00 [2002] ECR I-3493

Opinion 2/94 [1996] ECR I-1759

Opinion 1/92) [1992] E.C.R. I-2821

Opinion 1/09 March 8, 2011

Articles

LOCK, Tobias, "Walking on a tightrope: The draft ECHR accession agreement and the autonomy of the EU legal order, (2011) 48 *Common Market Law Review*

JACQUE J.P., "The Accession of the European Union to the Convention on Human Rights and Fundamental Freedoms", CMLR 48, 2011

LOCK, Tobias "EU accession to the ECHR: Implications for judicial review in Strasbourg", [2010] *European Law Review*

KRUGER, Hans Christian, "Reflections Concerning Accession of the European Communities to the European Convention on Human Rights", (2002) 21 *Penn State International Law Review*

POLAKIEWICZ, Jörg, "EU law and the ECHR: Will EU accession to the European Convention on Human Rights square the circle?", *Fundamental Rights In Europe: A Matter For Two Courts* Oxford Brookes University, 18 January 2013

GRAGL, Paul "Accession revisited: Will Fundamental Rights Protection Trump the European Union's Legal Autonomy?", (2011) *European Yearbook on Human Rights* 11

BARATTA, Roberto "Accession of the EU to the ECHR: the Rationale for the CJEU's Prior Involvement Mechanism", (2013) 50 *Common Market Law Review* 1305-1332

LOCK, Tobias "End of an epic? The draft agreement on the EU's accession to the ECHR", (2012) 31 *Yearbook of European law*

De SCHUTTER, Olivier, "Les aspects institutionnels de l'adhésion de l'Union européenne à la Convention européenne des droits de l'homme"

BENOIT-ROHMER, F. "Les perspectives de réformes à long terme de la Cour Européenne des droits de l'homme: 'certiorariversus renvoi préjudiciel'", *Revue universelle des droits de l'homme*, (2002)14

TIMMERMANS Christiaan, "The European Union's Judicial System" (2004)41 CMLR

GRAGL,Paul" (Judicial) Love is Not a One-Way Street: The EU Preliminary Reference Procedure as a Model for ECtHR Advisory Opinions under Draft Protocol No. 16",p.3.avaible at: http://www.academia.edu/4168219/Judicial_Love_is_Not_a_One_Way_Street_The_EU_Preliminary_Reference_Procedure_as_a_Model_for_ECtHR_Advisory_Opinions_under_Draft_Protocol_No._16

Books

BROBERG, M. and FENGER, Niels, *Preliminary References to the European Court of Justice*, Oxford University Press 2010

ROSSEM, Van and WILLEM, Jan "The Autonomy of EU Law: More is Less?", in WESSEL, R. A. and BLOCKMANS, S. (eds.), *Between Autonomy and Dependence*, 2013

GRAGL Paul, *The Accession of the European Union to the European Convention on Human Rights*, Hart Publishing, Oxford, 2013

HJALTE, Rasmussen, *European Court of Justice*, 1998.

Working paper

RITLENG, Dominique, "The accession of the European Union to the European Convention on Human Rights and Fundamental Freedoms: A Threat to the Specific Characteristics of the European Union and Union Law?", Uppsala Faculty of Law, Working Paper 201

ECtHR annual conferences

TULKENS François, "How can we ensure greater involvement of national courts in the Convention system?", Dialogue between judges 2012, p.6, available at: http://www.echr.coe.int/Documents/Dialogue_2012_ENG.pdf

JACQUE J.P., "Preliminary references to the European Court of Human Rights", Dialogue between judges 2012, p.20, available at: http://www.echr.coe.int/Documents/Dialogue_2012_ENG.pdf

Prof. Dr. Ali Cem Budak

Do. Dr. Varol Karaaslan

Adalet Meslek Yksekokulları İin

MEDENÎ USUL HUKUKU

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Adalet Meslek Yüksekokulları İçin Medenî Usul Hukuku

Ali Cem Budak - Varol Karaaslan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2792

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 92 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr - adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

GENEL KAYNAKÇA

- Alangoya, H. Yavuz, Medenî Usul Hukuku Esasları, İstanbul: Nemaş Matbaası, C. 1, 2000, C. 2, 2001.
- Alangoya, Yavuz/Yıldırım, Kamil/Deren Yıldırım, Nevhis, Medenî Usul Hukuku Esasları, 7. Bası, İstanbul: Beta Yayınları, 2009.
- Arslan, Ramazan/Yılmaz, Ejder/Taşpınar Ayvaz, Sema/Hanağası, Emel, Medenî Usul Hukuku, 6. Bası, Ankara: Yetkin Yayınevi, 2020.
- Berkin, Necmeddin, Medenî Usul Hukuku Esasları, İstanbul: Hamle Matbaası, 1969.
- Budak, Ali Cem, Karşılaştırmalı Hukuk Muhakemeleri Kanunu, 13. Bası, Ankara: Adalet Yayınevi, 2020.
- Budak, Ali Cem/Karaaslan, Varol, Medenî Usul Hukuku, 4. Bası, Ankara: Adalet Yayınevi, 2020.
- Görgün, Şanal/Börü, Levent/Toraman, Barış/Kodakoğlu, Mehmet, Medenî Usul Hukuku, 9. Bası, Ankara: Yetkin Yayınevi, 2020.
- Karslı, Abdurrahim, Medenî Muhakeme Hukuku, 4. Bası, İstanbul: Alternatif Yayıncılık, 2014.
- Kuru, Baki, Hukuk Muhakemeleri Usulü, 6 Cilt, 6. Bası, İstanbul: Demir Demir, 2001.
- Kuru, Baki, Medenî Usul Hukuku El Kitabı, 2 Cilt, Ankara: Yetkin Yayınevi, 2020 (Kuru, Usul El Kitabı).
- Kuru, Baki/Budak, Ali Cem, Tespit Davaları, İstanbul: Oniki Levha Yayıncılık, 2010.
- Muşul, Timuçin, Medenî Usul Hukuku, 3. Bası, Ankara: Adalet Yayınevi, 2012.
- Oğuzman, M. Kemal/Barlas, Nami, Medenî Hukuk, 20. Bası, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2014.

- Oğuzman, M. Kemal/Öz, M. Turgut, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 11. Bası, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2014.
- Pekcanıtez, Hakan/Atalay, Oğuz/Özekes, Muhammet/Atalı, Murat/ Erdönmez, Güray/Akkan, Mine/Yeşilırmak, Ali/Taş Korkmaz, Hülya, Medenî Usul Hukuku, 3 Cilt, 15. Bası, İstanbul: Onikilevha Yayıncılık, 2017 (Pekcanıtez/ yazar).
- Postacıoğlu, İlhan E., Medenî Usul Hukuku Dersleri, 6. Bası, İstanbul: İstanbul Üniversitesi, 1975.
- Sungurtekin Özkan, Meral, Türk Medenî Yargılama Hukuku, İzmir: Barış Yayınları, 2013.
- Tanrıver, Süha, Medenî Usul Hukuku, 1. C., 2. Bası, Ankara: Yetkin Yayınevi, 2018 (Tanrıver, Usul).
- Ulukapı, Ömer, Medenî Usul Hukuku, Konya: Mimoza Yayınları, 2014.
- Umar, Bilge, Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, 2. Bası, Ankara: Yetkin Yayınevi, 2014.
- Üstündağ, Saim, Medenî Yargılama Hukuku, 7. Bası, İstanbul: Nesil Matbaacılık, 2000.
- Yılmaz, Ejder, Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, 3 Cilt, 3. Bası, Ankara: Yetkin Yayınevi, 2017 (Yılmaz, Şerh).

Yararlanılan İnternet Kaynakları ve Veri Tabanları

www.e-uyar.com	(e-uyar)
www.hudoc.echr.coe.int	(aihm)
www.hukukturk.com	(hukuktürk)
www.kazanci.com.tr	(kazancı)
www.legalbank.net	(legalbank)
www.lexpera.com.tr	(lexpera)
www.uyusmazlik.gov.tr	(uyuşmazlık)
www.yargitay.gov.tr	(yargıtay)

Av. Dr. Sarp ŞAHANKAYA

**ADİ ORTAKLIKLARDA
HAKLI SEBEPLERLE FESİH
VE
ORTAKLIKTAN ÇIKARMA**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Adi Ortaklıklarda Haklı Sebeplerle Fesih ve Ortaklıktan Çıkarma
Sarp Şahankaya

Hukuk Yayınları Dizisi – 2873

Birinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 15 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:
Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:
Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.
Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB
Tel. 0312 395 8 500-501
www.ozdogandigital.com
Sertifika no. 17021

KAYNAKÇA

- AKIN, M.Y. (2002). **Şirketler Hukukunda ve Özellikle Anonim Şirketlerde Pay Sahibinin Sadakat Borcu**. İstanbul. İMKB Yayınları.
- AKINTÜRK, T. (1971). **Müteselsil Borçluluk**. Ankara. Sevinç Matbaası. (AKINTÜRK, MÜTESELSİL)
- AKINTÜRK, T./ATEŞ, D. (2020). **Türk Medeni Hukuku İkinci Cilt Aile Hukuku**. (22.Baskı). İstanbul. Beta Yayınları (AKINTÜRK, AİLE).
- AKİPEK, J./AKINTÜRK, T./ATEŞ, D. (2020). **Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri ve Kişiler Hukuku Birinci Cilt**. (16.Baskı). Beta Yayınları.
- AKKANAT, H. (2004). *“Adi Ortaklıkta “Haklı Sebep” İhraç” Mümkün Müdür?”*. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası. C.LXII, S.1-2, İstanbul.
- AKTAŞ, S. (2010). *“Pozitif Hukukta Boşluk Kavramı”*. Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XIV, S. 1–2. Erzincan.
- AKYAZAN, S. (1979). **Kollektif, Komandit ve Adi Ortaklıklardan Oluşan Şahıs Şirketlerinde, Ortaklığın Fesih ve İnfisahı ve Ortaklıktan Çıkarma**. Ankara Barosu Dergisi Yıl:1979 Sayı:5. Ankara.
- ALHAN, A./ÇOBANOĞLU, R. (2016). *“Adi Ortaklık Sözleşmesi Tanımı ve Unsurları”*. İstanbul Barosu Dergisi Cilt:90 Sayı:2016/1, İstanbul.
- ALTHAMMER, C. (2012). **Streitgegenstand und Interesse**. Tübingen. Mohr Siebeck Verlag.
- ALTINOK ORMANCI, P. (2011). **Sürekli Borç İlişkilerinin Haklı Sebep Feshi**. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- ALVER, C. (1991). **Adi Şirket ve Ticaret Kanunu Genel Esasları**. (2.Baskı). Ankara.
- ARSLAN, İ. (2005). **Şirketler Hukuku Bilgisi**. (10.Baskı). Konya. Mimoza Yayıncılık.

- AŞKAN, C. (2003). **Adi Şirketin Yönetimi**. Ankara. Adil Yayınevi.
- ATALI, M./ERMENEK, İ./ERDOĞAN, E. (2018). **Medenî Usûl Hukuku**. Ankara. Yetkin Yayınları.
- ATEŞOĞLU, Y. (2018). **Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmesinde Yüklenicinin İş Teslim Borcunda Temerrüdü Ve Sonuçları**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- AYAR, A. (2015). **Adi Ortaklık İlişkisinde İç ve Dış İlişkiler**. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- AYDOĞAN, F. (2005). **Ticaret Ortaklıklarında Rekabet Yasağı**. İstanbul. Vedat Kitapçılık.
- AYİTER, N. (1961). **Türk Medeni Kanunu ve Borçlar Kanununda Elbirliği Ortaklıkları**. Ankara. Yeni Desen Matbaası.
- BADAK AYBAR, Z. (2013). *“6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’na Göre Adi Ortaklık Sözleşmesindeki Yenilikler ve Değişiklikler”*. İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. Yıl:12 Sayı:24 Güz 2013/2. İstanbul.
- BAHTİYAR, M. (2020). **Ortaklıklar Hukuku**. (14.Baskı). İstanbul. Beta Yayınları.
- BAMBERGER, H.G./ROTH, H./TİMM, W./Schöne, T. (2008). **Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch Band 2 §§ 611-1298**. (2.Auflage). München. Verlag C.H. Beck.
- BARLAS, N. (2012). **Adi Ortaklık Temeline Dayalı Sözleşme İlişkileri**. (3.Baskı). İstanbul. Vedat Kitapçılık.
- BAUMBACH, A./DUDEN, K. (1968). **Handelsgesetzbuch mit Nebengesetzen ohne Seerecht**. 18.Auflage. München.
- BERGER, B. (2018). **Allegemeines Schuldrecht**. (3. Auflage). Bern. Stampfli Verlag.
- BERGSMA, P. (1990). **Auflösung, Ausschluss und Austritt aus wichtigem Grund bei den Personengesellschaften**. Zürich. Peter Lang Verlag.
- BİLGE, N. (2007). **Hukuk Başlangıcı Hukukun Temel Kavram ve Kurumları**. (22.Baskı). Ankara. Turhan Kitabevi.
- BİLGİLİ, F. (2002). *“Adi Ortaklıkların Fiil Ehliyeti ve Alman Federal Mahkemesi’nin Verdiği Yeni Karar Karşısında Ortaya Çıkan Durum”*. Prof. Dr. Ömer Teoman’a 55. Yaş Günü Armağanı I. Cilt. İstanbul. Beta Yayınları. (BİLGİLİ, FİİL EHLİYETİ)

- BİLGİLİ, F. (2003). **İsviçre ve Alman Hukuku Işığında Türk Ortaklıklar Hukukunda Gizli Ortaklık İlişkileri**. Ankara. Seçkin Yayınevi.
- BİLGİLİ, F./DEMİRKAPI, E. (2013). **Şirketler Hukuku**. (9.Baskı). İzmir. Dora Yayınları.
- BLANKE, C. (1994). **Das Recht zur Ausschließung aus der Personengesellschaft ohne Angabe von Gründen**. München. Verlag V.Florentz.
- BOLLMANN, H. (1971). **Das Ausscheiden aus Personengesellschaften**. Zürich. Schulthess Polygraphischer Verlag AG.
- BUZ, V. (2005). **Medeni Hukukta Yenilik Doğuran Haklar**. Ankara. Yetkin Yayınları.
- CHABLOZ, I./HEINZMANN, M. Çeviren: Tuncer Kazancı, İ. (2017). **“Actio Pro Socio: Usuli Bir Yaklaşım”**. Medenî Usûl ve İcra İflas Hukuku Dergisi Cilt:13/Sayı:36 2017/I. İstanbul. Legal Yayınevi.
- CHRİST, B. (2015). **Personengesellschaftsrecht (Art. 530-619 OR)- Art. 545**. Herausgeber: Schütz, J.G.. Bern. Stampfli Verlag AG.
- ÇAMOĞLU, E. (1976). **Kollektif Ortaklıkta Haklı Sebep Kavramı ve Ortaklığın Haklı Sebepçe Çıkarılması**. İstanbul. Fakülteler Matbaası.
- ÇAMOĞLU, E. (2007). **“Anonim Ortaklığın Haklı Sebepçe Feshi”**. Prof. Dr. Yavuz Alangoya İçin Armağan. İstanbul. Beta Yayınları (ÇAMOĞLU, A.Ş. FESİH).
- ÇELİK, A. (2017). **Anonim Şirketlerde Ortaklıktan Çıkarılma**. (4.Baskı). Ankara. Seçkin Yayınları.
- ÇELİKBOYA, K. (2015). **“Adi Ortaklıktan Çıkma ve Çıkarmanın Koşulları”**. Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi. Sayı:2015/2. İstanbul. Beta Yayınları.
- ÇEVİK, O.N. (2002). **Uygulamada Şirketler Hukuku**. (3.Baskı). Ankara. Yetkin Basımevi.
- DAYINLARLI, K. (2013). **“Joint Venture ve İş Ortaklığı Üzerine bir Hukukî Mütalâa”**. Ersin Çamoğlu’na Armağan. İstanbul. Vedat Kitapçılık.
- DEMİRBAŞ, H. (2006). **Yenilik Doğuran Haklar**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- DOMANIÇ, H. (1968). **Adi, Kollektif ve Komandit Şirketler**. (2.Baskı). İstanbul. Fakülteler Matbaası.

- DOMANIÇ, H. (1970). *“Adi Şirketlerde Tasfiye Memurunun Mahkemece Tayini”*. İktisat ve Maliye Dergisi C. XVII S:4.
- EDİS, S. (1993). **Medenî Hukuka Giriş ve Başlangıç Hükümleri**. (4.Baskı). Ankara. Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları.
- ENDERS, T./HESSE, M. (2015). **Gesellschafts- und Handelsrecht**. (4. Auflage). Stuttgart. Boorberg Verlag.
- ERDOĞAN, İ. (2019). **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**. (4.Baskı). Ankara. Gazi Kitabevi.
- EREN, F. (2020). **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**. (25.Baskı). Ankara. Yetkin Yayınları.
- ERİŞİR, E. (2007). **Medeni Usûl Hukukunda Taraf Ehliyeti**. İzmir. Güncel Hukuku Yayınları.
- ERTAŞ, A. (2020). **Joint Venture Sözleşmelerine Konu İş Ortaklıklarının Hukuki Niteliği ve Yapısı**. Ankara. Yetkin Yayınları.
- FELLMANN, W./MÜLLER, K. (2006). **Berner Kommentar Band/Nr. VI/2/8 - Die einfache Gesellschaft, Art. 530-544 OR**. Bern. Stampfli Verlag.
- FORTMOSER, P./VOGT, H. (2008). **Einführung in das Recht**. (4. Auflage). Bern. Stampfli Verlag.
- FÖRSTER, C. (2016). **Gesellschaftrecht Eine Einführung mit Fällen**. (2.Auflage). Karben. C.F. Müller Verlag.
- FRAEFEL, J. (1930). **Die Auflösung der Gesellschaft aus wichtigem Grund**. Diss. Zürich.
- GAUCH, P./AEPLİ, V./CASANOVA, H. (1998). **Schweizerisches Obligationenrecht Besonderer Teil mit Handels- und Wertpapierrecht Rechtsprechung des Bundesgerichts**. (4.Auflage). Zürich. Schulthess Polygraphischer Verlag.
- GAUCH, P./SCHLUEP, W./SCHMİD, J. (2014). **Schweizerisches Obligationenrecht Allgemeiner Teil Band I**. (10. Auflage). Zürich. Schulthess Verlag.
- GÖKSOY, Y.C. (2007). *“Ortaklıklar Hukukunda Rekabet Yasaklarının Kapsamı”*. Prof. Dr. Ünal Narmahoğlu’na Armağan. Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt:9. İzmir. Dokuz Eylül Üniversitesi Yayını.

- GÖZLER, K. (2011). **Hukuka Giriş**. (8.Baskı). Bursa. Ekin Basın Yayın Dağıtım.
- GRUNEWALD, B. (2011). **Gesellschaftsrecht**. (8.Auflage). Köln. Mohr Siebeck Verlag.
- GUHL, T./MERZ, H./KUMMER, M. (1980). **Das Schweizerische Obligationenrecht mit Einschluss des Handels- und Wertpapierrechts**. (7. Auflage). Zürich. Schulthess Verlag.
- GÜLLÜOĞLU Altun, Y. (2017). **Kira Sözleşmesinin Önemli Sebeple Feshi**. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- HABERMEIER, S. (2003). **J. von Staudingers Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen - Gesellschaftsrecht**. (13. Auflage). Berlin. Sellier / De Gruyter Verlag.
- HAMAMCIOĞLU, E./KARAMANLIOĞLU, A. (2016). **“Adi Ortaklık Sözleşmesinde Şekil”**. Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi. Cilt:22 Sayı:3 Özel Sayı: Prof. Dr. Cevdet Yavuz’a Armağan. İstanbul.
- HANDSCHİN, L. (2014). **“Die Auflösung der einfachen Gesellschaft”**. Gesellschafts- und Kapitalmarktrecht in Deutschland, Österreich und der Schweiz 2014. Seite: 215-254. Tübingen. Mohr Siebeck Verlag.
- HANDSCHİN, L./VONZUN, R. (2009). **Kommentar zum schweizerischen Zivilrecht - Die Einfache Gesellschaft Art.530-551 OR**. (4. Auflage). Zürich. Schulthess Verlag.
- HENSSLER, M./STROHN, L. (2011). **Gesellschaftsrecht**. München. Verlag C.H.Beck.
- HIZIR, S. (2011). **“Adi Şirketten Çıkmanın ve Çıkarılmanın Genel Şartları ve Usulü”**. Prof. Dr. Sarper Süzek’e Armağan Cilt III. İstanbul. Beta Yayınları.
- HOCH, P. (2000). **Auflösung und Liquidation der einfachen Gesellschaft**. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Zürich.
- HONSELL, H./SETHE, R. (2014). **KurzKommentar OR**. Basel. Helbing Lichtenhahn Verlag.
- HONSELL, H./VOGT, N.P./WATTER, R. (2012). **Basler Kommentar – Obligationenrecht II**. (4.Auflage). Basel. Helbing Lichtenhahn Verlag.
- HUECK, G./WINDBİCHLER, C. (2008). **Gesellschaftsrecht**. (21. Auflage). München. Verlag C.H.Beck.

- İLBAŞMIŞ HIZLISOY, Ö. (2015). **Anonim Şirketin Haklı Sebeple Feshi**. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- İNAN, A.N./YÜCEL, Ö. (2014). **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**. (4.Baskı). Ankara. Seçkin Yayınları.
- JUNG, P. (2012). **Personengesellschaften und Aktiengesellschaften (Art.530-771 OR)**. Herausgeber: Roberto, V./Trüeb, H.R, (2.Auflage). Zürich. Schulthess Verlag.
- JUNG, P./KUNZ, P./BÄRTSCHİ, H. (2018). **Gesellschaftsrecht**. (2.Auflage). Zürich. Schulthess Verlag.
- JUNG, P. (2016). *"Scheiden tut weh? Ausscheiden und Abfindung von Personengesellschaften"*. Entwicklungen im Gesellschaftsrecht XI. Editör: Kunz, P./Jörg, F./Arter, O. Bern. Stampfli Verlag. (Jung, Ausschieden)
- KAPANCI, K. B. (2015). **Birlikte Borçlulukta Borçlular Arası İlişkiler**. İstanbul. Vedat Kitapçılık.
- KARAHAN, S. (1998). **Anonim Şirketlerde Tasfiye**. Konya. Mimoza Yayınları.
- KARAHAN, S./AKIN, M.Y. (2013). **Şirketler Hukuku**. (2.Baskı). Konya. Mimoza Yayınları.
- KARAYALÇIN, Y. (1972). **Ticaret Hukuku II. Şirketler Hukuku**. (2.Baskı). Ankara. Sevinç Matbaası.
- KAYAR, İ. (2002). *"Adi Şirketin Ticaret Unvanı ve Ticaret Siciline Tescili"*. Prof. Dr. Ömer Teoman'a 55. Yaş Günü Armağanı. İstanbul. Beta Yayınları.
- KAYAR, İ. (2008). **Şirketler Hukuku**. (3. Baskı). Kayseri. Detay Yayıncılık.
- KILIÇOĞLU, A. (2009). **Miras Hukuku**. (3.Baskı). Ankara. Turhan Kitabevi.
- KIRCA, İ. (2003). *"Adi Şirket Ortağının Özen Borcu"*. Prof. Dr. Turgut Kalpsüz'e Armağan. Ankara.
- KOCH, J. (2019). **Gesellschaftsrecht**. (11. Auflage). Bonn. C.H.Beck.
- KURU, B. (2019). **İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usûl Hukuku**. (3.Baskı). Ankara. Yetkin Yayınları.

- KURU, B./ARSLAN, R./YILMAZ, E. (2012). **Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı**. (23.Baskı). Ankara. Yetkin Yayınları.
- KURU, B./ARSLAN, R./YILMAZ, E. (2014). **İcra ve İflâs Hukuku Ders Kitabı**. (28.Baskı). Ankara. Yetkin Yayınları.
- KÜRŞAT, Z. (2012). *“Yeni Borçlar Kanunumuzda Adi Ortaklık Hükümlerinin Değerlendirilmesi”*. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası. C. LXX, S. 1. İstanbul.
- MEIER-HAYOZ, A./FORTMOSE, P./SETHE, R. (2018). **Schweizerisches Gesellschaftsrecht**. (12. Auflage). Zürich. Stampfli Verlag.
- MOROĞLU, E. (2010). *“Adi Şirkete Dair”*. Makaleler. İstanbul. Oniki Levha Yayınları.
- MÜLLER, K. (2016). **OR Kommentar Schweizerisches Obligationenrecht**. 3.Auflage. Orell Füssli Verlag AG.
- NARBAY, Ş./DELİDUMAN, S. (2002). *“Alman Federal Mahkemesi’nin (Dış-) Adi Şirketin Hak ve Taraf Ehliyetine Sahip Olduğuna İlişkin 29.01.2001 Tarihli Kararı”*. Prof. Dr. Ömer Teoman’a 55. Yaş Günü Armağanı I. Cilt. İstanbul. Beta Yayınları.
- NARİN, R. (2010). **Adi Şirketin Sona Ermesi**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- NOMER, H. (2017). **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**. (15.Baskı). İstanbul. Beta Yayınları.
- OĞUZ, S. (2015). *“Adi Ortaklıkta Yönetim Yetkisi ve Yönetim Yetkisinin Haklı Sebeple Kaldırılması”*. Terazi Hukuk Dergisi Cilt:10 Sayı: 112. Ankara. Seçkin Yayınları.
- OĞUZMAN, K./ÖZ, T. (2020). **Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt I**. (18.Baskı). İstanbul. Vedat Kitapçılık, s.44-45.
- ÖCAL, A. (2003). *“Limited Şirketin Haklı Sebeplerle Mahkeme Kararıyla Sona Erdirilmesi”*. Prof. Dr. Turgut Kalpsüz’e Armağan. Ankara. Turhan Kitabevi.
- ÖZENLİ, S. (1988). **Uygulamada Adi Ortaklık ve Neden Olduğu Davalar**. Ankara, Kazancı Hukuk Yayınları.
- ÖZTAN, B. (2020). **Medeni Hukuk’un Temel Kavramları**. (45.Baskı). Ankara. Yetkin Yayınları.

- ÖZTAN, B. (2010). **Miras Hukuku**. (4.Baskı). Ankara. Turhan Kitabevi.
- PEKCANITEZ, H./ATALAY, O./SUNGURTEKİN ÖZKAN, M./ÖZEKES, M. (2019). **İcra ve İflâs Hukuku Ders Kitabı**. (6.Baskı). İstanbul. Oniki Levha Yayınları.
- POROY, R./TEKİNALP, Ü./ÇAMOĞLU, E. (2019). **Ortaklıklar Hukuku I**. (14.Baskı). İstanbul. Vedat Kitapçılık.
- PRÜTTING, H./WEGEN, G./WEINREICH, G. (2018). **Bürgerliches Gesetzbuch Kommentar**. (13.Auflage). Köln. Luchterhand Verlag.
- PULAŞLI, H. (2020). **Şirketler Hukuku Genel Esaslar**. (6.Baskı). Ankara. Adalet Yayınevi.
- REİSOĞLU, S. (2013). **Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler**. (24.Baskı). İstanbul, Beta Yayınları.
- SAXER, A. (1961). **Die Auflösung der einfachen Gesellschaft aus wichtigem Grund**. Basel. Gasser Verlag.
- SCHÄFER, C./ULMER, P. (2017). **Gesellschaft Bürgerlichen Rechts und Partnerschaftsgesellschaft**. (7.Auflage). München. Verlag. C.H. Beck.
- SHELLHAMMER, K. (2004). **Zivilprozess- Gesetz-Praxis-Fälle**. (11.Auflage). Heidelberg. C.F.Müller Verlag.
- SCHÖNE, T. (1992). **Gesellschafterausschluss bei Personengesellschaften**. Münster. Verlag Dr. Otto Schmidt KG Köln.
- SCHWERDTFEGGER, A. (2007). **Kompaktcommentar Gesellschaftsrecht**. München. Luchterhand Verlag.
- SELİÇİ, Ö. (1976). **Borçlar Kanununa Göre Sözleşmeden Doğan Sürekli Borç İlişkilerinin Sona Ermesi**. İstanbul. Fakülteler Matbaası.
- SEROZAN, R. (2007). **Sözleşmeden Dönme**. (2.Baskı). İstanbul. Vedat Kitapçılık.
- SEROZAN, R./BAYSAL, B./SANLI, K. (2019). **Borçlar Hukuku Özel Bölüm**. (4.Baskı). İstanbul. On İki Levha Yayınları.
- SEROZAN, R./KOCAYUSUFPAŞAOĞLU, N./HATEMİ, H./ARPACI, A. (2016). **Borçlar Hukuku Genel Bölüm Üçüncü Cilt**. (7.Baskı). İstanbul. Filiz Kitabevi.
- SİEGWART, A. (1938). **Die Personengesellschaften, Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch**. Band V/4. Zürich. Schulthess & Co.

- SOERGEL, H./HADDİNG, W./KİESSLİNG, E. (2011). **Soergel Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch Band 11/1**. (13. Auflage). Stuttgart. W. Kohlhammer Verlag.
- SPRAU, H. (2017). **Palandt Bürgerliches Gesetzbuch**. (76. Auflage). München. C.H.Beck Verlag.
- STAEHELİN, D./STRAUB, R.M. (2011). *“Der Ausschluss aus einer Personengesellschaft ohne wichtige Gründe”*. Aktuelle Juristische Praxis 01/2011. Zürich/St.Gallen. Dike Verlag.
- STEİNİNGER, T.A. (2015). **Personengesellschaftsrecht (Art. 530-619 OR) - Art. 548/549**. Herausgeber: Schütz, J.G.. Bern. Stampfli Verlag.
- STRİTTMATTER, R. (2002). **Ausschluss aus Rechtsgemeinschaften Mit- und Stockwerkeigentümergeinschaft, Kollektiv-, Kommandit- und einfache Gesellschaft, Erbgemeinschaft und Gemeinderschaft**. Zürich. Schultess Verlag.
- ŞAHANKAYA, S. (2016). *“Belirli Süreli İş Sözleşmeleri”*. Ankara Barosu Dergisi. Sayı: 2016/4. Ankara.
- ŞENER, O.H. (2008). **Adi Ortaklık**. Ankara. Yetkin Yayınları.
- ŞENER, O.H. (2015). **Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku Ders Kitabı**. (2.Baskı). Ankara. Seçkin Yayıncılık.
- TANRIVER, S. (2016). **Medeni Usûl Hukuku Cilt I**. Ankara. Yetkin Basımevi.
- TEİCHMANN, A. (2009). **Gesellschaftsrecht Vertragsgestaltung Prozessführung**. Mannheim. Nomos Verlagsgesellschaft.
- TEKİL, F. (1991). **Adi, Kollektif ve Komandit Şirketler Hukuku**. İstanbul. Tekil Müşavirlik ve Yayıncılık.
- TÜRKMEN, E. (2018). *“Adi Ortaklıkta Haklı Sebepçe Çıkarma Bağlamında TBK 633 Hükmüne Eleştirel Bir Bakış”*. Terazi Hukuk Dergisi Cilt:13 Sayı:148. Ankara. Seçkin Yayınları.
- TÜRKMEN, E. (2020). **Adi Ortaklıkta Çıkma ve Çıkarılma**. Ankara. Seçkin Yayınları. (TÜRKMEN, ÇIKMA-ÇIKARILMA).
- UÇAR, S. (1998). **Tüm Şirketlerde Fesih ve Tasfiye Kurulması Faaliyetleri Çıkma ve Çıkarılma Halleri Dağılma Sebepleri**. (2.Baskı). İstanbul. Alfa Yayınları.
- ULMER, P./ SCHÄFER, C. (2013). **Münchener Kommentar zum Bürgerliches Gesetzbuch Band 5 Schuldrecht – Besonderer Teil III – 705-853**. (6.Auflage). München. Verlag C.H. Beck.

- ULUSOY, E. (2015). *“Adi Ortaklığın Tasfiyesi Ve Mahkemelerin Görevi”*. Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/155583>.
- VON TUHR, A. (1918). **Der Allgemeine Teil des Deutschen Bürgerlichen Rechts**. Duncker & Humblot Verlag.
- YALMAN, M./TAYLAN, E. (1968). **Adi Ortaklık**. Ankara. Olgaç Matbaacılık.
- YILDIRIM, A.H. (2012). **6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Limited Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi**. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İzmir.
- YONGALIK, A. (2003). *“Türk Medenî Kanunu’nda Dernek-Adi Şirket İlişkisi”*. Prof. Dr. Turgut Kalpsüz’e Armağan. Ankara.
- ZIMMERMANN, R./ZIMMERMANN-HÜBNER, P. (2013). **Handels-und Gesellschaftrecht Europaisches Gesellschaftrecht**. (11. Auflage). Dresden. Erich Fleischer Verlag
- WESTERMANN, H./GRUNEWALD, B./MAIER-REIMER, G. (2011). **Erman Bürgerliches Gesetzbuch**, (13. Auflage). Köln. Dr. Otto Schmidt Verlag. (Erman/Westermann).
- WIEDEMANN, H. (2004). **Gesellschaftrecht Band II**. München. Verlag C.H. Beck.

Doç. Dr. Yasin ATAÇ

ADLİ BELGE İNCELEMELERİ

**ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Adli Belge İncelemeleri

Yasin Ataç

Hukuk Yayınları Dizisi – 2762

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 54 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

BÖLÜM KAYNAKÇASI

- Alkan, Nevzat (1996), *“Yaşlanmaya Bağlı Yazı ve İmza Değişiklikleri”*, İstanbul: Uzmanlık Tezi, İstanbul Üniversitesi, Tıp Fakültesi.
- Alkım, Bahadır (1981), *“Yazının başlangıcı”*, Harf Devriminin 50. Yıl Sempozyumu, Ankara, ss.3-16.
- Aşıcioğlu, Faruk ve Cantürk Gürol (2012), *“Hekimlerin Okunaksız El Yazısının Yol Açtığı Sorunlar: Bir Anket Çalışması”*, <http://www.abider.org/publications/303.pdf>, (erişim tarihi: 01.03.2012).
- Bafra, Jale (1995), *“El yazısı incelemelerinde ‘kişisel yazı unsurlarının isteyerek değiştirilmesi’ problemi ve kimlik belirlenmesi”*, İstanbul Üniversitesi, Adli Tıp Enstitüsü, Sosyal Bilimler Anabilim Dalı Doktora tezi, İstanbul.
- Birincioğlu, İsmail; Kurtaş, Ömer; Çakır, İsmail; Turan, Nurşen ve Teke, H. Yaşar (2010), Ankara: *“El Yazısı İncelemelerinde Fulaf Kavramı”*, Adli Bilimler Dergisi, C.10, S.2, ss.32-37.
- Çınar, Tuncay (2005), *“El yazısı ve İmza İncelemesi”*, Editör: Aşıcioğlu, Faruk, *“Adli Belge İncelemesi”*, İstanbul: Beta Yayınları, ss.59-86.
- Ellen, David (2005), *“Scientific Examination of Documents Methods and Techniques”*, Third Edition, New York: CRC press.
- Eldridge, M.A. (1982), *“The variability of selected features in cursive handwriting categorical measures”*, Journal of the forensic science society. 24:179-219.
- Hoiyer, Harry (1965), *“Language and Writing Man”*, Culture and Society (Ed. Harry L. Shapiro) New York, Oxford University Press S.197.
- Hilton, Ordway (1993), *“Scientific Examination of Questioned Document”*, Second Printing, CRC Press., U.S.A.
- Huber, Roy A. and Headrick A.M. (1999), *“Handwriting Identification: Facts and Fundamentals”*, USA: CRC Press.
- İplikçi, Şahin (2011), *“El Yazıları ve İmzaların Kriminal Yönden İncelenmesi”*, İstanbul: Marki Ofset-Matbaa.
- Kerimoğlu, Dursun (2005), *“El Yazılarının Özelliği, Adli Alandaki Önemi Ve İnceleme Kriterleri”*, Çağın Polisi Dergisi, S.39, ss.37-41.
- Kocabaşoğlu, Uğur; Bulutgil, Aydan; Çiloğlu, Fahrettin, Binbaş; İlker, Evrim ve Şeker, Nesim (1960), *“SEKA tarihi”*, Seka Genel Müdürlüğü Yayınları, İzmit.
- KPL (Kriminal Polis Laboratuvarları Dairesi Başkanlığı), (2000), *“KPL Hizmetleri”*, Ankara: EGM Kriminal Polis Laboratuvarları Dairesi Başkanlığı, Yayın No:15.
- Levinson, Jay (2001), *“Questioned Documents A Lawyer’s Handbook”*, Great Britain: Academic Press.

- Marmara, Nursun (1994), *"El Yazısının Kişiyeye Ait Olup Olmadığını Belirleyen Grafik Göstergeler"*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Bölümü, Doktora Tezi, İstanbul.
- Morris, Ron N. (2000), *"Forensic Handwriting Identification"*, Great Britain: Academic Press.
- Munis, Erdoğan (1974), *"Evrimi İle Yazı Sanatı"*, Tablet Basın Yayın, Konya.
- Özdemir, Veli; Cantürk, Gürol ve Şahin, Hüseyin, (2004) *"Yazı Yüzeyi Olarak Kullanılan Kadın İç Çamaşırının Adli Belge Niteliğinde İncelenmesi"*, Adli Tıp Dergisi, C.18, S.(3-4), ss.42-49.
- R. Marquis, F. Taroni, S. Bozza, M. Schmittbuhl, (2006) *"Quantitative characterization of morphological polymorphism of handwritten characters loops"*, J. Forensic Sci. Int. V:164, ss. 211-220.
- R. Marquis, F. Taroni, S. Bozza, M. Schmittbuhl, (2007) *"Size influence on shape of handwritten characters loops"*, J. Forensic Sci. Int., V:172 ss.10-16.
- R. J. Klimoski and A. Rafaeli (1983), *"Inferring Personal Qualities Through Handwriting Analysis"*, Journal of Occupational Psychology, Sayfa. 191-202.
- Sertçe, Selahattin (2009), *"Adli El Yazısı ve İmza İncelemelerinde Karşılaşılan Sorunlar"*, 7. Anadolu Adli Bilimler Kongresi, Sivas.
- Srıharı S; Huang C and Srinivasan H (2008), *"On the Discriminability of the Handwriting of Twins"*, Journal of Forensic Sciences, 53(2):430-446.
- Tansuğ, Sezer (1995), *"Resim Sanatının Tarihi"*, İstanbul:Remzi Kitapevi.
- Uslay, Yüksel (1975), *"Yazı Sanatı"*, İzmir, Nadir Kitap yayınevi.
- Yılmaz, Rıza ve Koç, Sermet (2006), *"Adli belge incelemeciliğinin Tarihsel Gelişimi (I)"*, Adli Tıp Dergisi, S.3, ss.72-78 (3. Tıp Hukuku Günleri ADLİ BELGE İNCELEMELERİ "Dr. Hayrettin DALOKAY Anısına").
- Yardımcı, M. Mustafa (2013), *"El Yazı İncelemelerinde Bağlantılı ve Düz Yazıların Bireysel Farklılıklarının Araştırılması"*, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Bilimler Enstitüsü, Disiplinler Arası Adli Bilimler Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara.

Yukarıda belirtilen hususlara riayet edilmesi durumunda sahteciliğe konu olan imza sayısı azalacağı gibi, sahte olarak atılan imzaların tespit edilmesi de kolaylaşacaktır.

“Evidential Documents” adlı kitapta Conway, basit taklit yöntemiyle gerçekleştirilen imza sahteciliğini geniş bir şekilde ele aldıktan sonra bu tip sahteciliğin önlenmesinde ne gibi tedbirlerin alınabileceğine dair önerilerde de bulunmuştur. Conway’e göre, belgelerin güvenliğini artırıcı önemli bir tedbir, belgeyi onaylayacak şahsın gözetimi altında, belgeyi imzalayan şahsa ev adresini, semtini, şehrini ya da telefon numarasını yazdırmaktır. İmzayı atan şahıs ileride aynı yerde başka bir işlem yapmak istediğinde imzasının yanında kendisine rastlantısal olarak önceden yazmış olduğu bilgilerden birisi yazdırılır, veznedar veya tezgahtar gibi işlemi onaylamaya yetkili kişi bu yazılanlara da bakarak imzayı ve belgenin geçerliliğini doğrular. Bu tedbir imzanın tek başına sağlamış olduğu güvenliğin 4-5 katı güvenlik sağlar. Bu tip önlemler sahtecileri kolayca ifşa eder ve imzası taklit edilecek olan masum insanları korur (Conway, 1959:29).

BÖLÜM KAYNAKÇASI

- Alkan, Nevzat (1996), *“Yaşlanmaya Bağlı Yazı Ve İmza Değişiklikleri”*, İstanbul: Uzmanlık Tezi, İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi.
- Aydoğdu, Eyup ve Ataç, Yasin (2010), *“Çek Sahteciliğinin Önlenmesinde Problem Odaklı Polislik Yaklaşımı”*, <http://www.isref.org/index>, (erişim tarihi:10.09.2010).
- Bafra, Jale (2008), *“İmza İncelemeleri ve Bilirkişilik”*, http://www.turkhukuksitesi.com/makale_706.html (erişim tarihi:31.01.2008).
- Bafra, Jale (2009), *“Belge, İmza ve El Yazılarının İncelenmesi”* http://www.turkhukuksitesi.com/makale_706.html, (erişim tarihi:12.10.2009).
- Conway, James (1959), *“Evidential Documents”*, Springfield press, USA.
- Ellen, David (2004), *“Scientific Examination of Document: Methods and Techniques”*, CRC Pres.
- Harrison, Wilson (1958), *“Suspect Documnets”*, 3rd Edition, Newyork.
- Hilton, Ordway (1993), *“Scientific Examination of Questioned Documents”*, Second Printing, C.R.C. pres., U.S.A.

- Karabel, Emine Gökçe (2015), “Yazılı Şekil Şartı”, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı, Özel Hukuk Bilim Dalı Doktora Tezi, İstanbul.
- Karakuş, Oğuz (2009), “Kriminalistik”, Ankara: Adalet Yayınevi.
- Kerimoğlu, Dursun (2006), “İmza nedir, Nasıl atılmalı?”, Çağın Polisi Dergisi, Yıl 5, S.49.
- Koppenhaver, Katherine M. (2002), “Attorney’s Guide to Document Examinations”, USA Pres.
- Levinson, Jay (2001), “Questioned Document A lawyer’s Handbook”, Academic Pres.
- Sala, Salih (2006), “Doküman İnceleme Uzmanlarına İmza İncelemeleriyle İlgili Yeterlilik Testlerinin Uygulanması Üzerinde Bir Araştırma”, Ankara: Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Sayıcı, Bilge (2009), “Türkiye’de Hukuk ve Adli Bilimler Açısından İmza Ve Karşılaşılan Sorunlar”, İstanbul: Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü Sosyal Bilimler Anabilim dalı.
- Sita, Jodi; Found, Bryan and Rogers, Douglas, K, (2002), “Forensic handwriting examiners’ expertise for signature comparison”, Journal of Forensic Science, V. 47, pp.1117-1124.
- Slyter, Steven (1995), “Forensic Signature Examination”, Charles C Thomos, Publisher, U.S.A.

- 2525 sayılı Soyadı Kanunu
- 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu
- 6102 sayılı Ticaret Kanunu
- 1512 sayılı Noterlik Kanunu
- 2004 sayılı İcra İflas Kanunu
- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu

BÖLÜM KAYNAKÇASI

- Ataç, Yasin (2005), "*Türkiye’de Üretilen Bazı Kâğıt Türlerinin Kriminalistik Yönden İncelenmesi*", Bilim Uzmanlığı Tezi (Yayınlanmamış), Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Bartın.
- Brunelle, Richard and Reed, Robert (1984), "*Forensic Examination of Ink and Paper*", Charles C. Thomas, Springfield, Illinois.
- Casey, James Paul (1961), "*Pulp and paper*", Vol.2 Ed., Van Nostrand Reinhold, New York.
- DPT (Devlet Planlama Teşkilatı), (2000), "*8. Beş Yıllık Kalkınma Planı Kâğıtçılık Özel İhtisas Komisyonu Raporu*", Ankara
- Erik, Orsenna (2013), "*Kâğıt Yolunda Küreselleşme Üstüne Küçük Elkitabı*", Metis Yayınları, 258 s.
- Eroğlu, Hüdaverdi (1990), "*Kâğıt ve Karton Üretim Teknolojisi*", KTÜ Basımevi, Genel Yayın No:90. Trabzon, 623 s.
- Eroğlu, Hüdaverdi ve Usta, Mustafa (2000), "*Lif Levha Üretim Teknolojisi*", K.T.Ü. Orman Fakültesi, Genel Yayın No:200, Fakülte Yayın No:30, Trabzon, 351 s.
- Eroğlu, Hüdaverdi (2003), "*Mikrografi Ders Notları*", Bartın.
- Eroğlu, Hüdaverdi (2003), "*Kâğıt Hamuru ve Kâğıt Fiziği Ders Notları*", Z.K.Ü., Bartın Orman Fakültesi Yayın No:27, Fakülte Yayın No:13, Bartın, 144 s.
- Hafızoğlu, Harzemşah (1982), "*Orman Ürünleri Kimyası*", KTÜ Basımevi, F.Y.No:52, Trabzon, 245s.
- Hilton, Ordway (2001), "*Scientific examination of questioned documents*", fifth edition, CRC pres, Washington pp223.
- Kocabaşoğlu, Uğur; Bulutgil, Aydan; Çiloğlu, Fahrettin, Binbaş; İlker, Evrim ve Şeker, Nesim (1960), "*SEKA tarihi*", Seka Genel Müdürlüğü Yayınları, İzmit.
- Kırcı, Hüseyin (2000), "*Kâğıt Hamuru Endüstrisi*", K.T.Ü Basımevi, Ders notları, Trabzon
- P.P.I Newsbriefs (1980), "*Pulp Prices Rise as Expected for 1980*", Pulp and Paper International, Volume:22 Number:1, pp25.
- Söylemez, Ahmet (1982), "*Kriminalistik ve Suç Yeri İncelemesi*", İstanbul, Erenler yayınları.
- Tank, Turan (1998), "*Kâğıt Fabrikasyonu*", F.Y.No:446, İstanbul.
- Vurdu, Hasan (1979), "*Üç yaşındaki kavağın gövde ve dal odunu ile kabuğundan yapılan kraft kâğıtlarının karşılaştırılması*", J. of Turkish Forest Research Institute, 25(1), pp.19-28.
- Zıllıoğlu, M. ve Yüksel A.H. (2003), "*İletişim Bilgisi*", Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi, Açıköğretim Fakültesi Yayın No.369, Eskişehir, 109 s

büyük ölçüde etkilidir. Sıcaklığın 0.5°C artmasıyla % 50 nispi nem % 48'e düşer. Bu da çift katlama direncini en az yüzde birkaç düşürür (Eroğlu, 2003).

BÖLÜM KAYNAKÇASI

- Ataç, Yasin (2005), *"Türkiye'de Üretilen Bazı Kâğıt Türlerinin Kriminalistik Yönden İncelenmesi"*, Bilim Uzmanlığı Tezi (Yayımlanmamış), Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Bartın.
- Casey, J.P. (1960), *"Pulp and Paper"*, Third Edition, Interscience Publisher Inc., New York.
- Eroğlu, Hüdaverdi (1990), *"Kâğıt ve Karton Üretim Teknolojisi"*, KTÜ Basımevi, Genel Yayın No:90. Trabzon, 623 s.
- Eroğlu, Hüdaverdi ve Usta, Mustafa (2000), *"Lif Levha Üretim Teknolojisi"*, K.T.Ü. Orman Fakültesi, Genel Yayın No:200, Fakülte Yayın No:30, Trabzon, 351 s.
- Eroğlu, Hüdaverdi (2003), *"Mikrografi Ders Notları"*, Bartın.
- Eroğlu, Hüdaverdi (2003), *"Kâğıt Hamuru ve Kâğıt Fiziği Ders Notları"*, Z.K.Ü., Bartın Orman Fakültesi Yayın No:27, Fakülte Yayın No:13, Bartın, 144 s.
- Clark, J.A. (1978), *"Pulp Technology and Treatment for Paper"*, Miller Freeman Publication, Inc., Safrancisci, USA, 751 p.
- P.P.I Newsbriefs (1980), *"Pulp Prices Rise as Expected for 1980"*, *Pulp and Paper International*, Volume:22 Number:1, pp25.
- Tank, T. (1980), *"Lif ve Selüloz Teknolojisi"*, İ.Ü. Orman Fakültesi, No:2362/272, İstanbul.

Emniyet şeritleri üzerine isteğe bağlı olarak mikro yazılar yazılabilmektedirler. Ayrıca UV ışığına flüoresans vermesi sağlanabilmektedir. Bu özellik Resim 5.7’de gösterilmiştir.

Resim 5.7: Emniyet teli görüntüsü

Seyahat belgelerinde, aşağıdakiler de dahil olmak üzere çeşitli güvenlik şeritleri kullanılır:

- Çok renkli,
- Flüoresan,
- Mikro baskılı,
- Kimyasal bakımdan hassas,
- Makineyle okunabilen,
- Termotekst.

BÖLÜM KAYNAKÇASI

Annual Passport Guide (2000), Amsterdam, Keesing Documents Publishing B.V., pp.10-24.

Aydoğmuş, Bülent (2004), *“Belge Sahteciliği 1999-2003 Yılları İçerisinde Adana Kriminal Polis Laboratuvarında İncelenen Belgelerin Değerlendirilmesi”*, Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adana.

Ataç, Dudu (2009), *“Türkiye, Hollanda, Belçika ve İsveç Pasaportlarının Güvenlik Yönünden Karşılaştırılması”*, Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü,

- Ceza Adaleti ve Yönetimi ABD., Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Ata, Yasin (2005), *"Türkiye'de Üretilen Bazı Kâğıt Türlerinin Kriminalistik Yönden İncelenmesi"*, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Zonguldak.
- Beyaz, Hakan (2004), *"Pasaport Sahteciliği ve Hudut Kapılarında Pasaport Kontrolü Yapan Personelin Belge İncelemelerinde Karşılaştıkları Sorunlar"*, TODAİ, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Ellen, David (2006), *"Scientific Examination of Documents Methods and Techniques"*, Third Edition, Taylor and Fransic Group, Boca Raton.
- Eroğlu, Hüdaverdi (2003), *"Kâğıt Hamuru ve Kâğıt Fiziği Ders Notları"*, Z.K.Ü. Bartın Orman Fakültesi Üniversite Yayın No:27, Fakülte Yayın No: 13, Bartın, 144
- Eroğlu, Hüdaverdi (2003), *"Mikrografi Ders Notları"*, Z.K.Ü. Bartın Orman Fakültesi, Bartın, 105
- Hafızoğlu, Harzemşah (1982), *"Orman Ürünleri Kimyası"*, C.1, Odun Kimyası, K.T.Ü. Orman Fakültesi, Yayın No.52, Trabzon, 237s.
- Kabar, Nizam (2003), *"Banknotlardaki Güvenlik Unsurları ve Türk Banknotlarının Euro ve Dolar ile Karşılaştırmalı İncelemesi"* Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Levinson, Jay (2001), *"Questioned Documents: A Lawyer's Handbook"*, London, Academic Press.
- Lofça, İzzet (1999), *"Pasaport, Vize ve Kimlik Sahteciliğiyle Mücadelede Yöntemler"*, Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Oetterli, P.S. and Landquart, S. (1997), *"Counterfeit Protection In The Digital Age Of Visas, Resident Permits And Other Offical Documents"*, EU Symposium-December 10-12, 1997, Switzerland:OVD Kinegram Corp.
- Passport Handbook, (1995), Keesing Security Documents Publishing. Amsterdam, Holland.
- Whicker, Rich (1996), *"Nonreplicable Document and Method For Making Same"*, International Journal Of Forensic Document Examiners, Vol.2, Jan./Mar., Canada:Shunderson Communications.

(2) Gerçeğe aykırı belge düzenleyen tabip, diş tabibi, eczacı, ebe, hemşire veya diğer sağlık mesleği mensubu, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Düzenlenen belgenin kişiye haksız bir menfaat sağlaması ya da kamunun veya kişilerin zararına bir sonuç doğurucu nitelik taşıması hâlinde, resmî belgede sahtecilik hükümlerine göre cezaya hükmolunur.

Daha az cezayı gerektiren hâl

Madde 211. - (1) Bir hukukî ilişkiye dayanan alacağın ispatı veya gerçek bir durumun belgelenmesi amacıyla belgede sahtecilik suçunun işlenmesi hâlinde, verilecek ceza, yarısı oranında indirilir.

İçtima

MADDE 212. - (1) Sahte resmî veya özel belgenin bir başka suçun işlenmesi sırasında kullanılması hâlinde, hem sahtecilik hem de ilgili suçtan dolayı ayrı ayrı cezaya hükmolunur.

BÖLÜM KAYNAKÇASI

- ERMAN, Sahir (1981), *“Sahtekârlık Suçları”*, Ticari Ceza Hukuku-III, Yeniden yazılmış dördüncü baskı, İstanbul.
- ERMAN, Sahir (1987), *“Sahtekarlık Suçları”*. 5. Baskı. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Prof.Dr.Nazım Terzioğlu Basım Atölyesi.
- ERMAN, Sahir ve ÖZEK, Çetin (1996), *“Kamu Güvenine Karşı İşlenen Suçlar”*, İstanbul.
- HİLTON, Ordway (1993), *“Scientific Examination of Questioned Document”*, Second Printing, CRC Press., U.S.A.
- HUBER, Roy, A. and Headrick A.M. (1999), *“Handwriting Identification:Facts and Fundamentals”*, USA: CRC Press.
- MUŞ, Ekrem ve SERTÇE, Selahattin (2013), *“Belge İncelemeleri”*, Editör: Karakuş, Ekrem, *“Kriminalistik”*, Ankara: Adalet Yayınevi, ss.357-407.
- TEZCAN, Durmuş; ERDEM, Ruhan ve ÖNOK, Murat (2010), *“Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku”*, Güncellenmiş 10. Baskı, Ankara.

Tuba TRK INAR
Biyogvenlik Uzmanı

ADLİ LABORATUVARLARDA BİYOGVENLİK:
BİR ADLİ GENETİK
LABORATUVARI ANALİZİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Adli Laboratuvarlarda Biyogüvenlik: Bir Adli Genetik Laboratuvarı Analizi
Tuba Türk Çınar

Hukuk Yayınları Dizisi – 2853

Birinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 97 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Zeynep Baştürk

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKLAR

- Adel N. Zaki, **Biosafety and biosecurity measures: management of biosafety level3 facilities** Int J Antimicrob Agents, 36 (S1) (2010), pp. S70-S74
- Adli Bilimlerde İş Güvenliği ve Özlük Hakları, 7.Tıp Hukuku Günleri, Adli Tıp Uzmanları Derneği Yayını, 2018
- AKBAŞ, Klinik Mikrobiyoloji Laboratuvarında Biyogüvenlik ve Önemi, Refik Saydam Hıfızısıhha Merkezi Başkanlığı, Salgın Hastalıklar Araştırma Müdürlüğü, ANKARA (2003)
- Akers, R. L., R. J. Walker, F. L. Sabel, & J. J. McDade. 1969. Development of a laminar air-flow biological cabinet. Am. Ind. Hyg. Assoc. J. 30:177-185.
- Ali, S, Muzslay, M, Bruce, M, Jeanes, A, Moore, G, Wilson, APR. Efficacy of two hydrogen peroxide vapour aerial decontamination systems for enhanced disinfection of meticillin-resistant *Staphylococcus aureus*, *Klebsiella pneumoniae* and *Clostridium difficile* in single isolation rooms. J Hosp Infect. 2016;93(1):70-77.Google Scholar | Crossref | Medline
- Allner, K. 1980. Laboratory and equipment design for containment of biohazards, p. 467-485. In C.L. Clooney and A. Humphrey, (Ed.). Comprehensive biotechnology. Pergamon Press, Oxford.
- Andersen, A. 1958. New sampler for the collection, sizing and enumeration of viable airborne particles. J. Bacteriol. 76:471-484.
- Andersen, BM . Does 'airborne' hydrogen peroxide kill *Mycobacterium tuberculosis*? J Hosp Infect. 2011;77(1):81-83.
- Andersen, BM, Rasch, M, Hochlin, K, Jensen, FH, Wismar, P, Fredriksen, JE. Decontamination of rooms, medical equipment and ambulances using an aerosol of hydrogen peroxide disinfectant, J Hosp Infect. 2006;62(2):149-155. Google Scholar | Crossref | Medline
- Andersen, BM, Syversen, G, Thoresen, H. Failure of dry mist of hydrogen peroxide 5% to kill *Mycobacterium tuberculosis*. J Hosp Infect. 2010;76(1):80-83.

- Applied biosafety journal of the American Biological Safety Association, December 2018 Camille Freyssenet, Stéphane Karlen Vol 24, Issue 1, 2019
- Avcı, D., Otkun, M., Türk Hijyen ve Deneysel Biyoloji Dergisi Bazı antiseptik ve dezenfektanların antibakteriyel etkinliklerinin araştırılması Cilt 74, Sayı 3, 2017.
- Aydan, M., Kaya, S., Hata Türü ve Etkileri Analizi (FMEA): Üniversite Hastanesinde Bir Uygulama, Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi, 2017; 20(4): 475-502
- Baldwin, C. L., & P. H. Errico. 1975. Biological safety cabinets for contamination. J. Chem. Educ. 52:A545-A549.
- Baldwin, C. L., & R. S. Runkle. 1967. Biohazards symbol: development of a biological hazards warning signal. Science 158:264-265.
- Barbeito, M. S. 1979. Special design features for maintenance requirements of a biomedical facility, p. 177-193. In D. G. Fox, (Ed.). Design of biomedical research facilities; proceedings of a cancer research symposium 1979 October 18-19, Frederick Cancer Research Center, Frederick, MD. NIH publ. no. 81-2305. National Institutes of Health, Bethesda, MD.
- Barbeito, M. S., & L. A. Taylor. 1968. Containment of microbial particles in a microbiological safety cabinet. Appl. Microbiol. 16:490-495.
- Barbeito, M. S., & R. H. Kruse. 1997. A history of the American Biological Safety Association Part I: The first 10 biological safety conferences 1955-1965. J. Am. Biol. Saf. Assoc. 2(3):7-19.
- Barbeito, M. S., & R. H. Kruse. 1997. A History of the American Biological Safety Association Part 1: The first 10 biological safety conferences 1955-1965. J. Am. Biol. Safety Assoc. 2:7-19.
- Barbeito, M. S., Alg, R. L., & Wedum, A. G. 1961. Infectious bacterial aerosol from dropped petri dish cultures. Am. J. Med. Technol. 27:318-322.
- Barbeito, M. S., C. T. Mathews, & L. A. Taylor. 1967. Microbiological laboratory hazard of bearded men. Appl. Microbiol. 15:899-906.
- Barbeito, M. S., L. A. Taylor, & R. W. Seiders. 1968. Microbiological evaluation of a large-volume air incinerator. Appl. Microbiol. 16:490-495.
- Barbut, F, Menuet, D, Verachten, M, Girou, E. Comparison of the efficacy of a hydrogen peroxide dry-mist disinfection system and sodium hypochlorite solution for eradication of clostridium difficile spores. Infect Control Hosp Epidemiol. 2009;30(6):507-514.

- Barkley, W. E. 1972. Evaluation and development of controlled air flow systems for environmental safety. PhD thesis. University of Minnesota, Minneapolis.
- Barkley, W. E. 1973. Facilities and equipment available for virus containment, p. 327-341, In A. Heilman, M.N. Oxman, and R. Pollack (ed.), Biohazards in biological research. Cold Spring Harbor Laboratory, Cold Spring Harbor, NY.
- Barkley, W. E., & A. G. Wedum. 1977. The hazard of infectious agents in microbiological laboratories, p. 740-753. In S. S. Block, (Ed.). Disinfection, sterilization, and preservation, 2nd ed. Lea & Febiger, Philadelphia.
- Bartels, MD, Kristoffersen, K, Slotsbjerg, T, Rohde, SM, Lundgren, B, Westh, H. Environmental methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* (MRSA) disinfection using dry-mist-generated hydrogen peroxide. J Hosp Infect. 2008;70(1):35–41. Google Scholar | Crossref | Medline | ISI
- Bayot M.L., Limaïem F. Biosafety Guidelines. In: *StatPearls*. Treasure Island(FL): StatPearls Publishing; March 25, 2020.
- Beard, C. W., & Easterday, B. C. 1965. An aerosol apparatus for the exposure of large and small animals: Description and operating characteristics. Am. J. Vet. Res. 26:174-182.
- Beswick, AJ, Farrant, J, Makison, C. Comparison of multiple systems for laboratory whole room fumigation. Appl Biosaf. 2011;16(3):139–157. Google Scholar | SAGE Journals
- Biyogüvenlik Laboratuvar Seviyeleri ve Biyogüvenlik Kabinlerinin Seçimi Kullanımı ve Bakımı Uzm. Dr. İsmail CEYHAN Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı, Tüberküloz Referans Laboratuvarı, ANKARA 4. Ulusal Sterilizasyon Dezenfeksiyon Kongresi - 2005 syf 608
- Braymen, D. T., & J. R. Songer. 1973. Aerosol emissions from the ultracentrifuge vacuum system, p. 79-85. In L. S. Idoine, (Ed.). Centrifuge biohazards: proceedings of the cancer research symposium 1973 November 8, Frederick Cancer Research Center, Frederick, MD. Contract no. N01-CC-25423, National Cancer Institute, Bethesda, MD.
- Braymen, D. T., J. R. Songer, & J. F. Sullivan. 1974. Effectiveness of footwear decontamination methods for preventing the spread of infectious agents. Lab. Animal Sci. 24:888-894.

- Brian Griffin, 2005, Laboratory Design Guide, Third edition, Architectural Press. Clinical and Laboratory Standards Institute, 2007, Laboratory Design; Approved Guideline, Second Edition.
- Brigitte, B., Bruijns, R. M. Farklı Swab Türleri için Saf DNA'nın Ekstraksiyon ve Geri Kazanım Verimliliği, Adli Bilimler Dergisi (Blackwell Publishing Limited, Haziran 2018).
- British Standards Institution. 1979. Specifications for microbiological safety cabinets, Brit. Std. 5726. British Standards Institution, London.
- Burton, J.L., Healt and safety at necropsy. J. Clin Pathol, 56.4: 254-260, 2003.
- Calderón L., Han T.T., McGilvery C.M., Yang L., Subramaniam P., Lee K.-B., Schwander S., Tetley T.D., Georgopoulos P.G., Ryan M. Release of airborne particles and Ag and Zn compounds from nanotechnology-enabled consumer sprays: implications for inhalation exposure. Atmos. Environ. 2017;155:85–96. [Google Scholar] [Ref list]
- Caldwell D., Analysis of biofilms formation: confocal laser microscopy and compute image analysis. Abstract of papers to be presented at the 77th Annual Meeting of the Internal Association of Milk. Food and Environmental Sanitarians, 11 (1990).
- Carling Philip, C . What is the role of mobile no-touch disinfection technology in optimizing healthcare environmental hygiene? In: Bearman, G, Munoz-Price, S, Morgan, D, Murthy, R, eds. Infection Prevention: New Perspectives and Controversies. Springer, Cham: Springer International; 2018:67–82. Google Scholar | Crossref
- Ceker, Adli Operatörlük: Adli Kazılarda İş Makinesi Operatörlerinin Rolü, Adli Bilimler Dergisi, 17 (4): 44- 46; 2018
- Centers for Disease Control. 1987. Recommendations for prevention of HIV transmission in health care settings. Morbid. Mortal. Weekly Rep. 36(Suppl. S-6):1-48.
- Cobb, TC . Methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* decontamination: is ultraviolet radiation more effective than vapor-phase hydrogen peroxide? Rev Med Microbiol. 2017;28(2):69–74. Google Scholar | Crossref
- Conner, T. H., J. C. Theiss, R. W. Anderson, W. H. Puckett, Jr., & T. S. Matney. 1986. Re-evaluation of urine mutagenicity of pharmacy personnel exposed to antineoplastics. Am. J. Hosp. Pharm. 43:136-1239.

- Crawford, J. J. 1977. Sterilization, disinfection, and asepsis in dentistry, p. 685-704. In S. S. Block, (Ed.). Sterilization, disinfection, and preservation, 2nd ed. Lea & Febiger, Philadelphia.
- Çınar, A., Türkiye’de Güvenlik Kültürü, Yayınlanmamış doktora tezi, Varna Free University, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Varna, 2014.
- Deshmukh, S. P., Patil, S. M., Mullani, S. B., & Delekar, S. D. (2019). Silver nanoparticles as an effective disinfectant: A review. *Materials science & engineering. C, Materials for biological applications*, 97, 954–965. <https://doi.org/10.1016/j.msec.2018.12.102>
- Doğan, Y., (2002). "Kriminalistik Kriminoloji Değildir" (PDF). Ankara Barosu Dergisi, 2002-2. ss. 175-181.
- Doremalen N.SARS-CoV-1 ile karşılaştırıldığında SARS-CoV-2'nin aerosol ve yüzey stabilitesi. N. Engl. J. Med. 2020; 382 : 1564-1567
- Dow Chemical U.S.A. 1974. A workshop for certification of biological safety cabinets. Contract with National Cancer Institute (contract no. BH74-01-011). Dow Chemical U.S.A., Midland, MI.
- DSÖ COVID-19 Şüphelendiğinde Sağlık Bakımı Sırasında Enfeksiyon Önleme ve Kontrol. Dünya Sağlık Örgütü, 2020
- DSÖ Yeni Koronavirüs (2019-nCoV) ile ilgili Laboratuvar Biyogüvenlik Kılavuzu. Dünya Sağlık Örgütü, 2020
- Dunnill C.W., Page K., Aiken Z.A., Noimark S., Hyett G., Kafizas A., Pratten J., Wilson M., Parkin I.P. Nanoparticulate silver coated-titania thin films—photo-oxidative destruction of stearic acid under different light sources and antimicrobial effects under hospital lighting conditions. J. Photochem. Photobiol. 2011;220(2):113–123. [Google Scholar] [Ref list]
- Dur, M., Erişim: [Hacettepe.edu.tr/ isg çalıştay/], Erişim Tarihi: 28.08.2020.
- Emmert, E. A., & ASM Task Committee on Laboratory Biosafety (2013). Biosafety guidelines for handling microorganisms in the teaching laboratory: development and rationale. *Journal of microbiology & biology education*, 14(1), 78–83.
- Eralp, A.B. Paternite, Uzmanlık Tezi, İstanbul Tıp Fakültesi Tez bürosu, 1982
- Erişim: [Biocompare.com/ Thermo Fisher Scientific'ten 7500 Gerçek Zamanlı PCR Sistemi], Erişim Tarihi: [25.08.2020].
- Erişim: [http://www.biosisidc.com/tr/biosis/biosis.html], Erişim Tarihi: [25.08.2020].

- Erişim: [<https://extranet.who.int/lqsi/tr/content/kalite-sorumlusunun-hata-t%C3%BCrleri-ve-etkileri-analizi-konulu-bir-e%C4%9Fitime-g%C3%B6nderilmesi>], Erişim Tarihi: [25.08.2020].
- Erişim: [<https://products.copangroup.com/index.php/products/forensics/nucleic-card>], Erişim Tarihi: [25.08.2020].
- Erişim: [<https://products.copangroup.com/index.php/products/lab-automation/cpa200>], Erişim Tarihi: [25.08.2020].
- Erişim: [<https://www.seratec.com/node/49>], Erişim Tarihi: [25.08.2020].
- Erişim: [<https://www.seratec.com/psa-semiquant>], Erişim Tarihi: [25.08.2020].
- Erişim: [Thermofisher.com/ CLA GlobalFiler™ PCR Amplifikasyon Kiti], Erişim Tarihi: [25.08.2020].
- Erişim: [Thermofisher.com/ GeneMapper™ ID-X Yazılımı v1.4, Tek Tam Kurulum Lisansı], Erişim Tarihi: [25.08.2020].
- Erişim: [Thermofisher.com/ GlobalFiler™ PCR Amplifikasyon Kiti], Erişim Tarihi: [25.08.2020].
- Erişim: [Thermofisher.com/ Hi-Di™ Formamide], Erişim Tarihi: [25.08.2020].
- Erişim: ABSA INTERNATIONAL, The Association for Biosafety and Biosecurity <https://absa.org/about/hist01/>
- Erişim: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bilimsel Araştırma Projeleri, Biyogüvenlik Kabin Özellikleri, 20.02.2021
- Erişim: Cangül, Ramak Kala Olay Bildirim Formu, Slideshare, 20.09.2020 11:00
- Erişim: Hassas Terazi, Cadra Grup. 25.01.2021 17:00
- Erişim: İnkübatör, Pamukkale Üniversitesi, BAP Koordinasyon Birimi, 25.01.2021
- Erişim: Mikropipetler Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Bap Koordinasyon Birimi, 25.01.2021 15:56
- Erişim: Su banyosu, ART Laboteknik Ltd. Şti. 25.01.2021 16:00
- Erişim: U.S Department of Health& Human Services <https://www.phe.gov/s3/BioriskManagement/biocontainment/Pages/BSL-Requirements.aspx>
- Erişim: Vortex, İstanbul Teknik Kimya, 25.01.2021 15:00
- Erişim: [Thermofisher.com/ Quantifiler™ Trio DNA Miktar Tayini Kiti], Erişim Tarihi: [25.08.2020].
- Falagas, ME, Thomaidis, PC, Kotsantis, IK, Sgouros, K, Samonis, G, Karageorgopoulos, DE. Airborne hydrogen peroxide for disinfection of the hospital environment and infection control: a systematic review. J Hosp Infect. 2011;78(3):171–177. Google Scholar | Crossref | Medline | ISI

- Favero, M. S., N. J. Petersen, & W. W. Bond. 1986. Transmission and control of laboratory-acquired infection, p. 49-58. In B. M. Miller, D. H. M. Groschel, J. H. Richardson, D. Vesley, J. R. Songer, R. D. Housewright, and W. E. Barkley, (Ed.). Laboratory safety; principles and practices. American Society for Microbiology, Washington, DC.
- Federal Register. 1976. Recombinant DNA research guidelines. Fed. Regist. 41:27902-27943.
- Federal Register. 1980. Interstate shipment of etiologic agents. Fed. Regist. 45:48626-48627.
- Fichet, G, Comoy, E, Duval, C. Novel methods for disinfection of prion-contaminated medical devices. Lancet. 2004;364(9433):521-526.
- GA, Human *Salmonella* Typhimurium Infections Associated with Exposure to Clinical and Teaching Microbiology Laboratories (Final Update), Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Emerging and Zoonotic Infectious Diseases (NCEZID), Division of Foodborne, Waterborne, and Environmental Diseases (DFWED), Atlanta, (2012)
- GA, Human *Salmonella* Typhimurium Infections Associated with Exposure to Clinical and Teaching Microbiology Laboratories, Centers for Disease Control and Prevention, Atlanta, 2012
- Ganzcak M., Kaczmaraska A.B., DziubaI., Pathologist and HIVare safe autopsies possible? Pol J Pathol.2003.
- Gibbs, C. J., Jr., & D. C. Gajdusek. 1978. Atypical viruses as the cause of sporadic epidemic, and familial chronic disease in man; slow viruses and human diseases, p. 161-198. In Perspectives in virology, Vol. 10. Raven Press, NY.
- Glick, C. A., & A. G. Wedum. 1969. Leak tests by high-velocity impact of infectious specimen containers. Public Health Rep. 83:783-786.
- Google Scholar | Crossref | Medline | ISI
- Government of Canada, Canadian Biosafety Handbook, Second Edition, 2016
- Grare, M, Dailloux, M, Simon, L, Dimajo, P, Laurain, C. Efficacy of dry mist of hydrogen peroxide (DMHP) against *Mycobacterium tuberculosis* and use of DMHP for routine decontamination of biosafety level 3 laboratories. J Clin Microbiol. 2008;46(9):2955-2958. Google Scholar | Crossref | Medline

- Gül, M., (2012). Personeli Koruyucu Ekipmanları ve Kıyafetleri., Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği Yayınları, 2012-2, ss. 178.
- Hall, L, Otter, JA, Chewins, J, Wengenack, NL. Use of hydrogen peroxide vapor for deactivation of *Mycobacterium tuberculosis* in a biological safety cabinet and a room. J Clin Microbiol. 2007;45(3):810–815. Google Scholar | Crossref | Medline
- Hanel, E., Jr., & Alg, R. L. 1955. Biological hazards of common laboratory procedures. II. The hypodermic syringe and needle. Am. J. Med. Technol. 21:343-346.
- Hanel, E., Jr., & R. H. Kruse. 1967. Laboratory-acquired mycoses. Fort Detrick, Frederick, MD. Misc. publ. 28. AD 665-376. (National Technical Information Service, 5285 Port Royal Road, Springfield, VA 22151).
- Hanley B, Covid-19: Postmortem Diagnostic And Biosafety Considerations. J Clin Pathol. 2020.
- Harding L, Byers KB. Laboratuvarla ilişkili enfeksiyonların epidemiyolojisi. İçinde: Fleming DO, Hunt DL, editörler. Biyolojik güvenlik: ilkeler ve uygulamalar. 4. baskı ASM Press; Washington, DC: 2006. s. 53–77.
- Harstad, J. B., & M. E. Filler. 1969. Evaluation of air filters with submicron viral aerosols and bacterial aerosols. Am. Ind. Hyg. Assoc. J. 30:280-290.
- Harvard University School of Public Health. 1987. Testing class II laminar airflow cabinets (course). Harvard University School of Public Health, Boston, MA.
- Herzog F., Clift M.J., Piccapietra F., Behra R., Schmid O., Petri-Fink A., Rothen-Rutishauser B. Exposure of silver-nanoparticles and silver-ions to lung cells in vitro at the air-liquid interface. Part. Fibre Toxicol. 2013;10(1):11. [PMC free article] [PubMed] [Google Scholar] [Ref list]
- Hoffman, R. K., L. M. Buchanan, & D. R. Spinner. 1966. Betapropiolactone vapor decontamination. Appl. Microbiol. 14:989-992.
- In L. Ajello, (Ed.). Coccidioidomycosis. University of Arizona Press, Tucson. Meyer, K. F., & B. Eddie. 1941. Laboratory infections due to Brucella. J. Infect. Dis. 68:24-32.
- International Agency for Research on Cancer, World Health Organization. 1981. Evaluation of the carcinogenic risk of chemicals to humans: some antineoplastic and immunosuppressive agents. IARC Monogr. 26:37-384.

- İslek D. S., Yükseloğlu H.E., Türkiye'deki adli bilimlar laboratuvarlarının TS EN ISO / IEC 17025: 2017 standardı kapsamında akreditasyonu, Aralık 2018 Tıp Bilimi | Uluslararası Tıp Dergisi 7 (4):
- İş güvenliği ve sağlığı idaresi. (2020). COVID-19 Kontrol ve Önleme.
- Joe Y.H., Park D.H., Hwang J. Evaluation of Ag nanoparticle coated air filter against aerosolized virus: anti-viral efficiency with dust loading. J. Hazard. Mater. 2016;301:547–553. [PMC free article] [PubMed] [Google Scholar] [Ref list]
- Johns Hopkins University School of Hygiene and Public Health. 1980. Control of biohazards in research laboratories (course). Sponsored by Division of Safety, National Cancer Institute, Johns Hopkins University School of Hygiene and Public Health, Baltimore, MD.
- Johnson, K. M., S. B. Halstead, & S. N. Cohen. 1967. Hemorrhagic fevers of Southeast Asia and South America: A comparative appraisal. Prog. Med. Virol. 9:105-158.
- Johnson,R,T., GİBBS C.J., Creutzfeldt Jacob Disease and related transmissible spongiform encephalopathies. N Engl J Med, 1998;339, 2004.
- Joint Commission on Accreditation of Hospitals. 1984. Accreditation manual for hospitals, 1985. Joint Commission on Accreditation of Hospitals. Chicago.
- Kahnert, A, Seiler, P, Stein, M, Aze, B, McDonnell, G, Kaufmann, SH. Decontamination with vaporized hydrogen peroxide is effective against *Mycobacterium tuberculosis*. Lett Appl Microbiol. 2005;40(6):448–452.
- Kenny, M. T., & F. L. Sabel. 1968. Particle size distribution of *Serratia marcescens* aerosols created during common laboratory procedures and simulated laboratory accidents. Appl. Microbiol. 16:1146-1150.
- Kent, P. T., & G. P. Kubica. 1985. Public health mycobacteriology: a guide for the level III laboratory. U.S. Department of Health and Human Services publ. no. (CDC) 85-3439. U.S. Government Printing Office, Washington, DC.
- Kirchheimer, W. F. 1972. Animal models for research in leprosy. J. Med. Assoc. Thailand 55:605-609.
- Ko Y.-S., Joe Y.H., Seo M., Lim K., Hwang J., Woo K. Prompt and synergistic antibacterial activity of silver nanoparticle-decorated silica hybrid particles on air filtration. J. Mater. Chem. B. 2014;2(39):6714–6722. [PubMed] [Google Scholar] [Ref list]

- Kocak, D. Demiryolu Çalışmalarında İş Sağlığı ve Güvenliği Vagon Bakım Onarım Atolyesi Risk Değerlendirme örneği, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanlık Tezi, Ankara, 2014
- Kokubo, M, Inoue, T, Akers, J. Resistance of common environmental spores of the genus *Bacillus* to vapor hydrogen peroxide. PDA J Pharm Sci Technol. 1998;52(5):228. Google Scholar | Medline
- Kovalske, Z., (2020), COVID-19 sırasında olay yeri incelemeleri. Adli Dergi. 2020
- Kruse, R. H. 1962. Potential aerogenic laboratory hazards of *Coccidioides immitis*. Am. J. Clin. Pathol. 37:150-158.
- Kruse, R. H., & A. G. Wedum. 1970. Cross infection with eighteen pathogens among caged laboratory animals. Lab. Anim. Care 20:541-560.
- Kruse, R. H., & M. S. Barbeito. 1997. A history of the American Biological Safety Association Part II: Safety conferences 1966-1977. J. Am. Biol. Saf. Assoc. 2(4):10-25.
- Kruse, R. H., Green, T. D., Chambers, R. C., & Jones, M. W. 1963. Disinfection of aerosolized pathogenic fungi on laboratory surfaces. I. Tissue phase. Appl. Microbiol. 11:436-445.
- Kruse, R. H., T. D. Green, & W. D. Leeder. 1967. Infection of control monkeys with *Coccidioides immitis* by caging with inoculated monkeys, p. 387-395.
- Kukla, H. E. 1971. Evaluation of a vertical airflow microbiological cabinet. J. Am. Assoc. Contam. Control 3:5-10.
- Landsteiner, K., Encyclopædia Britannica Encyclopædia Britannica, inc. Haziran 2020.
- Lauer, J. L., D. R. Battles, & D. Vesley. 1982. Decontaminating infectious laboratory waste by autoclaving. Appl. Environ. Microbiol. 44:690-694.
- Lauer, J. L., N. A. Van Drunen, J. W. Washburn, & H. H. Balfour, Jr. 1979. Transmission of hepatitis B in the clinical laboratory areas. J. Infect. Dis. 140:513-516.
- Louis J. DiBerardinis, Janet S. Baum, Melvin W. First, Gari T. Gatwood, Anand K. Seth, 2013, Guidelines for Laboratory Design: Health, Safety, and Environmental Considerations, 4th Edition, Wiley.
- M Patil S., P Deshmukh S., G Dhodamani A., V More K., D Delekar S. Different strategies for modification of titanium dioxide as heterogeneous catalyst in chemical transformations. Curr. Org. Chem. 2017;21(9):821-833. [Google Scholar] [Ref list]

- Macher, J. M., & M. W. First. 1984. Effects of airflow rates and operator activity on containment of bacterial aerosols in a class II safety cabinet. *Appl. Environ. Microbiol.* 48:481-485.
- Maehira Y., Spencer R.C., Harmonization of Biosafety and Biosecurity Standards for High-Containment Facilities in Low- and Middle Income Countries: An Approach From the Perspective of Occupational Safety and Health, 2019.
- Maillard J.Y., Hann A.C., Perrin R., Resistance of *Pseudomonas aeruginosa* PAO1 phage F116 to sodium hypochlorite. *J Appl Microbiol* 85:799 (1998).
- Maillard, JY . Innate resistance to sporicides and potential failure to decontaminate. *J Hosp Infect.* 2011;77(3):204–209. Google Scholar | Crossref | Medline
- Maiquilla S.M..Filipinler'de 154 kadın çocuğa cinsel saldırı vakasının Y-STR DNA analizi. *Int. J. Legal Med.* 2011; 125 : 817-824
- Malik, DJ, Shaw, CM, Rielly, CD, Shama, G. The inactivation of *Bacillus subtilis* spores at low concentrations of hydrogen peroxide vapour. *J Food Eng.* 2013;114(3):391–396. Google Scholar | Crossref
- Malik, DJ, Shaw, CM, Shama, G, Clokie, MR, Rielly, CD. An investigation into the inactivation kinetics of hydrogen peroxide vapor against *clostridium difficile* endospores. *Chem Eng Commun.* 2016;203(12):1615–1624. Google Scholar | Crossref
- Mandavilli A., 239 uzmanın büyük bir iddiası var: Koronavirüs havadan geliyor. *New York Times.* 2020 (New York)
- Maxim G. Brevnov, Hemant S., Biyolojik Örneklerden Genomik DNA Ekstraksiyonu için PrepFiler™ Adli DNA Ekstraksiyon Kitinin Geliştirme Doğrulaması, *Adli Bilimler Dergisi* (Blackwell Publishing Limited), Mayıs 2009 .
- Meehan, Centers for Disease Control and Prevention. Biosafety in microbiological and biomedical laboratories. 5th edition. US Department of Health and Human Services; Washington, DC: 2009. Part IV - Laboratory Biosafety Level Criteria; s. 30–59.
- Microbiological safety in U.S. and foreign laboratories. Fort Detrick, Frederick, MD. Technical study 35. AD 268-635. (National Technical Information Service, 5285 Port Royal Road, Springfield, VA 22151).

- Miller, B. M., D. H. M. Groschel, J. H. Richardson, D. Vesley, J. R. Songer, R. D. Housewright, & W. E. Barkley. 1986. Laboratory safety: principles and practices. American Society for Microbiology, Washington, DC.
- Miller, C. D., J. R. Songer, & J. F. Sullivan. 1987. A 25-year review of laboratory-acquired human infection at the National Animal Disease Center, Am. Ind. Hyg. Assoc. J. 48:271-275.
- Mourya D.T., Yadav P.D., Khare A., Khan A.H., Certification & validation of biosafety level-2 & biosafety level-3 laboratories in Indian settings & common issues, 2017.
- Nakipoğlu, Y., (2003), Çamaşır suyunun (Sodyum Hipoklorit) hastanelerde kullanımı, Türk Mikrobiyoloji Cemiyeti Dergisi, 2003, ss. 304-313, İstanbul.
- National Cancer Institute. 1975. Certification of Class II (laminar flow) biological safety cabinets (42 slides, 15 min. cassette tape). National Institutes of Health, Bethesda, MD.
- National Cancer Institute. 1975. Formaldehyde decontamination of laminar flow biological safety cabinets (42 slides, 13 min. cassette tape). National Institutes of Health, Bethesda, MD.
- National Institutes of Health. 1974. Specification. Class II, type I safety cabinet. NIH-03-112c. National Institutes of Health, Bethesda, MD.
- National Sanitation Foundation. 1976. Class II (laminar flow) biohazard cabinetry. National Sanitation Foundation standard no. 49, National Sanitation Foundation, Ann Arbor, MI.
- National Sanitation Foundation. 1976. Class II (laminar flow) biohazard cabinetry. National Sanitation Foundation standard no. 49. National Sanitation Foundation, Ann Arbor, MI. Wedum, A. G. 1953. Bacteriological safety. Am. J. Public Health 43:1428-1437.
- Otter, JA, French, GL. Survival of nosocomial bacteria and spores on surfaces and inactivation by hydrogen peroxide vapor. J Clin Microbiol. 2009;47(1):205–207. Google Scholar | Crossref | Medline
- Otter, JA, Yezli, S. A call for clarity when discussing hydrogen peroxide vapour and aerosol systems. J Hosp Infect. 2011;77(1):83–84.
- Patil S., Dhodamani A., Vanalakkar S., Deshmukh S., Delekar S. Multi-applicative tetragonal TiO₂/SnO₂ nanocomposites for photocatalysis and gas sensing. J. Phys. Chem. Solids. 2018;115:127–136. [Google Scholar] [Ref list]

- Pedahzur, R, Shuval, HI, Ulitzur, S. Silver and hydrogen peroxide as potential drinking water disinfectants: their bactericidal effects and possible modes of action. *Water Sci Technol.* 1997;35(11-12):87-93. [Google Scholar](#) | [Crossref](#)
- Phillips, G. B. 1961.
- Phillips, G. B. 1965. Casual factors in microbiological laboratory accidents and infections. Fort Detrick, Frederick, MD. Misc. publ. 2. AD 615-012N. (National Technical Information Service, 5285 Port Royal Road, Springfield, VA 22151).
- Phillips, G. B., & Reitman, M. 1956. Biological hazards of common laboratory procedures. IV. The inoculating loop. *Am. J. Med. Technol.* 22:16-17.
- Pike, R. M. 1976. Laboratory-associated infections. Summary and analysis of 3,921 cases. *Health Lab. Sci.* 13:105-114.
- Plasma-Activated Aerosolized Hydrogen Peroxide (aHP) in Surface Inactivation Procedures
- Proceedings of the Conference on Airborne Infection 1961. *Bacteriol. Rev.* 25:173-382.
- Qi Guoming, Biosafety in the Microbiological Laboratory, People's Medical Press, Beijing (2006)
- Rake, B. W. 1978. Influence of cross drafts on the performance of a biological safety cabinet. *Appl. Environ. Microbiol.* 36:278-283.
- Rake, B. W. 1979. Microbiological evaluation of a biological safety cabinet modified for bedding disposal. *Lab. Anim. Sci.* 29:625-632.
- Reitman, M., & Phillips, G. B. 1955. Biological hazards of common laboratory procedures. I. The pipette. *Am. J. Med. Technol.* 21:338-342.
- Reitman, M., & Phillips, G. B. 1956. Biological hazards of common laboratory procedures. III. The centrifuge. *Am. J. Med. Technol.* 22:14-16.
- Reitman, M., & Wedum, A. G. 1956. Microbiological safety. *Public Health Rep.* 71:659-665.
- Rij, RE, Forney, CF. Phytotoxicity of vapour phase hydrogen peroxide to Thompson seedless grapes and *Botrytis cinerea* spores. *Crop Prot.* 1995;14(2):131-135.
- Rutala W.A., WEBER D., Uses of inorganic hypochlorite (bleach) in health-care facilities. *J Clin Microbiol Rev* 10: 597 (1997).

- Rutala, W. A., M. M. Stiegel, & F. A. Sarubbi, Jr. 1982. Decontamination of laboratory microbiological waste by steam sterilization. *Appl. Environ. Microbiol.* 43:1311-1316.
- Schleibinger H., Rüdén H. Air filters from HVAC systems as possible source of volatile organic compounds (VOC)–laboratory and field assays. *Atmos. Environ.* 1999;33(28):4571–4577. [Google Scholar] [Ref list]
- Semizoğlu, İ., (2013), *Adli Dna Analizleri*, Adalet Yayınevi, Ankara, syf, 475.,81, 315,316,372,50
- Sewell, D.L., (1995). Laboratuvarla ilişkili enfeksiyonlar ve biyogüvenlik. *Klinik mikrobiyoloji incelemeleri*, 8 (3), 389–405.
- Shope, R. E. 1980. Arboviruses, p. 869-874. In E. H. Lennette, A. Balows, W. J. Hausler, Jr., and J. P. Truant, (Ed). *Manual of clinical microbiology*, 3rd ed. American Society for Microbiology, Washington, DC.
- Sk, MH, Overfelt, RA, Haney, RL, Fergus, JW. Hydrogen embrittlement of 4340 steel due to condensation during vaporized hydrogen peroxide treatment. *Mater Sci Eng A.* 2011;528(10-11):3639–3645. Google Scholar | Crossref
- Stein, L., R. E. Anderson, & N. H. Gross. 1949. Potential infectious hazards of common bacteriological techniques. *Bacteriol. Proc.*, p. 10-11.
- Steindl, G, Fiedler, A, Huhulescu, S, Wewalka, G, Allerberger, F. Effect of airborne hydrogen peroxide on spores of *Clostridium difficile*. *Wien Klin Wochenschr.* 2015;127(11-12):421–426. Google Scholar | Crossref | Medline
- Stevens K.N., Crespo-Biel O., van den Bosch E.E., Dias A.A., Knetsch M.L., Aldenhoff Y.B., van der Veen F.H., Maessen J.G., Stobberingh E.E., Koole L.H. The relationship between the antimicrobial effect of catheter coatings containing silver nanoparticles and the coagulation of contacting blood. *Biomaterials.* 2009;30(22):3682–3690. [PubMed] [Google Scholar] [Ref list]
- Stuart, D. G., T. J. Greenier, R. A. Rumery, & J. M. Eagleson. 1982. Survey, performance and use of biological safety cabinets. *Am. Ind. Hyg. Assoc.* 43:265-270.
- Stybło, K. 1984. Epidemiology of tuberculosis. *Infektionskrankheiten und ihre Erreger.* 4/VI:77-161. VEB Gustav Fischer Verlag Jena.

- Sulkin, S. E., & R. M. Pike. 1951. Survey of laboratory-acquired infections. *Am. J. Public Health* 41:769-781.
- Sullivan, J. F., & J. R. Songer. 1966. Role of differential air pressure zones in the control of aerosols in a large animal isolation facility. *Appl. Microbiol.* 14:674-678.
- T.C. Sağlık Bakanlığı, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığı Mikrobiyoloji Referans Laboratuvarları Daire Başkanlığı, Rehberler ve Yasal Zorunluluklar/ Bulaşıcı Hastalıkların Sürveyansı ve Kontrolü Projesi (TR0802.16), Ulusal Mikrobiyoloji Standartları LABORATUVAR GÜVENLİĞİ REHBERİ, Ankara, 2014.
- TA, L., Gosa, L. ve Nathanson, D.A., (2019). Biyogüvenlik ve Biyolojik Tehlikeler: Biyogüvenlik Düzeylerini Anlamak ve Bir Biyobankanın Güvenlik Gereksinimlerini Karşılama. *Moleküler biyolojide yöntemler* (Clifton, NJ), 1897, 213–225.
- Tanrıvere, U. "Adli Bilimler ve Suç Bilimi Bağlamlarında Mekân: Olay Yeri ve Suç Yeri". Mekân: Toplumbilim, Mimarlık ve Yazınbilimde Mekân Araştırmaları. Ankara: Detay. ss. 105-130. ISBN 978-605-2323-44-1, 2015.
- Taylor, L. A., M. S. Barbeito, & G. G. Gremillion. 1969. Paraformaldehyde for surface sterilization and detoxification. *Appl. Microbiol.* 17:614-618.
- U.S. Army. 1970. Design criteria for microbiological facilities at Fort Detrick, 2nd ed., vol. I and II, Revised by M. Dick, & E. Hanel, Jr., Department of the Army, Fort Detrick, MD. (National Technical Information Service, 5285 Port Royal Road, Springfield, VA 22151).
- U.S. Department of Health and Human Services. 1984. Biosafety in microbiological and biomedical laboratories. HHS publ. no. (CDC) 84-8395. U.S. Government Printing Office, Washington, DC.
- U.S. Public Health Service. 1947. A laboratory building for study of highly infectious diseases. *Engr. News-Record* 139:460-463.
- U.S. Public Health Service. 1980. Code of Federal Regulations Title 42, Part 72, Interstate shipment of etiologic agents. U.S. Government Printing Office, Washington, DC.
- Wedum, A. G. 1953. Bacteriological safety. *Am. J. Public Health* 43:1428-1437.
- Ungria M. C. A. Forensic DNA testing during the SARS-CoV-2 pandemic. *Forensic Science International: Genetics.* 48(2020) 102346
- Vesley, D., & H. H. Hartman. 1988. Laboratory-acquired infections and injuries in clinical laboratories: A 1986 survey. *Am. J. Public Health* 78:245-256.

- Vij K, Krishan K. Risk factors and prevention of infection in autopsy room- A review. IJFMT 2003,1.1.
- Vossler J. L., Mycobacterium tuberculosis and other nontuberculosis Mycobacteria. "CR Mahon, G Manusela (eds). Textbook of Diagnostic Microbiology", p667, Saunders Company, USA (2000).
- W, Studies on developing a safe-management standard system for Chinese biosafety laboratories, Journal of Biosafety and Biosecurity, Elsevier BV, ISSN: 2588-9338, Cilt: 1, Sayı: 1, Sayfa: 39-45 (2019)
- Weber, DJ, Rutala, WA. Self-disinfecting surfaces: review of current methodologies and future prospects. Am J Infect Control. 2013;41(5):S31-S35. Google Scholar | Crossref | Medline
- Wedum, A. G. 1961. Control of laboratory airborne infection. Bacteriol. Rev. 25:210-216.
- Wedum, A. G. 1964. Airborne infection in the laboratory. Am. J. Public Health. 54:1669-1673.
- Wedum, A. G. 1964. Laboratory safety in research with infectious aerosols. Public Health Rep. 79:619-633.
- Wedum, A. G., & R. H. Kruse. 1969. Assessment of risk of human infection in the microbiological laboratory, 2nd ed. Misc. publ. 2. Department of the Army, Fort Detrick, MD. (National Technical Information Service, 5285 Port Royal Road, Springfield, VA 22151).
- Wedum, A. G., W. E. Barkley, & A. Hellman. 1972. Handling of infectious agents. J. Am. Vet. Med. Assoc. 161:1557-1567.
- Whitfield, W. J. 1962. A new approach to clean room design. Sandia Corp. technical report no. SC-4673 (RR). Sandia Corp., Albuquerque, NM.
- Winslow, C. 1908. A new method of enumerating bacteria in air. Science 28:28-31.
- WHO, Quality Stepwise Implementation Tool, 2019
- Wilson D.E., CHOSEWOOD L.C., Mikrobiyolojik ve Biyomedikal Laboratuvarlarında Biyogüvenlik. 5. baskı. Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi, 2009.
- Wood, JP, Calfee, MW, Clayton, M. A simple decontamination approach using hydrogen peroxide vapour for *Bacillus anthracis* spore inactivation. J Appl Microbiol. 2016;121(6):1603-1615.
- World Health Organization, 2006, Biorisk management, Laboratory biosecurity guidance.

- Yeşildağ, Ö. A., Adli tıpta kullanılan moleküler genetik yöntemler ve uygulamaları, Ocak 2009.
- Yılmaz, S., Ceyhan, S., Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği Yayınları No:2 Laboratuvar Güvenliği Konusundan Uyulması Gereken Ulusal ve Uluslararası Kurallar, Yönetmelikler, Kanunlar ve Standartlar, syf 95, 2018.
- Yoon K.-Y., Byeon J.H., Park J.-H., Ji J.H., Bae G.N., Hwang J. Antimicrobial characteristics of silver aerosol nanoparticles against *Bacillus subtilis* bioaerosols. Environ. Eng. Sci. 2008;25(2):289–294. [Google Scholar] [Ref list]
- Zaki AN. Biosafety and biosecurity measures: management of biosafety level 3 facilities. Int J Antimicrob Agents. 2010 Nov;36 Suppl 1:S70-4. doi: 10.1016/j.ijantimicag.2010.06.026. Epub 2010 Aug 30. PMID: 20801002.

Umut Salih TIRYAKIOĞLU

Cumhuriyet Savcısı

Cumhuriyet Savcısı ve Adli Kolluk

ADLİ TAHKİKAT REHBERİ

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Adli Tahkikat Rehberi

Umut Salih Tiryakioğlu

Hukuk Yayınları Dizisi – 2716

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7802 – 97 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 46661

Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- Aksoy, Ercüment; Çoltu, Atınç; Ege, Beyhan; Günaydın, Gürsel; İnanıcı, Mehmet Akif; Karali, Hüseyin; Karagöz, Mustafa; Ötker, Cemil; Yemişçigil, Ali: Adli Travmatoloji, <https://www.ttb.org.tr/eweb/adli/4.html> (erişim tarihi: 07.08.2020)
- Alper, Behnan; Azmak, Derya; Çekin, Necmi; Gülmen, Mete Korkut; Koç, Sermet; Salaçin, Serpil; Adli Otopsiler ve Adli Patoloji, <https://www.ttb.org.tr/eweb/adli/3.html>, (erişim tarihi: 06.08.2020)
- Artuç, Mustafa: Pratik Özel Ceza Yasaları (Açıklamalı), 3. Baskı, Ankara, 2020
- Artuç, Mustafa: Pratik Türk Ceza Kanunu (Açıklamalı), 5. Baskı, Ankara 2019
- Balı, Yunus: İnternette Çocuk Pornografisi (Ses Görüntü ve Data İncelemeleri), 1. Baskı, Ankara 2008
- Berber, Fatih: Bilgisayar Kütüğü Ne Demektir? 27.10.2015, <http://fatihberber.com/bilgisayar-kutugu-ne-demektir/>
- Bıçak, Vahit: Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2010
- Centel, Nur; Zafer, Hamide: Ceza Muhakemesi Hukuku, 6. Bası, İstanbul 2008, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/97700> (erişim tarihi, 07.08.2020)
- Çetin, Gürsel: Adli Tıp Ders Kitabı (Ateşli Silah Yaralanmaları), İstanbul, 2011
- Çolak, Haluk; Taşkın, Mustafa: Ceza Muhakemesi Kanunu, Ankara 2005
- Ekerbiçer, Beytullah: Adli Polisin El Kitabı, 4. Baskı, Ankara, 2020
- Ercan, İsmail: Ceza Muhakemesi Hukuku (6. Bası), İstanbul, 2013
- Fendoğlu, Hasan T: "Adli Kolluk Üzerine", Yargıtay Dergisi, C.23, Temmuz, 1997
- İpek, Ali İhsan: İfade Almanın Teknik ve Taktikleri, Ankara, 2015
- Kaygısız, Mustafa: Temel Adli Bilimler, 4. Baskı, Ankara, 2017
- Kaygısız, Mustafa: Temel Kriminalistik, 4. Baskı, Ankara, 2017
- KPL-Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Şube Müdürlüğü: Olay Yeri İnceleme Teknikleri Temel Eğitim Kitabı
- Kunter, Nurullah-Yenisey, Feridun: Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, 11. Baskı, İstanbul 2000
- Lemondé, Marcel: Türk Ceza Adalet Sistemi İhtiyaç Değerlendirme Raporu, 2013
- Malkoç, İsmail; Yüksektepe, Mert: Ceza Muhakemesi Kanunu, Ankara 2005
- Öncü, Mehmet: Adli Kolluk, İzmir 1997 (yayınlanmamış yüksek lisans tezi)

- Övet, Talha: Kolluğun Başucu Kitabı, 5. Baskı, Ankara 2020
- Özbek, Veli Özer: Ceza Muhakemesinde Koruma Tedbiri Olarak Arama, Seçkin, 1999, 1. Bası
- Öztürk, Bahri; Tezcan, Durmuş; Erdem, Ruhan Mustafa; Sırma, Özge; Saygılar, F. Yaşemin; Alan, Esra: Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 3. Bası, Ankara, 2010
- Polat, Oğuz: Klinik Adli Tıp Uygulamaları, 8. Baskı, Ankara, 2017
- Polat, Oğuz: Kriminoloji ve Kriminalistik Üzerine Notlar, 4. Baskı, Ankara 2018
- Semiz, Murat: Bilişim Suçları ve Soruşturma Yöntemleri, 1. Baskı, Ankara 2020
- Seyhan, Ercan: Delil, 1. Baskı, 2019, Ankara
- Şahin, Cumhur: Telekomünikasyon Yoluyla İletişimin Denetlenmesi (Yargıtay Kararları Çerçevesinde Bir Değerlendirme), Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XI, Sa.1-2, Y.2007, http://webftp.gazi.edu.tr/hukuk/dergi/11_42.pdf
- Şen, Ersan: Önleme Araması ile Adli Aramanın İnce Çizgisi, 21.03.2017, <https://www.haber7.com/yazarlar/prof-dr-ersan-sen/2285711-onleme-aramasi-ile-adli-aramanin-ince-cizgisi> (erişim tarihi: 19.08.2020)
- Şen, Ersan: Yargıtay'ın Son Kararları Işığında Aramanın Hukukiliği, 10.01.2018, <https://www.hukukihaber.net/yargitayin-son-kararlari-isiginda-aramanin-hukukiligi-makale,5634.html> (erişim tarihi: 19.08.2020)
- Şıracı, Sertel: Dikkat Yeni Bilişim Suçlarımız Oldu, <https://www.linkedin.com/pulse/dikkat-yeni-bili%C5%9Fim-su%C3%A7larımız-oldu-sertel-%C5%9F%C4%B1rac%C4%B1> (erişim tarihi: 13.08.2020)
- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı: Ceza Muhakemesinde Toplanması Gereken Deliller, Türkiye Adalet Akademisi Yayınları, Ankara 2020
- Yaşar, Osman: Yeni İçtihatlarla Uygulamalı ve Yorumlu Ceza Muhakemesi Kanunu, 9. Baskı, Ankara 2020

Hüsnü ALDEMİR
Yargıtay Cumhuriyet Savcısı

Adli - Önleme
ARAMA
VE
ELKOYMA

- Adli Arama
- Önleme Araması
- Olay Yeri İncelemesi
- Denetim İşlemleri
- Durdurma İşlemleri
- Kontrol İşlemleri
- Hukuka Aykırı Aramanın Sonuçları
- Muhafaza Altına Alma
- Elkoyma
- Hukuka Aykırı Elkoymanın Sonuçları

Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş

4. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Adli-Önleme Arama ve Elkoyma
Hüsnü Aldemir

Hukuk Yayınları Dizisi – 2230

Dördüncü Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 82 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

§ 1. ADLİ VE ÖNLEME ARAMA ²

(m. 117-122)

-
- ² **AKSOY**, Şemsettin; Önleme ve Koruma Tedbiri Olarak Arama, Ankara 2007; **ALDEMİR**, Hüsnü; **TCK-CMK-CGİK**, Nisan 2017; **ARTUK**, M. Emin – **GÖKCEN**, Ahmet – **YENİDÜNYA**, A. Caner; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2002; **AYDIN**, Murat; Arama ve Elkoyma Ankara 2009; **CENTEL**, Nur / **ZAFER**, Hamide. Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul 2003 ve İstanbul Eylül 2014 11. Bası; **CİHAN**, Erol / **YENİSEY**, Feridun. Ceza Muhakemesi Hukuku, 2. Bası, İstanbul 1997; **DOĞAN**, Duygu Çağlar; Ceza Muhakemesinde Adli Arama, TBB Dergisi 2011 – 92, sh. 157 – 180; **EREM**, Faruk. Ceza Yargılaması Hukuku, 6. Bası, Ankara 1986; **ERSOY**, Yüksel; Ceza Hukuk Genel Hükümler, Ankara 2002; **ERYILMAZ**, M. Bedri, Türk ve İngiliz Hukukunda ve Uygulamasında Durdurma ve Arama, Ankara Mart 2003; **KANTAR**, Baha. Ceza Muhakemeleri Usulü, 4. Bası Ankara 1957, s. 106; **KUNTER**, Nurullah / **YENİSEY**, Feridun. Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, İkinci Kitap, Onikinci Bası, İstanbul 2003; **ÖNDER**, Ayhan. Ceza Muhakemeleri Usulü Hukukunda Arama, İHFM 1963, C: XXIX; **ÖZBEK**, Veli Özer. Ceza Muhakemesi Hukukunda Koruma Tedbiri Olarak Arama, Ankara 1999.; **ÖZTÜRK**, Bahri/ **KAZANCI EKER**, Behiye/ **SOYER GÜLEÇ**, Sesim; Ceza Muhakemesi Hukukunda Koruma Tedbirleri, Seçkin Yayınları, Ankara, Eylül 2013, 1. Bası, sh.1 **ÖZTÜRK**, Bahri / **ERDEM**, Mustafa Ruhan/ **ÖZBEK**, Veli Özer. Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 7. Baskı, Ankara 2002; **SOKULLU – AKINCI**, Füsün. Polis, Toplumsal Bir Kurum Olarak Gelişmesi, Polis Alt Kültürü ve İnsan Hakları, İstanbul 1990; **SOYASLAN**, Doğan. Ceza Muhakemeleri Usulü Hukuku, Ankara 2000; **TANER**, Tahir. Ceza Muhakemeleri Usulü, 3. Bası, İstanbul 1955, s. 180; **TOROSLU**, Nevzat. Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 1998; **TORUSLU**, Nevzat- **FEYZİOĞLU**, Metin; Ceza Muhkamesi Hukuku, 10. Baskı, Ankara 2012; **TOSUN**, Öztekin. Türk Suç Muhakemesi Hukuku Dersleri, C: I, İstanbul 1984; **YILMAZ**, Yeşim; Bir Ceza Muhakemesi Hukuku İşlemi Olarak Adli Arama, TBB Dergisi – 2016/124; **YILDIZ**, Ali Kemal; Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği Çerçevesinde Arama ve Uygulaması; **YURTCAN**, Erdener. Ceza Yargılaması Hukuku, İstanbul 2002.

§ 2. ELKOYMA²⁹⁶

(m. 123-134)

---

²⁹⁶ **AKSOY**, Şemsettin; Önleme ve Koruma Tedbiri Olarak Arama, Ankara 2007; **ALDEMİR, Hüsnü**; TCK-CMK-CGİK, 2. Baskı 2017; **ARTUK**, M. Emin – **GÖKCEN**, Ahmet – **YENİDÜNYA**, A. Caner; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2002; **AYDIN, Murat**; Arama ve Elkoyma Ankara 2009; **CENTEL**, Nur / **ZAFER**, Hamide. Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul 2003; **CİHAN**, Erol / **YENİSEY**, Feridun. Ceza Muhakemesi Hukuku, 2. Bası, İstanbul 1997; **EREM**, Faruk. Ceza Yargılaması Hukuku, 6. Bası, Ankara 1986; **ERSOY**, Yüksel; Ceza Hukuk Genel Hükümler, Ankara 2002; **KANTAR**, Baha. Ceza Muhakemeleri Usulü, 4. Bası Ankara 1957, s. 106; **KUNTER**, Nurullah / **YENİSEY**, Feridun. Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, İkinci Kitap, Onikinci Bası, İstanbul 2003; **ÖNDER**, Ayhan. Ceza Muhakemeleri Usulü Hukukunda Arama, İHFM 1963, C: XXIX; **ÖZBEK**, Veli Özer. Ceza Muhakemesi Hukukunda Koruma Tedbiri Olarak Arama, Ankara 1999.; **ÖZTÜRK**, Bahri / **ERDEM**, Mustafa Ruhan/ **ÖZBEK**, Veli Özer. Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 7. Baskı, Ankara 2002; **SOKULLU – AKINCI**, Füsun. Polis, Toplumsal Bir Kurum Olarak Gelişmesi, Polis Alt Kültürü ve İnsan Hakları, İstanbul 1990; **SOYASLAN**, Doğan. Ceza Muhakemeleri Usulü Hukuku, Ankara 2000; **TANER**, Tahir. Ceza Muhakemeleri Usulü, 3. Bası, İstanbul 1955, s. 180; **TOROSLU**, Nevzat. Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 1998; **TOSUN**, Öztekin. Türk Suç Muhakemesi Hukuku Dersleri, C: I, İstanbul 1984; **YILDIZ, Ali Kemal**; Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği Çerçevesinde Arama ve Uygulaması; **YURTCAN**, Erdener. Ceza Yargılaması Hukuku, İstanbul 2002.

Oğuzhan ERTEKİN

Türk Medeni Hukukunda

AİLE KONUTU

VE

AİLE KONUTU ŞERHİ

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Medeni Hukukunda Aile Konutu ve Aile Konutu Şerhi
Oğuzhan Ertekin

Hukuk Yayınları Dizisi – 2799

Birinci Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 02 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- Acar, Faruk, *Aile Hukukumuzda Aile Konutu: Mal Rejimleri ve Eşin Yasal Miras Payı*, 5. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016
- Adıgüzel, Recep, “Yeni Türk Medeni Kanunu’nda Aile Konutu Düzenlemesi”, *ABD*, S. 2, Ankara, 2002, s. 129-136
- Akıntürk, Turgut, Ateş, Derya, *Türk Medeni Hukuku: Aile Hukuku*, C. II, 21. bs., Beta Yayıncılık, İstanbul, 2019
- Akipek, Jale, Akıntürk, Turgut, Ateş, Derya, *Türk Medeni Hukuku: Başlangıç Hükümleri, Kişiler Hukuku*, C. I, 5. bs., Beta Yayıncılık, İstanbul, 2019
- Akkan Akol, Teslime, *Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karatay Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2019
- Akkurt, Sinan Sami, *Türk Medeni Hukukunda Evlenmenin Butlanı*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2008
- Aksu Kayacan, Simge, “Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesinde Bakım Alacaklısının Güvence Sağlamaya Yönelik Hakları”, *DEÜHFD*, C. XXI, S. 1, İzmir, 2019, s. 353-391
- Aldemir, İpek Betül, *Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminde Taraf İradelelerinin Etkisi*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2018
- Antalya, O. Gökhan, Topuz, Murat, *Eşya Hukuku: Tapu Sicili*, C. III, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2018
- Armutçuoğlu, Can Yalçın, “Aile Konutuna Sağlanan Koruma ve Aile Konutu Şerhinin Hukuki Niteliği”, *MÜHFHAD*, C. XVII, S. 1-2, 2011, s. 413-436
- Ayan, Serkan, *Evlilik Birliğinin Korunması*, TBB Yayınları, S. 58, Ankara, 2004
- Badur, Emel, “Eşin Rızası”, *TBBD*, S. 109, 2013, s. 251-302 (Anılış: Eşin Rızası)

- Badur, Emel, "Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararı Karşısında Aile Konutu Şerhinin Ortadan Kalkan Etkisi", *THD*, C. X, S. 110, Ekim 2015, s. 14-30 (Anılış: Aile Konutu Şerhi)
- Bağcı, Ömer, "Aile Konutu Üzerinde Tasarruf", *YÜHFD*, C. IV, S. 2, 2007, s. 145-175
- Barlas, Nami, "Yeni Türk Medeni Kanunu Hükümleri Çerçevesinde Eşler Arası Hukuki İşlem Özgürlüğü ve Sınırları", *Prof. Dr. Necip Kocayusufpaşaoğlu'na Armağan*, Seçkin Yayınları, Ankara, 2004
- Başpınar, Veysel, "Türk Medeni Kanunu ile Aile Hukukunda Yapılan Değişiklikler ve Bu Konuda Bazı Önerilerimiz", *AÜHFD*, C. LII, S. 3, 2003, s. 92-95
- Baştürk, Adem, "Türk Hukukunda Aile Konutu, Aile Konutuna İlişkin Sınırlamanın Hukuki Niteliği ve Üçüncü Kişilere Etkisi", *LHD*, C. V, S. 53, 2007, s. 1535 vd.
- Büyükkay, Yusuf, "Yeni Türk Medeni Kanunu'nun 194. Maddesinde Yer Alan Aile Konutuna İlişkin Sınırlamanın Hukuki Niteliği", *Hukuk, Ekonomi ve Siyasal Bilimler Aylık İnternet Dergisi*, S. 55, Eylül, 2006
- Cansel, Erol, "Sosyal Devlet ve Aile", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi 1969-70 Yılı'nın Açılış Dersi, *AÜHFD*, C. XXVI, S. 3- 4, Ankara, 1969, s. 11-21
- Ceylan, Ebru, "Yeni Türk Medeni Kanunu'nda Aile Konutunun Önemi", *TBBD*, S. 128, 2017, s. 204 vd.
- Cumalı, Gamze, *Aile Konutu ve Kira İlişkileri*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2012
- Çabri, Sezer, "Aile Konutu Şerhi", *Prof. Dr. Ergun Çetingil ve Prof. Dr. Reyagan Kender'e 50. Birlikte Çalışma Yılı Armağanı*, İstanbul, 2007, s. 401-414
- Dalcı Özdoğan, Nurcihan, "Aile Konutu Niteliğinin Sona Ermesi ile Diğer Eşin Rızası Alınmadan Yapılan Tasarruf İşlemi Kendiliğinden Geçerli Hale Gelir Mi?", *EÜHFD*, S. 2, 2018, s. 135-168
- Daşlı, Engin, *6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Hükümlerine Göre Kira Sözleşmesinin Feshi*, Aristo Yayınevi, İstanbul, 2017

- Demirbaş, Feride, “Aile Konutu Şerhinin İyiniyetli Üçüncü Kişilerin Aynı Hak Kazanımlarına Etkisi ve Konuya İlişkin Yargıtay Uygulaması”, *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, C. IV, S. 12, 2017, s. 420-427
- Doğan, Murat, “Medeni Kanunun Getirdiği Yeni Bir Müessese: Aile Konutu, 15. Kuruluş Yılına Armağan”, *AÜEHFD*, C. VI, S. 1-4, 2002, s. 285-300 (Anılış: Aile Konutu)
- Doğan, Murat, “Türk Medeni Kanunu’nun Evliliğin Genel Hükümleri Bakımından Getirdiği Yenilikler”, *AÜHFD*, C. LII, S. 4, 2003, s. 93-129 (Anılış: Yenilikler)
- Döner, Kemal, *Ailenin Korunması Bağlamında Aile Konutu Şerhi ve Şerhin Konutun Haczine ve Satışına Etkisi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli, 2018
- Dönmez, Murat, “Aile Konutunun Hacı”, *TBB*, S. 77, 2008, s. 349-356
- Dörtgöz, Gürsel Öcal, *Medeni Kanuna Göre Tapu İşlemleri Pratik Bilgiler*, Birlik Matbaacılık, Ankara, 2008
- Duman, Vildan, *İslam Aile Hukuku ve Türk Aile Hukukunda Kadın-Erkek Eşitliğinin İstisnaları*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa, 2015
- Dural, Mustafa, Ögüz, Tufan, Gümüş, M. Alper, *Türk Özel Hukuku: Aile Hukuku*, C. III, Filiz Kitabevi, 2020
- Dural, Mustafa, Öz, Turgut, *Türk Özel Hukuku: Miras Hukuku*, C. IV, 13.bs., Filiz Kitabevi, İstanbul, 2019
- Ercoskun Şenol, H. Kübra, “Geçici Tescil Şerhi”, *UMD*, S. 11, Ankara, 2018, s. 375 vd.
- Erdem, Mehmet, *Aile Hukuku*, 2. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019
- Eren, Fikret, Yücer Aktürk, İpek, *Türk Miras Hukuku*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2019
- Genç Arıdemir, Arzu, “Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü’nün 2002/7 Sayılı, 11.06.2002 Tarihli Genelgesi’nin Aile Konutu Şerhine İlişkin Hükümlerinin Değerlendirilmesi”, *Prof. Dr. Özer Seliçi’ye Armağan*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2006, s. 127-148
- Gençcan, Ömer Uğur, *4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu Yorumu*, C. II, Yetkin Yayınları, Ankara, 2015 (Anılış: Yorum)

- Gençcan, Ömer Uğur, *6100 Sayılı HMK ve 2017 Yılı İçtihatlarına Göre: Mal Rejimleri Hukuku*, 5. bs., Yetkin Yayınları, Ankara, 2018 (Anılış: Mal Rejimleri)
- Gençcan, Ömer Uğur, *Aile Konutu Yargıtay Uygulaması Bilimsel Açıklama: En Son İçtihatlar*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2017 (Anılış: Yargıtay Uygulaması)
- Gezder, Ümit, *Türk Medeni Hukuku Başlangıç-Kişiler-Aile Hukuku: Soru ve Cevapları*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2014
- Giray, Faruk Kerem, "4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu'nda Yer Alan Aile Konutu Kavramının Kanunlar İhtilafı Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi", *MHMÖHB*, Y. 23, S. 1-2, 2003, s. 424-448
- Gökçe, Birsen, "Aile ve Aile Tipleri Üzerine Bir İnceleme", *Aile Yazıları I: Temel Kavramsal Yapı ve Tarihi Süreç*, Bilim Serisi 5/1, Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları, Ankara, 1991, s. 210-228
- Gökçen, Türker, *Türk Medeni Kanunu'nda Aile Konutu*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2005
- Gümüş, M. Alper, *Türk Medeni Kanununun Getirdiği Yeni Şerhler*, 2. bs., Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2007
- Günergök, Özcan, "Eşlerden Birinin Mülkiyetindeki Tapuya Kayıtlı Aile Konutu Üzerinde Üçüncü Kişilerin Mülkiyet veya Sınırlı Ayni Hak İktisabı", *EÜHFD*, C. XIII, S. 1-2, 2009, s. 249-281
- Gürses, Davut, "Aile Konutu Üzerinde Kurulan İpoteğin Eş Rızası Yokluğu Nedeniyle Yolsuz Hale Gelmesinden Kaynaklanan Zarardan Devletin Sorumluluğu", *Bankacılar Dergisi*, S. 106, 2018, s. 69-80
- Hacısalihoğlu, Abdurrahman, *Türk Medeni Kanunu'nda Aile Konutu ve Şerhi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2010
- Hatemi, Hüseyin, *Aile Hukuku*, 7. bs., On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2019
- Havutçu, Ayşe Evli Kadının Yerleşim Yeri", *DEÜHFD*, C. VII, S. 1, İzmir, 2005, s. 29-50
- Hüseyin, İhsan, "Aile Konutu Kavram Üzerindeki Haklar ve Korunması", *AÜHFD*, S. 3, Ankara, 2018, s. 577-604

- İnan, Ali Naim, Ertaş, Şeref, Albaş, Hakan, *Türk Medeni Hukuku: Miras Hukuku*, 10. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019
- İşleten, Mehtap İpek, "Aile Konutu ve Şerhin İyiniyetli Üçüncü Kişilere Etkisinin Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 4.10.2006 Tarihli, E. 2006/2-591, K. 2006/624 Sayılı Kararı Çerçevesinde Değerlendirilmesi" *GÜHFD*, C. XIII, S. 2, Ankara, 2014, s. 927-954
- İyilikli, Ahmet Cahit, "Boşanma, Evliliğin İptali Ya Da Eşlerden Birinin Vefatının Aile Konutuna İlişkin Tasarrufun İptali Davasına Etkisi", *UMD*, S. 13, 2019, s. 233 vd.
- Kamacı, Mahmut, "Aile Konutu ve Hak Sahibi Eşin Bu Konutla İlgili Tasarruflarına Diğer Eşin Katılma Hakkı", *Yargıtay Dergisi*, C. XXX, S. 1-2, 2004, s. 113-138
- Kamış, Fatma Türkan, *Aile Konutu*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2010
- Kapusuz, Gökçen, *Mal Rejimleri ve Miras Hukukunda Aile Konutu*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2010
- Karaman, Hayreddin, *Mukayeseli İslam Hukuku*, C. I, 9. bs., İstanbul, 2014
- Karamercan, Fatih, *Katkı-Değer Artış Payı & Katılma Alacağı Davaları*, Güncellenmiş 2. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2015
- Kılıç, Yaren, *Tapu Sicilinde Yapılan Tesciller, Şerhler ve Beyanlar*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2017
- Kılıçoğlu, Ahmet M., *Aile Hukuku*, 4. bs., Turhan Kitabevi, Ankara, 2019 (Anılış: Aile)
- Kılıçoğlu, Ahmet M., *Diğer Eşin Rızası ve Yasal Alım Hakkı*, Turhan Kitabevi, Ankara, 2002 (Anılış: Diğer Eşin Rızası)
- Kılıçoğlu, Ahmet M., *Medeni Kanunumuzun Aile-Miras ve Eşya Hukukunda Getirdiği Yenilikler*, Genişletilmiş 3. bs., Turhan Kitabevi, Ankara, 2014 (Anılış: Yenilikler)
- Kılıçoğlu, Ahmet M., "Aile Konutu ve Konut Eşyası ile Sağlanan Koruma", *Prof. Dr. Bilge Öztan'a Armağan*, Ankara, 2008 (Anılış: Aile Konutu)
- Kırmızı, Mustafa, *Açıklamalı-İtihatlı Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi ve Aile Konutu*, 4. bs., Bilge Yayınevi, Ankara, 2018

- Kocahasanoglu, Osman Selim, *Gerekçeli ve Açıklamalı Anayasa*, Temel Yayınları, İstanbul, 1993
- Koçhisarlıoğlu, Cengiz, “İsviçre Evlilik Birliği Hukukundaki Son Gelişmeler”, *Prof. Dr. Jale Akipek’e Armağan*, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Konya, 1991, s. 431-451
- Kongar, Emre, “Türkiye’de Aile: Yapısı, Evrimi ve Bürokratik Örgütlerle İlişkileri”, *Aile Yazıları II: Kültürel Değerler ve Sosyal Değişme*, Bilim Serisi, 5/2, Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları, Ankara, 1991, s. 72-100
- Köseoğlu, Bilal, Kocaağa Köksal, *Aile Hukuku ve Uygulaması*, Ekin Yayınevi, Bursa, 2011
- Köteli, M. Argun, *Evliliğin Hukuki Niteliği ve Evlilik Dışı Beraberlikler*, Kazancı Kitap, İstanbul, 1991
- Muratoğulları, Harun, “Aile Konutu Üzerinde Tesis Edilen İpotek”, *THD*, C. VIII, S. 82, 2013, s. 38-45
- Nebioğlu Öner, Şebnem, “Aile Konutunun Özellikleri, Unsurları, Koruma Süresi ve Korunma Nedenleri”, *TBBD*, S. 97, Kasım 2011, s. 117-154
- Nirun, Nihat, *Sistematik Sosyoloji Yönünden Aile ve Kültür*, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara, 1994
- Nohut, Ayşegül, *Aile Konutu*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2009
- Oğuzman, M. Kemal, Seliçi, Özer, Oktay Özdemir, Saibe, *Eşya Hukuku*, 16. bs., Filiz Kitabevi, İstanbul, 2013
- Oy, Osman, Ketenci, Dila, *Kiraya Veren-Kiracı İlişkileri*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2018
- Öktem, Seda, “Aile Birliğinde Eşlerin Tasarruf Yetkisinin Kısıtlanması”, *TBBD*, S. 67, 2006, s. 317 vd.
- Özdemir, Osman, “Türk Medeni Kanunu’nda Noter İşlemleri”, *TNBHD*, S. 115, 2002, s. 32-53
- Özer Deniz, Miray, *Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminin Sona Ermesi ve Tasfiyesi*, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2016
- Özmen, İsmail, “Aile Konutu”, *TNBHD*, S. 132, s. 8 vd.

- Özta, Bilge, *Medeni Hukukun Temel Kavramları*, 43. bs., Turhan Kitabevi, Ankara, 2019 (Anılış: Medeni Hukukun Temel Kavramları)
- Özta, Bilge, *Aile Hukuku*, 6. bs., Turhan Kitabevi, Ankara, 2015 (Anılış: Aile)
- Özuğur, Ali İhsan, *Mal Rejimleri*, Genişletilmiş 8. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2015
- Palamut, Mehmet E., *Medeni Hukuk*, 2. bs., Alfa Aktüel Yayınları, Ankara, 2011
- Reisoğlu, Safa, "Yeni Medeni Kanunun Bankacıları İlgilendiren Düzenlemeleri", *Bankacılar Dergisi*, S. 40, 2002, s. 67-74
- Remzi, Mehmet, Aydın, Sezer, *Boręlar Hukuku: Özel Hükümler*, 8. bs., İkinci Sayfa Yayınları, İstanbul, 2018
- Saatęioęlu, Fuat, *Aile Konutu ve şerhi*, Adalet Yayınevi, İstanbul, 2016
- Samat, Murat, *Evlilik Birliğinin Korunması*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2010
- Sarı, Suat, *Evlilik Birliğinde Yasal Mal Rejimi Olarak Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi*, Beşir Kitabevi, İstanbul, 2007
- Serdar, İlknur, "1756 (2014/4) Sayılı Genelge Kapsamında Aile Konutu şerhi", *DEÜHFD*, C. XXI, S. 2, İzmir, 2019, s. 583-628
- Serozan, Rona, "Aile Konutunun şerhine Değişik Bir Yaklaşım", *Prof. Dr. Zahit İmre'ye Armağan*, İstanbul, 2009 (Anılış: Aile Konutu)
- Serozan, Rona, Engin, Baki İlkey, *Miras Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Güncellenmiş 5. bs., Ankara, 2018
- Serozan, Rona, *Eşya Hukuku*, C. I, Genişletilmiş 3. bs., Filiz Kitabevi, İstanbul, 2014 (Anılış: Eşya)
- Serozan, Rona, *Sözleşmeden Dönme*, 2. bs., Vedat Kitapęılık, İstanbul, 2007 (Anılış: Dönme)
- Sirmen, A. Lale, *Eşya Hukuku*, 6. bs., Yetkin Yayınevi, Ankara, 2018
- şahinci, Ayşen, "Eşlerin Tasarruf Yetkisinin Sınırlandırılması", *AÜHFD*, C. LIX, S. 2, 2010, s. 309-336
- şeker, Muzaffer, "İsviçre Hukukunda Aile Konutunun Boşanma Halinde Aile Konutuna İhtiyacı Olan Eşe Mahkeme Kararı ile Tahsis Edilmesi", *EÜHFD*, C. XI, S. 3-4, 2007, s. 473 vd.

- Şıpka, Şükran, "Türk Hukukunda Eşlerin Hukuki İşlem Özgürlüğünün Sınırları", *MHMÖHB*, C. XXXV, S. 1, 2015, s. 47-58 (Anılış: Hukuki İşlem Özgürlüğünün Sınırları)
- Şıpka, Şükran, *Aile Konutu İle İlgili İşlemlerde Diğer Eşin Rızası*, 2. bs., Beta Yayıncılık, İstanbul, 2004 (Anılış: Aile Konutu)
- Şıpka, Şükran, Özdoğan, Ayça, *Yargı Kararları Işığında Soru ve Cevaplarla Eşler Arasındaki Malvarlığı Davaları*, 2. bs., On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2017
- Tandoğan, Haluk, *Borçlar Hukuku: Özel Borç İlişkileri*, C. I, 4. bs., Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2008
- Toprak, Rıdvan, *Yeni Türk Medeni Kanunu'nda Mal Rejimleri*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2006
- Topuz, Gökçen, "Aile Konutunun Haczi ve Kiralanan Aile Konutunun İlamsız İcra Yoluyla Tahliyesi", *EÜHFD*, C III, S. 1, 2008, 271-291
- Uçar, Ayhan, "4721 Sayılı Medeni Kanun İle İhdas Edilen Yeni Bir Müessesesi: Aile Konutu Müessesesi", *Hukuk, Ekonomi ve Siyasal Bilimler Aylık İnternet Dergisi*, S. 47, Ocak 2006
- Uzunkaya, Mehmet Celal, *Aile Konutu Üzerinde Tesis Edilebilecek Hukuki İşlemler ve Aile Konutu Şerhi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2018
- Vardar Hamamcıoğlu, Gülşah, *Türk Medeni Kanunu'na Göre Yerleşim Yeri*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2009
- Yağcıoğlu, Ali Haydar, *Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminde Eşlerin Yasal Alım Hakkı*, Güncel Hukuk Yayınları, İzmir, 2007
- Yakuppur, Sendi, "Aile Konutu ve Tapu Kütüğüne Güven İlkesi", *BÜHFD*, C. XI, S. 145-146, Eylül-Ekim 2016, s. 777-797
- Yalman, Süleyman, "Evlilik Birliğinin Temsili ve Eşlerin Hukuki Sorumluluğu", *SÜHFD*, C. XII, S. 3-4, 2004, s. 7-30
- Yeşil, Metin, *Türk Medeni Kanununun Tapu Sicili Uygulamaları*, İstanbul, 2005
- Zevkililer, Aydın, Ertaş, Şeref, Havutçu, Ayşe, Acabey, M. Beşir, Gürpınar, Damla, *Yeni Medeni Kanuna Göre Medeni Hukuk*, 10. bs., Turhan Kitabevi, Ankara, 2018
- Zeytin, Zafer, Ergün, Ömer, *Türk Medeni Hukuku*, 4. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

http://www.turkhukuksitesi.com/makale_1530.htm

<https://karararama.yargitay.gov.tr>

<https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2016/10454>

<https://legalbank.net/arama/mahkeme-kararlari>

<https://sozluk.gov.tr>

Arş. Gör. Kerim AZAK

AKADEMİK PERSONELİN DİSİPLİN REJİMİ

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Akademik Personelin Disiplin Rejimi

Kerim Azak

Hukuk Yayınları Dizisi – 2937

Birinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 03 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKLAR

- Akgün, Başak, “Telif Hukuku’nda İntihal Kavramı, Anonim Kullanımlar ve Tüm Bunların Karşısında Eser Sahiplerinin Fikri İmzası: Üslup”, **Ankara Barosu Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi**, C. 21, S. 1, 2019, s. 57-66.
- Akıllıoğlu, Tekin, **Yönetim Önünde Savunma Hakları**, Türkiye Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları, 1. Baskı, Ankara 1983.
- Akyeşilmen, Nezir, “Yükseköğretim ve İnsan Hakları: Bitmeyen Bir Tartışma”, **Ombudsman Akademik Dergisi**, Y. 1, S. 2, 2015, s. 89-102.
- Akyılmaz, Bahtiyar, **İdari Usul İlkeleri Işığında İdari İşlemin Yapılış Usulü**, Yetkin Yayınları, 1. Baskı, Ankara 2000.
- Akyılmaz, Bahtiyar, “Anayasal Esaslar Çerçevesinde Kamu Personeli Disiplin Hukuku ve Uygulamadaki Sorunlar”, **Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt VI, Sayı 1-2, 2004, s. 239-260.
- Akyılmaz, Bahtiyar/ Sezginer, Murat/ Kaya, Cemil, **Türk İdare Hukuku**, Yenilenmiş 10. Baskı, Ankara 2019(a).
- Akyılmaz, Bahtiyar/ Sezginer, Murat/ Kaya, Cemil, **Açıklamalı-İçtihatlı Türk İdari Yargılama Hukuku**, Savaş Yayınevi, Ankara 2019(b).
- Alacakaptan, Uğur, **Suçun Unsurları**, AÜHF Yayınları, İkinci Bası, Ankara 1975.
- Aladağ, Ahmet Emir, **Bilim ve Sanat Özgürlüğü**, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- Aldemir, Hüsnü, “Hakimlerin ve Savcıların Disiplin Sorumluluğu”, **Terazi Hukuk Dergisi**, C. 8, S. 78, 2013, s. 73; Baş, 2016, s. 64-80.
- Aliefendioğlu, Yılmaz, “Düşünsel Özgürlük”, **İnsan Hakları Yıllığı**, C. 17, S. 1, 1995-1996, s. 11-31.
- Alıkaşifoğlu, Kemalettin, “Disiplin Cezaları”, **Amme İdaresi Dergisi**, C. 10, S. 4, 1977, s. 32-45.
- Alkış, Burcu, **Akademik Özgürlük** (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2015, Yöktez, E.T. 5.4.2021.

- Alpkaya, Gökçen, “UNESCO’nun 1997 Tarihli Kararı Işığında Akademik Özgürlük”, **Cevat Geray’a Armağan**, Mülkiyeliler Birliği Yayınları, Ankara 2001, s. 229-244.
- Altbach, Philip G., “*Academic Freedom: International Realities and Challenges*”, **Higher Education**, Volume 41, Issue 1-2, 2001, s. 205-209, <https://link.springer.com>, E.T. 7.4.2021.
- Arat, Nilay ve Yalçın, Burçak Bal, “İdare Hukuku – Ceza Hukuku Sarkacında Disiplin Hukukunda Kanunilik İlkesini Bir Hak İhlali Kararı Üzerinden Yeniden Düşünmek”, **Prof. Dr. Metin Günday Armağanı**, C.1, Atılım Üniversitesi Yayınları, 1. Baskı, Ankara 2020, s. 111-138.
- Arslan, Çetin, “Ceza Muhakemesinde İletişimin Denetlenmesi Yoluyla Elde Edilen Delillerin Disiplin Hukukundaki Durumu Üzerine Bir Değerlendirme”, **Fasikül Hukuk Dergisi**, C. 2, S. 3, 2010, s. 32-40.
- Aslan, Zehreddin, **657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Göre Disiplin Suç ve Cezaları**, Alfa Yayınları, Birinci Basım, İstanbul 2001.
- Aslan, Zehreddin, “Kamu Personelinin Disiplin Hukukundan Kaynaklanan Sorunları,” **Kamu Personeli Sorunları İdare Hukuku Sempozyumu Eskişehir 4-5 Nisan 2003**, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir 2004, s. 13-29.
- Aslan, Zehreddin ve Altındağ, Halil, **Memurların Disiplin ve Ceza Soruşturması**, Seçkin Yayıncılık, Güncellenmiş 2. Baskı, Ankara 2019.
- Atalay, Esra, “Bilim Özgürlüğü”, **İstanbul Hukuk Mecmuası**, C. 68, S. 1-2, 2010, s. 3-42.
- Atay, Ender Ethem, **İdare Hukuku**, Turhan Kitabevi, Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş 4. Bası, Ankara 2014.
- Atay, Ender Ethem, “Müfettişlerin Hazırladıkları Disiplin Soruşturma Raporlarından Dolayı Sorumlu Tutulabilirliği Sorunu”, **Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi**, S. 7, Haziran 2016, s. 167-182.
- Aydın, İnayet, “Öğretim Üyelerinin Hak ve Sorumlulukları (ABD Örneği)”, **Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, C. 1, S. 1, 2004, s. 1-11.
- Aydın, İnayet, “Sosyal Bilimlerde Araştırmadan Yayıma Etik Değerler”, **Sosyal Bilimlerde Süreli Yayıncılık**, I. Ulusal Kurultay Bildirileri (Ed. Kasım Karakütük), Ankara 2006, s. 71-80.
- Azak, Kerim, “Anayasa Mahkemesi Kararlarında Hukuki Güvenlik İlkesi”, **İzmir Bakırçay Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 1, S. 1, 2020, s. 43-70.

- Azrak, Ali Ülkü, “Umumi İdari Usul ve Kodifikasyonu Meselesi”, **İstanbul Hukuk Mecmuası**, C. 33, S. 1-2, 1967, s. 66-82.
- Azrak, Ali Ülkü, “Atatürk’ün 1933 Üniversite Reformu ve Alman Bilim Adamlarının Türkiye’deki Modern Üniversitelerin Kuruluşuna ve Gelişmesine Katkıları”, **Rona Aybay’a Armağan**, 1. Cilt, Legal Yayıncılık, İstanbul 2014, s. 441-458.
- Balta, Tahsin Bekir, **İdare Hukukuna Giriş 1**, Türkiye Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları, 1. Baskı, Ankara 1968/1970.
- Barendt, Eric, **Academic Freedom and the Law A Comprative Study**, Bloomsbury Publishing Plc, Oxford and Portland, Oregon 2010, <https://ebookcentral.proquest.com>, E.T. 8.4.2021.
- Baş, Eylem, “Hâkimlerin ve Savcıların Disiplin Yönünden Soruşturulmaları ve İşledikleri Suçlar Nedeniyle Yargılanmaları”, **Ankara Barosu Dergisi**, Y. 74, S. 3, 2016, s. 265-359.
- Beaud, Oliver, “Reflections on the Concept of Academic Freedom”, **European Review of History: Revue européenne d’histoire**, Volume 27, No 5, 2020, s. 611-627, <https://doi.org/10.1080/13507486.2020.1823650>, E.T. 8.4.2021.
- Bektur, Sevgi, **Üniversite Disiplin Hukuku: İnsan Hakları Odaklı Yaklaşım** (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Özyeğin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2020, Yöktez, E.T. 15.3.2021.
- Bilgili, Ali Sinan, “Üniversitelerde Bilimsel/Akademik Özerklik ve Özgürlük Hakkında Bir Değerlendirme”, **Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, C. 20, S. 1, 2016, s. 1-15.
- Bingöl, Bilge, **Üniversite Özerkliği**, Detay Yayıncılık, Ankara 2013.
- Boydak, Melih, “Araştırma ve Yayın Etiği”, **Bilim Etiği** (Ed. Nurhan Atasoy, Melih Boydak vd.), İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2011, s. 15-42.
- Boz, Selman Sacit, “Memur Disiplin Hukukuna Hâkim Olan Temel İlkeler”, **SÜHFD**, C.25, S. 2, 2017, s. 15-41.
- Bucaktepe, Adil, “Disiplin Makamlarının Disiplin Cezası Verme Yetkileri Üzerine Bir Değerlendirme”, **Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 19, S. 2, 2015, s. 199-224.
- Candan, Turgut, **Açıklamalı İdari Yargılama Usulü Kanunu**, Adalet Yayınevi, 5. Baskı, Ankara 2012.

- Canoglu, Veysel Candan, “*Disiplin Soruşturmasında Delil ve İspat*”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Y. 31, S. 138, 2018, s. 231-272.
- Cantürk, İsmet, “*Disiplin Hukukunun Başlıca Kaynakları ve Yargı Denetimi*”, **İdari Yargı Panel – 12 Nisan 2003 Mersin**, Şen Matbaa, Ankara 2003, s. 190-198.
- Cem, Cemil, “*Disiplin ve Disiplin Hukuku*”, **Ankara Barosu Dergisi**, S. 5, 1969, s. 821-834.
- Centel, Nur ve Zafer, Hamide, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Beta Yayınları, Yenilenmiş ve Gözden Geçirilmiş 9. Bası, İstanbul 2012.
- Centel, Nur/ Zafer, Hamide/ Çakmut, Özlem, **Türk Ceza Hukukuna Giriş**, Beta Yayınları, 8. Bası, İstanbul 2014.
- Cevizci, Ahmet, **Felsefe Sözlüğü**, Paradigma Yayınlar, Geliştirilmiş ve Gözden Geçirilmiş Üçüncü Basım, İstanbul 1999.
- Ceylan, Mahmut, “*İdari Yargıda Delil Serbestisi ve Sınırları*”, **KTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi**, Y. 8, S. 16, 2018, s. 325-341.
- Cihan, Erol, “*Ceza Muhakemesi Hukukunda İkrar*”, **İstanbul Hukuk Mecmuası**, C. 31, S. 1-4, 1965, s. 109-129.
- Çağlayan, Ramazan, “*İdari Yargılama Usulünde Tanık Delilinin Yeri*”, **SÜHFD**, C. 11, S. 3-4, 2003, s. 195-206.
- Çağlayan, Ramazan, **İdari Yaptırımlar Hukuku**, Asil Yayın Dağıtım, 1. Baskı, Ankara 2006.
- Çağlayan, Ramazan, **İdarî Yargı Kararlarına Karşı Başvuru Yolları (Fransa – Türkiye: Mukayeseli Bir Deneme)**, Seçkin Yayınları, Ankara 2017.
- Çağlayan, Ramazan, **İdare Hukuku Dersleri**, Adalet Yayınevi, Güncellenmiş 7. Baskı, Ankara 2019.
- Çakmak, Seyfullah, “*İletişimin Denetlenmesi Koruma Tedbiri Çerçevesinde Elde Edilen Tesadüfî Delillerin Disiplin Soruşturmasında Kullanılması*”, **Terazi Hukuk Dergisi**, C. 5, S. 48, 2010, s. 71-86.
- Çeçen, Anıl, “*Hukukta Norm ve Adalet*”, **AÜHFD**, C. 32, S. 1, 1975, s. 71-115.
- Çınarlı, Serkan, **Eğitim Hakkı ve Özgürlüğü Bağlamında Vakıf Üniversiteleri** (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2003.

- Çınarlı, Serkan, “Yükseköğretim Kurumlarında Disiplin Soruşturması Sorunu ve Alman Disiplin Mahkemeleri Modeli Önerisi”, **SÜHFD**, C. 19, S. 1, 2011, s. 39-63.
- Çınarlı, Serkan, “Yükseköğretim Disiplin Sisteminde Disiplin Cezası Sebebiyle İdari Görevin Sona Ermesi Hakkında Hukuki Değerlendirmeler”, **KTO Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.5, S. 1, Ocak 2020, s. 11-25.
- Çınarlı, Serkan, **İdari Yargılamada İstinaf ve Bölge İdare Mahkemeleri**, Seçkin Yayınları, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 3. Baskı, Ankara 2020.
- Çınarlı, Serkan ve Arslan, Hızal, Sevinç, “Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılmasının Memuriyete Giriş ve Memuriyetin Sona Ermesine Etkisi”, **Terazi Hukuk Dergisi**, C. 12, S. 134, 2017, s. 14-30.
- Çınarlı, Serkan ve Azak, Kerim, “Bölge İdare Mahkemelerinin Kesin Kararları Arasındaki Aykırılık veya Uyuşmazlığın Giderilmesi Meselesi”, **Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 1, S. 2, 2020, s. 1-26.
- Çınarlı, Serkan ve Azak, Kerim, “Danıştay Kararları Işığında İdari Yargıda Disiplin Cezalarının İptali Davalarında Tanık Delili Sorunu”, **SÜHFD**, C. 29, S. 1, 2021, s. 509-535.
- Çınarlı, Serkan ve Azak, Kerim, “Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliğine İlişkin Bir İnceleme”, **Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 2, S. 1, 2021, s. 15-31.
- Çınarlı, Serkan ve Çelik, Selçuk Sinan, “Disiplin Soruşturmaları Açarak Kamu Görevlilerine “Mobbing” Uygulanması” **Mevlana Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 3, S. 1, s. 49-98.
- Çınarlı, Serkan/ Ermumcu, Fidan/ Meral, Orhan, **Tıbbi Uygulamadan Doğan İdari Yargı (Tam Yargı) Davaları**, Adalet Yayınevi, 1. Baskı, Ankara 2020.
- Demircioğlu, Mustafa Yaşar, “İdari Yargı Kararları Çerçevesinde Bilimsel Yayın Etiği Soruşturmaları”, **Ankara Barosu Dergisi**, Y. 72, S. 1, 2014, s. 145-217.
- Derdiman, Ramazan Cengiz, “Türk Disiplin Hukukunda Kanunsuz Suç ve Ceza Olmaz İlkesinin Değeri”, **Melikşah Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 3, S. 2, 2014, s. 201-218.

- Dilek, Muzaffer, “Memur Disiplin Hukukunun ve Disiplin Soruşturmasının Temel Esasları”, **Türk İdare Dergisi**, Y. 71, S. 423, Haziran 1999, s. 27-64.
- Diñçer, Yıldız, “Devlet Memurlarının Disiplin Hukuku”, **Amme İdaresi Dergisi**, C. 9, S. 1, Mart 1976, s. 71-94.
- Donay, Süheyl, “İdarenin Ceza Verme Yetkisi Konusunda Anayasa Mahkemesi’nin Bir Kararı Üzerine Düşünceler”, **İstanbul Hukuk Mecmuası**, C. 37, S. 1-4, 1971, s. 411-427.
- Donay, Süheyl, **Güncelleştirilmiş Ceza Yargılama Hukuku**, Beta Yayınları, 1. Bası, İstanbul 2015.
- Dönmezer, Sulhi, “Ceza Adaletinde Reform İlkeleri”, **İstanbul Hukuk Mecmuası**, C. 37, S. 1-4, 1971, s. 1-35.
- Dönmezer, Sulhi ve Erman, Sahir, **Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku**, C. I, Beta Yayınları, 12. Bası, İstanbul 1997.
- Duman, Bahattin, **Yükseköğretim Ceza ve Disiplin Soruşturması**, Seçkin Yayınevi, Güncellenmiş ve Genişletilmiş 6. Baskı, Ankara 2016.
- Duran, Lûtfi, “İdari Müracaatlar ve Bunlar Karşısında İdarenin Sükutu Meselesi”, **İstanbul Hukuk Mecmuası**, C. 12, S. 1, 1946, s. 130-199.
- Duran, Lûtfi, **İdare Hukuku Meseleleri**, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1964.
- Duran, Lûtfi, **İdare Hukuku Ders Notları**, İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1. Baskı, İstanbul 1982.
- Duran, Lûtfi, “İdari Usulün İlkeleri ve Kapsadığı Konular”, **Amme İdaresi Dergisi**, C. 31, S. 2, 1998, s. 3-13.
- Dursun, Hasan, “Müfettiş Raporu İçerisinde Yer Alan Teklife Karşı İptal Davası Açılabilir Mi?”, **Terazi Hukuk Dergisi**, C. 2, S. 12, 2007, s. 95-103.
- Ekinci, Murat, “Ceza Hukuku İlkeleri Açısından İdari Yaptırımlar”, **Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi**, Yıl 2, S. 3, 2017, s. 19-54.
- Erdem, Mustafa Ruhan ve Öztürk, Bahri, **Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku**, Seçkin Yayınevi, 20. Baskı, Ankara 2020.
- Erem, Faruk, **Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku**, C. I, Seçkin Yayınevi, Onuncu Baskı, Ankara 1973.
- Erem, Faruk, **Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku**, C. II, Seçkin Yayıncılık, Onikinci Baskı, Ankara 1985.

- Erem, Faruk, **Türk Ceza Kanunu Şerhi Genel Hükümler**, C. 1, Seçkin Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara 1993.
- Erdoğan, Burcu, “İdari Yaptırımların Kavramsal Çerçevesi ve Cezai Yaptırımlarla Karşılaştırılması”, **Ankara Barosu Dergisi**, Y. 2012, S. 2, s. 239-276.
- Erkeş, Hilal, **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne Göre İfade Hürriyeti** (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2011, Yöktez, E.T. 5.4.2021.
- Erkut, Celal, **İptal Davasının Konusunu Oluşturma Bakımından İdari İşlemin Kimliği**, Danıştay Matbaası, 1. Baskı, Ankara 1990.
- Fernando, Laksiri, “*The Lima Declaration on Academic Freedom and Autonomy of Institutions of Higher Education*”, **Higher Education Policy**, Volume 2, Issue 1, 1989, s. 49-51, <https://link.springer.com>, E.T. 19.4.2021.
- Feyzioğlu, Metin, **Ceza Muhakemesi Hukukunda Tanıklık**, US-A Yayıncılık, Ankara 1996.
- Feyzioğlu, Metin, “Suçsuzluk Karinesi: Kavram Hakkında Genel Bilgiler ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi”, **AÜHFD**, C. 48, S. 1, 1999, s. 135-163.
- Finkin, Matthew W. ve Post, Robert C., **For the Common Good: Principles of American Academic Freedom**, Yale University Press, New Haven & London 2009, <https://ebookcentral.proquest.com>, E.T. 19.4.2021
- Fiş Üstün, Gül, “*Disiplin Soruşturamalarında Hukuka Aykırı Deliller*”, **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**, C. 24, S. 1, 2018, s. 17-35.
- Gedikoğlu, Tokay, “*Akademik Özgürlük*”, **Yükseköğretim ve Bilim Dergisi**, C. 3, S. 3, 2013, s. 179-183.
- Giritli, İsmet, “*Devlet Memurları Kanunu Tasarısı ve Bazı Eksikleri*”, **İstanbul Hukuk Mecmuası**, C. 30, S. 1-2, 1964, s. 3-12.
- Giritli, İsmet, **Kamu Yönetimi Teşkilatı ve Personeli**, İstanbul Üniversitesi Yayınları, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 6. Bası, İstanbul 1979.
- Giritli, İsmet/ Bilgen, Pertev/ Akgüner, Tayfun, **İdare Hukuku**, Der Yayınları, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş Üçüncü Bası, İstanbul 2008.
- Gökpinar, Mahmut, **Disiplin Hukukunda Yasak Hukuka Aykırı Deliller**, Kazancı Hukuk Yayınları, İstanbul 2011.
- Gölcüklü, Feyyaz, “*İdari Ceza Hukuku ve Anlamı*”, **AÜSBFD**, C.18, S. 02, Ocak 1963 (a), s. 115-182.

- Gölcüklü, Feyyaz, “İdari Ceza Müeyyideleri ve Bunlara Karşı Kanun Yolları”, **AÜSBFD**, C. 18, S. 3, 1963 (b), s. 189-215.
- Gölcüklü, Feyyaz, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nde “Adil Yargılama””, **AÜSBFD**, C. 49, S. 01, 1994, s. 199-234.
- Gözler, Kemal, **Örnekleriyle Usulsüz Alıntı Sorunu**, Yazarın Kendi Yayını, Birinci Baskı, Bursa 2013.
- Gözler, Kemal, **İdare Hukuku**, C. I, Ekin Kitabevi, Güncellenmiş Üçüncü Baskı, Bursa 2019.
- Gözler, Kemal, **İdare Hukuku**, C. II, Ekin Kitabevi, Güncellenmiş Üçüncü Baskı, Bursa 2019.
- Gözübüyük, A. Şeref, **Yönetim Hukuku**, Turhan Kitabevi, 34. Bası, Ankara 2016.
- Gözübüyük, A. Şeref ve Tan, Turgut, **İdare Hukuku**, Cilt I, Turhan Kitabevi, Güncelleştirilmiş 13. Baskı, Ankara 2019.
- Gülen, Aydın, “Akademik Personelin Üniversite Dışında Mesleki Gelir Getirici Çalışmalarda Bulunmasının Meşruluğu Sorunu”, **İstanbul Hukuk Mecmuası Prof. Dr. İl Han Özay’a Armağan**, c. 69, S. 1-2, s. 37-42.
- Günel, Yılmaz, “Disiplin Cezaları”, **AÜSBFD**, C. 13, S. 2, 1958, s. 190-211.
- Günday, Metin, **İdare Hukuku**, İmaj Yayınevi, Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş 10. Baskı, Ankara 2015.
- Gündüz, Fatma Ebru, “Hukuka Aykırı Elde Edilmiş Delillerin Disiplin Hukukunda Kullanılması”, **Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi**, Y. 4, S. 1, 2019, s. 89-114.
- Güran, Sait, “Anayasa Mahkemesi’nin 1982 Anayasası Döneminde Personel Hukukuna Bakışı”, **Anayasa Yargısı Dergisi**, C.6, 1989, s. 39-66.
- Güran, Sait, “İdari Yargı Denetiminin Kapsamı ve Sınırları”, **Danıştay ve İdari Yargı Günü 140. Yıl**, Danıştay Yayınları, Ankara 2009, s. 57-62.
- Güriz, Adnan, **Hukuk Başlangıcı**, Siyasal Kitabevi, 15. Baskı, Ankara 2013.
- Gürüz, Kemal, **Dünyada ve Türkiye’de Yükseköğretim: Tarihçe ve Bugünkü Sevk ve İdare Sistemleri**, ÖSYM Eğitim Yayınları, İkinci Baskı, Ankara 2003.
- Güvenç, Celal, “Devlet Memurları Kanunu Açısından Mahalli İdarelerde Disiplin Suç ve Cezaları (II)”, **Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi**, C. 4, S. 5, Eylül 1995, s. 25-36.

- Güzel, Oğuzhan, **Hukuk Devletinde İdarî Davaya Konu Olabilecek İşlem Kavramı** (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2015, Yöktez, E.T. 23.4.2021.
- Hafızoğulları, Zeki, *“Genel Çizgileriyle Savunma Hakkı”*, **Ankara Barosu Dergisi**, Y. 51, S. 1, 1994, s. 20-40.
- Hafızoğulları, Zeki, **Ceza Normu: Normatif Bir yapı Olarak Ceza Hukuku Düzeni**, US-A Yayıncılık, Ankara 1997.
- Hakeri, Hakan, **Tıp Hukuku**, Seçkin Yayınları, 20. Baskı, Ankara 2020.
- Hatipoğlu, Mehmet ve Sarıcalar, Ahmet Cahit, *“Memur Disiplin İşlemlerinde Amaç Unsuru”*, **SÜHFD**, C. 28, S. 2, 2020, s. 675-711.
- Hirsch, Ernst E., **Dünya Üniversiteleri ve Türkiye’de Üniversitelerin Gelişmesi**, C. II, Ankara Üniversitesi Basımevi, İkinci Baskı, Ankara 1998.
- Işıklar, Celâl, **Teoride ve Uygulamada Kamu Disiplin Yaptırımları**, Adalet Yayınevi, 1. Baskı, Ankara 2019.
- İçel, Kayıhan, *“İdarî Ceza Hukuku ve Kabahatleri Suç Olmaktan Çıkarma Eğilimi”*, **İstanbul Hukuk Mecmuası**, C. 50, S. 1-4, 1984, s. 117-131.
- İçel, Kayıhan, *“Suç Politikasının Ana İlkeleri Bağlamında Hukuka Bağlı Devlet İlkesi”*, **Hukuk Kurultayı**, C. I, Ankara 2004, s. 255-271.
- İçel, Kayıhan, **Ceza Hukuku Genel Hükümler II**, Beta Yayınları, Yenilenmiş 5. Bası, İstanbul 2013.
- İçel, Kayıhan, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Beta Yayınları, Yenilenmiş 6. Bası, İstanbul 2014.
- İnci, Osman, *“Bilimsel Yayın Etiği”*, **Türk Kütüphaneciliği Dergisi**, C. 29, S. 2, 2015, s. 282-295.
- İpek, Ali İhsan, *“İletişimin Denetlenmesi Yoluyla Elde Edilen Delillerin Disiplin Hukukuna Etkisi”*, **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, C. 1, S. 7, 2011, s. 221-256.
- Kaboğlu, İbrahim, *“Düşünce Özgürlüğü (Avrupa Ölçütleri ve Türkiye)”*, **İnsan Hakları Yıllığı**, C. 15, S. 1, 1993, s. 45-53.
- Kaman Karan, Nur, **Devlet Memurluğunun Sona Ermesi**, Seçkin Yayıncılık, Birinci Baskı, Ankara 2003.
- Kaplan, Gürsel, *“İdari Yargılama Hukukunda Sözlülük Usulü ve Tanık Dinlenilmesi Hakkında Kısa Bir Değerlendirme”*, **İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 13, S. 1, 2014, s. 33-46.

- Karabulut, Mustafa, “İdari Yaptırımların Hukuki Niteliği ve AYM’nin Kabahatler Kanunu Hakkındaki Kararı”, **Terazi Hukuk Dergisi**, C.1, S. 3, Kasım 2006, s. 63-68.
- Karabulut, Mustafa, **İdari Yaptırımların Hukuki Rejimi**, Turhan Kitabevi, 1. Baskı, Ankara 2008.
- Karaca, Egemen, **Üniversitelerde Disiplin Rejimi**, Yetkin Yayınları, 1. Baskı, Ankara 2019.
- Karahanoğulları, Onur, “Memur Disiplin Hukukunun Niteliği ve İlkeleri”, **Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi**, C. 8, S .3, Temmuz 1999, s. 55-77.
- Karahanoğulları, Onur, **İdarenin Hukukla Kavranması: Yasallık ve İdari İşlemler**, Turhan Kitabevi, 2. Bası, Ankara 2012.
- Kartal, Kadir, **Adil Yargılanma Hakkı Çerçevesinde Memurların Disiplin Soruşturması** (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2010, YÖK Tez, E.T. 18.1.2021.
- Kasapoğlu Turhan, Mine, “Yükseköğretim Personeli Disiplin Soruşturma Usulüne İlişkin Olarak 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu’nda Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi”, **Legal Hukuk Dergisi**, C. 17, S. 201, 2019, s. 3825-3863.
- Kaya, Cemil, “Memur Disiplin Suç ve Cezalarına ve Disiplin Soruşturmasına Hakim Olan Temel İlkeler”, **Amme İdaresi Dergisi**, C.38, S. 2, Haziran 2005, s. 61-87.
- Kaymaz, Seydi, **Ceza Muhakemesinde Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi**, Seçkin Yayınları, Yenilenmiş ve Gözden Geçirilmiş 4. Baskı, Ankara 2015.
- Kendigelen, Abuzer ve Çonkar, M. Halil, “Türk Mevzuatında Bilim Etiği İhlalleri”, **Bilim Etiği** (Ed. Nurhan Atasoy, Melih Boydak vd.), İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2011, s. 43-55.
- Koçer, Kenan, “Telekomünikasyon Aracılığıyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi, Gizli Soruşturmacı, Teknik Araçlarla İzleme ya da Bilgisayarlarda, Bilgisayar Programlarında ve Kütüklerinde Arama, Kopyalama ve El Koyma Suretiyle Elde Edilen Sesli veya Görüntülü Verilerin Disiplin Soruşturmalarındaki Kıymeti”, **Ceza Hukuku Dergisi**, C. 4, S. 10, 2009, s. 5-40.
- Kunter, Nurullah, **Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku**, Kazancı Hukuk Yayınları, Yenileştirilmiş ve Geliştirilmiş Sekizinci Bası, İstanbul 1986.

- Kuru, Baki, **İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medenî Usul Hukuku**, Legal Yayıncılık, Birinci Baskıya Ek Tıpkı 1. Baskı, İstanbul 2016.
- Küçük, Çolpan Mücahit, *“İdari Yargıda Tanık Delili”*, **Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 25, S. 1, 2021, s. 551-572.
- Küçükcan, Talip ve Gür, Bekir S., **Türkiye’de Yükseköğretim Karşılaştırmalı Bir Analiz**, Seta Yayınları, Ankara 2009.
- Kükner, Bilgen, *“Bir Hak Olarak Akademik Özgürlük”*, **ViraVerite E-Dergi**, S. 2, 2015, s. 65-88.
- Livanelioğlu, Ömer Asım, **Memur Disiplin Hukuku**, Türk Hukuk Enstitüsü Yayınları, Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş İkinci Baskı, Ankara 2003.
- Nişancı, Dilaver, *“Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Disiplin Suç ve Ceza- larında Kanunilik İlkesi”*, **Fasikül Hukuk Dergisi**, C. 7, S. 62, Ocak 2015, s. 32-41.
- Odyakmaz, Zehra ve Keskin, Bayram, *“Kamu Görevlilerinin Meslekten Çıkarılmalarında Uygulanan Kriterlerin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçti- hadı Bağlamında Değerlendirilmesi”*, **Prof. Dr. Metin Günday Armağanı**, C. II, Atılım Üniversitesi Yayınları, 1. Baskı, Ankara 2020, s. 917-962.
- Oğurlu, Yücel, *“İdari Yaptırımlara Genel Bir Bakış ve İdari Yaptırım-Ceza Yap- tırımı Ayrımı”*, **A.Ü. Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 3, S. 1, 1999, s. 143-194.
- Oğurlu, Yücel, **İdarî Yaptırımlar Karşısında Yargısal Korunma**, Seçkin Yayınları, Gözden Geçirilmiş 2. Baskı, Ankara 2001.
- Oğurlu, Yücel, **Karşılaştırmalı İdare Hukukunda Ölçülülük İlkesi**, Seçkin Yayıncılık, Birinci Baskı, Ankara 2002.
- Oğurlu, Yücel, *“Ceza Mahkemesi Kararının Disiplin Cezalarına Etkisi ve Sorunu ‘Ne Bis İn İdem’ Kuralı”*, **AÜHFD**, C. 52, S. 2, 2003, s. 101-124.
- Okay, Sadık, *“Tekerrürün Mahiyeti Hakkında Başlıca Nazariyeler ve Tatbikata Tesirleri”*, **AÜHFD**, C. 9, S. 1-2, 1952, s. 331-346.
- Onar, Sıddık Sami, **İdare Hukukunun Umumi Esasları**, C. I, İsmail Akgün Matbaası, Üçüncü Bası, İstanbul 1966.
- Onar, Sıddık Sami, **İdare Hukukunun Umumi Esasları**, Cilt II, İsmail Ak- gün Matbaası, 3. Baskı, İstanbul 1966.
- Ormanoğlu, Hatice Derya, *“Anayasal Bağlamda ve Avrupa İnsan Hakları Sözleş- mesi Boyutuyla Suçsuzluk Karinesi”*, **AÜHFD**, C. 65, S. 4, 2016, s. 2241-2276.

- Örücü, Esin, “Disiplin Cezaları 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu Sistemi”, **İstanbul Hukuk Mecmuası**, C.33, Sayı 3-4, Aralık 1967, s. 782-823.
- Özay, İl Han, **İdari Yaptırımlar: Kurumsal Bir Deneme**, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1985.
- Özay, İl Han, **Günüşğinde Yönetim**, Filiz Kitabevi, 2. Baskından 3.Tıpkı Baskı, İstanbul 2017.
- Özbudak, Coşkun, “Disiplin Cezaları İtiraz Üzerine Artırılabilir Mi?”, **Terazi Hukuk Dergisi**, C. 12, S. 127, 2017, s. 100-103.
- Özbudun, Ergun, **Türk Anayasa Hukuku**, Yetkin Yayınları, 19. Basım, Ankara 2019.
- Özgenç, İzzet, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Seçkin Yayınevi, 16. Bası, Ankara 2020.
- Öztan, Fırat, **Fikir ve Sanat Eserleri Hukuku**, Turhan Kitabevi, Ankara 2008.
- Öztürk, Bahri ve Erdem, Mustafa Ruhan, **Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku**, Seçkin Yayınları, Yeni Ceza Muhakemesi Kanununa Göre Yenilenmiş 10. Baskı, Ankara 2006.
- Öztürk, Bahri/ Eker Kazancı, Behiye/ Soyer Güleç, Sesim, **Ceza Muhakemesi Hukukunda Koruma Tedbirleri**, Seçkin Yayınları, Son Değişikliklere Göre Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş 3. Bası, Ankara 2019.
- Öztürk, Kaya Burak, **Hak Arama Özgürlüğü Çerçevesinde Zorunlu İdari İtiraz**, Yetkin Yayınları, Ankara 2015.
- Öztürk, Kaya Burak, “İdari İşlemin Sebep Unsuru: Yeni Bir Tanım Denemesi”, **Prof. Dr. Metin Günday Armağanı**, C. II, Atılım Üniversitesi Yayınları, Ankara 2020, s. 1033-1050.
- Öztoprak, Sezin, “Devlet Memurları Kanunu’na Göre Devlet Memurluğundan Çıkarma Disiplin Cezasının Hakkaniyete Uygunluğu”, **KTO Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 1, S. 2, 2016, s. 203-237.
- Pınar, İbrahim, “Disiplin Suçlarının ve Cezalarının Düzenlenmesinde Yasallık İlkesine Uyuma Zorunluluğu ve Kesinleşen Disiplin Cezalarının İdari Bir İşlemlerle Ortadan Kaldırılmayacağı İlkesi”, **Terazi Hukuk Dergisi**, C. 7, S. 74, Ekim 2012, s. 42-58.
- Pınar, İbrahim ve Çalışkan, Öner, **Açıklamalı-İçtihatlı Disiplin Suç ve Cezaları & Disiplin Soruşturması**, Seçkin Yayınları, Güncellenmiş 2. Baskı, Ankara 2020.

- Rochford, Francine, "Academic Freedom as Insubordination: The Legalisation of The Academy", **Education and The Law**, Vol. 15, No. 4, 2003, s. 249-262, DOI: 10.1080/0953996042000182156, E.T. 8.4.2021.
- San, Coşkun, "Bir Toplumsal Kurum Olan Üniversite'de Özerklik ve Bilim Özgürlüğü", **AÜSBFD**, C. 48, S. 1, 1993, s. 149-153.
- Sancakdar, Oğuz, **Disiplin Yaptırımı Olarak Devlet Memuriyetinden Çıkarma ve Yargısal Denetimi**, Yetkin Yayınları, 1. Baskı, Ankara 2001.
- Sancakdar, Oğuz, "İdari Cezaların Yaptırımlar Teorisindeki Yeri ve Türk Hukuku'ndaki Anayasal Temelleri", **İstanbul Kültür Üniversitesi Uluslararası İdari Ceza Hukuku Sempozyumu**, Seçkin Yayıncılık, İstanbul 2009, s. 59-109.
- Sancakdar, Oğuz/ Altınok Çalışkan, Elif/ Dursun, Gizem/ Seyhan, Serkan/ Yağcı, Pınar, **Disiplin Hukuku**, Turhan Kitabevi, 1. Baskı, Ankara 2019.
- Sancakdar, Oğuz/ Önüt, Lale Burcu/ Yağcı, Pınar/ Seyhan, Serkan, **Fransız, Türk, Federal Alman İdari Yargılama Usulü Kanunları**, Seçkin Yayınları, Ankara 2020.
- Sarıca, Ragıp, **İdari Kaza**, C. I, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1949.
- Sarıca, Ragıp, **İdare Hukuku Ders Notları** (Teksir), Kömen Teksir, İstanbul 1972.
- Saygın, Engin, "Güncel Gelişmeler Işığında Yükseköğretim Kamu Görevlilerinin Disiplin Suç ve Cezalarının Değerlendirilmesi", **Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 8, S. 1, Haziran 2018, s. 79-108.
- Serozan, Rona, **Medeni Hukuk**, Vedat Kitapçılık, 1. Baskı, İstanbul 2011.
- Sever, Çiğdem, "Bir Kamu Kurumu Olarak Vakıf Üniversiteleri ve Bu Üniversitelerde Çalışan Akademisyenlerin Hukuki Statüsü", **Legal Hukuk Dergisi**, C. 14, S. 158, 2016, s. 1175-1216.
- Sezginer, Murat, **İdari İşlemlerde Amaç Unsuru Bakımından Hukuka Aykırılık**, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1991.
- Sezginer, Murat, **İdarenin Sözleşmeleri ve Kamu İhalelerine İlişkin Uyuşmazlıklar**, Seçkin Yayınları, 1. Baskı, Ankara 2013.

- Soyaslan, Doğan, *“Hukuka Aykırı Deliller”*, **Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 7, S. 3-4, 2003, s. 9-26.
- Soyaslan, Doğan, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Yetkin Yayınları, Güncelleştirilmiş 4. Baskı, Ankara 2010.
- Süheylâ Şenlen, **İdari Yargılama Usulüne Hakim Olan İlkeler Karşısında İsbat ve Delil Hususları**, Kazancı Hukuk Yayınları, İstanbul 1997.
- Sümer, Haluk Hadi, **Hukuka Giriş**, Seçkin Yayıncılık, 3. Baskı, Ankara 2019.
- Süzek, Sarper, *“İş Hukukunda Disiplin Cezaları”*, **Çalışma ve Toplum**, S. 28, 2011, s. 9-18.
- Şen, Ersan, **Türk Hukuku’nda Telefon Dinleme – Gizli Soruşturmacı – X Muhbir**, Seçkin Yayınları, 6. Baskı, Ankara 2013.
- Şirin, Tolga, *“Üniversitede İfade Özgürlüğü”*, **Türkiye’de İfade Özgürlüğü**, TBB Yayınları, Ankara 2015, s. 56-99.
- Tan, Turgut, **İdari İşlemin Geri Alınması**, AÜSBF Yayınları, 1. Baskı, Ankara 1970.
- Tan, Turgut, *“İdari Yaptırımlar ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ndeki Güvenceler”*, **Prof. Dr. A. Şeref GÖZÜBÜYÜK’ e Armağan**, Turhan Kitabevi, 1. Baskı, Ankara 2005, s. 309-326.
- Tanör, Bülent, **Türkiye’nin İnsan Hakları Sorunu**, BDS Yayınları, İstanbul 1990.
- Tanrıver, Süha, *“Türk Medeni Usul Kanunu Bağlamında Hukuka Aykırı Yollar-dan Elde Edilen Delillerin Durumunun İrdelenmesi”*, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Y. 19, S. 65, 2006, s. 368-377.
- Taşkın, Ahmet, *“Ceza Muhakemesinde Bilirkişiye Başvurma Zorunluluğu”*, **Ceza Hukuku Dergisi**, C. 2, S. 3, 2007, s. 111-152.
- Tekinalp, Ünal, *“Bilim Etiğinin Hukuki Cephesi”*, **Bilim Etiği El Kitabı** (Ed. Ayşe Erzan), TÜBA Yayınları, Birinci Basım, Ankara 2008, s. 75-84.
- Tekinalp, Ünal, **Fikrî Mülkiyet Hukuku**, Vedat Kitapçılık, Güncelleştirilmiş ve Genişletilmiş Beşinci Bası, İstanbul 2012.
- Tezcan, Durmuş, *“Kamu Görevlilerine Uygulanan Disiplin Cezalarının Hukuki Niteliği ve Adil Yargılanma Hakkı”*, **Kamu Personeli Sorunları İdare Hukuku Sempozyumu Eskişehir 4-5 Nisan 2003**, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir 2004, s. 187-208.

- Tezcan, Durmuş/ Erdem, Mustafa Ruhan/ Sancakdar, Oğuz/ Önok, Rıfat Murat, **İnsan Hakları El Kitabı**, Seçkin Yayıncılık, Güncellenmiş 8. Baskı, Ankara 2019.
- Toroslu, Nevzat, **Ceza Hukuku Genel Kısım**, Savaş Yayınevi, 20. Baskı, Ankara 2014.
- Toroslu, Nevzat ve Toroslu, Haluk, **Ceza Hukuku Genel Kısım**, Savaş Yayınevi, 21. Baskı, Ankara 2015.
- Tortop, Nuri, *“Disiplin, Disiplin Cezaları ve Disiplin Suçları”*, **Amme İdaresi Dergisi**, C. 16, S. 3, 1983, s. 89-100.
- Tutum, Cahit, **Türkiyede Memur Güvenliği**, Türkiye Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları, 1. Baskı, Ankara 1972.
- Tutum, Cahit, **Personel Yönetimi**, Türkiye Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları, 1. Baskı, Ankara 1976.
- Türk Hukuk Lûgatı**, Başbakanlık Basımevi, 3. Baskı, Ankara 1991.
- Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA), **Bilimsel Araştırmada Etik ve Sorunları**, TÜBA Yayınları, İkinci Basım, Ankara 2002.
- Uler, Yıldırım, *“Yönetmelik Yargıda Dava Süresi”*, **I. Ulusal İdare Hukuku Kongresi**, 1-4 Mayıs 1990 Ankara, Birinci Kitap, Danıştay Yayınları, Ankara 1991, s. 209-263.
- Ulu, Güher, **İdari İşlemin Yetki Unsuru**, Seçkin Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara 2012.
- Ulusoy, Ali D., *“İdari Ceza Hukuku’nun İşlevi ve Hukuk Düzeni İçindeki Yeri”*, **İstanbul Kültür Üniversitesi Uluslararası İdari Ceza Hukuku Sempozyumu**, Seçkin Yayıncılık, İstanbul 2009, s. 43-55.
- Ulusoy, Ali D., **İdari Yaptırımlar**, XII Levha Yayınları, 1. Baskı, İstanbul 2013.
- Ulusoy, Ali, *“Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin İdari Yaptırımlara Bakışı”*, **Yıldırım Uler’e Armağan**, (Ed. Muhammed Erdal), Yakın Doğu Üniversitesi Yayınları, 1. Baskı, Lefkoşa 2014, s. 635-644.
- Ulusoy, Ali D., **Yeni Türk İdare Hukuku**, Yetkin Yayınları, 3. Baskı, Ankara 2020 (a).
- Ulusoy, Ali D., **İdari Yargılama Hukuku**, Yetkin Yayınları, Ankara 2020 (b).

- Us Doğan, Eser ve Yücel Dericiler, Özge, “Kamu Görevlisi Disiplin Hukukunda Masumiyet Karinesi ve Şüpheden Sanık Yararlanır (In Dubio Pro Reo) İlkelerinin Uygulanması”, **Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (Arş. Gör. Ceren DAMAR ŞENEL Armağanı)**, C. 5, S. 1, 2020, s. 1087-1122.
- Uslu, Ramazan, “Alımtıda Hukuka Uygunluk Kriterleri”, **AÜHFD**, C. 68, S. 4, 2019, s. 913-958.
- Ünal, Mehmet/ Toprak, Metin/ Başpınar, Veysel, “Bilim Etiğine Aykırı Davranışlar ve Yaptırımlar: Sosyal ve Beşeri Bilimler İçin Bir Çerçeve Önerisi”, **Amme İdaresi Dergisi**, C. 45, S. 3, Eylül 2012, s. 1-27.
- Ünver, Yener ve Hakeri, Hakan, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, C. 3, Adalet Yayınevi, 15. Baskı, Ankara 2019.
- Üzülmez, İlhan, “Türk Hukukunda Tekerrür”, **SÜHFD**, C. 10, S. 1-2, 2002, s. 165-186.
- Üzülmez, İlhan, “Türk Hukukunda Suçsuzluk Karinesi ve Sonuçları”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, S. 58, 2005, s. 41-72.
- Yasin, Melikşah, **İdari Yargılama Usulünde İspat**, XII Levha Yayınları, 1. Baskı, İstanbul 2016.
- Yavuzdoğan, Seçkin, “İdari Yargı Kararlarından Hareketle İntihal”, **İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 8, S. 1, 2017, s. 250; Uslu, 2019, s. 947; Demircioğlu, 2014, s. 225-254.
- Yayla, Yıldızhan, “Maksat Unsuru, Takdir Yetkisi ve Anayasa Mahkemesi”, **Mahkeme Kararları Kroniği, İstanbul Hukuk Mecmuası**, C. 30, S. 3-4, 1964, s. 1034-1048.
- Yenice, Kazım ve Esin, Yüksel, **Açıklamalı-İçtihatlı-Notlu İdari Yargılama Usulü**, Arısan Matbaacılık, Ankara 1983.
- Yenisey, Feridun ve Nuhoğlu, Ayşe, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Seçkin Yayınları, Güncellenmiş 8. Baskı, Ankara 2020.
- Yıldırım, Akif, “Disiplin Soruşturmalarda “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması” Kararlarına Dayanılması Masumiyet Karinesinin İhlali Sayılır mı?”, **Terazi Hukuk Dergisi**, C. 9, S. 95, 2014, s. 119-123.
- Yıldırım, Akif, “Anayasa Mahkemesi ve AİHM Kararları Işığında Masumiyet Karinesi”, **Terazi Hukuk Dergisi**, C. 10, S. 111, 2015, s. 118-126.

- Yıldırım, Ramazan, **Açıklamalı ve Kaynakçalı İdare Hukuku Kavramları Sözlüğü**, Mimoza Yayınları, Konya 2006.
- Yıldırım, Ramazan ve Çınarlı, Serkan, **Türk İdare Hukuku Dersleri**, C. I, Adalet Yayınevi, 6. Baskı, Ankara 2020.
- Yıldırım, Ramazan ve Çınarlı, Serkan, **Türk İdare Hukuku Dersleri**, C. II, Adalet Yayınevi, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 4. Baskı, Ankara 2021.
- Yıldırım, Ramazan ve Kozanoğlu, Gonca, “Yükseköğretim Kurumlarında Çalışan Kamu Görevlilerinin Disiplin Soruşturmasında Hukuk Birimlerinin Olması Gereken Görev ve Yetkileri”, **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, S. 20, Ocak 2015, s. 1-24.
- Yıldırım, Turan, “Kamu Yararı ve Disiplin Cezalarının Affı”, **Anayasa Yargısı Dergisi**, C. 18, 2001, s. 439-449.
- Yıldırım, Turan ve Fiş Üstün, Gül, **Açıklamalı-notlu İdari Yargılama Usulü Kanunu**, XII Levha Yayınları, 1. Baskı, İstanbul 2020.
- Yıldırım, Turan/ Yasin, Melikşah/ Kaman, Nur/ Özdemir, H. Eyüp/ Üstün, Gül/ Çakır, Hüseyin Melih/ Okay Tekinsoy, Özge, **İdare Hukuku**, Güncelleştirilmiş 8. Baskı, İstanbul 2020.
- Yılmaz, Ejder, **Hukuk Sözlüğü**, Yetkin Yayınları, Yenilenmiş 10. Baskı, Ankara 2011
- Yüce, Turhan Turfan, “Ceza Hukuku İlkelerinin Disiplin Ceza Hukukunda Geçerliliği Sorunu ve Danıştay Kararlarının Bu Açıdan Tahlili”, **Danıştay Dergisi**, Y. 24, S. 88, 1994, s. 5-14.
- Zabunoğlu, Yahya Kazım, **İdare Hukuku**, C. 1, 1. Baskı, Ankara 2012
- Zanobini, Guido (Çev. Yılmaz Günel), “İdari Ceza Hukukunda Kıstas Meselesi”, **AÜSBFD**, C. 18, S. 03, 1963, s. 301-318.
- Zanobini, Guido, **İdari Müeyyideler**, (Çev. H. Yılmaz Günel), AÜSBF Yayınları, Ankara, 1964.

Dr. Öğr. Üyesi H. Kübra ERÇOŞKUN ŞENOL

Türk Borçlar Kanunu'na Göre

ALACAĞI DEVREDENİN

GARANTİ SORUMLULUĞU

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Borçlar Kanunu'na Göre Alacağı Devredenin Garanti Sorumluluğu
H. Kübra Ercoşkun Şenol

Hukuk Yayınları Dizisi – 2869

Birinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 07 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- ACAR Faruk, *Rehin Hukukunda Taşınmaz Kavramı ve Özellikle Belirlilik İlkesi*, 2. bs., İstanbul 2017.
- ACEMOĞLU Kevork, *“İrade Bozuklukları Yüzünden Sözleşme ile Bağlı Kalmak İstemediğini Bildirme Bir Üst Süre ile Sınırlandırılmış mıdır?”*, İÜHFM, C. 30, S. 3-4, 1964, s. 915-920.
- ACEMOĞLU Kevork, *“Hakkın Kötüye Kullanılması ve İsviçre Federal Mahkemesi”*, İÜMHAD, C. 1, S. 1, 1967, s. 149-153.
- AEBI-MÜLLER Regina E., *Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Personen- und Familienrecht - Partnerschaftsgesetz Art. 1-456 ZGB - PartG*, Hrsg. Peter BREITSCHMID/Alexandra JUNGO, 3. A., Zürich 2016.
- AKARTEPE Alpaslan, *Türk Hukukuna Göre Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi*, 2. bs., İstanbul 2010.
- AKÇURA KARAMAN Tuba, *Gemi ve Hava Aracı İpoteği ve Motorlu Taşır Rehni (Taşınır İpoteği)*, İstanbul 2019.
- AKDENİZ Umut, *“Faktoring ve Faktoring ile İlgili Uygulamada Ortaya Çıkan Sorunlara Sorunlara İlişkin Bazı Tespitler”*, THD, C. 15, S. 162, 2020, s. 218-235.
- AKINTÜRK Turgut/ATEŞ-KARAMAN Derya, *Türk Medeni Hukuku, C. 2: Aile Hukuku*, 16. bs., İstanbul 2014.
- AKİPEK Jale G./AKINTÜRK Turgut, *Türk Medeni Hukuku, C. 1: Başlangıç Hükümleri - Kişiler Hukuku*, 10. bs., İstanbul 2013.
- AKİPEK Jale G./AKINTÜRK Turgut, *Eşya Hukuku*, İstanbul 2009. (AKİPEK/AKINTÜRK, *Eşya Hukuku*)
- AKSOY Hüseyin Can, *“Alacağı Temlik Edenin Kanundan Doğan Garanti Sorumluluğunun Ekonomi Hukuku Prensipleri Işığında Değerlendirilmesi”*, ABD, Y. 70, S. 1, 2012, s. 141-160.
- AKSU Mustafa, *“Ş 33 Asıl Borca Bağlı Hak ve Borçların Sona Ermesi - İbra - Yenileme - Birleşme”*, Prof. Dr. İsmet SUNGURBEY’e Armağan: Borçlar Kanunu Genel Hükümler Konferansları II, İstanbul 2014, s. 206-260.

- AKYOL Şener, Alacaklının Verdiği Üçüncü Şahsın İfayı Kendi Adına Talep Yetkisi, İstanbul 1981.
- AKYÜZ Emine, “Türk Medeni Kanununa Göre Çocuğun Malları Bakımından Korunması”, AÜEBFD, C. 12, S. 1-4, 1979, s. 153-175.
- ALPMANN Josef, Juris Praxiskommentar BGB, Bd. 2.1: Schuldrecht (Teil 1: §§ 241 bis 432), Hrsg. Markus JUNKER, 6. A., Saarbrücken 2013.
- ALTAŞ Hüseyin/DÖNGÜL İrem Tuğçe, Medeni Hukuk Başlangıç Hükümleri, (TMK. mad. 1-7), Ankara 2018.
- ALTAŞ Hüseyin/KURT Leyla Müjde, “İnançlı İşlemler”, İÜHFD, C. 2, S. 2, 2011, s. 1-28.
- ALTAY Sümer/ESKİOCAK Ali, Modern İflâs Hukuku Açısından Konkordato ve Yeniden Yapılanma Hukuku, 3. bs., İstanbul 2017.
- ALTUN Abdurrahim, “Gelecekteki Alacakların Devri”, NEÜHFD, C. 2, S. 2, 2019, s. 160-183.
- ALTUNKAYA Mehmet, Edimin Başlangıçtaki İmkânsızlığı, Ankara 2005. (ALTUNKAYA, İmkânsızlık)
- ALTUNKAYA Mehmet, “Çocuğun Mallarının Yönetimi ve Kullanma Hakkı”, Prof. Dr. Fikret EREN’e Armağan, Ankara 2006, s. 111-131.
- ANTALYA Gökhan, “Gelecekteki Hakta Tasarruf”, Prof. Dr. Fahiman TEKİL’in Anısına Armağan, İstanbul 2003, s. 545-548. (ANTALYA, Gelecekteki Hak)
- ANTALYA O. Gökhan, Manevi Zararın Belirlenmesi ve Manevi Tazminatın Hesaplanması, İstanbul 2017. (ANTALYA, Manevi Zarar)
- ANTALYA O Gökhan, Marmara Hukuk Yorumu: Borçlar Hukuku Genel Hükümler C. V/1,1, 2. bs., Ankara 2019. (ANTALYA 1,1)
- ANTALYA, O. Gökhan, Marmara Hukuk Yorumu: Borçlar Hukuku Genel Hükümler C. V/1,3, 2. bs., Ankara 2019. (ANTALYA, 1,3)
- ANTALYA O. Gökhan, Marmara Hukuk Yorumu: Miras Hukuku C. III, 4. bs., Ankara 2019. (ANTALYA, Miras Hukuku)
- ANTALYA O. Gökhan/TOPUZ Murat, Medeni Hukuk: Giriş - Temel Kavramlar - Başlangıç Hükümleri, İstanbul 2016.
- APAYDIN Eylem, “Satım Hukuku Özelinde Uluslararası Sözleşme Hukukunun Birleştirilmesi Çalışmalarının Kronolojisi”, YÜED, C. 8, Prof. Dr. Aydın ZEVLİLİLER’e Armağan Özel Sayısı, 2013, s. 201-274.

- ARAL Fahrettin, *"Topyekün Temlik"*, AÜHFD, C. 42, S. 1-4, 1992-1994, s. 93-140. (ARAL Fahrettin, *Temlik*)
- ARAL Fahrettin, *Kötü İfa*, Ankara 2011. (ARAL Fahrettin, *Kötü İfa*)
- ARAL Fahrettin/AYRANCI Hasan, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Hazırlanmış Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 9. bs., Ankara 2012.
- ARAL Vecdi, *"Hukukta İrade Özgürlüğü"*, İÜHFM, C. 48, S. 1-4, 1982-1983, s. 249-282.
- ARAS Aslı, *"Çekişmesiz Yargı İşlerinde Görev ve Yetki"*, İÜHFD, C. 7, S. 1, 2016, s. 65-85.
- ARAT Ayşe, *Konut Satışında Üç Köşeli İlişkilerden Doğan Sorumluluk*, İstanbul 2018.
- ARAT Ayşe/ERCAN ÖZLER Meltem, *"Konkordato - İbra İlişkisi Çerçevesinde Konkordatonun Bir Tür İbra Olup Olmadığı Sorunu"*, THD, C. 13, S. 145, 2018, s. 14-28.
- ARIKAN Mustafa, *"Türk Özel Hukukunda Alacağın Temliki"*, SÜHFD, C. 13, S. 1, 2005, s. 129-155. (ARIKAN, *Alacağın Temliki*)
- ARIKAN Mustafa, *"Eser Sözleşmesinde İfa İmkânsızlığı ve Sonuçları"*, SÜHFD, C. 18, S. 2, 2008, s. 265-285. (ARIKAN, *İmkânsızlık*)
- ARIKAN Mustafa, *"Culpa in Contrahendo Sorumluluğu"*, SÜHFD, C. 17, S. 1, 2009, s. 69-89.
- ARIKAN Mustafa/ERDOĞAN Kemal, *"Müteahhidin Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesinden Doğan Alacak Hakkının Üçüncü Kişiye Devri"*, SÜSBED., 34/2015, s. 145-172.
- ARNOLD Arnd, *Nomos Kommentar, BGB Schuldrecht*, Bd. 2/1: §§ 241-610, Hrsg. Barbara DAUNER-LIEB/Werner LANGEN, 2. A., Baden-Baden 2012.
- ARP Torsten, *Anfängliche Unmöglichkeit Zum Verständnis von § 306 BGB*, Paderborn - München - Wien - Zürich 1988.
- ARSEBÜK Esat, *"Alacağın Temliki ve Borcun Nakli"*, AÜHFD, C. 11, S. 1-2, 1954, s. 4-14.
- ATAMER Kerim, *Gemi ve Uçak İpoteğinin Hukuksal Temelleri*, İstanbul 2012.
- ATAMER Yeşim, *"Üçüncü Kişinin Uğradığı Zararın Sözleşmesel Sorumluluk Kurallarına Göre Tazmini"*, YD, C. 22, S. 1-2, 1996, s. 99-132. (ATAMER Yeşim, *Üçüncü Kişi*)

- ATAMER M. Yeşim, “Revize Edilmiş Türk Borçlar Kanunu Tasarısı’na İlişkin Değerlendirmeler ve Teklifler”, HPD, S. 6, 2006, s. 8-36. (ATAMER Yeşim, *Tasarı*)
- ATAMER Yeşim, “İfa Engelleri Hukukunu Yeniden Sistematize Etmeyi Düşünmek: Borca Aykırılık Türleri Yerine Yaptırımları Esas Alan Bir Sistematiği”, Prof. Dr. Rona SEROZAN’a Armağan, C. I, İstanbul 2010, s. 317-360. (ATAMER Yeşim, *İfa Engelleri*)
- ATASOY Kemal, “Garanti Sözleşmesinin Türleri, Hukuki Özellikleri ve Sonuçları”, Anadolu ÜHFD, C. 5, S. 1, 2019, s. 101-134.
- ATEŞ Derya, Borçlar Hukuku Sözleşmelerinde Genel Ahlâka Aykırılık, Ankara 2007. (ATEŞ Derya)
- ATEŞ Mustafa, “Factoring Sözleşmesine Uygulanacak Hükümler”, YD, C. 22, S. 1-2, 1996, s. 133-144.
- AYAN Mehmet, Borçlar Hukuku (Genel Hükümler), 11. bs., Ankara 2016. (AYAN Mehmet, *Borçlar Genel*)
- AYAN Mehmet, Eşya Hukuku I Zilyetlik ve Tapu Sicili, 13. bs., Ankara 2016.
- AYAN Mehmet, Eşya Hukuku II Mülkiyet, 9. bs., Ankara 2016.
- AYAN Mehmet, Eşya Hukuku III Sınırlı Ayni Haklar, 6. bs., Konya 2014.
- AYAN Mehmet/AYAN Nurşen, Medenî Hukuka Giriş, 12. bs., Ankara 2016.
- AYAN Nurşen, “Taşınır Satımında Satıcının Kanundan Doğan Ayıba Karşı Tekeffül Borcu”, SÜHFD, C. 15, S. 1, 2007, s. 11-37. (AYAN Nurşen)
- AYBAY Aydın, Borçlar Hukuku Dersleri Genel Bölüm, 11. bs., İstanbul 1995.
- AYBAY Aydın/HATEMİ Hüseyin, Eşya Hukuku, İstanbul 2009.
- AYDINCIK Şirin, “Bir İnançlı İşlem Türü Olarak Alacağın Teminat Amacıyla Temlik”, İÜHFM, C. 64, S. 1, 2006, s. 131-194.
- AYİTER Kudret, Medeni Hukukta Tasarruf Muameleleri, Ankara 1953. (AYİTER Kudret)
- AYİTER Nûşin, Mamelek Kavramı Üzerine İnceleme, Ankara 1968. (AYİTER Nûşin)
- AYRANCI Hasan, “Sözleşme Kurma Zorunluluğu”, AÜHFD, C. 52, S. 3, 2003, s. 229-252.
- AYRANCI Hasan, Ön Sözleşme, Ankara 2006.

- BADUR Emel, "6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun Genel Hükümler Açısından İncelenmesi", 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Sempozyumu 12-13 Mayıs 2011, Ankara 2012, s. 127-138.
- BADUR Emel/DOĞAN Gülmelihat, "Patent Lisans Sözleşmelerinde Taraf Değişikliği", ÇÜHFD, C. 4, S. 1, 2019, s. 35-75.
- BAHADIR Zeynep, "Sözleşmenin Devri ve Sözleşmeye Katılma", GÜHFD, C. 17, S. 3, 2013, s. 1-28.
- BAKLACI ÇAKIROĞLU Evren, "İpotekli Taşınmazlarda Alacağın Temliki", Alacağın Temliki (Devri), Ed. Ali ŞAFAK, Ankara 2017, s. 207-255.
- BALMELLI Marco, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Vertragsverhältnisse Teil 2: Arbeitsvertrag, Werkvertrag, Auftrag, GoA, Bürgschaft Art. 319-529 OR, Hrsg. Claire HUGUENIN/Markus MÜLLER-CHEN, 3. A., Zürich 2016.
- BARLAS Nami, "Kredi Kartı İşkisinde Bankaya Karşı Verilen Kişisel Teminatın Niteliğinin Belirlenmesi", Prof. Dr. Ömer TEOMAN'a 55. Yaş Günü Armağanı, C. II, İstanbul 2002, s. 937-988.
- BAŞALP Nilgün, "Sözleşmenin Nisbîliği İlkesi ile Sorumluluk Hukukunun İkili Yapısının Beraberinde Getirdiği Sonuçlar Karşısında Sözleşmenin Üçüncü Kişiye Etkisi: Üçüncü Kişiyi Koruyucu Etkili Sözleşme Kuramı ile Edim Yüklülüğünden Bağımsız Borç İlişkisi Teorisi Hakkında Bazı Değerlendirmeler", Prof. Dr. Rona SEROZAN'a Armağan, C. I, İstanbul 2010, s. 441-472. (BAŞALP, Sözleşmenin Nisbîliği İlkesi)
- BAŞALP Nilgün, Sorumsuzluk Anlaşmaları, İstanbul 2011. (BAŞALP, Sorumsuzluk Anlaşmaları)
- BAŞOĞLU Başak, "Sözleşmenin Konusundaki İmkânsızlık", Prof. Dr. Belgin ERDOĞMUŞ'a Armağan, İstanbul 2011, s. 489-517. (BAŞOĞLU, Sözleşmenin Konusundaki İmkânsızlık)
- BAŞOĞLU Başak, "Borcun İfasındaki İmkânsızlık", Prof. Dr. Mustafa DURAL'a Armağan, İstanbul 2013, s. 307-346. (BAŞOĞLU, Borcun İfasındaki İmkânsızlık)
- BAŞPINAR Veysel, Borç Sözleşmelerinin Kısmî Butlanı, Ankara 1998. (BAŞPINAR, Kısmi Butlan)
- BAŞPINAR Veysel, "Küreselleşen Dünyada Hukukun Yeknesaklaştırılması Konusunda Karşılaşılan Bazı Problemler", MÜHFHAD: Cevdet YAVUZ'a Armağan, C. 22, S. 3, 2016, s. 437-451.

- BATTAFARANO Laura, Allgemeine und Spezielle Regelung der Forderungsabtretung im deutschen und italienischen Recht, Berlin 2011.
- BAUER Thomas, Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, Hrsg. Heinrich HONSELL/Nedim Peter VOGT/Wolfgang WIEGAND, 2. A., Basel - Frankfurt am Main 1996.
- BAYGIN Cem, “*Culpa in Contrahendo Sorumluluğu ve Amerikan Hukukundaki Uygulaması*”, AÜEHFD, C. IV, S. 1-2, 2000, s. 345-377.
- BAYGIN Cem/DOĞAN Murat, “*Çocuk Mallarının Yönetimi, Kullanılması ve Sarfı*”, AÜEHFD, C. IX, S. 1-2, 2005, s. 379-427.
- BECKER Hermann, Berner Kommentar, Bd./Nr. VI/1, Allgemeine Bestimmungen, Art. 1-183 OR Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Obligationenrecht, 2. A., Bern 1945.
- BELEN Herdem, Miras Hukuku Şema Kitap, İstanbul 2018.
- BELLING Detlev W./BELEN Herdem, “*Alman Medenî Kanununun İfa Engellerine İlişkin Yeni Düzenlemesi ve Türk Hukuku Düzenlemesiyle Karşılaştırılması*”, LHD, Y. 4, S. 46, 2006, s. 3025-3037.
- BERTAN Suad, Aynî Haklar Medenî Kanunun 618 - 764 üncü Maddelerinin Şerhi, C. 1, Ankara 1976.
- BEYELER Karin, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Vertragsverhältnisse Teil 2: Arbeitsvertrag, Werkvertrag, Auftrag, GoA, Bürgschaft Art. 319-529 OR, Hrsg. Claire HUGUENIN/Markus MÜLLER-CHEN, 3. A., Zürich 2016.
- BICHSEL Martin/MAUERHOFER Kaspar, Orell Füssli Kommentar, ZGB Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.
- BİLGİÇ Yargı, “*Alacağı Devredenin Garanti Sorumluluğu ve Garanti Sorumluluğunun Faktoring Sözleşmelerindeki Görünümü*”, İKÜHFD, C. 16, S. 2-1, 2017, s. 383-420.
- BİRSEN Kemaleddin, Borçlar Hukuku Dersleri, 4. bs., İstanbul 1967.
- BOLLENBERGER Raimund, Kurzkomentar zum ABGB, Hrsg. Helmut KOZIOL/Peter BYDLINSKI/Raimund BOLLENBERGER, 3. A., Wien 2010.
- BOSSHARDT Martina, Orell Füssli Kommentar, ZGB Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.

- BOZBEL Savaş, Fikri Mülkiyet Hukuku, İstanbul 2015.
- BREHM Roland, Berner Kommentar, Das Obligationenrecht, Die Entstehung durch unerlaubte Handlungen, Art. 41 - 61 OR Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Hrsg. Heinz HAUSHEER/Hans Peter WALTER, 4. A., Bern 2013.
- BREHM Wolfgang/BERGER Christian, Sachenrecht, 2. A, Tübingen 2006.
- BREITSCHMID Peter, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Personen- und Familienrecht - Partnerschaftsgesetz Art. 1-456 ZGB - PartG, Hrsg. Peter BREITSCHMID/Alexandra JUNGO, 3. A., Zürich 2016. (BREITSCHMID, CHK)
- BREITSCHMID, Peter, Orell Füssli Kommentar, OR Kommentar Schweizerisches Obligationenrecht, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016. (BREITSCHMID, OFK)
- BROX Hans/WALKER Wolf-Dietrich, Allgemeines Schuldrecht, 38. A., München 2014.
- BUCHER Eugen, Das subjektive Recht als Normsetzungsbefugnis, Tübingen 1965.
- BUCHER Eugen, *“Kreditsicherung durch Zession”*, Probleme der Kreditsicherung, Berner Tage für die juristische Praxis 1981, Bern 1982, s. 9-24. (BUCHER, *Kreditsicherung durch Zession*)
- BUCHER Eugen, *“Hundert Jahre schweizerisches Obligationenrecht: Wo stehen wir heute im Vertarsrecht?”*, ZSR, Bd. 102 II, 1983, s. 251-383. (BUCHER, *Hundert Jahre*)
- BUCHER Eugen, *“Für mehr Aktionendenken”*, AcP, Bd. 186, 1986, s. 1-73.
- BUCHER Eugen, Schweizerisches Obligationenrecht, Allgemeiner Teil (ohne Delikrecht), 2. A., Zürich 1988. (BUCHER, AT)
- BUCHER Eugen, Obligationenrecht, Besonderer Teil, 3. A., Zürich 1988. (BUCHER, BT)
- BUCHER Eugen, *“Zur Gültigkeit von Globalzessionen; Urteilsanmerkung zu BGE 113 II 163”*, *“recht”*, 1989, s. 12-21. (BUCHER, *Globalzessionen*)
- BUCHER Eugen, Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, Hrsg. Heinrich HONSELL/Nedim Peter VOGT/Wolfgang WIEGAND, 2. A., Basel - Frankfurt am Main 1996. (BUCHER, BSK)

- BUCHER Eugen, “ *Schuldverhältnis des BGB: ein Terminus - drei Begriffe*, 140 Jahre Wanderung eines Wortes durch die Institutionen, und wie weiter?”, Norm und Wirkung, Festschrift für Wolfgang Wiegand zum 65. Geburtstag, Hrsg. Eugen BUCHER u. a., Bern/München 2005, s. 95-139. (BUCHER, *Schuldverhältnis des BGB*)
- BUCHER Eugen/BUZ Vedat, “Mağdur Edilen Alıcı - Türk/İsviçre Borçlar Kanununun İki Özelliğinin Eleştirisi: Muayene ve İhbar Külfeti (Art 201 OR; BK. M. 198), BK. 202/II (Art. 205/II OR)’ye Göre Dönme Yerine Bedel İndirime Karar Verilmesinin Masraflara İlişkin Sonuçları”, Prof. Dr. Necip KOCAYUSUFPAŞAOĞLU İçin Armağan, Ankara 2004, s. 145-178.
- BUDAK Ali Cem, “Türk Hukukunda Çekişmesiz Yargı”, Medenî Usul ve İcra-İflâs Hukukçuları Toplantısı - IV, Ankara 2006, s. 128-187.
- BUZ Vedat, “Eser Sözleşmesinde Müteahhidin Eseri Tamamlama Borcunun İmkânsızlaşması”, AÜSBFD, C. 49, S. 1, 1994, s. 23-40. (BUZ, *İmkânsızlık*)
- BUZ Vedat, “İrade Sakatlığı ile Malûl Bir Satım Sözleşmesinde Alıcının Ayıba Karşı Tekeffül Hükümlerine Başvurmasının Satım Sözleşmesine İcazet Verme Anlamına Gelip Gelmeyeceği Sorunu”, Prof. Dr. Fikret EREN’e Armağan, Ankara 2006, s. 295-317. (BUZ, *Satım Sözleşmesine İcazet Verme*)
- BUZ Vedat, Borçlunun Temerrüdünde Sözleşmeden Dönme, Ankara 1998. (BUZ, *Temerrüt*)
- BÜHLER Roland, Orell Füssli Kommentar, OR Kommentar Schweizerisches Obligationenrecht, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.
- BÜYÜKSAGİŞ Erdem, Yeni Sosyo-Ekonomik Boyutuyla Maddi Zarar Kavramı, İstanbul 2007.
- BYDLINSKI Peter, Kurzkomentar zum ABGB, Hrsg. Helmut KOZIOL/Peter BYDLINSKI/Raimund BOLLENBERGER, 3. A., Wien 2010.
- CANSEL Erol/ÖZEL Çağlar, “Türk Borçlar Hukukunda Ceza Koşulu”, YÜED, C. 8, Prof. Dr. Aydın ZEVLİLİLER’e Armağan Özel Sayısı, 2013, s. 713-733.
- CEKOVIC - VULETIC Simonida, Haftung Wegen Unmöglichkeit nach dem Schuldrechts modernisierungsgesetz, München, 2003.
- CEMAL Ahmet, “Edime Uygun İfa Kuralının Bir İstisnası Olarak İfa Uğruna Edim”, İÜMHAD, C. 3, S. 5, 1969, s. 239-256.
- Cevdet Bey, “Dava Olunan Şeyin Satışı Davaya Ne Tesir Yapar?”, İÜHFM, C. 9, S. 55, 1932, s. 1426-1431.

- ÇABRİ Sezer, “Karşılıklı Borç Yükleyen Sözleşmelerde İfa Güçsüzlüğü ve Buna Bağlanan Sonuçlar”, Prof. Dr. Mustafa DURAL’a Armağan, İstanbul 2013, s. 414-439. (ÇABRİ, İfa Güçsüzlüğü)
- ÇABRİ Sezer, “§ 49 Borcun Üstlenilmesi - Sözleşmenin Devri - Sözleşmeye Katılma - Borca Katılma”, Prof. Dr. İsmet SUNGURBEY’e Armağan: Borçlar Kanunu Genel Hükümler Konferansları III, İstanbul 2014, s. 143-174.
- ÇABRİ Sezer, “Taşınmaz Satışında Satıcının Zapttan Sorumluluğu”, MÜHFHAD: Cevdet YAVUZ’a Armağan, C. 22, S. 3, 2016, s. 585-613. (ÇABRİ, Satıcının Zapttan Sorumluluğu)
- ÇABRİ Sezer, Miras Hukuku Şerhi (TMK m. 495-574), C. I, İstanbul 2018.
- ÇAKIROĞLU Buğra Kaan, Kira Sözleşmesinin Kiracı Tarafından Devri (TBK M. 323), İstanbul 2020.
- ÇAYAN Gökhan, Sözleşmenin Devri, Ankara 2016.
- ÇELİKTAŞ Demet, “Şekle Aykırılık ve Şekle Aykırılığı İleri Sürmenin Sınırı Olarak Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı”, DEÜHFD, C. 3, S. 1-4: Prof. Dr. Kudret AYİTER Armağanı, 1987, s. 593-641.
- ÇETİNER Bilgehan, “Yeni Türk Borçlar Kanunu’nda Yarar ve Hasarın İntikali ile Satıcının Ayrıptan Sorumluluğuna İlişkin Hükümlerin Değerlendirilmesi”, İÜHFM, C. 67, S. 1-2, 2009, s. 97-113.
- ÇINAR Ömer, “Ana ve Babanın Çocuk Mallarını Kullanma Hakkı”, İÜHFM, C. 71, S. 1, 2013, s. 1355-1363.
- ÇİLENTİ KONURALP Ayşen, “Türk Hukukunda Üçüncü Kişi Yararına Sözleşme ve Hukukî Niteliği Konusunda Bir Değerlendirme”, TBBD 2020/146, s. 153-185.
- DALCI Nurgihan, “Müstakbel Alacakların Toptan Devri”, Prof. Dr. Erdal ONAR’a Armağan, C. I, Ankara 2013, s. 749-766. (DALCI, Müstakbel Alacakların Toptan Devri)
- DALCI Nurgihan, “Alacağın Toptan Devri Bağlamında İflas”, AÜHFD, C. 63, S. 2, 2014, s. 285-308. (DALCI, İflas)
- DALCI ÖZDOĞAN Nurgihan/ÖZDEMİR Faruk, “Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminin Tasfiyesinden Önceki Dönemde Katılma Alacağının Devrinin Mümkün Olup Olmadığı Problemi”, Çukurova ÜHFD, C. 2, S. 4, 2015, s. 41-57.
- DASSER Felix, Orell Füssli Kommentar, OR Kommentar Schweizerisches Obligationenrecht, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.

- DAUNER-LIEB Barbara, Nomos Kommentar, BGB Schuldrecht, Bd. 2/1: §§ 241-610, Hrsg. Barbara DAUNER-LIEB/Werner LANGEN, 2. A., Baden-Baden 2012.
- DAYINLARLI Kemal, İsviçre’de Hukuk Davalarına İlişkin Federal Mahkeme İçtihatları, Ankara 2001.
- DAYINLARLI Kemal, “Milletlerarası Ticarî Sözleşmelere İlişkin UNIDROIT İlkeleri”, MHMÖHB, Y. 24, S. 1-2: Prof. Dr. Gülören TEKİNALP’e Armağan, 2003, s. 203-249.
- DAYINLARLI Kemal, “Avrupa Birliği Ülkelerinde Sözleşme Hukukunu Yeknesaklaştırma Çalışmaları ve Ole Lando İlkeleri”, Prof. Dr. Fikret EREN’e Armağan, Ankara 2006, s. 327-396.
- DAYINLARLI Kemal, Türk Borçlar Kanununa Göre Alacağın Devri, 5. bs., Ankara 2019. (DAYINLARLI, Alacağın Devri)
- DEMİRAY Mustafa, TDV İslâm Ansiklopedisi, C. 42, İstanbul 2012, s. 403-404.
- DEMİRBAŞ Harun, Yenilik Doğuran Haklar, İstanbul 2007.
- DEMİRCİOĞLU Huriye Reyhan, Güven Esası Uyarınca Sözleşme Görüşmelerindeki Kusurlu Davranıştan Doğan Sorumluluk (Culpa In Contrahendo Sorumluluğu), Ankara 2009.
- DEMİRSATAN Barış, “Saticının Zapttan Sorumluluğunun Maddi Koşulları”, DEÜHFD, C. 22, S. 1, 2020, s. 219-253.
- DESCHENAUX Henri/TERCIER Pierre, Sorumluluk Hukuku, Çev. Salim ÖZDEMİR, Ankara 1983.
- DEVELİOĞLU Hüseyin Murat, Kefalet Sözleşmesini Düzenleyen Hükümler Işığında Bağımsız Garanti Sözleşmeleri, İstanbul 2009.
- DI MARZO Salvatore, Roma Hukuku, Çev. Ziya UMUR, İstanbul 1954.
- DIETSCHKE Peter, “(Globale) Debitorenzession im Nachlassverfahren”, SJZ, 93/1997, s. 337-345.
- DİREN Duygu, “Alacağın Temlikinin Hukuksal Sonuçları”, Alacağın Temliki (Devri), Ed. Ali ŞAFAK, Ankara 2017, s. 43-83.
- DOĞU, H. Mert, “Ardı Ardına Teslimli Satış Sözleşmesinde Saticının Ayıptan ve Zapttan Sorumluluğu”, SÜHFD, C. 26, S. 2, 2018, s. 503-532.
- DURAL Mustafa, “İmkânsızlık Kavramı ve Türleri”, BATİDER, C. VII, S. 1, 1973, s. 11-58. (DURAL, İmkânsızlık Kavramı)

- DURAL Mustafa, Borçlunun Sorumlu Olmadığı Sonraki İmkânsızlık (BK 117), İstanbul 1976. (DURAL, Sonraki İmkânsızlık)
- DURAL Mustafa/SARI Suat, Türk Özel Hukuku C. I: Temel Kavramlar ve Medenî Kanunun Başlangıç Hükümleri, 4. bs., İstanbul 2009.
- DURAL Mustafa/ÖĞÜZ Tufan, Türk Özel Hukuku C. II: Kişiler Hukuku, 20. bs., İstanbul 2019.
- DURAL Mustafa/ÖĞÜZ Tufan/GÜMÜŞ Mustafa Alper, Türk Özel Hukuku C. III: Aile Hukuku, 11. bs., İstanbul 2016.
- DURAL Mustafa/ÖZ Turgut, Türk Özel Hukuku Cilt IV: Miras Hukuku, 10. bs., İstanbul 2016.
- DURAN Fatih, Adi Ortaklıkta Katılım Payı Getirme Borcuna Aykırılık, İstanbul 2020.
- DURSUN KARAAHMETOĞLU Şeyda, *“Türk Borçlar Kanunu’na Göre Satıcının Ayıptan Sorumluluğunda Alıcının Sözleşmeden Dönme Hakkı”*, BÜHFD, C. 11, S. 145-146, 2016, s. 947-971.
- ECCHER Bernhard, Kurzkomentar zum ABGB, Hrsg. Helmut KOZIOL/ Peter BYDLINSKI/Raimund BOLLENBERGER, 3. A., Wien 2010.
- ECKERT Jörn, Schuldrecht: Allgemeiner Teil, 4. A., Baden - Baden 2005.
- EDİS Seyfullah, Türk Borçlar Hukukuna Göre Satıcının Ayıba Karşı Tekef-fül Borcu, Ankara 1963.
- EHMANN Horst/SUTSCHET Holger u. a., Modernisiertes Schuldrecht: Lehrbuch der Grundsätze des neuen Rechts und seiner Besonderheiten, München 2002.
- EHRAT Felix, Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, Hrsg. Heinrich HONSELL/Nedim Peter VOGT/Wolfgang WIEGAND, 2. A., Basel - Frankfurt am Main 1996.
- EICHEL Florian, Künftige Forderungen, Tübingen 2014.
- EICHENBERGER Michaela, Orell Füssli Kommentar, OR Kommentar Schweizerisches Obligationenrecht, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.
- EMMEL Frank, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Vertragsverhältnisse Teil 2: Arbeitsvertrag, Werkvertrag, Auftrag, GoA, Bürgschaft Art. 319-529 OR, Hrsg. Claire HUGUENIN/Markus MÜLLER-CHEN, 3. A., Zürich 2016.

- EMMERICH Volker, *Das Recht der Leistungsstörungen*, 6. A., München 2005.
- ENGİN Baki İlkay, “İfa Uğruna Edim”, Prof. Dr. Erdoğan MOROĞLU’na 65. Yaş Günü Armağanı, İstanbul, 1999, s. 839-862; (ENGİN, *İfa Uğruna Edim*)
- ENGİN Baki İlkay, *Alacağı Temlik Edenin Garanti Sorumluluğu*, Ankara 2002. (ENGİN, *Garanti*)
- ENGİN B. İlkay, “*Alacağın Temlik ve Borcun Nakli*”, Türk Borçlar Kanunu Sempozyumu: Makaleler - Tebliğler, İstanbul 2012, s. 159-167. (ENGİN, *Alacağın Temlik*)
- ENGİN Baki İlkay, “*Yeni Borçlar Kanunun Borç İlişkilerinde Taraf Değişikliklerine Dair Hükümlerin Değerlendirilmesi*”, Yeni Borçlar Kanunu’nun Değerlendirilmesi ve Değişikliklerin Uygulamaya Yansımaları, İstanbul 2012, s. 63-67. (ENGİN, *Değerlendirme*)
- ERBEK Özge, “*Taşınır Mülkiyetinin Devrinde Sebebe Bağlılık (İllilik) - Soyutluk (Mücerretlik) Meselesi*”, YÜED, C. 8, Prof. Dr. Aydın ZEVKLİLER’e Armağan Özel Sayısı, 2013, s. 937-985.
- ERDOĞAN İhsan, “*Alacağın Temlik ve Kıymetli Evrakın Devri*”, Prof. Dr. Jale G. AKİPEK’e Armağan, Konya 1991, s. 479-505.
- ERDOĞAN İhsan/KESKİN Dilşad, *Türk Medeni Hukuku (Başlangıç Hükümleri - Kişiler Hukuku)*, 2. bs., Ankara 2019.
- EREN Fikret, *Mülkiyet Hukuku*, Ankara 2011.
- EREN Fikret, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 24. bs., Ankara 2019. (EREN, *Genel*)
- EREN Fikret, *Borçlar Hukuku Özel Hükümler*, 7. bs., Ankara 2019. (EREN, *Özel*)
- ERGÜNE Mehmet Serkan, *Olumsuz Zarar*, İstanbul 2008. (ERGÜNE, *Olumsuz Zarar*)
- ERGÜNE Mehmet Serkan, “*Culpa in Contrahendo Sorumluluğunda Olumlu Zararın Tazmini*”, Prof. Dr. Rona SEROZAN’a Armağan, C. I, İstanbul 2010, s. 909-926. (ERGÜNE, *Culpa in Contrahendo*)
- ERMAN Hasan, “*Borçlar Hukukunda Akit Serbestisi ve Genel Olarak Sınırlamaları*”, İÜHFM, C. 38, S. 1-4, 1973, s. 601-620.
- ERMAN Hasan, *Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesi*, İstanbul 1993.
- ERMAN Hasan, *Eşya Hukuku Dersleri*, 8. bs., İstanbul 2018. (ERMAN, *Eşya Hukuku*)

- ERMAN Walter/GRUNEWALD Barbara, Erman Bürgerliches Gesetzbuch Handkommentar, Bd. 1, Hrsg. Harm Peter WESTERMANN, 12. A., Köln 2008.
- ERMAN Walter/HERRMANN Elke, Erman Bürgerliches Gesetzbuch Handkommentar, Bd. 1, Hrsg. Harm Peter WESTERMANN, 12. A., Köln 2008.
- ERMAN Walter/WESTERMANN Harm Peter, Erman Bürgerliches Gesetzbuch Handkommentar, Bd. 1, Hrsg. Harm Peter WESTERMANN, 12. A., Köln 2008.
- ERTAŞ Şeref, Eşya Hukuku, 13. bs., İzmir 2017.
- ERZURUMLUOĞLU Erzan, Türk-İsviçre Borçlar Hukuku Sistemine Göre Borçluya Yüklenemeyen Nedenlerden Dolayı Edimin Yerine Getirilememesi, Ankara 1970.
- ESENER Turhan, *"Hukuki Muamelelerde Tahvil"*, AÜHFD, C. 16, S. 1, 1959, s. 234-259.
- FASEL Urs, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Sachenrecht Art. 641-977 ZGB, Hrsg. Peter BREITSCHMID/Alexandra JUNGO, 3. A., Zürich 2016.
- FASSBIND Patrick, Orell Füssli Kommentar, ZGB Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.
- FÄSSLER Benedikt, Der Factoringvertrag im schweizerischen Recht, Zürich 2010.
- FEHRE Andrea, Unmöglichkeit und Unzumutbarkeit der Leistung, Berlin 2005.
- FEYZİOĞLU Feyzi Necmeddin, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. II, 2. bs., İstanbul 1977. (FEYZİOĞLU, Genel Hükümler II)
- FEYZİOĞLU Feyzi Necmeddin, Borçlar Hukuku Hususî Kısım Akdin Muhtelif Nevileri (Özel Borç İlişkileri), C. I, 3. bs., İstanbul 1978. (FEYZİOĞLU, Özel Borç İlişkileri)
- FIKENTSCHER Wolfgang/HEINEMANN Andreas, Schuldrecht, 10. A., Berlin 2006.
- FISCHER Willi, Orell Füssli Kommentar, OR Kommentar Schweizerisches Obligationenrecht, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.

- FRANKO Nisim, “*Alacağın Temliki*”, AÜSBFD, C 49, S. 1, 1994, s. 177-197.
(FRANKO, *Alacağın Temliki*)
- FRANKO Nisim, “*Üçüncü Şahsın Fiilini Taahhüt (TBK. M. İBK. M. 111)*”, Prof. Dr. Nuri ÇELİK’e Armağan, C. I, İstanbul 2001, s. 567-597.
- FRIZ Enrico, Orell Füssli Kommentar, OR Kommentar Schweizerisches Obligationenrecht, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.
- FURRER Andreas/WEY Rainer, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Obligationenrecht - Allgemeine Bestimmungen Art. 1-183 OR, Hrsg. Andreas FURRER/Anton K. SCHNYDER, 3. A., Zürich 2016.
- GEHRER CORDEY Carole/GIGER Gion, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Vertragsverhältnisse Teil 2: Arbeitsvertrag, Werkvertrag, Auftrag, GoA, Bürgschaft Art. 319-529 OR, Hrsg. Claire HUGUENIN/Markus MÜLLER-CHEN, 3. A., Zürich 2016.
- GENÇ ARIDEMİR, “*Manevi Tazminatın Takas Edilip Edilemeyeceği Sorunu*”, İÜHF, C. 67, S. 1-2, 2009, s. 81-95.
- GIGER Hans, Berner Kommentar, Bd./Nr. VI/2/1/1, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Obligationenrecht, Die einzelnen Vertragsverhältnisse, Der Konsumkredit, Hrsg. Heinz HAUSHEER/Hans Peter WALTER, Bern 2007.
- GIRSBERGER Daniel, Basler Kommentar, Obligationenrecht I, Art. 1 - 529 OR, Hrsg. Heinrich HONSELL/Nedim Peter VOGT/Wolfgang WIEGAND, 4. A., Basel 2007.
- GIRSBERGER Daniel/HERMANN Johannes Lukas, Schweizer Obligationenrecht 2020 Entwurf für einen neuen allgemeinen Teil / Code des obligations suisse 2020 - Projet relatif à une nouvelle partie générale, Hrsg. Claire HUGUENIN/Reto M. HILTY, Zürich 2013.
- GİRİTLİ İsmet/BİLGİN Pertev/AKGÜNER Tayfun/BERK Kahraman, İdare Hukuku, 6. bs., İstanbul 2013.
- GONZENBACH Rainer, Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, Hrsg. Heinrich HONSELL/Nedim Peter VOGT/Wolfgang WIEGAND, 2. A., Basel - Frankfurt am Main 1996.
- GOTHE Florian, Verkäuferpflichten und Gewährleistung beim Forderungskauf, Berlin 2017.
- GÖKKAYA Vildan, “*Ana ve Babanın Çocuğun Malları Üzerindeki Kullanma Hakkı*”, TBB, 2017/133, s. 325-348.

- GÖNEN Doruk/GÖNEN Coşku, “§ 48 Alacağın Devri”, Prof. Dr. İsmet SUNGURBEY’e Armağan: Borçlar Kanunu Genel Hükümler Konferansları III, İstanbul 2014, s. 124-142.
- GÖNÜL Mustafa, “Factoring Kavramı ve Hukuki Niteliği”, THD, C. 5, S. 43, 2010, s. 17-29.
- GRAU Nadine, Rechtsgeschäftliche Forderungsabtretungen im internationalen Rechtsverkehr, Baden - Baden 2005.
- GUHL Theo/MERZ Hans/KUMMER Max/KOLLER Alfred/DRUEY Nicolas, Das Schweizerische Obligationenrecht mit Einschluss des Handels- und Wertpapierrechts, 8. A., Zürich 1991. (GUHL/MERZ/KOLLER, 8. A.)
- GUHL Theo/KOLLER Alfred/ SCHNYDER Jean/DRUEY Nicolas, Das Schweizerische Obligationenrecht mit Einschluss des Handels- und Wertpapierrechts, 9. A., Zürich 2000.
- GÜMÜŞ Mustafa Alper, “Alacaklı ve Borçlu Sıfatının Birleşmesi (BK m. 116)”, İKÜHFD, Y. 7, S. 2, 2008, s. 25-59. (GÜMÜŞ, Birleşme)
- GÜMÜŞ Mustafa Alper, “Alacağın Temlik Sözleşmesinin Şekli”, İKÜHFD, C. 10, S. 2, 2011, s. 9-34. (GÜMÜŞ, Şekil)
- GÜMÜŞ Mustafa Alper, Borçlar Hukuku Özel Hükümler, C. II, 2. bs., İstanbul 2012. (GÜMÜŞ, Borçlar Özel II)
- GÜMÜŞ Mustafa Alper, Borçlar Hukuku Özel Hükümler, C. I, 3. bs., İstanbul 2013. (GÜMÜŞ, Borçlar Özel)
- GÜNAY Cevdet İlhan, Cezai Şart (BK m. 158-161), Ankara 2002. (GÜNAY, Cezai Şart)
- GÜNAY Cevdet İlhan, Türk Borçlar Kanunu Şerhi, Ankara 2012. (GÜNAY, Şerh)
- GÜNDOĞDU Fatih, Borca Aykırılık Hallerinden Kusurlu İfa İmkânsızlığı ve Hukuki Sonuçları, İstanbul 2014.
- GÜNERGÖK Özcan, Alacağın Devrinde Borçlunun Hukuki Durumu, İstanbul 2014.
- GÜRSEL Nureddin, “Çocuk Malları ve Ana Babanın İstifade Hakkı”, AD, 1949/7, s. 972-994.
- GÜRSOY Kemal T./EREN Fikret/CANSEL Erol, Türk Eşya Hukuku, Ankara 1978.
- GÜRZUMAR Osman Berat, “Alacağın Devri ve Tahkim Anlaşması”, MÜHFHAD: Cevdet YAVUZ’a Armağan, C. 22, S. 3, 2016, s. 1257-1273.

- HATEMİ Hüseyin/GÖKYAYLA Emre, Borçlar Hukuku Genel Bölüm, 3. bs., İstanbul 2015.
- HATEMİ Hüseyin/SEROZAN Rona/ARPACI Abdülkadir, Borçlar Hukuku: Özel Bölüm, İstanbul 1992.
- HAUSHEER Heinz/AEBI-MÜLLER Regina E., Das Personenrecht des Schweizerischen Zivilgesetzbuches, 2. A., Bern 2008.
- HAUSHEER Heinz/GEISER Thomas, “Zur Wirkung von Verfügungen über künftige Forderungen in der Zwangsvollstreckung: BGE 118 III 45 einerseits und 107 III 83 andererseits” ZBJV, 131/1995, s. 164-166.
- HAUSHEER Heinz/GEISER Thomas/AEBI-MÜLLER Regina E., Das Familienrecht des Schweizerischen Zivilgesetzbuches, 4. A., Bern 2010.
- HAVUTÇU AKDEMİR Ayşe, “Şekle Aykırılık Nedeniyle Geçersiz Hukuki İşlemlerin Tahvili”, DEÜHFD, C. 3, S. 1-4: Prof. Dr. Kudret AYİTER Armağanı, 1987, s. 643-681.
- HIRSCH Christoph, Schuldrecht Allgemeiner Teil, 8. A., Baden - Baden 2013.
- HITZ Flurina, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Sachenrecht Art. 641-977 ZGB, Hrsg. Peter BREITSCHMID/Alexandra JUNGO, 3. A., Zürich 2016.
- HOFER Sibylle, Berner Kommentar, Bd./Nr. I/1, Einleitung, Art. 1-9 ZGB Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Einleitung und Personenrecht, Hrsg. Heinz HAUSHEER/Hans Peter WALTER, Bern 2012.
- HONIG Richard, Roma Hukuku, Çev. Şemseddin TALİP, İstanbul 1938.
- HONSELL Heinrich, Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, Hrsg. Heinrich HONSELL/Nedim Peter VOGT/Wolfgang WIEGAND, 2. A., Basel - Frankfurt am Main 1996. (HONSELL, BSK)
- HONSELL Heinrich, “Tradition und Zession – kausal oder abstrakt?, Norm und Wirkung, Festschrift für Wolfgang Wiegand zum 65. Geburtstag, Hrsg. Eugen BUCHER u. a., Bern/München 2005, s. 349-371. (HONSELL, Tradition und Zession)
- HONSELL Heinrich, “100 Jahre Schweizerisches Obligationenrecht”, ZSR. Bd. 130 II, 2011 s. 5-116. (HONSELL, 100 Jahre)
- HUBER Ulrich, Leistungsstörungen, Bd. II, Tübingen 1999.
- HUGUENIN Claire, Obligationenrecht - Allgemeiner und Besonderer Teil, Zürich 2012.

- HUGUENIN JACOBS Claire, Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, Hrsg. Heinrich HONSELL/Nedim Peter VOGT/Wolfgang WIEGAND, 2. A., Basel - Frankfurt am Main 1996.
- HUGUENIN Claire/PURTSCHERT Tina, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Vertragsverhältnisse Teil 1: Innominatkontrakte, Kauf, Tausch, Schenkung, Miete, Leihe Art. 184 - 318 OR, Hrsg. Markus MÜLLER-CHEN/Claire HUGUENIN, 3. A., Zürich 2016.
- HÜTTE Felix/HÜTTE Marlena, Schuldrecht Allgemeiner Teil, 8. A., Grasberg bei Bremen 2013.
- HRUBESCH-MILLAUER Stephanie, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Vertragsverhältnisse Teil 1: Innominatkontrakte, Kauf, Tausch, Schenkung, Miete, Leihe Art. 184 - 318 OR, Hrsg. Markus MÜLLER-CHEN/Claire HUGUENIN, 3. A., Zürich 2016.
- İMRE Zahit, Doktrinde ve Türk Hukukunda Kusursuz Mesuliyet Halleri, İstanbul 1949.
- İNAL Tamer, Borca Aykırılık - Dönme ve Fesih, 3. bs., Ankara 2013.
- İNAN Ali Naim, Borçlar Hukuku Genel Hükümler Ders Kitabı, Ankara 1979.
- İNAN Ali Naim/ERTAŞ Şeref/ALBAŞ Hakan, Türk Medeni Hukuku: Miras Hukuku, 9. bs., Ankara 2015.
- JÄGGI Peter/GAUCH Peter/HARTMANN Stephan, Zürcher Kommentar, Obligationenrecht, Art. 18 OR - Auslegung, Ergänzung und Anpassung der Verträge; Simulation, Hrsg. Jörg SCHMID, 4. A., Zürich 2014, Art. 18 OR, N. 104, s. 31.
- JÄPEL Sebastian, Rechtliche Unmöglichkeit und Gesetzliches Verbot, Baden-Baden 2014.
- JENNI Philipp, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Vertragsverhältnisse Teil 1: Innominatkontrakte, Kauf, Tausch, Schenkung, Miete, Leihe Art. 184 - 318 OR, Hrsg. Markus MÜLLER-CHEN/Claire HUGUENIN, 3. A., Zürich 2016.
- JOUSSEN Jacob, Schuldrecht I Allgemeiner Teil, 2. A., Stuttgart 2013.
- KABAKLIOĞLU ARSLANYÜREK Yasemin, Ceza Koşulu Özellikle Zarar ve Tazminatla İlişkisi, İstanbul 2018.
- KAHVECİ Nalan, "Alacağın Devrinde Takas", AHBVÜHFD, C. XXIV, S. 1, 2020, s. 55 – 92.

- KAHRAMAN Zafer, “*Faktoring Sözleşmelerinde Tarafların Hak ve Yükümlülükleri*”, BÜHFKHD, S. 69-70, 2010, s. 72-90.
- KAHRAMAN Zafer, “*Sözleşmenin Devri*”, Prof. Dr. Halûk BURCUOĞLU’na Armağan, C. II, İstanbul 2020, s. 1071-1096.
- KANIŞLI Erhan, İsviçre - Türk Borçlar Hukukuna Göre Sözleşmenin Kurulmasında Yanılma, İstanbul 2018.
- KAPLAN İbrahim, Hakimin Sözleşmeye Müdahalesi, 2. bs., Ankara 2007. (KAPLAN, Hâkimin Sözleşmeye Müdahalesi)
- KAPLAN İbrahim, “*Faktoring Sözleşmesi İle Teminat İçin Alacağın Temliki Arasındaki Hukuki İlişki*”, THAD, C. 1, S. 2, 2016, s. 47-53. (KAPLAN, Faktoring)
- KANETİ Selim, Hukukî İşlemlerin Çevrilmesi (Tahvili), İstanbul 1972.
- KAPANCI Kadir Berk, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu Açısından Satış Hukukunda Ayıptan Doğan Sorumluluk ve Sözleşmesel Garanti Taahhütleri, İstanbul 2012. (KAPANCI, Sözleşmesel Garanti Taahhütleri)
- KAPANCI K. Berk, “*Satıcının Satış Konusuyla İlgili Olarak Verdiği (Saf) Garanti Taahhütleri*”, İÜHFD, 6, S. 2, 2015, s. 319-368. (KAPANCI, Garanti Taahhütleri)
- KARABAĞ BULUT Nil, Medeni Kanunun 23. Maddesi Kapsamında Kişilik Hakkının Sözleşme Özgürlüğüne Etkisi, İstanbul 2014.
- KARAHASAN Mustafa Reşit, Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. 2, İstanbul 2003.
- KARASU Bülent, Karşılaştırmalı Hukuk Işığında Türk Hukukunda Doğrudan ve Dolaylı Temsil, İstanbul 2018.
- KARLI Özlem, Sebebi Gösterilmeyen Borç Tanınması (Mücerret Borç İkrarı) BK. mad. 17, İstanbul 2008.
- KAŞAK Fahri Erdem, Sözleşme Özgürlüğünün Sınırı Olarak Kanunun Emredici Hükümlerine Aykırılık, İstanbul 2019.
- KAYAK Sevgi, Üçüncü Kişinin Fiilini Taahhüt, İstanbul 2010.
- KAYAK Sevgi, “*6098 Sayılı Kanunun Üçüncü Kişinin Fiilini Taahhüt ve Kefalet Sözleşmesine İlişkin Hükümlerinin Değerlendirilmesi*”, BATİDER, C. XXXI, S. 4, 2015, s. 15-71. (KAYAK, Değerlendirme)
- KAYAK Sevgi, “*Roma Hukukunda Eser Sözleşmesinde İfa İmkânsızlığının Hükümleri ve Türk Hukukunu Etkileyen Yönleri*”, DEÜHFD, C. 20, S. 2, 2018, s. 239-305. (KAYAK, İmkânsızlık)

- KAYIHAN Şaban/ÜNLÜTEPE Mustafa, Medeni Hukuka Giriş ve Türk Medeni Kanunu'nun Başlangıç Hükümleri, Ankara 2012.
- KAYNAR Reşat, Borçlar Hukuku Ders Kitabı Genel Hükümler, İstanbul 1974.
- KÄHR Michel, Orell Füssli Kommentar, ZGB Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.
- KERNEN Alexander, Orell Füssli Kommentar, ZGB Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.
- KILIÇOĞLU Ahmet M., Türk Borçlar Hukukunda Kanunî Halefiyet, Ankara 1979. (KILIÇOĞLU Ahmet, Halefiyet)
- KILIÇOĞLU Ahmet, "Taşınmaz Satımında Şekil ve Hakkın Kötüye Kullanılması", AÜHFD, C. 38, S. 1, 1981, s. 209-222.
- KILIÇOĞLU Ahmet M., Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 19. bs., Ankara 2015. (KILIÇOĞLU Ahmet, Genel Hükümler)
- KILIÇOĞLU Mustafa, Sorumluluk Hukuku C. I: Sözleşme Dışı Sorumluluk, Ankara 2002. (KILIÇOĞLU Mustafa)
- KILLIAS Laurent/WIGET Matthias, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Obligationenrecht - Allgemeine Bestimmungen Art. 1-183 OR, Hrsg. Andreas FURRER/Anton K. SCHNYDER, 3. A., Zürich 2016.
- KIRCA Çiğdem, "Manevi Tazminatın Fonksiyonu ve Niteliği", YD, C. 25, S. 3, 1999, s. 242-270. (KIRCA, Manevi Tazminat)
- KIRCA Çiğdem, "Kaldırılması Gereken Bir Ayırım: Satım Sözleşmesinde Satılanın Zaptı ve Satılan Malın Ayıplı Olması Sebebiyle İstenebilecek Tazminat Açısından Yapılan Doğrudan Zarar - Dolaylı Zarar Ayırımı", Prof. Dr. Ali Naim İNAN'a Armağan, Ankara 2009, s. 433-458. (KIRCA, Ayırım)
- KITTNER Michael, Schuldrecht Rechtliche Grundlagen - Wirtschaftliche Zusammenhänge, München 2002.
- KLARER Heinz, "Die Globalzession von Debitorenforderungen als wirksames und notwendiges Sicherungsmittel und ihre Behandlung im Konkurs", SJZ, 94/1998, s. 245-357.
- KLINKE Ulrich, Causa und genetisches Synallagma Zur Struktur der Zuwendungsgeschäfte, Berlin 1983.

- KOCH Jens, Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Bd. 3: Schuldrecht - Besonderer Teil §§ 433-610, Red. Wolfgang KRÜGER/Harm Peter WESTERMANN, 6. A., München 2012.
- KOCAAĞA Köksal, Türk Özel Hukukunda Cezai Şart (BK m. 158-161), Ankara 2003. (KOCAAĞA, Cezai Şart)
- KOCAAĞA Köksal, “Borçlanılan Edimin İfası Kuralının Bir İstisnası Olarak İfa Amacıyla Edim”, BATİDER, C. XXIV, S. 1, 2007, s. 139-159. (KOCAAĞA, İfa Amacıyla Edim)
- KOCABAŞ Gediz, “Üçüncü Kişi Yararına Sözleşmede Yararlananın Edimi Ret Hakkı”, MÜHFHAD: Cevdet YAVUZ’a Armağan, C. 22, S. 3, 2016, s. 1797-1822.
- KOCAMAN, Arif B., Alacağın Temlikinin Benzer Üçlü İlişkiler Karşısındaki Teorik Sınırı Sorunu, Ankara 1989. (KOCAMAN, Teorik Sınır)
- KOCAMAN Arif B., “Factoring İşlemi -Anlamı ve Dünya Uygulamasına Bir Bakış-”, AÜSBFD, C. 46, S. 3, 1991, s. 127-130.
- KOCAMAN Arif B., “Teoride ve Uygulamada “Factoring” İşlemi”, BATİDER, C. XVI, S. 1, 1991, s. 49-60.
- KOCAMAN Arif B., “İsviçre/Türk Hukukunda “Üçüncü Şahıs Yararına Temlik” Geçerli Sayılabilir mi? Bucher’in Allg. Teil (OR) & 26/1, 2’deki gerekçesinin değerlendirilmesi”, BATİDER, C. XVI, S. 2, 1991, s. 91-99.
- KOCAMAN Arif B., “Factoring’in Hukuki Niteliği”, BATİDER, C. XVII, S. 2, 1993, s. 79-93. (KOCAMAN, Factoring’in Hukuki Niteliği)
- KOCAMAN Arif B., “6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun Üçlü Borç İlişkileri Düzenlemelerinin Değerlendirilmesi (Temsil - Üçüncü Kişi Yararına Sözleşme - Üçüncü Kişinin Fiilini Üstlenme - Alacağın Devri - Havale)”, Prof. Dr. İsmet SUNGURBEY’e Armağan: Borçlar Kanunu Genel Hükümler Konferansları III, İstanbul 2014, s. 251-263. (KOCAMAN, Üçlü Borç İlişkileri)
- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU Necip, Türk Medeni Hukukunda Gayrimenkul Satış Vaadi, İstanbul 1959. (KOCAYUSUFPAŞAOĞLU, Gayrimenkul Satış Vaadi)
- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU Necip, Borçlar Hukuku Genel Bölüm, C. 1: Borçlar Hukukuna Giriş - Hukukî İşlem - Sözleşme, 5. bs., İstanbul 2010. (KOCAYUSUFPAŞAOĞLU, Borçlar Hukuku)
- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU Necip, Güven Nazariyesi Karşısında Borç Sözleşmelerinde Hata Kavramı, İstanbul 1968. (KOCAYUSUFPAŞAOĞLU, Hata)

- KOLLER Alfred, Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, Hrsg. Heinrich HONSELL/Nedim Peter VOGT/Wolfgang WIEGAND, 2. A., Basel - Frankfurt am Main 1996. (KOLLER, BSK)
- KOLLER Alfred, *“Die Mängelrechte und die Frage ihrer Abtretbarkeit”*, SIA-Norm 118, St. Gallen 2000, s. 1-46. (KOLLER, *Die Mängelrechte*)
- KOLLER Alfred, Schweizerisches Obligationenrecht, Besonderer Teil, Bd. I: Die einzelnen Vertragsverhältnisse Art. 184-318 OR, Bern 2012. (KOLLER, BT)
- KOLLER Alfred, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Sachenrecht Art. 641-977 ZGB, Hrsg. Peter BREITSCHMID/Alexandra JUNGO, 3. A., Zürich 2016.
- KOLLER Alfred, *“Erfüllung des Grundstückkaufvertrags und deren Sicherung, insbesondere in sachenrechtlicher Hinsicht”*, Der Grundstückkauf, Hrsg. Alfred Koller, 3. A., Bern 2017, s. 131-160.
- KOSCHAKER Paul/AYİTER Kudret, Modern Hususî Hukuka Giriş Olarak Roma Hususî Hukukunun Ana Hatları, Ankara 1971.
- KOZIOL Helmut, Kurzkomentar zum ABGB, Hrsg. Helmut KOZIOL/Peter BYDLINSKI/Raimund BOLLENBERGER, 3. A., Wien 2010.
- KÖPCKE Günther, Typen der positiven Vertragsverletzung, Stuttgart - Berlin - Köln - Mainz 1955.
- KÖPRÜLÜ Bülent/KANETİ Selim, Sınırlı Aynî Haklar, 2. bs., İstanbul 1982-1983.
- KREN KOSTKIEWICZ Jolanta, Orell Füssli Kommentar, OR Kommentar Schweizerisches Obligationenrecht, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.
- KREßE Bernhard/ECKARDT Bernd, Nomos Kommentar, BGB Schuldrecht, Bd. 2/1: §§ 241-610, Hrsg. Barbara DAUNER-LIEB/Werner LANGEN, 2. A., Baden-Baden 2012.
- KROPHOLLER Jan/JACOBY Florian/von HINDEN Michael, Bürgerliches Gesetzbuch Studienkommentar, 14. A., München 2013.
- KUNTALP Erden, *“Teminat Kavramı, Teminat Türleri ve Bunlardan Doğan Sorumluluk”*, Reha POROY’a Armağan, İstanbul 1995, s. 263-299.
- KUNTALP Erden v.d., Türk Borçlar Kanunu Tasarısına İlişkin Değerlendirmeler, İstanbul 2005.

- KURŞAT Zekeriya, Borçlar Hukuku Alanında Hile Kavramı, İstanbul 2003. (KURŞAT, Hile)
- KURŞAT Zekeriya, “İmkânsızlığın Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesi Üzerindeki Etkileri”, Prof. Dr. Ergun ÖZSUNAY’a Armağan, İstanbul 2004, s. 751-777.
- KURU Baki, İcra ve İflas Hukuku El Kitabı, 12. bs., Ankara 2013.
- KURU Baki/BUDAK Ali Cem, “Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun Getirdiği Başlıca Yenilikler”, İBD, C. 85, S. 5, 2011, s. 3-43.
- KUT Ahmet, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Obligationenrecht - Allgemeine Bestimmungen Art. 1-183 OR, Hrsg. Andreas FURRER/Anton K. SCHNYDER, 3. A., Zürich 2016.
- LANDOLT Hardy, Zürcher Kommentar, Bd./Nr. V/1c/2, Kommentar zum schweizerischen Zivilrecht, Obligationenrecht, Kommentar zur 1. und 2. Abteilung (Art. 1-529 OR), Die Entstehung durch unerlaubte Handlungen, Zweite Lieferung, Art. 45-49 OR, Hrsg. Peter GAUCH/Jörg SCHMID, 3. A., Zürich 2007.
- LARDELLI Flavio, Die Einreden des Schuldners bei der Zession, Zürich 2008. (LARDELLI, Die Einreden)
- LARDELLI Flavio, Kurz Kommentar Obligationenrecht, Hrsg. Heinrich HONSELL, Basel 2014. (LARDELLI, KK)
- LARENZ Karl, “Die Prinzipien der Schadenszurechnung”, JuS, 1965, s. 373-379. (LARENZ, Die Prinzipien der Schadenszurechnung)
- LARENZ Karl, Lehrbuch des Schuldrechts, Bd. 1: Allgemeiner Teil, 12. A., München 1979. (LARENZ, Schuldrechts)
- LARENZ Karl/WOLF Manfred, Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Rechts, 8. A., München 1997.
- LEU Urs, Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, Hrsg. Heinrich HONSELL/Nedim Peter VOGT/Wolfgang WIEGAND, 2. A., Basel - Frankfurt am Main 1996.
- LIPS Michael, Die kaufrechtliche Garantie Unter besonderer Berücksichtigung der Pflicht zum Bezug von Original-Ersatzteilen und der Wiederverwertung von Ersatzteilen, Zürich 2002.
- MAKARACI BAŞAK Aşlı, Taşınır Rehni Sözleşmesi, İstanbul 2014.
- MATT Isabel, Der bedingte Vertrag im schweizerischen und liechtensteinischen Privatrecht, Zürich 2014.

- MEDICUS Dieter/LORENZ Stephan, Schuldrecht I: Allgemeiner Teil, 19. A., München 2010.
- MEDICUS Dieter/ROLLAND Walter u. a., Das neue Schuldrecht, München 2002.
- MIDDENDORF Patrick/GROB Beatrice, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Personen- und Familienrecht - Partnerschaftsgesetz Art. 1-456 ZGB - PartG, Hrsg. Peter BREITSCHMID/Alexandra JUNGO, 3. A., Zürich 2016.
- MÜLLER Christof, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Obligationenrecht - Allgemeine Bestimmungen Art. 1-183 OR, Hrsg. Andreas FURRER/Anton K. SCHNYDER, 3. A., Zürich 2016.
- MÜLLER Franz/LIEB-LINDENMEYER Saskia, Orell Füssli Kommentar, ZGB Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.
- MÜLLER-CHEN Markus, Schweizer Obligationenrecht 2020 Entwurf für einen neuen allgemeinen Teil / Code des obligations suisse 2020 - Projet relatif à une nouvelle partie générale, Hrsg. Claire HUGUENIN/Reto M. HILTY, Zürich 2013.
- MÜLLER-CHEN Markus, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Vertragsverhältnisse Teil 1: Innominatkontrakte, Kauf, Tausch, Schenkung, Miete, Leihe Art. 184 - 318 OR, Hrsg. Markus MÜLLER-CHEN/Claire HUGUENIN, 3. A., Zürich 2016. (MÜLLER-CHEN, CHK)
- NEUMAYR Matthias, Kurzkomentar zum ABGB, Hrsg. Helmut KOZIOL/Peter BYDLINSKI/Raimund BOLLENBERGER, 3. A., Wien 2010.
- NOMER Halûk N., Beklenen Haklar Üzerindeki Tasarrufların Hukuki Sonuçları, İstanbul 2002. (NOMER, Beklenen Hak)
- NOMER Halûk N., Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 14. bs., İstanbul 2015. (NOMER, Borçlar Genel)
- NOMER Haluk Nami/ENGİN Baki İlkay, Türk Borçlar Kanunu Şerhi Özel Borç İlişkileri, C. 1, 1. F., 3. bs., Ankara 2017.
- NOMER Haluk Nami/ERGÜNE Mehmet Serkan, Eşya Hukuku Zilyetlik ve Tapu Sicili, 2. bs., İstanbul 2015.
- OBA Meltem Ece, "Anasyonel Hukuk Kuralları ve Uygulama Alanı", TBBD, 2017/129, s.297-320.

- OĞUZ Arzu, “Roma ve Türk Hukukunda İnançlı İşlem ve Vekâlet Sözleşmelerinin Karşılaştırılması”, AÜHFD, C. 41, S. 1, 1990, s. 225-284. (OĞUZ, İnançlı İşlem)
- OĞUZ Arzu, “Sözleşmeler Hukuku Alanında Hukukun Birleştirilmesi”, AÜHFD, C. 49, S. 1, 2000, s. 31-65. (OĞUZ, Hukukun Birleştirilmesi)
- OĞUZ Arzu, “Hukuk Tarihi ve Karşılaştırmalı Hukuk Açısından Uluslararası Ticaret Hukuku (Lex Mercatoria) - Unidroit İlkeleri’nin Lex Mercatoria Niteliği”, AÜHFD, C. 50, S. 3, 2001, s. 11-52.
- OĞUZ Arzu, “21. Yüzyılda Küreselleşme (Globalleşme) Olgusunun Özel Hukuka Etkisi”, Prod. Dr. Ali Naim İNAN’a Armağan, Ankara 2009, s. 528-543.
- OĞUZMAN M. Kemal/BARLAS Nami, Medeni Hukuk: Giriş - Kaynaklar - Temel Kavramlar, 24. bs., İstanbul 2018.
- OĞUZMAN M. Kemal/ÖZ M. Turgut, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. 1, 13. bs., İstanbul 2015. (OĞUZMAN/ÖZ, C-1)
- OĞUZMAN M. Kemal/ÖZ Turgut, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. 2, 13. bs., İstanbul 2017. (OĞUZMAN/ÖZ, C-2)
- OĞUZMAN M. Kemal/SELİÇİ Özer/OKTAY ÖZDEMİR Saibe, Eşya Hukuku, 17. bs., İstanbul 2014. (OĞUZMAN/SELİÇİ/OKTAY ÖZDEMİR, Eşya Hukuku)
- OĞUZMAN M. Kemal/SELİÇİ Özer/OKTAY-ÖZDEMİR Saibe, Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler), 15. bs., İstanbul 2015. (OĞUZMAN/SELİÇİ/OKTAY ÖZDEMİR, Kişiler Hukuku)
- OKTAY ÖZDEMİR Saibe, “Teminat Amaçlı Alacak Devri ve Toptan Temlik Sözleşmeleri”, İÜHFM, C. 57, S. 1-2, 1999, s. 265-299.
- OSER Hugo/SCHÖNENBERGER Wilhelm, Borçlar Hukuku, İkinci Kısım Madde: 41-109, Çev. Recai SEÇKİN, Ankara 1950.
- OSER Hugo/SCHÖNENBERGER Wilhelm, İsviçre Borçlar Kanunu Şerhi: Akdin Muhtelif Nevileri, F. 1: (İsviçre BK. 184/215), Çev. Kemal Fikret ARIK, Ankara 1966.
- OTT Walter, “Die Abtretung vertraglicher Vorkaufs-, Kaufs- und Rückkaufsrechte als Vertragsübernahme”, ZBGR, 59/1978, s. 258-287.
- OZANEMRE YAYLA Hatice Tolunay, “Borcun Naklinin Borca İlişkin Benzer Etkili Diğer Hukuki Kurumlar Karşısında Teorik Sınırı”, MÜHFHAD: Cevdet YAVUZ’a Armağan, C. 22, S. 3, 2016, s. 2927-2948.

- OZANEMRE YAYLA Tolunay, “Mirasçıların Paylaşma Konusu Mallara İlişkin Ayıba Karşı Tekeffül Sorumlulukları”, ÇÜHFD, C. 1, S. 1, 2016, s. 13-33. (OZANEMRE YAYLA, Paylaşma)
- OZANEMRE YAYLA, H. Tolunay, Alacağın Devri İşleminin Geçerliliği ve Sebeple Olan İlişkisi (İlliliği), Ankara 2019. (OZANEMRE YAYLA, Alacağın Devri)
- OZANEMRE YAYLA H. Tolunay, “Manevî Tazminat Alacağının Devredilmesi Konusuna İlişkin Bir Değerlendirme”, ÇÜHFD, C. 5, S. 1, 2020, s. 3601-3632. (OZANEMRE YAYLA, Manevi Tazminat)
- ÖNAY Işık, Yenileme, İstanbul 2016.
- ÖZ Turgut, İş Sahibinin Eser Sözleşmesinden Dönmesi, İstanbul 1989.
- ÖZ M. Turgut, Yeni Borçlar Kanunu’nun Getirdiği Başlıca Değişiklikler ve Yenilikler, İstanbul 2011.
- ÖZ Turgut, “Yeni Türk Borçlar Kanunu’nda Satım Sözleşmesine İlişkin Temel Değişiklikler ve Yenilikler”, Yeni Türk Borçlar Kanunu ve CISG’e göre Satış Sözleşmeleri, Ed. Şükran ŞİPKA/Ahmet Cemil YILDIRIM, İstanbul 2012, s. 7-15.
- ÖZ Turgut, İstanbul Şerhi, Türk Borçlar Kanunu - Yürürlük Kanunu, C. 1: Genel Hükümler, Ed. Rona SEROZAN v.d., İstanbul 2018. (ÖZ, İŞ)
- ÖZCAN Didem, Borcun Üstlenilmesi, İstanbul 2017.
- ÖZÇELİK Barış, “Sözleşmeden Doğan Borçların İfasında Hukukî İmkânsızlık ve Sonuçları”, AÜHFD, C. 63, S. 3, 2014, s. 569-622. (ÖZÇELİK, İmkânsızlık)
- ÖZÇELİK Ş. Barış, “İpoteğin Alacağa Bağlılığı”, BATİDER, C. XXXIII, S. 4, 2017, s. 157-188. (ÖZÇELİK, İpotek)
- ÖZEN Burak, Kefalet Sözleşmesi Özellikleri - Kuruluşu - Türleri, İstanbul 2008.
- ÖZDEMİR Hayrunnisa, “Çocuk Mallarının Yönetimi, Kullanılması, Harcanması ve Korunması”, GÜHFD, C. XVII, S. 3, 2013, s. 81-105.
- ÖZDEMİR Türkay, “İnançlı Olarak Yapılan Teminat Amaçlı Alacak Temlikleri”, Bilgi Toplumunda Hukuk Ünal TEKİNALP’e Armağan, C. II, İstanbul 2003, s. 689-706. (ÖZDEMİR Türkay)
- ÖZKAN Zehra, “Avrupa Özel Hukukunun Uyumlaştırılması”, AÜHFD, C. 66, S. 1, 2017, s. 157-199.
- ÖZSUNAY Ergun, Türk Hukukunda ve Mukayeseli Hukukta İnançlı Muameleler, İstanbul 1968.

- ÖZTAN Bilge, Aile Hukuku, 6. bs., Ankara 2015. (ÖZTAN, Aile Hukuku)
- ÖZTAN Bilge, Miras Hukuku, 10. bs., Ankara 2019. (ÖZTAN, Miras Hukuku)
- ÖZTÜRK Berna, “Sözleşmenin Devri”, TBBD, 2016/125, s. 263-296.
- PAKET Sabure, Borcun Dış Üstlenilmesi, Ankara 2014.
- PALANDT Otto/BASSENGE Peter, Beck’iche Kurz Kommentar, Bd. 7: Bürgerliches Gesetzbuch, 73. A., München 2014.
- PALANDT Otto/GRÜNEBERG Christian, Beck’iche Kurz Kommentar, Bd. 7: Bürgerliches Gesetzbuch, 73. A., München 2014.
- PALANDT Otto/WEIDEKAFF Walter, Beck’iche Kurz Kommentar, Bd. 7: Bürgerliches Gesetzbuch, 73. A., München 2014.
- PARLAK BÖRÜ Şafak, “Mülkiyetin Teminat Amacıyla İnançlı İşleme Devri”, TBBD, 2017/128, s. 231-272.
- PEKMEZ Cüneyt, “Satış Sözleşmesinde Zaptın Hukuki Sonuçları”, TAAD, Y. 6, S. 20, 2015, s. 523-565. (PEKMEZ, Zaptın Hukuki Sonuçları)
- PEKMEZ Cüneyt, “Türk Borçlar Kanunu Çerçevesinde Borca Aykırılıktan Doğan Kusursuz Sorumluluğa Genel Bakış”, TAAD, Y. 6, S. 21, 2015, s. 489-522. (PEKMEZ, Kusursuz Sorumluluk)
- PELLASCIO Michel, Orell Füssli Kommentar, OR Kommentar Schweizerisches Obligationenrecht, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016, Art. 325 OR, N. 1 vd., s. 834 vd.
- PENON Ilija, Orell Füssli Kommentar, OR Kommentar Schweizerisches Obligationenrecht, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.
- PESTALOZZI Christoph M., Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, Hrsg. Heinrich HONSELL/Nedim Peter VOGT/Wolfgang WIEGAND, 2. A., Basel - Frankfurt am Main 1996.
- PETER Wolfgang, Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, Hrsg. Heinrich HONSELL/Nedim Peter VOGT/Wolfgang WIEGAND, 2. A., Basel - Frankfurt am Main 1996.
- PETERMANN Frank Th., Orell Füssli Kommentar, ZGB Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.

- PFAMMATTER Aron, Orell Füssli Kommentar, ZGB Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.
- POPESCU Paul, Kein positives Interesse bei Anfänglicher Unmöglichkeit und Anfänglich unbehebaren Mängeln, Baden-Baden 2012.
- Präjudizienbuch OR Die Rechtsprechung des Bundesgerichts (1875-2015), Hrsg. Peter GAUCH/Viktor AEPLİ/Hubert STÖCKLİ, 9. A., Zürich 2016.
- PULAŞLI Hasan, Şarta Bağlı İşlemler ve Hukuki Sonuçları, Ankara 1989.
- RADO Türkân, Roma Hukuku Dersleri Borçlar Hukuku, İstanbul 1997.
- REETZ Peter, Die Sicherungszession von Forderungen unter besonderer Berücksichtigung vollstreckungsrechtlicher Probleme, Zürich 2006.
- REETZ Peter/BURRI Christof, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Obligationenrecht - Allgemeine Bestimmungen Art. 1-183 OR, Hrsg. Andreas FURRER/Anton K. SCHNYDER, 3. A., Zürich 2016.
- REETZ Peter/GRABER Michael, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Obligationenrecht - Allgemeine Bestimmungen Art. 1-183 OR, Hrsg. Andreas FURRER/Anton K. SCHNYDER, 3. A., Zürich 2016.
- REISER Nina, Fahrlässiger Irrtum nach Art. 26 OR, Zürich 2010.
- REİSOĞLU Seza, Sebepsiz İktisap Davasının Genel Şartları, Ankara 1961. (REİSOĞLU Seza, Sebepsiz İktisap)
- REİSOĞLU Seza, Garanti Mukavelesi, Ankara 1963. (REİSOĞLU Seza, Garanti Mukavelesi)
- REİSOĞLU Safa, Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 23. bs., İstanbul 2012. (REİSOĞLU Safa)
- ROTH PELLANDA Katja, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Obligationenrecht - Allgemeine Bestimmungen Art. 1-183 OR, Hrsg. Andreas FURRER/Anton K. SCHNYDER, 3. A., Zürich 2016.
- RUDOLF Claudia, Einheitsrecht für Internationale Forderungsabtretungen, Tübingen 2006.
- SAYMEN Ferit H./ELBİR Halid K., Türk Eşya Hukuku (Aynî Haklar), İstanbul 1954. (SAYMEN/ELBİR, Eşya)
- SAYMEN Ferit H./ELBİR Halid K., Türk Borçlar Hukuku I: Umumi Hükümler, C. 1, İstanbul 1958. (SAYMEN/ELBİR, Borçlar)

- SCHAUFELBERGER Peter C./KELLER Katrin, Orell Füssli Kommentar, OR Kommentar Schweizerisches Obligationenrecht, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.
- SCHMID Ursula, Orell Füssli Kommentar, ZGB Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.
- SCHMIDLIN Bruno, Berner Kommentar, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Obligationenrecht, Allgemeine Bestimmungen, Mängel des Vertragsabschlusses, Art. 23-31 OR, 2. A., Bern 2013.
- SCHMIDT-KESSEL Martin, BGB Kommentar, Hrsg. Hanns PRÜTTING/Gerhard WEGEN/Gerd WEINREICH, 7. A., Köln 2012.
- SCHNYDER Anton K., Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, Hrsg. Heinrich HONSELL/Nedim Peter VOGT/Wolfgang WIEGAND, 2. A., Basel - Frankfurt am Main 1996.
- SCHLECHTRIEM Peter, Schuldrecht Allgemeiner Teil, 5. A., Tübingen 2003.
- SCHLUEP Walter R./AMSTUTZ Marc, Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, Hrsg. Heinrich HONSELL/Nedim Peter VOGT/Wolfgang WIEGAND, 2. A., Basel - Frankfurt am Main 1996.
- SCHÖNENBERGER Beat, Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Vertragsverhältnisse Teil 1: Innominatkontrakte, Kauf, Tausch, Schenkung, Miete, Leihe Art. 184 318 OR, Hrsg. Markus MÜLLER-CHEN/Claire HUGUENIN, 3. A., Zürich 2016.
- SCHÜTZE Elisabeth, Zession und Einheitrecht, Tübingen 2005.
- SCHWANDER Ivo, Orell Füssli Kommentar, ZGB Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.
- SCHWARZ Andreas B., "*Asıl Edimin Yerini Tutan Bir Şeyle İfade Hukukî Açıptan Sorumluluk*", Çev. Selahattin Sulhi TEKİNAY, İÜMHAD, C. 4, S. 6, 1970, s. 119-132.
- SCHWARZE Roland, Das Recht der Leistungsstörungen, Berlin 2008.
- SCHWENZER Ingeborg, Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, Hrsg. Heinrich HONSELL/Nedim Peter VOGT/Wolfgang WIEGAND, 2. A., Basel - Frankfurt am Main 1996. (SCHWENZER, BSK)

- SCHWENZER Ingeborg, Schweizerisches Obligationenrecht Allgemeiner Teil, 6. A., Bern 2012. (SCHWENZER, Obligationenrecht)
- SELİÇİ Özer, “Seçimlik Borçların İfası”, İÜHFM, C. 34, S. 1-4, 1968, s. 375-399.
- SELKE Christopher, Ein optionales europäisches Zessionsrecht?, Baden - Baden 2014.
- SEROZAN Rona, “«Culpa in Contrahendo», «Akdin Müspet İhlali» ve «Üçüncü Kişiyi Koruyucu Etkili Sözleşme» Kurumlarının Ortak Temeli: Edim Yükümlerinden Bağımsız Borç İlişkisi”, İÜMHAD, C. 2, S. 3, 1968, s. 108-129. (SEROZAN, Edim Yükümlerinden Bağımsız Borç İlişkisi)
- SEROZAN Rona, “Nisbi Hakların Güçlendirilmesi”, İÜHFM, C. 40, S. 1-4, 1974, s. 459-479. (SEROZAN, Nisbi Hakların Güçlendirilmesi)
- SEROZAN Rona, Sözleşmeden Dönme, İstanbul 1975. (SEROZAN, Sözleşmeden Dönme)
- SEROZAN Rona, “Yürürlükteki İfa Engelleri ve Haksız Fiiller Hukukunun Yetersizlikleri ve Bu Yetersizliklerin Aşılmasında Giderek Önemi Artan Kavramlar: ‘Sözleşmenin Müspet İhlali’ ve ‘Culpa in Contrahendo’”, İÜMHAD, C. 15, S. 18, 1990, s. 27-42. (SEROZAN, ‘Sözleşmenin Müspet İhlali’ ve ‘Culpa in Contrahendo’)
- SEROZAN Rona, “Taşınır Eşya Mülkiyetinin Devrinde: Aynı Tasarruf Sözleşmesinin Borçlanma Sözleşmesinden Ayrılığı ve Soyutluğu (Ayrıca: Aynı Hakkın Sona Ermesi Bakımından Borçlanma Sözleşmesinden Bağımsızlığı)”, Prof. Dr. Tahir ÇAĞA’nın Anısına Armağan, İstanbul 2000, s. 397-412. (SEROZAN, Taşınır Eşya Mülkiyetinin Devri)
- SEROZAN Rona, “Yeni Alman İfa Engelleri Hukuku (Türk Hukukunda Bilimsel Kaynak Olarak Yararlanılabilecek Yenilikler)”, İÜHFM, C. 58, S. 1-2, 2000, s. 231-248. (SEROZAN, Alman İfa Engelleri Hukuku)
- SEROZAN Rona, “Sözleşme İlişkisinin Çözülmesi: Sözleşme Gereğince Elde Edilmiş Edimi Geri Verme Yükümü”, Prof. Dr. Necip KOCAYUSUFPAŞAOĞLU İçin Armağan, Ankara 2004, s. 195-207.
- SEROZAN Rona, Medeni Hukuk: Genel Bölüm - Kişiler Hukuku, 4. bs., İstanbul 2013. (SEROZAN, Medeni Hukuk)
- SEROZAN Rona, Borçlar Hukuku Genel Bölüm C. 3: İfa - İfa Engelleri - Haksız Zenginleşme, 6. bs., İstanbul 2014. (SEROZAN, İfa ve Engelleri)
- SEROZAN Rona, Eşya Hukuku I, 3. bs., İstanbul 2014. (SEROZAN, Eşya Hukuku)

- SEROZAN Rona/BAYSAL Başak/SANLI Kerem Cem, Türk Borçlar Hukuku Özel Bölüm, 4. bs., İstanbul 2019.
- SEROZAN Rona/ENGİN Baki İlkay, Miras Hukuku ve Uygulama Çalışmaları, 6. bs., Ankara 2019.
- SİRMEN Lâle, Alacak Rehni, Ankara 1989. (SİRMEN, Alacak Rehni)
- SİRMEN Lâle, Türk Özel Hukukunda Şart, Ankara 1992.
- SİRMEN A. Lâle, Eşya Hukuku, Ankara 2013.
- SOERGEL Hans Theodor/ECKERT Hans-Werner, Bürgerliches Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Bd. 7: Schuldrecht 5: §§ 481-534, Red. Hans-Werner ECKERT/Achim SAIFERT, 13. A., Stuttgart 2014.
- SOERGEL Hans Theodor/GSELL Beate, Bürgerliches Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Bd. 5/2: Schuldrecht 3/2: §§ 320-327, Red. Manfred WOLF, 13. A., Stuttgart 2005.
- SOGO Miguel, Zahlungsunfähigkeit im Vertragsverhältnis, Zürich 2015,
- SPIRIG Eugen, Zürcher Kommentar, Bd./Nr. V/1k, Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Obligationenrecht, Kommentar zur 1. und 2. Abteilung (Art. 1-529 OR), Die Abtretung von Forderungen und die Schuldübernahme, Erste Lieferung, Art. 164-174 OR, Hrsg. Peter GAUCH, 3. A., Zürich 1993. (SPIRIG, ZK)
- SPIRIG Eugen, "Zur Kausalität der Abtretung", SJZ, 96/2000, s. 7-9.
- STAUB Hermann, "Die positiven Vertragsverletzungen", Rudolf von Jhering Culpa in contrahendo - Hermann Staub Die Positiven Vertragsverletzungen - mit einem Nachwort von Eike SCHMIDT, Bad Homburg v. D. H. - Berlin - Zürich 1969, s. 93-130.
- von STAUDINGER Julius/CHIUSI Tiziana J., J. von Staudingers Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Buch 2: Recht der Schuldverhältnisse §§ 516-535 (Schenkungsrecht), Red. Michael MARTINEK, Neubearbeitung, Berlin 2013.
- von STAUDINGER Julius/BECKMANN Roland Michael, J. von Staudingers Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Buch 2: Recht der Schuldverhältnisse §§ 433-480 (Kaufrecht), Red. Michael MARTINEK, Neubearbeitung, Berlin 2014.

- Study Group on a European Civil Code and Research Group on EC Private Law (Acquis Group), Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law Draft Common Frame of Reference (DCFR), Outline Edition, Munich 2009.
- SULUK Cahit/KARASU Rauf/NAL Temel, Fikri Mülkiyet Hukuku, 2. bs., Ankara 2018.
- SUNGURBEY İsmet, Borç İkrarı ve Borç Vaadi, İstanbul 1957.
- SURLU Mehmet Handan, Açıklamalı - İçtihatlı Taşınmaz Satış Vaadi Satış Vaadine Dayalı Tapu İptali - Tescil ve El Atmanın Önlenmesi Davaları, 3. bs., Ankara 2014.
- SÜRAL Ceyda, Uluslararası Ticari Sözleşmelere Uygulanacak Hukuk Olarak UNIDROIT Prensipleri, İzmir 2008.
- ŞAFAK Ali, "Alacağın Temliki", Alacağın Temliki (Devri), Ed. Ali ŞAFAK, Ankara 2017, s. 25-42.
- ŞAFAK Ali, Bir İnançlı İşlem Türü Olarak Teminat Amaçlı Alacağın Temliki, 2. bs., Ankara 2017. (ŞAFAK, Teminat Amaçlı Temlik)
- ŞAFAK Ali, "Teminat Amaçlı Alacağın Temlikinin Diğer Teminatlar Arasındaki Yeri ve Benzer İşlemlerden Ayırt Edilmesi", THD, C. 12, S. 129, 2017, s. 115-126.
- ŞAHİNİZ C. Salih, "Alacağın Temlikinde Sözleşme ile Kararlaştırılan Temlik Sınırlama (Kısıtlama) ve Yasakları", EÜHFD, C. X, S. 3-4 2006, s. 495-520. (ŞAHİNİZ, Sınırlama ve Yasaklar)
- ŞAHİNİZ C. Salih, Tacirler Arası Ticari Satımlarda Satıcının Ayıplı İfadan (Ayıplı Mal Tesliminden) Sorumluluğu, Ankara 2008.
- ŞANLI Cemal, "Konişmentonun Devri, Alacağın Temliki ve "Perdeyi Kaldırma Teorisi" Uygulamasında Sözleşmede Yer Alan Tahkim Şartının Konişmentoyu Devralan, Alacağı Temellük Eden ve Perdenin Arkasında Kalan Bakımından Geçerliliği Sorunu", MHMÖHB, C. 22, S. 2, 2002, s. 773-789.
- ŞENOCAK Zarife, Borçlunun İfa Yardımcılarından Dolayı Sorumluluğu, Ankara 1995.
- TAHİROĞLU Bülent, Roma Borçlar Hukuku, İstanbul 2005.
- TANDOĞAN Halûk, "Hapis Hakkının Temliki", AÜHFD, C. 11, S. 3, 1954, s. 222-230.
- TANDOĞAN Halûk, Garanti Mukavelesi (Mahiyeti ve Benzeri Hukukî Münasebetlerden Tefriki), Ankara 1959. (TANDOĞAN, Garanti)

- TANDOĞAN Halûk, Kusura Dayanmayan Sözleşme Dışı Sorumluluk Hukuku, Ankara 1981. (TANDOĞAN, Sorumluluk Hukuku)
- TANDOĞAN Halûk, Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, C. 2, 2. bs., Ankara 1982. (TANDOĞAN, Özel Borç İlişkileri C-2).
- TANDOĞAN Halûk, Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri C. I/1, 6. bs., İstanbul 1990. (TANDOĞAN, Özel Borç İlişkileri C-I/1)
- TANDOĞAN Halûk, Türk Mes'uliyet Hukuku (Akit Dışı ve Akdi Mes'uliyet), 1961 yılı birinci basıdan tıpkı bası, İstanbul 2010. (TANDOĞAN, Mes'uliyet)
- TAŞATAN Caner, "Manevi Tazminat İsteminin Devrine Getirilen Yasal Sınırlamanın Yerindeliği", Sorumluluk Hukuku Seminerler 2016, İstanbul 2016, s. 471-485.
- TEK Gülen Sinem, Ulaşım Araçlarının İpoteği, İstanbul 2012.
- TEKİNAY Selâhattin Sulhi, Menkul Mülkiyeti ve Sınırlı Aynî Haklar, (Eşya Hukuku II/3), İstanbul 1994.
- TEKİNAY Selâhattin Sulhi/AKMAN Sermet/BURCUOĞLU Halûk/ALTOP Atillâ, Eşya Hukuku, C. 1, 5. bs., İstanbul 1989.
- TEKİNAY Selâhattin Sulhi/AKMAN Sermet/BURCUOĞLU Halûk/ALTOP Atillâ, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 7. bs., İstanbul 1993. (TEKİNAY/AKMAN/BURCUOĞLU/ALTOP, Borçlar Hukuku)
- TERCIER Pierre/PICHONNAZ Pascal/DEVELİOĞLU H. Murat, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, İstanbul 2016.
- TİFTİK Mustafa, "Borç Sözleşmelerinin İrade Sakatlığı Sebebiyle İptalinde Uğrılan Zararların Tazmini", EÜHFD, C. X, S. 3-4, 2006, s. 397-417.
- TİRYAKİ Betül, "Factoring İşlemi ve Factoring İşleminin Hukuki Niteliği", DEÜHFD, C. 8, S. 2, 2006, s.189-214.
- TITZE Heinrich, Die Unmöglichkeit der Leistung nach deutschem bürgerlichen Recht, Leipzig 1900.
- TOPUZ Seçkin/CANBOLAT Ferhat, "Türk - İsviçre ve Alman Borçlar Hukukunda İmkânsızlığın Düzenlenişi", AÜHFD, C. 57, S. 3, 2008, s. 673-718.
- TÖRÜNER Ekrem, "Takip Konusu Alacağın Temliki", ABD, Y. 50, S. 4, 1993, s. 605-608.
- TUĞ Adnan, Türk Özel Hukukunda Şekil, 2. bs., Konya 1994.
- TUNÇ Ramazan, "İfa İmkansızlığı", YD, C. 28, S. 1-2, 2002, s. 104-122.

- TUNÇOMAĞ Kenan, Türk Hukukunda Cezaî Şart, İstanbul 1963. (TUNÇOMAĞ, Cezaî Şart)
- TUNÇOMAĞ Kenan, Borçlar Hukuku Dersleri Özel Borç İlişkileri (Akdin Muhtelif Nev'ileri), C. II, İstanbul 1967. (TUNÇOMAĞ, Özel Borç İlişkileri)
- TUNÇOMAĞ Kenan, Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. I, 6. bs., İstanbul 1976. (TUNÇOMAĞ, Borçlar Genel)
- TUOR Peter/SCHNYDER Bernhard/SCHMID Jörg/RUMO-JUNGO Alexandra, Das Schweizerische Zivilgesetzbuch begründet von Peter Tuor, 13. A., Zürich 2010.
- TURAN BAŞARA Gamze, "Borçlunun Sorumlu Olmadığı Sonraki İmkânsızlık Sebebiyle Borcun Sona Ermesi", ÇUJL, C. 7, S. 1, 2010, s. 1-22. (TURAN BAŞARA, İmkânsızlık)
- TURAN BAŞARA Gamze, "Türk Borçlar Kanunuyla Getirilen Yeni Bir Müesese: Borca Katılma", AÜHFD, 63 (2), 2014, s. 419-447.
- TÜRKER Erhan, "Akitlerde Şekil", EİTİAD, C. 8, S. 1, 1972, s. 243-259.
- TÜRKMEN Ahmet, "Tüketici İşlemlerinde Ayıplı Mal ve Hizmetten Doğan Seçimlik Hakların Tabi Olduğu Zamanaşımı ve Bunun Garanti Taahhütleriyle İlişkisi", DEÜHFD: Prof. Dr. Hakan PEKCANITEZ'e Armağan, C. 16, 2014, s. 3389-3448.
- ULUSAN İlhan, "Culpa in Contrahendo Üstüne", Prof. Dr. Ümit Yaşar DOĞANAY'ın Anısına Armağan, C. I, İstanbul 1982, s. 277-319.
- ULUSAN İlhan, Medenî Hukukta Fedakârlığın Denkleştirilmesi İlkesi ve Uygulama Alanı, 2. bs., İstanbul 2012. (ULUSAN, Fedakârlığın Denkleştirilmesi)
- UNBERATH Hannes, Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Bd. 1: § § 1-610 - CISG, Hrsg. Heinz Georg BAMBERGER/Herbert ROTH, 2. A., München 2007.
- UMUR Ziya, Roma Hukuku Ders Notları, 3. bs., İstanbul 1999.
- UNIDROIT International Institute for the Unification of Private Law, UNIDROIT Principles of International Commercial Contracts 2016, Rome 2016.
- UYANIK Yüce, "Factoring Sözleşmesi", Akdeniz ÜHFD, C. 4, S. 2, 2014, s. 159-178.
- UYANIK R. Yüce, "Dünyada ve Türkiye'de Factoring Tanımı", GÜSBD, C. 2, S. 3, 2015, s. 23-40.

- UYGUR Turgut, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu Şerhi, C. 1: Madde 1 - 236, 3. bs., Ankara 2013.
- UZUN Mükrem, "Kamu İdarelerinin Borçlu Taraf Olarak Yer Aldığı Sözleşmelerde Alacağın Temliki", SD, 80/2011, s. 3-31.
- ÜÇER Mehmet, "Roma Hukuku'nda ve Karşılaştırmalı Hukukta Alacağın Temliki", AÜHFD, C. 54, S. 3, 2005, s. 397-443.
- ÜNAL Mehmet/BAŞPINAR Veysel, Şekî Eşya Hukuku, 9. bs., Ankara 2017.
- ÜNLÜTEPE Mustafa, "Taşınır Satış Sözleşmesinde Satıcının Ayıptan Sorumluluğu Bakımından Gözden Geçirme ve Bildirim Külfetinin Yerine Getirilmesinin Tabi Olduğu Süreler", MÜHFHAD, C. 24, S. 1, 2018, s. 296-335.
- VARDAR HAMAMCIOĞLU Gülşah, Medenî Hukuk'ta Tasarruf İşlemi Kavramı, İstanbul 2014.
- (VELİDEDEOĞLU) Hıfzı Veldet, "Umumî Bakımdan Zarar ve Tazminat", Ebül'ula Mardin'e Armağan, İstanbul 1944, s. 739-758.
- VELİDEDEOĞLU H. V./KAYNAR Reşat, Türk Borçlar Kanununa Göre Borçlar Hukuku Umumi Hükümler, 3. bs., İstanbul 1960.
- VOGT Nedim Peter, Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, Hrsg. Heinrich HONSELL/Nedim Peter VOGT/Wolfgang WIEGAND, 2. A., Basel - Frankfurt am Main 1996.
- von der CRONE Hans Caspar, "Zession: kausal oder abstrakt?", SJZ, 93/1997, s. 249-260.
- von JHERING Rudolf, "culpa in contrahendo oder Schadensersatz bei nichtigen oder nicht zur Perfection gelangten Verträgen", Rudolf von Jhering Culpa in contrahendo - Hermann Staub Die Positiven Vertragsverletzungen mit einem Nachwort von Eike SCHMIDT, Bad Homburg v. D. H. - Berlin - Zürich 1969, s. 7-91.
- von TUHR Andreas/ESCHER Arnold, Allgemeiner Teil des Schweizerischen Obligationenrechts, Bd. II (mit Supplement), 3. A., Zürich 1984.
- von TUHR Andreas/PETER Hans, Allgemeiner Teil des Schweizerischen Obligationenrechts, Bd. I (mit Supplement), 3. A., Zürich 1984.
- WAGNER Eric, Studien zum Recht der Unmöglichkeit, Baden-Baden 2007.
- WAHL Friedrich, Schuldnerverzug: Bürgerliches Gesetzbuch - Rechtssystematik und Schuldrechtsreform, Berlin 1998.

- WALCH Mathias, *“Abstraktions- und Kausalitätsprinzip bei der Forderungsabtretung”*, AJP, 2015, s. 1006-1011.
- WEBER Rolf H., Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, Hrsg. Heinrich HONSELL/Nedim Peter VOGT/Wolfgang WIEGAND, 2. A., Basel - Frankfurt am Main 1996.
- WEHRLI Thomas, *Die vertragliche Abtretung von Forderungen*, Bern 1993.
- WEILER Frank, *Schuldrecht Allgemeiner Teil*, 2. A., Baden - Baden 2014.
- WEINGART Denise, Orell Füssli Kommentar, OR Kommentar Schweizerisches Obligationenrecht, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.
- WENDTLAND Holger, *“Yeni Alman Borçlar Hukuku”*, Prof. Dr. Ergun ÖZSUNAY’a Armağan, Çev. Mustafa AKSU, İstanbul 2004, s. 353-366.
- WENGER Thomas J., Orell Füssli Kommentar, ZGB Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.
- WESTERMANN Harm Peter, *Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch*, Bd. 3: Schuldrecht - Besonderer Teil §§ 433-610, Red. Wolfgang KRÜGER/Harm Peter WESTERMANN, 6. A., München 2012.
- WESTERMANN Harm Peter/BYDLINSKI Peter/WEBER Ralph, *BGB - Schuldrecht Allgemeiner Teil*, 8. A., Heidelberg - München - Landsberg - Frechen - Hamburg 2013.
- WIEGAND Wolfgang, *“Kreditsicherung und Rechtsdogmatik”*, Berner Festgabe zum Schweizerischen Juristentag 1979, Hrsg. Eugen BUCHER/Peter SALADIN, Bern - Stuttgart 1979, s. 283-308. (WIEGAND, *Kreditsicherung*)
- WIEGAND Wolfgang, *“Fiduziarische Sicherungsgeschäfte”*, ZBJV, 116/1980, s. 537-567. (WIEGAND, *Sicherungsgeschäfte*)
- WIEGAND Wolfgang, Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, Hrsg. Heinrich HONSELL/Nedim Peter VOGT/Wolfgang WIEGAND, 2. A., Basel - Frankfurt am Main 1996. (WIEGAND, BSK)
- WIELAND C., *Kanunu Medenîde Aynî Haklar*, Çev. İ. Hakkı KARAFaki, Ankara 1946.
- WUFFLI Daniel, Orell Füssli Kommentar, OR Kommentar Schweizerisches Obligationenrecht, Hrsg. Jolanta KREN KOSTKIEWICZ u. a., 3. A., Zürich 2016.

- YALMAN Süleyman, *“Edime Uygun İfa Kuralının İstisnaları”*, Prof. Dr. Halil CİN’e Selçuk Üniversitesinde 10. Hizmet Yılı Armağanı, Konya, 1995, s. 495-512. (YALMAN, *İstisnalar*)
- YALMAN Süleyman, *Türk - İsviçre Hukukunda Sözleşme Görüşmelerinden Doğan Sorumluluk*, Ankara 2006.
- YAVUZ Cevdet, *Satıcının Satılanın (Malın) Ayıplarından Sorumluluğu*, İstanbul 1989. (YAVUZ Cevdet, *Satıcının Sorumluluğu*)
- YAVUZ Cevdet, *“Meslekten Satıcının Ayıptan Sorumluluğu”*, İMÜHFD, C. 6, S. 2, 2019, s. 107-132.
- YAVUZ Nihat, *Ayıplı İfa*, 2. bs., Ankara 2010. (YAVUZ Nihat)
- YAVUZ Cevdet/ACAR Faruk/ÖZEN Burak, *Borçlar Hukuku Dersleri (Özel Hükümler)*, 15. bs., İstanbul 2018.
- YENER Mehmet Deniz, *“Alacağı Devredenin Garanti Sorumluluğu ve 6098 Sayılı Borçlar Kanunu ile Yapılan Değişiklikler”*, FAÇD, C. 3, S. 5, 2011, s. 65-75.
- YENİOCAK UMUT, *6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun Getirdiği Yenilikler ve Değişiklikler*, 2. bs., Ankara 2013.
- YILDIRIM Abdulkerim, *Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 4. bs., Ankara 2016. (YILDIRIM Abdulkerim)
- YILDIRIM Mustafa Fadıl, *Borçlar Hukukuna Göre Sözleşmenin Kuruluşunda Hile*, Ankara 2002. (YILDIRIM, Mustafa Fadıl, *Hile*)
- YILDIRIM Mustafa Fadıl, *“Satım Sözleşmesindeki Ayıba Karşı Tekeffül Hükümleri ile İrade Sakatlığı Hali Olarak Hile (BK. m. 28) Hükmü Arasındaki İlişki”*, Prof. Dr. Fikret EREN’e Armağan, Ankara 2006, s. 965-985.
- YILDIRIM M. Fadıl, *“Satıcının Zapta Karşı Tekeffül Sorumluluğu Bakımından 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun 216. Maddesi Nasıl Okunmalıdır?”*, GÜHFD, C. XVII, S. 1-2, 2013, s. 1049-1059.
- YILDIRIM M. Fadıl/BAŞPINAR Veysel, *“Doktrin ve Uygulama Açısından Türk - İsviçre Hukukunda Doğrudan Doğruya ve Dolaylı Zarar Ayrımı”*, Prof. Dr. Bilge ÖZTAN’a Armağan, Ankara 2008, s. 1093-1125.
- YILDIRIM Turan v.d., *İdare Hukuku*, Güncellenmiş 6. bs., İstanbul 2016.
- YILDIZ PORTAKAL Seda, *6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’na Göre Borca Katılma*, İstanbul 2016.

- YILMAZ Hamdi, “Sözleşme Görüşmelerinde Kusur “Culpa in Contrahendo” ve Sorumluluğun Hukuksal Niteliğinde Yeni Görüşler”, YD, C. 11, S. 3, 1985, s. 234-252.
- YILMAZ Orhan, “Çekişmesiz Yargı İşlerinde Görevli Mahkeme”, İBD, C. 86, S. 1, 2012, s. 3-14.
- YILMAZ Süleyman/PINAR Hamdi, “İnançlı İşlemlerin Muvazaalı İşlemlerle Karşılaştırılması Üzerine Bir Değerlendirme”, AÜHFD, C. 68 S. 4, 2019, s. 959-998.
- YÜCE Melek Bilgin, Garanti Sözleşmesinin Bir Türü Olarak Üçüncü Kişinin Fiilini Taahhüt Sözleşmesi, İstanbul 2007.
- YÜCE Melek Bilgin, “Satış Sözleşmesinde Ayıptan Dolayı Sorumluluğun Şartları ve Alıcının Seçimlik Hakları”, MÜHFHAD, Özel Hukuk Sempozyumu Özel Sayısı: 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi Sempozyumu (3-4 Haziran 2011), Sempozyum No: III, Prof. Dr. Cevdet YAVUZ’a Armağan, 2. bs., İstanbul 2012, s. 377-413. (YÜCE, Ayıp)
- YÜNLÜ Semih, “Türk Borçlar Kanunu Hükümlerince Satıcının Ayıp Sorumluluğu Bakımından Alıcının Külfetleri”, MÜHFHAD, C. 25, S. 1, 2019, s. 329-359. (YÜNLÜ, Ayıp)
- YÜNLÜ Semih, “Zapt Sorumluluğu ve Diğer Hukuki İmkanlarla Karşılaştırılması”, DÜHFD, C. 24, S. 40, 2019, s. 139-180. (YÜNLÜ, Zapt)
- ZELLWEGER-GUTKNECHT Corinne, Die Gewähr: Risikoverantwortlichkeit als Anspruchsgrund zwischen Verschuldenshaftung und Gefahrtragung, Bern 2007.
- ZEVKLİLER Aydın/GÖKYAYLA Emre, Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 12. bs., Ankara 2013.
- ZIEGLER Antje, Die anfängliche Unmöglichkeit der Leistung in der schweizerischen Lehre, Bern 1992.
- ZIMMERMANN Reihhard, “Kodifikasyon – Avrupa Ortak Satım Hukuku Arifesinde Kıta Avrupası Deneyimlerinin Değerlendirilmesi-”, Çev. Ece BAŞ SÜZEL/Meliha Sermin PAKSOY, İÜHFM, C. 73, S. 2, 2015, s. 409-436.

ÇEVİRİM İÇİ KAYNAKLAR

Hukuk Türk

<https://www.bddk.org.tr>

<http://relevancy.bger.ch>

<http://www.servat.unibe.ch>

<https://www.trans-lex.org>

<https://www.unidroit.org>

<https://www.gerichte-zh.ch>

Kazancı - İçtihat ve Bilgi Bankası

LEXPERA

SWISSLEX

Zeki GÖZÜTOK

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Üyesi

Adem ALBAYRAK

Yargıtay15. Hukuk Dairesi Üyesi

**ALFABETİK
MEDENİ USUL
EL KİTABI**

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Alfabetik Medeni Usul El Kitabı

Zeki Gözütok – Adem Albayrak

Hukuk Yayınları Dizisi – 2749

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 44 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.
Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB
Tel. 0312 395 8 500-501
www.ozdogandigital.com
Sertifika no. 17021

KAYNAKLAR

AKBULUT Olgun

Resmi Dil ve Anayasalarda Düzenlenişi, Ankara Barosu Dergisi 2012/3

AKINCI Ziya

Milletlerarası Özel Hukuk (2020), Vedat Kitapçılık

AKKAN Mine

Pekcanitez Usul, Medeni Usul Hukuku, 15. Bası (2017) Oniki Levha Yayıncılık

ALBAYRAK Adem

Albayrak Adem, Gözütok Zeki, Hukuk Yargılamasında Duruşma Yönetimi (2019) Adalet Yayınevi (Ortak Eser)

ALBAYRAK Adem

Albayrak Adem, Hukukta İstinaf Uygulaması 3. baskı (2017) Adalet Yayınevi

ALBAYRAK Adem

Albayrak Adem, Koçyiğit İlker, Sorularla Arabuluculuk Sınavına Hazırlık, 1. baskı (2019) Adalet Yayınevi

ALBAYRAK Adem

İhtiyati Tedbir (2017) Adalet Yayınevi

ARSLAN Ramazan

Arslan Ramazan, Yılmaz Ejder, Taşpınar Sema Ayvaz, Medeni Usul Hukuku (2016) Yetkin Yayınevi

ARSLAN Ramazan

Kuru Baki, Arslan Ramazan, Yılmaz Ejder, Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı 22. baskı (2011) Yetkin Yayınevi

ASLAN Leyla AKYOL

Medeni Usul Hukukunda Davadan Feragat (2011) Yetkin Yayınları

ATALAY Oğuz

Pekcanitez Usul, Medeni Usul Hukuku, 15. Bası (2017) Oniki Levha Yayıncılık

ATALAY Oğuz

Pekcanitez Hakan, Atalay Oğuz, Özkes Muhammet, Medeni Usul Hukuku, 13. Bası (2012), Yetkin Yayınları

ATALI Murat

Atalı Murat, Ermenek İbrahim, Erdoğan Ersin, Medeni Usul Hukuku, 2. Baskı (2019), Yetkin Yayınevi (Ortak Eser)

AYDOĞAN Bahri

Balcı Mesut, Soner Birol, Aydoğan Bahri, Yener Ahmet, İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarından Kaynaklanan Tazminat Davalarında Görev ve Yetki, 2018, Yetkin Yayınevi (Ortak Eser)

AYHAN Rıza

Ayhan Rıza, Çağlar Hayrettin, Ticari İşletme Hukuku Genel Esaslar, 10. Baskı (2017) Yetkin Yayınları (Ortak Eser)

AYVAZ Sema TAŞPINAR

Arslan Ramazan, Yılmaz Ejder, Taşpınar Sema Ayvaz, Medeni Usul Hukuku (2016) Yetkin Yayınevi

BALCI Mesut

Balcı Mesut, Soner Birol, Aydoğan Bahri, Yener Ahmet, İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarından Kaynaklanan Tazminat Davalarında Görev ve Yetki, 2018, Yetkin Yayınevi (Ortak Eser)

BOZTAŞ Nevzat

Türk Medeni Usul Hukukunda İstinaf (... Temmuz 2020 Tarih ve 7251 Sayılı Kanunla Yapılan Değişikliklerle), 2020, Aristo Yayınevi,

BOZTAŞ Nevzat

İlk Derece Mahkemesi kararlarının Eksik Tahkikat veya Gerekçesizlik Nedeniyle istinaf Mahkemesince Kaldırılması Meselesi, Medeni Usul ve İcra iflas Hukuku Dergisi (2017/2)

BÖRÜ Levent

Görgün L. Şanal, Börü Levent, Toraman Barış, Kodakoğlu Mehmet, Medeni Usul Hukuku 9. Baskı (2020), Yetkin Yayınevi (Ortak Eser)

BUDAK Ali Cem

Budak Ali Cem, Karaaslan Varol, Medeni Usul Hukuku, 4. Baskı (2020), Adalet Yayınevi, (Ortak Eser)

BUYURGAN Erdoğan

Buyurgan Erdoğan, Karabağ Emel, Açıklamalı İçtihatlı Kamulaştırma Kamulaştırmaz El Atma ve İmar Mevzuatından Kaynaklanan Davalar, 2020, Yetkin Yayınevi (Ortak Eser)

ÇAĞLAR Hayrettin,

Ayhan Rıza, Çağlar Hayrettin, Ticari İşletme Hukuku Genel Esaslar, 10. Baskı (2017) Yetkin Yayınları (Ortak Eser)

ERDOĞAN Ersin

Atalı Murat, Ermenek İbrahim, Erdoğan Ersin, Medeni Usul Hukuku, 2. Baskı (2019), Yetkin Yayınevi (Ortak Eser)

ERDÖNMEZ Güray

Pekcanitez Usul, Medeni Usul Hukuku, 15. Bası (2017) Oniki Levha Yayıncılık

ERMENEK İbrahim

Atalı Murat, Ermenek İbrahim, Erdoğan Ersin, Medeni Usul Hukuku, 2. Baskı (2019), Yetkin Yayınevi (Ortak Eser)

ESEN Emre

Hukuk Usulüne Dair La Haye Sözleşmesi Kapsamında Yabancı Tüzel Kişilerin Teminat Yükümlülüğünden Muafiyeti, İÜHFD Cilt 9, sayı 2018/1

GENÇCAN Ömer Uğur

Boşanma Usul Hukuku Bilimsel Açıklama Yargıtay Uygulaması 3. baskı (2019), Yetkin Yayınevi

GENÇCAN Ömer Uğur

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Yorumu 2013, Yetkin Yayınevi

GÖRGÜN L. Şanal

Görgün L. Şanal, Börü Levent, Toraman Barış, Kodakoğlu Mehmet, Medeni Usul Hukuku 9. Baskı (2020), Yetkin Yayınevi (Ortak Eser)

GÖZLER Kemal

İnsan Hakları Hukuku, 2. Baskı (2018), Ekin Basım Yayın Dağıtım

GÖZÜTOK Zeki,

Hukuk Davalarında Hüküm Kurma Esasları ve Gerekçe, 2. baskı (2018) Adalet Yayınevi

GÖZÜTOK Zeki

Hukuk Davalarında İstinaf ve Temyiz Uygulama Rehberi 2. baskı (2017) Adalet Yayınevi

GÖZÜTOK Zeki

Albayrak Adem, Gözütok Zeki, Hukuk Yargılamasında Duruşma Yönetimi (2019) Adalet Yayınevi (Ortak Eser)

GÖZÜTOK Zeki

Faiz Hukuku - Yeni Kanunlara Göre Güncellenmiş Açıklamalı İçtihatlı 3. baskı (2015) Bilge Yayınevi

GÖZÜTOK Zeki

Öztürk Muammer, Gözütok Zeki, Usul ve Esaslarıyla Eser Sözleşmesi Uygulaması 2. Baskı (2018) Yetkin Yayınevi (Ortak Eser)

GRASSİNGER E. Gülçin Elçin

Çocuğun Menfaati Gereği Görüşünün Alınmaması Gereken Durumlar, Prof. Dr. Rona Serozan'a Armağan (2010) 12 Levha Yayıncılık (Ortak Eser, Editör / Baki İlkey ENGİN)

GÜMÜŞ Mustafa Alper

Türk Medeni Hukukunda Kayyımlik (2006) Vedat Kitapçılık

HANAĞASI Emel

Davada Menfaat, (2009) Yetkin Yayınları

HİRŞ E. Ernst

Pratik Hukukta Metot, Güncellenmiş 8. Basıdan Tıpkı Basım, 2018, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü

İNCEOĞLU Sibel

Adil Yargılanma Hakkı, Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru El kitapları Serisi-4 Nisan 2018, Avrupa Konseyi Ankara Program Ofisi

KAR Bektaş

İş Yargılaması Usulü, 2. Baskı (2019), Yetkin Yayınevi

KARAASLAN Varol

Budak Ali Cem, Karaaslan Varol, Medeni Usul Hukuku, 4. Baskı (2020), Adalet Yayınevi, (Ortak Eser)

KARABAĞ Emel

Buyurgan Erdoğan, Karabağ Emel, Açıklamalı İçtihatlı Kamulaştırma Kamulaştırmaz El Atma ve İmar Mevzuatından Kaynaklanan Davalar, 2020, Yetkin Yayınevi (Ortak Eser)

KARAMERCAN Fatih

Medeni Usul Hukukunda Tanık ve Tanıklık, Ankara Barosu Dergisi 2018/3

KOÇYİĞİT İlker

Albayrak Adem, Koçyiğit İlker, Sorularla Arabuluculuk Sınavına Hazırlık, 1. baskı (2019) Adalet Yayınevi

KODAKOĞLU Mehmet

Görgün L. Şanal, Börü Levent, Toraman Barış, Kodakoğlu Mehmet, Medeni Usul Hukuku 9. Baskı (2020), Yetkin Yayınevi (Ortak Eser)

KORKMAZ Hülya Taş

Pekcanitez Hakan, Korkmaz Hülya Taş (Paragraf Yazarları), Pekcanitez Usul, Medeni Usul Hukuku, 15. Bası (2017) Oniki Levha Yayıncılık

KURTOĞLU Tülin

Özel Hukukta İstinaf Denetimi ve Yargılaması, 2017, Yetkin Yayınevi

KURU Baki

Kuru Baki, İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku (2016) Legal Yayınevi

KURU Baki

Hukuk Muhakemeleri Usulü, 5. baskı (1991)

KURU Baki

Hukuk Muhakemeleri Usulü, 6. baskı (2001) Demir Demir Yayıncılık

KURU Baki

İcra ve İflas Hukuku El Kitabı, 2. Baskı (2013), Adalet Yayınevi

KURU Baki

Kuru Baki, Arslan Ramazan, Yılmaz Ejder, Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı 22. baskı (2011) Yetkin Yayınevi

MUŞUL Timuçin

Tebliğat Hukuku, 7. Baskı (2018), Adalet Yayınevi

NOMER Ergin

Devletler Hususi Hukuku 22. Baskı (2017) Beta Yayın ve Dağıtım

NOMER Ergin

Milletlerarası Usul Hukuku 2. Baskı (2018) Beta Yayın ve Dağıtım

OĞUZMAN Kemal

Oğuzman Kemal, Seliçi Özer, Özdemir Saibe Oktay, Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler) 17. Bası (2018), Filiz Kitabevi

ÖZDEMİR Saibe OKTAY

Oğuzman Kemal, Seliçi Özer, Özdemir Saibe Oktay, Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler) 17. Bası (2018), Filiz Kitabevi

ÖZDEMİR Saibe Oktay

Boşanma davalarında Çocuklara İlişkin Kararlar Bakımından Çocuğun Dinlenme Hakkı, Prof Dr. Hüseyin Hatemi'ye Armağan (İstanbul 2009)

ÖZEKES Muhammet

Pekcanitez Usul, Medeni Usul Hukuku, 15. Bası (2017) Oniki Levha Yayıncılık

ÖZEKES Muhammet

Pekcanıtez Hakan, Atalay Oğuz, Özekes Muhammet, Medeni Usul Hukuku, 13. Bası (2012), Yetkin Yayınları

ÖZTÜRK Muammer

Öztürk Muammer, Gözütok Zeki, Usul ve Esaslarıyla Eser Sözleşmesi Uygulaması 2. Baskı (2018) Yetkin Yayınevi (Ortak Eser)

PEKCANİTEZ Hakan

Pekcanıtez Usul, Medeni Usul Hukuku, 15. Bası (2017) Oniki Levha Yayıncılık

PEKCANİTEZ Hakan

Pekcanıtez Hakan, Korkmaz Hülya Taş (Paragraf Yazarları), Pekcanıtez Usul, Medeni Usul Hukuku, 15. Bası (2017) Oniki Levha Yayıncılık

PEKCANİTEZ Hakan

Pekcanıtez Hakan, Yeşilırmak Ali (Paragraf Yazarları), Pekcanıtez Usul, Medeni Usul Hukuku, 15. Bası (2017) Oniki Levha Yayıncılık

PEKCANİTEZ Hakan

Pekcanıtez Hakan, Atalay Oğuz, Özekes Muhammet, Medeni Usul Hukuku, 13. Bası (2012), Yetkin Yayınları

SAKMAR ATA

Yabancı İlamların Türkiye'deki Sonuçları İstanbul Fakülteler Matbaası 1982

SELİÇİ Özer

Oğuzman Kemal, Seliçi Özer, Özdemir Saibe Oktay, Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler) 17. Bası (2018), Filiz Kitabevi

SONER Birol

Balcı Mesut, Soner Birol, Aydoğan Bahri, Yener Ahmet, İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarından Kaynaklanan Tazminat Davalarında Görev ve Yetki, 2018, Yetkin Yayınevi (Ortak Eser)

ŞANLI Cemal

Milletlerarası Özel Hukuk (2014) Vedat Kitapçılık

ŞİRİN Tolga

Bireysel Başvuru Usul Hukuku, Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru El Kitapları Serisi-7 Aralık 2018, Avrupa Konseye Ankara Program Ofisi

TANRIVER Süha

Medeni Usul Hukuku (2016) Yetkin Yayınları

TORAMAN Barış

Görgün L. Şanal, Börü Levent, Toraman Barış, Kodakoğlu Mehmet, Medeni Usul Hukuku 9. Baskı (2020), Yetkin Yayınevi (Ortak Eser)

YARDIMCI Emre Taner

Hukuk Yargılamasında Somutlaştırma Yükü (2017) Oniki Levha Yayıncılık

YENER Ahmet

Balcı Mesut, Soner Birol, Aydoğan Bahri, Yener Ahmet, İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarından Kaynaklanan Tazminat Davalarında Görev ve Yetki, 2018, Yetkin Yayınevi (Ortak Eser)

YEŞİLİRMAK Ali

Pekcanıtez Hakan, Yeşilirmak Ali (Paragraf Yazarları), Pekcanıtez Usul, Medeni Usul Hukuku, 15. Bası (2017) Oniki Levha Yayıncılık

YILMAZ Ejder

Arslan Ramazan, Yılmaz Ejder, Taşpınar Sema Ayvaz, Medeni Usul Hukuku (2016) Yetkin Yayınevi

YILMAZ Ejder

Kuru Baki, Arslan Ramazan, Yılmaz Ejder, Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı 22. baskı (2011) Yetkin Yayınevi

Harun Mirsad GÜNDAY

ALIM HAKKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Alım Hakkı

Harun Mirsad Günday

Hukuk Yayınları Dizisi – 2995

Birinci Baskı : Kasım, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 04 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salimat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA^{*}

- Adıgüzel, Burak** : “Anonim Şirkette Rüçhan Hakkının Sınırlandırılması ve Kaldırılması”, *GÜHFD*, C.XVIII, S.1, Y.2014, 1-48.
- Adickes, Franz** : Zur Lehre Von Den Bedingungen Nach Römischem Und Heutigem Recht: Eine Vorarbeit Für Das Deutsche Civilgesetzbuch, de Gruyter Verlag, Berlin 1876.
- Akıncı, Şahin** : Borçlar Hukuku Bilgisi – Genel Hükümler, Gözden Geçirilmiş 11. Baskı, Sayram Yayınları, Konya 2019 (Kısaltılmışı: **Akıncı, Borçlar**).
- : Karşılaştırmalı Borçlar Hukuku: Özel Hükümler, Sayram Yayınları, Konya 2004 (Kısaltılmışı: **Akıncı, Karşılaştırmalı**).
- : Roma Hukuku Dersleri, 14. Baskı, Sayram Yayınları, Konya 2019 (Kısaltılmışı: **Akıncı, Roma Hukuku**).
- : 818 Sayılı BK ve 6098 Sayılı TBK ile Mukayeseli Roma Borçlar Hukuku, 11. Baskı, Sayram Yayınları, Konya 2020 (Kısaltılmışı: **Akıncı, Roma Borçlar**).
- Akipek, Jale/**
- Akıntürk, Turgut** : Eşya Hukuku, Beta Yayınevi, İstanbul 2009.
- Allgauer, Oskar** : Vorkaufs-, Rückkaufs- und Kaufsrecht nach dem schweizerischen Zivilgesetzbuches, H. R. Sauerländer & Co. Verlag, Aarau 1918.
- Altaş, Hüseyin** : Şekle Aykırılığın Olumsuz Sonuçlarının Düzeltilmesi, Yetkin Yayınevi, Ankara 1998.
- Antalya,**
- Osman Gökhan** : 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu’na Göre Borçlar Hukuku Genel Hükümler – Cilt 1, 1. Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul 2012.

---

* ipnotlarda adı geçen eserler, yazarlarının soyadları ile anılmıştır. Aynı yazarın birden fazla eserine yapılan atıflar ile aynı soyadı taşıyan yazarların eserlerine yapılan atıflar, kısaltılmış şekilleriyle parantez içerisinde gösterilmiştir.

Antalya,

Osman Gökhan/

Topuz, Murat

: Eşya Hukuku Cilt IV/1 – Tapu Sicili, Genişletilmiş 3. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2019.

Aral, Fahrettin/

Ayrancı, Hasan

: Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 11. Baskı, Yetkin Yayınevi, Ankara 2015.

Aschinger, Gerhard

: Börsenkrach und Spekulation - Eine ökonomische Analyse, 1. Auflage, Vahlen Verlag, München 1995.

Atay, Onuralp

: Anonim Şirkette Rüçhan Hakkı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2020.

Ateş, Derya

: Borçlar Hukuku Sözleşmelerinde Genel Ahlaka Aykırılık, Turhan Kitabevi, Ankara 2007.

Ayan, Mehmet

: Borçlar Hukuku (Genel Hükümler), 10. Baskı, Mimoza Yayınları, Konya 2015 (Kısaltılmışı: **Ayan, Borçlar**).

: Eşya Hukuku I Zilyetlik ve Tapu Sicili, Güncelleştirilmiş 11. Bası, Mimoza Yayınları, Konya 2014 (Kısaltılmışı: **Ayan, Tapu Sicili**).

: Eşya Hukuku II Mülkiyet, 9. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016 (Kısaltılmışı: **Ayan, Eşya Hukuku**).

Aybay, Aydın/

Hatemi, Hüseyin

: Eşya Hukuku, Gözden Geçirilmiş 4. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2014.

Aydın, Ramazan

: “Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminde Müşterek Mülkiyete Tabi Malın Paylaşımı”, Özel Hukukun Güncel Meseleleri Sempozyumu I – 18-19 Nisan 2018 (Kayseri), EÜHFSD, C.1, S.1, Y.2019, Adalet Yayınevi, Ankara 2019, 263-280.

Aydoğdu, Murat/

Kahveci, Nalan

: Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, İleri Kitabevi, İzmir 2013.

- Ayiter, Nurşin** : Eşya Hukuku Kısa Ders Kitabı, Savaş Yayınları, Ankara 1987.
- Ayrancı, Hasan** : Ön Sözleşme, Yetkin Yayınevi, Ankara 2006.
- Bak, Başak** : "Borsa Opsiyon Sözleşmesi", *AÜSBFD*, C.64, S.4, Y.2009, 39-75.
- Bamberger, Heinz Georg/
Roth, Herbert/
Hau, Wolfgang/
Poseck, Roman** : BRHP Bürgerliches Gesetzbuch Kommentar, Allgemeiner Teil Band 1 §§ 1-480, (Herausgegeben von Heinz Georg Bamberger/Wolfgang Hau/Herbert Roth/Roman Poseck), 4. Auflage, C.H. Beck Verlag, München 2019 (Kısaltılmışı: **BRHP**/...).
- Banz, Oliver** : Rechtsprobleme der Allfinanz: unter besonderer Berücksichtigung des Alternativen Risiko Transfers (ART), Diss. Zürich 1999.
- Barthold, Beat M./
Schilter, Irène** : Art. 135 Pflicht zur Unterbreitung des Angebots / F. - I. (Kommentar zum Finanzmarktinfrastrukturgesetz FinfraG) / SK - Schulthess Kommentar, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2017.
- Bauer, Thomas** : Börsenmässige Termingeschäfte und Differenzeinwand im schweizerischen und deutschen IPR, Diss. Basel 1988.
- Başpınar, Veysel** : Borç Sözleşmelerinin Kısmî Butlanı, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara 1998.
- Baygın, Cem** : "Yeni Borçlar Kanunu'nun Satış İlişkisi Doğuran Haklar Konusunda Getirdiği Düzenlemelere Genel Bir Bakış", *BÜHFKHHD*, C:0, S.79-80, Y:2011, 7-30 (Kısaltılmışı: **Baygın, Haklar**).
- : Yabancı Para Üzerinden Borçlanmalar ve Hukukî Sonuçları, Kazancı Kitap Ticaret A.Ş., İstanbul 1997 (Kısaltılmışı: **Baygın, Yabancı Para**).

- Bazzani, Claudio** : Vertragliche Schadloshaltung weisungsgebundener Verwaltungsratsmitglieder, Schulthess Juristische Medien AG Verlag, Zürich 2007.
- Becker, Hermann** : BK - Berner Kommentar Band/Nr. VI/1 - Allgemeine Bestimmungen, Art. 1-183 OR Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Obligationenrecht, Stämpfli Verlag AG, Bern 1945.
- Beckmann, Roland Michael/
Matusche-Beckmann, Annemarie/
Josef Schermaier,
Martin** : J. von Staudingers – Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Buch 2 – Recht der Schuldverhältnisse §§ 433 – 480 (Kaufrecht), Neubearbeitung von Roland Michael Beckmann/Annemarie Matusche-Beckmann/Martin Josef Schermaier (Redaktor: Michael Martinek), Sellier de Gruyter Verlag, Berlin 2014 (Kisaltılmışı: **Staudinger/...**).
- Belen, Herdem,** : “Akdi Şuf’a Hakkının Noterde Düzenlenmesi Gereğine İlişkin TapuSicil Tüzüğü’nün Eleştirisi”, KÜHFD, C.2, S.2, 1998-1999, 97-109.
- Bergerfurth, Bruno/
Menard, Lutz/
Fuchs, Dieter** : Das Kaufsrecht – Kaufvertrag, Haftung bei Rechts- und Sachmängeln, Besondere Arten des Kaufs, Internationales Kaufrecht, Rudolf Haufe Verlag, Freiburg 1992.
- Bilge, Necip** : Borçlar Hukuku Özel Borç Münasebetleri, Yeni Desen Matbaası, Ankara 1962.
- Bilitza, Karl-Heinz** : Erfolgreich spekulieren mit Aktien- und Rentenoptionen – Termingeschäfte in Deutschland, den USA und der Schweiz, 2. Auflage, Moderne Industrie Verlag, Landsberg/Lech 1987.

- Blomeyer, Arwed** : “La promesse de vente vaut vente” — Zur Geschichte des Durchgriffs bei Vorverträgen, in: Festschrift für Leo Raape, Hamburg 1948.
- Bohrer, Andreas/
Rehm, Christian/
Huggenberger, Eric
u.a.** : Finanzmarktrecht - Entwicklungen 2018, Stämpfli Verlag AG, Bern 2019.
- Bork, Reinhard/
Roth, Herbert** : J. von Staudingers – Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Buch 1 – Allgemeiner Teil §§ 139 – 163 (Allgemeiner Teil 4b), Neubearbeitung von Reinhard Bork/Herbert Roth (Redaktor: Sebastian Herrler), Sellier de Gruyter Verlag, Berlin 2015 (Kürzungsübersicht: **Staudinger/...**).
- Bozkurt, Tamer** : Anonim Şirketler Pay Devrinin Sınırlandırılması (Bağlam), On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2016.
- Böckli, Peter** : Aktionärbindungsverträge mit eingebauten Vorkaufs- oder Kaufsrechten und Übernahmeobligaten, in: Rechtsfragen um die Aktionärbindungsverträge (von Druey/Böckli/Nobel), Schriften zum neuen Aktienrecht Bd. 13, Zürich 1998 (Kürzungsübersicht: **Böckli, Kaufsrecht**).
- : Aktionärbindungsverträge, Vinkulierung und statutarische Vorkaufsrechte unter neuem Aktienrecht, ZBJV, Heft:129 Stämpfli Verlag AG, Bern 1993 (Kürzungsübersicht: **Böckli, Aktionär**).
- Böckli, Peter/
Morscher, Lukas** : Aktionärbindungsverträge: Übertragbarkeit und Geltungsdauer von Optionsrechten, SZW, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 1997, 53-65.

- Bötticher, Eduard** : Besinnung auf das Gestaltungsrecht und das Gestaltungs-klagerecht, In: Ernst von Caemmerer, Arthur Nikisch, Konrad Zweigert (Hrsg.), Von deutschen zum europäischen Recht. Festschrift für Hans Dölle, 2 Bde., Band I, Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 1963, 41-77 (Kısaltılmışı: **Bötticher**, *Gestaltungsrecht*).
- : Gestaltungsrecht und Unterwerfung im Privatrecht, de Gruyter Verlag, Berlin 1964 (Kısaltılmışı: **Bötticher**, *Unterwerfung*).
- Brandi-Dohrn, Matthias** : Der urheberrechtliche Optionsvertrag, C.H.Beck Verlag, München/Berlin 1967.
- Breitschmid, Peter/Jungo, Alexandra** : CHK - Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Sachenrecht Art. 641-977 ZGB (Herausgeber: Peter Breitschmid/Alexandra Jungo), 3. Auflage Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2016 (Kısaltılmışı: **CHKommentar**/....).
- Brenner, Hans Peter** : Das Vorkaufsrecht an beweglichen Sachen und Wertpapieren, Diss. Basel 1951.
- Brömmelmeyer, Christoph** : Schuldrecht Allgemeiner Teil, C.H. Beck Verlag, München 2014.
- Brudermüller, Gerd/ Ellenberger, Jürgen/ Götz, Isabell u.a.** : Beck'sche Kurz-Kommentar (Palandt) - Bürgerliches Gesetzbuch mit Nebengesetzen insbesondere mit Einfuhrungsgesetz (Auszug) einschließlich Rom I-, Rom II- und Rom III-Verordnungen sowie EU-Güterrechtsverordnungen, Haager Unterhaltsprotokoll und EU-Erbrechtsverordnung, Allgemeines Gleichbehandlungsgesetz (Auszug), Wohn- und Betreuungsvertragsgesetz, Unterlassungsklagengesetz (PalHome), Produkthaftungsgesetz,

- Erbbaurechtsgesetz,
Wohnungseigentumsgesetz,
Versorgungsausgleichsgesetz,
Lebenspartnerschaftsgesetz (PalHome),
Gewaltschutzgesetz (Bearb. von Brudermüller/
Ellenberger/Götz/Grüneberg/Herrler/Sprau/
Thom/Weidenkaff/Weidlich/Wicke), 79.,
neubearbeitete Auflage, C.H.Beck Verlag,
München 2020 (Kısaltılmışı: **Palandt**/...).
- Brückner, Christian** : Der Grundstückkauf Vorkaufsvertrag,
Kaufrechtsvertrag, Begründung von
Vorkaufs-, Kaufs- und Rückkaufsrechten,
Erschienen in: Alfred Koller, Der
Grundstückkauf - § 10 Verwandte
Verträge (Vorvertrag, Vorkaufsvertrag,
Vertrag auf Begründung eines Kaufrechts
bzw. Rückkaufsrechts), 2. Auflage,
Stämpfli Verlag AG, Bern 2001.
- Brückner, Christian/
Kuster, Mathias** : Die Grundstücksgeschäfte Schweizer
Immobiliarsachenrecht für Praktiker,
Schulthess Juristische Medien AG Verlag,
Zürich/Basel/Genf 2016.
- Brunner, Robert Max** : Kaufsrechte an Grundstücken: Versuch einer
einheitlichen rechtlichen Erfassung
vertraglich begründeter Kaufs-, Rückkaufs-
und Vorkaufsrechte, Diss. Bern, Zürich 1998.
- Bucher, Eugen** : Die verschiedenen Bedeutungsstufen des
Vorvertrages, in: Berner Festgabe zum
Schweizerischen Juristentag 1979,
Bern/Stuttgart (Haupt) 1979, 169-195 (Kısal-
tılmışı: **Bucher**, *Vorvertrages*).
- : Schweizerisches Obligationenrecht:
Allgemeiner Teil ohne Deliktsrecht, 2. Aufl.,
Schulthess Verlag, Zürich 1988 (Kısaltılmışı:
Bucher, *Allgemeiner*).
- Buz, Vedat** : Yenilik Doğuran Haklar, Yetkin Yayınevi,
Ankara 2005.

- Cahannes, Merens** : Leerverkäufe: eine rechtsökonomische Betrachtung der Regulierung von Leerverkäufen im Schweizer Finanzmarktrecht unter besonderer Berücksichtigung von Regulierungskonzepten aus der EU und aus den USA, Schulthess Juristische Medien AG, Basel 2019.
- Cansel, Erol** : Tapu Siciline İtimat Prensibi, Ajans Türk Matbaası, Ankara 1964.
- Cansel, Erol/
Özel, Çağlar** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt-1, Seçkin Yayınevi, Ankara 2014.
- Casper, Matthias** : Der Optionsvertrag, Jus Privatum Beiträge zum Privatrecht Band 98, Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 2005.
- Cavin, Pierre** : Kauf, Tausch, Schenkung - In Frank Vischer (Hg.), Schweizerisches Privatrecht (Bd. VII/1), Obligationenrecht-Besondere Vertragsverhältnisse, Basel/Stuttgart 1977.
- Çeker, Mustafa** : "Türk Hukukunda Rekabetin Korunması ve Yeni Rekabet Düzeni", *BATİDER*, C. XVIII, S. 3, Y.1996, Ankara, 87-117.
- Çelebi, Atahan** : İktisatta Zaman ve Spekülasyon, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2007.
- Çenberci, Mustafa** : Gayrimenkul Satış Vaadi, Olgaç Matbaası, Ankara 1986.
- Clouth, Peter** : Rechtsfragen der außerbörslichen Finanzderivate - Produktstrukturen und Verlustrisiken; Beratung und Information durch Kreditinstitute, C.H.Beck Verlag, München 2001.
- Cordero, Ricardo** : Risiko-Management mit Optionen, Paul Haupt Verlag, Bern 1989.
- Dagenkolb, Heinrich** : "Zur Lehre vom Vorvertrag", *ACP*, Band 71, Heft 1, Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 1887, 1-92.
- Dalamanlı, Lütfü** : Gayrimenkul Satış Vaadi, Kazancı Yayınevi, Ankara 1986.

Dauner-Lieb

Barbara/

Langen, Werner

: Nomos Kommentar – BGB Schuldrecht / Band 2 (Herausgegeben von Prof. Dr. Barbara Dauner-Lieb/Prof. Dr. Werner Langen), 10. Auflage, Nomos Verlag, Baden 2019 (Kısaltılmışı: **BeckNomos-HK/...**).

Dernburg, Heinrich

: Die Schuldverhältnisse nach dem Rechte des Deutschen Reichs und Preußens, 4. Aufl., Bd. 2, 2. Abteilung, bearbeitet von Leo Raape, Buchhandlung des Waisenhauses, Halle 1915.

Doğan, Gül

: Ön Sözleşme (Sözleşme Yapma Vaadi), Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul 2004 (Kısaltılmışı: **Doğan G., Ön Sözleşme**).

Doğan, Murat,

: “Mal Rejiminin Tasfiyesinde ve Mirasın Paylaşımında Aile Konutu ve Ev Eşyası”, AÜEHFD, C.VII, S.3-4, Y.2003, 651-696 (Kısaltılmışı: **Doğan M., Aile Konutu**).

: Tapu Sicilinde Tasarruf Yetkisi Kısıtlamasının Şerhi, Seçkin Yayınevi, Ankara 2004 (Kısaltılmışı: **Doğan M., Tapu Sicili**).

Doğan, Murat/

Şahan, Gökhan/

Atamulu, İsmail

: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 2. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2021.

Donauer, Daniel

: Der Verwalter im schweizerischen Stockwerkeigentumsrecht, Schulthess Juristische Medien AG Verlag, Zürich 2019.

Dural, Mustafa/

Öğüz, Tufan/

Gümüş,

Mustafa Alper

: Türk Özel Hukuku Aile Hukuku Cilt:III, Filiz Kitabevi, İstanbul 2005.

Dural, Mustafa/

Sarı, Suat

: Türk Özel Hukuku Cilt:I Temel Kavramlar ve Medeni Kanunun Başlangıç Hükümleri, 8. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul 2013.

- Eggen, Mirjam** : Gewährleistung bei vernetzten Geräten, SZW, Heft 4, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2019, 358-371.
- Endemann, Friedrich** : Lehrbuch des Bürgerlichen Rechts, Einführung in das Studium des Bürgerlichen Gesetzbuchs, Bd. I, 8. Aufl., Heymann Verlag, Berlin 1903.
- Enneccerus, Ludwig** : Rechtsgeschäft, Bedingung und Anfangstermin, Elwert Verlag&Buchhandlung, Marburg 1889.
- Enneccerus, Ludwig/
Lehmann, Heinrich** : Recht der Schuldverhältnisse, bearbeitet von Heinrich Lehmann, 15. Auflage, Mohr Verlag, Tübingen 1958.
- Eren, Fikret** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 19. Baskı, Yetkin Yayınevi, Ankara 2015 (Kısaltılmışı: **Eren, Genel Hükümler**).
- : Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 5. Baskı, Yetkin Yayınevi, Ankara 2017 (Kısaltılmışı: **Eren, Özel Hükümler**).
- : Mülkiyet Hukuku, 3. Baskı, Yetkin Yayınevi, Ankara 2014 (Kısaltılmışı: **Eren, Mülkiyet**).
- : Türk Medenî Hukukunda Ölüme Bağlı Tasarrufların İptali Davası, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara 1966 (Kısaltılmışı: **Eren, Ölüme Bağlı Tasarruf**).
- Erman, Hasan** : Eşya Hukuku Dersleri, Gözden Geçirilmiş 8. Basım, DER Yayınları, İstanbul 2018 (Kısaltılmışı: **Erman, Eşya**).
- : Medeni Hukuk Dersleri Başlangıç Bölümü, DER Yayınları, İstanbul 2014 (Kısaltılmışı: **Erman, Medeni**).
- Ermenek, İbrahim** : Medeni Hukuk – II (Eşya Hukuku – Miras Hukuku), Seçkin Yayınevi, Ankara 2018.
- Ertaş, Şeref** : Eşya Hukuku, 14. Baskı, Barış Yayınları Fakülteler Kitabevi, İzmir 2018 (Kısaltılmışı: **Ertaş, Eşya Hukuku**).
- : Ölüme Bağlı Tasarruftan Tenfizi Ölüme Bağlı Bağışlama ile Rücu, DEÜHFD, C.7, S.0, Y.2005, 51-56 (Kısaltılmışı: **Ertaş, Bağışlama**).

Erzurumluoğlu,

Erzan

: Sözleşmeler Hukuku (Özel Borç İlişkileri), 3. Bası, Yetkin Yayınevi, Ankara 2013.

Esener, Turhan/

Güven, Kudret

: Eşya Hukuku – Genişletilmiş ve 6750 Sayılı Kanun Eklenmiş, 8. Baskı, Yetkin Yayınevi, Ankara 2019.

Esser, Josef

: Schuldrecht: Allgemeiner und Besonderer Teil: ein Lehrbuch, 2., vollkommen Neubearb. Aufl., Müller Verlag, Karlsruhe 1970.

Esser, Josef/

Schmidt, Eike

: Schuldrecht – Band I Allgemeiner Teil (Teilband 1 Entstehung, Inhalt und Beendigung von Schuldverhältnissen), 8., völlig neubearbeitete Auflage, C.F. Müller Verlag, Heidelberg 1995 (Kısaltılmışı: **Esser/Schmidt, Allgemeiner I**).

: Schuldrecht – Band I Allgemeiner Teil (Teilband 2 Durchführungshindernisse und Vertragshaftung, Schadenausgleich und Mehrheitigkeit beim Schuldverhältnis), 8., völlig neubearbeitete Auflage, C.F. Müller Verlag, Heidelberg 2000 (Kısaltılmışı: **Esser/Schmidt, Allgemeiner II**).

Esser, Josef/

Weyers, Hans-Leo

: Schuldrecht – Band II Besonderer Teil (Teilband 1 Verträge – Ein Lehrbuch), 8., völlig neubearbeitete Auflage, C.F. Müller Verlag, Heidelberg 1998.

Feyzioğlu,

Feyzi Necmeddin

: Borçlar Hukuku İkinci Kısım – Akdin Muh-telif Nevileri (Özel Borç İlişkileri Cilt I), Yenilenmiş ve Genişletilmiş 3. Bası, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1978 (Kısaltılmışı: **Feyzioğlu, Borçlar**).

: Şu'f'a Hakkı, Nazari ve Tatbiki Hukuk Eser-leri, İstanbul 1959 (Kısaltılmışı: **Feyzioğlu, Şu'f'a Hakkı**).

- : Şufa Hakkının Doğuşu ve Buna Terettüp Eden Hükümler", *İÜHFM*, C.XVII, S.1-2, Y.1951, 207-238 (Kısaltılmışı: **Feyzioğlu**, *Şuf'a Hakkının Doğuşu*).
- : Şuf'a Hakkının Kullanılması Mümkün Olan ve Olmayan Tasarruflar, *İHFM*, C.XIX S.1-2, Y.1953, 222-269 (**Feyzioğlu**, *Tasarruflar*).
- Fikentscher, Wolfgang/**
Heinemann, Andreas : Schuldrecht Allgemeiner und Besonderer Teil, 11., völlig neu bearbeitete Auflage, Walter de Gruyter GmbH Verlag, Berlin/Boston 2017.
- Fischer, Damian** : Änderungen im Vertragsparteienbestand von Aktionärbindungsverträgen (Schweizer Schriften zum Handels- und Wirtschaftsrecht, Band 281), 1. Auflage, Dike Verlag AG, Zürich/St. Gallen 2009.
- Fischer, Roland/**
Kieser, Hannes : Die Privatverwertung von Pfandrechten an Aktien, *GesKR*, Heft 3, Dike Verlag AG, Zürich 2019, 355-371.
- Flume, Werner** : Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Rechts: Band 2: Das Rechtsgesch FT (Enzyklop Die Der Rechts- Und Staatswissenschaft / Abteilung), 3. Aufl., Springer Verlag, Berlin/Heidelberg/New York 1979.
- Förster, Christian** : Schuldrecht Allgemeiner Teil (Start ins Rechtsgebiet) – Eine Einführung mit Fällen, 3., neu bearbeitete Auflage, C.F. Müller Verlag, Heidelberg 2015.
- Forstmoser, Peter** : Der Aktionärbindungsvertrag an der Schnittstelle zwischen Vertragsrecht und Körperschaftsrecht, in: Aktuelle Aspekte des Schuld- und Sachenrechts, Festschrift für Heinz Rey zum 60. Geburtstag, Honsell/Portmann/Zäch/Zobl (Hrsg.), Schulthess Verlag, Zürich 2003, 375-407.

Forstmoser, Peter/

Küchler, Marcel

: Aktionärbindungsverträge   Rechtliche Grundlagen und Umsetzung in der Praxis, Schulthess Juristische Medien AG Verlag, Zürich 2015.

Forstmoser, Peter/

Meier-Hayoz, Arthur/

Nobel, Peter

: Schweizerisches   Aktienrecht,   Stämpfli Verlag, Bern 1996.

Forstmoser, Peter/

Pulver, Urs

: Der Optionshandel in der Schweiz, *Wertpapier Mitteilungen Teil IV: ZWB*, Sonderbeilage Nr. 6, C.H. Beck Verlag, München 1988.

Frick, Jürg

: Private Equity im Schweizer Recht - Schweizer Schriften zum Handels- und Wirtschaftsrecht Band 272, Dike Verlag, Zürich 2009.

Fritschi, Mirjam Eva

: Crowdfunding   aus   zivilrechtlicher Perspektive   -   Die   Allgemeinen Geschäftsbedingungen   Schweizer Plattformen und deren Einfluss auf die Rechtsbeziehungen der Beteilig, Dike Verlag AG, Zürich 2018.

Früh, Walter

: Die Vormerkung persönlicher Rechte nach schweizerischem Grundbuchrecht, Diss., Zürich 1929.

Gauch, Peter

: Der Auftrag, der Dauervertrag und Art. 404 OR Ein Kurzbeitrag zur Rechtsprechung des Bundesgerichts, *SJZ*, Heft:101 Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2005, 520-525 (Kürzungsübersicht: **Gauch, Auftrag**).

: System der Beendigung von Dauerverträgen,   Universitätsverlag Freiburg Schweiz, Fribourg 1968 (Kürzungsübersicht: **Gauch, Beendigung**).

- Gauch, Peter/
Schluep, Walter R./
Emmenegger, Susan** : Schweizerisches Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, Band II, 10. Aufl., Schulthess Verlag, Zürich 2014.
- Gauch, Peter/
Schluep, Walter R./
Schmid, Jörg** : Schweizerisches Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, Band I, 10. Aufl., Schulthess Verlag, Zürich 2014.
- Geiben, Nikolaus** : Der Vorvertrag im Internationalen Privatrecht: Band 135, Europäischer Verlag der Wissenschaften, Frankfurt am Main 2007.
- Gençcan, Ömer Uğur** : Mal Rejimleri Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara 2010.
- Georgiades,
Apostolos** : "Optionsvertrag und Optionsrecht", in: Paulus, Gotthard/Larenz, Karl (Hg.), Festschrift für Karl Larenz zum 70. Geburtstag, C.H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, München 1973, 409-434.
- Ghandchi, Lilian** : Das gesetzliche Vorkaufsrecht im Baurechtsverhältnis, Schulthess Verlag, Zürich 1999.
- Giesen, Richard** : Wollensbedingungen, in: Gödicke, Patrick et al. (Hg.), Festschrift für Jan Schapp zum siebenzigsten Geburtstag (Hrsg. v. Patrick Gödicke, Horst Hammen, Wolfgang Schur u. Wolf-Dietrich Walker), Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 2010, 159-176.
- Giger, Hans** : Berner Kommentar, Kommentar zum schweizerischen Privatrecht, Band VI: Obligationenrecht, 2. Abteilung: Die einzelnen Vertragsverhältnisse, 1. Teilband: Kauf und Tausch, 3. Abschnitt: Der Grundstückkauf Art. 216–221 OR, Stämpfli Verlag AG, Bern 1997 (Kürzungsübersicht: **BernerKom/Giger**, OR Art.).

- : BK - Berner Kommentar Band/Nr. VI/2/1/4 und 5 - Besondere Arten des Kaufs, Art. 222-236 OR / Der Tauschvertrag, Art. 237-238 OR Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Obligationenrecht, Die einzelnen Vertragsverhältnisse, Kauf und Tausch, Stämpfli Verlag AG, Bern 1999 (Kısaltılmışı: **BernerKom/Giger**, OR Art.).
- Glattfelder, Hans** : Die Aktionärbindungsverträge, ZSR, Heft:78, Band: II, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel 1959, 141a-355a.
- Gloor, Marcel/
Flury, Andrea E.** : Die Call Option an Aktien beim Tod eines Aktionärs, SJZ, Heft:101, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2005, 305-313.
- Gottini,
Melanie Catalina** : Die Verjährung im schweizerischen Privatrecht: Grundlagen und ausgewählte Problembereiche, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2019.
- Gsell, Beate/
Krüger, Wolfgang/
Lorenz, Stephan/
Reymann, Christoph** : GrossKommentar (beck-online) – Bürgerliches Gesetzbuch Allgemeiner Teil - Hrsg: Hager (Gesamthrg: Gsell/Krüger/Lorenz/Reymann), Stand: 01.05.2019, C.H.Beck Verlag, München 2019 (Kısaltılmışı: **BeckOGK/...**).
- Guhl, T./Merz, H./
Kummer, M.** : Das Schweizerische Obligationenrecht, 7. Auflage, Schulthess Polygraphischer Verlag, Zürich 1980.
- Guhl, Theo/
Koller, Alfred/
Schnyder, Anton K. /
Druey, Jean Nicolas** : Das Schweizerische Obligationenrecht mit Einschluss des Handels- und Wertpapierrechts, 9. Aufl., Schulthess Verlag, Zürich 2000.

Gümüş,

Mustafa Alper

: Borçlar Hukuku Özel Hükümler, Cilt: I, 3. Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2013 (Kısaltılmışı: **Gümüş, Borçlar**).

: Türk Medeni Kanununun Getirdiğı Yeni Tasarruf Sınırlaması Şerhleri, Birinci Basıdan İkinci Tıpkı Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2007 (Kısaltılmışı: **Gümüş, Tasarruf Sınırlaması**).

Gürsoy, Kemal Tahir

: Türk Eşya Hukukunda Zilyedlik ve Tapu Sicili, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara 1970.

Gürsoy, Kemal Tevfik/

Eren, Fikret/

Cansel, Erol

: Türk Eşya Hukuku, 2. Baskı, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara 1984.

Gutmans, Alexander

: Die Regel der Erfüllungsbzw. Nichterfüllungsfiktion im Recht der Bedingung (Art. 156 OR), Diss., Basel 1995.

Haab, Robert/

Simonius, August/

Scherrer, Werner/

Zobl, Dieter

: Zürcher Kommentar Band/Nr. IV/1, Das Eigentum, Art. 641-729 ZGB Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Das Sachenrecht, Zweite Auflage in neuer Bearbeitung der entsprechenden Abschnitte des Kommentars von Prof. C. Wieland, 1909, Schulthess Polygraphischer Verlag AG, Zürich 1977.

Haarmann, Wilhelm

: Wegfall der Geschäftsgrundlage bei Dauerrechtsverhältnissen, Duncker & Humblot Verlag, Berlin 1979.

Hartung,

Klaus Joachim

: Das Wertpapieroptionsgeschäft in der Bundesrepublik Deutschland, Duncker & Humblot Verlag, Berlin 1989.

- Hatemi, Hüseyin** : Medeni Hukuka Giriş, Gözden Geçirilmiş 8. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2017.
- Hatemi, Hüseyin/
Gökyayla, K. Emre** : Borçlar Hukuku - Genel Bölüm, 3. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2015.
- Hatemi, Hüseyin/
Serozan, Rona/
Arpacı, Abdülkadir** : Borçlar Hukuku Özel Bölüm, Filiz Kitabevi, İstanbul 1992 (Kısaltılmışı: **Hatemi/Serozan/Arpacı, Borçlar Hukuku**).
- : Eşya Hukuku, Filiz Kitabevi, İstanbul 1991 (Kısaltılmışı: **Hatemi/Serozan/Arpacı, Eşya Hukuku**).
- Häusler, Tom** : Die vertraglichen Grundlagen im Bereich des Handels mit derivativen Finanzinstrumenten unter besonderer Berücksichtigung des Schweizer Rahmenvertrages für Over the Counter (OTC) Derivate, Schulthess Polygraphischer Verlag, Zürich 1996.
- Haymann, Eric** : Aktienübernahmevereinbarungen zwischen Mehrheits- und Minderheitsaktionären, Ein Vorschlag zu einem wirksamen Minderheitenschutz, vor allem in kleinen und mittleren Aktiengesellschaften, Schulthess Polygraphischer Verlag, Zürich 1973.
- Heidel, Thomas/
Hüßtage, Rainer/
Mansel, Heinz-Peter** : Nomos Kommentar – BGB Allgemeiner Teil / EGBGB: Band 1 (Herausgegeben von Dr. Thomas Heidel/Dr. Rainer Hüßtage/Prof. Dr. Heinz-Peter Mansel/Prof. Dr. Ulrich Noack), 3. Auflage, Nomos Verlag, Baden 2016 (Kısaltılmışı: **BeckNomos-HK/...**).
- Helbling, Christof** : Mitarbeiteraktien und Mitarbeiteroptionen in der Schweiz, 2. Auflage, Schulthess Verlag, Zürich/Basel/Genf 2003.

- Henn-Overbeck, Jacqueline** : Derivate: Bewertung, in: Heinz Zimmermann Hrsg., Finance Compact, 2.Aufl., Verlag Neue Zürcher Zeitung, Zürich 2006.
- Henrich, Dieter** : Vorvertrag, Optionsvertrag, Vorrechtsvertrag, Beiträge zum ausländischen und internationalen Privatrecht; 32, de Gruyter Verlag, Berlin 1965.
- Henssler, Martin** : Risiko als Vertragsgegenstand (Jus Privatum, Band 6), Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 1994.
- Herberger, Maximilian/
Martinek, Michael/
Rüßmann, Helmut/
Weth, Stephan** : Juris PraxisKommentar BGB, Band I: Allgemeiner Teil §§1-240 (Verfasserangabe: Klaus Vieweg), (Gesamtherausgeber: Prof. Dr. Maximilian Herberger/Prof. Dr. Dr. Dr. h.c. mult. Michael Martinek M.C.J./Helmut Rüßmann/Prof. Dr. Stephan Weth), 5. Auflage, juris GmbH, Saarbrücken 2010 (Kürzungsformel: **jurisPraxisKom/...**).
- : Juris PraxisKommentar BGB, Band II: Schuldrecht Teil 2.2 §§433-630 (Verfasserangabe: Roland Michael Beckmann), (Gesamtherausgeber: Prof. Dr. Maximilian Herberger/Prof. Dr. Dr. Dr. h.c. mult. Michael Martinek M.C.J./Prof. Dr. Stephan Weth), 5. Auflage, juris GmbH, Saarbrücken 2010 (Kürzungsformel: **jurisPraxisKom/...**).
- Herzog, Nicolas R.** : Der Vorvertrag im Schweizerischen und Deutschen Schuldrecht, Diss. Zürich 1999.
- Hintz-Bühler, Monika** : Aktionärbindungsverträge, Stämpfli Verlag AG, Bern 2001.

- Hirsch, Christoph** : Schuldrecht Allgemeiner Teil, 11. Auflage, Nomos Verlag, Baden 2018 (Kısaltılmışı: **Hirsch, Allgemeiner**).
- : Schuldrecht Besonderer Teil, 5. Auflage, Nomos Verlag, Baden 2018 (Kısaltılmışı: **Hirsch, Besonderer**).
- Hochgesand, Helmut** : Spekulation, in: Handwörterbuch der Wirtschaftswissenschaften (Hrsg. von W. Albers u.a.), Band 7, Gustav Fischer Verlag, Stuttgart-New York 1988, 170-177.
- Honsell, Heinrich** : Schweizerisches Obligationenrecht Besonderer Teil, 10. Aufl., Stämpfli Verlag, Bern 2017.
- Honsell, Heinrich/
Mayer-Maly, Theo** : Rechtswissenschaft - Die Grundlagen des Rechts, 7. überarbeitete und ergänzte Auflage, Stämpfli Verlag AG, Bern 2017.
- Huber, Ulrich** : Leistungsstörungen: Band II Die Folgen des Schuldnerverzugs - Die Erfüllungsverweigerung und die vom Schuldner zu vertretende Unmöglichkeit, Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 1999.
- Hueck, Götz** : Erwerbsvorrechte im Gesellschaftsrecht, in: Festschrift für Larenz (hrsg. von Gotthard Paulus, Uwe Diedrichsen, Claus-Wilhelm Canaris), C.H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, München 1973, 749 – 767.
- Huguenin, Claire** : Obligationenrecht, Allgemeiner und Besonderer Teil, 2. Aufl., Schulthess Verlag, Zürich/Basel/Genf 2014.
- Hull, John C.** : Optionen, Futures und andere Derivate, 15. Auflage, Pearson Studium Verlag, Hallbergmoos 2015.
- Hutterli, Silvo** : Strukturierte Produkte: Ausgestaltung, Emission und Handel aus rechtlicher Sicht, Diss. St. Gallen, Zürich 2008.
- Isler, Leana Maria** : Die im Grundbuch vormerkbaren persönlichen Rechte Vorkaufs-, Kaufs- und Rückkaufsrecht Miete und Pacht und ihre steuerrechtliche Behandlung, Schulthess Polygraphischer Verlag AG, Zürich 1989.

İnan, Ali Naim/

Yücel, Özge

: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Türk Borçlar Kanunu'na Göre Güncellenip, Genişletilmiş 4. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2014.

Jaeger, Eduard

: Das Vorkaufsrecht nach gemeinem Rechte, Diss. Tübingen 1893.

Jaeger, Jiri/

Hejma, Peter

: Swaps und Optionen - Derivathandel in Deutschland und der Tschechischen Republik, *RIW*, Heft:9, Verlagsgruppe Deutscher Fachverlag, Frankfurt a. M. 2001, 680-685.

Jäger, Eva

: Aktienoptionen und Optionsscheine : zur Börsentermingeschäftseigenschaft von Aktienoptionen sowie zur Übertragbarkeit der hierzu entwickelten Grundsätze auf Optionsscheine nach der Rechtslage vor Inkrafttreten der Börsengesetznovelle am 1. August 1989, München, Univ., Jur. Fak., Diss. 1990.

Jäggi, Peter

: Ueber das vertragliche Vorkaufsrecht, *ZBGR*, Heft:39, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 1958, 65-75.

Jentsch, Valentin

: Ausübung eines vertraglichen Kaufrechts durch die übrigen Gesellschafter beim Ausscheiden eines Gesellschafters aus der GmbH, *GesKR*, Heft 1, Dike Verlag AG, Zürich 2019, 132-140 (Kısaltılmışı: **Jentsch, Ausübung**).

: Transaktionsvereinbarungen bei öffentlichen Übernahmen: Inhalt, Zulässigkeit und Durchsetzung, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2015 (Kısaltılmışı: **Jentsch, Transaktionsvereinbarungen**).

Jezler, Robert

: Der schweizerisch-französische Optionsvertrag – Dissertation zur Erlangung der Doktorwürde, Stämpfli & Cie., Bern 1940.

- Joussen, Jacob** : Schuldrecht I – Allgemeiner Teil, W. Kohlhammer Verlag, 5., überarbeitete Auflage, Stuttgart 2018.
- Karahasan, Mustafa Reşit** : Yeni Türk Medeni Kanunu Eşya Hukuku, Cilt:I, Arıkan Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2007.
- Karaküçük, Barış** : Alım (İştira) Hakkı (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara 2021.
- Kaya, Helin** : Spekülasyon ve Hedging Amaçlı Türev Araç Kullanımının Bankaların Faiz Oranı Ve Döviz Kuru Riskine Etkisi: Borsa İstanbul'da İşlem Gören Bankalar Üzerine Bir Uygulama, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2020.
- Keller, Hans Ludwig** : Der Drittschadenersatz bei Vertragsverletzung (Diss. Freiburg i. Br. 1966), Freiburg i. Br. 1967.
- Kılıç, Halil** : Son Değişikliklerle Gayrimenkul Davaları (Teori-Açıklamalar Kararlar), Cilt III, Beşinci Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2013.
- Kılıçoğlu, Ahmet M.** : Medeni Kanun'umuzun Aile-Miras-Eşya Hukukuna Getirdiği Yenilikler, Turhan Kitabevi, Ankara 2003 (Kısaltılmışı: **Kılıçoğlu, Yenilikler**).
- : Borçlar Hukuku Genel Hükümler (Yeni Borçlar Kanunu'na Göre Hazırlanmış), 14. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2011 (Kısaltılmışı: **Kılıçoğlu, Borçlar**).
- : Diğer Eşin Rızasına Bağlı Hukuksal İşlemler ve Yasal Alım Hakkı, Turhan Kitabevi, Ankara 2002 (Kısaltılmışı: **Kılıçoğlu, Eşin Rızası**).
- Kırca, İsmail** : Hukuki Yönüyle Borsa Opsiyon İşlemleri, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 2000.
- Kläy, Hanspeter** : Die Vinkulierung, Theorie und Praxis im neuen Aktienrecht, Helbing & Lichtenhahn Verlag, Basel 1997.

- Kocağa, Köksal** : “Sözleşmenin Kurulabilmesi İçin Tarafların İrade Beyanları Arasındaki Uygunluğun Kapsamında Yer Alması Gereken Noktalar”, TBBD, S.79, Y.2008, 73-102.
- Kocayusufpaşaoğlu, Necip** : “Değişik Kısmi Hükümsüzlük ve Genişletilmiş Kısmi Hükümsüzlük Kavramları ile ilgili Düşünceler”, Prof. Dr. Selim KANETİ’ye Armağan, Aybay Yayınları, İstanbul 1996 (Kısaltılmışı: **Kocayusufpaşaoğlu, Hükümsüzlük**).
- : Borçlar Hukuku Genel Bölüm (Kocayusufpaşaoğlu/Hatemi/Serozan/Arpacı) – Birinci Cilt, Borçlar Hukukuna Giriş - Hukukî İşlem – Sözleşme, 2010 Tarihli 5. Bası’dan 6. Tıpkı Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2014 (Kısaltılmışı: **Kocayusufpaşaoğlu, Borçlar Hukuku**).
- : Borçlar Hukuku Genel Bölüm (Kocayusufpaşaoğlu/Hatemi/Serozan/Arpacı) – İkinci Cilt, 4. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2008 (Kısaltılmışı: **Kocayusufpaşaoğlu, Borçlar Hukuku II**).
- : Türk Medeni Hukukunda Gayrimenkul Satış Vaadi, Sulhi Garan Matbaası, İstanbul 1959 (Kısaltılmışı: **Kocayusufpaşaoğlu, Gayrimenkul**).
- Koç Aytekin, Gülner** : “Uluslararası Sermaye Hareketleri Kapsamında Sıcak Para Akımlarının Ekonomik Etkileri ve Spekülasyon”, UBBED, C.4, S.7, Y.2018, 184-207.
- Koller, Alfred** : Schweizerisches Obligationenrecht Allgemeiner Teil: Handbuch des Allgemeinen Schuldrechts, 4. Aufl., Schulthess Juristische Medien AG, Bern 2017 (Kısaltılmışı: **Koller A., Allgemeiner**).
- Koller, Pius** : Der Kauf landwirtschaftlicher Gewerbe und Grundstücke, Stämpfli Verlag AG, Bern 2017 (Kısaltılmışı: **Koller P., Kauf**).

Kostkiewicz,

Jolanta Kren

: SchKG Art. 211a Dbis. Dauerschuldverhältnisse - SchKG Kommentar Schuldbetreibungs- und Konkursgesetz mit weiteren Erlassen (OFK - Orell Füssli Kommentar), 19., vollständig überarbeitete und aktualisierte Auflage, Orell Füssli Verlag AG, Zürich 2016 (Kisaltılmışı: **OFK/...**).

Kostkiewicz, Jolanta Kren/

Nobel, Peter/

Schwander, Ivo u.a.

: OR Kommentar Schweizerisches Obligationenrecht - OFK - Orell Füssli Kommentar (Herausgeber: Jolanta Kren Kostkiewicz/Peter Nobel/Ivo Schwander/Stephan Wolf), 2. überarbeitete und erweiterte Auflage 2009, Orell Füssli Verlag AG, Zürich 2009 (Kisaltılmışı: **OFK/...**).

Kramer, Stefan/

Favre, Olivier

: Art. 2 lit. c Begriffe: Derivate oder Derivatgeschäfte (Kommentar zum Finanzmarktinfrastukturgesetz FinfraG) / SK - Schulthess Kommentar, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2017.

Kramer, Stefan/

Zobl, Dieter

: Schweizerisches Kapitalmarktrecht, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2004.

Kratz, Brigitta

: Präjudizienbuch OR Die Rechtsprechung des Bundesgerichts (1875-2015), Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2016.

Kress, Hugo

: Besonderer Teil (Lehrbuch des Schuldrechts / 2), Beck Verlag, München 1934.

Krug, Robert

: Die Zulässigkeit der reinen Wollensbedingung, zugleich ein Beitrag zu den Lehren von Norm und Rechtsgeschäft, Tatbestand und Bedingung, Diss., Marburg 1903.

- Krüger, Werner** : Optionsrecht und Optionsverträge, Diss. Göttingen 1928.
- Kues, Petra** : Vereinbarungen im Vorfeld eines Vertrages, Diss. Konstanz 1994.
- Kurt, Ekrem** : Tapu Sicilinin Düzeltilmesi, Kazancı Hukuk Yayınevi, İstanbul 2004.
- Kühne, Eberhard** : Die Übertragbarkeit von Gestaltungsrechten, Rostock Univ., Diss., Rostock 1929.
- Lang, Theodor** : Die Durchsetzung des Aktionärbindungsvertrags, Diss. Basel 2003 (Kısaltılmışı: **Lang T.**, *Aktionärbindungsvertrags*).
- Lang, Walter** : Das dingliche Vorkaufsrecht und seine wirtschaftliche Bedeutung, Diss. Köln 1958 (**W. Lang**, *Vorkaufsrecht*).
- Larenz, Karl** : Die rechtliche Bedeutung von Optionsvereinbarungen, DB 1955, 209-211 (Kısaltılmışı: **Larenz**, *Option*).
- : Lehrbuch des Schuldrechts – I. Band: Allgemeiner Teil, Vierzehnte, neubearbeitete Auflage, C.H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, München 1987 (Kısaltılmışı: **Larenz**, *Allgemeiner*).
- : Lehrbuch des Schuldrechts, Zweiter Band Besonderer Teil: 1. Halbband, Dreizehnte, völlig neubearbeitete Auflage, C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, München 1986 (Kısaltılmışı: **Larenz**, *Besonderer 1*).
- Laue, Eric** : Begriff und Wesen des Vorkaufsrecht nach B.G.B., Druck von Wilhelm Pilz, Berlin 1905.
- Leeman, Hans** : Berner Kommentar zum schweizerischen Zivilgesetzbuch, Bd. IV: Sachenrecht, 1. Abtl. (Art. 641 - 729 ZGB), 2. Aufl., Stämpfli Verlag AG, Bern 1920.
- Leenen, Detlef** : BGB Allgemeiner Teil: Rechtsgeschäftslehre, 2., neu bearbeitete Auflage, Walter de Gruyter GmbH Verlag, Berlin/Boston 2015.

- Lehner, Othmar** : Die rechtliche Struktur und die Hauptarten der aktienrechtlichen Vorkaufsrechte, *SJZ*, Heft:50, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 1954, 73 ff.
- Leipold, Dieter** : BGB I: Einführung und Allgemeiner Teil – Ein Lehrbuch mit Fällen und Kontrollfragen, 9., neubearbeitete Auflage, Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 2017.
- Leu, Daniel** : Variable Vergütungen für Manager und Verwaltungsräte, Diss. Zürich 2005.
- Linneborn, Walter** : Das Optionsrecht: Ein Beitrag zur Fortentwicklung des Vertragsrechtes nach den praktischen Bedürfnissen, Köln Univ., Jur. Diss., 1936.
- Liver, Peter** : Das Eigentum, Schweizerisches Privatrecht, Band V/1, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel/Stuttgart 1997.
- Loewenthal, Herbert** : Der Übergang der Gestaltungsrechte unter Lebenden und von Todes wegen, Köln Univ., Diss., Köln 1932.
- Looschelders, Dirk** : Schuldrecht Allgemeiner Teil, 16., neu bearbeitete Auflage, Franz Vahlen Verlag, München 2018 (Kürzungsübersicht: **Looschelders, Allgemeiner**).
- : Schuldrecht Besonderer Teil, 14., neu bearbeitete Auflage, Franz Vahlen Verlag, München 2019 (Kürzungsübersicht: **Looschelders, Besonderer**).
- Lorandi, Franco** : Dauerschuldverhältnisse im neuen Sanierungsrecht, *AJP*, Heft:3, Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 2014, 292-300.
- Lorenz, Werner** : Vorzugsrechte beim Vertragsabschluß, in: Vom deutschen zum europäischen Recht – Festschrift für Dölle, Bd. 1, Tübingen 1963.
- Martens, Klaus-Peter** : Die bilanzrechtliche Behandlung internationaler Optionsanleihen nach § 150 Abs.2 AktG, in: Festschrift für Walter Stimpel, de Gruyter Verlag, Berlin 1985, 621-643.

- Matt, Isabel** : Der bedingte Vertrag im schweizerischen und liechtensteinischen Privatrecht, Diss. 2013, Zürich 2014.
- Mcmurray, Scott** : "The Lost of Hedging", *IIJ*, Vol:24, Issue:12, New York Dec. 2000, 63-69.
- Meier-Hayoz, Arthur** : Berner Kommentar, zum Schweizerischen Privatrecht, Band IV: Das Sachenrecht, 1. Abteilung, Das Eigentum, 3. Teilband: Grundeigentum II (ZGB Art. 680- 701), Stämpfli&Cie AG Verlag, Bern 1975.
- Meister, Thomas** : StG 4 - StG Kommentar Stempelabgaben - LT Commentaire droits de timbre, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2006.
- Merz, Hans** : Schweizerisches Privatrecht, Band VI/1: Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel/Frankfurt am Main 1984 (Kısaltılmışı: **Merz**, *SPR VI/1*).
- : Vertrag und Vertragsschluss, 2. Auflage, Universitätsverlag Freiburg Schweiz, Freiburg 1992 (Kısaltılmışı: **Merz**, *Vertrag*).
- Müller, Christoph** : Einleitung in das OR / II. Grundbegriffe des OR / B. - C. - Art. 1-18 OR mit allgemeiner Einleitung in das Schweizerische ObligationenrechtObligationenrecht, Allgemeine Bestimmungen (BK - Berner Kommentar), Stämpfli Verlag AG, Bern 2018 (Kısaltılmışı: **BernerKom/Müller**, ...).
- Müller, Lukas** : Eigenkapitalbasierte Vergütung de lege ferenda Rechtliche und betriebswirtschaftliche Aspekte, *AJP*, Vol.17, Dike Verlag, Zürich 2008, 527-534 (Kısaltılmışı: **Müller L.**, *Vergütung*).

Müller-Chen, Markus/

Huguenin, Claire/

Girsberger, Daniel

: CHK - Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Vertragsverhältnisse Teil 1: Innominatkontrakte, Kauf, Tausch, Schenkung, Miete, Leihe (Herausgeber: Markus Müller-Chen/Claire Huguenin/Daniel Girsberger), 2. Auflage, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2012 (Kısaltılmışı: **CHKommentar**/....).

Müller-Möhl,

Ernst/Lee, Erhard

: Optionen und Futures: Grundlagen und Strategien für das Termingeschäft in Deutschland, Österreich und in der Schweiz, 5. Auflage, Schäffer-Poeschel Verlag, Zürich 2002.

Naumann, Gerhard

: Die Bedeutung der Optionsklausel, Halle-Wittenberg Univ., Diss., Halle (Saale)/Wittenberg 1935.

Nipperdey, Hans Carl

: Vorhand, Vorkaufsrecht und Einlösungsrecht, Zentralblatt für Handelsrecht, Berlin 1930.

Noelpp, Christoph

: Eine Studie zur rechtlichten Erfassung des Vorkaufs-, Rückkaufs- und Kaufsrechts, Helbing & Lichtenhahn Verlag, Basel und Frankfurt am Main 1987.

Nomer, Halûk N.

: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş Ondördüncü Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul 2015 (Kısaltılmışı: **Nomer**, *Borçlar Hukuku*).

: Vefa Hakkı, Beta Yayınevi, İstanbul 1992 (Kısaltılmışı: **Nomer**, *Vefa Hakkı*).

Nomer, Halûk N./

Ergüne,

Mehmet Serkan

: Eşya Hukuku, Gözden Geçirilmiş 7. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2019.

Oetker, Hartmut/

Maultzsch, Felix

: Vertragliche Schuldverhältnisse, 5. Auflage, Springer Verlag, Berlin 2018.

- Oğuzman, M. Kemal/**
Barlas, Nami : Medeni Hukuk, 24. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2018.
- Oğuzman, M. Kemal/**
Öz, Turgut : Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt-1, Gözden Geçirilmiş 12. Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2014 (Kısaltılmışı: **Oğuzman/Öz, Genel Hükümler I**).
- : Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt-2, Gözden Geçirilmiş 11. Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2014 (Kısaltılmışı: **Oğuzman/Öz, Genel Hükümler II**).
- Oğuzman, M. Kemal/**
Seliçi, Özer/
Oktay Özdemir,
Saibe : Eşya Hukuku, 21. Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2018.
- Okutan Nilsson, Gül** : Anonim Ortaklıklarda Paysahipleri Sözleşmesi, Çağa Hukuk Vakfı Yayınları, İstanbul 2004.
- Okur, Sinan** : “Önalım Olgusuna Dair Yeni Bir Kategori; Ekonomik Bakımdan Satışa Eşdeğer İşlem Kavramı Üzerine Mukayeseli Bir İnceleme (TBK m. 240/Art. 216c OR)”, *SDÜHFD*, C:9, S:1, Y:2019, 101-258.
- Oser, Hugo/**
Schönenberger,
Wilhelm : Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Bd.V/1, Art. 1-183 OR, 2. Aufl., Schulthess Verlag, Zürich 1929 (Kısaltılmışı: **Oser/Schönenberger, Bd.V/1**).
- : Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Bd.V/2, Art. 184-418 OR, 2. Aufl., Schulthess Verlag, Zürich 1936 (Kısaltılmışı: **Oser/Schönenberger, Bd.V/2**).
- Ott, Walter** : Die Abtretung vertraglicher Vorkaufs-, Kaufs- und Rückkaufsrechte als Vertragsübernahme, *ZBGR*, Heft:59, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 1978, 257-287.

- Önen, Ergun** : İnşai Dava, Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara 1981.
- Özbilen, Arif Barış** : Sözleşmelerin Şekli ve Şekil Yönünden Hükümsüzlüğü, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2016.
- Özsunay, Ergun** : Kartel Hukuku, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları - Fakülteler Matbaası, İstanbul 1985.
- Özuğur, Ali İhsan** : Mal Rejimleri, 6. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2011.
- Petersen, Jans** : Examens-Repetitorium Allgemeines Schuldrecht, 9., neu bearbeitete Auflage, C.F. Müller Verlag, Heidelberg 2019.
- Pfäffli, Roland** : Beurkundung des Kaufpreises (Der Grundstückskauf / La vente immobilière Beiträge der Weiterbildungsseminare der Stiftung Schweizerisches Notariat vom 20. Januar 2009 in Zürich und Lausanne), Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2010 (Kısaltılmışı: **Pfäffli, Beurkundung**).
- Pfäffli, Roland** : Vom alten zum neuen bauerlichen Bodenrecht, ZJWP, recht 1993, Stämpfli Verlag AG, Bern 1993, 159-171 (Kısaltılmışı: **Pfäffli, Bodenrecht**).
- Pfäffli, Roland/ Byland, Daniela** : Vorkaufsrecht, Kaufsrecht, Rückkaufsrecht An Grundstücken, AWR, Stämpfli Verlag AG, Bern 2013, 189-294.
- Pfäffli, Roland/ Wermelinger, Amédéo** : Grundstückskauf, Kaufvorvertrag – Vorkaufsrecht, Kaufsrecht und Rückkaufsrecht, SJZ, S.113, Y.2017, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2017, 513-521.
- Pfeiffer, Kurt** : Die Vormerkung persönlicher Rechte im Grundbuch, Diss., Zürich 1910.

- Portmann, Dominique** : Mitarbeiterbeteiligung: Mitarbeiteraktien und Mitarbeiteroptionen im schweizerischen Arbeitsrecht, Diss. St. Gallen, Bern 2005.
- Prütting, Hans/
Wegen, Gerhard/
Weinrech, Gerd** : Prütting/Wegen/Weinreich – Bürgerliches Gesetzbuch Kommentar (Herausgegeben von Prof. Dr. h.c. mult. Hanns Prütting/Prof. Dr. Gerhard Wegen, L.L.M./Gerd Weinreich), 14. Auflage, Wolters Kluwer Deutschland GmbH, Luchterhand Verlag, Koeln 2019 (Kürzungsform: **PWW/...**).
- Pulaşlı, Hasan** : Şarta Bağlı Hukukî İşlemler ve Sonuçları, Dayınarlı Yayıncılık, Ankara 1989.
- Pulver, Urs** : Börsenmässige Optionsgeschäfte: Auftrag und Abwicklung, Diss. Zürich 1987.
- Raape, Leo** : Die Wollensbedingung - zugleich ein Beitrag zum Stempelrecht (Sonderdr. aus: Dr Wilhelm v. Brünneck zum gold. Doktorjubiläum v.d. Halleschen Juristenfakultät dargebr. Festschrift), Buchh. des Waisenhauses Verlag, Halle 1912.
- Reisoğlu, Safa** : Türk Borçlar Kanunu Genel Hükümler, 23. Bası, Beta Yayınevi, İstanbul 2012 (Kürzungsform: **Reisoğlu, Borçlar**).
- : Türk Eşya Hukuku, Cilt I, Altıncı Bası, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Yayınları, Ankara 1980 (Kürzungsform: **Reisoğlu, Eşya**).
- Reutter, Thomas U.** : Das bedingte Übernahmeangebot: ein Beitrag zum «Börsenvertragsrecht», Diss. St. Gallen 2001, Zürich 2002.
- Reutter, Thomas U./
Weber, Annette** : Kapitalmarkt - Recht und Transaktionen XIII, Schulthess Juristische Medien AG, Basel 2019.

- Rey, Heinz** : Ausservertragliches Haftpflichtrecht, Schulthess Juristische Medien AG, 4. Auflage, Zürich 2008 (Kısaltılmışı: **Rey, Haftpflichtrecht**).
- : Die Grundlagen des Sachenrechts und das Eigentum, Grundriss des schweizerischen Sachenrechts, Bd. I, 3.Auf., Stämpfli Verlag AG, Bern 2007 (Kısaltılmışı: **Rey, Grundlagen**).
- Riepl, Reinhard** : Wörterbuch zur Familien- und Heimatforschung in Bayern und Österreich, 3. Auflage Wörterbuch zur Familien- und Heimatforschung in Bayern und Österreich. 3. Auflage mit einem Nachtrag: Familienforschung Ahnenforschung Genealogie Lexikon Stammbaum (Deutsch) Taschenbuch, Reinhard Riepl Verlag, Waldkraiburg 2009.
- Roberto, Vito** : Teilrevision des Zivilgesetzbuches und des Obligationenrechts, *ZJWP*, recht 1993, Stämpfli Verlag AG, Bern 1993, 172-177.
- Röser, Felix** : Ankaufsrecht, Vorhand, Einlösungsrecht und Option: ein Beitrag zur Lehre von den gesetzlich nicht geregelten Anrechten zum Kauf, Bonn Univ., Diss., Bonn 1938.
- Roth, Hans** : Der Vorvertrag: eine zivilistische Studie unter besonderer Berücksichtigung von Art. 22 des schweizerischen Obligationenrechts, Freiburg Univ., Diss., Freiburg 1928.
- Rüegg, Jonas** : Rechtsgeschäftliche Vorkaufsrechte an Grundstücken (Luzerner Beiträge zur Rechtswissenschaft –LBR– Band 89), Schulthess Juristische Medien AG Verlag, Zürich/Basel/Genf 2014.
- Salzgeber-Dürig, Erike** : Das Vorkaufsrecht und verwandte Rechte an Aktien, Schulthess Juristische Medien AG Verlag, Zürich 1970.

- Sarı, Suat** : “Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesinden Doğan Hakkın Şerhi”, *İÜHFD*, C:64, S:2, Y:2006, 273-300 (Kısaltılmışı: **Sarı**, *Arsa Payı*).
- : Evlilik Birliğinde Yasal Mal Rejimi Olarak Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi, Beşir Kitabevi, İstanbul 2007 (Kısaltılmışı: **Sarı**, *Mal Rejimi*).
- Schäfer, Klaus** : Einsatz und Bewertung von Optionen und Futures, in: Rudolph, Bernd (Hrsg.), *Derivate Finanzinstrumente*, Schäffer-Poeschel Verlag, Stuttgart 1995.
- Schenker, Urs** : Vorkaufsrechte, Vorhandrechte und Mitverkaufsrechte im Zusammenhang mit M&ATransaktionen, in: Tschäni Rudolf (Hrsg.), *Mergers & Acquisitions XV*, Schulthess Verlag, Zürich 2013, 245-285.
- Schilhabl, Nicki Werner** : Vorkaufsrechte an Gesellschaftsanteilen, *Schriften zum Bürgerlichen Recht Band 450*, Duncker&Humblot Verlag, Berlin 2016.
- Schleich, Philipp Meier** : Option und Optionsvertrag Vertragsherbeiführende Optionsrechte aus schuldrechtlicher Sicht, *ZStP - Zürcher Studien zum Privatrecht Band/Nr. 289*, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich/Basel/Genf, 2018.
- Schlochoff, Wolfgang** : Die Gestaltungsrechte und ihre Übertragbarkeit, Breslau Univ., Diss., Niedermarsberg 1933.
- Schmid, Hans Peter** : Das Vorkaufsrecht, Helbing & Lichtenhahn Verlag, Basel 1934 (Kısaltılmışı: **Schmid H.P.**, *Vorkaufsrecht*).
- Schmid, Jörg** : Die öffentliche Beurkundung von Schuldverträgen, Diss. Fribourg 1988 (Kısaltılmışı: **Schmid J.**, *Beurkundung*).
- Schmidt, Eike** : Das Schuldverhältnis – Eine systematische Darstellung des Allgemeinen Schuldrechts, C.F. Müller Verlag, Heidelberg 2004 (Kısaltılmışı: **E. Schmidt**, *Schuldverhältnis*).

- Schmidt, Rolf** : Schuldrecht Allgemeiner Teil, 12. völlig bearbeitete und aktualisierte Auflage, Rolf Schmidt GmbH Verlag, Bremen 2018 (Kürzungsname: **R. Schmidt, Allgemeiner**).
- Schollmeyer, Friedrich** : Das Recht der einzelnen Schuldverhältnisse im Bürgerlichen Gesetzbuch, 2. Aufl., de Gruyter Verlag, Berlin 1904.
- Schubert, Claudia** : Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Band 1 Allgemeiner Teil I §§ 1 – 240, AllgPersönlR – ProstG – AGG (Redakteurin: Dr. Claudia Schubert), 8. Auflage, C.H.Beck Verlag, München 2018 (Kürzungsname: **BeckMüKo/...**).
- Schuemer, Hans Theodor** : Das obligatorische Vorkaufsrecht: Theorie und Begriffsbestimmung, Diss. Recht Zürich, Gutzwiller Verlag, Zürich 1925.
- Schulze, Reiner/ Grziwotz, Herbert/ Lauda, Rudolf** : Gesetzesformulare BGB – Kommentiertes Vertrags- und Prozessformularbuch (Hrsg. von Reiner Schulze/Hebert Grziwotz/Rudolf Lauda), 4. Auflage, Nomos Verlag, Baden 2020 (Kürzungsname: **Gesetzesformulare/...**).
- Schumacher, Rainer** : Vertragsgestaltung: Systemtechnik für die Praxis, 1. Auflage, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2004.
- Schumann, Werner** : Die Option, Tuebingen Univ., Diss., Tübingen 1969.
- Schurig, Klaus** : Das Vorkaufsrecht im Privatrecht (Geschichte, Dogmatik, ausgewählte Fragen), Duncker & Humblot Verlag, Berlin 1975.
- Schwenzer, Ingeborg** : Schweizerisches Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, 7. Aufl., Stämpfli Verlag AG, Bern 2016.

Scmoeckel, Mathias/
Rückert, Joachim/
Zimmermann,
Reinhard

: Historisch-kritischer Kommentar zum BGB, Band I : Allgemeiner Teil §§1-240, (Herausgegeben von Mathias Scmoeckel/Jochim Rückert/Reinhard Zimmermann), Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 2003 (Kısaltılmışı: **HKK**/...).

: Historisch-kritischer Kommentar zum BGB, Band III Schuldrecht: Besonderer Teil 1. Teilband §§433-656, (Herausgegeben von Mathias Scmoeckel/Jochim Rückert/Reinhard Zimmermann), Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 2013 (Kısaltılmışı: **HKK**/...).

Sebük, M. Tahir

: “İştira Hakkı”, *ABD*, C.1, S.2, Ankara 1944, 3-10 (Kısaltılmışı: **Sebük**, *İştira Hakkı*).

: Türk Medeni Kanununda Şüf'a Vefa ve İştira Hakları Nazariyat ve Tatbikat, Kader Basımevi, İstanbul 1951 (Kısaltılmışı: **Sebük**, *İştira*).

Serozan, Rona

: Sözleşmeden Dönme, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, İstanbul 1975.

Sevi, Ali Murat

: Anonim Ortaklıkta Payın Devri, 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2014.

Siegrist, Samuel

: Der Vertrag mit Schutzwirkung zugunsten Dritter nach schweizerischem Recht, Diss. Zürich 1997.

Simonius, Pascal/
Sutter, Thomas

: Schweizerisches Immobiliarsachenrecht, Bd. 1: Grundlagen, Grundbuch und Grundeigentum, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel 1995.

Sirmen, Lale

: Eşya Hukuku, 7. Baskı, Yetkin Yayınevi, Ankara 2019 (Kısaltılmışı: **Sirmen**, *Eşya Hukuku*).

: Türk Özel Hukukunda Şart, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 1992 (Kısaltılmışı: **Sirmen**, *Şart*).

Soergel,**Hans Theodor**

: Soergel BGB – Bürgerliches Gezetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen Band 6/2 Schuldrecht 4/2 §§ 454-480 (begründet von Dr. Hs. Th. Soergel, Bayer. Hofrat - neu herausgegeben von Dr. W. Siebert, o. Professor der Rechte in Heidelberg), 13. neubearbeitete Auflage, Verlag W. Kohlhammer, Stuttgart 2009 (Kısaltılmışı: **Soergel/...**).

: Soergel BGB – Bürgerliches Gezetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen Band 2 Allgemeiner Teil 2 §§ 104-240 (begründet von Dr. Hs. Th. Soergel, Bayer. Hofrat - neu herausgegeben von Dr. W. Siebert, o. Professor der Rechte in Heidelberg), 13. neubearbeitete Auflage, Verlag W. Kohlhammer, Stuttgart 1999 (Kısaltılmışı: **Soergel/...**).

Spahni,**Thomas Georg**

: Die Bedingung: ein Beitrag zur Dogmatik der bedingten Verträge nach schweizerischem Recht, Schulthess Polygraphischer Verlag AG, Zürich 1984.

Stahelin, Daniel

: Bedingte Verfügungen, Schulthess Verlag, Zürich 1993.

Staub, Friedrich/**Tobler, Ludwig**

: Schweizerisches Idiotikon (Wörterbuch der schweizerdeutschen Sprache, Gesammelt auf Veranstaltung der Antiquarischen Gesellschaft in Zürich und Beihülfe aus allen Kreisen des Schweizervolkes - Sechster Band (Bearbeitet von A. Bachmann/H. Bruppacher/E. Schwyzer/H. Blattner/J. Vetsch/J. U. Hubschmied), Verlag von Huber & Co, Mannheim 1909.

Steffen, Roland

: Selbständige Gestaltungsrechte - Zugleich ein Beitrag zur Rechtsnatur der zivilrechtlichen Gestaltungsrechte, Würzburg Univ., Diss., Würzburg 1966.

- Steinbeck, Anja Verena** : Die Übertragbarkeit von Gestaltungsrechten – Schriften zum Bürgerlichen Recht Band 165, Duncker & Humblot GmbH, Berlin 1994.
- Steinmann, Gunter** : Theorie der Spekulation - Ausgabe 106 (Band 106 von Kieler Studien), Mohr Verlag, Tübingen 1970.
- Stiefel, Gottfried** : Über den Begriff der Bedingung im schweizerischen Zivilrecht: Zürcher Beiträge zur Rechtswissenschaft, H. R. Sauerländer & Co. Verlag, Aarau 1919.
- Strebel, Joseph Lorenz** : Das gesetzliche Vorkaufsrecht des Pächters gemäss dem Bundesgesetz über das bürgerliche Bodenrecht, Schulthess Verlag, Zürich 2009.
- Stuber, Rudolf** : Aktionär-Consortien: Vereinbarungen unter Aktionären über die gemeinsame Ausübung ihrer Beteiligungsrechte nach dem Recht des schweizerischen OR, des BGB, HGB und des dt. Akt.Ges., Diss. der rechts- und statswissenschaftlichen Fakultät der Universität Zürich, Gassmann Verlag AG, Zürich 1944.
- Studer, Christoph D.** : Der Aktionärbindungsvertrag in: Schweizer Vertragshandbuch, Musterverträge für die Praxis, Münch/Böhringer/Kaspar/Probst (Hrsg.), Verlag Helbing & Lichtenhahn, Basel 2007.
- Stürner, Rolf** : **Jauernig Bürgerliches Gesetzbuch** mit Rom-I-, Rom-II-VO, EuUnthVO/HUnthProt und EuErbVO (Herausgegeben von Prof. Dr. Dres. h.c. Rolf Stürner, 17. Auflage, C.H.Beck Verlag, München 2018 (Kürzungsübersicht: **Jauernig/...**).
- Sulzer, Stefan** : Zweckstörungen im schweizerischen Vertragsrecht, SGRW, Band/Nr.5, Dike Verlag, Zürich 2002, 43-46.

- Sungurbey, İsmet** : Kişisel Hakların Tapu Kütüğüne Şerhi, Sermet Matbaası, İstanbul 1963 (Kısaltılmışı: **Sungurbey, Kişisel Haklar**).
- : Medenî Kanun Öntasarısının Nesneler Hukukunun Eleştirisi, Sulhi Garan Matbaası, İstanbul 1972 (Kısaltılmışı: **Sungurbey, Öntasarı**).
- Şahan, Gökhan** : Tapu Sicilinde Kişisel Hakların Şerhi, Seçkin Yayınevi, Ankara 2020.
- Şıpka, Şükran/
Özdoğan, Ayça** : Eşler Arasındaki Malvarlığı Davaları, 2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2017.
- Taman Şıpka,
Şükran** : Türk Hukukunda Kanuni Önalım (Şuf'a) Hakkı, Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 1994.
- Tandoğan, Haluk** : Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, Cilt:I/1, 6. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2008.
- Tekinay,
Selahattin Sulhi** : Eşya Hukuku, Genişletilmiş Üçüncü Bası, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1978 (Kısaltılmışı: **Tekinay, Eşya Hukuku**)
- : İştira ve Vefa Hakları, *İBD.*, C.61, S.7-8-9, 1987, 509-520 (Kısaltılmışı: **Tekinay, İştira**).
- : Taşınmaz Mülkiyetinin Takyitleri II/1, Filiz Kitabevi, İstanbul 1988 (Kısaltılmışı: **Tekinay, Takyitler**).
- Tekinay,
Selahattin Sulhi/
Akman, Samet/
Burcuoğlu, Halûk/
Altop, Atillâ** : Borçlar Hukuku, 7. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 1993 (Kısaltılmışı: **Tekinay/Akman/BurcuoğluAltop, Borçlar Hukuku**).
- : Eşya Hukuku – Cilt:1, 5. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 1989 (Kısaltılmışı: **Tekinay/ Akman/Burcuoğlu/Altop, Eşya Hukuku**).

- Hompel, Adolf ten** : Der Verständigungszweck im Recht. Ein Versuch zur Aufdeckung rechtspsychologischer Grundlinien unter besonderer Berücksichtigung der freien Willensbedingung und ihrer gesetzlichen Hauptfälle im Kauf auf Probe, im Vorkaufs-, Rückkaufs-, Reu-, Rücktritts-, Wahlschuld-, Wandlungs-, Einigungs- und Eintragungs-Recht, Vahlen Verlag, Berlin 1908.
- Thoden, Jörn** : Börsentermingeschäfte in Deutschland und in der Schweiz - Ein Beitrag anlässlich der Einführung des Optionsgeschäfts an deutschen Börsen, Münster Univ., Diss., Münster 1975.
- Tils, Wilhelm** : Zur Abtretbarkeit von Gestaltungsrechten, Köln Univ., Jur. Diss., Köln 1933.
- Töhl, Heinrich** : Das Handelsrecht - Erster Band, 3. Auflage, Verlag der Dieterichschen Buchhandlung, Göttingen 1854.
- Tunaboğlu, Müslim** : Önalım (Şuf'a) Alım Geri Alım Davaları, Adil Yayınevi, Ankara 2003 (Kısaltılmışı: **Tunaboğlu, Davalar**).
- : Önalım (Şuf'a) Davaları, Yetkin Yayınevi, Ankara 2004 (Kısaltılmışı: **Tunaboğlu, Önalım**).
- Tunçoğlu, Kenan** : Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, Cilt: II, 3. Bası, Sermet Matbaası, İstanbul 1977.
- Uçar, Sercan** : Anonim Şirket Paylarının Devrinde Önalım ve Öncelik Hakları, On İki Levha Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul 2017.
- Ünal, Mehmet** : Şekli Eşya Hukuku, Savaş Yayınları, Ankara 1989.
- Ünal, Mehmet/
Başpınar, Veyssel** : Şekli Eşya Hukuku, Giriş, Zilyetlik, Tapu Sicili, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 6. Baskı, Yetkin Yayınevi, Ankara 2012.

Vardar

Hamamcıoğlu,

Gülşah

: Medeni Hukukta Tasarruf İşlemleri, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2014.

Velidedeoğlu,

Hıfzı Veldet/

Esmer, Galip

: Gayrimenkul Tasarrufları ve Tapu Sicili Tatbikatu, İkinci Bası, İstanbul Matbaacılık, İstanbul 1956.

Vetter, Meinrad/

Gutzwiller,

Roman S.

: Voraussetzungen und Rechtsfolgen der ausserordentlichen Beendigung von Dauerschuldverhältnissen, *AJP*, Heft:6, Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 2010, 699-714.

Vischer, Markus

: Vorkaufsrechte an Aktien, Herausgeber: Daniel Daeniker, Frank Gerhard, Karim Maizar, Till Spillmann, Rudolf Tschäni, Hans-Ueli Vogt, Rolf Watter, Matthias Wolf, GesKR 2014, Dike Verlag, Zürich 2014, 82-88.

Volkart, Rudolf

: Corporate Finance, 2. Aufl., Versus Verlag, Zürich 2006.

von Einem, Henning

: Die Rechtsnatur der Option - Schriften zum Bürgerlichen Recht Band 20, Duncker & Humblot Verlag, Berlin 1974.

von Gierke, Otto

: Deutsches Privatrecht - Schuldrecht, Bd. 3, Duncker & Humblot Verlag München/ Leipzig 1917.

von Graffenried,

Caroline

: Schadloshaltung des Dritten in zweivertraglichen DreiparteienverhältnissenEin Beitrag insbesondere zum Vertrag zugunsten Dritter (Art. 112 OR), zum Vertrag mit Schutzwirkung zugunsten Dritter und zur Drittschadensliquidation im schweizerischen Recht, Stämpfli Verlag AG, Bern 2019.

von Salis-Lütolf,

Ulysses

: Private Equity Finanzierungsverträge, Funktion – Recht-Steuern, Schulthess Verlag, Zürich 2002.

von Tuhr, Andreas/

Escher, Arnold

: Allgemeiner Teil des schweizerischen Obligationenrechts, Bd. II, 3. Auflage, Schulthess Polygraphischer Verlag AG, Zürich 1984.

Von Tuhr, Andreas/

Peter, Hans

: Allgemeiner Teil des schweizerischen Obligationenrechts, Bd. I, 3. Auflage, Schulthess Polygraphischer Verlag, Zürich 1984.

Walter, Karl Maria

: Die Rechtsnatur des Börsenoptionsgeschäfts unter besonderer Berücksichtigung des inländischen Wertpapieroptionshandels, Mainz, Univ., Diss., Mainz 1990.

Weiler, Frank

: Schuldrecht Allgemeiner Teil, 4. Auflage, Nomos Verlag, Baden 2017.

Wertenbruch,

Johannes

: Bürgerliches Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen – Schuldrecht 4/2 §§ 454 - 480 (Band 6/2), W. Kohlhammer Verlag, 13. Auflage, Stuttgart 2009.

Westermann,

Harm Peter/

Grünwald, Barbara/

Maier-Reimer,

Georg

: Erman BGB: Bürgerliches Gesetzbuch, Handkommentar mit AGG, EGBGB (Auszug), ErbbauRG, HausratsVO, LPartG, ProdHaftG, UKlaG, VAHRG und WEG, Bürgerliches Gesetzbuch Band 1 §§ 1-761, (Herausgegeben von Prof. Dr. Dr. h.c. mult. Harm Peter Westermann/Prof. Dr. Barbara Grünwald/Rechtsanwalt Dr. Dr. h.c. Georg Maier-Reimer), 15., neu bearbeitete Auflage, Otto Schmidt, Koeln 2017 (Kürzungsform: **Erman**/...).

Westermann,

Harm Peter

: Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Band 4 Schuldrecht – Besonderer Teil I §§ 433 – 534, Finanzierungsleasing – CISG (Redakteur: Dr. Dres. H.c. Harm Peter Westermann), 8. Auflage, C.H.Beck Verlag, München 2019 (Kısaltılmışı: **BeckMüKo/...**).

Westermann, Harry

: Sachenrecht: ein Lehrbuch, 5., neu bearb. Aufl., Müller Verlag, Karlsruhe 1966.

Wissmann, Kurt

: Verwandte Verträge (Vorvertrag, Vorkaufsvertrag, Vertrag auf Begründung eines Kaufrechts bzw. Rückkaufsrechts), in: Der Grundstückkauf / hrsg. von Alfred Koller, St. Gallen: Dike Verlag, Zürich 1989.

Wolf, Ernst

: Lehrbuch des Schuldrechts – Erster Band: Allgemeiner Teil, 1. Auflage, Carl Heymanns Verlag, Berlin 1978 (Kısaltılmışı: **E. Wolf, Allgemeiner**).

: Lehrbuch des Schuldrechts – Zweiter Band: Besonderer Teil, 1. Auflage, Carl Heymanns Verlag, Berlin 1978 (Kısaltılmışı: **E. Wolf, Besonderer**).

Wörten, Rainer/

Metzler-Müller,

Karin

: Schuldrecht BT, 13., völlig überarbeitete und verbesserte Auflage, Verlag Franz Vahlen, München 2018.

Würdinger, Hans

: Die privatrechtliche Anwartschaft als Rechtsbegriff, Ludwig-Maximilians-Universität, Jur. Diss., München 1928.

Yakupoğlu, S. Derya

: Olumlu Miras Sözleşmesinin Bağlayıcılığı, TBBT, S.136, Y.2018, 225-262.

Yavuz, Cevdet

: Borçlar Hukuku Dersleri (Özel Bölüm), 16. Baskı, Beta Basım Yayın, İstanbul 2019.

Yavuz, Cevdet/

Acar, Faruk/

Özen, Burak

: Türk Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 9. Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul 2014.

- Yazarı Belirtilmemiş** : Kreisschreiben, Nr. 15 (ESTV Kreisschreiben Nr. 1-015-DSV-2017-d), Direkte Bundessteuer Verrechnungssteuer Stempelabgaben, Bern, 3. Oktober 2017.
- Yüce, Aydın Alber** : Anonim Şirketlerde Sermaye Borcunun Takas Yoluyla Ödenmesi "Şirket Borçlarının Şirket Sermayesine Dönüştürülmesi", On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2021.
- Yıldırım, Abdulkerim** : Türk Borçlar Kanunu Genel Hükümler, Gözden Geçirilmiş 4. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2016.
- Yılmaz, Gülşah** : Pay Sahipleri Sözleşmesinden Doğan Birlikte Satma ve Birlikte Satışa Zorlama Hakkı (Tag Along & Drag Along Rights), 2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2018.
- Zevkliler, Aydın/ Gökyayla, Emre** : Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 17. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2017.
- Zeytin, Zafer** : Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi ve Tasfiyesi, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2005.
- Zimmermann, Heinz** : Finance Derivatives, NZZ Libro Verlag, Zürich 2005.
- Zobl, Dieter** : Die pfandrechtliche Sicherung von Erwerbsberechtigungen in Aktionärsbindungsverträgen, in: Neue Tendenzen im Gesellschaftsrecht, Festschrift zum 60. Geburtstag von Peter Forstmoser, Universität Zürich – Rechtswissenschaftliches Institut, Zürich 2003, 401-413.

Dr. Öğr. Üyesi Özlem ÇELİK
Arş. Gör. Murat AÇIL

2017 Anayasa Değişiklikleri İle Uyumlu

ANAYASA HUKUKU

PRATİK ÇALIŞMALARI

CEVAPLI PRATİK ÇALIŞMALAR
CEVAPSIZ PRATİK ÇALIŞMALAR
ÇOKTAN SEÇMELİ SORULAR
YARGI KARARLARI

2. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Anayasa Hukuku Pratik Çalışmaları

Özlem Çelik - Murat Açıl

Hukuk Yayınları Dizisi – 2564

İkinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 94 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 47771

Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKLAR

- Açıl, Murat, “2017 Anayasa Değişiklikleri Çerçevesinde Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri”, **İstanbul Hukuk Mecmuası**, C. 76, S. 2, Y. 2018.
- Anayurt, Ömer, **Anayasa Hukuku: Temel Kavramlar ve Türk Anayasa Hukuku**, Ankara, 2018.
- Ardıçoğlu, M. Artuk, “Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi”, **Ankara Barosu Dergisi**, Y. 75, S. 2017/3.
- Atar, Yavuz, **Türk Anayasa Hukuku**, Ankara, 2018.
- Eren, Abdurrahman, “Anayasa Mahkemesinin Kanun Hükmünde Kararnamelere İlişkin İçtihadı Doğrultusunda Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Değerlendirilmesi”, **Anayasa Yargısı**, C. 36, S. 1, Y. 2019.
- Ergül, Ozan, “On Yıl Süreli Denetim Yasağının Kapsamını Genişleten Anayasa Mahkemesi İçtihadı: Anayasaya Uygunluk Denetiminde Sessiz Bir Geri Adım”, **Legal Hukuk Dergisi**, Rona Aybay Armağanı Özel Sayısı, C. 1, Y. 2014.
- Esen, Selin, **Karşılaştırmalı Hukukta ve Türkiye’de Olağanüstü Hal Rejimi**, Ankara, 2008.
- Gönenç, Levent, **Türkiye’de Seçim Uyuşmazlıkları ve Çözüm Yolları**, Ankara, 2008.
- Gözler, Kemal, “Türkiye’de Hükümetlere Nasıl İstikrar ve Etkinlik Kazandırılabilir? (Başkanlık Sistemi ve Rasyonelleştirilmiş Parlâmentarizm Üzerine bir Deneme)”, **Türkiye Günlüğü**, Sayı 62, Eylül-Ekim 2000.
- Gözler, Kemal, **Anayasa Hukukunun Genel Teorisi: Cilt I**, Bursa, 2011.
- Gözler, Kemal, **Türk Anayasa Hukuku**, Bursa, 2018.
- İba, Şeref, “Cumhurbaşkanınınca Yayımlanması Kısmen veya Tamamen Uygun Bulunmayan Kanunların Meclise Geri Gönderilmesi”, **AÜHFD**, C. 52, S. 3, Y. 2003.
- Keskinsoy, Ömer, **Yasama Sorumsuzluğu**, Ankara, 2007.

- Küçük, Adnan, “*Anayasa Mahkemesi Tarafından Verilen İptal Kararlarının Erken Açıklanmasına ve Yürürlüğün Ertelenmesine Bağlı Olarak Ortaya Çıkan Bazı Sorunlar*”, **Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi**, S.3, Y. 2014.
- Onar, Erdal, **1982 Anayasasında Anayasayı Değiştirme Sorunu**, Ankara, 1993.
- Öden, Merih, “*Türk Anayasa Yargısında On Yıl Süreli Denetim Yasağı*”, **SBF Dergisi**, C. 55, S. 4, Y. 2000.
- Öden, Merih, **Türk Anayasa Hukukunda Siyasi Partilerin Anayasaya Aykırı Eylemleri Nedeniyle Kapatılmaları**, Ankara, 2003.
- Özbudun, Ergun, **Türk Anayasa Hukuku**, Ankara, 2018.
- Sabuncu, Yavuz, **Anayasaya Giriş**, Ankara, 2012.
- Söyler, Yasin, **Yeni Başkanlık Sisteminde Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi**, Ankara, 2018.
- Tanör, Bülent/Yüzbaşıoğlu, Necmi, **1982 Anayasasına Göre Türk Anayasa Hukuku**, İstanbul, 2018.
- Yeniay, Lokman/Yeniay, Gülden, “*Türk Hukukunda Yürütme Organının Düzenleme Yetkisi ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi*”, **Anayasa Yargısı**, C. 36, S. 1, Y. 2019.
- Yücel, Bülent, **Parlamente Hükümet Sisteminin Rasyonelleştirilmesi ve Türkiye Örneği**, Ankara, 2009.

Selma ÖZTÜRK GÜNAY

ANAYASA MAHKEMESİ'NE BİREYSEL BAŞVURU KARARLARI IŞIĞINDA TUTUKLAMA

*Kamuoyunda 4. Yargı Paketi Olarak Anılan
7331 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda
Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Kapsamındaki
Değişikliklere Göre Hazırlanmıştır.*

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru Kararları Işığında Tutuklama
Selma Öztürk Günay

Hukuk Yayınları Dizisi – 3002

Birinci Baskı : Kasım, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 15 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- Akad, Mehmet ve Bihterin Dinçkol, **Genel Kamu Hukuku**, 6. Baskı, İstanbul: Der Yayınları, 2011.
- Akın, İlhan F., **Kamu Hukuku**, 6.Baskı, İstanbul: Beta Yayınevi, 1993.
- Aldemir, Hüsnü, **Hürriyeti Kısıtlayan Koruma Tedbirleri: Yakalama, Gözaltına Alma, Tutuklama ve Adli Kontrol**, 2. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2014.
- Aşkın, Uğur, **Ceza Muhakemesi'nde İstinaf Kanun Yolu**, Ankara: Adalet Yayınevi, 2018.
- Aydın, Öykü Didem, **"Türk Anayasa Yargısında Yeni Bir Mekanizma: Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru"**, **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Ankara, Cilt: 15, Sayı: 4, 2011, s. 121-170.
- Bağdatlı, Selahattin **Hukuk Sözlüğü**, İstanbul: Der yayınevi, 1997.
- Beccaria, Cesar Bonesano Marki, **Suçlar ve Cezalar yahut Beşeriyetin Mecellesi**, (Mütercim Muhittin Göklü), İstanbul: MCML.
- Bekri, M. Nedim, **"Gerekçeli Karar Hakkı"**, **Ankara Barosu Dergisi**, Ankara: 2014/3, s. 203-228.
- Vahit Bıçak, **"Ceza Hukuku Açısından Bireysel Başvuru Kararlarının Yargı Sistemine Etkileri"**, **Anayasa Yargısı** 35 (2018), s. 65-72.
- Bıçak, Vahit, **Suç Muhakemesi Hukuku**, 2. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınları, 2011.
- Bilmen, Ömer Nasuhi, **Hukuk-u İslamiye ve İstilahat-ı Fıkluyye Kamusu**, İstanbul: İstanbul Matbaası, 1951.
- Cengiz, Serkan, Fahrettin Demirağ, Teoman Ergül, Jeremy McBride ve Durmuş Tezcan, **"Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Ceza Yargılaması Kurum ve Kavramları"**, Türkiye Barolar Birliği Yayını, Ankara: 2008.

- Centel, Nur, **Ceza Muhakemesi Hukukunda Tutuklama ve Yakalama**, İstanbul: Beta Basım, 1992.
- Centel, Nur ve Hamide Zafer, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 15. Bası, İstanbul: Beta Yayınevi, 2018.
- Centel, Nur, “**İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararları Işığında Tutuklama Hukukuna Eleştirel Yaklaşım**”, İstanbul, MÜHF, Hukuki Araştırmalar Dergisi, C.17, S.1-2, 2011, s. 49-94.
- Çelebi, Ece Göztepe, “**Bireysel Başvuru Kararlarının Bağlayıcılığı ve İcrası Sorunu ile Kurumsallaşma İhtiyacı**”, Anayasa Yargısı 33 (2016), s. 93-118.
- Çulha, Rifat, Fahrettin Demirağ, Ayşe Nuhoğlu, Salih Oktar, Durmuş Tezcan ve Editör Feridun Yenisey, **Ceza Muhakemesi Hukuku Başvuru Kitabı**, 3. Baskı, Ankara: TBB Yayınları, 2018.
- Dal, Kemal, **Türk Esas Teşkilat Hukuku**, 2. Baskı, Ankara: Bilim Yayınları, 1986.
- Demirbaş, Timur, “**Soruşturma Evresinde Şüphelinin İfadesinin Alınması ve Müdafilik**”, LHD, Cilt. 3, Sayı. 32, 2005, s.2871-2883.
- Donay, Süheyl, **Ceza Yargılama Hukuku**, 2. Baskı, İstanbul: Beta Yayınevi, 2012.
- Dutertre, Gilles, **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarından Örnekler**, Avrupa Konseyi Yayınları, 2007.
- Ekinci, Hüseyin ve Musa Sağlam, **66 Soruda Bireysel Başvuru**, Ankara: Ankara Barosu Yayınları, 2012.
- Erdoğan, Mustafa, **Türkiye’de Anayasalar ve Siyaset**, 4. Baskı, Ankara: Liberte Yayınları, 2001.
- Erem, Faruk, **Ceza Usulü Hukukunun Esasları**, Ankara, AÜHFY, 1970.
- Erem, Faruk, **Diyaletik Açidan Ceza Yargılaması Hukuku**, 6. Baskı, Ankara: Işın Yayıncılık, 1986.

- Feyzioğlu, Metin ve Güneş Okuyucu Ergün, **“Türk Hukukunda Tutuklulukta Azami Süre”**, AÜHFD, sayı: 59, 2010, s. 35-59.
- Gemalmaz, Mehmet Semih, **Ulusalüstü İnsan Hakları Hukukunun Genel Teorisine Giriş**, 4. Baskı, İstanbul: 2003.
- Gökcen, Ahmet, Murat Balcı, M. Emin Alşahin ve Kerim Çakır, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 3. Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi, 2018.
- Gölcüklü, Feyyaz, **Ceza Davasında Şahıs Hürriyeti (Türk Hukukunda Muvakkat Yakalama-Tevkif)**, Ankara: Ajans Türk Matbaası, 1958.
- Gözler, Kemal, **Türk Anayasa Hukuku**, 2. Baskı, Bursa: Ekin Yayınevi, 2018.
- Gözübüyük, Şeref, **Anayasa Hukuku**, 19. Bası, Ankara: Turhan Kitabevi, 2013.
- Gözübüyük, Şeref ve Feyyaz Gölcüklü, **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması**, 9. Bası, Ankara: Turhan Kitabevi, 2011.
- Gündoğdu, Mehmet, **Avrupa Birliği İnsan Hakları Rejimi Işığında Avrupa Tutuklama Müzekkeresi**, Ankara: Adalet Yayınevi, 2018.
- Gündüz, Aslan, (Ed. Reşat Volkan Günel), **Milletlerarası Hukuk**, 6. Baskı, İstanbul: Beta Yayınevi, 2013.
- İbicioğlu, Gözde, **Türk Anayasalarında Yakalama, Gözaltı ve Tutuklama**, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- İnci, Z. Özen, **Bir Koruma Tedbiri Olarak Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Tutuklama**, 4. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınevi, 2017.
- “İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararları”**, Çev. Özlem Yılmaz, **TBB Dergisi**, sayı 82, Nisan Mayıs 2009, s.453-459.
- Kaboğlu, İbrahim Özden, **Anayasa Hukuku Dersleri (Genel Esaslar)**, 13. Baskı, İstanbul: Legal Yayınevi, 2018.
- Kaboğlu, İbrahim Özden, **Özgürlükler Hukuku**, 5. Baskı, İstanbul: Afa Yayınları, 1999.

- Kapani, Münci, **Kamu Hürriyetleri**, 7. Baskın, Ankara: Yetkin Yayınevi, 1993.
- Karakehya, Hakan, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 2. Bası, Ankara, Savaş Yayınevi, 2016.
- Koca, Mahmut ve İlhan Üzülmöz, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 11. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınevi, 2018.
- Koç, Muharrem İlhan, “**Bireysel Başvuru Kararlarının İcrasına İlişkin Düzenlemeler ve Kurumsal Yapılanma İhtiyacı**”, **Anayasa Yargısı** 33 (2016), s. 133-141.
- Koparan, Mehmet Reşat, “**Bir Koruma Tedbiri Olarak Tutuklama**”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Sayı: 65, Ankara: 2006, s.154-172.
- Nuhoğlu, Ayşe, “**Koruma Tedbiri Olarak Tutuklama**”, **Ceza Muhakemesi Kanununun 3 Yılı-Teori ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar**, İstanbul: Türk Ceza Hukuku Derneği Yayını, 2009, s. 175-191.
- Oğurlu, Yücel, **Karşılaştırmalı İdare Hukukunda Ölçülülük İlkesi**, Ankara: Seçkin Yayınevi, 2002.
- Öğütücü, Özlem, **Cezai ve Hukuki Boyutlarıyla Tutuklama**, Ankara: Seçkin Yayınevi, 2019.
- Özbek, Veli Özer, **İnfaz Hukuku**, 5. Bası, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2014.
- Özbek, Veli Özer, Koray Doğan, Pınar Bacaksız ve İlker Tepe, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 11. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2018.
- Özbudun, Ergun, **Türk Anayasa Hukuku**, 18. Baskı, Ankara: Yetkin Yayınları, 2018.
- Özdemir, Süleyman Emre, **Ceza Muhakemesinde İtiraz Kanun Yolu**, Ankara: Adalet Yayınevi, 2018.
- Özgenç, İzzet, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 14. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınevi, 2018.

- Öztürk, Bahri (Editör), Durmuş Tezcan, Mustafa Ruhan Erdem, Özge Sırma Gezer, Yasemin F. Saygılar Kırıt, Esra Alan Akcan, Özdem Özaydın, Efser Erdem Tütüncü, Derya Altınok Villemmin ve Mehmet Can Tok, **Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku**, 12. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2018.
- Pamuk, Gülfem, **“Ceza Muhakemesi Hukukunda Tutuklunun Sakıverilme Talebinin İncelenme Usulü”**, MÜHF – HAD, C: 17, S: 1-2, 2011, s. 265-281.
- Sınar, Hasan, **Ceza Muhakemesi Hukukunda Tutuklama**, İstanbul: On iki Levha Yayıncılık, 2016.
- Soyaslan, Doğan, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Güncelleştirilmiş 3. Bası, Ankara: Yetkin Yayınları, 2007.
- Sürücü, A. Sinan, **İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlarında ve Türkiye’de Tutuklama**, Ankara: Seçkin Yayınevi, 2010.
- Şahbaz, İbrahim, **“Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nde Kişi Özgürlük ve Güvenliği”**, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, sayı. 55, 2004, s. 163-188.
- Şahin, Cumhur, **Ceza Muhakemesi Hukuku-I**, 9. Bası, Ankara: Seçkin Yayınevi, 2018.
- Şen, Ersan ve Bilgehan Özdemir, **Tutuklama / Uygulamada Şüpheli ve Sanık Haklarının Korunması**, 3. Baskı, Ankara: Seçkin Kitabevi, 2011.
- Şentuna, Mustafa Tarık, **Öğreti ve Yargı Kararları Işığında Ulusal ve Ulus Üstü İnsan Hakları, Anayasa ve Ceza Yargılaması Hukuku Açısından Tutuklama ve Adli Kontrol**, 1. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınevi, 2014.
- Taner, Tahir, **Ceza Muhakemeleri Usulü**, 3. Baskı, İstanbul: İÜY, İsmail Akgün Matbaası, 1955.
- Tanilli, Server, **Devlet ve Demokrasi**, 3.Baskı, İstanbul: Çağdaş Yayınları, 1996.
- Tanör, Bülent, **İki Anayasa**, 4. Baskı, İstanbul: XII Levha Yayıncılık, 2012.

- Tanör, Bülent, **Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri**, 24. Baskı, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2014.
- Tanör, Bülent ve Necmi Yüzbaşıoğlu, **Türk Anayasa Hukuku**, 17. Baskı, İstanbul, Beta Yayınları, 2018.
- Tezcan, Durmuş, Mustafa Ruhan Erdem, Oğuz Sancaktar ve Rifat Murat Önok, **İnsan Hakları El Kitabı**, 7. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınevi, 2018.
- Toroslu, Nevzat ve Metin Feyzioğlu, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 16. Baskı, Ankara: Savaş Yayınevi, 2016.
- Tosun, Öztekin, **Türk Suç Muhakemesi Hukuku Dersleri, Cilt-1, Genel Kısım**, 4. Baskı, İstanbul: Acar Matbaacılık Tesisleri, 1984.
- Turabi, Selami, **Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru Rehberi**, 1. Baskı, Ankara: 2012.
- "Tutuklama Raporu"**, Türkiye Barolar Birliği İnsan Hakları Merkezi, 2. Bası, Ankara: TBB Yayınları, 5 Ocak 2011.
- Uçdu, İlker, **"Ceza Muhakemesi Hukukunda Tutuklama, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kamu Hukuku Anabilim Dalı Yayınlanmamış Doktora Tezi"**, İzmir: 2007.
- Ulutürk, Hande, **"Anayasa Mahkemesi(AYM)'nin Güncel Kararları Çerçevesinde Tutuklama Kurumuna Bakış"**, Prof. Dr. Feridun Yenisey'e Armağan, Cilt: II, İstanbul, Beta Yayınları, 2014, s. 1677-1708.
- Ünal, Şeref, **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi**, Ankara, TBMM Kültür- Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları, 2001.
- Ünver, Yener ve Hakan Hakeri, **Ceza Muhakemesi Hukuku II. Cilt**, 15. Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi, 2019.
- Ünver, Yener ve Hakan Hakeri, **Ceza Muhakemesi Hukuku, III. Cilt**, 15. Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi, 2019.
- Yenidünya, A. Caner ve Zafer İçer, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Ankara: Adalet Yayınevi, 2016.

- Yenisey, Feridun, **“Anayasa Mahkemesi’ne Bireysel Başvuru Kararlarının Ceza Muhakemesi Hukuku Açısından Değerlendirilmesi: Tutuklama”**, *Anayasa Yargısı*-33, 2016, 213-229.
- Yenisey, Feridun ve Ayşe Nuhoglu, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 6. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2018.
- Yurtcan, Erdener, **Ceza Yargılaması Hukuku**, 15. Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi, 2018.
- Yurtcan, Erdener, **Cumhuriyet Savcısının ve Ceza Yargıcının El Kitabı**, Ankara, Melisa Matbaacılık, 2002.
- Yüce, Turhan Tûfan, **“Ceza Yargılaması Hukukunda Zorlayıcı Önem Teorisi”**, *EÜHFD*, Cilt. 1, Sayı. 1, 1980.
- Zafer, Hamide, **“Tutuklama Koruma Tedbirine İlişkin Bazı Hususların Bireysel Başvuru Kararları Kapsamında Gözden Geçirilmesi”**, *Prof. Dr. Feridun Yenisey’e Armağan*, Cilt: I, İstanbul, Beta Yayınları, 2014, s. 1095-1120.

ELEKTRONİK KAYNAKÇA:

- <https://www.anayasa.gov.tr/media/4430/13.pdf>
- <http://www.farukeremvakfi.org.tr/8/s1.html>
- <https://hudoc.echr.coe.int>
- <https://inhak.adalet.gov.tr/>
- <https://www.istanbulbarosu.org.tr/files/docs/Magna2017-2.pdf>
- <https://legalbank.net>
- <https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb>
- <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr>
- <http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/17844.pdf>
- <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr>

- <https://www.tbmm.gov.tr/anayasa/anayasa61.htm>
- <http://tbbyayinlari.barobirlik.org.tr/>
- www.tdk.gov.tr

YARARLANILAN

AYM VE YARGITAY KARARLARI İLE İHAM İÇTİHATLARI

AYM KARARLARI:

- **Abdulkadir YAPUQUAN**, 2.5.2019 tarih, Başvuru No: 2016/35009
- **Burak DÖNER**, 2.7.2013 tarih, Başvuru No: 2012/521
- **Erdem GÜL-Can DÜNDAR**, 25.2.2016 tarih, Başvuru No: 2015/18567
- **Faysal SARIYILDIZ**, 3.1.2014 tarih, Başvuru No: 2014/9
- **Fikret ESKİN**, 4.12.2013 tarih, Başvuru No: 2012/348
- **Firas ASLAN ve Hebat ASLAN**, 21.11.2013 tarih, Başvuru No: 2012/1158
- **Furkan OMURTAG**, 25.10.2017 tarih, Başvuru No: 2014/18179
- **Gülser YILDIRIM**, 2.1.2014 tarih, Başvuru No: 2013/9894
- **Hamit KAYA**, 2.7.2013 tarih, Başvuru No: 2012/338
- **Hikmet YAYGIN**, 30.12.2014 tarih, Başvuru No: 2013/1279
- **Hüseyin BURÇAK**, 3.2.2016 tarih, Başvuru No: 2014/474
- **I.Y.**, 17.7.2014 tarih, Başvuru No: 2012/1213
- **Korcan PULATSÜ**, 2.7.2013 tarih, Başvuru No: 2012/726
- **Mehmet AKDOĞAN ve diğerleri**, 19.12.2013 tarih, Başvuru No:2013 /817
- **Mehmet BARANSU 2**, 17.5.2016 tarih, Başvuru No: 2015/7231

- **Menduh ATAÇ**, 13.6.2013 tarih, Başvuru No: 2013/1751
- **Muharrem ERBEY**, 17.7.2014 tarih, Başvuru No: 2014/328
- **Mukaddes ÖZEN ve diğerleri**, 8.5.2014 tarih, Başvuru No: 2013/7740
- **Murat NARMAN**, 2.7.2013 tarih, Başvuru No: 2012/1137
- **Mustafa Ali BALBAY**, 4.12.2013 tarih, Başvuru No: 2012/1272
- **Nihat ÖZDEMİR**, 16.5.2013 tarih, Başvuru No: 2013/2001
- **Nusret ARGUN**, 6.3.2014 tarih, Başvuru No: 2013/6149
- **Ramazan ARAS**, 2.7.2013 tarih, Başvuru No: 2012/239
- **Sencer BAŞAT ve diğerleri**, 18.6.2014 tarih, Başvuru No: 2013/7800
- **S.S.A.**, 8.5.2014 tarih, Başvuru No: 2013/5356
- **Süleyman BAĞRIYANIK ve diğerleri**, 16.11.2016 tarih, Başvuru No: 2015/9756
- **Şahin ALPAY**, 11.1.2018 tarih, Başvuru No: 2016/16092
- **Şahin ALPAY-2**, 15.3.2018 tarih, Başvuru No: 2018/3007
- **Yavuz PEHLİVAN ve diğerleri**, 4.6.2015 tarih, Başvuru No: 2013/2312

YARGITAY KARARLARI:

- Yargıtay 2. HD, 9.4.2018 tarih, 2018/1306 E., 2018/4719 K.
- Yargıtay 3. CD, 19.4.2007 tarih, 2007/4265 E., 2007/3641 K.
- YCGK, 24.02.2004 tarih, 2004/8–30 E., 2004/49 K.
- YCGK, 16.12.2008 tarih, 2008/225 E., 2008/231 K.
- YCGK, 12.4.2011 tarih, 2011/1-51 E., 2011/42 K.
- YCGK, 12.4.2011 tarih, 2011/1-51 E., 2011/42 K.

İHAM İÇTİHATLARI:

- **A.D./Türkiye**, 22.12.2005 tarih, Başvuru No: 29986/96
- **Ağtaş/Türkiye**, 2.2.2006 tarih, Başvuru No: 33240/96
- **Baranowski/Polonya**, Başvuru No: 28358/95
- **Beiere/Letonya**, 29.11.2011 tarih, Başvuru No: 30954/05
- **Berktaş/Türkiye**, 1.3.2001 tarih, Başvuru No: 22493/93
- **Bonnechaux v./İsviçre**, 05.12.1979 tarih, Başvuru No: 8224/79
- **Bouamar/Belçika**, 29.2.1988 tarih, Başvuru No: A 129
- **Cahit Demirel /Türkiye**, 7.7.2009 tarih, Başvuru No: 18623/03
- **Değerli ve diğerleri/Türkiye**, 5.2.2008 tarih, Başvuru No:18242/02
- **Demirel/Türkiye**, 28.1.2003 tarih, Başvuru No: 324/98
- **Engel et autres /Hollanda**, 8.6.1976 tarih, Başvuru No: A 22
- **Erdem v./Almanya**, 05.07.2001 tarih, Başvuru No: 38321/97
- **Fox, Campbell ve Hartley/Birleşik Krallık**, 30.08.1990 tarih, Başvuru No: A 182
- **García Ruiz/İspanya**, 21.1.1999 tarih, Başvuru No: 30544/96
- **Gatt/Malta**, 27.07.2010 tarih, Başvuru No: 28221/08
- **Gerger/Türkiye**, 8.7.1999 tarih, Başvuru No: 24919/94
- **IA/Fransa**, 23.9.1998 tarih, Başvuru No: 28213/95
- **Khodorkovskiy/Rusya**, 31.5.2011 tarih, Başvuru No: 5829/04
- **Koştı ve diğerleri/Türkiye**, 3.5.2007 tarih, Başvuru No: 74321/01
- **Labita v./İtalya**, 06.04.2000 tarih, Başvuru No: 26772/95
- **Letellier/Fransa**, 26.6.1991 tarih, Başvuru No:12369/86
- **Mamedova v./Rusya**, 1.6.2006 tarih, Başvuru No: 7064/05
- **Mansur/Türkiye**, 8.6.1995 tarih, Başvuru No: 16026/90

- **Mitap-Müftüoğlu/Türkiye**, 25.3.1996 tarih, Başvuru No:15530/89
- **Peers v./Yunanistan**,19.4.2001 tarih, Başvuru No: 28524/95
- **Quinn/Fransa**, 22.3.1995 tarih, Başvuru No: 311
- **Seki/Türkiye**, 21.6.2016 tarih, Başvuru No: 44695/09
- **Solmaz/Türkiye**, 16.1.2007 tarih, Başvuru No: 27561/02
- **Tomasi/Fransa**, 27.8.1992 tarih, Başvuru No: A 241 A
- **W./İsviçre**, 26.1.1993 tarih, Başvuru No:14379/88
- **Wemhoff/Almanya**, 27.6.1968 tarih, Başvuru No: 2122/64
- **Witold Litwa/Polonya**, 4.4.2000 tarih, Başvuru No: 26629/95
- **X.-Birleşik Krallık**, 5.11.1981 tarih, A 46
- **Yağcı-Sargın/Türkiye kararı**, 8.6.1995 tarih, Başvuru No: 16419/90-16426/90

Prof. Dr. Sezgin Seymen ÇEBİ

Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Genel Kamu Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

ANAYASALCILIK VE “*POLİTİK OLAN*”

Hukukileşmiş Politik Toplum Eleştirisine Bir Giriş Denemesi

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Anayasalcılık ve “Politik Olan”

Sezgin Seymen Çebi

Hukuk Yayınları Dizisi – 2514

Birinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 605 – 300 – 899 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Ackerman, Bruce, "Neo-Federalism?", *Constitutionalism and Democracy*, Jon Elster and Rune Slagstad (eds.), Cambridge University Press, Cambridge UK, 1997.
- Ackerman, Bruce, "The Rise of World Constitutionalism", 83 VA. L. REV., (1997): 771-97.
- Ackerman, Bruce, *We the People: Foundations*, Vol.1, Belknap Press, Cambridge MA, 1991.
- Ackerman, Bruce, *We The People: Transformations*, Vol. 2, Belknap Press, Cambridge MA, 1998.
- Adorno, Theodor, *Aesthetic Theory*, Robert Hullot-Kentor (trans. and ed.), Bloomsbury Pub., New York, 1997.
- Adorno, T. ve Horkheimer, M., *Aydınlanmanın Diyalektiği*, Nihat Ülner- Elif Öztarhan Karadoğan (çev.), Kabalcı Yayınları, İstanbul, 2010.
- Agamben, G., *Homo Sacer: Sovereign Power and Bare Life*, Daniel Heller-Roazen (trans.), Stanford University Press, Stanford UP, 1998.
- Agamben, G., *İstisna Hali*, Kemal Atakay (çev.), Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2018.
- Agamben, Giorgio, *Kutsal İnsan, Egemen İktidar ve Çıplak Hayat*, İsmail Türkmen (çev.), Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 1998.
- Ağaoğulları, Mehmet Ali (ed.), *Sokrates'ten Jakobenlere Batı'da Siyasal Düşünceler*, İletişim Yayınları, 4. Baskı, İstanbul, 2013.
- Ağaoğulları, Mehmet Ali ve Köker, Levent, *Kral Devlet ya da Ölümlü Tanrı*, İmge Yayınları, İstanbul, 2018.
- Akad, Mehmet ve Vural Dinçkol, Bihterin, *Genel Kamu Hukuku*, Der Yayınları, Dördüncü Basım, İstanbul, 2006.
- Akal, Cemal Bali, *İktidarın Üç Yüzü*, Dost Yayınları, Yedinci Baskı, Ankara, 2014.
- Aktaş, Sururi, *Eleştirel Hukuk Çalışmaları*, XII Levha Yayınları, İstanbul, 2011.
- Aktaş, Sururi, *Prosedürel Doğal Hukuk*, Lon. L. Fuller'in Hukuk Kavramı, On İki Levha, 2011.
- Allen, J.W., *A History of Political Thought in the Sixteenth Century*, Methuen & Co. Ltd., London, 1967.

- Althusser, L., "Ideology and Ideological State Apparatuses", *Lenin and Philosophy and Other Essays*, Ben Brewster (Fransızcadan çev.), Monthly Review Press, New York ve Londra, 1971.
- Althusser, L., "Ideology and Ideological State Apparatuses: Notes Towards an Investigation", *Lenin and Philosophy* içinde, New Left Books, London, 2000.
- Althusser, L., *İdeoloji ve Devletin İdeolojik Aygıtları*, Alp Tümertekin (çev.), İthaki Yayınları, İstanbul, 2003.
- Althusser, L., *Politics and History: Montesquieu, Rousseau, Marx*, Verso, New York, 2007.
- Altıparmak, Kerem, " 'Due Process of Law' kavramının Amerikan Hukukundaki Yeri Üzerine Bir İnceleme", *AÜHFD*, C. 45, S. 1-4, (1996): 219-250.
- Alvesson, M. & Sköldberg, K., *Reflexive Methodology: New Vistas for Qualitative Research*, SAGE Pub., London, 2009.
- Anayurt, Ömer, *Anayasa Hukuku Genel Kısım, Temel İlkeler, Kavramlar, Kurumlar*, Seçkin Yayınları, Ankara, 2018.
- Anderson, Perry, *Lineages of The Absolute State*, NLB, London, 1974.
- Anderson, Perry, *The Origins of Postmodernity*, Verso, NY, 2006.
- Anghie, A., *Imperialism, Sovereignty, and the Making of International Law*, Cambridge University Press, Cambridge UK, 2005.
- Aquinas, St. Thomas, *The Political Ideas of St. Thomas Aquinas*, Dino Bigongiari (ed.), Free Press, NY, 1997.
- Aquinas, Thomas, "Prenslık Yönetimi Üstüne'den Seçme Parçalar", *Batı'da Siyasal Düşünceler Tarihi: Eski ve Orta Çağlar* içinde, M. Tunçay (der. ve çev.), İBÜY, İstanbul, 2018, 1265/2012.
- Aquinas, Thomas, *Summa Theologica*, Benziger Brothers Edition, Ohio, 1947.
- Archibugi, Daniele, "Cosmopolitical Democracy", *Debating Cosmopolitics* içinde, Daniele Archibugi (ed.), Verso, NY, 2003, pp. 1-15.
- Archibugi, Daniele, "Demos and Cosmopolis", *Debating Cosmopolitics* içinde, Daniele Archibugi (ed.), Verso, New York, 2003, pp. 257-273.
- Arditi, Benjamin, "Tracing the Political", *Angelaki*, Volume I, No.3, (1996): 15-28.
- Arendt, Hannah, *Crisis of the Republic, Lying in Politics; Civil Disobedience; On Violence; Thoughts on Politics and Revolution*, Mariner Books, New York, 1972.
- Arendt, Hannah, *On Revolution*, Penguin, Harmondsworth, 1973.
- Arendt, Hannah, *The Human Condition*, Chicago University Press, Chicago, 1970.
- Arendt, Hannah, *The Origins of Totalitarianism*, Harvest Books, San Diego CA, 1979.

- Arendt, H., *Crises of the Republic: Lying in Politics; Civil Disobedience; On Violence; Thoughts on Politics and Revolution*, Harvest Book, NY, 1972.
- Aristotle, *Metaphysics*, C.D.C Reeve, Hackett Pub., UK, 2016.
- Aristotle, *Politics*, Ernest Baker (trans.), Oxford University Press, Oxford UK, 1995.
- Aristotle, *The Athenian Constitution*, Penguin Classics, NY, 2002, Bölüm IX.
- Aristoteles, *Atinalıların Devleti*, Furkan Akderin (çev.), Say Yayınları, İstanbul, 2015.
- Aristoteles, *Metafizik*, Y. Gurur Sev (çev.), Pinhan Yayıncılık, İstanbul, 2018.
- Aristoteles, *Nikhomakhos'a Etik*, Saffet Babür (çev.), Bilgesu Yayınları, Ankara, 2009.
- Aristoteles, *Politika*, Furkan Akderin (Eski Yunancadan çev.), Say Yayınları, İstanbul, 2015.
- Arjomand, Said Amir, "Constitutional Development and Political Reconstruction From Nation-Building to New Constitutionalism", *Constitutionalism and Political Reconstruction* içinde, International Comparative Social Studies, Vol 14, (2007): 3-43.
- Arjomand, S. A., "Constitutions and Struggle for Political Order: A Study in the Modernization of Political Traditions", *European Journal of Sociology*, 33.4, (1992): 39-82.
- Atkins, Jed W., *Cicero on Politics and The Limits of Reason: The Republic and Laws*, Cambridge Classical Studies, Cambridge University Press, Cambridge, 2013.
- Aybay, Rona, *Genel Kamu Hukuku, (Devlet) 18.-20. Yüzyıl*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2017.
- Ayers, A. J., "Demystifying Democratization: the Global Constitution of (Neo)Liberal Polities in Africa", *27 Third World Quarterly*, (2006): 312-38.
- Badiou, Alain, *Can Politics Be Thought*, Duke University Press, USA, 2018.
- Badiou, Alain, *Felsefe ile Politika Arasındaki Gizemli İlişki*, Murat Erşen (çev.), Monokl, 2011.
- Balbus, Isaac, "Commodity Form and the Legal Form: An Essay on the 'Relative Autonomy of the Law'", *Law & Society*, 11 (17) (1977): 571-88.
- Balibar, Etienne, *Politics and the Other Scene*, Verso, London, 2002.
- Barber, Benjamin R., *Strong Democracy, Participatory Politics for A New Age*, University of California Press, California, 2004.
- Barın, Taylan, *Anayasa Yargısının Demokratik Meşruiyeti*, Oniki Levha Yayınları, 1. Baskı, İstanbul, 2016.
- Barker, Ernest, *Greek Political Theory: Plato and His Predecessors*, University Paperbacks, Barnes & Nobles, 1960.

- Barker, Ernest, "The Rule of Law", 1 (2) *Political Quarterly*, (1914): 117-140.
- Barnes, Barry, *T. S. Kuhn and Social Sciences*, Columbia University Press, New York NY, 1982.
- Barry, Norman, "The Liberal Constitution: Rational Design or Evolution ?", *Critical Review* 3 (2), (Spring 1989): 267-82.
- Bates, Allison, *The Republican Balance: The Guarantee Clause, the Framers' Republic, and the Popular Initiative*, 64-66 (Dec. 23, 2010); unpublished manuscript on file with the *Northwestern University Law Review*.
- Bauman, Zygmunt, *Modernity and Ambivalence*, Polity Press, Cambridge, 1991.
- Beasley-Murray, Jon, *Posthegemony, Political Theory and Latin America*, University of Minnesota Press, Minneapolis, MN, 2010.
- Beck, Ulrich, *Siyasallıgım İcadı*, Nihat Ülner (çev.), İletişim Yayınları, İstanbul, 2005.
- Beer, Samuel H., "The Rule of the Wise and Holy: Hierarchy in the Thomistic System", *Political Theory* 14 (August 1986): 391-422.
- Bellamy, Richard and Castiglione, Dario, "Constitutionalism and Democracy- Political Theory and American Constitution", *British Journal of Political Science*, Vol. 27, Issue 4, (Oct., 1997) pp. 595-618.
- Bellamy, Richard, "Constitutionalism", *International Encyclopedia of Political Science* içinde, Bertrand Badie, Dirk Berg Schlosser, Leonardo Morlino (eds.), Sage Publication, London, 2011.
- Bellamy, Richard, "Introduction", *Constitutionalism and Democracy* içinde, Richard Bellamy (ed.), Routledge, London, 2006.
- Bellamy, Richard, *Political Constitutionalism, A Republican Defense of the Constitutional Democracy*, Cambridge University Press, NY, 2007.
- Belz, Herman, "The Realist Critique of Constitutionalism in the Era of Reform", *The American Journal of Legal History*, Vol. 15, No. 4, (Oct. 1971): 288-306.
- Benhabib, Seyla, *Ötekilerin Hakları: Yabancılar, Yerliler, Vatandaşlar*, İletişim Yayınları, İstanbul, 2016.
- Benhabib, S., "Toward a Deliberative Model of Democratic Legitimacy", *Democracy and Difference: Contesting the Boundaries of the Political* içinde, S. Benhabib (ed.), Princeton University Press, Princeton NJ, 1996.
- Benjamin, Walter, "Critique of Violence", *Selected Writings*, Vol. 1, 1913-1926, Marcus Bullock, Michael W. Jennings (eds.), Harvard University Press, Cambridge MA.

- Benjamin, Walter, "On the Concept of History", *Selected Writings, Writings 1938-1940, Volume 4* içinde, Michael W. Jennings and Howard Eiland (eds. and trans.), Harvard University Press, Cambridge MA, 2003.
- Benjamin, Walter, *Reflections: Essays, Aphorisms, Autobiographical Writings*, Peter Demetz (ed.), First Edition, Schocken Books, New York, 1986, ss. 277-301.
- Benjamin, Walter, *Selected Writings, Vol. 1, 1913-1926*, Marcus Bullock, Michael W. Jennings (eds.), Harvard University Press, Cambridge MA, 1996.
- Benjamin, W., "Zur Kritik Der Gewalt", *Walter Benjamin, Gessammelte Schriften Cilt II-1* içinde, R. Tiedemann ve H. Schweppenhauser (hrsg.), Suhrkamp, Frankfurt A. M., 1999.
- Bentham, Jeremy "Institute of Political Economy", *Jeremy Bentham's Economic Writings* içinde, Vol. 3, W. Stark (ed.), Routledge, London, 1954.
- Bentham, J., *The Panopticon Writings*, Miran Bozovic (ed.), Verso, New York, 1995 *The Panopticon Writings*, Miran Bozovic (ed.), Verso, New York, 1995.
- Berger, Adolf, *Encyclopedic Dictionary of Roman Law*, The Lawbook Exchange, Ltd., New Jersey, 2004.
- Berghahn, V. R., *Militarism: The History of an International Debate*, Cambridge University Press, Cambridge UK, 1981.
- Berktaş, F., "Liberalizm: Tek Bir Teorik Pozisyona İndirgenmesi Olanaksız Bir İdeoloji", 19. Yüzyıldan 20. Yüzyıla Modern Siyasal İdeolojiler içinde, H. Birsen Hekimoğlu (Örs) (der.), İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2018.
- Berlin, Isaiah, *Four Essays on Liberty*, Oxford University Press, Oxford UK, 1990.
- Bewes, Timothy, *Şeyleşme, Geç Kapitalizmde Endişe*, Deniz Soysal (çev.), Metis Yayınları, İstanbul, Şubat 2008.
- Bezci, Bünyamin, *Carl Schmitt'in Politik Felsefesi, Modern Devletin Müdafası, Paradigma Yayıncılık*, İstanbul, 2006.
- Bielskis, Andrius, *Toward a Post-Modern Understanding of the Political, From Genealogy to Hermeneutics*, Palgrave Macmillan, NY, 2005.
- Bielskis, Andrius, *Virtue and Politics: An Aristotelian Reading of Niccolo Machiavelli*, Problems 80, (2011): 7-18.
- Biondi, Carrie-Ann, "Aristotle on the Mixed Constitutions and Its Relevance for American Political Thought," *Social Philosophy and Policy* 24 (02), (July 2007): 176-198.
- Birnbaum, Norman, "Monarchs and Sociologists: A Reply to Professor Shils and Mr. Young", *Sociological Review*, Vol.3, No 1, (July 1955): 5-23.

- Blackstone, William, *Commentaries on the Laws of England*, Vol. 1, (1865), Dawsons, London, 1966.
- Bloch, Marc, *Feudal Society, Volume II, Social Classes and Political Organization*, Routledge, London, 2005.
- Boas, T. C., Gans-Morse, J., "Neoliberalism: From New Liberal Philosophy to Anti-Liberal Slogan", *Studies in Comparative Economic Development* 44(2), (2009): 137-161.
- Bodin, J., *The Six Bookes of Commonweale*, Richard Knolles (trans.), Kenneth Douglas McRae (ed.), Harvard University Press, Cambridge MA, 1962.
- Bohman, James and Rehg, William (ed.), *Deliberative Democracy, Essays on Reason and Politics*, the MIT Press, Cambridge, 1997.
- Boltanski, Luc & Chiapello, Eve, *The New Spirit of Capitalism*, Gregory Elliott (trans.), Verso, London, 2005.
- Borrows, J., *Recovering Canada: The Resurgence of Indigenous Law*, University of Toronto Press, Toronto, 2002.
- Bourdieu, Pierre, "The Force of Law: Toward a Sociology of the Juridical Field", *Hastings Law Journal*, Vol. 38, Issue. 5, (1987): 805-853.
- Bourgois, Philip, "Disciplining Addiction: the Bio-politics of Methadone and Heroin in the United States", *Culture, Medicine and Psychiatry* 24, (Jun 2000): 165-195.
- Brandon, Mark E., *Home on the Range: Family and Constitutionalism in American Continental Settlement*, 52 *EMORY L.J.* (2003): 645-694.
- Brennan, G. and Hamlin, A., "A Revisionist View of the Separation of Powers", *Journal of Theoretical Politics* 6(3), (1994): 345-368.
- Brewer, Anthony, *Marxist Theories of Imperialism: A Critical Survey*, Routledge, London, 1990.
- Brown, Wendy, *Halkın Çözülüşü, Neoliberalizmin Sinsi Devrimi*, Metis Yayınları, İstanbul, 2017.
- Brown, Wendy, *States of Injury, Power and Freedom in Late Modernity*, Princeton University Press, New Jersey, 1995.
- Brown, Wendy, *Walled State, Waning Sovereignty*, Zone Books, New York, 2010.
- Bruschke, Jon, "Deconstructive Arguments in the Legal Sphere: An Analysis of the Fischl/Massive Debate About Critical Legal Studies", *Argumentation and Advocacy*, Vol. 32, No.1, (Summer 1995): 16-29.

- Buckel, Sonja, "Güç İlişkilerinin Hukuki Yoğunlaşması: Nicos Poulantzas ve Hukuk", *Marksist Devlet ve Hukuk Teorisi* içinde, Toros Güneş Esgün (çev.), Taner Yelkenci (ed.), NotaBene Yayınları, İstanbul, 2017, ss. 291-313.
- Bulut, Nihat, "Sahte Bir Karşıtlığın Çözümü Hukuk Devletinde Özgürlük Güvenlik İlişkisi", *55 Yıl 55 Makale, Anayasa Mahkemesi'nin Kuruluşunun 55. Yılı Anısına* içinde, Anayasa Mahkemesi Yayınları, Ankara, 2017.
- Burak, H., "Johannes Althusius'da Simbiyosis, Halk Egemenliği, Devlet ve Direnme Hakkı", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C.LXVIII, S. 1-2, (2010): 43-60.
- Burke, Edmund, *Reflections on the Revolution in France*, Conor Cruise O'Brien (ed.), Penguin, London, 1986.
- Bush, G. W., "Securing Freedom's Triumph", *New York Times*, 11 Eylül 2002.
- Butler, J. ve Athanasiou, Athena, *Mülksüzleşme, Siyasaldaki Performatif*, Metis Yayınları, 2013.
- Butleritchie, David T., "The Confines of Modern Constitutionalism", *3 Pierce L. Rev.* (2004): 1-32.
- Callahan, M.D., *Mandates and Empires: The League of Nations and Africa 1914-1931*, Academic Press, Sussex UK, 1999.
- Callahan, Michael D., *A Sacred Trust: The League of Nations and Africa 1929-1946*, Academic Press, Sussex UK, 2004.
- Campbell, David, *Writing Security, United States Foreign Policy and the Politics of Identity*, University of Minnesota Press, MN, 1998.
- Canning, Joseph, *A History of Medieval Political Thought, 300-1450*, Routledge, UK, 1996.
- Carrington, Dorothy, "The Corsican Constitution of Pasquale Paoli (1755-1769)", *The English Historical Review*, Vol. 88, No. 348, (July, 1973): 481-503.
- Carrozza, Paolo, "Constitutionalism's Post-Modern Opening", *The Paradox of Constitutionalism, Constituent Power and Constitutional Form* içinde, Martin Loughlin ve Neil Walker (eds.), Oxford University Press, NY, 2008.
- Cassirer, Ernst, *Devlet Efsanesi*, Necla Arat (çev.), Say Yayınları, İstanbul, 2008.
- Chappell, Timothy, "Eudaimonia, Happiness, and the Redemption of Unhappiness", *Philosophical Topics*, 41 (1), (March 2013): 27-52.
- Cartledge, Paul, "The Political Economy of Greek Slavery", *Money, Labour and Land: Approaches to the Economics of Ancient Greece*, Paul Cartledge, Edward E. Cohen, Lin Foxhall (eds.), Routledge, 2002.

- Chen, Albert H.Y., "A Tale of Two Islands: Comparative Reflections on Constitutionalism in Hong Kong and Taiwan", 37 *HONG KONG L.J.*, (2007): 647-688.
- Chevallier, Jacques, *Hukuk Devleti*, Ertuğrul Cenk Gürcan (çev.), İmaj Yayınevi, 2010.
- Chignola, Sandro, "Foucault, Marx: Beden, İktidar, Savaş", *Marx & Foucault, Okumalar, Kullanımlar, Yüzleştirmeler* içinde, Ferhat Taylan, Christian Laval, Luca Paltrinieri (der.), İsmet Birkan (çev.), İletişim Yayınları, İstanbul, 2020.
- Chimni, B.S., "Third World Approaches to International Law: A Manifesto", *International Community Law Review* 8, (2006): 3-27.
- Chomsky, N., *Failed States: The Abuse of Power and the Assault on Democracy*, Metropolitan Books, New York, 2006.
- Chomsky, Noam and Herman, Edward S., *Manufacturing Consent: The Political Economy of the Mass Media*, Pantheon, the USA, 2002.
- Chow, Daniel C.K., "Trashing Nihilism", *Tulane Law Review*, Vol. 65, No.2, (1990): 221-298.
- Chroust, Anton-Hermann, "The Corporate Idea and the Body Politic in the Middle Ages", *The Review of Politics*, Vol. 9, (1947): 423-452.
- Cicero, *On the Commonwealth and On the Laws*, *Cambridge Texts in the History of Political Thought*, James E.G. Zetzel (ed.), Cambridge University Press, NY, 1999, Book I, ss. 1-33.
- Cicero, "On the Commonwealth", Book III, & 33, *On the Commonwealth and On the Laws* içinde, James E. G. Zetzel (eds.), Cambridge University Press, NY, 1999.
- Cicero, M.T., *The Political Works of Cicero, Treatise on the Republic and Treatise on the Laws*, Francis Barham (trans.), Veritatis Splendor Publications, the USA, 2014.
- Clero, Jean-Pierre, *Lacan Sözlüğü*, Say Yayınları, İstanbul, 2011.
- Cloud, Morgan, "The Fourth Amendment During the Lochner Era: Privacy, Property, and Liberty in Constitutional Theory", *Stanford Law Review*, Vol. 48, No. 3, (Feb. 1996): 555-631.
- Cohen, Joshua, "Deliberative Democracy and Democratic Legitimacy", *The Good Polity Normative Analysis of the State* içinde, Alan Hamlin and Philip Pettit (eds.), Basil Blackwell, Oxford, 1989.
- Conklin, William E., *Hegel's Law, The Legitimacy of a Modern Legal Order*, Stanford University Press, Stanford CA, 2008.

- Connolly, William, *Political Theory and Modernity*, Cornell University Press, Ithaca NY, 1993.
- Conrad, Joseph, *Karanlığın Yüreği*, Sinan Fişek (çev.), İletişim Yayınları, İstanbul, 2015.
- Coşkun, Başak, *Neoliberal İktidar ve Özne, Foucault'nun İzinde Güncel Bir İnceleme*, NotaBene Yayınları, İstanbul, 2019.
- Cover, Robert M., "The Supreme Court, 1982 Term- Forward: Nomos and Narrative", 97 HARV. L. REV. 4, 28 (1983).
- Cristi, F.R., "Hayek and Schmitt on the Rule of Law", *Canadian Journal of Political Science*, Vol. 17, No. 3, (September 1984): 521-535.
- Croix, G.E.M. De Ste., *The Class Struggle in the Ancient Greek World: From the Archaic Age to the Arab Conquests*, Cornell University Press, NY, 1989.
- Cutler, A. Claire, "New constitutionalism and the commodity form of global capitalism", *New Constitutionalism and World Order* içinde Stephen Gill ve A. Claire Cutler (eds.), Cambridge University Press, New York, 2014, pp. 45-62.
- Çebi, Sezgin S., "Antik Yunan'da ve Modern Batı Toplumlarında Hukuk ve Bilim, Eleştirel Bir Bakış", *Kazancı Hukuk Dergisi*, Cilt 7, Vol. 85-86, (2011): 7-37.
- Çebi, Sezgin Seymen, "Anayasalcılık ve Demokrasi", *Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.4, S.8, (Aralık 2016): 131-156.
- Çebi, Sezgin Seymen, "Aristoteles'te Phronesis Kavramı ve Modern Hukukta Muhakeme," *Hukuk Kuramı*, C. 2, S. 6, (Kasım-Aralık 2015): 1-19.
- Çebi, Sezgin Seymen, "Liberal Teori, Toplumcu Yurttaşlık Kavramı ve Aristotelesçi Kentli Arkadaşlık", *Ali Güzel'e Armağan*, Cilt II, Beta Yayınları, İstanbul, 2010, ss. 1596-1612.
- Çebi, Sezgin Seymen, *Sosyal Adalet, Tarihsel ve Kuramsal Bir Bakış*, XII Levha Yayınları, İstanbul, 2012.
- Çelebi, Aykut, "Sunuş: 'Siyaset Kaderimizdir': Carl Schmitt ve 'Siyasal Kavramı'", Carl Schmitt, *Siyasal Kavramı* içinde, Ece Göztepe (çev.), Metis Yayınları, İstanbul, 2018, ss. 9-19.
- Dahl, Robert, "Can International Organizations Be Democratic?, A Sceptic's View", *Democracy's Edges* içinde, I. Shapiro and C. Hacker-Cordon (eds.), Cambridge University Press, Cambridge UK, 1999, pp. 19-36.
- Dardot, Pierre ve Laval, Christian, *Dünyanın Yeni Aklı: Neoliberal Toplum Üzerine Deneme*, Işık Ergüden (çev.), İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2012.

- Day, Richard, *Gramsci is Dead: Anarchist Currents in the Newest Social Movements*, Pluto Press, Londra, 2005.
- Dean, Mitchell, *The Constitution of Poverty: Towards a Geneology of Liberal Governance*, Routledge, London, 1991.
- Deleuze, G. & Guattari, F., *A Thousand Plateaus, Capitalism and Schizophrenia*, Brian Massumi (trans.), University of Minnesota Press, Minneapolis, 2014.
- Deleuze, Gilles & Guattari, Felix, *Anti Oedipus, Capitalism and Schizophrenia*, Robert Hurley, Mark Seem, and Helen R. Lane (trans.), continuum, London, 2009.
- Deleuze, Gilles & Guattari, Felix, *A Thousand Plateaus, Capitalism and Schizophrenia*, Brian Massumi (trans.), University of Minnesota Press, Minneapolis MN.
- Deleuze, Gilles, *Negotiations*, Columbia University Press, New York, 1995.
- Deleuze, G., "Postscript on the Societies of Control", *October*, Vol.59, (Winter, 1992): 3-7.
- Derrida, Jacques, "Force of Law", *Deconstruction and the Possibility of Justice* içinde, Drucilla Cornell, Michel Rosenfeld and David Gray Carlson (eds.), Routledge, 1992, ss. 3-67.
- Di Muzio, Tim, "Toward a genealogy of the new constitutionalism: the empire of liberty and domination", *New Constitutionalism and World Order* içinde, Stephen Gill and A. Claire Cutler (eds.), Cambridge University Press, New York, 2014, pp. 77-94.
- Dicey, Albert Venn, *Introduction to the Study of the Law of the Constitution*, Macmillan, Cambridge UK, 1889.
- Dicey, A.V., *Lectures on the Relation between Law & Public Opinion in England during the Nineteenth Century*, Macmillan, Londra, 1905.
- Dicken, Peter, *Global Shift: Mapping the Changing Contours of the World Economy*, The Guilford Press, NYC, 2015.
- Dietze, Gottfried, *In Defense of Property*, University Press of America, Maryland, 1995.
- Dillion, Michael & Reid, Julian, *The Liberal Way of War: Killing to Make Life Live*, Routledge, New York, 2009.
- Dillon G.M., "The Alliance of Security and Subjectivity", *Current Research on Peace and Violence*, Vol. 13, No. 3, (1990): 101-124.
- Dogaru, Lucretia, "Preserving to Right to A Healthy Environment: European Jurisprudence", *Procedia, Social and Behavioral Sciences*, Vol. 141, (2014): 1346-1352.

- Doğan, İlyas, "Avrupa Konseyi Çerçevesinde İnsan Haklarını Koruma Sistemi", *İnsan Hakları Hukuku* içinde, İlyas Doğan (ed.), Astana Yayınları, Ankara, 2015.
- Donnelly, Jack, *Universal Human Rights in Theory and Practice*, Cornell University Press, Ithaca NY, 1989.
- Douzinas, C., *Human Rights and Empire: The Political Philosophy of Cosmopolitanism*, Routledge, NY, 2007.
- Douzinas, C., *İnsan Hakları ve İmparatorluk*, Kasım Akbaş-Rabia Sağlam (çev.), Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2017.
- Douzinas, Costas, *İnsan Haklarının Sonu*, Kasım Akbaş ve Umre Deniz Tuna (çev.), Dipnot Yayınları, Ankara, 2015.
- Dryzek, J. J. S., "Deliberative Democracy in Divided Societies: Alternatives to Agonism and Analgesia", *Political theory*, 33(2), 2005: 218-242.
- Dryzek, J. S., "The Forum, the System, and the Polity: Three Varieties of Democratic Theory", *Political Theory*, 45(5), 2017: 610-636.
- Duara, Prasenjit (ed.), *Decolonization: Perspectives from Now and Then*, Routledge, London, 2004.
- Duby, Georges, *Erkek Ortaçağ: Aşka Dair ve Diğer Denemeler*, M. A. Kılıçbay (çev.), Ankara, 1991.
- Dworkin, R., *Is Democracy Possible Here, Principles for a New Political Debate*, Princeton NJ, 2006.
- Dworkin, Ronald, *A Bill of Rights for Britain*, University of Michigan Press, Ann Arbor, 1990.
- Dworkin, Ronald, "Equality, Democracy and the Constitution: We the People in the Court", *Alberta L. Rev.*, C. 28, (1990): 324-344.
- Dworkin, Ronald, *Freedom's Law*, Harvard University Press, Cambridge, Mass, 1996.
- Dworkin, Ronald, *Hukukun Hükümranlığı*, Ertuğrul Uzun (çev.) Nora Kitap, 2018.
- Dworkin, Ronald, *Law's Empire*, Harvard University Press, Cambridge MA, 1986.
- Eagleton, Terry, *İdeoloji*, Muttalip Özcan (çev.), Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2000.
- Eder, Walter, "The Political Significance of the Codification of Law in Archaic Societies: An Unconventional Hypothesis", *Social Struggles in Archaic Rome: New Perspectives on the Conflict of the Others*, Kurt A. Raaflaub (ed.), Blackwell Publishing, 2005.
- Ekici, Ekrem, "Antonio Gramsci ve Louis Althusser: Hukuk İdeolojisinin Eleştirisi", *Marksist Devlet ve Hukuk Teorisi* içinde, NotaBene Yayınları, İstanbul, 2017, ss. 259-191.

- Elster, J., "Deliberation and Constitution Making", *Deliberative Democracy* içinde, J. Elster (ed.), Cambridge University Press, Cambridge MA, 1998, ss. 97-122.
- Elster, Jon, "Constitutional Bootstrapping in Philadelphia and Paris", *Constitutionalism, Identity, Difference, and Legitimacy; Theoretical Perspectives* içinde, Michel Rosenfeld (ed.), Duke University Press, London 1994, ss. 57-85.
- Elster, Jon, *Ulysses and the Sirens: Studies in Rationality And Irrationality*, Cambridge University Press, NY, 2013.
- Elster, Jon, *Ulysses Unbound, Studies in Rationality, Precommitment and Constraints*, Cambridge University Press, NY, 2000.
- Elver, Hilal, "New Constitutionalism and the Environment: a quest for global law", *New Constitutionalism and World Order* içinde, Stephen Gill ve A. Claire Cutler (eds.), Cambridge University Press, New York, 2014, pp. 261-276.
- Erdağı, Bora, "Marx'ta (ve Engels'te) Hukuk ve Devlet İmgesi", *Marksist Devlet ve Hukuk Teorisi* içinde, Taner Yelkenci (ed.), NotaBene Yayınları, İstanbul, 2017, ss. 23-85.
- Erdoğan, Mustafa, *Anayasal Demokrasi*, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2001.
- Ergül, Ergin, "Jean Bodin'in Devlet Teorisi Üzerindeki Osmanlı Etkisi", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XX, S.1, 2016.
- Ericson, Edward L., *The Humanist Way, An Introduction to Ethical Humanist Religion*, Continuum, New York NY, 1988.
- Erkiner, Hakkı Hakan, "Uluslararası Hukuk Düşüncesinde Klasik Öğretinin Kuruluşu: Hugo Grotius ve Postgrotien Yazarlar Samuel Von Pufendorf, Richard Zouche, Cornelius Van Bynkershoek ve Samuel Rachel'e İlişkin Bir İnceleme ve Değerlendirme", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C. 18, S. 3, (2012): 3-142.
- Erözden, Ozan, *Ulus-Devlet*, XII Levha Yayınları, İstanbul, 2013.
- Feldman, Noah, "Imposed Constitutionalism", *Connecticut Law Review* 37, (2005): 857- 872.
- Ferguson, Niall, *Civilization: The West and the Rest*, Allene Lane Publ., London, 2011, chp 3.
- Finer, S.E., *The History of Government from the Earliest Times II: The Intermediate Ages*, Oxford University Press, Oxford, 1997.
- Finnis, John, *Natural Law and Natural Rights*, Clarendon, Oxford, 1980.
- Forgacs, David (haz.), *Gramsci Kitabı, Seçme Yazılar 1916-1935*, İbrahim Yıldız (çev.), Dipnot Yayınları, Ankara, 2018.

- Fotopoulos, Takis, *Towards an Inclusive Democracy: The Crises of the Growth Economy and the Need For a New Liberatory Project*, Continium, NY, 1998.
- Foucault, Michel, *Cinselliğin Tarihi*, Hülya Uğur Tanrıöver (çev.), Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2016.
- Foucault, Michel, *Entelektüelin Siyasi İşlevi*, Işık Ergüden, Osman Akınhay, Ferda Keskin (çev.), Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2005.
- Foucault, Michel, *Hapishanenin Doğuşu*, Mehmet Ali Kılıçbay (çev.), İmge Kitabevi Yayınları, İstanbul, 2017.
- Foucault, Michel, *Power/Knowledge, Selected Interviews and Other Writings 1972-77*, C. Gordon (ed.), C. Gordon, L. Marshall, J. Mepham, Kate Saper (trans.), Pantheon Books, New York, 1980.
- Foucault, Michel, *Security, Territority, Population: Lectures at the College de France, 1977-78*, Palgrave, New York, 2007.
- Foucault, Michel, "Technologies of the Self", *Technologies of the Self A seminar with Michel Foucault* içinde, L. H. Martin, H. Gutman, P. H. Hutton (eds.), University of Massachusetts Press, Amherst MA, 1988, ss. 16-50.
- Foucault, Michel, "The Ethic of Care For The Self As A Practice of Freedom", *The Final Foucault* içinde, J. Bernauer and D. Rasmussen (eds.), J. D. Gauthier (trans.), MIT-Press, Boston MA, 1988, pp. 1-20.
- Foucault, Michel, *The History of Sexuality, An Introduction*, Volume I, Vintage Books, New York NY, 1990.
- Foucault, Michel, "The Political Technology of Individuals", *Power, Essential Works of Michel Foucault, 1954-1984 Vol III* içinde, J. D. Faubion (ed.), Robert Hurley (trans.), The New Press, New York, 2000, pp. 403-417.
- Foucault, Michel, "The Politics of Health in the Eighteenth Century", *Power/Knowledge: Selected Interviews & Other Writings 1972-77* içinde, C. Gordon (ed.), Panteon Books, New York, 1980, pp. 166- 182.
- Foucault, Michel, "The Subject and the Power", an Afterword, *Michel Foucault: Beyond Structuralism and Hermeneutics* içinde, Hubert L. Dreyfus and Paul Rabinow (eds.), University of Chicago Press, Chicago IL, 1982, ss. 208-260.
- Foucault, Michel, "Truth and Power", *Power/Knowledge: Selected Interviews & Other Writings 1972-1977* içinde, C. Gordon (ed.), Pantheon Books, New York, 1980, pp. 109-133.
- Foucault, M., *Biopolitikanın Doğuşu*, College de France Dersleri 1978-1979, Alican Tayla (çev.), Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2015.
- Foucault, M., *Cinselliğin Tarihi*, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2016.

- Foucault, M., *Deliliğin Tarihi*, Mehmet Ali Kılıçbay (çev.), 4. Baskı, İmge Kitabevi Yayınları, Ankara, 2006.
- Foucault, M., *Discipline & Punish: The Birth of the Prison*, Alan Sheridan (trans.), Vintage, New York, 1995.
- Foucault, M., "Governmentality", *The Foucault Effect: Studies in Governmentality* içinde, G. Burchell, C. Gordon, & P. Miller (eds.), University of Chicago Press, Chicago IL, 1991, pp. 87-104.
- Foucault, M., *Güvenlik, Toprak, Nüfus, College de France Dersleri 1977-1978*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2016.
- Foucault, M., *Özne ve İktidar*, Seçme Yazılar 2, Ferda Keskin (ed.), Işık Ergüden, Osman Akınhay (çev.), Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2005.
- Foucault, M., *Society Must Be Defended: Lectures at the College de France, 1975-1976*, Picador, New York NY, 2004.
- Foucault, M., *The Birth of Biopolitics, Lectures at the College de France, 1978-1979*, Michel Senellart (ed.), Graham Burchell (trans.), Picador, New York, 2004.
- Foucault, M., *The History of Sexuality, An Introduction*, Volume I, Vintage Books, NY, 1977.
- Foucault, M., "The Subject and Power", *Power, Essential Works of Michel Foucault 1954-1984 Vol III* içinde, James D. Faubion (ed.), The New Press, New York, 2001, pp. 326-348.
- Foucault, M., *Toplumu Savunmak Gerekir*, 3. baskı, Şehsuvar Aktaş (çev.), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2002.
- Foucault, M., "Truth and Juridical Forms", *Power: Essential Works of Foucault 1954-1984* içinde, Vol. 3, J. Faubion (ed.), The New Press, New York, 2000, ss. 1-89.
- Foxley, Rachel, *The Levellers: Radical Political Thought in the English Revolution*, Oxford University Press, Oxford, UK, 2013.
- Fraenkel, Ernst, *İkili Devlet*, Tanıl Bora (çev.), İletişim Yayınları, İstanbul, 2020.
- Fraenkel, Ernst, *The Dual State: A Contribution to the Theory of Dictatorship*, Oxford University Press, E.A. Shils (çev.), Oxford UK, 2017.
- Frankenberg, Günter, "Comparing Constitutions: Ideas, Ideals, and Ideology - Toward a Layered Narrative", *Int. Journal of Const. L.* 4 (3), (2006): 439-459.
- Frankenberg, Günter, "Democracy", *The Oxford Handbook of Comparative Constitutional Law* içinde, Michel Rosenfeld and Andras Sajó (eds.), Oxford University Press, Oxford UK, 2012, pp. 250-268.

- Friedrich, Carl J., *Constitutional Government and Democracy: Theory and Practice in Europe and America*, Oxford & IBH, 1966.
- Friedrich, Carl J., *Sınırlı Devlet*, Mehmet Turan (çev.), Liberte Yayınları, Ankara, 2018.
- Frohnen, Bruce P., "Is Constitutionalism Liberal?", *Campbell Law Review*, Vol.33, Issue.3, (2011): 529-558.
- Frug, Gerald E., "The City as a Legal Concept", *Harvard Law Review*, Vol 93, No. 6, (April 1980): 1057-1154.
- Fukuyama, F., *Tarihin Sonu ve Son İnsan*, Zülfü Dicleli (çev.), Profil Yayıncılık, İstanbul, 2016.
- Fukuyama, F., *The End of History and the Last Man*, Free Press, Reissue edition, New York, 2006.
- Fuller, Lon, *The Morality of Law*, University of Yale Press, New Haven, 1969, s. 40.
- Fynsk, Chritopher, "Foreword", *The Inoperative Community* içinde, Jean Luc Nancy (çev.) Peter Connor (ed.), University of Minnesota Press, Minneapolis MN, 1991.
- Gabel, Peter, "Book Review", 91 *HARV. L. REV.* (1977): 302-315.
- Gadamer, H.G., *Truth and Method*, J. Weinsheimer ve D.G. Marshall (trans.), Crossroad, New York, 1999.
- Gee, Graham & Webber, Gregoire, "A Grammar of Public Law", *German Law Journal*, Vol. 14, No.12, (2013): 2137-2155.
- Gelderen, Martin Van, "The Machiavellian moment and the Dutch Revolt: the rise of neostoicism", *Machiavelli and Republicanism* içinde, Cambridge University Press, Gisela Bock, Quentin Skinner ve Maurizio Viroli (eds.), New York NY, 1990, ss. 205-225.
- Gemalmaz, H. Burak, "Johannes Althusius'da Simbiyosis, Halk Egemenliği, Devlet ve Direnme Hakkı", *İÜHFM*, C. LXVIII, (2010): 43-60.
- Ghatak, Saran, "The Opium Wars: The Biopolitics of Narcotics Control in the United States 1914-1935", *Critical Criminology* 18, (March 2010): 41-56.
- Giddens, Anthony, *Sağ ve Solun Ötesinde, Radikal Politikaların Geleceği*, Müge Sözen ve Sabir Yücesoy (çev.), Metis Yayınları, İstanbul, 2009.
- Gills, B., Rocamora, J. ve Wilson, R. (eds.), *Low Intensity Democracy: Political Power in the New World Order*, Pluto, London, 1993.
- Gill, S., "Market civilization, new constitutionalism and world order", *New Constitutionalism and World Order* içinde, Stephen Gill ve A. Claire Cutler (eds.), Cambridge University Press, New York, 2014, pp. 29- 44.

- Gill, Stephen and Cutler, A. Claire, "New constitutionalism and world order: general introduction", *New Constitutionalism and World Order* içinde, Stephen Gill ve A. Claire Cutler (eds.), Cambridge University Press, New York, 2014, pp. 1- 22.
- Girvin, B., "Change and Continuity in Liberal Democratic Political Culture", *Contemporary Political Culture: Politics in A Postmodern Age* içinde, J.R. Gibbins (ed.), SAGE Pub., London, 1989.
- Göjbarg, Aleksandr Grigoryeviç, "Hukuk Üzerine Bazı Düşünceler", *Marksist Devlet ve Hukuk Teorisi* içinde, Taner Yelkenci (ed.), NotaBene Yayınları, İstanbul, 2017, ss. 203-210.
- Goldman, Lawrence, "Introduction", *The Federalist Papers: Alexander Hamilton, James Madison and John Jay* içinde Lawrence Goldman (ed.), Oxford University Press, NY, 2008.
- Goodman, Nan, "The Puritan Cosmopolis, A Covenantal View." *American Literary History*, 27, no.1 (Spring 2015): 1-25.
- Gönenç, Levent, "Ortaçağ Avrupası'nda Anayasalcılığın Düşünsel ve Kurumsal Temelleri", *Ergun Özbudun'a Armağan*, Serap Yazıcı, Kemal Gözler, Ece Göztepe (der.), Ankara, 2008, ss. 267-291.
- Göze, Ayferi, *Siyasal Düşünceler ve Yönetimler*, Genişletilmiş 15. Bası, Beta Yayınları, İstanbul, 2015.
- Gözler, Kemal, *Anayasa Hukukunun Genel Teorisi*, C. 1, Ekin Yayınevi, Bursa, 2011.
- Graber, M. A., "The Nonmajoritarian Difficulty: Legislative Deference to the Judiciary", *7 Studies in American Political Development*, (Spring 1993): 35-73.
- Gramsci, Antonio, *Hapishane Defterlerinden Seçmeler*, Kenan Somer (çev.), Onur Yay., Ankara, 1986.
- Gramsci, Antonio, *Prison Notebooks: Volume I*, J.A. Buttigieg (trans), Columbia University Press, New York, 1992.
- Gramsci, A., *Selection from Prison Notebooks*, Quintin Hoare ve Geoffrey Nowell Smith (ed. ve çev.), International Publishers, New York, 1971.
- Grant, James, "The Rise of Juristocracy", *The Wilson Quarterly*, (Spring 2010): 16-22.
- Greene, Jack P., *The Quest for Power: The Lower Houses of Assembly in the Southern Royal Colonies 1689-1776*, 1.st edition, W.W. Norton & Company, NY, 1972.
- Gregory, Derek, *The Colonial Present: Afghanistan, Palestine, Iraq*, Blackwell, Oxford UK, 2005.
- Grewe, Wilhelm, "Das bundesstaatliche System des Grundgesetz", *4 Deutsche Rechtszeitung*, 1949.

- Griffin, Stephen M., "Constituent Power and Constitutional Change in American Constitutionalism", *The Paradox of Constitutionalism: Constituent Power and Constitutional Form* içinde, Martin Loughlins & Neil Walker (eds.), Oxford University Press, NY, 2008, ss. 49-67.
- Griffith, J.A.G., "The Common Law and the Political Constitution", 117 *LQR*, (2001): 42-67.
- Griffith, J.A.G., "The Political Constitution", *The Modern Law Review*, Volume 42, No. 1, (January 1979): 1-21.
- Grimm, Dieter, *Constitutionalism: Past, Present and Future*, Oxford University Press, Oxford UK, 2016.
- Grimm, Dieter, Wendel, Mattias and Reinbacher, Tobias, "European Constitutionalism and the German Basic Law", *National Constitutions in European and Global Governance: Democracy, Rights, The Rule of Law* içinde, Anneli Albi, Samo Bardutzky (eds.), Springer, The Hague, 2019, ss. 407-493.
- Grote, Rainer, "The German Rechtsstaat in a Comparative Perspective", *The Legal Doctrines of the Rule of Law and the Legal State (Rechtsstaat), Ius Gentium: Comparative Perspectives on Law and Justice* 38 içinde, James R. Silkenat et al (eds.), Springer Press, New York, 2014, ss. 193-209.
- Grotius, Hugo, *On the Law of War and Peace*, printed by Createspace, SC, USA, 2016.
- Grotius, Hugo, *Savaş ve Barış Hukuku*, Seha L. Meray (çev.), Say Yayınları, İstanbul, 2011.
- Gutmann, Amy and Thompson, Dennis, *Democracy and Disagreement*, Harvard University Press, Cambridge MA, 1996.
- Gwyn, W.B., *The Meaning of The Separation of Powers: An Analysis of the Doctrine From Its Origin to the Adoption of the United States Constitution*, Tulane University, New Orleans, 1965.
- Habermas, J., *Between Facts and Norms, Contribution to a Discourse Theory of Law and Democracy*, W. Rehg (trans.), Cambridge University Press, Cambridge MA, 1996.
- Habermas, J., "Constitutional Democracy: A Paradoxical Union of Contradictory Principles ?", 29 *Political Theory*, (2001): 766-781.
- Habermas, Jurgen, *Between Facts and Norms, Contribution to a Discourse Theory of Law and Democracy*, Rehg, W. (trans.), Cambridge University Press, Cambridge, MA, 1996.
- Habermas, Jurgen, *Kamusalığın Yapısal Dönüşümü*, Tanıl Bora ve Mithat Sancar (çev.), İletişim Yayınları, İstanbul, 2003.

- Habermas, Jurgen, "On the Internal Relation Between the Rule of Law and Democracy", *European Journal of Philosophy*, 3 (1), (1995): 12-29.
- Habermas, Jurgen, *Postnational Constellation*, Max Pensky (ed. and trans.), Polity, Cambridge UK, 2001.
- Habermas, Jurgen, *Strukturwandel der Öffentlichkeit*, Luchterhand, Darmstadt, 1962.
- Habermas, Jurgen, *The Inclusion of the Other: Studies in Political Theory*, Ciaran Cronin and Pablo de Greiff (eds.), Polity, Cambridge UK, 1999.
- Habermas, Jurgen, *The New Conservatism: Cultural Criticism and the Historians' Debate*, SW Nichol森 (ed. and trans.), MIT Press, Cambridge MA, 1989.
- Han, Byung-Chul, *Şiddetin Topolojisi*, Metis Yayınları, İstanbul, 2018.
- Hanson, Donald W., *From Kingdom to Commonwealth: The Development of Civic Consciousness in English Political Thought*, Harvard University Press, Cambridge MA, 2014.
- Hanson, Russell, *The Democratic Imagination in America: Conversations with Our Past*, Princeton University Press, Princeton NJ, 1985, chap. 2.
- Hardin, Russel, *Liberalism, Constitutionalism and Democracy*, Oxford University Press, Oxford UK, 1999.
- Hardt, M. ve Negri, A., *İmparatorluk*, Abdullah Yılmaz (çev.), Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2011.
- Hardt ve Negri, *Meclis*, Akın Emre Pilgir (çev.), Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2019.
- Hart, H.L.A., "Problems of Philosophy of Law", *The Encyclopedia of Philosophy içinde*, Paul Edwards (ed.), Vol 5. (1967): 273-74.
- Hart, H.L.A., *The Concept of Law*, Oxford University Press, Oxford UK, 1997.
- Harvey, David, *A Brief History of Neoliberalism*, Oxford University Press, NY, 2007.
- Harvey, David, *Marx'ın Kapital'i İçin Kılavuz*, Bülent O. Doğan (çev.), Metis Yayınları, İstanbul, 2015.
- Harvey, David, *The New Imperialism*, Oxford University Press, Oxford UK, 2005.
- Harvey, David, *Yeni Emperyalizm*, A. Nüvit Bingöl (çev.), Sel Yayınları, İstanbul, 2016.
- Harvey, D., *The Condition of Postmodernity: An Enquiry into the Origins of Cultural Change*, Blackwell, London, 1990.
- Hayek, F.A., *The Road to Serfdom*, Routledge, London, 2006.
- Hayek, F. A. V., *The Constitution of Liberty*, The University of Chicago Press, Chicago, 1960.

- Hayek, F. A. V., *Özgürlüğün Anayasası*, Yusuf Ziya Çelikkaya (çev.), BigBang Yayınları, Ankara, 2013.
- Hedrick, Todd, "Reification in and Through Law: Elements of a Theory in Marx, Lukacs and Honneth", *European Journal of Political Theory*, Vol.13 (2), (2014): 178-198.
- Hegel, G.W.F., *Philosophy of Right*, S.W. Dyde (trans.), The Dover edition, London, 2005.
- Hegel, G.W.F., *Hukuk Felsefesinin Prensipleri*, Cenap Karakaya (çev.), Sümer Yay., 2019.
- Heidegger, M., *Beitrage zur Philosophie, (Vom Ereignis)*, Gesamtausgabe, Vol. 65, Vittorio Klosterman, Frankfurt am Main, 2015.
- Heidegger, *Philosophical and Political Writings*, Manfred Stassen (ed.), Continuum, NY, 2003.
- Held, David, "Democracy and New International Order", *Cosmopolitan Democracy: An Agenda for a New World Order* içinde, Daniele Archibugi and David Held (eds.), Polity Press, Cambridge, 1995, pp. 96-120.
- Held, David, "The Transformation of Political Community: Rethinking Democracy in the Context of Globalization", *Democracy's Edges*, I. Shapiro and C. Hacker-Cordon (eds.), Cambridge University Press, Cambridge UK, 1999, pp. 84-111.
- Heller, Agnes, "The Concept of the Political Revisited", *Political Theory Today* içinde, David Held (ed.), Polity Press, Oxford UK, 1995.
- Henkin, Louis, "A New Birth of Constitutionalism, Genetic Influences and Genetic Defects", *Constitutionalism, Identity, Difference and Legitimacy; Theoretical Perspectives* içinde, Michel Rosenfeld (ed.), Duke University Press, Durham and London, 1994, pp. 39-57.
- Herdegen, Matthias, "Anayasal Düzenin Uluslararasılaşması", *Anayasa Teorisi (Verfassungstheorie)*, 1. Baskı, Otto Depenheuer, Christoph Grabenwarter, İlyas Doğan (eds.), Gökhan Güneysu (çev.), Anayasa Hukukçuları Derneği, Lale Yayıncılık, Ankara, 2014.
- Heuschling, Luc, "Etat de droit, Rechtsstaat, Rule of Law", *Nouvelle Bibliotheque de Theses*, Editions Dalloz, 2002.
- Hewlett, Nick, *Badiou, Balibar, Ranciere, Özgürleşmeyi Yeniden Düşünmek*, H. İlksen Mavituna (çev.), Metropolis, İstanbul.
- Hindess, Barry, *Discourses of Power: From Hobbes to Foucault*, Blackwell, Oxford UK, 1996.

- Hirschl, Ran, "Constitutionalism, Judicial Review, and Progressive Change: A Rejoinder to McClain and Fleming", 84 TEX L. REV., (2005): 471- 475.
- Hirschl, Ran, "The Origins of The New Constitutionalism: Lessons From The 'Old' Constitutionalism", *New Constitutionalism and World Order* içinde, Stephen Gill ve A. Claire Cutler (eds.), Cambridge University Press, New York, 2014, pp. 95-107.
- Hirschl, Ran, *Towards Juristocracy: The Origins and Consequences of the New Constitutionalism*, Harvard University Press, Cambridge MA, 2004.
- Hix, Simon, "The Study of the European Union II: 'The New Governance' Agenda and its Rivals", *Journal of European Public Policy* 5.1. (1998): 38-65.
- Hobbes, Thomas, *Leviathan*, Richard Tuck (ed.), Cambridge University Press, 1991.
- Hobsbawm, Eric, "İngiliz Orta Sınıfı Örneği", 19. Yüzyıl Avrupası'nda Burjuva Toplumu içinde, Jürgen Kocka, Allan Mitchell, (der.), İletişim Yayınları, İstanbul, 2015.
- Hobsbawm, Eric J., *Nation and Nationalism since 1780: Programme, Myth, Reality*, Cambridge University Press, Cambridge UK, 2012.
- Hobsbawm, E., *Sermaye Çağı 1848-1875*, Bahadır Sina Şener (çev.), Dost Kitabevi, Ankara, 2012.
- Holmes, Stephen, "Constitutions and Constitutionalism", *The Oxford Handbook of Comparative Constitutional Law* içinde, Michel Rosenfeld and Andras Sajó (eds.), Oxford University Press, Oxford UK, 2012, pp. 189- 217.
- Holmes, Stephen, "Lineages of the Rule of Law", *Democracy and the Rule of Law* içinde, Jose Maria Maravall ve Adam Przeworski (eds.), Cambridge University Press, Cambridge UK, 2003, ss. 19-61.
- Holmes, Stephen, *Passions & Constraint: On the Theory of Liberal Democracy*, University of Chicago Press, Chicago, 1997.
- Homer, Sean, "Marxism", *Fredric Jameson: Marxism, Hermeneutics, Post Modernism* içinde Polity, Cambridge, 1998.
- Honig, Bonnie, *Political Theory and the Displacement of Politics*, Cornell University Press, Ithaca and NY, 1993.
- Honneth, Axel, *Reification, A New Look At an Old Idea* with commentaries by Judith Butler, Raymond Geus & Jonathan Lear, Martin Jay (ed.), Oxford University Press, NY, 2012.
- Hume, David, "Of Passive Obedience", *Essays, Moral, Political, and Literary* içinde, Eugene F. Miller (ed.), Liberty Fund, Indianapolis, 1985.

- Hunt, Alan, *Explorations in Law and Society: Towards a Constitutive Theory of Law*, New York, Routledge, 1993.
- Huysmans, Jef, "Defining Social Constructivism in Security Studies: The Normative Dilemma in Writing Security", *Alternatives*, Vol. 27, Special Issue, (2002): 41-62.
- Ignatieff, Michael, "The Myth of Citizenship", *Theorizing Citizenship* içinde, Ronald Beiner (ed.), SUNY Press, Albany, 1995.
- Irons, Peter, *A People's History of the Supreme Court*, Viking, New York, 1999.
- Isensee, Josef, "Anayasanın Devleti (Anayasal Devlet)", *Anayasa Teorisi (Verfassungstheorie)* içinde, Arslan Topakkaya (çev.), Anayasa Hukukçuları Derneği, Lale Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara, 2014.
- Işıktaç, Yasemin, *Hukuk Felsefesi*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2012.
- İnce, Hilal Onur, "Hannah Arendt: Özgürlükçü Bir Cumhuriyet Kuramına Doğru", *Platon'dan Skinner'a Antik ve Modern Düşünce*, Res Publica, Armağan Öztürk (ed.), Ankara, 2013, ss. 286-310.
- İşten, İnanç, *AİHM Kararları Işığında Terörle Mücadelede İnsan Haklarının Sınırlandırılması*, Seçkin Yayınları, Ankara, 2019.
- Jachtenfuchs, Markus, "The Governance Approach to European Integration", *Journal of Common Market Studies* 39.2, (2001): 245-64.
- Jameson, Fredric, "Romance and Reification: Plot Construction and Ideological Closure in Josaph Conrad", *The Political Unconscious: Narrative as a Socially Symbolic Act* içinde, Cornell University Press, Ithaca NY, 1981.
- Jameson, Fredric, *The Geopolitical Aesthetic: Cinema and Space in the World System*, British Film Institute, Londra, 1992.
- Janssens, David, "Questions and Caves: Philosophy, Politics, and History in Leo Strauss's Early Work", *Journal of Jewish Thought and Philosophy*, Vol. 10, (2000): 111-144.
- Jarvis, Simon, *Adorno: A Critical Introduction*, Routledge, NY, 1998.
- Jaume, Lucien, "Constituent Power in France: The Revolution and Its Consequences", *The Paradox of Constitutionalism, Constituent Power and Constitutional Form* içinde, Martin Loughlin and Neil Walker (eds.), Oxford University Press, NY, 2008.
- Jellinek, Georg, *Allgemeine Staatslehre*, Springer, 3. Basım, Berlin, 1922.
- Jellinek, Georg, *İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi Üzerine, Modern Anayasa Tarihinin Bir Katkı*, Rezzan İtişgen Dülger, Muzaffer Dülger (çev.), Pinhan, İstanbul, 2016.

- Johnson, Andrew, "Foucault: Critical Theory of the Police in a Neoliberal Age", *Theoria: A Journal of Social and Political Theory*, Vol. 61, No. 141 (December 2014): 5-29.
- Jones, Alan, " Thomas M. Cooley and 'Laissez-Faire Constitutionalism: A Reconsideration", *Journal of American History*, Vol. 53, Issue 4, (1 March 1967): 751-771.
- Johnston, David, "A History of Consent in Western Thought", *The Ethics of Consent: Theory and Practice* içinde, Franklin G. Miller ve Alan Werthemimer (eds.), Oxford University Press, New York, 2009, ss. 25-55.
- Kaboğlu, İbrahim Ö., *Anayasa Hukuku Dersleri (Genel Esaslar)*, 9. Baskı, Legal Yayınevi, İstanbul, 2014.
- Kahn, Paul, *The Cultural Study of the Law: Reconstructing Legal Scholarship*, University of Chicago Press, Chicago IL, 1999.
- Kalaycı, N., "Daimon'dan Eudaimonia'ya: Aristoteles'te Mutluluk", *Aristoteles Özel Sayısı, Cogito, Yaz (77)*, (2014): 257-274.
- Kant, *Groundwork of the Metaphysics of Morals*, Cambridge Texts in the History of Philosophy, Mary Gregor (ed.), Cambridge University Press, Cambridge UK, 2012.
- Kant, I., "An Answer to the Question What is Enlightenment", *Kant: Political Writings, Cambridge Texts in the History of Political Thought*, H.S. Reiss (ed.), H.B.Nisbet (trans.), Cambridge University Press, NY, 2002, ss.54-61.
- Kant, I., "Perpetual Peace, A Philosophical Sketch", *Political Writings* içinde, H.S. Reiss (ed.), Cambridge University Press, Cambridge 2002, pp. 93-130.
- Kant, "On the Common Saying: 'This May Be True in Theory, But It Does Not Apply In Practice' ", *Kant's Political Writings* içinde, H. Reiss (ed.), H. B. Nisbet (trans.), Cambridge University Press, Cambridge UK, 2002, pp. 61- 92.
- Kantorowicz, E., *Kralın İki Bedeni, Ortaçağ Siyaset Teolojisi Çalışması*, Ümit Hüsrev Yolsal (çev.), Bilgesu Yayıncılık, İstanbul, 2018.
- Kantorowicz, E., *The King's Two Bodies, A Study in Mediaeval Political Theology*, Princeton University Press, Princeton New Jersey, 1997.
- Kapani, Münci, *Politika Bilimine Giriş*, Bilgi Yayınevi, Ankara, 2004.
- Karakocalı, Ahmet, "Magistrate, The Most Important Political Body of Roman Republic", *Ankara Bar Review*, (2013/2): 67-82.
- Kartal, Onur, "Giriş: Biyopolitikanın İzini Felsefe Tarihinde Sürmek", *Biyopolitika, Platon'dan Arendt'e Biyopolitikanın Felsefi Kökenleri*, Onur Kartal (ed.), NotaBene Yayınları, Cilt 1, Ankara, 2016.

- Kaya, Funda Günsoy, *Felsefe ile Teolojinin Kavşağında, Schmitt ve Strauss'ta "Politik Olan"*, Paradigma Yayıncılık, İstanbul, 2010.
- Kelsen, H., *Allgemeine Staatslehre*, Springer, Berlin, 1925.
- Kelsen, H., *Reine Rechtslehre*, Scientia Verlag, Hannover, 2008.
- Kennedy, Duncan, "Antonio Gramsci and the Legal System", *ALSA Forum* 6/1, (1982): 32-37.
- Kennedy, Duncan, "The Critique of Rights in Critical Legal Studies", *Left Legalism/Left Critique* içinde, Wendy Brown and Janet Halley (eds.), Duke University Press, Durham & London, 2002.
- Kennedy, Duncan, "The Role of Law in Economic Thought: Essays on the Fetishism of Commodities", *The American University Law Review* 34, (1985): 939-1001.
- Kennedy, Duncan, "The Structure of Blackstone's Commentaries", *Buffalo Law Review*, Vol. 28, (1979): 209-382.
- Kern, Fritz, *Kingship and Law in the Middle Ages*, Lawbook Exchange, New Jersey, 1939.
- Kıvılcımlı, Zeynep, "İnsan Hakları ve Karşı Hegemonya", Kongre Bildirisi, *Türkiye Sosyal Bilimler Derneği 11. Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi*, 11 Aralık, 2009.
- Kızıltan, Güven Savaş, Heidegger'de 'Das Man' Kategorisi ve Çağımız İnsanın Yabancılaşması", *Yazko Felsefe Yazıları*, Sayı 5, (1983): 66-82.
- Klare, Karl E., "Legal Culture and Transformative Constitutionalism", *S. AFR. J. HUM. RTS.*, Vol. 14, Issue 1, (1998): 146-188.
- Kocka, Jürgen, "Avrupa Modeli ve Almanya'da Durum", *19. Yüzyıl Avrupası'nda Burjuva Toplumu* içinde, Jürgen Kocka, Allan Mitchell (der.), Uygur Kocabaşoğlu (çev.), İletişim Yayınları, İstanbul, 2015.
- Kooiman, Jan (ed.), *Modern Governance*, Sage, Londra, 1993.
- Kordela, A.K., "(Psychoanalytic) Biopolitics and Biorasism", *Umbra (a): A Journal of the Unconscious*, (2011): 11-24.
- Korsch, Karl, "Appendix: An Assessment by Karl Korsch", *The General Theory of Law and Marxism* içinde, Transaction Publishers, London, 2003.
- Koskeniemi, M., "International Law in Europe: Between Tradition and Renewal", *EJIL*, Vol. 16, No. 1, (2005): 113-124.
- Koskeniemi, M., *The Gentle Civilizer of Nations: The Rise and Fall of International Law*, Cambridge University Press, Cambridge UK, 2001.

- Kötter, Matthias ve Schuppert, Gunnar Folke, "Applying the Rule of Law to Contexts Beyond the State", *The Legal Doctrines of Rule of Law and the Legal State (Rechtsstaat): Ius Gentium: Comparative Perspectives on Law and Justice* 38 içinde, James R. Silkenat *et al* (eds.), Springer Press, New York, 2014, pp. 71- 91.
- Krygier, Martin, "Rule of Law (and Rechtsstaat)", *The Legal Doctrines of Rule of Law and the Legal State (Rechtsstaat), Ius Gentium: Comparative Perspectives on Law and Justice* 38 içinde, James R. Silkenat *et al* (eds.), Springer Press, New York, 2014, ss. 45-61.
- Krygier, Martin, "Rule of Law", *The Oxford Handbook of Comparative Constitutional Law* içinde, Michel Rosenfeld and Andras Sajó (eds.), Oxford University Press, Oxford UK, 2012.
- Kuhn, Thomas, *The Structure of Scientific Revolutions*, University of Chicago Press, Chicago IL, 1962.
- Kumm, Mattias, "The Idea of Thick Constitutional Patriotism and Its Implications for the Role and Structure of European Legal History", *German Law Journal*, Vol. 6, No. 2, (2005):319-354.
- Kurun, İsmail, *Siyasi İlahiyat, Liberalizmin Teolojik Kökenleri*, Sefa Mertek (çev.), Orion, Ankara, 2018.
- Laclau, E., "Can Immanence Explain Social Struggles?, *Empire's New Clothes: Reading Hardt and Negri* içinde, Paul A. Passavant and Jodi Dean (eds.), Routledge, NY, 2004.
- Laclau, E., "Discourse and Jouissance: A Reply to Glynos and Stavrakakis", *Journal for Lacanian Studies*, 1 (2), (2003): 278-85.
- Laclau, E., Mouffe, Chantal, *Hegemonya ve Sosyalist Strateji, Radikal Demokratik Bir Politikaya Doğru*, İletişim Yayınları, İstanbul, 2017.
- Laclau, E., *On Populist Reason*, Londra, Verso, 2005.
- Laclau, E., *Popülist Akıl Üzerine*, Nur Betül Çelik (çev.), Epos Yayınları, Ankara, 2005.
- Laclau, Ernesto, *Emancipation(s)*, Verso, New York, London, 2007.
- Laclau, Ernesto, *New Reflections on the Revolution of Our Time*, Verso, New York, 1990.
- Laclau, Ernesto ve Mouffe, Chantal, *Hegemonya ve Sosyalist Strateji, Radikal Demokratik Bir Politikaya Doğru*, Ahmet Kardam (çev.), İletişim Yayınları, İstanbul, 2017.
- Lacoue-Labarthe, Phillippe and Nancy, Jean-Luc, *Retreating the Political*, Simon Sparks (ed.), Routledge, New York, 1997.

- Langewiesche, Dieter, "Liberalizm ve Avrupa'da Orta Sınıflar", 19. Yüzyıl Avrupası'nda Burjuva Toplumu içinde, Jürgen Kocka, Allan Mitchell (der.), Uygur Kocabaşoğlu (çev.), İletişim Yayınları, İstanbul, 2015.
- Lane, Jan-Erik, *Constitutions and Political Theory*, Manchester University Press, Manchester, 1996.
- Lash, Scott, "Power after Hegemony: Cultural Studies in Mutation?", *Theory, Culture & Society*, 24(3), (2016): 55-78.
- Lea, David, "Tully and de Soto on Uniformity and Diversity", *Journal of Applied Philosophy*, Vol. 19, No. 1, (2002): 55-68.
- Lee, Daniel, *Popular Sovereignty in Early Modern Constitutional Thought*, Oxford University Press, Oxford UK, 2016.
- Lefort, Claude, *Democracy and Political Theory*, University of Minnesota Press, Minneapolis MN, 1988.
- Lemke, Thomas, "An Indigestible Meal? Foucault, Governmentality and State Theory", *Distinktion: Scandinavian Journal of Social Theory*, Vol. 8, Issue 2, (2007): 43-64.
- Lemke, Thomas, *Biyopolitika*, Utku Özmkas (çev.), İletişim Yayınları, İstanbul, 2017.
- Lemke, Thomas, "Foucault's Hypothesis: From the Critique of the Juridico-Discursive Concept of Power to an Analytics of Government", *Parrhesia*, Number 9, (2010): 31-43.
- Lenin, *Imperialism, The Highest Stage of Capitalism*, Martino Fine Books, Eastford CT, 2011.
- Leonelli, Rudy M., "Kapital Okuru Olarak Foucault", *Marx & Foucault, Okumalar, Kullanımlar, Yüzleştirmeler* içinde, Ferhat Taylan, Christian Laval, Luca Paltrinieri (der.), İsmet Birkan (çev.), İletişim Yayınları, İstanbul, 2020.
- Letwin, Shirley Robin, *On the History of the Idea of Law*, Noel B. Reynolds (ed.), Cambridge University Press, NY, 2005.
- Locke, John, *Two Treaties of Government and A Letter Concerning Toleration*, Ian Shapiro (ed.), Yale University Press, New Haven, 2003.
- Locke, J., *Essay Concerning Human Understanding*, A.C. Fraser (ed.) Dover, New York, 1959.
- Locke, J., *The Second Treaties of Government*, C. P. Macpherson (ed.), Hackett Publishing Company, Cambridge UK, 1980.
- Locke, J., *Yönetim Üzerine İki İnceleme*, Ömer Saruhanlıoğlu (çev.), Litera Yayınları, İstanbul, 2020.
- Loewenstein, Karl, "Militant Democracy and Fundamental Rights", *The American Political Science Review*, 31, (1937):417-432 (Kısım I): 638-658 (Kısım II).

- Lowenstein, Karl, "Militant Democracy and Fundamental Rights I", *Amerikan Political Science Review* 31 (3), (1937): 417- 432.
- Lowenstein, Karl, "Militan Democracy and Fundamental Rights II", *Amerikan Political Science Review* 31 (4), (1937): 638-658.
- Loewenstein, Karl, *Volk und Parlament: Nach Der Staatstheorie Der Französischen National Versammlung Von 1789*, Scientia, Minnesota University, Minnesota, 1964.
- Loughlin, Martin and Walker, Nail, Introduction, "Seminar on Constituent Power and Constitutional Form", Florence, March 2006.
- Loughlin, Martin, *Kamu Hukukunun Temelleri*, Dilşad Çiğdem Sever-Kıvılcım Turanlı (çev.), Dipnot Yayınları, Ankara, 2017.
- Loughlin, Martin, "The Constituent Power Subverted: From English Constitutional Argument to British Constitutional Practice", *The Paradox of Constitutionalism: Constituent Power and Constitutional Form* içinde, Martin Loughlin & Neil Walker (eds.), Oxford University Press, NY, 2008.
- Loughlin, Martin, *The Idea of Public Law*, Oxford University Press, Oxford UK, 2004.
- Loughlin, M., *The Foundations of Public Law*, Oxford University Press, Oxford UK, 2010.
- Lukacs, Georg, *History and Class Consciousness: Studies in Marxist Dialectics*, Rodney Livingstone (trans.), The MIT Press, Cambridge MA, 1997.
- Luskin et al, R. C., "Deliberating across Deep Divides", *Political Studies*, 62(1), 2014: 116-135.
- Macedo, Stephen (ed.), *Deliberative Politics, Essays on Democracy and Disagreement*, Oxford University Press, NY, 1999.
- Machiavelli, N., *Discourses on Livy*, Harvey Mansfield and Nathan Tarcov (trans.), The University of Chicago Press, London, 1996.
- Machiavelli, N., *Hükümdar*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Necdet Adabağ (çev.), İstanbul. 2008.
- Machiavelli, N., *Prens*, Kemal Atakay (çev.), Can Yayınları, İstanbul, 2019.
- Machiavelli, N., *Söylevler*, Titus Livius'un On Kitabı Üzerine, Say Yayınları, Alev Tolga (çev.), İstanbul, 2017.
- MacIntyre, Alasdair, *After Virtue, A Study in Moral Theory*, Universty of Notre Dame Press, Indiana, 2007.
- Macpherson, C.B., *Democratic Theory: Essays in Retrieval*, Houghton Mifflin Co., Boston MA, 1973.

- Macpherson, C.B., *Democratic Theory, Essays in Retrieval*, Oxford University Press, New York, 2012.
- Macpherson, C.B., *The Life and Times of Liberal Democracy*, Oxford University Press, Oxford, 1979.
- Macpherson, C.B., *The Life and Times of Liberal Democracy*, Oxford University Press, UK.
- Macpherson, C.B., *The Political Theory of Possesive Individualism: Hobbes to Locke*, Clarendon Press, Oxford UK, 1962.
- Mandel, Michael, "A Brief History of the New Constitutionalism, or 'How We Change Everything so that Everything Would Remain the Same'", *Israel Law Review*, 32 (2) (1998): 250-300.
- Mansbridge, J., "Does Participation Make Better Citizens?", *The Good Society*, Vol. 5, No. 2, (Spring 1995):4-7.
- Marchart, Oliver, *Post-Foundational Political Thought, Political Differences in Nancy, Lefort, Badiou and Laclau*, Edinburg University Press, UK, 2007.
- Marcuse, Herbert, *One Dimensional Man: Studies in the Ideology of Advanced Industrial Society*, Beacon Press, Boston, 1966.
- Marcuse, Herbert, *One Dimentional Man: Studies in the Ideology of Advanced Industriel Society*, Becon Press, Boston, 1964.
- Marcuse, Herbert, *Tek Boyutlu İnsan, İleri İşleyim Toplununun İdeolojisi Üzerine İncelemeler*, Aziz Yardımlı (çev.), İdea, İstanbul, 1986.
- Markell, Patchen, " Making Affect Safe for Democracy? 'On Constitutional Patriotism' ", *Political Theory*, Vol. 28, Issue 1, (2000): 38-63.
- Martin, John E., *Feudalism to Capitalism: Peasant and Landlord in English Agrarian Development*, Macmillian Press, London, 1986.
- Marx, Gary, Scharpf, Fritz W., Schmitter, Philippe ve Streeck, Wolfgang, *Governance in the European Union*, Sage, Londra, 1996.
- Marx, Karl and Engels, Frederick, "The Manifesto of the Communist Party" (1848), Karl and Frederick Engels, *Collected Works*, Vol.6 içinde, Lawrence and Wishart, London, 1984.
- Marx, Karl, *Capital*, Volume I, Ch. 27, "The Expropriation of the Agricultural Population", Penguin Classics, 1990.
- Marx, Karl, Lous Bonaparte'in On Sekiz Brumaire'i, Tanıl Bora (çev.), İletişim, İstanbul, 2010.
- Marx Karl, "On the Jewish Question", *Writings of the Young Marx on Philosophy and Society* içinde, Lloyd D. Easton and Kurt H. Guddat (eds. and trans.), Doubleday, Garden City, NY, 1967.

- Marx, Karl, *The Eighteenth Brumaire of Louis Bonaparte*, Cosimo Classics, NY, 2008.
- Marx, Karl, "The Philosophy of Right", *The Portable Marx* içinde, E. Kamenka (ed.), Penguin, Harmondsworth, 1983.
- Marx, K., *Economic and Philosophic Manuscripts of 1844 and The Communist Manifesto*, Martin Milligan (trans.), Prometheus Books NY, 1988.
- Marx, K., *Kapital*, Cilt 1, Mehmet Selik (çev.), Yordam Yayınları, İstanbul, 2018.
- Marx, K., *Kapital, Ekonomi Politîğin Eleştirisi, Sermayenin Üretim Süreci*, C.1, Mehmet Selik ve Nail Satlıgan (çev.), Yordam Yayınları, İstanbul, 2011 ss. 690-702.
- Marx, K., *Louis Bonaparte'in Onsekizinci Brumaire*, Tanıl Bora (çev.), İletişim Yayınları, İstanbul, 2016.
- Marx, K., "On the Jewish Question", *The Marx-Engels Reader* içinde, Robert C. Tucker (ed.), 2nd Revised & Enlarged Edition, W.W. Norton & Company, New York, 1978.
- Marx, K., *The Eighteenth Brumaire of Louis Bonaparte*, Cosimo Classics, NY, 2008.
- Marx, K., "The Fetishism of the Commodity and its Secret", *Capital: A Critique of Political Economy Volume 1* içinde, Penguin, London, 1976.
- Marx, K. ve Engels, F., *Communist Manifesto*, Penguin Classics, NY, 1985, s. 10.
- Marx, K., *Yahudi Sorunu*, Sol Yayınları Yayın Kurulu (çev.), Sol Yayınları, Ankara, 1997.
- Marx, K., *Yahudi Sorunu [üzerine]*, Sol Yayınları Yayın Kurulu (çev.), Sol Yayınları, Ankara, 2009.
- Mason, Alpheus T., "Ours-A Government of Laws and Not of Men", *13 Constitutional Review*, (1929): 197-203.
- May, Christopher, "The Rule of Law as the Grundnorm of the new constitutionalism", *New Constitutionalism and World Order* içinde, Stephen Gill ve A. Claire Cutler (eds.), Cambridge University Press, New York, 2014, pp. 65-76.
- May, James M. (ed.), *A Cicero Reader: Selection From Five Essays and Four Speeches, with Five Letters (Latin Readers)*, Bolchazy Carducci Pub., Illinois USA, 2012.
- McIlwain, Charles, *Constitutionalism, Ancient and Modern*, Cornell University Press, Ithaca, NY, 1947.
- McIlwain, Charles H., *Constitutionalism: Ancient and Modern*, Cornell University Press, Ithaca NY, 2008.

- McKeever, R. J., *Raw Judicial Power?: Supreme Court and American Society*, Second Edition, Manchester University Press, Manchester, 1995.
- McNeill, William H., *The Pursuit of Power: Technology, Armed Force, And Society Since A.D. 1000*, Chicago University Press, Chicago, 1982.
- Meehan, Elizabeth, "From Government to Governance, Civic Participation and 'New Politics': The Context of Potential Opportunities for the Better Representation of Women", Queen's University, Belfast, Çalışma No. 5, Ekim, 2003.
- Meinecke, Friedrich, *Machiavellism: The Doctrine of Raison d'État and Its Place in Modern History*, Routledge, New York, 1957.
- Merry, Sally Engle, "Resistance and the Cultural Power of Law", *Law & Society Review*, Vol. 29, Issue 1, (1995) : 11-26.
- Metin, Sevtap ve Heper, Altan, *Ceza Hukuku Felsefesine Katkı- Radbruch Formülü*, Tekin Yayınevi, İstanbul, 2015.
- Michels, Robert, *Political Parties, A Sociological Study of the Oligarchical Tendencies of Modern Democracy*, Free Press, NY, 1968.
- Michels, R., *Political Parties, A Sociological Study of the Oligarchical Tendencies of Modern Democracy*, Eden and Cedar Paul (trans.), The Free Press, NY, 1968.
- Mill, John Stuart, *Considerations On Representative Government*, Cambridge University Press, Cambridge UK, 2018.
- Mill, John Stuart, *Utilitarianism, On Liberty and Considerations on Representative Government* içinde, H.B. Acton (ed.), J.M. Dent & Sons, London, 1984.
- Miller, Russel A., "Lords of Democracy: The Judicialization of Pure Politics", the United States and Germany, 61 *WASH. & LEE L. REV.* 587 (2004).
- Moltmann, Jürgen, "Covenant or Leviathan? Political Theology for Modern Times", *Scottish Journal of Theology* 47, no.1 (1994): 19-42.
- Mommsen, W.S., *Theories of Imperialism*, P.S. Falla (trans.), University of Chicago Press, Chicago, 1977.
- Montesquieu, *Kanunların Ruhu Üzerine*, Berna Günen (çev.), Türkiye İş Bankası, İstanbul, 2017.
- Montesquieu, C.S.B., *The Spirit of Laws*, Cambridge Texts in the History of Political Thought, Cambridge University Press, Cambridge, UK, 1989.
- Moravcsik, A., "The Origins of Human Rights Regimes: Democratic Delegation in Postwar Europe", *International Organization* 54, 2, (Spring 2000): 217- 252.
- Morris, Ian, "Hard Surfaces", *Money, Labour and Land: Approaches to the Economics of Ancient Greece*, Paul Cartledge, Edward E. Cohen, Lin Foxhall (eds.), Routledge, 2002.

- Mosse, Werner, "19. Yüzyıl Avrupası'nda Soyluluk ve Burjuvazi: Karşılaştırmalı Bir Bakış", *19. Yüzyıl Avrupası'nda Burjuva Toplumu* içinde, Jürgen Kocka, Allan Mitchell (der.), Uygur Kocabaşoğlu (çev.), İletişim Yayınları, İstanbul, 2015.
- Mouffe, Chantal (der.), *Carl Schmitt'in Meydan Okuması*, Hivren Demir Atay, Hakan Atay (çev.), İletişim Yayınları, İstanbul, 2019.
- Mouffe, Chantal, "Introduction, Schmitt's Challenge", *The Challenge of Carl Schmitt* içinde, Chantal Mouffe (ed.), Verso, New York, 1999, ss. 1-6.
- Mouffe, Chantal, *Siyasal Üzerine*, Mehmet Ratip (çev.), İletişim Yayınları, İstanbul, 2005.
- Mouffe, Chantal, *Siyasal Üzerine*, Mehmet Ratip (çev.), İletişim Yayınları, İst., 2015.
- Mouffe, Chantal, *The Return of The Political*, Verso, New York, 1993.
- Möllers, Christoph, " 'We are (afraid of) the people': Constituent Power in German Constitutionalism", *The Paradox of Constitutionalism: Constituent Power and Constitutional Form* içinde, Martin Loughlin and Nail Walker (eds.), Oxford University Press, NY, 2008.
- Müller, Jan-Werner, *Constitutional Patriotism*, Princeton University Press, Princeton, NJ, 2007.
- Nash, Kate, *Contemporary Political Sociology*, Wiley-Blackwell, Oxford UK, 2000.
- Negri, A. and Hardt, M., *Empire*, Harvard University Press, Cambridge MA, 2000.
- Negri, A. and Hardt, M., *Multitude*, Penguin Books, New York, 2004.
- Negri, A. and Hardt, M., *Multitude: War and Democracy in the Age of Empire*, Penguin Press, New York, 2004.
- Negri, Antonio, "Kurucu İktidar, Bir Kriz Kavramı", *Siyasalın Düzenekleri, Çağdaş Marxist Kuramda Tartışmalar* içinde, Andrew Pendakis, Jeff Diamanti, Nicholas Brown, John Robinson, Imre Szeman (eds.), Sercan Çalıcı (çev.), Dipnot Yayınları, Ankara, 2017.
- Negri, Antonio ve Hardt, Michael, *Çokluk*, Ayrıntı Yayınları, Barış Yıldırım (çev.), İstanbul, 2011.
- Negri, A., *Porselen Yapımı, Politikanın Yeni Bir Grameri İçin*, Elyesa Koymak (çev.), Monokl, İstanbul, 2013.
- Negri, A. ve Hardt, M., *Meclis*, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2019.
- Neocleous, Mark, *Critique of Security*, Edinburgh University Press, UK, 2008.
- Neocleous, Mark, *Güvenliğin Eleştirisi*, Tonguç Ok (çev.), NotaBene Yayınları, Ankara, 2014.

- Neumann, Franz, *Behemoth: The Structure and Practice of National Socialism 1933-1944*, Oxford University Press, Oxford UK, 1944.
- Neumann, F., *The Rule of Law: Political Theory and the Legal System in Modern Society*, Berg Publishers, UK, 1986.
- Newman, Sandra Schultz and Isaacs, Daniel Mark, "Historical Overview of the Judicial Selection Process in the United States, Is the Electoral System in Pennsylvania Unjustified?", *Villanova Law Review*, Vol. 49, Issue 1, (2004): 1-54.
- Nietzsche, F., *Human all Too Human*, R.J. Hollingdale (trans.), Cambridge University Press, Cambridge UK, 1986.
- Nietzsche, Friedrich, *Ahlakın Soykütüğü, Bir Polemik*, Zeynep Alangoya (çev.), Kabalcı Yayınları, İstanbul, 2011.
- Nozick, R., *Anarchy, State and Utopia*, Blackwell, Basil, 1974.
- Oakeshott, Michael, *Morality and Politics in Modern Europe: The Harvard Lectures*, Shirley Robin Letwin (ed.), Yale University Press, New Haven CT, 1993.
- Offe, Claus and Preuss, Ulrich K., "Democratic Institutions and Moral Resources", *Political Theory Today* içinde, David Held (ed.), Stanford University Press, CA, 1991, ss. 143-172.
- Oğuz, Mustafa Cem, "Lykurgos'tan Lübnan'a Siyasette Denge Arayışı", *Platon'dan Skinner'a Antik ve Modern Düşünce*, Res Publica, Armağan Öztürk (ed.), Doğu Batı Yayınları, Ankara, 2013.
- Okin, Susan Moller, *Women in Western Political Thought*, Princeton University Press, New Jersey, 2013.
- Okoth-Ogendo, H.W.O., "Constitutions without Constitutionalism: Reflections on an African Political Paradox", *Constitutionalism and Democracy: Transitions in Contemporary World*, içinde, Douglas Greenberg et al (eds.), Oxford University Press, NY, 1993.
- Ostwald, Martin, *From Popular Sovereignty to the Sovereignty of Law: Law, Society, and Politics in Fifth-Century Athens*, First Edition, University of California Press, 1989.
- Örnek, Yusuf Mehmet, "Martin Heidegger, Varlığın Anlamı Sorusunun Evreleri", *Maltepe Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (Bahar 2018): 275-298.
- Özbudun, Ergun, *Anayasalcılık ve Demokrasi*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2016.
- Özbudun, Ergun, *Türk Anayasa Hukuku*, Seçkin Yayınları, Ankara, 2017.
- Özcan, M. Tevfik, *Modern Toplum ve Hukuk Devleti*, Tekin Yayınevi, İstanbul, 2017.

- Özdek, Yasemin, "Sosyal Devletin Yükselişi ve Düşüşü", *Küreselleşen Dünyada Anayasal Demokrasi*, Yakın Doğu Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Lefkoşa, 2011, s. 188-251.
- Özenç, Berke, *Hukuk Devleti, Kökenleri ve Küreselleşme Çağındaki İşlevi*, 2. Baskı, İletişim Yayınları, İstanbul, 2016.
- Özenç, Berke, "Marx, Hukuk Devletin Kökenleri ve Liberal Hakların Sınırları", *Liberal Hakların, Hukukun ve Devletin Sınırları* içinde, Bora Erdağı (ed.), NotaBene Yayınları, Ankara, 2015.
- Özmkas, Utku, *Biyopolitika, İktidar ve Direniş: Foucault, Agamben, Hardt-Negri*, İletişim Yayınları, İstanbul, 2018.
- Özmkas, Utku, "Foucault: İktidardan Biyoiktidara", Michel Foucault Özel Sayısı, *Cogito Dergi*, Sayı: 70-71, (Yaz 2012): 53-82.
- Öztürk, Armağan, "Res Publica İdeali Üzerine Tarihsel ve Kavramsal Bir Soruşturma", *Res Publica, Platon'dan Skinner'a Antik ve Modern Düşünce* içinde, Armağan Öztürk (ed.), Doğu Batı Yayınları, Ankara, 2013.
- Paine, Thomas, *Common Sense*, Dover Pub., Mineola NY, 1997.
- Paine, Thomas, *İnsan Hakları*, Mehmet Osman Dostel (çev.), İletişim Yayınları, İstanbul, 2017.
- Paine, Thomas, *Rights of Man, Common Sense and Other Political Writings*, Mark Philip (ed.), Oxford University Press, Oxford, 1995.
- Palombella, Gianluigi, "The Rule of Law as an Institutional Ideal", *The Rule of Law and Democracy: Internal and External Issues* içinde, Gianluigi Palombella and L. Morlino (eds.), Brill Pub., Boston, 2010, ss. 3-37.
- Pasukanis, Evgeny B., *Genel Hukuk Teorisi ve Marksizm*, Onur Karahanoğulları (çev.), Birikim Yayınları, İstanbul, 2002.
- Pateman, Carole, *The Problem of Political Obligation: A Critiqal Analysis of Liberal Theory*, John Wiley & Sons, New Jersey, 1985.
- Pateman, C., "Participatory Democracy Revisited", *Perspectives on Politics*, 10 (1), (2012): 7-19.
- Pels, Peter, "The Anthropology of Colonialism: Culture, History and the Emergence of Western Governmentality", *26 Annual Review of Anthropology* (1997): 163-83.
- Perels, Joachim, "Weimar Cumhuriyeti'nde Sosyal Demokrat Hukuk Kuramı", *Marksist Devlet ve Hukuk Teorisi* içinde, Taner Yelkenci (ed.), Nazile Kalaycı (çev.), NotaBene Yayınları, İstanbul, 2017, ss. 243-258.
- Perry, Michael, *The Idea of Human Rights*, Oxford Univesrity Press, NY, 1998.

- Petras, J. and Veltmeyer, H., *Globalization Unmasked: Imperialism in the 21st Century*, Zed Books, London, 2004.
- Pettit, Philip, *Republicanism: A Theory of Freedom and Government*, Oxford University Press, NY, 1997.
- Pfordten, Dietmar von der, "On the Foundations of the Rule of Law and the principle of the Legal State/Rechtsstaat", *The Legal Doctrines of the Rule of Law and the Legal State (Rechtsstaat)*, *Ius Gentium: Comparative Perspectives on Law and Justice* 38 içinde, James R. Silkenat et al (eds.), Springer Press, New York, 2014, ss. 15-29.
- Pierre, Jon, *Debating Governance*, Oxford University Press, Oxford, 2000.
- Pierson, Christopher, *The Modern State*, Routledge, New York NY, 1996.
- Pirenne, Henri, *Economic and Social History of Medieval Europe*, Harvest Book, NY, 1937.
- Pitkin, Hanna Fenichel, *The Concept of Representation*, University of California Press, Berkeley California, 1967.
- Plato, *Laws*, *Cambridge Texts in the History of Political Thought*, Malcolm Schofield (ed.), Tom Griffith (trans.), Cambridge, NY, 2016.
- Platon, *Devlet*, Sebahattin Eyüboğlu-M. Ali Cimcoz (çev.), XV. Baskı, Türkiye İş Bankası, İstanbul, 2008.
- Platon, *Yasalar*, Saffet Babür ve Candan Şentuna (çev.), Kabalcı Yayınları, İstanbul, 2012.
- Pocock, J.G.A., *The Ancient Constitution and the Feudal Law, A Study of English Historical Thought in the Seventeenth Century, A Reissue with a Retrospect*, Cambridge University Press, NY, 1987.
- Pocock, J.G.A., *The Machiavellian Moment: Florentine Political Thought and the Atlantic Republican Tradition*, Princeton University Press, Chichester, West Sussex, 1975.
- Poggi, Gianfranco, *Modern Devletin Gelişimi, Sosyolojik Bir Yaklaşım*, 8. Baskı, Şule Kut-Binnaz Toprak (çev.), İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2016.
- Polanyi, Karl, *The Great Transformation, The Political and Economic Origins of Our Time*, Beacon Press, Boston MA, 2001.
- Polybius, *The Histories*, Robin Waterfield (trans.), Oxford University Press, NY, 2010, Book 6, ss. 371-414.
- Polybius, *The Rise of the Roman Empire*, Scott-Kilvert (trans.), F. W., Walbank (ed.), Penguin, Harmondsworth, 1979.

- Poole, Thomas, *Reason of State: Law, Prerogative and Empire*, Cambridge University Press, Cambridge UK, 2015.
- Prakash, Asseem and Hart, Jeffrey A. (eds.), *Globalization and Governance*, Routledge, Londra, 1999.
- Prempeh, H. Kwasi, "Marbury in Africa: Judicial Review and the Challenge of Constitutionalism in Contemporary Africa", *Tulane Law Review*, Vol. 80, Issue 4, (March 2006): 1239-1280.
- Preuss, Ulrich K., "Constitutional Powermaking of the New Polity: Some Deliberations on the Relations Between Constituent Power and the Constitution", *Constitutionalism, Identity, Difference, and Legitimacy: Theoretical Perspectives* içinde, Michel Rosenfeld (ed.), Duke University Press, London, 1994.
- Przeworski, Adam, *Democracy and the Limits of Self Government*, Cambridge University Press, Cambridge UK, 2010.
- Przeworski, Adam, *Democracy and the Market: Political and Economic Reforms in Eastern Europe and Latin America*, Cambridge University Press, Cambridge UK, 1992.
- Putterman, Theodore L., "Berlin's Two Concept of Liberty: A Reassessment and Revision", *Polity*, Vol.8, N.3, July 2006, pp. 416-446.
- Rajagopal, Balakrishna, *International Law from Below: Development, Social Movements and Third World Resistance*, Cambridge University Press, New York, 2003.
- Ranciere, Jacques, "Siyaset Üzerine On Tez", *Siyasalın Düzenekleri, Çağdaş Marxist Kuramda Tartışmalar*, Andrew Pendakis et al (eds.), Dipnot Yayınları, Ankara, 2017, ss. 149- 177.
- Ranciere, J., *Dis-agreement: Politics and Philosophy*, University of Minnesota Press, MN, 2004.
- Ranciere, J., "The People or The Multitudes?", *Dissensus: On Politics and Aesthetics* içinde, Continuum, New York, 2010.
- Rasch, William, "Human Rights as Geopolitics: Carl Schmitt and the Legal Form of American Supremacy", *Cultural Critique*, No. 54, (Spring, 2003): 120-147.
- Rasch, William, *Sovereignty and Its Discontents: On the Primacy of Conflict and the Structure of the Political*, Cavendish Publishing, Oregon USA, 2004.
- Rawls, A *Theory of Justice*, Harvard University Press, Cambridge MA, 1999.
- Rawls, John, *Political Liberalism*, Columbia University Press, NY, 2005.

- Rawls, John, "The Idea of Public Reason Revisited," 64 *U. CHI. L. REV.* (1997), pp. 765:807.
- Rawls, J., *Political Liberalism*, Columbia University Press, NY, 2005.
- Rawls, J., *Siyasal Liberalizm*, Mehmet Fevzi Bilgin (çev.), İstanbul Bilgi Üniversitesi, İstanbul, 2019.
- Rawls, J., *The Law of Peoples: With the Idea of Public Reason Revisited*, Harvard University Press, Cambridge MA, 2001.
- Raz, J., "On the Authority and Interpretation of Constitutions," *Constitutionalism, Philosophical Foundations* içinde, L. Alexander (ed.), Cambridge University Press, Cambridge UK, 1998, pp. 152-194.
- Raz, Joseph, "Legal Positivism and the Sources of Law", *The Authority of Law, Essays on Law and Morality* içinde, Oxford University Press, Oxford UK, 1979.
- Read, J., "The Age of Cynicism: Deleuze and Guattari on the Production of Subjectivity in Capitalism", *Deleuze and Politics* içinde, I.Buchanan ve N.Thoburn (eds.), Edinburgh University Press, Edinburgh, (2008), pp. 139-159.
- Renault, Emmanuel, "İktidar mı Tahakküm mü? İktidar mı Sömürü mü? İki Sahte Alternatif", *Marx & Foucault, Okumalar, Kullanımlar, Yüzleştirmeler* içinde, Ferhat Taylan, Christian Laval ve Luca Paltrinieri (der.), İsmet Birkan (çev.), İletişim Yayınları, İstanbul, 2020, ss. 259-275.
- Reynolds, Noel B., "Constitutionalism and the Rule of Law", *Constitutionalism and Rights* içinde Gary C. Bryner ve Noel E. Reynolds (eds.), Brigham Young University Press, ss. 79-105.
- Rhodes, R.A.W., "The New Governance: Governing Without Government", *Political Studies*, XLIV, (1996): 652-67.
- Rhodes, R.A.W., *Understanding Governance: Policy Networks, Governance, Reflexivity and Accountability*, Open University Press, Buckingham, 1997.
- Richards, David A.J., "Revolution and Constitutionalism in America", *Constitutionalism, Identity, Difference, and Legitimacy; Theoretical Perspectives* içinde, Michel Rosenfeld (ed.), Duke University Press, London, 1994.
- Ricoeur, Paul, "Althusser's Theory of Ideology", *Althusser: A Critical Reader*, Gregory Elliott (ed.), Blackwell Publishers, Cambridge MA, 1994, ss. 44-73.
- Rijpkema, Peter, "The Rule of Law Beyond Thick and Thin", *Law and Philosophy*, Vol 32, No. 6 (November 2013): 793-816.
- Robe, J. P., "Multinational Enterprises: The Constitution of a Pluralistic Legal Order", *Global Law Without a State* içinde, 17 (4), (1996): 45-76.

- Roberts, A., "New Constitutionalism, Disciplinary Neo-Liberalism and the Locking in of Indebtedness in America", *New Constitutionalism and World Order* içinde, Stephen Gill ve A. Claire Cutler (eds.), Cambridge University Press, New York, 2014, pp. 233-246.
- Roosevelt, Franklin D., *On Our Way*, John DayCo, New York, 1934.
- Rosenau, James N. and Czempiel, Ernst-Otto (eds.), *Governance Without Government: Order and Change in World Politics*, Cambridge University Press, Cambridge, 1992.
- Rosenfeld, Michel, "Modern Constitutionalism as Interplay Between Identity and Diversity", *Constitutionalism, Identity, Difference, and Legitimacy, Theoretical Perspectives* içinde, Michel Rosenfeld (ed.), Duke University Press, Durham and London, 1994, pp. 3-39.
- Rosenfeld, Michael, "The Rule of Law and the Legitimacy of Constitutional Democracy", 74 *Southern California Law Review*, (2001): 1307-1351.
- Rossiter, Clinton Lawrence, *Constitutional Dictatorship, Crisis Government in the Modern Democracies*, Princeton University Press, Princeton, NJ, 2011.
- Rossiter, Clinton L., *Constitutional Dictatorship: Crisis Government in the Modern Democracies*, Routledge, London, 2002.
- Rousseau, Jean-Jacques, *The Social Contract*, Maurice Cranston (trans.), Penguin Books, NY, 1968.
- Rousseau, J.J., *The Government of Poland*, Hackett Pub., Indiana, 1972.
- Rubin, Edward, L., *Beyond Camelot: Rethinking Politics and Law for the Modern State*, Princeton University Press, Princeton NJ, 2005.
- Rust, Jennifer, "Political Theologies of the *Corpus Mysticum* Schmitt, Kantorowicz and de Lubac", *Political Theology and Early Modernity* içinde, Graham Hammill and Julia Reinhard Lupton (eds.), University of Chicago Press, Chicago, 2012.
- Alfredo, Saad-Filho ve Johnson, Deborah, "Giriş", *Neoliberalizm, Muhalif Bir Seçki* içinde, Yordam Kitap, İstanbul, 2007, ss. 13-24.
- Saad-Filho, Alfredo, "Washington Uzlaşmasından Washington Sonrası Uzlaşmasına: İktisadi Kalkınmaya Dair Neoliberal Gündemler", A. Saad-Filho, D. Johnston (eds.), Şeyda Başlı ve Tuncel Önel (çev.), *Neoliberalizm: Muhalif Bir Seçki* içinde, Yordam Kitap, İstanbul, 2007, ss. 191-202.
- Said, Edward W., "Conrad: The Presentation of Narrative", *The World, the Text and the Critic* içinde, Vintage, Londra, 1991.
- Said, Edward W., *Kültür ve Emperyalizm*, Necmiye Alpay (çev.), Hil Yayınları, İstanbul, 2005.

- Sajo, Andras, "From Militant Democracy to the Preventive State", *Cardozo Law Review*, Vol. 27, (March 2006): 2255-2295.
- Sajo, Andras ve Uitz, Renata, *The Constitution of Freedom, An Introduction to Legal Constitutionalism*, Oxford University Press, NY, 2017.
- Salecl, Renata, *The Spoils of Freedom*, Routledge, Londra, 1994.
- Sancar, Mithat, *Devlet Aklı Kaskacında Hukuk Devleti*, İletişim Yayınları, İstanbul, 2000.
- Santos, Bouventura de Sousa and Rodriguez-Garavito, Cesar A. (eds.), *Law and Globalization from Below: Towards a Cosmopolitan Legality*, Cambridge University Press, New York, 2005.
- Sartori, Giovanni, "Constitutionalism: A Preliminary Discussion", *The American Political Science Review*, 56 (4), (1962): 853-864.
- Sartori, G., "What is Politics", *Political Theory* 1/1, (1973): 5-26.
- Sarup, Madan, *An Introductory Guide to Post-Structuralism and Postmodernism*, The University of Georgia Press, Athens GA, 1993.
- Standing, Guy, *Prekarya*, Ergin Bulut (çev), İletişim Yayınları, İstanbul, 2019.
- Satıcı, Murat, "Kant'ın Cumhuriyetçilik İdesi", *Res Publica, Platon'dan Skinner'a Antik ve Modern Düşünce* içinde, Armağan Öztürk (ed.), Doğu Batı Yayınları, Ankara, 2013, ss. 187-227.
- Saussure, Ferdinand, *Genel Dilbilim Dersleri*, Berke Vardar (çev.), Multilingual Yayınları, İstanbul, 2001.
- Schapiro, Robert A., "Polyphonic Federalism: State Constitutions in the Federal Courts", *California Law Review*, Vol. 87, No. 6 (Dec. 1999): 1409-1468.
- Schechter, Darrow, *Marx'tan Bugüne Solun Tarihi*, Dipnot Yayınları, Ankara, 2015.
- Schlink, Bernhard, "German Constitutional Culture In Transition", *Constitutionalism, Identity, Difference, and Legitimacy; Theoretical Perspectives* içinde, Michel Rosenfeld (ed.), Duke University Press, Durham and London, 1994, pp. 197-223.
- Schmitt, Carl, *Constitutional Theory*, Jeffrey Seitzer (çev.), Duke University Press, Durham NC, 2008.
- Schmitt, Carl, "Das Zeitalter der Neutralisierungen und Entpolitisierungen", *Der Begriff des Politischen* içinde, Duncer & Humboldt, München, 1932, pp 66-81.
- Schmitt, Carl, *Der Begriff des Politischen*, Duncer & Humboldt, München, 1932.
- Schmitt, Carl, *Der Hüter Der Verfassung*, Duncker & Humblot, Munich, 1929.

- Schmitt, Carl, *Die Diktatur*, Duncker&Humbolt, M n h-Leipzig, 1921.
- Schmitt, Carl, *Kanunilik ve Meşruiyet*, Mehmet Cemil Ozans  ( ev.),  thaki Yayınları,  stanbul, 2016.
- Schmitt, Carl, *Political Theology: Four Chapters on the Concept of Sovereignty*, George Schwab (trans.), The University of Chicago Press, Chicago, 2005.
- Schmitt, Carl, *Positionen und Begriffe im Kampf mit Weimar- Genf- Versailles 1923-1939*, Berlin, Duncker & Humbolt, 1988.
- Schmitt, Carl, *Siyasal Kavramı*, Ece G ztepe ( ev.), Metis Yayınları,  stanbul, 2016.
- Schmitt, Carl, *The Crisis of Parliamentary Democracy*, Ellen Kennedy (trans.), MIT Press, Cambridge MA, 2000.
- Schmitt, Carl, *The Nomos of the Earth in the International law of Jus Publicum Europaeum*, Telos, New York, 2006.
- Schmitt, Carl, *Verfassungslehre*, Duncker & Humblot, Berlin, 1993.
- Schmitt, Carl, “V lkerrechtliche Formen des modernen Imperialismus”, *Positionen und Begriff*, Duncker & Humbolt, Berlin, 1988.
- Schmitt, C., *Parlamentar Demokrasinin Krizi*, A. Emre Zeybekoğlu ( ev.), Dost Kitabevi, Ankara, 2006.
- Schmitt, C., *Politische Theologie, Vier Kapitel zur Lehre von der Souveranitat*, Duncker & Humblot, Berlin, 2015.
- Schmitt, C., *Siyasi  lahiyat, Egemenlik Kuramı  zerine D rt B l m*, Dost Yayınevi, Ankara, 2016.
- Schmitt, C., *The Crisis of Parliamentary Democracy*, E. Kennedy (trans.), MIT Press, Cambridge MA, 2000.
- Schmitt, *Legalitat und Legitimitat*, Duncker&Humblot, Berlin, 1993.
- Schumpeter, Joseph A., *Capitalism, Socialism and Democracy*, HarperCollins Pub., NY, 1962.
- Scott, Paul, “(Political) Constitutions and (Political) Constitutionalism”, 14 *German, L.J.*, (2013): 2157-83.
- Seabrook, J., *The No-Nonsense Guide to World Poverty*, Verso, London, 2013.
- Sedofsky, Lauren, “ ‘Being by Numbers’, an Interview with Alain Badiou”, *Art Forum International*, (October 1994): 84-124.
- Selznick, Philip, “Legal Cultures and the Rule of Law”, *The Rule of Law after Communism, Problems and Prospects in East-Central Europe*  inde, Martin Krygier and Adam Czarnota (eds.), Routledge, London, 1999.

- Sennelart, Michel, "Course Context", *Security, Territory, Population, Lectures at the College de France 1977-78* içinde, Palgrave Macmilan, New York, 2009.
- Sennelart, Michel, "Derslerin Bağlamı", M. Foucault, *Biyopolitikanın Doğuşu College de France Dersleri 1978-1979* içinde, İstanbul Bilgi Üniversitesi, İstanbul, 2015.
- Shambayati, H., "The Guardian of the Regime: The Turkish Constitutional Court in Comparative Perspective", S.A. Arjomand (ed.), *Constitutional Politics in the Middle East with special reference to Turkey, Iraq, Iran and Afghanistan* içinde, Hart Publishers, London, 2007.
- Shils, Edward and Young, Michael, "The Meaning of Coronation", *The Sociological Review*, Volume 1, Issue 2, (December 1953): 63-81.
- Shklar, J. N., "Political Theory and the Rule of Law", *The Rule of Law: Ideal or Ideology* içinde, Allan C. Hutchinson ve Patrick Monahan (eds.), Carswell, Toronto, 1987, pp. 1-16.
- Shklar, Judith, *Ordinary Vices*, Harvard University Press, Cambridge MA, 1984.
- Sieyes, Emmanuel Joseph (Abbe), "What is the Third Estate?", *Political Writings* içinde, M. Sonenscher (ed.), Hackett, Indianapolis, (2003): 92-162.
- Singer, Joseph William, "The Player and the Cards: Nihilism and Legal Theory", *The Yale Law Journal*, Vol. 94, No.1, (November 1984): 1-70.
- Skinner, Quentin, *Modern Siyasal Düşüncenin Temelleri, İkinci Cilt: Reform*, Earen Buğlalılar, Barış Yıldırım (çev.), Phoenix, Ankara, Eylül, 2016.
- Skinner, Quentin, *The Foundations of Modern Political Thought, The Age of Reformation*, Vol. II, Cambridge University Press, Cambridge UK, 1994.
- Smend, Rudolf, *Verfassung und Verfassungsrecht*, Duncker&Humbolt, Münih, 1928.
- Smith, A., *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations* (1776), R.H. Campbell, A. S. Skinner and W.B. Todd (eds.), Liberty Fund, Indianapolis, 1979.
- Smith, Steven B., *Hegel's Critique of Liberalism, Rights in Context*, Ch. 3, The University of Chicago Press, Chicago, 1991.
- Spinoza, B., *A Theologico- Political Treatise*, Cambridge University Press, New York, 2007.
- Spivak, Gayatri Chakravorty, *Yapısöküm, Postkolonyalizm, Madunluk*, Soner Torlak (çev.), Zoom Kitap, 2017.
- St. Augustine, *City of God*, Henry Bettenson (trans.), Penguin, NY, 2004.
- Stephen, Gill, "The Constitution of global capitalism", paper presented to a panel: *The Capitalist World, Past and Present* at the International Studies Association Annual Convention, Los Angeles, 2000.

- Stoker, Gary, "Governance as Theory: Five Propositions", *International Science Journal* 50.155, (1998): 187-95.
- Stoler, Ann L., *Carnal Knowledge and Imperial Power: Race and The Intimate in Colonial Rule*, University of California Press, Berkeley CA, 2002.
- Strauss, Leo, *Natural Right and History*, University of Chicago Press, Chicago, 1965.
- Strauss, Leo, "Notes of Carl Schmitt, The Concept of the Political", J. Harvey Lomax (trans.), Carl Schmitt *The Concept of the Political* içinde, George Schwab (trans.), The University of Chicago Press, Chicago, 1996.
- Strauss, Leo, *The City and Man*, Rand McNally & Company, Chicago, 1964.
- Strauss, L., "On Classical Political Philosophy", *Social Research*, Vol. 12, No. 1, (February 1945): 98-117.
- Strauss, L., *Thoughts on Machiavelli*, The Free Press, Glencoe, 1958.
- Strauss, L., "Thucydides: The Meaning of Political History", *the Rebirth of Classical Political Rationalism, An Introduction to the Thought of Leo Strauss* içinde, Thomas L. Pangle (ed.), University of Chicago Press, Chicago, 1989, ss. 72-102.
- Stravarakakis, Yannis, "Hegemonya mı, Post Hegemonya mı? Söylem, Temsil ve Gerçeğin İntikam(lar)ı", Esmâ Kartal, Hayrullah Doğan (çev.), *Radikal Demokrasi, Kitlenin Biyopolitikası, Halkın Hegemonyası*, Koç Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2016.
- Sunstein, C., "Constitutionalism and Secession", *The University of Chicago Law Review*, Vol 58, (1991): 633-70.
- Swan, P., "American Empire or Empires? Alternative Jurisdiction of the New World Order", *Empire's Law: The American Imperial Project and the War to Remake the World* içinde, A. Bartholomew (ed.), Plato Press, London, 2006.
- Swyngedouw, E., "The Antinomies of the Postpolitical City: In Search of a Democratic Politics of Enviromental Production", *International Journal of Urban and Regional Research* 33(3), (September 2009): 601-20.
- Swyngedouw, E., "The Zero-Ground of Politics: Musings on the Postpolitical City", *NewGeographies* 1 (1), (2009): 52-61.
- Şenel, Alaeddin, *Eski Yunan'da Eşitlik ve Eşitsizlik Üstüne*, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Cilt 24, Sayı 3, Ankara, 1969.
- Şenel, Alaeddin, *Siyasal Düşünceler Tarihi*, Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara, 2002.
- Tamanaha, Brian Z., *On the Rule of Law, History, Politics, Theory*, Cambridge University Press, Cambridge, NY, 2004.

- Taşkale, Ali Rıza, *Neoliberal ve Militarist Post-Politika, Siyasal Bastırma Sanatı*, Müge Serin (çev.), NotaBene yayınları, 1. Baskı, Ankara, 2015.
- Teziç, Erdoğan, *Anayasa Hukuku*, Beta Yayınları, İstanbul, 2012.
- Tierney, Brian, *Religion, Law and the Growth of Constitutional Thought, 1150-1650*, Cambridge University Press, Cambridge UK, 1982.
- Thomas, Peter D., *Gramsci Çağı, Felsefe Hegemonya Marxism*, İlker Akçay-Ekrem Ekici (çev.), Dipnot Yayınları, Ankara, 2010.
- Thompson, E.P., *The Making of the English Working Class*, Pantheon Books, New York, 1964.
- Thompson, E.P., *Whigs and Hunters: The Origin of the Black Act*, Breviary Stuff Publ., London, 1990.
- Thompson, Martyn P., "The History of Fundamental Law in Political Thought from the French Wars of Religion to the American Revolution", *91 The American Historical Review*, (1986): 1103-1128.
- Tiedemann, Paul, "The Rechtsstaat- Principle in Germany: The Development from the Beginning Until Now", *The Legal Doctrines of the Rule of Law and the Legal State (Rechtsstaat), Ius Gentium: Comparative Perspectives on Law and Justice 38 içinde*, James R. Silkenat et al (eds.), Springer Press, New York, 2014, ss. 171-193.
- Tilly, Charles, *Coercion, Capital and European States, AD 990-1992*, Wiley-Blackwell, Cambridge MA, 1997.
- Tocqueville, A., *Amerika'da Demokrasi*, İhsan Sezal ve Fatoş Dilber (çev.), Yetkin Yayınları, Ankara, 1994.
- Tocqueville, A., *Democracy in America*, J.P. Mayer (ed.), George Lawrence (çev.), Garden City, NY Doubleday, 1969.
- Tsagourias, Nicholas, "Constitutionalism: A Theoretical Roadmap", *Transnational Constitutionalism, International and European Models içinde*, Nicholas Tsagourias (ed.), Cambridge University Press, Cambridge UK, 2007.
- Tsagourias, Nicholas (ed.), *Transnational Constitutionalism, International and European Models*, Cambridge University Press, Cambridge UK, 2007.
- Tuck, Richard, *Natural Rights Theories: Their Origin and Development*, Cambridge University Press, Cambridge, 1979.
- Tully, James, "Placing the Two Treaties", *Political Discourse in Early Modern Britain içinde*, Nicholas Phillipson and Quentin Skinner (eds.), Cambridge University Press, NY, 1993, pp. 253- 283.
- Tully, James, *Strange Multiplicity, Constitutionalism in an Age of Diversity*, Cambridge University Press, Cambridge UK, 1995.

- Tully, James, "The Imperialism of Modern Constitutional Democracy", *The Paradox of Constitutionalism, Constituent Power and Constitutional Form* içinde, Martin Loughlin and Nail Walker (eds.), Oxford University Press, NY.
- Tully, J., "An Introduction to Locke's Philosophy", *An Approach to Political Philosophy, Locke in Context* içinde, Cambridge University Press, Cambridge UK, 1999.
- Tunçay, Mete (der.), *Batı'da Siyasal Düşünceler Tarihi. 2 Yeni Çağ, Seçilmiş Yazılar*, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, No.288, Ankara, 1969.
- Tuncay, Mete, "Kamu Devleti ve Yasalar'dan Seçme Parçalar", *Batıda Siyasal Düşünceler Tarihi, Eski ve Orta Çağlar*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2010, ss. 305-329.
- Turhan, Mehmet, *Anayasal Devlet*, Naturel, Ankara, 2005, Bölüm 3.
- Turner, Charles, "Jurgen Habermas: European or German", *European Journal of Political Theory* 3, Issue 3, (2000): 293-314.
- Tushnet, Mark, *Advanced Introduction to Comparative Constitutional Law*, Edward Elgar Pub., Northampton MA, 2014.
- Tushnet, Mark, "Authoritarian Constitutionalism", *Cornell Law Review*, Volume 100, Issue, 2, January 2015, ss. 391-461.
- Tushnet, Mark, "Constitution", *The Oxford Handbook of Comparative Constitutional Law* içinde, Michel Rosenfeld and Andras Sajó (eds.), Oxford University Press, Oxford UK, 2012, ss. 218-232.
- Unger, Roberto Mangabeira, *Knowledge and Politics*, The Free Press, NY, 1975.
- Unger, Roberto Mangabeira, *Law in Modern Society: Toward a Criticism of Social Theory*, The Free Press, NY, 1976.
- Unger, Roberto M., *False Necessity: Anti Necessitarian Social Theory in the Service of Radical Democracy*, Verso, New York, 2001.
- Unger, Roberto M., *The Critical Legal Studies Movement, Another Time, A Greater Task*, Verso, New York, 2015.
- Unger, Roberto M., *What Should Legal Analysis Become*, Verso, NY, 1996.
- Unger, Roberto, "The Critical Legal Studies Movement", *Harvard Law Review*, Vol. 96, No.3, (1983): 561-675.
- Urbinati Nadia, "Can Cosmopolitan Democracy Be Democratic", *Debating Cosmopolitics* içinde, Daniele Archibugi (ed.), Verso, London, 2003, pp. 67-85.
- Uygun, Oktay, *Demokrasinin Tarihsel, Felsefi ve Ahlaki Boyutları*, İnkılap Kitabevi, Ankara, 2003.
- Uygun, Oktay, *Devlet Teorisi*, On İki Levha Yayınları, İstanbul, 2014.

- Uygun, Oktay, *Federal Devlet, Temel İlkeler, Kurumlar ve Uygulama*, Ayyıldız Yayınları, Ankara, 2002.
- Üşür, İşaya, "Ekonomi Politik: Zarif Mezar Taşları?", *Praksis* 10, (Yaz-Güz), 2003.
- Versteeg, Mila, "Popüler Olmayan Anayasacılık", Şafak Evran Topuzkanamış (çev.), *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 20, S. 1, (2018): 125-197.
- Vile, M.J.C., *Constitutionalism and the Separation of Powers*, 2. Baskı, Liberty Fund, Indianapolis, 1998, Bölüm 2.
- Volcansek, Mary L. (ed.), *Law Above Nations: Supranational Courts and the Legalization of Politics*, 1st edition, University of Florida Press, Florida, 1997.
- Waldron, J., "Can there be a Democratic Jurisprudence", *58 Emory L.J.*, (2009): 688-700.
- Waldron, Jeremy, *Law and Disagreement*, Oxford University Press, Oxford UK.
- Wallerstein, Immanuel, *European Universalism, The Rhetoric of the Power*, The New Press, New York, 2006.
- Wallerstein, Immanuel, *Liberalizmden Sonra*, Metis Yayınları, İstanbul, 2012.
- Wallerstein, Immanuel, *Unthinking Social Science, The Limits of Nineteenth Century Paradigms*, Second Edition with a New Preface, Temple University Press, Philadelphia, 2001.
- Wallerstein, Immanuel, *Utopistics: or Historical Choices of the Twenty-first Century*, The New Press, New York, 1998.
- Walters, W., "Some Critical Notes on 'Governance' ", *Studies in Political Economy*, Vol. 73, (Spring/Summer 2004): 27-46.
- Walzer, Michael, *The Revolution of the Saints: A Study in the Origins of Radical Politics*, Harvard University Press, Cambridge MA, 1965.
- Warren, Mark, "Liberal Constitutionalism as Ideology: Marx and Habermas", *Political Theory*, Vol. 17, No. 4, (November 1989): 511-534.
- Warren, Robert, "Situating the city and September 11th: military urban doctrine, 'pop-up' armies and spatial chess", *International Journal of Urban and Regional Research* 26 (3), (2008): 614-19.
- Warrington, Ronnie, "Paşukanis ve Meta Biçimi Teorisi", Mehmet Evren Dinçer (çev.), *Marksist Devlet ve Hukuk Teorisi*, Taner Yelkenci (ed.), Genişletilmiş 2. Baskı, NotaBene Yayınları, İstanbul, 2017, ss. 117-148.
- Watkins, Frederick M., *The Problem of Constitutional Dictatorship*, Public Policy, 1940.
- Weber, Max, *Economy and Society, An Outline of Interpretative Sociology*, Two Volumes, R. Roth ve C. Wittich (eds.), Berkeley, California UP, 1978.

- Weber, Max, "Politics as a Vocation", *From Max Weber: Essays in Sociology* içinde, Hans Heinrich Gerth and C. Wright Mills (eds.), Routledge, NY, 2004.
- Weber, Max, *Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhu*, Emir Aktan (çev.), Alter, Ankara, 2010.
- Weber, M., *Politik als Beruf*, Duncker & Humbolt, Berlin, 1993.
- Weber, M., *The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism*, Richard Swedberg (ed.), Norton, New York, 2009.
- Weber, Thomas, *Gandhi as Disciple and Mentor*, Cambridge University Press, Cambridge, 2004.
- Welch, Stephen, *The Concept of Political Culture*, Palgrave Macmillan, UK, 1993.
- Wendt, A. ve Barnett, M., "Dependent State Formation and Third World Militarization", 19 *Review of International Studies*, (1993): 321-47.
- Wheeler, Harvey, "The Foundations of Constitutionalism", 8 *Loy. L.A.L. Rev.*, (1975): 507-586.
- White, E.G., "Round and Round The Bramble Bush: From Legal Realism to Critical Legal Scholarship", *Harvard Law Review*, Vol. 95, (1982): 1669-1690.
- White, Michelle, "Bankruptcy Reform and Credit Cards", *The Journal of Economic Perspectives*, Vol. 21, No. 4, (2007): 175-200.
- Whittington, Keith E., "Constitutionalism", *The Oxford Handbook of Law and Politics* içinde, Keith E. Whittington, R. Daniel Kelemen ve Gregory A. Caldeira (eds.), Oxford University Press, Oxford UK, 2008, ss. 281-300.
- Wittfogel, Karl A., *Oriental Despotism: A Comparative Study of Total Power*, Vintage, UK, 1957.
- Wittgenstein, L., *Tractatus Logico-Philosophicus*, Routledge, NY, 2001.
- Wittgenstein, Ludwig, *Philosophical Investigations*, G. E. M. Anscombe (trans.), 4 edition, Wiley-Blackwell, New Jersey, 1998.
- Wolin, Sheldon, "Fugitive Democracy", *Constellation* 1.1. (1994): 11-25.
- Wolin, Sheldon S., *Politics and Vision, Continuity and Innovation in Western Political Thought*, Little Brown & Co, Boston, 2016.
- Wood, G.S., "The Founders Rule!", *The New Republic* 7, (November, 2005).
- Wootton, David, "Leveller Democracy and Puritan Revolution", *The Cambridge History of Political Thought 1450-1700* içinde, University of Cambridge Press, Cambridge UK, 1996, ss. 412- 464.
- Wormuth, Francis D., *The Origins of Modern Constitutionalism*, Harper& Brothers, New York, 1949.

- Worsham, Lynn and Olson, Gary A., "Hegemony and the Future of Democracy: Ernesto Laclau's Political Philosophy", *Race, Rhetoric and the Postcolonial* içinde, Lynn Worsham and Gary S. Olson (eds.), SUNY Press, Albany, 1999, ss. 129-64.
- Yelkenci, Taner, "Marksist-Leninist Devlet Teorisi", *Marksist Devlet ve Hukuk Teorisi* içinde, Taner Yelkenci (ed.), NotaBene Yayınları, İstanbul, 2017, ss. 89-115.
- Yıldırım, Cengizhan, Birinci ve İkinci Nesil Washington Uzlaşması: Neoliberal İktisat Politikalarının 1980'den Sonraki Evrimi, *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Cilt: 7, Yıl: 7, Sayı: 2, (Güz 2011): 1-23.
- Young, I. M., *Inclusion and Democracy*, Oxford University Press, Oxford UK, 2002.
- Young, Iris Marion, *Inclusion and Democracy*, Oxford University Press, NY, 2000, ss.52-80.
- Zizek S., Laclau, E. and Butler, J., *Contingency, Hegemony, Universality*, Verso, New York, 2011.
- Zizek, Slavoj, *In Defence of Lost Causes*, London, Verso, 2008.
- Zizek, Slavoj, *Metastases of Enjoyment, Six Essays on Women and Causality*, Verso, New York, 2005.
- Zizek, Slavoj, *The Sublime Object of Ideology*, Verso, London, 1989.
- Zizek, Slavoj, *The Ticklish Subject, The Absent Centre of Political Ontology*, Verso, NY, 2009.
- Zizek, Slavoj, *Yamuk Bakmak*, Metis Yayınları, İstanbul, 2004.
- Zizek, S., "Post-Politika Çağında Carl Schmitt", *Carl Schmitt'in Meydan Okuması* içinde, Chantal Mouffe (der.), Hivren Demir Atay, Hakan Atay (çev.) İletişim Yayınları, İstanbul, 2019.
- Zuckert, Catherine H., *Machiavelli's Politics*, The University of Chicago Press, Chicago, 2017.

İnternet Kaynakları

- https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/policy/conditions-membership_en, Erişim Tarihi: 24.08.2019.
- <https://www.marxists.org/history/erol/ncm-7/tr-gramsci.htm>, Erişim Tarihi: 10.05.2020.
- <https://en.oxforddictionaries.com/definition/constitution>, Erişim Tarihi: 01.02.2019.
- https://www.ancient.eu/Twelve_Tables/, Erişim Tarihi: 20.03.2020.
- <https://www.libertarianism.org/columns/polybius-origins-separation-powers>, Erişim Tarihi: 20.01.2018.
- <https://edgeinducedcohesion.blog/2016/02/12/quod-omnes-tangit-ab-omnibus-tractari-debeat/>, Erişim Tarihi: 21.06.2019.
- <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/chiliasm>, Erişim Tarihi: 20.02.2019.
- <http://www.legal-lingo.net/lex-regia/>, Erişim Tarihi: 08.07.2019.
- <https://www.encyclopedia.com/history/modern-europe/french-history/valois-french-royals>, Erişim Tarihi: 10.06.2020.
- <https://www.britannica.com/topic/res-publica>, Erişim Tarihi: 30.09.2019.
- <https://thelawdictionary.org/civitas/>, Erişim Tarihi: 30.09.2019.
- <https://www.thefreedictionary.com/regnum>, Erişim Tarihi: 30.09.2019.
- <https://www.britannica.com/event/Revolutions-of-1848>, Erişim Tarihi: 12.06.2020.
- <https://globalconpop.blog/2019/01/31/global-constitutional-populism/>, Erişim Tarihi: 14.06.2020.
- <http://www.adalet.gov.tr/duyurular/2011/eylul/anayasalar/ulkeana/pdf/08-ALMANYA%20209-276.pdf>, Erişim Tarihi: 28.08.2019.
- <http://www.adalet.gov.tr/duyurular/2011/eylul/anayasalar/ulkeana/pdf/08-ALMANYA%20209-276.pdf>, Erişim Tarihi: 28.08.2019.
- <http://www.adalet.gov.tr/duyurular/2011/eylul/anayasalar/ulkeana/pdf/08-ALMANYA%20209-276.pdf>, Erişim Tarihi: 28.08.2019.
- <http://www.adalet.gov.tr/duyurular/2011/eylul/anayasalar/ulkeana/pdf/08-ALMANYA%20209-276.pdf>, Erişim Tarihi: 28.8.2019.
- <http://www.lacivertdergi.com/dosya/2017/04/12/buyuk-oteki-bilincdisinin-soylevi>, Erişim Tarihi: 17.06.2020.
- <http://www.legal-lingo.net/lex-regia/>, Erişim Tarihi: 08.07.2019.

- <https://www.kirmizilar.com/tr/index.php/konuk-yazarlar2/2029-thomas-hobbes-leviathan-ve-bariscil-bir-toplum-perspektifi>, Erişim Tarihi: 04.01.2020.
- Michael Hardt and Antonio Negri "Empire, Twenty Years On", <https://newleftreview.org/issues/ii120/articles/empire-twenty-years-on>, Erişim Tarihi: 20.01.2020.
- <https://www.tarihlisanat.com/sisyphos/>, Erişim Tarihi: 02.01.2020.
- <https://www.commondreams.org/views/2019/11/21/whats-happening-bolivia-violent-right-wing-coup>, Erişim Tarihi: 2.1.2020.
- <https://ceowatermandate.org/>, Erişim Tarihi: 03.01.2020.
- <https://biblehub.com/greek/4174.htm>, Erişim Tarihi: 06.10.2019.
- <https://plato.stanford.edu/entries/liberalism/>, Erişim Tarihi: 17.06.2020.
- <https://www.jus.uio.no/smr/om/aktuelt/arrangementer/2015/habermas.-kant-s-perpetual-peace-with-the-benefit-of-200-years--hinsight.pdf>, Erişim Tarihi: 18.06.2020.
- <https://www.americanprogress.org/issues/educationpostsecondary/reports/2019/06/12/470893/addressing-1-5-trillion-federal-student-loan-debt/>, Erişim Tarihi: 01.08.2019.
- <https://www.usatoday.com/story/money/personalfinance/2019/03/07/credit-card-debt-where-average-balance-highest-across-us/39129001/>, Erişim Tarihi: 01.08.2019.
- <https://www.newyorkfed.org/microeconomics/hhdc.html>, Erişim Tarihi: 01.08.2019.
- <https://www2.bc.edu/john-heineman/Gleichschaltung.html>, Erişim Tarihi: 24.04.2020.
- <https://themaweekly.com/61550/archive/bush-the-american-lifestyle-is-non-negotiable/>, Erişim Tarihi: 20.07.2020.
- <https://www.theguardian.com/commentisfree/2019/jul/05/syriza-greek-alexis-tsipras-eu-imposed-austerity-polls>, Erişim Tarihi: 13.09.2019.
- B. de Sousa Santos, *The World Social Forum: A User's Manual* (2005), www.ces.uc.pt/bss/documentos/fsm_eng.pdf, Erişim Tarihi: 28.08.2019.
- Bifulco, Daniela, "Metamorphoses of the Right of Resistance in Constitutionalism: From Tyrannicide to the Reaction Against Global Injustice" <https://www.forumcostituzionale.it/wordpress/wp-content/uploads/2016/04/bifulco.pdf>, Erişim Tarihi: 20.02.2020.
- Colon-Rios, Joel I., "The End of the Constitutionalism Democracy Debate", *Comparative Research in Law & Political Economy, Research Paper No.3*, York University Press, York, 2009, <https://digitalcommons.osgoode.yorku.ca/cgi/viewcontent.cgi?referer=https://www.google.com/&httpsredir=1&article=1118&context=clpe>, Erişim Tarihi: 25.06.2018.

- Lassalle, Ferdinand, "On the Essence of Constitutions", Speech Delivered in Berlin, April 16, 1862, <https://www.marxists.org/history/etol/newspape/fi/vol03/no01/lassalle.htm>, Erişim Tarihi: 20.04.2019.
- Mbembe, Achille, "Nekro-Siyaset", Abdurrahman Aydın (çev.), Ayrıntı Dergi, <http://ayrintidergi.com.tr/nekro-siyaset/>; Metnin orijinali için bkz. <https://muse.jhu.edu/article/39984/pdf>. Erişim Tarihi: 20.05.2020
- Mehmet Gökhan Uzuner ve Berkay Ayhan POSTYAPISALCILIK: SONUN BAŞLANGICI (MI?), https://www.researchgate.net/publication/341359039_POSTYAPISALCILIK_K_SONUN_BASLANGICI_MI, Erişim Tarihi: 20.06.2020.
- National Security Strategy of the United States, 2004, www.whitehouse.gov/nsc/nss.pdf, Erişim Tarihi: 25.07.2019.
- Williamson, John, "A Short History of the Washington Consensus", <https://www.piie.com/publications/papers/williamson0904-2.pdf>, Erişim Tarihi: 13.03.2020.

Mahkeme Kararları

West Virginia State Board Of Education v. Barnette, 319 U.S. 624, (1943).

BVerfG, Dec. Of 29.07.1959- 1 BvR 205/58- BVerfGE 10, 59 [81].

BVerG, Jud. Of 15.01.1958- 1 BvR 400/51- "Lüth", BVerGE 7, 198 [205].

BVerwG, Jud, of 24.06.1954- V C 78.54-, BVerwGE 1, 159.

BVerG, Dec. Of 10.11. 1998- 2 BvL 42/93- "Kinderexistenzminimum I", BVerGE 99, 246.

Dec. Of 13. 02. 2008- 2BvL 1/06- "Kinderexistenzminimum II", BVerfGE 120, 125.

Jud of 09.02.2010- 1BvL 1/09 u.a- "Hartz IV", BVerfGE 125, 175.

Citizens United v. Federal Election Commission, 130 S. Ct. 876, 558, the USA, 310, 175 L. Ed. 2d 753, 2010.

AT&T Mobility LLC v. Concepcion v.130.s. Ct. 3322, 176 L. Ed. 2d 1218, 2010.

Buckley v. Valeo, 424 U.S. 1 (1976).

Citizens United v. Federal Election Commision, 130 S. Ct. 876, 558, the USA, 310, 175 L. Ed. 2d 753, 2010.

McCutcheon v. Federal Election Commission, 572 U.S. 185 (2014).

Reference re Secession of Quebec (1998) 2.S.C.R 217.

Citizens United v. Federal Election Commision, 130 S. Ct. 876, 558, the USA, 310, 175 L. Ed. 2d 753, 2010.

AT&T Mobility LLC v. Concepcion v.130.s. Ct. 3322, 176 L. Ed. 2d 1218, 2010.

Ismail R. Ozanne in the name of Scott Fitzgerald and The State of Wisconsin, 798, N.W.2d 436, 2011, W.I 43, 334 Wis. 2d 70 (2011).

López-Ostra vs. Spain [*López-Ostra v. Spain*, no. 16798/90, decision of 9 december 1994.

AİHM, Büyük Daire, *Öneryıldız/Türkiye*, n° 48939/99, 30.11.2004, Erişim Tarihi: 28.09.2020.

Dr. İsmail Özgün KARAAHMETOĞLU

ANONİM ŞİRKET ESAS SÖZLEŞMESİNİN YORUMLANMASI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Anonim Şirket Esas Sözleşmesinin Yorumlanması

İsmail Özgün Karaahmetoğlu

Hukuk Yayınları Dizisi – 2789

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 91 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.

Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB

Tel. 0312 395 8 500-501

www.ozdogandigital.com

Sertifika no. 17021

KAYNAKÇA

- Akdağ Güney**, Necla, Anonim Şirketlerde Kuruluş, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2014, (**Akdağ Güney**, Kuruluş, s.)
- Akipek**, Jale Türk Medeni Hukuku, Birinci Cilt (Başlangıç Hükümleri-Şahsın Hukuku), İstiklal Matbaası, Ankara 1961; (**Akipek**, s.)
- Akipek** Jale / **Akıntürk** Turgut / **Ateş Karaman** Derya, 6098 Sayılı Yeni Borçlar Kanunu'na Uyarlanmış Türk Medeni Hukuku (Başlangıç Hükümleri- Kişiler Hukuku), Beta Yayınları, Birinci Cilt, Yenilenmiş 9. Bası, İstanbul 2012; (**Akipek**, **Akıntürk** ve **Ateş Karaman**, s.)
- Aksoy Dursun**, Sanem, “*Borçlar Hukukunda “Falsa Demonstratio Non Nocet (Yanlış Niteleme Zarar Vermez)” Kuralının Uygulanması*”, İstanbul Hukuk Mecmuası, 76(1), İstanbul 2018; (**Aksoy Dursun**, Meram, s.)
- Akünel**, Teoman, Türk Medeni Hukukunda Tüzel Kişiler, Beta Yayınları, İstanbul 1995; (**Akünel**, s.)
- Akyol**, Şener, Sözleşmenin Yorumu, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2010; (**Akyol**, Yorum, s.)
- Akyol**, Şener, Medeni Hukukta Çelişki Yasağı (Prof. Dr. Feyzi N. Feyzioğlu'nun Anısına Armağan, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2007; (**Akyol**, Çelişki Yasağı, s.)
- Alper**, Gizem, Türk Özel Hukukunda Ultra Vires İlkesi (Anlamı ve Kapsamı), Vedat Kitapçılık, İstanbul 2013; (**Alper**, Ultra Vires, s.)
- Ansay**, Tuğrul Anonim Şirketler Hukuku Dersleri, Sevinç Matbaası, Dördüncü Baskı, Ankara 1973; (**Ansay**, Anonim Şirketler, s.)
- Aral**, Vecdi, Hukuk ve Hukuk ve Hukuk Bilimi Üzerine, XII Levha Yayıncılık, 7. Baskı, İstanbul 2012; (**Aral**, Hukuk, s.)
- Arkan**, Sabih, Ticari İşletme Hukuku, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, Son Değişikliklere Göre Hazırlanmış ve Genişletilmiş, Yirmi Dördüncü Bası, Ankara 2018.
- Arsılanlı**, Halil, Anonim Şirketler II-III, Anonim şirketin Organizasyonu ve Tahviller, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1960.
- Ataay**, Aytekin, Medeni Hukukun Genel Teorisi, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Fakülteler Matbaası, Gözden Geçirilmiş ve Yenilenmiş Üçüncü Bası, İstanbul 1980; (**Ataay**, s.).

- Atamer**, Yeşim, Sözleşme Özgürlüğünün Sınırlandırılması Sorunu Çerçevesinde Genel İşlem Şartlarının Denetlenmesi, Beta Yayıncılık, 2. Bası, İstanbul 2011; (**Atamer**, Genel İşlem Şartları, s.)
- Atamer**, Yeşim, “Yeni Türk Borçlar Kanunu Hükümleri Uyarınca Genel İşlem Koşullarının Denetlenmesi-TKHK M.6 VE TTK M.55F.1 (f) İLE KARŞILAŞTIRMALI OLARAK, Türk Hukukunda Genel İşlem Şartları Sempozyumu (Bildiriler-Tartışmalar)”, 8 Nisan 2011, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, Sözkese Matbaacılık, Ankara 2011; (**Atamer**, Sempozyum, s.)
- Atamulu**, İsmail, Türk Borçlar Hukukunda Muvazaa, Adalet Yayınevi, Ankara 2017.
- AÜHF Ticaret Hukuku ABD, Türk Ticaret Kanunun TTK Tasarısı Hakkında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı’nca Hazırlanan Görüş**, Batider, Cilt XXIII, Sa. 2, Ankara 2005.
- Ayan** Mehmet ve **Ayan** Nurşen, Kişiler Hukuku, Mimoza Yayınları, Güncellenmiş 3. Baskı, Konya 2011; (**Ayan** ve **Ayan**, s.)
- Aydın**, Alihan, “Anonim Ortaklık Anasözleşmesinde Yönetim Kurulu Üye Sayısının Belirlenmesi”, İÜHF, C.LXXI, Sayı 2, 2013.
- Aydoğan**, Fatih, Tek Kişi Ortaklığı (Kavram ve Kurum Olarak Tek Ortaklı Şirket, Karşılaştırmalı Hukukta ve YTK’da Tek Kişi Ortaklığı, Tek Kişi Ortaklığının Kötüye Kullanılmasının Engellenmesi, Tek Kişi Anonim Ortaklığı, Tek Kişi Limited Ortaklığı) Vedat Kitapçılık, İstanbul 2012; (**Aydoğan**, Tek Kişi Ortaklığı, s.)
- Ayhan Rıza / Çağlar Hayrettin / Özdamar** Mehmet, Şirketler Hukuku Genel Esaslar, Yetkin Yayınları, 2. Bası, Ankara 2020; (**Ayhan/Çağlar/Özdamar**, s.)
- Ayoğlu**, Tolga, Sermaye Şirketleri Özelinde Şirketler Hukuku Uyuşmazlıkların Çözümünde Tahkim, onikilevha Yayıncılık, İstanbul 2018; (**Ayoğlu**, Tahkim, s.)
- Bahtiyar**, Mehmet, Ortaklıklar Hukuku (Kısa Karşılaştırma ve Değerlendirmeler, Dersler-Soru Örnekleri), Beta Yayıncılık, Güncellenmiş 14. Bası, İstanbul 2020; (**Bahtiyar**, Ortaklıklar Hukuku, s.)
- Bahtiyar**, Mehmet, Ticari İşletme Hukuku (Ders Notları-Soru Örnekleri) Beta Yayıncılık, Güncellenmiş 20. Bası, İstanbul 2019.
- Bahtiyar**, Mehmet, “Anonim Şirketlerde Azınlık Oranlarının Anasözleşme ile Değiştirilmesi Sorunu”, Türk Ticaret Kanunu’nun 5. Yıl Sempozyumu, 8-10 Kasım 2017, Hakem Denetiminden Geçmiş Tebliğler Kitabı, Türkiye Adalet Akademisi, Ankara 2018; (**Bahtiyar**, Azınlık, s.)

- Bahtiyar**, Mehmet “6102 sayılı TTK’da Anonim Şirketin Kuruluşu”, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 9, Seçkin Yayınevi, Ankara 2014; (**Bahtiyar**, Kuruluş, s.)
- Bahtiyar**, Mehmet, “Genel İşlem Koşullarına Karşı Tüketicilerin Korunması”, Makale 7, Makaleler I, Beta Yayıncılık, İstanbul 2008; (**Bahtiyar**, GİŞ, s.)
- Bahtiyar** Mehmet, Anonim Ortaklık Anasözleşmesi, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2001; (**Bahtiyar**, Anasözleşme, s.) .
- Bahtiyar**, Mehmet “Türk Ticaret Kanunu Tasarısı’nın Dili İle Bazı Hükümlerinin Değerlendirilmesi”, TBB Dergisi, Sayı 61, 2005; (**Bahtiyar**, Tasarı, s.)
- Bak**, Jacek, Aktienrecht zwischen Markt und Staat (Eine ökonomische Kritik des Prinzips der Satzungsstrenge, Deutscher universitäts-Verlag, 2003; (**Bak**, Satzungsstrenge, s.)
- Baltalı**, Candemir, Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunda Temsil Edilme İmtiyazı, onikilevha Yayıncılık, İstanbul 2019, (**Baltalı**, Temsil Edilme, s.)
- Bamberger**, Heinz Georg/**Roth** Herbert, Beck’scher Online-Kommentar BGB, 37. Edition, Verlag C.H. Beck München 2015; (**Schwarz/Schöplin**, BeckOK BGB, Rn.)
- Barlas**, Nami Adi Ortaklık Temeline Dayalı Sözleşme İlişkileri, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2016; (**Barlas**, Adi Ortaklık, s.)
- Bartlome**, Fritz, Die Statuten der Aktiengesellschaft (Statuenentwurf, Statuten und Statutenänderungen), Inaugural Dissertatiton, Verlag Paul Haupt Bern 1949; (**Bartlome**, Statuten, s.)
- Battal**, Ahmet, “Ticaret Sicilinin Müsbet Fonksiyonnun ve Temsile İlişkin Sonuçlarının Dış Görünüş Teorisi Açısından İncelenmesi”, Batider, Cilt XIX, Sayı 1, Ankara 1997; (**Battal**, Dış Görünüş Teorisi, s.)
- Baudenbacher** Carl, **BaslerKommentar**, Obligationrecht II (Art.530-964 OR), HELBING LichtenhahnVerlag, 2012; (**Baudenbacher**, **BaslerORII**, Art 625, N.1, s.)
- Baumbach**, Adolf / **Hueck**, Alfred / **Hueck** Götz, Beck’sche Kurz Kommentar, Aktiengesetz, Band 23, 11. neubearbeitete Auflage, C.H. Beck’sche Verlagsbuchandlung München und Berlin 1961; (**Baumbach/Hueck/Hueck**, §1, s.)
- Baytaz**, Abdullah Batuhan, Kanunililik İlkesi Bağlamında Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukukunda Yorum, İstanbul Arşivi, onikilevha Yayıncılık, İstanbul 2018; (**Baytaz**, s.)
- Bendfeld**, Heiner, Die Satzungsstrenge im Aktienrecht und ihre Bedeutung für Rechtssicherheit, Peter Lang, Berlin 1999; (**Bendfeld**, Satzungsstrenge, s.).

- Bickel**, Dietrich, Die Methoden der Auslegung Rechtsgeschäftlicher Erklärungen, N.G. Elwert Verlag Marburg, 1976; (**Bickel**, s.)
- Bilge**, Mehmet Emin, Ticaret Sicili, Beta Yayıncılık, İstanbul 1999; (**Bilge**, Ticaret Sicili, s.)
- Bozkurt**, Tamer, Anonim Şirketlerde Pay Devrinin Sınırlandırılması (Bağlam)- Die Vinkulierung-, onikilevha Yayıncılık, İstanbul 2016; (**Bozkurt**, Bağlam, s.)
- Bozer Ali / Göle Celal**, Ticari İşletme Hukuku, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Güncellenmiş ve Genişletilmiş Üçüncü Bası, Ankara 2015.
- Böckli**, Peter, Schweizer Aktienrecht, Schulthess, Vierte, vollständig neu bearbeitete Auflage, Basel 2009, §1 N. 55; (**Böckli**, Aktienrecht, §1, N.55, s.)
- Böckli**, Peter, “Aktienrechtsrevision: Die Zwangsjacke wird enger geschnürt”, GesKR, Dike Verlag AG, Zürich 2011 (**Böckli**, Zwangsjacke, s.)
- Buz** Vedat, Medeni Hukukta Yenilik Doğuran Haklar, Yetkin Yayınları, Ankara 2005; (**Buz**, s.)
- Bühler**, Christoph B. “Zwingendes Aktienrecht: Rechtfertigungsgründe und Alternativen” – Grundsätzliche Überlegungen zur Zukunft der Gestaltungsfreiheit im Schweizer Aktienrecht nach der Annahme der Volksinitiative <<gegen die Abzockerei >>, GesKR 4/2013; (**Bühler**, s.)
- Büren Roland/Stoffel Walter A./ Weber Rolf H.**, Grundriss des Aktienrechts-Mit Berücksichtigung der laufende Revision, Schulthess 2011; (**Büren/Stoffel/Weber**, N.228 vd., s.)
- Cramer** Conradin, Die Aktiengesellschaft, Allgemeine Bestimmungen, Art. 620-659b OR, Zürcher Kommentar, 2., völlig neu bearbeitete Auflage, 2016.
- Coing**, Helmut “Zur Auslegung der Verträge von Personengesellschaften”, ZGR 4/1978; (**Coing**, Auslegung, s.)
- Çeker**, Mustafa, Anonim Ortaklıkta Oy Hakkı ve Kullanılması, BTHAE, Sözkese Matbaacılık, Ankara 2000.
- Dalcı Özdoğan**, Nurihan “Sözleşmenin Yorumunda Gerçek İradenin Tespiti”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 8, Sayı 1, 2017; (**Dalcı Özdoğan**, Gerçek İrade, s.)
- Demircioğlu**, Huriye Reyhan, Güven Esası Uyarınca Sözleşme Görüşmelerindeki Kusurlu Davranıştan Doğan Sorumluluk (Culpa In Contrahendo Sorumluluğu), Yetkin Yayınları, Ankara 2009.

- Deschenaux**, Henri, Schweizerisches Privatrecht, Herausgegeben von Max Gutzwiller, Einleitung und Personenrecht, Verlag von Helbing& Lichtenhann, Basel und Stuttgart 1967; (**Deschenaux**, Schweizerisches Privatrecht, s.)
- Doğan**, Beşir Fatih, 6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanununa göre Anonim Şirket Yönetim Kurulunun Organizasyonu ve Yönetim Yetkisinin Devri, Vedat Kitapçılık, 2. Baskı, İstanbul 2011.
- Doğan**, Murat, Vakıflarda Mal Varlığı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2000; (**Doğan**, Vakıf, s.)
- Domanıç**, Hayri “Anonim Şirket Ana Mukavelelerine Yazılması Gerekli ve Mümkün Unsurlar”, Ord. Prof. Dr. Halil Arslanlı’nın Anısına Armağan, İstanbul Üniversitesi 2497 Nolu Yayını, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1978.
- Dural** Mustafa ve **Öğüz** Tufan, Türk Özel Hukuku, Kişiler Hukuku, Filiz Kitabevi, Cilt 2, İstanbul 2012; (**Dural** ve **Öğüz**, s.) .
- Duran**, Arif, Sermaye Şirketlerinde İnternet Sitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul 2013; (**Duran**, İnternet Sitesi, s.)
- Eminoğlu**, Cafer, Türk Ticaret Kanunu’nda Kurumsal Yönetim (Corporate Governance) XII Levha Yayıncılık, İstanbul 2014; (**Eminoğlu**, Kurumsal Yönetim, s.)
- Eren**, Fikret, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununa Göre Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Yetkin Yayınevi, 14. Baskı, Ankara 2012; (**Eren**, s.)
- Ergün**, Ömer, Medeni Hukuku Tüzel Kişilerinin Ehliyet Durumu, XII levha Yayıncılık, İstanbul 2010; (**Ergün**, Tüzel Kişi, s.)
- Ergüne**, Mehmet Serkan Vasiyetnamenin Yorumu, XII Levha Yayıncılık, İstanbul 2011; (**Ergüne**, Yorum, s.)
- Falcıoğlu**, Mete Özgür, “TTK’nun 1524. Maddesi İle Sermaye Şirketleri İçin Getirilen İnternet Sitesi Açma Zorunluluğu, Uygulama Alanı ve Yaptırımlar”, Prof. Dr. Belgin Erdoğan’a Armağan, DER Yayınları, İstanbul 2011; (**Falcıoğlu**, TTK m.1524, s.)
- Fleischer**, Holger, “Zur Auslegung von Gesellschaftsverträgen und Satzungen (Notizen aus rechtsdogmatischer und rechtsvergleichender Sicht)”, Gesellschafts- und Kapitalmarktrecht in Deutschland, Österreich und der Schweiz 2014, (Hans-Ueli Vogt, Holger Fleischer, and Susanne Kalss, eds. Mohr Siebeck, Max Planck Private Law Research Paper No. 15 /1; (**Fleischer**, Auslegung, s.)

- Fleischer**, Holger, “Zur Auslegung von Gesellschaftsverträgen und Satzungen”, Der Betrieb, Heft 26/27, 2013; (**Fleischer**, DB, s.)
- Fleischer**, Holger, “Die Auslegung von Gesellschaftsstatuten: Rechtsstand in der Schweiz und rechtsvergleichende Perspektiven”, GesKR 2013, S.508-522; (**Fleischer**, GesKR, S. 508,)
- Flume**, Werner, Die Juristische Person, Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Rechts, Erster Band, Zweiter Teil, Die Juristische Person, Springer 1983; (**Flume**, Die Juristische Person, § 9 I, s.)
- Flume**, Werner, Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Rechts, Zweiter Band, Das Rechtsgeschäft, Zweiter, überarbeitete Auflage, Springer 1975.
- Forstmoser** Peter / **Meier-Hayoz** Arthur / **Nobel** Peter, Schweizerisches Aktienrecht, Verlag Stämpfli+Cie AG Bern 1996; (**Forstmoser/Meier-Hayoz/Nobel**, §, N.) .
- Forstmoser** Peter / **Kühler** Marcel, “Aktionärbindungsverträge (Rechtliche Grundlagen und Umsetzung in der Praxis)”, Schulthess Juristische Medien AG, 2015.
- Frey**, Martin, Statutarische Drittrechte im Schweizerischen Aktienrecht, Juris Druck+ Verlag Zürich, 1979; (**Frey**, Statutarische Drittrechte, s.) .
- Friedewald**, Rolf, Die personalistische Aktiengesellschaft, Abhandlungen zum deutschen und europäischen Handels- und Wirtschaftsrecht Carl Heymann Verlag KG, Bonn 1990; (**Friedewald**, Personalistische Aktiengesellschaft, s.)
- Frodermann** Jürgen / **Jannott** Dirk, Handbuch des Aktienrechts, C.F. Müller, 9. Neu bearbeitete Auflage, Heidelberg 2017.
- Gessler**, Ernst, “Bedeutung und Auslegung des §23 Abs. 5 AktG”, Festschrift für Martin Luther Zum 70. Geburtstag, Verlag C.H. Beck, München 1976; (**Gessler**, §23 Abs. 5 AktG, s.)
- Gessler**, Ernst, “Nichtigkeit von Hauptversammlungsbeschlüssen und Satzungsbestimmungen” (§§ 241 Nr. 3, 23 Abs. 5 AktG, § 25 MitbestG 1976), ZGR 4/ 1980; (**Gessler**, ZGR 1980, s.)
- Goette** Wulf / **Habersack** Mathias / **Kalss** Susanne, Münchener Kommentar zum Aktiengesetz, Verlag C.H. Beck München 2016, 4. Auflage; (**MükoAktG**, AktG §, Rn.)
- Gözler**, Kemal, Hukukun Genel Teorisine Giriş, US-A Yayıncılık, Ankara 1998; (www. anayasa.gen.tr.) (E.T. 06.08.2019).
- Grunewald**, Barbara, “Die Auslegung von Gesellschaftsverträgen und Satzungen”, ZGR 1995; (**Grunewald**, Auslegung, s.)

- Haberer**, Thomas, Zwingendes Kapitalgesellschaftsrecht- Rechtfertigung und Grenzen-, Manzsche Verlags- und Universitätsbuchhandlung, Wien 2009; (**Haberer**, Zwingendes Kapitalgesellschaftsrecht, s.)
- Hacımahmutoğlu**, Sibel, AT ve Türk Hukukunda Anonim Ortaklığın Karar Alma Sürecinde Yönetim Kurulunun Yapısı ve Çalışanların Katılımı, Yetkin Yayınları, Ankara 2008.
- Hadding**, Walther, *“Korporationsrechtliche oder rechtsgeschäftliche Grundlagen des Vereinsrechts?”*, Festschrift für Robert Fischer, Herausgegeben von Marcus Lutter, Walter Stimpel, Herbert Wiedemann, Walter de Gruyter-Berlin-New York, 1979; (**Hadding**, FS Robert Fischer, s.)
- Hadding**, Walther, **Soergel** Hans Theodor, Bürgerliches Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Kohlkammer-Kommentar, Band I, §§ 1-240, zwölfte neubearbeitete Auflage, Stand: Sommer 1987, BGB § 25; (**Hadding**, BGB § 25, Rn., s.)
- Havutçu**, Ayşe, Açık İçerik Denetimi Yoluyla Tüketicinin Genel İşlem Şartlarına Karşı Korunması, Güncel Yayınevi, İzmir 2003; (**Havutçu**, Genel İşlem Şartları, s.)
- Helvacı** Mehmet / **Çamurcu** Emin / **Türkyılmaz** İsmail, *“Özellikle Anonim Şirket Açısından Şirket Menfaati Kavramı”*, Prof. Dr. Hamdi Yasaman’a Armağan, onikilevha Yayıncılık, İstanbul 2017; (**Helvacı/Çamurcu/Türkyılmaz**, s.)
- Helvacı** Mehmet / **Cankat** Rifat, *“Karşılaştırmalı Hukukta Şirket Menfaati Kavramı”*, Prof. Dr. Sabih Arkan’a Armağan, onikilevha Yayıncılık, İstanbul 2019; (**Helvacı/ Cankat**, Şirket Menfaati, s.)
- Helmke**, Britta, *“Satzungsdurchbrechungen bei der GmbH”*, Dissertation, Hamburg 2001; (**Helmke**, s.)
- Henssler** Martin / **Strohn** Lutz, Gesellschaftsrecht, Verlag C.H. München 2016, 3. Auflage; (**Henssler/Strohn**, AktG §23, Rn.).
- Hey**, Felix, Freie Gestaltung in Gesellschaftsverträgen und ihre Schranken, Münchener Universitätsschriften, Reihe der Juristischen Fakultät, Band 190, Verlag C.H. Beck, 2004; (**Hey**, Freie Gestaltung, s.)
- Hirte**, Heribert, *“Die aktienrechtliche Satzungsstrenge: kapitalmarkt und sonstige Legitimationen versus Gestaltungsfreiheit”*, Gestaltungsfreiheit im Gesellschaftsrecht (Deutschland, Europa und USA 11. ZGR.-Symposium ‘25 Jahre ZGR’), ZGR-Sonderheft 13, Walter de Gruyter Berlin-New York 1998; (**Hirte**, Aktienrechtliche Satzungsstrenge, s.)

- Hirte**, Heribert, Kapitalgesellschaftsrecht, RWS Verlag Kommunikationsforum GmbH, 7. Neu bearbeitete Auflage, Köln 2012; (**Hirte**, Kapitalgesellschaftsrecht, s.)
- Hopt** Klaus J. / **Wiedemann** Herbert, Großkommentar Aktiengesetz, 4. Neubearbeitete Auflage, Erster Band, Einleitung §§1-53, De Gruyter Recht, Berlin 2004; (**GroßKActG/Röhricht** AktG § 23, Rn.).
- Hölters** Wolfgang, Aktiengesetz (Kommentar), Verlag C.H. Beck/Verlag Franz Vahlen, München 2014, Auflage 2; (**Hölters**, AktG §23, Rn.).
- Huber**, Ulrich, *“Savignys Lehre von der Auslegung der Gesetze in heutiger Sicht”*, Juristen Zeitung, 58. Jahr., Nr.1 (10 Januar 2003); (**Huber**, s.)
- Hüffer** Uwe / **Koch** Jens, Aktiengesetz, Verlag C.H. Beck München 2016, 12. Auflage; (**Hüffer**, AktG §, Rn.).
- Hüppi**, David, Die Methode zur Auslegung von Statuten Zugleich ein Beitrag zur Untersuchung von Aufbau und Verhältnis Juristischer Auslegungsmethoden, Schulthess Polygraphischer Verlag AG, Zurich, 1971; (**Hüppi**, Auslegung, s.).
- İkizler**, Metin, Tüzel Kişilerin İlkeli Kişiliği-Bu Uğurda Ana Statünün Anlamı ve İşlevi-, Yetkin Yayınları, Ankara 2012; (**İkizler**, s.)
- İlbasmış Hızlısoy**, Özlem, Anonim Şirketin Haklı Sebeple Feshi, Adalet Yayınevi, Ankara 2016; (**İlbasmış Hızlısoy**, s.)
- İmregün**, Oğuz, Anonim Ortaklıklar, Gün Matbaası, Gözden Geçirilmiş 3. Bası, İstanbul 1974; (**İmregün**, Anonim Ortaklık, s.)
- Jabornegg**, Peter (Artmann/Rüffler/Torggler (Hrsg.), *“Auslegung der Satzung von Kapital gesellschaften (AG und GmbH)”*, Die Verbandsverfassung zwischen Satzung, Syndikatsvertrag und zwingendem Gesellschaftsrecht, 2013; (**Jabornegg**, s.)
- John**, Georg, *“Zur Auslegung von Satzung, Gesellschaftsvertrag und Wechsel: Inkonsistenzen und Inkohärenzen-Ein Vergleich”*, Zeitschrift für österreichisches und europäisches Wirtschaftsrecht, Heft 7, Juli 2017, 31. Jahrgang; (**John**, s.)
- Jung**, Peter, Zürcher Kommentar, Allgemeine Bestimmungen, Art.620-659 b OR, Die Aktiengesellschaft, 2. Völlig neu bearbeitete Auflage, 2016, Art 625/ IV.-V., N.144; (**Jung**, ZürcherOR, N.144, s.)
- Kalkan Oğuztürk**, Burcu Güven Sorumluluğu, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2008; (**Kalkan Oğuztürk**, Güven Sorumluluğu, s.)

- Kaplan**, İbrahim, Hâkimin Sözleşmeye Müdahalesi (Sözleşmenin Yorumu, Sözleşmenin Tamamlanması, Sözleşmenin Değişen Hal ve Şartlara Uyarlanması), Yetkin Yayıncılık, 3. Baskı, Ankara 2013; (**Kaplan**, Sözleşme, s.)
- Karasu**, Rauf, Anonim Şirketlerde Emredici Hükümler İlkesi, Yetkin Yayınları, Güncelleştirilmiş 2. Bası, Ankara 2015; (**Karasu**, Emredici Hükümler, s.)
- Karasu**, Rauf, Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Anonim Şirketlerde Emredici Hükümler İlkesi, Yetkin Yayınları, Ankara 2009; (**Karasu**, Tasarı, s.)
- Karayağcın**, Yaşar, Ticaret Hukuku I. Giriş-Ticari İşletme, Güzel İstanbul Matbaası, Üçüncü Baskı, Ankara 1968.
- Kayar**, İsmail, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Ticaret Hukuku, Seçkin Yayınevi, Gözden Geçirilmiş 3. Baskı, Kayseri 2015; (**Kayar**, Ticari İşletme, s.)
- Kaşak**, Esra, "Alman Hukukunda Genel Kurul Kararına Dayanan Davranışlarından Dolayı Yönetici Kurul Üyelerinin Sorumsuzluğunun Şartları ve Kapsamı", Batider 2020, C. XXXVI, Sa. 1.
- Kaşak**, Esra, Anonim Şirketlerde Genel Kurul İle Yönetim Kurulu Arasındaki Yetki Dağılımına İlişkin Temel Esaslar, onikilevha Yayıncılık, İstanbul 2019; (**Kaşak**, Yetki, N., s.)
- Kaşak**, Fahri Erdem, Sözleşme Özgürlüğünün Sınırı Olarak Kanunun Emredici Hükümlerine Aykırılık, onikilevha Yayıncılık, İstanbul 2019.
- Kaşak**, Fahri Erdem, "Genel İşlem Koşullarının Yorumlanması (TBK m. 23)", Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXIII, Y. 2019, Sa. 3; (**Kaşak**, Yorum, s.)
- Kendigelen**, Abuzer, Türk Ticaret Kanunu (Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler), XII Levha Yayıncılık, Değişiklikler İşlenmiş ve Güncellenmiş 2. Bası, İstanbul 2012; (**Kendigelen**, İlk Tespitler, s.)
- Kendigelen**, Abuzer, Hukuki Mütalâalar (Mahkeme Kararları İle Birlikte), 14. Hukuki Mütalâa, Cilt X: 2008-2009, XII Levha Yayıncılık, İstanbul 2012; (**Kendigelen**, Cilt X, Hukuki Mütalâa, s.)
- Kendigelen**, Abuzer, Anonim Ortaklık Payı Üzerinde İntifa Hakkı, Beta Yayıncılık, İstanbul 1994; (**Kendigelen**, İntifa, s.)
- Kendigelen**, Abuzer, Anonim Ortaklıkta Yönetime Katılma Haklarında İmtiyaz, Beta Yayıncılık, İstanbul 1999; (**Kendigelen**, Yönetime Katılma Haklarında İmtiyaz, s.)

- Kervankıran**, Emrullah, “*Ön Şirket ve Hukuki Niteliği*”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, “6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu’nu Beklerken”, 10-11-12 Mayıs 2012, Cilt: 18, Sayı:2, İstanbul 2013; (**Kervankıran**, *Ön Şirket*, s.)
- Keskin**, Harun, “*Emredici Hükümler İlkesinin Borsaya Kote Edilmemiş Anonim Şirketlerde Daha Esnek Yorumlanmasına İlişkin Avusturya Yüksek Mahkemesi (OGH) Kararı- Önalım, Alım ve Önerilmeye Muhatap Olma Gibi Hakların Esas Sözleşmeye Konulması Üzerine Kısa Bir Değerlendirme-* ”, Batider Cilt XXXI, SAYI 4, Ankara 2015.
- Kırca İsmail / Şehirali Çelik** Feyzan Hayal / **Manavgat** Çağlar, Anonim Şirketler Hukuku, Cilt 1, Temel Kavram ve İlkeler, Kuruluş, Yönetim Kurulu, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Sözkesen Matbaacılık, Ankara 2013; (Kırca/Şehirali Çelik/ Manavgat, s.)
- Kırca İsmail / Şehirali Çelik** Feyzan Hayal / **Manavgat** Çağlar, Anonim Şirketler Hukuku (Prof. Dr. İsmail Kırca) Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, Cilt 2/2, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Sözkesen Matbaacılık, Ankara 2016/VI; (**Kırca/Şehirali Çelik/Manavgat**, Cilt 2/2, s.)
- Kırca**, İsmail, “*Ticaret Şirketlerinde Temsil Yetkisine Getirilen ve Tescili Caiz Olmayan Sınırlandırmaların Üçüncü Kişilere Etkisi*”, Batider, Cilt XVII, Sayı 3, Ankara 1994.
- Kırca**, İsmail, “*Tüzel Kişiliğin Kazanılmasından Önce Anonim Şirket Adına Yapılan İşlemler (TTK m.301/II)*”, Batider, Sayı 4, Ankara 1998; (**Kırca**, TTK m.301/II, s.)
- Kırca**, İsmail, “*Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyeliği Seçimine İlişkin Kararın Hükümsüzlüğü*”, Bilgi Toplumunda Hukuk Ünal Tekinalp’e Armağan, Cilt I ticaret hukuku, Beta Yayıncılık, İstanbul 2003.
- Kocayusufpaşaoğlu** Necip / **Hatemi** Hüseyin / **Serozan** Rona / **Arpacı** Abdülkadir, Borçlar Hukuku Genel Bölüm, Birinci Cilt, Borçlar Hukukuna Giriş, Hukuki İşlem, Sözleşme, Filiz Kitabevi, Yenilenmiş Genişletilmiş Tamamlanmış 4 üncü Bası dan 5 inci Tıpkı Bası, İstanbul 2010; (
- Kocayusufpaşaoğlu**, Necip, Güven Nazariyesi Karşısında Borç Sözleşmelerinde Hata Kavramı, Garanti Matbaası, İstanbul 1968; (**Kocayusufpaşaoğlu**, Hata, s.)
- Koller**, Arnold, Grundfragen Einer Typuslehre Im Gesellschaftsrecht, Universitätsverlag Freiburg Schweiz, 1967; (**Koller**, Typuslehre, s.)

- Korkut**, Ömer, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının Butlanı, Karahan Kitabevi, Adana 2012; (**Korkut**, Butlan, s.)
- Kortunay**, Ayhan, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu ve Üyelerinin Bilgi Edinme Hakkı, XII Levha Yayıncılık, İstanbul 2015.
- Koschaker**, Paul / **Ayiter** Kudret, Modern Özel Hukuka Giriş Olarak Roma Özel Hukukunun Ana Hatları, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No. 414, Sevinç Matbaası, Ankara 1977; (**Koschaker/Ayiter**, s.)
- Kölner Kommentar zum Aktiengesetz/ Arnd Arnold**, Band 1 §§1-75 AktG,, Carl Heymanns Verlag, Köln 2011, Dritte Auflage, AktG §23; (**KKAktG/Arnold**, AktG §, Rn.).
- Köprülü**, Bülent, Medeni Hukuk (Genel prensipler-Kişinin Hukuku/ 1-2. Kitaplar), İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Genişletilmiş ve Yenilenmiş 2. Bası, İstanbul 1984; (**Köprülü**, s.)
- Kuntz**, Thilo, Gestaltung von Kapitalgesellschaften zwischen Freiheit und Zwang, Jus Privatum 200, Mohr Siebeck, Tübingen 2016; (**Kuntz**, Gestaltung, s.)
- Kuntze**, Johannes, Emil "Der Gesamttakt", Ein Neuer Rechtsbegriff, Festgabe der Leipziger Juristen Fakultät für Dr. Jur. Otto Müller zum 14. Mai 1892; (Kuntze, s.)
- Lehmann**, Karl, Das Recht der Aktiengesellschaften, Band 2, Berlin 1904; (**Lehmann**, II, §47, s.)
- Leuschner**, Lars, "Satzungsdurchbrechende Beschlüsse bei AG und GmbH", ZHR, 180 (2016), S. 422-457.
- Ludwig Kai / Brägger Rafael**, "Auslegung von Vereinssatzungen am Beispiel von Art. 5 Abs. 1 der UEFA-Statuten"; (**Ludwig/Brägger**, s.)
- Meier-Hayoz** Arthur/ **Schlupe** Walter R. / **Ott** Walter, "Zur Typologie im schweizerischen Gesellschaftsrecht", Zeitschrift für Revue Rivista di Schweizerisches de droit diritto Recht suisse svizzero, I. Halbband, Neue Folge, Band 90, Basel, 1971; (**Meier-Hayoz/Schlupe/Ott**, s.)
- Meier-Hayoz**, Arthur, "Zur Gesetzes- und Vertragsauslegung", Schweizerische Juristen-Zeitung (Revue Suisse de Jurisprudence), Herausgegeben K. Otfinger, P.L. Usteri und H.F. Pfenniger, 52. Jahrgang, 1956; (**Meier-Hayoz**, Auslegung, s.)
- Meier-Hayoz**, Arthur, Das Vertrauensprinzip beim Vertragsabschluss –Ein Beitrag zur Lehre von der Auslegung und den Mängeln des Vertragsabschlusses beim Schuldvertrag, Neue Folge, Heft 151, Verlag H.R. Sauerländer & Co. Aarau-1948; (**Meier-Hayoz**, Vertrauensprinzip, s.)

- Mengiardi**, Peider, Struktur Probleme des Gesellschaftsrechts (Zur Bedeutung Der Typuslehre Für Das Recht Der Personengesellschaften und Juristischen Personen), Basel 1968, (**Mengiardi**, Typologie, s.)
- Mertens, Hans -Joachim**, “Satzungs- und Organisationsautonomie im Aktien- und Konzernrecht”, ZGR 1994; (**Mertens**, ZGR 3/1994, s.)
- Messer**, Rémy, “Der Wirkungszeitpunkt von Verwaltungsratsbeschlüssen”, Aktuelle Juristische Praxis, Dike Verlag AG, 2015; (**Messer**, Wirkungszeitpunkt, s.)
- Metin**, Sevtap, Hukuk Normunun Yorumu, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2002; (**Metin**, Yorum, s.)
- Meyer-Cording**, Ulrich, Die Vereinsstrafe, J.C.B Mohr (Paul Siebeck) Tübingen, Bonn, 1957; (**Meyer-Cording**, Vereinsstrafe, s.)
- Moroğlu**, Erdoğan / **Kendigelen** Abuzer, İçtihatlı-Notlu Türk Ticaret Kanunu ve İlgili Mevzuat, Güncelleştirilmiş 10. Bası, XII Levha Yayıncılık, İstanbul 2014.
- Moroğlu**, Erdoğan, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu (Başlangıç Hükümler, Ticari İşletme, Ticaret Şirketleri, Kıymetli Evrak ve Son Hükümler, Değerlendirme ve Öneriler), onikilevha Yayıncılık, 8.Baskı, İstanbul 2016; (**Moroğlu**, Değerlendirme, s.)
- Moroğlu**, Erdoğan, “Anonim Ortaklık Sözleşmesi ve Hukuki Niteliği”, Makaleler, XII Levha Yayıncılık, İstanbul 2010; (**Moroğlu**, Anasözleşme, s.)
- Moroğlu**, Erdoğan, Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu XII (5-6 Nisan 1996), BTHAE, Tartışmalar; (**Moroğlu**, Tartışmalar, s.)
- Moroğlu**, Erdoğan, Anonim Ortaklıklarda Sermaye Artırımı, Güncelleştirilmiş 4. Baskı, onikilevha Yayıncılık, İstanbul 2018; (**Moroğlu**, Sermaye Artırımı, s.)
- Moroğlu**, Erdoğan, Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, Güncellenmiş ve Genişletilmiş Sekizinci Bası, onikilevha Yayıncılık, İstanbul 2017; (**Moroğlu**, Hükümsüzlük, s.)
- Moroğlu**, Erdoğan, “Sermaye Piyasası Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu”, Makeleler, XII Levha Yayıncılık, İstanbul 2010.
- Möhring** Philip / **Schwartz** Gustav / **Rowedder** Hein / **Haberlandt** Helmut, Die Aktiengesellschaft und ihre Satzung, Verlag Franz Vahlen GmbH Berlin und Frankfurt a.M. 2. Auflage, 1966; (**Haberlandt**, s.)
- Müller**, Robert, Gesellschaftsvertrag und Synallagma, Schulthess Polygraphischer Verlag AG, Zurich 1971; (**Müller**, Gesellschaftsvertrag, s.)

- Noack**, Ulrich, Gesellschaftervereinbarungen bei Kapitalgesellschaften, Tübinger Rechtswissenschaftliche Abhandlungen, Band 78, 1994; (**Noack**, Gesellschaftervereinbarungen, s.)
- Nobel**, Peter, Berner Kommentar, Das Aktienrecht: Systematische Darstellung Das Obligationenrecht, Stämpfli Verlag AG, 2017.
- Nitschke**, Manfred, Die körperschaftlich strukturierte Personengesellschaft, Verlag Ernst und Werner Gieseking- Bielefeld, Berlin 1970; (**Nitschke**, s.)
- Oğuzman** Kemal / **Seliçi** Özer ve **Oktay-Özdemir** Saibe, Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler), Filiz Kitabevi, İstanbul 2011; (**Oğuzman/Seliçi** ve **Oktay-Özdemir**, s.)
- Oğuzman** Kemal / **Öz** Turgut, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 6098 Sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu'na Göre Güncellenip, Genişletilmiş 10. Bası, Cilt-1, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2012; (**Oğuzman/Öz**, s.)
- Oğuzman** Kemal / **Barlas** Nami, Medeni Hukuk- Giriş, Kaynaklar ve Temel Kavramlar, Vedat Kitapçılık, 21. Bası, İstanbul 2015, (**Oğuzman/Barlas**, s.)
- Okutan Nilsson**, Gül, Anonim Ortaklıklarda Paysahipleri Sözleşmeleri, Çağa Hukuk Vakfı Yayınları, İstanbul 2003; (**Okutan Nilsson**, Paysahipleri Sözleşmeleri, s.) .
- Ostheim**, Rolf, “Zur Auslegung des Gesellschaftsvertrages bei der Gesellschaft mit beschränkter Haftung”, Festschrift Heinrich Demelius zum 80. Geburtstag, Erlebtes Recht im Geschichte und Gegenwart, Wien 1973; (**Ostheim**, Auslegung, s.)
- Ott**, Walter, Die Problematik einer Typologie im Gesellschaftsrecht (Dargestellt am beispiel des schweizerischen Aktienrechts), Verlag Stämpfli & Die AG, Bern 1972; (**Ott**, Typologie, s.)
- Ott**, Edward E., Die Interpretation von Verträgen und Statuten, (unter besonderer Berücksichtigung der in der Gerichtspraxis effektiv verwendeten Entscheidungsgründe), Helbing & Lichtenhahn, Basel-Genf-München, 2000; (**Ott**, Auslegung, s.)
- Özdamar**, Mehmet, “6552 sayılı Kanun ile TTK’da Yapılan Değişiklikler Çerçevesinde Anonim Şirketin Temsili”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XVIII, Y. 2014, Sa. 3-4; (**Özdamar**, TTK m.371/7, s.).
- Özdamar**, Mehmet, “Anonim Ortaklığın Sahip Olduğu Malvarlığının Yönetim Kurulu Tarafından Topluca Devredilmesi”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 14, Sayı 2, 2016.
- Özsunay**, Ergun, Medeni Hukukumuzda Tüzel Kişiler, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, İstanbul 1982; (**Özsunay**, s.).

- Öztañ**, Bilge, Tüzel Kişiler (Ders Notları), Turhan Kitabevi, Ankara 1994; (**Öztañ**, Ders Notları, s.)
- Öztañ**, Bilge “Medeni Hukuk Tüzel Kişilerinde Organ Kavramı ve Organın Fiillerinden Doğan Sorumluluk”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara 1970.
- Palandt**, Klaus, Die Auslegung Von Satzungen, laugural-Dissertation zur Erlangung der Doktorwürde des Fachbereichs Rechtswissenschaft der Bayerischen Julius-Maximilians-Universität Würzburg, 1974; (**Palandt**, s.)
- Paslı**, Ali, “Yeni Türk Ticaret Kanunu Anonim Ortaklık Hükümlerinin Tanıtılması (II) YTK KİTAP 2-KISIM 4-BÖLÜM 1 “Kuruluşa ilişkin Sisteme Yönelik Temel Değişiklikler ve Kuruluş İşlemleri”, Batider, C.XXVIII, Sayı 2, Ankara 2012; (**Paslı**, Kuruluş II, s.)
- Paslı**, Ali, Anonim Ortaklık Kurumsal Yönetimi (Corporate Governance), Çağ Hukuk Vakfı Yayınları, İstanbul 2005; (**Paslı**, Kurumsal Yönetim, s.)
- Patry**, Robert, “Güven Teorisi ve Ticaret Hukuku ve Kamu Hukukundaki İçtihatlarda Yeni Gelişmeler” (Çeviren: Haluk **Burcuoğlu**), İstanbul üniversitesi Mukayeseli Hukuk Araştırmalı Dergisi, No. 18, İstanbul, 1990; (**Burcuoğlu**, Güven Teorisi, s.)
- Peres**, Holger, “Auslegung von Gesellschaftsverträgen und Satzungen –ein Sonderrecht?”, Festschrift für Sebastian Spiegelberger zum 70. Geburtstag, Vertragsgestaltung in Zivil- und Steurrecht, Herausgegeben von Thomas Wachter, Zerb Verlag, 2009; (**Peres**, Auslegung, s.)
- Pleßke**, Claudia, Die Satzungsstrenge im Aktienrecht (Mehr Gestaltungsfreiheit für die kapitalmarktferne Aktiengesellschaft), Peter Lang, Heidelberg 2006; (**Pleßke**, Satzungsstrenge, s.) .
- Pulaşlı**, Hasan “Yeni Türk Ticaret Kanunu’na Göre Tek Ortaklı Sermaye Şirketleri ve Buna İlişkin Bazı Özel Durumlar”, Regesta Ticaret Hukuku Dergisi, Sayı 1, Kasım 2011.
- Pulaşlı**, Hasan, Şirketler Hukuku Şerhi (6522 Sayılı Kanun İle Türk Ticaret Kanununa Eklenen Fıkralarla Güncelleştirilmiş ve Gözden Geçirilmiş Tıpkı 2. Baskı, Cilt I, Adalet Yayınevi, Ankara 2015; (**Pulaşlı**, Şerh, Cilt I, s.)
- Pulaşlı**, Hasan, “Anonim Şirketlerde Yönetimde İmtiyaz ve Buna İlişkin Esas Sözleşme Düzenlemelerinin Anlam ve Etkisi”, Prof. Dr. Erdoğan Moroğlu’na Armağan, Beta Yayıncılık, İstanbul 2001; (**Pulaşlı**, İmtiyaz, s.)
- Poroy**, Reha / **Tekinalp** Ünal / **Çamoğlu** Ersin, Ortaklıklar ve Kooperatif Hukuku, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2010; (**Poroy**/Tekinalp/ Çamoğlu, N., s.)

- Poroy Reha / Tekinalp Ünal / Çamoğlu Ersin**, Ortaklıklar Hukuku I, Yeniden Yazılmış 13. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2014; (Poroy/Tekinalp/Çamoğlu, Ortaklıklar Hukuku I, N., s.)
- Poroy Reha / Tekinalp Ünal / Çamoğlu Ersin**, Ortaklıklar Hukuku II, Yeniden Yazılmış 13. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2017; (Poroy/Tekinalp/Çamoğlu, Ortaklıklar Hukuku II, N., s.)
- Priester**, Hans Joachim, *“Nichtkorporative Satzungsbestimmungen bei Kapitalgesellschaften –Begriff, Abgrenzung, Behandlung–*”, DB, Nr. 14 vom 6.4.1979; (Priester, Nichtkorporative, DB, s.)
- Rogier**, Joachim J., Die Auslegung von Gesellschaftsverträgen und Satzungen privatrechtlicher Personenverbände, Inaugural Dissertation, Köln 1981; (Rogier, Auslegung, s.)
- Röhrich Volker / Schall Alexander**, Grosskommentar Der Praxis (Heribert Hirter, Peter O. Mülbert, Markus Roth (Hrsg.), Zweiter Band, Teilband I, De Gruyter, 2015, (AktG § 23-40); (Röhrich/Schall, Grosskommentar(AktG§23-40), Rn.)
- Rudolphi**, Ekkehard, Inhalt und Auslegung der Satzung der GmbH, Bonn 2004; (Rudolphi, Auslegung, s.)
- Schamberger**, Reinhard, Die Auslegung von Gesellschaftsverträgen, Juristische Schriftenreihe-Band 271, Verlag Österreich, 2018; (Schamberger, s.)
- Schlagowski**, Julien, Seminar (Unternehmens-Insolvenzrecht) Prof Dr. Heribert Hirte, Sommersemester 2011, *“Auslegung von Gesellschaftsverträgen”*; (Schlagowski, Seminar, s.)
- Schmidt Karsten / Lutter Marcus**, Aktiengesetz, Kommentar, I. Band §§1-149, Verlag Dr. Otto Schmidt Köln, 2008; (Schmidt/Lutter, §1,s.)
- Schockenhoff**, Martin, *“Die Auslegung von GmbH- und AG- Satzungen”*, ZGR 2013; (Schockenhoff, Auslegung, s.)
- Serozan**, Rona, Hukukta Yöntem, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2015; (Serozan, Hukukta Yöntem, s.)
- Serozan**, Rona, Medeni Hukuk (Genel Bölüm/Kişiler Hukuku), Vedat Kitapçılık, 7. Bası, İstanbul 2017; (Serozan, Medeni Hukuk, s.)
- Serozan**, Rona, *“Nisbi Hakların Güçlendirilmesi”*, İÜHFM, Cilt XL, İstanbul 1974; Nisbi Hak)
- Siegwart**, A., Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, V. Band, Das Obligationenrecht, 5. Teil : Die Aktiengesellschaft, Schulthess, Zurich 1945; (Siegwart, Art 626, N., s.)

- Şehirali Çelik**, Feyzan Hayal, Anonim Şirketlerde Çıkar Çatışmaları Ekseninde Şirket Ele Geçirmelerine Karşı Önlemler, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Yayın Numarası: 444, Sözkese Matbaacılık, Ankara 2008; (**Şehirali Çelik**, Şirket Ele Geçirmeleri, s.)
- Şehirali Çelik**, Feyzan Hayal, *“Hukukun Ekonomik Gerçekliğe Yanıtı: Tek Kişilik Şirketler”*, Batider, Cilt XXIV, Sayı 1, Ankara 2007; (**Şehirali Çelik**, Tek Kişilik Şirketler, s.)
- Şener**, Oruç Hami Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku Ders Kitabı, Seçkin Yayınevi, Gözden Geçirilmiş 4. Bası, Ankara 2019.
- Spindler** Gerald / **Stilz** Eberhard, Kommentar zum Aktiengesetz, Verlag C.H. Beck München 2015, 3. Auflage; (**Spindler/Stilz** AktG §, Rn.) .
- Spindler**, Gerald, 22. Kapitel: *“Die Entwicklung der Satzungsfreiheit und Satzungsstrenge im deutschen Recht”*, Aktienrecht im Wandel, Band II, Grundsatzfragen des Aktienrechts, Herausgegeben von Walter Bayer und Mathias Habersack, Mohr Siebeck, 2007; (**Spindler**, Satzungsstrenge, Rn, s.).
- Teichmann**, Arndt *“Gestaltungsfreiheit in Gesellschaftsverträgen”*, Verlag C.H. Beck, Köln, Band 27, 1970.
- Tekinalp**, Ünal, Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku (Tek Kişi Ortaklığı, Anonim ve Limited Ortaklıklar, Ortaklıklar Topluluğu, Birleşme, Bölünme ve Tür Değiştirme), Vedat Kitapçılık, Değişiklikler ve İkincil Düzenlemelerle Güncelleştirilmiş 4. Bası, İstanbul 2015; (**Tekinalp**, Sermaye Ortaklıkları, N., s.)
- Tekinalp** Ünal /Ersin **Çamoğlu**, Açıklamalı, Notlu ve Karşılaştırmalı Türk Ticaret Kanunu ve Ticari Mevzuat ve İkincil Düzenlemeler, Vedat Kitapçılık, Güncelleştirilmiş 15. Bası, İstanbul 2014.
- Tekinalp**, Ünal, Anonim Ortaklıkta Yeni Bağlam Sisteminin Esasları (Pay Defteri Hukuku ile), Vedat Kitapçılık, İstanbul 2012.
- Tekinalp**, Ünal, Yeni Anonim ve Limited Ortaklıklar hukuku ile Tek Kişi Ortaklığının Esasları, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 2. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2011; (**Tekinalp**, Tek Kişi Ortaklığı, s.)
- Tekinalp**, Ünal, *“Türk Ticaret Kanunu Tasarısının Kurumsal Yönetim Felsefesine Yaklaşımı”*, Uğur Alacakaptan’a Armağan, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları 208, İstanbul 2008; (**Tekinalp**, Kurumsal Yönetim, s.)
- Tekinalp**, Ünal, Banka Hukuku’nun Esasları (Türk Banka Sistemi/Krediler Dahil Banka Sözleşmeleri/Akreditif ve Diğer Ödeme İşlemleri), Vedat Kitapçılık, Yeniden Yazılmış 2. Bası, İstanbul 2009.

- Tekinalp**, Ünal “*Tarihi Gelişim İçinde Tek Ortaklı Şirketler Sorunsalı ve Türk Hukukunun Bu Konudaki Açılımı*”, Prof. Dr. Hüseyin Ülgen’e Armağan, Birinci Cilt, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2007; (**Tekinalp**, Tek Ortaklı Şirketler Sorunsalı, s.)
- Tekinalp**, Ünal “*İmtiyazlı Paylar*”, Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu XIII (Bildiriler-Tartışmalar),BTHAE, 1996; (**Tekinalp**, İmtiyaz, s.).
- Tekinalp**, Ünal “*Anonim Ortaklık Payının Alım, Önalım, Geriye alım ve Benzer Haklara Konu Olması Sorunu*”, İstanbul Üniversitesi Mukayeseli Hukuku Enstitüsü, Medeni Kanun 50.Yıl Sempozyumu, I.Tebliğler, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1978.
- Tekinalp**,Ünal “*Erişim Hakkı*”, Batider, Cilt XXIII, Sayı 4, Ankara 2006; (**Tekinalp**, Erişim Hakkı, s.)
- Tekinalp**, Ünal “*İki Güncel Sorunun Üzerine Teorik Yaklaşım Denemesi AO Tipi İçinde Sınıf Değiştirme- Kayıtlı Sermaye Sisteminde Çıkarılan Sermayenin Tescilinin Hukuki Niteliği*”, Batider 1993, C. XVII, S.2.
- Tekinay** Sulhi / **Akman** Sermet / **Burcuoğlu** Haluk / **Altop** Atilla, Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, Yeniden Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş Yedinci Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 1993; (**Tekinay**/Akman/Burcuoğlu/Altop, Borçlar Genel, s.)
- Teoman**, Ömer, Yaşayan Ticaret Hukuku, Hukuki Mütalaalar, Cilt I: 1982-1991, 2. Yeniden ve Aynen Dizilmiş Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2011; (**Teoman**, Hukuki Mütalaalar, s.)
- Teoman**, Ömer, Yaşayan Ticaret hukuku (Hukuş Mütalaalar), Cilt II: 1992-1999, 2. Yeniden ve Aynen Dizilmiş Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2001, (**Teoman**, Hukuki Mütalaalar II, s.)
- Teoman**, Ömer, “*Sermaye Ortaklıklarının İnternet Sitesi Açma ve Burada Yasada Öngörülen İçerikleri Yayımlama Yükümlülüğüne Aykırı Davranmanın Yaptırımı Nedir?*”, Batider, Cilt XXVII, Sayı 2, Ankara 2011.
- Teoman**, Ömer, “*Sermaye Piyasası Kurulunun Tebliğine Göre Katılma İntifa Senetleri*”, Makale 43, Tüm Makalelerim (1971-2001, Cilt I-II, XII Levha Yayıncılık, İstanbul 2012.
- Tercier** Pierre / **Pichonnaz** Pascal / **Develioğlu** Murat, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, oniki Levha Yayıncılık, İstanbul 2016; (**Tercier**/Pichonnaz/Develioğlu, s.)
- Torggler**, Ulrich, “*Zur Auslegung von Gesellschaftsverträgen*”, Festschrift für Josef Aicher, Verlag Österreich 2012.

- Tunçomağ**, Kenan, Türk Borçlar Hukuku, Cilt I, Genel Hükümler, Üzerinde Çalışılmış ve Geliştirilmiş 6. Bası, Sermet Matbaası, İstanbul 1976; (**Tunçomağ**, Cilt I, s.)
- Ulusoy**, Erol, “Ticaret Siciline Tescilin Olumsuz Etkisine Veda, Elektronik Ticaret Sicili-Ticaret Sicili Bilgi Bankası-İnternet Sayfası”, Prof. Dr. Hüseyin Ülgen’e Armağan, Cilt 1, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2007; (**Ulusoy**, Tescilin Olumsuz Etkisi, s.)
- Ulusoy**, Erol, Ticari Örf Ve Adet Hukuku (Türkiye’de Geçerli Olan Ticari Örf, Adet Ve Teamüller-Fire Ve Zaiyat Kararları, Türkmen Kitabevi, İstanbul 2001; (**Ulusoy**, Örf ve Adet, s.)
- Uzel**, Necdet, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa Göre Anonim Ortaklıkta Esas Sözleşmesel Bağlam, XII Levha Yayıncılık, İstanbul 2013; (**Uzel**, Bağlam, s.)
- Uzun**, Ertuğrul “Yorum Yöntemlerini Bilmek Yorum Yapabilmek İçin Yeterli midir? Hukuk Doktrini, Klasik Yorum Yöntemleri ve Hukuki Argümantasyon Teorisi”, Hukuk Felsefesi ve Sosyoloji Arşivi, Prof. Dr. Adnan Güriz Anısına ‘Hukuka Felsefi ve Sosyolojik Bakışlar- V’ Sempozyum, İstanbul Barosu-HFSA Bildiriler / 1 (13-17 Eylül 2010, İstanbul), 25. Kitap, İstanbul Barosu Yayınları, İstanbul 2012.
- Uzunallı**, Sevilay, “Genel İşlem Şartlarının Haksız Rekabet Hükümleriyle Denetlenmesi”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. LXXI, Sayı 2, İstanbul 2013.
- Uzunallı**, Sevilay, Anonim Şirkette İşletme Konusu, Adalet Yayınevi, Ankara 2013; (**Uzunallı**, İşletme Konusu, s.)
- Üçışık** Güzin / **Çelik** Aydın, Anonim Ortaklıklar Hukuku, Cilt I, Adalet Yayınevi, Ankara 2013; (**Üçışık/Çelik**, s.)
- Ülgen**, Hüseyin, Türk Ticaret Hukukunda Hukuki Görünüş Nazariyesi (Ticari İşletme Bakımından Uygulama), Vedat Kitapçılık, İstanbul 2005; (**Ülgen**, Hukuki Görünüş Nazariyesi, s.)
- von der Crone**, Hans Caspar, Aktienrecht, Stämpflis juristische Lehrbücher, Zurich, 2014; (**Von der Crone**, §2, Rn., s.)
- Von Gierke**, Otto, Deutsches Privatrecht Band 1: Allgemeiner Teil u. Personrecht, Leipzig (u.a.) 1895; (**Von Gierke**, Deutsches Privatrecht I, s.)
- Von Steiger** F. (Çeviren Tahir Çağa), İsviçrede Anonim Şirketler Hukuku, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1968.
- Wank**, Rolf Die Auslegung von Gesetzen, Verlag Franz Vahlen, 6.Auflage, München 2015; (**Wank**, Gesetz, s.)
- Wiedemann**, Herbert, “Die Auslegung von Satzungen und Gesellschaftsverträgen”, DnotZ, 1977; (**Wiedemann**, DnotZ, s.)

- Wiedemann**, Herbert, Gesellschaftsrecht, Ein Lehrbuch Des Unternehmens- Und Verbandsrechts, Band I : Grundlagen, C.h. Beck'she Verlags Buchhandlung, München 1980; (**Wiedemann**, Band I, s.)
- Wieser**, Eberhard, "Empirische und normative Auslegung", Juristen Zeitung, 40. Jahrg., Nr.9 (3 Mai 1985), (**Wieser**, s.)
- Winkler**, Martin "Materielle und formelle Bestandteile in Gesellschaftsverträgen und Satzungen und ihre verschiedenen Auswirkungen", Deutsche Notar-Zeitschrift, Heft 7, Juli 1969; (**Winkler**, DnotZ, s.)
- Würdinger**, Hans, Aktienrecht und das Recht der verbundenen Unternehmen (Eine systematische Darstellung), 4., völlig neuarbeitete und erweiterte Auflage, C.F. Juristischer Verlag Heidelberg- Karlsruhe 1981.
- Yıldırım**, Ahmet Cemil, Karşılaştırmalı Hukuk ve Yeknesak Hukukta Sözleşmenin Yorumu, XII Levha Yayıncılık, İstanbul 2015; (**Yıldırım**, Yorum, s.)
- Yıldız**, Şükrü, Hukuki Mütalaalar-2, XII Levha Yayıncılık, İstanbul 2015; (**Yıldız**, Hukuki Mütalaalar-2, s.)
- Yılmaz**, Gülşah, Paysahipleri Sözleşmesinden Doğan Birlikte Satma Hakkı ve Birlikte Satışa Zorlama Hakkı (Tag Along & Drag Along Rights), onikilevha Yayıncılık, İstanbul 2018; (**Yılmaz**, Tag Along & Drag Along Rights, s.)
- Yılmaz**, Asuman "Türk Ticaret Kanunu'na Göre Ticaret Sicilinde Hukuki Görünüşe Güven (TTK m.37)", Batider, Cilt XXX, Sayı 3, Ankara 2014; (**Yılmaz**, TTK m.37, s.)
- Yılmaz**, Ejder, Hukuk Sözlüğü, Yetkin Yayınları, Yenilenmiş 10. Bası, Ankara 2011.
- Yongalık**, Aynur "İstisnalar Dar Yorumlanır' Kuralı ve Değerlendirilmesi", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 60 (1), 2011; (**Yongalık**, İstisna, s.)
- Yüce** Aydın Alber / **Yılmaz** Merve Nur, "Anonim Şirket Sermayesi Hakkında Yanlış Beyanlarda Bulunmanın Ceza Hukuku Bakımından Sonuçları", Yargıtay Dergisi, Cilt 43, 2017, s. 899-944.
- Zeller**, Ernst, Auslegung von Gesetz und Vertrag, Schulthess Polygraphischer Verlag, Zürich 1989; (**Zeller**, s.)
- Zevkliler**, Aydın/ **Acabey**, Beşir ve **Gökyayla** Emre, Medeni Hukuk, Seçkin Yayınevi, Ankara 2000; (**Zevkliler**, **Acabey** ve **Gökyayla**, s.)

Doç. Dr. Özge AYAN

- 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde -

**ANONİM ŞİRKET YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN
SADAKAT YÜKÜMLÜLÜĞÜ VE
BU YÜKÜMLÜLÜĞÜN İHLALİNİN SONUÇLARI**

2. BASKI

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde
Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Sadakat Yükümlülüğü
ve Bu Yükümlülüğün İhlalinin Sonuçları**
Doç. Dr. Özge Ayan

Hukuk Yayınları Dizisi – 1151

İkinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 40 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa ve Kapak Tasarımı:

Adalet Yayınevi

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 395 85 71
Sertifika No: 47479

YARARLANILAN ESERLER

- Akdağ Güney, Necla:** Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu, 2. Baskı, İstanbul 2010 (**Akdağ Güney**, Hukuki Sorumluluk).
- Akdağ Güney, Necla:** Anonim Şirket Yönetim Kurulu, İstanbul 2012 (**Akdağ Güney**, Yönetim Kurulu).
- Akdağ Güney, Necla:** “Yeni Yasal Düzenlemeler Çerçevesinde Tüzel Kişi Ortağın Yönetim Kurulunda Temsili”, İKÜ Dergisi 2011, C.10, s.10, s.273-294 (**Akdağ Güney**, İKÜ Dergisi 2011).
- Aktienrecht Kommentar:** Hrsg von Happ, Wilhelm, 3. Auflage, Köln-Berlin-München 2007 (Yazar/Aktienrecht Komm.).
- Aktiengesetz Kommentar:** Hrsg von Schmidt, Karsten/Lutter, Marcus, II. Band, 2. Auflage, Köln 2010 (§ 308-318: J. Vetter).
- Ansay, Tuğrul:** Anonim Şirketler Hukuku, 6. Baskı, Ankara 1982.
- Arkan, Sabih:** “Türk Ticaret Kanunu Tasarısı’na İlişkin Değerlendirmeler”, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Konferans, Batider 2005, s.43-60.
- Arslan, İbrahim:** “Anonim Şirkette Yönetim Kurulu Üyelerinin Sorumluluğu ve Şirket Adına Açılacak Sorumluluk Davasında Şirketin Temsili Sorunu”, XVI. THYSK 1999, s. 119-147.
- Arslanlı, Halil:** Anonim Şirketler, II-III, Anonim Şirketin Organizasyonu ve Tahviller, İstanbul 1960 (**Arslanlı**, C.II-III).
- Arslanlı, Halil:** Anonim Şirketler, IV-V, Anonim Şirketin Hesapları, İnfisalı ve Tasfiyesi, İstanbul 1961 (**Arslanlı**, C.IV-V).
- Atan, Turhan:** Anonim Şirketlerde İdare Meclisi Azalarının Hukuki Mesuliyeti, Ankara 1967.
- Ayan, Özge:** Limited Ortaklıklarda Azınlık Pay Sahiplerinin Genel Kurulu Toplantıya Çağırma, Gündeme Madde Eklenmesini İsteme ve Sorumluluk Davası Açma Hakları, İzmir 2004 (**Ayan**, Azınlık).
- Ayan, Özge:** “Yeni Türk Ticaret Kanununda Anonim Şirketin Haklı Sebeplerle Feshi Davası (531. Madde)” Legal Hukuk Dergisi Haziran 2011, s.2237-2266 (**Ayan**, Legal Hukuk Dergisi).

Ayan, Özge: “Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin ve Yönetimle Görevli Üçüncü Kişilerin Özen ve Bağlılık Yükümlülüğü”, Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2011/1-2, s.63-89 (**Ayan, MÜHFD**).

Ayan, Özge: “Anonim Şirketin Genel Kurul Kararı İle Kendi Paylarını İktisap veya Rehin Etmesinin Koşulları (TTK 379)”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Ocak 2013, s.185-228 (**Ayan, GÜHFD**).

Aydoğan, Fatih: Ticaret Ortaklıklarında Rekabet Yasağı, İstanbul 2005 (**Aydoğan, Rekabet Yasağı**).

Aydoğan , Fatih: Tek Kişi Ortaklığı, İstanbul 2012 (**Aydoğan, Tek Kişi Ortaklığı**).

Ayhan, Rıza: Limited Şirketlerde Ortakların Sorumluluğu, İstanbul 1992.

Aytaç, Zühtü: Anonim Ortaklıklarda İbra, Ankara 1982.

Bachmann, Gregor: “Corporate Governance nach der Finanzkrise”, AG 2011, s.181-193 (**Bachmann G., AG 2011**).

Bachmann, Gregor: “Die Einmann-AG”, NZG 2001, s.961-971 (**Bachmann G., NZG 2001**).

Bachmann, Roland: “Aktienrechtliche Verantwortlichkeit im Konkurs”, AJP 2003, s. 499-510 (**Bachmann R., AJP 2003**).

Bahar, Rashid/Trindade: “Revision des verantwortlichkeitsrechts: Differenzierte Solidarhaftung der Revisionsstelle und übrige Änderungen”, GesKR 2008, s.146-158.

Bahtiyar, Mehmet: “Türk Ticaret Kanunu Tasarısının Dili ile Bazı Hükümlerinin Değerlendirilmesi” TBB Dergisi 2005, S.61, s.47-106.

Baisch, Rainer/Weber, Rolf H.: “Aktienrechtliche Restriktionen bei der Kapitalerhöhung als Sanierungsmassnahme - Verbot der Einlagenrückgewähr vs. Werthaltigkeitstheorie bei der Verrechnungsliberierung”, SZW 2011, s.416-432.

Die Verantwortung des Verwaltungsrates in der AG, Bär, Hans J. (Hrsg), Zürich 1978 (**Yazar/Die Verantwortung des Verwaltungsrates in der AG**).

Barlas, İrfan: Anonim ve Limited Ortaklıklarda Kanuni Temsilcilerin Vergisel Sorumluluğu, İstanbul 2006.

- Bär, Rolf:** “Grundprobleme des Minderheitenschutzes in der Aktiengesellschaft”, ZBJV 1959, s.369-398.
- Bärtschi, Harald:** Verantwortlichkeit im Aktienrecht, Zürich 2001.
- Basler Kommentar,** Honsell, Heinrich/Vogt, Nedim Peter/Watter, Rolf (Hrsg), Obligationenrecht II, 4. Auflage, Basel 2012 (**Yazar/Basler Komm.**).
- Bechtold-Orth, Elisabeth/Hausmann, Yannick:** “Corporate Governance in Europa: Quo Vadis?”, GesKR 2011, s.359-370.
- Belser, Lukas/Casper, Hans:** “Auflösungsklage nach Art 736 Abs. 4 OR Entscheid des Schweizerischen Bundesgerichts 4A_ 475/2009 vom 5. März 2010 in Sachen X (Beschwerdeführerin/Klägerin) gegen Y SA (Beschwerdegegnerin/Beklagte)”, SZW 2010, s.329-339.
- Bertschinger, Urs:** “Aktienrechtliche Verantwortlichkeit: Weisungen des Alleinaktionärs an die Verwaltungsräte schliessen Anspruch der Gesellschaft aus BGE 4C.397/1998 vom 15. Juni 1999; SemJud 1999, 481 ff.”, SZW 2000, s.197-202 (**Bertschinger**, SZW 2000).
- Bertschinger, Urs:** “Neue Entwicklungen in der Haftung der aktienrechtlichen Revisionsstelle”, SZW 1999, s.78-88 (**Bertschinger**, SZW 1999).
- Bertschinger, Urs:** Arbeitsteilung und aktienrechtliche Verantwortlichkeit, Zürich 1999 (**Bertschinger**, Verantwortlichkeit).
- Biggel, Hans:** Die Verantwortlichkeit des Verwaltungsrates, Zürich 1940.
- Borsari, Marco/Vischer, Daniel:** “Sorgfalts- und Treuepflicht und Verantwortlichkeit eines fiduziarischen Verwaltungsratsmitglieds - Besprechung des Urteils 6B_54/2008 des schweizerischen Bundesgerichts vom 9. Mai 2008”, GesKR 2008, s.378-384.
- Böckli, Peter/ Bühler, Christoph B.:** “Vorabinformationen an Grossaktionäre: Möglichkeiten und Grenzen nach Gesellschafts- und Kapitalmarktrecht”, SZW 2005, s.101-117.
- Böckli, Peter/Forstmoser, Peter:** Das neue schweizerischen GmbH-Recht, Zürich 2006.
- Böckli, Peter:** “Ein Detektiv namens Verwaltungsrat”, Jusletter12/2003, N.1-4 (**Böckli**, Jusletter 12/2003).
- Böckli, Peter:** “Harte Stellen im Soft Law Zum Swiss Code of Best Practice for Corporate Governance”, ST 11/02, s.981-1002 (**Böckli**, ST 11/02).

- Böckli, Peter:** Schweizer Aktienrecht, 4. Auflage, Zürich-Basel-Genf 2009 (Kısaltma: **Böckli**, Aktienrecht).
- Brandes, Stephan M.:** “Europäische Aktiengesellschaft: Juristische Person als Organ?”, NZG 2004, s.642-649.
- Brandi, Tim Oliver:** “Die Europäische Aktiengesellschaft im deutschen und internationalen Konzernrecht”, NZG 2003, s.889-897.
- Breuer, Johannes:** “Treuhandverhältnisse im Gesellschaftsrecht”, MittRhNotK 1988, s.79-96.
- Buchta, Jens:** “Die Haftung des Vorstands einer Aktiengesellschaft - aktuelle Entwicklungen in Gesetzgebung und Rechtsprechung (Teil I)”, DStR 2003, s.694-699 (**Buchta**, Teil I, DStR 2003).
- Buchta, Jens:** “Die Haftung des Vorstands einer Aktiengesellschaft - aktuelle Entwicklungen in Gesetzgebung und Rechtsprechung (Teil II)”, DStR 2003, s.740-745 (**Buchta**, Teil II, DStR 2003).
- Bühler, Christoph:** “Swiss Code of Best Practice for Corporate Governance”: Anpassungsbedarf im Spiegel der internationalen Entwicklung”, GesKR 2011, s.477-488.
- Bürgi, Wolfhart:** Die Aktiengesellschaft, b/2: Art 698-738, 5. Teil, Zürich 1969.
- Bürkle, Jürgen/Fecker, Jörg:** “Business Judgment Rule: Unternehmerischer Haftungsfreiraum für leitende Angestellte”, NZA 2007, s.589-596.
- Candan, Turgut:** Kanuni Temsilcinin Vergi ve Diğer Kamu Alacaklarından Sorumluluğu, Ankara 2006.
- Chammartin, Catherine, von der Crone, Hans Casper:** “Der Déchargebeschluss Entscheid des Schweizerischen Bundesgerichts 4C.107/2005 vom 29.Juni 2005 i.S. A. AG (Klägerin und Berufungsklägerin) gegen B. C. und D. (Beklagte und Berufungsbeklagte), SZW 2005, s.329-338.
- Çamoğlu, Ersin:** “Anonim Şirket İdare Meclisi Üyelerinin Umumi Heyet Kararlarının İcrasından Doğan Mesuliyeti”, Batider 1966, C. III, S.3, s.523-533 (**Çamoğlu**, Batider 1966).
- Çamoğlu, Ersin:** “Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Ortaklıkla İşlem Yapma Yasağı”, İkt. Mal. Der. 1970-1971, C. XVII, s.77-82 (**Çamoğlu**, İkt. Mal. Der. 1970-1971).

- Çamoğlu, Ersin:** “Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Özen Borcu”, İmran Öktem’e Armağan, Ankara 1970, s.389-402 (**Çamoğlu**, İmran Öktem’e Armağan).
- Çamoğlu, Ersin:** “Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Rekabet Yasası”, İkt. Mal. Der. 1969, C.XVI, s.357-360 (**Çamoğlu**, İkt. Mal. Der 1969).
- Çamoğlu, Ersin:** “Anonim Şirket İdare Meclisi Üyelerine Karşı Açılacak Mesuliyet Davalarında Zamanaşımı”, Batider 1965, C. III, S.2, s.266-279 (**Çamoğlu**, Batider 1965).
- Çamoğlu, Ersin:** “Yönetim Kurulu Üyelerinin Genel Kurul Kararlarının İcrasından Doğan Sorumluluğu Konusunda Yeni Gelişmeler”, Batider 1971, C. VI, S.2, s.283-296 (**Çamoğlu**, Batider 1971).
- Çamoğlu, Ersin:** Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu, Ankara 1972 (**Çamoğlu**, Hukuki Sorumluluk, 1 .Baskı).
- Çamoğlu, Ersin:** Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu, 3. Baskı, İstanbul 2010 (**Çamoğlu**, Hukuki Sorumluluk, 3. Baskı).
- Çeker, Mustafa:** Anonim Ortaklıkta Oy Hakkı ve Kullanılması, Ankara 2000.
- Daeniker, Daniel/ Lambert, Claude:** “Kann ein Manager überhaupt noch Aktien seiner Gesellschaft erwerben?” GesKR 2008, s. 359-375.
- Dobler, Sarah/von der Crone, Hans Caspar:** “Aktivlegitimation zur Geltendmachung von Verantwortlichkeitsansprüchen Entschied des Schweizerischen Bundesgericht 4C.111/2004 vom 9. November i.S.A. (Kläger und Berufungskläger) gegen X., Y. und Z. (Beklagte und Berufsbeklagte), SZW 2005, s.211-218.
- Doğan, Beşir Fatih:** Anonim Şirket Yönetim Kurulunun Organizasyonu ve Yönetim Yetkisinin Devri, İstanbul 2011.
- Doğanay, İsmail:** “Anonim Ortaklıklarda Yönetim Kurulu Üyelerinin ‘Hukuki’ Sorumlulukları”, Batider 1994, C. XVII, S.3, s.57-65 (**Doğanay**, Batider 1994).
- Doğanay, İsmail:** “Anonim Şirketlerde, Daha Önce Alınmış Bir Karar Olmadan, İdare Meclisi Azaları Aleyhine Açılan Davalar İçin, Şirket Genel Kurulunun Sonradan İcazet Vermesi Hali, Kararsız Olarak Açılmış Davayı

- Muteber Hale Sokabilir mi?”, Batider 1970, C.V, S.4, s.710-727 (**Doğanay**, Batider 1970).
- Doğanay, İsmail:** Türk Ticaret Kanunu Şerhi, 4. Baskı, İstanbul 2004 (**Doğanay**, TTK Şerhi).
- Domeniconi, Alex/von der Crone, Hans Caspar:** “Verantwortlichkeit des Verwaltungsrates bei Delegation der Geschäftsführung Entscheid des Schweizerischen Bundesgerichts 4A_ 501/2007 vom 22. Februar 2008 i.S. E. (Beklagter und Beschwerdeführer) gegen B., C. und D. (Kläger und Beschwerdegegner)”, SZW 2008, s.512-522.
- Drenckhan, Helke:** “Suprimekrise - ein Klumpenrisiko?”, Jusletter 9/2010, s.1-10.
- Druey, Jean Nicolas:** Gesellschafts- und Handelsrecht, Zürich-Basel-Genf 2010.
- Eisenhardt, Ulrich:** Gesellschaftsrecht, 13. Auflage, München 2007.
- Emmerich, Volker/Habersack, Mathias:** Konzernrecht, 9. Auflage, München 2008.
- Eppenberger, Matthias:** Information des Aktionärs-Auskunfts- oder Mitteilungspflicht ?, Bern-Stuttgart 1990.
- Eren, Fikret:** Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, 10. Baskı, İstanbul 2008.
- Eriş, Gönen:** Türk Ticaret Kanunu, Ticari İşletme ve Şirketler, Ticaret Şirketleri, Madde 223-556, C.2, Ankara 2007 (**Eriş**, C.2).
- Eriş, Gönen:** Açıklamalı-İçtihatlı Türk Ticaret Kanunu, Madde 372-677, C.3, Ankara 2010 (**Eriş**, C.3).
- Eugster, Karin/ Martinez, Larissa Marolda:** “Informationsasymmetrie im Vorfeld von Umstrukturierungen” GesKR 2007, s.39-60.
- Felber, Markus:** “Das angestellte Organ im Konzern”, Jusletter, 3/2004, N. 1-4.
- Fillmann, Andreas:** Truepflichten der Aktionäre, Mainz 1991.
- Fleischer, Holger:** “Corporate Compliance im aktienrechtlichen Unternehmensverbund”, CCZ 2008, s.1-6 (**Fleischer**, CCZ 2008).
- Fleischer, Holger:** “Die Business Judgement Rule”, ZIP 2004, s.685 (**Fleischer**, ZIP 2004).

Fleischer, Holger: “Wettbewerbs- und Betätigungsverbote für Vorstandsmitglieder im Aktienrecht”, AG 2005, s.336-348 (**Fleischer**, AG 2005).

Fleischer, Holger: “Zur aktienrechtlichen Verantwortlichkeit faktischer Organe”, AG 2004, s.517-528 (**Fleischer**, AG 2004).

Fleischer, Holger/ Schmolke, Klaus Ulrich: “Das Anschleichen an eine börsennotierte Aktiengesellschaft – Überlegungen zur Beteiligungstransparenz de lege lata und de lege ferenda”, NZG 2009, s.401-410.

Forstmoser, Peter /Sprecher, Thomas /Töndry, Gian Andri: Persönliche Haftung nach Schweizerischer Aktienrecht, Risiken und ihre Minimierung, Zürich 2005.

Forstmoser, Peter/Küchler, Marcel: “ ‘Vertreter’ im Verwaltungsrat und ihr Recht auf Weitergabe von Information”, FS für Rolf H. Weber zum 60. Geburtstag, Bern 2011, s.35-62.

Forstmoser, Peter/Meier-Hayoz, Arthur/Nobel, Peter: Schweizerisches Aktienrecht, Bern 1996.

Forstmoser, Peter: “Interessenkonflikte von Verwaltungsratsmitgliedern” FS für Hermann Schulin, Zürich 2002, s.10-23 (**Forstmoser**, Interessenkonflikt).

Forstmoser, Peter: Die aktienrechtliche Verantwortlichkeit, Zürich 1987 (**Forstmoser**, Verantwortlichkeit).

Forstmoser, Peter: Organisation und Organisationsreglement der Aktiengesellschaft, Zürich, Basel, Genf 2011 (**Forstmoser**, Organisation).

Forstmoser, Peter: Good Governance und Transparenz, Frankfurt am Main 2003 (**Forstmoser**, Governance und Transparenz).

Forstmoser, Peter: “Informations- und Meinungsäusserungsrechte des Aktionär”, Jean Nicolas Druey (Hrsg), Rechtsfragen um die Generalversammlung, Zürich 1997, s.86-99 (**Forstmoser**, Informations- und Meinungsäusserungsrechte).

Forstmoser, Peter: “Shareholder value: die Sicht des Gesetzes, Aktionärs- und Arbeitnehmerinteressen im Visier” NZZ vom 16.12.1996, N.293, s.9 (**Forstmoser**: Shareholder Value).

- Forstmoser, Peter:** “Aktionärbindungsverträge”, Forstmoser, Peter/Tercier, Pierre/Zäch Roger (Hrsg), Festgabe zum 60. Geburtstag von Walter R. Schluep, Zürich 1988, s.359-378 (Forstmoser, Aktionärbindungsverträge).
- Forstmoser, Peter:** “Gewinnmaximierung oder soziale Verantwortung?”, in: Kiesow Rainer Maria/Ogorek Regina/Simitis Spiros (Hrsg), Suma, Dieter Simon zum 70. Geburtstag, Frankfurt am Main, s.207-219.
- Frei, Stephan:** Verantwortlichkeit des Verwaltungsrates aus strafrechtlicher Sicht, Zürich-Basel-Genf 2004.
- Funk, Fritz:** Kommentar des Obligationenrechtes, Das Recht der Gesellschaften, Aarau 1951.
- Giger, Gion:** Corporate Governance als neues Element im schweizerischen Aktienrecht, Zürich, Basel, Genf 2003.
- Glasl, Daniel:** “Die kollozierte Forderung im Verantwortlichkeitsprozess- Auswirkungen der freien Überprüfung von Gläubigerforderungen im Abtretungsprozess auf Aktivlegitimation, Schaden und Verteilung des Prozessergebnisses”, ZSW 2005, s.157-165.
- Glaus, Bruno U.:** Unternehmenüberwachung durch schweizerische Verwaltungsräte, Zürich 1990.
- Göksoy, Yaşar Can:** “Ortaklıklar Hukukunda Rekabet Yasaklarının Kapsamı”, DEÜHFD Cilt 9, Özel Sayı, 2007, s.633-682.
- Grass, Andrea R. :** Business Judgement Rule, Zürich 1998 (**Grass**, Business Judgement Rule).
- Grass, Andrea R.:** “Management-Entscheidungen vor dem Richter Schrenkin der richterlichen Überprüfbarkeit von Geschäftsentscheiden in aktienrechtlichen Verantwortlichkeitsprozessen”, SZW 2000, s.1-13 (**Grass**, SZW 2000).
- Gross, Kurt Jean:** Analyse der haftpflichtrechtlichen Situation des Verwaltungsrates, Zürich 1990.
- Grunewald, Barbara:** Gesellschaftrecht, 7. Auflage, Tübingen 2008.
- Gnos, Urs P./Hanselmann, Petra:** Aktienrecht-Entwicklungen, Bern 2010.
- Gürbüz Usluer, Ash E.:** Türk Özel Hukukunda Özellikle Anonim Şirketlerde Ticari Sırrın Korunması, İstanbul 2009.

Habegger, Philipp: “Die Auflösungen der Aktiengesellschaft aus wichtigen Gründen unter Berücksichtigung der anderen sachgemassen und den Beteiligten zumutbaren Lösungen gemäss Art 736 Ziff. 4 Satz 2 OR, Bern 1996.

Haller, Max: Organhaftung und Versicherung, Zürich 2008.

Handschin, Lukas: Der Konzern im geltenden schweizerischen Privatrecht, Zürich 1993 (**Handschin**, Konzern).

Handschin, Lukas: “Auflösungen der Aktiengesellschaft aus wichtigen Grund und andere sachgemasse Lösungen”, SWZ, 1/93, s.43-48 (**Handschin**, SZW, 1/93).

Happ, Wilhem: Aktienrecht, 3. Auflage, Köln-Berlin-München 2007.

Harzenetter, Tobias: “Der Selbstbehalt in der D&O-Versicherung nach dem VorstAG und der Neufassung des Deutschen Corporate Governance Kodex (DCGK)”, DStR 2010, s.653-658.

Hayoz-Meier, Arthur/Fostmoser, Peter: Schweizerisches Gesellschaftsrecht, Bern 2007.

Helvacı, Mehmet: “Anonim Ortaklıkta Yönetim Kurulu Üyesinin Hukuki Sorumluluğunun Müteselsil Olmasının Anlamı ve İsviçre Borçlar Kanunu 759. Maddesi İle Getirilen Müteselsil Sorumluluğun Anlamı”, Prof. Dr. Hayri Domaniç’e 80. Yaş Günü Armağanı, C.I, İstanbul 2001, s.219-232 (Prof. Dr. Hayri Domaniç’e Armağan).

Helvacı, Mehmet: “Türk Ticaret Kanunu Tasarısı’nın Anonim Ortaklıklar Yönetim Kurulu (Organı) Konusunda Getirdiği Yenilikler”, Avrupa Birliği Perspektifinden Türk Ticaret Kanunu Tasarısının Sermaye Piyasasına Etkileri Uluslar arası Konferans, Ankara 2010 (Yenilikler).

Helvacı, Mehmet: Anonim Ortaklıkta Yönetim Kurulu Üyesinin Hukuki Sorumluluğu, İstanbul 2001 (**Helvacı**, Hukuki Sorumluluk).

Hirş, Ernst: Ticaret Hukuku Dersleri, 3. Baskı, İstanbul 1948.

Hirte, Heribert: “Die Europäische Aktiengesellschaft - ein Überblick nach Inkraft-Treten der deutschen Ausführungsgesetzgebung (Teil II)”, DStR 2005, s.700-704 (**Hirte**, DStR 2005).

Hirte, Heribert: “Die Europäische Aktiengesellschaft”, NZG 2002, s.1-10 (**Hirte**, NZG 2002).

Hoffmann-Nowotny, Urs Henryrk/von der Crone, Hans Caspar: “Solidarität, Vergleich und Rückgriff in der aktienrechtlichen Verantwortlichkeit Entscheid des Schweizerischen Bundesgerichts 4C.358/2005 (BGE 133 III 116) vom 12. Februar 2007 i.S. X (Beklagter und Berufungskläger) gegen Y. (Kläger und Berufungsbeklagter)” s.261-271.

Hofstetter, Karl: “Erkenntnisse aus der Corporate Governance-Diskussion in der Schweiz Positive Zwischenbilanz und optimistischer Ausblick”, ST 11/02, s.975-982 (**Hofstetter**, ST 11/02).

Hofstetter, Karl: “Die Gleichbehandlung der Aktionäre in börsenkotierten Gesellschaften” SZW 68, 1996, s.222-231 (**Hofstetter**, SZW 68).

Hofstetter, Karl: Sachgerechte Haftungsregeln für Multinationale Konzerne, Tübingen 1995 (**Hofstetter**, Konzern).

Homburger, Eric: Kommentar zu Art 707-726 OR, Der Verwaltungsrat in: Züricher Kommentar, Band V 5b, Die Aktiengesellschaft, Zürich 1997.

Hoor, Gerd: “Die Präzisierung der Sorgfaltsanforderungen nach § 93 Abs. 1 AktG durch den Entwurf des UMAG”, DStR 2004, s.2104-2108.

Horber, Felix: Die Kompetenzdelegation beim Verwaltungsrat der AG und ihre Auswirkungen auf die aktienrechtliche Verantwortlichkeit, Zürich 1986.

Hungerbühler, Ivo W.: Der Verwaltungsratspräsident, Zürich 2003.

Hüffer, Uwe: Aktiengesetz, 9. Auflage, München 2010 (**Hüffer**, Aktiengesetz).

Hüffer, Uwe: Gesellschaftrecht, 7. Auflage, München 2007 (**Hüffer**, Gesellschaftrecht).

Hürlimann, Silvan: “Der Insiderstraftatbestand - Art. 161 StGB de lege lata und de lege ferenda”, GesKR 2006, s.308-324 (**Hürlimann**, GesK 2006).

Hürlimann, Silvan: Der Insiderstraftatbestand, Zürich-Basel-Genf-2005 (**Hürlimann**, Insiderstraftatbestand).

Ihrig, Hans-Christoph: “Reform bedarf beim Haftungstat bestand das § 93 AktG”, WM 2004, s.2098.

Iseli, Thomas: Führungsorganisation im Aktien-, Banken und Versicherungsrecht, Zürich-Basel-Genf 2008.

İmregün, Oğuz: “Anonim Ortaklıkta Yönetim Kurulu Üyelerinin Ortaklığa Karşı Hukuksal Sorumu”, Prof. Dr. Erdoğan Moroğlu’na 65. Yaş Günü

- Armağanı, İstanbul 1999, s.255-277 (Prof. Dr. Erdoğan Moroğlu'na 65. Yaş Günü Armağanı).
- İmregün, Oğuz:** “Tasfiye Halindeki Bir Limited Ortaklıkta Tasfiye Memurları Ortak-Müdürler Aleyhine Sorum Davası Açabilirler mi?”, İkt. Mal. 1970, C. XVII, S.3 s.126-129 (**İmregün**, İkt. Mal 1970).
- İmregün, Oğuz:** Anonim Ortaklıklar, 4. Baskı, İstanbul 1989 (**İmregün**, Anonim Ortaklıklar).
- İzmirli, Yadigar:** Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunun Organ Niteliğini Kaybetmesi ve Bunun Sonuçları, Ankara 2001.
- Jacobs, Claire Huguenin:** “Die aktienrechtliche Gleichbehandlungsprinzip”, Aktienrecht 1992-197: Versuch einer Bilanz zum 70. Geburtstag von Rolf Bär, Bern 1998, s.181-192.
- Käch, Simon:** Die Rechtsstellung des Vertreters einer juristischen Person im Verwaltungsrat der Aktiengesellschaft, Zürich 2002.
- Kammerer, Adrian:** Die unübertragbaren und unentziehbaren Kompetenzen des Verwaltungsrates, Zürich 1997.
- Karaege, Özge:** “Yeni Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde Yönetim Kurulu Üyeliğine Seçilme Koşulları”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XVI, 2012, S.3, s.67-94.
- Karahan, Sami :** “Anonim Şirkete Borçlanma Yasağı ve 6335 Sayılı Kanun İle Getirilen Değişikliğin Sonuçları”, (www.ticaretkanunu.net/makale-24, E.T.20.2.2013).
- Karayalçın, Yaşar:** Özel Hukukda Meseleler ve Görüşler (IV), Ankara 1992 (**Karayalçın**, Özel Hukukda Meseleler ve Görüşler).
- Karayalçın, Yaşar:** Ticari İşletme Hukuku I, Giriş-Ticari İşletme, 3. Baskı, Ankara 1968 (**Karayalçın**, Ticari İşletme).
- Kayar, İsmail/Çelikaş, İlyas:** “Limited Şirkette Müdür- Ortakların Rekabet Yasağı”, Prof. Dr. Fahman Tekil'in Anısına Armağan, İstanbul 2003, s.309-319.
- Kendigelen, Abuzer:** Anonim Ortaklıkta Yönetime Katılma Hakkında İmtiyaz, İstanbul 1999.

- Kervankıran, Emrullah:** “Alman Hukuku’nda Business Judgement Rule’nin Kodifikasyonu- Türk ve Amerikan Hukuku ile Karşılaştırmalı Bir Değerlendirme”, Hüseyin Ülgen’e Armağan, C.I, İstanbul 2007, s.249-263.
- Kırca, İsmail:** “Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunun Takdir Yetkisi-Özen Borcu”, Batider XXII/3, Haziran 2004, s.85-96 (**Kırca**, Batider 2004).
- Kırca, İsmail:** “Anonim Şirketlerde Tüzel Kişilerin Yönetim Kurulu Üyeliği”, Batider XXVIII, S.2, 2012, s.51-57 (**Kırca**, Batider 2012).
- Kissling, Mischa:** Der Mehrfachverwaltungsrat, Zürich-Basel-Genf 2006.
- Klunzinger, Eugen:** Grundzüge des Gesellschaftsrechts, 15 Auflage, München 2009.
- Knapp, Christoph:** “Die Entwicklung des Rechts des Aufsichtsrats - Aktuelle Gesetze und Rechtsprechung für die Praxis”, DStR 2010, s.56-62.
- Knieper, Rolf:** “Sorgfaltspflichten und Haftung in den Aktiengesellschaften der Transformationsstaaten”, WiRO 2003, s.257-263.
- Koenig, Daniela:** Das Verbot von Insiderhandel, Zürich-Basel-Genf 2006.
- Korkut, Ömer:** Anonim Şirketlerde İnançlı Yönetim Kurulu Üyeliği, Ankara 2007 (İnançlı Yönetim Kurulu Üyeliği).
- Kölner Kommentar zum Aktiengesetz:** Hrsg von Zöllner, Wolfgang/Noack, Ulrich, 6. Band, 3. Auflage, Köln-Berlin-München 2004 (§ 308-318: Koppensteiner).
- Krieger, Gerd/Sailer, Viola:** Aktiengesetz Kommentar, (Schmidt/Lutter Hrsg), I. Band, §§ 1-149, Köln 2008.
- Krnet, Georg:** Verwaltungsrat, Praxiskommentar, Bern 2001.
- Kubilay, Huriye:** Özel Sigorta Hukuku, 2. Baskı, İzmir 2003.
- Kubis, Dietmar Jena:** “Die Entlastung nach rechtswidrigem Organhandeln in der Aktiengesellschaft”, NZG 2005, s.791-796.
- Kummer, Andreas:** “Organisationsreglement in der Aktiengesellschaft Entscheidendes Instrument für die "Best Practice", ST 12/06, s.916-924.
- Kunz, Peter Viktor:** Rechtsnatur und Einredeordnung der aktienrechtlichen Verantwortlichkeitsklage, Bern 1993.
- Kuy, Andrea:** Der Verwaltungsrat im Übernahmekampf, Zürich 1989.

- Ladner, Thomas F.:** Das Vorwegziehungsrecht des Aktionärs unter Berücksichtigung von Corporate Governance-Aspekten, Zugleich ein Beitrag zum Begriff des Gesellschaftsinteresses im Aktienrecht, St. Gallen 1996.
- Lahmann, Kai:** Insiderhandel, Berlin 1994.
- Lambert, Claude André:** Das Gesellschaftsinteresse als Verhaltenmaxime des Verwaltungsrates der Aktiengesellschaft, Bern 1992.
- Lazopoulos, Michael:** Interessenkonflikte und Verantwortlichkeit des fiduziarischen Verwaltungsrates, Zürich 2004.
- Lehner, Georg Rudolf:** Die Verantwortlichkeit der Leitungsorgane von Aktiengesellschaften in Rechtsvergleichender und internationalprivatrechtlicher Sicht, Zürich 1981.
- Linker, Anja Celina/Zinger, Georg:** “Rechte und Pflichten der Organe einer Aktiengesellschaft bei der Weitergabe vertraulicher Unternehmensinformationen”, NZG 2002, s.497-503.
- Lips-Rauber, Christina:** Die Rechtsbeziehung zwischen dem beauftragten fiduziarischen Verwaltungsrat und dem Fiduzianten, Zürich-Basel-Genf 2005.
- Lutter, Marcus/Hommelhoff, Peter:** Schweizerisches Gesellschaftsrecht, 9. Auflage, Bern 2004.
- Lutter, Marcus:** Information und Vertraulichkeit im Aufsichtsrat, 2. Auflage, Köln-Berlin-Bonn-München 1984.
- Manavgat, Çağlar:** “Türk Hukukunda İçerden Öğrenen Kavramı”, Batider XIX, S.4, Ankara 1998.
- Manstein, Gero von:** “Zur Haftung der Geschäftsführer und Vorstandsmitglieder von Treuhandunternehmen”, VIZ 1998, s.17-21.
- Mayer, Dieter:** “Grenzen von Aktionärsvereinbarungen” MittBayNot 2006, s.281-292.
- Meier, Robert:** Die Aktiengesellschaft, Zürich-Basel-Genf 2005.
- Meier-Hayoz, Arthur/Forstmoser, Peter:** Schweizerisches Gesellschaftsrecht, 10. Auflage, Bern 2007.

- Meier-Wehrli, Jörg:** Die Verantwortlichkeit der Verwaltung einer Aktiengesellschaft bzw. einer Bank gemäss Art. 754 ff. OR/41 ff. BkG., Zürich 1968.
- Mertens, Hans-Joachim/Cahn, Andreas:** Kölner Kommentar zum Aktiengesetz, Band 2/1, §§ 76-94 AktG, 3. Auflage, Köln 2010.
- Mimaroğlu, Sait Kemal:** Anonim Şirketlerde İdare Meclisi Azalarının Hukuki Mesuliyeti, Ankara 1967.
- Moroğlu, Erdoğan:** “Anonim Ortaklıkta Yönetim ve Denetim Kurulu Üyelerinin İbralarının Zamanı, Kapsamı ve Geri Alınması”, Batider 2001, C. XXI, S.2, s.5-12 (**Moroğlu**, Batider 2001).
- Moroğlu, Erdoğan:** Türk Ticaret Kanunu ile Yürürlük ve Uygulama Kanunu Tasarıları, 6. Baskı, İstanbul 2009 (**Moroğlu**, Tasarılar).
- Moroğlu, Erdoğan:** Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, 5. Baskı, İstanbul 2009 (Moroğlu, Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü).
- Möllers, Thomas M. J.:** “Gesellschaftsrechtliche Treuepflicht contra arbeitnehmerrechtliche Mitbestimmung - Der aktive Streikaufruf durch Frank Bsirske”, NZG 2003, s.697-701.
- Müller, Roland:** “Problematic Einer Doppelstellung Als Verwaltungsrat und Arbeitnehmer ein besonderes Mass an Verantwortung?”, ST 11/06, s.851-859 (**Müller**, ST 11/06).
- Müller, Ronald:** “Honorierung von Verwaltungsräten aus rechtlicher Sicht”, ZBJV 147/2011, s.113-144 (**Müller**, ZBJV 147/2011).
- Müler, Ronald/Lipp, Lorenz/Plüss, Adrian:** Der Verwaltungsrat, Ein Handbuch für die Praxis, 3. Auflage, Zürich 2007.
- Müller, Thomas:** “Das Geheimnis um das Bankkundengeheimnis”, Jusletter 5/2010, s.1-10 (**Müller, T.**, Jusletter 5/2010).
- Münchener Kommentar,** Aktiengesetz, §§ 278-328, 3. Auflage, München 2010, (Yazar/Münch. Komm.)
- Münchener Kommentar,** Aktiengesetz, §§ 76-117, München 2008 (§ 93: Spindler), (Yazar/Münch. Komm.).
- Nikitine, Alexander:** Die aktienrechtliche Organverantwortlichkeit nach Art. 754 Abs. 1 OR als Folge unternehmerischer Fehlentscheide, Zürich 2007.

- Nobel, Peter:** Grundsätze der OECD zu Corporate Governance, SZW 5/99, s.244.
- Nomer, Füsün N.:** “Anonim Ortaklıkta Eşit Davranma (Eşit İşlem) İlkesi”, Prof. Dr. Oğuz İmregün’e Armağan, İstanbul 1998, s.469-490 (**Nomer**, Prof. Dr. Oğuz İmregün’e Armağan).
- Nomer, Füsün N. :** Anonim Ortaklıkta Pay Sahibinin Sadakat Yükümlülüğü, İstanbul 1999 (**Nomer**, Pay Sahibinin Sadakat Yükümlülüğü).
- Nussbaumer, Annemarie/von der Crone, Hans Caspar:** “Verhältnis zwischen gesellschafts- und schuldrechtlicher Verpflichtung. Entscheid des Schweizerischen Bundesgerichts 4C.143/2003 vom 14. Oktober 2003 i.S. Anstalt X. (Beklagte und Berufungsklägerin) gegen Streitgenossenschaft Y. AG in Konkurs (Klägerin und Berufungsbeklagte)”, SZW 2004, s.138-150.
- Oftinger, Karl:** Schweizerisches Haftpflichtrecht, Bd I, Allgemein Teil, 4. Auflage, Zürich 1975.
- Otte, Daniel:** “Vorstandsverantwortlichkeit in der AG & Co. KG”, NZG 2011, s.1013-1017.
- Özkorkut, Korkut:** Bağımsız Yönetim Kurulu Üyeleri, Ankara 2007.
- Öztan, Bilge:** Medeni Hukuk Tüzel Kişilerinde Organ Kavramı ve Organın Fiilerinden Sorumluluk, Ankara 1970.
- Pellanda, Katja Roth:** “Vertragsverhältnisse mit Verwaltungsräten”, GesKR 2012, s.72-82 (**Pellanda**, GesKR 2012).
- Pellanda, Katja Roth:** Organisation des Verwaltungsrates, Zürich 2007 (**Pellanda**, Organisation).
- Peyer, Martin:** Das interne Kontrollsystem als Aufgabe des Verwaltungsrats und der Revisionsstelle-Zuständigkeit, Aufgaben und Verantwortlichkeit von Verwaltungsrat und Revisionstelle, Zürich 2009.
- Pietzke, Rudolf:** “Die Verantwortung für Risikomanagement und Compliance im mehrköpfigen Vorstand”, CCZ 2010, s.45-53.
- Pfeifer, Michael:** “Mögliche Auswirkungen der kleinen und der grossen Aktienrechtsrevision auf die Stellung und Haftung des Verwaltungsrats”, AJP 2009, s.12-28.
- Picenoni, Reno:** Der Entlastungsbeschluss (Décharge) im Rechte der Handelsgesellschaften und der Korporationen auf Grund des deutschen,

französischen, italienischen und besonders des schweizerischen Rechts, Aarau 1945.

Pietzke, Rudolf: “Die Verantwortung für Risikomanagement und Compliance im mehrköpfigen Vorstand”, CCZ 2010, s.45-54.

Plüss, Adrian: Die Rechtsstellung des Verwaltungsratsmitgliedes, Zürich 1990.

Plüss/Kunz/Künzli: in Handkommentar zum Schweizerischer Privatrecht Amstutz, Marc (Hrsg), Zürich, Basel, Genf 2007.

Poroy, Reha/Tekinalp, Ünal/Çamoğlu, Ersin. Ortaklıklar ve Kooperatif Hukuku, 11. Baskı İstanbul 2009.

Poroy, Reha/Tekinalp, Ünal/Tekinalp, Gülören: Ortaklıklar Hukukunda Organların Sorumluluğu, İÜHFM, C. XLV-XLVII, Atatürk Armağanı, İstanbul 1982, s. 347-398.

Pöschel, Ines/ Watter, Rolf: “Rechtliche Pflichten und Verantwortung der Führungsorgane Praktische Hinweise und Empfehlungen”, ST 11/06, s.816-826 (**Pöschel/Watter**, ST 11/06).

Pöschel, Ines/Watter, Rolf: “Neinsager und Nichtstimmer: ihre aktienrechtliche Verantwortlichkeit”, GesKR 2011, s.14-19 (**Pöschel/Watter**, GesKR 2011).

Pulaşlı, Hasan: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Şirketler Hukuku Şerhi, Cilt 1, Ankara 2011 (**Pulaşlı**, C.1).

Pulaşlı, Hasan: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Şirketler Hukuku Şerhi, Cilt 2, Ankara 2011 (**Pulaşlı**, C.2).

Pulaşlı, Hasan: “Türk Ticaret Kanunu Tasarısı’na Göre Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Özen Yükümlülüğü ve Müteselsil Sorumluluğu”, Batider 2009, C. XXV, S.1, s.27-52 (**Pulaşlı**, Batider 2009).

Pulaşlı, Hasan: “Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Anonim Şirketlerde Yöneticilerin Hukuki Sorumluluğu”, Ali Naim İnan’a Armağan, Ankara 2009, s.571-590 (**Pulaşlı**, Prof. Dr. Ali Naim İnan’a Armağan).

Pulaşlı, Hasan: Corporate Governance, Anonim Şirket Yönetiminde Yeni Model, Ankara 2003 (**Pulaşlı**, Corporate Governance).

Raiser, Thomas: “Pflicht und Ermessen von Aufsichtsratsmitgliedern * - Zum Urteil des OLG Düsseldorf im Fall ARAG/Garmenbeck”, NJW 1996, s.552-555.

Reisoğlu, Seza: Bankacılık Kanunu Şerhi, Ankara 2007.

Rieble, Volker: “Zivilrechtliche Haftung der Compliance-Agenten”, CCZ 2010, s.1-5.

Rittmeister, Maximilian: “Due Diligence und Geheimhaltungspflichten beim Unternehmenskauf - Die Zulässigkeit der Gestattung einer Due Diligence durch den Vorstand oder die Geschäftsführer der Zielgesellschaft”, NZG 2004, s.1032-1037.

Rohner, Christoph J. : “Rechtkenntnisse im Verwaltungsrat” Festgabe zum 65 Geburtstag von Peter Forstmoser, Zürich 2008, s.105.

Ruepp, Ronald Urs: Die Aufteilung der Konzernleitung zwischen Holding - und Managementgesellschaft, Zürich 1994.

Säcker, Franz Jürgen: “Aktuelle Probleme der Verschwiegenheitspflicht der Aufsichtsratsmitglieder”, NJW 1986, s.803 -812.

Sauber, Thomes: Zur aktienrechtlichen Verantwortlichkeit stiller und verdeckter Verwaltungsratsmitglieder, Zürich 1987.

Sanwald, Reto: Austritt und Ausschluss aus AG und GmbH, Zürich 2009

Schaefer, Hans/Missling, Patrick J.: “Haftung von Vorstand und Aufsichtsrat”, NZG 1998, s.441-448.

Schärer, Heinz: Die vertretung der Aktiengesellschaft durch ihre Organe, Winterthur 1981.

Schett, Alfred: Stellung und Aufgabe der Verwaltung einer AG bei der Durchführung der ordentlichen GV, Dissenhofen 1977.

Scherer, Christoph: Die Qual der Wahl: Dualistisches oder monistisches System?, Köln 2005.

Schluep, Walter Rene: Die wohlervobenen Rechte des Aktionärs und ihr Schutz nach schweizerischem Recht, St. Galen 1955.

Schmidt Karsten/Lutter Marcus: Aktiengesetz Kommentar, I. Band §§ 1-149, Köln 2008.

Schmitt, Petra: Das Verhältnis zwischen Generalversammlung und Verwaltung in der Aktiengesellschaft, Zürich 1991.

Schneider, Sven H./Schneider, Uwe H.: “Vorstandshaftung im Konzern”, AG 2005, s.57-66.

Schucany, Emil: Kommentar zum Schweizerischen Aktienrecht, 2. Auflage, Zürich 1960 (**Schucany**, Aktienrecht).

Schucany, Emil : “Verantwortlichkeit wegen Absenz und Stimmenthaltung im Verwaltungsrat”, SJZ 1964, s.229-230 (**Schucany**, SJZ 1964).

Schultness, Benno: Funktionen der Verwaltung einer Aktiengesellschaft, Zürich 1967.

Schwenzer, Ingeborg: Schweizerisches Obligationenrecht, Bern 2006.

Semler, Johannes/Stengel, Arndt: “Interessenkonflikte bei Aufsichtsratsmitgliedern von Aktiengesellschaften am Beispiel von Konflikten bei Übernahme”, NZG 2003, s.1-9.

Senn, Myriam: Gesellschaftsrecht, Zürich 2001.

Sommer, Christa Alexandra: Die Treuepflicht des Verwaltungsrats gemäss Art. 717 Abs. 1 OR, Zürich 2010.

Soykan, İsmail Cem: Anonim Ortaklıklarda Organ Yokluğu, İstanbul 2012.

Spindler, Gerald: in Münchener Kommentar, Goette/Habersack/Kalss (Hrsg), §§ 76-117, Band 2, München 2008 (Spindler, Gerald, vor § 76, §§ 76-94).

Staehelin, Thomas/Sarasin, Christophe: Gesteigerte Anforderungen und gemilderte Solidität in: von Büren Roland (Hrsg), Aktienrecht 1992-1997: Versuch einer Bilanz zum 70 Geburtstag von Rolf Bär, Bern 1998.

Stahl, Rudolf/Potsch, Nicolas: “Personelle Verflechtung zwischen (börsennotierter) Aktiengesellschaft und Mehrheitsaktionär - Grundsatzurteil des BFH”, NZG 2011, s.1017-1020.

Steinhauer, Carsten: Insiderhandelsverbot und Ad-hoc-Publizität, Baden-Baden 1999.

Stelzig, Peter: Zur Treuepflicht des Aktionärs unter besonderer Berücksichtigung ihrer geschichtlichen Entwicklung, Stadlohn 2000.

Sutter-Rüdisser, Michele F./Sutter, Reto: “Verwaltungsratsstätigkeit im Konzernverhältnis”, ST 5/12, s.372-375.

Suttman, Christoph: “Insichgeschäfte im Gesellschaftsrecht” MittBayNot 2011, s.1-16.

Şener, Oruç Hami: Ortaklıklar Hukuku, Ankara 2012.

Şenocak, Kemal: Mesleki Sorumluluk Sigortası, Ankara 2000.

Tandoğan, Haluk: “Anonim Şirket İdare Meclisi Azalarına Karşı Açılacak Mesuliyet Davalarının Müruruzamanı Hakkında Bazı Düşünceler”, Batider 1965, C.III, s.122-126 (**Tandoğan**, Batider 1965).

Tandoğan, Haluk: Üçüncü Kişinin Zararı, Ankara 1963 (**Tandoğan**, Üçüncü Kişinin Zararı).

Tekil, Fahiman: Anonim Şirketler Hukuku, 2. Baskı, İstanbul 1998.

Tekinalp, Ünal: Anonim Ortaklıkların Yönetim Kurullarında Tüzel Kişilerin Temsili, Ankara 1965 (**Tekinalp**, Tüzel Kişiler).

Tekinalp, Ünal: Yeni Anonim ve Limited Ortaklıklar Hukuku ile Tek Kişi Ortaklığının Esasları, 2. Baskı, İstanbul 2011 (**Tekinalp**, Yeni Anonim Ortaklıklar Hukuku).

Tekinalp, Ünal: Fondaki Bankanın Hukuku, İstanbul 2003 (**Tekinalp**, Fondaki Banka).

Teoman, Ömer : “Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Özen Borçlarına Aykırılıktan Doğan Sorumluluk”, İktisat ve Maliye Dergisi, C.XXI, S.2, Mayıs 1974, s.60-65 (**Teoman**, İkt. Mal. Der 1974).

Teoman, Ömer: “Toplantılara Katılmayan Bir Yönetim Kurulu Üyesinin Kazanç Payı Alabilip Alamayacağı Sorunu”, Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu XI, Ankara 1994 (**Teoman**, Kazanç Payı).

Teoman, Ömer: “Yönetim Kurulu Üyesinin Sorumluluğu”, Yaşayan Ticaret Hukuku, C. I, Hukuki Mütalaalar, Kitap 5, Ankara 1992, s.79-93 (**Teoman**, Yaşayan Ticaret Hukuku).

Teoman, Ömer: Anonim Ortaklıkta Pay Sahibinin Oy Hakkından Yoksunluğu, İstanbul 1983 (**Teoman**, Oydan Yoksunluk).

Thalmann, Anton: Die Treuepflicht der Verwaltung der Aktiengesellschaft, Zürich 1975.

Thum, Alexander J./Klofat, Daniel: “Der ungetreue Aufsichtsrat - Handlungsmöglichkeiten des Vorstands bei Pflichtverletzungen des Aufsichtsrats” NZG 2010, s.1087-1091.

Türk, Hikmet Sami: “Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerine Karşı Açılacak Sorumluluk Davalarında Zamanaşımı ve Başlangıcı”, Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu VI, Ankara 1989, s.5-50.

Uçar, Salter: Hukukumuzda Yönetim Kurulu ve Denetçiler ile Sorumluluk Halleri, İstanbul 2004.

Ulaş, Işıl: “Uygulamacı Gözü ile Türk Ticaret Kanunu Tasarısı’na Bakış”, Batider 2005, C. XXIII, S. 21, s.189-210.

Ulusoy, Erol: Anonim Şirketlerde Şirketle İşlem Yapma Yasağı ve Çifte Temsil, Ankara 2005. (**Ulusoy**, İşlem Yapma Yasağı)

Ulusoy, Erol: “Şirketler Hukukunda İbranın Hukuki Niteliği”, Turgut Kalpsüz’e Armağan, Ankara 2003, s.253-281 (**Ulusoy**, Turgut Kalpsüz’e Armağan).

Umbach, Patrik: “Das Organisationreglement als Mittel zum Schutz vor Verantwortlichkeitsansprüchen” in Rolf H. Weber (Hrsg), Verantwortlichkeit im Unternehmensrecht II. Zürich-Basel-Genf 2006, s.25-41.

Vetter, Meinrad: Der Verantwortlichkeitsrechtliche Organbegriff gemäß Art. 754 Abs. 1 OR, Zürich 2007.

Vischer, Markus: “Schadloshaltungsklauseln in Mandatsverträgen fiduziarischer Verwaltungsräte”, AJP 2003, s. 491-503.

Vogel, Alexander: Die Haftung der Muttergesellschaft als materielles, faktisches und kundgegebenes Organ der Tochtergesellschaft, Bern, Stuttgart Wien 1997.

Vogt, Hans-Ueli: “Die neue bundesgerichtliche Rechtsprechung zur Absichtsanfechtung und ihre Bezüge zur aktienrechtlichen Sorgfaltspflicht der Organe”, AJP 2010, s.1075-1099 (**Vogt**, AJP 2010).

Vogt, Hans-Ueli: Aktienrecht, Bern 2007 (**Vogt**, Aktienrecht).

Vogt, Hans-Veli/Enderli, Thomas: “Die Auflösung einer Aktiengesellschaft aus wichtigen Gründen und die Anordnung einer "anderen sachgemässen Lösung" (Art. 736 Ziff. 4 OR) Bemerkungen aus Anlass von BGE 136 III 278 ff”, Recht 2010, s. 238-250.

Von Büren, Ronald: Der Konzern, 2. Auflage, Basel 2005.

von der Crone, Hans Caspar: “Haftung und Haftungsbeschränkung in der aktienrechtlichen Verantwortlichkeit”, SZW 2006, s.2-24 (**von der Crone**, SZW 2006).

- Von Planta, Flurin:** Der Interessenkonflikt des Verwaltungsrates der abhängigen Konzerngesellschaft, Zürich 1988 (Kısaltma: Interessenkonflikt).
- Von Planta, A. :** Die Haftung des Hauptaktionärs, Basel- Frankfurt am Main 1981 (Kısaltma: Hauptaktionär).
- Von Steiger, Fritz (Çev. Çağa, Tahir):** İsviçre’de Anonim Şirketler Hukuku, 3. Baskı, İstanbul 1968 (von Steiger, Anonim Şirket).
- Von Steiger, Fritz:** “Zur Frage oer rechtlichen Stellung des < abhängigen> Verwaltungsrates”, SAG 1954/55, s.37-45 (von Steiger,- SAG 1954/55).
- Wastl, Ulrich:** “Directors' Dealings und aktienrechtliche Treuepflicht - Ein exemplarischer Beitrag zur Bedeutung aktienrechtlicher Treuepflichten im Kapitalmarktsektor”, NZG 2005, s.17-24.
- Watter, Rolf:** Kommentar zu Art 716-726 OR in: Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht II, Basel 1994.
- Weber, Daniel S.:** “Die Revisionsstelle zwischen Auskunfts-, Anzeige- und Schweigepflicht- Aktuelle Fragen des Revisionsgeheimnisses”, REPRAX 2/2010, s.1-17 (**Weber, D.**, REPRAX 2/2010).
- Weber, Martin:** Vertretung im Verwaltungsrat, Zürich 1994 (**Weber**, Vertretung).
- Weber, Wolfgang:** Insider-Handel, Informationsproduktion und Kapitalmarkt, Frankfurt Main 1993 (Kısaltma: **Weber**, Insider).
- Wenninger, Renate Melanie:** Die aktienrechtliche Schweigepflicht, Zürich 1983.
- Wickihalder, Urs:** “Die ‘Relativität’ der nachvertraglichen Geheimhaltungspflicht des Arbeitnehmer in der Praxis der Gerichte”, Jusletter, 1/2005, N. 1-16 (**Wickihalder**, Jusletter 1/2005).
- Wickihalder, Urs:** Die Geheimhaltungspflicht des Arbeitnehmers, Bern 2004 (Wickihalder, Geheimhaltungspflicht)
- Wiegand, Wolfgang:** “Der Verantwortlichkeit des Verwaltungsrates in: Grundfragen des neuen Aktienrechts”, von Büren Roland, Hausherr, Heinz, Wiegand, Wolfgang, Bern 1993, s.10-29.
- Windbichler, Christine:** Gesellschaftrecht, 22. Auflage, München 2009.

Wirtlistch, Michael: “Wann muss der Betriebsrat schweigen?”, ArbRAktuell 2010, s.415-420.

Witt, Carl-Heinz: “Das Informationsrecht des Aktionärs und seine Durchsetzung in den USA, Großbritannien und Frankreich, Funktionale Gesamtbetrachtung im Vergleich zum deutschen Recht”, AG 2000, s.257-267.

Wohlmann, Herbert: “ ‘Typischer Aktionär’ und ‘Shareholder value’”, Aktienrecht 1992-197: Versuch einer Bilanz zum 70. Geburtstag von Rolf Bär, Bern 1998, s.415-420 (**Wohlmann**, 70. Geburtstag von Rolf Bär).

Wohlmann, Herbert: Die Treuepflicht des Aktionärs, Zürich 1968 (**Wohlmann**, Treuepflicht).

Yanlı, Veliye: “İnançlı Yönetim Kurulu Üyeleri ve Konzernlerdeki Durumu”, Prof. Dr. Oğuz İmregün’e Armağan, İstanbul 1999, s.655-679.

Yaralı, Levent: Limited Şirketin Kamu Borçlarından Müdürlerin ve Ortakların Sorumluluğu, Ankara 2010 (**Yaralı**, Kamu Borçları).

Yaralı, Levent: “Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyeleri ve Limited Şirket Müdür ve Ortaklarının Vergi ve Diğer Kamu Borçlarından Sorumluluğunun Fer’iliği ve Takip Sırası”, Yaklaşım Dergisi, Yıl 18, S. 216, Aralık 2010, s.298-305 (**Yaralı**, Yaklaşım Dergisi).

Yıldırım, Ali Haydar: Türk Ticaret Kanunu Tasarısı’na Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durumu, İzmir 2008.

Yıldız, Şükrü: Anonim Ortaklıkta Pay Sahipleri Açısından Eşit İşlem İlkesi, Ankara 2004.

Zäch, Roger/Triebold, Claudius: “Zur differenzierten Solidarhaftung des Verwaltungsrates”, Aktienrecht 1992-197: Versuch einer Bilanz zum 70. Geburtstag von Rolf Bär, Bern 1998, s.421-434.

Zobl, Dieter: “Haftung der Gesellschaft für die Vertretungshandlungen ihrer Organe in der bundesgerichtlichen Rechtsprechungen”, Aktienrecht 1992-197: Versuch einer Bilanz zum 70. Geburtstag von Rolf Bär, Bern 1998, s.181-192.

Zysett, Pascal: “Das Ende des fiduziarischen Verwaltungsrat?”, Jusletter 2011, s.1-29.

Dr. Onur ZORLUER

Hakim

**ANONİM ŞİRKETLERDE
AZINLIK HAKLARININ
KÖTÜYE KULLANILMASINA KARŞI
ÇOĞUNLUĞUN KORUNMASI**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**Anonim Şirketlerde Azınlık Haklarının Kötüye Kullanılmasına Karşı
Çoğunluğun Korunması**
Onur Zorluer

Hukuk Yayınları Dizisi – 2899

Birinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 59 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA

- Abik, Yıldız: Normun Koruma Amacı Teorisi, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.59, S.3 2010, s. 345-448.
- Aday, Nejat: Anonim Şirkette Özel Denetçi, **Prof. Dr. Hayri Domaniç'e Armağan**, İstanbul, 1995, s. 21-48.
- Adıgüzel, Burak: Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Pay Sahibinin Ayrılma Hakkı, **Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.XVIII, S.2, s. 1-51.
- Akçura Karaman, Tuba: Hukuka Aykırılık Unsuru ve Tehlike Kuralı, **Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Y.3, S.1, 2004, s. 553-583.
- Akdağ Güney, Necla: **Türk Hukukunda Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu**, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2008.
- Akdağ Güney, Necla: Anonim Şirketlerde Eşit İşlem İlkesi, **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.XVIII, Y.2014, S.3-4, s. 115-135.
- Akdağ Güney, Necla: Anonim Şirketlerde Hakların Sakınılarak Kullanılması İlkesi ve Uygulaması, **Prof. Dr. Hikmet Sami Türk'e Armağan**, Ankara, Turhan Kitabevi, 2017, s. 45-68.
- Eminoğlu, Cafer: "Anonim Şirket Pay Sahipleri Açısından "Eşit Şartlarda Eşit İşlem" İlkesi", **Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi**, S.1, 2015, s.79-88.
- Bilgin, Esra Pınar: Anonim Ortaklıklar Hukukunda Eşit İşlem İlkesi ve İlkeye Aykırılığın Yaptırımları, **Banka ve Finans Hukuku Dergisi**, C.5, S.19, 2016, s. 997-1019.
- Aker Halit: Anonim ve Limited Şirketlerde Ortaklık Sıfatının Sona Ermesi ve Özellikle Haklı Sebep Fesih Davasına İlişkin Bazı Değerlendirmeler, **Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Dergisi**, C.XXXII S.1 Ankara, 2016, s. 63-151.
- Akın, İrfan: "TTK M. 208 Kapsamında Anonim Şirketlerde Azınlığın Ortaklıktan Çıkarılması", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.XVII,Y.2013, S.2, s. 1-20.

- Akın, Murat Yusuf: **Şirketler Hukuku'nda ve Özellikle Anonim Şirketlerde Payscaleinin Sadakat Borcu**, İstanbul, Beta Yayınları, 2002.
- Akın, Murat Yusuf/ Yağmur, Setenay: Türk Anonim Şirketler Hukukunda Eşit İşlem İlkesinin Uygulanması Açısından Objektif Kriter Kavramı, **Terazi Hukuk Dergisi**, C.13, S.144, Ağustos 2018, s. 96-105.
- Akil, Cenk: Basit Yargılama Usulünde Dosya Üzerinden Nihai Karar Verilip Verilemeyeceği (HMK m.320/1) Üzerine Düşünceler, **Terazi Hukuk Dergisi**, C.7, S.75,2012, s. 14-19.
- Akipek, Seda: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Uyarınca Azlığın Finansal Tabloların Müzakeresini Erteleme Hakkı, **Legal Hukuk Dergisi Özel Sayı**, **Prof. Dr. Rona Aybay'a Armağan**, Aralık, 2014, s. 283-317.
- Akipek, Jale G./ Akıntürk, Turgut/ Ateş Karaman, Derya: **Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri-Kişiler Hukuku**, 10.Bası, İstanbul, Beta, 2013.
- Akkan Mine: "Arabuluculuk Faaliyeti Sonucunda Anlaşılan Hususlarda Dava Açma Yasağı ve Sonuçları", **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi** C.20, S.2, Aralık 2018, s. 1-31.
- Akman Sermet/ Burcuoğlu Haluk/ Altop Atilla/ Tekinay S. Sulhi: **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, 7.Bası, İstanbul, Filiz Kitabevi, 1995.
- Akyazan, Sıtkı: Anonim Ortaklıklarda Paydaşların Müktesep Hakları, **BATIDER**, C.8, S.2, Aralık 1975, s. 37-54.
- Akyol, Şener: **Dürüstlük Kuralı ve Hakkın Kötüye Kullanılma Yasağı**, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2006.
- Alaslan, Fatma: Medeni Hukuk'da Dürüstlük Kuralı ve Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı, **Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.1, S.2, 2016, s. 413-434.
- Alangoya, Yavuz: Yargılama Sırasında Tarafta (Yanda) İradi Olarak Meydana Gelen Değişme Hakkında Düşünceler, **İstanbul Üniversitesi Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi**, 3 (5), s. 125-194.
- Alangoya, Yavuz: **Medeni Usul Hukukunda Dava Ortaklığı** (Tarafların Taaddüdü), İstanbul, 1999.
- Alangoya, Yavuz/ Yıldırım, Kamil/ Deren Yıldırım Nevhis: **Medeni Usul Hukuku Esasları**, İstanbul, Beta Yayınları, 2011.
- Albayrak, Hakan: Geçici Hukuki Himaye Tedbirlerinde Yaklaşık İspat, **Terazi Hukuk Dergisi**, S.31, 2019, s. 79-98.

- Albayrak, Hakan/ Mavzer, Tahsin: Haksız Fiilden Doğan Davalarda Ortak Yetkili Mahkeme Sorunu, **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.27, S.2, 2019, s. 279-306.
- Alışkan, Murat: **Limited Şirket (Tarihçe Niteliği)**, İstanbul, Legal Yayıncılık, 2013.
- Altaş, Soner: "YTTK'ya Göre Anonim Şirket Pay Sahiplerinin Özel Denetim İsteme Hakkı Ve Özel Denetçi." **Terazi Hukuk Dergisi**, C.7, S.69, 2012, s. 47-53.
- Altay, Sıtkı Anlam: "Anonim Ortaklıklarda Özel Denetimin Koşullarına İlişkin Düşünceler." Prof. Dr. Oğuz İmregün'e Saygı Sempozyumu **Ga-latasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi** (2013/2), s. 55-77.
- Ansay, Tuğrul: Anonim Şirketler Hukuku, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları** No:368, 5. Baskı, Ankara 1975.
- Antalya, O. Gökhan: **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, C:V/1,2, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Aras, Aslı: **Çekişmesiz Yargıda Yargılama Usulü**, Ankara, Yetkin Yayınevi, 2017.
- Arat Ayşe: Müteselsil Borçlarda Alacaklı ile Borçlular Arasındaki İlişkinin Hüküm ve Sonuçları, **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.26, S.2, s. 325-366.
- Arat Ayşe: 6098 sayılı Borçlar Kanunu m.58'e Göre Manevî Tazminatın Belirlenmesine, 818 Sayılı Borçlar Kanunu M. 49/II'nin Kaldırılmasının Etkisi, **Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.17, Y.2013, S.3-4, s. 185-206.
- Arı, Ahmet: "6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda Özel Denetim." **Legal Hukuk Dergisi**, C.9, 2011, s. 1413-1441.
- Arkan, Sabih: Ticari İşletme Hukuku, Gözden Geçirilmiş 19.Baskı, Ankara, BTHAE, 2014.
- Arseven, Haydar: Anonim Ortaklıklarda Genel Kurul Kararına Karşı Kötüniyetle Açılan İptal Davasının Müeyyideleri, Ord. Prof. Dr. Halil Arslanlı'nın Anısına Armağan, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları**, İstanbul, 1978.
- Arslan, Ramazan: **Medenî Usul Hukukunda Dürüstlük Kuralı**, Ankara, S Yayınları, 1989.

- Arsılanlı, Halil: **Kollektif ve Komandit Şirketler**, İstanbul, Fakülteler Matbaası, 1960.
- Arsılanlı, Halil: **Anonim Şirketler**, C.I, Umumi Hükümler, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1960.
- Arsılanlı, Halil/ Domaniç, Hayri: **Ticaret Kanunu** C. III, Limited ve Hisseli Komandit Şirketler, İstanbul, Temel Yayınları, 1990.
- Atalay, Oğuz: "Anonim Şirketlerde Bilgi Alma ve İnceleme Haklarının Mahkeme Aracılığıyla Kullanılması", **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Prof. Dr. Hakan Pekcanıtez'e Armağan, C.16, Özel Sayı, 2014, s. 53-76.
- Atamer, Yeşim M.: **Haksız Fiillerden Doğan Sorumluluğun Sınırlandırılması - Özellikle Uygun Nedensellik Bağı ve Normun Koruma Amacı Kuramları**, İstanbul, Beta, 1996.
- Atasoy, Ömer Faruk/ Bilgin, Berk Olçum: Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Sorumluluğu Konusunda Açılacak Ticari Davalarda Zorunlu Arabuluculuk Uygulaması ve Sorumluluk Davasına Etkisi, **Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, S.2, 2019, s. 111-165.
- Ateş, Derya: **Borçlar Hukuku Sözleşmelerinde Genel Ahlakı Aykırılık**, Ankara, Turhan Kitapevi, 2007.
- Austmann, Andreas: Edi. Michael Hoffmann-Becking, **Münchener Handbuch des Gesellschaftsrechts**, Verlag C.H. Beck, München, 2015.
- Ayan, Özge: Yeni Türk Ticaret Kanununda Anonim Şirketin Haklı Sebeplerle Feshi Davası, **Legal Hukuk Dergisi**, 2011, S.102, s. 2237-2266.
- Ayan, Özge: **Limited Ortaklıklarda Azınlık Pay Sahiplerinin Genel Kurul Toplantısına Çağırma, Gündeme Madde Eklenmesini İsteme ve Sorumluluk Davası Açma Hakları**, İzmir, Güncel Yayınevi, 2004.
- Aydın, Alihan: "Anonim Ortaklıkta Çoğunluk Pay Sahiplerinin Azınlığa Karşı Korunması", **Prof. Dr. Erdoğan Moroğlu'na 65. Yaş Günü Armağanı**, İstanbul, Beta Yayınevi, 1999.
- Alihan Aydın: **Anonim Ortaklığın Kendi Paylarını Edinmesi**, İstanbul, Arıkan Yayınevi, 2008.
- Ayhan, Rıza: "Birlikimli Oy Hakkında", **Fikret Eren'e Armağan**, Ankara, Yetkin Yayınları, 2006, s. 238-239.

- Ayoğlu, Tolga: Anonim Ortaklıkların Haklı Nedenle Feshine İlişkin Davalarında Dava İkame Edildikten Sonra Şirket Bünyesinde Bazı Önemli Gelişmelerin Dava Sürecine Etkileri, **Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, S.2017/1, s.123-155. (Dava Sürecine Etkileri)
- Ayoğlu, Tolga: Anonim Ortaklıkların Haklı Nedenle Feshi, Prof. Dr. Oğuz İmregün'e Saygı Günü Sempozyumu, **Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, S.2013/2, s. 219-249. (Haklı Nedenle Fesih)
- Ayoğlu, Tolga: **Sermaye Şirketleri Özelinde Şirketler Hukuku Uyuşmazlıklarının Çözümünde Tahkim**, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2018.
- Aytaç, Zühtü: **Anonim Ortaklıklarda İbra**, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Enstitüsü, 1982.
- Azarkan, Necat: Mehrheitsprinzip Und Die Notwendigkeit Des Minderheitenschutzes (Çoğunluk İlkesi ve Azınlığın Korunmasının Gerekliliği) **Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, S.10-11, s. 87-104.
- Bahriyeli, Kemal: Kar Payı Ödenmemesi Nedeniyle Anonim Şirketin Haklı Sebeple Feshi, **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, Y.11, S. 42, Nisan 2020, s. 387-408.
- Bahtiyar, Mehmet: "Türk Ticaret Kanun Tasarısının Dili ve Bazı Hükümlerinin Değerlendirilmesi", **Makaleler II**, İstanbul, 2008.
- Bahtiyar, Mehmet: Anonim Ortaklıkta Payların Üçüncü Kişilere Satılması Durumunda Diğer Ortaklara Önalım Hakkı Taniyan Ana sözleşme Hükümleri ve Etkileri, **Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi**, C.21, S.2, Aralık 2001, s. 83-127.
- Bahtiyar, Mehmet: "Anonim Şirketlerde Azınlık Oranlarının Anasözleşme ile Değiştirilmesi Sorunu", **Makaleler IV**, Beta Yayınevi, İstanbul 2019, s. 339-353.
- Bahtiyar, Mehmet: **Kıymetli Evrak Hukuku**, Güncellenmiş 16.Bası, İstanbul, Beta Yayınları, 2018.
- Bahtiyar, Mehmet: **Ortaklıklar Hukuku Kısa Karşılaştırma ve Değerlendirmeler Dersler – Soru Örnekleri (Ortaklıklar)**, Beta, İstanbul, 2020. (Ortaklıklar Hukuku)
- Bahtiyar, Mehmet/ Hamamcıoğlu, Esra: **Yeni TTK'ya Göre Anonim Ortaklık Genel Kurul Toplantıları**, 1. Bası, İstanbul, Beta Basım, 2014.
- Balsever, Sergül: Kuruluş ve Sermaye Artırımında İbra (TTK md. 559), **İstanbul Hukuk Mecmuası**, 76 (1), s. 153-177.

- Barlas Nami: Dürüstlük Kuralı ve Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağının Alman Medeni Kanunundaki Düzenleme Tarzı ve Eleştirisi, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, C.LV, S.3, s. 191-208.
- Barut, Halime: Karşılaştırmalı Azınlık Hakları 6762 ve 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunlarında Anonim Ortaklıklarda Azınlık Hakları, **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, Ocak 2012, Y.3, S.8, s. 141-186.
- Baş, Büşra: Haksız Fiil Sorumluluğunda Kusur Unsuru, **İstanbul Barosu Dergisi**, C.92, S.4, Temmuz 2018, s. 224-235.
- Başalp Yıldırım, Nilgün: **Haksız Fiil Sorumluluğunda Hukuka Aykırılık Unsuruna İlişkin İleri Sürülen Klasik Teoriler Hakkında Bazı Düşünce ve Eleştiriler**, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.18, S.1, Ocak 2019, s. 293-333. (Klasik Teoriler)
- Başalp Yıldırım, Nilgün: **Haksız Fiil Sorumluluğunun Hukuka Aykırılık Unsuruna İlişkin İleri Sürülen Yeni Teoriler Hakkında Bazı Düşünce ve Eleştiriler**, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.14, S.177, Mayıs 2019, s. 1017-1061. (Yeni Teoriler)
- Başaran, Funda: Anonim Ortaklıklarda Azınlığın Özel Denetçi Atanması Talebi, **Argumentum Dergisi**, Y.2, S.20, 1992, s. 295-303.
- Başözen, Ahmet: "Güncel Yargıtay Kararları Işığında İhtiyati Tedbirlerde "Yaklaşık İspat" ve "İhtimal Kavramı", **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.16, 2014, s. 653-694.
- Bay, Emir: Anonim Ortaklıklarda Özel Denetim İsteme Koşullarının 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Açısından Karşılaştırılması, **Terazi Hukuk Dergisi**, C.7, S.69, Mayıs 2012, s. 20-28.
- Baysal, Başak (Edit.): **Sorumluluk Hukuku-Seminerler**, On İki Levha Yayıncılık, 2016.
- Bektaş, İbrahim: Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Önemli Nitelikteki İşlemleri Nedeniyle Doğan Ayrılma Hakkı ve Pay Alım Teklifi Zorunluluğu, **BATIDER**, 60.Yıl Armağanı, Ankara, 2015, s. 751-827.
- Berberoğlu, Filiz: **Ticari Davalarda Arabuluculuk Rehberi**, İstanbul, Aristo Yayınevi, 2019.
- Berkin, Necmeddin: **Tatbikatçılara Medeni Usul Hukuku Rehberi**, İstanbul, Filiz Kitapevi, 1981.
- Bilgen, Mahmut: **Özel Hukukta Zamanaşımı**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2010.

- Bilgili, Fatih / Demirkapı, Ertan: **Şirketler Hukuku**, 9.Baskı Bursa, 2013.
- Bilgili, Fatih / Demirkapı, Ertan: **Şirketler Hukuku Dersleri, 4.Basım** Dora Yayınevi, Bursa, 2015. (**Şirketler Hukuku Dersleri**)
- Bilgili, Fatih / Demirkapı, Ertan: **Ticaret Hukuku Bilgisi**, Dora Yayıncılık, Bursa, 2020.
- Birsel, Mahmut T.: Anonim Şirketlerde Azınlık Hakları, İmran Öktem'e Armağan, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları** No: 275, 1970, s. 620-659.
- Birsen, Kemaleddin: **Borçlar Hukuku Dersleri**, İstanbul, İstanbul Fakülteler Matbaası, 1967.
- Bozbel, Savaş: Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Azınlığın Bilanço Görüşmelerini Erteletmesi (Yeni TTK md. 420), **Prof. Dr. Mustafa Dural'a Armağan**, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2013, s.347-355.
- Böckli, Peter: **Schweizer Aktienrecht**, 3. Auflage. Basel-Zürich-Genf, 2004
- Börü, Levent: Sıfat ve Dava Takip Yetkisi, **BATIDER**, C.27, S.3, Eylül 2011, s. 249-278.
- Börü, Levent/ Koçyiğit, İlker: **Ticari Dava**, Ankara, 2013.
- Bruno, Gabriel: **Widerrechtlichkeit in Art. Abs. 1 OR: unter Berücksichtigung des Ersatzes reiner Vermögensschaden: Eine These**, Huber Druck AG, Entlebuch, 1987.
- Budak, Ali Cem/ Karademir, Dilek: Şartları Oluşmadığı Halde Belirsiz Alacak Davası Açılırsa Hâkim Nasıl Karar Vermelidir?, **Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.13, S.1, Ocak 2016, s.130-142.
- Burkart, Mike/ Panunzi, Fausto: **Mandatory Bids Squeeze-out, Sell-out and Dynamics of the Tender Offer Process Law Working Paper**, 10/2003.
- Buz, Vedat: Aynı Şahsın Farklı Hukuki Sebeplerle Sorumluluğu: TBK m. 60 Üzerine Düşünceler, **BATIDER**, C. XXIX, S.2, 2013, s.19-57.
- Çağlayan Aksoy, Pınar: **Hukuka ve Ahlaka Aykırılık Unsurları Çerçevesinde Salt Malvarlığı Zararlarının Tazmini**, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2016.
- Çağlar, Hayrettin: Anonim Şirketlerde Özel Denetim İsteminin İlk Derece Mahkemesi Tarafından Reddi Kararı Kesin Midir?, **Ankara Hacı Bayram Veli Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. XXV, Y. 2021, S. 1, s.3-17.

- Çakırca, Seda İrem: **Türk Sorumluluk Hukukunda Yansıma Zararı**, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2012.
- Çakrak, Recep/ İldeş, Samet: Kamu Hukuku ve Özel Hukuk Açısından Dürüstlük Kuralı ve Uygulama Alanı, **Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.2, S.2, Aralık 2014, s. 47-76.
- Çamoğlu, Ersin: Azınlığın Bilânço Ertelemesi Gündemdeki Diğer Maddele-ri Nasıl Etkiler, **Bilgi Toplumunda Hukuk: Ünal Tekinalp'e Armağan**, Cilt I, Beta Yayınevi, İstanbul, 2003, s. 287-295. **(Bilanço)**
- Çamoğlu, Ersin: Anonim Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi, **Prof.Dr. Yavuz Alangoya için Armağan**, İstanbul 2007. **(Haklı Sebeple Fesih)**
- Çamoğlu, Ersin: **Kollektif Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi ve Ortağın Haklı Sebeple Çıkarılması**, İstanbul, Vedat Yayınevi, 2008. **(Kollektif)**
- Çamoğlu, Ersin: **Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu (Kamu Borçlarından Sorumluluk ile)**, 3.Bası, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2010. **(Sorumluluk)**
- Çamoğlu, Ersin: Anonim Ortaklığın Haklı Sebeple Feshinde Hakimin Takdir Yetkisi, **BATIDER**, C:XXXI, Ankara, 2015, s. 5-19. **(Hakimin Takdir Yetkisi) (Hakimin Takdir Yetkisi)**
- Cartier, Michael: **Begriff der Widerrechtlichkeit nach Art. OR**, St.Gallen, 2007.
- Casutt, Andreas: **Die Sonderprüfung im künftigen schweizerischen Aktienrecht**, Zürich, Schulthess, 1991.
- Çelik, Aytekin: **Anonim Şirketlerde Ortaklıktan Çıkarılma**, 4. Baskı, Seçkin Yayınevi Ankara, 2016. **(Çıkarılma)**
- Çelik, Aytekin: Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'na Göre Anonim Şirketlerin Haklı Sebeple Feshi, **BATIDER**, C.25, S.4, Aralık 2009, s. 559-592. **(Haklı Sebeple Feshi)**
- Çelik, Aydın: Anonim Ortaklıklarda Özel Denetçi Tayini, Doç. Dr. Mehmet Somer'e Armağan, **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi**, İstanbul, 2006, s. 77-113. **(Özel Denetçi Tayini)**
- Çelikboya, Leyla: **Türk Ticaret Kanunu Madde 208 Uyarınca Anonim Şirketlerde Satın Alma Hakkı**, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2017.
- Çevik, Orhan Nuri: **Anonim Şirketler**, 3.Bası, Ankara, Seçkin Kitabevi, 1988. **(Anonim Şirketler)**

- Çevik, Orhan Nuri: **Limited Şirketler Hukuku ve Uygulaması**, 4.Baskı, Ankara, 2003.
- Dağ, Üner: **Anonim Ortaklıklarda Pay Sahibi Açısından Oy Hakkının Kazanılması ve Kullanılması**, İstanbul, Beta Yayınları, 1996.
- Dal, Seniha: **Limited Şirketler Hukuku El Kitabı**, İstanbul, Legal Yayıncılık, 2013.
- Değirmencioğlu, A. Nihan: **Anonim Şirketlerde Özel Denetim İsteme Hakkı**, İstanbul, Legal Yayıncılık, 2015.
- Deliduman, Seyithan/ Oruç, Yakup: Ticari Davalar, **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.18, S.2, İstanbul, 2012, s. 99-110.
- Demirağ, İstemi/ Serter, Mehmet: **“Ownership Patterns and Control in Turkish Listed Companies”**, Corporate Governance: and International Review, C.11, S.1, 2003.
- Demirkapı, Ertan/ Meriç, Nedim: Anonim Şirkette Denetçinin Değiştirilmesi Davasının Azınlık Tarafından Açılması Halinde Usul Hukukuna İlişkin Sorunlar, **BATIDER**, C.XXX, S.2, Ankara, 2014, s. 23-75.
- Develi, Bilge: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde Ayrılma Akçesi, **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.XVII, S.1-2, 2013, s.443-489.
- Dinç, Serhat: 6102 Sayılı Kanuna Göre Anonim Şirketlerde Sona Erme, **Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi**, S.2, 2016.
- Doğan, Derya: “Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Yargıtay Kararları Işığında Anonim Şirketlerde Azınlık Hakları”, **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, S.2, Temmuz 2010, s. 385-436.
- Doğanay, İsmail: **Türk Ticaret Kanunu Şerhi**, I. Cilt, Beta Yayınevi, Tümden Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 4. Bası, İstanbul, 2004.
- Dolu, Ali Murat: **Anonim Ortaklıkta Pay Sahibinin Bilgi Alma Ve İnceleme Hakkı**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2017.
- Domaniç, Hayri: **Anonim Şirketler Hukuku Uygulaması, Türk Ticaret Kanunu Şerhi**, C II, İstanbul, Temel Yayınları, 1998. (Anonim Şirketler Hukuku)
- Domaniç, Hayri: **Adi, Kollektif ve Komandit Şirketler**, İstanbul, 1988.
- Drenhaus, Mark: **Das Gesellschaftsintesse im Schweizer Aktienrecht**, Basel, Helbing Lichtenhahn, 2015.

- Dural, H. Ali: “Anonim Şirkette Olumsuz Azınlık Hakları Düzenlemesi”, **Prof. Dr. Erdoğan Moroğlu’na 65. Yaş Günü Armağanı**, 2. Tıpkı Bası, İstanbul 2001.
- Dural, Mustafa/ Sarı, Suat: **Türk Özel Hukuku Cilt 1**, İstanbul, Filiz Kitabevi, 2019
- Dural, Mustafa/ Öğüz, Tufan: **Türk Özel Hukuku, Kişiler Hukuku**, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2006.
- Ebenroth/Boujong/ Joost/Strohn: **Handelsgesetzbuch, §§ 1-342e HGB**, Band 1, 4.Auflage, Verlag C.H.BECK / Verlag Franz Vahlen, München, 2020
- Ediğ, Esra: Belirli Gruplar ve Azınlığın Yönetim Kurulunda Temsili, **Terazi Hukuk Dergisi**, C.12, S.125, Ocak 2017, s.14-28.
- Edis, Seyfullah: **Medeni Hukuka Giriş ve Başlangıç Hükümleri**, Ankara, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1997
- Ekbe, Werner: **Münchener Kommentar zum Handelsgesetzbuch**, München, 3.Aufl., Beck, 2013.
- Emini, M. Emin: Hak Kavramı, **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, S.12, 2004, s. 203-216.
- Enriques, Luca/ Hansmann, Henry/ Kraakman, Reiner/ Pargendler, Mariana: **The Anatomy of Corporate Law: A Comparative and Functional Approach**, Oxford Universty Press, Oxford, 2017.
- Erdem, Ercüment/ Göksoy, Y. Can: “Limited Şirkette Payın Rehni”, **Prof. Dr. Seyfullah Edis’e Armağan**, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, İzmir, 2000, s. 571-623.
- Erdem, Nuri: **Anonim Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi**, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2012. (Haklı Sebeple Fesih)
- Erdem, Mehmet: **Özel Hukukta Zamanaşımı**, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2010. (Zamanaşımı)
- Erdem, Ümit: **Ticaret Mahkemeleri Kararlarında Dava Şartı Zorunlu Arabuluculuk** (1. b.), Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2019.
- Erem, Tuğrul S.: **Ticaret Hukuku Prensipleri**, C.II, İstanbul, 1980.
- Eren, Fikret: **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, İstanbul, 2015. (Genel Hükümler)
- Eren, Fikret: **Sorumluluk Hukuku Açısından Uygun İlliyet Bağı Teorisi**, Ankara, Ankara Üniversitesi Yayınları, 1975. (İlliyet Bağı)

- Eren, Fikret: Hukuka Aykırılık Bağı ve Normun Koruma Amacı Teorisi, Prof. Dr. Mahmut Koloğlu'ya 70. Yaş Armağanı, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayını**, 1975, s. 461-495.
- Erten, Cengiz: Anonim Şirketlerde Haklı Sebeplerle Fesih Hakkının Yargıtay İçtihatları Çerçevesinde Değerlendirilmesi, **Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi**, S.13, 2019, s.187-211.
- Eriş, Gönen: **Açıklamalı - İçtihatlı 6335 - 6552 Sayılı Kanunlarla Güncellenmiş TTK Hükümlerine Göre Ticari İşletme Ve Şirketler**, Güncellenmiş 2. Bası, Cilt I, Seçkin Yayıncılık, 2014.
- Erişir, Evrim: **Medeni Usul Hukukunda Taraf Ehliyeti**, Güncel Hukuk Yayınları, 2007.
- Erlüle, Fulya: **Bedensel Bütünlüğün İhlalinde Manevi Tazminat**, Ankara, 2015.
- Falcioğlu, M. Özgür: Anonim Şirket Finansal Tablolarında TTK 515 Kapsamında Dürüst Resim İlkesine Uygunluk ve İlkeye Aykırılığın Sonuçları, **Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.11, S.137, Ocak 2016, s. 69-102.
- Feyzioğlu, Feyzi Necmeddin: **Borçlar Hukuku Genel Hükümler C: I**, İstanbul, Fakülteler Matbaası, 1976.
- Forstmoser, Peter/ Meier-Hayoz, Arthur/ Nobel, Peter: **Schweizerisches Aktienrecht**, Bern, Stampfli, 1996.
- Fuchs Ingo: **Der Aktienrechtliche squeeze-out**, 1. Baskı, Köln: Carl Heymanns Verlag, 2009.
- Gabrielli, Fabrizio: **Das Verhältnis des Rechts auf Auskunftserteilung zum Recht auf Einleitung einer Sonderprüfung**, Basel, 1997.
- Gencer, Hakan: **Anonim Şirketlerde Azınlık ve Azınlık Hakları**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Genç Arıdemir, Arzu: **Sözleşmeye Aykırılıktan Doğan Manevi Tazminat**, İstanbul, 2008.
- Göktürk, Kürşat: Anonim Şirket Pay Sahipliği Haklarının Kullanılmasında Muhalefet Şartı, **İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.8, S.2, 2017, s.53-78.
- Gönen Ramazan: "Limited Şirkette Esas Sermaye Payının Devri", **İstanbul Barosu Dergisi**, C.87, S.2, 2013, s.388-396.

- Gönen Doruk: **Tüzel Kişilerde Kişilik Hakkı ve Korunması**, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2011.
- Görmez, Onur: HAAO'da TTK'daki Azınlık Haklarının Kullanılması Üzerine Bir İnceleme, **Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.5, S.2, Aralık 2017, s.117-146.
- Gül, İbrahim: Manevi Tazminatın İşlevi Ne Olmalı?, **Hasan Kalyoncu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.6, S.11, Ocak 2016, s.121-157.
- Günay, Gözde Engin: **Anonim Ortaklıklar Hukukunda Özel Denetim**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2018. (Özel Denetim)
- Günay, Ece Deniz/ Günay, Gözde Engin: Anonim Ortaklıklarda Genel Kurul Toplantıya Çağırma İstemi Yönetim Kurulunca Reddolan Ya Da Kanunda Öngörülen Süre İçinde Olumlu Cevap Verilmeyen Azlığın Mahkemeye Başvurusu Üzerine Değerlendirmeler, Editörler: Burak Adıgüzel/Özlem İlbasmış Hızlısoy/Aydın Ayber Yüce, **Özel Hukukun Güncel Meseleleri Sempozyumu-II (TTK'nın Yürürlüğünün 7.Yılında Anonim Şirketler Hukuku, 25-26 Nisan 2019)**, Ankara, Adalet Yayınevi, 2020, s.71-95.
- Günay, Erhan: Usul Hukukunda "İhtiyati Tedbir", **Terazi Hukuk Dergisi**, C.13, S.148, Aralık 2018, s.109-115.
- Güngör, Seda Ş: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu Hükümleri Kapsamında Anonim Şirketlerde Azınlığa Tanınmış Haklar, **Tekirdağ S.M.M.M. Odası Sosyal Bilimler Dergisi**, S.4, 2015, s.1-13.
- Gürpınar, Damla: **Sözleşme Dışı Yanlış Tavsiyede Bulunma, Öğüt veya Bilgi Vermeden Doğan Hukuki Sorumluluk**, İzmir, Güncel Hukuk Yayınları, 2006.
- Gürsoy, Kemal Tahir: **"Manevi Zarar ve Tazmini"**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.30, S.1- 4, Y.1973, s. 7-56.
- Güven, Şirin: "6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunun göre Özel Denetçi." **Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 7/2, 2011, s.133-175.
- Hagmann, Werner: **Das Mitwirkungs und Eingriffsrecht des Richters im Bereiche der Aktiengesellschaft**, 1939.
- Hacımahmutoğlu, Sibel: "AT Komisyonunun Ortaklığın Kontrolünü Ele geçirme aracı olarak pay alım önerisine ilişkin 13. Ortaklıklar Hukuku Yönerge Teklifi Üzerine Bir İnceleme, **BATIDER**, CXXI, S.1, 2001, s. 95-138.

- Hanağası, Emel: Anonim Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi Davasının Medenî Usûl Hukuku Perspektifinden Değerlendirilmesi, **BATIDER**, C.32, S.1, Mart 2016, s. 199-270.
- Hatemi, Hüseyin: **Hukuka ve Ahlaka Aykırılık Kavramları ve Sonuçları** (Özellikle BK. 65 Kuralı), İstanbul, İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1976.
- Hayal, Feyzan/ Çelik, Şehirali: Anonim Şirketlerde Çıkar Çatışmaları Ekseninde Şirket Ele Geçirmelerine Karşı Önlemler, **Ankara Bankacılık Enstitüsü Yayınları**, 2008.
- Heidel, Thomas: **Aktienrecht und Kapitalmarktrecht**, 3. Baskı, Baden Nomos, 2011.
- Heinrich, Kronstein/ Wolfgang, Zöllner: **In Köllner Kommntar zum AktG**, München, 1985.
- Helvacı, Serap: **Türk ve İsviçre Hukuklarında Kişilik Hakkını Koruyucu Davalar**, İstanbul, Beta, 2001.
- Helvacı, Mehmet: “Anonim Ortaklıkta Ticaret Hukukundan Kaynaklanan Azınlık Haklarının Hukuki Niteliği ve Tanımı”, **Prof.Dr. Oğuz İmregün’e Armağan**, İstanbul 1998. (Hukuki Nitelik)
- Helvacı, Mehmet: **Anonim Ortaklıkta Yönetim Kurulu Üyesinin Hukuki Sorumluluğu**, İstanbul, 1 Beta Yayınevi, 1995. (Hukuki Sorumluluk)
- Helvacı, Mehmet:/ Çamurcu, Emin/ Türkyılmaz, İsmail: Anonim Şirket Açısından Şirket Menfaati Kavramı, **Prof. Dr. Hamdi Yasaman’a Armağan**, İstanbul, 2017.
- Helvacı, Mehmet/ Cankat, Rifat: Karşılaştırmalı Hukukta Şirketin Menfaati Kavramı, **Prof. Dr. Sabih Arkan’a Armağan**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2019.
- Hoffman, Christian: **Der minderheitsschutz im Gesellschaftsrecht**, De Gruyter, Berlin, 2011
- Horber, Felix: **Die Informationsrechte des Aktionärs**, Zürich, Schulthess Polygraphischer Verlag, 1995.
- Huwiler, Bruno: **Aequitas und bona fides als Faktoren der Rechtsverwirklichung**, Beiheft 16 zur ZSR 1994.
- İlbasmuş Hızlısoy, Özlem: **Anonim Şirketin Haklı Sebeple Feshi**, Ankara, 2016.
- İmregün, Oğuz: **Amerikan Ortaklıklar Hukukunun Ana Hatları**, İstanbul, Filiz Kitapevi, 1968.

- İmregün, Oğuz: "**Anonim Şirkette Azınlığın Himayesi**", III. Banka ve Ticaret Hukuku Haftası Bildiriler-Tartışmalar, 13-18 Mayıs 1963, Ankara, 1964. (**Azınlığın Himayesi**)
- İmregün, Oğuz: Türk Hukukunda Anonim Ortaklıklarda Toplantı ve Karar Yetersayıları, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, C.1, S.1-4, 1984, s.349-362. (**Toplantı ve Karar Yetersayıları**)
- İmregün, Oğuz: **Anonim Ortaklıklar**, 4.Bası, İstanbul, Yasa Yayıncılık, 1989. (**Anonim Ortaklıklar**)
- İmregün, Oğuz: **Anonim Şirketlerde Pay Sahipleri Arasında Umumi Heyet Kararlarından Doğan Menfaat İhtilafları ve Bunları Telif Çareleri**, İstanbul, 1962. (**Menfaat İhtilafları**)
- İmregün, Oğuz: **Kara Ticareti Hukuku Dersleri**, 10. Bası, İstanbul, Filiz Kitabevi, 1993.
- İyinkli, Ahmet Cahit: Hukuk Yargılamasında Dava Sebebi Üzerine Bir İnceleme, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, S.106, Ankara, 2013, s.139-204.
- Kahyaoğlu, Emin Cem: Anonim Ortaklıkta Haklı Sebeple Fesih, **Prof. Dr. Şener Akyol'a Armağan**, İstanbul, Filiz Kitabevi, 2011, s. 549-558.
- Kale, Serdar: **Medeni Yargılamada Taraf Ehliyeti**, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, , 2010.
- Kaneti, Selim: **Haksız Fiilde Hukuka Aykırılık Unsuru**, İstanbul, Kazancı Hukuk Yayınevi, 2007.
- Karaarslan Varol: Belirsiz Alacak Davası/Kısmi Dava – Bir Madalyonun İki Yüzü mü?, **Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.13, S.1, Ocak 2017, s.213-242.
- Karababa, Serdar: Anonim Ortaklıkların Genel Kurullarında Birikimli Oy Kullanımı (I), **Terazi Hukuk Dergisi**, C.2, S.14, Ekim 2007, s.19-32.
- Karababa, Serdar: **Mukayeseli Hukuk ve Türk Hukuku Açısından Anonim Ortaklıkta Satın Alma (Squeeze-out) ve Çıkarma Hakları**, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2018.
- Karaboğa, Ebru: **Anonim Şirketlerde Özel Denetim İsteme Hakkı Açısından Mahkemenin Rolü**, İstanbul, 2018. (Yayınlanmamış Doktora Tezi)
- Karacan, Ali İhsan: **Ortaklıktan Çıkarma Sermaye Piyasası Hukuku Açısından Bir İnceleme**, İstanbul, Legal Yayıncılık, 2015.

- Karaege, Özge: Anonim Şirketlerde Tek Pay Sahibinin Genel Kurulu Toplantıya Çağrı Yetkisi (TTK m. 410/2), **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.XIX, S.4, Ankara, 2015, s.71-127.
- Karahan, Sami (Edit.): **Şirketler Hukuku**, Mimoza Yayınevi, Güncellenmiş 2. Baskı, Konya, 2013.
- Karasu, Rauf: Anonim Şirket Yönetim Kurulunda Belirli Grupların Temsil Edilme Hakkı, **Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi**, Ankara, 2016.
- Karasu, Rauf: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Emredici Hükümler İlkesi, **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**, Cilt:18, S:2, 2012, s. 311-332 (**Emredici Hükümler**)
- Karahasan, Mustafa Reşit: **Tazminat Hukuku**, İstanbul, Beta Basım Yayın, 1996.
- Karayalçın, Yaşar: "Anonim Şirkette Çoğunluk- Azınlık İlişkisi Bakımından Kontrol Satışı ve Genel Alım Önerisi", **Prof. Dr. Haluk Tandoğan'ın Hatırasına Armağan**, Ankara, BTHAE, 1990.
- Karşı, Abdurrahim: **Medeni Muhakeme Hukuku**, İstanbul, Alternatif Yayıncılık, 2012.
- Kaşak, Esra/ Çağlar, Hayrettin: Anonim Şirketin Haklı Sebeple Feshine İlişkin TTK M. 531 Hükmünün Zaman Bakımından Uygulanması, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.65, S.3, Eylül 2016, s. 659-686.
- Kaşak, Esra/ Ganbari, M. Kiomers: İsviçre Borçlar ve Ticaret Hukunda Zamanaşımı Revizyonu, **Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. XXIV, Y. 2020, S.1, s. 93-126.
- Kaya, Barış: **Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Pay Sahiplerinin Ortaklıktan Ayrılma Hakkı**, İstanbul, Beta Yayınları, 2018. (**Ayrılma Hakkı**)
- Kaya, Esra: Anonim Şirketlerde Azınlık Hakları, **İstanbul Barosu Dergisi**, C.93, S.2, Mart 2019, s.139-158.
- Kaya, Arslan: Özel Denetim İsteme Hakkının Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı İle İlişkisi, **BATIDER**, C.XXXI, S.1, Ankara, 2015, s. 61-83. (**Özel Denetim**)
- Kaya, Arslan: Anonim Ortaklıkta Pay Sahibinin Bilgi Alma Hakkı. **Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü**, 2001. (**Bilgi Alma Hakkı**)

- Kaya, Mustafa İsmail: Büyük Pay Sahiplerinin Azınlığı Ortaklıktan Çıkarma Hakkı (Squeeze-Out Right), **Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C:XI, 2007.
- Kayar, İsmail: **Anonim Şirketlerde Azınlık Hakları**, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), 1989. (**Azınlık Hakları**)
- Kayar, İsmail: **Ticari İşletme Hukuku**, Güncellenmiş 11. Baskı, Seçkin Yayınevi Ankara, 2018.
- Kayar, İsmail: “Anonim Ortaklıkta Azınlığın Genel Kurulu Toplantıya Çağırma Hakkı”, **İstanbul Barosu Dergisi**, C. 66, S. 4-5-6, 1992.
- Kayıhan, Şaban: Anonim Şirketlerde Genel Kurulun Azınlık Tarafından Toplantıya Çağrılabilmesi, Editörler:Burak Adıgüzel/Özlem İlbasmış Hızlısoy/Aydın Ayber Yüce, **Özel Hukukun Güncel Meseleleri Sempozyumu-II (TTK’nın Yürürlüğünün 7.Yılında Anonim Şirketler Hukuku, 25-26 Nisan 2019)**, Ankara, Adalet Yayınevi, 2020, s.11-29.
- Keller, Max / Gabi- Bolliger, Sonja: **Das schweizerische Schuldrecht**, Band II: Haftpflichtrecht (2.Aufl.), Basel/Frankfurt, Helbing Lichtenhahn, 1988.
- Kendigelen, Abuzer: **Yeni Türk Ticaret Kanunu Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler**, Güncellenmiş 2.Basıdan Tıpkı 3.Bası, On İki Levha Yayınları, İstanbul, 2016. (**İlk Tespitler**)
- Kendigelen, Abuzer: **Anonim Ortaklıkta Yönetime Katılma Haklarında İmtiyaz**, İstanbul, Beta, 1999. (**İmtiyaz**)
- Kendigelen, Abuzer: “İsviçre Hukukunda Farklı Pay Sahibi Kategori veya Gruplarının Şirket Organlarında Temsili”, **Makalelerim I, İstanbul**, On İki Levha Yayıncılık, 2018. (**Makalelerim I**)
- Kendigelen, Abuzer: **Anonim Ortaklık Payı Üzerinde İntifa Hakkı**, İstanbul, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş, 1994.
- Kendigelen, Abuzer: “Birlikli Oy Tebliğinde Yapılan Değişiklik Üzerine Düşünceler”, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, C.LXII, S.1-2, 2004, s. 403-433. (**Birlikli Oy**)
- Kendigelen, Abuzer: “Zorunlu Çağrıya İlişkin Sorunlar”, Prof. Dr. Rona Serozan’a Armağan, C:2, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010, (**Zorunlu Çağrı**)
- Kesici, Buğra: **Rekabet Hukukunun İhlalinden Kaynaklanan Haksız Fiil Sorumluluğu**, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2017.

- Kılıçoğlu, Ahmet: **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Genişletilmiş 16.Bası, Ankara, Turhan Kitabevi, 2012. (**Genel Hükümler**)
- Kılıçoğlu, Ahmet: **Şeref Haysiyet ve Özel Yaşama Basın Yoluyla Saldırlardan Hukuksal Sorumluluk**, Ankara, Turhan Kitabevi, 1982. (**Özel Yaşam**)
- Kılıçoğlu, Ahmet:Tüzel Kişi Manevi Tazminat İsteyebilir Mi?, **Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi** 1, 1983, s.287-294.
- Kılıçoğlu, Kumru: **Yansıma Yoluyla Zarar**, Ankara, Turhan Kitabevi, 2012. (**Yansıma Zarar**)
- Kıran, Süleyman: Anonim Şirket Genel Kuruluna^[1] Özel Denetçi Atanması İçin Teklifte Bulunma Hakkı, **Terazi Hukuk Dergisi**, C.14, S.149, Ocak 2019, s. 34-46.
- Kırca, İsmail/ Manavgat, Çağlar/ Çelik şehrali/ Hayal Feyzan/: **Anonim Şirketler Hukuku**, C.1, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Enstitüsü Yayınları, 2013.
- Kırca, Çiğdem: Manevi Tazminatın Fonksiyonu ve Niteliği, **Yargıtay Dergisi**, C.25, Y.1999, S.3, s. 242-270.
- Kırca, Çiğdem: Bilgi Vermeden Dolayı Üçüncü Kişiye Karşı Sorumluluk, Ankara, Bankacılık Enstitüsü, 2004. (**Sorumluluk**)
- Kısa, Seda Ulaş: Anonim Ortaklıkta Yaşanan Çıkar Çatışmasının Azınlıkta Kalanlara Zarar Vermemesi İçin Öngörülen Hukuki Araçlar, **Bilgi Toplumunda Hukuk-Unal Tekinalp'e Armağan**, C.I, İstanbul 2003, s.506-536.
- Kocayusufpaşaoğlu Necip/ HATEMİ, Hüseyin/SEROZAN, Rona/ARPACI, Abdülkadir: **Borçlar Hukuku Genel Bölüm, Birinci Cilt**, İstanbul, **Filiz Kitabevi**, 2017.
- Koçhisarlı, Cengiz / Erişgen, Özlem: Yeni Türk Borçlar Kanunu Tasarısı'nda 'Haksız Fiiller', **Prof. Dr. Rona Serozan'a Armağan**, Cilt II, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2011.
- Kurtulan, Gökçe: Haksız Fiilde Hukuka Aykırılık Unsuru, **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**, C.23, S.1, İstanbul, s. 465-504.
- Kuru, Baki: **Medeni Usul Hukuku El Kitabı, Cilt, 1-2**, Ankara, Yetkin Yayınları, 2020 (**Medeni Usul-I**)

- Kuru, Baki/ Arslan Ramazan/ Yılmaz, Ejder: **Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, Değiştirilmiş 21. Baskı**, Ankara, Yetkin Yayınları, 2010.
- Kuru, Baki/ Budak, Ali Cem: **Tespit Davaları**, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2010.
- Kuru, Baki: **İstinaf Sistemine Göre Yazılmış İcra ve İflas Hukuku**, Legal Yayınevi, İstanbul, 2016. (**İcra ve İflas Hukuku**)
- Kuru, Murat: Geçici Hukuki Koruma Kavramı ve İhtiyati Haciz Müessesesi, **İstanbul Barosu Dergisi**, C.92, S.1, Ocak 2018, s. 51-89.
- Liebscher, Thomas: **“Einberufung auf Verlangen einer Minderheit”**, Gesellshaft Srecht, ed. Martin Henssler ed. Lutz Strohn, ‘. Bası, 2014,
- Manavgat, Çağlar: **Hukuki Bakımdan Halka Açık Anonim Ortaklıklar ve Halka Arz**, Ankara, 2016. (**Halka Açık Anonim Ortaklıklar**)
- Manavgat, Çağlar: Aleni Pay Alım Teklifi (Tender Offer – Takeover Bid), Ankara, **SPK Yayını**, Yayın No:64, 1997. (**Aleni Pay Alım Teklifi**)
- Meier-Hayoz, Arthur/ Forstmoser, Peter: **Schweizerisches Gesellschaft srecht**, 9.Auflage, Bern, Stampfli Verlag, 2004.
- Memiş, Tekin: Grup İmtiyazının Kabul Edildiği Bankalarda Grup İçindeki Bütün Paylar Nitelikli Pay Sayılır mı? **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.16, 2014, s.3105-3121.
- Memiş, Tekin: Şirketler Hukukunda Denetim, **Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. XVI, S. 3-4, 2012, s.151-186.
- Memiş, Tekin/ Gökçe, Turan: **Sermaye Piyasası Hukuku**, Seçkin Yayınevi, İstanbul, 2015.
- Memiş, Tekin/ Şimşek, Bahar: Azınlığın Finansal Tabloların Müzakeresini Erteleme Hakkı Üzerinde Değerlendirmeler, **Prof. Dr. Sabih Arkan’a Armağan**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2019, s.787-823.
- MERZ, Hans: **Berner Kommentar zum schweizerischens Zivilgesetzbuch**, Bd.1, Einleitung und Personenrecht, Bern, 1969.
- Moroğlu, Erdoğan: **Oy Sözleşmeleri**, 4. Bası, İstanbul, Vedat Kitaplık, 2007.
- Moroğlu, Erdoğan: **6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu, Değerlendirme ve Öneriler**, XII Levha Yayınevi, 7. Baskı, İstanbul, 2012. (**Değerlendirme ve Öneriler**)

- Moroğlu, Erdoğan: "Anonim Ortaklıkta Çoğunluk Pay Sahiplerinin Azınlık ve İmtiyazlı Pay Sahiplerine Karşı Korunması", **Makaleler**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010, s. 227-237 (**Çoğunluğun Korunması**)
- Moroğlu, Erdoğan: Anonim Ortaklıkta Azınlık Pay Sahiplerinin Korunması ve Haklı Nedenlerle Fesih, **Makaleler**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010, s. 93-108 (**Haklı Nedenlerle Fesih**)
- Moroğlu, Erdoğan: "Anonim Ortaklıkta Azınlık Pay Sahiplerinin Genel Kurulu Toplantıya Daveti ve Mahkemenin Davete İzin Kararının Uygulanmasının Durdurulması", **Makaleler**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010, s. 237-254.
- Moroğlu, Erdoğan: "Anonim Ortaklıkta Özel Denetçi Tayini", **Makaleler**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010, s. 69-86. (**Özel Denetçi**)
- Moroğlu, Erdoğan: "Şirketlerde Adli Tebligat Kimlere Yapılır?", **Makaleler**, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2010, s. 1-27.
- Moroğlu, Erdoğan: **Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü**, Güncellenmiş ve Genişletilmiş Sekizinci Baskı, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2017. (**Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü**)
- Muşul, Timuçin: **İcra ve İflas Hukuku Güncelleştirilmiş ve Genişletilmiş 4. Baskı**, Ankara, Yetkin Yayınları, 2010.
- Narbay, Şafak: **Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Anonim Ortaklıkta Özel Denetim**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010. (**Özel Denetim**)
- Narbay, Şafak: Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Anonim Ortaklıkta Özel Denetim Yapılması Şartları ve Özel Denetçi Atanması Usulü, **Prof. Dr. Hüseyin Ülgen'e Armağan**, C.1, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2007.
- Nenninger, John: **Der Schutz der Minderheit in der Aktiengesellschaft nach Schweiz**, Basel, 1974.
- Nomer, Haluk Nami: **Haksız Fiil Sorumluluğunda Maddi Tazminatın Belirlenmesi**, Beta Yayınevi, İstanbul, 1996. (**Maddi Tazminatın Belirlenmesi**)
- Nomer, Haluk Nami: **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, İstanbul, 2017. (**Genel Hükümler**)
- Nomer Ertan, N. Fusun: "Anonim Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi Davası -TTK m. 531 Üzerine Düşünceler-", **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, C.LXXIII, S.1. 2015, s. 421-440. (**Haklı Sebeple Fesih**)

- Nomer Ertan, N. Füsün: **Anonim Ortaklıkta Pay Sahibinin Sadakat Yü-
kümlülüğü**, Beta Basım Yayın Dağıtım, İstanbul, 1999. (**Sadakat Yü-
kümlülüğü**)
- Nomer Ertan, N. Füsün: “Anonim Ortaklıkta Eşit Davranma (Eşit İşlem)
İlkesi”, **Prof. Dr. Oğuz İmregün’e Armağan**, İstanbul, 1998, s.469-490.
(**Eşit İşlem**)
- Nomer Ertan, N. Füsün: Anonim Ortaklıklarda Azınlık Hakları Üzerine Düşünceler, Editörler: Havva Karagöz/F.Beril Özcanlı/Seda Palanduz, **Tü-
zel Kişilik Penceresinden Anonim Ortaklık Sempozyumu (MEF Üni-
versitesi Hukuk Fakültesi, 20-22 Temmuz 2020)**, İstanbul, On İki Levha
Yayıncılık, 2021, s. 31-47. (**Azınlık Hakları Üzerine Düşünceler**)
- Oğuz, Ersin: **Anonim Şirket Yönetim Kurulunda Belirli Grupların Temsil
Edilme Hakkı**, Ankara, Seçkin Yayınları, 2019.
- Oğuzman M. Kemal/ Seliçi, Özer/ Oktay Özdemir, Saibe: **Kişiler Hukuku**, 18.
Baskı, İstanbul, Filiz Kitabevi, 2019.
- Oğuzman, Kemal/ Öz, Turgut: **Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Vedat Ki-
tapçılık**, C.1-2, İstanbul 2016. (Genel Hükümler I) (**Genel Hükümler I-II**)
- Oğuzman, Kemal/ Barlas, Nami: **Medeni Hukuk Giriş-Kaynaklar-Temel
Kavramlar**, 22.Bası, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2016.
- Okçuoğlu, Yavuz: Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyeleri Hakkında Azlık
Oyları İle Dava Açma Koşulları”, **Prof. Dr. Ali Bozer’e Armağan**, An-
kara, BTHAE Yayınları, 1998, s. 57-69.
- Okutan Nilsson, Gül: “Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Birikimli Oy Kul-
lanımı”, **Bilgi Toplumunda Hukuk, Ünal Tekinalp’e Armağan**, C.I, İs-
tanbul, Beta Yayıncılık, 2003, s. 563-595.
- Okutan Nilsson, Gül: **Anonim Ortaklıklarda Payscaleleri Sözleşmeleri**,
İstanbul, Çağa Hukuk Vakfı Yayınları, 2004.
- Okutan Nilsson, Gül: **Türk Ticaret Kanunu Tasarısı’na Göre Şirketler
Topluluğu Hukuku**, İstanbul, On İki Levha Yayınları, 2009. (**Şirketler
Topluluğu**)
- O’neal F, Hodge/ Thompson, Robert: **O’neal and Thompson’s Oppression
of Minority Shareholders and LLC Members, Protecting Minority
rights in Squeeze- Outs and Other Intracorporate Conflicts**, C. I,
Gözden Geçirilmiş 2. Bası, 2012.

- Oral, Tuğçe: **Tüzel Kişilerin Manevi Zararlarının Tazmini**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 2018.
- Oruç, Murat: "6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Ortaklıktan Haklı Sebeple Fesih İstemine Bağlı Çıkarılma", **BATIDER**, C.XXVII, Mart 2011, s. 209-231.
- Öğütçü, Muhlis: Doğal Hukuk ve Pozitif Hukuk Işığında İnsan Hakları Alanındaki Bazı Kavramlar, **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.VII, 2005, s. 555-616.
- Özbek, Mustafa: **Anayasal Hak ve Hürriyetler ile Yargılamaya Hakim Olan İlkeler Işığında Arabuluculuk**, Medeni Usul ve İcra-İflas Hukukçuları Toplantısı-IX, Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk, Ankara, 2010.
- Özdemir, Semih Sırrı/ Tamer, Elanur: "Kurumsal Yönetim İlkeleri Işığında Anonim Şirketlerde Genel Kurula İlişkin İlkelerin Değerlendirilmesi", **Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi**, S.14, 2019, s. 329-373.
- Özden, Selin: Karşılaştırmalı Hukukta Salt Malvarlığı Zararları, **Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi**, C.26, S.3, Eylül 2010, s. 89-125.
- Özdoğan, Ayşegül: "Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Pay Sahibinin Ortaklıktan Ayrılma Hakkı", **Cumhuriyetin 80. Yılına Armağan**, C.2, Sermaye Piyasası Kurulu, Ankara, 2004, s. 691-762.
- Özekes, Muhammed: **İcra ve İflâs Hukukunda İhtiyati Haciz**, Ankara, Seçkin Yayınları, 1999.
- Özel, Çağlar: Sözleşme Dışı Sorumlulukta Yansıma Zarar ve Giderimine İlişkin Bazı Düşünceler, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.50, S.4, 2001.
- Özkan, Ömer: Türk ve İsviçre Anonim Ortaklıklar Hukukunda Özel Denetçi Atanması, **BATIDER**, C.20, S.2, Aralık 1999, s.27-49.
- Özkan Yatağan, Çiğdem: Anonim Şirketlerde Pay Sahibi Anlayışındaki Değişimler ve Kısa Vadecilik Akımına Bir Çözüm Önerisi Olarak Sadakat Payları, **BATIDER**, C.32, S.3, Eylül 2016, s.155-189.
- Öztan Bilge: **Medeni Hukuk Tüzel Kişilerinde Organ Kavramı ve Organın Fiillerinden Doğan Sorumluluk**, Ankara, 1970.
- Palanduz, Seda: **Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Çıkarma Hakkı**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2019.

- Paslı, Ali: **Anonim Ortaklık Kurumsal Yönetimi, 2004 OECD İlkeleri ve 2005 SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri Çerçevesinde Gözden Geçirilmiş 2.Bası**, İstanbul, Çağa Hukuk Vakfı Yayınları, 2005. (**Kurumsal Yönetim**) (**Kurumsal Yönetim**)
- Paslı, Ali: Anonim Ortaklıkta Kontrol Sahibinin Özel Durumu, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, C.LXVI, S.2, 2008, s. 345-358, (**Kontrol Sahibinin Özel Durumu**). (**Kontrol Sahibinin Özel Durumu**)
- Paslı, Ali: “Anonim Ortaklıkta Özel Denetçi Tayini”, **Bilgi Toplumunda Hukuk Ünal Tekinalp’e Armağan**, Cilt I, İstanbul, Beta Yayıncılık, 2003, s. 611-643. (**Özel Denetçi Tayini**) (**Özel Denetçi Tayini**)
- Paslı, Ali: Anonim Ortaklık Genel Kurulunda Kullanılan “Oy”Un Hukuki Niteliği, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, C.LXVII, S.1-2, 2009, s.167-182.
- Paslı, Ali: **Anonim Ortaklığın Devralınması**, İstanbul, Legal Kitapevi, 2009.
- Paslı, Ali/ Akay, Hasan Onur: Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Ayrılma Hakkını Kullanan Pay Sahibinin, Şirketler Topluluğu Düzenlemelerinden Yararlanma Olanağı (TTK m. 202/2 ve SerPK m. 24 Hükümlerinin Karşılıklı Uygulama Alanı, **İstanbul Hukuk Mecmuası**, S:77, İstanbul, 2019.
- Pekcanitez, Hakan: Belirsiz Alacak Davası, **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 2010/1, Prof. Dr. Bilge Umar’a Armağan, s.509-552. (**Belirsiz Alacak Davası**)
- Pekcanitez, Hakan: **Medeni Usul Hukukunda Fer’i Müdahale**, İzmir, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1992.
- Pekcanitez, Hakan/ Atalay, Oğuz/ Sungurtekin Özkan, Meral/ Özekes, Muhammed: **İcra İflas Hukuku Ders Kitabı**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul. 2019.
- Pekcanitez, Hakan/ Taş Korkmaz, Hülya Akkan, Mine, Özekes, Muhammet: **Medeni Usul Hukuku**, C.I-II-III, On İki Levha Yayıncılık İstanbul, 2017. (**Medeni Usul Hukuku-I-II-III**)
- Peter, Henry/ Francesca, Cavadini: **in: Commentaire romand**, Code des obligations II, Basel-Ceneve Helbing Lichtenhahn, 2008.
- Poroy, Reha / Tekinalp, Ünal / Çamoğlu, Ersin: **Ortaklıklar ve Kooperatif Hukuku**, 12. Bası, , Arıkan Yayınevi, İstanbul, 2010.

- Poroy, Reha / Tekinalp, Ünal / Çamoğlu, Ersin: **Ortaklıklar Hukuku I-II**, 14. Bası, , Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2019. (**Ortaklıklar I-II**)
- Pulaşlı Hasan: **Şirketler Hukuku Şerhi**, Cilt II, 2.Bası, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015. (**Şerh**)
- Pulaşlı, Hasan: Alman Hukukunda Büyük Pay Sahiplerinin Azınlığı Şirketten Çıkarma Hakkı”, **Bilgi Toplumunda Hukuk, Prof. Dr.Ünal Tekinalp’e Armağan**, C.I, İstanbul, 2003. (Çıkarma Hakkı)
- Pulaşlı Hasan: **Şirketler Hukuku Genel Esaslar**, Adalet Yayınevi, Güncellenmiş 6. Baskı, Ankara, 2020. (**Genel Esaslar**)
- Pulaşlı, Hasan: Anonim Şirketlerde Yönetimde İmtiyaz ve Buna İlişkin Esas Sözleşme Düzenlemelerinin Anlam ve Etkisi, **Prof. Dr. Erdoğan Moroğlu’na 65. Yaş Günü Armağanı**, İstanbul. Beta Yayınevi, s.563-575.
- Rehbinder, Manfred/ Kalpsüz, Turgut: Menfaatler Takdirinin Prensipleri, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.26, S.3, Eylül 1969.
- Reisoğlu, Sefa: **Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Yirmibeşinci Bası, Beta Yayınevi, İstanbul, 2014.
- Rey, Heinz: **Ausservertragliches Haftpflichtrecht**, (4.Aufl.). Zürich, Basel, 2008.
- Rosenberg, Leo/ Schwab, Karl Heinz/ Gottwald, Peter: **Zivilprozessrecht**, 17. Auflage, Verlag C.H.Beck, München 2010.
- Rüzgar, Eser: “Anonim Şirketin Azlık Tarafından Feshine İlişkin Dava İle İlgili İsviçre Federal Mahkemesi Kararlarının Değerlendirilmesi” **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, Y.5, S.16, Ocak 2014 s. 337-371.
- Sanlı, Kerem Cem: **Haksız Fiil Hukukunun Ekonomik Analizi**, Arıkan Yayıncılık, İstanbul, 2007.
- Saymen Ferit H.: “Kimler Manevi Tazminat Talep Edebilir?”, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, Y.1940, S.6, s.126 – 142.
- Schwarz, Andreas: **Medeni Hukuka Giriş** (Çeviren: Hıfzı Veldet Velidedeoğlu, İstanbul, Üniversite Kitabevi, 1942.
- Semizoğlu, Hakan: “Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Yasa Tasarısı Kapsamında, Tarafların Üzerinde Serbestçe Tasarruf Edebilecekleri İş veya İşlemlerden Doğan Özel Hukuk Uyuşmazlıkları”, **İstanbul Barosu Dergisi**, C.82, S.5, Eylül 2008, s. 2411-2415.

- Selvi, Ali Murat: **Anonim Ortaklıkta Payın Devri**, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 3.Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2013.
- Serozan, Rona: **Medeni Hukuk**, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2015.
- Serozan, Rona: (Necip Kocayusufpaşaoğlu/ Hüseyin Hatemi/ Rona Serozan/ Abdülkadir Arpacı), **Borçlar Hukuku Genel Bölüm, Üçüncü Cilt**, İstanbul, FilizKitabevi, 2016.
- Serozan, Rona: “Kişilik Hakkının Korunmasıyla İlgili Bazı Düşünceler”, **Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi**, Y.11, S.14, 1977. (**Kişilik Hakkı**)
- Serozan, Rona: Manevi Tazminat İstemine Değişik Bir Yaklaşım, **Prof. Dr. Haluk Tandoğan’ın Hatırasına Armağan**, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 1990. (**Manevi Tazminat**)
- Serozan, Rona: Kocayusufpaşaoğlu, Necip/ Hatemi, Hüseyin/ Arpacı, Abdülkadir, **Borçlar Hukuku Genel Bölüm, Birinci Cilt, Filiz Kitabevi**, İstanbul, 2017.
- Sert Canpolat, Selin: Anonim Ortaklıklarda Azınlık Haklarının İncelenmesi, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, S.74, Ocak-Şubat 2008, s.158-190.
- Sezgin, Ayşegül: “Yönetim Kurulu Üyesi le Anonim Ortaklık Tüzel Kisisi Arasındaki İlişkinin Hukuki Niteliği”, **Doç. Dr. Mehmet Somer’in Anısına Armağan**, İstanbul, Beta Yayınları, 2006, s. 365-382.
- Simil, Cemil: **Belirsiz Alacak Davası**, I. Bası, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2013.
- Sönmez, Ziyaeddin Yusuf: **Anonim Ortaklıklarda Pay Sahibinin Ortaklıktan Ayrılma Hakkı**, İstanbul, Beta Yayıncılık, 2009.
- Spindler, Gerald /Stilz Eberhard: **Gesamtherausgeber für das Handels und Gesellschaftsrecht**, Ed.Martin Henssler, Verlag C.H.BECK, München, 2020.
- Stecher, Matthias W: **Protection of Minority Shareholders**, Kluwer Law International London-The Hague-Boston and International Association of Young Lawyers, İngiltere, 1997.
- Steiger, Fritz: **İsviçre’de Anonim Şirketler Hukuku**, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1968, Çev. ÇAĞA, TAHİR.
- Sulu, Muhammed: **Anonim Şirket Menfaati Kavramı**, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2019.

- Sumer, Ayşe: **Anonim Ortaklıklarda Azınlık Haklarının Korunması ve Anonim Ortaklığın Haklı Nedenle Feshi** (Yargıtay Kararları ile Birlikte), İstanbul İsmail Akgün Vakfı, 1991.
- Sumer, Ayşe: "Anonim Ortaklıkların Haklı Nedenle Feshi", 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununu Beklerken Sempozyumu, **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Özel Sayı, C.18, S.2, İstanbul, 2012.
- Şahin, Ayşe: **Anonim Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi**, Vedat Kitapevi, İstanbul, 2013.
- Şahin, Ayşe: Anonim Ortaklığın Haklı Sebeple^[1] Feshi Çerçevesinde Gündeme Gelen^[2] Bazı Hukuki Sorunlar, **Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.9, S.117, İstanbul, Mayıs 2014, s. 145-174.
- Şener, Oruç Hami: "Anonim Ortaklıklarda Azınlık Pay Sahiplerinin Kuruluştan Doğan Sorumluluğun Sulh veya İbra Yoluyla Sona Erdirilmesine Engel Olabilme Hakkı", **Yargıtay Dergisi**, 1991, C.17, s.1-2.
- Şener, Oruç Hami: **Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku**, Seçkin Yayınevi, Gözden Geçirilmiş 2. Bası, Ankara, 2015.
- Tandoğan Haluk: **Üçüncü Şahsın Zararının Tazmini**, Ankara, 1973. (Üçüncü Şahsın Zararının Tazmini)
- Tandoğan Haluk: Hukuka Aykırılık Bağ, **BATİDER**, C.X, 1979, s.1-21. (Hukuka Aykırılık Bağ)
- Tandoğan Haluk: **Türk Mesuliyet Hukuku**, Ankara, 1961. (Mesuliyet Hukuku)
- Tanner, Brigitte: ed.Peter Forstmoser, in: **Zürcher Kommentar**, umgearbeitete Auflage, 2003.
- Taşkın, Alim: Tüzel Kişilerin Kişilik Haklarının Korunması, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.42, S.1, Ocak 1992, s.201-243.
- Taşpolat, Melis: **Türk Hukukunda Arabuluculuk** (6325 Sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Çerçevesinde), Ankara, 2012.
- Tekil, Fehiman: **Anonim Şirketler Hukuku**, İstanbul, Alkım Yayınevi, 1998. (Anonim Şirketler Hukuku)
- Tekil, Fehiman: **Ticari İşletme Hukuku**, İstanbul, Tekil Müşavirlik ve Yayıncılık, 1990.
- Tekinalp, Ünal: Otuz yıllık Uygulamanın Işığında Azınlık Hakları Sisteminin ve Uygulamasının Değerlendirilmesi", **Türk Ticaret Kanunu'nun 30. Yıl Semineri**, İstanbul, 1998. (Azınlık Hakları)

- Tekinalp, Ünal: Hakların En Az Zarar Verecek Şekilde Kullanılması İlkesi (I) **İktisat ve Maliye Dergisi**, C:XXVI, S:2, Mayıs 1979, s.78-80.
- Tekinalp, Ünal: Hakların En Az Zarar Verecek Şekilde Kullanılması İlkesi (II) **İktisat ve Maliye Dergisi**, C:XXVII, S:5, Ağustos,1979, s. 203-207.
- Tekinalp, Ünal: “Halka Açık Anonim Ortaklıkların Genel Kurullarında Oluşan Güç Boşluğu Sorununa İlişkin Çeşitli Çözümler, Öneriler ve Eleştirisi”, **Kubalı’ya Armağan**, İstanbul, İ.Ü. Mukayeseli Hukuk Enstitüsü Yayınları, 1974. (**Güç Boşluğu**)
- Tekinalp, Ünal: Türk Ticaret Kanunundaki Boşluk: Anonim Ortaklığın Önemli Sebeplerle Feshi, Çoğunluk Gücünün Kötüye Kullanılmasına Karşı Etkili Bir Araç, **İktisat ve Maliye Dergisi**, C.XXI S.8, Kasım 1974, s.321-326. (**Önemli Sebeplerle Fesih**)
- Tekinalp, Ünal: **Azlık Hakları ve Bireysel Haklar**, 40. Yılında Türk Ticaret Kanunu, İstanbul, 1997, s.152-154. (**Azlık Hakları**) (**Azlık Hakları**)
- Tekinalp, Ünal: Türk Ticaret Kanunu Tasarısının Kurumsal Yönetim Felsefesine Yaklaşımı”, **Prof. Dr. Uğur Alacakaptan’a Armağan**, C.2, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2008. (**Kurumsal Yönetim**)
- Tekinalp, Ünal: Esas Sözleşmesel Müktesep Hak, **İktisat ve Maliye Dergisi**, C. XXX, S.1, 1983, s.21-31. (**Müktesep Hak**)
- Tekinalp, Ünal: **Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku**, 4.Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2015. (**Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku**)
- Tekinalp, Ünal: Anonim Ortaklığın Haklı Sebeplerle Alternatif Çözümlü Feshi Davasının Bazı Usulî Sorunları, **Ersin Çamoğlu’na Armağan**, İstanbul, 2013. (**Haklı Sebeple Fesih**)
- Tekinalp, Ünal: **Azınlığın Hisse Senetlerini Rehin Olarak Tevdii Etmesi Zorunluluğunun Amacı ve Bazı Sorunlar**, **İktisat ve Maliye Dergisi**, C.XXIX, 1982, s. 322-325. (**Azınlığın Hisse Senetlerini Tevdii Etmesi**)
- Tekinalp, Ünal: Özel Denetim Talebinin Genel Kurul Tarafından Kanuna Uygun Olarak Reddedilmesi Halinde AO’nun Kendini Koruması Sorunu, **Prof. Dr. Sabih Arkan’a Armağan**, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2019. (**AO’nun Kendini Koruması Sorunu**)
- Tekinalp, Ünal: Azınlığın Bilançonun Onaylanmasına İlişkin Müzakerenin Ertelenmesi İstemi, **Ord. Prof. Dr. Ernst E. Hirsch’e Armağan**, C:42, S.1-4, 1976. (**Müzakerenin Ertelenmesi İstemi**)

- Teoman, Ömer: “Anonim Ortaklıkta Azınlığın Genel Kuruldan Özel Denetçi Seçilmesini İsteme Hakkı ve Gündeme Bağlılık İlkesi”, **Tüm Makalelerim**, Cilt I-II,, On İki Levha Yayınları, İstanbul, 2012. (**Gündeme Bağlılık İlkesi**)
- Teoman, Ömer: “Avrupa Anonim Ortaklığında Azınlığın Genel Kurulu Toplantıya Çağırma ve Gündeme Madde Eklettirme Hakkı”, **Tüm Makalelerim**, Cilt I-II,, On İki Levha Yayınları, İstanbul, 2012. (**Avrupa Anonim Ortaklığı**)
- Teoman, Ömer: “Özel Denetçi Atanması İstemi Genel Kurulca Reddedilen Azınlığın İzleyebileceği Yollar”, **Tüm Makalelerim**, Cilt I-II,, On İki Levha Yayınları, İstanbul, 2012.
- Teoman, Ömer: “Bilanço Görüşmelerinin Azınlığın İstemi Üzerine Ertelen- diği Genel Kurul Toplantılarında Yeni Yönetim Kurulu Üyeleri seçile- bilir mi?”, **Tüm Makalelerim**, Cilt I-II,, On İki Levha Yayınları, İstan- bul, 2012.
- Teoman, Ömer: “Azınlığın Bilanço Görüşmelerinin Ertelenmesini İsteme Hak- kı (TTK m. 377) Konusundaki Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi”, **Tüm Makalelerim**, Cilt I-II,, On İki Levha Yayınları, İstanbul, 2012.
- Teoman, Ömer: **Yaşayan Ticaret Hukuku, Hukuki Mütalaalar**, Kitap 6, İstanbul, Beta Yayınları, 1994.
- Teoman, Ömer: **Anonim Ortaklıkta Pay Sahibinin Oy Hakkından Yok- sunluğu**, Ankara, BTHAE Yayınları, 1983.
- Tiftik, Mustafa: **Akit Dışı Sorumlulukta Maddi Tazminatın Kapsamı**, Ankara, Yetkin Yayınları, 1994.
- Topal, Önder: Senede Bağlanmamış Anonim Şirket Payının Haczi, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 65 (4) 2016.
- Topuz, Gökçen: **Hisse Haczi ve Satışı**, Ankara, Yetkin Yayınları, 2009.
- Tuncer, Zeynep: Arabuluculuğun Ticari Uyuşmazlıkların^[T] Çözümüne Sunduğu Avantajlar ve^[T] Bu Avantajların Etkin Kullanımına^[T] İlişkin Öneriler, **Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.4, S.2, Aralık, 2016.
- Tunçomağ, Kenan: **Borçlar Hukuku, İstanbul**, İstanbul Üniversitesi Yayın- ları, 1965.
- Turan, Gökçe: 6362 Sayılı Kanun’da Halka Açık Anonim Ortaklık Pay sa- hiplerine Tanınan Ayrılma Hakkı, **Legal Hukuk Dergisi**, C.12, S.139, 2014, s.75-116.

- Turanlı, Hüsnü: Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Ortaklıkta İbra, **Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.2, S.2, Aralık 2014, s.101-135.
- Tutumlu, Mehmet Akif: Dava Konusu Olmayan Şey Üzerine İhtiyati Tedbir Kararı Verilmesi, **Terazi Hukuk Dergisi**, C.8, S.79, Mart 2013, s.54-57.
- Türkbağ, Ahmet Ulvi: Hukuk ve Ahlakın Kesişim Noktası Olarak Hukuk Normu, **Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.5, S.2, Temmuz 2008, s.29-36.
- Umar, Bilge: **Hukuk Başlangıcı**, İzmir, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, 1997.
- Umar, Bilge/ Yılmaz, Ejder: **İspat Yükü**, 2. Baskı, İstanbul, Kazancı Matbaacılık, 1980.
- Ulukapı, Ömer: **Medeni Usul Hukukunda Dava Arkadaşlığı**, Konya Mimosza Yayınları, 1991.
- Ulusoy, Erol: **Anonim Şirketlerde Bireysel ve Azınlık Pay Sahibi Hakları**, 2016 (Editör olarak)
- Ulusoy, Erol: Anonim Şirketlerde Azınlık Pay Sahiplerinin Şirketten Çıkarılması, **Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.9, S.117, 2014, s.77-102. (Çıkarılma)
- Ulusoy, Erol: Şirketler Hukukunda İbranın Hukuki Niteliği. **Prof. Dr. Turgut Kalpsüz'e Armağan**. Ankara, Turhan Kitabevi, 2003. (İbra)
- Uyar, Talih: İhtiyati Haciz İstemenin Koşulları, **Prof. Dr. Şeref Ertaş'a Armağan**, 2017.
- Uzel, Necdet: Anonim Ortaklığın Haklı Sebep Feshi Davasında Çoğunluk İlkesinin ve Karlılık Durumunun "İlkesel Olarak" Belirleyici Olması Gereği, "(Y.) SA" Kararı, **BATIDER**, C.XXXI, S.2, Ankara, 2015, s. 411-421.
- Uzel, Necdet: Anonim Ortaklık Hukukunda Azınlık Haklarının Kötüye Kullanılması (Mümkün müdür?) – Makale I: Genel Değerlendirme, **Prof. Dr. Sabih Arkan'a Armağan**, 12 Levha Yayıncılık, İstanbul, 2019. (Azınlık Haklarının Kötüye Kullanılması)
- Üçışık, Güzin/ Aydın, Çelik: **Anonim Ortaklıklar Hukuku**, I. Cilt, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013.
- Ülgen, Hüseyin/ Helvacı, Mehmet/ Kendigelen, Abuzer/ Kaya, Arslan: **Kıymetli Evrak Hukuku**, 10. Bası, 12 Levha Yayıncılık, İstanbul, 2015.

- Üstündağ, Saim: **Medeni Yargılama Hukuku Cilt I-II, Gözden Geçirilmiş ve Yenilenmiş 7. Baskı**, İstanbul, Nesil Matbaacılık, 2000. (**Medeni Yargılama Hukuku**)
- Üstündağ, Saim: **İhtiyati Tedbirler**, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1981.
- Weber, Rolf H.: **Basler Kommentar** zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht II, 2. Aufl. Basel-Genf-München, 2002.
- Werro, Franz: **Die Sorgfaltspflichtverletzung als Haftungsgrund nach Art. 41 OR**, ZSR, 1997.
- Widmer, Pierre: **O tempora, o mores!**, FS für Helmut Koziol zum 70. Geburtstag, hrsg. v. Jan Sramek, Wien 2010.
- Widmer, Pierre: **“Privatrechtliche Haftung”, Schaden-Haftung-Versicherung, Fünfter Bd**, (Ed. Peter Münch/ Thomas, Geiser), Basel 1999.
- Widmer, Pierre/ Wessner, Pierre: **Revision und Vereinheitlichung des Haftpflichtrechts**, Erläuternder Bericht, Bern 2000.
- Wilsing, Hans-Ulrich / Ogorek, Markus: **Der Minderheitsantrag auf gerichtliche Einsetzung eines Sonderprüfers gemäß § 142 Abs. 2 AktG – ein neues Betätigungsfeld für professionelle Minderheitsaktionäre**, GWR, Heft 4 (Seite 75-102) , 2009.
- Velidedeoğlu, H.Veldet: **Türk Medeni (Umumi Esaslar)**, Cilt 1, İstanbul, 1959.
- Ventoruzzo Marco: **“Freese-Outs: Transactional Analysis and Reform Proposals”** Virginia Journal of International Law, C.50, S.4, 2010.
- Von Tuhr, Andreas: **“Borçlar Hukuku Umumi Kısım”**, Cilt 1-2, Yargıtay Yayınları, No.15, Ankara 1983, Çeviri: (Cevat Edege.)
- Von Bonin, Gregor: **Die Leitung der Aktiengesellschaft zwischen Shareholder Value und Stakeholder Interessen**, Baden Baden, Nomos Verl.-Ges., 2003.
- Von Schnurbein, Caspar Freiherr: **Missbrauch von Minderheitsrechten im deutschen und italienischen Aktienrecht**, Saarbrücker Studien zum Privat und Wirtschaftsrecht, Peterlang Europaischer Verlag der Wissenschaften, Saarbrücken, 2004.
- Vuraloğlu, Tuğba Semerci **Sermaye Piyasası Kanunu’na Göre Anonim Ortaklıkta Ayrılma Hakkı**, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2018.
- Wolfgang, Portman: **“Erfolgsunrecht oder Verhaltensunrecht?”**, SJZ, Band 93/1997, s. 273-279.

- Wolfram, Timm: **Zur Sachkontrolle von Mehrheitsentscheidungen im Kapitalgesellschaftsrecht**, Zeitschrift für Unternehmens- und Gesellschaftsrecht, Berlin, 1987.
- Yağcıoğlu, Ali Haydar: **Haksız Fiil Sebebiyle Aynı Zarardan Birden Fazla Kimsenin Müteselsil Sorumluluğu**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.
- Yalçın, Selim: **Anonim Şirketlerde Sermaye Arttırımının Dürüstlük Kuralına Aykırılık Nedeniyle İptali**, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2018.
- Yanlı, Veliye: **Anonim Ortaklıkta Karın Tamamen Devrine İlişkin Bir Tasarru Yapılabilir Mi?**, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C:LV S.4, İstanbul, 1997.
- Yasaman, Hamdi: **Anonim Ortaklıklarda Azınlığın Genel Kurulu Toplantıya Çağırması**, Prof. Dr. Reha Poroy'a Armağan, İstanbul, 1995. (Azınlığın Genel Kurulu Toplantıya Çağırması)
- Yasaman, Hamdi: **Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'nda Hakimin Genişleyen Rolü**, BATIDER, C.25, S.4, Aralık 2009
- Yasaman, Hamdi: **Şirketler hukuku ve Sermaye Piyasası Hukuku**, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2006.
- Yasaman, Hamdi: **Anonim Ortaklıkların Haklı Nedenle Feshi, İsviçre Borçlar Kanunu'nun İktibasının 80. Yılında İsviçre Borçlar Hukuku'nun Türk Ticaret Hukuku'na Etkileri**, İstanbul, 2009.
- Yasaman, Hamdi: **Anonim Ortaklıkların Birleşmesi**, Ankara, 1987. (Birleşme)
- Yeşiltepe, Salih Önder: **Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Çıkarma ve Satma Hakları**, 2.Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2015.
- Yıldız, Şükrü: **TTK Tasarısına Göre Anonim Şirketin Haklı Sebeplerle Feshi**, (Tasarı) Prof. Dr. Ergon A. Çetingil ve Prof. Dr. Rayegan Kender'e 50. Birlikte Çalışma Yılı Armağanı, Çizgi, İstanbul, 2017.
- Yılmaz, Ejder: **Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi**, Ankara, Yetkin Yayınları, 2017.
- Yılmaztekin, H. Kadir: **A Brief Overview Of The Remedies Available To A Minority Shareholder Under The UK Law (İngiliz Hukukunda Bir Azınlık Ortağın Kullanabileceği Hukukî Çarelere Genel Bir Bakış)**, Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi S.5, 2019, s. 131-142.
- Yiğit, Begüm: **Anonim Şirketin Haklı Nedenle Feshi Davasında Davalı Sifatının Belirlenmesi**, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.18, S.1, İstanbul, Ocak 2019, s. 583-621.

- Yördem, Yılmaz: Anonim Ortaklıklarda Ticaret Kanunundan Kaynaklanan Azınlık Hakları”, **Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.8, 2004, s. 171-195.
- Yüksel, Sinan H: Anonim Ortaklığın Haklı Sebep Feshi Davasında Davalı Sıfatı Üzerine Düşünceler, **Prof. Dr. Hamdi Yasaman’a Armağan**, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2016. (**Haklı Sebep Fesih**)
- Yüksel, Elif: Haksız Fiil Sorumluluğu Kapsamında Saf Ekonomik Zararların Tazmini, **Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.17, S.1, Ocak 2018, s.571-607. (**Saf Ekonomik Zararların Tazmini**) (**Saf Ekonomik Zararların Tazmini**)
- Yücel, Yonca: Hak ve Menfaatler Üzerine Bir İnceleme, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, C.23, S.91, Kasım 2010, s. 335-357.
- Zimmer, Daniel/ Schürnbrand/ Habersack: **Hangelgesetzbuch Grosskommentar**, Berlin, 2010.
- Zorluer, Onur: **Ticari İş Kavramı ve Sonuçları**, Ankara, Adalet Yayınevi, 2018.

İNTERNET KAYNAKLARI

- Aslan, Ayşegül: “**Hakim Ortağın Azınlık Paylarını Satın Alma Hakkı (Squeeze-out Right)**”, SPK Yeterlilik Etüdü, Ankara 2005, (Çevrimiçi) <https://www.spk.gov.tr/SiteApps/Yayin/YayinGoster/378>, Erişim Tarihi: 12.10.2019)
- Bundesgericht-Entscheidungen**(Çevrimiçi) <https://www.bger.ch> (Son Erişim Tarihi: 20/07/2020)
- Çamoğlu, Ersin: **6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu’nda Anonim Ortaklık Yönetim Kurulunda Belirli Grupların Temsili**, (Çevrimiçi)
- Arslanlı Bilim Arşivi**, www.arslanlibilimarsivi.com, 2012, s.1, Erişim Tarihi:11/09/2019
- Çeker, Mustafa:**Anonim Ortaklıklarda Pay Sahiplerinin Yönetime Katılması** (www.cu.edu.tr/insanlar/mceker/yonetime%20katilma2.doc)(Çevrimiçi) Erişim Tarihi: 25/01/2019.
- Directive 2004/25/EC of the European Union Parliament and of the Council of 21 April 2004 on takeover bids** (Çevrimiçi) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32004L0025>, Erişim Tarihi: 11.08.2019)

- Güçlü, Hakan: **Azınlık Hakları Konusunda Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Mevzuatında Yer Alan Düzenlemeler ile Gelişmiş Ülke Uygulamaları**, (Çevrimiçi), http://www.hakanguclu.com/calismalar/Azinlik_Haklari.pdf, (Erişim Tarihi: 20.01.2019).
- Kale, Serdar: **Sermaye Şirketlerinin Taraf Olduğu Yargılamada Şirket Ortaklarının Konumu**, (Çevrimiçi) <https://legalbank.net/belge/sermaye-sirketlerinin-taraf-oldugu-yargilamada-sirket-ortaklarinin-konumu/3142748/>, (Erişim Tarihi: 12.09.2019)
- Kızılot, Şükrü : “Limited Şirkette Pay Senedinin Menkul Kıymet Olup Olmadığı ve Değer Artışı Kazancı”, **Yaklaşım Dergisi**, Kasım 2012. (Çevrimiçi)http://www.ticaretkanunu.net/makale_Erişim Tarihi: 2.12.2019
- Koçyiğit, İlker/Bulur, Alper: **Ticari Uyuşmazlıklarda Dava Şartı Arabuluculuk**, 2019. (Çevrimiçi)<http://www.adb.adalet.gov.tr/link/ticariuyusmazliklardadavasartiarabuluculuk.pdf> Erişim Tarihi: 01.08.2019
- Kurt Konca, Nesibe: “Ticari Uyuşmazlıklarda Dava Şartı Arabuluculuk.” **Seta Perspektif (225)**, 1-6, 2018, (Çevrimiçi) <https://setav.org/assets/uploads/2019/01/225.pdf> Erişim Tarihi: 04.12.2019
- Memiş, Tekin: “6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanununun Ortaklıktan Çıkma ve Çıkarılma Konusu İle İlgili Getirdiği Yenilikler ve Uygulamasının Değerlendirilmesi Konferansı Konuşması” (Konferans Konuşması), **6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nun Getirdiği Yenilikler ve Uygulamasının Değerlendirilmesi Konferansı**, (Çevrimiçi) (metni için bkz.: <http://bavder.com.tr/?p=makaleOku&id=181>).
- Türk Dil Kurumu**, <http://tdk.gov.tr>, (Çevrimiçi, 05.09.2018)
- Ventoruzzo, Marco: “Freeze-Outs: Transactional Analysis and Reform Proposals”, *Virginia Journal of International Law*, C.50, S.4, 2010, (Çevrimiçi) https://icproxy.khas.edu.tr:3437/HOL/Page?public=true&handle=hein.journalsvajint50&div=31&start_page=841&collection=journals&set_as_cursor=1&men_tab=srchresults, Erişim Tarihi: 14.08.2019)
- Yargıtay Kararlar Bilgi Bankası** (Çevrimiçi)<https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/> (Son Erişim Tarihi: 23/04/2020)

Dr. Ayhan BAKIR

ANONİM ŞİRKETLERDE BİRİKİMLİ OY YÖNTEMİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Anonim Şirketlerde Birikimli Oy Yöntemi

Dr. Ayhan Bakır

Hukuk Yayınları Dizisi – 2876

Birinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 21 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA

- Aiwu, Zhao/ Alex, Brehm*: “Cumulative Voting and The Tension between Board and Minority Shareholders”, 62. Annual Meeting, NYSEA Proceedings, Vol. 2, New York, 2009, ss. 102-111.
- Akad, Gül*: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu Uyarınca, Anonim Şirketlerde İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurulu, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2013.
- Akdağ Güney, Necla*: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’na Göre Anonim Şirket Yönetim Kurulu, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2012.
- Aker, Halit*: “Anonim ve Limited Şirketlerde Ortaklık Sıfatının Sona Ermesi ve Özellikle Haklı Sebep Fesih Davasına İlişkin Bazı Değerlendirmeler”, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 32, S. 1, Ankara: 2016, ss. 63-150 (anılış: *Aker*, Değerlendirmeler).
- Aker, Halit*: “Hâkim İşletme ve Bağımlı Şirket Arasındaki Hukuki İlişki ve Hâkim İşletmenin Sadakat Borcu”, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 12, S. 2, 2003, ss. 153-204 (anılış: *Aker*, Sadakat Borcu).
- Aker, Halit*: “Türk Ticaret Kanunu Madde 14 Hakkında Bazı Düşünceler ve Yeni Bir Tacir Türü: ‘Hâkim Teşebbüs’”, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 25, S. 2, 2009, ss. 229-295.
- Akın, İrfan*: Şirketler Topluluğu Sorumluluk Hukuku, Ankara, 2014.
- Akyazan, Sıtkı*: Anonim Ortaklıklarda Paydaşların Müktesep Hakları, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 8, S. 2, 1975, ss. 37-54.
- Amihud, Yakov/ Schmid, Markus/ Solomon Steven Davidoff*: “Settling the Staggered Board Debate”, University of Pennsylvania Law Review, Vol. 166, 2018, ss. 1475-1510.
- Ansay, Tuğrul*: Anonim Şirketler Hukuku, 6. Baskı, Ankara, 1982.
- Aranow, Edward/Einhorn, Herbert*: Proxy Contests For Corporate Control, 2. Edition, New York: Columbia University Press, 1968.
- Arkan, Sabih*: Ticari İşletme Hukuku, 23. Baskı, Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 2017 (anılış: *Arkan*, Ticari İşletme).
- Arkan, Sabih*: Türk Ticaret Kanunu Tasarısına İlişkin Değerlendirmeler, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı-Konferans (13-14 Mayıs 2005), Bildiriler-Tartışmalar, Ankara 2005, ss. 43-60

- Arnold, Michael:** Münchener Kommentar zum AktG, (Hrsg. *Arnold, Michael/Goette, Wulf*), 4. Auflage, München: CH Beck Verlag, 2018.
- Arslanlı, Halil:** Kara Ticareti Hukuku Dersleri Umumî Hükümler, 3. Baskı, İstanbul, 1960.
- Ayan, Özge:** “Anonim Şirketin Genel Kurul Kararı ile Kendi Paylarını İktisap Etmesi veya Rehin Almasının Koşulları (TTK 379)”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 17, S. 1-2, 2013, ss. 185-228.
- Ayhan, Rıza:** “Birikimli Oy Hakkında”, Prof. Dr. Fikret Eren’e Armağan, Ankara: 2006, ss. 238-243.
- Ayhan, Rıza:** “Birikimli Oy Sistemi Hakkında”, Yaklaşım, S. 145, Ocak 2005, ss. 253-257 (anılış: *Ayhan, Birikimli*).
- Ayhan, Rıza/ Çağlar, Hayrettin/ Özdamar, Mehmet:** Şirketler Hukuku Genel Esaslar, Ankara: Yetkin Yayınları, 2019, s. 348 (anılış: *Ayhan/ Çağlar/ Özdamar, Şirketler*).
- Ayhan, Rıza/ Çağlar, Hayrettin/ Özdamar, Mehmet:** Ticari İşletme Hukuku Genel Esaslar, 13. Baskı, Ankara: Yetkin Yayınları, 2020.
- Aytuğar, Bilge:** Anonim Şirketlerde Oy Hakkında İmtiyaz, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Aytuğar, Bilge:** “Oy Hakkında İmtiyazlı Pay Grubunun Yönetim Kurulunda Temsil Edilme Hakkı”, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 13, 1, 2019, ss. 93-125 (anılış: *Aytuğar, Pay Grubu*).
- Azarkan, Necat:** “Anonim Şirket Toplantılarını Kim Yönetir?”, Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 17-18, S. 26-27-28-29, 2012-2013, ss. 71-91.
- Bahtiyar, Mehmet:** Anonim Ortaklık Anasözleşmesi, İstanbul: Beta Basım, 2001 (anılış: *Bahtiyar, Ana Sözleşme*).
- Bahtiyar, Mehmet:** Anonim Ortaklıkta Kayıtlı Sermaye Sistemi ve Sermaye Artırımı, İstanbul: Beta Basım, 1996 (anılış: *Bahtiyar, Kayıtlı Sermaye*).
- Bahtiyar, Mehmet:** Ortaklıklar Hukuku, 8. Baskı, İstanbul: Beta Basım Yayın, 2014.
- Balioğlu, Dilek:** Anonim Ortaklıklarda Karşılıklı İştirak, Yeterlik Etüdü, Ankara: 2000.
- Ballantine, Henry Winthrop:** Ballantine's Manual of Corporation Law and Practice - A Treatise on the Principles of Corporation Law Practical Directions on Organization Corporate Forms, 1930.

- Başlamışlı, Dudu Derya:** Payları Borsada İşlem Gören Anonim Şirket Genel Kurullarında Oy Hakkının Tevdi Eden Temsilci Aracılığıyla Kullanılması, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: 2013.
- Battal, Ahmet:** “Anonim Şirketlerde Ortaklıktan Iskat Prosedürü (TTK m. 408) ile İlgili Yargıtay Uygulaması”, BTHAE 17. Ticaret Hukuku Yargıtay Kararları Sempozyumu, Ankara: 2000, ss. 53-67.
- Baumann, Maja R.:** “Die Familienholding”, SSHW - Schweizer Schriften zum Handels- und Wirtschaftsrecht Band/Nr. 244, Zürich: Schulthess, 2005.
- Baums, Theodor:** “General Meetings in Listed Companies – New Challenges and Opportunities, Company Law Reform in OECD Countries A Comparative Outlook of Current Trends, Stockholm/Sweden”, Company Law Reform in OECD Countries A Comparative Outlook of Current Trends, 7-8.12.2000, ss. 1-41.
- Baums, Theodor/ Randow, Philipp V.:** “Der Markt für Stimmrechtsvertreter”, AG: 1995, ss. 145-163.
- Baums, Theodor/ Schmitz, Rainer:** “Shareholder Voting in Germany”, Şubat-1999, <https://ssrn.com/abstract=185411> (ET. 12.12.2019).
- Bayar, Walter:** Münchener Kommentar zum Aktiengesetz (Hrsg. **Goette, Wulf/ Habersack, Mathias/Kalss, Susanne**), Bd. 1, 5. Auflage, München: CH Beck Verlag, 2019.
- Berger, Don:** “Shareholder Rights under the German Stock Corporation Law of 1965”, Fordham Law Review, Vol. 38, No. 4, May 1970, ss. 687-742.
- Berzek, Ayşe Nur:** “Anonim Ortaklıkta Pay Üzerinde İntifa Hakkı Sahibinin Oy Hakkı ve Oy Hakkına Bağlı Diğer Haklar”, Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 6, S. 1-4, 2002, ss. 223-227.
- Bentel, Katie/ Walter, Gabriel:** “Dual Class Shares” Comparative Corporate Governance and Financial Regulation Paper 2, 2016, http://scholarship.law.upenn.edu/fisch_2016/2 (ET. 06.11.2018).
- Bhagat Sanjai/ Brickley, James A.:** “Cumulative Voting: The Value of Minority Shareholder Voting Rights”, The Journal of Law and Economics, Vol. 27, 1984 ss. 339-365.
- Bilge, Mehmet Emin:** “Anonim Ortaklık Genel Kurul Toplantılarında Temsilci Aracılığıyla Oy Vermede İnternet Kullanımı”, Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 7, S. 1-2, 2003, ss. 341-367.

- Bilgeç, Hakan:** Anonim Şirketlerde Oy Hakkında İmtiyaz, Ankara: Turhan Kitabevi, 2017 (anılış: *Bilgeç, İmtiyaz*).
- Bilgeç, Hakan:** "Türk Hukukunda Anonim Şirketlerde Kar Payında İmtiyaz", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN'a Armağan, C. 21, Özel S., 2019, ss. 2323-2356.
- Bilgili, Fatih/ Demirkapı, Ertan:** Şirketler Hukuku, 9. Baskı, Bursa, 2013.
- Binder, Ulrike/ Jünemann, Michael/ Merz, Friedrich/ Sinewe, Patrick** (Hrsg.): Die Europäische Aktiengesellschaft (SE) Recht, Steuern, Beratung, Frankfurt, 2007.
- Bienemann, Klaus:** Die internetgestützte Hauptversammlung der Aktiengesellschaft, Siegen Universität, Diss., Siegen: 2006.
- Black, Bernard S./ Kraakman, Reinier:** "A Self-Enforcing Model of Corporate Law", Harvard Journal on Legislation, Vol. 109, 1996, ss. 1911-1982.
- Bohnet, Uwe:** Münchener Anwaltshanbuch Aktienrecht (Hrsg. **Schüppen, Matthias/ Schaub, Bernhard**), 3. Auflage, München: CH Beck Verlag, 2018.
- Bostancıoğlu, Metin:** "Anonim Şirketlerde İmtiyazlı Hisse Senetleri ve İmtiyazların Korunması", Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu V, Bildiriler, Ankara 1988, ss. 1-35.
- Bowes, Harlowe E. / De Bow, Ledlie A.:** "Cumulative Voting at Elections of Directors of Corporations", Minnesota Law Review, Vol. 21, 1937, ss. 351-370 (Anılış: *Bowes, Harlowe E. / De Bow, Cumulative*).
- Bowes, Harlowe E. / De Bow, Ledlie A.:** "Cumulative Voting at Elections of Directors of Corporations", Current Legal Thought, Vol. 3, 1937, ss. 613-619.
- Bozer, Ali/ Göle, Celal:** Kıymetli Evrak Hukuku, 6. Baskı, Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 2017.
- Bozkurt, Tamer:** Anonim Şirketlerde Pay Devrinin Sınırlandırılması (Bağlam): Die Vinkulierung, İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2016.
- Böckli, Peter:** Das Aktienstimmrecht und seine Ausübung durch Stellvertreter, Basel: Helbing & Lichtenhah, 1961.
- Böckli, Peter:** Schweizer Aktienrecht mit Fusionsgesetz, Börsengesellschaftsrecht, Konzernrecht, Corporate Governance, Recht der Revisionsstelle und der Abschlussprüfung in neuer Fassung - unter Berücksichtigung der angelaufenen Revision des Aktien- und Rechnungslegungsrechts, 4. Auflage, Zürich: Schulthess, 2009 (anılış: *Böckli, Fusionsgesetz*).

- Brown, J. Robert Jr.:** "The Proxy Rules and Restrictions on Shareholder Voting Rights", *Seton Hall Law Review*. 47, 2016, ss. 45-82.
- Cahn, Andreas:** Kommentar zum Aktiengesetz (Hrsg. **Spindler, Gerald/ Stilz, Eberhard**), Bd. 1, 4. Auflage, München: CH Beck Verlag, 2019.
- Campbell, Whitney:** "The Origin and Growth of Cumulative Voting for Directors", *Bussines Law*, Vol. 10, Nisan-1955, ss. 3-16.
- Can, Mustafa:** "Pay Sahiplerinin İnternet Üzerinden Oy Kullanması Suretiyle, Karar Alma Sürecine Etkin Katılımının Sağlanması", *Mevzuat Dergisi*, S. 54, Haziran 2002, (<https://www.mevzuatdergisi.com/>, ET. 30.10.2020).
- Cenkci, Esra:** Anonim Ortaklıklarda Kayıtlı Sermaye Sistemi, İstanbul: On iki Levha Yayıncılık, 2015.
- Clouser, D. Keith.:** "Staggered Boards and Annual Meetings: Closing a Loophole in the Staggered Board Defense", *University of Pennsylvania Journal of Business Law*, Vol. 14, 2012, ss. 559-582.
- Cole, Arthur T.:** "Legal and Mathematical Aspects of Cumulative Voting", *South Carolina Law Review*, Vol. 2, 1949, ss. 225-244.
- Coyle, John F.:** "Altering Rules, Cumulative Voting, and Venture Capital", *Utah Law Review*, No. 4, 2016, ss. 594-610.
- Cumulative Voting--Removal, Reduction and Classification of Corporate Boards, *The University of Chicago Law Review*, Vol. 22, 1955, ss. 751-759.
- Çağlar, Hayrettin:** Anonim Şirketlerde Esas Sermayenin Azaltılması, *Turhan Kitabevi*, 2010.
- Çakır Çelebi, Fatma Betül:** "Şirketler Hukukunda Hâkim Teşebbüs", *Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi*, C. 4, S. 1, 2018, ss. 19-32.
- Çamoğlu, Ersin:** 6102 sayılı Yeni Ticaret Kanunu'nda Anonim Ortaklık Yönetim Kurulunda Belirli Grupların Temsili, <http://arslanlibilimarsivi.com/sites/default/files/makale/ErsinCamoglu-Anonim-Ortaklik-Yonetim-Kurulunda-Belirli-Gruplarin-Temsili.pdf>, (ET. 06.11.2018).
- Çapa, Mehmet Sadık:** 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim ve Limited Şirketlerin Kendi Paylarını İktisap Etmesi, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2013.
- Çeker, Mustafa:** Anonim Ortaklıkta Oy Hakkı ve Kullanılması, Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 2000, (anılış: *Çeker, Oy Hakkı*).

- Çeker, Mustafa:** "Anonim Ortaklıklarda Pay Sahiplerinin Yönetime Katılması", Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C. 13, S. 1, 2004, ss. 37-56.
- Çelik, Aytekin:** Anonim Şirketlerde Ortaklıktan Çıkarılma, 4. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2016.
- Çeliktas, İlyas:** Anonim Ortaklığın Kendi Paylarını İktisabı, İstanbul: Arıkan Yayıncılık, 2006.
- Çetin, Nusret:** Borsada Hisse Senedi Alım Satım İşlemlerinin Hukuki Niteliği, Yeterlik Etüdü, Ankara, 2004.
- Çömez, Pınar:** Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Birikimli Oy Yöntemi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara: 2006.
- Dağ, Üner:** Anonim Ortaklıklarda Pay Sahibi Açısından Oy Hakkının Kazanılması ve Kullanılması, İstanbul: Beta Basım Yayım, 1996.
- Dalebout, Richard S.:** "Cumulative Voting for Corporation Directors: Majority Shareholders in the Role of a Fox Guarding a Hen House", Brigham Young University Law, 1989, ss. 1199-1226.
- Dalleves, Louis/ Birsal, Mahmut** (çev.): "Avrupa ve İsviçre Hukukunda Anonim Şirketler Arasında Karşılıklı İştirakler", Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 7, S. 2, 1973, ss. 357-396.
- Demirel, Duygu:** "Anonim Şirketlerde Yönetim Yetkisinin Devri", Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 2, 2017, ss. 214-247.
- Doğan, Beşir Fatih:** 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirket Yönetim Kurulunun Organizasyonu ve Yönetim Yetkisinin Devri, 2. Baskı, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2011, (anılış: Doğan, Organizasyon).
- Doğan, Beşir Fatih:** Der Erwerb eigener Aktien im deutschen und türkischen Recht im Hinblick auf europäisches Recht, Hamburg: Dr. Kovač, 2000 (anılış: Doğan, Aktien).
- Doğan, Beşir Fatih:** "Yönetim Kurulunun Devredilmez Yetkileri ve Yönetim Yetkisinin Devri", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 18, S. 2, 2012, ss. 609-640.
- Domaniç, Hayri:** Ticaret Hukuku'nun Genel Esasları, 4. Bası, İstanbul 1988.
- Dozier, James M.:** "Corporations - Voting Rights - Classification of Board to Defeat Cumulative Voting", Louisiana Law Review, Vol. 16, 1956, s. 564-570.
- Drinhausen, Florian:** Aktiengesetz Kommentar (Hrsg. **Hölter, Wolfgang**), 3. Auflage, München: CH Beck Verlag, 2017.

- Druey, Jean Nicolas/ Just, Eva Druey/ Glanzmann, Lukas:** Gesellschafts- und Handelsrecht Begründet von Theo Guhl, 11. Auflage, Zürich: Schulthess, 2015.
- Dubs, Dieter/ Watter, Rolf** (Hrsg.): "Die institutionelle Stimmrechtsvertretung in der Aktienrechtsrevision - Heikle Anwendungsfragen zur vorgeschlagenen Ausschlusslichkeit der unabhängigen Stimmrechtsvertretung", SSHW - Schweizer Schriften zum Handels- und Wirtschaftsrecht Band/Nr. 300, Zürich: Dike Verlag AG, 2010.
- Duesenberg, Richard W.:** "Proxy Rules and the Proxy Fight", The Buffalo Law Review, Vol. 5, 1956, ss. 286-302.
- Dunlavy, Colleen A.:** Social Conceptions of the Corporation: Insights from the History of Shareholder Voting Rights, Washington and Lee Law Review, Vol. 63, 2006, ss. 1347-1388.
- Dunn, Charles W.:** "Cumulative Voting Problems in Illinois Legislative Elections", Harvard Journal on Legislation, Vol. 9, 1971-1972, ss. 627-655.
- Einmahl, Matthias:** "Die Verantwortlichkeit der Mitglieder von Geschäftsführungs- und Aufsichtsorganen im Innenverhältnis Eine vergleichende Studie des Gesellschaftsrechts Deutschlands, Frankreichs und England zur Herausarbeitung gemeineuropäischer Prinzipien", Universität Hamburg, Diss., Hamburg: 2004.
- Eminoğlu, Cafer:** "Anonim Şirket Pay Sahipleri Açısından 'Eşit İşlem İlkesi'", Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi, C. 1, 2015, ss. 79-88 (anılış: *Eminoğlu, Eşit İşlem*).
- Eminoğlu, Cafer:** "Tek Pay Sahipli Anonim Şirkette Genel Kurul", İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 6, S. 1, 2015, s. 129-166.
- Emmerich, Volker/ Habersack, Mathias/ Schürnbrand, Jan:** Aktien und GmbH Konzernrecht, 3. Auflage, München: CH Beck Verlag, 2019.
- Ergün, Şebnem:** Birikimi Oy, Sermaye Piyasası Kurulu Meslek Personeli Derneği Bülteni, S. 6, 2003.
- Erişgin, Nuri:** "Toplu Saklamada Saklananlar Arasındaki İlişkiler ve Hukuksal Sonuçları", C. 22, S. 1, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, 2003, ss. 157-181.
- Eriş, Gönen:** Anonim Şirketler Hukuku, Ankara, 1995.
- Eriş, Gönen:** Açıklamalı-İçtihatlı 6335-6552-6728 Sayılı Kanunlarla Güncellenmiş TTK Hükümlerine Göre Ticari İşletme ve Şirketler, C. III, 3. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2017 (*Eriş, Açıklamalı-İçtihatlı*).

- Eroğlu, Ender Canan:** Türk Ticaret Kanunu ve Tasarı Açısından Anonim Şirketlerde Hisse Senetlerinin Devri, Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: 2007.
- Estevam, André Lucenti:** Voting Agreements and Their Effects on the Supervisory Board of Stock Corporations – A Comparative Study on German and Brazilian Laws, WHU MLB Thesis, Bucerius Law School, Hamburg: 2011.
- Frakes, Michael D.:** “Classified Boards and Firm Value”, Delaware Journal of Corporate Law, Vol. 32, 2007, ss. 113-157.
- Friedman, Daniel M.:** “Expenses of Corporate Proxy Contests”, Columbia Law Review, Vol. 51, 1951, ss. 951-964.
- Forstmoser, Peter/ Küchler Marcel:** Aktionärbindungsverträge Rechtliche Grundlagen und Umsetzung in der Praxis, Zürich: Schulthess, 2015.
- Magrath, Joseph Walker:** “Cumulative Voting”, American and English Encyclopaedia of Law, Vol. 8, New York: 1887, ss. 494-505.
- Giger, Gion:** Corporate Governance als neues Element im schweizerischen Aktienrecht Grundlagen sowie Anpassungsbedarf in den Bereichen Aktionärsrechte und Unternehmensleitung bei Publikumsgeellschaften”, SSHW - Schweizer Schriften zum Handels- und Wirtschaftsrecht Band/Nr. 224, Zürich: Schulthess, 2003.
- Glasser, Gerald J.:** “Game Theory and Cumulative Voting for Corporate Directors”, Management Science, Vol. 5, No. 2, 1959, ss. 151-156.
- Glazer, Amihai/ Glazer, Debra G. / Grofman, Bernard.:** “Cumulative Voting in Corporate Elections: Introducing Strategy into the Equation”, South Carolina Law Review, Vol. 35, 1984, ss. s. 295-309.
- Grigoleit, Hans Christoph/ Rachlitz, Richard:** Aktiengesetz Kommentar (Hrsg. Grigoleit, Hans Christoph), München: CH Beck Verlag, 2013.
- Grigoleit, Hans Christoph/ Zellner, Maria:** Aktiengesetz Kommentar (Hrsg. Grigoleit, Hans Christoph), München: CH Beck Verlag, 2013.
- Grofman, Bernard:** “Criteria for Districting: A Social Science Perspective”, Ucla Law Review, Vol. 33, 1985, ss. 77-184.
- Gordon, Jeffrey N.:** “Institutions As Relational Investors: A New Look at Cumulative Voting”, Columbia Law Review, 94, 1994, s. 124-192.
- Grunewald, Barbara:** Münchener Kommentar zum Aktiengesetz (Hrsg. Goette, Wulf/ Habersack, Mathias/Kalss, Susanne), Bd. 5, 4. Auflage, München: CH Beck Verlag, 2015.

- Goette, Wulf/ Habersack, Mathias/Kalss, Susanne:** Münchener Kommentar zum Aktiengesetz, Bd. 3, 5. Auflage, München: CH Beck Verlag, 2019.
- Göktürk, Kürşat:** "Anonim Şirket Yönetim Kurulunun Özellikle Yetki Devri Halinde Gözetim Sorumluluğu ve Hukuku Belirlilik Sorunu", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 2014, ss. 179-200.
- Gürbüz Usluel, Aslı Elif:** "Şirketler Topluluğunda Denkleştirme", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 18, S. 2, 2012, ss. 281-307.
- Hanloser, Stefan:** "Proxy-Voting, Remote-Voting und Online-HV: § 134 III 3 AktG nach dem NaStraG", Neue Zeitschrift für Gesellschaftsrecht, H. 8, 2001, ss. 355-358.
- Heckschen, Heribert/ Weitbrecht, Jannik:** "Überfremdungsschutz im GmbH- und Aktienrecht", Neue Zeitschrift für Gesellschaftsrecht, H. 19, 2019, ss. 721-737.
- Heller, Arne/ Timm, Claudia:** "Übertragung vinkulierter Namensaktien in der Aktiengesellschaft", Neue Zeitschrift für Gesellschaftsrecht, H. 7, 2006, ss. 257-259.
- Hennrichs, Joachim /Pöschke, Moritz:** Münchener Kommentar zum AktG, (Hrsg. **Goette, Wulf/ Habersack, Mathias/ Kalss, Susanne**), 4. Auflage, München: CH Beck Verlag, 2018.
- Hölters, Wolfgang** (Hrsg.): Aktiengesetz Kommentar, 3. Auflage, München: 2017.
- Hüffer, Uwe /Koch, Jens:** Aktiengesetz, 13. Auflage, München: CH Beck Verlag, 2018.
- Hyneman, Charles. S. / Morgan Julius D.:** "Cumulative Voting in Illinois", Illinois Law Review, Vol. 32, 1937-1938, ss. 12-31.
- Häckl, Martin:** "Gesellschaften als Gesellschafter Vinkulierungen und Vererblichkeitsbeschränkungen unter dem Einfluss eines Change of Control in der Beteiligungsgesellschaft", Universität Regensburg, Diss., Regensburg: 2011.
- İmregün, Oğuz:** Anonim Ortaklıklar, 3. Baskı, İstanbul, 1974, (anılış: *İmregün*, Anonim Ortaklıklar).
- İmregün, Oğuz:** Amerikan Ortaklıklar Hukukunun Ana Hatları, İstanbul, 1968.
- İmregün, Oğuz:** Anonim Şirketlerde Pay Sahipleri Arasında Umumi Heyet Kararlarından Doğan Menfaat İhtilafları ve Bunları Telif Çareleri, İstanbul, 1962, (anılış: *İmregün*, Menfaat İhtilafları).

- İpekel Kayalı, Ferna:** "İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurul Kararları ile İlgili Bazı Sorunlar ve Çözüm Önerileri", *Regesta*, C. 5, S. 1, 2020, s. 87-106.
- İzmirli, Yadiğâr:** Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunun Organ Niteliğini Kaybetmesi ve Hukuki Sonuçları, Ankara, 2001.
- Jaletzke, Matthias:** Müncher Handbuch des Gesellschaftsrechts Bd. 2 Kommanditgesellschaft GmbH & Co KG Publikums-KG Stille Gesellschaft (Hrsg. **Gummert, Hans/ Weipert, Lutz**), 5. Auflage, München: CH Beck Verlag, 2019.
- John's Law Rev., "Cumulative Voting and Classification of Directors--The Wolfson and Winous Cases", *St. John's Law Review*, Vol. 30: No. 1, Art. 6, 1955.
- Jeitziner, Bruno:** "Die Vinkulierung von Namenaktien aus ordnungstheoretischer Sicht", *Die Unternehmung*, Vol. 43, No. 6, ss. 453-471.
- Judith, Maria:** "Publizitätspflichten börsennotierter Gesellschaften in Deutschland und den USA", Universität zu Köln, Diss., Köln: 2007.
- Jäggi, Peter:** "Vom Abstimmungsverfahren in Der Aktiengesellschaft", Festgabe Max Obrecht, Solothurn 1961, ss. 394-405.
- Kalss, Susanne:** "Das Höchststimmrecht als Instrument zur Wahrung des Aktionärs Einfluss", Avrupa Üniversitesi Enstitüsü, Masterarbeit, Floransa, 1991.
- Kang, Michael S.:** "Shareholder Voting as Veto", *Indiana Law Journal*, Vol. 88, 2013, ss. 1299-1345.
- Kaplan, Emine Tuncay:** "Tamamı Ödenmemiş Hisse Senedi Sahibinin Durumu ve Konkordato", *Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi*, C. 11, S. 1, 1981, ss. 119-156.
- Karababa, Serdar:** "Anonim Ortaklıkların Genel Kurullarında Birikimli Oy Kullanımı (I)", *Terazi Hukuk Dergisi*, S. 14, Ekim-2007, ss. 19-32.
- Karababa, Serdar:** "Anonim Ortaklıkların Genel Kurullarında Birikimli Oy Kullanımı (II)", *Terazi Hukuk Dergisi*, S. 15, Kasım-2007, ss. 19-31 (anılış: *Karababa*, II).
- Karahan, Sami:** Anonim Ortaklıkta İmtiyazlı Paylar ve İmtiyazların Korunması, Kazancı Kitap, İstanbul 1991.
- Karahan, Sami/ Huysal, Ayşegül Sezgin:** Şirketler Hukuku, 2. Baskı, Kon-ya: 2013.

- Karaman Coşgun, Özlem:** “6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda Teşebbüs Kavramı ve Tacir Sayılmasının Sonuçları”, Marmara Üniversitesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 21, S. 1, 2015, ss. 107-166.
- Karasu, Rauf:** “Anonim Şirketlerde Pay Sahiplerinin Yönetime Katılma Yöntemleri”, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, C. 9, S. 43, 2016, ss. 1909-1916.
- Karasu, Rauf:** Anonim Şirket Yönetim Kurulunda Belirli Grupların Temsil Edilme Hakkı, II. Ticaret Hukuku Uluslararası Sempozyumu, Ankara, 26 Kasım 2015, ss. 31-40 (anılış: *Karasu, Grupların Temsili*).
- Karataş Durmuş, Neslihan:** “Ticaret Kanunu Kapsamındaki Şirketler Toplulukları ve Bunların Vergi Hukuku Karşısındaki Durumları”, Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi, 2015/2, ss. 71-84.
- Karayalçın, Yaşar:** “Pay Senediyle İlgili Satış Sözleşmesinin Geçerli Olması İçin Senedin Teslimi Gerekir Mi?”, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 10, S. 3, 1980, ss. 761-768.
- Karayalçın, Yaşar:** Ticaret Hukuku: I. Giriş Ticarî İşletme, Ankara, 1968 (anılış: *Karayalçın, Ticari İşletme*).
- Kaya, İlknur:** “İmtiyazlı Pay Kavramı ve Kayıtlı Sermaye Sisteminde İmtiyazlı Paylar”, Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Akar ÖCAL Armağanı, 2016, ss. 225-245.
- Kaya, Mustafa:** “Anonim Ortaklıkların Genel Kurul Toplantılarının İnternet Aracılığıyla Yapılması”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 52, S. 4, 2003, ss. 211-228 (anılış: *Kaya, İnternet*).
- Kaya, Mustafa İsmail:** Die Vertretung des Aktionärsstimmrechts Probleme der vertretung des Aktionärsstimmrechts in der Hauptversammlung der Aktiengesellschaft nach deutschem und türkischem Recht, Hartung-Gorre Verlag, Konstanz: 2002 (anılış: *Kaya, Die Vertretung des Aktionärsstimmrechts*).
- Kaya, Mustafa İsmail:** “Pay Sahiplerinin Anonim Şirket Genel Kurulunda Temsil Edilmesi”, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 30, S. 4, 2014, ss. 45-95.
- Kayıhan, Şaban:** “Anonim Ortaklıklarda Genel Kurul ve İnternet”, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 12, S. 1, 2003, ss. 79-112 (anılış: *Kayıhan, İnternet*).
- Kayıhan, Şaban:** “Türk Hukukunda Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Azınlığın Yönetime Girmesi İmkânı: Birikimli Oy”, Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 15, 2005, ss. 89-105.

- Kendigelen, Abuzer:** Anonim Ortaklıkta Yönetime Katılma Haklarında İmtiyaz, İstanbul: Beta Basım Yayım, 1999, (anılış: *Kendigelen*, İmtiyaz).
- Kendigelen, Abuzer:** "Birikimli Oy Tebliğinde Yapılan Değişiklik Üzerine Düşünceler", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, S. 1-2, 2004, ss. 403-433.
- Kendigelen, Abuzer:** İsviçre Hukukunda Farklı Pay Sahibi Kategori veya Grupların Şirket Organlarında Temsili (OR Art. 709); Erdoğan Moroğlu'na 65. Yaş Günü Armağanı, İstanbul, 1999, (anılış: *Kendigelen*, Farklı Pay) s. 339-402.
- Kesler, Oliver:** Gesellschaftsrecht (Hrsg. **Henssler, Martin/ Strohn, Lutz**), 4. Auflage, München: CH Beck Verlag, 2019.
- Kim, Hye-Sung:** Corporate Elections and Shareholder Proposal Rights: from Case Studies in South Korea, The East Asia Law Review, Vol. 7, 2012, ss. 257-331.
- Kirtıl, Neşe:** Anonim Ortaklıklarda İmtiyazlı Pay Sahipleri Genel Kurulu, İzmir: Güncel Yayınevi, 2005.
- Knobloch, Stefan:** Das System zur Durchsetzung von Aktionärsrechten, Schulthess: 2011.
- Kocaoğlu, Necip Kağan:** "Anonim Şirketlerde Birikimli Oy Kullanımı", Ankara Barosu Dergisi, Nisan-2010, ss. 103-158.
- Koppes, R. H. / Ganske L. G. / Haag, C. T.:** "Corporate Governance out of Focus: The Debate Over Classified Boards", Bussines Law, Vol. 54, 1999, ss. 1023-1055.
- Kubis, Dietmar:** Münchener Kommentar zum AktG, (Hrsg. **Goette, Wulf/ Habersack, Mathias/ Kalss, Susanne**), 4. Auflage, München: CH Beck Verlag, 2018.
- Kurnik, William W.:** "Cumulative Voting for Corporate Directors under the Illinois Constitution", The John Marshall Journal of Practice and Procedure, Vol. 8, 1974, ss. 327-349.
- Kunz, Johannes Christian:** Das Recht der Hauptversammlung unter Berücksichtigung der RL 2007/36/EG, Universität Wien, Diss., Wien: 2008.
- Lange, Knut Werner:** Gesellschaftsrecht, (Hrsg. **Henssler, Martin/ Strohn, Lutz**), 4. Auflage, 2019.
- Laubert, Thomas:** Aktiengesetz (Hrsg. **Hölters, Wolfgang**), 3. Auflage, München: CH Beck Verlag, 2017.

- Leckemby, William R. Jr.:** "Classification of Directors and Its Effect upon Cumulative Voting in Corporate Elections", *Dickinson Law Review*, Vol. 56, 1951, ss. 330-336.
- Leitne, Lukas:** *Meldepflichten bei der feindlichen Übernahme börsennotierter Aktiengesellschaften mittels Swap*, Universität Wien, Diss., Wien: 2011.
- LeRoy, Virginie:** "Shareholder Rights in France and the UK in a European Perspective", *European Business Law Review*, Vol. 18, 2007, ss. 205-241.
- Lewyn, Michael E.:** "When Is Cumulative Voting Preferable to Single-Member Districting", *New Mexico Law Review*, Vol. 25, 1995, ss. 197-227.
- Lieberam-Schmidt, Sabine:** *Die Stimmrechtsvertretung im Aktien- und GmbH-Recht*, Diss., Siegen: 2010.
- Lieder, Jan:** "Rechtsstretigkeiten über Vinkulierte Namensaktien Registered Shares: Transferability and Litigation", *Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi*, S. 1, 2015, ss. 133-142.
- Lohrmann, Max:** *Die Anwendbarkeit der §§ 104–185 BGB auf die Stimmabgabe und den Gesellschafterbeschluss*, Westfälische-Wilhelms Universität Münster, Diss. Münster, 2017.
- Low, Paul:** "Corporations - Cumulative Voting – Stagger System – Unconstitutional", *University of Miami Law Review*, Vol. 9, 1955, ss. 365-369.
- Machtinger, Leonard S.:** "Proxy Fight Expenditures of Insurgent Shareholders", *Case Western Reserve Law Review*, Vol. 19, No. 2, 1968, ss. 212-229.
- Manavgat, Çağlar:** "Menkul Kıymetlerin Merkezi Saklanması Kullanılan Yöntemin Sözleşmenin Hukuki Niteliğine Etkisi", *Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi*, C. 18, S. 4, 1996, ss. 129-144 (anılış: *Manavgat, Merkezi Saklama*).
- Manavgat, Çağlar:** "Sermaye Piyasası Kanununun 10/A Maddesi Hükmüne Göre Kaydi Sistemin Esasları", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 50, S. 2, 2001, ss. 159-191.
- Maul, Silja:** *Beck'sches Handbuch der AG* (Hrsg. **Drinhausen, Florian/ Eckstein, Hans-Martin**), 3. Auflage, München: CH Beck Verlag, 2018.
- McKaskle, Paul L.:** "Of Wasted Votes and No Influence: An Essay on Voting Systems in The United States", *Houston Law Review*, Vol. 35, 1998, ss. 1119-1205.

- Meier-Hayoz, Arthur/ Forstmoser, Peter:** Schweizerisches Gesellschaftsrecht, 12. Baskı, Bern: Stämpfli, 2007.
- Memiş, Tekin:** "Grup İmtiyazının Kabul Edildiği Grup İçindeki Bütün Paylar Nitelikli Pay Sayılır Mı?", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 16, Prof. Dr. Hakan PEKCANITEZ'e Armağan, 2015, ss. 3105-3121.
- Metin, Semih:** Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Katılımcı Bir Yöntem Olarak Birikimli Oy Sisteminin Hukuki Çerçeve İncelenmesi ve Türk Sermaye Piyasası'na İlişkin Uygulama Önerileri (Hizmete Özel), SPK Yeterlik Etüdü, Ankara, 2001.
- Mills, Lewis R.:** "The Mathematics of Cumulative Voting", Duke Law Journal, Vol. 28, 1968, ss. 28-43.
- Moroğlu, Erdoğan/ Kendigelen, Abuzer:** İtihatlı-Notlu Türk Ticaret Kanunu ve İlgili Mevzuat, 10. Baskı, İstanbul: On iki Levha Yayıncılık, 2014.
- Moroğlu, Erdoğan:** Oy Sözleşmeleri, 4. Baskı, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2015 (Moroğlu, Oy Sözleşmeleri).
- Moroğlu, Erdoğan:** "Tartışmalar", Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu XIII, Ankara 1995, ss. 24 – 25.
- Moser, Eduard:** Die Ausübung des Aktienstimmrechts nach schweizerischem, sowie nach deutschem und italienischem Recht; Dissertation, Zürich, 1945.
- Muller-Christmann, Bernd/ Schmauder, Franz:** Wertpapierrecht Eine falldidaktische Einführung, Berlin, 1992.
- Murray, John. E. J.:** "A Threat to Cumulative Voting", Catholic University Law Review, Vol. 6, 1956, ss. 124-126.
- Müller, Roland/ Lipp, Lorenz/ Plüss, Adrian:** Der Verwaltungsrat Ein Handbuch für Theorie und Praxis, 4. Auflage, Zürich: Schulthess, 2014.
- Nahrath, Charles:** Das Stimmrecht des Aktionärs nach schweizerischem Recht, Bern, 1933.
- Narbay, Şafak:** "6102 sayılı Yeni Ticaret Kanununa Göre Anonim Ortaklıkta Pay ve Pay Senetlerinin Devri", Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 16, S. 3-4, 2012, ss. 201-251.
- Nissen, Wesley G.:** "The Constitutionality of the 1983 Illinois Business Corporation Act's Voting Provisions", University of Illinois Law Review, No. 3, 1985, ss. 647-677.

- Noack, Ulrich:** "Hauptversammlung der Aktiengesellschaft und moderne Kommunikationstechnik - aktuelle Bestandsaufnahme und Ausblick", Neue Zeitschrift für Gesellschaftsrecht, H. 6, 2003, ss. 241-249 (anılış: *Noack, Kommunikationstechnik*).
- Noack, Ulrich:** "Moderne Kommunikationsformen vor den Toren des Unternehmensrechts", ss. 1-38 ([https://www.jura.hhu.de/fileadmin/redaktion/Fakultaeten/Juristische_Fakultaet/Noack/Texte/kommunik.pdf, (ET. 29.10.2020)].
- Nomer, Füsün:** "Anonim Ortaklıkta Eşit Davranma (Eşit İşlem) İlkesi", Prof. Dr. Oğuz İmregün'e Armağan, İstanbul, 1998. s. 469-490.
- Norman, Peter:** *Plumbers and Visionaries Securities Settlement and Europe's Financial Market*, England, 2007.
- Oechsler, Jürgen:** *Münchener Kommentar zum Aktiengesetz* (Hrsg. *Goette, Wulf/ Habersack, Mathias/Kalss, Susanne*), Bd. 1, 5. Auflage, München: CH Beck Verlag, 2019.
- Oğuz, Arzu:** "Pay Senetleri Üzerinde İntifa Hakkı Kurulması ve İntifa Hakkının Kapsamı", Ankara Barosu Dergisi, S. 1, 1991, ss. 23-44.
- Oğuzman, M. Kemal/ Seliçi, Özer/ Oktay-Özdemir, Saibe:** *Eşya Hukuku*, 18. Baskı, İstanbul: Filiz Kitabevi, 2015.
- Okutan Nilsson, Gül:** "Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Birikimli Oy Kullanımı", Bilgi Toplumunda Hukuk, Ünal Tekinalp'e Armağan, C. 1, Beta Yayıncılık: İstanbul, 2003, ss. 563-595.
- Okutan Nilsson, Gül:** "Şirketler Topluluğunda Karşılıklı İştirak", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 18, S. 2, 2012, s. 255-267 (anılış: *Okutan Nilsson, İştirak*).
- Okutan Nilsson, Gül:** *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Şirketler Topluluğu Hukuku*, İstanbul, 2009 (anılış: *Okutan Nilsson, Şirketler Topluluğu*).
- Oruç, Murat:** "Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'na Göre Anonim Ortaklıkta İmtiyazların Korunması", Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 26, S. 4, 2010, ss. 169-203.
- Öçal, Akar:** "Anonim Şirket Genel Kurullarında Mektupla Oy Kullanma (Fransa Örneği)", İkt. Mal., C. 34, S. 10, 1988, ss. s. 378 382.
- Örnek, Mustafa Yiğit:** 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde Anonim Şirketlerde İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurulu, Galatasaray

- Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: 2012.
- Özdamar, Mehmet:** Anonim Ortaklıkların Kendi Paylarını İktisap Etmesi, Ankara: Yetkin Yayınları, 2005.
- Özer, Işık:** "Anonim Ortaklıklarda Genel Kurul ve Genel Kurulun Elektronik Ortamda Toplanması ve Karar Alması", Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: 2006.
- Özkan, Okşan:** Anonim Ortaklıklarda Oy Hakkında İmtiyaz ve Korunması, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: 2010.
- Paslı, Ali:** "Anonim Ortaklık Genel Kurulunda Kullanılan 'Oy'un Hukuki Niteliği", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 67, S. 1-2, 2009, ss. 167-182.
- Paslı, Ali:** "Anonim Ortaklıkta Kontrol Sahibinin Özel Durumu", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 66, 2008, s. 345-357 (anılış: *Paslı, Kontrol*).
- Patak, Sascha Daniel:** "Die virtuelle Generalversammlung im schweizerischen Aktienrecht", Universität Luzern, Diss., Luzern: 2004.
- Pildes, Richard H./ Donoghue, Kristen A.:** "Cumulative Voting in the United States", U. Chi. Legal F., 1995, ss. 241-313.
- Poroy, Reha:** "Nama Yazılı Hisse Senetlerinin Devri", İktisat ve Maliye Dergisi, C. 17, S. 7, 1970, ss. 302-306.
- Poroy, Reha/ Tekinalp, Ünal:** Kıymetli Evrak Hukuku Esasları, 21. Baskı, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2013.
- Poroy, Reha/ Tekinalp, Ünal/ Çamoğlu, Ersin:** Ortaklıklar Hukuku I, 13. Baskı, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2014.
- Poroy, Reha/ Tekinalp, Ünal/ Çamoğlu, Ersin:** Ortaklıklar Hukuku II, 13. Baskı, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2014 (anılış: *Tekinalp/ Çamoğlu/ Poroy, C. 2*).
- Pulaşlı, Hasan:** "Anonim Şirketlerde Esas Sözleşme ile Oy Hakkının Sınırlandırılması, Buna İlişkin Yöntemler ve Oyun Donduğu Haller", Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 33, S. 3, Ankara, 2017, ss. 15-38 (anılış: *Pulaşlı, Esas Sözleşme*).
- Pulaşlı, Hasan:** Şirketler Hukuku Genel Esaslar, 4. Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi, 2016.

- Pulaşlı, Hasan:** “Türk Ticaret Kanunu Tasarısı’na Göre Oy Hakkındaki İmtiyazın Sınırı ve Etkisiz Olduğu Haller”, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C.14, S. 3, 2008, ss. 19-32 (anılış: *Pulaşlı, İmtiyaz*).
- Pulaşlı, Hasan:** “Yeni Türk Ticaret Kanunu’na Göre Anonim Şirkette İmtiyazlı Paylar”, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 8, S. 1, 2013, ss. 1-12 (anılış: *Pulaşlı, Yeni Türk Ticaret Kanunu*).
- Raiser, Thomas/ Veil, Rüdiger:** Recht der Kapitalgesellschaften: Ein Handbuch für Praxis und Wissenschaft, München: 2006.
- Reichert, Manfred:** Die Abwehr feindlicher Übernahmen bei Aktiengesellschaften in Deutschland und Österreich, Universität Wien, Diss., Wien: 2011.
- Reisoğlu, Seza:** 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun Anonim Şirketlerle İlgili Başlıca Yeni ve Farklı Düzenlemeleri, s. 6 (https://www.tbb.org.tr/Dosyalar/Konferans_Sunumlari/TBB_Hukuk_Basdanismani_Prof._Dr._Seza_Reisoglu_Abant_22.10.2011.pdf, E. T.: 22.12.2018).
- Reuter, Stefan:** “Grenzüberschreitende Gesellschaftervereinbarungen”, Recht der Internationalen Wirtschaft, S. 21, 2019, ss. 21-32.
- Rieckers, Oliver:** Kommentar zum Aktiengesetz (Hrsg. **Spindler, Gerald/ Stilz, Eberhard**), Bd. 1, 4. Auflage, 2019.
- Rose, Susan A.:** “Optional Cumulative Voting & Staggered Terms of Directors: Is the California Climate Warming to Corporations”, San Diego Law Review, Vol. 27, 1990, ss. 467-492.
- Rosenbaum, David E.:** “Classified Boards in Missouri”, Missouri Law Review, Vol. 32, 1967, ss. 251-265.
- Rosenzweig, Frances Fendler:** “Protecting the Rights of Minority Shareholders in Close Corporations under the New Arkansas Business Corporation Act”, Arkansas Law Review, Vol. 44, 1991, ss. 1-63.
- Sailer-Coceani, Viola:** Münchener Handbuch des Gesellschaftsrechts (Hrsg. **Hoffman-Becking, Michael**), Bd. 4, 4. Auflage, München: CH Beck Verlag, 2015.
- Saka, Zafer:** Anonim Ortaklıklarda Genel Kurul, İstanbul, 2004.
- Sancak, Filiz/ Bastı, Eyüp:** “Türkiye Sermaye Piyasalarında Kaydi Sistem Uygulamaları”, Yalova Sosyal Bilimler Dergisi, C. 3, S. 6, 2013, ss. 41-54.
- Sarıalioğlu, Gizem:** Anonim Ortaklıkta Oy Hakkının Kazanılması ve Kullanılması, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: 2014.
- Sasse, Marc:** Hauptversammlung und Internet, Berlin: Tenea Verlag, 2002.

- Schindera, Heiko:** "Die Kompetenzverteilung der Organe einer Aktiengesellschaft im Übernahmeverfahren", Eberhard Karls Universität Tübingen, Diss., Tübingen: 2002.
- Schmitz, Franz W.:** Die Umstellung von Inhaber- auf Namensaktien durch deutsche Aktiengesellschaften, Tenea Verlag, Berlin: 2002.
- Schucany, Emil/ Akıntürk, Turgut** (çev.): "Temliki Şirketin İznine Bağlı Nama Yazılı Pay senetleri Üzerindeki Mülkiyetin Devri", Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 1, S. 3, 1962, s. 347-360.
- Sell, W. Edward/ Fuge, Lloyd H.:** "Impact of Classified Corporate Directorates on the Constitutional Right of Cumulative Voting- A Critical Evaluation of the Wolfson v. Avery Problem", University of Pittsburgh Law Review, Vol. 17, 1956, ss. 151-175.
- Sertoğlu, Simge:** Anonim Ortaklık Genel Kurulunda Oy Hakkının Kullanılmasında Sınırlamalar, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: 2007.
- Sevi, Ali Murat:** Anonim Ortaklıkta Payın Devri, 3. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2014.
- Shao, Ching-Ping/ Tseng, Wang-Ruu:** "The Evolution of Taiwan Company Law: A Focus on the Blockholder Centric Model", Private Law in China and Taiwan: Legal and Economic Analyses, Cambridge: Cambridge University Press, 2016, ss. 276-296.
- Sickinger, Mirko:** Münchener Anwaltshandbuch Aktienrecht (Hrsg. **Schüppen, Matthias/Schaub, Bernhard**), 3. Auflage, München: CH Beck Verlag, 2018.
- Simons, Cornelius:** "Die Online-Abstimmung in der Hauptversammlung", Neue Zeitschrift für Gesellschaftsrecht, H. 15, 2017, ss. 567-572.
- Sobieski, John G.:** "In Support of Cumulative Voting", Bussines Law, Vol. 15, 1960, ss. 316-330.
- Spindler, Gerald/ Stilz, Eberhard:** Kommentar zum Aktiengesetz, Bd. 1, 4. Auflage, 2019.
- Spoerlé, Philip:** Die Inhaberaktie Ausgewählte Aspekte unter Berücksichtigung der GAFI-Gesetzesrevision, Diss., Dike Verlag: Zürich, 2015.
- Steadman, Charles W. / Gibson, George. D.:** "Cumulative Voting – Removal, Reduction and Classification of Corporate Boards", The University of Chicago Law Review, Vol. 22, 1954-1955, ss. 751-759.

- Steadman, Charles W. / Gibson, George D.:** "Should Cumulative Voting for Directors Be Mandatory – A Debate", *Bussines Law*, Vol. 11, 1955, ss. 9-30 (anılış: *Steadman/ Gibson, Mandatory*).
- Steefel, Ernest C./ Bernard von Falkenhausen:** "New German Stock Corporation Law" *Cornell Law Review*, Vol. 52, No. 4, 1966-1967, ss. 518-550.
- Stephan, Edmund A.:** "Cumulative Voting and Classified Boards: Some Reflections on Wolfson v. Avery", *Notre Dame Law*, Vol. 31, 1956, ss. 351-380.
- Stitt, Hubert J.:** "Cumulative Voting for Corporate Directors in Ontario", *University of Toronto Faculty of Law Review*, Vol. 14, 1956, ss. 73-81.
- Stupp, Alexander:** "Aktien-, börsen- und wertpapierrechtliche Fragen des Umlaufs von Aktien an ausländischen Börsen- Ein deutsch - US-amerikanischer Vergleich-", *Universität zu Köln, Diss., Köln: 2003*.
- Sturdy, Herbert F.:** "Mandatory Cumulative Voting: An Anachronism", *Bussines Law*, Vol. 16, 1961, ss. 550-576.
- Susuz, Kağan:** "Şirketler Topluluğuna İlişkin Hükümlerin Uygulama Alanı Bakımından Hâkim Teşebbüs Kavramı", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C. 18, S. 2, 2012, ss. 245-253.
- Süleymanov, Server:** *Türk ve Azerbaycan Hukuku ile Mukayeseli Olarak Anonim Şirketlerde Oy Hakkı ve Kullanılması*, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya, 2005.
- Süleymanlı, Server:** "Anonim Ortaklıklar Hukukunda Bağlamın Neden Olduğu Sorunlara Çözüm Önerileri", *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 16, S. 2, 2008, ss. 241-263.
- Şehirali Çelik, Feyzan Hayal:** *Anonim Şirketlerde Çıkar Çatışmaları Ekseninde Şirket Ele Geçirmelerine Karşı Önlemler*, Ankara, 2008.
- Şehirali Çelik, Feyzan Hayal/ Kırca, İsmail/ Manavgat, Çağlar:** *Anonim Şirketler Hukuku*, Ankara, 2013.
- Şener, Oruç Hami:** *Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku*, 3. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2017.
- Şenocak, Kemal:** "Anonim Ortaklıkta Iskat Kararının Sonuçları", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 11, S. 1-2, 2007, ss. 279-296.
- Tanner, Brigitte:** *Die Generalversammlung, Art. 698-706b OR Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Obligationenrecht (Hrsg. Forstmoser, Peter)*, 5. Teil: Die Aktiengesellschaft, ZK - Zürcher Kommentar Band/Nr. V/5b, 2. Auflage, Zürich: Schulthess, 2003.
- Taşdelen, Nihat:** "6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun Anonim Ortaklık Pay Devrine Getirdiği Sınırlamalar", *Dokuz Eylül Üniversitesi Hu-*

- kuk Fakültesi Dergisi, 2014, Prof. Dr. PEKCANITEZ'e Armağan, C. 3, Özel S., 2014, ss. 3351-3387 (anılış: *Taşdelen*, Sınırlamalar).
- Taşdelen, Nihat:** Anonim Ortaklıkta Pay Sahipliği Sıfatının Kazanılması, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2005.
- Tekil, Fehiman:** Anonim Şirketler Hukuku, İstanbul, 1993.
- Tekinalp, Ünal:** Anonim Ortaklıkta Yeni Bağlam Sisteminin Esasları, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2012 (anılış: *Tekinalp*, Bağlam).
- Tekinalp, Ünal:** "Evraksız Kıymetli Evraka veya Kıymet Haklarına Doğru", Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 14, S. 3, 1988, ss. 1-16 (Anılış: *Tekinalp*, Evraksız).
- Tekinalp, Ünal:** "Genel Kurul Kararlarının Butlanında Anonim Ortaklığa Özgü Sebeplerin Kabulü İhtiyacı", Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 15, S. 4, 2009, ss. 5-16 (anılış: *Tekinalp*, Butlan).
- Tekinalp, Ünal:** Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Yönetime Katılma Sorunları, İstanbul, 1979, (*Tekinalp*, Katılma Sorunları).
- Tekinalp, Ünal:** "Nama Yazılı Kaydi Payların Devrinde Merkezi Kayıt Kuruluşunun Kayıtlarının Etkisi ve Niteliği", Prof. Dr. Tahir Çağa'nın Anısına Armağan, İstanbul 2000, ss. 537-543 (anılış: *Tekinalp*, Merkezi Kayıt).
- Tekinalp, Ünal:** Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku, 4. Baskı, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2015.
- Tekinalp, Ünal:** Yeni Anonim ve Limited Ortaklıklar Hukuku ile Tek Kişi Ortaklığının Esasları, 2. Baskı, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2011 (anılış: *Tekinalp*, Tek Kişi).
- Tekten, Emel:** "Anonim Şirket Genel Kurul Toplantılarında Pay Sahibinin Temsilinde Güncel Gelişmeler", Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, S. 52, Temmuz-Aralık 2018, ss. 279-300.
- Teoman, Ömer:** Yaşayan Ticaret Hukuku, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2003 (anılış: *Teoman*, Yaşayan).
- Teoman, Ömer:** "Alman ve İsviçre Anonim Ortaklıklar Hukukunda Pay Bedelinin Ödenme Oranının Oy Hakkına Etkisi ve Türk Sistemi Üzerine Düşünceler", Tüm Makalelerim (1971-2001), C. 1-2, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2012, ss. 319-342 (anılış: *Teoman*, Türk Sistemi).
- Teoman, Ömer:** "Anonim Ortaklık Genel Kurulunda Birden Fazla Paya Sahip Olan Ortaklar Bir Öneri Konusunda Aynı Zamanda Olumlu

- ve Olumsuz Oy Kullanabilirler", Otuz Yıl Ticaret Hukuku Tüm Makalelerim, C. 1, 1971- 1982, İstanbul: 2000, ss. 13-32 (anılış: *Teoman*, Olumlu ve Olumsuz Oy).
- Teoman, Ömer:** "Anonim Ortaklıklarda Pay Sahibinin Genel Kuruldan Çıkarılması", Tüm Makalelerim (1971-2001), C. 1-2, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2012, ss. 65-78 (anılış: *Teoman*, Çıkarılma).
- Teoman, Ömer:** Anonim Ortaklıkta Pay Sahibinin Oy Hakkından Yoksunluğu, Ankara, 1983, (anılış: *Teoman*, Oy Hakkından Yoksunluk).
- Teoman, Ömer:** "Bir Anonim Ortaklıkta Payların Tümüne Yasa Öngörülenden Daha Fazla Hak Tanınması Ayrıcalık Yaratmak Anlamına Gelir Mi?", Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 18, S. 3, 1996, ss. 1-6 (Anılış: *Teoman*, Daha Fazla Hak).
- Teoman, Ömer:** "Karar İncelemesi (Yargıtay Ticaret Dairesi, 25.1.1972, E. 1971/4843, K. 1972/356)", Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 7, S. 4, 1974, ss. 939-968 (anılış: *Teoman*, Karar İncelemesi).
- Teoman, Ömer:** "Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun Anonim Ortaklık Hisse Senetlerinin Bastırılmasına İlişkin Düzenlemesi", Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 29, S. 2, 2013, ss. 5-15 (anılış: *Teoman*, Hisse Senetlerinin Bastırılması).
- Tepeli, Hasan:** "Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Birikimli Oy Kullanma Yöntemi", Mali Çözüm Dergisi, Mayıs/ Haziran-2013, ss. 117-138.
- Thompson, Robert B. / Edelman, Paul H.:** "Corporate Voting", Vanderbilt Law Review, Vol. 62, 2009, ss. 127-175.
- Toraman Çolgar, Emek:** "Türk Ticaret Tasarısına Göre Oy Hakkının Özellikleri ve Kullanılması", Prof. Dr. Rona Serozan'a Armağan, C. 2, İstanbul, 2010, ss. 1707-1745.
- Töremiş, Hatice Ebru:** Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Sermaye Piyasası Mevzuatı Çerçevesinde Nama Yazılı Payların Borsada Devri, Yeterli Etüdü, Ankara, 2008.
- Trub, Aaron David:** "Cumulative Voting and Classified Directorates", West Virginia Law Review, Vol. 64, 1962, ss. 325-337.
- Turanboy, Asuman:** "Anonim Şirketlerde Temsilci Aracılığıyla Oy Kullanma ve Hissedarlara Çağrı Yoluyla Oyda Vekalet", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 45, S. 1-4, 1996, ss. 427-438 (anılış: *Turanboy*, Oyda Vekalet).
- Turanboy, Asuman:** Varakasız Kıymetli Evrak, Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 1998.

- Turgut, Serkan:** “Anonim Şirketlerde İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurulunun İşleyişi”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Y. 11, Sayı: 39, 2019, ss. 243-258.
- Tutt, Andrew:** “Choosing Representatives by Proxy Voting”, Columbia Law Review, Vol. 116, 2016, ss. 61-80.
- Uğurlu, Mehmet Hanifi:** Anonim Şirketlerde İmtiyazlı Paylar ve Oy Hakkı, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: 2014.
- Urkan, Ercan:** Kaydileştirilen Halka Açık Anonim Ortaklık Pay Senetleri Üzerinde Aynı Hak Tesisi, Yeterlik Etütü, Ankara, 2005.
- Uygun, İbrahim Doğan:** Şirketler Topluluğunda Pay Sahipliği Haklarına Dayalı Hakimiyet, İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: 2015.
- Uzel, Necdet:** 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa Göre Anonim Ortaklıkta Esas Sözleşmesel Bağlam, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2013.
- Üçışık, Güzin/ Çelik, Aydın:** Anonim Ortaklıklar Hukuku, C. 1, Ankara, 2013.
- Ünal, Mustafa:** “Anonim Ortaklıklarda Yönetim ve Yönetim Görevlerinin Murahhaslara Bırakılması”, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 11, S. 11, 1982, ss. 49-90.
- Ünal, Mücahit:** Sermaye Piyasası Araçlarının Kaydileştirilmesi, Ankara: Adalet Yayınevi, 2011.
- Ünal, Mücahit:** “Sermaye Piyasası Araçlarının Kaydileştirilmesi”, C. 19, S. 1, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2011, s. 225-270 (anlış: Ünal, Kaydileştirme).
- Von Büren, Roland/ Stoffel, Walter A. / Weber, Rolf H.:** Grundriss des Aktienrechts, 3. Baskı, Zürih: Schulthess, 2011.
- Von der Linden, Klaus:** “Wer entscheidet über die Form der Stimmrechtsausübung in der Hauptversammlung?”, Neue Zeitschrift für Gesellschaftsrecht, 2012, ss. 930-934.
- Whetten, Leland C.:** “Cumulative Voting for Directors: Its Origin and Significance”, Study Business and Economics, Feb. 1959, ss. 1-47.
- Wilhelm, Jan:** Kapitalgesellschaftsrecht, 3. Auflage, Berlin, 2009.
- Xi, Chao:** “The Political Economy of Cumulative Voting: The Case of China”, Asian Business Law, Vol. 14, 2014, ss. 61-80.
- Yanlı, Veliye/ Okutan Nilsson, Gül:** “Anonim ve Limited Şirketlerde Sınırlı Yetkili Temsilci Tayini”, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 30, S. 4, 2014, ss. 5-42.

- Yermack, David:** "Shareholder Voting and Corporate Governance", Annual Review of Financial Economics, Vol. 2, 2010, ss. 2:2.1–2.23.
- Yıldırım, Ayşe Elif:** Avrupa Birliği Müktesebatı ve Türk Hukukunda Şirketler Topluluğu, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: 2015.
- Yıldız, Şükrü:** Anonim Ortaklıkta Pay Sahibi Açısından Eşit İşlem İlkesi, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2004.
- Yılmaz, Asuman:** "Alman Anonim Ortaklıklar Hukukunda Hissedarın Oy Hakkı: Oy Hakkının Teorik Esasları", İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, S. 5, 2004, ss. 55-84.
- Yılmaz, Lerzan:** "Kıymetli Evrak Mevhumunu Değiştiren Gelişme Evraksız Kıymetli Evrak", Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C. 15, S. 1, 1999, ss. 435-452.
- Yılmaz, Özge Seçkin:** "Çok Ortaklı Anonim Şirketlerde Hissedarların Yönetime Tam Katılımlarının Sağlanabilmesi Amacıyla Vekaleten Oy Kullanma Sistemi'nin Güncel Yasa ve Gelişmeler Işığında Değerlendirmesi ve Bazı Öneriler", Sosyal Siyaset Konferanslar Dergisi, S. 73, 2017, ss. 185-192.
- Young, George H.:** "The Case for Cumulative Voting", Wisconsin Law Review, 1950, ss. 49-56.
- Yüksel, Sinan:** Pay Sahipleri Sözleşmeleri, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: 2003.
- Zimmermann, Heinz:** Stimmrechtsaktien und ähnliche Rechtsgebilde, Zürich: 1951.
- <https://www.casemine.com/judgement/us/591491dbadd7b0493458f301> (ET.12.12.2018).
  - <https://cite.case.law/cal/67/532/> (ET. 07.09.2020)
  - www.kazanci.com (ET. 12.12.2018).
  - <https://www.leagle.com/decision/19591406342p2d106411397>, (E. T.: 31.12.2018).
  - <https://www.mkk.com.tr/tr/genel-mektup/604> (ET. 09.09.2019).
  - <https://portal.mkk.com.tr/portal/#Membership-Help/>
  - http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=co,m_gts&kelime=SE%C3%87%C4%B0M (ET. 22.10.2018).

Aybüke Naz DURMUŞ

TÜRK TİCARET KANUNU KAPSAMINDA
ANONİM ŞİRKETLERDE
SERMAYENİN KAYBI
VE
BORCA BATIKLIK

ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Anonim Şirketlerde Sermayenin Kaybı ve Borca Batıklık

Aybüke Naz Durmuş

Hukuk Yayınları Dizisi – 2814

Birinci Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 20– 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

- Abdioğlu, H.:** Uygulamalı Genel Muhasebe, Bandırma 2016.
- Acemoğlu, K.:** Borçlar Kanununun 179. Maddesine Göre Malvarlığı veya Ticari İşletmenin Devri, İstanbul 1971.
- Akdağ Güney, N.:** *Banka Yönetim Kurulu Üyesinin İbra Edilmiş Olmasının Bankacılık Kanununa İstinaden Açılan Şahsi İflas Davasına Etkisi*, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Haziran 2007, C. 4, S. 1, s. 49-75.
- Akdağ Güney, N./Gümüş, A.:** *Taşınurların Anonim Şirkete Esas Sermaye Olarak Getirilmesi*, Regesta Ticaret Hukuku Dergisi 2013, C. 3, S. 3, s. 3-30 (Taşınır).
- Akdağ Güney, N./Gümüş, A.:** *Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Taşınmazların Anonim Şirkete Sermaye Olarak Getirilmesi ve Tescilsiz İktisabı*, Regesta Ticaret Hukuku Dergisi 2013, C. 3, S. 1, s. 33-55 (Taşınmaz).
- Al Kılıç, Ş.:** Ticaret Şirketlerinin Birleşmesi, İstanbul 2009.
- Altaş, S.:** Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketler, 9. Baskı, Ankara 2019 (Anonim Şirketler).
- Altaş, S.:** *Anonim Şirkette İbra Kararı Alınırken Uyulacak Usul ve Oy Hakkından Yoksunluk Hali*, Terazi Hukuk Dergisi Temmuz 2018, C. 13, S. 143, s. 56-62 (İbra).
- Ansay, T.:** *Amerikan Anonim Ortaklıklar Hukukunun İçyüzü*, BATIDER 1978, C. 9, S. 4, s. 971-985 (Amerikan Hukuku).
- Ansay, T.:** Anonim Şirketler Hukuku, 6. Baskı, Ankara 1982 (Anonim Şirketler).
- Arıcı, F.:** Ticari İşletmenin Aktif ve Pasifi ile Devri, İstanbul 2008.
- Armour, J./ Hertig, G./ Kanda, H.:** *Transactions with Creditors, The Anatomy of Corporate Law: A Comparative and Functional Approach*, 3rd Edition, Oxford 2017, s. 109-143.
- Arslan, İ.:** Anonim Şirketlerde Yönetim Yetkisinin Sınırlandırılması, Konya 1994.
- Arslan, R./Yılmaz, E./Taşpınar Ayvaz, S.:** İcra ve İflas Hukuku, Ankara 2016.

- Arslanlı, H.:** Anonim Şirketler I: Umumi Hükümler, 2. Baskı, İstanbul 1959 (Anonim Şirketler I).
- Arslanlı, H.:** Anonim Şirketler II-III: Anonim Şirketin Organizasyonu ve Tahviller, İstanbul 1960 (Anonim Şirketler II-III).
- Atalay, O.:** Anonim Şirketlerin İflası, İzmir 1996.
- Aydın, A.:** Anonim Ortaklığın Kendi Paylarını Edinmesi, İstanbul 2008 (Ortaklığın Kendi Paylarını Edinmesi).
- Aydın, A.:** *Türk Ticaret Kanunu'nun Anonim Ortaklıkta Sermaye Kaybı ve Borca Batıklığa İlişkin Düzenlemesine (TK m. 376) Eleştirel Bir Bakış*, İÜHFM 2012, C. 70, S. 2, s. 101-114 (TTK m. 376 Eleştirel Bakış).
- Ayiter, N.:** Mamelek Kavramı Üzerine İnceleme, Ankara 1968.
- Aytaç, Z.:** Anonim Ortaklıklarda İbra, Ankara 1982 (İbra).
- Bahtiyar, M.:** Anonim Ortaklıkta Kayıtlı Sermaye Sistemi ve Sermaye Artırımı, İstanbul 1996 (Sermaye).
- Bahtiyar, M.:** Ortaklıklar Hukuku, 11. Baskı, İstanbul 2016.
- Boran Güneysu, N./Çapa M. S.:** *Borca Batıklık ve İflasın Önlenmesi Yolu Olarak 'Sıradan Çekilme Anlaşması'*, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 2014, C. 5, S. 1, s. 77-118.
- Can, M. E.:** *Anonim Şirkette Sermaye ve Kanuni Yedek Akçeler Toplamının Üçte İkinin Kaybının Hukuki Sonuçları*, ERÜHFD 2018, C. 13, S. 1, s. 1-36.
- Çağırğan Tuncer, S./Ulusoy, Y.:** *Yedek Akçeler*, DEÜHFD 2017, Prof. Dr. Şeref Ertaş'a Armağan, C. 19, Özel Sayı, s. 1971-1996.
- Çaldağ, Y./Ayanoglu, Y.:** Genel Muhasebe, 11. Baskı, Ankara 2017.
- Çamoğlu, E.:** Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu (Kamu Borçlarından Sorumluluk ile), 3. Baskı, İstanbul 2010.
- Çevik, O. N.:** Anonim Şirketler, 4. Baskı, Ankara 1979.
- Dokur, Ş./Kaygusuz, S. Y.:** Muhasebe Eğitimini Alanlar ve Sınavlara Hazırlananlar İçin Finansal Muhasebe, Bursa 2009.
- Erem, T. S.:** Anonim Şirketler Hukuku, İstanbul 1969.
- Eren, F.:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 16. Baskı, Ankara 2014.
- Erimez, R.:** Şirketlerde Kâr Dağıtımı Yedek Akçeler ve Vergilendirme, 3. Baskı, İstanbul 1985.
- Eriş, G.:** Anonim Şirketler Hukuku, 1. Baskı, Ankara 1995.

- Göle, C.:** Anonim Ortaklıklarda Nakdi Sermaye Koyma Borcu ve Bu Borcu İfade Temerrüt, Ankara 1976.
- Gürbüz Usluel, A. E.:** Anonim Şirketlerde Pay Sahibinin Kar Payı Alma Hakkı, Ankara 2016 (Kar Payı).
- Gürbüz Usluel, A. E.:** *Ticari İşletmelerin Devri, Yapısal Değişiklik ve Ticaret Şirketlerine Ayni Sermaye Getirilmesi İşlemlerinde, Ticaret Sicili Müdürünün Bildirim Yükümlülüğü ve Hukuki Sonuçları*, İÜHFİM 2013, C. 71, S. 2, s. 145-164 (Ayni Sermaye).
- Hirsch, E.:** Ticaret Hukuku Dersleri, 3. Baskı, İstanbul 1948.
- İmregün, O.:** Anonim Ortaklıklar, İstanbul 1989.
- Kaderoğlu, M.:** Anonim Şirketlerin İnfisahı (Dağılması), İstanbul 2017.
- Kalpsüz, T.:** *Bilanço ve Oy Kullanma Esaslarına Aykırılık Sebebiyle Genel Kurul Kararlarının İptali*, BATİDER, C. 10, S. 1, Haziran 1979, s. 23-65.
- Karahan, S. (Edit):** Şirketler Hukuku, 2. Baskı, Konya 2013.
- Karasu, R.:** *Emredici Hükümler İlkesinin Kapalı Tıp Anonim Şirketler ve Limited Şirketler Açısından Doğurduğu Sorunlar ve Çözüm Önerileri*, Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi 2015, C. 1, S.1, s. 115-132.
- Karayaşın, Y.:** Bilanço Hukuku, Kavramlar-İlkeler-Başlıca Sorunlar-Yeni Gelişmeler, Ankara 1979.
- Kaya, M. İ.:** *Ticaret Kanunu ve TTK Tasarısının Yönetim Kuruluna Anonim Ortaklığın Mali Durumunun Bozulması Halinde Yüklendiği Yükümlülükler*, Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi 2007, S. 37-38, s. 7-32.
- Kayar, İ.:** Anonim Ortaklıkta Mali Durumun Bozulması ve Alınacak Tedbirler, Konya 1997 (Mali Durumun Bozulması).
- Kayar, İ.:** *Anonim ve Limited Ortaklıklarda Mali Durumun Bozulması Sebebiyle İflas ve İflasın Ertelenmesine İlişkin Bir Karar İncelemesi*, Yargıtay Dergisi Temmuz 2000, C. 26, S. 3, s. 482-490.
- Kayar, İ.:** *Yeni TTK'ya Göre Anonim Şirkette Sermaye Kaybı ve Borca Batıklığın Tespiti ve Sonuçları*, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi 2012, C. 18, S.2, s. 643-658 (Sermaye Kaybı ve Borca Batıklık).
- Kendigelen, A.:** Yeni Türk Ticaret Kanunu: Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler, İstanbul 2011.

- Kervankıran, E.:** Anonim Şirketlerin Tasfiyesi, Ankara 2015.
- Kırca, İ./Gürel, M.:** *Sermaye Kaybı veya Borca Batıklık Halinde Birleşmeye Katılma*, Prof. Dr. Hikmet Sami Türk'e Armağan, Ankara 2017, s. 463-496.
- Kırca, İ./Şehirali Çelik, F. H./Manavgat, Ç.:** Anonim Şirketler Hukuku, C. 1, Temel Kavram ve İlkeler, Kuruluş, Yönetim Kurulu, Ankara 2013.
- Kocayusufpaşaoğlu, N./Hatemi, H./Serozan, R./Arpacı, A.:** Borçlar Hukuku Genel Bölüm, 7. Baskı, İstanbul 2017.
- Moroğlu, E.:** Anonim Ortaklıklarda Sermaye Artırımı, 3. Baskı, İstanbul 2015 (Sermaye Artırımı).
- Moroğlu, E.:** Türk Ticaret Kanunu ile Yürürlük ve Uygulama Kanunu Tasarıları Değerlendirme ve Öneriler, 6. Baskı, İstanbul 2009 (Değerlendirme ve Öneriler).
- Muşul, T.:** İflasın Ertelenmesi, 2. Baskı, İstanbul 2010.
- Nomer H. N.:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 16. Baskı, İstanbul 2018.
- Oğuzman, M. K./Barlas, N.:** Medeni Hukuk, 19. Baskı, İstanbul 2013.
- Oğuzman, M. K./ Öz, T.:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. 2, 10. Baskı, İstanbul 2013.
- Oğuzman, M. K./Seliçi, Ö./Oktay Özdemir, S.:** Eşya Hukuku, 17. Baskı, İstanbul 2014.
- Öçal, A.:** *Anonim Şirketlerde Mali Durumun Bozulmasının Ortaya Çıkardığı Bazı Hukuki Sorunlar*, Ankara Ticaret Odası Dergisi Haziran 1975, s. 9-22.
- Özkorkut, K.:** "6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun (TTK) 376 ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" Hakkında Düşünceler, Prof. Dr. Sabih Arkan'a Armağan, 1. Baskı, İstanbul 2019, s. 975-993.
- Öztekin, S.:** *İflasın Ertelenmesi*, Bankacılar Dergisi 2006, S. 59, s. 39-83.
- Paşlı, A.:** Anonim Ortaklık Kurumsal Yönetimi, İstanbul 2005 (Kurumsal Yönetim).
- Paşlı, A.:** *Yargıtay Kararları Işığında Sermaye Artırımı*, Yürürlüğünün 5. Yılında ve Yargıtay Kararları Işığında Türk Ticaret Kanunu Sempozyumu (Tebliğler - Tartışmalar) 20 Ekim 2017, İstanbul 2018, s. 49-83 (Sermaye Artırımı).
- Paşlı, A.:** *Yeni Türk Ticaret Kanunu Anonim Ortaklık Hükümlerinin Tanıtılması (I) YTK Kitap 2- Kısım 4- Bölüm I Genel Hükümler ve Temel İlkeler*, BATİDER 2011, C. 27, S. 3, s. 137-167 (Yeni TTK).

- Pekcanitez, H.:** *İflasın Ertelenmesi*, İstanbul Barosu Dergisi Mart-Nisan 2005, C. 79, S. 2, s. 323-359.
- Poroy Arsoy, A.:** Finansal Muhasebe, 2. Baskı, Bursa 2017.
- Poroy, R./Tekinalp, Ü./Çamoğlu, E.:** Ortaklıklar Hukuku I, 14. Baskı, İstanbul 2019 (Ortaklıklar I).
- Poroy, R./Tekinalp, Ü./Çamoğlu, E.:** Ortaklıklar Hukuku II, 14. Baskı, İstanbul 2019 (Ortaklıklar II).
- Pulaşlı, H.:** Şirketler Hukuku Genel Esaslar, 5. Baskı, Ankara 2017 (Şirketler Hukuku).
- Pulaşlı, H.:** Şirketler Hukuku Şerhi, C. 1, 3. Baskı, Ankara 2018 (Şerh C. 1).
- Pulaşlı, H.:** Şirketler Hukuku Şerhi, C. 2, 3. Baskı, Ankara 2018 (Şerh C. 2).
- Sayhan, İ.:** *Anonim Şirketlerde Aktiflerin Pasifleri Karşılayamamasının Sonucu Olarak İflas ve İflasın Ertelenmesi*, BATİDER 2005, C. 23, S.1, s. 77-124.
- Sayım, F.:** Pratik Muhasebe Yaklaşımı Genel Muhasebe (Muhasebe I-II), 2. Baskı, Ankara 2019.
- Sevi, A. M.:** Anonim Ortaklıkta Sermayenin Oluşturulması ve Pay Sahiplerine İade Edilmesi Yasağı, Ankara 2013.
- Sirmen, L.:** Eşya Hukuku, 6. Baskı, Ankara 2018.
- Songur Hacıgüzeller, D. G.:** Anonim Şirketlerde Önemli Miktarda Malvarlığı Üzerinde İşlemler, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara 2019.
- Soylu, K.:** Genel Muhasebe, 6. Baskı, Ankara 2019.
- Tekil, F.:** Anonim Şirketler Hukuku, 2. Baskı, İstanbul 1998.
- Tekinalp, Ü.:** Anonim Ortaklığın Bilançosu ve Yedek Akçeleri Kamuyu Aydınlatma İlkesi İle, İstanbul 1970 (Bilanço).
- Tekinalp, Ü.:** *Anonim Ortaklıkta Sermayenin Korunması İlkesi*, Prof. Dr. Rona Serozan'a Armağan, C. 2, İstanbul 2010, s. 1681-1700 (Sermayenin Korunması İlkesi).
- Tekinalp, Ü.:** Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku, 3. Baskı, İstanbul, 2013 (Sermaye Ortaklıkları).
- Tekinalp, Ü.:** Sermaye Piyasası Hukukunun Esasları, İstanbul 1982 (Sermaye Piyasası Hukuku).
- Tekinalp, Ü.:** *Sermayenin Yarısının Karşılıksız Kalması Halinde Yönetim Kurulunun ve Denetçilerin Görevi*, İktisat ve Maliye Dergisi 1984, C. 31, S. 7, s. 279-282 (Sermayenin Yarısının Karşılıksız Kalması).

- Teoman, Ö.:** *Ticaret Hukukunun Güncel Sorunları II (Kayıtlı Sermaye Sistemini Kabul Eden Anonim Ortaklıklarda TTK. m. 324 Denetimi)*, Tüm Makalelerim, C. 1-2, 2. Baskı, Ankara 2012, s. 973-981.
- Tufan, A. Ş.:** 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Sermaye Kaybı ve Borca Batıklık Kavramları İle Sermayesini Kaybetmiş veya Borca Batık Anonim Şirketlerin Birleşmeye Katılması, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2019.
- Türk, A., :** *Anonim Ortaklıkta Borca Batıklık ve İflasın Ertelenmesi Konusunda 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu ve Yürürlük Kanunu ile Getirilen Yenilik ve Değişiklikler*, BATİDER 2016, C. 32, S. 1, s. 5-62 (Borca Batıklık).
- Türk, A.:** *Anonim Ortaklıkta Gizli Yedek Akçeler*, DEÜHFD 2002, C. 4, S. 4, s. 173-238 (Gizli Yedek Akçeler).
- Türk, A.:** *Anonim Ortaklıkta Sermaye Kaybı ve Borca Batıklığın Hukuki Sonuçları*, Ankara 1999 (Sermaye Kaybı ve Borca Batıklık).
- Türk, A.:** *Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun Getirdiği Değişiklik ve Yeniliklerle Anonim Ortaklıkta Sermaye Kaybı ve Hukuki Sonuçları*, DEÜHFD 2015, C. 17, S. 2, s. 63-112 (Sermaye Kaybı).
- Türk Hukuk Lügatı, 3. Baskı, Ankara 1991.
- Uysal, T./Şenlik, M.:** Genel Muhasebe, 8. Baskı, Ankara 2019.
- Üçışık, G./Çelik, A.:** *Anonim Ortaklıklar Hukuku*, C. 1, Ankara 2013.
- Yanlı, V.:** *Yeni Ticaret Kanunu ve Anonim Şirketlerde Kar Dağıtımı*, BATİDER 2014, C. 30, S. 1, s. 5-34.

Doç. Dr. Yaşar SALİHPAŞAOĞLU

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

**AVRUPA İNSAN HAKLARI
MAHKEMESİ VE YARGILAMADA
KULLANDIĞI YÖNTEM,
İLKE VE USULLER**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2020

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Yargılamada
Kullandığı Yöntem, İlke ve Usuller**
Yaşar Salihpaşaoğlu

Hukuk Yayınları Dizisi – 2723

Birinci Baskı : Kasım, 2020

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 09 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

I. KİTAP VE MAKALE

- AKAD, Mehmet/VURAL DİNÇKOL, Bihterin: Genel Kamu Hukuku, Gözden Geçirilmiş 7. Basım, DER Yayınları, İstanbul, 2013.
- AKANDJI-KOMBE, Jean-François: Positive obligations under the European Convention on Human Rights, Human rights handbooks, No. 7, Council of Europe, Strasbourg, 2007.
- AKKUTAY, Berat Lale: Uluslararası Antlaşmaların Üçüncü Devletlere Etkisi, Adalet, Ankara, 2020.
- ANAYURT, Ömer: Avrupa İnsan Hakları Hukukunda Kişisel Başvuru Yolu, Seçkin, Ankara, 2004.
- ARAI-TAKAHASHI, Yutaka: The Margin of Appreciation Doctrine and the Principle of Proportionality in the Jurisprudence of the ECHR, Intersentia, Antwerpen, 2001.
- ARSAVA, A. Füsün: "Egemenlik ve Koruma Sorumluluğu", GÜHFD, C. XV, S. 1, Y. 2011, s. 101-124.
- ATAKAN, Arda: "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Takdir Yetkisi Doktrinine İlişkin Bir İnceleme", MÜHFHAD, C. 16, S. 3-4, Y. 2010, s. 29-36.
- AYBAY, Rona: İnsan Hakları Hukuku, Gözden Geçirilmiş 4. Baskı, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2019.
- BAL, Ali: "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Avrupa Konsensüsüne Başvurması", DEÜHFD, C. 21, S. 1, Y. 2019, s. 27-82.
- BARAK, Aharon: Purposive Interpretation in Law, Translated from the Hebrew by Sari Bashi, Princeton University Press, Princeton, 2005.
- BESSON, Samantha: "Subsidiarity in International Human Rights Law — What is Subsidiary about Human Rights?", The American Journal of Jurisprudence, V. 61, No. 1, Y. 2016, s. 69-107.
- BİLİR, Faruk: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Yargılama Yetkisi, Genişletilmiş 2. Baskı, Adalet, Ankara, 2012.
- BOYAR, Oya: "Bölüm III: Devletin Pozitif Yükümlülükleri ve Dolaylı Yatay Etki", [içinde (s. 53-80), Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Anayasa: Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Kapsamında Bir İnceleme, Ed. Sibel Inceoğlu, Beta, 3. Baskı, Ankara, 2013.]

- BOYAR, Oya: "Bölüm V: Olağanüstü Yönetim Usullerinde Temel Hak ve Özgürlüklere İlişkin Askıya Alma Rejimi", [içinde (s.97-111), Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Anayasa: Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Kapsamında Bir İnceleme, Ed. Sibel İnceoğlu, Beta, 3. Baskı, Ankara, 2013.]
- BOZKURT, Enver/KANAT, Selim/BEKTAŞ, Sezercan: Uluslararası İnsan Hakları Hukuku, 3. Baskı, Legem Yayıncılık, Ankara, 2018.
- BREMS, Eva: "The Margin of Appreciation Doctrine in the Case-Law of the European Court of Human Rights", *ZaöRV*, V. 56, Y. 1996, s. 240-314.
- BREST, Paul: "The Misconceived Quest for the Original Understanding", *Boston University Law Review*, V. 60, No.2, 1980, s. 204-238.
- CARROZA, Paolo G.: "Subsidiarity as a Structural Principle of International Human Rights Law", *The American Journal Of International Law*, V. 97, I. 1, Y. 2003, s. 38-79.
- COGEN, Marc: *An Introduction to European Intergovernmental Organizations*, Ashgate, Surrey, 2015.
- COSTA, Jean-Paul: "On the Legitimacy of the European Court of Human Rights' Judgments", *European Constitutional Law Review*, V. 7, I. 2, Y. 2011, s.173-182.
- ÇAĞIRAN, Mehmet Emin: *Uluslararası Alanda İnsan Hakları, Genişletilmiş Gözden Geçirilmiş 4. Baskı*, Turhan Kitabevi, Ankara, 2020.
- DASCAL, Marcelo (Editor): *Cultural Relativism and Philosophy: North and Latin American Perspectives*, E.J. Brill, Leiden, 1991.
- DEĞİRMENCİOĞLU, Burcu: "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihatları Işığında 'Masumiyet Karinesi'nin Korunması", *ASBÜ Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.1, S. 2, Y. 2019, s. 307-356.
- DOĞAN, İlyas: "Beşinci Kitap: Avrupa Konseyi'nde İnsan Haklarını Korumaya Sistemi", [içinde (s. 389-513), *İnsan Hakları Hukuku*, Ed. İlyas DOĞAN, 3. Baskı, Astana, Ankara, 2019.]
- DOĞRU, Derya: *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Yargılamasında Takdir Marjı Doktrini*, Turhan Kitabevi, Ankara, 2019.
- DONNELLY, Jack: *Teoride ve Uygulamada Evrensel İnsan Hakları*, Çev. Mustafa ERDOĞAN/Levent KORKUT, Yetkin Yayınları, Ankara, 1995.
- DONOHU, Douglas Lee: "Autonomy, Self-Governance, and the Margin of Appreciation: Developing a Jurisprudence of Diversity within Universal Human Rights", *Emory International Law Review*, V. 15, I. 2, Y. 2001, s. 391-466.

- ERDOĞAN, Murat: Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuruda Temel Hak ve Özgürlüklerin Yorumu, LYKEION, Ankara, 2019.
- ERDOĞAN, Mustafa: Anayasal Demokrasi, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 12. Baskı, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2015.
- EREN, Abdurrahman: "Hukuki Yorum Yöntemleri Açısından Bireysel Başvuru Kararlarının Anayasanın Yorumuna Etkileri", Anayasa Yargısı, C. 33, Y. 2016, s. 231-301.
- EREN, Abdurrahman: Özgürlüklerin Sınırlandırılmasında Demokratik Toplum Düzeninin Gerekleri, Beta, İstanbul, 2004.
- EREN, Abdurrahman: Türkiye’de İnsan Haklarının Korunması, Uluslararası Koruma Mekanizmaları ve Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının Rolü, Turhan Kitabevi, Ankara, 2007.
- ERGE, Recep Ersel: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarında Hak-kaniyete Uygun Tatmin, Onikilevha, İstanbul, 2016.
- ESEN, Bülent Nuri: Anayasanın Anayasa Mahkemesince Yorumlanması: Bir İnceleme Özeti, AÜHFY No: 301, Ankara, 1972.
- ESEN, Egemen: İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi İçtihatları Işığında Taktir Marjı Doktrini, Onikilevha, İstanbul, 2020.
- EVRIGENIS, Dimitri: "Recent Case-Law of the European Court of Human Rights on Articles 8 and 10 of the European Convention on Human Rights", HRLJ, V. 3, Y. 1982, s. 121-139.
- FEDTKE, Jörg: "Chapter 4: Germany Drittwirkung in Germany", [in (s. 125-156) Human Rights and the Private Sphere: A Comparative Study, Edited by Dawn Oliver and Jörg Fedtke, Routledge-Cavendish, London and New York, 2007.]
- FROSTAD, Magne: "The 'Colonial Clause' and Extraterritorial Application of Human Rights: The European Convention on Human Rights Article 56 and its Relationship to Article 1", Arctic Review on Law and Politics, V. 4, 1/2013, s. 21-41.
- GEMALMAZ, H. Burak: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde Mülkiyet Hakkı, 2. Basım, Beta, İstanbul, 2017.
- GEMALMAZ, Mehmet Semih: Ulusalüstü İnsan Hakları Hukukunun Genel Teorisine Giriş, Cilt 1, 8. Bası, Legal, İstanbul, 2012.
- GEMALMAZ, Mehmet Semih: Ulusalüstü İnsan Hakları Hukukunun Genel Teorisine Giriş, Cilt 2, 8. Bası, Legal, İstanbul, 2012.
- GÖKCAN, Hasan Tahsin: "Bireysel Başvuruda İkincillik İlkesi ve Denetim Yetkisinin Sınırları Sorunu", TBBD, S.135, Y. 2018, s. 9-76.

- GÖZLER, Kemal: Hukukun Genel Teorisine Giriş, US-A Yayıncılık, Ankara, 1998.
- GÖZTEPE, Ece: İnsan Haklarının Korunmasında Geçici Tedbir: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Almanya ve Türkiye Örnekleri, Onikilevha, İstanbul, 2017.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref/GÖLCÜKLÜ, Feyyaz: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması, Tamamen Yenilenmiş 12. Bası, Güncelleyen ve Yenileyen Abdurrahman SAYGILI, Turhan Kitabevi, Ankara, 2019.
- GREER, Steven C.: The Margin of Appreciation: Interpretation and Discretion under the European Convention on Human Rights, Council of Europe Publishing, Strasbourg, 2000.
- GRUNLAN, Stephen A. /MAYERS Marvin Keene: Cultural Anthropology: A Christian Perspective, Second Edition, Zondervan Publishing House, Michigan, 1988.
- GÜLFİDAN, O. Serkan: İfade Özgürlüğü Hakkı Örneği Çerçevesinde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde Kötüye Kullanma Yasağı, Onikilevha, İstanbul, 2013.
- GÜLMEZ, Mesut: Birleşmiş Milletler Sisteminde İnsan Haklarının Korunması, TBB Yayınları, Ankara, 2004.
- GÜNDÜZ, Aslan: Milletlerarası Hukuk, Ed. Reşat Volkan Günel, 10. Baskı, Savaş Yayınevi, Ankara, 2019.
- HAIDER, Dominik: The Pilot-Judgment Procedure of The European Court of Human Rights, Martinnus Nijhoff Publishers, Leiden, 2013.
- HAPPOLD, Matthew: "Bankovic v. Belgium and the Territorial Scope of the European Convention On Human Rights", *Human Rights Law Review*, V. 3, I.1, Spring 2003, s. 77-90.
- HARRIS, David/O'BOYLE, Michael/BATES, Ed/BUCKLEY, Carla: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hukuku, Çev. Mehveş Bingöllü Kılıcı/Ulaş Karan, Çev. Ed. Hülya Dinçer, Yayına Hazırlayan: Deniz Bıyıklı, Avrupa Konseyi, Ankara, 2013
- HAZAR, Zeynep: "Siyasi Partilerin Kapatılması ve Demokratik Toplumda Gereklik İlkesi: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Çerçevesinde Bir İnceleme", YBHD, Y. 3, S. 1 Y. 2018, s. 73-106.
- HUNTER-HENIN, Myriam: "Chapter 3: France Horizontal Application and the Triumph of the European Convention on Human Rights", [in (s. 98-124) Human Rights and the Private Sphere: A Comparative Study].

- HUTCHINSON, M. R.: "The Margin of Appreciation Doctrine in the European Court of Human Rights", *The International and Comparative Law Quarterly*, V. 48, No. 3, s. 638-650.
- İŞIKTAÇ, Yasemin/METİN, Sevtap: *Hukuk Metodolojisi*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2013, s.194.
- İNCEOĞLU, Sibel (Editör): *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Anayasa: Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Kapsamında Bir İnceleme*, Beta, 3. Baskı, Ankara, 2013.
- KALABALIK, Halil: *İnsan Hakları Hukuku*, 3. Baskı, Seçkin, Ankara, 2013.
- KAO, Grace Y.: *Grounding Human Rights in a Pluralist World*, Georgetown University Press, Washington D.C., 2011.
- KAPANİ, Münci: *Kamu Hürriyetleri*, Yedinci Baskı, Yetkin, Ankara, 1993.
- KARAKUL, Selman: "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Kendi Kararlarının Yerine Getirilmesindeki Rolü", *İMÜHFD*, C. 5, S. 2, Y. Güz 2018, s. 125-156.
- KARANJA, Stephen Kabera: *Transparency and Proportionality in the Schengen Information System and Border Control Co-operation*, Martinus Nijhoff Publishers, London, 2008.
- KENDALL, Diana: *Sociology in Our Times: The Essentials*, 7th Edition, Wadsworth, Belmont, 2010.
- KILINÇ, Bahadır: *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarının İnfazı*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2006.
- KRATOCHVÍL, Jan: "The Inflation of the Margin of Appreciation by the European Court of Human Rights", *Netherlands Quarterly of Human Rights*, V. 29, I. 3, Y. 2011, s. 324-357.
- LETSAS, George: "The Truth in Autonomous Concepts: How To Interpret the ECHR", *European Journal of International Law*, V. 15, I. 2, Y. April 2004, s. 279-305.
- MAROCHINI, Maša: "The interpretation of the European Convention Human Rights", *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, god. 51, 1/2014, s. 63-84.
- MERRILLS, J.G.: *The Development of International Law by the European Court of Human Rights*, Second Edition, Manchester University Press, Manchester, 1993.
- NEWMAN, David M.: *Sociology: Exploring the Architecture of Everyday Life*, Pine Forge Press, Los Angeles, 2008.

- ODER, Bertil Emrah: Anayasa Yargısında Yorum Yöntemleri, Beta, İstanbul, 2010.
- ÖZDEK, Yasemin: Avrupa İnsan Hakları Hukuku ve Türkiye, TODAİE, Ankara, 2004.
- ÖZENÇ, Berke: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve İnanç Özgürlüğü, Kitap Yayınevi, İstanbul, 2006.
- PEKEL, Abdulkadir: Aile Hayatına Saygı Hakkı, Liberte Yayınları, Ankara, 2016.
- REISS, Jennifer W.: "Protocol no. 14 Echr and Russian Non-Ratification: The Current State of Affairs", Harvard Human Rights Journal, V. 22, 2009, s. 293-317.
- SADURSKI, Wojciech: Constitutionalism and the Enlargement of Europe, Oxford University Press, Oxford, 2012.
- SALİHPAŞAOĞLU, Yaşar/GÜMÜŞ BOYACI, Özgem Tuğçe: "Bir Modern Devlet ve Egemenlik Miti: Westphalia Barışı", ERÜHFD, C. XV, S. 1, Y. 2020, s. 191-224.
- SALİHPAŞAOĞLU, Yaşar: "Anayasa Mahkemesinin Kamu Tüzel Kişilerine Yönelik Bireysel Başvuru Yasağına Yaklaşımı: Çelişen İki Yöntem ve Gerekçe", AHBVÜHFD, C. 23, S. 4, Y. 2019, s. 279-295.
- SALİHPAŞAOĞLU, Yaşar: "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Türkiye: Bazı Rakamlar ve Gerçekler", GÜHFD, C. XIII, Y. 2009, S. 1-2, s. 253-281
- SPIELMANN, Dean: "Chapter 14: The European Convention on Human Rights The European Court of Human Rights", [in (s. 427-464) Human Rights and the Private Sphere: A Comparative Study.]
- ŞİRİN, Tolga: "Takdir Marjı Doktrini ve Türkiye Anayasa Mahkemesi Açısından Anlamı", Anayasa Hukuku Dergisi, C. 2, S. 4, Y. 2013, s. 359-399.
- TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/SANCAKTAR, Oğuz/ÖNOK, Rifat Murat: İnsan Hakları El Kitabı, Güncellenmiş 6. Baskı, Seçkin, Ankara, 2016.
- TEZİÇ, Erdoğan: Anayasa Hukuku, Yedinci Bası, Beta, Ankara, 2001.
- TUNÇ, Hasan: "Milletlerarası Sözleşmelerin Türk İç Hukukuna Etkisi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Türkiye ile İlgili Örnek Karar İncelemesi", Anayasa Yargısı Dergisi, C. 17, Y. 2000, s. 174-193.
- TÜMAY, Murat: "'The Margin of Appreciation Doctrine' Developed by the Case Law of the European Court of Human Rights", Ankara Law Review, V. 5, No. 2, Y. Winter 2008, s. 201-234.
- UYGUN, Oktay: "Küreselleşme ve Değişen Egemenlik Anlayışının Sosyal Haklara Etkisi", Anayasa Yargısı Dergisi, C. 20, Y. 2003, s. 250-284.

- ÜNAL, Şeref: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, İnsan Haklarının Uluslararası İlkeleri, TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları No:89, Ankara, 2001.
- ÜNAL, Şeref: Uluslararası Hukuk, Yetkin Yayınları, Ankara, 2005.
- VAN DIJK, Pieter/VAN HOOFF, G.J.H.: Theory and Practice of the European Convention on Human Rights, Third Edition, Kluwer Law International, Hague, 1998.
- VASAK, Karel: "The European Convention of Human Rights beyond the Frontiers of Europe", The International and Comparative Law Quarterly, Oct., 1963, V. 12, No. 4, Oct., 1963, s. 1206-1231.
- YILMAZ, Mehmet Şerif: İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi'nin Yorum Yöntemleri, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2010.
- YOKUŞ, Sevtap: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Türkiye'de Olağanüstü Hâl Rejimi Pratiği ve Anayasa Şikayetine Etkisi, Seçkin, Ankara, 2017.
- YOUROW, Howard Charles: The Margin of Appreciation Doctrine in the Dynamics of European Human Rights Jurisprudence, Martinus Nijhoff Publishers, The Hague, 1996.
- YOUROW, Howard Charles: "The Margin of Appreciation Doctrine in the Dynamics of European Human Rights Jurisprudence", Connecticut Journal of International Law, V. 3, I. 1, Y. 1987, s. 111-160.
- YÜZER ELTİMUR, Dilara: AİHS Kapsamında Özel Hayatın ve Aile Hayatının Korunmasında Devletin Pozitif Yükümlülükleri, Onikilevha, İstanbul, 2019.
- ZUCCA, Lorenzo: Constitutional Dilemmas: Conflicts of Fundamental Legal Rights in Europe and the USA, Oxford University Press, Oxford, 2007.

II. İNTERNET KAYNAKLARI

- ▶ (http://inhak.adalet.gov.tr/Resimler/Dokuman/2712020093815001_tur.pdf)
- ▶ (http://inhak.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/2212020141836bm_01.pdf)
- ▶ (<http://www.coe.int/en/web/about-us/the-european-anthem>)
- ▶ (<http://www.coe.int/en/web/about-us/the-european-flag>)
- ▶ (<http://www.coe.int/web/portal/turkey>)
- ▶ (<https://history.hanover.edu/courses/excerpts/336freedoms.html>)
- ▶ ([https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/media/uploads/2015/07/29/AIHS_14.protokol.pdf](https://hudoc.echr.coe.int/tur#{%22fulltext%22:[%22\%22CASE%20OF%20MARIA%20ATANASIU%20AND%20OTHERS%20v.%20ROMANIA\%22%22],%22itemid%22:[%22001-170228%22]]}))
▶ (<a href=))
- ▶ (<https://pace.coe.int/en/aplist/countries/44/turkey>)
- ▶ (<https://pjp-eu.coe.int/fr/web/south-programme2/common-legal-area.html>)
- ▶ (<https://rm.coe.int/0900001680534cf8>)
- ▶ (<https://rm.coe.int/0900001680694948>)
- ▶ (<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680306052>)
- ▶ (<https://treaties.un.org/doc/publication/unts/volume%201155/volume-1155-i-18232-english.pdf>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/about-us/values>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/congress/overview>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168007bd28>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168007cda9>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/0900001680083711>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/0900001680084831>)
- ▶ (https://humanrightscenter.bilgi.edu.tr/media/uploads/2016/03/29/AIHS_15NoluProtokol.pdf)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/0900001680084832>)

- ▶ (https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_TUR.pdf)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/005>)
- ▶ (https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/005/signatures?p_auth=58ii58q5)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/044>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/045>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/055>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/118>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/140>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/214>)
- ▶ (https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/214/signatures?p_auth=1WwggRuY)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/execution/the-supervision-process#%7B%2214997657%22%3A%5B1%5D%2C%2214997692%22%3A%5B1%5D%7D>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/secretary-general/home>)
- ▶ (https://www.echr.coe.int/Documents/Admissibility_guide_TUR.pdf)
- ▶ (https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_TUR.pdf)
- ▶ (https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_TUR.pdf)
- ▶ (https://www.echr.coe.int/Documents/Library_2012_RoC_May_ENG.PDF)
- ▶ (https://www.echr.coe.int/Documents/Press_Q_A_Inter-State_cases_ENG.pdf)
- ▶ (https://www.echr.coe.int/Documents/Press_Q_A_Inter-State_cases_ENG.pdf)
- ▶ (https://www.echr.coe.int/Documents/Rules_Court_TUR.pdf)
- ▶ (<https://www.icj-cij.org/files/case-related/34/034-19590321-JUD-01-00-EN.pdf>).
- ▶ (<https://www.ombudsman.gov.tr/contents/files/6535501-Birlesmis-Milletler-Antlasmasi.pdf>)
- ▶ (<https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/8662.pdf>)
- ▶ “Annual Report 2017 of European Court of Human Rights”, s.137, (https://www.echr.coe.int/Documents/Annual_report_2017_ENG.pdf)
- ▶ “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine Taraf Devletlerin Sınır-Ötesi Yargı Yetkisi” Tematik Bilgi Notu, Çev. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü İnsan Hakları Daire Başkanlığı, T.C. Adalet Bakanlığı, Şubat 2016, (https://www.echr.coe.int/Documents/FS_Extra-territorial_jurisdiction_TUR.pdf)

- ▶ “Convention on Human Rights - Interpretation and Application of Article 15, paragraph 3”, Resolution (56) 16, 26.09.1956. (<https://rm.coe.int/09000016805e35bf>).
- ▶ “ECHR Registry”, (https://www.echr.coe.int/Documents/Registry_ENG.pdf)
- ▶ “European Court of Human Rights, Practical Guide on Admissible Criteria”, Updated on 31 August 2019, s.10, (https://www.echr.coe.int/Documents/Admissibility_guide_ENG.pdf)
- ▶ “Explanatory Report to Protocol No. 14 to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, amending the control system of the Convention”, Strasbourg, 2004, (<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016800d380f>)
- ▶ “Guide on Article 15 of the Convention: Derogation in time of emergency”, (https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_15_ENG.pdf)
- ▶ “Reservations and Declarations for Treaty No.009 - Protocol to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms”, (https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/009/declarations?p_auth=KuO2CuKK)
- ▶ AİHM, Tematik Bilgi Notu- Pilot Kararlar, (https://www.echr.coe.int/Documents/FS_Pilot_judgments_TUR.pdf)
- ▶ ECHR, “Analysis of statistics 2019”, January 2020, s. 4, (https://www.echr.coe.int/Documents/Stats_analysis_2019_ENG.pdf)
- ▶ ECHR, Press Unit, Factsheet – Interim measures, March 2020, (https://www.echr.coe.int/documents/fs_interim_measures_eng.pdf)
- ▶ Mahkeme İç Tüzüğü, (https://www.echr.coe.int/Documents/Rules_Court_TUR.pdf).
- ▶ Online Etymology Dictionary, (<https://www.etymonline.com/search?q=margin>)
- ▶ Parliamentary Assembly, Recommendation 1134 (1990), “Rights of minorities”, (<http://semantic-pace.net/tools/pdf.aspx?doc=aHR0cDovL2Fzc2VtYmx5LmNvZS5pbmQvbnVveG1sL1hSZWYvWDJlLURXLWV4dHluYXNwP2ZpbGVpZD0xNTE2OCZsYW5nPUVO&xsl=aHR0cDovL3NlbnVudGljcGFjZS5uZXQvWHNsdC9QZGYvWFJlZi1XRC1BVC1YTUwyUERGLnhzbA=&xslparams=ZmlsZWlkPTE1MTY4>)
- ▶ Practice Directions, Institution of proceedings, (https://www.echr.coe.int/Documents/Rules_Court_ENG.pdf)
- ▶ Practice Directions, Secured electronic filing by Governments; Practice Directions, Electronic filing by applicants, (https://www.echr.coe.int/Documents/Rules_Court_ENG.pdf)

- ▶ Recommendation 1203 (1993): Gypsies in Europe, (<http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-EN.asp?fileid=15237&lang=en>)
- ▶ Recommendation Rec(2004)6 of the committee of ministers to member states on the improvement of domestic remedies, (https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016805dd18e)
- ▶ Reforming the European Convention on Human Rights: A work in progress, A compilation of publications and documents relevant to the ongoing reform of the Echr, Prepared by the Steering Committee for Human Rights (Cddh), Council of Europe Publishing, April 2009, s. 61-62, (<https://www.echr.coe.int/librarydocs/dg2/isbn/coe-2009-en-9789287166043.pdf>)
- ▶ Resolution 1743 (2010) Final version: Islam, Islamism and Islamophobia in Europe, § 14, (<http://www.assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=17880&lang=en>)
- ▶ Resolution Res(2004)3 of the Committee of Ministers on judgments revealing an underlying systemic problem, (https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016805dd190)
- ▶ Rules of Court, (https://www.echr.coe.int/Documents/Rules_Court_ENG.pdf)
- ▶ Rules of Court, 1 January 2020, Practice Directions, Requests for interim measures, (https://www.echr.coe.int/Documents/Rules_Court_ENG.pdf)
- ▶ The Challenges of a Greater Europe: The Council of Europe and Democratic security, Council of Europe Publishing, Strasbourg, 1996, s. 11; (https://www.cvce.eu/en/obj/message_to_europeans_the_hague_10_may_1948-en-b14649e7-c8b1-46a9-a9a1-cdad800bccc8.html)
- ▶ The Congress of Europe in The Hague (7 to 10 May 1948), (<http://www.cvce.eu/en/education/unit-content/-/unit/7b137b71-6010-4621-83b4-b0ca06a6b2cb/4b311dc0-cbe6-421d-9f9a-3bc8b1b155f6>)
- ▶ Türk Dil Kurumu Sözlükleri, Güncel Türkçe Sözlük, (<https://sozluk.gov.tr/>)
- ▶ United Nations, World Conference on Human Rights, Vienna, 14-25 June 1993, Vienna Declaration and Programme of Action, (http://www.eods.eu/library/UNGA_Declaration%20Vienna%201993_en.pdf)
- ▶ Uygulama Talimatı, Adil tazmin talepleri, (https://www.echr.coe.int/Documents/PD_satisfaction_claims_tur.pdf)
- ▶ Vienna Convention on the Law of Treaties, (<https://treaties.un.org/doc/publication/unts/volume%201155/volume-1155-i-18232-english.pdf>)

III. MAHKEME KARARLARI

- "Advisory opinion concerning the recognition in domestic law of a legal parent-child relationship between a child born through a gestational surrogacy arrangement abroad and the intended mother", (Grand Chamber), P16-2018-001, 10.04.2019.
- "Advisory opinion concerning the use of the "blanket reference" or "legislation by reference" technique in the definition of an offence and the standards of comparison between the criminal law in force at the time of the commission of the offence and the amended criminal law", (Grand Chamber), P16-2019-001, 29.05.2020.
- "Court's decision on Turkish authorities' request to lift interim measure indicated in the case of Armenia v. Turkey", Press Release, ECHR 290 (2020) 14.10.2020.
- "Relating to certain aspects of the laws on the use of languages in education in Belgium" v. Belgium (Merits), 1474/62, 1677/62, 1691/62, 1769/63, 1994/6, 2126/64, 23.07.1968.
- A and Others v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 3455/05, 19.02.2009.
- A, B and C v. Ireland, (Grand Chamber), 25579/05, 16.12.2010.
- Akdivar and Others v. Turkey, (Grand Chamber), 21893/93, 16.09.1996.
- Akman v. Turkey, 37453/97, 26.06.2001.
- Aksoy v. Turkey, 21987/93, 18.11.1996.
- Aksu v. Turkey, (Grand Chamber), 4149/04, 41029/04, 15.03.2012.
- Al-Adsani v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 35763/97, 21.11.2001.
- Ali Gürbüz v. Turkey, 52497/08..., 12.03.2016.
- Aliyev v. Azerbaijan, 68762/14, 71200/14, 20.09.2018.
- Allenet de Ribemont v. France (Interpretation), 15175/89, 07.08.1996.
- Almeida Garrett, Mascarenhas Falcao and Others v. Portugal, 29813/96, 30229/96, 11.01.2000.
- Alparslan Altan v. Turkey, 12778/17, 16.04.2019.
- Al-Skeini and Others v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 55721/07, 07.07.2011.
- Altay v. Turkey (No.2), 11236/09, 09.04.2019.
- Altuğ Taner Akçam v. Turkey, 27520/07, 25.10.2011.
- Amihalachioaie v. Moldova, 60115/00, 20.04.2004.

- Ananyev and Others v. Russia, 42525/07..., 10.01.2012.
- Anastasov and Others v. Slovenia, 65020/13, 18.10.2016.
- Anheuser-Busch v. Portugal, Grand Chamber, 73049/01, 11.01.2007.
- Apostu v. Romania, 22765/12, 03.02.2015.
- Armenia v. Azerbaijan, 42521/20, 27.09.2020 (Dates of Introduction).
- Armenia v. Turkey, 43517/20, 04.10.2020 (Dates of Introduction).
- Arzamazova v. the Republic of Moldova, 38639/14, 04.08.2020.
- Arzu Akhmadova and Others v. Russia, 13670/03, 08.01.2009.
- Asadov and Others v. Azerbaijan, 138/03, 26.10.2006.
- Aslan Ismailov v. Azerbaijan, 18498/15, 12.03.2020.
- Assanidze v. Georgia, (Grand Chamber), 71503/01, 08.04.2004.
- Ayvazyan v. Armenia, 46245/08, 18.10.2018.
- Ayvazyan v. Armenia, 56717/08, 01.06.2017.
- B. v. France, 13343/87, 25.03.1992.
- Babajanov v. Turkey, 49867/08, 10.05.2016.
- Bagheri and Maliki v. the Netherlands, 30164/06, 15.05.2007.
- Bagirov v. Azerbaijan, 81024/12, 28198/15, 25.06.2020.
- Baka v. Hungary, (Grand Chamber), 20261/12, 23.06.2016.
- Bankovic and Others v. Belgium and Others, (Grand Chamber), 52207/99, 12.12.2001.
- Bannikov v. Latvia, 19279/03, 11.06.2013.
- Barthold v. Germany, 8734/79, 25.03.1985.
- Baş v. Turkey, 66448/17, 03.03.2020.
- Bazelyuk v. Ukraine, 49275/08, 27.03.2012.
- Beard v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 24882/94, 18.01.2001.
- Béláné Nagy v. Hungary, 53080/13, 10.02.2015.
- Belilos v. Switzerland, 10328/83, 29.04.1988.
- Ben Salah Adraqui and Dhaima v. Spain, 45023/98, 27.04.2000.
- Berdzenishvili and Others v. Russia, 14594/07..., 20.12.2016.
- Bergens Tidende and Others v. Norway, 26132/95, 02.05.2000.
- Blečić v. Croatia, 59532/00, (Grand Chamber), 08.03.2006.
- Blondje v. the Netherlands, 7245/09, 15.09.2009.
- Bock v. Germany, 11118/84, 13.11.1987.

- Bolat v. Russia, 14139/03, 05.10.2006.
- Brannigan v. the United Kingdom, 14553/89, 14554/89, 03.12.1991.
- Brannigan and McBride v. the United Kingdom, 14553/89, 14554/89, 26.05.1993.
- Breyer v. Germany, 50001/12, 30.01.2020.
- Brigandi v. Italy, 11460/85, 19.02.1991.
- Broniowski v. Poland, (Grand Chamber), 31443/96, 22.06.2004.
- Broniowski v. Poland, (Grand Chamber), 31443/96, 28.09.2005.
- Bui Van Thanh and Others v. the United Kingdom, 16137/90, 12.03.1990.
- Burdov v. Russia (No.2), 33509/04, 15.01.2009.
- Burmych and Others v. Ukraine, (Grand Chamber), 46852/13..., 12.10.2017.
- C.P. v. the United Kingdom, 300/11, 06.09.2016.
- Cairney v. the United Kingdom, 45773/99, 20.11.2007.
- Capital Bank AD v. Bulgaria, 49429/99, 24.11.2005.
- Cardot v. France, 11069/84, 19.03.1991.
- Catan and Others v. the Republic of Moldova and Russia, 43370/04, 18454/06, 8252/05, (Grand Chamber), 19.10.2012.
- Cemil Danişman Başvurusu, 2013/6319, 16.07.2014.
- Chahal v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 22414/93, 15.11.1996.
- Chassagnou and Others v. France, (Grand Chamber), 25088/94, 28331/95, 28443/95, 29.04.1999.
- Chim and Przywieczerski v. Poland, 36661/07, 12.04.2018.
- Christine Goodwin v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 28957/95, 11.07.2002.
- Cılız v. the Netherlands, 29192/95, 11.07.2000.
- Civet v. France, (Grand Chamber), 29340/95, 28.09.1999.
- Croke v. Ireland, 33267/96, 15.06.1999.
- Cumhuriyet Halk Partisi v. Turkey, 48818/17, 21.11.2017.
- Cyprus v. Turkey, (Grand Chamber), 25781/94, 10.05.2001.
- Cyprus v. Turkey, 6780/74, 10.09.1974 (Dates of Introduction).
- Cyprus v. Turkey, 6780/74, 6950/75, 26.05.1975.
- Cyprus v. Turkey, 6950/75, 21.03.1975 (Dates of Introduction).
- Cyprus v. Turkey, 8007/77, 06.09.1977 (Dates of Introduction).

- Çatal v. Turkey, 2873/17, 07.03.2017.
- Çılgin v. Turkey, 25842/17, 27.08.2019.
- D.H. and Others v. the Czech Republic, (Grand Chamber), 57325/00, 13.11.2007.
- Dalia v. France, 26102/95, 19.02.1998.
- Demades v. Turkey, 16219/90, 31.07.2003.
- Demir and Baykara v. Turkey, (Grand Chamber), 34503/97, 12.11.2008.
- Demirbaş and Others v. Turkey, 1093/08..., 09.11.2010.
- Denmark v. Turkey, 34382/97, 05.04.2000.
- Denmark v. Turkey, 34382/97, 08.06.1999.
- Denmark, Norway, Sweden, the Netherlands v. Greece, 3321/67, 3322/67, 3323/67, 3344/67, 27.09.1967 ve 25.03.1968 (Dates of Introduction)
- Dickson v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 44362/04, 04.12.2007.
- Dikme v. Turkey, 20869/92, 11.07.2000.
- Dilipak v. Turkey, 29680/05, 15.09.2015.
- Dolenec v. Croatia, 25282/06, 26.11.2009.
- Donnelly and Others v. the United Kingdom, 5577/72, 5583/72, 05.04.1973.
- Doyle v. Ireland, 51979/17, 23.05.2019.
- Drijfhout v. the Netherlands, 51721/09, 22.02.2011.
- Dudgeon v. the United Kingdom, 7525/76, 22.10.1981.
- Dzidzava v. Russia, 16363/07, 20.12.2016.
- E.G. v. Poland and 175 other Bug River applications, 50425/99, 23.09.2008.
- Editions Plon v. France, 58148/00, 18.05.2004.
- Egeland and Hanseid v. Norway, 34438/04, 16.04.2009.
- Eğılmez v. Turkey, 21798/04, 10.11.2005.
- Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası v. Turkey, 20641/05, 25.09.2012.
- Engel and Others v. the Netherlands, 5100/71..., 08.06.1976.
- Eon v. France, 26118/10, 14.03.2013.
- Erdem v. Germany, 38321/97, 05.07.2001.
- Erdemli v. Turkey, 29495/95, 30.10.2001.
- Erdoğan and Others v. Turkey, 19807/92, 25.04.2006.

- Erdoğdu v. Turkey, 25723/94, 15.06.2000.
- Ergezen v. Turkey, 73359/10, 08.04.2014.
- Evans v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 10.04.2007.
- Evcimen v. Turkey, 31792/06, 23.02.2010.
- Evrim Çiftçi v. Turkey, 59640/00, 29.11.2005.
- Fartushin v. Russia, 38887/09, 08.10.2015.
- Fernandes de Oliveira v. Portugal, (Grand Chamber), 78103/14, 31.01.2019.
- Fernández Martínez v. Spain, (Grand Chamber), 56030/07, 12.06.2014.
- Finger v. Bulgaria, 37346/05, 10.05.2011.
- Firth and Others v. the United Kingdom, 47784/09..., 12.08.2014.
- Folgero and Others v. Norway, (Grand Chamber), 15472/02, 29.06.2007.
- Folgero and Others v. Norway, 15472/02, 14.02.2006.
- Forcadell i Lluís and Others v. Spain, 75147/17, 07.05.2019.
- France, Norway, Denmark, Sweden, Netherlands v. Turkey, 9940/82, 9942/82, 9944/82, 9941/82, 9943/82, 01.07.1982 (Dates of Introduction).
- France, Norway, Denmark, Sweden, Netherlands v. Turkey, 9940/82, 9942/82, 9944/82, 9941/82, 9943/82, Report of the Commission, 07.12.1985.
- Gábor Nagy v. Hungary (No.2), 73999/14, 11.04.2017.
- Gäfgen v. Germany, (Grand Chamber), 22978/05, 01.06.2010.
- Garcia Ruiz v. Spain, (Grand Chamber), 30544/96, 21.01.1999.
- Gaughran v. the United Kingdom, 45245/15, 13.02.2020.
- Gawracz v. Turkey, 32055/96, 12.02.2002.
- Gazsó v. Hungary, 48322/12, 16.07.2015.
- Georgia v. Russian Federation, 13255/07, 26.03.2007 (Dates of Introduction).
- Georgia v. Russian Federation, 38263/08, 12.08.2008 (Dates of Introduction).
- Georgia v. Russian Federation, 61186/09, 03.12.2009 (Dates of Introduction).
- Gerasimov and Others v. Russia, 29920/05..., 01.07.2014.
- Giuliani and Gaggio v. Italy, (Grand Chamber), 23458/02, 24.03.2011.
- Gordeyev v. Russia, 40618/04, 05.02.2015.
- Greece v. the United Kingdom (Volume II), 176/56, 26.09.1958 .

- Greece v. the United Kingdom, 176/56, 02.06.1956.
- Greens and M.T. v. the United Kingdom, 60041/08, 60054/08, 23.11.2010.
- Guja v. Moldova, (Grand Chamber), 14277/04, 12.02.2008.
- Gulmammadov v. Azerbaijan, 33234/08, 12.12.2017.
- Guzzardi v. Italy, 7367/76, 06.11.1980.
- Gülcü v. Turkey, 17526/10, 19.01.2016.
- Hadrabova v. the Czech Republic, 42165/02, 466/03, 25.09.2007.
- Handyside v. the United Kingdom, 5493/72, 07.12.1976.
- Haran v. Turkey, 25754/94, 26.03.2002
- Harkins v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 71537/14, 15.06.2017.
- Hasan and Eylem Zengin, 1448/04, 09.10.2007.
- Hasan Uzun v. Turkey, 10755/13, 30/04/2013.
- Hentrich v. France (Interpretation), 13616/88, 03.07.1997.
- Hirsi Jamaa and Others v. Italy, (Grand Chamber), 27765/09, 23.02.2012.
- Hodžić v. Slovenia, 3461/08, 04.04.2017.
- Hokkanen v. Finland, 19823/92, 23.09.1994.
- Horvathova v. Slovakia, 74456/01, 17.05.2005.
- Hristozov and Others v. Bulgaria, 47039/11, 358/12, 13.11.2012.
- Hudecova and Others v. Slovakia, 53807/09, 18.12.2012.
- Hun v. Turkey, 5142/04, 10.11.2005.
- I. and C. v. Switzerland, 10107/82, 12.07.1984.
- I.J.L. v. the United Kingdom, 39029/97, 06.07.1999.
- Ilaşcu and Others v. Moldova and Russia, (Grand Chamber), 48787/99, 08.07.2004.
- In proceedings under Article 46 § 4 of the Convention in the case of Ilgar Mammadov v. Azerbaijan, (Grand Chamber), 15172/13, 29.05.2019.
- Ionescu v. Romania, 36659/04, 01.06.2010.
- Ipseftel v. Turkey, 18638/05, 19.03.2019.
- Ireland v. the United Kingdom, 5310/71, 16.12.1971 (Dates of Introduction).
- Ireland v. the United Kingdom, 5310/71, 18.01.1978,
- Ireland v. the United Kingdom, 5451/72, 06.03.1972 (Dates of Introduction).
- Jasinskis v. Latvia, 45744/08, 21.12.010.
- Jeličić v. Bosnia and Herzegovina, 41183/02, 15.11.2005.

- Johnson v. the United Kingdom, 42246/98, 29.11.2001.
- Johnstone and Others v. Ireland, 9697/82, 18.12.1986.
- Kafkaris v. Cyprus, 9644/09, 21.06.2011.
- Kapital Bank AD v. Bulgaria, 49429/99, 24.11.2005.
- Karademirci and Others v. Turkey, 37096/97, 37101/97, 25.01.2005.
- Karakurt v. Austria, 32441/96, 14.09.1999.
- Karner v. Austria, 40016/98, 24.07.2003.
- Kasap and Others v. Turkey, 8656/10, 14.01.2014.
- Kavala v. Turkey, 28749/18, 10.12.2019.
- Kaverzin v. Ukraine, 23893/03, 15.05.2012.
- Kayasu v. Turkey, 64119/00, 76292/01, 13.11.2008.
- Kemmache v. France (No.3), 17621/91, 24.11.1994.
- Khlyustov v. Russia, 28975/05, 11.07.2013.
- Kijowski v. Poland, 33829/07, 05.04.2011.
- Kjeldsen, Busk Madsen and Pedersen v. Denmark, 5095/71, 5920/72, 5926/72, 07.12.1976.
- Klass and Others v. Germany, 5029/71, 06.09.1978.
- Klyakhin v. Russia, 46082/99, 30.11.2004.
- Konstantin Martin v. Russia, (Grand Chamber), 30078/06, 22.03.2012.
- Korolev v. Russia, 25551/05, 01.07.2010.
- Koroniotis v. Germany, 66046/01, 21.04.2005.
- Kotov v. Russia, 54522/00, 03.04.2012.
- Kozacioğlu v. Turkey, (Grand Chamber), 2334/03, 19.02.2009.
- Köksal v. Turkey, 70478/16, 06.06.2017.
- König v. Germany, 6232/73, 27.05.1975.
- Kudla v. Poland, (Grand Chamber), 30210/96, 26.10.2000.
- Kurić and Others v. Slovenia, (Grand Chamber), 26828/06..., 12.03.2014.
- Kurt v. Turkey, 24276/94, 25.05.1998.
- L.H. v. Latvia, 52019/07, 29.04.2014.
- L.M. and Others v. Russia, 40081/14..., 15.10.2015.
- Ladygin v. Russia, 35365/05, 30.08.2011.
- Lambert and Others v. France, (Grand Chamber), 46043/14, 05.06.2015.
- Law v. the United Kingdom, 12486/07, 08.09.2009.

- Lawless v. Ireland (No.3), 332/57, 01.07.1961.
- Lawless v. Republic of Ireland, 332/57, 19.12.1959.
- Leander v. Sweden, 9248/81, 26.03.1987.
- Leonov v. Russia, 67183/13, 12.09.2017.
- Liechtenstein v. the Czech Republic, 35738/20, 19.08.2020 (Dates of Introduction).
- Lishnyak v. Russia, 9964/06, 17.09.2019.
- Loizidou v. Turkey, (Grand Chamber), 15318/89, 18.12.1996.
- Lukenda v. Slovenia, 23032/02, 06.10.2015.
- Lundevall v. Sweden, 38629/97, 12. 11.2002.
- M. Özel and Others v. Turkey (Revision), 14350/05, 15245/05, 16051/05, 31.03.2020.
- M. v. the United Kingdom, 13284/87, 15.10.1987.
- M., E. and B. v. Switzerland, 16712/90, 13.02.1992.
- Maggio and Others v. Italy, 46286/09, 31.05.2011.
- Magyar Keresztény Mennonita Egyház and Others v. Hungary, 70945/11..., 08.04.2014.
- Malhous v. the Czech Republic, (Grand Chamber), 33071/96, 12.07.2001.
- Malige v. France, 27812/95, 23.09.1998.
- Malone v. the United Kingdom, 8691/79, 02.08.1984.
- Mamatkulov And Abdurasulovic v. Turkey, 46827/99, 46951/99, 06.02.2003.
- Mamatkulov and Askarov v. Turkey, (Grand Chamber), 46827/99, 46951/99, 04.02.2005.
- Mammadli v. Azerbijan, 47145/14, 19.04.2018.
- Mann v. Portugal and the United Kingdom, 360/10, 01.02.2011.
- Manushaqe Puto and Others v. Albania, 604/07..., 31.07.2012.
- Marckx v. Belgium, 6833/74, 13.06.1979.
- Maria Atanasiu and Others v. Romania, 30767/05, 33800/06, 12.10.2010.
- Marshall v. the United Kingdom, 41571/98, 10.07.2001.
- Matter v. Slovakia, 31534/96, 05.07.1999.
- Mehmet Akdoğan ve Diğerleri Başvurusu, 2013/817, 19.12.2013.
- Mehmet Hasan Altan v. Turkey, 13237/17, 20.03.2018.
- Mentzen v. Latvia, 71074/01, 07.12.2004.

- Merabishvili v. Georgia, (Grand Chamber), 72508/13, 28.11.2017.
- Micallef v. Malta, (Grand Chamber), 17056/06, 15.10.2009.
- Miklosevic v. Serbia, 18160/06, 28.01.2011.
- Mironenko and Martenko v. Ukraine, 4785/02, 10.12.2009.
- Mironov v. Bulgaria, 30381/96, 23.10.1997.
- Mitzinger v. Germany, 29762/10, 09.02.2017.
- Moiseyev v. Russia, 25722/04, 27.06.2017.
- Moroşanu v. Russia, 40125/08, 25.09.2018.
- Muratović v. Serbia, 41698/06, 21.03.2017.
- Murphy v. Ireland, 44179/98, 10.07.2003.
- Mutu and Pechstein v. Switzerland, 40575/10, 67474/10, 02.10.2018.
- Mürüvvet Küçük v. Turkey, 21784/04, 10.11.2005.
- N. v. Finland, 38885/02, 26.07.2005.
- N.A. v. Finland, 25244/18, 14.11.2019.
- National Federation of Sportspersons' Associations and Unions (FNASS) and Others v. France, 48151/11, 77769/13, 18.01.2018.
- Navalnyy v. Russia, (Grand Chamber), 29580/12..., 15.11.2018.
- Nedim Şener v. Turkey, 38270/11, 08.07.2014.
- Neshkov and Others v. Bulgaria, 36925/10..., 27.01.2015.
- Neumeister v. Austria, 1936/63, 27.06.1968.
- Nuray Şen v. Turkey, 41478/98, 17.06.2003.
- OAO Neftyanaya Kompaniya Yukos v. Russia, 14902/04, 20.09.2011.
- Obote v. Russia, 58954/09, 19.11.2019.
- Ojog and Others v. the Republic of Moldova, 1988/06, 18.02.2020.
- Olaru and Others v. Moldova, 476/07..., 28.07.2009.
- Olsson v. Sweden (No.1), 10465/83, 24.03.1988.
- Oluic v. Croatia, 61260/08, 20.05.2010.
- Open Door and Dublin Well Woman v. Ireland, 14234/88, 14235/88, 29.10.1992.
- Oršuš and Others v. Croatia, (Grand Chamber), 15766/03, 16.03.2010.
- Osipenkov v. Ukraine, 31283/17, 29.01.2019.
- Osmanoğlu and Kocabaş v. Switzerland, 29086/12, 10.01.2017.
- Öcalan v. Turkey, (Decision), 46221/99, 14.12.2000.

- Öncü and Others v. Turkey, 63357/00, 29.11.2005.
- Öneriyıldız v. Turkey, (Grand Chamber), 48939/99, 30.11.2004.
- Österreichischer Rundfunk v. Austria, 57597/00, 25.05.2004.
- Paksas v. Lithuania, (Grand Chamber), 34932/04, 06.01.2011.
- Paladi v. Moldova, (Grand Chamber), 39806/05, 10.03.2009.
- Papageorgiou and Others v. Greece, 4762/18, 6140/18, 31.10.2019.
- Paposhvili v. Belgium, (Grand Chamber), 41738/10, 13.12.2016.
- Parrillo v. Italy, (Grand Chamber), 46470/11, 27.08.2015.
- Petrovic v. Serbia, 56551/11..., 18.10.2011.
- Philis v. Greece, 28970/95, 17.10.1996.
- Pisano v. Italy, (Grand Chamber), 36732/97, 24.10.2002.
- POA and Others v. the United Kingdom, 59253/11, 21.05.2013.
- Popkov v. Russia, 32327/06, 15.05.2008.
- Posokhov v. Russia, 36486/00, 09.07.2002.
- Preminin v. Russia, 44973/04, 10.02.2011.
- Prokopovich v. Russia, 58255/00, 18.11.2004.
- Provenzano v. Italy, 55080/13, 25.10.2018.
- Puto and Others v. Albania, 609/07, 20.07.2010.
- R.R. v. Poland, 27617/04, 26.05.2011.
- Radio France and Others v. France, 53984/00, 23.09.2003
- Radulescu and Others v. Romania, 37506/03, 01.09.2009.
- Raiselis v. Lithuania, 37195/97, 29.02.2000.
- Refah Partisi and Others v. Turkey, (Grand Chamber), 41340/98..., 13.02.2003.
- Rehak v. the Czech Republic, 67208/01, 18.05.2004.
- Rekvényi v. Hungary, 25390/94, 09.07.1998.
- Rezmiveş and Others v. Romania, 61467/12..., 25.04.2017.
- Ringeisen v. Austria (Interpretation), 2614/65, 23.06.1973.
- Ringeisen v. Austria, 2614/65, 16.07.1971.
- Rutkowski and Others v. Poland, 72287/10, 07.07.2015.
- S. and Marper v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 30562/04, 30566/04, 04.12.2008.
- S.A.S. v. France, (Grand Chamber), 43835/11, 01.07.2014.

- S.H. and Others v. Austria, 57813/00, 01.04.2010.
- S.J. v. Belgium, (Grand Chamber), 70055/10, 19.03.2015.
- S.L. and J.L. v. Croatia, 13712/11, 07.05.2015.
- Sabanchiyeva and Others v. Russia, 38450/05, 06.06.2013.
- Sabri Güneş v. Turkey, (Grand Chamber), 27396/06, 29.06.2012.
- Sabure Malik v. the United Kingdom, 32968/11, 30.06.2016.
- Salomonsson v. Sweden, 38978/97, 12.11.2002.
- Santilli v. Italy, 11634/85, 19.02.1991.
- Saquetti Iglesias v. Spain, 50514/13, 30.06.2020.
- Savelyev v. Russia, 42982/08, 21.05.2019.
- Schalk and Kopf v. Austria, 30141/04, 24.06.2010.
- Scoppola v. Italy (no. 2), (Grand Chamber), 10249/03, 17.09.2009.
- Scordino v. Italy, (Grand Chamber), 36813/97, 29.03.2006.
- Sejdic v. Italy, (Grand Chamber), 56581/00, 01.03.2006.
- Selahattin Begtaş Başvurusu, 2016/32254, 30.06.2020.
- Selahattin Demirtaş v. Turkey (No.2), 14305/17, 20.11.2018.
- Selmouni v. France, (Grand Chamber), 25803/94, 28.07.1999.
- Shamayev and Others v. Georgia and Russia, 36378/02, 12.04.2005.
- Shefer v. Russia, 45175/04, 13.03.2012.
- Shevanova v. Latvia, (Grand Chamber), 07.12.2007.
- Shioshvili and Others v. Russia, 19356/07, 20.12.2016.
- Silver and Others v. the United Kingdom, 5947/72..., 25.03.1983.
- Sindicatul "Păstorul cel Bun" v. Romania, (Grand Chamber), 2330/09, 09.07.2013.
- Sisojeva and Others v. Latvia, (Grand Chamber), 60654/00, 15.01.2007.
- Slovenia v. Croatia, 54155/16, 15.09.2016 (Dates of Introduction).
- Smith and Grady v. the United Kingdom, 33985/96, 33986/96, 27.09.1999.
- Soering v. the United Kingdom, 14038/88, 07.07.1989.
- Sokolov v. Croatia, 57222/13, 17.09.2019.
- Solomou and Others v. Turkey, 36832/97, 24.06.2008.
- Solovey and Zozulya v. Ukraine, 40774/02, 4048/03, 27.11.2008.
- Sroo Sutyazhnik v. Russia, 23818/04, 42665/06, 24.09.2019.

- Stanciuc v. Romania, 9728/15, 24.05.2018.
- Sukachov v. Ukraine, 14057/17, 30.01.2020.
- Sürek v. Turkey (No.1), (Grand Chamber), 26682/95, 08.07.1999.
- Sylka v. Poland, 19219/07, 03.06.2014.
- Szablinska v. Poland, 52462/99, 02.02.2006.
- Şahin Alpay v. Turkey, 16538/17, 20.03.2018.
- Şeyhmus Yaşar and Others v. Turkey, 44763/98, 08.11.2005.
- T. v. the United Kingdom,(Grand Chamber),24724/94, 16.12.1999.
- T.A. v. Turkey, 26307/95, 09.04.2002.
- Taddeucci and McCall v. Italy, 51362/09, 30.06.2016.
- Tahsin Acar v. Turkey, (Grand Chamber), 26307/95, 06.05.2003.
- Tănase v. Moldova, (Grand Chamber), 7/08, 27.04.2010.
- Tatar and Faber v. Hungary, 26005/08, 26160/08, 12.06.2012.
- the Greek Case: Denmark v. Greece; Norway v. Greece; Sweden v. Greece; Netherland v. Greece, 3321/67, 3322/67, 3323/67, 3344/67, 05.11.1969.
- the Holy Monasteries v. Greece, 13092/87, 13984/88, 09.12.1994
- the Netherlands v. Russian Federation, 28525/20, 10.07.2020 (Dates of Introduction).
- The Sunday Times v. the United Kingdom, 6538/74, 26.04.1979.
- Timofeyev v. Russia, 58263/00, 05.09.2009.
- Trijonis v. Lithuania, 2333/02, 15.12.2005.
- Twenty-One Detained Persons v. Germany, 3134/67..., 06.04.1968.
- Tyrer v. the United Kingdom, 5856/72, 25.04.1978.
- Ucak v. the United Kingdom, 44234/98, 29.08.2000.
- Ukraine v. Russian Federation, 20958/14, 13.03.2014 (Dates of Introduction).
- Ukraine v. Russian Federation, 38334/18, 11.08.2018 (Dates of Introduction).
- Ukraine v. Russian Federation, 49537/14, 09.07.2014 (Dates of Introduction).
- Ukraine v. Russian Federation, 55855/18, 29.11.2018 (Dates of Introduction).
- Ukraine v. Russian Federation, 8019/16, 13.03.2014 (Dates of Introduction).
- United Communist Party of Turkey and Others v. Turkey, (Grand Chamber), 19392/92,30.01.1998.
- Ümmühan Kaplan v. Turkey, 24240/07, 20.03.2012.
- Ürek and Ürek v. Turkey, 74845/12, 30.07.2019.

- V.v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 24888/94, 16.12.1999.
- Vallianatos and Others v. Greece, (Grand Chamber), 29381/09, 32684/09, 07.11.2013.
- Van Colle v. the United Kingdom, 7678/09, 13.11.2012.
- Van Velden v. the Netherlands, 30666/08, 19.07.2011.
- Varga and Others v. Hungary, 14097/12..., 10.03.2015.
- Varnava and Others v. Turkey, (Grand Chamber), 16064/90..., 18.09.2009.
- Vartic v. Romania (2), 14150/08, 17.12.2013.
- Vasilchenko v. Russia, 34784/02, 23.09.2010.
- Vassilios Athanasiou and Others v. Greece, 50973/08..., 21.12.2010.
- Vinks and Ribicka v. Latvia, 28926/10, 30.01.2020.
- Vitruk v. Ukraine, 26127/03, 16.09.2010.
- Vo v. France, (Grand Chamber), 53924/00, 08.07.2004.
- Vogt v. Germany, (Grand Chamber), 17851/91, 26.09.1995.
- Vučković and Others v. Serbia, (Grand Chamber), 17153/11..., 25.03.2014.
- W. v. the United Kingdom, 9749/82, 08.07.1987.
- W., X., Y. and Z. v. the United Kingdom, 3435/67..., 19.07.1968.
- Wieman v. Updegraff, 344 U.S. 195 (1952).
- Wiggins v. the United Kingdom, 7456/76, 08.02.1978.
- Wojciechowski v. Poland, 23362/02, 13.12.2005.
- Worm v. Austria, 22714/93, 29.08.1997.
- X v. Germany, 2413/65, 16.12.1966.
- X v. the Federal Republic of Germany, 2516/65, 23.05.1966.
- X v. Turkey, 24626/09, 09.10.2012.
- X, Y and Z v. Belgium, 1065/61, 30.05.1961.
- X, Y and Z v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 21830/93 22.04.1997.
- X. Union v. France, 9900/82, 04.05.1983.
- X. v. Austria, 2370/64, 11.02.1967.
- X. v. Austria, 3959/69, 21.07.1970.
- X. v. the United Kingdom, 3651/68, 04.02.1970.
- X. v. the United Kingdom, 8206/78, 10.07.1981.
- Xenides-Arestis v. Turkey, 46347/99, 22.12.2005.

- Y. v. Germany, 17377/90, 09.11.1990.
- Y.Y. v. Turkey, 14793/08, 10.03.2015.
- Yakan v. Turkey, 43362/98, 19.09.2000.
- Yeşilçınar and Gönen v. Turkey, 23765/94, 17.05.1995.
- Zadric v. Bosnia And Herzegovina, 18804/04, 16.11.2010.
- Zalov and Khakulova v. Russia, 7988/09, 16.01.2014.
- Zana v. Turkey, (Grand Chamber), 18954/91, 25.11.1997.
- Zanghi v. Italy, 11491/85, 19.02.1991.
- Zeljković v. Slovenia, 33805/17, 05.09.2017.
- Zhdanov and Others v. Russia, 12200/08..., 16.07.2019.
- Zherdev v. Ukraine, 34015/07, 27.04.2017.
- Zherebin v. Russia, 51445/09, 24.03.2016.

Prof. Dr. Yaşar SALİHPAŞAOĞLU

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Hukuk Fakóltesi

**AVRUPA İNSAN HAKLARI
MAHKEMESİ VE YARGILAMADA
KULLANDIĞI YÖNTEM,
İLKE VE USULLER**

2. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Yargılamada
Kullandığı Yöntem, İlke ve Usuller**
Yaşar Salihpaşaoğlu

Hukuk Yayınları Dizisi – 2723

İkinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 81 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

I. KİTAP VE MAKALE

- AKAD, Mehmet/VURAL DİNÇKOL, Bihterin: Genel Kamu Hukuku, Gözden Geçirilmiş 7. Basım, DER Yayınları, İstanbul, 2013.
- AKANDJI-KOMBE, Jean-François: Positive obligations under the European Convention on Human Rights, Human rights handbooks, No. 7, Council of Europe, Strasbourg, 2007.
- AKKUTAY, Berat Lale: Uluslararası Antlaşmaların Üçüncü Devletlere Etkisi, Adalet, Ankara, 2020.
- ANAYURT, Ömer: Avrupa İnsan Hakları Hukukunda Kişisel Başvuru Yolu, Seçkin, Ankara, 2004.
- ARAI-TAKAHASHI, Yutaka: The Margin of Appreciation Doctrine and the Principle of Proportionality in the Jurisprudence of the ECHR, Intersentia, Antwerpen, 2001.
- ARSAVA, A. Fusun: "Egemenlik ve Koruma Sorumluluğu", GÜHFD, C. XV, S. 1, Y. 2011, s. 101-124.
- ATAKAN, Arda: "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Takdir Yetkisi Doktrinine İlişkin Bir İnceleme", MÜHFHAD, C. 16, S. 3-4, Y. 2010, s. 29-36.
- AYBAY, Rona: İnsan Hakları Hukuku, Gözden Geçirilmiş 4. Baskı, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2019.
- BAL, Ali: "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Avrupa Konsensüsüne Başvurması", DEÜHFD, C. 21, S. 1, Y. 2019, s. 27-82.
- BARAK, Aharon: Purposive Interpretation in Law, Translated from the Hebrew by Sari Bashi, Princeton University Press, Princeton, 2005.
- BESSON, Samantha: "Subsidiarity in International Human Rights Law — What is Subsidiary about Human Rights?", The American Journal of Jurisprudence, V. 61, No. 1, Y. 2016, s. 69-107.
- BİLİR, Faruk: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Yargılama Yetkisi, Genişletilmiş 2. Baskı, Adalet, Ankara, 2012.
- BOYAR, Oya: "Bölüm III: Devletin Pozitif Yükümlülükleri ve Dolaylı Yatay Etki", [içinde (s. 53-80), Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Anayasa: Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Kapsamında Bir İnceleme, Ed. Sibel Inceoğlu, Beta, 3. Baskı, Ankara, 2013.]

- BOYAR, Oya: “Bölüm V: Olağanüstü Yönetim Usullerinde Temel Hak ve Özgürlüklere İlişkin Askıya Alma Rejimi”, [içinde (s.97-111), Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Anayasa: Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Kapsamında Bir İnceleme, Ed. Sibel İnceoğlu, Beta, 3. Baskı, Ankara, 2013.]
- BOZKURT, Enver/KANAT, Selim/BEKTAŞ, Sezercan: Uluslararası İnsan Hakları Hukuku, 3. Baskı, Legem Yayıncılık, Ankara, 2018.
- BREMS, Eva: “The Margin of Appreciation Doctrine in the Case-Law of the European Court of Human Rights”, *ZaöRV*, V. 56, Y. 1996, s. 240-314.
- BREST, Paul: “The Misconceived Quest for the Original Understanding”, *Boston University Law Review*, V. 60, No.2, 1980, s. 204-238.
- CARROZA, Paolo G.: “Subsidiarity as a Structural Principle of International Human Rights Law”, *The American Journal Of International Law*, V. 97, I. 1, Y. 2003, s. 38-79.
- COGEN, Marc: *An Introduction to European Intergovernmental Organizations*, Ashgate, Surrey, 2015.
- COSTA, Jean-Paul: “On the Legitimacy of the European Court of Human Rights' Judgments”, *European Constitutional Law Review*, V. 7, I. 2, Y. 2011, s.173-182.
- ÇAĞIRAN, Mehmet Emin: *Uluslararası Alanda İnsan Hakları, Genişletilmiş Gözden Geçirilmiş 4. Baskı*, Turhan Kitabevi, Ankara, 2020.
- DASCAL, Marcelo (Editor): *Cultural Relativism and Philosophy: North and Latin American Perspectives*, E.J. Brill, Leiden, 1991.
- DEĞİRMENCİOĞLU, Burcu: “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihatları Işığında ‘Masumiyet Karinesi’nin Korunması”, *ASBÜ Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.1, S. 2, Y. 2019, s. 307-356.
- DOĞAN, İlyas: “Beşinci Kitap: Avrupa Konseyi’nde İnsan Haklarını Korumaya Sistemi”, [içinde (s. 389-513), *İnsan Hakları Hukuku*, Ed. İlyas DOĞAN, 3. Baskı, Astana, Ankara, 2019.]
- DOĞRU, Derya: *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Yargılamasında Takdir Marjı Doktrini*, Turhan Kitabevi, Ankara, 2019.
- DONNELLY, Jack: *Teoride ve Uygulamada Evrensel İnsan Hakları*, Çev. Mustafa ERDOĞAN/Levent KORKUT, Yetkin Yayınları, Ankara, 1995.
- DONOHU, Douglas Lee: “Autonomy, Self-Governance, and the Margin of Appreciation: Developing a Jurisprudence of Diversity within Universal Human Rights”, *Emory International Law Review*, V. 15, I. 2, Y. 2001, s. 391-466.

- ERDOĞAN, Murat: Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuruda Temel Hak ve Özgürlüklerin Yorumu, LYKEION, Ankara, 2019.
- ERDOĞAN, Mustafa: Anayasal Demokrasi, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 12. Baskı, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2015.
- EREN, Abdurrahman: "Hukuki Yorum Yöntemleri Açısından Bireysel Başvuru Kararlarının Anayasanın Yorumuna Etkileri", Anayasa Yargısı, C. 33, Y. 2016, s. 231-301.
- EREN, Abdurrahman: Özgürlüklerin Sınırlandırılmasında Demokratik Toplum Düzeninin Gerekleri, Beta, İstanbul, 2004.
- EREN, Abdurrahman: Türkiye’de İnsan Haklarının Korunması, Uluslararası Koruma Mekanizmaları ve Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının Rolü, Turhan Kitabevi, Ankara, 2007.
- ERGE, Recep Ersel: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarında Hak-kaniyete Uygun Tatmin, Onikilevha, İstanbul, 2016.
- ESEN, Bülent Nuri: Anayasanın Anayasa Mahkemesince Yorumlanması: Bir İnceleme Özeti, AÜHFY No: 301, Ankara, 1972.
- ESEN, Egemen: İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi İçtihatları Işığında Taktir Marjı Doktrini, Onikilevha, İstanbul, 2020.
- EVRIGENIS, Dimitri: "Recent Case-Law of the European Court of Human Rights on Articles 8 and 10 of the European Convention on Human Rights", HRLJ, V. 3, Y. 1982, s. 121-139.
- FEDTKE, Jörg: "Chapter 4: Germany Drittwirkung in Germany", [in (s. 125-156) Human Rights and the Private Sphere: A Comparative Study, Edited by Dawn Oliver and Jörg Fedtke, Routledge-Cavendish, London and New York, 2007.]
- FROSTAD, Magne: "The 'Colonial Clause' and Extraterritorial Application of Human Rights: The European Convention on Human Rights Article 56 and its Relationship to Article 1", Arctic Review on Law and Politics, V. 4, 1/2013, s. 21-41.
- GEMALMAZ, H. Burak: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde Mülkiyet Hakkı, 2. Basım, Beta, İstanbul, 2017.
- GEMALMAZ, Mehmet Semih: Ulusalüstü İnsan Hakları Hukukunun Genel Teorisine Giriş, Cilt 1, 8. Bası, Legal, İstanbul, 2012.
- GEMALMAZ, Mehmet Semih: Ulusalüstü İnsan Hakları Hukukunun Genel Teorisine Giriş, Cilt 2, 8. Bası, Legal, İstanbul, 2012.
- GÖKCAN, Hasan Tahsin: "Bireysel Başvuruda İkincillik İlkesi ve Denetim Yetkisinin Sınırları Sorunu", TBBD, S.135, Y. 2018, s. 9-76.

- GÖZLER, Kemal: Hukukun Genel Teorisine Giriş, US-A Yayıncılık, Ankara, 1998.
- GÖZTEPE, Ece: İnsan Haklarının Korunmasında Geçici Tedbir: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Almanya ve Türkiye Örnekleri, Onikilevha, İstanbul, 2017.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref/GÖLCÜKLÜ, Feyyaz: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması, Tamamen Yenilenmiş 12. Bası, Güncelleyen ve Yenileyen Abdurrahman SAYGILI, Turhan Kitabevi, Ankara, 2019.
- GREER, Steven C.: The Margin of Appreciation: Interpretation and Discretion under the European Convention on Human Rights, Council of Europe Publishing, Strasbourg, 2000.
- GRUNLAN, Stephen A. /MAYERS Marvin Keene: Cultural Anthropology: A Christian Perspective, Second Edition, Zondervan Publishing House, Michigan, 1988.
- GÜLFİDAN, O. Serkan: İfade Özgürlüğü Hakkı Örneği Çerçevesinde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde Kötüye Kullanma Yasağı, Onikilevha, İstanbul, 2013.
- GÜLMEZ, Mesut: Birleşmiş Milletler Sisteminde İnsan Haklarının Korunması, TBB Yayınları, Ankara, 2004.
- GÜNDÜZ, Aslan: Milletlerarası Hukuk, Ed. Reşat Volkan Günel, 10. Baskı, Savaş Yayınevi, Ankara, 2019.
- HAIDER, Dominik: The Pilot-Judgment Procedure of The European Court of Human Rights, Martinnus Nijhoff Publishers, Leiden, 2013.
- HAPPOLD, Matthew: "Bankovic v. Belgium and the Territorial Scope of the European Convention On Human Rights", *Human Rights Law Review*, V. 3, I.1, Spring 2003, s. 77-90.
- HARRIS, David/O'BOYLE, Michael/BATES, Ed/BUCKLEY, Carla: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hukuku, Çev. Mehveş Bingöllü Kılıcı/Ulaş Karan, Çev. Ed. Hülya Dinçer, Yayına Hazırlayan: Deniz Bıyıklı, Avrupa Konseyi, Ankara, 2013
- HAZAR, Zeynep: "Siyasi Partilerin Kapatılması ve Demokratik Toplumda Gereklik İlkesi: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Çerçevesinde Bir İnceleme", YBHD, Y. 3, S. 1 Y. 2018, s. 73-106.
- HUNTER-HENIN, Myriam: "Chapter 3: France Horizontal Application and the Triumph of the European Convention on Human Rights", [in (s. 98-124) Human Rights and the Private Sphere: A Comparative Study].

- HUTCHINSON, M. R.: "The Margin of Appreciation Doctrine in the European Court of Human Rights", *The International and Comparative Law Quarterly*, V. 48, No. 3, s. 638-650.
- İŞIKTAÇ, Yasemin/METİN, Sevtap: *Hukuk Metodolojisi*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2013, s.194.
- İNCEOĞLU, Sibel (Editör): *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Anayasa: Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Kapsamında Bir İnceleme*, Beta, 3. Baskı, Ankara, 2013.
- KALABALIK, Halil: *İnsan Hakları Hukuku*, 3. Baskı, Seçkin, Ankara, 2013.
- KAO, Grace Y.: *Grounding Human Rights in a Pluralist World*, Georgetown University Press, Washington D.C., 2011.
- KAPANİ, Münci: *Kamu Hürriyetleri*, Yedinci Baskı, Yetkin, Ankara, 1993.
- KARAKUL, Selman: "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Kendi Kararlarının Yerine Getirilmesindeki Rolü", *İMÜHFD*, C. 5, S. 2, Y. Güz 2018, s. 125-156.
- KARANJA, Stephen Kabera: *Transparency and Proportionality in the Schengen Information System and Border Control Co-operation*, Martinus Nijhoff Publishers, London, 2008.
- KENDALL, Diana: *Sociology in Our Times: The Essentials*, 7th Edition, Wadsworth, Belmont, 2010.
- KILINÇ, Bahadır: *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarının İnfazı*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2006.
- KRATOCHVÍL, Jan: "The Inflation of the Margin of Appreciation by the European Court of Human Rights", *Netherlands Quarterly of Human Rights*, V. 29, I. 3, Y. 2011, s. 324-357.
- LETSAS, George: "The Truth in Autonomous Concepts: How To Interpret the ECHR", *European Journal of International Law*, V. 15, I. 2, Y. April 2004, s. 279-305.
- MAROCHINI, Maša: "The interpretation of the European Convention Human Rights", *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, god. 51, 1/2014, s. 63-84.
- MERRILLS, J.G.: *The Development of International Law by the European Court of Human Rights*, Second Edition, Manchester University Press, Manchester, 1993.
- NEWMAN, David M.: *Sociology: Exploring the Architecture of Everyday Life*, Pine Forge Press, Los Angeles, 2008.

- ODER, Bertil Emrah: Anayasa Yargısında Yorum Yöntemleri, Beta, İstanbul, 2010.
- ÖZDEK, Yasemin: Avrupa İnsan Hakları Hukuku ve Türkiye, TODAİE, Ankara, 2004.
- ÖZENÇ, Berke: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve İnanç Özgürlüğü, Kitap Yayınevi, İstanbul, 2006.
- PEKEL, Abdulkadir: Aile Hayatına Saygı Hakkı, Liberte Yayınları, Ankara, 2016.
- REISS, Jennifer W.: "Protocol no. 14 Echr and Russian Non-Ratification: The Current State of Affairs", Harvard Human Rights Journal, V. 22, 2009, s. 293-317.
- SADURSKI, Wojciech: Constitutionalism and the Enlargement of Europe, Oxford University Press, Oxford, 2012.
- SALİHPAŞAOĞLU, Yaşar/GÜMÜŞ BOYACI, Özgem Tuğçe: "Bir Modern Devlet ve Egemenlik Miti: Westphalia Barışı", ERÜHFD, C. XV, S. 1, Y. 2020, s. 191-224.
- SALİHPAŞAOĞLU, Yaşar: "Anayasa Mahkemesinin Kamu Tüzel Kişilerine Yönelik Bireysel Başvuru Yasağına Yaklaşımı: Çelişen İki Yöntem ve Gerekçe", AHBVÜHFD, C. 23, S. 4, Y. 2019, s. 279-295.
- SALİHPAŞAOĞLU, Yaşar: "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Türkiye: Bazı Rakamlar ve Gerçekler", GÜHFD, C. XIII, Y. 2009, S. 1-2, s. 253-281
- SPIELMANN, Dean: "Chapter 14: The European Convention on Human Rights The European Court of Human Rights", [in (s. 427-464) Human Rights and the Private Sphere: A Comparative Study.]
- ŞİRİN, Tolga: "Takdir Marjı Doktrini ve Türkiye Anayasa Mahkemesi Açısından Anlamı", Anayasa Hukuku Dergisi, C. 2, S. 4, Y. 2013, s. 359-399.
- TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/SANCAKTAR, Oğuz/ÖNOK, Rifat Murat: İnsan Hakları El Kitabı, Güncellenmiş 6. Baskı, Seçkin, Ankara, 2016.
- TEZİÇ, Erdoğan: Anayasa Hukuku, Yedinci Bası, Beta, Ankara, 2001.
- TUNÇ, Hasan: "Milletlerarası Sözleşmelerin Türk İç Hukukuna Etkisi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Türkiye ile İlgili Örnek Karar İncelemesi", Anayasa Yargısı Dergisi, C. 17, Y. 2000, s. 174-193.
- TÜMAY, Murat: "'The Margin of Appreciation Doctrine' Developed by the Case Law of the European Court of Human Rights", Ankara Law Review, V. 5, No. 2, Y. Winter 2008, s. 201-234.
- UYGUN, Oktay: "Küreselleşme ve Değişen Egemenlik Anlayışının Sosyal Haklara Etkisi", Anayasa Yargısı Dergisi, C. 20, Y. 2003, s. 250-284.

- ÜNAL, Şeref: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, İnsan Haklarının Uluslararası İlkeleri, TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları No:89, Ankara, 2001.
- ÜNAL, Şeref: Uluslararası Hukuk, Yetkin Yayınları, Ankara, 2005.
- VAN DIJK, Pieter/VAN HOOFF, G.J.H.: Theory and Practice of the European Convention on Human Rights, Third Edition, Kluwer Law International, Hague, 1998.
- VASAK, Karel: "The European Convention of Human Rights beyond the Frontiers of Europe", The International and Comparative Law Quarterly, Oct., 1963, V. 12, No. 4, Oct., 1963, s. 1206-1231.
- YILMAZ, Mehmet Şerif: İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi'nin Yorum Yöntemleri, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2010.
- YOKUŞ, Sevtap: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Türkiye'de Olağanüstü Hâl Rejimi Pratiği ve Anayasa Şikayetine Etkisi, Seçkin, Ankara, 2017.
- YOUROW, Howard Charles: The Margin of Appreciation Doctrine in the Dynamics of European Human Rights Jurisprudence, Martinus Nijhoff Publishers, The Hague, 1996.
- YOUROW, Howard Charles: "The Margin of Appreciation Doctrine in the Dynamics of European Human Rights Jurisprudence", Connecticut Journal of International Law, V. 3, I. 1, Y. 1987, s. 111-160.
- YÜZER ELTİMUR, Dilara: AİHS Kapsamında Özel Hayatın ve Aile Hayatının Korunmasında Devletin Pozitif Yükümlülükleri, Onikilevha, İstanbul, 2019.
- ZUCCA, Lorenzo: Constitutional Dilemmas: Conflicts of Fundamental Legal Rights in Europe and the USA, Oxford University Press, Oxford, 2007.

II. İNTERNET KAYNAKLARI

- ▶ (http://inhak.adalet.gov.tr/Resimler/Dokuman/2712020093815001_tur.pdf)
- ▶ (http://inhak.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/2212020141836bm_01.pdf)
- ▶ (<http://www.coe.int/en/web/about-us/the-european-anthem>)
- ▶ (<http://www.coe.int/en/web/about-us/the-european-flag>)
- ▶ (<http://www.coe.int/web/portal/turkey>)
- ▶ (<https://history.hanover.edu/courses/excerpts/336freedoms.html>)
- ▶ ([https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/media/uploads/2015/07/29/AIHS_14.protokol.pdf](https://hudoc.echr.coe.int/tur#{%22fulltext%22:[%22\%22CASE%20OF%20MARIA%20ATANASIU%20AND%20OTHERS%20v.%20ROMANIA\%22%22],%22itemid%22:[%22001-170228%22]]}))
▶ (<a href=))
- ▶ (<https://pace.coe.int/en/aplist/countries/44/turkey>)
- ▶ (<https://pjp-eu.coe.int/fr/web/south-programme2/common-legal-area.html>)
- ▶ (<https://rm.coe.int/0900001680534cf8>)
- ▶ (<https://rm.coe.int/0900001680694948>)
- ▶ (<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680306052>)
- ▶ (<https://treaties.un.org/doc/publication/unts/volume%201155/volume-1155-i-18232-english.pdf>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/about-us/values>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/congress/overview>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168007bd28>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168007cda9>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/0900001680083711>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/0900001680084831>)
- ▶ (https://humanrightscenter.bilgi.edu.tr/media/uploads/2016/03/29/AIHS_15NoluProtokol.pdf)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/0900001680084832>)

- ▶ (https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_TUR.pdf)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/005>)
- ▶ (https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/005/signatures?p_auth=58ii58q5)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/044>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/045>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/055>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/118>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/140>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/214>)
- ▶ (https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/214/signatures?p_auth=1WwggRuY)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/execution/the-supervision-process#%7B%2214997657%22%3A%5B1%5D%2C%2214997692%22%3A%5B1%5D%7D>)
- ▶ (<https://www.coe.int/en/web/secretary-general/home>)
- ▶ (https://www.echr.coe.int/Documents/Admissibility_guide_TUR.pdf)
- ▶ (https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_TUR.pdf)
- ▶ (https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_TUR.pdf)
- ▶ (https://www.echr.coe.int/Documents/Library_2012_RoC_May_ENG.PDF)
- ▶ (https://www.echr.coe.int/Documents/Press_Q_A_Inter-State_cases_ENG.pdf)
- ▶ (https://www.echr.coe.int/Documents/Press_Q_A_Inter-State_cases_ENG.pdf)
- ▶ (https://www.echr.coe.int/Documents/Rules_Court_TUR.pdf)
- ▶ (<https://www.icj-cij.org/files/case-related/34/034-19590321-JUD-01-00-EN.pdf>).
- ▶ (<https://www.ombudsman.gov.tr/contents/files/6535501-Birlesmis-Milletler-Antlasmasi.pdf>)
- ▶ (<https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/8662.pdf>)
- ▶ “Annual Report 2017 of European Court of Human Rights”, s.137, (https://www.echr.coe.int/Documents/Annual_report_2017_ENG.pdf)
- ▶ “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine Taraf Devletlerin Sınır-Ötesi Yargı Yetkisi” Tematik Bilgi Notu, Çev. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü İnsan Hakları Daire Başkanlığı, T.C. Adalet Bakanlığı, Şubat 2016, (https://www.echr.coe.int/Documents/FS_Extra-territorial_jurisdiction_TUR.pdf)

- ▶ “Convention on Human Rights - Interpretation and Application of Article 15, paragraph 3”, Resolution (56) 16, 26.09.1956. (<https://rm.coe.int/09000016805e35bf>).
- ▶ “ECHR Registry”, (https://www.echr.coe.int/Documents/Registry_ENG.pdf)
- ▶ “European Court of Human Rights, Practical Guide on Admissible Criteria”, Updated on 31 August 2019, s.10, (https://www.echr.coe.int/Documents/Admissibility_guide_ENG.pdf)
- ▶ “Explanatory Report to Protocol No. 14 to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, amending the control system of the Convention”, Strasbourg, 2004, (<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016800d380f>)
- ▶ “Guide on Article 15 of the Convention: Derogation in time of emergency”, (https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_15_ENG.pdf)
- ▶ “Reservations and Declarations for Treaty No.009 - Protocol to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms”, (https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/009/declarations?p_auth=KuO2CuKK)
- ▶ AİHM, Tematik Bilgi Notu- Pilot Kararlar, (https://www.echr.coe.int/Documents/FS_Pilot_judgments_TUR.pdf)
- ▶ ECHR, “Analysis of statistics 2019”, January 2020, s. 4, (https://www.echr.coe.int/Documents/Stats_analysis_2019_ENG.pdf)
- ▶ ECHR, Press Unit, Factsheet – Interim measures, March 2020, (https://www.echr.coe.int/documents/fs_interim_measures_eng.pdf)
- ▶ Mahkeme İç Tüzüğü, (https://www.echr.coe.int/Documents/Rules_Court_TUR.pdf).
- ▶ Online Etymology Dictionary, (<https://www.etymonline.com/search?q=margin>)
- ▶ Parliamentary Assembly, Recommendation 1134 (1990), “Rights of minorities”, (<http://semantic-pace.net/tools/pdf.aspx?doc=aHR0cDovL2Fzc2VtYmx5LmNvZS5pbmQvbnVveG1sL1hSZWYvWDJlLURXLWV4dHluYXNwP2ZpbGVpZD0xNTE2OCZsYW5nPUVO&xsl=aHR0cDovL3NlbnVudGljcGFjZS5uZXQvWHNsdC9QZGYvWFJlZi1XRC1BVC1YTUwyUERGLnhzbA=&xslparams=ZmlsZWlkPTE1MTY4>)
- ▶ Practice Directions, Institution of proceedings, (https://www.echr.coe.int/Documents/Rules_Court_ENG.pdf)
- ▶ Practice Directions, Secured electronic filing by Governments; Practice Directions, Electronic filing by applicants, (https://www.echr.coe.int/Documents/Rules_Court_ENG.pdf)

- ▶ Recommendation 1203 (1993): Gypsies in Europe, (<http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-EN.asp?fileid=15237&lang=en>)
- ▶ Recommendation Rec(2004)6 of the committee of ministers to member states on the improvement of domestic remedies, (https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016805dd18e)
- ▶ Reforming the European Convention on Human Rights: A work in progress, A compilation of publications and documents relevant to the ongoing reform of the Echr, Prepared by the Steering Committee for Human Rights (Cddh), Council of Europe Publishing, April 2009, s. 61-62, (<https://www.echr.coe.int/librarydocs/dg2/isbn/coe-2009-en-9789287166043.pdf>)
- ▶ Resolution 1743 (2010) Final version: Islam, Islamism and Islamophobia in Europe, § 14, (<http://www.assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=17880&lang=en>)
- ▶ Resolution Res(2004)3 of the Committee of Ministers on judgments revealing an underlying systemic problem, (https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016805dd190)
- ▶ Rules of Court, (https://www.echr.coe.int/Documents/Rules_Court_ENG.pdf)
- ▶ Rules of Court, 1 January 2020, Practice Directions, Requests for interim measures, (https://www.echr.coe.int/Documents/Rules_Court_ENG.pdf)
- ▶ The Challenges of a Greater Europe: The Council of Europe and Democratic security, Council of Europe Publishing, Strasbourg, 1996, s. 11; (https://www.cvce.eu/en/obj/message_to_europeans_the_hague_10_may_1948-en-b14649e7-c8b1-46a9-a9a1-cdad800bccc8.html)
- ▶ The Congress of Europe in The Hague (7 to 10 May 1948), (<http://www.cvce.eu/en/education/unit-content/-/unit/7b137b71-6010-4621-83b4-b0ca06a6b2cb/4b311dc0-cbe6-421d-9f9a-3bc8b1b155f6>)
- ▶ Türk Dil Kurumu Sözlükleri, Güncel Türkçe Sözlük, (<https://sozluk.gov.tr/>)
- ▶ United Nations, World Conference on Human Rights, Vienna, 14-25 June 1993, Vienna Declaration and Programme of Action, (http://www.eods.eu/library/UNGA_Declaration%20Vienna%201993_en.pdf)
- ▶ Uygulama Talimatı, Adil tazmin talepleri, (https://www.echr.coe.int/Documents/PD_satisfaction_claims_tur.pdf)
- ▶ Vienna Convention on the Law of Treaties, (<https://treaties.un.org/doc/publication/unts/volume%201155/volume-1155-i-18232-english.pdf>)

III. MAHKEME KARARLARI

- "Advisory opinion concerning the recognition in domestic law of a legal parent-child relationship between a child born through a gestational surrogacy arrangement abroad and the intended mother", (Grand Chamber), P16-2018-001, 10.04.2019.
- "Advisory opinion concerning the use of the "blanket reference" or "legislation by reference" technique in the definition of an offence and the standards of comparison between the criminal law in force at the time of the commission of the offence and the amended criminal law", (Grand Chamber), P16-2019-001, 29.05.2020.
- "Court's decision on Turkish authorities' request to lift interim measure indicated in the case of Armenia v. Turkey", Press Release, ECHR 290 (2020) 14.10.2020.
- "Relating to certain aspects of the laws on the use of languages in education in Belgium" v. Belgium (Merits), 1474/62, 1677/62, 1691/62, 1769/63, 1994/6, 2126/64, 23.07.1968.
- A and Others v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 3455/05, 19.02.2009.
- A, B and C v. Ireland, (Grand Chamber), 25579/05, 16.12.2010.
- Akdivar and Others v. Turkey, (Grand Chamber), 21893/93, 16.09.1996.
- Akman v. Turkey, 37453/97, 26.06.2001.
- Aksoy v. Turkey, 21987/93, 18.11.1996.
- Aksu v. Turkey, (Grand Chamber), 4149/04, 41029/04, 15.03.2012.
- Al-Adsani v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 35763/97, 21.11.2001.
- Ali Gürbüz v. Turkey, 52497/08..., 12.03.2016.
- Aliyev v. Azerbaijan, 68762/14, 71200/14, 20.09.2018.
- Allenet de Ribemont v. France (Interpretation), 15175/89, 07.08.1996.
- Almeida Garrett, Mascarenhas Falcao and Others v. Portugal, 29813/96, 30229/96, 11.01.2000.
- Alparslan Altan v. Turkey, 12778/17, 16.04.2019.
- Al-Skeini and Others v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 55721/07, 07.07.2011.
- Altay v. Turkey (No.2), 11236/09, 09.04.2019.
- Altuğ Taner Akçam v. Turkey, 27520/07, 25.10.2011.
- Amihalachioaie v. Moldova, 60115/00, 20.04.2004.

- Ananyev and Others v. Russia, 42525/07..., 10.01.2012.
- Anastasov and Others v. Slovenia, 65020/13, 18.10.2016.
- Anheuser-Busch v. Portugal, Grand Chamber, 73049/01, 11.01.2007.
- Apostu v. Romania, 22765/12, 03.02.2015.
- Armenia v. Azerbaijan, 42521/20, 27.09.2020 (Dates of Introduction).
- Armenia v. Turkey, 43517/20, 04.10.2020 (Dates of Introduction).
- Arzamazova v. the Republic of Moldova, 38639/14, 04.08.2020.
- Arzu Akhmadova and Others v. Russia, 13670/03, 08.01.2009.
- Asadov and Others v. Azerbaijan, 138/03, 26.10.2006.
- Aslan Ismailov v. Azerbaijan, 18498/15, 12.03.2020.
- Assanidze v. Georgia, (Grand Chamber), 71503/01, 08.04.2004.
- Ayvazyan v. Armenia, 46245/08, 18.10.2018.
- Ayvazyan v. Armenia, 56717/08, 01.06.2017.
- B. v. France, 13343/87, 25.03.1992.
- Babajanov v. Turkey, 49867/08, 10.05.2016.
- Bagheri and Maliki v. the Netherlands, 30164/06, 15.05.2007.
- Bagirov v. Azerbaijan, 81024/12, 28198/15, 25.06.2020.
- Baka v. Hungary, (Grand Chamber), 20261/12, 23.06.2016.
- Bankovic and Others v. Belgium and Others, (Grand Chamber), 52207/99, 12.12.2001.
- Bannikov v. Latvia, 19279/03, 11.06.2013.
- Barthold v. Germany, 8734/79, 25.03.1985.
- Baş v. Turkey, 66448/17, 03.03.2020.
- Bazelyuk v. Ukraine, 49275/08, 27.03.2012.
- Beard v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 24882/94, 18.01.2001.
- Béláné Nagy v. Hungary, 53080/13, 10.02.2015.
- Belilos v. Switzerland, 10328/83, 29.04.1988.
- Ben Salah Adraqui and Dhaima v. Spain, 45023/98, 27.04.2000.
- Berdzenishvili and Others v. Russia, 14594/07..., 20.12.2016.
- Bergens Tidende and Others v. Norway, 26132/95, 02.05.2000.
- Blečić v. Croatia, 59532/00, (Grand Chamber), 08.03.2006.
- Blondje v. the Netherlands, 7245/09, 15.09.2009.
- Bock v. Germany, 11118/84, 13.11.1987.

- Bolat v. Russia, 14139/03, 05.10.2006.
- Brannigan v. the United Kingdom, 14553/89, 14554/89, 03.12.1991.
- Brannigan and McBride v. the United Kingdom, 14553/89, 14554/89, 26.05.1993.
- Breyer v. Germany, 50001/12, 30.01.2020.
- Brigandi v. Italy, 11460/85, 19.02.1991.
- Broniowski v. Poland, (Grand Chamber), 31443/96, 22.06.2004.
- Broniowski v. Poland, (Grand Chamber), 31443/96, 28.09.2005.
- Bui Van Thanh and Others v. the United Kingdom, 16137/90, 12.03.1990.
- Burdov v. Russia (No.2), 33509/04, 15.01.2009.
- Burmych and Others v. Ukraine, (Grand Chamber), 46852/13..., 12.10.2017.
- C.P. v. the United Kingdom, 300/11, 06.09.2016.
- Cairney v. the United Kingdom, 45773/99, 20.11.2007.
- Capital Bank AD v. Bulgaria, 49429/99, 24.11.2005.
- Cardot v. France, 11069/84, 19.03.1991.
- Catan and Others v. the Republic of Moldova and Russia, 43370/04, 18454/06, 8252/05, (Grand Chamber), 19.10.2012.
- Cemil Danişman Başvurusu, 2013/6319, 16.07.2014.
- Chahal v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 22414/93, 15.11.1996.
- Chassagnou and Others v. France, (Grand Chamber), 25088/94, 28331/95, 28443/95, 29.04.1999.
- Chim and Przywieczerski v. Poland, 36661/07, 12.04.2018.
- Christine Goodwin v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 28957/95, 11.07.2002.
- Ciliz v. the Netherlands, 29192/95, 11.07.2000.
- Civet v. France, (Grand Chamber), 29340/95, 28.09.1999.
- Croke v. Ireland, 33267/96, 15.06.1999.
- Cumhuriyet Halk Partisi v. Turkey, 48818/17, 21.11.2017.
- Cyprus v. Turkey, (Grand Chamber), 25781/94, 10.05.2001.
- Cyprus v. Turkey, 6780/74, 10.09.1974 (Dates of Introduction).
- Cyprus v. Turkey, 6780/74, 6950/75, 26.05.1975.
- Cyprus v. Turkey, 6950/75, 21.03.1975 (Dates of Introduction).
- Cyprus v. Turkey, 8007/77, 06.09.1977 (Dates of Introduction).

- Çatal v. Turkey, 2873/17, 07.03.2017.
- Çılgin v. Turkey, 25842/17, 27.08.2019.
- D.H. and Others v. the Czech Republic, (Grand Chamber), 57325/00, 13.11.2007.
- Dalia v. France, 26102/95, 19.02.1998.
- Demades v. Turkey, 16219/90, 31.07.2003.
- Demir and Baykara v. Turkey, (Grand Chamber), 34503/97, 12.11.2008.
- Demirbaş and Others v. Turkey, 1093/08..., 09.11.2010.
- Denmark v. Turkey, 34382/97, 05.04.2000.
- Denmark v. Turkey, 34382/97, 08.06.1999.
- Denmark, Norway, Sweden, the Netherlands v. Greece, 3321/67, 3322/67, 3323/67, 3344/67, 27.09.1967 ve 25.03.1968 (Dates of Introduction)
- Dickson v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 44362/04, 04.12.2007.
- Dikme v. Turkey, 20869/92, 11.07.2000.
- Dilipak v. Turkey, 29680/05, 15.09.2015.
- Dolenc v. Croatia, 25282/06, 26.11.2009.
- Donnelly and Others v. the United Kingdom, 5577/72, 5583/72, 05.04.1973.
- Doyle v. Ireland, 51979/17, 23.05.2019.
- Drijfhout v. the Netherlands, 51721/09, 22.02.2011.
- Dudgeon v. the United Kingdom, 7525/76, 22.10.1981.
- Dzidzava v. Russia, 16363/07, 20.12.2016.
- E.G. v. Poland and 175 other Bug River applications, 50425/99, 23.09.2008.
- Editions Plon v. France, 58148/00, 18.05.2004.
- Egeland and Hanseid v. Norway, 34438/04, 16.04.2009.
- Eğılmez v. Turkey, 21798/04, 10.11.2005.
- Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası v. Turkey, 20641/05, 25.09.2012.
- Engel and Others v. the Netherlands, 5100/71..., 08.06.1976.
- Eon v. France, 26118/10, 14.03.2013.
- Erdem v. Germany, 38321/97, 05.07.2001.
- Erdemli v. Turkey, 29495/95, 30.10.2001.
- Erdoğan and Others v. Turkey, 19807/92, 25.04.2006.

- Erdoğdu v. Turkey, 25723/94, 15.06.2000.
- Ergezen v. Turkey, 73359/10, 08.04.2014.
- Evans v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 10.04.2007.
- Evcimen v. Turkey, 31792/06, 23.02.2010.
- Evrim Çiftçi v. Turkey, 59640/00, 29.11.2005.
- Fartushin v. Russia, 38887/09, 08.10.2015.
- Fernandes de Oliveira v. Portugal, (Grand Chamber), 78103/14, 31.01.2019.
- Fernández Martínez v. Spain, (Grand Chamber), 56030/07, 12.06.2014.
- Finger v. Bulgaria, 37346/05, 10.05.2011.
- Firth and Others v. the United Kingdom, 47784/09..., 12.08.2014.
- Folgero and Others v. Norway, (Grand Chamber), 15472/02, 29.06.2007.
- Folgero and Others v. Norway, 15472/02, 14.02.2006.
- Forcadell i Lluís and Others v. Spain, 75147/17, 07.05.2019.
- France, Norway, Denmark, Sweden, Netherlands v. Turkey, 9940/82, 9942/82, 9944/82, 9941/82, 9943/82, 01.07.1982 (Dates of Introduction).
- France, Norway, Denmark, Sweden, Netherlands v. Turkey, 9940/82, 9942/82, 9944/82, 9941/82, 9943/82, Report of the Commission, 07.12.1985.
- Gábor Nagy v. Hungary (No.2), 73999/14, 11.04.2017.
- Gäfgen v. Germany, (Grand Chamber), 22978/05, 01.06.2010.
- Garcia Ruiz v. Spain, (Grand Chamber), 30544/96, 21.01.1999.
- Gaughran v. the United Kingdom, 45245/15, 13.02.2020.
- Gawracz v. Turkey, 32055/96, 12.02.2002.
- Gazsó v. Hungary, 48322/12, 16.07.2015.
- Georgia v. Russian Federation, 13255/07, 26.03.2007 (Dates of Introduction).
- Georgia v. Russian Federation, 38263/08, 12.08.2008 (Dates of Introduction).
- Georgia v. Russian Federation, 61186/09, 03.12.2009 (Dates of Introduction).
- Gerasimov and Others v. Russia, 29920/05..., 01.07.2014.
- Giuliani and Gaggio v. Italy, (Grand Chamber), 23458/02, 24.03.2011.
- Gordeyev v. Russia, 40618/04, 05.02.2015.
- Greece v. the United Kingdom (Volume II), 176/56, 26.09.1958 .

- Greece v. the United Kingdom, 176/56, 02.06.1956.
- Greens and M.T. v. the United Kingdom, 60041/08, 60054/08, 23.11.2010.
- Guja v. Moldova, (Grand Chamber), 14277/04, 12.02.2008.
- Gulmammadov v. Azerbaijan, 33234/08, 12.12.2017.
- Guzzardi v. Italy, 7367/76, 06.11.1980.
- Gülcü v. Turkey, 17526/10, 19.01.2016.
- Hadrabova v. the Czech Republic, 42165/02, 466/03, 25.09.2007.
- Handyside v. the United Kingdom, 5493/72, 07.12.1976.
- Haran v. Turkey, 25754/94, 26.03.2002
- Harkins v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 71537/14, 15.06.2017.
- Hasan and Eylem Zengin, 1448/04, 09.10.2007.
- Hasan Uzun v. Turkey, 10755/13, 30/04/2013.
- Hentrich v. France (Interpretation), 13616/88, 03.07.1997.
- Hirsi Jamaa and Others v. Italy, (Grand Chamber), 27765/09, 23.02.2012.
- Hodžić v. Slovenia, 3461/08, 04.04.2017.
- Hokkanen v. Finland, 19823/92, 23.09.1994.
- Horvathova v. Slovakia, 74456/01, 17.05.2005.
- Hristozov and Others v. Bulgaria, 47039/11, 358/12, 13.11.2012.
- Hudecova and Others v. Slovakia, 53807/09, 18.12.2012.
- Hun v. Turkey, 5142/04, 10.11.2005.
- I. and C. v. Switzerland, 10107/82, 12.07.1984.
- I.J.L. v. the United Kingdom, 39029/97, 06.07.1999.
- Ilaşcu and Others v. Moldova and Russia, (Grand Chamber), 48787/99, 08.07.2004.
- In proceedings under Article 46 § 4 of the Convention in the case of Ilgar Mammadov v. Azerbaijan, (Grand Chamber), 15172/13, 29.05.2019.
- Ionescu v. Romania, 36659/04, 01.06.2010.
- Ipseftel v. Turkey, 18638/05, 19.03.2019.
- Ireland v. the United Kingdom, 5310/71, 16.12.1971 (Dates of Introduction).
- Ireland v. the United Kingdom, 5310/71, 18.01.1978,
- Ireland v. the United Kingdom, 5451/72, 06.03.1972 (Dates of Introduction).
- Jasinskis v. Latvia, 45744/08, 21.12.010.
- Jeličić v. Bosnia and Herzegovina, 41183/02, 15.11.2005.

- Johnson v. the United Kingdom, 42246/98, 29.11.2001.
- Johnstone and Others v. Ireland, 9697/82, 18.12.1986.
- Kafkaris v. Cyprus, 9644/09, 21.06.2011.
- Kapital Bank AD v. Bulgaria, 49429/99, 24.11.2005.
- Karademirci and Others v. Turkey, 37096/97, 37101/97, 25.01.2005.
- Karakurt v. Austria, 32441/96, 14.09.1999.
- Karner v. Austria, 40016/98, 24.07.2003.
- Kasap and Others v. Turkey, 8656/10, 14.01.2014.
- Kavala v. Turkey, 28749/18, 10.12.2019.
- Kaverzin v. Ukraine, 23893/03, 15.05.2012.
- Kayasu v. Turkey, 64119/00, 76292/01, 13.11.2008.
- Kemmache v. France (No.3), 17621/91, 24.11.1994.
- Khlyustov v. Russia, 28975/05, 11.07.2013.
- Kijowski v. Poland, 33829/07, 05.04.2011.
- Kjeldsen, Busk Madsen and Pedersen v. Denmark, 5095/71, 5920/72, 5926/72, 07.12.1976.
- Klass and Others v. Germany, 5029/71, 06.09.1978.
- Klyakhin v. Russia, 46082/99, 30.11.2004.
- Konstantin Martin v. Russia, (Grand Chamber), 30078/06, 22.03.2012.
- Korolev v. Russia, 25551/05, 01.07.2010.
- Koroniotis v. Germany, 66046/01, 21.04.2005.
- Kotov v. Russia, 54522/00, 03.04.2012.
- Kozacioğlu v. Turkey, (Grand Chamber), 2334/03, 19.02.2009.
- Köksal v. Turkey, 70478/16, 06.06.2017.
- König v. Germany, 6232/73, 27.05.1975.
- Kudla v. Poland, (Grand Chamber), 30210/96, 26.10.2000.
- Kurić and Others v. Slovenia, (Grand Chamber), 26828/06..., 12.03.2014.
- Kurt v. Turkey, 24276/94, 25.05.1998.
- L.H. v. Latvia, 52019/07, 29.04.2014.
- L.M. and Others v. Russia, 40081/14..., 15.10.2015.
- Ladygin v. Russia, 35365/05, 30.08.2011.
- Lambert and Others v. France, (Grand Chamber), 46043/14, 05.06.2015.
- Law v. the United Kingdom, 12486/07, 08.09.2009.

- Lawless v. Ireland (No.3), 332/57, 01.07.1961.
- Lawless v. Republic of Ireland, 332/57, 19.12.1959.
- Leander v. Sweden, 9248/81, 26.03.1987.
- Leonov v. Russia, 67183/13, 12.09.2017.
- Liechtenstein v. the Czech Republic, 35738/20, 19.08.2020 (Dates of Introduction).
- Lishnyak v. Russia, 9964/06, 17.09.2019.
- Loizidou v. Turkey, (Grand Chamber), 15318/89, 18.12.1996.
- Lukenda v. Slovenia, 23032/02, 06.10.2015.
- Lundevall v. Sweden, 38629/97, 12. 11.2002.
- M. Özel and Others v. Turkey (Revision), 14350/05, 15245/05, 16051/05, 31.03.2020.
- M. v. the United Kingdom, 13284/87, 15.10.1987.
- M., E. and B. v. Switzerland, 16712/90, 13.02.1992.
- Maggio and Others v. Italy, 46286/09, 31.05.2011.
- Magyar Keresztény Mennonita Egyház and Others v. Hungary, 70945/11..., 08.04.2014.
- Malhous v. the Czech Republic, (Grand Chamber), 33071/96, 12.07.2001.
- Malige v. France, 27812/95, 23.09.1998.
- Malone v. the United Kingdom, 8691/79, 02.08.1984.
- Mamatkulov And Abdurasulovic v. Turkey, 46827/99, 46951/99, 06.02.2003.
- Mamatkulov and Askarov v. Turkey, (Grand Chamber), 46827/99, 46951/99, 04.02.2005.
- Mammadli v. Azerbijan, 47145/14, 19.04.2018.
- Mann v. Portugal and the United Kingdom, 360/10, 01.02.2011.
- Manushaqe Puto and Others v. Albania, 604/07..., 31.07.2012.
- Marckx v. Belgium, 6833/74, 13.06.1979.
- Maria Atanasiu and Others v. Romania, 30767/05, 33800/06, 12.10.2010.
- Marshall v. the United Kingdom, 41571/98, 10.07.2001.
- Matter v. Slovakia, 31534/96, 05.07.1999.
- Mehmet Akdoğan ve Diğerleri Başvurusu, 2013/817, 19.12.2013.
- Mehmet Hasan Altan v. Turkey, 13237/17, 20.03.2018.
- Mentzen v. Latvia, 71074/01, 07.12.2004.

- Merabishvili v. Georgia, (Grand Chamber), 72508/13, 28.11.2017.
- Micallef v. Malta, (Grand Chamber), 17056/06, 15.10.2009.
- Miklosevic v. Serbia, 18160/06, 28.01.2011.
- Mironenko and Martenko v. Ukraine, 4785/02, 10.12.2009.
- Mironov v. Bulgaria, 30381/96, 23.10.1997.
- Mitzinger v. Germany, 29762/10, 09.02.2017.
- Moiseyev v. Russia, 25722/04, 27.06.2017.
- Moroşanu v. Russia, 40125/08, 25.09.2018.
- Muratović v. Serbia, 41698/06, 21.03.2017.
- Murphy v. Ireland, 44179/98, 10.07.2003.
- Mutu and Pechstein v. Switzerland, 40575/10, 67474/10, 02.10.2018.
- Mürüvvet Küçük v. Turkey, 21784/04, 10.11.2005.
- N. v. Finland, 38885/02, 26.07.2005.
- N.A. v. Finland, 25244/18, 14.11.2019.
- National Federation of Sportspersons' Associations and Unions (FNASS) and Others v. France, 48151/11, 77769/13, 18.01.2018.
- Navalnyy v. Russia, (Grand Chamber), 29580/12..., 15.11.2018.
- Nedim Şener v. Turkey, 38270/11, 08.07.2014.
- Neshkov and Others v. Bulgaria, 36925/10..., 27.01.2015.
- Neumeister v. Austria, 1936/63, 27.06.1968.
- Nuray Şen v. Turkey, 41478/98, 17.06.2003.
- OAO Neftyanaya Kompaniya Yukos v. Russia, 14902/04, 20.09.2011.
- Obote v. Russia, 58954/09, 19.11.2019.
- Ojog and Others v. the Republic of Moldova, 1988/06, 18.02.2020.
- Olaru and Others v. Moldova, 476/07..., 28.07.2009.
- Olsson v. Sweden (No.1), 10465/83, 24.03.1988.
- Oluic v. Croatia, 61260/08, 20.05.2010.
- Open Door and Dublin Well Woman v. Ireland, 14234/88, 14235/88, 29.10.1992.
- Oršuš and Others v. Croatia, (Grand Chamber), 15766/03, 16.03.2010.
- Osipenkov v. Ukraine, 31283/17, 29.01.2019.
- Osmanoğlu and Kocabaş v. Switzerland, 29086/12, 10.01.2017.
- Öcalan v. Turkey, (Decision), 46221/99, 14.12.2000.

- Öncü and Others v. Turkey, 63357/00, 29.11.2005.
- Öneriyıldız v. Turkey, (Grand Chamber), 48939/99, 30.11.2004.
- Österreichischer Rundfunk v. Austria, 57597/00, 25.05.2004.
- Paksas v. Lithuania, (Grand Chamber), 34932/04, 06.01.2011.
- Paladi v. Moldova, (Grand Chamber), 39806/05, 10.03.2009.
- Papageorgiou and Others v. Greece, 4762/18, 6140/18, 31.10.2019.
- Paposhvili v. Belgium, (Grand Chamber), 41738/10, 13.12.2016.
- Parrillo v. Italy, (Grand Chamber), 46470/11, 27.08.2015.
- Petrovic v. Serbia, 56551/11..., 18.10.2011.
- Philis v. Greece, 28970/95, 17.10.1996.
- Pisano v. Italy, (Grand Chamber), 36732/97, 24.10.2002.
- POA and Others v. the United Kingdom, 59253/11, 21.05.2013.
- Popkov v. Russia, 32327/06, 15.05.2008.
- Posokhov v. Russia, 36486/00, 09.07.2002.
- Preminin v. Russia, 44973/04, 10.02.2011.
- Prokopovich v. Russia, 58255/00, 18.11.2004.
- Provenzano v. Italy, 55080/13, 25.10.2018.
- Puto and Others v. Albania, 609/07, 20.07.2010.
- R.R. v. Poland, 27617/04, 26.05.2011.
- Radio France and Others v. France, 53984/00, 23.09.2003
- Radulescu and Others v. Romania, 37506/03, 01.09.2009.
- Raiselis v. Lithuania, 37195/97, 29.02.2000.
- Refah Partisi and Others v. Turkey, (Grand Chamber), 41340/98..., 13.02.2003.
- Rehak v. the Czech Republic, 67208/01, 18.05.2004.
- Rekvényi v. Hungary, 25390/94, 09.07.1998.
- Rezmiveş and Others v. Romania, 61467/12..., 25.04.2017.
- Ringeisen v. Austria (Interpretation), 2614/65, 23.06.1973.
- Ringeisen v. Austria, 2614/65, 16.07.1971.
- Rutkowski and Others v. Poland, 72287/10, 07.07.2015.
- S. and Marper v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 30562/04, 30566/04, 04.12.2008.
- S.A.S. v. France, (Grand Chamber), 43835/11, 01.07.2014.

- S.H. and Others v. Austria, 57813/00, 01.04.2010.
- S.J. v. Belgium, (Grand Chamber), 70055/10, 19.03.2015.
- S.L. and J.L. v. Croatia, 13712/11, 07.05.2015.
- Sabanchiyeva and Others v. Russia, 38450/05, 06.06.2013.
- Sabri Güneş v. Turkey, (Grand Chamber), 27396/06, 29.06.2012.
- Sabure Malik v. the United Kingdom, 32968/11, 30.06.2016.
- Salomonsson v. Sweden, 38978/97, 12.11.2002.
- Santilli v. Italy, 11634/85, 19.02.1991.
- Saquetti Iglesias v. Spain, 50514/13, 30.06.2020.
- Savelyev v. Russia, 42982/08, 21.05.2019.
- Schalk and Kopf v. Austria, 30141/04, 24.06.2010.
- Scoppola v. Italy (no. 2), (Grand Chamber), 10249/03, 17.09.2009.
- Scordino v. Italy, (Grand Chamber), 36813/97, 29.03.2006.
- Sejdic v. Italy, (Grand Chamber), 56581/00, 01.03.2006.
- Selahattin Begtaş Başvurusu, 2016/32254, 30.06.2020.
- Selahattin Demirtaş v. Turkey (No.2), 14305/17, 20.11.2018.
- Selmouni v. France, (Grand Chamber), 25803/94, 28.07.1999.
- Shamayev and Others v. Georgia and Russia, 36378/02, 12.04.2005.
- Shefer v. Russia, 45175/04, 13.03.2012.
- Shevanova v. Latvia, (Grand Chamber), 07.12.2007.
- Shioshvili and Others v. Russia, 19356/07, 20.12.2016.
- Silver and Others v. the United Kingdom, 5947/72..., 25.03.1983.
- Sindicatul "Păstorul cel Bun" v. Romania, (Grand Chamber), 2330/09, 09.07.2013.
- Sisojeva and Others v. Latvia, (Grand Chamber), 60654/00, 15.01.2007.
- Slovenia v. Croatia, 54155/16, 15.09.2016 (Dates of Introduction).
- Smith and Grady v. the United Kingdom, 33985/96, 33986/96, 27.09.1999.
- Soering v. the United Kingdom, 14038/88, 07.07.1989.
- Sokolov v. Croatia, 57222/13, 17.09.2019.
- Solomou and Others v. Turkey, 36832/97, 24.06.2008.
- Solovey and Zozulya v. Ukraine, 40774/02, 4048/03, 27.11.2008.
- Sroo Sutyazhnik v. Russia, 23818/04, 42665/06, 24.09.2019.

- Stanciuc v. Romania, 9728/15, 24.05.2018.
- Sukachov v. Ukraine, 14057/17, 30.01.2020.
- Sürek v. Turkey (No.1), (Grand Chamber), 26682/95, 08.07.1999.
- Sylka v. Poland, 19219/07, 03.06.2014.
- Szablinska v. Poland, 52462/99, 02.02.2006.
- Şahin Alpav v. Turkey, 16538/17, 20.03.2018.
- Şeyhmus Yaşar and Others v. Turkey, 44763/98, 08.11.2005.
- T. v. the United Kingdom,(Grand Chamber),24724/94, 16.12.1999.
- T.A. v. Turkey, 26307/95, 09.04.2002.
- Taddeucci and McCall v. Italy, 51362/09, 30.06.2016.
- Tahsin Acar v. Turkey, (Grand Chamber), 26307/95, 06.05.2003.
- Tănase v. Moldova, (Grand Chamber), 7/08, 27.04.2010.
- Tatar and Faber v. Hungary, 26005/08, 26160/08, 12.06.2012.
- the Greek Case: Denmark v. Greece; Norway v. Greece; Sweden v. Greece; Netherland v. Greece, 3321/67, 3322/67, 3323/67, 3344/67, 05.11.1969.
- the Holy Monasteries v. Greece, 13092/87, 13984/88, 09.12.1994
- the Netherlands v. Russian Federation, 28525/20, 10.07.2020 (Dates of Introduction).
- The Sunday Times v. the United Kingdom, 6538/74, 26.04.1979.
- Timofeyev v. Russia, 58263/00, 05.09.2009.
- Trijonis v. Lithuania, 2333/02, 15.12.2005.
- Twenty-One Detained Persons v. Germany, 3134/67..., 06.04.1968.
- Tyrer v. the United Kingdom, 5856/72, 25.04.1978.
- Ucak v. the United Kingdom, 44234/98, 29.08.2000.
- Ukraine v. Russian Federation, 20958/14, 13.03.2014 (Dates of Introduction).
- Ukraine v. Russian Federation, 38334/18, 11.08.2018 (Dates of Introduction).
- Ukraine v. Russian Federation, 49537/14, 09.07.2014 (Dates of Introduction).
- Ukraine v. Russian Federation, 55855/18, 29.11.2018 (Dates of Introduction).
- Ukraine v. Russian Federation, 8019/16, 13.03.2014 (Dates of Introduction).
- United Communist Party of Turkey and Others v. Turkey, (Grand Chamber), 19392/92,30.01.1998.
- Ümmühan Kaplan v. Turkey, 24240/07, 20.03.2012.
- Ürek and Ürek v. Turkey, 74845/12, 30.07.2019.

- V.v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 24888/94, 16.12.1999.
- Vallianatos and Others v. Greece, (Grand Chamber), 29381/09, 32684/09, 07.11.2013.
- Van Colle v. the United Kingdom, 7678/09, 13.11.2012.
- Van Velden v. the Netherlands, 30666/08, 19.07.2011.
- Varga and Others v. Hungary, 14097/12..., 10.03.2015.
- Varnava and Others v. Turkey, (Grand Chamber), 16064/90..., 18.09.2009.
- Vartic v. Romania (2), 14150/08, 17.12.2013.
- Vasilchenko v. Russia, 34784/02, 23.09.2010.
- Vassilios Athanasiou and Others v. Greece, 50973/08..., 21.12.2010.
- Vinks and Ribicka v. Latvia, 28926/10, 30.01.2020.
- Vitruk v. Ukraine, 26127/03, 16.09.2010.
- Vo v. France, (Grand Chamber), 53924/00, 08.07.2004.
- Vogt v. Germany, (Grand Chamber), 17851/91, 26.09.1995.
- Vučković and Others v. Serbia, (Grand Chamber), 17153/11..., 25.03.2014.
- W. v. the United Kingdom, 9749/82, 08.07.1987.
- W., X., Y. and Z. v. the United Kingdom, 3435/67..., 19.07.1968.
- Wieman v. Updegraff, 344 U.S. 195 (1952).
- Wiggins v. the United Kingdom, 7456/76, 08.02.1978.
- Wojciechowski v. Poland, 23362/02, 13.12.2005.
- Worm v. Austria, 22714/93, 29.08.1997.
- X v. Germany, 2413/65, 16.12.1966.
- X v. the Federal Republic of Germany, 2516/65, 23.05.1966.
- X v. Turkey, 24626/09, 09.10.2012.
- X, Y and Z v. Belgium, 1065/61, 30.05.1961.
- X, Y and Z v. the United Kingdom, (Grand Chamber), 21830/93 22.04.1997.
- X. Union v. France, 9900/82, 04.05.1983.
- X. v. Austria, 2370/64, 11.02.1967.
- X. v. Austria, 3959/69, 21.07.1970.
- X. v. the United Kingdom, 3651/68, 04.02.1970.
- X. v. the United Kingdom, 8206/78, 10.07.1981.
- Xenides-Arestis v. Turkey, 46347/99, 22.12.2005.

- Y. v. Germany, 17377/90, 09.11.1990.
- Y.Y. v. Turkey, 14793/08, 10.03.2015.
- Yakan v. Turkey, 43362/98, 19.09.2000.
- Yeşilçınar and Gönen v. Turkey, 23765/94, 17.05.1995.
- Zadric v. Bosnia And Herzegovina, 18804/04, 16.11.2010.
- Zalov and Khakulova v. Russia, 7988/09, 16.01.2014.
- Zana v. Turkey, (Grand Chamber), 18954/91, 25.11.1997.
- Zanghi v. Italy, 11491/85, 19.02.1991.
- Zeljković v. Slovenia, 33805/17, 05.09.2017.
- Zhdanov and Others v. Russia, 12200/08..., 16.07.2019.
- Zherdev v. Ukraine, 34015/07, 27.04.2017.
- Zherebin v. Russia, 51445/09, 24.03.2016.

Prof. Dr. Murat AYDOĞDU
Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medeni Hukuk Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

BANKACILIK İŞLEMLERİNDEN ALINACAK ÜCRETLERE İLİŞKİN OLARAK UYGULAMA ESASLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

(Finansal Tüketicilerden Alınacak Ücretlere İlişkin
Usul ve Esaslar Hakkında 2020/7 sayılı Tebliğ Uyarınca
Alınabilecek Ücretler Kapsamında)

➤ BANKACILIK İŞLEMLERİNE İLİŞKİN ÜCRETLER

- **Bireysel Kredilere İlişkin Ücretler** (Tahsis Ücreti; Ekspertiz Ücreti; Taşınır ve Taşınmaz Rehin Tesis Ücreti; Hesap İşletim Ücreti)
- **Mevduat/Katılım Fonuna İlişkin Ücret** (Para Çekme Ücreti)
- **Para ve Kıymetli Maden Transferlerine İlişkin Ücretler** (Elektronik Fon Transferi/Kıymetli Maden Transferi Ücreti; Havale Ücreti; Uluslararası Fon Transferi ve Mesajlaşma Ücreti; FAST ücreti)
- **Kredi Kartlarına İlişkin Ücretler** (Yıllık Üyelik Ücreti; Ek Kart Yıllık Üyelik Ücreti; Nakit Avans Çekim Ücreti)
- **Diğer Ücretler** (Kiralık Kasa Ücreti; Kampanyalı Ürün veya Hizmetler Ücreti; Aracılık Hizmetleri Ücreti; Arşiv-Araştırma Ücreti; Onaya Bağlı Bildirim Ücreti; Başka Kuruluş ATM'sinden Yapılan İşlem Ücreti)

➤ KONUyla İLGİLİ EMSAL YARGITAY KARARLARI ATFI VE METNİ

➤ İLGİLİ MEVZUAT METNİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

**Bankacılık İşlemlerinden Alınacak Ücretlere İlişkin Olarak
Uygulama Esaslarının Değerlendirilmesi**
Prof. Dr. Murat Aydoğdu

Hukuk Yayınları Dizisi – 3013

Birinci Baskı : Kasım 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 33 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA¹⁸⁶

1. AĞAOĞLU, Aydın: “Hesap İşletim Ücretleri Mücadelesi”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 8.Tüketici Hukuku Kongresi, s.137-138, Ed.: Tümay DÖNMEZ/ Mesut YAVUZ/ Aydan DÜZGÜNKAYA/ Hakan TOKBAŞ, İstanbul 2020.
2. AKGÜN, Aliye : Mevduat Sözleşmeleri, Ankara 2020.
3. AKTÜRK, Altay İltan/ACAR UMUT, Ayşe: Tüketici Hakem Heyetleri ve İşleyişine Genel Bir Bakış, İstanbul Aydın ÜHFD, Y:5, S:1, Haziran 2019, s.25-54
4. ASLAN, Yılmaz : 6502 Sayılı Kanuna Göre Tüketici Hukuku, Bursa 2014 (6502-Tüketici).
5. ATAMER, Yeşim M.: Kredi ve Diğer Finansman Sözleşmelerinde Tüketicinin Korunması, İstanbul 2016 (Kredi).
6. ATAMER, Yeşim M. : “Tüketici Sözleşmelerinde Ücret Denetimi”, s.64-68, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2014-2015, Ankara 2015 (Ücret Denetimi).
7. ATAMER, Yeşim M. : “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Çerçevesinde Fiyat Denetimi”, s.7-41, Yeni Tüketici Hukuku Konferansı (Makaleler – Tartışmalar), Derleyen : M. Murat İNCEOĞLU, İstanbul 2015 (Fiyat Denetimi)
8. ATAMER, Yeşim M./BAŞ, Ece : Avrupa Birliği Hukuku İle Karşılaştırmalı Olarak 6502 Sayılı Yeni Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca Satım Sözleşmesinde Ayıptan Doğan Sorumluluk, Tüketici Hakları ve Rekabet Hukuku Özel Sayısı, İBD, C.88, Yıl : 2014, s.19-60.
9. AYDOĞDU, Murat : Genel İşlem Koşulları Şerhi, Adalet Yayınevi, Ankara 2018 (GİK Şerhi).
10. AYDOĞDU, Murat : Tüketici Hukuku Dersleri, Ankara 2015 (Tüketici).
11. AYDOĞDU, Murat: “Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmeleri (6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun m.40-46)”, Yaşar Üniversitesi

---

¹⁸⁶ Kaynağı belirtilmemiş olan Yargıtay kararları, <https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/> adlı İnternet sitesinden alınmıştır. Bu hizmeti dolayısıyla Yargıtay Başkanlığı'na ve emeği geçenlere teşekkür ederiz. Ayrıca erişim tarihi belirtilmeyen İnternet sitelerine erişim, 1 Eylül 2021 tarihi itibarı ile dir.

- tesi Hukuk Fakültesi, I. Tüketici Hukuku Sempozyumu, Terazi Hukuk Dergisi, Özel Sayı, Kasım 2014, C:9, s.87-94 (Ön Ödemeli KSS).
12. AYDOĞDU, Murat/KAHVECİ, Nalan: Tüketici Hukuku, İzmir-Ocak 2021 (Tüketici).
  13. AYDOĞDU, Murat/KAHVECİ, Nalan: Tüketici Hukuku Dersleri, İzmir-Ekim 2021 (THD).
  14. BAŞPINAR, Veysel: Borç Sözleşmelerinin Kısmi Butlanı, Ankara 1998 (Kısmi Butlan).
  15. BAYDEMİR, Mehmet : Her Yönüyle Kredi Kartları, İstanbul 2004.
  16. BIYIK, Nida: Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Temel İlkeleri, yayımlanmamış Ylt., İstanbul 2017 (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>).
  17. ÇABRİ, Sezer : 6502 sayılı Kanun'a Göre Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, 2. Baskı, Ankara 2021 (Şerh-2021).
  18. ÇABRİ, Sezer : 6502 sayılı Kanun'a Göre Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, 1. Baskı, Ankara 2016 (Şerh-2016).
  19. ÇEKER, Mustafa : Kredi Kartı Uygulaması ve Özel Hukuk Açısından Kredi Kartının Hukuka Aykırı Kullanımı, BATİHAİE, Ankara 1997 (Kredi Kartı).
  20. ÇELİK, Kemal : Finansal Tüketicilerden Alınan Ücretlere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Hakkında BDDK'nın Görüş ve Düşünceleri, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2014-2015, 4. Tüketici Hukuku Kongresi, s.128 vd., Ed.: Hakan TOKBAŞ/Fehim ÜÇİŞİK, Ankara 2015 (ÇELİK, K., Finansal Tüketiciler-Ücretler)
  21. DOĞAR, Mehmet : Ön Ödemeli Konut Satışı, İstanbul 2018 (ÖKSS).
  22. DÖNEK, Berna : "Bağlı Kredi Sözleşmesi", SÜAMYOD, C: 3, S.1, Y:2020, s.37-82.
  23. EREN, Fikret : Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, 24.Baskı, Ankara 2019 (BG-2019)
  24. EREN, Fikret : Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, 21.Baskı, Ankara 2017 (BG-2017)
  25. ERENDACI, Ali Tolga : Kredi Kartı Sözleşmesi, İstanbul 2021.
  26. ERTAŞ, Fatih Çoşkun / KABAN, İsmail / SOBACI, Fatih: Bireysel Kredi Kullanan Finansal Tüketicilerce Üstlenilecek Masraflar; BDDK Düzenlemesi Çerçevesinde Karşılaştırmalı Bir Değerlendirme, Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi, C.8, S.14, Ocak 2016, s.125-146.

27. GÜLERCİ, Altan Fahri : “Banka Kredilerinde Tüketicilerden Tahsil Edilen Ücret ve Masrafların Tüketici Hukuku ve Sözleşme Özgürlüğü Bakımından Değerlendirilmesi”, İÜHFD, C.6, S.1, Y:2015, s.87-128.
28. GÜMÜŞ, M. Alper : 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, C.I, Madde 1-46, İstanbul 2014 (Tüketici).
29. GÜMÜŞ, M.Alper : “Türk Borçlar Kanunu (TBK) m.100 (eBK m.84)’ün Mahsup Kuralına İlişkin Bir İnceleme”, Yaşar Üniversitesi Elektronik Dergi, Özel Sayı, Prof.Dr.Aydın ZEVLİLER’e Armağan, C.II, S:8, s.1253-1292, İzmir 2013 (<https://journal.yasar.edu.tr/arsiv/vol-8/armagan-sayi-vol-8/>)–Mahsup-.
30. GÜNEY, Alptekin : Banka İşlemleri, 4.Basım, İstanbul 2010.
31. HAN, Işık Aslı : Üç Taraflı Hukuki İlişki Modeli Olarak Havale (TBK m.555-560), İstanbul 2021.
32. HONSELL, Heinrich : (Herausgeber : HONSELL/VOGT/WIEGAND) Basler Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, Zurich-Bern-Basel 1992 (HONSELL, BSK OR I).
33. HUGUENIN, Claire : Obligationenrecht, Besonderer Teil, 1. Aufl., Zürich/Basel/Genf 2002 (BT).
34. İNAL, Tamer : Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.40-46 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, m.40, ... 46 Şerhi).
35. İNCEOĞLU, M. Murat/BAŞOĞLU, Başak : “Sipariş Edilmemiş Malların Gönderilmesi”, Prof. Dr. Rona Serozan’a Armağan, s.981-1029, İstanbul 2010.
36. KAPAĞAN, Gönül : Bağlı Tüketici Kredileri, yayımlanmamış Ylt., AÜSBE, Ankara 2004 (<http://acikarsiv.ankara.edu.tr>).
37. KAPLAN, İbrahim : Banka Sözleşmeleri Hukuku, Cilt 1, Ankara 1996.
38. KARA, İlhan : 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanuna Göre Hazırlanmış Tüketici Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2021 (Tüketici-2021).
39. KARA, İlhan : Yeni Kanuna Göre Tüketici Hukuku, Ankara 2015 (6502-Tüketici).
40. KARA, İlhan : Bireysel Bankacılık İşlemleri Nedeni İle Tüketiciden Alanabilecek Masraflar, BDDK Kararı, Kanuna Aykırı Uygulamalar ve Çözüm Yolları”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2014-2015, 4. Tüketici Hukuku Kongresi, s.100 vd., Ed.: Hakan TOKBAŞ/Fehim ÜÇİŞİK, Ankara 2015 (Bankacılık İşlemleri-Masraflar)

41. KARAKOCALI, Ahmet : “Tüketici Kredisi Sözleşmelerinden Doğan Uyuşmazlıkların Çözümü”, Eskişehir Barosu Dergisi, 2005, S.7, s.103-123 (Tüketici Kredisi).
42. KILINÇ, Hüseyin : Bağlı Tüketici Kredi Sözleşmesi ve Kredi Veren Sorumluluğu, Ankara 2011.
43. KIRKBEŞOĞLU, Nagehan : 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu İle Getirilen Faiz Sınırları Üzerine Bir Değerlendirme, BATİDER, C.XXVIII, S.4, Y:2012, s.145-174 (Faiz Sınırları).
44. KIRKBEŞOĞLU, Nagehan : Türk Özel Hukukunda Kısmi Hükümsüzlük, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’na Göre Uyarlanmış, İstanbul 2011 (Kısmi Hükümsüzlük).
45. KURT, Ekrem : Tüketim Ödücü Sözleşmesi (Karz Akdi), Ankara 2014 (KURT, E., Tüketim Ödücü).
46. KÜÇÜKAYDIN, Emine Aslı : Tüketiciyi Koruyucu Nitelikli Geri Alma Hakkı, İstanbul 2018.
47. OĞUZMAN, Kemal/BARLAS, Nami : Medeni Hukuk, Giriş, Kaynaklar, Temel Kavramlar, İstanbul 2020.
48. OZANOĞLU, Hasan Seçkin : Mukayeseli Hukuk ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Açısından Tüketiciyi Koruyan Düzenlemelerin Kişi Bakımından Uygulanma Alanı (Tüketici Kavramına Mukayeseli Bir Yaklaşım), Prof. Dr. M. Kemal Oğuzman’ın Anısına Armağan, İstanbul 2000, s.663-692 (Tüketici Kavramı).
49. ÖZEL, Çağlar : Tüketicinin Korunması Hukuku, 6502 sayılı Kanuna ve Güncel Yönetmeliklere Göre Yeniden Hazırlanmış, 6. Baskı, Ankara 2020 (Tüketici-2020).
50. ÖZEN, Burak : Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.4 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, m.4 Şerhi).
51. ÖZMEN, Etem Saba/VARDAR HAMAMCIOĞLU, Gülşah: 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmesi, İstanbul 2016 (ÖZMEN/VARDAR H., Konut).
52. ÖZMUMCU, Seda : 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un Hükümleri ve Yargıtay Kararları Çerçevesinde Tüketici Mahkemelerinin Görev Alanına Giren Uyuşmazlıklara Genel Bir Bakı, DEÜHFD, Prof.Dr.Hakan PEKCANITEZ’e Armağan, Özel Sayı, C.16, Y:2014, s.831-871.

53. PEKCANITEZ, Hakan : Hukuk Muhakemeleri Kanununun Tüketici Mahkemelerindeki Yargılama Usulüne Getirdiği Yenilikler, 2. Tüketici Hukuku Sempozyumu Ses Çözümleri ve Makaleleri, “Tüketici Hukuku Açıklamaları”, Ankara 2013, s.454-460 (Tüketici Mahkemeleri).
54. PEKCANITEZ, Hakan : Tüketici Mahkemeleri, İBD. 1996, C.LXX, S.4-5-6, s.141-162 (Tüketici Mahkemeleri),
55. SEROZAN, Rona/BAYSAL, Başak/SANLI, Kerem Cem : Borçlar Hukuku Özel Bölüm, 3. Baskı, İstanbul 2018.
56. ŞAHİN, Turan : “Kredi Kartının Haksız Kullanımında Tüketicinin Durumu”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, s.49-82, Ed.: Tümay DÖNMEZ/ Mesut YAVUZ/ Aydan DÜZGÜNKAYA/ Hakan TOKBAŞ, İstanbul 2020 (Kredi Kartı).
57. ŞEKER, Tacettin : “6502 Sayılı Kanun Kapsamında Tüketici İşleminin Temel Özellikleri ve Temel İlkeleri Tüketici Mahkemeleri ve Hakem Heyetlerinin Görev Alanı Hakem Heyetlerine İlişkin Tüketici Hukuku ve Usul Uygulamaları”, Tüketici İşleminin Temel Özellikleri ve Temel İlkeleri Paneli, s.1-19 (<http://eski.ankarabarosus.org.tr/HaberTop10Img/haberpimages/tuketici-20150318/tuketici-20150318.pdf>) –e.t.13.07.2021- (ŞEKER, T., Tüketici İşlemi)
58. ŞEN, Bahri Başar : Kredi Kartından Doğan Hukuki İlişkilerin Sona Ermesi ve Sonuçları, Ankara 2010.
59. TEKİNALP, Ünal : Banka Hukukunun Esasları, 2. Bası, İstanbul 2009.
60. TEOMAN, Ömer : “Kredi Kartı Uygulaması Açısından Tüketicinin (Kart Hamilinin) Korunması, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mukayeseli Hukuk Araştırma ve Uygulama Merkezi Banka ve Tüketici Hukuku Sorunları Sempozyumu, İstanbul 2010 (Sempozyum).
61. TEOMAN, Ömer : Hukuki Yönden Kredi Kartı Uygulaması, İstanbul 1996 (Kredi Kartı).
62. TOPUZ, Gökçen : Tüketici Mahkemeleri, Ankara 2018.
63. TUTUMLU, Mehmet Akif : Türk Hukuk Sisteminde Tüketici Hakem Heyetleri, 3. Baskı, Ankara 2019 (THH).
64. TUTUMLU, Mehmet Akif : Tüketici Yargılaması Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2019 (TYH).
65. TÜRK, Ahmet : Hukuki Yönden Banka Havalesi, Ankara 2007.
66. ULUKAPI, Ömer : Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Çerçevesinde Uyuşmazlıkların Çözüm Yolları, Selçuk ÜHFD, Prof.Dr.Şakir Berki’ye Armağan, Y:1996, C.5, s.77-101.

67. UYUMAZ, Alper/ AKDAĞ, İdris : Bankacılık Faaliyetlerinde Tüketicinin Korunması Açısından Hukuka Aykırı Alınan Ücret ve Masraflar İle Bunların İadesi, İÜHFM C. LXXIV, S. 1, Y:2016, s.423-459.
68. UZUNOĞLAN, Bayram : Tüketici Hakem Heyetlerinin Yapısı ve Hakem Heyetlerine İlişkin Bakanlığımızca Yapılan Çalışmalar, Tüketici Hukukunda Uyuşmazlık Çözümüne İlişkin Güncel Sorunlar ve Çözüm Önerileri Sempozyumu, Kadir Has Üniversitesi-İstanbul Barosu, 1 Haziran 2016, s.29-41, Editör : M.Ertan YARDIM), Ankara 2018.
69. ÜZELER, Rabia Sanem : Tüketici Hukukunda Bağlı Kredi Sözleşmesi, AÜSBE, yayımlanmamış Ylt., Ankara 2011.
70. YENİOCAK, Umut : 6502 sayılı (yeni) Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a Göre Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmesinin Şekli, Terazi Hukuk Dergisi, C.10, S:102, Şubat 2015, s.43-53 (Ön Ödemeli KSS).
71. YERKAYA, Kübra : Tüketici Mahkemelerinin Görev Alanı ve Yargılama Usulü, İstanbul 2018.
72. YILMAZ, Ejder/YARDIM, M.Ertan: Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.66-74 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, m.66,...74 Şerhi).
73. ZEVKLİLER, Aydın/AYDOĞDU, Murat: Tüketicinin Korunması Hukuku, Ankara 2004.
74. ZEVKLİLER, Aydın/ÖZEL, Çağlar : Tüketicinin Korunması Hukuku, Ankara 2016.

Prof. Dr. Murat BALCI
Av. Emre YEŞİLKAYA

BANKACILIKTA TEMEL KAVRAM VE KURUMLAR

ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Bankacılıkta Temel Kavram ve Kurumlar

Murat Balcı - Emre Yeşilkaya

Hukuk Yayınları Dizisi – 2786

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 87 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 46661

Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- Acar **ÖRNEK**, Kamu Yönetimi, İstanbul 1994.
- Adalet **HAZAR** / Şenol **BABUŞCU**, 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu Çerçevesinde Banka Hukuku, Ankara 2019.
- Ahmet **BATTAL**, Bankacılık Kanunu Şerhi, Ankara 2006.
- Ahmet Emrah **AKYAZAN**, “Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu’nun Bankalara El Koyma ve Denetleme Yetkisi”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, C.19, S.63, Y.2006, s. 146-172.
- Ahmet Rifat **DURAN**, Türk Bankacılık Sisteminin Gelişimi ve BDDK’nın Rolü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2005.
- Ali **ULUSOY**, “Bağımsız İdari Kurumlar”, Danıştay Dergisi, Ankara 1999.
- Ali **ULUSOY**, Bağımsız İdari Otoriteler, Ankara 2003.
- Ali **ULUSOY**, İdari Yaptırımlar, İstanbul 2013.
- Alper **BAKDUR**, Bankacılık Sektörünü Düzenleyen Kurumların Yapıları, Uzmanlık Tezi, Ankara 2003.
- Alptekin **GÜNEY**, Banka İşlemleri, İstanbul 2012.
- Alptekin **GÜNEY**, Banka Hukuku, İstanbul 2017.
- Avni **ZARAKOĞLU**, “Cumhuriyet’in 50. Yılında Memleketimizde Bankacılık”, Türkiye Bankalar Birliği Yayınları, No:61, Ankara 1973.
- Aysel **GÜNDOĞDU**, “Bankacılık Sistemlerinin Denetleme ve Düzenleme Yapıları: Seçilmiş Bazı Ülkelerin İncelenmesi”, Finans Politik & Ekonomik Yorumlar, C.53, S.622, Y.2016, s. 79-99.
- Aysel **GÜNDOĞDU**, Bankacılık Hukuku, Ankara 2019.
- Aytaç **YÜKSEL**, Elektronik Haberleşme Hukukundaki İdari Yaptırımlar ve Yargısal Denetimi, Ankara 2018.
- Başak **ŞİT**, Türk Hukukunda Banka Kredisi Kavramı ve Buna Bağlı Sonuçlar, Ankara 2011.
- Bayram Volkan **ALAN**, Sermaye Piyasası Kurulu’nun İdari Yaptırım Yetkisinin İdarenin Takdir Yetkisi Kapsamında Değerlendirilmesi ve Yargısal Denetimi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2019.
- Burak **ÖZEN**, Kredi Açma Sözleşmeleri, İstanbul 2017.

- Burçak **TÜLAY** / Pelin Ataman **ERDÖNMEZ**, “Küresel Krizlere Yeni Yaklaşımlar”, Türkiye Bankalar Birliği Yayınları, İstanbul 1999.
- Cansel **OSKAY** / Yeşim **KUBAR**, “Türkiye’de Kamu Bankalarının Özelleştirilmesi”, KMU İİBF Dergisi C.10, S.14, Y.2008, s. 367-383.
- Davut **GÜRSES**, Bankacılık Kanunu’na Göre Zimmet Suçu, İstanbul 2018.
- Dilşad Çiğdem **SEVER**, “Türkiye’de Düzenleyici Kurumların Yapısı, İşlevi ve Dönüşümü”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.64, S.1, Y.2015, s. 195-236.
- Ebubekir **AYAN**, “Siyasi ve İktisadi Yapı Ekseninde Türk Bankacılık Sektörünün Tarihsel Analizi”, Finans Politik & Ekonomik Yorumlar, C.47, S.544, Y.2010, s. 27-47.
- Emrah **KIRIT**, Anayasal Açıdan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), Doktora Tezi, İstanbul 2007.
- Fatih **BALCI**, Türk ve Amerikan Hukukunda Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2014.
- Fatih Selami **MAHMUTOĞLU**, Ekonomik Suçlar Bağlamında Kredi Hukukundan Kaynaklanan Suç ve İdari Suçlar, Ankara 2003.
- Ferudun **KAYA**, Sermaye Piyasaları ve Finansal Kurumlar, İstanbul 2019.
- Funda **ÇONDUR**, Kamu Bankaları ve Özelleştirilmeleri, Doktora Tezi, Aydın 2000.
- Füsun **TUNCEL YAZOĞLU**, Banka Kredi Sözleşmeleri ve Kredilerden Doğan Uyuşmazlıklar Banka Kredilerine Özgü Kanun Yolları, Ankara 2018.
- Gamze **GÖÇMEN YAĞCILAR**, Türk Bankacılık Sektörünün Rekabet Yapısının Analizi, Ankara 2011.
- Göksel **TİRYAKİ**, “Finansal İstikrar ve Bankacılık Düzenlemeleri”, Türkiye Bankalar Birliği Yayınları, İstanbul 2012.
- Gülümer **ÜNKAYA**, “Kıyı Bankacılığı”, Öneri Dergisi, C.4, S.15, Y.2001, s. 7-11.
- Güran **YAHYAOĞLU**, Bağımsız İdari Otorite Olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Doktora Tezi, İstanbul 2004.
- Havva **BÖREKÇİ** / Mehmet Onur **YURDAKUL**, Avrupa Birliği ve Türkiye’nin Birliği Katılım Sürecinde MASAK, Ankara 2011.
- Herbert Schimansky **HERMANN** / Josef Bunte **HANS** / Jürgen **LWOSSKI**, Bankrechts-Handbuch, Band I, Munich 2011.
- Hüseyin **SELİMLER** / Süleyman **KALE**, “Banka ve Finansal Kurumların Krediler ve Sorunlu Krediler Açısından Karşılaştırılması”, Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, C.40, S.2, Y.2018, s. 274-295.
- Hüseyin **ŞAHİN**, Türkiye Ekonomisi, Bursa 2000.

- İbrahim **EROL** / Ece **DEMİRAY EROL**, Para-Banka Teori ve Politika, Ankara 2013.
- İl Han **ÖZAY**, İdari Yaptırımlar, İstanbul 1985.
- İlker **PARASIZ**, Modern Bankacılık Teori ve Uygulama, Bursa 2014.
- Korkut **BORATAV**, Türkiye İktisat Tarihi 1908-2007, Ankara 2008.
- Lütfi **DURAN**, *"Türkiye'de Bağımsız İdari Otoriteler"*, Amme İdaresi Dergisi C.30, S.1, Y.1997, s. 3-32.
- Lütfi **DURAN**, İdare Hukuku Ders Notları, İstanbul 1982.
- Mehmet Baha **KARAN**, Yatırım Analizi ve Portföy Yönetimi, Ankara 2004.
- Mehmet Fahrettin **ÖNDER**, Türk Hukukunda Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun Bankaları Denetimi ve Hukuki Sonuçları, İstanbul 2002.
- Mehmet **GÜNAL**, Türk Bankacılık Sektörünün Sorunları ve Geleceği, Ankara 2001.
- Mehmet **GÜNEŞ** / Metin **ÇOBAN**, Genel Bankacılık Finansal Sistem, Ürün ve Hizmetler, İstanbul 2019.
- Mehmet **VURUCU** / Mustafa Ufuk **ARI**, A'dan Z'ye Bankacılık, Cilt 1, Ankara 2017.
- Mehmet **VURUCU** / Mustafa Ufuk **ARI**, A'dan Z'ye Bankacılık, Cilt 2, Ankara 2017.
- Mehmet **VURUCU** / Mustafa Ufuk **ARI**, Güncel Gelişmeler Işığında Uluslararası Bankacılık ve Finans, Ankara 2017.
- Mehmet **VURUCU** / Mustafa Ufuk **ARI**, Güncel Gelişmeler Işığında Bankacılıkta Kredi Bilgisi, Ankara 2017.
- Mehmet **VURUCU** / Mustafa Ufuk **ARI**, Güncel Gelişmeler Işığında Bankacılık Ürün ve Hizmetleri, Ankara 2017.
- Melike **ALPARSLAN**, *"Bankacılık Sistemlerinde Düzenleyici Regim ve Temel İlkeleri"*, Bankacılar Dergisi, Ankara 2000.
- Melikşah **ÇIRAKOĞLU**, *"Düzenleyici Ve Denetleyici Kurulların Denetlenme Şekillerinin İdari Vesayet Bakımından Değerlendirilmesi"*, Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi, S.2, Y.2016, s. 89-119.
- Metin **GÜNDAY**, *"Bağımsız İdari Otoriteler Paneli"*, Bağımsız İdari Otoriteler, Ankara 2001.
- Mustafa Serhan **OKSAY**, *"Türk Bankacılık Sisteminin Gelişiminin, Dünya Bankacılık Sistemindeki Gelişmeler Işığında Değerlendirilmesi ve Günümüzde Yaşanan Yapısal Sorunların Tespiti: 1908-1980 Dönemi"*, Banka Mali ve Ekonomik Yorumlar Dergisi, S.1, Y.2003.

- Murat **BALCI** / Sinem **TURAN**, Sermaye Piyasası Kanunu Şerhi, Cilt 1, Ankara 2020.
- Murat **BALCI** / Sinem **TURAN**, Sermaye Piyasası Kanunu Şerhi, Cilt 2, Ankara 2020.
- Murat **EKİNCİ**, “Ceza Hukuku İlkeleri Açısından İdari Yaptırımlar”, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S.1, Y.2017, s. 19-54.
- Murat **KARAKAYA**, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun Faaliyetleri ve Fonun Çözümleme Faaliyetleri Kapsamında Gayrimenkul Uygulamalarına Yönelik Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2019.
- Mustafa Gürcan **GÜROK**, Bankacılık Düzenleme Ve Denetleme Kurumunun Örgüt Yapısı ve İşlevleri, Yüksek Lisans Tezi, Malatya 2020.
- Mustafa **YURTTADUR** / İshak **YILDIZ**, Faizsiz Finans, İstanbul 2017.
- Mutlu **KAĞITCIOĞLU**, Para Piyasası Kurumlarına Yönelik Ekonomik Kolluk Faaliyeti, Doktora Tezi, İstanbul 2015.
- Müge **AYZİT**, Dünyada ve Türkiye’de Mevduat Sigorta Sistemi Uygulamaları, Uzmanlık Yeterlilik Tezi, Ankara 2004.
- Müslüm **POLAT**, Borsa Firma Etkinliği ve Firma Etkinliğinin Borsada Firma Değerine Etkisi, Ankara 2019.
- Nalan **ECE** / Faruk **AKIN**, “Bankacılık Sektörünü Düzenleyen Otoritelerin Yapılanması: Bafin ve BDDK Örneği”, Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu Dergisi, S.17, Y.2010, s. 21-30.
- Neşe **ÖLEKLİ**, Banka Kredi Açma Sözleşmelerindeki Muacceliyet Şartları, İstanbul 2019.
- Nevzat **ALPTÜRK**, Bankaların Merkez Bankası İle İlişkileri, Ankara 1969.
- Neşe **ÖLEKLİ**, Banka Kredi Açma Sözleşmelerindeki Muacceliyet Şartları, İstanbul 2019.
- Oğuz **SANCAKDAR**, “İdare Hukuku Yönüyle Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu’nun Kısa Bir Değerlendirmesi” Bankacılar Dergisi, S.37, Y.2001, s. 44-73.
- Oğuz **YILDIRIM**, Türk Bankacılık Sistemi, Ankara 2017.
- Ömer **SUCU**, Katılım Bankaları İle Mevduat Bankalarının Finansal Performansı Üzerinde Etkili Olan Faktörlerin Belirlenmesi: Türk Bankacılık Sektörü Üzerine Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2019.
- Oruç Hami **ŞENER**, Banka Mevduatı ve Hukuki Niteliği, Ankara 2019.
- Oruç Hami **ŞENER**, Ortaklıklar Hukuku, Ankara 2015.
- Özgür **ACAR** / Burçak **TÜLAY**, “Bankacılık Gözetim ve Denetiminde Seçilmiş Ülke Uygulamaları”, Active Bankacılık ve Finans Dergisi, İstanbul 2000.

- Öztin **AKGÜÇ**, 100 Soruda Türkiye’de Bankacılık, İstanbul 1989.
- Ramazan **AKTAŞ** / M. Mete **DOĞANAY**, Finansal Piyasalar ve Kurumlar, İstanbul 2019.
- Ramazan **ÇAĞLAYAN**, İdari Yaptırımlar Hukuku, Ankara 2006.
- Reha **POROY** / Hamdi **YASAMAN**, Ticari İşletme Hukuku, İstanbul 2017.
- Sedat **ÇAL**, “Bağımsız İdari Otorite Olarak Enerji Piyasası Kurulu”, Ankara Barosu Dergisi, Ankara 2001, s. 93-113.
- Selim Servet **TAŞDELEN**, Bankacılık Kanunu Şerhi, Cilt 1, Ankara 2015.
- Selim Servet **TAŞDELEN**, Bankacılık Kanunu Şerhi, Cilt 2, Ankara 2015.
- Selman **DURSUN**, Ekonomik Suçlar ve Bankacılık Suçları Bağlamında Bankacılık Düzenine Karşı İşlenen Suçlar, Ankara 2006.
- Serhat **ŞIK**, Bankacılıkta İç Kontrol Sistemleri ve Sonuçları, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2013.
- Serkan **ACUNER**, Bankacılık Hukuku, Trabzon 2019.
- Seza **REİSOĞLU**, Bankacılık Kanunu Şerhi, Cilt 1, Ankara 2015.
- Seza **REİSOĞLU**, Bankacılık Kanunu Şerhi, Cilt 2, Ankara 2015.
- Sudi **APAK**, Uluslararası Bankacılık ve Finansal Sistemler, İstanbul 1993.
- Şebnem **AKİPEK**, Türk Hukuku ve Mukayeseli Hukuk Açısından Tüketici Kredisi, Ankara 1999.
- Şener **AKYOL**, Banka Sözleşmeleri, İstanbul 2001.
- Şenol **BABUŞCU** / Adalet **HAZAR**, Meslek Yüksekokulları İçin Genel Bankacılık Bilgileri, Ankara 2017.
- Şeref **GÖZÜBÜYÜK** / Turgut **TAN**, İdare Hukuku, Ankara 1998.
- Şeref **GÖZÜBÜYÜK** / Turgut **TAN**, İdare Hukuku, Cilt 2, Ankara 2014.
- Şeyda **DURSUN KARAAHMETOĞLU**, Nakdi Kredi Sözleşmesinin Banka Tarafından Haklı Sebep Feshi ve Sonuçları, İstanbul 2018.
- Tarık **İLİMAN** / Recep **TEKELİ**, “Türkiye’deki Düzenleyici ve Denetleyici Kuruluşlar: İdari Para Cezalarının Hukuksal Zeminlerinin Değerlendirilmesi, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C.3, S.1, Y.2016, s. 23-36.
- Teoman **YAZGAN**, Türkiye’de Bankacılık, İstanbul 1973.
- Tuncay **ARTUN**, İşlevi, Gelişimi, Özellikleri ve Sorunlarıyla Türkiye’de Bankacılık, İstanbul 1983.
- Turan **YILDIRIM**, Türkiye’nin İdari Teşkilatı, İstanbul 1999.
- Turan **YILDIRIM**, “Bağımsız İdari Otoritelerin Yargısal Denetimi”, 2000 Yılında İdari Yargı Sempozyumu, Ankara 2000.

- Turgut **TAN**, Ekonomik Kamu Hukuku Dersleri, Ankara 2015.
- Ünal **TEKİNALP**, Fondaki Bankanın Hukuku, İstanbul 2003.
- Ünal **TEKİNALP**, Banka Hukukunun Esasları, İstanbul 2009.
- Yaşar **ALICI**, Bankacılık Kanunu Şerhi, Cilt 1, İstanbul 2017.
- Yaşar **ALICI**, Bankacılık Kanunu Şerhi, Cilt 2, İstanbul 2017.
- Yaşar **GÜÇLÜ**, İdari Para Cezaları ve Diğer İdari Yaptırımlar, Ankara 2016.
- Yeşim M. **ATAMER**, Kredi ve Diğer Finansman Sözleşmelerinde Tüketicinin Korunması, İstanbul 2016.
- Yücel **OĞURLU**, İdari Yaptırımlar Karşısında Yargısal Korunma, Ankara 2001.
- Zehreddin **ASLAN**, “Meslek Kuruluşlarına Zorunlu Üyeliğin Üzerine Hukuki Bir Değerlendirme”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.15, Y.2013, s. 1229-1240.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

- <http://tdk.gov.tr>
- <https://www.bddk.org.tr>
- <https://www.hmb.gov.tr>
- <https://www.kazanci.com.tr>
- <https://www.kkb.com.tr>
- <https://www.lexpera.com.tr>
- <https://www.rekabet.gov.tr>
- <https://www.riskmerkezi.org/tr>
- <https://www.sayistay.gov.tr>
- <https://sozluk.gov.tr>
- <https://www.spk.gov.tr>
- <https://www.tbb.org.tr>
- <https://www.tcmb.gov.tr>
- <https://ticaret.gov.tr/>
- <https://www.tkbb.org.tr>
- <https://www.tmsf.org.tr>

Arş. Gör. Burak TAŞ

BEDELSİZ SENEDİ KULLANMA SUÇU

(TCK m. 156)

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Bedelsiz Senedi Kullanma Suçu (TCK m156)

Burak Taş

Hukuk Yayınları Dizisi – 2940

Birinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 15 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Adal, Erhan (2004) Hukukun Temel İlkeleri El Kitabı, İstanbul, Legal Yayıncılık.
- Adıgüzel, Burak (2018) "Yargıtay Kararları Işığında Kambiyo Senetlerinde Bile Bile Borçlu Zararına Hareket" Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi, C:4, S:2, s. 129-148.
- Akbulut, Berrin (2020) Türk Ceza Hukuku Temel Bilgiler (2. Baskı). Ankara, Adalet Yayınevi.
- Akcan, Recep (1988) "Hukuk ve Ceza Mahkemesi Kararlarının Birbirine Etkisi" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, Ankara.
- Akkaş, A. Hulusi (2016) Ceza Muhakemesi Bağlamında Yargı Mercileri Kararlarının Birbirleri Üzerindeki Etkisi, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Akkaya, Çetin (2019) "Suçların İçtimai Bağlamında Fiil Tekliği" Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, C:7, S:13, s. 1-38.
- Akkaya, Mustafa (2000) "Vergi Mahkemesi ve Ceza Mahkemesi Kararlarının Etkileşimi Üzerine Bir İnceleme" Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:49 S:1, s. 85-96.
- Albayrak, Burak (2020) "Ceza Hukukunda Zamanaşımı Kurumu ve İnfaz Zamanaşımı" Ankara Barosu Dergisi, C:78, S:2, s. 201-247.
- Albayrak, Mustafa (2008) "Şikâyet Tabi Suçların Özellikleri Ve Bu Suçlara Bağlanan Hukukî Sonuçlar" Türkiye Barolar Birliği Dergisi, C:21, S:77, s. 281-306.
- Aldemir, Hüsnü (2019) Ceza Hukuku Genel Hükümler Rehberi, Adalet Yayınevi, Ankara.
- Allen, Francis A. (1961) "Offences Against Property" The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science, C:339, S:1, s. 57-76.
- Altuntaş, Şeyda (2016) "Türk Ceza Hukukunda Haksız Tahrik" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Ankara.

- Aras, Bahattin (2016) "Sahtecilik İddiası Bakımından Hukuk ve Ceza Mahkemesi Kararlarının Birbirine Etkisi" Türkiye Barolar Birliği Dergisi, C:29, S:124, s. 357-406.
- Arslan, İbrahim (2008) "Kambiyo Senetlerinde Geçersizlik Defileri" Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:16, S:1, s. 11-28.
- Arslan, Çetin (2014) "Tefecilik Suçu" Ankara Barosu Dergisi, C:72, S:1, s. 23-48.
- Arslanbaş, Abdülhalim (2009) "Yağma Suçları" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı, İstanbul.
- Arslantürk, Mustafa (2018) İcrasından İnfazına Bütün Yönleriyle Yağma Suçu: Uygulama Örneği - Açıklamalı - İçtihatlı - Notlu – Gerekçeli (2. Baskı). Ankara, Adalet Yayınevi.
- Artuç, Mustafa (2019) Pratik Türk Ceza Kanunu (5. Baskı). Ankara, Adalet Yayınevi.
- Artuk, M. Emin/Gökçen, Ahmet/ Alşahin, M. Emin/ Çakır, Kerim (2020) Ceza Hukuku Genel Hükümler (14. Baskı). Ankara, Adalet Yayınevi.
- Atalan, Mustafa (2020) Dolandırıcılık Sahtecilik ve Güveni Kötüye Kullanma Suçları Şerhi Uygulamalı - Yorumlu – Analizli, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Atalay, A. Özge (2020) "Türk Ceza Muhakemesinde Seri Muhakeme Usulü ve Mukayeseli Hukuktaki Benzer Usuller" Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:0, S:2, s. 653-732.
- Atalı, Murat/Ermenek, İbrahim (2019) Medenî Usul Hukuku, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Aybay, Rona (2019) Temmuz 2018'de Yürürlüğe Giren Anayasa Değişiklikleri ile Yazılı Hukuk Kaynaklarımıza Getirilen Değişiklikler ve Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri Konusunda Bazı Gözlemler, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C: 21, (Prof. Dr. Durmuş TEZCAN'a Armağan), s. 2743-2756.
- Aydın, İsmail (2019) "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yer Alan Güveni Kötüye Kullanma Suçu" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul.
- Aygün, Mustafa Y. (1977) "Senet (Belgit)" Yargıtay Dergisi, C:III, S:3-4, s. 247-253.

- Ayli, Ali / Üçer, Mehmet (2018) “Çekte Bedelsizlik İddiası ve Açılabilir Dava” Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:23, S:39, s. 413-451.
- Bakıcı, Sedat (2008) 5237 Sayılı Yasa Kapsamında Ceza Hukuku Özel Hükümleri Cilt 2, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Bakıcı, Sedat (2008) 5237 Sayılı Yasa Kapsamında Ceza Hukuku Özel Hükümleri Cilt 1, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Balcı, Umut (2019) “Türk Hukukunda Güveni Kötüye Kullanma Suçları” (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Ankara.
- Bardakçı, Ahmet H. (2020) “Tefecilik Suçu” Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, C:1, S:41, s. 623-682.
- Bayraktar, Köksal/Yıldız, Kemal/Aksoy Retornaz, Eylem/Akyürek, Güçlü/Sonay Evik, Vesie/Evik, Ali Hakan/Kangal, Zeynel T./Memiş Kartal, Pınar/Sınar, Hasan/Altunç, Sinan/Aytekin İnceoğlu, Asuman/Bostancı Bozbayındır, Gülşah/Erman, Barış (2018) Özel Ceza Hukuku Cilt IV, Malvarlığına Karşı Suçlar, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul.
- Belgin Güneş, Derya (2019) “Ceza Mahkemesi Tarafından Ceza Verilmesine Yer Olmadığına İlişkin Kararın Hukuk Mahkemesi Kararlarına Tesiri” İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C:77, S:1, s. 185-216.
- Berkin, Necmeddin (1946) “İspat Hukukunda Senet Delili ve Yazılı Şekil” İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C:12, S:4, s. 1175-1192.
- Berkin, Necmettin (1948) “Senetlerde Sahtecilik ve Sucun Kanuni Unsurları” İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C:14, S:3-4, s. 669-699.
- Birtek Fatih (2018) Ceza Hukuku Genel Hükümler - Temel Bilgiler (6. Baskı). Ankara, Adalet Yayınevi.
- Bohlender, Michael (2009) Principles of German Criminal Law, Oxford and Portland, Oregon, Hart Publishing.
- Boncuk, İsmail (2018) “Türk Ceza Hukukunda Teşebbüs” (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul.
- Boyracı, Ali (2020) 5237 Sayılı Kanunda Düzenlenen Senedin Yağması Suçu, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul.

- Bozdağ, Ahmet/Sariusta, Kader (2017) “Ceza Yargılamasında Mağdurun Beyanı Ve Delil Değeri” İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:8, S:2, s. 573-602.
- Bozkurt Yüksel, Armağan Ebru (2008) “İspat Hukuku Bakımından Kambiyo Senetleri” Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C:XXIV, S:3, s. 501-535.
- Bulutoğlu, Kenan (1955) Emniyeti Suiistimal Cürümleri, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Yayınları No:635, Sulhi Garan Matbaası.
- Canpolat, Can (2009) “5237 Sayılı TCK.'da Düzenlenen Güveni Kötüye Kullanma Suçu” (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı Kamu Hukuku Bilim Dalı, İstanbul.
- Centel, Nur/ Zafer, Hamide (2020) Ceza Muhakemesi Hukuku (19. Bası). İstanbul, Beta Yayıncılık.
- Centel, Nur/Zafer, Hamide/Çakmut, Özlem (2017) Kişilere Karşı İşlenen Suçlar Cilt:I (4. Bası). İstanbul, Beta Yayıncılık.
- Centel, Nur/Zafer, Hamide/Çakmut, Özlem (2020) Türk Ceza Hukukuna Giriş (11. Bası). İstanbul, Beta Yayınevi.
- Çakır, Görkem ve Dalar, Erdinç (2017). The Exercise of Making The Criminal Case Verdicts Prejudicial Question for Civil Law Cases. Open Access Journal, Part 14, s. 215-226. https://www.goksusafisik.av.tr/Articleletter/2017_Summer/GSI_Articleletter_2017_Summer_Article14.pdf E.T. 22.3.2021.
- Çam, Fatih, (2019) “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Güveni Kötüye Kullanma Suçu” (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Kültür Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul.
- Çamoğlu, Ersin (2019) “Kambiyo Senetlerinde Borçlunun Def’ileri (Savunmaları)” Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C:XXXV, S:3, s. 5-35.
- Çelik, İsa (2018) Yargıtay Kararları Işığında Tefecilik Suçu, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Çetintürk Ekrem/Töngür Ali Rıza (2020) Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Çınar, Çağatay (2020) Güveni Kötüye Kullanma Suçu, Ankara, Seçkin Yayıncılık.

- Çolak, Haluk/Altun, Uğurtan (2006) "Kısa Süreli Hapis Cezaları, Seçenekli Yaptırımlar ve İnfaz Rejimleri" Türkiye Barolar Birliği Dergisi, C:19, S:67, s. 163-229.
- Demirtaş, Soner (2019) "Türk Hukukunda Suç Olmaktan Çıkarma ve Ceza Vermekten Kaçınma Eğilimi" Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (Prof. Dr. Durmuş TEZCAN'a Armağan), C:21, Özel S., s. 491-515.
- Dadal, Ömer (2018) "Güveni Kötüye Kullanma Suçu: TCK 155" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Ankara.
- Değirmenci, Olgun (2008) "Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukukunda Mağdur Hakları" Türkiye Barolar Birliği Dergisi, C:21, S:77, s. 33-86.
- Deliduman, Seyithan (2000) "Medeni Usul Hukukunda Senet ve Senetlerle Yazılı Şekil Arasındaki İlişki" Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:IV, S:1-2, s. 413-435.
- Doğan, Özgür (2018) "Tüketici Senetleri" Ankara Barosu Dergisi, C:76, S:2, s. 111-141.
- Dönmezer, Sulhi (1997) Ceza Hukuku Özel Kısım – Kişilere ve Mala Karşı Cürümler (12. Baskı). İstanbul, Filiz Kitabevi.
- Dönmezer, Sulhi/Erman, Sahir (2016) Nazarî ve Tatbikî Ceza Hukuku Cilt 1 (14. Baskı). İstanbul, Der Yayınları.
- Dönmezer, Sulhi/Erman, Sahir (2019) Nazarî ve Tatbikî Ceza Hukuku Cilt 2 (14. Baskı). Ankara, Der Yayınları.
- Dönmezer, Sulhi/Erman, Sahir (2020) Nazarî ve Tatbikî Ceza Hukuku Cilt 3 (14. Baskı). İstanbul, Der Yayınları.
- Dursun, Selman (1999) "Emniyeti Suiistimal Suçu" İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C:LXVII, S:1-2, s. 3-43.
- Eker Kazancı, Behiye/ Zeyrek, İlker (2019) "TCK'da Dolandırıcılık Suçu" Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:21, S:2 (Prof. Dr. Durmuş TEZCAN'a Armağan), s. 517-583.
- Ekici Şahin, Meral (2019) Dolandırıcılık Suçu, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Elmalıca, Hasan (2019) Öğretide ve Uygulamada Güveni Kötüye Kullanma Suçu, Ankara, Seçkin Yayıncılık.

- Erdem, M. Ruhan/Öztürk, Bahri (2019) Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku (19. Baskı). Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Erdönmez, Güray (2016) “Adi ve Resmî Senette Sahtelik İddiasının Hukuk Davalarına ve İcra Takiplerine Etkisi” Türkiye Barolar Birliği Dergisi, C:28, S:123, s. 147-208.
- Erem, Faruk (1973) Ceza Usulü Hukuku (4. Bası). Ankara: Sevinç Matbaası.
- Erem, Faruk (1956) “Açığa Atılan İmzanın Kötüye Kullanılması” Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:,13, S:1, s. 19-30.
- Erem, Faruk (1985) Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku – Cilt: IV (Özel Hükümler) (3. Baskı) Ankara, Seçkin Kitabevi.
- Erem, Faruk/ Danışman, Ahmet/ Artuk, Mehmet Emin (1997) Ceza Hukuku Genel Hükümler, 14. Basım, Ankara, Seçkin Yayınları.
- Erem, Faruk/Toroslul, Nevzat (1987) Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, (5. Baskı). Ankara, Savaş Yayınları.
- Erman, Sahir (1981) “Ceza Hukukunda Karşılıksız Çek” Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C:11, S:2, s. 123-154.
- Eroğlu, Orhan (2018) “Sahtecilik İddiasına Dayalı Menfi Tespit ve İstirdat Davalarında Ceza Mahkemesi Kararlarının Hukuk Mahkemesi Kararına Etkisi” Terazi Hukuk Dergisi, C:13, S:146, s. 14-32.
- Ersoy, Ayşe Nur (2019) “5941 Sayılı Çek Kanunu’nda Yapılan Değişiklikler Çerçevesinde Çeklerde “Karşılıksızdır” İşlemine Sebebiyet Verilmesinin Cezaî Ve İdari Yaptırımları” Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi, C:4, S:1, s. 259-310.
- Ersoy, Uğur (2008) “Ceza Muhakemesinin Amacı Üzerine Eleştirel Bir Yaklaşım” Uğur Alacakaptan’a Armağan Cilt 1 (Ed. İnceoğlu, M. Murat). İstanbul, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Erturgut, Mine (2004) “Elektronik İmza Kanunu Bakımından E-belge ve E-imza” Bankacılar Dergisi, C:15, S:48, s. 66-79.
- Esen, Sinan (2007) Anlatımlı ve İçtihatlı Malvarlığına Karşı Suçlar ve Bilişim Alanında Suçlar, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Gedik, Doğan (2019) “Ceza Muhakemesinde Hâkimin Delilleri Değerlendirme Serbestliği (CMK m.217)” Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:21 (Prof. Dr. Durmuş TEZCAN’a Armağan), s. 913-963.

- Gökcan, H. Tahsin (2009) “Resmî Belgede Sahtecilik Suçu (TCK m. 204)” Ankara Barosu Dergisi, C:67, S:3, s. 93-126.
- Gökcan, Ahmet (2018) Belgede Sahtecilik Suçları (M. 204-212) (5. Baskı). Ankara, Adalet Yayınevi.
- Gökcan, Ahmet/ Balcı, Murat/ Pamuk, Gülfem/ İçer, Zafer/ Çakır, Kerim/ Öztürk, Nurten/ Apiş, Özge/ Ünal, Ertuğrul/ Gültekin Diken, Nil Melek/ Yılmaz, Zahit/ Erdin, Selim/ Şenerdoğan Büşra (2018) Malvarlığına Karşı Suçlar, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Gökcan, Ahmet/Artuk, M. Emin (2017) Ceza Hukuku Özel Hükümler (16. Baskı). Ankara, Adalet Yayınevi.
- Gökler, A. Metin (2010) “Senetle İspat ve Senede Karşı Senetle İspat Kuralı ile Bu Kuralın İstisnaları” (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul.
- Göktürk, Neslihan (2014) “Türk Hukuku’nda Suçların İçtimai” Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, C:2, S:1-2, s. 31-59.
- Gözübüyük, A. Pulat (1989) Türk Ceza Kanunu Gözübüyük Şerhi Cilt IV (5. Baskı). İstanbul Kazancı Hukuk Yayınları.
- Günay, Erhan (2021) Bono Rehberi (2. Baskı). Ankara, Seçkin Yayınları.
- Güngör, Devrim/Okuyucu Ergün Güneş (2009) “Ceza Muhakemesinde Bekletici Sorun Kararının Dava Zamanaşımının Durmasına Etkisi” Türkiye Barolar Birliği Dergisi, C:22, 83, s. 68-72.
- Gürbüz, Hulusi (1985) Yargıtay Uygulaması Işığında Ticari Senetlerin İptali Davaları ve Ticari Senetlere Özgü Sorunlar (2. Baskı). İstanbul, Arpaz Matbaacılık.
- Hafızoğulları, Zeki/Özen, Muharrem (2017) Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler – Kişilere Karşı Suçlar, Ankara, US-A Yayıncılık.
- Heinrich, Bernd (Ed. Ünver, Yener), (2014) Ceza Hukuku Genel Kısım - I (Cezalandırılabilirliğin Temel Esasları – Tamamlanmış ve Teşebbüs Edilen Suçlarda Suçun Yapısı), Ankara, Adalet Yayınevi.
- Heinrich, Bernd (Ed. Ünver, Yener), (2015) Ceza Hukuku Genel Kısım - II (Taksir – İhmali Suçlar – İtirak – İçtima – Hata – Alternatif Tipiklik), Ankara, Adalet Yayınevi.

- Helvacı, Mehmet (1985) "Kambiyo Senetlerinde Defiler" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul.
- İnan, Mehmet (1988) "Emniyeti Suistimal" ve "Açığa Atılan İmzanın Kötüye Kullanılması" Suçları" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı, İstanbul.
- İnan, Nurkut (1969) Türk Hukukunda Hatır Senetleri ve Özellikle Hatır Bonoları, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü.
- İnci, Zekiye Özen (2017) Tefecilik Suçu (2. Baskı). Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Kamışlı, Gani/Taneri, Gökhan (2018) Kişilere Karşı Suçlar, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Kapancı, Berk (2012) "Türk Borçlar Kanunu'nun 14. Maddesinin Öngördüğü Yeni Şekil Düzenlemesinin Getirdikleri" Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C:8, S:1, s. 403-430.
- Kapancı, Kadir Berk (2016) "Ceza Mahkemesi Kararlarının Hukuk Mahkemesi Kararlarına Etkisi (TBK m. 74)" İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:7, S:1, s. 511-552.
- Karakehya, Hakan (2006) "Olası Kast" Ceza Hukuku Dergisi, C:1, S:2, s. 19-46.
- Karakehya, Hakan (2018) Ceza Hukuku Genel Hükümler I, Eskişehir, Nisan Kitabevi.
- Karakehya, Hakan/Boran Güneysu, Nilüfer (2019) "Konkordatonun, Çekle İlgili "Karşılıksızdır" İşlemi Yapılmasına Sebebiyet Verme Suçundan Kaynaklı Cezaî Sorumluluğa Etkisi" Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:23, S:4, s. 3-46.
- Karlı, Özlem (2007) "Sebebi Gösterilmeyen Borç Tanınması (Mücerret Borç İkrarı) BK. mad. 17" (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul.
- Katoğlu, Tuğrul (2012) "Ceza Hukukunda Suçun Mağduru Kavramının Sınırları" Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:61, S:2, s. 657-693.
- Kaynak, Seda (2016) "Kambiyo Senetlerine Mahsus Haciz Yoluyla Takipte İtiraz Yargılaması" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Bursa.

- Kılıç, Ahmet (2018) "Kaybolmuş veya Hata Sonucu Ele Geçmiş Eşya Üzerinde Tasarruf Suçu" Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi, C:3, S:2, s. 1-35.
- Kılınç, Ahmet (2021) "Bedelsiz Senedi Kullanma Suçu" Leges Hukuk Dergisi, C:136-137-138, S:1-2-3, s. 83-90.
- Kılıçoğlu, Ahmet M. (1973) "Haksız Fiillerden Sorumlulukta Ceza Hukuku İle Medenî Hukuk İlişkisi" Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:29, S:3, s. 185-225.
- Koca Mahmut/Üzülmez İlhan (2019) Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler (12. Baskı). Ankara, Seçkin Yayınları.
- Koca, Mahmut (2005) "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yağma Suçu" Legal Hukuk Dergisi, C:3, S:32, s. 2799-2817.
- Koca, Mahmut (2021) "Ceza Muhakemesinde Basit Yargılama Usulü" İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:7, S:2, s. 173-196.
- Koçak, Hakan (2009) "Ceza Yargılamasının Hukuk Mahkemelerini Bağlayıcılığı Sorunu" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, Konya.
- Köse, Hamid (2009) "Emniyeti Suistimal (Güveni Kötüye Kullanma) Suçu" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul.
- Kunter, Nurullah/Yenisey, Feridun (1998) Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku (10. Baskı). İstanbul, Beta Yayınları.
- Kuru, Baki (2016) İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku, İstanbul, Legal Yayınevi.
- Mağden Çamlı, Z. İlgün (2020) Türk Hukukunda Teminat Senetleri (Teminat Amacıyla Düzenlenen Kambiyo Senetleri), Ankara, Adalet Yayınevi.
- Malkoç, İsmail (2013) Açıklamalı Türk Ceza Kanunu 1. Cilt. Ankara, Yazarın Kendi Yayını.
- Malkoç, İsmail (2013) Açıklamalı Türk Ceza Kanunu 3. Cilt. Ankara, Yazarın Kendi Yayını.
- Maviş, Volkan (2015) "Dolandırıcılık Suçunun Hile Unsuruna İlişkin Sorunlar" İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:6, S:3, s. 597-626.
- Meran, Necati (2013) Hırsızlık – Yağma – Malvarlığına Karşı Suçlar (2. Baskı). Ankara, Seçkin Yayıncılık.

- Odyakmaz, A. Nevzat/Demiralp, B. Tunç (2000) Uygulamalı – Örnekli Hukuk Rehberi. İstanbul, Alfa Yayınları.
- Oğuzman, M. Kemal/Barlas, Nami (2014) Medeni Hukuk (20. Baskı). İstanbul, Vedat Kitapçılık.
- Önder, Ayhan (1992) Ceza Hukuku Dersleri. İstanbul, Filiz Kitabevi.
- Önder, Ayhan (1994) Şahıslara ve Mala Karşı Cürümler ve Bilişim Alanında Suçlar, İstanbul, Filiz Kitabevi.
- Öyken, A. Ulvi (2019) “Kambiyo Senetlerinde Bedelsizlik Davaları” (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul.
- Özbek, V. Özer (2021) Ekonomi Ceza Hukuku - İkinci Kitap: Özel Hükümler, Ankara, Seçkin Yayınları.
- Özbek, Veli Özer/ Doğan, Koray/ Bacaksız, Pınar (2020) Ceza Genel Hukuku (Temel Bilgiler) (11. Baskı). Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Özbek, Veli Özer/ Doğan, Koray/ Bacaksız, Pınar (2020) Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler (15. Baskı). Ankara, Seçkin Yayınları.
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar (2019) Ceza Muhakemesi Hukuku Temel Bilgiler (10. Baskı). Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Özdemir, Oylum (2019) “Aşırı Yararlanma” (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul.
- Özdemir, S. Emre (2019) “Ek Savunma Hakkı (CMK m. 226)” İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:10, S:1, s. 87-102.
- Özekes, Muhammet (2002) “Karar İncelemesi - İş Akdinin Sona Ermesinde Boşa Atılan İmza” Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:51, S:3, s. 51-64.
- Özen, Mustafa (2009) “Cezanın Belirlenmesi ve Bireyselleştirilmesi” Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C:15, S:1-2, s. 75-120.
- Özer, Tülay (2019) Medeni Usul Hukuku Bakımından Belge ve Adi Senette Sahtelik İddiası (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul.
- Özgenç, İzzet (2020) Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler (16. Baskı). Ankara, Seçkin Yayıncılık.

- Özgenç, İzzet/Üzülmez, İlhan (2019) Ceza Hukuku Genel Hükümler (2. Baskı). Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Özmumcu, Seda (2014) "Türk Hukukunda Yargıtay Kararları Işığında Re'sen Araştırma İlkesi" Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (Mihbir Özel Sayısı), C:4, S:2, s. 145-171.
- Öztürk, Bahri (2020) Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku (14. Baskı) Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Öztürk, D. Faruk (2004) "Mücerret Kıymetli Evrak" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, Ankara.
- Parlar, Ali /Hatipoğlu, Muzaffer, (2008) 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Yorumu, Ankara, Yazarın Kendi Yayını.
- Parlar, Ali/Hatipoğlu, Muzaffer (2010) Türk Ceza Kanunu Yorumu Cilt 1 (3. Baskı). Ankara, Seçkin Yayınları.
- Parlar, Ali/Hatipoğlu, Muzaffer (2010) Türk Ceza Kanunu Yorumu Cilt 3 (3. Baskı). Ankara, Seçkin Yayınları.
- Pekcanitez, Hakan (1980) "Bekletici Sorun (Meselei Müstehire)" Ege Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:1, S:1-4, s. 249-275.
- Poroy, Reha/Tekinalp, Ünal (2013) Kıymetli Evrak Hukuku Esasları (21. Bası). İstanbul, Vedat Yayıncılık.
- Pulaşlı, Hasan (2019) Kıymetli Evrakın Esasları (7. Baskı). Ankara, Adalet Kitabevi.
- Sarsıkoğlu, Şenel (2014) Güveni Kötüye Kullanma Suçu Ve Benzer Suçlarla Karşılaştırılması, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Selçuk, Rıza Nurettin (1975) "Ceza Kararlarının Hukuk Hâkimine Etkisi" Ankara Barosu Dergisi, C:5, S:1, s. 718-725.
- Serozan, Rona (2014) Borçlar Hukuku Genel Bölüm-Üçüncü Cilt (6. Baskı). İstanbul, Filiz Kitabevi.
- Sirmen, Lale (2015) Eşya Hukuku, Yetkin Hukuk Yayınları (3. Baskı). Ankara, 2015.
- Soydal Çınar, Tuğçe (2019) "Kambiyo Senetlerinde Bedelsizlik" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul.

- Soyubelli, Fethullah (2013) Ceza ve Hukuk Mahkemesi Kararlarının Birbirine Etkisi, Ankara, Hâkim Yayınları.
- Şahin, Cihan (2019) Ceza Davalarında Sıklıkla Hata Yapılan Konular (2. Baskı). Ankara, Adalet Yayınevi.
- Şahin, Cumhur (2005) Ceza Muhakemesi Kanunu Gazi Şerhi, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Şahin, Cumhur/Göktürk, Neslihan (2020) Ceza Muhakemesi Hukuku –II (10. Bası). Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Şimşek, Suat (2010) “Mülkiyet Hakkının Kapsamı, Sınırlandırma Nedenleri ve Şartları Açısından 1982 Anayasası ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi: Karşılaştırmalı Bir Analiz -I” Türkiye Barolar Birliği Dergisi, C:23, S:91, s. 181-228.
- Tan, Hadi (1951) “Medeni Hukuk Münasebetlerine Müteallik Meselelerde Ceza Mahkemelerinin Yetkisi” Adalet Dergisi, C:5, s. 659-666.
- Taner, Tahir (1955) Ceza Muhakemeleri Usulü (3. Baskı). İstanbul, İstanbul Üniversitesi Yayınları: No. 608.
- Taneri, Gökhan (2016) “Temel Cezanın Belirlenmesi” Ankara Barosu Dergisi, C:0, S:3, s. 127-162.
- Taş, Burak (2020) “Ceza Muhakemesi Hukukunda İddianamenin Kabulü, Tensip Zaptı Ve İlk Duruşma” İstanbul Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:6, S:2, s. 287-314.
- Taş, Burak (2021) “Senedin Yağması Suçu” Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:2, S:1, s. 231-264.
- Taşdemir, Kubilay (2011) Ceza Hukukunda Zamanaşımı, Ankara, Cantekin Matbaacılık.
- Taşkın, O. Ercan (2016) “Son Çare (Ultima Ratio) Olarak Ceza Hukuku” Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:15, S:1, s. 59-91.
- Tezcan, Durmuş/ Erdem, M. Ruhan/ Önok, Murat (2016) Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku (14. Baskı). Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Tezcan, Durmuş/ Erdem, M. Ruhan/ Önok, Murat (2020) Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku (14. Baskı). Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Tok, Ozan/Koltaş, Harika (2016) “Senetle İspat Kuralının Tesis Ediliş Amacı Bakımından Bazı Vakıaların İspatına İlişkin Değerlendirmeler”

- Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C:22, S:3, s. 2665-2691.
- Toroslu, Nevzat/ Toroslu, Haluk (2019) Ceza Hukuku Genel Kısım (25. Baskı). Ankara, Savaş Yayınevi.
- Toroslu, Nevzat/Feyzioğlu, Metin (2019) Ceza Muhakemesi Hukuku (19. Baskı). Ankara, Savaş Yayınevi.
- Türk, Ahmet (2005) “Kambiyo Senedi Borçlusu Tarafından Açılan Bedelsizliğe ve Hükümsüzlüğe Dayalı Menfi Tespit Davalarının Gösterdiği Özellikler” Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:7, S:0, s. 307-382.
- Tüzemen Atik, Ebru (2019) Açık Kambiyo Senetleri (2. Baskı). Ankara, Seçkin Yayınları.
- Tüzüner, Özlem (2013) “Kumar ve Bahis Borcu Hakkında De Lege Ferenda Düşünceler” Türkiye Barolar Birliği Dergisi, C:26, S:103, s. 245-272.
- Ümit Atılgan, Eylem (2015) Türkiye’deki İç Hukuk Kültürü Üzerine Sosyo-Hukukî Bir Araştırma, Ankara, Turhan Kitabevi.
- Ünver, Yener (1996) “Ceza Yargılaması Hukukunda İsbata İlişkin Bir Yargıtay İBK’nın İncelenmesi” İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C:55, S:1-2, s. 183-218.
- Ünver, Yener/Hakeri, Hakan (2019) Ceza Muhakemesi Hukuku (3 Cilt) (15. Bası). Ankara, Adalet Yayınevi.
- Ünver, Yener (1996) Ceza Hukukuyla Korunması Amaçlanan Hukuksal Değer, Ankara, Seçkin Yayınevi.
- Yayla, Mehmet (2016) Ceza Muhakemesi Hukukunda İspat ve Şüphe, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Yenisey Feridun/Nuhoğlu, Ayşe (2014) Ceza Muhakemesi Hukuku Ders Kitabı, İstanbul, Bahçeşehir Üniversitesi Yayınları.
- Yenisey, Feridun (2019) Ceza Muhakemesi Hukuku (7. Baskı). Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Yerdelen, Erdal (2013) “Açığa İmzanın Kötüye Kullanılması Suçu” Ceza Hukuku Dergisi, C:8, S:23, s. 71-91.
- Yerdelen, Erdal (2013) Cezanın Belirlenmesi (Türk ve Alman Uygulaması), Adalet Yayınevi, Ankara, 2013.

- Yerdelen, Erdal (2020) Türk Ceza Hukuku Yaptırımları ve İnfazı, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Yerdelen, Erdal/Özbek, M.Serdar/Altuntaş, Şeyda/Boz, Burak/Yılmaz, B. Ayşen/Erdem, D. Özge (2018) Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma. Ankara, Adalet Yayınevi.
- Yıldırım, Kamil (1990) Medeni Usul Hukukunda Delillerin Değerlendirilmesi, İstanbul, Kazancı Hukuk Yayınları: 84.
- Yılmaz, Merve (2007) “Yargıtay Kararları Çerçevesinde Kıymetli Evrakta Şahsi Def’iler” (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İletme Anabilim Dalı, Isparta.
- Yılmaz, Zahir/Apiş, Özge (2020) “Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Düzenlemelerinin Değerlendirilmesi” Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C:26, S:1, s. 62-106.
- Yokuş Sevük, Handan (2019) “Özel Belgede Sahtecilik Suçu (TCK m. 207)” Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:24, S:41, s. 229-255.
- Zafer, Hamide (2019) Ceza Hukuku Genel Hükümler (TCK m.1-75) (7. Bası). İstanbul, Beta Yayıncılık.

Çevrimiçi Kaynaklar

<https://sozluk.gov.tr/>

<https://tucademy.com>

<https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/>

Çevrimiçi Kaynaklar

<https://sozluk.gov.tr/>

<https://tucademy.com>

<https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/>

Yunus Emre BAĞLAR

Cumhuriyet Savcısı

**CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA
BEDEN MUAYENESİ
VE
VÜCUTTAN
ÖRNEK ALINMASI**

Uygulamaya Yönelik Müzekkere ve Karar Örnekleri ile Birlikte

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**Ceza Muhakemesi Hukukunda
Beden Muayenesi Ve Vücuttan Örnek Alınması**
Yunus Emre Bağlar

Hukuk Yayınları Dizisi – 2856

Birinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 605 – 70507 – 0 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Akbulut, Berrin, "Dış Beden Muayenesi", *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, S.27, 2016, s.a. 83-124.
- Aksoy, Ercüment, *Cinsel Saldırıların Muayenesi*, <https://www.ttb.org.tr/eweb/adli/5.html>, Erişim Tarihi: 26/04/2020.
- Akyürek, Güçlü, *Özel Hayatın Gizliliğini İhlal Suçu*, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2014.
- Alan, Nuri, "Demokratik Hukuk Devleti ve Anayasa", *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, C.58, S.1, 2003, s.a. 1-9.
- Altıparmak, Cüneyd, "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 6. Maddesi Kapsamında Adil Yargılanma Hakkının Esasları", *TBB Dergisi*, S.63, 2006, s.a. 244-270.
- Altundiş, Mehmet, "Tıbbi Kişisel Verilerin Tutulması ve Korunması Yükümlülüğü ve İdarenin Bu Yükümlülüğü Yerine Getirmemesinden Doğan Sorumluluğu", *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, Y.7, S.28, 2016, s.a. 313-352.
- Apiş, Özge, "Ceza Muhakemesi Hukukunda Şüpheli/Sanığın Beden Muayenesi ve Vücudundan Örnek Alınması", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C.18, S.1, 2012, s.a. 267-296.
- Arslan, Kahan Onur, "İnsan Onuru Kavramı ve Koruma Tedbirleri Bağlamında Temel Bir İlke Olarak İnsan Onurunun Korunması", *TBB Dergisi*, S.120, 2015, s.a. 155-172.
- Atalay, Ayşe Özge, "Ceza Muhakemesi Hukukunda Moleküler Genetik İncelemelerin Özel Nitelikli Kişisel Verilerin Korunması Açısından Değerlendirilmesi", *Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi*, C.7, S.2, 2019, s.a. 127-184.
- Aydın, Devrim, *Ceza Muhakemesinde Deliller*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2014.

- Aygün, Aydın, "Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alma", *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, S.8, 2016, s.a. 49-73.
- Aygün, Aydın, "Genital Muayene Suçu", *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, S.26, 2016, s.a. 377-394.
- Balo, Yusuf Solmaz, "Ceza Muhakemesi Kanununda Öngörülen İstinafın Değerleri ve Bunların Sağlanabilirlik Koşulları", *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, S.7, 2016, s.a. 209-245.
- Balta, Tahsin Bekir, Kubalı, Hüseyin Nail, "Türkiye'de Hukuk Devleti Anlayışı", *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, C.15, S.3, 1960, s.a. 1-10.
- Başer, Zehra, "Türk ve Alman Ceza Muhakemesinde Şüpheli veya Sanığın Vücudundan Kan Örneği Alınmasına İlişkin Karar", *İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.16, S.2, 2017, s.a. 273-303, (<https://jurix.com.tr/article/9663>), Erişim Tarihi: 13/10/2020.
- Baştürk, İhsan, "Adil Yargılanma Hakkının Korunmasında Hâkim ve Savcı Eğitiminin Rolü", *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.4, S.1, 2014, s.a. 55-66.
- Batur, Necat, "Ceza Yargılamasında Moleküler Genetik İnceleme", *TBB Dergisi*, S.126, 2016, s.a. 69-94.
- Baytar, Serdal, "Koruma Tedbirlerinden Doğan Zararın Karşıllanması", *TBB Dergisi*, S.61, 2005, s.a. 359-373.
- Bayzit, Tuğba, *Ceza Muhakemesi Hukukunda Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alınması*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2007.
- Bıçak, Vahit, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 4. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara, 2018.
- Birtek, Fatih, "Tıbbi Uygulama Hataları Bakımından Taksir-Bilinçli Taksir Ayrımı", *ERÜHFD*, C.10, S.1, 2015, s.a. 63-106.

- Cengiz, Serkan, Demirağ, Fahrettin, Ergül, Teoman, McBride, Jeremy, Tezcan, Durmuş, *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Ceza Yargılaması Kurum ve Kavramları*, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara, 2008.
- Centel, Nur, Zafer, Hamide *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 14. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul, 2017.
- Centel, Nur, “Yeni Türk Ceza Yasası ve Kadın”, *Polis Dergisi*, S.44, 2005. (Centel, “Ceza Yasası ve Kadın”)
- Chalmers, Don, *Genetic Testing and the Criminal Law, 1, DNA Fingerprinting, 2 Criminal Procedure (International Law)*, I. Title, UCL Press, Londra, 2005.
- Cin, Yasemin Güven, *Hasta Tanılamada Fiziksel Değerlendirme*, http://www.acibademhemsirelik.com/e-dergi/yeni_tasarim/files/yasemin.pdf, Erişim Tarihi: 13/04/2020.
- Çakal, Ayşe, *Türk Özel Hukukunda Tıbbi Müdahaleye Rıza*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- Çam, Ali Rıza, *Adli Kolluk ve Bilişim*, 12 Levha Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- Demir, Mehmet, *Hekim ve Hastane Yönünden Tıbbi Sorumluluk Hukuku*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2018.
- Dener, Yücel, Hancı, İ. Hamit, Turan, Osman Fırat, Hancı, Tuba, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Kanda ve Nefeste Alkol Yoğunluğunun Belirlenmesi”, *Ulaşım ve Trafik Güvenliği Dergisi*, Ağustos 2012, s.a. 3-24.
- Dilberoğlu, Vedat, “Cezalar ve Güvenlik Tedbirlerinin Amacı ve Niteliği”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.65, S.4, 2016, s.a. 1517-1544.
- Dirim, Vuslat, “Ceza Yargılamasında Adil Yargılanma İlkesi (Dava süresi-Aleniyet-Şüpheli ve Sanık Hakları)”, *Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi*, C.3, S.2, 2015, s.a. 161-179.

- Doğan, Recep, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alınması”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S.142, 2019, s.a. 93-132.
- Donay, Süheyl, *Güncelleştirilmiş Ceza Yargılaması Hukuku*, Beta Yayınları, İstanbul, 2015.
- Dost, Süleyman, “Uluslararası Hukukta Orantılılık İlkesi”, *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, Y.6, S.12, 2018, s.a. 361-399.
- Dönmez, Burcu, “Yeni CMK’da Bilirkişi Kavramı”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.9, Özel Sayı, 2009, s.a. 1145-1177.
- Dönmez, Burcu Demren, *Ceza Muhakemesi Hukukunda Çapraz Sorgu*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2007.
- Dursun, Gizem, “Ceza Muhakemesinde Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alınması ve Konuya İlişkin AİHM Kararlarının İncelenmesi”, *D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Şeref ERTAŞ’a Armağan, C.19, Özel Sayı, 2017, s.a. 2955-2996.
- Dursun, İsmail, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Taşınmazlara, Hak ve Alacaklara El Koyma”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C.21, S.2, 2015, s.a. 535-558.
- Dülger, İbrahim, “Genital Muayene Suçu (TCK 287)”, *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.3, S.2, 2008, s.a. 45-70.
- Dülger, Murat Volkan, “Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve Türk Ceza Kanunu Bağlamında Kişisel Verilerin Ceza Normlarıyla Korunması”, *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.3, S.2, 2016, s.a. 101-168.
- Dündar, Meltem, *İngiliz ve Türk Ceza Muhakemesi Hukuklarında Hukuka Aykırı Deliller*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- Ergül, Ozan, Kontacı, Ersoy, Akgün, Deniz Polat, *Güncel ve Notlu 1982 Anayasası*, 5. Baskı, Savaş Yayınevi, Ankara, 2018.
- Erman, Barış, *Ceza Hukukunda Tıbbi Müdahalelerin Hukuka Uygunluğu*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2003.

- Ersoy, Uğur, *Ceza Muhakemesi Hukukunda Şirket Yönetimine Kayyım Tayini*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2009. (Ersoy, “Kayyım Tayini”)
- Ersoy, Uğur, *Ceza Muhakemesi Hukukunda Aleyhe Değiştirme Yasası*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018. (Ersoy, “Aleyhe Değiştirme Yasası”)
- Ersoy, Uğur, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Hukuki Çare ve Kanun Yolu Kavramları Bağlamında Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı’nın İtiraz Yetkisi”, *Ceza Hukuku Dergisi*, Y.10, S.29, 2015, s.a. 67-124.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin, *Anayasa Hukuku*, 4. Baskı, Yetkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- Gedik, Doğan, *Ceza Muhakemesinde İspat ve Şüphenin Sanık Lehine Yorumlanması*, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- Göçmen, Ozan Kaya, “Adli Kontrol Koruma Tedbirinin İnsan Hakları Işığında Değerlendirilmesi”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.65, S.4, 2016, s.a. 1749-1814.
- Gökçen, Ahmet, Balcı, Murat, Alşahin, Mehmet Emin, Çakır, Kerim, *Ceza Muhakemesi Hukuku I*, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017. (Gökçen, Balcı, Alşahin, Çakır, “Ceza Muhakemesi Hukuku I”)
- Gökçen, Ahmet, Balcı, Murat, Alşahin, Mehmet Emin, Çakır, Kerim, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018. (Gökçen, Balcı, Alşahin, Çakır, “Ceza Muhakemesi Hukuku”)
- Gönenç, Fulya İlçin, Aslanova, Kemale, “Biyobankalar ve Milli DNA Veri Bankası Kanun Tasarısı”, *İstanbul Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.4, S.2, 2018, s.a. 13-32.
- Gören, Zafer, “Temel Hakların Sınırlanması- Sınırlamanın Sınırları”, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Y.6, S.12, 2007, s.a. 39-59.
- Gören, Zafer, “Avrupa Birliği Temel Haklar Şartının Ana İlkesi: Dokunulmaz İnsan Onuru”, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Y.6, S.12, 2007, s.a. 21-37.

- Gülsoy, Tevfik, Kök, Nezih, "Tıbbi Müdahale Yoluyla Delil Elde Etme", *AÜHFD*, C.9, S.1-2, 2005, s.a. 1-21.
- Gülsün, Ramazan, "İnsan Onuru ve Lekelenmeme Hakkı", *International Journal Of Legal Process*, C.1, S.2, 2015, s.a. 17-42.
- Hafizoğulları, Zeki, Özen, Muharrem, "Özel Hayat ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar", *Ankara Barosu Dergisi*, Y.69, S.4, 2009, s.a. 9-22.
- Hakeri, Hakan, "Türk Tıp Hukukunda Aydınlatma ve Tıbbi Müdahalelerde Bilgilendirilmiş Rıza Alınması Yönetmeliği Taslağı", *Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.3, S.2, 2006, s.a. 31-48.
- Huber, Ernst Rudolf, (Çev: Tuğrul Ansay), "Modern Endüstri Toplumunda Hukuk Devleti ve Sosyal Devlet", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.27, S.3, 1970, s.a. 27-51.
- İçer, Zafer, Yenidünya, Caner, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2016.
- İnci, Özen, "Şüpheli ve Sanığa Rağmen Bir Ceza Muhakemesi Hukuku mu? Şüpheli ve Sanığın Ceza Muhakemesi İşlemlerine Katlanma Yükümlülüğü ve Bu Yükümlülüğün Sınırları Hakkında Düşünceler", *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.7, S.2, 2017, s.a. 119-168. (İnci, "Katlanma Yükümlülüğü")
- İnci, Özen, "Ceza Muhakemesi Hukukunda Cumhuriyet Savcısı ve Sulh Ceza Hâkimi (Soruşturma Makamları) Arasındaki Gri Alan: Gecikmesinde Sakınca Bulunan Hal Kavramı ve Soruşturma Evresinde Temel Haklara Müdahale Sorunu", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.65, S.4, 2016, s.a. 1997-2046.
- İnci, Özen, "Türkiye'nin Bir İnsan Onuru Sorunu Olarak Ceza İnfaz Kurumlarında Uygulanan Çıplak Arama Üzerine Bir İnceleme", *Terazi Hukuk Dergisi*, C.11, S.120, 2016, s.a. 50-70.
- İpekçioğlu, Pervin Aksoy, "Vücuttan Örnek Alma İşleminin Hukuki Niteliği ve Anayasaya Uygunluğu", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C.19, S.2, 2013, s.a. 1157-1175. (İpekçioğlu, "Anayasaya Uygunluğu")

- İpekçioğlu, Pervin Aksoy, "Ceza Muhakemesi Hukukunda Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alma", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C.70, S.19, 2012, s.a. 19-38. (İpekçioğlu, "Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alma")
- İtişgen, Rezzan, *Kişinin Kendini Suçlamaya Zorlanamaması İlkesi (Nemo Tenetur İlkesi) ve Susma Hakkı*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2013.
- Kahraman, Erkut Güçlü, "Yeterli Şüphe Kavramının İddianamenin İadesi Kurumu Bakımından Değerlendirilmesi", *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.16, S.1, 2014, s.a. 123-150.
- Kaplan, Mahmut, Aydın, Özgür, "Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alınması", *Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.2, S.3, 2016, s.a. 113-133.
- Karabulut, Ferhat, Karapazarlıoğlu, Ersin, Tosun, Hamza, "Ceza Muhakemesinde Delil Kavramı ve Kovuşturma Sürecinde Hâkimlerin Delil Algısı", *TBB Dergisi*, S.120, 2015, s.a. 385-422.
- Karaburun, Gökhan, "Karar Örnekleriyle Yargıtay'ın Bilirkişiliğe Bakışı ve Bilirkişiliğin Sorunları", *Adli Tıp Bülteni*, C.22, S.3, 2017, s.a.200-207.
- Kaya, Ahsen, Karadayı, Beytullah, Ozar, Özlem Kolusayın, Özaslan, Abdi, "Adli Tıp Hekimlerinin Genital Muayene Olgularına Yaklaşımlarının Değerlendirilmesi", *Türk Klinikleri Adli Tıp ve Adli Bilimler Dergisi*, C.9, S.1, 2009 s.a. 7-12.
- Kaymaz, Seydi, "Ceza Muhakemesi Hukukunda İstinaf Kanun Yoluna İlişkin Bazı Değerlendirmeler", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C.74, S.1, 2016, s.a. 107-121.
- Keklik, Ramazan, "Ceza Yargılamasına İlişkin Temyiz Yasa Yolunda Yargıtay Kararları Üzerine Yapılacak İşlemlerin Kronolojik İncelemesi", *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, S.6, 2015, s.a. 185-225.
- Kılınç, Doğan, "Anayasal Bir Hak Olarak Kişisel Verilerin Korunması", *AÜHFD*, C.61, S.3, 2012, s.a. 1089-1169.

- Kızıllarslan, Hakan, *Ceza Muhakemesi, Adli Tıp, Adli Bilimlerde Vücutun Muayenesi ve Örnek Alma*, Kızıllarslan Serisi 1, Ankara, 2007.
- Kızıroğlu, Serap Keskin, “5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nda Basit Arama (Adli Arama)”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.58, S.1, 2009, s.a. 139-168.
- Koca, Mahmut, “Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Hekimler Hakkında Uygulanacak Yaptırımlar”, *Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.3, S.2, 2016, s.a. 91-128.
- Kocaoğlu, Serhat Sinan, “Susma Hakkı”, *Ankara Barosu Dergisi*, S.1, 2011, s.a. 29-58.
- Konrat, Merve, “Ceza Yargılamasında İç ve Dış Beden Muayenesi”, *Adli Bilimler Dergisi*, C.10, S.4, 2011, s.a. 43-49.
- Korkmaz, Ali, “İnsan Hakları Bağlamında Özel Hayatın Gizliliği ve Korunması”, *KMÜ Sosyal ve Akademik Araştırmalar Dergisi*, C.16, Özel Sayı I, 2014, s.a. 99-103.
- Kuluçlu, Erdal, “Türk Hukuk Sisteminde Normlar Hiyerarşisi ve Sayıştay Denetimine Etkileri”, *Sayıştay Dergisi*, S.71, 2008, s.a. 3-22.
- Kunter, Nurullah, Yenisey, Feridun, Nuhoğlu, Ayşe, *Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku*, 18. Baskı, Beta yayınları, Ankara, 2010.
- Mahmutoğlu, Fatih Selami, “Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alınması”, Erişim: <http://fsmahmutoglu.av.tr/pdf/76b00da1de336791f454b4977f6319d9cdf4656d7818071225.pdf>.
- Nuhoğlu, Ayşe, “Beden Muayenesi”, *Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.3, S.2, 2006, s.a. 323-337.
- Nuhoğlu, Ayşe, “Genital Muayene Suçu”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Durmuş Tezcan’a Armağan, C.21, Özel Sayı, 2019, s.a. 2987-2999. (Nuhoğlu, “Genital Muayene Suçu”)

- Oğuz, Sefer, "Kişisel Verilerin Korunması Hukukunun Genel İlkele-ri", *Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi*, C.13, S.2, 2018, s.a.121-138.
- Ömeroğlu, Ömer, "Ceza Muhakemesinde Şüpheli ve Sanığın Fiziki Kimlik Tespiti", *TBB Dergisi*, S.115, 2014, s.a. 61-102.
- Önok, Murat, (Editör: Prof. Dr. Nur Centel), *Ceza Muhakemesi Hukukunda Güncel Konular*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- Öntan, Yaprak, *Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2014.
- Özalp, Nabi, "Uygulamada Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat (CMK m.141-144)", *TBB Dergisi*, S.145, 2019, s.a. 81-158.
- Özbek, Veli Özer, "Tıbbi Deliller ve Yeni Ceza Muhakemesi Kanunu", *Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.3, S.2, 2016, s.a. 357-406.
- Özbek, Veli Özer, Doğan, Koray, Bacaksız, Pınar, Tepe, İlker, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 10. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara, 2017.
- Özbilen, Arif Barış, "Vücut Bütünlüğüne Yönelik Müdahalelerin Hukuka Uygunluğu Bakımından Rızanın Aranmadığı Haller", *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Y.12, S.24, 2013, s.a. 99-124.
- Özbudun, Ergun, *Türk Anayasa Hukuku*, 18. Baskı, Yetkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- Özen, Mustafa, *Ceza Muhakemesi Hukuku Dersleri*, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.
- Özen, Muharrem, "Türk Ceza Muhakemesinde İstinaf", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.65, S.4, 2016, s.a. 2331-2388.
- Özkan, Ceren, *Ceza Muhakemesi Hukukunda Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alınması*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yaşar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2018.

- Özmen, Remzi, *TCK- CMK ve İnfaz Kanunu*, 54. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Öztürk, Bahri, Kazancı, Behiye Eker, Güleç, Sesim Soyer, *Ceza Muhakemesi Hukukunda Koruma Tedbirleri*, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- Öztürk, Bahri, Erdem, Mustafa Ruhan, Gezer, Özge Sırma, Kırıt, Yasemin F Saygılar, Akcan, Esra Alan, Tütüncü, Efser Erden, Özaydın, Özdem, *Ana hatlarıyla Ceza Muhakemesi Hukuku*, 4. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- Öztürk, Bahri, Tezcan, Durmuş, Erdem, Mustafa Ruhan, Gezer, Özge Sırma, Kırıt, Yasemin F. Saygılar, Akcan, Esra Alan, Özaydın, Özdem, Tütüncü, Efser Erden, Villemin, Derya Altınok, Tok, Mehmet Can, *Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku*, 12. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- Öztürk, Bahri, Erdem, Mustafa Ruhan, *Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku*, 17. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- Öztürk, Namık Kemal, *Anayasa Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- Salihpaşaoğlu, Yaşar, “Özel Hayatın Kapsamı: Avrupa İnsan hakları Mahkemesi Kararları Işığında Bir Değerlendirme”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.17, S.3, 2013, s.a. 227-266.
- Seçkin, Mehmet Beyhan, *Mağdur Hakları*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- Soyaslan, Doğan, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 7. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2018.
- Şahin, Ayşenur, “Vücut Bütünlüğünün İhlalinden Doğan Zarar ve Tazmini”, *Ankara Hacı bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.15, S.2, 2001, s.a. 123-166.
- Şahin, Cumhur, *Ceza Muhakemesi Kanunu Gazi Şerhi*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2005. (Şahin, “Gazi Şerhi”)

- Şahin, Cumhur, Göktürk, Neslihan, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019. (Şahin, Göktürk, "Ceza Muhakemesi Hukuku")
- Şahin, Cumhur, *Ceza Muhakemesi Hukuku I*, 9. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- Şahin, Cumhur, Göktürk, Neslihan, *Ceza Muhakemesi Hukuku II*, 7. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018. (Şahin, Göktürk, "Ceza Muhakemesi Hukuku II")
- Şahin, Meral Ekici, *Ceza Hukukunda Rıza*, 12 Levha Yayıncılık, Ankara, 2012.
- Şentuna, Mustafa Tarık, *Tutuklama ve Adli Kontrol*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2014.
- Taner, Fahri Gökçen, "5271 Sayılı CMK'nın Temyiz Kanun Yoluna İlişkin Hükümlerinin Yürürlüğe Girmesiyle Ortaya Çıkan Farklılıklar", *Ankara Barosu Dergisi*, S.4, 2017, s.a. 47-78.
- Taşdelen, Okan, "Çelişkili Yargı Kararlarının Adil Yargılanma Hakkın Bağlamında Değerlendirilmesi", *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, S.7, 2016, s.a. 987-1024.
- Toroslu, Nevzat: *Şüpheli, Sanık veya Üçüncü Kişilerin Bedenlerine Delil, Eser, İz ve Emare Elde Etmek Amacıyla Müdahale İmkânı Veren Hükümler ve Tedbirler*, Hukuk Kurultayı 2000, Cilt II, Ankara, 2000.
- Toroslu, Nevzat, Feyzioğlu, Metin, *Türk Ceza Kanunu Ceza Muhakemesi Kanunu ve İlgili Kanunlar*, 31. Baskı, Savaş Yayınları, Ankara, 2019.
- Toroslu, Nevzat, Feyzioğlu, Metin, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 18. Baskı, Savaş Yayınları, Ankara, 2018.
- Tulay, Muhammed Emre, "Kanunilik İlkesi Işığında Ceza Hukuku Kurallarının Zaman Bakımından Uygulanması ve Delil Elde Etme Yöntemlerinde Zaman Bakımından Uygulanma Sorunu", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C.22, S.3, 2016, s.a. 2715-2736.

- Tunçer, Asuman İnce, "Susma Hakkı Bağlamında Birtakım Ceza Muhakemesi İşlemlerinin Değerlendirilmesi", *Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.4, S.2, 2018, s.a. 355-379.
- Tüzüner, Özlem, "Soybağının Tespiti Davasında Genetik Analize İlişkin Hükümlerin Değerlendirilmesi", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.62, S.4, 2013, s.a. 1139-1168.
- Uğurlubay, Gülsün Ayhan Aygörmez, "Güncel Tartışmalar ve Gelişmeler Işığında Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda İtiraz", *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.16, Özel Sayı, 2015, s.a. 3099-4044. (Uğurlubay, "Ceza Muhakemesi Hukukunda İtiraz")
- Uğurlubay, Gülsün Ayhan Aygörmez, "Almanya, İsviçre ve Avusturya Hukuku Bağlamında Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Adli DNA Analizleri", *Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi*, C.5, S.2, 2017, s.a. 29-87. (Uğurlubay, "DNA Analizleri")
- Ulukapı, Ömer, "Bilirkişi Raporu ve Bilirkişi Raporunun Delil Olarak Değeri", *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.9, S.3-4, 2001, s.a. 191-207.
- Uyumaz, Murat, *Soybağı Davalarında Usule İlişkin Hükümler*, Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzincan, 2014.
- Ünver, Yener, Hakeri, Hakan, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 13. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.
- Yalvaç, Gürsel, "Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat", *Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi*, C.3, S.2, 2015, s.a. 267-306.
- Yaşar, Yusuf, Dursun, İsmail, "Bilgisayarlarda, Bilgisayar Programlarında ve Kütüklerinde Arama, Kopyalama ve El Koyma Koruma Tedbiri", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.19, S.3, 2013, s.a. 3-34.
- Yenidünya, Caner, "5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda Kamu Davasının Açılması, İddianamenin Unsurları ve İadesi", *e-akademi Dergisi*, S.60, 2007.

- Yenisey, Feridun, Çulha, Rıfat, Demirağ, Fahrettin, Nuhoglu, Ayşe, Oktar, Salih, Tezcan, Durmuş, *Ceza Muhakemesi Hukuku Başvuru Kitabı*, 2. Baskı, Bilge Yayınevi, Ankara, 2017.
- Yıldırım, Ali, “Şüphelinin Susma Hakkı”, *Ankara Barosu Dergisi*, S.5-6, 1988, s.a. 682-702.
- Yıldız, Hayrettin, “Hukuk Devletinin Gelişim Sürecinde Mülk Devletinin ve Polis Devletinin Yeri”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.15, S.2, 2013, s.a. 211-230.
- Yurtcan, Erdener, *Ceza Yargılaması Hukuku*, 15. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018. (Yurtcan, “Ceza Yargılaması”)
- Yurtcan, Erdener, *Ceza Muhakemesi Kanunu Şerhi*, 8. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.
- Yücel, Özge, Sert, Gürkan, *Sağlık ve Tıp Hukukunda Sorumluluk ve İnsan Hakları*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&kelime=BEDEN, Erişim Tarihi: 06/10/2020.
- http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&kelime=MUAYENE, Erişim Tarihi: 06/10/2020.
- http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5d9a48761b05d0.07605495, Erişim Tarihi: 06/10/2020.
- http://www.unicankara.org.tr/doc_pdf/h_rights_turkce.pdf, Erişim tarihi: 05/12/2020.

Dr. Eren ÖĞÜTOĞULLARI

01.06.2015 Tarihinde Yürürlüğe Giren
Karayolları Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası
(Trafik Sigortası) Genel Şartlar ve 01.04.2020 Tarihlerinde
Yürürlüğe Giren Değişiklikler Çerçevesinde

BEDENSEL ZARARLARDA AKTÜERYAL TAZMİNAT HESABI

PMF 1931 Mortalite Tablosu Kullanılarak
Progresif Rant Yöntemi ve TRH 2010 Tablosu ve
%1,8 Teknik Faiz Kullanılarak Devre Başı Ödemeli
Belirli Süreli Rant Formülüne Göre
Örnek Tazminat Hesapları- Bilirkişi Raporları

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Bedensel Zararlarda Aktüeryal Tazminat Hesabı
Eren Öğütoğulları

Hukuk Yayınları Dizisi – 2833

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 56 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- T.C.Adalet Bakanlığı, Bilirkişilik Temel Eğitimi Kaynak Kitabı, Katılımcı El Kitabı, Ders Notları, Editör Talat Canbolat, Ankara 2017,
- Ahmet Kılıçoğlu, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Genişletilmiş 23.Bası, Turhan Kitapevi, Ankara 2019.
- Ali Coşkun Onğun, Trafik ve İş Kazasında Yargıtay Uygulamaları ile Aktüeryal Tazminat Hesaplamaları, http://www.tbbeginim.com/dokuman/ekutuphane_trafikveiskazasinda.pdf, Erişim Tarihi 19.05.2020
- Ali Güzel, Ali Rıza Okur, Nurşen Canikoğlu, Sosyal Güvenlik Hukuku, Yenilenmiş 15.Bası, Beta Yayınevi, İstanbul 2014
- Cevdet İlhan Günay, İş Davaları, 4.Baskı, Yetkin Basımevi, Ankara 2014,
- Çelik Ahmet Çelik, Bedensel Zararlar, 1.Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2018,
- Çelik Ahmet Çelik, Ölüm Nedeniyle Destekten Yoksunluk, Güncellenmiş 2.Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2016,
- Çelik Ahmet Çelik, Trafik İş Kazaları, 1.Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2019,
- Çelik Ahmet Çelik, Trafik Kazalarında Tazminat Ve Sigorta Hukuk ve Ceza Sorumluluğu, Birinci Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2017,
- Çetin Aşçıoğlu, Trafik Kazalarından Doğan Hukuk ve Ceza Sorumlulukları, 2.Baskı, Sözkese Matbaacılık, Ankara 2008,
- Durmuş Özcan, Uygulamalı İş Davaları, Yenilenmiş 3.Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2016,
- Eren Öğütoğulları, (2014) Sosyal Güvenlik Reformuyla Getirilen Emeklilik Düzenlemeleri İle Uzayan Çalışma Hayatında Yeni Bir Problem Alanı: 40 Yaş ve Üstü İşsizler, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı,

- Fikret Eren, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 24.Baskı, Yetkin Yayınevi, Ankara 2019,
- Gökhan Taneri, Selman Taneri, Karayolları Trafik Kanununa Göre Hukuki ve Cezai Açından Trafik Kazaları Davaları Sorumluluk Tazminat Sigorta Rücu, 3.Baskı, Aristo Yayınevi, İstanbul 2018.
- Güvence Hesabı Kapsamındaki Sigortalar, <https://www.guvencehesabi.org.tr/>, Erişim, 17.05.2020
- Güvence Hesabından Karşılansınmayacak Zararlar, <https://www.guvencehesabi.org.tr/Sss.aspx#karsilanmayacakzararlar>, Erişim, 17.05.2020
- Halis Yaşar, Destekten Yoksun Kalma Tazminatı, Birinci Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2016,
- Haluk Tandoğan, Türk Mes'uliyet Hukuku, 1.Baskı, Vedat Yayıncılık, İstanbul 2010,
- Hasan Tahsin Gökcan, Haksız Fiil Sorumluluğu ve Tazminat Hukuku, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 4.Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2016,
- Hüseyin Tuztaş, "Trafik Kazalarından Kaynaklanan Bedensel (Cismani) Zararlar", <https://www.sevgipinari.org/hukuk-rehberi/2401-trafik-kazalarından-dogan-cismani-zararlar-ve-tazminat-davalari.html> 06.04.2020, Erişim Tarihi, 13.04.2020
- Hüseyin Tuztaş, "Anayasa Mahkemesinin Karayolları Trafik Kanunun Da Vermiş Olduğu İptal ve Ret Kararının Sonuçları", <https://www.sevgipinari.org/hukuk-sayfasi/hukuk-makalelerii-3/2626-anayasa-mahkemesi-ni-n-karayollari-trafi-k-kanun-un-da-vermi-s-oldugu-iptal-ve-ret-kararinin-sonuclari.html>, Erişim Tarihi 05.11.2020
- İşıl Ulaş, Uygulamalı Zarar Sigortaları Hukuku 8.Bası, Turhan Kitapevi, Ankara 2012,
- Kemal Oğuzman-Turgut Öz, Borçlar Hukuku Genel Hükümler Gözden Geçirilmiş Yedinci Bası, İstanbul 2009,
- Mahmut Bilgen, Öğreti ve Uygulamada Sigorta Hukuku, Birinci Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2017,
- Mehmet Yaşar Şahin, Vücut Bütünlüğünün İhlali Halinde Zarar ve Maddi Tazminat Hesabı, Birinci Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2017,

- Mesut Balcı, İş Kazası veya Meslek Hastalığından Doğan Maddi ve Manevi Tazminat Davaları Uygulaması, 3.Baskı, Yetkin Yayınevi, Ankara 2018,
- Nazmi Güleyüpoğlu, Hayat Sigortalarında Aktüeryal teknikler ve Hesaplama Yöntemleri, SGK Yayın No.13, Ankara 2009,
- Nilgün Moralı, Hayat Sigortaları İçin Aktüeryal Teknikler, Genç Sigortacılar Derneği Yayınları, İstanbul 1997,
- Rauf Karasu, Yargıtay ve Sigorta Tahkimi İtiraz Hakem heyeti Kararları Işığında Karayolları Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (Trafik Sigortası), Yetkin Yayınevi, Ankara 2016,
- Richard A.Brealey, Stewart C.Myers, Alan J.Marcus, İşletme Finansının Temelleri, Çev.Ünal Bozkurt, Türkan Arıkan, Hatice Doğukanlı, Literatür Yayıncılık, İkinci Basım, İstanbul 1999,
- Sami Narter, Destekten Yoksun Kalma Tazminatı ve Davaları, Birinci Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2014,
- Sema Güleç (Uçakhan), Maddi Tazminat Esasları ve Hesaplanması, Seçkin Yayınevi, En son Gelişmeler ve İçtihatlarla Birlikte 7.Baskı, Ankara 2014, s.162; Ahmet Kılıçoğlu, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2012,
- SGK, 2018 Yılı İstatistik Yıllığı, http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/kurumsal/istatistik/sgk_istatistik_yilliklari Erişim Tarihi, 06.04.2020
- Sıddık Topaloğlu, Faruk Çınk, İş Kazası ve Meslek Hastalığı Hakları, Yardımlar, Yükümlülükler Tazminat ve Ceza Sorumlulukları, Yayın No:343, TİSK Yayınları, Ankara 2014,
- TÜİK, Karayolu Trafik Kaza İstatistikleri, 2018, <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=30640>, Erişim Tarihi, 06.04.2020

Yargıtay Karar Arama Uygulaması,

<https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/>

Gülşah ULUBAY

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Milletlerarası Özel Hukuk Anabilim Dalı
Araştırma Görevlisi

**BEDENSEL ZARARLARIN
TAZMİNİNDE
ZORUNLU MALİ SORUMLULUK
SİGORTASI**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Bedensel Zararların Tazmininde Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası
Gülşah Ulubay

Hukuk Yayınları Dizisi – 2918

Birinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 86 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Adal**, Erhan; Motorlu Taşıtın İşletilmesi, BATİDER, C.2, S.4, 1964.
- Adal**, Erhan; Trafik Kazalarında Akit Dışı Hukuki Sorumluluk, İstanbul: Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1963.
- Antalya** O. Gökhan; Manevi Zararın Belirlenmesi ve Manevi Tazminatın Hesaplanması, İstanbul: Legal Yayıncılık, 2017
- Antalya**, O. Gökhan; Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt II, İstanbul: Legal Yayıncılık, Birinci Baskı, Kasım 2015.
- Araz**, Adem; Motorlu Araç İşletenlerin Hukuki Sorumluluğunun Trafik Sigortası Kapsamında Değerlendirilmesi, (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*), Polis Akademisi Başkanlığı, Güvenlik Bilimleri Enstitüsü, Ankara 2013.
- Aşçıoğlu**, Çetin; Trafik Kazalarından Doğan Hukuk ve Ceza Sorumlulukları, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 3. Bası, Ankara: Sözkese Matbaacılık, 2012.
- Atabek**, Reşat; Zarar Görenin Doğrudan Doğruya Sigortacıya Müracaat Hakkı, BATİDER, C.6, S.1, 1971.
- Ateş**, Hüseyin; Motorlu Araç İşletenin Sorumluluğunu Kaldıran veya Daraltan Anlaşmalar, İBD, C.86, S.2, 2012.
- Ayan**, Mehmet / **Ayan**, Nurşen; Kişiler Hukuku, 7. Baskı, Konya: Mimoza Yayınları, 2015.
- Bilge**, Mehmet Emin; Hatır İçin Taşınanın Uğradığı Zararların Trafik Sigortası Kapsamında Olup Olmadığı Sorunu ve Yargıtay Uygulaması, AÜHFD, C. 5, S. 1-4, Ankara 2001.
- Bolat**, Elif; Türk Hukukunda bir Sorumluluk Türü Olarak Objektif Özen Ödevine Dayalı Sorumluluk, Adalet, Ankara, 2021.
- Bolatoğlu**, Bolat; Karayolları Trafik Kanununa Göre Motorlu Araç İşletenin Hukuki Sorumluluğu, Ankara: Kazancı Hukuk Yayınları, 1988.
- Boydak**, Alptekin Burak; Karayolları Trafik Kanunu Kaynaklı Kusursuz Sorumluluk, TAAD, Y.5, S.17, Nisan 2014.

- Çekin**, Mesut Serdar; 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu Madde 71 Çerçevesinde Tehlike Sorumluluğu, İstanbul: On İki Levha, 2016.
- Çelik**, Ahmet Çelik; Cana Gelen Zararlarda Tazminatın Ölçüsü ve Kazanç Kavramı, 1. Baskı, İstanbul: Legal Yayıncılık, 2006.
- Çelik**, Ahmet Çelik; İşleten ve Sürücü Yakınlarının Trafik Sigortası'ndan Yararlanmaları, İBD, C.82, S.6, 2008. (İşleten ve Sürücü Yakınları)
- Çelik**, Ahmet Çelik; Ölüm ve Bedensel Zararlarda Tazminat ve Sigorta (Mersin Konferansı), <http://www.tazminathukuku.com> (05.09.2017).
- Çelik**, Ahmet Çelik; Tazminat Davalarında Geçici İşgöremezlik Zararları ve Tedavi Giderleri, 1. Baskı, İstanbul: Legal Yayıncılık, 2004 (Tazminat Davalarında).
- Çelik**, Ahmet Çelik; Trafik Kazalarında Tazminat ve Sigorta Hukuk ve Ceza Sorumluluğu, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2017 (Trafik Kazalarında).
- Çeliktas**, Demet; 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda İşletenin Hukuki Sorumluluğu, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, 1987.
- Çetin**, Hatice Karacan; Karayolları Trafik Kanununda Hukuki Sorumluluk (Türk, İsviçre ve Alman Hukukları Karşılaştırmalı), 1. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2016 (Hukuki Sorumluluk).
- Çetin**, Pınar; Manevi Tazminat Davasının Hukuki Niteliği Ve Özellikle Tazminat Miktarının Belirlenmesi (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2007.
- Deschenaux**, Henri/ **Tercier**, Dierre; (çeviren: Salim ÖZDEMİR), Sorumluluk Hukuku, Ankara 1983.
- Eren**, Fikret; Borçlar Hukuku Genel hükümler, Ankara: Yetkin Yayınları, 25. Baskı, 2020 (BH Genel Hükümler).
- Eren**, Fikret; Karayolları Trafik Kanununa Göre Motorlu araç İşletenin Akit Dışı Sorumluluğunun Hukuki Niteliği ve Unsurları, AÜHFD, C.39, S.1, Y.1951.
- Eren**, Fikret; Sorumluluk Hukuku Açısından Uygun İlliyet Bağı Teorisi, Ankara: Sevinç Matbaası, 1975 (Uygun İlliyet).
- Feyzioğlu**, Feyzi Necmeddin; Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt – I, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1976.

- Gökcan**, Hasan Tahsin; Karayolları Trafik Kanununa Göre Hukuki Sorumluluk, Tazminat, Sigorta ve Rücu Davaları, Güncellenmiş 8. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2014.
- Gürgen**, Orhan; Trafik Sigortası Genel Şartlarının Hukuki Mahiyeti ve Yargıtay'ın Konuya İlişkin Kararının Eleştirisi, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Y. 11, S. 41, 2020.
- Gürsoy**, Kemal Tahir; İsviçre Hukukunda Trafik Kazalarından Doğan Hukuki Sorumluluğun Anahatları, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsünce Düzenlenen "Sigorta Hukuku" Haftası 25-28 Nisan 1973, Sevinç Matbaası, Ankara, 1974.
- Gürsoy**, Kemal Tahir; Manevi Zarar ve Tazmini, AÜHFD, C.30, Y.1973: 7-56 (Manevi Zarar).
- Hatemi**, Hüseyin /**Kocayusufpaşaoğlu/Hatemi/Serozan/Arpacı**; Borçlar Hukuku Genel Bölüm İkinci Cilt: Sözleşme Dışı Sorumluluk Hukuku, İstanbul: Filiz Kitabevi, 1994.
- Havutçu**, Ayşe / **Gökyayla**, Emre; Uygulamada 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'na Göre Hukuki Sorumluluk, Ankara: Seçkin Kitabevi, 1999.
- İmre**, Zahit; Doktrinde ve Türk Hukukunda Kusursuz Mesuliyet Halleri, İstanbul 1949.
- İmre**, Zahit; Mecburi Mesuliyet Sigortası ve Kapsamı, V. Ticaret ve Banka Hukuku Haftası, Ankara: Sevinç Matbaası, 1973.
- İnan**, Ali Naim / **Yücel**, Özge; Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Türk Borçlar Kanunu'na Göre Güncellenip, Genişletilmiş 4. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınları, 2014.
- İnceoğlu**, M. Murat / **Paksoy**, Meliha Sermin; Bedensel Zararlarda ve Ölüm Halinde Zararın Belirlenmesi (TBK m.55), *Journal of Yaşar University*, 8(Özel), 2013.
- İyimaya**, Ahmet; Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sorunları II. Cilt, Ankara 1995.
- Karakaş**, Fatma Tülay; Bedensel Bütünlüğü İhlal Edilen Ev Kadının Çalışma Gücünün Kaybı Nedeniyle Tazmin Talebi, AÜHFD, 2006, C.55, S.2.
- Karakaş**, Fatma Tülay; Eleştirel bakış Açısıyla Normatif Zarar Kuramı, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2004.

- Karasu**, Rauf; Yargıtay ve Sigorta Tahkimi İtiraz Hakem Heyeti Kararları Işığında Karayolları Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (Trafik Sigortası), Ankara: Yetkin Yayınları, 2016.
- Kender**, Rayegan; Trafik Sigortasında Garanti Fonu, V. Ticaret ve Banka Hukuku Haftası, Ankara: Sevinç Matbaası, 1973.
- Kender**, Rayegan; Türkiye’de Hususi Sigorta Hukuku, Gözden Geçirilmiş 5. Baskı, İstanbul: Filiz Kitabevi, 1995.
- Kender**, Rayegan; Zorunlu Trafik Sigortası ve Boşlukları, Zarar Görenin Tazminat ve Sigortadan Yararlanamayacağı Durumlarda Kaza Kurbanlarını Korumaya Yönelik Çözümler, Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler IV. Sempozyumu, İÜ Hukuk Fakültesi, İstanbul, 1982.
- Kılıçoğlu**, Ahmet; 2918 Sayılı Yasaya Göre Motorlu Araç İşletenin Sorumluluğu, BATİDER, C.XII, S.2-3, Y.1984.
- Kılıçoğlu**, Mustafa; Ceza Hukuku ve Borçlar Hukuku Açısından Trafik Kazaları Tazminat-Sigorta-Rücu ve Yargıtay Uygulaması, 1. Baskı, Ankara: Bilge Yayınevi, 2014
- Köksal**, Leyla Elen; Bedensel Zararlar Açısından 17. Hukuk Dairesinin Uygulamaları, Yeni Gelişmeler Işığında Bedensel Zararların Tazmini Uluslararası Kongre Cilt I, Ankara, TBB, 2016.
- Narter**, Sami; Trafik Kazalarında Hukuki ve Cezai Sorumluluk, 4. Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi, 2016.
- Nomer**, Haluk N.; Haksız Fiil Sorumluluğunda Maddi Tazminatın Belirlenmesi, İstanbul: Beta, 1996 (Haksız Fiil).
- Nomer**, Haluk N.; Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Gözden Geçirilmiş Genişletilmiş 15. Baskı, İstanbul: Beta Yayınları, 2017.
- Oğuzman**, M. Kemal / **Öz**, M. Turgut; Borçlar Hukuku Genel Hükümler 6098 sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu’na Göre Güncellenip, Genişletilmiş 12. Baskı Cilt II, İstanbul: Vedat Yayıncılık, 2016.
- Orhunöz**, Ergun; Tazminat Davalarında Uygulama Sorunları Ölüm ve Bedeni Zararlar, Yeni Karar ve İlavelerle Genişletilmiş 4. Baskı, Ankara: Seçkin, 2000.
- Ozanoğlu**, Hasan Seçkin; Hekimlerin Hastalarını Aydınlatma Yükümlülüğü, AÜHFD, C.52, S.3, Y.2003.

- Özdemir**, Elif Aydın; Akit Dışı Sorumlulukta Maddi Zarar ve Tazmini, Ankara: Adalet Yayınevi, 2013.
- Özdemir**, H. Enver; Trafik Kazalarından Doğan Tazminat ve Sigorta Davaları, Genişletilmiş 2. Baskı, İstanbul: Tifdruk Matbaacılık, 1988.
- Şamlı**, Kübra Yetiş; Geçici İşgöremezlik Zararlarının Zorunlu Trafik Sigortası Teminatı Kapsamında Olup Olmadığının Değerlendirilmesi, İstanbul Hukuk Mecmuası, 2020, C. 78, S. 4
- Şenocak**, Kemal; Karayolları Trafik Kanunu'na Göre Mağdurun Doğrudan Doğruya Sigortacı Karşısındaki Alacak Hakkı, BATİDER, C.25, S.4, 2009.
- Tandoğan**, Haluk; Kusura Dayanmayan Sözleşme Dışı Sorumluluk Hukuku, Ankara: Turhan Kitabevi, 1981.
- Tandoğan**, Haluk; Mukayeseli Hukuk, Hususiyle Türk-İsviçre ve Alman Hukuku Bakımından Üçüncü Şahsın Zararının Tazmini, Ankara: Ajans-Türk Matbaası, 1963. (Üçüncü Şahsın Zararının Tazmini)
- Tandoğan**, Haluk; Trafik Kazalarında Mecburi Mali Mesuliyet Sigortası Manevi Zararı da Karşılar mı?, BATİDER, 1966, C.3, S.3.
- Tandoğan**, Haluk; Türk Mesuliyet Hukuku, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2010. (Mesuliyet)
- Tekinay**, Selahattin Sulhi / **Akman**, Sermet /**Burcuoğlu**, Haluk /**Altıp**, Atilla; Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Yeniden Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 7. Baskı, İstanbul: Filiz Kitabevi, 1993.
- Tiftik**, Mustafa; Akit Dışı Sorumlulukta Maddi Tazminatın Kapsamı, Ankara: Yetkin Yayınları, 1994. (Akit Dışı)
- Tiftik**, Mustafa; Medeni Kanunumuzun 3444 Sayılı Kanunlar Değişik M.24 F.11 Hükmü Karşısında, Haksız Fiillerden Doğan Tazminatta Bir İndirim Sebebi Olarak Zarar Görenin Rızası, DÜHFD, S.6, Y.1993.
- Topuz**, Murat; İsviçre ve Türk Borçlar Hukuku ile Karşılaştırılmalı Olarak Roma Borçlar Hukukunda Maddi Zarar ve Bu Zararın Belirlenmesi, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2011.
- Tuztaş**, Hüseyin; Trafik Kazalarından Kaynaklanan Bedensel (Cismani) Zararlar, 2015, [http://www.taa.gov.tr/indir/trafik-kazalarindan-kaynaklanan-bedensel-cismani-zararlar-huseyin-tuztas-yargitay-17hukuk-dairesiuyesic2F5ZmF8YTg3NTgtNWNhY2UtNjQ2N2ltMWI3NmMucGRmfDI0Ng/\(05.09.2917\).](http://www.taa.gov.tr/indir/trafik-kazalarindan-kaynaklanan-bedensel-cismani-zararlar-huseyin-tuztas-yargitay-17hukuk-dairesiuyesic2F5ZmF8YTg3NTgtNWNhY2UtNjQ2N2ltMWI3NmMucGRmfDI0Ng/(05.09.2917).)

- Türk**, Hikmet Sami; Mecburi Mali Sorum Sigortası ve İzinsiz Kullanmalar, BATİDER, S.2, C.6, 1971.
- Uçakhan**, Sema Güleç; 6704 Sayılı “Torba Kanun” Kapsamında Trafik Sigortalarında Yapılan Değişiklikler, Terazî Hukuk Dergisi, C.11, S.118, Haziran 2016.
- Uçakhan**, Sema Güleç; Maddî Tazminat Esasları ve Hesaplanması, En Son Gelişmeler ve İçtihatlarla Birlikte 7. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2014.
- Ulaş**, Işıl; Uygulamalı Zarar Sigortaları Hukuku, 8. Baskı, Ankara: Turhan Kitabevi, 2012.
- Ünal**, Mehmet; Manevî Tazminat Ve Bu Tazminat Çeşidinde Kusurun Rolü, AÜHFD, C.35, 1978.
- Ünan**, Samim; Karayolları Trafik Kanunu’ndaki Trafik Sorumluluğu Sigortasına İlişkin Düzenleme Hakkında Bazı Düşünceler, GÜHFD, İstanbul, 2005/1.
- Yılmaz**, Hamdi; Karayolları Trafik Kanununa Göre Motorlu Araç İşletenin Sorumluluğu, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2014.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

Kazancı İçtihat Bankası

Lexpera İçtihat Bilgi Bankası

<http://www.tdk.gov.tr>.

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Hulusi AKKAŞ
Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Öğretim Üyesi

**BİR GÜVENLİK TEDBİRİ TÜRÜ OLARAK
BELLİ HAKLARI KULLANMAKTAN
YOKSUN BIRAKILMA
(HAK YOKSUNLUKLARI)**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Bir Güvenlik Tedbiri Türü Olarak Belli Hakları Kullanmaktan Yoksun Bırakılma (Hak Yoksunlukları)

Ahmet Hulusi Akkaş

Hukuk Yayınları Dizisi – 2795

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 98 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Akbaba Zeynep Burcu, "Milletvekili Seçilme Yeterliliği", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2010.
- Akıntürk Turgut ve Ateş Derya, *Türk Medeni Hukuku Aile Hukuku*, İkinci Cilt, Beta Basım Yayım, 19. Baskı, İstanbul, 2017.
- Akkuş Mehmet Oğuz, "Ceza Mahkumiyetine Bağlı Hak Yoksunlukları", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2007.
- Aksan Murat, "Ceza Mahkumiyetine Bağlı Hak Yoksunlukları", Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya, 2007.
- Albayrak Mustafa, "Yeni Türk Ceza Kanununda Belli Hakları Kullanmaktan Yoksun Bırakılma Güvenlik Tedbirinin Uygulaması ve Sorunlar", *Terazi Hukuk Dergisi*, Cilt 2, Sayı 13, Eylül 2007.
- Aliefendioğlu Yılmaz, "Temsili Demokrasinin 'Seçim' Ayağı", *TBBĐ*, Yıl 2005, Sayı 60.
- Alpaslan Şükrü, "Ceza Kanununda Fer'i ve Mütemmim Cezalar", *Değişen Toplum ve Ceza Hukuku Karşısında TCK'nın 50 Yılı ve Geleceği Sempozyumu*, İstanbul, 1977.
- Antolisei Francesco, "Ceza ve Emniyet Tedbirleri" (çev. Yılmaz Günal), *SBFD*, cilt 20/2, Ankara, 1965.
- Arat Tuğrul, "Yabancı İlamların Tanınması ve Tenfizi", *AÜHFD*, yıl 1964, sayı 21.
- Arsan Çetin, "Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi (5352 sayılı Adli Sicil Kanunu md. 13/A)", *AÜHFD*, C. 56, Sa. 4, yıl 2007.
- Artuk Mehmet Emin ve Alan Akcan, Esra, "Mukayeseli Hukuk ve Türk Ceza Hukukunda Güvenlik Tedbirleri", *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 3(2), Güz 2016.
- Artuk Mehmet Emin, "Ceza Kanununun Suç Siyaseti Bilimi Açısından Değerlendirilmesi", *CHD*, Cilt 1, Sayı 2, Aralık, 2006. (Suç Siyaseti).

- Artuk Mehmet Emin, "Türk Ceza Hukukunda Yaptırımlar Sistemi (1)", *Ceza Hukuku Dergisi*, Yıl 2, Sayı 4, Ağustos 2007.
- Artuk Mehmet Emin, Gökçen Ahmet, Alşahin Mehmet Emin, Çakır Kerim, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Adalet Yayınevi, 12. Baskı, Ankara, 2018.
- Artuk Mehmet Emin, *Sinn und Zweck der Strafe und die Maßnahmen zur Sicherung und Besserung im türkischen Strafrecht*, Königstein/Ts. Hanstein, 1979. (*Sinn und Zweck der Strafe*).
- Atar Yavuz, *Türk Anayasa Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, 13. Baskı, Ankara, 2019.
- Avcı Maya Ezgi, "Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi", *CHD*, Cilt 7, Sayı 18, Nisan 2012.
- Aydın Nizamettin ve Sunar Sinan, "Seçimlerin Yönetimi Bağlamında Seçmen Kütüklerinin ve Listelerinin Yerel İdareler Tarafından Hazırlanması: Danimarka Örneği ve Türkiye’de Uygulanabilirliği", *Selçuk Üniversitesi Adalet Meslek Yüksek Okulu Dergisi*, Cilt 1, Sayı 1, Yıl 2018.
- Bahtiyar Mehmet, *Ortaklıklar Hukuku*, Beta Basım Yayım, 7. Bası, İstanbul, 2012.
- Bakoğlu Deliorman Refika ve Üstünoldu Kandemir Ayşe, *Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları ve Etik*, Ankara, 2009.
- Baumann Jürgen, Weber Ulrich, Mitsch Wolfgang, *Strafrecht Allgemeiner Teil*, Bielefeld, 2003.
- Best Dominik, "Die Rückwirkungsverbot nach Art. 103 Abs. 2 GG und die Maßregeln der Besserung und Sicherung (§ 2 Abs. 6 StGB)", *ZStW* 114, 2002, Heft 1.
- Bilir Faruk, *Türkiye’de Milletvekilliği ve Milletvekilliğinin Sona Ermesi*, Nobel Yayıncılık, Ankara, 2001.
- Boğa Bekir, "Türk Ceza Kanunu’nun Siyasi Haklardan Yoksunluğa İlişkin Düzenlemesinin İptali", *Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 1, S. 1, 2018.
- Bozkurt İktal, "Velinin Velayetten Doğan Hak Görev ve Yetkileri", *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul, 2010.
- Bruns Hans-Jürgen, "Die Maßregeln der Besserung und Sicherung im StGB-Entwurf 1956", *ZStW* 71, 1959, Heft 2.
- Burmann/Heß/Hühnermann/Jahnke, *Straßenverkehrsrecht* 26. Auflage, 2020.

- Can Sibel, "Türk Hukukunda Af Kurumu", *AÜHFD*, 65 (4) 2016.
- Cemil Çelik, "Velayetin Kaldırılması", *AÜHFD*, Cilt 54, Sayı 1.
- Centel Nur, Zafer Hamide ve Çakmut Özlem, *Türk Ceza Hukukuna Giriş*, Beta Basım Yayım, 9. Baskı, İstanbul, 2016.
- Çelik Abdullah, "Belediye Başkanlarının Geçici Olarak Görevden Uzaklaştırılması Üzerine Bir Çalışma", *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, Güz 2005, C.4, S.14.
- Çiçek İbrahim, "Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi (Memnu Hakların İadesi)", *Terazi Hukuk Dergisi*, sayı 83, Temmuz 2013.
- Daver Bülent, "Seçim Sistemi ve Anayasa Yargısı", *AYD*, Yıl 1988, Cilt 5, Sayı 1.
- Demir Ali, "Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi Konusu Üzerine Bir İnceleme", *AD*, Yıl: 81, Eylül-Ekim 1990, sayı: 5.
- Demirbaş Timur, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Seçkin Yayınları, 13.Baskı, Ankara 2018. (Genel Hükümler).
- Demirbaş Timur, *İnfaz Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, 6. Baskı, Ankara, 2019. (İnfaz Hukuku).
- Doru Seyit Rasim, "Devlet Memurluğuna Alınma Şartlarından Biri Olarak Mahkumiyet", *İÜHFM*, yıl 2015, C. LXXIII, S. 2.
- Detter Klaus, "Zum Maßregelrecht", *NStZ*, 2020.
- Döner Ayhan, "Parlamentar Bağımsızlıklar", *AÜEHFD*, Cilt VIII, Sayı 1-2 (2004).
- Dönmezer Sulhi ve Erman Sahir, *Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku*, Genel Kısım, Cilt II, Beta, Yeniden Gözden Geçirilmiş 12. Bası, İstanbul 1997. (Cilt II).
- Dönmezer Sulhi ve Erman Sahir, *Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku*, Genel Kısım, Cilt I, Beta, 14. Bası, İstanbul 1997. (Cilt I).
- Dönmezer Sulhi ve Erman Sahir, *Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku*, Genel Kısım, Cilt III, Beta, Yeniden Gözden Geçirilmiş 12. Bası, İstanbul 1997. (Cilt III).
- Dönmezer Sulhi, "Tehlikeli Hal Meselesi", *İÜHFM*, Cilt X, Sayı 1-2, İstanbul, 1944, s. 181.

- Dural Mustafa ve Öğüz Tufan, *Türk Özel Hukuku Cilt II (Kişiler Hukuku)*, Filiz Kitabevi, 11. Baskı, İstanbul, 2011.
- Elmalica Hasan, “Yabancı Ülke Ceza Mahkemelerince Verilmiş Mahkûmiyet Kararlarının Hak Yoksunlukları Bakımından Türk Hukukundaki Değeri”, *TBBĐ*, 2019 (141).
- Elvin Evrim Dalkılıç, “Türkiye’de Zihinsel veya Ruhsal Engellilerin ‘Zorla’ Tedavisinin Eleştirisi”, *TBBĐ*, Sayı 117, Yıl 2015.
- Erem Faruk, Danışman Ahmet ve Artuk Mehmet Emin, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Seçkin, 14. Baskı, Ankara, 1997.
- Erem Faruk, “Türk Ceza Kanununda Emniyet Tedbirleri”, *AÜHFD*, C. 1, S. 3, 1943.
- Ergun Özbudun, *Türk Anayasa Hukuku*, Yetkin, 18. Baskı, Ankara, 2018.
- Ertürk Fatih, “Türk Hukukunda Vesayeti Gerektiren Haller Vasi Tayini ve Vesayetin Sona Ermesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2010.
- Eren Fikret, “Dernek ve Sendikaya Üye Olma, Üye Olmama ve Üyelikten Ayrılma Hakkı”, *AÜHFD*, yıl 1974, cilt 31, sayı 1.
- Franke Ulrich “Das Fahrverbot als Hauptstrafe bei allgemeiner Kriminalität?”, *ZRP* 2002, Heft 1.
- Frisch Wolfgang, “Das Marburger Programm und die Maßregeln der Besserung und Sicherung”, *ZStW* 94 (1982), Heft 3.
- Fromm Ingo E., “Gnadenanträge bei Entziehung der Fahrerlaubnis und Fahrverbot”, *NZV*, 2011.
- Gödekli Mehmet, *Ceza Hukukunda Güvenlik Tedbirleri ve Muhakeme Usulü*, Adalet, Ankara, 2020.
- Gözler Kemal, *İdare Hukuku*, cilt 1, Bursa, 2009.
- Gözler Kemal “Yasama Dokunulmazlığı: Bir Karşılaştırmalı Anayasa Hukuku İncelemesi”, *AÜSBFD*, Cilt 56, No 3, Temmuz-Eylül 2001. (Yasama Dokunulmazlığı).
- Gözler Kemal, *Türk Anayasa Hukuku*, Ekin, 3. Baskı, Bursa, 2019. (Anayasa Hukuku).
- Gropp Walter, *Strafrecht Allgemeiner Teil*, Berlin-Heidelberg 2015, s. 642.

- Güçlü Yaşar, “Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi”, *Terazi Hukuk Dergisi*, Ocak 2010, sayı 41.
- Günel Yılmaz, *Adli Yolla Memnu Hakların İadesi*, Sevinç, Ankara, 1961.
- Güveyi Ümit, *Anayasa Hukuku Açısından Yasama Meclisi Üyeliği*, Seçkin, Ankara, 2017.
- Hafızoğulları Zeki ve Özen, Muharrem, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, US-A, 7.Baskı, Ankara, 2014.
- Hafızoğulları Zeki, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Cezalar ve Güvenlik Tedbirleri”, *ABD*, Yıl 65, Sayı 1, Kış 2007. (Cezalar ve Güvenlik Tedbirleri).
- Hafızoğulları Zeki, “Emniyet Tedbirleri”, *AÜSBFD*, Cilt XLVI, Sayı 3-4, 1991. (Emniyet Tedbirleri).
- Hakeri Hakan, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Adalet, 22. Basım, Ankara 2019.
- İçel Kayıhan ve Donay Süheyl, *Karşılaştırmalı ve Uygulamalı Ceza Hukuku*, Genel Kısım, 1. Kitap, Beta Basım Yayım, Yeni Yasalara Göre Güncellenmiş 4. Bası, İstanbul, 2005.
- İçel Kayıhan, Akıncı Füsun Sokullu, Özgenç İzzet, Sözüer Adem, Mahmutoglu Fatih S. ve Ünver Yener, *Yaptırım Teorisi*, Beta, 2. Baskı, İstanbul, 2000.
- JescheckHans-Heinrich ve Weigend Thomas, *Lehrbuch des Strafrechts Allgemeiner Teil*, 5. Auflage, Berlin, 1996.
- Kaplan İbrahim, “6102 Sayılı YTTK Hükümlerine Göre Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyeleri ve Diğer Üst Yöneticilerin, Şirkete, Ortaklara ve Şirket Alacaklılarına Karşı Hukuki Sorumluluğu”, *AÜHFD*, yıl 2016, cilt 65, sayı 4.
- Karaarslan Mehmet, “Suç ve Cezaların Memuriyete Etkisi”, *AÜHFD*, C. 58, S. 1, Yıl 2009.
- Karakaş Doğan Fatma, “Mahkumların Oy Hakkı AİHM’in Söyler v. Türkiye Kararı İle Yüksek Seçim Kurulu Kararı Işığında”, *TBBD*, Cilt 26, Sayı 112, Mayıs 2014.
- Karaosmanoğlu Mustafa, “Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Bir Güvenlik Tedbiri Olarak Belli Hakları Kullanmaktan Yoksun Bırakılma”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2008.

- Katoğlu Tuğrul, *Ceza Kanunlarının Zaman Yönünden Uygulanması*, Seçkin, Ankara, 2008.
- Kavruk Hikmet ve Tatar Turgut, “Belediye Başkanlarının Görevden Uzaklaştırılmaları ve Başkanlıklarının Yargı Kararı ile Sona Erdirilmesi”, *AUHFD*, 59 (4) 2010.
- Keskinsoy Ömer, *Yasama Dokunulmazlığı*, Adalet, Ankara, 2008.
- Kıratlı Metin, *Parlmanter Muafiyetler*, Sevinç, Ankara, 1961.
- Koca Mahmut ve Üzülmüş İlhan, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Seçkin, 12. Baskı, Ankara, 2019.
- Koç Nevzat, “Türk Medeni Kanunu’ndaki Düzenlemeler Işığında Vesayet Hukukuna Genel Bir Bakış”, *DEÜHFD*, yıl 2005, cilt 7, özel sayı.
- Kontacı Ersoy, Türk Hukukunda Kısıtlılık Hali ve Seçme Hakkı, <http://www.yasayananayasa.ankara.edu.tr/belgeler/analizler/kisitlilik>, erişim tarihi 22.07.2020.
- Köhler Michael, *Strafrecht Allgemeiner Teil*, Berlin-Heidelberg, 1997.
- König Peter, *Strafgesetzbuch Leipziger Kommentar*, § 44, Vierter Band, Berlin-Boston 2020.
- Kunter Nurullah, “Bugünün Ceza Hukukunda Emniyet Tedbirlerinin Yeri”, *İÜHFM*, Cilt XIII, Yıl 1947 (Emniyet Tedbirleri).
- Kunter Nurullah, *Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku*, Beta, 9. Basım, İstanbul, 1989. (Muhakeme Hukuku Dalı Olarak).
- Lackner/Kühl/Heger, 29. Aufl. 2018, StGB § 61.
- Maden Mehmet, *Hapis Cezasına Seçenek Yaptırımlar*, Adalet, 1. Baskı, Ankara, 2012.
- Malkoç İsmail, “Kanunlarımızda ‘Yüz Kızartıcı Suç’ Kavramı”, *TBBĐ*, 1989/4. (Yüz Kızartıcı Suç).
- Malkoç İsmail, *Açıklamalı Türk Ceza Kanunu*, 1. Cilt, Sözkese, Ankara, 2013. (Türk Ceza Kanunu)
- Maurach Reinhart, Gössel Karl Heinz, Zipf Heinz Dölling, Dieter, Laue, Christian, Renzikowski, Joachim, *Strafrecht Allgemeiner Teil*, Teilband 2, Heidelberg-München-Landsberg-Frechen-Hamburg, 2014.
- Meier Bernd-Dieter, *Strafrechtliche Sanktionen*, 5. Auflage, Berlin-Hannover, 2019.

- Meran Necati, "Belli Haklardan Yoksun Bırakılma Güvenlik Tedbiri", *Tera-zi Hukuk Dergisi*, Cilt 9, Sayı 100, Aralık 2014.
- Metin Feyzioğlu, "Yasama Dokunulmazlığı", *AÜHFD*, Cilt 42, Sayı 1-4, Yıl 1991-1992.
- MükoStGB/Bockemühl, 4. Auflage 2020, StGB §70.
- MüKoStGB/Radtke, 4. Aufl. 2020, StGB § 45.
- MüKoStGB/v. Heintschel-Heinegg/Huber, 4. Aufl. 2020, StGB § 44.
- MüKoStGB/vanGemmeren, 3. Aufl. 2016, StGB § 61.
- Nelles Ursula, "Status Folgen als "Neben Folgen" einer Straftat (§ 45 StGB)", *JZ*, 46. Jahrg., Nr. 1 (11. Januar 1991).
- NK-StGB/Helmut Pollähne, 5. Aufl. 2017, StGB § 61.
- Nuhoğlu Ayşe, *Ceza Hukukunda Emniyet Tedbirleri*, Adil, Ankara, 1997.
- Oğuzman Kemal, Seliçi Özer ve Oktay Özdemir Saibe, *Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler)*, İstanbul, 2013.
- Onar Erdal, "1982 Anayasasında Milletvekilliğinin Düşmesi", *AYD*, Cilt 14, Yıl 1997.
- Otacı Cengiz, "Suçun Kanuni Sonucu Olarak Belli Hakları Kullanmaktan Yoksun Bırakılma", *TAAD*, Cilt 2, Yıl 2, sayı 4.
- Ömer Anayurt, *Anayasa Hukuku: Genel Kısım*, Seçkin, 2.Baskı, Ankara, 2019.
- Önder Ayhan, *Ceza Hukuku Dersleri*, Filiz, İstanbul, 1992.
- Özaydın M. Enver, "Vakıflarda Yeni Denetim Anlayışı: İç Denetim", *Dene-tişim Dergisi*, Yıl 2009, sayı 2.
- Özbek Veli Özer, Doğan Koray ve Bacaksız Pınar, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Seçkin, 10. Baskı, Ankara, 2019.
- Özbek Veli Özer, *İnfaz Hukuku*, Seçkin, 11. Baskı, Ankara, 2019.
- Özen Mustafa, *Ceza Hukuku Genel Hükümler Dersleri*, Adalet, 4. Baskı, An-kara 2019.
- Özgenç İzzet, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Seçkin, 15. Bası, Ankara, 2019.
- Özgenç Nuri Berkay, "Türk Hukukunda Belli Hakları Kullanmaktan Yok-sun Bırakılma Güvenlik Tedbiri", *Yargı Dünyası*, Yıl 22, Sayı 257, Ma-yıs 2017. (Türk Hukukunda).

- Öztan Bilge, *Aile Hukuku*, Turhan, 6. Baskı, Ankara, 2015.
- Öztürk Bahri ve Erdem Mustafa Ruhan, *Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku*, Seçkin, 19. Baskı, Ankara 2019.
- Parlar Ali ve Hatipoğlu Muzaffer, *Açıklamalı- Yeni İçtihatlarla 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu*, 1. Cilt, Seçkin, 3. Baskı, Ankara, 2010.
- Parsak Mehmet, “Türk Ceza Kanunu’nda Güvenlik Tedbiri Olarak Hak Yoksunlukları”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2007.
- Pınar İbrahim, “Belli Hakları Kullanmaktan Yoksun Bırakılma, Cezaların Ertelenmesi ve Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararlarının Memuriyete/Kamu Görevine Alınmaya ve Memuriyetin/Kamu Görevinin Devamına Etkileri”, *Terazi Hukuk Dergisi*, Cilt 3, Sayı 26, Ekim 2008.
- Pulaşlı Hasan, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar*, Adalet, 3. Baskı, Ankara, 2015.
- Rebler Adolf, “Das Fahrverbot als allgemeine Nebenstrafe auch außerhalb der Verkehrsdelikte”, *SVR (BlätterStraßenverkehrsrecht)* 12/2018.
- Rinceanu Johanna, “Societas delinquere potest: Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğunda Romanya Perspektifi”, (çev. Hande Ulutürk), *Tüzel Kişiler Hakkında Uygulanan Yaptırımlar*, İstanbul, 2013.
- Schneider Ursula, § 45, *Strafgesetzbuch Leipziger Kommentar*, Berlin-Boston 2020.
- Sobota Sebastian, Die „Nebenfolge“ Eigenständige Rechtsfolge oder Auffangbeckendes Sanktionenrechts?, *Zeitschrift für Internationale Strafrechtsdogmatik*, 5/2017.
- Soyaslan Doğan, Af, *AYD*, Cilt 18, Ankara, 2001. (Af).
- Soyaslan Doğan, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Yetkin, 8.Baskı, Ankara, 2018. (Genel Hükümler).
- Soygüt Aslan Mualla Buket, “5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun Güvenlik Tedbirleri Bakımından Getirmiş Olduğu Yeni Hükümlere Genel Bakış”, *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 5, Sayı 1, Ocak 2006.
- Sözüer Adem, “Türk Hukukunda Af, 4454 ve 4616 sayılı Kanunlarda Öngörülen Şartla Salıverilme ve Ertelemeye İlişkin Hükümlerin Hukuksal Niteliği ile Bu Hükümlerin Anayasaya Uygunluğu Sorunu”, *AYD*, cilt 18, yıl 2001.
- Tunç Hasan, *Türk Anayasa Hukuku*, Gazi, Ankara, 2018.

- Turabi Selami, “Hukukumuzda Yüz Kızartıcı Suç Kavramı ve Bir Öneri”, *CHD*, cilt 7, sayı 19, Ağustos 2012.
- Turhan Faruk, “Anayasa ve Milletvekili Seçimi Kanununa Göre Seçilmeye Engel Suç ve Cezaların Yeni Ceza Mevzuatı Açısından Değerlendirilmesi”, *EUHFD*, C. XI, S. 1–2 (2007). (Anayasa ve Milletvekili Seçimi Kanunu).
- Turhan Faruk, “Yeni TCK’da Güvenlik Tedbiri Olarak Hak Yoksunluğu ve Yasaklılığının Hukuki Niteliği, Kapsam ve Koşulları Üzerine Bir Değerlendirme”, *CHD*, Yıl 2, Sayı 4, Ağustos 2007. (Hak Yoksunluğu).
- Vasali Giuliano, “İtalya’da Emniyet Tedbirleri Deneyi” (çev. Süheyl Donay), *İÜHFM*, Cilt XXXVI, Yıl 1970.
- Welzel Hans, *Das Deutsche Strafrecht*, Berlin, 1969.
- Yarsuvat Duygun, Bayraktar Köksal ve Yüzbaşıoğlu Necmi, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesinin TCK Tasarısı Hakkındaki Görüşü, *Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Raporlar*, (Editör: Teoman Ergül), Ankara, 2004.
- Yaşar Osman, Gökcan Hasan Tahsin ve Artuç Mustafa, *Yorumlu- Uygulamalı Türk Ceza Kanunu*, 2. Cilt, Adalet, 2.Baskı, Ankara, 2014.
- Yelekin Süleyman, *Ceza Mahkumiyetinin Seçme ve Seçilme Hakkına Etkisi*, Adalet, Ankara, 2018.
- Yenisey Feridun ve Plagemann Gottfried, *Alman Ceza Kanunu*, Beta, 2. Baskı, İstanbul, 2015.
- Yerdelen Erdal, Güvenlik Tedbirleri, <http://www.ceza-bb.adalet.gov.tr/makale/189.doc>, erişim tarihi 16.02.2020.
- Yerdelen Erdal, *Türk Ceza Hukuku Yaptırımları ve İnfazı*, Adalet, Ankara, 2021. (Ceza Hukuku Yaptırımları ve İnfazı).
- Yılmaz Zekeriya, “Hak Yoksunlukları ve “Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi” Kurumu Üzerine Bir Değerlendirme”, *Terazi Hukuk Dergisi*, Cilt 2, Sayı 7, Mart 2007. (Hak Yoksunlukları).
- Yılmaz Zekeriya, *Seçim Hukukunda Seçme ve Seçilme Ehliyeti*, Seçkin, Ankara, 1999. (Seçim Hukukunda).
- Yücel Mustafa Tören, “TCK Tasarısı Üzerine Notlar”, *Türk Ceza Kanunu Reformu İkinci Kitap, Makaleler, Görüşler, Raporlar*, Editör: Teoman Ergül, Ankara, 2004.

- Yüksel Cüneyt, "Uluslararası Karşılaştırmalar Işığında Parlamenterlere Tanınan Güvenceler ve Yasama Dokunulmazlığı Sorununun Değerlendirilmesi", *İÜHFİM*, C. LXXI, S. 1, Yıl 2013.
- Zafer Hamide, "Emniyet Tedbiri Muhakemesinin Özellikleri", *İÜHFİM*, C. LXII, S. 1-2, 2004. (Emniyet Tedbiri Muhakemesi).
- Zafer Hamide, *Ceza Hukuku Genel Hükümler (TCK m. 1-75)*, Beta, 7. Baskı, İstanbul, 2019. (Genel Hükümler).
- Zeytin Zafer ve Ergün Ömer, *Türk Medeni Hukuku*, Seçkin, 3.Baskı, Ankara, 2017.
- Zopfs Jan, "Fahrerlaubnisentzug (§ 69 StGB) auch bei Mitfahrern, Kfz-Haltern oder Tatbeteiligten?", *NZV*, 2010.

Elif Nurbanu OR

Uygulayıcılar İçin

BOŞANMA DAVALARI BAŞVURU KİTABI

AÇIKLAMALI ■ İÇTİHATLI ■ UYGULAMALI ■ ÖRNEKLİ

- Boşanma Davaları
- Nafaka Davaları
- Maddî Tazminat Davaları
- Manevî Tazminat Davaları
- Velâyet
- Kişisel İlişki Kurulması
- Geçici Önlemler
- Tanıma ve Tenfiz

- Boşanma Yargılaması ■
- Dilekçe Örnekleri ■
- Tensip Zaptı Örnekleri ■
- Onanmış Gerekçeli Karar Örnekleri ■
- Hâkim ve Avukatlar İçin Kısa Notlar ■
- Sık Yapılan Hatalara Dair Uyarılar ■
- İlgili Sözleşmeler ■
- İşlevsel Kavram İndeksi ■

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Boşanma Davaları Başvuru Kitabı

Elif Nurbanu Or

Hukuk Yayınları Dizisi – 2735

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 24 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.
Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB
Tel. 0312 395 8 500-501
www.ozdogandigital.com
Sertifika no. 17021

KAYNAKÇA

- Akıntürk, Turgut/Ateş, Derya, Aile Hukuku, İkinci Cilt, 20. Baskı, Beta Yayıncılık, İstanbul 2017
- Aras, Bahattin, Boşanma Davalarında Yargılama Usulü ve Aile Mahkemeleri, 2007, Adalet Yayınevi, Ankara
- Atmaca Ülkü, Hande, Türk Hukukunda Anlaşmalı Boşanma Protokolü, Yeditepe Ün. SBE, İstanbul 2017
- Bulut, Harun, Aile Hukukunda Maddî ve Manevî Tazminat Davaları, Beta Yayınları, İstanbul, 2007
- Camcı, Ömer, Boşanma Tazminatı ve Yoksulluk Nafakası, İstanbul, 1996
- Ceylan, Ebru, Türk ve İsviçre Hukukunda Boşanmanın Hukuki Sonuçları, İstanbul, 2006
- Dalamanlı, Lütfü/İzgi, Ömer, Açıklamalı, İçtihatlı ve Örnekli Tazminat Davaları, Ankara, 1999
- Dural, Mustafa/Öğüz, Tufan/Gümüş, Mustafa Alper, Türk Özel Hukuku, C.III (Aile Hukuku), 13. Bası, Fi. Kitabevi, İstanbul 2018
- Ersöz, Oğuz, Türk Hukukunda Zina Nedeniyle Boşanma, Marmara Üniversitesi SBE, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2018
- Gençcan, Ö. Uğur, Boşanma Hukuku, 9. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2020 (Boşanma)
- Gençcan, Ö. Uğur, Türk Medeni Kanunu Yorumu, Yetkin Yayınevi, Ankara 2015 (Medeni)
- Kaçar, O., Boşanmada Tazminat (Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 1993
- Karahasan, Mustafa Reşit, Tazminat Hukuku, Manevî Tazminat, İstanbul, Beta Yayınevi, 6. Bası, 2001
- Kıcalıoğlu Mustafa., 4721 sayılı Yeni Türk Medeni Kanunu'na Göre Boşanma Halinde Maddî ve Manevî Tazminat, Ankara Barosu Dergisi, S:2002/2
- Kılıçoğlu, Ahmet, Aile Hukuku, 3. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2017

- Kırmızı, Ali E., Boşanmanın Sonuçlarından Maddî ve Manevî Tazminat, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi, Mayıs 2009
- Köprülü, Bülent/Kaneti, Selim, Aile Hukuku , İstanbul, 1989
- Köseoğlu, Bilal/Kocaağa, Köksal,, Aile Hukuku ve Uygulaması, Türkiye Barolar Birliği Yayını, Ankara. 2009
- Oğuzman M. Kemal./Öz Turgut, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 14. Basım, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2018
- Öztan, Bilge, Aile Hukuku, 6. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara 2015
- Özuğur, Ali İhsan, Boşanma, Ayrılık ve Evlenmenin İptali Davaları, 5. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara 2013
- Ruhi, Ahmet Cemal, Boşanma ile İlgili Yabancı Mahkeme Kararlarının Türkiye’de Tanınması ve Tenfizi, Seçkin Yayınevi, İstanbul 2003
- Schwarz, Andreas B., Borçlar Hukuku Dersleri, Cilt 1., İstanbul Üniversitesi Yayınları, Kardeşler Basımevi, İstanbul, 1948, (Çeviren: Bülent Davran)
- Serin Of, Emine, Boşanma Davalarında Manevi Tazminat, TAAD, Yıl:3, 2012, Sayı:10 (Manevi)
- Serin Of, Emine, Boşanmada Maddi Tazminat, Adalet Dergisi, S.33, Y.2009, s. 65-79 (Maddi)
- Serin Of, Emine, Boşanmada Maddi Tazminat, Adalet Dergisi, S.33, Y.2009, s. 65-79 (Maddi)
- Tutumlu, Mehmet Akif, Yeni Türk Medeni Kanunu Hükümlerine Göre Evliliğin Butlanı, Boşanma, Ayrılık Sebepleri ve Boşanmanın Hukuki Sonuçları, Adalet Yayınevi, Ankara, 2002
- Zevkliler, Aydın/Acabey, Beşir/Gökyayla, Emre, Medeni Hukuk, Ankara 2000, Seçkin Yayınevi
- <https://karararama.yargitay.gov.tr>

Ferhat ÇELİK

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku Anabilim Dalı
Araştırma Görevlisi

BOŞANMA DAVALARINDA İSPAT VE DELİLLER

Genişletilmiş ve Güncellenmiş

2. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Boşanma Davalarında İspat ve Deliller

Ferhat Çelik

Hukuk Yayınları Dizisi – 2346

İkinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 14 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.

İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde

No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0 312 395 85 71

Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA*

- Acar, Bülent Hayri;** *Özel Hukukta İspat ve Delil Bağlamında Uygulamalı Hukuk*, Ankara 2014.
- Akcan, Recep;** "Yargıtay Kararlarındaki "Güçlü Delil" Kavramının Hukuki Niteliği", *SÜHFD*, C. 12, S. 1-2, 2004, s. 7-24.
- Akıntürk, Turgut/Ateş Karaman, Derya;** *Türk Medeni Hukuku İkinci Cilt Aile Hukuku*, 16. bs., İstanbul 2014.
- Akipek, Jale/Akıntürk, Turgut/Ateş, Derya;** *Türk Medeni Hukuku Birinci Cilt Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku*, 12. bs., İstanbul 2015.
- Akil, Cenk;** *İstinaf Kavramı*, Ankara 2010. (İstinaf)
- Akil, Cenk;** "Medeni Yargılama Hukukunda Mahkemelerce Yapılan Delil Tespiti", *AÜHFD*, C. 58, S. 1, 2009, s. 1-62. (Delil Tespiti)
- Akil, Cenk;** "Yargıtay Kararları Işığında Medeni Yargılama Hukukunda Hukuka Aykırı Biçimde Elde Edilmiş Delillerin Değerlendirilip Değerlendirilemeyeceği Meselesi", *AÜHFD*, C. 61, S. 4, 2012, s. 1223-1270. (Delil)
- Akil, Cenk;** "Boşanma Davalarında Vakıaların İleri Sürülmesi Zamanı Meselesinin Yargıtay Kararlarındaki Görünümü", *DEÜHFD*, C. 12, S. 1, 2010, s. 1-23. (Boşanma)
- Akil, Cenk;** "6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Kapsamında Yeminin Konusu ve Yemin Delilinin Hatırlatılıp Hatırlatılmayacağı Meselesi", *Prof. Dr. Ejder Yılmaz'a Armağan*, Ankara 2014, s. 139-165. (Yemin)
- Akil, Cenk;** "Boşanma Davalarında Yargılama Usulü (TMK m. 184)", *Prof. Dr. Erdal Onar'a Armağan C. II*, Ankara 2013, s.1319-1354. (Yargılama)
- Akkan, Mine;** "Medenî Usûl Hukukunda Tarafların Farklı Olması Durumunda Kesin Hükümün Delil Niteliği", *DEÜHFD*, Prof. Dr. Bilge Umar'a Armağan, C. 11, 2009, s. 3-61.

---

* Bir yazarın birden fazla eseri olması durumunda, eserin kısaltması parantez içerisinde gösterilmiştir.

- Akkaya, Tolga;** *Medenî Usûl Hukukunda İstinaf*, Ankara 2009. (İstinaf)
- Akkaya, Tolga;** *Medeni Usul Hukukunda Delillerin Hasredilmesi* (Dan.: Doç. Dr. Halûk Konuralp), Anadolu Üniversitesi SBE, YYLT, Eskişehir 2003. (Delil)
- Akkaya, Tolga;** *Medenî Usûl Hukuku Bakımından Boşanma Davası*, Ankara 2017. (Boşanma)
- Akyol Aslan, Leyla;** *Medeni Usul Hukukunda Delil Tespiti*, Ankara 2011.
- Alangoya, H. Yavuz/Yıldırım, M. Kamil/Deren-Yıldırım, Nevhis;** *Medenî Usul Hukuku Esasları*, 7. bs., İstanbul 2009.
- Alangoya, Yavuz;** *Medenî Usul Hukukunda Vakıaların ve Delillerin Toplanması İlişkin İlkeler*, İstanbul 1979.
- Albayrak, Hakan;** *Medeni Usul ve İcra İflas Hukukunda Yaklaşık İspat*, Ankara 2013. (Albayrak, H.- İspat)
- Albayrak, Adem;** *Hukukta İstinaf Uygulaması*, 3. bs., Ankara 2017. (Albayrak, A.- İstinaf)
- Alihocagil, Ömer Buğra;** “Medeni Usul Hukukunda Bilirkişi Raporunun Hazırlanması ve Bilirkişi Raporuna İtiraz”, *EBYÜHFD*, C. XXII, S. 3-4, Y. 2018, s. 547-588.
- Altunel, Mesude;** “Hukuka Aykırı Yollarla Elde Edilen Delillerin Türk Medeni Usul Hukuku’ndaki Konumu”, *YD*, C. 36, S. 3, Temmuz 2010, s. 127-154.
- Anıl, Yaşar Şahin;** *Boşanma Sebebi Olarak Evlilik Birliğinin Temelinden Sarılması: Geçimsizlik*, İstanbul 2008.
- Aras, Bahattin;** “Aile Mahkemelerinde Yargılama Usulü”, *ABD*, Y. 65, S. 2, 2007, s. 158-178. (Aras, B.- Aile)
- Aras, Bahattin;** *Boşanma Davalarında Yargılama Usulü ve Aile Mahkemeleri*, 2. bs., Ankara 2011. (Aras, B.- Boşanma)
- Aras, Aslı;** *Çekişmesiz Yargıda Yargılama Usûlü*, Ankara 2017. (Aras, A.- Çekişmesiz Yargı)
- Arslan, Ramazan/Yılmaz, Ejder/Taşpınar Ayvaz, Sema/Hanağası, Emel;** *Medenî Usul Hukuku*, 6. bs., Ankara 2020.
- Arslan, Ramazan;** *Medenî Usul Hukukunda Dürüstlük Kuralı*, Ankara 1989. (Arslan, R.- Dürüstlük Kuralı)

- Arslan, Ramazan;** *Medeni Usul Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi*, Ankara 1977. (Arslan, R.- Yenilenme)
- Arslan, Aziz Serkan;** “ Türk Aile Mahkemelerinin Yapısı ve Yargılama Usulü”, *ABD*, Y. 68, S. 1, 2010, s. 187-204. (Arslan, A. S.- Aile)
- Arslan, Aziz Serkan;** *Medeni Usul Hukukunda Delillerin Toplanması ve Doğrudanlık İlkesi*, Ankara 2012. (Arslan, A. S.- Doğrudanlık)
- Arslandoğan, Birce;** *Medeni Yargılama Hukukunda Delil Tespiti*, 2. bs., İstanbul 2020.
- Arslandoğan Kurşuncu, Birce;** *Boşanma Davalarında Yargılama Usulü* (Dan.: Prof. Dr. Nevhis Deren-Yıldırım), İstanbul Üniversitesi SBE, YYLT, İstanbul 2007.
- Aşık, İbrahim;** *Medenî Usul Hukukunda Bekletici Sorun*, Ankara 2012. (Bekletici Sorun)
- Aşık, İbrahim;** *Medenî Usul Hukukunda Keşif*, Ankara 2019. (Keşif).
- Ataay, Aytekin M.;** *Medenî Hukuk Tatbikatı I (Umumî Esaslar, Şahıslar Hukuku ve Aile Hukuku)*, İstanbul 1961.
- Atalay, Oğuz;** *Pekcanıtez Usûl Medenî Usûl Hukuku*, C. II, 15. bs., İstanbul 2017. (Pekcanıtez Usûl)
- Atalay, Oğuz;** *Medeni Usul Hukukunda Menfi Vakıaların İspatı*, İzmir 2001. (İspat)
- Atalay, Oğuz;** “Delil Kavramı Üzerine”, *Halûk Konuralp Anısına Armağan*, C. 1, Ankara 2009, s. 129-138. (Delil)
- Atalay, Oğuz;** “Emare İspatı”, *Manisa Barosu Dergisi*, S. 70, Y. 18, Temmuz-Ekim 1999, s. 7-22. (Emare)
- Atalı, Murat/Ermenek, İbrahim/Erdoğan, Ersin,** *Medenî Usûl Hukuku Ders Kitabı*, Ankara 2018.
- Atalı, Murat;** “Medeni Usul Hukukunda Hâkimin Vakıalar Hakkında Davaya Dışında Edindiği (Şahsi) Bilgisini Kullanması”, *Halûk Konuralp Anısına Armağan*, C. 1, Ankara 2009, s. 139-161. (Vakıalar)
- Atalı, Murat;** *Pekcanıtez Usûl Medenî Usûl Hukuku*, C. III, 15. bs., İstanbul 2017. (Pekcanıtez Usûl)
- Ateş, Mustafa;** “Hukuk Yargılamasında ve Özellikle Boşanma Davalarında Hukuka Aykırı Deliller”, *THD*, S. 18, 2008, s. 89-105.

- Ayan, Mehmet/Ayan, Nurşen;** *Kişiler Hukuku*, 6. bs., Konya 2014.
- Ayan, Nurşen;** "Terk Nedeniyle Boşanma", *SÜHFD*, S. 1, 2007, s. 39-54.
- Aydemir, Fatih;** "Noter İşlemleri", *Avukatlık ve Noterlik Hukuku*, edt. Ali Cem Budak, İstanbul 2021, s. 209-245.
- Badur, Emel/Turan Başara, Gamze;** "Aile Hukukunda Sadakat Yükümlülüğü ve İhlalinden Kaynaklanan Manevi Tazminat İstemi", *AÜHFD*, C. 65, S. 1, 2016, s. 101-136.
- Baktır, Selma;** *Aile Mahkemeleri*, Ankara 2003.
- Balaban, Bedriye Tuğçe;** *Türk Hukukunda Hısımlık ve Hısımlığın Medeni Usul ve İcra-İflas Hukuku Bakımından Sonuçları*, Ankara 2016.
- Başözen, Ahmet;** *Medenî Usûl Hukukunda İlk Görünüş İspatı*, Ankara 2010. (İspat)
- Başözen, Ahmet;** "Güncel Yargıtay Kararları Işığında İhtiyati Tedbirlerde "Yaklaşık İspat" ve "İhtimal" Kavramı", *DEÜHFD*, Prof. Dr. Hakan Pekcanitez'e Armağan, C. 16, 2015, s. 653-694. (Yaklaşık İspat)
- Başözen, Ahmet;** "Noter Tespitlerinin Delil değeri", *e-akademi, Hukuk, Ekonomi ve Siyasal Bilimler Aylık İnternet Dergisi*, S. 65, 2007, <http://www.e-akademi.org/makaleler/abasozen-1.htm>, E. T.: 11.10.2017. (Tespit)
- Baygın, Cem;** *Soybağı Hukuku*, 1. bs., İstanbul 2010. (Soybağı)
- Baygın, Cem;** "4721 Sayılı Medeni Kanunun Evlenme, Boşanma ve Evliliğin Genel Hükümleri Konusunda Getirdiği Değişiklikler", *Ünal Tekinalp'e Armağan*, C. II, İstanbul 2003, s. 437-461. (Evlenme)
- Baygın, Cem;** "Evlilik Birliğinde Sadakat Yükümlülüğü", *Medeni Kanun'un ve Borçlar Kanunu'nun 90. Yılı Uluslararası Sempozyumu, 1926'dan Günümüze Türk-İsviçre Medeni Kanunu (17-18-19-20 Şubat 2016-Kadir Has Üniversitesi)*, C. II, Ankara 2017, s. 731-752. (Sadakat)
- Belgesay, Mustafa Reşit;** *Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu Şerhi I Teoriler* C. 3, *İsbat Teorisi Hukuk ve Ceza Usulünde Deliller*, 3. bs., İstanbul 1950.
- Berki, Şakir;** "Boşanma ve Ayrılık", *AÜHFD*, C. 32, S. 1, 1975, s. 135-154.
- Berkin, Necmeddin M.;** *Tatbikatçılara Medeni Usul Hukuku Rehberi*, İstanbul 1981.
- Bilge, Necip/Önen, Ergun;** *Medeni Yargılama Hukuku Dersleri*, 3. bs., Ankara 1978.

- Bloomeyer, Arwed;** “Medenî Usul Hukukunda Delillerin Takdiri”, çev. Turgut Akıntürk, *AÜHFD*, C. 25, S. 3, 1968, s. 167-178.
- Bolayır, Nur;** “Medeni Usul Hukukunda İspat Hakkı ve İspat Hakkının Sınırları”, *Prof. Dr. Ejder Yılmaz’a Armağan*, Ankara 2014, s. 555-585. (İspat)
- Bolayır, Nur;** *Hukuk Yargılamasında Delillerin Toplanmasında Tarafların ve Hâkimin Rolü*, İstanbul 2004. (Delil)
- Bolayır, Nur;** “İstinafta Yeni Vakıa ve Delil İncelemesi”, *TBB Dergisi*, S. 134, 2018, s. 293-312. (İstinaf)
- Boşça, Süleyman;** *Medeni Usul Hukukunda İstinabe* (Dan.: Prof. Dr. Erdal Tercan), Ankara Üniversitesi SBE, YYLT, Ankara 2008.
- Börü, Levent;** *Medenî Usûl Hukukunda İddia ve Somutlaştırma Yükü*, Ankara 2016.
- Budak, Ali Cem/Karaaslan, Varol;** *Medenî Usul Hukuku*, 4. bs. Ankara 2020.
- Budak, Ali Cem;** “Prof. Dr. Baki Kuru’nun “Nizasız Kaza” İsimli Eserinden Beri Çekişmesiz Yargı Alanında Meydana Gelen Başlıca Değişiklikler”, *75. Yaş Günü İçin Baki Kuru Armağanı*, Ankara 2004, s. 273-306.
- Cılga, İbrahim;** *Aile Mahkemelerinde Çalışma Yöntemi*, Ankara 2008.
- Cochrane, Michael G.;** *Surviving Your Divorce, A Guide to Canadian Family Law*, Fourth Edition, 2007.
- Çakın, Akın;** *Evlilik Birliğinin Temelinden Sarsılması Nedeniyle Boşanma*, 2. bs., Ankara 2007.
- Çelikoğlu, Cengiz Topel;** *Medeni Usul Hukukunda Avukatın Delil Toplaması*, 3. bs., Ankara 2014.
- Çiftçi, Pınar;** “Boşanma Sisteminin Yargılamada Doğurduğu Temel Hak İhlalleri ve İspat Sorunları”, *DEÜHFD*, Prof. Dr. Hakan Pekcanitez’e Armağan, C. 16, 2015, s. 1741-1821. (Çiftçi, P.- Boşanma)
- Çiftçi, Pınar;** “Bir Hukuk Genel Kurulu Işığında Özellikle Medeni Usul Hukuku Açısından Delil Sözleşmelerinin Geçerliliği Sorunu”, *DEÜHFD*, Prof. Dr. Bilge Umar’a Armağan, C. 11, 2009, s. 129-182. (Çiftçi, P.- Delil Sözleşmeleri)
- Çiftçi, Pınar;** *Medenî Yargılama Hukukunda İspat Hakkı ve Sınırlamaları*, Ankara 2018. (Çiftçi, P.- İspat)

- Çiftçi, Baran;** “Aile Mahkemeleri Uzmanlarının Hukuki Niteliği ve Mesleki Uygulama Sorunları”, *ABD*, Y. 65, S. 3, 2007, s. 173-178. (Çiftçi, B.-Uzmanlar)
- Demir, Faruk Ömercan;** *Medeni Yargılama Hukukunda İstinabe* (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Nejat Azarkan), Dicle Üniversitesi SBE, YYLT, Diyarbakır 2014.
- Demir Gökyayla, Cemile;** *Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizinde Kamu Düzeni*, Ankara 2001.
- Deren-Yıldırım, Nevhis;** “Teksif İlkesi Açısından İstinaf”, *TBB Yayımları*, İstinaf Mahkemeleri Uluslararası Toplantı, 7-8 Mart, Ankara 2003, s. 270.
- Deryal, Yahya;** *Türk Hukukunda Bilirkişilik*, 5. bs., Ankara 2015.
- Doğan, Vahit;** *Milletlerarası Özel Hukuk*, 5. bs., Ankara 2019.
- Dural, Mustafa/Öğüz, Tufan/Gümüş, Mustafa Alper;** *Türk Özel Hukuku C. III Aile Hukuku*, 12. bs., İstanbul 2016.
- Düzgün, Metin;** *Medeni Usul Hukukunda Keşif* (Dan.: Prof. Dr. Ramazan Arslan), Ankara Üniversitesi SBE, YYLT, Ankara 1992.
- Ege, Önder;** *Medeni Usul Hukukunda Keşif*, 1. bs., Ankara 2014.
- Ercan, İbrahim;** “Aile Mahkemesinde Uyuşmazlıkların Sulh Yoluyla Çözümlemesi”, *Prof. Dr. Yavuz Alangoya İçin Armağan*, İstanbul 2007, s. 63-102. (Aile)
- Ercan, İbrahim;** “Boşanma Davalarında Geçerli Olan Yargılama İlkeleri”, *SDÜHFD*, C. 4, S. 2 (MİHBİR Özel Sayısı), 2014, s. 249-269. (İlkeler)
- Erdönmez, Güray;** *Pekcanıtez Usûl Medenî Usûl Hukuku*, C. II, 15. bs., İstanbul 2017. (Pekcanıtez Usûl C. II)
- Erdönmez, Güray;** *Pekcanıtez Usûl Medenî Usûl Hukuku*, C. I, 15. bs., İstanbul 2017. (Pekcanıtez Usûl C. I)
- Erişir, Evrim;** *Geçici Hukuki Korumanın Temelleri ve İhtiyati Tedbir Türleri*, İstanbul 2013.
- Ermenek, İbrahim;** “Hukuk Muhakemeleri Kanununa Göre Ön İnceleme”, *İNÜHFD*, C. 2, S. 1, 2011, s. 139-175.
- Ermenek, İbrahim;** *Medeni Usul Hukukunda Davayı Kabul*, Ankara 2009. (Davayı Kabul)
- Ersöz, Oğuz;** *Türk Hukukunda Zina Sebebiyle Boşanma*, İstanbul 2018.

- Ertanhan, Mesut;** *Medeni Yargılama Hukukunda Tanık ve Tanıklık*, Ankara 2005.
- Erten, Rıfat/Acır, Birsen/Taşveren, Sena;** “Gen (DNA) Testinin İspat Hukuku Açısından Değerlendirilmesi”, *AÜHFD*, C. 45, S. 1, 1996, s. 573-588.
- Erturgut, Mine;** *Medeni Usul Hukukunda Elektronik İmzalı Belgelerin Delil Olarak Değerlendirilmesi*, Ankara 2004.
- Feyzioğlu, Feyzi Necmeddin;** *Aile Hukuku*, 3. bs., İstanbul 1986.
- Gençcan, Ömer Uğur;** *Aile Mahkemesi Davaları*, Ankara 2012. (Aile)
- Gençcan, Ömer Uğur;** “Boşanma Davalarında Delillerin Değerlendirilmesi Sorunu”, *Prof. Dr. Fırat Öztan’a Armağan*, C. I, Ankara 2010, s. 1017-1039. (Delil)
- Gençcan, Ömer Uğur;** *Boşanma Usul Hukuku*, 2. bs. Ankara 2018. (Boşanma)
- Girgin, Yasin;** “Boşanmada Telefon Kayıtları İstenebilir mi?”, <http://www.yasingirgin.av.tr/bosanmada-gecmise-donuk-telefon-kayitlari-istenebilir-mi/> (E. T.: 27.02.2018).
- Göksu, Mustafa;** *Hukuk Yargılamasında Elektronik Delil*, Ankara 2011. (Delil)
- Göksu, Mustafa;** “Hukuk Yargılamasında Vakıa ve Hukuk”, *Halûk Konuralp Anısına Armağan*, C. 1, Ankara 2009, s. 323-350.
- Görgün, L. Şanal/Börü, Levent/Toraman, Barış/Kodakoğlu, Mehmet;** *Medenî Usûl Hukuku*, 9. bs., Ankara 2020.
- Görkem, Zeynep Ezgi;** “6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununa Göre Delil İbraz ve İkamesi”, *TAAD*, Y. 6, S. 21, 2015, s. 659-691.
- Güldiken, Fatma Özge;** *Medeni Usul Hukukunda Tıbbî Bilirkişilik* (Dan.: Doç. Dr. Haluk Konuralp), Ankara Üniversitesi SBE, YYLT, Ankara 2005.
- Gümüşay, Ramazan;** “Bireysel Başvuruda İhlalin Ortadan Kaldırılmasının Bir Aracı Olarak “Yeniden Yargılama” Kararı ve İcrası”, *EBYÜHFD*, C. XXII, S. 1-2, 2018, s. 93-143.
- Gürdoğan, Burhan;** “Boşanma Davalarında Usul Hükümleri”, *AÜHF Ellinci Yıl Armağanı 1925-1975 Boşanma Hukuku Haftası*, C. II, Ankara 1977, s. 205-218.
- Güven, Aydın;** *Çocukla Kişisel İlişki Kurulmasına Dair İlâmların İcrası*, Ankara 2016.
- Hanağası, Emel;** *Davada Menfaat*, Ankara 2009. (Menfaat)

- Hanağası, Emel;** *Medenî Yargılama Hukukunda Silahların Eşitliği*, Ankara 2016. (Eşitlik)
- Hatemi, Hüseyin/Serozan, Rona;** *Aile Hukuku*, İstanbul 1993.
- Işıқтаç, Yasemin;** “Boşanma Davaları ve Boşanma Davalarında Ortaya Çıkan Sorunların Çözüm Arayışları ve Değerlendirmesi”, isiktac.av.tr/tr/Publications/File?id=11, s. 1-43 (E. T.: 24.03.2017).
- İnal, Nihat;** *Nişanlanma, Evlenme, Mal Rejimi, Boşanma, Velayet, Nafaka ve Eşya Davaları*, Ankara 2003.
- İyilikli, Ahmet Cahit;** *Hukuk Yargılamasında Kesin Hüküm*, Ankara 2016.
- Kaçak, Nazif;** *Boşanma Nafaka Mal Rejimleri Velayet*, Ankara 2004 (Boşanma)
- Kaçak, Nazif;** *Hukuk Davalarında İspat Rehberi*, 2. bs. Ankara 2006. (İspat)
- Kadıoğlu, Nagehan;** *Aile Mahkemelerinde Yargılama Usulü* (Dan.: Prof. Dr. Hakan Pekcanıtez), İstanbul Bilgi Üniversitesi SBE, YYLT, İstanbul 2007.
- Kale, Serdar/Keser, Salih;** “Medeni Yargılama Hukukunda Delil Sistemi”, *MÜHF-HAD*, Prof. Dr. Mehmet Akif Aydın’a Armağan, C. 21, S. 2, 2015, s. 701-725.
- Kandil, Seher;** *Türk Hukukunda Terk Sebebiyle Boşanma*, Ankara 2006.
- Kanmaz, Fatih;** *Özel Hayata Karşı Suçlar*, Ankara 2015.
- Karaaslan, Varol;** *Medenî Usûl Hukukunda Hâkimin Davayı Aydınlatma Ödevi*, 2. bs., Ankara 2019.
- Karagülmez, Ali/Ural, Sami Sezai;** *Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usulleri*, 2. bs., Ankara 2003.
- Karahacıoğlu, Ali Haydar/Parlar, Aynur;** *6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununda İspat ve Deliller*, 2. bs., Ankara 2014.
- Karakaş, Fatma Tülay;** “Karine Kavramı, Kanuni Karineler ve Varsayımlar”, *AÜHFD*, C. 3, S. 62, 2013, s. 729-759.
- Karslı, Abdurrahim;** *Medeni Muhakeme Hukuku*, 5. bs., İstanbul 2020.
- Kartal, Ümit;** “Boşanma Yargılamasında Re’sen Araştırma İlkesi ile İddianın ve Savunmanın Genişletilmesi Yasağı”, *THD*, S. 95, 2014, s. 14-20.
- Key, Aime Pingenot;** “Divorce and Domestic Violence”, *GP Solo*, Volume 32, Issue 4, 2015, s. 30-33.

- Kılıçoğlu, Ahmet M.;** *Aile Hukuku*, Ankara 2015. (**Kılıçoğlu, A.-** Aile)
- Kılıçoğlu, Evren;** *Medeni Yargılamada Hukuka Aykırı Yoldan Elde Edilmiş Delillerin Kullanılması* (Dan: Prof. Dr. Kamil Yıldırım), Marmara Üniversitesi SBE, YDT, İstanbul 2011. (**Kılıçoğlu, E.-** Delil)
- Kiraz, Taylan Özgür;** *Medenî Yargılama Hukukunda İkrar*, Ankara 2005.
- Knopp, Michael;** “İspat Aracı Olarak Dijital Fotoğraflar”, çev. Tolga Akkaya, *Halûk Konuralp Anısına Armağan*, C. 1, Ankara 2009, s. 559-571.
- Konuralp, Halûk;** *Medenî Usul Hukukunda İspat Kurallarının Zorlanan Sınırları*, Ankara 2009.
- Köprülü, Bülent/Kaneti, Selim;** *Aile Hukuku*, 2. bs., İstanbul 1989.
- Köroğlu, Emre;** “Hukuk Muhakemeleri Kanunu ve Türk Medeni Kanunu’na Göre İspat Yükü”, *YD*, C. 43, S. 1, Ocak 2017, s. 181-230.
- Köseoğlu, Bilal;** *Aile Mahkemelerinin İşleyişi*, Ankara 2005.
- Kuntalp, Erden;** “Mutlak Boşanma Nedenleri”, *AÜHF Ellinci Yıl Armağanı 1925-1975 Boşanma Hukuku Haftası*, C. II, Ankara 1977, s. 113-125.
- Kuru, Baki/Aydın, Burak;** *İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı*, 4. bs., Ankara 2020.
- Kuru, Baki;** *Nizasız Kaza*, Ankara 1961. (Nizasız Kaza)
- Kuru, Baki;** “Dava Şartları”, (Prof. Dr. Sabri Şakir Ansay’ın Hatırasına Armağan, Ankara 1964, s. 109-147), *Makaleler*, İstanbul 2006, s. 147-188. (Dava Şartları)
- Kuru, Baki;** *Hukuk Muhakemeleri Usulü*, 6. bs., C. II, İstanbul 2001. (Muhakeme II)
- Kuru, Baki;** *Hukuk Muhakemeleri Usulü*, 6. bs., C. III, İstanbul 2001. (Muhakeme III)
- Kuru, Baki;** *Hukuk Muhakemeleri Usulü*, 6. bs., C. V, İstanbul 2001. (Muhakeme V)
- Kuru, Baki;** “Hukuk Usulünde Dava Sebebi”, *Adalet Dergisi*, Y. 58, S. 4, Nisan 1967, s. 239-268. (Dava Sebebi)
- Macnaughton, Heather M.;** “Social Media Evidence in Family Law Proceedings”, file:///C:/Users/PRO2000/Downloads/4-Social-Media-Evidence-in-Family-Law-Proceedings.pdf (E. T.: 30.10.2017).

- Mazlum, İsmet;** *Medeni Usul Hukukunda Belge ve Senet Ayrımı* (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Nesibe Kurt Konca), Çankaya Üniversitesi SBE, YYLT, Ankara 2012.
- Memişoğlu, S. Özgür;** “Hukuk Yargılamasında İstinafa Başvuru Usulü ve İstinafta Yeni Vakıa ve Delillere Dayanılması”, *LHD*, C. 10, S. 113, 2012, s. 73-121.
- Meraklı, Deniz;** “Özel Hukuka İlişkin Uyuşmazlıklarda Resmi Bir Bilirkişi Kurumu Olarak Adli Tıp Kurumu”, *DEÜHFD*, Prof. Dr. Bilge Umar’a Armağan, C. 11, 2009, s. 325-376.
- Meraklı Yayla, Deniz;** *Medenî Usûl Hukuku’nda İstinaf Kanun Yolunda Yeniden Tahkikat Yapılması*, Ankara 2014.
- Meral, Can Sibel;** *Aile Mahkemesinin Görevine Giren Davalar ve Bunlara Özgü Yargılama Usulleri* (Dan.: Prof. Dr. Ömer Ulukapı), Selçuk Üniversitesi SBE, YYLT, Konya 2009.
- Meriç, Nedim;** *Medenî Yargılama Hukukunda Tasarruf İlkesi*, Ankara 2011.
- Murray, Sarah E.;** “Electronically Stored Information How E-mail, Texting, and Your Facebook Friends can Affect Your Divorce”, *Family Advocate*, Volume 34, Issue 1 (Summer 2011), s. 26-29.
- Muşul, Timuçin;** *Medenî Usul Hukuku*, 3. bs., Ankara 2012.
- Namlı, Mert;** *Türk ve Fransız Medenî Usûl Hukuku’nda Yargılamanın Yenilenmesi*, İstanbul 2014.
- Narbay, Şafak/Özbay, İbrahim;** “Türk Hukukunda Hukukî Mütalâanın Önemi ve Niteliği”, *Batider*, C. 23, S. 2, 2005, s. 117-146.
- Odendahl, Hanswerner;** “Alman Boşanma ve Nafaka Hukuku Mevzuatı”, çev. Burcu Uslu, Prof. Dr. Fırat Öztan’a Armağan, C. II, Ankara 2010, s. 1499-1513.
- Oğuzman, M. Kemal/Seliçi, Özer/Oktay-Özdemir, Saibe;** *Kişiler Hukuku*, 16. bs., İstanbul 2016.
- Okumuş, Nagehan;** *Medeni Usul Hukukunda Özel Hüküm Sebepleri (Kanunda Düzenlenmemiş Takdiri Deliller)*, (Dan.: Doç. Dr. İbrahim Özbay), Atatürk Üniversitesi SBE, YYLT, Erzurum 2010.
- Olgaç, Senai/Çenberci, Mustafa;** *Hukuk Davalarında İkrar*, İstanbul 1964.
- Öksüz, Yaşar;** “Boşanma Davalarında Ses Kayıtlarının Delil Niteliği”, <http://www.hukukihaber.net/bosanma-davalarinda-ses-kayitlarinin-delil-niteliği-makale,5119.html> (E. T.: 21.08.2017).

Önen, Ergun; *İnşâi Dâva*, Ankara 1981.

Özbay, İbrahim/Aksan Nar, Şerife; “Son Yasal Değişiklikler Çerçevesinde Tanımanın İptali Davası ve Bu Davada Uygulanacak Usul”, *EÜHFD*, C. XIV, S. 3-4, 2010, s. 187-226.

Özbay, İbrahim/Aydemir, Fatih; “Güncel Kazai İçtihatlar Çerçevesinde Aile Mahkemelerinde Görev Yapan Uzmanların Hukuki Statüsü ve Reddi”, *MİHDER*, C. 16, S. 46, Y. 2020, s. 463-514.

Özbay, İbrahim/Çelik, Ferhat; “Boşanma Davalarında İspat Yükü ve Kari-neler”, *YD*, C. 44, S. 1, Ocak 2018, s. 15-60.

Özbay, İbrahim/Fak, Alican; “Hukuk Muhakemeleri Kanunu İle Getirilen Yeni Bir Yargılamanın İadesi Sebebi: Mahkemenin Kanuna Uygun Teşekkül Etmemiş Olması”, *YD*, C. 44, S. 3, Temmuz 2018, s. 503-548.

Özbay, İbrahim/Kaya, Seyithan; “6216 Sayılı Anayasa Mahkemesi’nin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 50. Maddesinin İkinci Fıkrasında Düzenlenen Yargılamanın İadesi Sebebi Üzerine Düşünceler”, *TNBHD*, Y. 6, S. 1, 2019, s. 41-96.

Özbay, İbrahim/Okumuş, Nagehan; “Kanun Yollarına İlişkin Son Değişiklikler ve Yargı Kararları Işığında Medeni Usul Hukukunda Katılmalı Kanun Yolu”, *Prof. Dr. Saim Üstündağ’a Armağan*, Ankara 2009, s. 349-379.

Özbay, İbrahim/Yardımcı, Taner Emre; *Tebliğat Hukuku*, 2.bs. Ankara 2020.

Özbay, İbrahim; *6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Neler Getirdi?*, 2. bs., Ankara 2013. (HMK)

Özbay, İbrahim; “Hakem Kararlarının Kesin Hüküm Teşkil Etmesi”, *Prof. Dr. Ergun Önen’e Armağan*, İstanbul 2003, s. 281-304. (Kesin Hüküm)

Özbay, İbrahim; “6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununa Göre İstinaftan Sonraki Temyiz Sistemimizde Temyiz Edilebilen ve Edilemeyen Kararlar”, *İÜHFM*, S. 1-2, 2011, s. 412-438. (Temyiz)

Özbay, İbrahim; *Hakem Kararlarının Temyizi*, Ankara 2004. (Hakem)

Özbek, Mustafa Serdar; “Uzman Görüşünün Yargılamada Değerlendirilmesi”, *TNBHD*, S. 1, 2017, s. 63-162.

Özdemir, Nevzat; *Türk-İsviçre Hukukunda Anlaşmalı Boşanma*, İstanbul 2003. (Özdemir, N.- Boşanma)

Özdemir, Hayrunnisa; *Elektronik Haberleşme Alanında Kişisel Verilerin Özel Hukuk Hükümlerine Göre Korunması*, Ankara 2009. (Özdemir, H.- Kişisel Veriler)

- Özekes, Muhammet;** *Medeni Usul Hukukunda Hukuki Dinlenilme Hakkı*, Ankara 2003. (Hukuki Dinlenilme)
- Özekes, Muhammet;** *Pekcanıtez Usûl Medenî Usûl Hukuku*, C. III, 15. bs., İstanbul 2017. (Pekcanıtez Usûl C. III)
- Özekes, Muhammet;** *Pekcanıtez Usûl Medenî Usûl Hukuku*, C. II, 15. bs., İstanbul 2017. (Pekcanıtez Usûl C. II)
- Özekes, Muhammet;** *Sorularla Medeni Usûl Hukukunda Yeni Kanun Yolu Sistemi (İstinaf ve Temyiz)*, TBB Yayınları, Ankara 2008. (Kanun Yolu)
- Özmumcu, Seda;** “Türk Hukukunda Yargıtay Kararları Işığında Re’sen Araştırma İlkesi”, *SDÜHFD*, C. 4, S. 2 (MİHBİR Özel Sayısı), 2014, s. 145-171. (İlke)
- Özmumcu, Seda;** *Yargıtay Kararları Işığında Medeni Yargılama Hukukunda Ön Sorun*, İstanbul 2019. (Ön Sorun)
- Öztekin, Selçuk;** “Bilirkişi Raporunun Hakimî Bağlamaması”, *Prof. Dr. Ejder Yılmaz’a Armağan*, Ankara 2014, s. 1607-1627.
- Öztaş, Bilge;** *Aile Hukuku*, 6. bs., Ankara 2015.
- Özdoğan, Ali İhsan;** *Boşanma, Ayrılık ve Evlenmenin İptali Davaları*, Ankara 2004.
- Pekcanıtez, Hakan;** “Medenî Usûl Hukukunda Hukuka Aykırı Yollardan Elde Edilen Delillerin Değerlendirilmesi”, *Halûk Konuralp Anısına Armağan*, C. 1, Ankara 2009, s. 789-850. (Delil)
- Pekcanıtez, Hakan;** “Özel Uzman (Bilirkişi) Görüşü ve Değerlendirilmesi”, *Prof. Dr. Saim Üstündağ’a Armağan*, Ankara 2009, s. 397-418. (Uzman Görüşü)
- Pekcanıtez, Hakan;** *Pekcanıtez Usûl Medenî Usûl Hukuku*, C. II, 15. bs., İstanbul 2017. (Pekcanıtez Usûl C. II)
- Pekcanıtez, Hakan/Atalay, Oğuz/Özekes, Muhammet;** *Medenî Usûl Hukuku Ders Kitabı*, 8. bs., İstanbul 2020. (Pekcanıtez/Atalay/Özekes)
- Pekcanıtez, Hakan/Atalay, Oğuz/Özekes, Muhammet;** *Medenî Usûl Hukuku Ders Kitabı*, 8. bs., Ankara 2009. (Pekcanıtez/Atalay/Özekes- 2009)
- Petek, Hasan;** “Medeni Usul Hukukuna Hakim Olan İlkeler Işığında Boşanma Davaları”, *İzmir Barosu Dergisi*, Y. 65, Temmuz 2000, s. 11-54.
- Pfeiffer, Kathryn;** “Virtual Adultery: No Physical Harm, No Foul”, *University of Richmond Law Review*, Vol. 46, Issue 2, 2012, s. 667-690.

- Polat, Oğuz/Güldoğan, Evin;** “Uzman Görüşünün Boşanma Davalarında Velayetin Saptanmasındaki Önemi”, *TBB Dergisi*, 2015, s. 243-254.
- Postacıoğlu, İlhan E./Altay, Sümer;** *Medenî Usûl Hukuku Dersleri*, 8. bs., İstanbul 2020.
- Postacıoğlu, İlhan E.;** *Medenî Usûl Hukuku Dersleri*, 6. bs., İstanbul 1975.
- Roxin, Claus;** “İspat Hukukunun Esasları”, çev. Yener Ünver, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Y. 4, S. 8, 2005, s. 265-289.
- Rüzgaresen, Cumhur;** *Medeni Muhakeme Hukukunda Usul Ekonomisi İlkesi*, Ankara 2013.
- Sakmar, Atâ;** *Devletler Hususi Hukukunda Boşanma*, İstanbul 1976.
- Sanan, Melih;** *Delil Tespiti* (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Hülya Taş Korkmaz), İstanbul Kültür Üniversitesi SBE, YYLT, 2014.
- Sarısözen, M. Serhat;** “Özel Bilirkişi (Uzman Görüşü)”, *Prof. Dr. Ejder Yılmaz’a Armağan*, Ankara 2014, s. 1699-1737.
- Saymen, Ferit H./Elbir, Halid K.;** *Türk Medenî Hukuku, C. III, Aile Hukuku*, İstanbul 1957.
- Şahin, Emin;** *Aile Hukuku Davaları*, Ankara 2004.
- Tanrıver, Süha;** *Türk Aile Mahkemeleri*, Ankara 2014. (Aile)
- Tanrıver, Süha;** *Medenî Usûl Hukuku, C. I, 2. bs.*, Ankara 2018. (Usul)
- Tanrıver, Süha;** “Aile Mahkemeleri Üzerine Bazı Düşünceler”, (Prof. Dr. Turgut Kalpsüz’e Armağan, Ankara 2003, s. 947-953), *Makalelerim I (1985-2005)*, 1. bs., Ankara 2005, s. 181-187. (Düşünceler)
- Tanrıver, Süha;** “Türk Medeni Yargılama Hukukunda İkrarın Bölünüp Bölünemeyeceği Sorunu”, *TBB Dergisi*, S. 2, 1993, s. 212-243. (İkrar)
- Tanrıver, Süha;** “Türk Medeni Usul Hukuku Bağlamında Hukuka Aykırı Yollardan Elde Edilen Delillerin Durumunun İrdelenmesi”, *TBB Dergisi*, S. 65, 2006, s. 119-128. (Delil)
- Tanrıver, Süha;** “Noterlerin Tespit İşleri”, *Noterlik Hukukuna İlişkin İncelemeler (1993-2011)*, Ankara 2011, s. 105-120. (Noterler)
- Tanrıver, Süha;** *Hukukumuzda Bilirkişilik*, Ankara 2017. (Bilirkişilik)
- Taşpınar, Sema;** *Medeni Yargılama Hukukunda İspat Sözleşmeleri*, Ankara 2001. (İspat)

- Taşpınar, Sema;** “Fiili Karinelerin İspat Yükünün Dağılımındaki Rolü”, *AÜHFD*, C. 45, S. 1-4, 1996, s. 533-572. (Karine)
- Tekinay, Selâhattin Sulhi;** *Türk Aile Hukuku*, 5. bs., İstanbul 1984.
- Temel, Muhammed Zeki;** *Aile Mahkemelerinin Kuruluşu ve Yargılama Usulü* (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Alim Taşkın), Gazi Üniversitesi SBE, YYLT, Ankara 2007.
- Tercan, Erdal;** “Türk Aile Mahkemeleri”, *AÜHFD*, C.52, S. 3, s. 19-53. (Aile)
- Tercan, Erdal;** *Medeni Usul Hukukunda Tarafların İsticvabı (Tarafların Bilgisine Delil Olarak Başvurulması)*, Ankara 2001. (İsticvap)
- Topuz, Gökçen;** *Medeni Usul Hukukunda Karinelerle İspat*, Ankara 2012.
- Toraman, Barış;** “Medeni Usul Hukukunda İspat Hakkına Dair Bazı Tespit ve Değerlendirmeler”, *DEÜHFD*, Prof. Dr. Hakan Pekcanitez’e Armağan, C. 16, 2015, s. 1483-1523.
- Tutumlu, Mehmet Akif;** *Evliliğin Butlanı, Boşanma, Ayrılık Sebepleri ve Boşanmanın Hukuki Sonuçları*, Ankara 2002. (Butlan)
- Tutumlu, Mehmet Akif;** *Teorik ve Pratik Boşanma Yargılaması Hukuku*, C. I, 1. bs., Ankara 2005. (Boşanma C. I)
- Tutumlu, Mehmet Akif;** *Teorik ve Pratik Boşanma Yargılaması Hukuku*, C. II, 1. bs., Ankara 2005. (Boşanma C. II)
- Tutumlu, Mehmet Akif;** *Medeni Yargılama Hukukunda Delillerin İleri Sürülmesi*, 2. bs., Ankara 2002. (Delil)
- Tutumlu, Mehmet Akif;** “Hukuk Davasında Hukuka Aykırı Yollardan Elde Edilen Delillerin İspat Değeri”, *Prof. Dr. Fırat Öztan’a Armağan*, C. II, Ankara 2010, s. 2155-2162. (İspat)
- Turan, Sinem;** *Medeni Usul Hukukunda Delil Tespiti Kurumunun Fonksiyonları*, Ankara 2020.
- Tütüncübaşı, Uğur;** “Türk Hukukuyla Karşılaştırmalı Olarak Alman Hukukunda Yabancı Yargı Kararlarının Tanınması ve Tenfizi”, *DEÜHFD*, Prof. Dr. Hakan Pekcanitez’e Armağan, 2015, s. 1525-1551.
- Tütüncübaşı, Uğur;** “Yabancı Kararların Türk Hukukunda Tanınması Konusunda 690 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname İle Düzenlenen Yenilikler”, *DEÜHFD*, C. 19, S. 2, 2017, s. 103-127.
- Uçar, Mehmet Ali;** *Aile İçi Şiddet ve Aile Koruma Yasası*, Ankara 2003.

- Ulukapı, Ömer/Yardımcı, Taner Emre;** “6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Çerçevesinde Sonradan Delil Gösterilmesi”, *DEÜHFD, Prof. Dr. Hakan Pekcanıtez’e Armağan*, C. 16, 2015, s. 483-507.
- Umar, Bilge;** “Hususi Hukukta Karineler”, *Sabri Şakir Ansay’a Armağan*, Ankara 1964, s. 181-195. (Karine)
- Umar, Bilge;** “Türk Medenî Usûl Hukukunda İadei Muhakeme”, *İÜHFM*, C. 29, S. 1-2, 1963, s. 261-298. (İadei Muhakeme)
- Umar, Bilge;** *Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi*, 2. bs., Ankara 2014. (Şerh)
- Umar, Bilge/Yılmaz, Ejder;** *İsbat Yüğü*, 2. bs., İstanbul 1980.
- Uyumaz, Murat;** “Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminin Tasfiyesinde İspat ve Envanter”, *EÜHFD*, C. XXI, S. 3-4, 2017, s. 123-170. (İspat)
- Uyumaz, Murat;** *Soybağı Davalarında Usule İlişkin Hükümler*, Ankara 2015. (Soybağı)
- Üstündağ, Saim;** *Medeni Yargılama Hukuku*, C. I-II, 7. bs., İstanbul 2000. (Yargılama)
- Üstündağ, Saim;** *İddia ve Müdafaaın Değiştirilmesi Yasağı*, İstanbul 1967. (Yasak)
- Yardımcı, Taner Emre;** *Hukuk Yargılamasında Somutlaştırma Yüğü*, İstanbul 2017.
- Yavaş, Murat;** *Medeni Usul Hukukunda Temyiz*, İstanbul 2015.
- Yetik, Nurten;** *Boşanma, Anlaşmalı Boşanma ve Mal Rejimleri*, 3. bs., Ankara 2008.
- Yıldırım, Mehmet Kamil;** *Medeni Usul Hukukunda Delillerin Değerlendirilmesi*, İstanbul 1990. (Delil).
- Yıldırım, M. Kamil;** “Medeni Yargılama Hukukunda İspat Yasakları ve Özellikle Taraflarca Hukuka Aykırı Yoldan Elde Edilmiş Deliller”, *Erdoğan Teziç’e Armağan*, İstanbul 2007, s. 860-871.
- Yılmaz, Ejder;** *Hukuk Sözlüğü*, Ankara 2006. (Yılmaz, E.- Sözlük)
- Yılmaz, Ejder;** *Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi*, C. I, 3. bs., Ankara 2017. (Yılmaz, E.- Şerh C. I)
- Yılmaz, Ejder;** *Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi*, C. II, 3. bs., Ankara 2017. (Yılmaz, E.- Şerh C. II)
- Yılmaz, Ejder;** *Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi*, C. III, 3. bs., Ankara 2017. (Yılmaz, E.- Şerh C. III)

- Yılmaz, Ejder;** *Medenî Yargılama Hukukunda Yemin*, 2. bs., Ankara 2012. (Yılmaz, E.- Yemin)
- Yılmaz, Ejder;** *Medeni Yargılama Hukukunda Islah*, 4. bs., Ankara 2013. (Yılmaz, E.- Islah)
- Yılmaz, Ejder;** *İstinaf*, Ankara 2005. (Yılmaz, E.- İstinaf)
- Yılmaz, Ejder;** *Olağanüstü Temyiz*, Ankara 2003. (Yılmaz, E.- Temyiz)
- Yılmaz, Zekeriya;** *Medenî Usûl Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi*, Ankara 2013. (Yılmaz, Z.- Yenilenme)
- Yılmaz Bilgin, Esra Pınar;** *Türk Hukukunda Anlaşmalı Boşanma*, İstanbul 2016.
- Zafer, Hamide;** *Özel Hayatın ve Hayatın Gizli Alanının Ceza Hukukuyla Korunması (TCK m. 132-134)*, İstanbul 2010.

İNTERNET KAYNAKLARI

adlisicil.adalet.gov.tr
bosanmaavukatim.com
bosanmasureci.com
heinonline.org
isiktac.av.tr
Kazancı İçtihat Bilgi Bankası
kararara.com
Legalbank Elektronik Hukuk Bankası
Lexpera Hukuk Bilgi Sistemi
www.adlisicil.adalet.gov.tr
www.e-akademi.org
www.hukukihaber.net
www.izmirdedektiflik.com
www.yasingirgin.av.tr

Müberra TEKİN

Avukat

**BOŞANMANIN
ÇOCUKLAR BAKIMINDAN
HUKUKİ SONUÇLARI**

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Boşanmanın Çocuklar Bakımından Hukuki Sonuçları
Müberra Tekin

Hukuk Yayınları Dizisi – 2834

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 57 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- ABİK, Y.** *Türk Medeni Kanunundaki Hükümler ve Çocuk Hukukundaki Temel İlkeler Çerçevesinde Velayette Çocuğun Yararı*, Prof. Dr. Şener Akyol'a Armağan (Armağan Yayın Kurulu; **ÇAMOĞLU, E. HELVACI, İ. BAŞPINAR, H. AKKANAT, H. KÜRŞAT, Z.**), Filiz Kitapevi, İstanbul, Kasım 2011.
- AKINCI, Ş.** *Medeni Kanun'da Kadın Ve Aile*, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2004, C. 8, S. 1-2.
- AKINTÜRK, T.** *Aile Hukuku*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2011.
- AKINTÜRK, T; ATEŞ, D.** *Türk Medeni Hukuku II. Cilt Aile Hukuku*, Beta Yayınları, 21. Baskı, İstanbul, Ocak 2019,
- AKYÜZ, E.** *Çocuk Hukuku*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık, 2010.
- AKYÜZ, E.** *Çocuk Hukuku*, Pegem Akademi Yayınları, 6. Baskı, Ankara, Mart, 2018.
- AKYÜZ, E.** *Ulusal Ve Uluslararası Hukukta Çocuğun Haklarının Ve Güvenliğinin Korunması*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.2000.
- AKYÜZ, E.** *Velâyet ve Çocuğun Korunması*. Prof. Dr. Ali Naim İnan'a Armağan. Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2009.
- ARABACI PİŞKEN, G.** *Boşanmanın Çocuklar Bakımından Sonuçları*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008.
- ARAS, B.** *Boşanma Davalarında Yargılama Usulü Ve Aile Mahkemeleri*. Ankara: Seçkin Yayınları, 2011.
- ARBEK, Ö.** *Boşanmanın Mali Sonuçları*. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2005.

- AYBAY, M. E; ŞEN, C. B.** *Medeni Hukuk ve Sosyal Hizmet Bakış Açısıyla Birlikte Velayet Sorunu*, Seçkin Yayınları, 2016.
- BAKTIR ÇETİNER, S.** *Velâyet Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayınları.2000.
- BAYINDIR, A.** *Evlence ve Boşanma*, Süleymaniye Vakfı Yayınları, İstanbul, 2016.
- BULUT, H.** *Aile Hukukunda Velâyet (Çocukla Kişisel İlişki Kurulması) ve Nafaka Davaları*. Beta Yayınevi, İstanbul, 2007.
- ÇAĞLAYAN, S.** *Velayet Hakkı Çerçevesinde Ana Babanın Küçüğün Malvarlığı Üzerinde Sahip Olduğu Hak ve Ödevler İle Küçüğün Mal varlığının Ana Babasına Karşı Korunması*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1997,
- ÇELİKEL, S.** *Boşanmanın Çocuklara İlişkin Hukukî Sonuçları*. Ankara: Legal Yayınevi, 2012.
- GENÇCAN, Ö.U.** *Boşanma Hukuku*, Ankara, Yetkin Yayınları, 2006.
- GENÇCAN, Ö.U.** *Boşanma, Tazminat ve Nafaka Hukuku Bilimsel Açıklama ve İctihatlar*, Ankara, Yetkin Yayınları, 2010.
- GENÇCAN, Ö.U.** *Velayet Hukuku Yargıtay Uygulamaları Bilimsel Açıklamalar En Son İctihatlar*, Yetkin Yayınları, 2015.
- GÜNEŞ CEYLAN, S.** *Roma Hukukundan Günümüze Velâyet Vesayet Hukuku*. Ankara, Yetkin Yayınları, 2004.
- GÜNEŞLİOĞLU, F.** *Boşanma ve Boşanmanın Hukuki Sonuçları*, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2009.
- DOLU, S.** *İştirak Nafakası Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2010.
- DURAL, M. ÖĞÜZ, T. GÜMÜŞ, M. A.** *Türk Özel Hukuku, Cilt 3: Aile Hukuku*. İstanbul, Filiz Yayınevi, 2014.

- ERDEM, M.** *Aile Hukuku*, Seçkin yayınları, 2. Baskı, Ankara, Şubat 2019,
- ERGÜN, Z.** *Boşanma Davaları*, Adalet Yayınları, Ankara, 2009.
- ERTÜRK, E.** *4721 Sayılı Yeni Medeni Kanuna Göre Uygulamada Nafaka Davaları*, Kazancı Kitap, İstanbul, 2005.
- HATEMİ, H; SEROZAN, R.** *Aile Hukuku*, 2. Baskı, İstanbul, 1993.
- HATEMİ, H.** *Aile Hukuku*, Aile Hukuku, On İki Levha Yayınları, 7. Baskı, İstanbul, Ocak 2019,
- HATEMİ, H.; KALKAN OĞUZTÜRK B.** *Aile Hukuku*, Vedat Kitapçılı, 4. Baskı, İstanbul, Eylül 2014.
- HELVACI, S; ERLÜLE, F.** *Medeni Hukuk*, Legal Yayınları, 3. Baskı, İstanbul, Aralık, 2014.
- İMAMOĞLU, S. H.** *Çocuğun Kişiliğinin Ana Babaya Karşı Korunması*. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, s. 183-213, 2005.
- İMAMOĞLU, S. H.** *Yeni Medeni Kanun'daki Düzenleme ve Velâyet Hâkim Olan İlkeler Çerçevesinde Tedip Hakkının Değerlendirilmesi*. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2005.
- KABAOĞLU, F.** *Ana Babası Evli Ve Boşanmakta Olan Çocuk ve Ergenlerin Ana Ve Babalarından Algıladıkları Kabul veya Red Düzeyleri İle Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişki*, Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2011.
- KARABACAK, A.** *Eşlerin Çocuk Üzerindeki Velâyet Hakkı*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.2005.
- KARACA, H.** *Velayetin Kapsam ve Hükümleri*, Seçkin Yayınları, 2015.
- KARAKUŞ, S.** *Ana ve Babası Boşanmış ve Boşanmamış Çocukların Depresyon Düzeylerinin İncelenmesi ve Okul Başarısına Yansımaları*, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek lisans Tezi, 2003
- KAYAHAN,Ş; ÜNLÜTEPE, M.** *Medeni Hukuk Bilgisi*, Seçkin Yayınları, Ankara, 2016.

- KEÇER, S.** *Boşanmalarda Çocuğun Kişi Varlığının Hukuksal Açıdan Korunması*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.2010.
- KELEBEK, M.** *İslam Aile Hukukunda Velayet*, Cumhuriyet Üniversitesi Yüksek lisans Tezi, 1996.
- KILIÇOĞLU, A.** *Aile Hukuku*, Turhan Yayınları, 4. Baskı, Ankara, Ocak 2019.
- KOÇHİSAROĞLU, C.** *Boşanmada Birlikte Velayet ve Yasanın Aşılması*, Turhan Yayınları, Ankara, 2004.
- OY, O.** *Boşanmanın Hukuki Neticeleri: Nafaka, Tazminat, Velâyet, Mal Paylaşımı Ve Aile Konutu*. İstanbul: Beta Yayınevi.2008.
- ÖZER TAŞKIN, Ö.** *Velâyetle Çocuğun Yüksek Yararı İlkesi*. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir, 2006.
- ÖZTAN, B.** *Türk Hukukunda Boşanmada Birlikte Velâyet Sorunu*. Prof. Dr. Tuğrul Ansay Armağanı. 2006, Ankara, Turhan Kitapevi, 2006.
- ÖZTAN, B.** *Aile Hukuku*, Turhan Yayınları, 6. Basım, 2015.
- ÖZTAN, F. ÖZTAN, B.** *Boşanmada Velayetin Tevdii*, Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Sayı 2, s. 473-496, 2016.
- ÖZTÜRK, H. R.** *Türk Medeni Hukukunda Velâyet Ve Bunun Şahsı Bakımından Sonuçları*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.2000.
- ÖZTÜRK, M. A.** *Velâyetin Kaldırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya, 2009.
- ÖZUĞUR, A.İ.** *Evlilik Birliğini Sona Erdiren Nedenler Boşanma, Ayrılık ve Evlenmenin İptali Davaları*, Seçkin Yayınları, 4. Basım, Ankara, Haziran 2013.
- ÖZUĞUR, A.İ.** *Nafaka Hukuku*, Seçkin Yayınları, 5. Basım, Ankara, 2014.

- ÖZUĞUR, A.İ.** *Kişî Hukuku-Velayet-Vesayet-Soybağı*, Seçkin Yayınları, 5. Basım, 2016.
- REMZİ, M; SEZER, A.** *Medeni Hukuk*, İkinci Sayfa Yayınları, 2015.
- REYHANİ, Y.S.** *Velayet Hakkının Anayasal Sınırları*, Legal Yayınları, İstanbul, 2016.
- SERDAR, İ.** *Birlikte Velâyet*. Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt 2008, Cilt 10, Sayı 1, s. 155-197, 2008.
- SERİM, A.A.** *Boşanma Halinde Ortak Velayet*, Legal Hukuk Dergisi, s. 167, Kasım 2016.
- SEROZAN, R.** *Çocuk Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, İstanbul, 2005.
- SEROZAN, R.** *Çocuk Hukuku*, Vedat Yayıncılık, 2. Baskı, İstanbul, 2017.
- SOLAK, Ö.E.** *Boşanmanın Çocuklar Bakımından Hukuki Sonuçları*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek lisans Tezi, Ankara, Eylül 2014.
- ŞENER, E.** *Uygulamada ve Teoride Her Yönü İle Boşanma*, Ankara, Seçkin Yayınları, 1998.
- TEKİNAY, S. S.** *Türk Aile Hukuku*, İstanbul, Filiz Yayınları, 1971.
- TUTUMLU, M. A.** *Yeni Türk Medeni Kanununun Hükümlerine Göre Evliliğin Butlanı Boşanma, Ayrılık Sebepleri Ve Boşanmanın Hukuki Sonuçları*. Ankara: Adalet Kitapevi, 2006.
- TUTUMLU, M. A.** *Boşanma Yargılaması Hukuku Cilt II*, Seçkin Yayınları, 2. Baskı, Ankara, 2009.
- USTA, S.** *Çocuk Hakları ve Velâyet*. On İki Levha Yayınevi, İstanbul, 2012.
- YAVUZ, C.** *Türk Medeni Hukukunda Velayetin Kaldırılması*, Adil Yayınevi, Ankara, 2002.
- YILDIRIM, N.** *Uygulamada Boşanma Davaları Ve Boşanma Davalarının Sonuçları*. Kartal Yayınevi, Ankara, 2008.

- YÜCEL, Ö.** *Çocuğun Kayyım Tarafından Temsili*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2009.
- ZEVKLİLER, A.; HAVUTÇU, A.; ERTAŞ, Ş.; GÜRPINAR, D.** *Medeni Hukuk*, Turhan Kitapevi Yayınları, 7. Baskı, Ankara, Mayıs 2012.
- ZEYBEK, E.** *Velâyet Hakkının Kullanımı*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2009.

Doç. Dr. Barış DUMAN
İzmir Cumhuriyet Başsavcı Vekili

**BÖLGE
ADLİYE MAHKEMESİ
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI**

Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş

2. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Bölge Adliye Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığı
Barış Duman

Hukuk Yayınları Dizisi – 2368

İkinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 94 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- ACAR**, Fatih: Avrupa Birliği Uyum Sürecinde Yargı Teşkilatında yapılan Reformlar Ve İstinaf Mahkemeleri, Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli 2008.
- ACAR**, Hüseyin: Türk Ceza Hukukunda Müsadere Kurumu, Doktora Tezi, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2019, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp28/12/2020>), (Kısaltma: Müsadere).
- AKAR**, Zeki: Türkiye’de İstinaf Mahkemelerinin Kurulmasının Desteklenmesi Projesi Kapsamında 02-03/Mart/2006 tarihlerinde Yargıtay’da Düzenlenen Konferans Sunuşları, (Erişim: <http://www.abgm.adalet.gov.tr/e-kutuphane/İstinaf/İstinaf%20Projesi%20Uluslararası%20Konferansı%20Sunuşları.pdf>)
- AKDENİZ**, Muhsin: Ceza Muhakemesinde İstinaf, Yüksek Lisans Tezi, Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2018, s. 68, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp26/12/2020>).
- AKİL**, Cenk: İstinaf Kavramı, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2008, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp26/12/2020>).
- ALTUĞ**, Şahin: Türk Ceza Kanununda Eşya Müsaderesi, Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale 2016, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp28/12/2020>).
- ANTAKYALI**, Yasemin: Ceza Yargılaması Hukukunda İstinaf Kanun Yolu-Bölge Adliye Mahkemeleri, Ceza Hukuku Dergisi, Nisan 2008, S. 6.

- ARSLAN**, Çetin: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı İtirazı (CMK md. 308), Ceza Hukuku Dergisi, Aralık 2007, S. 5.
- ARTUÇ**, Mustafa/ **ELMAS**, Mehmet Tevfik: Ceza Muhakemesinde Duruşma Yönetimi ve İstinaf, Ankara 2017.
- AŞKIN**, Uğur: “Ceza Muhakemesi Hukukunda İstinaf Kanun Yolu”, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2017, s. 49, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp> 26/12/2020).
- AVCI**, Mustafa: İdari Yargıda İstinaf, (Erişim: <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2011-96-1139>.)
- BAĞCI**, Bülent: Olağan kanun Yolu Olarak İstinaf ve Bölge Adliye Mahkemesi Cumhuriyet Savcısının İstinafta Rolü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mayıs 2009.
- BAŞ**, Eylem: Hâkimlerin ve Savcıların Disiplin Yönünden Soruşturulmaları ve İşledikleri Suçlar Nedeniyle Yargılanmaları, Hakemli Makale, Ankara Barosu Dergisi, 2016/3, s. 273, (Erişim: <http://www.ankarabarusu.org.tr/siteler/ankarabarusu/tekmakale/2016-3/4.pdf>)
- BAYTAZ**, A. Batuhan: Türk Ceza Hukukunda Müsadere, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2009.
- BOZDAĞ**, Ünal: Ceza Yargılamasında İstinaf, Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli 2008.
- CENGİZ**, Sekan/ **DEMİRAĞ**, Fahrettin/ **ERGÜL**, Teoman/ **Mc BRİDE**, Jeremy/ **TEZCAN**, Durmuş: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Ceza Yargılaması Kurum Ve Kavramları, Ankara 2008
- CENTEL**, Nur/ZAFER, Hamide: Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul 2005.

- CİVCİK**, Can: Ceza Muhakemesinde İstinaf, Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2019, s. 80, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> 25/12/2020).
- ÇETİNTÜRK**, Ekrem: Ceza Muhakemesinde Temyiz Kanun Yolunda Maddi (Fiili) Sorunun İncelenmesi, Terazı Hukuk Dergisi, C. 14, S. 151, Mart 2019.
- ÇINAR**, Ali Rıza: Aleyhe Değiştirme Kuralı, Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, (Erişim: <http://dosya.marmara.edu.tr/huk/fakultedergisi/nurcentel/alirizacinar.pdf>)
- ÇİNKO**, M. Sıddık: Bölge Adliye Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığının İtiraz Yetkisi, Terazı Hukuk Dergisi, C. 13, S. 141, Mayıs 2018.
- DALKILIÇ**, Aysun: Türk Ceza Hukukunda Müsadere, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2011.
- ERDEM**, Mustafa Ruhan: Ceza Muhakemesinde Yeni Bir Denetim Muhakemesi Yolu Olarak istinaf, Ankara 2010.
- EREM**, Faruk: İstinaf Mahkemeleri, (Erişim: <http://kutuphane.dogus.edu.tr/makale/13011308/1950/cilt7/sayi1-2/M0000427.pdf>)
- ERASLAN**, Yusuf: Türk Hukukunda Yargı Mensuplarının Disiplin Sorumluluğu, Doktora Tezi, Konya 2018, (Erişim: www.yok.gov.tr)
- EROL**, Haydar: Ceza Muhakemesi Kanunu, En Yeni 4700 İctihat, Ankara.
- ERSAN**, Gökçen: Ceza Muhakemesi Hukukunda İstinaf, Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Akademisi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2008.
- ERSOY**, Uğur: Ceza Muhakemesi Hukukunda Hukuki Çare ve Kanun Yolu Kavramları Bağlamında Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın İtiraz Yetkisi, Ceza Hukuku Dergisi, Aralık 2005, S. 29.

- FENDOĞLU, H.** Tahsin: Yargı Reformu Işığında İstinaf Mahkemelerinin Yeniden Kurulması Sorunu, (Erişim: <http://www.hasantahsin-fendoglu.com/akademik/makaleler/Istinaf%20Mahkemeleri.pdf>.)
- GAİER, Reinhard:** İstinaf Yargılamasında Dava Malzemesi, (Çeviren: Cenk Akil) (Erişim: <Http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/1656/17696.pdf>)
- GEDİK, Doğan:** İstinaf Yasa Yolunda Bir Bozma Sebebi Olarak Hükmün CMK 230. Madde Gereğince Gerekeçeyi İçermemesi, Terazi Hukuk Dergisi, C. 12, S. 126, Şubat 2017.
- GÖKCAN, Hasan Tahsin:** İstinaf Yasa Yolunda İspat Ve Değerlendirme Esasları, TAAD, Yıl.3 S.10, Temmuz 2012.
- GÖRKEMLİ, Burcu:** Ceza Muhakemesi Hukukunda İstinaf Kanun Yolunda Kovuşturma, Doktora Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 2020, s. 78, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> 25/12/2020).
- GÜNDÜZ, Hakan:** Bölge Adliye Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığının İtiraz Yetkisi, Ankara Hacı Bayram Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXIV, Y. 2020, S. 4.
- GÜNDÜZ, Nurcan:** Ceza Muhakemesinde Savcılık, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2016, s.50, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> 26/12/2020).
- GÜNDÜZ, Orçun:** Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda İstinaf, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 2, Aralık 2005.
- GÜRÜHAN, Caner:** Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasına İlişkin Güncel Sorunların Yargıtay Kararları Işığında Değerlendirilmesi, TBB Dergisi, Y. 2014, S. 111.
- GÜVEYİ, Nazmiye:** Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının İtiraz Yetkisi ve Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuruda Kabul Edilebilirlik Şartlarına Etkisi, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2016, C. 11, S. 147-148.

HÜTTEMAN, Suzan Denise: İstinaf Kanun Yolunda Cezanın Belirlenmesi, (Çeviren: Salih Özkan), Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2017, C. 12, S. 159-160.

İNCEOĞLU, Sibel: Adil Yargılanma Hakkı ve Yargı Etiği, Ankara 2007.

KABASAKAL, D.Fatih: Bölge Adliye Mahkemelerinin (İstinaf) Kuruluşu Ve Çalışma Esasları, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2006.

KAYMAZ, Seydi: Ceza Muhakemesinde İstinaf Kanun Yolu, (Erişim: <http://www.izmirbarosu.org.tr/Upload/files/haberler/Ceza%20Muhakemesinde%20%20%C4%B0stinaf%20Kanun%20Yolu.pdf>)

KAYMAZ, Seydi: Bölge Adliye Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığının İtirazı (CMK m. 308/A), Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXIV, Y. 2020, S. 4, (Kısaltma: İtiraz).

KAYMAZ, Seydi: Yargıtay Bozma Kararı Üzerine Yapılan Yargılama, Ceza Hukuku Dergisi, Ağustos 2019, Y. 14, S. 40, (Kısaltma: Bozma).

KOÇ, Ziya: Ceza Muhakemesinde Katılan, Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2010, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> 26/12/2020).

KONURALP, Haluk: Fransız Hukukunda Kanun Yolları Arasında İstinafın Yeri, Makale, Yıl 2001, s. 26, (Erişim: <http://auhf.ankara.edu.tr/dergiler/auhfd-arsiv/AUHF-2001-50-01/AUHF-2001-50-01-Konuralp.pdf>)

MERİÇ, Emre Oğuz: Yargıtay Cuhuriyet Başsavcısının İtirazı, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş Tezcan'a Armağan, C. 21, Özel S., 2019.

METİN, Beytullah: İstinaf Savcılık İşlemleri, s. 31, (Erişim: <http://www.taa.gov.tr/sayfa/istinaf-temel-egitimi-23-mayis-06-haziran-2016/>)

- ÖZBEK, Veli Özer:** Türk-Alman Ceza Muhakemesi Hukukunda İstinaf, s. 3, (Erişim: <http://web.e-baro.web.tr/uploads/35/izmir%20barosu/2010-2012/yay%FDnlar/OZBEK-Ceza%20istinaf-%20izmir%20Barosu.pdf>.)
- ÖZBEK, Veli Özer:** Olağan Kanun Yolu Olarak İstinaf (CMK M. 272-285): Yapısı, İşleyişi, Ortaya Çıkması Muhtemel Sorunlar, Ceza Hukuku Dergisi, Nisan 2016, S. 30, (Kısaltma: İstinaf).
- ÖZEKES, Muhammed:** Hukuk Yargılamasında Yeni Kanun Yolu Sistemi, TAA, HMK Toplantısı, s.7, (Erişim: <http://cmkavukatları.files.wordpress.com/2011/11/c3b6zekes-kanun-yolu-istinaf.pdf>.)
- ÖZEN, Muharrem:** Türk Ceza Muhakemesinde İstinaf, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 65, S. 4, Y. 2016.
- ÖZOK, Özdemir:** İstinaf Mahkemeleri, Bölge Adliye Mahkemeleri ya da Üst Mahkemeler Açılırken Duyulan Kimi Kaygılar, TBB Dergisi, Yıl. 2006, S.63.
- ÖZTEK, Selçuk:** İstinaf, Ankara Barosu, Yıl.2005, panel konuşması, (Erişim: [http://net.ankarabarusu.org.tr/Dosyalar/Panel/11112005_istinaf_\(Avukat_Hakları_Merkezi\)_Panel_dosyasi.doc](http://net.ankarabarusu.org.tr/Dosyalar/Panel/11112005_istinaf_(Avukat_Hakları_Merkezi)_Panel_dosyasi.doc))
- ÖZTÜRK, Bahri:** Ana Hatlarıyla Ceza Muhakemesi Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2013.
- PARLAR/Ali, SEKMEN, Dr.Orhan:** Ceza ve Hukuk Muhakemesinde İstinaf-Temyiz, 2.Baskı, Ankara 2017.
- RUHİ, A. Cemal:** Tebligat Hukuku Bilgisi, Ankara 2013.
- SARI, Mehmet:** İstinafin Kanun Yollarımız İçindeki Yeri, (Erişim: <http://www.ahmetyum.av.tr/55/istinafin-kanunyollarimiz-icinindeki-yeri->)
- SARIGÜL, Ali Tanju:** Ceza Muhakemesi Hukukunda İstinaf, Ankara 2012.

- SARIGÜZEL**, Hacı: Ceza Muhakemesi Hukukunda İstinaf Mahkemeleri, Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli 2006, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> 26.12.2020)
- SARISOY**, Feyza: Ceza Muhakemesinde İstinaf, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2008, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> 26.12.2020)
- SAYGILAR**, F. Yasemin: 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na Göre İstinaf, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 6, C. VI, S. 2, Haziran 2007.
- SAYGIN**, Engin: İdari Yargıda İstinaf Mahkemesi Tartışmaları Üzerine Bir Analiz, Yıl. 2011, İÜHFM C. LXIX, S.1-2.
- SELÇUK**, Sami: Üst (İstinaf) Mahkemeleri Tez Elden Kurulmalıdır, Ankara Barosu Dergisi, S. 1992/1.
- ŞEN**, Ersan: İstinaf Muhakemesinde Güncel Sorunlar, (Erişim: <http://www.kararara.com/forum/viewtopic.php?f=21&t=114749>)
- ŞEN**, Ersan: Ceza Yargısında İstinaf Kanun Yolu, Yayın tarihi: 19 Mayıs 2016, (Erişim: www.baroturk.com).
- ŞEN**, Ersan: Ceza İstinaf Kanun Yolunun Temyize Açık Kararları, Temyiz Sebebi Zorunluluğu ve Adli Kontrol, (Erişim: <http://www.hukukihaber.net/ceza-istinaf-kanun-yolunun-temyize-acik-kararlari-temyiz-sebebi-zorunlulugu-ve-adli-kontrol-karari-makale,5962.html>)
- ŞEN**, Ersan: Ceza İstinaf Kanun Yolunun Temyize Açık Kararları, Temyiz Sebebi Zorunluluğu ve Adli Kontrol, (Erişim: <http://www.hukukihaber.net/ceza-istinaf-kanun-yolunun-temyize-acik-kararlari-temyiz-sebebi-zorunlulugu-ve-adli-kontrol-karari-makale,5962.html>)

- ŞEN**, Ersan: Cumhuriyet Savcısının İstinaf Başvurusuna İlişkin Güncel Tartışmalar, (Erişim: <https://www.hukukihaber.net/cumhuriyet-savcisinin-istinaf-basvurusuna-iliskin-guncel-tartismalar-makale,7527.html>, 18/12/2020), (Kısaltma: Güncel).
- ŞIK**, Hüseyin: Türk Adli Yargı Sisteminde Savcılık Kurumu, Doktora Tezi, Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Diyarbakır 2018, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp> 26/12/2020).
- ŞİRİN**, Osman: Türkiye’de İstinaf Mahkemelerinin Kurulmasının Desteklenmesi Projesi Kapsamında 02-03/Mart/2006 tarihlerinde Yargıtay’da Düzenlenen Konferans Sunuşları, (Erişim: <http://www.abgm.adalet.gov.tr/e-kutuphane/istinaf/istinaf%20Projesi%20Uluslararası%20Konferansı%20Sunuşları.pdf>)
- TURAN**, Hüseyin: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının İtirazının Silahların Eşitliği İlkesi Kapsamında İncelenmesi, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2020, C. 15, S. 185-186.
- Türk** ve AB Uzmanları Tarafından Hazırlanan, Ceza Muhakemesinde İstinaf El Kitabı, Ankara 2007.
- Türkiye** Cumhuriyetinde İstinaf Mahkemelerinin Kuruluşunun Desteklenmesi AB Eşleştirme Projesi, Yardımcı Personel İçin El Kitabı, Ankara 2007.
- ÜNSAL**, Cengiz: Ceza Muhakemesinde İstinafın Gelişimi ve Bölge Adliye Mahkemelerinde Muhakemenin Yapılması, Ankara 2014.
- VURAL**, Hamdi: Türk Ceza Yargılamasında İstinaf, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Diyarbakır 2007
- YENİSEY**, Feridun: Ceza Muhakemesi Hukukunda İstinaf Ve Tekrar Kabulü Sorunu, İstanbul 1979.
- YENİSEY**, Feridun: İstinaf, Ankara Barosu, Yıl.2005, panel konuşması, (Erişim: [http://net.ankarabarusu.org.tr/Dosyalar/Panel/11112005_istinaf_\(Avukat_Haklari_Merkezi\)_Panel_dosyasi.doc](http://net.ankarabarusu.org.tr/Dosyalar/Panel/11112005_istinaf_(Avukat_Haklari_Merkezi)_Panel_dosyasi.doc))

YENİSEY, Feridun: Türkiye’de İstinaf Mahkemelerinin Kurulmasının Desteklenmesi Projesi Kapsamında 02-03/Mart/2006 tarihlerinde Yargıtay’da Düzenlenen Konferans Sunuşları,

(Erişim:<http://www.abgm.adalet.gov.tr/e-kutuphane/İstinaf/İstinaf%20Projesi%20Uluslararası%20Konferansı%20Sunuşları.pdf>)

YILDIZ, Ali Kemal, Ceza Muhakemesinde ispat ve Delillerin Değerlendirilmesi, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2002.

YILMAZ, Ejder: İstinaf, Ankara Barosu, Yıl.2005, panel konuşması, (Erişim: [http://net.ankarabarusu.org.tr/Dosyalar/ Panel/11112005_istinaf_\(Avukat_Haklari_Merkezi\)_Panel_dosyasi.doc](http://net.ankarabarusu.org.tr/Dosyalar/Panel/11112005_istinaf_(Avukat_Haklari_Merkezi)_Panel_dosyasi.doc), s. 13.)

YILMAZ, Ejder: İstinaf Kavramı,

(Erişim: <http://www.rekabet.gov.tr/File/?path=ROOT/Documents/Per%25c5%259fembe%2BKonferans%25c4%25b1%2BYay%25c4%25b1n/perskonfyyn6.pdf> .)

YURTCAN, Erdener: İstinaf Mahkemeleri Üzerine Genel Bir Değerlendirme, (2003), (Erişim: <http://www.kod3gdesign.com/avukat/s10/makaleler/istinaf-mahkemeleri-uzerine-genel-bir-degerlendirme/makale25.html>)

Prof. Dr. Berrin AKBULUT

CEZA HUKUKU GENEL HÜKÜMLER

Gözden geçirilmiş ve genişletilmiş

8. Baskı

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Hukuku Genel Hükümler

Berrin Akbulut

Hukuk Yayınları Dizisi – 2029

Sekizinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 73 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

BİBLİYOGRAFYA^(*)(**)(***)

- Akbulut, Berrin, “Bağlılık Kuralı”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Haziran 2010, C. XIV, S. 1, s. 167-214 (Bağlılık Kuralı).
- Akbulut, Berrin, “Ceza Hukukunda Suçun İşlendiği Yer”, 3. Yılında Yeni Ceza Adaleti Sistemi, Editör: Prof. Dr. Bahri Öztürk, Ankara 2009, s. 123-160 (Suçun İşlendiği Yer).
- Akbulut, Berrin, “Ceza Mevzuatında Çocuk ve Çocukların Yakalanması, Gözaltına Alınması”, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, Yıl 2013, C. 19, S. 2, İstanbul 2013, s. 548 vd.
- Akbulut, Berrin, “5739 Sayılı Kanun Değişikliğinin TCK’nın 50. Maddesiyle İlgili Getirdikleri”, Dünyada ve Türkiye’de Ceza Hukuku Reformları Kongresi, Congress On The Criminal Law Reforms In The World and In Turkey, 26 Mayıs-4 Haziran, C. II, İstanbul 2013.
- Akbulut, Berrin, “İhaleye Fesat Karıştırma Suçu”, CHD, Nisan 2009, Yıl 4, S. 9, s. 41-116.
- Akbulut, Berrin, “Tıp Ceza Hukukunda Nedensellik Bağı”, Tıp Ceza Hukukunun Güncel Sorunları, Ankara 2008, s. 209-296 (Tıp Ceza Hukukunda Nedensellik Bağı).
- Akbulut, Berrin, “Zincirleme Suç&Fikri İçtima”, HPD, Sonbahar 2004, S. 2, s. 163-167 (Zincirleme Suç&Fikri İçtima).
- Akbulut, Berrin, Zincirleme Suça İlişkin Özel Belirlemeler Hakkında Bazı Tespitler, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi, Mayıs-Haziran 2010, S. 69-70, s. 133-154 (Zincirleme Suça İlişkin).
- Akbulut, Berrin, Türk Ceza Kanunu İle Kabahatler Kanunu Genel Hükümlerinin Yaptırım Hükümleri Dışında Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi, 2. Baskı, Ankara 2014.
- Akbulut, Berrin, “6284 Sayılı Kanunda Şiddet ve İstanbul Sözleşmesinin TCK Açısından Değerlendirilmesi”, TAAD, 2014, Y. 5, S. 16 (Ocak 2014), s. 141-177.
- Akbulut, Berrin/Aksan, Murat, Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma, 2. Baskı, Ankara 2019.

(*) Aynı yazarın birden fazla eserine atıf yapıldığı durumlarda yayın yılı, cilt, eserin ismi veya eserde yer alan bazı kelimeler kısaltma veya belirleyici olarak kullanılmıştır. Bu belirlemeler bibliyografyada eserin sonunda verilmiştir.

(**) Yararlanılan bilgilerin yazar ismi ve başlık olmaksızın yayınlandığı internet adresi, bibliyografyanın sonuna eklenmiştir.

(***) UYAP Mevzuat Programı ve YKD’den alınan Yargıtay, Anayasa Mahkemesi ve Uyuşmazlık Mahkemesi Kararları için bibliyografyada kaynak gösterilmemiştir.

- Akbulut, Berrin/Kareem, Ola Raheem, “Türk Ceza Kanunu ve Irak Ceza kanunun-da Çocuk Düşürtme ve Düşürme Suçları”, CHD-Ceza Hukuku Dergisi, Yıl 13, S. 37, Ağustos 2018, s. 11-86.
- Akın, Abdulkadir, İnfaz Hukuku, Güncellenmiş 3. Baskı, Ankara 2016.
- Akkaş, Ahmet Hulusi, Bir Güvenlik Tedbiri Olarak Belli Hakları Kullanmaktan Yoksun Bırakılma (Hak Yoksunlukları), Ankara 2021.
- Aktaş, Yusuf, Ceza Davalarında Yasa Yolları, Zamanaşımı ve Süreler, İstanbul 1979.
- Aksan, Murat, “Belli Hakları Kullanmaktan Yoksun Bırakılma”, 2. Ceza Hukuku Reformları Kongresi, 2. Criminal Law Reforms Congress, 30 Mayıs-06 Haziran 2015, C. 1, İstanbul 2015, s. 43.
- Aksan, Murat, Ceza Mahkumiyetine Bağlı Hak Yoksunlukları, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya 2007, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>, s. 35 vd. (E.T.09.09.2018) (Ceza Mahkumiyetine Bağlı).
- Aksan, Murat, “Ceza Mahkumiyetine Bağlı Hak Yoksunlukları”, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. III, Sayı 1, Y. 2008, s. 363-417.
- Aksan, Murat, “Yeni TCK’da Yaptırım Sistemi”, HPD, S. 2, Sonbahar 2004, 178 vd.
- Alacakaptan, Uğur, Suçun Unsurları, Ankara 1970.
- Alacakaptan, Uğur, İşlenemez Suç, Ankara (tarihsiz).
- Albrecht, Hans-Jörg, (Çev.: Selman Dursun), “Almanya’da Gençlik Adaleti”, Çocuklar ve Suç-Ceza, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ankara 2005, s. 533.
- Ancel, Marc, (Çev.: Sadık Tüzel), “Muassır Mevzuatta “Kanunsuz Ceza Olmaz” Kaidesi”, Adliye Ceridesi, 1938, No. 72, s. 1326-1351.
- Artuk, Emin, Ceza Hukukunun Tarihi, in: Ceza Hukuku El Kitabı, İstanbul 1989 (Ceza Hukukunun Tarihi).
- Artuk, Mehmet Emin, “Güvenlik Tedbirlerinin Genel Esasları”, Alman-Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, C. III, Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, İstanbul 2010, s. 273-305.
- Artuk, Mehmet Emin, “Yeni Türk Ceza Kanunu’nun Temel İlkeleri”, Hukuk ve Adalet, Eleştirel Hukuk Dergisi, Nisan 2005, Yıl 2, S. 5, s. 11-18 (Yeni Türk Ceza Kanunu’nun Temel İlkeleri).
- Artuk, Mehmet Emin, Sinn und Zweck der Strafe und die Maßnahmen zur Sicherung und Besserung im türkischen Strafrecht, Königstein 1979.
- Artuk, Mehmet Emin/Çınar, Ali Rıza, “Yeni Bir Ceza Kanunu Arayışları ve Adalet Alt Komisyonu Tasarısı Üzerine Düşünceler”, TBB Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Ankara 2004, s. 37-84.
- Artuk, Mehmet Emin/Gökçen, Ahmet/Yenidünya, A. Caner, Ceza Hukuku, Genel Hükümler (I), Ankara 2002.

- Artuk, Mehmet Emin/Gökçen, Ahmet/Yenidünya, A. Caner, Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Yeniden Gözden Geçirilmiş 3. Bası, Ankara 2007.
- Artuk, Mehmet Emin/Gökçen, Ahmet/Yenidünya, A. Caner, Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Yenilenmiş Gözden Geçirilmiş 7. Baskı, Ankara 2013 (Genel Hükümler, 2013).
- Artuk, Mehmet Emin/Gökçen, Ahmet/Yenidünya, A. Caner, Ceza Hukuku, Genel Hükümler, 9. Baskı, Ankara 2015 (Genel Hükümler, 2015).
- Artuk, Mehmet Emin/Gökçen, Ahmet/Yenidünya, Ahmet Caner, Ceza Hukuku, Özel Hükümler, Yenilenmiş Gözden Geçirilmiş 13. Baskı, Ankara 2013.
- Artuk, M. Emin/Gökçen, Ahmet/Alşahin, M. Emin/Çakır, Kerim, Ceza Hukuku, Genel Hükümler, 11. Baskı, Ankara 2017.
- Artuk, Mehmet Emin-Alşahin, Mehmet Emin, "Objektif Cezalandırılabilme Şartı ve Zamanaşımı", Prof.Dr. Nur Centel'e Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Yıl 2013, C. 19, S.2, s. 31, 32.
- Avcı, Mustafa, Osmanlı Ceza Hukuku Genel Hükümler, Konya 2010.
- Aydın, Öykü Didem, Toplumsal Değişim Sürecinde Türk Ceza Kanunu Reformu Paneli Konuşması, Türk Ceza Kanunu Reformu, Birinci Kitap, Ankara 2004, s. 123-128.
- Ayiter, Kudret, "Roma Ceza Hukukunda Quaestiones Perpetuae ve Cognito Extra Ordinem", Arsebük'e Armağan, Ankara 1958, s. 399-368.
- Aynural, Ömer Metehan, Trafik Güvenliğini Tehlikeye Sokma Suçu (TCK 179/3), İstanbul 2018.
- Aziz, Mehmed, (Editör: Selman Dursuun), Osmanlı Ceza Hukuku Mu-fassal Nazariyyât-ı Ceza, İstanbul 2021.
- Baba, Yasemin, "Alman Öğreti ve Uygulaması Işığında Vazgeçmede Gönüllülük Unsuru", TAAD, 2013, Y. 4, S. 14, s. 1125-1150.
- Bacaksız, Pınar, "Ceza Hukukunda Yükümlülüklerin Çatışması", CHD, Yıl 8, S. 21, Nisan 2013, s. 126 vd.
- Bafra, Jale, "Tıbbi Müdahalelerde Hekimin Cezaî Sorumluluğu", İBD, 1993, C. 67, S. 1-2-3, s. 112- 133.
- Başaran-Yavaşlar, Funda, in: İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Tarafından Düzenlenen İdari Ceza Hukuku Sempozyumu, Ankara 2009, s. 204.
- Baumann, Jürgen, "Über die notwendigen Veränderungen im Bereich des Vermögensschutzes", JZ, 1972, No. 1, s. 1-6.
- Bayraktar, Köksal, "Ceza Hukukunda Suç Olmaktan Çıkarma Akımı", İÜHFM, 1984, C. L, S. 1-4, s. 197-212 (Suç Olmaktan Çıkarma Akımı).
- Bayraktar, Köksal, "Ceza Kanunundaki Hukuka Uygunluk Nedenleri", Ceza Hukuku Günleri, 70. Yılında Türk Ceza Kanunu, Genel Hükümler (26-27 Mart 1997 İstanbul), İstanbul 1998, s. 67-74 (Hukuka Uygunluk Nedenleri).

- Bayraktar, Köksal, “Türk Ceza Kanunu Tasarısına İlişkin Genel bir Değerlendirme ve Genel Hükümler Üzerine Birkaç Eleştiri”, TBB Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Ankara 2004, s. 21-35 (Genel Hükümler Üzerine Birkaç Eleştiri).
- Bayraktar, Köksal, Hekimin Tedavi Nedeniyle Cezaî Sorumluluğu, İstanbul 1972 (Hekimin Tedavi Nedeniyle Cezaî Sorumluluğu).
- Beccaria, Cesare, (Çev.: Sami Selçuk), Suçlar ve Cezalar Hakkında, 5. Baskı, Ankara 2015.
- Bekar, Elif, Türk ve Amerikan Ceza Hukukunda Zorunluluk Hali, Ankara 2013 (Zorunluluk Hali).
- Bekar, Elif, Objektif Cezalandırılabilme Koşulları ve Bu Koşullar Bağlamında Türk Ceza Kanunu’nda Yer Alan Suçlar, İstanbul 2017 (Objektif Cezalandırılabilme Koşulları).
- Benli, Salih, “Geri Vermede Basitleştirilmiş Usul”, TAAD, 2011, C. 1, Yıl 2, S. 6, s. 256 vd.
- Bock, Dennis, “Die strafrechtliche Verfolgungsverjährung”, online.beck.de/?vpath=bibdata/zeits/jus/2006/cont/jus.2006.12.1.htm&pos=24&hlwords=DENN%26%23304%3bS%c3%90DENN%c4%b0S%c3%90BOCK%c3%90+dennis%2cbock+%c3%90+dennis+%c3%90+bock+%c3%90+dennisbock+#xhlhit, s. 13 (E.T.14.07.2014).
- Bohnert, Joachim, “BAföG und Betrug-Zur Ahndung von Falschangaben in Anträgen zur Ausbildungsförderung”, NJW, 2003, Heft 50, s. 3611-3613.
- Bohnert, Joachim, OWiG Ordnungswidrigkeitengesetz, Kommentar, 2. Auflage, München 2007 (OWiG).
- Bozdoğan-Akbulut, Berrin, “Kaçırma ve Alıkoyma Suçları”, SÜHFD, 2000, C. 8, S. 1-2, s. 313-351.
- Brammsen, Joerg, “Erfolgsszurechnung bei unterlassener Gefahrverminderung durch einen Garanten”, MDR, 1989, s. 123-127.
- Candan, Turgut, “Danıştay Kararlarında Vergisel Kabahatler ve Yaptırımlar Hukukuna ilişkin Temel İlkeler”, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Tarafından Düzenlenen İdari Ceza Hukuku Sempozyumu, Ankara 2009, s. 245-284.
- Centel, Nur, “İhmali Davranışla Kasten Öldürme veya Yaralama Suçu (TCK m. 83, 88/2)”, Alman-Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, C. III, Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, İstanbul 2010, s. 75-91.
- Centel, Nur, İn: Çocuk ve Genç Adalet Sistemi Sempozyumu (4-5 Haziran 2005), İstanbul 2006, s. 32.
- Centel, Nur, “Ceza Hukuku Şiddete Karşı Kadını Koruyor mu”, Ceza Hukukunda Kadının Şiddete Karşı Korunması, Koç Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuka Genç Yaklaşımlar Konferans Serisi No.1, Editör Nur Centel, İstanbul 2013, s. 1-12.

- Centel, Nur/Zafer, Hamide, Ceza Muhakemesi Hukuku, 11. Bası, İstanbul 2014 (Ceza Muhakemesi Hukuku, 2014).
- Centel, Nur/Zafer, Hamide, Ceza Muhakemesi Hukuku, Yenilenmiş ve Gözden Geçirilmiş 10. Bası, İstanbul 2013.
- Centel, Nur/Zafer, Hamide, Ceza Muhakemesi Hukuku, 14. Bası, İstanbul 2017.
- Centel, Nur/Zafer, Hamide/Çakmut, Özlem, Kişilere Karşı İşlenen Suçlar (C. I), İstanbul 2007.
- Centel, Nur/Zafer, Hamide/Çakmut, Özlem, Türk Ceza Hukukuna Giriş, 8. Bası, İstanbul 2014 (Genel Hükümler, 2014).
- Cin, Mehmet Onursal, “İnsan Üzerinde Deney ve Organ Nakli”, (çevrimiçi) www.ceza-bb.adalet.gov.tr/maka-le/147.doc (E.T.10.08.2018).
- Cin, M. Onursal, “Kolluğun Zor Kullanma Yetkisi”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Milenyum Armağanı, C. 8, 2000, S.1-2, s. 665-686.
- Cin, M. Onursal, “Organ ve Doku Nakilleri”, 3. Yılında Ceza Adaleti Sistemi, Editör Bahri Öztürk, Ankara 2009, s. 205-210.
- Cin, M. Onursal, Tıp Etiği ve Cezai Sorumluluk, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya 2004, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>. (E.T.09.09.2018).
- Conte, Philippe, (Çev.: Durmuş Tezcan), “Fransız Ceza Hukukunda Suçun Manevi Unsuru”, 3. Yılında Yeni Ceza Adaleti Sistemi, Editör: Bahri Öztürk, Ankara 2009, s. 67-71.
- Corell, Hans, Symposium On the Occasion of the United Nations Convention Against Transnational Organized Crime Panel on “The Challenge of Borderless Cyber-Crime”, Introductory Remarks and Concluding Remarks by the Moderator of the Panel, s. 2-3, <http://www.Unodc.org/Palermo/convmainIta.html> (E.T. 25.08.2008).
- Coşkun, Vahap, “16 Nisan 2017 Tarihinde Kabul Edilen Anayasa Değişikliklerinin Değerlendirilmesi”, DÜHFD, C. 22, S. 36, Y. 2017, s. 3-30.
- Cramer, Peter, “Die Beteiligung an einer Zuwiderhandlung nach § 9 OWiG”, NJW, 1969, Heft 44, s. 1929-1934 (Die Beteiligung).
- Cramer, Peter, Schutz gegenüber Straßenverkehrslärm, in: Schutz gegen Verkehrslärm, Frankfurt 1978.
- Cramer, Peter, Straßenverkehrsrecht StVO-StGB, Kommentar, Frankfurt 1971 (Straßenverkehrsrecht).
- Cremer, Wolfram, “Verwaltungsstrafrecht in den Entscheidungen des Europaischen Gerichtshofs für Menschenrechte”, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Tarafından Düzenlenen İdari Ceza Hukuku Sempozyumu, Ankara 2009, s. 185-196.
- Çağan, Nami, Vergilendirme Yetkisi, İstanbul 1982.

- Çakmut, Özlem Yenerer, "Tıpta Aydınlatma ve Rıza", Roche Sağlık Hukuku Günleri, Tebliğler, 2007, s. 1-31.
- Çakmut, Özlem Yenerer, "5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Trafik Güvenliğini Tehlikeye Sokma Suçları (TCK m. 179-180)", Alman-Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, C. III, Prof. Dr. Köksal Bayraktar'a Armağan, İstanbul 2010, s. 771-794.
- Çakmut, Özlem Yenerer, "Kişi Hürriyetinden Yoksun Kılma Suçu (TCK m. 109), Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, s. 588.
- Çınar, Ali Rıza, "Ceza Yasasında Alkollü Araç Kullanma Suçu", Tıp Ceza Hukukunun Güncel Sorunları, Ankara 2008, s. 647-700.
- Çöpür, Mazlum/Eryılmaz, Ahmet/Çakmak, Duran, "Alkol, Madde Kullanımı ve Yasal Sorunlar", Okmeydanı Tıp Dergisi, 2014, 30 (Ek Sayı 2), s. 84.
- Daragenli, Vesile Sonay, "Tehlike Suçları", Prof. Dr. Sahir Erman'a Armağan, İstanbul 1999, s. 163-188.
- Değirmenci, Olgun, "Ceza Hukukunda Yanılma Kavramı ve Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Yanılma", <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2014-110-134> (E.T.22.03.2017).
- Demirbaş, Timur, Ceza Hukuku, Genel Hükümler, 4. Bası, Ankara 2006.
- Demirbaş, Timur, Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Ankara 2002.
- Demirbaş, Timur, Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Güncellenmiş 10. Baskı, Ankara 2014 (Ceza Hukuku, 2014).
- Demirbaş, Timur, "Türk Ceza Kanunu'nda Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Sınırın Aşılması", Prof. Dr. Hayri Domaniç'e Armağan, İstanbul 1995, s. 277-286 (Hukuka Uygunluk Nedenlerinde).
- Demirel, Muhammed, Suça İştirakte Bağlılık Kuralı, İstanbul 2017.
- Demirel, Ömer, Faruk/Balcıoğlu, İbrahim, "Alkol ve Madde Bağımlılığında Ceza Sorumluluğu ve Fiil Ehliyeti", Yeni Symposium Dergisi, 2015, C. 53, S. 1, 2015 / *New Symposium Journal, Volume 53, Number 1, 2015, s. 29.*
- Demirtaş, Soner, "Alman İctima Öğretisinde Doğal Hareket Tekliği", TAAD, Yıl 7, S. 28 (Ekim 2016).
- Demren-Dönmez, Burcu: "Ceza Sorumluluğunu Azaltan Bir Neden Olarak Haksız Tahrik", İÜHF, C. 71, Prof. Dr. Füsun Sokullu Akıncı'ya Armağan, 2013/1, s. 274.
- Doğan, Koray, Netice Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar, Ankara 2011.
- Doğru, Osman, Yaşama Hakkı, Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru El Kitapları Serisi-5, anayasa.gov.tr (12.05.2020).
- Donay, Süheyl, "Ceza Normunun Yer, Kişi ve Zaman Yönünden Uygulanması", Ceza Hukuku Günleri, 70. Yılında Türk Ceza Kanunu, Genel Hükümler (26-27 Mart 1997 İstanbul), İstanbul 1998, s. 13-21.

- Donay, Süheyl, “İdarenin Ceza Verme Yetkisi Konusunda Anayasa Mahkemesinin Bir Kararı Üzerine Düşünceler”, İÜHFM 1972, C. XXXVII, S. 1-4, s. 411-427 (İdarenin Ceza Verme Yetkisi).
- Dönmezer, Sulhi, Basın ve Hukuku, İstanbul 1976.
- Dönmezer, Sulhi, Kişilere ve Mala Karşı Cürümler, 16. Bası, İstanbul 2001.
- Dönmezer, Sulhi/Erman, Sahir, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Genel Kısım (C. I), Onüçüncü Tıpkı Bası, İstanbul 1997 (C. I).
- Dönmezer, Sulhi/Erman, Sahir, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Genel Kısım (C. II), Yeniden Gözden Geçirilmiş Onbirinci Bası, İstanbul 1997 (C. II).
- Dönmezer, Sulhi/Erman, Sahir, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Genel Kısım (C. III), Yeniden Gözden Geçirilmiş Onikinci Bası, İstanbul 1997.
- Dönmezer, Sulhi/Erman, Sahir, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku (C. I), Giriş-Tarihçe-Kaynaklar-TCK’nın Uygulanması, Bayraktar, Köksal/Keskin-Kiziroğlu, Serap/Zafer, Hamide/Sınar, Hasan/Önok, Murat/Erman, Barış tarafından yayınlanmış 14. Bası, İstanbul 2016.
- Dülger, İbrahim, “Müsadere”, 2. Ceza Hukuku Reformları Kongresi, 2. Criminal Law Reforms Congress, 30 Mayıs-06 Haziran 2015, C. 1, İstanbul 2015, s. 209.
- Ebner, Markus, “Die rechtfertigende Pflichtenkollision im Verkehrsstraft-und-ordnungswidrigkeitenrecht”, SVR, 2006/6, s. 202.
- Ekici-Şahin, Meral, Ceza Hukukunda Rıza, İstanbul 2012.
- Ekici-Şahin, Meral, “İştirak Halinde İşlenen Suçlarda Suça Etki Eden Nedenlerin Şeriklere Sirayeti”, AÜHFD, 64 (3), 2015, s. 637-686.
- Engländer, Armin, Grund und Grenzen der Nothilfe, Tübingen 2008.
- Erdem, Mustafa Ruhan, “Netice Yüzünden Ağırlaşan Suçlar”, 3. Yılında Yeni Ceza Adaleti Sistemi, Editör: Bahri Öztürk, Ankara 2009, s. 105-112 (Netice Yüzünden Ağırlaşan Suçlar).
- Erdem, Mustafa Ruhan, “Yeni TCK’da Faillik ve Suç Ortaklığı”, HPD, 2005, S. 5, s. 204-215 (Faillik ve Suç Ortaklığı).
- Erdem, Mustafa Ruhan, Toplumsal Değişim Sürecinde Türk Ceza Kanunu Reformu Paneli Konuşması, TBB Türk Ceza Kanunu Reformu, Birinci Kitap, Ankara 2004, s. 194-195.
- Erdurak, Yılmaz Güngör, Notlu İçtihatlı Türk Ceza Kanunu, 3. Baskı, Ankara 1994.
- Erem, Faruk, Türk Ceza Kanunu Şerhi, Genel Hükümler (C. I), Ankara 1993 (C. I).
- Erem, Faruk, Türk Ceza Kanunu Şerhi, Özel Hükümler (C. II), Ankara 1993.
- Erem, Faruk, Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku, Özel Hükümler (C. IV), Üçüncü Baskı, Ankara 1985.
- Erem, Faruk/Danışman, Ahmet/Artuk, Mehmet Emin, Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Ankara 1997.

- Eren, Fikret, Sorumluluk Hukuku Açısından Uygun İlliyyet Bağ Teorisi, Ankara 1975.
- Eren, Fikret, Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, 9. Bası, İstanbul 2006.
- Ergül, Teoman, Toplumsal Değişim Sürecinde Türk Ceza Kanunu Reformu Paneli Konuşması, TBB Türk Ceza Kanunu Reformu, Birinci Kitap, Ankara 2004, s. 69-73.
- Erman, Sahir, Hakaret ve Sövme Suçları, İstanbul 1989.
- Erman, Sahir/Özek, Çetin, Ceza Hukuku, Özel Bölüm, Kişilere Karşı İşlenen Suçlar, İstanbul 1994.
- Ermış, Münip, “İfade ve Örgütlenme Özgürlüğü Açısından Tasarı”, TBB Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Ankara 2004, s. 255-281.
- Esen, Selin, “2016 Anayasa Değişiklik Teklifinin Değerlendirilmesi”, Ankara Barosu Dergisi, 2016/4, s. 65.
- Eser, Albin, (Çev.: Feridun Yenisey), “Son Yüzyıl İçinde Almanya’daki Ceza Düzenlemeleri, Geçmişe Bir Bakış ve Gelecekteki Eğilimler”, YD, 1989, C. 15, S. 1-4, s. 12-36.
- Feyzioğlu, Metin, “Yasama Dokunulmazlığı Üzerine Düşünceler”, Prof. Dr. Çetin Özek Armağanı, İstanbul 2004, s. 397-428.
- Freund, Georg, Strafrecht, Allgemeiner Teil, Personale Straftatlehre, 2. Auflage, Berlin/Heidelberg 2009.
- Frisch, Wolfgang, (Çev.: Hakan Hakeri), “Hukuk Devleti Ceza Hukukunda Cezalandırılabilirliğin Esaslı Şartları”, Türk Ceza Kanunu Tasarısı İçin Müzakereler, Konya 1998, s. 93-141.
- Gallas, Wilhelm, (Çev.: İzzet Özgenç), “Cezalandırılabilirliğin Temelleri ve Sınırları Suç Kavramı Üzerine Düşünceler”, SÜHFD, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu’nda Yapılan Son Değişiklikler Sempozyumu Özel Sayısı, 1994, C. 4, S. 1-2, s. 305-327.
- Göhler, Erich, “Das neue Gesetz über Ordnungswidrigkeiten”, JZ, 1968, No. 18, s. 583-591 (Das neue Gesetz).
- Göhler, Erich, Ordnungswidrigkeitengesetz, 15., neu bearbeitete Auflage, München 2009 (Göhler).
- Gökçen, Ahmet, “1296 (1879) Tarihli Usul-i Muhakemat-ı Cezaî ye Kanun-ı Muvakkatı (1)”, SÜHFD, Ceza Muhakemeleri Usuli Kanunu’nda Yapılan Son Değişiklikler Sempozyumu Özel Sayısı, 1994, C. 4, S. 1-2, s. 203-288.
- Gökçen, Ahmet, “Türk Ceza Hukuku’nda Tekerrür”, KHUKA, Eylül 2003, s. 129-144, www.akader.info/KHUKA/index.htm. (E.T. 10.09.2010).
- Gökçen, Ahmet, “Türk Ceza Hukukunda Zamanaşımı”, KHUKA, Mart 2004, s. 19-50, www.akader.info/KHUKA/index.htm. (E.T. 10.09.2010).

- Gökçen, Ahmet, "Yardım Toplama Kanunu'nun 29. Maddesinin Uygulanışı, Yargıtay'ın Konu İle İlgili Kararlarının Özellikle Kanunilik İlkesi ve İdarenin Düzenleyici İşlemlerle Suç İhdası Yönünden Değerlendirilmesi", Hukuk Araştırmaları, 1995, C. 9, S. 1-3, s. 179-202.
- Gökçen, Ahmet, Tanzimat Dönemi Osmanlı Ceza Kanunları ve Bu Kanunlardaki Ceza Müeyyideleri, İstanbul 1989 (Tanzimat Dönemi).
- Gökçen, Ahmet, "Hürriyete Karşı Suçlar" (5237 sayılı TCK m. 106-122), www.ceza-bb.adalet.gov.tr/makale/117.doc, s. 11, 12.
- Gölcüklü, Feyyaz, "İdari Ceza Hukuku ve Anlamı; İdarenin Cezaî Müeyyide Tatbiki", AÜSBFD, 1963, C. XVIII, No. 2, s. 115-182.
- Götz, Volkmar, Allgemeines Polizei-und Ordnungsrecht, 12. Auflage, Göttingen 1995.
- Grispigni, Filippo, "Alman Doktrininde Yeni Bir Suç Nazariyesi (Gayeli Hareket Nazariyesi), (Çev.: Nurullah Kunter), İÜHFM, 1952, C. XVII, S. 1-2, s. 533-547.
- Gropp, Walter, (Çev.: Faruk Turhan), "Alman Bakışına Göre Türk Ceza Kanunu 1989 Öntasarısında Hukuka Uygunluk Sebepleri", Türk Ceza Kanunu Tasarısı İçin Müzakereler, Konya 1998, s. 205-233 (Hukuka Uygunluk Sebepleri).
- Gropp, Walter, "Die Pflichtenkollision: weder eine Kollision von Pflichten noch Pflichten in Kollision", Festschrift für Hans Joachim Hirsch zum 70. Geburtstag am 11. April 1999, Berlin/New York 1999, s. 207-224.
- Gropp, Walter, Strafrecht, Allgemeiner Teil, 3. Auflage, Berlin 2005 (Strafrecht).
- Gül, Ahmet, Doğrudan Dolaylı Bilişim Suçları, Ankara 2016.
- Güleç, Gülcan, "Bağımlılık ve Bağımlılar", Uyuşturucu ile Mücadelede Hukuk Sempozyumu, Ankara 2018 (Editörler: Yener Ünver/Kerem Öz).
- Güleç, Gülcan/Köşger, Ferdi/Eşsizoglu, Altan, "DSM-5'te Alkol ve Madde Kullanım Bozuklukları *Alcohol and Substance Use Disorders in DSM-5*", http://www.cappsy.org/archives/vol7/no4/cap_07_04_09.pdf, s. 449 vd.
- Gülşen, Recep, "Yeni Türk Ceza Kanunu ve Milletlerarası Ceza Hukuku Bağlamında "Non Bis İn İdem" İlkesi", Prof. Dr. Hüseyin Hatemi'ye Armağan, Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi, 2005, Yıl III, S. 6, s. 317-345.
- Günay, Erhan, Uygulamalı-Örnekli Dava ve Ceza Zamanaşımı, Gözden Geçirilmiş 3. Baskı, Ankara 2008.
- Günday, Metin, İdare Hukuku, Güncelleştirilmiş 8. Baskı, Ankara 2003.
- Güngör, Devrim, "Ceza Hukukunda Kural Üzerinde Hata", <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2007-68-288> (E.T.22.03.2017).
- Hafızogulları, Zeki, "Kusurluluğu Kaldıran Bir Neden Olarak Ceza Hukukunda İstenemezlik İlkesi (Nichtzumutbarkeit L'inesigibilita)", <http://www.zekihafizogullari.com/Makaleler/istenemezlik.pdf> (E.T. 20.10.2010).

- Hafizoğulları, Zeki, “Yeni Türk Ceza Kanununun Yorumu Meselesi”, Türk Hukuk Kurumu Yetmişbirinci Kuruluş Yılı Armağanı, Ankara 2005, s. 69-81.
- Hafizoğulları, Zeki, “5237 s. Türk Ceza Kanununda Cezalar ve Güvenlik Tedbirleri”, www.baskent.edu.tr/~zekih/ogrenci/cezalar.pdf (E.T.22.07.2015), s. 18.
- Hafizoğulları, Zeki, Ceza Normu, Normatif Bir Yapı Olarak Ceza Hukuku Düzeni, Gözden Geçirilmiş, Ek Konulmuş, İkinci Baskı, Ankara 1996 (Ceza Normu).
- Hafizoğulları, Zeki/Özen, Muharrem, Türk Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, Ankara 2011.
- Haft, Fritjof, Strafrecht Besonderer Teil, 6. Auflage, München 1997.
- Hakeri, Hakan, “Amerikan Ceza Hukukuna Giriş”, http://portal.hakanhakeri.com/index.php?option=com_content&task=view&id=87&Itemid=1 (E.T. 20.10.2010).
- Hakeri, Hakan, “Ceza Hukukunda Önemsiz Hareketler”, TBBD, 2007, Yıl 20, S. 69, s. 55-96 (Önemsiz Hareketler).
- Hakeri, Hakan, “Yargıtay Kararlarında Nedensellik Bağı”, Alman-Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, C. III, Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, İstanbul 2010, s. 93-110 (Nedensellik Bağı).
- Hakeri, Hakan, “Yeni Türk Ceza Kanunu’nda İhmali Suçlar”, Hukuk ve Adalet, Eleştirel Hukuk Dergisi, Nisan 2005, Yıl 2, S. 5, s. 112-155 (Yeni Türk Ceza Kanunu’nda).
- Hakeri, Hakan, Ceza Hukuku, Genel Hükümler, 18. Baskı, Ankara 2015 (Ceza Hukuku).
- Hakeri, Hakan, Ceza Hukukunda İhmal Kavramı ve İhmali Suçların Çeşitleri, Ankara 2003 (İhmal Kavramı).
- Hakeri, Hakan, “Alman Ceza Hukuku’nda Müteselsil Suç”, Khuka, 1999, Yıl 2, s. 240, 241.
- Hakeri, Hakan, Tıp Hukuku, 9. Baskı, Ankara 2015.
- Hakeri, Hakan, Tıp Hukuku, Temel Bilgiler, Güncellenmiş 2. Baskı, Ankara 2009 (Temel Bilgiler).
- Hakeri, Hakan, Toplumsal Değişim Sürecinde Türk Ceza Kanunu Reformu Paneli Konuşması, TBB Türk Ceza Kanunu Reformu, Birinci Kitap, Ankara 2004, s. 120-123.
- Hakeri, Hakan/Akbulut, Berrin/Aksan, Murat, Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Pratik Çalışmaları, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 8. Baskı, Konya 2013.
- Hancı, Hamit, Malpraktis, Tıbbi Girişimler Nedeniyle Hekimin Ceza ve Tazminat Sorumluluğu, 3. Baskı, Ankara 2006.
- Hatemi, Hüseyin, Kişiler Hukuku Dersleri, 2. Bası, İstanbul 2001.
- Heidingsfelder, Thomas, Der umgekehrte Subsumtionsirrtum, Berlin 1991.

- Heinz, Wolfgang, (Çev.: Mustafa Ruhan Erdem), “Çocuk ve Genç Suçluluğu-Ceza yasa Koyucusunun Harekete Geçmesini mi Bekliyor?”, Çocuklar ve Suç-Ceza, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ankara 2005, s. 274.
- Henkel, Heinrich, “Zumutbarkeit und Unzumutbarkeit als regulatives Rechtsprinzip”, Festschrift für Edmund Mezger zum 70. Geburtstag am 15. 10. 1953, München 1954, s. 249-310.
- Heinrich, Bernd, Ceza Hukuku, Genel Kısım-I (Editör: Yener Ünver), Ankara 2014.
- Heinrich, Bernd, Ceza Hukuku, Genel Kısım-II (Editör: Yener Ünver), Ankara 2015.
- Hilgendorf, Eric, (Çev.: Ali Kemal Yıldız), “Ceza Hukuku ve Çok Kültürlülük-Alman Ceza Hukuku Öğretisinin Hassaslaşması Üzerine Bir Değerlendirme”, Alman-Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, C. III, Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, İstanbul 2010, s. 59-74.
- Hirsch, Hans Joachim, (Çev.: Yener Ünver), “Kusur İlkesi ve Ceza Hukukundaki Fonksiyonu”, Türk Ceza Kanunu Tasarısı İçin Müzakereler, Konya 1998, s. 297-315 (Kusur İlkesi).
- Hirsch, Hans Joachim, “Soziale Adäquanz und Unrechtslehre”, ZStW, 1962, Band 74, s. 78-135.
- Honig, Richard, (Çev.: Yavuz Abadan), “İllyet Nazariyesine Dair”, İÜHFM, 1936, S. 1-4, s. 169-188.
- Işıka, Sertaç, Gönüllü Vazgeçme, İstanbul 2021.
- İçel, Kayıhan, Ceza Hukukunda Taksirden Doğan Sübjektif Sorumluluk, İstanbul 1967 (Taksirden Doğan Sübjektif Sorumluluk).
- İçel, Kayıhan, “Ceza Yasalarının Uygulanması Açısından Yürütme Erkinde Sorumsuzluğun ve Dokunulmazlığın Yeni Boyutları”, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Y. 16, Güz S. 32, 2017/2, s. 70.
- İçel, Kayıhan, “İdari Ceza Hukuku ve Kabahatleri Suç Olmaktan Çıkarma Eğilimi”, İÜHFM, 1984, C. L, S. 1-4, s. 117-131 (Kabahatleri Suç Olmaktan Çıkarma Eğilimi).
- İçel, Kayıhan, Suçların İctimai, İstanbul 1972 (Suçların İctimai).
- İçel, Kayıhan/Donay, Süheyl, Karşılaştırmalı ve Uygulamalı Ceza Hukuku, Genel Kısım, 1. Kitap, Yenileştirilmiş 3. Bası, İstanbul 1999.
- İçel, Kayıhan/Erman, Barış, “Yasama Sorumsuzluğu ve Dokunulmazlığı”, Prof. Dr. Çetin Özek Armağanı, İstanbul 2004, s. 475-478.
- İçel, Kayıhan/Evik, Hakan A., İçel Ceza Hukuku, Genel Hükümler, 2. Kitap, Suçun Yapısal Unsurları ve Özel Görünüş Biçimleri, Yenilenmiş 4. Bası, İstanbul 2007.
- İçel, Kayıhan/Sokullu-Akıncı, Füsün/Özgenç, İzzet/Sözüer, Adem/ Mahmutoglu, Fatih M./Ünver, Yener, Suç Teorisi (2. Kitap), 2. Bası, İstanbul 2000.
- İçel, Kayıhan/Sokullu-Akıncı, Füsün/Özgenç, İzzet/Sözüer, Adem/ Mahmutoglu, Fatih M./Ünver, Yener, Yaptırım Teorisi (3. Kitap), 2. Bası, İstanbul 2002 (Yaptırım Teorisi).

- İçel, Kayıhan/Ünver, Yener, Karşılaştırmalı Ceza Hukuku Yasaları, 4. Bası, İstanbul 2005.
- İçel, Kayıhan/Yurtcan, Erdener, "Alman Düzene Aykırılıklar Kanunu", İÜHFM, 1971, C. XXXVI, S. 1-4, s. 439-482.
- İlhan, Abdulkadir/Erel, Kemalettin/Fazla, Yüksel/Örer, Fatma Betül/Çakıl, Dursun/Köse, Mehmet/Halitoğlu, Coşkun/Bozoğlu, Süleyman/Kurşun, Ömer Faruk/Kır, Oğuzhan, Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları (2005-2015), Ankara 2015.
- İnan, Aslan, İnternet El Kitabı, 6. Basım, İstanbul 2000.
- Jakobs, Günther, Strafrecht, Allgemeiner Teil, Die Grundlagen und die Zurechnungslehre, 2. Auflage, Berlin/New York 1993.
- Jescheck, Hans Heinrich, (Çev.: Teoman Oğuzhan), "Almanya'da Ceza Hukuku Reformu Genel Bölüm", İÜHFM, 1980, C. XLIV, S. 1-4, s. 11-53.
- Jescheck, Hans Heinrich, (Çev.: Adem Sözüer), "1989 Türk Ceza Kanunu Öntasarısının Genel Hükümleri Hakkında Karşılaştırmalı Bir İnceleme", Türk Ceza Kanunu Tasarısı İçin Müzakereler, Konya 1998, s. 25-38 (1989 Türk Ceza Kanunu).
- Jescheck, Hans Heinrich, (Çev.: Feridun Yenisey), Almanya Federal Cumhuriyeti Ceza Hukukuna Giriş, İstanbul 1989 (Almanya Federal Cumhuriyeti).
- Jescheck, Hans Heinrich, "Das deutsche Wirtschaftsstrafrecht", JZ, 1959, No. 15/16, s. 457-462 (Das deutsche Wirtschaftsstrafrecht).
- Jescheck, Hans Heinrich, Lehrbuch des Strafrechts, Allgemeiner Teil, 4. vollständig neubearbeitete und erweiterte Auflage, Berlin 1988 (Lehrbuch).
- Jescheck, Hans-Heinrich/Weigend, Thomas, Lehrbuch des Strafrechts, Allgemeiner Teil, 5. Auflage, Berlin 1996.
- Joecks, Wolfgang, Strafgesetzbuch, Studienkommentar, München 1999.
- Joecks, Wolfgang, Studienkommentar StGB, 5. Auflage, München 2004.
- Kaban, Mater/Aşaner, Halim/Güven, Özcan/Yalvaç, Gürsel, Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları (Eylül 1996-Temmuz 2001), Ankara 2001.
- Kangal, Zeynel T., "Cezalandırılabilirliğin Objektif Koşulları", İÜHFM, C. LXVIII, S. 1-2, s. 154.
- Kangal, Zeynel T., Kabahatler Hukuku, İstanbul 2011.
- Kangal, Zeynel T., Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğu, Ankara 2003 (Tüzel Kişilerin).
- Kangal, Zeynel T., "Türk Ceza Hukukunda Haksız Tahrik", EÜHFD, 2010, C. XIV, S. 3-4, s. 19-68.
- Karakehya, Hakan, İradilik Unsuru Bağlamında Ceza Hukukunda Kast, Ankara 2010.
- Karakoç, Yusuf, Genel Vergi Hukuku, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 4. Bası, Ankara 2007.
- Karakehya, Hakan, Ceza Muhakemesi Hukuku, 3. Baskı, Eskişehir, 2019.

- Karakehya, Hakan/ İnce-Tuncer, Asuman, Türk Ceza Muhakemesinde Seri Muhakeme ve Basit Yargılama, Ankara 2021.
- Karlsruher Kommentar zum Gesetz über Ordnungswidrigkeiten, 3., neu bearbeitete Auflage, München 2006 (KKWiG).
- Katoğlu, Tuğrul, "Türk Ceza Kanunu ve Hukuka Uygunluk Nedenlerinin Sistematiği", Alman-Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, C. III, Prof. Dr. Köksal Bayraktar'a Armağan, İstanbul 2010, s. 147-154 (Türk Ceza kanunu).
- Katoğlu, Tuğrul, Ceza Hukukunda Hukuka Aykırılık, Ankara 2003.
- Katoğlu, Tuğrul, Ceza Kanunlarının Zaman Bakımından Uygulanması, Ankara 2008 (Zaman Bakımından Uygulanması).
- Keçelioğlu, Elvan, Taksirli Suçun Dogmatigi, Ankara 2015 (Taksirli Suçun Dogmatigi).
- Keçelioğlu, Elvan, "Ceza Hukukunda İctihadın Sınırı, Yorum ve Kıyas", Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Yıl 3, S. 11, Ekim 2012, s. 77-100.
- Kelsen, H., (Çev.: Zeki Hafızoğulları), "Nedensellik ve İsnadiyet", AÜHFD, 1978, C. XXXV, S. 1-4, s. 219-233.
- Keskin, Serap, "Suç Ortaklığı", Ceza Hukuku Günleri, 70. Yılında Türk Ceza Kanunu, Genel Hükümler (26-27 Mart 1997 İstanbul), İstanbul 1998, s. 227-233 (Keskin Suç Ortaklığı).
- Keskin Kızıroğlu, Serap, "5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Kasten Yaralama Suçu", 3. Yılında Yeni Ceza Adaleti Sistemi, Editör: Prof. Dr. Bahri Öztürk, Ankara 2009, s. 191-204.
- Keyman, Selahattin, "Hekimin Cezaî Sorumluluğu", AÜHFD, 1978, C. XXXV, S. 1-4, s. 57-89.
- Keyman, Selahattin, Türk Hukukunda Af (Genel Af-Özel Af), Ankara 1965.
- Keyman, Selahattin, "Hukukta Bir Tanım Denemesi", Prof.Dr. Akif Erginay'a 65 Yaş Armağanı, Ankara 1981, s. 3-29.
- Keyman, Selahattin, "Suç Genel Teorisinin İki Temel Sorunu: Genel ve Soyut Hareket Kavramı-Suçun İncelenmesinde Tekci ve Tahlilci Yöntemler", Prof. Dr. Fadıl Hakkı Sur'un Anısına Armağan, Ankara 1983, s. 429-467.
- Kıdıl, Fahrettin, "Cezalandırmanın Amacı ve "Umut Hakkı" Bağlamında Koşullu Salıverilme Yasakları Prohibitions Of Conditional Release In The Context Of Purpose Of Punishment And "The Right To Hope", TBB Dergisi, 2018 (138), s. 52.
- Kılıçoğlu, Ahmet, Sorumluluk Açısından Basın Özgürlüğünün Özel Hukuktaki Yeri, Yargıtay Dergisi, 1987.
- Kienapfel, Diethelm, "Beteiligung und Teilnahme", NJW, 1970, Heft 41, s. 1826-1833.
- Knemeyer, Franz Ludvig, Polizei-und Ordnungsrecht, 7. Auflage, München 1998.
- Koca, Mahmut, "Türk Ceza Hukukunda Hata", 3. Yılında Yeni Ceza Adaleti Sistemi, Editör: Prof. Dr. Bahri Öztürk, Ankara 2009, s. 81-103.

- Koca, Mahmut, "Türk Ceza Kanunu'nun Yer Bakımından Uygulanması", Hukuk ve Adalet, Eleştirel Hukuk Dergisi, Yıl 2, 2005, S. 5, s. 23-41.
- Koca, Mahmut, "YTCK'da Hukuka Uygunluk Sebepleri", Ceza Hukuku Dergisi, Yıl 1, 2006, S. 1, s. 111-143.
- Koca, Mahmut, "6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Düzenlenen Suçlar ve Kabahatler", Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesi Kanunu, Güncellenmiş 2. Bası, Ankara 2012.
- Koca, Mahmut/Üzülmez, İlhan, Türk Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 7. Baskı, Ankara 2014 (Genel Hükümler).
- Koca, Mahmut/Üzülmez, İlhan, Türk Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 8. Baskı, Ankara 2015 (Genel Hükümler, 2015).
- Koca, Mahmut/Üzülmez, İlhan, Türk Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 9. Baskı, Ankara 2016 (Genel Hükümler, 2016).
- Koca, Mahmut/Üzülmez, İlhan, Türk Ceza Hukuku, Özel Hükümler, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 4. Baskı, Ankara 2017 (Özel Hükümler, 2017).
- Koca, Mahmut/Üzülmez, İlhan, Türk Ceza Hukuku, Özel Hükümler, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 3. Baskı, Ankara 2016 (Özel Hükümler, 2016).
- Kocasakal, Ümit, in: Ceza Hukuku Günleri, 70. Yılında Türk Ceza Kanunu, Genel Hükümler (26-27 Mart 1997 İstanbul), İstanbul 1998, s. 272.
- Kocasakal, Ümit/Aksoy, Emine Eylem/Memiş, Pınar, "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarında İfade Özgürlüğü", <http://www.tchd.org.tr/MenuContent.aspx?id=127> (E.T.14.10.2014).
- Kunter, Nurullah/Yenisey, Feridun/Nuhoğlu, Ayşe, Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, Onbeşinci Bası, İstanbul 2006.
- Kunter, Nurullah, Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, Yenileştirilmiş ve geliştirilmiş 8. Bası, İstanbul 1986.
- Kunter, Nurullah, Suçun Kanuni Unsurları Nazariyesi, İstanbul 1949.
- Kunter, Nurullah, Suçun Maddi Unsurları Nazariyesi (Hareket-Netice-Sebebiyet Alakası), İstanbul 1955 (Suçun Maddi Unsurları).
- Kunter, Nurullah, "İki Çeşit Cezayı Gerektiren Suçlarda Dava Zamanaşımı Süresinin Hesaplanması", İÜHFM, 1947, C. XIII, S. 2, s. 1224-1230.
- Kunter, Nurullah, "Suç Ortaklığında Sorumluluk ve Ceza", İÜHFM, 1947, C. XIII, S.1-4, s. 76.
- Kunter, Nurullah, "İnfaz Hukuku", Adliye Ceridesi, C. XXXIV, 1943, 1038-1047.
- Kunter, Nurullah, "Fikri İctima Sebebiyle Suçların İctimai", İÜHFM, 1948, s.368.
- Kunter, Nurullah, Ceza Hukukunda Zamanaşımı, Yayınlanmamış Doçentlik Tezi, İstanbul 1951.
- Kuşçu, Hüseyin, Altın Türkçe Sözlük, İstanbul 2005.

- Kühl, Kristian, *Strafrecht, Allgemeiner Teil*, 3. Auflage, München 2000.
- Kühl, Kristian, *Strafrecht, Allgemeiner Teil*, 5. Auflage, München 2005.
- Kühne, Hans Heiner, "Die Verfassungsrechtlichen Grundlagen des Verwaltungsstrafrechts In Deutschland", İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Tarafından Düzenlenen İdari Ceza Hukuku Sempozyumu, Ankara 2009, s. 111-115.
- Küper, Wilfried, "Grundsatzfragen der Differenzierung zwischen Rechtfertigung und Entschuldigung. Notstand, Pflichtenkollision, Handeln auf dienstliche Weisung", JuS, 1987, No. 2, s. 81-92.
- Lackner, Karl/Kühl, Kristian, *StGB Strafgesetzbuch, Kommentar*, 26. Auflage, München 2007.
- Leipziger Kommentar zum Strafgesetzbuch (Erster Band), 11., neu bearbeitete Auflage, Berlin 2003 (LK).
- Lemke, Michael/Mosbacher, Andreas, *Ordnungswidrigkeitengesetz*, 2., neu bearbeitete Auflage, Berlin 2005.
- Lutz, Paul, *Çocuk Suçluluğu*, Ankara 1965.
- Mahmutoğlu, Fatih S., "Kusurluluk Prensibi Açısından Azmettirenin Ceza Sorumluluğu", İÜHFM, 2005, C. LXII, S. 1-2, s. 57-112.
- Mahmutoğlu, Fatih Selami, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Hukuka Uygunluk Nedenleri", *Hukuk ve Adalet, Eleştirel Hukuk Dergisi*, Nisan 2005, Yıl 2, S. 5, s. 42-60 (Hukuka Uygunluk Nedenleri).
- Mahmutoğlu, Fatih Selami, "Suç-Kabahat Ayrımı-İdari Ceza Hukuku'nun Temelleri", İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Tarafından Düzenlenen İdari Ceza Hukuku Sempozyumu", Ankara 2009, s. 36-42 (Suç-Kabahat Ayrımı).
- Mahmutoğlu, Fatih Selami, "TBMM Adalet Komisyonu'nda Kabul Edilen Türk Ceza Kanunu Tasarısı Hakkında Görüş", *TBB Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap*, Ankara 2004, s. 357-378 (Türk Ceza Kanunu Tasarısı).
- Mahmutoğlu, Fatih Selami, *Kabahatleri Suç Olmaktan Çıkarma Eğilimi ve Düzene Aykırılıklar Hukukunda (İdari Ceza Hukukunda) Yaptırım Rejimi*, İstanbul 1995 (Kabahatleri Suç Olmaktan Çıkarma Eğilimi).
- Mahmutoğlu, Fatih Selami/Karadeniz, Serra, *Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler Şerhi*, İstanbul 2017.
- Maiwald, Manfred, (Çev.: Cumhur Şahin), "İcrai ve İhmali Davranış-Bir Başkası İçin Hareket Etmek", *Türk Ceza Kanunu Tasarısı İçin Müzakereler*, Konya 1998, s. 159-174.
- Malkoç, İsmail, *Açıklamalı-İçtihatlı Türk Ceza Kanunu*, Ankara 2001.
- Maurach, Reinhart/Gössel, Karl Heinz/Zipf, Heinz, *Strafrecht Allgemeiner Teil, Teilband 2*, 7., neu bearbeitete und erweiterte Auflage, Heidelberg 1989.
- Maurach, Reinhart/Schroeder, Friedrich Christian/Maiwald, Manfred, *Strafrecht, Besonderer Teil, Teilband 2*, Heidelberg 1991.

- Maurach, Reinhart/Zipf, Heinz, Strafrecht, Allgemeiner Teil, Teilband I, 8., neubearbeitete und erweiterte Auflage, Heidelberg 1992.
- Meraklı, Serkan, Ceza Hukukunda Kusur, Ankara 2017.
- Mitsch, Wolfgang, Ordnungswidrigkeiten, Recht der Ordnungswidrigkeiten, 2. Auflage, Berlin Heidelberg 2005.
- Neumann, Ulfrid, "Der Rechtfertigungsgrund der kollision von Rettungsinteressen -Rechte, Pflichten und Interessen als Elemente der rechtfertigenden Pflichtenkollision", Festschrift für Claus Roxin zum 70. Geburtstag am 15. Mai 2001, Berlin/New York 2001, s. 421-440.
- Nuhoğlu, Ayşe, "Ceza Hukukunda Zaruret Halinin Sınırları", Tıp Ceza Hukukunun Güncel Sorunları, Ankara 2008, s. 34-68.
- Nuhoğlu, Ayşe, "Sünnet ve Ceza Hukuku", Ceza Hukukunda Kadının Şiddete Karşı Korunması, Koç Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuka Genç Yaklaşımlar Konferans Serisi No.1, Editör Nur Centel, İstanbul 2013, s. 212 vd.
- Oğuzman, M. Kemal/Öz, M. Turgut, Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, Gözden Geçirilmiş Altıncı Bası'dan Yedinci Tıpkı Bası, İstanbul 2009.
- Oğuzman, M. Kemal/Seliçi, Özer/Oktay-Özdemir, Saibe, Eşya Hukuku, Gözden Geçirilmiş 19. Bası, İstanbul 2016.
- Okuyucu Ergün, Güneş, Türk Ceza Hukukunda Zimmet Suçu, Ankara 2008.
- Ögel, Kültegin/Karalı, Aziz/Tamar, Defne/Çakmak, Turan, Alkol ve Madde El Kitabı, İstanbul 1998.
- Öncü, Gülay Arslan, "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarında Kadına Karşı Aile İçi Şiddet Olgusu ve Bununla Mücadele Yaklaşımları", Ceza Hukukunda Kadının Şiddete Karşı Korunması, Koç Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuka Genç Yaklaşımlar Konferans Serisi No.1, Editör Nur Centel, İstanbul 2013, s. 39-63.
- Önder, Ayhan, "Suçun İşlendiği Yer", AD, 1961, S. 1-2, s. 95-107.
- Önder, Ayhan, Ceza Hukuku Dersleri, İstanbul 1992 (Ceza Hukuku Dersleri).
- Önder, Ayhan, Ceza Hukuku, Genel Hükümler (C. I), İstanbul 1991.
- Önder, Ayhan, Ceza Hukuku, Genel Hükümler (C. II-III), Yenilenmiş II. Bası, İstanbul 1992 (Genel Hükümler, C. II-III).
- Önder, Ayhan, Türk Ceza Hukuku, Özel Hükümler, Yenilenmiş ve Genişletilmiş 4. Bası, İstanbul 1994.
- Önder, Ayhan, Şahıslara ve Mala Karşı Cürümler ve Bilişim Alanında İşlenen Suçlar, İstanbul 1994.
- Önok, R. Murat, Yapısal Suçlarda Failin Tespiti, Müsterek Suç Girişimi (Joint Criminal Enterprise) ve Örgütsel Hakimiyete Dayalı Dolaylı Faillik Doktrinleri, Ankara 2019.
- Öntan, Yaprak, Ceza Hukukunda Davranış ve Netice, Ankara 2021.
- Özay, İl Han, Günışığında Yönetim, XXI inci Yüzyılın İlk Çeyreğinin "Jön Türk"lerine, İstanbul 2004.

- Özbek, Veli Özer, “5237 Sayılı Yeni Türk Ceza Kanunu’nun Teşebbüs ve Kusurluluğa İlişkin Hükümlerinin Değerlendirilmesi, Kazancı Hukuk, İşletme ve Maliye Bilimleri, Ocak 2005, S. 5, s. 16-39 (5237 Sayılı).
- Özbek, Veli Özer, “Ceza Hukukunda Nedensellik Bağı ve Fiilin Objektif İsnad Edilebilirliği Sorunu”, Baki Kuru’ya Armağan, Ankara 2004, s. 417-477 (Nedensellik Bağı).
- Özbek, Veli Özer, “İnternet Kullanımında Ortaya Çıkabilecek Bazı Ceza Hukuku Sorunları”, DEÜHFD, 2002, C. 4, S. 1, s. 101-158 (İnternet Kullanımında).
- Özbek, Veli Özer, “Netice Sebebiyle Ağırlaşan Suçlar”, CHD, Ağustos 2007, Yıl 2, S. 4, s. 223-246 (Netice Sebebiyle Ağırlaşan Suçlar).
- Özbek, Veli Özer, İnfaz Hukuku, 3. Baskı, Ankara 2013 (İnfaz Hukuku).
- Özbek, Veli Özer, TCK İzmir Şerhi, Türk Ceza Kanununun Anlamı (C. I), Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 4. Baskı, Ankara 2010 (İzmir Şerhi).
- Özbek, Veli Özer, Yeni Türk Ceza Kanununun Anlamı, Genel Hükümler (C.1), Ankara 2005.
- Özbek, Veli Özer/Kanbur, M. Nihat/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar/Tepe, İlker, Türk Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Güncellenmiş ve Genişletilmiş 5. Baskı, Ankara 2014 (Genel Hükümler).
- Özbek, Veli Özer/Kanbur, M. Nihat/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar/Tepe, İlker, Türk Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Güncellenmiş ve Genişletilmiş 6. Baskı, Ankara 2015 (Genel Hükümler, 2015).
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar/Tepe, İlker, Türk Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş 7. Baskı, Ankara 2016 (Genel Hükümler, 2016).
- Özbek, Veli Özer/Kanbur, Nihat/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar/Tepe, İlker, Ceza Muhakemesi Hukuku, Genişletilmiş ve Geliştirilmiş 6. Baskı, Ankara 2014.
- Özcan, Onur, “Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğu”, Alman-Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, C. III, Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, İstanbul 2010, s. 307-346.
- Özek, Çetin, “1997 Türk Ceza Yasası Tasarısı’na İlişkin Düşünceler”, İÜHFM, 1998, C. LVI, S. 1-4, s. 21-68.
- Özek, Çetin, “Tıbbi Müdahalelerden Doğan Sorumlulukla İlgili Genel Prensipler”, İstanbul Tıp Fakültesi Mecmuası, 1966, C. 29, S. 1, s. 166.
- Özek, Çetin, Türk Basın Hukuku, İstanbul 1978.
- Özen, Muharrem, “TCK’nda Taksir”, Alman-Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, C. III, Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, İstanbul 2010, s. 111-145 (TCK’nda Taksir).
- Özen, Muharrem, “Türk Ceza Kanunu Tasarısının Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğuna İlişkin Hükümlerine Bir Bakış”, <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/283/2585.pdf> (E.T. 10.09.2010) (Tüzel Kişilerin).

- Özen, Muharrem, *Türk Ceza Hukukunda Meşru Müdafaa*, Ankara 1995 (Meşru Müdafaa).
- Özgen, Eralp, "Yeni Anayasamız ve Milletvekili Dokunulmazlığı", <http://auhf.ankara.edu.tr/dergiler/auhfd-arsiv/AUHF-1960-17-01-04/AUHF-1960-17-01-04-Ozgen.pdf> (E.T. 10.10.2010).
- Özgen, Eralp, *Suçluların Geri Verilmesi*, Ankara 1962.
- Özgenç, İzzet, "Bilinçli Taksir", Prof.Dr. Çetin Özek Armağanı, İstanbul 2004, s. 697-722 (Bilinçli Taksir).
- Özgenç, İzzet, "Davranış Normları Teorisi (Haksızlık ve Müeyyide İlişkisi)", SÜHFD, Prof. Dr. Şakir Berki'ye Armağan, 1996, C. 5, S. 1-2, s. 443-454 (Davranış Normları).
- Özgenç, İzzet, "Failliğin Üçüncü Bir Görünüş Şekli Olarak Müsterek Faillik", SÜHFD, Ceza Muhakemeleri Usuli Kanunu'nda Yapılan Son Değişiklikler Sempozyumu Özel Sayısı, 1994, C. 4, S. 1-2, s. 159-190 (Failliğin).
- Özgenç, İzzet, "Kusur Yargısı ve Yaş Küçüklüğü", Facultatis Decima Anniversaria, M.Ü. Hukuk Fakültesi 10.Yılı Adliye ve Çocuk Suçluluğu Sempozyumu, İstanbul 1993, s. 262, 263.
- Özgenç, İzzet, "Non Bis İn İdem Kuralının Milletlerarası Değeri ve TCK.nun 10/a Maddesi Hükmüne İlişkin Değerlendirme", Yargıtay Dergisi, 2002, C. 28, S.1-2, s. 324, 325.
- Özgenç, İzzet, "Suç ve Yaptırım Teorisine İlişkin Yeni Gelişmeler Işığında Türk Ceza Kanunu Tasarısı", Türkiye Barolar Birliği, Türk Ceza Kanunu Reformu, Birinci Kitap, 21-22 Mayıs 2004, Ankara 2004, s. 62.
- Özgenç, İzzet, "Tüzel Kişinin Sorumluluk Ehliyeti, Anayasa Mahkemesi'nin Bir Kararı Üzerine Düşünceler", Reha Poray'a Armağan, İstanbul 1995, s. 319-344 (Tüzel Kişinin Sorumluluk Ehliyeti).
- Özgenç, İzzet, *Ekonomik Çıkar Amacıyla İşlenen Suçlar*, Ankara 2002.
- Özgenç, İzzet, *Suç İştirakin Hukuki Esası ve Faillik*, İstanbul 1996 (Suç İştirakin).
- Özgenç, İzzet, *Suç Örgütleri*, Ankara 2011 (Suç Örgütleri).
- Özgenç, İzzet, *Türk Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 4. Bası*, Ankara 2009 (Türk Ceza Hukuku, 2009).
- Özgenç, İzzet, *Türk Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 10. Bası*, Ankara 2014 (Türk Ceza Hukuku).
- Özgenç, İzzet, *Türk Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 11. Bası*, Ankara 2015 (Türk Ceza Hukuku, 2015).
- Özgenç, İzzet, "TCK'nun 5. Maddesine İlişkin Yargıtay'ın İki Farklı Kararının İncelenmesi: (Kesinleşmiş Yabancı Yargı Kararlarının Etkisi)", İÜHFM, 1985, C. LI, S. 1-4, s. 627 vd.
- Özgenç, İzzet, *Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi (Genel Hükümler)*, 3. Bası, Ankara 2006 (Gazi Şerhi 2006).

- Özgenç, İzzet, Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi (Genel Hükümler), Ankara 2005 (Gazi Şerhi 2005).
- Özgenç, İzzet, Uygulamalı Ceza Hukuku, Çözümlü Örnek Olaylar ve Karar Tahlilleri, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 2. Bası, İstanbul 1998.
- Özgenç, İzzet/Şahin, Cumhur, Uygulamalı Ceza Hukuku, Ankara 2001.
- Özgüldür, Serdar, İdarenin Hukuki Sorumluluğu ve Tam Yargı Davaları, in: Günışığında Yönetim, İstanbul 2004.
- Öztan, Bilge, Medeni Hukuk Tüzel Kişilerinde Organ Kavramı ve Organın Fiillerinden Doğan Sorumluluk, Ankara 1970.
- Öztürk, Bahri, "Kabahatler Kanunu'nun Genel Esasları", İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Tarafından Düzenlenen İdari Ceza Hukuku Sempozyumu, Ankara 2009, s. 123-139.
- Öztürk, Bahri, in: İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Tarafından Düzenlenen İdari Ceza Hukuku Sempozyumu, Ankara 2009.
- Öztürk, Bahri/Erdem, Mustafa Ruhan, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku, 14. Baskı, Ankara 2014.
- Öztürk, Bahri/Erdem, Mustafa Ruhan, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku, 15. Baskı, Ankara 2015 (2015).
- Öztürk, Bahri/Erdem, M. Ruhan/Özbek, Veli Özer, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Emniyet Tedbirleri Hukuku, Ankara 2001.
- Öztürk, Bahri/Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Sırma, Özge/Saygılar Kırıt, Yasemin F./Özaydın, Özdem/Alan Akcan, Esra/Efser, Erden, Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, Ders Kitabı, Güncellenmiş 6. Baskı, Ankara 2013.
- Paul, Andreas, (Çev.: Ali Kemal Yıldız), "Gençlik Ceza Hukukundaki Yaş Basamaklarının Reformu", Çocuklar ve Suç-Ceza, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ankara 2005, s. 379 vd.
- Picotti, Lorenzo, "Hazırlık Hareketi ve İştirakin Genişlemesi", Genel Rapor, 18. Uluslararası Ceza Hukuku Kongresi (İstanbul 20-27 Eylül 2009), The 18th. International Congress of Penal Law (İstanbul 20-27 September 2009), Hazırlık Hareketleri ve İştirakin Genişlemesi, Terörizmin Finansmanı, Özel Yargılama Tedbirleri ve İnsan Haklarının Korunması, Evrensel Yargı Yetkisi, İstanbul 2009, s. 53-101.
- Poroy, Reha/Tekinalp, Ünal/Çamoğlu, Ersin, Ortaklıklar Hukuku I, Yeniden Yazılmış 13. Bası, İstanbul 2014.
- Poroy, Reha/Tekinalp, Ünal/Çamoğlu, Ersin, Ortaklıklar Hukuku II, Yeniden Yazılmış 13. Bası, İstanbul 2017.
- Rebmann, Kurt/Roth, Werner/Herrmann, Siegfried, Gesetz über Ordnungswidrigkeiten, Kommentar, Band 1, 3. Auflage, 15. Lieferung, Stand 2010.

- Reisoğlu, Safa, Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, Ondokuzuncu Bası, İstanbul 2006.
- Rengier, Rudolf, Strafrecht, Besonderer Teil II, Delikte gegen die Person und Allgemeinheit, München 1998.
- Rogall, Klaus, "Die Unterscheidung von positivem Tun und Unterlassen", http://www.jura.fuerlin.de/einrichtungen/we2/professoren/lr_rogall/veranstaltungen/0405ws/v_gk_stgb_II/agrenzung.pdf, s. 1-7. (E.T. 11.09.2010)
- Roxin, Claus, "Yeni TCK ile Türkiye Avrupa'ya Dâhil Oluyor", HPD, Sonbahar 2004, S. 2, s. 21-26 (Yeni TCK).
- Roxin, Claus, Strafrecht, Allgemeiner Teil (Band I), 4. Auflage, München 2006 (Strafrecht).
- Roxin, Claus, Strafrecht, Allgemeiner Teil (Band II), Besondere Erscheinungsformen der Strafrecht, München 2003.
- Röhl, Klaus F., "Praktische Rechtslehre: Die Abgrenzung von Tun und Unterlassen und das fahrlässige Unterlassungsdelikt", JA, 1999, Heft 11, s. 895-901.
- Safferling, Christoph J. M., Vorsatz und Schuld, Tübingen 2008.
- Sancakdar, Oğuz, "İdari Cezaların Yaptırımlar Teorisindeki Yeri ve Türk Hukuku'ndaki Anayasal Temelleri", İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Tarafından Düzenlenen İdari Ceza Hukuku Sempozyumu, Ankara 2009, s. 59-109.
- Schroeder, Friedrich Christian, (Çev.: İzzet Özgenç), "Taksirin Kanunen Tanımlanmasına İlişkin Problemler", Türk Ceza Kanunu Tasarısı İçin Müzakereler, Konya 1998, s. 255-275.
- Schönke, Adolf/Schröder, Horst/Cramer, Peter, Strafgesetzbuch, Kommentar, 27., neubearbeitete Auflage von Lenckner, Theodor/Eser, Albin/Stree, Walter/Eisele, Jörg/Heine, Günter/Perron, Walter/ Sternberg-Lieben, Detlev-Schittenhelm, Ulrike, München 2006.
- Schönke, Adolf/Schröder, Horst/Lenckner, Theodor/Cramer, Peter/Stree, Walter, Strafgesetzbuch, Kommentar, 28., neubearbeitete Auflage von Eser, Albin/Heine, Günter/Perron, Walter/Sternberg-Lieben, Detlev/Eisele, Jörg/Bosch, Nikolaus/Hecker, Bernd/Kinzig, Jörg/ Schittenhelm, Ulrike, München 2010 (2010).
- Schumann, Heribert, Zum Einheitstätersystem des § 14 OWiG, Berlin 1979.
- Schünemann, Bernd, "Die Unterlassungsdelikte und die strafrechtliche Verantwortlichkeit für Unterlassungen", ZStW, 1984, Heft 96, s.287-320.
- Schünemann, Bernd, "Moderne Tendenzen in der Dogmatik der Fahrlässigkeits und Gefährdungsdelikte", JA, 1975, s. 575-584.
- Schwacke, Peter, Recht der Ordnungswidrigkeiten, 4. Auflage, Stuttgart 2006.
- Sechi, Bruno, (Özet: Recep Gülşen), "Depenalizzazione: Tecnica Dello Sfortimento Giuduziario Per Una Maggiore Effettività Della Sanzione", KHukA, 2001, S. 1, s. 28-29.

- Seer, Roman, "Steuerordnungswidrigkeiten Im Deutschen Recht", İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Tarafından Düzenlenen İdari Ceza Hukuku Sempozyumu, Ankara 2009, s. 233-243.
- Selçuk, Sami, "Şeref Sözcüğünün Yerine Özsaygı", Türk Dili Şubat 2019, s. 4-9.
- Selçuk, Sami, "Türkçe'de Özleşme ve Hukuk Dili", Ankara Barosu Dergisi, Y. 1974, S. 1, s. 421-431.
- Selçuk, Sami, "Dil ve Yargı Dili", Türk Dili Dergisi, 1977, Y. 27, C. XXXVI, S. 132, s. 188-194.
- Selçuk, Sami, "İlle de Dil", Yeni Türkiye Dergisi, Kasım Aralık 2013, Y. 9, S. 55, s. 116-126.
- Selçuk, Sami, Suçu İnceleme Yöntemleri ve Suç Genel Kuramı Önerisi, Ankara 2018.
- Selçuk, Sami, "Dilin Gücü, Hukuk Dilindeki Karmaşa ve Türkçeyi Korumak", 2017 Türk Dili Yılı Armağan Kitabı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2018, s. 197-209.
- Selçuk, Sami, Suç Genel Kuramı, Ankara 2021.
- Semerci, Bengi, "Suça Sürüklenen Çocuklar", Fasikül Aylık Hukuk Dergisi, 2010, Yıl 2, S. 6, s. 39, 40.
- Sınar, Hasan, İnternet ve Ceza Hukuku, İstanbul 2001.
- Sokullu-Akıncı, Füsun, "Ceza Hukukunda Kusurluluk", Ceza Hukuku Günleri, 70. Yılında Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler (26-27 Mart İstanbul), İstanbul 1998), s. 95-107.
- Sokullu-Akıncı, Füsun, "Gürültü Kirliliği ve Yeni Türk Ceza Mevzuatı", Güncel Hukuk, Kasım 2005, S. 23, s. 48-49.
- Soyaslan, Doğan, Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Güncelleştirilmiş 3. Baskı, Ankara 2005 (Ceza Hukuku).
- Soyaslan, Doğan, Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Güncelleştirilmiş 5. Baskı, Ankara 2012 (Ceza Hukuku, 2012).
- Soyaslan, Doğan, Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Ankara 1998.
- Soyaslan, Doğan, Ceza Hukuku, Özel Hükümler, Gözden Geçirilmiş 5. Baskı, Ankara 2005.
- Soyaslan, Doğan, in: Hukuk Merceği, Konferanslar ve Paneller (13 Ocak 2005-5 Nisan 2005), 2006, S. 6, s. 572-585.
- Soyaslan, Doğan, Teşebbüs Suçu, Ankara 1994 (Teşebbüs Suçu).
- Soyaslan, Doğan, Yürütme Organının Suç ve Ceza Koyma Yetkisi, Ankara 1990 (Ceza Koyma Yetkisi).
- Soyer Güleç, Sesim "Türk Ceza Kanununda Haksızlık Yanılgısı (m. 30/4)", <http://hukuk.deu.edu.tr/dosyalar/dergiler/dergimiz10-1/3sesimsoyer.pdf>, s. 64, 65 (E.T.22.03.2017).
- Sözüer, Adem, "Hukuki Hata", YD, 1995, C. 21, S. 1-4, s. 466-490 (Hata).

- Sözüer, Adem, "Tehdit Suçu", İÜHFM, 1991-1994, C. LIV, S. 1-4, s. 125-146.
- Sözüer, Adem, Suça Teşebbüs, İstanbul 1994 (Teşebbüs).
- Sözüer, Adem, Toplumsal Değişim Sürecinde Türk Ceza Kanunu Reformu Paneli Konuşması, TBB Türk Ceza Kanunu Reformu, Birinci Kitap, Ankara 2004, s. 31-49.
- Sözüer, Adem, "Türk Hukukunda Af, 4454 ve 4616 Sayılı Kanunlarda Öngörülen Şartla Salıverme ve Ertelemeye İlişkin Hükümlerin Hukuksal Niteliği İle Bu Hükümlerin Anayasa Uygunluğu Sorunu", Anayasa Yargısı, S. 18, Anayasa Mahkemesinin 39. Kuruluş Yıldönümü Nedeniyle Düzenlenen Sempozyumda Sunulan Bildiriler (25-26 Nisan 2001), Ankara 2001, s. 220 vd.
- Sözüer, Adem/Dursun, Selman, "5411 Sayılı Kanun'da Öngörülen Kabahatler", HPD, Aralık 2005, S. 05, s. 192-199.
- Springorum, H. Schuler, (Çev.: Duygun Yarsuvat), "Alman Ceza Hukukunda Yeni Gelişmeler", Değişen Toplum ve Ceza Hukuku Karşısında TCK'nın 50 Yılı ve Geleceği, İstanbul 1977, s. 793-802.
- Şahin, Cumhur, Ceza Muhakemesi Kanunu Gazi Şerhi, Ankara 2005.
- Şahin, Cumhur, Ceza Muhakemesi Hukuku I, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 6. Bası, Ankara 2015 (Ceza Muhakemesi I).
- Şen, Ersan, "Türk Ceza Kanunu'nun 312/II. Maddesinin Mevcut Haliyle Muhafazası Üzerine, Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, 2000, C. IV, S. 1-2, s. 21-28.
- Şen, Ersan, Çevre Ceza Hukuku (Ceza Hukuku Açısından Sağlıklı ve Düzenli Bir Çevrede Yaşama Hakkı), İstanbul 1994 (Çevre Ceza Hukuku).
- Şen, Ersan, Yeni Türk Ceza Kanunu Yorumu (C. I) (m. 1-140), İstanbul 2006.
- Şenol, Cem, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanununa Göre İştirak Hâlinde İşlenen Suçlarda Gönüllü Vazgeçme (TCK m. 41), Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Yıl 5, S. 10, Aralık 2017, s. 507-552.
- Şensoy, Naci, "Çocuk Suçluluğu-Küçüklük-Çocuk Mahkemeleri ve İnfaz Müesseseleri", İÜHFM, 1949, C. XV, S. 2-3, s. 575 vd.
- Şensoy, Naci, "Çocuk Suçluluğu-Küçüklük-Çocuk Mahkemeleri ve İnfaz Müesseseleri", İÜHFM, 1949, C. XV, S. 1, s. 95 vd.
- Taner, Fahri Gökçen, Ceza Hukukunda Zamanaşımı, Ankara 2008, s. 121; Taşdemir, Kubilay, Ceza Hukukunda Zamanaşımı, Ankara 2011.
- Taner, M. Tahir, Ceza Hukuku, Umumi Kısım, İstanbul 1949.
- Taşkın, Âlim, "Tüzel Kişilerin Kişilik Haklarının Korunması", AÜHFD, C. 42, 1991-1992, S. 1-4, s. 201-243.
- Tekin, Uğur, "Ceza Yargılamasında Avrupa'daki Yeni Uygulamalar", Çocuklar ve Suç-Ceza, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ankara 2005, s. 491.

- Tezcan, Durmuş, "İdare Muhakeme Hukuku ile Ceza Muhakemesi Hukuku Arasındaki Farklılığın Anlam ve Önemi", İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Tarafından Düzenlenen İdari Ceza Hukuku Sempozyumu", Ankara 2009, s. 161-172 (İdari Muhakeme Hukuku).
- Tezcan, Durmuş, "TCK'nda Yer Bakımından Yetki, Alman-Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, C. III, Prof. Dr. Köksal Bayraktar'a Armağan, İstanbul 2010, s. 1047-1058.
- Tezcan, Durmuş, Ceza Kanununun Yer İtibariyle Uygulanması: Milletlerarası Ceza Hukuku, in: Ceza Hukuku El Kitabı, İstanbul 1989 (Yer İtibariyle Uygulanması).
- Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan, "Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesinin TCKTasarısı Hakkında ki Raporu", TBB Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Ankara 2004, s. 327-355.
- Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Önok, Murat, Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 10. Baskı, Ankara 2013.
- Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Önok, Murat, Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, Güncellenmiş 15. Baskı, Ankara 2017.
- Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Önok, Murat, Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, Güncellenmiş 17. Baskı, Ankara 2019.
- Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Sancakdar, Oğuz, Türkiye'nin İnsan Hakları Sorunu, Ankara 2002.
- Tiedemann, Klaus, "Die "Bebußung" von Unternehmen nach dem 2. Gesetz zur Bekämpfung der Wirtschaftskriminalität", NJW, 1988, Heft 19, s. 1169-1174.
- Tiedemann, Klaus, "Strafrechtliche Grundprobleme im Kartellrecht", NJW, 1979, Heft 37, s. 1849-1856 (Strafrechtliche Grundprobleme).
- Tiedemann, Klaus, "Zur legislatorischen Behandlung des Verbotsirrtums im Ordnungswidrigkeiten- und Steuerstrafrecht, ZStW, 1069, Band 81, s. 869-885.
- Tofahrn, Sabine, Strafrecht, Allgemeiner Teil I, 3. Auflage, Heidelberg 2013.
- Toroslu, Nevzat, "Suçların Tasnifi Sorunu ve Taksirli Suçlar ile Kabahatler Konusunda Bazı Eğilimler", Değişen Toplum ve Ceza Hukuku Karşısında TCK'nın 50 Yılı ve Geleceği, İstanbul 1977, s. 115-154 (Suçların Tasnifi).
- Toroslu, Nevzat, Ceza Hukuku, Genel Kısım, Ankara 2014 (Ceza Hukuku).
- Toroslu, Nevzat, Ceza Hukukunda Zaruret Hali, Ankara 1968.
- Toroslu, Nevzat, Cürümlerin Tasnifi Bakımından Suçun Hukuki Konusu, Ankara 1970 (Suçun Hukuki Konusu).
- Toroslu, Nevzat, in: Türk Ceza Yasası Öntasarı Paneli, Öntasarı Üzerinde T.B.B.nin Görüşleri, Öntasarıda Fer'i Cezalar, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, (tarihsiz), s. 43-51.
- Toroslu, Nevzat, Nasıl Bir Ceza Kanunu, Ankara 1987.
- Toroslu, Nevzat/Toroslu, Haluk, Ceza Hukuku Genel Kısım, 24. Baskı, Ankara 2018.

- Toroslu, Nevzat/Ersoy, Yüksel, “Kanunlaşmaması Gereken Bir Tasarı”, TBB Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Ankara 2004, s. 1-20.
- Tosun, Öztekin, “Müselmel Suçlar”, İÜHFM, 1956, C.XXII, S.1-4, s. 142.
- Tosun, Kerim/Artuç, Mustafa, Türk Hukukunda Suçlar ve Kabahatler ile Açıklamalı- İctihatlı Tüm Özel Ceza Yasaları (C. 1), 4. Baskı, Ankara 2008.
- Tozman, Önder, “İştirak Halinde İşlenen Suçlarda Gönüllü Vazgeçme”, TBB Dergisi, S. 82, 2009, s. 1-34.
- Töbrens, Hans W., “Die Bekämpfung der Wirtschaftskriminalität durch die Troika der §§ 9, 130 und 30 des Gesetzes über Ordnungswidrigkeiten”, NStZ, 1999, Heft 1, s. 1-8.
- Tröndle, Herbert/Fischer, Thomas, Strafgesetzbuch und Nebengesetze, 53. Auflage, München 2006.
- Trunk, Stefan, Einheitstäterbegriff und besondere persönliche Merkmale, Das Recht der Ordnungswidrigkeiten im Vergleich zum Kriminalstrafrecht, Bochum 1987.
- Turhan, Esma Nur, <https://www.youtube.com/watch?v=8u3bRME4koo>.
- Turhan, Esma Nur, “Alman ve Türk Mahkeme Kararları ve Doktrin Işığında Olası Kast-Bilinçli Taksir Ayırımı”, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXIV, Y. 2020, S. 3, s. 447-500 .
- Turhan, Faruk, “Türk Ceza Kanunu’nun Yer Bakımından Uygulanmasında Evrensellik İlkesi ve Yeni TCK (m. 13)”, HPD, 2005, S. 4, s. 197-211 (Evrensellik İlkesi).
- Turhan, Faruk, “Yeni Türk Ceza Kanunu’na Göre Cezaların Ertelenmesi ve Uygulamada Ortaya Çıkan Bazı Sorunlar, Erzincan ÜHFD, C. X, 2006, S. 3-4.
- Turhan, Faruk, “Yeni Türk Ceza Kanununda Güvenlik Tedbiri Olarak Hak Yoksunluğu ve Yasaklılığın Hukuki Niteliği, Kapsam ve Koşulları Üzerine Bir Değerlendirme”, CHD, 2007, S. 4, s. 172, 173.
- Turhan, Faruk, “Alman Suçluların İadesi Hukukunun Esasları”, <http://hukuk.sdu.edu.tr/assets/uploads/sites/65/files/alman-iade-hukuku-ve-turkiye>, s. 15 (Suçluların İadesi) (E.T. 13.09.2015).
- Turhan, Faruk, “6706 Sayılı Cezai Konularda Uluslararası İşbirliği Kanunu’nun Kapsamı ve Genel Hükümleri Hakkında Bir Değerlendirme”, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN’a Armağan, C.21, Özel S., 2019, s. 3067-3109
- Türk Ceza Kanunu Tasarı’sı Hakkında Galatasaray Üniversitesi’nin Görüşü, in: TBB Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Ankara 2004, s. 285-317.
- Türk Ceza Yasası Öntasarısı Hakkında Türkiye Barolar Birliğinin Görüşleri, in: Türk Ceza Yasası Öntasarı Paneli, Öntasarı Üzerinde T.B.B.nin Görüşleri, Öntasarıda Fer’i Cezalar, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, (tarihsiz), s. 55-87.
- Ulusoy, Ali, “İdari ceza Hukuku’nun İşlevi ve Hukuk Düzeni İçindeki Yeri”, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Tarafından Düzenlenen İdari Ceza Hukuku Sempozyumu, Ankara 2009, s. 43-48.

- Uygur, Niyazi/Aslan, O. Haluk/Erim, B. Rahşan/Evren, Cüneyt, Ger, M. Can/Öncü, Fatih/Soysal, Hüseyin/Tufan, Ali Evren/Türkcan, Ahmet/Türkcan, Ayşe Solmaz/Yeşilbursa, Doğan/Yumru, Mehmet, Adli Psikiyatri ve Uygulama Klavuzu, 3. Baskı, Ankara 2018.
- Üçok, Coşkun, "Osmanlı Kanunnamelerinde İslam Ceza Hukukuna Aykırı Hükümler, AÜHFD, 1947, C. IV, S. 1-4, s. 48-73.
- Üçok, Coşkun/Mumcu, Ahmet, Türk Hukuk Tarihi, Gözden Geçirilmiş 6. Bası, Ankara 1987.
- Ünal, Aslı, "Türkiye’de Suça Sürüklenen Çocuklar: Ceza İnfaz Kurumuna Giren Hükümlü Çocuklara İlişkin Bir Analiz", Fasikül Aylık Hukuk Dergisi, 2010, Yıl 2, S. 5, s. 41-43.
- Ünal, Mehmet, "Malik Lehine Sınırlı Ayni Hak Kavramı", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XII, Y. 2008, S. 1-2, s. 223-236.
- Ünver, Yener, Adliye Karşı Suçlar (TCK m. 267-298), İstanbul 2008.
- Ünver, Yener, "Ceza Hukukunda Objektif Sorumluluk", Ceza Hukuku Günleri, 70. Yılında Türk Ceza Kanunu, Genel Hükümler (26-27 Mart 1997 İstanbul), İstanbul 1998, s. 109-195.
- Ünver, Yener, "Hekimin Cezaî Sorumluluğu", Roche Sağlık Hukuku Günleri, Tebliğler, 2007, s. 118-158.
- Ünver, Yener, "Sebebinde Serbest Hareketler Kuramı", Prof. Dr. Sahir Erman’a Armağan, İstanbul 1999, s. 801-881(Sebebinde Serbest Hareketler Kuramı).
- Ünver, Yener, "Uluslararası Bir Ceza Hukuku Sempozyumundan Notlar", KHUKA, Ekim 2000, s. 148-177, www.akader.info/KHUKA/index.htm. (E.T. 20.09.2010).
- Ünver, Yener, Ceza Hukukunda İzin Verilen Risk, İstanbul 1998 (İzin Verilen Risk).
- Ünver, Yener, Ceza Hukukuyla Korunması Amaçlanan Hukuksal Değer, Ankara 2003 (Hukuksal Değer).
- Ünver, Yener, "YTCK’da Kusurluluk", CHD, 2006, Y. 1, S. 1, s. 64 (Kusurluluk).
- Ünver, Yener, "Uluslararası Normlar Bağlamında Suçluların Geri Verilmesi ve Türkiye", http://www.anayasa.gov.tr/files/pdf/anayasa_yargisi/anayargi/unver.pdf, s. 413 vd. (E.T.12.09.2015).
- Ünver, Yener/Hakeri, Hakan, Ceza Muhakemesi Hukuku (C. I), 8. Baskı, Ankara 2013.
- Ünver, Yener/Nuhoğlu, Ayşe, Federal Almanya Çevre Ceza Hukuku, İstanbul 1999.
- Üstün, Ümit Süleyman, Türk Vergi Hukukunda İdarenin Takdir Yetkisi, Ankara 2007.
- Üzülmez, İlhan, "Hukuka Uygunluk Nedenlerinin Maddi Şartlarında Hata (Karar Tahlili)", Dünyada ve Türkiye’de Ceza Hukuku Reformları Kongresi, 26 Mayıs/May -4 Haziran/June 2010, C. II, s. 211-216.
- Üzülmez, İlhan, Yeni Türk Ceza Kanunu’nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları, Ankara 2007.

- Weber, Ulrich, "Die Überspannung der staatlichen Bußgeldgewalt, Kritische Bemerkungen zur neueren Entwicklung des materiellen Ordnungswidrigkeitenrechts", ZStW, 1980, Band 92, s. 313-345 (Die Überspannung der staatlichen Bußgeldgewalt).
- Weber, Ulrich, "Konzeption und Grunsätze des Wirtschaftsstrafrechts (einschließlich Verbraucherschutz)", ZStW, 1984, Band 96, s. 376-416 (Konzeption und Grunsätze des Wirtschaftsstrafrechts).
- Wessels, Johannes, Strafrecht, Besonderer Teil/1, Straftatten gegen Persönlichkeits- und Gemeinschaftswerte, 21., neubearbeitete Auflage, Heidelberg 1997.
- Wessels, Johannes/Beulke, Werner, Strafrecht, Allgemeiner Teil, Die Straftat und ihr Aufbau, 32., neu bearbeitete Auflage, Heidelberg 2002 (2002).
- Wessels, Johannes/Beulke, Werner, Strafrecht, Allgemeiner Teil, Die Straftat und ihr Aufbau, 39. Auflage, Heidelberg 2009 (2009).
- Wessels, Johannes/Beulke, Werner/Satzger, Helmut, Strafrecht Allgemeiner Teil, 48. Auflage, Heidelberg 2018.
- Winter, Renate, İn: Çocuk ve Genç Adalet Sistemi Sempozyumu (4-5 Haziran 2005), İstanbul 2006, s. 40.
- Wolters, Gereon, "Gesetzliche Grundsätze des Deutschen Ordnungswidrigkeitenrechts", İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Tarafından Düzenlenen idari Ceza Hukuku Sempozyumu, Ankara 2009, s. 151-160.
- Yalçın-Sancar, Türkan, Çok Failli Suçlar, Ankara 1998.
- Yarsuvat, Duygun, "Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğu", Prof. Dr. Sahir Erman'a Armağan, İstanbul 1999, s. 889-918 (Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğu).
- Yarsuvat, Duygun, "Yürütme Organının Koyduğu Kaidelerle Suç İhdası ve 1961 Anayasası", İÜHF, 1963, C. XXIX, S. 3, s. 540-559.
- Yarsuvat, Duygun, Trafik Suçları, İstanbul 1972 (Trafik Suçları).
- Yaşar, Yusuf/Turan, Işıl, "Alman, Avusturya ve İsviçre Yüksek Mahkeme Kararları Çerçevesinde Talep Üzerine Öldürme Suçu ile Ötanazi İlişkisi", MÜHF-HAD, C. 19, S. 1.
- Yenisey, Feridun, "Ceza Yargılamasında ve Adli Teşkilatta Cumhuriyet Öncesi Durum ve Cumhuriyetten Sonraki Gelişmeler", Doğumunun 100. Yılında Atatürk Sempozyumu Atatürk İlkeleri ve Ceza Hukuku 15-18 Aralık 1981, İstanbul 1983, s. 39-65.
- Yenisey, Feridun, "Yeni Ceza Muhakemesi Kanunu'na Göre Tıbbi Deliller ve Bilirkişi İncelemesi", Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2. Türk-Alman Tıp Hukuku Sempozyumu Sayısı, 2006, C. III, S. 2, s. 310 vd.
- Yenisey, Feridun, Ceza Muhakemesi Hukukunda İstinaf ve Tekrar Kabulü Sorunu, İstanbul 1979.
- Yenisey, Feridun, "Ceza Muhakemesi Süjelerinin İradelerinin Ceza Muhakemesinin Yürüyüşüne Etkisi Sorunu", Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, Yıl 2013, Cilt 9, S. 2, s. 453-469.

- Yenisey, Feridun/Nuhoğlu, Ayşe, Ceza Muhakemesi Hukuku Ders Kitabı, 2. Baskı, İstanbul 2014.
- Yıldız, Ali Kemal, “Dolayısıyla Faillik”, Ceza Hukuku Günleri, 70. Yılında Türk Ceza Kanunu, Genel Hükümler (26-27 Mart 1997 İstanbul), İstanbul 1998, s. 235-244.
- Yıldız, Ali Kemal, “Tehdit, Şantaj ve Cebir Suçları (TCK m. 106, 107, 108)”, Alman-Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, C. III, Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, İstanbul 2010, s. 475-526.
- Yıldız, Ali Kemal, “Yürütme Organının Düzenleyici İşlemlerle Suç ve Ceza Yaratması”, Prof. Dr. Çetin Özek Armağanı, İstanbul 2004, s. 1033-1056 (Yürütme Organının).
- Yıldız, Ali Kemal, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu, Açıklamalar-Değerlendirmeler Öğretiden Görüşler ve Yargıtay Kararları, İstanbul 2007 (Türk Ceza Kanunu).
- Yokuş-Sevük, Handan, “Gürültüye Neden Olmak Suçu”, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, Yıl 2013, C. 19, S. 2, s. 377.
- Yokuş-Sevük, Handan, “Adalet Komisyonu’nda Kabul Edilen Türk Ceza Kanunu Tasarısı’nın Yaş Küçüklüğüne İlişkin 31. Maddesi’nin Değerlendirilmesi”, TBB Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Ankara 2004, s. 187, 188.
- Yokuş-Sevük, Handan, “Sağlık Hakkı Kapsamında Yapılan Müdahalelerin Türk Ceza Hukukunda Hukuka Uygunluğunu Sağlayan Hükümler”, Sağlık Hukuku Sempozyumu (No.1), (17 Kasım 2006), Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 2007, s. 221 vd.
- Yurtcan, Erdener, Ceza Yargılaması Hukuku, 11. Baskı, İstanbul 2005.
- Yurtcan, Erdener, Kabahatler Kanunu ve Yorumu, İstanbul 2005 (Kabahatler Kanunu).
- Yüce, Turhan Tufan, Ceza Hukuku Dersleri (C. I), Manisa 1982.
- Zafer, Hamide, “Türk Ceza Hukukunda Kusur Kavramı- Normatif Teorinin Öne Çıkışı-Ceza Hukuku ile Ceza Muhakemesi Hukukunun Ayrılmazlığı”, Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2009, S. 2, s. 151-194.
- Zafer, Hamide, Ceza Hukuku, Genel Hükümler (TCK m. 1-75), İstanbul 2010 (Ceza Hukuku).
- Zafer, Hamide, Ceza Hukuku, Genel Hükümler (TCK m. 1-75), 3. Bası, İstanbul 2013 (Ceza Hukuku, 2013).
- Zafer, Hamide, Ceza Hukuku, Genel Hükümler (TCK m. 1-75), 5. Bası, İstanbul 2015 (Ceza Hukuku, 2015).
- Zafer, Hamide, Ceza Hukuku, Genel Hükümler (TCK m. 1-75), 5. Bası, İstanbul 2016 (Ceza Hukuku, 2016).
- Zafer, Hamide, Özel Hayatın ve Hayatın Gizli Alanının Ceza Hukukuyla Korunması, İstanbul 2010.
- Zafer, Hamide, “Medya Özgürlüğü ve Adli Haberlerin Verilişi”, Selahattin Sulhi Tekinay’ın Hatırasına Armağan, İstanbul 1999, s. 763.
- Zafer, Hamide, “Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti Suçu (TCK m.188)”, <https://docplayer.biz.tr/330159-Uyusturucu-veya-uyarici-madde-imal-ve-ticareti-sucu-tck-m-188.html> (E. T. 01.11.2019).

- Zanobini, Guido, (Çev.: H. Yılmaz Günel), İdari Müeyyideler, Ankara 1964.
- “Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetle İlgili Ulusal ve Uluslararası Düzenlemeler”, T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, www.ailecisiddet.net/egitim/set/KYAIS-Ilgili-Ulusal-ve-Uluslararası-Yasal-Düzenlemeler.pdf, s.29 (E.T. 09.09.2013).
- Die Unterscheidung zwischen Tun und Unterlassen (18.10.05), http://www.kanzleidr.de/owncms/oCMS_25_1_+Die+Unterscheidung+zwischen+Tun+und+Unterlassen+181005 (E.T. 10.09.2010).
- http://www.anayasa.gen.tr/yasamaislemleri.htm#_ftn68 (E.T. 26.05.2009).
- <http://www.internethaber.com/milletvekillerine-trafik-cezasi-yok-298791h.htm> (E.T. 07.10.2010).
- <http://www.tdk.gov.tr/TR/SozBul.aspx?F6E10F8892433CFFAAAF6AA849816B2EF05A79F75456518CA&Kelime=neden%20olmak>, (E.T. 04.02.2008).
- http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.53cd1dfc1e47c6.61581465 (E.T.20.07.2014).
- Case Of Radio Twist A.S. V. Slovakia, [http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-78603#{"itemid":\["001-78603"\]}](http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-78603#{) (E.T.16.10.2014).
- <http://www.dw.de/alman-bas%C4%B1n%C4%B1n-%C3%A7ifte-aihm-zaferi/a-15724971> (E.T.18.02.2015).
- <http://www.istanbulbarosu.org.tr/proje/dergi/8/files/assets/basic-html/page525.html> (E.T. 23.02.2015).
- Von Hannover/Almanya Kararı, http://www.inhak.adalet.gov.tr/yabanci_karar/vonhonnover.pdf (16.02.2015).
- Sunday Times/Birleşik Krallık, http://www.inhak.adalet.gov.tr/antalya/aihm_diger/sunday%20times.pdf (E.T.16.02.2015)
- <http://www.milliyet.com.tr/aihm-den-prenses-caroline-kriteri/gundem/gundemdetay/08.02.2012/1499301/default.htm> (E.T.17.02.2015).
- Lingens v. Avusturya Kararı, http://www.inhak.adalet.gov.tr/faaliyet21/aihm_diger_ulke/3.pdf (E.T.20.02.2015).
- Handyside/Birleşik Krallık Kararı, <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57499> (20.02.2015).
- <http://www.adliform.com/konular/13401-yargitay-ceza-genel-kurulu-esas-no-20101-249.html> (E.T. 19.02.2015).
- <http://www.haber7.com/kayseri/1905941-kayserideki-kiz-ogrenciye-cinsel-istismar-davasi> (E.T.20.04.2016).
- <http://www.osmanlimedeniyeti.com/makaleler/sozluk/osmanlica-sozluk-i.html>
- www.kazanci.com.tr
- <http://www.adalet.gov.tr/Tasarilar/cezaikonulardauluslararasıadliisbiligikanunutasarisi.pdf> (E.T.3.08.2016).

Prof. Dr. M. Emin ARTUK

İstanbul Medipol Üniv. Hukuk Fak.
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Ahmet GÖKCEN

Marmara Üniv. Hukuk Fak.
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku
Öğretim Üyesi

Doç. Dr. M. Emin ALŞAHİN

Marmara Üniv. Hukuk Fak.
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku
Öğretim Üyesi

Dr. Öğr. Üyesi Kerim ÇAKIR

Marmara Üniv. Hukuk Fak.
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku
Öğretim Üyesi

CEZA HUKUKU

GENEL HÜKÜMLER

- Ceza Hukukuna Giriş
- Ceza Hukuku Kurallarının Uygulama Alanı
- Suç Teorisi
- Yaptırım Teorisi
- Milletlerarası Ceza Hukuku

15. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Hukuku Genel Hükümler

Mehmet Emin Artuk - Ahmet Gökçen - Mehmet Emin Alşahin - Kerim Çakır

Kitaptan yapılan alıntılarda, 5846 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında bilimsel atıf usullerine riayet edilmelidir. Bu kapsamda atıf usullerine uygun düşmeyecek tarzda kısmen veya tamamen kopyalama, fotokopi yoluyla veya başka suretle çoğaltma, bu şekilde meydana getirilmiş bir yayını basma, satışa sunma, satın alma veya yayına kendi adını koyma, kamuya sunmanın hukuka aykırı olduğu, yazarlardan her birinin ceza hukuku, özel hukuk ve disiplin hukuku yönünden şikayet haklarının bulunduğu hatırlanmalıdır.

Hukuk Yayınları Dizisi – 2008

Onbeşinci Baskı : Haziran 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 41 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 47771

Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

BİBLİYOGRAFYA

18. Uluslararası Ceza Hukuku Kongresi, İstanbul 2009.

A. Esmein, *Éléments de droit constitutionnel français et comparé*, Tome: I, 8.Edition, Paris 1927.

Acar, Bülent, “Hukuk Düzenimizde Düşüncenin Açıklanmasının Cezalandırılması ve Cezalandırmanın Sınırı”, ABD., Y.:52, S.:3, Ankara 1995.

Ahmet, Lütfi, *Mir’atı Adalet Yahut Tarihçe-i Devlet-i Aliyye*, İstanbul 1887 (1304).

Akbaba, Zeynep Burcu, “Kimyasal Hadım Yönteminin Anayasaya Uygunluğu-I”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı:81, Yıl:2009.

Akbulut, Berrin, “Bağlılık Kuralı”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.XIV, Haziran 2010.

Akbulut, Berrin, “Tıp Ceza Hukukunda Nedensellik Bağı”, V. Türk-Alman Tıp Hukuku Sempozyumu “Tıp Ceza Hukukunun Güncel Sorunları”, *Türkiye Barolar Birliği Yayınları* No.: 142, Ankara 2008.

Akbulut, Berrin, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 5. Baskı, Ankara 2018.

Akbulut, İlhan, *Şartla Tahliye*, İÜHFM, C. 55, S. 1-2. Y. 1996.

Akğiray, Hasan Basri, “Ceza Adaleti” (*Cumhuriyet Gazetesi*, 24.07.1973), in: *Sancılı Demokrasi*, İstanbul 1977.

Akıncı, Şahin, *Türk Özel Hukukunda İnsan Kökenli Biyolojik Madde (Organ-Doku) Nakli Kavramı ve Bundan Doğan Hukuki Sonuçlar*, Ankara 1996.

Akipek, (Güral) Jale, *Türk Hukukunda Mal İçin Meşru Müdafaa*, AÜHFD., Cilt: VI, Sayı:2-4, Ankara 1949.

Akipek, Ömer İlhan, *Devletler Hukuku Kaynaklarından ve Belgelerinden Örnekler*, (Devletler Hukuku Metinleri), Ankara 1966.

Akipek, Ömer İlhan, *Devletler Hukuku*, İkinci Kitap. *Devletler Hukukunun Şahıslarından Devlet*, Ankara 1964.

Akkan, Kutbettin, *Avrupa Hukukunda Meşru Müdafaa*, *Adalet Dergisi*, S:7-8, Yıl: 1965.

Akkaş, Ahmet Hulusi, *Koşullu Salıverilme*, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* C. XII, Y. 2008, S. 1-2.

Akkaya, Çetin, *Cezaların İnfazı ve İnfaz Hukuku*, Ankara 2018.

Akman, Ahmet, “Osmanlı Devleti’nde Hukuki Yapı ve Adli Teşkilâta Tanzimat Sonrası Gelişmeler”, *Yeni Türkiye*, Yargı Reformu Özel Sayısı, Y.: 2, S.: 10, Ankara 1996.

Akman, Mehmet, “Önceki Hukukumuzda İsyan Suçu”, *Hukuk Araştırmaları*, C.: 9, S.: 1-3, İstanbul 1995.

Aksar, Yusuf, *Implementing International Humanitarian Law From the Ad Hoc Tribunals to a Permanent International Criminal Court*, Routledge (UK) 2004.

Akşit, Cevat, *İslam Ceza Hukuku ve İnsani Esasları*, İstanbul 2000.

Alacakaptan, Uğur, *Fikir ve Düşünce Özgürlüğü ve Tehlike Suçları Çağdaş Batı Hukukunda Bu Konudaki Düşünce ve Uygulamalar Türk Uygulaması ve Değerlendirilmesi*, in: *Hukuk Kurultayı* 2000, C.:2, Ankara Barosu Yayını, Ankara 2000.

Alacakaptan, Uğur, *İşlenemez Suç*, A.Ü. Hukuk Fakültesi Yayını, Ankara, Basıldığı tarih belli değil.

- Alacakaptan, Uğur**, Suçun Unsurları, Ankara 1970.
- Albayrak, Mustafa**, “Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Belli Hakları Kullanmaktan Yoksun Bırakılma Güvenlik Tedbirinin Uygulanması ve Sorunlar”, in: Terazi Aylık Hukuk Dergisi, Yıl:2, Sayı:13, Eylül 2007.
- Aldıkaçtı, Orhan**, Anayasa Hukukumuzun Gelişmesi ve 1961 Anayasası, 4. Bası, İstanbul 1982.
- Aldıkaçtı, Orhan**, Modern Demokrasilerde ve Türkiye’de Devlet Başkanlığı (Doçentlik Tezi), İstanbul 1960.
- Alicanoğlu, Mahmut**, Türk Ceza Kanunu ve Yargıtay İçtihatları ve Harçlar Kanunu, C. II, İstanbul 1953.
- Allen, Harry E.-Simonsen, Clifford E.**, Corrections in America: An Introduction, Third Edition, New York, London 1981.
- Alpaslan, M. Şükrü**, Kriminoloji ve Hukuk Açısından Tedhişçilik (Doktora Tezi), İstanbul 1983.
- Alsın, Zeki Mesud**, Yeni Devletler Hukuku, C.: I, 2. Bası, İstanbul 1955.
- Alşahin, Mehmet Emin**, Ceza Hukukunda Zamanaşımı, Ankara 2016.
- Alşahin, Mehmet Emin**, Yargıtay Kararları Işığında Mala Zarar Verme Suçları (5237 sayılı TCK. m. 151 vd.) Ankara 2010.
- Alşahin, Mehmet Emin**, Yargıtay Kararları Işığında Taksirle Öldürme Suçu (TCK m. 85), Ankara 2016.
- Altavilla, Enrico**, (tercüme edenler Böhne, Gotthold-Sax Walter), Forensische Psychologie, Band I, Der psychologische Prozess und die gerichtliche Wahrheit; Band II, Die psychologie der strafprozessbeteiligten, Graz-Wien-Köln, 1955.
- Altavilla, Enrico**, Psicologia Giudiziaria, 4. Edizione, I, Il Processo psicologico e la verità giudiziale, Prefazione, s. IX-XI, Torino, 1955.
- Altavilla, Enrico**, Psicologia Giudiziaria, 4. Edizione, I, Il processo psicologico e la verità giudiziale; II- Gli attori nel Procedimento penale, Torino, 1955.
- Anayurt, Ömer**, Hukuka Giriş ve Hukukun Temel Kavramları, Ankara 2001.
- Ancel, Marc- Piontkovsky, A.A.- Tchkhikvadze, V.M.**, Le Système pénal soviétique, in: Les grands systèmes de droit pénal contemporains VI, Paris 1975.
- Ancel, Marc-Marx, Yvonne**, Les codes pénaux européens, Tome: I, Paris 1956.
- Ancel, Marc**, Introduction au système de droit pénal soviétique (De la Révolution d’octobre aux Codes de 1960) in, La Réforme Pénale Soviétique, Code Pénal, Code de Procédure Pénale et Loi d’organisation Judiciaire de la R.S.F.S.R, du 27 octobre 1960, traduits par J. Bellon, M. Fridieff, Godneff, Ch. Kourilsky, S.E.Sismondini, Paris 1962.
- Ancel, Marc**, La défense sociale nouvelle, Deuxième édition revue et augmentée (nouveau tirage), Paris 1971.
- Andrea, Baechtold**, Strafvollzug. Straf-und Massnahmenvollzug an Erwachsenen in der Schweiz, Bern 2005.
- Ansar, Sabri Şakir**, Hukuk Bilimine Başlangıç, 5. Bası, Basım Yeri Belli Değil, 1955.
- Ansar, Sabri Şakir**, Hukuk Tarihinde İslam Hukuku, 3. Bası, Ankara 1958.
- Apaydın, Cengiz**, 2011 Yılı Yargıtay Kararları Işığında Taksirle Yaralama Taksirle Öldürme ve Olası Kastla İnsan Öldürme Suçları, İstanbul 2011.
- Ardalı, Çetin**, “Tekerrürde Cezanın Çekilmiş Olması Şart Değil mi?”, AD. 1944/12.
- Ardalı, Çetin**, Müseccel Cezalarda İçtima ve Tekerrür Hakkında Bir Tavzif ve Bir Dilek, AD. 1945/6.

- Ardalı, Çetin**, Müseccel Cezalarda İçtima ve Tekerrür, AD. 1944/6.
- Ardıçoğlu, M. Artuk**, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, Ankara Barosu Dergisi, 2017/3.
- Arıkan, Baha**, Kendi Sözleriyle Mahmut Esat Bozkurt, Adliye Dergisi, Mahmut Esat Bozkurt'un Nüshası, S.: 1 ek, 1944.
- Armağan, Servet**, Anayasa Hukuku Açısından Af Yetkisinin Değerlendirilmesi, Anayasa Yargısı 18, Ankara 2001.
- Armağan, Servet**, Türk Esas Teşkilat Hukuku, 1.Kitap, İstanbul 1979.
- Armaoğlu, Fahir Hadi**, "Belçika Kaidesi ve Siyasi Suçların İadesi", AD., Y.: 42, S.: 11, Ankara 1951.
- Armaoğlu, Fahir Hadi**, "Belçika Kaidesi ve Siyasi Suçluların İadesi Meselesi", AD., Y.: 42, S.: 10, Ankara 1951.
- Arsal, Sadri Maksudi**, "İngiliz Amme Hukukunun İnkişafı Safhaları", İÜHFM, C.: VI, S.: 1, İstanbul 1940.
- Arsal, Sadri Maksudi**, Hukukun Umumi Esasları, Hukukun Pozitif Felsefesi, Birinci Cilt, Ankara 1937.
- Arsal, Sadri Maksudi**, Türk Tarihi ve Hukuk, C.: I, İstanbul 1947.
- Arsal, Sadri Maksudi**, Umumî Hukuk Tarihi, Ankara 1942.
- Arsel, İlhan**, Anayasa Mahkemesi'nin Bazı Eğilimleri Üzerine Görüşler ve Anayasa Mahkemesi Kararlarından Özetler, Ankara 1970.
- Arsalan, Çetin- Azizağaoğlu, Bahattin**, Yeni Türk Ceza Kanunu Şerhi, Ankara 2004.
- Arsalan, Çetin-Kayanççek, Murat**, Suçta Tekerrür, Ankara 2009.
- Artuç, Mustafa**, Kişilere Karşı Suçlar, 2. Bası, Ankara 2018.
- Artuk, Emin**, "Suç Genel Teorisi", in: Ceza Hukuku El Kitabı, İstanbul 1989.
- Artuk, Emin**, Ceza Hukukuna Giriş (Ders Notları) I, İstanbul 1983.
- Artuk, Emin**, Mukayeseli Çocuk Muhakemesi Hukuku, İstanbul 1987 (Yayınlanmamış Doçentlik Tezi).
- Artuk, Emin**, Suçun Özel Görünüş Şekilleri, in: Ceza Hukuku El Kitabı, İstanbul 1989.
- Artuk, M. Emin**, "1926 Tarihli Türk Ceza Kanununun Hazırlanışı", in: Gerekçeli Ceza Kanunları, (Haz.: Artuk, M. Emin-Gökçen, Ahmet-Yenidünya, A. Caner), İstanbul 1999.
- Artuk, M. Emin**, Alkohol und Rauschgift im Islamischen Strafrecht, in: Annales de la faculté de droit d'Istanbul, Tome XXIX, No. 45, İstanbul 1983.
- Artuk, Mehmet Emin - Alşahin, Mehmet Emin**, "Ceza Hukuku Yönünden Çocuk İhmali ve Çocuk İstismarı". İn: Çocuk Hakları Açısından Çocuk İhmali ve İstismarı El Kitabı İstanbul 2011.
- Artuk, Mehmet Emin- Gökçen, Ahmet**, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 16. Baskı, Ankara 2017.
- Artuk, Mehmet Emin- Yenidünya, A. Caner**, "Ötenazi", Prof. Dr. Turhan Tufan Yüce'ye Armağan, İzmir 2001.
- Artuk, Mehmet Emin-Alşahin, Mehmet Emin**, "Hapis Cezalarının ve Cezaevlerinin Tarihi Gelişimi", in Prof. Dr. Mehmet Âkif Aydın'a Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Hukuk Araştırmaları Dergisi - Özel Sayı - Yıl 2015, Cilt 21, Sayı 2.
- Artuk, Mehmet Emin-Alşahin, Mehmet Emin**, "Objektif Cezalandırılabilme Şartı ve Zamanaşımı", in Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.19, S.2 (Özel Sayı), Y.2013.
- Artuk, Mehmet Emin-Alşahin, Mehmet Emin**, Hükümlünün Hakları, Ord. Prof. Dr. Sulhi Dönmezer Armağanı, Cilt: I, Ankara 2008.

- Artuk, Mehmet Emin-Alşahin, Mehmet Emin**, Kriminoloji, Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş 2. Baskı, Ankara 2018.
- Artuk, Mehmet Emin-Gökçen, Ahmet-Yenidünya, A. Caner**, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 12. Tıpkı Baskı, Ankara 2012.
- Artuk, Mehmet Emin-Gökçen, Ahmet-Yenidünya, A. Caner**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 3. Baskı, Ankara 2007.
- Artuk, Mehmet Emin-Gökçen, Ahmet-Yenidünya, A. Caner**, TCK. Şerhi, Genel Hükümler, 1. Baskı, Cilt:1, Ankara 2009.
- Artuk, Mehmet Emin-Gökçen, Ahmet-Yenidünya, A. Caner**, TCK. Şerhi, Genel Hükümler, 2. Baskı, Cilt:1, Ankara 2014.
- Artuk, Mehmet Emin-Gökçen, Ahmet**, Gerekçeli Ceza Kanunları, 18. Baskı, Ankara 2017.
- Artuk, Mehmet Emin-Yenidünya, Ahmet Caner**, “Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Erteleme Müessesesi”, Prof. Dr. Sahir Erman’a Armağan, İstanbul 1999.
- Artuk, Mehmet Emin-Yılmaz, Erkam**, Teorik Açından Güvenlik Tedbirleri, İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 7 (2), Güz 2020.
- Artuk, Mehmet Emin**, “1926 Tarihli Türk Ceza Kanununun Hazırlanışı, in: Gerekçeli Ceza Kanunları (M. Emin Artuk- Ahmet Gökçen-A. Caner Yenidünya), İstanbul 1999.
- Artuk, Mehmet Emin**, “Ceza Kanununun Suç Siyaseti Bilimi Açısından Değerlendirilmesi”, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:3, S:1, Ayrı Basım, Haziran-2008 Kayseri, s.3-17.
- Artuk, Mehmet Emin**, “Kriminolojinin Tanımı”, İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:5, S:2, Güz 2018.
- Artuk, Mehmet Emin**, “Ölüm Cezası”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Jale G.Akipek’e Armağan, Konya 1991.
- Artuk, Mehmet Emin**, “Yeni Türk Ceza Yasası’nda Çocuğun Hukuki Statüsü”, in: III. Ulusal Çocuk Acil Tıp ve Yoğun Bakım Kongresi, İstanbul 2006.
- Artuk, Mehmet Emin**, Güvenlik Tedbirleri, Prof. Dr. Atilla Özer’e Armağan, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XII, Y. 2008, S. 1-2.
- Artuk, Mehmet Emin**, Sinn und Zweck der Strafe und die Maßnahmen zur Sicherung und Besserung im türkischen Strafrecht (Köln, Doktora Tezi), Königstein/Ts 1979.
- Aslan, Beşir**, Ceza Hukukunda Yaş Küçüklüğü, 3. Baskı, Ankara 2014.
- Atalay, Osman**, Mükerrer Hükümlülerin İnfazında Müddetname Hesaplamaları, in. Terazi Aylık Hukuk Dergisi, Eylül 2007.
- Ateş Ekşi, Canan**, Uluslararası Ceza Mahkemesinin İnsanlığa Karşı Suçlar Üzerindeki Yargı Yetkisi, Ankara 2004.
- Atila, Mesude**, Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Hukuku’nda Af Kurumu, Ankara Barosu Dergisi, Yıl:68, Sayı: 2010/1.
- Aug. Roger-Alex. Sorel**, Codes et lois usuelles classées par ordre alphabétique, Paris 1879.
- Avcı, Mustafa**, Hürriyet, Bağlayıcı Cezalara Seçenekler, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 1994.
- Avcı, Mustafa**, Osmanlı Ceza Hukuku Genel Hükümler, Konya 2010.
- Avcı, Mustafa**, Türk Hukuk Tarihi Dersleri, Konya 2012.
- Ayan, Mehmet**, Tıbbi Müdahalelerden Doğan Hukuki Sorumluluk, Ankara 1991.
- Aydın, Devrim**, Suça Teşebbüs, AÜHFD, Y.: 2006.
- Aydın, Devrim**, Türk Ceza Hukukunda Suça İştirak, Ankara 2009.

- Aydın, Hüseyin**, Askeri Hizmetlerin İfasında Suç Teşkil Eden Emri Yerine Getirmenin Cezai Sorumluluğu, YBHFD, Yıl:5, S:2020/1.
- Aydın, Hüseyin**, Bir Güvenlik Tedbiri Olarak TBMM Üyeliğinden Yoksun Bırakma, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.3, S.1, Yıl:2012.
- Aydın, M. Âkif**, Osmanlı Hukuku, Devleti-i Aliyye'nin Temeli, Ankara 2020.
- Aydın, M. Akif**, Türk Hukuk Tarihi, Genişletilmiş 7. Baskı, İstanbul 2009.
- Aydın, M.Akif**, "Osmanlı Ceza Hukuku", Osmanlı Devletinde Hukuk ve Adalet, 2. Baskı, İstanbul 2014.
- Ayık, İsmail Hakkı**, "Tahrik", AD., Y.: 43, S.: 1, Ankara 1952.
- Baba, Yasemin**, Türk Ceza Hukukunda Etkin Pişmanlık, İstanbul 2013.
- Badinter, Robert**, Contre la peine de mort, Domont 2012.
- Balamir, İsmail Hakkı**, "Ceza Hukukunda Kıyas (L'analogie) Yahut Adsız Suç (Le délit innomé)", Adalet Ceridesi, S.: 8, Ankara 1943.
- Başak, Cengiz**, Uluslararası Ceza Mahkemeleri ve Uluslararası Suçlar, Ankara 2003.
- Başar, Nur**, "Türk Ceza Hukukunda Haksız Tahrik", AD., S.: 4, 1980.
- Başgil, Ali Fuat**, Esas Teşkilat Hukuku, C.: I, Türkiye Siyasi Rejimi ve Anayasa Prensipleri, Fasikül: II, İstanbul 1960.
- Başgil, Ali Fuat**, Teşrii Masuniyet Meselesi (Teşkilatı Esasiye Kanunumuzun 17. Maddesi Üzerinde Etüd), İHFM, C.: VII, S.: 1, İstanbul 1941.
- Battaglini, A** propos de la succession des lois pénales exceptionnelles et temporaires, Giustizia Penale, 1950, II, 514, note sous Cass Ital., 19 Janvier 1950.
- Batum, Süheyl**, Fikir ve Düşünce Özgürlüğü ve Tehlike Suçları Çağdaş Batı Hukukunda Bu Konudaki Düşünce ve Uygulamalar Türk Uygulaması ve Değerlendirilmesi, in: Hukuk Kurultayı 2000, C.:2, Ankara Barosu Yayını, Ankara 2000.
- Baumann, Jürgen-Weber, Ulrich-Mitsch, Wolfgang**, Strafrecht, Allgemeiner Teil, 11. Auflage, Bielefeld 2003.
- Baumann, Jürgen-Weber, Ulrich**, Strafrecht Allgemeiner Teil, 9. Auflage, Bielefeld 1985.
- Baumann, Jürgen**, Strafrecht Allgemeiner Teil, 7. Auflage, Bielefeld 1975.
- Bayraktar, Köksal**, "Faal Nedamet", İHFM. C.: 33, S.: 3-4, İstanbul 1968.
- Bayraktar, Köksal**, "Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılması ve Nakli Hakkında Kanun"a İlişkin Düşünceler, in: Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, İstanbul 1979.
- Bayraktar, Köksal**, Ceza Kanunundaki Hukuka Uygunluk Nedenleri, in: Ceza Hukuku Günleri, 70. Yılında Türk Ceza Kanunu-Genel Hükümler- (26-27 Mart 1997-İstanbul) İstanbul 1998.
- Bayraktar, Köksal**, Hekimin Tedavi Nedeniyle Cezai Sorumluluğu, (Doktora Tezi), İstanbul 1972.
- Bayraktar, Köksal**, Siyasal Suç, İstanbul 1982.
- Bayraktar, Köksal**, Suç İşlemeğe Tahrik Cürmü, İstanbul 1977.
- Bayramoğlu, Reşad** "Tekerrürde Cezanın Çekilmiş Olması Şart mıdır, Değil midir?", AD. 1944/12.
- Baytaz, Abdullah Batuhan**, Kanunilik İlkesi Bağlamında Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukukunda Yorum, İstanbul 2018.
- Beccaria** Suçlar ve Cezalar Yahut Beşeriyetin Mecellesi, (Çev.: Muhiddin Göklü), 3. Bası, İstanbul 1964.
- Beccaria, Cesare**, Suçlar ve Cezalar Hakkında (Çev: Sami Selçuk), 1.Baskı, Ankara 2004.

- Bekar, Elif**, Türk ve Amerikan Ceza Hukukunda Zorunluluk Hali, Ankara 2013.
- Beling, Ernst**, Die Lehre vom Verbrechen, Tübingen 1906.
- Bereket, Zuhale**, “Türk Hukuku Açısından Vatandaşın İfade Edilmezliği Kuralı”, YD., C.: 24, Sayı: 1-2, Ankara 1998.
- Berkin, Necmeddin**, Meşru Müdafaa, İstanbul 1947.
- Bettiol, Giuseppe**, “Ceza Hukukunun İnsanileştirilmesi ve Klasizm İle Pozitivizm Arasındaki Tezadın Bugünkü Durumu”, (Çev.: Faruk Erem), Ankara 1949.
- Bıyıklı, Hasan**, “Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğu ve Türk Ceza Hukuku Sistemi”, YD., C.: 7, S.: 4, Ekim 1981.
- Bıyıklı, Hasan**, “Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğu ve Türk Ceza Hukuku Sistemi II”, YD., C.: 8, S.: 1-2, Ocak-Nisan 1982.
- Bıyıklı, Hasan**, Sosyal Ceza Hukuku İşçinin Ceza Yoluyla Korunması, Ankara 1983.
- Bilge, Necip**, “İptal Kararlarının Geriye Yürümezliği”, (Olaylar ve Görüşler), in: Cumhuriyet, 19 Nisan 1990.
- Bilge, Necip**, Hukuk Başlangıcı, Hukukun Temel Kavram ve Kurumları, 15. Bası, Ankara 2001.
- Bilge, Suat**, Uçak Kaçırımları, in: Dış Politika-Foreign Policy, C.: 1, S.: 1, Mart 1971.
- Bilgin, A.**, Hayat İçin Elzem Organların Naklinde Başlıca Hukuki Problemler ve Çözüm Yolları Üzerinde Bir Deneme, İstanbul 1968.
- Binding, Karl**, Lehrbuch des gemeinen deutschen Strafrechts. Besonderer Teil. Band: I, 2. Auflage, Leipzig 1902.
- Bock, Dennis**, Strafrecht Allgemeiner Teil, Springer Verlag, Berlin 2017.
- Bostancı Bozbayındır, Gülşah**, Ceza Hukukunda Haksız Tahrik, İstanbul 2013.
- Bouloc, Bernard**, Droit Pénal Général, 24. Edition, Paris 2015.
- Bouloc, Bernard**, Pénologie, Paris 1991.
- Bouzat, Pierre- Pinatel, Jean**, Traité de Droit Pénal et de Criminologie, Tome III, Criminologie par Jean Pinatel, 2. Edition, Paris 1970.
- Bouzat, Pierre-Pinatel, Jean**, Traité de droit pénal et de criminologie, Tome: I, Droit pénal général par Pierre Bouzat, 2.Edition, Paris 1970.
- Bouzat, Pierre**, Traité Théorique et Pratique de Droit Pénal, Paris 1951.
- Bozbayındır, Ali Emrah**, “Meşru Savunmada Sınırın Aşılması”, Ceza Hukuku Dergisi, Yıl: 7, S. 18, 2012.
- Bozdağ Ahmet**, Türk Ceza Hukukunda Koşullu Salıverilme Kurumu Ve Etkinliğinin Geliştirilmesi, 2. Baskı, Ankara 2021.
- Bozdağ, Ahmet**, İştirak Halinde İşlenen Suçlarda Gönüllü Vazgeçmeden Yararlanmak İçin Gösterilmesi Gereken Gayret, SDÜHFD, Cilt 10, Sayı 2, 2020.
- Bozdağ, Ahmet**, Türk Ceza Hukukunda ve Vergi Ceza Hukukunda Tekerrür, Ankara 2009.
- Bozkurt, Gülnihal**, Batı Hukukunun Türkiye’de Benimsenmesi, 2. Baskı (Tıpkıbasım), Ankara 2010.
- Bozkurt, Gülnihal**, Batı Hukukunun Türkiye’de Benimsenmesi, Ankara 1996.
- Böhm, Alexander**, Strafvollzug, 3. Auflage, Frankfurt a. M 2003.
- Brügmann, W.**, Widerrechtlichkeit des aertzlichen Eingriffs und Aufklaerungspflicht des Arztes, NJW 1977.
- Burian, Paul**, Der Einfluss der deutschen Naturrechtslehre auf die Entwicklung der Tatbestandsdefinition im Strafgesetz, Berlin 1970.

Büyük Larousse.

Callison, Herbert G., Introduction to Community – Based Corrections, New York 1983.

Canpolat, Şerafettin, Anadolu’da Hakim Olmak, Ankara 2000.

Cartens, T., Das Recht der Organtransplantation, Frankfurt am Main 1978.

Casabianca, Pierre, Code Pénal du Royaume D’Italie Traduit Annoté et Précédé D’une Introduction, Paris 1932.

Centel, Nur-Zafer, Hamide-Çakmut, Özlem, Kişilere Karşı İşlenen Suçlar, Cilt:1, 4. Bası, 2017.

Centel, Nur-Zafer, Hamide-Çakmut, Özlem, Türk Ceza Hukukuna Giriş, 10. Bası, İstanbul 2017.

Centel, Nur-Zafer, Hamide, Ceza Muhakemesi Hukuku, 13. Baskı, İstanbul 2016.

Centel, Nur-Zafer, Hamide, Ceza Muhakemesi Hukuku, 14. Bası, İstanbul 2017.

Centel, Nur, “Cezanın Amacı ve Belirlenmesi”, in: Prof. Dr. Turhan Tufan Yüce’ye Armağan, İzmir 2001.

Centel, Nur, “Gençlik Yılında Ceza ve Islah Politikası”, Hukuk Araştırmaları, C:1, S:3, 1986.

Centel, Nur, “Şartla Salıverme”, Hukuk Araştırmaları, C.7, S.1-3, 1992-1993, İstanbul 1994.

Chauveau, Adolphe M.-Hélie, Faustin, Théorie du code pénal. Tome: I, 6. Edition, Paris 1887.

Cihan, Erol, “Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesi”, in: Ceza Hukuku Günleri. 70. Yılında Türk Ceza Kanunu-Genel Hükümler-(26-27 Mart 1997-İstanbul), İstanbul 1998.

Cihan, Erol, Ceza Hukuku ve Çağdaş Biyomedikal İşlemler, in: Tıbbi Etik Yıllığı, V, 16 Mart 1995’te düzenlenen II. Tıbbi Etik Sempozyumuna Sunulan Bildiriler, (Yayınlayan: Arslan Terzioğlu) İstanbul 1996.

Cihan, Erol, Ceza Hukukunda Propaganda Kavramı, in: Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, C.:1, S.:1, İstanbul 1978.

Cin, Halil - Akgündüz, Ahmet, Türk Hukuk Tarihi, Kamu Hukuku, Konya 1989.

Cin, Halil-Akgündüz, Ahmed, Türk Hukuk Tarihi (Kamu Hukuku) C.: I, 3.Baskı, İstanbul 1995.

Clear, Todd, “Correction Beyond Prison Walls”, in: Criminology, A Contemporary Handbook (Edit.: Joseph F. Sheley), Second Edition, Belmont 1995.

Clerc, François, Introduction à l’étude du code pénal suisse. Partie Générale, Lausanne 1942.

Cole, George F.- Smith, Christopher, E, The American System Of Criminal Justice, Eighth Edition, 1998.

Collin, Fernand, Enrico Ferri et l’avant projet de code pénal Italien de 1921, Bruxelles 1925.

Constant, Jean, Eléments de criminologie, Liège 1949.

Constant, Jean, Manuel de droit pénal. Principes généraux du droit pénal positif belge, C.II, 7. Edition, Liège 1960.

Constant, Jean, Traité élémentaire de droit pénal. Principes généraux du droit pénal positif belge, Tome I, Liège 1965.

Constant, Jean, Traité élémentaire de droit pénal. Principes généraux du droit pénal positif belge, Tome II, Les peines et les mesures de sureté, Liège 1966.

Corrado, Arturo, Die sichernden Massnahmen im Gesetz Rocco, Bern 1935.

Çağlayan, M. Muhtar, Türk Ceza Kanunu, Genişletilmiş 3. Bası, (m. 125-315), II, Ankara tarihsiz.

Çağlayan, M. Muhtar, Yasama Dokunulmazlığı, AD., S.: 3-4, Ankara 1977.

- Çakır, Kerim**, Hapis Cezasının Koşullu Salıverilme Uygulanarak İnfazı, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.: 26, S.: 2, Aralık 2020.
- Çakır, Kerim**, İftira Suçu, in: Prof. Dr. Mehmet Emin Artuk'a Armağan (Editör, Mahmut Koca), Ankara 2020.
- Çakır, Kerim**, Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu (TCK m. 135), in: Prof. Dr. İbrahim Dülger'e Armağan, Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (ABÜHFD), C: 8, S: 16, Aralık 2020.
- Çakır, Kerim**, Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama Suçu, Ankara 2016.
- Çakır, Kerim**, Tüzel Kişiler Hakkında Güvenlik Tedbirleri, Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S.:8, Aralık 2018.
- Çakmut, Özlem Yenerer**, Tıbbi Müdahaleye Rızanın Ceza Hukuku Açısından İncelenmesi, İstanbul 2003.
- Çeçen, Aml**, İnsan Hakları, 2. Basım, Ankara 1995.
- Çelebican, Özcan Karadeniz**, Roma Hukuku, 13. Baskı, Ankara 2008.
- Çelik, Edip F.**, Milletlerarası Hukuk, C.: I, 4. Bası, İstanbul 1980.
- Çelik, Edip**, Milletlerarası Hukuk, İkinci Kitap, İstanbul 1987.
- Çelikel, Aysel**, Toplumun Özgürleşmesi ya da Törelere, in: Güncel Hukuk Aylık Hukuk Dergisi, S.:2, Şubat 2004.
- Çetin, Soner Hamza**, Türk Ceza Kanununda Adli Para Cezası, Ankara 2012.
- Çetin, Soner Hamza**, Türk Ceza Kanununda Seçenek Yaptırımlar, Ankara 2011.
- Çınar, Ali Rıza**, Çocuk Ceza Hukuku- Suça Sürüklenen Çocukların Ceza Sorumluluğu ve Yarılanmaları, Ankara 2020.
- Çınar, Ali Rıza**, Türk Ceza Hukukunda Cezalar, Ankara 2005.
- Çolak, Haluk-Altun, Uğurtan**, “Kısa Süreli Hapis Cezaları, Seçenekli Yaptırımlar ve İnfaz Rejimleri”, TBB Dergisi, Sayı 67, Kasım-Aralık 2006.
- Çölgeçen, Mehmetcan**, Le code d’Hammourabi, Fribourg 1949.
- Daragenli, Vesile Sonay**, “Tehlike Suçları”, in: Prof. Dr. Sahir Erman’a Armağan, İstanbul 1999.
- Dâver, Bülent**, Türkiye Cumhuriyetinde Laiklik (Doktora Tezi), Ankara 1955.
- De Greeff, Etienne**, Introduction à la criminologie I, Paris 1948.
- Değirmenci, Olgun**, “Ceza Hukukunda Yanılma Kavramı ve Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Yanılma”, TBB Dergisi, S. 110, 2014.
- Değirmenci, Olgun**, “Türk Ceza Hukukunda Kusurluluğu Kaldıran Neden Olarak Amirin Emri ni İfa”, TAAD, Yıl:3, S. 10, 2012.
- Değirmenci, Olgun**, Bilişim Suçları, (M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2002.
- Değirmenci, Olgun**, Uluslararası Ceza Mahkemelerinin Kararlarında, Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Soykırım Suçu, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı:70, Mayıs-Haziran 2007.
- Delogo, Tullio**, “Modern Hukukta Taksirli Suçun Önemi”, Çev. Yüksel Ersoy, AHFD, C.39, S. 1-4, 1982-87.
- Demirbaş, Timur-Erdem, Mustafa Ruhan**, Ceza Hukuku Pratik Çalışmaları, Ankara 2001.

- Demirbaş, Timur**, “Af Tartışmaları ve 4616 Sayılı 23 Nisan 1999 Tarihine Kadar İşlenen Suçlardan Dolayı Şartla Salıverilmeye Dava ve Cezaların Ertelenmesine Dair Kanun”, in: Anayasa Yargısı, S.:18, Anayasa Mahkemesi’nin 39. Kuruluş Yıldönümü Nedeniyle Düzenlenen Sempozyumda Sunulan Bildiriler (25-26 Nisan 2001), Ankara 2001.
- Demirbaş, Timur**, “Kara Avrupası Devletleri İnfaz Sistemlerinde, İnsan Haklarının Gelişimi”, in: T.C. Adalet Bakanlığı 21. Yüzyıla Girerken Cezaların İnfazı Sempozyumu (21-22 Ocak 2000), Ankara 2001.
- Demirbaş, Timur**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 14. Baskı, Ankara 2019.
- Demirbaş, Timur**, Haksız Tahrik, Ankara 2016.
- Demirbaş, Timur**, İnfaz Hukuku, 7. Baskı, Ankara 2020.
- Demirbaş, Timur**, Kriminoloji, 6. Bası, Ankara 2016.
- Demirbaş, Timur**, Türk Ceza Kanununda Özel Haksız Tahrik Halleri, İstanbul 1985.
- Demirel, Muhammed**, Amirin Emri, İstanbul Ceza Hukuku ve Kriminoloji Arşivi, Yayın No:2, 1.Baskı, İstanbul, Ekim 2014.
- Demirtas, Soner**, Die Konkurrenzlehre im deutschen und türkischen strafrecht, Duncker&Humblot, Berlin
- Devellioğlu, Ferit**, Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lugat, Ankara 1992.
- Devellioğlu, Ferit**, Osmanlıca ve Türkçe Ansiklopedik Lûgat, 11. Baskı, Ankara 1993.
- Dezza, Ettore-Seminara, Sergio-Vormbaum, Thomas**, Moderne italienische Strafrechtsdenker, Berlin-Heidelberg 2012.
- Diril, Ziya**, “Tekerrür Hükümlerinin Tatbiki İçin Tekerrüre Esas Tutulan Cezanın Çektilirilmiş Olması Şart mıdır?”, AD. 1945/3.
- Doğan, Koray**, “Elverişsiz Teşebbüs ve Ters Tipiklik Hatası”, Prof. Dr. Feridun Yenisey’e Armağan, C. I, İstanbul 2014.
- Domeniko, Pisapia Gian**, İtalyan Ceza Hukuku Müesseseleri- Genel Kısım, (Çev: Akgüç, Atıf), Padova 1965.
- Donay, Süheyl**, “Ceza Normunun Yer, Kişi ve Zaman Yönünden Uygulanması”, in: Ceza Hukuku Günleri, 70. Yılında Türk Ceza Kanunu –Genel Hükümler- (26-27 Mart 1997-İstanbul), İstanbul 1998.
- Donay, Süheyl**, “Suçluların İadesinde Yeni Gelişmeler”, İÜHFM., C.: L, S.: 1-4, İstanbul 1984.
- Donay, Süheyl**, Para Cezaları, İstanbul 1972.
- Donnedieu De Vabres, H**, Traité de droit criminel et de législation pénale comparée, 3.Edition, Paris 1947.
- Donnedieu De Vabres, H.**, la politique criminelle des états autoritaires, Paris 1938.
- Donnedieu De Vabres**, Les principes modernes du droit pénal international, Paris 1928.
- Donnedieu De Vabres**, Précis de droit criminel, 2. Edition, Paris 1951.
- Dönmezer, Sulhi-Erman, Sahir**, Ceza Hukuku Dersleri, Umumi Kısım, İstanbul 1958.
- Dönmezer, Sulhi-Erman, Sahir**, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku Genel Kısım, Cilt: II, 11. Bası, İstanbul 1997.
- Dönmezer, Sulhi-Erman, Sahir**, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku Genel Kısım, C.: III, 12. Baskı, İstanbul 1997.
- Dönmezer, Sulhi-Erman, Sahir**, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Beta, C. I, 12. Baskı, İstanbul 1997.
- Dönmezer, Sulhi-Erman, Sahir**, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, C. II, 12. Baskı, İstanbul 1997.

- Dönmezer, Sulhi-Erman, Sahir**, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, C. II, 10. Bası, İstanbul 1994.
- Dönmezer, Sulhi-Erman, Sahir**, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Genel Kısım, C:I, 11. Bası, İstanbul 1994.
- Dönmezer, Sulhi**, “Düşünce ve Kanaat Hürriyetinin Sınırı; Hürriyetlerin Özüne Dokunan Sınırlamalar”, in: Mahkeme Kararları Kroniği, İÜHFM., C.:XXIX, S:3.
- Dönmezer, Sulhi**, “Maddi Sebebiyet Alakası”, İÜHFM, C:IX, S.1-2, İstanbul 1943.
- Dönmezer, Sulhi**, “Mahkeme Kararları Kroniği, İcranın Tanzim Tasarrufları İle Suç İhdası, Anayasaya Aykırılık İddiası Halinde Verilmesi İcabeden Karar”, İÜHFM, C.: XXVIII, S.: 1, İstanbul 1962.
- Dönmezer, Sulhi**, Ağır Hapis Cezasında Hücre Devresi ve Tenfiz Sistemimiz Üzerine Tekliflerimiz, İÜHFM, C.:XXVII, S.:1-4, İstanbul 1962.
- Dönmezer, Sulhi**, Cezai Mesuliyetin Esası, İstanbul 1949.
- Dönmezer, Sulhi**, Genel Ceza Hukuku Dersleri, İstanbul 2003.
- Dönmezer, Sulhi**, Kriminoloji, 7. Bası, İstanbul 1984.
- Dönmezer, Sulhi**, Kriminoloji, 8. Bası, İstanbul 1994.
- Dönmezer, Sulhi**, Tartışmalar, in: Doğumunun 100. Yılında Atatürk Sempozyumu, Atatürk İlkeleri ve Ceza Hukuku, 15-18 Aralık 1981, İstanbul 1983.
- Dönmezer, Sulhi**, Teşebbüste Hazırlık ve İcra Hareketleri Tefriki, İÜHFM, C.:VIII, İstanbul 1942.
- Dönmezer, Sulhi**, Yabancı Memlekette İşlenen Suçlar, Siyasi Suçlar ve Nisbi Siyasi Suçlar, Mahkeme İçtihatları II, İÜHFM., C.: XV, İstanbul 1949.
- Dreher, Eduard**, Strafgesetzbuch mit Nebengesetzen und Verordnungen, 36. Auflage, München 1976.
- Dreher, Eduard**, Strafgesetzbuch mit Nebengesetzen und Verordnungen, 33. Auflage, 1972.
- Du Pasquier, Claude**, Introduction à la théorie générale et à la philosophie du droit, 3. Edition, Neuchâtel-Paris 1948.
- Dural, Mustafa**, Türk Medeni Hukukunda Gerçek Kişiler, Gözden Geçirilmiş Üçüncü Bası, İstanbul 1987.
- Duran, Lütfi**, “Türkiye Hükümetinin Suçluların İadesine Dair Kararları Üzerine Kazai Murakabe”, in: Tahir Taner’e Armağan, İstanbul 1956.
- Dursun, Selman-Bozbayındır, Ali Emrah** ‘Ceza Hukukunda Hukuka Uygunluk Nedenlerinin Manevi Unsurları Meselesi’, İÜHFM, Cilt: LXXIII, Sayı 1, 2015.
- Dursun, Selman**, “Türk Ceza Hukuku’nda Emrin İfasının Hukuki Niteliğinin Alman Ve İtalyan Ceza Hukuku’yla Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XVIII, Y. 2014.
- Dülger, İbrahim**, Türk Ceza Hukukunda Müsadere, Konya 2009.
- Düzgün, Nuri-Elmacı, Şerafettin**, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununa Göre Olası Kast- Bilinçli Taksir ve Taksirle İşlenen Suçlar, Ankara 2007.
- Ebert, Udo**, Strafrecht, Allgemeiner Teil, 3. Auflage, Heidelberg 2001.
- Ebu Zehra, Muhammed**, İslam Hukukunda Suç ve Ceza, (Çev.: İbrahim Tüfekçi), C.: 2, İstanbul 1994.
- Ebu Zehra, Muhammed**, İslam Hukukunda Suç ve Ceza, (Çev.: İbrahim Tüfekçi), C.: 1, İstanbul 1994.
- Edmund Mezger**, Strafrecht. 2. Auflage, München und Leipzig 1933.

- Ekici Şahin, Meral**, Ceza Hukukunda Rıza, 1. Baskı, İstanbul 2012.
- Elliott, Catherine**, French Criminal Law, Willan Publishing 2001.
- Erdem, Mustafa Ruhan**, “Malvarlığına Yönelik Saldırlara Karşı Meşru Savunma İçin İnsan Öldürme ve Yaşam Hakkı (AİHS m. 2)”, DEÜHFD., Cilt:9, Prof. Dr. Ünal Narmanhoğlu’na Armağan, İzmir 2007.
- Erdem, Mustafa Ruhan**, “Netice Yüzünden Ağırlaşan Suçlar”, Uğur Alacakaptan’a Armağan, Cilt 1, 1. Baskı, İstanbul 2008.
- Erdin, Selim**, Ceza Hukukunda İlliyet, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2013.
- Erdin, Selim**, Hukuka Uygunluk Sebeplerinde Subjektif Unsur Sorunu, 1. Baskı, Ankara 2021.
- Erdoğan, Mustafa**, Anayasal Demokrasi, 3. Baskı, Ankara 1999.
- Erdoğan, Mustafa**, Liberal Toplum, Liberal Siyaset, Yenilenmiş 2. Baskı, Ankara, Ekim 1998.
- Erdoğan, Ahmet**, “Tedip Hakkı” AD., S.: 9, Ankara 1951.
- Erdoğan, Ahmet**, Meşru Müdafaa, AD., Yıl: 1941, S.: 3, Ankara 1950.
- Erdoğan, Ahmet**, Zaruret Hali ve Hukuki Neticeleri, AD., S.: 6, Ankara 1950.
- Erdurak, Yılmaz Güngör**, Türk Ceza Kanunu, 2. Baskı, Ankara 1991.
- Erem, Faruk-Danışman, Ahmet-Artuk, Mehmet Emin**, Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 14. Baskı, Ankara 1997.
- Erem, Faruk**, “Tekerrür Hakkındaki Kanun Hükümlerinin Tetkiki”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası (AÜHFM.), C.: II 1945/2-3.
- Erem, Faruk**, “Tekerrürün Esası”, AD., 1949/10.
- Erem, Faruk**, “Türk Ceza Hukukunda Emniyet Tedbirleri”, AÜHFD., C.: I, S.: 3, Ankara 1944.
- Erem, Faruk**, Adalet Psikolojisi. Suçlu Psikolojisi-Usul Psikolojisi-Mahpusun Psikolojisi, 8. Baskı, Ankara 1988.
- Erem, Faruk**, Gereğçeli Türk Ceza Kanunu ve Meriyet Kanunu, 2. Bası, Ankara-İstanbul 1948.
- Erem, Faruk**, Hukukun Üstünlüğü Kavramı ve Bir Örnek, Cumhuriyet, Sy.: 16734, 28.2.1971.
- Erem, Faruk**, Suç Bilimi Açısından Adalet Psikolojisi. Suçlu psikolojisi-usul psikolojisi-mahpusun psikolojisi, 10. Bası, Ankara, 1997.
- Erem, Faruk**, Teammüd, AÜHFD., C.: XXXVII, S.: 1-4, Ankara 1982.
- Erem, Faruk**, Türk Ceza Hukukunda Mal İçin Meşru Müdafaa, Adalet Dergisi, Yıl: 1943.
- Erem, Faruk**, Türk Ceza Kanunu Şerhi, Özel Hükümler, C. II, Ankara 1993.
- Erem, Faruk**, Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku, C.: III, Özel Hükümler, Ankara 1985.
- Eren, Fikret**, Sorumluluk Hukuku Açısından Uygun İlliyet Bağ Teorisi, Ankara 1975.
- Ergül, Teoman**, Ölüm Cezası, Manisa Barosu Dergisi, Ekim-Aralık 1998, Y:17, S:67.
- Erman, Barış**, Ceza Hukukunda Tıbbi Müdahalenin Hukuka Uygunluğu, Ankara 2003.
- Erman, Sahir-Özek, Çetin**, Açıklamalı Basın Kanunu ve İlgili Mevzuat, İstanbul 2000.
- Erman, Sahir-Özek, Çetin**, Ceza Hukuku Özel Bölüm. Kamu İdaresine Karşı İşlenen Suçlar, (Sahir Erman), İstanbul 1992.
- Erman, Sahir**, Askeri Ceza Hukuku. Umumi Kısım ve Usul, 7.Bası, İstanbul 1983.
- Erman, Sahir**, Ceza Hukukunda Hukuki Bilmeme ve Yanılma, DHFM XII, 2-3 (1946).
- Erman, Sahir**, Hakaret ve Sövme Suçları, 2. Baskı, İstanbul 1989.

- Erman, Sahir**, Mahkeme İçtihatları. Hakaret, Karşılıklı Tahkir, Teşrii Masuniyetin Hukuki Mahiyeti ve Şumülü, İHFM, C.: XVII, S.: 1-2, İstanbul 1951.
- Erman, Sahir**, Suç Genel Teorisine İlişkin Bazı Meseleler, in: Değişen Toplum ve Ceza Hukuku Karşısında TCK.'nın Elli Yılı ve Geleceği, (22-26 Mart 1976) İstanbul 1977.
- Erman, Sahir**, Ticari Ceza Hukuku I, Genel Kısım, İstanbul 1992.
- Erra, Carlo**, Teşebbüste İhtiyariyle Vazgeçme (Çev.: Sahir Erman), İÜHFM, C.X, S.1-2, İstanbul 1944.
- Ersan, Aykut**, Ceza Hukukunda Meşru Savunma ve Meşru Savunmada Sınırın Aşılması, İstanbul 2013.
- Ersoy, Uğur**, Ceza Hukukunda Objektif Cezalandırılabilme Şartları, Ankara 2015.
- Ersoy, Yüksel**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2002.
- Ertaş, Şeref**, “Alman Hukukunda Hekimin Mesleki Kusurdan Sorumluluğu”, EÜHFD, Yıl: 1., 1980/1.
- Erturhan, Sabri**, İslam Ceza Hukukunda Tekerrür, Sivas 2001.
- Eryıldız, H. Safa**, Alman Ceza Hukuku'nda Meşru Müdafaa Sınırlarının Aşılması (ALM. CK. m. 33), CHD, Sayı 31, 2016.
- Eryılmaz M. Bedri-Bozlak Ayhan**, “Hukukumuzda Zor ve Silah Kullanma Yetkisi”, TBB Dergisi, S. 83, 2009.
- Esen, Bülent Nuri**, Anayasa Mahkemesine Göre Türk Anayasa Hukuku Anlayışı, Ankara 1966.
- Eser, Albin-Yenisey, Feridun**, “Son Yüzyıl İçinde Almanya'daki Ceza Düzenlemeleri Geçmiş Bir Bakış Ve Gelecekteki Eğilimler”, Yargıtay Dergisi, S. 15, 1989.
- Evik, A. Hakan**, “Türk Ceza Yasasının 462. Maddesi: Zina Veya Gayrimeşru Cinsi Münasebet Esnasında Adam Öldürme Veya Müessir Fiil”, in: Adalet Yüksekokulu 20. Yıl Armağanı, İstanbul 2001.
- Ferri, Enrico**, Principii di Diritto Criminale, Torino 1928, s.386; Kunter, Nurullah, Suçun Kanuni Unsurları Nazariyesi, İstanbul 1949.
- Ferri, Enrico**, Sociologia Criminale, Quinta Edizione riveduta ed ampliata con note a cura di Arturo Santoro, Volume Primo-Secondo, Torino 1929-1930.
- Ferri, Enrico**, Sociologia Criminale, Terza Edizione. Completamente Rifatta dei Nuavi Orizzanti del Diritto e della Procedura Penale, Torino 1892.
- Floriot, René**, les erreurs judiciaires, Paris 1969.
- Frank, Reinhard**, Das Strafgesetzbuch für das Deutsche Reich, 18. Auflage, Tübingen 1931.
- Freund, George**, Strafrecht Allgemeiner Teil (Personale Straftatlehre), Zweite, aktualisierte Auflage, Heidelberg 2008.
- Frisch, Wolfgang**, Grund- und Grenzprobleme des sog. subjektiven Rechtfertigungselement, Festschrift für Karl Lackner zum 70. Geburtstag, Wilfried Küper (Hrsg.), 1987.
- Fritjof Haft**, Strafrecht Allgemeiner Teil, 9. Auflage, München 2004.
- Frowein, Jochen Abr. - Peukert, Wolfgang**, Europaeische Menschenrechtskonvention, EMRK - Kommentar, 2.Aufl. Kehl u.a., 1996.
- Frulli, Micaela**, “Are Crimes Against Humanity More Serious than War Crimes?”, EJIL 2001, Vol.:12, No.:2.
- Garofalo, Baron Rafaele**, Criminologia, “Suç, Suçlu ve Ceza” (Çev.: Muhiddin Göklü) İstanbul 1957.
- Garofalo, Le Baron R.**, La Criminologie, 5. Edition, Paris 1905.
- Garraud, R.-Garraud, Pierre**, Précis de droit criminel, 14. Edition, Paris 1926.

- Garraud, R.**, Traité théorique et pratique du droit pénal français, Tome: I, 3. Edition, Paris 1913.
- Garraud, R.**, Traité théorique et pratique du droit pénal français, Tome: IV, 3. Ed., Paris 1922, Nouveau Tirage 1930.
- Garraud, R.**, Traité théorique et pratique du droit pénal français, Tome: II, 3. Edition, Paris 1914, Nouveau Tirage, Paris 1928.
- Gaston, Stéfani-Levasseur, Georges-Bouloc, Bernard**, Droit Pénal Général, 12. Edition, Paris 1984.
- Gedik, Doğan**, Türk Ceza Hukukunda Müsadere, Ankara 2001.
- Geilen, G.**, Medizinischer Fortschritt und juristischer Todesbegriff, JZ 1968.
- Gemalmaz, Mehmet Semih**, İnsan Hakları Hukuku Açısından İfade Özgürlüğü, in: Prof. Dr. Sahir Erman'a Armağan, İstanbul 1999.
- Gemalmaz, Mehmet Semih**, Türkiye'de Ölüm Cezası(1920-2000),C:I-II, İstanbul 2001.
- Gerland, Heinrich B.**, Deutsches Reichstrafrecht, 2.Auflage, Berlin und Leipzig 1932.
- Geyer**, Über die Strafbarkeit untauglicher Versuchshandlungen, in: Gerichtssaal 1866.
- Gödekli, Mehmet**, Ceza Hukukunda Güvenlik Tedbirleri ve Muhakeme Usulü, Ankara 2020.
- Gökçen, Ahmet-Alşahin, Mehmet Emin-Çakır, Kerim**, Ceza Muhakemesi Hukuku I, Ankara 2017.
- Gökçen, Ahmet-Balcı, Murat-Alşahin, Mehmet Emin-Çakır, Kerim**, Ceza Muhakemesi Hukuku II, Ankara 2018.
- Gökçen, Ahmet-Balcı, Murat-Alşahin, Mehmet Emin-Çakır, Kerim**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 5. Baskı, Ankara 2021.
- Gökçen, Ahmet-Balcı, Murat**, Kasten Öldürme, Kasten Yaralama, Organ ve Doku Ticareti Suçları, 2. Baskı, Ankara 2015.
- Gökçen, Ahmet-Yenidünya, A. Caner**, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Cezanın Belirlenmesi ve Bireyselleştirilmesine İlişkin Kurallar (TCK. m. 61-63) Uğur Alacakaptan'a Armağan, Cilt 1, İstanbul 2008.
- Gökçen, Ahmet**, "1929 Tarihli Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Hazırlanışı", in: Gerekçeli Ceza Kanunları (Haz.: Artuk, Mehmet Emin- Gökçen, Ahmet- Yenidünya, A. Caner) İstanbul 1999.
- Gökçen, Ahmet**, "Adliye Teşkilatımızın Tarihi Gelişimi ve 1879 Tarihli Mehakim-i Nizamiye-nin Teşkilat-ı Kanun-ı Muvakkatı" in: Prof. Dr. Sahir Erman'a Armağan, İstanbul 1999.
- Gökçen, Ahmet**, "Cezanın Amacı ve Hürriyeti Bağlayıcı Cezaların İnfaz Sistemleri", in Ceza Hukuku Makaleleri, İstanbul 2002.
- Gökçen, Ahmet**, "Organ ve Doku Nakli Üzerine Düşünceler", SÜHFD, Milenyum Armağanı, C.: 8, S.: 1-2, Konya 2000.
- Gökçen, Ahmet**, "Yardım Toplama Kanunu'nun 29. Maddesinin Uygulanışı, Yargıtay'ın Konuyla İlgili Kararlarının Özellikle Kanunilik İlkesi ve İdarenin Düzenleyici İşlemlerle Suç İhdası Yönünden Değerlendirilmesi", Hukuk Araştırmaları, C.: 9, S.: 1-3, İstanbul 1995.
- Gökçen, Ahmet**, 1296 (1879) Tarihli Usul-i Muhakemat-ı Cezaiye Kanun-ı Muvakkatı, SÜHFD., C.:4, S.:1-2, 1994.
- Gökçen, Ahmet**, Belgede Sahtecilik Suçları (m. 204-212), 5. Baskı, Ankara 2018.
- Gökçen, Ahmet**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Basit Elkoyma ve Postada Elkoyma (Özellikle Telefonların Gizlice Denetlenmesi), Ankara 1994.
- Gökçen, Ahmet**, Halkı Kin ve Düşmanlığa Açıkça Tahrik Cürmü (TCK 312/2), Ankara 2001.

- Gökçen, Ahmet**, Tanzimat Dönemi Osmanlı Ceza Kanunları ve Bu Kanunlardaki Ceza Müeyyideleri, İstanbul 1989.
- Gökçen, Ahmet**, Türk Ceza Hukukunda Tekerrür, KHukA, Türkiye Cumhuriyeti'nin 80. Yılına Armağan, Eylül 2003.
- Gökçen, Ahmet**, Türk Ceza Hukukunda Zamanaşımı, KHukA, Mart 2004.
- Gökmenoğlu, Hüseyin Tekin**, İslam'da Şahsiyet Hakları, Ankara 1996.
- Gökpınar, Mahmut**, "Ceza Sorumluluğunun Temeli: "Kast""", TBB Dergisi, S. 79, 2008.
- Göktürk, Neslihan**, Fikri İçtima, 1. Baskı, Ankara 2013.
- Gölcüklü, Feyyaz-Gözübüyük, A. Şeref**, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması, 2. Baskı, Ankara 1998.
- Gölcüklü, Feyyaz-Tezcan, Durmuş**, Ceza Yargılaması Ders Notları, Basım Yeri ve Tarihi Belli Değil.
- Gölcüklü, Feyyaz**, Ceza Hukuku Dersleri, Ankara 1981-1982.
- Gölcüklü, Feyyaz**, Türk Ceza Sistemi (Hürriyeti Bağlayıcı Cezalar), Ankara 1966.
- Görgün, Mehmet**, Uygulamada Ağır Ceza Davaları, Ankara 1996.
- Görkey, Şefik**, Bazı Ülkelerin Organ Aktarımı ile İlgili Yasalarının Aydınlatılmış Onam Açısından Değerlendirilmesi, in: Tıbbi Etik Yıllığı V, 16 Mart 1995'te düzenlenen II. Tıbbi Etik Sempozyumuna Sunulan Bildiriler (Yayınlayan: Arslan Terzioğlu), İstanbul 1996.
- Göze, Ayferi**, Siyasal Düşünceler ve Yönetimler, 6. Bası, İstanbul 1993.
- Gözler, Kemal**, Türk Anayasa Hukuku, Bursa 2000.
- Gözübüyük, Abdullah Pulat**, "Ceza İnfaz Kanunlarının Geçmiş Şümülü", AD., Y.: 45, S.: 2, Ankara 1954.
- Gözübüyük, Abdullah Pulat**, "Mücbir Sebep ve Umulmaz Haller", AD., Y.:36, S.:2, Ankara 1945.
- Gözübüyük, Abdullah Pulat**, "Vukuu Muhakkak Tehlikenin Müdafaayı Meşru Kılması Üzerine Bir İnceleme", AD., Yıl: 36, S.: 8, Ankara, Ağustos 1945.
- Gözübüyük, Abdullah Pulat**, Devletlerarası Ceza Hukuku, Ankara 1959.
- Gözübüyük, Abdullah Pulat**, Modern Ceza Hukukunda Mal İçin Meşru Müdafaa, Adalet Dergisi, Yıl:1942, S.: 3.
- Gözübüyük, Abdullah Pulat**, Türk Ceza Kanunu Açıklaması, C.: I, 3.Bası, Ankara, Basım tarihi belli değil.
- Gözübüyük, Abdullah Pulat**, Türk Ceza Kanunu Açıklaması, C.: I, 4.Bası, İstanbul 1980.
- Gramatica, Filippo**, Principes de défense sociale, Paris 1964.
- Gramatica, Filippo**, Toplumsal Savunma İlkeleri (Çev.: Sami Selçuk), Ankara 1988.
- Graven, Jean**, Beccaria et l'avènement du droit pénal moderne. Grandes figures et grandes oeuvres juridiques, Genève 1948.
- Grispigni, Filippo**, (çev: Nurullah Kunter), "Alman Doktrininde Yeni Bir Suç Nazariyesi (Gaye-li Hareket Nazariyesi)", İÜHFMCilt: XVIII, Sayı: 1-2, İstanbul 1952.
- Gropp, Walter** (Çev.: Turhan, Faruk), Alman Bakışına Göre Türk Ceza Kanunu 1989 Öntasarısında Hukuka Uygunluk Sebepleri, in: Türk Ceza Kanunu Tasarısı İçin Müzakere-ler, Konya 1998.
- Gropp, Walter**, Strafrecht Allgemeiner Teil, Berlin 1998.

- Gropp, Walter**, Strafrecht, Allgemeiner Teil, 2. Auflage, Berlin-Heidelberg 2001.
- Gropp, Walter**, Strafrecht. Allgemeiner Teil, 4. Auflage, Berlin-Heidelberg, 2015.
- Grouber**, Du Conflit des lois d'incrimination et de pénalité dans le temps, Paris 1915.
- Gustave Le Bon**, Kitleler Psikolojisi (çev: Hasan İlhan), Ankara 2014.
- Güleç, Sesim Soyer**, Türk Ceza Kanununda Haksızlık Yanılgısı (m. 30/4), Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: 10, Sayı 1, 2008.
- Gülşen, Recep**, Ceza Hukukunda Sorumluluğu Kaldıran Nedenlerden Kaza, Mücbir Sebep, Cebir ve Tehdit, Ankara 2007.
- Gülşen, Recep**, Hürriyeti Bağlayıcı Cezaların İnfazında Çağdaş Sistem, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1993.
- Gültekin Diken, Nil Melek**, Ceza Hukukunda Taksire Dayalı Sorumluluk, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2018.
- Günal, H. Yılmaz**, Yetkili Mercii Emrini İfa, (Doçentlik Tezi), Ankara 1967.
- Günal, Yılmaz**, Uyuşturucu Madde Suçları, Ankara 1976.
- Günal, Yılmaz**, "Askeri Münasebetlerde Emir ve Sorumluluk", Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, C. 22, S.4, 1967.
- Günay, Erhan**, Açıklamalı-Uygulamalı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ve İlgili Mevzuat, Ankara 2006.
- Günay, Erhan**, Cezada Tekerrür Uygulaması (Pratik), Ankara 1996.
- Günay, Erhan**, Dava ve Ceza Zamanaşımı, Memnu Hakların İadesi, Adli Sicil Kayıtlarının Silinmesi, Ankara 1998.
- Gündel, Ahmet**, Açıklamalı- İçtihatlı Özel Yasalardaki Asliye Ceza Davaları, 2. Baskı, Ankara 2000.
- Gündüz, Aslan**, Milletlerarası Hukuk. Temel Belgeler, Örnek Kararlar, 5. Baskı, İstanbul 2003.
- Güngör, Devrim**, Ceza Hukukunda Fiil Üzerinde Hata, Ankara 2007.
- Güran, Sakıp**, Cezanın İnfazı, Ankara 1942.
- Gürbüz, Yaşar**, Anayasalar, İstanbul 1981.
- Gürel, A. Bülent-Odyakmaz, A. Nevzat**, İçtihatlı Ceza Kılavuzu, Cezaların Tertip ve Sırası, İstanbul 1972.
- Gürelli, Nevzat**, "Ceza Hukukunda Mazeret Sebebi Olarak Haksız Tahrik", İBD., C.: XXV, S.: 6, İstanbul 1951.
- Hafizoğulları, Zeki-Özen, Muharrem**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 4. Baskı, Ankara 2011.
- Hafizoğulları, Zeki**, "Türk Ceza Kanunu Tasarısı", ABD., Y.: 54, S.: 1, 1998.
- Hafizoğulları, Zeki**, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Cezalar ve Güvenlik Tedbirleri, Ankara Barosu Dergisi, Y.:65, S.:1, Kış 2007.
- Hafizoğulları, Zeki**, Ceza Normu Normatif Bir Yapı Olarak Ceza Hukuku Düzeni, Ankara 1987.
- Hafizoğulları, Zeki**, Cezanın Tayin Edilmesi, in: Ceza Hukuku El Kitabı, İstanbul 1989.
- Hafizoğulları, Zeki**, Dava ve Cezanın Sukutu, in: Ceza Hukuku El Kitabı, İstanbul 1989.
- Hafizoğulları, Zeki**, Laiklik, İnanç, Düşünce ve İfade Hürriyeti, Ankara 1997.
- Hafizoğulları, Zeki**, Liberal Demokratik Bir Hukuk Düzeninde İfade Hürriyetinin Sınırı, İnsan Hakları Merkezi Dergisi, Ekim 1994, C.:II, S.:2.

- Hakeri, Hakan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 21. Baskı, Ankara 2017.
- Hakeri, Hakan**, Ceza Hukukunda İhmal Kavramı ve İhmali Suçların Çeşitleri, Ankara 2003.
- Hakeri, Hakan**, Kasten Öldürme Suçları, TCK. 81, 82, 83, Ankara 2006.
- Hakeri, Hakan**, Tıp Hukukunun Temel Kavramları, Roche Sağlık Hukuku Günleri 1, İstanbul 2007.
- Hakeri, Hakan**, Yeni Türk Ceza Kanunu'nda İhmali Suçlar, in: Hukuk ve Adalet, Yıl:2, Sayı:5, İstanbul 2005.
- Hall, Jerome**, "Ignorance and Mistake in Criminal Law", Indiana Law Journal, S. 33, 1957.
- Hancı, İ. Hamit**, Malpraktis, Tıbbi Girişimler Nedeniyle Hekimin Ceza ve Tazminat Sorumluluğu, Ankara 2002.
- Harro, Otto**, Grundkurs Strafrecht, Allgemeine Strafrechtslehre, Ein Lehrbuch, Berlin-New York 1976.
- Harro, Otto**, Grundkurs Strafrechts, Allgemeine Strafrechtslehre, 7. Auflage, Berlin 2004.
- Hassan, Ümit**, "Siyasi Suç Kavramı", AÜSBFD., C.: 26, Ankara 1971.
- Hayat Büyük Türk Sözlüğü**, İstanbul.
- Hedayati, Mohamed Ali**, Les Mesures de sûreté et la réforme moderne du droit pénal, Genève 1939.
- Heinrich, Bernd**, Ceza Hukuku Genel Kısım I, (editör: Yener Ünver), 2. Bası, Ankara 2014.
- Heinrich, Bernd**, Strafrecht-Allgemeiner Teil I, Stuttgart 2005.
- Heinrich, Bernd**, Strafrecht, Allgemeiner Teil, 4. Auflage, Stuttgart 2014.
- Heinrich, Gebauer**, "Mesleki Taksir İçin Cezai Sorumluluk", Çev. Kayıhan, İçel, İUHFM, C. 33, S. 3 – 4.
- Heinz, Bindokat**, "Zur Rückfallstrafe de lege ferenda", ZStW., 1959/71.
- Herzog, Jacques - Bernard**, Le problème de l'état dangereux en Amérique Latine in: Le problème de l'état dangereux (Deuxième cours international de criminologie), Conférences publiées par Jean Pinatel, Paris 1954.
- Hilgendorf, Eric- Valerius, Brian**, Strafrecht Allgemeiner Teil, München, 2013.
- Hinderling, H.**, "Organ Aktarmalarının Ortaya Çıkardığı Hukuk Sorunları", (Çev: Erdener Yurtcan), in: MHAD, S.:5, İstanbul 1969.
- Hippel, Robert von**, Deutsches Strafrecht, 2.Band, Das Verbrechen Allgemeine Lehren, Berlin 1930.
- Hippel, Robert von**, Deutsches Strafrecht, I.Band, Allgemeine Grundlagen, Berlin 1925.
- Hippel, Robert von**, Lehrbuch des Strafrechts, Berlin 1932.
- Hirsch, Hans Joachim**, "Gefährdungsdelikte", "Tehlike Suçları İle İlgili Suç Tiplerinin Ceza Hukukunun Sistematiğine Uygunluğu Konusu" (Çev.: Feridun Yenisey), (Yayınlanmamış Konferans Metni).
- Honig, Richard** (Çev.: Av. Dr. Şemseddin Alp), Roma Hukuku, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayını, Ebüzziya Matbaası, İstanbul 1938.
- Honig, Richard**, "İlliyyet Nazariyesine Dair", İUHFM., Yıl: II, Cilt: II, 1936.
- Höfer, Friedrich**, Bewährungsfrist vor dem Urteil, Berlin und Leipzig 1931.
- Imbert, Jean**, la peine de mort, Vendome 1972.
- Imbert, Jean**, Quelques procès criminels des XVII e et XVIII e siècles, Paris 1964.
- İçel, Kayıhan-Donay, Süheyl**, Karşılaştırmalı ve Uygulamalı Ceza Hukuku Genel Kısım, 1.Kitap, 4. Baskı, İstanbul 2005.

- İçel, Kayıhan-Donay, Süheyl,** Karşılaştırmalı ve Uygulamalı Ceza Hukuku, Genel Kısım, 1. Kitap, 3. Bası, İstanbul 1999.
- İçel, Kayıhan-Donay, Süheyl,** Karşılaştırmalı ve Uygulamalı Ceza Hukuku, 3. Bası, İstanbul 1999.
- İçel, Kayıhan-Evik, A. Hakan,** Ceza Hukuku Genel Hükümler, 2. Kitap, 4. Bası, İstanbul 2007.
- İçel, Kayıhan-Sokullu Akıncı, Füsün-Özgenç, İzzet- Sözüer, Adem-Mahmutoğlu, Fatih S.- Ünver, Yener,** Yaptırım Teorisi, 2. Baskı, İstanbul 2002.
- İçel, Kayıhan-Sokullu Akıncı, Füsün-Özgenç, İzzet-Sözüer, Adem-Mahmutoğlu, Fatih Selami-Ünver, Yener,** İçel Suç Teorisi, 2. Kitap, 2.Bası, İstanbul 2000.
- İçel, Kayıhan-Yenisey, Feridun,** Ceza Kanunları, Kompendium, C.: 2, 9. Bası, İstanbul 1998.
- İçel, Kayıhan,** “Ceza Hukukunda Temel Kusurluluk Şekli “Kast”, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl: 6, S. 12, 2007.
- İçel, Kayıhan,** “Suçluların Geri Verilmesi Üzerinde Bir İnceleme”, İÜHFM., C.: XXX, S.: 3-4, İstanbul 1965.
- İçel, Kayıhan,** Ceza Hukuku Genel Hükümler, 6. Baskı, İstanbul 2014.
- İçel, Kayıhan,** Ceza Hukukunda Taksirden Doğan Sübjektif Sorumluluk, 1. Baskı, İstanbul 1967.
- İçel, Kayıhan,** Fikri İctima Üzerinde Bir İnceleme, İHFM., C.: XXX, S.: 1-2, İstanbul 1964.
- İçer, Zafer,** “Suça Teşebbüste Hazırlık Hareketleriyle İcra Hareketlerinin Ayrılması Meselesi”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2017.
- İçli, Tülin Günşen,** Kriminoloji, 9. Bası, Ankara 2016.
- İnalçık, Halil,** Osmanlı Hukukuna Giriş, SBFD, C.: XIII, No: 2, Ankara 1958.
- İpekçiğlu, Pervin Aksoy,** Türk Ceza Hukukunda Suça Teşebbüs, Ankara 2009.
- İskender, Salih Zeki,** Bağlılık Kuralı ve Suça Etki Eden Nedenlerin (Ağırlaştırıcı ve Hafifletici Nedenlerin) Suç Ortaklarına Etkisi, Yargıtay Dergisi, Temmuz 2011, Ankara 2011.
- İşoğlu, Polat,** Mukayeseli Hukukta Ve Türk Hukukunda Adli Para Cezası, Ankara 2008.
- Jacobs, James B.,** Criminal Law, Criminal Procedure, And Criminal Justice, in: Fundamentals of American Law (General Editor: Alan B. Morrison), New York University School of Law, New York 1996.
- Jeandidier, Wilfrid,** Droit pénal général, Paris 1988.
- Jescheck, Hans Heinrich,** “Hürriyeti Bağlayıcı Cezaların Alman ve Türk Ceza Hukukundaki Yeri” (Çev. Ayhan Önder), İÜHFM., C.: XLVIII-XLIV, S.: 1-4, İstanbul 1983.
- Jescheck, Hans-Heinrich-Weigend, Thomas,** Lehrbuch des Strafrechts, Allgemeiner Teil, 5. Auflage, Berlin 1996.
- Jescheck, Hans-Heinrich,** Almanya Federal Cumhuriyeti Ceza Hukukuna Giriş (çev: Feridun Yenisey), İstanbul 1989.
- Jescheck, Hans-Heinrich,** Lehrbuch des Strafrechts, Allgemeiner Teil, Berlin 1978.
- Jescheck, Hans-Heinrich,** Lehrbuch des Strafrechts, Allgemeiner Teil, 4. Auflage, Berlin 1988.
- Jescheck, Hans-Heinrich,** Lehrbuch des Strafrechts, Allgemeiner Teil, 2.Auflage, Berlin 1972.
- Joachim, Hans Rudolphi-Horn, Eckard-Samson, Erich- Schreiber, Hans Ludwig,** Systematischer Kommentar Zum Strafgesetzbuch, Band 1, Frankfurt 1975.
- Kaban, Mater-Aşaner, Halim-Güven, Özcan-Yalvaç, Gürsel,** Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları (Eylül 1996-Temmuz 2001), Ankara 2001.
- Kaboğlu, İbrahim Ö.,** Özgürlükler Hukuku, İstanbul 1996.

- Kafes, Veli**, TCK. Öntasarıları ve İçtihatlar Işığında Hukukumuzda Şartlı Salıverme ve Uygulamadaki Sorunlar (Teori - Uygulama Örneği), Ankara 1998.
- Kaiser, Günther-Schöch, Heinz**, Strafvollzug, 5. Auflage, Heidelberg 2002.
- Kalabalık, Halil**, “Suçluların İadesi Kavramı ve Siyasi Suçlarda Suçlunun İade Edilmezliği”, in: Prof. Dr. Hayri Domanıç’e 80. Yaş Günü Armağanı, C.: II, İstanbul 2001.
- Kamay, Behçet Tahsin**, Adli Tıp, C.: I, Üçüncü Bası, Ankara 1959.
- Kangal, Zeynel**, Ceza Hukukunda Zorunluluk Durumu, Ankara 2010.
- Kantar, Baha**, Ceza Hukuku, Ankara 1937.
- Kantar, Baha**, Siyasal Suç, Hukuk İlmini Yayma Kurumu Konferanslar Serisi, No: 12, Ankara 1936.
- Kaplan, Mahmut**, Onarıcı Adalet ve Türk Ceza Hukukuna Yansımaları, Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.5, S.1, Haziran 2015.
- Kaplan, Mahmut**, Türk Ceza Kanunu’nun Yer Bakımından Uygulanmasında Koruma İlkesi, ABÜHFD, C.: 7, S.: 14, Aralık 2019.
- Karabenli, Metin İ.**, Kriminalistik ve Kriminal Polis Laboratuvarları, in: Ceza Hukuku El Kitabı, İstanbul 1989.
- Karakehya, Hakan**, İradilik Unsuru Bağlamında Ceza Hukukunda Kast, Ankara 2010.
- Karaman, Hayreddin**, Anahatlarıyla İslam Hukuku 1, Giriş ve Amme Hukuku, İstanbul Tarih-siz.
- Karaman, Hayreddin**, Mukayeseli İslam Hukuku, C.: I, 5.Baskı, İstanbul 1996.
- Karaok, Hasan**, Teşebbüs, İştirak, İctima ve Tekerrür Hükümlerinin Tatbikatı, Elazığ 1952.
- Kartal, Melik**, Meşru Savunmanın Hukuki Esası Bağlamında Gerekliklik ve Orantılılık, 1. Baskı, İstanbul 2019.
- Katoğlu, Tuğrul**, “Ekip Halinde Yürütülen Faaliyetlerde Güven İlkesi ve Ceza Sorumluluğu”, TBB Dergisi, S. 68, 2007.
- Katoğlu, Tuğrul**, Ceza Hukukunda Hukuka Aykırılık, 1. Baskı, Ankara 2003.
- Kayançicek, Murat**, Ceza Hukuku ve Kabahatler Hukukunda Zamanaşımı, Ankara 2014.
- Kaymaz, Seydi-Gökcan, Hasan Tahsin**, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Taksirle Adam Öldürme ve Yaralama Suçları, Ankara 2006.
- Kaymaz, Seydi**, Kasten Yaralama Sonucu Ölümüne Neden Olma (Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Yaralama Suçu), Ankara 2009.
- Kazaker, Gözde**, Ceza Hukukunda Elverişsiz Teşebbüs, 1. Baskı, Ankara 2019.
- Keçelioğlu, Elvan**, Taksirli Suçun Dogmatigi, Ankara 2015.
- Kern, Eduard-Roxin, Claus**, Strafverfahrensrecht, 20.Auflage, München 1987.
- Keskin, Serap**, Suç Ortaklığı (Suça İştirak), in: Ceza Hukuku Günleri. 70. Yılında Türk Ceza Kanunu -Genel Hükümler- (26-27 Mart 1997-İstanbul), İstanbul 1998.
- Keyman, Selahattin**, “Cürmi Fiilin Yapısal Unsuru Olarak Hareket”, AÜHFD., C.:XL, S.:1-4, Ankara 1988.
- Keyman, Selahattin**, “Suç Genel Teorisinin İki Temel Sorunu: Genel ve Soyut Hareket Kavramı-Suçun İncelenmesinde Tekçi ve Tahlilci Yöntemler”, Prof. Dr. Fadil H. Sur’un Anısına Armağan, Ankara 1983.
- Keyman, Selâhattin**, “Tipiklik ve Ceza Hukuku”, in Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXXVII, S. 1-4, Ankara 1982.

- Keyman, Selahattin**, Türk Hukukunda Af, Ankara Üniversitesi Basımevi, 1965 (Doktora Tezi).
- Kıdıl, Fahrettin**, Cezalandırmanın Amacı ve “Umut Hakkı” Bağlamında Şartla Salıverilme Yasakları, TBB Dergisi 2018 (138).
- Kıratlı, Metin**, Parlamenter Muafiyetler - Bizde ve Yabancı Memleketlerde – (Doktora Tezi), Ankara 1961.
- Kindhäuser, Urs**, Strafrecht Allgemeiner Teil, 2. Auflage, Baden-Baden 2006.
- Kleinheyer, Gerd- Schröder, Jan**, Deutsche Juristen aus fünf Jahrhunderten, Karlsruhe und Heidelberg 1976.
- Koca, Mahmut-Üzülmez, İlhan**, “Hukuka Uygunluk Sebeplerinde Sınırın Aşılması (TCK m. 27)” EÜHFD, C. XI, S.1-4, 2007.
- Koca, Mahmut-Üzülmez, İlhan**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 12. Baskı, Ankara 2019.
- Koca, Mahmut**, Türk Ceza Hukukunda Hata, in: 3. Yılında Yeni Türk Ceza Adaleti Sistemi, Ankara 2009.
- Koca, Mahmut**, YTCK’da Hukuka Uygunluk Sebepleri, Ceza Hukuku Dergisi, Yıl:1, Sayı:1, Ankara 2006.
- Kopetzki, C.H.**, Organgewinnung zu Zwecken der Transplantation, Wien u.a. 1988.
- Köker, Nabi**, Teşebbüs, AD, Yıl: 43, S.8, Ankara 1952.
- Köni, Burhan**, “Yeni Türk Ceza Kanunu Üzerinde Tetkikler”, Adalet Ceridesi, Y.:32, S.:11, Ankara 1941.
- Köseoğlu, Cemal**, Haşiyeli Türk Ceza Kanunu ve Özel Bölüm, 9. Bası, İstanbul 1968.
- Köseoğlu, Cemal**, Haşiyeli Türk Ceza Kanunu, 8. Baskı, İstanbul 1955.
- Krause, Thomas**, Geschichte des Strafvollzugs. Von den Kerkern des Altertums bis zur Gegenwart, Darmstadt 1999.
- Krey, Volker**, Deutsches Strafrecht Allgemeiner Teil, Band I, 3. Auflage, Stuttgart 2008.
- Kubalı, Hüseyin Nail**, Anayasa Hukuku Dersleri, Genel Esaslar ve Siyasi Rejimler, İstanbul 1971.
- Kuçuradi, İoanna**, Düşünce Özgürlüğü: Nedir Acaba? in: Düşünce Özgürlüğü, Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Arkivi Yayınları-III, (Haz.: Hayrettin Ökçesiz), İstanbul 1988.
- Kunter, Nurullah-Yenisey, Feridun**, Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, 11. Bası, İstanbul 2000.
- Kunter, Nurullah**, “Ceza Kanunu Projesi Hakkında Düşündüklerim”, I, Ceza Mesuliyetinin Esası, Adliye Ceridesi, Y.:33, S.:2, Ankara 1942.
- Kunter, Nurullah**, “Ceza Kanunu Projesi Hakkında Düşündüklerim”, II, Cezalar, Adliye Ceridesi, Y.:33, S.:5, Ankara 1942.
- Kunter, Nurullah**, “Ceza Kanunu Projesi Hakkında Düşündüklerim”, III, Emniyet Tedbirleri, Adliye Ceridesi, Y.:33, S.:6, Ankara 1942.
- Kunter, Nurullah**, “Ceza Kanunu Projesi Hakkında Düşündüklerim”, IV, Suç, Adliye Ceridesi, Y.:34, S.:1, Ankara 1943.
- Kunter, Nurullah**, “Cezalardan Neler Bekliyoruz, Neler Beklemeliyiz?”, Siyasi İlimler Mecmuası, Sayı: 145.
- Kunter, Nurullah**, “Fikri İctima Sebebi İle Suçların Birleşmesi”, İHFM., C.: XIV, S.: 1-2, İstanbul 1948.
- Kunter, Nurullah**, “Suç Ortaklığında Sorum ve Ceza”, İÜHFM., C.: XIII, S.: 1, İstanbul 1947.

- Kunter, Nurullah**, “Suçluların Terbiye ve Islahı”, AD., 1943/VIII.
- Kunter, Nurullah**, “Türkiye’de Mükerrirliğin Amilleri”, İÜHFM., Muammer Reşit Seviğ’e Armağan, İstanbul 1956.
- Kunter, Nurullah**, “Yirmibeş Cumhuriyet Yılıının Ceza Tarihçesi -Ne Bulduk, Ne Yapmalıyız?”, İBM, S.: 10, Yıl XXII, Ekim, İstanbul 1948.
- Kunter, Nurullah**, Ceza Hukukunda Zamanaşımı (Doçentlik Tezi), İstanbul 1946.
- Kunter, Nurullah**, Ceza Hukukunda Zamanaşımının Kesilmesi, AD. Yıl:37, Haziran 1946.
- Kunter, Nurullah**, Hukuk Umumi Nazariyesinde “Fiil” ve Bir Suç Unsuru Olarak “Netice”, in: Medeni Hukuk Ordinaryüs Profesörü A. Samim Gönensay’a Armağan, İstanbul 1955.
- Kunter, Nurullah**, İki Çeşit Cezayı Gerektiren Suçlarda Dava Zamanaşımının Hesaplanması, İHFMC, XIII, S: 3 (1947).
- Kunter, Nurullah**, Suçun Kanuni Unsurları Nazariyesi, İstanbul 1949.
- Kunter, Nurullah**, Suçun Maddi Unsurları Nazariyesi (Hareket-Netice-Sebebiyet Alakası) İstanbul 1955.
- Kuran, Ercüment**, “Tanzimat Döneminde Osmanlı Devleti’nde Adli Islahat”, Yeni Türkiye, Yargı Reformu Özel Sayısı, Y.: 2, S.: 10, Ankara 1996.
- Kurt, Şahin**, En Son Değişiklikleri İle Uygulamada Uyuşturucu Madde Suçları ve İlgili Mevzuat, İstanbul 1992.
- Kuzu, Burhan**, Türk Anayasa Hukukunda Kanun Hükmünde Kararnameler, İstanbul 1985.
- Küçük, Necib Ali**, Mebusların Teşrii Masuniyeti, Adliye Ceridesi, S.: 8, Ankara 1941.
- Küçük, Tefik Sönmez**, “Bir Ceza Hukuku Yaptırımı Olarak Zorunlu Kastrasyonun Anayasa Hukuku Açısından İncelenmesi”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XIX, Y. 2015, Sayı: 4.
- Küçükbayrak, Ali Adnan**, Açıklamalı ve İçtihatlı Özel Ceza Yasaları. Tamamlayıcı Ceza Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2000.
- Küçüktaşdemir, Özgür**, Ceza Hukukunda Maddi ve Manevi Cebir, Ankara 2012.
- Kühl, Kristian**, Strafrecht Allgemeiner Teil, 7. Auflage, 2012.
- Külçür, Erdem İzzet**, Ceza Hukukunda Yer Bakımından Uygulama, İstanbul 2017.
- Küper, Wilfried**, Überlegungen zum sog. Pflichtwidrigkeitszusammenhang bei Fahrlässigkeitsdelikten, in: Festschrift für Karl Lackner zum 70. Geburtstag, Berlin 1987.
- Kürzinger, Josef**, Kriminologie, Eine Einführung, in die Lehre vom Verbrechen, 2. Auflage, Stuttgart- München 1996.
- Lackner, Karl -Kühl, Kristian**, Strafgesetzbuch Kommentar, 27. Auflage, 2011.
- Lacointa, Jules**, Code Penal D’italie(30 Juin 1889) Traduit Annoté, Et Précédé D’une Introduction, Paris, 1890.
- Laferrière, Julien**, Manuel de droit constitutionnel, 2. Edition, Paris 1947.
- Langenburg, H.**, Organtransplantation und § 159 StPO, NJW 1972.
- Larguier, Jean**, Criminologie et Science Pénitentiaire, 10. Edition, Paris 2005.
- Laubenthal, Klaus**, Strafvollzug, 2. Auflage, Berlin 1998.
- Lavanchy, Charles-Jules**, Les mesures de sûreté en droit pénal (Cenevre Doktora Tezi), Chateau-d’Oex 1931.
- Léon, Julliot de la Morandière**, De la règle nulla poena sine lege, Paris 1910.

- Liszt, Franz von-Schmidt, Eberhard**, Lehrbuch des Deutschen Strafrechts, 25. Auflage, Berlin und Leipzig 1927.
- Liszt, Franz von**, Lehrbuch des Deutschen Strafrechts. 7. Auflage, Berlin 1896.
- Liszt, Franz von**, Traité de droit pénal allemand, Tome Premier. Introduction –Partie Générale. Traduit sur la 17. Edition Allemande (1908) par M.René Lobstein, Paris 1911.
- Logoz, Paul**, Commentaire du code pénal suisse. Partie générale, Neuchâtel-Paris 1939.
- Lombroso, L'**homme criminel, t.II, Paris 1895.
- Loos, Fritz**, Hans Welzel (1904-1977), Die suche nach dem Überpositiven im Recht, in Rechtswissenschaft in Göttingen Göttinger Juristen aus 250 Jahren, Göttingen 1987.
- Löffler, Alexander**, Die Schuldformen des Strafrechts, Leipzig, 1895.
- Lütem, İlhan**, Devletler Hukuku Dersleri, C.: II, (Yetkiler - Alanlar -Yetkilerin Kullanılması - Barış ve Güvenliğin Sağlanması), İstanbul 1958.
- Lütem, İlhan**, Harp Suçları ve Devletlerarası Hukuk, Ankara 1951.
- Lütem, İlhan**, Yeni Anayasalar, Kitap 1, Ankara 1953.
- Lütem, İlhan**, Yeni Anayasalar, Kitap 2, Ankara 1953.
- M.Laignel-Lavastine-V.V. Stanciu**, Précis de Criminologie, Paris 1950.
- Maden, Mehmet**, Hapis Cezasına Seçenek Yaptırımlar, Ankara 2012.
- Maden, Mehmet**, Koşullu Salıverilmenin Mahiyeti ve Hukuki Niteliği, MÜHF - HAD, C: 26, S: 2, Aralık 2020.
- Mahmutoğlu, Fatih Selami-Karadeniz, Serra**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler Şerhi, İstanbul 2017.
- Mahmutoğlu, Fatih Selami**, “Suçluların Geri Verilmesi”, in: Ceza Hukuku Günleri. 70. Yılında Türk Ceza Kanunu –Genel Hükümler- (26-27 Mart 1997-İstanbul), İstanbul 1998.
- Mahmutoğlu, Fatih Selami**, Kusurluluk Prensibi Açısından Azmettirenin Ceza Sorumluluğu, İÜHF, C. LXIII, S.1-2.
- Maiwald, Manfred**, “Handeln und Unterlassen- Handeln für EinenAnderen”, “İcraî ve ihmali Davranış- Bir Başkası İçin Hareket Etmek”, (Çev.: Cumhur Şahin), Türk Ceza Kanunu Tasarısı İçin Müzakereler, Konya 1998.
- Majno**, Ceza Kanunu Şerhi. Türk ve İtalyan Ceza Kanunları, C.: I, Ankara 1977.
- Malkoç, İsmail**, Açıklamalı Yeni Türk Ceza Kanunu, Birinci Cilt, Ankara 2005.
- Malkoç, İsmail**, Açıklamalı-İçtihatlı Türk Ceza Kanunu, Ankara 1999.
- Maurach, Reinhart -Zipf, Heinz**, Strafrecht Allgemeiner Teil I, 8. Auflage, 1992.
- Maurach, Reinhart-Zipf, Heinz**, Strafrecht, Allgemeiner Teil, Teilband 1, 7. Auflage, Heidelberg 1987.
- Maurach, Reinhart-Zipf, Heinz**, Strafrecht, Allgemeiner Teil, Teilband 1, 5. Auflage, Heidelberg-Karlsruhe 1977.
- Maurach, Reinhart**, Deutsches Strafrecht, Allgemeiner Teil, 4. Aufl, Karlsruhe 1971.
- Memiş, Emin**, Türk Anayasa Gelişimleri Süreci (1808-1998) Anayasa Hukuku Notları, İstanbul 1998.
- Meraklı, Serkan**, Ceza Hukukunda Kusur, Ankara 2017.
- Meraklı, Serkan**, Cumhuriyet Savcısının Kamu Davasını Açmada Takdir Yetkisi, Ankara 2014.
- Meray, Seha L**, Uluslararası Hukuk ve Uluslararası Örgütler, 2.Bası, Ankara 1979.

- Meray, Seha L.**, Ceza Hukukunda Af (Konusu Üzerinde Bir Deneme), Ankara 1944.
- Meray, Seha L.**, Devletler Hukukuna Giriş, C.: II, 4. Bası, Ankara 1975.
- Merle, Roger-Vitu, André**, Traité de droit criminel, Paris 1967.
- Merle, Roger-Vitu, André**, Traité de droit criminel, Tome I, 7. Edition, Paris 1997.
- Meydan Larousse**, Büyük Lugat ve Ansiklopedi, C.: 8, İstanbul 1985.
- Meyer, Hugo-Allfeld, Philipp**, Lehrbuch des Deutschen Strafrechts., 7. Auflage, Leipzig, 1912.
- Mezger, Edmund**, Strafrecht, Ein Lehrbuch, 2.Auflage, München-Leipzig 1933.
- Montesquieu**, Kanunların Ruhu Üzerine I, (Çev.: Fehmi Baldaş) Ankara 1963.
- Moskovitz, Myron**, Cases and Problems in Criminal Law, Fifth Edition, LexisNexis 2003.
- Négrier-Dormont, Lygia**, Criminologie, Paris 1992.
- Nevins, Joseph**, “Truth and Justice in the Aftermath of War Crimes and Crimes Against Humanity”, Punishment & Society, Vol.:5(2).
- Noll, Peter**, Schweizerisches Strafrecht, Allgemeiner Teil I, Allgemeine Voraussetzungen der Strafbarkeit, Zürich 1981.
- Nord, Erich**, Das türkische Strafgesetzbuch. vom. 28 Zilhidje 1274 (9 August 1858) Berlin 1912.
- Ocakçıoğlu, İsmet**, “Denizde İşlenen Suçlarda Cezai Salahiyet”, AD., Y.: 48, S.: 10, Ankara 1957.
- Oehler, Dietrich**, Internationales Strafrecht, 2. Auflage, Köln-Berlin-Bonn-München 1983.
- Oehler, Dietrich**, Internationales Strafrecht, Köln 1973.
- Oğuzhan, Teoman**, Der Bestimmtheitsgrundsatz und die Art. 141 Abs. 1, 2 und 142 Abs. 1 des Türkischen Strafgesetzbuches, Bonn 1978 (Yayımlanmamış Doktora Tezi).
- Okandan, Recai Galip**, “Hamurabi Mecellesi”, İÜHFM, C.: XVII, S.: 1-2, İstanbul 1951.
- Okandan, Recai Galip**, Umumi Hukuk Tarihi Dersleri, İstanbul 1951.
- Okay, Sadık-Aslan, Bedri**, “Adam Öldürmede Cezayı Artıran Sebeplerden Taammüt”, AD., S.: 10, Ankara 1946.
- Okay, Sadık**, “Tekerrürün Mahiyeti Hakkında Başlıca Nazariyeler ve Tatbikata Tesirleri”, AÜHFM., C.: IX, 1952/1-2.
- Oktar, Salih**, Ceza Kanunu Dışındaki Hukuka Uygunluk Sebepleri, in: Ceza Hukuku Günleri. 70. Yılında Türk Ceza Kanunu -Genel Hükümler- (26-27 Mart 1997-İstanbul), İstanbul 1998.
- Onursal, Betül**, “Çocuk Mahkemelerinin Yönetimi Hakkında Birleşmiş Milletler Asgari Standart (Bejing) Kuralları”, Adana Barosu Dergisi, Y.: 1, S.: 3, Eylül 1993.
- Oral, Mehmet**, Teşebbüs, in: Ceza Hukuku Günleri. 70. Yılında Türk Ceza Kanunu -Genel Hükümler- (26-27 Mart 1997-İstanbul), İstanbul 1998.
- Ortolan, M.** Eléments de droit pénal, Tome: 1, 3. Edition, Paris 1863.
- Otacı, Cengiz**, Türk Ceza Hukukunda İştirak, AD., Yıl: 93, S.: 9, Ekim 2001.
- Ozansü, Mehmet Cemil**, Ceza Hukukunda Kasttan Doğan Sübjektif Sorumluluk, 1. Baskı, Ankara 2007.
- Ölmez, Gökhan-Kılıç, Ali Şahin**, Boks ve Kafes Dövüşü Müsabakalarında Gerçekleştirilen Spor Kurallarına Uygun Davranışların Suç Teorisi Bakımından Değerlendirilmesi, AHBVÜHFD, C. XXV, Y. 2021, S. 2, s. 669 vd.

- Ölmez, Gökhan**, Suçun Tanımlanabilir ve Değerlendirilebilir Unsurları, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2020.
- Ömeroğlu, Ömer**, “Bir Ceza Türü Olarak Kastrasyon”, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi, Sayı: 63-64, 2009.
- Önder, Ayhan**, “Mütemadi Suç”, İHFM., C.: XXIX, s.1-2, İstanbul 1963.
- Önder, Ayhan**, “Suçun İşlendiği Yer”, AD., Sayı 1-2, Ankara 1961.
- Önder, Ayhan**, “Suçun İşlendiği Yerin Tayininde “Hareket Nazariyesi”, ABD., S.: 1-4, Y.: 17, 1960.
- Önder, Ayhan**, Ceza Hukuku Dersleri, İstanbul 1992.
- Önder, Ayhan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, C: II-III, 2. Bası, İstanbul 1992.
- Önder, Ayhan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Cilt: I, İstanbul 1991.
- Önder, Ayhan**, Ceza Hukuku, Genel Hükümler. Cezalar Sistemi, Cezaların Somut Olaya Uygulanması, Dava ve Cezayı Düşüren Nedenler, C.:III, İstanbul 1989.
- Önder, Ayhan**, Ceza Hukuku, İstanbul 1989.
- Önder, Ayhan**, Ceza Hukukunda Tecil ve Benzeri Müesseseler (Mukayeseli Hukukta Ve Hukukumuzda) İstanbul 1963.
- Önder, Ayhan**, Müeccel Ceza ve Müruruzaman, ABD. 1958, S:5, Ankara.
- Önder, Ayhan**, Şahıslara ve Mala Karşı Cürümler ve Bilişim Alanında Suçlar, İstanbul 1994.
- Önder, Ayhan**, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, İstanbul 1994.
- Önder, K. Orhan**, Tatbikatta “Mutlak ve Mukayyet Tekerrürün” İçtimai, AD., Yıl 51, S.:2-6, Ankara 1960.
- Önder, K. Orhan**, Teşebbüste İcra Hareketi, AD, Yıl: 53, Mart- Nisan 1962.
- Öner, Hamdi**, Kalkışmada Kasdı Belirten Hareketler, AD., Yıl: 36, S.:5, Ankara 1945.
- Önok, Murat**, Tarihi Perspektifiyle Uluslararası Ceza Divanı, Ankara 2003.
- Özbek, Veli Özer-Doğan, Koray-Bacaksız, Pınar-Tepe, İlker**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 8. Baskı, Ankara 2016.
- Özbek, Veli Özer-Doğan, Koray-Bacaksız, Pınar**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 9. Baskı, Ankara 2018.
- Özbek, Veli Özer-Doğan, Koray**, “Zorunluluk Halinin (TCK.m.25/2) Hukuki Niteliği”, DEÜHFD., Cilt:9, Sayı:2, İzmir 2007.
- Özbek, Veli Özer**, “Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar”, CHD, S.: 4, Ankara 2007.
- Özbek, Veli Özer**, TCK. İzmir Şerhi. Yeni Türk Ceza Kanununun Anlamı, 3. Baskı, Ankara 2006.
- Özek, Çetin**, “Umumi Af”, İÜHFM., C.:XXIV, S.:1-4, 1959.
- Özek, Çetin**, Siyasi İktidar Düzeni ve Fonksiyonları Aleyhine Cürümler (TCK. m. 146-151, 168-173), İstanbul 1967.
- Özen, H. Cahit**, Kısa Adli Tıp Ders Kitabı, 3. Baskı, İstanbul 1983.
- Özen, Muharrem**, Ceza Hukukunda Objektif Sorumluluk, Ankara 1998.
- Özen, Muharrem**, Türk Ceza Hukukunda Meşru Müdafaa, Ankara 1995.
- Özen, Mustafa**, Ceza Hukukunda Taksir, Ankara 2011.

- Özen, Mustafa**, Kamu Davası Açma Konusunda Benimsenen İlkeler, Cumhuriyet Savcısının Takdir Yetkisi ve İddianamenin İadesi, Ankara Barosu Dergisi, Y:67, S:3, Yaz 2009.
- Özenbaş, Nazmiye**, Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlarda Ceza Sorumluluğunun Esası, 1. Baskı, Ankara 2012.
- Özgen, Eralp**, Suçluların Geri Verilmesi (Doktora Tezi), Ankara 1962.
- Özgenç, İzzet-Şahin, Cumhuri**, İnfaz Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2019.
- Özgenç, İzzet-Şahin, Cumhuri**, Uygulamalı Ceza Hukuku, Ankara 2001.
- Özgenç, İzzet**, “Tüzel Kişinin Sorumluluk Ehliyeti. Anayasa Mahkemesi’nin Bir Kararı Üzerine Düşünceler”, in: Reha Poroy’a Armağan, İstanbul 1995.
- Özgenç, İzzet**, Banka Yolsuzlukları ve Zamanaşımı Sorunu, Türk Hukuk Dergisi, S:71, Ocak 2003.
- Özgenç, İzzet**, Düşünceyi Açıklama Hürriyeti ve Ceza Hukuku, in: 75.Yılında Cumhuriyet ve Hukuk Sempozyumu, Diyarbakır 1998.
- Özgenç, İzzet**, Suça İştirakin Hukuki Esası ve Faillik, İstanbul 1996.
- Özgenç, İzzet**, Suçun Yapısında Kusur (Yayınlanmamış Doçentlik Tezi), İstanbul 1997.
- Özgenç, İzzet**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 15. Baskı, Ankara 2019.
- Özgenç, İzzet**, Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi (Genel Hükümler), 3. Baskı, Ankara 2006.
- Özgenç, İzzet**, Türkiye’nin Taraf Olduğu Anlaşmalar Açısından Türk İade Hukukunun Değerlendirilmesi (İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 1984.
- Özkorkut, Nevin Ünal**, Türk Hukuk Tarihinde Zina Suçu, Ankara 2009.
- Özön, Mustafa Nihat**, Büyük Osmanlıca-Türkçe Sözlük, İstanbul 1959.
- Özön, Mustafa Nihat**, Osmanlıca- Türkçe Sözlük, Ankara 1971.
- Öztan, Bilge**, Aile Hukuku, Ankara 1979.
- Öztürel, Adnan**, Adli Tıp, Ankara 1983.
- Öztürk, Bahri-Erdem, Mustafa R.**, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Emniyet Tedbirleri Hukuku, 17. Baskı, Ankara 2017.
- Öztürk, Bahri-Erdem, Mustafa R.**, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Emniyet Tedbirleri Hukuku, 18. Baskı, Ankara 2018.
- Öztürk, Bahri-Tezcan, Durmuş-Erdem, Mustafa Ruhan-Sırma Gezer, Özge-Saygılar Kırıt, Yasemin F.- Alan Akcan, Esra- Özeydin, Özdem- Erden Tütüncü, Efser-Altınok Villemin, Derya-Tok, Mehmet Can**, Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 12. Baskı, Ders Kitabı, (Editör: Bahri Öztürk), Ankara 2018.
- Öztürk, Bahri-Tezcan, Durmuş-Erdem, Mustafa Ruhan-Sırma, Özge- Saygılar Kırıt, Yasemin F.-Alan Akcan, Esra- Özeydin, Özdem-Erden Tütüncü, Efser**, Ceza Muhakemesi Hukuku, Güncellenmiş 11. Baskı, Ankara 2017.
- Öztürk, Bahri**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Kovuşturma Mecburiyeti (Hazırlık Soruşturması) Ankara 1991.
- Öztürk, Nejat**, Türk Ceza Kanunu Şerhi ve Tatbikatı, C.:1, Ankara 1966.
- Papageorgiou-Gonatas, Stylianos**, Wo liegt die Grenze zwischen Vorbereitungshandlungen und Versuch? (Dissertation), München 1988.
- Patzig, Günther**, Moral und Recht. Ethik ohne Metaphysik, Göttingen 1971.
- Perinçek, Sadık-Özden, Cahit**, Türk Ceza Kanunu ve Buna Ait Seçilmiş Temyiz Mahkemesi Kararları, 2. Bası, Ankara 1953.
- Perkins, Rollin M.**, “Ignorance and Mistake in Criminal Law”, University of Pennsylvania Law Review, 1939.

- Pinatel, Jean**, Traité élémentaire de science pénitentiaire et de défense sociale, Paris 1950.
- Polat, Oğuz**, Adli Tıp, İstanbul 2000.
- Polat, Oğuz**, Kriminoloji ve Kriminalistik Üzerine Notlar, 2. Baskı, Ankara 2015.
- Portall, Roger**, L'affaire du "Lotus" devant la Cour permanente de Justice Internationale et devant l'opinion publique, Paris 1928.
- Potulicki, M. Michel**, Ceza Hukukunu Tevhid Birinci Beynelmül Konferansı (Varşova, 1-6 İkinci Teşrin 1927) Konferans Vesikaları (çev.: Mustafa Nuri Devres), Ankara 1938.
- Pradel, Jean**, "Fransız Hukukunda Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğu İle İlgili Bazı Sorunlar" (Çev.: Zeynel T. Kangal), in: Adalet Yüksekokulu 20. Yıl Armağanı, İstanbul 2001.
- Pradel, Jean**, Droit Pénal Général, 15. Edition, Paris 2004.
- Pradel, Jean**, Histoire des doctrines pénales, 2.Edition, Paris 1991.
- Prisi, Adrian**, Die Sicherheitsmassnahmen im italienischen Strafrecht (Bern Doktora Tezi), Bern 1936.
- Pröchel, Wolf Dietmar**, Die Fälle des Notstands nach anglo-amerikanischem Strafrecht, (Diss.), Köln 1975.
- Rabinowicz, Léon**, Mesures de Sûreté, Etude de politique criminelle, Paris 1929.
- Reid, Sue Titus**, Criminal Justice, Third Edition, New York- Toronto 1993.
- Riz, Roland- Bosch Johanna**, Italienisches Strafgesetzbuch. Codice penale italiano, Zweisprachige Ausgabe, Bozen 1995.
- Riz, Roland**, Das Italienische Strafgesetzbuch, Berlin 1969.
- Robert, Jacques Henri**, Droit Pénal Général, Paris 1988.
- Roux, J.A**, Cours de droit pénal et de procédure pénale, Paris 1920.
- Roxin, Claus-İsfen Osman**, Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Genel Hükümleri, in: Suç Politikası, (Çeviren: Osman İsfen) Ankara 2006.
- Roxin, Claus**, "Sinn und Grenzen staatlicher Strafe", in: Strafrechtliche Grundlagenprobleme, Berlin - New York 1973.
- Roxin, Claus**, Strafrecht Allgemeiner Teil, Band I Grundlagen, Der Aufbau der Verbrechenslehre. 4. Auflage, München 2006.
- Rudolphi, Hans Joachim-Horn, Eckhard- Samson, Erich**, Systematischer Kommentar zum Strafgesetzbuch, Band I, Allgemeiner Teil, 3. Auflage, Frankfurt am Main 1982.
- Rückerl, Adalbert**, Die Strafverfolgung von NS -Verbrechen 1945-1978, Heidelberg-Karlsruhe 1979.
- Saka, Güngör**, Fikri İctima, "İhtiyariyle Vazgeçme ve Faal Nedamet", AD., Yıl: 79, S.:5, Eylül-Ekim 1988.
- Saka, Reşat**, Uyuşturucu Maddeler (Afyon, Morfin, Eroin, Esrar, Kokain) hakkında Milli ve Milletlerarası Hukuki ve Sosyal Durum, İstanbul 1948.
- Sancar, Türkan Yalçın**, "23 Nisan 1999 Tarihine Kadar İşlenen Suçlardan Dolayı Şartla Salıverilmeye, Dava ve Cezaların Ertelenmesine Dair Kanun"un Hukuksal Niteliği ve Sonuçları, in: Anayasa Yargısı, S.:18, Anayasa Mahkemesi'nin 39. Kuruluş Yıldönümü Nedeniyle Düzenlenen Sempozyumda Sunulan Bildiriler (25-26 Nisan 2001), Ankara 2001.
- Sancar, Türkan Yalçın**, Çok Failli Suçlar, Ankara 1998.
- Sancar, Türkan Yalçın**, Mütessesil Suç, Ankara 1995.
- Sarial, Enis M.**, Sağlararası Organ Nakillerinden Doğan Hukuksal İlişkiler, İstanbul 1986.
- Sarihan, Şenal**, Cezaevi Gerçeği, (I), in: Cumhuriyet, 13.1.2000 tarihli nüsha.

- Savaş, Vural-Mollamahmutoğlu, Sadık**, Türk Ceza Kanununun Yorumu, 2. Cilt, 3. Baskı, Ankara 1999.
- Savaş, Vural-Mollamahmutoğlu, Sadık**, Türk Ceza Kanununun Yorumu, 3. Baskı, Cilt: 1, Ankara 1999.
- Saymen, Ferit H.-Elbir, Halid K.**, Türk Medeni Hukuku. C. III. Aile Hukuku, 2. Bası, İstanbul 1960.
- Saymen, Ferit Hakkı**, Türk Medeni Hukuku, C.: I, Umumi Prensipler, 2.Bası, İstanbul 1956.
- Schacht, Joseph**, (Çev.: Mehmet Dağ – Abdulkadir Şener) İslam Hukukuna Giriş, Ankara 1977.
- Schmelck, Robert-Picca, Georges**, Pénologie et droit pénitentiaire, Paris 1967.
- Schmidhaeuser, Eberhard**, Strafrecht, Allgemeiner Teil, Lehrbuch, 2.Auflage, Tübingen 1975.
- Schmidhäuser, Eberhard**, Vom Sinn der Strafe, 2. Auflage, Göttingen 1971.
- Schönke, Adolf-Schröder Horst**, Strafgesetzbuch, Kommentar, 18. Neubearbeitete Auflage von Lenckner, Theodor-Cramer, Peter- Eser, Albin-Stree, Walter, München 1976.
- Schroeder, Friedrich-Christian**, “Probleme Der Legislatorischen Feststellung Der Fahrlässigkeit: Taksirin Kanunen Tanımlanmasına İlişkin Problemler”, (Çev.:Özgenç, İzzet), Türk Ceza Kanunu Tasarısı İçin Müzakereler, Konya 1998.
- Schubarth, Martin**, Kommentar Zum Schweizerischen Strafrecht. Schweizerisches Strafgesetzbuch. Besonderer Teil. Band III, Bern 1984.
- Schwander, Vital**, Das Schweizerische Strafgesetzbuch unter besonderer Berücksichtigung der bundesgerichtlichen Praxis, 2. Auflage, Zürich 1964 (Nachdruck 1966).
- Schwind, Hans-Dieter**, Kriminologie. Ein praxisorientierte Einführung mit Beispielen, 10.Auflage, Heidelberg 2000.
- Sebük, Mehmet Ali**, Kriminoloji, Ankara 1942.
- Seelmann, Kurt**, Strafrecht, Allgemeiner Teil, 2. Auflage, Basel-Genf-München 2005.
- Selçuk, Sami**, Beccaria’nın İnsanlığa Bildirisi, Ankara, 2004.
- Selçuk, Sami**, Düşün Özgürlüğü, in: Düşünce Özgürlüğü, Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Arkivi Yayınları-III, (Haz.: Ökçesiz, Hayrettin), İstanbul 1988.
- Selçuk, Sami**, Suç, Suç Yörüngesi ve Kalkışmanın Konumu, AD., (Cumhuriyet’imizin 60. Yılı Özel Sayısı), Yıl: 74, S.:5, Ankara 1983.
- Sheley, Joseph F.**, Criminology, Second Edition, Belmont 1995.
- Simav, Şefik**, “İçtima ve Tekerrür Üzerine Bazı Düşünceler”, AD. 1943/12.
- Simav, Şefik**, “TCK.’da Tekerrür”, AD. 1945/12.
- Simson, Gerhard - Geerds, Friedrich**, Straftaten gegen die Person und Sittlichkeitsdelikte in rechtsvergleichender Sicht, München 1969.
- Sob, Pierre**, “The Dynamics of International Criminal Tribunals”, Nordic Journal of International Law, 67, 1998.
- Sokullu Akıncı, Füsün-Dursun Selman**, Viktimoloji, 3. Bası, İstanbul 2016.
- Sokullu Akıncı, Füsün**, Amerikan Yüksek Mahkemesinin İfade Özgürlüğüne İlişkin Bazı Kararları, MHAD, Y.:7, S.:10, 1973.
- Sokullu Akıncı, Füsün**, Kriminoloji, 12. Bası, İstanbul 2016.
- Sonay Evik, Vesile**, Suça İştirake Yardım Edenin Ceza Sorumluluğu, İstanbul 2011.
- Soyaslan, Doğan**, “AF”, in: Anayasa Yargısı, S.:18, Anayasa Mahkemesi’nin 39. Kuruluş Yıldönümü Nedeniyle Düzenlenen Sempozyumda Sunulan Bildiriler (25-26 Nisan 2001), Ankara 2001.
- Soyaslan, Doğan**, “Ceza Hukuku İle Diğer Hukuk Dalları Ve Özellikle Anayasa Hukuku’nun İlişkisi”, in: Prof. Dr. Jale G. Akipek’e Armağan, Konya 1991.

- Soyaslan, Doğan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 7. Baskı, Ankara 2016.
- Soyaslan, Doğan**, Kriminoloji (Suç ve Ceza Bilimleri) Dersleri, Ankara 1996.
- Soyaslan, Doğan**, Teşebbüs Suçu, Ankara 1994.
- Soyaslan, Doğan**, Yürütme Organının Suç ve Ceza Koyma Yetkisi, İstanbul 1990.
- Sözüer, Adem**, “Türk Ceza Kanunu’nda Öngörülen Mazeret Sebeplerine İlişkin Soru ve Cevaplar”, HPD, 6/2006.
- Sözüer, Adem**, “Türk Hukukunda Af, 4454 ve 4616 Sayılı Kanunlarda Öngörülen Şartla Salıverilme ve Ertelemeye İlişkin Hükümlerin Hukuksal Niteliği İle Bu Hükümlerin Anayasaya Uygunluğu Sorunu”, Anayasa Yargısı, S.:18, Ankara 2001.
- Sözüer, Adem**, Suça Teşebbüs, İstanbul 1994.
- Staff, Ilse**, Justiz im Dritten Reich, Eine Dokumentation, Frankfurt am Main 1978.
- Stéfani, G.-Levasseur, G.-Jambu Merlin, R.**, Criminologie et Science Pénitentiaire, 2. Edition, Paris 1970.
- Stéfani, Gaston-Levasseur, Georges**, Droit Pénal Général, 8. Edition, Paris 1975.
- Strafgesetzbuch**, 31. Aufl. Beck-Texte (dtv), München 1998.
- Stree, Walter-Kinzig, Jörg**, Schönke/Schröder Strafgesetzbuch Kommentar (Schönke, Adolf/Schröder, Horst) 29. Auflage, München 2014.
- Stucki, Jürg**, Der Hausfriedensbruch (Art. 186 StGB) verglichen mit den entsprechenden Regeln des amerikanischen Rechts unter besonderer Berücksichtigung des Model Penal Code des American Law Institute, Bern 1970.
- Sunay, Reyhan**, Avrupa Sözleşmesinde ve Türk Anayasasında İfade Hürriyetinin Muhtevası ve Sınırları, Ankara 2001.
- Sur, Melda**, Uluslararası Hukukun Esasları, İzmir 2000.
- Şafak, Ali**, Mezheplerarası Mukayeseli İslam Ceza Hukuku, Erzurum 1977.
- Şahin, Cumhur**, Ceza Muhakemesi I, 7. Baskı, Ankara 2016.
- Şekerci, Osman**, İslam Ceza Hukukunda Ta’zir Suçları ve Cezaları, İstanbul 1996.
- Şen, Ersan- Başer, Beyza**, Şartla Salıverilme- Denetimli Serbestlik Ve Ceza İnfaz Sorunları, Ankara 2019.
- Şen, Ersan**, 1962-1997 Anayasa Mahkemesi Kararlarında Ceza Hukuku, Ceza Özel Hukuku, Ceza Yargılaması Hukuku, Ceza İnfaz Hukuku, İstanbul 1998.
- Şener, Esat**, Hukuk Sözlüğü, Ankara 2001.
- Şensoy, Naci**, “Siyasi Suçlar”, İÜHFM., C.: 17, S.: 1-2, İstanbul 1951.
- Şensoy, Naci**, Basit Hırsızlık ve Çeşitli Mevsuf Hırsızlıklar (TCK.’nın 491,492 ve 493. maddeleri), 2. Bası, İstanbul, 1963.
- Şensoy, Naci**, Çocuk Suçluluğu - Küçüklük - Çocuk Mahkemeleri ve İnfaz Müesseseleri, İstanbul 1949.
- Şentop, Mustafa**, Tanzimat Dönemi Osmanlı Ceza Hukuku, İstanbul 2004.
- Şıdım, Arif**, “Siyasi Suçlar”, AD., S.: 2, Ankara 1962.
- Tan, Hadi**, “Yine Tekerrür Meselesi”, AD. 1945/8.
- Tan, Hadi**, Alman Hukukunda Meşru Müdafaa, Adalet Dergisi, Yıl: 1939.
- Tan, Hadi**, “Tekerrür Hükümlerinin Tatbiki İçin Tekerrüre Esas Tutulan Cezanın Çektirilmiş Olması Şarttır”, AD. 1945/4.
- Taner, M. Tahir**, Ceza Hukuku Umumi Kısım, 3. Bası, İstanbul 1953.
- Taner, Tahir**, “Meşru Müdafaa’nın Genişliği ve Mala Karşı Yapılan Tecavüzlerde Müdafaa”, in: Ebül’ula Mardin’e Armağan, İstanbul 1944.
- Taner, Tahir**, “Tedhişçilik ve 16 İkinciteşrin 1937 Cenevre Mukavelenameleri”, in: Cemil Bilsel’e Armağan, İstanbul 1939.

- Taner, Tahir**, Ceza Hukuku, Umumi Kısım. 3. Baskı, İstanbul 1953.
- Taner, Tahir**, Ceza Muhakemeleri Usulü, 3. Bası, İstanbul 1955.
- Taner, Tahir**, Tanzimat Devrinde Ceza Hukuku, Tanzimat I, İstanbul 1940.
- Tanilli, Server**, Anayasalar ve Siyasal Belgeler, İstanbul 1976.
- Tanoviceanu, Nicolas I.**, Les Mesures de sûreté (Paris Doktora Tezi), Paris 1934.
- Tanör, Bülent-Yüzbaşıoğlu, Necmi**, 1982 Anayasasına Göre Türk Anayasa Hukuku, 2. Baskı, İstanbul 2001.
- Tappan, Paul W.**, “Criminologists Should Study Convicted Criminals”, in: Enduring Issues in Criminology, (Editor: Ron Boostrom), San Diego 1995.
- Taşdemir, Kubilay-Özkepir, Ramazan**, Son Değişikliklerle İçtihatlı Türk Ceza Kanunu, Aralık 1999.
- Taşdemir, Kubilay**, Ceza Davalarında Zamanaşımı, Ankara 2001.
- TBMM Tutanak Dergisi**, C.: 1, İçtima: 64, 1.3.1926.
- TDK, Türkçe Sözlük**, Haz. İsmail Parlatır vd., C.1, 8. Baskı, Ankara, Türk Tarih Kurumu Basım Evi, 1998.
- Tezcan, Durmuş-Erdem, Mustafa Ruhan-Önok, Rıfat Murat**, Ceza Özel Hukuku, 11. Baskı, Ankara 2014.
- Tezcan, Durmuş**, “1997 Tarihli Türk Ceza Kanunu Öntasarısı Bakımından Yurtdışında İşlenen Suçlar”, in: Prof. Dr. Sahir Erman’a Armağan, İstanbul 1999.
- Tezcan, Durmuş**, “Ölüm Cezasını Gerektiren Suçlarda Suçluların Geri Verilmesi Sorunu”, AÜSBFD., C.: XXXVIII, No: 1-4, 1983.
- Tezcan, Durmuş**, “Türk Hukukunda Diplomatik Yargı Bağışıklığı”, in: Birleşmiş Milletler Türk Derneği Yıllığı 1985, Birleşmiş Milletler 40. Yıl Armağanı, Ayrı Bası.
- Tezcan, Durmuş**, Ceza Kanununun Yer İtibarıyla Uygulanması: Milletlerarası Ceza Hukuku, in: Ceza Hukuku El Kitabı, İstanbul 1989.
- Tezcan, Erdem-Erdem, Mustafa Ruhan-Önok, Rıfat Murat**, Uluslararası Ceza Hukuku, 4. Baskı, Ankara 2017.
- Teziç, Erdoğan**, Anayasa Hukuku, 5. Bası, İstanbul 1998.
- Teziç, Erdoğan**, Türkiye’de Siyasal Düşünce ve Örgütlenme Özgürlüğü, in: Anayasa Yargısı, C.:7, Ankara 1990.
- Thélin, Marc-Henri**, Nature et Régime Juridique des Mesures de Sûreté (Lausanne, Doktora Tezi), Lausanne 1931.
- Thibault, Laurence**, la peine du mort en france et à l’étranger, Bussière à Saint-Amand (Cher) 1977.
- Thorwald, Jürgen**, Das Jahrhundert der Detektive. Weg und Abenteuer der Kriminalistik. Bd I, Das Zeichen des Kain, 9. Auflage, München-Zürich 1980.
- Thorwald, Jürgen**, die Gnadenlose Jagd, Roman der Kriminalistik, Zürich 1965/1966.
- Toluner, Sevin**, Milletlerarası Hukuk Dersleri, Devletin Yetkisi, 4. Bası, İstanbul 1989.
- Tonry, Michael**, “Reconsidering Indeterminate and Structured Sentencing”, in: Sentencing and Corrections. Issues For The 21st Century, No: 2, September 1999.
- Toroslu Nevzat**, Organ Aktarma ve Cezai Sorumluluk, AÜHFD., C.:XXXV, S.: 1-4, 1978, Ankara 1981.
- Toroslu, Nevzat-Feyzioğlu, Metin**, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2006.
- Toroslu, Nevzat**, “Ceza Hukukunda Okullar”, in: Prof. Dr. Nurullah Kunter’e Armağan, İstanbul 1998.
- Toroslu, Nevzat**, Ceza Hukuku Genel Kısım, 17. Baskı, Ankara 2012.
- Toroslu, Nevzat**, Ceza Hukuku Özel Kısım, Ankara 2005.

- Toroslu, Nevzat**, Ceza Hukukunda Zaruret Hali (Doktora Tezi), Ankara 1968.
- Tosun, Öztekin**, “Ceza Hukukunun Gerçek Kaynakları”, İÜHF, C.: XXVIII, S.: 3-4, İstanbul 1963.
- Tosun, Öztekin**, “Ceza Kanunlarının Tefsir Vasıtaları Arasında Hazırlık Çalışmaları”, AD., Y.: 48, S.: 9, Ankara 1957.
- Tosun, Öztekin**, “Suçların Kanuniliği Prensibi Aleyhindeki Cereyan”, İÜHF, C.: XXVII, S.: 1-4, İstanbul 1962.
- Tosun, Öztekin**, “Suçların Kanuniliği Prensibi ve Sovyet Rusya Ceza Hukuku”, İHF, C.: XXX, S.: 1-2, İstanbul 1964.
- Tosun, Öztekin**, “Yürütme Organlarının Koyduğu Kaidelere Aykırılıkların Cezalandırılması”, İÜHF, C.: XXVIII, S.: 2, İstanbul 1962.
- Tosun, Öztekin**, Müselsel Suçlar, İÜHF, C.:XXII, S.:1-4, İstanbul 1957.
- Tosun, Öztekin**, Suç Hukuku Dersleri, (Giriş-Ceza Kaidesi-Unsurlar), İstanbul 1967.
- Tosun, Öztekin**, Suç Hukuku El Kitabı, 2. Baskı, İstanbul 1982.
- Tosun, Öztekin**, Türk Suç Muhakemesi Hukuku Dersleri, C.: I, Genel Kısım, 3. Bası, İstanbul 1981.
- Tozman, Önder**, İhmal Suçlarında Teşebbüs ve Gönüllü Vazgeçme, TBBD., S.:84, Eylül-Ekim 2009.
- Töngür, Ali Rıza**, Ceza Hukukunda Yeni Boyutlarıyla Erteleme, Ankara 2009.
- Trébutien, E.**, Cours élémentaire de droit criminel, 2. Edition, Tome: I, Droit Pénal, Paris 1878.
- Trechsel, Stefan-Noll, Peter**, Schweizerisches Strafrecht Allgemeiner Teil I. Allgemeine Voraussetzungen der Strafbarkeit, Zürich-Basel 2004.
- Tress, P.**, Die Organtransplantation aus zivilrechtlicher Sicht, Mainz 1977.
- Tunalı, İbrahim**, Adli Tıp, Ankara 2001.
- Tunç, Kübra**, Ceza Hukukunda Kastı Engelleyen Hata, 1. Baskı, Ankara 2020.
- Turhan, Faruk- Altıkat, Abdurrahim**, “Yeni Bir Ceza İnfaz Usulü Olarak Denetimli Serbestlik Ve Bu Usulden Yararlanma Şartları”, S.D.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, C.2, S.2, Y.2012.
- Turhan, Faruk**, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Açısından Suçluların İadesinde Ölüm Cezası ve Avrupa İnsan Hakları Divanının Soering Kararı”, YD., C.: 24, S.: 1-2 Ankara 1998.
- Turhan, Faruk**, “Eski Yugoslavya Topraklarında İnsanlık Aleyhine İşlenen Suçların Yargılanmasına İlişkin BM Milletlerarası Ceza Mahkemesi” in: Prof. Dr. Seyfullah Edis’e Armağan, İzmir 2000.
- Turhan, Faruk**, “Ölüm Cezasının Kaldırılmasına İlişkin Gelişmeler ve Suçluların İadesi Hukukuna Etkisi”, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, S.: 4, Güz 1999.
- Turhan, Faruk**, “Yeni Türk Ceza Kanununda Güvenlik Tedbiri Olarak Hak Yoksunluğu ve Yasaklılığının Niteliği, Kapsam ve Koşulları Üzerine Bir Değerlendirme”, Ceza Hukuku Dergisi, Yıl:2, Sayı:4, Ağustos 2007.
- Turhan, Faruk**, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2006.
- Tutanaklarla Türk Ceza Kanunu**, Ankara, Şubat 2005 (TC. Adalet Bakanlığı Yayın İşleri Dairesi Başkanlığı).
- Tutumlu, Mehmet Akif**, Türk Ceza Hukukunda Haksız Tahrik, Ankara 1999.
- Tülen, Hikmet**, “Yasama Sorumsuzluğunun Mutlaklığı Üzerine Düşünceler”, Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, C.: III, S.: 1, Erzincan 1999.
- Tümerkan, Somay**, “Klasik, Pozitivist Okullarda ve Toplumsal Savunma Hareketinde Ceza Sorumluluğunun Esası”, İÜHF, S.: 1-4, İstanbul 1983.
- Türk Ceza Kanunu Tasarısı ve Türk Ceza Kanununun Yürürlüğe Konulmasına ve Mevzuata Uyumuna Dair Kanun Tasarısı**, Ankara 2000.

- Türk Dil Kurumu Özleştirme Kılavuzu**, Ankara 1978.
- Türk Dil Kurumu**, Türkçe Sözlük, C.: 2, Ankara 1988.
- Udeh, Abdulkadir** (Çev.: Şafak, Ali), Seküler Ceza Hukuku Kurumlarıyla İslam Ceza Hukuku (Genel Hükümler), 2. Baskı, Kayıhan Yayınları, İstanbul 2012.
- Udeh, Abdulkadir**, Mukayeseli İslam Hukuku ve Beşeri Hukuk, (Çev.: Şafak, Ali), C.: I, 1. Baskı, Ankara 1990.
- Udeh, Abdulkadir**, Mukayeseli İslam Hukuku ve Beşeri Hukuk, (Çev.: Ali Şafak), C.: 4, Ankara 1991.
- Udeh, Abdulkadir**, Mukayeseli İslam Hukuku ve Beşeri Hukuk, (Çev.: Ali Şafak), C.: 3, Ankara 1991.
- Uğur, Hüsamettin**, Ceza Muhakemesinde Kovuşturma Mecburiyeti İlkesinden Maslahata Uygunluk İlkesine, TBB Dergisi, Sayı 73, 2007.
- Ulukanlıgil, Metin**, Askeri Yargıda İtaatsizlik Suçları (M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Bölümü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) İstanbul 2001.
- Ulutaş, Ahmet**, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Işığında Suçluların Geri Verilmesi, Ankara 2012.
- Uma, Hakkı**, Ceza Hukuku, Ankara 1981.
- Uruşak, Uğur**, Ceza Hukukunda Hukuka Uygunluk Sebebi Olarak Bir Hakkın Kullanılması, 1. Baskı, İstanbul 2010.
- Uzun, Ertuğrul**, “Kriminoloji Tarihinde Klasik ve Pozitivist Okullar”, CHD., Yıl:4, S:9, Ankara 2009.
- Uzun, Mehmet Ali**, Ceza Hukukunda Zamanaşımı, (Doktora Tezi), İstanbul 1994.
- Uzunhasanoğlu, Sırrı**, Tekerrür ve İlgili Af, Adli Sicil, Sabıka, Eşkâl ve Hüviyeti Tespit Müesseseleri, Ankara 1961.
- Üçok, Coşkun-Mumcu, Ahmet-Bozkurt, Gülnihal**, Türk Hukuk Tarihi, Yeniden Düzenlenip, Gözden Geçirilmiş, Eklî 9. Bası, Ankara 1999.
- Üçok, Coşkun**, “Osmanlı Kanunnamelerinde İslam Ceza Hukukuna Aykırı Hükümler”, AÜHF, S.: 1, C.: III, İstanbul 1946.
- Üçok, Coşkun - Mumcu, Ahmet**, Türk Hukuk Tarihi, 7. Bası, Ankara 1991.
- Üçok, Coşkun**, “Osmanlı Kanunnamelerinde İslam Ceza Hukukuna Aykırı Hükümler”, AÜHF., C.: III, 1946/I.
- Ünal, Ertuğrul**, Taksirle Ölüme Sebebiyet Verme Suçu (TCK m. 85), Ankara 2017.
- Ünal, Şeref**, Yasama Dokunulmazlığı, AD., Y.:78, S.: 6, Kasım-Aralık 1987.
- Ünsal, Levent**, “Ceza Hukukunda “Takdiri İndirim Nedenleri ve TCY Madde 59”, AD., Y.:93, S.:12, Ankara 2002.
- Ünver, Yener-Hakeri, Hakan**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 12. Baskı, Ankara 2016.
- Ünver, Yener**, “Ceza Hukukunda Objektif Sorumluluk”, in: Ceza Hukuku Günleri, 70. Yılında Türk Ceza Kanunu -Genel Hükümler- 26-27 Mart 1997-İstanbul.
- Ünver, Yener**, “Sebebinde Serbest Hareketler Kuramı”, in: Prof. Dr. Sahir Erman’a Armağan, İstanbul 1999.
- Ünver, Yener**, “Tıp Ceza Hukukunda Güven İlkesi”, V. Türk-Alman Tıp Hukuku Sempozyumu “Tıp Ceza Hukukunun Güncel Sorunları”, Ankara 2008.
- Ünver, Yener**, Ceza Hukukuyla Korunması Amaçlanan Hukuksal Değer, Ankara 2003.

- Ünver, Yener**, Hekimin Cezai Sorumluluğu, Roche Sağlık Hukuku Günleri, Tebliğler Kitabı, İstanbul 2007.
- Üzülmez, İlhan-Akkaş, Ahmet Hulusi**, Suçun Yapısında Objektif Cezalandırılabilme Şartları, EÜHFD, C:II, S:1-2, 2007.
- Üzülmez, İlhan**, “Yeni Ceza Kanunu’nun Sisteminde Cezanın Belirlenmesi ve Bireyselleştirilmesi”, Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.:X, S.:3-4, Erzincan 2006.
- Üzülmez, İlhan**, 1997 Tarihli TCK. Tasarısında Tekerrür, Yargıtay Dergisi, C.: 26, Ekim 2000.
- Üzülmez, İlhan**, Türk Hukukunda Tekerrür, Ankara 2003.
- V. Weber**, Ueber die Verschiedenen Arten des Dolus, N. Arch. d. Criminal r., VII.
- Van Calker, Fritz**, Strafrecht, Grundriss zu Vorlesungen und Leitfaden zum Studium, 4.Auflage, München, Berlin und Leipzig 1933.
- Veldet, Hıfzı**, “Kanunlaştırma Hareketleri ve Tanzimat”, in: Tanzimat I, İstanbul 1940.
- Verdi, Bahir**, “Tekerrürü Cürüm I”, İÜHFM., Sene: VI, Sayı 39, İstanbul 1928.
- Vidal, Georges- Magnol, Joseph**, Cours de Droit Criminel et de science pénitentiaire, Tome: II, 9. Edition, Paris 1949.
- Vidal, Georges-Magnol, Joseph**, Ceza Hukuku (Çev.:Devrin, Şinasi Z.), Ankara 1949.
- Villey, Edmond**, Précis d’un cours de droit criminel. 5. Edition, Paris 1891.
- Voltaire**, L’affaire Calas, Paris 1963.
- Vouin, Robert-Léauté, Jacques**, Droit pénal et Criminologie, Paris 1956.
- Vouin, Robert-Léauté, Jacques**, Droit, pénal et procédure pénale, 3. Edition, Paris 1969.
- Voulet, Jacques**, Les Prisons, Paris 1951.
- Vögeli, Hans Felix**, Strafrechtliche Aspekte der Sportverletzungen im besondern die Einwilligung des Verletzten im Sport, (Dissertation) Zürich 1974.
- Wachenfeld, Friedrich**, Lehrbuch des Deutschen Strafrechts, München 1914.
- Walter, Michael**, Strafvollzug, 2. Auflage, Stuttgart 1999.
- Wegner, Arthur**, Strafrecht, Allgemeiner Teil, Göttingen 1951.
- Welzel, Hans**, Das Deutsche Strafrecht, 11. Auflage, Berlin 1969.
- Welzel, Hans**, Das deutsche Strafrecht. Eine systematische Darstellung. 10. Auflage, Berlin 1967.
- Wendt, Rudolf**, “The Principle of “Ultima Ratio” And/Or the Principle of Proportionality”, Onati Socio-Legal Series, Vol. 3, No:1, 2013.
- Wessels, Johannes- Beulke, Werner**, Strafrecht. Allgemeiner Teil, 41. Auflage, Heidelberg 2011.
- Wessels, Johannes-Beulke, Werner-Satzger, Helmut**, Strafrecht. Allgemeiner Teil, 46. Auflage, München 2014.
- Wessels, Johannes**, Strafrecht Allgemeiner Teil, Die Straftat und ihr Aufbau, 18. Auflage, Heidelberg 1988.
- Wyss, Oscar**, Der Rückfall in den Kantonalen Strafgesetzbüchern und in den Vorentwürfen zu einem schweizerischen Strafgesetzbuch, Dissertation, Bern 1927.
- Yalkut, Necdet**, “Mukayeseli Hukuk Açısından Taksirle Ölüme Sebebiyet Suçu”, AD., Y.: 57, S.: 2, Ankara 1966.
- Yalkut, Necdet**, Türk, İtalyan ve Fransız Ceza Hukuku Açısından Meşru Müdafaa, Adalet Dergisi, 1978.
- Yaman, Derya-Yaman-Murat**, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Askeri Yargıtay Kararları Işığında Askeri Yargı ve Adli Yargı Arasındaki Görev Sorunları, Ankara 2001.

- Yarsuvat, Duygun–Bayraktar, Köksal**, Ulusal Rapor, Teşebbüs ve İştirak Kurallarının Genişlemesi, 18. Uluslararası Ceza Hukuku Kongresi, İstanbul 2009.
- Yarsuvat, Duygun**, “Tüzel Kişilerin Cezai Sorumluluğu”, in: Prof. Dr. Sahir Erman’a Armağan, İstanbul 1999.
- Yarsuvat, Duygun**, “Yürütme Organının Koyduğu Kaidelerle Suç İhdası ve 1961 Anayasası”, İÜHFİM, C.: XXIX, S.: 3, İstanbul 1963.
- Yaşar, Ahmet**, İslam Ceza Hukukunda İdamı Gerektiren Suçlar, İstanbul 1995.
- Yaşar, Hakkı**, Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Adli Yardımlaşma Sözleşmeleri, Adalet Bakanlığı Yayınları, Yeni Seri No: 24, tarihsiz ve basım yeri belli değil.
- Yaşar, Osman–Gökcan, Hasan Tahsin–Artuç, Mustafa**, Yorumlu Uygulamalı Türk Ceza Kanunu Şerhi, 2. Baskı, C. 1, Ankara 2014.
- Yaşar, Osman**, Uygulamada Türk Ceza Yasası Genel Hükümler, Ankara 2000.
- Yaşar, Yusuf**, Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Temini ve Ticareti Suçları, Ankara 2012.
- Yavuz, Hakan A.**, Ceza İnfaz Sistemi ve Denetimli Serbestlik, Ankara 2018.
- Yenidünya, A. Caner–Değirmenci, Olgun**, Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Bilişim Suçları, İstanbul 2003.
- Yenidünya, A. Caner–Yaşar, Yusuf**, “Kastarasyon Cinsel Suç Faillerine Uygulanabilecek Uygun Bir Yaptırım Mıdır?”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Yıl: 4, Sayı:14, (Temmuz 2013).
- Yenidünya, A. Caner**, “5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Adli Para Cezası ve İnfazı”, Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fak. Dergisi, Cilt: X, Sayı: 1-2, Erzincan 2006.
- Yenidünya, A. Caner**, “Bilişim Sistemine Hukuka Aykırı Erişim Suçu (TCK.m.243)”, Legal Fikri ve Sınai Haklar Dergisi, Yıl:1, Sayı:4, İstanbul 2005.
- Yenidünya, A. Caner**, “Hekimin Tıbbi Müdahalelerden Kaynaklanan Cezai Sorumluluğu”, Sağlık Hukuku’nda Dünyadaki Son Gelişmeler, İstanbul 2009.
- Yenidünya, A. Caner**, 5237 sayılı TCK’da Hapis Cezasının Ertelenmesi, Hukuki Perspektifler Dergisi, Temmuz 2006.
- Yenidünya, A. Caner**, İftira Suçu (M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Bölümü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 1997.
- Yenidünya, A. Caner**, Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler, İstanbul Barosu CMK Hizmet İçi Eğitim Semineri Notları (12 Ekim 2005), (yayınlanmamış notlar).
- Yenidünya, A.Caner**, Yeni Türk Ceza Kanunu’nda İftira Suçu (m.267-269), Legal Hukuk Dergisi, Ağustos 2005, Yıl:3, Sayı:32.
- Yenidünya, Ahmet Caner**, “Şartla Salıvermenin Hukuki Niteliği”, Legal Hukuk Dergisi, C.: 1, S.: 1, Ocak 2003.
- Yenisey, Feridun–Pagemann, Gottfried**, Strafgesetzbuch (StGB) Alman Ceza Kanunu, İstanbul 2009.
- Yenisey, Feridun–Plagemann, Gottfried**, Alman Ceza Kanunu (StGB), Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 2. Baskı, İstanbul 2015.
- Yerdelen, Erdal**, Ceza Muhakemesinde Hükmün Gerekçesi, Ankara 2015.
- Yerdelen, Erdal**, Cezanın Belirlenmesi (Türk ve Alman Uygulaması), Ankara 2013.
- Yıldız, Ali Kemal**, Dolayısıyla Faillik, in: Ceza Hukuku Günleri. 70. Yılında Türk Ceza Kanunu -Genel Hükümler- (26-27 Mart 1997-İstanbul), İstanbul 1998.
- Yıldız, Gültekin**, Mapusâne, Osmanlı Hapishanelerinin Kuruluş Serüveni (1839-1908), İstanbul 2012.
- Yılmaz, Erkam**, Yardım veya Bildirim Yükümlülüğünün Yerine Getirilmemesi Suçu (TCK. M.89), Ankara 2020.

- Yılmaz, Tuncay**, Gerekçeli-Notlu Disiplin Talimatı İlaveli Emniyet Teşkilat Kanunu İle Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu, 2. Baskı, Ankara 2000.
- Yılmaz, Zahit**, Türk Ceza Hukukunda İştirakin Bir Türü Olarak Dolaylı Faillik, M.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2018.
- Yılmaz, Zekeriya**, “Hak Yoksunlukları ve “Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi” Kurumu Üzerine Bir Değerlendirme”, Terazi Aylık Hukuk Dergisi, Yıl:2, Sayı:7, Mart 2007.
- Yurtcan, Erdener**, Jugendstrafrecht und Jugendstrafvollzug in der Türkei. Jugendstrafe und Jugendstrafvollzug, Teilband 2, Freiburg 1986.
- Yüce, Turhan Tufan**, Ceza Hukuku Dersleri, C.: I, Manisa 1982.
- Yüce, Turhan Tufan**, Ceza Hukukunun Temel Kavramları, Ankara 1985.
- Yüce, Turhan Tufan**, Teşebbüste Hazırlık ve İcra Hareketlerinin Ayrılması Problemi ve Uygun İlliyyet Teorisinin Bu Probleme Tatbiki Denemesi, Erzurum 1968.
- Yüce, Turhan Tufan**, Türk Hukukuyla Mukayeseli Olarak İsviçre Ceza Hukukunda Teşebbüs, AD., Yıl: 48, S.:5 Ankara 1957.
- Yücel, Mustafa T.**, Türk Ceza Siyaseti ve Kriminolojisi, Suç ve Ceza, Ankara 1999.
- Yüksel, Turgut**, 5237 sayılı Yeni Türk Ceza Kanunu’na Göre İlgili Genel Hükümler Işığında Adam Öldürme, Yaralama, İntihara Yönlendirme, İşkence ve Eziyet Suçları, İstanbul 2007.
- Zaczyk, Rainer**, in: Nomos Kommentar-Strafgesetzbuch, (Editör: Urs Kindhäuser- Ulfrid Neumann- Hans-Ullrich Paeffgen) 4. Auflage, 2013.
- Zafer, Hamide-Pamuk, Gülfem-Çakır, Kerim**, Gerekçeli, Açıklamalı, İçtihatlı Kabahatler Kanunu, İstanbul 2014.
- Zafer, Hamide**, “Mesafe Suçu”, Argumentum, C.: 1, S.: 3, Ekim 1990.
- Zafer, Hamide**, “Siyasi Suç”, in: Prof. Dr. Kenan Tunçomağ’a Armağan, İstanbul 1997.
- Zafer, Hamide**, Ceza Hukuku Genel Hükümler (TCK m. 1-75), Ders Kitabı, 6. Baskı, İstanbul 2016.
- Zincir, Uğur Osman**, Yeni TCK’da Taksirle Ölüme Sebebiyet Verme Suçu, Marmara Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2008.
- Zipf, Heinz**, Kriminalpolitik, Eine Einführung in die Grundlagen, Karlsruhe 1973.

Prof. Dr. Dr. h.c. Hakan HAKERİ

CEZA HUKUKU

GENEL HÜKÜMLER

25. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Hukuku Genel Hükümler

Hakan Hakeri

Hukuk Yayınları Dizisi – 1863

Yirmibeşinci Baskı : Eylül 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 41 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Akbulut, Berrin, "Tıp Ceza Hukukunda Nedensellik Bağı", Tıp Ceza Hukukunun Güncel Sorunları, Ankara 2008, S. 209-296.
- Akbulut, Berrin, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 5. B, Ankara 2018; 6.B., Ankara 2019.
- Akcan, Recep, Hukuk ve Ceza Mahkemesi Kararlarının Birbirine Etkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 1988.
- Aksan, Murat, Ceza Mahkûmiyetine Bağlı Hak Yoksunlukları, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya 2007.
- Aksan, Murat, "Ceza Mahkûmiyetine Bağlı Hak Yoksunlukları", EÜHFD, C. III, Sy. 1, 2008 (Aksan, Ceza Mahkûmiyetine Bağlı Hak Yoksunlukları).
- Akyol, Taha, Türkiye'nin Hukuk Serüveni, İstanbul 2014.
- Akyürek, Güçlü, "Gönüllü Vazgeçme Düzenlemesi Gerekli midir?", Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 10 (2), S.184-202.
- Alacakaptan, Uğur, İşlenemez Suç (Alacakaptan, İşlenemez Suç).
- Alacakaptan, Uğur, Suçun Unsurları.
- Algan, Bülent, The Brand New Version of Article 301 of Turkish Penal Code and the Future of Freedom of Expression Cases in Turkey, German Law Journal, Vol. 09, no. 12, 2008, S. 2237-2252.
- Allen, Michael, Criminal Law, 9. B., New York 2007.
- Alparslan/Hergüner/Kaledelen/Ökten (editörler), Amerika Birleşik Devletleri'nde Federal Yargılama Sistemi ve Bu Sistem İçinde Cezai Yargının Yeri ve İşleyişi, <http://www.uscourts.gov/library/turkish.pdf> (erişim tarihi, 30.11.2008).
- Alpmann/Schmidt, Strafrecht AT 1.
- Arslan, Çetin, "Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi", AÜHFD 2007, S. 4, s. 1-53 (Arslan, YGHV).
- Arslan, Çetin, "Yasama Dokunulmazlığının Zamanaşımına Etkisi", AÜHFD 2008, S. 1, s. 35-93 (Arslan, Yasama Dokunulmazlığı).
- Artuk, Mehmet Emin, "Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Temel İlkeleri", Hukuk ve Adalet, Nisan 2005 (Artuk, Yeni).
- Artuk, Mehmet Emin, Suç Genel Teorisi, Ceza Hukuku El Kitabı, İstanbul 1989.
- Artuk/Gökçen/Yenidünya: Artuk, Mehmet Emin/Gökçen, Ahmet/Yenidünya, A. Caner, Ceza Hukuku Genel Hükümler I, Ankara 2002; 3. B., Ankara 2007; 4.B., Ankara 2009; 6. B., Ankara 2012.
- Avcı, Mustafa, "Türk Ceza Kanunu, **TCK** Tasarıları ve Özellikle 2004 **TCK** Tasarısı'nın Genel Olarak Değerlendirilmesi", Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, TBB Yayını, Ankara 2004 (Avcı, Türk Ceza Kanunu).
- Avcı, Mustafa, Osmanlı Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Konya 2010 (Avcı, Genel Hükümler).

- Avcı, Mustafa, Osmanlı Ceza Hukukuna Giriş, Konya 2008 (Avcı, Osmanlı).
- Avcı, Mustafa, Osmanlı Hukukunda Suçlar ve Cezalar, İstanbul 2004.
- Avcı, Mustafa/Yerdelen, Erdal, "Karar İncelemesi – Garantörsel İhmali Suçta İhmali ve İcrai Davranış Ayrımı", GÜHFD, 2015, s.1, S. 163-190.
- Aydın, Devrim, Türk Ceza Hukukunda Suça İştirak, Ankara 2009.
- Aydın, Murat, 5607 Sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu Çerçevesinde Kaçakçılık Fiilleri ve Yaptırımları, Ankara 2012.
- Aygörmez, Gülsün Ayhan, Fahrlässigkeit und Schuld bei erfolgsqualifizierten Delikten, Dissertation, Hamburg 2012.
- Baumann/Weber, Strafrecht AT, 9. B., Bielefeld 1985.
- Bayraktar, Köksal, "Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Hukuka Uygunluk Nedenleri", Erdoğan Teziç'e Armağan, İstanbul 2006, S. 15-23.
- Bekar, Elif, Türk ve Amerikan Ceza Hukukunda Zorunluluk Hali, Ankara 2013.
- Bekar, Elif, Objektif Cezalandırılabilirlik Koşulları ve Bu Koşullar Bağlamında Türk Ceza Kanunu'nda Yer Alan Suçlar, İstanbul 2017 (Bekar, Objektif Cezalandırılabilirlik Koşulları).
- Belgesay, M.Reşit, Ceza ve Hukuk Mesuliyeti, İstanbul 1953.
- Bilgen, Hülya, "Karşılaştırmalı Hukukta Genetik Teşhislere İlişkin Hukuki Düzenlemeler", TıpHD, C.2, S. 4, Ekim 2013, s. 69-101.
- Bockelmann, Paul, Strafrecht, AT, 3. B., Münih 1979.
- Braunschneider, Strafrecht AT, 4. B., 1992.
- Brown, David/Farrier, David/McNamara, Luke/Steel, Alex/Grewcock, Michael/Quilter, Julia/Schwartz, Melanie, Criminal Laws, Materials and commentary on Criminal Law and Process of New South Wales, 6. Baskı, Sydney 2015 (atıflar Brown ve diğerleri şeklinde yapılmıştır).
- Cengiz, Recep, "Kan Davasının Toplumsal Değer ve Normlar Açısından Sosyolojik Görünümü; Tokat/Erbaa Örneği", Sosyolojik ve Hukuksal Boyutlarıyla Töre ve Namus Cinayetleri Uluslararası Sempozyumu, Bildiriler, Editörler: Atalay/Uluğ/Atak, AKADER Yayını, Diyarbakır 2003, s. 62.
- Centel, Nur, Türk Ceza Hukukuna Giriş, İstanbul 2001.
- Centel, Nur/Zafer, Hamide/Çakmut, Özlem, Türk Ceza Hukukuna Giriş, 3. B., İstanbul 2005; 5.B., İstanbul 2008.
- Çetin, Erol, Ceza Hukukunda ve Özel Yasalarda Memur, Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanma Usulü ve Memur Suçları, 2. B., Ankara 2003.
- Çınar, Ali Rıza, Türk Ceza Hukukunda Cezalar, Ankara 2005.
- Demir, Abdullah, Şeyhülislam Ebussud Efendi, Devlet-i Aliyye'nin Büyük Hukukçusu, İstanbul 2006.

- Demirbaş, Timur, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 3. B., Ankara 2005; 4. B., Ankara 2006; 5. B., Ankara 2007; 6.B., Ankara 2009.
- Demirel, Muhammed, Suça İştirakte Bağlılık Kuralı, İstanbul 2017.
- Demirel, Muhammed, "Alman ve Türk Mahkeme Kararlarında Suçun İşlendiği Yerde Bulunmanın İştirak Açısından Niteliği", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi Cilt 25, Sayı 2, Prof. Dr. Ferit Hakan Baykal Armağanı, Aralık 2019, ISSN 2146-0590, s. 682-696 (Demirel Alman ve Türk).
- Demren Dönmez, Burcu, Ceza Hukukunda Alternatif Kusur Şekilleri, İzmir 2012.
- Doğan, İlyas, Devletler Hukuku, Ankara 2008.
- Doğan, Koray, Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar, Ankara 2011 (Doğan, Koray)
- Doğru, Osman, İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi İçtihatları, İstanbul 2002.
- Donay, Süheyl, Türk Ceza Kanunu Şerhi, İstanbul 2007.
- Dönmezer, Sulhi, Kişilere ve Mala Karşı Cürümler, 16. B., İstanbul 2001.
- Dönmezer, Sulhi/Erman, Sahir, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Genel Kısım, C. I: 12. B., İstanbul 1997; C. II, 12. B. İstanbul 1999; C. III, 11. B., İstanbul 1994.
- Dönmezer, Sulhi, Teşebbüste Hazırlık ve İcra Hareketleri Tefriki, İÜHFM C VIII 1942.
- Dressler, Joshua, Cases and Materials on Criminal Law, 4. B., St. Paul 2007.
- Dutertre, Gilles, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarından Örnekler, İnsan Hakları ve Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü, Avrupa Konseyi, Ankara 2007.
- Dülger, İbrahim, "Yeni Türk Ceza Kanunu Sistemi İçerisinde Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar", Türk Ceza Kanunu Reformu Üçüncü Kitap, Ankara 2005, s. 153-163 (Dülger, Cinsel).
- Dülger, İbrahim, Türk Ceza Hukukunda Müsadere, Konya 2009.
- Ekici-Şahin, Meral, Ceza Hukukunda Rıza, İstanbul 2012.
- Ekici Şahin, Meral, İştirak Halinde İşlenen Suçlarda Suça Etki Eden Nedenlerin Şeriklere Sirayeti, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2015, C. 64, s. 637- 686 (Ekici-Şahin, İştirak).
- Erbaş, Rahime, "Kamu Görevlisi Olmayan Sağlık Mesleği Mensuplarının Gerçeğe Aykırı Belge Düzenlemesi Suçu (TCK 210/2)", İÜHFM, C.LXXI, S.1, s. 331-352.
- Erdağ, Ali İhsan, Netice Sebebiyle Ağırlaşmış Suç, Ankara 2011.
- Erdem, Mustafa, Yeni TCK'da Faillik ve Suç Ortaklığı, HPD Aralık 2005, S. 5, s. 204-215.
- Erdem, Mustafa Ruhan, "Netice Yüzünden Ağırlaşan Suçlar", 3. Yılında Yeni Ceza Adaleti Sistemi, Ankara 2009 (Erdem, Netice Yüzünden).
- Erem, Faruk, "Kasdın Aşılması", YD, Temmuz 1983, s. 253-260.

- Erem, Faruk/Danışman, Ahmet/Artuk, Mehmet Emin, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tümüyle Gözden Geçirilmiş 14. B., Ankara 1997.
- Erman, Sahir, Hakaret ve Sövme Cürümleri, İstanbul 1989.
- Erman, Sahir/Özek, Çetin, Kamu İdaresine Karşı İşlenen Suçlar, İstanbul 1992 (Erman/Özek, Kamu İdaresine).
- Erman, Sahir/Özek, Çetin, Kişilere Karşı İşlenen Suçlar, İstanbul 1994.
- Ersoy, Uğur, Ceza Hukukunda Objektif Cezalandırılabilme Şartları, Ankara 2015.
- Ertuğrul, Metin, 4926 Sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 3. Baskı, Ankara 2004.
- Eryılmaz, Mesut Bedri, Ceza Muhakemesi Hukuku Dersleri, Ankara 2012.
- Eryılmaz, M.Bedri/Bozlak, Ayhan, "Hukukumuzda Zor ve Silah Kullanma Yetkisi", TBBD, S.83, 2009, s. 223-277.
- Esin, Kemal, Uygulamada Adam Öldürme Suçları, Ankara 1989.
- Ferschl, Christine, Das Problem des unmittelbaren Zusammenhangs beim erfolgsqualifizierten Delikt, Dissertation, Berlin 1999.
- Fletcher, George P., The Grammar of Criminal Law, American, Comparative and International, Volume One: Foundations, Oxford University Press 2007.
- Freund, Georg, Strafrecht AT, Berlin, Heidelberg 1998.
- Fuchs, Helmut, Österreichisches Strafrecht, AT I, 3. B., Wien 1998.
- G.Ü. Raporu: Türk Ceza Kanunu Tasarısı Hakkında Galatasaray Üniversitesi'nin Görüşü, Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Makaleler, Görüşler, Raporlar, Türkiye Barolar Birliği Yayını, Ankara 2004.
- Gerçeker, Hasan, Yorumlu Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, 2. Baskı, C.1, Ankara 2014.
- Gökcan, Hasan Tahsin, Ölümle Sonuçlanan Basit Yaralama; Neticesi Sebebiyle Ağırlaşan Suç mu? Taksir Görünümünde Objektif Sorumluluk mu? THD, S:26, Y:2008.
- Göktürk, Neslihan, Haksızlık Yanılgısının Ceza Sorumluluğuna Etkisi, Ankara 2016.
- Gölcüklü, Feyyaz, "İdari Ceza Hukuku ve Anlamı; İdarenin Cezai Müeyyide Tatbiki", SBFD, C. XVIII, Sayı 2, 1963 (Gölcüklü, İdari).
- Gölcüklü, Feyyaz, Ceza Hukuku Ders Notları.
- Gözübüyük, A.Pulat, Mücbir Sebepler Beklenmeyen Haller, Ankara 1977.
- Gropp, Walter, Strafrecht, AT, 3. B., Berlin Heidelberg New York 2005.
- Grünwald, Gerald, "Der Vorsatz des Unterlassungsdelikts", Beiträge zur gesamten Strafrechtswissenschaft, FS für Hellmuth Mayer, Berlin 1966, s. 281-303.

- Gülşen, Recep, Ceza Hukukunda Kusurluluğu Kaldıran Nedenlerden Kaza, Mücbir Sebep, Cebir ve Tehdit, Ankara 2007 (Gülşen, Ceza).
- Gülşen, Recep, Hürriyeti Tahdit Suçları (TCK m. 179-187), Adalet Yayınevi, Ankara 2002.
- Gülşen, Recep, TCK Tasarısı'nda Ceza Sorumluluğunu Kaldıran Nedenlerden Cebir, Şiddet, Korkutma, Tehdit, HPD, S. 2, Sonbahar 2004 (Gülşen, HPD).
- Hafizoğulları, Zeki, "5237 s. Türk Ceza Kanunu'nda Davanın ve Cezanın Düşürülmesi", <http://www.baskent.edu.tr/~zekih/ogrenci/makale.htm>, erişim tarihi, 02.06.2008 (Hafizoğulları, Davanın ve Cezanın Düşürülmesi).
- Hafizoğulları, Zeki, Ceza Normu, Normatif Bir Yapı Olarak Ceza Hukuku Düzeni, Ankara 1987.
- Hafizoğulları, Zeki, Kişilik Hakları, AÜHFD, 1997, S. 1-4 (Hafizoğulları, Kişilik Hakları).
- Hafizoğulları, Zeki/Özen, Muharrem, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 2.B., Ankara 2010.
- Hakeri, Hakan, "Alman Ceza Hukuku'nda Müteselsil Suç", KHukA, 3 (1999), s. 240-263 (Hakeri, Müteselsil Suç).
- Hakeri, Hakan, Ceza Hukukunda İhmal Kavramı ve İhmalî Suçların Çeşitleri, Ankara 2003 (Hakeri, İhmal).
- Hakeri, Hakan, Kasten Öldürme Suçları, 2. B., Ankara 2007 (Hakeri, Kasten Öldürme Suçları).
- Hakeri, Hakan, Ceza Hukukunda Önemsiz Hareketler, TBBD, S. 69, Mart-Nisan 2007.
- Hakeri, Hakan, Sorularla Ceza Hukuku, Ankara 2005 (Hakeri, Sorularla Ceza Hukuku).
- Hakeri, Hakan, Tıp Hukuku, 5. Baskı, Ankara 2012; 13.B., Ankara 2018; 16. B., Ankara 2019 (Hakeri, Tıp Hukuku).
- Hakeri, Hakan, Türk Ceza Kanunu Reformu, Birinci Kitap, Türkiye Barolar Birliği Yayını, Ankara 2004 (Hakeri, Türk Ceza Kanunu Reformu).
- Hakeri, Hakan, Türk Ceza Hukuku'nun Tarihçesi ve Türk Ceza Hukuku Dogmatikğine Yabancı Hukukun Etkileri, Alman-Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, C.I, (Hilgendorf/Ünver), İstanbul 2010, s. 89-120.
- Hakeri, Hakan/Akbulut, Berrin, Ceza Hukuku Pratik Çalışmaları, 4. B., Konya 2009.
- Hakeri, Hakan/Gülşen, Recep, "Offendicula ve Yeni Türk Ceza Kanunu", Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, C. IX, Sayı: 1-2, s. 41-71.
- Hakeri, Hakan/Ünver, Yener, Ceza Muhakemesi Hukuku, Temel Bilgiler, 2. Baskı, Ankara 2008.
- Heinrich, Bernd, Strafrecht, AT I, 2. B., Stuttgart 2010; 4. B., Stuttgart 2014.

- Heinrich, Bernd, Ceza Hukuku, Genel Kısım I, Ed. Yener Ünver, Ankara 2014 (Heinrich (Ed. Ünver)).
- Heinrich, Bernd, Ceza Hukuku, Genel Kısım II, Ed. Yener Ünver, Ankara 2015 (Heinrich II (Ed. Ünver)).
- İçel Kayıhan, Suçların İçtimaı, İstanbul 1972.
- İçel Kayıhan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 6. Baskı, İstanbul 2014 (İçel Genel Hükümler).
- İçel Kayıhan/Evik, A.Hakan Ceza Hukuku Genel Hükümler, 2. Kitap, 4. B., İstanbul 2007.
- İçel, Kayıhan, Ceza Hukukunda Taksirden Doğan Subjektif Sorumluluk, İstanbul 1967 (İçel, Taksir).
- İçel, Kayıhan, Fikri İçtima Üzerinde Bir İnceleme, İHFM, C. XXX, S. 1-2'den ayrı bası, İstanbul 1964 (İçel, Fikri İçtima).
- İçel, Kayıhan/Donay, Süheyl, Karşılaştırmalı ve Uygulamalı Ceza Hukuku, Genel Kısım, 1. Kitap, Yenileştirilmiş 3. B., İstanbul 1999.
- İçel, Kayıhan/Sokullu-Akıncı, Füsun/Özgenç, İzzet/Sözüer, Adem/Mahmutoğlu, Fatih S./Ünver, Yener, Suç Teorisi, 2. Kitap, 2. B., İstanbul 2000 (İçel, Suç Teorisi).
- İçel, Kayıhan/Sokullu-Akıncı, Füsun/Özgenç, İzzet/Sözüer, Adem/Mahmutoğlu, Fatih S./Ünver, Yener, Yaptırım Teorisi, 3. Kitap, İstanbul 2000 (İçel, Yaptırım Teorisi).
- İnci, Özen, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'na Göre Ceza Sorumluluğunu Kaldıran Nedenlerde Sınırın Aşılması (TCK m. 27)", Terazi Hukuk Dergisi, Yıl 4, Sayı 37, Eylül 2009, S. 111-134.
- İskender, Salih Zeki, "Öğreti ve Yargısal Kararlar Işığında Töre Saikiyle Öldürme Suçunun (Namus Cinayetlerinin) Değerlendirilmesi", Yargıtay Dergisi, Ocak-Nisan 2009, C.35, S.1-2, s. 5-60.
- Jescheck, Hans-Heinrich, Lehrbuch des Strafrechts, Allgemeiner Teil, 4. B., Berlin 1988.
- Jescheck, Hans-Heinrich/Weigend, Thomas, Lehrbuch des Strafrechts, AT, 5. B., Berlin 1996.
- Joecks, Wolfgang, Studienkommentar StGB, 5. B., Münih 2004.
- Kangal, Zeynel T., Yeni Türk Ceza Hukuku'nda Tüzel Kişiler, HPD, Temmuz 2006, s. 85-90 (Kangal, YTCK Tüzel Kişiler).
- Kangal, Zeynel T., Ceza Hukukunda Zorunluluk Durumu, Ankara 2010.
- Kangal, Zeynel T., Kabahatler Hukuku, İstanbul 2011 (Kangal, Kabahatler).
- Kangal, Zeynel T., Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlarda Objektif ve Subjektif İsnadiyet, İstanbul 2013 (Kangal, İsnadiyet).
- Karakehya, Hakan, İradilik Unsuru Bağlamında Ceza Hukukunda Kast, Ankara 2010.

- Kartal, Melik, Meşru Savunmanın Hukuki Esası Bağlamında Gereklilik ve Orantılılık, İstanbul 2019.
- Kayançığec, Murat, Şerefe Karşı Suçlar, Ankara 2008.
- Kaygusuz, Serap, Yargıtay Uygulamaları Kapsamında Taksirle Öldürme, Taksirle Yaralama, Trafik Güvenliğini Tehlikeye Sokma Suçları, 2.B., Ankara 2019.
- Kaymaz, Seydi, Kasten Yaralama Sonucu Ölüme Neden Olma (Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Yaralama Suçu), Ankara 2009.
- Kaymaz, Seydi/Bozbayındır, Ali Emrah, "Neticesi Sebebiyle Ağırlaşan Yaralama Suçundan Sorumluluk ve Bu Konudaki Bazı Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi", İÜHFM 2010, C. LXVIII, S. 1-2, s. 77-119.
- Kaymaz, Seydi, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanununa Göre İştirak Halinde İşlenen Suçlarda Nitelikli Hallerin Diğer Suç Ortaklarına Geçiş Sorunu", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.XVI, S.2, Nisan 2012, s. 117-149.
- Keklik, Ramazan, Özel Hayatın Gizliliğini İhlal Suçları, Ankara 2012.
- Keskin, Kadri, Taksirle Ölüme ve Yaralanmaya Neden Olma, Ankara 1994.
- Keskin-Kızıroğlu, Serap, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Kasten Yaralama Suçu", 3. Yılında Yeni Ceza Adaleti Sistemi, Ankara 2009.
- Kleszczewski, Diethelm, Strafrecht, Allgemeiner Teil, Leipzig 2012.
- Kılıçarslan-İsfen, Sibel, Alman ve Türk Ceza Hukukunda Trafik Güvenliğini Kasten Tehlikeye Sokma Suçları, Ankara 2013.
- Koca, Mahmut, "YTCK'da Hukuka Uygunluk Sebepleri", CHD Ekim 2006, s. 111-143 (Koca, YTCK).
- Koca, Mahmut, TCK'da İntihara İkna ve Yardım Suçu (TCK m. 454), Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1993.
- Koca, Mahmut/Üzülmez, İlhan, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2008; 2.Baskı, Ankara 2009; 3.Baskı, Ankara 2010; 4. Baskı, Ankara 2011; 5. Baskı, Ankara 2012; 10. B., Ankara 2017.
- Koca, Mahmut, "6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Düzenlenen Suçlar ve Kabahatler", Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesi Kanunu, (Şahin/Özgenc/Üzülmez), 2. Bası, Ankara 2012.
- Kunter, Nurullah, Fikri İctima Sebebiyle Suçların Birleştirilmesi, İÜHFM 1948, s. 359-379 (Kunter, Fikri İctima).
- Kunter, Nurullah, Suçun Maddi Unsurları Nazariyesi, İstanbul 1954.
- Kunter, Nurullah, Şikâyetin Mevzuu, İHFM 1950, 1-2 (Kunter, Şikâyet).
- Kunter, Nurullah/Yenisey, Feridun, Ceza Muhakemesi Hukuku, 11. B., İstanbul 2000.
- Kühl, K., Strafrecht, Allgemeiner Teil, 4. B., München 2002; 5. B., München 2005.
- Lackner/Kühl, Strafgesetzbuch mit Erläuterungen, 24. B., München 2001.

- Lampe, Ernst-Joachim, "Zum Verhältnis von Handlungsrecht und Handlungspflicht im Strafrecht", FS für Lenckner, München 1998, s. 159-177.
- Laufs, Adolf, Arztrecht, 5. B., München 1993.
- Laufs/Uhlenbruck, Handbuch des Arztrechts, 3. B., München 2002.
- LK:Leipziger Kommentar, Strafgesetzbuch, 11. B., Berlin 2003.
- Mahmutoglu, Fatih, S., "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Hukuka Uygunluk Nedenleri", Hukuk ve Adalet, Yıl: 2, S. 5, Nisan 2005.
- Majno, Ceza Kanunu Şerhi, C. I, Ankara 1977.
- Malkoç, İsmail/Güler, Mahmut, Türk Ceza Kanunu, Genel Hükümler, I, Ankara 1996.
- Mert, Harun, "TCK 19. Maddenin Uygulanmasında Yabancı Ceza Kanununun Tespit Edilmesi", YD, Cilt: 45, s. 3, Temmuz 2019, S. 769-800.
- Munday, Roderick, "İngiliz Hukukunda ve Common Law Ülkelerinde Kanunilik İlkesi" (çev. Zeynel T. Kangal), İÜHFM, C. LXI, S. 1-2, Yıl:2003, s. 441-464.
- Okay, Sadık/Aslan, Bedri, Adam Öldürmenin Nevileri, AD 1949, N. 12.
- Otto, Harro, Grundkurs Strafrecht, Berlin, New York 1976.
- Ozansü, Mehmet Cemil, Ceza Hukukunda Kasttan Doğan Subjektif Sorumluluk, Ankara 2007.
- Önder, Ayhan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, C. I: İstanbul 1991; C. II: İstanbul 1989; C. III, İstanbul 1989.
- Önder, Ayhan, Mütemadi Suç, İHFM, 1963, S. 1-2, s. 75-120 (Önder, Mütemadi).
- Önder, Ayhan/Hakeri, Hakan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Genişletilmiş ve Yeni Türk Ceza Kanunu'na Göre Gözden Geçirilmiş 3.Baskı (Yayınlanmamış).
- Özbay, Feyzan, "İngiltere ve Türkiye'de Psikiyatri Hastalarına Uygulanan Zorunlu Tedavinin Hukukten Karşılaştırılması", TıpHD, C. 2, S. 3, s. 75-104.
- Özbek, Veli Özer, TCK İzmir Şerhi, Yeni Türk Ceza Kanununun Anlamı, C. I, 3. B., Ankara 2006; C.II, Ankara 2008; 4.B., Ankara 2010.
- Özbek, Veli Özer/Kanbur, M. Nihat/Bacaksız, Pınar/Doğan, Koray/Tepe, İlker, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2010; 7.B., Ankara 2016.
- Özbek, Veli Özer, "Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar", CHD 2007, Yıl:2, S. 4, s. 223-246 (Özbek, Neticesi).
- Özek, Çetin, Türk Basın Hukuku, İstanbul 1978.
- Özen, Muharrem, Türk Ceza Hukukunda Meşru Müdafaa, Ankara 1995.
- Özen, Muharrem, Ceza Hukukunda Objektif Sorumluluk, Ankara 1998 (Özen, Objektif Sorumluluk).

- Özen, Muharrem/Tozman, Önder, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Işığında İşverenin İş Kazası ve Meslek Hastalığından Doğan Ceza Sorumluluğu, Sicil İş Hukuku Dergisi, Haziran 2008, Yıl 3, Sayı 10.
- Özen, Mustafa, Suçların İçtimaı (Bileşik Suç – Zincirleme Suç –Fikri İçtima), Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2008.
- Özen, Mustafa, Ceza Hukukunda Fikri İçtima, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 73, Kasım – Aralık 2007 (Özen, Ceza Hukukunda Fikri İçtima).
- Özen, Mustafa, Hakaret Suçu ve İnternet Yoluyla İşlenmesi, TBB Dergisi, Sayı 75, Mart Nisan 2008 (Özen, Hakaret).
- Özen, Mustafa, Cezanın Belirlenmesi ve Bireyselleştirilmesi, MÜHF Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.15, S.1-2, 2009 (Özen, Cezanın).
- Özen, Mustafa, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Suça Teşebbüs Kurumu, HPD Temmuz 2006 (Özen, Teşebbüs).
- Özen, Mustafa, İrtikap ve Rüşvet Suçları, Ankara 2010 (Özen, İrtikap ve Rüşvet).
- Özenbaş, Nazmiye, Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlarda Ceza Sorumluluğunun Esası, Ankara 2012.
- Özenbaş, Nazmiye, "Tarihi Süreç İçerisinde Avusturya Ceza Hukukunda Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlarda Ceza Sorumluluğunun Esası", Prof. Dr. Nevzat Toroslu'ya Armağan, C.II, Ankara 2015, s. 913-952 (Özenbaş, Tarihi).
- Özgenç, İzzet, Gerekçeli Türk Ceza Kanunu, Ankara 2004 (Özgenç, Gerekçeli).
- Özgenç, İzzet, Suça İştirakin Hukuki Esası ve Faillik, İstanbul 1996 (Özgenç, İştirak).
- Özgenç, İzzet, Türk Ceza Hukuku, Genel Hükümler, 2. B., Ankara 2007; 3. B., Ankara 2008; 4.B., Ankara 2009; 5.B., Ankara 2010; 7. B., Ankara 2012; 9. B., Ankara 2013; 10.B., Ankara 2014; 14. B., Ankara 2018; 15.B., Ankara 2019.
- Özgenç, İzzet, Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi (Genel Hükümler), Ankara 2005 (Özgenç, Gazi Şerhi).
- Özgenç, İzzet/Şahin, Cumhur, Uygulamalı Ceza Hukuku, 3. B., Ankara 2001.
- Özkan, Halid, Ceza Hukukunda Azmettirme, Ankara 2013.
- Öztürk, Bahri/Erdem, Mustafa Ruhan Uygulamalı Ceza Hukuku ve Emniyet Tedbirleri Hukuku, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 5. B., Ankara 2001.
- Öztürk, Bahri/Erdem, Mustafa Ruhan/Özbek, Veli Özer, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Emniyet Tedbirleri Hukuku, 16. B., Ankara 2016.
- Parlar, Ali/Hatipoğlu, Muzaffer, Türk Ceza Kanunu Yorumu, 1. Cilt, Ankara 2007.
- Pazarcı, Hüseyin, Uluslararası Hukuk, Ankara 2012.

- Polatcan, Askeri Ceza Kanunu.
- Quilter, Julia, "One-punch las, mandatory minimums and "alcohol-fuelled" as an aggravating factor: Implications for NSW criminal law", International Journal for Crime, Justice and Social Democracy, 81, S. 81-86.
- Rehbinder, Manfred, Hukuk Sosyolojisi (Çev. İlyas Doğan/Hilal Kafkas), 2. Baskı, Ankara 2019.
- Reidy, Aisling, İşkencenin Yasaklanması, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3.Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Kılavuz, İnsan Hakları El Kitapları, No.6, 2.B., Ankara 2003.
- Richter, H.P., Juristische Grundkurse, 2. C., Strafrecht AT I, Kiel.
- Roxin, Claus, "Sinn und Grenze staatlicher Strafe", JuS 1966, s. 377 vd.
- Roxin, Claus, "Der Anfang des beendeten Versuchs – Zugleich ein Beitrag zur Abgrenzung von Vorbereitung und Versuch bei den unechten Unterlassungsdelikten", Festschrift für Reinhart Maurach, Karlsruhe 1972, s. 213-233 (Roxin, Der Anfang).
- Roxin, Claus, Strafrecht Allgemeiner Teil Bd.I, München 1992; 4.B., München 2006
- Roxin, Claus/İsfen, Osman, "Der Allgemeine Teil des neuen türkischen Strafgesetzbuches", GA 2005.
- S/S-Yazar: Schönke/Schröder, Strafgesetzbuch, 26. B., München 2001; 27.B., München 2006.
- Salmanlı, Esra, Avukatlık Mesleği Yönünden İddia ve Savunma Dokunulmazlığı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2019.
- Sancar, Mithat, Temel Hakların Yorumu, Ankara 1995 (Sancar, Temel).
- Sancar, Türkan, Müteselsil Suç, Ankara 1995.
- Savaş, Halide, Sağlık Çalışanlarının ve Sağlık Kurumlarının Tıbbi Müdahaleden Doğan Sorumlulukları, Ankara 2007.
- Savaş, Vural/Mollamahmutoğlu, Sadık, Türk Ceza Kanununun Yorumu, C. I, 3. B., Ankara 1999.
- Schlehofer, Horst, Vorsatz und Tatabweichung, Köln, Berlin, Bonn, München 1996.
- Schmallegger, Frank, Criminal Justice Today, 6.Baskı, New Jersey, tarih yok.
- Schmidt, Rolf, Strafrecht, AT, 2.B., Grasberg 2003.
- Schmitt, A., Untersuchungen zu Wesen und Anwendungsbereich des §16 StGB, Freiburg i.Br.
- SK-Yazar, Systematischer Kommentar zum Strafgesetzbuch, 5. B.
- Soyaslan, Doğan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 1998; 3. B., Ankara 2005.

- Soyaslan, Doğan, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 5. B., Ankara 2005 (Soyaslan, Özel Hükümler).
- Soyaslan, Doğan, Teşebbüs Suçu, Ankara 1994 (Soyaslan, Teşebbüs Suçu).
- Soyaslan, Doğan, Yürütme Organının Suç ve Ceza Koyma Yetkisi, Ankara 1990 (Soyaslan, Yürütme).
- Sözüer, Adem, Suça Teşebbüs, İstanbul 1994.
- Stratenwerth, Günter, Strafrecht, AT I, 2. B., Köln, Berlin, Bonn, München 1976; 4.B., Köln, Berlin, Bonn, München 2000.
- Şare, Ersin, "Türk Ceza Hukukunda Suça Teşebbüs", *TBB Dergisi*, 130, s. 119-156.
- Şen, Ersan, Yeni Türk Ceza Kanunu Yorumu, C.I (md.1-140), İstanbul 2006.
- Tan, Mehmet, TCK Genel Hükümler, II. Cilt, Ankara 2011.
- Taner, Tahir, Ceza Hukuku, Umumi Kısım, 3. Basım, İstanbul 1953.
- Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Sancakdar, Oğuz, Türkiye'nin İnsan Hakları Sorunu, 2.B., Ankara 2004.
- Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Sancakdar, Oğuz/Önok, Rıfat Murat, İnsan Hakları El Kitabı, 2.B., Ankara 2009.
- Topçu, Kemal, Kasten Yaralama Sonucu Ölüme Neden Olma (Amerikan Hukuku ile Karşılaştırmalı), Ankara 2013.
- Toroslu, Nevzat, Ceza Hukuku, Ankara 2005; Ankara 2009 (Toroslu, Ceza Hukuku)
- Toroslu, Nevzat, Ceza Hukukunda Zaruret Hali, Ankara 1968 (Toroslu, Zaruret Hali).
- Toroslu, Nevzat, Cürümlerin Tasnifi Bakımından Suğun Hukuki Konusu, Ankara 1970.
- Toroslu, Nevzat/Ersoy, Yüksel, "Kanunlaşmaması Gereken Bir Tasarı", Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Makaleler, Görüşler, Raporlar, Türkiye Barolar Birliği Yayını, Ankara 2004.
- Tosun, Öztekin, "Ceza Hukukunda Tefsir ve Yanlış Tefsir", İÜHFM C. XXVIII, S. 1, İstanbul 1962.
- Tosun, Öztekin, Müselsel Suçlar, İÜHFM, C. XXII, S. 1-4, s. 124-149 (Tosun, Müselsel Suçlar).
- Tozman, Önder, Suça Teşebbüs, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2008.
- Töngür, Ali Rıza/Çetintürk, Ekrem, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2020.
- Tulay, M. Emre, "Kast Unsuru ve Cezalandırılabilme Şartı Ekseninde Hakaret Suçu", SÜHFD, C. 27, S. 3, 2019, S. 573-587.
- Traeger, Ludwig, Das Problem der Unterlassungsdelikte im Straf- und Zivilrecht, Marburg 1913.

- Tröndle, Herbert/Fischer, Thomas, Strafgesetzbuch, 52. B., München 2004.
- Turhan, Faruk, "Türk Ceza Kanunu'nun Yer Bakımından Uygulanmasında Evrensellik İlkesi ve Yeni TCK (madde 13)", HPD Ağustos 2005, S. 197-211 (Turhan, HPD).
- Turhan, Faruk, "Yeni Türk Ceza Kanunu'na Göre Cezaların Ertelenmesi ve Uygulamada Ortaya Çıkan Bazı Sorunlar", Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.X, S.3-4, Aralık 2006, s. 27-54 (Turhan, Erteleme).
- Turhan, Faruk, "Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Güvenlik Tedbiri Olarak Hak Yoksunluğu ve Yasaklığının Hukuki Niteliği, Kapsam ve Koşulları Üzerine Bir Değerlendirme", Ceza Hukuku Dergisi, 2007/4.
- Turhan, Faruk, "Alman Suçluların İadesi Hukukunun Esasları", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C: 11, Sayı: 3-4, Yıl: 2003, s. 75-113 (Turhan, Alman).
- Türk Ceza Kanunu Reformu, Birinci Kitap, Panel, 21-22 Mayıs 2004, Ankara, Türkiye Barolar Birliği Yayını, S. 121-124.
- Ünver, Yener, "YTCK'da Kusurluluk", CHD, Ekim 2006, s. 37-73 (Ünver, Kusurluluk).
- Ünver, Yener, Ceza Hukukunda İzin Verilen Risk, İstanbul 1998.
- Ünver, Yener, Ceza Hukukuyla Korunması Amaçlanan Hukuksal Değer, Ankara 2003 (Ünver, Hukuksal Değer).
- Ünver, Yener, "Türk Maddi Ceza Hukukunda Cinsel Suçların Eleştirel Olarak İncelenmesi", II. Türkiye-Slovenya Uluslararası Hukuk Sempozyumu: Cinsel Suçlar ve Evlilik Hukuku, Ankara 2014, s. 13-59 (Ünver, Cinsel Saldırı).
- Ünver, Yener, Türk Ceza Hukuku ve Avrupa, Alman-Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, C.1, Yeditepe Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2010 (Ünver, Avrupa).
- Ünver, Yener, "Hekimin Cezai Sorumluluğu", Roche Sağlık Hukuku Günleri, C.1 Tebliğler, İstanbul 2007, S. 118-158 (Ünver, Hekimin Cezai Sorumluluğu).
- Ünver, Yener/Hakeri, Hakan, Sorularla Ceza Muhakemesi Hukuku, Sorularla Hukuk Dizisi 5, Türkiye Barolar Birliği Yayını, Ankara 2006.
- Ünver, Yener/Hakeri, Hakan, Ceza Muhakemesi Hukuku, 3. Baskı, Ankara 2010; 11.B., Ankara 2016; 12.B., Ankara 2016; 18.B., Ankara 2021.
- Üzülmüş, İlhan, Türk Hukukunda Tekerrür, Ankara 2003.
- Üzülmüş, İlhan, Türk Ceza Hukukunda İşkence Suçu, Ankara 2003 (Üzülmüş, İşkence).
- Üzülmüş, İlhan, Vücut Dokunulmazlığına Karşı Suçlar, Ankara 2013 (Üzülmüş, Vücut).
- Welzel, Hans, Das Deutsche Strafrecht, 11. B., Berlin 1969.

- Werle, Gerhard, "Die allgemeine Straftatlehre insbesondere Der Deliktsaufbau beim vorsatzlichen Begehungsdelikt", JuS 2001, L33; L41; L49.
- Wessels, Johannes, Strafrecht, Allgemeiner Teil, 21. B., Heidelberg 1991.
- Wessels, Johannes/Beulke, Werner, Strafrecht, AT, 40. B., Heidelberg 2010.
- Yalvaç, Gürsel, Karşılaştırmalı, Gerekçeli, İçtihatlı, Türk Ceza Kanunu, Ankara 2008.
- Yaşar, Osman, Uygulamada TCK Genel Hükümler, Ankara 2000.
- Yaşar, Osman/Gökcan, Hasan Tahsin/Artuç, Mustafa, Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Ankara 2010. 2. Baskı, Ankara 2014.
- Yavuz, Hakan A., "Türk Ceza Hukukunda Haksızlık Hatası (TCK m.30/4), TAAD, Yıl: 12, Sayı: 46, s. 201-254.
- Yener, Tatbikatta Ağır Ceza Davaları, Ankara 1994.
- Yenisey, Feridun, Polis Okulu Ders Notları.
- Yerdelen, Erdal, Cezanın Belirlenmesi, Ankara 2013 (Yerdelen, Cezanın).
- Yerdelen, Erdal, "Çifte Değerlendirme Yasağı (Doppelverwertungsverbot)", SÜHFD, Y. 2012, C. 20, S, 2.
- Yıldırım, Ramazan, İdari Başvurular 2. B., Konya 2006.
- Yıldız, Ali Kemal, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Seminer Notları, İstanbul 2007.
- Yokuş-Sevük, Handan, Yeni Ceza Mevzuatında Çocuğa İlişkin Hükümlerin Değerlendirilmesi, HPD, S. 7 Temmuz 2006.
- Yokuş-Sevük, Handan, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Cinsel Saldırı ve Cinsel Taciz Suçları, TBBD, Mart/Nisan 2005, S.57 (Yokuş-Sevük, Cinsel Saldırı).
- Yokuş-Sevük, Handan, Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kullanılmasına İlişkin Suçlar, Ankara 2007 (Yokuş-Sevük, Uyuşturucu).
- Yüce, Turhan Tufan, Ceza Hukukunun Temel Kavramları, Ankara 1985.
- Yücel, Mustafa T., Kriminoloji, Suç ve Ceza, Ankara 1986.
- Zafer, Hamide, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ders Kitabı, İstanbul 2010; 2.Bası, 2011; 3. Bası, 2013; 7.B., 2019.

YARGITAY KARARLARINDA KARAR TARİHİ VE KARAR NUMARASI VERİLMİŞTİR.

Prof. Dr. Mustafa ÖZEN

Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

CEZA HUKUKU GENEL HÜKÜMLER DERSLERİ

ADALET YAYINEVİ

Ankara, 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Hukuku Genel Hükümler Dersleri
Mustafa Özen

Hukuk Yayınları Dizisi – 2103

Altıncı Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 95 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

ALBAYRAK, Mustafa; Notlu, Atıflı, Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Ankara, 2014.

AKÇİN, İhsan/EREL, Kemalettin/HALİTOĞLU, Coşkun/BOZOĞLU, Süleyman/FAZLA, Yüksel/ÖRER, Fatma Betül/ÖZBEY, Özcan; Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları (2005 – 2012) Ankara, 2012.

ARTUK, Mehmet Emin/GÖKCEN, Ahmet/YENİDÜNYA, A. Caner; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2009.

ARTUK, Mehmet Emin/YENİDÜNYA, A. Caner; Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Erteleme Müessesesi, Prof. Dr. Sahir ERMAN'a Armağan, İstanbul, 1999.

ARTUK, Mehmet Emin; Emniyet Tedbirleri, Argumentum, 23 (1992).

BAYRAKTAR, Köksal; Türk Ceza Kanunu Tasarısına İlişkin Genel Bir Değerlendirme ve Genel Hükümler Üzerine Birkaç Eleştiri, Eylül 2004, Ankara, Türk Ceza Kanunu Reformu ikinci Kitap, TBBD.

BECCARIA, Çeviren, M. GÖKLÜ, Suçlar ve Cezalar yahut Beşeriyetin Mecellesi, 1997.

AZRAK, Ülkü; Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının geriye yürümezliği,

http://www.anayasa.gov.tr/files/pdf/anayasa_yargisi/anyarg

BİLGE, Necip; Anayasa Mahkemesinin İptal Kararlarının Geriye Yürümezliği Sorunu, Ankara Barosu Dergisi, Sayı, 3, Yıl, 1990.

BİLİR, Faruk; Türkiye’de Milletvekilliği ve Milletvekilliğinin Sona Ermesi, Ankara, 2001.

CENTEL, Nur/ZAFER, Hamide/ ÇAKMUT, Özlem Yenerer; Türk Ceza Hukukuna Giriş, İstanbul, 2005.

CENTEL, Nur/ZAFER, Hamide/ÇAKMUT, Özlem Yenerer; Türk Ceza Hukukuna Giriş, İstanbul, 2010.

CENTEL, Nur; Yeni Türk Ceza Kanununda Cezalar ve Güvenlik Tedbirleri Sistemi, Yeni Türk Ceza Kanunu Sempozyumu, Mart 2005, Türk Ceza Hukuku Derneği Yayını, Yayın no: 7.

CENTEL; Yeni Türk Ceza Kanunu Sempozyumu, 5 Mart 2005.

ÇINAR, Ali Rıza; Türk Ceza Hukukunda Cezalar, Ankara, 2005.

- DEMİRBAŞ**, Timur; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2005.
- DEMİRBAŞ**, Timur; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2006.
- DİNÇKOL**, Abdullah; Hukukun Temel Kavramları, İstanbul, 2001.
- DÖNMEZER**, Sulhi/ERMAN, Sahir; Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Cilt III, İstanbul, 1994, no: 2121.
- ERMAN**, Sahir; Askeri Ceza Hukuku, Umumi Kısım ve Usul, 7. Baskı, İstanbul, 1983.
- GÖLCÜKLÜ**, Feyyaz; Ceza Hukuku Açısından 1961 Türkiye Anayasası, SBFD XVII, 2 (1962).
- HAFIZOĞULLARI**, Zeki/ÖZEN, Muharrem; Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 3. Baskı, Ankara, 2010.
- HAKERİ**, Hakan; Ceza hukuku genel hükümler, Ankara, 2011.
- İÇEL**, Kayıhan/SOKULLU – AKINCI, Füsun/ÖZGENÇ, İzzet/SÖZÜER, Adem/MAHMUTOĞLU, Fatih Selami/ÜNVER, Yener; Yaptırım Teorisi, İstanbul, 2002.
- İÇEL**, Kayıhan; Ceza Hukukunda Taksirden Doğan Sübjektif Sorumluluk, İstanbul, 1967.
- İÇEL**, Kayıhan; Hürriyeti Bağlayıcı Cezalara Seçenek Olan Müesseselerdeki Gelişmeler ve Türk Ceza Sisteminin Bu Yönden Değerlendirilmesi, in Değişen Toplum ve Ceza Hukuku Açısından TKC'nın 50. Yılı ve Geleceği, İstanbul, 1977.
- İÇEL**; Kayıhan/DONAY, Süheyl; Karşılaştırmalı ve Uygulamalı Ceza Hukuku, İstanbul 1987.
- İLHAN**, Abdulkadir/AKÇİN, İhsan/EREL, Kemalettin/HALİTOĞLU, Coşkun/BOZOĞLU, Süleyman/FAZLA, Yüksel/ÖRER, Fatma Betül/ÖZBEY, Özcan; Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları (2005 – 2015) Ankara, 2015.
- İLHAN**, Abdulkadir/FAZLA, Yüksel/ÖRER, Fatma Betül/ÇAKIL, Dursun/KÖSE, Mehmet/HALİTOĞLU, Coşkun/BOZOĞLU, Süleyman/KURŞUN, Ömer Faruk/KIR, Oğuzhan; Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları (2005-2015), Ankara, 2015
- KIRATLI**, Metin; Anayasa Yargısında Somut Norm Denetimi: İtiraz Yolu, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayını, Ankara, 1996.
- KOCA**, Mahmut/ÜZÜLMEZ, İlhan; Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2010.
- KOCA**, Mahmut/ÜZÜLMEZ, İlhan; Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2011.

- KOCA**, Mahmut; YTCK’nda Hukuka Uygunluk Sebepleri, Ceza Hukuku Dergisi, Yıl 1, Sayı 1, Ekim 2006.
- KUNTER**, Nurullah, Ceza Hukukunun Bugünkü Gelişmesinde Franz von List’in Rolü, İHFM, XVII, 1-2, (1951). M.S. Aykonu/E.A, Özkul, Anayasa Yargısı II, Ankara 1981.
- MAHMUTOĞLU**, Fatih Selami; Kabahatleri Suç Olmaktan Çıkarma Eğilimi ve Düzene Aykırılıklar (İdari Ceza Hukukunda) Yaptırım Rejimi, İstanbul, 1995.
- MALKOÇ**, İsmail/GÜLER, Mahmut; Uygulamada Ceza Muhakemeleri Usulü Hukuku, Cilt II, Ankara, 1998.
- MONTESQUIEU**, Çeviren, F. BALDAŞ, Kanunların Ruhu Üzerine İstanbul, 1998.
- ÖNDER**, Ayhan; Ceza Hukuku Genel Hükümler - I, İstanbul, 1991.
- ÖNDER**, Ayhan; Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Cilt III, İstanbul, 1989
- ÖNDER**, Ayhan; Ceza Hukukunda Tecil ve Benzer Müesseseler (Mukayeseli Hukukta ve Hukukumuzda), İstanbul, 1963.
- ÖNDER**, Ayhan; Suçun İşlendiği Yer Tayininde Hareket Nazariyesi, ABD, XVII, 4 (1959 – 1960).
- ÖZBEK**, Veli Özer/KANBUR, Nihat/DOĞAN, Koray/BACAKSIZ, Pınar/TEPE, İlker; Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2010.
- ÖZBEK**, Veli Özer; TCK İzmir Şerhi I, 3. Bası, Ankara, 2005.
- ÖZBUDUN**, Ergun; Türk Anayasa Hukuku, 14. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2013.
- ÖZEK**, Mustafa Çetin; 1997 Türk Ceza Yasası Tasarısına İlişkin Düşünceler, Sahir ERMAN’a Armağandan Ayrı Bası, İstanbul, 1999.
- ÖZEN**, Muharrem, Ceza Hukukunda Objektif Sorumluluk, Ankara, 1998.
- ÖZEN**, Muharrem; Ceza Hukukunda Meşru Savunma, Ankara, 1995.
- ÖZEN**, Muharrem; TCK’daTaksir, Alman - Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, İstanbul, 2010.
- ÖZGENÇ**, İzzet; Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2007.
- ÖZGENÇ**; Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2010.
- ÖZTÜRK**, Bahri/ERDEM, Mustafa Ruhan; Uygulamalı Ceza Hukuku ve Emniyet Tedbirleri Hukuku, Ankara, 2011.
- SAMAHA**, Joel; Criminal Law, 1999, New York.
- YALÇIN SANCAR**, Türkan/KÖPRÜLÜ, Timuçin; Ceza Hukuku Genel Hükümler Uygulamalı Çalışmaları, Ankara, 2014.

- SAVAŞ**, Vural– **MOLLAMAHMUTOĞLU**, Sadık, Türk Ceza Kanunu Yorumu, Ankara, 1994, Cilt I.
- SOYASLAN**, Doğan; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2005.
- SOYASLAN**, Doğan; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2012.
- SOYASLAN**, Doğan; Teşebbüs Suçu, Ankara, 1994.
- SOYASLAN**; Yürütme Organının Suç ve Ceza Koyma Yetkisi, Ankara, 1990.
- SÖZÜER**, Adem; Suça Teşebbüs, İstanbul, 1994.
- TEZCAN**, Durmuş/ **ERDEM**, M. Ruhan; Türk Ceza Kanunu Tasarısı hakkında Dokuz Eylül Üniversitesinin Görüşü.
- TEZCAN**, Durmuş/**ERDEM**, Mustafa Ruhan/**ÖNOK**, R. Murat; Teorik ve Pratik Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2010.
- TEZİÇ**, Erdoğan; Anayasa Hukuku, 16. Bası, Beta Yayınları, İstanbul, 2013.
- TOROSLU**, Nevzat; Ceza Hukukunda Okullar, Nurullah Kunter’e Armağan, İstanbul 1998.
- TOROSLU**, Nevzat; Ceza Hukuku Genel Kısım, Ankara, 2008.
- TOSUN**, Öztekin; Ceza Hukukunda Tefsir ve Yanlış Tefsir, İHFM, XXVII, 1, (1962).
- TOSUN**, Öztekin; Ceza Hukukunun Gerçek Kaynakları, İHFM, XXVIII, 3-4, (1963).
- TOSUN**, Öztekin; Yürütme Organının Koyduğu Kaidelere Aykırılıkların Cezalandırılması, İHFM XXVIII, 2 (1962).
- TURHAN**, Faruk; Yeni Türk Ceza Kanununa Göre Cezaların Ertelenmesi ve Uygulamada Ortaya Çıkan Bazı Sorunlar, Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt X, Sayı 3-4, 2006.
- U**, **IEDER**, (Çev. S. Keskin,/H. Zafer/Ü. Kocasakal), Avrupa Ceza Hukuku Yolunda, Avrupa Birliğinin Mali Çıkarlarının Korunmasına İlişkin Ceza Hukuku Kuralları, Ankara, 2001.
- ÜNVER**, Yener; Ceza Hukukunda Objektif Sorumluluk, Ceza Hukuku Günleri, 70. Yılında Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler 26-27 Mart 1997, İstanbul, 1998.
- ÜNVER**, Yener; Psikiyatride Hasta Hakları, in; Sağlık Hakkı – Hasta Hakları Özel Sayısı, S: 3, 2007.

- ÜZÜLMEZ**, İlhan; Yeni Ceza Kanunun Sisteminde Cezanın Belirlenmesi ve Bireyselleştirilmesi, E.Ü.H.F.D., Cilt X, Sayı 3-4, Yıl 2006.
- YARSUVAT**, Duygun / **BAYRAKTAR**, Köksal; Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi TCK Tasarısı Hakkındaki Görüşleri, Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Makaleler, Görüşler, Raporlar, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Ankara, 2004.
- YARSUVAT**, Duygun; Yürütme Organının Koyduğu Kaidelerle Suç İhdası ve 1961 Anayasası, İHFM, XXIX, 3 (1963).
- YAŞAR**, Osman/**GÖKCAN**, Hasan Tahsin/**ARTUÇ**, Mustafa; Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Cilt 1, Ankara, 2014.
- YURTCAN**, Erdener; Ceza Yargılamasında Kesin Hüküm, İstanbul, 1987.
- YÜCE**, Turhan Tufan; Ceza Hukuku Dersleri, Manisa, 1982.
- ZAFER**, Hamide; Ceza Hukuku Genel Hükümler (TCK m. 1 -75), Ders kitabı, İstanbul, 2010.
- ZEVLİLİLER**, Aydın; Medeni Hukuk (Giriş Ve Başlangıç Hükümleri, Kişiler Hukuku, Aile Hukuku), Ankara, 1995.

Prof. Dr. Mustafa ÖZEN

Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

CEZA HUKUKU GENEL HÜKÜMLER TEMEL BİLGİLER

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Hukuku Genel Hükümler Temel Bilgiler
Mustafa Özen

Hukuk Yayınları Dizisi – 2198

Beşinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 90 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel: (0312) 231 17 00
Fax: (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel: (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr - adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- AKÇİN**, İhsan/EREL, Kemalettin/HALİTOĞLU, Coşkun/BOZOĞLU, Süleyman/FAZLA, Yüksel/ÖRER, Fatma Betül/ÖZBEY, Özcan; Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları (2005 – 2012) Ankara, 2012.
- İLHAN**, Abdulkadir/AKÇİN, İhsan/EREL, Kemalettin/HALİTOĞLU, Coşkun/BOZOĞLU, Süleyman/FAZLA, Yüksel/ÖRER, Fatma Betül/ÖZBEY, Özcan; Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları (2005 – 2015) Ankara, 2015.
- ALBAYRAK**, Mustafa; Notlu, Atıflı, Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Ankara, 2014.
- ARTUK**, Mehmet Emin/GÖKCEN, Ahmet/YENİDÜNYA, A. Caner; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2009.
- ARTUK**, Mehmet Emin/YENİDÜNYA, A. Caner; Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Erteleme Müessesesi, Prof. Dr. Sahir ERMAN'a Armağan, İstanbul, 1999.
- ARTUK**, Mehmet Emin; Emniyet Tedbirleri, Argumentum, 23 (1992).
- BAYRAKTAR**, Köksal; Türk Ceza Kanunu Tasarısına İlişkin Genel Bir Değerlendirme ve Genel Hükümler Üzerine Birkaç Eleştiri, Eylül 2004, Ankara, Türk Ceza Kanunu Reformu ikinci Kitap, TBBD.
- Beccaria**, Çeviren, M. GÖKLÜ, Suçlar ve Cezalar yahut Beşeriyetin Mecellesi, 1997.
- AZRAK**, Ülkü; Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının geriye yürümezliği, http://www.anayasa.gov.tr/files/pdf/anayasa_yargisi/anyarg
- BİLGE**, Necip; Anayasa Mahkemesinin İptal Kararlarının Geriye Yürümezliği Sorunu, Ankara Barosu Dergisi, Sayı, 3, Yıl, 1990.
- BİLİR**, Faruk; Türkiye'de Milletvekilliği ve Milletvekilliğinin Sona Ermesi, Ankara, 2001.
- CENTEL**, Nur/ZAFER, Hamide/ ÇAKMUT, Özlem Yenerer; Türk Ceza Hukukuna Giriş, İstanbul, 2005.
- CENTEL**, Nur/ZAFER, Hamide/ÇAKMUT, Özlem Yenerer; Türk Ceza Hukukuna Giriş, İstanbul, 2010.

- CENTEL**, Nur; Yeni Türk Ceza Kanununda Cezalar ve Güvenlik Tedbirleri Sistemi, Yeni Türk Ceza Kanunu Sempozyumu, Mart 2005, Türk Ceza Hukuku Derneği Yayını, Yayın no: 7.
- CENTEL**; Yeni Türk Ceza Kanunu Sempozyumu, 5 Mart 2005.
- ÇINAR**, Ali Rıza; Türk Ceza Hukukunda Cezalar, Ankara, 2005.
- DEMİRBAŞ**, Timur; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2005.
- DEMİRBAŞ**, Timur; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2006.
- DİNÇKOL**, Abdullah; Hukukun Temel Kavramları, İstanbul, 2001.
- DÖNMEZER**, Sulhi/ERMAN, Sahir; Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Cilt III, İstanbul, 1994, no: 2121.
- ERMAN**, Sahir; Askeri Ceza Hukuku, Umumi Kısım ve Usul, 7. Baskı, İstanbul, 1983.
- GÖLCÜKLÜ**, Feyyaz; Ceza Hukuku Açısından 1961 Türkiye Anayasası, SBFD XVII, 2 (1962).
- HAFIZOĞULLARI**, Zeki/ÖZEN, Muharrem; Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 3. Baskı, Ankara, 2010.
- HAKERİ**, Hakan; Ceza hukuku genel hükümler, Ankara, 2011.
- İÇEL**, Kayıhan/SOKULLU – AKINCI, Füsun/ÖZGENÇ, İzzet/SÖZÜER, Adem/MAHMUTOĞLU, Fatih Selami/ÜNVER, Yener; Yaptırım Teorisi, İstanbul, 2002.
- İÇEL**, Kayıhan; Ceza Hukukunda Taksirden Doğan Sübjektif Sorumluluk, İstanbul, 1967.
- İÇEL**, Kayıhan; Hürriyeti Bağlayıcı Cezalara Seçenek Olan Müesseselerdeki Gelişmeler ve Türk Ceza Sisteminin Bu Yönden Değerlendirilmesi, in Değişen Toplum ve Ceza Hukuku Açısından TKK'nın 50. Yılı ve Geleceği, İstanbul, 1977.
- İÇEL**; Kayıhan/DONAY, Süheyl; Karşılaştırmalı ve Uygulamalı Ceza Hukuku, İstanbul 1987.
- İLHAN**, Abdulkadir/FAZLA, Yüksel/ÖRER, Fatma Betül/ÇAKIL, Dursun/KÖSE, Mehmet/HALİTOĞLU, Coşkun/BOZOĞLU, Süleyman/KURŞUN, Ömer Faruk/KIR, Oğuzhan; Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları (2005-2015), Ankara, 2015
- KIRATLI**, Metin; Anayasa Yargısında Somut Norm Denetimi: İtiraz Yolu, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayını, Ankara, 1996.
- KOCA**, Mahmut/ÜZÜLMEZ, İlhan; Türk Ceza hukuku genel hükümler, Ankara, 2010.

- KOCA**, Mahmut/ÜZÜLMEZ, İlhan; Türk Ceza hukuku genel hükümler, Ankara, 2011.
- KOCA**, Mahmut; YTCK'da Hukuka Uygunluk Sebepleri, Ceza Hukuku Dergisi, Yıl 1, Sayı 1, Ekim 2006.
- KUNTER**, Nurullah, Ceza Hukukunun Bugünkü Gelişmesinde Franz von List'in Rolü, İHFM, XVII, 1-2, (1951). M.S. Aykonu/E.A, Özkul, Anayasa Yargısı II, Ankara 1981.
- KÜÇÜKTAŞDEMİR**, Özgür; Ekonomik Suçlar Bağlamında Türk Ticaret Kanunu'nda Düzenlenen Suçlar ve Cezalar,, Ankara, 2018.
- KÜÇÜKTAŞDEMİR**, Özgür, Türk Ceza Hukukunda Maddi ve Manevi Cebir, Ankara, 2012.
- MAHMUTOĞLU**, Fatih Selami; Kabahatleri Suç Olmaktan Çıkarma Eğilimi ve Düzene Aykırılıklar (İdari Ceza Hukukunda) Yaptırım Rejimi, İstanbul, 1995.
- MALKOÇ**, İsmail/GÜLER, Mahmur; Uygulamada Ceza Muhakemeleri Usulü Hukuku, Cilt II, Ankara, 1998.
- Montesquieu**, Çeviren, F. BALDAŞ, Kanunların Ruhu Üzerine İstanbul, 1998.
- ÖNDER**, Ayhan; Ceza Hukuku Genel Hükümler - I, İstanbul, 1991.
- ÖNDER**, Ayhan; Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Cilt III, İstanbul, 1989
- ÖNDER**, Ayhan; Ceza Hukukunda Tecil ve Benzer Müesseseler (Mukayeseli Hukukta ve Hukukumuzda), İstanbul, 1963.
- ÖNDER**, Ayhan; Suçun İşlendiği Yer Tayininde Hareket Nazariyesi, ABD, XVII, 4 (1959 – 1960).
- ÖNDER**; Ceza Hukukunda Tecil ve Benzer Müesseseler, (Mukayeseli Hukukta ve Hukukumuzda), İstanbul, 1963.
- ÖZBEK**, Veli Özer/KANBUR, Nihat/DOĞAN, Koray/BACAŞIZ, Pınar/TEPE, İlker; Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2010.
- ÖZBEK**, Veli Özer; TCK İzmir Şerhi I, 3. Bası, Ankara, 2005.
- ÖZBUDUN**, Ergun; Türk Anayasa Hukuku, 14. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2013.
- ÖZEK**, Mustafa Çetin; 1997 Türk Ceza Yasası Tasarısına İlişkin Düşünceler, Sahir ERMAN'a Armağandan Ayır Bası, İstanbul, 1999.
- ÖZEN**, Muharrem, Ceza Hukukunda Objektif Sorumluluk, Ankara, 1998.
- ÖZEN**, Muharrem; Ceza Hukukunda Meşru Savunma, Ankara, 1995.

- ÖZEN**, Muharrem; TCK'da Taksir, Alman - Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, İstanbul, 2010.
- ÖZGENÇ**, İzzet; Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2007.
- ÖZGENÇ**; Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2010.
- ÖZTÜRK**, Bahri/ERDEM, MUSTAFA Ruhan; Uygulamalı Ceza Hukuku Ve Emniyet Tedbirleri Hukuku, Ankara, 2011.
- ÖZTÜRK**, Bahri/ERDEM, Mustafa Ruhan; Uygulamalı Ceza Hukuku Ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku, Ankara, 2011.
- SAMAHA**, Joel; Criminal Law, 1999, New York.
- SANCAR**, Türkan/KÖPRÜLÜ, Timuçin; Ceza Hukuku Genel Hükümler Uygulamalı Çalışmaları, Ankara, 2014.
- SAVAŞ**, Vural- MOLLAMAHMUTOĞLU, Sadık, Türk Ceza Kanunu Yorumu, Ankara, 1994, Cilt I.
- SOYASLAN**, Doğan; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2005.
- SOYASLAN**, Doğan; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2012.
- SOYASLAN**, Doğan; Teşebbüs Suçu, Ankara, 1994.
- SOYASLAN**; Yürütme Organının Suç ve Ceza Koyma Yetkisi, Ankara, 1990.
- SÖZÜER**, Adem; Suça Teşebbüs, İstanbul, 1994.
- TEZCAN**, Durmuş/ ERDEM, M. Ruhan; Türk Ceza Kanunu Tasarısı hakkında Dokuz Eylül Üniversitesinin Görüşü.
- TEZCAN**, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/ÖNOK, R. Murat; Teorik ve Pratik Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2010.
- TEZİÇ**, Erdoğan; Anayasa Hukuku, 16. Bası, Beta Yayınları, İstanbul, 2013.
- TOROSLU**, Nevzat; Ceza Hukukunda Okullar, Nurullah Kunter'e Armağan, İstanbul 1998.
- TOROSLU**, Nevzat; Ceza Hukuku Genel Kısım, Ankara, 2008.
- TOSUN**, Öztekin; Ceza Hukukunda Tefsir ve Yanlış Tefsir, İHFM, XXVII, 1, (1962).
- TOSUN**, Öztekin; Ceza Hukukunun Gerçek Kaynakları, İHFM, XXVIII, 3-4, (1963).
- TOSUN**, Öztekin; Yürütme Organının Koyduğu Kaidelere Aykırılıkların Cezalandırılması, İHFM XXVIII, 2 (1962).
- TURHAN**, Faruk; Yeni Türk Ceza Kanununa Göre Cezaların Ertelenmesi ve Uygulamada Ortaya Çıkan Bazı Sorunlar, Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt X, Sayı 3-4, 2006.

- U, SIEDER**, (Çev. S. Keskin./H. Zafer/Ü. Kocasakal), Avrupa Ceza Hukuku Yolunda, Avrupa Birliğinin Mali Çıkarlarının Korunmasına İlişkin Ceza Hukuku Kuralları, Ankara, 2001.
- ÜNVER**, Yener; Ceza Hukukunda Objektif Sorumluluk, Ceza Hukuku Günleri, 70. Yılında Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler 26-27 Mart 1997, İstanbul, 1998.
- ÜNVER**, Yener; Psikiyatride Hasta Hakları, in; Sağlık Hakkı – Hasta Hakları Özel Sayısı, S: 3, 2007.
- ÜZÜLMEZ**, İlhan; Yeni Ceza Kanunun Sisteminde Cezanın Belirlenmesi ve Bireyselleştirilmesi, E.Ü.H.F.D., Cilt X, Sayı 3-4, Yıl 2006.
- YARSUVAT**, Duygun / BAYRAKTAR, Köksal; Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi TCK Tasarısı Hakkındaki Görüşleri, Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Makaleler, Görüşler, Raporlar, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Ankara, 2004.
- YARSUVAT**, Duygun; Yürütme Organının Koyduğu Kaidelerle Suç İhdası ve 1961 Anayasası, İHFM, XXIX, 3 (1963).
- YAŞAR**, Osman/GÖKCAN, Hasan Tahsin/ARTUÇ, Mustafa; Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Cilt 1, Ankara, 2014.
- YURTCAN**, Erdener; Ceza Yargılamasında Kesin Hüküm, İstanbul, 1987.
- YÜCE**, Turhan Tufan; Ceza Hukuku Dersleri, Manisa, 1982.
- ZAFER**, Hamide; Ceza Hukuku Genel Hükümler (TCK m. 1 -75), Ders kitabı, İstanbul, 2010.
- ZEVLİLİLER**, Aydın; Medeni Hukuk (Giriş Ve Başlangıç Hükümleri, Kişiler Hukuku, Aile Hukuku), Ankara, 1995.

Prof. Dr. M. Emin ARTUK
İstanbul Medipol Üniv. Hukuk Fak.
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Ahmet GÖKCEN
Marmara Üniv. Hukuk Fak.
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku
Öğretim Üyesi

Doç. Dr. M. Emin ALŞAHİN
Marmara Üniv. Hukuk Fak.
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku
Öğretim Üyesi

Dr. Öğr. Ü. Kerim ÇAKIR
Marmara Üniv. Hukuk Fak.
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku
Öğretim Üyesi

CEZA HUKUKU

ÖZEL HÜKÜMLER

19. Baskı

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Hukuku Özel Hükümler

M. Emin Artuk - Ahmet Gökçen – M. Emin Alşahin – Kerim Çakır

Kitaptan yapılan alıntılarda, 5846 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında bilimsel atıf usullerine riayet edilmelidir. Bu kapsamda atıf usullerine uygun düşmeyecek tarzda kısmen veya tamamen kopyalama, çoğaltma, bu şekilde meydana getirilmiş bir yayına haksız yere kendi adını koyma, kamuya sunmanın hukuka aykırı olduğu, yazarlardan her birinin disiplin hukuku, özel hukuk ve ceza hukuku müeyyidelerine müracaat hakları bulunduğu hatırlanmalıdır.

Hukuk Yayınları Dizisi – 1744

Ondokuzuncu Baskı : Mart 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 53 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

BİBLİYOGRAFYA

- Abacıoğlu, Muhittin**, Açıklamalı-İçtihatlı Kamu İhale Kanunu ve Uygulaması, Ankara 2004.
- Adalet Komisyonu Zabıtları, in: Tutanaklarla Türk Ceza Kanunu, Ankara, Şubat 2005 (TC. Adalet Bakanlığı Yayın İşleri Dairesi Başkanlığı).
- Akad, Mehmet**, Genel Kamu Hukuku (İlgili bölüm Bihterin (Vural) Dinçkol tarafından yazılmıştır), 2. Baskı, İstanbul 1997.
- Akbulut, Berrin Bozdoğan**, Rüşvet Suçları, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Milenyum Armağanı, C.:8, S.:1-2, Konya 2000.
- Akbulut, Berrin**, İhaleye Fesat Karıştırma Suçu (TCK m.235), Ceza Hukuku Dergisi, 2009/9.
- Akbulut, Berrin**, “Tıp Ceza Hukukunda Nedensellik Bağı”, V. Türk-Alman Tıp Hukuku Sempozyumu “Tıp Ceza Hukukunun Güncel Sorunları”, Türkiye Barolar Birliği Yayınları No.: 142, Ankara 2008.
- Akbulut, Berrin**, Kasten Öldürme Suçunun Nitelikli Halleri (TCK m.82), AD; Yıl:147, Dönem VI, 2020/2, S: 65.
- Akbulut, Berrin**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 7. Baskı, Ankara 2020.
- Akbulut, İlhan**, “Türk Ceza Kanununda Zimmet Suçu”, İBD., C.: 66, S.: 7-9, 1992.
- Akçal, Nevin**, Pasaport Sahteciliği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1999.
- Akdağ, Selami**, Türk Ceza Kanunu Şerhi Emsal İçtihatlar ve İlgili Kanunlar, Ankara 1976.
- Akgüner, Kemal**, Karşılıklı Hakaret Müessesesi, Adalet Dergisi, Y.:43, S.:6.
- Akgüner, Tayfun**, Kamu Personel Yönetimi, İstanbul 1998.
- Akılhoğlu, Tekin**, “İrkçilikle Mücadele Yılı” (1995) Üzerine Düşünceler, İnsan Hakları Merkezi Dergisi, C. III, S. 2, Nisan 1995.
- Akıncı, Füsun Sokullu**, “Kişinin Üzerinin Aranması ve İnsan Hakları”, İHİD., Prof. Dr. Lütü Duran’a Armağan Özel Sayısı, S.: 1-3, 1988.
- Akıncı, Füsun Sokullu**, Polis. Toplumsal Bir Kurum Olarak Gelişmesi. Polis Alt Kültürü ve İnsan Hakları, İstanbul 1990.
- Akış, Ercüment**, Resmi Evrak ve Sahtecilik I, Yerel Yönetim ve Denetim Dergisi, Temmuz 1997, C.:2 S.:5.
- Akış, Ercüment**, Resmi Evrak ve Sahtecilik II, Yerel Yönetim ve Denetim Dergisi, Ağustos 1997, C.:2 S.:7.
- Akipek, G.Jale-Akıntürk, Turgut**, Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku, Beta Yayınevi, Ankara 2007.
- Akipek, Jale G.**, Türk Eşya Hukuku (Ayni Haklar), I. Kitap, Zilyetlik ve Tapu Sicili, 2. Bası, Ankara, 1972.
- Akkaya, Çetin-Türk, Kenan**, İçtihatlı Türk Ceza Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu, Genişletilmiş 3. Baskı, Ankara 2013.
- Akkurt, Sinan Sami**, Kişilik Hakkının Sosyal Medya Kullanıcıları Tarafından İhlali Halinde Ortaya Çıkacak Cezai Sorumluluğa Medeni Hukuk Bağlamında Bir Bakış, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.25, S.2, 2017.
- Aksoy, Muammer**, Kötü Durumlu Evlilik Dışı Çocuklar, Ankara 1943.
- Aktan, Coşkun Can**, Dünyada ve Türkiye’de Yolsuzluklar (Yolsuzlukların Ölçülmesi, Ekonomide Serbestleşme ve Demokratikleşme ile İlişkisi Üzerine Bazı Uluslararası Analizler) in: Yeni Türkiye, Siyasette Yozlaşma Özel Sayısı, Y.: 3, S.: 14, Ankara 1997.
- Aktaş, Duygu Şimşek**, “Özgürlük İçgüdüsünün Cezalandırılması – Basit Firar Suçu Üzerine Bir Değerlendirme” Güncel Hukuk Dergisi, 2014, S: 3-135.
- Akyürek, Güçlü**, Özel Hayatın Gizliliğini İhlal Suçu, 2. Baskı, Ankara 2013.
- Alacakaptan, Uğur**, Fikir ve Düşünce Özgürlüğü ve Tehlike Suçları Çağdaş Batı Hukukunda Bu Konudaki Düşünce ve Uygulamalar Türk Uygulaması ve Değerlendirilmesi, in: Hukuk Kurultayı 2000, C.:2, Ankara Barosu Yayını, Ankara 2000.

- Alacakaptan, Uğur**, Genel Olarak ve Bazı Suçlar Bakımından Cürüm İşlemek İçin Örgüt (Teşekkül) Meydana Getirme Suçu, Çetin Özek Armağanı, İstanbul 2004.
- Alacakaptan, Uğur**, Suçun Unsurları, 1. Baskı, Ankara 1970.
- Alicanoğlu, Mahmut**, Tarihçeli-İzahlı-Notlu Türk Ceza Kanunu ve Yargıtay İçtihatları ve Adliye Harç Tarifesi Kanunu, C.: 1, İstanbul 1951.
- Alikasıfoğlu, Kemalettin-Doğu, Engin**, Türk Ceza Kanunu, Ankara 1984.
- Alpar, Erol**, “657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda 48/A-5 Maddesinde Yer Alan Yüz Kızartıcı Suçların Kapsamı ve Sınırı”, TİD., Y.: 63, S.: 391, 1991.
- Alşahin, Mehmet Emin**, Cinsel Saldırı Suçu (TCK m. 102), Prof. Dr. Mehmet Emin Artuk’a Armağan, Ankara 2020.
- Alşahin, Mehmet Emin**, “Tehdit Suçunun Silahla İşlenmesi (Silahlı Tehdit)”. Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:10, Sayı:2.
- Alşahin, Mehmet Emin**, “Göreve İlişkin Sırrın Açıklanması Suçu (TCK m.258)”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt:20, Sayı:2, 2014.
- Alşahin, Mehmet Emin**, Yargıtay Kararları Işığında Taksirle Öldürme Suçu (TCK m. 85), Ankara 2016.
- Alşahin, Mehmet Emin**, Yargıtay Kararları Işığında Mala Zarar Verme Suçları (5237 Sayılı TCK. m. 151 vd.), Ankara 2010.
- Altenhain, Karsten**, (Kindhauser, Urs/ Neumann, Ulfrid/ Paeffgen, Hans-Ullrich), Nomos Kommentar, Strafgesetzbuch, Band III, 4. Auflage, 2013.
- Anayurt, Ömer**, Avrupa İnsan Hakları Hukukunda Kişisel Başvuru Yolu, Ankara 2004.
- Apaydın, Cengiz**, 2011 Yılı Yargıtay Kararları Işığında Taksirle Yaralama Taksirle Öldürme ve Olası Kastla İnsan Öldürme Suçları, İstanbul 2011.
- Apaydın, Cengiz**, Ceza Hukukunda Doğrudan Kast, Olası Kast, Basit Taksir ve Bilinçli Taksir Kavramları, İstanbul 2009.
- Apaydın, Necati**, Türk Ceza Kanunu Tasarısı’ndaki Bazı Suç Düzenlemeleri Üzerine Düşünceler, in: Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Makaleler, Görüşler, Raporlar. (Editör: Ergül, Teoman), Ankara 2004.
- Araslı, Oya**, Özel Yaşamın Gizliliği Hakkı ve T.C. Anayasasında Düzenlenişi, Ankara 1979.
- Armknacht, Malte**, Hausfriedensbruch. Eine strafrechtliche und kriminologische Studie über die §§ 123, 124, 342 StGB, (Frankfurt a. M. Doktora Tezi), München 1970.
- Arslan, Çetin-Azizağaoğlu, Bahattin**, Yeni Türk Ceza Kanunu Şerhi, Ankara 2004.
- Arslan, Çetin**, “Göçmen Kaçakçılığı Suçları (TCK. md. 201/a)”, Yargıtay Dergisi, Cilt:29, Sayı:3, Temmuz 2003.
- Arslan, Çetin**, “İnsan Ticareti Suçu (TCK md.201/b)”, AÜHFD., C.:53, S.:4, Ankara 2004.
- Arslan, Çetin**, İhaleye Fesat Karıştırma Suçu, 3. Baskı, Ankara 2012.
- Arslantürk, Mustafa**, İcrasından İnfazına Bütün Yönleriyle Yağma Suçu, 1. Baskı, Ankara, 2015.
- Artuç, Mustafa**, Kişilere Karşı Suçlar, 2. Baskı, Ankara 2018.
- Artuç, Mustafa**, Malvarlığına Karşı Suçlar, Ankara, Ekim 2007.
- Artuk, Emin**, “İş Yerleri Konut Dokunulmazlığından Yararlanabilir mi?”, Hukuk Araştırmaları, C.: 5, S.: 1-3, İstanbul 1990.
- Artuk, Emin-Okur Ali Rıza**, İşyeri-Konut Dokunulmazlığı, Milliyet, 18.9.1990, S. 15391.
- Artuk, Mehmet Emin - Gökçen, Ahmet**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 12. Baskı, Ankara, 2018.
- Artuk, Mehmet Emin - Gökçen, Ahmet**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 11. Baskı, Ankara, 2017.
- Artuk, Mehmet Emin-Yenidünya, A. Caner**, “Batı ve Türk Hukukunda Savcılığın Dünü ve Bugünü Üzerine Bir İnceleme”, İBD., C.:76, S.:1, İstanbul 2002.
- Artuk, Mehmet Emin-Yenidünya, A. Caner**, “Ötenazi”, Prof. Dr. Turhan Tufan Yüce’ye Armağan, İzmir 2001.
- Artuk, Mehmet Emin**, “Cinsel Taciz Suçu (TCK. m.105), HPD, 2006/7.
- Artuk, Mehmet Emin**, Cinsel Taciz ve Ceza Hukuku, AÜSBFD, Prof. Dr. Yılmaz Günel’a Armağan, C.49, S.3-4, Yıl:1994.
- Artuk, Mehmet Emin**, Din Hürriyeti Aleyhinde Cürümler, İBD, C:71, S:7-8-9, 1997.

- Artuk, Mehmet Emin**, Mukayeseli Hukuk ve Türk Hukukunda İntihara İkna ve Yardım Suçu, MÜHF Hukuk Araştırmaları, Cilt: 8, Sayı:1-3, 1994, İstanbul 1995.
- Artuk, Mehmet Emin**, Türklüğü, Cumhuriyeti, Devletin Kurum ve Organlarını Aşağılama Suçu (5237 sayılı TCK. m. 301), Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: IV, Sayı: 1, Yıl: 2007.
- Artuk, Mehmet Emin-Yenidünya, Ahmet Caner**, Cürüm Eşyasını Satın Almak ve Saklamak (Yataklık) Cürmü Üzerine Bir İnceleme (TCK. m.512), Prof. Dr. Çetin Özek Armağanı, İstanbul 2004.
- Artuk, Mehmet Emin-Alşahin Mehmet Emin**, “Dini Değerleri Aşağılama Suçu (TCK. m.216/3)”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt:20, Sayı:1 İstanbul 2014.
- Artuk, Mehmet Emin-Alşahin, Mehmet Emin**, “Yardım veya Bildirim Yükümlülüğünün Yerine Getirilmemesi Suçu (TCK. m.98)”, MÜHFHAD, C:18, S:1, Ankara 2012.
- Artuk, Mehmet Emin-Alşahin, Mehmet Emin**, Objektif Cezalandırılabilme Şartı ve Zamanaşımı, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Nur Centel’e Armağan, C:19, S:2 (Özel Sayı), Y:2013.
- Artuk, Mehmet Emin**, Çevrenin Kasten Kirletilmesi Suçu (TCK. M.181), İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (1), 2014.
- Artuk, Mehmet Emin-Alşahin, Mehmet Emin**, Sarkıntılık Fiili, AÜHFD, C.65, S.:4, 2016.
- Artuk, Mehmet Emin-Gökçen, Ahmet-Yenidünya, A. Caner**, Türk Ceza Kanunu Şerhi, 5. C. Ankara 2014.
- Artuk, Mehmet Emin-Gökçen, Ahmet**, “Devlet Hesabına Yapılan Alım, Satım ve Yapımına Fesat Karıştırma Suçu (TCK. m.205)”, KHUKA, Yıl: 8, Mart 2005.
- Artuk, Mehmet Emin-Gökçen, Ahmet-Alşahin, Mehmet Emin-Çakır, Kerim**, Gerekçeli Ceza Kanunları, Yenilenmiş ve Gözden Geçirilmiş 19. Baskı, Ankara 2018.
- Artuk, Mehmet Emin-Gökçen, Ahmet-Alşahin, Mehmet Emin-Çakır, Kerim**, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 17. Baskı, Ankara 2018.
- Artuk, Mehmet Emin-Gökçen, Ahmet-Yenidünya, A. Caner**, Türk Ceza Kanunu Şerhi, C:2, 2. Baskı, Ankara 2014.
- Artuk, Mehmet Emin-Gökçen, Ahmet-Yenidünya, A. Caner**, Türk Ceza Kanunu Şerhi, Özel Hükümler, 4. Cilt, Ankara, 2009.
- Artuk, Mehmet Emin-Gökçen, Ahmet-Yenidünya, A. Caner**, Uygulamalı Ceza Hukuku, 3. Baskı, Ankara 2007.
- Artuk, Mehmet Emin-Yenidünya, A. Caner**, “Batı ve Türk Hukukunda Savcılığın Dünü ve Bugünü Üzerine Bir İnceleme”, İBD., C.:76, S.:1, İstanbul 2002.
- Arzt, Gunther-Weber, Ulrich-Heinrich, Berd-Hilgendorf, Eric**, Strafrecht Besonderer Teil, 3. Auflage, Bielefeld 2015.
- Atalan, Mustafa**, Dolandırıcılık Sahtecilik ve Güveni Kötüye Kullanma Suçları Şerhi, 2. Baskı, Ankara, 2018.
- Atalan, Mustafa**, Uygulamalı-Yorumlu-Örnekli Dolandırıcılık, Güveni Kötüye Kullanma ve Sahtecilik Suçları Şerhi, 1. Baskı, Ankara, 2015.
- Avcı, Mustafa**, Osmanlı Ceza Hukuku, 2. Baskı, Konya 2014.
- Ay, M. Kadir-Özcan, Mehmet-İşgören, Fikret**, Göç Konusunda Teknik İşbirliği Projesi, Avrupa Birliği Müktesebatına Uyumluluk Açısından Türkiye Cumhuriyeti Hukuku Boşluk Analizi, Yasadışı Göç ve İnsan Ticareti, Ankara 2007.
- Aybay, Aydın-Hatemi, Hüseyin**, Eşya Hukuku, Gözden Geçirilmiş 4. Bası, İstanbul, 2014.
- Aydemir, Temel**, Cinsel İstismara Maruz Kalan Çocukların Adli Tıp Açısından İncelenmesi ve Korunması (İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 1994.
- Aydın, Devrim**, Suça Teşebbüs, AÜHFD, C: 55, S:1, 2006.
- Aydın, M. Akif**, Türk Hukuk Tarihi, İstanbul 1999.
- Aydın, Murat**, Tıbbi Müdahale Olarak Organ ve Doku Nakli ve Ceza Sorumluluğu, Ankara, 2008.
- Aydın, Sedat Erdem**, AİHM İçtihatları Bağlamında Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu, İstanbul 2015.
- Aydın, Yasin**, İftira Suçu, Ankara 2019.
- Ayverdi, İlhan**, Misalli Büyük Türkçe Sözlük, Cilt 2, 2. Bası, İstanbul 2006.
- Bağdath, Selahattin**, Hukuk Sözlüğü, İstanbul, 2015.

- Bakıcı, Sedat**, Tehdit Suçu ve Unsurları, Ankara Barosu Dergisi, 1992/5.
- Bakıcı, Sedat-Yalvaç, Gürsel**, 5237 s.lı Yasa Kapsamında Ceza Hukuku Özel Hükümleri 2, Ankara 2008.
- Bakıcı, Sedat**, 5237 sayılı Yasa Kapsamında Ceza Hukuku Özel Hükümleri 4, Ankara 2010.
- Bakıcı, Sedat**, Açıklamalı Zimmet-İrtikap-Rüşvet Suçları, Ankara 1988.
- Bakıcı, Sedat**, Açıklamalı-İçtihatlı Genel Adap ve Aile Düzenine Karşı Cürümler, Ankara 1994.
- Bakıcı, Sedat**, Notlu İçtihatlı Türk Ceza Kanunu, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, Cezaların İnfazı Hakkında Kanun, Ankara 2003.
- Bakıcı, Sedat**, Sarkıntılık Suçu ve Unsurları, ABD., S.4, Y:1989.
- Balci, Murat**, Devlet Hesabına Yapılan Alım, Satım ve Yapıma Fesat Karıştırma Suçu (TCK. m. 205), (M.Ü. Sosyal Bil. Enst. Yayınlanmamış YL Tezi), İstanbul 2004.
- Balci, Murat**, İhaleye ve Edimin İfasına Fesat Karıştırma, HPD, S:2, Sonbahar 2004.
- Başgil, Ali Fuat**, Din ve Laiklik, İstanbul 1991.
- Başol, Selim**, Evrakta Sahtekarlık, İstanbul 1944.
- Batum, Süheyl**, Fikir ve Düşünce Özgürlüğü ve Tehlike Suçları Çağdaş Batı Hukukunda Bu Konudaki Düşünce ve Uygulamalar Türk Uygulaması ve Değerlendirilmesi, in: Hukuk Kurultayı 2000, C.:2, Ankara Barosu Yayını, Ankara 2000.
- Bayraktar, Köksal**, “Dini İnanç ve İbadet Özgürlüğünün Ceza Kurallarıyla Korunması”, in: Doğumunun 100. Yılında Atatürk Sempozyumu, Atatürk İlkeleri ve Ceza Hukuku (15-18 Aralık 1981), İstanbul 1983.
- Bayraktar, Köksal**, “Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılması ve Nakli Hakkında Kanun”a İlişkin Düşünceler, in: Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, İstanbul 1979.
- Bayraktar, Köksal**, Faal Nedamet, İÜHFM, C: 33, S: 3-4, 1967.
- Bayraktar, Köksal**, Hekimin Tedavi Nedeniyle Cezai Sorumluluğu, (Doktora Tezi), İstanbul 1972.
- Bayraktar, Köksal**, İftira, İÜHFM., C.:XL, S.:1-4 (Ayrı Bası) İstanbul, 1974.
- Bayraktar, Köksal**, Mühür Fekki Suçunda “Fekketme”nin Kapsamı Üzerine Bir İnceleme”, İÜHFM., C.: XXXV, S.: 1-4, İstanbul 1970.
- Bayraktar, Köksal**, Netice Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlarda Sorumluluk İçin En Az Taksirle Hareket Etme Durumu, Prof. Dr. Feridun Yenisey’e Armağan, Cilt I, İstanbul, Ekim 2014.
- Bayraktar, Köksal**, Suç İşlemeğe Tahrik Cürmü, İstanbul 1977.
- Bayraktar, Köksal**, Türk Ceza Kanununda Kamu Düzeni, Kamunun İtimadı ve Kamunun Selameti Aleyhine İşlenen Cürümler, in: Değişen Toplum ve Ceza Hukuku Karşısında TCK. ’nın 50 Yılı ve Geleceği, İstanbul 1977.
- Bayraktar, Köksal**, in: Özel Ceza Hukuku Cilt III Hürriyete, Şerefe, Özel Hayata, Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar, İstanbul 2018.
- Bayram, Fuat**, “Türk İş Hukukunda Psikolojik Taciz”, İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukukuna İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri, İstanbul Barosu Çalışma Komisyonu 11. Yıl Toplantısı (8-9 Haziran 2007), İstanbul 2008.
- Baytemir, Erdal**, Kamu İdaresinin Güvenirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar ile Banka Zimmeti, Adalet Yayınevi, 2011.
- Beccaria, (Çev. Muhiddin Göklü)**, Suçlar ve Cezalar yahut Beşeriyetin Mecellesi, 3. Bası, İstanbul 1964.
- Berkin, Necmeddin**, Senetlerde Sahtekarlık, İÜHFM, C.:XIV, S.: 3-4, İstanbul.
- Bıçak, Vahit**, Suç Muhakemesi Hukuku, Ankara 2010.
- Biçkin, İnci**, Elektronik İmza Kanunu ve Getirdiği Düzenlemeler, Yargıtay Dergisi, C.:30, S.:3, Temmuz 2004.
- Bouzat, Pierre-Pinatel, Jean**, Traité de droit pénal et de criminologie, t.II, Procédure pénale. Régime des mineurs. Domaine des lois pénales dans le temps et dans l’espace, par Pierre Bouzat, 2. Ed., Paris 1970.
- Bozbayındır, Ali Emrah**, Türk ve Mukayeseli Ceza Hukukunda Olası Kast Kavramı ve Sınırları, Ankara 2018.

- Bozdoğan, Berrin**, Rüşvet Suçları (TCK. m. 211-219), (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Konya 1994.
- Bulutoğlu, Kenan**, Emniyeti Suiistimal Cürümleri, İstanbul, 1955.
- Bük, Alaattin**, Bilişim Alanında Kişisel Verilerin Korunması, Ankara 2018.
- Cengiz, Sibel**, Evrakta Sahtekarlık Suçları, 1. Baskı, Ankara, 2007.
- Centel, Nur-Zafer, Hamide**, Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul 2005.
- Centel, Nur Başar**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Müdafî, İstanbul 1984.
- Centel, Nur**, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Vücudun Muayenesi”, *Facultatis Decima Anniversaria*, 10. Yıl Armağanı, Marmara Üniversitesi Yayını, İstanbul 1993.
- Centel, Nur-Zafer, Hamide-Çakmut, Özlem, Kişilere Karşı İşlenen Suçlar**, Cilt: I, 4. Bası, Ankara 2017.
- Centel, Nur-Zafer, Hamide-Çakmut, Özlem**, Türk Ceza Hukukuna Giriş, 8. Baskı İstanbul, 2014
- Cihan, Erol**, “Kişisel Özgürlüğü Sınırlama Cürmü” (Hürriyeti Tahdit) (TCK. m. 179), İHFM., C.: XLI, S.: 1-2, İstanbul 1975.
- Cihan, Erol**, Cebir Kullanma Cürmü (TCK. m. 188), İstanbul 1978.
- Cihan, Erol**, Ceza Hukukunda Propaganda Kavramı, in: Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, C.: 1, S.: 1, İstanbul 1978.
- Cihan, Erol**, Mühür Bozma (Fekk’i) Suçu, MHAD., Y.:3, S.:4, İstanbul 1969.
- Cihan, Erol**, Sosyal Sınıfları Düşmanlığa Tahrik Suçu (TCK.m.312), İÜHFM., C.:XL, S.:1-4.
- Cin, Halil-Akgündüz, Ahmet**, Türk Hukuk Tarihi, Kamu Hukuku, Konya 1989.
- Cirit, İsmail Rüşti**, "Kasten Yaralama Suçu (TCK.m.86-88), *Legal Hukuk Dergisi*, Şubat-2008, Yıl-6, Sayı:62.
- Clerc, François**, Cours élémentaire sur le code pénal suisse. Partie spéciale. C.: I. Art. 111-186, Lausanne 1943.
- Code Pénal, 104. Edition, Dalloz, 2007.
- Code Pénal, Nouveau Code Pénal Ancien Code Pénal, Dalloz, 1996-1997.
- Conrad, Hermann**, Deutsche Rechtsgeschichte Band II, Neuzeit bis 1806.
- Cornils, Karin-Greve, Vagn**, Das dänische Strafgesetz, Straffeloven vom 15. April 1930 nach dem Stand vom 1. Juli 2001, 2. aktualisierte Auflage, Freiburg im Breisgau 2001.
- Çağlayan, M. Muhtar**, Adam Öldürme Cürmünde Taammüd Mefhumu ve Tatbikatımız, *Adalet Dergisi*, 1955, N.8, S.775.
- Çağlayan, M. Muhtar**, En Son Değişiklikleri ile Birlikte Gerekçeli Açıklamalı ve İçtihatlı Türk Ceza Kanunu, Genişletilmiş 3. Baskı, 2.Cilt, Ankara (tarihsiz).
- Çağlayan, M. Muhtar**, Türk Ceza Kanunu, 3. Baskı, C.:III, Ankara, tarihsiz.
- Çağlayan, M. Muhtar**, Türk Ceza Kanunu, Genişletilmiş 3. Bası (C.: II), (m. 125-315) Ankara tarihsiz.
- Çağlayan, Muhtar**, “Yüz Kızartıcı Suç Üzerinde Bir İnceleme ve Önerimiz”, *AD.*, S.: 1-2, 1977.
- Çakıcı Gerçek, Leyla**, Yargıtay Kararlarıyla Cinsel Taciz Suçu, *AÜHFD*, C:60, Y:2011, S:1.
- Çakır, Kerim**, 5237 S.lı TCK’nda Başkasına Ait Kimlik veya Kimlik Bilgilerinin Kullanılması Suçu, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, MÜHF–HAD, Yıl 2013, C.19, S.2.
- Çakır, Kerim**, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Gizliliğin İhlali Suçu Ve Ceza Muhakemesi Hukuku İle İlişkisi, MÜHF–HAD, C. 18, S. 1.
- Çakır, Kerim**, Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama Suçu, Ankara 2016.
- Çakır, Kerim**, “Suç Eşyasının Satın Alınması veya Kabul Edilmesi Suçu (m. 165)”, in: *Malvarlığına Karşı Suçlar* (m. 141-169), *Adalet Yayınevi*, Ankara 2018.
- Çakır, Kerim**, Tüzel Kişiler Hakkında Güvenlik Tedbirleri, *Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S.:8, Aralık 2018.
- Çakır, Kerim**, İftira Suçu, in: Prof. Dr. Mehmet Emin Artuk'a Armağan (Editör, Mahmut Koca), Ankara 2020.

- Çakır, Kerim**, Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu (TCK m. 135), in: Prof. Dr. İbrahim Dülger'e Armağan, Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (ABÜHFD), C: 8, S: 16, Aralık 2020.
- Çakmut, Özlem Yenerer**, Türk Ceza Yasası'nda Yardım veya Bildirim Yükümlülüğünün Yerine Getirilmemesi Suçu (TCK m.98), Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Yıl:2007, Sayı:2.
- Çeçen, Anıl**, İnsan Hakları, 2. Basım, Ankara, 1995.
- Çelikkaya, İlhan**, Evrakta Sahtekarlık Cürümleri Üzerinde Bir İnceleme, İller ve Belediyeler Dergisi, Ocak 1972, Y.:28, S.:315.
- Çetin, Erol-Malkoç, İsmail**, Uygulamada Sahtekarlık Suçları, Bilgisayar Suçları, Tebligat Suçları ve İlgili Mevzuat, Ankara 1995.
- Çetin, Erol**, Açıklamalı-İçtihatlı Ceza Hukukunda ve Özel Yasalarda Memur, Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanma Usulü ve Memur Suçları, 2. Baskı, Ankara 2003.
- Çetin, Erol**, Yeni Türk Ceza Yasasındaki Hakaret Suçları, 2. Baskı, Ankara 2005.
- Çevik, Yasin**, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Çerçevesinde Kasten Yaralama Suçu, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2010.
- Çınar, Ali Rıza**, Tehdit Suçu, 1. Bası, Ankara, 2002.
- Daragenli, Vesile Sonay**, "Tehlike Suçları", in: Prof. Dr. Sahir Erman'a Armağan, İstanbul 1999.
- Daragenli, Vesile Sonay**, Tehlike Suçları (İ.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Bölümü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 1998.
- Das polnische Strafgesetzbuch-** Kodeks karny, (Deutsche Übersetzung und Einführung von Ewa Weigend), Freiburg in Breisgau 1998.
- Das spanische Strafgesetzbuch-** Código Penal, (Deutsche Übersetzung von Markus Hoffmann- Einführung von Enrique Bacigalupo), Freiburg in Breisgau 2002.
- Das spanische Strafgesetzbuch.** Código Penal vom 23. November 1995 nach dem Stand vom 31. December 2001 (Çev.: Markus Hoffmann-Manuel Cancio Mélia), Sammlung ausserdeutscher Strafgesetzbücher in deutscher Übersetzung, CXI, Freiburg im Breisgau 2002.
- Dâver, Bülent**, Türkiye Cumhuriyetinde Lâyiklik, Ankara 1955.
- De Vabres, H. Donnedieu**, Traité de droit criminel et de législation pénale comparée, 3. Ed., Paris 1947.
- Dede, Şeref**, Topluma Karşı Suçlar, in: Türk Ceza Kanunu, Türk Ceza Hukuku Derneği Toplantısı (10 Temmuz 2004), İstanbul Barosu-Türk Ceza Hukuku Derneği Sempozyumu (10 Eylül 2004), Kurumsal Raporlar-Toplantılara Sunulan Raporlar- Bilimsel Raporlar, İstanbul 2004.
- Değirmenci, Olgun**, Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama Suçu, Ankara 2007.
- Değirmenci, Olgun**: "2004 Türk Ceza Kanunu'nun Bilişim Suçları Bakımından Değerlendirilmesi", TBB Dergisi, Sayı 58, 2005.
- Değirmenci, Olgun**, "Uluslararası Ceza Mahkemelerin Kararlarında, Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Soykırım Suçu", TBB Dergisi, Sayı 70, 2007.
- Demirbaş, Timur**, "1997 Türk Ceza Kanunu Tasarısında İşkence Suçu", Açık Sayfa, S.: 13, Nisan 1998.
- Demirbaş, Timur**, 1997 Türk Ceza Kanunu Tasarısının İşkence Suçu Açısından Değerlendirilmesi, Av. Dr. Faruk Erem Armağanı, Ankara, 1999.
- Demirbaş, Timur**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 13. Baskı, Ankara 2018.
- Demirbaş, Timur**, İşkence Suçu, 2. Baskı, Ankara, 2016.
- Demirbaş, Timur**, Soruşturma Evresinde Şüphelinin İfadesinin Alınması, 2. Baskı, Ankara 2011.
- Demirbaş, Timur**, Türk Ceza Kanununda Özel Haksız Tahrik Halleri, İstanbul 1985.
- Demirbaş, Timur**, Yağma Suçları, 3. Yılında Yeni Ceza Adalet Sistemi, Ankara 2009.
- Demirbaş, Timur**, Yeni Doğmuş Çocuğu Öldürme Suçu, Ankara 1992.
- Demirbaş, Timur**, İnfaz Hukuku, 6. Baskı, Ankara 2019.
- Demirel, Hakkı**, "Türk Ceza Kanununun Evrakta Sahtekarlık Cürmü Hakkındaki Hükümlerinin Sistematik İzahı Üzerine Bir Deneme", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:13, S: 1, 1956.

- Demirel, Muhammed**, Amirin Emri Amirin Emrini Yerine Getirmenin Ceza Sorumluluğuna Etkisi, İstanbul Ceza Hukuku ve Kriminoloji Arşivi, Yayın No:2, İstanbul 2014.
- Develioğlu, Hüseyin Murat**, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile Karşılaştırmalı Olarak Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü Uyarınca Kişisel Verilerin Korunması Hukuku, 2017.
- Develioğlu, Ferit**, Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat, Ankara, 1992.
- Develioğlu, Ferit**, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat, Eski ve Yeni Harflerle, 30. Baskı, Ankara 2013.
- Die peinliche Gerichtsordnung Kaiser Karls V. Von 1532 (Carolina), herausgegeben und erlaeutert von **Gustav Radbruch**, Stuttgart 1967.
- Dinçkol, Vural Bihterin**, 1982 Anayasası Çerçevesinde ve Anayasa Mahkemesi Kararlarında Laiklik, İstanbul 1992.
- Doğan, Koray**, Göçmen Kaçakçılığı Suçu, Ankara 2005.
- Doğan, Koray**, Netice Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar, Ankara 2011.
- Doğan, Koray**, “Tehlike Suçu ile Zarar Suçu Arasındaki Suçların İctimai Sorunu”, TAAD, Yıl:5, S. 16, 2014.
- Doğanyigit, Saadettin**, Açıklamalı-Uygulamalı-Sorun Çözümlü Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, Ankara 2003.
- Donatsch, Andreas**, StGB, Schweizerisches Strafgesetzbuch, Zurich 2004.
- Donay, Süheyl - Kaşıkçı, Mahmut**, Açıklamalı, Karşılaştırmalı, Gerekçeli 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu ve Yürürlük Kanunu, İstanbul 2004.
- Donay, Süheyl**, Ceza Muhakemesi Kanunu Şerhi, İstanbul 2009.
- Donay, Süheyl**, Hukukun Batıl Olan Senetlerin Varaka Olup Olmayacağı Sorunu- Şikayetten Vazgeçmenin Bir Karşılık Sonucu Yapılması, İÜHFM., C.:XXXV, S.:1, İstanbul.
- Donay, Süheyl**, Meslek Sırrının Açıklanması Suçu, İstanbul 1978.
- Dölling, Dieter**, Empfehlen sich Änderungen des Straf- und Strafprozessrechts, um der Gefahr von Korruption in Staat, Wirtschaft und Gesellschaft wirksam zu begegnen? Gutachten C zum 61. Deutschen Juristentag, Karlsruhe 1996.
- Dönmezer, Sulhi- Erman, Sahir**, Nazarî ve Tatbiki Ceza Hukuku, Genel Kısım, C.: II, 11. Bası, İstanbul 1997.
- Dönmezer, Sulhi**, “Ailenin Ceza Hükümleri İle Himayesi ve Aile Hukukundan Münbais Mükellefiyetlerin Tecrimi”, İBM., Y.:XVI, S.:1, İstanbul 1942.
- Dönmezer, Sulhi**, Ceza Hukuku Hususi Kısım. Şahıslara Karşı ve Mal Aleyhinde Cürümler, 6. Baskı, İstanbul 1965.
- Dönmezer, Sulhi**, Ceza Hukuku Hususi Kısım, Genel Adap ve Aile Düzenine Karşı Cürümler, 5. Baskı, İstanbul 1983.
- Dönmezer, Sulhi**, Kişilere ve Mala Karşı Cürümler, 16. Bası, İstanbul 2001.
- Dönmezer Sulhi**, Kişilere ve Mala Karşı Cürümler, 17. Bası, 2004.
- Dönmezer, Sulhi**, Özel Ceza Hukuku Dersleri, İstanbul 1984.
- Dönmezer, Sulhi**, Toplumbilim, 11. Baskı, İstanbul 1994.
- Dörtgöz, Gürsel Öcal**, Tapu ve Kadastro İşlemlerinde Sahtecilik Suçları ve Alınması Gerekli Tedbirler, Ankara 1993.
- Dreher, Eduard**, Strafgesetzbuch mit Nebengesetzen und Verordnungen, 36. Aufl., München 1976.
- Dursun, İsmail**, Hürriyet Tahdit Suçu, (M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 1999.
- Dursun, Selman**, “Türk Ceza Hukuku’nda Cinsel Suçlara Genel Bir Bakış” Ceza Hukuku Dergisi, S.24, Nisan 2014.
- Dursun, Selman**, Ekonomik Suçlar ve Bankacılık Suçları Bağlamında Bankacılık Düzenine Karşı İşlenen Suçlar, İ.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2002.
- Dursun, Selman**, “Türk Ceza Hukuku’nda Emrin İfasının Hukuki Niteliğinin Alman ve İtalyan Ceza Hukuku’yla Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi” GÜHFD., C. XVIII, Y. 2014, S. 2.
- Dursun, Selman**, Kıyı (Off-Shore) Bankacılığı ve Ceza Hukuku Sorunları, Çetin Özek Armağanı, İstanbul 2004.

- Dursun, Selman**, Malvarlığına Karşı Suçlar, Hukuki Perspektifler Dergisi, S:2, Sonbahar 2004.
- Dülger, İbrahim**, Zimmet ve İhtilas Cürümleri (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya 1990.
- Dülger, Murat Volkan**, Bilişim Suçları, Ankara 2004.
- Dülger, Murat Volkan**, Suç Gelirlerinin Aklanmasına İlişkin Suçlar ve Yaptırımlar, Ankara 2011.
- Dülger, Murat Volkan**, “İnsan Hakları ve Temel Hak ve Özgürlükler Bağlamında Kişisel Verilerin Korunması”, İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 5 (1), Bahar 2018.
- Dülger, Murat Volkan**, Kişisel Verilerin Korunması Hukuku, 1. Baskı, 2019.
- Dülger, Murat Volkan**, “Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve Türk Ceza Kanunu Bağlamında Kişisel Verilerin Ceza Normlarıyla Korunması”, İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 3 (2), Güz 2016.
- Dündar, Nihat**, “3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununa Giren Suçlar ve Soruşturulması”, TİD., Y.: 64, S.: 395, 1992.
- Düzdağ, M. Ertuğrul**, Şeyhülislam Ebussuud Efendi Fetvaları Işığında 16. Asır Türk Hayatı, İstanbul 1983.
- Egeseli, Hakkı-Altay, Şakir**, Devlet Memurlarının; İktisadi Devlet Teşekkülü Memurları ile Banka Memurlarının Evrakta Şahtekarlık Suçları, Ankara 1961.
- Eker Kazancı, Behiye**, İhaleye Fesat Karıştırma ve Edimin ifasına Fesat Karıştırma Suçları, Ankara 2007.
- Eker, Hüseyin**, Açıklamalı-İçtihatlı Hırsızlık Suçları, Ankara 2013.
- Eker, Hüseyin**, Yağma Suçları, 1. Baskı, Ankara 2014.
- Ekinci, Mustafa-Özcan, Şerafettin**, Kasten Öldürme Suçları, Ankara 2004.
- Elbir, Halid Kemal**, Evlenmesi Memnu Akrabaların Evlenmelerinin ve Cinsi Münasebetlerinin Ceza Müeyyidesi ile Tehdidi Meselesi Karşısında Türk Hukuku (Meselenin Medeni Hukuk ve Ceza Hukuku Cephesinde Tetkiki) (İHFM., C.XII, S.: 2-3, İstanbul 1946.
- Erdağ, Ali İhsan**, İsnadın İspatı, Hukuki Perspektifler Dergisi, S.:2, Sonbahar 2004.
- Erdin, Selim**, Ceza Hukukunda İlliyyet, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Erdoğan, Mustafa**, Anayasal Demokrasi, 3. Baskı, Siyasal Kitapevi, Ankara 1999.
- Erdoğan, Mustafa**, Liberal Toplum, Liberal Siyaset, Yenilenmiş 2. Baskı, Siyasal Kitapevi, Ankara, Ekim 1998.
- Erdoğan, Ahmet**, “Tedip Hakkı” AD., S.: 9, Ankara 1951.
- Erdoğan, Ahmet**, Mağdurun Suç İşlenmesine Muvafakati, AD, Sayı:9, Ankara 1950.
- Erdurak, Yılmaz Güngör**, İçtihatlı Türk Ceza Kanunu, 2. Baskı, Ankara 1991.
- Erem Faruk**, Savunma ve Ceza Yargılamasının Temeldeki Kusurları, TBBD, 1988.
- Erem, Faruk-Toroslu, Nevzat**, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 8.Baskı, Ankara 2000.
- Erem, Faruk**, “Ceza Hukuku Bakımından Vicdan ve Din Hürriyeti”, AÜHFM., C.: VIII, S.: 3-4, Ankara 1951.
- Erem, Faruk**, “Fücur İlişkisi”, YD., C.:12, S.: 3, Ankara 1986.
- Erem, Faruk**, “İrtikap”, AD., Y.: 49, S.: 9-10, Ankara 1958.
- Erem, Faruk**, “Zimmet Cürmünde Tevdi Unsuru”, AD., S.: 7-8, Temmuz-Ağustos 1958.
- Erem, Faruk**, “Zimmet ve İhtilas”, AÜHFD., C.: XIV, S.: 1-4, 1957.
- Erem, Faruk**, Ceza Hukuku Bakımından Vicdan ve Din Hürriyeti, AÜHFM., C.:VIII, S.:3-4, Ankara 1951.
- Erem, Faruk**, Ceza Usulü Hukuku, 5. Baskı, Ankara 1978.
- Erem, Faruk**, Diyalektik Açıdan Ceza Yargılaması Hukuku, 6. Baskı, Ankara, 1986.
- Erem, Faruk**, Hürriyet ve Suç, Ankara 1952.
- Erem, Faruk**, Karşılıklı Tahkir, Ankara Barosu Dergisi, Y.:15, S.:2, 1958.
- Erem, Faruk**, Memuriyet Sırlarını İfşa, Adalet Dergisi, C:50/2, 1959.
- Erem, Faruk**, Suç İşlemeğe Tahrik, AD., S.:12, 1955.
- Erem, Faruk**, Teammüd, AÜHFD., C.: XXXVII, S.: 1-4, 1980, Ankara 1982.
- Erem, Faruk**, Tehdit ve Cebir Kullanma Suçu, Adalet Dergisi, 1952/7.

- Erem, Faruk**, Türk Ceza Kanunu Şerhi, Özel Hükümler, C:II, Ankara 1993.
- Erem, Faruk**, Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku, Cilt:4, Dördüncü Baskı, Ankara 1993.
- Erem, Faruk**, Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku, C.: III, Özel Hükümler, Ankara 1985.
- Erem, Faruk-Danışman, Ahmet-Artuk, Mehmet Emin**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 14. Baskı, Ankara 1997.
- Erem, Faruk-Toroslu, Nevzat**, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 8. Baskı, Ankara 2000.
- Erem, Faruk-Toroslu, Nevzat**, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 9. Baskı, Ankara 2003.
- Ergül, Ergin**, Kara Ekonomi ve Aklama Suçu, Ankara 2005.
- Ergün, Mevci**, Sahtekarlık, Yargıtay Dergisi (YD.), S.:3, Y.:1983.
- Erkal, Mustafa E.**, Sosyoloji (Toplum Bilimi), İstanbul 1993.
- Erkün, Ali Şevket**, “Zimmet Suçu Üzerine Bir İnceleme”, AC., C.: 30, Ankara 1939.
- Erman, Barış**, Ceza Hukukunda Tıbbi Müdahalelerin Hukuka Uygunluğu, Ankara 2003.
- Erman, Hasan**, “Rüşvet Alma Suçu”, İBD., C.: XLV, S.: 11-12, İstanbul 1971.
- Erman, Sahir- Özek, Çetin**, Ceza Hukuku Özel Bölüm, Kamu Güvenine Karşı İşlenen Suçlar (Sahir Erman), (TCK. 316-368), İstanbul 1996.
- Erman, Sahir**, “Ceza Tatbikat ve Takibatında Memur”, SBOD., C.: 2, Ankara 1947.
- Erman, Sahir**, Açığa İmzanın Kötüye Kullanılması Suçu, İBD, C.: XXIII, S.:4, Nisan 1949.
- Erman, Sahir**, Evrakta Sahtekarlık Suçlarında Varaka Mefhumu, İÜHFM., C.:XV, Y.:1949, İstanbul.
- Erman, Sahir**, Hakaret ve Sövme Suçları, 2. Baskı, İstanbul, 1989.
- Erman, Sahir**, Hükümetin Manevi Şahsiyetini Tahkir ve Tezyif Suçu, İBD., C.:XXV, No:5, İstanbul 1951.
- Erman, Sahir**, Sahtekârlık Suçları, Ticari Ceza Hukuku, C.: 3, 4. Bası, İstanbul 1981.
- Erman, Sahir**, Ticari Ceza Hukuku C.:III, Sahtekarlık Suçları, İstanbul 1987.
- Erman, Sahir-Özek, Çetin**, Açıklamalı Basın Kanunu ve İlgili Mevzuat, 3. bası, İstanbul, 1991.
- Erman, Sahir-Özek, Çetin**, Ceza Hukuku Özel Bölüm, Kamunun Selametine Karşı İşlenen Suçlar (Sahir Erman), (TCK. m. 369-413), İstanbul 1995.
- Erman, Sahir-Özek, Çetin**, Ceza Hukuku Özel Bölüm, Kamu İdaresine Karşı İşlenen Suçlar, (Sahir Erman), İstanbul 1992.
- Erman, Sahir-Özek, Çetin**, Ceza Hukuku Özel Bölüm.,Kişilere Karşı İşlenen Suçlar, (TCK. 448-490) (Sahir Erman), İstanbul 1994.
- Ertaş, Şeref**, Eşya Hukuku, Ankara, 1989.
- Eryılmaz, M. Bedri-Bozlak, Ayhan**, “Hukukumuzda Zor ve Silah Kullanma Yetkisi”, TBB Dergisi, S. 83, 2009.
- Eser, Albin**, in: **Schönke, Adolf-Schröder, Horst**, Strafgesetzbuch. Kommentar, 21. Auflage, München 1982.
- European Network Against Child Trafficking (ENACT)**, A Report on Child Trafficking, Bulgaria, Denmark, Italy, Romania, Spain, United Kingdom, March 2004 Italia.
- Evik, Ali Hakan**, “Göçmen Kaçakçılığı Suçu”, Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:IX, Sayı:3-4, Erzincan 2005
- Evik, Vesile Sonay**, İrtikap Suçu, GS HFD, 2007/2.
- Evik, Vesile Sonay**, Suçluyu Kayırma Suçu, Köksal Bayraktar’a Armağan, Cilt I, İstanbul 2010.
- Evlıyaoglu, Erkal**, Örneklerle Açıklamalı, Karşılaştırmalı ve İçtihatlı Memurlarla İlgili Suçlar, İstanbul 2001.
- Feldmann, Olaf**, Die Bestechungsdelikte. Rechtsvergleichende Darstellung der Bestechungsdelikte im geltenden französischen, deutschen und schweizerischen Recht unter Berücksichtigung der historischen Entwicklung und des deutschen Entwurfs von 1962, (Doktora Tezi) München 1967.
- Fiğlalı, Ethem Ruhi**, Çağımızda İtikadi İslam Mezhepleri, Ankara 1980.
- Fındıkoğlu, Ziyaettin Fahri**, İçtimaiyat, İstanbul 1947.
- Fischer, Thomas**, Strafgesetzbuch mit Nebengesetzen, 65. Auf., München 2018.
- Freyberg, Rolf-Jürgen**, Über die Beschlagnahme, München 1971.

- Frowein, Jochen Abr.-Peukert, Wolfgang**, Europaeische Menschenrechtskonvention, EMRK - Kommentar, 2.Aufl. Kehl u.a., 1996.
- Gallas, Wilhelm**, Abstrakte und konkrete Gefaehrdung. in: Festschrift für Ernst Heinitz zum 70. Geburtstag, Berlin 1972.
- Garraud, R.**, Traité théorique et pratique du droit pénal français. T.: V, 3. Edition, Paris 1924.
- Geilen, G.**, Medizinischer Fortschritt und juristischer Todesbegriff, JZ 1968.
- Gemalmaz, Mehmet Semih**, İnsan Hakları Hukuku Açısından İfade Özgürlüğü, in: Prof. Dr. Sahir Erman'a Armağan, İstanbul 1999.
- Gerçeker Hasan**, Yorumlu & Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, C.:2, 3. Baskı, Ankara 2017.
- Gezgin Kayan, Raĥşan Bengi**, Çevre Hakkı ve Türk Ceza Kanununda Çevreye Karşı Suçlar, (Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Temmuz 2007.
- Giritli, İsmet-Bilgen, Pertev-Akgüner, Tayfur**, İdare Hukuku, C:I, İstanbul 1998.
- Goldhammer, Ami Lynn**, Human Trafficking for Sexual Exploitation, California State University, the Degree Master of Science, California 2006.
- Gökalp, Mehmet**, Kan Gütmeye ve Taammüt, Adalet Dergisi, 1968, S.9-10.
- Gökcan, Hasan Tahsin**, Görevi Kötiye Kullanma, Zimmet, Banka Zimmeti, İrtikap, Rüşvet Suçları ve Kamu İdaresine Karşı İşlenen Suçlar, (5237 sayılı TCK m.247-266), Ankara 2008.
- Gökcan, Hasan Tahsin**, Mühür Bozma, Yedieminlik Yükümlülüğüne Uymama, İhtiyati Tedbir Kararına Aykırılık Suçları ve Zarara Yol Açan Yediemin İle Haksız Tedbir Uygulatana Karşı Tazminat Davaları, Ankara 2001.
- Gökcan, Ahmet**, Tanzimat Dönemi Osmanlı Ceza Kanunları ve Bu Kanunlardaki Ceza Müeyyideleri, İstanbul 1989.
- Gökcan, Ahmet**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Basit Elkoyma ve Postada Elkoyma (Özellikle Telefonların Gizlice Denetlenmesi), Ankara 1994.
- Gökcan, Ahmet**, Halkı Düşmanlığa veya Kin Beslemeye Tahrik Cürmü (4744 s.lı Kanunla Değişik TCK. m.312/2), Polis Dergisi, Temmuz-Ağustos-Eylül 2003, Yıl: 9.
- Gökcan, Ahmet**, Halkı Kin ve Düşmanlığa Açıkça Tahrik Cürmü (TCK m. 312/2), Ankara 2001.
- Gökcan, Ahmet**, Kamu Barışına Karşı Suçlar, Polis Dergisi, Nisan-Mayıs-Haziran 2005.
- Gökcan, Ahmet**, Taksirle Ölüme Sebebiyet Verme (m. 85), Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.:4, S.:7, Aralık 2018.
- Gökcan, Ahmet - Balcı, Murat**, "Organ ve Doku Ticareti Suçları (TCK m. 91-93)", Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, MÜHFD. (Özel Sayı), C.19, S.2, Y.2013.
- Gökcan, Ahmet-Balcı, Murat**, Kasten Yaralama Suçu (TCK m.86), Prof. Dr. Feridun Yenisey'e Armağan, Cilt I, İstanbul, Ekim 2014.
- Gökcan, Ahmet-Balcı, Murat**, Dolandırıcılık Suçu (5237 s.lı TCK. m.157-159) MÜHFD - HAD, C.:14, S.:1-2.
- Gökcan, Ahmet-Balcı, Murat**, Kasten Öldürme Kasten Yaralama Organ ve Doku Ticareti Suçları (TCK m.81-83, 86-88, 91-93), 2. Baskı, Ankara 2015.
- Gökcan, Ahmet** "Hürriyete Karşı Suçlar", Legal Hukuk Dergisi, Yıl:3, Sayı:32, İstanbul, 2005.
- Gökcan, Ahmet -Balcı, Murat**, Kasten Öldürme ve Yaralama Suçlarının İhlali Davranışla İşlenmesi, CHD, Y.7., S.:18, Nisan 2012.
- Gökcan, Ahmet**, Bankalar Kanunu'nda Düzenlenen Zimmet Suçu (4389 sayılı K. m.22/3-4), Legal Mali Hukuk Dergisi, Yıl: 1, Sayı: 10, İstanbul 2005.
- Gökcan, Ahmet**, Belgede Sahtecilik Suçları (m. 204 - 212), 5. Baskı, Ankara 2018.
- Gökcan, Ahmet**, Organ ve Doku Nakli Üzerine Düşünceler, SÜHFD., Milenyum Armağanı, C.: 8, S.: 1-2, Konya 2000.
- Gökcan, Ahmet**, Suç Tasnii ve Kendi Kendini İtham Cürümleri, İstanbul Barosu Dergisi, S. 2, İstanbul 2000.
- Gökcan, Ahmet**, Yeni Ceza Kanunu'nda İhaleye ve Edimin İfasına Fesat Karıştırma Suçları, Hukuk ve Adalet. Eleştirel Hukuk Dergisi, Yıl:2, Sayı: 6-7, İstanbul Ekim 2005.

- Gökçen, Ahmet-Balcı, Murat-Alşahin, Mehmet Emin-Çakır, Kerim,** Ceza Muhakemesi Hukuku, 3. Baskı, Ankara 2018.
- Gökçen, Ahmet-Balcı, Murat-Pamuk Şiviloğlu, Gülfem-Çakır, Kerim-Apiş, Özge-İçer, Zafer-Yılmaz, Zahit-Gültekin Diken, Nil-Erdin, Selim-Öztürk, Nurten-Ünal, Ertuğrul-Şenerdoğan, Büşra,** Malvarlığına Karşı Suçlar (m. 141-169), Ankara 2018.
- Gökçen, Ahmet-Şenerdoğan, Büşra,** Yağma Suçu ve Nitelikli Halleri (TCK m.148-150), in: Prof Dr. Mehmet Emin Artuk'a Armağan, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- Gökçen, Ahmet - İçer Zafer,** Hükümlü veya Tutuklunun Kaçması, Öngörülen Sürede İlgili Mercilere Teslim Olmaması Suçları (TCK m.292, 293; CGTİK m.97/1, 105/A-8, 58/3), in:Prof Dr. İbrahim Dülger'e Armağan, ABÜHFD, C.8, S.16, Aralık 2020.
- Göktürk, Neslihan,** Fikri İctima (Suçların İctimai), 1. Baskı, Ankara 2013.
- Göktürk, Neslihan,** Haksızlık Yanılgısının Ceza Sorumluluğuna Etkisi, 1. Baskı, Ankara, 2016.
- Göktürk, Neslihan,** Yalan Tanıklık Suçu (TCK m. 272), Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XX, Y. 2016, S.1.
- Göktürk, Neslihan:** "Suçun Yasal Tanımında Yer Alan "Hukuka Aykırılık" İfadesinin İcra Ettiği Fonksiyon", İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.:7, S.:1, Y.: 2016.
- Gölcüklü, A. Feyyaz- Gözübüyük, A. Şeref,** Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması, 2. Baskı, No: 629, Ankara 1998.
- Gölcüklü, Feyyaz,** Ahaliyi Suç İşlemeye Alenen Tahrik ve Teşvik, in: Türk Hukuk Ansiklopedisi, C.:1, Ankara 1962.
- Gölcüklü, Feyyaz-Gözübüyük, A.Şeref,** Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Uygulaması Genişletilmiş, 2. Baskı, Ankara 1998.
- Göztepe, Ece,** Namus Cinayetlerinin Hukuki Boyutu: Yeni TCK'nun Bir Değerlendirmesi, TBB Dergisi, S.59, Ankara 2005.
- Gözübüyük, A. Pulat,** "Memurların İşlediği Zimmet İhtilas Yıyıcılık ve Rüşvet Suçlarını Takipte Görev Meselesi", AD., S.: 5, 1945.
- Gözübüyük, A. Pulat,** "Rüşvet Cürümleri", AD., S.: 4, Ankara 1969.
- Gözübüyük, A. Pulat,** Adliye Karşı Cürümler, Adliye Dergisi, Yıl 60, Sayı 8.
- Gözübüyük, A. Pulat,** Alman, Fransız, İsviçre ve İtalyan Ceza Kanunlarıyla Mukayeseli Türk Ceza Kanunu Açıklaması, Cilt: IV, 4. Bası, İstanbul.
- Gözübüyük, A. Pulat,** Alman, Fransız, İsviçre ve İtalyan Ceza Kanunlarıyla Mukayeseli Türk Ceza Kanunu Açıklaması, C.: II, (Hususi Kısım-Cürümler), (Madde 125-201), 4. Bası, İstanbul.
- Gözübüyük, A. Pulat,** Alman, Fransız, İsviçre ve İtalyan Ceza Kanunlarıyla Mukayeseli Türk Ceza Kanunu Gözübüyük Şerhi, C.: II, (Hususi Kısım-Cürümler), 5. Bası, İstanbul tarihsiz.
- Gözübüyük, Abdullah Pulat,** Alman, Fransız, İsviçre ve İtalyan Ceza Kanunları ile Mukayeseli Türk Ceza Kanunu, Gözübüyük Şerhi C.:III (Hususi Kısım), 5. Bası, İstanbul tarihsiz.
- Gözübüyük, Abdullah Pulat,** Belgelerde Sahtecilik Cürümleri, Adalet Dergisi, Şubat 1970, Y.:61, S.:2.
- Gözübüyük, Şeref- Gölcüklü, Feyyaz,** Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması, 4. Bası, Ankara 2003.
- Graycar, Adam,** Trafficking in Human Beings, International Conference on Migration, Culture & Crime, Israel, 7 July 1999.
- Gücer, Necmettin,** Tasarlama (Taammüt), Adalet Dergisi, 1949.
- Gülşen, Recep,** Hürriyeti Tahdit Suçları (TCK.m.179-187), Ankara 2002.
- Gültekin, Nil Melek,** Kişisel Verilerin Ceza Hukuku Yönünden Korunması, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2012.
- Gültekin Diken, Nil Melek,** Ceza Hukukunda Taksire Dayalı Sorumluluk, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2018.
- Günel, H. Yılmaz,** Yetkili Mercinin Emrini İfa, (Doçentlik Tezi), Ankara 1967.
- Günay, Erhan,** Teori ve Uygulamada Olası Kast- Bilinçli Taksir, Öldürme ve Yaralama Kastı Derleme, Ankara 2005.
- Gündel, Ahmet,** Açıklamalı-İçtihatlı Atatürk'e, Cumhurbaşkanına, Cumhuriyete, Hükümete Hakaret Suçları-Yasadışı Yakalan ve Tutuklananlara Tazminat Verilmesi Davaları, Ankara 1997.
- Gündel, Ahmet,** Atatürk'e, Cumhurbaşkanı'na, Cumhuriyete, Hükümete Hakaret Suçları, Ankara 1997.

- Gündel, Ahmet**, İçtihatlı-Açıklamalı Zimmet Sahtecilik Hırsızlık Gasp Dolandırıcılık Emniyeti Suiistimal Suçları, Ankara.
- Gündel, Ahmet**, Açıklamalı-İçtihatlı 765 ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunlarındaki Hırsızlık ve Dolandırıcılık Suçları, Ankara, 2005.
- Gündel, Ahmet**, Yeni Türk Ceza Kanunu Açıklaması, 4. Cilt, Ankara 2009.
- Gündüz, Remzi**, 6545 sayılı Kanunla Değiştirilen 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar, Ankara 2015.
- Güngör, Devrim**, Ceza Hukukunda Fiil Üzerinde Hata, Ankara 2007.
- Güngör, Devrim**, Resmi Belgelerde Sahtecilik Suçu, 1. Baskı, Ankara, 2010.
- Güral, Muzaffer**, Evrakta Sahtekarlık, İBD., Haziran 1945, Y.:XIX, S.:VI.
- Gürelli, Nevzat**, “İrtikap”, İBD., C.: XXVI, S.: 5, Mayıs 1952.
- Gürelli, Nevzat**, İrtikap ve Rüşvet Cürümleri (Yayınlanmamış Doktora Tezi) 1954.
- Gürelli, Nevzat**, Hukuk Açısından Cerrahi Müdahalenin Sınırları, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Doğumunun 100. Yılında Atatürk'e Armağan, C: XLV-XL VII, S:1-4
- Gürelli, Nevzat**, Türk Ceza Kanunu'nun 449 ncu Maddesi Üzerine Bir Tetkik, İstanbul Barosu Dergisi, C.:XXV, N.11, Kasım 1951.
- Güven, Gülşah**, “Çocuğun Cinsel İstismarını Önleme Politikaları”, İstanbul Barosu Dergisi, C.88, S.3, Y. 2014.
- Güven, Mustafa**, “Kişisel Özgürlüğü Sınırlandırma Cürmü ve Şartlı Tehdit Cürmü ile Karşılaştırması”, AD., S.: 3, Ankara 1981.
- Güven, Mustafa**, “Tehdit Suçunun Subjektif Yapısı Üzerine Bir İnceleme”, AD., S.: 6, Ankara 1988.
- Güzel Ali**, in: **Tınaz, Pınar**, İşyerinde Psikolojik Taciz (mobbing), İstanbul 2006.
- Güzel, Sadullah- Balcı, Yasemin Günay- Çetin, Gürsel**, Yaralama Suçlarının Adli Tıp Açısından Değerlendirilmesi, in: Yaralama Suçlarının Adli-Tıbbi Açından Değerlendirilmesi, 2. Yargıtay - Adli Tıp Sempozyumu, 10-11 Şubat 2005 Ankara.
- Hafizoğulları, Zeki- Özen, Muharrem**, Hırsızlık, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C: XII, S: 1-2, 2008.
- Hafizoğulları, Zeki**, Anayasanın 3. Terörle Mücadele Kanununun 8. Maddesi Hakkında Bir Bilirkişi Raporu, İnsan Hakları Merkezi Dergisi, C.:III, S.:5, Aralık 1995.
- Hafizoğulları, Zeki**, Din ve Vicdan Hürriyeti ve Türk Ceza Kanunu Öntasarısı (131 ve 134. maddeler), ABD, 1987/3.
- Hafizoğulları, Zeki**, Laiklik, İnanç,Düşünce ve İfade Hürriyeti,Ankara 1997.
- Hafizoğulları, Zeki**, Liberal Demokratik Bir Hukuk Düzeninde İfade Hürriyetinin Sınırı, İnsan Hakları Merkezi Dergisi, Ekim 1994, C.:II, S.:2.
- Hafizoğulları, Zeki**, Türk Ceza Hukuku Ders Notları 2, www.baskent.edu.tr.
- Hafizoğulları, Zeki**, Türk Ceza Hukuku Ders Notları I, www.baskent.edu.tr.
- Hafizoğulları, Zeki**, Türkiye Cumhuriyet Devletinin Tarafı Olduğu İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde Laiklik, Düşünce, Vicdan ve Din Hürriyeti, Ank Barosu Dergisi, 2012/1.
- Hafizoğulları, Zeki-Güngör, Devrim**, “Türk Ceza Hukukunda Suçların Tasnifi”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S: 69, Y: 2007.
- Hafizoğulları, Zeki-Kurşun, Günal**, Türk Ceza Hukukunda Şeref Karşı Suçlar, Emniyet Genel Müdürlüğü Polis Dergisi, Y.:12, S.:48-49, Nisan-Eylül 2006.
- Hafizoğulları, Zeki- Özen, Muharrem**, “Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar”, Ankara Barosu Dergisi, Yıl:67, Sayı: 4, Güz 2009.
- Hafizoğulları, Zeki-Özen, Muharrem**, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Kişilere Karşı Suçlar, 4. Baskı, Ankara 2015.
- Hafizoğulları, Zeki-Özen, Muharrem**, Türk Ceza Hukukunda Devlet Sırrına Genel Bir Bakış, Ankara Barosu Dergisi, Yıl:68, Sayı:2010/1.
- Hafter, Ernst**, Schweizerisches Strafrecht, Besonderer Teil, C.:II, Berlin 1943.
- Hafter, Ernst**, Schweizerisches Strafrecht. Besonderer Teil. C.: I, Berlin 1937.
- Hahn**, StGB für das deutsche Reich, 3. Auflage, 1877.

- Hakeri, Hakan**, “Alman Federal Anayasa Mahkemesinin Bir Kararı Işığında Düşünceyi Açıklama Özgürlüğü ve Kollektif Hakaret”, Prof. Dr. Sahir Erman’a Armağan, İstanbul 1999.
- Hakeri, Hakan**, “Göçmen Kaçakçılığı ve İnsan Ticareti Suçları (TCK 201/a ve 201/b)”, KHukA, 1, Mart 2004.
- Hakeri, Hakan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 18. Baskı, Ankara 2015.
- Hakeri, Hakan**, Ceza Hukukunda İhmal Kavramı ve İhmali Suçların Çeşitleri, Ankara 2003.
- Hakeri, Hakan**, Kasten Öldürme Suçları TCK 81-82-83, Gözden Geçirilmiş 2. Baskı, Ankara 2007.
- Hakeri, Hakan**, Kasten Öldürme Suçları, TCK. 81, 82, 83, Ankara, 2006
- Hakeri, Hakan**, Sorularla Ceza Hukuku, TBB Yayınları, Ankara 2005.
- Hakeri, Hakan**, Yeni Türk Ceza Hukukunun Temel Kavramları, Ankara 2005.
- Harris, D.J.-O’Boyle, M.-Bates, E.P.-Buckley, C.M.**, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hukuku, Yüksek Yargı Kurumlarının Avrupa Standartları Bakımından Rollerinin Güçlendirilmesi Ortak Projesi, (Çev.: Mehveş Bingöllü Kılıcı, Ulaş Karan) 2013.
- Hayat**, Büyük Türk Sözlüğü, İstanbul.
- Heinrich, Gebauer**, “Mesleki Taksir İçin Cezai Sorumluluk”, Çev. Kayıhan, İçel, İUHFM, C. 33, S. 3-4.
- Henkel, H.**, Strafverfahrensrecht, Ein Lehrbuch, 2. Auflage, Stuttgart/Mainz 1968.
- Heuermann, Rudolf**, “Die gemeingefährlichen Delikte”, in: Materialien zur Strafrechtsreform. 2. Band, Rechtsvergleichende Arbeiten II, Besonderer Teil, Bonn 1955.
- Hinderling, Hans**, “Organ Aktarmalarının Ortaya Çıkardığı Hukuk Sorunları”, (Çev: Erdener Yurtcan), in: MHAD., S.: 5, İstanbul 1969.
- Hingh, Anne de**, “Some Reflections on Dignity as an Alternative Legal Concept in Data Protection Regulation”, German Law Journal, Vol: 19, I: 5, Y: 2018.
- Hippel, Robert v.**, Lehrbuch des Strafrechts, Berlin 1932.
- Hirsch, Hans Joachim**, (Çev.:Yenisey, Feridun) Tehlike Suçları ile İlgili Suç Tiplerinin Ceza Hukukunun Sistematiğine Uygunluğu Konusu, İstanbul 1998, (Yayınlanmamış Makale) .
- Hofmann, Johannes**, Menschenhandel. Beziehungen zur Organisierten Kriminalität und Versuche der strafrechtlichen Bekämpfung, Frankfurt/M., 2002.
- Honig, Richard**, Hukuk Başlangıcı ve Tarihi, 2. Baskı, İstanbul 1935.
- Human Trafficking: Recognizing the Victims, Critical Response Assisting Law Enforcement to Meet the Needs of Crime Victims, Vol.:2, Issue:3, Winter 2004.
- Italianisches Strafgesetzbuch-Codice penale italiano**, Stand: 30.4.1995, Testo aggiornato al 30 aprile 1995, (Übersetzer: Roland Riz-Johanna Bosch), Bozen 1995.
- İçel, Kayıhan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 6. Baskı, İstanbul, Beta, 2014.
- İçel, Kayıhan**, Kitle Haberleşme Hukuku, 4. Bası, İstanbul 1998.
- İçel, Kayıhan**, “Ceza Hukuku Açısından Kişisel Verilerin Korunmasında “Kişisel Veri” Ve “Hukuka Aykırılık” Kavramları”, İstanbul Barosu Dergisi, Cilt: 94, Sayı: 2, Yıl: 2020.
- İçel, Kayıhan-Akıncı, Füsün Sokullu-Özgenç, İzzet-Sözüer, Adem-Mahmutoğlu, Fatih S. - Ünver, Yener**, İçel Suç Teorisi, 2. Kitap, İstanbul 2000.
- İçel, Kayıhan-Ünver, Yener**, Kitle Haberleşme Hukuku, 8. Bası, İstanbul 2009.
- İçel, Kayıhan-Yenisey, Feridun**, Karşılaştırmalı ve Uygulamalı Ceza Kanunları, İstanbul 1994.
- İçer, Zafer**, Suça Teşebbüste Hazırlık Hareketleri ile İcra Hareketlerinin Birbirinden Ayrılması Meselesi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2017.
- İlkiz, Fikret**, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve İfade Özgürlüğü, in: İBD, C.: 73, S.: 4-5-6, Haziran 1999.
- İnal, Tamer**, Elektronik İmzada Hukuki Sorumluluk, Kazancı, S:2.
- İnce Akman, Nurten**, “Mirasbırakanın Dijital Bilgilerinin Mirasçılara Geçişi (Dijital Tereke)”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi –İnÜHFD- Cilt:9 Sayı:2 Yıl 2018.
- İpek, Nurcan**, Roma Hukukunda Gasp (Rapina), İstanbul 2001.
- İskender, Salih Zeki**, Bağlılık Kuralı ve Suça Etki Eden Nedenlerin (Ağırlaştırıcı ve Hafifletici Nedenlerin) Suç Ortaklarına Etkisi, Yargıtay Dergisi, Temmuz 2011, Ankara 2011, C:37, S:3.
- İtişgen, Rezzan**, Türk Ceza Hukukunda Zimmet Suçu, İUHFM, C. LXXI, S.1, 2013.

- İtişgen, Rezzan**, “Türk Ceza Hukukunda Kişisel Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme veya Ele Geçirme Suçu”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, 2015, TAAD, Yıl:6, Sayı: 23
- Jakobs, Günther**, Urkundenfälschung, Bonn 1999.
- Jenny, Guido**, Kommentar zum schweizerischen Strafrecht, 4. Band: Delikte gegen die sexuelle Integrität und gegen die Familie, Bern 1997.
- Jescheck, Hans-Heinrich**, Alman Ceza Hukukuna Giriş, (Tercüme Eden: **Yenisey, Feridun**) İstanbul 2007.
- Jescheck, Hans-Heinrich**, Alman Federal Cumhuriyeti Ceza Hukukuna Giriş (Çev.: **Yenisey, Feridun**), İstanbul 1989.
- Kaboğlu, İbrahim Ö.**, Özgürlükler Hukuku, İstanbul 1996.
- Kalkan, Murat**, Hırsızlık ve Cep Telefonu Hırsızlığı, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2016.
- Kamay, Behçet Tahsin**, Adli Tıp, C.: I, Üçüncü Bası, Ankara 1959.
- Kamışlı, Gani**, Yargıtay Kararları Çerçevesinde Hırsızlık Suçu, 1. Baskı, Ankara 2017.
- Kanar, Mehmet**, Osmanlı Türkçesi Sözlüğü, 2. Cilt M-Z, 1. Baskı, İstanbul 2009.
- Kangal, Zeynel T.**, Kişisel Verilerin Ceza ve Kabahatler Hukukunda Korunması, İstanbul 2019.
- Kantarci, Nurullah**, Türk Ceza Hukukunda Reşit Olmayanla Cinsel İlişki Suçu, Ankara 2016.
- Kapani, Münci**, Kamu Hürriyetleri, 5. Baskı, Ankara 1976.
- Kaplan, Mahmut**, Edimin İfasına Fesat Karıştırma Suçu, İUHFM, C: LXXI, Sayı:1, İstanbul 2013.
- Kara, Şinasi**, Devlet İdaresi Aleyhine İşlenen Cürümler ve Memurlar Hakkında Yargılanma Usulleri, (Tarihsiz).
- Karadeli, Vedat**, “Devlet İdaresi Aleyhine İşlenen Suçlar -Zimmet, İrtikap, Görevi Kötüye Kullanma-”, ABD., S.: 4, 1984.
- Karagöz, Kerim**, “Toplumsal Yapı ve Rüşvetin Güç Hiyerarşisindeki Yeri”, in: Yeni Türkiye, Y.: 3, S.: 14, Ankara, 1997.
- Karagülmez, Ali**, Bilişim Suçları ve Soruşturma-Kovuşurma Evreleri, Ankara 2009.
- Karataş, Halil-Sevindik, Aytekin**, Polis Terimleri Sözlüğü, İstanbul 2003.
- Karcıoğlu, Kaan**, Demokratik Sistemin Unsuru Olarak İfade Özgürlüğü Ve Ceza Hukukunun Etkisi, Uğur Alacakaptan’a Armağan, İstanbul 2008.
- Katoğlu, Tuğrul**, “Ekip Halinde Yürütülen Faaliyetlerde Güven İlkesi ve Ceza Sorumluluğu”, TBB Dergisi, S. 68, 2007.
- Kardaş, Ümit**, 312. maddede çözüm kolay, İn:Milliyet, 21.3.2000 tarihli nüsha.
- Katoğlu, Tuğrul**, “Ekip Halinde Yürütülen Faaliyetlerde Güven İlkesi ve Ceza Sorumluluğu”, TBB Dergisi, S. 68, 2007.
- Katoğlu, Tuğrul**, Yeni Türk Ceza Kanunu ve Çevreye Karşı Suçlar, Mülkiye Dergisi, Cilt:XXIX, Sayı:246.
- Kaya, Ali**, Elektronik İmza, in: Ekonomik Suç ve Ceza Sempozyumu, 30 Nisan –1 Mayıs 2005, TOBB Yayını, No: 2005-25.
- Kayanççek, Murat**, Şerefe Karşı Suçlar, Ankara 2008.
- Kaylan, Keskin**, Belgelerde Sahtecilik Suçları (765 sayılı TCK. ile Hükümet Tasarısı ve TBMM Adalet Komisyonunca Kabul Edilen Tasarı Metnindeki Düzenlemelere Göre Karşılaştırmalı Bir İnceleme), in: Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Makaleler, Görüşler, Raporlar, Ankara 2004.
- Kaymaz, Seydi**, Kasten Yaralama Sonucu Ölüme Neden Olma (Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Yaralama Suçu), Ankara 2009.
- Keçelioğlu, Elvan**, Taksirli Suçun Dogmatığı, Ankara 2015.
- Keser, Hakan**, Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun Tasarısı Işığında Türkiye’de Yabancıların Çalışma Hakkı ve Yabancı Kaçak İşçilik, Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, Prof. Dr. Kamil Turan’a Armağan, C:7, S:2, Yıl:2002.
- Keskin, Serap**, Türk Ceza Kanunu Reformu I. Kitap Toplumsal Değişim Sürecinde Türk Ceza Kanunu Reformu, Ankara 2004.
- Keskin Kızıroğlu, Serap**, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Konut Dokunulmazlığının İhlali Suçu, 1. Baskı, Ankara 2010.

- Keyman, Selahattin**, Ceza Muhakemesinde Savcılık, Ankara 1970.
- Kılıçoğlu, Ahmet M.**, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 3.Bası, Ankara 2003.
- Kırbıyık, Şerife**, (Açıklamalar ve Yargıtay Kararlarıyla) Öğreti ve Uygulamada İrza Geçme Cürmü ve Benzer Suçlardan Ayırımı, Ankara 2001.
- Kıyak, Fahreddin**, Ceza Kanunu Tatbikatında Aleniyet, ABD., 1959.
- Kıyak, Fahrettin**, “Suç İşlemeğe Tahrik Cürümleri”, AD., S.:9-10, Ankara 1961.
- Kıyak, Fahrettin-Çağlayan, M. Muhtar-Şenel, Cebbar**, Nazari ve Tatbiki Devlet İdaresi Aleyhinde Cürümler ve Memurin Muhakemat Kanunu ve Alâkalı Bankalar ve İktisadi Devlet Teşekkülleri Mevzuatı, Ankara 1969.
- Kıyak, Fahrettin-Çağlayan, M. Muhtar-Şenel, Cebbar**, Devlet İdaresi Aleyhine Cürümler ve Memurin Muhakemat Kanunu, Ankara, 1960.
- Kielwein, Gerhard**, Die Straftaten gegen die persönliche Freiheit oder Sicherheit, in: Materialien zur Strafrechtsreform, C.: II, Rechtsvergleichende Arbeiten, II, Besonderer Teil, Bonn 1955.
- Kienapfel, Diethelm**, Grundriss des österreichischen Strafrechts. Besonderer Teil I, Delikte gegen Personenwerte, 2. Aufl., Wien 1984.
- Klinghardt, Renate**, Die Amtsdelikte, Materialien zur Strafrechtsreform, 2. Band, Rechtsvergleichende Arbeiten, Besonderer Teil, Bonn 1955.
- Klotz, Werner**, Die Religions-und Leichendelikte in: Materialien zur Strafrechtsreform, C.: 11, Rechtsvergleichende Arbeiten. Besonderer Teil, Bonn 1955.
- Clueber, Sherilyn Ann**, Trafficking in Human Beings: Law Enforcement Response, the Degree of Master of Science of University of Louisville, Kentucky 2003.
- Koca, Mahmut-Üzülmez, İlhan**, İhaleye Fesat Karıştırma Suçu, TAAD, Yıl:4, Sayı:13, Nisan 2013.
- Koca, Mahmut-Üzülmez, İlhan**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 13. Baskı, Ankara 2020.
- Koca, Mahmut-Üzülmez, İlhan**, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 5. Baskı, Ankara 2018.
- Koca, Mahmut-Üzülmez, İlhan**, “Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu (TCK m.135)”, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN’a Armağan, C.: 21, Özel S.: 2019.
- Koca, Mahmut**, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Yağma Suçu, Legal Hukuk Dergisi, S:32, Y: 2005.
- Koca, Mahmut**, Türk Ceza Hukukunda Hata, in: 3. Yılında Yeni Türk Ceza Adaleti Sistemi, Ankara 2009.
- Koca, Mahmut**, Yağma Cürümleri, 1. Baskı, Ankara 2003.
- Kocalar, Salih**, “Zimmet Suçu”, AD., C.: 1, S.: 2, Ankara 1989.
- Kocasakal, Ümit**, “İnsan Ticareti Suçu (TCK 201/b)”, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S.:2, Ocak 2003.
- Kocasakal, Ümit**, Karapara Aklama Suçu, (Yayınlanmamış Doktora Tezi) İstanbul 2000.
- Koç, Cevat**, Resmi Belgenin Özünde Sahtecilik Suçu, İBD., 1993/2.
- Koç, Ziya**, Felsefi Hukuki ve Cezai Yönleriyle Bir Hukuki İlişkiye Dayanan Alacağın Tahsili Amacıyla Yağma (TCK m.150/1) Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2019.
- Korff, Douwe**, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 2. Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Kılavuz Kitap, 1. Baskı, Kasım 2006.
- Korkmaz, İbrahim**, Kişisel Verilerin Ceza Hukuku Kapsamında Korunması, 2. Baskı, 2019.
- Korkut, Ekrem**, “Zimmet ve İhtilas”, İBM., S.: 1, Y.: XV, İstanbul 1941.
- Köşe Aysun, Melike**, Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu, Ankara 2018.
- Köseoğlu, Cemal**, Haşiyeli Türk Ceza Kanunu, 8. Bası, İstanbul 1955.
- Kraft, Egon**, Die Bestechung im schweizerischen Recht, (Doktora Tezi), Bern 1929.
- Krey, Volter**, Strafrecht. Besonderer Teil, C.: I. Besonderer Teil ohne Vermögensdelikte, 4. Aufl., Stuttgart, Berlin, Köln, Mainz 1979.
- Kube, Edwin**, Zur Geschichte des Beweisverfahrens und der Kriminalistik in Deutschland, Diss., 1963.
- Kubilay Taşdemir-Ramazan Özkepir**, Son Değişikliklerle İçtihatlı Türk Ceza Kanunu, Ankara 1999.
- Kuçuradi, İoanna**, Düşünce Özgürlüğü: Nedir Acaba? in: Düşünce Özgürlüğü, Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Arkivi Yayınları-III, (Haz.:Hayrettin Ökçesiz), İstanbul 1988.
- Kunter, Nurullah**, Mahkeme İçtihatları, “Ceza Tatbikatında Amme Vazifesi ve Amme Hizmeti Tefriki ve Avukatların Durumu”, İÜHF., C.: XIII, S.: 2, İstanbul 1947.

- Kunter, Nurullah**, Suçun Kanunu Unsurları Nazariyesi, İstanbul 1949.
- Kunter, Nurullah**, Suçun Maddi Unsurları Nazariyesi (Hareket-Netice-Sebebiyet Alâkası), İstanbul 1955.
- Kunter, Nurullah-Yenisey, Feridun**, Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, 11. Baskı, İstanbul 2000.
- Kuru, Baki**, Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, 1. Baskı, İstanbul 2015.
- Kuru, Kadir**, Resmi Evrakta Sahtekarlık Suçları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1999.
- Kuşkonmaz, Elif Mendos**, Kişisel Verilerin Türk Ceza Kanunu Kapsamında Korunması, İstanbul 2013.
- Kutlu, Meltem**, İdare Sözleşmelerinde İhale Süreci, İzmir 1997.
- Kuzudişli, Müslüm**, Yağma Suçu, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2012.
- Küçüktaşdemir, Özgür**, Türk Ceza Hukukunda Maddi ve Manevi Cebir, 1. Baskı, Ankara 2012.
- Kühne, Hans-Heine**, Hukuk Devleti İlkesi ve Bankalar Kanunu Bağlamında Türkiye Uygulamaları, Hukuki Perspektifler Dergisi, S.3, Nisan 2005.
- Küper, Wilfried**, Überlegungen zum sog. Pflichtwidrigkeitszusammenhang bei Fahrlässigkeitsdelikten, in: Festschrift für Karl Lackner zum 70. Geburtstag, Berlin 1987.
- Küzeci, Elif**, Kişisel Verilerin Korunması, 3. Bası, Ankara 2019.
- Laroque, Pierre**, (Çev: Gürbüz, Yaşar) Sosyal Sınıflar, İstanbul 1969.
- Lazaro, Christophe- Le Metayer, Daniel**, “Control Over Personal Data: True Remedy or Fairy Tale?”, Scripted, V: 12, I: 1, Y: 2015.
- Leclerc, Henri**, Le nouveau Code pénal, Paris 1994.
- Lenckner, Theoder-Bosch Nikolaus**, Schönke/Schröder Strafgesetzbuch Kommentar, 29. Auflage, Verlag C.H. Beck München 2014.
- Lüdicke, Lieselotte-Jung, Heike-Walther, Julian**, Das französische Strafgesetzbuch, Freiburg 2009.
- Logoz, Paul**, Commentaire du Code Pénal Suisse, Partie spéciale. Tome:II, (Art.213 à 332), Neuchâtel - Paris 1956.
- Logoz, Paul**, Commentaire du code pénal suisse. Partie spéciale, Tome: I (Art. 111à 212), Neuchâtel-Paris 1955.
- Lüdicke, Lieselotte-Jung, Heike-Walther, Julian**, Das französische Strafgesetzbuch, Freiburg 2009.
- Mahmutoglu, Fatih Selami**, Back To Back, Fiduciary, Off Shore Bankacılık İşlemleri Bağlamında Bankalar Kanununun 22/3 ile 22/4. Maddeleri Arasındaki Temel Farklar, Hukuki Perspektifler Dergisi, S.3, Nisan 2005.
- Mahmutoglu, Fatih Selami**, Ekonomik Suçlar Bağlamında Kredi Hukukundan Kaynaklanan Suç ve İdari Suçlar, Ankara 2003.
- Mahmutoglu, Fatih Selami**, in: Dördüncü Podyum Tartışması. Kamu İdaresinin Güvenirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar. Türk Ceza Kanunu Reformu. Birinci Kitap. Toplumsal Değişim Sürecinde Türk Ceza Kanunu Reformu Paneli. (21-22 Mayıs 2004) Ankara.
- Mahmutoglu, Fatih Selami**, TBMM Adalet Komisyonu’nda Kabul Edilen Türk Ceza Kanunu Tasarısı Hakkında Görüş, in: Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Makaleler, Görüşler, Raporlar, (Editör: Ergül, Teoman), Ankara 2004.
- Mahmutoglu, F. Selami**, “Türk Ceza Kanunu Reformu İkinci Kitap Makaleler, Görüşler, Raporlar”, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara 2004.
- Maiwald, Manfred** (Terc: Cumhur Şahin) İcrai ve İhmali Davranış – Bir Başkası İçin Hareket Etmek Türk Ceza Kanunu Tasarısı İçin Müzakereler, Konya 1998.
- Majno, Ceza Kanunu Şerhi**, Türk ve İtalyan Ceza Kanunları, C:4, Ankara 1978.
- Majno, Ceza Kanunu Şerhi**, Türk ve İtalyan Ceza Kanunları, C:3, Ankara 1980.
- Majno, Ceza Kanunu Şerhi**, Türk ve İtalyan Ceza Kanunları, Cilt:II, Ankara 1978.
- Malkoç, İsmail-Güler, Mahmut**, Uygulamada Türk Ceza Kanunu Özel Hükümler, C:IV, Ankara.
- Malkoç, İsmail-Güler, Mahmut**, Uygulamada Türk Ceza Kanunu Özel Hükümler, C:III, Ankara.
- Malkoç, İsmail**, (Açıklamalar ve Yargıtay Kararlarıyla) Öğreti ve Uygulamada Genel Adap ve Aile Düzenine Karşı Cürümler, Ankara 2001.

- Malkoç, İsmail**, “Hırsızlık Suçunun Yağmaya Dönüşmesi”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Y:1990, S:2.
- Malkoç, İsmail**, “Kanunlarımızda Yüz Kızartıcı Suç Kavramı”, TBBD., S.: 4, 1989.
- Malkoç, İsmail**, Açıklamalı- Gerekçeli Memur Yargılaması, Ankara, 2000.
- Malkoç, İsmail**, Açıklamalı Türk Ceza Kanunu, C.:4, Ankara 2013.
- Malkoç, İsmail**, Açıklamalı Yeni Türk Ceza Kanunu, Birinci Cilt, Ankara 2005.
- Malkoç, İsmail**, Açıklamalı Yeni Türk Ceza Kanunu, Özel Hükümler (170-345), İkinci Cilt, Ankara 2006.
- Malkoç, İsmail**, Açıklamalı-İçtihatlı Türk Ceza Kanunu, Ankara 1999.
- Malkoç, İsmail**, in: Dördüncü Podyum Tartışması. Kamu İdaresinin Güvenirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar. Türk Ceza Kanunu Reformu. Birinci Kitap. Toplumsal Değişim Sürecinde Türk Ceza Kanunu Reformu Paneli. (21-22 Mayıs 2004) Ankara.
- Malkoç, İsmail**, Yeni Türk Ceza Kanununda Cinsel Saldırı Suçları, Ankara 2005.
- Malkoç, İsmail-Güler, Mahmut**, (Uygulamada) Türk Ceza Kanunu. Özel Hükümler-3, Ankara 1996.
- Malkoç, İsmail-Güler, Mahmut**, (Uygulamada) Türk Ceza Kanunu. Özel Hükümler, Cilt: II, Ankara 1996.
- Maurach, Reinhart - Schroeder, Friedrich Christian**, Strafrecht, Besonderer Teil, Teilband 1, Straftaten gegen Persönlichkeits- und Vermögenswerte, 6. Auflage, Heidelberg-Karlsruhe 1977.
- Merle, Roger-Vitu, André**, Traité de droit criminel, Paris 1967.
- Meydan Larousse**, Büyük Lûgat ve Ansiklopedi, C.:3, İstanbul 1985.
- Meyer, Hugo-Allfeld, Philipp**, Lehrbuch des Deutschen Strafrechts, 7. Auflage, Leipzig 1912.
- Mommsen, Theodor**, Römisches Strafrecht, Leipzig 1899.
- Mössner, August**, Der Hausfriedensbruch in rechtsvergleichender Darstellung (Tübingen Doktora Tezi) Tübingen 1914.
- Musacchio, Vincenzo**, “Migration, Prostitution and Trafficking in Women: An Overview”, German Law Journal, Vol.:5, No.:9.
- Neuheuser, Stephan**, Münchener Kommentar zum Strafgesetzbuch, Band III, 2. Auflage, München 2012.
- Newman, Graeme R.**, The Exploitation of Trafficked Women, U.S. Department of Justice Office of Community Oriented Policing Services, Problem-Specific Guides Series No.:38, U.S.A. 2006.
- Noll, Peter**, Schweizerisches Strafrecht. Besonderer Teil I. Delikte gegen den Einzelnen, Zürich 1983.
- Nord, Erich**, Das türkische Strafgesetzbuch vom 28. Zilhidge 1274 (9 August 1858), Berlin 1912.
- Noyan, Erdal**, Hırsızlık ve Yağma Suçları, Ankara 2005.
- Nölting, Wilhelm**, Der Hausfriedensbruch, (Göttingen Doktora Tezi), Düsseldorf 1934.
- Odyakmaz, Zehra**, Hükümetin Manevi Şahsiyetini Alenen Tahkir ve Tezyif Suçu, Av. Dr. Faruk Erem Armağanı, TBB. Yayın No: 8, Ankara 1999.
- Oğuzman, Kemal-Seliçi, Özer**, Eşya Hukuku, İstanbul 1997.
- Oğuzman, Kemal-Seliçi, Özer-Oktay Özdemir, Saibe**, Eşya Hukuku, 15. Baskı, İstanbul 2012.
- Oğuzman, M.Kemal-Öz, M.Turgut**, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Gözden geçirilmiş ve genişletilmiş ikinci baskı, İstanbul 1998.
- Okay, Sadık**, “Mesken Masuniyetinin Mahiyeti”, ABD., S.:2, Ankara 1953.
- Okay, Sadık**, Meslek Sırrını İfşa, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:5, S:1-4, 1953.
- Okay, Sadık-Aslan, Bedri**, “Adam Öldürmede Cezayı Artıran Sebeplerden Taammüt”, AD., S.: 10, Ankara 1946.
- Okur, Ali Rıza**, “İşyerinde Cinsel Taciz”, Argumentum, Yıl: 4, Sayı:42, İstanbul 1994.
- Okuyucu, Güneş**, Soruşturmanın Gizliliği, AÜHFD, 59, (2) 2010.
- Okuyucu-Ergün, Güneş**, Türk Ceza Hukukunda Zimmet Suçu, Ankara 2008.
- Omelaniuk, Irena**, Trafficking in Human Beings, United Nations Expert Group Meeting on International Migration and Development, New York 6-8 July 2005.

- Osman Yaşar, Hasan Tahsin Gökcan, Mustafa Artuç**, Yorumlu Uygulamalı Türk Ceza Kanunu Şerhi, 2. Baskı, C. 2, Ankara, Adalet Yayınevi, 2014.
- Otacı, Cengiz**, “Türk Ceza Hukukunda İştirak”, İstanbul Barosu Dergisi, Ceza Hukuku Özel Sayı, Ocak 2007.
- Otacı, Cengiz**, Genel Hükümlerle Bağlantılı Olarak Kasten İnsan Öldürme Suçları, Ankara 2009.
- Otacı, Cengiz**, Kasten İnsan Öldürme Suçları, Ankara 2009.
- Otto, Harro**, Grundkurs Strafrecht. Die einzelnen Delikte. 2. Auflage, Berlin. New York 1984.
- Ozansü, Mehmet Cemil**, Ceza Hukukunda Kasttan Doğan Subjektif Sorumluluk, 1. Baskı, Ankara 2007.
- Öçer, Oktay**, “Rüşvet Alan ve Veren Cezadan Kurtulması”, AD., C.: 67, S.: 1-2, Ankara 1976.
- Ögel, Ragıp**, Ceza Kanununa Göre Memur, Zimmet İrtikap, AC., Y.: 32, S.: 11, 1941.
- Ögel, Ragıp**, Ceza Kanununa Göre Memur, Zimmet İrtikap, AC., Y.: 32, S.: 7, 1941.
- Ömür, Rahmi Can**, “Kişisel Sağlık Verilerinin Korunması Ve Hastanelerin Sorumluluğu”, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.: XV, S.: 1 Vol. XV, Y.: 2018
- Önder, Ayhan**, “Mütemadi Suç”, İHFM., C.: XXIX, S.: 1-2, İstanbul 1963.
- Önder, Ayhan**, Ceza Hukuku Dersleri, İstanbul 1992.
- Önder, Ayhan**, Ceza Hukuku. Genel Hükümler, C.: II-III, 2. Bası, İstanbul 1992.
- Önder, Ayhan**, Şahıslara Ve Mala Karşı Cürümler Ve Bilişim Alanında Suçlar, İstanbul 1994.
- Önder, Ayhan**, Türk Ceza Hukuku, Özel Hükümler, 4. Bası, İstanbul 1994.
- Önok, R. Murat**, “5237 Sayılı Yeni TCK’ya Göre Uluslararası Suçlar”, Hukuk ve Adalet, Eleştirel Hukuk Dergisi, Y.:2, S.:5, Nisan 2005.
- Önok, R. Murat**, Uluslararası Boyutuyla İşkence Suçu, Ankara 2006.
- Özbek, Mustafa**, Noter Senetlerinde Sahtelik, Ankara 2001.
- Özbek, Veli Özer-Doğan, Koray-Bacaksız, Pınar**, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 15. Baskı, Ankara 2020.
- Özbek, Veli Özer**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Koruma Tedbiri Olarak Arama, Ankara 1999.
- Özbek, Veli Özer**, Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama Suçu (TCK m.282), Kamusal ve Ticari Yaşamda Hukuk ve Etik Açısından Yolsuzlukla Mücadele, Edi: Yener Ünver, İstanbul 2013.
- Özbek, Veli Özer**, Şerefe Karşı Suçlar, Hukuk ve Adalet, Eleştirel Hukuk Dergisi, Y.:2, S.:5, Nisan 2005.
- Özbek, Veli Özer**, TCK İzmir Şerhi, Yeni Türk Ceza Kanununun Anlamı, Cilt:1, 3. Baskı, Ankara 2006.
- Özbek, Veli Özer**, İnfaz Hukuku, 10. Baskı, Ankara 2018.
- Özdemir, Durmuş**, Türk Ceza Kanununun 312. maddesi Üzerine İnceleme, Türk Hukuk Enstitüsü Dergisi, Y.: 3, S.: 36, 1998.
- Özek, Ali-Kaya, Osman**, Kamu İhale Rehberi 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu Uygulamaları, Ankara 2003.
- Özek, Çetin**, “Türk Ceza Kanununa Göre Hürriyet Aleyhinde Cürümlerin Genel Prensipleri”, İÜHFM., C.: XXIX, S.: 4, İstanbul 1964.
- Özek, Çetin**, Hekim ve Hukuk, Tıbbi Müdahalede Bulunmak Hakkının Sınırları, İstanbul Tıp Fakültesi Mecmuası 28, 1965.
- Özek, Çetin**, Devlet ve Din, Ada Yayınları, İstanbul, tarihsiz.
- Özek, Çetin**, Adliye Karşı Suçların Hukuki Konusu, İHFM, C: LV, S.3 (1997).
- Özek, Çetin**, Siyasal İktidar Düzeni ve Fonksiyonları Aleyhine Cürümler, İstanbul 1967.
- Özek, Çetin**, Türk İtalyan Ceza Hukukunda Sosyal Sınıf Kavramı, MHAD., Y.:1, S.:1, Yeni Seri 1967.
- Özek, Çetin**, Türkiye’de Laiklik. Gelişim ve Koruyucu Ceza Hükümleri, İstanbul 1962.
- Özen, Muharrem**, Ceza Hukukunda Objektif Sorumluluk, Ankara 1998.
- Özen, Muharrem**, Hakaret ve Sövme Suçlarında Özel Haksız Tahrik Halleri, AÜHFD, C.:51, S.:3, 2002.
- Özen, Muharrem**, Türk Ceza Hukukunda Meşru Müdafaa, Ankara, 1995.
- Özen Muharrem**, Savunma Dokunulmazlığı, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 1992/3.
- Özen, Mustafa**, Ceza Hukuku Özel Hükümler Dersleri, Ankara 2017.
- Özen, Mustafa**, Ceza Hukukunda Fikri İhtima, TBB Dergisi, S.73, Kasım Aralık 2007.

- Özen, Mustafa**, İrtikap ve Rüşvet Suçları, Ankara 2010.
- Özenbaş, Nazmiye**, Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlarda Ceza Sorunluluğunun Esası, 1. Baskı, Ankara 2012.
- Özer, Yılmaz-İyibil, Ali-Arıca, Nadir-Can, İsmail**, Memur Soruşturma Kılavuzu ve Memur Suçları, Ankara 1986.
- Özgenç, İzzet** İrtikap ve Rüşvet Suçları, Seçkin, Ankara 2012.
- Özgenç, İzzet**, Devlet Sırrı ve Ceza Hukuku, in: Dünyada ve Türkiye’de Ceza Hukuku Reformları Kongresi (26 Mayıs 2010-4 Haziran 2010), Cilt: I, İstanbul 2013.
- Özgenç, İzzet**, Düşünceyi Açıklama Hürriyeti ve Ceza Hukuku, in: 75. yılında Cumhuriyet ve Hukuk Sempozyumu, Diyarbakır 1998.
- Özgenç, İzzet**, Ekonomik Çıkar Amacıyla İşlenen Suçlar, Ankara 2002.
- Özgenç, İzzet**, İhale Sürecinde İşlenen Suçlar, 4. Bası, Ankara, Mayıs 2013.
- Özgenç, İzzet**, İrtikap, Rüşvet ve Görevi Kötüye Kullanma Suçları, Ankara 2013.
- Özgenç, İzzet**, Soruşturma İşlemlerinin Gizliliğini İhlal ve Adil Yargılamayı Etkilemeye Teşebbüs Suçları, Ceza Hukukunun Güncel Sorunları, 8 Ekim 2010 Kolokyum.
- Özgenç, İzzet**, Suça İştirakin Hukuki Esası ve Faillik, İstanbul 1996.
- Özgenç, İzzet**, Suç Örgütleri, Ankara 2013.
- Özgenç, İzzet**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 14. Baskı, Ankara 2018.
- Özgenç, İzzet**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 13. Baskı, Ankara 2018.
- Özgenç, İzzet**, Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi (Genel Hükümler), 3. Bası, Ankara 2006.
- Özgenç, İzzet**, Zimmet Suçu, 2. Bası, Ankara Temmuz 2012.
- Özgenç, İzzet-Şahin, Cumhur** (Editörler), İnfaz Hukuku, (Yazarlar: Gökhan Ölmez, Osman Gazi Ünal, Efe Can Karabulut, Funda Kaya), 2. Baskı, Ankara 2019.
- Özön, Mustafa Nihat**, Büyük Osmanlıca-Türkçe Sözlük, 3. Bası, İstanbul 1959.
- Özön, Mustafa Nihat**, Türkçe- Yabancı Kelimeler Sözlüğü, İstanbul 1962.
- Öztan, Bilge**, Aile Hukuku, Ankara 1979.
- Öztan, Fırat**, Kıymetli Evrak Hukuku, 3. Baskı, Ankara 2001.
- Öztürk, Bahri**, “1163 Sayılı Kooperatifler Kanununda Düzenlenen Suçlar”, DEÜHFD., Kudret Ayiter Armağanı, C.: III, S.: 1-4, Ankara 1987.
- Öztürk, Bahri-Erdem, Mustafa R.**, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Emniyet Tedbirleri Hukuku, 10. Baskı, Ankara 2008.
- Öztürk, Bahri-Tezcan, Durmuş-Erdem, Mustafa Ruhan-Sırma Gezer, Özge -Saygılar Kırıt, Yase-min F.-Özaydın, Özdem-Alan Akcan, Esra-Erden Tütüncü, Efser**, Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 12. Baskı, Ankara, 2018.
- Öztürk, İbrahim**, Evrakta Sahtekarlık Cürümleri, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1999.
- Öztürk, Nejat**, Türk Ceza Kanunu Şerhi ve Tatbikatı, C.: I, 2. Bası, İstanbul 1970.
- Öztürk, Nejat**, Türk Ceza Kanunu Şerhi ve Tatbikatı, C.: II, Ankara 1966.
- Parlar, Ali -Hatipoğlu, Muzaffer**, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu Yorumu, Cilt 1, Ankara 2007.
- Parlar, Ali-Hatipoğlu, Muzaffer**, 5237 Sayılı TCK’da Özel ve Genel Hükümler Açısından Asliye Ceza Davaları, Ankara 2007.
- Parlar, Ali-Hatipoğlu, Muzaffer**, 5237 Sayılı TCK’da Özel ve Genel Hükümler Açısından Sulh Ceza Davaları, Ankara 2010.
- Parlar, Ali-Hatipoğlu, Muzaffer**, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu Yorumu, 2. Cilt, Ankara 2010.
- Parlar, Ali-Hatipoğlu, Muzaffer**, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu Yorumu, (Madde 1-140), I. Cilt, Ankara 2007.
- Parlar, Ali-Hatipoğlu, Muzaffer**, Türk Ceza Kanunu Yorumu, 2. Cilt, 2. Baskı, Ankara 2008.
- Parlar, Ali-Hatipoğlu, Muzaffer**, Türk Ceza Kanunu Yorumu, Cilt:3, 2. Baskı, Ankara 2008.
- Perinçek, Sadık- Özden, Cahit**, Türk Ceza Kanunu ve Buna ait Seçilmiş Temyiz Mahkemesi Kararları, Ankara 1953.
- Peter Walter**, Die Bestechung im schweizerischen Strafrecht, (Doktora Tezi) Zürich 1946.

- Peters, Karl**, Strafprozess, Ein Lehrbuch, 3. Aufl., Heidelberg-Karlsruhe 1981.
- Pınar, İbrahim**, Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun, Ankara, 2000.
- Picard, Jacob**, “Die friedensgefährdende Klassenverhetzung” Diss. Berlin 1914.
- Radbruch, Gustav**, Die Peinliche Gerichtsordnung Karls V. von 1532 (Carolina) Stuttgart 1967.
- Ramadhane, Said Naceur**, Avrupa’da Irkçılık ve Ayrımcılıkla Mücadelede Yeni Hukuksal Olanaklar, İnsan Hakları Merkezi Dergisi, C. II, S. 1, Mayıs 1994.
- Raymond, Janice G.**, “Intersections Between Migration and Trafficking”, A Comparative Study of Women Trafficked in the Migration Process, Patterns, Profiles and Health Consequences of Sexual Exploitation in Five Countries (Indonesia, the Philippines, Thailand, Venezuela and the United States).
- Riz, Roland**, Das italienische Strafgesetzbuch vom 19. Oktober 1930, Berlin 1969.
- Riz, Roland-Bosch, Johanna**, Italienisches Strafgesetzbuch, Bozen 1995.
- Roger, Aug.-Sorel, Alex**, Codes et lois usuelles, 12. Edition, Paris 1879.
- Rosenfeld, Ernst Heinrich**, Verbrechen und Vergehen wider die persönliche Freiheit, Vergleichende Darstellung, Besonderer Teil, V, Berlin 1905, s. 392, zikreden **Armknicht, Malte**, Hausfriedensbruch. Eine strafrechtliche und kriminologische Studie über die §§ 123, 124, 342 StGB, (Frankfurt a. M. Doktora Tezi), München 1970.
- Rousselet, Marcel-Patin, Maurice**, Précis de droit pénal spécial, 6. Edition, Paris 1950.
- Roxin, Claus**, Strafverfahrensrecht, Ein Studienbuch, 20. Auflage, München 1987.
- Sancar, Türkan Yalçın**, “Türklüğü, Cumhuriyeti, Meclisi, Hükümeti, Adliyesi, Bakanlıkları, Devletin Askeri ve Emniyet Muhafaza Kuvvetlerini” Alenen Tahkir ve Tezyif Suçları (Eski TCK m.159/1-Yeni TCK m.301/1-2), 2. Baskı, Ankara 2006.
- Sancar, Türkan Yalçın**, Çok Failli Suçlar, Ankara 1998.
- Sarıbeyoğlu, Meltem**, Kitle İmha Silahlarının Kullanımının Yasaklanmasına İlişkin Uluslararası Düzenlemeler, İstanbul Ticaret Üniv. Dergisi, Yıl:2004, Nisan, s.5.
- Sartorius, Carl**, Verfassungs- und Verwaltungsgesetze, Texausgabe, Stand; 15 September 2007, Verlag C.H. Beck, München, (AufenthG-565).
- Sauer, Wilhelm**, System des Strafrechts, Besonderer Teil. Berlin 1954.
- Savaş, Vural-Mollamahmutoglu, Sadık**, Türk Ceza Kanununun Yorumu, 3. Baskı, 4. Cilt, Ankara 1999.
- Savaş, Vural-Mollamahmutoglu, Sadık**, Türk Ceza Kanununun Yorumu, C.: II, (Madde 96-324), 2. Baskı, Ankara 1998.
- Savaş, Vural-Mollamahmutoglu Sadık**, Türk Ceza Kanunun Yorumu, C.:III, 3.Baskı, Ankara 1999.
- Savcı, Eyüp**, Yağma Suçu, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Diyarbakır 2010.
- Say, Güray**, Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerinin Aklanması (Kara Para Aklama), İstanbul Barosu Dergisi, C. 87, S. 3, Y. 2013.
- Saymen, Ferit H.-Elbir, Halid K.**, Türk Medeni Hukuku. C. III. Aile Hukuku, 2. Bası, İstanbul 1960.
- Schmidt, Eberhard**, Einführung in die Geschichte der deutschen Strafrechtspflege, Göttingen 1965.
- Schmidt, Eberhard**, Inquisitionsprozess und Rezeption, Leipzig, 1940.
- Schmidt, Rolf-Priebe, Klaus**, Strafrecht Besonderer Teil I Straftaten gegen die Person und die Allgemeinheit, 14. Auflage, Bremen 2015.
- Schönke, Adolf-Schröder, Horst**, Strafgesetzbuch, Kommentar, München 2006.
- Schönke, Adolf-Schroeder, Horst**, Strafgesetzbuch, Kommentar, Lenckner, Theodor-Cramer, Peter-Eser, Albin-Stree, Walter, 18. Aufl., München 1976.
- Schönke, Adolf-Schröder, Horst-Cramer, Peter**, Strafgesetzbuch, Kommentar, München 2001.
- Schroeder, Friedrich - Christian**, Die Peinliche Gerichtsordnung Kaiser Karls V. (Carolina) von 1532. U.R. Schriftenreihe der Universität Regensburg, Band 3, Sonderdruck, Juni 1980.

- Schroeder, Friedrich-Christian**, “Probleme Der Legislatorischen Feststellung Der Fahrlässigkeit: Tak-sirin Kanunen Tanımlanmasına İlişkin Problemler”, (Çev.:Özgenç, İzzet), Türk Ceza Kanunu Ta-sarısı İçin Müzakereler, Konya 1998.
- Schroeder, Friedrich-Christian-Bednarz, Thomas**, Strafgesetzbuch der Russischen Föderation, Frei-burg im Breisgau 1998.
- Schubarth, Martin**, Kommentar zum schweizerischen Strafrecht. Schweizerisches Strafgesetzbuch. Be-sonderer Teil. C.: III. Delikte gegen die Ehre, den Geheim-oder Privatbereich und gegen die Frei-heit, Art. 173-186 StGB, Bern 1984.
- Schubarth, Martin**, Kommentar zum schweizerischen Strafrecht. Schweizerisches Strafgesetzbuch. Be-sonderer Teil III, Delikte gegen die Ehre, den Geheim-oder Privatbereich und gegen die Freiheit, Art. 173-186 StGB, Bern 1984.
- Selçuk, Sami**, “İzrar ve Tehdit Cürümlerinde Kast”, YD., S.: 3, Ankara 1985.
- Selçuk, Sami**, Dolandırıcılık Cürmünün Kimi Suçlardan Ayrımı ve Çeklerle İlgili Suçlar, Ankara 1986
- Selçuk, Sami**, Dolandırıcılık, İstanbul 1982.
- Selçuk, Sami**, Düşünce Özgürlüğü, in: Düşünce Özgürlüğü, Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Arkivi Ya-yınları-III, (Haz.: Ökçesiz, Hayrettin), İstanbul 1988.
- Selçuk, Sami**, Karşılaştırmalı Hukuk Açısından Canavarca His Sevkiyle Adam Öldürme, Yargıtay Der-gisi, C:14, Ekim 1988, S.4.
- Selçuk, Sami**, YİBBGK.’nın 18.1.1993, 5/1 Sayılı Kararına İlişkin Karşı Oy Yazısı. RG. 12.6.1993.
- Selçuk, Sami**, Mal Aleyhine Cürümler: Dolandırıcılık, in: Ceza Hukuku El Kitabı, İstanbul 1989
- Selek, Ozan**, “Genel Veri Koruma Tüzüğü Işığında Kişisel Verilerin İşlenmesinde Rıza Açıklaması”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 21, Sayı: 2, 2019.
- Sencer, Muzaffer**, Sosyal Sınıflar (Kriter ve Göstergeler) İstanbul 1974.
- Senkeri, Tarık**, Anayasal Kuruluşları Tahkir ve Tezyif Cürümleri, İstanbul 1996.
- Serhadoğlu, Rıza**, “Vicdan Hürriyeti”, in: Lâiklik I, İstanbul 1954.
- Serttaş, Alp Tolgahan**, Türk Ceza Hukukunda İftira Suçu, Ankara 2018.
- Sevük, Handan Yokuş**, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı ve Cinsel Taciz Suçları”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.: 57, Mart-Nisan 2005.
- Sezgin, Ayşen Ufuk**, Enstestın Psikososyal ve Adli Yönden İncelenmesi (İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.), İstanbul 1993.
- Sınar, Hasan**, Hakaret, Özel Ceza Hukuku, C. III., Hürriyete, Şerefe, Özel Hayata, Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar, İstanbul 2018.
- Sınar, Hasan**, “Kişisel Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme, Yayma Veya Ele Geçirme Suçu (TCK md. 136)”, Kişisel Verileri Koruma Dergisi, (2020) 2 (1).
- Silahçıoğlu, Belde**, “Türk Ceza Kanunu’nda ve Basın Kanunu’nda Düzenlenen Benzer Nitelikteki Ad-liye Aleyhine Suçlar”, Legal Hukuk Dergisi, Ekim 2006.
- Simson, Gerhard-Geerds, Friedrich**, Straftaten gegen die Person und Sittlichkeitsdelikte in rechtsverg-leichender Sicht, München 1969.
- Sokullu, Füsün**, Amerikan Yüksek Mahkemesinin İfade Özgürlüğüne İlişkin Bazı Kararları, MHAD, Y.:7, S.:10, 1973.
- Soyaslan, Doğan**, “Ceza Hukuku ile Diğer Hukuk Dalları ve Özellikle Anayasa Hukuku’nun İlişkisi”, Prof.Dr.Jale G.Akipek’e Armağan, Konya 1991.
- Soyaslan, Doğan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 3. Baskı, Ankara 2005.
- Soyaslan, Doğan**, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 11. Baskı, Ankara 2016.
- Soyaslan, Doğan**, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2010.
- Sözüer, Adem**, “Tehdit Suçu”, İHFM., C.: LIV, S.: 1-4, İstanbul 1994.
- Stratenwerth, Günter**, Schweizerisches Strafrecht. Besonderer Teil I: Straftaten gegen Individualinte-ressen, 3. Aufl., Bern 1983.
- Streng, Franz**, Das Unrecht der Volksverhetzung, in: Festschrift für Karl Lackner, Berlin, u.a. 1987.

- Stucki, Jürg**, Der Hausfriedensbruch (Art. 186 StGB) verglichen mit den entsprechenden Regeln des amerikanischen Rechts unter besonderer Berücksichtigung des Model Penal Code des American law Institute, Bern 1970.
- Sunay, Reyhan**, Avrupa Sözleşmesinde ve Türk Anayasasında İfade Hürriyetinin Muhtevası ve Sınırları, Ankara 2001.
- Sürbehan, Sadrettin**, Resmi Evrak Sahteciliği, Türk İdare Dergisi, Y.:42, S.:330, Mayıs-Haziran 1971.
- Systematischer Kommentar zum Strafgesetzbuch. C.: II. Besonderer Teil (§§ 80-358) von Hans Joachim Rudolphi - Eckhard Horn - Erich Samson-Hans Ludwig Günther, 5 und 6. Aufl., Neuwied- Berlin 1995.
- Şafak, Ali**, Ansiklopedik Hukuk Sözlüğü, 4. Baskı, Ankara.
- Şahbaz, İbrahim**, İftira Suçu, Yargıtay Dergisi, C.II, S.4, Ankara 1985.
- Şahin Cumhuri**, Ceza Muhakemesinde İspat, Delillerin Doğrudan Doğrualığı İlkesi, Ankara 2001.
- Şahin Ekici, Meral**, Ceza Hukuku ve Zorla Evlendirme, Prof. Dr. Nevzat Toroslu' ya Armağan, Cilt-I, Ankara 2015.
- Şahin, Cumhuri**, Sanığın Kolluk Tarafından Sorgulanması, Ankara 1994.
- Şen, Ersan**, "Hırsızlık Suçları", Ankara Barosu Dergisi, Y: 2012, S: 3.
- Şen, Ersan**, Çevre Ceza Hukuku, İstanbul 1994.
- Şen, Ersan**, Yeni Türk Ceza Kanunu Yorumu, Cilt:1, (Madde 1-Madde 140) İstanbul 2006.
- Şen, Ersan- Aksüt, Ertekin**, İftira Suçu, Prof. Dr. Feridun Yenisey'e Armağan, İstanbul 2014, Cilt 1.
- Şen, Ersan-Başer, Beyza**, Koşullu Salıverilme Denetimli Serbestlik ve Ceza İnfaz Sorunları, 3. Baskı, Ankara 2019.
- Şener, Esat**, Hukuk Sözlüğü, Ankara 2001.
- Şenerdoğan, Büşra**, Yağma Suçu (TCK m. 148-150), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2017.
- Şensoy, Naci**, Basit Hırsızlık ve Çeşitli Mevsuf Hırsızlıklar, İstanbul 1956.
- Şensoy-Cin, Şehnaz**, Ekonomik Suç Kavramı Ve Ekonomik Suçların Kriminolojik Özellikleri, Çetin Özek Armağanı, İstanbul 2004.
- T.C. Adalet Bakanlığı** Türk Ceza Kanunu 1997 Ön Tasarısı, Ankara 1997.
- T.C. Adalet Bakanlığı** Türk Ceza Kanunu Tasarısı ve Türk Ceza Kanununun Yürürlüğe Konulmasına ve Mevzuata Uyumuna Dair Kanun Tasarısı, Ankara 2000.
- Tahiroğlu, Bülent**, Roma Hukukunda Iniuria, İstanbul 1969.
- Taner, Fahri Gökçen**, Türk Ceza Hukukunda Cinsel Özgürlüğe Karşı Suçlar, 1.Bası, Ankara 2013.
- Taner, Fahri Gökçen**, "Özel Belgelerde Sahtecilik Suçları Bağlamında Maddi Hasarlı Trafik Kazası Tespit Tutanakları (Kağıt ve Elektronik) Ve Ortaya Çıkan Sorunlar", Ceza Hukuku Dergisi, Aralık 2017, S: 35
- Tanilli, Server**, Devlet ve Demokrasi, Anayasa Hukukuna Giriş, İstanbul 1981.
- Tanner, Alfred**, Der Begriff der Öffentlichkeit im Strafrecht, Diss. Zürich 1949.
- Taşdelen, Aziz**, Hukuksal Açından Türkiye'de Karaparanın Aklanması ve Önlenmesi, Ankara 2003.
- Taşdemir, Kubilay-Özkepir, Ramazan**, 5237 Sayılı TCK'da Açıklamalı- İctihadlı Sahtekarlık Suçları, Ankara 2009.
- Taşdemir, Kubilay-Özkepir, Ramazan**, Son Değişikliklerle İctihatlı Türk Ceza Kanunu, Ankara 1999.
- Taşdemir, Kubilay-Özkepir, Ramazan**, Uygulamada-Öğretide Belgelerde Sahtecilik, Mala Karşı Suçlar ve Bilişim Alanında Suçlar, Ankara tarihsiz.
- TBMM Tutanak Dergisi**, C.12, 58.Birleşim, 26.8.1999.
- TBMM Tutanak Dergisi**, Dönem: 21, Yasama Yılı: 1, C.:12, 58. Birleşim.
- Tekeli, İlhan-Şaylan, Gencay**, Rüşvet Kuramı, AİD., C.: 7, S.: 3, 1974.
- Tekinay, S.Sulhi-Akman, Sermet-Burcuoğlu, Haluk-Altıp, Atilla**, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Yeniden Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş Yedinci Baskı, İstanbul 1993.

- Terzioğlu, Arslan**, Organ Transplantasyonu ve Getirdiği Etik Sorunlar, Türkiye Klinikleri, Tıp Etiği-Hukuku- Tarihi, Y.: 1993, C.: 1, S.: 1.
- Tezcan, Durmuş**, “Özel Hayatın Gizliliğini İhlal ve Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu ile İlgili Bazı Gözlemler”, İÜHFMD, C. LXXI, S. 1, 2013.
- Tezcan, Durmuş- Erdem, Mustafa Ruhan- Önok, R. Murat**, Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, 18. Baskı, Ankara 2020.
- Tezcan, Durmuş-Erdem, Mustafa Ruhan-Sancakdar, Oğuz**, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ışığında Türkiye’nin İnsan Hakları Sorunu, 2. Baskı, Ankara 2004.
- Tezcan, Durmuş**, Aklamaya Konu Malvarlığını Satın Alma ve Kabul Etme Suçu, İstanbul Barosu Dergisi, S.1, Eylül 2014.
- Tezcan, Durmuş-Erdem, Mustafa Ruhan-Sancakdar, Oğuz-Önok, Murat Rifat**, İnsan Hakları El Kitabı, 4. Baskı, Ankara 2011.
- Teziç, Erdoğan**, Anayasa Hukuku, İstanbul 1998.
- Teziç, Erdoğan**, Türkiye’de Siyasal Düşünce ve Örgütlenme Özgürlüğü, in: Anayasa Yargısı, C.:7, Ankara 1990.
- The Protection Project, “Trafficking in Persons or Alien Smuggling?”, John Hopkins University School of Advanced International Studies, in: Global Issues: Responses to Human Trafficking, An Electronic Journal of the U.S. Department of State, Vol..8, No.:2, June 2003.
- Toroslu Nevzat**, Organ Aktarma ve Cezai Sorumluluk, AÜHFD., C.:XXXV, S.: 1-4 1978, Ankara 1981.
- Toroslu, Nevzat**, Ceza Hukuku Özel Kısım, 8. Baskı, Ankara 2015.
- Toroslu, Nevzat**, Ceza Hukuku, Ankara 1998.
- Toroslu, Nevzat**, Ceza Hukukunda Zaruret Hali, Ankara 1968
- Toroslu, Nevzat**, Cürümlerin Tasnifi Bakımından Suçun Hukuki Konusu, Ankara 1970.
- Toroslu, Nevzat**, Rüşvetin Nedenleri, Cumhuriyet Gazetesi, S.: 24479, 14 Ekim 1992.
- Toroslu, Nevzat**, İftira Cürümünün Hukuki Konusu, AÜHFD 37/1, Mayıs 1980.
- Tosun, Öztekin**, Türk Ceza Kanununun 159. Maddesi ve Basın Hürriyeti ile İlişkisi, YD., C.:6, S.:3, 1981.
- Töngür, Ali Rıza**, Türk Ceza Kanununda Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama Suçu, Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Aralık 2014, C: 4, S: 2.
- Tuğrul, Ahmet Ceylani**, İhaleye Fesat Karıştırma ve Rüşvet Suçları, Ankara 2011.
- Tuğrul, Ahmet Ceylani**, Öğreti ve Uygulamada Zimmet, Banka Zimmeti, Rüşvet ve İrtikap Suçları, Ankara 2012.
- Tuna, Mehmet**, Memur Tarafından İşlenen Resmi Evrakın Aslında Sahtekarlık Suçu (TCK.m.339), Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2003.
- Turabi, Selami**, İrtikap Suçları, Ankara 2009.
- Turabi, Selami**, Mala Zarar Verme Suçları (5237 Sayılı TCK. 151 vd.), 1. Baskı, Ankara 2008.
- Turabi, Selami**, Zimmet Suçları, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2012.
- Turguter, Necip-Tokmaklı, Cafer**, Gerekçeli ve Açıklamalı Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, Ankara 2004.
- Turhan, Faruk**, “Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Uluslararası Suçlar”, www.ceza-bb.adalet.gov.tr/makale/101.doc; Erişim tarihi: 12 Ağustos 2008.
- Turhan, Faruk**, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2006.
- Tutanaklarla Türk Ceza Kanunu, T.C. Adalet Bakanlığı Yayın İşleri Dairesi Başkanlığı, Ankara 2005, s.1037-1038.
- Tümer, Günay**, Din, in: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C.: 9, İstanbul 1994.
- Tümer, Günay-Küçük, Abdurrahman**, Dinler Tarihi, Ankara 1997.
- Tümerkan, Somay**, Dolandırıcılık Suçu, İstanbul 1987.
- Türk Ceza Kanunu Öntasarısı 1997**, T.C. Adalet Bakanlığı, Yayın İşleri Dairesi Başkanlığı, Özel Seri:3.

- Türk Ceza Kanunu Tasarı'sı Hakkında Galatasaray Üniversitesi'nin Görüşü**, in: Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Makaleler, Görüşler, Raporlar, TBB Yayını, Ankara 2004.
- Türk Ceza Kanunu'nda Tanımlanan Yaralama Suçlarının Adli Tıp Açısından Değerlendirilmesi**, Adli Tıp Kurumu, <http://www.atk.gov.tr/pdf/tckyaralama.pdf>
- Türk Dil Kurumu**, Türkçe Sözlük, 2, İstanbul 1992.
- Türk Dil Kurumu**, Türkçe Sözlük, C.: II, 7. Bası, Ankara 1983.
- Türk Hukuk Lügati**, 3. Baskı, Ankara 1991.
- Türkdoğru, Serkan**, 5237 Sayılı TCK'da "Hırsızlık Suçunun, Elde veya Üstte Taşınan Eşyayı Çekip Almak Suretiyle Ya Da Özel Beceriyle İşlenmesi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2008.
- Türk, İbrahim**, Türk Toplumunda Sosyal Sınıflar, İstanbul 1970.
- Udeh, Abdülkâdir**, (Çev.: Nuri, Akif), İslâm Ceza Hukuku ve Beşeri Hukuk, C.: I, İstanbul 1976.
- Uluğtekin, Yekta**, Taammüden Adam Öldürme Fiili Üzerinde Bir İnceleme, Adalet Dergisi, 1950.
- Ulusoy, Halil**, "3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu ve Uygulaması Hakkında İnceleme", TİD., Y.: 63, S.: 392, 1991.
- Unger, Brigitte**, Research Handbook on Money Laundering, İngiltere 2013.
- Ünal, Ertuğrul**, Taksirle Ölüme Sebebiyet Verme Suçu (TCK m.85), Ankara 2017.
- Ünal, Ertuğrul**, Kısmen veya Tamamen Bedelsiz Kalmış Senedi Kullanma Suçu (m. 156), in: Malvarlığına Karşı Suçlar, Ankara 2018.
- Ünver, Naci**, Uygulamada Çıkar Amaçlı Suç Örgütleri Ve Cürüm İşlemek İçin Teşekkül Oluşturmak, Ankara 2001.
- Ünver, Yener**, "Tıp Ceza Hukukunda Güven İlkesi", V. Türk – Alman Tıp Hukuku Sempozyumu "Tıp Ceza Hukukunun Güncel Sorunları", Ankara, TBB Yayınları, 2008.
- Ünver, Yener**, Adliye Karşı Suçlar, 3. Baskı, Ankara 2012.
- Ünver, Yener**, TCK'da Düzenlenen Adliye Karşı Suçlar, 4. Baskı, Ankara 2016.
- Ünver, Yener**, Cinsel Dokunulmazlığa ve Genel Ahlak Karşı Suçlar, in: TCHD., Sempozyum, Türk Ceza Kanununun 2 Yılı, Teori ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar, İstanbul 2008.
- Ünver, Yener**, Pul Nakli ile Evrakta Sahtekarlığa İlişkin Yargıtay'ın İki Farklı Kararının İncelenmesi, İstanbul Barosu Dergisi, C.:64, S.:1-2-3.
- Ünver, Yener**, İftira, Suç Uydurma, Suç Üstlenme, Yalan Tanıklık ve Bilirkişilik, İnfaz Kurumlarından Kaçma (TCK'da Düzenlenen Adliye Karşı Suçlar, 5. Baskı, Ankara 2019.
- Üzülmez, İlhan**, İftira Suçu, in: Prof. Dr. Mehmet Emin Artuk'a Armağan (Editör, Mahmut Koca), Ankara 2020.
- Üzülmez, İlhan**, "Yeni Türk Ceza Kanunu'nda İşkence ve Eziyet Suçu", in: Hukuk ve Adalet, Eleştirel Hukuk Dergisi, Yıl: 2, Sayı: 5, Nisan 2005.
- Üzülmez, İlhan**, Vücut Dokunulmazlığına Karşı Suçlar, Ankara 2013.
- Üzülmez, İlhan**, Söz Atma ve Sarkıntılık Suçları (TCK m.421), in Ergin Nomer'e Armağan, Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni, Yıl:22, S.:2, İstanbul 2002.
- Üzülmez, İlhan**, Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları, 1. Baskı, Ankara 2007.
- Üzülmez, İlhan**, Türk Ceza Hukukunda İşkence Suçu, Ankara 2003.
- Üzülmez, İlhan**, Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Kişiyi Hürriyetinden Yoksun Kılma Suçu, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.: XI, S.:1-2, Ankara 2007.
- v. Bar**, Grundriss zu Vorlesungen über deutsches Strafrecht, 1878.
- v. Hippel, Robert**, Deutsches Strafrecht, Bd. I, Allgemeine Grundlagen, Berlin 1925.
- v. Liszt, Franz-Schmidt, Eberhard**, Lehrbuch des Deutschen Strafrechts, 25. Auflage, Berlin-Leipzig 1927.
- Vallois, Henri-V.** (Çev.: Tunakan, Seniha) İnsan Irkları, Ankara 1975.
- Vaz Cabral**, Trafficking in Unaccompanied Minors in the European Union.
- Vidal, Georges – Magnol, Joseph**, Cours de droit criminel et de science pénitentiaire, t.II, 9. Ed. Paris 1949.
- Vitu, André**, "Özel Teşebbüste Çalışan Memurların, İşçilerin Rüşvet Alması", (Çev.: İskender Tepebaşılı), AD., S.:4-5, Ankara 1974.

- Vitu, Andre**, Yabancı Memlekette Tanzim Edilen Resmi Evrakta Sahtekarlık (Çev: **İskender Tepebaşı**), İBD., C.:55, S.:1, Ocak 1981.
- Voss, W. Gregory- Houser, Kimberly A.**, “Personal Data And The GDPR: Providing a Competitive Advantage For U.S. Companies”, American Business Law Journal, V: 56, I: 2, Y. 2019.
- Vural Savaş-Sadık Mollamahmutoğlu**, Türk Ceza Kanununun Yorumu, C.:2, Ankara 1999.
- Wachenfeld, Friedrich**, Lehrbuch des deutschen Strafrechts, München, 1914.
- Warius, Silke**, Geldwäschegesetz Kommentar, 2. Auflage, München 2014.
- Wehinger, Markus**, Kollektivbeleidigung - Volksverhetzung, Baden-Baden, 1994.
- Weigend, Ewa**, Das Polnische Strafgesetzbuch Kodeks karny (vom 6 Juni 1997 in Kraft getreten am 1. September 1998), Freiburg im Breisgau 1998.
- Weigend, Thomas**, Strafgesetzbuch, 45. Auflage, Stand: 1 April 2008, Beck-Texte im dtv, München 2008.
- Weil, Ludwig**, Die Aufreizung zum Klassenkampf. Strafrechtliche Abhandlungen, Heft 65, Breslau 1905.
- Wolff, Hagen**, StGB. Leipziger Kommentar Großkommentar, 11. Neubearbeitete Auflage, 7. Lieferung, 1993.
- Yalkut, Necdet**, “Mukayeseli Hukuk Açısından Taksirle Ölüme Sebebiyet Suçu”, AD., Y.: 57, S.: 2, Ankara 1966.
- Yalkut, Necdet**, “Rüşvet Verme Suçu”, AD., S.: 4, Ankara 1987.
- Yalkut, Necdet**, Karşılaştırmalı Hukuk Açısından Taammüden Adam Öldürme, Adalet Dergisi, 1988.
- Yalvaç, Gürsel**, İçtihatlı Türk Ceza Kanunu, Ankara, 2008.
- Yarsuvat, Duygun**, “Ceza Kanununun Uygulamasında Memur-İktisadi Devlet Teşekkülleri-Hizmet Sebebiyle Emniyeti Suiistimal ve Zimmet”, İÜHF., C.: XXXV, S.: 1-4, 1970.
- Yarsuvat, Duygun**, “Devlet İdaresi Aleyhine İşlenen Cürümlerin Genel Prensipleri”, İÜHF., C.: XXX, S.: 3-4.
- Yarsuvat, Duygun**, “Mukayeseli Hukukta Cinsi Suçlar ve Müeyyideleri” İHF., C.XXX, S.: 1-2, İstanbul 1964.
- Yasa, Ferit**, “Bazı İhtilafı İçtihatlarla Sebep Olan Meseleler I - İrtikap ve Rüşvet Suçları Arasındaki Farklar”, AC., S.: 11, 1935.
- Yaşar Osman-Gökcan HasanTahsin-Artuç, Mustafa**, Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Cilt: IV, Madde 147-204, Cilt V, madde 205-256, Ankara 2010.
- Yaşar, Osman-Gökcan, Hasan Tahsin-Artuç, Mustafa**, Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Cilt: V, Ankara 2010.
- Yaşar, Osman**, İçtihatlı Türk Ceza Kanunu, Ankara 2001.
- Yaşar, Osman**, Uygulamada ve Öğretide Hürriyete Aleyhinde İşlenen Suçlar, Ankara 2001.
- Yaşar, Osman-Gökcan, Hasan Tahsin-Artuç, Mustafa**, Yorumlu Uygulamalı Türk Ceza Kanunu Şerhi, 2. Baskı, C. 1, Ankara, 2014.
- Yaşar, Osman-Gökcan, Hasan Tahsin-Artuç, Mustafa**, Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, C.III, Madde 86-146, Ankara 2010.
- Yaşar, Osman-Gökcan, Hasan Tahsin-Artuç, Mustafa**, Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, C.VI. Md.252-345, 2. Baskı, Ankara 2014.
- Yaşar, Osman-Gökcan, Hasan Tahsin-Artuç, Mustafa**, Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, 5. Cilt, Madde 197-251, 2. Baskı, Ankara 2014.
- Yaşar, Osman-Gökcan, Hasan Tahsin-Artuç, Mustafa**, Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, C.VI. Md.252-345, 2. Baskı, Ankara 2014.
- Yaşar, Yusuf**, Mukayeseli Hukukta İftira, Suç İsnadı ve Mahkeme Kararları, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 22, S.3, Y.2016.
- Yazıcıoğlu, R. Yılmaz**, Devlet Alım-Satım ve Yapımına Fesat Karıştırma Suçu, İBD., 1994/1-2-3.
- Yazıcıoğlu, Yılmaz**, Tehdit Suçu Üzerine, Yargıtay Dergisi, C:19, S:3, Temmuz 1993.
- Yelbaşı, Cengiz**, Fransızca-İngilizce-Almanca Karşılıklarıyla Ansiklopedik Hukuk Sözlüğü (İlgili Yasalara Gönderme/Atıflarıyla), Ankara 2014.

- Yenerer, Özlem**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Arama ve Konut Dokunulmazlığı, (M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) İstanbul 1996.
- Yeni Lugat**, İstanbul 1992.
- Yeni Türk Ansiklopedisi**, C.: 4, İstanbul 1985.
- Yenidünya, Ahmet Caner**, Yargıtay Kararları Işığında Hırsızlık Suçu (TCK md. 141-147), 1. Baskı, İstanbul 2013.
- Yenidünya, A. Caner-Alşahin, Mehmet Emin**, Göçmen Kaçakçılığı Suçu (TCK. m.79), Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı:82, Mayıs-Haziran 2009.
- Yenidünya, Ahmet Caner-Alşahin, Mehmet Emin**, Bireyin Şerefine Karşı Suçlar, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Ocak Şubat 2007.
- Yenisey, Feridun-Özel, Cevat**, İçtihatlı Basın Mevzuatı, İstanbul 1996.
- Yenisey, Feridun-Plagemann, Gottfried**, Alman Ceza Kanunu, Strafgesetzbuch (StGB), İstanbul 2009.
- Yenisey, Feridun-Nuhoglu, Ayşe**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 6. Baskı, Ankara 2018.
- Yıldırım, Akif**, İftira Suçu, TBB Dergisi, Sayı 69, 2007.
- Yıldırım, Feride**, Kadın, Ocak 1992 zikreden: **Okur, Ali Rıza**, İşyerinde Cinsel Taciz, Argumentum, Yıl: 4, Sayı:42, İstanbul 1994.
- Yılmaz, Ejder**, Hukuk Sözlüğü, 9. Baskı, Ankara 2005.
- Yılmaz, Sabire Sanem**, Tıp Alanında Kişisel Verilerin Açıklanması Suçu, 3. Baskı, Ankara 2019.
- Yılmaz, Sacit**, Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama Suçu, 2011/2 Ankara Barosu Dergisi.
- Yılmaz, Zahir**, Türk Ceza Hukukunda İştirakin Bir Türü Olarak Dolaylı Faillik, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2018.
- Yılmaz, Zekeriya- Ergün, İsmail**, Açıklamalı içtihatlı Yeni Türk Ceza Kanununda Dolandırıcılık Suçları, Ankara 2005.
- Yokuş Sevik, Handan**, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 2. Baskı, Ankara 2019.
- Yurtcan, Erdener**, Ceza Yargılaması Hukuku, 9. Baskı, İstanbul 2002.
- Yurtcan, Erdener**, CMUK Şerhi Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Kanunu Şerhi, İstanbul 2000.
- Yurtcan, Erdener**, Yargıtay Kararları Işığında İftira Suçu, 2. Bası, Ankara 2015.
- Yüce, Turhan Tufan**, Ceza Hukukunun Temel Kavramları, Ankara 1985.
- Yüksektepe, Mert Asker**, Belgede Sahtecilik Suçları, 1. Baskı, Aristo, Ankara, 2018.
- Yüksel, Turgut**, Adam Öldürme, Yaralama İntihara Yönlendirme İşkence ve Eziyet Suçları, İstanbul 2007.
- Zabler, Wilhelm Bruno**, Der Hausfriedensbruch nach geltendem Recht (§§ 123, 124 R. StGB.) (Freiburg İ. Br. Doktora Tezi), 1900.
- Zafer, Hamide**, “Medya Özgürlüğü ve Adli Haberlerin Verilişi”, Prof. Dr. Selahattin Sulhi Tekinay’ın Hatırasına Armağan, İstanbul 1999.
- Zafer, Hamide**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, TCK m.1-75, 4. Bası, İstanbul 2015.
- Zafer, Hamide**, Faile Yardım Suçu ve Müdafinin Bu Suçtan Sorumluluğu, İstanbul 2004.
- Zafer, Hamide**, Özel Hayatın ve Hayatın Gizli Alanının Ceza Hukukuyla Korunması, TCK m. 132-134, İstanbul 2010.
- Zevkliler, Aydın**, Medeni Hukuk, Giriş ve Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku Aile Hukuku, Ankara 1989.
- Zieschang, Frank**, Die Gefährdungsdelikte, Berlin 1998.
- Zimmerman, Carle C.**, (Çev.: **Arkun, Nezahat**) Sosyal Sınıflar Sosyolojisi Bakımından Aydınların Ortaya Çıkışı, İstanbul 1964.
- Ziylan, Taner-Murshid, Khalil Awadh**, Korteksin Anatomik Yapısı ve Fonksiyonel Alanları, Genel Tıp Dergisi, 2000; 10 (2).
- Ziya, Ahmet**, Mufassal Kanunu Ceza ve Teferruatı Şerhi, C.: II, İstanbul 1339-1341.
- Zwengel, Otto**, Das Strafverfahren in Deutschland von der Zeit der Carolina bis zum Beginn der Reformbewegung des 19. Jahrhunderts, Bad Homburg, 1963.

Prof. Dr. Mustafa ÖZEN

Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

CEZA HUKUKU ÖZEL HÜKÜMLER DERSLERİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara, 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Hukuku Özel Hükümler Dersleri
Mustafa Özen

Hukuk Yayınları Dizisi – 2104

Altıncı Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 96 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- AKBULUT, Berrin; İhaleye Fesat Karıştırma Suçu, (TCK m. 235), Ceza Hukuku Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 9, 2009.
- AKÇİN, İhsan/EREL, Kemalettin/HALİTOĞLU, Coşkun/BOZOĞLU, Süleyman/FAZLA, Yüksel/ÖRER, Fatma Betül/ÖZBEY, Özcan; Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları (2005 – 2012) Ankara, 2012.
- ARSLAN, Çetin; İhaleye Fesat Karıştırma Suçu, Ankara, 2012.
- ARTUK, Mehmet Emin/GÖKCEN, Ahmet/YENİDÜNYA, A. Caner; Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2006.
- ARTUK, Mehmet Emin/GÖKCEN, Ahmet/YENİDÜNYA, A. Caner; Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2008.
- ARTUK, Mehmet Emin/GÖKCEN, Ahmet/YENİDÜNYA, A. Caner; Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2010.
- ARTUK, Mehmet Emin/GÖKCEN, Ahmet/YENİDÜNYA, A. Caner; Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2014.
- ARTUK Mehmet Emin; İntihar ve İntihara Yardım Suçu Üzerine Bir Deneme, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 4, Sayı 1-2.
- AYDIN, Murat; Tıp Ceza Hukukunda Organ Ticareti Suçu, Tıp Ceza Hukukunun Güncel Sorunları, V. Türk Alman Tıp Hukuku Sempozyumu, 28 Şubat 1 Mart 2008, Ankara.
- BAYRAKTAR, Köksal; Hekimin Tedavi Nedeniyle Cezai Sorumluluğu, İstanbul, 1972.
- BAYRAKTAR, Köksal/EVİK, Vesile Sonay/KURT, Gülşah; Ceza Özel Hukuku, Cilt I, Uluslararası Suçlar, İstanbul, 2016.
- CENTEL, Nur/ZAFER, Hamide/ÇAKMUT, Özlem Yenerer; Kişilere Karşı İşlenen Suçlar, Cilt – I, İstanbul, 2011.
- DONAY, Suheyl, Türk Ceza Kanunu, İstanbul, 2004.
- DÖNMEZER, Sulhi; Kişilere ve Mala Karşı Cürümler, İstanbul, 2001,
- DEĞİRMENCİ, Olgun; Uluslararası Ceza Muhakemelerinin Kararları Işığında Mukayeseli Hukukta Ve Türk Hukukunda Soykırım Suçu, Türkiye Barılar Birliği Dergisi, Sayı 70, 2007.
- EREM; Ceza Hukukunda İntihar, Yargıtay Dergisi, Cilt 16, Sayı 4, 1990.
- ERMAN, Sahir/ÖZEK, Çetin; Ceza Hukuku Özel Bölüm, Kişilere Karşı İşlenen Suçlar, İstanbul, 1994.
- ERMAN, Sahir; Hakaret ve Sövme Suçları, 2. Bası, İstanbul, 1989.

- EŞİTLİ, Ezgi Aygün; İnsan Üzerinde Deney ve Deneme Suçları, Ankara, 2012.
- GÖZLER, Kemal; İdare Hukuku Dersleri, Bursa, 2002.
- GÜNDAY, Metin; İdare Hukuku, Ankara, 2011.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki / KETİZMEN, Muammer; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Hayata Karşı İşlenen Suçlar, Ankara Barosu Dergisi, Yıl 66, Sayı 1, Kış, 2008.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki/ÖZEN, Muharrem; Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2010.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki/ÖZEN, Muharrem; Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2012.
- HAKERİ, Hakan; Tıp Hukuku, Ankara, 2012.
- HAKERİ, Hakan; Kasten Öldürme Suçları, Ankara, 2006.
- KAZANCI- EKER, Behiye; İhaleye Fesat Karıştırma ve Edimin İfasına Fesat Karıştırma Suçları, Ankara, 2007.
- KOCA, Mahmut; Yağma Cürümleri, Ankara, 2003.
- KOCA, Mahmut/ÜZÜLMEZ, İlhan; Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2013.
- KOCA, Mahmut/ÜZÜLMEZ, İlhan; Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar, Ankara, 2014.
- ÖNDER, Ayhan; Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, İstanbul, 1994.
- ÖZBEK, Veli Özer; Yeni Türk Ceza Kanununun Anlamı, Cilt II, Özel Hükümler, m. 76 – 169, Ankara, 2008.
- ÖZBEK, Veli Özer/KANBUR, Nihat/DOĞAN, Koray/BACAKSIZ, Pınar/TEPE, İlker; Türk Ceza Özel Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2010.
- ÖZBEK, Veli Özer/KANBUR, Nihat/DOĞAN, Koray/BACAKSIZ, Pınar/TEPE, İlker; Türk Ceza Özel Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2012.
- ÖZBEK, Veli Özer/KANBUR, Nihat/DOĞAN, Koray/BACAKSIZ, Pınar/TEPE, İlker; Türk Ceza Özel Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2014.
- ÖZGENÇ, İzzet; Ekonomik Çıkar Amacıyla İşlenen Suçlar, Ankara, 2002.
- ÖZGENÇ, İzzet; İhale Sürecinde İşlenen Suçlar, Ankara, 2011.
- ÖZGENÇ, İzzet; İrtikâp ve Rüşvet Suçları, Ankara, 2012.
- REİSOĞLU, Safa; Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, İstanbul, 2014.
- SOYASLAN, Doğan; Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2005.

- SOYASLAN, Doğan; Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2012.
- SOYASAN, Doğan; Organ Nakilleri, Sağlık Hukuku ve Yeni Türk Ceza Kanunundaki Düzenlemeler, İstanbul, 2007.
- SOYASLAN, Doğan; Organ Nakilleri, Tıp Ceza Hukukunun Güncel Sorunları, V. Türk Alman Tıp Hukuku Sempozyumu, 28 Şubat 1 Mart 2008.
- TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/ÖNOK, R. Murat; Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, Ankara, 2006.
- TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/ÖNOK, R. Murat; Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, Ankara, 2007.
- TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/ÖNOK, R. Murat; Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, Ankara, 2012.
- TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/ÖNOK, R. Murat; Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, Ankara, 2014.
- TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/ÖNOK, R. Murat; Uluslararası Ceza Hukuku, Ankara, 2009.
- TOROSLU, Nevzat; Ceza Hukuku Özel Kısım, Ankara, 2006.
- TURHAN, Faruk; Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Uluslararası Suçlar, www.ceza-bb.adalet.gov.tr/makale/101.
- ÜNVER, Yener; TCK'nda Kamu İdaresi Aleyhine İşlenen Suçlar, Alman – Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, Cilt III, Ankara, 2010.
- ÜNVER, Yener; İnsan Üzerinde Deney ve Deneme Suçları, in: Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sempozyum Özel Sayısı, Sağlık Hukuku Sempozyumu, Ocak 2007.
- YARSUVAT Duygun/BAYRAKTAR Köksal; Yeni Türk Ceza Kanununda Bazı Suçlar Bakımından Tıbbi Uygulamaların Durumu, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Erden KUNTALP'e Armağan, C. II, Kamu Hukuku, Yıl 32, 2004/2.
- YAŞAR, Osman/GÖKCAN, Hasan Tahsin/ARTUÇ, Mustafa; Yorumlu – Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Ankara, 2010.
- YAŞAR, Osman/GÖKCAN, Hasan Tahsin/ARTUÇ, Mustafa; Yorumlu – Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Ankara, 2014.

Dr. Yağmur TEMİZ GÜL

CEZA HUKUKUNDA ALTERNATİF UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YOLLARI

Onarıcı adalet
Uzlaştırma
Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi
Önödeme

2. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Hukukunda Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları
Yağmur Temiz Gül

Hukuk Yayınları Dizisi – 2808

İkinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 75 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Adalet Bakanlığı, **Ceza Uyuşmazlıklarında Uzlaşma El Kitabı**, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı, UNDP, Ankara, 2009.
- Adalet Bakanlığı, **Kovuşturma Aşamasında Uzlaştırma Usulü**, Bilgilendirme Yükümlülüğü ve Bu Aşamada Uzlaşmanın Hukuki Sonuçları, <http://www.uzlasma.adalet.gov.tr/doc/ihtiyac/grprplr/9grupkitap.pdf>, (E.T 22.10.2017).
- Adams Paul/Chandler Susan M., "Building Partnerships to Protect Children A Blended Model of Family Group Conferencing", (503-517), **Family Court Review**, Volume 40, Issue 1, October 2002.
- Aertsen Ivo / Willemsens Jolien, "The European Forum for Victim-Offender Mediation and Restorative Justice", (291-300), **European Journal on Criminal Policy and Research**, Volume 9, Issue 3, 2001.
- Aertsen Ivo, **Rebuilding Community Connections - Mediation and Restorative Justice in Europe**, Europe Publishing, Crete, 2005.
- Aertsen Ivo/Peters Tony, "Mediation and Restorative Justice in Belgium", (507-525), **European Journal on Criminal Policy and Research**, Volume 6, 1998.
- Akbulut Berrin/Aksan Murat, **Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma**, B. 2, Seçkin Yay., Ankara, 2019.
- Alan Akcan Esra, "Ceza Hukukunda Mağdurun Korunmasına Yönelik Düzenlemeler", (3949-3997), **DEÜHFD**, C. 16, Özel Sayı (Prof. Dr. Hakan PEKCANITEZ'e Armağan), 2014.
- Alan Akcan Esra, "Ceza Hukukunda Mağdurun Korunmasına Yönelik Düzenlemeler", (3949-3997), **DEÜHFD**, C. 16, Özel Sayı Prof. Dr. Hakan PEKCANITEZ'e Armağan, 2014.
- Albayrak Mustafa, 'Son Yasal Düzenlemeler Işığında Uzlaşma Kurumu Üzerine Düşünceler', (131-143) **Terazi Hukuk Dergisi**, C. 2, S. 10, Haziran, 2007.
- Albayrak Mustafa, "Yeni Yargı Paketinde Olması Gerekenler Üzerine Düşünceler", (34-37), **Terazi Hukuk Dergisi**, C. 8, S. 77, Ocak 2013.

- Alschuler Albert, “**Plea Bargaining and Its History**”, (1-43), Columbia Law Review, Volume 79, Issue 1, January, 1979.
- Alternatif Çözümler Daire Başkanlığı, <http://alternatifcozumler.adalet.gov.tr/sayfalar/onodeme/2017.pdf>, (E.T 06.12.2018).
- Alternatif Çözümler Daire Başkanlığı, [http://alternatifcozumler.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/18220191539092018%20uzla%C5%9Ft%C4%B1rma%20istatistik%20\(1\).pdf](http://alternatifcozumler.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/18220191539092018%20uzla%C5%9Ft%C4%B1rma%20istatistik%20(1).pdf), (E.T 22.02.2019)
- Altıparmak Cüneyd, **100 Başlıkta Soruşturma Evresi**, B. 10, Seçkin Yay., Ankara, 2018.
- Ankara Barosu, **Uzlaşma ve Önödeme Paneli**, Alternatif Uyuşmazlıklar
- Ankara Barosu, **Uzlaşma ve Önödeme Paneli, Alternatif Uyuşmazlıklar Çözüm Merkezi**, (Oturma Başkanı: Kemal Ergün), Konuşmacılar: KAYMAZ Seydi/GÖKCAN Hasan Tahsin, 6 Ekim 2005, <http://eski.ankarabarusu.org.tr/PANELLER/2005/06.10.2005%20ALTERNAT%C4%B0F%20UYU%C5%9EMAZLIK%20%C3%87.M.-UZLA%C5%9EMA%20VE%20%C3%96N%20%C3%96DEME%20PANEL%C4%B0.doc>, (E. T 15.12.2018).
- Aras Bahattin, **Hukuk ve Ceza Mahkemesi Kararlarının Birbirine Et-kisi**, (Doktora Tezi), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, Konya, 2013, <http://acikerisim.selcuk.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/5550/354846.pdf?sequence=1>, (E.T 16.11.2018).
- Artuk Mehmet Emin/Gökçen Ahmet/Alşahin Mehmet Emin/Çakır Kerim, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Adalet Yay., B. 11, Ankara, 2017.
- Artuk Mehmet Emin/Gökçen Ahmet/Yenidünya Ahmet Caner, **Gerek-çeli Ceza Kanunları**, B. 15, Adalet Yay., Ankara, 2014.
- Artuk Mehmet Emin/Gökçen Ahmet/Yenidünya A. Caner, **Ceza Huku-ku Genel Hükümler**, B., Turhan Yay., 3, Ankara, 2007.
- Aslantürk Mustafa, *Cumhuriyet Savcının Soruşturma Temel Kitabı*, B. 2, Seçkin Yay., Ankara, 2018.
- Atay Ender Ethem, **Hukuk Başlangıcı**, B. 5, Gazi Yay., Ankara, 2017.
- Atay Ender Ethem, **İdare Hukuku**, Seçkin Yay., Ankara, 2018.
- Aydın Murat, “6763 Sayılı Kanun ile Getirilen® Uzlaşma Kurumunun Uygulanması”, (69-77), **Terazi Hukuk Dergisi**, C. 12, S. 126, 2017.

- Ayhan Hüseyin Tanfer, **Ceza Muhakemesi Kanun 171/1. Maddesi Kapsamında Cumhuriyet Savcısının Kamu Davası Açmada Taktir Yetkisi**, Seçkin Yay., Ankara, 2013.
- Bal Süleyman/Erkuş Adnan, **Ceza Uygulamalarında Uzlaştırmacılık: Hukuki ve Psikolojik Temelleri ile Süreçleri El Kitabı**, Yetkin Yay., Ankara, 2013..
- Basire Katherine, "Taking Restorative Justice Seriously", (31-58), **Canterbury Law Review**, Volume 13, 2007.
- Bayraktar Köksal, **"Unutulan İkinci Kavram: Önödeme"**, <http://www.guncelhukuk.com.tr/hukukun-ustunlugu/unutulan-ikinci-kavram-on-odeme.html>, (E.T 03.12.2018).
- Bayraktutan Serhat, "6352 Sayılı Kanun Uygulamasında Sair Düşünce ve Kanaat Açıklama Yöntemleriyle İşlenen Suç Kavramı ve Erteleme Kararına Karşı Başvurulacak Kanun Yolu", (25-33) **Terazi Hukuk Dergisi**, C. 10, S. 102, Şubat, 2015.
- Baytaz Abdullah Batuhan, "Onarıcı Adalet'e Genel Bir Bakış", (117-130), **İÜHFM**, C. LXXI, S. 1, 2013.
- Beall George, "Principles of Plea Bargaining", (175-192), **Loyola University Chicago Law Journal**, Volume 9, Issue 1 Fall, 1977.
- Beccaria Cesare, **Suçlar ve Cezalar Hakkında**, (Çev. SELÇUK Sami), B. 6, İmge Yay., Ankara, 2016.
- Bekri M. Nedim, "Ceza Muhakemesi Uygulamasında Uzlaşma", (73-98), **Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 6, S. 1, Haziran 2016.
- Berman Sara J., **"The Basics of a Plea Bargain"**, <https://www.nolo.com/legal-encyclopedia/the-basics-plea-bargain.html>, (E. T 21.12.2018).
- Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi, **10 Nisan 2000 Tarihli Tavsiye kararı**, <http://www.un.org/documents/ecosoc/docs/2000/e2000-30.pdf>, (E.T 06.12.2018).
- Blake Herb, "My Restorative Justice Experience", (161-164), **Los Angeles Public Interest Law Journal**, Volume 3, 2010-2012.
- Bloch Kate E., "Reconceptualizing Restorative Justice", (201-222), **Hastings Race And Poverty Law Journal**, Volume 7 Winter, 2010.

- Block Richard, "Victim-Offender Dynamics in Violent Crime", (743-761), **The Journal of Criminal Law and Criminology**, Volume 72, Issue 2, Summer, 1981.
- Bottoms Anthony, "**Some Sociological Reflections on Restorative Justice**", (79-113), Restorative Justice and Criminal Justice.
- Boyacı Akın, "Ceza Muhakemesinde Davaya Katılma", (157-176), **İÜHF** C. LXXI, S. 1, 2013.
- Bradshaw William / Roseborough David, "Restorative Justice Dialogue: The Impact of Mediation and Conferencing on Juvenile Recidivism", (15-21), **Federal Probation**, Volume 69, Issue 2, 2005.
- Braithwaite John, "Principles of Restorative Justice", (1-21), **Restorative Justice and Criminal Justice**, (Editör: Andrew Von HIRSCH / Julian V. ROBERTS/ Anthony BOTTOMS/ Kent ROACH/ Mara SCHIFF), Hart Publishing, Oxford And Portland, Oregon, 2003.
- Braithwaite John, "Restorative Justice and Social Justice", (165-194), **Saskatchewan Law Review**, Volume 63, 2000.
- Brooks Thom, "Punitive Restoration and Restorative Justice", (122-140), **Criminal Justice Ethics**, Volume 36, Issue 2, 2017.
- Budwell Carter, "Full Circle: Incorporating Aspects Of Restorative Justice Principles from Germany into America's Juvenile Justice System", (1-18), **Journal of Global Justice and Public Policy**, Volume 4, Spring 2018.
- Canbaz Nevin, "Mağdur Hakları –Viktimoloji", (22-24), **Bursa Barosu Dergisi**, C. 38, S. 94, Ocak 2014.
- Cannon Bryant, "Confidentiality in Victim Offender Mediation: How Confidential is Confidential", (3-28), **Resolved: Journal Of Alternative Dispute Resolution**, Volume VII, Issue I.
- Centel Nur/Zafer Hamide, **Ceza Muhakemesi Hukuku El Kitabı**, B. 5., Beta Yay., İstanbul, 2017.
- Centel Nur/Zafer Hamide, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, B. 14, Beta Yay., İstanbul, 2017.
- Centel Nur/Zafer Hamide/Çakmut Özlem, **Türk Ceza Hukukuna Giriş**, B. 10, Beta Yay., İstanbul, 2017.
- Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Alternatif Çözümler Daire Başkanlığı, <http://www.alternatifcozumler.adalet.gov.tr/sayfalar/istatistik/turkiye-geneli.html> (E.T 05.03.2017).

- Ceza Mahkemelerinde TCK Uyarınca Yıl İçinde Açılan Davalardaki Suç ve Sanık Sayıları (2017), <http://www.adlisicil.adalet.gov.tr/Istatistikler/1996/2017TckAcilanDavaSucVeSanikSayisi.pdf>, (E.T 28.02.2019).
- Ceza Mahkemelerinde TCK Uyarınca Yıl İçinde Açılan Davalardaki Suç ve Sanık Sayıları (2016), <http://www.adlisicil.adalet.gov.tr/Istatistikler/1996/2016acilantck.pdf>, (E.T 01.03.2019).
- Ceza Mahkemelerinde TCK Uyarınca Yıl İçinde Açılan Davalardaki Suç Ve Sanık Sayıları (2015), http://www.adlisicil.adalet.gov.tr/Istatistikler/1996/genel_tck_a%C3%A7%C4%B1lan2015.pdf, (E.T 02.03.2019).
- Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaşma Rehberi, Bahçeşehir Üniversitesi Yay., İstanbul, 2013.
- Chang Won Kyung, “Old Wine in New Wineskins? A Trial of Restorative Justice in a Korean Criminal Court”, (1-21), **Asian Journal of Law and Society**, Volume 5, Issue 1, May 2018.
- Chatterjee Jharna /Elliott Liz, “Restorative Policing In Canada: The Royal Canadian Mounted Police, Community Justice Forums, and The Youth Criminal Justice Act”, **Police Practice and Research**, (347–359), Volume 4, Issue 4, 2003.
- Coates Robert B./Umbreit Mark S./Vos Betty “Responding to Hate Crimes through Restorative Justice Dialogue”, (7–21), **Contemporary Justice Review**, Volume 9, Issue 1, March 2006.
- Cohen Ronald L., “Provocations of Restorative Justice”, (209-232), **Social Justice Research**, Volume 14, Issue 2, June 2001.
- Coldren James R. Jr., “Transnational Crime and Restorative Justice”, (178-182), **Homeland Security Review**, Volume 6, 2012.
- Çakmak N. Münci, **İdare Hukukunda Kuramsal Olarak Kamu Yararı**, Seçkin Yay., Ankara, 2013.
- Çeçen Anıl, **Adalet Kavramı**, B. 4, Seçkin Yay., Ankara, 2015.
- Çelik Ahmet Çelik, **Trafik Kazalarında Tazminat ve Sigorta Hukuk ve Ceza Sorumluluğu**, B. 2, Seçkin Yay., Ankara, 2019.
- Çetin Soner H., “Ceza Muhakemesi Kanunda Uzlaşma (CMK m. 253, 254, 255)”, (247-278), **TBB Dergisi**, Y. 22, S. 82, 2009.
- Çetin Soner Hamza, “Kullanmak İçin Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Satın Almak, Kabul Etmek, Bulundurmak ya da Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kullanmak Suçu” (1353-1480), (TCK m.191), **AÜHFD**, 65 (4), 2016.

- Çetin Soner Hamza, **Türk Ceza Kanunu'nda Seçenek Yaptırımlar**, Adalet Yay., Ankara, 2011.
- Çetintürk Ekrem, "Onarıcı Adalet Anlayışı ve Uzlaştırma Kurumunun Türk Ceza Adalet Sisteminde Algılanışı (Geleneksel Ceza Adalet Anlayışına Eleştirel Bir Bakış)", (191-245), **Ceza Hukuku Dergisi**, C. 4, S. 9, Nisan 2009.
- Çetintürk Ekrem, **Onarıcı Adalet ve Ceza Adalet Sisteminde Uzlaştırma**, Adalet Yay., Ankara, 2017.
- Çınar Ali Rıza, "**Özgürlüğü Bağlayıcı Cezalar (Hapis Cezaları) ve İnfazı**", (3-24), 2. Ceza Hukuku Reformları Kongresi, (Editör: SÖZÜER Adem), C. I, İstanbul Üniversitesi Yay., İstanbul, 2015.
- Çiftcioğlu Cengiz Topel, "Onarıcı Adalet Sistemine Dair Genel Bir İnceleme", (38-49), **Fasikül Hukuk Dergisi**, C. 7, S. 66, Mayıs 2015.
- Çiftcioğlu Cengiz Topel, **Açıklamalı Uygulama Örnekleriyle Cumhuriyet Savcısının Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Kararı ve Kararın Denetimi**, B. 3, Seçkin Yay., Ankara, 2017.
- Çulha Rifat/ /Demirağ Fahrettin /Nuhoğlu Ayşe/Oktar Salih /Tezcan Durmuş, **Ceza Muhakemesi Hukuku Başvuru Kitabı**, (Editör: Yenisey Feridun), B. 2, Bilge Yay., Ankara, 2017.
- Değirmenci Olgun, "Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukukunda Mağdur Hakları", (33-88), **TBB D**, S. 77, 2008.
- Dejong William, "**The Impact of Alcohol on Campus Life**", (101-119), Restorative Justice on the College Campus®: Promoting Student Growth and Responsibility, and Reawakening the Spirit of Campus Community, (Editors: David R. Karp/Thom Allena), Charles C Thomas Publishing, Springfield, 2004.
- Demirağ Fahrettin, **Türk Ceza Kanununun Genel Hükümleri Işığında Askeri Ceza Kanunu**, B. 2, Seçkin Yay., Ankara, 2018.
- Demirbaş Timur, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, B. 14, Seçkin Yay., Ankara, 2019.
- Demirbaş Timur, **İnfaz Hukuku**, B. 6, Seçkin Yay., Ankara, 2019.
- Demirbaş Timur, **Soruşturma Evresinde Şüphelinin İfadesinin Alınması**, B. 5, Seçkin Yay., Ankara, 2018.
- Denizhan Hüseyin, "Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Erteleme Kurumu Üzerine Bir İnceleme", (214-245), **TBB Dergisi**, S. 65, 2006.

- Dilberoğlu Vedat, “Cezalar ve Güvenlik Tedbirlerinin Amacı ve Niteliği”, (1517-1544), **AÜHFD**, C. 65, S. 4, 2016.
- Doğan Karakaş Fatma, “Suçtan Doğan Mağduriyetin Devlet Tarafından Giderilmesi ve Suç Mağdurların Yardım Hakkında Kanun Tasarısı”, (197-234), **TBB Dergisi**, S. 95, 2011.
- Doğan Karakaş Fatma, “Uluslararası Düzenlemeler Işığında Mağdur Haklarının ve Suç Mağdurlarına Yardım Hakkında Kanun Tasarısının Değerlendirilmesi”, (1007-1029), **MÜHF-HAD**, C. 19, S. 2, 2013 (Özel Sayı).
- Doğan Karakaş Fatma, Cezanın Amacı ve Hapis Cezası, Legal Yay., İstanbul, 2010.
- Doğan Koray/Özbek Veli Özer, “Ceza Muhakemesi Kanunu’nda 5560 Sayılı Kanun’la Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi”, (227-252), **CHD**, C. 1, S. 2, Aralık, 2006.
- Doğan Suat, **Ceza Adalet Sistemine Holistik Yaklaşım: Onarıcı Adalet Modeli**, Yükseklikans Tezi, Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü Suç Araştırmaları Ana Bilim Dalı, Ankara, 2005.
- Dolu Osman / Büker Hasan / Uludağ Şener, “Türk Ceza Adalet Sisteminin Caydırıcılık Kapasitesine İlişkin Eleştirel Bir Değerlendirme”, (69-106), **AUHFD**, C. 61, S. 1, 2012.
- Donay Süheyl, “3. Yargı Paketi Olarak İsimlendirilen 6352 Sayılı Yasa’da Yer Alan Ceza yargılama Yasası’nda Değişiklik Getiren hükümler ile 4. Yargı Paketi Olarak İsimlendirilen 6459 Sayılı Yasa’nın Getirdiği Hükümler Hakkında Görüşler”, (115-125), **Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 1, S.1, 2013.
- Donay Süheyl, **Güncelleştirilmiş Ceza Yargılaması Hukuku**, Beta Yay., İstanbul, 2015.
- Dönmezer Sulhi, “**Cezaların ve Tedbirlerin İnfazı Hakkında Kanun Tasarısının Kapsam ve İlkeleri**”, (15-22), (Editör: Bolle Pierre-Henri/Yarsuvat Duygun), İnfaz Hukuku Alanında Güncel Sorunlar ve Yeni Yaklaşımlar, Galatasaray Semineri Notları, İstanbul 4-7 Eylül, Galatasaray Üniversitesi Yay., 2002.
- Dönmezer Sulhi, “**Suç Siyaseti**”, (1-33), <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/95699>, (E.T 11.10.2018).

- Dönmezer Sulhi/ Yenisey Feridun, **Karşılaştırmalı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ve 1999 Tasarısı**, Gerekçeler, Alkım Yay., İstanbul, 1999.
- Dönmezer Sulhi/Erman Sahir, “**Nazarî ve Tatbikî Ceza Hukuku Genel Hükümler**, C.III, B. 11, İstanbul, 1994.
- Dönmezer Sulhi/Erman Sahir, **Nazarî ve Tatbikî Ceza Hukuku Genel Hükümler**, C.II, B. 12, Beta Yay., İstanbul, 1999.
- Duff Antony, “**Restoration and Retribution: Competing or Reconcilable Paradigms?**”, (43-60), *Restorative Justice and Criminal Justice*.
- Dural Mustafa/Öğüz Tufan, **Türk Özel Hukuku** Cilt II Kişiler Hukuku, B. 10, Filiz Yay., İstanbul, 2010.
- Duran Gökhan Yaşar “**Askerî Ceza Hukukunda Yoklama Kaçağı, Bakaya, Saklı Suçu (ASCK m.63)**”, (73-148), **TBB Dergisi**, S. 128, 2017.
- Dzur Albert W., “**Civic Implications of Restorative Justice Theory: Citizen Participation and Criminal Justice Policy**”, (279-306), **Policy Sciences**, Volume 36, Issue 3/4, 2003.
- Easterbrook Frank H., “**Plea Bargaining as Compromise**”, (1969-1978), **The Yale Law Journal**, Volume 101, Issue 8.
- Ekici Şahin Meral / Yemenici Kürşat, “**6763 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikler Işığında Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma**”, (445-507), **ERÜHFD**, C. XIII, S. 1, 2018.
- Ekmekçi İdil Su, **Suç ve Ceza Siyaseti Açısından Türk Ceza Hukuk’unda Uyuşturucu Madde Kullanma Suçu**, İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2015, file:///C:/Users/yagmu/Downloads/383885.pdf, (E.T 27.10.2018).
- Elmangoush Najla, “**Customary Practice and Restorative Justice in Libya A Hybrid Approach**”, (1-14), United States Institute of Peace, Special Report 374, June 2015.
- Epözdemir Rezan, **Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması**, Adalet Yay., B. 2, Ankara, 2017.
- Er Deniz Erol, **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Işığında Hukukumuzda Sanık Hakları**, Yetkin Yay., Ankara, 2002.
- Ercan İsmail, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, XII Levha Yay., İstanbul, 2013.

- Erdem Bora, **Avrupa Standartlarına Göre Türkiye'de Basın Özgürlüğü**, Cinius Yay., İstanbul, 2017.
- Erdem Mustafa Ruhan, **"Ceza Hukukunda Cezaların Ertelenmesine İlişkin Düzenlemelere Anayasal Bakış"**, (17-39), Anayasa Yargısı, S. 18, Anayasa Mahkemesi'nin 39. Kuruluş Yıldönümü Nedeniyle Düzenlenen Sempozyumda Sunulan Bildiriler (25-26 Nisan 2001), Ankara, 2001.
- Erdem Mustafa Ruhan/Eser Ferda/Özşahinli Pakize Pelin, **100 Soruda Uzlaştırma Uzlaştırmacının El Kitabı**, B. 2, Seçkin Yay., Ankara, 2017.
- Erdoğan Oktay, **"Adli Para Cezaları ve İnfazına İlişkin Bazı Sorunlar"**, <https://legalbank.net/belge/adli-para-cezaları-ve-infazına-iliskin-bazi-sorunlar/824923>, (E.T 16.12.2018).
- Erem Faruk, **Adalet Psikolojisi, Suçlu Psikolojisi-Usul Psikolojisi Mahpusun Psikolojisi**, B. 11, Başkent Klişe Yay., Ankara, 2003.
- Eren Fikret, **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, B. 18, Yetkin Yay., Ankara, 2015.
- Eriş A. Uğur, **"Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma ve Uzlaştırma Eğitimi"**, (241-271), **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, C. 31, S. 137, Temmuz 2018.
- Ersoy Uğur, **"Ceza Hukukunda Uzlaşma"**, (64-67), **Hukuk Gündemi Dergisi**, S. 2, Ankara, 2005.
- Eryılmaz Mesut Bedri, **Ceza Muhakemesi Hukuku Dersleri**, Seçkin Yay., Ankara, 2012.
- Esendal Nihan, **Basın Yolu ile Kişilik Haklarının İhlali**, Seçkin Yay., Ankara, 2018.
- Everett William Johnson, **"Ritual Wisdom and Restorative Justice"**, (347-354), **Journal Of Public Law & Policy**, Volume 25, Issue 2, 2004.
- Evik Vesile Sonay, **'Ceza Muhakemesinde Çocuk Mağdurların Hakları'**, (69-115), **BÜHFD**, C. 12, S. 151, Mart, 2017.
- Feeley Malcolm M., **"Plea Bargaining and the Structure of the Criminal Process"**, (338-354), **The Justice System Journal**, Volume 7, Number 3, 1982.

- Feher Lenke, "Retributive or Restorative Justice", (227-231), **Acta Juridica Hungarica**, Volume 36, Number 3-4, 1994.
- Feyzioğlu Metin, "5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Hakkında Bazı Tespit ve Değerlendirmeler", (27-61), **TBB Dergisi**, S. 62, 2006.
- Feyzioğlu Metin, "**Uzlaştırma Teklifi ve Taraflara Bildirilmesi**", Prof. Dr. Uğur Alacakaptan'a Armağan, C. I, 2008, <http://www.feyzioglu.av.tr/yayin/uzlastirma-teklifi-ve-taraflara-bildirilmesi.html>, (E.T 10.09.2017)
- Furio Jennifer, **Restorative Justice : Prison As Hell or a Chance for Redemption?**, Algora Publishing, New York, 2002.
- Gabbay Zvi D., "Holding Restorative Justice Accountable", (85-141), **Cardozo J. of Conflict Resolution**, Volume 8, Issue 85, 2006.
- Garvey Stephen P., "Restorative Justice, Punishment, and Atonement", (303-317), **Utah Law Review**, Volume:1, 2003.
- Gavrielides Theo, **Restorative Justice Theory and Practice: Addressing the Discrepancy**, Criminal Justice Press, Helsinki, 2007.
- Gedik Doğan, "**Karşılaştırmalı Hukukta ve 1999 Tarihli Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Tasarısında Kamu Davasının Açılmasının Ertenilmesi Kurumu**", http://www.turkhukuksitesi.com/makale_77.htm, (E.T 21.11.2011).
- Gökalp Özge Tuçe, "Ceza Usul Hukukunda Uzlaşma" (21-30), **Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi**, C. 5, N. 1, (Online), 2013, <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/hiad/article/view/5000145331/5000132670>.
- Gökcan Hasan Tahsin, "Cumhuriyet Savcısının Delilleri Değerlendirme Yetkisi ve Yargıtay Uygulaması", (195-206), **Ankara Barosu Dergisi**, Y. 2012, S. 1.
- Gökcan Ahmet, "**Türk Ceza Kanunun' da Uyuşturucu Madde Suçlarına Genel Bakış**", Uyuşturucu Madde Bağımlılığıyla Mücadele ve Ceza Hukuku Paneli, (Editör: Balcı Murat), Seçkin Yay., Ankara, 2011.
- Gökcan Ahmet/Alşahin Mehmet Emin/Çakır Kerim, **Ceza Muhakemesi Hukuku -II-**, Adalet Yay., Ankara, 2018.
- Gökcan Ahmet/Alşahin Mehmet Emin/Çakır Kerim, **Ceza Muhakemesi Hukuku I**, Adalet Yay., Ankara, 2017.

- Gözler Kemal/Kaplan Gürsel, **İdare Hukuku Dersleri**, B. 14, Ekin Yay., Bursa, 2013.
- Graves Cheryl M./Gray Donyelle L./Schub Ora, "Restorative Justice: Making the Case for Restorative Justice", (219-228), **Clearinghouse Review Journal of Poverty Law and Policy**, July-August, 2005.
- Groenhuijsen Marc, **"Victims' Rights and Restorative Justice: Piecemeal Reform of the Criminal Justice System or a Change of Paradigm?"**, (63-79), Crime, Victims and Justice: Essays on Principles and Practice, (Editör: Hendrik Kaptein/Marijke Malsch Niscale) Routledge Publishing, London and New York, 2017.
- Gül Yakup, "Hukuk Uyuşmazlıkları Arabuluculuk Kanunu'nun 17/D Maddesi Çerçevesinde Türk Hukuku'ndaki "Arabuluculuk İle Uzlaştırma" Yöntemlerinin Değerlendirilmesi" (34-61), **İzmir Barosu Dergisi**, Y. 79, S. 1, Ocak, 2014.
- Gülşen Recep, **"Ceza Muhakemesi Hukuku Açısından Mağdurun Hakları"**, (683-696), Hukuk Devletinde Suç Yaratılmasının ve Suçun Aydınlatılmasının Sınırları Sempozyumu, (Editör: Bahri ÖZTÜRK), Seçkin Yay., Ankara, 2009.
- Gültekin Özkan, **"Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukukunda Mağdur Hakları"**, (119-148), **TAAD**, Y. 3, S. 11.
- Gültekin Özkan, **"Yeni Türk Ceza Hukuku'nda Önödeme ve Uygulaması"**, (203-253), **CHD**, S. 5, Aralık 2007.
- Gündel Ahmet, **5237 Sayılı TCK'da Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Suçları**, Seçkin Yay., Ankara, 2009.
- Güngör Devrim / Okuyucu Ergün Güneş, **"Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması"**, (1951-1965), Prof. Dr. Zeki Hafızoğulları'na Armağan, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 65, S. 4, 2016.
- Güngör Devrim, **5237 ve 5271 Sayılı Kanunlar Işığında Şikayet Kurumu**, Yetkin Yay., Ankara, 2009.
- Güriz Adnan, **Hukuk Başlangıcı**, AÜHF Yay., N. 485, Ankara, 1986.
- Hafızoğulları Zeki, **"5237 S. Türk Ceza Kanununda Davanın ve Cezanın Düşürülmesi"**, (11-40), S. 2006/3, Y. 64, **Ankara Barosu Dergisi**, Ankara, 2006.

- Hafizoğulları Zeki, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Cezalar ve Güvenlik Tedbirleri", (78-109), **Ankara Barosu Dergisi**, Y. 65, S. 1, Ankara, 2007.
- Hafizoğulları Zeki/Özen Muharrem, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, B. 12, US-A Yay., Ankara, 2019.
- Hafizoğulları Zeki/Özen Muharrem, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler Kişilere Karşı Suçlar**, B. 5, US-A Yay., Ankara, 2018.
- Hafizoğulları Zeki/Özen Muharrem, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler Topluma Karşı Suçlar**, B. 3, US-A Yay., Ankara, 2017.
- Hakeri Hakan, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, B. 22., Adalet Yay., Ankara, 2019.
- Harris M. Kay, "An Expansive, Transformative View of Restorative Justice", (117-141), **Contemporary Justice Review**, Volume 7, Issue. 1, March 2004.
- Helenek Adriana/Downs Jonathan Taylor, "How Our Work Changes Us: Reflecting on a Career as a Defense Victims Outreach Specialist and the Application Of Restorative Justice", (295-300), **Conflict Resolution Quarterly**, Volume 35, 2018.
- Hirsch Andrew Von/Ashworth Andrew/ Shearing Clifford, "**Specifying Aims and Limits for Restorative Justice: A 'Making Amends' Model?**", (21-41), Restorative Justice and Criminal Justice.
- Hopkins Belinda, "Restorative Justice as Social Justice", (121-132), **Nottingham Law Journal**, Volume 21, 2012.
- Hosmanek Andrew J., "Cutting the Cord: Ho'oponopono and Hawaiian Restorative Justice in the Criminal Law", (359-376), **Pepperdine Dispute Resolution Law Journal**, Volume 5, Issue 2, 2005.
- <https://adanabarusu.org.tr/tr/duyurular/yargitay-dan-uyusturucu-bagimlilikleri-icin-emsal-karar>, (E.T 27.10.2018)
- İçel Kayıhan, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Beta Yay., İstanbul, 2016.
- İnce Hüseyin, **Türk Ceza Hukukunda Kısa Süreli Hürriyeti Bağlayıcı Cezalara Seçenek Yaptırımlar**, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul, 2006, <http://acikerisim.istanbul.edu.tr/bitstream/handle/123456789/26513/42027.pdf?sequence=1&isAllowed=y>, (E.T 21.11.2011).

- İnceleme Raporu, 24. **Dönem 4. Yasama Yılı 2014**, https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/docs/2014/magdur_haklari_inceleme_raporu.pdfs, (E. T 09.12.2018).
- İnceoğlu Aytekin Asuman, “Ceza Hukukunda Mağdur Hakları Çerçevesinde Mağdurun Zararının Devlet Tarafından Giderilmesi ve Suç Mağdurlarına Yardım Hakkındaki Kanun Tasarısının Değerlendirilmesi”, (9-46), **BÜHFD**, S. 141 – 142, Mayıs – Haziran, 2016.
- İnceoğlu Aytekin Asuman, “**Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Mevcut ve Olası Sorunları ile Uzlaşma Kurumu**”, (649-660), Hukuk Devletinde Suç Yaratılmasının ve Suçun Aydınlatılmasının Sınırları Sempozyumu.
- İnceoğlu Aytekin Asuman/KARAN Ulaş, “**Türkiye’de Ceza Davalarında Uzlaşma Uygulamaları: Hukuki Çerçevenin Değerlendirilmesi**” (45-81), Onarıcı Adalet, Mağdur-Fail Arabuluculuğu ve Uzlaşma Uygulamaları: Türkiye ve Avrupa Bakışı, (Derleyenler: JAHIC Galma/YEŞİLADALI Burcu), İstanbul Üniversitesi Yay., İstanbul, 2008.
- İnci Z. Özen/Sakarya M. Sevgi, “6763 Sayılı Kanun Değişikliği Sonrasında Uzlaştırma Uygulamalarına İlişkin Bazı Tespit ve Değerlendirmeler”, (101-114), **Terazi Hukuk Dergisi**, C.13, S. 141, Mayıs, 2018.
- İpek Ali İhsan/Parlak Engin, **Ceza Muhakemesinde Uzlaşma**, B. 3, Adalet Yay., Ankara, 2016.
- Johnstone Gerry, “Restorative Justice, Shame And Forgiveness”, (197–216), **Liverpool Law Review**, Volume 21, 1999.
- Kaplan Mahmut, “Onarıcı Adalet ve Türk Ceza Hukukuna Yansımaları”, (59-86), **Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 5, S. 1, 2015.
- Kaplan Mahmut, “Onarıcı Adalet ve Türk Ceza Hukukuna Yansımaları”, (59-86), **Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 5, S. 1, 2015.
- Karagülmez Ali, **Ceza Kararnamesi ve Önödeme**, B. 2, Seçkin Yay., Ankara, 2002.
- Karakehya Hakan, **Ceza Muhakemesinde Maddi Gerçeğin Tespiti**, Savaş Yay., Ankara, 2016.

- Karakurt Ahu, "Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda İddianamenin İadesi", (1-31), **TBB Dergisi**, S. 82, 2009.
- Karaoğlu Ercan, **Spor Hukukunun Temel Kavramları ve Sportif Alanda Doğabilecek Hukuki İhtilaflar**, Seçkin Yay., Ankara, 2017.
- Karp David R / Clear Todd R., **What is Community Justice?: Case Studies of Restorative Justice and Community Supervision**, SAGE Publications, California, 2002.
- Karp David R /Drakulich Kevin M., "Minor Crime in A Quaint Setting: Practices, Outcomes, And Limits Of Vermont Reparative Probation Boards", (301-332), *Criminology & Public Policy*, Volume 3, Issue 4, November, 2004.
- Kartal Melik, **Kamu Davasının Açılmasında Cumhuriyet Savcısının Takdir Yetkisi**, XII Levha Yay., İstanbul, 2015.
- Kaşlı Enver, **Ceza Adaleti Sisteminde İtham Pazarlığı (Plea Bargaining)**, Seçkin Yay., Ankara, 2017.
- Katoğlu Tuğrul, "Mağdurun Korunması ve Mağdur Hakları" (697-702), *Hukuk Devletinde Suç Yaratılmasının ve Suçun Aydınlatılmasının Sınırları Sempozyumu*, 1-3 Haziran 2008, İstanbul.
- Kaymaz Seydi/Gökcan Hasan Tahsin, **Uzlaşma ve Ön Ödeme**, B. 2, Seçkin Yay., Ankara, 2008.
- Kesgin Koray, **Türk Ceza Hukukunda Önödeme** (Yükseklisans Tezi), Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009, file:///C:/Users/YA%C4%9EMUR/Downloads/241989%20(1).pdf, (E.T 10.12.2018).
- Ketizmen Muammer, "Uzlaşmanın Sirayet Etmezliği İlkesinin Sonucu Olarak Mağdurun Yargılanacak Kişiyi Seçebilme Yetkisi", (1-10), **HHFD**, C. 2, S. 1, Y. 2012.
- Kılıç Hüseyin, **Basın Hukuku**, Seçkin Yay., Ankara, 2018.
- Kitapçıoğlu Tülay, **Ceza Muhakemesi Kanunu'nda Soruşturmanın Sonlandırılması**, Legal Yay., İstanbul, 2014.
- Kitapçıoğlu Yüksel Tülay, "6352 Sayılı Kanun İle Ceza Hukuku ve Ceza Muhakemesi Hukuku'nda Meydana Gelen Değişiklikler", http://www.insanihakuk.com/files/articles/tulay-kitapcioglu--6352-sayili-kanun-makale.pdf_1357819298.pdf, (E.T 18.10.2018).

- Koca Mahmut, "Ceza Muhakemesi Hukukunda Deliller", (207-225), **Ceza Hukuku Dergisi**, C. 1, S. 2, Aralık, 2006.
- Koca Mahmut/Üzülmez İlhan, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, B. 12, Seçkin Yay., Ankara, 2019.
- Koen Raymond, "The Antinomies of Restorative Justice", (247-271), **Acta Juridica**, Volume 2007, Issue 1.
- Konferansı. <https://www.ombudsman.gov.tr/contents/files/847b13--Savcilarin-Rolune-Dair-Ilkeler.pdf>, (E.T 11.10.2018).
- Köse Hüseyin Alpay, "**Seyirden Yasaklanma Tedbiri ve Uygulamada Ortaya Çıkan Sorunlar**", <http://www.sporhukuku.org/wp-content/uploads/2018/06/Makale-Seyirden-Yasaklanma-Tedbiri.pdf>, (E.T 7.11.2018).
- Kudlich Hans, (Çev. TEPE İlker/Oğlakçıoğlu Mustafa/Meraklı Serkan), "Akademik Bakış: Ceza Muhakemesinde Kovuşturma Mecburiyeti ve Maslahata Uygunluk ilkeleri Arasındaki Denge", (360-369), **Ceza Hukuku Dergisi**, S. 19, 2012.
- Kumbasar Enver, **Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması**, Seçkin Yay., Ankara, 2012.
- Kunter Nurullah, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, B. 9, Yaylacık Yay., İstanbul, 1989.
- Kunter Nurullah/YENİSEY Feridun/Nuhoğlu Ayşe, **Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku**, B. 16, Beta Yay., İstanbul, 2008.
- Laprairie' Carol, "Altering Course: New Directions in Criminal Justice Sentencing Circles and Family Group Conferences", (78-99), **The Australian and New Zealand Journal of Criminology**, Volume 28, Issue 1, 1995.
- Lemond Marcel, **Türk Ceza Adalet Sistemi İhtiyaç Değerlendirme Raporu ve Eylem İçin Tavsiyeler** (Çev. Aslıpek Zeynep Güllü), Şen Yay., Ankara, 2014.
- Lemonne Anne, "**Alternative Conflict Resolution and Restorative Justice: A Discussion**", (43-65), (Editor: Lode Walgrave), Repositioning Restorative Justice, Willan Publishing, 2003.
- Levad Amy, **Restorative Justice*: Theories and Practices of Moral Imagination**. LFB Scholarly Publishing LLC, El Paso, 2012.

- Liebmann Marian, **Restorative Justice: How It Works**, Jessica Kingsley Publishers, London and Philadelphia, 2007.
- London Ross, **Crime, Punishment, and Restorative Justice✱: From the Margins to the Mainstream**, Lynne Rienner Publishers, Boulder/London, 2011.
- Luzon Golan, "Restorative Justice and Normative Responsibility", (27–40), **Restorative Justice An International Journal**, Volume 4, No. 1, 2016.
- Maden Mehmet, "**Kısa Süreli Hapis Cezalarının Seçenek Yaptırımlara Çevrilmesi**", (25-38), 2. Ceza Hukuku Reformları Kongresi, (Editör: Sözüer Adem), C. I, İstanbul Üniversitesi Yay., İstanbul, 2015.
- Mağdur Hakları Daire Başkanlığı, **Mağdura Yaklaşım Kılavuzu**, Yayın No: 02, Mart, 2016.
- Mahajan Bhavya, "Victim-Offender Mediation: A Case Study and Argument for Expansion to Crimes of Violence", (125-150), **American Journal of Mediation**, Volume 10, 2017.
- Mahmutoğlu Fatih Selami, "**Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi ve Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması**", (1-19) <http://fsmahmutoglu.av.tr/pdf/879d1f92e780fd386fb62bf825e94c6a6aa980787818090242.pdf>, (E.T 02.04.2018).
- Marshall Tony F., "**Restorative justice on Trial in Britain**", (15-28), **Restorative Justice on Trial Pitfalls and Potentials of Victim-Offender Mediation - International Research Perspectives**, (Editors: Heinz MESSMER /Hans-Uwe OTTO), NATO ASI Series, Springer Publishing, New York, 1992.
- Marshall Tony F., "The Evolution of Restorative Justice İn Britain", (21-43), **European Journal on Criminal Policy and Research**, Volume 4-4.
- Mcelrea Judge F.W.M., "**The New Zealand Model Of Family Group Conferences**", (527-543), Volume 6, Issue 4.
- Mcgillis Daniel, **Community Mediation Programs: Developments and Challenges**, Diane Publising, Collingdale, 1997.
- Meier Bernd-Dieter, "Restorative Justice - A New Paradigm in Criminal Law?", (125-139), **European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice**, Volume 6, Issue 2, 1998.

- Meraklı Serkan, **Cumhuriyet Savcısının Kamu Davası Açmada Takdir Yetkisi**, Seçkin Yay., Ankara, 2014.
- Miller Holly Ventura. **Restorative Justice*: From Theory to Practice**, JAI Publishing, San Antonio, 2008.
- Miller Shercen Benzvy / Schacter Mark, "From Restorative Justice to Restorative Governance", (405-411), **Canadian Journal of Criminology**, July 2000.
- Munro Randy, "Nanaimo Restorative Justice Program", (47-50), **Journal of the Institute of Justice and International Studies**, Volume 6, 2006.
- Myers David / OLSON Jeremy, "Restorative Justice and Community Corrections", (3-6), **Criminal Justice Policy Review**, 2015, Volume 26(1).
- Ness Daniel W. Van / Nolan Pat, "Legislating for Restorative Justice", (53-110), **Regent University Law Review**, Volume 10, Issue 53, 1998.
- Ness Daniel W. Van, "**The Shape of Things to Come: A Framework for Thinking About a Restorative Justice System**", (1-20), Restorative Justice: Theoretical Foundations, (Editors: Hans-Jürgen Kerner / Elmar G. M. Weitekamp), Willan Publishing, London, 2002.
- Ness Daniel W. Van/Strong Karen Heetderks, **Restoring Justice: An Introduction to Restorative Justice**, Fourth Edition, Anderson Publishing, Ohio, 2010.
- Noyan Erdal, **Ceza Davası İddia Soruşturma Hüküm**, Adalet Yay., Ankara, 2006.
- Okuyucu-Ergün Güneş, "Soruşturmanın Gizliliği", (243-275), **AUHFD**, S. 59 (2), 2010.
- Okuyucu-Ergün Güneş, **Ceza Muhakemesi İşlemleri**, Yetkin Yay., Ankara, 2015.
- Otacı Cengiz/Bayraktutan Serhat, "Kısa Süreli Hapis Cezasına Seçenek Yaptırımlar", (234-257), **Ceza Hukuku Dergisi**, C. 7, S. 19, Ağustos 2012.
- Önder Ayhan, **Ceza Hukukunda Tecil ve Benzeri Müesseseler**, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1963.

- Öntan Yaprak, "Kovuşturma Evresinde Uzlaşmanın Sonucu Olarak Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararı Verilmesinin Yerindeliği", (61-76), **İÜHFD**, C. 9 S. 1, 2018.
- Özbek Mustafa Serdar / Cüni Orhan / Özcan Merve (Editörler). **Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma Eğitim Kitabı**, Alternatif Çözümler Daire Başkanlığı Yay. -I-, Ankara, 2018.
- Özbek Mustafa Serdar, "Ceza Muhakemesi Kanununda Uzlaştırma", **AÜHFD**, C. 54, S.3, 2005.
- Özbek Mustafa Serdar, "Ceza Muhakemesi Kanununda Yapılan Değişiklikler Çerçevesinde Mağdur Fail Uzlaştırmasının Usul ve Esasları", (123-205), **AÜHFD**, C. 56, S. 4, 2007.
- Özbek Mustafa Serdar, **Alternatif Uyuşmazlık Çözümü**, C. 2, B. 4, Yetkin Yay., Ankara, 2016.
- Özbek Mustafa Serdar, **Alternatif Uyuşmazlık Çözümü**, C. I, B. 4, Yetkin Yay., Ankara, 2016.
- Özbek Mustafa Serdar, **Alternatif Uyuşmazlık Çözümü**, Yetkin Yay., Ankara, 2013.
- Özbek Veli Özer, "Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma Kurumunun 6763 Sayılı Kanun Hükümleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi", (7-28), **Ceza Hukuku Dergisi**, S. 32, 2016.
- Özbek Veli Özer, **Ceza Hukukunda Suçtan Doğan Mağduriyetin Giderilmesi**, Seçkin Yay., Ankara, 1999.
- Özbek Veli Özer, **CMK İzmir Şerhi Ceza Muhakemesi Kanununun Anlamı**, Seçkin Yay., Ankara, 2005.
- Özbek Veli Özer, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Kriminolojik Olgu Araştırmaları – I Türkiye’de Uzlaşma Eğilimleri, (350-359), **Ceza Hukuku Dergisi**, C. 7, S. 19, Ağustos, 2012.
- Özbek Veli Özer, **İnfaz Hukuku**, B. 11, Seçkin Yay., Ankara, 2019.
- Özbek Veli Özer/Doğan Koray/BACAKSIZ Pınar/TEPE İlker, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, B. 10, Seçkin Yay., Ankara, 2019.
- Özbek Veli Özer/Doğan Koray/Bacaksız Pınar/TEPE İlker, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, B. 13, Seçkin Yay., Ankara, 2018.
- Özbek Veli Özer, **İnfaz Hukuku**, B. 11, Seçkin Yay., Ankara, 2019.

- Özbek Veli Özer/Kanbur Mehmet Nihat/Doğan Koray/Bacaksız Pınar/Tepe İlker, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, B. 10, Seçkin Yay., Ankara, 2017.
- Özbek Veli Özer, “21. Yüzyılda Ceza Adaleti”, (96-108), Hukuka Felsefi ve Sosyolojik Bakışlar Sempozyumu, 2004, **Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Arkivi 13. Kitap**, İstanbul, 2005.
- Özen Muharrem, “Uzlaştırma”, (87-112), **Avukat Serdar Özersin’ e Armağan**, Adalet Yay., Ankara, Ağustos 2017.
- Özen Muharrem, **Genel Tehlike Yaratın Suçlar**, US-A Yay., Ankara, 2010.
- Özen Mustafa, “Cumhuriyet Savcısının Takdir Yetkisi”, (41-68), **EÜHFD**, C. XIII, S. 3–4, 2009.
- Özen Mustafa, “Kamu Davası Açma Konusunda Benimsenen İlkeler, Cumhuriyet Savcısının Takdir Yetkisi ve İddianamenin İadesi”, (18-28), **Ankara Barosu Dergisi**, Y. 67, S. 3, 2009.
- Özen Mustafa, “Non Bis İn İdem (Aynı Fiilden Dolayı İki Kez Yargılama Olmaz) İlkesi”, (389-417), **GÜHFD**, C. XIV, S. 1, 2010.
- Özen Mustafa, **Ceza Muhakemesi Hukuku Dersleri**, Adalet Yay., Ankara, 2017.
- Özgenç İzzet, “Bir Ceza İnfaz Rejimi Olarak Erteleme”, **Anayasa Yargısı Dergisi**, (99-146) C. 18, Anayasa Mahkemesinin 39. Kuruluş Yıldönümü Nedeniyle Düzenlenen Sempozyumda Sunulan Bildiriler, (25-26 Nisan 2001), Ankara.
- Özgenç İzzet, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, B. 15, Seçkin Yay., Ankara, 2019.
- Özgenç Nuri Berkay, **Türk Hukukunda ve Mukayeseli Hukukta Uzlaşma**, Legal Yay., İstanbul, 2015.
- Özkorkut Ünal Nevin, **Osmanlı Hukukunda Müdde-i Umumilik**, Turhan Yay., Ankara, 2016.
- Öztürk Bahri, “Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Son Çare Olarak Seyirden Yasaklama”, (33-47), Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesi Kanunu, (Editörler: Cumhur Şahin, İzzet Özgenç, İlhan Üzülmöz), Gazi Üniversitesi Türk Ceza Hukuku ve Uygulama ve Araştırma Merkezi (TÜRK –CE-MER), Seçkin Yay., Ankara 2012.

- Öztürk Bahri/Erdem Mustafa Ruhan, **Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku**, B. 17, Seçkin Yay., Ankara, 2017, s. 179.
- Öztürk Bahri/Kazancı Behiye Eker/Güleç Sesim Soyer, **Ceza Muhakemesi Hukukunda Koruma Tedbirleri**, B. 2, Seçkin Yay., Ankara, 2017.
- Öztürk Bahri/Tezcan Durmuş/Erdem Mustafa Ruhan/Sırma Gezer Özge/ Saygılar Kırıt Yasemin F. / Alan Akcan Esra / Özaydın Özdem / Erden Tütüncü Efser/Altınok Villemın Derya/Tok Mehmet Can,, **Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku**, B. 13, Seçkin Yay., Ankara, 2019.
- Parlar Ali / Hatipoğlu Muzaffer; **Türk Ceza Kanunu Yorumu**, C. 2, Seçkin Yay., Ankara, 2008.
- Paula Kenny/Leonard Liam, **The Sustainability of Restorative Justice**, Emerald Group Publishing, Bingley, 2014.
- Pelvan Neslihan, "Ceza Muhakemesinde Onarıcı Adalet Kapsamında Uzlaştırma Uygulaması", (111-114), **Bursa Barosu Dergisi**, C. 42, S. 103, Mart 2018.
- Polat Ahmet, **Viktimoloji (Mağdurbilim)**, Legal Yay., Ankara, 2014.
- Ravinsky Laura, "Reducing Recidivism of Violent Offenders through Victim Offender Mediation: A Fresh Start", (1019-1044), **Cardozo J. Of Conflict Resolution**, Volume 17, 2016.
- Reddy Peter, **Peace Operations and Restorative Justice*: Groundwork for Post-Conflict Regeneration**, Routledge Publishing, London, 2012.
- Reimund Mary Ellen, "Confidentiality in Victim Offender Mediation: A False Promise?", (401-427), **Journal of Dispute Resolution**, Volume 2, 2004.
- Reinhart Michael, "Sportif Faaliyetler Sırasındaki Yaralanmalar ve Kazalarda Ceza Takibatı Yapılmasında Kamu Menfaati", (51-59), (Çev. Veli Özer Özbek), **Spor ve Ceza Hukuku, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi 1**, Seçkin Yay., Ankara, 2004.
- Restructuring the Plea Bargain, (286-312), **The Yale Law Journal**, Volume 82, Issue 2, 1972.

- Schiff Mara, "Can Restorative Justice Disrupt The 'School-Toprison Pipeline?", (121-139), **Contemporary Justice Review**, Volume 21, Issue 2, 2018.
- Schijndel R.A.M. Van, **Confidentiality and Victim-Offender Mediation**, Maklu Publishers, Antwerpen, 2009.
- Schild Wolfgang, "**Antrenörün, Hakemin ve Seyircinin Ceza Sorumluluğu**", (41-50), (Çev. Hakan HAKERİ), Spor ve Ceza Hukuku.
- Scott Robert E./Stuntz William J., "Plea Bargaining as Contract", (1909-1968), **The Yale Law Journal**, Volume 101, Issue 8.
- Seçkin Mehmet Beyhan, **Mağdur Hakları**, Adalet Yay., Ankara, 2018.
- Selçuk Sami, **Çürütmeler**, Tekin Yay., İstanbul, 1990.
- Sevdiren Öznur, "Cezalandırmada Bir Paradigma Değişikliği Olarak Onarıcı Adalet Felsefesi: Bir Sentez Denemesi-I", (103-129), **Ceza Hukuku Dergisi**, C. 6, S. 15, Nisan 2011.
- Sezer Ahmet, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Soruşturulması ve Kovuşturulması Şikâyetine Bağlı Suçlar ve Uzlaşma", (41-56), **Terazi Hukuk Dergisi**, C. 1, S. 2, Ekim, 2006.
- Sezer Ahmet, **Öğreti ve Uygulamada Ceza Usul Hukukunda Uzlaşma**, Adalet Yay., Ankara, 2010.
- Shen A./Antonopoulos G. A., "Restorative Justice or What: Restorative Justice in the Chinese Youth Justice System", (297-375), **European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice**, Volume 21, 2013.
- Smith Nick, "Kantian Restorative Justice", (54- 69), **Criminal Justice Ethics** Volume.29, No. 1, April 2010.
- Sokullu Akıncı Füsün/Dursun Selman, **Viktimoloji (Mağdurbilim)**, B. 3, Beta Yay., İstanbul, 2016.
- Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009, file:///C:/Users/YA%C4%9EMUR/Downloads/234678.pdf, (E.T 17.11.2018)
- Soyaslan Doğan, **Ceza Hukuku Özel Hükümler**, B. 12, Yetkin Yay., Ankara, 2018.
- Soyaslan Doğan, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, B. 7., Yetkin Yay., Ankara, 2018.

- Soygüt Arslan **Mualla Buket, Türk Ceza ve Ceza Usul Hukukunda Uzlaşma Kurumu**, Galatasaray Üniversitesi Yay., İstanbul, 2008.
- Soysal Tamer, "Uzlaşma Kurumunun Felsefesine Bir Uzanış: Onarıcı Adalet ve Güney Afrika Ubuntu Geleneği", (327-347), **Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi**, Özel Sayı 1, 2010.
- Stark Aiden, "Environmental Restorative Justice", (435-462), **Pepperdine Dispute Resolution Law Journal**, Volume 16, Issue 3, 2016.
- Sukardı S., "Legitimacy of the Restorative Justice Principle in the Context of Criminal Law Enforcement", (196-214), **Indonesia Law Review**, Volume 4, Issue 2, 2014.
- Şahin Cumhur /Göktürk Neslihan **Ceza Muhakemesi Hukuku -II-**, B. 9, Seçkin Yay., Ankara, 2019.
- Şahin Cumhur, "Ceza Muhakemesinde Uzlaşma", (221-297), **SÜHFD**, C. 6, S. 1-2, (Prof. Dr. Süleyman Arslan' a Armağan).
- Şahin Cumhur, **Ceza Muhakemesi Hukuku -I-**, B. 9, Seçkin Yay., Ankara, 2018.
- Şahin Cumhur, **Ceza Muhakemesi Kanunu Gazi Şerhi**, Seçkin Yay., Ankara, 2005.
- Şahin Tuğçem/Çelik Yasin/Ruhi Ahmet Cemal, **Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Rehberi**, Seçkin Yay., Ankara, 2018.
- Şare Ersin, "Türk Hukuk Sisteminde Kabul Edilen Erteleme Kurumları Üzerine İnceleme", (163-236) **TBB Dergisi**, S. 111, 2014.
- Şen Ersan, "TCK m.191'e Göre Verilen Ertelemeye İtiraz Mümkün mü?", http://sen.av.tr/tr/makale-detay/142/tck_m.191%E2%80%99e_g%C3%B6re_verilen_ertelemeye_%C4%B0tiraz_m%C3%BCmk%C3%BCn_m%C3%BC.html, (E.T 17.10.2018).
- Şen Ersan, "Uzlaşma ve Uzlaştırma Üzerine Notlar - 3. Kısım", <http://www.hukukihaber.net/uzlasma-ve-uzlastirma-uzerine-notlar-3-kisim-makale,5616.html>, (E.T 27.02.2018).
- T.C. Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü, Türk Ceza Kanunu Tasarısı, 12.5.2003, Ankara.
- Tamarita Josep / LUQUEB Eulalia "Can Restorative Justice Satisfy Victims' Needs? Evaluation Of The Catalan Victim-Offender Mediation Programme", (68-85), **Restorative Justice: An International Journal**, Volume 4, Issue 1, 2016.

- Taner Fahri Gökçen, "TCK'nın 5. Maddesinin Yürürlüğe Girmesi Karşısında TCK Dışındaki Kanunlarda Yer Alan Dava ve Ceza Zamanaşımını Durduran Nedenlerin Yürürlük Durumu", (137-154), **TBB Dergisi**, S. 83, 2009.
- Taner Fahri Gökçen, **Ceza Muhakemesi Hukukunda Adil Yargılanma Hakkı Bağlamında Çelişme ve Silahların Eşitliği**, Seçkin Yay., Ankara, 2019.
- Tanju Erhan, **AİHM Kararları Işığında İfade ve Basın Özgürlüğü**, B. 2, Seçkin Yay., Ankara, 2017.
- Tanrıvermiş Atilla, "Ceza Muhakemesi Hukukunda Mağdur Hakları Kavramına Genel Bir Bakış", (16-26), **Fasikül Hukuk Dergisi**, C. 8, S. 78, Mayıs 2016.
- Taşkın Mustafa, "Fransız ve Türk Hukukunda Suçunu Kabul Edenlerin Yargılanması", (23-48), **Terazi Hukuk Dergisi**, C. 5, S. 44, Nisan 2010.
- TBMM **Adalet Komisyonu Raporu**, E. 2/870, K. 111, T. 6.11.2006, (E. T. 11.04.2018).
- TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, **Mağdur Hakları İnceleme Raporu**, https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/docs/2014/magdur_haklari_incelemeraporu.pdf, (E.T 10.01.2017).
- Tezcan Durmuş, "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması ile Uyum Açısından Bazı Yönleriyle yeni Türk Ceza Mevzuatı", (17-18), **Fasikül Hukuk Dergisi**, C. 2, S. 10, Eylül 2010.
- Tezcan Durmuş/Erdem Mustafa Ruhan/Önok Murat, **Uluslararası Ceza Hukuku**, B. 5, Seçkin Yay., Ankara, 2019.
- Tezcan Durmuş/Erdem Mustafa Ruhan/Önok R. Murat, **Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku**, B. 16, Seçkin Yay., Ankara, 2018.
- Thomas Charles W., "Recidivism of Public and Private State Prison Inmates in Florida: Issues and Unanswered Questions", (89-100), **Criminology & Public Policy** 89, Volume 4, Number 1, 2005.
- Thomson Douglas, **"Balanced and Restorative Justice"**, (1-6), The Encyclopedia of Criminology and Criminal Justice, First Edition, 2014.
- Thomson Douglas, "Can We Heal Ourselves? Transforming Conflict in the Restorative Justice Movement", (107-116), **Contemporary Justice Review**, Volume 7, Issue 1, March 2004.

- Toroslu Haluk, **Ceza Hukukunda İsnat Yeteneği**, Savaş Yay., Ankara, 2015.
- Toroslu Haluk, **Ceza Müeyyidesi**, Savaş Yay., Ankara, 2010.
- Toroslu Nevzat/Feyzioğlu Metin, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, B. 19, Savaş Yay., Ankara, 2019.
- Toroslu Nevzat/Toroslu Haluk, **Ceza Hukuku Genel Kısım**, B. 25, Savaş Yay., Ankara, 2019.
- Tosun Öztekin, **Türk Suç Muhakemesi Hukuku Dersleri**, C.I, Sulhi Garan Matbaası Varisleri Yay., İstanbul, 1976.
- Töngür Ali Rıza, “Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi Kurumunun Yeniden Düzenlenmesi Gerekliliği Üzerine”, (27-49), **İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 17, S. 1, Ocak, 2018.
- Töngür Ali Rıza, “Metrukiyete Uğramış Bir Kurum: Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi”, (7-16), **Fasikül Hukuk Dergisi**, C. 7, S. 67, Haziran, 2015.
- Töngür Ali Rıza, **Ceza Hukukunda Yeni Boyutlarıyla Erteleme**, Adalet Yay., Ankara, 2009.
- Töngür Ali Rıza/Çetintürk Ekrem, “Onarıcı Adalet Anlayışının Teorik Temelleri”, (7-26), **İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 17, S. 2, Temmuz 2018.
- Turhan Faruk, “Yeni Türk Ceza Kanunu’na Göre Cezaların Ertelenmesi ve Uygulamada Ortaya Çıkan Bazı Sorunlar”, (27-54), **EÜHFD**, C. X, S. 3-4, 2006.
- Tutumlu Mehmet Akif, “Önödeme İşleminin Vakıa İspatındaki Rolü”, (157-164), **Terazi Hukuk Dergisi**, C. 5, S. 52, Aralık 2010.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, **Mağdur Hakları İnceleme Raporu**, 24. Dönem 4. Yasama Yılı 2014, https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/docs/2014/magdur_haklari_incelemeraporu.pdfs, (E. T 09.12.2018).
- Uğur Hüsamettin, “Ceza Muhakemesinde Kovuşturma Mecburiyeti İlkesinden Maslahata Uygunluk İlkesine”, **TBB Dergisi**, Sayı 73, 2007.
- Uğur Hüsamettin, “Suça Sürüklenen ve Suç Mağduru Çocuklarda Uzlaşma”, (123-144), **Terazi Hukuk Dergisi**, C. 5, S. 43, Mart 2010.

- Umbreit Mark S. / Armour Marilyn Peterson, **Restorative Justice Dialogue: An Essential Guide for Research and Practice**, Springer Publishing, New York, 2010.
- Umbreit Mark S./Coates Robert B., Vos Betty, "Victim-Offender Mediation:Three Decades of Practice and Research", (279-299), **Conflict Resolution Quarterly**, Volume 22, Issue 1-2, Fall-Winter 2004.
- Umbreit Mark S./COATES Robert B./VOS Betty, "Restorative Justice Dialogue: A Multi-Dimensional, Evidence-Based Practice Theory", (23-41) **Contemporary Justice Review**, Volume 10, Issue. 1, March 2007.
- Umbreit Mark, "Victim Offender Mediation And Judicial Leadership", (202-204), **Judicature**, Volume 69, Issue 4, December-January, 1986.
- Umbreit Mark S., **The Handbook of Victim Offender Mediation: An Essential Guide to Practice and Research**, Wiley Publishing, New Jersey, 2002.
- United Nations Office on Drugs and Crime, **Handbook on Restorative Justice Programmes**, Criminal Justice Handbook Series, United Nations, New York, 2006.
- Ünal Osman Gazi/Karabulat Efe Can/Kılıçparlar Zeliha/Kaya Funda, **Türk İnfaz Hukuku Bilgisi**, (Editörler: Cumhur Şahin / İzzet Özgenç), Seçkin Yay., Ankara, 2018.
- Ünver Yener/Hakeri Hakan, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, B. 16, Adalet Yay., Ankara, 2019.
- Üzülmez İlhan, "Yeni Ceza Kanunu'nun Sisteminde Cezanın Belirlenmesi ve Bireyselleştirilmesi", (203-235), **EÜHFD**, C. X, S. 3-4, 2006.
- Walgrave Lode, **"Imposing Restoration Instead of Inflicting Pain: Reflections on the Judicial Reaction to Crime"**, (61-78), **Restorative Justice and Criminal Justice**.
- White Welsh S., "A Proposal for Reform of the Plea Bargaining Process", (439-465), **University Of Pennsylvania Law Review**, Volume 119, Issue 439.
- Yapar Mehmet Emin, **Ceza Muhakemesinde İddia Pazarlığı**, Adalet Yay., Ankara, 2013.

- Yargıtay 2018 Yılı Yıl Sonu Değerlendirme Toplantısı (21 - 24 Şubat 2019), <http://www.yargitaycb.gov.tr/icerik/1498>, (E.T 01.03.2019)
- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, Adalet Bakanlığı, Ortak Çalışma Grubu (Ceza Yargılaması ve Hukukuna Dair), **Yargı Reformu Stratejisi Tasarısı**, 21.03.2019.
- Yavuz Hakan A., “Onarıcı Adalet ve Uzlaştırma Kurumu Bağlamında Ceza Adalet Sisteminde Mağdurun Konumu”, (85-115), **TAAD**, Y. 6, S. 23, 2015.
- Yavuz Hakan A., “Denetimli Serbestliğin Ceza Adalet Sistemindeki Görünümü”, (58-75) **Adalet Dergisi**, S. 42, Y. 2012.
- Yavuz Hakan A., **Ceza İnfaz Sistemi ve Denetimli Serbestlik**, Seçkin Yay., Ankara, 2018.
- Yayla Mehmet, **Ceza Muhakemesi Hukukunda İspat ve Şüphe**, Seçkin Yay., Ankara, 2016.
- Yenidünya Ahmet Caner, “Yargıtay Kararları Işığında Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemi Olarak Önödeme Kurumu”, (51-74), **Legal Hukuk Dergisi**, C. 11, S. 127, 2013.
- Yenidünya Caner A./ İçer Zafer, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Adalet Yay., Ankara, 2016.
- Yenisey Feridun/ Altunç Sinan/MAKARACI BAŞAK Aslı / TEK Gülen Sinem/Huysal Burak / Savaş Kutsal F. Burcu /Kılıç Şebnem/Kaçmaz Gözde, **Mağdur Çocuk Haklarına İlişkin Öneriler** (Danışman: Feridun Yenisey), Bahçeşehir Üniversitesi Yay., İstanbul, 2017.
- Yenisey Feridun/Nuhoğlu Ayşe, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, B. 7, Seçkin Yay., Ankara, 2019.
- Yerdelen Erdal, **Müsadere ve Mülkiyetin Kamuya Geçirilmesi**, Adalet Yay., Ankara, 2010.
- Yerdelen Erdal, **Soruşturma ve Koruma Tedbirleri**, Adil Yay., Ankara, 2006.
- Yerdelen Erdal/Özbek Mustafa Serdar/Altuntaş Şeyda/Boz Burak/Erdem Dilek Özge/Yılmaz Berna Ayşen, **Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma**, Adalet Yay., Ankara, 2018.
- Yıldırım Metin, **Ceza Soruşturması Rehberi**, Adalet Yay., Ankara, 2017.

- Yılmaz Davut, **Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi**, İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, (Danışman: Mustafa Ruhan ERDEM), 2009, <http://acikerisim.iku.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/11413/519/DavutYilmazYLtez.pdf?sequence=1&isAllowed=y>, (E.T 16.03.2019).
- Yokuş Sevik Handan, “Çocuk Yargılamasında Ön Ödeme ve Sulh Hâkiminin Ceza Kararnamesi”, (66-88), **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, C. 17, S. 52, Mayıs 2004.
- Yurtcan Erdener, **Ceza Yargılaması Hukuku**, B. 14, Adalet Yay., Ankara, 2017.
- Yurtcan Erdener, **CMK Avukatının ve Uzlaşma Avukatının Başvuru Kitabı**, B. 5, Beta Yay., İstanbul, 2007.
- Yurtcan Erdener, **Cumhuriyet Savcısının ve Ceza Yargıcının Başvuru Kitabı**, B. 6, Beta Yay., İstanbul, 2008.
- Yücel Mustafa Tören, “TCK Tasarısı Üzerine Notlar” (85-146), Türk Ceza Kanunu Reformu İkinci Kitap (Editör: Ergül Teoman), Türkiye Barolar Birliği Yay., No: 71, Ankara.
- Yücel Mustafa Tören, **Adalet Psikolojisi**, B. 6, Başkent Yay., Ankara, 2007.
- Yücel Mustafa Tören, **Türk Ceza Siyaseti ve Kriminolojisi**, Türkiye Barolar Birliği Yay., B. 4, Ankara, 2007.
- Zafer Hamide, “Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Yönelik Bir Çare Olarak Seyirden Yasaklama (6222 Sayılı Kanun M.18)”, (23-52), **TAAD**, Y. 5, S. 19, 2014.
- Zafer Hamide, **Ceza Hukuku Genel Hükümler TCK m. 1-75**, B. 6, Beta Yay., İstanbul, 2016.
- Zehr Howard, “Commentary: Restorative Justice: Beyond Victim-Offender Mediation”, (305-315), **Conflict Resolution Quarterly**, Volume 22, Issue 1-2, Fall-Winter, 2004.
- Zehr Howard, “Reflections on Lenses”, (460-467), **Restorative Justice: An International Journal**, Volume 3, Issue 3, 2015.
- Zehr Howard, **Changing Lenses: A New Focus for Crime and Justice**. Herald Press, Scottdale, 1990.
- Zernova Margarita, **Restorative Justice Ideals and Realities**, (Editör: Mark FINDLAY/Ralph HENHAM), Ashgate Publishing, England, 2007.

YARARLANILAN MAHKEME KARARLARI

- Anayasa Mahkemesi, E. 2006/77, K. 2009/39, T. 5.3.2009.
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2013/1123, T. 2/10/2013.
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2013/4770, T. 16/4/2015.
- Anayasa Mahkemesi, E. 2002/143, K. 2004/46, T. 31.03.2004.
- Anayasa Mahkemesi, E. 2007/14, K. 2009/48, T. 12.3.2009.
- Anayasa Mahkemesi, E. 2012/100, K. 2013/84, T. 4.7.2013
- Anayasa Mahkemesi, E. 2013/20, K. 2013/50, T. 3.4.2013.
- Anayasa Mahkemesi, E. 2017 / 140, K. 2017 / 177, T. 28.12.2017
- Anayasa Mahkemesi, E. 2017/32, K. 2018/8, T. 11.07.2018.
- Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu, E. 2001/1049, K. 2003/625, T. 25.9.2003.
- Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, E. 2000 / 1, K. 2000 / 1, T. 6.03.2000
- Yargıtay 10. Ceza Dairesi E. 2012/20334, K. 2013/626, T. 21.1.2013.
- Yargıtay 10. Ceza Dairesi, E. 2015/3281, K. 2015/32102, T. 03.07.2015.
- Yargıtay 10. Ceza Dairesi, E. 2017/6841, K. 2017/7529, T. 28.12.2017.
- Yargıtay 10. Ceza Dairesi, E. 2015/2215, K. 2016/889, T. 21.03.2016.
- Yargıtay 11. Ceza Dairesi, E. 2017 / 5865, K. 2017 / 8497, T. 4.12.2017.
- Yargıtay 17. Hukuk Dairesi, E. 2015/17658, K. 2017/190, T. 17.1.2017.
- Yargıtay 18. Ceza Dairesi, E. 2015/36110, K. 2017/7384, T. 7.6.2017.
- Yargıtay 19. Ceza Dairesi, E. 2015 / 20393, K. 2017 / 7895, T. 10.10.2017.
- Yargıtay 19. Ceza Dairesi, E. 2015 / 34193, K. 2017 / 8445, T. 23.10.2017.
- Yargıtay 19. Ceza Dairesi, E. 2016/11798, K. 2018/4512, T. 16.4.2018.
- Yargıtay 19. Ceza Dairesi, E. 2017/3512, K. 2018/764, T. 25.01.2018.
- Yargıtay 19. Ceza Dairesi, E. 2017/4065, K. 2018/1917, T. 26.02.2018.
- Yargıtay 19. Ceza Dairesi, E. 2018/172, K. 2018/1967, T. 26.02.2018
- Yargıtay 19. Ceza Dairesi, E. 2018/4593, K. 2018/10344, T. 15.10.2018.
- Yargıtay 19. Ceza Dairesi, E. 2018/4673, K. 2018/10079, T. 9.10.2018.
- Yargıtay 19. Ceza Dairesi, E. 2018/5167, K. 2018/11358, T. 5.11.2018.
- Yargıtay 19. Hukuk Dairesi, E. 2016 / 5364, K. 2018 / 9507, T. 27.09.2018.

- Yargıtay 2. Ceza Dairesi, E. 1990 / 8065, K. 1990 / 8082, T. 9.08.1990.
- Yargıtay 2. Ceza Dairesi, E. 1995 / 3319, K. 1995 / 4801, T. 12.04.1995.
- Yargıtay 2. Ceza Dairesi, E. 2018 / 568, K. 2018 / 1990, T. 28.02.2018.
- Yargıtay 4. Hukuk Dairesi, E. 2004 / 14364, K. 2005 / 10838, T. 13.10.2005.
- Yargıtay 7. Ceza Dairesi, E. 2004 / 35301, K. 2006 / 18264, T. 29.11.2006.
- Yargıtay 9. Ceza Dairesi, E. 2009/3444, K. 2011/2270, T. 13.04.2011.
- Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E. 1989 / 2-367, K. 1990 / 6, T. 5.02.1990.
- Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E. 2003/9-84, K. 2003/85, T. 8.4.2003.
- Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E. 2014 / 615, K. 2016 / 86, T. 23.02.2016.
- Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E. 2017/11-7, K. 2017/137, T. 14.3.2017.
- Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E. 2017/12-270, K. 2017/230, T. 11.4.2017.
- Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, E. 2008 / 823, K. 2009 / 50, T. 4.02.2009.
- Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, E. 2014/308, K. 2016/68, T. 16.2.2016.
- Yargıtay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulu, E. 1983/2, K. 1983/2, T. 11.4.1983.
- Yargıtay, 12. Ceza Dairesi, E. 2017/1343, K. 2017/10857, T. 26.12.2017.
- Yargıtay, 13. Ceza Dairesi, E. 2017/5667, K. 2017/14724, T. 14.12.2017.
- Yargıtay, 17. Hukuk Dairesi, E. 2016/4081, K. 2016/8268, T. 27.9.2016.
- Yargıtay, 18. Ceza Dairesi, E. 2015/15571, K. 2017/14460, T. 6.12.2017.
- Yargıtay, 18. Ceza Dairesi, E. 2016/7836, K. 2017/14281, T. 4.12.2017.
- Yargıtay, 20. Ceza Dairesi, E. 2015 / 8231, K. 2016 / 4886, T. 26.09.2016
- Yargıtay, 3. Ceza Dairesi, E. 2017/2450, K. 2017/15881, T. 4.12.2017.
- Yargıtay, 4. Ceza Dairesi, E. 2017/13763, K. 2018/426, T. 10.1.2018.
- Yargıtay, 4. Ceza Dairesi, E. 2017/19084, K. 2017/28185, T. 15.12.2017.
- Yargıtay, 4. Ceza Dairesi, E. 2017/19085, K. 2017/26617, T. 30.11.2017.
- Yargıtay, Ceza Genel Kurulu, E. 2014/13-486, K. 2017/497, T. 28.11.2017.
- Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E. 2017/13-4, K. 2019/383, T. 7.5.2019.

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet MADEN

**CEZA HUKUKUNDA
KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Hukukunda Kişisel Verilerin Korunması
Mehmet Maden

Hukuk Yayınları Dizisi – 2885

Birinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 35 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKLAR

- AKBULUT Berrin, “Dış Beden Muayenesi”, **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, Y. 7, s. 27, Temmuz 2016, s. 83-123.
- AKBULUT Berrin, **Bilişim Alanında Suçlar**, 2’nci Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.
- AKBULUT Berrin, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 6’ncı Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- ALDHOUSE Francis, Anonymisation of personal data – A missed opportunity for the European Commission, **Computer Law & Security Review**, 30 (2014), s. 403-418, (DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.clsr.2014.05.008>).
- AKDAĞ Hale, **Türk Ceza Kanunu Kapsamında Kişisel Verilerin Korunması**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013.
- AKYÜREK Güçlü, **Özel Hayatın Gizliliğini İhlal Suçu**, 2’nci Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2014.
- ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ TÜRK CEZA HUKUKU UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ, **Türk Ceza Hukuku Mevzuatı Cilt 1 (Kanunlar)**, 24’üncü Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- ARTUK M. Emin/GÖKCEN Ahmet/ALŞAHİN M. Emin/ÇAKIR Kerim, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 12’nci Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- ASHWORTH Andrew, **Sentencing and Criminal Justice**, 5th Edition, Cambridge University Press, 2010.
- AYDIN Sedat Erdem, **AİHM İçtihatları Bağlamında Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu**, 1’inci Baskı, On iki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- AYÖZGER A. Çiğdem, **Kişisel Verilerin Korunması Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Özel Düzenlemeler Dahil**, Beta Basım Yayın Dağıtım, İstanbul, 2016.
- BAYRAKTAR Köksal, “Kişisel Verilerin Ele Geçirilmesi, Yayılması ve Yok Edilmemesi”, iç. **Özel Ceza Hukuku - C. III: Hürriyete, Şerefe, Özel Hayata, Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar (TCK m. 106-140)**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2018.

- BİLİR Faruk, “Kişisel Verilerin Korunması Kişinin Kendisinin Korunmasıdır”, (Röportaj: YÜCE Sezen), **TRTAKADEMİ**, C. 6, S. 11, Ocak 2021, s. 172-180.
- BOGA Betül Gamze, **Ceza Muhakemesinde Kişisel Verilerin Korunması**, Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı Kamu Hukuku Bilim Dalı, Konya, 2021, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>.
- BOUHADANA Irène/GILLES William, “From the Right to Be Let Alone to the Right to Be Forgotten: How Privacy Is Moving in the Collecting Data Age”, iç. WEAVER Russel L./FRIEDLAND Steven I./GILLES William/BOUHADANA Irène (Ed.), **Privacy in a Digital Age Perspectives from Two Continents**, Carlina Academic Press Global Papers Series, Durham, North Carolina, 2017, s. 3-16.
- BÖREKÇİ Eşref Barış, **Kişisel Verileri Verme, Yayma Veya Ele Geçirme Suçu**, Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hukuk Ana Bilim Dalı, İstanbul, 2019, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>.
- CAMBRIDGE DICTIONARY, <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english-turkish/necessary> (Erişim: 11.01.2021).
- CAN Neslihan, **Kolluk ve Adli Makamlar Tarafından İşlenen Kişisel Verilerin Korunması**, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı, İstanbul, 2020, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>.
- CAREY Peter, **Data Protection A Practical Guide to UK and EU Law**, Oxford University Press, 2015.
- CENTEL Nur/ZAFER Hamide/ÇAKMUT Özlem, **Türk Ceza Hukukuna Giriş**, 11’inci Baskı, Beta Basım Yayın Dağıtım, İstanbul, 2020.
- ÇEKİN Mesut Serdar, **Avrupa Birliği Hukukuyla Mukayeseli Olarak 6698 Sayılı Kanun Çerçevesinde Kişisel Verilerin Korunması Hukuku**, On iki Levha Yayıncılık, 3’üncü Baskı, İstanbul, 2020.
- ÇOKMUTLU Metin, **Türk Ceza Hukukunda Kişisel Verilerin Korunması**, Doktora Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı, Kocaeli, 2014, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>.

- Data Protection Act 2018 (Birleşik Krallık Veri Koruma Yasası 2018), **legislation.gov.uk**, <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2018/12/part/6/crossheading/offences-relating-to-personal-data> (Erişim: 30.12.2020).
- DEMİRBAŞ Timur, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 15'inci Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data*, **Official Journal of the European Communities**, No L 281/31, 23.11.95, EN. İngilizce metin için erişilebilir adres: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:31995L0046&from=EN>, (Erişim: 10.01.2021).
- DÖNMEZER Sulhi/ERMAN Sahir: **Nazarî ve Tatbikî Ceza Hukuku Genel Kısım Cilt I**, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 1997.
- DUFF R. A., **Answering for Crime Responsibility and Liability in the Criminal Law**, Hart Publishing, Oxford and Portland, 2009.
- DÜLGER Murat Volkan, **Bilişim Suçları ve İnternet İletişim Hukuku**, 3'üncü Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2013.
- DÜLGER Murat Volkan, "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve Türk Ceza Kanunu Bağlamında Kişisel Verilerin Ceza Normlarıyla Korunması", **İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 3 (2), Güz 2016, s. 101-167.
- ELLIOTT Deni, "Data Protection Is More Than Privacy", **European Data Protection Law Review**, 2019, C. 5, S. 1, s. 13-16 (DOI: 10.21552/edpl/2019/1/5, Erişim: 24.01.2021).
- ERBAŞ Rahime, **Türk Hukukunda ve Karşılaştırmalı Hukukta Sağlık Mesleği Mensuplarının Suçu Bildirme Yükümlülüğü**, 1'inci Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- ERDOĞAN Yavuz, "Kişisel Verilerin Korunması Bakımından Türk Ceza Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi", **Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Prof. Dr. Doğan Soyaslan Armağanı**, C. VIII, S. 2, Y. 2013, s. 569-632.
- ERMAN Ragıp Barış, **Yanılmanın Ceza Sorumluluğuna Etkisi**, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı, İstanbul, 2006, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>.

- ETTELDORF Christina, "Germany Revisited: The Second Data Protection Adaption and Implementation Act", **European Data Protection Law Review**, Volume 5, Number 3, 2019, s. 397-403, (Erişim: HeinOnline, 14.5.2021).
- GARANTE PER LA PROTEZIONE DEI DATI PERSONALI (İTALYA KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU), **Personal Data Protection Code (Containing provisions to adapt the national legislation to Regulation (EU) 2016/679)**, <https://www.garanteprivacy.it/documents/10160/0/Data+Protection+Code.pdf/7f4dc718-98e4-1af5-fb44-16a313f4e70f?version=1.3> (Erişim: 28.12.2020).
- GESELLSCHAFT FÜR DATENSCHUTZ UND DATENSICHERHEIT e.V. (GDD), "Germany's Federal Data Protection Act", January 28, 2019, Version 1.0, s. 5, <https://www.gdd.de/downloads/germanys-federal-data-protection-act> (Erişim: 10.01.2021).
- GÖKCAN Hasan Tahsin, **Tıbbi Müdahaleden Doğan Hukuki ve Cezai Sorumluluk**, 3'üncü Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- GÖKTÜRK Neslihan, "Suçun Yasal Tanımında Yer Alan "Hukuka Aykırılık" İfadesinin İcra Ettiği Fonksiyon", **İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 7, S. 1, Y. 2016, s. 407-450.
- GÜLTEKİN Nil Melek, **Kişisel Verilerin Ceza Hukuku Yönünden Korunması**, Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı, İstanbul, 2012, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>.
- HAFİZOĞULLARI Zeki/ÖZEN Muharrem, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler Kişilere Karşı Suçlar**, U S-A Yayıncılık, Ankara 2010.
- HAKERİ Hakan, **Tıp Hukuku**, 18'inci Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- IT GOVERNANCE PRIVACY TEAM, **EU General Data Protection Regulation (GDPR) An Implementation and Compliance Guide**, Third Edition, IT Governance Publishing, United Kingdom, 2019.
- Italian Personal Data Protection Code Legislative Decree no. 196 of 30 June 2003, **Privacy.it**, <http://www.privacy.it/archivio/privacymcode-en.html> (Erişim: 28-29.12.2020).
- İÇEL Kayıhan, "Ceza Hukuku Açısından Kişisel Verilerin Korunmasında "Kişisel Veri" ve "Hukuka Aykırılık" Kavramları", **İstanbul Barosu Dergisi**, C. 94, S. 2, Y. 2020, s. 15-23.

İTİŞGEN Rezzan, “Türk Ceza Hukukunda Kişisel Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme Veya Ele Geçirme Suçu”, **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, Y. 6, S. 23, Ekim 2015, s. 179-202.

KANGAL Zeynel T., **Kişisel Verilerin Ceza ve Kabahatler Hukukunda Korunması**, On iki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2019.

KARAGÜLMEZ Ali, **Bilişim Suçları ve Soruşturma - Kovuşturma Evreleri**, 5’inci Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2014.

KARINÇU Sümeyra, **Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kapsamında Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmemesi Kabahati**, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı, İstanbul, 2019, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>.

KART Aslıhan/KETİZMEN Muammer, “Kabahatler Kanunu’nun İctima Hükümleri Açısından Kişisel Verilerin Korunmasına İlişkin Suç ve Kabahatler ile Kurul’un İdari Ceza Kararlarına İlişkin Bir Değerlendirme”, **Kişisel Verileri Koruma Dergisi**, C. 1, S. 2, 2019, s. 17-29.

KILIÇ Ali Şahin, **Ceza Hukukunda Hukuka Aykırılık**, Doktora Tezi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı, Ankara, 2020.

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU, **6698 Sayılı Kanun’da Yer Alan Temel Kavramlar**, <https://www.kvkk.gov.tr/yayinlar/6698%20SAYILI%20KANUN%E2%80%99DA%20YER%20ALAN%20TEMEL%20KAVRAMLAR.pdf> (Erişim: 27.12.2017); <https://www.kvkk.gov.tr/SharedFolderServer/CMSFiles/45af208d-3718-49ed-b51a-9be9edde6ff2.pdf> (Erişim: 09.01.2021).

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU, **Madde ve Gerekçesi ile Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Bilgi Notu) ve Kişisel Verilerin Korunmasına İlişkin Terimler Sözlüğü**, KVKK Yayınları, Ankara, Mart 2019, <https://kvkk.gov.tr/SharedFolderServer/CMSFiles/062384e3-d18c-4c38-b108-3a7a2a28e849.pdf> (Erişim: 09.01.2021).

KOCA Mahmut, “Kişisel Verileri Yok Etmeme Suçu”, iç. KOCA Mahmut (Ed.), **Prof. Dr. Mehmet Emin Artuk’a Armağan**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.

KOCA Mahmut/ÜZÜLMEZ İlhan, “Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu (TCK m. 135)”, **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**,

- Prof. Dr. Durmuş TEZCAN'A Armağan**, C. 21, Özel S., 2019, s. 69-93, <https://hukuk.deu.edu.tr/wp-content/uploads/2019/09/MAHMUT-KOCA-ILHAN-UZULMEZ.pdf> (Erişim: 15.02.2020).
- KOCA Mahmut/ÜZÜLMEZ İlhan, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 6'ncı Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- KOCA Mahmut/ÜZÜLMEZ İlhan, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 13'üncü Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- KOÇ Buğrahan, **Tıp Alanında Kişisel Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme veya Ele Geçirme Suçu**, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı, İstanbul, 2020, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>.
- KOOPS Bert-Jaap, Privacy-Related Crimes in Italian Law, **TILT Law & Technology Working Paper Series**, version 1.0, November 2016, (Erişilebilir adres: <http://ssrn.com/abstract=2877668>).
- KORKMAZ İbrahim, **Kişisel Verilerin Ceza Hukuku Kapsamında Korunması**, 1'inci Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- KORKMAZ İbrahim, **Kişisel Verilerin Ceza Hukuku Kapsamında Korunması**, 2'nci Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- KUBBEALTI AKADEMİSİ KÜLTÜR VE SANAT VAKFI, **Kubbealtı Lugatı**, <http://www.lugatim.com/s/sistem> (Erişim: 03.02.2021).
- KUŞKONMAZ Elif Mendos, **Kişisel Verilerin Türk Ceza Kanunu Kapsamında Korunması**, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul, 2013, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>.
- LAW Jonathan/MARTIN Elizabeth A. (Ed.), **A Dictionary of Law**, 7th Edition, Oxford University Press, 2009.
- MADEN Mehmet, **Hapis Cezasına Seçenek Yaptırımlar**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2012.
- MADEN Mehmet, "İngiltere ve Galler'de Ceza Hukuku Sorumluluğuna Mâni Olan Bir Kurum Olarak Otomatizm", **Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. XXIV, S. 4, 2020, s. 585-611.
- MADEN Mehmet, ""Korunması Amaçlanan Hukuki Değer", "Suç Fiilinin Konusu" ve "Suçun Mağduru" Kavramları ve Bu Bağlamda "Zarar Suçu/Tehlike Suçu" Ayrımı", ÜSTÜN Ü. Süleyman/ÇOBAN ATİK

- Ayşegül/BAYRAKTAR Tuğba (Ed.), **Selçuk Hukuk Kongresi 2020 Kamu Hukuku Tebliğleri Tam Metin Kitabı**, 1'inci Baskı, Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık, Ankara, 2020, s. 153-160, <https://webadmin.selcuk.edu.tr/BirimDosyalar/Dosyalar/hukuk/Kamu%20Hukuku%20Tam%20Metinler%20Kitab%C4%B1.pdf> (Erişim: 10.01.2021).
- MUNIR Abu Bakar/YASIN Siti Hajar Mohd/ABU BAKAR Siti Sarah, "Data Retention Rules: A Dead End?", **European Data Protection Law Review**, Volume 3, Number 1, 2017, s. 71-83, (Erişim: HeinOnline, 20.5.2021).
- OKUR Nurdan, **Anayasa Hukuku Açısından Özel Hayatın Gizliliği ve Korunması**, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı Başkanlığı, Ankara, 2010, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>.
- ÖZBEK Veli Özer, **TCK İzmir Şerhi Yeni Türk Ceza Kanununun Anlamı Açıklamalı - Gerekeçli - İctihatlı C. II Özel Hükümler (Madde 76-169) Uluslararası Suçlar ve Kişilere Karşı Suçlar**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2008.
- ÖZBEK Veli Özer/DOĞAN Koray/BACAKSIZ Pınar/TEPE İlker, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 11'inci Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.
- ÖZBEK Veli Özer/DOĞAN Koray/BACAKSIZ Pınar, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 15'inci Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- ÖZGENÇ İzzet, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 15'inci Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- ÖZTÜRK Bahri/EKER KAZANCI Behiye/SOYER GÜLEÇ Sesim, **Ceza Muhakemesi Hukukunda Koruma Tedbirleri**, 3'üncü Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- ÖZTÜRK Bahri/ERDEM Mustafa Ruhan, **Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku**, 19'uncu Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- RAZMETAeva Yulia, "The Right to Be Forgotten in the European Perspective", **Baltic Journal of European Studies**, Volume 10, Issue 1, 2020, s. 58-76, (Çevrim içi erişim için, DOI: 10.1515/bjes-2020-0004).
- REES Christopher/HEYWOOD Debbie, "The 'right to be forgotten' or the 'principle that has been remembered'", **Computer Law & Security Review**, 30, 2014, s. 574-578 (Erişilebilir adres: www.sciencedirect.com)

Regulation (EU) 2016/679 of The European Parliament and of The Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation), Official Journal of the European Union, L 119/1, 4.5.2016, EN. İngilizce metin için erişilebilir adres: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L:2016:119:TOC>.

SARIUSTA Kader, **Kişisel Verilerin Ceza Hukuku Yoluyla Korunması**, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı, Gaziantep, 2018, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>.

SELEK Ozan, **Verileri Yok Etmeme Suçu (TCK m.138)**, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul, 2018, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi>

SINAR Hasan, “Kişisel Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme, Yayma veya Ele Geçirme Suçu (TCK Md. 136)”, **Kişisel Verileri Koruma Dergisi**, C. 2, S. 1, s. 33-62.

SOYASLAN Doğan, **Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 8’inci Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2010.

SÖZÜER Adem/DURSUN Selman/TALAS Serdar, **Türk Ceza Hukuku Mevzuatı**, Alfa, İstanbul, 2017.

ŞAHİN Cumhur/GÖKTÜRK Neslihan, **Ceza Muhakemesi Hukuku -I-**, 11’inci Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.

ŞENER Emine Gülnihal, “Kişisel Verilerin Hukuka Aykırı Olarak Kaydedilmesi Suçu”, **Adalet Dergisi**, S. 39, Ocak 2010, s. 72-86.

ŞİMŞEK Sıla Türkan, **Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu**, Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2020, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>.

TAŞKIN Şaban Cankat, **Karşılaştırmalı Hukukta ve Hukukumuzda Bilişim Suçları**, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hukuk Ana Bilim Dalı Kamu Hukuku Bilim Dalı, İstanbul, 2008, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>.

TEZCAN Durmuş/ERDEM Mustafa Ruhan/ÖNOK R. Murat, **Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku**, 18’inci Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.

- TİTREK Gizem Büşra, **Türk Ceza Hukukunda Kişisel Verilerin Korunmasına Yönelik Suçlar**, Yüksek Lisans Tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa, 2020, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>.
- TÜRK DİL KURUMU, **Güncel Türkçe Sözlük**, http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.59edd6fc11bce7.05289097 (Erişim: 23.10.2017).
- ÜNAL Osman Gazi, **Türk Ceza Hukuku'nda Tehlike Suçları**, Doktora Tezi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ankara, 2020.
- ÜNVER Yener/HAKERİ Hakan, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 15'inci Baskı, Cilt 2, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- ÜZÜLMEZ İlhan, "Sağlık Mesleği Mensuplarının Suçu Bildirmemesi Suçu (TCK m. 280)", **V. Türk Alman Tıp Hukuku Sempozyumu Tıp Ceza Hukukunun Güncel Sorunları**, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 1'inci Baskı, Ankara, 2008, s. 823-844.
- VOIGT Paul/von dem BUSSCHE Axel, **The EU General Data Protection Regulation (GDPR): A Practical Guide**, Springer, 2017.
- WITZLEB Normann/LINDSAY David/PATERSON Moira/RODRICK Sharon, "An overview of emerging challenges in privacy law", iç. WITZLEB Normann/LINDSAY David/PATERSON Moira/RODRICK Sharon (Ed.), **Emerging Challenges in Privacy Law: Comparative Perspectives**, Cambridge University Press, 2014, s. 1-28.
- YAŞAR Osman/GÖKCAN Hasan Tahsin/ARTUÇ Mustafa, **Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.
- YENİSEY Feridun/PLAGEMANN Gottfried, **Alman Ceza Kanunu Strafgesetzbuch (StGB) (Açıklamalar, Almanca Metin, Türkçe Çeviri ve Sözlük)**, 2'nci Baskı, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 2015.
- YILMAZ Sabire Sanem, **Tıp Alanında Kişisel Verilerin Korunması Genel Veri Koruma Tüzüğü 108 + Sayılı Sözleşme**, 4'üncü Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- YILMAZOĞLU Yunus Emre/PERDECİOĞLU İsmail Emrah (Hazırlayanlar), **Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (Gerekçeli)**, 2'nci Baskı, Anayasa Mahkemesi Yayınları, Ankara, 2019 (Erişim adresi: https://www.anayasa.gov.tr/media/6382/gerekceli_anayasa.pdf).

YOKUŞ SEVÜK Handan, “Haberleşmenin Gizliliğini İhlal Suçu”, **Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 12-13, S. 16-17-18-19, Y. 2008, s. 159-195.

YOKUŞ SEVÜK Handan, “Tıp Ceza Hukukunda Kişisel Verilerin Açıklanması”, **V. Türk Alman Tıp Hukuku Sempozyumu Tıp Ceza Hukukunun Güncel Sorunları**, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 1’inci Baskı, Ankara, 2008, s. 782-811.

YOKUŞ SEVÜK Handan, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 2’nci Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.

YUSOFF Zuryati Mohamed, **Protection of Privacy in Malaysia: A Law for the Future**, Phd Thesis, Victoria University of Wellington, 2014 (Erişilebilir Adres: <https://researcharchive.vuw.ac.nz/xmlui/bitstream/handle/10063/3393/thesis.pdf?sequence=2>).

YÜCEDAĞ Nafiye, “Medeni Hukuk Açısından Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nun Uygulama Alanı ve Genel Hukuka Uygunluk Sebepleri”, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, C. LXXV, S. 2, 2017, s. 765-789.

ZAFER Hamide, **Özel Hayatın ve Hayatın Gizli Alanının Ceza Hukukuyla Korunması (TCK m. 132-134)**, 1’inci Baskı, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 2010.

İnternet Siteleri:

<https://dictionary.cambridge.org/> (Cambridge Dictionary)

<https://gdpr-info.eu/>

https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_bdsge/index.html

<http://www.lugatim.com/> (Kubbealtı Akademisi Kültür ve Sanat Vakfı Kubbealtı Lugatı)

<https://www.kisiselverilerinkorunmasi.org/> (Kişisel Verilerin Korunması Platformu (KVKKP) İnternet Sitesi)

<https://www.mevzuat.gov.tr/> (T.C. Cumhurbaşkanlığı Mevzuat Bilgi Sistemi)

<https://www.privacy.it/>

<https://www.seslisozluk.net/> (Sesli Sözlük)

<https://sozluk.gov.tr/> (Türk Dil Kurumu Sözlükleri)

<https://www.tbmm.gov.tr/> (Türkiye Büyük Millet Meclisi)

<https://tureng.com/tr/turkce-ingilizce> (Tureng Multilingual Dictionary)

<https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/>

<https://www.zargan.com/> (Zargan)

<https://www.resmigazete.gov.tr/> (T.C. Cumhurbaşkanlığı Resmi Gazete)

İbrahim ADIYAMAN

CEZA HUKUKUNUN İŞLEVİNİ YENİDEN DÜŞÜNMEK

[Hart-Devlin Tartışmasında Hukuk-Ahlâk Problematiği]

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Hukukunun İşlevini Yeniden Düşünmek

(Hart-Devlin Tartışmasında Hukuk-Ahlâk Problematiği)

İbrahim Adıyaman

Hukuk Yayınları Dizisi – 2932

Birinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 02 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 46661

Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

Kitap

- Ağtaş, Ö., **Ceza ve Adalet**, Metis Yayınları, İstanbul, 2013.
- Akarsu, B., **Felsefe Terimleri Sözlüğü**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 1975.
- Althusser, L., **İdeoloji ve Devletin İdeolojik Aygıtları** (7. Baskı), Çev. Alp Tümertekin, İthaki Yayınları, İstanbul, 2019.
- Antalya, O. G., **Hukuk Bilimine Katkı Olarak Hukuk Teorisi**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Aral, V., **Hukuk ve Hukuk Bilimi Üzerine**, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 1971.
- Aral, V., **Hukuk Felsefesinin Temel Sorunları** (3. Baskı), On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010.
- Aristoteles, **Nikomakhos'a Etik** (4. Baskı), Çev. Furkan Akderin, Say Yayınları, İstanbul, 2019.
- Arslan, A., **Felsefeye Giriş** (26. Baskı), BB101 Yayınları, Ankara, 2018.
- Arslan, A., **Yeni Politik Kültürün Dünyasında**, Beyan Yayınları, İstanbul, 2017.
- Arslan, A., **Zamandışı Konuşmalar**, Beyan Yayınları, İstanbul, 2018.
- Artuk, M. E., Gökçen A., Yenidünya, C., **Ceza Hukuku Genel Hükümler** (9. Baskı), Adalet Yayınevi, Ankara, 2015.
- Avcı, N., **Toplumsal Değerler ve Gençlik: Bir Değerler Sosyolojisi Denemesi**, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2007.
- Aybay, R., **Hukuka Giriş** (6. Baskı), İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2009.
- Balı, A. Ş., **Hukuk, Tanım, Kavram, İşlev ve Nitelik Sorunları**, Çizgi Kitabevi, Konya, 2005.
- Beccaria, C., **Suçlar ve Cezalar Hakkında** (6. Baskı), Çev. Sami Selçuk, İmge Kitabevi, Ankara, 2016.
- Berkes, N., **Türkiye'de Çağdaşlaşma** (22. Baskı), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2016.

- Bochenski, J. M., **Felsefece Düşünmenin Yolları** (2. Baskı), Çev. Kurtuluş Dinçer, Bilge Su Yayıncılık, Ankara, 2011.
- Bozkurt, V., **Değişen Dünyada Sosyoloji**, (24. Baskı), Ekin Basım Yayın, Bursa, 2018.
- Bunnin, N., Yu, J., **The Blackwell Dictionary of Western Philosophy**, Blackwell Publishing, Oxford, 2004.
- Cevizci, A., **Felsefeye Giriş** (5. Baskı), Say Yayınları, İstanbul, 2016.
- Cevizci, A., **Etik-Ahlak Felsefesi** (2.Baskı), Say Yayınları, İstanbul, 2015.
- Cevizci, A., **Felsefe Sözlüğü** (5. Baskı), Say Yayınları, İstanbul, 2015.
- Ceylan, Ş. Ş., **H. L. A. Hart'ın Hukuk Kavramı**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2014.
- Cooley, A. J., **A Dictionary of The English Language Exhibiting The Orthography, Pronunciation, and Definition of Words, according to the Prevailing Usage of Correct Writers and Speakers,with Additional 'Notations' of Words Differently Pronounced by Different Ortoepists; an Including the Participles, Adverbs, Substantives, and Other Derivatives, Not Generally Found in Dictionaries, and also A Large Number of Classical and Foreign Words and Terms of Modern Art and Science**, W. and R. Chambers, London and Edinburgh, 1861.
- Çağırıcı, M., **Ana Hatlarıyla İslâm Ahlâkı** (9. Baskı), Ensar Neşriyat, İstanbul, 2016.
- Davies, B., **Din Felsefesine Giriş**, Çev. Fatih Taştan, Paradigma Yayınları, İstanbul, 2011.
- Del Vecchio, G., **Hukuk Felsefesi Dersleri**, Çev. Suut Kemal Yetkin, İÜY, İstanbul, 1940.
- Demirbaş, T., **Ceza Hukuku Genel Hükümler** (11. Baskı), Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.
- Devellioğlu, F., **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat** (33. Baskı), Aydın Kitabevi, Ankara, 2017.
- Devlin, P., **The Enforcement of Morals**, Oxford University Press, London, 1965.
- Dinçkol, A., **Hukuka Giriş- Hukukun Temel Kavramları** (5. Baskı), Der Yayınları, İstanbul, 2008.

- Dönmezer, S., **Sosyoloji** (7. Baskı), NSYYVY, İstanbul, 1978.
- Duralı, Ş. T., **Felsefe-Bilim Nedir?** (3. Baskı), Dergâh Yayınları, İstanbul, 2014.
- Duralı, Ş. T., **Kutadgubilig Türkçenin Felsefe-Bilim Sözlüğü**, Dergâh Yayınları, İstanbul, 2013.
- Erjem, Y., **Hukuk ve Toplumsal Düzen**, Kum Saati Yayınları, İstanbul, 2012.
- Giddens, A., Sutton, P. W., **Sosyolojide Temel Kavramlar** (3. Baskı), Haz. ve Çev. Ali Esgin, Phoenix Yayınları, Ankara, 2018.
- Gözler, K., **Hukuka Giriş** (15. Baskı), Ekin Basım Yayın, Bursa, 2018.
- Guitton, J., **Düşünme Sanatı** (3. Baskı), Çev. Cevdet Perin, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1968.
- Güriz, A., **Hukuk Başlangıcı** (18. Baskı), Siyasal Kitabevi, Ankara, 2017.
- Güriz, A., **Hukuk Felsefesi** (11. Baskı), Siyasal Kitabevi, Ankara, 2015.
- Güriz, Adnan (Ed.), (2013), **Adalet Kavramı**, Güriz, A., “Adalet Kavramının Belirsizliği”, Türkiye Felsefe Kurumu, Ankara, 2013, ss. 7-37.
- Gürler, Sercan (Ed.), (2015), **H. L. A. Hart ve Hukuk-Ahlâk Ayrımı**, Gürler, S., “Sunuş”, Tekin Yayınevi, İstanbul, 2015, ss. 9-27.
- Gürler, Sercan (Ed.), (2015), **H. L. A. Hart ve Hukuk-Ahlâk Ayrımı**, Uzun, E., “Ahlâksızlığın Cezalandırılması: Devlin-Hart Tartışması”, Tekin Yayınevi, İstanbul, 2015, ss. 65-99.
- Gürler, Sercan (Ed.), (2015), **H. L. A. Hart ve Hukuk-Ahlâk Ayrımı**, Hart, H. L. A., “Pozitivizm ve Hukuk ile Ahlâkın Ayrılması”, Çev. Ertuğrul Uzun, Tekin Yayınevi, İstanbul, 2015, ss. 101-151.
- Hakeri, H., **Ceza Hukuku Genel Hükümler** (23. Baskı), Adalet Yayınevi, Ankara, 2020.
- Hançerlioğlu, O., **Felsefe Sözlüğü** (24. Basım), Remzi Kitabevi, İstanbul, 2018.
- Hart, H. L. A., **Hukuk, Özgürlük ve Ahlâk** (4.Baskı), Çev. Erol Öz, Ankara, 2015.
- Hart, H. L. A., **Law, Liberty and Morality** (Seventh Edition), Oxford University Press, Oxford, 1982.
- Himma, K. E., **Hukukun Ahlaki Kriterleri Kapsayıcı ve Dışlayıcı Pozitivistler Arasındaki Tartışma**, Çev. Saim Üye, Bilge Su Yayıncılık, Ankara, 2010.

- Hırş, E., **Hukuk Felsefesi ve Hukuk Sosyolojisi Dersleri**(3. Tıpkı Basım), BTHAE, Ankara, 2001.
- Ingram, D. B., **Hukuk Felsefesi**, Çev. Ezgi Su Dağabak, Fol Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Işıқтаç, I., Koloş, U., **Hukuk Sosyolojisi**, İBÜY, İstanbul, 2015.
- Işıқтаç, Y., **Hukuk Başlangıcı**, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2010.
- Işıқтаç, Y., **Hukukun Kaynağı Olarak Örf ve Âdet Hukuku** (2. Baskı), Alkım Yayınevi, İstanbul, 1997.
- Işıқтаç, Y., **Hukuk Felsefesi** (5. Baskı), Filiz Kitabevi, İstanbul, 2018.
- Işıқтаç, Yasemin (Ed.), (2018), **Dönüşen Toplum-Dönüşen Hukuk III: Phronesis**, Gürler, S., *“Modern Ceza Hukukunda Bir Katalizör: Onarıcı Adalet”*, Sümer Kitabevi, İstanbul, 2018.
- İçel, K. **Ceza Hukuku Genel Hükümler** (5. Baskı), Beta Yayıncılık, İstanbul, 2018.
- Kant, I., **Ahlâk Metafiziğinin Temellendirilmesi** (6. Baskı), Çev. İoanna Kuçuradi, Türkiye Felsefe Kurumu, Ankara, 2015.
- Kemal, N., **Osmanlı Modernleşmesinin Meseleleri, Bütün Makaleleri 1** (2. Baskı), Haz. Nergiz Yılmaz Aydoğdu-İsmail Kara, Dergâh Yayınları, İstanbul, 2019.
- Kılıç, R., **Ahlâkın Dini Temeli** (7. Baskı), TDVY, Ankara, 2012.
- Kılıçoğlu, İ., **Ahlâk-Hukuk İlişkisi**, MÜİFVY, İstanbul, 1988.
- Koca M., Üzülmaz İ., **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler** (12. Baskı), Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Kongar, E., **Toplumsal Değişme Kuramları ve Türkiye Gerçeği** (21. Baskı), Remzi Kitabevi, İstanbul, 2018.
- Kuçuradi, İ., **İnsan ve Değerleri** (7. Baskı), Türkiye Felsefe Kurumu, Ankara, 2018.
- Kuçuradi, İ., **Uludağ Konuşmaları** (6. Baskı), Türkiye Felsefe Kurumu, Ankara, 2017.
- MacIntyre A., **Homerik Çağdan Yirminci Yüzyıla Etik'in Kısa Tarihi**, Çev. Hakkı Ünler-Solmaz Zelyüt Ünler, Paradigma Yayınları, İstanbul, 2001.

- Marshall, G., **Sosyoloji Sözlüğü**, Çev. Osman Akınhay-Derya Kömürcü, Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara, 2005.
- Mill, J. S., **On Liberty**, Ed. Jim Manis, The Pennsylvania State University Electronic Classics Series, Pennsylvania, 1998.
- Mill, J. S., **Özgürlük Üzerine** (2. Baskı), Çev. Tuğçe Kambur, Litera Yayıncılık, İstanbul, 2016.
- Nuttall, J., **Ahlâk Üzerine Tartışmalar**, Çev. Abdullah Yılmaz, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 1997.
- Öner, N., **Klasik Mantık** (12. Baskı), Divan Kitap, Ankara, 2013.
- Özbek, V. Ö., Doğan, K., Bacaksız, P., **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler** (10. Baskı), Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Özdemir, M. C., **Hugo Grotius ve John Locke'da Doğal Hukuk Öğretisi**, Platon Hukuk Yayınları, İstanbul, 2020.
- Özgenç, İ., **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler** (12. Baskı), Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.
- Özipek, B. B., **Muhafazakârlık Nedir?**, Liberte Yayınları, Ankara, 2017.
- Özlem, D., **Evrensellik Mitosu**, Notos Kitap, İstanbul, 2015.
- Özlem, D., **Etik-Ahlâk Felsefesi**, İnkilap Kitabevi, İstanbul, 2004.
- Özlem, D., **Kavramlar ve Tarihleri**, Notos Kitap, İstanbul, 2016.
- Paşa, M., **Hikmet-i Hukuk**, Haz. Gökhan Doğan, Çizgi Kitabevi, Konya, 2016.
- Poyraz, H., **Ahlâk Felsefesi Yazıları**, Dergâh Yayınları, İstanbul, 2015.
- Poyraz, H., **Dil ve Ahlâk**, Dergâh Yayınları, İstanbul, 2016.
- Redhouse, J. W., **Redhouse's Turkish Dictionary: An Two Parts of English and Turkish and Turkish and English** (Second Edition), Quaritech Ltd., London, 1880.
- Rosen, M., Wolff, J., **Siyasal Düşünce**, Çev. S. Çalışkan-H. Çalışkan, Dost Kitabevi Yayınları, Ankara, 2006.
- Seneca, L. A., **İşsizliğe Övgü**, Çev. Berna Günen, Kırmızı Kedi Yayınevi, İstanbul, 2019.
- Sezal, İ. (Ed.), (2017), **Sosyoloji**, Zabun, B., "Toplumsal Gelişme ve Değişme", Beta Yayıncılık, İstanbul, 2017, ss. 535-568.

- Singer, Peter (Eds.), (2007), **A Companion to Ethics** (Twenty Fourth Edition), Wong, D., "*Relativism*", Blackwell Publishing, United Kingdom, 2007, ss 442-450.
- Singer, Peter (Eds.), (2007), **A Companion to Ethics** (Twenty Fourth Edition), Hare, R. M., "*Universal Prescriptivism*", Blackwell Publishing, United Kingdom, 2007, ss. 451-463.
- Soyucak, R., **Ahlâkta Evrensellik ve Değişme, Doğru Yolda Düzgün Yürümek**, Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2019.
- Stephen, J. F., **Liberty, Equality, Fraternity and Three Brief Essays**, The University of Chicago Press, Chicago & London, 1991.
- Sulhi Dönmezer-Sahir Erman, **Nazarî ve Tatbikî Ceza Hukuku C. I** (3. Baskı), İÜY, İstanbul, 1965.
- Sunar, Lütfi (Ed.), (2019), **Türkiye’de Toplumsal Yapı ve Değişim** (4. Baskı), Sunar, L., "*Toplumsal Değişimi Açıklamak: Temel Kavram ve Kuramlar*", Nobel Yayıncılık, Ankara, 2019, ss. 1-38.
- Swift, J., **İrlanda’da Yoksul İnsanların Çocuklarının Ailelerine veya Ülkelere Yük Olmasını Önlemek ve Onları Topluma Kazandırmak İçin Makul Bir Öneri**, Çev. Orhan Düz, Kırmızı Kedi Yayınevi, İstanbul, 2019.
- Tepe, H., **Etik ve Metaetik** (2. Baskı), Türkiye Felsefe Kurumu, Ankara, 2011.
- Toroslu, N., Toroslu, H., **Ceza Hukuku Genel Kısım** (25. Baskı), Savaş Yayınevi, Ankara, 2019.
- Türer, Celal (Ed.), (2019), **Etik ve Etik Sorunlar**, Gündoğan, A. O., "*Etik ya da Ahlâk Felsefesi*", Nobel Yayıncılık, Ankara, 2019, ss. 7-25.
- Türk Dil Kurumu, **Felsefe ve Gramer Terimleri**, Cumhuriyet Basımevi, İstanbul, 1942.
- Türk Dil Kurumu, **Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu**, Devlet Basımevi, İstanbul, 1935.
- Türker, Ömer (Ed.), (2015), **Ahlâkın Temeli**, Özturan, H., "*Ahlâki Önermelerin Kaynağı Olarak Akıl*", Nobel Yayıncılık, İstanbul, 2015, ss. 89-107.
- Türker, Ömer (Ed.), (2015), **Ahlâkın Temeli**, Yaran, C. S., "*Ahlâkın Temelleri ve ‘Hakla Kal’ Önerisi*", Nobel Yayıncılık, İstanbul, 2015, ss. 67-79.
- Ülken, H. Z., **Ahlâk** (3. Baskı), Doğubay Yayınları, İstanbul, 2016.

- Voltaire, **Cahil Filozof** (3. Baskı), Çev. Güzin Aker, Kırmızı Kedi Yayınevi, İstanbul, 2019.
- Wacks, R. **Hukuk Felsefesine Kısa Bir Giriş** (7. Baskı), Çev. Engin Arıkan, Tekin Yayınevi, İstanbul, 2017.
- Willams, R., **Anahtar Sözcükler** (7. Baskı) Çev. Savaş Kılıç, İletişim Yayınları, İstanbul, 2018.
- Wolfenden, J., **The Wolfenden Report**, Stein and Day Publishers, New York, 1963.
- Yaran, C. S., **Ahlak ve Etik** (2. Baskı), Rağbet Yayınları, İstanbul, 2016.
- Yıldırım, C., **Mantık**, Fol Yayınları, Ankara, 2019.

Süreli Yayınlar

- Bassham, G., **Legislating Morality: Scoring the Hart-Devlin Debate after Fifty Years**, Ratio Juris An International Journal of Jurisprudence and Philosophy of Law, Vol. 25, Issue 2, 2012, ss. 117-132.
- Bayraktar, L. **Aşkınlık ve Ahlâk**, [Elektronik Versiyonu], Ahlâk Çalışmaları ve Ahlâk Felsefesi Dergisi, C. 1, S. 1, ss.1-9, <http://ahlakdergisi.org/wp-content/uploads/2020/11/Levent-Bayraktar.pdf>, Erişim Tarihi: 15.11.2020.
- Bunikowski, D., **Legal Protection of the Value of Public Morality: The Hart-Devlin Debate**, [Elektronik Versiyonu]SSRN Electronic Journal, ssy. 2015. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2725388, Erişim Tarihi: 27.11.2020.
- Çaha, Ö., **İdeoloji İle Hukuk Arasında Devlet**, Doğu Batı Düşünce Dergisi, S. 13, 2001, ss. 91-118.
- Duman, F., **Evrensellik ve Tarihsellik Arasında Edmund Burke-Ahlâkın/Siyasetin Felsefi Temelleri**, Muhafazakâr Düşünce Dergisi, S.19-20 (2.Baskı), 2009, ss. 11-14.
- Rawls, J. **Kant'ın Ahlak Felsefesinin İzlekleri**, Çev. Özlem Barın, Cogito Düşünce Dergisi, S. 41-42, 2005, ss.241-275.
- Tekin, M., **Ahlâk Üzerine Yeniden Düşünmek**, Yetkin Düşünce Dergisi, S. 4, 2018, ss. 7-17.

Diğer Yayınlar

- Güncel Türkçe Sözlük [Elektronik Sürüm], **Ceza Hukuku**, TDK, <https://sozluk.gov.tr>, Erişim Tarihi: 05.12.2020.
- Hukuk Sözlüğü, [Elektronik Sürüm], **Ceza Hukuku**, Adalet Bakanlığı, <https://sozluk.adalet.gov.tr/ceza>, Erişim Tarihi: 05.12.2020.
- Kubbealtı Lugatı [Elektronik Sürüm], **Ceza**, Kubbealtı Neşriyatı, <http://luga.tim.com/s/ceza>, Erişim Tarihi: 05.12.2020.
- Ocakoğlu, Ö. F., **Kodifikasyondan Resepsiyona: Aile Hukukundaki Değişmeler ve Toplumsal Etkileri**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2013.
- Öztürk, C., **Spinoza ve Farabi’de Hukuk-Ahlâk Problematiği**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, 2019.
- Wade, J. H., **Morals and The Enforcement of Values, An Analises of the Hart-Devlin Debate**, [Elektronik Sürüm], The University of British Columbia, 1971, <http://hdl.handle.net/2429/34108>, Erişim Tarihi: 28.11.2020.

Prof. Dr.
Ahmet GÖKCEN

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Usul Hukuku
Öğretim Üyesi

Prof. Dr.
Murat BALCI

FSM Vakıf Üni. Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Usul Hukuku
Öğretim Üyesi

Doç. Dr.
M. Emin ALŞAHİN

Marmara Üni. Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Usul Hukuku
Öğretim Üyesi

Dr. Öğr. Üyesi
Kerim ÇAKIR

Marmara Üni. Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Usul Hukuku
Öğretim Üyesi

CEZA MUHAKEMESİ HUKUKU

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Muhakemesi Hukuku

Ahmet Gökçen - Murat Balcı - M. Emin Alşahin - Kerim Çakır

Hukuk Yayınları Dizisi – 2082

Beşinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 48 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

- Abdullah, Çelik**, Adil Yargılanma Hakkı Rehberi, Anayasa Mahkemesi Yayınları, Ankara 2014.
- Adalet Bakanlığı Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü**, Yargı Etiği ve Yargı Bağımsızlığı Konusunda Uluslararası Belgeler, Ankara 2004.
- Akbulut, Berrin**, “Ceza Muhakemesinde Çocuk ve Çocukların Yakalanması, Gözaltına Alınması”, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 19, S. 2, Y. 2013.
- Akçin, İhsan-Erel, Kemalettin-Halitoğlu, Coşkun-Bozoğlu, Süleyman-Fazla, Yüksel-Örer, Fatma Betül-Özbey, Özcan**, Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları (2005-2012), Ankara 2012.
- Akgündüz, Ahmet**, 1274-1858 tarihli Osmanlı Ceza Kanunnamesinin Hukuki Kaynakları, Tatbik Şekli ve Men’-i İrtikab Kanunnamesi, Belleten, C.51, S.199, Nisan 1987
- Akgündüz, Ahmet**, Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri, 1.-8. Kitap, İstanbul 1990-1994.
- Aktaş, Ahmet Hulusi**, Ceza Muhakemesi Bağlamında Yargı Mercileri Kararlarının Birbirleri Üzerindeki Etkisi, 1. Baskı, Ankara 2016.
- Aksan, Murat**, Yeni CMK’da Dava Evrakı İnceleme Yetkisi, HPD, S:3, Mart 2005.
- Aktaş, Yusuf**, Ceza Davalarında Yasayolları (Zamanaşımı ve Süreler), İstanbul 1979.
- Akyazan, Ahmet Emrah**, Karşılaştırmalı Hukukta ve Türk Hukukunda Doğrudan Soru Yöneltilme (Çapraz Sorgu), Ankara 2009.
- Aldıkaçtı, Orhan**, Anayasa Hukukumuzun Gelişmesi ve 1961 Anayasası, İstanbul 1978.
- Aliefendioğlu, Yılmaz**, Anayasa Mahkemesinin İnsan Hakları Konusundaki Genel Tavrı, Mülkiyeliler Birliği Dergisi, S.155, C.XVII, Mayıs 1993.
- Alşahin, Mehmet Emin**, “Adli Kontrol”, Polise Görev, Yetki ve Sorumluluk Veren Mevzuat Uygulamalarına İlişkin Eğitim Projesi (MUYEP) Tebliğleri II, Ankara 2008.
- Alşahin, Mehmet Emin**, “Müdafiin Dosyayı İnceleme Yetkisi”, Legal Hukuk Dergisi, Sayı: 40, Nisan 2006.
- Altunkaş, Aysun**, “Adil Yargılanma Hakkı- İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi İçtihatları ve Uluslararası Ceza Mahkemesi Roma Statüsü Işığında”, Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Sayı 2007/1.

- Arıkan, Baha**, İslam Ceza Hukukunun Esasları, AD, Yıl. 53, Kasım-Aralık, 1962, S.11-12.
- Armağan, Servet**, Temel Haklar ve Ödevler, İstanbul 1980.
- Arslan, Çetin**, “İstihbaratın Ceza Muhakemesi Hukukunda Kullanımı”, Adli Bilimler ve Hukuktaki Güncel Gelişmeler Paneli’nde yapılan sunum, Adli Bilimciler Derneği ve Türk Hukuk Kurumu 27 Kasım 2010, Ankara.
- Artuç, Mustafa-Hırsılı, Tahir**, Hüküm Kurma Esasları, 4. Baskı, Ankara 2011.
- Artuk, Mehmet Emin**, Ceza Hukukunun Türkiye’deki Gelişmesi, in: Ceza Hukuku El Kitabı, İstanbul 1989.
- Artuk, Mehmet Emin**, Ceza Muhakemesi Hukuku Ders Notları, (Giriş), İstanbul 1982-1983.
- Artuk, Mehmet Emin-Gökçen, Ahmet-Alşahin, Mehmet Emin-Çakır, Kerim**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 13. Baskı, Ankara 2019.
- Artuk, Mehmet Emin-Gökçen, Ahmet-Alşahin, Mehmet Emin-Çakır, Kerim**, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 18. Baskı, Ankara 2019.
- Aşkın, Uğur**, Ceza Muhakemesinde İstinaf Kanun Yolu, Ankara 2018.
- Atar, Fahreddin**, İslam Adliye Teşkilatı, Ortaya Çıkışı ve İşleyişi, Ankara 1979.
- Atay, Ender Ethem**, Yargı Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı İlkesi Işığında Danıştay, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XVII, S. 1-2, Y.2013.
- Aydın, Devrim**, Türk Ceza Hukukunda Suça İştirak, 1. Baskı, 2009.
- Aydın, Hüseyin**, Anayasa Mahkemesi Kararları Bağlamında AIHM İhlal Kararının Siyasi Parti Kapatma Davalarında Yargılamanın Yenilenmesi Sebebi Olması, Yasama Dergisi, S. 11, Ocak-Şubat-Mart-Nisan 2009.
- Aydın, Hüseyin**, Ceza Muhakemesi Kanunu’nda Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat, Ceza Hukuku Dergisi, Y. 2012.
- Aydın, M. Akif**, Türk Hukuk Tarihi, İstanbul 1996.
- Ayhan, Hüseyin Tanfer**, Ceza Muhakemesi Kanunu 171/1. Maddesi Kapsamında Cumhuriyet Savcısının Kamu Davası Açmada Takdir Yetkisi, İstanbul 2013.
- Ayverdi, İlhan**, Misalli Büyük Türkçe Sözlük, Kubbealtı Lügatı, C.II.
- Bakıcı, Sedat**, Olaydan Kesin Hükme Kadar Ceza Yargılaması ve Ceza Kanunu Genel Hükümler, 3. Baskı, Ankara 2001.
- Bakım, Sevi**, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi”, MÜHFHAD, C. 19, S. 2, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, 2013.
- Balcı, Murat**, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Gaip veya Kaçak Sanığa Güven-ce Belgesi Verilmesi (CMK m.246, 248/7)”, TBB Dergisi, 2011.
- Balcı, Murat**, “Delillerin Suçun İşlendiği Hususunda Yeterli Şüphe Sebebi Oluşturması”, Terazi Hukuk Dergisi, Yıl:7, S. 72, 2012.

- Balcı, Murat**, “Tutukluluk Süreleri ve Temyiz Aşaması”, İstanbul Barosu Dergisi, Cilt: 85, S: 6, Yıl: 2011.
- Balcı, Murat**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Teşhis ve Yüzleştirme, CHD, Nisan 2010, S.12.
- Balcı, Murat**, Ceza Muhakemesinde Hüküm ve Çeşitleri, Ankara 2013.
- Balcı, Murat**, Ceza Yargılamasında Adli Yardım, Uluslararası Yargı Reformu Sempozyumu, 2-3 Nisan 2012.
- Balcı, Murat**, Right to Benefit of Defence Counsel and Artificial Intelligence in Law, “Law in the Digitalization Era”, İstanbul 2019.
- Balcı, Murat**, Siyasal veya Askeri Casusluk Suçu, Ankara 2018.
- Balcı, Murat**, Türk, Alman ve İsviçre Hukukunda Otopsi, Ankara 2021.
- Başer, Mert- Yenidünya, A. Caner**, Türk Ceza ve Ceza Usul Hukuku Kapsamında Yasak Sorgu Yöntemleri, Sanığın Yasak Sorgu Yöntemlerine Karşı Bir Korunma Yolu: “İşkence ve Kötü Muamele Yapmak Suçu”, İzmir Barosu Dergisi, Sayı:4, İzmir 1996.
- Baytar, Serdal**, “Koruma Tedbirlerinden Doğan Zararın Karşlanması”, TBB Dergisi, Sayı 61, 2005.
- Bıçak, Vahit**, Suç Muhakemesi Hukuku, Ankara 2010.
- Birtek, Fatih**, AİHM, Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay Kararları Işığında Ceza Muhakemesinde Delil ve İspat, Ankara 2016.
- Bozdağ, Ahmet**, Ceza Muhakemesinde Müdafî, Ankara 2014.
- Bozkurt Gülnihal**, Türk Hukuk Tarihinde Azınlıklar, AÜHFD, C.43, S.1-4, Ankara 1994.
- Bozkurt, Gülnihal**, Alman-İngiliz Belgelerinin ve Siyasi Gelişmelerin Işığı Altında Gayrimüslim Osmanlı Vatandaşlarının Hukuki Durumu (1839-1914), Ankara 1989.
- Bozkurt, Gülnihal**, İslam Hukukunda Zimmilerin Hukuki Statüleri, in: D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Kudret Ayiter Armağanı, C.III, S.1-4, Ankara 1988.
- Bulduk, Seyfi**, Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Adli ve Önleme Amaçlı Olarak Denetlenmesi, Ankara 2015.
- Can, İsmail Özgür-Karaman, Gökçe**, Adli Otopsi Ve İlgili Yasal Düzenlemeler, in: Hukuk Öğrencileri İçin Adli Tıp, Ankara 2020.
- Centel Başar, Nur**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Müdafî, İstanbul 1984.
- Centel, Nur**, “Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu 2000 Tasarısına Eleştirel Yaklaşım”, Prof. Dr. Mahmut Tefvik Birsal’e Armağan, İzmir 2001.
- Centel, Nur**, “Yeni Ceza Muhakemesi Yasasına Göre Hazırlık Soruşturmasının Başlaması ve Yürütülmesi”, Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2005/1.

- Centel, Nur**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Hâkimin Tarafsızlığı, İstanbul 1996.
- Centel, Nur**, Yeni Ceza Muhakemesi Yasasına Göre Hazırlık Soruşturmasının Başlaması ve Yürütülmesi, Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2005/1.
- Centel, Nur-Zafer, Hamide**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 15. Baskı, İstanbul 2018.
- Centel, Nur-Zafer, Hamide-Çakmut, Özlem**, Türk Ceza Hukukuna Giriş, 9. Baskı, İstanbul 2016.
- Cihan, Erol**, “Ceza Muhakemesi Hukukunda İkaz, İhtar, Hukuka Aykırı Vaat ile Telkin Kavramları”, İstanbul Hukuk Fakültesi Mecmuası, C: 35, S: 1-4, 1970.
- Cihan, Erol**, “Suç Teşkil Eden Sorgu Yöntemleri”, Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi, Yıl: 5, 1971.
- Cihan, Erol**, 50. Yılda Ceza Muhakemesi Süjesi Olarak Sanığın Durumu ve Sorgusu, İÜHFM, C.L, 1984/1-4.
- Cihan, Erol**, Çocuk ve Küçük Suçluluğu ve İnfaz Kanunu Öntasarısı, in: Facultatis Decirtia Anniversaria, M.Ü. Hukuk Fakültesi 10. Yılı, Adliye ve Çocuk Suçluluğu Sempozyumu, İstanbul 1993.
- Cihan, Erol-Yenisey, Feridun**, Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul 1996.
- Cin, Halil-Akgündüz, Ahmet**, Türk Hukuk Tarihi, Kamu Hukuku, Konya 1989.
- Conrad, Hermann**, Deutsche Rechtsgeschichte Band II, Neuzeit bis 1806.
- Coşkun, Neslihan**, “Adli Kontrol”, Hukuki Perspektifler Dergisi, Sayı: 3, 2005.
- Çakır, Kerim**, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Gizliliğin İhlali Suçu ve Ceza Muhakemesi Hukuku İle İlişkisi”, MÜHF-HAD, C. 18, S. 1, 2012.
- Çakır, Kerim**, Tüzel Kişiler Hakkında Güvenlik Tedbirleri, Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S.:8, Aralık 2018.
- Çalışkur, Bedrettin**, Suç Kovuşturması ve Teknik Yazılar, İstanbul 1974.
- Çelik, Yeşim**, Türk Hukukunda Bireysel Başvuru ve Anayasa Mahkemesi Uygulaması, Ankara 2016.
- Çınar, Ali Rıza**, “Aleyhe Değiştirme Yasağı Kuralı”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, Cilt: 19, Sayı: 2, Yıl: 2013.
- Çınar, Ali Rıza**, Ceza Yargılamasında Olağanüstü Yasayolu Olarak Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının İtirazı, Ord. Prof. Dr. Sulhi Dönmezer'e Armağan, Cilt I, Ankara 2008.
- Çınar, Ali Rıza**, Ceza Yargılamasında Temyiz Yolu, Ankara 2006.
- Çınar, Ali Rıza**, Hükmün Konusu ve Eylemi (Fiili) Değerlendirmede Mahkemenin Yetkisi, TBB Dergisi, Sa. 84, Y. 2009.

- Çınar, Ali Rıza**, Türk ve Alman Ceza Yargılama Hukukunda İstinaf, Ankara 2010.
- Çolak, Haluk-Taşkın, Mustafa**, Ceza Muhakemesi Kanunu Şerhi, Ankara 2007.
- Daguin**, çev: **Arıkan Baha**, Haşiyeli Alman Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu., Ankara 1951.
- Dahs, Hans**, Werwertungsverbote bei unzulässiger Beschlagnahme von Tagebüchaufzeichnungen, Verteidigungsunterlagen sowie bei unzulässiger Gesprächsaufzeichnungen und Blutprobe, in: Arbeitsgemeinschaft Strafrecht, Wahrheitsfindung und ihre Schranken, Karlsruhe 1988.
- Danışman, Ahmet**, Ceza Hukuku Açısından Özel Hayatın Korunması, Konya 1991.
- Daver, Bülent**, Türkiye Cumhuriyetinde Laiklik, (Doktora Tezi) Ankara 1955.
- Degener, Wilhelm**, Grundsatz der Verhältnismäßigkeit und strafprozessuale Zwangsmaßnahmen, Berlin 1985.
- Demirbaş, Timur**, Sanığın Hazırlık Soruşturmasında İfadesinin Alınması, İzmir 1996.
- Demirbaş, Timur**, Türk Ceza Hukukunda İşkence Suçu, Ankara 1992.
- Dereli, Alparslan**, Mutlak Bozma Nedeni Olarak Savunma Hakkının Kısıtlanması, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2019.
- Develioğlu, Ferit**, Osmanlıca ve Türkçe Ansiklopedik Lügat, 11. Bası Ankara 1993.
- Doğan, Koray**, Ceza Muhakemesinde Belirsizlik Kuşkudan Sanık Yararlanır İlkesi, 2. Baskı, Ankara 2018.
- Doğru, Osman-Nalbant Atilla**, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi Açıklama ve Önemli Kararlar, 1. Cilt, Ankara 2012.
- Donay, Süheyl**, İnsan Hakları Açısından Sanığın Hakları ve Türk Hukuku, İstanbul 1982.
- Dönmez Demren, Burcu**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Çapraz Sorgu, 1. Baskı, Ankara 2007.
- Dönmezer, Sulhi**, Cumhuriyet Ceza Hukukunu Getiren Sebeplere Toplu Bakış, in: Doğumunun 100. Yılında Atatürk Sempozyumu, Atatürk ilkeleri ve Ceza Hukuku, İstanbul 1983.
- Dönmezer, Sulhi-Bayraktar, Köksal**, Basın Hukuku, 5. Bası, İstanbul 2013.
- Dönmezer, Sulhi-Erman, Sahir**, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku Cilt:1, 14. Baskı, 2016.
- Dönmezer, Sulhi-Erman, Sahir**, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, C.I, No: 175, İstanbul 1997.
- Dönmezer, Sulhi-Yenisey, Feridun**, Ceza Adalet Sisteminin Etkinliği 1998, İstanbul 2000.
- Dursun, Selman**, 5271 Sayılı CMK'da Müdafî, HPD, S:3, Mart 2005.

- Dutertre, Gilles**, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarından Örnekler, Avrupa Konseyi, Kasım 2003.
- Duygu, İlker**, “Adli Yargıda Dosya İncelemeye Yetkili Olanlar”, AD., Y:76, S:3, Mayıs-Haziran 1985.
- Eker Kazancı, Behiye**, AİHS ve AİHM Kararları Çerçevesinde Yakalama ve Tutuklama Koruma Tedbiri İle Kişi Güvenliği ve Hürriyetinin Sınırlandırılması, TBB Dergisi 2012 (98).
- Ekinci, Ekrem Buğra**, Osmanlı Mahkemeleri Tanzimat ve Sonrası, 2. Baskı, İstanbul 2017,
- Ekinci, Hüseyin-Sağlam, Musa**, 66 Soruda Anayasa Mahkemesi’ne Bireysel Başvuru, Ankara 2012.
- Ekren, Asım**, Haberlere Karşı Yasal Haklar, 2019.
- Elmas, Birsen**, “Yargıtay Kararları Işığında İddianamenin İadesi”, TAAD, Yıl:7, S. 28, 2016.
- Erdem, Mustafa Ruhan-Özbek, Veli Özer**, 4422 sayılı ÇASÖMK Çerçevesinde Uzakla Haberleşmenin Denetlenmesi, Seyfullah Edis’e Armağan, İzmir 2000.
- Erem, Faruk**, “İşkence”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S:2, Ankara 1988.
- Erem, Faruk**, “Savunma ve Ceza Yargılamasının Temeldeki Kusurları”, TBBD, 1988.
- Erem, Faruk**, Adalet Psikolojisi, 8. Bası, Ankara 1987.
- Erem, Faruk**, Ceza Usulü Hukuku, 5. Baskı, Ankara 1978.
- Erem, Faruk**, Diyalektik Açısından Ceza Yargılaması Hukuku 6. Baskı, Ankara 1986.
- Erem, Faruk**, Savunma ve Ceza Yargılamasının Temeldeki Kusurları, TBBD, 1988.
- Ertuğrul, Metin**, “İşkence ve Ötesi Özgürlüğün Bedeli”, Yargıtay Dergisi, C:I, S:4, Ekim 1975.
- Eser, Albin**, “Alman ve Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Sanığın Hukuki Durumu”, (Çev: **Nur Centel**), Yargıtay Dergisi, C:16, S:3, Ankara, Temmuz 1990.
- Faruk en-Nebhan**, (Terc: **Armağan, Servet**), İslam Anayasa Hukukunun Genel Esasları, İstanbul 1980.
- Feyzioğlu, Metin – Taner, Fahri Gökçen**, Ceza Muhakemesinde İspatın Ölçüsü Olarak Vicdani Kanaat, 2. Baskı, İstanbul, Işık Yayınları, 2015.
- Feyzioğlu, Metin**, Ceza Muhakemesinde Vicdani Kanaat, Ankara 2002.
- Feyzioğlu, Metin**, Tanıklık ve Dürüst Muhakeme, Ankara 1998.
- Freyberg, Rolf-Jurgen**, Über die Beshlagnahme, München 1971.
- Gökbilgin, M. Tayyib**, Konsolos Maddesi, İslam Ansiklopedisi, C.6, İstanbul 1977.
- Gökçen, Ahmet**, 1296 (1879) Tarihli Usul-ı Muhakemat-ı Cezaiye Kanun-ı Muvakkat-ı, in. SÜHFD, C.4, S.1-2, 1994.
- Gökçen, Ahmet**, Adliye Teşkilatımızın Tarihi Gelişimi ve 1879 tarihli Mehakim-i Nizamiyenin Teşkilatı Kanun-ı Muvakkatı, in. Prof.Dr. Sahir Erman’a Armağan, İstanbul 1999.

- Gökçen, Ahmet**, Belgede Sahtecilik Suçları (m. 204-212), 5. Baskı, Ankara 2017.
- Gökçen, Ahmet**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Basit Elkoyma ve Postada Elkoyma (Özellikle Telefonların Gizlice Denetlenmesi), Ankara 1994.
- Gökçen, Ahmet**, Tanzimat Dönemi Osmanlı Ceza Kanunları ve Bu Kanunlardaki Ceza Müeyyideleri, İstanbul 1989.
- Gökçen, Ahmet-Çakır, Kerim**, Kanun Yolu Olarak Temyiz Ve İnceleme Mercii Olarak Yargıtay, Temyiz İncelemesinde Hukuki Denetim Ve Hukuki Denetimin Sınırları, Dr. Silvia Tellenbach Armağanı, Ankara 2018.
- Gölcüklü, Feyyaz**, Ceza Davasında Şahıs Hürriyeti, (Muvakkat Yakalama-Tevkif) (Türk Hukukunda), Ankara 1958.
- Gözler, Kemal**, “Sulh Ceza Hâkimlikleri ve Tabii Hâkim İlkesi, “Sahur Operasyonu” Hakkında Bir Açıklama”, Güncel Hukuk Dergisi, Ekim 2014.
- Göztepe, Ece**, Anayasa Şikâyeti, AÜHF Yayınları, Ankara 1998.
- Gözübüyük, A. Şeref- Gölcüklü, Feyyaz**, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması, 8. Baskı, Ankara 2009.
- Gülşen, Recep**, “Yeni Ceza Muhakemesi Kanunu’nda Arama”, Hukuki Perspektifler Dergisi, Nisan Sayısı, No: 3, İstanbul 2005.
- Gültekin Tırtır, Filiz- Tırtır, Mustafa**, “Adli Otopsi”, İstanbul Barosu Dergisi, C. 81, S. 5, İstanbul 2007, S. 1983-1996, s.1983.
- Günel, H. Yılmaz**, Bir Örnek Olay Nedeni İle Sanığın Dosyasını Tetkik Özgürlüğü, AÜSBFD, C: XXIX, S:1-2, Mart-Haziran 1974.
- Güngör, Devrim**, 5237 ve 5271 Sayılı Kanunlar Işığında Şikayet Kurumu, Ankara 2009.
- Gürol Cantürk**, Tıbbi Malpraktis İddialarında Adli Otopsinin Önemi, in: II. Ulusal Sağlık Hukuku Kongresi, Ankara 2015
- Hacıoğlu, B. Caner**, “5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda Tutuklama Koruma Tedbirine Seçenek Olarak Düzenlenen Adli Kontrol Koruma Tedbiri Üzerine Bir İnceleme”, Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, C: IX, S:1-2, 2005.
- Hafızoğulları, Zeki**, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda Yapılan Değişiklikler Üzerine, AÜHFD, C: 43, S:1-4, 1993.
- Hatemi, Hüseyin**, Anayasa- Kişi Hak ve Hürriyetleri, (Tebliğ) Hak- İş Anayasa Kurultayı, Ankara 1992.
- Henkel, H.** Strafverfahrensrecht, Ein Lehrbuch, Stuttgart/Mainz, 1968.
- Holtappels, Peter**, Die Entwicklungsgeschichte des Grundsatzes in dubio pro reo, Hamburg 1965.
- Işık, Mehmet**, “Gizli Soruşturmacı Görevlendirilmesi”, TBB Dergisi 2014 (110).

- İçel, Kayıhan-Donay, Süheyl**, Karşılaştırmalı ve Uygulamalı Ceza Hukuku, Genel Kısım, I, İstanbul 1993.
- İçel, Kayıhan-Sokullu Akıncı, Füsun-Özgenç, İzzet-Sözüer, Adem-Mahmutoğlu, Fatih S.-Ünver, Yener**, Yaptırım Teorisi 3. Kitap, 2. Bası, İstanbul 2002.
- İnalçık, Halil**, Örfi-Sultani Hukuk ve Fatih'in Kanunları, AÜSBFD, C.XIII, Haziran 1958.
- İnceoğlu, Sibel**, İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlarında Adil Yargılanma Hakkı Kamu ve Özel Hukuk Alanlarında Ortak Yargısal Hak ve İlkeler, İstanbul 2002.
- İpekçioğlu, Pervin Aksoy**, "Ceza Muhakemesi Hukukunda Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alma", İÜHFM C. LXX, S. 1, 2012.
- İtişgen, Rezzan**, "Ceza Muhakemesi Hukukunda İstinaf", TAAD, Yıl: 5, Sayı: 16, Ocak 2014.
- Kanadoğlu, Sabih**, "Türkiye Cumhuriyeti Başsavcılığı Kurulmalıdır", 14 Nisan 2003 tarihli Cumhuriyet Gazetesi.
- Kantar, Baha**, Ceza Muhakemeleri Usulü, Ankara; Güzel Sanatlar Matbaası, 1957.
- Kaplan, Mahmut**, "Onarıcı Adalet ve Türk Ceza Hukukuna Yansımaları", Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.5, S.1, Haziran 2015.
- Karakaya, Naim**, "Ceza Muhakemesi Kanunu Kapsamında Yürürlüğe Konulan Yönetmeliklerin Değerlendirilmesi", Hukuk ve Adalet Dergisi, Y:2, S:6-7, Ekim 2005.
- Karakehya, Hakan**, Ceza Muhakemesi Hukuku, II. Cilt, Ankara 2014.
- Karakehya, Hakan**, Ceza Muhakemesinde Maddi Gerçeğin Tespiti, 1. Baskı, Ankara 2016.
- Kaşıkkara, Serhat**, Adil Yargılanma Hakkı ve Türkiye, Ankara 2009.
- Kaya, Köroğlu**, Cezai Konularda Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru, 2. Baskı, Ankara 2016.
- Kaymaz, Seydi**, "Aleyhe Değiştirme Yasağı", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, Cilt: 19, Sayı: 2, Yıl: 2013.
- Kaymaz, Seydi**, "Ceza Muhakemesi Hukukunda İstinaf Kanun Yoluna İlişkin Bazı Değerlendirmeler", İÜHFM C. LXXIV, S. 1, 2016.
- Kaymaz, Seydi**, Ceza Muhakemesinde Telekomünikasyon Yoluyla İletişimin Denetlenmesi, Ankara 2009.
- Kaynar, Reşat**, Mustafa Reşit Paşa ve Tanzimat, Ankara, 1954.
- Keçelioğlu, Elvan**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Gözlem Altına Alma, Ankara Barosu Dergisi, 2015/3.

- Keller, Reiner**, Polizeiliche Observation und Stafprozersuale Wahrheitserferschung, Str Vert. 1984.
- Keskin, Serap**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Temyiz Nedeni Olarak Hukuka Aykırılık, İstanbul 1997.
- Keyman, Selahattin**, Ceza Muhakemesinde (Asıl Ceza Muhakemesinde) Savcılık, Ankara 1970.
- Kılınç, Bahadır**, “Karşılaştırmalı Anayasa Yargısında Bireysel Başvuru (Anayasa Şikâyeti) Kurumu ve Türkiye Açısından Uygulanabilirliği”, Anayasa Yargısı Dergisi, Nisan 2008, S. 25.
- Kızılarıslan, Hakan**, Ceza Muhakemesi, Adli Tıp, Adli Bilimlerde Vücudun Muayenesi&Örnek Alma, Doktrin ve Uygulama, Ankara 2007.
- Kızılarıslan, Hakan**, Hukuka Aykırı Delil Açısından Vücut Muayenesi ve Örnek Alma İşlemleri ve CMK Düzenlemesi, Ceza Muhakemesi Kanununun 3. Yılı, İstanbul 2009.
- Kızılkaya, Ezgi**, “Türk Hukuku ve Karşılaştırmalı Hukukta Arama, Elkoyma ve Gözaltı”, TBB Dergisi Yıl: 2010.
- Kleinknecht-Meyer**, § 170, Karlsruher Kommentar, Zur Strafprozessordnung und zum Gerichts Verfassungsgesetz, München 1982.
- Klöhn, Wolfhard**, Der Schutz der Intimsphäre im Strafprozeß, Göttingen 1984.
- Koca, Mahmut**, “Müdafiin Hazırlık Dosyasını İnceleme Hakkı”, AÜEHFD, C:1, S:1, 1997.
- Koca, Mahmut**, “Tutuklamada Orantılılık İlkesi Çerçevesinde 2002 CMUK Tasarısının “Adli Kontrol” Tedbirinin Değerlendirilmesi”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:5, S:2, 2003.
- Koca, Mahmut**, Müdafiin Hazırlık Dosyasını İnceleme Hakkı, AÜEHFD, C:1, S:1, 1997.
- Koca, Mahmut-Üzülmez, İlhan**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 10. Baskı, Ankara 2017.
- Koç, Ziya**, Ceza Muhakemesinde Katılan, İstanbul 2011.
- Koray, Doğan**, “Ceza Muhakemesinde Hüküm”, Ceza Hukuku Dergisi, Y:3, S:7, Ağustos 2008.
- Korkmaz, Ramazan**, Medeni Usul Hukuku Açısından Anayasa Mahkemesi’ne Bireysel Başvuru, İstanbul 2014.
- Krauss, Detlef**, Der Schutz der Intimsphäre im Strafprozeß in; Festschrift für Wilhelm, Berlin 1973.
- Kube, Edwin**, Zur Geschichte des Beweisverfahrens und der Kriminalistik, in Deutschland, Dissertation, 1963.

- Kunter, Nurullah**, “Yirmi Beş Cumhuriyet Yılıının Ceza Tarihçesi, -Ne Bulduk, Ne Yaptık, Ne Yapmalıyız?“, İBD., S.10, Yıl: XXII, Ekim 1948.
- Kunter, Nurullah**, İçtihat Değişmesi Nedeniyle Ceza Muhakemesinin Yenilenbilmesi Sorunu, YD, C.14, S.1-2, Ocak- Nisan 1988.
- Kunter, Nurullah**, Tehlike Tedbiri Genel Teorisi ve Para Cezaları için İcrai ve İhtiyatî Haciz, İÜHF, C.34, İstanbul 1968.
- Kunter, Nurullah**, Yargılama Makamlarında Dağılan Oyların Toplanması Sorunu, Yargıtay Dergisi, C. 9, S. 3.
- Kunter, Nurullah**, Yirmi Beş Cumhuriyet Yılıının Ceza Tarihçesi, -Ne Bulduk, Ne Yaptık, Ne Yapmalıyız?- İBD., S.10, Yıl: XXII, Ekim 1948.
- Kunter, Nurullah-Yenisey, Feridun**, Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, 10. Bası, İstanbul 1998.
- Kunter, Nurullah-Yenisey, Feridun**, Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, 13. Bası, İstanbul 2004.
- Kunter, Nurullah-Yenisey, Feridun-Nuhoğlu, Ayşe** Muhakeme Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, 18. Baskı, İstanbul 2010.
- Kurşun, Günel**, Ceza Muhakemesinde Hüküm, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2011.
- Kuzu, Burhan**, 1876 Kanuni Esasisinde Suç Muhakemesine İlişkin Hükümlerin Sonraki Anayasalarımızla Karşılaştırmalı Olarak Açıklanması, İstanbul 1988.
- Lippke, Richard**, Fundamental Values of Criminal Procedure in: The Oxford Handbook of Criminal Process, Ed.: **Brown, Darryl K. – Tuner, Jenia Iontcheva – Weisser, Bettina**, Oxford (İngiltere), Oxford University Press, 2018.
- Loucaides, Loukis G.**, The European Convention on Human Rights Collected Essays, Leiden (Hollanda), Martinus Nijhoff Publishers, 2007.
- Löwe-Rosenberg**, StPO, Grosskommentar, 24 Auflage, Berlin 1986.
- Lütfi, Ahmed**, (Sadeleştiren:**Erdinç Beylem**) Mir’at-ı Adelet yahud Tarihçe-i Adliye-i Devlet-i Aliyye Osmanlı Adalet Düzeni, İstanbul 1997.
- Mahmutoğlu, Fatih Selami- Dursun, Selman**, Türk Hukuku’nda Müdafinin Yasaklılık Halleri, Ankara 2004.
- Maihofer, Werner**, Rechtsstaat menshliche Würde, Frankfurt am Main 1968.
- Malkoç, İsmail-Güler, Mahmut**, Uygulamada Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, C.:1, Ankara 1998.
- Mardin, Ebül-Ula**, Medeni Hukuk Cephesinden Ahmet Cevdet Paşa, İstanbul 1946.
- Metin, İsmail-Eraslan, Fetullah**, Türkiye’de Polis ve Kişi Hakları, İstanbul 1992.

- Meyer-Goßner, Lutz/Schmitt, Bertram**, Strafprozessordnung mit GVG und Nebengesetzen, Verlag C.H. Beck, 57. Auflage, München 2014.
- Michael Huber**, Grundfragen des Strafurteils, Heft 3, JuS 1990.
- Mumcu, Ahmet**, Hukuksal ve Siyasal Karar Organı Olarak Divan-ı Hümayun, Ankara 1976.
- Müller, Hany**, Das Grundrecht des Fernmeldegeheimnissen - Artikel 10 GG - Und die wesentlichen Ausnahmen, in; Jahrbuch der Deutschen Bunderpost, 30. Jahrgang 1979.
- Nord, Erich**, Das türkische Strafgesetzbuch vom 28 Zilhidje 1274(9 August 1858), S.XI, Berlin 1912.
- Okuyucu Ergün, Güneş**, Ceza Muhakemesi İşlemleri, Ankara 2015.
- Onursal, Sami**, Kamu Davasına Müdahale, İstanbul 1968.
- Ortaylı, İlber**, Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devletinde Kadı, Ankara 2015.
- Ömeroğlu, Ömer**, "Ceza Muhakemesinde Şüpheli ve Sanığın Fizik Kimlik Tespiti", TBB Dergisi 2014.
- Ömeroğlu, Ömer**, Ceza Muhakemesinde Hakim ve Savcının Yasaklılığı, Reddi ve Çekinmesi, 1. Baskı, Bursa 2012.
- Önder, Ayhan**, "Ceza Muhakemeleri Usulü Hukukunda Arama", İÜHFM, Yıl:1963, C: XXIX, S.:3.
- Önder, Ayhan**, "Ceza Muhakemeleri Usulü Hukukunda Yeni Vakalar ve Yeni Deliller Sebebiyle Muhakemenin İadesi", İÜHFM, C.XXXI, S.:1-4.
- Özar, Süleyman**, "Yargı Bağımsızlığı Bağlamında Adalet Bakanı'nın HSYK ve Cumhuriyet Savcısı ile Arasındaki İlişkinin Hukuki Esas ve Kapsamı", Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Yıl:5, Sayı:17, Nisan 2014.
- Özbek, Veli Özer**, "Türk Hukukunda Gizli Soruşturmacının Ceza Sorumluluğu", Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, C. 2, Sayı.1-2, Ankara 2014.
- Özbek, Veli Özer**, CMK İzmir Şerhi, Ankara 2005.
- Özbek, Veli Özer-Doğan, Koray**, "Ceza Muhakemesi Kanunu'nda 5560 sayılı Kanun'la Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi", CHD, Yıl:1, S:2, Aralık 2006.
- Özbek, Veli Özer-Doğan, Koray-Bacaksız, Pınar-Tepe, İlker**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 9. Baskı, Ankara 2017.
- Özbudun, Ergun**, "Anayasa Hukuku Bakımından Özel Haberleşmenin Gizliliği", AÜHFD, 50. Yıl Armağanı, C.I, Ankara 1977.
- Özbudun, Ergun**, Türk Anayasa Hukuku, Ankara 1986.
- Özdemir, Süleyman Emre**, Ceza Muhakemesinde İtiraz Kanun Yolu, 1. Baskı, Ankara 2018.
- Özel, Yusuf Ziya**, Adalet Teşkilatının Tarihi Tekamülü, Ankara 1936.

- Özen, Muharrem**, Yargı Bağımsızlığını Zedeleyen Düzenleme, Uygulamalar ve Bağımsızlığı Sağlamaya Yönelik Çözüm Önerileri, Ankara Barosu Dergisi, Yıl:68, Sayı: 2010/1.
- Özen, Mustafa**, “Kamu Davası Açma Konusunda Benimsenen İlkeler, Cumhuriyet Savcısının Takdir Yetkisi ve İddianamenin İadesi”, Ankara Barosu Dergisi, Y:67, S:3, 2009.
- Özgen, Eralp**, Ceza Muhakemesinin Yenilenmesi, Ankara 1968.
- Özgenç, İzzet**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 13. Baskı, Ankara 2017.
- Özgenç, Nuri Berkay**, Türk Hukukunda ve Mukayeseli Hukukta Uzlaşma, 1. Baskı, İstanbul 2015.
- Özkan, Eray Egemen**, Anayasa Mahkemesi’ne Bireysel Başvurunun Ceza Muhakemesi Hukukuna Etkileri, Yaşar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir 2016.
- Öztekin, Tosun**, Ceza Adaleti Reformunun İlkeleri Sempozyumu II, Kanun Yolları, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1973.
- Öztürk, Bahri**, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Adil Yargılama Yükümlülüğü”, İKÜHFD, C. 15, S. 1, 2016.
- Öztürk, Bahri**, “Özel Hayatın Gizliliği ve Arama”, Manisa Barosu Dergisi, Nisan 1992.
- Öztürk, Bahri**, Cürüm Eşyasını Satın Alma Suçu ve Basit (Genel) Elkoyma, in: Kuyumculuk Sektörünün Sorunları: 1, İzmir 1992.
- Öztürk, Bahri**, Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2010.
- Öztürk, Bahri**, Özel Hayatın Gizliliği ve Arama, Manisa Barosu Dergisi, Nisan 1992.
- Öztürk, Bahri**, Suç Muhakemesi Hukukunda Gaiplik ve Gaipilerin Muhakemesi, İstanbul 1984.
- Öztürk, Bahri**, Yeni Yargıtay Kararları Işığında Delil Yasakları Hukuka Aykırı Olarak Elde Edilen Deliller, Yasak Kanıtlar, Ankara 1995.
- Öztürk, Bahri-Eker Kazancı, Behiye-Soyer Güleç, Sesim**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Koruma Tedbirleri, Ankara 2013.
- Öztürk, Bahri-Erdem, Mustafa Ruhan**, Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 12. Baskı, 2008.
- Öztürk, Bahri-Erdem, Mustafa Ruhan-Özbek, Veli Özer**, Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2004.
- Öztürk, Bahri-Tezcan, Durmuş-Erdem, Ruhan-Gezer, Özge Sırma-Kırıt, Yasemin F. Saygılar-Özaydın, Özdem-Akcan, Esra Alan-Tütüncü, Efser Erden, Villemin, Derya Altınok-Tok, Mustafa Can**, Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 13. Baskı, Ankara 2019.

- Özütürk, Nejat**, Türk Ceza Kanunu Şerhi ve Tatbikatı, 2. Bası, İstanbul 1970.
- Pamuk, Gülfem**, Türk ve Fransız Ceza Muhakemesi Hukuku'nda Mağdurun Makam Olarak Yeri, İstanbul 2012.
- Parlar, Ali-Sekmen Orhan**, Ceza ve Hukuk Muhakemesinde İstinaf ve Temyiz, Ankara 2016.
- Pekcanitez, Hakan-Atalay, Oğuz-Özekes, Muhammet**, Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, 2. Baskı, Ankara 2014.
- Polatcan, İsmet**, T.C. Anayasası, Gerekçeler, Anayasa Mahkemesi Kararları, Bilimsel Görüşler, İstanbul 1989.
- Pradel, Jean**, Çağdaş Sistemlerde Karşılaştırmalı Ceza Usulü. İSiSC Kollokyumlarının Sentez Raporu (Türkçe'ye Çev.: Sulhi Dönmezer), İstanbul 2000.
- Radbruch, Gustav**, Die Peinliche Gerichtsordnung Kaiser Karls V. von 1532 (Carolina).
- Rohlf, Dietwalt**, Der Grundrechtliche Schutz der Privatsphäre, Berlin 1960.
- Rüpke, Gieselher**, Der verfassungsrechtliche Schutz des Privatheit, 1976.
- Sabuncu, Yavuz- Arnwine, Selin Esen**, "Türkiye İçin Anayasa Şikâyeti Modeli Türkiye'de Bireysel Başvuru Yolu, Anayasa Yargısı Dergisi, S: 21, Nisan 2004.
- Sağlam, Fazıl**, Türk Anayasa Sisteminde Kamu Özgürlükleri ve Anayasa Yargısı, Anayasa Yargısında Avrupa Modeli ve Türkiye Sempozyumunda Sunulan Tebliğ, İstanbul, 13-14 Haziran 1987.
- Sağlam, Musa**, Bireysel Başvuru İnceleme Usulü ve Kabul Edilebilirlik Kriterleri, Ankara 2013.
- Sarıgül, Ali Tanju**, Ceza Muhakemesi Hukukunda İstinaf, Ankara 2012.
- Savaş, Vural- Mollamahmutoğlu, Sadık**, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Yorumu, II. Cilt, Ankara 1995.
- Savaş, Vural-Mollamahmutoğlu, Sadık**, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Yorumu, I. Cilt, Madde 1-257, Ankara 1995.
- Savaş, Vural-Mollamahmutoğlu, Sadık**, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Yorumu - I, Ankara 1995.
- Savaş, Vural-Mollamahmutoğlu, Sadık**, Türk Ceza Kanununun Yorumu, C.:4.
- Schmidt, Eberhard**, Einführung in die Geschichte der deutschen Strafrechtsplege, Göttingen 1965.
- Schorn, Hubert**, Der Schutz der Menschenwürde im Strafverfahren, Bingen 1963.
- Schroeder, Friedrich - Chiristian**, Die Peinliche Gerichtsordnung Kaiser, Karls V. (Carolina) von 1532. U.R. Schriftenreihe der Universitaet Regensburg, Band, 3, Sonderdruck, Juni, 1980.

- Selçuk, Sami**, “Doğru Terim “Muhakeme” Değil, “Yargılama””, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.19, S.2, Y.2013.
- Sevük Yokuş, Handan**, “Postada El Koyma ve Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi”, TBB Dergisi, Sayı: 69, 2007.
- Sınar, Hasan**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Tutuklama, 1. Baskı, İstanbul 2016.
- Sokullu Akıncı, Füsün** Polis, Toplumsal Bir Kurum Olarak Gelişmesi Polis Alt Kültürü ve İnsan Hakları, İstanbul 1986.
- Soyaslan, Doğan**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 5. Baskı, Ankara 2014.
- Soyсал, Mümtaz**, 100 Soruda Anayasanın Anlamı, İstanbul 1990.
- Sümer, Reha**, Cumhuriyet Savcısının Temyiz Süresi ve Kanun Yoluna Başvuruda Yanılma, Yargıtay Dergisi, Cilt: 32, Sayı: 1 – 2, Ocak – Nisan 2006.
- Şahbaz, İbrahim**, İletişimin Denetlenmesi ve Yasak Deliller, Ankara 2009.
- Şahin, Cumhur**, Ceza Muhakemesi Hukuku I, 8. Baskı, Ankara 2017.
- Şahin, Cumhur**, Ceza Muhakemesi Kanunu Gazi Şerhi, Ankara 2005.
- Şahin, Cumhur**, Ceza Muhakemesinde İspat (Delillerin Doğrudan Doğrualığı İlkesi), Ankara 2001.
- Şahin, Cumhur**, Sanığın Kolluk Tarafından Sorgulanması, Ankara 1994.
- Şahin, Cumhur**, Telekomünikasyon Yoluyla İletişimin Denetlenmesi-Yargıtay Kararları Çerçevesinde Bir Değerlendirme-, Ceza Hukukunun Güncel Sorunları, Ekim 2010.
- Şahin, Cumhur-Göktürk, Neslihan**, Ceza Muhakemesi Hukuku II, 6. Baskı, Ankara 2017.
- Şen, Ersan**, Gizli Dinleme ve Görüntüleme Fiililerinin Türk Hukuku’ndaki Yeri Üzerine Bir İnceleme, İstanbul Barosu Dergisi, C.68, S, 7-8-9, 1993.
- Şen, Ersan**, Türk Hukukunda Telefon Dinleme, Gizli Soruşturmacı, X Muhbir, 5. Baskı, Ankara 2010.
- Şenses, Erkan**, “Ceza Muhakemesinde Beraat Hükmü Verilen Haller”, TBB Dergisi Y:2012, S:98,
- Şibli, Mevlana**, (Terc: Doğrul, Ömer Rıza,) Asr-ı Saadet, İslam Tarihi, C. 4, İstanbul 1978.
- Şirin, Tolga**, Türkiye’de Anayasa Şikâyeti (Bireysel Başvuru), İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi ve Almanya Uygulaması ile Mukayeseli Bir İnceleme, İstanbul 2013.
- Tan, Hadi**, Müdafaa Hakkının Hududu, Şümülü, CMUK 136-146. Maddeleri Hükümlerinin Açıklanması, AD., Yıl:41, S:7, Temmuz 1950.
- Taner, M. Tahir**, Ceza Muhakemeleri Usulü, 3. Baskı, İstanbul 1955.

- Taner, Tahir**, Kapitülasyonlar Nasıl İlga Edildi? Muammer Raşit Seviğ'e Armağan, İstanbul 1956.
- Taner, Tahir**, Tanzimat Devrinde Ceza Hukuku, in: Tanzimat I, İstanbul 1940.
- Tanilli, Server**, Devlet ve Demokrasi Anayasa Hukukuna Giriş, 6. Bası, İstanbul 1990.
- Tanör, Bülent**, Türkiye'nin insan Hakları Sorunu, 3. Baskı, 1994.
- Taşkın, Mustafa**, Adli ve İstihbari Amaçlı İletişimin Denetlenmesi, Ankara 2008.
- Tezcan, Durmuş**, Türk Hukukunda Haksız Yakalama ve Tutuklama, Ankara 1989.
- Tırtır, Mustafa**, Telekomünikasyon Yolu ile İletişimin Denetlenmesi, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2015.
- Toma, Elisa**, "the Principle of Equality of Arms – Part of the Right to a Fair Trial", Union of Jurists of Romania Law Review, S. 1., C. 3, 2011.
- Toroslu, Nevzat-Feyzioglu, Metin**, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2016.
- Tosun, Öztekin- Gürelli, Nevzat**, "Heyecan Göstergesi ile Yalanın Bulunması ve Ceza Hukuku", İstanbul Hukuk Fakültesi Mecmuası, C:30, S:3-4, 1965.
- Tosun, Öztekin**, "Ceza Muhakemesinde Koruma Tedbiri Olarak Gizli Dinleme", İÜHFM, C: XLI, S.3-4, İstanbul 1976.
- Tosun, Öztekin**, Özel Hayatın Gizliliğini İhlal Suçları, Değişen Toplum ve Ceza Hukuku Karşısında TCK'nın 50 yılı ve Geleceği, İstanbul 1977.
- Tosun, Öztekin**, Türk Suç Muhakemesi Hukuku Dersleri Muhakemenin Yürüyüşü, İstanbul 1973.
- Tunaya, Tarık Zafer**, Siyasî Müesseseler ve Anayasa Hukuku, İstanbul 1980.
- Turabi, Selami**, Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru Rehberi, Ankara 2012.
- Turan, Hüseyin**, Adil Yargılanma Hakkı, Ankara, Adalet Yayınevi, 2016.
- Turan, Hüseyin**, Adil Yargılanma Hakkının Bir Unsuru Olarak Aleni Yargılanma Hakkı, CHD., Nisan 2009, Sayı 9.
- Turhan, Faruk**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 1. Bası, Ankara 2006.
- Turhan, Faruk**, Ceza Muhakemesinde Tehlike İçindeki Tanıkların Korunması, Türk Alman ve Avusturya Hukuklarında Karşılaştırmalı Olarak, 1. Bası, Ankara 2009.
- Turhan, Faruk**, Tanıklara Yemin Verilmesine İlişkin Ceza Muhakemesi Kanunu Hükümlerinin Eleştirel Bir Değerlendirmesi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XXIV, Y. 2020, Sa. 4.

- Turhan, Faruk-Aksan Murat**, Ceza Muhakemesinde Mahkemelerin Yer Bakımından Yetkisi-Doktrin ve Uygulama Işığında Kanun Hükümlerinin Değerlendirilmesi, Prof. Dr. Mehmet Emin Artuk'a Armağan, Ankara 2020.
- Turhan, Faruk-Aksan Murat**, Ceza Muhakemesinde Şüphelinin İfadesinin Alınması Ve Sorguya Çekilmesine İlişkin Hükümlerin Eleştirel Bir Değerlendirmesi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XXIV, Y. 2020, Sa. 2.
- Uğur, Hüsametdin**, Ceza Muhakemesinde Kovuşturma Mecburiyeti İlkesinden Maslahata Uygunluk İlkesine, TBB Dergisi, Sayı 73, 2007.
- Uzun, Cem Duran**, Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru Yolu (Anayasa Şikâyeti): Beklentiler ve Riskler, Ankara 2012.
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı**, Osmanlı Devleti Teşkilatına Medhal. Ankara 1970.
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı**, Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı, Ankara 1984.
- Üçok, Coşkun**, Osmanlı Kanunnamelerinde İslam Ceza Hukukuna Aykırı Hükümler, III, AÜHFD, S. 1-4, 1947.
- Üçok, Coşkun**, Savcıların Avrupa Hukukunda Gelişmesi ve Türkiye'de Kuruluşu, Ord.Prof. Sabri Şakir Ansay'ın Hatırasına Armağan, Ankara 1964.
- Üçok, Coşkun-Mumcu, Ahmet**, Türk Hukuk Tarihi, Ankara 1991.
- Ünal, Ertuğrul**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Silahların Eşitliği İlkesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2020.
- Ünver, M. Naci**, Ceza Yargılamasında Yasa Yolları, Ankara 1995.
- Ünver, Yener-Hakeri, Hakan**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 12. Baskı, Ankara 2016.
- Üstündağ, Saim**, Medeni Yargılama Hukuku, Cilt: I-II, 7. Baskı, İstanbul 2000.
- Üzülmez, İlhan**, "Türk Hukukunda Suçsuzluk Karinesi ve Sonuçları", TBB Dergisi, S.55, 2005.
- Vidinli, İbrahim**, Müdafinin Dava Evrakını Tetkik Selahiyeti, AD., Y:36, S:12, Aralık 1945.
- Yalkut, Necdet**, "Karşılaştırmalı Hukuk Açısından Sanığın Şüpheden Yararlanması Kuralı", AD., Y.:72, S.:3, Ankara 1981.
- Yardımcı, Mehmet Murat**, ABD Hukuku ve AİHM İçtihatları ve Türk Hukukunda İletişimin Denetlenmesi, Ankara 2009.
- Yaşar, Osman**, Uygulamalı ve Yorumlu 5271 Sayılı Yeni Ceza Muhakemesi Kanunu, Ankara 2005.

- Yaşar, Verda Gülsen**, Ceza Muhakemesinde Karar ve Hüküm, (Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü) Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2010,
- Yenidünya, A. Caner-İçer, Zafer**, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2016.
- Yenidünya, A. Caner-İçer, Zafer**, Ceza Muhakemesinde Birlikçilik, Ankara 2013.
- Yenidünya, Ahmet Caner**, “5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nda Kamu Davasının Açılması, İddianamenin Unsurları ve İadesi”, e- akademi, Hukuk, Ekonomi ve Siyasal Bilimler Aylık İnternet Dergisi, Şubat 2007.
- Yenisey, Feridun**, Ceza Muhakemesi Hukukunda İstinaf ve Tekrar Kabul Sorunu, İstanbul 1979.
- Yenisey, Feridun**, İnsan Hakları Açısından Arama, Elkoyma, Yakalama ve İfade Alma, Ankara 1995.
- Yenisey, Feridun**, Uygulanan ve Olması Gereken Ceza Muhakemesi Hukuku Hazırlık Soruşturması ve Polis, 2. Baskı, İstanbul 1991.
- Yenisey, Feridun-Nuhoglu, Ayşe**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 5. Baskı, Ankara 2017.
- Yerdelen, Erdal-Özbek, Mustafa Serdar, Altuntaş, Şeyda-Boz, Burak-Erdem, Dilek Özge-Yılmaz, Berna Ayşen**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Ulaştırma, 1. Baskı, Ankara 2018.
- Yıldırım, Turan**, Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlandırılmasında Sınırlamanın Sınırı, Muammer Aksoy’un Anısına Armağan, Ankara 1991.
- Yıldız, Ali Kemal**, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Keşif ve Yer Gösterme”, İÜHFM C. LXV, S.1. 2007.
- Yıldız, Ali Kemal**, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Sanığın Sorgusu”, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Bölümü Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1992.
- Yıldız, Ali Kemal**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Keşif ve Yer Gösterme, İÜHFM C. LXV, S.1. 2007.
- Yılmaz, Ejder**, Hukuk Sözlüğü, Yetkin Yayınları, 4.Baskı, Ankara 1992.
- Yılmaz, Zahit-Apiş, Özge**, Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Düzenlemelerinin Değerlendirilmesi, MÜHF Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 26, S. 1, Haziran 2020.
- Yurtcan, Erdener**, Alman Hukukunda Müdafilerin Görevden Yasaklanması, İstanbul 1981.
- Yurtcan, Erdener**, Ceza Yargılaması Hukuku, 11. Bası, İstanbul, 2005.

- Yurtcan, Erdener**, CMK Şerhi, C. II, Ankara 2015.
- Yurtcan, Erdener**, CMUK. Şerhi, C.:2, İstanbul 1995.
- Yurtcan, Erdener**, Uygulamacı İçin Ceza Yargılaması, İstanbul 2007.
- Yüce, Turhan Tufan**, “Ceza Yargılamasında Zorlayıcı Önlem Kavramı”, Ege Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Yıl 1, S. 1, İzmir 1980.
- Yüce, Turhan Tufan**, “In Dubio Pro Reo Kaidesi”, AD., Y.:53, S.:11-12, 1962.
- Yüce, Turhan Tufan**, “Sanığın Savunması ve Korunması Açısından Ceza Soruşturmasının Ümanist İlkeleri”, TBBD., 1988/1.
- Yüce, Turhan Tufan**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Hukuk Devleti Esasları, Erzurum 1963.
- Yüce, Turhan Tufan**, Türk-Alman Ceza Muhakemeleri Hukukunda Kanun Yolları, 1. Baskı, Ankara 1967.
- Zafer, Hamide**, Faile Yardım Suçu ve Müdafinin Bu Suçtan Sorumluluğu, İstanbul 2004.
- Zafer, Hamide**, Medya Özgürlüğü ve Adli Haberlerin Verilişi, Selahattin Sulhi Tekinay’ın Hatırasına Armağan, İstanbul 1999.
- Zwengel, Otto**, Das Strafverfahren in Deutschland von der Zeit der Carolina bis zum Beginn der Reformbewegung des 19. Jahrhunderts Bad Homburg 1963.

Yener ÜNVER

Hakan HAKERİ

CEZA MUHAKEMESİ HUKUKU

18. BASKI

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Muhakemesi Hukuku

Yener Ünver - Hakan Hakeri

Hukuk Yayınları Dizisi – 2011

Onsekizinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 06 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

- ABD Indiana Eyaleti uygulamasında Otopsi Kuralları için bkz. **Amerika Birleşik Devletleri Indiana Eyaletinde Otopsi Kuralları** (Çev: Alev DİLBER ÖZEROĞLU), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Cilt: 16, Ankara 2015.
- ADICK**, Markus, Zur Fluchtgefahr bei Sachverhalten mit Auslandsbezug., Strafrecht HRR, 2010, Heft: 5.
- AKCAN**, Recep. Hukuk ve Ceza Mahkemesi Kararlarının Birbirine Etkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 1988.
- AKKAŞ**, Ahmet Hulusi, Ceza Muhakemesi Bağlamında Yargı Mercileri Kararlarının Birbirleri Üzerindeki Etkisi, Ankara, 2016.
- AKÜNAL**, Teoman, Türk Medeni Hukukunda Tüzel Kişiler, 2. B, İstanbul 1995.
- AKYÜREK**, Güçlü, Ceza Yargılamasında Hukuka Aykırı Delillerin Değerlendirilmesi Sorunu, TBB Dergisi 2012, S 101, sh: 61-82.
- ALACAKAPTAN**, Uğur- **KARCILIOĞLU**, Kaan, "Çağdaş Demokratik Toplumda Özel Hayatın Korunması Bağlamında Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan iletişimin Denetlenmesi"; in.: YÜHFD (Prof. Dr. Duygun Yarsuvat'a Armağan), 2012, C. IX, sy: 2.
- ALDEMİR**, Hüsni, Yol Tutuklaması Tazminatı, Terazi Hukuk Dergisi 2012, S: 74.
- Alman Ceza Yargılamasında İnsan Hakkı İhlali: Soruşturma Aşamasındaki Tanıklık Hakkını Reddetme İmkânına Sahip Tek Kamu Tanığının İfade-leri ile Adil Yargılanma Hakkına Aykırılık ve Esasa ilişkin Yargılamada Kulaktan Duyma Tanıkların Sorgulanması ile İhlalin Denkleştirilmesi (Hummer v. Almanya) Kararı** (Çev.: Ahmet Mert DUYGUN), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat, Cilt: 15, Ankara 2015.
- Alman Federal Anayasa Mahkemesi'nin 04.04.2010 tarih ve 2 BvR 24/11 sayılı kararı** (Çev: Yener ÜNVER), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik., C.: 16, Ankara 2015.
- ALTINTAŞ**, Ali, Yargı Bağımsızlığı Bağlamında Karşılaştırmalı Hukukta ve Türkiye'de Adliye Yönetimi, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Sakarya 2012.
- ARAS**, Bahattin, "Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kurumu ve Uygulamadaki Sorunlar", Terazi Hukuk Dergisi, Haziran 2008, sy. 22.
- Arnavutluk Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümleri** (Çev.: Mahmut AYDEMİR), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Ankara 2015, Cilt: 16.
- ARSLAN**, Aziz Serkan, Medeni Usul Hukukunda Doğrudanlık İlkesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya 2011.
- ARTUÇ**, Mustafa/**AKKAYA**, Çetin/**GEDİKLİ**, Cemil, 2006-2007-2008 İctihatları ile Türk Ceza Kanunu, Ankara 2008.

AVCI, Mustafa, "Yeni Yasal Düzenlemelere Göre Türk Hukukunda Tutuklama", Şanlıurfa Barosu Dergisi, 2005/1.

Avrupa Birliği Parlamentosu ve Konseyi'nin Ceza Muhakemesinde Bilgi Edinme Hakkı Konulu 22 Mayıs 2012 Tarihli ve 2012/13/AB Sayılı Direktifi (Çev.: Ahmet YILMAZ), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. Cilt: 15, Ankara 2015.

Avrupa Birliğinin Mali Çıkarlarının Korunmasına İlişkin Ceza Hukuku Kuralları – Corpus Juris, Seçkin Yayınları, Ankara 2001.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Büyük Dairesi'nin 11.07.2006 Tarih ve 54810/00 sayılı Jalloh/Almanya Kararı: Uyuşturucu Madde Suçlarında Zorla Kusturucu İlaç Verilmesi (Çev. Osman Ali USAL), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat, Cilt: 15, Ankara 2015.

Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Birliği Konseyi'nin 22 Mayıs 2012 Tarihli Ceza Yargılamalarında Bilgi Edinme Hakkına Dair Direktifi (Çev.: Erdem İzzet KÜLÇÜR), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. Cilt: 15, Ankara 2015.

Avrupa Yargı Sistemleri Adaletin Etkinliği ve Kalitesi 2014 Cepej Raporu'nun Bilirkişilik ile İlgili Bölümü (Çev.: Erdem İzzet KÜLÇÜR), in: Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Cilt: 16, Ankara 2015.

Avusturya Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümleri (Çev.: Arş. Gör. Ahmet Mert DUYGUN), Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Cilt: 16, Ankara 2015.

AYTEKİN İNCEOĞLU, Asuman. Türk Hukukunda Adli Amaçlı İletişimin Denetlenmesi; in: Uğur Alacakaptan'a Armağan, 2008, C.1.

Azerbaycan Cumhuriyeti 14.07.2000 Tarih ve 907-IQ Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümleri (Çev.: Server SÜLEYMANLI), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Cilt: 16, Ankara 2015.

BALCI, Murat, Ceza Muhakemesinde Hüküm ve Türk Ceza Kanununda Kabul Edilen Suç Teorisi (CMK m. 223), Terazi Hukuk Dergisi 2012, S: 74.

BAUMANN, Jürgen - **WEBER**, Ulrich-**MITSCHE**, Wolfgang. Strafrecht – Allgemeiner Teil- Lehrbuch., 10. Auflage, Bielefeld, 1995.

BAUMANN, Jürgen. Grundbegriffe und Verfahrensprinzipien des Strafprozessrechts, Stuttgart-Berlin-Köln-Mainz 1969.

BAUMHÖFENER, Jesko, Müdâhilin Dosyayı Öğrenmesi - Beyana Karşı Beyan Bağlantısında Arama Amacının Tehlikeye Sokulması (Çev.: Yener ÜNVER), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. Cilt: 15, Ankara 2015.

BAYINDIR, Sinan, "Sermaye Piyasası Kanunu'nun 49.Maddesinde Yer Alan "Yazılı Başvuru Şartı"nın Hukuki Mahiyetine ve Sonuçlarına İlişkin bir Değerlendirme, TBB Dergisi, 2011 (93).

BAYRAKTAR, Köksal. "Faal Nedamet", İÜHF 1969, c: XXXIII, S: 3-4.

- BETTIOL**, Giuseppe. Istituzioni di dirittoe Procedura Penale, Padova 1966.
- BEULKE**, Werner, Strafprozessrecht., 6. neubearbeitete Auflage, Heidelberg 2002; 7. Aufl., Heidelberg 2004; 10.B., Heidelberg 2008; 11. Auflage, Heidelberg 2010.
- BEULKE**, Werner-**RUHMANNSEDER**, Felix. Sind Lehrer an einer Privatschule "Amtsträger" im Sinne des § 340 StGB? Zugleich Besprechung des Beschlusses OLG München 4 St RR 194/07 vom 22. Januar 2008. (=HRRS 2008 Nr. 626).
- BIÇAK**, Vahit, Suç Muhakemesi Hukuku, Ankara 2010.
- BINDING**, Karl. Strafrechtliche und Strafprozessuale Abhandlungen, II. Band, - Strafprozess-, München-Leipzig, 1915.
- BIRKMEYER**, Klaus. Der Tod des Verbrechers in seiner Bedeutung für Strafrecht und Strafprozess, Erlangen 1908.
- Bosna-Hersek Cumhuriyeti Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümleri (Çev.: *Sevcan ÇİLİNGİROĞLU*), Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Cilt: 16, Ankara 2015.
- BROWN**, David/**FARRIER**, David/**MCNAMARA**, Luke/**STEEL**, Alex/**GREWCOCK**, Michael/**QUITTER**, Julia/**SCHWARTZ**, Melanie, Criminal Laws, Materials and commentary on Criminal Law and Process of New South Wales, 6. Baskı, Sydney 2015 (atıflar Brown vd şeklinde yapılmıştır).
- Bulgaristan Cumhuriyeti Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümleri** (Çev.: *Arş. Gör. Nurdan GÜRGEN*), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Cilt: 16, Ankara 2015.
- BUSEMANN**, Bernd, Sınırı Olmayan Bir Ceza Muhakemesi mi? (Çev: *Mehmet Nihat KANBUR- Salih ÖZKAN*), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. Cilt: 15, Ankara 2015.
- CANTRELL**, Michael A, Anayasal Yarı Gölge ve Önleyici Haklar: Müdafiden Yararlanma Hakkı ve Zehirli Ağacın Meyveleri (Çev.: *Sezen KAMA*), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. C.: 15, Ankara 2015.
- CAVES**, Risher G, Trafik Çevirmeleri ve Yeni Münhasır Kurallar Rejimi: *Harris, Hudson ve Herring* Neden Aleni Bir Dördüncü Değişiklik İhlali Davaları Dışında Askıdaki Bir Yakalama Emrinin Keşfinin Yasa Dışı Trafik Çevirmesinin Kusurunu Ortadan Kaldırması Gerektiğini Emreder (Çev.: *Elif ÇOHAZ-M. Serkan YAĞCI*), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. Cilt: 15, Ankara 2015.
- CENGİZ**, Serkan-**DEMİRAĞ**, Fahrettin-**ERGÜL**, Teoman-**McBRIDE**, Jeremy-**TEZCAN**, Durmuş. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Ceza Yargılaması Kurum ve Kavramları., Ankara, 2008.
- CENTEL**, Nur / **ZAFER**, Hamide. Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul, 2003; 3.B., İstanbul 2005
- CENTEL**, Nur. Türk Ceza Hukukuna Giriş, İstanbul 2001.
- Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Tasarı Taslağı, Türkiye Barolar Birliği Yayını, Ankara 2004.
- CIRENER**, Beck'scher Online-Kommentar StPO, 15.04.2011.

- ÇINAR**, Ali Rıza, Ceza Yargılamasında Temyiz Yolu, Ankara 2006.
- ÇİLESİZ**, Seyfettin. İçtihatlı 5607 Sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu Açıklaması ve Kaçak Petrol Suçları., Ankara 2008.
- Çin Halk Cumhuriyeti Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümleri** (Çev.: *Pelin TANVERDİ*), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesinde Bilirkişilik, Cilt: 16, Ankara 2015.
- ÇOLAK**, Haluk/**TAŞKIN**, Mustafa, Ceza Muhakemesi Kanunu Şerhi, Ankara 2007.
- DANNECKER**, Gerhard, Avrupa'da "Aynı Fiilden Dolayı Ancak Bir Defa Ceza Verileceği" İlkesinin Getirdiği Garanti, (Çev. *Veli Özer Özbek*), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, C.5, Ankara 2006.
- DANNECKER**, Gerhard, Strafbarkeit von Juristischen Personen und Personenvereinigungen, in: Ceza Hukuku Reformu, İstanbul 2001.
- DEMREN DÖNMEZ**, Burcu, Ceza Hukukunda Alternatif Kusur Şekilleri, İzmir 2012.
- DERYAL**, Yahya, Türk Hukukunda Bilirkişilik, 3. Baskı, Ankara 2010.
- DOĞANAY**, İsmail. Türk Ticaret Kanunu Şerhi, C: I, 2. B, Ankara 1981.
- DOĞRU**, Osman, Sanık Öğüten Çarklar – İnsan Hakları Açısından Türkiye'de Ceza Adalet Sistemi., Yargı Reformu 3 (TESEV Demokratikleşme Programı Siyasa Raporları Serisi, İstanbul 2012.
- DONACH**, Andreas- TAG, Brigitte, Strafrecht I Verbrechenslehre, 8. B., Zürich-Basel-Genf 2006.
- DÖNMEZER**, Sulhi - **ERMAN**, Sahir, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, C.: II, İstanbul, Ocak 1997.
- DURSUN**, Selman, Ceza Hukuku Dergisi Ağustos 2007.
- DUYGUN**, A. Mert, Alman Federal Anayasa Mahkemesi'nin "NSU" Davasında Türk Medyasının Akredite Edilmesine İlişkin İhtiyati Tedbir Kararı, RB, 2013, S: 4.
- EKER KAZANCI**, Behiye. İHAS ve İHAM Kararları Çerçevesinde Yakalama ve Tutuklama Koruma Tedbiri ile Kişi Güvenliği ve Hürriyetinin Sınırlandırılması., TBB Dergisi 2012, sy: 98, sh: 93.
- EKER KAZANCI**, Behiye. İHAS ve İHAM Kararları Çerçevesinde Yakalama ve Tutuklama Koruma Tedbiri ile Kişi Güvenliği ve Hürriyetinin Sınırlandırılması., TBB Dergisi 2012, S: 98, sh: 93.
- ENDRIß**, Rainer- **KINZIG**, Jörg, Betäubungsmittel und DNA-Analyse., NStZ 2001 Heft 6, 299
- ENGLAENDER**, Armin. Strafprozessrecht (Examens-Repetitorium)., 2. neu bearbeitete Auflage, Heidelberg 2006.
- ERDİNÇ**, Tahsin, Karşılaştırmalı Olarak Türk Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Hakkı (Anayasa Şikâyeti) Türkiye Adalet Dergisi, 2015, S: 20.
- EREL**, Kemalettin, "Yargıtay Kararları Işığında Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması", Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 3 Yılı Sempozyumu, İstanbul 2009.
- EREM**, Faruk, Diyalektik Açısından Ceza Yargılaması Hukuku, Ankara 1986.
- EREM**, Faruk. Ceza Usulü Hukuku, 6. Bası, Ankara, 1978

- ERMAN**, Sahir, Başkasının Fiilinden Cezai Mesuliyet Mevzuunda Bir Deneme, in: A. Samim Gönensay'a Armağan, İstanbul 1955.
- Ermenistan Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümleri** (Çev.: Arş. Gör. Nurdan GÜRGEN), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesinde Bilirkişilik, Cilt: 16, Ankara 2015.
- ERYILMAZ**, Mesut Bedri, Ceza Muhakemesi Hukuku Dersleri, Ankara 2012.
- Estonya Cumhuriyeti Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümleri** (Çev.: Tunahan YILDIZKAYA), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesinde Bilirkişilik, Cilt: 16, Ankara 2015.
- FARBREGUETTES, M. P.** Adalet Mantiğı ve Hüküm Verme Sanatı, Ankara 1945.
- Federal Alman Anayasa Mahkemesi'nin Sanığın Aleyhindeki Delillere Karşı Dinlenilme Hakkı İhlaline İlişkin Kararı** (Çev: Ahmet Mert DUYGUN), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. Cilt: 15, Ankara 2015.
- FEYZİOĞLU**, Metin, "Ceza Muhakemesi Baskı Ve Korkutma Aracı Değildir" Cumhuriyet Gazetesi 23.1.2009. (<http://www.turkhukuksitesi.com>).
- FEYZİOĞLU**, Metin, Cumhuriyet Gazetesi, 22.1.2009.
- FEYZİOĞLU**, Metin. "Ceza Muhakemesi Baskı Ve Korkutma Aracı Değildir" Cumhuriyet Gazetesi 23 Ocak 2009. (<http://www.turkhukuksitesi.com>).
- FISCHER**, THOMAS, Strafgesetzbuch und Nebengesetze (Beck'sche Kurz Kommentare), 59. B., Münih 2012.
- GAEDE**, Karsten, Fairness als Teilhabe - Das Recht auf konkrete und wirksame Teilhabe durch Verteidigung gemäß Art. 6 EMRK (2007).
- GAEDE**, Karsten-**BUERMAYER**, Ulf, Beweisverwertungsverbote und "Beweislastumkehr" bei unzulässigen Tatprovokationen nach der jüngsten Rechtsprechung des EGMR., in: STRAFRECHT 2008, Heft: 6.
- GELEGEN**, Taner, Ticaret Şirketlerinin Biçim (Nev'i) Değiştirmesi Fesih ve Tasfiyeyi Gerekli mi? İkt. Mal. 1977, C: XXIV.
- GEYER**, Florian, Zehirli Ağacın Meyvesi (Çev.: Burcu Başak ULUÇAY-Barış HOCAOĞLU), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. C.: 15, Ankara 2015.
- GLESS**, Sabine, Delil Yasakları ve Uzak Etki (Çev: Kerem ÖZ), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. C.: 15, Ankara 2015.
- GÖDEKE**, Sönke. Basiswissen StPO – Die Grundlaen in Frage und Antwort., 3. Auflage, Altenberge 2014.
- GRAF**, Pia-Franziska, Die Untersuchungshaft., JA 2012, Heft: 4, sh: 261 vd.
- GRÜNWARD**, Die Teilrechtskraft im Strafverfahren.
- GÜLMEZ**, Lütfü Cihan/**ÜNLÜEL**, Volkan, Mit Müsteşarı ve Personeli ile Üst Düzey Asker Kişilerin Soruşturulmasındaki İzin Sistemi., Terazi Dergisi 201, S. 101.
- GÜLŞEN**, Recep, "Yeni Ceza Muhakemesi Kanunu'nda Arama" (www.adalet.gov.tr).

- GÜLŞEN**, Recep, Ceza Hukukunda Sorumluluğu Kaldıran Nedenlerden Kaza, Mücbir Sebep, Cebir ve Tehdit, Ankara 2007
- GÜLTEKİN**, Özkan. Yakalama ve Gözaltına Alma Kavramları İle Uygulamadan Doğan Sorunlar ve Çözüm Önerileri; in.: Terazi Hukuk Dergisi, 2012, sy: 76.
- GÜNAY**, Erhan, Uygulamalı-İçtihatlı-Notlu Türk İnfaz Hukuku, Ankara 1996.
- GÜNDEL**, Ahmet, Açıklamalı-İçtihatlı Atatürk'e, Cumhurbaşkanı'na, Cumhuriyet'e Hükümet'e Hakaret Suçları İle Yasadışı Yakalanan ve Tutuklananlara Tazminat Verilmesi Davaları, Ankara 1997.
- HAFIZOĞULLARI**, Zeki, "Kişilik Hakları", AÜHFD, 1997.
- HAFTER**, E. Lehrbuch des Schweizerischen Strafrechts - Allgemeiner Teil, 2. Auflage, Bern 1946.
- HAKERİ**, Hakan, Anayasa Değişik Madde 19/son Anlamında Tazminat Hukukunun Genel Prensiplerine Göre Haksız Yakalama ve Tutuklamalardan Doğan Zararların Giderilmesi Sorunu, Ünal Tekinalp Armağanı, C.III, İstanbul 2003.
- HAKERİ**, Hakan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 8.B, Ankara 2009; 14.B, Ankara 2012; 21. B, Ankara 2017; 23.B., Ankara 2020.
- HAKERİ**, Hakan, Ceza Hukukunda İhmal Kavramı ve İhmal Suçların Çeşitleri, Ankara 2003.
- HAKERİ**, Hakan, Tıp Hukuku, Ankara 2007; 5. Baskı, Ankara 2012; 10.Baskı, Ankara 2015; 16. Baskı, Ankara 2019; 20. Baskı, Ankara 2020.
- HAKERİ**, Hakan, Türk ve Alman Hukuku'nda Koruma Tedbirlerinden Dolayı Tazminat., Ord. Prof. Dr. Sulhi Dönmezer Armağanı, C.II, Ankara 2008, s. 867/912 (HAKERİ, Dönmezer Armağanı).
- HAKERİ**, Hakan. Anayasa Değişik Madde 19/son Anlamında Tazminat Hukukunun Genel Prensiplerine Göre Haksız Yakalama ve Tutuklamalardan Doğan Zararların Giderilmesi Sorunu, Ünal Tekinalp Armağanı, C.III, İstanbul 2003.
- HALLER**, Klaus/**CONZEN**, Klaus, Das Strafverfahren, 4. B., Heidelberg 2006, 487, 488.
- HALLER**, Klaus/Klaus **CONZEN**, Das Strafverfahren – Eine systematischen Darstellung mit Originalakte und Fallbeispielen., 5. Auflage, Heidelberg 2008.
- HAUSER**, Robert/**SCHWERI**, Erhard/**HARTMANN**, Karl, Schweizerisches Strafprozessrecht, 6. Auflage, Basel, 2005.
- HAUSER-SCHWERI-HARTMANN**, Schweizerisches Strafprozessrecht.
- HAY**, Peter. US-Amerikanisches Recht., 5. Auflage, Wien 2011.
- HENKEL**, Heinrich. Strafverfahrensrecht – Ein Lehrbuch, 2. neubearbeitete Auflage, Stuttgart-Berlin-Köln-Mainz, 1968.
- HIRSCH**, Hans Joachim, Strafrechtliche Verantwortlichkeit von Unternehmen, ZStW 107.
- Hırvatistan Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümler** (Çev.: Necmettin Yalçın SALT), Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik., Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Cşlt: 16, Ankara 2015.

- HO**, Hock Lai, Ceza Davası, Hukukun Üstünlüğü ve Hukuka Aykırı Elde Edilen Delillerin Dışlanması (Çev.: Nur KALDIRIM - Esra Hazal ÖNCEL), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. Cilt: 15, Ankara 2015 (HO, Ceza Davası).
- HO**, Hock Lai, Ceza Davasında Hukuka Aykırı Elde Edilen Delilin Yasaklanması Kuralı (Çev.: Doruk ÖZGÜNDÜZ), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. Cilt: 15, Ankara 2015.
- HONIG**, Richard. "İllyet Nazariyesine Dair" (Çev: Yavuz Abadan), İÜHFM 1936, C: II.
- HUBER**, Michael. Grundwissen – Strafprozessrecht: Schweigerecht des Beschuldigten., JuS 20007, Heft: 8.
- İÇEL**, Kayıhan ve diğerleri. Suç Teorisi, 3. Bası, İstanbul 2002.
- İÇEL**, Kayıhan ve diğerleri. Yaptırım Teorisi, 3. Kitap, İstanbul 2000.
- İÇEL**, Kayıhan, Kaçakçılıkta Kullanılan Üçüncü Kişilere Ait Taşıtların Zoralımı, İÜHFM 1980, C: XIV, S: 1-4.
- İÇEL**, Kayıhan/ÜNVER, Yener, Uygulamalı Ceza Hukuku, 2. B, İstanbul 2006.
- İNCİ USLU**, Z. Özen, Cumhuriyet Savcısı, Meşru Savunma Koşullarının Mevcut Olduğu Gerekçesiyle Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar Verebilir mi?., Terazi Hukuk Dergisi 2012, S: 74.
- İngiltere Ceza Muhakemesi Kuralları** (Çev.: Tuğçe ARSAM), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Cilt: 16, Ankara 2015.
- İngiltere ve Galler Ceza Muhakemesinde Bilirkişi Delili** (Çev.: Arş. Gör. Kübra TUNÇ), in: Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Cilt: 16, Ankara 2015.
- İsviçre Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümleri** (Çev.: Arş. Gör. Ahmet Mert DUYGUN), Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Cilt: 16, Ankara 2015.
- JAHN**, Matthias, Ceza Yargılaması Hukukunda Delil Değerlendirmesi ve İnandırıcılık Muhakemesinin Temelleri (Çev.: Gülsün Ayhan AYGÖRMEZ UĞURLUBAY), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat, C.: 15, Ankara 2015.
- JAKOBS**, Günther, Strafrecht – Allgemeiner Teil-, Die Grundlagen und die Zurechnungslehre, 2. Auflage, Berlin-New York, 1993.
- Japonya Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümleri** (Çev.: Tuğçe ARSAM), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Ankara 2015, Cilt: 16.
- JESCHECK**, Hans-Heinrich - **WEIGEND**, Thomas, Lehrbuch des Strafrechts – Allgemeiner Teil-, 5. Auflage, Berlin, 1996.
- Kamboçya Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümleri** (Çev.: Av. Bengü ÖZ), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesinde Bilirkişilik, Cilt: 16, Ankara 2015.
- KANADOĞLU**, Korkut, Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru, İstanbul 2015.

- Karadağ Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilik İle İlgili Hükümleri** (Çev.: *Ebru DİNÇ*), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Cilt: 16, Ankara 2015.
- KARAGÜLMEZ**, Ali, "Yer Gösterme İşlemi ve 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 85. Maddesinin İncelenmesi", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.57, Mart/Nisan 2005.
- KARAKEHYA**, Hakan, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 6. Maddesi (Adil Yargılanma Hakkı) Bağlamında Ceza Muhakemesinde Duruşma, Ankara 2008.
- KARTAL**, Melik, Kamu Davasının Açılmasında Savcının Takdir Yetkisi, Yayınlanmamış YL Tezi, İstanbul 2013.
- KAYMAZ**, Seydi, Ceza Muhakemesinde Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi, Ankara 2009.
- KEKLİK**, Ramazan, Ceza Yargılamasında İletişimin Denetlenmesi, Adalet Dergisi, S. 25.
- KENDİGELEN**, Abuzer, Kollektif Ortaklığın Anonim Ortaklığa Dönüştürülmesi (Y. Lisans Tezi) İstanbul 1987.
- KERMAN**, Onur Kemal. Cezai Alanda Adil Yargılanma Hakkı ve Türk İdari Yargı Yerleri., YÜHFD (Prof. Dr. Duygun Yarsuvat'a Armağan), 2012, C. IX, sy: 2.
- KHAN**, Raana, The Importance of Forensic Investigation in Murder Trial Relating to Firearms Injuries with Modern Concept, a Ph.D. dissertation presented to the faculty of law for the degree of doctor of philosophy University of Karachi, Karachi 2011
- KILIÇOĞLU**, Mustafa, Haksız Fiillerden Sorumlulukta Ceza Hukuk İle Medeni Hukuk İlişkisi, AÜHFD 1972/3-4.
- KINDHÄUSER**, Urs, Ceza Muhakemesi Hukuku'nda İspat Ölçüsü -Alman Ceza Muhakemesi Kanunu § 261'in Yorumlanması Üzerine Bir İnceleme (Çev.: *Serkan ME-RAKLI*). Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. C.: 15, Ankara 2015.
- Kırgızistan Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümleri** (Çev.: *Melis ULUSEL*), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Ankara 2015, Cilt: 16.
- KIZILKAYA**, Ezgi, Türk Hukuku ve Karşılaştırmalı Hukukta Arama, El koyma ve Gözaltı, TBB Dergisi 2010, sy: 89, sh: 598 vd.
- KK-YAZAR**, Karlsruher Kommentar zur StPO, 6. Baskı, München 2008.
- Klaus **HALLER**/Klaus **CONZEN**. Das Strafverfahren – Eine systematischen Darstellung mit Originalakte und Fallbeispielen., 5. Auflage, Heidelberg 2008.
- KLEINKNECHT-MÜLLER-REITGEBER**. Kommentar zur Strafprozessordnung 4. Auflage, Darmstadt, 1958.
- KOCA**, Mahmut, Hazırlık Soruşturmasında Saniğin Savunma Hakkı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1998.
- KRAMER**, Bernhard. Grundbegriffe des Strafverfahrensrecht (Ermittlung und Verfahren), 2. Auflage, Stuttgart-Berlin-Köln 1994; 7. Überarbeitete Auflage, Stuttgart 2009.

- KUDLICH**, Hans, Gerçekleşmesinde Kanıtlama Yükünün Dağıtımı İçin Bir Model Olarak Objektif İsnadiyet Teorisi (Çev: *İlker TEPE*), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hu-kukunda Delil ve İspat. C.: 15, Ankara 2015.
- KUNTER**, Nurullah/**YENİSEY**, Feridun/**NUHOĞLU**, Ayşe, Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, 15. Bası, İstanbul 2005; 16. B., İstanbul 2007.
- KUNTER**, Nurullah/**YENİSEY**, Feridun, Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, 10. Bası, İstanbul 1998; 11.Bası, İstanbul 2000.
- KÜHNE**, Hans-Heiner, Strafprozessrecht., 5. B., Heidelberg 1999.
- KÜHNE**, Hans-Heiner."Türk Ceza Muhakemesi Kanunu'nda Koruma Tedbirleri", Hukuki Perspektifler Dergisi, S. 3, Nisan 2005, s. 45-48.
- KÜHNE**, Hans-Heiner. Avukat Telefonlarının Dinlenmesi (İHAM Kararı Değerlendirilmesi)., (Çev.: Hakan HAKERİ), Adil Yargılanma Hakkı ve Ceza Hukuku., Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Cilt: 3, Ankara 2004.
- LACKNER /KÜHL**, Strafgesetzbuch mit Erläuterungen, 27. B., München 2011.
- LÖWE-ROSENBERG**, Die Strafprozessordnung und Gerichtsverfassungsgesetz, 22. auflage, Band: II, Berlin-New York 1973.
- LÖWE-ROSENBERG**. Die Strafprozessordnung und Gerichtsverfassungsgesetz, 22. auflage, Band: II, Berlin-New York 1973.
- LUCKE**, Ole-Steffen, Das Verbot paralleler strafrechtlicher Ermittlungsverfahren bzw. die (zeitlich begrenzte) Sperrwirkung der Einleitungsentscheidung (Bkz. <http://www.hrr-strafrecht.de/hrr/archiv/14-10/index.php?sz=10>) (18.11.2014, saat: 10.22).
- LW-YAZAR**, Löwe-Rosenberg, Die Strafprozessordnung und das Gerichtsverfassungsgesetz, 26. Baskı, C.I, Berlin 2006.
- MAJNO**, Ceza Kanunu Şerhi - Türk ve İtalyan Ceza Kanunları, Ankara 1977, C: I
- Makedonya Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümleri** (Çev.: *Başak AKINCI*), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Ankara 2015, Cilt: 16.
- MAURER**, Hartmut, Staatsrecht I (Grundlagen-Verfassungsorganen-Staatsfunktionen), 4. Auflage, München 2005.
- MEYER-GÖBNER**, Strafprozessordnung, 47. B., München 2004.
- MISKOLCI**, Laszlo, Bir Adli Organ Olarak Savcılık, 7-9 Temmuz 2006, Ankara, S.90-111.
- Moldova Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümleri** (Çev.: İnci ÖCAL), Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Cilt: 16, Ankara 2015, 235 vd.
- Nemo tenatur ilkesinin tarihsel gelişimi için bkz. **HERMANN**, Frank R./**SPEER**, Brownlow M, Suçluluğun Kanıtı Olarak Gözaltında Sessiz Kalma: Susma Hakkı Saldırı Altında (Çev.: *Pınar BACAŞIZ*), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. Cilt: 15, Ankara 2015.
- OBERHOLZER**, Niklaus, Grundzüge des Strafprozessrechts, 2. stark überarbeitete Auflage, Bern, 2005.

- ÖNDER**, Ayhan, "Ceza Muhakemeleri Usulü Hukukunda Yeni Vakıalar ve Yeni Deliller Sebebiyle Muhakemenin İadesi", İÜHFM C. XXXI, S. 1-4.
- ÖNDER**, Ayhan, "Muhakemenin İadesinde Reform", İÜHFM C. XXXVIII, S. 1-4.
- ÖNDER**, Ayhan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, c:II-III, İstanbul 1992.
- ÖNDER**, Ayhan, Özet Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul, 1992.
- ÖZAY**, İl Han, Yargısal Korunma., 2. Baskı, İstanbul, 1998.
- ÖZBEK**, Veli Özer, CMK İzmir Şerhi, Ankara 2005.
- Özbekistan Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümleri** (Çev.: Arş. Gör. M. Yiğit BEZCİ), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesinde Bilirkişilik, Cilt: 16, Ankara 2015.
- ÖZEK**, Çetin, Basın Suçlarında Ceza Sorumluluğu, İstanbul 1972.
- ÖZEN**, Muharrem- **ÖZEN**, Mustafa. Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil Yasakları., YÜHFD (Prof. Dr. Duygun Yarsuvat'a Armağan), 2012, C. IX, sy: 2.
- ÖZEN**, Muharrem, Ceza Hukukunda Objektif Sorumluluk, Ankara 1998.
- ÖZEN**, Mustafa, 1982 Anayasasına Göre Yüce Divan Yargılamasındaki Sorunlar ve Çözüm Önerileri, Terazi Hukuk Dergisi, Ocak 2008 (Özen, Yüce Divan).
- ÖZEN**, Mustafa, Ceza Muhakemesi Hukukunda İtiraz Kanun Yolu, Ankara 2011.
- ÖZEN**, Mustafa, Non Bis In Idem (Aynı Fiilden Dolayı İki Kez Yargılama Olmaz) İlkesi, GÜHFD, C. XIV, Haziran 2010 (Özen, Non Bis In Idem).
- ÖZGEN**, Eralp, Ceza Muhakemesinin Yenilenmesi, Ankara, 1968.
- ÖZGENÇ**, İzzet, "Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması", 3. Yılında Ceza Adalet Sistemi, (Ed. Bahri Öztürk), Ankara 2009 (Özgenç, HAGB).
- ÖZGENÇ**, İzzet. Türk Ceza Hukuku., 7. Bası, Ankara 2012.
- ÖZKAN**, Halid, Ceza Muhakemesinde Ekran Görüntüsü Çıktılarının Delil Niteliği, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. C.: 15, Ankara 2015.
- ÖZKAN**, Halid, Sorularla Bilişim Hukuku Mevzuatı, 2.Baskı, Ankara 2015.
- ÖZKAN**, Halid. "İnsansız Hava Araçlarının/Drone'ların Türk Sivil Havacılık Hukukuna Göre Statüsü, Unsurları Ve Ceza Hukuku Boyutuyla Güncel Sorunlar" Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.125, Temmuz-Ağustos 2016.
- ÖZKAN**, Halid. "Mobese İzleme ve Kayıtlarının Ceza Muhakemesi Hukuku Açısından Değerlendirilmesi", Ceza Hukuku Dergisi, S.30, Nisan 2016.
- ÖZTÜRK**, Bahri (Editör), Yazarlar: Öztürk / Tezcan / Erdem / Sırma / Saygılar / Alan, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ders Kitabı 3. Baskı, Ankara 2010.
- ÖZTÜRK**, Bahri/**ERDEM**, Mustafa Ruhan. Ceza Muhakemesi Hukuku, 9. B, Ankara 2006; 11.B, Ankara 2007
- ÖZTÜRK**, Bahri/**ERDEM**, Mustafa Ruhan/**ÖZBEK**, Veli Özer, Ceza Muhakemesi Hukuku, 7.B., Ankara 2002.
- ÖZÜTÜRK**, Nejat, TCK Şerhi ve Tatbikatı, C: III, İstanbul 1970.

- PARLAR**, Ali/**AKIN**, Mustafa/**HATİPOĞLU**, Mustafa, Bankacılık Ceza Hukuku, Ankara 2010.
- PETERS**, Butz, Parlamento Araştırma Komisyonları Aracılığıyla Yasak Deliller Toplanması (Çev: Ahmet Mert DUYGUN), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. Cilt: 15, Ankara 2015.
- PETERS**, Anne-**ALTWICKER**, Tilmann, Europaeische Menschenrechtskonvention – Mit rechtsvergleichenden Bezügen zum deutschen Grundgesetz., München 2012.
- PFEIFFER**, Gerd, Strafprozessordnung, 5. Baskı, München 2005.
- POROY/TEKİNALP/ÇAMOĞLU**, Ortaklıklar Hukuku, 8. B, İstanbul 2000.
- PUTZKE**, Holm-**SCHEINFELD**, Jörg, Strafprozessrecht, Baden-Baden 2005.
- Rechtsschutz im Verfassungsrecht- Die Verfahren vor dem Bundesverfassungsgericht, RÜ 2015, Heft: 4, S 269-270.
- REİSOĞLU**, Seza, Bankacılık Kanunu Şerhi, C.2 Ankara 2007.
- REİSOĞLU**, Seza. Ticaret Şirketlerinin Nev'î Değiştirmesi ve Bankalar Yönünden Ortaya Çıkan Sorunlar., Ankara 1978.
- RITTNER**, T. Lehrbuch des österreichischen Strafrechts - Allgemeiner Teil, Wien 1954.
- ROSE**, Frank, İleri Sürülen Tanık Neden Bir Şey Söylemelidir? Ceza Muhakemesine İlişkin Bir Delil İrad ve İkame Talebine İlişkin Koşul Bağlantısına İlişkin Güncel Tartışmaların Durumu (Çev. Yener ÜNVER), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. C.: 15, Ankara 2015.
- ROXIN**, Claus, "İspat Hukuku'nun Esasları" (çev: Yener Ünver), İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, İstanbul 2005/2, S. 8.
- ROXIN**, Claus, Strafrecht – Allgemeiner Teil, Bd: I, 3. Aufl, München 1997.
- ROXIN**, Claus, Strafverfahrensrecht – Juristische Kurz-Lehrbücher. 25. Auflage. München 1998.
- ROXIN**, Claus, Strafverfahrensrecht, 20. Auflage, München 1987.
- ROXIN**, Claus-**SCHÜNEMANN**, Bernd, Strafverfahrensrecht, 27. Auflage, München 2012.
- ROXIN**, Claus-**SCHÜNEMANN**, Bernd, Strafverfahrensrecht., 26. Auflage, München 2009; 27 Auflage, München 2012.
- SAĞLAM**, Fazıl, Anayasa Şikâyeti İle ilgili Bazı Sorunlar, in: 1982 Anayasası'nın 30. Yıl Bilançosu (Ed:Nihan Yanzi Özalp), XII Levha Yayıncılık, İstanbul 2014.
- SCHLEGEL**, Stephan, Online-Durchsuchung light" – Die Änderung des § 110 StPO durch das Gesetz zur Neuregelung der Telekommunikationsüberwachung., STRAFRECHT 2008, Heft: 1
- SCHMEHL**, Martin/**VOLLMER**, Walter, Die Assessor Klausur im Strafprozess, München 1991.
- SCHMID**, Niklaus, Strafprozessrecht (Eine Einführung auf der Grundlage des Strafprozessrechtes des Kantons Zürich und Bundes), 4. ergaenzte und verbessert Auflage, Zürich-Basel-Genf 2004.
- SCHON**, Hubert, Der Strafrichter, Frankfurt 1960.

- SCHÖNKE/SCHRÖDER**, Strafgesetzbuch, 27. B., München 2002.
- SCHROEDER**, Friedrich-Christian / **VERREL**, Torsten, Strafprozessrecht., 3. neu bearbeitete Auflage, München 2011.
- SCHUHR**, Jan C. Kusturucu Madde Kullanmak İnsanlık Dışı ve Aşağılayıcı Bir Muameledir (Çev.: *Alexandra Deniz ÜNER*), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. Cilt: 15, Ankara 2015.
- SEILER**, Stefan, Strafprozessrecht, 3. neu bearbeitete Auflage, Wien, 1999.
- SENGE**, Lothar, Strafverfahrensänderungsgesetz – DNA-Analyse., NJW 1997, Heft: 37.
- SEROZAN**, Rona, Tüzel Kişiler, İstanbul 1994.
- SINNER**, Stefan, Aufgabenprivatisierung und Amtsträgerbegriff - Anmerkung zu BGH 5 StR 506/06, Urteil vom 18. April 2007 (HRRS 2007 Nr. 561=NJW 2007).
- Sırbistan Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümleri** (Çev.: *Mustafa Serkan YAĞCI*), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesinde Bilirkişilik, Cilt: 16, Ankara 2015.
- SK-Yazar**, Systematischer Kommentar zur Strafprozessordnung und zum Gerichtsverfassungsgesetz, München 2007.
- SLOBOGIN**, Christopher, Aramadaki Dışlayıcı Kural ile El koyma Davaları Üzerine Karşılaştırmalı Bakış(Çev.: *Serdar AK - Ezgi ÇUFADAR - Can GÖKALP - Ayça TEKİN*), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. Cilt: 15, Ankara 2015.
- Slovakya Cumhuriyeti Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümleri** (Çev.: *Duygu KILIÇ*), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Cilt: 16, Ankara 2015.
- SOYASLAN**, Doğan, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2000; Ceza Muhakemesi Hukuku, 2. B., Ankara 2006; 3.B., Ankara 2007.
- SOYER GÜLEÇ**, Sesim, Tutuklamaya İlişkin Temel Sorunlar ve İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi'nin Güncel Kararları Çerçevesinde Adli Kontrol Konusunda Bazı Tespit ve Değerlendirmeler., TBB Dergisi 2012, S 98, sh: 25-74.
- ŞAHİN**, Cumhur, "Ceza Muhakemesi Kanunu Hakkında Değerlendirme", Türk Hukuk, Haziran 2005.
- ŞAHİN**, Cumhur, Ceza Muhakemesi Hukuku I, Ankara 2007 (ŞAHİN, Ceza Muhakemesi); 2. B., Ankara 2011.
- ŞAHİN**, Cumhur, Ceza Muhakemesi Kanunu Gazi Şerhi, Ankara 2005.
- ŞAHİN**, Cumhur, Polis Tarafından Yapılan Sanık Sorgusunun Mukayeseli Hukukta Düzenlenişi., SÜHFD., Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda Yapılan Son Değişiklikler Sempozyumu Özel Sayısı, 1994, c: 4, S 1-2.
- ŞAHİN**, Cumhur-**GÖKTÜRK**, Neslihan, Ceza Muhakemesi Hukuku –II-, Ankara 2012.
- ŞEN**, Ersan, 1982 Anayasası – Türk Ceza Kanunu, İstanbul 1996
- ŞEN**, Ersan, Anayasa Mahkemesi Kararlarında Türk Ceza Hukuku, İstanbul 1998.
- ŞEN**, Ersan, Ceza Yargılaması Süreci., TBB Dergisi 2011, S 97.
- ŞEN**, Ersan, Türk Ceza Hukuku, Suçun Genel Esasları ve Unsurları, İstanbul, 2002.

- ŞEN**, Ersan, Türk Hukuku'nda Telefon Dinleme, Gizli Soruşturmacı, X Muhbir, 3. B., Ankara 2009; 4.B., Ankara 2010; 5.B., Ankara 2011 (ŞEN, Türk Hukuku).
- ŞEN**, Ersan. 1982 Anayasası – Türk Ceza Kanunu, İstanbul 1996
- ŞENTUNA**, Mustafa Tarık, Tutuklama ve Adli Kontrol, 2. Baskı, Ankara 2007.
- ŞİRİN**, Tolga, Türkiye'de Anayasa Şikâyeti (Bireysel Başvuru), XII Levha Yayıncılık, İstanbul 2013.
- TANER**, Tahir, "Adli Hataların Tamiri", Mukayeseli Hukuk Dergisi, S.2 (Mart-Nisan 1956).
- TANÖR**, Bülent-YÜZBAŞIOĞLU, Necmi.1982 Anayasasına Göre Türk Anayasa Hukuku, Beta Yayınevi, 12. B., İstanbul 2012.
- TAŞDEMİR**, Mehmet, CMK'da Tebligat, Yayınlanmamış Tezsiz Yüksek Lisans Projesi, Konya 2009.
- TAŞKIN**, Mustafa, Adli ve İstihbari Amaçlı İletişimin Denetlenmesi, Ankara 2008.
- Tayvan Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümleri** (Çev.: Fehime PEHLİVAN), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Cilt: 16, Ankara 2015.
- TEKİNALP**, Ünal, Ticaret Ortaklıklarında Nev'i Değiştirme Kavramı ve Türk Sistemi, İkt. Mal. 1971, C: XVIII.
- TEZCAN**, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/SANCAKDAR, Oğuz. İHAS Işığında Türkiye'nin İnsan Hakları Sorunu, Ankara 2004.
- THAMAN**, Stephen C, Karşılaştırmalı Hukukta "Zehirli Ağacın Meyveleri (Çev: Hale AKDAĞ), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat, C.: 15, Ankara 2015.
- THAMAN**. Stephen C, Karşılaştırmalı Hukukta Yasak Ağacın Meyveleri (Çev.: Ahmet Emrah GEÇER), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. C.: 15, Ankara 2015.
- THOMPSON**, Sandra, Ceza Muhakemesinde Kanıt Güvenliğinin Sağlanması., Özyeğin Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 19 Mayıs 2012., Konferanslar Dizisi: IV (Konferans).
- TIEDEMANN**, Paul.Alman Hukukuna Göre Anayasa Şikâyeti'nin Kabul Edilebilirliği(Çev: Kerem Öz), RB 2012, S: 2.
- TIME**, Victoria M, Delil Toplama: Çin'de Delil Yasakları (Çev: Bengü ÖZ), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. C.: 15, Ankara 2015.
- TOFAHRN**, Sabine. Strafprozessrecht., 2. Auflage, Köln 2012.
- TOROSLU**, Nevzat, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 1998.
- TOROSLU**, Nevzat, Cezai Sorumluluğun Gelişimi, Yargıtay Dergisi, 1990, c: 16, S 1-2.
- TOSUN**, Öztekin, Türk Suç Muhakemesi Hukuku Dersleri, C. 2, İstanbul 1976.
- TOSUN**, Öztekin, Türk Suç Muhakemesi Hukuku Dersleri, C. I., 4. B., İstanbul 1984.
- TÖNGÜR**, Ali Rıza, Ceza Hukukunda Yeni Boyutlarıyla Erteleme, Ankara 2009.
- TRECHSEL**, Stefan/NOLL, Peter, Schweizer Strafrecht Allgemeiner Teil, Zürich-Basel-Genf, 2004.

TUNÇOMAĞ, Kenan, Borçlar Hukuku, 1976, C.: I, s: 518.

TURHAN, Faruk, "Adli Kolluğu İlgilendiren Yönüyle Şüpheli veya Sanığın Beden Muayenesi ve Vücudundan Örnek Alınması/Özellikle İç Beden Muayenesi ile Dış Beden Muayenesinin ve Dış Beden Muayenesi ile Üst Aramasının Karşılaştırılması", Polis Görev, Yetki ve Sorumluluk Veren Mevzuat Uygulamalarına İlişkin Eğitim Projesi (MUYEP), Tebliğleri- II, 23 Ekim 2007 Antalya/Alanya, Ankara 2008, s. 303-314 (TURHAN, Adli)

TURHAN, Faruk, "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İHAM) Kararları Işığında Kişi Özgürlüğü ve Türkiye/Gözetiminde Kayıplar, Hâkim Önüne Çıkarma ve Gözetim Süreleri", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Haziran- Aralık 2000, Cilt IV, Sayı: 1-2, s.204-258 (TURHAN, İHAM)

TURHAN, Faruk, "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İHAM) Kararlarına Göre Makul Tutukluluk Süresi ve Türk Hukuku", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 9, yıl:2001, sayı: 3-4, s.77-110 (TURHAN, Makul Tutukluluk Süresi).

TURHAN, Faruk, "Tanık Koruma Tedbirleri ve Sanığın Adil Yargılanma Hakkı/Tanık Koruma Kanununa Göre Ceza Muhakemesinde Tanıkların Korunması ve Sanığın İddia Tanıklarına Soru Sorma ve Sorgulama Hakkının İHAM Kararları Işığında Değerlendirilmesi", 3. Yılında Ceza Adaleti Sistemi,/Hukuk Devletinde Suç Yaratılmasının ve Suçun Aydınlatılmasının Sınırları Sempozyumu, Editör: Bahri Öztürk, 1-3 Haziran 2008, İstanbul, Yayın tarihi: 2009, s. 383-408 (TURHAN, Tanık Koruma Tedbirleri).

TURHAN, Faruk, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2006.

TURHAN, Faruk, Ceza Muhakemesinde Beden Muayenesi ve Tıp Hukuku, Özellikle İHAM Kararları Işığında Şüpheli veya Sanığın Zorla Muayenesi Konusunun Değerlendirilmesi, Tıp Ceza Hukukunun Güncel Sorunları, V. Türk Alman Tıp Hukuku Sempozyumu, Ankara 2008, s. 1025-1075 (TURHAN, Beden Muayenesi).

TURHAN, Faruk, Ceza Muhakemesinde Tehlike İçindeki Tanıkların Korunması, Ankara 2009 (TURHAN, Ceza Muhakemesinde Tehlike İçindeki Tanıkların Korunması)

TÜRK, Hikmet Sami, Ticaret Ortaklıklarının Nev'i Değiştirmesine İlişkin Yargıtay Kararları (Bildiri), II. Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu, Ankara 1985.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ İNSAN HAKLARI MERKEZİ, Tutuklama Raporu, Ankara 2010.

Ukrayna Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümleri (Çev.: Ebru DİNÇ), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, C.: 16, Ankara 2015.

Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin Hukuki Metinlerinde Bilirkişilik (Uluslararası Ceza Mahkemesi Roma Statüsü) (Çev.: Arş. Gör. İzzet Erdem KÜLÇÜR), Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Cilt: 16, Ankara 2015, sh: 279-300.

UYGUN, Mehmet/**SAVAŞ**, Vural/**MOLLAMAHMUTOĞLU**, Sadık. Ceza Genel Kurulu Kararları, Ankara, 1991.

ÜNVER,Naci,Ceza Yargılamasında Yasa Yolları, Ankara, 1995.

- ÜNVER**, Yener, "Avrupa Birliği Kazanımları ve Anayasamız ile Diğer Mevzuatımızda Yapılan Son Değişiklikler", JGK, Jandarma Bölge Komutanlığı İnsan Hakları Semineri (27 Mart 2003, Balmumcu/İstanbul) İstanbul 2003.
- ÜNVER**, Yener, "Ceza Hukukunda Objektif Sorumluluk", Ceza Hukuku Günleri, 70. Yılında Türk Ceza Kanunu –Genel Hükümler- (26-27 Mart 1997), İstanbul 1998
- ÜNVER**, Yener, "Ceza Yargılamasında İspata İlişkin Bir Yargıtay İBK'nın İncelemesi", İÜHFM 1995-1996, S 1-2
- ÜNVER**, Yener, "Deliller ve Değerlendirilmesi", Legal Hukuk Dergisi, İstanbul 2005, S. 32
- ÜNVER**, Yener, Adliye Karşı Suçlar, 2. Baskı, Ankara 2010 (Ünver, Adliye).
- ÜNVER**, Yener, TCK'da Düzenlenen Adliye Karşı Suçlar, (İftira, Suç Uydurma, Suç Üstlenme, Yalan Tanıklık ve Bilirkişilik, İnfaz Kurumlarından Kaçma) 5. Baskı, Ankara 2019 (Ünver, Adliye⁵).
- ÜNVER**, Yener, Ceza Yargılaması Normlarının "Derhal Uygulanması" İlkesine İlişkin Bir Yargıtay Kararının İncelenmesi., İÜHFM 1991-1994, Cilt: LIV, sy: 1-4.
- ÜNVER**, Yener, Federal Almanya'da Terör ve Organize Suçluluk ile İlgili Düzenlemeler, Prof. Dr. Nurullah Kunter'e Armağan, İstanbul 1998.
- ÜNVER**, Yener. "Avrupa Birliği Kazanımları ve Anayasamız ile Diğer Mevzuatımızda Yapılan Son Değişiklikler", JGK, Jandarma Bölge Komutanlığı İnsan Hakları Semineri (27 Mart 2003, Balmumcu/İstanbul) İstanbul 2003.
- ÜNVER**, Yener. "Ceza Hukukunda Objektif Sorumluluk", Ceza Hukuku Günleri, 70. Yılında Türk Ceza Kanunu –Genel Hükümler- (26-27 Mart 1997), İstanbul 1998
- ÜNVER**, Yener. "Ceza Yargılamasında İspata İlişkin Bir Yargıtay İBK'nın İncelemesi", İÜHFM 1995-1996, sy: 1-2
- ÜNVER**, Yener. "Deliller ve Değerlendirilmesi", Legal Hukuk Dergisi, İstanbul 2005, S. 32
- ÜNVER**, Yener/**HAKEİRİ**, Hakan, Sorularla Ceza Muhakemesi Hukuku, Türkiye Barolar Birliği Yayını, Sorularla Hukuk Dizisi 5, Ankara 2006.
- Ürdün Ceza Muhakemesi Kanunu - Bilirkişi Hükümleri** (Çev.: Av. Doruk ÖZGÜNDÜZ), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Cilt: 16, Ankara 2015.
- VanHARTEN**, Gus, Gizli Deliller Karşısında Yargılamanın Zaafiyeti (Çev.: *Emine KABAK*), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. Cilt: 15, Ankara 2015.
- Vietnam Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Bilirkişilikle İlgili Hükümleri** (Çev.: Arş. Gör. *Tuğçe ARSAN*), Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Cilt: 16, Ankara 2015.
- Viktorya Eyalet Mahkemesi Talimatname: Ceza Davalarında Bilirkişi Delili** (Çev: *Nurgül YAYMAN*), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi, Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Cilt: 16, Ankara 2015.
- VOLK**, Klaus, Grundkurs StPO, 4. B., München 2005; 5. B., München 2006.
- Von HIPPEL**, Robert, Der Deutsche Strafprozess, Marburg 1941.

- WALTER**, Tonio, Ceza Muhakemesinde İspat Yükü (*Çev.: Koray DOĞAN*), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi., Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat. C.: 15, Ankara 2015.
- WESSELS**, Johannes/**BEULKE**, Werner, Strafrecht Allgemeiner Teil, 41. B., Heidelberg-München-Landsberg- Trechen-Hamburg 2011.
- YALVAÇ**, Gürsel, Gerekçeli Türk Ceza Kanunu, Ankara 2008.
- YARDIMCI**, Mehmet Murat, Amerika Birleşik Devletleri Hukuku, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihatları ve Türk Hukuku'nda İletişimin Denetlenmesi, Ankara 2009.
- Yargı Dünyası** Aylık İçtihat, Mevzuat ve Bilimsel İncelemeler Dergisi, 2007, S. 137.
- YARSUVAT**, Duygun, "Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğu", Prof. Dr. Sahir ERMAN'a Armağan, İstanbul 1999.
- YAŞAR**, Osman, Ceza Muhakemesi Kanunu, 5. Baskı, I.Cilt, Ankara 2011.
- YENİSEY**, Feridun, Hazırlık Soruşturması ve Polis, 3.B., İstanbul 1993.
- YENİSEY**, Feridun/**NUHOĞLU**, Ayşe, "Yazılı Başvuru" Şartının Hukuki Niteliği", Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi, Y.2013, C.9, S. 101-102, s. 97-108.
- YENİSEY**, Feridun/**NUHOĞLU**, Ayşe, Yargılamanın yenilenmesi Muhakemesi., BÜHFD 2014, S. 123-124 (Yargılamanın Yenilenmesi).
- YENİSEY**, Feridun/**NUHOĞLU**, Ayşe. Ceza Muhakemesi Hukuku Ders Kitabı, İstanbul 2014.
- YERDELEN**, Erdal, Ceza Muhakemesinde Hükmün Gerekçesi., Ankara 2015.
- YILDIRIM**, Akif, "Dava Zamanaşımının Sanığın Aklanmasına Engel Olması Bireysel Başvuru Konusu Yapılabilir mi?", Terazi Hukuk Dergisi, 2015, S. 104, s. 125-128.
- YILDIRIM**, Akif, Bireysel Başvuru Konusu Yapılamayacak İşlemler, Kararlar ve Haklar., Terazi Hukuk Dergisi, 2015, S. 102.
- YILDIRIM**, Akif, Ceza davası Sürecinde Tanık Dinletme Talebinin Reddedilmesi, Bireysel Başvuru konusu Yapılabilir mi?, Terazi Dergisi 2015, S: 101 (Yıldırım, Tanık).
- YILDIZ**, Ali Kemal, Avrupa Ceza Muhakemesi Hukukundaki Güncel Gelişmeler ve CMUK 2000 Tasarısı, Baro Gündemi, İstanbul Eylül 2000.
- YOKUŞ-SEVÜK**, Handan. "Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik", İÜHFM, C.LXIV, S. 1, 2006, s. 49-107.
- YURTCAN**, Erdener, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Şerhi ve İlgili Mevzuat, İstanbul 1995, C. III.
- YURTCAN**, Erdener, Ceza Yargılaması Hukuku, 7.B., İstanbul 1998; 11.B., İstanbul 2005.
- YURTCAN**, Erdener, Yeni Ceza Muhakemesi Kanunu ve Yorumu, İstanbul 2005 (YURTCAN, Şerh).
- YURTCAN**, Erdener. Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Şerhi ve İlgili Mevzuat, İstanbul 1995, C. III.
- ZENTHÖFER**, Joechen. Strafprozessrecht (Mit 40 typischen StPO-Zusatzfragen)., Kiel 2014.

Prof. Dr. Mustafa ÖZEN

Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

CEZA MUHAKEMESİ HUKUKU DERSLERİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Muhakemesi Hukuku Dersleri

Mustafa Özen

Hukuk Yayınları Dizisi – 2102

Altıncı Baskı : Ağustos – 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 05 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık

İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde

No: 23-25 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0312 353 65 44

Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA

- ALPARSLAN**, Şükrü; Anglo –Amerikan Hukukunda Mahkemeye Saygısızlık Suçu ve Türk Hukukundaki Durum, İHFM XL, 1- 4, 1974.
- ASLAN**, Muzaffer; Askeri Yargıda Savcılık, Ankara, 1998.
- AYDIN**, Murat; Cumhuriyet Savcısının Delilleri Değerlendirme Yetkisi ve Kamu Davası Açma Mecburiyeti’ Yargı Reformu İzmir Barosu, 5-8 Nisan – İzmir 2000.
- BİRTEK**, Fatih; AİHM, Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay Kararları Işığında Ceza Muhakemesinde Delil ve İspat, Ankara, 2016.
- CENTEL**, Nur/**ZAFER**, Hamide; Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul, 2005.
- CENTEL**, Nur/**ZAFER**, Hamide; Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul, 2008.
- EREM**, Faruk; Avukatın Duruşmayı Terk etme Hakkı, İBD, XVI, 1971.
- FEYZİOĞLU**, Metin; 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Hakkında Bazı Tespit ve Değerlendirmeler, TBBD.
- GÜRELLİ**, Nevzat; Türk Hukukunda Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, İstanbul, 1967.
- KAYNAK**, A.; Hazırlık Soruşturmasında Cumhuriyet Savcısının Takdir Yetkisi’ ABD, 1998/2.
- KESKİN**, Serap; Yargıç Bağımsızlığı, Kunter Armağanı, İstanbul, 1998.
- KUNTER**, Nurullah/**YENİSEY**, Feridun/**NUHUĞLU**, Ayşe; Ceza Muhakemesi Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul 2008.
- KUNTER**, Nurullah/**YENİSEY**, Feridun; Ceza Muhakemesi Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul 2000.
- ÖZBEK**, Veli Özer/**KANBUR**, Nihat/**DOĞAN**, Koray/**BACAKSIZ**, Pınar/**TEPE**, İlker; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2011.
- ÖZBEK**, Veli Özer; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2006.
- ÖZGENÇ**, İzzet; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2014.
- ÖZTÜRK**, Bahri/**ERDEM**, Mustafa Ruhan; Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2006.
- ÖZTÜRK**, Bahri/**TEZCAN**, Durmuş/**ERDEM**, Mustafa Ruhan/**SIRMA**, Özge/**SAYGILAR**, F. Yasemin/**ALAN**, Esra; Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2010.

- ÖZTÜRK**, Bahri; Delil Yasakları, Yeni Yargıtay Kararları Işığında Delil Yasakları (Hukuka Aykırı Olarak Elde Edilen Deliller) Ankara, 1995.
- PEKCANITEZ**, Hakan/**ATALAY**, Oğuz/**ÖZEKES**, Muahmmet; Hukuk Usulu Mukameleri Kanunu Hükümlerine Göre Medeni Usul Hukuku Temel Bilgiler, Ankara, 2014
- SOYASLAN**, Doğan; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2005.
- ŞAHİN**, Cumhuriyet; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2009.
- TOROSLU**, Nevzat; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2006.
- TOROSLU**, Nevzat/**FEYZİOĞLU**, Metin; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2008.
- TURHAN**, Faruk; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2006.
- ÜNVER**, Yener/**HAKERİ**, Hakan; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2010.
- ÜNVER**, Yener/**HAKERİ**, Hakan; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2017.
- YENİDÜNYA**, A. Caner/**İÇER**, Zafer; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2016.
- YENİSEY**, Feridun; İnsan Hakları Açısından Arama, Elkoyma, Yakalama ve İfade Alma, Ankara, 1995, İnsan Hakları Merkezi Yayını I.
- YENİSEY**, Feridun/**NUHOĞLU**, Ayşe; Ceza Muhakemesi Hukuku Ders Kitabı, İstanbul, 2014.
- YURTCAN**, Erdener; Ceza Yargılaması Hukuku, İstanbul, 2005.

Prof. Dr. Mustafa ÖZEN
Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

CEZA MUHAKEMESİ HUKUKU TEMEL BİLGİLER

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Muhakemesi Hukuku Temel Bilgiler
Mustafa Özen

Hukuk Yayınları Dizisi – 2200

Beşinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 07 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr - adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- ALPARSLAN**, Şükrü; Anglo –Amerikan Hukukunda Mahkemeye Saygısızlık Suçu ve Türk Hukukundaki Durum, İHFM XL, 1- 4, 1974.
- ASLAN**, Muzaffer; Askeri Yargıda Savcılık, Ankara, 1998.
- AYDIN**, Murat; Cumhuriyet Savcısının Delilleri Değerlendirme Yetkisi ve Kamu Davası Açma Mecburiyeti’ Yargı Reformu İzmir Barosu, 5-8 Nisan – İzmir 2000.
- CENTEL**, Nur; ZAFER, Hamide; Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul, 2005.
- CENTEL**, Nur; ZAFER, Hamide; Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul, 2008.
- EREM**, Faruk; Avukatın Duruşmayı Terk etme Hakkı, İBD, XVI, 1971.
- FEYZİOĞLU**, Metin; 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Hakkında Bazı Tespit ve Değerlendirmeler, TBBD.
- GÜRELLİ**, Nevzat; Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, İstanbul, 1967.
- KAYNAK**, A.; Hazırlık Soruşturmasında Cumhuriyet Savcısının Takdir Yetkisi’ ABD, 1998/2.
- KESKİN**, Serap; Yargıç Bağımsızlığı, Kunter Armağanı, İstanbul, 1998.
- KUNTER**, Nurullah/YENİSEY, Feridun/NUHUĞLU, Ayşe; Ceza Muhakemesi Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul 2008.
- KUNTER**, Nurullah/YENİSEY, Feridun; Ceza Muhakemesi Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul 2000.
- ÖZBEK**, Veli Özer/KANBUR, Nihat/DOĞAN, Koray/BACAKSIZ, Pınar/TEPE, İlker; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2011.
- ÖZBEK**, Veli Özer; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2006.

- ÖZGENÇ**, İzzet; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2014.
- ÖZTÜRK**, Bahri/ERDEM, Mustafa Ruhan; Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2006.
- ÖZTÜRK**, Bahri/TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/SIRMA, Özge/SAYGILAR, F. Yasemin/ALAN, Esra; Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2010.
- ÖZTÜRK**, Bahri; Delil Yasakları, Yeni Yargıtay Kararları Işığında Delil Yasakları (Hukuka Aykırı Olarak Elde Edilen Deliller) Ankara, 1995.
- ÖZTÜRK**, Bahri; Yeni Yargıtay Kararları Işığında Delil Yasakları, Ankara, 1995.
- PEKCANITEZ**, Hakan/ATALAY, Oğuz/ÖZEKES, Muhammet; Hukuk Usulu Muhakemeleri Kanunu Hükümlerine Göre Medeni Usul Hukuku Temel Bilgiler, Ankara, 2014
- SOYASLAN**, Doğan; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2005.
- ŞAHİN**, Cumhur; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2009.
- TOROSLU**, Nevzat; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2006.
- TOROSLU**, Nevzat/FEYZİOĞLU, Metin; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2008.
- TURHAN**, Faruk; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2006.
- ÜNVER**, Yener/HAKERİ, Hakan; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2010.
- YENİDÜNYA**, A. Caner/İÇER, Zafer; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2016.
- YENİSEY**, Feridun; İnsan Hakları Açısından Arama, Elkoyma, Yakalama ve İfade Alma, Ankara, 1995, İnsan Hakları Merkezi Yayını I.
- YENİSEY**, Feridun/NUHOĞLU, Ayşe; Ceza Muhakemesi Hukuku Ders Kitabı, İstanbul, 2014.
- YURTCAN**, Erdener; Ceza Yargılaması Hukuku, İstanbul, 2005.

Hakan HAKERİ

Yener ÜNVER

CEZA MUHAKEMESİ HUKUKU

TEMEL BİLGİLER

Hâkimlik, KPSS ve Diğer Meslek Sınavları
Ceza Muhakemesi Hukuku Soruları

19. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Muhakemesi Hukuku Temel Bilgiler

Hakan Hakeri - Yener Ünver

Hukuk Yayınları Dizisi – 2012

Ondokuzuncu Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 86 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr - adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 47771

Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

BİBLİYOGRAFYA VE KISALTMALAR

AKY: Adli Kolluk Yönetmeliği

AÖAY: Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği

BMGİFKY: Ceza Muhakemesinde Beden Muayenesi, Genetik İncelemeler ve Fizik Kimliğin Tespiti Hakkında Yönetmelik

C/Z: Centel, Nur/Zafer, Hamide, Ceza Muhakemesi Hukuku, 3.B., İstanbul 2005.; 6.Baskı, İstanbul 2008.

ÇKK: Çocuk Koruma Kanunu

gsh: gecikmede sakınca halinde

Gündel: Gündel, Ahmet, Açıklamalı-İçtihatlı Atatürk'e, Cumhurbaşkanına, Cumhuriyet'e, Hükümet'e Hakaret Suçları ile Yasadışı Yakalanan ve Tutuklanana Tazminat Verilmesi Davaları, Ankara 1997.

İçel/Ünver: İçel, Kayıhan/Ünver, Yener, Uygulamalı Ceza Hukuku, İstanbul 2000.

İHAM: İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi.

İHAS: İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi.

K/Y: Kunter, Nurullah/Yenisey, Feridun, Ceza Muhakemesi Hukuku, 10. B., İstanbul 1998.

K/Y/N: Kunter, Nurullah/Yenisey, Feridun/Nuhoğlu, Ayşe, Ceza Muhakemesi Hukuku, 15. B., İstanbul 2005.

Kühne: Kühne, Hans-Heiner, "Türk Ceza Muhakemesi Kanunu'nda Koruma Tedbirleri", Hukuki Perspektifler Dergisi, S. 3, Nisan 2005, s. 45-48.

M-G: Meyer-Goßner, Strafprozessordnung, 47. B., München 2004.

Ö/E/Ö: Öztürk, Bahri/Erdem, Mustafa Ruhan, Özbek, Veli Özer, Ceza Muhakemesi Hukuku, 7.B., Ankara 2002.

Ö/E: Öztürk, Bahri/Erdem, Mustafa Ruhan, Ceza Muhakemesi Hukuku, 9. B., Ankara 2006; 11.B., Ankara 2007.

Ö: Özbek, Veli Özer, CMK İzmir Şerhi, Ankara 2005.

Pfeiffer, Strafprozessordnung, 5. B., München 2005.

S: Soyaslan, Doğan, Ceza Muhakemesi Hukuku, 2. B., Ankara 2006.

Ş: Şahin, Cumhuriyet, Ceza Muhakemesi Kanunu Gazi Şerhi, Ankara 2005.

T/E/S: Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Sancakdar, Oğuz, AİHS Işığında Türkiye'nin İnsan Hakları Sorunu, Ankara 2004.

T: Turhan, Faruk, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2006.

T2: Turhan, Faruk, Ceza Muhakemesinde Beden Muayenesi ve Tıp Hukuku, Özellikle AİHM Kararları Işığında Şüpheli veya Sanığın Zorla Muayenesi Konusunun Değerlendirilmesi, Tıp Ceza Hukukunun Güncel Sorunları, V. Türk Alman Tıp Hukuku Sempozyumu, Ankara 2008, s. 1025-1075.

T3: Turhan, Faruk, Ceza Muhakemesinde Tehlike İçindeki Tanıkların Korunması, Ankara 2009.

Taner: Taner, Tahir, "Adli Hataların Tamiri", Mukayeseli Hukuk Dergisi, S.2 (Mart-Nisan 1956).

TMK: Terörle Mücadele Kanunu

Tosun: Tosun, Öztekin, Türk Suç Muhakemesi Hukuku Dersleri, C.2, İstanbul 1976.

Ü/H: Ünver, Yener/Hakeri, Hakan, Sorularla Ceza Muhakemesi Hukuku, Türkiye Barolar Birliği Yayını, Sorularla Hukuk Dizisi 5, Ankara 2006.

Y: Yurtcan, Erdener, Ceza Yargılaması Hukuku, 7.B., İstanbul 1998.

Ye: Yenisey, Feridun, Hazırlık Soruşturması ve Polis, 3.B., İstanbul 1993.

YGİY: Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği.

YKD: Yargıtay Kararları Dergisi.

Bu çalışmada kullanılan karikatürler, Penguin ve Uykusuz dergileri ile bu dergilerin internet sayfalarından; <http://www.duslersokagi.com/yigitozgur> ve www.komikaze.net, Misvak ve facebook karikatür sayfalarından alınmıştır. Gazete haberleri ise 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 36/1 maddesinin "basın veya radyo tarafından umuma yayılmış bulunan günlük havadisler ve haberler serbestçe iktibas olunabilir" hükmü gereğince kullanılmıştır.

**Arş. Gör.
Uğur AŞKIN**

İnönü Üniversitesi
Hukuk Fakültesi Ceza ve
Ceza Muhakemesi
Hukuku Anabilim Dalı

**Arş. Gör.
Veysel TOPUZ**

İstanbul Medeniyet
Üniversitesi Hukuk Fak.
Ceza ve Ceza Muhakemesi
Hukuku Anabilim Dalı

**Arş. Gör.
Burak BİLGE**

İnönü Üniversitesi
Hukuk Fakültesi Ceza ve
Ceza Muhakemesi
Hukuku Anabilim Dalı

CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA UZLAŞTIRMA

Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş

3. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma

Uğur Aşkın - Veysel Topuz - Burak Bilge

Hukuk Yayınları Dizisi – 2486

Üçüncü Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 91 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.

İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde

No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0 312 395 85 71

Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- AERTSEN, Ivo/WILLEMSSENS, Jolien**, The European Forum for Victim Offender Mediation and Restorative Justice, European Journal on Criminal Policy and Research, Kluwer Academic Publishers, Vol. 9, ISSUE: 3, 2001.
- AKBULUT, Berrin/ AKSAN, Murat**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma, Eylül 2019, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık.
- AKÇAY, Püren**, Onarıcı Adalet Modeli Çerçevesinde Uzlaştırma ve Çocuk Mahkemelerinde Uygulanması, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı 9, 2011.
- ANTALYA, Gökhan**, Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt 1, İstanbul: Ekim 2018, Legal Yayıncılık.
- APAYDIN, Cengiz**, Ceza Hukukunda Uzlaşma ve Uzlaştırmacılar İçin Ceza Hukuku, İstanbul: Eylül 2017.
- ARTUK, M. Emin/ GÖKCEN, Ahmet/ ALŞAHİN, M. Emin/ ÇAKIR, Kerim**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 13. Baskı, Ankara 2019, Adalet Yayınevi.
- AŞKIN, Uğur**, Ceza Muhakemesinde İstinaf Kanun Yolu, Ankara 2018, Adalet Yayınevi.
- AŞKIN, Uğur**, Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminatta Rücu Sorunu, İnönü Üniv. Hukuk Fak. Dergisi, Yıl: 2018, Cilt: 9, Sayı: 2.
- AŞKIN, Uğur**, Sermaye Piyasasında Bilgi Bazlı Piyasa Dolandırıcılığı Suçu, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 24, S. 2, 2018.
- AŞKIN, Uğur/ TOPUZ, Veysel/ BİLGE, Burak**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma ve Çözümlü Soru Bankası, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, İstanbul 2019.
- BAYINDIR, Sinan/ ERSÖZ, Oğuz**, Uzlaştırma Sınava Hazırlık Kitabı, İstanbul 2018, Hiper Yayın.
- BENJAMIN, Carmel** Why Is Wictim/Offender Mediation Called Restorative Justice, Restoration for Victims of Crime Conference, Australian Institute of Criminology, Melbourne, September 1999.
- BİRTEK, Fatih**; Ceza Muhakemesinde İkrar, Ankara 2018.

- CENTEL, Nur/ ZAFER, Hamide**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 14. Baskı, Beta Yayınları, Eylül 2018.
- ÇELİK, Abdullah**, Adil Yargılanma Hakkı Rehberi, Ankara 2014.
- ÇETİNTÜRK, Ekrem**, Onarıcı Adalet ve Ceza Adaleti Sisteminde Uzlaştırma, Adalet Yayınevi, İstanbul: Ocak 2017.
- DÖNMEZER, Sulhi**, Suçsuzluk Karinesi Üzerine Düşünceler, Prof. Dr. Nurullah Kunter'e Armağan, İstanbul 1998.
- DÖNMEZER, Sulhi/ERMAN, Sahir**, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Cilt II, İstanbul, 1959.
- EKİCİ ŞAHİN, Meral/YEMENİCİ, Kürşat**; 6763 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikler Işığında Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma, ERÜHFD, C. 13, S. 1, Y. 2018.
- ERDEM, Mustafa Ruhan/ ESER, Ferda/ ÖZŞAHİNLİ, Pakize Pelin**, 100 Soruda Uzlaştırma- Uzlaştırmacının El Kitabı, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Eylül 2017.
- FEYZİOĞLU, Metin**, "Suçsuzluk Karinesi: Kavram Hakkında Genel Bilgiler ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi", AÜHFD, C. 48, 1999/1-4.
- GÖKCEN, Ahmet/ BALCI, Murat/ ALŞAHİN, M. Emin/ ÇAKIR, Kerim**, Ceza Muhakemesi Hukuku, Adalet Yayınevi, 2018, 3. Baskı.
- İÇER, Zafer**, Ceza Muhakemesinde Uzlaştırmacının Özellikleri ve Uyması Gereken Etik İlkeler, Legal Hukuk Dergisi, C. 16, S. 182, Şubat 2018.
- İPEK, Ali İhsan/ PARLAR, Engin**, İçtihatlarla Türk Ceza Hukukunda Uzlaşma, Ankara 2009.
- KAYMAZ, Seydi/GÖKCAN, Hasan Tahsin**, Uzlaşma ve Önödeme, Ankara 2007.
- KOCA, Mahmut/ÜZÜLMEZ, İlhan**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 12. Baskı, Ankara 2019.
- KOCaoğlu, Sinan**; Susma Hakkı, Ankara Barosu Dergisi, 2011/1.
- MAZZA, S.**, Amerikan Hukukunda Uzlaşma, Uzlaşma (3. Oturum), İstanbul Barosu Cep Kitabı, İstanbul, 2005.
- ÖĞÜTÇÜ, Özlem**; Uzlaştırma Rehberi, İstanbul 2018.
- ÖZBEK, Mustafa Serdar**, Alternatif Uyuşmazlık Çözümü, 2. Baskı, Ankara, 2009.
- ÖZBEK, Mustafa**; Çağdaş Ceza Adaleti Sistemlerinde Alternatif Çözüm Arayışları ve Arabuluculuk Uygulaması, Ceza Muhakemesinde Uzlaşma (Editör, Feridun YENİSEY), İstanbul 2005.

- ÖZBEK, Mustafa Serdar**, Ceza Muhakemesi Kanununda Uzlaştırma, AÜHFD, Y. 2005, S. 3.
- ÖZBEK, Mustafa Serdar/YERDELEN, Erdal/ ALTUNTAŞ, Şeyda/ BOZ, Burak/ ERDEM, Özge Dilek/ YILMAZ, Berna Ayşen**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- ÖZBEK, Veli Özer**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma Kurumunun 6763 Sayılı Kanun Hükümleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi, CHD, S. 32, Y. 11, Aralık 2016.
- ÖZBEK, Veli Özer/ DOĞAN, Koray/ BACAKSIZ, Pınar/ TEPE, İlker**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 8. Baskı, Seçkin Yayıncılık.
- ÖZGENÇ, Nuri Berkay**, Türk Hukukunda ve Mukayeseli Hukukta Uzlaştırma, 1. Baskı, İstanbul 2015.
- ÖZGENÇ, Nuri Berkay**, Türk Hukukunda ve Mukayeseli Hukukta Uzlaştırma, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul 2013.
- ÖZTÜRK, Bahri/ TEZCAN, Durmuş/ ERDEM, M. Ruhan/ SİRMA-GEZER/ SAYGILAR-KIRIT/ ÖZAYDIN/ ALAN-AKCAN/ ERDEN-TÜTÜNCÜ**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 10. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Eylül 2016.
- ŞAHİNKAYA, Yalçın**, Suçsuzluk Karinesi, Ankara, 2008.
- TANRIVER, Süha**, Hukuk Uyuşmazlıkları Bağlamında Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları ve Özellikle Arabuluculuk, TBB Dergisi, Sayı 64, 2006.
- TOPUZ, Veysel**, Ceza Muhakemesi Anlamında Bir Kanun Yolu Olarak Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru, Marmara Ün. Sosyal Bilimler Ens. Kamu Hukuku ABD., Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2017.
- TOPUZ, Veysel**, Sermaye Piyasası Suçlarında Yazılı Başvuru Şartı ve Görevli ve Yetkili Mahkeme, İnönü Ün. Hukuk Fak. Dergisi, 2019, C. 10, S. 1.
- TOPUZ, Veysel**, Sağlık Çalışanlarına Karşı İşlenen Suçlarda Uzlaştırma, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, 9-12 Ekim 2019 Antalya III. Uluslararası Tıp Hukuku Kongresi Bildirileri Kitabı, Adalet Yayınevi, Ocak 2020.
- TOPUZ, Veysel**, Yargılamanın Yenilenmesi Sonucunda Beraat Veya Ceza Verilmesine Yer Olmadığı Kararının Verilmesi Halinde Tazminat İstemi (CMK m. 323/3), İstanbul Medeniyet Ün. Hukuk Fak. Dergisi, Medeniyet Law Review, Y. 2019, C. 4, S. 7.
- TOPUZ, Veysel**, Uzlaştırmanın Tazminat Hukuku Yönünden Sonuçları: Trafik Kazaları Örneği Üzerinden Bir İnceleme, in: Arabuluculuk Yıllığı-2020, (Edt. Begüm Kocamaz/Baybüke Kurtuluş), Seçkin Yay., Ocak 2021.

- TOPUZ, Veyssel**, The Principle of Opportunity, in: Ceza Muhakemesi Hukukunun Güncel Sorunları (Edt. Gunnar Dutge/ Yener Ünver), Alman ve Türk Ceza Hukukuna İlişkin Araştırmalar, Özyeğin Üniversitesi Alman Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi, Seçkin Yay., Ocak 2021, s 263-271.
- ÜNAL, Ertuğrul**, Uzlaştırma ve Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kurumlarının Masumiyet Karinesi Bağlamında Değerlendirilmesi, İKÜHFD, C. 17, S. 1, Y. 17.
- ÜNSAL, Hamdi Can**; Yenileme Eğitimi, Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Eğitim Kitabı, Ankara 2018.
- ÜNVER, Yener/ HAKERİ, Hakan**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 14. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- ÜZÜLMEZ, İlhan**; Türk Hukukunda Suçsuzluk Karinesi ve Sonuçları, TBB Dergisi, S. 58, Y. 2005.
- YEĞİN, Abdullah**; Osmanlıca Türkçe Lugat, 4. Bası, İstanbul 1978.
- YENİSEY, Feridun**, Ceza Muhakemesinde Uzlaşma Konu Başlıkları, Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaşma (Editör, Feridun YENİSEY), İstanbul 2005.
- YENİSEY, Feridun**, Ceza Muhakemesi Hukukunda “Uzlaştırma” hakkında Temel Bilgiler, Kazancı Hukuk Dergisi, Y. 2010/1.
- YENİSEY, Feridun/ NUHOĞLU, Ayşe**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık.
- ZAFER, Hamide**, Ceza Hukukunda Fail-Mağdur Uzlaşması (TCK m. 73/8), Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Sayı:2, 2006.

İnternet Kaynakları:

- <http://www.adb.adalet.gov.tr/arabuluculukkatilimcielkitabi.pdf>
- <https://adlisicil.adalet.gov.tr>
- <https://islamansiklopedisi.org.tr>
- <https://www.adalet.gov.tr>
- <https://www.barobirlik.org.tr>
- https://www.echr.coe.int/documents/convention_tur.pdf
- www.tdk.gov.tr

Dr. Seçkin KOÇER
Hakim

CEZA MUHAKEMESİNDE
KİŞİSEL VERİLERİN
KORUNMASI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Muhakemesinde Kişisel Verilerin Korunması
Seçkin Koçer

Hukuk Yayınları Dizisi – 2949

Birinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 37 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

Kitap, Makale, Tez ve Raporlar

- Akkaş, Hulusi Ahmet, “Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi Koruma Tedbirinin Şartlarında 6526 Sayılı Kanun İle Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Sayı 21, Yıl: 6, Nisan 2015, s. 467 – 488.
- Akbulut, Berrin, “Dış Beden Muayenesi”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Sayı 27, Temmuz 2016, s. 83 – 124.
- Aksoy, Hüseyin Can, Medeni Hukuk ve Özellikle Kişilik Hakkı Yönünden Kişisel Verilerin Korunması, Çakmak Yayınevi, Ankara, 2010.
- Aksoy, Pervin, “Vücuttan Örnek Alma İşleminin Hukuki Niteliği ve Anayasaya Uygunluğu”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, Cilt 19, Sayı 2, 2013, s. 1157 – 1175.
- Akyazan, Ahmet Emrah, “5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nda Yeni Müesseseler: Gizli Soruşturmacı ve Teknik Araçlarla İzleme”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 62, 2006, s. 173 – 211.
- Akyürek, Güçlü, “Ceza Yargılamasında Hukuka Aykırı Delillerin Değerlendirilmesi Sorunu”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 101, 2002, s. 61 – 82.
- Aldemir, Hüsni, Adli – Önleme Arama ve Elkoyma, 3. Bası, Adalet Yayınevi, 2019.
- Apiş, Özge, “Bilişim Sistemine Girme Suçu Bakımından Bilgisayarlarda, Bilgisayar Programlarında ve Kütüklerinde Arama, Kopyalama Elkoyma Koruma Tedbiri”, Yasama Dergisi, Sayı 37, 2018, s. 49 – 86.
- Arslan Öncü, Gülay, Özel Yaşama ve Aile Yaşamına Saygı Hakkı, Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru El Kitapları Serisi, Ankara 2019.
- Atalay, Ayşe Özge, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Moleküler Genetik İncelemelerin Özel Nitelikli Kişisel Verilerin Korunması Açısından Değerlendirilmesi”, Ceza Hukuku Kriminoloji Dergisi, Cilt 7, Sayı 2, 2019, s. 1 – 8.

- Atay, H. Hande, “Temel Haklar ve İlkeler Doğrultusunda İletişimin Denetlenmesi Tedbiri ve Kişisel Güvenlik”, *Ceza Hukuku Dergisi*, Cilt 4, Sayı 10, Ağustos 2019, s. 157 – 175.
- Aygörmez Uğurlubay, Gülsün Ayhan, “Almanya, İsviçre ve Avusturya Hukuku Bağlamında Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Adli DNA Analizleri”, *Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi*, Cilt 5, Sayı 2, 2017, s. 29 – 87.
- Aygün, Aydın, “Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alma”, *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, Sayı 8, 2016, s. 49 – 73.
- Aytemur, Yunus Emre, “Parmak İzi ve Sair Biyometrik Verilerin İşlenmesi ve KVKK Engeli”, *Bursa Barosu Dergisi*, Sayı 113, 2020, s. 121 – 123.
- Backer, Matthias, Hornung, Gerrit, “Data Processing by Police and Criminal Justice Authorities in Europe – The Influence of the Commission’s Draft on The National Police Laws and Laws of Criminal Procedure”, *Computer Law&Security Review*, 28, 2012, s. 627 – 633.
- Başalp, Nilgün, *Kişisel Verilerin Korunması ve Saklanması*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2004.
- Başbüyük, İsa, “İletişim Sırasında Elde Edilen Gizli Ses Kayıtlarının Ceza Muhakemesinde Delil Olarak Kabul Edilebilirliği Sorunu”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 19, Sayı 1, 2017, s. 161 – 204.
- Batur, Necat, “Ceza Yargılamasında Moleküler Genetik İnceleme”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı 126, 2016, s. 69 – 94.
- Belova, Gabriela, Georgieva, Gergana, “A New Data Protection Development in The Judicial and Criminal Area”, *International Conference Knowledge-Based Organization*, Cilt 23, Sayı 2, 2017, s. 144 – 149.
- Bıçak, Vahit, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Gözden Geçirilmiş Güncellenmiş 4. Baskı, Seçkin Yayınları, 2018.
- Bignami, Francesca, “Privacy and Law Enforcement in the European Union: The Data Retention Directive”, *Chicago Journal of International Law*, Duke Science, Technology & Innovation Paper, İlk-bahar 2017, No: 13, s. 233 – 255.
- Birtek, Fatih, AİHM, Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay Kararları Işığında Ceza Muhakemesinde Delil ve İspat, Adalet Yayınevi, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 2. Baskı, 2017.

- Bostancı Bozbayındır, Gülşah, “Avrupa Birliği Ceza Hukukunda Polis ve Ceza Adaleti Otoritelerine Yönelik 2018/680 Sayılı Direktif: Kişisel Verilerin Ceza Adalet Mekanizmalarında Korunmasına Getirilen Standartlar ve Direktife Yönelik Eleştiriler”, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2018/2, s. 51 – 103.
- Bozkurt Yüksel, Armağan Ebru, Bulut Bilişimde Kişisel Verilerin Korunması, Yetkin Yayınları, Ankara 2016.
- Bulak Uygun, Begüm, “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin Son Dönemdeki İçtihatları Işığında İletişimin Adli ve Önleme Amaçlı Olarak Denetlenmesi ve Özel Hayata Müdahale”, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Sayı 2, 2017, s. 139 – 154.
- Bygrave, Lee A., Data Privacy Law in Context, An International Perspective, Oxford University Press, 2014.
- Calder, Alan, EU GDPR: A Pocket Guide, IT Governance Publishing, 2016.
- Centel, Nur, “5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’na Göre Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi”, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, Cilt 2, 2010, s. 161 – 192.
- Centel, Nur, Zafer, Hamide, Ceza Muhakemesi Hukuku, Yenilenmiş ve Gözden Geçirilmiş 16. Bası, Beta Yayınları, Ankara, 2019.
- Colonna, Liane, “The New EU Proposal to Regulate Data Protection in the Law Enforcement Sector: Raises the Bar But Not High”, IRI Promemoria, 2012.
- Çekin, Mesut Serdar, Avrupa Birliği Hukukuyla Mukayeseli Olarak 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2018.
- Çelik, İsa, Postada Elkoyma, Ajans ab Yayıncılık, Ankara 2016.
- D. Martin, Peter, “National DNA Databases – Practice and Practicability. A Forum For Discussion”, International Congress Series, Cilt 1261, 2004, s. 1 – 8.
- Dağ, Güray, Kişisel Verilerin Ceza Muhakemesinde Delil Olarak Kullanılması, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2011.
- Donay, Süheyl, Güncelleştirilmiş Ceza Yargılaması Hukuku, Beta Yayın, İstanbul 2015.

- De Busser, Els, Gert, Vermeulen, "Towards a Coherent EU Policy on Outgoing Data Transfers For Use in Criminal Matters? The Adequacy Requirement and The Framework Decision on Data Protection in Criminal Matters. A Transatlantic Exercise in Adequacy", Mark Cools EU and International Crime Control – Topical Issues içinde, GOFS Research Paper Series. Antwerp-Apeldoorn: Maklu, 2010.
- Değirmenci, Olgun, "Bilgisayarlarda, Bilgisayar Programlarında ve Kütüklerinde, Arama, Kopyalama ve Elkoyma Tedbirinde (CMK 134), 7145 Sayılı Kanunla Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi", Terazi Hukuk Dergisi, Cilt 13, Sayı 146, Kasım 2018, s. 146 – 155.
- De Hert, Paul, Papakonstantinou, Vagelis, "The Police and Criminal Justice Data Protection Directive: Comment and Analysis", Society for Computers & Law. Computers & Law Magazine of the SCL, Cilt 22, Sayı 6, 2012, s. 7 – 19.
- De Hert, Paul, Papakonstantinou, Vagelis, "The Proposed Data Protection Regulation Replacing Directive 95/46/EC: A Sound System For The Protection of Individuals", Computer Law&Security Report, Nisan 2012, s. 130 – 142.
- Dereboylular, Özde, "Bulut Bilişim Bakımından Arama ve Elkoymaya İlişkin Hükümlerin Uygulanabilirliği", Ceza Hukuku Dergisi, Sayı 39, Nisan 2019, s. 161 – 202.
- Duran, Gökhan Yaşar, "Ceza Muhakemesi Kanunu'nda (CMK) Bilgisayarlarda, Bilgisayar Programlarında ve Kütüklerinde Arama, Kopyalama ve Elkoyma ", Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Sayı 173 – 174, 2019, s. 173 – 241.
- Dursun, Gizem, "Ceza Muhakemesinde Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alınması ve Konuya İlişkin AİHM Kararlarının İncelenmesi", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Şeref ERTAŞ'a Armağan, Cilt 19, Özel Sayı, 2017, s. 2955 - 2996.
- Dülger, Murat Volkan, Ceza Muhakemesi Hukukunda Dışlama Kuralı ve Hukuka Aykırı Delillerin Uzak Etkisi, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2014,
- Dülger, Murat Volkan, Kişisel Verilerin Korunması Hukuku, Hukuk Akademisi, 2019.
- Dülger, Murat Volkan, Özkan, Onur, "Kolluk Teşkilatında ve Ceza Yargılamalarında Kişisel Verilerin Korunması: Unutulan Direktifin Kap-

- samlı ve Karşılaştırmalı Analizi", Ceza Hukuku Dergisi, Sayı 91, Nisan 2020, s. 85 – 149.
- Dülger, Murat Volkan, "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Gafgen Kararı Bağlamında Ceza Muhakemesinde İşkence Tehdidi ile Elde Edilen Delillerin Kullanımı Sorunu", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Mart - Nisan 2014, s. 325 - 410.
- Elmas, İmdat, Ersoy, Gökhan, "Adli Olgulardan Biyolojik Örneklerin Alınması ve Moleküler Genetik İncelemelerde Yasal Boyut", Klinik Gelişim, Adli Tıp Özel Sayısı, Cilt 22, 2009, s. 111 – 113.
- Erdağ, Ali İhsan, "İletişimin Denetlenmesi Kapsamında İki Önemli Sorun Olarak: Mağdurun İletişiminin Tespiti ve İletişimin Mağdur Tarafından Kaydedilmesi", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 92, 2011, s. 31 – 61.
- Erdem, Mustafa Ruhan Ceza Muhakemesinde, Organize Suçlulukla Mücadelede Gizli Soruşturma Tedbirleri, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2001.
- Erman, R. Barış, "Adli Yargı Sisteminde DNA Örnekleri ve Profilleri – S. ve Harper – Birleşik Krallık Davası", Fasikül Hukuk Dergisi, Cilt 2, Sayı 11, Ekim 2010, s. 20 – 23.
- Ersin, Ali, "Ceza Muhakemesinde Katlanma Yükümlülüğü", Ceza Hukuku Dergisi, Sayı 16, Ağustos 2011, s. 190 – 208.
- Feyzioğlu, Metin, Ceza Muhakemesi Hukukunda Tanıklık, US – A Yayıncılık, Ankara 1996.
- Gökçen, Ahmet, Balcı, Murat, Alşahin, M. Emin, Çakır, Kerim, Ceza Muhakemesi Hukuku, Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş 4. Baskı, Adalet Yayınevi, 2020.
- Güngör, Devrim, Okuyucu Ergün, Güneş, Taner, Fahri Gökçen, Öntan, Yaprak, Baş, Eylem, "Elkoyma", 11. Ceza Hukuku Günleri, (Editör: Adem Sözüer), Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2019, s. 393 – 402.
- Gürpınar, Damla, "Kişisel Verilerin Korunamamasından Doğan Hukuki Sorumluluk", Dokuz Eylül Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Şeref Ertaş'a Armağan, Cilt 19, Özel Sayı – 2017, s. 679 – 694.
- Hafizoğulları, Zeki, Özen, Muharrem, "Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar", Ankara Barosu Dergisi, Yıl 67, Sayı 4, 2009, s. 9 – 22.
- Helvacı, Onur, "Data Protection in the European Union Framework in General and in Criminal Investigations, The Balance Between National

- Security and Right to Privacy”, *Law & Justice Review*, Sayı 21, Ocak 2021, s. 159 – 214.
- Henkoğlu, Türkay, *Bilgi Güvenliği ve Kişisel Verilerin Korunması, Yetkin Yayınları*, Ankara, 2015.
- Hodges, Christopher, “Delivering data Protection: Trust and Ethical Culture”, *European Data Protection Law Review*, Cilt 4, Sayı 1, 2018, s. 65 – 79.
- Iansiti, Marco, Lakhani, Karim R., *The Truth about Blockchain*, Harvard Business Review, Ocak - Şubat 2017, s. 118 – 127.
- İnci, Z. Özen, “Şüpheli ve Sanığa Rağmen Bir Ceza Muhakemesi Hukuku Mu? Şüpheli ve Sanığın Ceza Muhakemesi İşlemlerine Katlanma Yükümlülüğü ve Bu Yükümlülüğün Sınırları Hakkında Düşünceler”, *Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 7, Sayı 2, 2017, s. 120 – 168.
- Janecek, Vaclav, “Ownership of Personal Data in the Internet of Things”, *Computer Law&Security Review*, 34, 2018, s. 1039 – 1052.
- Jasserand, Catherina, “Law Enforcement Access to Personal Data Originally Collected by Private Parties: Missing Data Subjects’ Safeguards in Directive 2016/680?”, *Computer Law & Security Review*, 34, 2018, s. 154 – 165.
- Gödekli, Mehmet, “Türk Ceza Muhakemesinde Maddi Gerçeğe Ulaşmanın Ön Koşulu Olarak Hukuka Aykırı Delillerin Değerlendirilmesi Yasası”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 65, Sayı 4, 2016, s. 1815 – 1924.
- Greer, Steven, *The Exceptions to Articles 8 to 11 of the European Convention of Human Rights*, Council of Europe Publishing, Strasbourg, 1997.
- Harbers, Hans, “How Much Time Can We Stand? DNA Evidence and the Principle of Finality in Criminal Law”, *The Johns Hopkins University Press and the Society for Literature and Science*, Cilt 13, Sayı 3, 2005, s. 357 – 371.
- Kaplan, Fatih Halil, *Ceza Muhakemesinde Gizli Soruşturmacı ve Ajan Provakatör*, Türkiye Adalet Akademisi Yayınları, Ankara 2014.

- Karagöz, Kasım, Birtok, Fatih, “İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi’nin 8. Maddesi Kapsamında Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi”, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 3, Sayı 2, 2008, s. 71 – 117.
- Karakehya, Hakan, Arabacı, Murat, “Cumhuriyet Savcısının Hukuki Statüsü Muhakemedeki Taraf Pozisyonu ve İspat Yükünün Bulunması Üzerine”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 65, Sayı 4, 2016, s. 2059 – 2081.
- Kastanidou, E. Symeonidou “DNA Analysis and Criminal Proceedings: The European Institutional Framework”, European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice, Cilt 19, Sayı 2, 2011, s. 139 – 160.
- Kaufmann, Jörg, Blockchain Meets Data Privacy, The Legal Revolutionary, Ağustos, 2018, s. 120 – 127.
- Kaymaz, Seydi, Ceza Muhakemesinde Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi, Güncelleştirilmiş 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2013.
- Kaymaz, Seydi, “Telekomünikasyon Yoluyla İletişimin Denetlenmesinin Bir Koşulu Olarak Başka Suretle Delil Elde Etme İmkânının Bulunmaması”, Fasikül Hukuk Dergisi, Sayı 3, Şubat 2010, s. 41 – 46.
- Keskin Kızıroğlu, Serap, “Türk Hukukunda Arama ve Elkoyma”, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2008/1, s. 143 – 162.
- Kızılarıslan, Hakan, Ceza Muhakemesi, Adli Tıp, Adli Bilimlerde Vücudun Muayenesi, Örnek Alma, Adalet Yayınevi, Ankara 2007.
- Koca, Mahmut, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Deliller”, Ceza Hukuku Dergisi, Aralık 2006, s. 207 – 225.
- Koca, Mahmut, Üzülmaz, İlhan, “Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu”, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN’a Armağan, Cilt 21, Özel Sayı, 2019, s. 69 – 93.
- Kocsis, Richard N., Criminal Profiling Principles and Practices, Humana Press, 2006.
- Koçer, Seçkin, “Avrupa Genel Veri Koruma Tüzüğü Işığında Kişisel Verilerin Korunması Kanununda Verisi İşlenen Kişinin Hakları”, Türk Yargısının Adli ve İdari Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi Kapsamında Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarınca Hazırlanan Yüksek Lisans Tezleri, Ankara 2018.

- Koçer, Seçkin, “İletişimin Denetlenmesi Tedbirinde Tesadüfen Elde Edilen Deliller”, *Adalet Dergisi*, 65. Sayı, 2020, s.441 – 462.
- Korkmaz, İbrahim, “Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Hakkında Bir Değerlendirme”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı 124, 2016, s. 81 – 152.
- Köksal, Atacan, “Gizli Soruşturmacı Görevlendirilmesi”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 65, Sayı 4, 2016, s. 2133 – 2176.
- Kunter, Nurullah, Yenisey, Feridun, *Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku*, Arıkan Yayınevi, 2006.
- Küzeci, Elif, *Kişisel Verilerin Korunması*, Turhan Kitabevi, Ankara, 2018.
- Marquenie, Thomas, “The Police and Criminal Justice Authorities Directive: Data Protection Standarts and Impact on the Legal Framework”, *Computer Law & Security Review*, Cilt 33, 2017, s. 324 – 340.
- Naughton, Michael, Tan, Gabe, “The Need For Caution in the Use of DNA Evidence to Avoid Convicting the Innocent”, *The International Journal of Evidence & Proof*, Cilt 15, Sayı 3, 2011, s. 245 – 257.
- Nuhoğlu, Ayşe, “Beden Muayenesi”, *Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Sayı 2, Aralık 2006, s. 323 – 336.
- Orhan, Uğur, “Avukat Bürolarının Aranması”, *Terazi Hukuk Dergisi*, Cilt 15, Sayı 162, Şubat 2020, s. 293 – 301.
- Ömeroğlu, Ömer, “Ceza Muhakemesinde Şüpheli ve Sanığın Fizik Kimlik Tespiti”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı 115, Kasım Aralık 2014, s. 293 – 301.
- Önok, Murat, “Adli-İdari Arama ve Uygulamadaki Sorunlar”, *Ceza Muhakemesi Hukukunda Güncel Konular*, (Editör Nur Centel), İstanbul 2015, s. 259 – 314.
- Örs, Cengiz Ozan, “Avukat Hakkında Arama ve Elkoyma”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı 123, 2016, s. 103 – 146.
- Özbek, Veli Özer, “Türk Hukukunda İletişimin Adli/İdari Amaçla Denetlenmesi ve Uygulamadaki Sorunlar”, *Ceza Muhakemesi Hukukunda Güncel Konular*, (Editör Nur Centel), İstanbul 2015, s. 147 – 226.
- Özbek, Veli Özer, Arısoy, Yücel, Üstün, Çağatay, Eresen, Çiğdem, “Adli Moleküler Genetik İncelemelerin Yasal ve Etik Yönü”, *Adli Bilimler Dergisi*, cilt 7, sayı 1, 2008, s. 31 – 40.

- Özbek, Veli Özer, Doğan, Koray, Bacaksız, Pınar, Ceza Muhakemesi Hukuku, Seçkin Yayınları, Ankara 2019.
- Özbek, Veli Özer, Bacaksız, Pınar, “Arama”, Ceza Hukuku Dergisi, Eylül 2006, Sayı 1, s. 145 – 206.
- Özbek, Veli Özer, Doğan, Koray, Eker Kazancı, Behiye, Soyer Güleç, Sesim, Bacaksız, Pınar, “Telekomünikasyon Yoluyla İletişimin Denetlenmesi”, 11. Ceza Hukuku Günleri, (Editör: Adem Sözüer), Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2019, s. 403 – 418.
- Özen, Mustafa, Ceza Muhakemesi Hukuku, Adalet Yayınevi, 4. Baskı, Nisan 2021.
- Özen, Muharrem, Özen, Mustafa, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil Yasakları”, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Prof. Dr. Duygun Yarsuvat’a Armağan Sayısı, Cilt 9, Sayı 2, 2012, s. 301 – 329.
- Özen, Muharrem, Özocak, Gürkan, “Adli Bilişim, Elektroik Deliller ve Bilgisayarlarda Arama ve Elkoyma Tedbirinin Hukuki Rejimi (CMK m.134)”, Ankara Barosu Dergisi, 2015/1, s. 41 – 77.
- Öztürk, Bahri, “Yeni CMK’da Delil Yasakları”, Uğur Alacakaptan’a Armağan, 1. Cilt, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2008, s. 599 – 628.
- Öztürk, Bahri, Eker Kazancı, Behiye, Soyer Güleç, Sesim, Ceza Muhakemesi Hukukunda Koruma Tedbirleri, Seçkin Yayınları, 3. Baskı, 2019.
- Öztürk, Bahri, Tezcan, Durmuş, Erdem, Mustafa Ruhan, Sırma, Özge, Saygılar Kırıt, Yasemin F., Özaydın, Özdem, Alan Akcan, Esra, Erden, Efser, Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, Güncellenmiş 14. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- Parlar, Cihan, Skorvanek, Ivan, “Privacy Protection in German Criminal Procedure”, TILT Working Paper Series, Tilburg Univesity, 2017
- Pajunoja, Lauri J. The Data Protection Directive on Police Matters 2016/680 protects privacy – The evolution of EU’s data protection law and its compatibility with the right to privacy, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Helsinki Üniversitesi Uluslararası Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Helsinki 2017, (erişim) <https://core.ac.uk/download/pdf/84363684.pdf>.
- Pechlivani, Chrysoula, “AİHM m. 8 Işığında Kişisel Verilerin Saklanması, S. ve Marper/Birleşik Krallık Kararı”, Fasikül Hukuk Dergisi, Cilt 1, Sayı 1, s. 29 – 30.

- Poullet, Yves, "Is The General Data Protection Regulation Solution", *Computer Law & Security Review*, 2018, Sayı 34, s. 773 – 778.
- Purtova, Nadezhda, "Between The GDPR and The Police Directive: Navigating Through the Maze of Information Sharing in Public – Private Partnerships", *International Data Privacy Law*, Cilt 8, Sayı 1, 2018, s. 52 – 68.
- Puschke, Jens/Singelstein, Tobias, "01.01.2008 Tarihli Yeni Düzenlemelere Göre Alman Ceza Muhakemesi Kanunu'ndaki Telekomünikasyonun İzlenmesi, Kullanılan Verilerin Kaydedilmesi ve (Diğer) Gizli Araştırma Önlemleri", (Çev. Yener Ünver), *Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi 11, Ceza Muhakemesi Önlemleri ve Özellikle Gizli Araştırma Önlemleri*, Ankara 2011.
- Ratanachuesakul, Cholada, *The Legal Status of a Controller and a Processor of a Cloud Service Provider Under the GDPR in the Context of the Complete Protection to the Data Subject*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Tilburg University, Mayıs 2018, (erişim) <http://arno.uvt.nl/show.cgi?fid=145753>.
- Recio, Miguel, "Practitioner's Corner - Data Protection Officer: The Key Figure to Ensure Data Protection and Accountability", *Data Protection Law Review*, Sayı 3, 2017, s. 114 – 118.
- Richmond, Karen, "DNA Profiling: Transfer and Persistence R v Tsekiri (2017) EWCA Crim 40", *The Journal of Criminal Law*, Cilt 81, Sayı 4, 2017, s. 275 – 277.
- Saliger, Faruk, "Alman Ceza Muhakemesi Hukuku'na Göre Telekomünikasyonun Denetlenmesi", (çev. Murat Ceyhan), *Ceza Muhakemesi Hukukunda Güncel Konular*, (Editör Nur Centel), İstanbul 2015, s. 131 – 146.
- Sanıvar, Ramadan, "Ceza Muhakemesinde Gizli Soruşturmacı Görevlendirilmesi Tedbiri", *Ceza Hukuku Dergisi*, Sayı 40, 2019, s. 403 – 449.
- Santos, Filipe, Machado, Helena, Silva, Susana, "Forensic DNA Databases in European Countries: Is Size Linked to Performance?", *Life Sciences, Society and Policy*, Cilt 9, Sayı 12, 2013, s. 1 – 13.
- Saygılar, Yasemin F., "Arama", Uğur Alacakaptan'a Armağan, 1. Cilt, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2008, s. 629 – 642.
- Selita, Fatos, "Genetic Data Misuse: Risk to Fundamental Human Rights in Developed Economies", *Legal Issues Journal*, Cilt 7, Sayı 1, 2019, s. 53 – 95.

- Sınar, Hasan, Erden, Efser, "Ceza Soruşturmasında Gizli Soruşturmacı Görevlendirilmesine İlişkin Bir AİHM Kararı Bykov v. Rusya", Fasikül Hukuk Dergisi, Sayı 13, Aralık 2010, s. 30 – 36.
- Sırma, Özge, "Elkoyma", Uğur Alacakaptan'a Armağan, 1. Cilt, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2008, s. 643 – 658.
- Sırma Gezer, Özge, "Hukuka Aykırı Delillerin Türk Ceza Muhakemesi Kanunu Kapsamında Değerlendirilmesi", İstanbul Üniversitesi Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 16, Sayı 1, 2017, s. 189 – 201.
- Sivarajah, Uthayasankar, Irani, Zahir, Weerakkody, Vishanth, "Evaluating the use and impact of Web 2.0 technologies in local government", Government Information Quarterly, Cilt 32, Sayı 4, Ekim 2015, s. 473 – 487.
- Soyaslan, Doğan, Ceza Muhakemesi Hukuku, Yetkin Yayınları, Güncellenmiş 8. Baskı, Ankara 2020.
- Şahin, Cumhur, Ceza Muhakemesinde İspat (Delillerin Doğrudan Doğrualığı İlkesi), Yetkin Yayınları, Ankara 2001.
- Şahin, Cumhur, "Telekomünikasyon Yoluyla İletişimin Denetlenmesi – Yargıtay Kararları Çerçevesinde Bir Değerlendirme", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 11, Sayı 1-2, 2007, s. 1095 – 1112.
- Şahin, Cumhur, Göktürk, Neslihan, Ceza Muhakemesi Hukuku – I, Seçkin Yayıncılık, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 10. Bası, Ankara 2019.
- Şahin, Cumhur, Göktürk, Neslihan, Ceza Muhakemesi Hukuku – II, Seçkin Yayıncılık, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 10. Bası, Ankara 2020.
- Şen, Ersan, Türk Hukukunda Telefon Dinleme-Gizli Soruşturmacı-X Muhabir, Seçkin Yayınları, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 4. Baskı, 2010.
- Şen, Ersan, "İletişimin Denetlenmesi", Ceza Hukuku Dergisi, Ağustos 2007, Sayı 4, s. 97 – 135.
- Şen, Ersan, Eryıldız, H. Sefa, Elkoyma, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- Şenol, Cem, "5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Çerçevesinde Müdafinin İletişimin Denetlenmesi", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 19, Sayı 2, 2013, s. 1667 – 1692.
- Şenol, Cem, Teori ve Uygulamada Ceza Muhakemesinde Hukuka Aykırı Delillerin Kullanılması ve Değerlendirilmesi Yasağı, On iki Levha Yayıncılık, 2. Baskı, İstanbul 2018.

- Toroslul, Nevzat, Feyzioğlu, Metin, Ceza Muhakemesi Hukuku, Savaş Yayınevi, 11. Baskı, Ankara 2013.
- Turhan, Faruk, “Ceza Muhakemesinde Beden Muayenesi ve Tıp Hukuku (Özellikle AİHM Kararları Işığında Şüpheli veya Sanığın Zorla Muayenesi Konusunun Değerlendirilmesi)”, V. Türk – Alman Tıp Hukuku Sempozyumu, Tıp Ceza Hukukunun Güncel Sorunları, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2008, s. 1025 – 1075.
- Turhan, Faruk, Ceza Muhakemesi Hukuku, Asil Yayın Dağıtım, Ankara 2006.
- Ünver, Yener, “Ceza Muhakemesinde İspat, CMK ve Uygulamamız”, Ceza Hukuku Dergisi, Aralık 2006, s. 103 – 205.
- Ünver, Yener, Hakeri, Hakan, Ceza Muhakemesi Hukuku, Adalet Yayınevi, 16. Baskı, 2019.
- Vuille, Joelle, Luparia, Luca, Taroni, Franco, “Scientific Evidence and The Right to a Fair Trial Under Article 6 ECHR”, Law, Probability and Risk 16, 2017, s. 55 – 68.
- Yaşar, Yusuf, Alşahin, Mehmet Emin, “Arama”, 11. Ceza Hukuku Günleri, (Editör: Adem Sözüer), Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2019, s. 377 – 392.
- Yenisey, Feridun, “Ceza Muhakemesinde (Hukuka Uygun Bir Şekilde Elde Edilmiş) Delil”, Ceza Hukuku Dergisi, Sayı 4, Ağustos 2007, s. 5 – 60.
- Yenisey, Feridun, Nuhoğlu, Ayşe, Ceza Muhakemesi Hukuku, Seçkin Yayınları, 6. Bası, Ankara, 2018.
- Yurtcan, Erdener, Ceza Yargılaması Hukuku, 16. Bası, Seçkin Yayınları, Ankara 2019.
29. Madde Çalışma Grubu, “Opinion 4/2007 on the Concept of Personal Data” (Kişisel Verinin Kapsamına İlişkin 20 Haziran 2007 Tarihli Görüş).
29. Madde Çalışma Grubu, “Opinion 05/12 on Cloud Computing” (Bulut Bilişim Üzerine 05/2012 Tarih ve 196 Sayılı Görüş).
29. Madde Çalışma Grubu, Opinion on some key issues of the Law Enforcement Directive (2016/680 sayılı Direktif’de Bazı Anahtar Meseleler ile İlgili 29 Kasım 2017 Tarihli Görüş).
29. Madde Çalışma Grubu, “Opinion 03/2013 on Purpose Limitation” (Amaç Sınırlamasına İlişkin 2 Nisan 2013 Tarihli Görüş),

Kişisel Verilerin Korunması Kanununa İlişkin Uygulama Rehberi, KVKK Yayınları, No:1, Mart 2018, Ankara.

İnternet Kaynakları

Amankwaa, Aaron Opuku, "Trends in Forensic DNA Database: Transnational Exchange of DNA Data", Forensic Science Research, (erişim) <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/20961790.2019.1565651?needAccess=true>, Ocak 2020.

Birleşik Krallık Ulusal Veri Bankası İstatistikleri, (erişim) <https://www.gov.uk/government/statistics/national-dna-database-statistics>, 23 Ocak 2020.

Cormier, Karen, Calandro, Lisa, Reeder, Dennis, "Evolution of DNA Evidence for Crime Solving - A Judicial and Legislative History", Forensic Magazine, Cilt 2, Sayı 3, 2005, (erişim) <https://www.forensicmag.com/article/2005/01/evolution-dna-evidence-crime-solving-judicial-and-legislative-history>, 25 Eylül 2019.

Data Never Sleeps 5.0 Raporu, (erişim) https://www.domo.com/learn/data-never-sleeps5?aid=ogsm072517_1&sf100871281=1, 10 Haziran 2018.

Data Protection, (erişim) https://edps.europa.eu/data-protection/data-protection_en, 01 Aralık 2018.

Digital 2020 Global Digital Overview Raporu, (erişim) <https://datareportal.com/reports/digital-2020-global-digital-overview>, 20 Şubat 2021.

Dünya Bankası Verileri, (erişim) <https://data.worldbank.org/indicator/IT.NET.USER.ZS>, 15 Şubat 2021.

IT Governance Privacy Team, EU General Data Protection Regulation (GDPR): An Implementation and Compliance Guide Second Edition, Birleşik Krallık, (erişim) <https://proquest-safaribooksonline-com.ezproxy.westminster.ac.uk/book/databases/9781849289467/firstchapter#X2ludGVybmfFsX0h0bWxWaWV3P3htbGlkPTk3ODE4NDkyODk0NjcIMkZjaGFwdGVyMDRfaHRtbCZxdWVyeT0>, 15 Şubat 2019.

İnterpol resmi internet sitesi, (erişim) <https://www.interpol.int/How-we-work/Forensics/DNA>, 9 Eylül 2019.

Juraj Sajfert, Teresa Quintel, "Data Protection Directive (EU) 2016/680 for Police and Criminal Justice Authorities", Cole/Boehm GDPR Commentary, Edward Elgar Publishing, 2019, Forthcoming, (erişim) <https://ssrn.com/abstract=3285873>, 8 Şubat 2019.

- Kişilerin Otomatik Yollardan İşlenen Kişisel Verilerinin Korunması Hakkında Sözleşme, (erişim) <https://rm.coe.int/1680078b37>, 12 Haziran 2018.
- Marr, Bernard, "How Much Data Do We Create Everyday? The Mind-Blowing Stats Everyone Should Read", (erişim) <https://www.forbes.com/sites/bernardmarr/2018/05/21/how-much-data-do-we-create-every-day-the-mind-blowing-stats-everyone-should-read/#3a4241e60ba9>, 10 Haziran 2018.
- Modernisation of Convention 108, (erişim) <https://www.coe.int/en/web/data-protection/convention108/modernised>, 5 Mayıs 2020.
- Naranjo, Diego, "Protecting Personal Data Worldwide: Convention 108+" (erişim) <https://edri.org/protecting-personal-data-world-wide-convention-108/>, 5 Mayıs 2020.
- OECD, Özel Hayatın Korunması ve Sınır Aşan Kişisel Veri Trafiğine İlişkin İlkeler, (erişim) <http://www.oecd.org/sti/ieconomy/oecdguidelineson-the-protectionofprivacyandtransborderflowsofperonaldata.htm>, 10 Aralık 2018.
- Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenme Şartları, (erişim) <https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/5238/Ozel-Nitelikli-Kisisel-Verilerin-Islenme-Sartlari>, 15 Mayıs 2019.
- Paolo Balboni, Personal Data Protection and The Use of Information to Fight Online Terrorist Propaganda, Recruitment and Radicalization: Part III, 10 Şubat 2019, (erişim) <https://www.paolobalboni.eu/index.php/2019/02/10/personal-data-protection-and-the-use-of-information-to-fight-online-terrorist-propaganda-recruitment-and-radicalization-part-iii/>, 21 Mart 2019.
- Polis Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesine Yönelik Pratik Rehber (Practical guide on the use of personal data in the police sector), (erişim) <https://rm.coe.int/t-pd-201-01-practical-guide-on-the-use-of-personal-data-in-the-police-/16807927d5>, 1 Mart 2021.
- Privacy Perceptions, (erişim) <http://www.pewinternet.org/2014/11/12/privacy-perceptions/>, 22 Eylül 2018.
- Resmi Gazete Arşivi, (erişim) <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/02/20160218-2.pdf>, 12 Ocak 2019.
- Rettner, Rachael, "DNA: definition, structure & discovery", (erişim) www.livescience.com/37247-dna.html, 1 Kasım 2019.

Salami Emmanuel Akintude, "The Impact of Directive (EU) 2016/680 on the Processing of Personal Data by Competent Authorities for the Purposes of the Prevention, Investigation, Detection or Prosecution of Criminal Offences or the Execution of Criminal Penalties and on the Free Movement of Such Data on the Existing Privacy Regime", (erişim) https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2912449, 15 Aralık 2020.

Solutions for a responsible use of the blockchain in the context of personal data, (erişim) <https://www.cnil.fr/sites/default/files/atoms/files/blockchain.pdf>, 10 Nisan 2019.

Şen, Ersan, Arda, Büşra, Teknik Araçlarla İzleme, (erişim) <https://www.hukukihaber.net/teknik-araclarla-izleme-makale,5060.html>, 10 Ocak 2021.

Türk Dil Kurumu Sözlüğü, (erişim) <https://sozluk.gov.tr>, 17 Ocak 2020.

Yargı Kararları

Anayasa Mahkemesi' nin 12 Kasım 2015 tarihli 2015/32 Esas ve 2015/102 Karar sayılı kararı.

Anayasa Mahkemesi'nin 18 Mayıs 2011 tarihli 2009/1 Esas ve 2011/82 Karar sayılı kararı.

Anayasa Mahkemesi'nin 4 Kasım 2014 tarihli Güllüzar Erman (2012/542 başvuru numaralı) kararı.

Anayasa Mahkemesi'nin 21 Kasım 2013 tarihli Onur Gür (2012/828 başvuru numaralı) kararı.

Anayasa Mahkemesi'nin 19 Kasım 2014 tarihli Yaşar Yılmaz (2013/6183 başvuru numaralı) kararı.

Anayasa Mahkemesi'nin 15 Nisan 2015 tarihli Jacop Gabriel (2013/2392 başvuru numaralı) kararı.

Anayasa Mahkemesi'nin 2 Ekim 2013 tarihli Nuri Karakoç (2013/2767 başvuru numaralı) kararı.

Anayasa Mahkemesi'nin 12 Şubat 2013 tarihli Necati Gündüz ve Recep Gündüz (2012/1027 başvuru numaralı) kararı.

Anayasa Mahkemesi'nin 18 Kasım 2015 tarihli Müslüm Turfan (2013/2516 başvuru numaralı) kararı.

Anayasa Mahkemesi'nin 8 Temmuz 2020 tarihli Murat Haliç (2017/24356 başvuru numaralı) kararı.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 7 Mart 2019 tarihli 2017/14-131 Esas 2019/234 Karar sayılı kararı.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 19 Mart 2019 tarihli 2016/20-707 Esas ve 2019/220 Karar sayılı kararı.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 16 Mayıs 2019 tarihli 2016/20-1062 Esas 2019/441 Karar sayılı kararı.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 29 Kasım 2005 tarihli 2005/7-144 Esas ve 2005/150 Karar sayılı kararı.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 26 Haziran 2007 tarihli 2007/7-147 Esas ve 2007/159 Karar sayılı kararı.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 25 Kasım 2014 tarihli 2013/9-610 Esas ve 2014/512 Karar sayılı kararı.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 06 Şubat 2020 tarihli 2016/18-1146 Esas ve 2020/68 Karar sayılı kararı.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 15 Kasım 2011 tarihli 2011/6-140 Esas 2011/222 Karar sayılı kararı.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 12 Haziran 2007 tarihli 2006/5.MD-154 Esas 2007/145 Karar sayılı kararı.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 17 Mayıs 2011 tarihli 2011/9-83 Esas 2011/95 Karar sayılı kararı.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 21 Haziran 2011 tarihli 2010/5.MD-187 Esas 2011/131 Karar sayılı kararı.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 30 Ocak 2020 tarihli 2017/10-721 Esas 2020/42 Karar sayılı kararı.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 17 Haziran 2014 tarihli 2012/12-1510 Esas 2014/331 Karar sayılı kararı.

Yargıtay Hukuk Daireleri Kurulu'nun 17 Haziran 2015 tarihli 2014/4-56 Esas 2015/1679 Karar sayılı kararı.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 25 Eylül 2002 tarihli 2002/2-617 Esas 2002/648 Karar sayılı kararı.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 15 Şubat 2012 tarihli 2011/2-703 Esas 2012/70 Karar sayılı kararı.

- Yargıtay 10. Ceza Dairesi'nin 11 Ocak 2021 tarihli 2017/1709 Esas 2021/100 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 26 Şubat 2020 tarihli 2018/289 Esas 2020/9249 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 17 Kasım 2020 tarihli 2020/8408 Esas 2020/16656 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 19. Ceza Dairesi'nin 11 Kasım 2020 tarihli 2019/2113 Esas 2020/14724 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin 17 Kasım 2020 tarihli 2020/669 Esas 2020/2006 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 7. Ceza Dairesi'nin 11 Kasım 2020 tarihli 2018/791 Esas 2020/16364 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 10. Ceza Dairesi'nin 20 Ekim 2020 tarihli 2020/6630 Esas 2020/5950 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 10. Ceza Dairesi'nin 17 Kasım 2020 tarihli 2020/17007 Esas 2020/7616 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 19. Ceza Dairesi'nin 2 Kasım 2020 tarihli 2019/10357 Esas 2020/13576 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 8. Ceza Dairesi'nin 20 Ekim 2020 tarihli 2020/3584 Esas 2020/17272 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 7. Ceza Dairesi'nin 6 Ekim 2020 tarihli 2020/1837 Esas 2020/13634 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 18. Ceza Dairesi'nin 7 Mayıs 2019 tarihli 2017/7810 Esas 2019/8448 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 7. Ceza Dairesi'nin 28 Mayıs 2019 tarihli 2015/17960 Esas 2019/32040 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 22 Aralık 2009 tarihli 2007/11957 Esas 2009/21077 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 13. Ceza Dairesi'nin 31 Ekim 2012 tarihli 2011/19838 Esas 2012/22352 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 18. Ceza Dairesi'nin 5 Şubat 2020 tarihli 2019/919 Esas 2020/3694 Karar sayılı kararı.

- Yargıtay 2. Ceza Dairesi'nin 8 Ocak 2020 tarihli 2019/12042 Esas 2020/412 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 15. Ceza Dairesi'nin 27 Ocak 2020 tarihli 2017/9805 Esas 2020/1000 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 5 Şubat 2020 tarihli 2015/1307 Esas 2020/3134 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 7. Ceza Dairesi'nin 9 Şubat 2021 tarihli 2018/3402 Esas 2021/1719 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 18. Ceza Dairesi'nin 13 Aralık 2016 tarihli 2016/17804 Esas 2016/19040 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 10. Ceza Dairesi'nin 11 Şubat 2020 tarihli 2015/33 Esas 2020/845 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 17 Mart 2017 tarihli 2016/2105 Esas 2017/964 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 12. Ceza Dairesi'nin 21 Kasım 2018 tarihli 2018/4869 Esas 2018/11060 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 12. Ceza Dairesi'nin 30 Mayıs 2018 tarihli 2018/636 Esas 2018/6140 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 12. Ceza Dairesi'nin 24 Ocak 2018 tarihli 2017/3571 Esas 2018/814 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 10. Ceza Dairesi'nin 13 Şubat 2020 tarihli 2018/3168 Esas 2020/944 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 17. Ceza Dairesi'nin 14 Mart 2017 tarihli 2015/22839 Esas 2017/2999 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 14 Şubat 2019 tarihli 2015/1213 Esas 2019/2001 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 17. Ceza Dairesi'nin 1 Kasım 2016 tarihli 2016/10020 Esas 2016/11226 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 10. Ceza Dairesi'nin 2 Temmuz 2020 tarihli 2019/8226 Esas 2020/2766 Karar sayılı kararı.
- Yargıtay 10. Ceza Dairesi'nin 7 Mart 2016 tarihli 2015/1714 Esas 2016/669 Karar sayılı kararı.

Yargıtay 12. Ceza Dairesi'nin 10 Temmuz 2019 tarihli 2019/5491 Esas 2019/8319 Karar sayılı kararı.

Yargıtay 12. Ceza Dairesi'nin 10 Temmuz 2019 tarihli 2018/8144 Esas 2019/8317 Karar sayılı kararı.

Yargıtay 12 Ceza Dairesi'nin 18 Eylül 2019 tarihli 2018/8360 Esas 2019/9056 Karar sayılı kararı.

Yargıtay 12. Ceza Dairesi'nin 18 Eylül 2019 tarihli 2018/8379 Esas ve 2019/9055 Karar sayılı kararı.

Yargıtay 12. Ceza Dairesi'nin 18 Eylül 2019 tarihli 2018/8466 Esas 2019/9054 Karar sayılı kararı.

Danıştay 10. Daire'nin 9 Mart 2017 tarihli 2012/1001 Esas 2017/1361 Karar sayılı kararı.

Danıştay 10. Daire'nin 24 Aralık 2014 tarihli 2013/3791 Esas 2014/8138 Karar sayılı kararı.

Danıştay 10. Daire'nin 24 Aralık 2014 tarihli 2013/3791 Esas 2014/8138 Karar sayılı kararı.

Danıştay 10. Dairesi'nin 13 Mart 2007 tarihli 2005/6392 Esas ve 2007/948 Karar sayılı kararı.

AIHM' in 3 Temmuz 2012 tarihli Robathin ve Avusturya (30457/06 başvuru numaralı) kararı.

AIHM'in 2 Nisan 2015 tarihli Vinci Construction ve Diğerleri / Fransa (63629/10 ve 60567/10 başvuru numaralı) kararı.

AIHM'in 27 Eylül 2005 tarihli Petri Sallinen ve Diğerleri ve Finlandiya (50882/99 başvuru numaralı) kararı.

AIHM' in 13 Şubat 2020 tarihli Gaughran ve Birleşik Krallık (45245/15 başvuru numaralı) kararı.

AIHM'in 11 Haziran 2020 tarihli P. N. ve Almanya (74440/17 başvuru numaralı) kararı.

AIHM'in 23 Ekim 2018 tarihli Affaire Guerni ve Belçika (19291/7 başvuru numaralı) kararı.

AIHM'in 12 Kasım 2013 tarihli Sepil ve Türkiye (17711/7 başvuru numaralı) kararı.

AİHM'in 28 Kasım 2017 tarihli Antovic Mirkovic ve Karadağ (365 – 2017 başvuru numaralı) kararı.

Avrupa Adalet Divanı'nın 13 Mayıs 2014 tarihli Google Spain SL ve diğer şirket /Agencia Espanola de proteccion de Datos (AEPD) ve Mario Costeja Gonzalez (C-131/12 numaralı) kararı.

AİHM'in 30 Mayıs 2017 tarihli Trabajo Rueda ve İspanya (32600/12 başvuru numaralı) kararı.

AİHM'in 17 Ekim 2019 tarihli Lobez Ribalda - Diğerleri ve İspanya (1874/13 ve 8567/13 başvuru numaralı) kararı.

AİHM'in 1 Haziran 2010 tarihli Gafgen ve Almanya (22978/05 başvuru numaralı) kararı.

AİHM'in 25 Mart 1998 tarihli Kopp ve İsviçre (13/1997/797/1000 başvuru numaralı) kararı.

AİHM'in 6 Eylül 1978 tarihli Klass ve Diğerleri ve Almanya (5029/71 başvuru numaralı) kararı.

AİHM'in 8 Nisan 2003 tarihli M.M ve Hollanda (39339/98 başvuru numaralı) kararı.

AİHM'in 12 Mayıs 2000 tarihli Khan ve Birleşik Krallık (35394/97 başvuru numaralı) kararı.

AİHM'in 25 Mart 1998 tarihli Kopp ve İsviçre (13/1997/797/1000 başvuru numaralı) kararı.

AİHM'in 26 Nisan 1979 tarihli Sunday Times ve Birleşik Krallık (6538/74 başvuru numaralı) kararı.

AİHM'in 2 Ağustos 1984 tarihli Malone ve Birleşik Krallık (8691/79 başvuru numaralı) kararı.

AİHM'in 12 Mayıs 2000 tarihli Khan ve Birleşik Krallık (35394/97 başvuru numaralı) kararı.

AİHM'in 25 Mart 1998 tarihli Kopp ve İsviçre (13/1997/797/1000 başvuru numaralı) kararı.

AİHM'in 8 Şubat 2018 tarihli Faiza ve Fransa (050 başvuru numaralı) kararı.

AİHM'in 25 Mart 1998 tarihli Kopp ve İsviçre (13/1997/797/1000 başvuru numaralı) kararı.

AIHM'in 15 Ocak 2015 tarihli Dragojevic ve Hırvatistan (68955/11 başvuru numaralı) kararı.

AIHM'in 29 Nisan 2014 tarihli L.H. ve Letonya (52019/07 başvuru numaralı) kararı.

AIHM'in 2 Eylül 2010 tarihli Uzun ve Almanya (35623/05 başvuru numaralı) kararı.

AIHM'in 20 Aralık 2005 tarihli Wisse ve Fransa (71611/01 başvuru numaralı) kararı.

AIHM'in 11 Temmuz 2006 tarihli Jalloh ve Almanya (54810/00 başvuru numaralı) kararı.

AIHM'in 22 Haziran 2017 tarihli Aycaguer ve Fransa (8806/12 başvuru numaralı) kararı.

AIHM'in 17 Mart 2009 tarihli Salmanoğlu – Polattaş ve Türkiye (15828/03 başvuru numaralı) kararı.

AIHM'in 4 Aralık 2008 tarihli S. Marper ve Birleşik Krallık (30562/4 başvuru numaralı) kararı.

AIHM'in 4 Haziran 2013 tarihli Peruzzo – Martens ve Almanya (7841/08 ve 57900/12 başvuru numaralı) kararı.

AIHM'in 17 Aralık 2009 tarihli B.B. – Gardel ve Fransa (5335/06 başvuru numaralı) kararı.

AIHM'in 17 Aralık 2009 tarihli M.B. ve Fransa (22115/06 başvuru numaralı) kararı.

Dr. Hakan A. YAVUZ

**CEZA MUHAKEMESİNDE
KOVUŞTURMAYA ALTERNATİF
YÖNTEMLER**

Yeniden Ele Alınmış ve Güncellenmiş

2. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**Ceza Muhakemesinde Kovuşturmaya
Alternatif Yöntemler**
Hakan A. Yavuz

Hukuk Yayınları Dizisi – 2608

İkinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 32 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKLAR

- Adalet Bakanlığı Yargı Reformu Stratejisi*, Adalet Bakanlığı Yayınları, Ankara, Mayıs 2019, http://www.sgb.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/23122019162931YRS_TR.pdf, Erişim Tarihi: 01.11.2019.
- Adli İstatistikler 2018*, Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara 2019, <http://www.adlisicil.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/adli-statistik-2018-yayini>, Erişim Tarihi: 02.09.2019.
- AKCAN, Esra Alan**, “Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi”, içinde: *Ceza Hukukunda Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemleri Sempozyumu (18-20 Mayıs 2017 - Rize) Kitabı*, Adalet Bakanlığı Yayınları, Ankara 2018, s. 101-118.
- AKILLIOĞLU, Tekin**, “Kamu Yararı Üzerine Düşünceler”, *Amme İdaresi Dergisi*, C. 24, S. 2, Y. 1991/3, s. 2-15.
- AKYILMAZ, Bahtiyar/SEZGİNER, Murat/KAYA, Cemil**, *Türk İdare Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2012.
- ALBRECHT, Hans-Jorg**, “Criminal Prosecution: Developments, Trends and Open Questions in the Federal Republic of Germany”, *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice*, Vol. 8, No. 3, Y. 2000, s. 245-256.
- ALDEMİR, Hüsnü**, *Ceza Yargılamasında Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulleri*, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- AMBOS, Kai/Heinze, Alexander**, “Abbreviated Procedures in Comparative Criminal Procedure: A Structural Approach with a View to International Criminal”, içinde: Morten Bergsmo (Editor), *Abbreviated Criminal Procedures for Core International Crimes*, Torkel Opsahl Academic EPublisher, Brussels 2017, s. 27-102.
- ANDERSON, Adriaan M.**, *Alternative Disposal of Criminal Cases by the Prosecutor, Comparing the Netherlands and South Africa*, Doktora Tezi, University of Amsterdam, Amsterdam 2014.

- ARICAN, Mehmet**, *Ceza Adaleti Sistemi, Etkinliği ve İşleyişi*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2009.
- ARIKAN, Baha**, “Suç Siyaseti, La Politique Criminale”, *Ankara Barosu Dergisi*, Y. 1954/3, s. 206-210.
- ARTUK, Mehmet Emin**, “Ceza Kanunu’nun Suç Siyaseti Bilimi Açısından Değerlendirilmesi”, *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 3, S. 1, Y. 2008, s. 3-17.
- ARTUK, Mehmet Emin/GÖKCEN, Ahmet/YENİDÜNYA, Caner**, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 6. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2012.
- ARTUK, Mehmet Emin/GÖKCEN, Ahmet/YENİDÜNYA, Caner**, *TCK Şerhi Genel Hükümler, Madde 37-75, I. Cilt*, 1. Baskı, Turhan Kitapevi, Ankara 2009.
- ARTUK, Mehmet Emin/YENİDÜNYA, Ahmet Caner**, “Batı ve Türk Hukuklarında Savcılığın Dünü ve Bugünü Üzerine Bir İnceleme”, *İstanbul Barosu Dergisi*, C. 76, S. 1-3, Y. 2002, s. 3-21.
- ATAÇ, Asiye Selcen**, “Alman Ceza Hukuk Sisteminde Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemleri”, içinde: *Ceza Hukukunda Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemleri Sempozyumu (18-20 Mayıs 2017 - Rize) Kitabı*, Adalet Bakanlığı Yayınları, Ankara 2018, s. 113-30.
- ATALAY, Ayşe Özge**, “Türk Ceza Muhakemesinde Seri Muhakeme Usulü ve Mukayeseli Hukuktakiki Benzer Usuller”, *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Y. 2020, S. 2, s. 653-732.
- Avrupa Birliği Üyesi Bazı Ülkelerin Anayasaları*, Adalet Bakanlığı Yayın İşleri Dairesi Başkanlığı, Mayıs 2011, s. 163; <http://www.adalet.gov.tr/duyurular/2011/eylul/anayasalar/anayasalar.htm>, Erişim Tarihi: 01.08.2019.
- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi*, https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_TUR.pdf, Erişim Tarihi: 02.02.2020.
- “Avrupa Savcıları Danışma Konseyi’nin 13(2018) Sayılı ‘Savcıların Bağımsızlığı, Hesap Verebilirliği ve Etik İlkeler’ Konulu Görüşü”, Tercüme: Hakan A. Yavuz, *Ceza Hukuku Dergisi*, Aralık 2019, s. 837-852.
- Avrupa Yargı Sistemleri, Adaletin Etkinliliği ve Kalitesi*, Avrupa Adaletin Etkinliliği Komisyonu (CEPEJ), Avrupa Konseyi Yayınları, 2010 verile-riyle, Tercüme: TC Adalet Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı, Strasbourg 2012.

- AYDIN, Murat**, *Kamu Davasının Açılması ve İddianame*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2003.
- BABA, Yasemin**, *Türk Ceza Kanununda Etkin Pişmanlık*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul 2011.
- BACAKSIZ, Pınar**, “İddianame Pazarlığı”, *Ceza Hukuku Dergisi*, S.7, Y.2008, s. 151-170.
- BAKICI, Sedat**, *Ceza Hukuku Genel Hükümleri*, 1. Bası, Adalet Yayınevi, Ankara 2007.
- BAKİ, Ensar**, *CMK m. 171/1 Uyarınca Cumhuriyet Savcısının Kamu Davası Açmada Takdir Yetkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara 2011.
- BALO, Yusuf Solmaz/ÇETİNTÜRK, Ekrem**, “Amerika Birleşik Devletleri Ceza Hukuku Uygulamasında Savcı-Sanık Pazarlığı ve Türkiye’de Uygulanabilirliği”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S. 17(1-2), Y. 2013, s. 1243-1292.
- BAŞARIR, Gülşen**, “Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usullerinin Değerlendirilmesi”, *Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Aralık 2020, S. 12, s. 289-314.
- BAYRAKTAR, Köksal**, “Ceza Hukuku ve Siyaset”, içinde: *Uğur Alacakaptan’a Armağan*, C. 2, İstanbul 2008, s. 127-134.
- BAYTAZ, Abdullah Batuhan**, “Seri Muhakeme Usulü”, *Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi-Journal of Penal Law and Criminology*, Y. 2020, S. 8 (2), s. 227-273.
- BEKTAŞ, Rahşan Balamir**, “Türkiye’de Suç Politikalarının Epistemolojik-Hukuki Temeli Üzerine Bir Araştırma”, *VI. Ulusal Sosyoloji Kongresi Bildiri Kitabı*, Aydın 2009, s. 698-716.
- BENGÜ, Cemil Halit**, “Sulh Yargıcının Ceza Kararnamesi”, *Adalet Dergisi*, Mart 1945, S. 3, s. 184 vd.
- BERGSMO, Morten** (Editör), *Abbreviated Criminal Procedures for Core International Crimes*, Torkel Opsahl Academic EPublisher, Brussels 2017.
- BIÇAK, Vahit**, *Suç Muhakemesi Hukuku*, 2. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2011.
- BİRTEK, Fatih**, “Cumhuriyet Savcısı’nın Delilleri ve Fiili Takdir Yetkisi”, içinde: *Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan*, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 19, S. 2, Y. 2013 (Özel Sayı), s. 953-989.

- BLOM, Martine/SMIT, Paul**, "The Prosecution Service Function Within the Dutch Criminal Justice System", içinde: Jorg-Martin Jehle/Marianne Wade (Editörler), *Coping Overloaded Criminal Justice Systems, The Rise of Prosecutorial Power Across Europe*, Springer P., Heidelberg 2006, s. 237-255.
- BRANTS, Chrisje**, "Consensual, Abbreviated and Simplified Procedures in the Netherlands", içinde: Stephen C. Thaman (Editör), *World Plea Bargaining: Consensual Procedures and the Avoidance of the Full Criminal Trial*, Carolina Academic Press, Durham NC, 2010, s. 206-210
- BULENDA, Teodor/GRUSZCZYŃSKA, Beata/KREMPLEWSKI, Andrzej/SABOTA, Piotr**, "The Prosecution Service Function Within the Polish Criminal Justice System", içinde: Jorg-Martin Jehle/Marianne Wade (Editörler), *Coping Overloaded Criminal Justice Systems, The Rise of Prosecutorial Power Across Europe*, Springer P., Heidelberg 2006, s. 257-284.
- CANTON, Rob/HANCOCK, David** (Editörler), *Dictionary of Probation and Offender Management*, Willan P., Devon 2007.
- CAVADINO, Michael/Dignan, James**, *The Penal System, An Introduction*, 2. Baskı, Sage P., London 1997.
- CAVARLAY, Bruno Aubusson de**, "The Prosecution Service Function within the French Criminal Justice System", içinde: Jorg-Martin Jehle/Marianne Wade (Editörler), *Coping Overloaded Criminal Justice Systems, The Rise of Prosecutorial Power Across Europe*, Springer P., Heidelberg 2006, s. 185-206.
- CENTEL, Nur**, "Adil Yargılanma Hakkı ve Savcının Tarafsızlığının Güvencelenmesi", içinde: Nur Centel (Editör), *Ceza Muhakemesi Hukukunda Güncel Konular*, Koç Üniversitesi Hukuk Fakültesi Araştırma Konferansları Serisi-1, XII Levha Yayınları, İstanbul 2015, s. 87-113.
- CENTEL, Nur/ZAFER, Hamide**, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 14. Baskı, Beta Basım Yayın, Ankara 2017.
- CENTEL, Nur/ZAFER, Hamide**, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 17. Baskı, Beta Basım Yayın, İstanbul 2020.
- Code for Crown Prosecutors 2018*, m. 4.9-4.14, <https://www.cps.gov.uk/publication/code-crown-prosecutors>, Erişim Tarihi: 03.12.2019.
- ÇAĞBAYIR, Yaşar**, *Ötüken Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Ötüken Yayınları, İstanbul 2017.

- ÇETİNTÜRK, Ekrem**, “Cumhuriyet Savcısının Statüsünün ve Savcılık Teşkilatının Kurumsal Yapısının, Savcılık Faaliyetinin Etkinliğine ve Kalitesine Etkisi”, *Ceza Hukuku Dergisi*, C. 10, S. 29, Aralık 2015, s. 125-199.
- ÇETİNTÜRK, Ekrem**, *Onarıcı Adalet ve Ceza Adalet Sisteminde Uzlaştırma*, Adalet Yayınevi, Ankara 2017.
- ÇİFTÇİOĞLU, Cengiz Topel**, *Cumhuriyet Savcısının Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Kararı ve Denetimi*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul 2013.
- Danıştay Dergisi*, Y.2014, S.135, s.199-2020, https://www.danistay.gov.tr/upload/yayinlar/20_05_2019_042406.pdf, Erişim Tarihi: 02.02.2020.
- DAUGIN, Fernand**, *Haşiyeli Alman Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu*, Tercüme: Baha Arıkan, Yeni Cezaevi Matbaası, Ankara 1951.
- DEĞİRMENCİ, Olgun**, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Seri Muhakeme Usulü”, *Ankara Batı Adalet Dergisi (BatıAdalet)*, Y. 2, S. 3, Ocak-Haziran 2020, s. 16-22.
- DEMİRBAŞ, Timur**, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 5. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2007.
- DERDİMAN, Ramazan Cengiz**, *Türkiye İdaresinin Hukuksal Yönü ve Yapısı*, Alfa Yayınları, İstanbul 2003.
- DEVELLİOĞLU, Ferit**, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, İstanbul 1981.
- DONAY, Süheyl**, *Ceza Muhakemesi Kanunu Şerhi*, Ankara 2009.
- DÖNMEZER, Sulhi**, “Suç Siyaseti”, *İÜHF Mecmuası*, 1986-1987, C. 52, S. 1-4, s. 1-33.
- DÖNMEZER, Sulhi/ERMAN, Sahir**, *Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku*, III. Cilt, 11. Bası, Beta Basım Yayın, İstanbul 1997.
- DÖNMEZER, Sulhi/YENİSEY, Feridun**, *Ceza Adalet Sisteminin Etkinliği Raporu*, İstanbul 1998. Raporun dijital ancak özgün olmayan formatı için bkz: <https://www.kriminoloji.com>, Erişim Tarihi: 22.08.2017.
- DÜLGER, Murat Volkan**, “Yargı Reformu: Gerçekten Bir Reform Mu?”, *Hukuki Haber*, <https://www.hukukihaber.net/yargi-reformu-gercekten-bir-reform-mu-makale,7053.html>, Yayın ve Erişim Tarihi: 08.10.2019.
- ELSNER, Beatrix/PETERS, Julia**, “The Prosecution Service Function Within the German Criminal Justice System”, içinde: Jorg-Martin Jehle/Marianne Wade (Editörler), *Coping Overloaded Criminal Justice Systems, The Rise of Prosecutorial Power Across Europe*, Springer P., Heidelberg 2006, s. 207-236.

- ERDEM, Mustafa Ruhan**, “Ceza Hukukunda Cezaların Ertelenmesine İlişkin Düzenlemelere Anayasal Bakış (Erteleme)”, *Anayasa Yargısı Dergisi*, (Anayasa Mahkemesi’nin 39. Kuruluş Yıldönümü Nedeniyle Düzenlenen Sempozyumda Sunulan Bildiriler, 25-26 Nisan 2001), Y. 2001, S. 18, s. 99-146.
- ERDEM, Mustafa Ruhan/ŞENTÜRK, Candide**, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Yeni Bir Kurum Olarak Seri Muhakeme Yöntemi”, *Ceza Hukuku Dergisi*, Y. 14, S. 41, Aralık 2019, s. 573-601.
- ERDEMLİ, Mahmut**, “Yargısal Yetkili Savcılık: Ceza Adaletindeki Tıkanmışlığın Aşılması Yönünden Karşılaştırmalı Hukuk Analizine Dayalı Bir Ceza Yargılama Yasası Reform Önerisi”, *Legal Hukuk Dergisi*, C. 12, S. 140, Y. 2014, s. 125-194.
- EREM, Faruk**, *Ceza Usulü Hukuku*, 5. Baskı, Ankara 1978.
- EREM, Faruk**, *Diyalektik Açısından Ceza Yargılaması Hukuku*, 6. Baskı, Işın Yayınları, Ankara 1986.
- EREM, Faruk**, *Savcılık, Adliye Mahkemelerinin Kuruluş Kanun Tasarısı ile Hâkimler ve Savcılar Kanunu Tasarısı Hakkında Seminer*, 14-24 Ocak 1964, AÜHF Yayınları, No. 196, Ankara 1964.
- EREM, Faruk/DANIŞMAN, Ahmet/ARTUK, Mehmet Emin**, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 14. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 1997.
- ERSOY, Uğur**, “Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usullerinde İtiraz Kurumuna İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Y. 2020, C. 28, S. 2, s. 857-885.
- ERTEM, Burcu**, *Kamu Davasının Açılması ve İddianamenin İadesi*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara 2008.
- ESER, Albin**, “Ceza Muhakemesi Hukuku İlkelerindeki Değişme: Ceza Muhakemesi Tekrar Özelleşiyor mu? (1)”, Tercüme: Feridun Yenisey, *Facultatis Decima Anniversaria*, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi 10. Yılı Adliye ve Çocuk Suçluluğu Sempozyumu, İstanbul 1993, s. 19-64.
- ESER, Albin**, “Son Yüzyıl içinde Almanya’daki Ceza Düzenlemeleri, Geçmiş Bir Bakış ve Gelecekteki Eğilimler”, Tercüme eden: Feridun Yenisey, *Yargıtay Dergisi (Özel Sayı)*, C.15, S.1-4, Ocak-Ekim 1989, s.13-36.
- FEENEY, Floyd**, “Interdependence as Working Concept”, içinde: D. Maxon (Editör), *Managing Criminal Justice: A Collection of Papers*, London 1985, s. 8-17.

- FEYZİOĞLU, Metin**, “5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Hakkında Bazı Tespit ve Değerlendirmeler”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Y. 2006, S. 62, s. 27-61.
- FEYZİOĞLU, Metin**, *Ceza Muhakemesinde Vicdani Kanaat*, Yetkin Yayınları, Ankara 2002, s. 57-67.
- FIONDA, Julia**, *Public Prosecutors and Discretion: A Comparative Study*, Clarendon P., Oxford 1995.
- GALLANT, Kenneth S.**, *The Principle of Legality in International and Comparative Criminal Law*, Cambridge University P., Cambridge 2009.
- GARNER, Brayn A.**, *Black’s Law Dictionary*, 9. Baskı, West P., St. Paul 1999.
- GILLIERON, Gwladys**, *Public Prosecutors in the United States and Europe: A Comparative Analysis with Special Focus on Switzerland, France and Germany*, Springer International P., Hiedelberg 2014.
- GÖKCAN, Hasan Tahsin/KAYMAZ, Seydi**, *Önödemeğe Bağlı Suçlar*, 1. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2000.
- GÖKCEN, Ahmet/BALCI, Murat/ALŞAHİN, Mehmet Emin/ÇAKIR, Kerim**, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Adalet Yayınevi, 4. Baskı, Ankara 2020.
- GÖZLER, Kemal**, *Hukuka Giriş*, 8. Baskı, Ekin Yayınları, Bursa 2011.
- GÖZÜBÜYÜK, Şeref/TAN, Turgut**, *İdare Hukuku, İdari Yargılama Hukuku, Cilt II*, 6. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara 2013.
- GROENHUIJSEN, Marc/KOOIJMANS, Tijs** (Editörler), *The Reform of the Dutch Code of Criminal Procedure in Comparative Perspective*, Martinus N. P., Leiden-Boston 2012.
- Guidelines on the Role of Prosecutors*, <https://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/RoleOfProsecutors.aspx>, Erişim Tarihi: 01.08.2019.
- GÜLENER, Serdar**, “Yargı Bağımsızlığını Güçlendirici Bir Mekanizma Olarak Yargısal Hesap Verebilirlik ve Türk Yargı Sistemi”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 15, S. 2, Y. 2011, s. 215-252.
- GÜNDAY, Metin**, *İdare Hukuku*, İmaj Yayınları, Ankara 2004.
- GÜNDAY, Metin**, *İdare Hukuku*, İmaj Yayınevi, 10. Baskı, Ankara 2011.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki**, “İnsan Hakları, Polis Görevi ve Yetkisi”, *AÜHF Dergisi*, C. 44, S. 1-4, Y. 1995, s. 564-585.

HAFIZOĞULLARI, Zeki, *Türk Ceza Hukuku Ders Notları*, Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Ankara 2005-2008, <https://www.baskent.edu.tr/~zekih/uygulamacilar-icin-ceza-hukuku/> Erişim tarihi: 08.07.2012.

HAKERİ, Hakan, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 14. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2012.

HEINRICH, Bernd, *Ceza Hukuku, Genel Kısım I*, Editör: Yener Ünver, Tercüme: Hakan Hakeri/Yener Ünver/Veli Özer Özbek/Özlem Yenerer Çakmut/Barış Erman/Koray Doğan/Ramazan Barış Atladı/Pınar Bacaksız/İlker Tepe, Adalet Yayınevi, Ankara 2014.

HODGSON, Jacqueline, "Guilty Pleas and The Changing Role of The Prosecutor in French Criminal Justice", içinde: Erik Luna/Marianne Wane (Editörler), *The Prosecutor in Transnational Perspective*, Oxford University P., New York 2012, s. 116-134.

Hollanda Kraliyet Anayasası, <http://www.adalet.gov.tr/duyurular/2011/eylul/anayasalar/ulkeana/pdf/11-HOLLANDA%20355-384.pdf>, Erişim Tarihi: 01.08.2019.

ILDIRAR, Elif, *Seri Muhakeme Usulü*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2021.

İÇEL, Kayıhan, "Ord. Prof. Dr. Sulhi Dönmezer'in Daima Büyük Önem Verdiği Suç Politikasının Ana İlkelerinden Hukuka Bağlı Devlet İlkesi", içinde: *Ord. Prof. Dr. Sulhi Dönmezer Armağanı*, C. 2, Ankara 2008, s. 913-932.

İÇEL, Kayıhan/Sokulu-Akıncı, Füsun/Özgenç, İzzet/Sözüer, Adem/Mahmutoğlu, Fatih S./Ünver, Yener, *İçel Yaptırım Teorisi*, 3. Kitap, 1. Bası, Beta Basım Yayın, İstanbul 2000.

İÇEL, Kayıhan/Ünver, Yener (Editörler), *Suç Politikası* (tercüme eserler derlemesi, y.n.), Seçkin Yayıncılık Ankara 2006.

İNCEOĞLU, Sibel, *Âdil Yargılanma Hakkı, Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru El Kitapları Serisi-4*, Avrupa Konseyi Yayınları, Ankara 2018.

İNCİ, Z. Özen, "Şüpheli ve Sanığa Rağmen Bir Ceza Muhakemesi Hukuku? Şüpheli ve Sanığın Ceza Muhakemesi İşlemlerine Katlanma Yükümlülüğü ve Bu Yükümlülüğün Sınırları Hakkında Düşünceler." *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, S. 2, Y. 2017, s. 119-168.

JACOBY, Joan E./RATLEDGE, Edward C., *The Power of the Prosecutor: Gatekeepers of the Criminal Justice System*, Preager P., Santa Barbara 2016.

- JAHC, Galma/YEŞİLDAĞLI, Burcu**, “Onarıcı Adalet: Yeni Bir Yaklaşım”, *Onarıcı Adalet, Mağdur-Fail Arabuluculuğu ve Uzlaşma Uygulamaları: Türkiye ve Avrupa Bakışı*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, Ankara 2008, s. 15-21.
- JEHLE, Jörg-Martin/SMIT, Paul/ZILA, Josef**, “The Public Prosecutor as Key-Player: Prosecutorial Case-Ending Decisions”, *European Journal of Criminal Policy Research*, Y. 2008, S. 14, s. 161-179.
- JEHLE, Jörg-Martin/WADE, Marianne** (Editörler), *Coping with Overloaded Criminal Justice System*, Berlin-Heidelberg 2006.
- “Kamusal Yaptırımlar ve Tedbirlere İlişkin Avrupa Kuralları, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi’nin 22 Mart 2017 tarih ve CM/Rec (2017)3 sayılı Tavsiye Kararı”, Tercüme: Hakan A. Yavuz, *Küresel Bakış Çeviri Dergisi*, Y. 8, S. 23, Aralık 2017, s. 148-165.
- KANTAR, Baha**, *Ceza Muhakemeleri Usulü, II. Kitap: Muhakeme Usulü*, Cumhuriyet Matbaası, İstanbul 1946.
- KANTAR, Baha**, *Ceza Muhakemeleri Usulü, III. Kitap, İstiklal Matbaası*, Ankara 1953.
- KAPLAN, Arif**, “CMK’ya İlişkin Eleştiriler”, *Hukuk ve Demokrasi Dergisi*, Y. 1, S. 9, Ankara 2005, s. 45 vd.
- KARAGÜLMEZ, Ali**, *Türk Hukukunda Ceza Kararnamesi ve Önödeme*, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2002.
- KARAKEHYA, Hakan**, “Dolaylı Maddi Gerçek: Ceza Muhakemesinde Yargılama Makamının Maddi Gerçeğe Deliller Aracılığıyla Ulaşma Zorunluluğu Üzerine”, *TAA Dergisi*, Y. 7, S. 27, Temmuz 2016, s. 59-82.
- KARAKEHYA, Hakan**, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 2. Baskı, Savaş Yayınları, Ankara 2016.
- KARAKEHYA, Hakan/ARABACI, Murat**, “Cumhuriyet Savcısının Hukuki Statüsü, Muhakemedeki Taraf Pozisyonu ve İspat Yükünün Bulunması Üzerine”, *AÜHF Dergisi*, S. 65(4), Y. 2016, s. 2059-2081.
- KARAKEHYA, Hakan/İNCE TUNÇER, Asuman**, *Türk Ceza Muhakemesinde Seri Muhakeme ve Basit Yargılama*, Adalet Yayınevi, Ankara 2021.
- KARTAL, Melik**, *Kamu Davasının Açılmasında Cumhuriyet Savcısının Takdir Yetkisi*, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul 2015.
- KAŞKA, Hakan**, *Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Soruşturma Evresinin Sona Ermesi*, Doktora Tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale 2017.

- KAŞLI, Enver**, *Ceza Adaleti Sisteminde İtham Pazarlığı*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2017.
- KATOĞLU, Tuğrul**, “Savcılık Üzerine Düşünceler”, *Mülkiyeliler Birliği Dergisi*, C. 19, S. 177, Y. 1995, s. 21-29.
- KAYA, Cemil**, *İdarenin Takdir Yetkisi ve Yargısal Denetimi*, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2011.
- KELEŞ, Ruşen**, “Kentleşme ve Kamu Yararı”, içinde: *Kent ve Siyaset Üzerine Yazılar (1975-1992)*, Iula-Emma Yayınları, İstanbul 1993.
- KESGİN, Koray**, *Türk Ceza Hukukunda Önödeme*, Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli 2009.
- KESKİN, İbrahim**, *Yargısal ve İdari Görevleri Kapsamında Cumhuriyet Başsavcılığı Kurumunun Türk İdari Yapısındaki Yeri*, Adalet Yayınevi, Ankara 2014.
- KEYMAN, Selahattin**, *Ceza Muhakemesinde (Asıl Ceza Muhakemesinde) Savcılık*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Sevinç Matbaası, Ankara 1970.
- KEZER, Ahmet**, *30 Soru ve Yanıtta Seri Muhakeme Usulü ve Basit Yargılama Usulü*, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- KILIÇOĞLU, Ahmet M.**, “Hâkimlerin Hukuki Sorumluluğu”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 30, S. 1-4, Y. 1973, s. 231-269.
- KIZILARSLAN, Hakan**, “Soruşturma Yapılmasına Yer Olmadığı Kararları (SYOK) ve Bu Kararların Ceza Muhakemesi Sistematiği Açısından İrdenlenmesi”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Y. 2019, S. 144, s. 59-104.
- KILCHLMNG, Michael**, “Germany”, içinde: Michael Kilchlmng/Tom Vander Beken (Editörler), *The Role of The Public Prosecutor in the European Criminal Justice Systems*, Germany 2000, s. 1-82.
- KİTAPÇIOĞLU, Tülay**, *Ceza Muhakemesi Kanunu’nda Soruşturmanın Sonuçlandırılması*, Legal Yayınları, İstanbul 2014.
- KNAUL, Gabriela**, *Report of the Special Rapporteur on the Independence of Judges and Lawyers (A/HRC/20/19)*, UN General Assembly, Human Rights Council, 07.06.2012, <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G12/138/14/PDF/G1213814.pdf?OpenElement>, Erişim Tarihi: 07.11.2019.

- KOÇ, Ziya**, “Karşılaştırmalı Hukuk ve Uluslararası Mahkeme Kararları Işığında Seri Muhakeme Usulüne Farklı Bir Bakış: Masum Kişilerin Cezalandırılması Tehlikesi”, *Ceza Hukuku Dergisi*, Ağustos 2020, Y. 15, S. 43, s. 607-663.
- KOCA, Mahmut/ÜZÜLMEZ, İlhan**, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 12. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- KOCAOĞLU, Serhat Sinan**, “Türkiye Cumhuriyeti Yargı Sisteminin Temel Sorunu Hâkim (& Savcı) Niteliği ve Bu Hususta Eklektik Bir Çözüm Önerisi”, *Ankara Barosu Dergisi*, S.2011/3, s. 15-84.
- KOPPEN, PeterJ. Van/PENROD, Steven D.** (Editörler), *Adversarial Versus Inquisitorial Justice*, Springer P., New York 2003.
- KÖKSAL, Ayhan**, “Anglo-Sakson Hukuku Ceza Muhakemesinde İtham Fonksiyonu”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. 29, S. 1-2, Y. 1963, s. 185-200.
- KUNTER, Nurullah**, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 2. Baskı, İstanbul 1964.
- KUNTER, Nurullah**, *Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku*, Kazancı Yayınları, İstanbul 1986.
- KUNTER, Nurullah/Yenisey, Feridun**, *Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi*, I. Kitap, *Ceza Muhakemesinin Genel Hükümleri*, 12. Bası, Beta Basım Yayın, İstanbul 2002.
- KUNTER, Nurullah/Yenisey, Feridun**, *Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku*, II. Kitap, *Ceza Muhakemesinin Yürüyüşü*, 12. Baskı, Beta Basım Yayın, İstanbul 2003.
- KUNTER, Nurullah/Yenisey, Feridun/Nuhoğlu, Ayşe**, *Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku*, 18. Bası, Beta Basım Yayın, İstanbul 2010.
- KURY, Helmut/FERDINAND, Theodore N./OBERGFELL-FUCHS, Joachim**, “Does Severe Punishment Mean Less Criminality?”, *International Criminal Justice Review*, Y. 2003, Vol. 13, s. 110-148.
- LANGBEIN, John H.**, “On the Myth of Written Constitutions: The Disappearance Criminal Jury Trial”, *Harvard Journal of Law & Public Policy*, Vol. 15, Y. 1992, s. 119-128.
- LEWIS, Chris**, “The Prosecution Service Function Within the English Criminal Justice System”, içinde: Jorg- Jehle, Martin/Wade, Marianne (Editörler), *Coping Overloaded Criminal Justice Systems, The Rise of Prosecutorial Power Across Europe*, Springer P., Heidelberg 2006, s. 151-183.

- LUINING, Egge T.**, *The Dutch Punishment Order: Controversy, Comparison and Compromise*, Yüksek Lisans Tezi, University of Leiden, Leiden 2014.
- LUNA, Erik/WANE, Marianne** (Editörler), *The Prosecutor in Transnational Perspective*, Oxford University P., New York 2012.
- LUNA, Erik/WANE, Marianne**, "Prosecutors as Judges", *Washington and Lee Law Review*, Vol. 67, Y. 2010, s. 1413-1532.
- LUNA, Erik/WANE, Marianne**, "Adversarial and Inquisitorial Systems - Distinctive Aspects and Convergent Trends", içinde: Erik Luna/Marianne Wane (Editörler), *The Prosecutor in Transnational Perspective*, Oxford University P., New York 2012, s. 178-187.
- MAHMUTOĞLU, Fatih Selami**, *Kabahatleri Suç Olmaktan Çıkarma Eğilimi ve Düzene Aykırılıklar Hukukunda (İdari Ceza Hukukunda) Yaptırım Rejimi*, Kazancı Yayınları, İstanbul 1995.
- MAXON, D.** (Editör), *Managing Criminal Justice: A Collection of Papers*, London 1985.
- MERAKLI, Serkan**, *Cumhuriyet Savcısının Kamu Davasını Açmada Takdir Yetkisi*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2014.
- MERAKLI, Serkan**, *Cumhuriyet Savcısının Kamu Davasını Açmada Takdir Yetkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir 2011.
- NOWAK, Manfred**, *United Nations Covenant on Civil and Political Rights: CCPR Commentary*, 2. Baskı, N. P. Engel P., Kehl/Strasbourg/Arlington 2005.
- NUHOĞLU, Ayşe**, "Çocuk Ceza Hukukunda Erteleme ve Yargı Dışı Önlemler", içinde: Prof. Dr. Nuri Çelik'e Armağan, C. I, Beta Basım Yayın, İstanbul 2001, s. 313 vd.
- ÖKTEM, Niyazi**, *Özgürlük Sorunu ve Hukuk*, Sulhi Garan Matbaası, İstanbul 1977.
- ÖNDER, Ayhan**, *Ceza Hukukunda Tecil ve Benzeri Müesseseler*, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1963.
- ÖNDER, Ayhan**, *Sulh Ceza Hâkiminin Ceza Kararnamesi*, İÜHF Yayınları, İstanbul 1966.
- ÖZBEK, Veli Özer**, "Önödeme", içinde: *Ceza Hukukunda Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemleri Sempozyumu (18-20 Mayıs 2017 - Rize) Kitabı*, Adalet Bakanlığı Yayınları, Ankara 2018, s. 75-88.
- ÖZBEK, Veli Özer**, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2006.

- ÖZBEK, Veli Özer**, *CMK İzmir Şerhi-Yeni Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Anlamı*, C. I, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2005.
- ÖZBEK, Veli Özer**, *Yeni Türk Ceza Kanununun Anlamı*, I. Cilt, 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2006.
- ÖZBEK, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar**, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 12. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- ÖZBUDUN, Ergun**, *Türk Anayasa Hukuku*, Yetkin Yayınları, Ankara 2002.
- ÖZEN, Muharrem/Köksal, Atacan**, "Suçsuzluk Karinesi Bağlamında Soruşturma Yapılmasına Yer Olmadığı Karar", *AÜHF Dergisi*, Y. 2019, S. 68(1), s. 261-286.
- ÖZEN, Mustafa**, "Kamu Davasını Açma Konusunda Benimsenen İlkeler, Cumhuriyet Savcısının Takdir Yetkisi ve İddianamenin İadesi", *Ankara Barosu Dergisi*, Y. 67 (2009), S. 3, s. 17-28.
- ÖZEN, Mustafa**, *Ceza Muhakemesi Hukuku Dersleri*, 4. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- ÖZGENÇ, İzzet**, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 10. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2014.
- ÖZTÜRK, Bahri**, "Savcılık Örgütünün Statüsü", içinde: *Bir Adli Organ Olarak Savcılık Sempozyumu (7-9 Temmuz 2006 Ankara) Kitabı*, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ekim 2006, s. 150-166.
- ÖZTÜRK, Bahri**, "Tükiye'nin Yeni Savcı Modeli", *Sulhi Dönmezer Armağanı*, Türk Ceza Hukuku Derneği-Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı, Ankara 2008, s. 1087-1121.
- ÖZTÜRK, Bahri**, *Ceza Muhakemesi Hukukunda Koğuşturma Mecburiyeti (Hazırlık Soruşturması)*, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 1991.
- ÖZTÜRK, Bahri**, *Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku*, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 3. Bası, Ankara 1994.
- ÖZTÜRK, Bahri/ERDEM, Mustafa Ruhan**, *Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku*, 12. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2008.
- ÖZTÜRK, Bahri/ERDEM, Mustafa Ruhan/ÖZBEK, Veli Özer**, *Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 1999.
- ÖZTÜRK, Bahri/TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/GEZER, Özge Sırma/KIRIT, Yasemin F. Saygılar/ÖZAYDIN, Özdem/ AKCAN, Esra Alan/TÜTÜNCÜ, Efser Erden/VILLEMIN, Derya Altınok/TOK, Mehmet Can**, *Ana Hatlarıyla Ceza Muhakemesi Hukuku*, 6. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.

- PAKSOY, Mustafa**, "Cumhuriyet Savcısının Bağımsızlığı Meselesi", *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S. VII-I, Y. 2014, s. 45-66.
- PARISI, Francesco**, "Rent-Seeking Through Litigation: Adversarial and Inquisitorial Systems Compared", *International Review of Law and Economics*, Vol. 22, No. 2, August 2002, s. 193-216.
- PARLAR, Ali/Hatipoğlu, Muzaffer**, *Ceza Muhakemesi Kanunu Yorumu*, C. I, Ankara 2008.
- PARLAR, Ali/Hatipoğlu, Muzaffer**, *Teşebbüs-İştirak-İçtima ve Yaptırımlar*, 1. Bası, Kazancı Yayınları, İstanbul 2005,
- PIZZI, William T./MONTAGNA, Mariangela**, "The Battle to Establish an Adversarial Trial System in Italy", *Michigan Journal of International Law*, S. 25, Y. 2004, s. 430-466.
- Report on European Standards as Regards the Independence of the Judicial System, Part II: The Prosecution Service*, <https://rm.coe.int/1680700a60%20>, Erişim Tarihi: 28.09.2019.
- Rusya Federasyonu Anayasası*, <http://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/ru/ru003en.pdf>, Erişim Tarihi: 01.02.2016.
- SALDIRIM, Mustafa**, *Cumhuriyet Savcısının Denetim Görevi*, Adalet Yayınevi, Ankara 2007.
- SALDIRIM, Mustafa**, *Özel Hukukta Cumhuriyet Savcısının Görevleri*, Turhan Yayınları, Ankara 2005.
- SCHWIMMER, M. Walter**, "Opening Speech", içinde: *Pan-European Conference (22-24 May 2000): What Public Prosecution Service in Europe in the 21st Century?*, Council of Europe P., Strasburg 2000.
- SEÇKİN, Sinan/ÜSTÜN, Gül**, "İdari İşlemlerde Takdir Yetkisi ve Gerekçe İlkesi", *Prof. Dr. Mehmet Akif Aydın'a Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Y. 2015, C. 21, S. 2, s. 509-533.
- SELÇUK, Sami**, "Doğru terim "muhakeme" değil, "yargılama"dır.", içinde: *Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 19, S. 2, Y. 2013 (Özel Sayı), s. 295-317.
- SEVER, Ömer**, *Hâkim Bağımsızlığı ve Savcılık Teminatı*, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul 2007.
- SEVDİREN, Öznur**, "Adil Yargılanma Hakkı Bağlamında Seri Muhakeme Usulü Üzerine Eleştirel Değerlendirmeler", *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Y. Mayıs-Haziran 2020, C. 15, S. 189-190, s. 573-616.

- SOYASLAN, Doğan**, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2005.
- SOYASLAN, Doğan**, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 7. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2018.
- SOYLU ÜNVER, Gülsüm/KARAMAN ENGÜR, Seçil Nergiz**, *Seri Muhakeme Usulü*, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- ŞAHİN, Cumhur**, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, I. Cilt, 7. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016.
- ŞAHİN, Cumhur/GÖKTÜRK, Neslihan**, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, I. Cilt, 10. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- ŞAHİN, Cumhur/GÖKTÜRK, Neslihan**, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, II. Cilt, 10. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- ŞIK, Hüseyin**, *Türk Adli Yargı Sisteminde Savcılık Kurumu*, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- TAK, Peter J. P.** (Editör), *Tasks and Powers of the Prosecution Services in the EU Member States*, Vol. 1, Wolf Legal P., Nijmegen 2005.
- TAK, Peter J. P.**, "The Dutch Prosecutor: A Prosecuting and Sentencing Officer", içinde: Erik Luna/Marianne Wade (Edited by), *The Prosecutor in Transnational Perspective*, New York 2012, s.135-155. Makalenin Türkçe tercümesi için ayrıca bkz: "Hollandalı Savcı: Bir Soruşturan ve Ceza Veren Görevli", Tercüme: Mahmut Erdemli, *Küresel Bakış Dergisi*, Y. 4, S. 12, Ocak 2014, s. 41-67.
- TAK, Peter J. P.**, "The Dutch Prosecutor, A Prosecuting and Sentencing Officer", içinde: Erik Luna/Marianne Wane (Editörler), *The Prosecutor in Transnational Perspective*, Oxford University P., New York 2012, s. 135-155.
- TAK, Peter J. P.**, *The Dutch Criminal Justice System*, Wolf Legal P., Nijmegen 2008.
- TAN, Aydoğan**, *Savcılık Makamı ve Özel Olarak CMK'ya Göre Savcılık*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya 2007.
- TANER, M. Tahir**, *Ceza Muhakemeleri Usulü*, 3. Basım, Akgün Matbaası, İstanbul 1955.
- TANERİ, Gökhan**, *Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulü*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- TAŞKIN, Cankat**, *Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulü*, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.

- TAŞKIN, Mustafa**, “Fransız Ceza Hukukunda Uyuşmazlıkların Muhakeme Dışı Çözüm Yolları Bağlamında Yaptırım Sözleşmesi ve Müessesenin Türk Ceza Hukukunda Uygulanabilirliği”, *Terazi Hukuk Dergisi*, Ocak 2010, S. 41, s. 17-45.
- TAŞKIN, Mustafa**, “Fransız ve Türk Hukukunda Suçunu Kabul Edenlerin Yargılanması”, *Terazi Hukuk Dergisi*, C. 5, S.44, Nisan 2010, s. 23-48.
- TCHORBADJIYSKA, Angelina**, “Joint Cases C-187/01 and C-385/01 Gözütok and Brügge”, *Columbia Journal of Law*, Y.2004, Vol.10, Issue 3, <http://cjel.law.columbia.edu/print/2004/joint-cases-c-18701-and-c-38501-gozutok-and-brugge/>, Erişim Tarihi: 07.02.2019.
- TEZİÇ, Erdoğan**, *Anayasa Hukuku (Genel Esaslar)*, Beta Basım Yayın, İstanbul 2001.
- THAMAN, Stephen C.**, (Editör), *World Plea Bargaining, Consensual Procedures and the Avoidance of the Full Criminal Trial*, Carolina Academic P., Durham 2010.
- THAMAN, Stephen C.**, “A Typology of Consensual Criminal Procedures An Historical and Comparative Perspective on the Theory and Practice of Avoiding the Full Trial”, içinde: Stephen C. Thaman (Editör), *World Plea Bargaining, Consensual Procedures and the Avoidance of the Full Criminal Trial*, Carolina Academic P., Durham 2010, s. 297-399.
- THAMAN, Stephen C.**, “The Penal Order: Prosecutorial Sentencing as a Model for Criminal Justice Reform?”, içinde: Erik Luna/Marianne Wane (Editörler), *The Prosecutor in Transnational Perspective*, Oxford University P., New York 2012, s. 156-175.
- The Crown Prosecution Service: Gatekeeper of the Criminal Justice System*, House of Commons Justice Committee, Ninth Report of Session 2008–09, London 2009.
- The Status and Role of Prosecutors, A United Nations Office on Drugs and Crime and International Association of Prosecutors Guide*, Criminal Justice Handbook Series, United Nations, New York 2014, https://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/14-07304_ebook.pdf, Erişim Tarihi: 05.11.2019.
- TONGÖR, Ali Rıza/ÇETİNTÜRK, Ekrem**, “Ceza Adalet Sisteinde İkrarın Önemi”, içinde: Prof. Dr. Mehmet Emin Artuk’a Armağan, Seçkin Yayın-cılık, Ankara 2020, s. 1041-1067.

- TOPÇU, Namık Kemal**, *İngiliz Ceza Muhakemesi Hukukunda Soruşturma Evresi*, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- TOROSLU, Nevzat**, *Ceza Hukuku Genel Kısım*, 13. Baskı, Savaş Yayınları, Ankara 2009.
- TOROSLU, Nevzat/FEYZİOĞLU, Metin**, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Savaş Yayınları, 19. Baskı Ankara 2019.
- TOSUN, Öztekin**, “Ceza Davasının Açılmasında Sistemler”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, S. 1-4, C. 34, Y. 1969, s. 42-71.
- TOSUN, Öztekin**, *Türk Suç Muhakemesi Hukuku Dersleri*, 4. Bası, Acar Yayınları, İstanbul 1984.
- TOSUN, Öztekin**, *Türk Suç Muhakemesi Hukuku Dersleri*, Muhakemenin Yürüyüşü, İstanbul 1973.
- TUNAYA, Tarık Zafer**, *Siyasal Kurumlar ve Anayasa Hukuku*, İÜHF Yayınları, İstanbul 1980.
- Tutanaklarla Ceza Muhakemesi Kanunu*, Adalet Bakanlığı Yayın İşleri Daire Başkanlığı, Ankara 2005.
- TÜRAY, Aras**, “Ceza Muhakemesi Sistemleri ile Ceza Adalet Sürecindeki İki Model Arasındaki İlişki”, içinde: *Prof. Dr. Feridun Yenisey’e Armağan*, C. I, Beta Basım Yayın, İstanbul 2014, s. 1649-1676.
- Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlük*, <http://tdk.gov.tr/index>, Erişim Tarihi: 03.10.2019.
- Türk Hukuk Lügati*, 3. Baskı, TC Başbakanlık Basımevi, Ankara 1991.
- TÜRKMEN, Metin**, “Türkiye’de Ceza Adaleti Alanında Değişimi İzlemenin Bir Aracı Olarak Ceza Populizmi”, içinde: Şükrü Aslan/Cihan Cinemre (Editörler), *Current Debates in Sociology & Anthropology*, IJOPEC P., London 2017, s. 381-402.
- “Uluslararası Ceza Mahkemesinin Al Mahdi Kararı: Bir savaş Suçu Olarak Kültürel Miras Niteliğindeki Eserlere Saldırı (Al Mahdi Judgement by the International Criminal Court)”, Tercüme: Hakan A. Yavuz/Süleyman Özar, *Küresel Bakış Çeviri Dergisi*, Y. 7, S. 22, Haziran 2017, s. 1-27.
- UĞUR, Hüsamettin**, “Ceza Muhakemesinde Kovuşturma Mecburiyetinden Maslahata Uygunluk İlkesine”, *TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ Dergisi*, S.73, Y.2007, s.256-288.

- ÜĞURLUBAY, Gülsün Ayhan Aygörmez**, “Güncel Tartışmalar ve Gelişmeler Işığında Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda İtiraz”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Hakan Pekcanitez’e Armağan, S. 16, Y. 2014, s. 3999-4044.
- ÜĞURLUBAY, Gülsün Ayhan Aygörmez/HAYDAR, Nuran/KORKMAZ, Mehmet**, “Seri Muhakeme Usulüne İlişkin Sorunlar”, *ASBÜ Hukuk Fakültesi Dergisi*, Y. 2019, S. 2, s. 255-306.
- ÜNVER, Yener**, *Ceza Hukukunda Korunması Gereken Hukuksal Değer*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2003.
- ÜNVER, Yener/HAKERİ, Hakan**, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, I. Cilt, 15. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- ÜNVER, Yener/HAKERİ, Hakan**, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, II. Cilt, 15. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- ÜNVER, Yener/HAKERİ, Hakan**, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, III. Cilt, 15. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- VRIEND, Koen**, *Avoiding a Full Criminal Trial, Fair Trial Rights, Diversions and Shortcuts in Dutch and International Criminal Proceedings*, Springer P., The Hague 2016.
- WADE, Marianne**, “The Power to Decide”, içinde: Jorg-Martin Jehle/Marianne Wade (Editörler), *Coping Overloaded Criminal Justice Systems, The Rise of Prosecutorial Power Across Europe*, Springer P., Heidelberg 2006, s. 27-126.
- WADE, Marianne/CAVARLAY, Bruno Aubusson de/ZILA, Josef**, “Tinker, Tailor, Policy-maker ... .. The Wider Context of Prosecution Service Work”, *European Journal of Criminal Policy Research*, Y. 2008, S. 14, s. 181-190.
- WEIGEND, Thomas**, “The Decay of the Inquisitorial Ideal: Plea Bargaining Invades German Criminal Procedure”, içinde: John Jackson/Máximo Langer/Peter Tiller (Editörler), *Crime, Procedure and Evidence in a Comparative and International Context*, Hart P., Oxford 2008, s. 39-64.
- WEIGEND, Thomas**, “The Prosecution Service in the German Administration of Criminal Justice”, içinde: Peter J. P. Tak (Editör), *Tasks and Powers of the Prosecution Services in the EU Member States*, Vol. 1, Wolf Legal P., Nijmegen 2005, s. 207-236.
- WEIGEND, Thomas/TURNER, Jenia Iontcheva**, “The Constitutionality of Negotiated Criminal Judgments in Germany”, *German Law Journal*, Vol. 15, No. 1, Y. 2014, s. 81-105.

Yargı Etiğine İlişkin Uluslararası Temel Standartlar, Türkiye’de Yargı Etiğinin Güçlendirilmesi Projesi, Avrupa Konseyi Yayınları, Ankara Tarihsiz, s.207-217, <https://rm.coe.int/16806b7793>, Erişim Tarihi: 28.09.2019.

YARSUVAT, Duygun, “Türk Ceza Muhakemesi Hukukuna Hâkim Olan İlkeler: İtham Sistemi mi, Tahkik Sistemi mi?”, içinde: *Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. I, Y. 2010, S. 1, s. 377-388.*

YAŞAR, Ercan, “Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Seri Muhakeme Usulü”, *Adalet Dergisi, Y. 2020/2, S. 65, s. 255-299.*

YAVUZ, Hakan A., “Onarıcı Adalet ve Uzlaştırma Kurumu Bağlamında Ceza Adalet Sisteminde Mağdurun Konumu”, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Y. 6, S. 23, Ekim 2015, s. 85-115.*

YAVUZ, Hakan A., *Ceza İnfaz Sistemi ve Denetimli Serbestlik*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018.

YAVUZ, Hakan A., “Hollanda Savcılık Kurumu Üzerine Notlar”, *Akademik Teklif Dergisi, C. 3, S. 5, Y. 2016, s. 84-103.*

YAVUZ, Hakan A., “Bir Savaş Suçu Olarak Kültürel Miras Niteliğindeki Eserlere Yönelik Saldırı Eylemi: Uluslararası Ceza Mahkemesi’nin Al Mahdi Kararı Üzerine Bir İnceleme”, *Ankara Barosu Dergisi, Y. 75, S. 2017/3, Ekim 2017, s. 161-196.*

YAYLA, Mehmet, “Ceza Yargılamasında İspat İçin Yenilmesi Gereken Şüphe; Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri Sistemlerinin İncelenmesi”, *Ankara Barosu Dergisi, Y. 2013, S. 3, s. 289-313.*

YAYLA, Yıldızhan, *İdare Hukuku*, Filiz Kitabevi, İstanbul 1990.

YENİSEY, Feridun, “Ceza Muhakemesi Süjelerinin İradelerinin Ceza Muhakemesinin Yürüyüşüne Etkisi Sorunu”, içinde: *Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 19, S. 2, Y. 2013 (Özel Sayı), s. 453-469.*

YENİSEY, Feridun/Nuhoğlu, Ayşe, *Ceza Muhakemesi Hukuku Ders Kitabı*, Bahçeşehir Üniversitesi Yayınları, Ekim 2014.

YENİSEY, Feridun/Oktar, Salih, *Alman Ceza Muhakemesi Kanunu (StPO) Tercümesi*, 2. Baskı, Beta Basım Yayın, İstanbul 2015.

YETİMOĞLU, Melike Ezgi, “Türk ve Fransız Ceza Muhakemesi Hukuklarında Seri Muhakeme Usulüne Karşılaştırmalı Bakış”, *Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2019, S. 1, s. 17-58.*

- YILDIRIM, Turan/YASİN, Melikşah/KAMAN, Nur/ÖZDEMİR, Halit Eyüp/ÜSTÜN, Gül/TEKİNSOY, Özge Okay, İdare Hukuku, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2013.**
- YILDIZ, Ali Kemal, “Tutuklama Kararlarına Karşı Başvuru ve Denetim Yolları”, *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 10, S. 125-126, Ocak 2015, s. 131-140.**
- YILMAZ, Davut, Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi, İstanbul 2009.**
- YILMAZ, Ejder, Hukuk Sözlüğü, 10. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2011.**
- YILMAZ, Zekeriya, Gerekeçe ve Tutanaklarla Yeni Türk Ceza Kanunu, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2004.**
- YILMAZ, Zahit/APIŞ, Özge, “Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Düzenlemelerinin Değerlendirilmesi”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Y. Haziran 2020, C. 26, S. 1, s. 62-106.**
- YURTCAN, Erdener, “İçtihadı Birleştirme Kararı Dolayısıyla Önödeme Üzerine Düşünceler”, *Yargıtay Dergisi*, C. 10, Y. 1984, S. 3, s. 230-234.**
- YURTCAN, Erdener, Ceza Yargılaması Hukuku, 16. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.**
- YÜCEL, Mustafa Tören, “Ceza Siyasetinde Seçenek Yaptırımların Rasyo-nelliği”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 80, Y. 2009, s. 229-244.**
- YÜCEL, Mustafa Tören, “Kamu Davası Açılmasında Takdirilik İlkesi Japon Modeli, *Yargıtay Dergisi*, C. 18, S. 4, Ekim 1992, s. 476-485.**
- YÜCEL, Mustafa Tören, “Yeni Türk Ceza Siyasetinin (De Facto) Yansımaları”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 88, Y. 2010, s. 287-319.**
- YÜCEL, Mustafa Tören, Türk Ceza Siyaseti ve Kriminolojisi, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara 2007.**
- YÜCEL, Mustafa Tören, Yeni Türk Ceza Siyaseti, İmge Yayınları, Ankara 2011.**
- YÜKSEL, Metin, “Türkiye’de Yargı Bağımsızlığına İlişkin Kimi Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, Anayasa Mahkemesi’nin 48. Kuruluş Yıldönümü Sempozyumu, 22 Nisan 2010, *Anayasa Yargısı Dergisi*, Y. 2010, C. 27, Ankara, s. 217-272.**
- ZAFER, Hamide, “Türk Ceza Adalet Sisteminde Savcılığın Hukuki Statüsü”, içinde: Nur Centel (Editör), *Ceza Muhakemesi Hukukunda Güncel Sorunlar*, Koç Üniversitesi Hukuk Fakültesi Araştırma Konferansları Serisi 1, Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2015, s. 1-26.**

ZILA, Josef, "The Prosecution Function within the Swedish Criminal Justice System", içinde: Jorg-Martin Jehle/Marianne Wade (Editörler), *Coping Overloaded Criminal Justice Systems, The Rise of Prosecutorial Power Across Europe*, Springer P., Heidelberg 2006, s. 285-312.

İnternet Siteleri

- <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem27/yil01/ss105.pdf>, s.18, Erişim Tarihi: 01.01.2020.
- <https://www.kazanci.com.tr>, Erişim Tarihi: 10.01.2020.
- <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem27/yil01/ss105.pdf>, Erişim Tarihi: 01.01.2020.
- <http://kararlaryeni.anayasa.gov.tr>, Erişim Tarihi: 09.10.2019.
- <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem27/yil01/ss105.pdf>, Erişim Tarihi: 01.01.2020.
- <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem27/yil01/ss105.pdf>, s.18, Erişim Tarihi: 01.01.2020.
- <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem27/yil01/ss105.pdf>, s.18, Erişim Tarihi: 01.01.2020.
- http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/B%C4%B0LEN%20VE%20%C3%87%20ORUK_14895-05TR.pdf, Erişim Tarihi: 01.08.2019.
- https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016804e19f8, Erişim Tarihi: 12.02.2019.
- http://www.anayasa.gov.tr/files/insan_haklari_mahkemesi/bakanlar_komitesi/CMRec198718TRCriminalJustice.pdf, Erişim Tarihi: 12.02.2019.
- <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2005/11/20051117-23.htm>, Erişim Tarihi: 01.08.2019.
- <https://www.hsk.gov.tr/Eklentiler/Dosyalar/cd93900a-eea4-4742-9e7b-62e75b4a016b.pdf>, Erişim Tarihi: 28.08.2019.
- http://www.procuracassazione.it/procuragenerale-resources/resources/cms/documents/Parere_10_Inglese.pdf, Erişim Tarihi: 28.08.2019.
- <http://www.kararlaryeni.anayasa.gov.tr/Karar/Content/36c46243-05d1-4af7-9c52-584f42d9ab00?excludeGerekce=False&wordsOnly=False>, Erişim Tarihi: 07.11.2019.

- <https://www.kararara.com/forum/viewtopic.php?f=193&t=32876>, Erişim Tarihi: 06.11.2019.
- <https://www.hukukmedeniyeti.org/karar/888968/yargitay-16-ceza-dairesi-e-2016-7553-k-2017-5508/?v=list&aranan=iddianame>, Erişim Tarihi: 06.11.2019.
- <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/danistay/vddk-e-2014-1072-k-2014-1023-t-12-11-2014>, Erişim Tarihi: 06.11.2019.
- <https://legalbank.net/belge/ceza-muhakemesi-kanunu-madde-139/1328927/ilgili-mahkeme-kararlari/danistay-kararlari>, Erişim Tarihi: 06.11.2019.
- <https://www.kararara.com/danistay/10d/danistay5938.htm>, Erişim Tarihi: 06.11.2019.
- <https://www.hsk.gov.tr/Eklentiler/Dosyalar/e0a67151-fb8b-4c6c-a095-af118c918072.pdf>, Erişim Tarihi: 01.07.2019.
- [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2010\)040-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2010)040-e), Erişim Tarihi: 01.07.2019.
- <https://www.ombudsman.gov.tr/contents/files/847b13--Savcilarin-Rolune-Dair-Ilkeler.pdf>, Erişim Tarihi: 27.08.2019.
- [https://www.iap-association.org/Resources-Documentation/IAP-Standards-\(1\)](https://www.iap-association.org/Resources-Documentation/IAP-Standards-(1)), Erişim Tarihi: 07.11.2019.
- <https://www.barobirlik.org.tr/dosyalar/duyurular/hsykanunteklifi/COE%20Bak.%20Kons.%20Rec%202000-19.pdf>, Erişim Tarihi: 01.08.2019.
- <https://rm.coe.int/16804be55a>, Erişim Tarihi: 01.08.2019.
- [https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CCJE\(2009\)OP12&Language=lanTurkish&Ver=original&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864&direct=true](https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CCJE(2009)OP12&Language=lanTurkish&Ver=original&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864&direct=true), Erişim Tarihi: 01.08.2019.
- <https://rm.coe.int/1680747391>, Erişim Tarihi: 01.08.2019.
- <https://www.hsk.gov.tr/Eklentiler/Dosyalar/26b555c0-9084-4429-a3e0-584a96a9e77a.pdf>, Erişim Tarihi, 28.07.2019.
- <https://rm.coe.int/168074738b>, Erişim Tarihi, 28.09.2019.
- <https://www.coe.int/en/web/ccpe/opinions/adopted-opinions>, Erişim Tarihi: 28.09.2019.

- <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home&c=>, Erişim Tarihi: 11.01.2020.
- <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-116479>, Erişim Tarihi: 11.01.2020.
- <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home&c=>, Erişim Tarihi: 11.01.2020.
- <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-95607>, Erişim Tarihi: 11.01.2020.
- <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-75819>, Erişim Tarihi: 11.02.2020.
- <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57573>, Erişim Tarihi: 11.02.2020.
- <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-166737>, Erişim Tarihi: 11.02.2020.
- <https://www.hsk.gov.tr/Eklentiler/Dosyalar/26b555c0-9084-4429-a3e0-584a96a9e77a.pdf>, Erişim Tarihi, 28.07.2019.
- <https://rm.coe.int/168074738b>, Erişim Tarihi, 28.09.2019.
- <https://www.barobirlik.org.tr/dosyalar/duyurular/hsykanunteklifi/COE%20Bak.%20Kons.%20Rec%202000-19.pdf>, Erişim Tarihi: 01.07.2019.
- <https://rm.coe.int/16804be55a>, Erişim Tarihi: 27.07.2019.
- https://www.hsk.gov.tr/Eklentiler/files/02_01_2020%20tarihli%20ve%201%20say%C4%B1%C4%B1%20karar.pdf, Erişim Tarihi: 02.02.2020.
- <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57469>, Erişim Tarihi: 01.02.2019.
- https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/mevzuat_CD RS.htm, Erişim Tarihi: 01.03.2020.
- <https://www.icc-cpi.int/resource-library/documents/rs-eng.pdf>, Erişim Tarihi: 01.03.2020.
- <https://www.icc-cpi.int/Pages/record.aspx?docNo=ICC-01/12-01/15-171>, Erişim Tarihi: 17.02.2017.

Dr. Öğr. Üyesi Dilaver NİŞANCI
Uluslararası Final Üniversitesi Hukuk Fakültesi

CEZA MUHAKEMESİNDE YARGILAMANIN YENİLENMESİ

2. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Muhakemesinde Yargılamanın Yenilenmesi

Dilaver Nişancı

Hukuk Yayınları Dizisi – 2237

İkinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 71 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Abdelgawad, Elisabeth Lambert (Çev. İnan Sevinç). *Avrupa İnsan Hakları Kararlarının İnfazı*, 2. Basım. Ankara: AK Yayınları, Mart 2012.
- Akbulut, İlhan. *Ceza Muhakemesi Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi*. İstanbul: Legal Yayıncılık, 2018.
- Akyürek, Güçlü. *Yargılamanın Yenilenmesi*, 3. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2018.
- Akyürek, Güçlü. "Yargılamanın Yenilenmesi", *Güncel Hukuk Dergisi*, S.9-153 (Eylül 2016): 20-22.
- Alınoak, M. İlhan. "Türk-Alman Sistemiyle Mukayeseli Olarak Fransız Ceza Usul Hukukunda İadei Muhakeme", *İÜHFM*, C.36, S.1-4 (1979): 233-288.
- Alşahin, Mehmet Emin. *Ceza Hukukunda Zamanaşımı* (Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.
- Arslan, Ramazan. "Kesin Hüküm İhtiyacı ve Yanılma Gerçeği", *Ankara Barosu Dergisi*, C.45, S.5-6 (1988): 722-737.
- Arslan, Zühtü. "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Türk Anayasa Yargısı: Uyum Sorunu ve Öneriler", *Anayasa Yargısı Dergisi*, C.17 (2000): 274-293.
- Artuk, M. Emin, Ahmet Gökçen, ve A. Caner Yenidünya. *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 8. Baskı. Ankara: Adalet Yayınevi, 2014.
- Artuk, M. Emin, Ahmet Gökçen, ve A. Caner Yenidünya. *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 11. Baskı. Ankara: Turhan Kitabevi, 2011.
- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, www.echr.coe.int.
- Bakım, Sevi. "Ceza Muhakemesi Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi", *MÜHF Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, C.19, S.2 (2013): 919-951.
- Balcı, Murat. *Ceza Muhakemesinde Hüküm ve Çeşitleri*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2013.
- Baysal, Mustafa. "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesince Başvuruların İncelenme Süreci ve Sürecin Etkin Kılınmasına Yönelik Uygulamalar", *Bireysel Başvuru İnceleme Usulü ve Kabul Edilebilirlik Kriterleri*. ed. Musa Sağlam. Ankara: AK Yayınları, 2013.

- Bekar, Elif. "Ceza Muhakemesinde Hüküm Çeşitleri (CMK m. 223)", *İÜHFM, C.LXXV, S.1* (2017): 15-60.
- Beschluss Az. 4 Ws 276/11, OLG Stuttgart, 20 März 2012, <http://openjur.de/u/608689.html> .
- Bloomeyer, Arwed (Çev. İrfan Yazman). "Kesin Hüküm Tesiri ve Sınırları", <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/333/3378.pdf> .
- Carrara, Francesco. *Manuale di Procedura Penale Con Speciali Osservazioni*. Milano: Eugenio e Flippo Cammelli Firenze, 1874.
- Cengiz, Serkan, Fahrettin Demirağ, ve Teoman Ergül, Jeremy McBride, Durmuş Tezcan. *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Ceza Yargılaması Kurum ve Kavramları*. Ankara: TBB, AK Yayınları, 2008.
- Centel, Nur, Hamide Zafer. *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 12. Baskı. İstanbul: Beta Basım Yayım, 2015.
- Centel, Nur, Hamide Zafer, ve Özlem Çakmut. *Türk Ceza Hukukuna Giriş*, 6. Baskı. İstanbul: Beta Basım Yayım, 2010.
- Cihan, Erol. "Ceza Muhakemesi Hukukunun Gayesi", *İÜHFM, C.28, S.3-4* (1962): 701-712.
- Cihan, Erol. "Ceza Muhakemesi Hukukunda İkrar", *İÜHFM, C.31, S.1-4* (1965) : 109- 129.
- Cihan, Erol, Feridun Yenisey. *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 3. Baskı. İstanbul: Beta Basım Yayım, 1998.
- Çağlar, Selda. "Türk Pozitif Hukukunda Yargıcın Yargılama Faaliyetlerinden Sorumluluğu", *İstanbul Barosu Dergisi*, C.80, S.2 (2006): 707-713.
- Çınar, Ali Rıza. "Hükmün Konusu ve Eylemi (Fiili) Değerlendirmede Mahkemenin Yetkisi", *TBB*, S.84 (2009): 31 – 62.
- Çınar, Ali Rıza. "Aleyhe Değiştirme Yasağı Kuralı", *MÜHF Hukuk Araştırmaları Dergisi, Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan*, C.19, S.2 (2013): 603 - 666.
- Demirbaş, Timur. *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 14. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2019.
- Demirel, Hakkı. "Yabancı Ceza İlamlarının Değeri", *AÜHFD, C. IX, S.1-2* (1952): 300-316.
- Deryal, Yahya. *Türk Hukukunda Bilirkişilik*, 4. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2012.
- Donay, Süheyl. *Ceza Yargılaması Hukuku*. İstanbul: Beta Basım Yayım, 2010.

- Dönmez, Burcu. "Yeni CMK'da Bilirkişi Kavramı", *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.9, Özel Sayı (2007): 1145-1177.
- Dutertre, Gilles. *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarından Örnekler*. Ankara: AK Yayınları, 2003.
- Dülger, İbrahim. "Ceza Muhakemesi Kanunundaki Bilirkişi İncelemesine İlişkin Düzenlemelerin Değerlendirilmesi", *GÜHFD*, C.11, S.1-2 (2007): 657-678.
- Ekinci, Hüseyin. "Kabul Edilebilirlik Kriterleri", *Bireysel Başvuru İnceleme Usulü ve Kabul Edilebilirlik Kriterleri*. ed. Musa Sağlam. Ankara: AK Yayınları, 2013.
- Ekinci, Hüseyin, Musa Sağlam. *66 Soruda Bireysel Başvuru*, 4. Baskı. Ankara: AYM Yayınları, 2015.
- Emiroğlu, Ünal. "Hâkim Savcı İhraçları ve Yargılamanın Yenilenmesi", www.yenimesaj.com.tr/m/?id=12020193&t=makale.
- Ercan, İsmail. *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 8. Baskı. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2014.
- Erdem, Mustafa Ruhan, Ömer Korkmaz. "Yargılamanın Yenilenmesi Nedeni Olarak Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin İhlali", *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* C.5, S.2 (2003): 182-212.
- Erem, Faruk. "Aleyhe Bozma Yasağı", *Ankara Barosu Dergisi*, C. 24, S.4 (1967): 615-619.
- Erem, Faruk. "Ceza Usulünde Kesin Hüküm", <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/339/3479.pdf>.
- Erem, Faruk. "Muhakemenin Yenilenmesi Hakkında Genel Bilgiler", *AÜHF Dergisi*, C.19, S.1-4 (1962): 3-48.
- Erem, Faruk. "Yargılamanın Yenilenmesi ve Zamanaşımı", *Yargıtay Dergisi*, C.18, S.1-2 (1992): 45-47.
- Erem, Faruk. *Ceza Usulü Hukuku*, 5. Baskı. Ankara: AÜHF Yayınları No 427, 1978.
- Erem, Faruk. *Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu (Şerh)*. Ankara: Dayınlarlı Yayınları, 1996.
- Erem, Faruk. *Kesin Hükümün Ceza Muhakemesini Önleme Etkisi*. İstanbul: İÜHF Yayınları No 415, 1973.
- Eryılmaz, Mesut Bedri. *Ceza Muhakemesi Hukuku Dersleri*. Ankara: Polis Akademisi Yayınları, 2012.

- "FETÖ'cü Hâkim Davaları Yeniden", <http://www.hurriyet.com.tr/fetocu-hakim-davalari-yeniden-40329004>
- Fischer, Robert. *Voraussetzungen und Beschraenkungen der strafprozessualen Wiederaufnahme*. Kallmunz: Erlangen Universitat, 1934.
- Garner, James W., "Criminal Procedure in France", *The Yale Law Journal*, Vol.25, No.4 (Feb.1916): 255-284.
- Gökcen, Ahmet. *Belgede Sahtecilik Suçları*, 3. Baskı. Ankara: Adalet Yayınevi, 2013.
- Gözübüyük, A. Şeref, Feyyaz Gölcüklü. *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İnceleme ve Yargılama Yöntemi*, 8. Baskı. Ankara: Turhan Kitabevi, 2009.
- Gözler, Kemal. "Karşılaştırmalı Anayasa Hukukunda Af Yetkisi", *Anayasa Yargısı Dergisi*, C.18 (2001): 298-330.
- Gülmez, Mesut. "Anayasa Değişikliği Sonrasında İnsan Hakları Sözleşmelerinin İç Hukuktaki Yeri ve Değeri", *TBB*, S. 54 (2004): 147-162.
- Gültaş, Veysel. *Tutuklama ve Kanun Yolları*, 2. Baskı. Ankara: Bilge Basım Yayın, 2008.
- Günay, Erhan. *Uygulama ve Öğretide Bozmanın Sirayeti ve Aleyhe Bozma Yasası*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2000.
- Günay, Erhan. *Ceza Muhakemesi Hukukunda Olağanüstü Kanun Yolları*, 2. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2016.
- Günay, Erhan. *Ceza Muhakemesi Usulü Hukukunda Muhakemenin İadesi ve Yazılı Emir*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2003.
- Gündüz, Hakan. *Ceza Muhakemesi Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi*. Ankara: Yetkin Yayınları, 2019.
- Gürühan, Caner. "Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Yolunun Ceza Mahkemelerinden Verilen Kararlar Bakımından Değerlendirilmesi". *Türkiye'de Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru (Anayasa Şikâyeti)*, 2. Baskı, ed. Sevtap Yokuş. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2015.
- Harris, D.J., M. O'Boyle, and E.P. Bates, C.M. Buckley. *Law Of The European Convention On Human Rights*, 2. Edition. Oxford: Oxford University Press, 2009.
- Herke, Csongor, Csenge Toth. "Theoretical and Practical Issues of the Prohibition of Reformatio in Peius in Hungary", *Issues of Business And Law*, Volume 3 (2011), www.ibl.ttvam.lt/index.php/ibl/article/view/3/4.

- Hüvez, İbrahim. "Sahte ve İçeriği İtibariyle Yanıltıcı Belge Kavramının Türk Ceza Kanunu ve Vergi Usul Kanunu Açısından Değerlendirilmesi", <http://archive.ismmmo.org.tr/docs/malicozum/36MaliCozum/09-IbrahimHuvez.doc>.
- İnan, Kubilay. *Ceza Yargılamasında Yasayolları*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2006.
- İnceoğlu, Sibel. *İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlarında Adil Yargılanma Hakkı. Kamu ve Özel Hukuk Alanlarında Ortak Yargısal Hak ve İlkeler*, 3. Baskı. İstanbul: Beta Basım Yayım, 2008.
- İnceoğlu, Sibel. "Adil Yargılanma Hakkı", *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa. Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Kapsamında Bir İnceleme*, ed. Sibel İnceoğlu. Ankara: Avrupa Konseyi Yayınları, 2013.
- İsfen, Osman. "Die Wiederaufnahme zu Ungunsten Freigesprochener". *Axiome des nationalen und internationalen Straferfahrensrechts (5. Symposium Junger Strafrechtlerinnen und Strafrechtler)*, ed. Mustafa Temmuz Oğlakcıoğlu, Jan Schuhr und Christian Rückert. Erlangen, Nürnberg: Nomos, 2016.
- Kaboğlu, İbrahim Ö. *Özgürlükler Hukuku 1, İnsan Hakları Genel Kuramına Giriş*, 7. Baskı. Ankara: İmge Kitabevi, 2013.
- Kalabalık, Halil. *İnsan Hakları Hukuku*, 2. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2009.
- Kanadoğlu, Korkut. *Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru*. İstanbul: 12 Levha Yayıncılık, 2015.
- Kantar, Baha. *Ceza Muhakemeleri Usulü Üçüncü Kitap: Kanun Yolları*. Ankara: AÜHF Yayınları, 1953.
- Karakehya, Hakan. *Ceza Muhakemesi Hukuku*. Ankara: Savaş Yayınevi, 2015.
- Karakehya, Hakan. "Dolaylı Maddi Gerçek: Ceza Muhakemesinde Yargılama Makamının Maddi Gerçeğe Deliller Aracılığıyla Ulaşma Zorunluluğu Üzerine", *TAAD*, Y.7, S.27 (Temmuz 2016): 59-82.
- Karakehya, Hakan. "Ceza Muhakemesinin Amacı", *İÜHF*, C.LXV, S.2 (2007): 121-142.
- Karakurt, Ahu. *Ceza Muhakemesi Hukukunda Muhakemenin Yenilenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008.
- Kayançıçek, Murat. "Aynı Fiilden Dolayı Yeniden Yargılama Yapılan Hallerde (TCK m. 66/5) Dava Zamanaşımı Süresinin Tespiti", *TAAD*, Y.5, S.18 (Temmuz 2014): 443-480.

- Kaymaz, Seydi. “Ceza Muhakemesinde Aleyhte Değiştirme Yasağı”, *MÜHF Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, C.19, S.2 (2013): 1397 - 1451.
- Kleinknecht, Theodor, Hermann Müller, und Leonhard Reitberger. *Kommentar zur Strafprozessordnung*, 2. Auflage. Nürnberg: Fachverlag Dr. N. Stoytscheff, 1950.
- Koca, Mahmut, İlhan Üzülmöz. *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 12. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2019.
- Köküsarı, İsmail. *Anayasa Mahkemesi Kararlarının Türleri ve Nitelikleri*. İstanbul: On iki Levha Yayıncılık, 2009.
- Kropil, Karl. “Verfahrensziel und materielles Strafrecht”, *Juristische Schulung (JuS)*, (Juni 2015): 509-512.
- Kunter, Nurullah. *Ceza Muhakemesi Hukuku*. İstanbul: İsmail Akgün Matbaası, 1961.
- Kunter, Nurullah. “Aleyhte Düzeltme Yasağı”, *İÜHF*, C.18, S.3-4 (1952): 664-679.
- Kunter, Nurullah. “Hukuki Hatayı Gidermek İçin Ceza Muhakemesinin Yenilenebilmesi Sorunu”, *Yargıtay Dergisi*, C.13, S.3 (1987): 201-208.
- Kunter, Nurullah. “İçtihat değişmesi nedeniyle Ceza Muhakemesinin Yenilenebilmesi Sorunu”, *Yargıtay Dergisi*, C.14, S.1-2 (1988): 42-64.
- Kunter, Nurullah, Feridun Yenisey, ve Ayşe Nuhoğlu. *Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku*, 18. Baskı. İstanbul: Beta Basım Yayım, 2010.
- Kuyucu, A. Aydın. *Ceza Yargılaması Hukukunda Olağaniüstü Bir Kanun Yolu Olarak Kanun Yazarına Bozma ve Türk Ceza Hukukuna İlişkin Güncel Yargıtay Kararları*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2009.
- Langbeint, John H., “The German Advantage in Civil Procedure”, *The University of Chicago Law Review*, Vol. 52, No.4 (Fall 1985): 823-866.
- Löwe, Ewald, Werner Rosenberg. *Die Strafprozessordnung und das Gerichtsverfassungsgesetz*, 20. Auflage. Berlin, 1958.
- Malkoç, İsmail. “İçtihat Değişikliği Nedeniyle Karar Düzeltme ve Yargılamanın Yenilenmesi”, *TBB*, S. 3 (1988): 440-454.
- Malkoç, İsmail, Mert Yüksektepe. *Açıklamalar ve Yorumlarla 5271 Sayılı Yeni Ceza Muhakemesi Kanunu*, C. II. Ankara: Malkoç Yayınları, 2008.
- Namlı, Mert. *Türk ve Fransız Medeni Usul Hukuku’nda Yargılamanın Yenilenmesi*. İstanbul: Beta Basım Yayım, 2014.

- Namlı, Mert. "Yargılamanın Yenilenmesi Yoluna Tekrar Başvurma Yasağı", *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Hakan Pekcanitez'e Armağan*, C.16, Özel Sayı 2014 (2015): 1645-1668.
- Nişancı, Dilaver. "Kanun Yolları Özelinde İtiraz Kanun Yolu; Adil Yargılanma Hakkı ile Bağlantısı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi Bağlamında Etkinliği", *Dicle Üniversitesi Adalet Meslek Yüksek Okulu Dicle Adalet Dergisi*, C.4, S.2 (2020): 38-75.
- Nişancı, Dilaver. "Anayasa Mahkemesi İptal Kararlarının Geriye Yürütmesi", *LEGAL Hukuk Dergisi, Akademik Yaşamının 55. Yılı Onuruna Rona Aybay'a Armağan*, Özel Sayı, C.2 (Aralık 2014): 1611-1654.
- Nişancı, Dilaver. *Trafik Kazalarında Bilirkişilik ve Hukuksal Koruma Sigortası*. (Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü, 1999.
- Önder, Ayhan. "Muhakemenin İadesinde Reform (Muhakemenin Yenilenmesi)", *Ceza Adaleti Reformunun İlkeleri Sempozyumu II, Kanun Yolları (26-28 Nisan 1973)*. İstanbul: İÜHF Yayınları No 415 (1973) 7-62.
- Önder, Ayhan. "Ceza Muhakemeleri Usulü Hukukunda Muhakemenin İadesi Bakımından Müsterek Sebepler", *İÜHF*, C. 32, S.1 (1966): 29-61.
- Önder, Ayhan. "Ceza Muhakemeleri Usulü Hukukunda Yeni Vakalar ve Yeni Deliller Sebebiyle Muhakemenin İadesi", *İÜHF*, C.31, S.1-4 (1966): 55-78.
- Özbek, Veli Özer, Koray Doğan, ve Pınar Bacaksız. *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 13. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2020.
- Özbek, Veli Özer, İlker Tepe. "Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Aleyhe Değiştirme Yasağı (Reformatio in Peius) Yasağına İlişkin – Öğreti ve Uygulama Boyutlarıyla - Genel Bir Değerlendirme", *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Hakan Pekcanitez'e Armağan*, C.16, Özel Sayı 2014 (2015): 3759 - 3797.
- Özbey, Özcan. *Türk Hukukunda Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Hakkı*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2012.
- Özek, Çetin. "Umumi Af", *İÜHF*, C.24, S.1-4 (1959): 118-175.
- Özen, Muharrem. *Hâkimin Cezai Sorumluluğu*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2004.
- Özen, Mustafa. "Non Bis İn İdem (Aynı Fiilden Dolayı İki Kez Yargılama Olmaz) İlkesi", *GÜHFD*, C.14, S.1 (2010): 389-417.
- Özer, Attila. "Ülkemizde Egemenlik ve Yargı Erkinin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Karşısındaki Durumu", *Anayasa Yargısı Dergisi*, C.20 (2003): 187-194.

- Özgen, Eralp. *Ceza Muhakemesinin Yenilenmesi*. Ankara: AÜHF Yayınları No 232, 1968.
- Öztürk, Bahri. "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarından Sonra İç Hukukta Yargılamanın Yenilenmesi", *İnsan Hakları (Konferans, Panel ve Sempozyumlar, 31 Ocak 2005-23 Aralık 2005)*. Ankara: Ankara Barosu İnsan Hakları Merkezi Yayınları (2006) 339-363.
- Öztürk, Bahri, M. Ruhan Erdem. *Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku*, 12. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2008.
- Öztürk, Bahri, M. Ruhan Erdem. *Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku*, 20. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2020.
- Öztürk, Bahri, Durmuş Tezcan, ve M. Ruhan Erdem, Özge Sırma Gezer, Yasemin F. Saygılar Kırıt, Esra Alan Akcan, Özdem Özaydın, Efser Erden Tütüncü, Derya Altınok Villemin, Mehmet Can Tok. *Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku*, 13. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2019.
- Pfeiffer, Gerd. *Strafprozeßordnung*, 5. Auflage. München: C.H. Beck, 2005.
- Retornaz, Emine Eylem Aksoy. "İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlarının Uygulanması ve Ceza Yargılaması Hukukuna Yansımaları", *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Köksal Bayraktar'a Armağan*, C.II, 2010/1 (2011): 943-962.
- Saldırım, Mustafa. "Bilirkişinin Hukuki, Cezai ve Disiplin Sorumluluğu", <http://saldirim.com/yeni/wp-content/uploads/2013/11/B%C4%B0L%C4%B0RK%C4%B0%C5%9E%C4%B0N%C4%B0N-HUKUK%C4%B0-VE-CEZA%C4%B0-SORUMLULU%C4%9EU>.
- Sarıgül, Ali Tanju. *Ceza Muhakemesi Hukukunda İstinaf*. Ankara: TBB Yayınları, 2017.
- Satzger, Helmut, Wilhelm Schluckebier, und Gunter Widmaier. *Strafprozessordnung*, 2. Auflage. Köln: Carl Heymanns Verlag, 2016.
- Schmidt, Wilhelm. *Karlsruher Kommentar zur Strafprozessordnung*, 7. Auflage. München: C.H. Beck, 2013.
- Selçuk, Sami, Ali Rıza Çınar. *Yaptırımı (Cezayı) ve Sonuçlarını Ağırlaştırılma Kuralı*. Ankara: Yetkin Yayıncılık, 2014.
- Sevük, Handan Yokuş. "Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik", *İÜHF, C.LXIV, S.1* (2006): 49-107.

- Singelstein, Tobias. *Beck'scher Online-Kommentar StPO mit RiStBV und MiStra, Graf*, 27. Edition. München: C.H. Beck, Stand: 01.01.2017.
- Soyaslan, Doğan. *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 4. Baskı. Ankara: Yetkin Yayıncılık, 2010.
- Soydan, Başar. *Türk Vergi Yargısında Bilirkişilik* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008.
- Sözüer, Adem. "Türk Hukukunda Af, 4454 ve 4616 Sayılı Kanunlarda Öngörülen Şartla Salıverilme ve Ertelemeye İlişkin Hükümlerin Hukuksal Niteliği ile Bu Hükümlerin Anayasaya Uygunluğu Sorunu", http://www.anayasa.gov.tr/files/pdf/anayasa_yargisi/anyarg18/SOZUER.PDF
- Surlu, Aydan Ömür. "İnsan Haklarının ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Yargıtay İçtihatlarına Yansıması", *TBB*, S. 87 (2010): 150-194.
- Surlu, Mehmet Handan. "Avrupa Mahkemesi İnsan Hakları Kararlarının İcrası Bağlamında Adli Yargı Açısından Yargılamanın Yenilenmesi", *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Adli Yargı*. Ankara: TBB Yayınları (2004) 633-677.
- Şahbaz, İbrahim. "AİHS'ne Taraf Ülkelerde Yargılamanın Yenilenmesi", *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Adli Yargı*. Ankara: TBB Yayınları (2004): 580-632.
- Şahin, Cumhur, Neslihan Göktürk. *Ceza Muhakemesi Hukuku -II-*, 11. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2020.
- Şarbak, Hilal Nur. "Uluslararası Hukukta ve Türk Hukuku'nda Non Bis İn Idem İlkesi", *Suç ve Ceza Hukuku Dergisi*, S.2 (2013): 3-57.
- Şen, Ersan. "Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru Kritiği", www.haber7.com/yazarlar/prof-dr-ersan-sen/1834302-anayasa-mahkemesine-bireysel-basvuru-kritigi?wr=1 .
- Şen, Ersan. "Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuruda Tespitler", www.haber7.com/yazarlar/prof-dr-ersan-sen/1341118-anayasa-mahkemesine-bireysel-basvuruda-tespitler?wr=1 .
- Şen, Ersan. "Yargılamanın Yenilenmesi Sebeplerinin Çakışması", http://sen.av.tr/tr/makale-detay/162/yarg%C4%B1laman%C4%B1n_yenilenmesi_sebeplerinin_%C3%A7ak%C4%B1%C5%9Fmas%C4%B1.html .
- Şen, Ersan. "FETÖ'cü Hâkimlerin Baktığı Davalar Yeniden Görülmeli", <http://m.baroturk.com/fetocu-hakimlerin-baktigi-davalar-yeniden-gorulmeli-24869h.htm> .

- Taner, Fahri Gökçen. *Ceza Hukukunda Zamanaşımı*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2008.
- Taner, M. Tahir. *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 2. Basım. İstanbul: İÜHF Yayınları No 98, 1950.
- Tanrıver, Süha. *Bilirkişinin Hukuki Statüsü, Yükümlülükleri, Yetkileri ve Sorumluluğu*. Ankara: Yetkin Yayınları, 2002.
- Tezcan, Durmuş. "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Verdiği Kararlar ve Bu Kararların Yaptırım Gücü Açısından Değerlendirilmesi", *Kopenhag Kriterleri, Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliği'nin Ortak Paydası mı?*, ed. İbrahim Özden Kaboğlu. İstanbul: İstanbul Barosu İnsan Hakları Merkezi Yayınları, 2001.
- Tezcan, Durmuş, M. Ruhan Erdem, ve R. Murat Önok. *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 11. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2014.
- Tezcan, Durmuş, M. Ruhan Erdem, ve Oğuz Sancakdar, R. Murat Önok. *İnsan Hakları El Kitabı*, 5. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2014.
- Tezcan, Durmuş, M. Ruhan Erdem, ve Oğuz Sancakdar. *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Işığında Türkiye'nin İnsan Hakları Sorunu*, 2. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2004.
- Topuz, Necip. *Ceza Muhakemesinde Olağanüstü Kanun Yolları (Yüksek Lisans Tezi)*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.
- Toroslu, Nevzat, Metin Feyzioğlu. *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 18. Baskı. Ankara: Savaş Yayınları, 2018.
- Tosun, Öztekin. *Türk Suç Muhakemesi Hukuku Dersleri Cilt II*, 2. Baskı. İstanbul: İÜHF Yayınları No 497, 1976.
- Turan, Hüseyin. "Ceza Mahkemelerince Verilen Kararlar Bakımından Bireysel Başvuruda Başvuru Süresi", *TAAD*, Y.5, S.17 (Nisan 2014): 111-140.
- Turhan, Faruk. *Ceza Muhakemesi Hukuku*. Ankara: Asil Yayıncılık, 2006.
- Türk Dil Kurumu. *Güncel Türkçe Sözlük*, www.tdk.gov.tr .
- Türk Hukuk Kurumu. *Türk Hukuk Lugatı*, 3. Baskı. Ankara: Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü, 1991.
- Türmen, Rıza. "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin İç Hukukumuzda Etkileri", http://www.anayasa.gov.tr/files/pdf/anayasa_yargisi/anayargi/turmen.pdf .

- Ünal, Şeref. *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu ve Divan Kararları Işığında Sözleşme Hükümlerinin Açıklanması ve Yorumu*. Ankara: TBMM Kültür ve Sanat Yayın Kurulu Yayınları, 1995.
- Ünal, Şeref. "Yargı Bağımsızlığı", *Anıme İdaresi Dergisi*, C. 37, S. 3 (2004): 63-81.
- Ünal, Şeref. "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarının Türk İç Hukukuna Etkileri", <http://www.anayasa.gov.tr/files/pdf/anayasayargisi/anayargi/unal.pdf>.
- Ünver, M. Naci. *Ceza Yargılamasında Yasa Yolları ve Bireysel Başvuru Hakkı*. Ankara: Tüze Yayıncılık, 1998.
- Ünver, Yener, Hakan Hakeri. *Ceza Muhakemesi Hukuku*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2015.
- Ünver, Yener, Hakan Hakeri. *Ceza Muhakemesi Hukuku Cilt 2*, 7. Baskı. Ankara: Adalet Yayınevi, 2013.
- Ünver, Yener, Hakan Hakeri. *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 5. Baskı. Ankara: Adalet Yayınevi, 2012.
- Wohlers, Wolfgang. "Das abgekürzte Verfahren im schweizerischen Strafprozess (Art. 358 ff. StPO)". *Strafverteidiger*, 32 (2011): 567-574.
- Yaşar, Osman. *Uygulamalı ve Yorumlu Ceza Muhakemesi Kanunu -III -*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2009.
- Yaşar, Osman, Cengiz Otacı. *Yeni İçtihatlarla Uygulamalı ve Yorumlu Ceza Muhakemesi Kanunu -III -*, 6. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2015.
- Yenidünya, A. Caner, Zafer İçer. *Ceza Muhakemesi Hukuku*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2016.
- Yenisey, Feridun. *Duruşma ve Kanunyolları*, 2. Baskı. İstanbul: Beta Basım Yayım, 1990.
- Yenisey, Feridun. "Ceza Muhakemesi Süjelerinin İradelerinin Ceza Muhakemesinin Yürüyüşüne Etkisi Sorunu", *MÜHF Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, C.19, S.2 (2013): 453-469.
- Yenisey, Feridun, Ayşe Nuhoğlu. *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 8. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2020.
- Yenisey, Feridun, Ayşe Nuhoğlu. "Yargılamanın Yenilenmesi Muhakemesi", *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.9, S.123-124 (Kasım-Aralık 2014): 7-35.

- Yenisey, Feridun, Salih Oktar. *Alman Ceza Muhakemesi Kanunu (StPO) Almanca Metin-Türkçe Çeviri*, 2. Baskı. İstanbul: Beta Basım Yayım, 2015.
- Yerdelen, Erdal. *Ceza Muhakemesinde Hükmün Gerekçesi*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2015.
- Yıldız, Ali Kemal. "Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik", *EÜHFD*, C. X, S.3-4 (2006): 273-345.
- Yurtcan, Erdener. *Ceza Yargılaması Hukuku*, 12. Baskı. İstanbul: Beta Basım Yayım, 2007.
- Yurtcan, Erdener. *Ceza Yargılaması Hukuku*, 4. Baskı. İstanbul: Kazancı Hukuk Yayınları, 1991.
- Yurtcan, Erdener. *Cumhuriyet Savcısının ve Ceza Yargıcının Başvuru Kitabı*, 6. Bası. İstanbul: Beta Basım Yayım, 2008.
- Yurtcan, Erdener. "Uyum Yasalarının Ceza Yargılamasına Etkisi: İki Temel Değişiklik, Yargılamanın Yenilenmesinde Yeni Bir Neden ve Tebliğnamenin Bildirimi", *Prof. Dr. Çetin Özek Armağanı*. İstanbul: Galatasaray Üniversitesi Yayınları 32 (2004): 1057 - 1066.
- Yüksel, Saadet. "Türk Anayasa Hukukunda Hâkimlerin Bağımsızlığına Genel Bir Bakış", *İÜHFM*, C.LXX, S.2 (2012): 71-98.

- <http://www.avaytacer.com/tr/bilgi-bankasi/ceza-yargitay-kararlari/hagb-karari-kesin-hukum-yargilamanin-yenilenmesine-basvurulamaz>
- <http://emsal.yargitay.gov.tr/BilgiBankasi>
- www.google.com.tr/search?client=ms-android-selektbilgisayar&q=belge+nedir&sa=X&ved=0ahUKEwiS-ujHt47TAhUoYpoKHaePC9AQ1QIIowE&biw=360&bih=560#xxri=1
- www.hukukturk.com/Sonuc.aspx?q=adalet+nedir&KararTuru=1471&p=158
- www.msb.gov.tr/Karar/KararDetay/58778faeb4540527b439f76b
- www.kararara.com
- <http://www.turkhukuk sitesi.com/showthread.php?t=34492>
- <https://tr.m.wikipedia.org/wiki/Belge>

ÖZGEÇMİŞ

Ankara’da doğan Dilaver Nişancı; ilk, orta, lise eğitimini burada tamamladıktan sonra girdiği Kara Harp Okulu’nun İşletme Yönetimi Bölümünden 1988 yılında dereceyle mezun olmuştur. Müteakiben, İkmal ve Maliye Okulunda bir yıl süreli Maliye Subay eğitimi görmüş olup; 1989-1995 yılları arasında Türk Silahlı Kuvvetlerinin muhtelif birlik ve kurumlarında maliye birim yöneticisi olarak görev yapmıştır.

1995 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirmiş, 1996-1997 yılları arasında İstanbul Barosunda Avukatlık Stajını yapmış olan Dilaver Nişancı; 2000 yılında İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsünde yüksek lisansını tamamlamak suretiyle “Adli Bilimler Uzmanı” unvanını, 2014 yılında İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalında başladığı doktora eğitimini 2017 yılında tamamlamak suretiyle de “Kamu Hukuku Doktoru” unvanını kazanmıştır.

1995-1997 yılları arasında OYAK Sigorta A.Ş. de görev yapan Dilaver Nişancı; 1997-2006 yılları arasında Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DE-İK)’nun Mali İşler Koordinatörlüğü görevini yürütmüş, müteakiben 2007-2015 yılları arasında yine aynı Kurumda Hukuk Müşaviri olarak hizmet etmiş ve buradan Hukuk Müşaviri kadrosuyla emekli olmuştur.

2001-2005 yılları arasında OYAK Sigorta A.Ş. bünyesinde Sözleşmeli Avukat, 2008-2011 yılları arasında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı nezdinde Resmi Arabulucu, 2000-2018 yılları arasında İstanbul Adliyelerinde Bilirkişi olarak görev yapan Dilaver Nişancı; 2008 yılında başladığı Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) Denetim Kurulu Üyeliği görevine halen devam etmektedir.

Akademik çalışmalarını, serbest avukatlık faaliyetiyle birlikte devam ettiren Dilaver Nişancı; 2018-2020 yılları arasında Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi bünyesinde yarı zamanlı öğretim üyesi olarak ders vermiş olup, 2018 yılından beri de Uluslararası Final Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nde tam zamanlı öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

YAYIN LİSTESİ

Kitaplar:

Ceza Muhakemesinde Yargılamanın Yenilenmesi. Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.

Uluslararası / Ulusal Hakemli Makaleler:

“Ulusalüstü ve Ulusal Mevzuatta İşkence Suçu ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin İşkence Kavramına Bakış Açısı”. International Journal of Social Sciences (IJSS/Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi) ISSN: 2548-0685, Volume 5, Issue 21, p. 231-244. (Selda Güner Nişancı ile birlikte).

“Özgürlük ve Güvenlik Hakkı Özelinde Tutuklama ve Tutuklama Süreleri ile Yargıtay’ın Tutuklama Sürelerine İlişkin Bir Kararının AİHS Işığında İncelenmesi”. Journal of Social Research and Behavioral Sciences (Sosyal Araştırmalar ve Davranış Bilimleri Dergisi) ISSN:2149-178X, Volume: 6 Issue: 12 Year: 2020, p. 427-443.

“Uluslararası Ceza Hukuku ve Türk Ceza Kanunu Düzenlemesinde Soykırım Suçu”. ASEAD/Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi (EJSER/Euroasian Journal of Social and Economic Research), C. 8, S.2, Yıl 20210, s. 228-249.

“Kanun Yolları Özelinde İtiraz Kanun Yolu; Adil Yargılanma Hakkı ile Bağlantısı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi Bağlamında Etkinliği”. Dicle Üniversitesi Adalet Meslek Yüksek Okulu Dicle Adalet Dergisi, C. 4, S.2, Diyarbakır, 2020, s. 38-75.

“Soykırım Suçu ve 1915 Olayları”. Dicle Üniversitesi Adalet Meslek Yüksek Okulu Dicle Adalet Dergisi, C. 4, S.1, Diyarbakır, Aralık 2020, s. 76-94.

“Salgın Hastalıklar ve Salgın Hastalıklar Özelinde Sağlık Hakkına Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin Bakış Açısı ile Ulusal Mevzuatın COVID-19 Özelinde Değerlendirilmesi”. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.150, Ankara, Eylül-Ekim 2020, s. 85-122.

“Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin İletişimin Denetlenmesi Tedbirine Yaklaşımı ve Bu Yaklaşım Doğrultusunda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Ceza Muhakemesi Kanununun İlgili Hükümlerinin İrdelenmesi”. Legal Hukuk Dergisi, C. 18, S. 208, İstanbul, Nisan 2020, s. 1523-1572.

- “Suç Kavramına Kriminolojik Açıdan Bakış: Suç Olgusunu İzaha Yönelik Psikolojik Yaklaşımlar”. Fasikül Hukuk Dergisi, S. 124, İstanbul, Mart 2020, s. 6-15.
- “Kadına Karşı Ayrımcılık Fiillerinde Bireysel Başvuru Yolunda İki Farklı Sistem: CEDAW ve AİHS”. Fasikül Hukuk Dergisi, S. 64, İstanbul, Mart 2015, s. 11-20.
- “Altıncı Yargı Paketi ve Ceza Muhakemesi Kanunu Değişiklikleri”. Legal Hukuk Dergisi, C. 13, S. 145, İstanbul, Ocak 2015, s. 169-201.
- “Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Disiplin Suç ve Cezalarında Kanunilik İlkesi”. Fasikül Hukuk Dergisi, S. 62, İstanbul, Ocak 2015, s. 32-41.
- “Anayasa Mahkemesi İptal Kararlarının Geriye Yürümesi”. Legal Hukuk Dergisi, Rona Aybay’a Armağan, Özel Sayı, İstanbul, Aralık 2014, C. 2, s. 1611-1653.
- “Yolsuzluk ve Yolsuzluğun Önlenmesine İlişkin Olarak OECD Rüşvetle Mücadele Sözleşmesi’ndeki Denetim Süreci”. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.114, Ankara, Eylül-Ekim 2014, s. 315-346.

Makaleler:

- “Kadın Haklarının Birleşmiş Milletler Belgelerinde Düzenlenmesi ve Örgütün Kadın Haklarına Yönelik Yapılanması”. Legal Hukuk Dergisi, C. 18, S. 209, İstanbul, Mayıs 2020, s. 2189-2230.
- “Finansal Piyasalarda Manipülasyon ve Yanıltıcı İşlemler”. Legal Blog, 16 Mayıs 2020. <https://legal.com.tr/blog/genel/finansal-piyasalarda-manipulasyon-ve-yaniltici-islemler/>
- “Hukuk Fakültesi Eğitiminde Online Eğitimin Yeri Üzerine Bir Deneme”. Legal Blog, 15 Mayıs 2020. <https://legal.com.tr/blog/genel/hukuk-fakultesi-egitiminde-online-egitimin-yeri-uzerine-bir-deneme/>
- “Ticari Uyuşmazlıkların Barışçıl Çözümü: Milletlerarası Tahkim. Referans / Küresel, 2 Haziran 2008.
- “Yabancıların Çalışma Esasları Hangi Esaslara Tabidir?”. Referans / Küresel, 1 Aralık 2008.
- “Küresel Ekonomik Krizde İşsiz Rotası: İşsizlik Sigortası”. Referans / Küresel, 2 Şubat 2009.
- “Marka ve Daha Ötesi: Tanınmış Marka”. Referans / Küresel, 2 Mart 2009.
- “Türk Soylu Yabancıların Türkiye’ de Çalışma Özgürlüğü”. Referans / Küresel, 6 Nisan 2009.

Doktora / Yüksek Lisans Tezleri:

Ceza Muhakemesinde Yargılamanın Yenilenmesi. İstanbul Kültür Üniversitesi (Doktora Tezi, 2017).

Trafik Kazalarında Bilirkişilik ve Hukuksal Koruma Sigortası. İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi, 1999).

Uluslararası Bilimsel Toplantılarda Sunulan ve Bildiri Kitabında Basılan Bildiriler:

8th International Online Conference on Social Researches and Behavioral Sciences. April 22-24, 2021 / Tuzla, Bosnia and Herzegovina. Title: Ulusalüstü ve Ulusal Mevzuatta İşkençe Suçu, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Bakış Açısı (April, 22, 2021)(Selda Güner Nişancı ile birlikte). ISBN: 978-625-00-9970-4, s. 75-86.

Eurasian Conference on Language&Social Sciences XI. February 02-03, 2021 Gjakova / KOSOVO. Research Title : Right to a Fair Trial (February 02, 2021). e-ISBN 978-625-409-272-5, s. 91-105.

6th International Management and Social Research Conference. January 16-18, 2021 İstanbul / TURKEY. Title : Temel Bir İnsan Hakkı Olarak İfade Özgürlüğü, Ulusalüstü ve Ulusal Mevzuatta Düzenlenişi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Değerlendirmesi (January 16, 2021). Volume: I ISBN: 978-605-65197-9-6, s. 147-157.

Hüsnü ALDEMİR
Yargıtay Cumhuriyet Savcısı

CEZA YARGILAMASINDA KANUN YOLLARI

AÇIKLAMALI ➡ NOTLU ➡ YORUMLU
KARAR VE YAZIŞMA ÖRNEKLİ

- Genel Olarak Kanun Yolları
- İtiraz
- İstinaf
- Temyiz
- Kanun Yararına Bozma
- Başsavcılık İtirazı
- Yargılamanın İadesi
- Kesin Hüküm
- Süreler
- Eski Hale Getirme

ADALET YAYINEVİ
Ankara- 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Yargılamasında Kanun Yolları
Hüsnü Aldemir

Hukuk Yayınları Dizisi – 2980

Birinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 88 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- AKBULUT**, İlhan: Ceza Muhakemesi Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi, 1 Bası, İstanbul 2018
- AKKAŞ**, Ahmet Hulusi: “Ceza Muhakemesinde İtiraz Kanun Yolunun Teorik Çerçevesi”, Kamu Hukukunun Güncel Meseleleri Sempozyumu – I- Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Kanun Yolları, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sempozyum Dergisi, Ekim 2018 Kayseri, s. 46- 69
- AKSÜT**, Ertekin - Ersan **ŞEN**: “Adli Tatilde Tutuklu İşler Yönünden Süreler İşler mi?” <https://sen.av.tr/tr/makale/adli-tatilde-tutuklu-isler-yonunden-sureler-isler-mi>
- AKYÜREK**, Güçlü: Yargılamanın Yenilenmesi, 3. Baskı, Ankara 2018
- ALACAKAPTAN**, Uğur: “Temyiz Mahkemesi Başsavcılığı’nın Yaptığı İtiraz Hükmün Kesinleşmesine Mani Olur mu?” AÜHF C. 24, 1967 (S.1-4) 287 - 291
- ARSLAN**, Çetin: “Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı İtirazı (CMK md. 308)”, Ceza Hukuku Dergisi, Yıl 2, S. 5 2007
- AŞKIN**, Uğur: Ceza Muhakemesinde İstinaf Kanun Yolu, 1 Bası, Ankara 2018
- ATALI**, Murat: Medenî Usul Hukukunda Aleyhe Bozma Yasağı, 1. Bası, Ankara 2014
- AYGÜN EŞİTLİ**, Ezgi: “Ceza Muhakemesi Kanunu’nda Kanun Yararına Bozma”, TBB Dergisi 2016 (122) 193 - 234
- AZİZAĞAOĞLU**, Bahattin: “Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı İtirazının Hukuki Niteliği ve Emsal Usul İtirazları”, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda Kanun Yolları- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı- Türkiye Adalet Akademisi yayını, 1. Bası, Ankara 2018
- BALCI**, Fidan – Seyithan **ÖZTÜRK**: Ceza Yargılamasında İstinaf ve Temyiz, 1 Bası, Ankara 2019
- CENTEL**, Nur –Hamide **ZAFER**: Ceza Muhakemesi Hukuku, 7. Basım, İstanbul 2010
- ÇINAR**, Ali Rıza: Ceza Yargılamasında Temyiz Yolu, Mayıs 2006
- EKİNCİ**, Ekrem Buğra: “İslam Hukukunda Mahkeme Kararlarının Kontrolü”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2001/1-2, C. 9
- EKİCİ**, Ekrem Buğra: Mecelle’de Kanun Yolları, https://www.academia.edu/24089329/Mecellede_Kanun_Yollar_%C4%B1
- ERCAN**, İsmail: Ceza Muhakemesi Hukuku, 4. Basım, İstanbul 2011

- ERDEM**, Mustafa Ruhan- Candide **ŞENTÜRK**: Ceza Muhakemesinde Kanun Yolları, 1. Basım, Ankara 2018
- EREM**, Faruk: “Bozmanın Sirayeti”, Ankara Barosu Dergisi (ABD), S. 1, 1963 sh. 5 - 8
- ERSOY**, Uğur: Ceza Muhakemesi Hukukunda Aleyhe Değiştirme (reformatio in peius) Yasağı, Ankara 2018
- ERSOY**, Uğur: “Anayasa Mahkemesine Yapılacak Bireysel Başvurularında Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı’nın İtiraz Yetkisinin Etmeleri ve Sonuçları”, Ankara Barosu Dergisi 2016/2, (123 – 153)
- GÖKÇEN**, Ahmet- Murat **BALCI**- Mehmet Ali **ALŞAHİN** – Kerim **ÇAKIR**: Ceza Muhakemesi Hukuku, 3 Bası, Ankara 2018
- GÖKTÜRK**, Neslihan: “İstinaf Kanun Yolunda Koruma Tedbirleri”, Kamu Hukukunun Güncel Meseleleri Sempozyumu – I- Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Kanun Yolları, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sempozyum Dergisi, Ekim 2018 Kayseri, s. 147- 166
- GÜNAY**, Erhan: Ceza Muhakemesi Hukukunda Olağanüstü Kanun Yolları, 3 Bası, Ankara 2019
- GÜNAY**, Erhan: Bozmanın Sirayeti Aleyhe Bozma Yasağı, Ankara 2000
- GÜNGÖR**, Devrim: Ceza Muhakemesinde İstinaf, Ankara 2016
- GÜNGÖR**, Devrim – **ALBAYRAK**, Adem; İstinaf, Ankara Baro Başkanlığı Yayınları, Ankara 2016
- İNAN**, Kubilay: Ceza Yargılamasında Yasayolları, Bası 1, Ankara 2006
- KARAKAŞ**, Cemal Fazıl: “Temyiz ya da Bozma Kapsamı Dışında Kalan Hüküm Sonucu Parçalarının Bozma Üzerine Yapılan Yargılama Sonunda tekrar Oluşturulması Gerekliliği”, Yargıtay Dergisi, Ekim 2018, C. 44, s. 4, sh. 1553-1588
- KARAKURT**, Ahu: Ceza Muhakemesi Hukukunda Muhakemenin Yenilenmesi, 1. Basım, Ankara 2009
- KAYA**, Koroğlu; “İslam ve Osmanlı Hukuku’nda Esbab-ı M’ucibe”, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Dergisi (YBH), 2016/2
- KAYANÇİÇEK**, Murat: “Aynı Fiilden Dolayı Yeniden Yargılama Yapılan Hallerde (TCK md. 66/5) Dava Zamanaşımı Süresinin Tespiti”, TAAD, S. 18, Temmuz 2014 (443- 480)
- KAYLAN**, Keskin: “5271 sayılı (Yeni) Ceza Muhakemesi Kanunu Yasa Yolları”, Adalet Bakanlığınca İlk Derece Hakim ve Savcılar için 25-30 Ocak 2005 tarihlerinde Ankara’da Düzenlenen Bilgilendirme Seminerinde sunulan tebliğ) sh.1, <http://www.ceza-bb.adalet.gov.tr/makale2.htm>

- KAYMAZ**, Seydi: *“Ceza Muhakemesinde Aleyhe Değişirme Yasağı”*, Nur Centel’e Armağan, 2013, Cilt 19, S.2, sh.1420
- KAYMAZ**, Seydi: *Ceza Muhakemesinde İstinaf*, 1. Basım, Ankara 2017, sh. 19
- KAYMAZ**, Seydi: *“İstinaf Muhakemesinde Esas Bakımından İnceleme Aşamasında Verilebilecek Kararlar”*, Kamu Hukukunun Güncel Meseleleri Sempozyumu – I- Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Kanun Yolları, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sempozyum Dergisi, Ekim 2018 Kayseri, s. 130 - 144
- KESKİN**, Serap; *Ceza Muhakemesi Hukukunda Temyiz Nedeni Olarak Hukuka Aykırılık*, 1. Basım İstanbul 1997
- KILIÇ**, Ali Şahin: *“Ceza Muhakemesinde İstinaf Kanun Yoluna Teorik Bir Bakış”*, Kamu Hukukunun Güncel Meseleleri Sempozyumu – I- Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Kanun Yolları, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sempozyum Dergisi, Ekim 2018 Kayseri, s. 107-130
- KIZILASLAN**, Hakan; *“Soruşturma Yapılmasına Yer Olmadığı Kararları (SYOK) ve Bu Kararların Ceza Muhakemesi Sistematiği Açısından İrdelenmesi”* TBB Dergisi 2019/144
- KUNTER**, Nurullah: *Muhakeme Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku*, İstanbul 1989
- KUNTER**, Nurullah: *“Olağanüstü İtirazda Yargılama İle İlgili Sorunlar”*, YD Ekim 1983, 586 – 598
- KURU**, Baki; *Hukuk Muhakemeleri Usulü*, 5. Bası, İstanbul 1991, 4 C. sh. 3277 (3277 – 4518)
- ONTAN**, Yaprak: *“İstinaf Kanun Yolunda Bozmanın Sirayeti Sorunu”* TBB Dergisi, 2017, S. 128
- ORMANOĞLU**, M. Derya: *Ceza Muhakemesi Hukukunda Aleyhe Değişirme Yasağı*, 1 Baskı, İstanbul 2016
- ÖZBEK**, Veli Özer –Pınar Bacaksız, Koray Doğan: *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 12. Bası, Ankara 2019
- ÖZDEMİR**, Süleyman Emre: *Ceza Muhakemesinde İtiraz Kanun Yolu*, Bası 1, Ankara 2018
- ÖZEN**, Mustafa: *Ceza Muhakemesi Hukuku Dersleri*, 4. Baskı, Ankara 2019
- ÖZTEK**, Selçuk; *“Temyiz Kanun Yolunun Tarihçesine İlişkin Bazı Tespitler”*, Mehmet Akif Aydın’a Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Özel Sayı, 2015, C. 21, S. 2, s. 135 vd.
- ÖZTÜRK**, Bahri- Durmuş Tezcan-Mustafa Ruhan Erdem – Özge Sırma- Yase-min F. Saygılar- Esra Alan: *Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku*, 3. Baskı, Ankara 2010

- PARLAR**, Ali – Muzaffer **HATİPOĞLU**: Ceza Muhakemesi Kanunu Yorumu, Ankara – 2008, C. 2
- SADAK**, Murat: Mağdurun Kanun Yollarına Başvuru Hakkı, TAAD, Nisan 2010, sayı 1
- SALİHOĞLU**, Hadi – Ali **PARLAR**: Ceza Muhakemesinde Olağanüstü Yasa Yolları ve Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru, 1 Baskı, İstanbul 2018
- SARIGÜL**, Ali Tanju: “ *Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararlarının Denetlenmesinde Kanun Yolu Sorunu*”, TBB Dergisi, 2016
- SOYASLAN**, Doğan: Ceza Muhakemesi Hukuku, 7. Baskı, Ankara 218
- SÜMER**, Reha: “ *Cumhuriyet Savcılarının Temyiz Süresi ve Kanun Yoluna Başvurmada Yanılma*” Yargıtay Dergisi (YD), C: 32, S. 1-2 Ocak – Nisan 2006
- ŞAHİN**, Cumhur – Neslihan **GÖKTÜRK**: Ceza Muhakemesi Hukuku II, 9. Bası, Ankara 2019, sh. 237
- TALAS**, Serdar: Ceza Muhakemesi Hukukunda Başsavcılığın İtirazı, İÜHFİM C. LXX, 2012 (S.1) 153 - 176
- TURANBOY**, Kürşad Nuri: Sebepsiz Zenginleşme Davasının Asli- Tali Niteliği, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 1997, C. 1, S. 2 (44- 104)
- ÜNSAL**, Cengiz: Ceza Muhakemesinde İstinaf, 2. Bası, Ankara 2016
- ÜNVER**, Yener- Hakan **HAKERİ**: Ceza Muhakemesi Hukuku III, Onbeşinci Basım, Ankara 2019
- YENİDÜNYA**, A. **Caner**: Temyiz Sürecinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı’nın Rolü Konulu Matra 2013 projesi Uluslararası Konferansı ve Hollanda/Den Haag (Lahey) Çalışma Ziyareti (**Matra 2013 Projesi**), Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Yayını, Matra 2013
- YENİGÜN**, Bülent: “*Yargılamanın Yenilenmesi*”, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda Kanun Yolları- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı- Türkiye Adalet Akademisi yayını, 1. Bası, Ankara 2018
- YENİSEY**, Feridun: Duruşma ve Kanun Yolları, İstanbul 1990
- YENİSEY**, Feridun – Ayşe **NUHOĞLU**: Ceza Muhakemesi Hukuku, 7 Baskı, Ankara 2019
- YILMAZ**, Ejder: “*Hukuk Davalarında Yasayollarına Başvuru Hakkı ve Bu Hakkın Sınırlandırılmasının Yerindeliği Sorunu*”, sh. 135, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m1988-19881-1091>
- YILMAZ**, Sacit: “*Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının İtirazı (Cmk Md. 308)*”; TAAD, Yıl 11, Sayı: 41 (Ocak 2020)
- YURTCAN**, Erdener: Ceza Yargılaması Hukuku, 4 Basım, Ankara 1991

Çetin AKKAYA
Yargıtay Üyesi

Açıklamalı ve İçtihatlı

CEZALARIN İNFAZI VE İNFAZ HUKUKU

- ♦ Ceza Türleri
- ♦ Tutuklama Müzekkerelerinin İnfazı
- ♦ İnfaz İşlemleri
- ♦ Koşullu Salıverme Sürelerinin Hesaplanması
- ♦ Özel İnfaz Usulleri
- ♦ İnfazın Geri Bırakılması
- ♦ İnfazın Sona Ermesi
- ♦ Mahsup
- ♦ Cezaların Toplanması
- ♦ İnfazda Tereddüt

- ♦ Koşullu Salıverilme Kararının Geri Alınması
- ♦ Koşullu Salıverme Oranını Değiştiren Durumlar
- ♦ Disiplin Ceza ve Tedbirleri
- ♦ Kamuya Yararlı Bir İşte Çalıştırma
- ♦ Cezanın Denetimli Serbestlik Tedbiri Uygulanarak İnfazı
- ♦ Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi
- ♦ Yargıtay Kararları
- ♦ **7242 sayılı Yasa Değişiklikleri ile Genişletilmiş ve Güncellenmiş**

8. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Cezaların İnfazı ve İnfaz Hukuku

Çetin Akkaya

Hukuk Yayınları Dizisi – 1677

Sekizinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 95 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.
Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB
Tel. 0312 395 8 500-501
www.ozdogandigital.com
Sertifika no. 17021

KAYNAKÇA

- Akkaya Çetin**, Örgüt Suçu ve Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Suçları, Adalet Yayınevi, Ankara 2010
- Akkaya, Çetin**, Terör Suçları ve Cezalarının İnfazı, Adalet Yayınevi, Ankara 2009
- Akkaya Çetin**, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı ve İnfaz Hukuku Ankara 2007
- Arslan, Çetin**, Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi (5352 sayılı Adli Sicil kanun md.13/A), AÜHF Dergisi, Cilt:56, Sayı: 4 Yıl:2007
- Arslan, Çetin/Azizağaoğlu, Bahattin**, Yeni Türk Ceza Kanunu Şerhi, Asil Yayınevi, Ankara 2004
- Arslan, Çetin/Kayanççek, Murat**, Suçta Tekerrür, Ankara 2009
- Arslan, Çetin/Kayanççek, Murat**, Cezadan Mahsup, Adalet Yayınevi, Ankara 2011
- Artuk, M.Emin**, Türk Ceza Hukukunda Yaptırımlar Sistemi, Ceza Hukuku Dergisi, Ağustos 2007
- Artuk, Mehmet Emin/ Gökçen, Ahmet/Alşahin, M.Emin/ Çakır, Kerim**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 14. Bası, Adalet Yayınevi, Ankara 2020
- Artuk, Mehmet Emin/ Gökçen, Ahmet**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 11. Bası, Adalet, 2017
- Akbulut, Berrin**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 6. Bası, Adalet Yayınevi, Ankara 2019
- Akbulut, Berrin**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2016
- Akın, Abdulkadir**, İnfaz Hukuku, Seçkin Yayınevi, 3. Bası, Ankara 2016
- Akkaş, Ahmet Hulusi**, Koşullu Salıverilme, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.XII, Y.2008, Sa. 1-2
- Artuç, Mustafa/Elmas, Mehmet Tevfik**, Ceza Muhakemesinde Duruşma Yönetimi ve Yasa Yolları, 3. Baskı, Adalet Yayınevi 2019
- Atalay, Osman**, Hapisten Çevrilen adli Para Cezalarının İnfazı, Terazi Dergisi, Yıl:3, Sayı:21, Mayıs 2008
- Atalay, Osman**, İnfaz Hukuku, Adalet Akademisi, 2. Bası, Ankara 2015
- Avcı, Maya Ezgi**, Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi, CHD, Yıl: 7, Sayı: 18, Nisan 2012
- Battal, Ahmet**, Bankacılık Kanunu Şerhi, Ankara, Seçkin 2006

- Centel, Nur/Zafer, Hamide/Çakmut, Özlem**, Türk Ceza Hukukuna Giriş, 3. Bası, Beta Yayınevi, İstanbul 2005
- Çetintürk, Ekrem**. Farklı Neviden Fikri İçtimanın Ceza Adaletine Zarar Veren Sonuçlarına İlişkin Değerlendirmeler, Yargıtay Dergisi, Cilt: 45, Sayı: 1, Ocak 2019
- Çiçek, İbrahim**, 5352 sayılı Adli Sicil Kanununa Göre Adli Sicil ve Arşiv Kaydının Silinmesi ve Memnu Hakların İadesi, Terazi Aylık Hukuk Dergisi, Yıl:3, Sayı:19, Mart 2008
- Demirbaş, Timur**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2007
- Demirbaş, Timur**, İnfaz Hukuku; Seçkin 2003
- Donay, Süheyl**, Türk Ceza Kanunu Şerhi, Beta Yayınevi, İstanbul 2007
- Donay, Süheyl**, Bankacılık Ceza Hukuku; s. 145, Beta Şubat 2007 İstanbul
- Dönmezer, Sulhi/ Erman, Sahir**, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Beta Yayınevi 14. Bası, İstanbul 1999
- Dönmezer, Sulhi/ Erman, Sahir**, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Beta Yayınevi 12. Bası, İstanbul 1999
- Dursun, Salman**, Yeni Bankacılık Kanunu'nda Yer Alan Ceza Muhakemesi ve İnfaz Hükümleri, Ceza Hukuku Dergisi Ağustos 2007 Sayı 4
- Erem, Faruk/Danışman, Ahmet/ Artuk, Mehmet Emin**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Seçkin Yayınevi, Ankara 1997
- Erdoğan, Oktay**, Para Cezaları ve İnfazı, Beta 2007
- Ergül, Ergin**, Teori ve Uygulamada Suçluların İadesi ve Hükümlülerin Nakli, Yetkin Yayınları, Ankara 2003
- Feyzioğlu, Metin/Güngör, Devrim**, Cezaların Toplanması ve Koşullu Salıverilme İlişkisi, TBB Dergisi, Sayı 69, 2007
- Güçlü, Yaşar**. Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi, Terazi Aylık Hukuk Dergisi Yıl: 5, Sayı: 41, Ankara 2010
- Günay, Erhan**, Uygulamada İnfaz Sorunları ve Çözümleri, Seçkin 1998
- Gür, Gülberk**. Koşullu Salıverilme, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN'a Armağan, C. 21, Özel Sayı 2019, s.1443-1489
- Hakeri, Hakan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 22. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2019
- Hafızoğulları, Zeki/Özen, Muharrem**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümleri, US-A Yayıncılık, Ankara 2010
- Hekimoğlu, M. Fahrettin**, Uygulamalı İçtihatlı Ceza İnfaz Hukuku ve Cezaevi İdaresi, Adalet 2001
- İçel, Kayıhan**, İçel Ceza Hukuku Genel Hükümler, Yenilenmiş 4. Bası, Beta 2017

- İnce, Levent**, Koşullu Salıverilme ve Denetimli Serbestlikle Tahliye, Adalet Yayınevi, Ankara 2020
- Kamer, Vehbi Kadri**, İnfaz Hukuku ve Cezaevi İdaresi, Adalet Ocak 2005
- Kamer, Vehbi Kadri**, Denetimli Serbestlik Kararlarının İnfazı. Adalet 2007
- Koca, Mahmut/Üzülmez, İlhan**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümleri, Seçkin Yayınevi, Ankara 2008
- Köprülü, Timuçin**, Yeni Türk Ceza Kanununda Suçlu ve Sanıkların Geri Verilmesi, Hukuki Perspektifler Dergisi, Sayı:04, Ağustos 2005
- Kubat, Ahmet Adil**, Denetimli Serbestlik ve Cezaların İnfazı, Seçkin Yayınevi, 9. Baskı, Ankara 2019
- Kunter, Nurullah/Yenisey, Feridun/Nuhoğlu, Ayşe**, Ceza Muhakemesi Hukuku 15. Bası Beta Yayınevi İstanbul 2006
- Kuyucu, A.Aydın**, Kanun Yararına Bozma, Adalet 2009
- Malkoç, İsmail**, Açıklamalı Yeni Türk Ceza Kanunu 1.Cilt, Malkoç Yayınevi, Ankara 2007
- Mecit, Kemal**, İnfaz Hukuku, Adalet 2013
- Özbek, Veli Özer**, İnfaz Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 11. Baskı, Ankara 2019
- Öztürk, Bahri/Erdem, Mustafa Ruhan**, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku, 14. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2014
- Özbek, V.Özer/Kanbur, M.Nihat/Bacaksız, Pınar/Doğan, Koray/Tepe, İlker**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2010
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray**, Ceza Muhakemesi Kanunu'nda 5560 sayılı Kanun'la Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi, Ceza Hukuku dergisi, Yıl:1, Sayı:2, Aralık 2006
- Özbek, Veli Özer**, Yeni Türk Ceza Kanununun Anlamı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2006
- Özbek, Veli Özer**, İnfaz Hukuku, Orion Yayınevi 2007
- Özen, Mustafa**, Öğreti ve Uygulama Işığında Ceza Hukuku Genel Hükümler, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2019
- Özgenç, İzzet**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Seçkin Yayınevi, 14. Bası, Ankara 2018
- Özgenç, İzzet**, Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi, Adalet Bakanlığı Yayınları, 3. Bası, Ankara 2006
- Öztürk, Bahri/Erdem, Mustafa R.**, Ceza Hukuku Genel Hükümler ve Özel Hükümler, 5.Bası, Turhan Yayınevi, Ankara, 2007
- Öztürk, Bahri/Erdem, Mustafa Ruhan**, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku, 10. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2008

- Parlar, Ali/Hatipoğlu, Muzaffer**, Türk Ceza Kanunu Yorumu, 2. Baskı, Cilt 1, Seçkin Yayınevi, Ankara 2008
- Sağıroğlu, Mustafa**, Geçmişten Bugüne ve Tüm Yönleriyle İnfaz Sistemi, Yetkin 2021
- Sevük, Handan Yokuş**, Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kullanılmasına İlişkin Suçlar, 2007
- Şen, Ersan**, Koşullu Salıverilme ve Denetimli Serbestliğin Hapis Cezası İle Bozulması, CHD., S23, Aralık 2013
- Şen, Ersan**, Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Yorumu cilt 1, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2006
- Taşdelen, Servet**, Bankacılık Kanunu Şerhi, Ankara, Turhan 2006
- Taşdemir, Kubilay**, Ceza Hukukunda Zamanaşımı, Ütopyağrafik Ankara 2011
- Toroslu, Nevzat**, Ceza Hukuku Genel Kısım, Savaş Yayınevi, Ankara 2008
- Turan, Faruk**, Yeni Türk Ceza Kanunu'na Göre Cezaların Ertelenmesi ve Uygulamada Ortaya Çıkan Bazı Sorunlar, Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt X, sayı 3-4, Aralık 2006
- Üzülmüş, İlhan**, Suçta Tekerrür ve Özel Tehlikeli Suçlular, Hukuki Perspektifler Dergisi, Sayı: 04, Ağustos 2005
- Yargıtay Ceza Daireleri Uygulamasında Sıklıkla Rastlanan Bozma Sebepleri**(CMK-TCK-Özel Yasalar), Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, Genişletilmiş 2. Baskı, Ankara 2018
- Yaşar, Osman/Gökcan, Hasan Tahsin/Artuç, Mustafa**, Türk Ceza Kanunu Şerhi, Adalet Ankara 2010
- Yerdelen, Erdal**, Türk Ceza Hukuku Yaptırımları ve İnfazı, Adalet 2021
- Yetgin, Feridun**, İnfaz Hukuku El Kitabı, Adalet Yayınevi, 3. Baskı, 2020
- Yetgin, Feridun**, İnfaz Hukuku El Kitabı, Adalet Yayınevi, Ankara 2018
- Yetgin, Feridun**, İnfaz Hukuku El Kitabı, Adalet Yayınevi, 2. Baskı, Ankara 2018
- Yenisey, Feridun**, Uluslararası Terörün Önlenmesi Avrupa Sözleşmesi Hakkında, Hukuk ve Adalet Dergisi, Yıl:4, Sayı:10, İlkbahar 2007
- Yılmaz, Ömrü**, Öğreti ve Uygulamada Ateşli Silahlar ve Bıçaklar İle Diğer Aletler Hakkında Kanun, Ankara 2019
- Yurtcan, Erdener**, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Kanunu ve Yorumu, Beta 2005

Ahmet Cemal RUHİ
Akademisyen/Avukat

TÜRK CEZA KANUNUNDA
CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA
KARŞI İŞLENEN SUÇLAR

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Ceza Kanununda Cinsel Dokunulmazlığa Karşı İşlenen Suçlar
Ahmet Cemal Ruhi

Hukuk Yayınları Dizisi – 2897

Birinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 52 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- AKKAYA, Çetin:** Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar, 2. Baskı, Ankara 2020.
- AKSOY, Özgün Sinem:** Cinsel Saldırı Suçu, YYLT, İstanbul 2010.
- ARSLANTÜRK, Mustafa:** Türk Ceza Kanunu Uygulamasında Cinsel Suçlar, 5. Baskı, Ankara 2019.
- AYDIN, Murat:** Çocukların Cinsel İstismarı ve Reşit Olmayanla Cinsel İlişki Suçu, 3. Baskı, Ankara 2018.
- BAKICI, Sedat:** Genel Adap ve Aile Düzenine Karşı Cürümler, 1. Baskı, Ankara 1994.
- BAYTEMİR, Erdal:** Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar, 1. Baskı, Ankara 2019.
- BÜLENT, Tansel:** Çocuk Cinsel İstismarı, 1. Baskı, Ankara 2018.
- ÇALIŞKAN, Suat:** 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar ve Cinsel Amaçlı Hürriyetten Yoksun Kılma Suçu, 1. Baskı, Ankara 2013.
- DEMİR, Remzi:** Cinsel Dokunulmazlığa Karşı İşlenen Suçlar, 1. Baskı, Ankara Nisan 2021.
- DÜLGER, İbrahim:** Cinsel Özgürlüğe Karşı İşlenen Suçlardan Irza Geçme Suçu, Doktora Tezi, Konya 1998.
- ERSÖZOĞLU, Haydar:** Türk Hukukunda Çocuğun Cinsel İstismarı Suçu, YYLT, Kocaeli 2010.
- GÜNDÜZ, Remzi/GÜLTAŞ, Veysel:** Cinsel Suçlar, 3. Baskı, Ankara 2013.
- GÜNDÜZ, Remzi:** Türk Ceza Kanununda Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar, 2. Baskı, Ankara 2017.
- HAKERİ, Hakan:** Ceza Hukuku Genel Hükümler, 24. Baskı, Ankara 2021.
- KARTAL, Pınar Memiş:** Türk Ceza Hukukunda Çocukların Cinsel İstismarı, 1. Baskı, İstanbul 2014.
- KOCA, Mahmut/ÜZÜLMEZ, İlhan:** Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 13. Baskı, Ankara 2020.

- KOCA, Mahmut/ÜZÜLMEZ, İlhan:** Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 7. Baskı, Ankara 2020.
- KOCAOĞLU, Serhat Sinan:** Yargı Kararları Işığında Cinsel Dokunulmazlığa Karşı İşlenen Suçlar, 1. Baskı, Ankara 2016.
- PAKIR, Yusuf:** Cinsel Saldırı Suçu, 1. Baskı, Ankara 2019.
- PARLAR, Ali/Öztürk Mustafa:** Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar, 1. Baskı, İstanbul 2018.
- SALMAN, Eda:** Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu, YYLT, İstanbul 2009.
- ŞAHİN, Behiye Köse:** Cinsel Dokunulmazlığa karşı Suçlardan Çocukların Cinsel İstismarı, YYLT, Konya 2009.
- ŞİŞMAN, Sefa:** Cinsel Saldırı Suçu, YYLT, Konya 2010.
- TANER, Fahri Gökçen:** Türk Ceza Hukukunda Cinsel Özgürlüğe Karşı Suçlar, 2. Baskı, Ankara 2017.
- TANERİ, Gökhan:** Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar, 3. Baskı, Ankara 2019.
- TAŞTAN, Mehmet:** Cinsel Suçlarda İspat Sorunu ve Yargılama Usulü, 1. Baskı, Ankara 2021.
- TUĞRUL, Ahmet Ceylani:** Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar ve Ensest İlişkiler, 2. Baskı, Ankara 2013.
- TURHAN, Engin:** Türk ve Alman Ceza Hukukunda Çocukların Cinsel İstismarı Suçu, 1. Baskı, Ankara 2021.
- YELDAN, Ali/TANERİ, Gökhan:** Cinsel Suçlarda Beraat, 2. Baskı, Ankara Temmuz 2020.
- YELDAN, Didem:** 99 Soruda Cinsel Suçlar, 1. Baskı, Ankara Ocak 2021.
- YELDAN, Didem:** Uygulamada Cinsel Suçlar, 1. Baskı, Ankara Ocak 2020.
- YELDAN, Didem:** 99 Soruda Çocuğun Cinsel İstismarı Suçu, 1. Baskı, Ankara Mayıs 2021.
- YILMAZTEKİN, Ahmet Ertan:** Ceza Muhakemesi Hukukunda Müdafî Yardımından Yararlanma Hakkı -Yargı Kararları Işığında-, 1. Baskı, Ankara Nisan 2021.
- YURTCAN, Erdener:** Yargıtay Kararları Işığında Cinsel Suçlar, 5. Baskı, Ankara Nisan 2021.

Dr. Remzi DEMİR

Ankara BAM 27. Ceza Dairesi Üyesi

Yargıtay ve İstinaf Kararları İle
Bilimsel Görüşler Eşliğinde;

CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI İŞLENEN SUÇLAR

Cinsel Saldırı

Çocuğun Cinsel İstismarı

Reşit Olmayanla Cinsel İlişki

Cinsel Taciz

Kişiyi Hürriyetinden Yoksun Kılma

Bu Suçlarla İlgili Ceza Muhakemesi Uygulamaları

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Cinsel Dokunulmazlığa Karşı İşlenen Suçlar
Remzi Demir

Hukuk Yayınları Dizisi – 2849

Birinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 89 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- ACAR**, Hüseyin, Türk Ceza Hukukunda Gönüllü Vazgeçme Kurumu, Adalet Yayınevi, Ankara 2013.
- ALBAY**, Celal, “Kanun Yararına Bozma”, Ceza Muhakemesinde Kanun Yolları, Ankara 2018. (s. 121-139).
- ALÇINAR**, Seda, “Türk Mevzuatında Cinsel Suç Mağdurlarını Korumaya Yönelik Düzenlemeler”, Alman ve Türk Hukukunda Cinsel Suçlar ve Cinsel Suçları Önleme Stratejileri, Oniki Levha, İstanbul 2019, (s. 187-217).
- ARSLANTÜRK**, Mustafa, Türk Ceza Kanunu Uygulamasında Cinsel Suçlar, Seçkin Yayınevi, Ankara 2014.
- ARTUÇ**, Mustafa, Pratik Ceza Muhakemesi Kanunu, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2018. (Muhakeme).
- ARTUÇ**, Mustafa, Pratik Türk Ceza Kanunu, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2018. (Ceza).
- ARTUK**, Mehmet Emin, Cinsel Taciz Suçu (TCK. M.105). Çalışma ve Toplum Dergisi, 2016, (s. 29-44).
- ARTUK**, M. Emin/ **ALŞAHİN**, M. Emin, “Sarkıntılık Fiili”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 65, Sayı: 4, 2016, (s. 3243-3270)
- ARTUK**, M. Emin/ **GÖKCEN**, Ahmet/ **ALŞAHİN**, M. Emin/ **ÇAKIR**, Kerim, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 18. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- AYDIN**, Devrim, “Suça İştirak Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Sorunlar”, Suç ve Ceza Dergisi, Sayı: 2, İstanbul 2019, (s. 1-27).
- AYDIN**, Murat, Çocukların Cinsel İstismarı Ve Reşit Olmayanla Cinsel İlişki Suçu, 2.Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2014.
- AZİZGAOĞLU**, Bahattin, “Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının İtirazının Hukuki Niteliği”, Ceza Muhakemesinde Kanun Yolları, Ankara 2018. (s. 89-113).
- BACAKSIZ**, Pınar/ **BAYZİT**, Tuğba, “Yargıtay’ın Cinsel Dokunulmazlığa karşı Suçlarda İspata Yaklaşımı”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN’a Armağan, Cilt: 21, Özel Sayı, 2019, (s. 379-414).

- BADEM**, Semiyet, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Tanık”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Sayı:45, Ocak 2021, (s. 289-327).
- BAĞLAR**, Yunus Emre, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alınması”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Sayı:45, Ocak 2021, (s. 121-155)
- BAŞ**, Eylem, Türk Ceza Hukukunda Cinsel Taciz Suçu, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Yıl: 65, Sayı: 4, 2016 (s. 1135-1215).
- BATUR**, Necat, “Ceza Yargılamasında Moleküler Genetik İnceleme”, TBBD, Yıl: 2016, Sayı: 126, 2016, (s. 69- 95)
- BAYTEMİR**, Erdal, Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- BOZDAĞ**, Ahmet/ **SARIUSTA**, Kader, “Ceza Yargılamasında Mağdurun Beyanı ve Delil Değeri”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 2, 2017, (s. 573-603).
- CENTEL**, Nur, “4237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu ve Cinsel Suçlar Değişiklik Tasarısı’nın Değerlendirilmesi”, TBBD, Yıl: 2012, Sayı: 99, (s. 269- 290).
- ÇAKMUT YENERER**, Özlem, “Kavramsal Olarak Kadına Karşı Şiddet/Cinsel Şiddet Ve Türk Ceza Hukukunda Cinsel Saldırı Suçunun Genel Değerlendirmesi”, Marmara Üniversitesi Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Araştırmaları Dergisi”, Cilt: 2, Sayı: 1, 2013, (s. 49-54). (Cinsel Saldırı)
- ÇAKMUT YENERER**, Özlem, “Kişiyi Hürriyetinden Yoksun Kılma Suçu”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi”, Cilt: 19, Sayı: 2, 2013, (s. 587-602).
- ÇALIŞKAN**, Suat, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar ve Cinsel Amaçlı Hürriyetten Yoksun Kılma Suçu, Adalet Yayınevi, Ankara 2013.
- ÇİFTÇİ**, Halil İbrahim, “5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda Temyiz Yasa Yolu”, Ceza Muhakemesinde Kanun Yolları, Ankara 2018. (s. 63-89).
- DEMİREL**, Muhammed, “Kişiyi Hürriyetinden Yoksun Kılma Suçu”, Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 24, Sayı: 4, 2020 (s. 489-554).
- DOĞAN**, Recep, “Anlamlı Yanıt Üretilmeyen İkilem: Reşit Olmayanla Cinsel İlişki Suçu”, Ankara Barosu Dergisi, Cilt: 75, Sayı: 1, 2017, (s. 123- 149).

- DOĞAN**, Recep, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alma”, TBBD, Sayı: 142, 2019, (s. 93- 133). (Muayene).
- DONAY**, Süheyl, Ceza Yargılama Hukuku, 2. Baskı, Beta, İstanbul 2012.
- DURAN**, Gökhan Yaşar, Ceza Hukukunda Haksız Tahrik, Legal, İstanbul 2010.
- DURŞUN**, Selman, “Türk Ceza Hukuku’nda Cinsel Suçlara Genel Bir Bakış”, Ceza Hukuku Dergisi, Sayı: 24, 2014 (s. 57- 74).
- DÜLGER**, Murat Volkan/ **ÖZKAN**, Onur/ **BAKDUR**, Merve, “Ceza Hukukunda Hata ve Hataya Bağlanan Sonuçlar”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Sayı:45, Ocak 2021, (s. 227-265).
- ERDEM**, Eylül/ **TÜRAY**, Aras, “Türk Ceza Hukukunda Basit Cinsel Saldırı Suçunun Eşe Karşı İşlenmesi”, Suç ve Ceza Dergisi, Sayı: 2, İstanbul 2019, (s. 65-101).
- EŞİTLİ AYGÜN**, Ezgi, “Ceza Hukukunda Cinselliğe Kavramsal Bakış”, Hukuk Düzeninde Beşeri Cinsellik Sempozyumları II-III, Başkent Üniversitesi CEKAMER, Ankara 2018, (s. 58-91)
- GERÇEKER**, Hasan, Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- GÜNDÜZ**, Remzi, Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar, 2. Baskı, Bilge Yayınevi, Ankara 2017.
- HAFIZOĞULLARI**, Zeki/ **ÖZEN**, Muharrem, Türk Ceza Hukuku Özel Hükmüler Kişilere Karşı Suçlar, 5. Baskı, US- A Yayıncılık, Ankara 2016.
- HOROZGİL**, Denizhan, “Çocukların Cinsel İstismarı Suçunun Basit Şekli”, TBBD, Sayı 93, 2011, (s. 108-146).
- İNCİ**, Zekiye İnci, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Teşhis”, TBBD, Sayı: 85, 2009, (s. 105-137).
- KANBUR**, M. Nihat, “6545 Sayılı Kanun Değişiklikleri Çerçevesinde Türk Ceza Kanunu’nda Reşit Olmayanla Cinsel İlişki Suçu (TCK m.104), Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 16, Prof. Dr. Hakan Pekcanitez’e Armağan, 2014, (s. 4139-4210).
- KANTARCI**, Nurullah, Reşit Olmayanla Cinsel İlişki Suçu, Adalet, Ankara 2016.
- KARAASLAN**, Reşit, “Kişiyi Hürriyetinden Yoksun Kılma Suçunun Cinsel Amaçla İşlenmesi”, Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 4, Sayı: 1, 2018, (s. 1- 20).

- KOCA**, Mahmut/ **ÜZÜLMEZ**, İlhan, Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler, 6. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2013, (Genel).
- KOCA**, Mahmut/ **ÜZÜLMEZ**, İlhan, Türk Ceza Kanunu Özel Hükümler, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2015, (Özel).
- KOC AOĞLU**, S. Sinan, Yargı Kararları Işığında Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar, Yetkin Yayınları, Ankara 2016.
- KORKUSUZ**, Gülşah, “Cinsel Saldırı Suçu”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt: LXXI, Sayı: 1, 2013 (s. 815- 854).
- MAL KOÇ**, Cinsel Suçlar, Malkoç Kitabevi, Ankara 2009.
- MEMİŞ KARTAL**, Pınar, “Reşit Olmayanla Cinsel İlişki”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 65, Sayı: 4, 2016, (s. 2083- 2100). (Reşit)
- MEMİŞ KARTAL**, Pınar, Türk Ceza Hukuku’nda Çocukların Cinsel İstismarı, Der Yayınları, İstanbul 2014.
- METİN**, İsmail, Ceza Muhakemesinde Suça Sürüklenen Çocuk, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2019.
- MUTLU**, Emre/ **AŞICIOĞLU**, Faruk, “Uyuşturucu Madde Etkisi Altındaki Mağdurların Uğradığı Cinsel Saldırıları: Olgü Serisi”, Osmangazi Tıp Dergisi, Cilt: 41, Sayı:1, 2019, (s. 95- 101).
- NUHOĞLU**, Ayşe/ **TEZCAN**, Durmuş/ **OKTAR**, Salih/ **DEMİRAĞ**, Fahrettin/ **ÇULHA**, Rifat, Ceza Muhakemesi Hukuku Başvuru, Kitabevi, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 3. Baskı, Ankara 2018.
- ÖZBALCI**, Yalım Yarkın, “Ceza Muhakemesi Hukukunda İçerik ve Denetim Bağlamında Duruşma Tutanakları”, Suç ve Ceza Dergisi, Sayı: 2, İstanbul 2019, (s. 123-175).
- ÖZBEK**, Veli Özer/ **DOĞAN**, Koray/ **BACA KSIZ**, Pınar, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 14. Bası, Seçkin, Ankara 2019, (Özel Hükümler).
- ÖZGENÇ**, İzzet, “Akran Çocuklar Arası Cinsel Birliktelik Ve Ceza Hukuku Sorumluluğu Sorunu Türk Uygulamasından Örnekler”, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, XXIV, Sayı: 4, 2020, (s. 2655-273).
- PARLAR**, Ali, Ağır Ceza Davaları, Bilge Yayınevi, Ankara 2016, (Ceza).
- PARLAR**, Ali, Ceza Muhakemesi Kanunu Şerhi, Bilge Yayınevi, Ankara 2015, (Muhakeme)

- PARLAR**, Ali/ **BANKO**, Meltem, Cinsel Suçlar, Adalet Yayınevi, Ankara 2014.
- SEÇKİN**, Mehmet Beyhan, “Ceza Muhakemesinde İstinaf Kanun Yolu ve Bölge Adliye Mahkemeleri”, Ceza Muhakemesinde Kanun Yolları, Ankara 2018. (s. 1-63).
- SOYASLAN**, Doğan, Ceza Muhakemesi Hukuku, 4. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2010.
- ŞAHBAZ**, İbrahim, Açıklamalı ve İçtihatlı Türk Ceza Kanunu, I. Cilt, Yetkin Yayınları, Ankara 2016.
- ŞARE**, Ersin, “Cinsel Özgürlüğe Karşı Suçlarda İlgilinin Rızası”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 21, Sayı: 2, 2019 (s. 977-1023).
- ŞENOL**, Cem, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanununa Göre İştirak Halinde İşlenen Suçlarda Gönüllü Vazgeçme (TCK m. 41)”, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Yıl: 5, Sayı: 10, Aralık 2017, (s. 507-553).
- ŞİMŞEK**, Furkan Ali, “Ceza Hukukunda Tekerrür ve Mükerrirlere Özgü İnfaz Rejimi”, Suç ve Ceza Dergisi, Sayı: 2, İstanbul 2020, (s. 527-571).
- TANERİ**, Gökhan, Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar, 3. Baskı, Aristo, İstanbul 2019.
- TANERİ**, Gökhan/ **KAMIŞLI**, Gani, Kişilere Karşı İşlenen Suçlar, Seçkin yayıncılık, Ankara 2018.
- TEPE**, İlker, “Çocuklara Yönelik Cinsel İstismarın Yasal Boyutunun Türkiye ve Diğer Ülkelerle Karşılaştırılması”, Adli Tıp Dergisi, Cilt: 25, Sayı: 1, 2011, (s. 11-23).
- TEZBASAN**, İnci Yağmur, Cinsel Saldırı Suçunun Delillendirilmesinde Adli Ebelerin Rolü: Türkiye’ye Özgü Model Önerisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Üsküdar Üniversitesi Bağımlılık ve Adli Bilimleri Enstitüsü, İstanbul 2019.
- TEZCAN**, Durmuş/ **ERDEM**, Mustafa/ **ÖNOK**, R. Murat, Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, 13. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016.
- TOROSLU**, Nevzat, Ceza Hukuku Özel Kısım Savaş Yayınevi, Ankara 2018.
- TOROSLU**, Nevzat/ **FEYZİOĞLU**, Metin, Ceza Muhakemesi Hukuku, Savaş Yayınevi, Ankara 2015.

- TUĞRUL**, Ahmet Ceylani/ **TUĞRUL**, Murat Ceylani, Cinsel Dokunulmazlığa Karşı İşlenen Suçlar, Enstest İlişkiler, Ütopya Grafik, Ankara 2018.
- UĞURLUBAY AYGÖRMEZ**, Gülsün A., “Cinsel Suçlara İlişkin Güncel Maddi Hukuk Sorunları”, Alman ve Türk Hukukunda Cinsel Suçlar ve Cinsel Suçları Önleme Stratejileri, Oniki Levha, İstanbul 2019, (s. 19-59).
- URUŞAK**, Uğur, Ceza Hukukunda Hukuka Uygunluk Sebebi Olarak Bir Hakkın Kullanılması, XIII Levha, İstanbul 2010.
- UZUN**, Elif/ **KOÇER**, Ayşe Önemli/ **KAYA**, Feyza Nur, Cinsel Dokunulmazlığa Karşı İşlenen Suçlar Kapsamında Bir Yargıtay Kararı İncelemesi”, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt: 4, Sayı: 1, 2020, (s. 47-55).
- UYAP** (Ulusal Yargı Ağı Projesi)
- ÜNVER**, Yener/ **HAKERİ**, Hakan, Ceza Muhakemesi Hukuku, Cilt: 1,11. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2016.
- YELDAN**, Didem/ **TANERİ**, Gökhan, Cinsel Suçlarda Beraat, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- YENİGÜN**, Bülent, “Yargılamanın Yenilenmesi”, Ceza Muhakemesinde Kanun Yolları, Ankara 2018. (s. 139- 180).
- YOKUŞ SEVÜK**, Handan, “6545 Sayılı Kanun ile Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlarda Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi” Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 2, Yıl: 2015, (s. 119- 146).
- YURTCAN**, Erdener, Yargıtay Kararları Işığında Cinsel Suçlar, 2. Bası, Türkiye Barolar Birliği Yayını, Ankara 2015, (Cinsel).
- YURTCAN**, Erdener, Yargıtay Kararları Işığında Hürriyete Karşı Suçlar, 3. Bası, Adalet Yayınevi, Ankara 2012, (Hürriyet).
- YURTCAN**, Erdener, Yargıtay Kararları Işığında Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler, Cilt: 1, 2. Baskı, Türkiye Barolar Birliği Yayını, Ankara 2015, (Genel 1).
- YURTCAN**, Erdener, Yargıtay Kararları Işığında Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler, Cilt: 2, 2. Baskı, Türkiye Barolar Birliği Yayını, Ankara 2015, (Genel 2).

Dr. Gökhan TANERİ

Bursa Hakimi

KISA ADLİ TIP SÖZLÜĞÜ EKİ

SON DÖNEM KONSEPT DEĞİŞİKLİKLERİ İLE

CİNSEL SUÇLARA İLİŞKİN YARGITAY DEĞERLENDİRMELERİ

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Cinsel Suçlara İlişkin Yargıtay Değerlendirmeleri
Gökhan Taneri

Hukuk Yayınları Dizisi – 2936

Birinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 12 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- ALPASLAN, Ahmet Hamdi(2014) Kocatepe Tıp Dergisi, Sa. 15(2), S. 194-201,
- ARTUK, Mehmet Emin/ALŞAHİN, Mehmet Emin(2016) Sarkıntılık Fiili, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Sa. 65/4, S. 3243-3270, www.dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/2150/22316.pdf erişim: 20/3/2017.
- AKSAKAL, Enver (2014) “Reşit Olmayanla Cinsel İlişki Suçu” İstanbul Barosu Dergisi, C. 88., Sa. 2, S. 257-275,
- ASLAN, Beşir (2014) **Ceza Hukukunda Yaş Küçüklüğü, 3. Baskı**, Ankara: Seçkin Yayınevi,
- ATAMAN, Erkan (2011) 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku ABD., **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**,
- BAKICI, Sedat (1989) “Sarkıntılık Suçu”, *Ankara Barosu Dergisi*, Sa. 4., S. 679-687,
- BEYAZIT, Özgür (2010) Reşit Olmayanla Cinsel İlişki Suçu, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi (TAAD)*, Nisan 2010, Sa.1, S. 293-310,
- Boğaziçi Üniversitesi, Cinsel Taciz Önleme Merkezi
<http://www.citok.boun.edu.tr/brosur.pdf> erişim: 26/03/2017,
- BÖLGE, Zeynep Belma (2005) Cinsel Saldırıda Etkili Faktörler ve Suçlu Profili, İstanbul Üniversitesi, Adli Tıp Enstitüsü, Sosyal Bilimler ABD., **Yayımlanmamış Doktora Lisans Tezi**,
- CAN, Muhammet/TIRTIL, Lale/DOKGÖZ, Halis(2009) Çocuk İstismarı Olgularında Hekim Sorumluluğu, Birinci Basamakta Adli Tıp, (Ed. Sermet Koç/Muhammet Can), 2. Baskı, İstanbul: İstanbul Tabip Odası, S. 181-191, http://www.istabip.org.tr/dosyalar/adli_tip.pdf erişim: 28/3/2017
- CEBE, Abdurrahman (2011) Türk Ceza Hukukunda Hakaret Suçu (5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Madde 125, 130) **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Bahçeşehir Üniversitesi İstanbul,
- ÇALIŞKAN, Suat (2014) Ceza Yargılamasında Beraat Kararı, Ankara: Adalet Yayınevi,

- ÇALIŞKAN, Suat(2013) **Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar**, Ankara: Adalet Yayınevi,
- ÇINAR, Nurullah(2009) “Hakaret Suçlarında Hukuka Uygunluk Nedenleri”, *Adalet Dergisi*, S.34, s. 230-247,
- DURSUN, Selman(2014) Türk Ceza Hukuku’nda Cinsel Suçlara Genel Bir Bakış, *Ceza Hukuku Dergisi*, Sa. 24, S. 57-73, s. 58.
- <http://hukuk.istanbul.edu.tr/cezahukuku/wp-content/uploads/2016/10/sdursun-cinsel-suclar.pdf> erişim: 26/03/2017
- DÜLGER, İbrahim (1998) Cinsel Özgürlüğe Karşı İşlenen Suçlardan Irza Geçme Suçu, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku ABD., Ceza ve Ceza Usûl Hukuku Bilim Dalı, **Yayımlanmamış Doktora Tezi**,
- ERSÖZÖĞLU, Haydar (2010) Türk Hukukunda Çocuğun Cinsel İstismarı Suçu, Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hukuk ABD., **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**,
- Europol Ocak 2008’den Çev. Postacı, A. Deniz (2012) **Adli Tıp ve Ceza Hukuku (Ed. Yener Ünver)**, Ankara: Seçkin Yayınevi,
- Gerçekker, Hasan(2015) Yorumlu ve Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, 2. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınevi,
- GÜL, Kürşad (2010) 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar, Çankaya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku ABD., **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**,
- GÜNDÜZ, Remzi/ GÜLTAŞ, Veysel (2011) **Açıklamalı-İçtihatlı Cinsel Suçlar**, Ankara: Bilge Yayınevi,
- ISIR, B. Aysun “Adli Hekimlikte Yaş Tayini”
- http://www.klinikgelisim.org.tr/eskisayi/klinik_2009_22/18.pdf erişim: 25/03/2017, S. 114-121
- KANTAR, Mehmet, Adalet org.
- <http://www.adalet.org/forum2/goster.php?konu=6545%20Say%FD1%FD%20Kanun:%20TCK%20Yeni%20m.104%20ve%20105&fid=563708&oturu mno=ccba1d78b637b62&id=6041&alan=Mesleki%20Konular> erişim: 26/08/2014
- KARAKUŞ, Hatice (2012) “Reşit Olmayanla Cinsel İlişki Suçunda Şikâyet Hakkı”, *Hukuk Gündemi*, 2012/2, S. 90-91, s. 91.

- Syengo-Mutisya CM, Kathuku DM, Ndeti DM. Psychiatric morbidity among sexually abused children and adolescents. East Afr Med J 2008;85(2):85-91., (Alpaslan, Ahmet Hamdi, a.g.m.),
- KARBEYAZ, Kenan (2009) Cinsel Suç Mağdurlarında “Beden veya Ruh Sağlığında Bozulma Kavramı”, Bu hususta Düzenlenen Adli Raporların Yargı Kararı Üzerindeki Etkinliği, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp ABD., Tıpta Uzmanlık Tezi, **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**,
- KAYA, Kamuran, “Yeni TCK Sisteminde Sarkıntılık Suçu”, Hukuki Haber, www.hukukihaber.net/makale/yeni-tck-sisteminde/sarkintilik-sucu-h66401.html
erişim: 20/03/2017
- KOCA, Mahmut/ÜZÜLMEZ, İlhan(2015) Türk Ceza Kanunu Özel Hükümler, 2. Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi,
- KOCAOĞLU, Sinan(2016) Yargı Kararları Işığında Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar, Ankara: Yetkin Yayınevi,
- KORKUSUZ, Gülşah (2013) “Cinsel Saldırı Suçu (TCK md. 102),” İÜHFMC. LXXI, Sa. 1, S. 815-854,
- Nickel MK, Tritt K, Mitterlehner FO, et al. Sexual abuse in childhood and youth as psychopathology relevant life occurrence: cross-sectional survey. Croat Med J 2004;45(4):483-9, (Alpaslan, Ahmet Hamdi a.g.m.),
- ÖZKUL, Fatih/YILMAZ, Sacit/ALTUN Uğurtan (2014) **Hırsızlık ve Yağma Suçları, 2.Baskı**, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Yayınları Yayın No: 1., Ankara: Afşaroğlu Matbaası,
- Pinera-Lucatero AG, Trujillo-Hernandez B, MillanGuerrero RO, Vasquez C. Prevalence of childhood sexual abuse among Mexican adolescents. Child Care Health Dev 2008;35(2):184-9, (Alpaslan, Ahmet Hamdi a.g.m.),
- POLAT, Oğuz (2013) **Klinik Adli Tıp, 6. Baskı**, Ankara: Seçkin Yayınevi,
- SAKAR, Abdurrahman (2009) Tehdit Suçu, Dicle Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**,
- SALMAN, Eda (2009) Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu, Bahçeşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku, **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**,

- SAVAŞCI, Bilgehan (2010) Çocukların Cinsel İstismarı Suçu, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku ABD., **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**,
- SEVÜK, H. Yokuş (2005) “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı ve Cinsel Taciz Suçları”,(Cinsel Taciz...) *TBB Dergisi*, Sa. 57, S. 243-281.
- SOYASLAN, Doğan(2014) Ceza Hukuk Özel Hükümler, 10. Baskı, Ankara: Yetkin Yayınevi,
- ŞAHİN, Meral Ekici(2012) **Ceza Hukukunda Rıza**, XII Levha Yayıncılık: İstanbul,
- ŞARE, Ersin(2019) Cinsel Özgürlüğe Karşı Suçlarda İlginin Rızası, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Sa. 2, S. 977-1023,
- TANER, F. Gökçen (2013) **Cinsel Özgürlüğe Karşı Suçlar**, Ankara: Seçkin Yayınevi,
- TANER, Yasemen/GÖKLER, Bahar(2004) Çocuk İstismarı ve İhmali: psikiyatrik yönleri, Hacettepe Tıp Dergisi, Sa. 35, S. 82-86,
- http://www.tip.hacettepe.edu.tr/actamedica/2004/sayi_2/baslik3.pdf erişim: 26/3/2017
- TERRY, K. J. (2006). **Sexual Offenses and Offenders: Theory, Practice and Policy**. Belmont: Wadsworth,
- TUĞRUL, A. Ceylani (2013)**Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar ve Ensest İlişkiler**, Ankara: Adalet Yayınevi, 2. Baskı,
- TÜLÜ, İ.Altan (2010) Tecavüz Suçlarında ve Çocuk Cinsel İstismarcılarında Suç Analizi, Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Disiplinlerarası Adli Tıp ABD. **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**,
- YETİK, Bahar, Demirci (2014) “Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Sınırın Aşılması” *Adalet Dergisi*, Sa. 49, S. 54-74,
- YILAR, Halil (2008) “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Hakaret Suçu (TCK 125-131 Maddeleri)”, Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku, **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**,
- YURTCAN, Erdener(2015) Yargıtay Kararları Işığında Cinsel Suçlar, 2. Baskı, Ankara: Türkiye Barolar Birliği,

Dr. Candan ALBAYRAK ZİNCİRLİOĞLU

Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalı

COVID 19 SÜRECİNDE İŞ HUKUKU

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Covid 19 Sürecinde İş Hukuku

Candan Albayrak Zincirlioğlu

Hukuk Yayınları Dizisi – 3000

Birinci Baskı : Kasım, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 14 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
İstanbul
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 46661

Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

AKI Erol : “6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve Çalışma Yaşamına Etkileri”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (Özel Sayı), Prof. Dr. M. Polat Soyer’e Armağan I, C. 15, Özel Sayı, 2013, İzmir, Basım Yılı 2014, ss. 3-24.

AKKANAT Halil : “COVID-19 Salgınının Medenî Hukuk ve Borçlar Hukuku Alanında Yol Açtığı Hukuki Sorunların Değerlendirilmesi”, Türkiye Bilimler Akademisi, Tüba Covid-19 Küresel Salgını: Hukuki Değişim ve Etkileşimler Raporu, Ankara Temmuz 2020, ss. 37-78.

AKYİĞİT Ercan : “Pandemi Sürecinde Bireysel İş Hukuku Alanındaki Gelişmeler”, Yargı Dünyası Dergisi, Y. 25, S. 299, Kasım 2020, ss. 13-22. (Bireysel İş Hukuku)

AKYİĞİT Ercan : “Pandemi Sürecinde Türk Toplu İş Hukukunda Yaşanan Gelişmeler”, Yargı Dünyası Dergisi, S. 300, Aralık 2020, ss. 13-20. (Toplu İş Hukuku)

ALBAYRAK Candan : “Küreselleşme ve Ekonomik Krizin İş Hukukuna Etkisi”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, C. 1, S. 98, 2012, ss. 165-202.

ALP Mustafa : “Tele Çalışma (Uzaktan Çalışma)”, Prof. Dr. Sarper Süzek’e Armağan, C. I, Beta Basım, İstanbul 2011, ss. 795-854.

ALTUNKAYA Süleyman : “Covid-19 Salgınının Türk İş Hukukuna Etkileri Kapsamında Ücretsiz İzin Uygulaması”, Ünye İİBF Dergisi, Cilt 3, S. 1, 2020, ss. 1-14.

- ARSLAN İbrahim/KARAGÜL Soner : “Küresel Bir Tehdit (COVID-19 Salgını) ve Değişime Yolculuk”, Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, S. 10, 2020, ss. 1-36.
- AYDIN Ufuk : “Covid-19 Pandemisi; İş Ve Sosyal Güvenlik Hukuku Alanında Yarattığı Sorunlar Ve Çözüm Önerileri”, İstanbul Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 6, S. 2, Aralık 2020, ss. 181-214. (Covid-19)
- AYDIN Ufuk : “Çalışma Koşullarında Esaslı Değişiklikler ve Değişiklik Feshi”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Y. 6, S. 23, 2011, ss. 22-36.
- AYDIN Ufuk : “4857 Sayılı Kanun Bakımından İş Sözleşmesindeki Değişiklik Kayıtları”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Y. 2, S. 5, 2007, ss. 57-68.
- AYDINLI İbrahim : “İşverenin İşyerinde (Çalışan) İşçilerin İş Görmekten Kaçınma Hakkı”, Çimento İşveren Dergisi, C.19, S. 4, 2005, ss. 15-29. <https://33doxp2ncc21zsc1r9kym919-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/2019/10/2005temmuz.pdf> (Erişim Tarihi 22.06.2021).
- BAŞTERZİ Süleyman : “Türkiye’de Feshe Karşı Koruma Hukuku Reformunun Sosyal Hukuk ve İstihdam Üzerine Etkileri”, AÜHFD, Ankara 2005, C. 54, S. 3, ss. 53-94.
- BAYCIK Gaye : “Coronavirüs Salgınının İş İlişkilerine Etkileri”, <http://gayebaycik.av.tr/wp-content/uploads/2020/04/CORONA-VI%CC%87RU%CC%88S-SALGINININ-I%CC%87S%CC%A7-I%CC%87LI%CC%87S%CC%A7KI%CC%87LERI%CC%87NE-ETKI%CC%87LERI%CC%87.pdf> (Erişim tarihi: 02.09.2021). (Coronavirüs)

BAYCIK Gaye : “Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin Haklarında Yeni Düzenlemeler”, Ankara Barosu Dergisi, Y. 71, 2013/3, ss. 103-170. (Yeni Düzenlemeler)

BAYCIK Gaye/DOĞAN Sevil/DULAY YANGIN Dilek/ YAY Oğuzhan : “Covid 19 Pandemisinde Uzaktan Çalışma: Tespit ve Öneriler”, Çalışma ve Toplum, S. 70, 2021/3, ss. 1683-1727.

BENLİ Abdurrahman : “4447 Sayılı Kanuna Göre İşsizlik Ödenğine Hak Kazanma Koşulları”, Sosyal Siyaset Konferansları, Prof. Dr. Turan Yazgan’a Armağan Özel Sayısı, 49. Kitap, İstanbul, 2005, ss. 303-316.

BİLGİNOĞLU Elif : “Covid-19 Pandemisi Sırasında Uzaktan Çalışmanın Artan Önemi: Bilinen Yanlışlar ve Doğruları”, Çalışma ve Toplum, S. 69, 2021/2, ss. 1099-1146.

BUDAK Fatih/KORKMAZ Şerif : “Covid-19 Pandemi Sürecine Yönelik Genel Bir Değerlendirme: Türkiye Örneği”, Sosyal Araştırmalar ve Yönetim Dergisi (SAYOD), S. 1, 2020, ss. 62-79.

CENTEL Tankut : “Covid-19 Salgını ve Türk Çalışma Yaşamı”, Sicil İş Hukuku Dergisi, S. 43, 2020, ss. 11-29.

ÇELİK Nuri/CANIKLIOĞLU Nursen/ CANBOLAT Talat : İş Hukuku Dersleri, 32. Baskı, Beta Basım, İstanbul 2019.

EYRENCİ Öner/TAŞKENT Savaş/ULUCAN Devrim : Bireysel İş Hukuku, 8. Baskı, Beta Basım, İstanbul 2017.

GÖKTAŞ Seracettin : “Covid-19 Salgınının İş Sözleşmesinin Feshine ve Diğer Sona Erme Nedenlerine Etkisi”, Sicil İş Hukuku Dergisi, S. 43, 2020, ss. 274-299.

HAYTER Susan : “‘Business as Unusual’: How COVID-19 Could Change The Future of Work”, 27 May 2020, <https://news.un.org/en/story/2020/05/1064802> (Erişim tarihi: 08.09.2021).

ILO : COVID-19 crisis and the informal economy Immediate responses and policy challenges, May 2020, ss. 1-8, https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_protect/---protrav/---travail/documents/briefingnote/wcms_743623.pdf (Erişim tarihi: 29.08.2021). (ILO May 2020).

ILO : “COVID-19 and the world of work. Second edition Updated estimates and analysis”, 7 April 2020 ss. 1-11. https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@dcomm/documents/briefingnote/wcms_740877.pdf (Erişim tarihi: 29.08.2021). (ILO 7 April 2020)

ILO : “COVID-19 Ortamında ve Sonrasında Uzaktan Çalışma: Uygulama Kılavuzu”, İsviçre 2020, https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---ilo-ankara/documents/publication/wcms_759299.pdf (Erişim tarihi: 09.09.2021).

İNCİROĞLU Lütü : “İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Çalışanın Çalışmaktan Kaçınma Hakkı”, MÜHFAD, Prof. Dr. Ali Rıza Okur’a Armağan, C. 20, S. 1, Beta Yayınevi, İstanbul 2014, ss. 809-822.

KARA Elif : “COVID-19 pandemisi ve Türkiye’de kayıt dışı çalışanlar”, Turkish Studies, 15(6), 2020, ss. 603- 619. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.44505> (Erişim tarihi: 29.08.2021).

KIYMAZ Taliphan : “Ücretin Korunmasına Dair Hükümler Bağlamında “Ücret Garanti Fonu””, Sicil İş Hukuku Dergisi, Y. 2, S.7, Eylül 2007, ss. 36-41.

KLUCH Sofia : “Leading Remotely: What Managers Need to Keep Teams Engaged”,20 March 2020, <https://www.gallup.com/workplace/296528/leading-remotely-managers-need-keep-teams-engaged.aspx> (Erişim tarihi: 08.09.2021).

KOÇ Muzaffer/GÖRÜCÜ İbrahim : “4857 Sayılı İş Kanunu’na Göre Kısmi Çalışma Uygulaması ve Sonuçları”, Çalışma ve Toplum, S. 28, 2011/1, ss. 149-178.

LAI Chih-Cheng/WANG Cheng Yi/WANG Ya Hui/HSUEH Shun-Chung/KO Wen Chien/HSUEH Po-Ren , Global epidemiology of coronavirus disease 2019 (COVID-19): disease incidence, daily cumulative index, mortality, and their association with country healthcare resources and economic status, 19 March 2020, Int J Antimicrob Agents, Mar 19;105946. doi:10.1016/j.ijantimicag.2020.105946. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32199877/> (Erişim tarihi: 29.09.2021).

MALHOTRA Fiza Hasan : “COVID-19’s Impact on Remote Working: How Adaptable is Your Firm?” 24 March 2020, <https://www.spacematrix.com/content/covid-19s-impact-remote-working-how-adaptable-your-firm> (Erişim tarihi: 16.09.2021).

MANAV ÖZDEMİR Eda : “Covid-19 Salgınının Çalışma Şekilleri ve İşçinin İzin ve Ücret Hakları Açısından İş Sözleşmesine Etkisi”, Sicil İş Hukuku Dergisi, S. 43, 2020, ss. 126-157.

- MOLLAMAHMUTOĞLU Hamdi/ASTARLI Muhittin/BAYSAL Ulaş : İş Hukuku Ders Kitabı, Lykeion Yayınları, Ankara 2017. (Ders Kitabı)
- MOLLAMAHMUTOĞLU Hamdi/ASTARLI Muhittin/BAYSAL Ulaş : İş Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara 2014. (İş Hukuku)
- NARTER Sami : İş Sağlığı ve Güvenliğinde İdari, Cezai ve Hukuki Sorumluluk, Adalet Yayınevi, Ankara 2014.
- NAZLI Seçkin : “COVID-19 Salgınının Ekonomik ve Sosyal Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanunun İş Hukukuna Yönelik Hükümlerinin Değerlendirilmesi”, İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 7 (1), 2020, ss. 251-271.
- ÖZÇELİK Zübeyir : “Covid-19 Nedeniyle Evden Çalışma Sürecinde Performans Değerlemesi: Bir Kamu Kurumu Çağrı Merkezi Örneği”, Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, S. 58, 2021, ss. 221-239.
- PARK Su Eun : Epidemiology, virology, and clinical features of severe acute respiratory syndrome -coronavirus-2 (SARS-CoV-2; Coronavirus Disease-19), 2 April 2020, Clin Exp Pediatr, Apr;63(4):119-124.doi: 10.3345/cep.2020.00493. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32252141/> (Erişim tarihi: 29.09.2021).
- SARILI Mustafa Ali : “Türkiye’de Kayıt Dışı Ekonominin Boyutları, Nedenleri, Etkileri ve Alınması Gereken Tedbirler”, Bankacılar Dergisi, S. 41, Yıl: 13, 2002, ss. 32-50.

SAVAŞ F. Burcu : İş Sözleşmesinin İşveren Tarafından Haklı Nedenle Feshi, Beta Basım, İstanbul 2012.

SUBAŞI İbrahim : “Küresel Covid-19 Salgını’nın Türk Bireysel İş Hukukuna Etkisi”, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 5, S. 9, 2020, ss. 127-194.

SUCU İpek : “Yeni Dünya Düzeninde Dönüşümün İletişim ve Medyadaki İlk Adımları: Covid-19 Sonun Başlangıcında Yeni Bir Dijital Çağ”, İnsan ve Sosyal Bilimler Dergisi, 3 (2), 2020, ss. 556-566.

SÜMER Haluk Hadi : Sosyal Güvenlik Hukuku, Seçkin Yayınevi, Ankara 2020. (Sosyal Güvenlik)

SÜMER Haluk Hadi : İş Sağlığı ve Güvenliği Hukuku, 4. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara 2020. (İş Sağlığı)

SÜMER Haluk Hadi : “COVID-19 Küresel Salgınının İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Açısından Meydana Getirdiği Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, Türkiye Bilimler Akademisi, Tüba Covid-19 Küresel Salgını: Hukuki Değişim ve Etkileşimler Raporu, ss. 95-110. (Covid-19)

SÜMER Haluk Hadi : İş Hukuku, Seçkin yayınevi, Ankara 2020.

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI : Covid-19 (Sars-CoV-2 Enfeksiyonu) Rehberi, Ankara 2020.

TEMİZ Hasan Ejder : Küreselleşmenin Sosyal Boyutları ve Türkiye Açısından Etkileri, İzmir 2004.

TUNCAY Aziz Can/EKMEKÇİ Ömer : Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri, 20. Baskı, İstanbul 2019.

- UÇUM Mehmet : “İşsizlik Sigortasının Yasal Çerçevesi ve Olası Uygulama Sorunları”, İstanbul Barosu Dergisi, İstanbul, C. 76, S. 1, 2002, ss. 113-132.
- YILDIZ Gaye Burcu : “Covid-19 Pandemisinin İş Hukukuna Mevcut ve Olası Etkileri”, Sicil İş Hukuku Dergisi, S. 45, 2021, ss. 128-143.
- YORULMAZ Çiğdem : “Türk İş Hukukunda Zorlayıcı Neden Kapsamında YeniKoronavirüs Salgınının Değerlendirilmesi”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 28, S. 3, 2020, ss. 1343-1382.
- YUVALI Ertuğrul : “İş Hukukunda Zorlayıcı Neden ve Zorunlu Neden Kavramları ile Bu Kavramların İş Sözleşmesi Üzerindeki Etkileri”, Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C. 12, S. 3, 2012, ss. 1-30.
- YÜREKLİ Sabahattin : “Çalışma Hayatında Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Etkileri”, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Covid-19 Hukuk Özel Sayısı, Y: 19, S. 38, 2020/2, ss. 34-61.

İNTERNET KAYNAKLARI

- <https://tr.euronews.com/2020/05/14/covid-19-sozlugu-yeni-tip-koronavirus-icin-kullanilan-terimler-pandemi-endemik-epidemi> (Erişim tarihi: 15.08.2021).
- <https://web.archive.org/web/20201015230546/https://www.who.int/news-room/q-a-detail/coronavirus-disease-covid-19-how-is-it-transmitted> (Erişim tarihi: 15.08.2021).

- <https://web.archive.org/web/20200126210618/https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/faq.html> (Erişim tarihi: 15.08.2021).
- <https://tr.wikipedia.org/wiki/Pandemi> (Erişim tarihi: 15.08.2021).
- Rıza Eroğlu, Ücretsiz İzin Ve Ücret Desteği Düzenlemeleri, <https://www.pwc.com.tr/tr/medya/kose-yazilari/riza-eroglu/ucretsiz-izin-ve-ucret-destegi-duzenlemeleri.html> (Erişim tarihi: 10.08.2021).
- https://www.tesev.org.tr/wp-content/uploads/TESEV_Degerlendirme_Notlari_Kayit_Disi_Istihdam_Kovid_19.pdf (Erişim tarihi: 28.08.2021).
- <https://www.icisleri.gov.tr/81-il-valiligine-koronavirus-tedbirleri-konulu-ek-genelge-gonderildi> (Erişim tarihi: 27.10.2021).
- http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/calisan/kayit_disi_istihdam/genel_bilgi/genel_bilgi (Erişim tarihi: 28.08.2021).
- <https://www.remoteyear.com/blog/what-is-remote-work> (Erişim tarihi: 05.09.2021).
- <https://www.who.int/director-general/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-on-covid-19---11-march-2020> (Erişim tarihi: 12.09.2021).
- <https://medipol.com.tr/bilgi-kosesi/bunlari-biliyor-musunuz/pandemi-nedir-corona-virusu-neden-pandemi-ilan-edildi> ((Erişim tarihi: 10.08.2021).

- <https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/> (Erişim tarihi: 27.09.2021)
- <https://www.icisleri.gov.tr/81-il-valiligine-genis-katilimli-etkinliklerin-ertelenmesi-konulu-genelge-gonderildi> (Erişim tarihi: 27.10.2021).

Dr. Ömer ÖZKAYA

**CUMHURBAŞKANLIĞI
HÜKÜMET SİSTEMİNDE
İDARENİN BÜTÜNLÜĞÜ İLKESİ**

2. BASKI

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde İdarenin Bütünlüğü İlkesi
Dr. Ömer Özkaya

Hukuk Yayınları Dizisi – 2501

İkinci Baskı : Aralık, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 36 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- Abdullahzade, C. (2014, Ekim). Self Determinasyon ve Ayrılma Açısından Kı-
rım Sorunu. *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, 5 (19), s. 159-205.
- Acar, A., & Çelebi, M. B. (2011). Subsidiarite (Yerellik) İlkesi ve Avrupa Birli-
ği'nin Bölgesel Politikaları. *Kuram ve Yöntem Açısından Türkiye'de Kamu
Yönetimi* (s. 873-891). Ankara: TODAİE.
- Acaray, D. (2014). *Siyasal Katılma Yolu İle İnsan Haklarının Korunması*. Ankara
Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Genel Kamu Hukuku Anabilim Da-
lı. Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Acaray, D. (2015). İnsan Haklarının Korunması Amacıyla Devlet İktidarının
Sınırlandırılması ve Siyasal Katılmanın Buna Etkisi, *Ufuk Üniversitesi Sos-
yal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(4), s. 119-144
- Acaray, D. (2018). *İnsan Hakları* (1. b.). Ankara: Polis Akademisi Yayınları.
- Acaray, D. (2020). Anayasal Bir Kuruluş Olarak MGK Cumhurbaşkanlığı Hü-
kümet Sisteminde MGK'nın Yeri ve Alternatif Yeni Bir Kurum: Güvenlik
ve Dış Politikalar Kurulu, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 69(3),
s. 1293-1326
- Acaray, D. (2021 a). Türkiye'de İç Güvenlik ve Kamusal Özgürlükler Ara-
sındaki İlişkinin AYM Kararlarına Yansıması, *Yaşar Hukuk Dergisi*, 3(2),
s. 7-34
- Acaray, D. (2021 b). Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Türkiye'de İnsan
Haklarının Korunmasında Polisin Rolü, *Ombudsman Akademik Dergisi*,
7(14), s. 171-197
- Acer, Y., & Kaya, İ. (2014). *Uluslararası Hukuk* (5. b.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Açıkgöz, Ö. (2008). *Osmanlı Modernleşmesi İktisadi- Siyasi Dinamikler ve Kırılma-
lar*. Ankara: Lotus Yayınevi.
- Açıl, M. (2018). 2017 Anayasa Değişiklikleri Çerçevesinde Cumhurbaşkanlığı
Kararnameleri. *İstanbul Hukuk Mecmuası*, 76 (52), 725- 756.
- Adalet Bakanlığı. (tarih yok). *Avrupa Birliği Üyesi Bazı Ülkelerin Anayasaları*.
Ekim 20, 2017 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı:
<http://www.adalet.gov.tr/duyurular/2011/eylul/anayasalar/anayasalar.htm>
adresinden alındı
- Afetinan, A. (2010). *Medeni Bilgiler ve M.Kemal Atatürk'ün El Yazıları*. Ankara:
Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi.

- Ağır, O. (2015, Nisan). Rus Tipi Federalizm. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 19 (1), s. 27-54.
- Ahmad, F. (1995). *Modern Türkiye'nin Oluşumu*. (Y. Alogan, Çev.) İstanbul: Sarmal Yayınevi.
- Ak, S., Aksoy, Ş., Aruoba, Ç., Başarır, A., Eke, A., Gökçeer, F., vd. (1976). *Toplumsal Yapıyla İlişkileri Açısından Türkiye'de Mülkî İdare Amirliği- Sistem ve Sorunlar*. (K. Fişek, Dü.) Ankara: Türk İdareciler Derneği.
- Akçalı, P. (2003). Türk Kimliğinin İki Öncü İsmi: İsmail Bey Gaspıralı ve Ziya Gökalp. *İsmail Bey Gaspıralı ve Ziya Gökalp Sempozyumları* (s. 2-19). Ankara: TÜRKSOY Yayınları.
- Akçura, Y. (2016 a). *Muâsır Avrupa'da Siyâsî ve İctimâî Fikirler ve Fikrî Cereyanlar*. (E. Kılınç, Çev.) İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Akçura, Y. (2016 b). *Sürgünden İstanbul'a Dârülhilâfet Mektupları*. (K. Yılmaz, Dü.) İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Akgül, M. E. (2013). *İdari Örgütlenme ve Siyasi Yönetim İlkesi Olarak Özerklik Kavramı*. Ankara: Turhan Kitabevi.
- Akın, R. (2001). *TBMM Devleti (1920-1923)- Birinci Meclis Döneminde Devlet Erkerleri ve İdare* (1. b.). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Akıncı, A. (2012). Modern Ulus Devletlerin Doğuşu. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* (34), 61-70.
- Akıntürk, T., & Ateş Karaman, D. (2009). *Medeni Hukuk*. Ankara: Beta Yayınevi.
- Akman, Ç., & Kalender, M. (2018). Yerelde Yeni Bir Merkezi Yönetim Birimi: Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 73 (4), 1025-1056.
- Akşin, S. (2002). Siyasal Tarih (1789-1908). M. Kunt, S. Akşin, S. Faroqi, Z. Toprak, H. G. Yurdaydın, & A. Ödekan içinde, *Türkiye Tarihi 3 Osmanlı Devleti 1600-1908* (7. b., Cilt 3, s. 77-190). İstanbul: Cem Yayınevi.
- Aktay, Y. (2002). *Birleşen Dünya'da Çoğalan Kültürler*. Temmuz 30, 2019 tarihinde <http://www.angelfire.com/art/yasinaktay/Makaleler/Cokkulturluluk.htm> adresinden alındı
- Aktay, Y. (2015). *Küreselleşme, Çokkültürlülük, Sahicilik* (1. b.). İstanbul: Tezkire Yayıncılık.
- Aktel, M., & Kerman, U. (2010). Türk-Fransız İlişkileri: Tarihsel ve Yönetimsel Arka Plan (Osmanlı'dan- 1980'lere). B. Parlak (Dü.), *KAYSEM IV- Yerel Siyaset ve Kentsel Politikalar* içinde (s. 295-311). Bursa: Bursa Büyükşehir Belediyesi Yayınları.

- Aktel, M., & Memişoğlu, D. (2005). Yerel Yönetim Reformlarının Başarısızlık Nedenleri. H. Özgür, & M. Kösecik (Dü.) içinde, *Yerel Yönetimler Üzerine Güncel Yazılar- I: Reform* (1. b., s. 21-38). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Aktel, M., Altan, Y., & Kerman, U. (2009). 5747 sayılı Yasa İle Köye Dönüştürülen Küçük Belediyeler: Isparta Örneği. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 18 (1), 45-70.
- Akyılmaz, B. (1998 a, Aralık). Milli Egemenlik Kavramının Gelişimi. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi- Prof. Dr. İhsan Tarakçıoğlu'na Armağan*, 2 (1-2).
- Akyılmaz, B. (1998 b). Takdir Yetkisinin Yargısal Denetimi. *Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi* (1), 23-57.
- Akyılmaz, B., Sezginer, M., & Kaya, C. (2017). *Türk İdare Hukuku*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Akyılmaz, C. (2019). 2017 Anayasa Değişikliğine Göre Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, XXIII (1), 191-207.
- Alıcı, O. V. (2008). Belediyelerin Denetlenmesi Üzerine Bir Değerlendirme. *Akademik İncelemeler*, 3 (2), 223-233.
- Alıcı, O. V., & Kızılboğa Özaslan, R. (2018). İki Kademeli Büyükşehir Yönetim Sisteminin Yargı Kararları Kapsamında İncelenmesi. *Belediyelerin Geleceği ve Yeni Yaklaşımlar. II.*, s. 255-267. İstanbul: Marmara Belediyeler Birliği.
- Altan, Y., Aktel, M., & Kerman, U. (2005). Tanzimat Dönemi Osmanlı Merkez Örgütlenmesi ve Yeni Bürokrasi Anlayışı. *SDÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi* (13), s. 173- 188.
- Altan, Y., Kerman, U., & Aktel, M. (2010, Nisan). Köy Kanunu Tasarısı Taslağı Üzerine Bir Değerlendirme. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* (26), s. 56-65.
- Altunok, H., & Özkaya, Ö. (2015). İçgüvenlik Hizmetlerinde Yerelleşme ve "Yerel Güvenlik Komisyonları". *Yerelleşme/Merkezileşme Tartışmaları 9. Kamu Yönetimi Sempozyumu Bildirileri Kitabı* (s. 335-346). Ankara: TODAİE.
- Anayasa Hukukçuları Derneği. (2011). *Türk Anayasa Hukuku Mevzuatı* (1. b.). (E. Abdulhakimoğulları, Dü.) Ankara: Adalet Yayınevi.
- Anderson, B. (2011). *Hayali Cemaatler- Milliyetçiliğin Kökenleri ve Yayılması* (6. b.). (İ. Savaşır, Çev.) İstanbul: Metis Yayınları.
- Angın, C. (2016, Aralık). Anayasa Mahkemesi ve Danıştay Kararlarında Yerel Yönetimler ve Özerklik. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 6 (3), s. 643-656.

- Anık, M. (2012). Çokkültürcülük ve Osmanlı Devleti. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi* (27), 117-130.
- Arai, M. (1994). *Jön Türk Dönemi Türk Milliyetçiliği*. (T. Demirel, Çev.) İstanbul: İletişim Yayınları.
- Aras, A. (1987). Türkiye Cumhuriyeti ve Milli Egemenlik Paneli Açılış Konuşması. *Milli Egemenlik Sempozyum ve Panellerde Sunulan Bildiriler*. Ankara: TBMM.
- Ardıçoğlu, M. A. (2017). Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi. *Ankara Barosu Dergisi* (3), 19-51.
- Arıkoğlu, E. (2015). *Özerklik, Yerel Yönetimler ve Türkiye*. İstanbul: Marmara Belediyeler Birliği .
- Arıkoğlu, E. (2018). Yerinden Yönetim ve Merkezileşmiş Büyükşehir Sisteminde Yetkilerin Dağıtılması. *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*, 6 (1), 1-34.
- Arsava, F. (2018, Haziran). Avrupa Hukuku Perspektifinden Ulusal Kimlik. *T.C Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, 6 (11), s. 49-66.
- Arslan, H. (2011). Yasemin Devriminin Etkisindeki Tunus'un Siyasal Sistemine Bir Bakış . *Türkiye Günlüğü* (105), 47-64.
- Arslan, H. (2012). *Dinî Gruplar ve Siyaset -Yeni Asya-*. Ankara: Ankara Okulu.
- Arslan, H. (2016 a). *Dinî Gruplar ve Siyaset 2 -FETÖ/PDY-* (1. b.). Ankara: Ankara Okulu.
- Arslan H. (2016 b). Küreselleşme ve Din İlişkisinin Yeni Ürünü: Din Motifli Küresel Terörizm, *Güvenlik Çalışmaları Dergisi*, 18(1). s. 177-212
- Arslan, H. (2018 a). Vekâlet Savaşlarının Transformasyonu. R. Aydın, & H. Yıldız (Dü.), *Third Mediterranean International Congress On Social Sciences - MECAS III* içinde (s. 375-386). Bandırma On Yedi Eylül Üniversitesi.
- Arslan, H. (2018 b). FETÖ'nün Tarihçesi, Örgütlenmesi ve Propaganda Şekli. S. Z. Haklı (Dü.) içinde, *Radikalleşme, Şiddet ve Terörizm* (1. b., s. 268-291). Ankara: Polis Akademisi Yayınları.
- Arslan, H. (2020). *Osmanlı'da ve Türkiye'de İç Güvenlik Politikaları*, İ. İrdem (Dü.), İç Güvenlik Yönetimi ve Polislik içinde (s. 47-88). Ankara: Polis Akademisi Yayınları.
- Arslan, H. (2021). Tarihsel ve Teorik Perspektiften Güvenlik: Asfalia, Securitas ve Modern Dönem Bağlamında Kavramsal Bir Çerçeve, *International Journal of Disciplines Economics & Administrative Sciences Studies*, 7 (25), s. 1-11
- Arslan, S., Akyılmaz, B., Sezginer, M., & Kaya, C. (2017). *İdare Hukuku Mevzuatı* (13. b.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

- Arslan, Z. (2001, Bahar). Anayasa Mahkemesi'nin Siyasal Partiler Politikası: "Ve çağr"nda "Ya-ya da" cı Yaklaşımın Anakronizmi Üzerine Bir Deneme. *Liberal Düşünce Dergisi* (22), s. 5-14.
- Arslan, Z. (2005). Türkiye'de Anayasacılık Hareketleri ve Liberalizm. M. Yılmaz (Dü.) içinde, *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce/ Liberalizm* (Cilt 7, s. 272-306). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Arslan, Z. (2008). *Anayasa Teorisi* (2. b.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Atar, Y. (2018). *Türk Anayasa Hukuku* (12. b.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Atay, E. E. (2006 a). *İdare Hukuku*. Ankara: Turhan Kitabevi.
- Atay, E. E. (2006 b). Bağımsız İdari Otoriteler ve Türkiye Uygulaması. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, X (1,2), s. 259-293.
- Atay, E. E. (2007). İdare Hukukuna İlişkin Temel Prensipler ve Bu Hukuk Dalının Belli Başlı Özellikleri. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, XI (1-2), s. 503-527.
- Atay, E. E. (2014). Hukuk Devleti İlkesi Işığında İdarenin Denetimi ve Kamu Denetçiliği Kurumu. *Ombudsman Akademik Dergi* (1), 1-30.
- Atay, E. E. (2018). *İdare Hukuku* (1. b.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Ayaydın, C. (2011). İdari Yargı'nın Sahip Olduğu İşlevler ve Tabi Olduğu Sınırlamalar Hakkında Bazı Tespitler ve Değerlendirmeler. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, LXIX (1-2), s. 505-592.
- Aybay, A., & Aybay, R. (2009). *Hukuka Giriş*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Aydın, A. H., & Taş, İ. E. (2011). Küreselleşme Sürecinde Türkiye'de Yerel Yönetim Yasalarında Yerel Özerklik. A. Kesik, & H. Canpolat (Dü) içinde, *Küreselleşme ve Kamu Yönetiminde Dönüşüm* (s. 29-52). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Aydın, D. (2017, Aralık). Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğu Tartışmaları. *T.C Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, 5 (10), s. 97-100.
- Aydın, M. (2005, Haziran). "Bölünmez Bütünlük İlkesine" Aykırılık Nedeniyle Yasaklanan Siyasal Partilerin Yasaklanma Kararlarının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine Uygunluğu. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 60 (2), s. 1-27.
- Aydoğan Boschele, F., & Ay, A. (2016). Çokkültürlülük Bağlamında Türkiye'de Çokkültürcü Medya ve TRT Kürdi. *İnsan&İnsan*, 3 (9), 36-52.
- Aydoğan, E., & Eyyüpoğlu, İ. (2004). *Bahaeddin Şakir Bey'in Bıraktığı Vesikalara Göre İttihat ve Terakki*. Ankara: Alternatif Yayınları.

- Aykaç, B. (2003). Türkiye’de Kamu Yönetiminin Küçültülmesi, Yerel Yönetimler ve Yerel Demokrasinin Açmazları. B. Aykaç, & H. Kavruk (Dü.) içinde, *Kamu Yönetimi Seçme Yazılar* (s. 5-20). Ankara: Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi’ni Geliştirme Vakfı.
- Ayni, M. A. (1997). *Ulusçuluk (Milliyetçilik)*. (N. H. Neyzi, Dü.) İstanbul: Peva Yayınları.
- Baharçişek, A. (2013). 6360 sayılı Büyükşehir Belediye Yasası ile Yerel Yönetimlerin Yapısında Yapılan Değişikliklerin Türkiye’nin Demokratikleşme Süreci Üzerindeki Etkileri. Y. Bulut, V. Eren, S. Karakaya, & A. Aydın (Dü.), *KAYSEM 8 Kuramdan Uygulamaya Yerel Yönetimler ve Kentsel Politikalar* içinde (s. 223-229). Ankara: Pegem Akademi.
- Balyemez, A. S. (2017). Türkiye’de Neoliberal Dönüşüm Kapsamında Yapılan Düzenlemeler Çerçevesinde Kamu İdareleri ve Özel Sektör İşletmelerinin Bağımsız Dış Denetimi. *LAÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, VIII (1), 92-132.
- Başa, Ş. (2013). *Kurumsallaşma Bağlamında Dâhiliye Nezaretinden Dâhiliye Vekâletine Geçiş (1920-1923)* (1. b.). Ankara: TODAİE.
- Belli, A., & Aydın, A. (2017). 6360 Sayılı Kanun ve Yerelde Merkezileşme. *The Journal of Academic Social Science Studies* (55), 401-413.
- Benedikter, T. (2014). *Modern Özerklik Sistemleri Dünya Özerklik Örnekleri*. (H. Türker, M. Salim, Ö. Demirel, E. Türközü, Ü. Kaya, & Y. Salar, Çev.) Nika Yayınevi.
- Bergen, L. (2014). *Medeniyet -Müslüman Toplumsallığın İnşası-* (2. b.). (Ü. Türk, Dü.) Ankara: MGY Yayınları.
- Beriş, H. E. (2008). Egemenlik Kavramının Tarihsel Gelişimi ve Geleceği Üzerine Bir Değerlendirme. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 63 (1), s. 55-80.
- Beriş, H. E. (2014). *Egemenlik / Bir Kavramın Geçmişi, Bugünü ve Geleceği*. (Ö. Çubukçu, Dü.) İstanbul: Tezkire Yayıncılık.
- Beşirli, H. (2011). Erkal’a Göre Küreselleşme Sürecinde Türkiye’de Çokkültürlülük ve Kimlik. *Journal of Economy Culture and Society- Sosyoloji Konferansları* (43), 143-152.
- Bıçkı, D., & Sobacı, M. Z. (2011). Yerel Yönetimden Yerel Yönetişime: Post-Fordist Bağlamda Yerel Yönetimleri Anlamak. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilimleri Dergisi*, 9 (1), 217-233.
- Bilge, N. (2007). *Hukuk Başlangıcı*. Ankara: Turhan Kitabevi.
- Bilgin, S., & Altunok, H. (2013). Yönetimsel ve Mali Boyutlarıyla Köy Kanunu Tasarı Taslağı. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 22 (3), 79-96.

- Bilik, E. (1943). Kamusal İdare. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 10 (1), 246-254.
- Birand, K. (1955). *Aydınlanma Devri Devlet Felsefesinin Tanzimatta Tesirleri*. Ankara: Son Havadis Matbaası.
- Birsel, M. T. (2010). Osmanlı İmparatorluğu'nun Anayasal Yapısı ve Yeni Anayasa İçin Öneriler (Tarih ve Hukuk Üzerine Denemeler). *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 12 (Özel Sayı), s. 1185- 1203.
- Bozan, M. (2017). Üniter Yapıda Merkezîyet ve Adem-i Merkezîyetin Uyumlu. *İ.İ.B.F Dergisi*, 8 (16), s. 21-38.
- Bozarslan, H. (2014). *Ortadoğu: Bir Şiddet Tarihi -Osmanlı İmparatorluğu'nun Sonundan El-Kaide'ye-* (3. b.). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Bozkurt, E., Kütükçü, A., & Poyraz, Y. (2012). *Devletler Hukuku* (7. b.). Ankara: Yetkin Yayıncılık.
- Bozkurt, N. (2007, Ağustos). İbrahim Hakkı (Paşa)'nın 1877 Tarihli Dersa'âdet Belediye Kanunu'na Dâir Lâyihası. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* (18).
- Bozkurt, Ö. (2008). Hiyerarşi. Ö. Bozkurt, T. Ergun, & S. Sezen (Dü.) içinde, *Kamu Yönetimi Sözlüğü* (2. b.). Ankara: Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü.
- Bozkurt, Ö., Ergun, T., & Sezen, S. (2008). *Kamu Yönetimi Sözlüğü*. Ankara: TODAİE.
- Boztepe, M. (2013). *Türkiye'nin Yönetim Yapısında Mülki İdare Amirliği Mesleği*. Eskişehir Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Boztepe, M. (2014, Mayıs). Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Yerel Yönetimlerin Meclis Kararları Üzerinde Vesayet Denetimi. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 6 (10), s. 94-110.
- Boztepe, M. (2018 a). Olağanüstü Hal Rejiminde Yürütmenin Düzenleyici Bir İşlemi Olarak Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ve OHAL Kanun Hükmünde Kararnameleri ile Mukayesesi. (M. Mecek, Dü.) *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, 1 (3), 378-395.
- Boztepe, M. (2018 b). Yerel Yönetimlerin Fonksiyonel Özerkliğinin Hukuki Rejimi. (B. Huysal, Dü.) *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 13 (163-164), 275-302.
- Bulduk, Ü. (2008). Yaşayış ve Kültür Açısından Eski Türk Devletlerinin Kuruluş ve Yıkılış Nedenleri. M. Alpargu, & M. B. Çelik (Dü.), *Kuruluş ve Çöküş Süreçlerinde Türk Devletleri Sempozyumu Bildirileri* (5-6 Kasım 2007) içinde (s. 47-55). Sakarya: Sakarya Üniversitesi Basımevi.

- Burgaç, M. (2019). İmparatorluktan Cumhuriyete Devreden Bir Sorun: Mülkî Taksimat. (O. Köse, & İ. Serbestoğlu, Dü) *History Studies International Journal of History*, 11 (1), 75-90.
- Bülbül, D. (1998). *İdari ve Mali Paylaşım*.
- Büyüktavşan, M. T. (2016, Eylül). Anayasa Mahkemesi Kararlarında Yerindelik Denetimi. *Adalet Dergisi* (56), s. 75-99.
- Can, H. H. (2013). Türkiye Mahalli İdarelerinin Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına Uyumu. *Beşinci Ulusal Yerel Yönetimler Sempozyumu/ Merkezi Yönetim Yerel Yönetim İlişkileri: Özerklik* (s. 97-116). Ankara: Türkiye Belediyeler Birliği.
- Can, N. (2005). *Siyaset Felsefesi Problemleri* (1. b.). Ankara: Elis Yayınları.
- Can, O. (2013). *Kurucu İktidar*. İstanbul: Alfa Yayıncılık.
- Cansever, N., & Efe, S. (2016). Türkiye’de Bir Yerel Siyaset Aktörü Olarak İl Genel Meclisleri: Isparta Örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (CİEP Özel Sayısı), 760-785.
- Cebeci, K. (2008, Temmuz). Küreselleşme Bağlamında Ulus-Devletin Egemenlik Gücünün Dönüşümü. *Sayıştay Dergisi* (71), s. 23-39.
- Ceylan, Y. (2015). Türkiye’de Çokkültürlülük Tartışmaları ve Anadolu Aleviliği. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8 (37), 571-582.
- Clarke, J. J. (1961). *Outlines Of Central Government* (13. b.). London: Sir Isaac Pitman & Sons Ltd.
- Coşkun, V. (2009). *Ulus Devletin Dönüşümü ve Meşruluk Sorunu*. Ankara: Liberte Yayınları.
- Coşkun, V. (2015). The Kurdish Peace Process: Oct. 6-8 Events and Beyond. *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 20 (32), 1-12.
- Cumhuriyet Gazetesi. (2019, 06 14). 07 25, 2019 tarihinde http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/dunya/1439805/YPG_ye_200_TIR_silah_yardimi.html adresinden alındı
- Çağdaş, T. (2011). Türkiye’de Yerel Yönetimlerde İdari Özerklik. *Marmara Üniversitesi İİBF Dergisi*, XXX (1), s. 391-416.
- Çamurcuoğlu, G. (2016). *1921 Anayasası ve Egemenliğin Gelişimi* (1. b.). Ankara: Astana Yayınları.
- Çankaya, E. (2016, Haziran). Türk Ulusçuluğunun Kültürel Araçları. *Amme İdaresi Dergisi*, 49 (2), s. 55-78.
- Çavdar, T. (2004 b). *Türkiye’nin Demokrasi Tarihi (1950’den Günümüze)* (3. b.). Ankara: İmge Kitabevi.

- Çaycı, S. (2016). Türkiye'nin Milli Güvenliği. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 65 (4), 3327-3334.
- Çeçen, A. (1984). *Kültür ve Politika*. İstanbul: Hil Yayınları.
- Çelik, B. (2007). *Ulusal Kurtuluş Savaşı Döneminde Anayasal Gelişmeler ve 1921 Anayasası* (1. b.). İstanbul: Galatasaray Üniversitesi Yayınları.
- Çelik, D. B. (2016). *1924 Anayasası'nın Yapım Süreci* (1. b.). Ankara: Yetkin Yayıncılık.
- Çelik, H. (2008). Çokkültürlülük ve Türkiye'deki Görünümü. *Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (15), 319-332.
- Çetin, B. (2018). Türk Hukuk Düzeninde Yetki Genişliği İlkesi. *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, 1 (2), 94-112.
- Çetinsaya, G. (2019). Abdülhamit Rejiminin Kilit Taşı: Merkeziyetçilik. Bulut Mehmet, M. E. Kala, N. Salık, & M. Nar (Dü) içinde, *Sultan II. Abdülhamit Dönemi* (s. 15-32). İstanbul: İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Yayınları.
- Çınar, T., Duru, B., Çiner, C. U., & Zengin, O. (2013). *Belediyelerin Sınırları* (1. b.). Ankara: TODAİE.
- Çınarlı, G. (2016). *Anayasal Bir Kurum Olarak Milli Güvenlik Kurulu* (1. b.). İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- Çiner, C. U., & Karakaya, O. (2013). Merkez- Yerel İlişkileri ve Mülki İdarenin Dönüşümü. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 68 (2), 63-93.
- Çoban, A. R. (2011). *Anayasayı Değiştirme Yetkisi Sınırları ve Denetimi*. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Çoban, A. R., Canatan, B., & Küçük, A. (2008). *Hukuk Devleti- Hukuki Bir İlke Siyasal Bir İdeal*. Ankara: Adres Yayınları.
- Çolak, Y. (2010). *Türkiye'de Devletin Kimlik Krizi ve Çeşitlilik Yeni-Osmanlıcı, İslamcı ve Kürtçü Meydan Okumalar*. Ankara: Kadim Yayıncılık.
- Çolak, Y. (2011, Nisan- Mayıs- Haziran). Modern Devletin Çeşitlilikle İmtihanı. *Muhafazakâr Düşünce Dergisi* (28), s. 11-32.
- Çolak, Y., Şahin, M., Sarı, B., & Tinas, M. (2019). *Doğu Akdeniz'den Basra'ya Krizler ve Düzen*. Polis Akademisi Başkanlığı, Uluslararası Terörizm ve Güvenlik Araştırmaları Merkezi. Ankara: Polis Akademisi Yayınları.
- Dalar, M. (2009, Kış). Egemenlik ve Uluslararası Hukuk Çelişkisi: Milli Yetki Kavramı Açısından Bir Analiz. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 8 (27), s. 336- 346.
- Dalar, M. (2015). Kendi Kaderini Tayin Hakkı Kavramı, Federasyon ve Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi. *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 20 (32), s. 13-57.

- Delice, A. (2014, Nisan). Bürokrasi: Monarşiden Cumhuriyete Değişmeyen İktidar. *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi* (17).
- Demir, F. (2009). Transformation of the “Public Interest” Concept in New Turkish Public Administration. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (İLKE)* (23), s. 77-91.
- Demir, K. A. (2016). 6360 sayılı Kanun Sonucunda Kamu Yönetimi Sistemimizde Yeni Bir Kurum: Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı ve Karşılaştırmalı Bir İnceleme. S. Karatepe, E. Akyol, C. E. İnan, I. Arpacı, A. Ç. Kavuncu, & N. Nalcı Arıbaş (Dü.), 9. *Kamu Yönetimi Sempozyumu Yerelleşme/Merkezileşme Tartışmaları* içinde (s. 483-494). Ankara: TODAİE.
- Demir, K. A. (2018). Yerelleşme ve İdari Coğrafya Bağlamında Türk Mülki İdare Sistemi. *Ege Coğrafya Dergisi*, 27 (2), 195-212.
- Demirbaş, B. (Dü.). (1988). *Meclis-i Mebusan ve Ayân Reisi Ahmed Rıza Bey'in Anıları*. İstanbul: Arba Yayınları.
- Derdiman, R. C. (2012). Yeni Anayasa Yapımı veya Değişikliği Çalışmalarında 1982 Türk Anayasasındaki “Devletin Bölünmez Bütünlüğü” “Üniter” ve “Ulus-Devlet” İlkelerinin Anayasal Değeri. *M.Ü.H.F.D.*, s. 13-49.
- Develi, A. (Dü.). (2019). *Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Yerel Yönetimler Sempozyumu Bildiriler Kitabı*. Ankara: Türkiye Belediyeler Birliği.
- Dikici, M. F. (2009). *Anayasa Hukuku*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Doytcheva, M. (2013). *Çokkültürlülük* (2. b.). (C. Belge, Dü., & T. Akıncılar Onmuş, Çev.) İstanbul: İletişim Yayıncılık.
- Duman, B. (2016). *Türkiye'nin Terörle Mücadelesi ve Kürtlerin Rolü*. ORSAM, Bölgesel Gelişmeler Değerlendirmesi Rapor No: 53. Ankara: ORSAM.
- Duman, İ. H. (2001). Devletin Ulusu ve Ülkesiyle Bölünmez Bütünlüğü ve Bu Gerekçe ile Hak ve Özgürlüklerin Sınırlandırılması. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi* (2), s. 479-504.
- Dursun, H. (2018, Ocak). Yerindelik Denetimi Üzerine Düşünceler. *Adalet Dergisi* (60), s. 95-146.
- Düğer, S. (2019). *Anglosakson Hukuk Sisteminde İdarenin Yargısal Denetimi* (1. b.). Ankara: Yetkin Yayıncılık.
- Dünya Haber. (2019, Nisan 5). *Dünya Haber İnternet Sayfası*. Haziran 1, 2019 tarihinde <https://www.dunya.com/gundem/erdogan-meclis-cogunlugu-yoksa-butce-cikartamaz-haberi-442837> adresinden alındı
- Egeli, H., & Diril, F. (2012, Ocak-Mart). Türkiye’de Yerel Yönetimlerde Mali Özerklik ve Vergilendirme Yetkisi. *Sayıştay Dergisi* (84), s. 25-44.

- Eken, H. (2006). Küreselleşme ve Ulus Devlet. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (16), 243-262.
- Eldem, H. (2015). Yerel Yönetimler Reformunun Bir Parçası Olarak Köy Kanunu Tasarı Taslağı. *Optimum Ekonomi ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 2 (1), 39-61.
- Eraslan, C. (2003). Pan Hareketleri, Osmanlı İslâm Birliği ve Panislamizm Üzerine. H. Bal, & M. Erat (Dü) içinde, *Prof. Dr. Mehmet Saray'a Armağan- Türk Dünyasına Bakışlar* (s. 221-240). İstanbul: Da Yayıncılık.
- Erbay, Y. (1999). Fransa'da İdari Sistem ve Yerel Yönetimler. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 8 (2), 58-74.
- Ercan, M. S. (2016, Bahar). Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Siyasal Parti Yasakları. *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 3 (1), s. 49-70.
- Erdal, S. (2010). Siyasal Düşünürler ve Modern Egemenlik. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 18 (2), s. 83-115.
- Erdem, F. H. (2011, Güz). Osmanlı-Türkiye Anayasalarında Vatandaşlık Kimliği Versus Kültürel Kimlikler. *Demokrasi Platformu Dergisi* (28), s. 25-63.
- Erdem, F. H. (2012). *1982 Anayasasının Analizi*. Ankara: Orion Kitabevi.
- Erdem, F. H., & Heper, Y. (2011). *Türkiye Cumhuriyeti Anayasaları ve Anayasa Önerileri*. Ankara: Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı.
- Erden, Ö. (2013, Mart). Ziya Gökalp'in 1924 Anayasası ile İlgili Çalışmaları. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, XXIX (85), s. 47-72.
- Erdinç, T. (2010). *İnsan Odaklı Devlet ve Özgürlük Öncelikli Anayasa* (1. b.). İstanbul: XII Levha Yayıncılık.
- Erdoğan, M. (1997, Bahar). Çeşitlilik, Çoğulculuk ve Rekabetçi Federalizm. *Liberal Düşünce Dergisi* (6), s. 187- 204.
- Erdoğan, M. (1997). *Anayasal Demokrasi*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Erdoğan, M. (1998). *Liberal Toplum Liberal Siyaset* (2. b.). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Erdoğan, M. (2002). *Anayasa ve Özgürlük*. Ankara: Yetki Yayınları.
- Erdoğan, M. (2008). *Türkiye'de Anayasalar ve Siyaset*. Ankara: Liberte Yayınları.
- Erdoğan, O. (2019). *Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Yerel Yönetimler* (1. b.). Ankara: Sage Yayınları.
- Ergil, D. (1995). Çokkültürlülük, Türkiye ve Yeni Dünya Düzeni. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 50 (1), 201-208.
- Ergun, T. (2008). Yönetişim. Ö. Bozkurt, T. Ergun, & S. Sezen (Dü.) içinde, *Kamu Yönetimi Sözlüğü* (2. b.). Ankara: Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü.

- Eroğlu, H. (1987). *Atatürk ve Milli Egemenlik*. Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu/ Atatürk Araştırma Merkezi.
- Eroğlu, H. (1992). *Atatürk ve Milliyetçilik*. Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu/ Atatürk Araştırma Merkezi.
- Eroğlu, C. (2002). *Devlet Nedir?* (3. b.). Ankara: İmge Kitabevi.
- Eroğlu, C. (2010). *Anatüzeğe Giriş* (11. b.). Ankara: İmaj Yayınevi.
- Ertan, K., & Ertan, B. (2013). Avrupa Konseyi Yerel Yönetimler Özerklik Şartı ve Yerel Özerklik. *Beşinci Ulusal Yerel Yönetimler Sempozyumu/ Merkezi Yönetim Yerel Yönetim İlişkileri: Özerklik* (s. 293-324). Ankara: Türkiye Belediyeler Birliği.
- Ertekin, Y. (2008). Sancak. Ö. Bozkurt, T. Ergun, & S. Sezen (Dü.) içinde, *Kamu Yönetimi Sözlüğü* (2. b.). Ankara: Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü.
- Ertürk Keskin, N. (2009). *Türkiye’de Devletin Toprak Üzerinde Örgütlenmesi*. Ankara: Tan Kitabevi.
- Eryılmaz, B. (2011). *Kamu Yönetimi Düşünceler/ Yapılar/ Fonksiyonlar/ Politikalar* (4. b.). Ankara: Okutman Yayıncılık.
- Eryiğit, B. H., & Kızılboğa Özaslan, R. (2017). Türk Belediyecilik Sisteminde Uygulanan Hükümet Sistemi ve Bir Model Önerisi. *Strategic Public Management Journal*, 3 (6), 116-123.
- Esad Efendi. (1979). *Osmanlılarda Töre ve Törenler (Teşrifât-ı Kadime)*. İstanbul: Tercüman Gazetesi 1001 Temel Eser.
- Esen, B. N. (1968). Türkiyede Anayasal Gelişmeler. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 25 (1), s. 35-58.
- Faroqhi, S. (1998). *Osmanlı Kültürü ve Gündelik Yaşam- Ortaçağdan Yirminci Yüzyıla* (2. b.). (E. Kılıç, Çev.) İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplum Tarih Vakfı Yayınları.
- Fendoğlu, H. T. (2012). *Anayasal Derinlik- Türkiye’nin Anayasal Hafızası (Türk Anayasa Tarihi)*. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Friedmann, W. (1958). Tüzel Kişilik Nazariyeleri ve Tatbikat. (T. Ansay, Dü.) *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 15 (1), 1301-1308.
- Gellner, E. (2013). *Uluslar ve Ulusçuluk* (3. b.). (B. Ersanlı, & G. G. Özdoğan, Çev.) İstanbul: Hil Yayın.
- General Secretariat of the National Security Council. (1982). *12 September in Turkey*. Ankara.

- Giritli, İ. (1987). Atatürk'ün Kültür ve Sanat Üzerindeki Görüşleri. *Milli Egemenlik Sempozyum ve Panellerde Sunulan Bildiriler/ Milli Egemenlik, Kültür ve Sanat II Paneli*. Ankara: TBMM.
- Göde, K. (1985). Türkler'de Devlet Anlayışı. *İlahiyat Fakültesi Dergisi* (2), s. 155- 178.
- Göktuna Yaylacı, F. (2017). Süper-Çeşitlilik Çağında Çokkültürlülük. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10 (1), 345-364.
- Gören, Z. (2006). *Anayasa Hukuku*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Göymen, K. (1983). Türkiye'de Yerel Yönetimin Yeniden Yapılaşması. *Prof. Fehmi Yavuz'a Armağan* (s. 49-64). içinde Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi.
- Göze, A. (2007). *Siyasal Düşünceler ve Yönetimler* (11. b.). İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Gözler, K. (2009). Üniter Devlet ve Demokratik Açılım. *Türkiye Günlüğü* (99), 81-89.
- Gözler, K. (2011 a). *Anayasa Hukukunun Genel Esasları* (İkinci Baskıdan Tıpkı Ek b.). Bursa: Ekin Yayınevi.
- Gözler, K. (2011 b). *Anayasa Hukukunun Genel Teorisi* (Cilt 1). Bursa: Ekin Basım Yayım Dağıtım.
- Gözler, K. (2018). *Türk Anayasa Hukuku* (2. b.). Bursa: Ekin Basım Yayım Dağıtım.
- Gözler, K. (2019 a). *Türkiye'nin Yönetim Yapısı*. Bursa: Ekin Basım Yayım Dağıtım.
- Gözler, K. (2019 b, Mart). Osmanlı Mülkî İdare Sistemi Üzerinde Fransız Etkisi: 1864 ve 1871 Vilayet Nizamnameleri Fransa'dan mı İktibas Edilmiştir? *Amme İdaresi Dergisi*, 52 (1), s. 1- 32.
- Gözler, K. (2019 b). *İdare Hukuku Cilt I* (3. b., Cilt I). Bursa: Ekin Yayınevi.
- Gözler, K. (2019 c). *İdare Hukuku* (Güncellenmiş 3. b., Cilt I). Bursa: Ekin Yayıncılık.
- Gözübüyük, A. Ş. (2001). *Türkiye'nin Yönetim Yapısı* (7. b.). Ankara: Turhan Kitabevi.
- Gözübüyük, A. Ş. (2008). *Anayasa Hukuku* (16. b.). Ankara: Turhan Kitabevi.
- Gözübüyük, A. Ş., & Tan, T. (2018). *İdare Hukuku Cilt I Genel Esaslar* (12. b.). Ankara: Turhan Kitabevi.
- Gül, C. (2018). Türkiye'de Cumhurbaşkanlığı Sisteminin Dinamikleri ve Yürütmenin Yeni Konumu. *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 13 (2), 235-262.
- Gül, S., & Zeren, H. (2016). Küreselleşmenin İtici Gücü Olarak Ulus-Devlet: Yeni Kamu Yöneti(şi)minde Farklı Yaklaşımlar. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 12 (27), 217-227.

- Güler, T., & Yılmaz, A. (2018). Yerel Demokrasi-Güvenlik Sarmalında Yerel Yönetimler: Türkiye’de Belediyelere Kayyum Atanması Pratiği. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 17 (68), 1801-1816.
- Günay, M. (2010). Çokkültürlülük Gerçeği ve Türkiye. *Kaygı. Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi* (14), 141-151.
- Günday, M. (2004). *İdare Hukuku*. Ankara: İmaj Yayınevi.
- Günday, M. (2005). *T.C Danıştay Başkanlığı*. Nisan 2018, 09 tarihinde http://danistay.gov.tr/upload/yayinlar/12_03_2014_105144.pdf adresinden alındı
- Gündoğan, A. O. (2002-03, Kasım). Devlet ve Milliyetçilik. *Doğu Batı*, 6 (21), s. 181-196.
- Gündüz, F. E. (2015). Anayasa Mahkemesi Kararlarına Göre İdari Vesayet. *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 20 (33), s. 63-89.
- Güneş, M. (2015). *Osmanlı Döneminde Vilâyet İdaresinin Esasları*. İstanbul: Kitabevi Yayınları.
- Güngör, E. (1988). *Tarihte Türkler*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Güngör, M. (2017). Bir Kimlik İnşası Olarak Ulus-Devlet Yurttaşlığı ve Yurttaşlık Kavramının Dönüşümü. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13 (2), 438-464.
- Günsoy Kaya, F. (2012/2). Ulus, Devlet ve Yurttaşlık: Fransa Modeli. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13 (23), 297-317.
- Gürdoğan, B. (1959). İkinci Meşrutiyet Devrinde Anayasa Değişiklikleri. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 16 (1), s. 91- 105.
- Gürer, Ç. (2015). *Demokratik Özerklik Bir Yurttaşlık Heteropyası* (1. b.). Ankara: NotaBene Yayınları.
- Gürün, K. (1984). *Türkler ve Türk Devletleri Tarihi* (2. b.). Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Güven, A., & Alan, Ç. (2019). Türkiye’de Yerel Demokrasiyi Güçlendirme Aracı Olarak Yönetişim ve Yerel Yönetimlerde İşleyişi. *Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi*, 11 (1), 47-61.
- Güveyi, Ü. (2019). *Anayasa Hukuku Boyutuyla Millî Güvenlik -Karşılaştırmalı Bir İnceleme-* (1. b.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Güzel, M. (1995). *Devlet-Ulus* (1. b.). İstanbul: Alan Yayıncılık.
- Hacıfettahoğlu, M. (2016). *Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi Dönemi Siyasal Rejimi ve Anayasal Düzeni* (1. b.). Ankara: Adalet Yayıncılık.
- Hafizoğulları, Z. (2001). Anayasanın 4. Maddesinin Değiştirilemezliği, 1., 2. ve 3. Maddelerinin Anlamı, Kapsamı ve Sınırları Meselesi. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi* (2), s. 453-478.

- Hafızoğulları, Z., & Özen, M. (2017). *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (Kısmen Yenilenmiş ve Genişletilmiş 10. b.). Ankara: US-A Yayıncılık.
- Hakyemez, Y. Ş. (2004). *Mutlak Monarşilerden Günümüze Egemenlik Kavramı Doğuşu, Gelişimi, Kavramsal Çerçevesi ve Dönüşümü*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Hanioğlu, M. Ş. (2009). *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Zihniyet, Siyaset ve Tarih* (2. b.). Ankara: Bağlam Yayınları.
- Hekimoğlu, M. M. (2004). Avrupa Topluluğu Hukuku ve 1982 Anayasası'na Göre Egemenlik. *TBB Dergisi* (51), s. 27-46.
- Heper, M. (2015). *Türkiye'de Devlet Geleneği* (5. b.). (N. Soyarı, Çev.) Ankara: Doğu Batı Yayınları.
- Heper, Y. (2015). *Beka Kaygısı- Devletin Ülkesi ve Milletiyle Bölünmez Bütünlüğü* (1. b.). İstanbul: XII Levha Yayıncılık.
- Heywood, A. (2010). *Siyaset* (3. b.). (B. Kalkan, Dü., B. B. Özipek, B. Şahin, M. Yıldız, Z. Kopuzlu, B. Seçilmişoğlu, & A. Yayla, Çev.) Ankara: Adres Yayıncılık.
- Heywood, A. (2013). *Siyasî İdeolojiler Bir Giriş* (5. b.). (A. K. Bayram, Ö. Tüfekçi, H. İnaç, Ş. Akın, & B. Kalkan, Dü) Ankara: Adres Yayınları.
- Howen, W., & Elshout, A. v. (1972). *Mahalli İdareler İçin Merkezde Yürütülen Hizmetler*. (S. Yalçındağ, Çev.) Ankara: TODAİE.
- Hürriyet Gazetesi. (2010, Mart 28). *Hürriyet Gazetesi İnternet Sayfası*. Mart 12, 2019 tarihinde <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/aytac-durak-gorevden-alindi-14243740> adresinden alındı
- İçduygu, A., & Keyman, F. (1998). Globalleşme, Anayasallık ve Türkiye'de Vatandaşlık Tartışması. *Doğu Batı* (5), s. 147-160.
- İlke Haber. (2013, Haziran 17). Şubat 10, 2018 tarihinde <http://www.ilkehaber.com/haber/kuzey-kurdistan-birlik-ve-cozum-konferansi-sonuc-bildirgesi-tam-metin-26489.htm> adresinden alındı
- İnaç, H., & Ünal, F. (2006). İngiltere'de Yerel Yönetimler. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* (16), 125-140.
- İnaç, H., & Ünal, F. (2007). Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı Ve Türkiye'de Belediyeler. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* (17).
- İnalcık, H. (1998). Türkiye Cumhuriyeti ve Osmanlı. *Doğu Batı* (5), s. 9-20.
- İnalcık, H. (2000/1, Şubat). İkinci Bin'de Türkler. *Doğu Batı* (10), s. 63-112.
- İnalcık, H. (2005 a). *Doğu Batı Makaleler I* (Cilt 1). Ankara: Doğu Batı Yayınları.
- İnalcık, H. (2005 b). *Doğu Batı Makaleler II* (Cilt II). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

- Institute of Public Administration for Turkey and the Middle East. (1968). *The Role Of Local Government in National Development/ April 24-27 1967. Local Government and National Development*. Ankara: Institute of Public Administration for Turkey and the Middle East.
- İnternet Haber. (2018, 11 21). 06 06, 2019 tarihinde <https://www.internethaber.com/abdden-pkkya-300-tir-dolusu-silah-yardimi-1920874h.htm> adresinden alındı
- İpek, A. (2008, Nisan). Ulus Egemenliği ve Halk Egemenliği Karşılaştırması ve Yeni Anayasa İçin Halk Egemenliği Önerisi. *Sosyal Bilimler Dergisi* (20).
- İsbir, E. G., Altunok, H., & Özkaya, Ö. (2016). Politika Metinlerinde Standart Arayışı. M. A. Çukurçayır, H. T. Eroğlu, H. Sağır, & M. Navruz (Dü.), *Kamu Yönetiminde Değişimin Yönü ve Etkileri (KAYFOR 13)* içinde (s. 1131-1143). Konya: Selçuk Üniversitesi.
- İsbir, K. B. (2017). *Kamu Tüzel Kişiliği* (1. b.). Ankara: Turhan Kitabevi.
- İzci, F. (2017). Yeni Anayasa Değişikliği Çerçevesinde Yürütme Organında Meydana Gelen Değişimler. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1 (Özel Sayı 4).
- Jackson, W. E. (1960). *The Structure of Local Government in England and Wales* (4. b.). London: Longmans .
- Jennings, W. I. (1948). *Principles of Local Government Law* (3. b.). London: University of London Press.
- Kafesoğlu, İ., & Saray, M. (1983). *Atatürk İlkeleri ve Dayandığı Tarihi Temeller*. İstanbul: Kuşak Ofset.
- Kalabalık, H. (1997). İdarenin Takdir Yetkisinin Sınırları ve Yargısal Denetimi. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 1 (1), s. 172- 211.
- Kalabalık, H. (2018). *İdare Hukuku Dersleri* (4. b.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Kalfa, C., & Ataay, F. (2008). Yönetişim: Devlet-Toplum İlişkilerinde Yeni Bir Aşama. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17 (3), 229-240.
- Kanadoğlu, K. (2019). Yeni Siyasal Rejimin Yerel Yönetimlere Yansımaları. *YÜHFD*, XVI (1), 39-54.
- Kansu, A. (2001). *1908 Devrimi*. (A. Erbal, Çev.) İstanbul: İletişim Yayınları.
- Kapani, M. (2014). *Politika Bilimine Giriş* (35. b.). Bilgi Yayınevi.
- Kaplan, G. (2005). Yeni İl Özel İdaresi Kanununa Göre İl Genel Meclisi ve Encümen Kararları Üzerinde Vesayet Denetimi. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 54 (3), 121-155.
- Kaplan, İ. (1994). Demokrasi-Hukuk-Otorite. *Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 49 (1), s. 267-271.

- Karaarslan, M. (2008). *Özerklik ve Denetim Açısından Yerel Yönetimler Reformu*. Ankara: Turhan Kitapevi.
- Karadut, İ. C. (2013). Ulus-Ötesi Bir Siyasal Örgütlenme: Federalizm ve Konfederalizm Arasında Avrupa Birliği. *Akdeniz İ.İ.B.F Dergisi* (25), s. 1-20.
- Karahanoğulları, O. (1996). İdari Takdir Yetkisinin Kullanılmasına İlişkin R(80)2 Sayılı Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Tavsiye Kararı. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 45 (1), 323-337.
- Karakılçık, Y. (2016). *Yeni Yerel- Bölgesel Gelişmeler Işığında Yerel Yönetimler* (3. b.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Karakılçık, Y., & Koyuncu, B. (2016). Türkiye’de Yeni Büyükşehir (Bütünşehir) Uygulamasının Yerellik İlkesi ve Yerel Yönetişim Açısından İrdelenmesi. S. Karatepe, E. Akyol, C. E. İnan, I. Arpacı, A. Ç. Kavuncu, & N. Nalci Arıbaş (Dü.), 9. *Kamu Yönetimi Sempozyumu Yerelleşme/Merkezileşme Tartışmaları* içinde (s. 361-371). Ankara: TODAİE.
- Karakılçık, Y., & Özcan, A. (2005, Ekim). Yerellik (Subsidiarite) İlkesinin Türk Yerel Yönetim Dizgesinde Uygulanabilirliğinin İrdelenmesi. *Çağdaş Yerel Yönetimler*, 14 (4), s. 5-30.
- Karakılçık, Y., & Özcan, A. (2005). Yerellik (Subsidiarite) İlkesinin Türk Yerel Yönetim Dizgesinde Uygulanabilirliğinin İrdelenmesi. *Çağdaş Yerel Yönetimler*, 14 (4), 5-30.
- Karaman, N. (2019, 08 05). *Sabah Gazetesi web sayfası*. 08 05, 2019 tarihinde <https://www.sabah.com.tr/gundem/2019/08/05/anayasa-mahkemesi-pkk-talimatini-yok-saydi-adresinden-alindi>
- Karasu, H. (2018, Yaz). Osmanlı Ayanları Üzerine Yapılan Çalışmalar (Tanzimat’a Kadar). *Turksih Studies History*, 16 (13), s. 127- 150.
- Karasu, H. (tarih yok). *Academia*. Ocak 24, 2019 tarihinde https://www.academia.edu/2394764/OSMANLI_IMPATORLUĞU_ND_A_AYANLIĞIN_ORTAYA_ÇIKIŞI adresinden alındı
- Karatepe, Ş. (2018). *Tek Parti Dönemi* (5. b.). Binyıl Yayınevi.
- Karatepe, Ş., & Altunok, H. (2019). *Cumhurbaşkanlığı Politika Kurulları -Kamu Politikasının Yeni Aktör ve Süreçleri-* (1. b.). Ankara: A Kitap.
- Karatepe, Ş., Alkan, H., Atar, Y., Bingöl, Y., & Bayraktar Durgun, G. (2017). *Sorularla Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi*. Ankara: Memur-Sen.
- Karcı, Ş. M. (2008). Yeni Kamu İşletmeciliği Yaklaşımının Temel Değerleri Üzerine Bir İnceleme. *Akdeniz Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi* (16), 40-64.
- Karpat, K. H. (2011). *Osmanlı’dan Günümüze Ortadoğu’da Millet, Milliyet, Milliyetçilik*. (R. Boztemur, Çev.) İstanbul: Timaş Yayınları.

- Karpat, K. H. (2013). *Türk Siyasi Tarihi Siyasal Sistemin Evrimi* (3. b.). (Z. Berktaş, Dü., & C. Elitez, Çev.) İstanbul: Timaş Yayınları.
- Kartal, N., & Özgül, İ. (2019). *Osmanlıda Yerel Yönetimlerin Gelişimi ve Yerel Yönetim Metinleri*. İstanbul: Hiperlink Yayınları.
- Kaufman, H. (1964). *Politics and Policies in State and Local Governments* (2. b.). (R. A. Dahl, Dü.) New Jersey, USA: Foundations of Modern Political Science Series.
- Kavruk, H. (2004). *Köy ve Mahalle: Yerleşim ve Yönetim Birimi*. Ankara: Odak Yayıncılık.
- Kavruk, H., & Tatar, T. (2010). Belediye Başkanlarının Görevden Uzaklaştırılmaları ve Başkanlıklarının Yargı Kararı ile Sona Erdirilmesi. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 59 (4), 631-690.
- Kaya, C. (2016, Haziran). Danıştay İçtihatlarında Hükümet Tasarrufu Teorisinden Devletin Hükümlerlik/Egemenlik Hakkı Teorisine. *T.C Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi* (7), s. 637-663.
- Kaya, İ. (2007). Azınlıklar, Çokkültürlülük ve Mardin. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi* (9), 44-55.
- Kaya, İ. (2010). Azınlıklar, Çokkültürlülük ve Diyarbakır. *Nebiler, Sahabiler, Azizler ve Krallar Kenti Diyarbakır Sempozyumu* (s. 215-226). Diyarbakır: Diyarbakır Valiliği.
- Kayıkçı, S. (2003). 1982 Reform Yasası Sonrası Fransa'da Yerel Yönetimler ve Yerel Özerklik Şartı. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 12 (3), 22-47.
- Kaymak, Ü. (2018). *İdare Hukuku Notları* (17. b.). Kocaeli: Kuram Kitap.
- Keleş, R. (1994). *Yerinden Yönetim ve Siyaset* (2. b.). İstanbul: Cem Yayınevi.
- Keleş, R. (2011). Ulusal Yönetim Birimlerinin Özerkliği Üzerine. A. Kesik, & H. Canpolat (Dü) içinde, *Küreselleşme ve Kamu Yönetiminde Dönüşüm* (s. 9-28). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Keleş, R., & Yavuz, F. (1983). *Yerel Yönetimler*. Ankara: Turhan Kitabevi.
- Kerman, U., Altan, Y., & Aktel, M. (2008). Dönüşen Devlette Yerelleşme Politikaları: Kalkınma Planları Üzerinden Bir Analiz. *Amme İdaresi Dergisi*, 41 (3), 125-152.
- Keser, H., & Akoğlu, A. (2013). Türkiye'de Belediye Meclisi Kararlarının Yargısal Denetimi. *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 4 (2), 105-140.
- Keskinsoy, Ö., & Kaya, S. B. (2018). Türkiye'nin Hükümet Sistemleri Üzerine Bir Değerlendirme. *TBB Dergisi* (137), 67-96.
- Keyder, Ç. (1993). *Türkiye'de Devlet ve Sınıflar* (3. b.). İstanbul: İletişim Yayınları.

- Kılıç, M. (2017). Sistemsel Dönüşüm: Hukuksal ve Sosyo-Politik Bağlamda Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi. *Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 5 (2), 9-24.
- Kılıçbay, M. A. (1992). *Doğu'nun Devleti Batı'nın Cumhuriyeti*. Ankara: Gece Yayınları.
- Kılıçoğlu, A. M. (2012). *Medeni Hukuk*. Ankara: Turhan Kitabevi.
- Kılınç, Z. A. (2017). Çokkültürlülük ve Millet Sistemi. *PESA Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3 (2), 44-55.
- Kırıışık, F., & Sezer, Ö. (2006, Nisan). Türk Anayasalarında Yerel Yönetimler. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 15 (2), s. 5- 30.
- Kıyıcı, H. (2019). *Şiddete Varan Aşırıcılıkla Mücadele & Eğitim*. Polis Akademisi, UTGAM. Ankara: Polis Akademisi Yayınları.
- Kızılboğa Özaslan, R., & Eryiğit, B. H. (2018). Metropoliten Alanlarda Muhtarlık Kurumu ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Uygulama Örneği. M. Güler, & A. M. Turan (Dü.), *Belediyelerin Geleceği ve Yeni Yaklaşımlar*. içinde II, s. 215-230. İstanbul: Marmara Belediyeler Birliği.
- Kızılboğa, R. (2011). Köy İdaresine Yönelik Kanun Tasarısındaki Düzenlemeler. *Öneri Dergisi*, 9 (35), 183-197.
- Kızılboğa, R. (2013). *Kurumsal Risk Yönetimi Odaklı İç Denetim ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi İçin Bir Model Önerisi*. İstanbul: Marmara Belediyeler Birliği Kültür Yayınları.
- Kızılboğa, R., & Alıcı, O. V. (2011). Belediyelerin Denetiminde Farklı Bir Model Önerisi. *Mevzuat Dergisi*, 14 (167).
- Kızılboğa, R., & Alıcı, O. V. (2013). Türkiye'de Kırsal Alan Belediyeciliği ve Büyükşehir Belediyelerinde İl Mülki Sınırı Uygulaması. *Türk İdare Dergisi* (476), 353-381.
- Kızılboğa, R., & Özaslan, K. (2013). İl Özel İdaresi ile Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'nın Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. Y. Bulut, V. Eren, S. Karakaya, & A. Aydın (Dü.), *KAYSEM 8* içinde (s. 789-802). Ankara: Pegem Akademi.
- Kili, S. (2006). *Türk Devrim Tarihi* (Yenilenmiş 10. b.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Kiraz, S. (2012). Uluslararası İlişkilerde Egemenliğin Değişen Yüzü. *Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi*, 5 (1), s. 93-102.
- Koçak, M. (2006). *Batı'da ve Türkiye'de Egemenlik Anlayışının Değişimi- Devlet ve Egemenlik* (1. b.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

- Koyuncu, B. (2000). Yerel Özerklik: Modeller ve Uygulamalar. *Muğla Üniversitesi SBE Dergisi*, 1 (1), s. 97-117.
- Kozanoğlu, G. (2015). *Üniter Devlet Modelinde Mahalli İdarelerin Özerkliği İlkesi*. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Köken, E. (2016). Büyükşehir Belediye Meclisi. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 65 (4), 3511-3528.
- Köksal, C. (2015). Türkiye’de, ABD’de ve Fransa’da Valilik Sistemleri ve İç Güvenlik Yönetiminde Valilerin Rolü. *Türk İdare Dergisi* (480), 85-119.
- Kunt, M. (2002). Siyasal Tarih (1600-1789). M. Kunt, S. Akşin, S. Faroqhi, Z. Toprak, H. G. Yurdaydın, & A. Ödekan içinde, *Türkiye Tarihi 3 Osmanlı Devleti 1600-1908* (7. b., Cilt 3, s. 19-76). İstanbul: Cem Yayınevi.
- Kuyaksıl, A. (2012). *İnsan Hakları*. Gaziantep: Ada Kitapevi.
- Küçük, A. (2005). *Siyasi Partilere İlişkin Yasaklamalar (Tarihi Gelişim AİHS, AİHM İçtihatları, Bazı Ülkeler Teorik Çerçeve, 1982 Anayasası ve Türk AYM İçtihatları)* (1. b.). Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Küçük, A. (2015). Egemenlik (Hakimiyet), Halk Egemenliği ve Milli Egemenlik Tartışmaları ve Egemenlik Anlayışında Esaslı Dönüşüm. *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi* (6), s. 311-361.
- Kymlicka, W. (1998). *Çokkültürlü Yurttaşlık Azınlık Haklarının Liberal Teorisi*. (A. Yılmaz, Çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Lenin, V. İ. (2012). *Ulusların Kaderlerini Kendilerinin Tayin Hakkı*. (F. B. Aydar, Çev.) İstanbul: Agora Kitaplığı.
- Lütem, İ. (1947). *Egemenlik Kavramı ve Devletlerarası Hukuk*. Ankara: Sakarya Basımevi.
- Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü. (1995). *Hizmette Yerellik (Subsidiyarite) İlkesinin Tanımı ve Sınırları*. Ankara: Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü.
- Mardin, Ş. (1969). *Din ve İdeoloji*. Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları No: 275.
- Mardin, Ş. (1994). *Türk Modernleşmesi (Makaleler/4)* (3. b.). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Mardin, Ş. A. (1964). *Jön Türklerin Siyasi Fikirleri 1895-1908*. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Memiş, E. (2010). “Milli Hakimiyet” Kavramının Pozitif Belgelere Girmesi. *İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi*, 2 (6), s. 70-97.
- Meriç, O. (1983). Anayasalarda Mahalli İdarelerle İlgili İlkeler ve İdari Vesayet. *Prof. Fehmi Yavuz’a Armağan* (s. 29-48). içinde Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi.

- Moore, B. J. (2003). *Diktatörlüğün ve Demokrasinin Toplumsal Kökenleri- Çağdaş Dünyanın Yaratılmasında Soylunun ve Köylünün Rolü* (2. b.). (A. Şenel, Çev.) Ankara: İmge Kitabevi.
- Nalbant, A. (1996, Haziran 2). Bölgesel Devlet: Yeni Bir Devlet Biçimi mi? (I) Kuramsal Temeller. *Amme İdaresi Dergisi*, 29 (2), s. 39-70.
- Nalbant, A. (2012). *Üniter Devlet- Bölgeselleşmeden Küreselleşmeye* (2. b.). İstanbul: XII Levha Yayıncılık.
- Nohutçu, A. (2016 a). *Devlet Teşkilat Hukuku I*. Ankara: Savaş Yayınevi.
- Nohutçu, A. (2016 b). *Devlet Teşkilat Hukuku II*. Ankara: Savaş Yayınevi.
- Odyakmaz, Z., Kaymak, Ü., & Ercan, İ. (2008). *Anayasa Hukuku İdare Hukuku* (8. b.). İstanbul: İkinci Sayfa Yayınları.
- Okandan, R. G. (1947). *Âmme Hukukumuzda İkinci Meşrutiyet Devri*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- Okay Tekinsoy, Ö. (2011). *İdare Hukukunda Kamu Düzeni Kavramı* (1. b.). İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- Okçu, M., Altel, M., & Kerman, U. (2007). İki Süreci Anlamak: Kamu Yönetiminde Küreselleşme ve "Avrupalılaşma". A. Yılmaz, & Y. Bozkurt (Dü) içinde, *Küresel Esintiler ve Yerel Etkiler Sarmalında Türk Kamu Yönetimi* (s. 43-67). Ankara: Gazi Kitabevi.
- Okşar, M. (2019). *2017 Anayasa Değişiklikleri Çerçevesinde Yürütme Erkinin Üstünlüğü* (1. b.). Ankara: Yetkin Yayınları.
- Okur, F., & Çakıcı, A. B. (2007, Ocak). Küreselleşme Sürecinde Yerelleşme ve Yerel Demokrasi. *Akademik Bakış*. Celalabat, Kırgızistan: İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi.
- Okutan, E. (2008, Ekim-Aralık). Yerel Yönetim ve Sivil Toplum Örgütlerinin Gelişmiş İşbirliği: İngiltere Örneği. *Sayıştay Dergisi*, 91-108.
- Orallı, L. E. (2012). Uluslararası Örgütlerin Anayasacılığa Etkileri. *Güvenlik Bilimleri Dergisi*, 1 (1), s. 47-77.
- Oran, B. (1988). *Atatürk Milliyetçiliği- Resmi İdeoloji Dışı Bir İnceleme* (1. b.). Ankara: Dost Kitabevi.
- Oran, B. (2003). Ulusal Egemenlik Kavramının Dönüşümü, Azınlıklar ve Türkiye. *Anayasa Mahkemesi'nin 41. Kuruluş Yıldönümü Nedeniyle Düzenlenen Sempozyumda Sunulan Bildiriler* (s. 61-95). Ankara: T.C. Anayasa Mahkemesi.
- Oran, B. (2004). "Azınlık Hakları ve Kültürel Haklar Raporu"nın Bütün Öyküsü. *Birikim Dergisi* (188), 17-25.

- Ortaç, F.R, & Yılmaz Furtuna, E. (2017). Pişmanlıkla Verilen Beyannamenin İhtirazî Kayıtlarla Verilebilmesi Üzerine Bir Değerlendirme. *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 8(2), s. 423-451
- Ortaylı, İ. (1974). *Tanzimattan Sonra Mahalli İdareler (1840-1878)*. Ankara: TODAİE.
- Ortaylı, İ. (1996). *Türkiye İdare Tarihine Giriş*. Ankara: Turhan Kitapevi.
- Ortaylı, İ. (1999). Osmanlı Barışı. *Türkiye Günlüğü* (58).
- Ortaylı, İ. (2000). *Tanzimat Devrinde Osmanlı Mahallî İdareleri (1840-1880)*. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- Ortaylı, İ. (2004). *Osmanlı Barışı* (3. b.). Ankara: Ufuk Kitapları/ Da Yayıncılık.
- Ortaylı, İ. (2010). *Türkiye Teşkilat ve İdare Tarihi* (3. b.). (A. N. Turan, Dü.) Ankara: Cedit Neşriyat.
- Ökçesiz, H. (1998). *Hukuk Devleti*. İstanbul: Afa Yayınları.
- Önen, N., & Reyhan, C. (2011). *Mülkten Ülkeye Türkiye’de Taşra İdaresinin Dönüşümü (1839-1929)*. (B. Tanıl, Dü.) İstanbul: İletişim Yayıncılık.
- Özay, İ. H. (2017). *Günüşğında Yönetim*. İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Özbudun, E. (2003). *Çağdaş Türk Politikası* (1. b.). Doğan Kitap.
- Özbudun, E. (2009). *Türk Anayasa Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Özbudun, E. (2011). *The Constitutional System of Turkey: 1876 to the Present*. New York: Palgrave Macmillan.
- Özcan, A. S. (2018). Çokkültürlülük Bağlamında Türkiye’nin Suriyeli Öğrencilere Yönelik Eğitim Politikası. *PESA Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4 (1), 17-29.
- Özcan, M. (2002). Subsidiarite İlkesinin Avrupa Birliği’nde Uygulanması ve Yerel Yönetimler Bağlamında Türkiye’de Uygulanabilirliği Üzerine Bir Değerlendirme. B. A. Güler, & A. Sabuktay (Dü.), *Yerel Yönetimler Sempozyum Bildirileri* içinde (s. 643-660). Ankara: TODAİE.
- Özçelik, S. (1984). *Anayasa Hukuku 1 (Umumi Esaslar)*. İstanbul: Beta Basım Yayın Dağıtım.
- Özdemir, H. (1995). Demokrasimizin Arka Bahçesi: İl Genel Meclisleri. *Kamu Yönetimi Disiplini Sempozyumu Bildirileri*. 1, s. 193-206. Ankara: TODAİE.
- Özdemir, H. (2012). Ulus Devlet ve Ulusçuluğun Küreselleşmeyle Etkileşimi: Vazgeçilmeyen Ulus Devlet, Yükselen Ulusçuluk. *Sosyal Bilimler Dergisi*, XIV (1), 39-59.
- Özdemir, S. (2018, Ocak). Yerindelik Yasağı Kuralının İdarî Yargı Bakımından İncelenmesi. *Adalet Dergisi* (60), s. 9- 50.

- Özel, M. (2014). Yerel Yönetim Bilimi ve Ayrı Bir Disiplin Olarak Gelişme Sorunu. *Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, 6 (3), 153-164.
- Özer, A. (2002). *Türklerde Devlet Anlayışı ve Demokratik Rejim*. Ankara: Lazer Ofset.
- Özer, M. A. (2005). Günümüzün Yükselen Değeri: Yeni Kamu Yönetimi. *Sayıştay Dergisi* (59), 3-46.
- Özer, M. A., Fırat, İ., & Erdem, E. (2016). Malatya Örneğinde 6360 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun Uygulama Sonuçlarının Analizi. S. Karatepe, E. Akyol, C. E. İnan, I. Arpacı, A. Ç. Kavuncu, & N. Nalcı Arıbaş (Dü.), 9. *Kamu Yönetimi Sempozyumu Yerelleşme/Merkezileşme Tartışmaları* içinde (s. 495-506). Ankara: TODAİE.
- Özgüldür, S. (2017). İdarenin Hukuki Sorumluluğu ve Tam Yargı Davaları. İ. H. Özay içinde, *Günüşiğinde Yönetim* (s. 809-890). İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Özkan, A. (2014, Güz). Dersaadet'ten Vilayet'e Geçiş Sürecinde İstanbul Cemiyet-i Umûmiye-i Belediye Seçimleri (1922-1923). *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi* (55), s. 243- 276.
- Özkul, F. (2018, Aralık). Liberal Demokratik Anayasacılık Anlayışı Bağlamında Türkiye Cumhuriyeti 1924 Anayasası'nın Değerlendirilmesi. *T.C Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, 6 (12), s. 585-612.
- Özmen, A. (2012). Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Anayasalarda Merkezi Yönetim-Yerel Yönetim İlişkileri. *IJSES Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 2 (2), s. 171-175.
- Öztan, B. (2011). *Medeni Hukukun Temel Kavramları*. Ankara: Turhan Kitabevi.
- Öztürk, K. (2019). Yerel Yönetim Reformunda Yerelleşme-Merkezileşme Dikotomisi: 6360 Sayılı Yasa Örneği. *Hukuk ve İktisat Araştırmaları Derneği*, 11 (2), 133-148.
- Öztürk, N. K. (2018). *Anayasa Hukuku* (1. b.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Öztürk, O. M. (2006). *Ordu ve Politika* (2. b.). Ankara: Fark Yayınları.
- Özyurt, C. (2005). *Küreselleşme Sürecinde Kimlik ve Farklılaşma*. İstanbul: Açılım Kitap.
- Parekh, B. (2002). *Çokkültürlülüğü Yeniden Düşünmek Kültürel Çeşitlilik ve Siyasi Teori*. (B. Tanrıseven, Çev.) Ankara: Phoneix Kitap.
- Parla, T. (1991). *Türkiye'de Siyasal Kültürün Resmî Kaynakları- Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri* (1. b., Cilt 2). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Parlak, B., & Doğan, K. C. (2018). Türkiye'de Mevcut İl Yönetimi ve İlçe Yönetimi: Tarihsel ve Yapısal Bir İnceleme. (S. S. Boz, Dü.) *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, 1 (2), s. 42-52.

- Perçin, Ö. (2018). *Ulus Devlet ve Federalizm İlişkisi / ABD Örneği Üzerinden Bir İnceleme* (1. b.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Polis Akademisi. (2019). *Radikalleşmenin Önlenmesi ve Terörizm Olgusu*. AB-Türkiye Terörizmle Mücadele Eğitim Ortaklığı Projesi - 2 . Ankara: Polis Akademisi Yayınları.
- Ramsaur, E. E. (1972). *Jön Türkler ve 1908 İhtilali*. (N. Ülken, Çev.) İstanbul: Sander Yayınları.
- Reyhan, C. (2008). *Türkiye’de Liberalizmin Kökenleri Prens Sabahaddin (1877-1948)*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Roskin, M. (2013). *Çağdaş Devlet Sistemleri Siyaset, Coğrafya, Kültür* (4. b.). (B. Seçilmişoğlu, Çev.) Ankara: Adres Yayınları.
- Sabah Gazetesi. (2016, Kasım 08). *Sabah Gazetesi İnternet Haber*. Haziran 06, 2019 tarihinde <https://www.sabah.com.tr/gundem/2016/11/08/hdpli-belediyelerin-isci-referansi-kandil-adresinden-alindi>
- Salihoglu, E. (2019). *Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Yerel Yönetimler ve Denetimi*. İstanbul: Marmara Belediyeler Birliği Kültür Yayınları.
- San, C. (2008). Anayasanın Üstünlüğü. Ö. Bozkurt, & T. Ergun içinde, *Kamu Yönetimi Sözlüğü* (S. Sezen, Çev., 2. b.). Ankara: Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü.
- Sanal, R. (2000). *Türkiye’de illerin yeniden düzenlenmesi*. Ankara: İçişleri Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı.
- Sancakdar, O., Us, E., Kasapoğlu Turhan, M., Önüt, L. B., & Seyhan, S. (2017). *İdare Hukuku Teorik Çalışma Kitabı*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Sander, O. (2003). *Siyasi Tarih İlkçağlardan 1918’e* (12. b.). Ankara: İmge Kitabevi.
- Sander, O. (2014). *Anka’nın Yükselişi ve Düşüşü Osmanlı Diplomasi Tarihi Üzerine Bir Deneme* (8. b.). Ankara: İmge Kitabevi.
- Sarı, B., & Tinas, M. (2018). *İnsanlığa ve Demokrasiye Terör Tehdidi: PKK Örneği*. Polis Akademisi Başkanlığı, Uluslararası Terörizm ve Güvenlik Araştırmaları Merkezi. Ankara: Polis Akademisi Yayınları.
- Say, Ö. (1998). *Milli Devlet Kültürü Türkiye Yansımaları* (1. b.). İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Say, Ö. (2017). Çokkültürlülük Kavramı ve Anlamının Çokluğu. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1 (1), 29-39.
- Saygılıoğlu, N., & Arı, S. (2003). *Etkin Devlet*. İstanbul: Sabancı Üniversitesi.
- Selvi, H. (2008). Türkiye Cumhuriyeti’nin Kuruluşu. *Kuruluş ve Çöküş Süreçlerinde Türk Devletleri Sempozyumu Bildirileri* (s. 285- 298). Sakarya: Sakarya Üniversitesi.

- Seviğ, V. R. (1951, Mart- Nisan). 23 Nisan 1919'dan 24 Nisan 1924'e Kadar Anayasa Hareketleri. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 8 (1-2), s. 1-72.
- Sevinç, M. (2011). *Anayasa Yazıları* (2. b.). İmaj Yayınevi.
- Sobacı, M. Z. (2006). Türk İdare Teşkilatındaki "Adalar": Bağımsız İdari Otoriteler. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 55 (2), 157-180.
- Sobacı, M. Z., & Köseoğlu, Ö. (2016). *Başkanlık Sistemlerinde Yerel Yönetimler - ABD, Brezilya, Şili, Endonezya ve Güney Kore-*. Ankara: SETA.
- Soner, B. A., Aslan, Ö., & Kıyıcı, H. (2017). *PKK'nın Bölgesel Terör Ağı Yapılanması*. Polis Akademisi Başkanlığı, Uluslararası Terörizm ve Güvenlik Araştırmaları Merkezi. Ankara: Polis Akademisi yayınları.
- Soykan Adaoğlu, H. (2006). Küreselleşme ve Egemenlik Kavramlarının Değişmesine Yol Açan Etmenler. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 66 (1), s. 3-22.
- Soysal, M. (2011). *Anayasaya Giriş*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Sönmez, G. (2016). Şiddete Varan Aşırılıkla Mücadele ve Türkiye'nin Yeni Güvenlik Konsepti. *Ortadoğu Analiz Dergisi*, 8 (77), 54-57.
- Sönmez, M. (2014). Mülki İdare Sistemini Etkileyen Faktörler. *Türk İdare Dergisi*, 86 (479).
- Söyler, Y. (2018). *Yeni Başkanlık Sisteminde Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi* (1. b.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Sözcü Gazetesi. (2014, Nisan 1). *Sözcü Gazetesi İnternet Sayfası*. Mart 12, 2019 tarihinde <https://www.sozcu.com.tr/2014/gundem/aytac-durak-goreve-iade-edildi-479690/> adresinden alındı
- Sunay, R. (2007). *Tartışılan Egemenlik*. Ankara: Yetkin Yayıncılık.
- Sunay, R. (2012). Küreselleşme Sürecinde Çok Merkezli Egemenlik Kullanımı. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 20 (2), s. 27-52.
- Sürgit, K. (1972). *Türkiye'de İdarî Reform*. Ankara: TODAİE.
- Şahin, Y. (2018). PKK Terör Örgütü: Kısa Tarihi, İdeolojisi ve Taktikleri. S. Z. Haklı (Dü.) içinde, *Radikalleşme, Şiddet ve Terörizm* (1. b., s. 244-268). Ankara: Polis Akademisi Yayınları.
- Şen, E. (2013). Yeni Anayasaya Doğru. *Ankara Barosu Dergisi* (1), 357-369.
- Şener, B. (2014). Küreselleşme Sürecinde Ulus-Devlet ve Egemenlik Olguları. *Tarih Okulu Dergisi*, 7 (XVIII), 51-77.
- Şengül, R. (2017). *Yerel Yönetimler*. Kocaeli: Umuttepe Yayınları.

- Şinik, B., & Görgün, Ç. (2014). Erken Cumhuriyet Döneminde Türkiye’de Merkezileşme Arayışları: Mülki İdarede Yeniden Yapılanma. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 69 (4), s. 777-805.
- Şirin, T. (2018). “İşlemeyen Sistemlerin Fonksiyonel Olmayan Yanıtı”: Cumhurbaşkanı Kararnamesi. *Anayasa Hukuku Dergisi*, 7 (14), 289-356.
- T.C. Anayasa Mahkemesi. (2019, 07 30). *Bireysel Başvuru Basın Duyuruları*. 07 30, 2019 tarihinde <https://www.anayasa.gov.tr/tr/haberler/bireysel-basvuru-basin-duyurulari/bildiriye-imza-atan-akademisyenlerin-cezalendirilmalari-nedeniyle-ifade-ozgurluklerinin-ihlal-edilmesi/> adresinden alındı
- Takvim Gazetesi. (2019, Mayıs 07). *Takvim Gazetesi İnternet Sayfası*. Haziran 02, 2019 tarihinde <https://www.takvim.com.tr/guncel/2019/05/07/son-dakika-23-hazirana-kadar-istanbula-vali-ali-yerlikaya-vekalet-edecek> adresinden alındı
- Tangör, B. (2011). Türk Dış Politikasının (Uluslararası) Güvenlik Yönetişimi Çerçevesinde Değerlendirilmesi. F. Kartal (Dü.) içinde, *Türkiye’de Kamu Yönetimi ve Kamu Politikaları* (s. 271- 304). Ankara: TODAİE.
- Tanör, B. (1978). 12 Mart Rejimi Anayasa Değişiklikleri. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi/ Kanun-u Esâsi’nin 100. Yılı Armağanı*, s. 419- 438.
- Tanör, B. (1979 a, Temmuz). 1961 Anayasası Tepeden mi İndi? (1). *Günümüzde Yargı* (39), s. 7-10.
- Tanör, B. (1979 b, Ağustos). 1961 Anayasası Tepeden mi İndi? (2). *Günümüzde Yargı* (40), s. 17,18.
- Tanör, B. (2009). *Türkiye’de Kongre İktidarları (1918-1920)* (3. b.). (K. Tankuter, Dü.) İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Tanör, B. (2012). *İki Anayasa 1961- 1982* (4. b.). İstanbul: XII Levha Yayınları.
- Tanör, B. (2018). *Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri* (31. b.). (K. Tankuter, Dü.) İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Tanör, B., & Yüzbaşıoğlu, N. (2002). *1982 Anayasasına Göre Türk Anayasa Hukuku* (4. b.). (K. Tankuter, Dü.) İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Taştan, C., İrdem, İ., & Özkaya, Ö. (Dü.). (2018). *Göç ve Uyum*. Ankara: Polis Akademisi Yayınları.
- Taştekin, A. (2018). Türkiye’de Bölgesel Kalkınma Stratejileri ve Bölge İdareleri. *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, 1 (1), 69-83.
- TBMM. (1340, 04 20). *TBMM Zabıt Ceridesi*. Nisan 04, 2019 tarihinde TBMM: <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d02/c008/tbmm02008042.pdf> adresinden alındı

- Tekeli, İ., & İlkin, S. (2000/1, Şubat). Küreselleşme Ulus-Devlet Etkileşimi Bağlamında AB-Türkiye İlişkilerinin Yorumlanması. *Doğu Batı* (10), s. 113-138.
- Temo, İ. (1939). *İttihad ve Terakki Cemiyetinin Teşekkülü ve Hıdematı Vatnıye İnkılâbı Millîye Dair Hatıralarım*. Romanya- Mecidiye.
- Tetik, A. T. (2017). Hukuk Devleti İlkesi Bağlamında Takdir Yetkisi ve Yerindelik Denetimi İlişkisi. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 25 (2), s. 249-276.
- Tezcan, D. (1995). Türk İdare Hukuku Açısından Yerel Yönetimler ve Denetimi. *Kamu Yönetimi Disiplini Sempozyumu Bildirileri. I*, s. 257-271. Ankara: TODİE.
- Teziç, E. (2007). *Anayasa Hukuku* (12. b.). İstanbul: Beta Yayıncılık.
- The University of Illinois. (2007, Şubat 12). Haziran 25, 2019 tarihinde <https://news.illinois.edu/view/6367/206732> adresinden alındı
- The World Bank. (1989). *Sub-Saharan Africa From Crisis to Sustainable Growth - A Long Term Perspective Study* (1. b.). Washington D.C, U.S.A.
- Tikveş, Ö. (1977). Anayasada Onbeş Yıllık Dönemde (1961-1976) Yapılan Değişiklikler ve Ekler. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 34 (1), s. 19-60.
- Tirab, T. A. (2016). *Çokkültürlülük ve Güvenlik (Sudan Örneği)*. Ankara: Sonçağ Yayınları.
- TODAİE. (2007). *Belediye Yönetimi*. (A. Sabuktay, Dü.) Ankara: TODAİE.
- Toprak, Z. (1987). Milli Egemenlik ve Milli Beraberlik. *Milli Egemenlik Sempozyum ve Panellerde Sunulan Bildiriler/ Çeşitli Açılardan Milli Egemenlik Paneli* (s. 20- 30). Ankara: TBMM.
- Tortop, N. (1986). *Mahalli İdareler* (Gözden Geçirilmiş 2. b.). Ankara: TODAİE.
- Tortop, N. (1992). Demokratik Mahalli İdare Anlayışının İlkeleri. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 1 (3), 3-6.
- Tuncel, G. (2014). Ulus Devletin Dönüşümünde Hükümet Dışı Örgütlerin Etkisi. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 28 (2), 39-54.
- Tuncel, G., & Kartal, N. (2016). Büyükşehir Belediye Statüsü- İnsan Kaynağı Hareketliliği İlişkisinin Sosyal Sermaye Politikası Bağlamında Değerlendirilmesi: Malatya Büyükşehir Belediyesi Örneği. S. Karatepe, S. Akyol, C. E. İnan, I. Arpacı, A. Ç. Kavuncu, & N. Nalcı Arıbaş (Dü.), 9. *Kamu Yönetimi Sempozyumu Yerelleşme/Merkezileşme Tartışmaları* içinde (s. 372-382). Ankara: TODAİE.
- Tunç, H. (2004). Uluslararası Sözleşmelerde Azınlık Hakları Sorunu ve Türkiye. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* (1-2), 181-238.
- Tunç, H., & Döner, A. (1998). MGK ve Milli Güvenlik Kavramı. *Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi* (1), 3-23.

- Tural, E., & Çapar, S. (Dü). (2015). *1864 Vilayet Nizamnamesi* (1. b.). Ankara: TODAİE.
- Turan, A. M. (2018). Türkiye'nin Yeni Yönetim Düzeni: Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi. *Social Sciences Research Journal*, 7 (3), 42-91.
- Turan, E. (2011). Milliyetçilik Teorisinin Gelişimi ve Türk Milliyetçiliği. *Sosyal ve Teknik Araştırmalar Dergisi*, 1 (1), 135-147.
- Tural, E. (2014). Bağımsız İdari Otoriteler: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu ve 6112 sayılı Kanun. *Adalet Dergisi* (48), s. 26-47.
- Türe, İ. (1998). Türkiye'de Bölge Yönetiminin Niteliği, Sorunları ve Çözüm Arayışları. *Amme İdaresi Dergisi*, 31 (2), 63-79.
- Türk Dil Kurumu. (2019). TDK. Ocak 13, 2018 tarihinde http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5a58f562007854.49138392 adresinden alındı
- Türkiye Büyük Millet Meclisi. (1340). *TBMM Zabıt Ceridesi*. Ankara: TBMM.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi. (tarih yok). 11 19, 2018 tarihinde TBMM: <https://anayasa.tbmm.gov.tr/docs/1961/1961-ilkhali/1961-sirasayisi.pdf> adresinden alındı
- Türkiye Büyük Millet Meclisi. (tarih yok). 7 Zilhicce Tarihli Kanun-ı Esasî'nin Bazı Mevadd-ı Muaddelesine Dair Kanun. Şubat 2019, 12 tarihinde <https://anayasa.tbmm.gov.tr/docs/1876/1876-1/1876-1-degisiklik.pdf> adresinden alındı
- Türkiye Büyük Millet Meclisi. (tarih yok). *Tutanak Dergisi*. 02 05, 2019 tarihinde TBMM İntranet Sitesi: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=2&sayfa_no_son=2&sayfa_no=2&v_meclis=1&v_donem=1&v_yasama_yili=&v_cilt=1&v_birlesim=001 adresinden alındı
- Türkiye Büyük Millet Meclisi. (tarih yok). *Türkiye Büyük Millet Meclisi Tutanak Dergisi*. Şubat 5, 2019 tarihinde TBMM İntranet Sayfası: https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/KANUNLAR_KARARLAR/kanunbmmc001/karartbmmc001/karartbmmc00100001.pdf adresinden alındı
- Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı. (2004, 08 03). *Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Basın Açıklamaları*. 08 03, 2019 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı web sitesi: <https://www.tccb.gov.tr/basin-aciklamalari-ahmet-necdet-sezer/1720/6352/5227-sayili-kamu-yonetiminin-temel-ilkeleri-ve-yeniden-yapilandirilmasi-hakkinda-kanun.html> adresinden alındı
- Türkoğlu, İ. (2003). Osmanlı Devleti'nin İsmail Gaspıralı'nın Faaliyetlerine Bakışı. *İsmail Bey Gaspıralı ve Ziya Gökalp Sempozyumları* (s. 61-70). Ankara: TÜRKSOY.

- Türkoğlu, İ. (2013). Yerel Yönetimlerin Mali Özerkliği. *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 17-18 (26-27-28-29), s. 41-70.
- Ulusoy, A. (2017). Regülasyon Kurumları Hakkında Genel Bir Değerlendirme. İ. H. Özay içinde, *Günışığında Yönetim* (s. 137-150). İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Ulusoy, A., & Akdemir, T. (2009, Haziran). Yerel Yönetimler ve Mali Özerklik: Türkiye ve OECD Ülkelerinin Karşılaştırmalı Analizi. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12 (21), s. 259-287.
- United Nations. (tarih yok). *United Nations General Assembly- Twenty-ninth Session*. Haziran 2019, 18 tarihinde <https://documents-dds-ny.un.org/doc/RESOLUTION/GEN/NR0/739/16/IMG/NR073916.pdf?OpenElement> adresinden alındı
- Urhan, V. F. (2008, Temmuz-Eylül). Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Yeniden Yapılandırılması. *Sayıştay Dergisi* (70), s. 85- 102.
- Uslu, F. (2019). *Türk Anayasa Hukuku* (2. b.). Ankara: Adalet Yayınevi.
- Uslu, A., & Aytekin, E. (2015). Burjuva Devriminin ve Savaşın Belirsiz Sınırlarında. G. Atılğan, C. Saraçoğlu, & A. Uslu içinde, *Osmanlı’dan Günümüze Türkiye’de Siyasal Hayat* (s. 89-194). İstanbul: Yordam Kitap.
- Uslu, F. (2018). *Anayasa Hukuku Çalışma ve Pratik Kitabı* (1. b.). Ankara: Adalet Yayınevi.
- Uygun, O. (2007). *Federal Devlet Temel İlkeleri, Başlıca Kurumları ve Türkiye’de Uygulanabilirliği* (Genişletilmiş 3. b.). İstanbul: XII Levha Yayınları.
- Uysal, Y., & Atmaca, Y. (2018). Türkiye’deki Merkezi ve Yerel Yönetim İlişkilerinin Yönetişim Modeli Çerçevesinde Değerlendirilmesi. *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, 1 (3), 411-424.
- Ülgen, Ö. (2018). Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Niteliği ve Türleri. *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* (1), 3-39.
- Ülker, H. (1995). Siyasi İktidar- Bürokrasi İlişkisi. *Kamu Yönetimi Disiplini Sempozyum Bildirileri. I.*, s. 185-192. Ankara: TODAİE.
- Ünal, F., & Kavuncuoğlu, S. (2015, Temmuz). Prens Sabahattin ve Adem-i Merkeziyetçilik Anlayışı. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* (45), s. 118-130.
- Varlık, Ü., & Ören, B. (2001). *Seçim Sistemleri ve Türkiye’de Seçimler*. İstanbul: Der Yayınları.
- Velidedeoğlu, H. V. (1974). *Türkiye’de Üç Devir Cilt 1- Eleştiriler- Uyarılar* (3. b., Cilt 1). İstanbul: Sinan Yayınları.
- Velidedeoğlu, H. V. (1990). *İlk Meclis ve Milli Mücadele’de Anadolu*. İstanbul: Çağdaş Yayınları.

- Velidedeoğlu, H. V. (1999). *İlk Meclis*. Cumhuriyet Gazetesi Okur Armağanı.
- www.baskinoran.com. (2004, Ekim). *Başbakanlık İnsan Hakları Danışma Kurulu*. 07 22, 2019 tarihinde “Azınlık Hakları ve Kültürel Haklar Çalışma Grubu” Raporu: https://baskinoran.com/belge/IHDKAzinliklarRaporu-MakamaTakdim_Ekim2004_.pdf adresinden alındı
- www.haberler.com. (2016, Kasım 11). Haziran 15, 2019 tarihinde <https://www.haberler.com/28-belediyeye-kayyum-atandi-8771530-haberi/> adresinden alındı
- Yalçinkaya, M., Çılbant, C., & Yalçinkaya, N. (2012). Küreselleşme İle Yeniden Şekillenen Ulus-Devlet Anlayışı. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, 4 (8).
- Yanmış, M., & Hanili, M. (2016). *Çözümünden Çatışmaya Kürt Meselesi (2012-2016)*. İstanbul: e-kitap projesi.
- Yaşamış, F. D. (1996). *Belediye Yönetimi*. Ankara.
- Yavuz, E., & Özgül, M. E. (2016). 1982 Sonrası Anayasa Mahkemesinin Verdiği Siyasi Parti Kapatma Kararlarının Demokratikleşme Bağlamında İncelenmesi. *Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 4 (4), s. 1-27.
- Yayla, A. (2008). *Siyasî Düşünce Sözlüğü* (4. b.). Ankara: Adres Yayınları.
- Yayla, Y. (1984). *Anayasalarımızda Yönetim İlkeleri Tevsi-i Mezuniyet ve Tefrik-i Vezâif*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi.
- Yayla, Y. (2009). *İdare Hukuku* (1, b.). İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Yazıcı, S. (2009). *Yeni Bir Anayasa Hazırlığı ve Türkiye*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Yazıcıoğlu, R. (1992). Yönetim Sistemimizin Yeniden Düzenlenmesi (II). *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 1 (3), 7-24.
- Yeni Asır Gazetesi. (2015, 09 09). *Yeni Asır Gazetesi*. 07 25, 2019 tarihinde <https://www.yeniasir.com.tr/gundem/2015/09/10/belediye-asfalt-dokerken-pkk-da-mayin-dosemis> adresinden alındı
- Yeni Şafak Gazetesi. (2015, 10 6). *Yeni Şafak Gazetesi İnternet Sayfası*. 6 6, 2019 tarihinde <https://www.yenisafak.com/secim/yuksekdag-ozerklik-sozu-verdi-2316567> adresinden alındı
- Yeniçağ Gazetesi. (2016, Haziran 15). *Yeniçağ Gazetesi İnternet Haber*. Haziran 15, 2019 tarihinde <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/vanda-oldurulen-teroristler-belediye-aracindan-cikti-139605h.htm> adresinden alındı
- Yeşiltaş, M., & Özçelik, N. (2016). *PKK Terörünün Yeni Dinamikleri- Radikalleşme ve Şehir Çatışması*. SETAV. Ankara: SETA Vakfı.

- Yıldırım, S. (2015). *Local Government and Democracy* (2. b.). İstanbul: Marmara Belediyeler Birliği Kültür Yayınları.
- Yıldırım, S., Duben, A., & Tıkız, C. (1993). *Strengthening Local Government and Democracy*. İstanbul: IULA-EMME.
- Yıldırım, T. (2017). Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri. *Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 23 (2), 13-28.
- Yıldız, H. (2012). Fransız Yerel Yönetim Sistemi. *Yalova Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 1 (1), 311-322.
- Yıldız, H. (2019). *İdarenin Re'sen İcra Yetkisi*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, M., & Sobacı, M. Z. (Dü). (2013). *Kamu Politikası Kuram ve Uygulama* (1. b.). Ankara: Adres Yayınları.
- Yıldız, Ü. (2018). *Üniter ve Federal Devletlerde Yerel Yönetimler: Latin Amerika Ülkeleri Üzerinden Bir İnceleme* (1. b.). İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- Yılmaz, D. (2007). "Yetki Genişliği" İlkesi Üzerine Bir İnceleme. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, XI (1-2), s. 1245-1254.
- Yılmaz, E. (2009). Uzlaşma Müessesinin Hukuki Niteliği ve Temel Vergilendirme İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, XIII (1-2), s. 321- 351
- Yılmaz, E. (2014). *Hukuki Güvenlik İlkesinin Bir Gereği Olarak Vergi Hukukunda Geriye Yürümezlik İlkesi*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Yılmaz, E. (2015). İdari İşlemlerin Geri Yürümezliği, *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 1(4), s. 1024-1036
- Yılmaz Furtuna, E. (2021). Olağanüstü Yönetim Usullerinde Vergilendirme Yetkisinin Hukuki Sınırları ve Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, XXV (3), s. 429-467
- Yılmaz, S. (tarih yok). *Sait Yılmaz Academia Sayfası*. 02 02, 2019 tarihinde [www.academia.com: https://www.academia.com/3309199/Jeopolitik_ve_Turkiye](https://www.academia.com/3309199/Jeopolitik_ve_Turkiye) adresinden alındı
- Yokuş, S. (2001). Türk Anayasa Mahkemesi'nin ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Siyasi Partilere Yaklaşımı. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 50 (4), s. 107-128.
- Yontar, İ. G., & Dağ, M. (2014). Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı Çerçevesinde Türkiye'de Mali Özerklik. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 10 (21), s. 147-162.
- Yördem, Y., & Şeker, H. (2018). Türkiye'nin İdari Yapısı ve Mülki İdarenin Yeri. *Dicle Adalet Dergisi*, 2 (4), 10-26.

- Yuvalı, A. (2016). Türk Devletlerinde Devlet Geleneği Düşüncesinin Evrenselliği. C. Buyar, M. Kıldıroğlu, & M. Kocobekov (Dü.), *Türk Devlet Yönetimi Geleneği* içinde (s. 46- 49). Bişkek: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi.
- Zor, B. V. (2018). Yerel Yönetimlerin Karar ve Yürütme Organlarının Seçilme Yeterliliği. *Dicle Adalet Dergisi*, 2 (4), 78-101.

Betül Merve YILMAZ

**KANUNİ İDARE İLKESİ BAĞLAMINDA
CUMHURBAŞKANLIĞI
KARARNAMESİ**

ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kanuni İdare İlkesi Bağlamında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Betül Merve Yılmaz

Hukuk Yayınları Dizisi – 2791

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 93 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- AKBULUT Emre, *Türk İdare Hukukunda Kanuni İdare İlkesi*, 1.b., İstanbul: Beta, 2013.
- AKYILMAZ Bahtiyar, SEZGİNER Murat, KAYA Cemil, *Türk İdare Hukuku*, 7.b., Ankara: Seçkin, 2016.
- ALTINDAĞ Halil, *İdarenin Yargısal Denetiminde Kanunilik Blokunun Genişlemesi*, 1.b., İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2016.
- ANAYURT Ömer, *1958 Fransız Anayasasında Kanun Anlayışı: Kanunun Genelliğinden "Sınırlı-Tahsisli Kanun"a Geçiş*, 1.b., Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2019.
- ARIKAN Cengiz, *Türk Anayasa Hukukunda Yasama Yetkisinin Devredilmezliği İlkesi*, 1.b., Ankara: Yetkin Yayınları, 2011.
- ATAR Yavuz, *Türk Anayasa Hukuku*, 13. b., Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2019.
- ATAY Ender Ethem, *İdare Hukuku*, 5.b., Ankara: Turhan Kitabevi, 2016.
- BAŞ Sezgin, *Türk Anayasa Hukukunda Yasama İşlemleri Teorisi ve Parlamento Kararları*, 1.b., İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2016.
- ÇAĞLAYAN Ramazan, *İdare Hukuku Dersleri*, 4.b., Ankara: Adalet Yayınevi, 2016.
- DUGUIT Léon, *Kamu Hukuku Dersleri*, çev. Süheyp Derbil, Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1954.
- ERDOĞAN Mustafa, *Anayasa Hukuku*, 4.b., Ankara: Orion Yayınevi, 2007.
- FENDOĞLU Hasan Tahsin, *Anayasa Hukuku*, 1.b., Ankara: Yetkin Yayınları, 2015.
- GİRİTLİ İsmet ve diğerleri, *İdare Hukuku*, 6.b., İstanbul: Der Yayınları, 2013.
- GÖREN Zafer, *Anayasa Hukuku*, 2.b., Ankara: Yetkin Yayınları, 2015.
- GÖZLER Kemal, *Kanun Hükmünde Kararnamelerin Hukuki Rejimi*, 1.b., Bursa: Ekin, 2000.
- GÖZLER Kemal, *Anayasa Değişikliği Gerekli Mi? 1982 Anayasası İçin Bir Savunma*, 1.b., Bursa: Ekin Kitabevi Yayınları, 2001.

- GÖZLER Kemal, *Hukuka Giriş*, 13.b., Bursa: Ekin, 2016.
- GÖZLER Kemal, *Türk Anayasa Hukuku*, 3. b., Bursa: Ekin, 2019.
- GÖZLER Kemal, *İdare Hukuku*, C. 1., 3.b., Bursa: Ekin, 2019.
- GÖZLER Kemal, KAPLAN Gürsel, *İdare Hukuku Dersleri*, 19.b., Bursa: Ekin, 2017.
- GÖZÜBÜYÜK Şeref, *Anayasa Hukuku*, 7.b., Ankara: Turhan Kitabevi Yayınları, 1998.
- GÜLGEÇ Yahya Berkol, *Normlar Hiyerarşisi: Türk, Alman ve İngiliz Hukuk Sistemlerinde Kural İşlemlerin ve Mahkeme Kararlarının Hiyerarşik Gücü*, 2.b., İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018.
- GÜNDAY Metin *İdare Hukuku*, 10.b., Ankara: İmaj Yayınevi, 2011.
- GÜNEŞ Turan, *Türk Pozitif Hukukunda Yürütmenin Düzenleyici İşlemleri*, Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi Yayınları, 1965.
- İBA Şeref, *Türk Anayasa Hukuku*, 1.b., Ankara: Turhan Kitabevi, 2018.
- KALABALIK Halil, *İdare Hukuku Dersleri*, C.1, 2.b., Konya: Sayram Yayınları, 2016.
- KARAHANOGULLARI Onur, *İdarenin Hukukla Kavranması: Yasallık ve İdari İşlemler (Yargı Kararlarına Dayalı Bir İnceleme)*, 4.b., Ankara: Turhan Kitabevi, 2018. (İdarenin Hukukla Kavranması)
- KARATEPE Şükrü, *Türk Anayasa Hukuku*, 1.b., Ankara: Savaş Yayınevi, 2016.
- MEMİŞ Emin, *Anayasa Hukuku Notları: Türkiye’de Anayasa Gelişimleri Eğrisi (1808-2011)*, 6.b., İstanbul: Filiz Kitabevi, 2011.
- ÖNCEL Mualla, KUMRULU Ahmet, ÇAĞAN Nami, *Vergi Hukuku*, 20.b., Ankara: Turhan Kitabevi, 2011.
- ÖZAY İl Han, *Günışığında Yönetim*, 3.b., İstanbul: Filiz Kitabevi, 2017.
- ÖZBUDUN Ergun, *Türk Anayasa Hukuku*, 2.b., Ankara: Yetkin Yayınları, 1990.
- ÖZBUDUN Ergun, *Türk Anayasa Hukuku*, 19.b., Ankara: Yetkin Yayınları, 2019.
- ÖZTÜRK Bahri, ERDEM Mustafa Ruhan, *Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri*, 12.b, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2012.
- ÖZTÜRK Burak, *Fransız ve Türk Hukukunda İdarenin Düzenleme Yetkisinin Kapsamı*, 1.b., Ankara: Yetkin Yayınları, 2009.

- SABUNCU Yavuz, *Anayasaya Giriş*, 10.b., Ankara: İmaj Yayınevi, 2004.
- SCHMITT Carl, *Kanunilik ve Meşruiyet*, çev. Mehmet Cemil Ozansü, 2.b., İstanbul: İthaki Yayınları, 2018.
- SIR Onur, *Hukuk Devleti Açısından Kanunların Anayasaya Uygunluğunun Yargısal Denetimi*, 1.b., Ankara: Adalet Yayınevi, 2011.
- SOBACI Mehmet Zahid, KÖSEOĞLU Özer, *Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Üst Kademe Yöneticiler*, 1.b., İstanbul: SETA Yayınları, 2018.
- SÖYLER Yasin, *Yeni Başkanlık Sisteminde Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi*, 1. b., Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2018. (Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi)
- ŞANLI ATAY Yeliz, *Türk İdare Hukukunda Adsız Düzenleyici İşlemler*, 1.b., Ankara: TODAİE, 2011.
- ŞİRİN Tolga, *Karşılaştırmalı Anayasa Hukukunda Kanun Kavramı*, 2.b., İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- TAN Turgut, *İdare Hukuku*, 5.b., Ankara: Turhan Kitabevi, 2016.
- TANÖR Bülent, YÜZBAŞIOĞLU Necmi, *1982 Anayasasına Göre Türk Anayasa Hukuku*, 19.b., İstanbul: Beta, 2019.
- TEZİÇ Erdoğan, *1961 Anayasasına Göre Kanun Kavramı*, 1.b., İstanbul: İÜHF Yayınları, 1972.
- TEZİÇ Erdoğan, *Anayasa Hukuku*, 12.b., İstanbul: Beta, 2007.
- TİKVEŞ Özkan, *Teorik ve Pratik Anayasa Hukuku*, İzmir: Acargil Matbaası, 1982.
- TUNÇ Hasan, *Türk Anayasa Hukuku*, 1.b., Ankara: Gazi Kitabevi, 2018.
- TÜRK Ender, *1982 Anayasası'na Göre Kanun Hükmünde Kararnameler ve Yargısal Denetimi*, 1.b., Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2013.
- TÜRK Hikmet Sami, *Anayasa'ya Aykırı Anayasa Değişiklikleri*, 1.b., Ankara: Yetkin Yayınları, 2018.
- ULUSOY Ali, *Yeni Türk İdare Hukuku*, 2.b., Ankara: Yetkin Yayınları, 2019.
- YAŞAR Hasan Nuri, *İdare Hukuku*, 3b., İstanbul: Der Yayınları, 2016.
- YAVUZ K. Halûk, *Siyasal Sistem Arayışları ve Yürütmenin Güçlendirilmesi*, 1.b., Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2000.
- YAYLA, Yıldızhan, *İdare Hukuku*, 2.b., İstanbul: Beta Yayınları, 2010.

YILDIRIM Turan ve diğerleri., *İdare Hukuku*, 7.b., İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018.

YÜZBAŞIOĞLU Necmi, *1982 Anayasası ve Anayasa Mahkemesi Kararlarına Göre Türkiye’de Kanun Hükmünde Kararnameler Rejimi*, 1.b., İstanbul: Beta, 1996. (Kanun Hükmünde Kararnameler Rejimi)

MAKALELER

AÇIL Murat, “2017 Anayasa Değişiklikleri Çerçevesinde Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri”, *İÜHFEM*, C.76, S.2 (2018), ss.725-756.

AKSOYLU ÜRGER Özge, “Son Anayasa Değişiklikleri Uyarınca Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Türk Hukukundaki Yeri”, *4. Uluslararası Hukuk Sempozyumu Tam Metin Kitabı*, Alanya, 3-4-5 Mayıs 2018, ss.137-160.

ARDIÇOĞLU M. Artuk, “Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi”, *Ankara Barosu Dergisi*, S.3, (2017), ss.21-51.

ASLAN Volkan, “Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Kanunlara Uygunluğunun Denetimi ve Çeşitli Hususların Kararname ile Düzenleneceğinin Kanunlarda Belirtilmesi Üzerine”, *Anayasa Yargısı Dergisi*, C.36, S.1(2019), ss.139-161.

ATAR Yavuz, “Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Hukuki Rejimi ve Anayasallık Denetimi”, *Anayasa Yargısı Dergisi*, C.36, S.1 (2019), ss.241-259.

BARIN Taylan, “Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Normlar Hiyerarşisindeki Yeri”, *Kamu Hukukçuları Platformu VIII Toplantısı Tam Metin Bildiri Kitabı*, İstanbul, 18-19 Ekim 2019, ss. 153-177.

BEKTAŞ Eda, “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Yasama-Yürütme İlişkisi ve Bu Sistemin Türkiye Demokrasisine Etkileri”, *Yasama Dergisi*, S. 39 (2019), ss.199-218.

BOZ Selman Sacit, “Belediye, Köy ve Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Kurulmasını Düzenleyen Hükümler Anayasanın 123/3 Maddesine Aykırı mıdır?”, www.idare.gen.tr/boz-ay-m-123-3.htm (Erişim Tarihi:01.12.2019)

ÇAĞLAYAN Ramazan, “Hukukumuzda Kamu Tüzel Kişiliği Kavramı ve Kısıtları”, *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, S.7 (2016), ss.373-398.

- ÇAKIR Hüseyin Melih, "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Cumhurbaşkanlığı-Bakan İlişkisi", *Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Yürütme Sempozyumu*, İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınevi, 2019, ss. 35-55.
- ÇETİNTÜRK Ekrem, "Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında İdarenin Düzenleyici İşlemleriyle Suç Ve Ceza Konulamaz İlkesi", *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, S. 9 (2017), ss. 39-180.
- DURAN Lütfi, "İdare Alanının Düzenlenmesinde Teşrii ve Tanzimî Tasarrufların Sınırları", *İÜHF*, C.30, S.3-4 (1964), ss. 466-492.
- DURAN Lütfi, "Kanun Hükmünde Kararname" *Amme İdaresi Dergisi*, C.8, S.2 (1975), ss.3-19.
- DURAN Lütfi, "Düzenleme Yetkisi Özerk Sayılabilir mi?", *İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi*, C.4, S.1-3 (1983), ss. 33-42.
- EREN Abdurrahman, "Anayasa Mahkemesinin Kanun Hükmünde Kararnamelere İlişkin İçtihadı Doğrultusunda Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Değerlendirilmesi", *Anayasa Yargısı Dergisi*, C.36, S.1 (2019), ss.1-72.
- ERGÜN Turgay, "Yüksek Yöneticilerin Yetiştirilmeleri Sorunu", *Amme İdaresi Dergisi*, C. 16, S. 2 (1983), ss. 23-36.
- ERGÜL Ozan, "Yeni Rejimin Kodları: Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri", *Güncel Hukuk*, S. 173, (Eylül-Ekim 2018), ss. 30-35.
- EROL Ömer Faruk, "Cumhurbaşkanlığı Düzenlemelerinin Yargısal Denetimi", *Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Yürütme Sempozyumu Bildiri Kitabı*, İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınevi, 2019, ss. 65-87.
- ESEN Selin, "2016 Anayasa Değişiklik Teklifinin Değerlendirilmesi", *Ankara Barosu Dergisi*, S.2, (2016), ss.45-73.
- GEDİK Gülşen, "Döviz Kazandırıcı Faaliyetlere İlişkin İşlemlerde Damga Vergisi İstisnası: Yasallık İlkesinin Yok Sayılması Bireysel Başvuru ile Sonuçlanabilir mi?" *MÜHF-HAD*, C.22, S.3 (2016), ss.3253-3278.
- GÖÇGÜN Muhammed, "Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Yeni İstihdam Türleri", *Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Yürütme Sempozyumu Bildiri Kitabı*, İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınevi, 2019, ss. 95-110.
- GÖNENÇ Levent, KONTACI Ali Ersoy, "2017 Tarihli Anayasa Değişikliği Sonrasında Yasama-Yürütme İlişkileri", *TBB Dergisi*, S.145 (2019), ss.53-79.

- GÜNAY, Ö. Faruk, “Üst Düzey Yöneticilerin Yetiştirilmesi İle İlgili Anayasa Maddesinin İlginç Serüveni”, *TBB Dergisi*, S. 62 (2006), ss.152-172.
- GÜNAY, Ö. Faruk, “Türkiye’de Kamu Yöneticisi Yetiştirmenin Gerekli-liği ve Anayasamızdaki Yeri”, *Amme İdaresi Dergisi*, C. 40, S.2 (2007), 57-78.
- İBA Şeref, SÖYLER Yasin, “Yeni Hükümet Sisteminde Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi İle Cumhurbaşkanlığı Kararının Nitelik Farkı Ve Hukuki Sonuçları”, *Anayasa Yargısı Dergisi*, C: 36, S. 1, (2019), ss. 195-223.
- KAĞITÇIOĞLU Mutlu, “Türk Hukukunda Cumhurbaşkanlığı Kararları”, *Kamu Hukukçuları Platformu VIII Toplantısı Tam Metin Bildiri Kitabı*, İstanbul, 18-19 Ekim 2019, ss. 113-151.
- KANETİ Selim, “Anayasa Mahkemesi Kararları’na Göre Yasama Yetkisi İle Yürütmenin Düzenleme Yetkisinin Sınırları”, *İÜHFM*, C.54, S. 1-4 (1994), ss. 33-44.
- KARAHANOGULLARI Onur, “Kanun Hükmünde Kararnamenin Niteliği, (Bir Öneri: Birlikte Yasama)”, *Amme İdare Dergisi*, C.31, S.2 (1998), ss.41-62. (Kanun Hükmünde Kararnamenin Niteliği)
- KARAHANOGULLARI Onur, “Devletin Kural Koymasında Yeni İşbölümü”, <http://80.251.40.59/politics.ankara.edu.tr/karahan/makaleler/cbk.pdf>, (Erişim Tarihi: 25.10.2019)
- KARSLI Mehmet Rauf, “Üst Kademe Kamu Yöneticilerinin Atama Usul ve Esasları Üzerine Bir İnceleme”, <https://www.academia.edu/40959964/ss.1-22>. (Erişim Tarihi: 10.12.2019).
- KUZU Burhan, “Kanun Hükmünde Kararnamelerin(KHK) Hukuki Niteliği Tabi Olacakları Rejim ve Kurallar Hiyerarşisindeki Yeri (Tasdik Öncesi-Tasdik Sonrası)”, *İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi*, C.4, S.1-3 (1983), ss. 83-93.
- ÖZBUDUN Ergun, “1961 ve 1982 Anayasalarında Kanun Hükmünde Kararnameler”, *Anayasa Yargısı Dergisi*, C.2, (1985), ss.227-238.
- ÖZTÜRK Namık Kemal, “Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Üst Düzey Memurların Atanması”, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, C.33, S.4 (2019), ss.1279-1297.
- SAĞLAM Fazıl, “Kanun Hükmünde Kararname Çıkarma Yetkisinin Sınırları Uygulamanın Yaygınlaşmasından Doğabilecek Sorunlar”, *Anayasa Yargısı Dergisi*, C.1, (1984), ss. 261-271.

- SAGLAM Mehmet, "Personel Hukukuna İlişkin Anayasal İlkeler ve Anayasa Mahkemesi'nin Uygulaması", *Danıştay Dergisi*, S. 109 (2005), ss.1-27.
- SEVER Dilşad Çiğdem, "Cumhurbaşkanının Teşkilatlanma Konusundaki Yetkileri ya da 'Parthenogenesis' Olmak", *Kamu Hukukçuları Platformu VIII Toplantısı Tam Metin Bildiri Kitabı*, İstanbul, 18-19 Ekim 2019, ss. 353-387.
- SEVGİLİ GENÇAY Fatma Didem, "Adsız Düzenleyici İşlemlerin Normlar Hiyerarşisindeki Yeri", *AÜHFD*, C. 63, S. 2 (2014), ss.397-417.
- SEVGİLİ GENÇAY Fatma Didem, "Kanun ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Karşılıklı Mahfuz Alanları Meselesi: Türkiye-Fransa Karşılaştırmalı Çalışma", *Kamu Hukukçuları Platformu VIII Toplantısı Tam Metin Bildiri Kitabı*, İstanbul, 18-19 Ekim 2019, ss. 237-274. (Kanun ve Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri)
- SEZER Abdullah, "Normlar Hiyerarşisi ve Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri (Çok Boyutlu Normlar Piramidi Yaklaşımı)", *Anayasa Yargısı Dergisi*, C.36, S.1 (2019), ss.353-412.
- SOYBAY Selçuk, "Devlet Denetleme Kurulu'nun Konumu ve İşleyişi", *İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi*, C.5, S. 1-3 (1984), ss.215-224.
- SOYSAL Mümtaz, "Temel Nitelikleriyle 1961 ve 1982 Anayasaları (Karşılaştırmalı)", *Anayasa Yargısı Dergisi*, C.1 (1984), ss. 11-20.
- SÖYLER Yasin, "Kariyer Uzmanlık Statüsü Cumhurbaşkanlığı Kararnameleriyle Düzenlenebilir mi?", *Yasama Dergisi*, S.39 (2019), ss. 51-104. (Kariyer Uzmanlık Statüsü)
- TAN Turgut, "1982 Anayasası Yönünden Yürütme Görevi ve Yetkisinin Niteliği (Güçlü Devlet ya da Güçlü Yürütme)", *Anayasa Yargısı Dergisi*, C.1, (1984), ss. (Yürütme Görevi ve Yetkisinin Niteliği), ss.31-47.
- TAN Turgut, "Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Yürütmenin Düzenleme Yetkisi", *Anayasa Yargısı Dergisi*, C. 3, (1986), ss. 203-216.
- TAŞDÖĞEN Salih, "Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri", *AÜHFD*, C. 65, S. 3 (2016), ss. 937-966.
- TAŞDÖĞEN Salih, GÜLGEÇ Yahya Berkol, "Yasama Yetkisi Genel Midir?", ss. 1-49. https://www.academia.edu/40998694/Yasama_Yetkisi_Genel_midir, (Erişim Tarihi: 28.11.2019)
- TEKİNSOY M. Ayhan, "Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Yürütmenin Mahfuz Düzenleme Yetkisi Açısından Değerlendirilmesi", *Kamu Hu-*

- kukçuları Platformu VIII Toplantısı Tam Metin Bildiri Kitabı*, İstanbul, 18-19 Ekim 2019, ss. 389-413.
- TEZİÇ Erdoğan, "Yasama Yetkisi ve Kanun Hükmünde Kararnameler", *Amme İdare Dergisi*, C.5, S.1 (1972), ss. 3-14.
- ULUSOY Ali, "Aralık 2016 Anayasa Teklifi Neler Getiriyor, Neler Götürüyor?", <http://www.anayasa.gen.tr/ulusoy-anayasa-degisikligi.pdf>, (Erişim Tarihi:18.10.2019 (Aralık 2016 Anayasa Teklifi)
- ÜLGEN Özen, "Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Niteliği ve Türleri", *GÜHFD*, S.1 (2018), ss. 3-39.
- ÜLGEN Özen, "Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri: İlk Gözlemler", *GÜHFD*, S. 2 (2018), ss. 619-636. (İlk Gözlemler)
- ÜLGEN ADADAĞ Özen, "Kanun-Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi İlişkinin Yargısal Denetimine Yönelik Sorunlar", *Anayasa Yargısı Dergisi*, C. 36, S.1 (2019), ss. 261-277. (Kanun-Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi İlişkisi)
- YASİN Melikşah, "Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Türk İdari Teşkilat Hukukuna Etkileri", *Anayasa Yargısı Dergisi*, C.36, S.1 (2019), ss. 315-333.
- YAVUZDUGAN Seçkin, "Anayasa Mahkemesinin Yürütme Organının Düzenleyici İşlem Yapma Yetkisine Yaklaşımı", *AÜEHFD*, C.8, S.3-4(2004), ss.235-254.
- YAYLA Ahmet, "Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Perde-Yasa Kuramı Bakımından Değerlendirilmesi", *Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Yürütme Sempozyumu Bildiri Kitabı*, İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınevi, 2019, ss. 56-64.
- YAYLA Ahmet, "Anayasa Değişikliği Sonrasında Cumhurbaşkanlığı Makamının Olağan Döneme İlişkin Düzenleme Alanı ve İdari İşlemlere Etkisi", *DEÜHFD*, Prof. Dr. Durmuş Tezcan'a Armağan, C. 21, Özel S., (2019), ss. 1609- 1643. (Olağan Döneme İlişkin Düzenleme Alanı ve İdari İşlemlere Etkisi)
- YENİAY Lokman, YENİAY Gülден, "Türk Hukukunda Yürütme Organının Düzenleme Yetkisi ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi", *Anayasa Yargısı Dergisi*, C.36, S.1 (2019), ss. 105-138.
- YILDIRIM Turan, "Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri", *MÜHF-HAD*, C. 23, S.2 (2017), ss.13-28.

YILDIRIM Turan, “İdarenin Kanuniliği İlkesi Bağlamında Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Anayasal Sınırı”, *Anayasa Yargısı Dergisi*, C.36, S.1 (2019), ss. 293-314. (İdarenin Kanuniliği İlkesi)

YILMAZ Harun, “Türk Hukukunda Düzenleme Yetkisinin Tarihsel Gelişimi ve Niteliği”, *TBB Dergisi*, S.110 (2014), ss.219-240.

İNTERNET ERIŞİM KAYNAKLARI

- Academia (www.academia.edu.)
- Anayasa Mahkemesi Kararlar Bilgi Bankası (www.anayasa.gov.tr)
- Kamu Hukukçuları Platformu (www.kamuhukukculari.org)
- Kazancı İhtihat Bilgi Bankası (www.kazanci.com)
- Lexpera Blog (<https://blog.lexpera.com.tr>)
- Resmî Gazete (www.resmigazete.gov.tr)
- Türk Anayasa Hukuku Sitesi (www.anayasa.gen.tr)
- Türk Dil Kurumu Güncel Sözlük (www.tdk.gov.tr)
- Türk İdare Hukuku Sitesi (www.idare.gen.tr)
- Türkiye Büyük Millet Meclisi (www.tbmm.gov.tr)

ÇALIŞMA YAŞAMINDA DEZAVANTAJLI GRUPLARA YÖNELİK HUKUKİ DÜZENLEMELER

Editör: Selim GÜNDÜZ

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Çalışma Yaşamında Dezavantajlı Gruplara Yönelik

Hukuki Düzenlemeler

Editör: Selim Gündüz

Hukuk Yayınları Dizisi – 2875

Birinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 20 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.

İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde

No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0 312 395 85 71

Sertifika No: 47479

rikmelidir. Şayet teknolojik alet ve edevatları kullanım artarsa, vasıfsız işçi olarak kabul gören ufak çocuklar tarafından yapılan işler, bu alet ve edevatlar tarafından daha hızlı yapılacaktır. Binaen ufak çocuklar teknolojik alet ve edevatı kullanacak kabiliyetleri ve idrakleri olmadığı için patronlar tarafından tercih edilmeyecekler.

KAYNAKÇA

- Akyüz, E. (2000), Ulusal ve Uluslararası Hukukta Çocuğun Haklarının ve Güvenliğinin Korunması, Ankara: Milli Eğitim Yayınevi.
- Algan, N. (2004), Türkiye’de Kayıtdışı Sektör: Boyutları, Etkileri ve Kayıtdışı Sektörü Küçültme Konusunda Öneriler. http://www.tisk.org.tr/isveren_sayfa.asp?yazi_id=1028&id=58(12.10.2020).
- Azad India Foundation (AIF), (2010), Child Labour in India. <http://www.azadindia.org/social-issues/child-labour-inindia.html>(12.10.2020).
- Balamir, A. (1982), “Türkiye’de İmalat Sanayinde Çocuk İşgücü”, Nüfusbilim Dergisi, S. 4, S. 99-107.
- Baştaymaz, H. (2011). Child & Bonded Labour In Afghanistan’s brick kilns. New Survey Highlights Obstacles To Ending Practice. http://www.ilo.org/asia/info/public/pr/WCMS_172721/langen/index.htm(15.10.2020).
- British Broadcasting Corporation (BBC), (1998), The Facts About Child Labour. <http://news.bbc.co.uk/2/hi/85472.stm>(15.10.2020).
- Bulut, I. (1996), Çocuk Çalıştırılmasının Pisko-Sosyal Boyutları ve Sonuçları, Kahramanoğlu Ertan (Ed.), Türkiye’de Çalışan Çocuklar Sorunu ve Çözüm Yolları, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Yüksek Okulu ve Friedrich-Naumann Vakfı Ortak Yayını.
- Bureau of Labor Statistics (BLS), (2000), A Detailed Look at Employment of Youths Aged 12 to 15 <http://www.bls.gov/opub/rylf/pdf/chapter3.pdf>(18.10.2020).

- Collier, F. (1964), *The Family Economy of The Working Classes in The Cotton Industry 1784-1833*, Manchester: Manchester University Press.
- Cunningham, Hugh, P. Viazzo (2000), *Some Issues in The Historical Study of Child Labour in Historical Perspective* http://www.unicefirc.org/publications/pdf/hisper_childlabour.pdf(18.10.2020).
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB), (2006), *Çocuk İşçiliğine Hayır Çocuk İşçiliğin Önlenmesi İçin Zamana Bağlı Politika ve Program Çerçevesi*, Ankara: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Yayını.
- De Herdt R. (1996), *Child Labour in Belgium, 1800-1914, Child Labour in Historical Perspective, 1800-1895: Case Studies From Europe, Japan and Colombia* (Cunningham H., Viazzo P.P ., ed.) UNICEF International Child Development Centre, Instituto Degli Innocenti.
- Derrien, J.M. (1994), *Çocuk Çalıştırılması ile İlgili Politika Hazırlanması ve İş Denetimi Eğitim Kılavuzu*, (Çev: Haluk Başçıl, Bülent Piyal), Ankara: ILO Yayınları.
- Duyar, İ., Özener, B. (2003), *Çocuk İşçiler Çarpık Gelişen Bedenler*, Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Ennew, Judith, W. Meyers, D. Plateau (2005), *Defining Child Labour as If Human Rights Really Matter, Child Labour and Human Rights*. London: Lynne Rienner Press.
- Erbay, E. (2008), *Çocuk İşçi Olmak- Çocuk İşçiliğine Retrospektif Bakış*, Ankara: Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Yayını.
- Ertürk, Y. (1994), *Patterns of Child Labour in Rural Turkey*, Ankara: ILO Yayınları.
- Fişek, G., Ş. Özşuca, M. Şuğle (1997), *Sosyal Sigortalar Kurumu Tarihi 1946-1996*, Ankara: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yayınları.
- Gülmez, M. (1985), *Tanzimat'tan Sonra İşçi Örgütlenmesi ve Çalışma Koşulları (1839-1919)*, İstanbul: İletişim Yayınları.

- International Labour Organization (ILO), (1996), *Child Labour: What is To Be Done? Document for Discussion at The Informal Tripartite Meeting at The Ministrial Level*, Geneva: International Labour Office Press.
- İlik, B., Türkmen, Z. (1994), *Çocuk İşçiliğinin Temel Nedenlerinden Birisi Olan İç Göç Araştırma Projesi Dökümanı*, Ankara: ILO Yayınları.
- Kahramanoğlu, E. (1996), *Türkiye’de Çalışan Çocuklar Sorunu ve Çözüm Yolları*, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Yüksekokulu ve Friedrich Naumann Vakfı Yayını.
- Karataş, K. (1993), “Çocuk İşgücü Sorunu. Nedenleri, Sonuçları ve Çözüm Önerileri”, *Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Yüksekokulu Dergisi*, S. 1-3, S. 85-102.
- Köksal, A. (1992), *Çıraklık Eğitim Merkezine Devam Eden ve Etmeyen 15-18 Yaş Grubu Çalışan Çocukların Çalışma Koşulları ve Sorunları Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma*, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Murnane, R. (1994), *Education and Well-Being of The Next Generation, Confronting Poverty, Prescriptions for Chance*, (ed. Dangizer, S., Sandefur, G., Weinberg, D.) Library Congress Cataloging Publication Data, USA: Harvard College Press.
- Ölçün, G. (1981), *Türkiye İktisat Kongresi, 100. Yıl Doğum Yılına Atatürk’e Armağan Dizisi*, Ankara: A.Ü.S.B.F. Yayınları.
- Quataert, D. (1999). *Sanayi Devrimi Çağında Osmanlı İmalat Sektörü*, (Çev. Tansel Güney), İstanbul: İletişim Yayınları.
- Rodgers, Gerry, G. Standing (1981), *Child Work Poverty and Underdevelopment*, Geneva: ILO Press.
- Senemoğlu, N. (1997), *Eğitim Sorunları, Sanayi Bölgelerinde Çalışan Çocukların Sorunları*, Ankara: TİSK Yayınları.
- Şişman, Y. (2004), *Sokakta Çalışan Çocukların Yaşam Koşulları ve Gelecek Beklentileri: Sorunlar ve Çözüm Önerilerine Yönelik*

- Eskişehir Örneği, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayınları.
- Talas, C. (1981), Çocuk, Çocuk Haklarının Evrimi ve Ülkemizdeki Durumu, Ankara: A.Ü.S.B.F. Yayını.
- Tilly, A.Loise, J. W. Scott (1978), Women, Work and Family, New York: Holt, Rinehart and Winston Press.
- Türkdoğan, O. (1974), Yoksulluk Kültürü Gecekonduların Toplumsal Yapısı, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Basımevi.
- Tuttle, C. (2010), Child Labor During The British Industrial Revolution. <http://eh.net/encyclopedia/article/tuttle.labor.child.britain> (21.10.2020).
- United Nations Children's Fund (Unicef), (1997), Dünya Çocuklarının Durumu 1997, Ankara: UNICEF Yayını.
- United Nations Children's Fund (Unicef), (2006), Dünya Çocuklarının Durumu 2006, Ankara: UNICEF Yayını.
- Usta, S. (1995), "Türkiye'de Çocuğun Korunması", İstanbul Bürosu Dergisi, Cilt 69, S. 1-3, S. 86-94.
- Whaples, R. (2010), Child Labor in The United States. <http://eh.net/encyclopedia/article/whaples.childlabor> (21.10.2020).
- Yörükoğlu, A. (2000), Değişen Toplumda Aile ve Çocuk, İstanbul: Özgür Yayınları.

- Dünyadaki dijitalleşme süreci ve 4.sanayi devrimine uyum sağlamak için özellikle ihraç mallarında yoğun teknolojiye geçilmesi, yeni gelişmelere uyum sağlayacak kesim olan gençlere ek mesleki beceriler (yazılım gibi) kazandırılarak bu sektörler için insangücü yetiştirilmesi,
- OECD genelinde işsizlik yardımı alabilmek için son 24 ayda en az 12 ay prim ödemiş olma şartı getirildiği halde ülkemizde bu yardımı alabilmek için son 120 günü kesintisiz olmak üzere son 36 ayda en az 600 gün prim ödemiş ve kendi kusuru olmaksızın işten çıkarılmış olma gibi ağır şartlar getirildiğinden (ki işsiz kalanların sadece %11,7'si işsizlik yardımı alabilmiştir), bu şartların uluslar arası kriterlere uygun hale getirilerek işsizlik yardımının yaygınlaştırılması,
- Çırak ve stajyerlerin eğitim sürelerinin malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta süresinden sayılabilmesi için bir işe başladıklarında bu sürelerin borçlanılması imkanının getirilmesi,

Genç işsizliğin çözümü için uygulanabilir öneriler olarak düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- 1-) KANAT, M.S. (2020), "Avrupa Birliği Hukuku'nda Çocuk ve Genç İşçilerin Korunması", T.C. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı Avrupa Birliği Hukuku Programı Yüksek Lisans Tezi
- 2-) GROOTAERT, C., KANBUR, R. (1995), "Child Labour: An Economic Perspective", International Labour Review, Vol 134, 1995, No:2
- 3-) TÜRK DİL KURUMU, Güncel Türkçe Sözlük, <https://sozluk.gov.tr/>, Erişim:28.11.2020
- 4-) YÖRÜKOĞLU, A. (2000), Değişen Toplumda Aile ve Çocuk, Özgür Yayınları, İstanbul
- 5-) KARABIYIK, İ. (2009). Avantaj ve Dezavantajlarıyla Genç İşsizliğin Değerlendirilmesi. Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 298-299.

- 6-) MURAT, S., & ŞAHİN, L. (2011). AB Uyum Sürecinde Genç İşsizliği. İstanbul Ticaret Odası Avrupa Birliği Araştırmaları, Yayın No: 2011-35
- 7-) MURAT, S., & ŞAHİN, L. (2011). Gençlerin İstihdamı / İşsizliği Bakımından Türk Eğitim Sisteminin Değerlendirilmesi. Çalışma ve Toplum (3), 96.
- 8-) ÇETİNKAYA, E. (2010). Genç İşsizliğinin Teorik Açıklamaları. Sakarya Üniversitesi İİBF Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi (58), 46.
- 9-) ERDAYI, A. U. (2009). Dünya' da Genç İşsizliği Sorununun Çözümüne Yönelik Ulusal Politikalar ve Türkiye. Çalışma ve Toplum Dergisi, 133.
- 10-) DURSUN, S., & ATAÇ, S. (2009). Üniversite Öğrencileri Arasında İşsizlik Kaygısı. Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 28 (1), 73-74.
- 11-) TÜRK-İŞ, (1980), Genç İşçilerin Sorunları Semineri (Genişletilmiş 2. Baskı), 14-18 Nisan 1980 Ankara, Türk-İş Yayınları No:135
- 12-) Centers for Disease Control and Prevention, CDC. (2010). "Occupational Injuries and Deaths Among Younger Workers: United States, 1998--2007" in Morbidity and Mortality Weekly Report (MMWR), vol. 59, no. 15, pp. 449-455, April 2010.
- 13-) ILO, Genç İşçilerin Sağlık ve Güvenliğinin İyileştirilmesi, ILO Raporu 28 Nisan 2018
- 14-) NURDOĞAN, A. K. (2018), Uluslararası Çalışma Örgütü'nün(UÇÖ-ILO) Yüzüncü Yıl Dönümü ve Türkiye İlişkileri. BEÜ AİD, 3(4), 78-95.
- 15-) KELLEÇİ, S. Ü., TÜRK, Z. (2016), Genç İşsizliğin İncelenmesi: OECD Ülkeleri ve Türkiye Karşılaştırması, HAK-İŞ, Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi, Cilt:5, Yıl:5, Sayı:13 (2016/13), ISSN:2147-3668, s.10-25
- 16-) OECD, Education At A Glance 2017, <http://www.oecd.org/education/skills-beyond-school/EAG2017CN-Turkey-Turkish.pdf>, OECD, Erişim:23.12.2020

- 17-) OECD, Bir Bakışta Eğitim Raporu, 2018, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-45547955>, Erişim: 28.11.2020
- 18-) OECD, Bir Bakışta Eğitim Raporu, 2020, <https://tr.euronews.com/2020/09/11/oecd-raporu-okula-ve-ise-gitmeyen-30-yas-alt-genc-nufus-oran-en-yuksek-ulke-turkiye>, Erişim: 28.11.2020
- 19-) OECD, Ekonomik Görünüm Raporu, 2020, <https://medyascope.tv/2020/06/10/oecd-raporu-dunya-ekonomisi-yuzde-6-turkiye-ekonomisi-yuzde-48-kuculecek/>, Erişim:28.11.2020.
- 20-) (BBC News, Dünyadaki Ekonomik Krizler: 150 yılda yaşanan 14 resesyon nasıl başladı, maliyeti ne oldu?, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-53327594>, Erişim:20.11.2020)
- 21-) TÜİK, Hanehalkı İşgücü İstatistikleri, 2019.
- 21-) WORL BANK GROUP. (2018), Global Economic Prospects: Broad-Based Upturn, but for How Long?, January 2018, Washington.
- 22-) MANPOWER GROUP. (2016), The Skills Revolution: Digitization and Why Skills and Talent Matter,
- 23-) WORLD ECONOMIC FORUM. (2016), Future of Jobs: Employment, Skills and Workforce Strategy for the Fourth Industrial Revolution, January 2016.
- 24-) WORLD ECONOMIC FORUM. (2020), The Future of Jobs Report, October 2020
- 25-) KAPLAN, P. (2020), İş Dünyası Hangi Bölümü Mezunlarını İstiyor?, <http://www.pervinkaplan.com/detay/is-dunyasi-hangi-bolum-mezunlarini-istiyor/12649>, Erişim: 05.09.2020.
- 26-) ILO. (2017), World Employment and Social Outlook 2017: Trends for Youth.
- 27-) ILO (2018), World Employment Social Outlook: Trends 2018.
- 28-) T.C. KALKINMA BAKANLIĞI. (2018), İşgücü Piyasası ve Genç İstihdamı, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, On Birinci Kalkınma Planı, (2019-2023), Ankara 2018
- 29-) TÜİK (2020), Haber Bülteni, Sayı:33791, 12 Ekim 2020

- 30-) EĞİLMEZ, M. (2020), Gerçek İşsizlik Oranı, Kendime Yazılar Temmuz 2020, <https://www.mahfiegilmez.com/2020/07/gercek-issizlik-oran.html>, Erişim: 12.08.2020
- 31-) KRONOS34.NEWS, (2020), Kronos34.news, Asgari ücret Avrupa'da ne kadar, Türkiye kaçınıcı sırada, <https://kronos34.news/tr/asgari-ucret-avrupada-ne-kadar-turkiye-kacinci-sirada/>, Erişim:12.09.2020
- 32-) MÜLTECİLER DERNEĞİ. (2020), Türkiye'deki Suriyeli Sayısı, Kasım 2020, <https://multeciler.org.tr/turkiyedeki-suriyeli-sayisi/>, Erişim: 07.10.2020

bağlamda sadece yasal düzenlemeler sonuç alma noktasında yeterli olmamaktadır. Yasal düzenlemelerin yanında engellilerin engelliliklerinin erken dönemlerinden itibaren desteklenmeleri, eğitim ve meslek eğitimi fırsatlarından yeterince yararlanmaları, işyerlerinin engellinin çalışmasına uygun bir biçimde düzenlenmesi, işte kullanılacak materyallerin engellinin kullanımına uygun hale getirilmesi, işverenlerin engellilere karşı bakış açılarının olumlu yönde değişmesi engellilerin istihdamına olumlu olarak yansıyacaktır. Yasaların uygulanma boyutunun pratik karşılıkları üzerinden takip edilmesi engellilerin istihdamını ve istihdamda sürdürülebilirliği kolaylaştıracaktır. Başta Anayasa ve 5378 sayılı Engelli Kanunun olmak üzere bir çok yasal düzenleme ile engellilerin iş yerlerinde korunması sağlanmaya çalışılmıştır. Ancak toplumsal kabul ve denetim engelli işçilerin bir yandan istihdam edilmesini diğer yandan ise sağlık ve güvenliklerini tehdit etmeyecek bir işte çalışmalarına olanak verecektir.

KAYNAKLAR

- Ataman, H.(2010), Avrupa Sosyal Şartı Ve Uygulaması, İnsan Hakları Gündemi Derneği, Ankara
- Aytaç, S.Aydın, G. Ç.(2019), Engelli Bireylerin Gözünden Çalışma Hayatı, Sorunlar ve Beklentiler Üzerine Bir Uygulama Örneği, Engellilerin İstihdamı ve Sosyal Koruma, Ed:Özge Yaşar, Naci Önsal, Doğa Başar Sarı İpek, TÜRK-İŞ 23. Olağan Genel Kurulu/Ankara:71-86.
- Hüseyinli, N. Göçmen, S. Nasibov, D.(2017), Çalışma Hayatında Engelli Haklarına İlişkin Yasal Düzenlemeler ve Engellilerin Haklara İlişkin Farkındalıkları, İnsan Ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 6(6): 138-152.
- Eren, A.(2010), Engellilerin İş Yerlerinde Çalıştırılması İçin Yapılabilecekler Üzerine Bir Araştırma, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı Endüstri Psikolojisi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Meşe, İ.(2014), Engelliliği Açıklayan Sosyal Model Nedir? Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi, 33: 79-92.

- Çelik, A.(2005), Avrupa Sosyal Şartı ve Türkiye'nin Çekinceleri, Trk Dergisi, 366:91-99.
- Erdoğan, G.(2008), Avrupa Sosyal Şartı Ve Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı, TBB Dergisi, 77:123-165.
- Saniels, M.(2014), Bir Nefeste Dünya Mitolojisi, Maya Kitap.
- Foucault, M.(1982), Deliliğin Tarihine Giriş, Çev: Enis Batur-Nasuh Barın, Ankara: Tan Yayınları
- Nıkıforuk, A.(2018), Mahşerin Dördüncü Atlısı, çev: Selahattin Erkanlı, İstanbul: İletişim.
- Siebers, T.(2008), Disability Theory, in the United States of America by The University of Michigan Press Manufactured in the United States of America.
- Genç, Y. Çat, G.(2013), Engellilerin İstihdamı ve Sosyal İçerme İlişkisi, Akademik İncelemeler Dergisi,1(8):363-393.
- Taşçı, F.(2015), Engelliler ve Sosyal Hizmet, İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Tiyek, R.(2019), Engellilerin İstihdamına Yönelik Politikalar ve Türkiye'deki Mevcut Durum, Engellilerin İstihdamı ve Sosyal Koruma, Ed:Özge Yaşar, Naci Önsal, Doğa Başar Sarı İpek, TÜRK-İŞ 23. Olağan Genel Kurulu/Ankara:227-250.
- Karataş, K. Oran, B.(2007),: Engelliler: Siyasetin Periferinde Kalanlar, Ufkun Ötesi Bilim Dergisi, (7)2:4-19.
- Karna, G.N.(2001), Disability Studies In India Retrospectsandprospects, Gyan Publishing House New Delhi-Uo 002
- Poyraz, E. Eyidiker, U.(2019), Engelli Bireylerin Kamuda İstihdamının Hukuksal İncelemesi, Engellilerin İstihdamı ve Sosyal Koruma, Ed:Özge Yaşar, Naci Önsal, Doğa Başar Sarı İpek, TÜRK-İŞ 23. Olağan Genel Kurulu/Ankara:151-168).
- Ultan, M.Ö.(2019), Avrupa Birliğinde Engelli Haklarının Gelişimi, Engellilerin İstihdamı ve Sosyal Koruma, Ed:Özge Yaşar, Naci Önsal, Doğa Başar Sarı İpek, TÜRK-İŞ 23. Olağan Genel Kurulu/Ankara:27-36.

- Özer, S.(2015), İslam Ve Diğer Medeniyetlerin Engelliye Bakışı, Bilimname XXVIII,1:55-65
- Özkır, C.M.(2019), Engelli İstihdamının Belirleyicileri:Türkiye Örneğine İlişkin Bir Zaman Serisi Analizi, Engellilerin İstihdamı ve Sosyal Koruma, Ed:Özge Yaşar, Naci Önsal, Doğa Başar Sarı İpek, TÜRK-İŞ 23. Olağan Genel Kurulu/Ankara:190-201.
- Çetin, B.I.(2017), Sanayi Devrimi'nd en 21. Yüzyıla Batı Dünyasında Engellilik, SGD Sosyal Güvenlik Dergisi, 90-121.
- Şen, M.(2018), Türkiye'de Engellilere Yönelik İstihdam Politikaları: Sorunlar ve Öneriler,SGD Sosyal Güvenlik Dergisi, 2(8):129-152).
- Eren, A.(2010), Engellilerin İş Yerlerinde Çalıştırılması İçin Yapılabilecekler Üzerine Bir Araştırma, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı Endüstri Psikolojisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Sarmış, İ. Şahin, O.(2014), Avrupa Sosyal Şarı, ed:Fazıl Aydın, Çalışma Ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Yayın No: 06
- Murray, B. Heron, R.(2003),La Vinculacion Laboral De Las Personas Discapacitadas Que Buscan Empleo, Organización Internacional del Trabajo(OIT).
- Orhan, S.(2013), Türkiye'de Özürlü Dostu İstihdam Politikaları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Eğitim ve Araştırma Merkezi Yayınları, Yayın No:35.
- Öztürk, N.E.(2019), Engellilerin Türkiye'de İş ve Sosyal Hayata Katılımı Konusunda Sorunları ve Çözüm Önerileri, Engellilerin İstihdamı ve Sosyal Koruma, Ed:Özge Yaşar, Naci Önsal, Doğa Başar Sarı İpek, TÜRK-İŞ 23. Olağan Genel Kurulu/Ankara:251-268.
- Yenipazarlı, A. Çondur, F. Cömertler, N.(2019), Dünyada ve Türkiye'de Engelli İstihdamı :Farklı Gelir Düzeylerindeki Ülkelerin "Engelli" Kavramına Bakışı, Engellilerin İstihdamı ve Sosyal Koruma, Ed:Özge Yaşar, Naci Önsal, Doğa Başar Sarı İpek, TÜRK-İŞ 23. Olağan Genel Kurulu/Ankara:49-60.
- Çavuş, Ö.H. Tekin, A.(2015), Türkiye'de Engellilerin İstihdam Yöntemi Olarak Korumalı İşyeri, Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 1(30):145-165.

- Yenihan, B. Yılmaz, Z.(2019), Engellilerin Çalışma Yaşamında Karşılaştıkları Sorunlar ve Yaşam Doyumlarına Etkisi:Kırklareli’de Bir Araştırma, Engellilerin İstihdamı ve Sosyal Koruma, Ed:Özge Yaşar, Naci Önsal, Doğa Başar Sarı İpek, TÜRK-İŞ 23. Olağan Genel Kurulu/Ankara:203-212.
- UN,(1993), The Standard Rules on the Equalization of Opportunities for Persons with Disabilities Adopted by the United Nations General Assembly, forty-eighth session, resolution 48/96, annex, of 20 December 1993
- Dünya Engellilik Raporu 2011,Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Ankara, <https://static.ohu.edu.tr/uniweb/media/portallar/engelsizuniversite/duyurular/1345/diwnu3i5.pdf> erişim tarihi:22.09.2020.
- Engelli Çalışanlar İçin İş Sağlığı ve Güvenliği Rehberi(2016), Çalışma Ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- İş Sağlığı Ve Güvenliği Genel Müdürlüğü (İSGGM), www.csgb.gov.tr erişim tarihi:06.11.2020.
- <https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/kefe/docs/sosyalsart.pdf> erişim tarihi:05.11.2020.
- 854 Sayılı Deniz İş Kanunu www.mevzuat.gov.tr erişim tarihi:19.10.2020
- 5393 Sayılı Belediye Kanunu www.mevzuat.gov.tr erişim tarihi:19.10.2020.
- 48 57 Sayılı İş Kanunun www.mevzuat.gov.tr erişim tarihi:22.10.2020.
- 5378 Sayılı Engelliler Kanunun www.mevzuat.gov.tr. erişim tarihi 22.10.2020.
- 6331 İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunun www.mevzuat.gov.tr. Erişim tarihi 22.10.2020.
- 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunun www.mevzuat.gov.tr erişim tarihi:22.10.2020
- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun www.mevzuat.gov.tr erişim tarihi:23.10.2020
- 5216 Sayılı Büyük Şehir Belediyesi Kanunu www.mevzuat.gov.tr erişim tarihi:23.10.2020

kendilerini feda etmekten çekinmeyen bu kişilere karşı toplumsal olarak borçlu olduğumuz bir gerçektir. Bu nedenle bu kişilerin toplumsal hayata uyum sağlamaları için gerekli yasal düzenlemeleri yapma konusunda önemli gelişmeler gösterdiğimiz açıktır. Sadece bu kişilere değil geride bize emanet ettekleri ailelerine yönelik olarak ta devlet olarak, toplum olarak önemli çalışmalar yürütmekteyiz. Yaptıklarımız şüphesiz onların bize verdiklerinin karşılığı olarak düşünülmemelidir. Zira onlar bizim onlara verdiklerimizden çok daha fazlasını ve düşünmeden vermektedirler. Toplum olarak sadece yasal düzenlemelerle değil, davranışlarımızla da bunu göstermeye çalışmaktayız.

KAYNAKÇA

- AKBIYIK,Nihat,(2020), **Geçmişten Günümüze Sosyal Politika Yaklaşımları**,Bilsam Yayınları
- ALTAN, Ö. Zühtü; **Sosyal Politika**, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir 2007
- ANAYASA MAHKEMESİ,(2020) 1924 Anayasası, <https://www.anayasa.gov.tr/tr/mevzuat/onceki-anayasalar/1924-anayasasi/>
- ANAYASA MAHKEMESİ,(2020)1961 Anayasası, <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/10816.pdf>
- ANAYASA MAHKEMESİ,(2020),1982 Anayasası. <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2709.pdf>, (Erişim tarihi:26.09.2020)
- AYTAÇ,Serpil,(2017), *Eski Hükümlülere Yönelik sosyal Politikalar*, **Sosyal Politika**,Bursa,Dora Basım,
- KALAYCI,Sami,(2020), **Dezavantajlı Gruplara Yönelik Uygulanan Sosyal Politika Ve İstihdam Politikaları Üzerine Bir Değerlendirme**,İnsani ve Sosyal Bilimlerde Güncel Araştırmalar,Editör:Zafer Gölen,Sevilay ÖZER, Ivpe Cetinje, Montenegro
- MEVZUAT BİLGİ SİSTEMİ (2020) 854 Sayılı Deniz İş Kanunu. <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.854.pdf>, (Erişim tarihi:26.09.2020)

- MEVZUAT BİLGİ SİSTEMİ (2020)1475 Sayılı İş Kanunu, <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1475.pdf>
- MEVZUAT BİLGİ SİSTEMİ (2020)3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu, [https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=20146289&MevzuatTur=3&MevzuatTertip=5\(E.T:26.09.2020\)](https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=20146289&MevzuatTur=3&MevzuatTertip=5(E.T:26.09.2020))
- MEVZUAT BİLGİ SİSTEMİ (2020)4857 sayılı İş Kanunu(2003), <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.4857.pdf> ,
- MEVZUAT BİLGİ SİSTEMİ (2009)Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Eski Hükümlü veya Terörle Mücadelede Malul sayılmayacak Şekilde Yaralananların İşçi Olarak Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik,,<https://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.13447&sourceXmlSearch=&MevzuatIliski=0>, (06.11.2019).
- MEVZUAT BİLGİ SİSTEMİ (2009)Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik,,<https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/21.5.200915188.pdf>, (Erişim Tarihi:06.10.2020).
- MEVZUAT BİLGİ SİSTEMİ (2009),Yurtiçinde İşe Yerleştirme Hizmetleri Hakkında Yönetmelik,, <https://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.13013&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=>, (Erişim Tarihi:06.10.2020).
- MİLLİYET GAZETESİ,(2012), 28 Yılın Acı Bilançosu: 35 Bin 300 Kişi Terör Kurbanı Oldu <https://www.milliyet.com.tr/siyaset/28-yilin-aci-bilancosu-35-bin-300-kisi-teror-kurbani-oldu-1581690> E.T:24.09.2020
- RESMÎ GAZETE,(1967) 931 Sayılı İş Kanunu, <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/12672.pdf> (Erişim Tarihi:28.09.2020)
- TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ, (2013), Terör Ve Şiddet Olayları Kapsamında Yaşam Hakkı İhlallerini İnceleme Raporu,24. Dönem 3. Yasama Yılı <https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/belge/TER%C3%96R%20VE%20%C5%9E%C4%B0DDET%20OLAYLARI%20KAPSAMINDA%20YA%C5%9EAM%20HAKKI%20%C4%B0HLALLER%C4%B0N%C4%B0%20%C4%B0NCELEME%20RAPORU.pdf> (Erişim tarihi:26.09.2020)

- TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU,(2015), Türkiye İstatistik kurumu Cezaevi İstatistikleri Haber Bülteni 2014, Sayı: 18689, <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=18689> (Erişim Tarihi: 25.09.2020).
- TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU,(2019), Türkiye İstatistik kurumu Cezaevi İstatistikleri Haber Bülteni 2018, Sayı: 30597 <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=18689> (Erişim Tarihi: 25.09.2020).
- TÜRKİYE İŞ KURUMU,(2014) 2014 Yılı İstatistik Yıllığı, <https://media.iskur.gov.tr/13393/2014-istatistik-yiilligi.pdf>
- TÜRKİYE İŞ KURUMU (2017),2017 Yılı İstatistik Tabloları, <https://www.iskur.gov.tr/kurumsal-bilgi/istatistikler/>

İşverenler kadın işçilerle ilgili düzenlemeleri yaparken sırf ceza almamak yaklaşımı ile hareket etmemeli, olumlu davranışları sergilerken insani vazifesini de yerine getirmiş gibi kendini kabul etmelidir.

İnsanların cinsiyet farkı gözetilmeden eşit kabul edildiği bir toplum dilekleriyle!

Kadın, Hak nurudur, sevgili değil... Sanki yaratıcıdır, yaratılmış değildir! (I/2437) Hz. Mevlana

KAYNAKÇA

Ağır Tehlikeli İşler Yönetmeliği, Resmi Gazete Tarihi: 16.06.2004, Resmi Gazete Sayısı: 25494

6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu

Ailenin korunması ve kadına karşı şiddetin önlenmesine dair kanun, Kanun No.6284, Kabul Tarihi: 8/3/2012

Aile ve sosyal politikalar bakanlığı, Kadının statüsü genel müdürlüğü Türkiye’de kadının durumu, Ekim 2012

Ankara,60 Soruda Kadın İşçilere Özel Çalışma Koşulları - www.csgeb.gov.tr/csgebPortal/ShowProperty/.../itkb/dosyalar/.../ki_tap8, 21/09/2012

Avrupa Birliği'nin İlk Adımları; www.mess.org.tr/ab/absol/ ilkadimlar.pdf(12/09/2012)

Avrupa Birliği ve Kadın - BPW – Türkiye;www.bpw-turkey.org/eklentiler/avrupabirligivekadin.doc(10/09/2012)

Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı, ekutup.dpt.gov.tr/ab/hukuk/temelhak.pdf,15/10/2012

Aytaç Serpil ve Diğerleri(2018)Metal Sanayinde Çalışan Kadınların Sağlık Ve Güvenlik Açısından Riskler Faktörleri, Türk Metal Sendikası Yayın No:27, Ankara

Başbakanlık Genelgesi19/03/2011-sayı27879

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu

5510 sayılı kanuna göre 2009 y cenaze ve emzirme ... Ödenekleri www.alomaliye.com/2009/cumhur_sinan_cenaze.htm

1475 Sayılı İş Kanunu

Coşkun, Nihal; Çalışma Yaşamında Kadın-Erkek Eşitliği, Mesleki Sağlık ve Güvenlik, www.ttb.org.tr/MSG/dergi/nisan02/11.html

Dogum-Izni - Devletin Kısayolu | www.turkiye.gov.tr,
www.turkiye.gov.tr/icerik?icerik=/Dogum-Izni

4857 Sayılı İş Kanunu

<http://www.hurriyet.com.tr/2017-utanc-raporu-2017de-409-kadin-olduruldu-387-cocuk-cinsel-istismara-ugradi-40696747>

<https://nedenisguvenligi.com/turkiyenin-onayladigi-ilo-sozlesmeleri/>

<https://www.avrupa.info.tr/tr/avrupa-birligi-temel-haklar-bildirgesi-708>

<https://www.haberturk.com/calisan-annelerin-a-dan-z-ye-butun-haklari-2457388-ekonomi>

<https://www.haberturk.com/istihdam-icin-21-koldan-tesvik-2985633-ekonomi>

<https://www.kamudanh Haber.net/guncel/anne-baba-uzerinden-sagliktan-yararlanma-nasil-olmaktadir-h461454.html>

http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/emekli/hastalik_ve_analik/analik_hali

<https://www.dunya.com/kose-yazisi/yillik-izinde-hangi-haller-calisilmis-sayilir/19644>

İnsan Hakları - [TMMOB]

www.tmmob.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=3210&tipi=16,10/09/2012

ILO Sözleşmeleri ve Tavsiye Kararları, http://www.ilo.org/public/turkish/region/eurpro/ankara/about/ilo_soz.htm, 01/01/2012

Genel Kadınlar ve Genel Evlerin Tabi Olacakları Hükümler ve Fuhuş Yüzünden Bulaşan Zührevi Hastalıklarla Mücadele Tz.

Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmelik, 14/07/2004 tarih ve 25522 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır

Kadın İşçilerin Gece Postalarında Çalıştırılma Koşulları Hakkında Yönetmelik, 09 Ağustos 2004 Tarihli Resmi Gazete, Sayı: 25548

Karakaş, İsa(2019), Kadın Ve Çocukların Sosyal Güvenliği, TAEM Yayın No: 36, Ankara

Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu, Kanun Numarası: 2559 Kabul

Tarihi: 04/07/1934, Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi: 14/07/1934,

Yayımlandığı Resmi Gazete Sayısı: 2751

www.alomaliye.com/mart_06/cumhur_sinan_8_mart.htm, iş kanununa göre kadın işçilerin hakları ve dünya kadınlar günü

Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, Kanun Numarası: 1593, Kabul Tarihi:

24/04/1930, Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi: 06/05/1930,

Yayımlandığı Resmi Gazete Sayısı: 1489

Türk Medeni Kanunu ile Aile Hukukunda Yapılan Değişiklikler, acikarsiv.ankara.edu.tr/browse/1093/1672.pdf,20/09/2012

Tuskan, Aydeniz Alisbah; Kadın Bakış Açısı Ile Yeni Türk Ceza Kanunu - İstanbul Barosu, www.istanbulbarosu.org.tr/komisyonlar/khkom/ktck.doc, 12/09/2012

Yasım, Yavuz Kağan ve Diğerleri(2019); İş Gücü Piyasasında Dezavantajlı Gruplar, TAEM Yayın No: 34, Ankara

lkeler de bulunmaktadır Btn lkelerin bu standartları kabul etmemesi dnyada gçmenlerin sorunlarla karşı karşıya kalmasına yol amaktadır. Bu nedenlerle gçmenler iyi alışma koşulları ve refah standartları olan lkelere gitmeye ynelmektedir. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Tm Gçmenlerin ve Aile Fertlerinin korunmasına Ynelik Uluslararası Szleşme bu konuda en geniş standartlara sahip szleşmelerdir. alışma hayatını dzenleyen Uluslararası alışma rgtnn Standartları da bu alanda dikkate değer yol gsterici ve teşvik edici alışmalardır.

Trkiye blgenin nemli bir gc haline gelmesi ve fakir ve gelişen lkeler iin cazibe merkezi olmasıyla AB lkelerinin gçmen kontroln sıkılaştırması neticesinde istihdam lkesi haline gelmiştir. Trkiye'nin ekonomide byk bir kayıt dışı sektre sahip olması dzensiz gçmenlerin kayıt dışı istihdam edilmesine olanak sağlamaktadır. Kayıt dışı istihdam ile gçmenler dşk standartlarda ve dşk cretlerle alıştırılmaktadır.

Gn ekonomik, sosyal ve kltrel boyutları gnmzde daha nce olduğundan farklıdır. Gçmenlerin farklı lkelerde farklı alışma ve yaşama koşullarında bulunmaları ve g sresince karşılaştıkları sorunlar btn insanlığı ilgilendirmektedir. Taraf devletlerin ve uluslararası toplumun ve kuruluşların mşterek sorumlulukları gçmenlerin karşılaştıkları zorlukları hafifletecektir. Gn taraf lkeler ve insanlık aısından faydalı olabilmesi iin gçmenlerin korunması ve mmkn olduğunca yerel vatandaşların haklarına benzer haklara sahip olması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

- Bayraktutan, Yusuf (2013). Global Ekonomide Btnleşme Trendleri: Kreselleşme ve Blgeselleşme, 7. Baskı, Ankara: Nobel Y.
- Cangiano Alessio (2014). Migration Policies and Migrant Employment Outcomes Conceptual Analysis and Comparative Evidence for Europe, *Comparative Migration Studies*, 2(4): 417-443
- Cholewinski, Ryszard- De Guchteneire, Paul- Pcoud, Antoine. Migration and Human Rights : The United Nations Convention on Migrant Workers' Rights, UNESCO Publishing, <https://www.amazon.com/Migration-Human-Rights-Nations-Convention/dp/0521136113> ,09.04.2021

- Danıştay (2020). Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Sözleşme, http://www.danistay.gov.tr/upload/multecilerin_hukuki_durumuna_dair_sozlesme.pdf/26.11.2020
- European Parliament (2013). CURRENT CHALLENGES IN THE IMPLEMENTATION OF THE UN INTERNATIONAL CONVENTION ON THE PROTECTION OF THE RIGHTS OF ALL MIGRANT WORKERS AND MEMBERS OF THEIR FAMILIES, [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/433715/EXPO-DROI_ET\(2013\)433715_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/433715/EXPO-DROI_ET(2013)433715_EN.pdf), 10.04.2021
- Geçici Koruma Sağlanan Yabancıların Çalışma İzinlerine Dair Yönetmelik <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/3.5.20168375.pdf/27.11.2020>
- Hirose, Kenichi; Nikac, Milos; Tamagno, Edward (2011). Social security for migrant workers: a rights-based approach / Kenichi Hirose, Milos Nikac, Edward Tamagno; International Labour Organization, Decent Work Technical Support Team and Country Office for Central and Eastern Europe. - Budapest: ILO, https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---sro-budapest/documents/publication/wcms_168796.pdf/ 02.04.2021
- ILO (1999). Migrant Workers, International Labour Conference, 87th Session, 1999, Report III (Part IB), Geneva
- ILO. RIGHTS, LABOUR MIGRATION AND DEVELOPMENT: THE ILO APPROACH, https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_protect/---protrav/---migrant/documents/briefingnote/wcms_203885.pdf, 13.04.2021.
- ILO (2004). Ninety-second Session, Geneva, https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_protect/---protrav/---migrant/documents/genericdocument/wcms_178658.pdf, 10.04.2021
- ILO. (2010). International labour migration A rights-based approach, 2010, [wcms_208594.pdf](https://www.ilo.org/wcms_208594.pdf) ilo.org/ 22.11.2020
- ILO (2007). International Labour Standards on Migrant Workers' Rights, Bangkok, https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/documents/publication/wcms_146244.pdf:12.11.2020
- ILO (2018). Global Estimates on International Migrant Workers, ILO Office, Geneva
- ILO (2020). Migration for Employment Recommendation (Revised), 1949 (No. 86), https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:R086/: 21.11.2020

ILO. RIGHTS, LABOUR MIGRATION AND DEVELOPMENT: THE ILO APPROACH, https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_protect/--protrav/---migrant/documents/briefingnote/wcms_203885.pdf/ 26.11.2020

ILO. Migrant Workers Recommendation, 1975 (No. 151)

ILO (2013). International labour migration A rights-based approach, Geneva.

ILO (2019). Combating Discrimination and Promoting Equal Treatment and Opportunities for Migrant Workers, https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---africa/documents/poster/wcms_717850.pdf 10.04.2021

ILO (2007). International Labour Standards on Migrant Workers' Rights: Guide for Policymakers and Practitioners in Asia and the Pacific Bangkok.

IOM (2019). Glossary on Migration, No:34, https://publications.iom.int/system/files/pdf/iml_34_glossary.pdf/ 20.11.2020

Kuption, Christiane (2004). The Protection of Illegally Employed Foreign Workers:

Mission Impossible?, Intereconomics, January/February 2004, https://www.researchgate.net/publication/47872099_The_protection_of_illegally_employed_foreign_workers_Mission_impossible, 10.04.2021

Nurulsyahira Taha, Karin Astrid Siegmann and Mahmood Messkoub (2015). How portable is social security for migrant workers? A review of the literature International Social Security Review, 68 (1): s.95-118

OECD. Is migration good for the economy? Migration Policy Debates, May 2014, <https://www.oecd.org/migration/OECD%20Migration%20Policy%20Debates%20Numero%202.pdf>:/02.04.2021

Ombudsman (2020). Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin Onaylanması Hakkında Karar <https://www.ombudsman.gov.tr/contents/files/3507--Ekonomik,-Sosyal-ve-Kulturel-haklara-Iliskin-Uluslararası-Sozlesme.pdf>/23.11.2020

Ombudsman (2020). Medeni ve siyasi Haklara ilişkin Uluslararası Sözleşme, <https://www.ombudsman.gov.tr/contents/files/81204--Medeni-e-Siyasi-Haklara-Iliskin-Uluslararası-Sozlesme.pdf>/ 23.11.2020

Resmi Gazete (2020). Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu, 11 Nisan 2013, Sayı:28615, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/04/0130411-2.htm>/26.11.2020

Resmi Gazete (2021). Geçici Koruma Sağlanan Yabancıların Çalışma İzinlerine Dair Yönetmelik, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/1/20160115-23.pdf>/ 01.04.2021

- TBMM (2020). Tüm Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun, <https://www.tbmm.gov.tr/anunlar/k4662.html/> 26.11.2020**
- Uluslararası İşgücü Kanunu. <https://www.mevzuat.gov.tr/Mevzuatetin/1.5.6735.pdf/> 26.11.2020**
- UN. International Migration Policies, https://www.un.org/en/development/esa/population/publications/pdf/policy/international_migration_policies_data_booklet.pdf, Erişim tarihi : 05.04.2021
- UN (2015). International Migration Policies, https://www.un.org/en/development/esa/population/publications/pdf/policy/international_migration_policies_data_booklet.pdf:13.11.2020
- UN (2018). Promoting Inclusion through Social Protection Report on the World Social Situation 2018, <https://www.un.org/development/esa/dspd/p-content/uploads/sites/22/2018/07/1-1.pdf>, Erişim tarihi:21.11.2020
- UNFPA (2006). state of world population <https://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/sowp06-en.pdf>/ 19.11.2020
- UNESCO (2005). United Nations Convention on Migrants' Rights, <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000143557/21.11.2020>
- UNHCR (2011). THE 1951 CONVENTION relating to the Status of Refugees AND ITS 1967 PROTOCOL, <https://www.unhcr.org/about-us/background/4ec262df9/1951-convention-relating-status-refugees-its-1967-protocol.html>, 10.04.2021
- UNHCR (2020). Convention Relating to The Status of Stateless Persons, https://www.unhcr.org/ibelong/wp-content/uploads/1954-Convention-relating-to-the-Status-of-Stateless-Persons_ENG.pdf/15.11.2020
- UNHCR (2014). Vatansız Kişilerin Korunmasına İlişkin El Kitabı, https://www.unhcr.org/tr/wp-content/uploads/sites/14/2017/02/handbook_on_protection_of_stateless_persons_tr.pdf/ 02.04.2021

- Camkurt, M.Z. (2007). İşyeri Çalışma Sistemi ve İşyeri Fiziksel Faktörlerinin İş Kazaları Üzerindeki Etkisi, TÜHİS İş Hukuku ve İktisat Dergisi. 20(6), ss.80-106.
- Civan, O.E. (2017). İş Sağlığı ve Güvenliğinde Özel Politika Gerektiren Gruplar, Ankara Barosu Dergisi, 4, ss.203-290, Ankara.
- Civan, O.E. ve Gökalp, A. (2011). "Göçmen İşçi Kavramı ve Göçmen İşçilerin İş Sağlığı ve Güvenliği", Çalışma ve Toplum, 28, 2011/1, ss.233-263.
- Demirbilek, T. ve Özgür, A.Ö. (2017). Gümüş Ekonomi ve Aktif Yaşlanma Bağlamında Yaşlı İstihdamı, Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi (YSAD), Cilt:10, Sayı:1, 14-28.
- DPT (2007). Türkiye’de Yaşlıların Durumu ve Yaşlanma Ulusal Eylem Planı, Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü, Yayın No DPT:2741, Ankara.
- Evren, Ç. C. (2018). Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Hukuk Fakültesi Dergisi C., XXII, Y., ss. 137-183.
- Ghosheh, J. N.S., Lee, D. M. (2006). " Condition of Work and Employment for Older Workers in Industrialized Countries: Understanding the Issues", Conditions of Work and Employment Series, No:15, ILO-GENEVA.
- Giddens, A. (2008). Sosyoloji, "Toplumsallaşma, Yaşam Akışı ve Yaşlanma", (198-241), (çev. H. Özel), Kırmızı Yayınları, İstanbul.
- Güler, Z. (2015). Özel Politika Gerektiren Grupların İş Yaşamındaki Sağlık ve Güvenlik Riskleri İle Kontrol Tedbirleri, Çalışma Dünyası Dergisi, 2, ss.117-134.
- Hofman, P. (2012). Yeni Bir Başlangıç: Emeklilik, (çev. Z. Önen), İletişim Yayınları, İstanbul.
- http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1007, 12.11.2020.
- <https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=72&locale=tr>, 13.11.2020.
- <https://esoybem.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/3/yaslilik-nedir>, 14.11.2020.
- Özen, S. ve ÖZBEK, Ç. (2017). "Çalışma Yaşamında Yaşlılık": Yaşlı Çalışanlar ve İnsan Kaynakları Uygulamaları", Çalışma ve Toplum, 2/53, ss.547-572.

- Seyyar, A. (2006). Değişen Dünyada ve Türkiye’de Sosyal Politikalar, Değişim Yayınları, İstanbul.
- Şen, M. ve Tunç, Y.E. (2017). “Türkiye’de Çalışma Yaşamında Özel Grupların İş Sağlığı Ve Güvenliği Kapsamında Değerlendirilmesi”, Emek ve Toplum, Cilt: 6, Yıl: 6, Sayı: 16, ss.568-596.
- Tokol, A. ve Alper, Y. (2015). Sosyal Politika, 6.b., Dora Yayıncılık, Bursa.
- Townsend, M.C. (2016). Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşirelerinin: Temelleri, Kanıta Dayalı Uygulama Bakım Kavramları, (çev. C. T. Özcan ve N. Gürhan), 6. Basım, Akademisyen Kitabevi.
- TUİK (2016). Türkiye İstatistik Kurumu Demografik Göstergeler, www.tuik.gov.tr, 11.11.2020.
- TUİK (2020). Türkiye İstatistik Kurumu Demografik Göstergeler, www.tuik.gov.tr, 11.11.2020.
- United Nations (UN) (2013). World Population Ageing 2013, Department of Economic and Social Affairs Population Division, New York.
- UNODC (United Nations Office on Drugs and Crime). (2009). Özel İhtiyaçlara Sahip Mahpuslar Üzerine El Kitabı, New York.
- Yeşil, Y. (2019). Aktif Yaşlanma Çerçevesinde Dezavantajlı Grup Olarak Yaşlıların İstihdamının Değerlendirilmesi, TÜRK-İŞ 23. Olağan Genel Kurulu 6-8 Aralık, Ankara.
- Yıldız, S. (2014). Sosyal Politika, “Yaşlılara Yönelik Sosyal Politikalar”, Dora Yayınları, 5. Baskı, Bursa.

Reşit SÖKMEN
Akademisyen / Avukat

ÇEKTE ZAMANAŞIMI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Çekte Zamanaşımı

Reşit Sökmen

Hukuk Yayınları Dizisi – 2941

Birinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 19 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.

İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde

No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0 312 395 85 71

Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Ağar, S. ve Sandal, E., (2010) *Türk Ceza Kanunu ve 5941 Sayılı Çek Kanunu Kapsamında Karşılıksız Çek Suçu ve Uygulaması*, Ankara: Yaklaşım Yayınları.
- Akçay, E. (2010) *Türk Borçlar Kanununa Göre Zamanaşımı*, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- Aker, Y., (2008) *Çekten Cayma ve Ödeme Yasağı*, İstanbul: Beta Yayınları.
- Akın, M. Y. (1995), Türk Hukukunda Karşılıksız Çek, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 9 (1-3), 409-433.
- Akil, C. (2012), Yargıtay Kararları Işığında Zamanaşımı Def'inin Islah Yolu ile İleri Sürülüp Sürülemeyeceği Meselesi, *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2 (2), (s. 1-15).
- Albayrak, H. ve Bozdağ, A. (2018) Karşılıksızdır İşlemi Yapılmasına Sebebiyet Verme Suçunun İcra Ceza Mahkemesinde Yapılacak Olan Yargılaması Hakkında Bir İnceleme, *TAAD*, 33 (9), (s. 243-282).
- Albayrak, O. (2007), Çekten Cayma ve Ödemededen Men, *İBD*, İstanbul, 81 (5), s. 1976.
- Alışkan, M. (1998) *Kambiyo Senetlerinde Temlik Ciro*, İstanbul: Yayımlım Yayıncılık.
- Alışkan, M., (2011) "Teori ve Uygulamada Kambiyo Senetlerinde Lehtar Unsuru: Lehtar Unsurunun Hukuki Niteliği, Eksikliğinin Sonuçları", Lehtarın İşletme Adı Yazılarak Gösterilmesinin Sonuçları, *Legal Hukuk Dergisi*, 97, 119.
- Alışkan, M. ve Cankat, R., (2017) Teori ve Uygulamada Kambiyo Senedinin Arka Yüzüne Lehtarın Ciroşundan Önce Atılan İmza (Şeklindeki Garanti Ciroşu, *İKÜHFD*, C. 16, S. 2, (s. 29-54).
- Arat, A. (2004) Türk Borçlar Hukukunda Alacak Zamanaşımı, *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 12 (3-4), 196.

- Arkan, S. ve Göle, C. (1984) Karşılıksız Çeki Ödeyen Bankanın Keşiden Talep Hakkı, *BATİDER*, 12 (2-3), 53-61.
- Arkan, S. (2003) 3167 Sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun'da Yapılan Değişiklikler, *BATİDER*, 22 (1), 5-22.
- Arslan, Ç. (2011) Karşılıksız Çek Suçunda Etkin Pişmanlık, *TAAD*, 1 (5), 177-178.
- Arslan, Ç. ve Kayañççek, M. (2010) *5941 Sayılı Çek Kanunu Şerhi*, Ankara: Sözkeseñ Matbaacılık.
- Atalı, M. (2017) *Pekcanıtez Usul Medeni Usul Hukuku*, C. I, 15. Bası, İstanbul On İki Levha Yayıncılık.
- Avcı, M., (2004) *Borç İçin Hapis Yasağı, Çetin Özek Armağanı*, İstanbul:Galatasaray Üniversitesi Yayınları.
- Ayli, A., (2017), Çekte Düzenleyenin İmzasının Şekli, Yeri ve Önemi, *İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Merih Kemal OMAĞ'a Armağan, Temmuz-Ağustos 2017, 16(2), 235-249.
- Ayli, A., (2019) *Çek Hukukunda Muhatabın Yükümlülükleri*, 1. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Ayli, A. ve Yardımcıoğlu, D., (2014), Çekte Düzenleme Tarihi ve Önemi, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 16, (s. 3195-3239).
- Bahtiyar, M., (2018) *Kıymetli Evrak Hukuku*, 16. Bası, İstanbul: Beta Yayınevi.
- Bahtiyar, M. (2002), *Muacceliyet Şartının Bonoya Etkisi ve Geçerliliği Sorunu*, Prof. Dr. Ömer Teoman'a 55. Yaş Günü Armağanı, İstanbul, I, (s. 99-118).
- Bahtiyar, M.(2008) Yargıtay Kararları Işığında Kambiyo Senetlerinde Keşide Tarihi ve İmkânsızlığı, *BATİDER*, XV (1), (s. 237-248).
- Bahtiyar, M. (2014) *5941 sayılı Çek Kanunu Açısından İleri Tarihli Çek*, Makaleler III, İstanbul: Beta Basım Yayın.

- Bahtiyar, M. (2013) 5941 Sayılı Çek Kanunu Açısından İleri Tarihli Çek, *Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Aralık 2013, 2, 47-58.
- Bahtiyar, M. (2017) 6102 Sayılı TTK'nın Kıymetli Evrak Kitabına İlişkin Bazı Değerlendirmeler, *İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2-3, (s. 67-82).
- Battal, A. (2005) *Kıymetli Evrak Hukuku*, Ankara: Gazi Kitabevi.
- Bilgen, M. (2009), Kambyo Senetlerinde Tahrifat (Değişiklik Yapılması), *DEÜHFD*, Özel Sayı, 11, (s. 985-1028).
- Bilgen, M. (2010) *Uygulamada Kambyo Senetleri (Poliçe, Bono, Çek)*, Ankara: Adalet Yayınevi.
- Bilgili, F. ve Demirkapı, E. (2018) *Kıymetli Evrak Hukuku*, 9. Baskı, Bursa: Dora Yayınları.
- Bilgili, F. ve Demirkapı, E.(2013) *Şirketler Hukuku Dersleri*, 1. Baskı, Bursa: Dora Yayınları.
- Bozbel, S. ve Atalı, M. (2010) *Çekte İbraz Tarihinin Yer Almamasının Müracaat Hakkının Kullanılması Bakımından Sonuçları*, Prof. Dr. Fırat Öztan'a Armağan, Ankara: Turhan Kitabevi.
- Bozer, A. ve Göle, C., (2017) *Kıymetli Evrak Hukuku*, 7.Bası, Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayını.
- Bozgeyik, H (2003), Kambyo Senetlerinde Sebepsiz Zenginleşme, *AÜEHFD*. Erzincan, VII, 589-628
- Bozkurt, T (2020) *Kıymetli Evrak Hukuku*, Yeniden Kaleme Alınmış 1.Baskı Legem Yayıncılık, Ankara.
- Büyüktanır, T. ve Büyüktanır, B. G. Ö ve Büyüktanır, O. (2017) *Kanunlarımızda Süreler*, Ankara: Adalet Yayınevi.
- Büyüksişli, A. (2019), *Karşılıksız Çeke Bağlanan Sonuçlar*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Can, H. ve Güner, S. (1999), *Kıymetli Evrak Hukuku*, Ankara: Siyasal Kitabevi.

- Can, M. (2015), *Kıymetli Evrak Hukuku (Ders Kitabı)*, 3. Bası, Ankara: İmaj Yayınevi
- Can, M.E. (2009), Çek Muhatabı Bankanın Yasal Miktarı Ödeme Sorumluluğu, *Legal Hukuk Dergisi*, Ağustos 2009, 80, 2362.
- Civan, M. ve Susuz, K., (2003) *Yeni Çek Tasarısının Ekonomik Hayata Etkisi ve Ekonomik Hayatın Beklentileri*", *Bilgi Toplumunda Hukuk – Ünal Tekinalp'e Armağan Cilt I*, İstanbul: Beta Yayınları.
- Coşkun, M., (2019) *Hukuki ve Cezai Yönleriyle Kıymetli Evrak Hukuku 5. Baskı*, Ankara:Seçkin Yayınları.
- Coşkun, M. (1994) *Özel Hukukta Karşılıksız Çek ve Hamilin Hakları*, İstanbul: Kazancı Hukuk Yayınları.
- Çabri, S., (2006) Muhatap Bankanın Çek Hesabı Açma ve Çek Karnesi Vermesi ile Bundan Doğan Sorumluluğu, *Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 5 (2), 169-179
- Çağlar, H. (2009) 5941 Sayılı Çek Kanunu Hükümlerine Göre Ticaret Şirketi Yöneticilerinin, Temsilcilerinin Ve İmza Yetkililerinin Çek Hesabı Açma Ve Çek Düzenleme Yasağı, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, XIII (1-2), (s. 1-20).
- Çaman, H., (2008) *Çekte İbraz Kavramı*, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İzmir.
- Çatıkkaş Ö. ve Duran, H. (2012) 5941 Sayılı Çek Kanununda Bankaların Yükümlülükleri, *Maliye Finans Yazıları*, Nisan 2012, 95, (s. 23-58).
- Çeker, M., (2012) *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Ticaret Hukuku*, 5. Baskı, Adana: Karahan Kitabevi.
- Çelik, A. Ç., (2004) *Tazminat ve Alacaklarda Zamanaşımı*, 1. bası, İstanbul: Legal Yayıncılık.
- Çelik, A., (2016) *Ticaret Hukuku*, 6. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınları.
- Çimen, M (2006) Çekte Kabul ve Teyid, *Bursa Barosu Dergisi*, 30 (81) (s. 47-54).

- Çolak, H., Özdemir, K., Hız, Y., (2003) *Açıklamalı Gerekçeli ve İçtihatlı Çek Kanunu Uygulaması ve İlgili Mevzuat*, 1. Bası, Ankara: Adil Yayınevi.
- Çöl, H. C., (2004) İleri Tarihli Çeke İlişkin Sorunlar, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 53, 196.
- Demir, Ş., (2013) 5941 Sayılı Çek Kanunu'nda Düzenlenen İdari ve Cezai Yaptırımlar, *ABD*, 2013 (1), 225.
- Demirel, D., (2014) 5941 Sayılı Çek Kanunu Açısından [SEF] İleri Tarihli Çekler Ve Hukuki Sonuçları, *Terazi Hukuk Dergisi*, 9 (99), (s. 14-30).
- Deryal, Y., (2010) *Ticaret Hukuku Bilgisi (Ticari İşletme-Şirketler-Kıymetli Evrak)*, Trabzon: Derya Kitabevi.
- Doğanay, İ. (2004), *Türk Ticaret Kanunu Şerhi*, 4. Bası, İstanbul: Beta Yayınları.
- Domaniç, H., (1990) *TTK Şerhi Kıymetli Evrak Hukuku ve Uygulaması C: IV*, İstanbul: Temel Yayınları.
- Domaniç, H. (2003) Karşılıksız Çeke Hapis Cezası Anayasaya Aykırıdır, *Legal Hukuk Dergisi*, 11, (s. 2737-2743).
- Domaniç, H., (1975) *Kıymetli Evrak Hukuku*, İstanbul: Fakülteler Matbaası.
- Donay, S., (2010) *Gerekçeli Ve Açıklamalı Çek Kanunu*, 1. Baskı, İstanbul: Beta Basım Yayın.
- Donay, S., (2012) *Gerekçeli ve Açıklamalı Çek Kanunu 6273 Sayılı Yasa ile Değiştirilmiş Şekli*, 2. Baskı, İstanbul: Beta Basım Yayın.
- Donay, S., (2010) Yeni Çek Kanunu Hakkında Görüşler, *Kazancı Hukuk Dergisi (Hakemli)*, S: 67-68 Mart-Nisan 2010 (s. 172-194).
- Dural, A. (2010), 5941 sayılı Çek Kanunu'na Göre Gerçek Kişilerin Temsilci Aracılığıyla Çek Düzenlemesi ve Gerçek Kişi Tacirin Ticari Mümessilinin Çek Düzenleme Yetkisi, *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 9 (1), (s. 667-677).
- Durgut, R., (2005) *Kambiyo Senetlerinde Sebepsiz Zenginleşme*, İstanbul: Vedat Kitapçılık.

- Ercan, İ. (2018) *Karşılıksız Çek ve Cezai Sonuçları*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Erdem, M., (2010) *Özel Hukukta Zamanaşımı*, İstanbul: Oniki Levha Yayıncılık.
- Erdoğan, M. Ş., (1999) Kambiyo Senetlerinde İyiniyetli Hamilin Korunması, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 2, (s. 364-394).
- Eren, F., (2017) *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 21. Baskı, Ankara :Yetkin Yayınları.
- Eriş, G., (2004) *Açıklamalı-İçtihatlı Uygulamalı Çek Hukuku*, 5. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınları.
- Eriş, G, (2016) *TTK Hükümlerine Göre Kıymetli Evrak*, 2. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınları.
- Ersoy, A. N., (2019) 5941 Sayılı Çek Kanunu'nda Yapılan Değişiklikler Çerçevesinde Çeklerde Karşılıksızdır İşlemine Sebebiyet Verilmesinin Cezai ve İdari Yaptırımları, *YBHD*, 2019/1, 280.
- Ertekin, E. ve Karataş, İ, (1992) *Uygulamada Ticari Senetler Hukuku*, Ankara:Eryal Matbaacılık.
- Ertunç, A, (2008) Karşılıksız Çek Yaprağı Başına Bankanın Ödeme Yükümlülüğü, *İBD*, 82 (5), 2380.
- Gedik, D., (2011) Hamiline Çek Defteri Yaprağını ^[1]_[SEP]Kullanmadan Hamiline^[1]_[SEP] Çek Düzenleme Suçu, *Terazi Hukuk Dergisi*, 6 (57), 21.
- Gençtürk, M., (2011) Çek Kanunu'nda Düzenlenen Yeni Sisteme Göre İleri Tarihli Çekler Üzerine Bir Değerlendirme, *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 15(1-2), (s. 119-159).
- Gençtürk, M., (2010) 5941 Sayılı Yeni Çek Kanuna Göre Karşılıksız Çek Keşide Etme Suçunda Şikâyet Hakkı, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 15(2), (s. 237-257).
- Göle, C. (1989) *Çek Hukuku*, Ankara: AÜ Siyasal Bilgiler Yayınları.
- Göle, C. (2019) *Karşılıksız Çek Nedeniyle Ceza Yaptırımının Uygulanacağı Kişiler*, Prof. Dr. Sabih ARKAN'a Armağan, İstanbul: Oniki Levha Yayınları.

- Günay, E., (2015) *Cirolu Çeklerde Yetkili Hamil*, 3. Bası, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Günay, E, (2015) *Yargıtay Kararları ve Öğreti Görüşleri Eşliğinde Kambiyo Takip Hakkı ve Ceza Hukuku Yönüyle Uygulamalı Çek Rehberi 5. Baskı*, Ankara:Seçkin Yayınları.
- Günay, M. ve Günay, M. (2010)5941 Sayılı Çek Kanununa Göre Karşılıksız Çek Düzenleme Suçu, *TAAD*, 2 (1), (s. 323-346).
- Güngör, Ş. ve Kaya, M, (2003) *Çek Suçları*, Ankara: Turhan Kitabevi.
- Güngör, Ş. ve Kaya, M., (2004) *4814 Sayılı Kanunla Değişik Çek Suçları, Açıklamalar - Kararlar - İlgili Mevzuat*, 2. Bası, Ankara: Turhan Yayınevi.
- Gürbüz, A. H. (1984) *Ticaret Senetlerinin İptali Davaları ve Ticari Senetlere Özgü Sorunlar*, İstanbul: Arpaz Matbaacılık.
- Hatemi, H. ve Gökyayla, E., (2017), *Borçlar Hukuku Genel Bölüm*, İstanbul: Vedat Kitapçılık
- Havutçu, A., (2010) Haksız Fiil Sorumluluğunda Zamanaşımı Sürelerinin Başlangıcı, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Özel Sayı, 12, 581.
- Helvacı, M., (2009) *Çek Kanunu Tasarısı'nın Genel Olarak Değerlendirilmesi*, Prof. Dr. Reha POROY'un Anısına Armağan, Ankara:Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları.
- İmregün, O., (2007) *Kıymetli Evrak Hukuku: Genel Hükümler - Kambiyo Senetleri - Makbuz Senedi - Varant*, İstanbul: Filiz Kitabevi.
- İmregün, O., (1998), *Kıymetli Evrak Hukuku*, İstanbul: Filiz Kitabevi.
- İnan, N., (1981) *Çek Rizikolarından Doğan Sorumluluk*, Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları.
- Kaçak, N, (2008) *Açıklamalı-İçtihatlı Tüm Yönleriyle Bono-Poliçe-Çek*, 4. Bası, Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Kalpsüz, T. (Erem, F. ve Çelebican, G., (1974) *İktisadi ve Hukuki Yönden Çek*, 2. Basım, Ankara:Türkiye Bankalar Birliği Yayınları.

- Kandırallıoğlu, Ç., (2011) Kambiyo Senedi Olma Niteliğini Kaybetmiş Olan Çeklerde Hamilin Sahip Olduğu Hukuki İmkanlardan Sebepsiz Zenginleşme, *Fasikül Hukuk Dergisi*, 3 (18), (s. 41-47).
- Karahan, S ve Arı, Z., Bozgeyik, H, Saraç, T., Ünal, M. (2015) *Kıymetli Evrak Hukuku*, 3. Baskı, Konya: Mimoza Basım.
- Karahasan, M. R., (2003) *Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, C.2, İstanbul:Beta Basım Yayın.
- Karakaya, M. (2012) 5941 Sayılı Çek Kanununda Düzenlenen Suçlar ve Kabahatler, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Isparta.
- Karayalçın, Y. (1970) *Ticaret Hukuku, III. Ticari Senetler (Kambiyo Senetleri)*, 4. Baskı, Ankara: Sevinç Matbaası.
- Kaya, A., (2015) Çekte Kabul Yasağı ve Hukuki Sonuçları, *Terazi Hukuk Dergisi*, 10 (105), (s. 82-88).
- Kayanççek, M. (2012) 5941 Sayılı Çek Kanunu'na İlişkin Eleştiriler Ve Değişiklik Önerileri (Uygulama Ve Doktrin), *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, 1 (8), (s. 261-292).
- Kayar, İ. (2006) *Kıymetli Evrak Hukuku*, Ankara: Detay Yayıncılık.
- Kayihan, Ş., (2018) *Kıymetli Evrak Hukuku*, Güncelleştirilmiş 5. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınları.
- Kayihan, Ş. ve Yasan, M, (2012) *Kıymetli Evrak Hukuku*, 3. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınları.
- Kayış, F., (2018), Zamanaşımına Uğramış Kambiyo Alacaklarına Dayalı İhtiyati Haciz Talepleri, *Terazi Hukuk Dergisi*, 13 (144), (s. 70-86).
- Kavasoglu Akbulut, Ç., (2018) *Çek Kanunu'nda Yapılan Son Değişiklikler İle Birlikte Karşılıksız Çek Keşide Etmenin Hukuki ve Cezai Sonuçları*, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Kendigelen, A, (2019) *Çek Hukuku*, 5. Bası, İstanbul: On İki Levha Yayınları.

- Kendigelen, A., (2018) *Çekten Cayma ve Ödeme Yasağı, Makalelerim Cilt I: 1986-2001*, 3. Bası, İstanbul:Legal Kitabevi.
- Kendigelen, A., (2018) *Çekte Kısmi Karşılık, Makalelerim, C.1, Makale 17*, İstanbul: Oniki levha Yayınları 2018.
- Kendigelen, A., (2018) *Müracaat Hakkını Kaybeden Çek Hamilin Başvurabileceği Hukuki Yollar*", Makalelerim Cilt II: 2001-2017, 2. Bası, İstanbul: Legal Kitabevi.
- Kendigelen, A. ve Kırca, İ. (2019) *Kıymetli Evrak Hukuku*, İstanbul: Oniki Levha Yayınları.
- Keskin, S. Ü., (2011) *Karşılıksız Çekten Kaynaklanan Hukuki ve Ceza Sorumluluklar*, Ankara: Seçkin Yayınları.
- Kılıçoğlu, A. M., (2018) *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Ankara: Turhan Kitabevi.
- Kınacı, A., (2010) *5941 Sayılı Çek Kanunu'nda Düzenlenen Suçlar ve Koruma Tedbiri Gerektiren Filler*, 5941 Sayılı Çek Kanunu Paneli, 26 Mart 2010, Ankara, (s. 45-68).
- Kınacıoğlu, N. (1999), *Kıymetli Evrak Hukuku*, 5. Bası, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kırca, İ., (2018) Çek Hesabında Bulunan Paranın Haciz, Rehin Veya İhtiyatî Tedbir Sebebiyle Öden(e)mediği Hâllerde Banka Kanunen Sorumlu Olduğu Tutarı Ödemekle Yükümlü Müdür? -Yargıtay 11. HD'nin 15.03.2017 Tarih ve E. 2016/1304, K. 2017/1532 Sayılı Kararının Değerlendirilmesi, *BATIDER*, 34 (2), 23-30.
- Kırca, İ. (2010), Çekin İbraz Edildiği Şube Muhatap Bankanın Kanunen Ödemekle Yükümlü Olduğu Tutarı Ödemelidir, *BATIDER*, XXVI (1), (s. 71-72).
- Kırca, İ., (2010) *5941 sayılı Çek Kanunu Konferans* (22 Ocak 2010), Ankara: Banka ve Ticaret Araştırma Enstitüsü Yayını.
- Kızılay, A., (2014) Çekte Muhatap Bankanın Hukuki Sorumluluğu, *İstanbul Barosu Dergisi*, 88 (4), (s. 163-177)
- Kocayusufpaşaoğlu, N, Hatemi, H., Serozan, R, Arpacı, A.(2017) *Borçlar Hukuku Genel Bölüm*, Cilt 1, 7. Tıpkı Bası, İstanbul: Filiz Kitabevi.

- Köle, M. ve Görgülü, F. (2017) Son Düzenlemeler Işığında Çekin Şekil Şartları ve Çeke Dayalı Kambiyo Senetlerine Özgü Takip Yolları, *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 21 (35), 79.
- Kumkale, Rükneddin, Alınan Çekler, *Terazi Hukuk Dergisi*, Cilt: 2, Sayı: 6, Şubat 2007, (s. 254-258).
- Kurt, H., (2018) *6728 Sayılı Kanun Kapsamında Karşılıksız Çekten Kaynaklanan Sorumluluk ve Yaptırımlar*, Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Karabük.
- Kuru, Baki (2001) *Hukuk Muhakemeleri Usulü*, Cilt 4, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Moroğlu, E., (2010) *Kambiyo Senetlerinde Düzenlenme Yeri - Makaleler*, On İki Levha Yayınları, İstanbul.
- Moroğlu, E., (2016) *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Değerlendirme ve Öneriler*, 8. Baskı, İstanbul: On İki Levha Yayınları.
- Moroğlu, E. ve Kendigelen, A., (2014) *Notlu - İçtihatlı Türk Ticaret Kanunu ve İlgili Mevzuat*, 10. Bası, İstanbul: Oniki Levha Yayınları.
- Muşul, T. (2017) *İcra ve İflas Hukuku Esasları*, 6. Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi.
- Narbay, Ş. (2003) *Çekte İbraz Sürelerinin Belirlenmesinde Ölçü Alınan "Yer" kavramına "De Lege Lata" ve "De Lege Feranda" Çözüm Önerileri*, *Bigi Toplumunda Hukuk Ünal Tekinalp'e Armağan*, C.I, İstanbul: Beta Yayınları.
- Narbay, Ş., (1999) *Çekten Cayma ve Ödeme Yasağı*, Genişletilmiş ve Güncelleştirilmiş 2. Bası, Beta Basım Yayın:İstanbul.
- Narbay, Ş., (2010) 5941 Sayılı Çek Kanunu'nun Getirdiği Bazı Yenilikler Ve Bunların Değerlendirilmesi, *Terazi Hukuk Dergisi*, (s. 43-68).
- Narbay, Ş. (2005) *Türk Ticaret Kanunu Tasarısında Kıymetli Evrak Hukuku Kitabında Yapılan Düzenlemeler ve Değişiklik Önerilerimiz DEÜHF Dergisi Özel Sayı: Prof. Dr. İrfan Baştuğ Armağanı*, C. 7.

- Narbay, Ş. ve Güney, Z., (2017) 6728 Sayılı Kanun'un Çeke İlişkin Hükümlerinin "Çekte Şekil Şartları" Bakımından Değerlendirmesi, *Terazi Hukuk Dergisi*, 12(126), (s. 42-60).
- Nuhoğlu, A., (2004) *4814 Sayılı Kanunla Değişik Karşılıksız Çek Keşidesi Suçu*, Prof. Dr. Aydın Aybay'a Armağan, 1. Bası, İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Odman Boztosun, A., (2007) Kambiyo Senetlerinde Teminat Kaydı, *Legal Hukuk Dergisi*, 53, (s. 1487-1500).
- Oğuzman, K. ve Öz, T., (2020) *Borçlar Hukuku, Genel Hükümler*, Cilt:1, 15. bası, İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Oğuzoğlu, A. Ç ve Oğuzoğlu, Ö., (2003) *Açıklamalı İçtihatlı Bono ve Çek Sorunları*, 8. Baskı, İstanbul: Beta Basım Yayın.
- Okcuoğlu, Y. (1986), Kambiyo Senetlerinde Borçlunun Dava Açmasıyla Zamanaşımı Kesilir mi? 3.Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara, (s.1-22).
- Ormanlı Yurddaşer, S. (2006), İleri Tarihli (Postdate) Çek ve Uygulamadaki Sorunlar, *Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 5 (1), 237-250.
- Öktem, S., (2007) *Çekte Müracaat Hakkı*, Prof. Dr. Hüseyin Ülgen'e Armağan, C. I, İstanbul: Legal Kitabevi, (s.741-761).
- Ömeroğlu, O., (2008) *Çekte Zamanaşımı Ve Özellikle İcra İflas Takip Prosedürlerine Etkisi*, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Özbek, V. Ö., (2010) Karşılıksız İşlemi Yapılmasına Sebebiyet Verme Suçu (5941 Sayılı Çek Kanunu m. 5/1-3) ve Çek Düzenleme ve Çek Hesabı Açma Yasağı (5941 Sayılı Çek Kanunu m. 5/4-10), *CHD*, 14, (s. 7-27).
- Özdamar, M., (2002) Çek Kanununda Yapılan Değişiklik Üzerine Bir Değerlendirme, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 6 (1-2), (s. 101-154).

- Özekes, M., (2017) *Pekcanitez Usul Medeni Usul Hukuku*, C. III, 15. Bası, İstanbul: Oniki Levha Yayıncılık.
- Özgenç, İ., (2018) *Çek Kanunu*, 7. Bası, Ankara:Seçkin Yayıncılık.
- Özkaya, E. (2016) *Özel Hukukta Zamanaşımı ve Hak Düşürücü Süreler*, Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Özkorkut, K., (1997) *Çek Hukukunda Ödeme İçin İbraz Süreleri*, *BATİDER*, 19 (2), 61.
- Özmen, R., (2018) *Çek Kanununda Yapılan Değişiklikler*, *Terazi Hukuk Dergisi*, 13(137), 131.
- Öztan, F., (2019) *Kıymetli Evrak Hukuku*, 23. Baskı, Ankara: Yetkin Kitabevi.
- Öztan, F. (1979)Ticari Senetlerde İmzaların İstiklali İlkesi, *BATİDER*, 10 (2), 393.
- Öztürk, Z. Ç., (2019) *Çekin Unsurları ve Çekte Ödeme*, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Diyarbakır.
- Pekcanitez, H. ve Atalay, O. ve Özekes, M., (2018) *Medeni Usul Hukuku*, İstanbul:Oniki Levha Yayıncılık.
- Pekcanitez, H. (Atalay, O ve Sungurtekin Özkan, M. ve Özekes, M), (2019) *İcra ve İflas Hukuku Ders Kitabı*, 6. Bası, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- Poroy, R./Tekinalp, Ü., (2018) *Kıymetli Evrak Hukuku Esasları*, İstanbul: Vedat Kitapçılık
- Postacioğlu, İ. E. ve Altay, S. (2015) *Medeni Usul Hukuku Dersleri*, İstanbul: Vedat Kitapçılık
- Postacioğlu, İ. E. ve Altay, S., (2010) *İcra Hukuku Esasları*, Güncellenmiş Genişletilmiş 5. Baskı, İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Poyraz, E. (2016) *Ticaret Hukuku 5. Baskı*, Ankara: Seçkin Yayınları.
- Pulaşlı, H, (1982) *Çek Hukukuna İlişkin Sorunlar ve Çek Kanun Tasarılarının Getirdikleri*, *Türkiye Noterler Birliği Dergisi*, 40, (s. 10-14).
- Pulaşlı, H., (2020) *Kıymetli Evrak Hukukunun Esasları*, 8. Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi.

- Reisoğlu, S. (2014) *Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, İstanbul: Beta Yayınevi.
- Reisoğlu, S. (2011) *Çek Hukuku*, Ankara: Yaklaşım Yayınları.
- Reisoğlu, S., (2003) *Türk Hukukunda ve Bankacılık Hukukunda Çek*, Ankara: Yazarın kendi yayını.
- Reisoğlu, S., (2011) Yeni Çek Kanunu ve Başlıca Uygulama Sorunları, *Bankacılar Dergisi*, 2011/76, (s. 21-41).
- Sarıkaya, M., (2018) *Kambiyo Senetlerinde Teminat Kaydı*, İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Sayhan, İ., (2006) *Kambiyo Senetlerinde Mücerretlik İlkesi ve Bedel İlişkisi*, Ankara: Yetkin Yayınları
- Sekmen, O., (2010), Sahte ve/veya Tahrif Edilmiş Çek, *İstanbul Barosu Dergisi*, 84 (6), (s. 3753-3770).
- Serozan, R., (2016) *Borçlar Hukuku Genel Bölüm*, Cilt 3, 7. Bası, İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Susuz, K., (2008) *Kambiyo Senetlerinde Zamanaşımı*, İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Süphandağ, Y., (2013) *Kıymetli Evrak Hukuku*, 2. Baskı, Ankara: Bilge Yayınevi.
- Sütçü, N. (2016), Çek Düzenlemelerine Genel Bakış, *Bursa Barosu Dergisi*, 41 (98), 92-105.
- Şahin, C., (2012) Çekin İbrazı ve İbraz Sürelerine Riayet Edilmemesine Bağlanan Hukuki Sonuçlar, *Terazi Hukuk Dergisi*, 7 (71), (s. 10-28).
- Şen, E., (2011) *Yeni Çek Kanunu'nda Karşılıksız Çek Suçu ve Ceza Sorumluluğu*, 2. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Şen, E., (2018) *Yorumluyorum XVII*, Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Şen, E. ve Malbeleği, E., (2013) *Son Değişiklikler Işığında Yeni Çek Kanunu'nda Karşılıksız Çek*, 4. Bası, Ankara: Seçkin Yayınları.
- Şimşek, E. (1982) *Hukukta ve Cezada Ticari Senetler*, Ankara: Yonca Matbaası.

- Şit, B., (2010) “Bankanın Çek Ödemeleri Dolayısıyla Kredi Sınırlarının Aşılması ”, BATİDER, C. 26, S. 4, (s.157-165).
- Tamer, A., (2013) “Çek Hukuku Bakımından Muhatap Bankanın Kanuni (Asgari) Ödeme Yükümlülüğü,” *Bankacılar Dergisi*, S: 85, s. 93.
- Tandoğan, H., (1981) “Sonraki Tarihli Çekler ve Uygulamada Ortaya Çıkardığı Sorunlar”, BATİDER, 1981, C. 11, S.2, (s. 63-94).
- Tanrıver, S. (2011) “Yazılı Yargılama Usulü Bağlamında Islaha Başvuru Sureti ile Zamanaşımı Def’inin İleri Sürülüp Sürülemediği Sorunu Üzerine Bazı Düşünceler”, *Makalelerim II* (2006-2010), Ankara 2011 (Makalelerim), s. 239.
- Tekil, F. (1994) *Kıymetli Evrak Hukuku 2. Bası*, Tekil Müşavirlik ve Yayıncılık, İstanbul.
- Tekil, M., (1997) Çekte Muhatap Bankanın Hukuki Sorumluluğu, İstanbul.
- Tekinalp, Ü, (2011) "İleri Tarihli (Vadeli) Çeklere İlişkin Bir Öneri", *Milletlerarası Hukuk Ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni*, Yıl: 19-20, S.1-2, 1999-2000, Prof. Dr. Aysel Çelikel’e Armağan, 2011-1-6, (s. 923-932).
- Tekinalp, Ü. (2010), “Yeni Çek Kanunu”, 5941 Sayılı Çek Kanunu Paneli, 26 Mart 2010, Ankara, (s.7-12).
- Tekinay, S., Akman, S., Burcuoğlu, H., Altop, A., (1993) *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 7. Bası, İstanbul.
- Tenekeci, C. (2018), Çek Kanunu 2. Madde Kapsamında^[1] Muhatabın Sorumluluğu, *Terazi Hukuk Dergisi*, 13 (143), (s. 158-167).
- Teoman, Ö., (2001) “Çekte İbraz Süresinin Hesaplanmasında Keşide Gününün Önemi”, 30 yıl Ticaret Hukuku Tüm Makalelerim, C. II, İstanbul, (s. 309-317).
- Topçuoğlu, M., (2010) Yeni Çek Kanunu Çerçevesinde Çeklerde Gerçek Kişilerin Temsili ve Temsilin Sonuçları, *Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi*, 26 (4), (s. 135-154).

- Tuna, E., (2004) Ticaret Hukuku Prensipleri, Kıymetli Evrak, İstanbul.
- Tuna, E. ve Gürbüz, D. G., (2018) *Ticaret Hukuku Prensipleri -Kıymetli Evrak*, Beta Yayınları, İstanbul.
- Tunçomağ, K., (1976) *Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, C.1, 6. bası, İstanbul.
- Tutumlu, A., (1990) *Türk Borçlar Hukukunda Zamanaşımı*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Türk, H. S. (1991) Karşılıksız Çeki Ödeyen Banka Keşideciden Ceza İsteyebilir mi?, *THYKS*, C. VIII, Ankara, (s. 75-76).
- Uçar, S., (2019) 6360 Sayılı Büyükşehir Kanunu Hükümleri Işığında Çekte “Düzenlenme Yeri” ve “İbraz Süresi” Kavramları Üzerine Bazı Tespit ve Değerlendirmeler, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 31 (140), (s. 331-354).
- Uğur, A., (2013) Kambyo Senetlerine Mahsus Haciz Yolu ile Takipte Çeke İlişkin Sorunlar, *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 8 (1), (s. 259-275).
- Uslu, K. M., (2006) *Kambyo Senetlerinde Zamanaşımı*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Uslu, K.M, (2007) 4949 S.Y. ile Değişiklik Hükümlerine Göre Aciz Vesikasının Kambyo Senetlerindeki Zamanaşımına Etkisi, *Tera-zi Hukuk Dergisi*, 2 (6), (s. 38-44).
- Uyar, T., (1997) Gerekçeli-Notlu-İçtihatlı İcra ve İflas Hukuku, C.IV, İzmir: Feryal Matbaası.
- Uyar, T., (2019) Menfi Tespit ve İstirdat Davaları, 2. Baskı, Ankara: Bilge Yayınevi
- Uyar, T. (2004) Zamanaşımı Nedeniyle İcranın Geri Bırakılması (İİK. m. 33/1- 2, 33a, 39), *Yargı Dünyası*, Mayıs 2004, (s. 9-13).
- Uyar, T., Uyar, A., Uyar, C., (2012) *İcra Hukukunda Kambyo Senetleri*, 4. Baskı, Ankara: Bilge Yayınevi.

- Uzun Şenol, Pınar (2013), Çekte Muhatap Banka Sorumluluğunun Kapsamı, *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 8 (2), (s. 945-967).
- Uzunallı, S. ve Yıldırım, A. H., (2017) Uygulamalı Kıymetli Evrak Hukuku, 2. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Ülgen, H./Helvacı, M./Kaya, A./Nomer Ertan, F., (2019) Kıymetli Evrak Hukuku, 12.Bası, İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Yaman, R., (2013) Çekin Ciro su ve Hukuki Sonuçları, *Terazi Hukuk Dergisi*, 8 (85), (s. 70-81).
- Yasan, M, (2017) 6728 Sayılı Kanuna Göre Karşılıksız Çek Keşidesi nin Sorumluluğa İlişkin Sonuçları, *Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 5 (1), (s. 109-126).
- Yasan, M., (2012) 6273 Sayılı "Çek Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun"un İncelenmesi, *Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi*, 28 (2), (s. 95-137).
- Yasav, E. (2017), "Çek" ile İlgili Yeni Düzenlemelerin Değerlendirilmesi, *Bursa Barosu Dergisi*, 42 (99), (s. 86-87).
- Yavuz, M, (2019) Boş Çek Defterinin veya Yaprağının^[1] Zayi Olması Halinde Başvurulabilecek^[2] Hukuki Yollar, *Terazi Hukuk Dergisi*, 14 (149), (s. 94-99).
- Yavuz, M., (2018) "Çek Kanununda Yapılan Son Değişiklikler Işığında Çek Düzenleme ve Çek Hesabı Açma Yasağı", *Bankacılar Dergisi*, 106, 113.
- Yener Tanın, H, (2017) Sahte veya Tahrif Edilmiş Çekin Ödenmesinden Kaynaklanan Sorumluluk, *İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 16 (2), (s. 805-828).
- Yenidünya, A. C., (2003) *Açıklamalı Gerekçeli ve Karşılaştırmalı Yeni Çek Kanunu*, Legal Yayınları, İstanbul.
- Yıldırım, A. H., (2014) Çek Cezası (TTK 783/3) - Prof. Dr. Hakan Pekcanitez'e Armağan, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C: 6, Özel Sayı, s. (s. 3449-3506).

- Yıldırım, Z. ve Çetintürk, E. (2012) İbraz Edilen Çekle İlgili Olarak Karşılıksızdır İşlemi Yapılması Halinde Nasıl Bir Yaptırım Uygulanması Gerektiği Sorunu, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 103, (s. 27-84).
- Yıldız, Ş. (2003) İbraz Süresini Geçiren Çek Hamilinin Hukuki Durumu ve Yargıtay Kararları, THYKS, C. XIX, Ankara, s. 195.
- Yıldız, Ş., (2017) *Kambiyo Senetlerinde Zamanaşımı Süreleri*, Makalelerim C.1, Makale 15, İstanbul: On İki Levha Yayınları.
- Yıldız, Ş., (2002) *Poliçede Zamanaşımı Sürelerinin Başlangıcı*, Prof. Dr. Ömer Teoman'a 55. Yaşgünü Anısına Armağan, C.1, Makale 35, İstanbul: Beta Basım Yayın.
- Yılmaz, E. (2016) İcra ve İflas Kanunu Şerhi, Ankara: Yetkin Yayınları.
- Yılmaz, E.(2013) "Medeni Yargılama Hukukunda Islah", Ankara: Yetkin Yayınları.
- Yılmaz, L., (2017) Kambiyo Senetlerinde (Çek - Bono - Poliçe'de) Def'iler, 2. Bası, İstanbul: Aristo Yayınları.
- Yördem, Y., (2018) 6728 Sayılı Kanunla Çek Kanununda Yapılan Değişiklikler Ve Karşılıksız Çek Sorunsalı, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, 9 (33), (s. 347-368).
- Yusufoğlu, F., (2015) Poliçede Sebepsiz Zenginleşmeden Doğan Talep Hakkı, *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S: 1, (s. 123-160).

Prof. Dr. Ahmet M. GÜNEŞ
Kırkırelı Üniversitesi Hukuk Fakültesi

ÇEVRE HUKUKU

Gözden Geçirilmiş

4. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Çevre Hukuku
Ahmet M. Güneş

Hukuk Yayınları Dizisi – 2414

Dördüncü Baskı: Eylül, 2021
Üçüncü Baskı : Eylül, 2020
İkinci Baskı : Nisan, 2019
Birinci Baskı : Mayıs, 2015

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 38 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA

- Acer, Yücel/ Kaya, İbrahim: Uluslararası Hukuk, Ankara 2010
- Adler, Denis Oliver: Das Verhältnis zwischen Verursacherprinzip und Haftpflicht im Umweltrecht, Zürich 2011
- Akbaba, Ahmet: İnsan Hakları Hukukunda Üçüncü Kuşak Haklar, İstanbul 2016
- Akgündüz, Ahmed: İslam ve Osmanlı Çevre Hukuku, İstanbul 2009
- Akıllıoğlu, Tekin: İnsan Hakları, 2. Baskı, Ankara 2010
- Alica, Süheyla Suzan: İdari Yargı Kararları Kapsamında Çevresel Etki Değerlendirmesi, Ankara 2019
- Alica, Süheyla Suzan: Kent, Çevre ve Hukuk, Ankara 2011
- Alica, Süheyla Suzan: Türkiye’de Çevre Suçları, in: Uğur Alacakaptan’a Armağan, Cilt 1, İstanbul 2008
- Alica, Süheyla Suzan: Çevrenin Korunmasına İlişkin İptal Davalarında Kişisel Menfaat Kavramı, TBBD, 2018, S. 139, s. 165 vd.
- Armağan, Servet: İslam ve Çevre, İstanbul 2005
- Artuk, Mehmet Emin: Çevrenin Kasten Kirletilmesi Suçu, in: Afet Riski altında Bulunan Alanların Dönüştürülmesi ve Çevreye Karşı Suçlar Paneli, Ankara 2012
- Atar, Yavuz: Türk Anayasa Hukuku, 7. Baskı, Konya 2012
- Ateş, Mustafa: Çevre Kanunu’na Göre Çevrenin Kirlenmesinden Doğan Hukuki Sorumluluk, Ankara Barosu Derigisi, 1995/2, s. 68 vd.
- Atladı, Ramazan Barış: Amtsträgerstrafbarkeit im Umweltstrafrecht, Frankfurt 2011
- Aygörmez Uğurlubay, Gülsün Ayhan: Çevreye Karşı Suçlar, Ankara 2015
- Balcı, Murat: Çevrenin Taksirle Kirletilmesi Suçu, in: Afet Riski altında Bulunan Alanların Dönüştürülmesi ve Çevreye Karşı Suçlar Paneli, Ankara 2012
- Başoğlu, Başak: Çevre Kirletilmesinden Doğan Zararlarından Hukuki Sorumluluk, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2014

- Becker, Bernd: Das neue Umweltschadensgesetz, München 2007
- Beyer, Hans-Martin: Das Vorsorgeprinzip in der Umweltpolitik, Ludwigsburg 1992
- Beyerlin, Ulrich: Umweltvölkerrecht, München 2000
- Bieber, Roland/ Epiney, Astrid/ Haag, Marcel: Die Europäische Union, 11. Auflage, Baden-Baden 2015
- Bleckmann, Albert: Völkerrecht, Baden-Baden 2001
- Borchers, Jens: Umweltstrafrecht und Sanktionen, Hamburg 2012
- Bönker, Christian: Umweltstandards in Verwaltungsvorschriften, Münster 1992
- Braig, Katharina: Umweltschutz durch die Europäische Menschenrechtskonvention, Basel 2013
- Buck, Matthias/ Verheyen, Roda: Umweltvölkerrecht, in: Koch (Hrsg.): Umweltrecht, 2. Auflage, Köln 2007
- Budak, Sevim: Avrupa Birliği ve Türk Çevre Politikası, İstanbul 2000
- Budak, Sevim/ Yurtcanlı, Seda/ Gül, İlknur: 20. Yılında Çevresel Etki Değerlendirmesi Süreci: Değişimler, Dönüşümler, Kırılganlıklar, İsyanlar, in: 12. Kamu Yönetimi Forumu Bildiriler Kitabı, Aydın 2015.
- Burhenne, Wolfgang E.: Internationales Umweltrecht, in: Hansmann,/Sellner (Hrsg.): Grundzüge des Umweltrechts, 3. Auflage, Berlin 2007
- Busch, Ralf/ Iburg, Ulrich: Umweltstrafrecht, Berlin 2002
- Calliess, Christian: EG-Umweltrecht, in: Hansmann, Klaus/ Sellner, Dieter (Hrsg.): Grundzüge des Umweltrechts, 3. Auflage, Berlin 2007
- Calliess, Christian/ Ruffert, Matthias: EUV/AEUV Kommentar, 4. Auflage, München 2011
- Caspar, Johannes: Europäisches und nationales Umweltverfassungsrecht, in: Koch (Hrsg.): Umweltrecht, 3. Auflage, München 2010
- Caspari, Stefan: Die Umweltpolitik der Europäischen Gemeinschaft, Baden-Baden 1995
- Charitopoulos, Nikolaos: Die Grundprinzipien des deutschen, europäischen und griechischen Umweltrechts, Gießen 2009
- Cupei, Jürgen: Umweltverträglichkeitsprüfung, Köln 1986
- Çakırca, Seda İrem: Çevreyi Kirletenin Hukuki Sorumluluğu, İÜSBFD, 2012, S. 47, s. 59 vd.

- Çörtoğlu, Sahir: Komşuluk Hukukunda Taşınmaz Mülkiyetinin Kullanılmasının Çevreye Etki ve Sonuçları (MK 661), Ankara 1982
- Dietrich, Björn/ Au, Christian/ Dreher, Jörg: Umweltrecht der Europäischen Gemeinschaften, Berlin 2003
- Dinç, Güney: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne Göre Çevre, Ankara 2008
- Döner, Ayhan: Şeffaf Devlette Bilgi Edinme Hakkı ve Sınırları, İstanbul 2010
- Duymaz, Erkan: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Çevrenin Korunmasına Katkısı, İÜSBFD, 2012, S. 47, s.121 vd.
- Epiney, Astrid: Umweltrecht in der Europäischen Union, 2. Auflage, Köln 2005
- Epiney, Astrid/ Scheyli, Martin: Strukturprinzipien des Umweltvölkerrechts, Baden-Baden 1998
- Erbguth, Wilfried/ Schlacke, Sabine: Umweltrecht, 5. Auflage, Baden-Baden 2014
- Erbguth, Wilfried/ Schink, Alexander: Gesetz über die Umweltverträglichkeitsprüfung, 2. Auflage, München 1996
- Eren, Fikret: Mülkiyet Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2012
- Erişgin, Nuri: Çevre Kirlenimin Hukuki Sorumluluğunda İlliyet Bağı, Ankara 2005
- Ertaş, Şeref: Çevre Hukuku, 2. Baskı, İzmir 2012
- Ertürk, Hasan: Çevre Bilimleri, 3. baskı, Bursa 2009
- Fisahn, Andreas: Demokratie und Öffentlichkeitsbeteiligung, Tübingen 2002
- Fisahn, Andreas: Effektive Beteiligung solange noch alle Optionen offen sind - Öffentlichkeitsbeteiligung nach der Aarhus-Konvention, Zeitschrift für Umweltrecht 2004, s. 136 vd.
- Frenz, Walter: Verursacherprinzip im öffentlichen Recht, Berlin 1997
- Frenz, Walter: Europäisches Umweltrecht, München 1997
- Fritz, Hans-Joachim: Umweltabgaben in Italien und Deutschland im Rechtsvergleich, Gießen 2004
- Gassner, Erich/ Winkelbrandt, Arnd/ Bernotat, Dirk: UVP und strategische Umweltprüfung, 5. Auflage, Heidelberg 2009
- Gemalmaz, M. Semih: Ulusalüstü İnsan Hakları Hukukunun Genel Teorisine Giriş, 7. Baskı, İstanbul 2010
- Gök, Hasan: Koruma Alanlarındaki İmar Uygulamaları, İstanbul 2017
- Gözler, Kemal: İdare Hukuku, Cilt-II, Bursa 2009
- Gözler, Kemal: Türk Anayasa Hukuku Dersleri, 11. Baskı, Bursa 2011

- Gözler, Kemal/ Kaplan, Gürsel: İdare Hukuku Dersleri, 12. Baskı, Bursa 2012
- Gözübüyük, A. Şeref/ Tan, Turgut: İdare Hukuku, Cilt-II, 6. Bası, Ankara 2013
- Grabitz, Eberhard/ Hilf, Meinhard/Nettesheim, Martin: Das Recht der Europäischen Union, 54. Ergänzungslieferung, München 2014
- Greim, Jeanine: Rechtsschutz bei Verfahrensfehlern im Umweltrecht, Berlin 2013
- Greinert, Joachim: Der Beweis der Kausalität bei der Umwelthaftung, Marburg 2007
- Griffel, Alain: Grundprinzipien des schweizerischen Umweltrechts, Zürich 2001
- Grunwald, Armin/ Kopfmüller, Jürgen: Nachhaltigkeit, Frankfurt 2006
- Günday, Metin: İdare Hukuku, 10. Baskı, Ankara 2011
- Güneş, Ahmet M.: Avrupa Birliği Çevre Hukuku, İstanbul 2011
- Güneş, Ahmet M.: Çevre Hukukunda İhtiyat İlkesi, Ankara 2012
- Güneş, Ahmet M.: Avrupa Birliği Hukukuna Giriş, İstanbul 2013
- Güneş, Ahmet M.: İnsan Hakları Hukukuna Giriş, Ankara 2020
- Güneş, Ahmet M.: Uluslararası Çevre Hukuku Üzerine Bir İnceleme, İÜHFM, 2012, C. LXX, S. 1, s. 83 vd.
- Güneş, Ahmet M.: Risk Toplumunda Hukuk, Güncel Hukuk Dergisi, 2014/8, s. 40 vd.
- Güneş, Ahmet M.: Aarhus Sözleşmesi üzerine Bir İnceleme, GÜHFD, 2010, C. XIV, S. 1, s. 299 vd.
- Güneş, Ahmet M.: Çevre Hukuku Açısından Stratejik Çevresel Değerlendirme, TBBD, 2010, S. 91, s. 33 vd.
- Güneş, Yusuf/ Coşkun, Aynur A.: Çevre Hukuku, İstanbul 2004
- Hafızoğulları, Zeki/ Özen, Muharrem: 5271 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Çevreye Karşı Suçlar, in: Tuğrul Arat'a Armağan, Ankara 2012
- Hakeri, Hakan: Ceza Hukuku Genel Hükümler, 15. Baskı, Ankara 2013
- Haratsch, Andreas/ Koenig, Christian/ Pechstein, Matthias: Europarecht, 9. Auflage, Tübingen 2014
- Helvacı, İlhan: Çevre Zararlarından Doğan Hukuki Sorumluluk, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1989
- Hendler, Reinhard, Das Gesetz zur Einführung einer Strategischen Umweltprüfung, Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht 2005, s. 977 vd.

- Herdegen, Matthias: Völkerrecht, 10. Auflage, München 2011
- Hoppe, Werner/ Beckmann, Martin/ Kauch, Petra: Umweltrecht, 2. Auflage, München 2000
- Ipsen, Knut: Völkerrecht, 5. Auflage, München 2004
- Jamali, Tarık: Ekolojik Vergiler, İstanbul 2007
- Jans, H. Jan/ von der Heide, Ann-Katrin: Europäisches Umweltrecht, Groningen 2003
- Jarass, Hans D.: Charta der Grundrechte der Europäischen Union, 2. Auflage, München 2013
- Jarass, Hans D./ Kment, Martin: Baugesetzbuch, München 2013
- Jung, Nikola: Demokratisierung durch prozedurales Umweltrecht?, Mannheim 2006
- Kaboğlu, İbrahim: Değişiklikler Işığında 1982 Anayasası, Ankara 2010
- Kaboğlu, İbrahim: Çevre Hakkı, 3. Baskı, Ankara 1996
- Kaboğlu, İbrahim: Özgürlükler Hukuku, 3. Baskı, İstanbul 1996
- Kaboğlu, İbrahim: Dayanışma Hakları, Ankara 1996
- Kangal, Zeynel T.: Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğu, Ankara 2003
- Kalabalık, Halil: İmar Hukuku, Cilt-I, 3. Baskı, Ankara 2010
- Kalabalık, Halil: İnsan Hakları Hukuku, 3. baskı, Ankara 2013
- Kapani, Munci: Kamu Hürriyetleri, 7. Baskı, Ankara 1993
- Kaplan, Gürsel: İdari Yargılama Hukuku, 4. Baskı, Bursa 2019
- Kaplan, Mahmut: İmar Kirliliğine Neden Olma Suçu, Ankara 2017
- Katoğlu, Tuğrul: Yeni Türk Ceza Kanunu ve Çevreye Karşı Suçlar, Mülkiye Dergisi, 2005, C. 29, S. 246, s. 133 vd
- Keleş, Ruşen/ Hamamcı, Can/ Çoban, Aykut: Çevre Politikası, 6. Baskı, Ankara 2009
- Keleş, Ruşen/ Ertan, Birol: Çevre Hukukuna Giriş, Ankara 2002
- Kılıçoğlu, Ahmet M.: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 16. Bası, Ankara 2012
- Kışlalioğlu, Mine/ Berkes, Fikret: Çevre ve Ekoloji, İstanbul 1989
- Kim, Seong-Eun: Neue Tatbestandstypen im Umweltstrafrecht, Köln 2009
- Klein, Daniel R.: Umweltinformation im Völker- und Europarecht, Tübingen 2011
- Kloepfer, Michael: Umweltrecht, 3. Auflage, München 2004
- Kloepfer, Michael/ Vierhaus, Hans-Peter: Umweltstrafrecht, 2. Auflage, München 2002

- Kloepfer, Michael/ Kohler, Christian: Kernkraftwerk und Staatsgrenze, Berlin 1981
- Kluth, Winfried/ Smeddinck, Ulrich: Umweltrecht, Berlin 2013
- Knaut, Silke: Europäisierung des Umweltstrafrechts, Herbolzheim 2005
- Kohout, Franz: Vorsorge als Prinzip der Umweltpolitik, München 1995
- Krell, Paul: Umweltstrafrecht, Heidelberg, 2017
- Kröger, Detlef/ Klauß, Ingo: Umweltrecht, Berlin 2001
- Krzymuski, Marcin: Umweltprivatrecht in Deutschland und Polen unter europarechtlichem Einfluss, Tübingen 2012
- Kugelman, Dieter: Polizei- und Ordnungsrecht, 2. Auflage, Heidelberg 2011
- Kuzu, Burhan: Sağlıklı ve Dengeli Bir Çevrede Yaşama Hakkı, İstanbul 1997
- Leidig, Guidio: Effizientes Umweltrecht durch Multidisziplinärforschung, Frankfurt 2008
- Marti, Ursula: Vorsorgeprinzip im Umweltrecht, Zürich 2011
- Maurer, Peter: Umweltbeihilfen und Europarecht, Berlin 2006
- Meßerschmidt, Klaus: Europäisches Umweltrecht, München 2011
- Meyer, Jürgen: Charta der Grundrechte der Europäischen Union, 4. Auflage, Baden-Baden 2014
- Meyerholt, Ulrich: Umweltrecht, 3. Auflage, Oldenburg 2010
- Monien, Johanna: Prinzipien als Wegbereiter eines globalen Umweltrechts?, Baden-Baden 2014
- Muratoğlu, Tahir: İmar Hukuku, Ankara 2019
- Müller, Bilun: Öffentlichkeitsbeteiligung im Recht der Europäischen Union und ihre Einwirkungen auf das deutsche Verwaltungsrecht, Baden-Baden 2010
- Müller, Reinhard/ Süß, Wolfgang: Grundwissen Umweltrecht, Stuttgart 1998
- Niederstadt, Ökosystemschutz durch Regelungen des öffentlichen Umweltrechts, Berlin 1998
- Orth, Erika Elisabeth: Ein Grundrecht auf Umweltschutz in Europa?, Frankfurt 2007
- Oğuzman, M. Kemal/ Seliçi, Özer/ Oktay-Özdemir, Saibe: Eşya Hukuku, 17. Baskı, İstanbul 2014
- Oğuzman, M. kemal/ Öz, Turgut: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Cilt-II, 10. Bası, İstanbul 2013

- Öğütçü, Muhlis: Çevre Kolluk İşlemleri, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir 2000
- Özcan, Onur: Türk Hukukunda Çevre Suçları, in: Uğur Alacakaptan'a Armağan, Cilt-1, İstanbul 2008
- Özdek, Yasemin E.: Bir İnsan hakkı Olarak Çevre Hakkı, Ankara 1993
- Özen, Mustafa: Çevreye Karşı İşlenen Suçlar (TCK n. 181, 162), SÜHFD 2010, C.18, S. 1, s. 9 vd.
- Özgenç, İzzet: Türk Ceza Hukuku, 7. Bası, Ankara 2012
- Pazarıcı, Hüseyin: Uluslararası Hukuk Dersleri, Cilt-I, 8. Baskı, Ankara 1999
- Peters, Heinz-Joachim/ Balla, Stefan: Gesetz über die Umweltverträglichkeitsprüfung, 3. Auflage, Baden-Baden 2006
- Prügel, Sebastian: Das Vorsorgeprinzip im europäischen Umweltrecht, Osnabrück 2005
- Purps, Thorsten: Umweltpolitik und Verursacherprinzip im Europäischen Gemeinschaftsrecht, Köln 1991
- Ramsauer, Ulrich: Allgemeines Umweltverwaltungsrecht, in: Koch (Hrsg.), Umweltrecht, 3. Auflage, München 2010
- Rausch, Heribert/ Marti, Arnold/ Griffel, Alain: Umweltrecht, Zürich 2004
- Rehbinder, Eckard: Politische und rechtliche Probleme des Verursacherprinzips, Berlin 1973
- Rehbinder, Eckard: Ziele, Grundsätze, Strategien und Instrumente des Umweltrechts, in: Hansmann, Klaus/ Sellner, Dieter (Hrsg.): Grundzüge des Umweltrechts, 3. Auflage, Berlin 2007
- Rey, Heinz: Grundlagen des Sachenrechts und das Eigentum, 2. Auflage, Bern 2000
- Ruch, Alexander: Umweltrecht, Zürich 2006
- Saliger, Frank: Umweltstrafrecht, München 2012
- Saygılı, Abdurrahman: Çevre Hukuku Açısından Çevresel Etki Değerlendirmesi, Ankara 2007
- Scherer, Joachim/ Heselhaus, Sebastian: Umweltrecht, in: Dausen, (Hrsg.): Handbuch des EU-Wirtschaftsrechts, 36. Ergänzungslieferung, München 2014
- Schenderlein, Kristin: Rechtsschutz und Partizipation und im Umweltrecht, Berlin 2013
- Schmidt, Reiner/ Kahl, Wolfgang/ Gärditz, Klaus Ferdinand: Umweltrecht, 9. Auflage, München 2014

- Schmidt-Radefeldt, Roman: Ökologische Menschenrechte, Baden-Baden 2000
- Schnedl, Gerhard: Umweltrecht im Überblick, 2. Auflage, Wien 2014
- Schoeneberg, Jörg: Umweltverträglichkeitsprüfung, München 1993
- Schubert, Rudolf: Lehrbuch der Ökologie, 2. Auflage, Jena 1986
- Schwartmann, Rolf: Umweltrecht, Heidelberg 2006
- Sarıbeyoğlu Skalar, Meltem: Uluslararası Hukuk ve Sürdürülebilir Kalkınma, İstanbul 2015
- Shirvani, Foroud: Das Kooperationsprinzip im deutschen und europäischen Umweltrecht, Berlin 2005
- Sınar, Hasan: Çevre Ceza Hukukunun Gelişimi ve Çevrenin Ceza Normları ile Korunması Rejimi Yönünde Almanya ve Fransa Örnekleri, in: Doğan Doyaslan'a Armağan, Ankara 2013
- Sirmen, Lale: Taşınmaz Mülkiyetinin Kullanılmasında Çevre Etkileri Yaratın Müdahalelerden Dolayı Malikin Sorumluluğu, AÜHFD, 1988, C. 43, S. 1-4, s. 281 vd
- Sparwasser, Reinhard/ Engel, Rüdiger/ Voßkuhle, Andreas: Umweltrecht, 4. Auflage, Heidelberg 2003
- Sties, Saskia: Europäisches Umwelthaftungsrecht, Frankfurt 2009
- Storm, Peter-Christoph: Umweltrecht, 10. Auflage, Berlin 2015
- Streinz, Rudolf: EUV/AEUV Kommentar, 2. Auflage, München 2012
- Sur, Melda: Uluslararası Hukukun Esasları, 2. Baskı, İstanbul 2006
- Şen, Ersan: Çevre Ceza Hukuku, İstanbul 1994
- Tan, Turgut: İdare Hukuku, 2. Bası, Ankara 2013
- Tandoğan, Haluk: Türk Mes'uliyet Hukuku, 2. Bası, İstanbul 2010
- Toroslu, Nevzat: Ceza Hukuku ve Çevre, Ankara 1982
- Townsend, Colin R./ Begon, Michael/ Harper, John L.: Ökologie, 2. Auflage, Berlin 2009
- Tschannen, Pierre/ Zimmerli, Ulrich/ Müller, Markus: Allgemeines Verwaltungsrecht, 4. Auflage, Bern 2014
- Turgut, Nükhet: Çevre Politikası ve Hukuku, Ankara 2009
- Turgut, Nükhet: Çevre Hukuku, 2. Bası, Ankara 2001
- Turgut, Nükhet: Kirleten Öder İlkesi ve Çevre Hukuku, AÜHFD, 1995, C. 44, S. 1-4, s. 607 vd.
- Uluslan, İlhan: Medeni Hukukta Fedakârlığın Denkleştirilmesi İlkesi ve Uygulama Alanı, 2. Baskı, İstanbul 2012

- Ulusan, İlhan: Die zivilrechtliche Umwelthaftung nach türkischem Recht, in: Kemal Oğuzman'a Armağan, İstanbul 2000
- Umweltbundesamt: Strategische Umweltprüfung und (neuartige) Pläne und Programme auf Bundesebene – Methoden, Verfahren und Rechtsgrundlagen, Berlin 2018
- Uslu, Ferhat: Anayasa Yargısı Dersleri, 3. Baskı, Ankara 2020
- Ünver, Yener: Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Çevrenin Kirletilmesi Suçları, Güncel Hukuk Dergisi, 2005/12, s. 532 vd.
- Vallender, Klaus A./ Morell, Reto: Umweltrecht, Bern 1997
- von Arnould, Andreas: Klausurenkurs im Völkerrecht, 2. Auflage, Heidelberg 2012
- Wahl, Rainer/ Appel, Ivo: Prävention und Vorsorge, Bonn 1995
- Walti, Stephanie: Die Strategische Umweltprüfung, Zürich 2014
- Wildhaber, Luzius: Umweltschutz in der Spruchpraxis des EGMR, in: Umwelt, Wirtschaft und Recht, Tübingen 2002
- Wolf, Joachim: Umweltrecht, München 2002
- Yaşamış, Firuz: Çevre Yönetiminin Temel Araçları, Ankara 1995
- Yaşar, Hasan Nuri: İmar Hukuku, İstanbul 2008
- Yavuz, Cevdet: Türk Hukukunda Çevreyi Kirletenin Hukuki Sorumluluğu, MHAD, 1990, C. V, S. 1-3, s. 35 vd.
- Yenerer Çakmut, Özlem: Kişilerin Huzur ve Sükûnunu Bozma ve Gürültüye Neden Olma Suçları, İstanbul 2014
- Yokuş Sevük, Handan: Çevre Hukuku, Ankara 2013
- Yokuş Sevük, Handan: Gürültüye Neden Olma Suçu, in: Nur Centel'e Armağan, İstanbul 2013
- Yongalık, Aynur: Çevre Sorumluluk Sigortası, Ankara 1998
- Yurtcanlı Duymaz, Seda: Çevre Örgütlerinin Çevresel Yönetime Katılma Sürecinde Dayandığı Haklar, TBBD, 2013, S. 107, s. 173 vd.
- Zabunoğlu, Yahya Kazım: İdare Hukuku, Cilt-I, II, Ankara 2012

Dr. Güven SÜSLÜ
Yaşar Üniversitesi
Adalet Meslek Yüksekokulu

ÇEVRENİN KORUNMASINDA
BEYAZ ENERJİNİN ROLÜ
VE
YARGISAL DENETİMİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Çevrenin Korunmasında Beyaz Enerjinin Rolü ve Yargısal Denetimi
Güven Süslü

Hukuk Yayınları Dizisi – 3014

Birinci Baskı : Aralık, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 34 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- AB Yeşil Mutabakatı. <https://uib.org.tr/tr/kbfile/ab-yesil-anlasmasi> (31.01.2021).
- Abbasi, Tasneem ve S.A. Abbasi. Biomass Energy And The Environmental İmpacts Associated with İts Production and Utilization, Renewable and Sustainable Energy Reviews C.14, 2010, ss.919-937
- Abolhosseini, Shahrouz ve Almas Heshmati. The Main Support Mechanisms To Finance Renewable Energy Development, Discussion Paper Series, IZA DP No:8182, 2014, ss.1-20.
- Acar, Zeki, Mehmet Can, Özlem Önal Aşçı, Erdem Gülümser, Gülcan Kaymak ve İlknur Aya. Sera Gazı Salınımı ve Çevre Kirliliğinin Azaltılması Yönünden Yemlik Baklagillerin Önemi, Iğdır Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, C.8, S.3, 2018, ss.313-317
- Acaroğlu, Mustafa. Alternatif Enerji Kaynakları, Nobel Basımevi, Ankara, 2003.
- Acer, Yücel ve İbrahim Kaya. Uluslararası Hukuk, 11. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020
- Acuner, Serkan. Katı Atık ve Atık Su Bedelinin Hukuki Niteliği ve Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Değerlendirilmesi, Türk İdare Dergisi, S. 478, 2014, ss.131-166.
- Adnan Menderes Üniversitesi Rektörlüğü. Jeotermal Enerjinin Çevresel Etkileri, Adnan Menderes Üniversitesi Rektörlüğü Jeotermal Enerji Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları Yayın No: 1 Aydın, Nisan 2015.
- Ağaçbiçer, Gökhan. Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Türkiye Ekonomisine Katkısı Ve Yapılan Swot Analizler, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.
- Akbulut, Berrin. Ceza Hukuku Genel Hükümler, 6. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- Akdoğan, Dilek Akbaş. Yenilenebilir Enerjide Kamu Politikaları ve Türkiye, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2018.
- Akıllıoğlu, Tekin. İdare Hukuku Açısından Çevre Kanunu, Çevre Kanunu'nun Uygulanması, TÇSV Yayını, Ankara, 1987.
- Akın, Mutluhan ve Galip Akın. Suyun Önemi, Türkiye'de Su Potansiyeli, Su Havzaları ve Su Kirliliği, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, C.47, S.2, 2007, ss.105-118.

- Akıncı, Müslüm. İsviç İdare Hukuku, Birinci Baskı, Yetkin Yayıncılık, 2010.
- Akıncı, Müslüm. Danıştay Kararları Işığında İdarenin Gözetim ve Denetim Görevi, 1. Baskı, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2017.
- Akıncı, Müslüm. Ekonomik Kamu Düzeni ve Rekabet Kurumu, Rekabet Dergisi, S.5, 2001, ss.2-16.
- Akıncı, Müslüm. Oluşum ve Yapılanma Sürecinde Türk Çevre Hukuku, Birinci Baskı, Kocaeli Kitap Kulübü Yayınları, 1996.
- Akkaya, Cansen, Ayla Efeoğlu ve Nedim Yeşil. Avrupa Birliği Su Çerçeve Direktifi ve Türkiye’de Uygulanabilirliği, TMMOB Su Politikaları Kongresi, 21-23 Mart 2006, TMMOB Su Politikaları Kongresi Bildiri Kitabı, 2006, ss.195-204.
- Aksoylu, Özge. Çevrenin Korunması ve Kamu Yararları Çatışması- Danıştay ve Conseil d’Etat İçtihatlarına Karşılaştırmalı Bir Bakış, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S.2, 2001, ss.139-254.
- Aksu Kayacan, Simge. Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizma ve Ürünlerinden Doğan Hukuki Sorumluluk, Adalet Yayınevi, Ankara, 2021.
- Akıymaz, Bahtiyar, Murat Sezginer ve Cemil Kaya, Türk İdare Hukuku, 8. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2017.
- Akıymaz, Bahtiyar. İdari Yargıda Tazminat Şekilleri ve Hesaplanması, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Süleyman Arslan’a Armağan, C.6, S.1-2, 1998, ss.165-219.
- Albayrak, Yusuf. Bitkilerin Duyguları Var Mıdır? <https://demagojist.com/bitkilerin-duygulari-var-midir/> (15.12.2020).
- Alemdaroğlu, Nusret. Enerji Sektörünün Geleceği Alternatif Enerji Kaynakları ve Türkiye’nin Önündeki Fırsatlar, İstanbul Ticaret Odası Yayınları, İstanbul, 2007.
- Alfredsson, Gudmundur ve Alexander Ovsioyk. Human Rights and the Environment, Nordic Journal of International Law, C.60, S.1, 1991, ss.19-28.
- Alica, Süheyla. Çevre Denetiminde İdarenin Sorumluluğu, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C.15, S.4, 2011, ss.87-119.
- Alica, Süheyla Suzan. Çevrenin Korunmasına İlişkin Hukuki Sorumluluk Kurallarının Yargıtay Kararları Kapsamında İncelenmesi, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.8, S.1, 2011, ss.37-89.
- Alica, Süheyla. Avrupa Birliğinde Çevresel Sorumluluk Alanında Yaşanan Gelişmeler, Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu, 28-29 Mayıs 2009, Gazi Üniversitesi Yayınları, Ankara, 2009, ss.347-375.
- Alica, Süheyla Suzan Gökalp. Çevrenin Korunmasına İlişkin İptal Davalarında Kişisel Menfaat Kavramı, TBB Dergisi, S. 139, 2018, ss.165-220.

- Aliusta, Hakan, Baki Yılmaz ve Hilmi Kırlioğlu. Küresel Isınmayı Önleme Sürecinde Uygulanan Piyasa Temelli İktisadi Araçlar: Karbon Ticareti Ve Karbon Vergisi, Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, ICAFR 16 Özel Sayısı, C.12, S.12, ss.382-401.
- Allis, R.G, X Zhan ve A.W. Clotworthy. Predicting Future Subsidence At Wairakei Field, New Zealand, Proceedings 20th NZ Geothermal Workshop, 1998, ss.133-137.
- Almakhzoumi, Omar Mahmoud ve Mohammad Mustafa Eyadat. Compensation for Environmental Damage in International Law, Palarch's Journal of Archaeology of Egypt/Egyptology, C.17, S.5, 2020, ss.13-24.
- Altaş, İsmail H ve Erdinç Şahin. Dünya'da ve Türkiye'de Dalga Enerjisi, Elektrik Mühendisliği Dergisi, S.465, Nisan-Mayıs 2019, ss.43-53.
- Altuğ, Tekin ve Füsün Özkan. Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi, Doğrulanması ve Raporlanması, Verimlilik Dergisi, S.2, 2015, ss.67-86.
- Alvarez, Ramón A, Stephen W. Pacalab, James J. Winebrake, William L. Chameides ve Steven P. Hamburg. Greater Focus Needed on Methane Leakage from Natural Gas Infrastructure. Proceedings of the National Academy of Sciences, C.109, 2012, ss.6435-6440.
- American Clean Energy and Security Act of 2009. <https://www.congress.gov/bill/111th-congress/house-bill/2454> (28.12.2020).
- Araçlar Ne Kadar CO₂ Yayar? CO₂ Miktarı Nasıl Hesaplanır? <https://www.arabam.com/blog/danisman/araclar-ne-kadar-co2-yayar-co2-miktari-nasil-hesaplanir/> (05.01.2021).
- Aras, Sultan, Ufuk Elibüyük ve İbrahim Üçgül. Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Çevre Üzerine Olumlu ve Olumsuz Etkileri, 9. Yenilenebilir Enerji Kaynakları Sempozyumu ve Sergisi Bildiriler Kitabı, Antalya, 03-05 Kasım 2017, ss.276-279.
- Arıoğlu, Onur. Yenilenebilir Enerji Kaynakları ve Güneş Enerjisi, Millî Savunma Bakanlığı Araştırma Teknoloji ve Faaliyetler Bülteni, Sayı 12, Ankara, 1996, ss.40-42.
- Armağan, Tuncay. İdarenin Sorumluluğu ve Tam Yargı Davaları, Birinci Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 1997.
- Armannsson, Halldor. CO₂ Emission from Geothermal Plants, International Geothermal Conference, Reykjavik Island, Sept. 2003, ss.56-62.
- Artigues, Pere-Mir ve Pablo Del Rio. Combining Tariffs, Investment Subsidies and Soft Loans in a Renewable Electricity Deployment Policy, Energy Policy C.69, 2014, ss.430-442.
- Artuk, Mehmet Emin. Suç Genel Teorisi, Ceza Hukuku El Kitabı, Beta Yayınları, İstanbul, 1989.

- Artuk, Mehmet Emin. Çevrenin Kasten Kirletilmesi Suçu, Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi ve Çevreye Karşı Suçlar Paneli, Editör Murat Balcı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2012.
- Artuk, Mehmet Emin, Ahmet Gökçen ve A. Caner Yenidünya, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 7. Bası, Ankara, 2013
- Aşıcı, Ahmet Atıl. Avrupa Birliği'nin Sınırda Karbon Uyarlaması Mekanizması Ve Türkiye Ekonomisi, İPM Mercator Politika Notu, 2021, <https://ipc.sabanciuniv.edu/Content/Images/CKeditorImages/20210106-00011055.pdf> (27.01.2021), ss.3-4
- Atasoy, Emin. Genel Coğrafya, 2. Baskı, Ezgi Kitabevi Yayınları, İstanbul, 2010.
- Atay, Ender Ethem. İdare Hukuku, Turhan Kitabevi, 2006.
- Atay, Ender Ethem. İdarenin Sorumluluğu, Prof.Dr. Fikret Eren'e Armağan, Ankara, 2006, ss.1061-1098
- Atay, Yeliz Şanlı. İdari İşlemlerde Başvuru Yollarının Gösterilmesi Yükümlülüğü, TBB Dergisi, S.96, 2011, ss.293-318.
- Auriffeille, Deborah McCarthy ve Leslie King, Environment Problems Require Social Solutions, in Environmental Sociology: From Analysis to Action, 4th edition. Ed. Deborah McCarthy Auriffeille and Leslie King, London, 2020
- Avrupa Birliği Resmî Gazetesi, <https://webdosya.csb.gov.tr/db/ippc/icerikbelge/icerikbelge894.pdf>
- Avrupa Komisyonu Türkiye 2012 İlerleme Raporu, 2013 https://www.ab.gov.tr/files/AB_Iliskileri/AdaylikSureci/IlerlemeRaporlari/2012_ilerleme_raporu_tr.pdf (15.12.2020).
- Aydın, Pınar Aksakal. İnsan Hakları Açısından Enerjiye Erişim Kavramı, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2020.
- Aydoğdu, Murat. Sivil Amaçlı Nükleer Santral İşletenin ve Nükleer Madde Taşıyanın Hukuki Sorumluluğu, Adalet Yayınevi, Ankara, 2009.
- Azrak, Ali Ülkü. İdarenin Toplumsal Muhatara (Sosyal Risk) Kuramına Göre Kusursuz Sorumluluğu, Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler III Sempozyumu, Ankara, 12- 13 Mayıs 1979, İÜHF Yayın No: 622, 1980, ss. 135-145
- Bacanlı, Ülker Güner. Türkiye'de Enerji Kaynakları ve Hidroelektrik Enerjinin Önemi, Dünya Enerji Konseyi Türk Milli Komitesi Türkiye 10. Enerji Kongresi, 2006, ss.91-99.
- Balta, Tahsin Bekir. İdare Hukukuna Giriş, Ankara, 1970.
- Baranzini, Andrea, Jose Goldemberg ve Stefan Speck. A Future for Carbon Taxes, Ecological Economics, C.32, 2000, ss.395-412.
- Baş, Zuhal Bereket. Türk Hukukunda İdari Yargı Kararları Işığında Kamu Hizmetinin Yürütülmesinden Kaynaklanan Kamu Gücünün Kusursuz Sorumluluğu, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2002.

- Başgil, Ali Fuat. Devletin ve Diğer Amme Hükmi Şahıslarının Mesuliyeti Meselesi, Adalet Dergisi, Ankara, 1940, ss.582- 613.
- Batty, Lesley C. ve Kevin B. Hallberg. Consequences of Living in an Industrial World in Ecology of Industrial Pollution, Cambridge University Press, 2010.
- Bayraç, H. Naci. Küresel Rüzgar Enerjisi Politikaları ve Uygulamaları, Uludağ Üniversitesi
- İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C. 30, S. 1, 2011, ss.37-57.
- Bayraktar, Köksal. Çevrenin Korunması ve Türk Hukuku, Seha L. Meray'a Armağan, C.I, AÜSBF Yayınları, No:465, 1981
- Bayram, Abdurrahman. Türkiye'de Hava Kirliliği Sorunu ve Çözüm Önerileri, Avrupa Birliği Sürecinde Türkiye'de Çevre Yönetimi, Ak-Tel Mühendislik Yayını, Ankara, 2005.
- Bedard, Roger. Economic and Social Benefits from Wave Energy Conversion Marine Technology, Marine Technology Society Journal, C.41, S.3, 2007, ss.44-57.
- Bennett, Scott. Encyclopedia of Energy. Delhi: Global Media, 2007.
- Berrizbeitia, Luis D. Environmental Impacts Of Geothermal Energy Generation And Utilization, <https://geothermalcommunities.eu/assets/elearning/8.21.Berrizbeitia.pdf> (29.12.2020), s.9
- Bielecki, Andrzej, Sebastian Ernst Wioletta Skrodzka ve Igor Wojnicki. The Externalities of Energy Production in The Context Of Development Of Clean Energy Generation, Environmental Science and Pollution Research, C.27, S.6, 2020, ss. 11506-11530.
- Bilir, Faruk ve Berkan Hamdemir. Çevre Hakkı ve Uygulaması, International Conference On Eurasian Economies 2011, <https://www.avekon.org/papers/354.pdf>, (15.11.2020).
- Bilgili, Muhammet Yunus. Anayasal Bir Hak Olarak Çevre Hakkı, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C.6, S.2, 2015, ss.563-584.
- Bilgin, Ayla. Türkiye'de Çevresel Etki Değerlendirme Uygulamalarının Farklı Ülkeler ile Karşılaştırılması, Journal of Current Researches on Engineering, Science and Technology, C.4, S.2, 2018, ss.171-178.
- Bilginoglu, Ali M. Türkiye'nin Enerji Sorunları ve Çözüm Arayışları <http://docplayer.biz.tr/2698123-Turkiye-nin-enerji-sorunlari-ve-cozum-arayislariprof-dr-m-ali-bilginoglu-eru-i-i-b-f.html> (12.12.2020).
- Binboğa, Gülizar. Uluslararası Karbon Ticareti ve Türkiye, Journal of Yasar University, C.9, S.34, 2014, ss.5732-5759.
- Birgili, Erhan ve Leyla Çelik. Çevre Finansmanı Kapsamında Emisyon Ticareti ve Karbon Piyasasının Türkiye'ye Yansımaları, Finans Politik & Ekonomik Yorumlar, C. 47, S. 544, 2010, ss.63-74.

- Biyogaz, Biyokütle, Atık Isı ve Pirolitik Yağ Enerji Santralleri. <https://www.enerjiatlası.com/biyogaz/> (21.12.2020).
- Bobat, Alaeddin. HES Projelerinde 3E İlişkileri, Türkiye 12. Enerji Kongresi, Ankara, Türkiye, 14-16 Kasım, C.1, 2012, <https://docplayer.biz.tr/9666338-Hes-projelerdnde-3e-dldskdlerd-alaeddin-bobat-kocaeli-universitesi-arslanbey-yerleskesi-41285-kartepe-kocaeli-e-posta-bobatus-gmail.html> (27.12.2020), s.9
- Bonds, Eric. Legitimizing the Environmental Injustices of War: Toxic Exposures and Media Silence in Iraq and Afghanistan, *Environmental Politics*, C.25, S.3, 2016, ss.395-413.
- Boqiang, Lin ve Li Xuehui. The Effect Of Carbon Tax On Per Capita CO₂ Emissions, *Energy Policy*, C.39, 2011, ss.5137-5146.
- Bowen, Richard G. *Environmental Impact of Geothermal Development, Geothermal Energy Resources, Production and Stimulation*, (Ed.) Paul Kruger and Carel Otte, Standford University Press, USA, 1973.
- Bölgesel Çevre Merkezi REC Türkiye, Avrupa Birliği Çevre Mevzuatı Yayınları, 2010, <https://rec.org.tr/wp-content/uploads/2017/08/ab-cevre-mevzuati.pdf> (15.12.2020), s.209
- Bölgesel Çevre Merkezi REC Türkiye, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Kyoto Protokolü Metinler ve Temel Bilgiler, <https://rec.org.tr/wp-content/uploads/2016/11/iklimkyoto1.pdf>, (25.12.2020), s.19
- Bradford, Travis. *Solar Revolution: The Economic Transformation of the Global Energy Industry*, MIT Press, London, 2006.
- Bradley C. Parks ve J. Timmons Roberts, *Climate Change, Social Theory and Justice, Theory, Culture and Society*, C.27, S.2-3, 2010, ss. 134–166.
- Bricknell, Samantha. *Environmental Crime in Australia*, AIC Reports, Research and Public Policy Series 109, 2010.
- Brune, William H. The Ozone Story: A Model For Adressing Climate Change? *Bulletin of the Atomic Scientists*, C.71, S.1, 2015, ss.75-84.
- Bulut, Ali Can. *İdarenin Çevresel Zararlardan Doğan Sorumluluğu*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2020.
- Bulut, Merve ve Üstüner Birben. AB Su Çerçeve Direktifinin Türkiye’de Su Kaynakları Yönetimine Etkisi, *Türkiye Ormanlık Dergisi*, S.20, No.3, 2019, ss.221-233.
- Butterworth, David Huges. *Environmental Law*, London, 1986.
- Calster, Geert Van ve Leonie Reins. *The ELD’s Background, The EU Environmental Liability Directive A Commentary*, (Ed.) Lucas Bergkamp and Barbara Goldsmith, First Edition, Oxford University Press.

- Camadan, Ercüment. Tedarikçi Seçme Özgürlüğü ve Hukuki Ayırıştırmanın Düzenlenen Elektrik Piyasası Fiyatları Üzerindeki Etkileri, *Enerji Hukuku Dergisi*, Y.3, S.2014/1, ss.135-150.
- Can, Mustafa Erdem. Alman Yenilenebilir Enerji Düzenlemeleri ve Teşvik Sistemi, *Enerji Hukuku Dergisi*, Y.3, S.1, 2014, ss.3-21.
- Can, Osman. Belirlilik İlkesine Anayasal Bakış, *Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.9, S.1-2, 2005, ss.89-125.
- Carley, Dave. *The Beginners Guide to Electric Vehicles (EV)*, 2014, ss.1-14.
- Carlin, P.W, A.S. Laxon ve E.B. Muljadi. The History and State of the Art of Variable-Speed Wind Turbine Technology, *National Renewable Energy Laboratory*, 2001 <https://www.nrel.gov/docs/fy01osti/28607.pdf> (28.12.2020).
- Cassedy, Edward S. *Prospects For Sustainable Energy, A Critical Assessment*, Cambridge University Press, UK, 2000.
- Cengiz, Serkan, Fahrettin Demirağ, Teoman Ergül, Jeremy Mcbride ve Durmuş Tezcan. *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Ceza Yargılaması Kurum ve Kavramları*, Ankara, 2008.
- Centel, Nur. Ceza Hukukunda Tüzel Kişilerin Sorumluluğu -Şirketler Hakkında Yaptırım Uygulanması-, *AÜHF Dergisi*, C. 65, S. 4, 2016, ss.3313-3326.
- Clark, Brett, Daniel Auerbach ve Karen Xuan Zhang. The Du Bois Nexus: Intersectionality, Political Economy, and Environmental Injustice in the Peruvian Guano Trade in the 1800s. *Environmental Sociology*, C.4, S.1, 2018, ss.54-66.
- Clark, Brett ve John Bellamy Foster. Ecological Imperialism and the Global Metabolic Rift: Unequal Exchange and the Guano/Nitrates Trade, *International Journal of Comparative Sociology*, C.50, S.3-4, 2009, ss.311-334.
- Clean Energy Act 2011, <https://www.legislation.gov.au/Details/C2011A00131> (28.12.2020).
- Clément, Alain, Antonio Falcão, Antonio Fiorentin, Fred Gardner, Karin Hammarlund, George Lemonis, Tony Lewis, Kim Nielsen, Simona Petroncini, M. Teresa Pontes, Phillippe Schild, Bengt-Olov Sjöström, Hans Christian Sørensen ve Tom Thorpeo. Wave Energy in Europe: Current Status and Perspectives. *Renewable & Sustainable Energy Reviews*, C.6, S.5, 2002, ss.405-431.
- Cohen, Maurie J. Ecological Modernization and Its Discontents: The American Environmental Movement's Resistance to an Innovation-Driven Future, *Futures*, S.38, 2006, ss. 528-547.
- Colborn, Theo, Carol Kwiatkowski, Kim Schultz ve Mary Bachran. Natural Gas Operations from A Public Health Perspective. *Human and Ecological Risk Assessment: An International Journal*, C.17, S.5, 2011, ss.1039-1056.

- Collins, Lynda. Are We There Yet? The Right to Environment in International and European Law, *JSDLP Journal of Sustainable Development Law and Policy*, C.3, S.2, 2007, ss.119-153.
- Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2014 of 11 March 2019 supplementing Regulation (EU) 2017/1369 of the European Parliament and of the Council with regard to energy labelling of household washing machines and household washer-dryers and repealing Commission Delegated Regulation (EU) No 1061/2010 and Commission Directive 96/60/EC <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1575536811417&uri=CELEX:32019R2014> (31.01.2021).
- Commission Regulation (EU) 2019/2023 of 1 October 2019 laying down ecodesign requirements for household washing machines and household washer-dryers pursuant to Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council, amending Commission Regulation (EC) No 1275/2008 and repealing Commission Regulation (EU) No 1015/2010 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?toc=OJ%3AL%3A2019%3A315%3ATOC&uri=uriserv%3AOJ.L_.2019.315.01.0285.01.ENG (31.01.2021).
- Commission Regulation (EU) 2019/2022 of 1 October 2019 laying down ecodesign requirements for household dishwashers pursuant to Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council amending Commission Regulation (EC) No 1275/2008 and repealing Commission Regulation (EU) No 1016/2010 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2019.315.01.0267.01.ENG&toc=OJ:L:2019:315:TOC (31.01.2021).
- Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2017 of 11 March 2019 supplementing Regulation (EU) 2017/1369 of the European Parliament and of the Council with regard to energy labelling of household dishwashers and repealing Commission Delegated Regulation (EU) No 1059/2010 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32019R2017> (31.01.2021).
- Copping, Andrea, Hoyt Battey, Jocelyn Brown-Saracino, Meghan Massaua ve Courtney Smith. An International Assessment of the Anvironmental Effects of Marine Energy Development. *Ocean and Coastal Management*, C.99, 2014, ss.3-13.
- Corporate & Public Strategy, Çevre Hakkında AB Müktesebat Rehberi, 2012, https://www.mess.org.tr/media/filer_public/f0/4c/f04c24b0-c91c-4b2d-a658-35d5ed1d6abc/mess_-cevre-ocak-2012.pdf (15.12.2020), s.213-214
- Council of Europe. Convention on Civil Liability for Damage Resulting from Activities Dangerous to the Environment, *European Treaty Series-No. 150*, <https://rm.coe.int/168007c079> (08.02.2021).
- Couture, Toby D., Karlynn Cory, Claire Creycik ve Emily Williams. A Policymaker's Guide to Feed-in Tariff Policy Design, *NREL Technical Reports*, 2010.
- Craik, Neil. The International Law of Environmental Impact Assessment. Process, Substance and Integration, *Cambridge University Press*, 2008.

- Cuocolo, Lorenzo. AB Üye Ülkelerinin Ulusal Anayasalarında Çevre Koruma, Avrupa Çevre Politikasının İlkeleri Ve Avrupa Çevre Hukukunun Uygulanması, Üçüncü Yuvarlak Masa, Avrupa Standartlarına Göre Çevrenin Korunması, Ankara, 9-11 Haziran 2010, www.anayasa.gov.tr (15.12.2020).
- Cuervo, Javier ve Ved P. Gandhi. Carbon Taxes: Their Macroeconomic Effects and Prospects for Global Adoption-A Survey of the Literature, International Monetary Fund, Fiscal Affairs Department, IMF Working Paper, WP/98/73, May 1998, ss.1-39.
- Çağlayan, Ramazan. Tarihsel, Teorik ve Pratik Yönleriyle İdarenin Kusursuz Sorumluluğu, Asil Yayıncılık, Ankara, 2007.
- Çağlayan, Ramazan. Risk İlkesi Gereğince İdarenin Kusursuz Sorumluluğu Bağlamında Sosyal Risk İlkesi, Sorumluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu-2009, http://webftp.gazi.edu.tr/hukuk/sorumluluk/s_22.pdf (13.02.2021), ss.451-495
- Çağlayan, Ramazan. İdare Hukuku Dersleri, Yedinci Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- Çakırca, Seda İrem. Çevreyi Kirletenin Hukuki Sorumluluğu, İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, No.47, 2012, ss.59-94.
- Çakmak, Münci. İdare Hukuku Açısından Yenilenebilir Enerji, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- Çakmak, Münci. Biyolojik Çeşitliliğin Hukuken Korunması ve Kamu Yararı, AÜHF Dergisi, C.57, S.1, 2008, ss.133-166.
- Çal, Sedat. Ekonomik Düzenleme (Regülasyon), Özelleştirme, İdare Hukuku ve Uluslararası Tahkim Matrisinde Değerlendirmeler, Sosyo Ekonomi Dergisi, 2010-2, ss.59-80.
- Çalıkoğlu, Erdal. Enerji Verimliliği ve EİE Tarafından Yürütülen Çalışmalar, 23. Ulusal Enerji Verimliliği Kongresi, EİE Genel Müdürlüğü Enerji Tasarrufu Koordinasyon Kurulu Yayını, Ankara 2004.
- Çeçen, Ferhan. Kömür Madenciliğinin Çevresel Etkileri, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Araştırma Raporu, Boğaziçi Üniversitesi Çevre Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 2014, ss.149-163.
- Çelikkaya, Ali. Karbon Vergisi ve Dünyadaki Uygulamasının Değerlendirilmesi. Vergi Sorunları Dergisi, S.276, 2011, ss.91-101.
- Çelikkaya, Ali. Yenilenebilir Enerjinin Teşvikine Yönelik Uluslararası Kamu Politikaları Üzerine Bir İnceleme, Maliye Dergisi, S.172, 2017, ss.52-84.
- Çelikkaya, Ali. Avrupa Birliği Üyesi Ülkelerde Yenilenebilir Enerjiye Sağlanan Teşvikler Üzerine Bir İnceleme, Sayıştay Dergisi, S.104, 2017, (AB), ss.1-26.
- Çengel, Yunus. III. Enerji Verimliliği Kongresi, 31 Mart-2 Nisan 2011, Gebze-Kocaeli, http://www1.mmo.org.tr/resimler/dosya_ekler/140fb1bd4441044_ek.pdf (31.01.2021).

- Çerçi, Ezgi. Avrupa Birliği Çevresel Etki Değerlendirmesi Mevzuatı ve Türkiye'nin Uyum, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2011.
- Çetin, Mehtap. Ozon Tabakası. Yıldız Teknik Üniversitesi Ofm Fizik Öğretmenliği Alan Eğitiminde Araştırma Projesi, <https://docplayer.biz.tr/2255371-T-c-yildiz-teknik-universitesi-ofm-fizik-ogretmenligi.html> (15.12.2020), s.3
- Çetin, Murat ve Oğuz Kürşat Demirci, Erzincan'da Doğal Gaz Kullanımının Hava Kalitesine Etkisi, Erzincan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, C.9, S.1, 2016, ss.8-18
- Çevre ve Gelişim Hakkında Rio Deklarasyonu (BM, 1992). <https://kumid.net/euproject/admin/userfiles/dokumanlar/cevreilave02.pdf> (20.12.2020).
- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı. <https://iklim.csb.gov.tr/birlesmis-milletler-iklim-degisikligi-cerceve-sozlesmesi-i-4362> (15.12.2020).
- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı. <https://ced.csb.gov.tr/temiz-hava-merkezi-mudurlukleri-i-99639> (15.12.2020).
- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının 25.11.2014 tarih ve 2014/24 sayılı Genelgesi <https://ced.csb.gov.tr/genelgeler-i-434> (25.01.2021).
- Çınar, Ali Rıza. Ceza Yargılamasında Kamu Davasına Katılma, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş Tezcan'a Armağan, C.21, Özel Sayı, 2019, ss. 2801-2836.
- Çiçek, Hüseyin Güçlü ve Serdar Çiçek. Karbon Vergisi İle Karbon Ticareti İzinlerinin Karşılaştırılması, İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, S.47, 2012, ss.95-119.
- Çoban, Orhan ve Nazan Şahbaz Kılınç. Enerji Kullanımının Çevresel Etkilerinin İncelenmesi, Marmara Coğrafya Dergisi, S. 33, 2016, ss.589-606.
- Çörtoğlu, İ. Sahir. Çevrenin Kirletilmesinden Doğan Sorumlulukla Taşınmaz Mülkiyetinin Aşkın Kullanılmasından Doğan Sorumluluğun Karşılaştırılması, Yargıtay Dergisi, Y. 12, S. 45-46, 1986, ss.77-100.
- Dadak, Kemal. Yeni Kuşak Hak Olarak Çevre Hakkı, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, C.5, S.5, 2015, ss.309-326
- Dağdemir, Özcan. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Ekonomik Büyüme, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C.60, S.2, 2005, ss.49-70.
- Dahl, Carol A. International Energy Market, Understanding Pricing, Policies and Profits. Penn Well Corporation, 2004.
- Dalar, Mehmet. Uluslararası Haksız Eylemlerden Dolayı Devletin Sorumluluğu, Birleşmiş Milletler Taslak Belgesinin Değerlendirilmesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C.7, S.2, 2006, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/113085> (08.02.2021).

- Darendeli, A. Vahap. Yargıtay, Danıştay ve Uyuşmazlık Mahkemesi İçtihatları İşığında Adli Yargı Yerlerinde Görülen İdari Uyuşmazlıklar ve Davalar, Yetkin Yayınları, Ankara, 2004
- Del Frate, Anna Alvazzi ve Jennifer Norberry, Environmental Crime, Sanctioning Strategies and Sustainable Development. UNICRI Publication N0 50, Rome 1993, http://www.unicri.us/services/library_documentation/publications/unicri_series/n50.html (31.01.2021)
- Demirbaş, Ayhan. Bioenergy, Global Warming, and Environmental Impacts, Energy Sources, C.26, S.3, 2010, ss.225-236
- Demircioğlu, Mustafa Yaşar. Petrol Ürünleri Piyasasında Devlet Kontrolü ve İdari Müdahaleler, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2012.
- Derdiman, R. Cengiz ve Yusuf Uysal. Türk Kamu Yönetiminde Yetki Devri, Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, Y.16, S.27, 2014, ss.251-277.
- Devocioğlu, Bilge, Ahmet Tolunay ve Mehmet Özmiş, Ormansızlaşmanın Önlenmesine Yönelik Görüşlerin Belirlenmesi: Isparta İli Örneği, Turkish Journal of Forest Science, C.3, S.2, 2019, ss.115-128.
- Dewar, John ve Kilian de Cintre. Chapter 15 United Kingdom, The Renewable Energy Law Review, Editor Karen B. Wong, 2018, ss.154-161.
- Dıñoğlu, Filiz. 19. Yüzyıl İstanbul Hava Kirliliği Sorunu, Toplumsal Tarih (Osmanlı'da Çevre Sorunları), S.169, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 2008.
- DiPippo, Ronald. Geothermal Power Plants: Principles, Applications, Case Studies and Environmental Impacts, Elsevier, Third Edition, Oxford, U.K. 2012.
- Directive 2009/28/EC of the European Parliament and Of The Council of 23 April 2009 On The Promotion Of The Use Of Energy From Renewable Sources and Amending and Subsequently Repealing Directives 2001/77/Ec and 2003/30/EC. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0028&from=EN>, (20.12.2020).
- Directive 2008/99/EC of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on the protection of the environment through criminal law. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32008L0099> (03.02.2021)
- Directive 2004/35/CE of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on Environmental Liability With Regard to the Prevention and Remedying of Environmental Damage <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32004L0035> (08.02.2021).
- Directive 2012/27/EU of the European Parliament and of the Council, Energy Efficiency Directive, (EED), <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:315:0001:0056:en:PDF> (31.01.2021).

- Discussion Papers on Sustainable Forest Management No:2, Sustainable Development and Biofuel Use as a Way Towards the Kyoto Protocol Implementation, United Nations Publication, 2005.
- Dlugolecki, Andrew ve Sascha Lafeld. Climate Change & The Financial Sector: An Agenda for Action, Allianz Group and WWF, 2005.
- Dogaru, Lucretia. Preserving the Right to a Healthy Environment: European Jurisprudence, Procedia-Social and Behavioral Sciences, C.141, 2014, ss.1346-1352.
- Doğan, Bircan. Enerji Tüketimi-Ekonomik Büyüme İlişkisi: Türkiye Örneği (1980-2008), (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2010.
- Doğan, Mesut. Enerji Kullanımının Coğrafi Çevre Üzerindeki Etkileri Marmara Coğrafya Dergisi, S.23, Ocak 2011, ss.36-52.
- Dolu, Osman, Hasan Büker ve Şener Uludağ, Türk Ceza Adalet Sisteminin Caydırıcılık Kapasitesine İlişkin Eleştirel Bir Değerlendirme, AÜHF Dergisi, C.61, S.1, 2012, ss.69-106.
- Donay, Süheyl. İdarenin Ceza Verme Yetkisi Konusunda Anayasa Mahkemesinin Bir Kararı Üzerine Düşünceler, İÜHF Mecmuası, C. 37, S.1-4, 1971, ss.411-427.
- Donnelly, Jack. Human Rights and Social Provision, Journal of Human Rights, S.7, 2008, ss.123-138.
- Dönmez, Burcu. Hayvanlara Yönelik İşlenen Suçlar, Journal of Yaşar University, C.8, Özel Sayı, 2013, ss.903-925.
- Drewitt, Allan L ve R.H.W. Langston. Assesing the Impacts of Wind Farms on Birds, British Ornithologists' Union, IBIS International Journal of Avian Science, 2006, ss.29-42.
- Duran, Lütfi. İdare Hukuku Ders Notları, İÜHF Yayınları, İstanbul, 1982.
- Duran, Lütfi. Türkiye İdaresinin Sorumluluğu, TODAİE Yayınları, No:138, Ankara, 1974
- Duran, Lütfi. İdari Müracaatlar ve Bunlar Karşısında İdarenin Sükutu Meselesi, İÜHF Mecmuası, C. 12, 1946, ss.131-199.
- Dursun, Hasan. Almanya'da İdari Suç ve Cezalarda Kanunilik İlkesinin Uygulanması, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Y.5, S.9, 2017, ss.203-246.
- Dursun, Hasan. Amerika Birleşik Devletleri'nde İdari Suç ve Cezalarda Kanunilik İlkesinin Uygulanması, TAAD, Y.9, S. 33, 2018, ss.463-506.
- Dursun, Hasan. Fransa'da İdari Suç ve Cezalarda Kanunilik İlkesinin Uygulanması, TAAD, Y.8, S. 31, 2017, ss.469-516.
- Dursun, Hasan. İtalya'da İdari Suç ve Cezalarda Kanunilik İlkesi ve Alınacak Dersler, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Y.5, S. 10, 2017, ss.203-246.

- Dursun, Suat. Avrupa Birliği'nin Enerji Politikası ve Türkiye, Ankara Üniversitesi, Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi, Araştırma Dizisi No:36, Ankara, 2011.
- Duymaz, Erkan. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Çevrenin Korunmasına Katkısı, İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, S.47, 2012, ss.121-160.
- Duymaz, Seda Yurtcanlı. Çevre Örgütlerinin Çevresel Yönetime Katılma Sürecinde Dayandığı Haklar, TBB Dergisi, S.107, 2013, ss.173-198.
- Dünya Enerji Konseyi Türk Milli Komitesi, Yeni ve Yenilenebilir Enerjiler, Enerji Dünyası, S:20, Ankara, 1998.
- Dünya Sürdürülebilir Kalkınma İş Konseyi. Enerji Tüketiminde Dönüşüm İçin Binalarda Enerji Verimliliği, 2009.
- Dwivedi, Anil K. Researches in Water Pollution: A Review, International Research Journal Of Natural And Applied Sciences, C.4, S.1, 2017, ss.118-142.
- EEBR France: Energy & Environment Business Report, Renewables, <http://eds.a.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=0a454d76-c746-4fd4-b226-447d7c8f68cd%40sdc-v-sessmgr02> (28.12.2020), ss.45-48
- Egeli, Gülün. Avrupa Birliği ve Türkiye'de Çevre Politikaları, Türkiye Çevre Vakfı Yayını, Ankara, 1996.
- Ekici, Didar Özdemir. Türk Ceza Kanunu, Kabahatler Kanunu ve Çevre Kanunu'nda Düzenlenen Gürültü Suç ve Kabahatleri Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş Tezcan'a Armağan, C.21, Özel Sayı, 2019, ss.1179-1215.
- Ekinci, Murat. Ceza Hukuku İlkeleri Açısından İdari Yaptırımlar, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S.1, 2017, ss.19-54.
- Ekinci, Oktay. 5 Haziran 1972 Bildirgesi Işığında İnsan Hakları ve Çevre, Yeni Türkiye Dergisi, İnsan Hakları Özel Sayısı II, S. 22, Ankara, 1998, ss.1191-1194.
- El-Hinnawi, Essam E. Review of the Environmental Impact of Nuclear Energy, IAEA Bulletin, C.20, S.2, ss.32-42.
- Eliaçık, Cihad Furkan. Uluslararası Hukuk Bağlamında Nükleer Santrallerin Siber Güvenliği, Birinci Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- Elliot, David. Renewable Energy in the UK, Past, Present and Future (Energy, Climate and the Environment), First Edition, Palgrave Macmillan, 2019.
- Eltimur, Dilara Yüzer. AİHM ve Anayasa Mahkemesi İçtihatları Işığında Çevrenin Korunmasında Devletin Pozitif Yükümlülükleri, Terazi Hukuk Dergisi, C.13, S.145, 2018, ss.93-114.
- Energy Access Outlook 2017 From Poverty to Prosperity, https://iea.blob.core.windows.net/assets/9a67c2fc-b605-4994-8eb5-29a0ac219499/WEO2017SpecialReport_EnergyAccessOutlook.pdf (21.12.2020), S.21

- Environmental Crime And The EU Synthesis of the Research Project “European Union Action to Fight Environmental Crime” (EFFACE), Ecologic Institute GmbH, Berlin, 2016.
- EPDK’nın 17.12.2020 tarih ve 9814 sayılı kararı, 22.12.2020 tarih ve 31342 sayılı R. G. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/12/20201222-4.pdf> (05.01.2021)
- Erdener, H, Serdar Erkan, Ela Eroğlu, Nadiye Gür, Erce Şengül ve Nurcan Baç. Sürdürülebilir Enerji ve Hidrojen, ODTÜ Yayıncılık, Ankara, 2013.
- Erdinç, Burcu. İdari Yaptırımların Kavramsal Çerçevesi ve Cezai Yaptırımlarla Karşılaştırılması, Ankara Barosu Dergisi, S.2, 2012, ss.241-276.
- Erdoğan, Selahattin. Enerji, Çevre ve Sera Gazları, Çankırı Karatekin Üniversitesi İİBF Dergisi, C.10, S.1, 2020, ss.277-303.
- Erem, Faruk. Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku, C.II, Ankara, 1971.
- Eren, Ahi Karakurt. Türk Ceza Kanunu’nda Gürültüye Neden Olma Suçu, TBB Dergisi, S. 132, 2017, ss.55-120.
- Eren, Fikret. Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 20. Baskı, Yetkin Yayınları Ankara 2016.
- Eren, Fikret. Sorumluluk Hukuku Açısından Uygun İlliyyet Bağı Teorisi, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Sevinç Matbaası, Ankara, 1975.
- Erguvan, Derya Deviner. Hukuk Devleti ve HES Uygulamaları, Hukuk Düzlemi, Y.1, S.3, 2011, ss.12-15
- Ergün, Çağdaş Evrim. Elektrik Piyasasında Kamu Hizmeti, Çakmak Yayınevi, 2010.
- Ergün, Çağdaş Evrim. Avrupa Birliği Enerji Hukuku, Çakmak Yayınevi, Ankara, 2007.
- Erişgin, Nuri. Çevre Kirlenenin Hukuksal Sorumluluğunda İlliyyet Bağı, İmaj Yayınevi, Ankara, 2005.
- Erkul, Hüseyin. Jeotermal Enerjinin Ekonomik Katkıları ve Çevresel Etkileri: Denizli-Kızıldere Jeotermal Örneği, Yönetim Bilimleri Dergisi, C.10, S.19, 2012, ss.115-133.
- Erman, Sahir. Ticari Ceza Hukuku, C.I, Genel Kısım, 3. Baskı, 1992.
- Erol, Mesut. Kamu Hizmetlerinin Görülüş Usullerinden Ruhsat (Lisans, İdari İzin, Yetkilendirme) Yöntemi ve Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Lisans Konusundaki Yetkilerinin Danıştay Kararları Çerçevesinde değerlendirilmesi, TBB Dergisi, S.90, 2010, ss. 344-378.
- Erselcan, İlkey Özer ve Abdi Kükner. A Review Of Power Take-Off Systems Employed in Wave Energy Converters, Journal of Naval Science and Engineering, C.10, S.1, 2014, ss.32-44.
- Ertaş, Şeref. Çevre Hukuku ve Hayvan Hakları Hukuku, İkinci Baskı, İleri Kitabevi, İzmir, 2012.

- Ertuğ, Celal. Yeşilden Griye Adım Adım Türkiye, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2001.
- Eser, Levent Yahya ve Sedat Polat. Elektrik Üretiminde Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Kullanımına Yönelik Teşvikler: Türkiye Ve İskandinav Ülkeleri Uygulamaları, Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Elektronik Dergisi, S.12, 2015, ss.201-225.
- European Commission. Combating Environmental Crime, <https://ec.europa.eu/environment/legal/crime/> (31.01.2021).
- Evren, Çınar Can. İdari Usul İlkelerinin Yönetim Hukukumuz Açısından Değeri, TBB Dergisi, S.91, 2009, ss.110-145.
- Evren, Çınar Can. Kabahatlerde Kanunilik İlkesi, İÜHF Mecmuası, C.69, S.1-2, 2011, ss.967-1001.
- Evren, Çınar Can. Hizmet Kusuru-Haksız Fiil Ayrımı ve Yargı Düzeni, TBB Dergisi, S.95, 2011, ss.175-196.
- Eymirli, Emine Bilgen. İklim Değişikliği ile Mücadelede Karbon Ticareti. 01.06.2020 <https://kalkinmaguncesi.izka.org.tr/index.php/2020/06/01/iklim-degisikligi-ile-mucadelede-karbon-ticareti/> (28.01.2021).
- Fasıl 15: Enerji. Avrupa Birliği Başkanlığı, https://www.ab.gov.tr/fasil-15-enerji_80.html (24.12.2020).
- Fatyanov, Aleksey, Irina Rogaleva, Galina Rogaleva, Alexander Bobkov ve Elena Agibalova. Study on the Legal Liability for Environmental Offences, Advances in Economics, Business and Management Research, C.71, 2018, ss.734-738.
- Faure, Michael. The Revolution In Environmental Criminal Law In Europe, Virginia Environmental Law Journal, C.35, S.2, 2017, ss. 321-356.
- Faure, Michael G. ve Liu Jing. Compensation for Environmental Damage in China: Theory and Practice, Pace Environmental Law Review, C.31, S.1, 2014, ss.225-309.
- Faure, Michael ve Günter Heine. Criminal Enforcement of Environmental Law in the European Union, Kluwer Law International, 2005.
- Finus, Michael. Kyoto Protokolü Uygulama Mekanizmaları: Kusurlu Mu Yoksa Umut Verici Kavramlar Mı? çev. Billur Engin, Sosyal Bilimler Dergisi 2010, S.2, ss.30-40.
- Fiscal Instruments Favouing Electric Over Conventional Cars Are Greener, European Environment Agency. <https://www.eea.europa.eu/downloads/91d1aa66d1554439b1037da3f3269f46/1616675330/taxes-and-incentives-promoting-electric.pdf> (31.01.2021).
- Fosil Yakıtlar Nelerdir? <https://www.enerjiportali.com/fosil-yakitlar-nelerdir/> (07.10.2020).

- Foster, John Bellamy and Brett Clark. The Planetary Emergency, Monthly Review, C.64, S.7, 2012, <https://monthlyreview.org/2012/12/01/the-planetary-emergency/> (16.12.2020).
- Frid, Chris, Eider Andonegi, Jochen Depestele, Adrian Judd, Dominic Rihan, Stuart I. Rogers ve Ellen Kenchington. The Environmental Interactions of Tidal and Wave Energy Generation Devices, Environmental Impact Assessment Review, C.32, 2012, ss.133-139.
- Galli, Elisabetta. Criminal Liability Of Legal Entities In Italy For Environmental Crimes And UNI EN ISO 1400: What Are The Connections? 5 th International Multidisciplinary Scientific Conference on Social Sciences & Arts SGEM, 26 August-01 September 2018, ss.491-499
- Gedik, Özge Torunoğlu. Türkiye’de Yenilenebilir Enerji Kaynakları Ve Çevresel Etkileri, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 2015.
- Gemalmaz, Mehmet Semih. Çevre Koruma Sorunu, Çevre Hakkı, Çevre Yasası ve Düşündürdükleri, İstanbul Barosu Dergisi, C.61, S.1-2-3, 1987, ss.59-95.
- Gemalmaz, Mehmet Semih. Bir İnsan Hakkı Olarak Çevre Hakkı ve Türk Düzenlemesi, İÜHF Mecmuası, C.52, S.1-4, 1987, ss.233-278.
- Gibilisco, Stan. Alternative Energy Demystified, A Self-Teaching Guide, McGraw-Hill Companies, USA, 2007.
- Gimpel, Jean. Orta Çağda Endüstri Devrimi, çev. Nazım Özüaydın, TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları No:38, Ankara, 2004.
- Giritli, İsmet, Pertev Bilgen ve Tayfun Akgüner. İdare Hukuku, 3. Baskı, Der Yayınları, İstanbul, 2008.
- Global Energy Statistical Yearbook, <https://www.enerdata.net/publications/world-energy-statistics-supply-and-demand.html> (30.01.2021).
- Goudarzi, Navid, W. D. Zhu ve H. Bahari. Wind Energy Conversion: The Potential of a Novel Ducted Turbine for Residential and Commercial Applications Proceedings of the Asme International Mechanical Engineering Congress & Exposition Imece, November 15-21 2013, San Diego, California, USA, 2013. https://www.researchgate.net/publication/264001580_Wind_Energy_Conversion_The_Potential_of_a_Novel_Ducted_Turbine_for_Residential_and_Commercial_Applications (29.12.2020).
- Gökçe, Cem. Türkiye’de Enerji Yatırım Teşviklerinin Etkinliği: Toda-Yamamoto Yaklaşımı, Akademik İncelemeler Dergisi, C.15, S.1, 2020, ss.1-28.
- Göktürk, Neslihan. Suçun Yasal Tanımında Yer Alan “Hukuka Aykırılık” İfadesinin İcra Ettiği Fonksiyon, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. 7, S. 1, 2016, ss.407-450.
- Gökyayla, K. Emre. 2872 sayılı Kanun’a Göre Kirleten’in Hukuki Sorumluluğu, Prof.Dr. Selahattin Sulhi Tekinay’a Armağan, İstanbul, 1999, ss.281-309.

- Gölcüklü, Feyyaz. İdari Ceza Hukuku ve Anlamı; İdarenin Cezai Müeyyide Tatbi-ki, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C.18, S.2, 1963, ss.115-182.
- Gönen, Yakup. Elektrik Piyasası Faaliyetlerinin Kamu Hizmeti Niteliğine İlişkin Bir Değerlendirme, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.14, S.2, 2010, ss.359-386.
- Gönüllü Karbon Piyasaları. <https://iklim.csb.gov.tr/gonullu-karbon-piyasalari-i-4391> (28.01.2021).
- Görmez, Kemal. Çevre, Çevre Sorunları ve Çevre Politikaları Üzerine Bazı Mülâhazalar, Türkiye Günlüğü Dergisi, S. 3, 1989, ss.6-10.
- Gözler, Kemal ve Gürsel Kaplan. İdare Hukuku Dersleri, 18. Baskı, Ekin Yayınevi, Bursa, 2016.
- Gözler, Kemal. İdare Hukuku, C.I, Ekin Yayınevi, Bursa 2003.
- Gözler, Kemal. İdare Hukuku, C.II, Ekin Yayınevi, Bursa 2003.
- Gözler, Kemal. İnsan Hakları Hukukuna Giriş, Birinci Baskı, Ekin Yayıncılık, 2017.
- Gözler, Kemal. Hukukun Temel Kavramları, 9. Baskı, Ekin Yayınları, Bursa, 2012.
- Gözler, Kemal. Anayasa Hukukuna Giriş Genel Esaslar ve Türk Anayasa Hukuku, Ekin Yayınları, 2. Baskı, Bursa, 2002.
- Gözler, Kemal. Yorum İlkeleri, Kamu Hukukçuları Platformu Anayasa Hukukunda Yorum ve Norm Somutlaşması, Türkiye Barolar Birliği, 29-30 Eylül 2012, TBB Yayınları, Ankara, 2013, ss.15-119.
- Gözübüyük, A. Şeref. Yönetim Hukuku, Güncelleştirilmiş 31. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2012.
- Gözübüyük, Şeref ve Turgut Tan. İdare Hukuku, C. I, Genel Esaslar, 4. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2006.
- Green, Allen. Consumer Options For Choosing Renewable Energy, <https://judithcurry.com/2011/08/30/consumer-options-for-choosing-renewable-energy/> (10.01.2021).
- Green Jobs: Toward Decent Work in a Sustainable, Low-Carbon World https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/---mp_ent/documents/publication/wcms_158727.pdf,s.35 (20.12.2020).
- Guidance Environmental Impact Assessment. <https://www.gov.uk/guidance/environmental-impact-assessment#Screening-Schedule-2-projects> (21.01.2021).
- Guide to State Incentives For Investments in Turkey, Presidency of the Republic of Turkey Investment Office. s.14-16, <https://www.invest.gov.tr/tr/library/publications/lists/investpublications/turkiyede-yatirimlar-icin-devlet-tesvikleri-rehberi.pdf> (30.01.2021).

- Güdü, Zeynep. Türk Mevzuatında Çevreyi Kirletenin Hukuki Sorumluluğu, TBB Dergisi, S.130, 2017, ss.187-224.
- Güler, Çağatay ve Zakir Çobanoğlu. Su Kirliliği, Çevre Sağlığı Temel Sağlık Dizisi, No:12, Ankara, 1994.
- Güler, Çağatay ve Zakir Çobanoğlu. Enerji ve Çevre, Sağlık Bakanlığı Yayını, Ankara, 1997.
- Güler, Çağatay. Çevre Hekimliği, Standard Dergisi, Y.38, S.422, 1997, ss.35-42.
- Güler, Tülay. Nükleer Enerji Üretim Sürecinde Kazalar, Nükleer Atıklar ve Çevre Sorunları, Ankara, 2006.
- Günday, Metin. Rekabet Hukuku ve Yargı Sempozyumu, Rekabet Kurumu Yayını, Ankara, 1999.
- Günday, Metin. İdare Hukuku, 10. Baskı, İmaj Yayınevi, Ankara, 2015.
- Güneş, Ahmet M. Çevre ve Hukuk Perspektifinden Hidroelektrik Santrallere İlişkin Bazı Tespitler, TAAD, Yıl:5, S.8, ss.29-78.
- Güneş, Ahmet M. Aarhus Sözleşmesi ve Çevresel Bilgiye Erişim Hakkı, Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.17-18, S.26, 27, 28, 29, Yıl: 2012-2013, ss.25-40.
- Güneş, Ahmet M. Uluslararası Çevre Hukuku Üzerine Bir İnceleme, İÜHF C. 70, S. 1, 2012, ss.83-114.
- Güneş, Ahmet M. Alman Çevre Hukukunun Anayasal Çerçevesi, AÜHF Dergisi, C.58, S.4, 2009, ss.777-824.
- Güneş, Ahmet M. Çevre Hukuku Açısından Stratejik Çevresel Değerlendirme, TBB Dergisi, S.91, 2010, ss.33-66.
- Güneş, Ahmet M. Aarhus Sözleşmesi Üzerine Bir İnceleme, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C.14, S.1, 2010, ss.299-333.
- Güneş, Ahmet M. Avrupa Birliği Çevre Hukuku, 1. Baskı, Oniki Levha Yayınları, İstanbul, 2011.
- Güneş, Ahmet M. Çevre Hukuku, 1. Baskı, Oniki Levha Yayınları, 2015, İstanbul.
- Güneş, Ahmet M. Biyolojik Çeşitliliğin Avrupa Birliği Hukuku Çerçevesinde Korunması, TBB Dergisi, S.85, 2009, ss.35-85.
- Güneş, Ahmet M. Yeni Anayasa Tartışmaları Bağlamında Çevre, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C.15, S.3, 2011, ss.259-283.
- Güneysu, Gülin. Nükleer Reaktörlerin Yol Açtığı Zararlardan Doğan Hukukî Sorumluluk, AÜHF Dergisi, S.1, C.41, 1990, ss.207-223.
- Güran, Sait. Türk İdare Hukukunda Tazminat Miktarının Saptanması, Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler Sempozyumu III, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1980, ss.151-170.

- Gürbüz, Cennet, Özlem Nilüfer Karataş Aracı ve İsmail Bekci. Dünyada ve Türkiye'de Karbon Ticareti ve Karbon Muhasebesi Uygulamaları Üzerine Bir Araştırma, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C. 11, S.28, 2019, s.424-438.
- Gürseler, İ. Güneş. İnsan Hakları, Çevre, Anayasa, TBB Dergisi, S.75, 2008, ss.199-208.
- Güveyi, Ümit. 1982 Anayasası Kapsamında Çevre Hakkının Karşılaştırmalı Kısa Bir Tahlili, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.24, S. 2, Aralık 2018, ss.633-659.
- Hafızoğulları, Zeki. Türk Ceza Hukukunun Esasları, Pazar Ekonomisinin Oluşması ve İşlenmesinde Önemi, A.Ü.H.F. Dergisi, C. 43, S. 1-4, 1993, ss.23-33.
- Hakeri, Hakan. Ceza Hukuku Genel Hükümler, 22. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- Hamamcı, Can. Çevre Hakkı Üzerine Düşünceler, İnsan Hakları Yıllığı. TODAİE, Ankara, 1983-1984, C: 5-6, ss.171-180.
- Haraway, Donna. Anthropocene, Capitalocene, Plantationocene, Chthulucene: Making Kin, Environmental Humanities, S.6, 2015, ss.159-165.
- Hatipoğlu, Mehmet. Çevrenin Korunmasında İdari Yaptırımların Caydırıcılık Açısından Değerlendirilmesi, Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi, S.1, 2016, ss.77-118.
- Hatipoğlu, Mehmet. Çevre Korunmasında Avustralya'da Uygulanan İdari Yaptırım Türleri, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Özel Sayı C.2, 2015, ss.835-876.
- Haugneland, Peer, Erik Lorentzen, Christina Bu ve Espen Hauge. Put a Price on Carbon to Fund EV Incentives – Norwegian EV Policy Success, EVS30 Symposium Stuttgart, Germany, October 9- 11, 2017, s.1-8.
- Hayajneh, Abdelnaser Zeyad. Civil Liability for Environmental Damage: A Comparative Study between Jordanian and English Legal Systems, A Thesis submitted for the degree of Doctor of Philosophy in Law, Newcastle Law School-University of Newcastle Upon Tyne, 2004.
- Hekim, Burak. Nükleer Enerji Alanında Hukuki Sorumluluk, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 67, S. 2, 2018, ss.355-414.
- Helvacı, İlhan. Çevre Kirlenmesinden Doğan Zararlardan Hukuki Sorumluluk, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1989.
- Hernandez, R.R, S.B. Easter, M.L. Murphy-Mariscal, F.T. Maestre, M. Tavassoli, E.B. Allen, C.W. Barrows, J. Belnap, R. Ochoa-Hueso, S. Ravi ve M.F. Allen. Environmental Impacts of Utility-Scale Solar Energy, Renewable and Sustainable Energy Reviews, S.29, 2014, ss.776-779.
- Himes, John H. Anthropometrics Assessment of Nutritional Status, A John Wiley and Sons. Inc. Publication, New York, 1991.

- Holifield, Ryan. Defining Environmental Justice and Environmental Racism, *Urban Geograhya*, C.22, S.1, 2001, ss.78-90.
- Horpe, T W. A Brief Review of Wave Energy, Technical Report No.120, Energy Technology Supprt Unit (ETSU), A Report Produced for the UK Department of Trade and Industry, May 1999.
- Hotunluoğlu, Hakan ve Recep Tekeli. Karbon Vergisinin Ekonomik Analizi ve Etkileri:
- Karbon Vergisinin Emisyon Azaltıcı Etkisi Var mı? *Sosyo Ekonomi Dergisi*, S.2, 2007, ss.107-126.
- How Much of U.S. Carbon Dioxide Emissions Are Associated With Electricity Generation? <https://www.eia.gov/tools/faqs/faq.php?id=77&t=11>, (29.01.2021).
- Hunter, David. Global Environmental Governance As We Enter the Anthropocene, *Alternatif Politika*, C.8, S.1, 2016, ss.1-33.
- Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC), Summary for Policymakers. Climate Change 2014: Impacts, Adaptation, and Vulnerability. Part A: Global and Sectoral Aspects. Contribution of Working Group II to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change, 2014. https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2018/02/ar5_wgII_spm_en.pdf (12.01.2020).
- International Energy Agency, Data and Statistics. <https://www.iea.org/data-and-statistics/?country=WORLD&fuel=CO2%20emissions&indicator=CO2BySource> (20.12.2020).
- International Energy Agency. Deploying Renewables 2011: Best and Future Policy Practice. OECD/IEA, France, 2011, s.77-78 <https://webstore.iea.org/download/direct/557> (27.01.2021).
- International Energy Agency (IEA), Global Electric Vehicle Outlook 2018, Towards Cross-modal Electrification, 2018.
- International Energy Agency, Global Energy Review 2020. <https://www.iea.org/reports/global-energy-review-2020/coal#abstract> (05.01.2021).
- International Energy Agency, World Energy Outlook 2020. <https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2020> (05.01.2021).
- Inventory of U.S. Greenhouse Gas Emissions and Sinks, <https://www.epa.gov/ghgemissions/inventory-us-greenhouse-gas-emissions-and-sinks#:~:text=About%20the%20Emissions%20Inventory,Sinks%20since%20the%20early%201990s.&text=The%20Inventory%20also%20calculates%20carbon,forests%2C%20vegetation%2C%20and%20soils.> (29.01.2021).
- IRENA, Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı, <https://www.irena.org/bioenergy>, (21.12.2020).

- Işık, Nihat ve Efekan Kılınc. Ulaştırma Sektöründe CO2 Emisyonu ve Enerji Ar-Ge Harcamaları İlişkisi, Sosyo Ekonomi, C.22, S.22, 2014, ss.321-346.
- Işıқтаç, Yasemin. Hukukun Çağdaş Gelişme Eğilimlerinin Hukukun Kaynakları Kavramına Etkileri, İHFM, C.54, S.1-4, ss.385-401.
- İbret B. Ünal ve Duran Aydınöz. Şehirleşmede Yanlış Yer Seçiminin Hava Kirliliği Üzerine Olan Etkisine Bir Örnek: Kastamonu Şehri, Coğrafya Dergisi, S.18, İstanbul, 2009, ss. 71-88.
- İçel, Kayhan. İdari Ceza Hukuku ve Kabahatleri Suç Olmaktan Çıkarma Eğilimi, İÜHF Mecmuası, C.50, S.1-4, 1984, ss.117-131.
- İçel, Kayhan ve Erdener Yurtcan. Alman Düzene Aykırılıklar Kanunu, İÜHF Mecmuası, C.36, S.1-4, 1970, ss.439-482.
- İklim Değişikliği ve Uyum Dairesi Başkanlığı. <https://cygm.csb.gov.tr/birimler/iklim-degisikligi-ve-uyum-dairesi-baskanligi/207> (28.01.2021).
- İlgezdi, Ali Rıza ve Gökhan Batak. Yapı Kullanma İzin Belgesi (İskân Ruhsatı), 1. Baskı, Ankara, 2020.
- İlleez, Bülent. Türkiye’de Biyokütle Enerjisi, Türkiye’nin Enerji Görünümü 2020, TMMOB Makine Mühendisleri Odası Yayın No: MMO/717, Ankara, Mayıs 2020.
- İmre, Zahit. Hukuki Mesuliyetin Esası Üzerinde Bazı Düşünceler, İÜHF Mecmuası, C.45, S.1-4, 1981, ss.401-420.
- İnançlı, Selim. Ulusal ve Uluslararası Boyutta Çevre Ekonomisi, Kavram-Politika-Uygulama, İkinci Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- İstemi, Mehmet. Sözleşmenin Cüretkarane İhlali ve Cezalandırıcı Tazminat, Prof. Dr. Sarper Süzek’e Armağan, C. 3, 2011, ss.2685-2723.
- Jamali, Tarık. Ekolojik Vergiler, Ekolojik Vergilerin Kuramsal Çerçevesi, Yaklaşım Yayınları, Ankara, 2007.
- Kaboğlu, İbrahim Ö. Özgürlükler Hukuku, Afa Yayınları, İstanbul, 1994.
- Kaboğlu, İbrahim Ö. Çevre Hakkı, İmge Kitabevi, Ankara, 1993.
- Kaboğlu, İbrahim Ö. Çevre Hakkı Üzerine (Bir Danıştay Kararının Düşündürdükleri), İnsan Hakları Yıllığı, TODAİE Yayınları, S.10-11, 1989, ss.107-137.
- Kalabalık, Halil. İnsan Hakları Hukuku, 5. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- Kalabalık, Halil. İdare Hukuku Desleri, C.II, Beşinci Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2021.
- Kangal, Zeynel T. Kabahatler Hukuku, Birinci Baskı, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2011.
- Kannan, Nadarajah ve Divagar Vakeesan. Solar Energy For Future World: A Review”, Renewable and Sustainable Energy Reviews, C.62, 2016, ss.1092-1105.

- Kantar, H. Elvend. Çevre Hukukunda Sorumluluk Kavramı, İstanbul Barosu Dergisi, C.58, S.1-2-3, 1984, ss.20-42.
- Kantar, H. Elvend. Çevre Korunmasını Sağlayıcı İdari Tedbirler ve Müeyyideler, Çevre Hukuku Araştırmaları, Türkiye Çevre Sorunları Vakfı Yayını, 1981, ss.65-81.
- Kaplan, Mahmut ve R. Barış Atladı. Gürültüye Neden Olma Suçu, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.21, S.2, 2019, ss.627-654.
- Karabulut, Mustafa. İdari Yaptırımların Hukuki Rejimi, Turhan Kitabevi, Ankara, 2008.
- Karaca, Ayten ve Oğuz Can Turgay. Toprak Kirliliği, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Dergisi, C.1, S.1, 2012, ss.13-19.
- Karaca, Hayrettin. Sürdürülebilir Bir Yaşam İçin İnsan Verimliliği, Yeni Türkiye, S.5, Yıl 1, Çevre Özel Sayısı, 1995, ss.64-69.
- Karahanogulları, Onur. Kamu Hizmeti, Turhan Kitabevi, 2015.
- Karahanogulları, Onur. İdarenin Hukukla Kavranması: Yasallık ve İdari İşlemler (Yargı Kararlarına Dayalı Bir İnceleme), 3. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2015.
- Karaman, Zerrin Toprak. Sosyo-Ekonomik Çevre ve Çevresel Etki Değerlendirmesi, Türk İdare Dergisi, S.410, Ankara, 1996, ss.59-81.
- Karbon Piyasasına Hazırlık Ortaklığı (PMR) <https://iklim.csb.gov.tr/karbon-piyasasina-hazirlik-ortakligi-pmr-i-4403> (28.01.2021).
- Kargı, Veli ve Cihan Yüksel. Çevresel Dışsallıklarda Kamu Ekonomisi Çözümleri, Maliye Dergisi, S. 159, 2010, ss.183-202.
- Kaşka, Hakan. Kabahatlerin Beyaz Hüküm Niteliğindeki Normlarla Düzenlenmesi Meselesi (Kabahatler Kanunu Madde 4/1 Üzerine Bir İnceleme), Süleyman Demirel Üniversitesi, C.3, S.2, 2013, ss.168-249.
- Katoğlu, Tuğrul. Yeni Türk Ceza Kanunu ve Çevreye Karşı Suçlar, Mülkiye Dergisi, C.29, S.246, 2005, ss.133-157.
- Kaya, Serkan, Gökhan Aydın ve İzzet Karakurt. Fosil Enerji Kaynaklarının Çevresel Etkileri, Türkiye 26. Uluslararası Madencilik Kongresi ve Sergisi Bildiriler Kitabı, IMCET 2019/ Antalya/Turkey/April 16-19, 2019, ss.1523-1529.
- Kaya, İslam Safa. Nükleer Enerji Dünyasında Çevre ve İnsan, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C.1, S.4, 2012, ss.71-90.
- Kaya, Turan. Türkiye’de Atık Yönetimi ve Finansmanı, İstanbul, 2006.
- Kayaer, Mesut. Hukuksal Araçlarla Çevrenin Korunması, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012.
- Kaypak, Şafak. Çevre sorunlarının Çözümünde Küresel Çevre Politikalarının Önemi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi SBE Dergisi, S. 31, 2013, ss.17-37.

- Kaypak, Şafak. Kent Yaşamında Gürültü Kirliliği ve Hukuksal Politikaya Yansıması, ASSAM Uluslararası Hakemli Dergi 13. Uluslararası Kamu Yönetimi Sempozyumu Bildirileri Özel Sayısı, 2019, ss.91-104.
- Kelen, Fevzi. Motorlu Taşıt Emisyonlarının İnsan Sağlığı ve Çevre Üzerine Etkileri, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, C.19, S.1-2, 2014, ss.80-87.
- Keleş, Ruşen. Çevre Sorunları ve Çevre Hakları, İnsan Hakları Armağanı, BM Türk Derneği, Ankara, 1978.
- Keleş, Ruşen ve Birol Ertan. Çevre Hukukuna Giriş, 1. Baskı, İmge Kitabevi, Ankara, 2002.
- Keleş, Ruşen ve Can Hamamcı. Çevrebilim, İmge Kitabevi, Ankara, 1993.
- Keleş, Ruşen, Can Hamamcı ve Aykut Çoban. Çevre Politikası, Genişletilmiş 6. Baskı, İmge Kitabevi, Ankara, 2009.
- Kent ve Çevre Davalarında Kamu Yararı Kavramı ve Uygulanmayan Mahkeme Kararları Paneli, 28 Mart 2008, Ankara Barosu Yayınları, Ankara, 2009.
- Kırca, Çiğdem. Manevi Tazminatın Fonksiyonu ve Niteliği, Yargıtay Dergisi, C.25, S.3, 1999, ss.242-269.
- Kingston, Paul F. Long-term Environmental Impact of Oil Spills, Spill Science & Technology Bulletin, C.7, S.1-2, 2002, ss.53-61.
- Kiss, Alexandre. Course 1: Introduction to International Environmental Law, 2. Edition, UN Institute for Training and Research, Geneva, 2005.
- Kline Jr, Sidney D. ve W. H. Hitchler. The Common Law Misdemeanor Doctrine, Dickinson Law Review, C.59, S.4, 1955, ss.343-351.
- Koca Mahmut ve İlhan Üzülmöz. Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 16. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- Kocaoğlu, N. Kağan. Nükleer Tesis İşletenin Hukuki Sorumluluğu, Ankara Barosu Dergisi, Y.68, S.2, 2010, ss.33-112.
- Koch, Hans-Joachim. Çevre Hukukunda Toplu Davalar, çev. Ahmet M. Güneş, Küresel Bakış, Y.1, C.1, S.1, 2011, ss.39-70.
- Koç, Erdem ve Kadir Kaya. Enerji Kaynakları-Yenilenebilir Enerji Durumu, Mühendis ve Makine Dergisi, C.56, S.668, 2015, ss.36-47.
- Kolomojets, Sergiy. Kolomojets, Hukuki Açından Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Jeotermal Enerji: Avrupa Birliği ve Türkiye Örneği, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2010.
- Kovancılar, Birol. Küresel Isınma Sorununun Çözümünde Karbon Vergisi ve Etkinliği, Yönetim ve Ekonomi Dergisi, C.8, S.2, 2001, ss.7-19.
- Kramer, Ludwig. Discussions on Directive 2004/35 Concerning Environmental Liability, Journal for European Environmental & Planning Law, C.2, S.4, 2005, ss.250-256.

- Kramer, Ludwig. The Development of Environmental Assessments at The Level of The European Union, Ed. Holder, J. ve D. McGillivray, Taking Stock of Environmental Assessment: Law, Policy and Practice, I. P., Routledge-Cavendish, Oxon, 2008, ss.131-148.
- Kunter, Nurullah. Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, Beta Basım Yayım, İstanbul, 1989.
- Kuzoluk, Elif. Farklı Miktar Ve Özellikteki Kömür Yığınlarının Kendiliğinden Yanma Davranışları, Önlenmesi Ve Önceden Tespit Edilmesine Bir Örnek; Çayırhan Kömür Stokları, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 2014.
- Kuzu, Burhan. Sağlıklı ve Dengeli Bir Çevrede Yaşama Hakkı, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1997.
- Kuzu, Burhan. Sağlıklı ve Dengeli Bir Çevrede Yaşama Hakkının Gelişim Süreci, Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi, Yeni Seri C.20, 1996, ss.143-152.
- Külekçi, Özlem Candan. Yenilenebilir Enerji Kaynakları Arasında Jeotermal Enerjinin Yeri ve Türkiye Açısından Önemi, Ankara Üniversitesi Çevre Bilimleri Dergisi, C.1, S.2, 2009, ss.83-91.
- Lacy, Ian Hore. Nuclear Energy In the 21st Century, World Nuclear University Press, 2006.
- Ladychenko, Viktor, Olena Yata, Olena Uliutina ve Liudmyla Golovko. Environmental Liability in Ukraine and the EU, European Journal os Sustainable Development, C.8, S.2, 2019, ss.261-267.
- Lampert, Stefan. Chapter 2 Austria, The Renewable Energy Review, Editor Karen B. Wong, 2018, Law Business Research Ltd., London, 2018, s.11-17.
- Lanzen, Manfred. Life Cycle Energy and Greenhouse Gas Emissions Of Nuclear Energy: A Review, Energy Conversion and Management, C.49, 2008, ss.2178-2199.
- Latifi, Latif ve Marina Malis Sazdovska. Protection Of The Environment, Nature And Inspection Supervision In The Republic Of Macedonia, International Scientific Conference Researching Security: Approaches, Concepts And Policies, 2-3 June 2015 Ohrid, Editor Cane T. Mojanosk, Republic of Macedonia, C.2, 2015, ss.142-152.
- Lin, Alvin, Luan Dong ve Yang Fuqiang. How China Can Help Lead A Global Transition to Clean Energy, Policy Brief, Fixing Climate Governance Series, S.6, July 2015, ss.1-8.
- Lin, Albert C. Unifying Role of Harm in Environmental Law, The Wisconsin Law Review, S.3, 2006, ss. 897-986.
- Little, Peter C. ve Christina Lucier. Global Electronic Waste, Third Party Certification Standards, and Resisting the Undoing of Environmental Justice Politics, Human Organization C.76, S.3, 2017, ss.204-214.

- Lo, Kevin. A Critical Review Of China's Rapidly Developing Renewable Energy And Energy Efficiency Policies", *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, C.29, 2014, ss.508-516.
- Longhurst, J.W.S., J.H. Barnes, T.J. Chatterton, E.T. Hayes and W.B. Williams, Progress with Air Quality Management in the 60 Years Since the Uk Clean Air Act, 1956. Lessons, Failures, Challenges and Opportunities, *Int. J. Sus. Dev. Plann.* C.11, S.4, 2016, ss.491-499.
- Magagna, D. ve A. Uihlein. 2014 JRC Ocean Energy Status Report European Commision (1-74), Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2015.
- <https://setis.ec.europa.eu/sites/default/files/reports/2014-JRC-Ocean-Energy-Status-Report.pdf>, (21.12.2020).
- Magoni, Marcello ve Roberto Adami. The Landscapes of Energy İncentives, City, Territory and Architecture, C.5, S.1, ss.1-9.
- Mahmutoğlu, Fatih Selami. Kabahatleri Suç Olmaktan Çıkarma Eğilimi ve Düzene Aykırılıklar Hukukunda (İdari Ceza Hukukunda) Yaptırım Rejimi, *Kazancı Hukuk Yayınları* No:143, İstanbul, 1995.
- Mahmutoğlu, Fatih Selami. İdari Para Yaptırımını Gerektiren Eylemler Yönünden Yargılama Rejimi, *İÜHF Mecmuası*, C. 55, S.1-2, 1996, ss.151-171.
- Manullang, Herlina. P. L., Rika Fatimah ve Alvi Syahrin, Green Corporate Leadership (GrCL) to Improve Enforcement on Criminal Liability of Non-Legal Entity Corporations for Environmental Pollution and Destruction, *International Journal of Social Science Studies*, C.3, S.2, 2015, ss.104-112
- Marsden, Simon. Strategic Environmental Assessment in International and European Law: A Practitioner's Guide, Earthscan, Dunstan House, I. P., London, 2008.
- McKibben, Bill. Global Warming's Terrifying New Math, 2012, Rolling Stone article, <https://faculty.washington.edu/jbs/greenteam/Global%20Warming's%20Terrifying%20New%20Math.pdf> (15.01.2021).
- Memiş, Emin. Çevre ve Çevre İdare Hukuku, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2015.
- Menaker, Mitchell, Derek Kershaw, Simon Letherman ve Iain Scoon. Clean Energy Sector Tax Incentives in the US and UK, *International Tax Review*, C.23, S.3, ss.47-50.
- Mittal, Rahul ve Chandi Gupta Mittal. Impact of Population Explosion On Environment. WeSchool Knowledge Builder-The National Journal, C.1, S.1, 2013, ss.1-5.
- Moore, Jason. The Capitalocene, Part I: On the Nature and Origins of Our Ecological Crisis, *Journal of Peasant Studies*, C.44, S.3, 2017, ss.594-630.
- Mowbray, Alistar. Cases and Materials on the European Convention on Human Rights, Second Edition, Oxford University Press, 2007.

- Narin, Ayşenur. Su Hakkı ve Bir Müdahale Aracı Olarak Suyun Özelleştirilmesi, TAAD, Y.7, S.27, 2016, ss.729-755.
- Natapof, Alexandra. Misdemeanor Decriminalization, Vanderbilt Law Review, C.68, S.4, 2015, ss.1055-1116.
- National Renewable Energy Action Plan for the United Kingdom Article 4 of the Renewable Energy Directive 2009/28/EC
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/47871/25-nat-ren-energy-action-plan.pdf (29.12.2020).
- Nielsen, Lene ve Tim Jeppesen. Tradable Green Certificates in Selected European Countries-Overview and Assessment, Energy Policy, 2003, C.31, S.1, ss.3-14.
- Ocak, Kasım. Çevrenin Korunmasına Yönelik Kolluk Faaliyetlerinden Dolayı İdarenin Sorumluluğu, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Oder, Bertil Emrah. Anayasa Yargısında Temel Hak Ve Özgürlüklerin Yorumu: Düzenleme Biçimleri, Kanıtlama Ve Somutlaştırma Sorunları-2001 Anayasa Değişiklikleri Sonrasına İlişkin Gözlemler, Kamu Hukukçuları Platformu Anayasa Hukukunda Yorum Ve Norm Somutlaşması, 29-30 Eylül 2012, TBB Yayınları, Ankara, 2013, ss.121-213.
- Oğurlu, Yücel. İdari Yaptırımlara Genel Bir Bakış ve İdari Yaptırım-Ceza Yaptırımı Ayırımı, Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 3, S. 1, 1999, ss.143-194.
- Oğuzman, Kemal, Özer Seliçi ve Saibe Oktay Özdemir, Kişiler Hukuku, (Gerçek ve Tüzel Kişiler), 10. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2010
- Olgun, Hakan ve Volkan Işık. Bir İnsan Hakkı Olarak Çevre Hakkı ve Türk Hukukundaki Yeri, Uluslararası Politik Araştırmalar Dergisi, Cilt 3, Sayı 1, 2017, ss.33-51.
- Onar, Sıddık Sami. İdare Hukukunun Umumi Esasları, C.III, İstanbul, 1966.
- Oral, Okan ve Sinan Uğuz. Türkiye'deki Farklı Sektörlere Ait Sera Gazı Emisyon Değerlerinin Çok Katmanlı Algılayıcılar ve Topluluk Öğrenmesi Yöntemleri ile Tahmin Edilmesi, Uluslararası Mühendislik Araştırma ve Geliştirme Dergisi, C.12, S.20, 2020, ss.464-468.
- Orhan, Gökhan. Hava Kirliliği Ve Asit Yağmurları: Uzun Menzilli Sınırlar Ötesi Hava Kirliliği Sözleşmesi Ve Protokolleri Karşısında Türkiye'nin Konumu, Marmara Avrupa Araştırmaları Dergisi, C. 20, S.1, 2012, ss.123-150.
- Ormancılıkla İlgili Sözleşmeler ve Uluslararası Kuruluşlar.
<https://www.tarimorman.gov.tr/ABDGM/Belgeler/Uluslararası%C4%B1%20Kurulu%C5%9Flar/Ormanc%C4%B1%C4%B1kla%20%C4%B0lgili%20Uluslararası%C4%B1%20Kurulu%C5%9Flar.pdf> s.14, (16.02.2021).
- Otacı, Cengiz ve İbrahim Keskin. Türk Kabahatler Hukuku, HUKAB Yayınları, Ankara, 2014.

- Öğünç, Oktay. Nükleer Çöplük mü? Temiz Enerji mi? Türkiye Mühendislik Haberleri, S.404, 1999, ss.12-19.
- Öğütçü, Muhlis. Çevre Kolluk İşlemleri, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2000.
- Ökmen, Mustafa ve Kemal Görmez. Türkiye’de Yerel Gündem 21 ve Yerel Yönetişim Uygulamaları, Yerel Yönetimlerin Güncel Sorunları, Edit. Kemal Görmez ve Mustafa Ökmen, Beta Yayın, İstanbul, 2009, ss.109-129.
- Ömeroğlu, Ömer. Ceza Hukukunda Nedensellik İlişkisi Üzerine (Teoriler Dışında Bir Bakış), Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. 15, Özel Sayı, 2013, ss. 1529-1582
- Önder, Tuncay. Ekoloji, Toplum ve Siyaset, Odak Yayınları, Ankara, 2003.
- Önder, Rasim. Çevre Sorunları, Çevre ve Enerji, Ed. Aysel Aydın Kocaeren, Nobel Yayıncılık, 2016, ss.113-155.
- ÖTV Oranları, II Sayılı Liste https://www.gib.gov.tr/fileadmin/mevzuatek/otv_oranlari_tum/02022021_II_sayili_liste.pdf (31.01.2021).
- Öz, Ersan ve Selçuk Buyrukoğlu. Negatif Dışsallıkların Önlenmesinde Çevresel Vergiler: Türkiye ve OECD Ülkeleri Karşılaştırması, TİSK Akademi, 2012/II, ss.84-107.
- Öz, Gamze. Rekabet Ve Küreselleşme Karşısında Devletin Konumu, Ankara Barosu Uluslararası Hukuk Kurultayı-Ekonomi Ve Hukuk, Ankara Barosu Yayınları, Ankara, 2008.
- Özay, İl Han. Günışığında Yönetim, 3. Tıpkı Baskı, Filiz Kitabevi, 2017.
- Özay, İl Han. İdari Kolluk-Adli Kolluk, İÜHFM C. 71, S.1, 2013, ss.947-962.
- Özay, İl Han. Hukuk-Ekonomi İlişkisine İdeolojik Yaklaşımlar ve Ekonomik Kamu Düzeni Kavramı, Ankara Barosu Uluslararası Hukuk Kurultayı-Ekonomi ve Hukuk, Ankara Barosu Yayınları, Ankara, 2008.
- Özay, İl Han. İdari Yaptırımlar, Birinci Baskı, İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1985.
- Özbay, İbrahim. 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Neler Getirdi? İkinci Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2013.
- Özbek, Veli Özer. Ceza Hukukunda Nedensellik Bağı ve Fiilin Objektif İsnad Edilebilirliği Sorunu, Türkiye Barolar Birliği 75. Yaş Günü İçin Prof. Dr. Baki KURU Armağanı, Editör: Hakan Pekcantez, Ankara, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2004.
- Özbek, Veli Özer, Koray Doğan ve Pınar Bacaksız. Türk Ceza Hukuku Genel Hükmeler, 11. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- Özbudun, Ergun. Türk Anayasa Hukuku, 14. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2013.
- Özcan, Ayşe. Sürdürülebilirlik Ekseninde “Yeni Çevresel Haklar Deneyimi” ve Eko-Politik Bir Analiz: Güneş Ve Rüzgâr Hakları, Alternatif Politika, C.8, S.1, 2016, ss.34-66.

- Özcan, Onur. Türk Hukukunda Çevre Suçları, Uğur Alacakaptan Armağanı, C.1, Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2008, ss.565-588.
- Özdek, Yasemin. İnsan Hakkı Olarak Çevre Hakkı, Ankara, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları No: 249, 1993.
- Özdemir, Biltekin. Küresel Kirlenme, Sürdürülebilir Ekonomik Büyüme ve Çevre Vergileri, Maliye Dergisi, S. 156, 2009, ss.1-36.
- Özdemir, Mehmet Gökhan. Dışsalıklar Ve Emisyon Vergileri: Norveç ve Türkiye Uygulamaları, Leges Sosyal Bilimler Dergisi, 2015, ss.108-130.
- Özdemir, Şevket. Temel Ekoloji Bilgisi ve Çevre Sorunları, Hatipoğlu Yayınları, Ankara, 1997.
- Özen, Mustafa. İdari Ceza Hukuku, Birinci Baskı, Adalet Yayınevi, 2013.
- Özen, Mustafa. Çevreye Karşı İşlenen Suçlar, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.18, S.1, 2010, ss.9-43.
- Özer, Yunus Emre. Türkiye'nin Yenilenebilir ve Temiz Enerji Konusunda ABD, Çin ve Avrupa Birliği ile Karşılaştırmalı Analizi, Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Y.9, S.1, 2016, ss.137-155.
- Özey, Ramazan. Günümüz Dünya Sorunları, Aktif Yayınevi, İstanbul, 2004.
- Özgen, Nurettin ve Mustafa Kahyaoğlu. Yaşamsal Mekanların Bozulması: Çevre Sorunları. Ed. Nurettin Özgen, Günümüz Dünya Sorunları İçinde, Eğiten Kitap, Ankara, 2012.
- Özgenç, İzzet. Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 13. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- Özkan, Ahmet Fatih. Ekonomik Kamu Düzeni ve Ekonomik Kolluk Faaliyet, Ankara Barosu Dergisi, Y.67, S.4, 2009, ss.75-94.
- Özkan, Arda. Çevresel Güvenlikte Sınırışan Bir Tehdit Algısı: Nükleer Zarar, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2018.
- Özkan, Arda. Misafir Editörden, Alternatif Politika Dergisi, C.8, S.1, Şubat 2016, ss. i-v.
- Özkaya, M. Galip, Halil İbrahim Variyenli ve Serkan Uçar. Rüzgâr Enerjisinden Elektrik Enerjisi Üretimi ve Kayseri İli İçin Çevresel Etkilerinin Değerlendirilmesi, Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Fen Bilimleri Dergisi, C. 29, S. 1, 2008, ss.1-20.
- Özlüer, Ilgın Özkaya. İdari Yaptırım Kuramı Açısından Çevre Kanunu'nda İdari Cezalar, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2008.
- Özsabuncuoğlu, İsmail H ve Atilla Uğur. Doğal Kaynaklar Ekonomi, Yönetim ve Politika, İmaj Yayınevi, Ankara, 2005.

- Özsoy, Ahmet. Geleneksel Enerji Kaynakları, Çevre ve Enerji, Editör: Aysel Aydın Kocaeren, Nobel Yayıncılık, 2016, ss.157-219.
- Özsunay, Ergun. Medeni Hukukumuzda Tüzel Kişiler-Tüzel Kişilerin Genel Teorisi-Dernekler-Vakıflar, Gözden Geçirilmiş 5. Bası, İÜHF Yayınları No:549, İstanbul, 1982.
- Öztoprak, Sezin. Çevre Hukukunda İdari Yaptırımlar, KTO Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.3, S.1, 2018, ss.41-78.
- Öztoprak, Sezin. Kömür Ocaklarının Özel Hukuk Kişileri Tarafından İşletilmesi, 1. Baskı, Yetkin Yayıncılık, 2015.
- Öztürk, Ali İhsan. Rüzgâr Enerji Santrallerinin Çevre ve Polinatötler Üzerindeki Etkileri, 9. Yenilenebilir Enerji Kaynakları Sempozyumu ve Sergisi Bildiriler Kitabı, Antalya, 03-05 Kasım 2017, ss.25-29.
- Öztürk, Emrah, Ertaç Tanaçan, Cihan Özgür, Pınar Hasanoğlu Öztürk ve Mehmet Kitiş. Sürdürülebilir Kalkınmada Proaktif Bir Yaklaşım: Temiz Üretim Ya Da Eko-Verimlilik, Çevre Bilim Ve Teknoloji, S.2, Kasım 2019, ss.113-131.
- Öztürk, H. Hüseyin. Yenilenebilir Enerji Kaynakları, Birsan Yayınevi, İstanbul, 2013.
- Öztürk, Nazım. Ekonomide Devletin Değişen Rolü, Amme İdaresi Dergisi, C.39, S.1, 2006, ss.17-38.
- Pala, Burcu Dilaveroğlu ve Güvenir Kaan Esen. Türkiye’de Ev Tipi Elektrikli Cihazlarda Enerji Etiketleri Ve Enerji Verimliliği Farkındalığı Analizi, Verimlilik Dergisi, S.2, 2018, ss.81-97
- Pallemarts, Marc. International Environmental Law from Stockholm to Rio: Back to the Future? Greening International Law (ed. P. Sands), Earthscan Publications London, 1993, ss.1-19.
- Pallemarts, Marc. Stockholm’den Rio’ya Uluslararası Çevre Hukuku: Geleceğe Doğru Geri Adım Mı? çev. Bülent Duru, Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, S.52, No.1, 2017, ss.613-632.
- Pamukoğlu, Yunus. Çevre Denetimi, Çevre ve Enerji, Editör: Aysel Aydın Kocaeren, Nobel Yayıncılık, 2016, ss.351-364.
- Paris Anlaşması. <https://www.mfa.gov.tr/paris-anlasmasi.tr.mfa> (27.01.2021).
- Parker, Albert. Air Pollution Legislation: Standarts and Enforcement, Air Pollution, Monograph Series No:46, World Health Organization, Geneva, 1961, http://whqlibdoc.who.int/monograph/WHO_MONO_46.pdf, (17.12.2020).
- Paton, Daniel, A. Jiménez ve A. Hurtado. Sonometric Variability of Urban and Wild Nightingales in Noise Pollution: Sources, Effects On Workplace Productivity And Health Implications, Editor: Eugene Roberto Nicchi, Nova Science Publishers, 2014.
- Periconi, James J. The State of Environmental Crimes Prosecutions in New York, Natural Resources & Environment, Winter 2009, C.23, S.3, 2009, ss.11-15.

- Plug-in Hibrit. https://tr.wikipedia.org/wiki/Plug-in_hibrit (31.01.2021).
- Pocora, Monica. Distribution of Criminal Liability between the Legal and Physical Entity at EU Level, *Journal of Danubian Studies and Research*, C.6, S.1, 2016, ss.385-393.
- Poterba, James M. Tax Policy to Combat Global Warming: On Designing A Carbon Tax, National Bureau Of Economic Research, Working Paper Series, Working Paper No:3649, 1991, ss.1-40. https://www.nber.org/system/files/working_papers/w3649/w3649.pdf (27.01.2021).
- Poterba, James M. Global Warming Policy: A Public Finance Perspective, *Journal of Economic Perspectives*, C.7, S.4, 1993, ss.47-63.
- Recchia, Steven. Explaining the International Environmental Cooperation of Democratic Countries, *Center for the Study of Democracy*, 2001, ss.1-19.
- Renewable Energy (Electricity) Act 2000, <https://www.legislation.gov.au/Details/C2019C00061> (28.12.2020).
- Renewable Energy Statistics 2020, IRENA. file:///C:/Users/guven.suslu/Downloads/IRENA_Renewable_Energy_Statistics_2020.pdf, s.10-12 Erişim Tarihi: 21.12.2020
- Resolution Adopted By The General Assembly On 6 July 2017, 71/313. Work Of The Statistical Commission Pertaining To The 2030 Agenda For Sustainable Development. <https://undocs.org/A/RES/71/313> (22.12.2020).
- Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015, Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_RES_70_1_E.pdf (22.12.2020).
- Robert D. Bullard, *Decision Making, Confronting Issues of Global Justice*, Second Edition, Edited by Laura Westra and Bill E. Lawson, 2001, ss.1-27.
- Rood, Richard. What Would Happen to the Climate if We Stopped Emitting Greenhouse Gases Today? The Conversation, December 11. 2014, <http://theconversation.com/what-would-happen-to-the-climate-if-we-stopped-emitting-greenhouse-gasestoday-35011> (13.01.2020).
- Rostron, Jack, R. P. Jackson, D. Legge, E. J. Longworth, J. Parry ve P. J. Regan. *Environmental Law for The Built Environment*, Cavendish Publishing, London, 2001.
- Rousseau, Sandra. Judicial Discretion And Optimal Environmental Enforcement, *Amsterdam Law Forum*, C.9, S.3, 2017, ss.100-103
- Rudel, Thomas K, J. Timmons Roberts ve Jo Anne Carmin, *Political Economy of the Environment*, *Annual Review of Sociology*, C.37, 2011, ss.221-238.
- Rundcrantz, Kristina ve Erik Skärbäck. Environmental Compensation in Planning: A Review of Five Different Countries with Major Emphasis on the German System, *European Environment*, C.13, 2003, ss.204-226.

- Rybach, Ladislaus. Geothermal Energy: Sustainability and the Environment, Geothermics 32, 2003, ss.463-470.
- Sabuncu, Yavuz. Anayasaya Giriş, 9. Bası, İmaj Yayınevi, Ankara, 2003.
- Salihoğlu, Işıl. Su Kirlenmesi, Kirlilik Parametreleri ve Kaynakları, Su Kirlenmesi ve Denetimi, Ankara, 1978.
- Samancı, Muhammed. Yenilenebilir Enerji Yatırımlarının Arttırılmasına Yönelik Vergisel Teşvikler: Türkiye Ve Seçilmiş Bazı Ülkeler Arasında Karşılaştırma, Türkiye Siyaset Bilimi Dergisi, C.3, S.1, 2020, ss.55-69.
- Sancakdar, Oğuz. İdari Cezaların Yaptırım Teorisindeki Yeri ve Türk Huku-ku'ndaki Anayasal Temelleri, İdari Ceza Hukuku Sempozyumu, Seçkin Yayı-nevi, Ankara, 2009, ss.59-110.
- Sancakdar, Oğuz. AİHM Kararlarının Türk İdare Hukukuna Etkileri Konusunda Genel Gözlemler, Amme İdaresi Dergisi, C. 38, S.1, 2005, ss.89-112.
- Sancakdar, Oğuz. Taşınmaz, Kültür ve Tabiat Varlıkları Hukuku, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2012.
- Sancakdar, Oğuz. Kamusal Sulardan Yararlanma, Yetkin Yayınları, Ankara, 2004.
- Sancakdar, Oğuz, Lale Burcu Önüt, Eser Us Doğan, Mine Kasapoğlu Turhan ve Serkan Seyhan. İdare Hukuku Teorik Çalışma Kitabı, 9. Baskı, Seçkin Yayı-nevi, Ankara, 2020.
- Sancakdar, Oğuz. AİHM'nin Gayrimenkul Mülkiyeti Ve İmar Hukuku Uyuşmaz-lıklarına Yaklaşımından Kesitler Ve Karar Örnekleri, İzmir Barosu Dergisi, Ey-lül 2019, ss.511-558.
- Sands, Philippe. Principles of International Environmental Law, Second Edition, Cambridge University Press, 2003.
- Sar, Cem. Birleşmiş Milletler Genel Kurul Kararlarının Hukuki Değeri, Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, C.21, S.4, 1966, s.227-274.
- Sarıca, Ragıp. Hizmet Kusuru ve Karakterleri, İÜHF Mecmuası, C. 15, S. 4, 1949, ss.858-895.
- Sarkodie, Samuel Asumadu ve Samuel Adams. Renewable Energy, Nuclear Energy and Environmental Pollution: Accounting For Political Institutional Quality in South Africa, Science of the Total Environment, S.643, 2018, ss.1590-1601.
- Saruç, Naci Tolga ve Etem Karakaya. Emisyon Ticareti ve Karbon Piyasası (Yayına Hazırlayan: Etem Karakaya). Küresel Isınma ve Kyoto Protokolü: İklim Değişik-liğinin Bilimsel, Ekonomik ve Politik Analizi, Bağlam Yayıncılık, İstanbul, 2008.
- Saygılı, Abdurrahman. Çevre Hukuku Açısından Çevresel Etki Değerlendirmesi, İmaj Yayınevi, Ankara, 2007.
- Saygın, Hasan. Sürdürülebilir Gelişme Gündeminde Nükleer Enerjinin Sorunları, Elektrik Mühendisliği Odası Dergisi, C. 42, S. 423, 2004, ss.32-40.

- Schiavo, Gianni Lo. The New EU Directive on Energy Efficiency: A Critical View, *Maastricht Journal of European and Comparative Law* C.20, S.2, 2013, ss.321-326.
- Schlager, Neil ve Jayne Weisblatt. *Alternative Energy*, C.1, Library of Congress Cataloging in Publication Data, Thomson Gale, 2006.
- Semiz, Yasemin. Anayasa Mahkemesi'nin Çevre Hakkı Perspektifi, *Hacettepe HFD*, C.4, S.2, 2014, ss.9-46.
- Semiz, Yasemin. Çevre Hakkı Kavramı ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Çevre Hakkına Yaklaşımı, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2016.
- Serdar, Serpil. Türkiye Hidroelektrik Potansiyeli ve Gelişme Durumu, Türkiye'nin Enerji Görünümü 2020, TMMOB Makine Mühendisleri Odası Yayın No: MMO/717, Ankara, Mayıs 2020.
- Serengil, Yusuf. İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi, Ankara, 2018, s.14 file:///C:/Users/guven.suslu/Downloads/undp_iklim_web.pdf (16.12.2020).
- Serozan, Rona. Doğal Çevrenin Özel Hukukun Araçlarıyla Korunmasındaki Yetersizlikler, Prof. Dr. Selim Kaneti'ye Armağan, İstanbul, 1996, ss.102-111.
- Sever, D. Çiğdem. Türkiye'de Düzenleyici Kurumların Yapısı, İşlevi ve Dönüşümü, *AÜHFD*, C.64, S.1, 2015, ss.195-236.
- Sevük, Handan Yokuş. Gürültüye Neden Olma Suçu (TCK m.183), Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C. 19, S. 2, 2013, ss.363-380.
- Sevük, Handan Yokuş. Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, İkinci Baskı, Adalet Yayınevi, 2019.
- Sevük, Handan Yokuş. Resmî Belgenin Düzenlenmesinde Yalan Beyan Suçu (TCK m.206), *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Durmuş Tezcan'a Armağan, C.21, Özel Sayı, 2019, ss. 139-155.
- Sevük, Handan Yokuş. Çevre Hukuku Doğal Çevrenin Korunması, İkinci Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.
- Shafer, Nathaniel D., Emily S. Fuller ve Allison L. Frumin, *Environmental Crimes*, *American Criminal Law Review*, C.46, S.2, 2009, ss.471-554.
- Shaw, Malcolm. *Uluslararası Hukuk*, Sekizinci Baskı, Çeviri Editörü: İbrahim Kaya, Çevirenler: Yücel Acer, İbrahim Kaya, M. Turgut Demirtepe, G. Engin Şimşek, TÜBA, Ankara, 2018.
- Singh, Vijay Kumar. Criminal Liability of Corporations – An Environmental Perspective, in *Environmental Crimes: Corporate Liability*, Chapter 3, 2010, ss.60-95.
- Sirmen, Lale. Çevre Kanunu'na Göre Çevrenin Kirlenmesinden Doğan Sorumluluk, *Ankara Barosu Dergisi*, 1990/1, ss.22-30

- Solyali, David ve Miles Redfern. Have Wind Turbines Stop Maturing? IEEE 44th International Universities, Power engineering Conference (UPEC), 2009 https://www.researchgate.net/publication/224123899_Have_wind_turbines_stop_maturing (29.12.2020).
- Sommer, Bahar Konuk. Türk Hukukunda Çevre Hakkının Bireysel Başvuru Yoluyla Korunması, Yıldırım Beyazıt Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 4, S.2, 2019, ss.169-188.
- Sonnenfeld, David A. ve Arthur P. J. Mol. Globalization and the Transformation of Environmental Governance: An Introduction, American Behavioral Scientist, S.45, 2002, ss.1318-1339.
- Soruşbay, Cem. Karayolu Ulaşımından Kaynaklanan Karbondioksit Emisyonlarının Çevreye Etkisi ve Kontrolü, Mühendis ve Makine, C.48, S.564, 2007, ss.22-26.
- Spurgeon, Richard ve Mike Flood, Enerji ve Güç, çev. Zehra Sönmezler, TÜBİTAK Yayınları, Ankara, 2002.
- Stagliano, A. J. Carbon Trading Reporting: The Case of Spanish Companies, International Advances in Economic Research, C.23, S.3, 2017, ss.231-243.
- Stavins, Robert N. Policy Instruments for Climate Change: How Can National Governments Address a Global Problem? Resources For the Future, Discussion Paper 97-11, 1997.
- Steffen, Will, Paul J. Crutzen ve John R. McNeill, The Anthropocene: Are Humans Now Overwhelming the Great Forces of Nature? Royal Swedish Academy of Sciences, C.36, S.8, 2007, ss.614-621.
- Steingraber, Sandra. The Social Production of Cancer: A Walk Upstream, In Reclaiming the Environmental Debate: The Politics of Health in a Toxic Culture, edited by Richard Hofrichter, Cambridge, MA, The MIT Press 2000.
- Su Manifestosu, Türkiye Su Meclisi, İkizdere-Rize, 17 Ocak 2010. <http://turkiyesumeclisi.weebly.com/uploads/6/7/0/8/6708484/sumanifestosu.pdf> (22.12.2020).
- Sümer, Gülizar Çakır. Hava Kirliliği Kontrolü: Türkiye’de Hava Kirliliğini Önlemeye Yönelik Yasal Düzenlemelerin Ve Örgütlenmelerin İncelenmesi, Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi, Yıl 7 S.13, 2014, ss.37-56.
- Süslü, Güven. Elektrik Piyasasında Tedarik Faaliyetleri, Bu Faaliyetlerin Rekabet Hukuku Açısından; Bu Faaliyetlerden Kaynaklanan Sorumluluğun İdare Hukuku Açısından İrdelenmesi, Legal Hukuk Dergisi, C.17, S. 297, 2019, ss.2091-2136.
- Süslü, Güven. Ceza İnfaz Kurumlarında Hükümlülük, Birinci Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.
- Şen, Ersan. Çevre Ceza Hukuku, Kazancı Kitap Ticaret A.Ş. İstanbul, 1994.
- Şen, Zekai. Temiz Enerji ve Kaynakları, Su Vakfı Yayınları, İstanbul, 2002.

- Şenel, Mahmut Can ve Erdem Koç. Rüzgâr Türbinlerinde Çevresel Etkilerin Değerlendirilmesi, Rüzgâr Enerjisi Dergisi, Aralık 2016, ss.11-14.
- Şenol, Ümit. Rüzgâr Enerjisi ve Rüzgâr Enerjisi Potansiyelinin Yapay Sınır Ağları Yöntemiyle Tahmini, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bozok Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 2017.
- Şenzeybek, Murat ve Peter Mock, Türkiye’de CO₂ emisyonlarının ve Yakıt Tüketiminin Azaltılmasına Yardımcı Bir Politika Aracı Olarak Özel Tüketim Vergisi, The International Council on Clean Transportation, ICCT Brief, 2019.
- Tabb, William Murray. Environmental Impact Assessment in the European Community: Shaping International Norms, Tulane Law Review, C.73, S.3, 1999, ss.923-960.
- Talus, Kim. EU Energy Law and Policy: A Critical Account, Oxford University Press 2013.
- Tan, Turgut. Bağımsız İdari Otoriteler, Perşembe Konferansları, Rekabet Kurumu Yayını, 2000, ss.3-32.
- Tan, Turgut. Ekonomik Kamu Hukuku Dersleri, 2. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2015.
- Tandoğan, Haluk. 2872 Sayılı Çevre Kanunu’na Göre Çevrenin Kirletilmesinden Doğan Sorumluluk, Yargıtay Dergisi, C.12, S.1-2, 1986, ss.31-56.
- Tandoğan, Haluk. Kusura Dayanmayan Sözleşme Dışı Sorumluluk, Turhan Kitabevi, Ankara, 1981.
- Taneri, Gökhan. Çevreye Karşı Suçlar, Birinci Baskı, Bilge Yayınevi, Ankara, 2016.
- Tarım ve Orman Bakanlığı, 2018 Faaliyet Raporu, s.162 https://www.tarimorman.gov.tr/SGB/Belgeler/Bakanl%C4%B1k_Faaliyet_Raporlar%C4%B1/2018%20FAAL%C4%B0YET%20RAPORU.pdf (15.12.2020).
- Taşkın, Ahmet. Çevrenin Hukuksal Yönden Korunması, TAA Dergisi, S.1, 2010, s.124-292.
- Taşkın, Ozan Ercan. Maddi ve Muhakeme Boyutuyla Çevre Ceza Hukukan Dair Bazı Tespitler/Kısmi Öneriler, Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, C.3, S.1, 2015, ss.119-166
- Taylor, Dorceta E. American Environmentalism: The Role of Race, Class and Gender in Shaping Activism 1820–1995, Race, Gender & Class C.5, S.1, 1997, ss.16-62.
- Technology Assessment of Clean Coal Technologies for China: Environmental and Energy Efficiency Improvements for Non-Power Uses of Coal, Volume II, Esmap And Easge Technical Paper, Esmap Publications, May 2001.
- Tekeli, İlhan. Kültür Politikaları ve İnsan Hakları Bağlamında Doğal ve Tarihi Çevreyi Korumak, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2009.

- Tekinsoy, Özge Okay. İdare Hukukunda Kamu Düzeni Kavramı, 1. Baskı, 12 Levha Yayıncılık, 2011.
- Tezcan, Durmuş, Mustafa Ruhan Erdem, Oğuz Sancakdar ve Rifat Murat Önok. İnsan Hakları El Kitabı, Sekizinci Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- The State of the World's Forest 2020, <http://www.fao.org/state-of-forests/en/> (15.12.2020).
- Thornburgh, Dick. Criminal Enforcement of Environmental Laws-A National Priority, George Washington Law Review, C.59, S.4, 1990-1991, ss.775-780
- Thorsheim, Peter. Inventing Pollution: Coal, Smoke and Culture in Britain Since 1800, Ohio University Press, 2006.
- TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası. Enerji Verimliliği Raporu, 1. Baskı, Ankara, 2012.
- TMMOB Makina Mühendisleri Odası. Enerji Politikaları Yerli, Yeni ve Yenilenebilir Enerji Kaynakları Raporu, TMMOB Makina Mühendisleri Odası, Ankara, 2006.
- Tolunay, Doğanay. Dünyada ve Türkiyede Ormansızlaşma, Ormancılık Politikaları Ve Orman Köylülerinin Durumu, Ankara, 2017, ss.153-192.
- Toroslu, Nevzat. Ceza Hukuku ve Çevre, Ankara, 1982.
- Toroslu, Nevzat. Doğal Çevrenin Kirlenmesi ve Ceza Hukuku, Prof. Dr. Akif Erginay'a 65. Yaş Armağanı, AÜHF Yayını, Yayın No: 460, 1981.
- Tortop, Nilgün. İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararları, TBB Dergisi, S. 62, 2006, ss.449-468.
- Tsoutsos, Theocharis, Niki Frantzeskaki ve Vassilis Gekas. Environmental Impacts from the Solar Energy Technologies, Energy Policy, February 2005, ss.1-25.
- Tunç, Hasan ve Yusuf Göven. Çevre Hakkı ve 1982 Anayasası, Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi. Dergisi, C.1, S.1, 1997, ss.103-127.
- Turgut, Nükhet. Hidroelektrik Santral (Hes) Politikasının Çevre Hukuku Açısından Sorgulanması, Prof. Dr. Nevzat Toroslu'ya Armağan, C.II, Ankara Üniversitesi Yayınları No:459, Ankara, 2015, 1233-1272.
- Turgut, Nükhet. Çevre Hukuku, Savaş Yayınevi, 1. Bası, Ankara, 1998.
- Turgut, Nükhet. Çevre Hakkı-Kuramsal ve Ampirik Çerçeve, İlgili Temel Kavram ve İlkeler: Yargının Rolü. Danıştay ve İdari Yargı Günü 142. Yıl Sempozyum Bildiri Kitabı, Ankara, 2011, ss.13-63.
- Turgut, Nükhet Yılmaz. Çevre Politikası ve Hukuku, İmaj Yayınevi, Ankara, 2009.
- Türk, Hikmet Sami. Türk Hukukuna Göre Hava Kirlenmesi, AÜHF Dergisi, C:26, S.3, 1969, ss.115-130.
- Türk Dil Kurumu Sözlüğü, <https://sozluk.gov.tr/> (10.02.2021).
- Türk Dil Kurumunun Resmî Sitesi, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&kelime=%C3%87EVRE, (27.12.2020).

- Türkeş, Murat. Küresel İklimin Korunması, İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Ve Türkiye, Tesisat Mühendisliği, TMMOB Makina Mühendisleri Odası, Süreli Teknik Yayın 61, 2001, ss.14-29.
- Türkiye Barolar Birliği. Uluslararası Çevre Koruma Sözleşmeleri, TBB Yayınları No:247, 2. Basım, Ankara, 2014.
- Türkiye Bilimler Akademisi. TÜBA Nükleer Enerji Raporu, Editör: İbrahim Dinçer, Türkiye Bilimler Akademisi Yayınları, TÜBA Raporları No: 29, Ankara, 2019.
- Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, 10. Kalkınma Planı (2014-2018), s.137. <https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2018/11/Onuncu-Kalk%C4%B1nma-Plan%C4%B1-2014-2018.pdf> (30.01.2021).
- Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı. 11. Kalkınma Planı (2019-2023), s.169. https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2019/11/ON_BIRINCI_KALKINMA-PLANI_2019-2023.pdf, (27.01.2021).
- Türkiye Cumhuriyeti Niyet Edilen Ulusal Olarak Belirlenmiş Katkı. https://yesilekonomi.com/files/The_INDC_of_TURKEY_v_15_19_30-TR.pdf (27.01.2021).
- Türkiye Jeotermal Dernegi Web Sitesi. Jeotermal Hakkında, Tarihte Jeotermal, <http://www.jeotermaldernegi.org.tr/>, (21.12.2020).
- Türkiye Rüzgâr Enerjisi Birliği, Türkiye Rüzgâr Enerjisi İstatistik Raporu 2019, <https://tureb.com.tr/lib/uploads/73691c95373216fb.pdf> s.9 (20.12.2020).
- Türkiye Sınai Kalkınma Bankası, Enerji Görünümü 2020. <https://www.tskb.com.tr/i/assets/document/pdf/enerji-sektor-gorunumu-2020.pdf>, s.29, (21.12.2020).
- Türkiye Ulaşım ve İletişim Stratejisi Hedef 2023, Ulaştırma Bakanlığı. s.27-28, http://www.sp.gov.tr/upload/xSPTemelBelge/files/93C5Y+Turkiye_Ulasim_ve_Iletisim_Stratejisi.pdf (30.01.2021).
- U.S. Department of Energy and the U.S. Environmental Protection Agency. www.fueleconomy.gov. (05.01.2021).
- U.S. Environmental Protection Agency, Origins of Modern Air Pollution Regulations, <http://www.epa.gov/apti/course422/apc1.html>, Last updated: 29 January 2010 (17.12.2020).
- U.S. Metro Economies, Global Insight, Current and Potential Green Jobs in The U.S. Economy, The United States Conference Of Mayors, Global Insight Inc. 2008.
- Uğurlubay, Gülsün Ayhan Aygörmöz. Çevreye Karşı Suçlar-Türk ve ve Alman Çevre Ceza Hukukunda Güncel Sorunlar, Yetkin Yayıncılık, Ankara, 2015.
- Ulusay, İlhan. Çevre Kirlenmesinden Doğan Sorumlulukta Fedakârlığın Denkleştirilmesi İlkesi, Yargıtay Dergisi, Y.12, S.45-46, 1986, ss.56-76.
- Ulusoy, Ali. Kamu Hizmeti İncelemeleri, Birinci Bası, Ülke Kitapları, İstanbul, 2004.
- Ulusoy, Ali D. İdari Yaptırımlar, Birinci Baskı, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2013.

- Ulusoy, Ali D. Çevre Kirlenmesinin Oluşmasından Sonraki Aşamada Medeni Hukuk, Ceza Hukuku ve İdare Hukuku Çözümlerine Genel Bir Bakış, AÜHF Dergisi, C.43, S.1, 1993, ss.125-142.
- Ulusoy, Canan Karakaş. Çevresel Etki Değerlendirme Sürecinde Çevre-Ekonomi İkilemi, Kent ve Çevre Araştırmaları Dergisi, C.1, S.1, Aralık 2019, ss.58-82.
- UN Sustainable Energy For All, Chapter 4 Renewable Energy, s.194 https://www.seforall.org/sites/default/files/l/2013/09/9-gtf_ch4.pdf (20.12.2020).
- Union of Concerned Scientists, Environmental Impacts of Natural Gas, Reports & Multimedia / Explainer Published Jun 19, 2014, <https://ucsusa.org/resources/environmental-impacts-natural-gas> (05.01.2021).
- Union of Concerned Scientists, <https://www.ucsusa.org/>. Erişim Tarihi:05.01.2021.
- United Kingdom, <https://www.legislation.gov.uk/> (29.12.2020).
- United Nations. Draft Articles On Responsibility of States For Internationally Wrongful Acts, With Commentaries, Report of The International Law Commission on The Work Of Its Fifty-Third Session, 2008.
- Uslu, Orhan. Çevresel Etki Değerlendirmesi, Türkiye Çevre Vakfı Yayını, Ankara, 1996.
- Uslu, Yeter Demir. Türkiye’de Yeşil Enerji, Kastamonu Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Nisan 2016, S.12, ss.384-393.
- Ülgen, Anıl. Yenilenebilir Enerji Kullanımını Teşvik Yolları Üzerine Bir Değerlendirme, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 2018.
- Ülkelere Göre Güneş Enerjisi. <https://www.enerjiatlası.com/ulkelere-gore-gunes-enerjisi.html>, (20.12.2020).
- Ülkelere Göre Rüzgâr Enerjisi. <https://www.enerjiatlası.com/ulkelere-gore-ruzgar-enerjisi.html> (20.12.2020).
- Ültanır, Mustafa Özcan. 21. Yüzyıla Girerken Türkiye’nin Enerji Stratejisinin Değerlendirilmesi, TÜSİAD Yayını 1998.
- Ünal, Burçin. Antroposen ve Yeni Dünya Tasarıları, Fine Arts (NWSAFA), C.14, S.3, 2019, ss.186-199.
- Ünan, Samim. Gemilerden Sızan veya Bırakılan Hidrokarbonların Yol Açtığı Zararlardan Hukuki Sorumluluk, (Yayınlanmamış Doktora Tezi) İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1987.
- Ünver, Yener. Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Çevrenin Kirlenmesi Suçları, Güncel Hukuk Dergisi, S.24, 2005, s.52-53
- Ürker, Okan ve Nesrin Çobanoğlu. Türkiye’de Hidroelektrik Santraller’in Durumu (HES’ler) ve Çevre Politikaları Bağlamında Değerlendirilmesi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C.3, S.2, 2012, ss.65-88.

- Varınca, Kâmil B. ve Gamze Varank. Güneş Enerjisi Sistemleri Sempozyumu ve Sergisi, 2005, ss.148-160.
- Varınca, Kâmil B. ve Gamze Varank. Rüzgâr Kaynaklı Enerji Üretim Sistemlerinde Çevresel Etkilerin Değerlendirilmesi ve Çözüm Önerileri, Yeni ve Yenilenebilir Enerji Kaynakları Enerji Yönetimi Sempozyumu, Kayseri, 2005, ss.367-376.
- Verheij, Albert. Shifts in Governance: Oil Pollution, Shifts in Compensation for Environmental Damages, Ed. Michael Faure ve Albert Verheij, Springer, Germany, 2007.
- Schoenbaum, Thomas J. Liability for Damages in Oil Spill Accidents: Evaluating the USA and International Law Regimes in the Light of Deepwater Horizon, *Journal of Environmental Law*, C.24, S.3, 2012, ss.395-416.
- Viel, Marie-Thérèse. İdari Başvuru ve İdari Yargı Birleşimi, çev. Lale Burcu Önüt, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. 14, S.1, 2012, ss.67-78.
- Wang, Feng, Haitao Yin ve Shoude Li, China's Renewable Energy Policy: Commitments and Challenges, *Energy Policy*, C.38, S.4, 2010, ss.1872-1878.
- Westra, Laura. The Faces of Environmental Racism: Titusville, Alabama and BFI, Confronting Issues of Global Justice, Second Edition, Edited by Laura Westra and Bill E. Lawson, 2001.
- What's New In Germany's Renewable Energy Act 2021 <https://www.cleanenergywire.org/factsheets/whats-new-germanys-renewable-energy-act-2021> (29.12.2020).
- Wibisana, Andri G. Three Principles of Environmental Law: The Polluter Pays Principle, The Principle of Prevention and The Precautionary Principle, Ed. Michael Faure and Nicole Niessen, *Environmental Law in Development: Lessons from the Indonesian Experience*, New Horizons in Environmental Law Series, Edward Elgar Publishing, Cheltenham, 2006.
- Wilkinson, David. *Environment and Law*, Routledge, New York, 2002.
- Williams, H.F.L, D.L. Havens, K.E. Banks ve D.J. Wachal. Field-based Monitoring of Sediment Runoff From Natural Gas Well Sites in Denton County, Texas, USA. *Environmental Geology* C.55, 2008, ss.1463-1471.
- Williams, Michael. *Deforesting the earth: From Prehistory to Global Crisis*, An Abridgment, University of Chicago Press, Chicago, USA, 2006.
- Williams, Linda D. *Environmental Science Demystified*, McGraw-Hill Professional Publishing, USA, 2005.
- Wiseman, Hannah J. Clean Energy Incentives: Risk, Capture, And Federalism, *Florida Law Review Forum*, C.67, 2015, ss.161-168.
- Wood, Christopher. *Environmental Impact Assessment A Comparative Review*, Second Edition, Prentice Hall, 2003.
- Yalçinkaya, Elvan. İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerine Göre Çevre Sorunları: Nitel Bir Çalışma. *Marmara Coğrafya Dergisi*, S.27, 2013, ss.416-439.

- Yarsuvat, Duygun. Yürütmenin Organının Koyduğu Kaidelerle Suç İhdası ve 1961 Anayasası, İÜHF Mecmuası, S.3, 1963, ss.540-559.
- Yaşamış, Firuz Demir. Çevresel Etki Değerlendirilmesi, Kuram, Teknik ve Yöntemler, Ankara, 1997.
- Yaşamış, Firuz D. Çevre Ceza Hukuku'nda Son Gelişmeler: Yeni Türk Ceza Kanunu Ve Kabahatler Kanunu, TBB Dergisi, S.58, 2005, (Ceza), ss.137-147.
- Yaşar, Hasan Nuri. İdari Yargı Kararlarının Etkinleştirilmesi Arayışında İdari Yargı İdari Yargıç Yargısal Emir, Birinci Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2013.
- Yaşar, Osman, Hasan Tahsin Gökcan ve Mustafa Artuç. Yorumu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, C.IV, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014
- Yavuz, Fehmi. Çevre Sorunları Genellikle ve Ülkemiz Açısından, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, No:385, Ankara, 1975.
- Yavuz, Hakan ve Yusuf Cengiz. Elektrikli Araçlara Yönelik Vergi Teşvikleri: Türkiye Özelinde Değerlendirmeler, Uluslararası Marmara Fen ve Sosyal Bilimler Kongresi, 2019, ss.1-9.
- Yayla, Yıldızhan. İdare Hukuku, Beta Yayınları, İstanbul, 2010.
- Yazman, İrfan. Suların Kirlenmeye Karşı Korunması, Çevre Hukuku Araştırmaları, Türkiye Çevre Sorunları Vakfı Yayını, Ankara, 1981.
- Yeni, Onur. Sürdürülebilirlik Ve Sürdürülebilir Kalkınma: Bir Yazın Taraması, Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C.16, S.3, 2014, ss.181-208.
- Yenisey, Feridun ve Ayşe Nuhoğlu. Ceza Muhakemesi Hukuku, 8. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- Yerlikaya, Kürşat. Karbon Vergisi, Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, C.7, S.1-2, 2003, ss.685-700.
- Yeşil Enerji. <https://www.enerjisa.com.tr/tr/isimin-enerjisi/yesil-enerji> (20.12.2020).
- Yeşil Enerji (Yenilenebilir Enerji) Ne Demek? <https://www.sepas.com.tr/kampanyalar-ve-hizmetler/hizmetler/yesil-enerji/> (20.12.2020).
- Yıldırım, Hasan Hüseyin. Yenilenebilir Enerji Yatırımlarındaki Teşviklerin Yatırım Performansları Üzerine Etkisi, Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, C.4, S.3, ss.330-345.
- Yıldırım, Ramazan. İdare Hukuku Dersleri II, Mimoza Yayınları, Konya, 2010.
- Yıldız, Ahmet, Önder Özgener ve Leyla Özgener. Türkiye'de Yenilenebilir Enerji Uygulamaları, Mevcut Durum ve Gelecek Öngörülere, EMO Bilimsel Dergi, C.10, S.1, Haziran 2020, ss.7-18
- Yılmaz, Bülent. Enerji Sektörünün Geleceği: Karbon Ticareti, Kara Harp Okulu Bilim Dergisi, C.29, S.1, 2019, ss.65-91.
- Yılmaz, Dilşat. "Yetki Genişliği" İlkesi Üzerine Bir İnceleme, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C.11, S.1-2, 2007, ss.1245-1254.

- Yılmaz, Gonca. Are Hydroelectric Power Plants Really Renewable? A Comparative Study In Turkey, Unfccc And European Law, Alternatif Politika Dergisi, C.8, S.1, 2016, ss.109-127.
- Yılmaz, Güneş ve Özgür Biyan. Vergi Hukukunda Bir Belirsizlik: “Benzeri Mali Yükümlülük” Kavramı ve Bu Kavram Açısından Bakanlar Kuruluna Verilen Yetkilerin Değerlendirilmesi, Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, C. 38, S. 2, Aralık 2016, ss.335-360.
- Yılmaz, Sacit. Çevre Suçları, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013.
- Yılmaz, Selen Arlı. Yeşil İşler ve Türkiye’de Yenilenebilir Enerji Alanındaki Potansiyeli, Uzmanlık Tezi, Kalkınma Bakanlığı Yayınları, Yayın No:2887, 2014.
- Yılmaz, Zerrin. Akıllı Binalar ve Yenilenebilir Enerji, Tesisat Mühendisliği Dergisi, S.91, 2006, ss.7-15.
- Yonar, Gökhan. Jeotermal Enerji ile Isıtılan Kütahya İli Simav İlçesindeki Isıtma Sisteminin Çevresel Etkilerinin Değerlendirilmesi ve Uygulanması Gereken Yenilikler, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü), Ankara, 2007.
- Yumurtacı, Zehra ve Aydın Hacı Dönmez. Konutlarda Enerji Verimliliği, Mühendis ve Makina, C. 54, S.637, ss.38-43.
- Yurtcan, Erdener. Kabahatler Kanunu ve Yorumu, Beta Yayınları, İstanbul, 2005.
- Yüce, Melek Bilgin. Çevrenin Kirlenmesinden Doğan Hukuki Sorumluluk, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.7, S.2, 2010, ss.138-166.
- Yücel, Özge. Türk Borçlar Kanunu’na Göre Tehlike Sorumluluğu, Birinci Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2014.
- Zammerilli, Anthony, Robert C. Murray, Thomas Davis ve James Littlefield. Environmental Impacts of Unconventional Natural Gas Development and Production, in Unconventional Natural Gas Development, Environmental Impacts, Editor: Jeremy P. Collins, Nova Science Publisher Inc., 2015.

Mahkeme Kararları

- Anayasa Mahkemesinin 16.06.1964 tarih ve 1963/101 E. 1964/49 K. Sayılı kararı, 26.09.1964 tarih ve 11817 sayılı R. G. <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/11817.pdf> (27.12.2020).
- Anayasa Mahkemesinin 14.02.1989 tarih ve 1988/15 E, 1989/9 K. Sayılı kararı, 14.02.1991 tarih ve 20776 sayılı R. G. <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/20776.pdf> (27.12.2020).
- Anayasa Mahkemesinin 2011/110 E., ve 2012/79 K. Sayılı 24.05.2012 tarihli kararı, 21.07.2012 tarih ve 28360 sayılı R.G. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/07/20120721-33..htm>, (27.12.2020).

- Anayasa Mahkemesinin 2006/99 E., 2009/9 K. Sayılı ve 15.01.2009 tarihli kararı, 08.07.2009 tarih ve 27282 sayılı R.G. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2009/07/20090708-9.htm> (27.12.2020).
- Anayasa Mahkemesinin 2011/27 E., 2012/101 K. Sayılı ve 05.07.2012 tarihli kararı, 06.10.2012 tarih ve 28433 sayılı R.G. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/10/20121006-18.htm> (27.12.2020).
- AİHM'nin 12.07.2005 tarih ve 36220/97 Başvuru numaralı Okyay ve diğerleri v. Türkiye kararı. [https://hudoc.echr.coe.int/tur#{%22fulltext%22:\[%22\%22CASE%20OF%20OKYAY%20AND%20OTHERS%20%20v.%20TURKEY\%22%22\],%22documentcollectionid%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\],%22itemid%22:\[%22001-69672%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/tur#{%22fulltext%22:[%22\%22CASE%20OF%20OKYAY%20AND%20OTHERS%20%20v.%20TURKEY\%22%22],%22documentcollectionid%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22],%22itemid%22:[%22001-69672%22]}) (21.12.2020).
- AİHM'nin 21.02.1990 tarih ve 81/9310 başvuru numaralı Powell and Rayner v. İngiltere kararı. [https://hudoc.echr.coe.int/tur#{%22fulltext%22:\[%22\%22CASE%20OF%20POWELL%20AND%20RAYNER%20v.%20THE%20UNITED%20KINGDOM\%22%22\],%22documentcollectionid%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\],%22itemid%22:\[%22001-57622%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/tur#{%22fulltext%22:[%22\%22CASE%20OF%20POWELL%20AND%20RAYNER%20v.%20THE%20UNITED%20KINGDOM\%22%22],%22documentcollectionid%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22],%22itemid%22:[%22001-57622%22]}) (24.12.2020).
- Demirdöven Köyü Tüzel Kişiliği ve Diğerleri, Anayasa Mahkemesi Birinci Bölümü 25.12.2018 tarih ve 2014/14359 Başvuru Numaralı kararı. <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2014/14359?BasvuruNoYil=2014&BasvuruNoSayi=14359> (07.02.2021).
- Danıştay 10. D. 28.04.1992 tarih ve 1990/2278 E., 1992/1672 K. Sayılı kararı, <http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/GelismisDokumanAraServlet> (27.12.2020).
- Danıştay 6. D. 28.05.1996 tarih ve 1995/5023 E., 1996/2558 K. Sayılı kararı, <http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/GelismisDokumanAraServlet> (27.12.2020).
- Anayasa Mahkemesinin 2011/110 E., ve 2012/79 K. Sayılı 24.05.2012 tarihli kararı, 21.07.2012 tarih ve 28360 sayılı R.G. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/07/20120721-33..htm>, (27.12.2020).
- Anayasa Mahkemesinin 2006/99 E., 2009/9 K. Sayılı ve 15.01.2009 tarihli kararı, 08.07.2009 tarih ve 27282 sayılı R.G. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2009/07/20090708-9.htm> (27.12.2020).
- Anayasa Mahkemesinin 2011/27 E., 2012/101 K. Sayılı ve 05.07.2012 tarihli kararı, 06.10.2012 tarih ve 28433 sayılı R.G. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/10/20121006-18.htm> (27.12.2020).
- Demirdöven Köyü Tüzel Kişiliği ve Diğerleri, Anayasa Mahkemesi Birinci Bölümü 25.12.2018 tarih ve 2014/14359 Başvuru Numaralı kararı. <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2014/14359?BasvuruNoYil=2014&BasvuruNoSayi=14359> (07.02.2021).

- Danıştay 10. D. 28.04.1992 tarih ve 1990/2278 E., 1992/1672 K. Sayılı kararı, <http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/GelismisDokumanAraServlet> (27.12.2020).
- Danıştay 6. D. 28.05.1996 tarih ve 1995/5023 E., 1996/2558 K. Sayılı kararı, <http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/GelismisDokumanAraServlet> (27.12.2020).
- Danıştay 8. D. 17.02.2009 tarih ve 2007/4540 E., 2009/1191 K. Sayılı kararı.
- Danıştay 10. D. 15.01.2001 tarih ve 2000/5396 tarihli kararı.
- Danıştay Mürettep Daire 18.12.1978 tarih ve 1978/5828 E. ve 1978/4687 K. sayılı kararı.
- Danıştay 14. D. 20.03.2018 tarih ve 2015/8238 E. 2018/1677 K. Sayılı karar. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/danistay/14-d-e-2015-8238-k-2018-1677-t-20-3-2018> (05.02.2021).
- Anayasa Mahkemesinin 28.01.1964 tarihli ve 1963/128 E., 1964/8 K. Sayılı kararı. https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/ND/1964/8?Donemler_id=1&EsasNo=1963%2F128 (05.02.2021).
- Anayasa Mahkemesinin 30.12.2020 tarih ve 2018/115 E. Ve 2020/81 K. Sayılı kararı, 09.03.2021 tarih ve 31418 sayılı R.G. https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/ND/2020/81?Donemler_id=2&EsasNo=%202018%2F115 (05.02.2021).
- Anayasa Mahkemesinin 15.01.2009 tarih ve 2006/99 E. 2009/9 K. Sayılı kararı <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2009/07/20090708-9.htm> (09.01.2021).
- Danıştay 10. D. 18.04.2006 tarih ve 2004/8703 E. 2006/2507 K. Sayılı kararı. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/danistay/10-daire-e-2004-8703-k-2006-2507-t-18-4-2006> (05.01.2021).
- Anayasa Mahkemesi Birinci Bölümünün 15.12.2020 tarih ve 2017/17652 sayılı kararı <https://www.anayasa.gov.tr/tr/haberler/bireysel-basvuru-basin-duyurulari/kamu-makamlarinin-denetim-ve-kontrol-gorevini-yerine-getirmemesi-nedeniyle-yasam-hakkinin-ihlal-edilmesi/> (09.01.2021).
- Case of Lopez Ostra v. Spain, 09 December 1994, Application No:16798/90. [https://hudoc.echr.coe.int/fre#%22itemid%22:\[%22001-57905%22\]](https://hudoc.echr.coe.int/fre#%22itemid%22:[%22001-57905%22]) (09.01.2021).
- Case of Fedeyeva v. Russia 09.06.2005 Application No:55723/00 [https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22fulltext%22:\[%22\%22CASE%20OF%20FADEYEVA%20v.%20RUSSIA%22%22\],%22documentcollectionid%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\],%22itemid%22:\[%22001-69315%22\]](https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22fulltext%22:[%22\%22CASE%20OF%20FADEYEVA%20v.%20RUSSIA%22%22],%22documentcollectionid%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22],%22itemid%22:[%22001-69315%22]) (09.01.2021).
- Anayasa Mahkemesinin 25.02.2016 tarih ve 2013/2522 başvuru numaralı kararı. <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2013/2552?KararTarihiBaslangici=25%2F02%2F2016&KararTarihiBitisi=25%2F02%2F2016> (10.01.2021).
- Anayasa Mahkemesinin 15.01.2009 tarih ve 2006/99 E. 2009/9 K. Sayılı kararı <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2009/07/20090708-9.htm> (09.01.2021).

- Danıştay 14. D. 24.10.2013 tarih ve 2012/9834 E. ve 2013/7132 K. Sayılı kararı
<https://legalbank.net/belge/aym-bireysel-basvuru-2014-14359-t-25-12-2018-hidroelektrik-santrali-projesiyle-ilgili-idarece-verile/3357006/> (22.01.2021).
- Anayasa Mahkemesinin 05.03.2020 tarih ve 2016/13846 Başvuru numaralı kararı
<https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2016/13846?BasvuruTarihiBaslangic=&BasvuruTarihiBitis=&KararTarihiBaslangic=05%2F03%2F2020&KararTarihiBitis=05%2F03%2F2020> (22.01.2021).
- Danıştay 6. D. 19.11.2020 tarih ve 2020/9865 E. Ve 2020/11262 K. Sayılı kararı
<https://legalbank.net/belge/d-6-dsi-e-2020-9865-k-2020-11262-t-19-11-2020-cevresel-etki-degerlendirmesi-olumlu-kararinin-iptali/4010162#> (22.01.2021).
- Danıştay 14. Dairesinin 30.04.2015 tarih ve 2013/2257 E. Ve 2015/3474 sayılı kararı,
<https://legalbank.net/belge/aym-bireysel-basvuru-2014-14359-t-25-12-2018-hidroelektrik-santrali-projesiyle-ilgili-idarece-verile/3357006/> (22.01.2021).
- Danıştay 14. Dairesinin 01.12.2016 tarih ve 2016/3301 E. Ve 2016/6980 sayılı kararı
<https://legalbank.net/belge/aym-bireysel-basvuru-2014-14359-t-25-12-2018-hidroelektrik-santrali-projesiyle-ilgili-idarece-verile/3357006/> (22.01.2021).
- Danıştay 6. D. 26.02.2002 tarih ve 2000/7274 E. ve 2002/3682 K. sayılı kararı.
- Case of Giacomelli v. Italy 02.11.2006, Application No: 59909/00
<https://elaw.org/content/european-court-human-rights-giacomelli-v-italy-application-no-5990900-2006112-european-court> (22.01.2021).
- 30.11.2004 tarih ve 99/48939 başvuru nolu Öneriyıldız/Türkiye kararı.
- 19.02.1998 tarih ve 89/149667 başvuru nolu Guerra vd./İtalya kararı.
- Danıştay 6. D. 12.11.2020 tarih ve 2020/9545 E. Ve 2020/10807 K. sayılı kararı
<https://legalbank.net/belge/d-6-d-e-2020-9545-k-2020-10807-t-12-11-2020-ced-gerekli-degidir-kararinin-iptali-isleminde-iptali-i/3976721/%c3%a7evresel-etki+de%c4%9ferlendirmesi> (21.01.2021).
- Danıştay 6. D. 10.09.2020 tarih ve 2019/12701 E. Ve 2020/7537 K. sayılı kararı
<https://legalbank.net/belge/d-6-dsi-e-2019-12701-k-2020-7537-t-10-09-2020-hes-projesinin-iptali-isteminde-can-suyu-miktarlarinin/3976722/%c3%a7evresel-etki+de%c4%9ferlendirmesi> (21.01.2021).
- Anayasa Mahkemesinin 09.12.1994 tarih ve 1994/43 E. 1994/42-2 sayılı kararı
<https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/22181.pdf> (25.01.2021).
- Anayasa Mahkemesinin 27.12.2012 tarih ve 2012/102 E. ve 2012/207 K. sayılı kararı.
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/04/20130402M1-4.htm> (05.07.2021).
- Danıştay 13. D. 07.06.2010 tarih ve 2008/6261 E. ve 2010/4767 K. sayılı kararı
<https://legalbank.net/belge/d-13-dsi-e-2008-6261-k-2010-4767-t-07-06-2010-uretim-lisans-verilmesinde-ced-olumlu-karari/1380945/%c3%bcretim+lisans%c4%b1> (25.01.2021).
- Anayasa Mahkemesinin 14.02.1989 tarih ve 1988/15 E, 1989/9 K. Sayılı kararı,
14.02.1991 tarih ve 20776 sayılı R. G.

- Anayasa Mahkemesinin 16.06.1964 tarih ve 1963/101 E. 1964/49 K. Sayılı kararı, 26.09.1964 tarih ve 11817 sayılı R. G.
- Yargıtay 3. C.D. 05.10.2020 tarih ve 2020/3811 E. Ve 2020/12593 sayılı kararı. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/3-ceza-dairesi-e-2020-3811-k-2020-12593-t-5-10-2020> (02.02.2021).
- Yargıtay 18. C. D. 10.02.2020 tarih, 2019/13197 E. ve 2020/4064 K. sayılı kararı <https://legalbank.net/belge/y-18-cd-e-2019-13197-k-2020-4064-t-10-02-2020-cevrenin-kasten-kirletilmesi-sucuna-iliskin-yargilamad/3673884/> (02.02.2021).
- Yargıtay 4. C.D. 10.12.2014 tarih ve 2012/33680 E. Ve 2014/35727 K. sayılı kararı. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/4-ceza-dairesi-e-2012-33680-k-2014-35727-t-10-12-2014> (03.02.2021).
- Yargıtay 4. C.D. 21.05.2008 tarih ve 2008/6206 E. ve 2008/10019 K. sayılı kararı. <https://legalbank.net/belge/y-4-cd-e-2008-6206-k-2008-10019-t-21-05-2008-cevre-kanununda-yer-alan-tanimlar/767484/> (10.01.2021).
- Yargıtay 4. C.D. 01.12.2014 tarih ve 2013/25364 E. ve 2014/34675 K. sayılı kararı. <https://legalbank.net/belge/y-4-cd-e-2013-25364-k-2014-34675-t-01-12-2014-cevreyi-kasten-kirletme-sucu/1450884/> (11.02.2021).
- Yargıtay 4. C.D. 21.12.2020 tarih ve 2020/25010 E. Ve 2020/20491 K. sayılı kararı <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/4-ceza-dairesi-e-2020-25010-k-2020-20491-t-21-12-2020> (03.02.2021).
- AİHM'nin 21.02.1990 tarih ve 81/9310 başvuru numaralı Powell and Rayner v. İngiltere kararı
- Yargıtay 18. C.D. 21.02.2017 tarih ve 2015/40017 E. Ve 2017/1902 K. sayılı kararı <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/18-ceza-dairesi-e-2015-40017-k-2017-1902-t-21-2-2017> (04.02.2021).
- Yargıtay 18. C.D. 05.12.2017 tarih ve 2015/39835 E. ve 2017/14320 K. sayılı kararı. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/18-ceza-dairesi-e-2015-39835-k-2017-14320-t-5-12-2017> (04.02.2021).
- Yargıtay 4. C.D. 09.01.2015 tarih ve 2013/24365 E. ve 2015/1452 K. sayılı kararı <https://legalbank.net/belge/y-4-cd-e-2013-24365-k-2015-1452-t-19-01-2015-gurultuye-neden-olma-sucu/1456274/> (04.02.2021).
- Yargıtay 18. C.D. 07.01.2019 tarih ve 2016/14794 E. ve 2019/31 K. sayılı kararı <https://legalbank.net/belge/y-18-cd-e-2016-14794-k-2019-31-t-07-01-2019-gurultuye-neden-olma-sucunda-gurultunun-sagliga-etkisini/3376006/> (04.02.2021).
- Yargıtay 18. C.D. 13.03.2018 tarih ve 2016/2819 E. 2018/3517 K. sayılı kararı <https://legalbank.net/belge/y-18-cd-e-2016-2819-k-2018-3517-t-13-03-2018/3129508/> (04.02.2021).
- Yargıtay 18. C.D. 16.02.2016 tarih ve 2015/7912 E. ve 2016/2813 sayılı kararı, <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/18-ceza-dairesi-e-2015-7912-k-2016-2813-t-16-2-2016> (04.02.2021).

- İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 6. C.D. 20.02.2020 tarih ve 2018/1697 E. ve 2020/431 K. sayılı kararı <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/bolge-adliye-mahkemesi/izmir-bam6-cd-e-2018-1697-k-2020-431-t-20-2-2020> (04.02.2021).
- Yargıtay 4. C.D. 19.01.2015 tarih ve 2013/24365 E. ve 2015/1452 sayılı kararı <https://legalbank.net/belge/y-4-cd-e-2013-24365-k-2015-1452-t-19-01-2015-gurultuye-neden-olma-sucu/1456274/g%c3%bcr%c3%bclt%c3%bcye+neden+olma+su%c3%a7u> (04.02.2021).
- Yargıtay 11. C.D. 16.02.2016 tarih ve 2016/710 E. ve 2016/1119 K. sayılı kararı <https://legalbank.net/belge/y-11-cd-e-2016-710-k-2016-1119-t-16-02-2016/1545588/%c3%87evre+Kanunu+yanl%c4%b1%c5%9f+ve+yan%c4%b1lt%c4%b1c%c4%b1+bilgi+verme+su%c3%a7u> (04.02.2021).
- Anayasa Mahkemesinin 08.12.2004 tarih ve 2004/84 E., 2004/124 K. Sayılı kararı, 02.12.2005 tarih ve 26011 sayılı R.G. https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/ND/2004/124?Donemler_id=2&EsasNo=2004%2F84&KararTarihiSon=%20&KelimeAra%5B%5D=%20 (05.02.2021).
- Anayasa Mahkemesinin 15.03.2012 tarih ve 2011/105 E. Ve 2012/38 K. Sayılı kararı 26.06.2012 tarih ve 28335 sayılı R.G. <https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/ND/2012/38?EsasNo=2011%2F105> (05.02.2021).
- Anayasa Mahkemesinin 30.12.2020 tarih ve 2018/115 E. ve 2020/81 K. sayılı kararı <https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/ND/2020/81?KararNo=2020%2F81> (12.03.2021).
- Danıştay 2. Dairesinin 2010/4602 E. ve 2011/1679 K. sayılı kararı. <https://legalbank.net/belge/d-2-d-e-2010-4602-k-2011-1679-t-25-04-2011-mudur-olarak-atanma-isleminin-iptali-talebi/921886/%22yetki+devri%22> (07.02.2021).
- Danıştay 13. Dairesinin 07.05.2007 tarih ve 2006/891 E. ve 2007/2812 K. sayılı kararı, <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/danistay/13-daire-e-2006-891-k-2007-2812-t-7-5-2007> (07.02.2021).
- Danıştay 8. D. 11.07.1962 tarih ve 1961/2514 E. ve 1962/3378 K. sayılı kararı
- AIHM'nin 21.02.1984 tarih ve 79/8544 başvuru numaralı Öztürk v. Almanya Kararı.
- AIHM'nin 16.11.2004 tarih ve 99/53371 Başvuru numaralı Canady v. Slovakya kararı
- Yargıtay 4. H.D. 04.12.2008 tarih ve 2008/2143 E. ve 2008/15114 K. sayılı kararı. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/4-hukuk-dairesi-e-2008-2143-k-2008-15114-t-4-12-2008> (10.02.2021).
- Yargıtay 11. H.D. 03.07.2017 tarih ve 2015/12965 E. ve 2017/4048 K. sayılı kararı, <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/11-hukuk-dairesi-e-2015-12965-k-2017-4048-t-3-7-2017> (10.02.2021).
- Yargıtay HGK 12.03.2003 tarih ve 2003/4-144 E. ve 2003/161 K. sayılı kararı, <https://legalbank.net/belge/y-hgk-e-2003-4-144-k-2003-161-t-12-03-2003-yapi-malikinin-giderim-yukumulugu/611670/> (11.02.2021).

- Yargıtay 4. H.D. 09.02.2010 tarih ve 2009/7021 E. ve 2010/1034 E. sayılı kararı
<https://legalbank.net/belge/y-4-hd-e-2009-7021-k-2010-1034-t-09-02-2010-haksiz-fiilden-dogan-tazminat-in-dirilmesi/825831/> (11.02.2021).
- Yargıtay 3. H.D. 06.02.1997 tarih ve 1997/458 E. ve 1997/1307 K. sayılı kararı.
<https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/3-hukuk-dairesi-e-1997-458-k-1997-1307-t-06-02-1997> (11.02.2021).
- Yargıtay 11. H.D. 14.01.2019 tarih ve 2017/3044 E. ve 2019/306 K. sayılı kararı
<https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/11-hukuk-dairesi-e-2017-3044-k-2019-306-t-14-1-2019> (11.02.2021).
- Yargıtay 4. H.D. 29.03.2018 tarih ve 2018/250 E. ve 2018/2402 K. sayılı kararı.
<https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/4-hukuk-dairesi-e-2018-250-k-2018-2402-t-29-3-2018> (11.02.2021).
- Yargıtay 4. H.D. 11.07.2002 tarih ve 2001/12708 E. ve 2002/8915 K. sayılı kararı,
<https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/4-hukuk-dairesi-e-2001-12708-k-2002-8915-t-11-07-2002> (11.02.2021).
- Yargıtay İctihadı Birleştirme Genel Kurulunun 11.02.1959 tarih 1958/17 E. 1959/15 K. sayılı kararı <https://www.turkhukusitesi.com/serh.php?did=16224> (13.02.2021).
- Danıştay 6. Dairesinin 31.03.2004 tarih ve 2002/6748 E. 2004/1834 K. sayılı kararı.
- AYİM 2.D. 12.10.1993 tarih ve 1993/555 E. ve 1993/519 K. sayılı kararı.
- AYİM 2. D. 29.12.1992 tarih ve 1991/74 E. ve 1992/913 K. sayılı kararı
- Yargıtay 4. H.D. 11.07.2002 tarih ve 2001/12708 E. ve 2002/8915 K. sayılı kararı.
<https://legalbank.net/belge/y-4-hd-e-2001-12708-k-2002-8915-t-11-07-2002-haksiz-eylem-nedeniyle-manevi-tazminat/243924/> (13.02.2021).
- Yargıtay 1. H.D. 04.10.2012 tarih ve 2012/9944 E. ve 2012/10688 K. sayılı kararı.
<https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/1-hukuk-dairesi-e-2012-9944-k-2012-10688-t-4-10-2012> (13.02.2021).
- Yargıtay 1. H.D. 25.12.1981 tarih ve 1981/14350 E. ve 1981/14955 K. sayılı kararı.
<https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/1-hd-e-1981-14350-k-1981-14955-t-25-12-1981> (13.02.2021).
- Danıştay 10. Dairesinin 03.04.1985 tarih ve 1982/4465 E. ve 1985/672 sayılı kararı.
- Danıştay 10. D. 11.10.2000 tarih ve 1999/2162 E. ve 2000/5120 K. sayılı kararı.
<https://www.lexpera.com.tr/ictihat/danistay/10-daire-e-1999-2162-k-2000-5120-t-11-10-2000> (15.02.2021).
- Danıştay 10. D. 10.04.1996 tarih ve 1995/53 E. ve 1996/1913 K. sayılı kararı.
<https://legalbank.net/belge/d-10-d-e-1995-53-k-1996-1913-t-10-04-1996-danistay-10-daire-karari/530707/> (13.02.2021).
- Danıştay Dava Daireleri Genel Kurulu, 16.02.1962 tarih ve 196/177 E. ve 1962/108 K. sayılı kararı.

- Danıştay 12. Dairesi 28.2.1973 gün ve 1969/1430 E. ve 1973/609 K. sayılı kararı.
- Danıştay 15. D. 09.05.2016 tarih ve 2013/4524 E. ve 2016/3302 K. sayılı kararı.
<https://www.lexpera.com.tr/ictihat/danistay/e-2013-4524-k-2016-3302-t-9-5-2016> (15.02.2021).
- Danıştay 15. D. 28.02.2013 tarih ve 2012/5169 E. ve 2013/1599 K. sayılı kararı.
<https://www.lexpera.com.tr/ictihat/danistay/15-d-e-2012-5169-k-2013-1599-t-28-2-2013> (15.02.2021).
- Danıştay 10.D. 05.10.2020 tarih ve 2015/4385 E. ve 2020/3461 K. sayılı kararı.
<https://www.lexpera.com.tr/ictihat/danistay/10-d-e-2015-4385-k-2020-3461-t-5-10-2020> (15.02.2021).
- Danıştay 15. D. 03.10.2017 tarih ve 2016/261 E. ve 2017/5035 K. sayılı kararı.
<https://www.lexpera.com.tr/ictihat/danistay/15-d-e-2016-261-k-2017-5035-t-3-10-2017> (15.02.2021).
- Danıştay 6. D. 16.06.2020 tarih ve 2020/4241 E. ve 2020/5492 K. sayılı kararı.
<https://www.lexpera.com.tr/ictihat/danistay/6-d-e-2020-4241-k-2020-5492-t-16-6-2020> (15.02.2021).
- Yargıtay 4. H.D. 15.03.2007 tarih ve 2007/1356 E. ve 2007/3396 K. sayılı kararı.
<https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/4-hukuk-dairesi-e-2007-1356-k-2007-3396-t-15-03-2007> (15.02.2021).
- Yargıtay 4. H.D. 09.02.1989 tarih ve 1988/7660 E. ve 1989/1046 K. sayılı kararı.
<https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/4-hukuk-dairesi-e-1988-7660-k-1989-1046-t-09-02-1989> (15.02.2021).
- Yargıtay 4. H.D. 26.02.2015 tarih ve 2014/10979 E. ve 2015/2214 K. sayılı kararı.
<https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/4-hukuk-dairesi-e-2014-10979-k-2015-2214-t-26-02-2015> (15.02.2021).
- Yargıtay 4. H.D. 29.03.2018 tarih ve 2018/250 E. ve 2018/2402 K. sayılı kararı.
<https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/4-hukuk-dairesi-e-2018-250-k-2018-2402-t-29-3-2018> (15.02.2021).
- Yargıtay 4. C.D. 27.12.2012 tarih ve 2010/31681 E. ve 2012/32675 K. sayılı kararı.
- Yargıtay 4. C.D. 10.06.2013 tarih ve 2011/15197 E. ve 2013/18013 K. sayılı kararı.
- Clyde River (Hamlet) v. Petroleum Geo-Services Inc. Case Number 36692, Date 26.07.2017. https://scc-csc.lexum.com/scc-csc/scc-csc/en/item/16743/index.do#_ftnref2 (23.03.2021).
- Chippewas of the Thames First Nation v. Enbridge Pipelines Inc. Case Number 36776, Date 26.07.2017. <https://scc-csc.lexum.com/scc-csc/scc-csc/en/item/16744/index.do> (23.03.2021).
- Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü 10.07.2017 tarih ve 2016/79 E. ve 2017/415 K. sayılı kararı. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/uyusmazlik-mahkemesi/hukuk-bolumu-e-2016-79-k-2017-415-t-10-7-2017>, (05.07.2021).

- Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü 06.04.2015 tarih ve 2015/200 E. ve 2015/216 K. sayılı kararı. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/uyusmazlik-mahkemesi/e-2015-200-k-2015-216-t-6-4-2015>, (05.07.2021).
- Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümünün 25.02.2019 tarih ve 2019/97 E. ve 2019/110 K. sayılı kararı. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/uyusmazlik-mahkemesi/hukuk-bolumu-e-2019-97-k-2019-110-t-25-2-2019>, (05.07.2021).
- Yargıtay 3. C.D. 05.10.2020 tarih ve 2020/3811 E. Ve 2020/12593 sayılı kararı. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/3-ceza-dairesi-e-2020-3811-k-2020-12593-t-5-10-2020> Erişim Tarihi: 02.02.2021
- Yargıtay 18. C. D. 10.02.2020 tarih, 2019/13197 E. ve 2020/4064 K. sayılı kararı <https://legalbank.net/belge/y-18-cd-e-2019-13197-k-2020-4064-t-10-02-2020-cevrenin-kasten-kirletilmesi-sucuna-iliskin-yargilamad/3673884/> Erişim Tarihi:02.02.2021
- Yargıtay 4. C.D. 10.12.2014 tarih ve 2012/33680 E. Ve 2014/35727 K. sayılı kararı. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/4-ceza-dairesi-e-2012-33680-k-2014-35727-t-10-12-2014> Erişim Tarihi:03.02.2021
- Yargıtay 4. C.D. 21.05.2008 tarih ve 2008/6206 E. ve 2008/10019 K. sayılı kararı. <https://legalbank.net/belge/y-4-cd-e-2008-6206-k-2008-10019-t-21-05-2008-cevre-kanununda-yer-alan-tanimlar/767484/> Erişim Tarihi: 10.01.2021
- Yargıtay 4. C.D. 01.12.2014 tarih ve 2013/25364 E. ve 2014/34675 K. sayılı kararı. <https://legalbank.net/belge/y-4-cd-e-2013-25364-k-2014-34675-t-01-12-2014-cevreyi-kasten-kirletme-sucu/1450884/> Erişim Tarihi:11.02.2021
- Yargıtay 4. C.D. 19.06.2013 tarih ve 2012/28077 E. ve 2013/19465 K. sayılı kararı.
- Yargıtay 4. C.D. 27.12.2012 tarih ve 2010/31681 E. ve 2012/32675 K. sayılı kararı.
- Yargıtay 4. C.D. 10.06.2013 tarih ve 2011/15197 E. ve 2013/18013 K. sayılı kararı.
- Yargıtay 4. C.D. 21.12.2020 tarih ve 2020/25010 E. Ve 2020/20491 K. sayılı kararı <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/4-ceza-dairesi-e-2020-25010-k-2020-20491-t-21-12-2020> Erişim Tarihi: 03.02.2021
- Yargıtay 18. C.D. 21.02.2017 tarih ve 2015/40017 E. Ve 2017/1902 K. sayılı kararı <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/18-ceza-dairesi-e-2015-40017-k-2017-1902-t-21-2-2017> Erişim Tarihi:04.02.2021;
- Yargıtay 18. C.D. 05.12.2017 tarih ve 2015/39835 E. ve 2017/14320 K. sayılı kararı. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/18-ceza-dairesi-e-2015-39835-k-2017-14320-t-5-12-2017> Erişim Tarihi:04.02.2021
- Yargıtay 4. C.D. 09.01.2015 tarih ve 2013/24365 E. ve 2015/1452 K. sayılı kararı <https://legalbank.net/belge/y-4-cd-e-2013-24365-k-2015-1452-t-19-01-2015-gurultuye-neden-olma-sucu/1456274/> Erişim Tarihi:04.02.2021
- Yargıtay 18. C.D. 07.01.2019 tarih ve 2016/14794 E. ve 2019/31 K. sayılı kararı <https://legalbank.net/belge/y-18-cd-e-2016-14794-k-2019-31-t-07-01-2019-gurultuye-neden-olma-sucunda-gurultunun-sagliga-etkisini/3376006/> Erişim Tarihi:04.02.2021

- Yargıtay 18. C.D. 13.03.2018 tarih ve 2016/2819 E. 2018/3517 K. sayılı kararı <https://legalbank.net/belge/y-18-cd-e-2016-2819-k-2018-3517-t-13-03-2018/3129508/> Erişim Tarihi:04.02.2021;
- Yargıtay 18. C.D. 16.02.2016 tarih ve 2015/7912 E. ve 2016/2813 sayılı kararı, <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/18-ceza-dairesi-e-2015-7912-k-2016-2813-t-16-2-2016> Erişim Tarihi:04.02.2021
- İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 6. C.D. 20.02.2020 tarih ve 2018/1697 E. ve 2020/431 K. sayılı kararı <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/bolge-adliye-mahkemesi/izmir-bam6-cd-e-2018-1697-k-2020-431-t-20-2-2020> Erişim Tarihi:04.02.2021
- Yargıtay 4. C.D. 19.01.2015 tarih ve 2013/24365 E. ve 2015/1452 sayılı kararı <https://legalbank.net/belge/y-4-cd-e-2013-24365-k-2015-1452-t-19-01-2015-gurultuye-neden-olma-sucu/1456274/g%c3%bcr%c3%bclt%c3%bcye+neden+olma+su%c3%a7u> Erişim Tarihi:04.02.2021
- Yargıtay 11. C.D. 16.02.2016 tarih ve 2016/710 E. ve 2016/1119 K. sayılı kararı <https://legalbank.net/belge/y-11-cd-e-2016-710-k-2016-1119-t-16-02-2016/1545588/%c3%87evre+Kanunu+yanl%c4%b1%c5%9f+ve+yan%c4%b1lt%c4%b1c%c4%b1+bilgi+verme+su%c3%a7u> Erişim Tarihi:04.02.2021

Seda YURTCANLI DUYMAZ

**İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
AFETLER VE İNSAN HAKLARI:
ÇEVRESEL
ZORUNLU GÖÇ**

ADALEY YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İklim Değişikliği, Afetler ve İnsan Hakları: Çevresel Zorunlu Göç
Seda Yurtcanlı Duymaz

Hukuk Yayınları Dizisi – 2907

Birinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 65 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

Kitaplar ve Monografiler

- ACER Yücel, KAYA İbrahim, GÜMÜŞ Mahir, Küresel ve Bölgesel Perspektiften Türkiye'nin İltica Stratejisi, USAK Yay., Ankara, 2010.
- ACOT Pascal, Catastrophes Climatiques Désastres Sociaux, Puf, Paris, 2006.
- ALLAND Denis & TEITGEN-COLLY Catherine, Traité du Droit d'asile, PUF, Paris, 2002.
- AYKUL Ömer, Ekolojik Hukuk (Eko-Hukuk), Seçkin, 2. baskı, Ankara, 2012.
- BECK Ulrich, Risk Toplumu: Başka Bir Modernliğe Doğru, Bülent Doğan & Kazım Özdoğan (çev.), İthaki, 2. baskı, 2014, İstanbul.
- BELAIDI Naida, La lutte contre les atteintes globales à l'environnement: vers un ordre public écologique ?, Bruylant, Bruxelles, 2008.
- BETTATI Mario, Le droit d'ingérence: mutation de l'ordre international, Odile Jacop, Paris, 1996.
- BETTS Alexandre, Survival Migration: Failed Governance and the Crisis of Displacement, Cornell University Press, Ithaca, New York, 2013.
- BIRNIE Patricia, BOYLE Alan, REDGEWELL Catherine, International Law and the Environment, 3. edition, Oxford University Press, Oxford, 2009.
- BOUTELET-BLOCAILLE Marguerite & FRITZ Jean-Claude, L'Ordre Public Ecologique: Towards an Ecological Public Order, Bruylant, Bruxelles, 2005.
- CANÇADO TRINDADE Antônio Augusto, The Access of Individuals to International Justice, Oxford University Press, New York, 2011.
- CASTLES Stephen & MARK Miller, Göçler Çağı, Modern Uluslararası Göç Hareketleri, Bülent Uğur Bal, İbrahim Akbulut (çev.), İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2008.
- CONISBEE Molly & SIMMS Andrew, Environmental Refugees The Case for Recognition, nef pocketbooks, London, 2003.

- CORLETT David, *Stormy Weather: The Challenge of Climate Change And Displacement*, University of New South Wales Press, Sydney, 2008.
- COURNIL Christel & MAYER Benoît, *Les Migrations Environnementales*, SciencePo, Paris, 2014.
- DEMİR YAŞAMIŞ Firuz, *Çevresel Etki Değerlendirmesi*, Çekül Yayınları Bilim Dizisi, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 2. Baskı, İstanbul, 2003.
- EKŞİ Nuray, *Yabancılar ve Uluslararası Koruma Hukuku*, Beta, 4. baskı, İstanbul, 2016.
- GEMENNE François, *Géopolitique du changement climatique*, Armand Colin, Paris, 2009.
- GIDDENS Anthony, *İklim Değişikliği Siyaseti*, Erhan Baltacı (çev.), Phoenix Yayınevi, Ankara, 2013.
- GOLAY Christophe, *Droit à l'alimentation et accès à la justice*, Bruylant, Bruxelles, 2011.
- GOODWIN-GILL Guy S. & MCADAM Jane, *The Refugees in International Law*, Oxford University Press, Oxford, 2007.
- GOSSERIES Axel, KADAYIFÇI Refia, ATALAY Serde, *Urgenda İklim Değişikliği Davası*, Ekoloji Kolektifi, Ankara, 2019.
- GÜNEŞ Ahmet, *Çevre Hukuku*, Adalet yay., 2. baskı, Ankara, 2019.
- HARVEY David, "The Urban Process under Capitalism: A Framework for Analysis, *International Journal of Urban and Regional Research*, 2 (1-4), 2009, ss.101-131.
- HATHAWAY James, *The Relationship between Human Rights and Refugee Law*, Edward Elgar Publishing, 2013.
- HAYWARD Tim, *Constitutional Environmental Rights*, Oxford University Press, New York, 2005.
- HÖPFNER Florian François, *L'Évolution de la Notion de Réfugié*, Pedone, Paris, 2014.
- KABOĞLU İbrahim Ö., *Kolektif Özgürlükler*, DÜHF Yayınları 8, Diyarbakır, 1989.
- KABOĞLU İbrahim Ö., *Özgürlükler Hukuku-İnsan Haklarının Hukuksal Yapısı Üzerine Bir Deneme*, Afa Yayınları, 1993.

- KABOĞLU İbrahim Ö., Çevre Hakkı, İmge Kitabevi, 3. Baskı, Ankara, 1996.
- KABOĞLU İbrahim Ö., Özgürlükler Hukuku 1, İmge, Ankara, 2013.
- KALIN Walter, Ülke İçi Yerinden Olma Konusunda Yol Gösterici İlkeler Açıklayıcı Notlar, Kerem Altıparmak (çev.), İmaj Yayınevi, Ankara, 2005.
- KAPANİ Münci, Kamu Hürriyetleri, Yetkin, Ankara, 2013.
- KAYA Yasemin, Ekolojik Güvenlik, Dora, Bursa, 2019.
- KELEŞ Ruşen & ERTAN Birol, Çevre Hukukuna Giriş, İmge Kitabevi Yayınları, Ankara, 2002.
- KELEŞ Ruşen, HAMAMCI Can, ÇOBAN Aykut, Çevre Politikası, İmge Kitabevi, 8. baskı, Ankara, 2015.
- KISS Alexandre & SHELTON Dinah, International Environmental Law, Transnational Publishers, New York, 1991.
- KISS Alexandre & BEURIER Jean-Pierre, Droit international de l'environnement, 4. édition, Pedone, Paris, 2010.
- LAVIEILLE Jean-Marc, Droit International de l'Environnement, 3. édition, Ellipses, Paris, 2010.
- MAY James R. & DALY Erin, Dünyada Çevresel Anayasacılık, Tolga Şirin & N. Umut Orcan (çev.), Ekoloji Kolektifi, Ankara, 2018.
- MAYER Benoit, The Concept of Climate Migration: Advocacy and its Prospects, Edward Elgar Publishing, Cheltenham, Massachusetts, 2016.
- MAYOUSSIER Amélie, Les Déplacements de Population dus au Changement Climatique, L'Harmattan, Paris, 2013.
- MCADAM Jane, Complementary Protection in International Refugee Law, Oxford University Press, Oxford, 2007.
- MCADAM Jane, Climate Change, Forced Migration, and International Law, Oxford University Press, Oxford, 2012.
- MYERS Norman & KENT Jennifer, Environmental Exodus: An Emergent Crisis in the Global Arena, Climate Institute, Washington DC, Haziran 1995.
- OKAY Özge, İdare Hukukunda Kamu Düzeni Kavramı, XII Levha Yayınları, İstanbul, 2011.
- ÖZAY İlhan, Günışığında Yönetim, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2004.

- ÖZAY İlhan, *Günüşiğinde Yönetim II- Yargısal Korunma, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010.*
- ÖZDEK Yasemin, *İnsan Hakkı Olarak Çevre Hakkı, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, Ankara, 1993.*
- ÖZKAN Işıl, *Göç, İltica ve Sığınma Hukuku, Seçkin, Ankara, 2017.*
- ÖZKERİM GÜNER Neslihan, *İklim Değişikliği Nedeniyle Devletlerin Sorumluluğu, Yetkin Yayınları, Ankara, 2018.*
- PAZARCI Hüseyin, *Uluslararası Hukuk Dersleri 1. Kitap, Turhan, 13. baskı, Ankara, 2016.*
- PAZARCI Hüseyin, *Uluslararası Hukuk Dersleri 2. Kitap, Turhan, 11. baskı, Ankara, 2017.*
- PAZARCI Hüseyin, *Uluslararası Hukuk Dersleri 3. Kitap, Turhan, 5. baskı, Ankara, 2015.*
- PAZARCI Hüseyin, *Uluslararası Hukuk, Turhan, 17. baskı, Ankara, 2018.*
- PRIEUR Michel, *Droit de l'Environnement, Dalloz, 6. Baskı, Paris, 2011.*
- PRIEUR Michel, *Droit de l'environnement, droit durable, éd. Bruylant, 2014.*
- ROBERTS J. Timmons & BRADLEY C. Parks, *A Climate of Injustice: Global Inequality, North-South Politics, and Climate Policy, The MIT Press, Cambridge, 2007.*
- SANDS Philippe, *Principles of International Environmental Law, Second Edition, Cambridge University Press, Cambridge, 2005.*
- SANDS Philippe & PEEL Jacqueline, *Principles of international environmental law, Cambridge University Press, 3 edition, Cambridge, 2012.*
- SARAÇLI Murat, *Uluslararası Hukukta Yerinden Edilmiş Kişiler, Adalet Yayınevi, Ankara, 2011.*
- SCOTT Mathew, *Refugee Status Determination in the Context of 'Natural' Disasters and Climate Change, A Human Rights-Based Approach, Lund University Publications, Lund, 2018.*
- SHIVA Vandana, *Petrol Değil Toprak İklim Krizi Döneminde Çevresel Adalet, (çev. Özge Olcay), Sinek Sekiz, İstanbul, 2012.*
- SIRRI AKŞENER Haşmet & ÇAKMAKÇI Ramazan, *Açıklamalı Gerekçeli Bilgi Edinme Hakkı, Legal, İstanbul, 2004.*

- STERN Nicholas, The economics of climate change: the Stern Review, Cambridge University Press, Cambridge, 2006.
- SUDRE Frédéric, Droit européen et international des droits de l'homme, Puf, Paris, 2015.
- SUDRE Frédéric, MARGUÉNAUD Jean-Pierre, ANDRIANTSIMBAZOVINA Joël, GOUTTENOIRE Adeline, LEVINET Michel Levinet, Les Grands arrêts de la Cour européenne des droits de l'homme: recueil de décisions, 7. éd., Puf, Paris, 2015.
- TALU Nuran, Türkiye'de İklim Siyaseti, Phoenix, Ankara, 2015.
- TANÖR Bülent & YÜZBAŞIOĞLU Necmi, 1982 Anayasası'na Göre Türk Anayasa Hukuku, Beta Yayınları, 8. Baskı, İstanbul, 2006.
- TÖRE Nazlı, Uluslararası Göç Hukuku,, Turhan Kitabevi, Ankara, 2016.
- TURGUT Nükhet, Çevre Hukuku, Savaş Yayınevi, 2. baskı, Ankara, 2001.
- TÜRK Volker, Vatansız Kişilerin Korunmasına İlişkin El Kitabı, UNHCR, Cenevre, 2014.
- UNHCR, Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status under the 1951 Convention and the 1967 Protocol relating to the Status of Refugees, Geneva, January 2011.
- UYAR Lema (çev. ve der.), Birleşmiş Milletler'de İnsan Hakları Yorumları İnsan Hakları Komitesi ve Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Komitesi, 1981-2006, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2006.
- UZUN Elif, Milletlerarası Hukuka Aykırı Eylemlerinden Dolayı Devletin Sorumluluğu, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.
- ÜSTÜN Gül, Kentsel Dönüşüm Hukuku, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2014.
- VANDERHEIDEN Steve, Atmospheric Justice: A Political Theory of Climate Change, Oxford University Press, Oxford, 2009.
- VAN LANG Agathe, Droit de l'Environnement, Puf, 2. Baskı, Paris, 2007.
- WESTRA Laura, Environmental Justice and Rights of Ecological Refugees, Eathscan, London, 2010.
- YILMAZ TURGUT Nükhet, Çevre Politikası ve Hukuku, İmaj Kitabevi, 2. baskı, Ankara, 2017.

Dergilerde Yayımlanan Makaleler ve Kitap Bölümleri

- ABONNAT Elise Ruggeri, "Les droits des populations insulaires face à leur environnement menacé", in *Changements environnementaux globaux et droits de l'homme*, Christel Cournil, Catherine Colard-Fabregoule (eds.), Bruylant, Bruxelles, 2012, ss. 487-490.
- ADAMO Susan, "Environmentally Induced Population Displacements", IHDP Update 1, 2009, ss. 13-21.
- ADAMO Susan, "Environmental Migration and Cities in the Context of Global Environmental Change", *Environmental Sustainability*, Vol. 2, 2010, ss. 161-165.
- AKILLIOĞLU Tekin, "Yönetmelik Yargı ve Denetimin Etkinliği", *Amme İdaresi Dergisi*, 23(1), Mart 1990, ss. 3-11.
- ALBRECHT Eike & PLEWA Malte Paul, "International recognition of environmental refugees", *Environmental Policy and Law*, 45(2), June 2015, ss. 78-84.
- ANDERFUNREN-WAYNE Cynthia S., "Family unity in Immigration and Refugee matterd: United States and European Approaches", *International Journal of Refugee Law*, Vol. 8, 1996, ss. 347-382.
- ATASÜ-TOPÇUOĞLU Reyhan, "Düzensiz Göç: Küreselleşmede Kısıtlanan İnsan Hareketliliği", in *Küreselleşme Çağında Göç Kavramlar, tartışmalar*, S. Gülfer İhlamur-Öner & N. Aslı Şirin Öner (eds.), İletişim, İstanbul, 2012, ss. 501-518.
- AYDOĞMUŞ Ayşe Yasemin, "Türk Hukukunda Geçici Korumadan Yararlananların Sınır Dışı Edilmesi", *Public and Private International Law Bulletin*, Volume: 37, Issue: 2, ss. 141-169.
- AZRAK Ülkü, "İdari yargı denetiminin sınırı olarak idarenin takdir yetkisi", *İstanbul Üniversitesi İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi*, sayı 1-3, Aralık 1985, ss. 17-28.
- BANHOLZER Sandra & KOSSIN James & DONNER Simon, "The Impact of Climate Change on Natural Disasters" in *Reducing Disaster: Early Warning Systems For Climate Change*, Ashbindu Singh & Zinta Zommers (eds.), Springer, Netherlands, 2014, ss. 21-49.
- BARNETT Jon, "Security and Climate Change", *Global Environmental Change*, Vol. 13, 2003, ss. 7-17.

- BARNETT Jon & ADGER Neil, "Climate Dangers and Atoll Countries", *Climatic Change*, Vol. 61, 2003, ss. 321-337.
- BARNETT Jon & WEBBER Michael, "Migration as Adaptation: Opportunities and Challenges", in *Climate Change and Displacement: Multi disciplinary Perspectives*, Jane McAdam (ed.), Oxford University Press, Oxford, 2010, ss. 37-55.
- BARTOLINI Giulio, "A taxonomy of disasters in international law", in *Routledge Handbook of Human Rights and Disasters*, Flavia Zorzi Giustiniani, Emanuele Sommario, Federico Casolari, Giulio Bartolini (eds.), Routledge, Londra ve New York, 2018, ss. 10-26.
- BATES Diane, "Environmental Refugees? Classifying Human Migrations Caused by Environmental Change", *Population and Environment*, Vol. 23, No. 5, May 2002, ss. 465-477.
- BELAIDI Nadia, "Droit et risques: le concept d'ordre public écologique pour repenser le droit de l'environnement", in *Changements climatiques et défis du droit*, Christel Cournil & Catherine Colard-Fabregoule (eds.), Bruylant, Bruxelles, 2010, ss. 375-392.
- BELL Derek, "Environmental Refugees: What Rights? Which Duties?", *Res Publica*, Vol. 10, 2004, ss. 135-152.
- BENISTON Martin, "Issues Relating to Environmental Change and Population Migrations. A Climatologist's Perspective" in *Environmental Change and Its Implications for Population Migration*, Jon D. Unruh, Maarten S. Krol, Nurit Kliot (eds.), Kluwer, Dordrecht, 2004, ss. 1-24.
- BÉTAILLE Julien, "Des "réfugiés écologiques" à la protection des "déplacés environnementaux" éléments du débat juridique en France", *Hommes & migrations*, n° 1284, 2010, ss. 144-155.
- BETTS Alexandre, "Towards a Soft Law Framework for the Protection of Vulnerable Irregular Migrants", *International Journal of Refugee Law*, Volume 22, Issue 2, July 2010, ss. 209-236.
- BIERMANN Frank & BOAS Ingrid, "Preparing for a Warmer World, Towards a Global Governance System to Protect Climate Refugees", *Global Environmental Politics*, vOL. 10, Issue 1, 2010, ss. 60-88.
- BIERMANN Frank & BOAS Ingrid, "Protecting Climate Refugees: The Case for a Global Protocol", *Environment: Science and Policy for Sustainable Development*, Volume 50, Issue 6, 2008, ss. 21-26.

- BILSBORROW Richard, "Population growth, internal migration, and environmental degradation in rural areas of developing countries", *European Journal of Population*, Vol. 8, No. 2, 1992, ss. 125-148.
- BIRGANIE Addis Barega, "An African Initiative for the Protection of the Rights of Internally Displaced People", *Human Rights Law Review*, Vol. 10, Issue 1, March 2010, ss. 179-190.
- BODANSKY Daniel, "The Role of the International Court of Justice in Addressing Climate Change: Some Preliminary Reflections", *Arizona State Law Journal*, Vol: 49, No:1, 2017, ss. 689-712.
- BOYLE Alan, "Human Rights or Environmental Rights? A Reassessment", *Fordham Environmental Law Review*, Vol XVIII, 2007, ss. 471-511.
- BROOKS MASTERS Suzette, *Environmentally Induced Migration: Beyond a Culture of Reaction*, *Georgetown Immigration Law Journal*, Vol. 14, Summer 2000, ss. 855-879.
- BROWN WEISS Edith, "Our Rights and Obligations to Future Generations for the Environment", *The American Journal of International Law*, Vol. 84, 1990, ss. 198-207.
- BUDAK Sevim & YURTCANLI Seda, "Çevresel Bilgiye Erişim Hakkı Bakımından Aarhus Sözleşmesi, Türkiye ve Fransa Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme", in XI. KAYFOR Bildiriler Kitabı, TODAİE, Ankara, 2013, ss. 839-851.
- BUDAK Sevim & YURTCANLI Seda & GÜL İlknur, "20. Yılında Türkiye'de Çevresel Etki Değerlendirme Süreci: Değişimler, Dönüşümler, Kırılanklıklar, İsyanlar", in XII. KAYFOR Bildiriler Kitabı, Adnan Menderes Üniversitesi, Şubat 2015, ss. 148-167.
- BUSH Brittan J., "Redefining Environmental Refugees", *Georgetown Immigration Law Journal*, 2013, ss. 554-577.
- BUZ Sema, "Türkiye Sığınma Sisteminin Sosyal Boyutu", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı: 76, 2008, ss. 120-130.
- CAMERON Edward, "Human Rights and Climate Change: Moving From an Intrinsic to an Instrumental Approach", *Georgia Journal of International and Comparative Law*, Vol. 38, No. 3, 2010, ss. 673-716.
- CANEY Simon, "Climate change, human rights and moral thresholds", in *Human Rights and Climate Change*, Stephen Humphreys (ed.), Cambridge University Press, New York, 2010, ss. 69-90.

- CANGI Ali Arif, "Çevreyi İmha Aracı Haline Getiren Hukuku Yeniden Düşünmek", *in Türkiye’de Hukuku Yeniden Düşünmek*, Haluk İnancı (ed.), İletişim Yay., İstanbul, 2015, ss. 295-318.
- CANS Chantal, "Environnement et Développement Durable", *in Droits et Politiques de l’Environnement*, Yves Petit (ed.), La Documentation Française, Paris, 2009, ss. 7-18.
- CASTLES Stephen, "Afterword: What Now? Climate-Induced Displacement after Copenhagen", *in Climate Change and Displacement*, Jane McAdam (ed.), Oxford University Press, Oxford, 2010, ss. 239-246.
- CATTON William & DUNALP Riley, "Environmental Sociology: A New Paradigm", *The American Sociologist*, Vol. 13, 1978, ss. 41-49.
- CAVEDON CAPDEVILLE Fernanda De Salles, "Les droits de l’homme concernés par les catastrophes", *in Les Catastrophes et les droits de l’homme*, Projet de CADHOM, Tome 1, ANR, 2013, ss. 30-109.
- CAVEDON CAPDEVILLE Fernanda De Salles, "La jurisprudence internationale et régionale sur les catastrophes et les droits de l’homme", *in Les Catastrophes et les droits de l’homme*, Projet de CADHOM, Tome 1, ANR, 2013, ss. 338-357.
- CEKİ HAZAN Jacob, "Geçmişten Geleceğe Zorunlu Göç: Mülteciler ve Ülke İçinde Yerinden Edilmiş Kişiler", *in Küreselleşme Çağında Göç Kavramlar, tartışmalar*, S. Gülfer İhlamur-Öner & N. Aslı Şirin Öner (eds.), İletişim, İstanbul, 2012, ss. 183-197.
- CERİT MAZLUM Semra, Uluslararası İklim Politikası: Hakkaniyet ve Sürdürülebilirlik Ekseninde Bir Değerlendirme", *in Küresel Isınma ve Kyoto Protokolü, İklim Değişikliğinin Bilimsel, Ekonomik ve Politik Analizi*, Etem Karakaya (ed.), Bağlam Yayıncılık, İstanbul, 2008, ss. 129-167.
- CERİT MAZLUM Semra, İklim Değişikliği Politikası", *in Türkiye’de Kent-sel Alan ve Çevre Politikası Analizleri*, Elvettin Akman & Cenay Babaoğlu (eds.), Ekin Yay., Bursa, 2018, ss. 23-56.
- CERON Jean-Paul, "Les perspectives de catastrophes liées au changement climatique: une approche à partir des travaux du GIEC", *in Les catastrophes écologiques et le droit: échecs du droit, appels au droit*, Jean-Marc Lavieille, Julien Bétaille, Michel Prieur (eds.), Bruylant, Bruxelles, 2012, ss. 36-58.

- CHEMILLIER-GENDREAU Monique, "Faut-il un statut international de réfugié écologique?", *Revue Européenne de Droit de l'Environnement*, n°4, 2006, ss. 446-452.
- CHIMNI Bhupinder S., "The Birth of a Discipline: From Refugee to Forced Migration Studies", *Journal of Refugee Studies*, 22 (1), 2009, ss. 11-29.
- COHEN Roberta, "L'élargissement du rôle du UNHCR aux personnes déplacées à l'intérieur de leur propre pays", *Revue des migrations forcées*, October 2005, ss. 9-11.
- COHEN Roberta & DENG Francis, "The Genesis and the Challenges", *Forced Migration Review*, Vol. 10, 2008, ss. 4-5.
- COHEN Roberta & BRADLEY Megan, "Disasters and Displacement: Gaps in Protection", *International Humanitarian Legal Studies*, Vol. 1, 2010, ss. 326-352.
- COLLINS-CHOBANIAN Shari, COMERFORD Eric, KERLIN Chris, "Twenty Million Environmental Refugees and Counting: A Call for Recognition or a New Convention", *Environmental Ethics*, Vol. 32(2), 2010, ss. 149-163.
- COLVILLE Rupert, "Réfugié ou migrant?", *Réfugiés*, n°148, vol. 4, 2007, ss. 2.
- COOPER Jessica, *Environmental Refugees: Meeting The Requirements Of The Refugee Definition*, New York University Environmental Law Journal, Vol. 6, 1998, ss. 480-529.
- COURNIL Christel, "Les réfugiés écologiques: quelle(s) protection(s), quel(s) statut(s)?", *Revue du Droit Public*, 2006/4, ss. 1035-1066.
- COURNIL Christel & MAZZEGA Pierre, "Catastrophes écologiques et flux migratoires: Comment protéger les réfugiés écologiques?", *Revue Européenne de Droit de l'Environnement*, n°4, 2006, ss. 417-427.
- COURNIL Christel & MAZZEGA Pierre, "Réflexions prospectives sur une protection juridique des réfugiés écologiques", *Revue européenne des migrations internationales*, Vol. 23, n°1, 2007, ss. 7-34.
- COURNIL Christel, "L'émergence d'un droit pour les personnes déplacées internes", *Revue québécoise de droit international*, Vol. 22, Issue 1, 2009, ss. 1-25.
- COURNIL Christel & GEMENNE François, "Les populations insulaires face au changement climatique: des migrations à anticiper", *VertigO* -

- la revue électronique en sciences de l'environnement, Volume 10
Numéro 3, décembre 2010.
- COURNIL Christel, "Les défis du droit international pour protéger les
"réfugiés climatiques": réflexions sur les pistes actuellement proposées",
in Changements climatiques et défis du droit, Christel Cournil &
Catherine Colard-Fabregoule (eds.), Bruylant, Bruxelles, 2010, ss. 345-372.
- COURNIL Christel, "Émergence et faisabilité des protections en discussion
sur les « réfugiés environnementaux »", *Revue Tiers Monde*, 2010/4
n°204, ss. 35-54.
- COURNIL Christel, "The Issue of Protection of 'Environmental Refugees'
within the Light of International Law", *in* Migration and Climate
Change, Étienne Piguet, Antoine Pécoud, Paul de Guchteneire (eds.),
Paris, UNESCO, 2011, ss. 359-386.
- COURNIL Christel, "The Protection of 'Environmental Refugees' in
International Law," *in* Migration and Climate Change, Etienne Piguet,
Antoine Pécoud, Paul de Guchteneire (eds.), UNESCO, Paris, 2011, ss.
359-370.
- COURNIL Christel, "La mise à l'agenda scientifique et politique des
migrations environnementales", *Revista Interdisciplinar da Mobilidade
Humana*, N° 36, jan./jun. 2011, ss. 75-94.
- COURNIL Christel, "La relation droits de l'homme et changements
climatiques au sein de la Communauté internationale et en Europe", *in*
Les politiques climatiques de l'Union européenne et Droits de
l'Homme, Christel Cournil & Anne-Sophie Tabau (eds.), Bruylant,
Bruxelles, 2013, ss. 22-70.
- COURNIL Christel & MAYER Benoit, "Opportunités et limites d'une
protection catégorielle au bénéfice des migrants environnementaux",
in Les minorités environnementales, Liliana Lyra Jubilut & Fernando
Cardozo Fernandes Rei (eds.), Université Catholique du Santos, 2015,
ss. 65-86.
- COURNIL Christel, "Migrants environnementaux: Circulation des normes
et réseaux d'acteurs de la gouvernance", *in* Mobilité humaine et
environnement: du global au local, Christel Cournil, Chloé
Vlassopoulos (eds.), Éditions Quae, Versailles, 2015, ss. 13-30.

- COURNIL Christel, "Les mobilités humaines liées aux changements climatiques: Des négociations internationales aux perspectives de coopération et de protection", *Droit de l'Environnement*, n° 242, Février 2016, ss. 60-68.
- CRUTZEN Paul J. & STOERMER Eugene F., "The 'Anthropocene'", *Global Change Newsletter* 41, May 2000, ss. 17-18.
- CULLET Philippe, "Human Rights and Climate Change - Broadening the Right to Environment", *in The Oxford Handbook of International Climate Change Law*, Kevin R. Gray, Richard Tarasofsky, Cinnamon Carlarne (eds.), Oxford University Press, Oxford, 2016, ss. 499-519.
- ÇOBAN Aykut, "Çok Uluslu Şirketler – Ekolojik Zarar İlişkisinin Ekonomi-Politiği", *in Çevre Sorunlarına Çağdaş Yaklaşımlar – Ekolojik, Ekonomik, Politik ve Yönetmelik Perspektifler*, Mehmet C. Marin ve Uğur Yıldırım (eds.), Beta, İstanbul, 2004, ss. 273-298.
- ÇOBAN Aykut, ÖZLÜER Fevzi, ERENSÜ Sinan, "Türkiye’de Doğanın Neoliberalleştirilmesi ve Bu Sürece Karşı Mücadeleler", *in Yerel Yönetim, Kent ve Ekoloji, Can Hamamcı’ya Armağan*, Aykut Çoban (ed.), İmge, Ankara, 2015, ss. 399-456.
- DA COSTA Karen, "R.I.P. R2P: on the controversial 'responsibility to protect' doctrine and why it adds no value to disasters", *in Routledge Handbook of Human Rights and Disasters*, Flavia Zorzi Giustiniani, Emanuele Sommario, Federico Casolari, Giulio Bartolini (eds.), Routledge, London ve New York, 2018, ss. 27-42.
- DE ZAYAS Alfred, "Migration and Human Rights", *Nordic Journal of International Law*, No 61-62, 1992-1993, ss. 243-252.
- D’ORSI Cristiano, "Les spécificités de la Convention de l’OUA par rapport à la protection des réfugiés", *Revue de droit international, science diplomatique et science politique*, vol. 85, 2007, ss. 81-102.
- DEDEOĞLU Melike, "İklim Değişikliğinin Göç Hareketleri Üzerine Etkileri", *in Küresel Isınma, İklim Değişikliği ve Sosyo-Ekonomik Etkileri*, Hayriye Atik (ed.), Nobel, İstanbul, 2017, ss. 220-229.
- DELMAS-MARTY Mireille, "Propos conclusifs sur les catastrophes écologiques et le droit: contradiction ou innovation", *in Les catastrophes écologiques et le droit: échecs du droit, appels au droit*, Jean-Marc Lavieille, Julien Bétaille, Michel Prieur (eds.), Bruylant, Bruxelles, 2012, ss. 573-579.

- DHUNGANA Shiva, "Time to apply the Guiding Principles in Nepal", *Forced Migration Review*, December 2008, ss. 27-29.
- DIAGNE Khassim & ENTWISLE Hannah, "UNHCR and the Guiding Principles", *Forced Migration Review*, December 2008, ss. 33-35.
- DOCHERTY Bonnie & GIANNINI Tyler, "Confronting a Rising Tide: A Proposal for a Convention on Climate Change Refugees", *Harvard Environmental Law Review*, 33(2), 2009, ss. 349-403.
- DOUMBÉ-BILLÉ Stéphane, "À la recherche d'un régime international pour les déplacés environnementaux", in *D'Urbanisme et d'environnement, Liber amicorum Francis Haumont*, Bruylant, Bruxelles, 2015, ss. 563-574.
- DROBENKO Bernard, "Le droit à l'eau: De l'affirmation à la réalisation", in *Changements environnementaux globaux et Droits de l'Homme*, Christel Cournil, Catherine Colard-Fabregoule (eds.), Bruylant, Bruxelles, 2012, ss. 433-452.
- DUN Oliva, "Agricultural Change, Increasing Salinisation and Migration in the Mekong Delta: Insights for Potential Future Climate Change Impacts?", in *Climate Change, Migration and Human Security in Southeast Asia*, Lorraine Elliot (ed.), S. Rajaratnam School of International Studies, RSIS Monograph No. 24, 2012, ss. 84-98.
- DUN Olivia & GEMENNE François, "Defining environmental migration", *Forced Migration*, Vol. 31, ss. 10-11.
- DUYMAZ Erkan, "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Çevrenin Korunmasına Katkısı", *İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, No:47, Ekim 2012, ss. 121-160.
- EDWARDS Alice, "Refugee Status Determination in Africa", *14 African Journal of International and Comparative Law*, 2006, ss. 204-233.
- EKEN Musa, "Bilgi Edinme Hakkı", *İnsan Hakları Yıllığı*, Dr. Muzaffer Sencer'e Armağan, Cilt: 17-18, TODAİE Yayınları, 1995-1996, ss. 61-75.
- EKŞİ Nuray, "İklim Mültecileri", *Göç Araştırmaları Dergisi*, Cilt 2, Sa. 2, Temmuz – Aralık 2016, ss. 10-58.
- ELLIOTT Lorraine, "Climate Migration and Climate Migrants: What Threat, Whose Security" in *Climate Change and Displacement Multidisciplinary Perspectives*, Jane McAdam (ed.), Hart Publishing, Oxford, 2010, ss. 175-190.

- EPINEY Astrid, "Réfugiés écologiques et droit international", *in* The right to life, C. Tomuschat, E. Lagrange, S. Oeter (eds.), Martinus Nijhoff publishers, Boston, 2010, ss. 371-401.
- ERDİ LELANDİS Gülçin, "Changement Climatique et Avenir Des Agriculteurs Dans la Plaine de Konya", *in* Mobilité humaine et environnement: du global au local, Christel Cournil, Chloé Vlassopoulos (eds.), Editions Quae, Paris, 2015, ss. 181-194.
- ERENSÜ Sinan, "Ölçüyü Doğru Koymanın Hukuku: Avukat Yakup Okumuşoğlu ile Söyleyişi", *in* Sudan Sebepler Türkiye'de Neoliberal Su-Enerji Politikaları ve Direnişler, İletişim Yay., İstanbul, 2016, ss. 433-450.
- ERENSÜ Sinan, "Hareket, Devlet ve Sermaye Arasında Bir İmkan Olarak Hukuk: Avukat Fevzi Sözlüer ile Söyleyişi", *in* Sudan Sebepler Türkiye'de Neoliberal Su-Enerji Politikaları ve Direnişler, İletişim Yay., İstanbul, 2016, ss. 451-470.
- ERICSON Jason P., VÖRÖSMARTY Charles J., DINGMAN S. Lawrence, WARD Larry G., MEYBECK Michel, "Effective Sea-Level Rise and Deltas: Causes of Changes and Human Dimension Implications", *Global Planet Change*, 50, 2006, ss. 63-82.
- ERK Nejat, "İklim Değişikliği ve Tarımsal Üretim Üzerine Etkileri", *in* Küresel Isınma, İklim Değişikliği ve Sosyo-Ekonomik Etkileri, Hayriye Atik (ed.), Nobel, İstanbul, 2017, ss. 124-148.
- ESPIELL Hector Gros, PICADO Sonia, LANZA Leo Valladares, "Principles and criteria for the protection of and assistance to central american refugees, returnees and displaced persons in Latin America", *International Journal of Refugee Law*, vol. 2, n°1, 1990, ss. 83-117.
- EWING Jackson, "Contextualising Climate as a Cause of Migration in Southeast Asia", *in* Climate Change, Migration and Human Security in Southeast Asia, Lorraine Elliot (ed.), S. Rajaratnam School of International Studies, 2012, ss. 13-27.
- FARBER Daniel A., "Climate Change and Disaster Law", *in* The Oxford Handbook of International Climate Change Law, Kevin R. Gray, Richard Tarasofsky, Cinnamon Carlarne (eds.), 2016, ss. 588-607.
- FARQUHAR Harriet, "Migration with Dignity: Towards a New Zealand Response to Climate Change Displacement in the Pacific", *Victoria University of Wellington Law Review*, vol. 46, n°1, 2015, ss. 29-56.

- FERRIS Elizabeth, "Assessing the impact of the Principles: an unfinished task", *Forced Migration Review*, December 2008, s. 10-11.
- GAILLARD Emilie, "Pour une approche systémique, complexe et prospective des droits de l'homme", *in* Changements environnementaux globaux et droits de l'homme, Christel Cournil, Catherine Colard-Fabregoule (eds.), Bruylant, Bruxelles, 2012, ss. 49-67.
- GARCIA Márcio Pereira Pinto, "Famine as a Catastrophe: The Role of International Law", *in* The International Aspects of Natural and Industrial Catastrophes, David D. Caron, Charles Leben (eds.), Brill, Boston-Leiden, 2001, ss. 229-248.
- GEMENNE François, "Tuvalu, Un Laboratoire du Changement Climatique? Une critique empirique de la rhétorique des « canaris dans la mine »", *Revue Tiers Monde*, no. 204, octobre-décembre 2010, ss. 89-107.
- GEMENNE François, "De l'équité dans l'adaptation aux impacts du changement climatique", *in* Changements climatiques et défis du droit, Christel Cournil & Catherine Colard-Fabregoule (eds.), Bruylant, Bruxelles, 2010, ss. 213-227.
- GEMENNE François, "What's in a Name: Social Vulnerabilities and the Refugee Controversy in the Wake of Hurricane Katrina" *in* Environment, Forced Migration and Social Vulnerability, Tamer Afifi & Jill Jager (eds.), Springer, New York, 2010, ss. 29-40.
- GEMENNE François, "How They Became the Human Face of Climate Change: Research and Policy Interactions in the Birth of the "Environmental Migration Concept"", *in* Migration and Climate Change, Etienne Piguet, Antoine Pécaud, Paul de Guchtenerie (eds.), Cambridge University Press & UNESCO Publishing, Cambridge, 2011, ss. 225-259.
- GEMENNE François, "L'anthropocène et ses victimes: une réflexion terminologique", *in* L'enjeu mondial: l'environnement, François Gemenne (ed.), Paris, Presses de Sciences Po, 2015, ss. 233-240.
- GILLESPIE Alexander, "Small Island States in the Face of Climatic Change: The End of the Line in International Environmental Responsibility", *UCLA Journal of Environmental Law and Policy*, 22(1), 2003, ss. 107-129.
- GONIN Patrick & LASSAILLY-JACOB Véronique, "Les réfugiés de l'environnement, une nouvelle catégorie de migrants forcés ?", *Revue Européenne des Migrations Internationales*, Vol. 18, 2002, ss. 139-160.

- GORIS Indira & HARRINGTON Julia & KÖHN Sebastian, "Qu'est-ce que l'apatride et pourquoi est-ce une question importante?", *Forced Migration Review*, Issue 32, April 2009, ss. 4-6.
- GOUGUET Jean-Jacques, "Réfugiés écologiques: un débat controversé", *Revue Européenne de Droit de l'Environnement*, n°4, 2006, ss. 381-399.
- GOURITIN Armelle, "La jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme sur les obligations positives en matière environnementale peut-elle s'appliquer aux changements climatiques?", *in* *Changements climatiques et défis du droit*, Christel Cournil & Catherine Colard-Fabregoule (eds.), Bruylant, Bruxelles, 2010, ss. 251-275.
- GÖK Hasan, "Danıştay Kararlarından Hareketle İdari Yargı Kararlarının İmkansızlık Nedeniyle Uygulanmadığı Haller", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. LXXI, S. 1, 2013, ss. 547-558.
- GÖZLER Kemal, "Anayasa Değişikliğinin Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlandırılması Bakımından Getirdikleri ve Götürdükleri: Anayasanın 13. Maddesinin Yeni Sekli Hakkında Bir inceleme", *Ankara Barosu Dergisi*, Yıl 59, 2001/4, ss. 53-67.
- GUÈVREMONT Véronique & DE LASSUS SAINT-GENIÈS Géraud, "Le droit international de l'environnement à la rescousse des cultures menacées: quel horizon pour l'approche inter-systémique de la pétition des Inuits déposée à la Commission interaméricaine des droits de l'homme?", *McGill Journal of Sustainable Development Law*, Vol. 6, Issue 1, 2010, ss. 5-28.
- GÜL Fikri, "İnsan Doğa İlişkisi Bağlamında Çevre Sorunları ve Felsefe", *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı 14, 2013, ss. 17-21.
- GÜNEŞ Ahmet, "Aarhus Sözleşmesi Üzerine Bir İnceleme", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XIV, 2010, ss. 299-333.
- GÜNEŞ, Ahmet, "Çevre Hukuku Açısından Stratejik Çevresel Değerlendirme", *TBB Dergisi*, S. 91, 2010, s. 33-66.
- GÜNEŞ Ahmet, "Yeni Anayasa Tartışmaları Bağlamında Çevre", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 15, Sayı: 3, 2011, ss. 107-119.
- GÜNEŞ Ahmet, *Çevre Hukukunda İhtiyat İlkesi*, Bilge Yayınevi, Ankara, 2012.

- GÜNEY Necla, "Avrupa Birliği Direktifleri Doğrultusunda Türkiye'de Çevresel Bilgiye Erişim Hakkı", Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:VII, Sayı: 2, 2010, ss. 79-106.
- GÜRAN Sait, İdari Yargı Denetiminin Kapsamı ve Sınırları", Sempozyum Danıştay ve İdari Yargı Günü 140.Yıl, Danıştay Tasnif Ve Yayın Bürosu Yayınları, 2008.
- GÜRSELER Güneş, "İnsan Hakları, Çevre, Anayasa", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sa. 75, 2008, ss. 199-208.
- HALL Margaux & WEISS David, "Avoiding Adaptation Apartheid: Climate Change Adaptation and Human Rights Law", Yale Journal of International Law, Vol. 37, Issue 2, 2012, ss. 310-366.
- HAMAMCI Can, "Çevre ve Hukuk", in Prof. Fehmi Yavuz'a Armağan, A. Ü. SBF Yayınları, Ankara, 1983, ss. 239-250.
- HAMAMCI, Can, "Çevre Hakkı Üzerine Düşünceler" İnsan Hakları Yıllığı, C. 5-6, 1983-1984, s. 171-180.
- HANDL Günther, "The Environment: International Rights and Responsibilities", Proceedings of the Annual Meeting (American Society of International Law), Vol. 74, 1980, ss. 223-247.
- HARTMAN Betsy, "Rethinking Climate Refugees and Climate Conflict: Rhetoric, Reality and the Politics of Policy Discourse", Journal of International Development, Vol. 22, 2010, ss. 233-246.
- HASEGAWA Reiko, "Returning home after Fukushima: displacement from a nuclear disaster and international guidelines for internally displaced persons", Policy Brief Series: Migration, environment and climate change, vol.1, n°4, September 2005, ss. 1-7.
- HATHAWAY James, "Food Deprivation: A Basis for Refugee Status?", Social Research, Vol. 81, 2014, ss. 327-339.
- HAYWARD Tim, "Human Rights Versus Emissions Rights: Climate Justice and the Equitable Distribution of Ecological Space", Ethics & International Affairs, Vol. 21/4, 2007, ss. 431-450.
- HESELMAN Marlies, "Establishing a Full "Cycle of Protection" for Disaster Victims: Preparedness, Response and Recovery According to International Human Rights Supervisory Bodies", Tilburg Law Review, Vol. 18, Issue 2, 2013, ss. 106-132.

- HESSELMAN Marlies, "A Right to International (Humanitarian) Assistance in Times of Disaster: Fresh Perspectives from International Human Rights Law", *in* Routledge Handbook of Human Rights and Disasters, Flavia Zorzi Giustiniani, Emanuele Sommario, Federico Casolari, Giulio Bartolini (eds.), Routledge, Londra ve New York, 2018, ss. 65-83.
- HODGKINSON David, BURTON Tess, ANDERSON Heather, YOUNG Lucy, "The Hour when the Ship Comes In: A Convention for Persons Displaced by Climate Change", *Monash University Law Review*, 36(1), 2010, ss. 69-120.
- HODGKINSON David, & YOUNG Lucy, "In the Face of Looming Catastrophe: A Convention for Climate Change Displaced Persons", *in* Threatened Island Nations, Michael B. Gerrard, Gregory E. Wannier (eds.), Cambridge University Press, New York, 2013, ss. 299-336.
- HONG Jeanhee, "Refugees of the 21st Century: Environmental Injustice", *Cornell Journal of Law and Public Policy*, Vol. 10, Issue 2, 2001, ss. 323 - 348.
- HUGO Graeme, "Environmental Concerns and International Migration", *International Migration Review* 30(1), 1996, ss. 105-131.
- HUGO Graeme, "Climate Change-Induced Mobility and the Existing Migration Regime in Asia and the Pacific" *in* Climate Change and Displacement, Jane McAdam (ed.), Oxford University Press, Oxford, 2010, ss. 9-35.
- HUGO Graeme, "Lessons from Past Forced Resettlement for Climate Change Migration", *in* Migration and Climate Change, Etienne Piguet, Antoine Pécoud, Paul de Guchteneire (eds.), Cambridge University Press, 2011, ss. 260-288.
- HUGO Graeme & BARDSLEY Douglas, "Migration and Environmental Change in Asia", *in* People on the Move in a Changing Climate: The Regional Impact of Environmental Change on Migration, Etienne Piguet & Frank Laczko (eds.), Springer, 2014, ss. 21-48.
- HUMPHREYS Stephen, "Introduction: Human Rights and Climate Change", *in* Human Rights and Climate Change, Stephen Humphreys (ed.), Cambridge University Press, New York, 2010, ss. 1-34.

- HUMPHREYS Stephen, "Competing Claims: Human Rights and Climate Harms", *in* Human Rights and Climate Change, Stephen Humphreys (ed.), Cambridge University Press, New York, 2010, ss. 37-68.
- HUNTER Lori M., WHITE Michael J., LITTLE Jani S., SUTTON Jeannette, "Environmental Hazards, Migration, and Race", *Population & Environment*, 25(1), 2003, ss. 23-39.
- IELEMIA, Apisai, "A Threat to our Human Rights, Tuvalu's perspective on Climate Change", *UN Chronicle*, no. 2, 2007.
- IONESCO Dina, "L'OIM et la gouvernance des migrations environnementales", *in* Mobilité humaine et environnement: du global au local, Christel Cournil, Chloé Vlassopoulos (eds.), Éditions Quae, Versailles, 2015, ss. 87-105.
- İZCİ Rana, "İklim Değişikliği ve Uyum (Adaptasyon) Sorunu", *in* Küresel Isınma ve Kyoto Protokolü İklim Değişikliğinin Bilimsel, Ekonomik ve Politik Analizi, Etem Karakaya (ed.), Bağlam, İstanbul, 2008, ss. 87-104.
- JACOBS Rebecca Elizabeth, "Treading Deep Waters: Substantive Law Issues in Tuvalu's Threat to Sue the United States in the International Court of Justice", *Pacific Rim Law & Policy Journal*, Vol. 14, 2005, ss. 103-128.
- JOHNSON Craig A., "Governing Climate Displacement: The Ethics and Politics of Human Resettlement", *Environmental Politics* 21, 2012, ss. 308-328.
- KABOĞLU İbrahim Ö., "Çevre Hakkı Üzerine (Bir Danıştay Kararının Düşündürdükleri)", *İnsan Hakları Yıllığı*, Cilt: 10-11, 1988-1989, ss. 107-137.
- KABOĞLU İbrahim Ö., "Ülkesel İnsan Hakları (Ve Doğa Canavarı: HES'ler)" *in* 23'e 12 Kala 12 Soruda Hangi Türkiye?, İmge Kitabevi, Ankara, 2011, ss. 178-192.
- KABOĞLU İbrahim Ö., "Catastrophes et droits de l'homme en Turquie", *in* Hommage à un printemps environnemental, Mélanges en l'honneur des professeurs Soukaina Bouraoui, Mahfoud Ghézali et Ali Mékouar, Michel Prieur (ed.), PULIM, Limoges, 2016, ss. 307-333.
- KADİRBEYOĞLU Zeynep, "In the Land of Ostriches: Developmentalism, Environmental Degradation, and Forced Migration in Turkey", *in*

- Environment, Forced Migration and Social Vulnerability, Tamer Affifi ve Jill Jager (eds.), Springer-Verlag, Berlin - Heidelberg, 2010, ss. 223-234.
- KALIN Walter, "L'avenir des Principes directeurs relatifs au déplacement de personnes à l'intérieur de leur propre pays", *Revue des migrations forcées*, Vol. 4, 2007, ss. 5-6.
- KALIN Walter, "The future of the Guiding Principles", *Forced Migration Review*, December 2008, ss. 38-39.
- KALIN Walter, "Conceptualising Climate-Induced Displacement", in *Climate Change and Displacement: Multidisciplinary Perspectives*, Jane McAdam (ed.), Oxford University Press, Oxford, 2010, ss. 81-103.
- KALIN Walter, "Des principes Nansen à l'initiative Nansen", *Des principes Nansen à l'initiative Nansen*, Vol. 41, Décembre 2012, ss. 48-49.
- KALIN Walter, "Disaster Displaced Persons in the Age of Climate Change: the Nansen Initiative's Protection Agenda", in *Routledge Handbook of Human Rights and Disasters*, Flavia Zorzi Giustiniani, Emanuele Sommario, Federico Casolari, Giulio Bartolini (eds.), Routledge, Londra ve New York, 2018, ss. 346-363.
- KARAKAYA Etem, "Proje Temelli Esneklik Mekanizmaları: Temiz Kalınma ve Ortak Yürütme", in *Küresel Isınma ve Kyoto Protokolü, İklim Değişikliğinin Bilimsel, Ekonomik ve Politik Analizi*, Etem Karakaya (ed.), Bağlam Yayıncılık, İstanbul, 2008, ss. 169-196.
- KAYPAK Şafak, "Katılımcı Yönetim Mekanizması Olarak Kent Konseyleri", in *Kent Konseyleri Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Enes Battal Keskin (ed.), Bursa Kent Konseyi Bilimsel Yayınlar Dizisi – 1, Bursa, 2011, ss. 134-158.
- KEANE David, "The Environmental Causes and Consequences of Migration: A Search for the Meaning of "Environmental Refugees", *Georgetown International Environmental Law Review*, Winter 2004, ss. 210-223.
- KELEŞ Ruşen, "Çevre ve Siyaset", in *İnsan Çevre Toplum*, Ruşen Keleş (ed.), 3. baskı, İmge Kitabevi, Ankara, 2016, ss. 303-341.
- KELEŞ Ruşen, HAMAMCI Can, ÇOBAN Aykut, *Çevre Politikası*, İmge Kitabevi, 6. Baskı, Ankara, 2009.

- KELLEY Colin, MOHTADI Shahrzad, CANE Mark, SEAGER Richard, KUSHNIR Yochanan, "Climate change in the Fertile Crescent and implications of the recent Syrian drought", *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 112 (11), Mart 2015, ss. 3241-3246.
- KELMAN Ilan, "Island Evacuation", *Forced Migration Review*, Vol. 31, Octobre 2008, ss. 20-21.
- KIBREAB Gaim, "Environmental Causes and Impact of Refugee Movements: A Critique of the Current Debate", *Disasters*, 21(1), 1997, ss. 20-38.
- KIDANE Won, "Managing Forced Displacement by Law in Africa: The Role of the New African Union IDPs Convention", *Vanderlit Journal of Transnational Law*, vol. 44, January 2011, ss. 1-85.
- KILIÇ Selim, "Uluslararası Çevre Hukukunun Gelişimi Üzerine Bir İnceleme", *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, Cilt 2, Sayı 2, 2001, ss. 131-149.
- KING Tracey, "Environmental displacement: coordinating efforts to find solutions", *Georgetown International Environmental law review*, Washington, Spring 2006, vol. 18 Issue 3, ss. 543-565.
- KISS Alexandre, "Une étude d'impact: les effets de la protection de l'environnement sur le droit international", *in Pour un droit commun de l'environnement, Mélanges en l'honneur de Michel Prieur*, Dalloz, Paris, 2007, ss. 207-222.
- KLIOT Nurit, "Environmentally Induced Population Movements: Their Complex Sources and Consequences - A Critical Review", *in Environmental Change and Its Implications for Population Migration*, Jon D. Unruh, Maarten S. Krol, Nurit Kliot (eds.), Dordrecht, Kluwer, 2004, ss. 69-100.
- KNODEL Marissa S., "Wet Feet Marching: Climate Justice and Sustainable Development for Climate Displaced Nations in the South Pacific", *Vermont Journal of Environmental Law*, Vol. 14, 2012, ss. 127-176.
- KNOX John, "Climate Change and Human Rights Law", *Virginia Journal of International Law*, Vol. 50, 2009-2010, ss. 163-218.
- KNOX John, "Human Rights Principles and Climate Change", *in Oxford Handbook of International Climate Change Law*, Kevin R. Gray, Richard Tarasofsky, Cinnamon Carlarne (eds.), 2016, ss. 214-239.

- KOLMANSKOG Vikram & MYSTRAD Finn, "Environmental Displacement in European Asylum Law", *European Journal of Migration and Law*, Vol. 11, 2009, ss. 313-326.
- KOZOLL Christopher M., "Poisoning the Well: Persecution, the Environment, and Refugee Status", *Colorado Journal of International Environmental Law and Policy*, Vol. 15, n°2, 2004, ss. 271-307.
- LACZKO Frank & PIGUET Etienne, "Regional Perspectives on Migration, the Environment and Climate Change", *in* *People on the Move in a Changing Climate The Regional Impact of Environmental Change on Migration*, Etienne Piguets, Frank Laczko (eds.), Springer, Dordrecht, 2014, ss. 1-20.
- LALLEMANT Hervé Raimana, "L'apatridie climatique et la disparition d'État dans le pacifique Sud", *Revue Juridique Polynésienne*, Vol. 15, 2009, ss. 77-94.
- LASSAILLY-JACOB Véronique, "Une nouvelle catégorie de réfugiés en débat", *Revue Européenne de Droit de l'Environnement*, n°4, 2006, ss. 374-380.
- LAVIEILLE Jean Marc, "Du système international productiviste autodestructeur... à une communauté mondiale humainement viable", *in* *Pour un droit commun de l'environnement, Mélanges en l'honneur de Michel Prieur*, Dalloz, Paris, 2007, ss. 223-239.
- LAVIEILLE Jean Marc, "Droits de l'homme et catastrophes écologiques", *in* *Changements environnementaux globaux et droits de l'homme*, Christel Cournil, Catherine Colard-Fabregoule (eds.), Bruylant, Bruxelles, 2012, ss. 373-389.
- LAVIEILLE Jean Marc & CAVEDON CAPDEVILLE Fernanda De Salles, "L'indispensable consécration des droits de l'homme au profit des déplacés environnementaux victimes de catastrophes" *in* *Les Catastrophes et les droits de l'homme*, Projet de CADHOM, Tome 1, ANR, 2013, ss. 459-473.
- LAVOREL Sabine, "Le renouvellement du droit des peuples à l'autodétermination face aux changements environnementaux", *in* *Changements environnementaux globaux et droits de l'Homme*, Christel Cournil, Catherine Colard-Fabregoule (eds.), Bruylant, Bruxelles, 2012, ss. 561-575.

- LEE Everett S., "A Theory of Migration", *Demography* 3(1), 1966, ss. 47-57.
- LEGOUX Luc, "Les migrants climatiques et l'accueil des réfugiés en France et en Europe", *Revue tiers monde*, n°204, 2010/4, ss. 55-67.
- LEIGHTON SCHWARTZ Michelle, "International Legal Protection for Victims of Environmental Abuse", *Yale Journal of International Law*, Vol. 18, 1993, ss. 355-387.
- LIMON Marc, "Human rights and Climate Change: Constructing Case for a Political Action", *Havard Environmental Law Review*, Vol. 33, 2009, ss. 450-463.
- LONERGAN Steve, "The Role of Environmental Degradation in Population Displacement", *Environmental Change and Security Report*, Vol. 4, 1998, ss. 5-15.
- LOPEZ Aurelie, "The protection of environmentally-displaced persons in international law", *Environmental Law*, vol. 37, 2007, ss. 365-409.
- MAERTENS Lucile, "Le changement climatique en débat au Conseil de sécurité de l'ONU", *Revue internationale et stratégique*, N° 109, 2018/1, ss. 105-114.
- MARCS Carly, "Spoiling Movi's River: Towards Recognition of Persecutory Environmental Harm Within the Meaning of the Refugee Convention", *American University International Law Review*, Vol. 24, no. 1, 2008, ss. 31-71.
- MARGÉNAUD Jean Pierre, "Le droit à la vie vu par la CEDH", in *Les catastrophes écologiques et le droit: échecs du droit, appels au droit*, Jean-Marc Lavieille, Julien Bétaille, Michel Prieur (eds.), Bruylant, Bruxelles, 2012, ss. 117-125.
- MARTIN Susan & WEERASINGHE Sanjula & TAYLOR Abbie, "What Is Crisis Migration?" *Forced Migration Review*, Vol. 45, 2004, ss. 5-9.
- MARTIN Susan, "The State of the Evidence", *Forced Migration Review*, Vol. 49, 2015, ss. 12-13.
- MAYER Benoit, "The International Legal Challenges of Climate-Induced Migration: Proposal for an International Legal Framework", *Colorado Journal of Int. Env. Law and Pol.*, Vol. 22, 2011, ss. 357-416.
- MAYER Benoit, "Pour en finir avec la notion de "réfugiés environnementaux": critique d'une approche individualiste et universaliste des déplacements

- causés par les changements environnementaux”, *McGill International Journal of Sustainable Development*, vol. 7, n°1, 2011, ss. 33-58.
- MAYER Benoit, “The International Legal Protection of Climate (or Environmental) Migrants at the Crossroads: Fraternity, Responsibility and Sustainability”, *Supreme Court Law Review*, Vol. 56, 2012, ss. 723-763.
- MAYER Benoit, “Environmental Migration in the Asia-Pacific Region: Could We Hang Out Sometime?”, *Asian Journal of International Law*, Vol. 3, 2013, ss. 101-135.
- MAYER Benoit, “Climate Migration Governance”, *in Handbook of Climate Change Adaptation*, Springer, Verlag, Berlin, Heidelberg, 2014, ss. 823-838.
- MAYER Benoit, “Environmental Migration as Advocacy: Is It Going to Work?”, *Canada’s Journal of Refugee Law*, Vol. 29, n. 2, 2014, ss. 27-41.
- MAYER Benoit & CRÉPEAU François, “Changement climatique et droits de l’homme des migrants”, *in Mobilité humaine et environnement: du global au local*, Christel Cournil & Chloé Vlassopoulos (eds.), Quae, Paris, 2015, ss. 31-48.
- MAYER Benoit, “Human Rights in the Paris Agreement”, *Climate Law*, Vol. 6, 2016, ss. 109-117.
- MAYER Benoit & CURNIL Christel, “Climate Change, Migration and Human Rights: Towards Group-Specific Protection?”, *in Climate Change and Human Rights An international and comparative law perspective*, Ottavio Quirico & Mouloud Boumghar (eds.), Routledge, Londra ve New York, 2016, ss. 173-188.
- MAYER Benoit, “Critical Perspective on the Identification of ‘Environmental Refugees’ as a Category of Human Rights Concern”, *in Climate Change, Migration and Human Rights: Law and Policy Perspectives*, Dimitra Manou, Andrew Baldwin, Dug Cubie, Anja Mihr, Teresa Thorp (eds.), Routledge, 2017, ss. 28-42.
- MAYER Benoit, “Definitions and Concepts”, *in Routledge Handbook of Environmental Displacement and Migration*, Robert McLeman & François Gemenne (eds.), Routledge, 2018, ss. 323-328.
- MAYER Benoit, “Construing International Climate Change Law As a Compliance Regime”, *Transnational Environmental Law*, Vol. 7, Issue 1, March 2018, ss. 115-137.

- MAYER Benoit, "Who Are "Climate Refugees"? Academic Engagement in the Post-Truth Era" *in* Climate Refugees: Beyond the Legal Impasse, Simon Behrman & Avidan Kent (eds.), Routledge, 2018, ss. 89-100.
- MCADAM Jane, "Review Essay: From Economic Refugees to Climate Refugees?", *Melbourne Journal of International Law*, Vol. 10, 2009, ss. 579-595.
- MCADAM Jane, "Swimming Against the Tide: Why a Climate Change Displacement Treaty is Not the Answer", *International Journal of Refugee Law* Vol. 23 No. 1, 2011, ss. 2-27.
- MCADAM Jane, "The Emerging New Zealand Jurisprudence on Climate Change, Disasters and Displacement", *Migration Studies*, Vol. 3, Sa. 1, 2015, ss. 131-142.
- MCADAM Jane, "Climate Change-related Displacement of Persons", *in* The Oxford Handbook of International Climate Change Law, Kevin R. Gray, Richard Tarasofsky, Cinnamon Carlarne (eds.), Oxford University Press, Oxford 2016, ss. 520-542.
- MCCARTHY James & PRUDHAM Scott, "Neoliberal Nature and the Nature of Neoliberalism", *Geoforum*, Vol. 35 (3), 2004, ss. 275-283.
- MCCUE Gregory S., "Environmental Refugees: Applying International Environmental Law to Involuntary Migration", *Georgetown International Environmental Law Review*, vol. 6, 1993-1994, ss. 151-190.
- MCDERMOTT Rónán, "The human rights approach of the International Law Commission in its work on the protection of persons in the event of disasters", *in* Routledge Handbook of Human Rights and Disasters, Flavia Zorzi Giustiniani, Emanuele Sommario, Federico Casolari, Giulio Bartolini (eds.), Routledge, Londra ve New York, 2018, ss. 84-97.
- MCGREGOR JoAnn, "Refugees and the Environment", *in* Geography and Refugees: Patterns and Processes of Change, Richard Black & Vaughan Robinson (eds.), Belhaven Press, London, 1993, ss. 159-170.
- MCGREGOR JoAnn, "Climate Change and Involuntary Migration: Implications for Food Security" *Food Policy*, Vol. 19, Issue 2, 1994, ss. 120-132.
- MCLEMAN Robert & SMIT Barry, "Migration as an Adaptation to Climate Change", *Climatic Change*, Vol. 76, Sa. 1-2, May 2006, ss. 31-53.

- MENGİ Ayşegül & TURAN Menaf, "Türkiye'de Çevre Hakkının Gerçekleşmesi: Hidroelektrik Santraller Örneğinde", in Yeni Kuşak İnsan Hakları, Kivılcım Akkoyunlu Ertan (ed.), TODAİE Yayınları, Ankara, 2013, ss. 81-110.
- MENGİ Ayşegül, "2000'li Yıllarda Türkiye'de Kentsel ve Çevresel Politikalara İlişkin Sorunlar", in İnsan Çevre Toplum, Ruşen Keleş (ed.), 3. baskı, İmge Kitabevi, Ankara, 2016, ss. 373-398.
- MERCURE Pierre-François, "Les conséquences du réchauffement climatique sur les Inuits de l'Arctique canadien: contexte Juridique National et International", in Les catastrophes écologiques et le droit: échecs du droit, appels au droit, Jean-Marc Lavieille, Julien Bétaille, Michel Prieur (eds.), Bruylant, Bruxelles, 2012, ss. 209-234.
- MICHELOT Agnès, "Enjeux de la reconnaissance du statut de réfugié écologique pour la construction d'une nouvelle responsabilité internationale", Revue Européenne de Droit de l'Environnement, n°4, 2006, ss. 428-445.
- MICHELOT Agnès, "Le droit à l'environnement en droit international", in Du droit à l'environnement au droit à l'environnement. À la recherche d'un juste milieu, Anthony Chamboredon (ed.), L'Harmattan, Paris, 2007, ss. 175-186.
- MICHELOT Agnès, "Vers un statut de réfugié écologique?", in Les catastrophe écologique et le droit: échecs du droit, appels au droit, Jean-Marc Lavieille, Julien Bétaille, Michel Prieur (eds.), Bruylant, Bruxelles, 2012, ss. 517-541.
- MINK Julia, "EU Asylum Law and Human Rights Protection: Revisiting the Principle of Non-Refoulement and the Prohibition of Torture and Other Forms of Ill-treatments", European Journal of Migration and Law, Vol. 14, Issue 2, 2012, ss. 119-149.
- MILLAN Stéphanie, "Construction du Droit des personnes déplacées internes, victimes de catastrophes naturelles", in Mobilité humaine et environnement: du global au local, Christel Cournil & Chloé Vlassopoulos (eds.), Editions Quæ, Paris, 2015, ss. 49-67.
- MOBERG Kara, "Extending Refugee Definitions to Cover Environmentally Displaced Persons Displaces Necessary Protection", Iowa Law Review, Vol. 94, March 2009, ss. 1107-1136.

- MOLU Esra, Avustralya Mülteci Temyiz Mahkemesi'nin İklim Değişikliklerinin Kiribati Vatandaşına Mülteci Statüsü Kazandırmayacağına İlişkin 10 Aralık 2009 Tarihli Kararı, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Vol. X, Sa. 1, 2011, ss. 225-238.
- MOONEY Erin, "The Guiding Principles and the Responsibility to Protect", *Forced Migration Review*, Vol. 10, 2008, ss. 11-13.
- MOREL Michèle, STAVROPOULOU Maria, DURIEUX JeanFrançois,, "Histoire et statut du droit de ne pas être déplacé", *Revue des migrations forcées*, n°41, Décembre 2012, ss. 5-7.
- MORTREUX Colette & BARNETT Jon, "Climate Change, Migration and Adaptation in Funafuti, Tuvalu" *Global Environ Change*, Vol. 19, Sa. 1, 2009, ss. 105-112.
- MYERS Norman, "Environmental Refugees in a Globally Warmed World", *Bioscience*, 43, 1993, ss. 752-761.
- MYERS Norman, "Environmental Refugees", *Population and Environment*, 19(2), 1997, ss. 167-182.
- MYERS Norman, "Environmental Refugees: A Growing Phenomenon of the 21st Century", *Philosophical Transactions of the Royal Society*, Vol. 357, 2002, ss. 609-613.
- MYERS Norman, "Environmental Refugees: An Emergent Security Issue", 13th Economic Forum, EF. NGO/4/5, 22 Mayıs 2005, ss. 23-27.
- NICHOLSON Calum, "Climate Change and The Politics Of Causal Reasoning: The Case of Climate Change and Migration", *The Geographical Journal*, Volume 180, Issue 2, June 2014, ss. 151-160.
- NUSSBAUM Roland, "Conventions, accords et programmes internationaux pour la prévention des catastrophes naturelles", in *La prévention des risques naturels: Bilan et nouvelles perspectives en droit national et en droit comparé*, Actes du colloque national de la Société Française pour le Droit de l'Environnement, Serge Soumastre (ed.), Direction Générale de la Prévention et des Risques, 2007, ss. 52-72.
- OKERE Boniface & MAKAWA Ernest M., "Global Solidarity and the International Response to Disasters", in *The International Aspects of Natural and Industrial Catastrophes*, David D. Caron & Charles Leben (eds.), Brill, Boston-Leiden, 2001, ss. 429-456.

- OLIVER-SMITH Anthony, "What is a Disaster? Anthropological Perspectives on a Persistent Question" *in* The Angry Earth: Disaster in Anthropological Perspective, Anthony Oliver-Smith & Susanna Hoffman (eds), Psychology Press, 1999, ss. 18-34.
- OLIVER-SMITH Anthony, "Climate Change and Population Displacement: Disasters and Diasporas in the Twenty-first Century", *in* Anthropology and Climate Change: From Encounters to Actions, Susan A Crate, Mark Nuttall (eds.), Left Coast Press, Walnut Creek, CA, 2009, ss. 116-136.
- ÖZDEN Pelin Pınar, "Türkiye'deki Kentsel Dönüşüm Politikaları ve Uygulamalarına Eleştirel Bir Bakış", *in* Kentsel Dönüşümde Politika, Mevzuat, Uygulama: Avrupa Deneyimi, İstanbul Uygulamaları, Nobel Yayınları, İstanbul, 2010, ss. 267-308.
- ÖZDEN Pelin Pınar, "Kentsel Yenileme Uygulamalarında Yerel Yönetimlerin Rolü Üzerine Düşünceler ve İstanbul Örneği", İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, Sayı: 23-24, 2000, ss. 255-270.
- ÖZDEK Yasemin, "İptal Davasında Menfaat Koşulu", Amme İdaresi Dergisi, C:24, S.:1, Mart 1991, ss. 99-115.
- PAZARCI Hüseyin, "Çevre Sorunlarının Uluslararası Boyutları ve Uluslararası Hukuk", *in* Fehmi Yavuz'a Armağan, AÜ. SBF. Yayınları, Ankara, 1983, ss. 201-237.
- QUIRICO Ottavio, BRÖHMER Jürgen, SZABÓ Marcel, "States, Climate Change and Tripartite Human Rights: The Missing Link", *in* Climate Change and Human Rights An international and comparative law perspective, Ottavio Quirico & Mouloud Boumghar (eds.), Routledge, Londra ve New York, 2016, ss. 7-38.
- PAIS Jeremy F. & ELLIOTT James R., "Places as Recovery Machines: Vulnerability and Neighborhood Change After Major Hurricanes", Social Forces, 86(4), 2008, ss. 1415-1453.
- PAQUEROT Sylvie, "Relire la Déclaration universelle à l'aune des enjeux environnementaux", *in* Changements environnementaux globaux et droits de l'homme, Christel Cournil, Catherine Colard-Fabregoule (eds.), Bruylant, Bruxelles, 2012, ss. 127-146.
- PARLAK Bekir, "Çevre-Ekoloji-Çevrebilim: Kavramsal Bir Tartışma", *in* Çevre Sorunlarına Çağdaş Yaklaşımlar – Ekolojik, Ekonomik, Politik

- ve Yönetmelik Perspektifler”, Mehmet C. Marin ve Uğur Yıldırım (eds.), Beta, İstanbul, 2004, ss. 13-30.
- PAUL Bimal Kanti, “Evidence Against Disaster-induced Migration: The 2004 Tornado in North-central Bangladesh”, *Disasters*, 29(4), 2005, ss. 370-385.
- PEDERSEN Ole W., “Climate Change and Human Rights: Amicable or Arrested Development?,” *Journal of Human Rights and the Environment*, Vol. 1, No. 2, 2010, ss. 236-251.
- PENZ Peter, “International Ethical Responsibilities to “Climate Change Refugees”, in *Climate Change and Displacement: Multidisciplinary Perspectives*, Jane McAdam (ed.), Oxford University Press, Oxford, 2010, ss. 151-173.
- PIGUET Etienne, “Migrations et changement climatique”, *Futuribles Analyse et prospective*, n° 341, Mai 2008, ss. 31-43.
- PIGUET Etienne, “Climate and Migration: A Synthesis”, in *Environment, Forced Migration and Social Vulnerability*, Tamer Affifi ve Jill Jager (eds.), Springer-Verlag, Berlin - Heidelberg, 2010, ss. 73-85.
- PONCELET Alice, “Bangladesh, un pays fait de catastrophes: La vulnérabilité environnementale et la migration forcée”, *Hommes & migrations*, n°1284, 2010, ss. 16-27.
- PRIEUR Michel, “La Convention d’Aarhus, instrument universel de la démocratie environnementale”, *Revue juridique de l’environnement*, n° Spécial, 1999/, ss. 9-29.
- PRIEUR Michel, “Projet de Convention relative au statut international des déplacés environnementaux”, in *Les catastrophes écologiques et le droit: échecs du droit, appels au droit*, Jean-Marc Lavieille, Julien Bétaille, Michel Prieur (eds.), Bruylant, Bruxelles, 2012, ss. 542-553.
- PRIEUR Michel, “Les conditions d’application du droit international des droits de l’homme lorsque la catastrophe est assimilée à une situation d’urgence”, in *Les Catastrophes et les droits de l’homme*, *Projet de CADHOM*, Tome 1, ANR, 2013, ss. 295-321.
- PRIEUR Michel, “Quel statut pour les déplacés environnementaux?” in *La Protection Internationale et Européenne des Réfugiés La Convention de Genève du 28 Juillet 1951 Relative au Statut des Réfugiés À*

- l'Épreuve du Temps, Anne-Marie Tournepiche (ed.), Pedone, Paris, 2014, ss. 127-156.
- PRIEUR Michel, "Les catastrophes et les droits de l'homme en Droit international", *in* Hommage à un printemps environnemental, Mélanges en l'honneur des professeurs Soukaina Bouraoui, Mahfoud Ghézali et Ali Mékouar, Michel Prieur (ed.), PULIM, Limoges, 2016, ss. 335-347.
- QUILLERE-MAJZOUB Fabienne, "Le droit international des réfugiés et les changements climatiques: vers une acceptation de l'ecoprofugus?", *Revue de droit international et de droit comparé*, vol. 86, n°4, 2009, ss. 602-640.
- RAHMSTORF Stefan, "A New View on Sea Level Rise", *Nature Reports*, 4, 2010, ss. 44-45.
- RANKIN Micah Bond, "Extending the limits or Narrowing the scope- Deconstructing the OAU refugee definition on thirty years on", *South African journal on Human rights*, vol. 21, 2005, ss. 406-435.
- RENAUD Fabrice G., DUN Olivia, WARNER Koko, BOGARDI Janos, "A Decision Framework for Environmentally Induced Migration", *International Migration*, Vol. 49, 2011, ss. 5-29.
- REUVENY Rafael, "Climate change-induced migration and violent conflict", *Political Geography*, Vol. 26, 2007, ss. 656-673.
- RICHMOND Anthony, "The Environment and Refugee: Theoretical and Policy Issues", *Bulletin Démographique des Nations Unies*, 1995, No. 39, ss. 1-17.
- ROHT-ARRIAZA Naomi, "Human Rights in the Climate Change Regime", *Journal of Human Rights and the Environment*, Vol. 1, No. 2, 2010, ss. 211-235.
- ROMANO Cesare P. R., "L'obligation de prévention des catastrophes industrielles et naturelles", *in* The International Aspects of Natural and Industrial Catastrophes, David Caron & Charles Leben (eds.), Brill, Boston-Leiden, 2001, ss. 379-428.
- RUIZ-FABRI Hélène, "Genese et disparition d'Etat à l'époque contemporaine", *Annuaire Français de Droit International*, Volume 38, 1992, ss. 153-178.
- SACHS Wolfgang, "Çevre", *Üç Ekoloji*, Sayı 2, Kış-İlk yaz, 2004.

- SAĞLAM Fazıl, "2001 Yılı Anayasa Değişikliğinin Yaratabileceği Bazı Sorunlar ve Bunların Çözüm Olanakları", *Anayasa Yargısı Dergisi*, S. 19, 2002, ss. 288-310.
- SARUÇ Naci Tolga & KARAKAYA Etem, "Emisyon Ticareti ve Karbon Piyasası", *in* Küresel Isınma ve Kyoto Protokolü, İklim Değişikliğinin Bilimsel, Ekonomik ve Politik Analizi, Etem Karakaya (ed.), Bağlam Yayıncılık, İstanbul, 2008, ss. 197-224.
- SHARPE Marina, "The 1969 African Refugee Convention", *McGill Law Journal*, vol. 58, n°1, 2012, ss. 95-147.
- SHELTON Dinah, "Equitable Utilization of the Atmosphere: A Rights-Based Approach to Climate Change?", *in* Human Rights and Climate Change, Stephen Humphreys (ed.), Cambridge University Press, New York, 2010, ss. 91-125.
- SIRONI Alice & GUADAGNO Lorenzo, "The Protection of Migrants in Disasters", *in* Routledge Handbook of Human Rights and Disasters, Flavia Zorzi Giustiniani, Emanuele Sommario, Federico Casolari, Giulio Bartolini (eds.), Routledge, Londra ve New York, 2018, ss. 308-328.
- SMITH Neil, "Yeni Küresellik, Yeni Şehircilik: Küresel Kentsel Strateji Olarak Soylulaştırma", İlknur Urkun-Bowe, İbrahim Gündoğdu (çev.), Planlama, 2006/2, ss. 13-27.
- STABINSKY Doreen & HOFFMAISTER Juan, "Establishing institutional arrangements on loss and damage under the UNFCCC: the Warsaw international mechanism for loss and damage", *International Journal of Global Warming*, Vol. 8(2), September 2015, ss. 295-318.
- STAVROPOULOU Maria, "The Right Not to Be Displaced", *American University Journal of International Law and Policy* 9(3), 1994, ss. 689-749.
- STAVROPOULOU Maria, "The Kampala Convention and protection from arbitrary displacement", *Forced Migration Review*, Vol. 36, 2010, ss. 62-64.
- SUHRKE Astri & VISENTIN Annamaria, "The Environmental Refugee: A New Approach", *Ecodecision*, September 1991, ss. 73-84.
- SUHRKE Astri, "Pressure Point: Environmental Degradation, Migration and Conflict", *American Academy of Arts and Sciences*, 1993, ss. 3-43.
- SUHRKE Astri, "Environmental Degradation and Population Flows", *Journal of International Affairs*, Vol. 47, 1994, ss. 473-496.

- ŞAHİN Ümit, “Başlangıcından Bugüne Uluslararası İklim Değişikliği Rejimi”, *in* Uluslararası Çevre Rejimleri, Gökhan Orhan, Semra Cerit Mazlum, Yasemin Kaya (eds.), Dora, Bursa, 2017, ss. 67-130.
- ŞENGÜL Mihriban, ““Çevre Yönetimine Halk Katılımı” Yolu Olarak “Belediye Yönetimine Halk Katılımı””, *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, Cilt: 11, Sayı: 2, Nisan 2002, ss. 25-40.
- ŞENOL SERT Deniz, “Uluslararası Göç Yazınında Bütünleyici Bir Kurama Doğru”, *in* Küreselleşme Çağında Göç Kavramlar, Tartışmalar, S. Gülfer İhlamur-Öner & N. Aslı Şirin Öner (eds.), İletişim, İstanbul, 2012, ss. 29-45.
- TABAU Anne-Sophie & CURNIL Christel, “Nouvelles perspectives pour la justice climatique (Cour du District de La Haye, 24 juin 2015, Fondation Urgenda contre Pays-Bas”, *Revue juridique de l’environnement*, décembre 2015, n°4, ss. 672-693.
- TEKELİ İlhan, “Kentleri Dönüşüm Mekanı Olarak Düşünmek”, *Kentsel Dönüşüm Sempozyumu* (11-13 Haziran 2003 – YTÜ Oditoryumu), TMMOB Şehir Plancılar Odası – Bildiriler, YTÜ Basım-Yayın Merkezi, İstanbul, 2003, ss. 270-278.
- TOPRAK KARAMAN Zerrin, “Afetlerde Hızlı Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Afet Yönetiminde Kritik Sorgulamalar”, *in* Afet Yönetimi, Özgür Önder & Murat Yaman (eds.), Ekin Yay., Bursa, 2017, ss. 63-86.
- TUITJER Leonie & CHEVALIER Emilie, “L’Initiative Nansen: Le développement d’un agenda international de protection des populations déplacées à travers les frontières”, *in* Mobilité humaine et environnement: du global au local, Christel Cournil, Chloé Vlassopoulos (eds.), Éditions Quae, Versailles, 2015, ss. 141-158.
- TUNÇ Hasan & GÖVEN Yusuf, “Çevre Hakkı ve 1982 Anayasası”, *Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 1, Sayı:1, 1997, ss. 103-127.
- TURAN Menaf & ÖRÇEN YİĞİT İlke, “Doğal Afetler ve Çevre Sorunları”, *in* İnsan Çevre Toplum, Ruşen Keleş (ed.), İmge Kitabevi, 3. baskı, Ankara, 2016, ss. 483-494.
- TURGUT Nühket, “İhtiyat İlkesi”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 1995, ss. 67-102.

- TURGUT Nühket, “Çevre Hakkı: AİHM ve Bergama Davası”, *Legal Hukuk Dergisi*, Mayıs 2006, ss. 1361-1373.
- TÜRK Volker & NICHOLSON Frances, “La protection des réfugiés en droit international: Perspective globale”, *in* *La protection des refugies en droit international*, Erika Feller, Volker Türk, Frances Nicholson (eds.), Larcier, 2008, ss. 27-72.
- TÜRKEŞ Murat, “Hava, İklim, Şiddetli Hava Olayları ve Küresel Isınma” *in* *Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü 2000 Yılı Seminerleri, Teknik Sunumlar, Seminerler Dizisi: 1*, 2001, Ankara, ss. 187-205.
- TÜRKEŞ Murat, “İklim Değişikliği ve Küresel Isınma Olgusu: Bilimsel Değerlendirme”, *in* *Küresel ısınma ve Kyoto Protokolü İklim Değişikliğinin Bilimsel, Ekonomik ve Politik Analizi*, Etem Karakaya (ed.), Bağlam, İstanbul, 2008, ss. 21-57.
- TÜRKEŞ Murat & ACAR DENİZ Zahide, “Klimatolojik/meteorolojik ve hidrolojik afetler ve sigortacılık sektörü”, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, Cilt 7, Sa. 2, 2010, ss. 996-1020.
- TÜTÜNCÜ Ayşe Nur, “Milletlerarası Hukuk Komisyonu’nun 53’üncü Oturumunda Kabul Edilen 2001 Tarihli Taslak Çerçevesinde Tehlikeli Faaliyetlerden Kaynaklanan Sınır Aşan Zararın Önlenmesi Sorununa Bakış”, *Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni*, Vol. 22, 2002, ss. 889-948.
- UNHCR, *The State of The World’s Refugees 1993: The Challenge of Protection*, Penguin Books, New York, 1993.
- VASAK Karel, “Le droit international des droits de l’homme”, *Le Recueil des Cours de l’Académie de Droit International de La Haye*, 1974, tome 140, ss. 333-429.
- WILLIAMS Angela, “Turning the Tide: Recognizing Climate Change Refugees in International Law”, *Law & Policy*, Vol. 30, No. 4, October 2008, ss. 502-529.
- YAMAN Murat & DÜĞER Yunus, “Afet Yönetiminde Kavramsal Çerçeve ve Türkiye’de Afet Yönetiminin Genel Tarihsel Gelişimi”, *in* *Afet Yönetimi, Özgür Önder* (ed.) & Murat Yaman (ed.), Ekin, Bursa, 2017, ss. 1-26.
- YAVUZ Nilay, “Türkiye’de Afet Yönetimi Politikaları”, *in* *Türkiye’de Kentsel Alan ve Çevre Politikası Analizleri*, Elvettin Akman & Cenay Babaoğlu (eds.), Ekin Yay., Bursa, 2018, ss. 167-184.

- YAYLI Hasan Yaylı, ŞAŞMAZ Aysema Pelin, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 1, Özel Sayı 4, 2017, ss. 810-828.
- YILDIRIM Turan, "Yargı Kararlarının Uygulanmaması Sorunu", Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, Vol. 1, No: 1, 2004, ss. 1-12.
- YURTCANLI Seda, "Afet Riski Altında Temel Hak ve Özgürlükler: 6306 Sayılı Afet Yasası Kapsamında Temel Hak ve Özgürlüklere Getirilen Sınırlamalar", Anayasa Hukuku Dergisi, Cilt 2, Sa. 4, 2013, ss. 321-362.
- ZARTNER FALSTROM Dana, "Stemming the Flow of Environmental Displacement: Creating a Convention to Protect Persons and Preserve the Environment", Colorado Journal of International Environmental Law and Policy, Vol. 13, 2002, ss. 1-30.
- ZETTER Roger, "The Role of Legal and Normative Frameworks for the Protection of Environmentally Displaced People", in Migration, Environment and Climate Change: Assessing the Evidence, Frank Laczko & Christine Aghazarm (eds), IOM, 2009, ss. 384-441.
- ZETTER Roger & MORRISEY Morrissey, "Environmental stress, displacement and the challenge of rights protection", Forced Migration Review, Vol. 45, February 2014, ss. 67-71.
- ZEYBEKOĞLU SADRI Senem, "Kentsel Dönüşüm ve Kentte İnsan Hakları" in Kentsel Dönüşüm ve İnsan Hakları, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2013, ss. 1-16.
- ZİYA Olcay, "Mülteci Göçmen Belirsizliğinde İklim Mültecileri", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı: 99, 2012, ss. 230-240.

Araştırmalar ve Raporlar

- AGENCE NATIONAL DE LA RECHERCHE, Les catastrophes et les droits de l'homme, Le projet "Catastrophes et Droits de l'Homme – CADHOM", Paris/Limoges, 2013.
- BELOW Regina & WALLEMACQ Pascaline, Annual Disaster Statistical Review 2017, CRED, 2018.
- BILSBORROW Richard, Rural Poverty, Migration and the Environment in Developing Countries: Three Case Studies, Policy Research Working Paper, No. 1017, Dünya Bankası, 1992.
- BLACK Richard, Environmental Refugees: Myth or Reality? New issues in refugee research, Working Paper n°34, UNHCR, 2001.

- BROWN Lester, MCGRATH Patricia, STOKES Bruce, Twenty-two Dimensions of the Population Problem, Worldwatch Institute, Working Paper No. 5, 1976.
- BROWN Oli, Climate change and forced migration: Observations, projections and implications, Human Development Report 2007/2008, Fighting climate change: Human solidarity in a divided world, UNDP, 2007.
- BROWN Oli, Migration and Climate Change, Migration Research Series No. 31, IOM, January 2008.
- CASTLES Stephen, Environmental Change and Forced Migration: Making Sense of the Debate, UNHCR Working Paper on New Issues in Refugee Research No. 70, 2002.
- CHAPPELL Laura, Drivers of Migration in Household Surveys, Foresight Report, Working Paper 4, 2011.
- COHEN Roberta, Lessons Learned From the Development of the Guiding Principles on Internal Displacement, The Crisis Migration Project, Institute for the study of international migration, Working Paper, October 2013.
- CRED & UNISDR, 2018 Review of Disaster Events, CRED, 2019.
- EL-HINNAWI Essam, Environmental Refugees, United Nations Environment Programme, Nairobi, 1985.
- FERRIS Elisabeth, Making Sense of Climate Change Natural Disasters and Displacement A Work in Progress, Brookings-Bern Project on Internal Displacement, Brookings Institution, Washington DC, 2007.
- FERRIS Elisabeth, Displacement, Natural Disasters, and Human Rights, Brookings-Bern Project on Internal Displacement, Brookings Institution, Washington DC, October 2008.
- FERRIS Elisabeth, Climate Change and Internal Displacement: A Contribution to the Discussion, Brookings-Bern project on internal displacement, Brookings Institution, Washington DC, 2014.
- GEMENNE François, ZICKGRAF Caroline, IONESCO Dina (eds.), The State of Environmental Migration, IOM, 2010-2016.
- GERMAN ADVISORY COUNCIL ON GLOBAL CHANGE, Climate Change as a Security Risk, Earthscan, Londra, 2008.

- GLOBAL HUMANITARIAN FORUM, Human Impact Report: Climate Change – The Anatomy of a Silent Crisis, Geneva, 2009.
- GÖKÇE Oktay & TETİK Çiğdem, Teoride ve Pratikte Afet Sonrası İyileştirme Çalışmaları, AFAD, Ankara, 2012.
- GUHA-SAPIR Debarati, HOYOIS Philippe, BELOW Regina, Annual Disaster Statistical Review 2013 The Numbers and Trends, CRED, IRSS & UCL, 2014.
- GUHA-SAPIR Debarati, HOYOIS Philippe, BELOW Regina, Annual Disaster Statistical Review 2014 The Numbers and Trends, CRED, IRSS & UCL, 2015.
- GUHA-SAPIR Debarati, HOYOIS Philippe, BELOW Regina, Annual Disaster Statistical Review 2015 The Numbers and Trends, CRED, IRSS & UCL, 2016.
- GUHA-SAPIR Debarati, HOYOIS Philippe, WALLEMACQ Pascaline, BELOW Regina, Annual Disaster Statistical Review 2016 The Numbers and Trends, CRED, IRSS & UCL, 2017.
- GUTERRES António, Climate Change, Natural Disasters and Human Displacement: A UNHCR Perspective, UNHCR, 2008.
- IONESCO Dina & MOKHNACHEVA Daria & GEMENNE François, Atlas Des Migrations Environnementales, IOM, SciencesPo, Paris, 2016.
- JACOBSON Jodi L., Environmental Refugees: A Yardstick of Habitability, Worldwatch Paper 86, Washington DC, 1988.
- KADIOĞLU Mikdat, ÜNAL Yurdanur, İLHAN Aşlı, YÜRÜK Cemre, Türkiye’de İklim Değişikliği ve Tarımda Sürdürülebilirlik, Türkiye Gıda ve İçecek Sanayii Dernekleri Federasyonu, 2017.
- KALIN Walter, How hard is soft Law? The guiding principles on internal displacement and the need for a normative framework, Ralph Bunche Institute Roundtable, City University of New York, 19 December 2001.
- KALIN Walter, Guiding Principles on Internal Displacement, Annotations, The Brookings institution- University of Bern, Project on internal displacement, Studies in transnational legal policy, n°38, 2008.
- KALIN Walter, Displacement and Climate Change: Towards Defining Categories of Affected Persons, OHCHR, 25 August 2008.

- KALIN Walter, Protection of Internally Displaced Persons in Situations of Natural Disasters, A/HRC/10/13/Add.1, 15 March 2009.
- KALIN Walter & SCHREPFER Nina, Protecting People Crossing Borders in the Context of Climate Change Normative Gaps and Possible Approaches, UNHCR Legal and Protection Policy Research Series, February 2012.
- KOLMANNSSKOG Vikram, Future Floods of Refugees: A Comment on Climate Change/Conflict and Forced Migration, Norwegian Refugee Council, 2008.
- KNIVETON Dominic & SCHMIDT-VERKERK Kerstin, Climate Change and Migration: Improving Methodologies to Estimate Flows, IOM, Research Series 33, 2008.
- KROMM Chris & STURGIS Sue, Hurricane Katrina and the Guiding Principles on Internal Displacement: A Global Human Perspective on National Disaster, Institute of southern studies, January 2008.
- MAYER Benoit, International Law and Climate Migrants: A Human Rights Perspective, Sustainable Development Law On Climate Change, Legal Working Paper Series, International Development Law Organization, March 2011.
- MCADAM Jane, Environmental Migration Governance, UNSW Law Research Paper No. 2009-1, February 2009.
- MCADAM Jane, Disappearing States', Statelessness and the Boundaries of International Law. UNSW Law Research Paper No. 2010-2, 2010.
- MCADAM Jane, Climate Change Displacement and International Law: Complementary Protection Standards, Legal and Protection Policy Research Series, UNHCR, May 2011.
- MCADAM Jane & LIMON Marc, Human Rights, Climate Change and Cross-Border Displacement: The Rôle of International Human Rights Community in Contributing to Effective and Just Solutions, Universal Rights Group Policy Report, 2015.
- MCLNERNEY-LANKFORD Siobhan, DARROW Mac, RAJAMANI Lavanya, Human Rights and Climate Change A Review of the International Legal Dimensions, World Bank Publications, Washington, DC, 2011.

- MORRISSEY James, Environmental Change and Forced Migration: A State of the Art Review, Refugee Studies Center Working paper, Oxford Department of International Development, 2009.
- OĞUZ Fuat & KENT Bülent, Anayasa'daki Ekonomik ve Ticari Hükümlerin Değerlendirilmesi ve Yeni Bir Anayasa İçin Öneriler, İstanbul Ticaret Odası, İstanbul, 2011.
- PARK Susin, Climate Change and the Risk of Statelessness: The Situation of Low-Lying Island States, UNHCR Legal and Protection Policy Research Series, May 2011.
- PIGUET Etienne, Climate change and forced migration, UNHCR Working Paper on New Issues in Refugee Research No. 153, UNHCR, 2008.
- PONSERRE Sylvain & GINETTI Justin, Disaster Displacement: A global review 2008-2018, Thematic Report, IDMC, 2019.
- PRIEUR Michel, Principes éthiques applicables à la réduction des risques de catastrophes et contribuant à la résilience des personnes aux catastrophes, Accord européen et méditerranéen sur les risques majeurs (EUR-OPA), Conseil de l'Europe, 15 avril 2011.
- RENAUD Fabrice G., BOGARDI Janos, DUN Olivia, WARNER Koko, Control, Adapt or Flee: How to Face Environmental Migration?, Interdisciplinary Security Connections' Publication Series of UNU-EHS, No. 5/2007, United Nations University, 2007.
- ŞAHİN Ümit & KURNAZ Levent, İklim değişikliği ve Kuraklık, İPM, Ekim 2014.
- THE GOVERNMENT OFFICE FOR SCIENCE, Foresight: Migration and Global Environmental Change, London, 2011.
- TURTON David, "Conceptualising Forced Migration", University of Oxford Refugee Studies Centre Working Paper No. 12, October 2003.
- VLASSOPOULO Chloé & MANCEBO François (eds.), Rapport Scientifique Exclim, Exil climatique: Gérer les déplacements des population, Gestion et Impacts du Changement Climatique, Paris, 2013.
- VOIGT Christina, "State Responsibility for Climate Change Damage", Nordic Journal of International Law, vol. 77, 2008, ss. 1-22.
- WALLEMACQ Pascaline & HOUSE Rowena, Economic Losses, Poverty and Disasters: 1998-2017, The Centre for Research on the Epidemiology of Disasters & The UN Office for Disaster Risk Reduction Report, 2018.

WARNER Koko & AFIFI Tamer (eds.), Environmental Change and Forced Migration Scenarios (EACH-FOR), UNU-EHS, 2009.

WARNER Koko, Climate change induced displacement: adaptation policy in the context of the UNFCCC climate negotiations, UNHCR, Legal and Protections Research Series, May 2011.

WARNER Koko, AFIFI Tamer, KALIN Walter, LECKIE Scott, FERRIS Beth, MARTIN Susan F., WRATHALL David, Changing Climate, Moving People: Framing Migration, Displacement and Planned Relocation, Policy Brief 8, United Nations University, 2013.

WATKINS Kevin (dir.), Human Developpement Report 2016, Beyond scarcity: Power, poverty and the global water crisis, UNDP, New York, 2006.

ZETTER Roger, Protecting Environmentally Displaced People: Developing the Capacity of Legal and Normative Frameworks, Research Report, Refugee Studies Center, Université d'Oxford, February 2011.

Basılmamış Tezler

GEBRE Emnet Berhanu, La protection internationale des personnes déplacées en raison des changements climatiques, Université Toulouse 1, 2016.

ILIK Merve Suzan, Yeni Bir Küresel Problem, Eski Bir Başa Çıkma Mekanizması: Antropojenik İklim Değişikliği Kaynaklı Göç ve Türkiye, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya, 2017.

MAGNINY Véronique, Les réfugiés de l'environnement, hypothèse juridique à propos d'une menace écologique, Université Panthéon Sorbonne, 1999.

ÖĞÜTÇÜ Muhlis, Çevre Kolluk İşlemleri, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2000.

ÖZTÜRK Ömer, İklimsel Göç: Dünyaya Ve Türkiye'ye Yansımaları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Türkiye Ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, Ankara, 2018.

ÖZYURT Aysema Pelin, İdari Yargıda Hukuka Uygunluk ve Yerindelik Denetiminin Sınırı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2014.

- PÉCOURT Sophie, Protection des déplacés et réfugiés climatiques. Migrations forcées, droits de l'homme et changement climatique, Université de Genève, 2008.
- POUMO LEUMBE Jean-Jacques Parfait, Les déplacées environnementaux: problématique de la recherche d'un statut juridique en droit international, Université Limoges, 2015.
- SEMİZ Yasemin, Çevre Hakkı Kavramı Ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Çevre Hakkına Yaklaşımı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2016.
- TERCAN Binali, Afet Bölgelerinde Yeniden Yerleştirme Politikaları: Doğubayazıt Afetzedeki Yerleşim Alanları Uygulama Örneği, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2008.

Uluslararası ve Bölgesel Antlaşmalar - Metinler

- Afetlerin Etkilerinin Azaltılması ve Acil Yardım Operasyonlarının Sektöre Uğramaması Amacıyla Telekomünikasyon Kaynaklarının Sağlanması hakkında Tampere Sözleşmesi, 1998.
- Afet Yönetimi ve Acil Müdahale Hakkında Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği (ASEAN) Anlaşması, 2005.
- Afrika Birliği Örgütü Mülteci Sorunlarının Özel Yönlerini Düzenleyen Sözleşme, 1969.
- Afrika Doğa ve Doğal Kaynakların Korunması Maputo Sözleşmesi, 2003.
- Afrika'da Yerlerinden Olanların Korunması ve Yarımların Sağlanmasına Dair Afrika Birliği Sözleşmesi (Kampala Sözleşmesi), 2009.
- Amerikalılar Arası İnsan Hakları Sözleşmesi, 1969.
- Amerikan Devletler Örgütü Mültecilere ve Yerlerinden Olanlara Dair San Jose Deklarasyonu, 1994.
- Arap İnsan Hakları Sözleşmesi, 2004.
- Arap Ülkelerinde Mültecilerin Durumunu Düzenleyen Sözleşme, 1994.
- ASEAN İnsan Hakları Bildirgesi, 2012.
- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, 1969.
- Avrupa Sosyal Şartı, 1999.

- Avrupa Temel Haklar Şartı, 2000.
- Birleşmiş Milletler Binyıl Bildirgesi, 2000.
- Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Rio Deklarasyonu, 1992.
- Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi, 1994.
- Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi (Montego Bay Sözleşmesi), 1982.
- Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi, 1992.
- Birleşmiş Milletler İnsan Çevresi Konferansı Stockholm Deklarasyonu, 1972.
- Birleşmiş Milletler Şartı, 1945.
- Birleşmiş Milletler Yerli Halklar Hakları Bildirisi, 2006.
- Cartagena Mülteciler Bildirgesi, 1984.
- Çevresel Bilgiye Erişim, Karar Verme Sürecine Katılım ve Başvuru Hakkına İlişkin Aarhus Sözleşmesi, 1998.
- Çocuk Hakları Sözleşmesi, 1984.
- Doğal Afetlerde Sınırışan Yardımlara İlişkin Amerikalılar Arası Sözleşme, 1991.
- Dünya Doğa Şartı, 1982.
- Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Alanında Amerikan İnsan Hakları Sözleşmesine Ek San Salvadore Protokolü, 1988.
- Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara Dair Uluslararası Sözleşme, 1966.
- Endüstriyel Kazaların Sınırışan Etkilerine İlişkin Sözleşme, 1992.
- Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme, 2006.
- Göçmen İşçilerin ve Aile Üyelerinin Korunmasına ilişkin Uluslararası Sözleşme, 1990.
- Haklar ve Devletlerin Görevlerine İlişkin Montevideo Sözleşmesi, 1933.
- Her Türlü Irk Ayrımcılığının Önlenmesine Dair Sözleşme, 1965.
- Hyogo Çerçeve Eylem Planı (2005-2015), 2005.
- İklim Değişikliğinin İnsani Boyutuna İlişkin Malé Deklarasyonu, 2007.

- İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, 1948.
- İnsan Haklarına Dair Kahire Deklarasyon, 1990.
- İstedüğümüz Gelecek Rio+20 Bildirgesi, 2012.
- Johannesbourg Sürdürülebilir Kalkınma Deklarasyonu, 2002.
- Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi, 1979.
- Kyoto protokolü, 1998.
- Medeni ve Siyasi Haklara Dair Uluslararası Sözleşme, 1966.
- Mültecilerin Hukuki Durumuna İlişkin Cenevre Sözleşmesi, 1951.
- Mültecilerin Korunmasının Yeniden Canlandırılmasına Yönelik Niebla Deklarasyonu, 2001.
- Mültecilerin Statüsüne İlişkin Protokol, 1967.
- Nükleer Kaza veya Radyolojik Tehlike Durumunda Yardım Sözleşmesi, 1986.
- Ozan Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü, 1990.
- Ozan Tabakasının Korunmasına Dair Viyana Sözleşmesi, 1985.
- Paris İklim Antlaşması, 2015.
- Sendai Afet Riskinin Azaltılması Eylem Çerçevesi (2015-2030), 2015.
- Sivil Savunma Yardımı Çerçeve Sözleşmesi, 2000.
- Tehlikeli Faaliyetler Neticesinde Meydana Gelen Zararlardan Hukuki Sorumluluğa ilişkin Lugano Sözleşmesi, 1993.
- Uzay ve Büyük Felaketler Uluslararası Bildirgesi, 1999.
- Ülke İçi Yerlerinden Olanlara Koruma ve Yardım Sağlamaya İlişkin Afrika Büyük Göller Protokolü, 2006.
- Ülke İçi Yerlerinden Olanların Korunmasına Dair Yol Gösterici İlkeler, 1998.
- Vatansız Kişilerin Statüsüne İlişkin Sözleşme, 1954.
- Vatansızlığın Azaltılmasına Dair Sözleşme, 1961.
- Viyana Anlaşmalar Hukuku Sözleşmesi, 1969.
- Yerli ve Kabile Halklarına Dair 169 no'lu ILO Sözleşmesi, 1989.

İçtihat**■ AİHM:**

- *Budayeva ve diğerleri/Rusya*, n° 15339/02; 21166/02; 20058/02; 11673/02 ve 15343/02, 20 Mart 2008.
- *Calvelli ve Ciglio/İtalya*, n° 32967/96, 17 Ocak 2002 (Büyük Daire).
- *D./Birleşik Krallık*, n° 30240/96, 2 Mayıs 1997.
- *Doğan ve diğerleri /Türkiye*, n° 8803-8811/02, 8813/02; 8815-8819/02, 29 Haziran 2004.
- *Dubetska ve diğerleri/Ukrayna*, n° 30499/03, 10 Şubat 2011.
- *Eleftheriadis/Romanya*, n° 38427/05, 25 Ocak 2011.
- *Florea/Romanya*, n° 37186/03, 14 Eylül 2010.
- *Giacomelli/İtalya*, n° 59909/00, 02 Kasım 2006.
- *Hatton ve diğerleri/Birleşik Krallık*, n° 36022/97, 8 Temmuz 2003.
- *Kolyadenko ve diğerleri/Rusya*, n° 17423/05; 20534/05; 20678/05; 23263/05; 24283/05; 35673/05, 28 Şubat 2012.
- *Kyrtatos/Yunanistan*, n° 41666/98, 22 Mayıs 2003.
- *Lopez Ostra/İspanya*, n° 16798/90, 9 Aralık 1994.
- *McGinley ve Egan/Birleşik Krallık*, n° 21825/93; 23414/94, 9 Haziran 1998.
- *N./Birleşik Krallık*, n° 26565/05, 27 Mayıs 2008 (Büyük Daire).
- *Okyay ve diğerleri/Türkiye*, n° 36220/97, 12 Temmuz 2005.
- *Öneryıldız/Türkiye*, n° 489339/99, 30 Kasım 2004 (Büyük Daire).
- *Sufi ve Elmi/Birleşik Krallık*, Başvuru n° 8319/07, 11449/07, 28 Kasım 2011.
- *Taşkın ve diğerleri/Türkiye*, n° 46117/99, 10 Kasım 2004.
- *Tatar/Romanya*, n° 67021/01, 27 Ocak 2009.
- *Tyrer/Birleşik Krallık*, 25 Nisan 1978.
- *Yordanova ve diğerleri/Bulgaristan*, n° 25446/06, 24 Nisan 2012.

■ Afr.İHHK:

- *Ogoni Halkı/Nijerya*, 13 Ekim 2001.

- *Sosyal ve Ekonomik Eylem Merkezi (SERAC) ve Ekonomik ve Sosyal Haklar Merkezi (CESR)/Nijerya, 27 Ekim 2001.*
- **Ame.İHK kararları:**
  - *Toledo Bölgesi'nin Maya yerli toplulukları/Beliz, 12 Ekim 2004.*
  - *Petition to the Inter-american Commission on human rights seeking relief from violations of the rights of Arctic Athabaskan Peoples resulting from rapid Arctic warming and melting caused by emissions of black carbon by Canada submitted by the Arctic Athabaskan Council on behalf of all Arctic Athabaskan peoples of the Arctic region of Canada and the United States, 2013.*
  - *Petition Seeking Relief from Violations Resulting from Global Warming Caused by Acts and Omissions of the United States, 2005.*
- **Ame.İHM:**
  - *Cacarica Nehri Havzası'ndan göç eden Afrika kökenli Topluluklar/Kolombiya, 20 Kasım 2013.*
  - *Chitay Nech ve diğerleri/Guatemala, 25 Mayıs 2010.*
  - *Mapiripan Massacre/Kolombiya, 15 Eylül 2005.*
  - *Mayagna Topluluğu (Sumo) Awas Tingni/ Nikaragua, 31 Ağustos 2001.*
  - *Saramaka Halkı/Suriname, 28 Kasım 2007.*
  - *Sarayaku'nun Kichwa Halkı/Ekvator, 27 Haziran 2012.*
  - *Xākmok Kāsek Topluluğu/Paraguay, 17 Haziran 2005.*
- **ASHK:**
  - *Marangopoulos İnsan Hakları Vakfı/Yunanistan, n° 30/2005, 6 Aralık 2006.*
- **ESKHK:**
  - Genel Yorum No. 1, Taraf Devletlerin Raporlama Faaliyetleri, 1989.
  - Genel Yorum No. 3, Taraf Devletlerin Yükümlülüklerinin İçeriği, 1990.
  - Genel Yorum No. 4, Yaşamaya Elverişli Konut Hakkı, 1991.
  - Genel Yorum No. 7, Yaşamaya Elverişli Konut Hakkı (Zorla Tahliyeler), 1997.
  - Genel Yorum No. 12, Madde 11: Yeterli Beslenme Hakkı, 1999.

- Genel Yorum No. 14, Madde 12: Ulaşılabilecek En Yüksek Sağlık Standardına Sahip Olma Hakkı, 2000.
- Genel Yorum No. 15, Su Hakkı, 2002.
- Genel Yorum No. 19, Sosyal Güvenlik Hakkı, 2008.
- **İHK:**
  - *Aalbersberg ve 2,084 diğer Hollanda vatandaşı*, n°1440/2005, 12 Temmuz 2006.
  - *Lubicon Gölü Topluluğu Lideri Bernard Ominayak/Kanada*, n°167/1984, 26 Mart 1990.
  - Genel Yorum No. 6, Madde 6: Yaşama Hakkı, 1982.
  - Genel Yorum No. 12, Madde 1: Kendi Kaderini Tayin Hakkı, 1984.
  - Genel Yorum No. 14, Madde 6: Yaşama Hakkı, 1984.
  - Genel Yorum No. 15, Madde 15: Sözleşme Çerçevesinde Yabancıların Durumu, 1986.
  - Genel Yorum No. 16, Madde 17: özel Hayatın Gizliliği, 1988.
  - Genel Yorum No. 19, Madde 23: Aile, 1990.
  - Genel Yorum No. 20, Madde 7: İşkencenin, Zalimane, İnsanlık Dışı ya da Küçük Düşürücü Muamele ya da Cezalandırmanın Yasaklanması, 1992.
  - Genel Yorum No. 27, Seyahat Özgürlüğü, 1999.
  - Genel Yorum No. 29, Madde 4: Olağanüstü Hallerde “Derogasyonlar”, 2001.
- **UAD:**
  - *Gabikovo-Nagymaros Projesi kararı*, Macaristan/Slovakya, 25 Eylül 1997.
  - *Kağıt Hamuru Fabrikaları kararı*, Arjantin/Uruguay, 20 Nisan 2010.
  - *Kıta Sahaneliği Kararı*, Libya/Malta, 3 Haziran 1985.
  - *Nükleer Silah Tehdidi veya Kullanımının Yasallığı*, 8 Temmuz 1996 (Tavsiye görüşü).

■ Ulusal Mahkemeler:

- Avustralya Mülteci Temyiz Mahkemesi, n°0907346, 10 Aralık 2009.
- Conseil d'État, *Mme Drannikova*, n°185837, 15 Mart 2000.
- Danıştay 6.D., E. 2011/4773, K. 2014/7690, T. 26.11.2014.
- Danıştay 10.D., E. 2001/598, K. 2004/5220, T. 28.5.2004.
- Danıştay 10.D., E. 2002/2180, K. 2005/3958, T. 05.07.2005.
- Kanada Federal Mahkemesi, *Thilagawathy Sinnappu c. Vatandaşlık ve Göç Bakanlığı*, 2 FC 79114, Şubat 1997.
- Lahey Bölge Mahkemesi, *Urgenda Derneği ve diğerleri c. Hollanda Hükümeti*, n°C/09/456689/HA ZA 13-1396, 24 Haziran 2015.
- Lahey İstinaf Mahkemesi, *Hollanda Hükümeti c. Urgenda Derneği*, n° 200.178.245/01, 9 Ekim 2018.
- Yeni Zelanda Auckland Yüksek Mahkemesi, *Ioane Teitiota c. Chief Executive of the Ministry of Business Innovation and Employment*, NZHC 3125, 26 Kasım 2013.
- Yeni Zelanda Göçmenlik ve Koruma Mahkemesi, *AC (Tuvalu)*, NZIPT 800 517-520, 4 Haziran 2014.
- Yeni Zelanda Göçmenlik ve Koruma Mahkemesi, *AF (Kiribati)*, NZIPT 800 413, 25 Haziran 2013.
- Yeni Zelanda Mülteci Statüsü Belirleme İtiraz Mercii, No. 72189/2000, RSAA, 17 Ağustos 2000.
- Yeni Zelanda Temyiz Mahkemesi, *Ioane Teitiota c. The chief executive of the Ministry of business, innovation and employment*, NZSC 107, 20 Temmuz 2015.

Kurumsal Kararlar ve Raporlar

- Avrupa Birliği:
  - Directive 90/313 concernant la liberté d'accès à l'information sur l'environnement, 7 juin 1990.
  - Directive 2003/4/CE concernant l'accès du public à l'information en matière d'environnement, 28 janvier 2003.

- Adaptation au changement climatique en Europe: les possibilités d'action de l'Union Européenne", SEC(2007)849, 29 June 2007.
- **Avrupa Konseyi:**
  - Comité des ministres, Recommandation Rec (2006) 6 relative aux personnes déplacées à l'intérieur de leur propre pays, 5 avril 2006.
  - Commission de la migration, des réfugiés et de la population, Europe's forgotten people: protecting the human rights of long term displaced persons, Doc 11942, 8 juin 2009.
  - Assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe, Résolution 1655 (2009), Migrations et déplacements induits par les facteurs environnementaux: un défi pour le XXIe siècle, 30 janvier 2009.
  - Assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe, Recommandation 1877 (2009) Les peuples oubliés d'Europe: protéger les droits fondamentaux des personnes déplacées de longue date, 24 juin 2009.
- **BM Genel Kurulu:**
  - Report of the World Commission on Environment and Development, Our Common Future, A/42/427, 4 August 1987.
  - Protection of global climate for present and future generations of mankind, A/RES/43/53, 6 December 1988.
  - Protection of global climate for present and future generations of mankind, A/RES/44/207, 22 December 1989.
  - Protection of global climate for present and future generations of mankind, A/RES/45/212, 21 December 1990.
  - Climate change and its possible security implications, Report of the Secretary-General, A/64/350, 11 September 2009.
  - Rapporteur spécial sur les droits de l'homme des personnes déplacées à l'intérieur de leur propre pays, Walter Kalin, Protection et assistance aux personnes déplacées à l'intérieur des droits de l'homme, A/66/288, 9 août 2011.
  - Report of the Special Rapporteur on the human rights of migrants to the General Assembly, François Crépeau, Human rights of migrants, A/67/299, 13 August 2012.

■ **HCR:**

- Adequate housing as a component of the right to an adequate standard of living in the context of disaster settings, Resolution 19/4, A/HRC/RES/19/4, 3 April 2012.
- Analytical study on the relationship between human rights and the environment, A/HRC/19/34, 16 December 2011.
- Human rights and access to safe drinking water and sanitation, Resolution 15/9, A/HRC/RES/15/9, 6 October 2010.
- Human rights and climate change, A/HRC/7/L.21/Rev.1, 26 March 2008.
- Human rights and climate change, Resolution 7/23, A/HRC/7/78, 28 March 2008.
- Human rights and climate change, Resolution 10/4, A/HRC/10/4, 25 March 2009.
- Human rights and climate change, Resolution 18/22, A/HRC/18/22, 17 October 2011.
- Human rights and the environment, Resolution 16/11, A/HRC/RES/16/11, 12 April 2011.
- Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights and fundamental freedoms of indigenous people, Rodolfo Stavenhagen, A/HRC/4/32, 27 February 2007.
- Report of the Special Rapporteur on the right to food, Jean Ziegler, A/HRC/7/5, 10 January 2008.
- Report of the Special Rapporteur on the right to food, Jean Ziegler, Addendum Mission to Bolivia, A/HRC/7/5/Add.2, 30 January 2008.
- Report of the Special Rapporteur on the right to education, Vernor Muñoz, Right to education in emergency situations, A/HRC/8/10, 20 May 2008.
- Report of the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights on the relationship between climate change and human rights, A/HRC/10/61, 15 January 2009.
- Report of the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, Elimination of discrimination against persons affected by leprosy and their family members - A/HRC/10/62, 23 February 2009.

- Report of the Representative of the Secretary-General on the Human Rights of Internally Displaced Persons, Walter Kälin - Addendum - Protection of Internally Displaced Persons in Situations of Natural Disasters, A/HRC/10/13/Add.1, 15 March 2009.
- Report of the independent expert on the situation of human rights in Haiti, Michel Forst, A/HRC/14/44, 3 May 2010.
- Report of the independent expert on the situation of human rights in Haiti, Michel Forst, A/HRC/17/42, 4 April 2011.
- Report of the independent expert on the situation of human rights in Haiti, Michel Forst, Forced returns of Haitians from third states, A/HRC/20/35, 4 June 2012.
- Report of the Independent Expert on the issue of human rights obligations relating to the enjoyment of a safe, clean, healthy and sustainable environment, John H. Knox, A/HRC/22/43, 24 December 2012.
- Report of the independent expert on the situation of human rights in Haiti, Michel Forst, A/HRC/22/65, 7 February 2013.
- **IASC:**
  - Directives opérationnelles de l'IASC sur la protection des personnes affectées par des catastrophes naturelles, Brookings-Bern Project on Internal Displacement, June 2006.
  - Climate Change, Migration and Displacement: Impacts, Vulnerability and Adaptation Options, February 2009.
  - Submission Forced Displacement in the Contexte of Climate Change: Challenges for States under International Law, May 2009.
  - Climate Change, Migration and Displacement: Who Will Be Affected?, September 2009.
  - Directives opérationnelles de l'IASC sur la protection des personnes affectées par des catastrophes naturelles, Brookings-Bern Project on Internal Displacement, September 2011.
  - 20th Anniversary of the Guiding Principles on Internal Displacement: A Plan of Action... Displaced People 2018-2020, May 2018.
- **ICISS,**

- The Responsibility to Protect, International Development Research Centre, Ottawa, 2001.
- **IDMC & NRC:**
  - Internal Displacement: Global Overview of Trends and Developments in 2008, Geneva, IDMC, 2009.
  - The Nansen Conference: Climate Change and Displacement in the 21st Century, June 2011.
  - Global Report on Internal Displacement, Geneva/New York, May 2015 - May 2019.
- **ILC:**
  - Draft Articles on the Protection of Persons in the Event of Disaster, Report of the Work of the 68th Session (2 May–10 June and 4 July–12 August 2016) UN Doc A/71/10.
  - Protection of Persons in the Event of Disasters: Comments and Observations Received from Governments and International Organizations, (28 April 2016) UN Doc A/CN.4/696/Add.1, 6.
  - Preliminary report on the protection of persons in the event of disasters, M. Eduardo Valencia-Ospina, Special Rapporteur, A/CN.4/598, 5 May 2008.
  - Second report on the protection of persons in the event of disasters, M. Eduardo Valencia-Ospina, Special Rapporteur, A/CN.4/615, 7 May 2009.
  - Third report on the protection of persons in the event of disasters, M. Eduardo Valencia-Ospina, Special Rapporteur, A/CN.4/629, 31 March 2010.
  - Fourth report on the protection of persons in the event of disasters, M. Eduardo Valencia-Ospina, Special Rapporteur, A/CN.4/643, 11 May 2011.
  - Fifth report on the protection of persons in the event of disasters, M. Eduardo Valencia-Ospina, Special Rapporteur, A/CN.4/652, 9 April 2012.

- Sixth report on the protection of persons in the event of disasters, M. Eduardo Valencia-Ospina, Special Rapporteur, A/CN.4/662, 3 May 2013.
- Seventh report on the protection of persons in the event of disasters, M. Eduardo Valencia-Ospina, Special Rapporteur, A/CN.4/668, 27 February 2014.
- Eighth report on the protection of persons in the event of disasters, M. Eduardo Valencia-Ospina, Special Rapporteur, A/CN.4/697, 17 March 2016.
- Protection of persons in the event of disasters, Memorandum by the Secretariat, A/CN.4/590/Add.1, 26 February 2008.
- Protection of persons in the event of disasters, Memorandum by the Secretariat, A/CN.4/590/Add.2, 31 March 2008.
- Report of the International Law Commission, 62e session, Nations Unies, New York, 2010, A/65/10.
- Report of the International Law Commission, 66e session, Nations Unies, New York, 2014, A/69/10.
- Report of the International Law Commission, 68e session, Nations Unies, New York, 2016, A/71/10.
- Commentaries to the draft articles on Responsibility of States for internationally wrongful acts adopted by the International Law Commission at its fifty-third session, 2001.
- **IOM:**
  - Migration and Environment, IOM and the Refugee Policy Group, Geneva, 1992.
  - Environmentally-Induced Population Displacements and Environmental Impacts Resulting from Mass Migration, Geneva, April 1996.
  - Discussion Note: Migration and the Environment, 1 November 2007.
  - Migration, Climate Change and the Environment, 2009.
  - Migration, Environment and Climate Change: Assessing the Evidence, 2009.
  - Outlook on Migration, Environment and Climate Change, 2014.

- World Migration Report 2018, Geneva, 2017.
- The State of Environmental Migration, 2010-2018.
- **IPCC:**
  - Climate change The IPCC impacts assessment, 1990, Report prepared for IPCC by working group II, 1990.
  - 'Summary for Policymakers' in Climate Change 2007: Impacts, Adaptation, and Vulnerability. Part A: Global and Sectoral Aspects. Contribution of Working Group II to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change, 2007.
  - Climate Change 2007, The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Fourth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change, 2007.
  - Managing the Risks of Extreme Events and Disasters to Advance Climate Change Adaptation, 2012.
  - 'Summary for Policymakers' in Climate Change 2014: Impacts, Adaptation, and Vulnerability. Part A: Global and Sectoral Aspects. Contribution of Working Group II to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change, 2014.
  - Global Warming of 1.5 °C, October 2018.
- **NANSEN INITIATIVE:**
  - Agenda for the protection of cross-border displaced persons in the context of disasters and climate change - Volume 1, 2015.
  - Guide to Effective Practices for RCM Member Countries: Protection for Persons Moving across Borders in the Context of Disasters, November 2016.
- **UNDP:**
  - Beyond scarcity: power, poverty and the global water crisis, Human development report, 2006.
  - Rapport mondial sur le développement humain 2007/2008, La lutte contre le changement climatique un impératif de solidarité humaine dans un monde divisé, La découverte, Paris, 2007.

■ **UNFCCC:**

- Décision 1/CP.13, Plan d'action de Bali, Rapport de la 13e session de la Conférence des Parties tenue à Bali du 3 au 15 décembre 2007, FCCC/CP/2007/6/Add.1, 14 mars 2008.
- Décision 2/CP.15, Accord de Copenhague, Rapport de la 15e session de la Conférence des Parties tenue à Copenhague du 7 au 19 décembre 2009, Doc. N.U. FCCC/CP/2009/11/Add.1, 30 mars 2010.
- Décision 1/CP.16, Accords de Cancún, Rapport de la Conférence des Parties sur sa seizième session, tenue à Cancún du 29 novembre au 10 décembre 2010, FCCC/CP/2010/7/Add.1, 15 mars 2011.
- Décision 1/CP.17, Création d'un groupe de travail de la plate-forme de Durban pour une action renforcée, dans Rapport de la Conférence des Parties sur sa dix-septième session, tenue à Durban du 28 novembre au 11 décembre 2011, Doc. N.U. FCCC/CP/2011/9/Add.1, 15 mars 2012.
- Décision 3/CP.18. Démarches permettant de remédier aux pertes et préjudices liés aux incidences des changements climatiques dans les pays en développement qui sont particulièrement exposés aux effets néfastes de ces changements en vue de renforcer les capacités d'adaptation, Rapport de la Conférence des Parties sur sa dix-huitième session, tenue à Doha du 26 novembre au 8 décembre 2012, Doc. N.U. FCCC/CP/2012/Add.1, 28 février 2013.
- Décision 2/CP.19, Mécanisme international de Varsovie relatif aux pertes et préjudices liés aux incidences des changements climatiques, Rapport de la Conférence des Parties sur sa dix-neuvième session, tenue à Varsovie du 11 au 23 novembre 2013, FCCC/CP/2013/10/Add.1, 31 janvier 2014.

■ **UNHCR:**

- Persons covered by the OAU Convention Governing the Specific Aspects of Refugee Problems in Africa and by the Cartagena Declaration on Refugees (Submitted by the African Group and the Latin American Group), April 1992.
- Guide des procédures et critères à appliquer pour déterminer le statut de réfugié au regard de la Convention de 1951 et du Protocole de 1967 relatifs au statut des réfugiés, January 1992.

- Interprétation de l'article 1 de la Convention de 1951 relative au Statut des Réfugiés, April 2001.
- Forced Displacement in the Context of Climate Change: Challenges for States Under International Law, Geneva, May 2009.
- Climate Change and Statelessness: An Overview, Geneva, May 2009.
- Summary of Deliberations on Climate Change and Displacement, April 2011.
- Human mobility in the context of loss and damage from climate change: Needs, gaps, and roles of the Convention in addressing loss and damage, October 2012.
- The Environment & Climate Change, Geneva, October 2015.
- Guidelines on International Protection No. 12: Claims for refugee status related to situations of armed conflict and violence under Article 1A(2) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the Status of Refugees and the regional refugee definitions, HCR/GIP/16/12, 2 December 2016.

İnternet Kaynakları

COURNIL Christel, "À la recherche d'une protection pour les « réfugiés environnementaux »: actions, obstacles, enjeux et protections", Exodes écologiques, Revue Asylon (s), n°6, Novembre 2008, Erişim için bkz. <https://reseau-terra.eu/article843.html>.

DECROP Geneviève, "Un statut de réfugié environnemental est-il une réponse pertinente aux effets sociaux du réchauffement climatique? ", Exodes écologiques, Revue Asylon(s), n°6, Novembre 2008. Erişim için bkz. <http://www.reseau-terra.eu/article851.html/>.

FIDLER David P., "The Indian Ocean Tsunami and International Law", American Society of International Law Insights, Vol. 9, Issue 3, January 2005. Erişim için bkz. <https://www.asil.org/insights/volume/9/issue/3/indian-ocean-tsunami-and-international-law>.

GEMENNE François, "Créer un statut aux migrants environnementaux n'est pas une solution suffisante au problème", 7 Septembre 2011, Erişim için bkz. <https://www.actu-environnement.com/ae/news/francois->

gemenne-iddri-migrations-environnementales-staut-somalie-adaptation-climatique-13427.php4.

HALATÇI ULUSOY Ülkü, "Sosyal Hakların Korunmasında Birleşmiş Milletlerin Rolü", Sosyal Haklar Uluslararası Sempozyumu, Erişim için bkz. <http://www.sosyalhaklar.net/2011/bildiri/ulusoy.pdf> ss.245- 267.

KALIN Walter, Sendai framework: an important step forward for people displaced by disasters, The Brookings Institution, 20 March 2015. Erişim için bkz. <https://Geneva.brookings.edu/blog/up-front/2015/03/20/sendai-framework-an-important-step-forward-for-people-displaced-by-disasters/>.

KALIN Walter, The Climate Change-Displacement Nexus, The Brookings Institution, 16 July 2008. Erişim için bkz. <https://Geneva.brookings.edu/on-the-record/the-climate-change-displacement-nexus/>.

KALIN Walter, Displacement Caused by the Effects of Climate Change: Who Will Be Affected and What Are the Gaps in the Normative Framework for Their Protection? Report, The Brookings Institution, 10 Octobre 2008. Erişim için bkz. <https://Geneva.brookings.edu/research/displacement-caused-by-the-effects-of-climate-change-who-will-be-affected-and-what-are-the-gaps-in-the-normative-framework-for-their-protection/>.

LOBRY Dorothée, "Pour une définition juridique des réfugiés écologiques: réflexion autour de la qualification juridique de l'atteinte à l'environnement", Exodes écologiques, Revue Asylon(s), n°6, Novembre 2008. Erişim için bkz. <http://www.reseau-terra.eu/article/846.html>.

LOBRY Dorothée, "Questions "humanitaires et sécuritaires" et le cas particulier des "réfugiés climatiques"", in Dossier: Sommet de Copenhague, défi climatique, défi diplomatique. Erişim için bkz. <http://www.sfdi.org/actualites/a2010/Copenhague.html>.

MAGNINY Véronique, "Des victimes de l'environnement aux réfugiés de l'environnement", Revue Asylon(s), n°6, Novembre 2008. Erişim için bkz. <http://www.reseau-terra.eu/article845.html>.

MCADAM Jane & LOUGHRY Maryanne, "We Aren't Refugees", Inside Story, 29 June 2009. Erişim için bkz. <https://insidestory.org.au/we-arent-refugees/>.

MENGİ Ayşegül & DURU Bülent Duru, "Kamulaştırmanın Çevreye Etkileri Üzerine Bir Değerlendirme", Kamu Yatırımları İçin Arazi Edinimi

- ve Kamulaştırma Uluslararası Sempozyumu, 14-18 Haziran 2010, Ankara. Erişim için bkz. https://www.academia.edu/3382239/Aysegül_Mengi_Bülent_Duru_Kamulaştırmanın_Çevreye_Etkileri_Üzerine_Bir_Değerlendirme.
- OLIVER-SMITH Anthony, "Disasters and Forced Migration in the 21st Century", Social Science Research Council (SSRC), 11 June 2006. Erişim için bkz. <http://understandingkatrina.ssrc.org/Oliver-Smith/>.
- ÖZLÜER Fevzi, Kent ve Çevre Davalarında İvedi Yargılama Usulü, 2 Temmuz 2014, Erişim için bkz. <http://www.fevziozluer.av.tr/2014/07/02/kent-ve-cevre-davalarinda-ivedi-yargilama-usulu/>.
- PRIEUR Michel, "Le Conseil de l'Europe, les Catastrophes et les Droits de l'Homme", Vertigo - la Revue Électronique en Sciences de l'Environnement, Octobre 2010. Erişim için bkz. <http://vertigo.revues.org/10270>.
- SGRO Aurélie, "Towards recognition of environmental refugees by the European Union", Exodes écologiques, Revue Asylon(s), n° 06, Novembre 2008. Erişim için bkz. <https://www.reseau-terra.eu/article/844.html>.
- TACOLI Cecilia, "Migration and adaptation to climate change", Sustainable Development Opinion, 2007. Erişim için bkz. <http://pubs.iied.org/pdfs/17020IIED.pdf>.
- UNHCR, Refugees and the Environment. Erişim için bkz. <https://www.unhcr.org/3b039f3c4.html>.

Hatice Kübra DEMİR

**ÇOCUĞUN CİNSEL İSTİSMARI
SUÇUNA ÖZGÜ YAPTIRIMLAR
VE İNFAZ REJİMİ**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Çocuğun Cinsel İstismarı Suçuna Özgü Yaptırımlar ve İnfaz Rejimi
Hatice Kübra Demir

Hukuk Yayınları Dizisi – 2929

Birinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 01 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Adams, Kenneth M./ Robinson, Donald W.:** Shame Reduction, Affect Regulation, and Sexual Boundary Development: Essential Building Blocks of Sexual Addiction Treatment, **The Journal of Treatment And Prevention**, 2001, S. 8:1, s. 23-44
- Akbaba, Zeynep Burcu:** Kimyasal Hadım Uygulaması ve Ceza Adaleti Sistemindeki Yeri, 1. Baskı, Ankara, Savaş, 2018
- Akbaba, Zeynep Burcu: "Kimyasal Hadım Yönteminin Anayasaya Uygunluğu-I" **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, S. 81, 2009, s.353-380
- Akbulut, Berrin:** "Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlarda Rızanın Niteliği", **Ceza Hukuku Dergisi**, Y.14, S.40, 2019, s.265-286
- Akbulut, Berrin:** **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 5. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi, 2018
- Akçin, İhsan:** "Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar", **Yargıtay Dergisi**, C. 32, S. 1-2, 2006, s. 99-144.
- Akın, Abdulkadir:** **İnfaz Hukuku**, 3. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2016
- Akıncı, Füsun Sokullu/ Dursun, Selman:** **Viktimoloji**, 3. Baskı, İstanbul, Beta Yayınevi, 2016
- Akkaya, Çetin:** **Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar**, 1. Baskı, Ankara, Adalet, 2017
- Akkaya, Çetin:** **Cezaların İnfazı ve İnfaz Hukuku**, 6. Baskı, Ankara, Adalet, 2018
- Arda, Berna:** "Tıp Etiği Bakışıyla Sterilizasyon 21. Yüzyılda Neler Söyleyebiliriz?", **Ankara Barosu III. Sağlık Kurultayı**, 1. Baskı, Ankara, Koza, 2011
- Arslan, Çetin/ Azizağaoğlu, Bahattin:** **Yeni Türk Ceza Kanunu Şerhi**, 1. Baskı, Asil Yayın Dağıtım, Ankara, 2004,
- Arslantürk, Mustafa:** **Türk Ceza Kanunu Uygulamasında Cinsel Suçlar**, 4. Baskı, Ankara, Seçkin, 2018
- Artuk, Mehmet Emin/ Gökçen, Ahmet/ Alşahin, Mehmet Emin/ Çakır, Kerim:** **Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 18. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi, 2019

- Artuk, Mehmet Emin/ Gökçen, Ahmet/ Yenidünya, A. Caner: Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 15. Baskı, Ankara, Adalet, 2015
- Artuk, Mehmet Emin/ Alşahin Mehmet Emin: “Sarkıntılık Fiili”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Y. 2016, S. 65, s.3243-3270
- Atalay, Osman: “İnfazda Denetim Süresi Konusu”, Terazi Hukuk Dergisi**, C. 4, 2009, S.29, s. 155-167
- Atalay, Osman: “İnfaz Hukuku”, Terazi Hukuk Dergisi**, Ankara, C.5, 2010, S.50, s. 111-128.
- Atalay, Osman/ Özgelen, Mustafa Safa: İnfaz Hukuku Ders Kitabı**, 1. Baskı, Ankara, Türkiye Adalet Akademisi, 2013
- Ataç, Adnan: “Tıp Etiği Açısından Kastrasyon”, Ankara Barosu III. Sağlık Kurultayı**, 1. Baskı, Ankara, Koza Yayınevi, 2011, s. 169-182
- Ataç, Selcen: “Cinsel İstismar Suçu ve Reşit Olmayanla Cinsel İlişki Suçu”, Ceza Hukukunda Kadının Şiddete Karşı Korunması**, Ed. Nur Centel, 1. Baskı, İstanbul, On İki Levha Yayınevi, 2013
- Aydın, Murat: Çocukların Cinsel İstismarı ve Reşit Olmayanla Cinsel İlişki**, 3. Baskı, Ankara, Seçkin, 2018
- Aygül, Hasan Hüseyin/ Şensoy, Alara Fulya: “Çocuklara Karşı İşlenen Cinsel Suçlara Verilen Cezalar ve Beklenen Toplumsal Adalet”, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, C.17, Y. 2018, S. 2, s.533-551.
- Aykaç, Alper Can: “Cinsel Suistimale ve Cinsel İstismara Karşı Çocukların Korunmasına Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi”, İstanbul Barosu Dergisi**, C.82, S. 1, 2008, s. 559-580
- Ayral, Fatma: Çocukların Cinsel İstismarı Suçu ve Bu Suçla Mücadele**, 1. Baskı, İstanbul, Yalın Yayıncılık, 2010
- Bacaksız, Pınar: “Cezalandırma ve Topluma Yeniden Kazandırma”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 16, 2015, Özel Sayı, s.4917-4941
- Bakıcı, Sedat: Genel Adap ve Aile Düzenine Karşı Suçlar**, 2. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi, 1994
- Barnao, Mary/ Ward, Tony/ Robertson, Peter: The Good Lives Model: A New Paradigm for Forensic Mental Health**, Londra, 2015
- Baytemir, Erdal: Cinsel Dokunulmazlığa, Kişi Hürriyetine ve Genel Ahlak Karşı Suçlar**, 2. Baskı, Ankara, Adalet, 2009

- Beccaria, Cesare: **On Crimes And Punishments and Other Writings**, Çev. Aaron Thomas, Jeremy Parzen, University of Toronto Press, 2007
- Brown, Sarah: **Treating Sex Offenders An Introduction to Sex Offender Treatment Programmes**, Portland, Willan Publishing, 2005
- Bulut, İlhan: “Nefret Saiki ile İşlenen Suçlar”, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2014
- Büyüker, A. Sıla: “Türk Hukukunda Cinsel Suç Faillerine Yönelik Yasal Düzenlemeler ve Kastrasyon Tartışmaları”, **I. Uluslararası Adli Bilimler ve Ceza Hukuku Kongresi Alman ve Türk Hukukunda Cinsel Suçlar ve Cinsel Suçları Önleme Stratejileri**, 1. Baskı, Ed. Gülsün Ayhan Aygörmüş Uğurlubay İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2019
- Centel, Nur: **Türk Ceza Hukukuna Giriş**, 2. Baskı, Kırklareli, Beta Yayınevi, 2002
- Centel, Nur: “Cezanın Amacı ve Belirlenmesi”, **Prof. Dr. Turhan Tufan Yüce’ye Armağan**, 1. Baskı, İzmir, 2001, s. 337-372.
- Çağlayan, Ramazan: “İnsanilik Unsuru Açısından Hadımlaştırma Cezası”, **Ankara Barosu III. Sağlık Kurultayı**, 1. Baskı, Ankara, Koza, 2011
- Çakan, Seher: “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Bağlamında Cinsel Suç Faillerinin Hadım Edilmesi”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, 2017, S.129, s.11-36.
- Çakmut, Özlem Yenerer: “Türk Hukukunda Kastrasyon Tıbbi Müdahalesi ve Yeni Gelişmeler”, **II. Türkiye- Slovenya Uluslararası Hukuk Sempozyumu**, Ed. Yener Ünver, 1. Baskı, İstanbul, Seçkin Yayınevi, 2014
- Çınar, Anıl: “Denetimli Serbestlik Sistemindeki Rehabilitasyon Hizmetlerinin Hükümlülerin Yeniden Sosyalizasyonu Sürecine Etkileri: Aydın Örneği”, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aydın, 2015
- Demirbaş, Timur: **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 13. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2018
- Demirbaş, Timur: **İnfaz Hukuku**, 6. Baskı, Ankara, Seçkin, 2019
- Demirbaş, Timur: **Cezaevlerinde Yeniden Sosyalleştirme (Tretman) Sorunları**, 1. Baskı, Ankara, Goethe Institute ve Başkent Üniversitesi Yayınları, 2001

- Dikkaş, Gülsüm Cansu: “Kastrasyon ve Türkiye’de Cinsel Suçlarda Yasallaştırma Girişimleri”, **Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Ed. Feriha Bilge Tanrıbilir, Ankara, C.4, 2019, S.2, s. 285-317
- Doğan, Koray: **Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar**, 2. Baskı, Ankara, Adalet, 2015
- Doğan, Murat: “Hadımlaştırmadan Doğan Hukuki Sorumluluk” **Ankara Barosu 3. Sağlık Hukuku Kurultayı**, 1. Baskı, Ankara, Koza Yayınevi, 2011
- Döldös, Necmettin: “Denetimli Serbestlik ve Yardım Hizmetlerinde Elektronik İzleme Kurumunun Uygulanması”, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2018
- Dönmezer, Sulhi: Ceza Hukuku Özel Kısım Genel Adap ve Aile Düzenine Karşı Cürümler, **5. Baskı, İstanbul, Filiz Kitabevi, 1983, s. 49.**
- Duman, Raşit: “Denetimli Serbestlik Sisteminde Eğitim ve İyileştirme Faaliyetinin Örneği; Giresun”, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi. Samsun, 2019
- Dursun, Selman: “Özellikle Mağduru Çocuk Olan Mükerrir Cinsel Suç Faillerine Karşı Toplumun Korunması Bağlamında Megan Kanunu Hakkında Soru ve Cevaplar”, **Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi**, C.2, Y. 2014, S. 1-2, s.235-240
- Dursun, Selman: “Türk Ceza Hukuku’nda Cinsel suçlara Genel Bir Bakış”, **Ceza Hukuku Dergisi**, S. 24, 2014
- İbrahim Dülger, “Cinsel Özgürlüğe Karşı İşlenen Suçlardan Irza Geçme Suçu”, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya, 1998
- Dülger, Murat Volkan: “Evlilik Birliği İçinde Gerçekleşen Nitelikli Cinsel Saldırı Suçu, Bu Suçun Mağdur Üzerindeki Etkileri ve Mağduru Korumaya Yönelik Alınabilecek Önlemler”, **İstanbul Barosu Dergisi**, C. 80, S. 2, 2006, s. 544-575
- Erbaş, Rahime: “Türk Ceza Hukuku Açısından Kısırlaştırma”, **İÜHFİM**, Y. 2015, C. 73, S.1, s. 91-128
- Erdoğan, Oktay: **İnfaz Hukuku**, 1. Baskı, İstanbul, Acar, 2008
- Erdoğan, Ayten: Pedofili: Klinik Özellikleri, Nedeni ve Tedavisi, **Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar Dergisi**, S. 2, C. 2, 2010, s. 132-160

- Ersoy, Nermin: “Aydınlatılmış Onam”, **Çağdaş Tıp Etiği**, Ed. Ayşegül Demirhan Erdemir, Özhan Öncel, Şahin Aksoy, İstanbul, Nobel, 2003
- Ertuğrul, Hüseyin: **Çocuk Düşürtme, Çocuk Düşürme ve Kısırlaştırma Suç Tipleri ve Unsurları**, 1. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi, 2016
- Ertuğrul, Hüseyin: “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Kısırlaştırma Suçu”, **Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Y. 2018, S.1, s. 59-74
- Gören, Zafer: **Anayasa Hukuku**, 4. Baskı, Ankara, Yetkin, 2019
- Gündüz, Remzi: **Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar**, 1. Baskı, Ankara, Bilge, 2015
- Güven, Kudret: “Multidisipliner Bir İnceleme Konusu; Hadımlaştırma(Kastrasyon)”, **Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Ed. Rıza Ayhan, Ankara, C.5, 2019, S.1, s. 11-56.
- Güzelsoy, Zeycan: “Kimyasal Kastrasyon Uygulamasına Bazı Meslek Gruplarının Yaklaşımlarının Araştırılması”, **İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi**, İstanbul, 2014
- Harrison, Karen: “The High-Risk Sex Offender Strategy in England and Wales: Is Chemical Castration an Option?”, **The Howard Journal of Criminal Justice**, S. 1, 2007
- Hakeri, Hakan: **Tıp Hukuku**, 10. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2016
- Işıka, Sertaç: “Suç Politikasının Temel İlkeleri Açısından Türk Hukuku’nda Cinsel Suçlar ve Kastrasyon”, **İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi**, İstanbul, 2012
- İçel, Kayıhan: **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 4. Baskı, Ankara, Beta, 2016
- İnce, Levent: **Türk İnfaz Hukukunda Koşullu Salıverilme ve Koşullu Salıverilmede Süreler**, 1. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi, 2019,
- İpekçioğlu, Pervin Aksoy: “Cinsel Suçları Önlemede Kimyasal Kastrasyon Seçeneği”, **Ceza Hukuku Dergisi**, C. 6, 2011, S.17, s.107-124
- Kangal, Zeynel T.: “Fransız Ceza Hukukunda Cinsel Suçların Faillerine Yönelik Yaptırımlar”, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, C.LX, Y. 2002, S. 1-2, s.29-48
- Kant, Immanuel: **Pratik Aklın Eleştirisi**, Çev. Ionna Kuçuradi, Ülker Gökberk, Füsun Akatlı, 3. Baskı, İstanbul, Türkiye Felsefe Kurumu Yayıncılık, 1999

- Kantarıcı, Nurullah: "Cinsel İstismar Suçunun Eşe Karşı İşlenip İşlenemeyeceği Sorunu", **Ceza Hukuku Dergisi**, C. 12, 2017, S.33.
- Karaseyfioglu, Mehmet Ali: "Umumi Adap Aleyhine Cürümlerden Irza Tasaddi Suçu ve Uygulama", İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1996
- Kartal, Pınar Memiş: **Türk Ceza Hukuku'nda Çocukların Cinsel İstismarı**, 1. Baskı, İstanbul, Der, 2014
- Kaya, Murat: "Cinsel İstismar Suçunda Vücuda Temas Şartı Var Mıdır?", **Terazi Hukuk Dergisi**, C. 4, 2010, S.52, s.103-109.
- Kılınç, Betül: "Türkiye'de Cinsel Suç Faillerine Yönelik Terapi-Tedavi Yöntemleri", **I. Uluslararası Adli Bilimler ve Ceza Hukuku Kongresi Alman ve Türk Hukukunda Cinsel Suçlar ve Cinsel Suçları Önleme Stratejileri**, 1. Baskı, Ed. Gülsün Ayhan Aygörmez Uğurlubay İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2019
- Kızıroğlu, Serap Keskin: "Türk Ceza Hukuku'nda Çocuk Düşürtme, Düşürme ve Kısırlaştırma Suçları", **Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan**, 2013, C. 19, S.2, s. 187
- Koca, Mahmut: "Kısırlaştırma Suçu", İÜHFM, Y. 2009, C. 67, S.1-2, s. 43-56.
- Koca, Mahmut/ Üzülmaz, İlhan: **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 12. Baskı, Ankara, Seçkin, 2019
- Koca, Mahmut/ Üzülmaz, İlhan: **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 6. Baskı, Ankara, Adalet, 2019
- Kocaoglu, Sinan: **Yargı Kararları Işığında Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar**, Ankara, Yetkin Yayınevi, 2016
- Kurt, Gülşah: "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Cinsel Taciz Suçu", **Prof. Dr. Uğur Alacakaptan'a Armağan**, 1. Baskı, Ankara, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2008
- Küçük, Tevfik Sönmez: "Bir Ceza Hukuku Yaptırımı Olarak Zorunlu Kastrasyonun Anayasa Hukuku Açısından İncelenmesi", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 19, Y. 2015, S. 4, s.297-322.
- Lösel, Friedrich/ Schmucker, Martin: The Effectiveness of Treatment For Sexual Offenders: A Comprehensive Meta Analysis, **Journal of Experimental Criminology**, 2005, S. 1, s.117

- Maden, Mehmet: **Hapis Cezasına Seçenek Yaptırımlar**, 1. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi, 2012
- Malkoç, İsmail: **Türk Ceza Kanunu Uygulamasında Cinsel Suçlar**, 1. Baskı, Ankara, Malkoç Kitabevi, 2009
- McMillan, John: "The Kindest Cut? Surgical Castration, Sex Offenders and Coercive Offers", **Journal of Medical Ethics**, C. 40, S. 9, 2014, s. 584
- Meran, Necati: "Suçta Tekerrür ve Yargıtay Uygulaması", **Terazi Hukuk Dergisi**, C. 11, 2016, S.116, s.127-142.
- Mertoğlu, Münevver: "Çocuğa Yönelik Cinsel İstismar", Ed. Bahri Öztürk, **Fasikül Hukuk Dergisi**, C.10, S. 107, 2018, s. 39.
- Ozansü, Mehmet Cemil: "Kısırlaştırma Suçu", **V. Türk- Alman Tıp Hukuku Sempozyumu: Tıp Ceza Hukukunun Güncel Sorunları**, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara, 2008, s. 1284-1294
- Ögel, Kültegin: **Çocuk, Suç ve Bireyselleştirilmiş İyileştirme**, 1. Baskı, Ankara, Adalet Bakanlığı Yayınları, 2014
- Ölmez, Gökhan/ Ünal, Osman Gazi/ Karabulut, Efe Can/ Kaya, Funda: **İnfaz Hukuku**, Ed. İzzet Özgenç, Cumhuriyet Şahin, 2. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2019
- Özbek, Veli Özer: **İnfaz Hukuku**, 11. Baskı, Ankara, Seçkin, 2019
- Özbek, Veli Özer/ Doğan, Koray/ Bacaksız, Pınar: **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 12. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2019
- Özbek, Veli Özer/ Doğan, Koray/ Bacaksız, Pınar/ Tepe, İlker: **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 8. Baskı, Ankara, Seçkin, 2017
- Özbek, Veli Özer/ Kanbur, Mehmet Nihat/ Doğan, Koray/ Bacaksız, Pınar/ Tepe, İlker: **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 9. Baskı, Ankara, Seçkin, 2015
- Özdemir, Hayrünnisa: "Hadım Etme ve Hekimin Sır Saklama Yükümlülüğü", **Ankara Barosu III. Sağlık Kurultayı**, 1. Baskı, Ankara, Koza, 2011
- Özdemir, Hayrünnisa: "Hadım Etme ve Hekimin Sır Saklama Yükümlülüğü", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.14, S. 1, 2010
- Özen, Mustafa: **Ceza Hukuku Özel Hükümler Dersleri**, 3. Baskı, Ankara, Adalet, 2018

- Özgenç, İzzet: **Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi**, 3. Baskı, Ankara, Adalet Bakanlığı, 2006
- Özgenç, İzzet: **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 15. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınları, 2019
- Öztürk, Bahri/ Tezcan, Durmuş/ Erdem, Mustafa Ruhan/ Gezer, Sırma/ Saygılar Kırıt, Yasemin F./ Alan Akcan, Esra/ Özyaydın, Özdem/ Tütüncü, Efser Erden/ Altınok Villemin, Derya/ Tok, Mehmet Can: **Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku**, 15. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi, 2019
- Parks, George A: New Approaches to Using Relapse Prevention Therapy in the Criminal Justice System, **Corrections Today**, Aralık, 2007, s. 46- 49
- Parlar, Ali/ Öztürk, Mustafa: **Çocukların Cinsel İstismarı**, 1. Baskı, İstanbul, Aristo, 2018
- Pastner, Bruce: “Cinsel Suçlarda Erkek Fiillerinin Hadım Edilmesi”, **Ankara Barosu III. Sağlık Kurultayı**, 1. Baskı, Ankara, Koza, 2011
- Polat, Oğuz: **Tüm Boyutlarıyla Çocuk İstismarı**, 3. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınları, 2019
- Polat, Oğuz: **Kriminoloji ve Kriminalistik Üzerine Notlar**, 3. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınları, 2017
- Sevim, Aysu: “Yetişkinlerde Cinsel Bağımlılık, Erken Dönem Uyumsuz Şemalar ve Yaşam Doyumu İlişkileri”, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı Klinik Psikoloji Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2018
- Sevük, Handan Yokuş: “6545 Sayılı Kanun ile Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlarda Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi”, **Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi**, C.3, Y. 2015, S. 2, s.119-146.
- Sevük, Handan Yokuş: “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Taciz Suçları”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, S. 57, 2005, s.243-282.
- Sevük, Handan Yokuş: Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 2. Baskı, İstanbul, Adalet Yayınevi, 2019
- Soyaslan, Doğan: **Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 12. Baskı, İstanbul, Yetkin, 2018
- Sözüer, Adem: “Ön Söz Yerine Türk Ceza Hukuku Reformu”, **İÜHFİM**, Y. 2013, C. 71, S.1

- Stinson, Jill D./ Becker, Judith V: **Treating Sex Offenders An Evidence-Based Manual**, 3. Baskı, New York, The Guilford Express, 2013
- Süslü, Güven: **Ceza İnfaz Kurumlarında Hükümlülük**, 1. Baskı, Ankara, Seçkin, 2016
- Şahin, Meral Ekici: **Ceza Hukukunda Rıza**, 1. Baskı, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2012
- Şen, Ersan: **Yeni Türk Ceza Kanunu Yorumu**, 1. Baskı, İstanbul, Vedat Yayıncılık, 2006
- Şen, Ersan/ Başer, Beyza: **Koşullu Salıverilme, Denetimli Serbestlik ve Ceza İnfaz Sorunları**, 3. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2019
- Şen, Ersan/ Yenice, Nilüfer: Cinsel Suçlarda Tıbbi Tedaviye Tabi Tutulma, **Yorumluyorum- XIII**, 1. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2016
- Şimşek, Alahattin: "Cinsel Saldırı ve Cinsel İstismar Suçlarının Hafif Şekli", **Ceza Hukuku Dergisi**, C. 10, 2015, S.28, s.309-359.
- Taner, Fahri Gökçen: "Anayasa Mahkemesi'nin Çocukların Cinsel İstismarına ve Evlenmenin Dinsel Törenine İlişkin İptal Kararlarının Ardından Çok Katmanlı Bir Çözüm Önerisi", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Y. 2016, S. 124, s.221-246.
- Taner, Fahri Gökçen: **Türk Ceza Hukuku'nda Cinsel Özgürlüğe Karşı Suçlar**, 2. Baskı, Ankara, Seçkin, 2017
- Taner, Fahri Gökçen: "6545 Sayılı Kanun Cinsel Saldırı ve Cinsel Taciz Suçlarına Ne Getirdi? Ne Getirebilirdi?", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, 2017, S. Özel Sayı, s.65-92
- Taneri, Gökhan: "Temel Cezanın Belirlenmesi", **Ankara Barosu Dergisi**, S. 3, 2016, s. 131.
- Taşdemir, Kubilay: "Suçta Tekerrür ve Esasları", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, 1990, S.3, s.351-360.
- Temel, Erhan: "Hadımlaştırma Operasyonlarından Dolayı Alman Hukukunda Sorunluluk", **Ankara Barosu III. Sağlık Kurultayı**, 1. Baskı, Ankara, Koza, 2011
- Tezcan, Durmuş/ Erdem, Mustafa Ruhan/ Önok, R. Murat: **Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku**, 17. Baskı, Ankara, Seçkin, 2019

- Tok, Türker: “Ceza İnfaz Hukukumuzda Koşullu Salıverilme Sistemi”, **Terazi Hukuk Dergisi**, C. 2, 2007, S.8, s.73-82.
- Tok, Türker: “Hükümlülerin Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılmaları”, **Terazi Hukuk Dergisi**, C. 4, 2009, S.31, s.115-125.
- Toroslu, Haluk: **Ceza Müeyyidesi**, 1. Baskı, İstanbul, Savaş Yayınevi, 2010.
- Toroslu, Nevzat: **Ceza Hukuku Özel Kısım**, 5. Baskı, Ankara, Savaş Yayınları, 2007
- Tuğ, Ayşim: “Fransız Ceza Hukukunda Cinsel Suçların Faillerine Yönelik Yaptırımlar”, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, C.LX, Y. 2002, S. 1-2, s. 1-10
- Tuğ, Ayşim/ Balseven, Aysun: “Megan Kanunu”, **Adli Bilimler Dergisi**, C.2, Y. 2003, S. 4, s.61-66
- Tuğrul, Ahmet Ceylani: **Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar ve Enstet İlişkiler**, 2. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi, 2013
- Tuğrul, Ahmet Ceylani/ Elmas, Fevzi: “Almanya, Hindistan ve Türkiye’de Çocuk ve Hukuk II. Oturum- Çocukların Cinsel İstismarı”, **Fasikül Hukuk Dergisi**, Y. 2, S. 6, 2010, s. 27-30.
- Turan, Ubeydullah: **Ceza Hukukunda Hümanizm İlkesi Açısından Kastrasyon Yaptırımı**, İstanbul, 2019
- Uğurlubay, Gülsün Ayhan Aygörmez Ed.: **I. Uluslararası Adli Bilimler ve Ceza Hukuku Kongresi Alman ve Türk Hukukunda Cinsel Suçlar ve Cinsel Suçları Önleme Stratejileri**, 1. Baskı, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2019
- Uslu, Ahmet Güven: “Türk Ceza Hukukunda Somut Cezanın Belirlenmesi ve Bireyselleştirilmesi”, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi. Erzurum, 2014
- Ünver, Yener: “Kısırlaştırma Suçu”, **Tıp Hukuku Dergisi**, Y. 2012, S.1, s. 19-42
- Ünver, Yener/ Hakeri, Hakan: **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 15. Baskı, C.1, Ankara, Adalet Yayınevi, 2019
- Üzülmez, İlhan: “Hadımlaştırmadan Kaynaklanan Cezai Sorumluluk”, **Ankara Barosu III. Sağlık Kurultayı**, 1. Baskı, Ankara, Koza Yayınevi, 2011
- Ward, Tony/ Marshall, W. L.: Good Lives, Aetiology And The Rehabilitation Of Sex Offenders: A Bridging Theory, **Journal of Sexual Aggression**, 2004, S. 10:2

- Ward, Tony/ Brown, Mark: The Good Lives Model and Conceptual Issues in Offender Rehabilitation, *Psychology, Crime & Law*, 2004, S. 10:3, 243-257
- Yalçın, Türkan: **Türk Ceza Hukukunda Kadın**, 1. Baskı, Ankara, 2019
- Yalçın, Türkan/ Köprülü, Timuçin: **Ceza Hukuku Genel Hükümler Uygulamalı Çalışmaları**, 6. Baskı, Ankara, Savaş, 2019
- Yaşar, Osman/ Gökçan, Hasan Tahsin/ Artuç, Mustafa: **Türk Ceza Kanunu**, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014
- Yavuz, Hakan A.: **Ceza İnfaz Sistemi ve Denetimli Serbestlik**, 1. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2018
- Yenidünya, Ahmet Caner: “5237 Sayılı Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar”, **Legal Hukuk Dergisi**, Y. 2005, C.3, S. 33, s.3284-3316.
- Yenidünya, Ahmet Caner/ Yaşar, Yusuf: “Kastrasyon Cinsel Suç Faillerine Uygulanabilecek Uygun Bir Yaptırım Mıdır?”, **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, Y. 2013, S. 14, s.171-189
- Yetgin, Feridun: **İnfaz Hukuku**, 2. Baskı, Ankara, Adalet, 2018
- Yücel, Mustafa Tören: “Cinsel Suçluların Tretmanı”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Ankara, 2011, S.94, s. 77
- Yücel, Özge: “Toplumsal Cinsiyet Temelli Etik Bağlamında Cinsel Suçluların Kimyasal Kısırlaştırılmaları Sorunu”, **Ufuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Ed. Nezahat Demiray, İstanbul, C.2, 2014, S.1, s. 51-62.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

5237 sayılı Kanunun Gerekçesi: <https://mevzuat.tbmm.gov.tr/mevzuat/faces/kanunmaddeleri?pkunlarno=24110&pkunnumarasi=5237>,

European Convention on Human Rights: https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_ENG.pdf

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme: <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/22184.pdf>

İstismar ve Saik kelimelerinin anlamları: <http://www.tdk.gov.tr/> 19.05.2019 ve 03.08.2019 tarihleri

Türkiye Çocuk İstismar Raporu-2 İMDAT ve ASUMA Dernekleri: <http://imdat.org/wp-content/uploads/2018/05/RAPOR-%C3%87OCUK-%C4%B0ST%C4%B0SMARI-tam.pdf>, 2018 Tez içeriğinde yer verilen Yargıtay Kararları: www.lexpera.com.tr

Adalet Bakanlığı DEPAR Programı: <http://www.cte.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/depar-programi>

AB Ülkelerinde Cinsel Dokunulmazlık Suçlarından Hüküm Alan Yetişkinlerin Rehabilitasyonunda Uygulanan Müdahale Yöntemleri Projesi, (Çevrimiçi), 13.01.2019 <http://www.antalya.adalet.gov.tr/ds/projeler/cinselingiltere/%C4%B0ngiltereraporu.pdf> 5237 sayılı TCK'nın TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilen ilk hali (Çevrimiçi), 11.03.2020 <https://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k5237.html>

Adam Walsh Cinayeti, (Çevrimiçi), 13.01.2019, https://tr.wikipedia.org/wiki/Adam_Walsh_cinayeti

Şahin, Cumhur/ Ünal, Osman Gazi/Yurtlu, Fatih: Ceza İnfaz Hukuku Ders Notları, (Çevrimiçi), 03.04.2020 www.websitem.gazi.edu.tr/site/gaziunal/files/download/id/97233

Öncü, Fatih / Erim, Rahşan: Cinsel Suçlarda Tedavi Seçenekleri, Çevrimiçi, 20.04.2020, <https://www.psikiyatri.org.tr/uploadFiles/285201915147-412201620445ADANA.pdf>

AB Ülkelerinde Cinsel Dokunulmazlık Suçlarından Hüküm Alan Yetişkinlerin Rehabilitasyonunda Uygulanan Müdahale Yöntemleri Projesi-İngiltere Faaliyet Raporu: Çevrimiçi, 15.04.2020, <http://www.antalya.adalet.gov.tr/ds/projeler/cinselingiltere/%C4%B0ngiltereraporu.pdf>

Good Lives Model, Çevrimiçi, 15.04.2020, <https://goodlivesmodel.com/information.shtml#Programmes>

Çocuk Bakım Kuruluşları İçin Özdeğerlendirme Rehberi, Çevrimiçi, 20.04.2020, <https://www.unicef.org/turkey/media/3921/file/%C3%87%96%20Bak%C4%B1m%20Kurulu%C5%9Flar%C4%B1%20i%C3%A7in%20%C3%96zde%C4%9Ferlendirme%20Rehberi.pdf>

Av. Beyza Nur KAPLAN ALTINDAĞ

Türk Ceza İnfaz Hukuku'nda

ÇOCUKLARA ÖZGÜ İNFAZ REJİMİ

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Ceza İnfaz Hukuku'nda Çocuklara Özgü İnfaz Rejimi

Av. Beyza Nur Kaplan Altındağ

avbeyzanurkaplan@gmail.com

Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi

Hukuk Yayınları Dizisi – 2854

Birinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 98 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.

İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde

No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0 312 395 85 71

Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Akarca, Mehmet. **Çocukların Ceza Hukukundaki Yeri ve Çocukların Korunması**, <https://www.anayasa.gov.tr/media/3626/akarca.pdf>, (13.05.2020).
- Akbulut, Berrin. **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Adalet Yayınevi, 6. Baskı, Ankara, 2019.
- Akın, Abdülkadir. **İnfaz Hukuku**, Güncellenmiş 3. Baskı, Seçkin yayıncılık, Ankara, Ekim 2016.
- Akkaş, Ahmet Hulusi. "Koşullu Salıverme", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt:XII, Sayı:1-2, 2008, ss.305-335.
- Akky, Çetin. **Cezaların İnfazı ve İnfaz Hukuku**, Adalet Yayınevi, 6. Baskı, Ankara, 2018.
- Anayurt, Ömer. **Anayasa Hukuku (Temel Kavramlar ve Türk Anayasa Hukuku)**; Seçkin Yayıncılık, Güncellenmiş 2. Baskı, Ankara, 2019.
- Apaydın, Cengiz. **Çocuklar İçin Ceza Hukuku Bilinci**, Acar Matbaacılık, 2. Baskı, İstanbul, 2016.
- Aras, Bahattin. **İnfaz Aşamasında İnfaz Hakimliğinin ve Esas Mahkemesinin Görev ve Yetkileri**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2016.
- Arsan, Kahan Onur. "İnsan Onuru Kavramı ve Koruma Tedbirleri Bağlamında Temel Bir İlke Olarak İnsan Onurunun Korunması", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Cilt:28, Sayı:120, Eylül 2015, ss. 155-172.
- Artuk, Mehmet Emin ve Mehmet Emin Alşahin. Hapis Cezalarının ve Cezaevlerinin Tarihi Gelişimi, **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**, Sayı:21, 2016, ss.145-185.
- Atar, Yavuz. **Türk Anayasa Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, 12. Baskı, Ankara, 2019.
- Atılgan, Eylem Ümit ve Aydın Atılgan. **Çocuk Hakları Paradigması ve Çocuk Ceza Yargılamasına Hâkim Olan İlkeler Açısından Türkiye'deki Düzenleme ve Uygulamaların Değerlendirilmesi**, Mattek Matbaacılık, Ankara, 2009.
- Bacaksız, Pınar. "Cezalandırma ve Yeniden Topluma Kazandırma", **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt:16, Özel Sayı, 2014, Basım Yılı: 2015, ss. 4917-4941.
- Bayındır, Nida, Ali Özel ve Emrah Köksal. "Çocuk Suçluluğu Demografisi: Kültür Şehri Örneği", **Polis Bilimleri Dergisi**, Cilt:9, 2005, ss.95-108.

- Bulguroğlu, Sultan Ebru ve Gülsüm Çamur Duyan. “Hükümlü Çocuklar: İstanbul ve Ankara Çocuk Eğitimevi Örneği”, **Hacettepe Üniversitesi Türkiye Araştırmaları Dergisi**, S:30, 2019 Bahar, ss.167-190.
- Centel, Nur. Cezanın Amacı ve Belirlenmesi, **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**, Özel Sayı, Cilt:19, Sayı:2, 2013, ss.337-372.
- Cin, Halil ve Gül Akyılmaz. **Türk Hukuk Tarihi**, 6. Baskı, Sayram Yayınları, Eylül 2015, Konya.
- Civiloğlu, Ahu Sinem. “Yozlaşan Toplumun Eseri Çocuk Suçlular ve Çocuk Suçları”, **Hukuk Gündemi**, Yaz 2007, Sayı:8, ss.62-67. <http://www.ankarabarosu.org.tr/siteler/ankarabarosu/hgdmakale/2007-2/6.pdf>, (10.06.2020).
- Çelikyay, Hakan Sabri. “Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevi İzleme Kurulları”, **TBB Dergisi**, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı:113, 2014, ss. 161-216.
- Çetintürk, Ekrem. **Onarıcı Adalet ve Ceza Adalet Sisteminde Uzlaştırma**, Birinci Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.
- Dandurand, Yvon ve Curt T. Griffiths. **Onarıcı Adalet Programları El Kitabı**, Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi, Birleşmiş Milletler Yayınları, Newyork, 2006.
- Demirbaş, Timur. **İnfaz Hukuku**, Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş 5. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, Ekim 2017.
- Doğan, Koray. “Karar İncelemesi-1: Çocuklar Hakkında Uygulanan Koruyucu ve Destekleyici Tedbirler”, **Ceza Hukuku Dergisi**, Cilt:10, Sayı:27, Nisan 2015, ss. 124-143.
- Doğan, Oğulcan. “Turkey: Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi’nde Yer Alan Çocuğun Üstün Yararı İlkesinin Çocuk Yargılamasındaki Yansımaları”, 2019, <http://www.mondaq.com/turkey/x/848390/Crime/Birlemi+Milletler+ocuk+Haklari+Szlemesinde+Yer+Alan+ocuun+stn+Yarari+Ilkesinin+ocuk+Yargilamasindaki+Yansimalari>, (10.06.2020).
- Donay, Süheyl. **Türk Ceza İnfaz Hukuku**, 1. Baskı, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2014.
- Ekmen Zeki. **İnfaz Hukuku ve Özel Durumdaki Hükümlüler Sempozyumu**, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 6-7 Haziran 2008.
- Erbay Ayhan. “Çocuk Ceza İnfaz Kurumlarının Çocuk Tutuklu/Hükümlüler Üstündeki Psikolojik Etkileri”, **Aydın Toplum ve İnsan Dergisi**, Yıl:3 Sayı:1, Haziran 2017, ss. 23-33, <http://static.dergipark.org.tr/article-download/b99e/0c0c/6394/imp-JA87GC82ZM-0.pdf?>, (07.05.2020).

- Erbay, Ercüment, Derya Kayma Güneş, Ahmet Ege, Yasemin Baksi ve Ferda Civelek. "2010-2012 Yılları Arası Koruyucu ve Destekleyici Tedbir Kararlarının İncelenmesi: Ankara 1.Çocuk Mahkemesi Örneği", **Toplum ve Sosyal Hizmet**, Cilt:26, Sayı:2, Ekim 2015.
- Erem, Faruk. **Adalet Psikolojisi**, Gözden geçirilerek güncellenmiş 11. Bası, Başkent Klişe Matbaacılık, Ankara, 2003.
- Günther, Klaus. "İnfaz Hukukunun İnsan İmgesi", **İnfaz Hukukunun Sorunları Sempozyumu**, Ankara, 2001, ss.55-71.
- Hacıoğlu, Burhan Caner. "**Suçlu Çocukların Muhakemesi**", İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuk Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1985.
- Hakeri, Hakan. **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Adalet Yayınevi, 22. Baskı, Ankara, 2019.
- Hakeri, Hakan ve Beyza Başer. **Koşullu Salıverme – Denetimli Serbestlik ve Ceza İnfaz Sorunları**, Seçkin Yayıncılık, 3. Baskı, İstanbul, 2019.
- Hançer, Çağrı. "**5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Belirtilen Disiplin Cezaları ve Tedbirleri**", Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Mersin, 2018.
- Hatun, Şükrü(Başkan). **Onuncu Yıl Kalkınma Planı 2004-2008 Çocuk Çalışma Grubu Raporu**, Kalkınma Bakanlığı, Ankara, 2014.
- İpek, Ali İhsan. "Türk Hukukunda Çocuk Haklarına Dair Uluslararası Sözleşmelerin Çocuk hukukuna Etkileri", **Terazi Hukuk Dergisi**, Cilt:9, Sayı:100, Aralık 2014, ss.523-534.
- İpek, Kenan. "**Tutuklu ve Hükümlülerin Mesleki Eğitim ve Formasyonu**", İnfaz Hukuku Alanında Güncel Sorunlar ve Yeni Yaklaşımlar, Galatasaray Üniversitesi Yayınları, Galatasaray Semineri Notları 4-7 Eylül 2002, İstanbul, ss. 205-219.
- Kamer, Vehbi Kadri. **Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2007.
- Karakuş, Özlem ve Hasan Hüseyin Tekin. "Çocuk Koruma Kanunu Uyarınca Haklarında Danışmanlık Tedbiri Uygulanan Çocukların Özellikleri (Konya Örneği)", **Sosyal Politika Çalışmaları**, Yıl: 12 Cilt: 7 Sayı: 29 Temmuz-Aralık 2012.
- Kızmaz, Zahir. "Cezaevinin ve Hapsetmenin Suçu Engellemedeki Etkisi", **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Sayı:17, Yıl:2007, <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/55396>, (10.06.2020), ss.44-68.

- Koçak, Orhan ve Serdar Altun. “Ceza İnfaz Kurumundaki Mesleki Eğitim Faaliyetlerinin Hükümlü İstihdamına Katkıları”, **Çalışma İlişkileri Dergisi**, Cilt:1, Sayı:1, 2010, ss.95-117.
- Kubat, Ahmet Adil. **Denetimli Serbestlik ve Cezaların İnfazı**, Güncellenmiş 5. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2015.
- Kurt, Mehmet. **Cezaların İnfazı ve Ceza İnfaz Kurumlarının Sorunları**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2007.
- Mecit, Kemal. **İnfaz Hukuku**, Adalet Yayınevi, IV. Baskı, Ankara, 2017.
- Ögel, Kültegin ve Gülşah Karadayı. Tutuklu ve Hükümlü Çocuklar İçin Yapılmış İki Araştırmanın Verilerinin Yeniden Analizi, <http://www.ogelk.net/Dosyadepo/mevcutverianalizi.pdf>, (10.06.2020).
- Özbek, Veli Özer. **İnfaz Hukuku**, Geliştirilmiş ve Güncellenmiş 10. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- Özbek, Veli Özer, Koray Doğan ve Pınar Bacaksız. **Ceza Genel Hukuku Temel Bilgiler**, Seçkin Yayıncılık, 12. Baskı, Ankara, 2019.
- Özdemir, Hayrunnisa ve Ahmet Cemal Ruhi. **Çocuk Hukuku**, 2. Baskı, Onikilevha Yayıncılık, Şubat 2018, İstanbul.
- Özer, Hatice Duygu ve Dilek Dulay Yangın. “Ceza İnfaz Mevzuatı Kapsamında Çalışan Tutuklu ve Hükümlülerin Sosyal Güvenliği”, **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**, Cilt:25, Sayı:2, Prof. Dr. Ferit Hakan Baykal Armağanı, Aralık 2019, ss. 727-756.
- Özgenç, İzzet. **Ceza Hukuk Genel Hükümler**, 11. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara, Eylül 2015.
- Özgenç, İzzet ve Cumhuriyet Şahin. **İnfaz Hukuku**, Birinci Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, Eylül 2018.
- Özgenç, İzzet ve İlhan Üzülmüş. **Ceza Genel Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- Öztürk, Bahri. **Ana Hatlarıyla Ceza Muhakemesi Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, 5. Baskı, Ankara, Eylül 2018.
- Öztürk, Bahri ve Mustafa Ruhan Erdem. **Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku**, 18. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, Eylül 2018.
- Öztürk, Gülce. **Birleşmiş Milletler Bireysel Başvuru Usulü Yoluyla Korunması**, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Mayıs 2017, Ankara.
- Sağlam, M. Yılmaz. İnfaz ve İnfaz Hukuku Kavramları Üzerine Bir İnceleme, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, 1995/4, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m1995-19954-922>, (07.05.2020).

- Sağlam, M. Yılmaz. "Açılış Konuşması", **İnfaz Hukuku Alanında Güncel Sorunlar ve Yeni Yaklaşımlar**, Galatasaray Üniversitesi Yayınları, Galatasaray Semineri Notları, 4-7 Eylül 2002, İstanbul, ss.31-41.
- Semerci, Bengi. "Almanya, Hindistan ve Türkiye’de Çocuk ve Hukuk - Suça Sürüklenen Çocuklar", **Fasikül Hukuk Dergisi**, Cilt:2, Sayı: 6, Mayıs 2010, ss. 38-40.
- Serozan, Rona. **Çocuk Hukuku**, İkinci Basıdan Tıpkı Bası, Vedat Yayıncılık, İstanbul, 2017.
- Soayaslan, Doğan. **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Güncellenmiş 8. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2018.
- Sözer, M. Alper ve Daniel R. Lee. **Suç Önleme Teorik, Pratik ve Değerlendirme**, Birinci Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, Ocak 2011.
- Süslü, Güven. **Ceza İnfaz Kurumlarında Hükümlülük**, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, Şubat 2016.
- Şahin, Cumhur. "Tahliye Öncesi ve Sonrası Hükümlüye ve Eski Hükümlüye Yardım", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt:5, Sayı:2, Ankara, 2001.
- Şen, Ersan. "Ceza İnfaz Kuralları", <https://www.haber7.com/yazarlar/prof-dr-ersan-sen/1183116-ceza-infaz-kurallari>, (08.01.2020).
- Topaloğlu, Mahir. **Türk Hukukunda Çocuklara Özgü Güvenlik Tedbirleri**, Legal Yayıncılık, Birinci Baskı, Şubat 2010.
- Uluğtekin, Sevdâ. **Çocuk Mahkemeleri ve Sosyal İnceleme Raporları**, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, No:71, Ankara, 2004.
- Yenisey, Feridun. 20. Yüzyılda Cezaevlerinde İnsan Haklarının Gelişimi, **21.Yüzyıla Gिरerken Cezaların İnfazı Sempozyumu**, Ankara 2001.
- Yenisey, Feridun ve Ayşe Nuhoglu. **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, 7. Baskı, Ankara, 2019.
- Yetgin, Feridun. **İnfaz Hukuku El Kitabı**, Adalet Yayınevi, 2. Baskı, Ankara, 2018.
- Yokuş, Sevük Handan. **Çocuk Adalet Sistemi Çalışanları Eğitim Programı Sosyal Çalışma Görevlileri için Eğitim Kitabı**, Ankara, Kasım 2013.
- Yokuş, Sevük Handan. "Çocuk Yargılaması Hukukunda Hazırlık Soruşturması", **Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi**, Sayı:1-2, Cilt:VIII, 2004, ss.199-232.
- Yurtcan, Erdener. **Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Kanunu ve Yorumu**, Beta Basım Yayım, İstanbul, 2005.
- Yücel, Özge. "Çocuğun Üstün Yararı Bağlamında Çocuğun İradesi", **Ufuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt:1, Sayı:2, Aralık 2013, ss.117-137.

ELKİTAPLARI – RAPORLAR:

Çocuk Adalet Sistemi Çalışanları Eğitim Programı Sosyal Çalışma Görevlileri için Eğitim Kitabı, Ankara, Kasım 2013.

Çocuğun Yüksek Yararının Belirlenmesine Dair BMMYK Kılavuz İlkeleri, BM Mülteciler Yüksek Komiserliği, Mayıs 2008, <https://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain/opendocpdf.pdf?reldoc=y&docid=55fa69594>, (10.06.2020).

Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ve Eğitimevleri İnceleme Raporu, https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/belge/cocuk_ve_genclik.pdf, (05.08.2019).

Onarıcı Adalet Programları El Kitabı, Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi, Birleşmiş Milletler Yayınları, Newyork, 2006.

Onuncu Yıl Kalkınma Planı 2004-2008 Çocuk Çalışma Grubu Raporu, Kalkınma Bakanlığı, Ankara, 2014.

Suçla Sürüklenen Çocuklara Hukuki Yardım Eğitimci El Kitabı, Türkiye Barolar Birliği, Ankara 2010, http://cocukhaklari.barobirlik.org.tr/dokuman/egitimbasvuru_egitim/sucasuruklenencocuklara.pdf, (29.01.2020).

T.C. Adalet Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı 2018 Yılı Bakanlık Faaliyet Raporu.

Türkiye Ceza İnfaz Kurumları Tarihçesi Araştırma Projesi, (http://www.cte.adalet.gov.tr/menudekiler/tarihce/amac_kapsam.asp, E.T. 16.06.2019).

Türkiye’de Çocuk Adaleti: Rapor; Unicef, 07.08.2009.

Unicef Türkiye Yıllık Raporu, 2018, <https://www.unicef.org/turkey/raporlar/unicef-t%C3%BCrkiye-yillik-raporu-2018>, (29.01.2020).

Yargı Reformu Stratejisi, T.C. Adalet Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı, Nisan 2015, http://www.sgb.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/yrs_ (05.05.2020).

Yargı Reformu Stratejisi, T.C. Adalet Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı, 2019, http://www.sgb.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/yrs_ (05.05.2020).

Adli İstatistikler 2018, T.C. Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü, <http://www.adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/2082019153842istatistik2018.pdf>, (07.05.2020).

Doç. Dr. Tayfun ERCAN

Veli KARABACAK

HUKUKİ YÖNLERİYLE
DAHİLDE İŞLEME REJİMİ
VE
TÜRKİYE UYGULAMASI

Genişletilmiş

2. BASKI

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Hukuki Yönleriyle Dahilde İşleme Rejimi ve Türkiye Uygulaması
Tayfun Ercan - Veli Karabacak

Hukuk Yayınları Dizisi – 2590

İkinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 39 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- AKDEVE** Erdal ve **KARAGÖL**, E. Tanas. “Geçmişten Günümüze Teşvikler ve Ülke Uygulamaları”, Cilt: 1, Sayı: 37, ss. 336-350, Kütahya, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.
- AKTAN**, Coşkun Can. “Monetarizm ve Rasyonel Beklentiler Teorisi”, Cilt: 2, Sayı: 1, 2010, ss. 168-182, İstanbul, Ekonomi Bilimleri Dergisi.
- ALPAY**, Funda. *Dahilde İşleme Rejiminin Cari İşlemler Hesabına Etkisi: Türkiye İçin Ampirik Bir Uygulama*. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2018, Ankara.
- ARGUN**, Doğan ve **EROĞLU**, Nevber Zeynep, “Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında Gerçekleşen İşlemlerin Muhasebeleştirilmesi”, Cilt: 11, Sayı: 44, 2015, ss. 61-81, İstanbul, Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi.
- ASAR**, Ebru, *Türkiye’de dahilde işleme rejimi ve Türk dış ticaretine etkileri*, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Dış Ticaret Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2017, İstanbul.
- AYDIN**, Dursun. *Dahilde İşleme Rejimi’nin Türkiye Ekonomisi Ve Dış Ticareti Üzerindeki Etkilerinin Analizi*, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2018, Tekirdağ.
- BABAHANOĞLU**, Yasin. *Value-added content of exports consistent with imported intermediates: a quantitative analysis*. Bilkent Üniversitesi, Ekonomi Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2015, Ankara.
- BAŞKOL**, Murat Ozan, “Türkiye ihracatının ithalata bağımlılığının dahilde işleme rejimi açısından analizi”, Cilt: 12, Sayı: 2, 2016, ss. 1-19, Bolu, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi.
- BIYIKCI**, Cafer. *Bir Teşvik Rejimi Olarak Dahilde İşleme Rejiminin Ülke İhracatı Ve Ülke Kalkınması Üzerindeki Etkileri: Gelişimsel Ve Ekonomi-Politik Bir Analiz*. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2010, İstanbul.

- DANACI**, Sinan, *Türkiye Genelinde Ve Gaziantep Özelinde Dahilde İşleme Rejiminin Önemi: Sınır Testi Analizi*, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019, Gaziantep.
- DURMAZ**, Ömer. *Türkiye’de Dahilde İşleme Rejimi’nin İşletmelerin İhracatına Katkılarının Avrupa Birliği Ve Birleşik Krallık İle Karşılaştırmalı İncelemesi*, Ufuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2017, Ankara.
- DURSUN**, Fatma Tuğba. *Effects Of International Fragmentation Of Production On Exports And Imports: A Comparative Study Of Eu 15 And Turkey*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2008, İstanbul.
- ERCAN** Tayfun, *Türk Hukukunda Gümrük Kabahatleri*, On iki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2016, s. 117-120.
- ERDİL ŞAHİN**, Begüm ve **TEKİN**, Ümit Engin, (2019). “Türkiye’de Dahilde İşleme Rejimi’nin Dış Ticaret Dengesi Üzerine Etkileri (1996-2017)”, Cilt: 14, Sayı: 3, 2019, ss. 1411-1423, Ankara, Electronic Turkish Studies.
- ERDOĞAN**, İbrahim, *Dahilde İşleme Rejiminin Ülkemiz Ekonomisi ve Dış Ticareti Üzerindeki Etkilerinin Değerlendirilmesi*, (T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Uzmanlık Tezi), Ankara 2015.
- ERYÜZLÜ**, Hakan, “Dahilde İşleme Rejimi ve Cari Açık Üzerindeki Etkileri”, Cilt: 1, Sayı: 1, 2013, ss. 59-69, Malatya, İnönü University International Journal of Social Sciences.
- ESEN**, Sinan., **AYAS**, Işıl ve **IDAN**, Baldauryen, “Dahilde İşleme Rejiminde Karşılaşılan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri”, Cilt: 7, Sayı: 2, 2019, ss. 331-335, Sakarya, İşletme Bilimi Dergisi.
- EYİLCİM**, E. *Dahilde İşleme Rejiminin Mersin’deki Boyutları*, Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2012, Mersin.
- GÜLER**, Kenan, *Türkiye’de Dahilde İşleme Rejimi Ve Avrupa Birliği Mevzuatına Uyum*, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2014, İstanbul.
- HOROZ**, Yeşim. *İhracata Yönelik Vergi Teşvikleri ve Türkiye Uygulaması*, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2006, Bursa.

- KARAKAHYA**, Bestami. *Türkiye’de Dahilde İşleme Rejiminin Tekstil Ve Hazır Giyim Sektörü İhracatı Üzerindeki Etkileri*, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2018, İstanbul.
- KOCABAŞ**, Volkan. *Dahilde İşleme Rejiminin Firmaların Finansal Performansına Etkileri: Sektörel Bir Analiz*, İstanbul Gedik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2016, İstanbul.
- KOCAEFE CEPECİ**, Aslıhan ve **YILMAZ**, Mutlu, “*Dahilde İşleme Rejimi Ve Türk Dış Ticareti Üzerine Etkilerinin Analizi (1996-2011)*”, Cilt: 23, Sayı: 2, 2013, ss. 205-224, Elazığ, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.
- KOLAŞINLILER**, Alphan. *İthalat Ve İhracat Süreçleri, Dahilde İşleme Rejiminin Avantajları Ve İhracatçıya Yapılan Geri Ödemeler*, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019, İzmir.
- MALİ**, Metin. *Dahilde İşleme Rejimi ve Uygulamalardaki Etkinliği*, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2004, Bursa.
- NAKİBOĞLU**, Aslıhan ve **AYDIN**, Dursun, “*Dahilde İşleme Rejimi’nin Türkiye Ekonomisi Ve Dış Ticareti Üzerindeki Etkilerinin Analizi.*”, Cilt: 13, Sayı: 22, 2018, ss. 373-400, Electronic Turkish Studies.
- NAMLI**, Tuğba. *Dahilde İşleme Rejiminin Uygulama Alanı Ve Türkiye’de Etkinliği*, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2007, İstanbul.
- ÖZAYDIN**, Teslime. *Türkiye’de Dahilde İşleme Rejiminin İhracata Etkileri*, Toros Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2016, Mersin.
- SAPMAZTÜRK**, Can. *Avrupa Birliği’ne Üyelik Sürecinde İhracata Yönelik Devlet Yardımlarının İşletmelerin İhracat Performansı Açısından Değerlendirilmesi*, Atılım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2013, Ankara.
- SAYILGAN**, Güven ve **ŞENOL**, Coşkun, “*Dahilde İşleme Rejimi Ve Türk İşletmelerinin İhracatı Üzerine Etkileri*”, Cilt: 35, 2010, ss. 37-53, Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi.

- SELEN**, Ufuk, “Dış Ticaret Yardım Unsuru Olarak Dahilde İşleme Rejimi: Türkiye Açısından Değerlendirilmesi”, Cilt: 5, Sayı: 10, 2005, ss. 182-205, Akdeniz University Faculty of Economics & Administrative Sciences Faculty Journal/Akdeniz Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi.
- ŞENOL**, Coşkun. *Dahilde İşleme Rejiminin İhracat Üzerine Etkileri ile Tekstil ve Hazır Giyim Sektörü Üzerine Bir Değerlendirme*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2008, Ankara.
- ŞİŞMAN**, Gülden, “Dahilde İşleme Rejiminin Vergisel Avantajları ve İhlali”. Cilt: 7, Sayı: 4, 2017, ss. 265-282, Journal of Current Researches on Social Sciences.
- TAKIM**, Abdullah ve **ERSUNGUR**, Ş. Mustafa, “Dahilde İşleme Rejimi: İhracat Ve İthalat Üzerindeki Etkisi”, Cilt: 24, Sayı: 2, 2010, ss. 289-305, Erzurum, Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi.
- TAKIM**, Abdullah ve **ERSUNGUR**, Ş. Mustafa, “Türkiye’de Teşvik Sisteminin Yapısı, Sorunları Ve Etkinliği Üzerine Bir Politika Önerisi: Tek Bir Uygulamacı Kuruluş Sorunları Çözer mi?”, Cilt: 32, Sayı: 3, 2018, ss.725-744, Erzurum, Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi.
- TEKİN**, Ümit Engin, “(2017). “Dahilde İşleme Rejimi’nin İhracat Ve İthalat Üzerine Etkileri (1996-2016)”, Cilt: 3, Sayı: 16, 2017, ss. 192-206, Kahramanmaraş, International Journal of Academic Value Studies (Javstudies JAVS).
- YERLİKAYA**, M. Emin. *Tekstil Sektörü’ne Yönelik Teşvik Uygulamaları*, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2010, İstanbul.

<http://sozluk.gov.tr/> Erişim tarihi 29/11/2019

Arş. Gör. Duygu KULAÇ
Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İdare Hukuku Anabilim Dalı

DEVLET MEMURLARININ DİSİPLİN SORUMLULUĞU

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Devlet Memurlarının Disiplin Sorumluluğu
Duygu Kulaç

Hukuk Yayınları Dizisi – 2978

Birinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 87 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- AKGÜNER Tayfun, **Kamu Personel Yönetimi**, Der Yayınları, İstanbul, 2016.
- AKGÜNER Tayfun, **İdare Hukuku**, Der Yayınları, İstanbul, 2021.
- AKILLIOĞLU Tekin, **Yönetim Önünde Savunma Hakları**, TODAİE yayınları, Ankara, 1983.
- AKYILMAZ Bahtiyar, “Anayasal Esaslar Çerçevesinde Kamu Personeli Disiplin Hukuku ve Uygulamadaki Sorunlar”, **GÜHFD**, Cilt: 6, Sayı: 1-2, Yıl: 2002, s. 241-262.
- AKYILMAZ Bahtiyar/SEZGİNER Murat/KAYA Cemil, **Türk İdare Hukuku**, Savaş Yayınevi, Ankara, 2021.
- ALACAKAPTAN Uğur, **Suçun Unsurları**, Sevinç Matbaası, Ankara, 1970.
- ALŞAHİN Mehmet Emin, **Ceza Hukukunda Zamanaşımı**, Adalet Yayınevi, Ankara 2016.
- ALTAY Evren, **Görevden Uzaklaştırma**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2004.
- ARAALAN Cemal, “Türk Hukukunda Dijital Deliller”, https://www.goksusafiisik.av.tr/Articleletter/2015_Summer/GSI_Articleletter_2015_Summer_Article15.pdf, s. 203-212.
- ARCAGÖK, M. Sait, “Ceza Kovuşturmasının Disiplin Soruşturması Üzerindeki Etkisi”, **MD**, Sayı: 134, Yıl: 2000, s. 3-11.
- ARTUK Mehmet Emin/GÖKCEN Ahmet/YENİDÜNYA Caner, **Türk Ceza Kanunu Şerhi**, Cilt I, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.
- ASLAN Onur Ender, **1982 Anayasasına Göre Kamu Personel Yönetimi**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2007.
- ASLAN Onur Ender, **Kamu Personel Rejiminin Anayasal İlkeleri-Tarihi ve Toplumsal Temelleri**, TODAİE Yayını, Ankara, 2006.
- ASLAN Zehreddin/ALTINDAĞ Halil, **Memurların Disiplin ve Ceza Soruşturması**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- ATAY Ender Ethem, **İdare Hukuku**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2019.

- AYDIN Hüseyin, “Ceza Hukukunda Kamu Görevlisi Kavramı”, **ABD**, Yıl: 68, Sayı: 2010/1, s. 109-128.
- AYDINOĞLU Zeynep Nihal, “İdarenin Kanuniliği İlkesi Bağlamında İdari Yaptırımlar”, **ÇÜHFD**, Cilt: 2, Sayı: 1, Yıl: 2017, s. 11-43.
- BAKIRCI Kadriye, **Kamu İktisadi Teşebbüslerinde Sözleşmeli Personel Sorunu**, Kazancı Hukuk Yayınları, İstanbul, 1992
- BALCI Murat, “Devlet Memuriyetinden Çıkarma Cezası”, **THD**, Cilt: 5, Sayı: 44, Nisan 2010, s. 151-170.
- BAŞ Eylem, “Hakimlerin ve Savcıların Disiplin Yönünden Soruşturulmaları ve İşledikleri Suçlar Nedeniyle Yargılanmaları”, **ABD**, Sayı: 2016/3, s. 267-359.
- BUCAKTEPE Adil, “Disiplin Makamlarının Disiplin Cezası Verme Yetkileri Üzerine Bir Değerlendirme”, **GÜHFD**, Cilt: 19, Sayı: 2, Yıl: 2015, s. 199-224.
- BULUR Alper, “E-İspat”, **ABD**, Sayı: 2, Yıl: 66, s. 90-105.
- BULUT Metin, “Kamu Görevlileri Disiplin Hukukunda Kanunilik İlkesini Yeniden Düşünmek”, **UMD**, Yıl: 6, Sayı: 12, Aralık 2018, s. 227-278.
- CANDAN Burak, “Teknolojik Araçlardan Elde Edilen Verilerin Ceza Muhakemesi Hukuku Açısından Değerlendirilmesi”, **GSÜHFD**, Cilt: 1, Sayı: 2010/1, s. 1331-1340.
- CANOĞLU Veysel Candan, “Disiplin Soruşturmasında Delil ve İspat”, **TBBD**, Cilt: 31, Sayı: 138, Eylül 2018, s. 231-272.
- CEM Cemil, “Disiplin ve Disiplin Hukuku”, **ABD**, Sayı: 5, Yıl: 1969, s. 821-834.
- ÇAĞLAYAN Ramazan, **İdari Yaptırımlar Hukuku**, Asil Yayın Dağıtım, Ankara, 2006.
- ÇELİK Celil, “Memur Soruşturma Uygulamaları”, **İBD**, Cilt: 91, Sayı: 6, Kasım 2017, s. 79-107.
- ÇELİK Selçuk Sinan/ÇINARLI Serkan, “Disiplin Soruşturmaları Açarak Kamu Görevlilerine “Mobbing” Uygulanması”, **MÜHFD**, Cilt: 3, Sayı: 1, Haziran 2015, s. 49-98.
- ÇINAR Ali Rıza, “Hükmün Konusu ve Eylemi(Fiili) Değerlendirmede Mahkemenin Yetkisi”, **TBBD**, Sayı: 84, Yıl: 2009, s. 31-62.
- ÇINARLI Serkan, “İdari Yargıda İstinaf Aşamasında Keşif Delili”, **KTOKÜHFD**, Cilt: 3, Sayı: 1, Ocak 2018, s. 11-25.

- ÇINARLI Serkan/ARSLAN HIZAL Sevinç, “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasının Memuriyete Giriş ve Memuriyetin Sona Ermesine Etkisi”, **THD**, Cilt: 12, Sayı: 134, Ekim 2017, s. 14-30.
- DEMİR Rıdvan, **Türk Hukukunda Memur Yükümlülüklerinin Temel Hak ve Özgürlükler Karşısında Durumu**, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2018.
- DEMİRBAŞ Timur, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- DEMREN DÖNMEZ Burcu, “Türk Ceza Kanununda ‘Kamu Görevlisi’ Kavramı”, **TBBD**, Cilt: 24, Sayı: 94, Mayıs 2011, s. 95-130.
- DERBİL Süheyy, **İdare Hukuku**, Cilt I, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1950.
- ERASLAN Yunus, **Türk Hukukunda Yargı Mensuplarının Disiplin Sorumluluğu**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- ERKUT Celal, **İptal Davasının Konusunu Oluşturma Bakımından İdari İşlemin Kimliği**, Danıştay Matbaası, Ankara, 1990.
- DERDİMAN Cengiz, “Türk Disiplin Hukukunda “Kanunsuz Suç ve Ceza Olmaz” İlkesinin Değeri”, **MEÜHFD**, Cilt: 3, Sayı: 2, Aralık 2014, s. 201-218.
- DÖNMEZER Sulhi/ERMAN Sahir, **Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku**, Cilt I, Der Yayınları, İstanbul, 2016.
- DURAN Lütfi, **İdare Hukuku Dersleri**, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1982.
- DURAN Lütfi, **İdare Hukuku Ders Notları**, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1982.
- EREN Ceren Sedef, “İtiraz Yolunda “Mahkeme” Kavramı ve Anayasa Mahkemesinin Bireysel Başvuru Yolunda “Mahkeme” Niteliği”, **TNBD**, Cilt: 1, Sayı: 1, Ocak 2014, s. 123-145.
- FİŞ ÜSTÜN Gül, “Disiplin Soruşturmalarında Hukuka Aykırı Deliller”, **MÜHFHAD**, Cilt: 24, Sayı: 1, Haziran 2018, s. 17-35.
- GELEGEN Taner, “Kamu Yönetiminde Disiplin ve Disiplin Cezaları”, **DD 50. Yıl Özel Sayısı**, Yıl: 1973, s. 219-251.
- GEYLAN Ramazan, **İşletmelerde Cezasız Disiplin**, T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 1990.
- GÖKCEN Ahmet/BALCI Murat/ALŞAHİN Mehmet Emin/ÇAKIR Kerim, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2020.

- GÖKPINAR Mahmut, **Disiplin Hukukunda Yasak Hukuka Aykırı Deliller**, Kazancı Hukuk Yayınevi, İstanbul, 2011.
- GÖLCÜKLÜ Feyyaz, “İdari Ceza Hukuku ve Anlamı: İdarenin Cezai Müeyyide Tatbiki”, **AÜSBFD**, Cilt: 18, Sayı: 2, Yıl: 1963, s. 115-182.
- GÖZLER Kemal, **İdare Hukuku**, Cilt II, Ekin Yayınevi, Bursa, 2019.
- GÖZLER Kemal, **Mahalli İdareler Hukuku**, Ekin Yayınevi, Bursa, 2018.
- GÖZLER Kemal/KAPLAN Gürsel, **İdare Hukuku Dersleri**, Ekin Yayınevi, Bursa, 2020.
- GÖZÜBÜYÜK Şeref, **Yönetim Hukuku**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2016.
- GÖZÜBÜYÜK Şeref/GÖLCÜKLÜ Feyyaz, **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2016.
- GÖZÜBÜYÜK Şeref/TAN Turgut, **İdare Hukuku**, Cilt I, Turhan Kitabevi, Ankara, 2019.
- GÜNAL Yılmaz, “Disiplin Cezaları”, **AÜSBFD**, Cilt: 13, Sayı: 2, Yıl: 1958, s. 190-211.
- GÜNDAY Metin, **İdare Hukuku**, İmaj Yayınevi, Ankara, 2017.
- GÜNGÖR Devrim/OKUYUCU ERGÜN Güneş, “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması”, **AÜHFD**, Sayı: 65/4, Yıl: 2016, s. 1951-1965.
- GÜRAN Sait, “Anayasa Mahkemesinin 1982 Anayasası Döneminde Personel Hukukuna Bakışı”, **AYD**, Cilt: 6, Yıl: 1989, s. 37-66.
- GÜRAN Sait, **Bölge İdare Mahkemeleri ve Danıştay Üzerine Yapısal Bir Deneme**, İstanbul, 1977.
- GÜRAN Sait, “Cumhuriyet Kurulurken Memurin Kanununun Dikkat Çekici Bir Hükmü”, **İHİD**, Cilt: 2, Sayı: 3, Yıl: 1981, s. 65-77.
- HAFIZOĞULLARI Zeki, **Ceza Normu, Normatif Bir Yapı Olarak Ceza Hukuku Düzeni**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 1987.
- HAFIZOĞULLARI Zeki, “Genel Çizgileriyle Savunma Hakkı”, **ABD**, Sayı: 1, Yıl: 1994, s. 20-40.
- HATİPOĞLU Sezgin, “Ceza Mahkemesi Kararlarının Disiplin Hukuku Bakımından Bağlayıcılığı”, **DD**, Sayı: 141, Yıl: 2016, s. 87-96.
- IRMAK Yücel, “Kamu Görevlileri Hakkında Verilen Disiplin Cezalarında Yargı Denetimi”, **Mersin Barosu İdari Yargı Paneli**, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara, 2003, s. 167-189.

- KAGITCIOĞLU Mutlu, **Kamu Personel Hukukunda Geçici Personelin Hukusal Statüsünün Dönüşümü**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2019.
- KALE Harun, “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasının Disiplin Cezalarına Etkisi”, **THD**, Cilt: 6, Sayı: 60, Ağustos 2011, s. 45-47.
- KAMAN KARAN Nur, **Devlet Memurluğunun Sona Ermesi**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2003.
- KANGAL Zeynel, “Anayasal Güvence Olarak Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesi”, **CHD**, Cilt: 6, Sayı: 17, Aralık 2011, s. 61-106.
- KANLIGÖZ Cihan, “1982 Anayasasına Göre Kamu Görevlisi Kavramının Anlam ve Kapsamı”, **AÜHFĐ**, Cilt: 43, Sayı: 1, Ocak 1993, s. 170-197.
- KAPLAN Gürsel, **İdari Yargılama Hukuku**, Ekin Yayınevi, Bursa, 2020.
- KAPLAN Gürsel, “İdari Yargılama Hukukunda Sözlülük Usulü ve Tanık Dinlenebilmesi Hakkında Kısa Bir Değerlendirme”, **İKÜHFĐ**, Yıl: 13, Cilt: 13, Sayı: 1, Ocak 2014, s. 33-46.
- KARABULUT Ferhat/KARAPAZARLIOĞLU Ersin/TOSUN Hamza, “Ceza Muhakemesinde Delil Kavramı ve Kovuşturma Sürecinde Hâkimlerin Delil Algısı”, **TBBĐ**, Cilt: 28, Sayı: 120, Eylül 2015, s. 385-422.
- KARABULUT Mustafa, **İdari Yaptırımların Hukuki Rejimi**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2008.
- KARAHANOGULLARI Onur, “Memur Disiplin Hukukunun Niteliği ve İlkeleri”, **ÇYYĐ**, Cilt: 8, Sayı: 3, Temmuz 1999, s. 55-77.
- KARSLI Mehmet Rauf, **İdare Hukukunda Kamu Görevlisi Kavramı**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2016.
- KAYA Cemil, **Kararlarından Hareketle Kamu Yararı Kavramına Danıştay’ın Bakışı**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2011.
- KAYA Cemil, “Memur Disiplin Suç ve Cezalarına ve Disiplin Soruşturmasına Hâkim Olan Temel İlkelere”, **AİĞ**, Cilt: 38, Sayı: 2, Haziran 2005, s. 61-87.
- KAYA Cemil/AKCAN Recep, “Medeni ve İdari Yargıda İddia ve Savunmanın Genişletilmesi veya Değiştirilmesi Yasağı”, **İÜHFĐ**, Cilt: 67, Sayı:1-2, Yıl: 2009, s. 123-142.
- KAYAR Nihat, **Kamu Personel Yönetimi**, Ekin Yayınevi, Bursa, 2021.
- KESKİN Bayram, **Sözleşmeli Personel**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.

- KILINÇARSLAN Saniye, “Disiplin Hukukunda İdarenin Takdir Yetkisinin Kanunilik İlkesi Çerçevesinde Yargısal Denetimi”, **FHD**, Cilt: 7, Sayı: 62, Ocak 2015, s. 20-31.
- KURT Hayrettin, “İdari Yaptırımlara Karşı Güvenceler”, **GÜHFD**, Cilt: 18, Sayı: 1, Yıl: 2014, s. 131-178.
- KUŞ Mustafa, “Disiplin Suçlarında Kusurluluk”, **THD**, Cilt: 6, Sayı: 57, Mayıs 2011, s. 49-55.
- LANDRON Pierre, “Fransız Devlet İdaresinde Kurulların Rolü”, (Çev. A. Ülkü AZRAK), **MHAD**, Cilt: 4, Sayı: 6, s. 133-153.
- LİVANELİOĞLU Ömer Asım, **Memur Disiplin Hukuku**, Türk Hukuk Enstitüsü Yayınları, Ankara, 2003.
- METİN Yüksel, **Ölçülülük İlkesi-Karşılaştırmalı Bir Anayasa Hukuku İncelemesi**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2002.
- NİŞANCI Dilaver, “Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Disiplin Suç ve Cezalarında Kanunilik İlkesi”, **FHD**, Cilt: 7, Sayı: 62, Ocak 2015, s. 32-41.
- OĞURLU Yücel, “Ceza Mahkemesi Kararlarının Disiplin Cezalarına Etkisi ve Sorunu “Ne Bis In Idem” Kuralı”, **AÜHFD**, Cilt: 52, Sayı: 2, Yıl: 2003, s. 101-124.
- OĞURLU Yücel, “İdari Yaptırımlara Genel Bir Bakış ve İdari Yaptırım-Ceza Yaptırımı Ayrımı”, **EÜHFD**, Cilt: 3, Sayı: 1, Yıl: 1999, s. 143-194.
- OĞURLU Yücel, **İdari Yaptırımlar Karşısında Yargısal Korunma**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2001.
- ONAR Sıddık Sami, **İdare Hukukunun Umumi Esasları**, Cilt II, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul, 1966.
- ÖNÜT Lale Burcu, “Avrupa Birliği Personel Rejiminin Disiplin Hukuku Boyutu”, **FHD**, Cilt: 5, Sayı: 45, Ağustos 2013, s. 23-39.
- ÖRÜCÜ Esin, “Disiplin Cezaları 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu Sistemi”, **İÜHFM**, Cilt: 32, Sayı: 2-4, Yıl: 1966, s. 782-823.
- ÖZAY İl Han, **Günüşiğinde Yönetim**, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2017.
- ÖZAY İl Han, **İdari Yaptırımlar**, Özdem Kardeşler Matbaacılık, İstanbul, 1985.
- ÖZBEK Veli Özer/DOĞAN Koray/BACAĞIZ Pınar, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- ÖZEN Mustafa, “Non Bis In Idem (Aynı Fiilden Dolayı İki Kez Yargılama Olmaz) İlkesi”, **GÜHFD**, Cilt: 14, Sayı: 1, Yıl: 2010, s. 389-417.

- ÖZGENÇ İzzet, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- PEKCANITEZ Hakan/ATALAY Oğuz/ÖZEKES Muhammet, **Medeni Usul Hukuku**, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2018.
- PINAR İbrahim, **Açıklamalı-İçtihatlı Devlet Memurları Kanunu Şerhi**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2006.
- PINAR İbrahim, “Disiplin Suçlarının ve Cezalarının Düzenlenmesinde Yasallık İlkesine Uyuma Zorunluluğu ve Kesinleşen Disiplin Cezalarının İdari Bir İşlemlerle Ortadan Kaldırılmayacağı İlkesi”, **THD**, Cilt: 7, Sayı: 74, Ekim 2012, s. 42-58.
- SAĞLAM Mehmet, **Türk Personel Hukukunda Disiplin Suç ve Cezalarına İlişkin Esaslar ve Uygulaması**, Mahalli İdareler Derneği Yayınları, Ankara, 2003.
- SANCAKDAR Oğuz, **Disiplin Yaptırımı Olarak Devlet Memuriyetinden Çıkarma ve Yargısal Denetimi**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2001.
- SANCAKDAR Oğuz/ALTINOK ÇALIŞKAN Elif/DURSUN Gizem/SEYHAN Serkan/YAĞCI Pinar, **Disiplin Hukuku**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2019.
- SANCAKDAR Oğuz, “Memurun Hizmet Dışı İlişkilerinin Disiplin Hukukuna Etkisi”, **Prof. Dr. Yıldızhan Yayla’ya Armağan**, Galatasaray Üniversitesi Yayınları Armağan Serisi No:4, Yıl: 2003, s. 437-452.
- SANCAKDAR Oğuz/ÖNÜT Lale Burcu/US DOĞAN Eser/KASAPOĞLU TURHAN Mine/SEYHAN Serkan, **İdare Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- SANCAKDAR Oğuz/TEPE İlker, “Alman Federal Disiplin Kanunu ve İdari Disiplin Soruşturmalarının Temel Esasları”, **İÜHFMD**, Cilt: 69, Sayı: 1-2, Yıl: 2011, s. 251-272.
- SEVER D. Çiğdem, “Kamu Hizmetlerinde Biçimsel Ölçütte Çözülme ve Anayasa’nın 128. Maddesinin I. Fıkrası”, **ABD**, Sayı: 2013/3, s. 245-268.
- SOYASLAN Doğan, “Ceza Hukukunda Memur Kavramı”, **AÜHFD**, Cilt: 45, Sayı: 1-4, Yıl: 1996, s. 41-53.
- SÜSLÜ Güven, “Disiplin Soruşturmalarında Memurun Akıl Sağlığının, Alkol Alıp Almadığının Rızası Olmaksızın Tespiti”, **TBBD**, Cilt: 30, Sayı: 131, Temmuz 2017, s. 87-114.

- TAŞKIN Ahmet, “Ceza Muhakemesinde Bilirkişiye Başvurma Zorunluluğu”, **CHD**, Cilt: 2, Sayı: 3, Nisan 2007, s. 111-152.
- TEKDEMİR Faruk, “İspat Yükü ve İkrar”, **İBD**, Cilt: 91, Sayı: 4, Temmuz 2017, s. 200-213.
- TEZCAN Durmuş, “Kamu Görevlilerine Uygulanan Disiplin Cezalarının Hukuki Niteliği ve Adil Yargılanma Hakkı”, **Kamu Personeli Sorunları İdare Hukuku Sempozyumu**, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 2004, s. 187-208.
- TORTOP Nuri, “Disiplin, Disiplin Cezaları ve Disiplin Suçları”, **AİD**, Cilt: 8, Sayı: 2, Yıl: 1975, s. 89-100.
- TURABİ Selami, “Ceza Hukukunda Kamu Görevlisi Kavramı”, **CHD**, Cilt: 7, Sayı: 20, Aralık 2012, s. 87-110.
- TUTUM Cahit, **Personel Yönetimi**, TODAİE Yayınları, Ankara, 1976.
- TUTUMLU Mehmet Akif, **Türk Ceza Hukukunda Haksız Tahrir**, Adil Yayınevi, Ankara, 1999.
- TÜRAY Aras, “Ceza Hukuku Bağlamında Kamu Görevlisi Kavramına İlişkin Eleştirel Bir Değerlendirme”, **YÜHFD**, Cilt: 14, Sayı: 2, Aralık 2017, s. 355-377.
- TÜRK HUKUK KURUMU, **Türk Hukuk Lügati**, Türk Hukuk Kurumu Yayınları, Ankara, 1991.
- ULUKAPI Ömer, “Bilirkişi Raporu ve Bilirkişi Raporunun Delil Olarak Değeri”, **SÜHFD**, Cilt: 9, Sayı: 3-4, Yıl: 2001, s. 191-208.
- ULUSOY Ali, **İdari Yaptırımlar**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2013.
- UZ Abdullah, **Disiplin Cezalarının Üst Kademe Yöneticiliklere Etkisi**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013.
- ÜNVER Yener/HAKERİ Hakan, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- ÜZÜLMEZ İlhan, **Türk Hukukunda Tekerrür**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2003.
- YASİN Melikşah, **İdari Yargılama Usulünde İspat**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- YAYLA Yıldızhan, **İdare Hukuku**, Beta Yayınevi, İstanbul, 2009.
- YEŞİL İsmail, “Anayasal İlkeler Çerçevesinde Disiplin Cezaları”, **THD**, Cilt: 5, Sayı: 52, Aralık 2010, s. 19-38.

- YILDIRIM Akif, “Disiplin Soruşturmalarında “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması” Kararlarına Dayanılması Masumiyet Karinesinin İhlali Sayılır Mı?”, **THD**, Cilt: 9, Sayı: 95, Temmuz 2014, s. 119-123.
- YILDIRIM Ramazan, “Türk Askeri Disiplin Hukukuna Kısa Bir Bakış”, **AYİMD**, Sayı: 14, s. 81-126.
- YILDIRIM Turan, “Kamu Yararı ve Disiplin Cezalarının Affı”, **AYD**, Sayı: 18, Yıl: 2001, s. 438-450.
- YILDIRIM Turan/YASİN Melikşah/KAMAN Nur/ÖZDEMİR Eyüp/ÜSTÜN Gül/ÇAKIR Hüseyin Melih/OKAY TEKİNSOY Özge, **İdare Hukuku**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2020.
- YÜZBAŞIOĞLU Cihan, “Ceza Yargılamalarının Disiplin Yargılamaları Bakımından Etkisi”, **GSÜHFD**, Cilt: 11, Sayı: 1, Ocak 2014, s. 687-716.
- ZANOBINI Guido, **İdari Müeyyideler** (Çev. Yılmaz Günel), Sevinç Matbaası, Ankara, 1964.

Do. Dr. Ergin ERGÜL

Ankara Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Genel Kamu Hukuku Öğretim Üyesi

İLK ÇAĞ'DAN GÜNÜMÜZE KARŞILAŞTIRMALI

DEVLET TEORİSİ

GENEL KAMU HUKUKU DERSLERİ

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İlk Çağ'dan Günümüze Karşılaştırmalı Devlet Teorisi

Ergin Ergül

Hukuk Yayınları Dizisi – 2959

Birinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 50 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- A. Heywood, *Siyasetin Temel Kavramları* (çev. Hayrettin Özler), Adres Yayınları, Ankara 2012
- A. Selçuk Özçelik, *Anayasa Hukuku Dersleri*, 2. Cilt, Filiz Kitabevi, İstanbul 1983
- Abdulkadir Özcan (Hazırlayan), *Atam Dedem Kanunu, Kanunname-i Al-i Osman, Kronik*, İstanbul 2017
- Abdurrahman Eren, *Anayasa Hukuku Ders Notları*, XII Levha Yayınları, İstanbul 2018
- Abdurrahman Saygılı, "Modern Devlet'in Çıplak Sureti", *AUHFD*, 59 (1) 2010
- Abdüllatif Armağan, "Klasik Dönemde Osmanlılarda Devlet Yönetim Anlayışına Dair Bazı Düşünceler, <http://ataum.gazi.edu.tr/posts/view/title/klasik-donemde-osmanlilarda-devlet-yonetim-anlayisina-dair-bazi-dusunceler-45966>, erişim: 10.12.2015
- Adnan Güriz, *Hobbes, Şahsiyeti ve Siyasî Fikirleri*, <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/329/3320.pdf>, erişim: 21.12.2015
- Adnan Güriz, *Hukuk Felsefesi*, A.Ü. Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara 1985
- Afsane Pourmazaheri, *Le poète Saadi, une passerelle entre l'Orient et l'Occident*, *La Revue de Teheran*, N° 141, août 2017, <http://www.teheran.ir/spip.php?article2432#gsc.tab==>
- Ahmet Arslan (çev), *Önsöz, Farabî, Mutluluğun Kazanılması*, Divan Kitap, 4.Baskı, İstanbul 2015
- Ahmet Arslan, *İlkçağ Felsefe Tarihi 2 / Sofistlerden Platon'a*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2006
- Ahmet Arslan, *İbn Haldun*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, Ankara 2017
- Ahmet Güner, *Maverdi'nin Hilafet Kuramının Tarihsel Arkaplanına Bir Bakış (I)*, D.E.Ü.İlahiyat Fakültesi Dergisi Sayı XVI, İzmir 2002
- Ahmet Karaçavuş, *Temeddünden Medeniyete (Civilisation): Osmanlı'nın İnsan Toplum ve Devlet Anlayışının Değişimi Üzerine Bir Deneme*, *OTAM*, 37/Bahar 2015, 87-180
- Ahmet Mumcu, *Osmanlı Hukukunda Zulüm Kavramı*, Phoenix Yayınları, 3. Baskı, Ankara 2017
- Ahmet Ulvi Türkbağ, *Postmodernite ve Hukuk İdealleri: Adalet, Hukuk Devleti*, Doğu Batı, Yıl 1, Sayı 4, Kasım, Aralık 2000, Ocak 2001

- Akad, Mehmet, Dinçkol Bihterin, Bulut Nihat, *Genel Kamu Hu-kuku*, Der Yayınları, İstanbul 2020
- Akif Kayapınar, “İbn Haldun’un Asabiyet Kavramı: Siyaset Teorisinde Yeni Bir Açılım”, *İslam Araştırmaları Dergisi*, Sayı 5, 2006
- Alaaddin Şenel, *Siyasal Düşünceler Tarihi*, Bilim Sanat, Ankara 2014
- Alâeddin Şenel, *Siyasal Düşünceler Tarihi: Tarih öncesinde İlkçağda Ortaçağda ve Yeniçağda Toplum ve Siyasal Düşünüş*, 11. Baskı, Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara, 2004
- Alan O Ebenstein, *Siyasî felsefenin büyük düşünürleri*, çev. İsmet Özel, Şule Yayınları, İstanbul 2001
- Albert Cremer “ L’Empire ottoman, modèle de l’État moderne ? La Turquie vue par des auteurs politiques du XVIe siècle”, in : Comparaisons, raisons, raisons d’État. Les politiques de la république des lettres au tournant du XVIIe siècle sous la dir. d’Armelle Lefebvre, Munich, R. Oldenbourg Verlag (Ateliers des Deutschen Historischen Instituts Paris, Bd. 6), 2013
- Ali Fuad Başgil, *Hukukun Ana Mesele ve Müesseseleri*, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul 1946
- Ali Yaşar Sarıbay, *Global Bir Bakışla Politik Sosyoloji*, Sentez Yayınları, Ankara 2014, 4. Baskı
- Alireza Shomali and Mehrzad Boroujerdi, *On Sa’di’s Treatise on Advice to the Kings*, 3, Mirror fort he Muslim Prince, Islam and the Theory of Statecraft, Edited by Mehrzad Boroujerdi, Syracuse University Press, 2013
- Andrew Heywood, *Siyaset Teorisine Giriş*, çev. Hızır Murat Köse, Küre Yayıncılık, İstanbul 2016
- Anıl Çeçen, *Adalet Kavramı*, 4. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2015
- Antoine Leca, *Histoire des idées politiques-des origines au XXe siècle -*, ellipses, Paris 1997
- Antony Black, *Siyasal İslam Düşüncesi Tarihi*, Dost Yayınları, Ankara 2010
- Aristoteles, *Politika*, çev. Mete Tunçay, 19. Basım, Remzi Kitabevi, İstanbul 2017
- Arslantürk, Yokuşun Başında, Naima’ya Göre XVII. Yüzyılda Osmanlı Devleti Çamlıca Yayınları, İstanbul 2017
- Asım Cüneyd Köksal, *Fıkıh ve Siyaset, Osmanlılarda Siyaset-i Şer’iyye*, Klasik Yayınları, İstanbul 2016
- Atila Yayla, *Siyaset Bilimi*, Adres Yayınları, Ankara 2015

- Ayferi Göze, Siyasal Düşünceler ve Yönetimler, 14. Baskı, Beta, İstanbul 2015
- Barbara F. Stowasser, "İbn Haldun'un Tarih Felsefesi: Devletlerin ve Uygarlıkların Yükseliş ve Çöküşü", Çev: Nermin Abadan Unat, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, Cilt. 39, Sayı. 1, 1984
- Baron Carra de Vaux, les Souverains, l'histoire et la philosophie politique, librairie J. Paul Gaultier, 13, rue jacob, Paris 1921
- Béligh Nabli, L'Etat - Droit et Politique, Broché, Paris 2017
- Bernard Chantebout, Droit constitutionnel et science politique, Armand Colin, Paris, 1991
- Bernard Lewis, İstanbul ve Osmanlı Uygarlığı, (Çev. Nihal Önal), 1975, s.50'den Aktaran, Adnan Güriz, "Türkiye'de Hukukî Posivitizm", s.161, http://www.anayasa.gov.tr/files/pdf/anayasa_yargisi/anyarg8/adnan.pdf
- Bertrand Russell, Batı Felsefesi Tarihi, 2. Cilt, Alfa Yayınları, 3. Baskı, İstanbul 2017
- Beyza Sümer, "İbn Khaldun's asabiyya for social cohesion", Electronic Journal of Social Sciences, Summer-2012 Volume:11 Issue: 41
- C. Northcote Parkinson, Siyasal Düşüncenin Evrimi, Remzi Kitabevi, İstanbul 1976
- Canan Çal, Ibn Khaldûn And John Locke: A Political Interpretation Of Society – A Road To Private Property, A Thesis Submitted To The Graduate School Of Social Sciences Of Middle East Technical University, Ankara 2014, s.5, <http://etd.lib.metu.edu.tr/upload/12617026/index.pdf>, erişim: 19.01.2016
- Carl Schmitt (çev. Emre Zeybekoğlu), Hobbes ve Descartes'ta Bir Mekanizma Olarak Devlet, MHB, Yıl, 23/2003
- Celalettin Güngör, "Defensor Pacis" Üzerine Padovalı Marsilius'un Siyaset Kuramı, Barış kitap, Ankara 2016
- Cem Doğan, "16 ve 17. Yüzyıl Siyasetname ve Ahlaknamelerinde İbn Haldunizm: Kınalızade Ali Efendi, Kâtip Çelebi ve Na'ima Örnekleri", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, C.6, Sayı 27, ss.197-214
- Cemil Meriç, Umrandan Uygarlığa, İletişim Yayınları, 22. Baskı, İstanbul 2015
- Cemil Oktay "...Ve Bunun Gibi Tedbîre Siyaset Dirler." Tursun Bey'in Siyaset Tanımı Üzerine Notlar, İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi No:40 (Mart 2009)
- Cemil Oktay, Siyaset Bilimi İncelemeleri: Meşrutiyet, Sınıflandırma, Kültür, Modernleşme, Alfa Yayınları, İstanbul, 2003
- Cemil Oktay, Siyaset Bilimi, Alfa Yayınları, 8. Baskı, İstanbul 2018

- Cevher Şulul, İbn Rüşd'ün Siyaset Felsefesi, Eflatun'un Devleti ve İbn Rüşd'ün Yorumu, İnsan Yayınları, İstanbul 2009
- Chales Eisenmann, L'Esprit de Lois et la Séparation des Pouvoirs, Aktaran: Louis Althusser
- Christopher Pierson, Modern Devlet, Çiviyazıları Yayınevi, İstanbul 2015
- Cismas, Ioana, Introductory Notetothe Statute of the OIC Independent Permanent Human Rights Commission (February 17, 2012). International Legal Materials, Vol. 5, No. 6, pp. 1148-1160, 2011. Available at SSRN: <http://ssrn.com/abstract=2006979>
- Coşkun Can Aktan, "Devlet Niçin Yeniden Yapılandırılmalı?", Doğu-Batı Düşünce Dergisi, Yıl 1, Sayı 1997/ 1
- Çetin Yetkin, Siyasal Düşünceler Tarihi -I, Gürer Yayınları, İstanbul 2012
- Çetin Yetkin, Siyasal Düşünceler Tarihi II, Gürer Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2012
- Daniel Goffman, The Ottoman Empire and Early Modern Europe, Cambridge University Presse, 2014, s. 243, Türkçesi Daniel Goffman (çev.Ülkün Tansel), Osmanlı Dünyası ve Avrupa, 1300-1700, 4. Baskı, Kitap Yayınevi, İstanbul 2014.
- David Miller, Political Philosophy, A very Short Introduction, Oxford University Press, Newyork 2003
- Didier Truchet, Le Droit Public, Puf, Paris, 2003
- Ebu'l- Hasan Habib el-Maverdi, El- Ahkâmü's Sultaniye, çev. Ali Şafak, İslam'da Devlet ve Hilafet Hukuku, Bedir Yayınevi, İstanbul 2017
- Ejder Okumuş, "Farabî'nin Din Sosyolojisine Katkıları -Bir Giriş Denemesi-", Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi 18/3 (Aralık 2018)
- Ejder Okumuş, "Osmanlılar'da Siyasal Bir Kurum Olarak Adalet Dairesi", http://content.lms.sabis.sakarya.edu.tr/Uploads/70258/45671/osmanlilarda_siyasal_bir_kurum_olarak_adalet_dairesi.pdf
- Ekmeleddin İhsanoğlu, Yeni Yüzyılda İslam Dünyası, İslam Konferansı Teşkilatı 1969-2009", Timaş Yayınları, İstanbul, 2013
- Elisabeth Mérad-Bouchouareb, Ibn-Khaldoun: Origine et décadence des Etats, Revue historique de droit français et étranger (1922-), Vol. 71, No. 4 (octobre-décembre 1993), pp. 585-594
- El-Katip, Çağdaş İslam Siyaset Sisteminde Anayasal Meşruiyet, Mana Yayınları, İstanbul 2013

- Ercan Er, "İbn Haldun'un Asabiyet Kuramına Göre Devletleşme Sürecinde Hukukun Yeri", Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2016
- Ergin Ergül, Anayasa Mahkemesine ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Bireysel Baş-vuru ve Uygulaması, Yargı Yayınevi, Ankara 2012
- Ergin Ergül, Hukukçu ve Siyaset Bilimci Kimliği ile İbn Haldun, Adalet Yayınevi, 3. Baskı, Ankara 2018.
- Ergin Ergül, Hukukçu ve Yöneticiler İçin Mevlana Bilgeliği, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2017
- Ergin Ergül, "Jean Bodin'in Devlet Teorisi Üzerinde Osmanlı Etkisi", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.XX, Sayı.1, Ocak 2016, ss. (279-323)
- Ergin Ergül, "Klasik Toplumsal Sözleşme Teorilerinin Yönetim Biçimlerine Etkisi," Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Yıl:7, Sayı:24 (Ocak 2016), ss. (401-431)
- Ergun Özbudun, Anayasacılık ve Demokrasi, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2015
- Erhan Afyoncu, Osmanlı Adaleti, Adalet Şurası, Adalet Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Yayın No:58, Ankara 2018
- Erhan Afyoncu, Osmanlılarda Devlet (XVII-XVIII. Yüzyıllar): Kânûn-ı Kadîm'den Nizâm- Cedîd'e, Afyonkarahisar I. Türk Tarihi Sempozyumu Bildiriler, 19-21 Ekim 2017, İstanbul 2018
- Erol Güngör, Tarihte Türkler, Ötüken Neşriyat, İstanbul 1999
- Eva de Vitray Meyerovitch, Le livre du dedans, Babel, Paris 2010
- Fahrettin Korkmaz, Gazali'de Devlet, TDV Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2018
- Farabî, El- Medinetü'l-Fazıla, Tanrı Alem İnsan, Litera Yayıncılık, 2. Baskı İstanbul 2019
- Farabî, es-Siyâsetü'l-Medeniyye, hz.: Ali Bû Melham, Dâr ve Mektebetü'l-Hilâl, Beyrut 1995
- Farabî, Ihsau'l -Ulum, çev.Aydınlı, (Kitab'ül Mille içinde), 2019
- François Berriot, "Jean Bodin et l'Islam", in his Spiritualités, hétérodoxies et imaginaires, Saint-Etienne: Publications de l'Université de Saint-Étienne, 1994, ss. 207-220.
- François Berriot, "Remarques sur la découverte de l'Islam par l'Occident, à la fin du Moyen-Age et à la Renaissance". In: Bulletin de l'Association d'étude sur l'humanisme, la réforme et la renaissance. N°22, 1986
- Frédéric Atger, Essai sur l'histoire des doctrines du contrat social: thèse présentée pour le doctorat des sciences politiques et économiques, Impr. coopérative 'la Laborieuse' 190

- Fuad Köprülü, *Les institutions juridiques Turques au moyen-age: y a-t- il un droit public turc distinct du droit public musulman?*, Ankara 1937
- Gérard Mairat, "Les Six Livres de la République et la fondation moderne de l'État profane", dans Jean Bodin, *Les six livres de la République. Un abrégé du texte de l'édition de Paris de 1583*, Édition et présentation de Gérard Mairat. Paris: Librairie générale française, 1993, 607 pp. Le livre de poche, LP17, n° 4619. Classiques de la philosophie, s.47 <http://classiques.uqac.ca/>
- Guillaume Postel'in hayatı ve "Türklerin Devleti" adlı meşhur eserindeki konular için bkz. Zeki Arıkan, " Guillaume Postel ve Reépublique of Turcs", http://egeweb2.ege.edu.tr/tid/dosyalar/II_1984/TIDII-198402-05.pdf, erişim: 12.05.2015
- Guy Le Thiec, "L'Empire ottoman, modèle de monarchie seigneuriale dans l'œuvre de Bodin", in *L'œuvre de Jean Bodin*, éd. G.-A. Pérouse et al., Paris: H. Champion, 2004
- Gülây Yılmaz, "Osmanlı Yönetiminin Oryantalist İnşası", *Studies of Ottoman Domain*, Cilt: 4, Sayı:7 Ağustos 2014 s.58, <http://ssrn.com/abstract=2576185> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2576185>, erişim: 12.11.2015
- H. A. R. Gibb, "The Islamic Background of Ibn Khaldūn's Political Theory", *Bulletin of the School of Oriental Studies, University of London*, Vol. 7, No. 1 (1933), pp. 23-31
- H. Emre Bağçe, *Rousseau'da Toplum Sözleşmesi, Siyasal Meşruiyet ve Katılımcı Demokrasi*, 1. Uluslararası Müzakereci Demokrasi Sempozyumu, 2010
- H. Fırat Şenol, *İbn Haldun, Siyaset Felsefesi Tarihi, Platon'dan Zizek'e*, içinde, Editörler: Ahu Tunçel, Kurtul Gülenç, Doğu Batı, İstanbul 2013, s. 118-133
- H. K. Sherwani, *Gazzaliye Göre Nazari ve Tatbiki Siyaset*, Çeviren: H. G. Yurdaydın, <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/37/734/9367.pdf>
- Hakkı Aydın, *İslam Hukuku, Devlet ve Ahkam-ı Sultaniyye İlişkisi*, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/223599>
- Haldun Eroğlu, "Osmanlılarda İktidarın Değişim Süreci ve Meşruiyet Sorunu", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi* 43,2, 2003, s.19, <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/26/1010/12249.pdf>
- Halil İnalçık, "Osmanlı Hukukuna Giriş, Örfi-Sultan'i Hukuk ve Fatih'in Kanunları", Bülent Arı, Selim Aslantaş (Editörler), *Halil İnalçık Adalet Kitabı*, Yeditepe, 2. Baskı, İstanbul 2015

- Halil İnalçık, Devlet-i 'Aliye I, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2012
- Halil İnalçık, Osmanlı'da Devlet, Hukuk, Adalet, Eren Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2005
- Halil İnancık, Fatih Sultan Mehmed Han, TİB Kültür Yayınları, İstanbul 2020
- Halis Çetin, "Modern Devletin Egemenlik (Kurucu İktidar) Döngüsü", Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, [S.l.], p. 56-75, jun. 2002. ISSN 2147-3064. Erişim Adresi: <<http://dergipark.ulakbim.gov.tr/asbed/article/view/5000072374>>. erişim: 11 Dec. 2015 doi:<http://dx.doi.org/10.11616/AbantSbe.77>
- Hamit Emrah Beriş, Küreselleşme Çağında Egemenlik, Lotus Yayınları, Ankara 2006
- Hanifi Şahin, İbn Teymiye'nin Siyaset Anlayışı, International Journal of Social Science Volume 6 Issue 3, p. 615-638, March 2013
- Harriet Rudolf, "The Ottoman Empire and the Institutionalization of European Diplomacy, 1500-1700", in Islam and International Law (Edited by Marie-Luisa Frick, Andreas Th. Müller,, Martinus Nijhoff, Leiden/Boston 2013
- Hasan Çiftçi, Camî'den Eleştirel Latife ve Nüktele: Edebî, Sosyal ve Dinî Kusurlara Dair
- Hatice Sedef Ergül, Mevlana Okyanusunun Parlak Bir İncisi: Muhammed İkbal, <http://www.butunculgelisim.com/mevlana-okyanusunun-parlak-bir-incisi-muhammed-ikbal/>
- Hatice Sedef Ergül, Rektörlükten Mutluluğun Simyacılığına İmamı Gazali, <http://www.butunculgelisim.com/rektorlukten-mutlulugun-simyaciligina-imami-gazali/>
- Hatice Umut, İnsan Doğası Temelinde Farabî'nin Toplum ya da Devlet Görüşü, Dîvân, cilt 14 sayı 27 (2009/2), 119-144
- Hayreddin Karaman, Mukayeseli İslam Hukuku, 1, İz Yayıncılık, İstanbul 2001
- Hayreddin Yıldız, "Hukuk Devleti'nin Gelişim Sürecinde Mülk Devleti ve Polis Devletin Yeri", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 15, Sayı 2, Yıl 2013, İzmir, 2014, ss. 211-230
- Henri Laoust, Gazzali'nin Siyaset Anlayışı, çev. Rıza Katı, Pınar Yayınları, İstanbul 2016
- Henri Laoust, La pensée et l'action politiques d'al-Mawardi, P. Geuthner, Paris 1968
- Hicabi Kırılancı, Mevlâna Celaleddin Rumi Yedi Meclis (Mecalis-i Seb'a), Kurtuba Kitap, İstanbul 2010

- Hikmet Zeyveli, *Medine Sahîfesi*, Kuramer, İstanbul 2019
- Hilmi Ziya Ülken, *Yeni Zamanlar Felsefesi*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2015
- Huriye Tevfik Mücahid, *Farabî'den Abduh'a Siyasî Düşünce*, İz Yayınları, İstanbul 2012
- Hüseyin Daniş, Şeyh Sa'dî, (içinde; Sa'dî-yi Şirâzî, (çev.) Turgay Şafak, *Hükümdarlara Öğütler*, *Nasihatü'l-Mülûk*, Büyüyen Ay, İstanbul 2016
- Hüseyin Nail Kubalı, *Anayasa Hukuku Dersleri*, Genel Esaslar ve Siyasi Rejimler, İstanbul 1969
- Hüseyin Sarioğlu, *İbn Rüşd*, İSAM Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2018
- Ibn Khaldûn, *Discours sur l'Histoire universelle* Al- Muqaddima, par Vincent Monteil, Paris 1997
- Ibn Khaldun, *Peuples et nations du monde*, Extraits des Ibar, traduit de l'arabe et présenté par Abdesselam Cheddadi, Paris, Sinbad, v. I
- İtır Güneş, TYB Akademi Amerika, Rawls'un Adalet Anlayışının Amerikan Siyaset Kuramına ve Felsefesine Katkısı, <http://www.tyb.org.tr/rawlsun-adalet-anlayisinin-amerikan-siyaset-kuramina-ve-felsefesine-katkisi-30000h.htm>
- Ivo Rens, *Histoire des doctrines politiques* (31 mai 2000), s.46, http://classiques.uqac.ca/contemporains/rens_ivo/histoire_doctrines_politiques/histoire_doctrines%20pol.pdf, erişim: 16.11.2015
- İbn Rüşd, *Siyasete Dair Temel Bilgiler*, çev. Muharrem Hilmi Özev, Bordo-Siyah Yayınları, İstanbul 2013
- İbrahim Agah Çubukçu, *Gazali ve Siyaset*, *İslam Düşüncesi Üzerine Araştırmalar*, Ankara 1972.
- İbrahim Agah Çubukçu, *İslam Düşünürleri*, AÜİF Yayınları, Ankara 1977
- İbrahim Ö. Kaboğlu, *Anayasa Hukuku Dersleri*, Genel Esaslar, Legal Yayınları, 13. Baskı, İstanbul 2018
- İbrahim Sarıçam, Seyfettin Erşahin, *İslam Medeniyeti Tarihi*, TDV Yayınları, 9. Baskı, Ankara 2017
- İlber Ortaylı, *Türkiye Teşkilat ve İdare Tarihi*, 4. Baskı, Cedit Neşriyat, Ankara 2012
- İlhan Akbulut, "Osmanlı Devletinde Adalet Düzeni", AÜEHFD, C.Iv, S1-2 (2000)
- İlhan Arsel, *Anayasa Hukukunun Umumi Esaslar*, Ankara 1955
- İlhan F. Akın, *Kamu Hukuku*, İstanbul 1979, 2. Baskı

- İmam-ı Gazali, Mülkün Sultanlarına, Nashat'ül Mülûk, çev. Osman Şekerci Büyüyen Ay, İstanbul 2016
- İmam-ı Gazali, Yönetim sırları, çev. İbrahim Doğru, Çelik Yayınevi İstanbul 2010.
- İrfan Türkoğlu, İbrahim Erdem Seçilmiş, Franz Oppenhegmerin Devlet Kuramı, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 14 - Sayı: 1
- İsmail Akbal, Farabi Siyasî Düşüncesinde Toplum, Devlet Yönetimi ve Siyasal Rejim Sorunu, Türk İslam Siyasî Düşüncesi, Ed.: Mehmet Akıncı-Gökçe Nur Şafak, Ankara 2016
- İsmail Karagöz, Kuranda Zulüm Kavramı, Kar Yayınları, Ankara 2015
- İsmail Yakıt, Türk-İslam Düşüncesinde Devlet Kavramı, Türk İslam Siyasî Düşüncesi, Ed.: Mehmet Akıncı-Gökçe Nur Şafak, Ankara 2016
- J. Störig, İlkçağ Felsefesi Hint Çin Yunan. Çeviri: Ömer Cemal Güngören, Yol Yayınları, İstanbul 1993
- Jacob Ben-Amittay, Siyasal Düşünceler Tarihi, Çağlar Boyunca Siyasal Düşüncenin Gelişimi, çev. Mehmet Ali Kılıçbay, Levent Köker, Savaş Yayınları, Ankara 1983
- Jacques Chevalier, Hukuk Devleti, çev. Ertuğrul Cenk Gürcan, İmaj Yayınları, Ankara, 2010
- Janine Chanteur, "La loi naturelle et la souveraineté chez Jean Bodin". In: Théologie et droit dans la science politique de l'État moderne. Actes de la table ronde de Rome (12-14 novembre 1987) Rome : École Française de Rome, 1991. pp. 283-294. (Publications de l'École française de Rome, 147), www.persee.fr/doc/efr_0000-0000_1991_act_147_1_4176.
- Jean Bodin, Les six livres de la République. Un abrégé du texte de l'édition de Paris de 1583, Édition et présentation de Gérard Mairet. Paris: Librairie générale française, 1993
- Jean, P. Joubert, "Bodin et la théorie des relations internationales", in Oeuvre de Jean Bodin (L'): Champion, 2004
- Jean Picq, Une histoire de l'État en Europe. Pouvoir, justice et droit du Moyen Âge à nos jours. Presses de Sciences Po, 2009
- John L. Esposito, Oxford İslam Sözlüğü, (çev. Nurullah Koltas), Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2013
- John Lock, Hükümet Üzerine Birinci İnceleme, Bay Robert Filmer ve Yandaşlarının Yanlış İlke ve Temellerinin Yıkılışı, çev. Fahri Bakırcı, İmaj Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2015
- John Rawls, Bir Adalet Teorisi, çev. Vedat Ahsen Coşar, Phoenix Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2018

- Julian H. Franklin, Jean Bodin et la naissance de la théorie absolutiste, PUF, Paris 1993
- Kâmıran Birand, İlk Çağ Felsefesi Tarihi, Ajarıs-Türk Matbaası, Ankara 1958
- Karl Doehring, Genel Devlet Kuramı, İnkılap ve Aka Yayınevi 2002
- Katib Çelebi, Siyaset Nazariyesi, Düstûru'l amael li Islahi'il-halel, hazırlayan Ensar Köse, Büyüyen Ay Yayınları
- Kemal Gözler, Devletin Genel Teorisi, Ekin Yayınları, Bursa, 2015
- Kemal H. Karpat, (Mülakat Şenay Erray), "Osmanlı ve Cumhuriyetin Devlet Anlayışı Üstüne: Benzerlikler ve Farklılıklar", Muhafazar Düşünce, Devlet, Yıl 7 Sayı: 28, Nisan 2011
- Kemal Sözen, Ahmet Cevdet Paşa'nın Felsefi Düşüncesi, İFAV, İstanbul 1998
- Khwaja Gulam Sadık, Bugünkü İslam'da İnsan Hakları, İnsan Haklarının Felsefi Temelleri, Yayına Hazırlayan İonna Kuçuradi, Türkiye Felsefe Kurumu, (167-178), 3. Baskı, Ankara 2009
- Kınalızade Ali Efendi, Devlet ve Aile Ahlakı, Tutku Yayınevi, Ankara 2013; Ayşe Sıddıka Oktay, Kınalızade Ali Efendi ve Ahlâk-ı Alâî, İz Yayıncılık, İstanbul 2015
- Koçi Bey, Koçi Bey Risaleleri, Hz. Seda Çakmakoğlu, Kabalcı Yayınları, İstanbul 2008
- Kudret Bülbül, Siyaset Bilimi, Kavramlar, Kurumlar ve İdeolojiler, Ankara 2018
- Kübra Tiryaki. "el-Mâverdi". İslam Düşünce Atlası. <https://www.islamdusunceatlası.org>
- Latif Ahmed Şirvani, İktisat'ın Konuşma ve Yazıları, çev. Can Ceylan, İnkılap Yayınları, İstanbul 2011
- Léon Duguit, Leçons de droit public général faites à la Faculté de droit de l'Université égyptienne pendant les mois de janvier, février et mars 1926 / Léon Duguit, E. De Boccard, Paris 1926. Türkçe çevirisi için bkz. Leon Duguit, Kamu Hukuku Dersleri, çev. Süheyy Derbil, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1954, s.8-14, <http://kitaplar.ankara.edu.tr/detail.php?id=789>.
- Leslie Lipson, Siyasetin Temel Sorunları, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul 2015
- M. Aydoğan Özman, "Devletlerin Egemenliği ve Milletlerarası Teşekküller", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 1964, Cilt 21, Sayı 1-4
- M. Nazan Arslanel, Ertuğrul Eryücel, Modern Devlet Anlayışının Felsefi Temelleri, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2011 15 (2): 1-20
- M.Umer Chapra, "İbn Haldun'un Gelişme Teorisi Günümüz İslam Dünyasının Düşük Performansını İzahta Yardımcı Olur mu?", Editör, Recep Şentürk, İbn Haldun, Güncel Okumalar, İz Yayıncılık, İstanbul 2017

- Machivelli, Prens, çev. Nazım Güvenç, Anahtar Kitaplar
- Malcolm Noel, "Positive views of Islam and of Ottoman rule in the 16th century: the case of Jean Bodin", in Anna Contadinî, The Renaissance and the Ottoman World, SOAS, University of London, UK and Claire Norton, St Mary's University College
- Marie- Helene Renaut, Histoire des idées politiques de l'Antiquité à nos jours - 2e édition (Mise au point), ellipses, Paris 2010
- Mark S Ellis, Islamic and International law: Convergence or Conflict?, Anver M. Emon, Mark Ellis, and Benjamin Glahn, Islamic Law and International Human Rights Law (91-103), Oxford: 2012
- Mawerdi, Les Statuts Gouvernementaux, traduction: E. Fagnan, le sycomore, Paris 1982
- Max Weber, Bürokrasi ve Otorite, Adres Yayınları, 8. Baskı, Ankara 2017
- Mehmet Ali Ağaoğulları (Editör), Sokrat'ten Jakobenlere Batı'da Siyasal Düşünceler, İletişim Yayınları, 4. Baskı, İstanbul 2013
- Mehmet Ali Kılıçbay, Önsöz, in Thomas Hobbes, Leviathan (çev. Semih Lim), YKY, 13. Baskı İstanbul 2012
- Mehmet Furkan Ergül, "Şerif Mardin'in Zımnî Sözleşme Anlayışı Hakkında Çeşitli Yorumlar", Siyasetname, Yıl 2015, Sayı 2
- Mertol Tulum, Dursun bey, TDV İslam Ansiklopedisi, <https://islamansiklopedisi.org.tr/dursun-bey>
- Merve Yolal, Nobel Ödülü Sahibi James M. Buchanan'ın Konseptinden Kuralları, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi Kış-2018 Cilt:17 Sayı:65 (160-179) www.esosder.org
- Miriam Galston, "Farabî'nin Önerisi Varoluşun Siyaseti", İslâm Felsefesinde Siyasî Düşüncenin Gelişimi, ed.Butterworth, Charles E., terc. Selahattin Ayaz, İstanbul 1999
- Miriam Galston, Politics and Excellence, The Political Philosophy of AlFarabî, Princeton
- Molla Câmî, Sûfilere Armağan, Tuhfetü'l Ahrâr, çev.Yusuf öz, Kurtuba Kitap, İstanbul 2009
- Muhammed Hamidullah, çev. İhsan Süreyya Sırma, İlk İslam Devleti, Beyan Yayınları, İstanbul 2007
- Muhammed İkbal, Cavidname, Kırkambar Yayınları, İstanbul 2010
- Murat Yılmaz, Tanzimat Döneminde Avrupa Merkeziliğe Bir Karşı Çıkış: Ahmed Cevdet Paşa, Akademik Bakış Dergisi, Sayı: 57, Eylül - Ekim 2016
- Mustafa Avcı, Türk Hukuk Tarihi, 8.Baskı, Atlas Akademi Yayınları, Konya 2019

- Mustafa Çağırıcı, Gazzali, DİB Yayınları, İstanbul 2016
- Mustafa Hazım Bayka, Rousseau Üzerine Birkaç Söz, in J.-J. Rousseau, Toplum Sözleşmesi ya da Siyaset Hukuku İlkeleri, Say Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2012
- Mustafa Koçak, Devlet ve Egemenlik, Seçkin Yayınevi, Ankara 2006
- Muvaffak Akbay, Kelsen'in Hukuk ve Devlet Teorisi, dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/241/2118.pdf
- Muvaffak Akbay, Umumi Amme Hukuku, Ankara 1961
- Münci Kapani, Politika Bilimine Giriş, Bilgi Yayınevi, 33. Basım, Ankara 2013
- Müstakim Arıcı, İnsan ve Toplum, Taşköprüzade'nin Ahlak ve Siyaset Düşüncesi, Nobel, Ankara 2016
- Nasiruddin Tusi, Ahlak-ı Nasırı, Litera Yayıncılık, İstanbul 2013
- Nevzat Köseoğlu, Hukuka Bağlılık Açısından Eski Türkler'de İslam'da ve Osmanlı'da Devlet, Ötüken Yayınları, 3. Baskı, Ankara, 2013
- Nihat Bulut, Siyasal İktidar Tipleri ve Bir Siyasal Tipi Olarak (Modern) Devlet, <http://cdn.istanbul.edu.tr/>
- Nizamülmülk, Siyasetname, çev. Mehmet Kanar, Say Yayınları, İstanbul 2015
- Nur Vergin, Siyasetin Sosyolojisi, Doğan kitap, 11. baskı, İstanbul 20014, s. 42, dipnot
- Oktay Uygun, Devlet Teorisi, XII Levha Yayınları, İstanbul 2015
- Oktay Uygun, Hukuk Teorileri, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2017
- Oktay Uygun, Türkiye'de Genel Kamu Hukuku'nun Geleceği Çalıştayı (13 Nisan 2018), Konuşmalar, Bildiriler, tartışmalar, (Yayına Hazırlayanlar: Rona aybay, Aydın Atılgan, Görkem Göktuna), Yakındoğu Üniversitesi Yayınları, Lefkoşe 2019
- Orhan Hançerlioğlu, Düşünce Tarihi, Remzi Kitabevi, İstanbul 1985
- Orhan Hülagu, Farabî ve İbn-i Haldun'da Devlet Düşüncesi, 1. Baskı., Kırkambar Yay., İstanbul, 1999
- Osman Kaşıkçı, Osmanlı'da Devlet Başkanlığı, Yitik Hazine Yayınları, İstanbul 2012
- Ozan Erözden, Ulus Devlet, Dost Kitabevi, Ankara 1997
- Ömer Anayurt, Anayasa Hukuku, Temel Kavramlar ve Türk Anayasa Hukuku, Seçkin Yayınları, Ankara 2018
- Ömer Demir, Mustafa Acar, Sosyal Bilimler Sözlüğü, Ankara 2005, Adres Yayınları, 6. Baskı
- Ömer Mahir Alper, "Savaşın Doğallığından Barışın İmkânına: İbn Haldûn'da Savaş ve Barış Kuramı", İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 7, Yıl: 2008

- Ömer Mahir Alper, İbn Sina, İSAM Yayınları, İstanbul 2014
- Özdemir Gürbüz, “Weberyan Anlamda Türklerde Otorite ve Meşruiyet İlişkisi (15.yüzyıl Osmanlı Dönemine Kadar)”, Akademik İncelemeler Dergisi, 2014/74: 2- 9
- Quentin Skinner, Machivelli, çev. Cemal Atilla, 2. baskı, İstanbul 2004
- Ramazan Erdağ, John Rawls’un Mükemmel Toplum Düşüncesi: Eleştirel Bir Bakış, / Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi / Arşiv/ Cilt 2, Sayı 2
- Raşid El Gannuşi, İslam Devletinde Kamusal Özgürlükler, Mana Yayınları, İstanbul 2015
- Recai G. Okandan, Umumi Amme Hukuku, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1966
- Renaud Denoix de Saint Marc, l’Etat, puf, Paris 2016
- R-G. Okandan, Eser Tahlil ve Tenkidleri, Dr. Nihad Erim. Amme Hukuku Dersleri, birinci cild, Ankara 1942. sahife: 317, <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/97333>
- Robert Derathe, Toplum Sözleşmesi Üzerine, in J.-J. Rousseau, Toplum Sözleşmesi ya da Siyaset Hukuku İlkeleri, Say Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2012
- Roger Arnaldez, Farabî’nin Erdemli Şehri ve Ümmet (Umma), çev. Kenan Gürsoy, Uluslararası İbn Türk, Hârezmi, Farabî, Beyrûnî ve İbn Sînâ Sempozyumu Bildirileri, (Ankara, 9-12 Eylül, 1985), Atatürk Kültür Merkezi Yayını, Ankara 1990
- Rohi Baalbaki, Al-Mawrid, Trilingual Dictionary, Arabic, English, French, Dar E- Ilm Lilmalayn, Beirut 2003
- Rona Aybay, Genel Kamu Hukuku, Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2017
- Rona Aybay, İnsan Hakları Hukuku, 2. Baskı, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2015
- Rukiye Akkaya Kia, Bir Ders Konusu Olarak Devlet, Genel Kamu Hukuku Dersinin Kökenleri, Beta Yayınları, İstanbul 2012.
- Rukiye Akkaya Kia, Darülfünun’dan 1933 Üniversite Reformuna; Hukuk-ı Siyasiye-i Osmaniye Derslerinden, Hukuk-ı Âmme Derslerine Dönüşüm ve Genel Kamu Hukuku Dersinin Geçmişine Dair Notlar II, Journal of Istanbul University Law Faculty, 70 (1), 3-17 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/iuhfm/issue/9186/115097>
- Rukiye Akkaya Kia, Moderniteden Postmoderniteye Egemenlik ve Hukuk, Beta, 2. Baskı, İstanbul 2011
- Sabri Orman, Gazali, Biyografisi, Hakikat Araştırması, Felsefe Eleştirisi, İhya Hareketi Etkisi, İnsan Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2013
- Sadri Maksudi Arsal, Hukuk Felsefesi Tarihi, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul 1945

- Sadri Maksudi Arsal, *Hukuk Felsefesi Tarihi*, İstanbul 1945
- Saim Kayadibi, “İslam Hukukunun Ulvi Amaçları: Makasid el-Şerī’ah”, *İslam İktisadi ve Finansı*, Ed.Hakan Sarıbaş Zonguldak 2017
- Selçuk Özçelik, *Anayasa Hukuku 1 (Umumi Esaslar)*, Beta Yayınları, İstanbul 1984
- Server Tanilli, *Devlet ve Demokrasi, Anayasa Hukukuna Giriş*, Say Yayınları, 5. Baskı, İstanbul 1988
- Seval Kılıç, *Kanun-i Esasi’de Egemenlik Anlayışı, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı*, İstanbul 2014
- Seyfi Say, *Uluslararası Siyaset Sosyolojisi Açısından İbn Haldun*, Detay Yayıncılık, Ankara 2014
- Siyaset Kitabı*, çev. Tarık Sadak, 3. Basım, İstanbul 2017
- Sulhi Dönmezer, “İnsan Hakları Kavramının Devlet Yönetim Felsefesinde Yerleşmesi ve Kurumsallaşması”, *Türk Kültürüne Hizmet vakfı*, 1. Kitap, *Türklerde İnsani Değerler ve İnsan Hakları*, İstanbul 1992
- Süleyman, Ruhi Aydemir, Hans Kelsen’in Saf Hukuk Teorisi ve Devlet Anlayışı, *Mevzuat Dergisi*, Yıl: 7, Sayı: 76, Nisan 2004; Oktay Uygun, *Hukuk Teorileri, onikilevha*, İstanbul 2017
- Şenol Korkut, *Farabî’nin Siyaset Felsefesi*, Atlas Yayınları, Ankara 2015
- Tacettin Çalık, *Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Sözleşmeleri Kapsamında İnsan Haklarının Korunması*, dergipark.gov.tr/download/article-file/266495
- Tahsin Erdinç, *Jean-Jacques Rousseau Görüşleri ve Demokratik Sistem Üzerindeki Etkileri*, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt 40, Sayı 1-4 (1974)
- Tekin Akılhoğlu, “Adalet Kavramı ve İnsan Hakları”, *Adalet Kavramı*, (Editör: Adnan Güriz), Ankara 1994
- Thomas Fleiner-Gerster, *Théorie générale de l’État*, New edition [online]. Genève: Graduate Institute Publications, 1986 (generated 05 mai 2021). Available on the Internet: <<http://books.openedition.org/iheid/1767>>
- Tom Butler-Bowdon, *50 Politika Klasığı*, Pegasus Yayınları, İstanbul 2018
- Tunuslu Hayreddin Paşa, *Ülkelerin Durumunu Öğrenmek İçin en Doğru Yol* (çev. Kerim Suphi Muhammed), Büyüyen Ay, İstanbul 2017
- Ümit Meriç, *Cevdet Paşa’nın Toplum ve Devlet Görüşü*, Timaş Yayınları, 4. Baskı, İstanbul 2002
- Vecdi Aral, *Beklediğimiz ve Bizden Beklenen Adalet*, Legal Yayıncılık, İstanbul 2014

- X.S. Combothecra, La Conseption Juridique de l'Etat, Paris,1899, p.15 Oktay Uygun, Türkiye’de Genel Kamu hukuku’nun Geleceği Çalıştayı (13 Nisan 2018), Konuşmalar, Bildiriler, tartışmalar, Yakınoğlu Üniversitesi Yayınları, Lefkoşe 2019
- Yahya K. Zabunoğlu, Devlet Kuramına Giriş, Ankara 2015, İmaj Yayınevi
- Yahya Kazım Zabunoğlu, Bir Hukuk ve Siyasal Bilim Problemi Olarak Devlet Kudretinin Sınırlanması, Ankara 1963
- Yahya Kazım Zabunoğlu, Maksut Mumcuoğlu, Abdurrahman Saygılı, Hamdi Gökçe Zabunoğlu, Devletin Genel Kuramı Dersleri, cilt 1, Yetkin Yayınevi, Ankara, 2021
- Yaşar Aydın, Farabî, İSAM Yayınları, Ankara 2018
- Yaşar Aydın, Önsöz, Fârâbî, Es-Siyâsetü'l –Medeniyye Mevcutların İlkeleri, Litera Yayıncılık, İstanbul 2020
- Yavuz Abadan, Devlet Felsefesi, Seçilmiş Okuma Parçaları, Ankara 1959
- Yavuz Atar, “Çağlar Boyunca Türk Dünyası Dışındaki Devletlerde İnsani Değerler ve Hukuk”, Türk Kültürüne Hizmet vakfı, 1. Kitap, Türklerde İnsani Değerler ve İnsan Hakları, İstanbul 1992
- Yaylagül Ceran, “İbrahim Erol Kozak, İbn Halduna Göre İnsan-Toplum-İktisat”, Divan İlmi Araştırmalar, S. 21 (2006/2)
- Yılmaz Yurtseven, “Osmanlı Klasik Döneminde İdeoloji, Din ve Siyasî Meşruiyet Üzerine Kısa Bir Değerlendirme”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XI.S.1-2, Y. 2007, s.1259, http://webftp.gazi.edu.tr/hukuk/dergi/11_50.pdf
- Yusuf Hâs Hâcib, Kutadgu Bilig, Hz. Yaşar Çağbayır, TDV Yayınları, Ankara 2018
- Yusuf Şevki Hakyemez, Çoğunlukçu Demokrasi Anlayışı, Rousseau ve Türk Anayasaları Üzerindeki Etkisi, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 52 Sayı: 4
- Yusuf Şevki Hakyemez, Mutlak Monarşilerden Günümüze Egemenlik Kavramı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2004
- Yusuf Şevki Hakyemez, Toplum Sözleşmesi Kavramı ve Günümüz İnsan Hakları Kuramına etkisi, İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi, [S.1.], 2011 <<http://www.journals.istanbul.edu.tr/iuihid/article/view/1023001630>>. Erişim: 16 Ocak 2016
- Yves- Marie Adeline, Histoire mondial des idées politiques, Elipses, Paris 2007
- Zühtü Arslan, Anayasa Teorisi, Seçkin Yayınları, Ankara 2005

Mustafa ÖNCÜLOKUR

LL.M, Avukat

DEVLETİN MİRASÇILIĞI

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Devletin Mirasçılığı

Mustafa Öncülokur

Hukuk Yayınları Dizisi – 2830

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 50 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.

Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB

Tel. 0312 395 8 500-501

www.ozdogandigital.com

Sertifika no. 17021

KAYNAKÇA

- ACAR**, Faruk, 4721 sayılı Yeni Türk Medeni Kanunu'nda Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi Bağlamında Eşin Yasal Miras Payının Belirlenmesi, Seçkin, 2. Baskı, Ankara, 2004
- AKGÜNDÜZ**, Ahmet, TDV İslam Ansiklopedisi, İcâreteyn, C.21, İstanbul, 2000
- AKINTÜRK**, Turgut, Aile Hukuku, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları no:424, Ankara, 1978
- AKINTÜRK**, Turgut, Aile Hukuku, İkinci Bası, Sevinç Matbaası, Ankara, 1975
- AKİPEK**, Jale, Kimler Miras Sebebiyle İstihkak Davasına Taraf Olabilir, ABD, 1953-5
- AKİPEK**, Jale; **AKINTÜRK**, Turgut; **ATEŞ**, Derya; Kişiler Hukuku, Birinci Cilt, 14. Baskı, İstanbul, 2018
- AKKANAT**, Halil, Türk Medeni Kanunu'nda İyiniyetin Korunması, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2010
- AKSAR**, Yusuf, Uluslararası Hukuk I, Seçkin, 4. Baskı, Ankara, 2017
- ANTALYA**, Gökhan; **SAĞLAM**, İpek; Miras Hukuku III, Seçkin Yayınları, Ankara, 2019
- ARBEK**, Ömer, Miras Hukukunda Ölüme Bağlı İşlemlerde İrade Serbestisi Sınırları Ve Müeyyidesi, Yetkin, Ankara, 2007
- ASLAN**, Memduh, Mirasçıların Vergi Borçlarından Sorumluluğu, MÜHFHAD, C.17, S.3-4
- AYBAY**, Aydın, Miras Hukuku Dersleri, 1. Baskı, Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, İstanbul, 2000
- AYBAY**, Aydın, Miras Hukuku Dersleri, 3. Baskı, Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, İstanbul, 2002
- AYBAY**, Aydın; **HATEMİ**, Hüseyin; Eşya Hukuku Dersleri, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1981

- AYBAY**, Rona, Genel Kamu Hukuku, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2017
- AYDIN**, Mehmet Akif, TDV İslam Ansiklopedisi, Evlat Edinme, C.11, İstanbul, 1995
- AYİTER**, Nûşin, Miras Hukuku, Ajans-Türk Matbaası, Ankara, 1964
- AYİTER**, Nûşin; KILIÇOĞLU, Ahmet M., Miras Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara, 1989
- BAĞCI**, Ömer, Vasiyetnamenin Geri Alınması, Doktora Tezi, 2012, (tez.yok.gov.tr)
- BAĞCI**, Ömer, El Yazısı İle Vasiyetnamede Düzenleme Yeri Ve Tarihi, YL Tezi 2006, (tez.yok.gov.tr)
- BELBEZ**, Hikmet, Devletler Hususi Hukukunda Medeni Haklardan İstifade Ehliyeti ve Gaiplik, AÜHFD, C.6, S.1, Haziran, 1949
- BERKİ**, Ali Himmet, Miras Ve İntikal, Başbakanlık Devlet matbaası, Ankara, 1948
- BERKİ**, Şakir, Miras Hukuku, Ege Matbaası, Ankara, 1959
- BERKİ**, Şakir, Türk Medeni Kanunu'nda Devletin Mirasçılığı, AÜHFD, Cilt XX, S. 1-4, 1963
- BERKİ**, Şakir, Türk Miras Hukukunun Esasları, AÜHFD c.11 sa.3, 1954
- BERKİ**, Şakir, Eski ve Yeni Hukukumuzda Miras Sistemleri, AÜHFD c.29 sa.3, 1973
- BERKİ**, Şakir, Eski ve Yeni Medeni Hukukumuzda Miras Sistemleri AÜHFD c.37 sa.1, 1980
- BOZKURT**, Enver; **KÜTÜKÇÜ**, M. Akif; **POYRAZ**, Yasin, Devletler Hukuku, Yetkin Yayınları, 8. Baskı, Ankara, 2015
- CAN**, Hacı; **TOKER**, Ali Gümrah, Milletlerarası Özel Hukuk, Adalet, 2. Baskı, Ankara, 2016
- ÇABRİ**, Sezer, Miras Hukuku Şerhi, Cilt 1, On İki Levha, İstanbul, 2018
- ÇABRİ**, Sezer, Sağ Olup Olmadığı Bilinmeyen Kişinin Mirasının Devlete Kalması, Yargıtay Kararları Işığında Güncel Medeni Hukuk Problemleri Sempozyum Bildirileri, On İki Levha, İstanbul, 2019
- ÇAKIR**, Aytuğ Ceyhun, Sağ Kalan Eşin Mirasçılığı, Oniki Levha, İstanbul, 2018

- ÇELİK**, Edip F., Milletlerarası Hukuk II. cilt, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1968
- ÇELİKEL**, Ayşe; **ERDEM**, B. Bahadır; Milletlerarası Özel Hukuk, Beta, 15. Bası, İstanbul, 2017
- ÇİÇEKLİ**, Bülent, Yabancılar ve Mülteciler Hukuku, Seçkin, 6. Bası, Ankara, 2016
- DALAMANLI**, Lütfü, Miras Hukuku Tatbikatı, Ünal Matbaası, Ankara, 1975
- DEMİRBAŞ**, Harun, Yenilik Doğuran Haklar, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2007
- DURAL**, Mustafa; **ÖZ**, Turgut, Türk Özel Hukuku cilt IV Miras Hukuku, Filiz, İstanbul, 2013
- EKŞİ**, Nuray, Yargıtay Kararları Işığında Milletlerarası Miras Hukuku, Beta, İstanbul, 2013
- EREN**, Fikret; **YÜCER AKTÜRK**, İpek, Türk Miras Hukuku, Yetkin Yayınları, İstanbul, 2019
- EREN**, Fikret, Miras Sebebiyle İstihkak Davası, Cevdet Yavuz'a Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi Özel Sayı C.22, S.3, 2016
- EREN**, Lütfi, Tatbiki Miras Hukuku Külliyyatı, Malatya-Bozkurt Matbaası, 1953
- ERİŞGİN**, Nuri, Mirasçılık Belgesi, Turhan, Ankara, 2013
- ESCHER**, Arnold, Medeni Kanun Şerhi Miras Hukuku, (Çev. Sabri Şakir ANSAY) Yeni Cezaevi Basımevi, Ankara, 1949
- GANIYEVA**, Salimya, Mavi Kartlıların Türkiye'de Görülen Boşanma Davalarında Uygulanacak Hukuk, MÜHF-HAD, C.23, S.2
- GENÇCAN**, Ömer Uğur, Miras Hukuku, Yetkin, Ankara, 2011
- GÖĞER**, Erdoğan, Devletler Hususî Hukuku, Şenyuva Matbaası, 2. Bası, Ankara, 1971
- GÖKTÜRK**, Hüseyin Avni, Miras Hukuku, Ankara, 1937
- GÖNEN**, Doruk, El Yazılı Vasiyetname, Legal, İstanbul, 2007
- GÖNENSAY**, Samim; **BİRSEN**, Kemalettin, Miras Hukuku, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1956

- GÖZLER**, Kemal; **KAPLAN**, Gürsel; İdare Hukuku Dersleri, Ekin Basın Yayın Dağıtım, Bursa, 2012
- GÖZLER**, Kemal, Devletin Genel Teorisi, anayasa.gen.tr
- GÜNAL**, Nadi, Roma Miras Hukuku'na Genel Bir Bakış Ve Vasiyet Yolu İle Miras,
AÜHFD, c.44, sa.1, 1995
- HATEMİ**, Hüseyin, Eşya Hukuku, Vedat Kitapçılık, 4.Bası, İstanbul, 2014
- HATEMİ**, Hüseyin, İslam Hukuku Dersleri, Sümer Kitabevi, 4. Bası, İstanbul, 2012
- HATEMİ**, Hüseyin, Kişiler Hukuku, Filiz, 7. Bası, İstanbul, 2017
- HATEMİ**, Hüseyin, Medeni Hukuka Giriş, On iki Levha, İstanbul, 2017
- HATEMİ**, Hüseyin, Miras Hukuku, 7. Bası, On iki Levha Yayınları, İstanbul, 2018
- HELVACI**, İlhan, Mirasın Reddi, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2014
- HELVACI**, Serap, Kişiler Hukuku, Legal, 8. Bası, İstanbul, 2017
- İMRE**, Zahit, Türk Miras Hukuku, Yenilik Basımevi, İstanbul, 1968
- İMRE**, Zahit; **ERMAN**, Hasan, Miras Hukuku, 14. Basım, Der Yayınları, İstanbul, 2018
- İNAN**, Ali Naim, Miras Hukuku, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları no.254, Ankara, 1969
- İŞGÜZAR**, Hasan; **DEMİR**, Mehmet; **YILMAZ**, Süleyman, Miras Hukuku, Yetkin, Ankara, 2019
- KAVALALI**, A. Mümin, Miras Hukuku, Mute Basımevi, Ankara, 1978
- KENANOĞLU**, Macit, 19. YY. Osmanlı Hukuk Sisteminde Gayrimüslim Cemaatlere Tanınan Adlî Yetkiler Ve Bakmaya Yetkili Oldukları Davalar, Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları, Sayı 5, 2008
- KILIÇOĞLU**, Ahmet M. Miras Hukuku, Genişletilmiş 4. Bası, Turhan Kitabevi Ankara, 2012
- KILIÇOĞLU**, Ahmet M., Miras Hukuku, Turhan Kitabevi, 5. Baskı. Ankara, 2013
- KILIÇOĞLU**, Ahmet M. Miras Hukuku, 9. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2018

- KOCA**, Ömerhan, Roma Hukukunda Ve Türk Hukukunda Ölüme Bağlı Tasarruflar, Yetkin, Ankara, 2018
- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU**, Necip, Miras Hukuku, Filiz Kitabevi, 3. Bası, İstanbul, 1987
- KONAN**, Belkıs, Gayrimüslim Osmanlı Vatandaşlarının Hukuki Durumuna İlişkin Bir Değerlendirme, AÜHFD, S.64 C.1, 2015
- KOYUNCU**, Ferhat, Sözlü Vasiyetname, Seçkin, Ankara, 2014
- KÖPRÜLÜ**, Bülent, Miras Hukuku Dersleri, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1985
- NOMER**, Ergin, Türk Vatandaşlık Hukuku 21. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2015
- NOMER**, Ergin, Devletler Hususi Hukuku, Beta, 22. Bası, İstanbul, 2017
- OĞUZMAN**, Kemal; **SELİÇİ**, Özer; **OKTAY-ÖZDEMİR**, Saibe; Kişiler Hukuku, Filiz Kitabevi, 18. Bası, İstanbul, 2019
- OĞUZMAN**, M. Kemal; **SELİÇİ**, Özer, Kişiler Hukuku Dersleri, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1988
- OĞUZMAN**, M. Kemal; **SELİÇİ**, Özer; **OKTAY-ÖZDEMİR**, Saibe, Eşya Hukuku, Filiz Kitabevi, 19. Baskı, İstanbul, 2016
- OĞUZMAN**, M. Kemal, Miras Hukuku, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1972
- OKANDAN**, Recai G., Umumi Amme Hukuku, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1968
- ÖZDİZLEKLİ**, Bahriye, Boşanma Davasının Eşin Mirasçılığına Etkisi, YL Tezi, (tez.yok.gov.tr)
- ÖZTAN**, Bilge, Miras Hukuku, 9. Baskı, Turhan, Ankara, 2018
- ÖZTRAK**, İlhan, Miras Hukuku, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları No: 253, Ankara, 1968
- ÖZUĞUR**, Ali İhsan, Miras Hukuku, Adalet, 3. Baskı, Ankara, 2009
- SAĞLAM**, İpek, Devletin Yasal Mirasçılığı, Cevdet Yavuz'a Armağan, MÜHF-HAD, Özel Sayı, C.22, S.3, İstanbul, 2016
- SALİHPAŞAOĞLU**, Yaşar, Din ve Devlet Arasındaki İktidar Mücadelesi: Avrupa Örneği, Adalet, 4. Baskı, Ankara, 2018
- SARI**, Suat, Miras Hukuku 8. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2019

- SEROZAN**, Rona; **ENGİN**, Baki İlkey, Miras Hukuku, 4. Baskı, Seçkin, Ankara, 2014
- SEVİĞ**, Vedat Raşit, Kanunlar İhtilafı, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları no.349, İstanbul,1971
- SUR**, Melda, Uluslararası Hukukun Esasları, Beta Yayınları, 9. Baskı, İstanbul, 2015
- ŞAHİN**, Eda, Gaipiliğin Miras Hukuku Bakımından Hüküm Ve Sonuçları, TBBD, 144, 2019
- ŞAHİN**, Semra, Ahmet Cevdet Paşa'nın Toplum ve Devlet Anlayışı, YL Tezi, 2004 (tez.yok.gov.tr)
- ŞANLI**, Cemal; **ESEN**, Emre; **ATAMAN-FİĞANMEŞE**, İnci; Milletlerarası Özel Hukuk, Beta, 7. Bası, İstanbul, 2019
- ŞIPKA**, Şükran; **ÇELİKEL**, Ali Yaşar, Boşanma Davası Devam Ederken Taraflardan Birinin Ölmesinin Maddi Hukuk Bakımından Sonuçları, Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.5, S.1, Haziran 2017, S.178
- TAŞ KORKMAZ**, Hülya, Boşanma Davasında Sağ Kalan Eşin Bu Sıfatla Mirasçılığına Son Vermek Amacıyla Mirasçılar Tarafından Davaya Devam Edilmesi, Prof. Dr. Hakan PEKCANİTEZ'e Armağan, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 16, Özel Sayı, 2014
- TEKİNALP**, Gülgören, Milletlerarası Özel Hukuk Bağlama Kuralları, Vedat Kitapçılık, 10. Bası, İstanbul, 2009
- TERCIER**, Pierre; **PASCAL**, Pichonnaz; **DEVELİOĞLU**, Murat, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Oniki Levha, İstanbul, 2016
- TERECİ**, Hayal, Vatandaşlığını Kaybeden Kişilerin Mülkiyet ve Miras Hakları, Terazi Hukuk Dergisi, Y.8, S.74, 2013
- TEZİÇ**, Erdoğan, Anayasa Hukuku, Beta,17. Bası, İstanbul, 2014
- TOPUZ**, Gökçen, Boşanma Davası Sırasında Eşlerden Birinin Ölmesi Halinde Mirasçılarının Davaya Devam Etmelerinin Usul Hukuku Bakımından Yol Açtığı Sorunlar, TAAD, Y.3, S.10, Temmuz 2012
- ULUSU KARATAŞ**, Ayşe Elif, Türk Miras Hukukunda Mirasın Kazanılmasında Halefiyet Türleri Ve Türk Milletlerarası Özel Hukukunda Yansımaları, İÜHFM, C.73, S.2, 2015

- ÜNAL**, Şeref, Miras Hukuku Konusundaki Uluslararası Gelişmeler, Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni, C.7, S.1
- YENİCE CEYLAN**, A. Özge, Mirasın Reddinin Diğer Mirasçılar Bakımından Sonuçları, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2019/2
- YÜCER AKTÜRK**, İpek, Gaipiliğin Miras Hukukundaki Yeri, Yargıtay Dergisi, C.45, S.3, 2018

Dr. Miray AZAKLI KÖSE
İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Milletlerarası Hukuk Anabilim Dalı

**DEVLETİN
ULUSLARARASI
YATIRIM TAHKİMİNDE
SORUMLULUĞU**

**BM Uluslararası Hukuk Komisyonu
Tasarısı Kapsamında**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Devletin Uluslararası Yatırım Tahkiminde Sorumluluğu
Miray Azaklı Köse

Hukuk Yayınları Dizisi – 2855

Birinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 99 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Abdullahzade, Cavid: "Gabcikovo-Nagymaros Davası Kararı'nda Uluslararası Adalet Divanı'nın 1969 Viyana Antlaşmalar Hukuku Sözleşmesi'ne İlişkin Değerlendirmeleri", **MHB** (Prof. Dr. Aslan Gündüz'e Armağan), Vol. 25-26, No.1-2, 2005, ss. 1-21.
- Addendum to the Eight Report on State Responsibility, by Mr. Roberto Ago (1980), UN Doc. A/CN.4/318/ADD.5-7.
- Adnan, Nur Natalia; Ugale, Anastasia: **School of International Arbitration Case Report** (Çevrimiçi) https://www.transnational-dispute-management.com/downloads/1859_case_report_antoinette_v_burundi.pdf, 09. 08.2020.
- Agius, Maria: **The Invocation of Necessity in International Law**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uppsala University.
- Akıncı, Ziya: "Yurtdışındaki Yatırımcılarımızın Korunması Açısından ICSID Tahkimi", **II. Uluslararası Özel Hukuk Sempozyumu: Tahkim**, İstanbul, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, 2009, ss. 277-287.
- Akıncı, Ziya: **Milletlerarası Tahkim**, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2016.
- Akkutay, Ali İbrahim: "Uluslararası Yatırımdan Kaynaklanan Uyuşmazlıkların Çözümünde ICSID Sözleşmesinin 27. Maddesi", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, C. 107, 2013, ss. 297-320.
- Aksar, Yusuf: **Teori ve Uygulamada Uluslararası Hukuk I**, Ankara, Seçkin Yay., 2017.
- Aksar, Yusuf: **Teoride ve Uygulamada Uluslararası Hukuk II**, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2017.
- Aksar, Yusuf: "Uluslararası Hukukta Devletin Sorumluluğu: Libya Örneği", **Uluslararası Yatırım Hukuku Bağlamında Libya Krizi**, Ed. M. Macit Kenanoğlu, Ali Yeşilirmak, İstanbul, Küre Yay., 2011, ss. 47-58.
- Aksar, Yusuf: **Temel Metinler ve Davalarla Uluslararası Hukuk**, Ankara, Seçkin Yay., 2017.
- Aldrich, George: **The Jurisprudence of the Iran-United States Claims Tribunal**, Oxford University Press, 1996.

- Anlaşmazlıkların Halli Kural ve Yöntemleri Hakkındaki Mutabakat Metni: (Çevrimiçi) https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/28-dsu.pdf, 4.1.2020. Türkçe metin: RG, 25.2.1995, S. 22213.
- Ataman Figanmeşe, İnci: "Milletlerarası Ticari Tahkim ile Yatırım Tahkimi Arasındaki Farklar", **MHB**, C. 31, no. 1, 2011, ss. 91-152.
- Ataman Figanmeşe, İnci: "Son On Yıl İçinde Türkiye'nin Muhatap Olduğu ICSID Davaları", **Uluslararası Tahkim Kongresi Tebliğ Kitabı**, Aralık 2013, Ankara, ss. 18-35.
- Aust, Anthony: **Handbook of International Law**, 2. Bs., Cambridge, Cambridge University Press, 2010.
- Avşar, Melis: "ICSID Konvansiyonu'na Göre Yatırım Kavramı", **MHB**, C. 37, no:2, ss. 95-140.
- Aydoğmuş, Yasemin: "İki Taraflı Yatırım Anlaşmalarındaki En Ziyade Müsaadeye Mazhar Millet Kaydına İstinaden ICSID'e Başvuru İmkânı", **MHB**, c. 29, no:1-2, ss. 21-84.
- Azaklı Köse, Miray: **Milletlerarası Sorumluluk Hukukunda Zaruret Hali**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2013.
- Begic, Taida: **Applicable Law in International Investment Disputes**, The Netherlands, Eleven International Publishing, 2005.
- Binder, Christina: "Circumstances Precluding Wrongfulness", **International Investment Law: A Handbook**, ed. By Marc Bungenberg, Nomos/Hart, 2015, ss. 442-480.
- Bishop, Doak R.; Crawford, James; Reisman, Michael: **Foreign Investment Disputes: Cases, Materials and Commentary**, 2nd ed., The Hague, Kluwer Law International, 2014.
- Björklund, Andrea K.: "Emergency Exceptions: State of Necessity and Force Majeure", **The Oxford Handbook of International Investment Law**, Ed. by Peter Muchlinski, Federico Ortino, Christoph Schreuer, New York, Oxford University Press, 2008, ss. 461-523.
- Boed, Roman: "State of Necessity as a Justification for Internationally Wrongful Conduct", **Yale Human Rights & Development Law Journal**, Vol. III, No. 1, 2000, ss. 1-43.
- Borchard, Edwin M.: **The Diplomatic Protection of Citizens Abroad** New York, The Banks Law Publishing Co, 1927.

- Bozkurt, Enver; Erdal, Selcen; Poyraz, Yasin: **Devletler Hukuku**, 9. bs. Ankara, Yetkin Yay., 2017.
- Broches, Aron: The Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States", **Recueil des Cours**, Vol. 136, 1972, ss. 331-410.
- Brower, Charles N.; Ottolenghi, Michael N.: "Damages in Investor-State Arbitration", **Transnational Dispute Management**, 2007, vol. 4, s. 6.
- Brownlie, Ian: **Principles of Public International Law**, 6th ed., Oxford, Oxford University Press, 2003.
- Caron, David D.: "The Articles on State Responsibility: The Paradoxical Relationship Between Form and Authority", **American Journal of International Law**, vol. 96, no. 4, ss. 857-873.
- Caron, David D.: "The Basis of Responsibility: Attribution and Other Trans-substantive Rules", **The Iran-United States Claims Tribunal: Its Contribution to the Law of State Responsibility**, ed. By Richard Lillich, Daniel Magraw, David Bederman, Brill-Nijhoff, 1998, ss. 109-184.
- Cheng, Bin: **General Principles of Law as Applied by International Courts and Tribunals**, London, Stevens and Sons, 1953.
- Combacau, Jean; Alland, Denis: "Primary and Secondary Rules in the Law of State Responsibility: Categorizing International Obligations", **NETH. Y.B. INT'L L.**, Vol. 16, 1985, ss. 81-109.
- Conclusions of the work of the Study Group on the Fragmentation of International Law: Difficulties arising from the Diversification and Expansion of International Law, A/61/10, para. 251; Yearbook of the ILC, 2006, Vol. II, Part Two.
- Crawford, James: "Investment Arbitration and the ILC Articles on State Responsibility", **ICSID Review - Foreign Investment Law Journal**, Vol. 25, No. 1, 2010, ss. 127-199.
- Crawford, James: **The International Law Commission's Articles on State Responsibility – Introduction, Text and Commentaries**, Cambridge University Press, 2002.
- Crawford, James: **State Responsibility: The General Part**, New York, Cambridge University Press, 2013.
- Crawford, James; Olleson, Simon: "The Nature and Forms of International Responsibility", **International Law**, ed. by Malcolm D. Evans, New York, Oxford University Press, 2003, ss. 445-471.

- Crawford, James; Olleson, Simon: "The Application of the Rules of State Responsibility", **International Investment Law: A Handbook**, Beck/Hart/Nomos, 2015, ss. 411-441.
- Çal, Sedat: "Uluslararası Yatırım Tahkimine Yönelik Kimi Eleştirilerin Değerlendirilmesi", **AÜHFD**, C. 57, no. 4, 2008, ss. 135-190.
- Çalışkan, Zeynep: "Türkiye'nin Taraf Olduğu İkili ve Çok Taraflı Anlaşmalarda Yatırım Kavramı", **MHB**; C. 29, no:1-2, 2009, ss. 85-118.
- Çelik, Edip: **Milletlerarası Hukuk**, C. I, İstanbul, 1984.
- Çelikel, Aysel; Öztekin Gelgel, Günseli: **Yabancılar Hukuku**, 25. Bs., İstanbul, Beta yay., 2020.
- (Çevrimiçi) https://energycharter.org/fileadmin/DocumentsMedia/Legal/1994_ECT.pdf, 22.04.2020.
- (Çevrimiçi) <https://icsid.worldbank.org/en/Documents/icsiddocs/ICSID%20Convention%20English.pdf>, 16.05.2020.
- (Çevrimiçi), http://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/1_1_1969.pdf, 16.05.2020.
- (Çevrimiçi) <https://www.icj-cij.org/en/statute>, 22.04.2020.
- (Çevrimiçi) <https://www.un.org/law/cod/sixth/62/provisional.htm>, 12.04.2020.
- (Çevrimiçi) https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/28-dsu.pdf, 4.1.2020.
- (Çevrimiçi) <https://investmentpolicyhubold.unctad.org/Download/TreatyFile/127>, 17.05.2020.
- (Çevrimiçi) http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral_texts/arbitration/2010_Arbitration_rules.html, 20.05.2020.
- (Çevrimiçi) <http://www.uncitral.org/pdf/english/texts/arbitration/arb-rules-revised/arb-rules-revised-2010-e.pdf>, 20.05.2020.
- (Çevrimiçi) <https://iccwbo.org/dispute-resolution-services/arbitration/rules-of-arbitration/>, 20.01.2021.
- David, Eric: Primary and Secondary Rules", **The Law of International Responsibility**, ed. By James Crawford, Allain Pellet, Simon Olleson, New York, Oxford University Press, 2010, ss. 27-33.
- Dal, Ufuk: **Uluslararası Sorumluluk Hukukunda Uluslararası Hukuka Aykırı Eylemin Devlete Atfedilmesi**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2019.

- De Brabandere, Eric: **Investment Treaty Arbitration as Public International Law: Procedural Aspects and Implications**, Cambridge, Cambridge University Press, 2014.
- De Stefano, Carlo: **Attribution in International Law and Arbitration**, Oxford, Oxford University Press, 2020.
- Doğan, İlyas: **Devletler Hukuku**, Ankara, Astana Yay., 2016.
- Dolzer, Rudolf; Schreuer Christoph: **Principles of International Investment Law**, 2nd ed., United Kingdom, Oxford University Press, 2012.
- Douglas, Zachary: "The Hybrid Foundations of Investment Treaty Arbitration", **British Yearbook of International Law**, C. 74, No 1, 1 January 2004, ss. 151-289.
- Douglas, Zachary: "Other Specific Regimes of Responsibility: Investment Treaty Arbitration and ICSID", **The Law of International Responsibility**, ed. By James Crawford, Allain Pellet, Simon Olleson, New York, Oxford University Press, 2010, ss. 815-842.
- Douglas, Zachary: **The International Law of Investment Claims**, New York, Cambridge University Press, 2009.
- Dumberry, Patrick: "Satisfaction as a Form of Reparation for Moral Damages Suffered by Investors and Respondent States in Investor-State Arbitration Disputes", **Journal of International Dispute Settlement**, 2012, ss. 1-38.
- Dülger, Kenan: **Devletin Uluslararası İnsancıl Hukukun İhlalinden Doğan Sorumluluğu**, İstanbul, Beta Yayınları, 2015.
- Draft Articles on the Responsibility of International Organizations, Yearbook of the ILC, 2011, vol. II, Part Two.
- Draft Articles on the Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts, Yearbook of the ILC, 2001, vol. II (Part Two).
- Draft Principles on the Allocation of Loss in the Case of Transboundary Harm Arising Out of Hazardous Activities, Yearbook of the ILC, 2006, vol. II, Part Two.
- Ekşi, Nuray: **Milletlerarası Ticaret Hukuku**, İstanbul, Beta Yay., 2019.
- Ekşi, Nuray: **Devletin Taraf Olduğu Tahkim Yargılamalarına İlişkin Temel Sorunlar**, ICC IX. Milletlerarası Tahkim Semineri, 19 Nisan 2011, Ankara, ICC Türkiye Milli Komitesi Yayınları.

- Ekşi, Nuray: **Yabancılar ve Uluslararası Koruma Hukuku**, İstanbul, Beta yay., 2016.
- Ekşi, Nuray: Yabancı Yatırımcılarla Yapılan ‘Yap-İşlet-Devret’ Sözleşmelerinden Doğan Uyuşmazlıkların Milletlerarası Tahkim Yoluyla Çözümü”, **Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. II, No. 1, 2005, ss. 137-164.
- Ekşi, Nuray: “İki Taraflı Yatırım Antlaşmaları Uyarınca ICSID Kurallarında Tahkim Deneyimi”, **İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.1, S.1-2, 2002, ss. 83-91.
- Ekşi, Nuray: **Tahkim Öncesi Uyuşmazlık Çözüm Usulleri ve Bu Usuller Tüketilmeden Tahkime Başvurulmasının Sonuçları**, İstanbul, Beta yay., 2015.
- Erkiner, Hakkı Hakan: **Devletin Haksız Fiilden Kaynaklanan Uluslararası Sorumluluğu**, İstanbul, Onikilevha Yayıncılık, 2010.
- Esen, Emre: **Uluslararası Ticari Tahkimde Tahkim Anlaşmasının Üçüncü Kişilere Teşmili**, İstanbul, Beta Yay., 2008.
- Feit, Michael: “Responsibility of the State Under International Law for the Breach of Contract Committed by a State-Owned Entity”, **Berkeley Journal of International Law**, ss. 142-176.
- First Session of the Committee of Experts for the Progressive Codification of International Law, **American Journal of International Law Supplement**, vol. 20, no. 3, 1926.
- Fragmentation of International Law: Difficulties Arising From Diversification and Expansion of International Law, Report of the Study Group of the International Law Commission, Finalized by Martti Koskenniemi, UN Doc. A/CN.4/L.682.
- “Force Majeure” and “Fortuitous Event” as Circumstances Precluding Wrongfulness: Survey of State Practice, International Judicial Decisions and Doctrine’, **Yearbook of the ILC**, vol. II(1), UN Doc A/CN.4/315.
- Gaillard, Emmanuel; Banifatemi, Yas: “The Meaning of ‘and’ in Article 42(1), Second Sentence, of the Washington Convention: The Role of International Law in the ICSID Choice of Law Process”, **ICSID Review - Foreign Investment Law Journal**, Vol. 18, No. 2, 2003, ss. 375-411.

- Giray, Faruk Kerem: **Milletlerarası Yatırım Tahkiminde Kamulaştırmadan Doğan Tazminat Ve Tazminatın Hesaplanmasında Kullanılan Yöntemler**, İstanbul, Beta Yay., 2013.
- Günday, Metin: **İdare Hukuku**, 10. Bs., Ankara, İmaj Yay, 2015.
- Gündüz, Aslan: **Milletlerarası Hukuk: Konu Anlatımı, Temel Belgeler, Örnek Kararlar**, editör Reşat Volkan Günel, Ankara, Savaş Yayınevi, 2018.
- Gözübüyük, Şeref, Tan, Turgut: **İdare Hukuku Cilt I Genel Esaslar**, 12. Bs., Ankara, Turhan Kitabevi, 2018.
- Hillier, Timothy: **Principles of Public International Law**, 2. Bs., London, Sydney, Cavendish Publishing, 1999.
- History of the ICSID Convention: Documents Concerning the Origin and Formulation of the Convention on the Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of Other States**, Washington D. C., ICSID Publication, 1968.
- Hober, Kaj: "State Responsibility and Attribution", **The Oxford Handbook of International Investment Law**, Ed. by Peter Muchlinski, Federico Ortino, Christoph Schreuer, New York, Oxford University Press, 2008, ss. 552-592.
- International Liability for Injurious Consequences Arising Out of Acts not Prohibited by International Law, ILC Report, A/9610/Rev.1 (A/29/10), 1974, chap. VI(C), para. 163.
- Irmgard, Marboe: "Compensation and Damages in International Law – The Limits of Fair Market Value", **Journal of World Investment & Trade**, 2006, Vol. 7, ss. 723-759.
- Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts, Comments and Information Received From Governments: Report of the Secretary-General, 9 March 2007, UN Doc. A/62/63, s. 6-7. (Çevrimiçi) <https://www.un.org/law/cod/sixth/62/provisional.htm>, 12.04.2020.
- Jana, Andrés: "Reparation in Investment Treaty Arbitration", **American Society of International Law Proceedings**, Vol. 110, 2016, ss. 288-292.
- Jenks, C. Wilfried: The Conflict of Law Making Treaties", **British Yearbook of International Law**, vol. 30, 1953, ss. 401-453.
- Kaya, İbrahim: **Uluslararası Hukukta Temel Belgeler**, 4. Bs., Ankara, Seçkin yay., 2020.

- Kaya, Talat: "Uluslararası Hukuk Bölünüyor mu? Uluslararası Hukukun Genişlemesi ve Farklılaşmasından Kaynaklanan Zorluklar, **AÜHFD**, 2012, Vol. 61, no. 1, ss. 149-173.
- Kayhan, Ali Kerem: **Uluslararası Hukukta Atmosferin Korunması ve Devletlerin Sorumluluğu**, İstanbul, Onikilevha Yayıncılık, 2017.
- Kayhan, Şaban; Kara, Etem: **Uluslararası Yatırım Hukuku (Doğrudan Yatırımlar)**, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2017.
- Kedikli, Umut: **Uluslararası Terörizm ve Devlet Sorumluluğu**, Nobel Yayıncılık, Ankara, 2013.
- Keskin, Sevdâ: **Uluslararası Örgütlerin Askeri Faaliyetlerinden Kaynaklanan Sorumluluğu**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2018.
- Kovacs, Csaba: **Attribution in International Investment Law**, Netherlands, Wolters Kluwer, 2018.
- Marboe, Irmgard; Reinisch August: "Contracts Between States and Foreign Private Law Persons", **Max Planck Encyclopedia of Public International Law** (Çevrimiçi) <http://opil.ouplaw.com/>, 15.04.2020.
- Meray, Seha L.: **Devletler Hukukuna Giriş**, C. I, Ankara, 1968.
- Milanovic, Marko: "Special Rules of Attribution of Conduct in International Law", **International Law Studies**, vol. 96, 2020, ss. 295-393.
- Montt, Santiago: **State Liability in Investment Treaty Arbitration: Global Constitutional and Administrative Law in the BIT Generation**, Oxford, Portland-Oregon, Hart Publishing, 2009.
- Moore, John Basset: **History and Digest of the International Arbitrations to which the United States Has Been A Party**, Vol. 3, Washington, Government Printing Office, 1898.
- Nalçacıoğlu Erden, Zeynep: **Milletlerarası Yatırım Hukukunda Dolaylı Kamulaştırma**, İstanbul, Oniki Levha yay., 2015.
- Newcombe, Andrew; Paradell Lluís: **Law and Practice of Investment Treaties: Standards of Treatment**, The Netherlands, Kluwer Law International, 2009.
- Nomer, Ergin: **Devletler Hususi Hukuku**, İstanbul, Beta Yay., 2017.
- Nomer, Ergin; Ekşi, Nuray; Öztekin Gelgel, Günseli: **Milletlerarası Tahkime İlişkin Mevzuat ve Antlaşmalar: Cilt I, 2. Bs.**, İstanbul, Beta yay., 2014.

- Nomer, Ergin; Ekşi, Nuray; Öztekin Gelgel, Günseli: **Milletlerarası Tahkime İlişkin Mevzuat ve Antlaşmalar: Cilt II**, 2. Bs., İstanbul, Beta yay., 2014.
- Official Records of the General Assembly, UN Doc. A/RES/61/34.
- Övünç Öztürk, Neva: **ICSID Tahkiminde Esasa Uygulanacak Hukuk**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.
- Özsunay, Ergun: **UNCITRAL Tahkim Kuralları (2010 Yılında Revize Edilmiş Şekliyle)**, İstanbul, İstanbul Ticaret Odası Yay., Yayın No: 2014-5, 2014.
- Paddeu, Federica: "A Genealogy of Force Majure in International Law", **British Yearbook of International Law**, Vol. 82, No. 1, 2012, ss. 381-494.
- Paparinskis, Martins: "Investment Arbitration and The Law of Countermeasures", **British Yearbook of International Law**, C.79, No:1, 2009, ss. 264-352.
- Parlett, Kate: The Application of the Rules on Countermeasures in Investment Claims, **Sovereignty, Statehood and State Responsibility : Essays in Honour of James Crawford**, ed. by Christine Chinkin, Freya Baetens, Cambridge, Cambridge University Press, 2015, ss. 389-405.
- Parra, Antonio R.: "Applicable Law in Investor-State Arbitration", **Contemporary Issues in International Arbitration and Mediation: The Fordham Papers 2007**, ed. By Arthur W. Rovine, Leiden, Martinus Nijhoff Publishers, 2008, ss. 3-12.
- Partalcı, Rumeysa: "Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Antlaşmalarında Düzenlenen Adil ve Eşit Davranma Yükümlülüğü", **MHB**, vol. 36, no. 2, ss. 131-162.
- Pazarcı, Hüseyin: **Uluslararası Hukuk Dersleri: III. Kitap**, Ankara, Turhan Kitabevi, 1999.
- Pazarcı, Hüseyin: **Uluslararası Hukuk**, 17. bs., Ankara, Turhan Kitabevi, 2018.
- Pellet, Alain: "The ILC's Articles on State Responsibility for Internationally Wrongful Acts and Related Texts", **The Law of International Responsibility**, Ed. By James Crawford, Alain Pellet, Simon Olleson, New York, Oxford University Press, 2010, ss. 75-92.

- Pirim, Ceren Zeynep: **Devletlerin Uluslararası Sorumluluğa Halefiyeti**, Ankara, Turhan Kitabevi, 2016.
- Pirim, Ceren Zeynep: "Uluslararası Hukukta Manevi Zarar", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, no. 127, 2016, ss. 339-374.
- Prevention of Transboundary Damage from Hazardous Activities, Official Records of the General Assembly, Fifty-sixth Session, Supplement No. 10 (A/56/10).
- Questionnaire No. 4: Responsibility of States for Damage done in their Territories to the Person or Property of Foreigners, **American Journal of International Law Supplement**, vol. 20, no. 3, 1926.
- Reghizzi, Zeno Crespi: "General Rules and Principles on State Responsibility and Damages in Investment Arbitration: Some Critical Issues", **General Principles of Law and International Investment Arbitration**, ed. by Andrea Gattini et. al., Leiden, Boston, Brill Nijhoff, 2018, ss. 58-73.
- Report of the International Law Commission on the Work of Its Thirty-Second Session, (5 May-25 July 1980), UN Doc. A/35/10.
- Resolution Adopted by the Assembly of the League of Nations, 22 September 1924, **American Journal of International Law Supplement**, Vol. 41, No. 4, 1947.
- Ripinsky, Sergey: "Assessing Damages in Investment Disputes: Practice in Search of Perfect", **Journal of World Investment & Trade**, Vol. 10, no. 38, ss. 5-37.
- Salmon, J. J.: "Faut-il codifier l'etat de ne'cessite en droit international", **Essays in Honour of Judge Manfred Lachs**, ed. by J. Makarczyk, Martinus Nijhoff Publishers, 1984.
- Schicho, Luca: "Attribution and State Entities: Diverging Approaches in Investment Arbitration", **The Journal of World Investment & Trade**, vol. XII, no. 2, ss. 283-298.
- Schill, Stephan; Brieze, Robyn: "If the State Considers: Self-Judging Clauses in International Dispute Settlement", **Max Planck Yearbook of United Nations Law**, vol. 13, 2009, ss. 61-140.
- Schreuer, Christoph: "Non-Pecuniary Remedies in ICSID Arbitration", **Arbitration International**, Vol. 20, No.4, 2004, ss. 325-332.

- Schreuer, Christoph v.d.: **The ICSID Convention: A Commentary**, 2. Bs., Cambridge, Cambridge University Press, 2009.
- Simma, Bruno; Pulkowski, Dirk: "Leges Speciales and Self-Contained Regimes", **The Law of International Responsibility**, ed. By James Crawford, Allain Pellet, Simon Olleson, New York, Oxford University Press, 2010, ss. 139-163.
- Simma, Bruno; Pulkowski, Dirk: "Of Planets and the Universe: Self-Contained Regimes in International Law", **EJIL**, vol. 17, no. 3, 2006, ss. 483-529.
- Simma, Bruno; Pulkowski, Dirk: Two Worlds, but Not Apart: International Investment Law and General International Law", **International Investment Law: A Handbook**, ed. By Marc Bungenberg, Nomos/Hart, 2015, ss. 361-371.
- Sloane, Robert: "On the Use and Abuse of Necessity in the Law of State Responsibility", **American Journal of International Law**, Vol. 106, 2012.
- Sohn, Louis B.; Baxter, R. R.: "Responsibility of States for Injuries to the Economic Interests of Aliens: I. Introduction", **American Journal of International Law**, Vol. 55, No. 3, Jul., 1961, ss. 545-547.
- Sornarajah, M.: "State Responsibility and Bilateral Investment Treaties", **Journal of World Trade Law**, Vol. 20, No.1, 1986, ss. 79-98.
- Szurek, Sandra: "Force Majeure", **The Law of International Responsibility**, Ed. By, James Crawford, Alain Pellet, Simon Olleson, New York, Oxford University Press, 2010, ss. 475-480.
- Şanlı Cemal; Esen, Emre; Ataman Fıganmeşe; İnci: **Milletlerarası Özel Hukuk**, 8. bs., İstanbul, Beta Yay., 2020.
- Şanlı, Cemal: **Milletlerarası Ticari Tahkimde Esasa Uygulanacak Hukuk**, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 1986.
- Şanlı, Cemal; Ekşi, Nuray: **Uluslararası Ticaret Hukuku**, İstanbul, Arıkan Yay., 2006.
- Şanlı, Cemal: **Uluslararası Ticari Akitlerin Hazırlanması ve Uyuşmazlıkların Çözüm Yolları**, İstanbul, Beta Yay, 2019.
- Şit Köşgeroğlu, Banu: "Model İkili Yatırım Anlaşmaları ve Türkiye'nin Model İkili Yatırım Anlaşması Taslağı", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, c. 107, 2013, ss. 144-172.
- Toluner Milletlerarası Hukuk (Giriş, Kaynaklar)**, Ed. Ayşe Nur Tütüncü v.d., İstanbul, Beta yay., 2017.

- Tuncer, Nazmi Tolga: "The Definition of Norm Conflict in Public International Law: The Case of World Trade Organization Law", **Ankara Law Review**, Vol. IX, No.1, 2012, ss. 27-52.
- Tütüncü, Ayşe Nur: "Milletlerarası Hukuk Komisyonu'nun 53'üncü Oturumunda Kabul Edilen 2001 Tarihli Taslak Çerçevesinde Tehlikeli Faaliyetlerden Sınır Aşan Zararın Önlenmesi Sorununa Bir Bakış", **MHB**, Prof. Dr. Ergin Nomer'e Armağan, c.22, 2002, ss. 889-947.
- Uzun, Elif: **Milletlerarası Hukuka Aykırı Eylemlerinden Dolayı Devletin Sorumluluğu**, 2. b.s., Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2016.
- Ünal, Şeref: **Devletler Hukukuna Giriş**, Ankara, Yetkin Yay., 2003.
- Second Report on State Responsibility, by Mr. James Crawford, UN Doc. A/CN.4/498/Add 2
- Shelton, Dinah: "International Law and Relative Normativity", **International Law**, ed. by Malcolm D. Evans, New York, Oxford University Press, 2014, ss. 137-142.
- Vadi, Valentina: "Jus Cogens in International Investment Law and Arbitration", **Netherlands Yearbook of International Law**, 2015, ss. 357-388.
- Wälde, Thomas W.; Sabahi, Borzu: "Compensation, Damages and Valuation", **The Oxford Handbook of International Investment Law**, Ed. by Peter Muchlinski, Federico Ortino, Christoph Schreuer, New York, Oxford University Press, 2008, ss. 1050-1119.
- Weiss, Edith Brown: "Invoking State Responsibility in the Twenty-First Century", **American Journal of International Law**, vol. 96, no. 4, 2002, ss. 798-816.
- Yasin, Melikşah: **Uygulama ve Yargı Kararları Işığında Özelleştirmenin Hukuki Rejimi**, 2006, Beta yay., İstanbul.
- Yasin, Melikşah: "Kamu Hizmeti", **İdare Hukuku**, ed. Turan Yıldırım, Melikşah Yasin, et. al., s. 411-468.
- Yıldırım, Turan: "İdari İşlemler", **İdare Hukuku**, ed. Turan Yıldırım, Melikşah Yasin, et. al., ss. 293-405.
- Yılmaz, İlhan: **Uluslararası Yatırım Uyuşmazlıklarının Tahkim Yoluyla Çözümü ve ICSID**, İstanbul, Beta Yay., 2004.
- 1929 Harvard Research Draft for the Responsibility of States for Damage done in their Territory to the Persons or Property of Foreigners, **American Journal of International Law Supplement**, Vol. 23, No. 2, 1929, ss.131-239.

EK:

İncelenen Yargı ve Hakem Mahkemesi Kararları

Uluslararası Sürekli Adalet Divanı Kararları:

- Case Concerning the Payment of Various Serbian Loans Issued in France, PCIJ, Judgment of 12 July 1929, Series A, No. 20/21
- Lighthouses Case between France and Greece (Fr. v. Greece), 1934 P.C.I.J. (ser. A/B) No. 62 (Mar. 17)
- The Factory at Chorzow (Germany v. Poland) (Claim for Indemnity) (Merits) (1928), P.C.I.J. (ser. A) No. 17 (Sept. 13).
- The SS 'Wimbledon', United Kingdom and ors v Germany, Judgment, (1923) PCIJ Series A no 1.

Uluslararası Adalet Divanı Kararları:

- Reparation for injuries suffered in the service of the United Nations, Advisory Opinion: I.C. J. Reports 1949.
- Military and Paramilitary Activities in and against Nicaragua (Nicaragua v. United States of America) Merits, Judgment. I.C.J. Reports 1986.
- Gabčíkovo-Nagymaros Project (Hungary/Slovakia), Judgment, I. C. J. Reports 1997.
- United States Diplomatic and Consular Staff in Tehran, Judgment, I. C. J. Reports 1980.
- Elettronica Sicula S.P.A. (ELSI), Judgment, I.C.J. Reports 1989.
- Legal Consequences of the Construction of a Wall in the Occupied Palestinian Territory, Advisory Opinion, I. C. J. Reports 2004, s. 136.
- Ahmadou Sadio Diallo (Republic of Guinea v. Democratic Republic of the Congo), Compensation, Judgment, I.C.J. Reports 2012, s. 324.
- Corfu Channel case, Judgment of April 9th, 1949 : I.C. J. Reports 1949, s. 4.

Uluslararası Deniz Hukuku Mahkemesi Kararları:

- International Tribunal for the Law of the Sea, The M/V Saiga (No. 2) case (St Vincent and the Grenadines v. Guinea), Judgment, 1 July 1999. (Çevrimiçi) http://www.worldcourts.com/itlos/eng/decisions/1999.07.01_Saint_Vincent_v_Guinea.pdf, 22.04.2020.

- Velásquez Rodríguez v. Honduras case, Inter-American Court of Human Rights, Series C, No. 4, para. 170 (1988).
- Chevron Corporation and Texaco Petroleum Corporation v. The Republic of Ecuador, UNCITRAL, PCA Case No. 2009-23, Interim Award, 1 December 2008.

ICSID Kararları:

- Asian Agricultural Products Ltd. v. Republic of Sri Lanka, ICSID Case No. ARB/87/3, Award, 27 June 1990.
- Phoenix Action, Ltd. v. The Czech Republic, ICSID Case No. ARB/06/5, Award, 15 April 2009.
- Gas Transmission Company v. The Republic of Argentina, ICSID Case No. ARB/01/8, Award, 12 May 2005.
- CMS Gas Transmission Co. v. Argentina, ICSID Case No. ARB/01/8, Decision on Annulment, 25 September 2007.
- Enron Corporation and Ponderosa Assets, L.P. v. Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/01/3, Award, 22 May 2007.
- Enron Corporation and Ponderosa Assets, L.P. v. Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/01/3, Decision on Annulment, 30 July 2010.
- Sempra Energy International v. The Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/02/16, Award, 28 September 2007.
- Sempra Energy International. v Argentina, ICSID Case No. ARB/02/16, Decision on Annulment, 29 June 2010.
- Continental Casualty Company v. The Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/03/9, Award, 5 September 2008.
- LG&E Energy Corp., LG&E Capital Corp., and LG&E International, Inc. v. Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/02/1, Award, 25 July 2007.
- LG&E Energy Corp., LG&E Capital Corp., and LG&E International, Inc. v. Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/02/1, Decision on Liability, 3 October 2006.
- Mr. Patrick Mitchell v. Democratic Republic of the Congo, ICSID Case No. ARB/99/7, Decision on Annulment, 1 November 2006.
- Antoine Goetz et al v. Republic of Burundi, ICSID Case No. ARB/95/3, Award, 10 February 1999.
- Emilio Agustín Maffezini v. The Kingdom of Spain, ICSID Case No. ARB/97/7, Decision on Jurisdiction, 25 January 2000.

- Emilio Agustín Maffezini v. The Kingdom of Spain, ICSID Case No. ARB/97/7, Award, 13 November 2000.
- Siemens A.G. v. The Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/02/8, Award, 17 January 2007.
- Wena Hotels Ltd. v. Arab Republic of Egypt, ICSID Case No. ARB/98/4, Award, 8 December 2000.
- Wena Hotels Ltd. v. Arab Republic of Egypt, ICSID Case No. ARB/98/4, Decision on Annulment, 5 February 2002.
- ADC Affiliate Limited and ADC & ADMC Management Limited v. The Republic of Hungary, ICSID Case No. ARB/03/16, Award, 2 October 2006.
- Saipem S.p.A. v. The People's Republic of Bangladesh, ICSID Case No. ARB/05/07, Award, 30 June 2009.
- Bayindir Insaat Turizm Ticaret Ve Sanayi A.S. v. Islamic Republic of Pakistan, ICSID Case No. ARB/03/29, Award, 27 August 2009.
- MTD Equity Sdn. Bhd. and MTD Chile S.A. v. Republic of Chile, ICSID Case No. ARB/01/7, Award, 25 May 2004.
- Azurix Corp. v. The Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/01/12, Award, 14 July 2006.
- Generation Ukraine, Inc. v. Ukraine, ICSID Case No. ARB/00/9, Award, 16 September 2003.
- Champion Trading Company, Ameritrade International, Inc. v. Arab Republic of Egypt, ICSID Case No. ARB/02/9, Award, 27 October 2006.
- Amco Asia Corporation and others v. Republic of Indonesia, ICSID Case No. ARB/81/1, Decision on Annulment, 16 May 1986.
- Klöckner Industrie-Anlagen GmbH and others v. United Republic of Cameroon and Société Camerounaise des Engrais, ICSID Case No. ARB/81/2, Decision on Annulment, 16 May 1986.
- Liberian Eastern Timber Corporation v. Republic of Liberia, ICSID Case No. ARB/83/2, Award, 31 March 1986.
- Compañía del Desarrollo de Santa Elena S.A. v. Republic of Costa Rica, ICSID Case No. ARB/96/1, Award, 17 February 2000.
- Compañía de Aguas del Aconquija S.A. and Vivendi Universal S.A. v. Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/97/3, Award, 21 November 2000.
- Compañía de Aguas del Aconquija and Vivendi Universal v. the Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/97/3, Decision on Annulment, 3 July 2002.

- Ioan Micula, Viorel Micula, S.C. European Food S.A, S.C. Starmill S.R.L. and S.C. Multipack S.R.L. v. Romania, ICSID Case No. ARB/05/20, Decision on Jurisdiction and Admissibility, 24 September 2008.
- Ioan Micula, Viorel Micula, S.C. European Food S.A, S.C. Starmill S.R.L. and S.C. Multipack S.R.L. v. Romania, ICSID Case No. ARB/05/20, Award, 11 December 2013.
- Mondev International Ltd. v. United States of America, ICSID Case No. ARB(AF)/99/2, Award, 11 October 2002.
- Grand River Enterprises Six Nations, Ltd., et al. v. United States of America, UNCITRAL, Decision on Objections to Jurisdiction, 20 July 2006.
- Toto Costruzioni Generali S.p.A. v. The Republic of Lebanon, ICSID Case No. ARB/07/12, Decision on Jurisdiction, 11 September 2009.
- Jan de Nul N.V. and Dredging International N.V. v. Arab Republic of Egypt, ICSID Case No. ARB/04/13, Decision on Jurisdiction, 16 June 2006.
- Jan de Nul N.V. and Dredging International N.V. v. Arab Republic of Egypt, ICSID Case No. ARB/04/13, Award, 6 November 2008.
- EDF (Services) Limited v. Romania, ICSID Case No. ARB/05/13, Award, 8 October 2009.
- Waste Management Inc. v. United Mexican States, ICSID Case No. ARB(AF)/00/3, Award, 30 April 2004.
- Impregilo S.p.A. v. Islamic Republic of Pakistan, ICSID Case No. ARB/03/3, Decision on Jurisdiction, 22 April 2005.
- Consortium RFCC v Morocco, ICSID Case No. ARB/00/6, Award, 22 December 2003.
- SGS Société Générale de Surveillance S.A. v. Republic of the Philippines, ICSID Case No. ARB/02/6, Decision on Jurisdiction, 29 January 2004.
- El Paso Energy International Company v. The Argentine Republic, ICSID Case No. ARB/03/15, Award, 31 October 2011.
- Corn Products International, Inc. v. United Mexican States, ICSID Case No. ARB (AF)/04/1, Decision on Responsibility, 15 January 2008.
- AGIP S.p.A. v. People's Republic of the Congo, ICSID Case No. ARB/77/1, 30 November 1979, ICSID Reports, Vol. I, 1993, ss. 306-330.
- Southern Pacific Properties (Middle East) Limited v. Arab Republic of Egypt, ICSID Case No. ARB/84/3, Award, 20 May 1992.
- ATA Construction, Industrial and Trading Co. v. The Hashemite Kingdom of Jordan, ICSID Case No. ARB/08/2, Award, 18 May 2010.

- Mr. Franck Charles Arif v. Republic of Moldova, ICSID Case No. ARB/11/23, Award, 8 April 2013.
- Desert Line Projects LLC v. The Republic of Yemen, ICSID Case No. ARB/05/17, Award, 6 February 2008.
- Joseph Charles Lemire v. Ukraine, ICSID Case No. ARB/06/18, Decision on Jurisdiction and Liability, 14 January 2010.
- Joseph Charles Lemire v. Ukraine, ICSID Case No. ARB/06/18, Award, 28 March 2011.
- Biwater Gauff (Tanzania) Ltd. v. United Republic of Tanzania, ICSID Case No. ARB/05/22, Procedural Order No. 3, 29 September 2006.
- Europe Cement Investment & Trade SA v. Republic of Turkey, ICSID Case No. ARB(AF)/07/2, Award, 13 August 2009.
- Noble Ventures, Inc. v. Romania, ICSID Case No. ARB/01/11, Award, 12 October 2005.
- Cargill, Incorporated v. United Mexican States, ICSID Case No. ARB(AF)/05/2, Award, 18 September 2009.
- M.C.I. Power Group L.C. and New Turbine, Inc. v. Republic of Ecuador, ICSID Case No. ARB/03/6, Award, 31 July 2007.
- Técnicas Medioambientales Tecmed, S.A. v. The United Mexican States, ICSID Case No. ARB (AF)/00/2, Award, 29 May 2003.
- *Beijing Urban Construction Group Co. Ltd. v. Republic of Yemen*, ICSID Case No. ARB/14/30, Decision on Jurisdiction, 31 May 2017.
- *Ceskoslovenska Obchodni Banka A.S. v. The Slovak Republic*, ICSID Case No. ARB/97/4, Decision on Objections to Jurisdiction, 24 May 1999.

Diğer Hakem Mahkemesi Kararları:

- Rainbow Warrior, (1990) 20 RIAA 217.
- INA Corporation v Iran, Iran-US Claims Tribunal, Award No. 184-161-1, 12 August 1985.
- Hyatt International Corporation et al v Iran, Iran-US Claims Tribunal, Award no. ITL 54-134-1, 17 September 1985.
- Gould Marketing, Inc. v. Ministry of National Defense of Iran, Iran-US Claims Tribunal, Interlocutory Award No. ITL 24-49-2, 27 July 1983, Iran-US Claims Tribunal Reports, Vol. III.

- Starrett Housing Corporation, Starrett Systems, Inc. and others v. The Government of the Islamic Republic of Iran, Bank Markazi Iran and others, Iran-US Claims Tribunal, Interlocutory Award No. ITL 32-24-1, 19 December 1983, Iran-US Claims Tribunal Reports, Vol. IV.
- Department of the Environment of the Islamic Republic of Iran v. The United States of America, Iran-US Claims Tribunal, Award No. 107-B53-1, 25 January 1984, Iran-US Claims Tribunal Reports, vol. V.
- International Technical Products Corp., et al. v. The Government of the Islamic Republic of Iran, Iran-US Claims Tribunal, Award No. 186-302-3, 19 August 1985, Iran-US Claims Tribunal Reports, Vol. IX.
- International Schools Services, Inc. v. National Iranian Copper Industries Co., Iran-US Claims Tribunal, Award No. 194-111-1, 10 October 1985, Iran-US Claims Tribunal Reports, vol. IX.
- Richard D. Harza, et al. v. The Islamic Republic of Iran, et al., Iran-US Claims Tribunal, Award No. 232-97-2, 2 May 1986, Iran-US Claims Tribunal Reports, vol. XI.
- Lockheed Corp. v. The Government of Iran, et al., Iran-US Claims Tribunal, Award No. 367-829-2, 9 June 1988, Iran-US Claims Tribunal Reports, Vol. XVIII.
- Anaconda-Iran, Inc. v. The Government of the Islamic Republic of Iran and the National Iranian Copper Industries Company, Iran-US Claims Tribunal, Interlocutory Award no. ITL 65-167-3, 10 December 1986, Iran-US Claims Tribunal Reports, vol. XIII, s. 199 vd.
- Sylvania Technical Systems, Inc. v. The Government of the Islamic Republic of Iran, Iran-US Claims Tribunal, Award No. 180-64-1, 27 June 1985, Iran-US Claims Tribunal Reports, Vol. VIII, s. 298 vd.
- EnCana Corporation v. Republic of Ecuador, LCIA Case No. UN3481, UNCITRAL, Award, 3 February 2006.
- Nykomb Synergetics Technology Holding AB v. The Republic of Latvia, Stockholm Chamber of Commerce, Award, 16 December 2003.
- Gami Investments, Inc. v. The Government of the United Mexican States, UNCITRAL, Award, 15 November 2004.
- Occidental Exploration and Production Company v. The Republic of Ecuador, LCIA Case No. UN3467, Award, 1 July 2004
- Biloune and Marine Drive Complex Ltd v Ghana Investments Centre and the Government of Ghana, UNCITRAL, Award on Jurisdiction and Liability, 27 October 1989.

- Wipperman's Case: Claim of a Consul (1868) (Çevrimiçi) <https://archive.org/details/historyanddiges01moorgoog/page/n923>, 19.04.2020.
- Russian Claim for Interest on Indemnities (Damages Claimed by Russia for Delay in Payment of Compensation Owed to Russians Injured During the War of 1877-1878), Russian Federation v Turkey, Permanent Court of Arbitration, Award, 11 November 1912, UNRIAA, vol. XI (Sales No. 61.V.4), s. 421.
- Libyan Arab Foreign Investment Company (LAFICO) v Burundi, Award, 4 March 1991, International Law Reports, vol. 96, s. 279.
- Naulilaa Case, Arbitral award, 31 July 1928, UNRIAA, vol. II, 1928 s. 1011 vd.
- Cysne Case, Arbitral award, 30 June 1930, UNRIAA, Vol. II, s. 1035 vd.
- CME Czech Republic B.V. v. The Czech Republic, UNCITRAL, Final Award, 14 March 2003.
- Libyan American Oil Co. (LIAMCO) v. The Libyan Arab Republic, Award, 12 April 1977, International Legal Materials, Vol. 20, No. 1, 1981, ss. 1-87.
- The Islamic Republic of Iran v. The United States of America, Iran-US Claims Tribunal, Decision No. DEC 65-A19-FT, 30 September 1987, Iran-US Claims Tribunal Reports, Vol. XVI, s. 285.
- Eureko B.V. v. Republic of Poland, Partial Award, 19 August 2005.

Av. Öykü KOÇ

Türk Hukuku'nda

DEVRE MÜLK
VE
DEVRE TATİL SÖZLEŞMELERİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Hukuku'nda Devre Mülk ve Devre Tatil Sözleşmeleri Öykü Koç

Hukuk Yayınları Dizisi – 2812

Birinci Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 01 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA*

- Akça, Kürşat:** “Anayasa Mahkemesi Kararlarında Mülkiyet Hakkı, İÜHFD, Özel Sayı, Cilt:1, 2015, ss.543-596.
- Akı, Erol:** Devre Mülk Hakkı ve Bu Hakkın Kurulu Olduğu Taşınmazların Yönetimi, Sarper Süzek’e Armağan, Cilt 3, Beta Yayınları, İstanbul, 2011.
- Akipek, G. Jale:** Türk Eşya Hukuku, Mülkiyet, K.2, B.2, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1973. (Eşya Hukuku)
- Akipek, Şebnem:** Milli Şerh- 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Ed. Hakan Topbaş, Özlem Tüzüner, Aristo, İstanbul, 2016, ss. 40-60., (Şerh)
- Altaş, Hüseyin:** Şekle Aykırılığın Olumsuz Sonuçlarının Düzeltilmesi, Yetkin Yayınları, Ankara, 1998, s.143,152.
- Altop, Atilla:** Türk Hukukunda, Avrupa Birliği Hukukunda ve Uygulamada Tüketici Kavramı, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.3., S.1-2, Aralık, 2004, ss.3-14.
- Aral, Fahrettin / Ayrancı, Hasan:** Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, Yetkin Yayınları, 11. Baskı, Ankara, 2018.
- Arıkan, Hamiyet:** 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu, Arıkan Yayınları, 1. Baskı, İstanbul, 2005
- Arpacı, Abdülkadir:** Kat Mülkiyeti Kanunu ve Açıklaması, İstanbul, 2002.
- Arpacı, Abdülkadir:** “Kat Mülkiyeti Kanunu’na Devre Mülk ile İlgili Maddeler Eklenmesine Dair Kanuna İlişkin Bazı Düşünceler”, İBD, İstanbul, 1986, C.60, S.7-8-9.
- Arslan, İlknur/Kırmızı, Mustafa:** Kat Mülkiyeti Kanunu Şerhi, Ankara, Bilge Yayınevi, 1. Baskı, 2012.

---

* Eserler, yazarlarının soyadlarıyla anılmıştır. Aynı yazarın birden fazla eserine yapılan atıflar, kısaltılmış şekilleriyle parantez içerisinde gösterilmiştir.

- Aslan, İ. Yılmaz:** 6502 Sayılı Kanun'a Göre Tüketici Hukuku, Ekin Yayınevi, Bursa, 2014. (Tüketici Hukuku)
- Aslan, İ. Yılmaz:** En Son Değişikliklerle ve Yargıtay Kararları Işığında Tüketici Hukuku, Ekin Yayınevi, 2. Baskı, Bursa, 2004. (Yargıtay Kararları)
- Atamer, Yeşim M.:** Kredi ve Diğer Finansman Sözleşmelerinde Tüketicinin Korunması, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2016.
- Ayan, Mehmet:** Eşya Hukuku-III (Sınırlı Ayni Haklar), 8. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- Aydoğdu, Murat:** Tüketici Hukuku Dersleri, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015.
- Aydoğdu, Murat:** Tüketici Kılavuzu- Hukuk Rehberi, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2014.
- Başığit, Özgür:** "Devre Tatil Sözleşmesi ve Tüketici Hukukuna Yansımaları", Legal Hukuk Dergisi, Haziran 2005, C.3., S.30., s.2105-2127.
- Baş Süzel, Ece:** Tatil Sözleşmeleri, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2019.
- Baysal, Başak:** "Tüketici Kredisi TKHK m.22-31", Yeni Tüketici Konferansı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2015, ss.273-327.
- Berger, Curtis J.:** "Timesharing in the United States", American Journal of Comparative Law Supplement, Y. 1990, S.38, ss.131-15.
- Cansel, Erol/Özel, Çağlar:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Seçkin Yayıncılık, C.1, 2. Baskı, Ankara, 2017
- Çabri, Sezer:** Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Adalet Yayınevi, 1. Baskı, Ankara, 2016.
- Çelebi, Funda:** "Devre Tatil Sistemlerinde İşletme Aidatı Ödenmemesi Halinde Ünitelerden Yararlandırmama Uygulaması", Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 1998/1999, S.2., s.142., ss.131-145. (İşletme Aidatı)
- Çelebi, Funda:** "Devre Tatil Sözleşmesi", Doktora Tezi, İstanbul, 2006.
- Demir, Mehmet:** Kapıdan İşlemlerde Tüketiciyi Koruyan Geri Alma Hakkı, Ankara, 2003. (Kapıdan İşlem)
- Demir, Remzi:** Devre Tatil Sözleşmesi, Terazî Aylık Hukuk Dergisi, Ocak 2014, S.89, C.9, Tüketici Hukuku Özel Sayısı, s.88-96.

- Dönmez, Gizem:** Devre Mülk ve Devre Tatil Sözleşmeleri, Bursa Barosu Dergisi, 2018, S:103, s.103-108.
- Erel, Şafak N.:** “Devre Mülk Kanunu Üzerine Bir İnceleme”, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C. XLII, Ocak- Haziran, 1988, ss. 169-183,
- Eren, Fikret:** Mülkiyet Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara, 2011. (Mülkiyet)
- Eren, Fikret:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Yetkin Yayınları, 24. Baskı, Ankara, 2019.
- Eren, Fikret:** Borçlar Hukuku Özel Hükümler, Yetkin Yayınevi, 7. Baskı, Ankara, 2019. (Özel hükümler)
- Eren, Fikret:** İsimli Sözleşmelere İlişkin Bazı Sorunlar, Prof. Dr. Turgut Akıntürk’e Armağan, İstanbul, 2008. (İsimli Sözleşmeler)
- Ertaş, Şeref:** Kat Mülkiyeti Kanunu Şerhi, Ankara 2015. (Kat Mülkiyeti)
- Ertaş, Şeref:** Devre Mülk Hakkı, Manisa Barosu Dergisi, 1986, S.17. (Devre Mülk)
- Ertaş, Şeref:** Yeni Türk Medeni Kanunu Hükümlerine Göre Eşya Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2005.
- Esener, Turhan/Güven, Kudret:** Eşya Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara, 2019.
- Feyzioğlu, N. Feyzi:** Şufa Hakkı, İstanbul, 1965.
- Germeç, Mahir Ersin:** Kat Mülkiyeti Hukuku, Ankara, Seçkin Yayınevi, 8. Baskı, Ocak 2019.
- Gökner, Hikmet:** Kat Mülkiyeti Devre Mülk ve Yabancıların Tasarrufu, İplikçi Matbaası, Ankara, 1989.
- Gören, Zafer:** Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Yorumu, TBMM Basımevi, Cilt 1, Ankara, 2002.
- Grgic, Aida/Mataga, Zvonimir/Longar, Matija/Vilfan, Ana:** Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Ek Protokollerinin Uygulanmasına İlişkin Kılavuz Kitap, Avrupa Konseyi İnsan Hakları El Kitapları, Numara 10, Belçika, 2007.
- Gümüş, Mustafa Alper:** Borçlar Hukuku Özel Hükümler Kısa Ders Kitabı, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2019. (Özel Hükümler)

- Gümüş, Mustafa Alper:** 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, C.1, İstanbul, Vedat Kitabevi, 2014. (TKHK)
- Havutçu, Ayşe:** Devre Mülk Hakkı, Dokuz Eylül Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yayınları, 1. Basım, İzmir, 1987
- Havutçu, Ayşe:** Devre Mülk Konusunda Avrupa Hukukundaki Gelişmeler, Prof. Dr. Kemal Oğuzman'a Armağan, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fak. Dergisi, İstanbul, 2002, Y:1, S:1. (Avrupa Hukukundaki Gelişmeler)
- İnceoğlu, M. Murat:** "Ayıba Karşı Tekeffül ve Garanti Sorumluluğu", Yeni Tüketici Hukuku Konferansı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- Kara, İlhan:** Yeni Kanuna Göre Tüketici Hukuku, Engin Yayınevi, 1. Baskı, Ankara, 2015.
- Karakocalı, Ahmet / Kurşun, Ali Suphi:** Tüketici Hukuku, Aristo Yayınları, İstanbul, 2015.
- Karaşahin, Mustafa:** Sosyal Tesislerin Devre Tatil- Devre Mülk Yöntemleri Değerlendirilmesi, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1998.
- Kılıçoğlu, Ahmet M.:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Turhan Kitabevi Yayınları, 23. Baskı, Ankara, 2019.
- Köprülü, Bülent / Kaneti, Selim:** Sınırlı Ayni Haklar, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 2. Baskı, İstanbul, 1983.
- Kuntalp, Erden:** Karışık Muhtevalı Akit (Karma Sözleşme), Banka ve Ticaret Hukuku Enstitüsü Araştırma Enstitüsü, Ankara, 2013.
- Makaracı, Aslı:** "6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca Ön Ödemeli Konut Satışı", Yeni Tüketici Hukuku Konferansı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- Nomer, Haluk Nami/Ergüne, Mehmet Serkan:** Eşya Hukuku, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2019.
- Nomer, Haluk Nami:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2018.
- Oğuzman, M. Kemal / Öz, M. Turgut:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C.1., Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2018. (Genel Hükümler 1)
- Oğuzman, M. Kemal/Öz, M. Turgut:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C.2., 13. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2017. (Genel Hükümler 2)

- Oğuzman, Kemal/Seliçi, Özer/Oktay Özdemir, Saibe:** Eşya Hukuku, 21. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2018.
- Oktay, Saibe:** İsimli Sözleşmelerin Geçerliliği, Yorumu ve Boşlukların Tamamlanması, İÜHFM, C. 5, S. 1-2, İstanbul, 1995-1996.
- Ozanoğlu, Hasan:** Tüketicinin Korunması Açısından Taksitle Satım Sözleşmesi, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, 1. Baskı, Ankara, 1999.
- Özçelik Özer, Nesli Şen:** “Devre Tatil Sözleşmelerinde Tüketicinin Korunması”, Yüksel Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Özel Hukuk Ana Bilim Dalı, İstanbul, 2018
- Özel, Çağlar/ Topcan, Utku:** “Tüketicinin Korunması Açısından Mevzuatta Getirilen Son Değişiklikler Çerçevesinde Taksitle Satış Sözleşmeleri”, Terazi Hukuk Dergisi, 2014, C.9, S.99, ss.47-56.
- Özkan, Hasan:** Asliye Hukuk Davaları ve Tatbikatı Sınırlı Ayni Haklar, Cilt 6, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- Özmen/ Etem Saba:** Devre Mülk Hakkı, Ankara, 1988.
- Özmen, Etem SABA/Vardar Hamamcıoğlu, Gülşah:** 6502 Sayılı Kanun Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmesi, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 1. Bası, 2016.
- Öztan, Bilge:** Medeni Hukukun Temel Kavramları, Turhan Kitabevi, 9. Baskı, Ankara, 2002.
- Öz, Turgut / Özel, Şebnem Akipek / İlgün, Candaş vd.:** Konut Sektöründe Tüketici Hukuku Uygulamaları, C.2, Aristo Yayınevi, İstanbul, 2016.
- Ruhi, C. Ahmet:** Sözleşmeler Hukuku, Seçkin Yayıncılık, C:1, 2. Bası, Ankara, 2013.
- Ruhi, Canan/Ruhi, Ahmet Cemal:**İzale-i Şüyu- Ortaklığın Giderilmesi-Paylaşma Davaları, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Sayın, Feyza Eren:** Paket Tur Sözleşmesi, On İki Levha Yayıncılık, 1. Bası, İstanbul, 2017.
- Serozan, Rona:** Borçlar Hukuku Özel Bölüm, On İki Levha Yayıncılık, 3. Baskı, İstanbul, 2018.
- Singh, Arjun/Horwitz, Ronald:** “The Board of Directors in timeshare governance: Owner- Management relations in timeshare resort operations”, Journal of Retail- Leisure Property, Y. 2006, S.5, ss. 185-196.

- Sirmen, A.Lale:** Eşya Hukuku, Yetkin Yayınevi, 7.Baskı, Ankara, 2019.
- Tok, Türker:** Devre Mülk ve Devre Tatil, Adil Yayınevi, 1. Basım, Ankara, 2000.
- Ulaş, Öznur:** Devre Mülk – Devre Tatil Sözleşmeleri, Tüketici Hukuku Davaları, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- Ünal, Mehmet:** Devre Mülk Kavramı, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Jale G. Akipek'e Armağan, Konya, 1991, s.387-403.
- Ünal, Mehmet:** Yapı (üst) Hakkı, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınları, Ankara, 1988. (Yapı)
- Yağcıoğlu, Burcu:** Periyodik Süreli Tatil Sözleşmeleri, Dokuz Eylül Hukuk Fakültesi Dergisi, 2014, İzmir, C.16, S.1, ss. 193-250.
- Yavuz, Cevdet:** Borçlar Hukuku Dersleri Özel Hükümler, Beta Yayınları, 16. Baskı, İstanbul, 2019.
- Yavuz, Nihat:** Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Kartal Yayınevi, Ankara, 2007.
- Yeşil, Metin:** Tapu İşlemleri Uygulama ve Mevzuat, Çizge Yayınevi, 10. Bası, İstanbul, 2016.
- Yücer Aktürk, İpek:** İsimli Sözleşme Genel Teorisi ve Uzaktan Öğretim Sözleşmesi, Yetkin Yayınları, Ankara, 2016.
- Zevkliler, Aydın / Aydoğdu, Murat:** Tüketicinin Korunması Hukuku, Seçkin Yayınevi, 3. Bası, Ankara, 2004.
- Zevkliler, Aydın / Özel, Çağlar:** Tüketicinin Korunması Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 1. Bası, Ankara, 2016.

DİĞER KAYNAKLAR

Centre for Strategy & Evaluation Services 2008/122/AT sayılı Devre Tatil Yönergesinin Uygulamasını Değerlendirme Çalışması, (CSES Report), Mart 2015, (Çevrimiçi) https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/timeshare_study_2015.pdf (E.T. 13 Nisan 2020)

Gerekçe, 4 Haziran 2013 T. 31853594-101-777-2969 sayılı Kanun Tasarısı <http://www2.tbmm.gov.tr/d24/1/1-0787.pdf> (E.T. 1 Mart 2020)

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'na Alt Komisyon Tarafından Sunulan Rapor (Alt Komisyon Raporu), 24. Yasama dönemi, 3. Yasama yılı, sıra S.490 (Çevrimiçi) <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem24/yil01/ss490.pdf> (E.T. 10 Mart 2020)

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyon Raporu (Esas Komisyon Raporu), (Çevrimiçi) <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem24/yil01/ss490.pdf> (E.T.10 mart 2020)

TBMM Tutanak Dergisi, S. Sayısı 3340, https://tbmm.gov.tr/develop/owa/tbmm_internet.anasayfa (E.T. 23 Nisan 2020)

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet ÇATLI

DİJİTAL DEVLET TEORİSİ

2. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Dijital Devlet Teorisi

Mehmet Çatlı

Hukuk Yayınları Dizisi – 2919

İkinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 83 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

YAZAR HAKKINDA

1974 Yılında Adıyaman'da doğdu. Adıyaman Lisesinden mezun oldu. ODTÜ' de Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi okumaya çalıştı. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden 2001 yılında mezun oldu. Dokuz yıl süren lisans öğrenciliği boyunca hem okuyup hem çalıştı. Selçuk Üniversitesinde yüksek lisans ve kamu hukuku doktorası yaptı.

Hukuk mesleklerine serbest avukatlık ile başladı. Kamuda avukatlık ve hukuk müşavirliği ile devam etti. Erciyes Üniversitesinde öğretim görevliliği ile akademisyenliğe geçti. Erciyes Üniversitesinde birçok fakültede gerek özel hukuk gerek kamu hukuku dersleri verdi. İki dönem Nevşehir Hacı Bektaş Üniversitesinde misafir öğretim elemanı olarak dersler verdi. Kayseri adliyesinde bilirkişilik ve kayyımlıklar yaptı. Yine bu dönemde, bir müddet Anayasa Mahkemesinde çalıştı.

İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesinde öğretim üyesi oldu. İdari görev de üstlendiği fakültede önlisans, lisans ve yüksek lisans düzeyinde dersler verdi. İnsan Hakları konularında, Malatya'da çeşitli okullarda konferans ve seminerlere konuşmacı olarak katıldı.

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk Fakültesine 2019 yılında katıldı. Burada lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde dersler verdi. Burada çalışmakta iken bir müddet Türkiye Adalet Akademisinde daire başkanlığı yaptı ve dersler verdi. KDK, TİHEK gibi kurumların eğitim çalışmalarına katkılar sundu.

"Demokratik Toplum Düzeninin Gerekleri Bağlamında Erkli Demokrasi" adında bir kitabı ve yayımlanmış makaleleri bulunmaktadır.

Halen ASBÜ Hukuk Fakültesinde görevine devam etmektedir.

Doç. Dr. Yaşar SALİHPAŞAOĞLU

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi

DİN VE DEVLET ARASINDAKİ İKTİDAR MÜCADELESİ: AVRUPA ÖRNEĞİ

Gözden Geçirilmiş

5. Baskı

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Din ve Devlet Arasındaki İktidar Mücadelesi: Avrupa Örneği
Yaşar Salihpaşaoğlu

Hukuk Yayınları Dizisi – 2035

Beşinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 41 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:
Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:
Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

KİTAP VE MAKALELER

A Companion to Gregory the Great, Edited by Bronwen Neil-Matthew Dal Santo, Brill, Leiden, 2013.

Ağaoğulları, Mehmet Ali- **Çulha Zabcı**, Filiz- **Ergün**, Reyda: Kral-Devletten Ulus-Devlete, 2. Baskı, İmge Kitabevi, Ankara, 2009.

Ağaoğulları, Mehmet Ali- **Köker**, Levent: Kral-Devlet ya da Ölümlü Tanrı, 4. Baskı, İmge Kitabevi, Ankara, 2009.

Ağaoğulları, Mehmet Ali: Kent Devletinden İmparatorluğa, 6. Baskı, İmge Kitabevi, Ankara, 2009.

Ağaoğulları, Mehmet Ali-**Köker**, Levent: İmparatorluktan Tanrı Devletine, 6. Baskı, İmge Kitabevi, Ankara, 2006.

Akad, Mehmet-**Vural Dinçkol**, Bihterin: Genel Kamu Hukuku, Gözden Geçirilmiş 7. Basım, Der Yayınları, İstanbul, 2013.

Akal, Cemal Bâli: Modern Düşüncenin Doğuşu, İspanyol Altın Çağı, Genişletilmiş 3. Baskı, Dost Kitabevi, Ankara, 2005.

Akbay, Muvaffak: Umumi Amme Hukuku Dersleri, C. 1, Üçüncü Baskı, Güzel Sanatlar Matbaası, Ankara, 1958.

Akbulut, Ahmet: Sahabe Devri Siyasi Hadiselerinin Kelami Problemlere Etkileri, Birleşik Yayıncılık, İstanbul, 1992.

Akgül, Mehmet: “Modernlik-Modernleşme, Postmodernlik, Sekülerleşme ve Din”, [içinde (s.181-210), Din Sosyolojisi, Ed. Niyazi Akyüz/İhsan Çapcıoğlu, Grafiker Yayınları, Ankara, 2012.]

Akın, İlhan F.: Kamu Hukuku, 6. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 1993.

- Akmaner Demirer**, H. Asena: “Batıda Medeniyet-İçi Hâkimiyet Mücadelesi ve Medeniyet-Dışı Düşman Tasavvuru”, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı, Danışman: Büşra Ersanlı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2007.
- Aktüel Arkeoloji Dergisi**, Neolitik Anadolu Uygarlığının Bilinçaltı, Dünyanın En Eski Tapınağı Göbekli Tepe, Mayıs-Haziran 2012, S. 27.
- Akyüz**, Niyazi-**Çapçioğlu**, İhsan: “Din ve Toplum İlişkileri”, [içinde (s.43-47), Din Sosyolojisi, Ed. Niyazi Akyüz-İhsan Çapçioğlu, Grafiker Yayınları, Ankara, 2012.]
- Alcock**, Antony: A Short History of Europe, From the Greeks and Romans to the Present Day, Revised and Updated Edition, Palgrave Macmillan, New York, 2002.
- Aquinas**: Political Writings, Edited by R.W. Dyson, Cambridge University Press, Cambridge, 2004.
- Arnold**, Thomas: History of Rome, Three Volumes in One, D. Appleton & Company, New York, MDCCCLIII.
- Aston**, Nigel: Religion and Revolution in France: 1780-1804, Catholic University of America Press, Washington, 2000.
- Ateş**, Toktamış: Dünya’da ve Türkiye’de Laiklik, Ümit Yayıncılık, Ankara, 1994.
- Atkin**, Nicholas: “The Politics of Legality: The Religious Orders in France, 1901-45”, [içinde (s.149-165), Religion, Society and Politics in France since 1789, Edited by Frank Tallet and Nicholas Atkin, The Hambledon Press, Ohio, 1991.]
- Augustine**: The City of God (De Civitate Dei), Fourteenth Book, Chapter XXVIII, A Translation into English by John Healey, First Published in 1610, Volume: II, John Grant, Edinburgh, 1909.
- Austin**, M. M.-**Vidal Naquet**, Pierre: Economic & Social History of Ancient Greece, An Introduction, University of California Press, California, 1977.

- Avrupa Birliği Üyesi Bazı Ülkelerin Anayasaları**, Adalet Bakanlığı Yayın İşleri Dairesi Başkanlığı, Ankara, 2011.
- Ayas**, Mehmet Rami: Türkiye’de İlk Tarikat Zümreleşmeleri Üzerine Din Sosyolojisi Açısından Bir Araştırma, AÜB, Ankara, 1991.
- Aydınalp**, Halil: “Sosyal Çatışma ve Din”, UÜİFD, C. 19, S. 2, 2010, s.187-215.
- Bacon**, Francis: Novum Organum, İngilizceden Çev. Sema Önal, Say Yayınları, 2012.
- Barker**, Ernest: Social and Political Thought in Byzantium: from Justinian I to the Last Palaeologus: Passages from Byzantine Writers and Documents, Oxford, Clarendon Press, 1957.
- Barnett**, S.J.: The Enlightenment and Religion: The Myths of Modernity, Manchester University Press, Manchester, 2003.
- Batı’da Siyasal Düşünceler Tarihi**, Seçilmiş Yazılar, Eski ve Orta Çağlar, 3. Baskı, Der. Mete Tunçay, İBÜY, İstanbul, 2012.
- Batı’ya Yön Veren Metinler**, C. I, Kökler/Orta Çağlar, Der. Alev Alatlı, Kapadokya Meslek Yüksekokulu, Nevşehir, 2010.
- Batuhan**, Hüseyin: Batı’da Tolerans Fikrinin Gelişmesi, Anıl Yayınevi, İstanbul, 1959.
- Baubérot**, Jean: Dünyada Laiklik, Türkçesi: Ertuğrul Cenk Gürcan, Dergâh Yayınları, İstanbul, 2008.
- Baudelaire**, Charles: The Painter of Modern Life and Other Essays, Translated and Edited by Jonathan Mayne, Phaidon Press, New York, 1995.
- Bayyığıt**, Mehmet: “Din Sosyolojisinin Doğuşu ve Gelişimi”, [içinde (s.1-40), Din Sosyolojisi, Ed. Mehmet Bayyığıt, Palet Yayınları, Konya, 2014.]
- Bellitto**, Christopher M.: 101 Questions&Answers on Popes and the Papacy, Poulist Press, New Jersey, 2008.
- Berger**, Peter L.: “Dini Kurumlar”, Çev. Adil Çiftçi, DEÜİFD, IX, İzmir, 1995, s.425-465.
- Berger**, Peter L.: Dinin Sosyal Gerçekliği, Çev. Ali Coşkun, İnsan Yayınları, İstanbul, 1993.

- Berger**, Peter L.: Sacred Canopy: Elements of a Sociological Theory of Religion, Anchor Books, New York, 1967.
- Berger**, Suzanne: The French Political System, Random House, New York, 1974.
- Berktaş**, Halil: Kabileden Feodalizme, Kaynak Yayınları, İstanbul, 1983.
- Berman**, Marshall: Katı Olan Her Şey Buharlaşıyor, Çev. Ümit Altuğ-Bülent Peker, İletişim Yayınları, 16. Baskı, İstanbul, 2013.
- Binford**, Lewis R.: "Post-Pleistocene Adaptation", [içinde (s.313-341), New Perspective in Archaeology, Edited by S.R. Binford and L.R. Binford, Aldine Publishing, Chicago, 1968.]
- Bloch**, Marc: Feodal Toplum, Türkçesi: Mehmet Ali Kılıçbay, Opus Yayınları, Ankara, 1997.
- Bokenkotter**, Thomas: A Concise History of the Catholic Church, Revised Edition, Doubleday, New York.
- Boletsi**, Maria: Barbarism and Its Discontents, Stanford University Press, Stanford, 2013.
- Boyer**, Carl B.-**Merzbach**, Uta C.: A History of Mathematics, Third Edition, Foreword by Isaac Asimov, John Wiley&Sons Inc., New Jersey, 2011.
- Breay**, Claire: Magna Carta, Manuscripts and Myths, The British Library, London, 2010.
- Bulut**, Nihat: Feodaliteden Küreselleşmeye Ekonomik İktidar Siyasal İktidar İlişkisi, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2003.
- Bumin**, Kürşat: Demokrasi Arayışında Kent, İz Yayıncılık, İstanbul, 1998.
- Butler**, Clement Moore: An Ecclesiastical History From the First to the Thirteenth Century, M'Calla&Stavely, Philadelphia, 1868.
- Cajori**, Florian: A History of Mathematics, Chelsea Publishing Company, 5th Edition, New York, 1991.
- Cameron**, Averil: The Mediterranean World in Late Antiquity: AD 395-600, Routledge, London, 1993.

- Canfield**, Leon Hardy: The Early Persecutions of the Christians, Longman Green, New York, 1913.
- Cartledge**, Paul: Spartan Reflection, University of California Press, California, 2003.
- Cassier**, Ernst: The Philosophy of the Enlightenment, Princeton University Press, Princeton, 1979.
- Censer**, Jack R.-**Hunt**, Lynn: Liberty, Equality and Fraternity: Exploring The French Revolution, Pennsylvania State University Press, 2001.
- Challaye**, Felicien: Dinler Tarihi, Çev. Samih Tiryakioğlu, Varlık Yayınları, İstanbul, 1960.
- Chariton**, Jesse D.: "The Mesopotamian Origins of the Hittite Double-Headed Eagle", University of Wisconsin La Crosse Journal of Undergraduate Research, XIV, 2011, s.1-13.
- Childe**, Vere Gordon: Kendini Yaratan İnsan, İnsanın Çağlar Boyunca Gelişimi, Çev. Filiz Ofluoğlu, 4. Basım, Varlık Yayınları, İstanbul, 1992.
- Cicero**: "On the Laws", Book: 2, [içinde (s.129-156), Edited by James E.G. Zetzel, On the Commonwealth and On the Laws, Cambridge University Press, Cambridge, 1999.]
- Cin**, Halil-**Akyılmaz**, Gül: Tarihte Toplum ve Yönetim Tarzı Olarak Feodalite ve Osmanlı Düzeni, Selçuk Üniversitesi Yayınları No. 124, Konya, 1995.
- Cipriani**, Roberto: Din Sosyolojisi, Çev. Muammer Ak- Murat Kobya-Recep Vardi- Ali Coşkun- Mustafa Yıldırım-Özlem Uluç, Rağbet Yayınları, İstanbul, 2011.
- Collins Cobuild Essential Dictionary**, İngilizce-İngilizce Türkçe Sözlük, Türkçeye uygulayan Ö. Renkliyıldırım, Metro, İstanbul, 1994.
- Cornell**, Tim- **Matthews**, John: Roma Dünyası, C. V, Çev. Şadan Karadeniz, İletişim Yayınları, İstanbul, 1988.
- Cummins**, Joseph: Great Rivals in History: When Politics Gets Personal, Pier 9, Australia, 2008.

- Curley**, Edwin: "Introduction", [içinde (s.VIII-XLVII), Thomas Hobbes, Leviathan, With Selected Variants From the Latin Edition of 1668, Edit With Introduction and Notes by Edwin Curley, Hackett Publishing Company, Indianapolis, 1994.]
- Çelik**, Celalettin: "Sosyal Bütünleşme ve Din", [içinde (s.161-177), Din Sosyolojisi, Ed. Mehmet Bayyığıt, Palet Yayınları, Konya, 2014.]
- Çelik**, Mehmet: Siyasal Sistem Açısından Bizans İmparatorluğu'nda Din-Devlet İlişkileri I, Üçüncü Basım, Akademi Kitabevi, İzmir, 1999.
- Çıvgın**, İzzet: Orta Çağ Tarihi, Maya, Ankara, 2008.
- Çoştı**, Yakup: "Toplumsallaşma ve Din", [içinde (s.369-385), Din Sosyolojisi, Ed. Niyazi Akyüz-İhsan Çapçioğlu, Grafiker Yayınları, Ankara, 2012.]
- D'Holbach**, Baron: Christianity Unveiled: Being An Examination of the Principles and Effects of the Christian Religion, Translated from the French of Boulanger by W. M. Johnson, Carlile, London, 1819.
- Dagron**, Gilbert: Emperor and Priest: The Imperial Office in Byzantium, Cambridge University Press, Cambridge, 2003.
- Dante Alighieri**: De Monarchia, Edited With Translation and Notes by Aurelia Henry, Houghton, Mifflin and Company, Boston and New York, 1904.
- Davie**, Grace: Religion in Britain Since 1945: Believing Without Belonging, Blackwell, Oxford, 1994.
- Davies**, Norman: Avrupa Tarihi, Çev. Ed. Mehmet Ali Kılıçbay, Çev. Burcu Çığman-Elif Topçugil-Kudret Emiroğlu-Suat Kaya, İmge Kitabevi, Ankara 2006.
- De Ste Croix**, G.E.M.: "Why Were the Early Christians Persecuted?", Past&Present, No. 26, 1963, s.6-38.
- Deanesly**, Margaret: A History of The Medieval Church 590-1500, Taylor&Francis, 2005.
- Değirmencioğlu**, Burcu: "Amerika Birleşik Devletlerinin Uluslaşma Sürecinde J. J. Rousseau'nun Sivil Din Önerisinin Hayata Geçirilmesi", DEÜHFD, C. 21, Özel Sayı, Y. 2019, s. 2003-2031.

- Descartes**, Renatus: *Dissertatio De Methodo*, Yöntem Üzerine Konuşma, Latince'den Çev. Çiğdem Dürüşken, Kabalcı Yayıncılık, İstanbul, 2013.
- Deshmukh**, Fiona: "Legal Secularism in France and Freedom of Religion in the United States: A Comparison and Iraq as a Cautionary Tale", *Houston Journal of International Law*, Volume: 30/1, s.111-155.
- Diderot&D'Alembert**: *Ansiklopedi ya da Bilimler, Sanatla ve Zanatlar Açıklamalı Sözlüğü* (Seçilmiş Maddeler), Çev. Selahattin Hilav, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2000.
- Dietrich**, Oliver- **Köksal Schmidt**, Çiğdem- **Notrof**, Jens- **Schmidt**, Klaus- **Kürkçüoğlu**, Cihat: "Önce Kutsal Alanlar, Sonra Şehirler Kuruldu", *Aktüel Arkeoloji Dergisi*, Neolitik Anadolu Uygarlığının Bilinçaltı, Dünyanın En Eski Tapınağı Göbekli Tepe, Mayıs-Haziran 2012, S. 27, s.64-76.
- Documents of English Reformation**, Edited by Gerald Bray, James Clark&Co Ltd, Cambridge, 1994, s.113-114.
- Doğan**, İlyas: *Sivil Toplum Anlayışı ve Siyasal Sistemler*, Gözden Geçirilmiş 3. Baskı, Astana Yayınları, Ankara, 2013.
- Dominique**, Custos: "Secularism in French Public Schools: Back to War? The French Statute of March 15, 2004", *The American Journal of Comparative Law*, Volume: 54/2, 2006, s.337-399.
- Durkheim**, Emile: *Sosyolojik Metodun Kuralları*, Çev. Enver Aytekin, Sosyal Yayınlar, İstanbul, 1994.
- Durkheim**, Emile: *The Elementary Forms of the Religious Life*, Translated From the French by Joseph Ward Swain, Second Impression, London, 1915.
- Durmaz**, Sayime: "Yüksek Orta Çağ'da Papa-İmparator Çatışması: Kılıç ile Âsâ'nın Savaşı", *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2010/1, s.93-120.
- Dursun**, Davut: *Din Bürokrasisi*, İşaret Yayınları, İstanbul, 1992.
- Dursun**, Davut: *Osmanlı Devletinde Siyaset ve Din*, İşaret Yayınları, İstanbul, 1992.

- Dwyer**, John C.: Church History: Twenty Centuries of Catholic Christianity, Paulist Press, New Jersey, 1998.
- El Gannuşi**, Reşit: Laiklik ve Sivil Toplum, Çeviri: Gülşen Topçu, Mana Yayınları, İstanbul, 2010.
- Eliade**, Mircea: Dinler Tarihine Giriş, Çev. Lale Arslan, İkinci Baskı, Kabalcı, İstanbul, 2009.
- Eliade**, Mircea: Dinsel İnançlar ve Düşünceler Tarihi, C. II, Gotama Budha'dan Hristiyanlığın Doğuşuna, Üçüncü Basım, Çev. Ali Berktaş, Kabalcı Yayınları, İstanbul, 2012.
- Eliade**, Mircea: Dinsel İnançlar ve Düşünceler Tarihi, C. III, Muhammed'den Reform Çağına, Çev. Ali Berktaş, Üçüncü Baskı, Kabalcı, İstanbul, 2013.
- Emmanuel**, Berl: Attila'dan Timur'a Avrupa ve Asya, Çev. Gülseren Devrim, Doğan Kitapçılık, İstanbul, 1999.
- Encyclopedia of Tudor England**, Edited by John A. Wagner and Susan Walters Schmid, ABC-CLIO LLC, California, 2012.
- Er**, İzzet: "Bugünkü Avrupa'da Din-Devlet İlişkileri", Bilgi ve Hikmet, Yaz 1995, S. 11, s.20-23.
- Erasmus**, Desiderius/**Luther**, Martin: Discourse on Free Will, Translated and Edited by Ernst F. Winter, Bloomsbury, London, 2013.
- Erckel**, Sebastian: Classical Social Contract Theory: The Classical Social Contract Theories of Hobbes, Locke and Rousseau Compared, GRIN Verlag, Norderstedt, 2008.
- Erdoğan**, Belgin: Roma Hukuku, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1992.
- Eren**, Selim: "Din, Devlet ve Siyaset", [içinde (s.615-630), Din Sosyolojisi, Ed. Niyazi Akyüz/İhsan Çapcıoğlu, Grafiker Yayınları, Ankara, 2012.]
- Eroğlu**, Ahmet Hikmet: "Hristiyanların Bölünme Sürecine Genel Bir Bakış", AÜİFD, C. 41, S. 1, Y.2000, s.309-325.
- Ertit**, Volkan: "Teoriler Işığında Avrupa Sekülerleşmesi", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, C. 7, S. 29, 2014, s.377-387.
- Esen**, Bülent Nuri: "Fransa Cumhuriyeti Anayasası", AÜHFD, 5/1-4, 1948, s.1-17.

- Estep**, William R.: Renaissance and Reformation, William B. Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids, 1986.
- Eusebius**: Church History, Life of Constantine the Great, Oration in Praise of Constantine, Rosing Digital Publications, New York, 1890.
- Evangelical Dictionary of Theology**, Edited by Walter A. Elwell, Second Edition, Baker Academic, Grand Rapids, 2007.
- Falk**, Avner: Franks and Saracens, Karnac Books Ltd, London, 2010.
- Fichter**, Joseph: Sosyoloji Nedir, Çev. Nilgün Çelebi, 9. Baskı, Anı Yayıncılık, Ankara, 2009.
- Flannery**, Kent V.: "The Origins of Agriculture", Annual Review of Anthropology, Volume: 2, 1973, s.271-310.
- Flinn**, Frank K.: Encyclopedia of Catholicism, Facts on File, New York, 2006.
- Forsythe**, Gary: A Critical History of Early Rome, University of California Press, California, 2006.
- Freud**, Sigmund: "Obsessive Acts and Religious Practices", Collected Papers, Volume: II, Translated Under Supervision of Joan Riviere, Hogarth, London, 1949, s.25-35.
- Freud**, Sigmund: New Introductory Lectures on Psycho-Analysis, Translated by W.J.H. Sprott, W.W. Norton, New York, 1933.
- Freud**, Sigmund: The Future of an Illusion, Translated by W.D. Robson Scott, Doubleday, New York, 1964.
- Freyer**, Hans: Din Sosyolojisi, Çev. Turgut Kalpsüz, Doğu Batı Yayınları, Ankara, 2013.
- Furseth**, Inger- **Repstad**, Pål: Din Sosyolojisine Giriş: Klasik ve Çağdaş Kuramlar, Çeviri ve Notlar: İhsan Çapcıoğlu-Halil Aydınalp, Birleşik Kitabevi, Ankara, 2011.
- Galilei**, Galileo: "The Assayer", [içinde (s.229-280), Discoveries and Opinion of Galileo, Translated With an Introduction and Notes by Stillman Drake, Anchor Books, New York, 1957.]
- Gantet**, Claire: "L'institutionnalisation d'une négociation. La ritualisation de la paix de Westphalie (1648)", Hypothèses, Vol. 4, No. 1, 2001, s. 181-184.

- Garland**, Robert: Daily Life of Ancient Greeks, Second Edition, Greenwood Publishing Group, Westport, 2009.
- Gauchet**, Marcel: "Anlam Borcu ve devletin kökenleri. İlkelerde din ve siyaset", Çev. Ozan Erözden, [içinde (s.33-67), Devlet Kuramı, Der. Cemal Bali Akal, Dost Kitabevi, Ankara, 2000.]
- Geanakoplos**, Deno J.: "Bizans İmparatorluğu'nda Kilise ve Devlet: Sezaropapizm Sorununu Yeniden Düşünmek", Çev. Mustafa Alican, Tarih Okulu, Ocak-Nisan 2011, S. IX, s.169-198.
- Geanakoplos**, Deno J.: "Church and State in the Byzantine Empire: A Reconsideration of the Problem of Caesaropapism", American Society of Church History, Volume: 34, No. 4, 1965, s.381-403.
- Gemalmaz**, Mehmet Semih.: Ulusalüstü İnsan Hakları Hukukunun Genel Teorisine Giriş, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 1997.
- Gemalmaz**, Mehmet Semih: Devlet, Birey ve Özgürlük, Genişletilmiş 2. Baskı, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2012.
- Genç**, Reşat: Karahanlı Devlet Teşkilatı, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2002.
- Giddens**, Anthony: Modernliğin Sonuçları, Çev. Ersin Kuşdil, 5. Basım, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2012.
- Giddens**, Anthony: Sosyoloji, Yayına Hazırlayan: Cemal Güzel, Kırmızı Yayınları, İstanbul, 2008.
- Giddings**, Franklin Henry: Theory of Socialization, A Syllabus of Sociological Principles, London, 1897.
- Goldberg**, Harvey: The Life of Jean Jaurès, The University of Wisconsin Press, London, 1968.
- Göze**, Ayferi: Siyasal Düşünceler ve Yönetimler, 9. Bası, Beta, İstanbul, 2000.
- Gözler**, Kemal: Devletin Genel Teorisi, 3. Baskı, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2011.
- Gunn**, T. Jeremy: "Religious Freedom and Laïcité: A Comparison of the United States and France", Brigham Young University Law Review, Summer 2004, s.419-506.

- Günay**, Ünver: Din Sosyolojisi, On İkinci Baskı, İnsan Yayınları, İstanbul, 2014.
- Güriz**, Adnan: Hukuk Felsefesi, Dördüncü Baskı, AÜHFY, Ankara, 1996.
- Gürkan**, Ülker: Hukuk Sosyolojisine Giriş, Gözden Geçirilmiş 4. Baskı, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2005.
- Habermas**, Jürgen: "Modernlik: Tamamlanmamış Bir Proje", [içinde (s.31-44), Postmodernizm, Der. Necmi Zekâ, Türkçeleştirenler: GüleNGül Naliş-Dumrul Sabuncuoğlu-Deniz Erksan, Kıyı Yayınları, İstanbul, 1994.]
- Handbook of the Sociology of Religion**, Edited by Michele Dillon, Cambridge University Press, Cambridge, 2003.
- Hanson**, Paul R.: Historical Dictionary of France Revolution, Scarecrow Press, Maryland, 2004.
- Harl**, Kenneth W.: The Fall of the Pagans and the Origins of Medieval Christianity, the Great Courses, Virginia, 2011.
- Harvey**, David: Postmodernliğin Durumu, Çev. Sungur Savran, İkinci Baskı, Metis Yayınları, İstanbul, 1999.
- Hazar**, Zeynep: Francisco Suárez'de Yasa, Devlet ve Sosyal Sözleşme, Astana Yayınları, Ankara, 2016.
- Hazard**, Paul: European Thought in the Eighteenth Century: From Montesquieu to Lessing, Yale University Press, New Haven, 1954.
- Helvetius**, M.: A Treatise on Man, His Intellectual Faculties And His Education, Volume II, Translated from the French, with additional Notes by W. Hooper M.D., Albion Press, 1810.
- Henderson**, Ernest F.: Select Historical Documents of the Middle Ages, London, Georg Bell and Sons, 1903.
- Henry VIII (King of England)**: Defence of the Seven Sacraments, Re-Edited With An Introduction by Louis O'Donovan, Preceded by A Preface by His Eminence James Cardinal Gibbons, Benziger Brothers, New York, 1908.

- Higonnet**, Patrice L. R.: *Goodness Beyond Virtue: Jacobins During the French Revolution*, Harvard University Press, Massachusetts, 1998.
- Hilav**, Selahattin: “Ansiklopedi ve Aydınlanma Felsefesi”, [içinde (s.11-21), Diderot&D’Alembert: Ansiklopedi ya da Bilimler, Sanatla ve Zanatlar Açıklamalı Sözlüğü (Seçilmiş Maddeler), Çev. Selahattin Hilav, Yapı Kredi yayınları, İstanbul, 2000.]
- Himes**, Michael J.: “The Development of Ecclesiology: Modernity to Twentieth”, [içinde (s.45-69), *The Gift of the Church: A Textbook on Ecclesiology in Honor of Patrick Granfield*, Edited by Peter C. Phan, Liturgical Press, Collegeville, 2002.]
- Hirst**, Derek: *England in Conflict, 1603-1660, Kingdom, Community, Commonwealth*, Bloomsbury Academic, London, 1999.
- Hobbes**, Thomas: *Behemoth or Long Parliament*, Edited by Ferdinand Tönnies, with an Introduction by Stephen Holmes, University of Chicago Press, Chicago, 1990.
- Hobbes**, Thomas: *De Cive (The Citizen)*, [içinde (s.87-388), *Man and Citizen (De Homine and De Cive)*, Edited by Bernard Gert, Hackett Publishing Company, Indianapolis, 1991.]
- Hobbes**, Thomas: *Leviathan*, Edited with an Introduction and Notes by J.C.A. Gaskin, Oxford University Press, Oxford, 2008.
- Hobbes**, Thomas: *The Elements of Law, Human Nature and De Corpore Politico*, Edit with an Introduction and Notes by J.C.A. Gaskin, Oxford University Press, Oxford, 2008.
- Holmes**, J. Derek-**Bickers**, Bernard W.: *A Short History of the Catholic Church*, Burns&Oates, London, 2001.
- Huberman**, Leo: *Feodal Toplumdan Yirminci Yüzyıla*, Çev. Murat Belge, 3. Baskı, İletişim Yayınları, İstanbul, 1995.
- Hume**, David: *İnsan Doğası Üzerine Bir İnceleme: Deneysel Akıl Yürütme Yöntemini Moral Konulara Uygulamaya Yönelik Bir Çalışma*, Çev. Ergün Baylan, Bilgesu Yayıncılık, Ankara, 2009.
- Hunter**, Ian: *The Secularisation of the Confessional State: The Political Thought of Christian Thomasius*, Cambridge University Press, Cambridge, 2007.

- Işıқтаç**, Yasemin: Hukuk Sosyolojisi, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2008.
- James**, William: The Varieties of Religious Experience, New York, Longmans, Green and Co., 1902.
- Johnson**, Edward A.: "Constantine the Great: Imperial Benefactor of the Early Christian Church", Journal of the Evangelical Theological Society, 22/2, June 1979, s.161-169.
- Jonas**, Raymond Anthony: France and the Cult of the Sacred Heart: An Epic Tale for Modern Times, University of California Press, California, 2000.
- Jones**, Colin: The Cambridge Illustrated History of France, Cambridge University Press, Cambridge, 1994.
- Jones**, Colin: The Cambridge Illustrated History of France, Cambridge University Press, Cambridge, 1994.
- Jones**, Wilbur Devereux- **Montgomery**, Horace: Civilization Through the Centuries, Ginn and Company, Massachusetts, 1960.
- Kafeslioğlu**, İbrahim: Kutadgu Bilig ve Kültür Tarihimizdeki Yeri, Kültür Bakanlığı, İstanbul, 1980.
- Kalkandjivea**, Daniela: "A Comparative Analysis on Church-State Relations in Eastern Orthodoxy: Concepts, Models and Principles", Journal of Church and State, Volume: 53, Issue: 4, 2011, s.587-614.
- Kant**, Immanuel: "An Answer to the Question: What is Enlightenment?", [içinde (s.41-46), Perpetual Peace, and Other Essays on Politics, History, and Morals, Translated by Ted Humphrey, Hackett Publishing Company, Indianapolis, 1983.]
- Kapani**, Münci: Politika Bilimine Giriş, 13. Basım, Bilgi Yayınevi, Ankara, 2001.
- Karadeniz-Çelebican**, Özcan: Roma Hukuku, AÜHFY, Ankara, 1989.
- Kavas**, Ahmet: "Fransa'da Din-Devlet Ayrımı Kanunu ve Ülkelerinde Dışlanan Din Adamlarının Osmanlı Devletine Sığınması Meselesi", İÜİFD, S. 15, Y. 2007, s.109-130.
- Kelly**, Christopher: History of French Revolution, Volume I, London, 1820.

- Keskin**, Mustafa Y.: "Din ve Toplum İlişkileri Üzerine Bir Genelme", *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, C. 4, S. 2, 2004, s.7-21.
- Kılıçbay**, Mehmet Ali: "Laiklik ya da Bu Dünyayı Yaşayabilmek", *Cogito, Üç Aylık Düşünce Dergisi*, Yapı Kredi Yayınları, S. 1, Yaz 1994, s.15-22.
- Kılıçbay**, Mehmet Ali: *Feodalite ve Klasik Dönem Osmanlı Üretim Tarzı*, Teori Yayınları, Ankara, 1985.
- Kinder**, Hermann- **Werner**, Hilgemann: *The Penguin Atlas of World History, From the Beginning to the Eve of the French Revolution, Volume: 1, Translated by Ernest A. Menze*, Penguin Books, London, 2003.
- Koçak**, Mustafa: *Batı'da ve Türkiye'de Egemenlik Anlayışının Değişimi: Devlet ve Egemenlik*, Seçkin, Ankara, 2006.
- Konnert**, Mark: *Early Modern Europe: The Ages of Religious War, 1559-1715*, University of Toronto Press, Toronto, 2008.
- Kopel**, David B.: "The Catholic Second Amendment", (<http://davidkopel.com/Religion/Catholic-Second-Amendment.pdf>, erişim 04.04.2013), s.1-38.
- Köse**, Ali: "Sekülerleşme Teorileri Bağlamında Türkiye'de Din ve Modernleşme", [içinde (s.11-18), *Laik Ama Kutsal*, Ed. Ali Köse, Etkileşim Yayınları, İstanbul, 2006.]
- Krasner**, Stephen D.: *Power, the State, and Sovereignty*, Routledge, New York, 2009.
- Kurt**, Abdurrahman: *Din Sosyolojisi*, Dora Basım-Yayım, Bursa, 2011.
- Kuru**, Ahmet T.: *Pasif ve Dışlayıcı Laiklik: ABD, Fransa ve Türkiye*, Çev. Eylem Çağdaş Babaoğlu, İBÜY, İstanbul, 2011.
- Küçük**, Abdurrahman-**Tümer**, Günay-**Küçük** Mehmet Alparslan: *Dinler Tarihi*, 3. Baskı, Berikan Yayınevi, Ankara, 2011.
- La Mettrie**, Julien Offray De: *İnsan Bir Makine*, Türkçesi: Ehra Bayramoğlu, Birinci Baskı, Havass Yayınları, İstanbul, 1980.
- Landau**, Elaine: *Napoleon Bonaparte*, Twenty-First Century Books, Minneapolis, 2006.

- Larkin**, Maurice: Church and State after the Dreyfus Affair: The Separation Issue in France, Barnes&Noble, New York, 1973.
- Lee**, Stephen J.: Aspects of European History 1494-1789, Routledge, London, 1992.
- Lewis**, Bernard: Ortadoğu, İki Bin Yıllık Ortadoğu Tarihi, Çev. Selen Y. Kölay, 2. Baskı, Arkadaş Yayınevi, Ankara, 2005.
- Lewis**, Edward: Medieval Political Ideas, Volume Two, Alfred A. Knopf, New York, 1954.
- Lindsey**, David Michael: The Woman and The Dragon: Apparitions of Mary, Pelican Publishing Company, Louisiana, 2000.
- Livingstone**, E.A.: Concise Oxford Dictionary of the Christian Church, Oxford University Press, Oxford, Third Edition, 2013.
- Locke**, John: İnsanın Anlama Yetisi Üzerine Deneme (I ve II. Kitap), Türkçesi: Meral Delikara Topçu, İkinci Basım, Öteki Yayınevi, Ankara, 2010.
- Locke**, John: Yönetim Üzerine İkinci İnceleme, Çev. Fahri Bakırcı, 2. Baskı, Ebaül Yayınları, Ankara, 2012.
- Logan**, Robert K.: The Poetry of Physics and The Physics of Poetry, World Scientific, Singapore, 2010.
- Lowie**, Robert H.: Primitive Society, Boni and Liveright, New York, 1920.
- Luther**, Martin: Selections From His Writings, Edited and With an Introduction by John Dillenberger, Anchor Books, New York, 1961.
- Luther**, Martin: The Ninety-Five Theses and the Three Primary Works, Edited by Henry Wace and C. A. Buchheim, Lutheran Publication Society, Philadelphia, 1885.
- MacGillivray**, Royce: "Thomas Hobbes's History of the English Civil War A Study of Behemoth", Journal of the History of Ideas, Volume: 31, No. 2, 1970, s.179-198.
- Mackay**, Christopher S.: Ancient Rome, A Military and Political History, Cambridge University Press, Cambridge, 2004.

- Magyar**, Zsolt: "Imperial Cult and Christianity: How and to What Extend Were the Imperial Cult and Emperor Worship Thought to Preserve Stability in the Roman World?", *Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae*, Volume: 60, 2009, s.385-395.
- Mairet**, Gérard: "Padovalı Marsilus'dan Louis XIV'e Laik Devletin Doğuşu", Çev. Cemal Bali Akal, [içinde (s.216-242), *Devleti Kuramı*, Der. Cemal Bali Akal, Dost Kitabevi, Ankara, 2000.]
- Mann**, Charles C.: "The Birth of Religion: The World's First Temple", *National Geographic Magazine*, June 2011, s.34-59.
- Marsilius of Padua**: Barış Savunucusu, Çev. Mete Tunçay, [içinde (s.469-488), *Batı'da Siyasal Düşünceler Tarihi, Seçilmiş Yazılar, Eski ve Orta Çağlar*, 3. Baskı, Der. Mete Tunçay, İBÜY, İstanbul, 2012.]
- Marsilius of Padua**: The Defender of Peace, Discourse One, Chapter IV, (<http://www.public.asu.edu/~mjwhite/Marsilius%20Defensor%20pacis.pdf>, erişim 10.01.2014).
- Marx**, Karl- **Engels**-Frederick: The Communist Manifesto, A Modern Edition, Introduction by Eric Hobsbawm, Verso, London, 2012.
- Marx**, Karl: Kapital: Kapitalist Üretimin Eleştirel Bir Tahlili, C. I, Üçüncü Baskı, Çev. Alaattin Bilgi, Eriş Yayınları, 2003.
- McCalla**, Arthur: A Romantic Historiosophy, The Philosophy of History of Pierre Simon Ballanche, Brill Academic Pub., Brill, 1998.
- McCarthy**, James G.: Talking With Catholic Friends and Family, Harvest House Publishers, Oregon, 2005.
- McManners**, John: The French Revolution and the Church, S.P.C.K., London, 1969.
- McPhee**, Peter: The French Revolution: 1789-1799, Oxford University Press, Oxford, 2002.
- Memoirs of Prince Metternich**, 1773-1815, First Volume, Edited by Prince Richard Metternich, Translated by Alexander Napier, Richard Bentley&Son, London, 1880.

- Michael B. Petrovich ve diğerleri:** *People in Time and Place: World Culture*, Silver Burdett&Ginn, 1991.
- Michell, John-Rhone, Christine:** *Twelve Tribe Nations: Sacred Number and the Golden Age, Inner Traditions*, Rochester, 2008.
- Mikalson, Jon D.:** *Ancient Greek Religion*, Second Edition, Wiley-Blackwell, Oxford, 2010.
- Milton, Patrick-Axworthy, Michael-Simms, Brendan:** *Towards A Westphalia for the Middle East*, Oxford University Press, Oxford, 2018.
- Modern Toplumsal Düşünce Sözlüğü**, ed. William Outhwaite, Türkçeye Çev. Melih Pekdemir, İletişim Yayınları, İstanbul, 2008.
- Moita, Luis:** "A Critical Review on the Consensus Around the 'Westphalian system'", JANUS.NET e-journal of International Relations, Vol. 3, No. 2, fall 2012, s. 17-42.
- Mollier, Pierre:** "The Double-Headed Eagle: Iconographic Sources of the Masonic Symbol", *The Chain of Union*, Special Issue, No. 3, Tarihsiz, s.5-15.
- Mullett, Michael:** *Historical Dictionary of the Reformation and Counter-Reformation*, Scarecrow Press, Lanham, 2010.
- Musulın, Janko:** *Hürriyet Bildirgeleri (Magna Charta'dan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine)*, Türkçesi: Necmi Zekâ, Belge Yayınları, İstanbul, 1983.
- Nafziger, George F.:** *Historical Dictionary of the Napoleonic Era*, Scarecrow Press, Maryland, 2002.
- Neely, Sylvia:** *A Concise History of French Revolution*, Rowman&Littlefield Publishers, Plymouth, 2008.
- Neidleman, Jason:** "Par le bon usage de ma liberté: Freedom and Rousseau's Reconstituted Christianity", [içinde (s.142-158), *Rousseau and Freedom* Edited by Christie McDonald-Stanley Hoffmann, Cambridge University Press, Cambridge, 2010.]
- Newcombe, David G.:** *Henry VIII and the English Reformation*, Routledge, London, 1995.

- Nişanyan**, Sevan: Sözlerin Soyağacı, Çağdaş Türkçenin Etimolojik Sözlüğü, Gözden Geçirilmiş 2. Basım, Adam Yayınları, İstanbul, 2003.
- Norway, Society and Culture**, World Trade Press, California, 2010.
- Norwich**, John Julius: A Short History of Byzantium, Vintage Books, New York, 1999.
- Okandan**, Recai Galip: Devletin Menşei, İÜY No. 252, Kenan Matbaası, İstanbul, 1945.
- Okandan**, Recai Galip: Umumi Amme Hukuku (Devletin Doğuşu, Pozitif ve Teorik Gelişmesi, Unsurları), İÜY No. 1173, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1966.
- Okumuş**, Ejder: “Din ve Siyaset”, [içinde (s.197-222), Din Sosyolojisi, Ed. Mehmet Bayyigit, Palet Yayınları, Konya, 2014.]
- Okumuş**, Ejder: “Sosyolojisinin Din Sorunsalı”, [içinde (s.75-104), Din Sosyolojisi, Ed. Mehmet Bayyigit, Palet Yayınları, Konya, 2014.]
- Okumuş**, Ejder: “Toplumsal Değişim ve Din”, [içinde (s.133-160), Din Sosyolojisi, Ed. Mehmet Bayyigit, Palet Yayınları, Konya, 2014.]
- Oppenheimer**, Franz: Devlet, Çev. Alâeddin Şenel- Yavuz Sabuncu, Phoenix, 3. Baskı, Ankara, 2005.
- Organisation of the education system in France**, 2009/2010, European Commission.
- Orhan**, Özgüç: “Jean-Jacques Rousseau’da Sivil Din Kavramı”, AÜSBFD, C. 68, No. 3, Y. 2013, s.1-35.
- Osiander**, Andreas: “Sovereignty, International Relations, and the Westphalian Myth”, International Organization, Vol. 55, No. 2, s. 251-287.
- Oxford Dictionary of English Etymology**, Edited by C. T. Onions with the assistance of G.W.S. Friedrichsen and R.W. Burchfield, Oxford University Press, First Published 1966.
- Öktem**, Akif Emre: Uluslararası Hukukta İnanç Özgürlüğü, Liberte, Ankara, 2002.

- Öner**, Emine Saadet: “Augustinus’un Tanrı Devleti”, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlahiyat Anabilim Dalı, Felsefe ve Din Bilimleri Bilim Dalı, Danışman: Kasım TURHAN, İstanbul, 2008, Yayımlanmamış Doktora Tezi, 2008.
- Özcan**, Zeki: Augustinus’ta Tanrı ve Yaratma, Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 1999.
- Palmer**, Robert E. A.: The Archaic Community of the Romans, Cambridge University Press, Cambridge, 1970.
- Perry**, Marvin: Western Civilization: A Brief History, Volume I: To 1789, Tenth Edition, Cengage Learning, 2012.
- Perry**, Marvin-**Chase**, Myrna-**Jacob**, James R.-**Jacob**, Margaret C.-**Von Laue**, Theodore H.: Western Civilization: Ideas, Politics and Society, Tenth Edition, Wadsworth, Boston, 2009.
- Pirenne**, Henri: Orta Çağ Kentleri, Çev. Şadan Karadeniz, 13. Baskı, İletişim Yayınları, İstanbul, 2014.
- Platon**: Sokrates’in Savunması, Çev. Ali Şan, Cem Yayınevi, İstanbul, 2012.
- Poggi**, Gianfranco: Modern Devletin Gelişimi, Sosyolojik Bir Yaklaşım, 6. Baskı, İBÜY, İstanbul, 2012.
- Polat**, Fazlı: “Toplumsal Farklılaşma ve Din”, [içinde (s.477-489), Din Sosyolojisi, Ed. Niyazi Akyüz/İhsan Çapçioğlu, Grafiker Yayınları, Ankara, 2012.]
- Politics, Ideology and the Law in Early Modern Europe**, Edited by Adrianna E. Bakos, University of Rochester, Rochester, 1994.
- Polybios**: Tarihler, Çev. Kurthan Fişek, [içinde (s.266-295), Batı’da Siyasal Düşünceler Tarihi, Seçilmiş Yazılar, Eski ve Orta Çağlar, 3. Baskı, Der. Mete Tunçay, İBÜY, İstanbul, 2012.]
- Popescu**, Bogdan: “Constantine the Great and Christianity: Church and State Commingled”, State, Globalisation and Economic Justice, 2004/1, s.86-93.
- Poulat**, Émile: Notre laïcité publique: “La France est une République laïque” (Constitutions de 1946 et 1958), Éditeurs Berg International, Paris, 2003.

- Pullan**, Brian: Sources for the History of Medieval Europe from the Mid-eighth to the Mid-thirteenth Century, New York, Barnes&Noble, 1966.
- Reisenberg**, Peter: "The Middle Ages and The Renaissance, and the Reformation", [içinde (s.162 vd.), The Traditions of the Western World, Edited by J.H.Hexter, Rand McNail&Company, Chicago, 1967.]
- Religion in the Emergence of Civilization**, Çatalhöyük as a case study, Edited by Ian Hodder, Cambridge University Press, Cambridge, 2010.
- Renan**, Ernest: "Millet Nedir?", Çev. Kadir Koçdemir, Türkiye Günlüğü, S.99, Güz 2009.
- Ress**, Roger: Diocletian and the Tetrarchy, Edinburgh University Press, Edinburgh, 2004.
- Riddle**, John M.: A History of Middle Ages, 300-1500, Rowman&Littlefield Publishers, Plymouth, 2008.
- Roberts**, William: "Napoleon, the Concordat of 1801 and Its Consequences", [içinde (s.34-80), Controversial Concordats, Edited by Frank J. Coppa, The Catholic University of America Press, 1999.]
- Robinson**, James Harvey: Readings in European History, Volume I, Boston, Ginn&Company, 1904.
- Rousseau**, Jean Jacques: İnsanlar Arasında Eşitsizliğin Köken ve Temelleri Üzerine Söylem, Çev. Aziz Yardımlı, İdea, İstanbul, 2011.
- Rousseau**, Jean Jacques: On the Social Contract: With Geneva Manuscript and Political Economy, Translated by Judith R. Masters, Edited by Roger D. Masters, St. Martin's Press, New York, 1978.
- Rousseau**, Jean Jacques: Toplum Sözleşmesi, Fransızca Aslından Çev. Vedat Günyol, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, IX. Basım, İstanbul, 2012.
- Russ**, Jacqueline: Avrupa Düşüncesinin Serüveni: Antik Çağlardan Günümüze Batı Düşüncesi, Çev. Özcan Doğan, Doğubatı, Ankara, 2011.

- Russell**, James C.: The Germanization of Early Medieval Christianity: A Sociohistorical Approach to Religious Transformation, Oxford University Press, Oxford, 1994.
- Salihpaşaoğlu**, Yaşar: “Mutlak Monarşiye Laik Savunma: Tevratın Canavarı Leviathan”, AÜHFD, C. 62, S. 3, Y. 2013, s.819-853.
- Salihpaşaoğlu**, Yaşar- **Gümüş Boyacı**, Özgem Tuğçe: “Bir Modern Devlet ve Egemenlik Miti: Westphalia Barışı”, ERÜHFD, C. XV, S. 1, Y. 2020, s. 191-224.
- Salisburyli John**: Devlet Adamının Kitabı, Çev. Nuri Çolakoğlu, [içinde (s.397-422), Batı’da Siyasal Düşünceler Tarihi, Seçilmiş Yazılar, Eski ve Orta Çağlar, 3. Baskı, Der. Mete Tunçay, İBÜY, İstanbul, 2012.]
- Sander**, Oral: Siyasi Tarih, İlk Çağlardan 1918’e, 15. Baskı, İmge Kitabevi, Ankara, 2006.
- Schaff**, Philip: History of the Christian Church, Volume: II, Ante-Nicene Christianity. A.D. 100-325, Charles Scribners’s Sons, New York, 1922.
- Schmidt**, Klaus: “Göbekli Tepe-the Stone Age Sanctuaries. New results of ongoing excavations with a special focus on sculptures and high reliefs”, Documenta Praehistorica, XXXVII, 2010, s.239-256.
- Schmitt**, Carl: Siyasi İlahiyat, Egemenlik Kuramı Üzerine Dört Bölüm, Çev. Emre Zeybekoğlu, Dost Kitabevi, Ankara, 2002.
- Schutz**, Herbert: The Medieval Empire in Central Europe: Dynastic Continuity in the Post-Carolingian Frankish Realm 900-1300, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle, 2010.
- Self and Society in Medieval France: The Memories of Abbot Guibert of Nogent**, translated by C.C. Swinton Bland as revised by John F. Benton, Medieval Academy of America, Canada, 1984.
- Sharma**, S.K.-**Sharma**, Urmila: Western Political Thought: From Plato to Burke, Volume One, Atlantic, New Delhi, 2006.
- Simmel**, Georg: “The Problem of Sociology”, Annals of the American Academy of Political and Social Science, Volume: VI, No. 3, November 1895, s.412-423.

- Smart**, Ninian: The Religious Experience, 5th Edition, Prentice Hall, Upper Saddle River, NJ, 1996.
- Southern**, Pat: Empress Zenobia: Palmyra's Rebel Queen, Continuum, London, 2008.
- Spinoza**: Geometrik Düzene Göre Kanıtlanmış ve Beş Bölüme Ayrılmış Olan Etika, Türkçesi: Hilmi Ziya Ülken, Ülken Yayınları, İstanbul, 1984.
- Stark**, Rodney: "Secularization, R.I.P.", Sociology of Religion, Volume: 60, No. 3, 1999, s.249-273.
- Steinberg**, Jules: The Obsession of Thomas Hobbes: The English War in Hobbes' Political Philosophy, Peter Lang Pub Inc., New York, 1988.
- Swedberg**, Richard-Agevall, Ola: The Max Weber Dictionary: Key Words and Central Concepts, Stanford University Press, California, 2005.
- Swenson**, Donald S.: Society, Spirituality and the Sacred: A Social Scientific Introduction, Second Edition, University of Toronto, Toronto, 2009.
- Şenel**, Alâeddin: İlkel Topluluktan Uygar Topluma, Geçiş Aşamasında Ekonomik Toplumsal Düşünsel Yapıların Etkileşimi, 4. Basım, Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara, 1995.
- Tanabe**, Katsumi: "Iranian Xvarnah and the Treasure of Shosoin at Nara in Japan", Iranica Antiqua, Volume: XXIII, 1988, s.365-384.
- Tanilli**, Server: Uygarlık Tarihi, 29. Baskı, Cumhuriyet Kitapları, İstanbul, 2013.
- Tanilli**, Server: Voltaire ve Aydınlanma, Dördüncü Basım, Adam Yayınları, İstanbul, 2001.
- Tannenbaum**, Donald G.-**Schultz**, David: Siyasi Düşünceler Tarihi, 7. Baskı, Adres Yayınları, Ankara, 2011.
- Tanyu**, Hikmet: İslâmlıktan Önce Türklerde Tek Tanrı İnancı, AÜİFY No. 148, AÜB, Ankara, 1980.
- Tatar**, Dilara Buket: Doğa Bilimlerinin Hukuk Felsefesine Etkisi: Modern ve Postmodern Paradigma Ekseninde Bir Değerlendirme, Onikilevha, İstanbul, 2020.

- Tellegen -Couperus**, Olga: A Short History of Roman Law, Routledge, New York, 1993.
- Tertullian**: The Apology of Tertullian for the Christians, Translated by T.H. Bintley, Clarendon Press, Oxford, 1890.
- Tezcan**, Mehmet: "Eski İranlılarda Xvarena Anlayışı ve Bunun Türklerdeki Kut ile Münasebeti", Tarih İncelemeleri Dergisi, C. XXII, S. 2, Aralık 2007, s.167-193.
- Thatcher**, Oliver J.-**McNeal**, Edgar Holmes: Source Book For Mediaeval History, Selected Documents Illustrating The History of Europe in The Middle Age, Charles Scribner's Sons, New York, 1905.
- The Concise Oxford Dictionary of Current English**, Adapted by H.W. Fowler and F.G. Fowler, Seventh Impression, Clarendon Press, Oxford, 1919.
- The London Quarterly Review**, Volume: VIII, London, 1857.
- The Oxford Dictionary of the Christian Church**, Third Edition Revised, Edited by F.L. Cross-E.A. Livingston, Oxford University Press, Oxford, 2005.
- The Oxford Encyclopedia of the Reformation**, Edited by Hans J. Hillerbrand, Volume: 2, Oxford University Press, New York, 1996.
- The Proverbial Bernard Shaw**: An Index to Proverbs in the Works of George Bernard Shaw, Compiled by George B. Bryan and Wolfgang Mieder, Greenwood Press, Westport, 1994.
- The Routledge Companion to Philosophy of Religion**, Second Edition, Edited by Chad Meister-Paul Copan, Routledge, New York, 2013.
- The Theological Review**, Volume: II, London, 1865.
- The Westminster Dictionary of Christian Theology**, Edited by Alan Richardson-John Bowden, Westminster Press, Philadelphia, 1983.
- The Works of Aurelius Augustine of Hippo**, Fifth Book, Chapter XIX, A New Translation, Edited by Pricipal Marcus Dods, The City of God, T&T Clark, Edinburgh, 1913.

- Thio**, Li-ann: *Managing Babel: The International Legal Protection of Minorities in the Twentieth Century*, Martinus Nijhoff, Leiden, 2005.
- Thomas Aquinas**: *Prenslik Yönetimi Üstüne*, Çev. Mete Tunçay [içinde (s.429-437), *Batı'da Siyasal Düşünceler Tarihi, Seçilmiş Yazılar, Eski ve Orta Çağlar*, 3. Baskı, Der. Mete Tunçay, İBÜY, İstanbul, 2012.]
- Thomas Aquinas**: *Toplu Dinbilim*, Çev. Mete Tunçay [içinde (s.439-462), *Batı'da Siyasal Düşünceler Tarihi, Seçilmiş Yazılar, Eski ve Orta Çağlar*, 3. Baskı, Der. Mete Tunçay, İBÜY, İstanbul, 2012.]
- Tierney**, Brian- **Painter**, Sidney: *Western Europe in the Middle Ages, 300-1475, Fourth Edition*, Alfred A. Knopf, New York, 1983.
- Tocqueville**, Alexis de: *Eski Rejim ve Devrim*, Türkçesi: Turhan Ilgaz, Kesit Yayıncılık, İstanbul, 1995.
- Tremlett**, Giles: *Catherine of Aragon: Henry's Spanish Queen*, Faber and Faber Limited, London, 2010.
- Troper**, Michel: "French Secularism, or Laïcité", *Cardozo Law Review*, Volume: 21, 1999-2000, s.1267-1284.
- Türk Dil Kurumu**, **Türkçe Sözlük**, 10. Baskı, Türk Dil Kurumu Yayınları: 549, Ankara, 2005.
- Ullmann**, Walter: *The Growth of Papal Government in the Middle Ages: A Study in the Ideological Relation of Clerical to Lay Power*, Routledge, New York, 2010.
- Umur**, Ziya: *Roma Hukuku Ders Notları*, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 1990.
- Uygun**, Oktay: *Demokrasinin Tarihsel, Felsefi ve Ahlaki Boyutları*, İnkılâp Kitabevi, İstanbul, 2003.
- Ülgener**, Sabri F.: *Zihniyet, Aydınlar ve İzm'ler*, Derin Yayınları, İstanbul, 2006.
- Vasiliev**, A. A.: *Bizans İmparatorluğu Tarihi*, Çev. Arif Müfit Mansel, Ankara, 1943.
- Vergin**, Nur: "Toplumsal Değişme ve Dinsellikte Artış", *Toplum ve Bilim*, S. 29-30, Y. 1985, s.9-28.

- Voltaire:** A Treatise Upon Toleration, Translated from the French With Notes, Historical and Critical by T. Smollett, M.D.-T.Francklin, M.A and Others, London, MDCCLXIV.
- Voltaire:** Candide ya da İyimserlik, Çev. Server Tanilli, Resimler: Turhan Selçuk, Beşinci Basım, Adam Yayınları, İstanbul, 2004.
- Voltaire:** Felsefe Sözlüğü, Fransızcadan Çev. Lütfi Ay, İnkılâp Kitabevi, İstanbul, 2011.
- Vovelle, Michel:** The Revolution Against The Church: From Reason to the Supreme Being, Ohio State University Press, 1991.
- Vural Dinçkol,** Bihterin: 1982 Anayasası Çerçevesinde ve Anayasa Mahkemesi Kararlarında Laiklik, Kazancı, İstanbul, 1992
- Wach,** Joachim: Din Sosyolojisi, Çev. Ünver Günay, Erciyes Üniversitesi Yayınları, Kayseri, 1990.
- Wach,** Joachim: Din Sosyolojisine Giriş, Çev. Battal İnandı, AÜİFY No. 181, AÜB, Ankara, 1987.
- Ward-Perkins, Bryan:** The Fall of Rome and the End of Civilization, Oxford University Press, Oxford, 2005.
- Watson, Alaric:** Aurelian and the Third Century, Routledge, London, 1999.
- Weber, Max:** Basic Concepts in Sociology, Peter Owen, London, 1962.
- Weber, Max:** Din Sosyolojisi, İngilizceden Çev. Latif Boyacı, Yarın, İstanbul, 2012.
- Weber, Max:** Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhu, Türkçesi: Zeynep Aruoba, İkinci Baskı, Hil Yayınları, İstanbul, 1997.
- Weber, Max:** The Theory of Social and Economic Organisation, Translated by A.M. Henderson and Talcott Parsons, Edited with an Introduction by Talcott Parsons, The Free Press, New York, 1964.
- Webster, Hutton:** Readings in Medieval and Modern History, D.C. Heath&Company, Boston, 1917.
- Wilson, Bryan R.:** Contemporary Transformations of Religion, Oxford University Press, Oxford, 1976.

- Wilson**, Peter H.: "The Causes of the Thirty Years War 1616-48", *English Historial Review*, Vol. CXXIII, No.502, June 2008, s. 554-586.
- Wolff**, Jonathan: *An Introduction to Political Philosophy*, Revised Edition, Oxford University Press, Oxford, 2006.
- Xavier Gomes**, Evaldo: "Church-State Relations From a Catholic Perspective: General Considerations on Nicolas Sarkozy's New Concept of Laïcité Positive", *Journal of Catholic Legal Studies*, Volume: 48, No. 2, 2009, s.201-217.
- Yalduz**, Alparslan: "Konsillerin Hristiyanlık Tarihindeki Yeri ve İznik Konsili", *UÜİFD*, C. 12, S. 2, Y. 2003, s.257-296.
- Yapıcı**, Asım: "Modernleşme-Sekülerleşme Sürecinde Türk Gençliğinin Anlam Dünyasında Dinin Yeri (Çukurova Üniversitesi Örneği)", *ÇÜİFD*, C. 9, S. 2, 2009, s.1-38.
- Yavuz**, Sefer: "Zihniyet ve Din", [içinde (s.589-596), *Din Sosyolojisi*, Ed. Niyazi Akyüz/İhsan Çapçioğlu, Grafikler Yayınları, Ankara, 2012.]
- Yıldırım**, Recep: *Uygarlık Tarihine Giriş, İlkçağ Tarih ve Uygarlıkları*, 2. Baskı, Asil Yayın Dağıtım, Ankara, 2004.
- Zabunoğlu**, Yahya Kâzım: *Kamu Hukukuna Giriş, Devlet, Tanım-Kaynak-Unsurlar*, AÜHFY No. 328, Sevinç Matbaası, Ankara, 1973.
- Zoller**, Elisabeth: "Laïcité in The United States or The Seperation of Church and State in a Pluralist Society", *Indiana Journal of Global Legal Studies*, 13/2, 2006, s.561-594.

İNTERNET KAYNAKLARI

- (<ftp://trf.education.gouv.fr/pub/edutel/bo/2000/special7/vol1/volume1.pdf>, erişim 13.01.2014).
- (http://en.wikipedia.org/wiki/Walk_to_Canossa, erişim 04.01.2014).
- (<http://encyclopedia.uchicago.edu/>, erişim 09.12.2013).
- (<http://estudandoeducacao.files.wordpress.com/2011/05/franc3a7a.pdf>, erişim 26.03.2011).

- (<http://gobeklitepe.info/tr/>, erişim 12.02.2013).
- (http://news.bbc.co.uk/2/shared/bsp/hi/pdfs/03_04_07_tearfundchurch.pdf, erişim 21.01.2014)
- (<http://newseastwest.com/islam-is-the-religion-of-the-future-in-britain-as-christianity-is-declining-fast/>, erişim 21.01.2014).
- (<http://pierre.mollier.perso.sfr.fr/articles/PM-12-Double-Headed-Eagle.pdf>, erişim 12.11.2013).
- (<http://thgtr.com/assassins-creed-revelationstan-yeni-bilgiler/ferer-rum-ortodoksk-patrikhanesi-cift-basli-kartal-simgesi>, erişim 24.04.2013).
- (<http://www.alemlererahmet.com/resimlerle-mekke/>, erişim 26.10.2013).
- (<http://www.anadolumedeniyetlerimuzesi.gov.tr/TR,77835/augustus-tapinagi.html>, erişim 13.02.2014).
- (<http://www.britannica.com/EBchecked/media/94363/Detail-from-the-Heidelberger-Sachsenspiegel-showing-the-homage-ceremony-in>, erişim 28.01.2014).
- (<http://www.constitution.org/cons/germany.txt>, erişim 17.01.2014).
- (<http://www.eu-oplysningen.dk/upload/application/pdf/0172b719/Constitution%20of%20Denmark.pdf%3Fdownload%3D1>, erişim 17.01.2014).
- (<http://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/f3c70a23-7696-49db-9148-f24dce6a27c8/001-156%20aggliko.pdf>, erişim 17.01.2014).
- (<http://www.kutsalkitap.com/kkitap/>, erişim 03.04.2013).
- (<http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=LEGITEXT000006070169&dateTexte=20080306>, erişim 17.02.2014).
- (http://www.ons.gov.uk/ons/dcp171776_290510.pdf, erişim 21.01.2014)
- (<http://www.pressmedya.com/manset/15284/lubnanda-cami-katliaminda-olenlerin-sayisi-artiyor.html>, erişim 26.10.2013)
- (<http://www.public.asu.edu/~mjwhite/Marsilius%20Defensor%20pacis.pdf>, erişim 10.01.2014)
- (<http://www.royal.gov.uk/MonarchUK/QueenandChurch/QueenandChurch.aspx>, erişim 17.01.2014).

- (http://www.sanliurfa.gov.tr/default_B0.aspx?content=236, erişim 12.02.2013).
- (http://www.servat.unibe.ch/icl/be00000_.html, erişim 17.01.2014).
- (<http://www.smallfatman.com/?p=818>, erişim 01.12.2013).
- (<http://www.spiegel.de/international/zeitgeist/bild-676239-56369.html>, erişim 21.01.2014).
- (<http://www.tdk.gov.tr>, erişim 21.09.2013).
- (<http://www.urfakultur.gov.tr/UserFiles/images/karekodlar/gblktp.pdf>, erişim 12.02.2013).
- (<http://www.uwlax.edu/urc/JUR-online/PDF/2011/chariton.ARC.pdf>, erişim 12.11.2013).
- (https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/index.php/France:Organisation_of_Private_Education#Under_contract_private_education, erişim 17.01.2014).
- (http://whc.unesco.org/pg.cfm?cid=31&l=en&id_site=404&gallery=1&&maxrows=29, erişim 13.02.2014).

Battal YILMAZ
Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Üyesi

YARGITAY UYGULAMASINDA
DİŞ HEKİMİNİN
HUKUKİ SORUMLULUĞU

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Yargıtay Uygulamasında Dış Hekiminin Hukuki Sorumluluğu
Battal Yılmaz

Hukuk Yayınları Dizisi – 2760

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 52 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKLAR

- ARINCI, Atilla/USTA, Sevgi; “Estetik Amaçlı Tıbbî Müdahalelerde Hekimin Hukukî Sorumlulukları ve Eser Sözleşmesi”, Turkish Journal of Plastic Surgery, 2017;
- AŞÇIOĞLU, Çetin; Tıbbi Yardım ve Elatmalardan Doğan Sorumluluk
- ATAMER, Yeşim; “Transseksüellerin Türk Hukukundaki Durumu”, <http://www.lambdaistanbul.org/s/etkinlik/transseksuellerin-turk-hukukundaki-durumu/>, ET: 20.01.2020.
- AYAN Mehmet; Tıbbi Müdahalelerden Doğan Sorumluluk
- AYDIN, Erdem; Tıp Etiği ve Tarihi ED. (www.medinfo.Hacettepe.edu.tr)
- AYGÖRMEZ UĞURLUBAY, Gülsün Ayhan; “İnsan Üzerinde Deney ve Deneme Suçuna İlişkin Bazı Tespitler”, İnönü Üniversitesi HFD, Y. 2015, C. 1, s. 165-206.
- BAŞBUĞ, Aydın, “Diş Hekiminin Hukukî Sorumluluğu”, I. Diş Hekimliği Hukuku Sempozyumu, 22-23 Mart 2013,
- BELGESAY, Mustafa Reşit, Tıbbî Mesuliyet, İstanbul 1954,
- BULUT, Gamze, “Diş Hekimliğinde Tıbbî Müdahale”, I. Uluslararası Katılımlı Ulusal Tıp Hukuku Kongresi, İstanbul 2016,
- ÇAKIROĞLU, Şölen; “Tıbbi Müdahalede Zorunluluk Hali”, II. Uluslararası Tıp Hukuku Kongresi Bildirileri Kitabı (Ed. Hakeri/Doğan), Ankara 2018, s. 1121-1140.
- ÇAKMUT, Özlem; Tıbbi Müdahaleye Rızanın Ceza Hukuku Açısından İncelenmesi
- ÇEKER, Mustafa; Tıbbi Müdahalelerde Hukuku Uygunluk sorunu (adalet.org)
- DERYAL, Yahya; İnsan Sağlığı ve Vücut Bütünlüğüne Yönelik Tıbbi Müdahalelerde Hastanın Rızası (İstabip.org.tr)
- DOĞAN, Cahid; “Sağlık Haklarından Hekimlerin Sır (Kişisel Veri) Saklama Mükellefiyeti”, Ankara Barosu- Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sağlık Hukuku Kurultay 1-3 Kasım 2007 Ankara, Ankara Barosu Yayınları, Ankara-2008.

- DOĞAN, Cahid; “İnsan Üzerinde Deney ve Tedavi (İyileştirme) Amaçlı Deneme Suçları”, İlaç ve Tıp Alanında Ceza Hukuku, Etik ve Tıbbî Sorunlar Sempozyumu, İstanbul 2008, s.93–114.
- DOĞAN, Cahid; “Tıbbî Kayıtların Tutulmasından Cezaî Sorumluluk”, Ankara Barosu III. Sağlık Hukuku Kurultay 7-8 Mayıs 2010 Ankara, Ankara Barosu Yayınları, Ankara- 2011.
- DOĞAN, Cahid; “Kısırlaştırma (Sterilization): Öjeni mi? Nüfus Planlaması mı? Adli Bilimciler Derneği I. Ulusal Sağlık Hukuku Kongresi (Marmaris 01-04 Mayıs 2004) Editörler: Prof. Dr. Hamit HANCI & Av. Cahid DOĞAN Seçkin Yayınları, Ankara-2015.
- DOĞAN, Cahid; “Hastanın Aydınlatılması ve Rızasının Alınması” Girne-Amerikan Üniversitesi 1. Sağlık Hukuku Sempozyumu 2-3 Mart 2009 Girne/KKTC, Adalet Kitabevi, Ankara-2010.
- DOĞAN, Cahid; “Tam Yargı Dâvâlarında Rücu” VIII. Türk-Alman Tıp Hukuku Sempozyumu, VIII. Türkisch-Deutsches Symposium Zum Medizinrecht, Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi –Tıp Fakültesi Augsburg Üniversitesi Hukuk Fakültesi 23-24 /09/ 2011 Diyarbakır, Adalet Yayınevi, Ankara-2012.
- DOĞAN, Cahid; “Ötenazi (Acısız Ölüm, Euthanasia)” KKTC Lefke Avrupa Üniversitesi IV. Sağlık Hakkı ve Sağlık Hukuku Sempozyumu (7-8 Mayıs 2012)” Ankara 2013, s. 197- 282 (Ötenazi).
- DOĞAN, Cahid; “Hukuksal Açıdan Hastanın Yükümlülükleri”, ERÜHFD, Y. 2016, C. XI, S. 2, s. 49-81.
- EREN, Fikret; Borçlar Hukuk Genel Hükümler.
- ERMAN, Barış; Ceza Hukukunda Tıbbi Müdahalenin Uygunluğu, Seçkin Yayıncılık, İstanbul 2003.
- GÖÇMEN, Erkin-GÖÇMEN Ali; İlaç kullanımından Doğan Zararlardan Hekimin, Eczacının ve İlaç üreticisinin sorumluluğu (İdeal Hukuk com.)
- GÖKCAN, Hasan Tahsin: “Etik ve Hukuk İlişkisi Bağlamında Estetik Tıbbî Müdahaleler ve Cezaî Sorumluluk”, Terazi Hukuk Dergisi, Cilt 9,
- HAKERİ, Hakan; Genel Önleyici Aşı Zorunluluğu III, çevrimiçi: <http://www.medimagazin.com.tr/authors/hakan-hakeri/tr-genel-onleyici-asi-zorunlulugu-III-72-64-2918.html>, ET: 26.01.2020. (Önleyici Aşı).
- HAKERİ, Hakan; İlaç Hukuku, Ankara 2015, (İlaç).

- HAKERİ, Hakan; Tıp Hukuku, 10. Bası, Seçkin Yayınları, Ankara 2015.
- HAKERİ, Hakan; Tıp Hukuku, 16. Bası, Seçkin Yayınları, Ankara 2019. (16. Bası).
- HANCI, İ. Hamit; Hekimin Yasal Sorumluluk ve Hakları (Tıp ve Sağlık Hukuk), Toprak ofset, 1999 İzmir (www.med.ege.edu.tr)
- HANCI, İ. Hamit; Malpraktis Tıbbi Girişimler nedeniyle Hekimin Ceza ve Tazminat Sorumluluğu
- HELVACI, Serap; Gerçek Kişiler, 6. Bası, Legal Yayıncılık, İstanbul 2016.
- KASAPOĞLU Turhan, Mine; "İdari Kolluk Yetkisi Bağlamında Zorunlu Aşı Uygulaması", Hacettepe HFD, Y. 2019, C. 9, S. 1, s. 1-40.
- KİRKİT, Ecem; Tıbbî Müdahalenin Hukuka Uygunluğu, Adalet Yayınevi, Ankara 2016.
- KİRKİT, Ecem; "Özel Hukuk Açısından Varsayılan Rıza Boyutunda Tıbbi Müdahalede Zorunluluk Hali", II. Uluslararası Tıp Hukuku Kongresi Bildirileri Kitabı (Ed. Hakeri/Doğan), Ankara 2018, s. 1141-1146. (Varsayılan Rıza)
- KİRKİT, Ecem / YOLDAŞCAN, Elçin / AYTAÇ, Necdet / GÖNÜLTAŞ, Tülin / KİRKİT, Mehmet; "Yeni Mezun Hemşirelerin Kişisel Verilerin Korunması Hakkındaki Sorumlulukları Konusunda Bilgi Düzeyleri", II. Uluslararası Tıp Hukuku Kongresi Bildirileri Kitabı (Ed. Hakeri/Doğan), Ankara 2018, s. 709-719.
- KOVACİC, Sanja; "Informed Consent in Neurological Patients", Harmonius, 2015.
- OKYAY, Ramazan Azim / Akbaba, Muhsin / Kirkit, Ecem; "Aydınlatılmış Onam ve Aşılama", Turkish Journal of Public Health, Y. 2015, C. 13, S. 2, s. 155-159.
- ÖZAY, Merter; Estetik Amaçlı Tıbbî Müdahalelerde Hekimin Hukukî Sorumluluğu, Ankara 2006
- ÖZDEMİR, Hayrunnisa; Elektronik Haberleşme Alanında Kişisel Verilerin Özel Hukuk Hükümlerine Göre Korunması, Ankara 2009.
- ÖZDEMİR, Hayrunnisa; Özel Hukukta Teşhis ve Tedavi Sözleşmesi, Ankara 2004. (Teşhis ve Tedavi).
- ÖZDEMİR, Hayrunnisa; "Teşhis ve Tedavi Sözleşmesinde Hekimin Aydınlatma Yükümlülüğü", EÜHFD, C. 12, S. 3-4, Y. 2008, s. 347-379. (Aydınlatma).

- ÖZDEMİR, Hayrunnisa; “Teşhis ve Tedavi Sözleşmesinde Kayda Geçirme ve Sır Saklama Yükümlülüğü”, Sağlık Hukuku Digestası, S. 1, Y. 2009, s. 148-166.(Sır).
- ÖZDEMİR, Hayrunnisa; “Üreme Merkezlerinin Hukuki Sorumluluğu”, VIII. Türk- Alman Tıp Hukuku Sempozyumu (Hekim Sorumluluğu 7-8 Ekim 2011, Diyarbakır), Ankara 2012, s. 453-472.(Üreme).
- ÖZDEMİR, Hayrunnisa; “Tıbbî Müdahalede Küçüğün Rızası”, II. Uluslararası Tıp Hukuku Kongresi Bildirileri Kitabı (Ed. Hakeri/Doğan), Ankara 2018, s. 41-81. (Küçüğün Rızası).
- ÖZDİLEK, Ali Osman; Tıpta Yanlış Uygulama (Malpraktis) Sebebiyle Hekimin Hukuki Sorumluluğu (Türk Hukuk Sitesi)
- ÖZTAN, Bilge; Şahsın Hukuku Hakiki Şahıslar
- ÖZTÜRK, Erdim, Özbek; Ceza Hukuk ve Emniyet tedbirleri Hukuku, Ankara 2001.
- ÖZTÜRKLER, Cemal; Hukuk Uygulamasında Tıbbi Sorumluluk Teşhis, Tedavi ve Tıbbi Müdahalelerden Doğan Tazminat davaları
- PETEK, Hasan, “Güzelleşme Amaçlı Estetik Ameliyatlardan Kaynaklanan Hukukî Sorumluluk”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 8, Sayı 1, 2006
- SARIAL, Enis, Sağlararası Organ Nakillerinden Doğan Hukuksal İlişkiler, İstanbul 1986
- SÜTLAÇ, Mustafa; Hasta ve Hasta Yakını Hakları, Çivi Yazıları İstanbul 2000.
- TANDOĞAN, Haluk; Borçlar Hukuk Özel İlişkileri Cilt. II.
- TEKİNYA, Selahattin Sulhi – Akman, Sermet Burcuoğlu, Haluk – Altop, Atilla; Tekinay Borçlar Hukuku Genel Hükümler
- U. Oral, Tıbbi Etik, s.9, 1995/1
- YILMAZ, Battal; Hekimin Hukuki Sorumluluğu
- ZEVKİLER Aydın; Özel Borç İlişkileri
- ZEVKLİLER, Aydın; “Tedavi Amaçlı Müdahalelerde Kişilik Hakkına Saldırının Sonuçları” DÜHFD. Y.1983.

Fahri AKÇİN

Yargıtay 8.H.D.
Başkanı

Nadir MERAL

Yargıtay 8.H.D.
Üyesi

Ebru AĞYEL

Yargıtay 8.H.D.
Tetkik Hakimi

Yargıtay Uygulamasında

EDİNİLMİŞ MALLARA KATILMA REJİMİ

- Örnek Hesaplamalar
- Güncel Yargıtay Kararları
- Mülga 743 s.lı TKM'ye Göre Katkı Payı Alacağı Davaları
- Ziynet Eşyaları
- Çeyiz Eşyaları

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Yargıtay Uygulamasında Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi

Fahri AKÇİN - Nadir MERAL - Ebru AĞYEL

Hukuk Yayınları Dizisi – 2737

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 23 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.
Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB
Tel. 0312 395 8 500-501
www.ozdogandigital.com
Sertifika no. 17021

KAYNAKÇA

- ACABEY** M. Beşir, Evlilik Birliğinde Yasal Mal Rejimi, İzmir 1998.
- ACAR** Faruk, Aile Konutu Mal Rejimleri ve Eşin Yasal Miras Payı, Seçkin, Ankara 2016.
- ACAR** Esra Civelek, Yasal Mal Rejiminin Tasfiyesinde Sermaye Ortaklıkları Payı, Aristo Yayınevi, İstanbul 2019.
- AKINTÜRK** Turgut ve **ATEŞ** Derya, Türk Medeni Hukuku Aile Hukuku, İkinci Cilt, Ocak 2019.
- ALANGOYA** H. Yavuz, “Senede Karşı Senetle İspat Kuralı ve “Hayatın Olağan Akışı” Kavramı”, Prof. Dr. Necip Kocayusufpaşaoğlu İçin Armağan, Ankara 2004, s.521-531.
- ANIL** Y. Şahin ve **TANER** Yonca, Eşler Arasındaki Mal Rejimleri, Legal Kitapevi, İstanbul 2011.
- ATEŞ** Turhan, Türk Medeni Kanununda Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi, Beta, İstanbul 2007.
- AYDOĞDU** Murat ve **KAHVECİ** Nalan, Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, İzmir 2013.
- AYDOS** Oğuz Sadık, “Eşlerin Geçmişe Etkili Mal Rejimi Sözleşmesi Yapabilmesi (4722 sayılı Kanun m. 10/III)”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 22, Sayı 3, Oca 2016, s. 383-393.
- AYGÜL**, Musa: Yabancı Mahkeme ve Hakem Kararlarının Tanınması ve Tenfizinde Güncel Gelişmeler, (editör: Balkar-Bozkurt, Süheyla) İstanbul 2018.
- BAŞÖZEN** Ahmet, Medeni Usul Hukukunda İlk Görünüş İspatı, Ankara 2010.
- CEYLAN** Ebru, Türk ve İsviçre Hukukunda Boşanmanın Hukuki Sonuçları, İstanbul 2006.
- DEMİR** Mehmet, “Türk Medeni Kanunu’na göre Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminde Değer Artış Payı ve Denkleştirme Alacağı”, TBB Dergisi, S. 61, 2005, s.292-303.
- DOĞAN** Murat, “Mal Rejiminin Tasfiyesinde ve Mirasın Paylaşımında Aile Konutu ve Ev Eşyası”, Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi, Cumhuriyetimizin 80. Kuruluş Yılına Armağan, s. 656

- DURAL** Mustafa, **ÖĞÜZ** Tufan ve **GÜMÜŞ** M. Alper, Türk Özel Hukuku Aile Hukuku, Cilt III, Filiz Kitabevi, İstanbul 2020.
- EREN** Fikret, Borçlar Hukuku Özel Hükümler, Yetkin, Ankara 2019.
- GENÇCAN** Ömer Uğur, Mal Rejimleri Hukuku, Yetkin, Ankara 2019. (kısaltma:Mal Rejimi)
- GENÇCAN** Ömer Uğur, Boşanma Tazminat ve Nafaka Hukuku, Yetkin,Ankara 2015.(kısaltma:Boşanma)
- GENÇCAN** Ömer Uğur, Milletlerarası Aile ve Usul Hukuku, Yetkin,Ankara 2020.(kısaltma:Milletlerarası)
- GİRGİN** Yasin, Evlilik Birliğinin Sona Ermesi, Yetkin, Ankara 2013.
- GÜMÜŞ** M. Alper, Evliliğin Genel Hükümleri ve Mal Rejimleri, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2008.
- İÇÖZ DEMİREL** Derya ve **BÜBERCİ ÇİFTİ** Afet Gülen, Anonim ve Limited Şirketlerde Pay, Kar Payı ve Yedek Akçelerin Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi Kapsamında Tasfiyesi, Seçkin, Ankara 2019.
- KAÇAK** Nazif, Boşanmada Mal ve Paraların Paylaşımı, Seçkin, Ankara 2012.
- KARAMERCAN** Fatih, Katkı-Değer artış Payı ve Katılma Alacağı Davaları, Seçkin, Ankara 2019.
- KARAMERCAN** Fatih, Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminde Eşin Üçüncü Kişilere Karşı Dava Hakkı (TMK m. 229, 241), Seçkin, Ankara 2019.
- KILIÇOĞLU** Ahmet, Katkı-Katılma Alacağı, Turhan Kitabevi, Ankara 2020 (kısaltma: Alacak)
- KILIÇOĞLU** Ahmet; Medeni Kanun’umuzun Aile-Miras ve Eşya Hukukunda Getirdiği Yenilikler, Ankara 2004 (kısaltma:yenilikler)
- KURU** Baki, Hukuk Muhakemeleri Usulü, Cilt: II, Ankara 2001.
- NEBİOĞLU ÖNER** Şebnem, Aile Konutunun Sağ Kalan Eşe Özgülenmesi, Adalet, Ankara 2014.
- ODENDAHL** Hanswerner, “Türk Medeni Kanunu’nun Yeni Mal Rejimi Hükümleri, Eksiklikleri ve Sorunları Üzerine Bir Karşılaştırma”, Prof. Dr. A. Şeref gözübüyük’e Armağan, Turhan Kitabevi, Ankara 2005, s. 475-496.
- ODENDAHL** Hanswerner, “Aile Hukukunda Yeni MÖHUK’un Etkileri”, Prof. Dr. Fırat Öztan’a Armağan, C. II, Turhan Kitabevi, Ankara 2010, s.1489-1499.
- ÖZDAMAR** Demet, **KAYIŞ** Ferhat, **YAĞCIOĞLU** Burcu ve **AKGÜN** Aliye, Yasal Mal Rejimi ve Tasfiyesi, Seçkin, Ankara 2019.

- ÖZTAN** Bilge, Aile Hukuku, Ankara 2004. (kısaltma: Aile Hukuku)
- ÖZTAN** Bilge Öztan, Medeni Hukukun Temel Kavramları, Turhan Kitabevi, Ankara 2011.(kısaltma: Temel Kavramlar)
- ÖZUĞUR** Ali İhsan, Mal Rejimleri, Seçkin, Ankara 2013.
- PERÇİN ERSEN** Gizem, Milletlerarası Özel Hukuk Bakımından Mal Rejimleri, On iki Levha Yayıncılık, 2014.
- SAĞIROĞLU** M. Şerif, Ziyet Davaları, Legal, İstanbul 2013.
- SARI** Suat, Evlilik Birliğinde Yasal Mal Rejimi Olarak Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi, Beşir Kitabevi, İstanbul 2007.
- SİMİL** Cemil, Belirsiz Alacak Davası, İstanbul 2013.
- SONSUZOĞLU** Elif, Medeni Kanun'da Mal Rejimi Düzenlemeleri ve Vergi Hukukundaki Etkileri, Legal, İstanbul 2006.
- ŞIPKA** Şükran, Türk Hukukunda Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi ve Uygulamaya İlişkin Sorunlar, 11 levha, İstanbul 2011. (kısaltma: Sorunlar)
- ŞIPKA** Şükran, Aile Hukuku Derneği Mal Rejimi Çalıştay26-27 Nisan 2019, On iki Levha Yayıncılık, 2019. (kısaltma:çalıştay)
- ŞIPKA** Şükran ve **AKTEPE ARTIK** Sezin, “*Katılma Alacağı Davası Belirsiz Alacak Davası Olarak Açılabilir mi?*”, Prof. Dr. Hakan Pekcanıtez’e Armağan, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, İzmir 2015, s. 431-458.
- ŞIPKA** Şükran ve **KAPLAN** H. Ali, “*4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu’na Göre Eşlerin Artık Değere Katılma ve Paylaşma Oranı İle İlgili Olarak Yapacakları Mal Rejimi Sözleşmelerinin Altsoya Etkisi*”, Prof. Dr. Necip Kocayusufpaşaoğlu İçin Armağan, Ankara 2004, s. 263-274.
- ŞIPKA** Şükran ve **ÖZDOĞAN** Ayça, Eşler Arasındaki Malvarlığı Davaları, On İki Levha, İstanbul 2017.
- TAŞPINAR** Sema, “*Füli Karinelerin İspat Yükünün Dağılımındaki Rolü*”, AÜHFD. C.XLV, S.1-4, s.537.
- TOPUZ** Gökçen, Medeni Usul Hukukunda Karinelerle İspat, Ankara 2012.
- UMAR** Bilge ve **YILMAZ** Ejder, İsbat Yüğü, İstanbul 1980.
- YAĞCIOĞLU** A. Haydar, Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminde Eşlerin Yasal Alım Hakkı, Güncel Yayınevi, 2007.
- YAVUZ** Nihat, Nafaka Nişan ve Eşlerin Katkı Payı İle İlgili Davalar, Turhan Kitabevi, Ankara 2008.

- YETİK** Nurten, Boşanma Anlaşmalı Boşanma ve Mal Rejimleri, Bilge Yayınevi, Ankara 2008.
- YAVUZ** Cevdet, Türk Borçlar Hukuku Özel Hükümler. 6. B., İstanbul 2002.
- YILMAZ** Ejder, Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Yetkin Yayınevi, Ankara 2012.
- ZEYTİN** Zafer, Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi ve Tasfiyesi, Seçkin, Ankara 2017.

Dr. Mehmet  S
Do. Dr. Cuma ERCAN

END STRİ 4.0

TEKNOLOJİLERİ

VE

MUHASEBE MESLEĞİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Endüstri 4.0 Teknolojileri ve Muhasebe Mesleği

Mehmet Ös - Cuma Ercan

Yayın no – 2994

Birinci Baskı : Kasım, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 07 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- A, Arslan. (2019). Kamu Harcamalarında Verimlilik Etkinlik Ve Denetim: *Maliye Dergisi*, 1-14.
- Acar, D. Serpil, S. ve Usul, H. (2011). Bağımsız Denetim Kalitesi: Denetim Firmaları Üzerine Bir Araştırma, *Selçuk Üniversitesi İ.İ.B.F. Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 11 (22), 273-306.
- Acar, D. ve Özçelik, H. (2011). Muhasebe Bilgi Kalitesini Etkileyen Kritik Başarı Faktörleri, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (49), 10-23.
- Acar, D. ve Tetik, N. (2014). Genel Muhasebe, (12.Baskı), Ankara: Detay Yayıncılık.
- Acar, V. ve Öksüz, Ö. (2013). Finansal Bilgilerin Elektronik Ortamda Paylaşımı ve Elektronik Defter Uygulamaları, *Akademik Araştırmalar ve Araştırmalar Dergisi*, 5(8): 62-89.
- ACCA and IMA. (2013). Big Data: its power and perils, www.accaglobal.com/futures (Erişim Tarihi:15.08.2020).
- ACCA. (2016). Professional accountants-the future: Drivers of change and future skills, www.accaglobal.com (Erişim Tarihi:15.08.2020).
- Accenture, (2016) From Reporting the Past to Architechting The Future.
- Ajzen, I., and Fishbein, M. (1980). Understanding Attitudes And Predicting Social Behavior. *Englewood Cliffs, NJ*: Prentice Hall.
- Akalın, K, H. (2017). Çift Taraflı Defter Tutmanın Zihniyet Kökenleri, *Istanbul Journal of Economics - İstanbul İktisat Dergisi* 67(2017/2), 1-29.
- Akben, İ., ve Avşar, İ. (2018). Endüstri 4.0 ve Karanlık Üretim: Genel Bir Bakış, *Türk Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 26-37.
- Akben, İ., ve Çınar, S. (2018). Lojistik Ve Tedarik Zinciri Yönetiminde Blockchain: Vaatler, Uygulamalar Ve Engeller *Anadolu I. Uluslararası Multidisipliner Araştırmalar Kongresi*, 28-29 Aralık 2019 – Diyarbakır Tam Metin Kitabı, 1451-1461.
- Akben, İ., ve Ös, M. (2019). Akıllı ve Veriye Dayalı Tedarik Zincirleri, 3rd International EMI Entrepreneurship & Social Sciences Congress, 28-30 June 2019, Lefkosa, 346-353.

- Akbulut, D., H. (2015). Denetimin Gözetimi, Amerika Birleşik Devletleri Kamu Gözetimi Kurulu, *Finans Politik & Ekonomik Yorumlar*,52 (603), 79-93.
- Akdemir, N. (2008). E-Devlet Uygulamaları Kapsamında VEDOP Projesi: Eğridir Vergi Dairesinde E-VDO Uygulamalarının İncelenmesi, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Akdoğan, N., ve Aydın, H. (1987). Muhasebe Teorileri, Ankara:Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Akgün, M., ve Can, A., V. (2016). Pazarlama Karması Stratejilerinin Etkileşimli Yapısı Ve Finansal Performans Üzerindeki Etkileri, Uluslararası İktisadi ve İdari Perspektifler Kongresi: Yeni Bölgesel Vizyonlar (Congress on International Economic and Administrative Perspectives: New Regional Visions) 28 - 30 Eylül 2016 Bakü/Azerbaycan Sayı., Özel Sayı, 106-117.
- Akman, M., ve Uçar, T. (2020). Bugünün ve Geleceğin Grafik Tasarımı. *Akdeniz Sanat Dergisi*, 14(25), 9-21 .
- Aktaş, R. (2013). Yeni Bir Maliyet ve Yönetim Muhasebesi Yöntemi Olarak Kaynak Tüketim Muhasebesi, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 55-76.
- Aktuğlu, M., A. (1993). Denetleme ve Revizyon, İzmir: Bilgehan Basımevi.
- Ala, T., Kahraman, T. ve Sümer, E. (2016). Muhasebe Bilgi Kalitesi: Karşılaştırılabilirlik Kavramı, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı: CİEP Özel Sayısı Journal of Süleyman Demirel University Institute of Social Sciences Year: 2016, Number: CIEP Special Edition, 140-152.
- Alagöz, A., ve Allahverdi, M. (2011). Kurumsal Bilgi Güvenliği Ve Muhasebe Bilgi Sistemi, *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 47-64.
- Alcacer, V. and Cruz-Machado, V. (2019). Scanning the Industry 4.0: A Literature Review on Technologies for Manufacturing Systems, *Engineering Science and Technology an International Journal*, 22(3), 899-199.
- Alfred, D. and Chandler, Jr. (1994). Scale and Scope: The Dynamics Of Industrial Capitalism, *The Belknap Press of Harvard University Press*, Harvard.

- Alifah, A, B, L, A, R, A., (2014). Al-Nemrat, D.S. Preston, Sustainability in Information Systems Auditing, *European Scientific Journal*, 3 (Special), 458.
- Allen, W. T., and Siegel, A. (2002). Threats and Safeguards in the Determination of Auditor Independence, *Washington University Law Review*, 80 (2), 518-543.
- Altıntaş, A. T. (2011). Uluslararası Muhasebe ve Türkiye’de Muhasebe Hukuku, *Sosyal Bilimler Dergisi*, (1), 162-174.
- American Institute of Certified Public Accountants (AICPA). (1981). Audit Sampling, Statement on Auditing Standards, SAS No. 39, New York.
- Apillioğulları, L. (2019). Dijital Dönüşümün Yol Haritası Endüstri 4.0:Değişimin Değiştirdikleri. İstanbul: Aura Yayınları.
- Arabacı, H. ve ÇAVDAR, F. (2018). “Türkiye’de Bağımsız Denetçilik: Bugünü ve Geleceği”, X. IBANESS Kongreler Serisi – Ohrid / Makedonya, 27-28 Ekim 2018, 232-240.
- Arslan, M. ve C. Demirkıran, S. (2019). Endüstri 4.0 Ve Muhasebe Sistemine Etkisi Üzerine Kuramsal Bir İnceleme, *Enderun Dergisi*, 3(1), 40-46.
- Aslan, Ü. ve Özerhan, Y. (2017). Big Data, Muhasebe Ve Muhasebe Mesleği Muhasebe, *Bilim Dünyası Dergisi*, Aralık, 19(4), 862-883.
- Aslanoğlu, S. ve Başkan, T. D. (2016). Denetçilerin Bağımsızlığının Denetim Kalitesine Etkisi: BİST’te Yapılan Bir Uygulama, *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*, 16(48), Nisan, 59-84.
- Ataman, B. (2010). Türkiye’de Kamu Denetimi ve Kamu Denetçilerine Genel Bakış, *Maliye Finans Yazıları*, 24 (87), 17-26.
- Avder, E. (2007). Geçmişten Günümüze Muhasebe Mesleği, <http://www.muhasebetr.com/yazarlarimiz/erdogan/008/> (Erişim Tarihi:25.05.2020).
- Ayboğa, H. (2002). Globalleşme Sürecinde Muhasebe Alanındaki Gelişmelere Ülkemizin Uyumu: *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 39-55.
- Ayboğa, H. (2003). Globalleşme Sürecinde Türkiyede Muhasebe Mesleği ve Meslek Mensuplarının Eğitimi, *T.C. Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, XVIII (1), 327-329.
- Aydemir, O., ve Erkan, M. (2011). Merdiven Kayıt Yöntemi ve Günümüz Muhasebe Sistemi: *Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi*, (1), 110-128.

- Aykırı, M., ve Bulut, Ö. U. (2020). Endüstri 4.0 ve Türkiye Ekonomisi Üzerine Değerlendirmeler, Konya: Eğitim Yayınları.
- Aysan, M. (1995). Muhasebenin Dünü, Muhasebenin Tarihsel ve Çağdaş Konumlarından Geleceğine Bakış, Türmob Yayınları, 111-114.
- Aytaç, M., ve Öngen, B. (2012). Doğrulayıcı Faktör Analizi İle Yeni Çevresel Paradigma Ölçeğinin Yapı Geçerliliğinin İncelenmesi, *İstatistikçiler Dergisi*, 5, 4-22.
- Aytekin, A. Erdoğan, Y. ve Kavalcı, K. (2016). Yeni Bir İş Modeli: Muhasebe Alanında Bulut Bilişim, *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, ICAFR 16 Özel Sayısı, 46-62.
- Bağlıbel, M., Samancıoğlu, M., ve Summak, M. S. (2010). Okul Yöneticileri Tarafından E-Okul Uygulamasının Genişletilmiş Teknoloji Kabul Modeline Göre Değerlendirilmesi, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* Mustafa Kemal University Journal of Social Sciences Institute Yıl/Year: 2010 Cilt/Volume: 7 Sayı/Issue: 13, 331-348.
- Bakan, S. (2017). *Bilgisayar Destekli Denetim Tekniklerinin Denetim Riskine Etkileri: İstanbul'da Faaliyet Gösteren Bağımsız Denetim Kuruluşlarında Bir Uygulama*, Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Yayınlanmış Doktora Tezi.
- Bakır, M. (2012). Denetim ve Meslek Hukuku. Trabzon: Murathan Yayınevi.
- Banger, G. (2018). Endüstri 4.0 ve Akıllı İşletme. Ankara: Dorlion Yayıncılık.
- Barzelay, M. (1997). Central Audit Institutions and Performance Auditing: A Comparative Analysis of Organizational Strategies in the OECD, *An International Journal of Policy and Administration* 10(3), 235-260.
- Bayrak, A. (2018). Dünya'da ve Türkiye'de Sanayi'de Dijital Dönüşüm (Sanayi 4.0) İncelemesi Ve Türkiye'nin Entegrasyonu İçin Değerlendirmeler, https://digit4turkey.org/wpcontent/uploads/2020/01/End%C3%BCstri_4.0_Raporu.pdf (E.Tarihi:15.13.2021)
- Bayraktar, C. (2016). Muhasebe Meslek Mensuplarının E-Belge Sistemleri Üzerine Davranışsal Tutumları Ve Kullanma Niyetlerinin İncelenmesi Karabük İli Örneği: Karabük: Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.

- Bengü, H. (2005). Faaliyet Tabanlı Maliyetleme Sisteminde Faaliyet Seviyelerinde Maliyet Uygulaması, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 186-194.
- Bierstaker, J.L., Burnaby, P. and Thibodeau, J. (2001), The Impact Of Information Technology On The Audit Process: An Assessment Of The State Of The Art And Implications For The Future, *Managerial Auditing Journal*, 159-164.
- Biyan, Ö. (2012). Türk Vergi Hukukunda Belge Düzeni Ve İspat: Eleştiriler Ve Öneriler *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 12 (Özel Sayı), 27-55.
- Boynton, C. W., and Kell, G., W. (1996). Modern Auditing, *Sixth Edition*, John Wiley & Sons, New-York, 5.
- Bozkurt, N. (2018). Muhasebe Denetimi. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Bozkurt, Y., ve Armağan, E. (2016). Bulut Bilişimde Kişisel Verilerin Korunması, İstanbul: Yetkin Yayınları.
- Bozkurt, P. (2013). Denetim Kavramı ve Denetim Anlayışındaki Gelişmeler, *Dergipark*, 56-62.
- Büchner, A., G., Anand, S., S., and Hughes, J., G. (1997). Data Miningin Manufacturing Environments, Goals, Techniques and Applications, *Studies In Informatics And Control*, 319-328.
- Büte, M. (2019). Endüstri 4.0 ve Yapay Zeka Çağında Kritik Düşünme Becerileri Düşünme Analizi ve Düşünce Kalite Standartları. Ankara: Nobel Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş. (2002). Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı, 1. Baskı, Ankara: Pegem A Yayınları.
- Byrnes, E. P., Al-Awadhi, A., Gullvist, B., Liburd, H. B. and Teeter, R, vd. (2012). Evolution of Auditing: From the Traditional Approach to the Future Audit, *From the AICPA Assurance Services Executive Committee (ASEC) Emerging Assurance Technologies Task Force*, 1-9.
- Can, A. C., Dileyici, Dilek., ve Vural, İ., Y. (2006). Vergileme Ekonomisi ve Vergileme Psikolojisi, Ankara: Seçkin Yayınları.
- Can, A. V., ve Güneşlik, M. (2013). Yalın Yönetim Felsefesinin Önemli Bir Boyutu Olarak Muhasebede Yalınlaşma Düşüncesi Ve Bir Yalın Muhasebe Uygulaması Örneği": "Kendine Faturalama, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 1-22.

- Can, A.V., ve Merve, K., (2016). Bilişim Teknolojilerinin Perakende Mağazacılık Sektörüne Yansımaları: Muhasebe Departmanlarında Endüstri 4.0 Etkisi, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, CİEP Özel Sayısı, 108-117.
- Carnegie, G, D. (2014). Methodological Insights Historiography for accounting Methodological contributions, contributors and thought patterns from 1983 to 2012 *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 27 (4), 715-755.
- Chang, C. C., Yan, C. F., and Tseng, J. S. (2012). Perceived Convenience In An Extended Technology Acceptance Model: Mobile Technology And English Learning For College Students, *Australasian Journal Of Educational Technology*, 28, 809-826.
- Choi, F. and Meek, G. (2005). International Accounting, Fifth Edition, Pearson Prentice Hall, USA. 503.
- Christie, B. (1981). Face to File Communication: A Psychological Approach to Information Systems. New York: Wiley, 318.
- Cooper, W, D. and Robinson, I, B. (1987). Who Should Formulate Accounting Principles? The Debate Within the SEC, *Journal Of Accountancy*, May, 137-151.
- Cox, M. and Ellsworth, D. (1997). Application - Controlled Demand Paging for Out-of-Core Visualition, *Preceedings of the IEEE Visulation Conference*, 235-244.
- Cukier, K. and Mayerschoenberger, V. (2013). The Rise of Big Data, *Foreign Affairs* (May/June), 28-40.
- Çağan, N. (1982). Vergilendirme Yetkisi, *Kazancı Hukuk Yayınları*, 3-4.
- Çakır, N. ve San N. (2018). Endüstri 4.0 Ve Araştırmanın Geleceği, *Electronic Journal of Vocat onal Colleges*, 8(2), 97-105.
- Çankaya, F, Aydoğan, E, Çankaya, F, ve Aydoğan, E. (2010). Kültürel Farklılıklar Çerçevesinde Muhasebe Standartlarının Uyumu: *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 299-326.
- Çelik, K., Güleriyüz, S., ve Özköse H. (2018). 4. Endüstri Devrimine Ku-ramsal Bakış *Asead* 5 (9), 86-95.
- Çelik, S. (2018). Büyük Veri, Aydın: Gece Akademi Yayınları.

- Çeliktaş, Soner vd (2015). Endüstriyel Devriminin Son Sürümünde Mühendisliğin Yol Haritası, *Mühendis ve Makine Dergisi*, 662(56), 24-34.
- Çetin, G. (2010). Bilişim Teknolojilerindeki Gelişmelerin Vergilemede Kayıt Düzeni Ve Denetim Uygulamalarına Etkisi, *Ekonomi Bilimleri Dergisi*, 2 (1), 79-86.
- Çetiner, E. (2010). Genel Muhasebe Teori ve Uygulama. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Çıtak, F., ve Derya B, T. (2020). Muhasebe Uygulamalarındaki Elektronik Gelişmelerin Muhasebe Meslek Etiğine Etkisi: Kırıkkale İlindeki Muhasebe Meslek Mensuplarının Bakış Açısı Üzerine Bir Araştırma, *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 22 (Özel Sayı), 249-270.
- Çiftçi, Y., ve Erserim, A. (2008). *Muhasebe Standartlarında Uluslararası Uyumlaştırma Araştırmaları ve Türkiye'deki Durumun İncelenmesi*, Uluslararası Sermaye Hareketleri ve Gelişmekte Olan Piyasalar Uluslararası Sempozyumu Bildirileri Kitabı, *Balıkesir Üniversitesi, Bandırma İİBF*. 233-242.
- Çiğdem, Ş. (2021). Üretimde Siber-Fiziksel Sistemler, D. Dilek ve B. Yıldız Teknoloji Destekli Güncel Üretim Uygulamaları 1-21. İstanbul: Eğitim Yayınevi.
- Çömlekçi, F, vd, (2004). Muhasebe Denetimi ve Mali Analiz, Ekim, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Çürük, T. (2004). Bağımsız Dış Denetimin Muhasebe Şeffaflığına Etkisi Üzerine Uygulamalı Bir Araştırma: Türkiye Örneği, *ODTU Gelişme Dergisi*, 149-165.
- Dabbağoğlu, K., ve Can, G. (2018). Bağımsız Denetim, Konya, Eğitim Yayınevi.
- Dalak, G. (2000). Denetim ve Kalite Denetimi, *Muğla Üniversitesi SBE Dergisi Güz 2000* 1(1), 65-79.
- Daştan, A. (2005). Bilgi ve Eğitim Teknolojilerinde Yaşanan Gelişmelerin Muhasebe Eğitimine Etkisi: Türkiye Değerlendirmesi, Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi, Yayınlanmış Doktora Tezi.
- Davis, F. D. (1993). User Acceptance Of Information Technology: System Characteristics, User Perceptions and Behavioral Impacts. *International Journal Of Man-Machine Studies*, 38(3), 475-487.

- Davis, F. D., Bagozzi, R. P., and Warshaw, P.R. (1989). User Acceptance of Computer Technology: A Comparison of Two Theoretical Models, *Management Science* 35 (8), 982-1003.
- Davitsın, H, J. Trueblood, R, M. (1961). Karar Almaya Donuk Muhasebe, *The Accounting Review*, October, 189-196.
- Demir, İ, C, (2008). ABD Vergi Sistemi ve Gelir İdaresi, *Afyon Kocatepe Üniversitesi, İ.D.B.F. Dergisi*, (C.X, S I, 2008), 275-297.
- Demirel, D. (2006). E-Devlet ve Dünya Örnekleri, *Sayıştay Dergisi*, Nisan-Haziran 2006, (61), 83-118.
- Dereköy, F. (2020). Muhasebe Manipölasyonları: Toshiba Vakası, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Ocak (85), 91-110.
- Devlet Planlama Teşkilatı. (2005). E-Devlet Proje ve Uygulamaları <http://www.bilgitoplumu.gov.tr/yayin/eDevletProjeveUygulamalari.pdf>. Erişim Tarihi: 16.08.2020).
- Dilek, S., ve Yıldız, B. (2021). Teknoloji Destekli Günel Üretim Uygulamaları, Konya, Eğitim Yayınları.
- Dobrovnik, M., David M., Herold, E., Wilhelm M. F., and Sebastian, K. (2018). Blockchain for and in Logistics: What to Adopt and Where to Start. *Logistics* 2: 1-18. <http://dx.doi.org/10.3390/logistics2030018>.
- Doğan, U., ve Tercan, Y. (2014). Elektronik Deftere (E-Defter) Geçerken Nelere Dikkat Edilmelidir?, *Vergi Sorunları Dergisi*, 52(315), 79-89.
- Duman, Ömer. (2008). Muhasebe Denetimi ve Raporlama, İkinci Baskı, Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Durmuş, B., Yurtkoru, E. S., ve Çinko, M., (2011). Sosyal Bilimlerde SPSS'le Veri Analizi, İstanbul: Beta Yayınları.
- Dursun, D., G., Ektik, D., ve Tutcu, B. (2019). Mesleğin Dijitalleşmesi: Muhasebe 4.0, *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi* (ASEAD) Eurasian Journal of Researches in Social and Economics, (EJRSE) ISSN:2148 (9963), 263-271.
- Elçin, R., Gerekan, B., ve Usta, M. (2018). E-Fatura, E-Defter ve E-Arşiv Uygulamalarına Geçiş Sürecinde Yaşanan Sorunlar: Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Üzerine Bir Araştırma, *Mali Çözüm Dergisi*, 13-42.

- Elitaş, C., ve Özdemir, S. (2014). Bulut Bilişim ve Muhasebe Kullanımı, *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 16 (2), 93-108.
- Elitaş, C., Yıldız, F., ve Üç, M. (2011). Muhasebe Biliminin Çevresi: Anglo Sakson ve Kıta Avrupa Karşılaştırması, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(2), 1-18.
- Ercan, C. (2009). İnternette Finansal Raporlamanın Dış Denetime Etkilerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma, *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(2), 1-9.
- Ercan, C. (2017). Denetçi Bağımsızlığına Yönelik Tehditler ve Koruma Önlemleri: Yeminli Mali Müşavirler Üzerine Bir Araştırma, *KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(2), 261-284.
- Ercan, C. (2017). İnternette Finansal Raporlama ve Karşılaşılan Sorunlar, *International Journal of Disciplines Economics & Administrative Sciences Studies*, 3(3), 217-227.
- Erdoğan, M. (2002). Muhasebe, Denetim ve Bağımsız Denetimin Gerekliği, *Doğu Üniversitesi Dergisi*, (5), 51-63.
- Erdoğan, M. (2005). Denetim, Ankara: Maliye ve Hukuk Yayınları.
- Erdut, Z. (1998). Rekabetin İş gücü Piyasasına Etkisi, *Türkiye Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşveren Sendikası (TÜHİS) Yayınları*, 29, 59.
- Erken, B. (2013). Anayasal Çerçeve de Türkiye’de Araştırma Hakkı, *ÇSGB Araştırma Dünyası Dergisi*, 1 (2), 66-84.
- Erkorkmaz, Ü., Etikan, İ., Demir, O., Özdamar, K., ve Sanisoğlu, Y. S. (2011). Doğrulamalı Faktör Analizi ve Uyum İndeksleri, *XIII. Ulusal Biyoistatistik Kongresi*, (210-223). Ankara: Türkiye Klinikleri J Med Sci Yayınları.
- Erturan, İ. E., ve Ergin, E. (2017). Muhasebe Denetiminde Nesnelerin İnterneti: Stok Döngüsü, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Temmuz, 13-30.
- Esmeray, A. (2018). Bilişim Teknolojisindeki Gelişmelerin Muhasebe Denetimine Katkısı. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, Special Issue of MODAV 15. International Conference on Accounting, 294-309.
- Fan, S. (2020). Yapay Zekâ Yerimizi Alacak mı?, Ankara: Hep Kitapevi.
- Fan, X., Thompson, B., and Wang, L. (1999). Effects of sample size, estimation methods, and model specification on structural equation modeling fit indexes. *Structural Equation Modeling” A Multidisciplinary Journal*, 6(1), 56-83.

- Fearnley, S. Beattie, V. and Brandt, R. (2005). Auditor independence and audit risk: a reconceptualisation, *Journal of International Accounting Research*, 4(1), 39-71.
- Fırat, S.Ü., ve Fırat, O.Z. (2017). Sanayi 4.0 Devrimi Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme: Kavramlar, Küresel Gelişmeler ve Türkiye, *Toprak İşveren Dergisi*, 114, 10-23.
- Ford, M. (2020). Robotların Yükselişi Yapay Zekâ ve İşsiz Bir Gelecek Tehlikesi, İstanbul: Kronik Kitapevi.
- Francis, J. R. (2004). What do We Know About Audit Quality, *The British Accounting Review*, 36, 345-368.
- Fred D. Davis, Jr. (1980). A Technology Acceptance Model For Empirically Testing New End-User Information Systems: Theory And Results, B.S., Industrial Engineering, Abd: Wayne State University, Yayınlanmış Doktora Tezi.
- Fred D. Davis., and Venkatesh, V. (1996). A critical assessment of potential measurement biases in the technology acceptance model: three experiments, *Int. J. Human- Computer Studies*, 45, 19-45.
- Fritz, S., L., C. (2003). The International Harmonisation Process of Accounting Standards, Yayınlanmış Master Tezi, Linköping Universitet, International Master Program Strategy and Culture.
- Funnell, W. (1996). Preserving history in accounting: seeking common ground between “new” and “old” accounting history, *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 9 (4), 38-64.
- Gacar, A. (2019). *Balkan Sosyal Bilimler Dergisi*, EUREFE, 389-394.
- Gallhofer, S., and Haslam, J. (2004). Accounting and liberation theology Some insights for the project of emancipatory accounting, *Accounting, Auditing and Accountability Journal*, 17 (3), 382-407.
- Gatouillat, A., Badr, Y., Massot, B., and Sejdic, E. (2018). Internet of Medical Things: A Review of Recent Contributions Dealing with Cyber-Physical Systems In Medicine, *IEEE Internet of Things Journal*, 5 (5), 3810-3822.
- Geissbauer, R., Schrauf, S., Koch, V., and Simon, K. (2014). Industry 4.0: Opportunities And Challenges Of The Industrial Internet,” Erişim adresi: <https://www.strategyand.pwc.com/media/file/Industry4.0.pdf>.

- George, D., and Mallery, P. (2010). SPSS for Windows Step by Step. A Simple Study Guide an Reference, ABD: Allyn ve Bacon.
- George, R. P., Peterson, B. L., Yaros, O., Beam, D. L., Dibbel, J. M., and Moore R. C. (2019). Blockchain for Business, *Journal of Invesment Compliance*, 17-21.
- Ghalayini, A. M., Noble, J. S., and Crowe. T. J. (1997). An Integrated Dynamic Performance Measurement System for Improving Manufacturing Competitiveness, *Int. J. Production Economics*, (48), 207-225.
- Ghasemi, M. V., Shafeiepour, M., Aslani., and E. Barvayeh. (2011). The Impact Of Information Technology (IT) On Modern Accounting Systems, *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 28, 112-116.
- Gökdeniz, Ü. (2005). Muhasebe Uygulamalarındaki Uluslararası Farklılıklar ve Çözüm Önerileri, İstanbul: Avcıol Basım Yayınevi.
- Gökgöz, A. (2011). Tarihsel Perspektifte Muhasebenin Doğuşunu Ve Gelişimini Etkileyen Faktörler, *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, 167-177.
- Göktan, E. (1983). Elektronik Bilgi İşlem Sistemlerindeki Gelişmelerin Muhasebe Eğitimine Etkisi, Türkiye V. Muhasebe Eğitimi, *Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi*, 282-317.
- Gökten, P. (2018). Karanlıkta Üretim: Yeni Çağda Maliyetin Kapsamı, *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 20(4), 880-897.
- Gönülaçar, Ş. (2007). İç Denetimde Hedefler ve Beklentiler, Mali Hukuk Dergisi, 130 (Temmuz-Ağustos 2007) ve 131 (Eylül-Ekim 2007) Sayı, 1-21.
- Görcün, Ö., F. (2020). Dördüncü Sanayi Devrimi Endüstri 4.0, İstanbul: Beta Yayınları.
- Greenman, C. (2017). Exploring the Impact of Artificial Intelligence on the Accounting Profession, *Journal of Research in Business, Economics and Management (JRBEM)*, 8(3), 1451-1454.
- Greenwood, J. (1999). The third industrial revolution: technology, productivity, and income inequality, *American Economic Review*, 2 (135), 116-122.

- Grootaert, C., and Bastelaer, V., T. (2002). Understanding and Measuring Social Capital A Synthesis of Findings and Recommendations from the Social Capital Initiative, Forum Series on the Role of Institutions in Promoting Growth, The World Bank, Washington, DC.
- Guban, M, Kovács, G. (2017). Industry 4.0 Conception Acta Technica Corviniensis – Bulletin Of Engineering Tome X Fascicule 1, 1-5.
- Gullkvist, B. (2002). Towards paperless accounting and auditing. Finland, *E-Business Research Center*, 87-98.
- Gurowka, J., and Lawson, R. A., (2007). Selecting the Right Costing Tool for Your Business Needs, *The Journal of Corporate Accounting and Finance*, April, 21-27.
- Güçlü, F. (2013). Muhasebe Denetimi İlkeler ve Teknikler, Ankara: Detay Yayınları.
- Güleş, H, K., Akgemci, T., ve Türkmen, M. (2011). Stratejik Üretim İşletme Performansı İlişkisi: Yapısal Eşitlik Modellemesi Üzerine Bir Analiz, *Ekonometri ve İstatistik Sayı:13 (12. Uluslararası Ekonometri, Yöneylem Araştırması, İstatistik Sempozyumu Özel Sayısı)*, 62–79.
- Gündoğdu, A. (2019). Uygulamalı Finansal Tablolar Analizi, Ankara: Gazi Kitapevi.
- Gürbüz, H. (1995). Muhasebe Denetimi, Eskişehir: Bilim Teknik Yayınları.
- Gürbüz, S, ve Şahin, F. (2015). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri, Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri Felsefe-Yöntem-Analiz, (IBM SPSS ve LISREL Uygulamalı, Veri CD'li). Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 2. Baskı. Seçkin Yayınları.
- Gürbüz, S., ve Şahin, F. (2016). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri (3.Baskı), Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Güredin, E. (1997). Denetçinin Meslek Ahlakı, Standartlar ve Uygulamadan Örnekler, III. Türkiye Muhasebe Denetim Sempozyumu Bildiri Kitabı, *İSMMM Yayınları*, 20 (30), 115-129.
- Güredin, E. (2008). Denetim ve Güvence Hizmetleri SMMM ve YMM'lere Yönelik İlkeler ve Teknikler, İstanbul: Arıkan Basım Yayımları.
- Güredin, E. (2010). Denetim ve Güvence Hizmetleri (13. Baskı), İstanbul: Türkmen Kitabevi Yayınları.

- Güredin, Ersin. (2014). Denetim ve Güvence Hizmetleri SMMM ve YMM'lere Yönelik İlkeler ve Teknikler. İstanbul: Türkmen Kitabevi.
- Güvemli, B. (2008). Uluslararası Muhasebe Standartları'nın Çeşitli Ülkelerin Muhasebe Kültürleri İle Etkileşimi ve Türkiye Örneği. Yayınlanmış Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Ana Bilim Dalı.
- Güvemli, O., Aytunlu, A., ve Şişman, B. (1942). Türkiye'de Muhasebe Mesleğinin Gelişmesi ve İlk Meslek Örgütlenmesi: Türkiye Muhasebe Uzmanları Derneği- Dergi Park, *Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 19-49.
- Güvemli, O. (1994). Kronolojik Akış İçerisinde Muhasebe Uygulamalarının Gözlenmesi, Muhasebenin 500.Yılı Sempozyumu Bildirisi.
- Güvemli, O. (2006). Küreselleşmenin Muhasebe Uygulamalarına Etkisi, Yannick Lemarchand: Avrupa Muhasebe Sisteminin Uyumlaştırılması, Tarihsel Bir Perspektif, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 29, 46-49.
- Güvemli, O. (2012). Tarih Eğitimi ve Muhasebe Tarihi Eğitimi, *DergiPark Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 2, 5-21.
- Güvemli, O. (2015). Türk Muhasebe Düşüncesinin Evreleri (Orta Asya Kültüründen – Batılaşmaya): *Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi*, (9), 5-17.
- Haftacı, V. (2018). Muhasebe Denetim. Kocaeli: Umuttepe Yayınları.
- Hair, J., F., Anderson, R., Tahtam, R. L., and Black W. C., (1998) Multivariate Data Analysis. Fifth Edition, Prentice-Hall International Inc. New Jersey, 251-266.
- Hamutoğlu, N, B. (2017). Bulut Bilişim Teknolojileri Kabul Modeli 3: Ölçek Uyarlama Araştırması, *Sakarya University Journal of Education*, 8(2), 8-25.
- Hayes, R. Dassen, R. Schilder, A., and Wallage, P. (2005). Principles of Auditing, An Introduction to International Standards on Auditing. Second Edition. England: Pearson Education Limited.
- Hepaksaz, E., ve Hayrullahoğlu, B. (2011). E-Devlet Kapsamında Vedop Uygulamaları Ve E-Haciz, *Sosyal Ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 3 (2), 1309-8012.
- Hoffmann, E. and Rüsch, M. (2017). Industry 4.0 And The Current Status As Well As Future Prospects On Logistics. *Computers in Industry*, 89, 23-34.

- Holden, R. J., and Karsh, B. T. (2010). The Technology Acceptance Model: Its Past and Its Future In Health Care. *Journal Of Biomedical Informatics*, 43(1), 159-172.
- Hooper, D., Coughlan, J., and Mullen, M. R. (2008). Structural Equation Modelling: Guidelines for Determining Model Fit. *The Electronic Journal of Business Research Methods Volume*, 6 (1), 53-60.
- Hopper, T. and Armstrong, P. (1991), Cost accounting, controlling labour and the rise of conglomerates, *Accounting Organisations and Society*, 16 (5/6), 405-38.
- Horrell, S., and Humphries, J. (1995). The Exploitation of Little Children: Child Labor and the Family Economy in the Industrial Revolution. *Explorations in Economic History*, 32(4), 485-516.
- Höfer, C. N., and Karagiannis, G. (2011). Cloud Computing Service: Taxonomy and Comparison, *J Internet Serv, Appl* (2), 81-95.
- <https://www.ismmmo.org.tr/Mevzuat/II-BOLUM-Serbest-Muhasebeci-Mal-Musavirler-ve-Yeminli-Mal-Musavirler-Odalari-Madde-14-Madde-27---3995>. Erişim Tarihi: 16.05.2021.
- Hu, L. T., and Bentler, P. M. (1999). Cutoff Criteria For Fit Indexes In Covariance Structure Analysis: Conventional Criteria Versus New Alternatives. *Structural Equation Modeling, A Multidisciplinary Journal*, 6(1), 1-55.
- Hu, S., and Yu, B. (2020). Big Data Analytics for Cyber-Physical Systems Cham: Switzerland: *Springer International Publishing*.
- Ing-Long, W., and Jian-Liang, Chen. (2005). An extension of Trust and TAM model with TPB in the initial adoption of on-line tax: An empirical study, Department of Information Management, National Chung Chen University, 160.
- Interview, (1965). Director, Research and Development Laboratories, Fairchild Semiconductor division of Fairchild Camera and Instrument Corporation Electronics, 38 (8), April 19.
- İslamoğlu, A. H., ve Alnıaçık, Ü. (2019). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri (SPSS Uygulamalı), Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş Altıncı Baskı. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- İslamoğlu, A., H., ve Alnıaçık, Ü. (2016). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri, İstanbul: Beta Yayıncılık.

- Jinkens, R.C. (2009). German Cost Accounting http://warrington.ufl.edu/academics/pdbp/docs/proposals/2009_RobertJinkens.pdf. sayfasından alındı.
- Johnstone, K, M. Gramling, A, A., and Rittenberg, L. E. (2014). Auditing: A Risked-Based Approach to Conducting A Quality Audit (9th Edition) USA: South-Western Publishing.
- Jose, C., S., Sanchez, Susana, O, M, F, J. and García, P. (2017). MLearning and pre-service teachers: An assessment of the behavioral intention using an expanded TAM model Computers in Human Behavior, 644-654.
- Kabaklarlı, E. (2019). Endüstri 4.0 ve Dijital Ekonomi Dünya ve Türkiye Ekonomisi İçin Fırsatlar, Etkiler ve Tehditler. Ankara: Nobel Yayınları.
- Kablan, A. (2018). Endüstri 4.0, Nesnelerin İnterneti - Akıllı İşletmeler ve Muhasebe Denetimi, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 23, Endüstri 4.0 ve Örgütsel Değişim Özel Sayısı, 1561-1579.
- Kagermann, H., Wahlster, W., and Helbig, J. (2013). Recommendations for Implementing the Strategic Initiative Industrie 4.0. Final report of the Industrie 4.0 Working Group, Ed: Ariane Hellinger ve Veronika Stumpf, *Acatech-National Academy of Science and Engineering*, April, 13-78.
- Kalaycı, G. (2014). SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri, (6.bs.). Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Karabayır, M, E. (2019). Endüstri 4.0 Muhasebe Uygulamaları ile Muhasebe ve Denetim İlişkisi, 7-32.
- Karagül, A. (2005). Bilgi Yönetimi, Kurumsal Kaynak Planlaması ve Muhasebe Bilgi Sistemi İlişkisi Çerçevesinde Muhasebe Eğitimi, *Türkiye XXIV. Muhasebe Eğitimi Sempozyumu*, 27-30 Nisan, Muğla, 59-88.
- Karahan, M. (2017). Türkiye, Abd ve Ab'de Muhasebe Denetiminin Karşılaştırılması, *Njosos Al-Farabi International Journal On Social Sciences/ Al-Farabi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 2564 (7946), 274-288.
- Karakaya, M. (1993). Küreselleşmede Bilişim Teknolojisini Rolü ve Muhasebe Eğitimine Etkisi, *Türkiye XIII Muhasebe Eğitim Sempozyumu*, 20-22 Mayıs 1993, Antalya, 369-383.

- Karakoç, M. (2013). Türk Ticaret Kanunu İle Birlikte Bağımsız Denetimde Meydana Gelen Gelişmeler, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Temmuz, 17-38.
- Karasioğlu, F. ve Erdemir, N, K. (2019). Mali Tablolar Analizi, Konya: Dizgi Ofset.
- Karyağdı, N. (2006). Abd Gelir İdaresi'nde Vergi İncelemesi, Ankara: MB Strateji Geliştirme Başkanlığı Yayını, 2006 (371), 1-107.
- Kavut, L. ve Adiloğlu, B. (2016). Türkiye'de Bağımsız Denetimin Gelişimi: Dünden Bugüne, *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Muhasebe Enstitüsü*, İstanbul: 75, 35-62.
- Kaygusuz, S. Y., Aslan, Ü., ve Kepçe, N. (2014). Genel Muhasebe - I, T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2654, Eskişehir: Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 1620.
- Kefe, İ., ve Kanarış, Z. (2019). Türkiye'de E-Fatura Başvuru Süreci ve Kullanımı, *UIİİD-IJEAS*, 25 (165-178), 307-9832.
- Kepekçi, C. (1996). Bağımsız Denetim, Ankara: Cem Web Ofset Yayınları.
- Kestane, A, ve Ağca Ahmet (2017). Ufrs Uygulamaları Ve Muhasebe Kültürel Değerler Ekseninde Türkiye'nin Yeri, *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi Eylül 2017*; 19(3); 624-649.
- Keyes, R, W. (2006). IBM Thomas J. Watson Research Center, Yorktown NY, September, 25-27.
- Kılıç, S., ve Alkan, R., M. (2018). Dördüncü Sanayi Devrimi Endüstri 4.0: Dünya ve Türkiye Değerlendirmeleri, *Girişimcilik İnovasyon ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi*, 29-49.
- Kızılğöl, Ö., ve İşgüden, B. (2011). Denetim Riskinin Belirlenmesinde Mesleki Yargının Denetçiler Tarafından Kullanılması: World Of Accounting Science, 1-34.
- Kishali, Y., ve Pehlivan, D. (2007). Denetimde İstatistiki Olmayan Örnekleme, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 121-130.
- Kline, R, B. (2011). Hypothesis Testing. Principles and Practice of Structural Equation Modeling, 3rd ed. New York: The Guilford Press, 7 (192), 209-342.
- Koçel, T, (2018). İşletme Yöneticiliği (Genişletilmiş 17. Baskı). İstanbul: Beta Yayınları.

- Kokina, J., and Davenport, T. H., (2017). The Emergence of Artificial Intelligence: How Automation is Changing Auditing, *Journal of Emerging Technologies in Accounting*, 14(1), 115-122.
- Kont, K. R. (2013). Cost accounting and scientific management in libraries: a historical overview, *Journal of Management History*, 19 (2), 225-240.
- Koparal, C. (2012). Yönetim ve Organizasyon, T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2564, Eskişehir: Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 1534.
- Köse, Ö. H. (2007). Dünyada ve Türkiye’de Yüksek Denetim, Ankara: T.C. Sayıştay 145. Yıldönümü Yayınları, 1-321.
- Köse, Ö. H. (2000). Dünyada ve Türkiye’ de Yüksek denetim, Araştırma/İnceleme Ve Çeviri Dizisi, Ankara: Sayıştay Yayınları.
- Kurtcebe, E., ve Utku, M. (2020). Muhasebe Ve Vergi Uygulamalarında E-Dönüşüm: 509 Nolu V.U.K. Genel Tebliğinin Ticari Hayata Etkileri, *Ekonomi Maliye İşletme Dergisi*, 3(1), 75-84.
- Kutay, N., Kızgın, M., ve Şaka, H. (2019). The Evaluation of the Risk and Opportunities of Information Technologies in the Scope of IEPS 2 by Professional Members: Sample of Izmir, 377-388.
- Kutlu, H. A. (2011). Muhasebe Meslek Ahlakı, Ankara: Nobel Yayınları.
- Kuzgun, Y. (2000). Meslek Danışmanlığı, Ankara: Nobel Yayınları.
- Külcü, R. (2016). Sanayi Devriminden 1700 Yıl Önce Yapılmış Erken Bir Keşif: Heron’un Buhar Türbin, *Akademia Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(1), 32-39.
- L, Thames., and D. Schaefer. (2016). Softwaredefined cloud manufacturing for industry 4.0., *Procedia CIRP*, 52, 12-17.
- Lasi, H. Fettke., P. Kemper., H. G. Feld., T., and Hoffmann, M. (2014). *Industry 4.0. Business & Information Systems Engineering*, 6(4), 239-242.
- Lawrance, S. (1996). International Accounting, USA: Thomsan Business Press.
- Lee, In., and Lee, Kyoochun. (2015). The Internet of Things (IoT): Applications, investments, and challenges for enterprises, *Business Horizons*, 58(4), 431- 440.
- Liaw, S. S., Huang, H. M., and Chen, G. D. (2007). Surveying instructor and learner attitudes toward e-learning, *Computers and Education*, 49, 1066-1080.

- Lim, J. H., Dehning, B., Richardson V. J., and Smith, R.E. (2011). A Meta-Analysis of the Effects of IT Investment on Firm Financial Performance, *Journal of Information Systems*, 25 (2), 145-169.
- Luo, J. Meng., and Q. Cai, Y. (2018). Analysis of the Impact of Artificial Intelligence Application on the Development of Accounting Industry, *Open Journal of Business and Management*, 6, 850-856.
- Karakoç, M. (2013). Türk Ticaret Kanunu İle Birlikte Bağımsız Denetimde Meydana Gelen Gelişmeler, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Jul, 59, 17-38.
- Maliye Bakanlığı (2008). 2008-2012 Stratejik Hedefler <http://www.sgb.gov.tr/files/slayt/turkce/hedef/buyuk/resim9pdf>. sayfasından alındı (Erişim Tarihi: 16.08.2020).
- Maliye Hesap Uzmanları Derneği (2015). Denetim İlke ve Esasları. Güncelleştirilmiş 6. Baskı. İstanbul.
- Marcoulides, G. A., and Drezner, Z. (2001). Specification Searches in Structural Equation Modeling. In: Marcoulides GA, Schumacker RE, eds. New Developments and Techniques in Structural Equation Modeling. 1st ed. London: Lawrence Erlbaum Associates, 247.
- Markoff, J. (1999). An İnternet Pionerr Ponders the Next Revolution, The New York Times Archived,
- Marşap, B. (1996). Muhasebe Mesleği Fonksiyonları ve Meslek Mensuplarının Nitelikleri, *Yaklaşım Dergisi*, Sayı, 37, 119-123.
- McDonald, R. P. and Ho, M. H. R. (2002). "Principles And Practice İn Reporting Structural Equation Analyses". *Psychological Methods*, 7(1), 64-82.
- Melis, A. C. (2005). Corporate Governance Failures to what extend is Parmalat a particularity Italy Case, *Blackwell Publishing Ltd*, 478-449.
- Mercimek, F. Gerçek. (2013). Vergi Kaçakçılık Suçuna İştirak ve Cezai Sorumluluk, Ankara: *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi* (TAAD), 14, 200-227.
- Meydan, C. H., ve Şeşen, H. (2015). Yapısal Eşitlik Modellemesi, AMOS Uygulamaları (2.Baskı). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Moeller, R. and Witt, H, N. (2005). Brink's Modern Internal Auditing, *Fifth Edition*, John Wiley Sons, Inc, Nj.

- Muğal, E. (2007). Uluslararası Denetim Standartları Ve Kurumsal Yönetim Açısından Türkiye’de Muhasebe Denetimi, Bursa: Uludağ Üniversitesi, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi,
- Munoko, I., Brown, Liburd, H. L., and Vasarhelyi, M. (2020). The Ethical Implications of Using Artificial Intelligence in Auditing, *Journal of Business Ethics*, 1-26.
- Çoşar, N. (2003). Varlık Vergisi Konusundaki Yolsuzluk Söylentileri, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 2-27.
- Nabiyev, V., ve Erümit, A, K. (2020). Eğitimde Yapay Zeka Kuramdan Uygulama, Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Nobes, C. (1998). Towards a Genaral Model of the Reasons for the International Differences in Financial Reporting, *Abacus*, 34 (2), 162-187.
- Notheisen, B. Jacob. C., and A. P. Shanmugam. (2017). Trading Real-World Assets on Blockchain: An Application of Trust-Free Transaction Systems in the Market for Lemons. *Business & Information Systems Engineering*, 59 (Ekim), 425–440.
- O’Connor, M. (2003). The Enron Board: The Perils Of Groupthink, *University of Cincinnati Law Review*, 71, 1233.
- Offe, C., and Fuchs, S. (2002). A Decline of Social Capital? The German Case, *Democracies in Flux: The Evolution of Social Capital in Contemporary Society*, Editör: Robert D. Putnam, NC: *Oxford University Pres*, Cary,
- Okan Gökten, P. ve Gökten, S. (2016). Uluslararası Eğitim Standartlarına Genel Bakış: Geçerliğinin Türkiye Açısından Değerlendirilmesi, *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3 (6), 49-66.
- Okka, O. (2015). Analitik Finansal Yönetim Teori ve Problemleri A5, Ankara: Nobel Yayınları.
- Otlı, F. (2011). Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Gözden Geçirilmiş Şirketler Muhasebesi (9. Baskı). Malatya: Medipres Matbaacılık Yayıncılık.
- Ös, M. (2018). Danıştay Kararları Işığında Usulsüzlük Kabahatleri, Gazi-antep Üniversitesi, Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hukuk Fakültesi, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.

- Öz, E., ve Çevikcan, F. (2010). Vergi Kanunlarıyla Getirilen Düzenlemelerin Muhasebe Uygulamasına Etkisi, *Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, 2 (1), 113-127.
- Özdamar, K. (2004). Tabloların Oluşturulması, Güvenirlik ve Soru Analizi. Paket Programlarla İstatistiksel Veri Analizi-1 (5th ed.), Eskişehir: Kaan Kitabevi Yayınları.
- Özdamar, K. (2016). Eğitim, Sağlık ve Davranış Bilimlerinde Ölçek ve Test Geliştirme Yapısal Eşitlik Modellemesi IBM SPSS, IBM SPSS AMOS ve MINITAB uygulamalı (1.Baskı), Eskişehir: Nisan Kitabevi Yayınları.
- Özdamar, M. (2008). Yargıtay Kararları Işığında Fatura İçeriğine İtiraz, *ABD*, Ankara, 66 (1) 220.
- Özdemir, İ., ve Sağiroğlu, Ş. (2018). Denetimlerde Büyük Veri Kullanımı ve Üzerine Bir Değerlendirme, *Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi PART C: Tasarım Ve Teknoloji Dergisi*, 6(2), 470-480.
- Özdoğan, O. (2019). Endüstri 4.0 Dördüncü Sanayi Devrimi ve Endüstriyel Dönüşümün Anahtarları, Ankara: Pusula 20 Yayınları.
- Özer, G., Özcan, M., ve Aktaş, S. (2010). Muhasebecilerin Bilgi Teknolojisi Kullanımının Teknoloji Kabul Modeli (Tkm) İle İncelenmesi, *Journal of Yasar University*, 3278-3293.
- Özgen, H. (1991) Çağdaş Muhasebe Anlayışı ve Gelişmiş Ülkelerdeki Muhasebe Uygulamaları, *Eskişehir Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fak. Dergisi*, 1(2), 63-75.
- Özkan, M. Al, A. vd (2018). Uluslararası Politik Ekonomi Açısından Dördüncü Sanayi – Endüstri Devrimi’nin Etkileri ve Türkiye, *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*, 6 (2), 126-156.
- Özkoç, A. E. (1998). Çevre Muhasebesi, *D.E.Ü.İ.İ.B.F. Dergisi*, 13 (I), 15-26.
- Öztuna, B. (2017). Endüstri 4.0 Dördüncü Sanayi Devrimi ile Araştırma Yaşamının Geleceği, Ankara: Gece Kitaplığı.
- Öztürk, M, S., Çarıkçı, O. (2019). Elektronik Muhasebe Uygulamaları Kapsamında Geleceğin Muhasebecileri Üzerine Bir Araştırma, *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 7 (16), 1007-1026.
- Pan, M. Wang, J. Errapotu., S. M. Zhang., X. Ding, J., and Han, Z. (2019). Big Data Privacy Preservation for Cyber-Physical Systems. Cham: Springer International Publishing.

- Pavaloiu, A. (2016). The Impact of Artificial Intelligence on Global Trends. *Journal of Multidisciplinary Developments*, 1(1), 21-37.
- Peterson, H. (2015). The 12 Jobs Most At Risk Of Being Replaced By Robots, World Economic Forum: <https://www.weforum.org/agenda/2015/11/the-12-jobs-most-at-risk-of-being-replaced-byrobots/> sayfasından alındı Erişim Tarihi: 01.01.2021.
- Preira, A. C., and Romero, F. (2017). The Review of the Meanings and the İmplications of the Industrial 4.0 Concept, Vigo (Pontevedra), Spain: Manufacturing Engineering Society International Conference 2017, Mesic 2017, 1206-1214.
- PWC (Price Waterhouse Coopers) (2014). <https://www.pwc.com.tr/tr/risk-surec-teknoloji-hizmetleri/ic-denetim-ve-kontrol-hizmetleri-yayinlari/ic-denetimin-gelisen-teknolojideki-yeni-rolu-web.pdf>, sayfasından alındı Erişim Tarihi:16.08.2020.
- Rasgen, M., ve Gönen, S. (2019). Endüstri 4.0 ve Muhasebenin Dijital Dönüşümü, *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(3), 2898-2917.
- Raykov, T. (2004). Behavioral scale reliability and measurement invariance evaluation using latent variable modeling, *Behav Ther*, 35(2), 299-331.
- Raykov, T., and Marcoulides, G, A. (2006). Fundamentals of Structural Equation Modeling. A First Course in Structural Equation Modeling (2nd ed.). London: Lawrence Erlbaum Associates.
- Roblek, V. Meško., M. andKrapež, A. (2016). A Complex View Of Industry 4.0. *Sage Open*, 6(2), 1-11.
- Rüßmann, M., Lorenz, M., Gerbert, P., Waldner, M., Justus, J., Engel, P., and Harnisch, M. (2015). Industry 4.0: The Future Of Productivity And Growth İn Manufacturing Industries. Boston Consulting Group, 9, 1-14.
- Aksoy, S. (2017). Değişen Teknolojiler Ve Endüstri 4.0: Endüstri 4.0'ı Anlamaya Dair Bir Giriş, *SAV Katkı*, 4, 34-4.
- San, H., Ming, H., and Chia, Y. (2005). Taiwan, *Int. J. Human-Computer Studies*, 62 784-808.
- Sangster, A., and Mulligan, C. (1997). Integrating The World Wide Web Into An Accounting Systems Course, *Accaounting Education*, 6 (1), 53-65.

- Sangster, A., and Stoner, G. (2008). The Market For Luca Pacioli's Summa Arithmetica, *Accounting Historians Journal*, 35 (1), 111-134
- Sarıcalar, Ş, (2020). *Vergi Usul Kanunu Karşısında Defter-Beyan Sistemi'nin Değerlendirilmesi*, YBHD 5. Yıl, 2020 (2), 229–262.
- Sarıçiçek, R. (2019). Muhasebe Alanındaki Dönüşüm ve Yapay Zekâ, 2. *Uluslararası İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Kongresi*, 1092-1099.
- Sarıçiçek, R., (2019). Muhasebe Alanındaki Dönüşüm ve Yapay Zeka, II. *Uluslararası İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırma Kongresi*, 1092-1099.
- Sarıtaş, T, M., ve Üner, N. (2013). Eğitimde Yenilikçi Teknolojiler: Bulut Teknolojisi, *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, (2) 701-713.
- Saruhan, G. C., ve Özdemirci, A. (2011). *Bilim, Felsefe ve Metodoloji* (2. bs.). İstanbul: Beta Basım Yayınları.
- Sekizsu, B., ve Ertaş, F., C. (2018). Şirketlerin Bağımsız Denetim Raporlarının Analizi: Borsa İstanbul'da Bir Araştırma, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Ekim, 43-64.
- Selimoğlu, Kardeş, S., Aslan, Ü., ve Güvemli, B. (2009). 12. Dünya Muhasebeciler Kongresinde Sunulan Türk Akademisyenler ve Uygulamacıların Bildirileri; Bir Literatür İncelemesi, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 42, 217-228.
- Selimoğlu, S, K., Özbirecikli, M., Uzay, Ş., ve Uyar, S. (2015). Bağımsız Denetim, Ankara: MU- DEN.
- Selimoğlu, S. K. (2008). Muhasebe Denetimi. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Sener, S., and Elevli, B. (2017). Endüstri 4.0'da Yeni İş Kolları ve Yüksek Öğrenim, *Mühendis Beyinler Dergisi*, 1 (2), 1-13.
- Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Malî Müşavirlik ve Yeminli Malî Müşavirlik Kanunu, (1989). T.C. Resmî Gazete (20194, 13 Haziran 1989). <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/20194.pdf>
- Serçemeli, M. (2018). Muhasebe ve Denetim Mesleklerinin Dijital Dönüşümünde Yapay Zekâ, *Turkish Studies Economics Finance and Politics*, 369-386.
- Sevilengül, O. (2007). Genel Muhasebe (13. Baskı), Ankara: Gazi Kitabevi.
- Shimme, S. (1937). Introduction to double-entry bookkeeping in Japan, *The Accounting Review*, 12 (3), 290-5.

- Siemens (2007). Türkiye'nin En Büyük Kamu Bilgi Teknolojileri Projesi, http://www.siemens.com.tr/web/231,1511/siemens_tr/microsite_itolutions_and_services/haberler/turkiyenin_en_buyuk_kamu_bilgi_teknolojileri_projesi_99_milyon_dolara_siemens_emanet. sayfasından alındı (Erişim Tarihi: 16.08.2020).
- Skoloff, L., Naomi, R., Skoloff, K., vd. (2009). Financing Inovation in the United States, 1870 to Present, USA: The MIT Press.
- Snudden, J. (2019). Progression To The Next İndustrial Revolution: İndustry 4.0 For Composites, Reinforced Plastics, 63(3). sayfasından alındı <https://www.materialstoday.com/composite-processing/features/industry-40-for-composites>.
- Someya, K. (1996), Japanese Accounting, New York, NY: Oxford University Press,
- Stringham, E. P. (2002). Emergence of the London Stock Exchange as a Self-Policing Club, *Journal of Private Enterprise*, 17 (2), 1-19.
- Šumak, B., Heričko, M., Pušnik, M., and Polančič, G. (2011). Factors Affecting Acceptance And Use Of Moodle: An Empirical Study Based On TAM. *Informatica*, 35, 91-100.
- Süklüm, N. (2020). Denetim Kalitesinin Bağımsızlık İlkesi Ve Etik İlişkisi Bağlamında İncelenmesi: *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 11 (Ek), 17-28.
- Sürmeli, F., Cemalcılar, Ö., ve Benligiray, Y. (2006). Genel Muhasebe, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Baskı, 5. Baskı.
- Svetlana, P., G, Svetlana, V, L., Yulia N., M, and Kalinin, P., A. (2019). Audit Of Training Of Digital Personnel For Regional Economy İn The Conditions Of Industry 4.0, 27, 245-251.
- Swan, M. (2015). Blockchain Blueprint for a New Economy O'Reilly Media, sayfasından alındı, <http://shop.oreilly.com/product/0636920037040.do>.
- Swanson, E. B. (1974). Management Information System: Appreciation and Involvement, *Management Science*, 21, 178-188.
- Şata, M. (2020) Doğrulayıcı Faktör Analizinde Kodeğişken(Lerin) Model Veri Uyumu Üzerindeki Etkisi, *Ekev Akademi Dergisi*, 24 (84) (Güz 2020), 475-490.

- Şener, S., ve Elevli, B. (2017). Endüstri 4.0'da Yeni İş Kolları ve Yüksek Öğrenim, *Mühendis Beyinler*, 25-37.
- Şimşek, M, Ş. ve Çelik, A. (2008). Genel İşletme (11. Baskı). Konya: Eğitim Yayınları.
- T.C. Sayıştay Başkanlığı Performans Denetimi Raporu (2006). E-Dönüşüm Türkiye Projesi Çerçevesinde Yürütülen Faaliyetler, <http://www.sayistay.gov.tr/rapor/perdenrap/2006/2006-3eDTR/2006-eDTR.pdf>, sayfasından alındı (Erişim Tarihi: 16.08.20202).
- Taş, H, Y. (2018). Dördüncü Sanayi Devrimi'nin (Endüstri 4.0) Araştırma Hayatına ve İstihdama Muhtemel Etkileri, *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, International Journal of Society Researches, 8 (9-6), 1817-1836.
- Taş, H. (2018). Dördüncü Sanayi Devrimi'nin (Endüstri 4.0) Çalışma Hayatına ve İstihdama Muhtemel Etkileri: *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 1817-1836.
- Taş, O., ve Mert, H. (2019). Denetimde Yapay Zeka Uygulaması, *5th Global Business Research Congress (GBRC - 2019)*, 9, 65-68.
- Taylor, D.H., and Glezen, G, W. (1994) Auditing Integrated Concepts and Procedures (8th Edition), USA, John Wiley and Sons Inc.
- Tekbaş, İ, (2018). Blockchain Teknolojisi ile Muhasebe ve Denetim Sil Baştan, <http://www.muhasibetr.com/yazarlarimiz/ismailtekbas/028/>. sayfasından alındı Erişim Tarihi: 23.08.2020.
- Tekbaş, İ. (2019). *Muhasebenin Dijital Dönüşümü ve Mali Mühendislik*, İstanbul: Hümanist Kitap Yayıncılık.
- Tektüfekçi, F. (2017). E-Dönüşüm Sürecinde E-Muhasebe Uygulamaları: Türkiye Örneği, *Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi*, XII (I), 79-88.
- Tetik, N. (2019). Mali Tablolar Analizine Giriş, Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakülte Kitabevi,1-20.
- TOBB (2016), Akıllı Fabrikalar Geliyor, *TOBB Ekonomik Forum Dergisi*, 259, 16-27.
- Toffler, A. (1980). The Third Wave. Seden, A. Türkçe Çeviri, 1996, İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- Tokay, S, H. ve Deran, A. (2011). Tarım Sektöründe Ve Tarım Sektörünün Önemli Bir Alt Dalı Olan Meyve Bahçesi İşletmelerinde Muhasebenin Gereği, *Belge Ve Defter Düzeni, Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi*, 4 (1), 40-55.

- Tokay, S.H., ve Deran, A. (2011). Tarım Sektöründe ve Tarım Sektörünün Önemli Bir Alt Dalı Olan Meyve Bahçesi İşletmelerinde Muhasebenin Gereği, Belge ve Defter Düzeni, *Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi*, 4 (1), 40-55.
- Toraman, C., Abdioğlu, H., ve İşgüden, B. (2009). İşletmelerde İnovasyon Sürecinde Entelektüel Sermaye Ve Yönetim Muhasebesi Kapsamında Değerlendirilmesi, *Afyon Kocatepe Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, C.X I, S I, (2009), 91-120.
- Toraman, C., ve Abdioğlu, H. (2008). Genişletilebilir İşletme Raporlama Dili (GİRD) ve Gelir İdaresince Kullanımı, *Afyon Kocatepe Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi* 10 (2), 79-109.
- Toroslu, M. V. (2012). Yeni Türk Ticaret Kanunu Kapsamında Finansal Tablolar Denetimi. İstanbul: Seçkin Yayıncılık.
- Trussel, J. (2003). Assessing Potential Accounting Manipulation: The Financial Characteristics of Charitable Organizations with Higher Than Expected Program Spending Ratios, *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 32 (4), 616- 634.
- Tselios, N., Daskalakis, S., and Papadopoulou, M. (2011). Assessing The Acceptance Of A Blended Learning University Course. *Educational Technology And Society*, 14, 224-235.
- Turan, A, H. ve Özgen, F, B. (2009). Türkiye’de E-Beyanname Sisteminin Benimsenmesi: Geliştirilmiş Teknoloji Kabul Modeli İle Ampirik Bir Araştırma, *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 10 (1), 134-147.
- Tutar, S. (2019). Endüstri 4.0’ın Muhasebe Mesleğine Olası Etkileri, *Uluslararası Ekonomi, İşletme ve Politika Dergisi*, (2), 323-344.
- Türker, M. (2018). Dijitalleşme Sürecinde Küresel Muhasebe Mesleğinin Yeniden Şekillenmesine Bakış, *World of Accounting Science*, 20(1), 202-235.
- TÜSİAD ve BCG (2016). Türkiye’nin Küresel Rekabetçiliği için Bir Gereklilik Olarak Sanayi 4.0: Gelişmekte Olan Ekonomi Perspektifi, İstanbul: TÜSİAD Yayınları.
- UBL-TR (Temel Fatura Senaryosu), Versiyon: 0.2, Mart 2015.
- UBL-TR (Ticari Fatura Senaryosu), Versiyon: 0.3, Mart 2016.
- Uddin, S. (2005). Global Harmonization of Accounting Standards, *The cost and Management*, May-June, 7-23.

- Uğur, A., ve Çütçü, İ. (2009). E-Devlet Ve Tasarruf Etkisi Kapsamında Vedop Projesi, *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 1 (2), 1309 -8012.
- Ural, A, ve Kılıç, İ. (2005). Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Usta, A., ve Doğantekin, S. (2018). Blockchain 101 v2, Bankalararası Kart Merkezi, İstanbul: Bankalararası Kart Merkezi sayfasından alındı <https://www.bkm.com.tr/wp-content/uploads/2018/06/blockchain-101-v2.pdf>. Erişim Tarihi: 23.08.2020.
- Ustaoglu, E, T., ve Akyol, E. M. (2018). Endüstri 4.0 Araştırmalarının Yerli Ve Yabancı Yazın Açısından Karşılaştırmalı Olarak Değerlendirilmesi: Betimsel Bir Araştırma, *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 16 (4), 444-453.
- Usul, H. (2015). Bağımsız Denetim, Ankara: Detay Yayıncılık.
- Utku, B, D., ve Ersoy, A. (2008). Kısıtlar Teorisi Ve Süreç Katkı Muhasebesinin Geleneksel Ve Çağdaş Yönetim/Maliyet Muhasebesi Yöntemleri İle Karşılaştırılması, *Journal of Yasar University*, 1627-1661.
- Uygun, O. (2002). Federal Devlet, 2. Basım, Ankara, 11, İtalik Yayınları.
- Uzay, Ş. (1999). İşletmelerde İç Kontrol Sistemini İncelemenin Bağımsız Dış Denetim Karar Sürecindeki Yeri Ve Türkiye'deki Denetim Firmalarına Yönelik Bir Araştırma. Ankara: Pelin Yayınları.
- Uzay, Ş. (2004). Türkiye'de Denetçi Bağımsızlığı, sayfasından alındı, www.iibf.erciyes.edu.tr/akademik/suzay/suzay_d1e.pdf, Erişim Tarihi (08.06.2020).
- Uzay, Ş., ve Bayat, S, B. (2016). 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun Bağımsız Denetim Alanında Getirdiği Yenilikler Ve Tartışmalı Konular, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 21 (5), 1503-1513.
- Uzun, K, T., ve Kekeç, H. M. (2017). Elektronik Vergi Uygulamalarının Vergi Denetimi Üzerindeki Etkisi: Türkiye Örneği, *International Conference on Eurasian Economies*, 276-281.
- Vijayasaraty, L. R. (2004). Predicting Consumer Intentions To Use On-Line Shopping; The Case For Augmented Technology Acceptance Model, *Information & Management*, 41, 747-762.

- Wasny, G., and Law, M. (2019). How artificial intelligence will change the way accountants work, sayfasından alındı <https://www.accountingtoday.com/opinion/how-ai-will-change-the-way-accountants-work> (Erişim Tarihi: 14.05.2020).
- Wehle, H. D. (2019). Artificial Intelligence, sayfasından alındı https://www.researchgate.net/publication/330683449_Artificial_Intelligence, Erişim Tarihi: 14.05.2021.
- Weiers, R. (2008). Introduction to Business Statistics, 7th. South WesternCenage Learning. 1-889.
- Witkowski, K. (2017). Internet of Things, Big Data, Industry 4.0, *Innovative Solutions in Logistics and Supply Chains Management, Procedia Engineering*, 182, 763- 769.
- Wolk, H. I., Dodd, J. L., and Tearney, M. G. (2004). Accounting Theory Conceptual Issues in a Political and Economic Enviroment, *Thomson South Western*, 376-377.
- Xu, X., Cesare, P., Liming, Z., Vincent, G., Alexander, P., An Binh, T., and Shiping, C. (2016). The Blockchain as a Software Connector, 13th Working IEEE/IFIP Conference on Software Architecture (WICSA), 182-91.
- Yao, X., Zhou, J., Lin, Y., Li, Y., Yu, H., and Liu, Y. (Ying) (2019). Smart Manufacturing based on cyber-physical systems and beyond, *Journal of Intelligent Manufacturing*, 30 (8), 2805-2817.
- Yardımcıoğlu, M., ve Ada, Ş. (2013). Kronolojik Bir Sırayla Muhasebe Ve Finansal Raporlamada Usulsüzlük Ve Skandallar, *İİBD Dergisi*, 2013 (375), 43-55.
- Yaşlıoğlu, M. M. (2017). Sosyal Bilimlerde Faktör Analizi ve Geçerlilik, *IUJSB 46, Special Issue/Özel Sayı*, 74-85.
- Yazan, Ö., ve Kaya, M. (2017). Ali Suavi Ve Muhasebe Öğretimi: Fenn-İ Tanzim-İ Defter (1869), *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi The Journal of International Social Research*, 10 (51-10), 1174-1180.
- Yazıcı E., ve Düzkaya, H. (2016). Endüstri Devriminde 4. Dalga ve Eğitim: Türkiye 4. Dalga Endüstri Devrimine Hazır mı?, *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi*, Teori ve Uygulama Yayıncılık.
- Yereli, A. N. (2007). Muhasebe Bilgi Sistemlerinin Risk Yönetimine Yönelik Bir Araştırma, *Muhasebe Denetimine Bakış Dergisi*, 15-31.

- Yereli, A. N. (2014). Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, *Dayanışma Dergisi*, 121, 1-150.
- Yılcı, M. F. (2015). İç Denetim ve İç Kontrol Değerleme Rehberi, Ankara: Detay Yayınları.
- Yılcı, M. Yıldız, B. ve Kiracı, M. (2016). Muhasebe Denetimi, Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yılcı, M., ve Yıldız, B. (2001). Yeminli Mali Müşavir-Bağımsız Denetçi ve Tasdik- Mali Tablo Denetimi Çelişkisi: Mesleğin Gelişimine Etkileri, *Muhasebe ve Denetim Bakış Dergisi*, 5, 68-82.
- Yıldız, A. (2018). Endüstri 4.0 ve Akıllı Fabrikalar, *Sakarya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 22 (2), 546-556.
- Yılmaz, B., Bülbül, S., ve Atık M. (2017). Büyük Verinin (Big Data) Muhasebe Üzerindeki Etkisi ve Muhasebeye Sağladığı Katkıların İncelenmesi: *Kara Harp Okulu Bilim Dergisi*, 27(1), 79-112.
- Yılmaz, R. (2018). Alman Maliyet Muhasebesi Sistemi: Esnek Analitik Maliyet Planlama Ve Muhasebesi, *Akademik Araştırmalar ve Araştırmalar Dergisi*, 10 (18), 270-287.
- Yoon, C., and Kim, S. (2007). Convenience And TAM İn A Ubiquitous Computing Environment: The Case Of Wireless LAN. *Electronic Commerce Research and Applications*, 6, 102-112.
- Young, J. J. M.T. (1996). Objectivity And The Role Of History İn The Development And Review Of Accounting Standards, *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 9 (3), 127-147.
- Yücel, G., ve Adiloğlu, B. (2019). Dijitalleşme - Yapay Zekâ ve Muhasebe Beklentiler, *Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 17, 47-60.
- Yücenurşen, M. (2020). Çift Taraflı Kayıt Yönteminden Üçlü Kayıt Sistemine Geçiş: Momentum Muhasebesi, *BMIJ*, 8, 1008-1025.
- Yüksekbilgili, Z., ve Çevik, G. Z. (2018). Endüstri 4.0 Bağlamında Türkiye'nin Yerine İlişkin Güçel ve Gelecek Eksenli Bir Analiz, *Finans Ekonomi ve Araştırmalar Dergisi*, 3 (2), 422-436.
- Yürekli, E., ve Şahiner, A. (2017). Muhasebe Eğitimi ve Endüstri 4.0 İlişkisi, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 55, 152-162.
- Zeytinoğlu, N, vd, (2009). Genel İşletme, Eskişehir: T.C Anadolu Üniversitesi Yay. No:1268, Açıköğretim Fakültesi Yayını No:704.

Zheng, P., Wang, H., Sang, Z., Zhong, R. Y., Liu, Y., (Yongkui), Liu, C., ... Xu, X. (2018). Smart manufacturing systems for Industry 4.0: Conceptual framework, scenarios, and future perspectives. *Frontiers of Mechanical Engineering*, 13(2), 137-150.

Ziewitz, M., and Brown, I. (2013). Research Handbook on Governance of the Internet, Edward Elgar Publishing, 512.

İnternet Kaynakları

(www.sozluk.gov.tr)

(www.tdk.gov.tr)

(www.kgk.gov.tr)

(www.luca.gov.tr)

Yaşar Engin SELİMOĞLU
Yargıtay 15. Hukuk Dairesi Onursal Üyesi

ESER SÖZLEŞMESİ

5. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Eser Sözleşmesi

Yaşar Engin Selimoğlu

Hukuk Yayınları Dizisi – 1866

Beşinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 12 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA

- ANTALYA, Gökhan : Tüzel Kişilik Perdesinin Aralanması Teorisi Tebliği
- ARAL, Fahrettin : Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, Ankara 1997
- ATİK, E. TÜZEMEN : Yüksek Lisans Tezi
- DAYINLARLI, Kemal : Joint Venture Sözleşmesi, Ankara 1989
- DAYINLARLI, Kemal : İstisna Akdinde Müteahhidin ve İş Sahibinin Temerrüdü, Ankara 2003
- DEVELLİOĞLU, Ferit : Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 1962
- EKİNCİ, Hüseyin : Cezaî Şart, Ankara 2004
- EREN, Fikret : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, İstanbul 1994
- EREN, Fikret : Borçlar Hukuku Genel Hükümler Ankara 2014
- EREN, Fikret : Borçlar Hukuku Özel Hükümler, Ankara 2015
- ERMAN, Hasan : Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesi, İstanbul 2007
- ERTEN, M. Ali : Türk Hukukunda Yapıların Neden Oldukları Zararlarından Dolayı Sorumluluk, Ankara 2000
- GÜRPINAR, Damla : Eser Sözleşmesinde Ücretin Artırılması ve Eksiltilmesi, İzmir 2006
- KARATAŞ, İzzet : Eser (İnşaat Yapım) Sözleşmeleri, Ankara 2004
- KARATAŞ, İzzet : Taşınmaz Satış Vaadi Sözleşmesi ve Yüklenicinin Temliki İşleminden Kaynaklanan Davalar, Ankara 2009
- KARAYALÇIN, Yaşar : FIDIC İnşaat Sözleşmesi Genel Şartlarında Mühendisin Hukukî Durumu, Ortak Seminer 1996
- KESKİN, Bayram : Kamu Hizmetinin Görülmesine İlişkin Sözleşmelerde Uluslararası Tahkim, İstanbul 2008
- KOSTAKOĞLU, Cengiz : İnşaat Hukuku ve Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmeleri, Ankara 2006
- KÖKSAL, Tuncay T. : Uluslararası İnşaat Hukuku, Ankara 2007
- KURU, Baki : Hukuk Muhakemeleri Usulü, İstanbul 2001
- OĞUZMAN, M.K- SELİÇİ, Ö. : Eşya Hukuku, İstanbul 2002
- ORAK, C. Çağatay : Kamu Hizmeti İmtiyaz Sözleşmelerinde Tahkim, Ankara 2006

- ÖZ, M. Turgut : İş Sahibinin Eser Sözleşmesinden Dönmesi, İstanbul 1989
- KAPLAN, İbrahim : İnşaat Sözleşmelerinde Yapı Sahibinin Ücret Ödeme Borcu ve Yerine Getirilmemesinin Sonuçları, Ortak Seminer Ankara 18-29 Mart 1996
- REİSOĞLU, Safa : Türk Eşya Hukuku, Ankara 1965
- SAYMEN, F.H.- ELBİR, H.K. : Türk Borçlar Hukuku Umumi Hükümler, İstanbul 1966
- TANDOĞAN, Halûk : Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, Ankara 1982
- TÜREGÜN, Necip : FIDIC Açısından İnşaat Sözleşmeleri, Ortak Seminer 1996
- UYGUR, Turgut : İnşaat Hukuku Sözleşmeden Doğan Borçlar ve Eser Sözleşmesi, Ankara 1998
- YAVUZ, Nihat : Sözleşmedeki Haksız Şartlar, Ankara 2009
- YILMAZ, Ejder : Hukuk Sözlüğü, Ankara 1996
- ZEVKLİLER, Aydın : Medenî Hukuk, Ankara 1992

Dr. Elif AYAN DURHAN

**ESER SÖZLEŞMESİNDE
AYIBI TAKİP EDEN
ZARARDAN SORUMLULUK**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Eser Sözleşmesinde Ayıblı Takip Eden Zarardan Sorumluluk
Elif Ayan Durhan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2925

Birinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 91 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKLAR

- Acun, H. (2018). *Eser Sözleşmesinde Ayıptan Sorumluluk Hükümleri ile Borçlar Kanunu Genel Hükümlerinin Yarışması*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Adolph, P. (1957). *Die Haftung des Verkäufers, Vermieters und Werkunternehmers auf Schadenersatz für schuldhafte, mangelhafte Vertragserfüllung*. Kiel.
- Akıncı, Ş. (2017). “Kötü İfa-Eksik İfa-Ayıplı İfa Ayrımı ve Bu Ayrımın Hukuki Sonuçları”, *Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Medeni Kanun’un ve Borçlar Kanunu’nun 90. Yıl Uluslararası Sempozyumu, 1926’dan Günümüze Türk – İsviçre Medenî Hukuku*, 17-20 Şubat 2016.
- Akman, G. S. (1976). *Sorumsuzluk Anlaşması*. İstanbul: Sulhi Garan Matbaası.
- Alıncak, M. İ. (1969). “Mesuliyetten Kurtulma Kayıtları (Ademi Mesuliyet Mukaveleleri)”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası. Kemalettin Birsan’a Armağan*. 35 (1-4).
- Altaş, H. (2002). *Eserin Teslimden Önce Telef Olması*. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Aral, F., Ayrancı, H. (2019). *Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*, Ankara: Yetkin Yayınları.
- Aral, F. (2011). *Türk Borçlar Hukukunda Kötü İfa*. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Arbek, Ö. (2005). *Satım Konusu Ayıplı Malın Tamir Edilmesi*. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Arpacı, Ö. (2019). *Eser Sözleşmesinde İşsahibinin Edimin İfasına Katılımı*, Ankara: Yetkin Yayınları.
- Aslan, B. (2018). *Tüketicinin Onarım Hakkı*, Ankara: Lykeion Yayınları.
- Ayan, E. (2016). “Genel İşlem Koşullarındaki Sorumsuzluk Kayıtlarının Hukuken Değerlendirilmesi”. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. 20 (3), 3-36.
- Ayan, E. (2013). *Sözleşme Sorumluluğunun Sınırlandırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aydemir, E. (2009). *Eser Sözleşmesi ve İnşaat Hukuku*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

- Aydoğdu, M., Kahveci, N. (2019). *Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, Sözleşmeler Hukuku*, Ankara: Adalet Yayınevi.
- Aydos, O. S. (2010). "Ayıplı Mal Nedeniyle Ortaya Çıkan Malvarlığı Zararları", *Prof. Dr. Fırat Öztan'a Armağan*, C. 1, 317-334.
- Aydos, O. S. (2009). *Ürün Sorumluluğu*. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Balmer, D. (2019). "Mangelrüge im Mietrecht, Zur Konkurrenz von Art 267/267a OR mit deliktischem Anspruch", *Aktuelle Juristische Praxis*. S. 515.
- Baş Süzel, E. (2018). "Tüketici Hukukunda İş Görme (Hizmet) Sözleşmelerinde Ayıplı İfa", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*. 24 (2), 966-998.
- Başalp, N. (2011). *Sorumsuzluk Anlaşmaları*, İstanbul: XII Levha Yayınları.
- Becker, H. (1993). *İsviçre Borçlar Kanunu Şerhi*. (Çev.: Dura, A. S.). Ankara: Yargıtay Yayınları.
- Bentele, R. (1994). *Die Konventionalstrafe nach Art 160-163 OR*. Freiburg: Shaker Verlag.
- Bieri, U. (1993). *Die Deliktshaftung des Werkunternehmers gegenüber dem Besteller für mangelhafte Werke*, Beromünster: Shaker Verlag.
- Bilge, N. (1971). *Borçlar Hukuku Özel Borç Münasebetleri*, Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları.
- Bittner, R. (1987). *Schutz des französischen Käufers vor Mangelfolgeschaden*. Regensburg.
- Brandli, R. (2007). *Die Nachbesserung im Werkvertrag, Eine Gesamtdarstellung unter Berücksichtigung der SIA Norm 118*. Zürich: Dike Verlag.
- Bögli, R. (1996). *Der Übergang von der unternehmerischen Leistungspflicht zur Mangelhaftung beim Werkvertrag, Zeitpunkt und Voraussetzungen*, Bern: P. Haupt Verlag.
- Buz, V. (1998). *Borçlunun Temerrüdünde Sözleşmeden Dönme*. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Buz, V. (2017). "Konventionalstrafe wegen nicht richtiger Erfüllung, Ein Missgriff des Gesetzgebers?". *Aktuelle Juristische Praxis*. S. 490. 490-504.
- Bühler, T. (1998). *Zürcher Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Band V/2 d, Der Werkvertrag, Art 363-379 OR*. Zürich: Schulthess Polygraphischer Verlag.

- Bürgel, A. (1992). *Die Haftung des Verkäufers und Herstellers für Mangelfolgeschaden im Englischen Recht*, München.
- Canavcı, M. A. (2006). *Roma ve Türk Hukukunda İstisna Akti*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Canbaz, A. T. (2008). *Roma Hukukunda ve Türk Hukukunda Alım Satım Akdinde Satıcının Ayıba Karşı Tekeffül Borcu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Canbolat, F. (2009). *İstisna Sözleşmesinde İş Sahibinin Ayıba Karşı Tekeffülden Doğan Hakları*. Ankara: Turhan Kitabevi.
- Cansel, E., Özel, Ç. (2014). "Türk Borçlar Hukukunda Ceza Koşulu", *Yaşar Üniversitesi Dergisi*, 713-733.
- Choi, B. (2003). *Mangelschaden, Mangelfolgeschaden und Folgeschaden ohne Mangel im Lichte typologischen Denkens*, München: C.H. Beck Verlag.
- Cumalıoğlu, E. (2014). "6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Satıcının Ayıplı Maldan Sorumluluğunun Koşulları". *Terazi Hukuk Dergisi*. 9 (99), 20-29.
- Çağlayan, H. C. (2016). "Ayıplı Hizmetten Doğan Sorumluluk ve Seçimlik Haklar". *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*. 0 (7). 351-372.
- Dağdelen, A. H. (2017). "Avusturya İfa Aksaklıkları Hukukunun Temel Yapısı", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. 66 (4). 659-676.
- Demircioğlu, H. R. (2009). *Güven Esası Uyarınca Sözleşme Görüşmelerindeki Kusurlu Davranıştan Doğan Sorumluluk (Culpa in Contrahendo Sorumluluğu)*. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Diederichsen, U. (1965). "Schadensersatz wegen Nichterfüllung und Ersatz von Mangelfolgeschaden", *Archiv für die civilistische Praxis*. Bd. 165. Heft 2. S. 150, 150-168.
- Dieter, M. (1977). *Unmittelbarer und mittelbarer Schaden*. Heidelberg: Müller Verlag.
- Doerig, R. (1985). *Ersatz sogenannter "Mangelfolgeschaden" aus Kaufvertrag (Art. 208 OR)*, Zürich.
- Edis, S. (1963). *Türk Borçlar Hukukuna Göre Satıcının Ayıba Karşı Tekeffül Borcu*. Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları.
- Emiroğlu, H. (2011). *Roma Hukukunda Alım Satım Sözleşmesinde Maldaki Maddi Ayıplar Nedeniyle Satıcının Sorumluluğu*. *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. 2 (2), 99-119.

- Erdem, M. (2009). "Tazminatın Götürü Olarak Belirlenmesi", *Gazi Üniversitesi Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu*, 97-124.
- Erdoğan, İ. (1997). "Tüketicinin Ayıplı Mal ve Hizmet İfalarına Karşı Korunması", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. 1 (2), 53-66.
- Erdoğan, İ. (2019). *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Ankara: Gazi Kitabevi.
- Erdoğan, B. (2006). *Roma Borçlar Hukuku Dersleri*, İstanbul: Der Yayınları.
- Eren, F. (2019a). *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Eren, F. (2019b). *Borçlar Hukuku Özel Hükümler*, Ankara: Yetkin Yayınları.
- Eren, F. (1996). "İnşaat Sözleşmelerinde Yüklenicinin Borçları ve Bu Borçların Yerine Getirilmemesinin Sonuçları", *Yönetici, İşletmeci, Mühendis ve Hukukçular İçin Ortak Seminer*, 63-86.
- Eren, F. (1975). *Sorumluluk Hukuku Açısından Uygun İlliyet Bağı Teorisi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınevi.
- Ergüne, M. S. (2008). *Olumsuz Zarar*. İstanbul: Beta Yayınevi.
- Erlüle, F. (2008). "Yapımcının Sorumluluğu", *Hukuk Araştırmaları Dergisi*. 303-338.
- Erten, A. (1977). *Sorumsuzluk Şartları*, Ankara: Olgaç Matbaası.
- Fels, A. (2000). *Die Sachmangelgewährleistung im Werkvertragsrecht des BGB*. Hamburg: Lit Verlag.
- Feyzioğlu, F. N. (1980). *Borçlar Hukuku Akdın Muhtelif Nevileri*, C. 1, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınevi.
- Finger, P. (1973). "Die Haftung des Werkunternehmers für Mangelfolgeschaden", *Neue Juristische Wochenschrift*. Heft 3.
- Fuglinszky, A. (2007). *Mangelfolgeschaden im deutschen und ungarischen Recht*, Tübingen: Mohr Siebeck Verlag.
- Furrer, R. (1973). *Beitrag zur Lehre der Gewährleistung im Vertragsrecht*. Zürich: Schulthess.
- Gadient, A. L. (1994). *Mangel- und Sicherungsrechte des Bauherrn im Werkvertrag*, Zürich.
- Gauch, P. (1977). *Der Unternehmer im Werkvertrag*, 2. Auflage, Zürich: Schulthess Polygraphischer Verlag.
- Gauch, P. (2011). *Der Werkvertrag*, 5. Auflage, Zürich: Schulthess Verlag.

- Gauch, P. (2001). "Sachgewährleistung und Willensmangel beim Kauf einer mangelhafter Sache-Alternativität der Rechtsbehelfe und Genehmigung des Vertrages BGE 127 III 83 ff.", *Recht. Zeitschrift für juristische Weiterbildung und Praxis*. S. 184, 184-190.
- Gautschi, G. (1967). *Berner Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht Band. VI, 2. Abteilung. 3. Teilband, Der Werkvertrag. Art 368*. Bern: Stampfli Verlag.
- Grimm, D. (1968). "Zur Abgrenzung der Schadensersatzansprüche aus § 635 BGB und aus positiver Vertragsverletzung", *Neue Juristische Wochenschrift*.
- Gümüş, M. A. (2014). *Borçlar Hukuku Özel Hükümler*. C. 2. İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Havutçu, A. (2016). "6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanuna Göre Ayıplı Mal veya Hizmet Nedeniyle Tüketicinin Tazminat Hakkı, Yeni Gelişmeler Işığında Bedensel Zararların Tazmini", C. 2, *Uluslararası Kongre*.
- Hofer, S. (2001). "Der Schadenersatzanspruch des Kaufers bei Sachmangeln, Grundsätze, Wertungen und Konstruktionen", *Archiv für die civilistische Praxis*, Bd. 201.
- Honsell, H. (2007). "Der Mangelfolgeschaden beim Kauf- der Papageienfall des Bundesgerichts", *Recht*.
- Honsell, H. (2010). *Schweizerisches Obligationenrecht, Besonderer Teil*. Bern: Stämpfli Verlag.
- Honsell, H. (2014). *OR Kommentar*. Basel: Helbing & Lichtenhahn Verlag.
- Jakobs, H. H. (1975). "Die Verjährung des Schadensersatzanspruches wegen mangelhafter Werkleistung". *Juristische Schulung*.
- Kalkan, A. (2018). *Tüketici Hukukunda Ayıplı Maldan Doğan Sorumluluk*. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Kalkan Oğuztürk, B. (2008). *Güven Sorumluluğu*. İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Kapancı, B. (2013). "Götürü Tazminat Anlaşması ve Bunun Ceza Koşulundan Ayırt Edilmesi", *Mustafa Dural'a Armağan*. 655-683.
- Karabağ Bulut, N. (2009). "Sorumsuzluk Anlaşmaları ve Sonuçları". *Hüseyin Hatemi'ye Armağan*. C. 1, 825-889.
- Karaman Akçura, T. (2008). *Üreticinin Ayıplı Ürünün Sebep Olduğu Zararlar Nedeniyle Üçüncü Kişilere Karşı Sorumluluğu*. İstanbul: Vedat Kitapçılık.

- Karaman Akçura, T. (2009). "Üreticinin Sorumluluğu", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu*. 295-308.
- Karataş, İ. (2004). *Eser (İnşaat Yapım) Sözleşmeleri*, Ankara: Adalet Yayınevi.
- Kılıçoğlu, A. (2019). *Borçlar Hukuku Özel Hükümler*, Ankara: Turhan Kitabevi.
- Kırca, Ç. (2004). *Bilgi Vermeden Dolay Üçüncü Kişiye Karşı Sorumluluk*. Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü.
- Kırca, Ç. (2009). "Kaldırılması Gereken Bir Ayrım: Satım Sözleşmesinde Satılanın Zaptı ve Satılan Malın Ayıplı Olması Sebebiyle İstenebilecek Tazminat Açısından Yapılan Doğrudan Zarar Dolaylı Zarar Ayrımı". *Ali Naim İnan'a Armağan*. 433-458.
- Kırca, Ç. (2001). "Örtülü (Gizli) Boşluk ve Bu Boşluğun Doldurulması Yöntemi Olarak Amaca Uygun Sınırlama", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. 50 (1). 91-119.
- Kırca, Ç. (2007). *Ürün Sorumluluğu*. Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü.
- Klauser, P. (1973). *Die Werkvertragliche Mangelhaftung und ihr Verhältnis zu den allgemeinen Nichterfüllungsfolgen*, Zürich: Schulthess Verlag.
- Kramer, E. A. (2001). "Bundesgericht, 14.12.2000 BGE 127 III 83 ff., Berufung", *Aktuelle Juristische Praxis*. S. 1454. 1454-1456.
- Kocayusufpaşaoğlu, N. (1968). *Güven Nazariyesi Karşısında Borç Sözleşmelerinde Hata Kavramı*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınevi.
- Kolberg, K. (2002). *Der Veranstaltungsbesuchsvertrag*. Kassel: Kassel University Press.
- Koller, A. (2015). *Schweizerisches Werkvertragsrecht*, Zürich: Dike Verlag.
- Koller, A. (1994). *Vom Recht des Bauherrn auf Verbesserung des mangelhaften Werkes, Das Nachbesserungsrecht im Bauwerkvertrag, Aktuelle Probleme des privaten und öffentlichen Baurechts*, St. Gallen: Vereinigung für Baurecht V. BR.
- Koschaker, P., Ayiter, K. (1977). *Modern Özel Hukuka Giriş Olarak Roma Özel Hukukunun Ana Hatları*, Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınevi.
- König, R. (2019). "Vom Mangelfolgeschaden: Grundzüge und Streitfrage". *Schweizerische Baurechtstagung: Institut für Schweizerisches und Internationales Baurecht*, 79-106.

- Kuhn, M. W. (2003). "Wegbedingung der Haftung für Lieferverzug, Gewährleistung sowie Mangelfolgeschaden in Kaufverträgen, Aktuelle Aspekte des Schuld- und Sachenrechts", *Festschrift für Heinz Rey zum 60. Geburtstag*. 441-450.
- Larenz, K. (1976). *Lehrbuch des Schuldrechts, Band 1, 2, Allgemeiner und Besonderer Teil*, Münschen: Beck Verlag.
- Linder, F. (2005). *Gewährleistung in England und Österreich*. Wien: Linde Verlag.
- Lorenz, S., Stringari, K. (2006). "Mangelschaden und Mangelfolgeschaden im reformierten Deutschen und Griechischen Schuldrecht", *Festschrift für Apostolos Georgiades zum 70. Geburtstag*, 237-279.
- Mankowski, P. (2006). "Die Anspruchsgrundlage für den Ersatz von "Mangelfolgeschaden" (Integritätsschaden)", *Juristische Schulung*. Heft 6.
- Oğuz, C. (1993). *Genel İşlem Şartları ve İçerik Sınırları*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Oğuzman, M. K., Barlas, N. (2015). *Medeni Hukuk*. İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Oğuzman, M. K., Seliçi, Ö., Oktay Özdemir, S. (2018). *Eşya Hukuku*. İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Oğuzman, M. K., Öz, M. T. (2016). *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. C. II. İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Ozanoğlu, H. S. (1999). "İstisna ve Özellikle İnşaat Sözleşmelerinde Yüklenicinin (Yüklenicinin) Eseri Teslim Zamanında Gecikmesine Bağlanan İfaya Eklenen Cezai Şart (Gecikme Cezası) Kayıtları", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. 3 (1-2).
- Ozanoğlu, H. S. (2001). "Tüketici Sözleşmesi Kavramı (Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Maddi Anlamda Uygulama Alanı)". *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. 50 (1). 55-90.
- Öcal Apaydın, B. (2021). *TBK ve CISG Uyarınca Taşınır Satımında Ayıplı İfa Halinde Satıcının Sorumlu Olduğu Maddi Zarar*. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Önder Dingil, G. G. (2017). *6502 sayılı TKHK kapsamında Satıcının Ayıplı Mal ve Hizmetten Doğan Sorumluluğu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Öz, M. T. (1989). *İş Sahibinin Eser Sözleşmesinden Dönmesi Bayındırlık İşleri Şartnamesinin İlgili Hükümleri İle Birlikte*, İstanbul: Kazancı Yayınevi.

- Öz, T. (2017). "Yeni Borçlar Kanununda Eser Sözleşmesine İlişkin Yenilikler". *Medeni Kanunun ve Borçlar Kanununun 90. Yılı Uluslararası Sempozyumu, 1926'dan Günümüze Türk-İsviçre Medeni Hukuku*. 17-20 Şubat 2016, C. II.
- Özcan, Z. (2018). "İnşaat Sözleşmelerinde Yüklenicinin Ayıplı ve Eksik İfası", *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, Nuri Necipoğlu'na Armağan, S. 11, 317-339.
- Özdemir, H. (2017). "Eser Sözleşmesinde Yüklenicinin Eksik İş ve Ayıplı Mal Tesliminden Dolayı Sorumluluğu". *Medeni Kanunun ve Borçlar Kanununun 90. Yılı Uluslararası Sempozyumu, 1926'dan Günümüze Türk-İsviçre Medeni Hukuku*. 17-20 Şubat 2016, C. II.
- Özdemir, H. (2013). *Türk Borçlar Kanununa ve Viyana Satım Sözleşmesine (CISG) Göre Ayıptan Doğan Sorumluluğun Şartları*, Ankara: Yetkin Yayınları.
- Özcan, B. (1982). *İmalatçının Sorumluluğu*. Ankara: Turhan Kitabevi.
- Pally, D. (1996). *Mangelfolgeschaden im Werkvertragsrecht-Begriff und Verhältnis zu den allgemeinen Nichterfüllungsfolgen*. Bamberg.
- Parlak Börü, Ş. (2017). "Götürü Tazminat Kavramına Bir Bakış", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 129, 195-228.
- Peters, F. (1978). "Mangelschaden und Mangelfolgeschaden". *Neue Juristische Wochenschrift*. Heft 14.
- Rado, T. (2011). *Roma Hukuku Dersleri, Borçlar Hukuku*, İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Rado, T. (1945). "Roma Hukukunda Maldaki Ayıplardan Dolayı Satıcının Mesuliyeti". *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*. 10 (3-4), 604-619.
- Rinke, C. (1969). *Die Haftung des Kraftfahrzeug-Herstellers für Mangelfolgeschaden fehlerhafter Kraftfahrzeuge*, Mainz.
- Rohlack, T. (1997). *Das Verhältnis der positiven Forderungsverletzung und culpa in contrahendo zur Sachmangelhaftung beim Kauf- und Werkvertrag*. Baden: Nomos Verlag.
- Saaf, J. (2005). "Leistungsstörungen im Kauf-und Werkvertragsrecht-Länderbericht Österreich, Gewährleistungsrecht im Kauf-und Werkvertrag". 31. Tagung der DACH in Budapest vom 23. bis 25. September 2004. Zürich.

- Saran, B. (1992). *Roma Hukukunda Alım Satım Akdinde Maldaki Maddi Ayıplardan Dolayı Satıcının Sorumluluğu*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Schlatter, H. (1934). *Die Haftung des Unternehmers im Werkvertrag*. Schaffhausen: Unionsdruckerei.
- Schubiger, A. (1957). *Verhältnis der Sachgewährleistung zu den Folgen der Nichterfüllung oder nicht gehörigen Erfüllung* OR 197 ff.-OR 97 ff. Bern: Stämpfli.
- Schwenger, A. (1977). *Der Ersatz von Mangelschaden und Mangelfolgeschaden bei lästigen Verträgen*. Bern: H. Lang.
- Seliçi, Ö. (1978). *İnşaat Sözleşmelerinde Yüklenicinin Sorumluluğu*, İstanbul: Fakülteler Matbaası.
- Selimoğlu, Y. E. (2016). *Eser Sözleşmesi*. Ankara: Adalet Yayınları.
- Stotz, F. (1989). *Die Leistungspflicht und die Mangelhaftung des Unternehmers im Werkvertrag*, Bern: Lang.
- Serozan, R. (2007). *Sözleşmeden Dönme*. İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Siegenthaler, T. (2016). *Prajudizienbuch OR, Die Rechtsprechung des Bundesgerichts (1875-2015)*, OR 368.
- Simons, R. (1927). *Die Mangelhaftung im Werkverträge*. Würzburg: Bavaria.
- Sirmen, L. (2018). *Eşya Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Somer, P. (2008). *Roma Hukukunda İstisna Akdi*. İstanbul: Der Yayınları.
- Soydan, C. (2016). *Roma Hukukunda ve Türk Hukukunda Eser Sözleşmeleri (Locatio Conductio Operis)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Özyeğin Üniversitesi.
- Spiess, H. R., Huser, M. T. (2014). *Norm SIA 118 Allgemeine Bedingungen für Bauarbeiten, herausgegeben durch den Schweizerischen Ingenieur-und Architektenverein. Stämpflis Handkommentar Art 169*. Bern: Stämpfli Verlag.
- Spiess, H. R., Huser, M. T. (2014). *Norm SIA 118 Allgemeine Bedingungen für Bauarbeiten, herausgegeben durch den Schweizerischen Ingenieur-und Architektenverein. Stämpflis Handkommentar Art 170*. Bern: Stämpfli Verlag.
- Spiess, H. R., Huser, M. T. (2014). *Norm SIA 118 Allgemeine Bedingungen für Bauarbeiten, herausgegeben durch den Schweizerischen Ingenieur-und Architektenverein. Stämpflis Handkommentar Art 171*. Bern: Stämpfli Verlag.

- Stoppelhaar, R. (2019). "Der Schadenersatzanspruch des Kaufers im Rahmen der Wandelung", *Recht, Zeitschrift für juristische Weiterbildung und Praxis*. S. 180. 180-196.
- Stotz, F. (1989). *Die Leistungspflicht und die Mangelhaftung des Unternehmers im Werkvertrag*, Bern: Lang.
- Şahiniz, C. S. (2008). *Tacirler Arası Ticari Satımlarda Satıcının Ayıplı İfadan (Ayıplı Mal Tesliminden) Sorumluluğu*, Ankara: Seçkin Yayınları.
- Şenocak, Z. (2002). *Eser Sözleşmesinde Ayıbın Giderilmesini İsteme Hakkı*, Ankara: Turhan Kitabevi.
- Şenocak, Z. (2014). "6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanuna Göre Ayıplı Mal Teslimi Halinde Tüketicinin Hakları". *Terazi Hukuk Dergisi*. 9 (99), 30-37.
- Tahiroğlu, B. (2013). *Roma Borçlar Hukuku*, İstanbul: Der Yayınları.
- Tandoğan, H. (2010). *Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*, C. II, İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Tekelioğlu, N. (2017). "İnşaat Sözleşmelerinde Cezai Şart ve Götürü Tazminat", *Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi*, S. 2, 159-186.
- Tekinay, S.S, Akman, S., Burcuoğlu, H., Altop, A. (1985). *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. C.1, İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Tiryaki, B. (2007). *Tüketicinin Korunması Hukuku Açısından Ayıplı Hizmetten Doğan Sorumluluk*, Ankara: Yetkin Yayınları.
- Todt, G. (1970). *Die Schadensersatzansprüche des Kaufers, Mieters und Werkbestellers aus Sachmangeln*, Heidelberg: Verlagsgesellschaft Recht und Wirtschaft.
- Trachsel, H. (2000). *Die Verantwortlichkeit des Bestellers bei Werkmangeln*, Bern: Verlag Paul Haupt.
- Trachsel, H. (2017). "Der merkantile Minderwert im Werkvertrags-, Grundstückkauf- und Nachbarrecht". *Baurecht*. S. 333, 333-342.
- Tunçomağ, K. (1977). *Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*, C. 2, İstanbul: Sermet Matbaası.
- Turanboy, A. (1991). "Yargıtay Kararlarına Göre Yüklenicinin Teslimden Sonra İnşaatteki Noksan ve Bozukluklardan Doğan Mesuliyeti". *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*.

- Uçar, A. (2003). *İstisna Sözleşmesinde Müteahhidin Ayıba Karşı Tekeffül Borcu*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Umur, Z. (1999). *Roma Hukuku Ders Notları*, İstanbul: Beta Yayınevi.
- Wagner, G. (2002). "Mangel- und Mangelfolgeschaden im neuen Schuldrecht?". *Juristen Zeitung*. Nr. 10. 475-481.
- Walter, A. P. (1966). *Der Werkvertrag und die Mangelhaftung des Herstellers nach den Rechtsordnungen des Deutschen und des Französischen Sprachkreises*, Saarbrücken.
- Walter, T. (1990). *Das Verhältnis der gewährleistungsrechtlichen Schadensersatzansprüche im Kauf- Miet- und Werkvertragsrecht zu dem Schadensersatzanspruch wegen positiver Vertragsverletzung*. Frankfurt: Lang.
- Waltermann, F. (2003). *Die Mangelhaftung im neuen Schuldrecht, Rechtsfolge, Tatbestand und Verjährung des Anspruchs auf Schadensersatz für den Mangelschaden und den Mangelfolgeschaden*, Frankfurt: Lang.
- Winter, J. (1979). *Die Distinktion von Mangel- und Mangelfolgeschaden im Werkvertragsrecht*. Bayern.
- Yakuppur, S. (2009). *Borçlar Kanunu'na Göre Eser Sözleşmesinde Yüklenicinin Eseri Teslim Borcu ve Teslim Borcuna Aykırılık*. İstanbul: XII Levha Yayınları.
- Yavuz, C. (2016). *Borçlar Hukuku Dersleri (Özel Hükümler)*, İstanbul: Beta Yayınevi.
- Yavuz, C. (1989). *Satıcının Satılanın (Malın) Ayıplarından Sorumluluğu*, İstanbul: Beta Yayınevi.
- Yavuz, C. (2000). "Tüketicinin Ayıplı Mal ve Hizmetlere Karşı Korunması (TKHK. m. 4)". *Prof. Dr. Kemal Oğuzman'ın Anısına Armağan*. 1293-1316.
- Yavuz, N. (2014). *Ayıplı İfa*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A. (2013). "Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağının Bazı Maddelerine İlişkin Değerlendirmeler". *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. 17 (1-2).
- Yıldırım, A. (2019). *Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. Ankara: Monopol Yayınları.
- Yıldırım, M. F. (2002). *Borçlar Hukukuna Göre Sözleşmenin Kuruluşunda Hile*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

- Yıldırım, M. F. (2006). “Satım Sözleşmesindeki Ayıba Karşı Tekeffül Hükümleri ile İrade Sakatlığı Hali Olarak Hile (BK m. 28) Hükümü Arasındaki İlişki”, *Prof. Dr. Fikret Eren’e Armağan*, 965 vd.
- Yıldırım, M. F. (1992). *Satım Sözleşmesinde Ayıba Karşı Tekeffül Hükümleriyle Borçlar Kanunundaki Genel Hükümlerin Yarışması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yıldırım, M. F., Başpınar, V. (2008). “Doktrin ve Uygulama Açısından Türk İsviçre Hukukunda Doğrudan Doğruya ve Dolaylı Zarar Ayrımı”. *Bilge Öztan’a Armağan*. 1093-1125.
- Yücer Aktürk, İ. (2012). *Satım ve Eser Sözleşmelerinde Gözden Geçirme ve Bildirim Külfetleri* Ankara: Yetkin Yayınları.
- Zevkliler, A., Gökyayla, E. (2017). *Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*, Ankara: Turhan Kitabevi.
- Zilelioğlu, H. (1987). “Roma Hukukundaki Sorumluluk Ölçütlerine Genel Bir Bakış”. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. 39 (1-4). 241-264.

İsa AKANSEL

Hakim

**ESER SÖZLEŞMESİNDE
YÜKLENİCİNİN
ÖZEN BORCU**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Eser Sözleşmesinde Yüklenicinin Özen Borcu
İsa Akansel

Hukuk Yayınları Dizisi – 2840

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 71 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Acun, H. (2018). Eser Sözleşmesinde Ayıptan Sorumluluk Hükümleri ile Borçlar Kanunu Genel Hükümlerinin Yarışması, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Akkanat, H. (2006). Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmelerinde Fazla İnşaat, Prof. Dr. Fikret Eren'e Armağan, Yetkin Yayıncılık, Ankara, s. 63-76.
- Akkayan Yıldırım, A. (2004). Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmelerinde Müteahhidin Temerrüde Düşmesi Üzerine Arsa Sahibinin Sözleşmeyi Sona Erdirmesi ve Sona Ermenin Etkileri, Prof. Dr. Ergun Özsunay'a Armağan, Vedat Kitapçılık, İstanbul, s. 49-86.
- Akyol, Ş. (1976). Tam Üçüncü Şahıs Yararına Sözleşme, Fakülteler Matbaası, İstanbul.
- Altaş, H. (2006). İstisna Sözleşmesinde İş Sahibinin İfadan Önce Sözleşmeden Dönme Hakkı, Prof. Dr. Fikret EREN' e Armağan, Yetkin Yayıncılık, Ankara, s. 97-110.
- Altay, S. ve Eskiocak, A. (2007). Türk Medeni Hukukunda Taşınmaz Rehni, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- Antalya, G. (2012). Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Beta Yayıncılık, İstanbul.
- Aral, F. (2011). Türk Hukuku'nda Kötü İfa, Yetkin Yayıncılık, Ankara.
- Aral, F. ve Ayrancı, H. (2014). Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, Yetkin Yayınları, Ankara.
- Arkan, S. (2012). Ticari İşletme Hukuku, Batider Yayıncılık, Ankara.
- Avcı, A. (2015). Türk Borçlar Kanunu'nda Yüklenicinin Sadakat ve Özen Borcu, Türkiye Barolar Birliği Dergisi Cilt 28 Sayı 119, Ankara, s. 368-394.
- Ayan, S. (2008). İnşaat Sözleşmesinde Yüklenicinin Temerrüdü, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Ayhan, R., Özdamar, M. ve Çağlar, H. (2012). Ticari İşletme Hukuku, Yetkin Yayıncılık, Ankara.

- Ayverdi, İ. (2006). Misalli Büyük Türkçe Sözlük Cilt 2-3, Kubbealtı Neşriyatı, İstanbul.
- Baş, E. (2011). Bina veya Yapı Eserlerinden Doğan Sorumluluk, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul.
- Başpınar, V. (2004). Vekilin Özen Borcundan Doğan Sorumluluğu, Yetkin Yayıncılık, Ankara.
- Baygın, C. (1999). Türk Hukukuna Göre İstisna Sözleşmelerinde Ücret ve Tabi Olduğu Hükümler, Beta Yayıncılık, İstanbul.
- Birkan, B. (2018). Eser Sözleşmesinde İş Sahibinin Genel Hükümlere Göre Tazminat İsteme Hakkı, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Bozer, A. ve Göle, C. (2015). Ticari İşletme Hukuku, Batider Yayıncılık, Ankara.
- Buz, V. (2014). Borçlu Temerrüdünde Sözleşmeden Dönme, Yetkin Yayıncılık, Ankara.
- Büyükkay, Y. (2013). Eser Sözleşmesi, Yetkin Yayıncılık, Ankara.
- Cenkci, E. (2010). Yargıtay Kararları Işığında Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmelerinden Doğan İlave İş ve İlave Bağımsız Bölüm Sorunlarının Değerlendirilmesi, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi, İstanbul, s. 111-139.
- Çakar, S. (1999). Türkçe-Almanca, Almanca-Türkçe Hukuk Sözlüğü, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Dayınlarlı, K. (1993). İstisna Akdinde Müteahhidin ve İş Sahibinin Temerrüdü, Dayınlarlı Yayıncılık, İstanbul.
- Dirican, G. (2007). Eser Sözleşmesinde Temerrüde Dayalı Cezai Şart ve Yargıtay Uygulaması, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- Eren, F. (1996). İnşaat Sözleşmeleri, İnşaat Sözleşmelerinde Müteahhidin Borçları ve Bu Borçların Yerine Getirilmemesinin Sonuçları, (İnşaat Sözleşmeleri), Ortak Seminer, Batider Yayıncılık, İstanbul.
- Eren, F. (2016). Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Yetkin Yayınları, Ankara.
- Eren, F. (2017). Borçlar Hukuku Özel Hükümler, Yetkin Yayınları, Ankara.
- Erman, H. (1979). İstisna Sözleşmesinde Beklenilmeyen Haller, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

- Erman, H. (2007). Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesi, Der Yayınları, İstanbul.
- Genç Arıdemir, A. (2004). Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmelerinden Doğan İlave İşler ve İlave Bağımsız Bölümler Sorunu Bakımından Hukuki Durum, Prof. Dr. Necip Kocayusufpaşaoğlu'na Armağan, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Gezder, Ü. (2009). Türk/İsviçre Hukuku'nda Culpa in Contrahendo Sorumluluğu, Beta Yayıncılık, İstanbul.
- Gökyayla, E. (2002). Eser Sözleşmesinde Müteahhidin Özen ve Sadakat Borcu, Prof. Dr. Kemal Oğuzman' a Armağan, GSÜHFD, İstanbul, s. 785-805.
- Gökyayla, E. (2009). Eser Sözleşmesinde Ek iş ve İş Değişikliği, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- Gümüş, M. A. (2001). Türk-İsviçre Borçlar Hukukunda Vekilin Özen Borcu, Beta Yayıncılık, İstanbul.
- Gümüş, M. A. (2014). Borçlar Özel Hukuku, Cilt II, Filiz Kitabevi, İstanbul.
- Günel, M. C. (2004). Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmelerinde Arsa Sahibinin İnşaattaki Ayıp Nedeni ile Sahip Olduğu Haklar, Prof. Dr. Ergun Özsunay'a Armağan, Vedat Kitapçılık, İstanbul, s. 411-433.
- Gürpınar, D. (1999). Eser Sözleşmesinde Ücretin Arttırılması ve Eksiltilmesi, Güncel Yayınevi, İzmir.
- Hatemi, H. ve Gökyayla, E. (2015). Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- İnal, T. (2015). Ticari İşletme Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- İzveren, A. (1953). İşçinin İhtimam Mükellefiyeti, Adalet Dergisi Sayı 11, Ankara.
- Kaplan, İ. (1996). İnşaat Sözleşmeleri, İnşaat Sözleşmelerinde Müteahhidin Borçları ve Bu Borçların Yerine Getirilmemesinin Sonuçları, (İnşaat Sözleşmeleri), Ortak Seminer, Batider Yayıncılık, İstanbul.
- Kaplan, İ. (2013). İnşaat Sözleşmeleri Hukuku ve Endüstri Yatırım Sözleşmeleri, Yetkin Yayıncılık, Ankara.
- Karabağ Bulut, N. (2009). Üçüncü Kişiyi Koruyucu Etkili Sözleşme, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul.

- Karakurt Gümüşsoy, G. (2017). Eser Sözleşmesinde Yüklenicinin Borca Aykırılığının Önceden Belli Olması, Oniki Levha Yayınları, İstanbul.
- Kılıçoğlu, A. (2016). Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Turhan Kitabevi, Ankara.
- Kızır, M. (2011). Yargıtay Kararları Işığında Basiretli İşadamı Gibi Hareket Etme Yükümlülüğünün Sözleşmenin Değişen Şartlara Uyarlanmasına Etkisi, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt 19, Konya, s. 245-282.
- Kocağa, K. (2004). Müteahhidin İşin Devamı Esnasında Özen Yükümünü İhlal Ederek Eseri Ayıplı veya Sözleşmeye Aykırı Şekilde Yapacağının Anlaşılması Halinde İş Sahibinin BK. M. 358/II Uyarınca Sahip Olduğu Haklar, DEÜHFD Cilt 6, İzmir, s. 177-201.
- Kocağa, K. (2009). Arsa Payı Karşılığı İnşaat Yapımında Ortaya Çıkan İlave İş ve İlave Bağımsız Bölüm Sorunu, Türkiye Barolar Birliği Dergisi Sayı 85, Ankara, s. 86-104.
- Kocağa, K. (2014). İnşaat Sözleşmesi, Yetkin Yayınları, Ankara.
- Kocayusufpaşaoğlu, N., Hatemi, H., Serozan, R., Arpacı, A. (2011). Borçlar Hukuku Genel Bölüm, Cilt I, Filiz Kitabevi, İstanbul.
- Koyuncu, B. K. (2016). Ayıp Nedeniyle Eser Sözleşmesinden Dönme Hakkının Kullanılabilmesi İçin TBK m. 475 Hükmünde Öngörülen Şartlar ve Sınırlamaya Dair Bir Değerlendirme, Prof. Dr. Özer Seliçi'nin Anısına Armağan, Bahçeşehir Üniversitesi HFD., İstanbul, s. 1069-1093.
- Kurşat, Z. (2017). İnşaat Sözleşmesi, Filiz Kitabevi, İstanbul.
- Nomer, H. (2015). Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Beta Yayıncılık, İstanbul.
- Oğuzman, K. ve Öz, T. (2013). Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt I, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- Oğuzman, K. ve Öz, T. (2013). Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt II, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- Ovacık, M. (2000). İngilizce –Türkçe Hukuk Sözlüğü, Batider Yayıncılık, Ankara.
- Öz, T. (1989). İş Sahibinin Eser Sözleşmesinden Dönmesi, Kazancı Kitapçılık, İstanbul.

- Öz, T. (2016). İnşaat Sözleşmesi ve İlgili Mevzuat, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- Öz, T. (2017). Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmesinde Şekil Sorunları, Prof. Dr. Hamdi Yasaman'a Armağan, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul, s. 495-508.
- Poroy, R. ve Yasaman, H. (2017). Ticari İşletme Hukuku, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- Püsküllüoğlu, A. (2004). Türkçe Sözlük, Arkadaş Yayınevi, Ankara.
- Reisoğlu, S. (2012). Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Beta Yayıncılık, İstanbul.
- Seçer, Ö. (2016). İnşaat Sözleşmesinde Yüklenicinin Bildirim Borcu, Prof. Dr. Özer Seliçi'nin Anısına Armağan, Bahçeşehir Üniversitesi HFD., İstanbul, s. 727-754.
- Seliçi, Ö. (1976). Borçlar Kanununa Göre Sözleşmeden Doğan Sürekli Borç İlişkilerinin Sona Ermesi, Fakülteler Matbaası, İstanbul.
- Seliçi, Ö. (1978). İnşaat Sözleşmelerinde Müteahhidin Sorumluluğu, Fakülteler Matbaası, İstanbul.
- Selimoğlu, Y. E. (2010). Eser Sözleşmesi, Adalet Yayınevi, Ankara.
- Şahiniz, C. S. (2014). Yüklenicinin Eksik İfa ve Ayıplı İfadan Sorumluluğu, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- Şener, E. (2001). Açıklamalı Madde Atıflı Hukuk Sözlüğü, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Şener, Y. S. (2010). Türk Hukukunda İpotek ve Uygulaması, Adalet Yayınevi, Ankara.
- Şenocak, Z. (1995). Borçlunun İfa Yardımcılarından Dolayı Sorumluluğu, Dayınlarlı Yayıncılık, Ankara.
- Şenocak, Z. (2002). Eser Sözleşmesinde Ayıbın Giderilmesini İsteme Hakkı, Turhan Kitabevi, Ankara.
- Tandoğan, H. (2010). Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri Cilt II, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- Teoman, Ö. (2014). Yaşayan Ticaret Hukuku, Vedat Kitapçılık, İstanbul.

- Topuz, S. (2001). Türk Hukukunda Vekalet Sözleşmesinde Vekilin Özen Borcu, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Tunç, A. (2016) İş Sahibinin İfa Zamanından Önce Sözleşmeden Dönme Hakkı, ERÜHFD. Cilt XI, Kayseri s. 253-269.
- Ulusoy, E. (1999). Türkçe-Almanca Hukuk Sözlüğü, Beta Yayıncılık, İstanbul.
- Uygur, T. (2010). Açıklamalı İctihatlı Borçlar Kanunu (Sorumluluk ve Tazminat Hukuku), Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Ürem, M. (2017). Eser Sözleşmesinde Erken Dönme, Oniki Levha Yayınları, İstanbul.
- Yakuppur, S. (2009). Borçlar Hukukuna Göre Eser Sözleşmesinde Müteahhidin Eseri Teslim Borcu ve Teslim Borcuna Aykırılıkları, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul.
- Yavuz, C. (2014). Türk Borçlar Hukuku Özel Hükümler, Beta Yayıncılık, İstanbul.
- Yavuz, N. (2013). Türk Borçlar Kanunu Şerhi, Adalet Yayınevi, Ankara.
- Yılmaz, M. (1997). Vekilin Özen Borcu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Yılmaz, S. (2019). Eser Sözleşmesinde Eseri Teslim Borcunun Vadesi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yiğit, B. (2018). Eser Sözleşmelerinde Yüklenicinin Özen Borcuna Aykırı Davranması ve Hukuki Sonuçları, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Zevkililer, A. ve Gökyayla, E. (2015). Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, Turhan Kitabevi, İstanbul.

İNTERNET KAYNAKLARI

- www.kazancı.com.tr (erişim tarihi: 05.04.2019)
- www.tdk.gov.tr (erişim tarihi: 05.04.2019)
- www.uyap.com.tr (erişim tarihi: 05.04.2019- 09.08.2019)

YARGI KARARLARI

- ANKARA BAM. 31. HD. 2020/646 E. 2020/229 K. 10.12.2020 T.
- İSTANBUL BAM. 3. HD. 2019/33 E. 2020/1921 K. 17.12.2020 T.

- İSTANBUL BAM, 15. HD. 2017/734 E. 2017/463 K. 17.07.2017 T.
- SAKARYA BAM, 5. HD. 2020/455 E. 2020/564 K. 15.10.2020T.
- SAMSUN BAM, 1. HD. 2018/2375 E. 2018/2535 K. 12.12.2018 T.
- YARGITAY, HGK. 2007/11-324 E. 2007/339 K. 13.06.2007 T.
- YARGITAY, HGK. 2018/15-573 E. 2020/393 K. 10.06.2020 T.
- YARGITAY, HGK. 2017/17-1315 E. 2017/1239 K. 01.11.2017 T.
- YARGITAY, HGK. 2018/23-240 E. 2020/43 K. 21.01.2020 T.
- YARGITAY, 3. HD. 2017/13829 E. 2018/12168 K. 29.11.2018 T.
- YARGITAY, 14. HD. 2013/6790 E. 2013/8092 K. 28.05.2013 T.
- YARGITAY, 14. HD. 2016/4083 E. 2018/6788 K. 16.10.2018 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2010/5327 E. 2010/6334 K. 23.11.2010 T.
- YARGITAY, 15.HD. 2014/4603 E. 2015/3495 K. 18.06.2015 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2015/3705 E. 2015/4747 K. 02.10.2015 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2015/4343 E. 2016/2603 K. 05.05.2016 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2015/5673 E. 2016/2437 K. 21.04.2016 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2015/6030 E. 2017/92 K. 10.01.2017 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2016/1142 E. 2017/241 K. 23.01.2017 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2016/1594 E. 2017/2654 K. 21.06.2017 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2016/2080 E. 2017/1864 K. 02.05.2017 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2016/2612 E. 2017/2417 K. 06.06.2017 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2016/3306 E. 2017/2428 K. 06.06.2017 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2016/3681 E. 2016/4768 K. 21.11.2016 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2016/6089 E. 2018/1188 K. 27.03.2018 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2016/6265 E. 2018/973 K. 15.03.2018 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2017/353 E. 2018/1820 K. 08.05.2018 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2017/481 E. 2018/3470 K. 27.09.2018 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2017/907 E. 2017/2889 K. 13.07.2017 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2017/2286 E. 2017/3847 K. 07.11.2017 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2017/2308 E. 2018/939 K. 14.03.2018 T.
- YARGITAY, 15.HD. 2018/1780 E. 2018/2176 K. 28.05.2018 T.

- YARGITAY, 15. HD. 2018/1985 E. 2018/1561 K. 16.04.2018 T.
- YARGITAY 15. HD. 2018/3452 E. 2019/2343 K. 16.05.2019 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2018/3703 E. 2019/508 K. 11.02.2019 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2018/3774 E. 2018/4129 K. 30.10.2018 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2018/3826 E. 2018/5042 K. 13.12.2018 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2018/4947 E. 2019/3227 K. 08.07.2019 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2019/654 E. 2020/2183 K. 08.07.2020 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2019/2292 E. 2020/2425 K. 15.09.2020 T.
- YARGITAY, 15. HD. 2020/865 E. 2020/2608 K. 29.09.2020 T.
- YARGITAY, 21. HD. 2017/1264 E. 2018/9092 K. 10.12.2018 T.

İhsan MAKAS

EŞLER ARASINDAKİ

MAL REJİMİ DAVALARINDA YARGITAY UYGULAMASI

PRATİK UYGULAMA REHBERİ

- * Mal Rejimleri
- * Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi
- * Mal Rejiminin Tasfiyesi
- * Sık Yapılan Hatalar
- * Usul Hataları
- * Bilirkişi Raporları
- * Onanmış Hüküm Örnekleri
- * Mahkemece Yapılacak İşler
- * Katılma Alacağı
- * Değer Artış Payı
- * Katkı Payı
- * Bozma Sebepleri
- * Dilekçe Örnekleri
- * Önemli HGK Kararları
- * Kavram ve Madde İndeksi
- * Özet Bilgiler

Güncellenmiş 2. Baskı

Adalet Yayınevi

Ankara 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Eşler Arasındaki Mal Rejimi Davalarında Yargıtay Uygulaması (Pratik Uygulama Rehberi)
İhsan Makas

Hukuk Yayınları Dizisi – 2616

İkinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 44 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Ahmet Kılıçoğlu, Katkı-Katılma Alacağı, Turhan Kitabevi, Ankara 2011 (Katkı)
- Ahmet M. Kılıçoğlu, Aile Hukuku, 3. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara 2017 (Aile)
- Fatih Karamercan, Katkı-Değer Artış Payı, Katılma Alacağı Davaları, 5. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara 2019
- Hakan Pekcanitez/Oğuz Atalay/Muhammet Özekes, Medeni Usul Hukuku, 12. Bası, Yetkin Yayınevi, Ankara 2011
- Mustafa Dural/Tufan Öğüz/Mustafa Alper Gümüş, Türk Özel Hukuku, C.III, Aile Hukuku, 13. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2018
- Ömer Uğur Gençcan, Türk Medeni Kanunu Yorumu, 2. Cilt, Yetkin Yayınları, Ankara 2015
- Suat Sarı, Evlilik Birliğinde Yasal Mal Rejimi Olarak Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi, Beşir Kitabevi, İstanbul 2007
- Şükran Şıpka/Ayça Özdoğan, Eşler Arasındaki Malvarlığı Davaları, Onikilevha yayınları, 2. Bası, İstanbul 2017
- Turgut Akıntürk/Derya Ateş, Aile Hukuku, İkinci Cilt, (20. Basım), İstanbul: Beta Yayınevi.
- Türk Medeni Kanunu'nda Düzenlenen Mal Rejimleri, El Kitapları Serisi 2, TBB Yayınları, Eylül 2019
- Zafer Zeytin, Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi ve Tasfiyesi, 2. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2008.
- <https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/>
- <http://www.tazminathukuku.com/tablolalar/7-trh-2010-yasam-tablosu.htm>

Prof. Dr. Mustafa ATEŞ
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Arş. Gör. Muhammed Afif KAYA
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

EŞYA HUKUKU

Pratik Çalışmalar

ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Eşya Hukuku Pratik Çalışmalar

Mustafa Ateş – Muhammed Afif Kaya

Hukuk Yayınları Dizisi – 2985

Birinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 96 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 47771

Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

SEÇİLMİŞ KAYNAKÇA

- Akipek, Jale G./ Akıntürk, Turgut/ Ateş, Derya, Eşya Hukuku, Beta Basım Yayın, 2018
- Ayan, Mehmet, Eşya Hukuku Cilt I, II, III, Adalet Yayınevi, 2020
- Dural, Mustafa/ Öğüz, Tufan/ Gümüş, Mustafa Alper, Aile Hukuku, Filiz Kitabevi, 2021
- Eren, Fikret, Mülkiyet Hukuku, Yetkin Yayınları, 2020
- Ertaş, Şeref, Eşya Hukuku, Fakülteler Barış Kitabevi, 2021
- Gürsoy, Kemal T./ Eren, Fikret/ Cansel, Erol, Türk Eşya Hukuku, Ankara Üniversitesi Yayınları, 1984
- Kılıçoğlu, Ahmet, Aile Hukuku, Turhan Kitabevi, 2020
- Kocayusufpaşaoğlu, Necip/ Hatemi, Hüseyin/ Serozan, Rona/ Arpacı, Abdulkadir, Borçlar Hukuku Genel Bölüm, Birinci Cilt, Filiz Kitabevi, 2017
- Nomer, Haluk Nami/ Ergüne, Mehmet Serkan, Eşya Hukuku, On iki Levha Yayınları, 2020
- Oğuzman, M. Kemal/ Seliçi, Özer/ Oktay-Özdemir, Saibe, Eşya Hukuku, Filiz Kitabevi, 2020
- Oğuzman, M. Kemal/ Barlas, Nami, Medeni Hukuk, Oniki Levha Yayıncılık, 2021
- Sirmen, Lale, Eşya Hukuku, Yetkin Hukuk Yayınları, 2020
- Tekinay, Selahattin Sulhi/ Akman, Sermet/ Burcuoğlu, Haluk/ Altop, Atilla, Tekinay Eşya Hukuku, Filiz Kitabevi, 1989
- Ünal, Mehmet/ Başpınar, Veysel, Şekli Eşya Hukuku, Savaş Yayınevi, 2020

Kemal AĞLAR

Herkes İin
ETKİLİ İLETİŞİM
STRATEJİLERİ

*İletişimde Bilinmesi Gereken Kurallar
İletişim Halinde Yapılan Hatalar
İletişim Stratejileri*

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Herkes İçin Etkili İletişim Stratejileri
Kemal Çağlar

Araştırma İnceleme Deneme Dizisi – 12

Beşinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 23 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr - adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:
Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:
Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKLAR

AKGÜL, Kamile Perçin, Kişilerarası İletişimde Dans ve Beden Dili İşlevini Etkileyen Etmenler ve Bir Alan Araştırması. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2006.

AYKAR, Özkan, Büyük Sözler Pınarından Başarıyı Öğrenerek Adımla Adalet Yayınevi, Ankara, 2012.

BALTAŞ Zuhale ve Acar BALTAŞ, Bedenin Dili.Remzi Kitabevi, İstanbul, 1994.

BERK Engin, Yazınsal İletişim ve Halkla İlişkiler, Yeni İnsan Yayınevi, İstanbul, 2007.

DÖKMEN, Üstün, Sanatta ve Günlük Yaşamda İletişim Çatışmaları ve Empati, Sistem Yayıncılık, İstanbul, 1989.

ERTAN, Murat Tarihi Sözler Antolojisi, Avşar Matbaacılık, Ankara, 2010

http://blog.milliyet.com.tr/Sozlu_sozsuz_iletisim/Blog

<http://diksiyon.org/etkili-konusmanin-ilkeleri/> 09.10.2016

<http://diksiyonakademi.com/etkili-iletisim-nedir>

<http://mikroifadeler.com/ellerin-kullaniminda-8-etkili-hareket/> 28.09.2016

<http://notoku.com/egitimde-dramanin-amaclari/> 14.10.2016

http://www.biyomed.com/makaleler/haber_detay.asp?haberID=438 02.10.2016

- <http://www.burem.boun.edu.tr/?q=node/46> 07.10.2016
- <http://www.derszamani.net/iyi-bir-konusmacida-olmasi-gereken-ozellikler.html> 13.10.2016
- <http://www.diledediyat.net/dil-ve-anlatim-dersi/9-sinif-dil-ve-anlatim-dersi-konu-anlatimlari-ve-etkinlik-ornekleri/9-sinif-dil-ve-anlatim-dersi-insan-iletisim-ve-dil-konusu> 10.10.2016
- <http://www.eokul-meb.com/akilsiz-basin-zahmetini-cezasini-ayaklar-ceker-atasozunun-anlami-29063/> (30.09.2016)
- <http://www.footdoctor.com.tr/bunlaribiliyormusunuz.html> (03.10.2016)
- <http://www.gengcelisim.com/v2/kategoriler/31-beden-dili/63-egitimde-beden-dilinin-onemi.html>
- <http://www.gengcelisim.com/v2/kategoriler/42-hitabet-sanati/4718-mevlanadan-6-altin-hitabet-kurali.html> 04.10.2016
- <http://www.hakanmenguc.org/nasil-etkili-konusmaci-olabilirim-1/>
- <http://www.ilketkinlik.com/yazi/Soylev-nutuk-hitabet-nedir-soylevin-ortak-ozellikleri-dikkat-edilecek-hususlar-soylev-cesitleri-tarihsel-gelisimi-fth125#ixzz4MlrUE8Tn> 09.10.2016
- <http://www.kendinigelistir.com/tag/beden-dili/> 02.10.2016
- <http://www.kursattuncel.com/2013/04/beden-dilinde-bas-goz-ve-dudaklar/>
- <http://www.meslekidersler.com/ders-notlari/cocuk-gelisimi-ders-notlari/drama-nedir.html> 14.10.2016

- <http://www.renklinot.com/soru-cevap-2/yazili-iletisim-araclari-nelerdir-aciklayiniz.html>
- <http://www.sorucenneti.net/diksiyon-ve-hitabet-dersi/diksiyon-ve-hitabet-ders-notlari-hitabet-nedir-hitabetin-ozellikleri-ve-cesitleri.html>
- <http://www.turkcebilgi.com/hitabet> 03.10.2016
- <http://www.turkceogretimi.com/Turkcenin-Do%C4%9Fru-Kullan%C4%B1m%C4%B1/article/634-etkili-konusmada-dikkat-edilmesi-gereken-konular/33> 04.10.2016
- <http://www.turkceogretimi.com/Turkcenin-Do%C4%9Fru-Kullan%C4%B1m%C4%B1/article/650-etkili-dinleme-stratejileri-dinlemenin-onemi-dinleme-cesitleri/33> 07.10.2016
- <http://www.turkedebiyati.org/forum/konular/349-ogretim-surecinde-iletisim-ogeleri-ve-beden-dilinin-onemi> 14.10.2016
- <http://www.turkedebiyati.org/iletisim-nedir.html>
- <https://ansbet.wordpress.com/2015/02/23/empati-ile-ilgili-en-guzel-sozler/>
- <https://sorularlailamiyet.com/aile-gecimsizligi-ve-cozum-yollari-hakkinda-bilgi-verir-misiniz-esim-ile-her-kavgada-bana-yarin-seni>
- KAŞIKÇI, Ercan, Doğrucu Beden Dili. Hayat Yayıncılık İletişim Eğitim Hizmetleri, İstanbul.2006.
- ORTA, Ahmet Zeki, Etkili İletişim Sürecinde Kişilerarası İletişim Becerileri Ve Yaratıcı Drama Uygulama Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi, İstanbul, 2009.

- RECA, Ö.Faruk, Başarılı ve Güzel Beden Dili ve Konuşma Sanatı Tutku Yayınevi, Ankara, 2010.
- SAYGIN, Oğuz, İnsan İlişkilerinde 4x4'lük İletişim. Hayat Yayıncılık, İstanbul.2005.
- ŞEN S., Sınıfi İletişimde Beden Dili (Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi Öğretmenlerinin Beden Dilin Kullanma Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.2016.

Gazi CEVİZ

**AVRUPA BİRLİĞİ
VE
TÜRK REKABET HUKUKUNDA
FİNANSAL SEKTÖRÜN
UYUMLU EYLEMLERİ**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**Avrupa Birliği ve Türk Rekabet Hukukunda
Finansal Sektörün Uyumlu Eylemleri**
Gazi Ceviz

Hukuk Yayınları Dizisi – 2902

Birinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 60 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- Akıncı, Ateş. **Rekabetin Yatay Kısıtlanması**, Rekabet Kurumu Yayınları, Ankara, 2001.
- Arı, Zekeriya. **Rekabet Hukukunda Danışıklılık Kavramı**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2004.
- Aslan, İ.Yılmaz. **Avrupa Topluluğu Rekabet Hukuku**, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Türkiye İş Bankası Vakfı, Ankara, 1992, (Aslan-AT-RH).
- Aslan, İ.Yılmaz (Çeviren). **Avrupa Topluluğu Rekabet Hukuku Mevzuatı 1998**, Rekabet Kurumu Yayınları, Ankara, 1998, (Aslan-Mevzuat).
- Aslan, İ.Yılmaz. **Rekabet Hukuku**, Ekin Yayınevi, Bursa, 2017, (Aslan-RH).
- Ateş, Mustafa. **Rekabet Hukuku'na Giriş**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- Baykal, Sanem, İlke Göçmen, **Avrupa Birliği Kurumsal Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.
- Budak, Ali Cem. **Rekabet Hukukunda Deliller ve İspat**, Rekabet Hukukunda Güncel Gelişmeler Sempozyumu-I, 4 Nisan 2003 - Erciyes Üniversitesi, Kayseri, Ankara Rekabet Kurumu, 2004.
- Can, Hacı, **Avrupa Birliği'nin Kurucu Andlaşmaları**, Adalet Yayınevi, 2009
- Calomiris, W. Charles, Stephen H.Haber. **Kırılgan Tasarım, Bankacılık Krizleri ve Kredi Kıtlığının Siyasi Kökenleri**, çev. Yasin Emre Kara, Koç Üniversitesi Yayınları, 2018.
- Cengiz, Dilek. **Türk Rekabet Hukukunda Uyumlu Eylem ve Bu Eylemin Hukuki Sonuçları**, Beta Basım, İstanbul, 2006.
- Eğilmez, Mağfi. **Küresel Finans Krizi, Piyasa Sisteminin Eleştirisi**, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2019.
- Emek, Uğur. **Bankacılık Sektöründe Rekabet ve İstikrar İkileminin Analizi; Türkiye Örneği**, Mülkiyeliler Birliği Vakfı Yayınları, Ankara, 2007, (İstikrar).
- Ersoy, Bahar. **Rekabet Hukukunda Devam Eden Tek İhlal Yaklaşımı**, Rekabet Kurumu Yayınları, Ankara.2015.

- Gürkaynak, Gönenç, K.Korhan Yıldırım, Melikşah Duman."Türk Hukukunda Uyumlu Eylem Karinesinin En Çıplak Uygulaması: Ekmek Mayası Kararı", **Rekabet Hukuku İle İlgili Kurul ve Yargı Kararları Sempozyum Kitabı**, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları T.İş Bankası Vakfı,15-16 Ekim 2010, (Gürkaynak ve Diğerleri-Sempozyum).
- Güzel, Oğuzkan. **AT Rekabet Hukuku Kurallarının Bankacılık Sektöründe Uygulanması**, Rekabet Kurumu Yayınları, Ankara, 2003.
- İkizler, Metin. **Rekabet Hukukunda Uyumlu Eylem**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2005.
- Karaçam, Burhan. **Dönüşüm Yolculuğu**, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2015.
- Kazgan, Gülten. **Liberalizmden Neoliberalizme**, Remzi Kitabevi, 2016, (Kazgan-Liberalizm).
- Kekevi, H.Gökşin. **Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Birlikte Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasında Kolaylaştırıcı Eylemler**, Rekabet Kurumu Yayınları, Ankara, 2003.
- Kocabay, Selvi. **Bankacılık Sektöründe Rekabet Politikası: Rekabet İstikrar İlişkisinin Etkileri**, Rekabet Kurumu Yayınları, Ankara, 2012.
- Kuru, Baki. **İstinaf sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku**, Legal Yayınevi, İstanbul, 2016.
- Öz, Aşçıoğlu Gamze. **Avrupa Topluluğu ve Türk Rekabet Hukukunda Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması**, Rekabet Kurumu Yayınları, Ankara, 2000, (Öz-Hâkim Durum).
- Öz, Aşçıoğlu Gamze. **Avrupa Birliği ve Türk Rekabet Hukukunun Bankacılık Alanında Uygulanması**, Yetkin Yayınları, 2015, Ankara, (Öz-Banka).
- Özkan, Işıl. **Avrupa Birliği Kamu Hukuku**, Seçkin Yayınları 2017.
- Özsunay, Ergun. **Kartel Hukuku**, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1985.
- Sanlı, Kerem Cem. "Avrupa Birliği Rekabet Politikası", **Avrupa Birliği'ne Giriş**, (Ed. Ayhan Kaya ve diğerleri), İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2016, (Sanlı-Bilgi).
- Sanlı, Kerem Cem, **Rekabetin Korunması Hakkında Öngörülen Yasaklayıcı Hükümler ve Bu Hükümlere Aykırı Sözleme ve Teşebbüs Birliği Kararlarının Geçersizliği**, Rekabet Kurumu Yayınları, Ankara, 2000, (Sanlı-Rekabet).
- TCMB Yayınları, **Finansal İstikrar**, 2015.

- Tekinalp, Ünal ve Diğerleri. **Avrupa Birliği Hukuku**, 1. Bası, Beta Basım, İstanbul, 1997, (Tekinalp ve Diğerleri AB-1), s. 346.
- Tekinalp, Ünal ve Diğerleri. **Avrupa Birliği Hukuku**, 2. Bası, Beta Basım, İstanbul, 2000, (Tekinalp ve Diğerleri-II).
- Topçuoğlu, Metin. **Rekabeti Kısıtlayan Teşebbüsler Arası İşbirliği Davranışları ve Hukuki Sonuçları**, Rekabet Kurumu Yayınları, Ankara, 2001.
- Türkkan, Erdal. **Nasıl Bir Rekabet Vizyonu**, Rekabet Kurumu Yayınları, Ankara, 2009.
- Yüksel, Onur Yelda. **Rekabet Hukukunda Uyumlu Eylem**, Rekabet Kurumu Yayınları, Ankara, 2004.

MAKALELER

- Çamlıca, Ferhat. "Avrupa Finansal Denetim Sistemi ve Bankacılık Birliği", **Marmara Avrupa Araştırmaları Dergisi**, Cilt: 24, Sayı:1, 2016.
- Emek, Uğur. "Libor karteli, batmak, soruşturmak için çok büyük", <http://uemek.blogspot.com/2013/04/libor-karteli-batmaksorusturmak-icin.html>, (06.05.2020).
- Özince, Ersin, "Finansal Sektör-Uluslararası Gelişmeler ve Türkiye Dene-yimi", **Muhasebe ve Finansman Dergisi**, Sayı.40, Ekim 2008.
- Esin, Arif. "AB'den bir Banka Karteli Klasığı", <https://www.escrc.com/article/3613/ab-den-bir-banka-karteli-klasigi>, (06.05.2020).
- Gürkaynak, Gönenç ve Diğerleri. "Türk Rekabet Hukukunda Uyumlu Eylemlerin İspatı Odaklı İspat Tartışmaları" **Rekabet Dergisi**, Cilt:12, Sayı:4, 2011, (Gürkaynak ve Diğerleri-İspat).
- Kajda, Marta "The European Competition Network", **EU Law Enforcement**, 28 Şubat 2019, <https://eulawenforcement.com/?p=1162>, (30.07.2020).
- LaGro, Esra. "Avrupa Birliği ve Türkiye Rekabet Politikaları Açısından Bankacılık Sektörüne Genel Bir Bakış", **Bankacılar Dergisi**, Sayı 36, 2001.
- WINTERSTEIN, Alexander. "Comission Fines Austurian Banks Participating İn The Lombard Club cartel" Directorate-General Competition, unit D-1 (1) , Competition Policy Newsletter, https://ec.europa.eu/competition/publications/cpn/2002_3_31.pdf, (28.04.2020).

Pınar, Hamdi. "Rekabet Hukuku ile Haksız Rekabet Hukuku İlişkisi", **Rekabet Dergisi**, 2014, Cilt:15, Sayı:2, 2014.

Tezcan, Ercüment. "Avrupa Topluluğu Rekabet Hukuku Reformu ve Ortaya Çıkan Değişikliklerin Değerlendirilmesi", **Uluslararası İlişkiler**, Cilt: 1, Sayı:2, (Yaz 2004).

AB KOMİSYONU KARARLARI

- Case 36571, "Lombard Clup" kartel kararı.
- Case AT.39914, "Euribor Faiz Oranı Türevleri" kararı.
- Case AT.39924, "İsviçre Frangı Faiz Oranı Türevleri" kararı.
- Case 40135, "Forex" kararı.
- Case 39861, "Yen Faiz Oranı Türevleri" kararı.

ATAD KARARLARI

- Case 172/80, *Gerhard Züchner v Bayerische Vereinsbank AG*.
- Case 5/69. *Franz Völk v S.P.R.L. Ets J. Vervaecke*
- Case 56-58/64, *Consten & Gründig*
- Case 40-48, 50, 54-56 111 ve 114/73 sayılı *Vereniging "Suiker Unie" UA and others*
- Case 48/69, *ICI v. Commission*.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARLARI

- Joined Cases T-259/02, T-264/02, T-271/02, Lombard Club kararı.
- Case T-25/95. *Cimenteries* kararı

REKABET KURULU KARARLARI

- K.Tarihi: 28.06.2005, K.Sayısı: 05-41/598-152 (Kart Taksit Kararı)
- K.Tarihi: 17.08.2008, K.Sayısı: 08-45/624-236 (Kredi Kartı Faiz Kararı)
- K.Tarihi: 31.03.2011, K.Sayısı:18-11/2016-96 (İpotek Fek Ücreti Kararı)
- K.Tarihi:08.03.2013, K.Sayısı:13-13/198-100 (12 Banka Kararı)
- K.Tarihi: 24.11.2016, K.Sayısı 16-41/667-300 (Spot Döviz Piyasaları Kararı)
- K.Tarihi: 03.07.2017, K.Sayısı: 17-20/324-144 (Trafik Sigortaları Taksit Kararı)
- K.Tarihi: 19.07.2017 K.Sayısı 17-23/383-166 (Trafik Sigorta Poliçeleri Kararı)

- K.Tarihi: 28.11.2017, K.Sayısı:17-39/636-276 (Kurumsal Krediler Kararı)
- K.Tarihi: 20.03.20003 K.Sayısı: 00-11/109-54, (Süt Kararı)
- K.Tarihi: 27.06.2000, K.Sayısı: 00-24/255-138, (Maya Kararı)
- K.Tarihi: 13.01.2005, K.Sayısı: 05-05/42-17 (Çimento Kararı)

İDARE MAHKEMESİ KARARI

- Ankara 2. İdare Mahkemesi, Karar Tarihi: 25.07.2019, Esas: 2019/1093,
- Karar: 2019/1469.Yapı Kredi Bankası kararı.

DANIŞTAY KARARI

- Danıştay 13.D. E.2016/4936, K.2019/1787 (Yapı Kredi kararı)

İNTERNET KAYNAKLARI

- www.ab.gov.tr
- <https://acikerisim.tbmm.gov.tr>
- <http://www.bailii.org>
- <https://www.bankingsupervision.europa.eu>
- <http://www.concurrences.com>
- <https://www.consilium.europa.eu>
- <http://curia.europa.eu>
- <https://eba.europa.eu>
- <https://www.ebf.eu>
- <https://www.ecb.europa.eu>
- <https://ec.europa.eu>
- <https://esas-joint-committee.europa.eu>
- <https://www.esrb.europa.eu>
- <https://www.esma.europa.eu/>
- <https://eur-lex.europa.eu>
- www.federalreserve.gov
- <https://www.govinfo.gov>
- www.haberturk.com
- <https://www.hmb.gov.tr>
- www.hurriyet.com.tr

- <https://www.journal.mufad.org>
- www.nytimes.com
- <https://www.pwc.com.tr>
- www.rekabet.gov.tr
- <https://www.resmigazete.gov.tr>
- <https://www.sabah.com.tr>
- <https://sdw.ecb.europa.eu>
- <https://www.spk.gov.tr>
- <https://supreme.justia.com/cases/federal/us/234/600/>
- <https://www.tefas.gov.tr/TerimlerSozlugu.aspx>
- <http://uemek.blogspot.com>

FOREIGN INDIVIDUAL'S ACQUISITION OF REAL ESTATE IN TURKEY

Considerations and Legal Problems

Akın BATMAZ

LL.M.

Translated by Turgut AĞAR from the Turkish

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Foreign Individual's Acquisition of Real Estate in Turkey

Akın Batmaz

Hukuk Yayınları Dizisi – 2935

Birinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 10 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 46661

Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

BIBLIOGRAPHY AND REFERENCES

BOOKS

- Altıparmak, A. K.:** İngiliz, Avrupa Birliği ve Türk Hukukunda Mirasa Uygulanacak Hukuk, E.1, İstanbul 2017.
- Aydoğmuş, A. Y.:** AİHS'e Ek 1 Nolu Protokole Göre Yabancıların Türkiye'de Taşınmaz Edinmesi, E.1, İstanbul 2016 (European Convention on Human Rights).
- Altuğ, Y.:** Yabancıların Arazi İktisabı Meselesi, E.4, İstanbul 1976 (Lands).
- Baran Çelik, N.:** Milletlerarası Unsurlu Ölümüne Bağlı Tasarruflara Uygulanacak Hukukun Tayini, E.1, Ankara 2011 (Testamentary Dispositions).
- Bilici, T.:** Yabancıların Türkiye'de Taşınmaz Mal Edinme Hakkı, E.1, İstanbul 2018 (Immovable Properties).
- Boogert, H.:** Kapitülasyonlar ve Osmanlı Hukuk Sistemi, E.1, İstanbul 2014 (Capitulations).
- Çelikel, A./Erdem, B.:** Milletlerarası Özel Hukuk, E.15, İstanbul 2017.
- Çelikel A./Gelgel, G.:** Yabancılar Hukuku, E.24, İstanbul 2018 (Foreigners).
- Dayınlarlı, K.:** Hukuk Terimleri Sözlüğü İngilizce-Türkçe (Dictionary of Legal Terms, English – Turkish), E.1, Ankara 2010.
- Dayınlarlı, K.:** Millî Milletlerarası Kamu Düzeni, Tahkime Etkileri ve Sonuçları, E.2, Ankara 2011.
- Ekşi, N.:** Yabancıların Türkiye'de Taşınmaz İktisabı, E.2, İstanbul 2012 (Acquisition).
- Ekşi, N.:** Yargıtay Kararları Işığında Milletlerarası Miras Hukuku, E.1, İstanbul 2013 (Inheritance).

- Elmacı, M. E.:** İttihat Terakki ve Kapitülasyonlar, E.1, İstanbul 2005 (Capitulations)
- Gemalmaz, B.:** Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde Mülkiyet Hakkı, İstanbul 2017, p.399.
- Güngör, G.:** Milletlerarası Özel Hukukta Tüketicinin Korunması, E.1, Ankara 2000 (Consumer).
- Güngör, G.:** Tâbiyet Hukuku, E.7, Ankara 2019 (Citizenship).
- Machiavelli, N.:** Prens, E.21, İstanbul 2018 (Translated by: Kemal Atakay).
- Nişanyan, S.:** Nişanyan Sözlük: Çağdaş Türkçenin Etimolojisi (Nişanyan Dictionary: Etymology of Contemporary Turkish), E.New, İstanbul 2018.
- Pamuk, Ş.:** Osmanlı Ekonomisinde Bağımlılık ve Büyüme, E.1, İstanbul 2018 (Ottoman).
- Sargın, F.** Yabancı Gerçek Kişilerin Türkiye’de Taşınmaz Mal Edinmeleri ve Sınırlı Aynî Haklardan Yararlanmaları, E.1, Ankara 1997.
- Tekinalp, G.:** Türk Yabancılar Hukuku, E.8, İstanbul 2003 (Foreigners).
- Tunçay, M.:** Türkiye Cumhuriyetinde Tek Parti Yönetiminin Kurulması (1923-1931), E.7, İstanbul 2015 (Single Party).
- Uran, H.:** Meşrutiyet, Tek Parti, Çok Parti, Hatıralarım (1908- 1950), E.1, İstanbul 2008.
- Yarar, G.:** Yabancıların Türkiye’de Taşınmaz Mal Edinmeleri, E.1, İstanbul 2018.

E-BOOKS

- Zürcher, E. J.:** The Young Turk Legacy and Nation Building, New Edition, London 2010, I.B. Tauris & Co. Ltd (Young Turk Legacy).
- Zürcher, E. J.:** Turkey A Modern History, B.3, Londra 2004, I.B. Tauris & Co. Ltd (Turkey).

THESES

- Büyükyarın, P.:** Yabancıların Türkiye’de Taşınmaz Mal Edinmeleri (Acquisition of Immovable Properties in Turkey by Foreigners), Master’s Thesis (Gazi University, Social Sciences Institute) Ankara-2010.
- Çelik, H.:** Cumhuriyet Tarihi Sürecinde Yabancılar Toprak Satışına İlişkin Düzenlemeler ve Sonuçları (Regulations on Sale of Lands to Foreigners and their Consequences in the Republican History Process), Master’s Thesis (Uludağ University, Social Sciences Institute, Bursa 2008).
- Çetinoğlu, B.:** Ülkemizde Yabancıların Taşınmaz Edinimindeki Karşılıklılık Koşulunun İncelenmesi (Examination of Reciprocity Condition in Acquisition of Immovable Properties by Foreigners in our Country), Land Register and Cadastre Dissertation, Ankara 2012, https://www.tkgm.gov.tr/sites/default/files/icerik/ekleri/betul_cetinoglu.pdf (Date of Access: 20.11.2019).

ARTICLES

- Aydoğmuş, Y:** İki Taraflı Yatırım Anlaşmalarındaki En Ziyade Müsaadeye Mazhar Millet Kaydına İstinaden ICSID’e Başvurma İmkânı, MHB, 2009, Year 29, E.1-2, p.22. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/99312> (Date of Access: 29.12.2019).
- Emgili, F.:** Türk Yunan Nüfus Mübadelesi Hakkındaki Araştırmalara Bir Bakış, Atatürk and Turkish Republic History Journal, 2017, V.1, E.1, p.30.
- Ertaş, Ş./Öztürk, G.:** Yabancıların Taşınmaz Edinmesindeki Gelişmeler ve Türkiye’deki Son Durum. Marmara University, Faculty of Law, Legal Studies Journal, 2017, 23(3), 441-484. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/469310> (Date of Access: 26.11.2019).
- Gelgel, G. Ö.:** Yabancıların Taşınmazlara İlişkin Mülkiyet ve Sınırlı Aynî Haklardan Yararlanmasında Mütakabiliyet İlkesi, International Law and International Private Law Bulletin, 2003,

V.23, E.1-2. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/99881>
(Date of Access: 29.12.2019).

PODCAST

BBC in Our Time – History – The Great Irish Famine (04.04.2019)

INTERNET SOURCES

- aa.com.tr
- ab.gov.tr
- amazon.com
- apostille.org.uk
- app.e-uyar.com
- basarmevzuat.com
- bbc.co.uk
- bddk.org.tr
- bloomberg.com
- bmjv.de
- britannica.com
- cumhuriyetarsivi.com
- etymonline.com
- eur-lex.europa.eu
- europa.eu
- gov.uk
- lawyersbelgium.com
- lozanmubadilleri.org.tr
- mevzuat.gov.tr
- resmigazete.gov.tr
- tbmm.gov.tr
- tkgm.gov.tr
- ttk.gov.

M. Zahid DOĞANAY

Çukurova Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi

FRANCHİSE SÖZLEŞMESİNDE DENKLEŞTİRME TALEBİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Franchise Sözleşmesinde Denkleştirme Talebi

M. Zahid Doğanay

Hukuk Yayınları Dizisi – 2787

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 86 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.

İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde

No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0 312 395 85 71

Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- ACAR, Faruk** : İntikal (Geçiş) Hukuku Bakımından Tek Satıcının Portföy Tazminatını Talep Etme Hakkının Tabi Olduğu Süre Hakkında Bir Değerlendirme, MÜHF-HAD, C. 22, S. 3, Özel Sayı, Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan, C. I, 2016, s. 17-35.
- AKÇAAL, Mehmet** : İşletmenin Devri, Yetkin Yayınları, Ankara, 2014.
- AKÇAY, Ergin** : Türk Borçlar Kanunu'na Göre Zamanaşımı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010.
- AKIN, İrfan** : Acentenin Denkleştirme Hakkı ve Alman Hukukundaki Yeni Gelişmeler, AÜHFD, C. 62, S. 3, 2013, s. 613-641.
- AKIN, Murat Yusuf** : Adi Şirket, Şirketler Hukuku, Sami Karahan (Ed.), Mimoza Yayınları, 2. Baskı, Konya, 2013, s. 31-109.
- AKINCI ALBAYRAK, Özlem** : Acentelik ve Tekel Yetkisi Veren Diğer Sözleşmelerde Rekabet Yasağı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana, 2016.
- AKİL, Cenk** : Kısmî Dava, Yetkin Yayınları, Ankara, 2013 (*Kısmî Dava*).
- AKİL, Cenk** : Konkordato Prosedürü Çerçevesinde Sürekli Borç İlişkilerinin Feshi (İİK m. 296, II), TBB Dergisi, Y. 32, S. 143, 2019, s. 221-233 (*Konkordato*).
- AKİPEK, Jale/AKINTÜRK, Turgut / ATEŞ, Derya** : Türk Medeni Hukuku, Cilt I, Beta Yayıncılık, 14. Baskı, İstanbul, 2018.
- AKKAN, Mine** : Pekcanıtez Usûl Medeni Usûl Hukuku, Cilt I, On İki Levha Yayıncılık, 15. Bası, İstanbul, 2017.
- AKKANAT, Halil / ÇEKİN, Mesut S.** : Denkleştirme Bedeli (Portföy Tazminatı) Önceden Ödenebilir mi?, Prof. Dr. Hasan Erman'a Armağan, Der Yayınları, İstanbul, 2015, s. 29-44.
- AKKURT, Sinan Sami** : Türk Özel Hukukunda İş Sözleşmesi ile Eser Sözleşmesinden Kaynaklanan Başlıca Yükümlülükler ve Anılan Sözleşmelerin Ayırt Edilmesi, DEÜHFD, C. 10, S. 2, 2008, s. 13-64.
- AKYOL, Şener** : Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri I. Fasikül, Fakülter Matbaası, İstanbul, 1984 (*I. Fasikül*).

- AKYOL, Şener** : Borçlar Hukuku (Özel Borç İlişkileri), II. Fasikül, İstanbul, 1997 (*II. Fasikül*).
- AKYOL, Şener** : Dürüstlük Kuralı ve Hakkın Kötüye Kullanılması Yasası, Vedat Kitapçılık, 2. Bası, İstanbul, 2006 (*Dürüstlük Kuralı*).
- ALANGOYA, H. Yavuz / YILDIRIM, M. Kâmil / DEREN-YILDIRIM, Nevhis** : Medenî Usul Hukuku Esasları, Beta Yayıncılık, 8. Tıpkı Bası, İstanbul, 2011.
- ALBAYRAK, Hakan** : İflâs Dışı Adi Konkordatoda Konkordato Mühletinin Sözleşmeler Bakımından Sonuçları, Yetkin Yayınları, Ankara, 2020 (*Konkordato*).
- ALBAYRAK, Hakan** : İflasın Kaldırılması, Yetkin Yayınları, Ankara, 2007 (*İflasın Kaldırılması*).
- ALBAYRAK, Hakan / MAVZER, Tahsin** : Haksız Fiilden Doğan Davalarda Ortak Yetkili Mahkeme Sorunu, SÜHFD, C. 27, S. 2, 2019, s. 279-306.
- ALTINOK ORMANCI, Pınar** : Tek Satıcılık Sözleşmesinde Müşteri Tazminatı İsviçre Federal Mahkemesinin 22 Mayıs 2008 Tarihli Kararı (ATF 134 III 497 vd.) Üzerine Düşünceler, AÜHFD, C. 58, S. 3, 2009, s. 451-480 (*Müşteri Tazminatı*).
- ALTINOK ORMANCI, Pınar** : Sürekli Borç İlişkilerinin Haklı Sebeple Feshi, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2011 (*Sürekli Borç İlişkileri*).
- ALTINOK ORMANCI, Pınar** : Franchise Sözleşmesinin Haklı Sebeple Feshinde Hizmet ve Adi Ortaklık Sözleşmelerine İlişkin Hükümlerden Yararlanılıp Yararlanılamayacağı Sorunu, TAAD, C. 4, S. 13, 2013, s. 377-402 (*Franchise*).
- AL KILIÇ, Şengül** : Anonim Şirketlerde Tasfiyeden Dönme, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.
- ANSAY, Sabri Şakir** : Hukuk İcra ve İflâs Usulleri, İstiklâl Matbaası, 5. Bası, Ankara, 1960.
- ANSAY, Tuğrul** : Anonim Şirketler Hukuku, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 6. Baskı, Ankara, 1982.
- ANTALYA, O. Gökhan** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt V/1,1, Seçkin Yayıncılık, 2. Baskı, Ankara, 2019 (C. V/1,1).
- ANTALYA, O. Gökhan** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt V/1,3, Seçkin Yayıncılık, 2. Baskı, Ankara, 2019 (C. V/1,3).
- ANTALYA, O. Gökhan / TOPUZ, Murat** : Medeni Hukuk C. I, Seçkin Yayıncılık, 3. Baskı, Ankara, 2019.

- ARAL, Fahrettin / AYRANCI, Hasan** : Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, Yetkin Yayınları, 11. Baskı, Ankara, 2018.
- ARBEB, Ömer** : Fikir ve Sanat Eserlerine İlişkin Lisans Sözleşmesi, Yetkin Yayınları, Ankara, 2005.
- ARICI, Mehmet Fatih** : Ticari İşletmenin Aktif ve Pasifi ile Devri, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2008.
- ARIK, K. Fikret** : Acentecilik Bağıtı, Yeni Cezaevi Basımevi, Ankara, 1948 (*Kitap*).
- ARIK, K. Fikret** : Acentecilik Sözleşmesi (Yeni İsviçre Tasarısına Göre), Adalet Dergisi, Yıl: 39, S. 5, 1948, s. 525-544 (*Makale*).
- ARİSTOTELES** : Retorik, Çev. Mehmet H. Doğan, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2006.
- ARKAN, Sabih** : 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Açısından Acentenin Denkleştirme Talebinin Koşulları, Prof. Dr. Gürgân Çelebican'a Armağan, Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara, 2011, s. 397-403 (*Denkleştirme*).
- ARKAN, Sabih** : Marka Hukuku C. I, AÜHF Yayınları, Ankara, 1997.
- ARKAN, Sabih** : Marka Hukuku C. II, AÜHF Yayınları, Ankara, 1998 (*Marka C. II*).
- ARKAN, Sabih** : Ticarî İşletme Hukuku, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 24. Baskı, Ankara, 2018 (*İşletme*).
- ARKAN, Sabih** : Ticarî İşletme Hukuku, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 2. Baskı, Ankara, 1995 (*İşletme 1995*).
- ARSEVEN, Haydar** : Sigorta Hukuku, Beta Basım Yayım Dağıtım, 2. Baskı, İstanbul, 1991.
- ARSEVEN, Haydar** : Nazarî ve Tatbikî Alâmeti Farika Hukuku, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul, 1951 (*Alâmeti Farika*).
- ARSLAN, Ramazan / YILMAZ, Ejder / TAŞPINAR AYVAZ, Sema/HANAĞASI, Emel** : İcra ve İflâs Hukuku, Yetkin Yayınları, 5. Baskı, Ankara, 2019 (*İcra-İflas*).
- ARSLAN, Ramazan / YILMAZ, Ejder / TAŞPINAR AYVAZ, Sema / HANAĞASI, Emel** : Medenî Usul Hukuku, Yetkin Yayınları, 5. Baskı, Ankara, 2019 (*Usul*).

- ARSLANDOĞAN**, Birce : Denkleştirme İstemi Belirsiz Alacak Davası Yolu ile İleri Sürülebilir mi?, BÜHFD, C. 11, S. 141-142, 2016, s. 79-119.
- ARSLANLI**, Halil : Kara Ticareti Hukuku Dersleri, Umumî Hükümler, Fakülteler Matbaası, 3. Bası, İstanbul, 1960 (*Kara Ticareti*).
- ARSLANLI**, Halil : Kollektif ve Komandit Şirketler, Fakülteler Matbaası, 2. Bası, İstanbul, 1960 (*Kollektif Şirket*).
- AŞIK**, İbrahim : Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na Göre Yetki Sözleşmeleri, TBB Dergisi, S. 97, 2011, s. 11-48.
- ATALAY**, Özcan : İflasta Sıra Cetvelinin Düzenlenmesi ve Yargı Yolu, Ankara Barosu Dergisi, S. 5, 1980, s. 566-570.
- ATALI**, Murat : Konkordatoda Kesin Mühlet ve Sonuçları, 7101 Sayılı Kanunla Konkordato ve Elektronik Tebligat Konularında Getirilen Yenilikler, Muhammet Özeken (Ed.), On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2018.
- ATALI**, Murat / **ERMENEK**, İbrahim / **ERDOĞAN**, Ersin : Medenî Usûl Hukuku, Yetkin Yayınları, 2. Baskı, Ankara, 2019 (*Usûl*).
- ATALI**, Murat / **ERMENEK**, İbrahim / **ERDOĞAN**, Ersin : İcra ve İflâs Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara, 2019.
- ATAMER**, Yeşim M. / **OKUTAN NILSSON**, Gül : Para Alacaklısının Geç Ödemelere Karşı Korunmasına İlişkin Yeni TK m. 1530 Düzenlemesi ve Uygulama Alanı, BATİDER, C. XXIX, S. 3, 2013, s. 31-82.
- AYAN**, Özge : Acentenin Denkleştirme Talep Etme Hakkı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2008.
- AYAN**, Serkan : 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1530. Maddesi Gereğince Borçlunun Temerrüdü, DEÜHFD, C. 12, Özel Sayı, Prof. Dr. Burhan CEYHAN'a Armağan, 2010, s. 717-793.
- AYATA**, Yeşim : Franchise Sözleşmesinde Tarafların Borçları, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2015.
- AYDOĞDU**, Murat / **KAHVECİ**, Nalan : Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, Adalet Yayınevi, 4. Baskı, Ankara, 2019.
- AYHAN**, Rıza / **ÇAĞLAR**, Hayrettin / **ÖZDAMAR**, Mehmet : Ticari İşletme Hukuku, 12. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara, 2019.
- AYOĞLU**, Tolga : Dağıtım Sözleşmelerine Uygulanmak Üzere Yabancı Bir Hukuk Sisteminin Seçilmesinin Denkleştirme

- Talebi Bakımından Etkisi, BÜHFD, C. 12, S. 151-152, 2017, s. 9-27.
- BADAK AYBAR**, Zehra : 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda Denkleştirme İstemi, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Y. 12, S. 24, 2013/2, s. 167-201.
- BAHADIR**, Zeynep : Sözleşmenin Devri ve Sözleşmeye Katılma, GÜHFD, C. XVII, S. 3, 2013, s. 1-28.
- BAHTİYAR**, Mehmet : Ortaklıklar Hukuku, Beta Basım Yayım Dağıtım, 13. Bası, İstanbul, 2019 (*Ortaklıklar*).
- BAHTİYAR**, Mehmet : Ticari İşletme Hukuku, Beta Yayıncılık, 19. Bası, İstanbul, 2018 (*İşletme*).
- BAKİ**, Birdoğan : Pazarlama Yönetiminde Yeni Bir Yaklaşım: Franchising, Öneri Dergisi, C.2, S.9, 1998, s. 303-310.
- BARLAS**, Nami : Çerçeve Sözleşme Kavramı ve Çerçeve Sözleşmelerin Özellikleri, Prof. Dr. Erdoğan Moroğlu'na 65. Yaş Günü Armağanı, Beta Basım Yayım Dağıtım, 2. Baskı, İstanbul, 2001, s. 807-828.
- BASIM**, Aybüke : Kısmi Dava, Belirsiz Alacak Davası ve Manevi Tazminat Taleplerinin Bu Davalara Konu Olup Olamayacağı Sorunu, AÜHFD, C. 65, S. 4, 2016, s. 2685-2723.
- BAŞOĞLU**, Başak : Sözleşme Dışı Kusursuz Sorumluluk Hukuku ve Özellikle Tehlike Sorumluluğuna İlişkin Değerlendirmeler, İnÜHFD, C. 6, S. 2, 2015, s. 29-55.
- BAŞTUĞ**, İrfan / **ERDEM**, Ercüment : Ticari İşletme Hukuku, DEÜHF Döner Sermaye İşletmesi Yayınları, Ankara, 1993.
- BAYSAL**, Başak : Sözleşmenin Uyarlanması, On İki Levha Yayıncılık, 3. Bası, İstanbul, 2019.
- BELGESAY**, Mustafa Reşit : İcra ve İflâs Kanunu Şerhi İkinci Bölüm, Şaka Matbaası, 2. Bası, İstanbul, 1950.
- BELGİN GÜNEŞ**, Derya : Yetki Sözleşmeleri, İBD, C. 86, S. 5, 2012, s. 197-221.
- BERKİ**, Şakir : Hukukda Müddet Çeşitleri, AÜHFD, C. 25, S. 1, 1968, s. 99-116.
- BERKİN**, Necmeddin M. : Adalet Mahkemesi Kararları Zamanaşımı, İHFM, C. 41, S. 3-4, 1975, s. 423-435.
- BERKİN**, Necmeddin M. : Medenî Usul Hukuku Esasları, Hamle Matbaası, İstanbul, 1969.
- BİLGE**, Mehmet Emin, : Anonim Şirketin Sona Ermesi ve Tasfiyesi, EÜHFD, C. XVI, S. 3-4, 2012, s. 261-294.

- BİLGE**, Necip : Borçlar Hukuku Özel Borç Münasebetleri, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 2. Baskı, Ankara, 1971.
- BİLGE**, Necip / **ÖNEN**, Ergun : Medenî Yargılama Hukuku Dersleri, Sevinç Matbaası, 3. Baskı, Ankara, 1978.
- BİLGİLİ**, Fatih : Ticari Defterler – Cari Hesap – Acente, EÜHFD, C. XVI, S. 3-4, 2012, s. 55-91.
- BİLGİLİ**, Fatih / **CENGİL**, M. Fatih : Ticari İşletmenin Devri ve Bilhassa Ticari İşletmenin Devri Düzenlemesinden Kaynaklanan Sorunlar, Türkiye Adalet Akademisi Türk Ticaret Kanununun 5. Yılı Sempozyumu Tebliğler Kitabı, Ankara, 2018, s. 57-99.
- BİLGİLİ**, Fatih / **DEMİRKAPI**, Ertan : Şirketler Hukuku, Dora Basım-Yayın Dağıtım, Bursa, 2013 (*Şirketler*).
- BİLGİLİ**, Fatih / **DEMİRKAPI**, Ertan, : Ticari İşletme Hukuku, Dora Yayınları, 6. Baskı, Bursa, 2016 (*İşletme*).
- BİRİNCİ UZUN**, Tuba : Belirsiz Süreli Tek Satıcılık Sözleşmesinin Olağan Fesih Yoluyla Sona Erdirilmesinde Fesih Bildirim Süresi, LHD, C. 16, S. 190, 2018, s. 4589-4612.
- BOLAYIR**, Nur : Yeni HMK'ya Göre Yetki Sözleşmeleri, İBD, C. 85, S. 5, 2011, s. 131-147.
- BONE**, Paula Fitzgerald : Determinants of WordOf-Mouth Communications During Product Consumption, Advances in Consumer Research, John F. Sherry, Jr. & Brian Sternthal (ed.), Vol. 19, s. 579-583.
- BOZBEL**, Savaş : Fikri Mülkiyet Hukuku, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- BOZER**, Ali / **GÖLE**, Celal : Ticari İşletme Hukuku, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 4. Bası, Ankara, 2017.
- BÖRÜ**, Levent / **KOÇYİĞİT**, İlker : Ticari Dava, Turhan Kitabevi, Ankara, 2013.
- BUDAK**, Ali Cem : Belirsiz Alacak Davası, Bankacılar Dergisi, Özel Sayı, 2013, s. 83 (*Belirsiz Alacak*).
- BUDAK**, Ali Cem : Ticarî Davalarda Dava Şartı Olarak Arabuluculuk, MİHDER, C. 15, S. 42, 2019/1, s. 25-40 (*MİHDER*).
- BUDAK**, Ali Cem / **KARAASLAN**, Varol : Medenî Usul Hukuku, Adalet Yayınevi, 3. Baskı, Ankara, 2019.
- BULUR**, Caner : Tek Satıcılık Sözleşmesi ile Franchise Sözleşmesinin Karşılaştırılması, YÜHFD, C. VIII/2-IX/1, Özel Sayı,

- Prof. Dr. Erhan Adal'a Armağan, 2011-2012, s. 755-777.
- BURKARD**, Peter H. : Termination Compensation to Distributors under German Law, The International Lawyer, Vol. 7, No. 1, 1973, s. 185-194.
- BUZ**, Vedat : Borçlunun Temerrüdünde Sözleşmeden Dönme, Yetkin Yayınları, Ankara, 1998 (*Dönme*).
- BUZ**, Vedat : Medeni Hukukta Yenilik Doğuran Haklar, Yetkin Yayınları, Ankara, 2005.
- CAN**, Ozan : 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Acentelikte Rekabet Yasağı Anlaşması, Turhan Kitabevi, Ankara, 2011.
- CAN**, Ozan : Franchise Sözleşmelerinde Kararlaştırılan Sözleşme Sonrası Rekabet Yasağı Bağlamında Bir Yargıtay Kararının Değerlendirilmesi, Ankara Barosu Dergisi, S. 2014/1, s. 49-67 (*Franchise*).
- CANTÜRK**, Barış Cihan : Franchise Sözleşmesinde Denkleştirme İstemi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2019.
- CENGİZ**, Ali : Acente Kavramı ve Acentelik Sözleşmesinden Doğan Hak ve Borçları, HHFD, C. 1, S. 2, 2011, s. 140-165.
- COLINO**, Sandra Marco : Vertical Agreements and Competition Law, Hart Publishing, Oxford, 2010.
- ÇEKER**, Mustafa : Sigorta Hukuku, Karahan Kitabevi, 2. Baskı, Adana, 2010.
- ÇEKER**, Mustafa : Yargıtay Kararları Işığında Sigorta Hukuku, Karahan Kitabevi, 2. Bası, Adana, 2004.
- ÇELİK**, Nuri / **CANİKLİOĞLU**, Nurşen / **CANBOLAT**, Talat, : İş Hukuku Dersleri, Beta Yayıncılık, 31. Baskı, İstanbul, 2018.
- ÇELİKBOYA**, Kerem : Ticari İşletmenin Devri, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2017.
- DALCI ÖZDOĞAN**, Nurchan : Müteselsil Sorumluluk, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2015.
- DELİDUMAN**, Seyithan / **ORUÇ**, Yakup : Ticari Davalar, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nu Beklerken (10-11-12 Mayıs 2012), MÜHF-HAD, C. 18, S. 2, Özel Sayı, 2012, s. 99-109.
- DEMİR**, Koray : Tek Satıcının Denkleştirme Talebi, Prof. Dr. Sabih Arkan'a Armağan, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2019, s. 399-419.

- DEMİR, Filiz Otaç / KIRDAR, Yalçın** : Müşteri İlişkileri Yönetimi: CRM, Review o Social, Economic&Business Studies, Vol.7/8, 2007, s.293-308.
- DEMİRKAPI, Ertan** : Anonim Şirket Tasfiyesinde Süregelen İş ve Yeni İş Kavramları ve Bunlara Bağlanan Hukuki Sonuçlar, YÜHFD, C. XI, S. 1, 2014, s. 106-158.
- DEMİR GÖKYAYLA, Cemile** : Milletlerarası Özel Hukukta Tek Satıcılık Sözleşmeleri, Vedat Kitapçılık, 2. Bası, İstanbul, 2013.
- DEREN YILDIRIM, Nevhis** : İflasın Hukuki Mahiyeti, İHFM, C. LIV, S. 1-4, 1991-1994, s. 331-346.
- DEYNEKLİ, Adnan / KISA, Sedat** : Hacizde ve İflasta Sıra Cetveli, Turhan Kitabevi, 3. Bası, Ankara, 2005.
- DICKE, Thomas Scott** : Franchising in the American Economy 1840-1980, https://etd.ohiolink.edu/!etd.send_file?accession=osu148759630735918&disposition=inline, 1988, (Erişim: 05.02.2019).
- DİŞBUDAK, Aylin** : Türk Hukukunda Aldatıcı Reklamlar, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2007.
- DOĞAN, Murat** : Franchise Sözleşmesinde Müşteri Tazminatı (Denkleştirme İstemi), Haluk Konuralp Anısına Armağan, C. III, Yetkin Yayınları, Ankara, 2009, s. 327-344.
- DOĞU, Hicret / DOĞU, Hakkı Mert** : Ticari Uyuşmazlıklarda Zorunlu Arabuluculuk ve Uygulanabilirliği, Banka ve Finans Hukuku Dergisi, C. 8, S. 32, Prof. Dr. Ali Necip Ortan'a Armağan 2. Cilt, 2019, s. 2231-2258.
- DOMANIÇ, Hayri** : Ticaret Hukuku Dersleri Adi-Kollektif ve Komandit Şirketler, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1965.
- DOMANIÇ, Hayri / ULUSOY, Erol** : Ticaret Hukukunun Genel Esasları, Arıkan Yayınları, 5. Bası, İstanbul, 2007.
- DURAK, Yasemin** : Güven Sorumluluğu ve "Culpa In Contrahendo", SÜHFD, C. 25, S. 1, 2017, s. 239-288.
- DURAL, H. Ali** : Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Uyarınca Acentenin Denkleştirme Talep Etme Hakkının Maddi Şartları, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2005, S. 1, s. 303-313.
- DURAL, Mustafa / SARI, Suat** : Türk Özel Hukuku, C. 1, Filiz Kitabevi, 13. Baskı, İstanbul, 2018.
- EDİS, Seyfullah** : Hukukun Uygulanmasında Yargıca Tanınmış Takdir Yetkisi, AÜHFD, C. 30, S. 1-4, 1973, s. 169-196 (*Takdir Yetkisi*).

- EDİS**, Seyfullah : Medeni Hukuk ve Başlangıç Hükümleri, AÜHF Döner Sermaye İşletmesi Yayınları, 6. Basım, Ankara, 1997 (*Medeni Hukuk*).
- EKMEKÇİ**, Ömer / **ÖZEKES**, Muhammet / **ATALI**, Murat / **SEVEN**, Vural : Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk, On İki Levha Yayıncılık, 2. Baskı, İstanbul, 2019.
- ERDEM**, Ercüment : Tek Satıcılık Sözleşmesinde Denkleştirme Talebi (Müşteri Tazminatı), Bilgi Toplumunda Hukuk Ünal Tekinalp'e Armağan, C.1, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2003, s. 91-120 (*Tek Satıcılık*).
- ERDEM**, H. Ercüment : Türk ve İsviçre Hukuklarında Denkleştirme Talebi, Türk Ticaret Kanunu İle İlgili Makaleler (2009-2016), On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2017, s. 1-112 (*Türk-İsviçre*).
- ERDOĞAN**, İhsan / **KESKİN**, A. Dilşad : Türk Medeni Hukuku, Gazi Kitabevi, Ankara, 2018.
- EREN**, Fikret : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Yetkin Yayınevi, 22. Baskı, Ankara, 2017 (*Borçlar Genel*).
- EREN**, Fikret : Borçlar Hukuku Özel Hükümler, Yetkin Yayınevi, 6. Baskı, Ankara, 2018 (*Borçlar Özel*).
- ERMAN**, Hasan : Hakkaniyet, Prof. Dr. Hasan Erman'a Armağan, Der Yayınları, İstanbul, 2015, s. XXIII-XXVIII.
- ERMAN**, Hasan : Medeni Hukuk Dersleri, Der Yayınları, 6. Basım, İstanbul, 2016 (*Medeni Hukuk*).
- EROĞLU**, Ergün : Müşteri Memnuniyeti Ölçüm Modeli, İÜİFD, C. 34, S. 1, 2005, s. 7-25.
- EROĞLU**, Orhan : İflâsta Sıra Cetveline İtiraz Davası (İflâsta Kayıt Kabul Davası), TBB Dergisi, S. 144, 2019, s. 173-212.
- EROL**, Arzu : Türk Hukukunda Örtülü Reklam, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2018.
- ERTABAK**, Ünal : Tek Satıcının Müşteri Tazminatı Talebi ve Müşteri Tazminatı Miktarının Hesaplanması, Legal Kitapevi, 2. Baskı, 2011.
- ESENER**, Turhan / **GÜNDÖĞDU**, Fatih : Borçlar Hukuku 1, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2017.
- EYRENCİ**, Öner / **TAŞKENT**, Savaş / **ULUCAN**, Devrim : Bireysel İş Hukuku, Beta Yayıncılık, 8. Baskı, İstanbul, 2017.

- FEYZİOĞLU**, Necmeddin : Borçlar Hukuku Akdin Muhtelif Nevileri C. I, Fakülteler Matbaası, 4. Bası, İstanbul, 1980 (*Özel C. I*).
- FEYZİOĞLU**, Necmeddin : Borçlar Hukuku Genel Hükümler C. I, Fakülteler Matbaası, 2. Bası, İstanbul, 1980 (*Genel C. I*).
- FEYZİOĞLU**, Necmeddin : Borçlar Hukuku Genel Hükümler C. II, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1977 (*Genel C. II*).
- GEREK**, Hasan Nüvit : İş Sözleşmesinin İkale Sözleşmesi ile Sona Ermesi, Çalışma ve Toplum Dergisi, S. 31, 2011/4, s. 43-58.
- GÖKSOY**, Yaşar Can : 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Acentenin Sözleşme Sonrası Rekabet Yasağı Anlaşması, DEÜHFD, C. 12, Özel Sayı, Prof. Dr. Burhan Ceyhan'a Armağan, 2010, s. 895-943.
- GÖKTÜRK**, Hüseyin Avni : Borçlar Hukuku 1. Kısım Borçların Umumi Hükümleri, Ankara, 1946 (*Umumi Hükümler*).
- GÖKTÜRK**, Hüseyin Avni : Borçlar Hukuku 2. Kısım Aktin Muhtelif Nevileri, Ankara, 1951 (*Akdin Nevileri*).
- GÖRGÜN**, Şanal / **BÖRÜ**, Levent / **TORAMAN**, Barış / **KODAKOĞLU**, Mehmet : Medenî Usûl Hukuku, Yetkin Yayınları, 8. Baskı, Ankara, 2019.
- GÖZLER**, Kemal : Hukuka Giriş, Ekin Basım Yayın Dağıtım, 16. Baskı, Bursa, 2019.
- GURNICK**, David / **VIEUX**, Steve : Case History of the American Business Franchise, Oklahoma City University Law Review, Vol. 24, Iss. 1-2, 1999, s. 37-63.
- GÜÇER**, Sülün : Avrupa Topluluğu ve Türk Hukukunda Franchising Sözleşmeleri Rekabet Hukuku İlişkisi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2008.
- GÜMÜŞ**, Mustafa Alper : Borçlar Hukuku Özel Hükümler, Filiz Kitabevi, 3. Baskı, İstanbul, 2018.
- GÜNCAN**, Atahan : Ticari İşletmenin Devrinde Alacaklıların Korunması, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2018.
- GÜNDOĞDU**, Gökmen / **CANTÜRK**, Barış Cihan : 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 122/5 Maddesi Uyarınca Marka Lisans Alanın Denkleştirme İstemi, Banka ve Finans Hukuku Dergisi, C. 8, S. 32, Prof. Dr. Ali Necip Orta'n'a Armağan 1. Cilt, 2019, s. 1479-1527.
- GÜRDOĞAN**, Burhan : Ticari Usul Hukuku, AÜHFD, C. 13, S. 1, 1956, s. 172-193 (*Ticari Usul*).

- GÜRDOĞAN**, Burhan : İflâs Hukuku Dersleri, Ajans-Türk Matbaası, Ankara, 1966 (*İflâs*).
- GÜRİZ**, Adnan : Adalet Kavramı, Prof. Dr. Jale G. Akipek'e Armağan, Konya, 1991, s. 59-73.
- GÜRPINAR**, Bünyamin : Sigorta Acenteleri Açısından Portföy Tazminatı, Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 1, S. 2, 2015, s. 43-64.
- GÜRZUMAR**, Osman Berat : Franchise Sözleşmeleri ve Bu Sözleşmelerin Temelini Oluşturan "Sistem"lerin Hukukten Korunması, Beta Basım Yayım, İstanbul, 1995.
- GÜVEN**, Yılmaz : Türkiye'de 1980 Sonrası Dönemde Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımlarının Sektörel Analizi ve Ekonomik Kalkınmaya Etkisi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi, C. 3, S. 1, Nisan 2008, s. 75-97.
- HATİPOĞLU**, Ayşe Gül : Acentelerin Denkleştirme İsteminin Belirlenmesinde Gelirin Tespiti ve Muhasebeleştirme Sorunu: Çözüm Önerisi, FÜSBD, C. 22, S. 2, s. 177-187.
- HATEMİ**, Hüseyin : Medeni Hukuk'a Giriş, On İki Levha Yayıncılık, 8. Bası, İstanbul, 2017.
- HATEMİ**, Hüseyin / **SEROZAN**, Rona / **ARPACI**, Abdülkadir : Borçlar Hukuku Özel Bölüm, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1992.
- HELVACI**, Serap / **ERLÜLE**, Fulya : Medeni Hukuk, Legal Yayıncılık, 5. Bası, İstanbul, 2018.
- HESELINK**, Martijn W./ **RUTGERS**, Jacobien W./ **DÍAZ**, Odavia Bueno/ **SCOTTON**, Manola/ **VELDMAN**, Muriel : Principles of European Law Commercial Agency, Franchise and Distribution Contracts, Vol. 2, Sellier European Law Publishers, Germany, 2006.
- HİRŞ**, E. : Ticaret Hukuku Dersleri, İsmail Akgün Matbaası, 3. Bası, İstanbul, 1948.
- IŞIKTAÇ**, Yasemin / **METİN**, Sevtap : Hukuk Metodolojisi, Filiz Kitabevi, 5. Tıpkı Baskı, İstanbul, 2016.
- İMRE**, Zahit : Medeni Hukuka Giriş, Fakülteler Matbaası, 3. Bası, İstanbul, 1980.
- İMREGÜN**, Oğuz : Kara Ticareti Hukuku Dersleri, Filiz Kitabevi, 13. Bası, İstanbul, 2005 (*Kara Ticareti*).
- İMREGÜN**, Oğuz : Ticaret Hukukunun Genel İlkeleri, Filiz Kitabevi, 4. Bası, İstanbul, 2004 (*Genel İlkeler*).

- İNAL**, Emrehan : Reklam Hukuku ve Aldatıcı Reklamlar, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2000.
- İNAL**, Emrehan : Türk Hukuku'nda Aldatıcı ve Örtülü Reklamlar, Uluslararası Reklam Hukuku Sempozyumu (8-9 Mayıs 2008), On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2009, s. 87-104.
- İNAL**, Emrehan / **BAYSAL**, Başak : Reklam Hukuku ve Uygulaması, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2008.
- İNAN**, Ali Naim : Türk Medeni Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 3. Baskı, Ankara, 2014.
- İNAN**, T. Nurkut : Tek Satıcılık Sözleşmesi ve Üçüncü Kişiler, BATİDER, C. XVII, S. 2, 1993, s. 55-77.
- İRGE ERDOĞAN**, Burcu : Milletlerarası Özel Hukukta Franchise Sözleşmesine Uygulanacak Hukuk, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2016.
- KALENDER**, Emre : Acentenin Denkleştirme Talep Hakkına İlişkin TTK m. 122'nin Marka Lisansı Alana Uygulanıp Uygulanamayacağı, İnÜHFD, C. 8, S. 1, 2017, s. 91-112.
- KANIŞLI**, Erhan : Türk Ticaret Kanunu'na Göre Acentenin Denkleştirme Talebi, LHD, C. 12, S. 138, 2014, s. 111-144.
- KAPANCI**, K. Berk : Franchise Sözleşmesinin Sona Ermesi ve Bunun Hukuki Sonuçları, Prof. Dr. Rona Serozan'a Armağan, C. II, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010, s. 1029-1054.
- KARADEMİR** : Medeni Usul Hukukunda Mahkemelerin Yetkisi, Adalet Yayınevi, 2. Baskı, Ankara, 2019.
- AYDEMİR**, Dilek : Ticari İşletme Hukuku, Mimoza Yayınları, 27. Baskı, Konya, 2015 (*İşletme*).
- KARAHAN**, Sami : Anonim Şirketlerde Tasfiye, Mimoza Yayınları, Konya, 1998.
- KARAKOÇ**, Yusuf : Hukukçuların Ortak Dili: Kanun Dili, Kanunların Dili Uluslararası Sempozyumu, Ankara, 2018, s. 131-141.
- KARAMANLIOĞLU**, Argun : Acentenin Hastalık veya Yaşlılık Gerekçesiyle Acentelik Sözleşmesini Feshetmesi Halinde Denkleştirme İsteminin Durumu, İKÜHFD, C. 16, Özel Sayı, Prof. Dr. iur. Merih Kemal Omağ'a Armağan, 2017, s. 141-172.
- KARASU**, Rauf : Türk Ticaret Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'na Göre Acentanın Denkleştirme Talebi, AÜHFD, C. 57, S. 4, 2008, s. 283-318.

- KARAYALÇIN, Yaşar** : Özel Hukukda Meseleler ve Görüşler, AÜHF Yayınları, Ankara, 1975 (*Meseleler*).
- KARAYALÇIN, Yaşar** : Ticaret Hukuku I. Giriş-Ticari İşletme, Güzel İstanbul Matbaası, 3. Baskı, Ankara, 1968 (*İşletme*).
- KARAYALÇIN, Yaşar** : Ticaret Hukuku, II. Şirketler Hukuku, Sevinç Matbaası, 2. Baskı, Ankara, 1973 (*Şirketler*).
- KARSLI, Abdurrahim,** : Medeni Muhakeme Hukuku, Alternatif Yayıncılık, 4. Baskı, İstanbul, 2014.
- KAYA, Arslan** : Acentelik ve Tek Satıcılık ile Benzeri Diğer Tekel Hakkı Veren Sürekli Sözleşme İlişkilerinin Sona Ermesi Halinde Denkleştirme İstemi, Yürürlüğünün 6. Yılında ve Yargıtay Kararları Işığında Türk Ticaret Kanunu Sempozyumu, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2018, s. 9-43 (*Sempozyum*).
- KAYA, Arslan** : Marka Hukuku, Arıkan Yayınları, İstanbul, 2006.
- KAYA, Arslan** : Türk Ticaret Kanunu Şerhi - Acentelik, Beta Basım, 2. Baskı, İstanbul, 2016 (*Acentelik*).
- KAYA, Mustafa İsmail** : Acentelik Hukuku, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.
- KAYA, Nebi** : Alman Hukukuna Göre Portföy Tazminatından Sözleşme İle Vazgeçilebilir mi? (Münih İstinaf Mahkemesi'nin 11.01.2002 Tarihli Kararının Değerlendirilmesi), Prof. Dr. Hüseyin Ülgen'e Armağan, C. 1, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2007, s. 3-12.
- KAYIHAN, Şaban** : Türk Hukukunda Acentelik Sözleşmesi, Umuttepe Yayınları, 5. Baskı, Kocaeli, 2018.
- KENDER, Rayegan** : Sigorta Acentelerinin Hakları, Sigorta Hukuku Dergisi, S. 1, 1998, s. 114-128.
- KENDİGELEN, Abuzer** : Türk Ticaret Kanunu, Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler, On İki Levha Yayıncılık, 3. Tıpkı Bası, İstanbul, 2016.
- KERVANKIRAN, Emrullah** : Anonim Şirketlerin Tasfiyesi, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2015.
- KINACIOĞLU, Naci** : Acente ve Acentelik Sözleşmesi, Yeni Desen Matbaası, Ankara, 1963.
- KILIÇOĞLU, Ahmet M.** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Turhan Kitabevi, 23. Bası, Ankara, 2019 (*Borçlar Genel*).
- KILIÇOĞLU, Ahmet M.** : Borçlar Hukuku Özel Hükümler, Turhan Kitabevi, Ankara, 2019 (*Borçlar Özel*).
- KIRCA, Çiğdem** : Franchise Sözleşmesi, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara, 1997 (*Franchise*).

- KIRCA**, Çiğdem : Know-How Sözleşmesinin Hukukî Niteliği, Prof. Dr. Ali Bozer'e Armağan, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara, 1998, s. 243-268.
- KOC AOĞLU ULBRICH**, Şebnem Elif : Avrupa Birliği ve Türk Banka Hukuku Yönünden FinTek, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2019.
- KOÇ**, Mehmet : Türk ve Avrupa Birliği Hukuku'nda Acentenin Denkleştirme İstemi, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- KOÇYİĞİT**, İlker / **BULUR**, Alper : Ticari Uyuşmazlıklarda Dava Şartı Arabuluculuk, Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Arabuluculuk Daire Başkanlığı, 2019.
- KORAH**, Valentine / **O'SULLIVAN**, Denis : Distribution Agreements Under the EC Competition Rules, Hart Publishing, Oxford, 2002.
- KORKUT**, Ömer : Türk Hukuku Bakımından Ortak Girişim, LHD, C. 5, S. 52, 2007, s. 1151-1164.
- KOYUNCUOĞLU**, Hikmet : Franchise Alanın Denkleştirme İsteminin (Portföy Tazminatı) Türk Ticaret Kanunu Madde 122 Hükmü Karşısında Değerlendirilmesi, LHD, C. 14, S. 164, 2016, s. 4297-4308.
- KUNTALP**, Erden : Karışık Muhtevalı Akit, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Gözden Geçirilmiş ve Yenilenmiş 2. Bası, Ankara, 2013.
- KURU**, Baki : Hukuk Muhakemeleri Usulü, Cilt I, Demir Demir Yayıncılık, 6. Baskı, İstanbul, 2001 (*Muhakeme C. I*).
- KURU**, Baki : Hukuk Muhakemeleri Usulü, Cilt II, Demir Demir Yayıncılık, 6. Baskı, İstanbul, 2001 (*Muhakeme C. II*).
- KURU**, Baki : İcra ve İflas Hukuku, C. 3, Alfa Basım Yayım Dağıtım, 3. Tıpkı Basım, İstanbul, 2000 (*İcra-İflas C. III*).
- KURU**, Baki, : İcra ve İflâs Hukuku Ders Kitabı, Yetkin Yayınları, 3. Baskı, Ankara, 2019 (*İcra-İflâs*).
- KURU**, Baki : İcra ve İflas Hukuku El Kitabı, Adalet Yayınevi, 2. Baskı, Ankara, 2013 (*El Kitabı*).
- KURU**, Baki : Medenî Usul Hukuku Ders Kitabı, Yetkin Yayınları, 3. Baskı, Ankara, 2019 (*Usul Ders Kitabı*).
- LAFONTAINE**, Francine / **BLAIR**, Roger D. : The Evolution of Franchising and Franchise Contracts: Evidence From The United States, Entrepreneurial Business Law Journal, Vol. 3, Iss. 2, 2009, s. 381-434.

- LAM**, Shun Yin / **SHANKAR**, Venkatesh / **ERRAMILLI**, M. Krishna / **MURTHY**, Bvsan : Customer Value, Satisfaction, Loyalty, and Switching Costs: An Illustration From a Business-to-Business Service Context, *Journal of The Academy of Marketing Science*, Vol. 32, No. 3, s. 293-311.
- MENDELSON**, Martin : The Law and Franchising in the United Kingdom, *Entrepreneurial Business Law Journal*, Vol. 3, Iss. 2, 2009, s. 177-207.
- MİMAROĞLU**, Sait Kemal : Ticaret Hukuku Birinci Cilt, İşletme Hukuku, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 3. Baskı, Ankara, 1978 (*İşletme*).
- MİMAROĞLU**, Sait Kemal : Ticaret Hukuku İkinci Cilt, İşletme Hukuku, Ticaret Ortaklıkları Hukuku, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara, 1972 (*Ortaklıklar*).
- MOLLAMAHMUTOĞLU**, Hamdi / **ASTARLI**, Mu-
hittin / **BAYSAL**, Ulaş : İş Hukuku Ders Kitabı Cilt 1: Bireysel İş Hukuku, Lykeion Yayınları, 2. Baskı, Ankara, 2018.
- MOROĞLU**, Erdoğan : 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Değerlendirme ve Öneriler, On İki Levha Yayıncılık, 8. Baskı, İstanbul, 2016 (*Değerlendirme*).
- MOROĞLU**, Erdoğan : Adi Şirkete Dair, Makaleler, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010, s. 753-763 (*Adi Şirket*).
- MUŞUL**, Timuçin : İflâs ve Konkordato Hukuku, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- NAMLI**, Mert : Türk ve İsviçre Hukuku'nda Gerçekleştirilen Reformların Konkordato Hukuku Bakımından Getirdiği Değişiklikler, *Yargıtay Dergisi*, C. 44, S. 4, 2018, s. 1479-1552.
- NOMER**, Halûk N. : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Beta Yayıncılık, 16. Bası, İstanbul, 2018.
- NOMER**, Haluk N. : Manevî Tazminat Alacağında Kısmî Dava Mümkün Müdür?, *İÜHFM*, C. LVIII, S. 1-2, s. 221-229 (Kısmî Dava).
- OĞUZMAN**, M. Kemal / **ÖZ**, M. Turgut : Borçlar Hukuku Genel Hükümler C. 1, Vedat Kitapçılık, 17. Bası, İstanbul, 2019 (C. 1).
- OĞUZMAN**, M. Kemal / **ÖZ**, M. Turgut : Borçlar Hukuku Genel Hükümler C. 2, Vedat Kitapçılık, 14. Bası, İstanbul, 2018.
- OĞUZMAN**, M. Kemal / **BARLAS**, Nami : Medeni Hukuk, Vedat Kitapçılık, 25. Bası, İstanbul, 2019.
- OKTAY**, Saibe : İsimli Sözleşmelerin Geçerliliği, Yorumu ve Boşluklarının Tamamlanması, *İHFM*, C. LV, 1996, s. 263-296.

- OMAĞ**, Merih Kemal : Marka Hukuku ile Rekabet Hukuku Açısından Marka ve Korunması, Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 6, S. 1-3, 1991, s. 5-14.
- ORTAN**, A. Necip : Knov-Hov ve Hukuken Korunması Sorunu, Ankara Barosu Dergisi, S. 4, 1980, s. 467-485.
- ORUÇ**, Yakup : İflâs İdaresi, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- ÖÇAL**, Akar (Çev.) : Acentanın Müşteri Tazminatı İsteme Hakkı, Eskişehir Anadolu Üniversitesi İİBF Dergisi, C. 2, S. 1, 1984, s. 197-204.
- ÖNEN**, Ergun : Medeni Yargılama Hukuku, Sevinç Matbaası, Ankara, 1979.
- ÖZBEK**, Mustafa Serdar : Alternatif Uyuşmazlık Çözümü, 2. Cilt, Yetkin Yayınları, 4. Baskı, Ankara, 2016.
- ÖZDEMİR**, Hayrunnisa : Aldatıcı Reklamlara Karşı Tüketicilerin Korunması, AÜHFD, C. 53, S.3, 2004, s. 61-90.
- ÖZDEMİR**, Necdet / **KINACIOĞLU**, Naci : Türk Ticaret Hukuku Başlangıç Hükümleri, Emel Matbaacılık, 5. Baskı, Ankara, 1984.
- ÖZDEMİR**, Semih Sırrı : Haksız Rekabet Kavramı Açısından Dürüstlük Kuralına Aykırı Reklamlar, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2013 (*Reklam*).
- ÖZDEMİR**, Semih Sırrı : Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Tasarısı: İngiltere'deki Düzenlemeler İle Karşılaştırmalı Bir İnceleme, HHFD, C. 2, S. 1, s. 55-66.
- ÖZDEMİR**, Semih Sırrı / **DOĞANAY**, M. Zahid : Bir Mecra Olarak Sosyal Medyanın Reklam Hukuku Açısından Değerlendirilmesi, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Y. 7, S. 13, 2019, s. 295-337.
- ÖZEL**, Çağlar : Marka Lisansı Sözleşmesi, Seçkin Yayıncılık, 2. Baskı, Ankara, 2015.
- ÖZMUMCU**, Seda : İflasın Açılmasının Borçlar Hukuku Sözleşmeleri Üzerine Etkisi, Yayımlanmış YL Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1994.
- ÖZSUNAY**, Ergun : Medenî Hukuka Giriş, Güryay Matbaacılık, 5. Bası, İstanbul, 1986.
- ÖZTEK**, Selçuk / **BUDAK**, Ali Cem / **TUNÇ YÜCEL**, Müjgan / **KALE**, Serdar / **YEŞİLOVA**, Bilgehan : Yeni Konkordato Hukuku, Adalet Yayınevi, 2. Baskı, Ankara, 2019.
- ÖZTÜRK**, Berna : Sözleşmenin Devri, TBB Dergisi, Y. 29, S. 125, 2016, s. 263-296.

- PASLI, Ali** : Ticari Uyuşmazlıkların Arabuluculuk Faaliyetine Elverişliliği, Ticari Uyuşmazlıklarda Zorunlu Arabuluculuk (Ed. Ceyda Süral Efeçinar & Mehmet Ertan Yardım), Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019, s. 13-25.
- PEKCANITEZ, Hakan** : Belirsiz Alacak Davası, DEÜHFD, C. 11, Özel Sayı, Prof. Dr. Bilge Umar'a Armağan, 2009, s. 509-552 (*Umar'a Armağan*).
- PEKCANITEZ, Hakan** : Belirsiz Alacak Davası (HMK m. 107), Yetkin Yayınları, Ankara, 2011 (*Belirsiz Alacak*).
- PEKCANITEZ, Hakan** : Pekcanitez Usûl - Medeni Usûl Hukuku, Cilt II, On İki Levha Yayıncılık, 15. Bası, İstanbul, 2017 (*Pekcanitez Usûl*).
- PEKCANITEZ, Hakan / ATALAY, Oğuz / SUNGURTEKİN ÖZKAN, Meral / ÖZEKES, Muhammet** : İcra ve İflâs Hukuku, On İki Levha Yayıncılık, 6. Bası, İstanbul, 2019.
- PEKCANITEZ, Hakan / ATALAY, Oğuz / ÖZEKES, Muhammet** : Medenî Usûl Hukuku Ders Kitabı, On İki Levha Yayıncılık, 7. Bası, İstanbul, 2019.
- PEKCANITEZ, Hakan / ERDÖNMEZ, Güray** : 7101 Sayılı Kanun Çerçevesinde Konkordato, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2018.
- PINAR, Hamdi** : Anonim Şirketlerde Sona Erme ve Tasfiye, Şirketler Hukuku, Sami Karahan (Ed.), Mimoza Yayınları, Konya, 2013, s. 751-779.
- POROY, Reha / TEKİNALP, Ünal / ÇAMOĞLU, Ersin** : Ortaklıklar Hukuku I, Vedat Kitapçılık, 13. Bası, İstanbul, 2014.
- POROY, Reha / YASAMAN, Hamdi** : Ticari İşletme Hukuku, Vedat Kitapçılık, 16. Bası, İstanbul, 2017.
- POSTACIOĞLU, İlhan E.** : Medeni Usul Hukuku Dersleri, Sulhi Garan Matbaası, 6. Bası, İstanbul, 1975.
- PULAŞLI, Hasan** : Şirketler Hukuku Genel Esaslar, Adalet Yayınevi, 5. Baskı, Ankara, 2017 (*Genel Esaslar*).
- PULAŞLI, Hasan** : Şirketler Hukuku Şerhi, C.1, Adalet Yayınevi, 3. Baskı, Ankara, 2018 (*Şerh*).
- PULAŞLI, Hasan / KORKUT, Ömer** : Temel Hukuk, Karahan Kitabevi, 19. Tıpkı Baskı, Adana, 2019.
- REATI, Angelo** : Exclusive Dealing and Market Integration, JCMS, Vol. 6, Iss. 2, 1967, s. 131-155.

- REVA**, Zeynep : Acente Portföy Tazminatı ve Türk Ticaret Kanunu Tasarısındaki Yeri, Sigorta Araştırmaları Dergisi, S. 2, 2006, s. 219-244.
- SAK**, Burak : Dağıtım Sözleşmelerinde Denkleştirme İstemi (TTK m. 122), On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2020.
- SARIÖZ BÜYÜKALP**, A. İpek : Denkleştirme Talebinin Hukuki Niteliği ve Kanunlar İhtilafı Hukuku Bağlamında Değerlendirilmesi, DEÜHFD, C. 21, S. 2, 2019, s. 523-581.
- SARISÖZEN**, M. Serhat : 7101 Sayılı Kanun Kapsamında İcra İflas ve Konkordato Hukukundaki Yenilikler, Yetkin Yayınları, Ankara, 2018.
- SAVAŞ**, Abdurrahman : Türk Borçlar Hukukunda İkale Sözleşmesi, TAAD, Yıl: 7, S. 26, 2016, s. 105-141.
- SELİÇİ**, Özer : Borçlar Kanununa Göre Sözleşmeden Doğan Sürekli Borç İlişkilerinin Sona Ermesi, İstanbul, 1977.
- SEROZAN**, Rona : Sözleşmeden Dönme, Vedat Kitapçılık, 2. Bası, İstanbul, 2007 (*Dönme*).
- SEROZAN**, Rona : Medeni Hukuk, Vedat Kitapçılık, 8. Bası, İstanbul, s. 2018.
- SHANE**, Scott A. : From Ice Cream to the Internet Using Franchising to Drive the Growth and Profits of Your Company, Pearson Education, New Jersey, 2005.
- SILVERMAN**, George : The Secrets of Word-of-Mouth Marketing, American Management Association (AMACOM), 2nd. Edition, New York, 2011.
- SİMİL**, Cemil : Belirsiz Alacak Davası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2013.
- SULUK**, Cahit/**KARASU**, Rauf /**NAL**, Temel : Fikri Mülkiyet Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 3. Baskı, Ankara, 2019.
- SÜMER**, Hâluk Hâdi : İş Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 23. Baskı, Ankara, 2018.
- SÜZEK**, Sarper : İş Hukuku, Beta Yayıncılık, 16. Baskı, İstanbul, 2018.
- ŞAHİN**, Adem : Acentelik Sözleşmesinin Kısmi Sona Ermesi Halinde Denkleştirme İstem Hakkı, MÜHF-HAD, C. 22, S. 3, Özel Sayı, Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan, C. III, 2016, s. 2531-2555.
- ŞENER**, Oruç Hami : Adi Ortaklık, Yetkin Yayınları, Ankara, 2008 (*Adi Ortaklık*).
- ŞENER**, Oruç Hami : Anonim Ortaklıkta Ek Tasfiye (İhya), Adalet Yayınevi, Ankara, 2015 (*Ek Tasfiye*).

- ŞENER**, Oruç Hami : Ticari İşletme Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016 (*İşletme*).
- ŞENER**, Oruç Hami : Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 4. Bası, Ankara, 2019 (*Ortaklıklar*).
- ŞENOL**, A. Nilay : Bayilik Sözleşmesi Sona Ermesi ve Sonuçları, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2011.
- ŞİMŞEK**, Bahar : Franchising Sözleşmesi, Yetkin Yayınları, Ankara, 2016.
- ŞOĞUR**, Macide : İşletme Sistemi Olarak Franchising, Der Yayınları, İstanbul, 1993.
- ŞUA**, Mehmet : Franchise Sözleşmesinin Tanımına Yeni Bir Bakış, YÜHFD, C. IV, S. 2, 2007, s. 57-80.
- TANDOĞAN**, Halûk : Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, C.I/1, Evrim Basım-Yayım-Dağıtım, 6. Basım, İstanbul, 1990 (*C.I/1*).
- TANDOĞAN**, Halûk : Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, C. II, Evrim Basım-Yayım-Dağıtım, 4. Tıpkı Basım, İstanbul, 1989 (*C. II*).
- TANDOĞAN**, Halûk : Kusura Dayanmayan Sözleşme Dışı Sorumluluk Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara, 1981.
- TANDOĞAN**, Halûk : Tek Satıcılık Sözleşmesi, BATİDER, C. XI, S. 4, 1982, s. 1-36 (*Tek Satıcılık*).
- TANRIVER**, Süha : Belirsiz Alacak Davası ve Bu Bağlamda Uygulamada Yaşanan Güncel Sorunlar, TNBHD, Y. 2, S. 2, 2015, s. 3-38.
- TANRIVER**, Süha : Hukuk Muhakemeleri Kanunu Bağlamında Akdedilen Yetki Sözleşmeleri Üzerine Bazı Düşünceler, DEÜHFD, C. 16, Özel Sayı, Prof. Dr. Hakan Pekcanitez'e Armağan, 2014, s. 459-468 (*Yetki Sözleşmeleri*).
- TANRIVER**, Süha : Medenî Usûl Hukuku, Cilt I, Yetkin Yayınları, 2. Bası, Ankara, 2018 (*Medenî Usûl*).
- TEKELİOĞLU**, Numan : Tüketicinin Korunması Açısından Hukuka Aykırı Reklamlar, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2016.
- TEKİL**, Fahiman : Ticari İşletme Hukuku, 3. Bası, İstanbul, 1997.
- TEKİNALP**, Gülören : Acenta Sözleşmesine Uygulanan Kanunlar İhtilafı Kuralı, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara, 1972.
- TEKİNALP**, Ünal : Fikri Mülkiyet Hukuku, Vedat Kitapçılık, 5. Bası, İstanbul, 2012 (*Fikrî Mülkiyet*).

- TEKİNALP**, Ünal : Türk Hukukunda Acentanın “Portföy Akçası” Talebi, Prof. Dr. Ali Bozer’e Armağan, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 1998, s. 1-17 (*Portföy Akçası*).
- TEKİNAY**, Selâhattin : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Filiz Kitabevi, 7. Baskı, İstanbul, 1993.
- Sulhi / AKMAN**, Sermet / **BURCUOĞLU**, Hâluk / **ALTOP**, Atillâ
- TEOMAN**, Ömer : Tacir Yardımcıları, Doç. Dr. Mehmet Somer’in Anısına Armağan, İstanbul, 2006, s. 221-304.
- TERCAN**, Erdal : İflâsın Sözleşmelere Etkisi, Adil Yayınevi, Ankara, 1996.
- TİMUR**, Hıfzı : Paranın Hukukî Mahiyeti, İÜHFM, C. XIV, S. 1-2, 1948, s. 231-247.
- TOPÇU**, Halit Nurettin : Franchising Sözleşmesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1991.
- TOPÇU**, Deniz : Patent Lisans Sözleşmeleri, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.
- TOPÇUOĞLU**, Metin : Franchise Sözleşmesinde Bağlayıcı Kayıtlar ve Rekabet Hukuku, BATİDER, C. XXII, S. 1, 2003, s. 113-154 (*Franchise*).
- TOPÇUOĞLU**, Metin : İnhisar (Tekel) Kaydı İçeren Acentelik, Tek Satıcılık ve Franchising Sözleşmelerinde Aktif ve Pasif Satışlar, Rekabet Dergisi, S. 18, 2004, s. 4-58 (*İnhisar*).
- TOPÇUOĞLU**, Metin : Rekabet Hukuku Açısından Acentelik ve Dağıtım Sözleşmeleri, Asil Yayın Dağıtım, Ankara, 2006 (*Acentelik*).
- TOPUZ**, Murat : Ticari İşletmenin Devrinde Tasarruf İşlemlerine İlişkin Şekil Sorunu, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’nu Beklerken (10-11-12 Mayıs 2012), MÜHF-HAD, C. 18, S. 2, Özel Sayı, 2012, s. 19-79.
- TUNÇOMAĞ**, Kenan : Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C.I, Sermet Matbaası, 6. Bası, İstanbul, 1976 (*Borçlar Genel*).
- TUNÇOMAĞ**, Kenan : Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, C. II, Sermet Matbaası, 3. Bası, İstanbul, 1977 (*Borçlar Özel*).
- TUNÇOMAĞ**, Kenan / **CENTEL**, Tankut : İş Hukukunun Esasları, Beta Yayıncılık, 8. Baskı, İstanbul, 2016.
- ULUSAN**, İlhan : Medenî Hukukta Fedakârlığın Denkleştirilmesi İlkesi ve Uygulama Alanı, Vedat Kitapçılık, 2. Tıpkı Bası, İstanbul, 2012.

- UZUNALLI, Sevilay** : Acentelik ve Giriş Bedeli, Yaşar Üniversitesi Elektronik Dergisi, C.8, Özel Sayı, Prof. Dr. Aydın Zevkliler'e Armağan, C. III, 2013, s. 2961-3020 (*Giriş Bedeli*).
- UZUNALLI, Sevilay** : Marka Hukuku, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- UZUNALLI, Sevilay** : Sözleşmeyi Fesheden Acentenin Denkleştirme İsteminde Hak Kazanması, TFM, C. 5, S. 1, 2019, s. 115-130 (*Denkleştirme*).
- ÜLGEN, Hüseyin / HELVACI, Mehmet / KAYA, Arslan / NOMER ERTAN, N. Füsün** : Ticari İşletme Hukuku, Vedat Kitapçılık, 6. Bası, İstanbul, 2019.
- ÜLGEN, Hüseyin / HELVACI, Mehmet / KENDİGELEN, Abuzer / KAYA, Arslan / NOMER ERTAN, N. Füsün** : Ticari İşletme Hukuku, On İki Levha Yayıncılık, 5. Tıpkı Bası, İstanbul, 2015.
- ÜREY, Yelda** : Türk Hukukunda Karşılaştırmalı Reklamlar, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2010.
- ÜSTÜNDAĞ, Saim** : İflâs Hukuku, 8. Bası, İstanbul, 2009 (*İflâs*).
- ÜSTÜNDAĞ, Saim** : Medeni Usul Hukukunda Salâhiyet Anlaşmaları, İHFM, C. XXVII, S. 1-4, 1961, s. 310-339.
- von STEIGER, F.** : İsviçrede Anonim Şirketler Hukuku, Çev. Tahir Çağa, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1968.
- von TUHR, Andreas** : Borçlar Hukukunun Umumi Kısımı C.1-2, Çev. Cevat Edege, Yargıtay Yayınları, Ankara, 1983.
- YAĞCI, Uğur** : 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Acentenin Denkleştirme İstemi, Banka ve Finans Hukuku Dergisi, C. 2, S. 5, 2013, s. 15-44.
- YALMAN, Süleyman** : Türk - İsviçre Hukukunda Sözleşme Görüşmelerinden Doğan Sorumluluk, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2006.
- YALMAN, Macit / TAYLAN, Erbay,** : Adi Ortaklık, Olgaç Matbaacılık, Ankara, 1976.
- YARDIM, M. Ertan** : Ticari Uyuşmazlıklarda Zorunlu Arabuluculuğa Başvuru, Ticari Uyuşmazlıklarda Zorunlu Arabuluculuk (Ed. Ceyda Süral Efeçinar & Mehmet Ertan Yardım), Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019, s. 89-110.
- YARIM, Ahmet** : Franchising İşletme Sistemi ve Türkiye'de Franchising, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1996.

- YASAMAN**, Hamdi / **ALTAY**, Sıtkı Anlam / **AYOĞLU**, Tolga / **YUSUFOĞLU**, Fülürya / **YÜKSEL**, Sinan : Marka Hukuku 556 Sayılı KHK Şerhi, C.1, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2004.
- YAVUZ**, Cevdet / **ACAR**, Faruk / **ÖZEN**, Burak : Borçlar Hukuku Dersleri Özel Hükümler, Beta Yayıncılık, 16. Baskı, İstanbul, 2019.
- YAZICIOĞLU**, Emine : Sigorta Aracıları Hukuku I, On iki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010.
- YAZICIOĞLU**, Emine / **ŞEKER ÖĞÜZ**, Zehra : Sigorta Hukuku, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2019.
- YENER**, Mehmet Zahid : İş Sözleşmesinde İş Görme ve Ücret Ödeme Borçlarında Temerrüt, Yetkin Yayınları, Ankara, 2020.
- YENİOCAK**, Umut : Franchise Sözleşmesi, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.
- YEŞİLTEPE**, Salih Önder : Tek Satıcılık Sözleşmesinin Öğretide Benzer Olarak Belirtilen Sözleşmelerden Ayırt Edilmesi, MÜHFHAD, C. 13, S. 1-2, 2007, s. 169-191.
- YILDIRIM**, Mehmet Kâmil / **DEREN-YILDIRIM**, Nevhis : İcra ve İflas Hukuku, Beta Yayıncılık, 7. Baskı, İstanbul, 2016.
- YILDIRIM**, M. Kâmil / **ORUÇ**, Yakup : İcra ve İflâs Kanunu ile Alman Aciz Kanunu Bakımından İflâs Kurallarının Amacının Değerlendirilmesi, DÜHFD, C. 24, S. 41, 2019, s. 361-403.
- YILDIZ**, Gaye Burcu : Bireysel İş İlişkinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi, Yargıtay'ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 2015, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2017, s. 19-187.
- YILMAZ**, Asuman : Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Acentelik İlişkilerinde Sözleşme Sonrası Rekabet Yasağı Anlaşması ve Rekabet Yasağına Uyması Karşılığında Acenteye Ödenmesi Gereken Bedel, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2011, S. 2, s. 309-342.
- YILMAZ**, Ejder : Hukuk Muhakemeleri Kanununa Göre Dava Çeşitleri, Bankacılar Dergisi, S. 80, 2012, s. 83-104 (*Dava Çeşitleri*).
- YILMAZ**, Ejder : Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Cilt 1, Yetkin Yayınları, 3. Baskı, Ankara, 2017 (*Cilt 1*).
- YILMAZ**, Ejder : Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Cilt 2, Yetkin Yayınları, 3. Baskı, Ankara, 2017 (*Cilt 2*).

- YILMAZ**, Ejder : Hukuk Sözlüğü, Yetkin Yayınları, 5. Baskı, Ankara, 1996.
- YILMAZ**, Ejder : İflâs İdaresi, Sevinç Matbaası, Ankara, 1976 (*İflâs İdaresi*).
- YONGALIK**, Aynur : Adi Şirkette Sermaye Payı, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara, 1991.
- YUSUFOĞLU**, Fülürya : Denkleştirme Talebinin Kıyasen Uygulanması İçin Gereken Kıyas Şartları Işığında Tekel Hakkı Verme-yen Sürekli Sözleşme İlişkilerine Uygulanması Soru-nu, BÜHFD, C. 11, S. 137-138, 2016, s. 159-188.
- YÜCER AKTÜRK**, İpek : İsimli Sözleşme Genel Teorisi ve Uzaktan Öğretim Sözleşmesi, Yetkin Yayınevi, Ankara, 2016.
- ZEVLİLER**, Aydın / **GÖKYAYLA**, K. Emre : Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, Turhan Kitabevi, 19. Bası, Ankara, 2019.

ÇEVİRİMİÇİ KAYNAKLAR

<https://www.tbmm.gov.tr>

<https://www.rekabet.gov.tr>

<https://ufrad.org.tr>

www.kazanci.com

<http://turyap.com.tr/hakkimizda> (Erişim: 10.02.2019).

<https://www.mcdonalds.com.tr/kurumsal/hakkimizda/turkiyede-mcdonalds/turkiyede-mcdonalds-tarihce> (Erişim: 10.02.2019).

<https://www.anadolugrubu.com.tr/grupsirketi/39/mcdonalds> (E.T.: 10.02.2019).

<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/1988/4087/oj> (Erişim: 11.02.2019).

<https://www.ftc.gov/sites/default/files/070330franchiserulefrnotice.pdf> (Erişim: 08.02.2019).

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A31986L0653> (Erişim: 17.08.2019).

Türk Ticaret Kanunu Tasarı Toplantıları I-II-III, TBB Yayınları, Ankara, 2008, http://tbbyayinlari.barobirlik.org.tr/TBBBooks/Turk_Ticaret_Kanunu.pdf (Erişim: 18.11.2019).

Kemal AĞLAR

Gelir Uzmanı

Açıklamalı - İçtihatlı

GAYRİMENKUL ALIM SATIMI İLE KİRA GELİRLERİNİN VERGİLENDİRİLMESİ

Gayrimenkullerin Elden Çıkarılmasından Elde Edilen Değer Artış Kazancı

Devamlı Olarak Gayrimenkul Alım Satımı

Safi Değer Artışının Tespiti

Gayrimenkullerin İktisap Bedelinin Tespiti

Değer Artış Kazancının Beyanı

Gayrimenkul Alım-Satımında KDV

Gayrimenkul Alım-Satımında Tapu Harcı Yükümlülüğü

Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş

6. BASKI

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Gayrimenkul Alım Satımı ile Kira Gelirlerinin Vergilendirilmesi
Kemal Çağlar

Hukuk Yayınları Dizisi – 1850

Altıncı Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 24 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara
 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa
 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

YARARLANILAN KAYNAKLAR

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu

16 Nolu Gelir Vergisi Sirküleri

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu

213 sayılı Vergi Usul Kanunu

25.03.2011 tarih ve 76 No.lu Gelir Vergisi Sirküleri

287 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği

290 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu

492 sayılı Harçlar Kanunu

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu

73 Seri No.lu Harçlar Kanunu Genel Tebliği

AYKAR Özkan, Kiracı Olan ve Konutlarını Kiraya Veren Mükelleflerin Kira Bedellerine İlişkin İndirim, <http://www.vergialgi.net/vergi/kiraci-olan-ve-konutlarini-kiraya-veren-mukelleflerin-kira-bedellerine-iliskin-indirim/>

BİLİCİ Nurettin, Vergi Hukuku Genel Hükümler, Türk Vergi Sistemi, Ankara 2006

ÇAĞLAR Kemal, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve Yorumu, Ankara 2014

ÇAĞLAR, Kemal, Maliye ve İş Güvenliği Dergisi www.yenimaliyebulleteni.com, Ankara 2015

ÇAĞLAR Kemal, Vergi Usul Kanunu ve Yorumu, Ankara 2015

ÇAKMAK Şefik, Gelir ve Kurumlar Vergisi Beyanname Düzenleme Rehberi 2010-ASMM Odası

Gelir Vergisi Genel Tebliği

GİB Menkul Sermaye İradı Elde Edenler İçin GV Beyanname Düzenleme Rehberi

- Hesap Uzmanları Derneği Yayınları Katma Değer Vergisi Kılavuzu
<http://www.muhasibex.com/gelirin-ozellikleri>
<http://www.tuik.gov.tr/> Konut Satış İstatistikleri, Aralık 2014)
<http://www.tuik.gov.tr/> Konut Satış İstatistikleri, Aralık 2014.
[http://www.vergialgi.net/Bulent TAS, Araştırmalar/Gayrimenkul Satışları Hızlandı](http://www.vergialgi.net/Bulent_TAS_Arastirmalar/Gayrimenkul_Satislari_Hizlandi), 13 Mayıs 2013.
[http://www.vergialgi.net/makaleler/Dr. Ahmet OZANSOY, Fıkra Gibi Kanun Maddesi](http://www.vergialgi.net/makaleler/Dr._Ahmet_OZANSOY_Fikra_Gibi_Kanun_Maddesi)!, 2 Haziran 2013.
<http://www.vergialgi.net/makaleler/gayrimenkul-alim-ve-satiminin-vergisel-boyutlari/>
http://www.emsalymm.com.tr/makaleler/haber_oku.php?haber_id=5
MAÇ Mehmet, Katma Değer Vergisi Yorum ve Açıklamaları
ÖNCEL Mualla, KUMRULU, Ahmet, ÇAĞAN, Nami, Vergi Hukuku Ankara 2014
ÖZ Erdoğan, Yeminli Mali Müşavir
TOLU Abdullah, Makaleler 2014 Ankara
TURAN Süleyman, Makaleler 19 Kasım 2007 Ankara
TÜRKAY İmdat, 2013 Yılında Gayrimenkul Satan Kişilerin Beyanname Verme Şartları, Vergici ve Muhasebeciyle Diyalog, Sayı: 309, Ocak-2014.
URAS Güngör, Konut satışında 2013'te rekor var, <http://www.milliyet.com.tr/19.02.2014>.
ÜLGER ZÜBEYİR, Makaleler <http://www.troyesdenetim.com/?Bid=903159>
[www.gib.gov.tr/Form ve Yayınlar/Gayrimenkullerin Elden Çıkarılmasında Vergisel Yükümlülükler](http://www.gib.gov.tr/Form_ve_Yayinlar/Gayrimenkullerin_Elden_Cikarilmasinda_Vergisel_Yukumlulukler), Nisan/2014.
www.gib.gov.tr/Ozelgeler.
[www.gib.gov.tr/Tapu İşlemlerinde Gayrimenkullerin Gerçek Alım Satım Bedellerinin Beyanı İşlemlerinde Gayrimenkullerin Gerçek Alım Satım Bedellerinin Beyanı](http://www.gib.gov.tr/Tapu_Islemlerinde_Gayrimenkullerin_Gercek_Alım_Satım_Bedellerinin_Beyanı_Islemlerinde_Gayrimenkullerin_Gercek_Alım_Satım_Bedellerinin_Beyanı).
YILMAZ Altan, 2014 Yılında Satılan Gayrimenkullerden Elde Edilen Kazançların Beyanı, Maliye Postası, s:828, 1 Mart 2015.

Serkan KOŞAR

Gelir Uzmanı

Özkan AYKAR

Gelir Uzmanı

Onur ŞAHİN

Gelir Uzmanı

Tüm Yönleriyle

GAYRİMENKUL VERGİ REHBERİ

Ticari Kazanç Kapsamında Gayrimenkul Alım Satımları

Kurumlar Vergisi Yönüyle Gayrimenkul Gelirleri

Gayrimenkul Alım Satımında KDV ve Harçlar

Diğer Kazanç ve İratların Vergilendirilmesi

Kira Gelirlerinin Vergilendirilmesi

Emlak Vergisi Kanunu ve Sıkça Sorulan Sorular

Değerli Konut Vergisi Uygulaması

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Tüm Yönleriyle Gayrimenkul Vergi Rehberi

Serkan Koşar - Özkan Aykar - Onur Şahin

Hukuk Yayınları Dizisi – 2826

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 47 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- ALPTEKİN, Volkan; *Türk Vergi Sistemi*, Gazi Kitabevi, Ankara, 2013.
- ARMAĞAN, Ramazan; “*Türkiye’de Gelir ve Kurumlar Vergisi Oranlarında İndirimin Vergi Gelirleri Üzerine Etkileri*”, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 12 (3), 2007, 227-252.
- ARPACI, Altan Ömer; “*Kurumlar Vergisi Mükellefi Olarak İktisadi Kamu Kuruluşları ile Dernek veya Vakıflara Ait İktisadi İşletmeler*”, *Mali Çözüm Dergisi*, 97, 2010, 167-184.
- BILICI, Nurettin; *Vergi Hukuku Genel Hükümler, Türk Vergi Sistemi* Seçkin Ankara 2006.
- CURA, Aykut ve SÜTÇÜ Nezi; “*Arsa Satışı Karşılığı Gelir Paylaşımı Sözleşmesinde Şekil*”, (turkhukuksitesi.com) (19.03.2012).
- ÇAĞLAR, Kemal; *Gayrimenkul Alım Satımı ile Kira Gelirlerinin Vergilendirilmesi*, Adalet Yayınevi, 5.baskı. Ankara, Şubat 2020.
- ÇETİN, Güneş, GÖKBUNAR, Ramazan; “*Mükellef Haklarına Vergi İdaresi Çalışanlarının Bakışı*”, *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 17 (1), 2010, 23-46.
- Değerli Konut Vergisi Uygulama Genel Tebliği (15/01/2021 tarihli ve 31365 sayılı Resmi Gazete)
- DİL, Şeref; “*Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında Yer Alan Muafiyet, İstisna ve İndirimler*”, Yüksek Lisans Tezi, Okan Üniversitesi SBE, 2014.
- Emlak Vergisi Kanunu (1319 Sayılı)
- Gelir Vergisi Kanunu (193 Sayılı)
- GİB, (Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı) *Diğer Kazanç ve İratların Vergilendirilmesi Rehberi*, No:351, Şubat/2020.
- GİB, (Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı) *Kira Geliri Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi*, No:333, Şubat/2020.
- KARAKAŞ, Gökhan; “*Kat Mülkiyeti Nedir*” On Hukuk Bürosu, (onhukukburosusu.com/kat-mulkiyeti.html) (19.03.2012).
- Katma Değer Vergisi Kanunu (3065 Sayılı)
- KDV Genel Uygulama Tebliği (26.04.2014 tarihli ve 28983 sayılı Resmi Gazete) (Değişiklikler İşlemiştir)

- KUNTER, Nurullah; *Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku*, 8. Baskı, Kazancı Hukuk Yayınları, İstanbul, 1986.
- KURBETÇİ, Pınar; *“Kurumlar Vergisinde İstisnalar”*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi SBE, 2010.
- KURU, Baki, Ramazan ARSLAN, Ejder YILMAZ; *Medeni Usul Hukuku*, 4. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 1991.
- Kurumlar Vergisi Kanunu (5520 sayılı)
- KIZILOT, Şükrü; Hürriyet emlak <http://www.hurriyet.emlak.com/> Mali Yaklaşım Köşesi 13.02.2003.
- MAÇ, Mehmet ve TURUT Şenol; *“Hasılat Paylaşımı Sözleşmesi Kapsamında Arsa Satılması”* Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi, S.87. Mart 2011.
- ORUÇ, Anıl; *“Kurumlar Vergisinde İstisna Uygulamaların Değerlendirilmesi”*, Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi SBE, 2013.
- OZANSOY, Ahmet; <https://vergialgi.net/vatandasa-cezali-tapu-harc-yagiyor-peki-suc-kimde> (Erişim:30.01.2021)
- ÖNCEL, Mualla, Ahmet KUMRULU, Nami ÇAĞAN; *Vergi Hukuku*, Turhan Kitabevi Ankara 2014.
- ÖNER, Cihat; *“Dar Mükellefiyette Ticari Kazancın Türkiye’de Elde Edilmiş Sayılmadığı Haller Üzerine”*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 63 (2), 2014, 365-395.
- ÖNER, Erdoğan; *Türk Vergi Sistemi*, Seçkin Ankara 2015, s.123.
- Taşınmaz Ticareti Hakkında Yönetmelik (08/05/2018 tarihli ve 30442 sayılı Resmi Gazete)
- Türk Borçlar Kanunu (6098 sayılı)
- TÜRKAY, İmdat; *“2013 yılında Gayrimenkul Satan Kişilerin beyanname verme şartları”*, Vergici ve Muhasebeciyle Diyalog, sayı:309 Ocak 2015.
- ÜLGEN, Soner; *“Hasılat Paylaşımı Esasına Dayalı Gayrimenkul Satış Sözleşmelerinin Vergilendirilmesi”* Yaklaşım, Sayı: 217, Ocak 2011.
- Vergi Usul Kanunu (213 sayılı)
- YAVUZ, Hakan; *“Türkiye’de Kurumlar Vergisinin Ekonomik Etkileri ve Değerlendirilmesi”*, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi SBE, 2008.s.50.
- 78 Seri No’lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği (29/12/2020 tarihli ve 31349 Mükerrer sayılı Resmî Gazete)
- 313 Seri No’lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (29/12/2020 tarihli ve 31349 Mükerrer sayılı Resmi Gazete)

- 310 Seri No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (27/12/2019 tarihli ve 30991 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete)
- 115/2019-5 Sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri (29/03/2019 tarihli ve VUK-115 / 2019-5 sayılı)
- 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (03/04/2017 tarihli ve 26484 sayılı Resmi Gazete) (Değişiklikler İşlemiş)
- 264 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği (01.05.2007 tarihli ve 26509 sayılı Resmi Gazete)
- 227 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği (25.09.1999 tarihli ve 23827 sayılı Resmi Gazete)

Doç. Dr. Özge AYAN

**GAYRİMENKUL YATIRIM
ORTAKLIKLARININ
KURULUŞU**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarının Kuruluşu
Özge Ayan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2880

Birinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 31 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- ADIGÜZEL, Burak: Sermaye Piyasası Hukuk, 3. Baskı, Ankara 2019.
- AKGÜL, Aydın: Sermaye Piyasası Kurulu Kararlarının Hukuki Niteliği ve Yargısal Denetimi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2006.
- AKSOY, Murat Uğur: “Yatırım Ortaklıklarının Almanya’daki Gelişimi ve Kuruluşu”, İktisat ve Maliye Dergisi, C. XXI, S.1, s.66-77.
- ALAN, Bayram Volkan: Sermaye Piyasası Kurulu’nun İdari Yaptırım Yetkisinin İdarenin Takdir Yetkisi Kapsamında Değerlendirilmesi, İstanbul Kültür Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2018.
- ALIŞKAN, Murat/TOK, Ahmet: “Sermaye Piyasası Kurulu’nun Halka Açık Şirket Esas Sözleşme Değişikliklerine Uygun Görüş Verme Yetkisi”, Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S.6, Aralık 2017, s.45-65.
- AMONHAEMANON, Dalina: “*The Development And Preliminary Performance Analysis Of Thai Reits*”, Proceedings of 162 nd The IIER International Conference, Yokohama, Japan, 9 th -10th May 2018, s. 57-64.
- ANSAY, Tuğrul: Anonim Şirketler Hukuku Dersleri, Ankara 1973.
- ARKAN, Sabih: Türk Ticaret Kanunu Tasarısı, Konferans, Bildiriler-Tartışmalar (TTK Tasarısı), 13-14 Mayıs 2005, BATİDER Yayınları, Ankara.
- AYAN, Özge: “Anonim Şirkette Yönetim Kurulu Üyelerinin ve Yönetimle Görevli Üçüncü Kişilerin Özen ve Bağlılık Yükümlülüğü”, Maltepe Hukuk Fakültesi Dergisi, C.1-2, 2011, s.63-89. (Ayan, Maltepe Hukuk Fakültesi Dergisi)
- AYAN, Özge: “Pasif Yönetim Kurulu Üyesi, İcrada Görevli Olmayan Yönetim Kurulu Üyesi ve Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesinin Karşılaştırılması” Ankara Hacı Bayram Veli Hukuk Fakültesi Dergisi, C.25, S.1, 2021, s.61-98. (Ayan, Ankara Hacı Bayram Veli Hukuk Fakültesi Dergisi, 2021)

- AYAN, Özge: Anonim Şirkette Yönetim Kurulu Üyelerinin Sadakat Yükümlülüğü ve Bu Yükümlülüğün İhlalinin Sonuçları, Ankara 2013. (Ayan, Sadakat Yükümlülüğü)
- AYAN, Özge: Tek Kişilik Şirketlerin Uygulamaya Yansımaları”, Ankara Hacı Bayram Veli Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 23, S.3, 2019, s.25-51. (Ayan, Ankara Hacı Bayram Veli Hukuk Fakültesi Dergisi, 2019)
- AYAN, Serkan: Zamanaşımının Durması ve Zamanaşımının Kesilmesi, Ankara 2020.
- AYHAN, Rıza/ÇAĞLAR, Hayrettin/ÖZDAMAR, Mehmet: Ticari İşletme Hukuku Genel Esaslar, Ankara 2020.
- AYTAÇ, Zühtü: Sermaye Piyasası Yardımcı Kuruluşu Olarak Menkul Kıymetler Yatırım Ortaklıkları, Türkiye’de Sermaye Piyasası (Araçlar ve Kuruluşlar Semineri), İstanbul 1984, s.247-263.
- BAHTİYAR, Mehmet: Ortaklıklar Hukuku, Kısa Karşılaştırma ve Değerlendirmeler, Dersler- Soru Örnekleri, Güncellenmiş 15. Bası, İstanbul 2021. (Bahtiyar, Ortaklıklar Hukuku).
- BAHTİYAR, Mehmet: “4487 Sayılı Kanun ile Sermaye Piyasası Kanununda Yapılan Önemli Bir Değişiklik: Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarında Aynı Sermaye Olanağı”, Prof. Dr. Tahir Çağa’nın Anısına Armağan, İstanbul 2000, s.87-110. (Bahtiyar, Prof. Dr. Tahir Çağa’nın Anısına Armağan)
- BAHTİYAR, Mehmet: “6102 sayılı TTK’da Anonim Şirketin Kuruluşu”, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.9, S.117-118, 2014, s.9-28. (Bahtiyar, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi)
- BAHTİYAR, Mehmet: “Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları, Kuruluş ve Faaliyete Geçiş Esasları”, Prof. Dr. Erdoğan Moroğlu’na 65. Yaş Günü Armağanı, İstanbul 1999, s. 53-109 (Bahtiyar, Prof. Dr. Erdoğan Moroğlu’na 65. Yaş Günü Armağanı)
- BAHTİYAR, Mehmet: Anonim Ortaklıkta Kayıtlı Sermaye Sistemi ve Sermaye Artırımı, İstanbul 1996. (Bahtiyar, Kayıtlı Sermaye Sistemi)
- BAHTİYAR, Mehmet: Ticari İşletme Hukuku, İstanbul 2020. (Bahtiyar, Ticari İşletme Hukuku)
- BAYINDIR, Sinan: “Sermaye Piyasası Kanunu’nun 49. Maddesinde Yer Alan “Yazılı Başvuru Şartı’nın Hukuki Mahiyetine ve Sonuçlarına İlişkin Bir Değerlendirme”, TBB Dergisi, S.93, 2011, s. 222-234.

- BELEN, Herdem: Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarının Faaliyetlerinin Medeni Hukuk Açısından Değerlendirilmesi, İstanbul 2002.
- BERBEROĞLU YENİPİNAR, Filiz: Konkordato, Ankara 2019.
- BEZCİ, M. Yiğit: Sermaye Piyasası Kanununda Yer Alan Suçlar, İdare Hukuku Açısından Sermaye Piyasası, Ankara 2016.
- BİRTEK, Fatih: "Ceza Muhakemesinde Kısmi Kesinleşme", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 26, S.2, Aralık 2020, s.571-607.
- BLOCK, Ralph L.: Investing in Reits, 4. Edition, Bloomberg Press, USA 2012.
- BOSNALI, Özge/OKUTAN, Naz Çağır/BEKAR, Elif: "Türk Hukukunda Bağımsız Yönetim Kurulu Üyeliği", GSI, 2016, s.177-194.
- BROUNEN, Dirk: "Developing Benelux REITs", Real Estate Investment Trusts in Europe, Ed: Sotelo, Ramón/ McGreal/Stanley, Springer, London 2013, s. 169-177.
- CARDWELL, Joshua: "Australia", Wordwide Real Estate Investment Trust (REIT) Regimes, s. 4-6, <https://www.pwc.com/gx/en/asset-management/assets/pdf/worldwide-reit-regimes-nov-2019.pdf>, 17.05.2021.
- CENTEL, Nur: "Ceza Hukukunda Tüzel Kişilerin Sorumluluğu ve Şirketler Hakkında Yaptırım Uygulanması", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 65, s.4, 2016, s.3313-3326.
- ÇAĞLAK, Merve: Sermaye Piyasası Araçlarının Haczi, Ankara 2019.
- ÇAMOĞLU, Ersin: Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu, İstanbul 1972.
- ÇİTİL, Bünyamin: "Özel Hukukta Muacceliyet ve Temerrütün Vergi Hukukundaki Takas ve Tahsille Mukayesesi", Sayıştay Dergisi, S.109 Nisan - Haziran 2018, s.183-202.
- ÇOLAK, A. Ender/ALICI, Aşkın: Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları A'dan Z'ye, Sermaye Piyasası Kurulu Yayını, Yayın No: 136, Ankara 2001.
- DAL, Seniha: "6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK) m. 342'ye Göre Fikri Mülkiyet Haklarının Anonim Şirkete Ayni Sermaye Olarak Konulması", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu'nu Beklerken Sempozyumu, 10-11-12 Mayıs 2012, C. 8, Marmara Özel Sayı, s. 371-398.

- DİNÇ, Serhat: “6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’na Göre Anonim Şirketin Kuruluşu”, Terazi Hukuk Dergisi, C.12, S.135, Kasım 2017, s.68-78.
- DOĞANAY, İsmail: Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu II, Ankara 1985.
- DORNSEİFER, Frank/JESCH, Thomas A./KLEBECK, Ulf /TOLLMAN, Claus/BARAC, Damir: AIFM-Richtlinie, Münih, 2013.
- DURSUN, Selman: Sermaye Piyasasında Gerçeğe Aykırılıktan Doğan Suçlar, İstanbul 2010.
- EMİNOĞLU, Cafer/ALTINTAŞ DALGIÇ, Berrin: Türk Ticaret Kanunu’nun 340. Maddesi: Sermaye Şirketleri Hukukunda Sözleşme Özgürlüğünün Sonu mu?”, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S.2, Aralık 2014, s.1-25.
- ERİŞ, Gönen: Türk Ticaret Kanunu, Ticari İşletme ve Şirketler, Ticaret Şirketleri, Madde 223-556, C.2, Ankara 2007 (Eriş, C.2).
- ERKALAN COŞKUNSU, Sümeyye: Bütüne Etki Eden Hukuki İşlemler Bakımından Ticari İşletmeye Özgülenen Malvarlığı, Ankara 2021.
- ERKİLİÇ GÜLYÜZ, Ayşegül Burcu: Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları ve Borsa İstanbul A.Ş.’de İşlem Gören GYO’ların Performanslarını Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü, İstanbul 2019.
- FEUERSTEIN,Adam: “United States of America”, Worldwide Real Estate Investment Trust (REIT) Regimes, s. 102-104, <https://www.pwc.com/gx/en/asset-management/assets/pdf/worldwide-reit-regimes-nov-2019.pdf>, 17.05.2021.
- FLEİSCHER, Holger/SCHMOLKE, Klaus Ulrich: “Das Anschleichen an eine börsennotierte Aktiengesellschaft- Überlegungen zur Beteiligungstransparenz de lege lata und de lege ferenda”, NZG 2009, s.401-404.
- FUNK, Bernhard/SOTELO, Ramón: “German REITs: Limited Market Dynamics or Future Growth?” Real Estate Investment Trusts in Europe, Ed: Sotelo, Ramón/ McGreal/Stanley, Springer, London 2013, s. 119-149.
- GERMEÇ, Mahir Ersin: Kat Mülkiyeti Hukuku, İstanbul 2020.
- GEURTS, Matthias/ SCHUBERT, Leif: KAGB kompakt - das neue Investmentrechte eine strukturelle Einführung, Münih 2014.

- GÖKÇAY, Şerif, Emre: "Türk Vergi Sisteminde Vergi Ödeme Gücüne Ulaşma Teknikleri", *Journal of Life Economics*, 4 (3), 2017, s.13-131.
- GÖKÇE, Gamze: Gayrimenkul Yatırım Fonları, Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları, Gayrimenkul Sertifikaları, Gayrimenkul ve Hazine Taşınmaz Mallarının Bu Yolla Değerlendirilmesi, Ankara 1998.
- GÖKTEPE, Hülya: ABD ve Türk Hukuklarında Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir 2003.
- GÖZÜBÜYÜK/TAN: İdare hukuku, C. 1, Genel Esaslar, Ankara 2001.
- HATEMİ, Hüseyin/ SEROZAN, Rona/ARPACI, Abdülkadir: Eşya Hukuku, İstanbul 1991.
- HAZIROĞLU, Elif Cemre: Türk Ticaret Kanunu Açısından Anonim Ortaklıklarda Kurucu Menfaati, Ankara 2018.
- HIROSHI, Takagi: "Japan", *Wordwide Real Estate Investment Trust (REIT) Regimes*, s. 53-55, <https://www.pwc.com/gx/en/asset-management/assets/pdf/worldwide-reit-regimes-nov-2019.pdf>, 17.05.2021
- HUEY, Lim Maan: "Singapore", *Wordwide Real Estate Investment Trust (REIT) Regimes*, s. 70-74, <https://www.pwc.com/gx/en/asset-management/assets/pdf/worldwide-reit-regimes-nov-2019.pdf>, 17.05.2021
- HUGHES, Fraser/SPEELMAN, Maikel/TURNBULL, Dominic: "The REIT in Europe: History, Opportunities, Challenges", *Real Estate Investment Trusts in Europe*, Ed: Sotelo, Ramón/ McGreal/Stanley, Springer, London 2013, s. 27-43.
- JURION, Grégory: "Belgium", *Wordwide Real Estate Investment Trust (REIT) Regimes*, s. 6-10, <https://www.pwc.com/gx/en/asset-management/assets/pdf/worldwide-reit-regimes-nov-2019.pdf>, 17.05.2021
- KAÇIRA, F. Betül: Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları, Beta Yayınevi, İstanbul 2009.
- KANDIR, Serkan Yılmaz/ÖZHAN, Ecem: "Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Pay Getirilerini Etkileyen Faktörlerin Araştırılması", *BDDK Bankacılık ve Finansal Piyasalar Dergisi*, C. 12, S. 2, 2018, s.31-45.
- KAPLAN, İbrahim: Şirketler Hukuku, Şirketlerde Yapı Değişikliği, Ankara 2021.
- KARAEĞE, Özge: "Yeni Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde Yönetim Kurulu Üyeliğine Seçilme Koşulları", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* C. XVI, Y. 2012, Sa. 3, s.67-94.

- KARAYALÇIN, Yaşar: Özel Hukukta Meseleler ve Görüşler II, Ankara 1983.
- KAYA, İlknur: “İmtiyazlı Pay Kavramı ve Kayıtlı Sermaye Sisteminde İmtiyazlı Paylar”, Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 3, Ocak 2016, s.225-245.
- KELLEY, William A: Real Estate Investments Trusts Handbook, American Law Institute American Bar Association, Philadelphia 1998.
- KENDİGELEN, Abuzer: Türk Ticaret Kanunu Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler (Yeni TTK), İstanbul 2011.
- KIRCA, İsmail/ŞEHİRALİ ÇELİK, Feyzan Hayal/ MANAVGAT, Çağlar: Anonim Şirketler Hukuku, C. 1, Ankara 2013.
- KOÇ, Nevzat: Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Toplantıları I-I-III, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara 2008.
- KÜÇÜKGÜNGÖR, M. Aslı: Kurumsal Yönetim İlkeleri Bakımından Halka Açık Anonim Şirketlerde İcrada Görevli Olmayan Yönetim Kurulu Üyeleri, Ankara 2018.
- KÜÇÜKSÖZEN, Cemal: Sermaye Piyasasında Yatırımcının Korunması: Türk Sermaye Piyasasının Bu Açıdan Değerlendirilmesi, Ankara 1999.
- KÜTÜKÇÜ, Doğan: “Sermaye Piyasası Araçlarının Halka Dağıtılması ve Halka Dağıtımından Doğan Sorumluluk”, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S.117-118, Mayıs- Haziren 2014, s.175-182.
- LOİPFİNGER, Stefan/NİCKİ, Ludwig /RİCHTER, Uli: Geschlossene Immobilienfonds Grundlage, Analyse, Bewertung, Stuttgart 1997.
- LUNGHI, Bruno: “France”, Worldwide Real Estate Investment Trust (REIT) Regimes, s. 23-26, <https://www.pwc.com/gx/en/asset-management/assets/pdf/worldwide-reit-regimes-nov-2019.pdf>, 17.05.2021
- MANAVGAT, Çağlar: “Bağımsız Yönetim Kurulu Üyelerinin İşlevleri ve Sahip Olması Gereken Nitelikler”, Batider, 2014, C. 30, S. 1, s. 35-75. (Manavgat, Batider 2014)
- MANAVGAT, Çağlar: “Halka Açık Anonim Ortaklıkların Yönetim Kurulunda Yetki Devri Zorunlu mudur?”, Terazi Hukuk Dergisi, C.14, S.151, Mart 2019, s. 31-37. (Manavgat, Terazi Hukuk Dergisi)
- MANAVGAT, Çağlar: “Kayıtlı Sermaye Sistemindeki Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Payın Doğumu ve Satış Sürecine Etkileri”, Banka ve Ticaret Dergisi, C. 31, s. 3, Eylül 2015, s. 5-20.(Manavgat, Batider 2015)

- MAZURCZAK, Anna: "Development of Real Estate Investment Trust (REIT) Regimes in Europe", Journal of International Studies, Vol. 4, No 1, 2011, pp. 115-123.
- MEMİŞ, Tekin/TURAN, Gökçe: Sermaye Piyasası Hukuku, 4. Baskı. Ankara 2019.
- MERT, Bekir Selçuk: Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarının Yapısı, Faaliyetleri ve Gayrimenkul Sektöründeki Risklerin İncelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2012.
- MÖLLERS, Thomas MJ/KLOYER, Andreas: Das neue Kapitalanlagegesetzbuch, Münih 2013.
- NAPPI CHOULET, Ingrid: "The French REIT Market: The SIIC Regime", Real Estate Investment Trusts in Europe, Ed: Sotelo, Ramón/McGreal/Stanley, Springer, London 2013, s. 93-103.
- NAS, Adil: "Vergi Hukukunda Ödeme Zamanları Ve Ödeme Zamanlarına Uyulmamasının Hukukî Sonuçları" Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.12, Özel Sayı, 2010, (Basım Yılı: 2012), s.207-229.
- NEWELL, Graeme: "REITs in Australia: Moving forward from the GFC", Real Estate Investment Trusts in Europe, Ed: Sotelo, Ramón/McGreal/Stanley, Springer, London 2013, s. 69-77.
- NOMER ERTAN, Fusun: "6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nda Kolektif Yatırım Kuruluşları ve Özellikle Değişken Sermayeli Yatırım Ortaklığı", C.LXXI, S.2, 2013, s.132-158. (Nomer, İÜHFM).
- NOMER, N. Fusun: Yatırım Ortaklıkları, 2. Baskı, İstanbul 2003. (Nomer, Yatırım Ortaklıkları)
- ODMAN BOZTOSUN, N. Ayşe: Hukuksal Açıdan Bağımsız Yönetim Kurulu Üyeliği, Ankara, 2013.
- OĞUZMAN, M. Kemal/SELİÇİ, Özer/OKTAY-ÖZDEMİR, Saibe: Eşya Hukuku, 22. Baskı, İstanbul 2020.
- ONAR, S. Sami: İdare Hukukunun Umumi Esasları, İstanbul 1952.
- OPITZ, Gerhard: Geschlossene Immobilienfonds, Freiburg 1998.
- ÖMÜRGÖNÜLŞEN, Uğur/PİRGAİP, Çiğdem Zeynep/PİRGAİP, Burak: "Mahalli İdarelerin Altyapı G-Finansmanında Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı (GYO) Modeli", Maliye Dergisi. S. 168, Ocak- Haziran 2015, s.20-30.

- ÖZKORKUT, Korkut: Bağımsız Yönetim Kurulu Üyeleri, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara 2007.
- ÖZKUL, Selin: Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı ve Türkiye Değerlemesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul 2001.
- ÖZMEN/BELEN: “Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliği Değerlendirilmesi”, Prof. Dr. Erdoğan Moroğlu’na 65. Yaş Günü Armağanı, İstanbul 1999, s. 537-568.
- PASLI, Ali: Anonim Ortaklık Kurumsal Yönetimi, 2. Baskı, İstanbul, 2005.
- PULAŞLI, Hasan: “Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Anonim Şirketlerde Yöneticilerin Hukuki Sorumluluğu”, Ali Naim İnan’a Armağan, Ankara 2009, s.571-590.
- PULAŞLI, Hasan: Şirketler Hukuku Şerhi, C.1, Ankara 2018. (Pulaşlı, Şirketler Hukuku Şerhi)
- SÁNCHEZ, Antonio: “Spain”, Worldwide Real Estate Investment Trust (REIT) Regimes, s. 83-85, <https://www.pwc.com/gx/en/asset-management/assets/pdf/worldwide-reit-regimes-nov-2019.pdf>, 17.05.2021
- SAYIN, Hediye: “Halka Açık Anonim şirket Kavramı ve Halka Açık Anonim Şirket Statüsünün Kazanılması”, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 8, S. 109-110, Eylül-Ekim 2013, s.89-116.
- SCHUURMAN, Jeroen Elink: “The Netherlands”, Worldwide Real Estate Investment Trust (REIT) Regimes, s. 90-93, <https://www.pwc.com/gx/en/asset-management/assets/pdf/worldwide-reit-regimes-nov-2019.pdf>, 17.05.2021
- SCHWERDFEGER, Anna Kristina: Die Regulierung des offenen Immobilienfonds nach dem Kapitalanlagegesetzbuch (KAGB), Berlin, Bern, Bruxelles, NewYork, Oxford, Warszawa, Wien, 2018.
- SIERACKI, Karen: “UK REITs - Are they delivering what was expected?”, Real Estate Investment Trusts in Europe, Ed: Sotelo, Ramón/McGreal/Stanley, Springer, London 2013, s. 103-119.
- SIRMA, İbrahim: “Effect of Real Estate Investment Trusts Portfolio Structure on the Market Performance”, Alphanumeric Journal, 2019, Volume 7, Issue.1, s.25- 35.
- SO, Kk: “Hong Kong”, Worldwide Real Estate Investment Trust (REIT) Regimes, s. 34-36, <https://www.pwc.com/gx/en/asset-management/assets/pdf/worldwide-reit-regimes-nov-2019.pdf>, 17.05.2021

- SOCIMIS", A.: Real Estate Investment Trusts in Europe, Ed: Sotelo, Ramón/ McGreal/Stanley, Springer, London 2013, s. 177-195.
- SÖNMEZ, Yusuf Ziyaeddin: "Halka Açık Anonim Ortaklıklara Yönetim Kontrolü Kavramı – Yön.etim Kontrolünde Değişiklik Olması ve Buna Bağlanan Sonuçlar, TFM 2018, 4 (2), s.263-325.
- SPIEWAK, Nino Lucjan: "Sind offene Immobilienfonds durch das Kapitalanlagegesetzbuch attraktiver geworden?", Hochschule für Wirtschaft und Recht Berlin, 2017.
- STEVENSON, Simon: "The Development and Maturing of the US REIT Sector", Real Estate Investment Trusts in Europe, Ed: Sotelo, Ramón/ McGreal/Stanley, Springer, London 2013, s. 55-69.
- STITT, Paul B.A.: "Thailand", Wordwide Real Estate Investment Trust (REIT) Regimes, s. 88-89, <https://www.pwc.com/gx/en/asset-management/assets/pdf/worldwide-reit-regimes-nov-2019.pdf>, 17.05.2021
- STOSCHEK, Uwe: "Germany", Wordwide Real Estate Investment Trust (REIT) Regimes, s. 27-294, <https://www.pwc.com/gx/en/asset-management/assets/pdf/worldwide-reit-regimes-nov-2019.pdf>, 17.05.2021
- SUSAR, Özkan: Tüm Yönleriyle Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları, Adalet Yayınevi, Ankara 2004.
- ŞAHİN, Murat: Bankacılık Hukuku, Bursa 2018.
- ŞARKAYA, Cansu: "Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları Üzerine Bir İnceleme ve Türkiye'ye İlişkin Sektör Analizi", İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, s.1, 2007, s.179-188. (<http://dergipark.org.tr/dowland/article-file/100843>). (Erişim tarihi: 01.01.2021).
- TANERİ, Gökhan: Devre Mülk, Ankara 2017.
- TEKİNALP, Ünal: "Ticaret Ortaklıklarının İşletme Konuları ile ilgili Olmayan Ortaklıklara Katılıp Katılamayacakları Sorunu Üzerine Düşünceler" İktisat ve Maliye Dergisi, C. XXVIII, S.10, s.425 vd. (Tekinalp, İktisat ve Maliye Dergisi)
- TEKİNALP, Ünal: Yeni Anonim ve Limited Ortaklıklar Hukuku ile Tek Kişi Ortaklığının Esasları, 2. Baskı, İstanbul 2011. (Tekinalp, Yeni Anonim Ortaklıklar Hukuku)
- TEKİNAY, Selahattin Sulhi/AKMAN, Sermet/BURCUOĞLU, Haluk/ ALTOP, Atilla: Zilyetlik- Tapu Sicili – Mülkiyet, Eşya Hukuku, C.1 İstanbul 1989.

- TEKTEN, Emel: “Türk Ticaret Kanunundaki Hükümler Karşısında Varlık Şirketlerini Kuruluşu ve Kuruluşun İzne Tabi Olması”, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XIII, S.1, 2018, s.183-216.
- TOPUZ, Veyssel: “Sermaye Piyasası Suçlarında Yazılı Başvuru Şartı ve Görevli ve Yetkili Mahkeme”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.10, S. 1, (2019), s. 159-172.
- TUNCEL, Kürşat: Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları Türkiye Uygulaması, Ankara 1997.
- TZE SAN, Ong: “A Study On Performance Of Malaysia Real Estate Investment Trusts From 2005-2010 By Using Net Asset Value Approach”, International Journal of Economics and Research, 2011, Vol. 2, No. 1, <http://www.ijeronline.com/documents/volumes/vol2issue1/ijer2011020101.pdf>, s. 1-15, 17.05.2021.
- URAK, Ersin: “Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarına Sağlanan Vergisel Teşvikler” Mali Çözüm Dergisi, OCAK - ŞUBAT 2016, s.161-167.
- USLUER GÜRBÜZ, Aslı E.: “İcra kurulu”, TBB Dergisi, 2019, S. 142, s. 257-381.
- UYAR, Mustafa, “Türk Hukukunda Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları”, Yayınlanmış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul 2009.
- UZUNALLI, Sevilay: Anonim Şirkette İşletme Konusu, Ankara 2013.
- ÜÇİŞİK, Güzin / ÇELİK, Aydın: Anonim Ortaklıklar Hukuku, I. Cilt, Ankara 2013.
- VURAL, Güven: Yatırım Ortaklıkları, Ankara 1978.
- WALKER, Robert: “United Kingdom”, Worldwide Real Estate Investment Trust (REIT) Regimes, s. 98-101, <https://www.pwc.com/gx/en/asset-management/assets/pdf/worldwide-reit-regimes-nov-2019.pdf>, 17.05.2021.
- WATTER, Rolf: Kommentar zu Art 716-726 OR in: Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht II, Basel 1994.
- YALMAN, Ercan: “Türkiye’de Çıkarılan Vergi Aflarının Nedenleri Ve 6736 Sayılı Kanun’un Mali Yönden İncelenmesi”, Yalova Sosyal Bilimler Dergisi, S.15, Aralık 2017, s.67-84.

- YASAN, Mustafa: "TTK m.52'ye Göre 'Ticari Dürüstlüğü Aykırılık' Şartının İncelenmesi", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.21, S.2, 2013, s.191-227.
- YASİN, Melikşah: Sermaye Piyasası Kurulu ve İşlemleri, Ankara 2002.
- YAZICIOĞLU, Emine: Deniz Ticareti Hukuku, İstanbul 2020.
- YILDIRIM, Evrim: "Sermaye Piyasası Suçları Açısından Etkin Pişmanlık", Ankara Barosu Dergisi, S. 2, 2014, s.231-268.
- YILMAZ, Ejder/ARSLAN, Ramazan/TAŞPINAR AYVAZ, Sema/HANAĞASI, Esra: İcra ve İflas Hukuku, Ankara 2020.
- YILMAZ, Yeşim: "Terörizmin Finansmanı Suçu", YÜHFD, C.XVII, 2020/Özel Sayı, s.177-267.
- YİFEİ, M.A: "A Study on the Development of Real Estate Investment Trust (REITs) in China and the Experiences from United States", International Journal of Business and Management, Vol. 2, No. 5, October 2007, s.98-105.
- YÜZÜGÜLLÜ, Göksel: Bağımsız İdari Otorite Olarak Sermaye Piyasası Kurulu, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2011.

Mehmet ÖZDEMİR
Yargıtay Üyesi

YARGITAY VE İSTİNAF UYGULAMASINDA

GEÇİCİ HUKUKİ KORUMALAR

İhtiyati Tedbir

İhtiyati Haciz

Delil Tespiti

- Aile Hukuku
- Deniz Ticareti
- Menfi Tespit
- Tasarrufun İptali
- Fikri Mülkiyet
- Konkordato
- Sahtecilik
- Tahkim

7251 s. KANUNLA YAPILAN HMK VE 7101 s. KANUNLA YAPILAN
İİK DEĞİŞİKLİKLERİNE GÖRE TAMAMEN YENİLENMİŞTİR

Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş

2. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Yargıtay ve İstinaf Uygulamasında Geçici Hukuki Korumalar
Mehmet Özdemir

Hukuk Yayınları Dizisi – 2260

İkinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 42 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

- AKYALÇIN Ahmet**, Anayasa Mahkemesinde Yürürlüğün Durdurulması, Anayasa Yargısı Dergisi, Cilt: 23, Yıl: 2006
- ALBAYRAK Adem**, İhtiyati Tedbir, Adalet Yayınevi, Ankara 2017
- ALBAYRAK Adem – ARSLAN Cihat**, Asliye Hukuk Davaları, Adalet Yayınevi, 1. Baskı, Ankara 2016
- ALBAYRAK Adem – ARSLAN Cihat**, Hukuk Yargılamasından İstinaf Uygulaması, Adalet Yayınevi, 1. Baskı, Ankara 2016
- ARSLAN Ramazan**, Hukuk Muhakemeleri Kanununun Geçici Hukuki Korumalar Konusunda Getirdiği Yenilikler, Bankacılar Dergisi, 2013 Özel Sayısı.
- ARSLAN Ramazan – YILMAZ Ejder – TAŞPINAR AYVAZ Sema**, İcra ve İflas Hukuku, Yetkin Hukuk Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2016.
- ARSLAN Ramazan – YILMAZ Ejder – TAŞPINAR AYVAZ Sema**, Medeni Usul Hukuku, Yetkin Hukuk Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2016.
- ÇİFTÇİ Murat Özgür**, Medeni Yargılama Hukukunda İstinaf, Adalet Yayınevi, Güncelleştirilmiş 3. Baskı, Ankara 2016
- DEYNEKLİ Adnan – SALDIRIM Mustafa**, Öğreti Ve Uygulamada İhtiyati Haciz, Turhan Kitabevi, 3. Baskı, Ankara 2011
- EKİNCİ Ahmet**, Anayasa Mahkemesi'nin Bireysel Başvuru Kararlarında Mahkemeye Erişim Hakkı, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: XVIII, Yıl: 2014, Sayı: 3-4.
- ERİŞİR Evrim**, Geçici Hukuki Korumanın Temelleri Ve İhtiyati Tedbir Türleri, Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2013.
- GÖKSU Mustafa**, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na Göre İhtiyati Tedbirin Uygulanmasını Talep Etme Zorunluluğu, DEÜHFD, Prof. Dr. Hakan Pekcanitez'e Armağan, Cilt: 16, Yıl: 2014, Sayı: Özel Sayı, s. (1253 -1273)
- KONURALP Serhat Cengiz**, 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na Göre İhtiyati Tedbirler, İÜHFD Yıl: 2003, C: 71, Sy: 2, s. 225-274.
- KURU Baki**, İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku, Yetkin Hukuk Yayınları, 1. Baskı, Ankara 2017.

- PEKCANITEZ Hakan - ATALAY Oğuz - ÖZEKES Muhammed**, Medeni Usul Hukuku, Yetkin Hukuk Yayınları, 12. Baskı, Ankara 2011.
- PEKCANITEZ Hakan – ÖZEKES Muhammet – AKKAN Mine – TAŞ KORKMAZ Hülya (Editörler)**, Pekcanitez Usul (Medeni Usul Hukuku), Cilt: 3, Oniki Levha Yayıncılık, 15. Baskı, İstanbul 2017.
- ÖZBEK Mustafa Serdar**, *Tapu Kütüğüne Şerh Edilen Çekişmeli Hakların Korunmasına İlişkin İhtiyatî Tedbir Kararlarının Doğurduğu Tasarruf Kısıtlamaları*, Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 1, Ocak 2017.
- ÖZEKES Muhammet**, Fikir Ve Sanat Eserleri Hukukunda İhtiyati Tedbirler, DEÜHFD, Yıl: 2002, Sayı: 2, s. 89 – 137.
- ÖZTEK Selçuk**, Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, İsviçre Medeni Usul Kanununun İhtiyati Tedbirler Konusundaki Düzenlemesine Genel Bir Bakış (A General Overview to the Regulation of Provisional Injunctions in Swiss Civil Procedure Code), Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi (MÜHF) Hukuk Araştırmaları Dergisi, Yıl: 2013, Cilt: XIX, Sayı:2.
- ŞANLI Cemal - ESEN Emre – ATAMAN FİGANMEŞE İnci**, Milletlerarası Özel Hukuk, Beta Yayınevi, 7. Baskı, İstanbul Eylül 2019.
- TAŞPINAR AYVAZ Sema**, Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair 6284 Sayılı Kanun'da Yer Alan Geçici Koruma Önlemlerinin Medenî Usul Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi, IV. International Conference on Women's/Gender Studies (3-5 Ekim 2012), Doğu Akdeniz Üniversitesi Yayınları, KKTC 2013, Cilt:1.
- TÜRK Ahmet**, İcra Hukukundan Menfi Tespit Davası, Koşullar ve Yargılama Usulü, Yetkin Hukuk Yayınları, 1. Baskı, Ankara 2006.
- UMAR Bilge**, Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Yetkin Hukuk Yayınları, Ankara 2011.
- UYGUR Tanju**, Zamanaşımı ve Hak Düşürücü Süreler, Ankara Barosu Dergisi, Sayı: 1975/5
- YILMAZ Ejder**, Dosyadan El Çeken Mahkemenin Kanun Yolu Aşamasında Bulunan Davada İhtiyati Tedbir Kararı Verme Yetkisi, Legal Medeni Usul ve İcra İflas Hukuk Dergisi, Sayı: 2009/2
- YILMAZ Ejder**, Geçici Hukuki Himaye Tedbirleri, (2 Cilt), Yetkin Hukuk Yayınları, Ankara 2001.
- YILMAZ Ejder**, Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Yetkin Hukuk Yayınları, Değiştirilmiş 2. Baskı, Ankara 2013.

Dr. Simge AKSU KAYACAN

**GENETİK YAPISI DEĞİŞTİRİLMİŞ
ORGANİZMA VE ÜRÜNLERİNDEN
DOĞAN HUKUKİ SORUMLULUK**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizma ve Ürünlerinden Doğan Hukuki Sorumluluk
Simge Aksu Kayacan

Hukuk Yayınları Dizisi – 3006

Birinci Baskı : Aralık, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 26 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Açıksöz, "GDO'lu Ürünler Zarar Verir", <http://www.aciksoz.com.tr/gundem/kastamonu-universitesi-ogretim-uyesi-yrd-doc-dr-servet-kefi-gdolu-urunler-zarar-verir-h10057.html>, (24.06.2018).
- Adal, Erhan. **Trafik Kazalarında Akit Dışı Hukuki Sorumluluk**, İstanbul, 1963.
- Akçura Karaman, Tuba. **Üreticinin Ayıplı Ürününün Sebep Olduğu Zararlar Nedeniyle Üçüncü Kişilere Karşı Sorumluluğu**, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2008. (Üretici)
- Akalın, Erdal. "İlaç, Sağlık Hizmetleri ve Biyoteknoloji", http://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/vizyon2023/si/EK-12.pdf, (01.06.2017).
- Akbulut, Ural. "DNA Nedir? Nasıl Keşfedildi?", <http://www.uralakbulut.com.tr/wp-content/uploads/2009/11/DNANED%C4%B0R.docNASILKA%C5%9EFED%C4%B0LD%C4%B0-%C5%9EUBAT15-2010.pdf>, (03.06.2017).
- Akçura Karaman, Tuba. "Haksız Fiil Sorumluluğunda Hukuka Aykırılık Unsurunun İrdelenmesi ve Tehlike Kuralı", **Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Erden Kuntalp'e Armağan**, Cilt: 1, Özel Hukuk, 1/2004, s. 553 vd. (Hukuka Aykırılık Unsuru)
- Akipek, Şebnem. "Çevreyi Kirletenin Hukuk Sorumluluğu", **Manisa Barosu Dergisi**, Ekim 1994, S. 51, s. 4 vd.
- Akkayan Yıldırım, Ayça. "6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Düzenlemeleri Çerçevesinde Kusursuz Sorumluluğun Özel Bir Türü Olarak Tehlike Sorumluluğu", **İÜHFİM**, C: LXX, S: 1, 2012, ss. 203-220.
- Albers, Jan. **Responsibility and Liability in the Context of Transboundary Movements of Hazardous Wastes by Sea, Existing Rules and the 1999 Liability Protocol to the Basel Convention**, Springer, 2015.
- Anthony, Raymond and Paul B. Thompson. "Biosafety, Ethics, and Regulation of Transgenic Animals", **The GMO Handbook**, (Ed. Sarad R. Parekh), Humana Press, New Jersey, 2004, s. 183 vd.
- Arda, Mustafa. **Biyoteknoloji**, Kükem Derneği Bilimsel Yayınları No.3, 3. Baskı, Ankara, 1995.
- Alica, Süheyla. "Avrupa Birliğinde Çevresel Sorumluluk Alanında Yaşanan Gelişmeler", **Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu 2009**, http://webftp.gazi.edu.tr/hukuk/sorumluluk/s_16.pdf, (21.09.2017).
- Akünel, Teoman. **Haksız Fiilden Doğan Zararlarda Denkleştirme Sorunu**, İstanbul, 1977.

- Altop, Atilla. “Türk Borçlar Kanunu Tasarısı’nda Yer Alan Bazı Önemli Yenilik ve Değişiklikler”, **İKÜHFD**, C. 4, S. 1-2, Aralık 2005, s. 15 vd.
- Andersen, Lars Bracht. “The EU Rules on Labelling of Genetically Modified Foods: Mission accomplished?”, **EFFL** 3, 2010.
- Antalya, Gökhan. **Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt I**, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- Antalya, Gökhan. **Borçlar Kanunu Genel Hükümler Cilt II**, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2015. (Cilt II)
- Arı, Şule. “Doğrudan Gen Aktarım Teknikleri”, **Bitki Biyoteknolojisi II Genetik Mühendisliği ve Uygulamaları**, (Ed. Sabahattin Özcan, Ekrem Gürel, ve Mehmet Babaoğlu), 2001, s. 162 vd.
- Artemel, Mehmet Nâfi. **Biyogüvenlik Hukuku, Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmaların Araştırma, Geliştirme ve Ticari Amaçlı Kullanımı, Avrupa Birliği ile Karşılaştırmalı**, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2014.
- Aslan, Dilek ve Meltem Şengelen. Farklı Boyutlarıyla Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar, **Ankara Tabip Odası**, 2010, <http://static.ato.org.tr/fs/4f4f776f67cde9021d000002/gdo.pdf>, (23.06.2018).
- Atalay, Oğuz. **Medeni Usul Hukukunda Menfi Vakıaların İspatı**, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayını, İzmir, 2001. (Menfi)
- Atalay, Oğuz. “Emare İspatı”, **Manisa Barosu Dergisi**, Yıl: 18, S. 70, ss. 7-22.
- Atamer, Yeşim. **Haksız Fiillerden Doğan Sorumluluğun Sınırlandırılması, Özellikle Uygun Nedensellik Bağı ve Normun Koruma Amacı Kuramları**, İstanbul, 1996.
- Atamer, Yeşim. “Revize Edilmiş Türk Borçlar Kanunu Tasarısı’na İlişkin Değerlendirme ve Teklifler”, **HPD**, Sayı: 6, Mayıs 2006, ss. 8-37. (Değerlendirme ve Teklifler)
- Ateş, Mustafa. “Çevre Kanununa Göre Çevre Kirlenmesinden Doğan Hukukî Sorumluluk”, **Ankara Barosu Dergisi**, Y. 1995, S. 2, s. 68 vd.
- Ateş, Zehra Gizem. **Biyogüvenlik Kanunu Çerçevesinde Hukuki Sorumluluk**, Ankara, 2020. (Hukuki Sorumluluk)
- Aydın, Halim. **Sağlıklı Nesiller İçin Önce Sağlıklı Tohum**, İstanbul Ticaret Odası, İstanbul, 2012.
- Aydoğdu, Murat. **Sivil Amaçlı Nükleer Santral İşletenin ve Nükleer Madde Taşıyanın Hukukî Sorumluluğu**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2009. (Nükleer)
- Aydoğdu, Murat. “Ayıplı Mal ve Hizmetler”, **Milli Şerh**, (Ed. Hakan Tokbaş ve Özlem Tüzüner), Aristo Yayınevi, İstanbul, 2016. (Milli Şerh)
- Aydos, Oğuz Sadık. **Ürün Sorumluluğu**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2009.

- Bail, Cristoph, Robert Falkner and Helen Marquard, (Eds.). **The Cartagena Protocol on Biosafety: Reconciling Trade in Biotechnology with Environment and Development?**, Earthscan, 2002, London.
- Barboza, Julio. **The Environment, Risk and Liability in International Law**, Martinus Nijhoff Publishers, Leiden, 2011.
- Bartsch, Detlef, Achim Gathmann, Christiane Saeglitz and Arti Sinha. "Transgenik Bitkilerin Tarla Denemeleri", **Bitki Biyoteknolojisi ve Genetik: İlkeler, Teknikler ve Uygulamalar**, Çev. Yeşim Yalçın Mendi, Yıldız Aka Kaçar, Tolga İzgü, Özhan Şimşek ve Pembe Çürük, (Çev. Ed. Hüseyin Avni Öktem ve Meral Yücel), 1. Basımdan Çeviri-Gözden Geçirilmiş Yeni Basım, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, 2016, ss. 311-324.
- Başkaya, Ruhtan, Yaşar Keskin, Alper Karagöz ve Hacı İbrahim Koç. "Biyogüvenlik", **TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni (TAF Preventive Medicine Bulletin)**, Yıl: 2009, Cilt: 8, Sayı: 2, ss. 177-186.
- Başoğlu, Başak. **Çevre Zararlarından Doğan Hukuki Sorumluluk**, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2016. (Çevre Zararları)
- Başoğlu, Başak. "Tehlike Sorumluluğunda Hukuka Aykırılık Tartışması", **Prof. Dr. Hasan Erman'a Armağan**, Der Yayınları, ss. 163-184. (Hukuka Aykırılık Tartışması)
- Başoğlu, Başak. "Sözleşme Dışı Kusursuz Sorumluluk Hukuku ve Özellikle Tehlike Sorumluluğuna İlişkin Değerlendirmeler", **İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 6, Sayı: 2, Yıl: 2015, ss. 29-56. (Sözleşme Dışı)
- Başözen, Ahmet. "Genetiği Değiştirilmiş (GDO'lu) Ürünlerin Tüketilmesinden Kaynaklanan Zararlarda Nedenselliğin İspatına Yönelik İspat Sorunları", **Melikşah Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. I, S. 1, 2012, s. 219 vd.
- Batur, Necat. "Ceza Yargılamasında Moleküler Genetik İnceleme", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Sayı: 126, 2016, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2016-126-1598>, (03.06.2017).
- Bayraç, Abdullah Tahir, Gülsüm Kalemtaş, Mehmet Cengiz Baloğlu ve Musa Kavas, (Ed. Sertaç Önde). **Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar**, ODTÜ Yayıncılık.
- Baysal, Başak. **Zarar Görenin Kusuru (Müterafik Kusur)**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2012.
- Beebe, Linda. "In Re Starlink Corn: The Link Between Genetically Damaged Crops and An Inadequate Regulatory Framework For Biotechnology", **William&Mary Environmental Law and Policy Review**, Vol. 28, 2004, ss. 511-537.
- Bergkamp, Lucas. **Liability and Environment, Private and Public Law Aspects of Civil Liability for Environmental harm in an International Context**, Kluwer Law International, Netherlands, 2001.

- Bildirici, Zeki. "Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) ve Avrupa Birliği Uygulamaları", 07.02.2008, <http://blog.bluzz.net/wp-content/uploads/2008/02/avrupa-birligi-ve-gdo.pdf>, (22.06.2018).
- Birinci Uzun, Tuba. **Götürü Tazminat**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2015.
- Boisson de Chazournes, Laurence and Makane Moïse Mbengue. "GMOs and Trade: Issues at Stake in the EC Biotech Dispute", **Reciel**, Volume 13, Issue 3, November 2004, ss. 289-305.
- Brans, Edward H.P. **Liability for Damage to Public Natural Resources, Standing, Damage and Damage Assessment**, Kluwer Law International, Netherlands, 2001.
- Brosset, Estelle. "The Prior Authorisation Procedure Adopted for the Deliberate Release into the Environment of Genetically Modified Organisms: the Complexities of Balancing Community and National Competences", **European Law Journal**, Vol. 10, No. 5, September 2004, ss. 555-579.
- Büyükkay, Yusuf. "Gen Analizleri ve Mukayeseli Hukuktaki Düzenlemeler", **AÜEHFD**, Cilt: IX, Sayı: 3-4, 2005, http://eski.erkincan.edu.tr/birim/HukukDergi/makale/2005_IX_2.12.pdf, (02.06.2017).
- Büyüksağış, Erdem. **Yeni Sosyo-Ekonomik Boyutuyla Maddi Zarar Kavramı**, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2007. (Maddi Zarar)
- Büyüksağış, Erdem. "Tehlike Esasına Dayanan Genel Sorumluluk Kuralı Üzerine Eleştirel Değerlendirmeler", **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt:8, Sayı:1, 2006, <http://hukuk.deu.edu.tr/dosyalar/dergiler/dergi8-1/pdf/buyuksagis1.pdf>, (22.05.2018), ss. 1- 20. (Değerlendirmeler)
- Canadian Institute for Environmental Law and Policy, **GMO Statutory Liability Regimes: An International Review**, December 2004.
- Canadian Biotechnology Action Network (CBAN), Where in the world are GM crops and foods?, 19 March 2015, <https://gmoinquiry.ca/wp-content/uploads/2015/03/where-in-the-world-gm-crops-foods.pdf>, (22.03.2018).
- Canpolat, Önder. "Üretici ve Sorumluluğu", **Ankara Barosu Dergisi**, Yıl: 2013, Sayı: 2, <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/398618>, (27.05.2018), ss. 371-398.
- Cardoza, Vinitha. "Doku Kültürü: Bitki Gelişiminin Yönlendirilmesi", **Bitki Biyoteknolojisi ve Genetik: İlkeler, Teknikler ve Uygulamalar**, Çev. Songül Gürel, (Çev. Ed. Hüseyin Avni Öktem ve Meral Yücel), 1. Basım-dan Çeviri-Gözden Geçirilmiş Yeni Basım, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, 2016, ss. 113-134.
- Chazournes, Laurence Boisson de and Makane Moïse Mbengue, "GMOs and Trade: Issues at Stake in the EC Biotech Dispute", **RECIEL**, Volume 13, Issue 3, November 2004, ss. 289-305.
- Christoforou, Theofanis. "The Regulation of Genetically Modified Organisms in the European Union: The Interplay of Science, Law and Politics", **Common Market Law Review**, Volume 41, 2004, ss. 637-709.

- Convention on Civil Liability for Damage Resulting from Activities Dangerous to the Environment (Lugano, 1993), <https://europa.eu/capacity4dev/public-environment-climate/documents/convention-civil-liability-damage-resulting-activities-dangerous-environment-lugano-1993>, (16.09.2017).
- Council of the European Union, Coexistence of Genetically Modified, Conventional and Organic Crops-Freedom of Choice, 24.05.2006, <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%209810%202006%20INIT>, (26.02.2018).
- Council of Europe, Convention on Civil Liability for Damage Resulting From Activities Dangerous to the Environment, <https://www.coe.int/en/web/conventions/fulllist//conventions/rms/090000168007c079>, (16.09.2017).
- Curtis, Mark D. "Rekombinant DNA, Vektör Tasarımı ve Yapımı", **Bitki Biyoteknolojisi ve Genetik: İlkeler, Teknikler ve Uygulamalar**, Çev. Cengiz Baloğlu, Musa Kavas, Oya Ercan, Abdulhamit Battal, Hüseyin Avni Öktem ve Meral Yücel, (Çev. Ed. Hüseyin Avni Öktem ve Meral Yücel), 1. Basımdan Çeviri-Gözden Geçirilmiş Yeni Basım, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, 2016, ss. 159-192.
- Curtis, Patricia A., Emily L. Steinberg, Michelle A. Parisi and Julie K. Northcutt. "How Did We Get Where We Are Today?", **Guide to US Food Laws and Regulations**, (Ed. Patricia A. Curtis), Second Edition, Wiley Blackwell, USA, 2013, ss. 23-53.
- Çağlayan Aksoy, Pınar. **Hukuka ve Ahlâka Aykırılık Çerçevesinde Salt Malvarlığı Zararlarının Tazmini**, On İki Levha, İstanbul, 2016.
- Çekin, Mesut Serdar. **6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Madde 71 Çerçevesinde Tehlike Sorumluluğu**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2016.
- Çelik, Venhar ve Dilek Turgut Balık. "Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar", **Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü**, Cilt: 23, Yıl: 1-2, Yıl: 2007, ss. 13-23.
- Çelikleş, Demet. **2918 Sayılı Karayolları Tarfik Kanunu'nda İşletenin Hukukî Sorumluluğu**, İzmir, 1987.
- Çetiner, Selim. "Genetiği Değiştirilmiş Organizma (GDO) Nedir? Sorular ve Yanıtlar1", [http://research.sabanciuniv.edu/15199/1/Geneti%C4%9Fi_De%C4%9Fi%C5%9Ftilmi%C5%9F_Organizma_\(GDO\)_Nedir_Sorular_ve_Yan%C4%B1tlar_I.pdf](http://research.sabanciuniv.edu/15199/1/Geneti%C4%9Fi_De%C4%9Fi%C5%9Ftilmi%C5%9F_Organizma_(GDO)_Nedir_Sorular_ve_Yan%C4%B1tlar_I.pdf), (01.06.2017), (Sorular ve Yanıtlar).
- Çetiner, Selim. "Yeşil Devrim de Neymiş?", <http://www.tarlasera.com/makale-3677-yesil-devrim-de-neymis?>, (19.05.2017).
- Çetiner, Selim. "GDO-Kanser İlişkisi Kanıtlandı mı?", http://research.sabanciuniv.edu/20604/1/GDO_Kanser_%C4%B0li%C5%9Fkisi_kan%C4%B1tland%C4%B1m%C4%B1.pdf, (23.06.2018).

- Çörtoğlu, Sahir. “Çevrenin Kirlenmesinden Doğan Sorumlulukla Taşınmaz Mülkiyetinin Aşkın Kullanılmasından Doğan Sorumluluğun Karşılaştırılması”, **Yargıtay Dergisi** 1986, C. XII, S. 1-2, ss. 77 vd.
- Dalcı, Nurchan. “TBK m. 71 Bağlamında İlaç Üreticisinin Tehlike Sorumluluğu”, **TBB Dergisi** 2014, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2014-114-1407>, (27.06.2018), ss. 49-78.
- Dederer, Hans-Georg. “Genetic Technology and Food Security: Country Report-Germany”, **Genetic Technology and Food Safety**, (Ed. Roland Norer), Springer, Switzerland, 2016, ss. 73-124.
- Denli, Muzaffer. **Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO)**, İstanbul Ticaret Odası Yayınları, İstanbul, 2012.
- Dere, Şahin ve Ahmet Aygün. “Terminatör Gen Teknolojisi ve Biyolojik Çeşitlilik Üzerine Olan Etkileri”, **Anadolu Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü Dergisi**, Cilt: 18, Sayı: 2, 2008, <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/19938>, (14.09.2017), ss. 55-61.
- Deschenaux, Henri ve Pierre Tercier. **Sorumluluk Hukuku**, Çev. Salim Özdemir, Ankara, 1983.
- Deutsch, Erwin. “Sorumluluk Hukukunun Temel İlkeleri”, Çev. Şeref Ertaş, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi, **Prof. Muhittin Alam Armağanı**, İzmir, 1983, ss. 245-257.
- Devlet Planlama Teşkilatı, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Biyoteknoloji ve Biyogüvenlik Özel İhtisas Komisyonu Raporu, <http://www.kalkinma.gov.tr/Lists/zet%20ihtisas%20Komisyonu%20Raporlar/Attachments/64/oik533.pdf>, (01.06.2017).
- Dobbs, Dan B. **The Law of Torts**, Volume 2, West Group, US, 2001.
- Doğan, Abdullah. **Genler Nereye Koşuyor?**, 1. Baskı, Focus Yayınları, İstanbul 2001.
- Doğan, Gül. “Türkiye’de Gen Teknik Uygulamalar ve Bu Uygulamalardan Doğan Hukuki Sorumluluk”, **Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: VII, Sayı: 2, 2010, ss. 107-137. (G. Doğan)
- Du, Dorothy. “Rethinking Risks: Should Socioeconomic And Ethical Considerations Be Incorporated Into The Regulation Of Genetically Modified Crops?,” **Harvard Journal of Law&Technology**, Volume 26, Number 1, Fall 2012, ss. 376-401.
- Du, Li. “GMO Labelling and the Consumer’s Right to Know: A Comparative Review of the Legal Bases for the Consumer’s Right to Genetically Modified Food Labelling”, **McGill Journal of the Law and Health**, Vol. 8, No. 1, ss. 1-41.
- Earth Negotiations Bulletin, <http://enb.iisd.org/vol09/>, (19.06.2018).

- Echols, Marsha A. "Food Safety Regulation in the European Union and the United States: Different Cultures, Different Laws", **Colombia Journal of European Law**, Volume 4, Issue 3, 1998, ss. 525-543.
- EFSA, Statement on The Fate of Recombinant DNA or Proteins in The Meat, Milk or Eggs of Animals Fed With GM Feed, <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/744>, (28.07.2018).
- EFSA Panel on Genetically Modified Organisms(GMO), Scientific Opinion, "Guidance for risk assessment of food and feed from genetically modified plants", **EFSA Journal**, Volume 9, Issue 5, May 2011, 2150, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2011.2150>, (24.03.2018).
- EFSA Scientific Committee, Scientific Opinion, "Scientific Opinion on Risk Assessment Terminology", **EFSA Journal**, Volume 10, Issue 5, 31 May 2012, 2664, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2012.2664>, (24.03.2018).
- Eggers, Barbara and Ruth Mackenzie. "The Cartagena Protocol on Biosafety", **Journal of International Economic Law**, Volume 3, Issue 3, September 2000, ss. 525-543.
- Ekoloji Kolektifi, Türkiye’de Transgenik Bitkilerin Alan Denemeleri ile İlgili Uygulamalar Soru-Cevaplar, Soru-Cevap 6, Mayıs 2009, <http://www.ekolojistler.org/tr/2009/05/turkiyede-transgenikbitkilerinalandenemeleri-ile-ilgili-uygulamalar/?pdf=9835>, (20.03.2018).
- Endres, A. Byran. "GMO: Genetically Modified Organism or Gigantic Monetary Obligation? The Liability Schemes for GMO Damage in the United States and the European Union", **Loyola of Los Angeles International and Comparative Law Review**, Vol. 22, ss. 467-478. (Gigantic)
- Endres, A. Bryan. "Damage Caused By GMOs Under US Law", **Damage Caused By Genetically Modified Organisms, Comparative Survey of Harm to Persons, Property or the Environment**, (Ed. Bernhard A. Koch), De Gruyter, Germany, 2010, ss. 715-751. (US Law)
- Environmental Protection Agency, Ireland, Deliberate Release of GMO’s, <http://www.epa.ie/licensing/gmo/release/>, (20.03.2018).
- Erbaş, Hayriye. "Türkiye’de Biyoteknoloji ve Toplumsal Kesimler: Profesyoneller, Kentsel Tüketiciler ve Köylüler", <http://kitaplar.ankara.edu.tr/dosyalar/pdf/370.pdf>, (02.06.2017).
- Erdem, Mehmet. "Türk Borçlar Kanunu Uyarınca Tehlike Sorumluluğu", 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi Sempozyumu (3-4 Haziran 2011), Sempozyum No: III, **Prof. Dr. Cevdet Yavuz’a Armağan**, Ankara, 2011, ss. 217-226.

- Eren, Fikret. **6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununa Göre Hazırlanmış Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, 18. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2015. (Borçlar)
- Eren, Fikret. **Sorumluluk Hukuku Açısından Uygun İlliyet Bağ Teorisi**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1975. (Uygun İlliyet Bağ)
- Eren, Fikret. "Hukuka Aykırılık Bağ veya Normun Koruma Amacı Teorisi", **Prof. Dr. Mahmut Koloğlu'ya 70inci Yaş Armağanı**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1975, ss. 461-488.
- Erişgin, Nuri. "Tehlike Bağ", **AÜHFD**, Cilt: 49, 2000, Sayı: 1-4, ss. 137-154.
- Ergin, Işıl ve Ali Osman Karababa. "Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar: Sağlığa Zararlarını Kanıtlamak Neden Zor? Sorunlar ve Riskin İpuçları", **Türkiye Halk Sağlığı Dergisi**, Vol. 9, No. 2, 2011, ss. 113-122.
- Ergül, Ali, Sümer Aras, Mustafa Erayman ve Sebahattin Özcan. "Virüslere Dayanıklı Transgenik Bitkilerin Geliştirilmesi", **Bitki Biyoteknolojisi II-Genetik Mühendisliği ve Uygulamaları**, (Ed. Sebahattin Özcan, Ekrem Gürel, Mehmet Babaoğlu), Selçuk Üniversitesi Basımevi, Konya, 2001, ss. 239-260.
- Erlüle, Fulya. **Türk Borçlar Kanunu'na Göre Bedensel Bütünlüğün İhlalinde Mamevi Tazminat**, Gözden Geçirilmiş 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2015.
- Errass, Christoph. "Genetic Technology and Food Safety: Country Report-Switzerland", **Genetic Technology and Food Safety**, (Ed. Roland Norer), Springer, Switzerland 2016, ss. 255-285.
- Ertaş, Şeref. **Çevre Hukuku ve Hayvan Hakları Hukuku**, İleri Kitabevi, İkinci Baskı, İzmir, 2012. (Çevre)
- Erzincanlı, Hakan Ozan. **Tarımda Genetik Olarak Değiştirilmiş Organizmalar ve Bunların Belgelendirilmesi**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir, 2006.
- European Commission, Coexistence with conventional and organic agriculture, https://ec.europa.eu/food/plant/gmo/agriculture_coexistence_en, (26.02.2018).
- European Commission, "GMO Legislation", https://ec.europa.eu/food/plant/gmo/legislation_en, (26.02.2018).
- European Commission, "GMO legislation framework now in place", IP/03/1056, 22 July 2003, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_03_1056, (12.11.2021).
- European Commission, Adoption Of National Legislation In Accordance With Article 26a(1a) Of Directive 2001/18/EC, https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/plant/docs/plant_gmo_auth_nat-measures_summary-cross-border-national-measures.pdf, (26.02.2018).
- European Commission, "Questions and Answers on the Regulation of GMOs in the European Union", http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-05-104_en.htm, (26.02.2018).

- Falkner, Robert. "The First Meeting of the Parties to the Cartagena Protokol on Biosafety", **Environmental Politics**, Vol. 13, No. 3, ss. 635-641. (Cartagena)
- Falkner, Robert. "Regulating Biotech Trade: The Cartagena Protocol on Biosafety", **International Affairs**, Vol. 76, No. 2, 2000, ss. 299-313. (Biotech Trade)
- Falkner, Robert. "International Cooperation against the Hegemon: The Cartagena Protocol on Biosafety", **The International Politics of Genetically Modified Food: Diplomacy, Trade and Law**, Palgrave Macmillan, New York, 2006, ss. 15-33. (Hegemon)
- Falkner, Robert. "The Cartagena Protocol on Biosafety and the Development of International Environmental Law", **The International Politics of Genetically Modified Food: Diplomacy, Trade and Law**, Palgrave Macmillan, New York, 2006, ss. 213-226. (Biosafety)
- Falkner, Robert. "The Biosafety Protocol and the WTO: Concert or Conflict?", **The International Politics of Genetically Modified Food: Diplomacy, Trade and Law**, Palgrave Macmillan, New York, 2006. (International Politics of GM Food)
- FAO, "Definitions for the Purposes of the Codex Alimentarius", <http://www.fao.org/docrep/w5975e/w5975e07.htm>, (24.03.2018)
- FAO/WHO, Evaluation of Allergenicity of Genetically Modified Foods, Report of a Joint FAO/WHO Expert Consultation on Allergenicity of Foods Derived from Biotechnology 22-25 January 2001, http://www.who.int/foodsafety/publications/biotech/en/ec_jan2001.pdf, (24.08.2017).
- Fedtke, Jörg. "Economic Loss Caused By GMOs In Germany", **Economic Loss Caused By Genetically Modified Organisms, Liability and Redress for the Adventitious Presence of GMOs in Non-GM Crops**, (Ed. Bernhard A. Koch), Springer, Germany, 2008, ss. 213-232. (Economic Loss)
- Fedtke, Jörg. "Damage Caused By GMOs Under German Law", **Damage Caused By Genetically Modified Organisms, Comparative Survey of Harm to Persons, Property or the Environment**, (Ed. Bernhard A. Koch), De Gruyter, Germany, 2010, ss. 212-246. (Damage)
- Fedtke, Jörg and Ulrich Magnus. "Germany", **Unification of Tort Law: Strict Liability**, (Eds. B.A. Koch ve H. Koziol), Kluwer Law International, Netherlands, 2002.
- Feys, Marcel. "Avrupa Birliği'nde Yeni İz sürülebilirlik ve Etiketleme Kurallarının Uygulanması", **Modern Biyoteknoloji Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar ve Gıda Güvenliği Konferans Notları**, Gıda Dernekleri Federasyonu, İstanbul, 2004, 2. Baskı, ss. 69-85.
- Filazi, Ayhan ve Sinan İnce, Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar. **Veteriner Hekimler Derneği Dergisi**, Cilt: 77, Sayı: 2, Yıl: 2006, ss. 21-28.

- Finer, John ve Taniya Dhillon. "Transgenik Bitki Üretimi", **Bitki Biyoteknolojisi ve Genetik: İlkeler, Teknikler ve Uygulamalar**, Çev. Musa Kavas, Gülsüm Kalemtaş, Oya Ercan, Abdülhamit Battal, Ekrem Gürel, Hüseyin Avni Öktem ve Meral Yücel, (Çev. Ed. Hüseyin Avni Öktem ve Meral Yücel), 1. Basımdan Çeviri-Gözden Geçirilmiş Yeni Basım, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, 2016, ss. 245-274.
- Flood, Carie-Megan. "Pollen Drift and Potential Causes of Action", **The Journal of Corporation Law**, Vol. 28, 2003, ss. 487-494.
- Francer, Jeffrey K. "Frankenstein Foods or Flavor Savers?: Regulating Agricultural Biotechnology in the United States and European Union", **Virginia Journal of Social Policy&the Law**, Vol. 7, Issue 2, ss. 257-314.
- FoodDrinkEurope, **GM Guidelines for the European Food and Drink Industries**, 2nd Revision, 1 August 2007, <http://www.fooddrinkeurope.eu/documents/brochures/GM%20guidelines.pdf>, (22.03.2018).
- Fortin, Neal D. **Food Regulation: Law, Science, Policy and Practice**, Wiley, New Jersey, 2009.
- Francer, Jeffry K. "Frankenstein Foods or Flavor Savers?: Regulating Agricultural Biotechnology in The United States and European Union", **Virginia Journal of Social Policy& the Law**, Vol. 7:2, (03.07.2018), ss. 257-314.
- Gallo, Maria ve Alison K. Flynn. "Gen İfadesinin Moleküler Genetiği", **Bitki Biyoteknolojisi ve Genetik: İlkeler, Teknikler ve Uygulamalar**, Çev. Remziye Yılmaz, Füsün Eyidoğan, M. Tufan Öz ve M. Cengiz Baloğlu, (Çev. Ed. Hüseyin Avni Öktem ve Meral Yücel), 1. Basımdan Çeviri-Gözden Geçirilmiş Yeni Basım, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, 2016, ss. 135-158.
- Gayretli Aydın, Seda. **The Agreement On Trade-Related Aspects Of Intellectual Property Rights (Trips) Effect On Clean Energy Technology Transfer**, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2018.
- Gebre Egziabher, Tewolde Berhan. "The Cartagena Protocol On Biosafety: History, Content and Implementation From A Developing Country Perspective", **Biosafety First-Holistic Approaches to Risk and Uncertainty in Genetic Engineering and Genetically Modified Organisms**, (Eds. Terje Traavik and Lim Li Ching), Tapir Academic Press, Trondheim, 2007, ss. 390-405.
- Gemalmaz, M. Semih. "Bir İnsan Hakkı Olarak Çevre Hakkı ve Türk Düzenlemesi", **Ord. Prof. Dr. Sulhi DÖNMEZER'e Armağan**, İÜHFM 1984-1986, Cilt II, S. 1-4, İstanbul, 1987, ss. 233-278.
- Gıda Güvenliği Hareketi, "GDO Kanseri Yapar Ama Nasıl?", <http://www.gidahareketi.org/-gdo-Kanser-Yapar--Ama-Nasil-1843-haberi.aspx>, (23.06.2016).

- Glannon, Joseph W. **The Law of Torts**, Fifth Edition, Wolters Kluwer, USA, 2015.
- Goldberg, John C. P. and Benjamin C. Zipursky. **The Oxford Introductions to U.S. Law: Torts**, Oxford University Express, New York, 2010.
- Goldberg, John C. P., Anthony J. Sebok and Benjamin C. Zipursky. **Tort Law, Responsibilities and Redress**, Fourth Edition, Wolter Kluwer, USA, 2016.
- Gökdayı, İsmail ve Metin Topçuoğlu. "Türk Çevre Hukukunda Sorumluluklar ve Yaptırımlar", **Türk İdare Dergisi**, Yıl: 69, Aralık 1997, Sayı: 47, s. 147 vd.
- Gökyayla, Emre. **Destekten Yoksun Kalma Tazminatı**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2004.
- Gözübüyük, A. Pulat. **Hukukî Mesuliyet Bakımından Mücbir Sebepler ve Beklenmeyen Haller**, Elif Matbaacılık, Ankara, 1977.
- Graham Brookes PG Economics Ltd, Birleşik Krallık, **Türkiye'deki Biyogüvenlik Kanunu ve uygulama yönetmeliklerinin ülkedeki ithalatçı ve kullanıcı sektörler üzerindeki ekonomik etkileri**, Mayıs 2012, (22.03.2018).
- Grossman, Margaret Rosso. "Traceability and Labeling of Genetically Modified Crops, food, and Feed in European Union", **Journal of Food Law &Policy**, Volume 43, Spring 2005, ss. 43-86. (Traceability and Labeling)
- Grossman, Margaret Rosso. "Genetically Modified Crops in the United States: Federal Regulation and State Tort Liability", **Environmental Law Review**, Vol. 5, 2003, ss. 86-108. (Federal Regulation)
- Grossman, Margaret Rosso and Thomas G. Fischer. "Protecting The Right To Farm: Statutory Limits on Nuisance Actions Against The Farmer", **Wisconsin Law Review**, Vol. 1983, ss. 95-164. (Nuisance)
- Gupta, Manju and Raghav Ram. "Development of Genetically Modified Agronomic Crops", **The GMO Handbook**, (Ed. Sarad R. Parekh), Humana Press, New Jersey, 2004, s. 219 vd.
- Gupta, Aarti. "Governing Trade in Genetically Modified Organisms The Cartagena Protocol on Biosafety", <http://www.ask-force.org/web/CBD/Gupta-Governing-Trade-GMOs-CBD-2000.pdf>, (19.06.2018).
- Güleşçi, Yusuf. "5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu'nun İncelenmesi", **Ankara Barosu Sağlık Hukuku Digestası Dergisi**, Yıl: 2, Sayı: 2, ss. 159-180.
- Gümüş, Mustafa Alper. **6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Cilt 1 (Madde: 1-46)**, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2014. (Şerh)
- Günergök, Özcan. "Üreticinin Sorumluluğu Çerçevesinde Üreticinin Ürün Gözleme Yükümlülüğü", **EÜHFD**, Cilt: XII, Sayı: 3-4, Yıl: 2008, http://hukukdergi.erzincan.edu.tr/wp-content/uploads/2015/10/2008_XII_2_11.pdf, (27.05.2018).

- Güneyli, Yamaç. **Sınıraşan Boru Hatlarının Üçüncü Kişilere Verdiği Zararlardan Doğan Sorumluluk**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2012.
- Gürel, Aynur ve Rıza Avcioğlu. "Bitkilerde Stres Dayanıklılık Fizyolojisi", **Bitki Biyoteknolojisi II-Genetik Mühendisliği ve Uygulamaları**, (Ed. Sebahattin Özcan, Ekrem Gürel, Mehmet Babaoğlu), Selçuk Üniversitesi Basımevi, Konya, 2001, ss. 288-326.
- Gürpınar, Damla. "The Provisions about the Civil Liability for Damages from GMOs in the Acts of Turkey, Switzerland, Germany and Austria", **Law and Forensic Science**, Vol. 11, https://is.muni.cz/repo/1360319/Kyselovska_clanek.pdf, (02.07.2018), ss. 50-54. (Civil Liability)
- Gürsoy, Kemal Tahir. "Haksız Eylem(Fiil)den Doğan Talep Hakkı ve Bu Hakkın Diğer Talep Haklarıyla Yarışması (Dava Hakkının Telâhuku)", **Ankara Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: XXXI, 1974, Sayı: 1-4, ss. 149-184.
- Gürsoy, Kemal Tahir. "Manevi Zarar ve Tazmini", **AÜHFD**, Yıl: 1973, C:30, S: 1-4, s. 7 vd.
- Halfhill, Matthew D. ve Suzanne I. Warwick. "Mendel Genetiği ve Bitkilerde Üreme", **Bitki Biyoteknolojisi ve Genetik: İlkeler, Teknikler ve Uygulamalar**, Çev. Müge Türet Sayar, (Çev. Ed. Hüseyin Avni Öktem ve Meral Yücel), 1. Basımdan Çeviri-Gözden Geçirilmiş Yeni Basım, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, 2016, ss. 21-46.
- Haspolat, Iraz. "Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar ve Biyogüvenlik", **Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi**, Yıl: 2012, Cilt: 59, Sayı: 1, ss. 75-80.
- Havutçu, Ayşe. **Türk Hukukunda Örtülü Bir Boşluk Üreticinin Sorumluluğu**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2005.
- Helm, Ricki M., A. Wesley Burks and Eliot Herman. "Hypoallergenic Foods-Soybeans and Peanuts", **Information Systems for Biotechnology News Report**, October 2002, <http://www.nbiap.vt.edu/news/2002/artspdf/oct0202.pdf>, (05/07/2017).
- Husby, Jan. "Definitions of GMO/LMO and Modern Biotechnology", **Biosafety First-Holistic Approaches to Risk and Uncertainty in Genetic Engineering and Genetically Modified Organisms**, (Eds. Terje Traavik and Lim Li Ching), Tapir Academic Press, Trondheim, 2007, ss. 365-373.
- İmre, Zahit. **Doktrinde ve Türk Hukukunda Kusursuz Mesuliyet Halleri, İngiliz, Sovyet, Rusya, Alman, Fransız ve İsviçre Hukuklarının Mukayesesi ile**, İstanbul, 1949.
- İnan, Ali Naim ve Özge Yücel. **İnan Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Türk Borçlar Kanunu'na Göre Güncellenip Genişletilmiş 4. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2014.
- İnceoğlu, Murat. "Ayıba Karşı Tekeffül ve Garanti Sorumluluğu", **Yeni Tüketicici Hukuku Konferansı (Makaleler-Tartışmalar)**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2015.

- İnceoğlu, Murat ve Gökçe Kurtulan. "TBK m. 71/4 Hükümüne Alternatif Çözüm: Örtülü Boşluk", **İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 15, Sayı: 2, Temmuz 2016, ss. 45-60.
- J. DaSilva, Edgar. "The Colours of Biotechnology: Science, Development and Humankind", **Electronic Journal of Biotechnology**, <http://www.ejbiotechnology.info/index.php/ejbiotechnology/article/view/1114/1496>, (01.06.2017).
- Justice and Environment, "Key Difference Between the ELD, the UNEP Guidelines and the Lugano Convention, Environmental Liability 2011, Legal Analysis", **Justice and Environment 2011**, <http://www.justiceandenvironment.org/files/file/201-1%20ELD%20comparison%20analysis.pdf>, (17.09.2017).
- Kahveci, Nalan. **Taşınır Satımında Ayıplı Mal Nedeniyle Tüketicinin Sözleşmeden Dönmesi**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.
- Kaneti, Selim. "Haksız Fiil Sorumluluğunda Kusur Kavramının Görevi", **Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler I. Sempozyumu (Ankara 21-22 Ekim 1977)**, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1980, s. 29 vd. (Kusur)
- Kaneti, Selim. **Haksız Fiilde Hukuka Aykırılık Unsuru**, Kazancı Hukuk Yayınevi, İstanbul, 2007. (Hukuka Aykırılık)
- Kaplan, İbrahim. "Türk ve İsviçre Hukukunda İmalatçının Sorumluluğu", **Adalet Dergisi**, Yıl: 1977, Sayı: 1-2, ss. 78-141.
- Karacan Çetin, Hatice. **Karayolları Trafik Kanununda Hukuki Sorumluluk, Türk, İsviçre ve Alman Hukukları Karşılaştırmalı**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.
- Karahasan, M. Reşit. **Türk Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, Cilt I, Öğreti-Yargıtay Kararları-İlgili Mevzuat**, İstanbul, 2003.
- Karahasan, Mustafa Reşit. **Sorumluluk Hukuku**, Genişletilerek Yenilenmiş ve Düzenlenmiş Altıncı Bası, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2003.
- Karahasan, Mustafa Reşit. **Tazminat Hukuku, Manevi Tazminat**, Beta Yayıncılık, 6. Baskı, İstanbul, 2001.
- Karaman, Tuba. "Üreticinin Sorumluluğu", **Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu-2009**, http://webftp.gazi.edu.tr/hukuk/sorumluluk/s_14.pdf, (27.05.2018), ss. 295-308.
- Kaya, Talat. "DTÖ Uygulamasında Ayrımcılık Yapmama İlkesi", **AÜHFD**, Cilt: 59, Sayı: 2, Yıl: 2010, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/624826>, (12.11.2021), ss. 183-242.
- Kaynar, Pınar. "Genetik Olarak Değiştirilmiş Organizmalar (GDO)'a Geniş Bir Bakış", **Türk Hijyen ve Deneyisel Biyoloji Dergisi**, Cilt: 66, Sayı: 4-2009, ss. 177-185.

- Kazan, Kemal ve Ekrem Günel. "Hastalıklara Dayanıklılığın Artırılması", **Bitki Biyoteknolojisi II-Genetik Mühendisliği ve Uygulamaları**, (Ed. Sebahattin Özcan, Ekrem Gürel, Mehmet Babaoğlu), Selçuk Üniversitesi Basımevi, Konya, 2001, ss. 261-287.
- Kennedy, Kevin C. **Agricultural Standards The Shape of the Global Food and Fiber System**, (Eds. Jim Bingen ve Lawrence Busch), Springer, Netherlands, 2006.
- Kılıçoğlu, Ahmet. **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Yeni Borçlar Kanunu'na Göre Genişletilmiş 18. Baskı, Turhan Kitabevi Yayınları, Ankara, 2014.
- Kılıçoğlu, Mustafa. **Tazminat Hukuku**, İstanbul, 2006. (Tazminat)
- Kırca, Çiğdem. **Ürün Sorumluluğu**, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara, 2007. (Ürün)
- Kırca, Çiğdem. **Bilgi Vermeden Dolayı Üçüncü Kişiye Karşı Sorumluluk**, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara, 2004. (Bilgi)
- Kırca, İsmail ve Ramazan Aydın. "İnkışaf Riski-İmalâtçının/Üreticinin Sorumluluğu", **Prof. Dr. Fikret Eren'e Armağan**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2006, ss. 679-692.
- Kıvılcım, Zeynep. "Cartagena Protokolü ve Türkiye Biyogüvenlik Mevzuatı", **Marmara Avrupa Araştırmaları Dergisi**, Cilt 20, Sayı: 1, 2012, ss. 99-121.
- Knudsen, Guy R.. "Where's The Beef? How Science Informs GMO Regulation and Litigation", **Idaho Law Review**, Volume 48, 2012, ss. 225-250.
- Kocayusufpaşaoğlu, Necip, Hüseyin Hatemi, Rona Serozan ve Abdülkadir Arpacı. **Borçlar Hukuku Genel Bölüm, İkinci Cilt**, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1994.
- Koch, Bernhard A. (Ed.). **Liability and Compensation Schemes for Damage Resulting from the Presence of Genetically Modified Organisms in Non-GM Crops Reports**, April 2007, https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/external-studies/2007/liability-gmo/full_text_en.pdf, (28.02.2018).
- Koçhisarlıoğlu, Cengiz ve Özlem Erişgin. "Yeni Türk Borçlar Kanunu Tasarısı'nda Haksız Fiiller", **Rona Serozan'a Armağan**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010, ss. 1243-1271.
- Konuk, Muhsin ve Mehmet Babaoğlu. "DNA'nın Moleküler Yapısı ve Kromozomlar", **Bitki Biyoteknolojisi II-Genetik Mühendisliği ve Uygulamaları**, (Ed. Sebahattin Özcan, Ekrem Gürel, Mehmet Babaoğlu), Selçuk Üniversitesi Basımevi, Konya, 2001, ss. 1-45.
- Korkusuz, Refik. "Hukukumuzda Tehlike Sorumluluğu Uygulaması ve Yeni Borçlar Kanunu Tasarısında Düzenlenmesi", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu**, 28-29 Mayıs 2009, Ankara, ss. 89-99.

- Korkut, Deniz ve Ahmet Soysal. Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar, **Halk Sağlığı Uzmanlar Derneği**, 2013, [Http://halksagligiokulu.org/anasayfa/components/com_booklibrary/ebooks/GDO_HASUDER%202013.pdf](http://halksagligiokulu.org/anasayfa/components/com_booklibrary/ebooks/GDO_HASUDER%202013.pdf), (23.06.2018).
- Konuralp, Haluk. **Medeni usul Hukukunda İspat Kurallarının Zorlanan Sınırları**, Tıpkı Basım, Yetkin Yayınları, Ankara, 2009.
- Krub, Karen R. (Ed.). **Farmers' Guide to GMOs**, Farmer's Legal Action Group, Inc, November 2004, <https://www.justice.gov/sites/default/files/atr/legacy/2010/06/15/AGW-14403-e.pdf>, (03.07.2018).
- Kulaç, İbrahim, Yücel Ağirdil ve Mehmet Yakın. "Sofralarımızdaki Tatlı Dert, Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar ve Halk Sağlığına Etkileri", **Türk Biyokimya Dergisi**, Yıl: 2006, Cilt: 31, Sayı: 3, ss. 151-155.
- Kulaklı, Emrah. **Ürün Sorumluluğu ve Ayıp Kavramı**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2009.
- Kunich, John Charles. "Mother Frankenstein, Doctor Nature, and the Environmental Law of Genetic Engineering", **Southern California Law Review**, Vol. 74, ss. 807-872.
- Kupier, Harry A. and Gijs A. Kleter, Hub P. J. M. Noteborn, J. Kok. "Assessment of the food safety issues related to genetically modified foods", **The Plant Journal**, Vol. 27, No. 6, 2001, ss. 503-528.
- Kurt, Orhan ve Yusuf Şavşatlı. "Bitkisel Biyoteknolojiye Genel Bir Bakış", **Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi**, Yıl: 2005, Cilt: 20, Sayı: 3, ss. 126-133.
- Kurt, P. Özlem, Esra Aydoğan Çifci ve Köksal Yağdı. "**Genetik Kullanımı Sınırlayıcı Teknolojilerin Olası Etkileri**", Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, Cilt: 25, Sayı: 2, 2011, [http://ucmaz.home.uludag.edu.tr/PDF/ziraat/2011-25\(2\)/M7.pdf](http://ucmaz.home.uludag.edu.tr/PDF/ziraat/2011-25(2)/M7.pdf), (24.06.2018), ss. 69-76.
- Kurtulan, Gökçe. "Haksız Filde Hukuka Aykırılık Unsuru", **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**, Yıl: 2017, Cilt: 23, Sayı: 1, <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/332003>, (29.06.2018), ss. 491-497.
- Kyandra A. Lundquist. "Unapproved Genetically Modified Corn: It's What's for Dinner", **IOWA Law Review**, Vol. 100: 825, ss. 826-851.
- Laidlaw, Anais Kedgley. "Is It Better To Be Safe Than Sorry? The Cartagena Protocol Versus The World Trade Organisation", **Victoria University of Wellington Law Review**, Volume 36, No. 2 (2005), <https://ojs.victoria.ac.nz/vuwlr/article/view/5600/4969>, ss. 427-468.
- Lefevere, Jürgen. "**Environmental Liability**" http://ecologic.eu/sites/files/download/projekte/850899/890/inventories/environmental_liability.pdf, December 2001, (30.09.2017).

- Library of Congress, Restrictions on Genetically Modified Organisms: European Union, http://www.loc.gov/law/help/restrictions-on-gmos/eu.php#_ftn13, (24.06.2018).
- Lin, Lim Li. "Cartagena Protocol on Biosafety", **Biosafety First-Holistic Approaches to Risk and Uncertainty in Genetic Engineering and Genetically Modified Organisms**, (Ed. Terje Traavik and Lim Li Ching), Tapir Academic Press, Trondheim, 2007, ss. 407-427.
- Ling, Chee Yoke and Lim Li Ching. "The WTO Agreements: An Introduction to the Obligations and Opportunities for Biosafety", **Biosafety First-Holistic Approaches to Risk and Uncertainty in Genetic Engineering and Genetically Modified Organisms**, (Ed. Terje Traavik and Lim Li Ching), Tapir Academic Press, Trondheim, 2007, ss. 427-443.
- Lord, Kenneth L. "Transgenik Bitkilerle İlgili Genler ve Özellikler", **Bitki Biyoteknolojisi ve Genetik: İlkeler, Teknikler ve Uygulamalar**, Çev. Şule Arı ve Deniz Gürle Yalçın, (Çev. Ed. Hüseyin Avni Öktem ve Meral Yücel), 1. Basımdan Çeviri-Gözden Geçirilmiş Yeni Basım, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, 2016, ss. 193-216.
- Machnikowski, Piotr (Ed.). **European Product Liability, An Analysis of the State of the Art in the Era of New Technologies**, Intersentia, UK, 2016.
- Mackenzie, Ruth and Silvia Francescon. "The Regulation of Genetically Modified Foods in the European Union: An Overview", **N.Y.U. Environmental Law Journal**, Volume 8, ss. 530-555.
- Mackenzie, Ruth, Françoise Burhenne-Guilmin, Antonio G.M. La Viña and Jacob D. Werksman in cooperation with Alfonso Ascencio, Julian Kinderlerer, Katharina Kummer and Richard Tapper. **An Explanatory Guide to the Cartagena Protocol on Biosafety**, IUCN Environmental Policy and Law Paper No. 46, International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN), 2003.
- Maclean, Norman. "Genetically Modified Fish and Their Effects On Food Quality And Human Health And Nutrition", **Food Science&Technology**, Volume 14, Issues 5-8, May-August 2003, ss. 242-252.
- MacMaoláin, Caoimhín. **EU Food Law Protecting Consumers and Health in a Common Market**, Hart Publishing, Portland, 2007.
- Mandler, John P. and Kristin R. Eads. "Liability Exposure To Seed Companies From Adventitious Gmo Pollination Due To Pollen Drift Resulting In Cross Pollination Or Outcrossing", 26.01.2000, https://www.iatp.org/sites/default/files/Liability_Exposure_to_Seed_Companies_from_Adve.htm, (04.07.2018).
- Memiş, Tekin ve Mustafa Yıldırım. "Soybağının Belirlenmesinde Gen Analizlerinin Kullanılması ve Yarattığı Hukuki Sorunlar", **AÜEHFD**, Cilt: VIII, S. 1-2, http://eski.erkincan.edu.tr/birim/HukukDergi/makale/2004_VIII_12.pdf, (03.06.2017), ss. 285-306.

- Mereu, Claduio. "Schizophrenic Stakes of GMO Regulation in the European Union", **EJRR** 02/2012, ss. 202-211.
- Meseri, Reci. "Beslenme ve Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO)", **TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni (TAF Preventive Medicine Bulletin)**, Yıl: 2008, Cilt: 7, Sayı: 5, ss. 455-460.
- Moeller, David R. **GMO Liability Treats for Farmers**, November 2001, <http://www.flaginc.org/wp-content/uploads/2013/03/GMOthreats.pdf>, (04.07.2018).
- Müller-Chen, Markus. "Economic Loss Caused By GMOs in Switzerland", **Economic Loss Caused by Genetically Modified Organisms Liability and Redress for the Adventitious Presence of GMOs in Non-GM Crops**, (Ed. Bernard A. Koch), Springer, Germany, 2008, ss. 489-504.
- Nardalı, Sinan ve Burak Kartal. "Tüketicilerin Korunması ve Tarımda Verimlilik Açısından Genetik Olarak Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) Sorunu", **Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Yıl: 2005, Cilt: 6, Sayı: 24, ss. 183-195.
- Newell, Peter and Ruth Mackenzie. "The Cartagena Protocol on Biosafety: Legal and Political Dimensions", **Global Environmental Change**, Volume 10, Issue 3, 2000.
- Nomer, Halûk N. **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Gözden Geçirilmiş, Genişletilmiş 14. Bası, Beta Basım A.Ş., İstanbul, 2015. (Borçlar Hukuku).
- Nomer, Haluk. **Haksız Fiil Sorumluluğunda Maddî Tazminatın Belirlenmesi**, İstanbul, 1996. (Maddi Tazminat)
- Nordlee, Julia A., Steve L. Taylor, Jeffrey A. Townsend, Laurie A. Thomas and Robert K. Bush. "Identification of a Brazil-Nut Allergen in Transgenic Soybeans", **The New England Journal of Medicine**, Volume 334, Number 11, 14 March 1996, <http://www.nejm.org/doi/pdf/10.1056/NEJM199603143341101>, (05.09.2017), ss. 677-681.
- Oğuzman, M. Kemal. "İsviçre ve Türkiye'de Medeni Kanun ve Borçlar Kanununda Şahsiyetin Hukuka Aykırı Tecavüze Karşı Korunması ve Özellikle Manevi Tazminat Davası Bakımından Yapılan Değişiklikler", Prof. Dr. Haluk Tandoğan'ın Hatırasına Armağan, **BATİDER**, Ankara, 1990, ss. 7-55.
- Organisation for Economic Co-Operation and Development (OECD), **Safety Evaluation of Foods Derived by Modern Biotechnology, Concepts and Principles**, Paris, 1993.
- Ostrovsky, Aoran A. "Up Against a Wall: Europe's Options for Regulating Biotechnology Through Regulatory Anarchy", **European Law Journal**, Volume 13, Number 1, January 2007, ss. 110-134.
- Öktem, Hüseyin Avni. "Herbisitlere Dayanıklı Transgenik bitkilerin Geliştirilmesi", **Bitki Biyoteknolojisi II-Genetik Mühendisliği ve Uygulamaları**, (Ed. Sebahattin Özcan, Ekrem Gürel, Mehmet Babaoğlu), Selçuk Üniversitesi Basımevi, Konya, 2001, ss. 190-207.

- Önde, Sertaç (Ed.). **Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar**, 2. Basım, Odtü Yayıncılık, Ankara, 2011.
- Öz, Turgut. "Üreticinin Sorumluluğu", **İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Yıl: 6, Cilt: VI, Sayı: 2, Temmuz 2007, ss. 7-18.
- Özatay, Şehnaz, Sacide Pehlivan ve Suha Sukan. "Genetik Olarak Modifiye Edilmiş Gıdalar, Genetik Modifikasyonları Oluşturma Yöntemleri ve Toplumsal Önemi", **Anadolu Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Dergisi**, Cilt: 4, Sayı:2, ss. 111-122.
- Özbek, Veli Özer. "Ceza Muhakemesi Hukukunda DNA-Analizi", <http://www.hukuki.net/www.saglikhukuku.net/bilgi/a044.asp>, (03.06.2017).
- Özcan, Sebattin, Serkan Uranbey, Cengiz Sancak, İskender Parmaksız, Ekrem Gürel ve Mehmet Babaoğlu. "Agrobacterium Aracılığıyla Gen Aktarımı", **Bitki Biyoteknolojisi II-Genetik Mühendisliği ve Uygulamaları**, (Ed. Sebahattin Özcan, Ekrem Gürel, Mehmet Babaoğlu), Selçuk Üniversitesi Basımevi, Konya, 2001, ss. 112-159.
- Özdemir, Hayrunnisa. "Gıda Hukuku ve Hukuki Sorumluluk", **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Prof. Dr. Şeref Ertaş'a Armağan, C. 19, Özel Sayı-2017, ss. 443-491.
- Özel, Çağlar. **Tüketicinin Korunması Hukuku**, 6502 Sayılı Kanuna ve Yeni Çıkarılan Yönetmeliklere Göre Yeniden Hazırlanmış 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016. (Tüketici)
- Özen, Mustafa. **Gıda Hukuku**, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015.
- Özer, Seliçi. "Özel Hukukta Mücbir Sebep Kavramı ve Uygulanış Tarzı", **Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler III Sempozyumu**, 1980, ss. 61-69.
- Özsunay, Ergun. "Türk Hukukunda Gerçek Bir Boşluk: Yapımcının Sorumluluğu", **Sorumluluk Hukukunun Güncel Sorunları, Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler II. Sempozyumu**, Ankara, 15-16 Aralık 1978, ss. 53-112. (Yapımcı)
- Paksoy, Meliha Sermin ve Gizem Arslan Demir. "Üreticinin TBK m. 71 Kapsamında Sorumlu Tutulması", **İÜHFİM**, C. LXXI, S. 2, 2013, <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/97838>, (27.05.2018).
- Parekh, Sarad R.. "Transgenic Aquatic Animals", **The GMO Handbook**, (Ed. Sarad R. Parekh), Humana Press, New Jersey, 2004, s. 207 vd.
- Peck, Alison. "The New Imperialism: Toward An Advocacy Strategy for GMO Accountability", **Georgetown International Environmental Law Review**, Vol. 21, ss. 37-72.
- Pekcanıtez, Hakan, Muhammet Özkes, Mine Akkan ve Hülya Taş Korkmaz (Ed.). **Pekcanıtez Usûl, Medenî Usûl Hukuku**, Cilt II, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2017.

- Perrez, Franz Xaver, Christoph Errass ve Krisztine Bende. **“GMO Regulation: Case Study for Switzerland”**, http://www.law.nyu.edu/sites/default/files/upload_documents/Switzerland_12-03.doc, (12.03.2018).
- Perrez, Franz Xaver. **“Taking Consumer Seriously: The Swiss Regulatory Approach to Genetically Modified Food”**, **N.Y.U. Environmental Law Journal**, Volume 8, ss. 585-604.
- Petek, Hasan. **İlaç Üreticisinin Hukuki Sorumluluğu**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2009. (İlaç)
- Petek, Hasan. **Taşınmaz Malikin Hukuka Uygun Taşkınlıklardan Doğan Sorumluluğu**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2005. (Taşınmaz)
- Pollack, Mark A. and Gregory C. Schaffer. **When Cooperation Fails, The International Law and Politics of Genetically Modified Foods**, **Oxford University Express**, New York, 2009, ss. 391-395.
- Pomerance, Rafe. **“The Biosafety Protocol: Cartagena and Beyond”**, **New York University Environmental Law Journal**, Volume 8, 2000, ss. 614–621.
- Powell, Douglas. **“Niçin Transgenik Bitkiler Çok Tartışmalıdır?”**, **Bitki Biyoteknolojisi ve Genetik: İlkeler, Teknikler ve Uygulamalar**, Çev. Kenan Turgut ve Naci Onus, (Çev. Ed. Hüseyin Avni Öktem ve Meral Yücel), 1. Basımdan Çeviri-Gözden Geçirilmiş Yeni Basım, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, 2016, ss. 343-356.
- Prosser, William L. **Handbook of the Law of Torts**, Fourth Edition, West Publishing Co., Saint Paul Minnesota, 1971.
- Puzstai, Arpad and Susan Bardocz. **Potential Health Effects of Foods Derived from Genetically Modified Plants: What are the Issues?**, Third World Network, Malaysia, 2011.
- Radikal, **“GDO Kanseri İlişkisi Kanıtlandı”**, <http://www.radikal.com.tr/yazarlar/koray-caliskan/gdo-kanser-iliskisi-kanitlandi-1101549/>, (23.06.2018).
- Reinert, Alexander A. **“The Right to Farm: Hog-Tied and Nuisance-Bound”**, **New York University Law Review**, Vol. 73, ss. 1694-1738.
- Reisoğlu, Safa. **Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Beta Basım A.Ş., İstanbul, 2012.
- Repp, Richard A. **“Biotech Pollution: Assessing Liability For Genetically Modified Crop Production and Genetic Drift”**, **Idaho Law Review**, Vol. 36, ss. 585-620.
- Renckens, Suzy. **“Avrupa Gıda Güvenliği Kurumu EFSA ve AB’de GDO’ların Bilimsel Risk Değerlendirmesi”**, **Modern Biyoteknoloji Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar ve Gıda Güvenliği Konferans Notları**, İstanbul 2004, Türkiye Gıda ve İçecek Dernekleri Federasyonu, 2. Baskı, Ankara, 2008, ss. 48-68.

- Saltık, Ahmet. "Genetiği Değiştirilmiş Gıdalar ve Halk Sağlığı", http://ahmetsaltik.net/arsiv/2015/12/GD_Gidalar_ve_Halk_Sagligi_Nevzat_Eren_kitabinda_bolu_m_28.02.10.pd, (24.06.2019).
- Sands, Philippe, Jacqueline Peel, Adriana Fabra and Ruth MacKenzie. **Principles of International Environmental Law**, Third Edition, Cambridge University Press, United Kingdom, 2012.
- Sanlı, Kerem Cem ve Yeşim M. Atamer. "Hukuk ve Ekonomi Perspektifinden İmalatçının Kusursuz Sorumluluğuna Dair Bir Değerlendirme", **Prof. Dr. Belgin Erdoğan'a Armağan**, (Der. Murat İnceoğlu), Der Yayınları, İstanbul, 2011, ss. 398-440.
- Sanlı, Kerem Cem. "Kusursuz Sorumluluk Halleri", **Türk Borçlar Kanunu Sempozyumu Makaleler-Tebliğler**, (Der. M. Murat İnceoğlu), On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2012, ss. 61-81.
- Saraç, Senem. **Türk Borçlar Kanunu'nda Tehlike Sorumluluğu**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2013.
- Saymen, Ferit Hakkı. **Manevi Zarar ve Tazmini Sureti**, Cumhuriyet Matbaası, İstanbul, 1940.
- Sazak, Derya. "Gen Devrimi", <http://www.milliyet.com.tr/ozel/interakti-f/gen/yor03.html>, (03.06.2017).
- Scanlon, Stephen M. "Should Missouri Farmers of Genetically Modified Crops be Held Liable for Genetic Drift and CrossPollination?", **Missouri Environmental Law and Policy Review**, Volume 10, Issue 1, 2002-2003, <https://scholarship.law.missouri.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=https://www.google.de/&httpsredir=1&article=1193&context=jesl>, (04.07.2018), ss. 1-10.
- Serozan, Rona. "Manevi Tazminat İstemine Değişik Bir Yaklaşım", Prof. Dr. Haluk Tandoğan'ın Anısına Armağan, **BATİDER**, Ankara, 1990, ss. 67-101.
- Shapo, Marshall S. **Principles of Tort Law**, Fourt Edition, West Academic Publishing, USA, 2016.
- Sirmen, Lâle. "Taşınmaz Mülkiyetinin Kullanılmasında Çevre Etkileri Yaratan Müdahalelerden Dolayı Malikin Sorumluluğu", **AÜHFD 1988**, C. XL, S.1-4, ss. 281-306. (Çevre Etkileri)
- Sirmen, Lâle. "Çevre Kanununa Göre Çevrenin Kirletilmesinden Doğan Sorumluluk", **Ankara Barosu Dergisi 1990**, S. 1, ss. 22-30.
- Smith, Laura Moore. "Divided We Fall: The Shortcomings of the European Union's Proposal For Independent Member States To Regulate The Cultivation Of Genetically Modified Organisms," **University of Pennsylvania Journal of International Law**, Vol. 33:3, ss. 841-869.
- Soykan, Serkan. **Avrupa Birliği ve Ülkemiz Mevzuatlarında Biyogüvenlik**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2007.

- Steinberg, Emily L., Michelle A. Parisi and Julie K. Northcutt. "Biotechnology and Genetically Modified Agricultural Crops and Food", **Guide to US Food Laws and Regulations**, (Ed. Patricia A. Curtis), Second Edition, Wiley Blackwell, USA, 2013, ss. 213-226.
- Stephan, Hannes R. **Cultural Politics and the Transatlantic Divide over GMOs**, Palgrave Macmillan, UK, 2015.
- Stewart, C. Neal ve David W. Ow. "Bitki Biyoteknolojisinin Geleceği", **Bitki Biyoteknolojisi ve Genetik: İlkeler, Teknikler ve Uygulamalar**, Çev. Meral Yücel, (Çev. Ed. Hüseyin Avni Öktem ve Meral Yücel), 1. Basımdan Çeviri-Gözden Geçirilmiş Yeni Basım, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, 2016, ss. 357-369.
- Stewart, Richarg B.. "GMO Trade Regulationand Developing Countries", **Acta Juridica**, 2009, ss. 320-380.
- Summary of Regulation (EC) No 1830/2003 on the traceability and labelling of genetically modified organisms (GMOs) and the traceability of food and feed products produced from GMOs, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:l21170&from=EN>, (06.03.2018).
- Suslov, Trevor V., Bruce R. Thomas and Kent J. Bradford. "Biotechnology Provides New Tools for Plant Breeding", **Agricultural Biotechnology in California Series**, Publication 8043, <http://anrcatalog.ucanr.edu/pdf/8043.pdf>, (07.06.2017).
- Şen, Selen ve Sevin Altınkaynak. "**Genetiği Değiştirilmiş Gıdalar ve Potansiyel Sağlık Riskleri**", Sakarya Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi, Cilt: 18, Sayı: 1, 2014, ss. 31-38.
- Tandoğan, Halûk. "2872 Sayılı Çevre Kanunu'na Göre Çevrenin Kirlenmesinden Doğan Sorumluluk", **Yargıtay Dergisi**, Cilt: XII, S: 1-2, Ocak-Nisan 1986, s. 31 vd.
- Tandoğan, Halûk. **Medenî Hukuk Açısından Çevre Kanunu, Çevre Kanunu'nun Uygulanması**, Türkiye Çevre Sorunları Vakfı Yayını, Ankara, 1987. (Çevre Kanunu)
- Tandoğan, Halûk. "Tehlike Sorumluluğu Kavramı ve Türk Hukukunda Tehlike Sorumluluklarının Düzenlenmesi Sorunu", **BATİDER**, Aralık 1979, Cilt X, S:2, ss. 291-322. (Tehlike Sorumluluğu)
- Tandoğan, Haluk. **Kusura Dayanmayan Sözleşme Dışı Sorumluluk Hukuku**, Ankara, 1981. (Sözleşme Dışı)
- Tandoğan, Halûk. **Türk Mes'uliyet Hukuku (Akit Dışı ve Akdi Mes'uliyet)**, Birinci Basıdan Tıpkı Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2010. (Mesuliyet).
- Tandoğan, Halûk. "Hukuka Aykırılık Bağı", **Sorumluluk Hukukunun Güncel Sorunları, Sorumluluk Hukukundaki Yeni Gelişmeler I. Sempozyumu**, Ankara, 21-22 Ekim 1977, İstanbul Üniversitesi Mukayeseli Hukuk Enstitüsü Yayını, ss. 5-27.

- T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı İzin ve Denetim Dairesi Başkanlığı, <http://izindenetim.cevreorman.gov.tr/izin/AnaSayfa/birimler/uluslararasiKuruluslar/uluslararasiSozlesmeProtokolAnls/TurkiyeninTarafOlmadigiSozlesmeler.aspx?sflang=tr>, (16.09.2017).
- T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, <https://www.tarim.gov.tr/Konular/Gida-Ve-Yem-Hizmetleri/Yem-Hizmetleri/GDOlu-Yemler>, (22.03.2018).
- T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı, “Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Stratejisi ve Eylem Planı (UBSEP)”, <http://www.nuhungemisi.gov.tr/Content/Documents/ubsep-turkce.pdf>, (12.11.2021).
- Tekinay, Selâhattin Sulhi, Sermet Akman, Halûk Burcuoğlu ve Atillâ Altop. **Tekinay Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Yeniden Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 7. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1993.
- Telesetsky, Anastasia. “Introductory Note to the Nagoya-Kuala Lumpur Supplementary Protocol on Liability and Redress”, **International Legal Materials**, Cambridge University Press, Vol. 50, No. 1 (2011), ss. 105-113.
- The Commission of the European Communities, Growth, Competiveness, Employment: The Challenges and Ways Forward into the 21st Century-White Paper, http://aei.pitt.edu/1139/1/growth_wp_COM_93_700_Parts_A_B.pdf, (20.06.2018).
- The Commission of the European Communities, Coexistence of Genetically Modified Crops With Conventional and Organic Agriculture, Reports and Studies, https://ec.europa.eu/agriculture/gmo/coexistence_en, (26.02.2018).
- The Commission of the European Communities, Report From The Commission To The Council And The European Parliament on the Coexistence of Genetically Modified Crops With Conventional and Organic Farming, 2.4.2009, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0153:FIN:EN:PDF>, (26.02.2018).
- The Commission of the European Communities, Commission Recommendation of 23 July 2003 on Guidelines For the Development of National Strategies and Best Practices to Ensure the Coexistence of Genetically Modified Crops with Conventional and Organic Farming, notified under document number C(2003) 2624, Official Journal L189/36, 29.7.2003, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=C-ELEX:32003H0556&from=EN>, (21.03.2018).
- The Commission of the European Communities, European Commission Recommendation of 13 July 2010 on Guidelines For the Development of National Co-existence Measures to Avoid the Unintended Presence of GMOs in Conventional and Organic Crops, Official Journal of the European Union, C 200/1, 22.7.2010. <https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2010:200:FULL&from=EN>, (21.03.2018).

- The Commission of the European Communities, Commission Recommendation on Guidelines For the Development of National Strategies and Best Practices to Ensure the Co-existence of Genetically Modified Crops With Conventional and Organic Farming, 23 July 2003, http://ecob.jrc.ec.europa.eu/documents/Recomm-entation_2003_556.pdf, (26.02.2018).
- The Commission of the European Communities, Communication From The Commission To The Council And The European Parliament Report on the Implementation of National Measures on the Coexistence of Genetically Modified Crops With Conventional and Organic Farming, 9.3.2006, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52006DC0104&from=en>, (26.02.2018).
- The Commission of the European Communities, Commission Recommendation of 23 July 2003 on Guidelines For the Development of National Strategies and Best Practices to Ensure the Co-existence of Genetically Modified Crops With Conventional and Organic Farming, http://ecob.jrc.ec.europa.eu/documents/Recom-mendation_2003_556.pdf, (28.02.2018).
- Thieman, William J. ve Michael A. Palladino. "Biyoteknoloji Yüzyılı ve İşgücü", **Biyoteknolojiye Giriş**, Çev. Mücella Tekeoğlu, (Çev. Ed. Mücella Tekeoğlu), Palme Yayıncılık, Ankara, 2013, (Biyoteknoloji Yüzyılı), ss. 1-26.
- Thieman, William J. ve Michael A. Palladino. "Genler ve Genomlara Giriş", **Biyoteknolojiye Giriş**, Çev. Özlem Ateş Sönmezoğlu, (Çev. Ed. Mücella Tekeoğlu), Palme Yayıncılık, Ankara, 2013, ss. 27-57.
- Thieman, William J. ve Michael A. Palladino. "Rekombinant DNA Teknolojisi ve Genomik", **Biyoteknolojiye Giriş**, Çev. Fuat Özyörük, (Çev. Ed. Mücella Tekeoğlu), Palme Yayıncılık, Ankara, 2013, ss. 58-99.
- Thieman, William J. ve Michael A. Palladino. "Ürün Olarak Proteinler", **Biyoteknolojiye Giriş**, Çev. Deniz Ekinci, (Çev. Ed. Mücella Tekeoğlu), Palme Yayıncılık, Ankara, 2013, ss. 100-121.
- Thieman, William J. ve Michael A. Palladino. "Mikrobiyal Biyoteknoloji", **Biyoteknolojiye Giriş**, Çev. Deniz Ekinci ve Ahmet Can Olcay, (Çev. Ed. Mücella Tekeoğlu), Palme Yayıncılık, Ankara, 2013, ss. 122-157.
- Thieman, William J. ve Michael A. Palladino. "Bitki Biyoteknolojisi", **Biyoteknolojiye Giriş**, Çev. Özlem Ateş Sönmezoğlu ve Ahmet Yıldırım, (Çev. Ed. Mücella Tekeoğlu), Palme Yayıncılık, Ankara, 2013, ss. 158-174.
- Thieman, William J. ve Michael A. Palladino. "Hayvan Biyoteknolojisi", **Biyoteknolojiye Giriş**, Çev. Zihni Demirbağ, (Çev. Ed. Mücella Tekeoğlu), Palme Yayıncılık, Ankara, 2013, (Hayvan Biyoteknolojisi), ss. 175-192.
- Thieman, William J. ve Michael A. Palladino. "Biyoremediyasyon", **Biyoteknolojiye Giriş**, Çev. Zihni Demirbağ, (Çev. Ed. Mücella Tekeoğlu), Palme Yayıncılık, Ankara, 2013, (Biyoremediyasyon), ss. 209-233.

- Thieman, William J. ve Michael A. Palladino. “Akuatik Biyoteknolojisi”, **Biyoteknolojiye Giriş**, Çev. Deniz Ekinci ve Mehmet Yazıcıoğlu, (Çev. Ed. Mücella Tekeoğlu), Palme Yayıncılık, Ankara, 2013, ss. 234-262.
- Thieman, William J. ve Michael A. Palladino. “Tıbbi Biyoteknoloji”, **Biyoteknolojiye Giriş**, Çev. Derya Özyörük, (Çev. Ed. Mücella Tekeoğlu), Palme Yayıncılık, Ankara, 2013, ss. 263-305.
- Thieman, William J. ve Michael A. Palladino. “Biyoteknoloji Mevzuatı”, **Biyoteknolojiye Giriş**, Çev. Mücella Tekeoğlu, (Çev. Ed. Mücella Tekeoğlu), Palme Yayıncılık, Ankara, (Mevzuat), 2013, ss. 306-320.
- Thieman, William J. ve Michael A. Palladino. “Etik ve Biyoteknoloji”, **Biyoteknolojiye Giriş**, Çev. Mücella Tekeoğlu, (Çev. Ed. Mücella Tekeoğlu), Palme Yayıncılık, Ankara, 2013, (Etik), ss. 321-339.
- Thieman, William J. ve Michael A. Palladino. **Biyoteknolojiye Giriş**, Çev. Mücella Tekeoğlu, (Çev. Ed. Mücella Tekeoğlu), Palme Yayıncılık, Ankara, 2013.
- Tiftik, Mustafa. **Akit Dışı Sorumlulukta Maddî Tazminatın Kapsamı**, Yetkin Yayınları, Ankara, 1994. (Akit Dışı Sorumluluk)
- Tiftik, Mustafa. **Türk Hukukunda Tehlike Sorumluluklarının Genel Kural İle Düzenlenmesi Sorunu**, 2. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2005. (Tehlike)
- Tiftik, Mustafa ve Esra Öztürk. “Türk Borçlar Kanunu’nda Tehlike Sorumluluğu Hükmünün (TBK. m. 71) Olması Gereken Hukuk Açısından Eleştirisi”, **Hukuk Biliminin Güncel Sorunları, III, Uluslararası Kongre Bildiri Kitabı, Cilt 2 (Özel Hukuk)**, Samsun, 2012, ss. 453-477.
- Timothy, Josling. “International Institutions, World Trade Rules, and GMOs”, **Genetically Modified Organisms in Agriculture: Economics and Politics**, (Ed. Gerald C. Nelson), Academic Press, ss. 118-129.
- Tinker, Nicholas A. “Bitki Islahı”, **Bitki Biyoteknolojisi ve Genetik: İlkeler, Teknikler ve Uygulamalar**, Çev. Sertaç Önde, (Çev. Ed. Hüseyin Avni Öktem ve Meral Yücel), 1. Basımdan Çeviri-Gözden Geçirilmiş Yeni Basım, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, 2016, ss. 47-82.
- Tiryaki, Betül. “Avrupa Konseyi’nin 25.7.1985 Tarihli Direktifi’ne Göre Üreticinin Sorumluluğunun Şartları ve Tüketicinin Korunması Mevzuatı ile Mukayesesi”, **AÜHFD**, Yıl: 2006, Cilt: 55, Sayı: 2, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/627879>, (12.11.2021).
- TOBB AB Uyum ve Müzakere Müdürlüğü, **Biyogüvenlik Kanunu ve GDO’lu Ürünler Değerlendirmesi**, <https://haber.tobb.org.tr/ekonomikforum/2010/08/048-052.pdf>, (12.11.2021).
- Topuz, Murat. **İsviçre ve Türk Borçlar Hukuku ile Karşılaştırmalı Olarak Roma Borçlar Hukukunda Maddi Zarar ve Bu Zararın Belirlenmesi**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2011.

- Turgut, Kenan, Serkan Uranbey ve Sebahattin Özcan. “Antisens RNA Teknolojisi”, **Bitki Biyoteknolojisi II-Genetik Mühendisliği ve Uygulamaları**, (Ed. Sebahattin Özcan, Ekrem Gürel, Mehmet Babaoğlu), Selçuk Üniversitesi Basımevi, Konya, 2001, ss. 401-420.
- Turgut, Nükheth. **Çevre Hukuku (Karşılaştırmalı İnceleme)**, Savaş Yayınevi, Ankara, 1998.
- Türk Hematoloji Derneği, Genetik Terimler Sözlüğü, Sürüm 1 Eylül 2013, <http://www.thd.org.tr/thdData/Books/723/genetik-terimler-sozlugu.pdf>, (03.01.2017).
- Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Biyoteknoloji ve Gen Teknolojileri Stratejisi, http://www.turkhaygen.gov.tr/doc/VIZYON_2023.pdf, (01.06.2017).
- Türkiye Cumhuriyeti Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türkiye Biyoteknoloji Stratejisi ve Eylem Planı (2015-2018), Mayıs 2015, <http://www.sp.gov.tr/upload/xSPTemelBelge/files/Fd42y+20150627-15-1.pdf>, (12.11.2021).
- Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Ulusal Bilim ve Teknoloji Politikaları 2003-2023 Strateji Belgesi, 02.11.2004, https://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/vizyon2023/Vizyon2023_Strateji_Belgesi.pdf, (01.06.2017).
- Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 20.12.1999 Gelişmelere İlişkin Değerlendirmeler ve Kararlar, https://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/BTYPD/btyk/5/5btyk_karar.pdf, (01.06.2017).
- Uluslan, İlhan. “Çevre Kirlenmesinden Doğan Sorumlulukta Fedakârlığın Denkleştirilmesi İlkesi”, **Yargıtay Dergisi**, C. XII, S. 1-2, Ocak-Nisan 1986, s. 57 vd.
- Uluslan, İlhan. “Çevre Etkisinden Doğan Zararlar ve Fedakârlığın Denkleştirilmesi İlkesi”, **Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler I. Sempozyumu (Ankara 21-22 Ekim 1977)**, İstanbul, 1980, s. 181 vd.
- Uluslan, İlhan. “Tehlike Sorumluluğu Üstüne”, **MHAD**, 1970, S.6, s. 23 vd. (Tehlike Sorumluluğu)
- Uluslan, İlhan. **Medeni Hukukta Fedakârlığın Denkleştirilmesi İlkesi ve Uygulama Alanı**, Ek Bölüm ile Güncelleştirilmiş 2. Tıpkı Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2012. (Fedakârlığın Denkleştirilmesi)
- Uluslan, İlhan. “Türk Borçlar Kanununda Yer Alan Genel Tehlike Sorumluluğu Kuralına İlişkin Birkaç Tespit ve Hukuk Düzeni Tarafından Faaliyetine İzin Verilmiş Önemli Ölçüde Tehlike Arzeden İşletmelerin Yol Açtığı Zararların Uygun Bir Bedelle Denkleştirilmesi Sorunu”, **Journal of Yaşar University**, Özel Sayı (Armağan), Yıl: 2013, Cilt: 8, <https://journal.yasar.edu.tr/wp-content/uploads/2014/01/21-%C4%B0lhan-ULUSAN.pdf>, (27.06.2018), ss. 2897-2905. (Türk Borçlar)

- UNEP, Unep Compendium on Human Rights and the Environment: Selected international legal materials and cases, **UNON Publishing Services Section**, Nairobi, 2004, https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/99-43/UNEP_Compendium_HRE.pdf?sequence=1&isAllowed=y, (17.09.2017).
- Üçışık, Güzin. "Tehlike Sorumluluğunun Genel Kural ile Düzenlenmesi", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu**, 28-29 Mayıs 2009, Ankara, 2009, ss. 127-146.
- Üstündağ, Saim. **Medenî Yargılama Hukuku, C. I-II**, İstanbul, 2000.
- Uysal Soyer, Özge ve Ümit Murat Şahiner. "Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar ve Alerji Arasındaki İlişki", **Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi**, Cilt: 58, Sayı: 4, 2015, http://www.cshd.org.tr/uploads/pdf_CSH_579.pdf, (24.06.2018), s. 166-170.
- Uzogara, Stella G. "The impact of genetic modification of human foods in the 21st century: A Review", **Biotechnology Advances**, Volume 18, Issue 3, May 2000, ss. 179-206.
- Ünal, Ali. "Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar ve Biyogüvenlik Yasa Tasarısı", **Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Derneği**, <https://keyifliasi04.files.wordpress.com/2014/01/pdf-belgesi.pdf>, (07.09.2017).
- Ünal, Arzu. "Türkiye'de GDO Mevzuatı", **T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü Biyoteknoloji Araştırma Enstitüsü**, http://tfd.org.tr/sites/default/files/Klasor/Dosyalar/kongreler/2013/04_AU.pdf, (22.06.2018).
- Ünal, Mehmet. "Manevi Tazminat ve Bu Tazminat Çeşidinde Kusurun Rolü", **AÜHFD**, Yıl: 1978, Cilt: 35, Sayı: 1, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/637584>, (25.06.2018), ss. 397-437.
- Ünlütepe, Mustafa. "Organizasyon Sorumluluğu (TBK m. 66/III) ve Tehlike Sorumluluğu (TBK m. 71) İlişkinin Değerlendirilmesi", **Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: XII, Sayı: 2, Yıl: 2017, ss. 1-42.
- Vollendorf, Tana N. "Genetically Modified Organisms: Someone Is In The Kitchen With DNA, Who Is Responsible When Someone Gets Burned?" **Mississippi College Law Review**, Vol. 21, ss. 43-54.
- Weimer, Maria. "What Price Flexibility?-The Recent Commission Proposal to Allow for National "Opt-Outs" on GMO Cultivation under the Deliberate Release Directive and the Comitology Reform Post-Lisbon," **The European Journal of Risk Regulation**, 2010, ss. 345-352.
- Wilson, Roger. "Draft Principles Relating to liability and Compensation For Damages Arising From the Transboundary Movement of Hazardous Waste", **International Legal Issues Arising Under The United Nations Decade Of International Law**, (Ed. Najeeb AL-Nauimi and Richard Meese), Martinus Nijhoff Publishers, Netherlands, 1995.
- WHO, Modern food biotechnology, human health and development: an evidence-based study, 01.06.2005, http://www.who.int/foodsafety/publications/biotech/biotech_en.pdf, (24.08.2017).

- WorldII, Council of Europe Treaty Series-Explanatory Reports, <http://www.worldlii.org/int/other/COETSER/1993/2.html>, (16.09.2017).
- Yavuz, Cevdet. “Türk Hukukunda Çevre Kirlenmelerin Hukukî Sorumluluğu”, **Hukuk Araştırmaları Dergisi** 1990, C.V, S. 1-3, s. 35 vd.
- Yıldırım, Ahmet. “Genlerin Moleküler Yapıları ve Protein Biyosentezi”, **Bitki Biyoteknolojisi II-Genetik Mühendisliği ve Uygulamaları**, (Ed. Sebahattin Özcan, Ekrem Gürel, Mehmet Babaoğlu), Selçuk Üniversitesi Basımevi, Konya, 2001, ss. 46-79. (Moleküler)
- Yıldırım, Mehmet Kamil. **Medeni Usul Hukukunda Delillerin Değerlendirilmesi**, İstanbul, 1990.
- Yıldırım, Mustafa Fadıl. “Biyogüvenlik Kanunu Kapsamında Genetiği Değiştirilmiş Ürünlerden Doğan Hukuki Sorumluluk”, **Melikşah Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Gen Hukuku Özel Sayısı, Cilt: 1, Sayı: 1, Yıl: 2012, ss. 55-65. (Biyogüvenlik Kanunu)
- Yıldırım, Mustafa Fadıl. **Gen Teknik Uygulamalardan Doğan Hukuki Sorumluluk**, Engin Yayınevi, Ankara, 2008. (Gen Teknik)
- Yıldırım, Mustafa Fadıl. Genetiği Değiştirilmiş Ürünlerden Sorumluluk, **Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu-2009**, http://webftp.gazi.edu.tr/hukuk/sorumluluk/s_12.pdf, (04.05.2018), ss. 233-262. (GD Ürünlerden Sorumluluk)
- Yılmaz, Süleyman. “Türk Borçlar Kanunu Tasarısında Sebep Sorumluluklarına İlişkin Yeni Hükümler, **AÜHFD**, Yıl: 2006, Cilt: 55, Sayı: 2, Cilt 59, Sayı 3, Yıl 2010, <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/1527/16784.pdf>, (22.05.2018), ss. 551-578.
- Yılmaz, Hamdi. **Karayolları Trafik Kanununda Zararın Paylaştırılması**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 1995.
- Yongalık, Aynur. **Çevre Sorumluluk Sigortası**, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara, 1998.
- Yücel, Özge. **Türk Borçlar Kanununa Göre Genel Tehlike Sorumluluğu**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2014. (Genel Tehlike)
- Yücel, Özge. “Türk Borçlar Hukukunda İzin Verilen Riskten Doğan Genel Tehlike Sorumluluğu”, **BATİDER**, Yıl: 2014, C: XXX, Sayı: 3, ss. 175-228. (İzin Verilen Risk)
- Zarilli, Simonetta. **International Trade in GMOs and GM Products: National and Multinational Legal Frameworks**, Policy Issues in International Trade and Commodities Study Series No. 29, Geneva, United Nations Publication, 2005.
- Zevkliler, Aydın ve Murat Aydoğdu. **Tüketicinin Korunması Hukuku**, 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2004.
- Zevkliler, Aydın, Şeref Ertaş, Ayşe Havutçu, Murat Aydoğdu ve Emre Cumalıoğlu. **6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu’na Göre Hazırlanmış Borçlar Hukuku**, 2. Baskı, Barış Yayınları Fakülteler Kitabevi, İzmir, 2013.

DİDEM AYTEKİN

Hakim

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ
KARARLARI IŞIĞINDA

**GERİ
GÖNDERMEME
İLKESİ**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında
Geri Göndermeme İlkesi**
Didem Aytekin

Hukuk Yayınları Dizisi – 2890

Birinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 43 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- 1- Akman M. (2019). *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin Geri Göndermeme İlkesi Bağlamında Mültecilere Uygulanabilirliği*, 1. Baskı. İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 34-35.
- 2- Aksar Y. (2015). *Teoride ve Uygulamada Uluslararası Hukuk I*, 3. Baskı. Ankara, Seçkin Yayıncılık, 74-75.
- 3- Altınışık Ç, Yıldırım MŞ. (2002). *Mülteci Haklarının Korunması*, Ankara Barosu Yayınları, 9-13.
- 4- Aygül HH, Eke E. (2019). 21. Yüzyılda Uluslararası Göç ve Mülteciler (Bir Türkiye Perspektifi), 24. Baskı. Ankara, Beta Yayınevi, 297-305.
- 5- Benhabib S. (2018). *Ötekilerin Hakları (Yabancılar, Yerliler, Vatandaşlar)*, 4. Baskı. İstanbul, İletişim Yayınları (Çeviren: Akkoyal,B.), 123-157.
- 6- Biner Ö. (2016). *Türkiye'de Mültecilik*, 1. Baskı. Ankara, Seçkin Yayınevi, 64-100.
- 7- Bozkurt K. (2018). *Avrupa Birliği Politikaları ve Düzenlemeleri Kapsamında Göç Hukuku Mülteci Statüsü ve Sığınma*,1. Baskı. Ankara, Legal Yayınevi, 195-210.
- 8- Buz S. (2014). *"Zorunlu Çıkış Zorlu Kabul – Mültecilik"*, Ankara, Sığınmacılar ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği Yayınları, S: 5: 156-161.
- 9- Büyük ME. (2018). *Uluslararası Hukukta Hukukun Genel İlkeleri*, 1. Baskı. Ankara, On İki Levha Yayıncılık, 9-10.
- 10- Büyükçalık ME. (2015). *Mülteci Hukukunun Gelişimi ve Türkiye'de Mültecilerin Sosyal Hakları*, 1. Baskı. Ankara, On İki Levha Yayıncılık, 86-108.
- 11- Caşın MH. (2013). *Modern Uluslararası Hukukun Temel Esasları: Cilt II*, 1. Baskı. İstanbul, Legal Yayıncılık, 1417-1418.
- 12- Çağırın ME. (2011). *Uluslararası Alanda İnsan Hakları*, 1. Baskı. Ankara, Barış Kitap, 193.
- 13- Çelikel A, Gelgel GÖ. (2018). *Yabancılar Hukuku*, 24. Baskı. Ankara, Beta Yayınevi, 246-268.

- 14- Çiçekli B. (2014). *6458 Sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu ile Güncellenmiş Yabancılar ve Mülteci Hukuku*, 5. Baskı. Ankara, Seçkin Yayıncılık, 242-243.
- 15- Demirci Y, Cihangir MA. (2020) *Soru ve Cevaplarla Mülteci Hukuku*, 1. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi, 34.
- 16- Ekşi N. (2012). *Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu (Tasarısı)*, 1.Baskı. İstanbul, Beta Yayınevi, 113-114.
- 17- Ekşi N. (2018). *Yabancılar ve Uluslararası Koruma Hukuku*, 5. Baskı. İstanbul, Beta Yayıncılık, 273-284.
- 18- Erdoğan M. (2015). *Türkiye'deki Suriyeliler, Toplumsal Kabul ve Uyum*, 1. Baskı. İstanbul, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 55.
- 19- Eren EY. (2018). *Mülteci Hukukunda Geçici Koruma*, 1. Baskı. Ankara, Seçkin Yayınevi, 89-102.
- 20- Ergül E. (2013). *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Türk Hukuku'nda Sınır Dışı Etme, Geri Gönderme ve Geri Verme*, 2. Baskı. Ankara, Yargı Yayınevi, 75-101.
- 21- Göçmen İ. (2015). *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Işığında Avrupa Birliği ve Türkiye Göç Hukuku*, 1. Baskı. Ankara, Seçkin Yayınevi, 300-301.
- 22- Gözübüyük Ş, Gölcüklü F. (2016). *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması*, 10. Baskı. Ankara, Turhan Kitabevi, 14-15.
- 23- Hakeri H. (2018). *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 16. Baskı. Ankara, Seçkin Yayınevi, 93-102.
- 24- Hathaway JC. (2005). *The Rights of Refugees Under International Law*, Cambridge University Press, Cambridge, 367-368, https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/2603E7C98206D1F49FCF9FDCBB7B9265/9780511998300c5_p362-461_CBO.pdf/nexus_to_civil_or_political_status.pdf, 23 Şubat 2020.
- 25- Hazan, CJ. "Geçmişten Geleceğe Zorunlu Göç: Mülteciler ve Ülke İçinde Yerinden Edilmiş Kişiler": Öner SGI, Öner NAŞ. (Editörler) (2018). *Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar Tartışmalar İçinde*, 4. Baskı. İstanbul, İletişim Yayınları, 183-197.
- 26- İçel K, Ünver Y. (2017). *Göç, Mültecilik, İnsan Kaçakçılığı*, 1. Baskı. Ankara, Seçkin Yayınevi, 540-553.

- 27- Kalabalık H. (2019). *İnsan Hakları Hukukuna Giriş*, 2. Baskı. Ankara, Seçkin Yayınevi, 261-285.
- 28- Kaya İ, Eren EY. (2015). *Türkiye'deki Suriyelilerin Hukuki Durumu: Arada Kalanların Hakları ve Yükümlülükleri*, 1. Baskı. Ankara, SETA, 57-58, https://books.google.com.tr/books/about/T%C3%BCrkiye_deki_Suriyelilerin_Hukuki_Durum.html?id=SPJNCwAAQBAJ&redir_esc=y, 25 Şubat 2020.
- 29- Kuşçu D. (2017). *Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu Hükümleri Uyarınca Yabancıların Sınır Dışı Edilmeleri*, 1. Baskı. Ankara, On İki Levha Yayıncılık, 57-61.
- 30- Mungianu R. (2016). *Frontex and Non-Refoulement*, 1. Baskı. Cambridge, Cambridge University Press, 99-101, https://books.google.com.tr/books?id=EpC5DAAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=tr&source=gbbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false, 24 Şubat 2020.
- 31- Odman T. (1995). *Mülteci Hukuku*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi İnsan Hakları Merkezi Yayınları, S. 15, 189-190.
- 32- Özcan H. (2017). *Anayasa Hukuku Açısından Sığınma Hakkı*, 1. Baskı. İstanbul, Filiz Kitabevi, 278-310.
- 33- Özcan M. (2015). *Avrupa Birliği Sığınma Hukuku: Ortak Bir Sığınma Hukukunun Ortaya Çıkışı*, 2. Baskı. Ankara, Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu, 147-155.
- 34- Özgen E. (1962). *Suçluların Geri Verilmesi*, Ankara, Ajans-Türk Matbaası, 36-55.
- 35- Özkan I. (2018). *Göç, İltica ve Sığınma Hukuku*, 3. Baskı. Ankara, Seçkin Yayınevi, 356- 372.
- 36- Öztürk NÖ. (2015). *Mültecinin Hukuki Statüsünün Belirlenmesi*, 1. Baskı. Ankara, Seçkin Yayıncılık, 140-141.
- 37- Pazarıcı H. (2018). *Uluslararası Hukuk*, 17. Baskı. Ankara, Turhan Kitabevi, 186-194.
- 38- Peker B, Sancar M. (2001). *Mülteciler ve İltica Hakkı: Yaşamın Kısındakilere Hoşgeldin Diyebilmek*, Ankara, İnsan Hakları Derneği Yayınları, 46-48.
- 39- Safi S. (2017). *Mülteci Hukuku*, 1. Baskı. İstanbul Legal Kitabevi, 114-116.
- 40- Saraçlı M. (2011). *Uluslararası Hukukta Yerinden Edilmiş Kişiler*, 1. Baskı. Ankara, Adalet Yayınevi, 59-75.

- 41- Sur M. (2018). *Uluslararası Hukukun Esasları*, 12. Baskı. İstanbul, Beta Basım, 82-84.
- 42- Taneri G. (2012). *Uluslararası Hukukta Mülteci ve Sığınmacıların Geri Gönderilmemesi İlkesi (Non-Refoulement)*, 1. Baskı. Ankara, Bilge Yayınevi, 140-141.
- 43- Topal AH. (2019). *Mülteci Hukuku ve Silahlı Çatışma Kaynaklı Sığınmacılar*, 1. Baskı. Ankara, On İki Levha Yayınları, 126-148.
- 44- Töre N. (2016). *Uluslararası Göç Hukuku*, 1. Baskı. Ankara, Turhan Kitabevi, 228-230.
- 45- Uyar L. (2006). *Birleşmiş Milletler'de İnsan Hakları Yorumları*, 1. Baskı. İstanbul, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 116-123.
- 46- Ümit C. (2013). *Mülteci Hukukuna Genel Bakış ve İltica*, 1. Baskı. Ankara, Seçkin Yayınevi, 275-304.
- 47- Yıldırım T. (2016). *Güvenlik Ekseninde Avrupa Birliği Mülteci Hukuku*, 7. Baskı. Ankara, Yetkin Yayınevi, 64-84.
- 48- Yiğit Ö. (2018). *Uluslararası Hukuk, Avrupa Hukuku ve Türk Hukukunda Mülteci ve Sığınmacıların Etkili Başvuru Hakkı*, 1. Baskı. Ankara, On İki Levha Yayınları, 67-89.
- 49- Zabunoğlu HG. (2018). *Modern Devletin Kıyısındaki Ayırıksılar: Mülteciler*, 1. Baskı. Ankara, İmaj Yayıncılık, 44-94.

MAKALELER

- 1- Ekşi N. (2008). "İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlarında Sığınmacı ve Mültecilerin Türkiye'den Sınır Dışı Edilmesini Engelleyen Haller", C: 82, S: 6: 2817-2818, <https://www.jurix.com.tr/article/17269>, 10 Mart 2020.
- 2- Ekşi N. (2015). "Mevzuat ve Antlaşmalar Kapsamında Çocukların Uluslararası Korunması", <https://dergipark.org.tr>, 5 Ekim 2019.
- 3- Ekşi, N. (2009) "İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 6. Maddesinin Yabancıların Sınırdışı Edilmesine Uygulanıp Uygulanamayacağı Sorunu", <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/99314>, 18 Aralık 2020.
- 4- Kılınç A. (2017) "Hukuksal ve Kurumsal Altyapısıyla Türkiye'de Göç", 2-7, <https://www.academia.edu>, 17 Ekim 2019.

- 5- Türmen R. (2016). "AB-Türkiye Anlaşması ve Mültecilerin Unutulan İnsan Hakları", <https://avim.org.tr>, 23 Ekim 2019.
- 6- Yılmaz A. (2014). "Mülteci Hukuku Açısından Uluslararası Hukukta "Geri Göndermeme" (Non-Refoulement) İlkesi", <https://amnesty.org.tr>: 21-41, 27 Eylül 2019.

DERGİLER

- 1- **Aktaş, M** (2019). "Geri Gönderme Merkezlerinde Uygulanan İdari Gözetimin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin "Özgürlük ve Güvenlik Hakkı" Başlıklı 5 İnci Madde Perspektifinden Değerlendirilmesi", *Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu*, S: 2: 66-74, https://www.tihek.gov.tr/upload/file_editor/2019/09/1568227691.pdf, 27 Temmuz 2020.
- 2- **Anayurt, Ö** (2008). "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihatlarında İşkence Kavramı", *Gazi Üniversitesi HFD*, C: 12, S: 1-2: 426-430, http://webftp.gazi.edu.tr/hukuk/dergi/12_16.pdf, 27 Temmuz 2020.
- 3- **Aydoğan D.** (2017). "Yabancıların Türkiye'ye Giriş, İkamet, Seyahat Özgürlükleri ile Türkiye'den Sınır Dışı Edilmeleri", *Ankara Üniversitesi HFD*, C: 66, S: 1: 3-50.
- 4- **Aydoğmuş AY.** (2017). "Türk Hukukunda Geçici Korumadan Yararlananların Sınır Dışı Edilmesi" *Public and Private International Law Bulletin*, C: 37, S: 2: 148-151, <https://dergipark.org.tr>, 15 Ekim 2019.
- 5- **Barkın E.** (2014). "1951 Tarihli Mülteciliğin Önlenmesi Sözleşmesi", *Ankara Barosu Dergisi*, S:1: 339-340. <http://www.ankarabarusu.org.tr/sites/ankarabarusu/tekmakale/2014-1/12.pdf>, 7 Mart 2020.
- 6- **Barkın E.** (2016). "1951 Tarihli Mülteciliğin Önlenmesi Sözleşmesi", *Ankara Barosu Dergisi*, S: 1: 333-359, <http://www.ankarabarusu.org.tr>, 5 Ekim 2019.
- 7- **Bilge B.** (2014). "AİHM İçtihatları Bağlamında Etkin Soruşturma Yükümlülüğü", *İnönü HFD*, C: 5, S: 2: 394. (bkz. *Assenov ve Diğerleri/ Bulgaristan* Davası, AİHM, Başvuru No: 24760/94, Karar Tarihi: 28.10.1998)
- 8- **Bilgin A.** (2017). "Göçmenlere Yönelik Deniz Operasyonlarında Frontex'in Müdahâle Yetkisinin Uluslararası Hukuk Kapsamında Değerlendirilmesi" *Hacettepe HFD*, C: 7, S: 2: 67-69, <https://dergipark.org.tr>, 18 Ekim 2019.

- 9- **Bilgin AB.** (2016). "Avrupa Birliği Hukukunda Hukukun Genel İlkele-ri", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C: 74, S: 1: 92-93, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/292202>, 23 Şubat 2020.
- 10- **Bozbeyoğlu E.** (2015). "Mülteciler ve İnsan Hakları" *Hacettepe Üniver-sitesi HFD*, C: 2, S: 1: 60-80.
- 11- **Canyaş AB.** (2015). "Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kapsamında-ki Geri Gönderme Yasağının Uygulanma Koşulların AIHM Kararları Çerçevesinde İrdelenmesi", *Hacettepe HFD*, C: 1, S: 5: 73-90.
- 12- **Ciğer Mİ.** (2016). "Uluslararası Hukuka Uygun Geçici Koruma Reji-minin Unsurları Üzerine", *Göç Araştırmaları Dergisi*, C: 2, S: 3: 86-87, <http://gam.gov.tr/files/4-Meltem-Ineli-Ciger.pdf>, 4 Şubat 2020.
- 13- **Çalık T.** (2015). "Sığınma Hakkının Korunması", *Selçuk Üniversitesi HFD*, C: 23, S: 1: 121-122.
- 14- **Çelik NB.** (2015). "Türk Hukukunda Uluslararası Koruma Başvuru-sunda Bulunan veya Uluslararası Korumadan Yararlanan Yabancıla-rın Hak ve Yükümlülükleri", *İnönü Üniversitesi HFD*, C: 1, S: Özel Sayı: 76-78, <https://dergipark.org.tr>, 27 Ekim 2019.
- 15- **Demir İE.** (2015). "YUKK Kapsamında Uluslararası Koruma Statüsü Sahiplerinin ve Sığınmacıların Ülkeden Uzaklaştırılması", *Maltepe Üniversitesi HFD*, C: 5, S: 2: 37-64, <https://jurix.com.tr>, 30 Eylül 2019.
- 16- **Denk E.** (2010). "Uluslararası Antlaşmalar Hukukunda *Jus Cogens* Kurallar", *Ankara SBFD*, C: 56, S: 2: 45-46, <https://dspace.ankara.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12575/52509/5414.pdf?sequence=1&isAllowed=y>, 3 Şubat 2020.
- 17- **Duffy, Aoiffe** (2008) "Expulsion to Face Torture? Non-Refoulement in International Law", *International Journal of Refugee Law*, C: 20, S: 3: 389-390, <https://www.eui.eu/Documents/DepartmentsCentres/AcademyofEuropeanLaw/CourseMaterialsHR/HR2010/Chetail/ChetailReading1.pdf>, 5 Şubat 2020.
- 18- **Ekşi N.** (2014). "Geçici Koruma Yönetmeliği Uyarınca Geçici Koruma-nın Şartları, Geçici Koruma Usulü, Sağlanan Haklar ve Geçici Korumanın Sona Ermesi", *İstanbul Barosu Dergisi*, C: 88, S: 6: 49-50.
- 19- **Eren EY.** (2015). "Terörün Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı Üzerine Bir Değerlendirme" *İstanbul Hukuk HFD*, C: 71, S: 1: 1243-1272, <https://dergipark.org.tr>, 3 Ekim 2019.

- 20- **Ergüven NS, Özturanlı B.** (2014). "Uluslararası Mülteci Hukuku ve Türkiye", *Ankara Üniversitesi HFD*, C: 62, S: 4: 1054-1058.
- 21- **Farmer A.** (2008). "Non-Refoulement and Jus Cogens : Limiting Anti-Terror Measures That Threaten Refugee Protection", *Georgetown Immigration Law Journal*, C: 23, S: 1: 26-28.
- 22- **Gözlügöl SV.** (2012). "Avrupa İnsan Hakları Hukuku Açısından Kıyı Devletin Denizde Kontrol Uygulama Yetkisi" *Selçuk Üniversitesi HFD*, C: 20, S: 1: 217-220, <https://dergipark.org.tr>, 20 Ekim 2019.
- 23- **Kavuk M.** (2015). "Yabancılar Hukukunda Vatansızlar ve Mülteciler", *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S: 28: 179-191, <http://acikerisim.ticaret.edu.tr>, 5 Ekim 2019.
- 24- **Kılınç, Ü** (2020). "Geri Kabul Anlaşması'nın Uygulanmasının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Açısından Değerlendirilmesi", *Ankara Barosu Dergisi*, :15-25, <<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1127985>>, 27 Temmuz 2020.
- 25- **Korkut L.** (2009). "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarının Devletlerin Sığınmacıları Sınır Dışı Etme Egemen Yetkisine Etkisi: Türkiye Örneği", *Ankara Barosu Dergisi*, C: 66, S: 4: 23-24.
- 26- **Kula C.** (2015). "Uluslararası Belgelerle İltica Hukuku ve Ülkemizdeki Suriyelilerin Hukuki Statüsü", *Hukuk Gündemi*, S: 2: 42-53, <http://www.ankarabarusu.org.tr>, 7 Ekim 2019.
- 27- **Kuşçu, D** (2017). "Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu Hükmüleri Uyarınca Sınır Dışı Edilmelerine Karar Verilen Yabancıların İdari Gözetim Altına Alınmaları", *Dokuz Eylül HFD*, C: 22, S: 37: 251-253, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/378939>, 27 Temmuz 2020.
- 28- **Mat TY, Özdan S.** (2018). "AB ile Türkiye Arasındaki Geri Kabul Anlaşması'nın İnsan Hakları Açısından Değerlendirilmesi", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C: 24, S: 1: 40-41, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/maruhad/issue/38395/445573>, 4 Şubat 2020.
- 29- **Menekşe T.** (2018). "İltica Hukukunda Hariçte Bırakma Değerlendirmesi", *Göç Araştırmaları Dergisi*, C: 4, S: 1: 66-111.
- 30- **Özbek, N** (2015). "AİHM Kararları Işığında YUKK'nda İdari Gözetimin Uygulandığı Mekânlar Hakkında Ortak Sorunlar, *TBB Dergisi*, :16-29, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2015-118-1472>, 27 Temmuz 2020.

- 31- **Özçelik GB.** (2015). “Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu Hükmüleri Uyarınca Yabancıların Türkiye’den Sınır Dışı Edilmesi”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S: 108: 255-270.
- 32- **Özer DK.** (2007). “Denizden Gelen Sığınmacılar ve Uluslararası Hukuk” *Uluslararası Hukuk ve Politika*, C: 3, S:10: 75-95.
- 33- **Özkerim, N** (2016). Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin Mültecilerin Haklarının Korunmasındaki Rolü, *Göç Araştırmaları Dergisi*, C: 2, S: 2: 235, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/648077>, 28 Temmuz 2020.
- 34- **Öztürk NÖ.** (2017). “Geçici Korumanın Uluslararası Koruma Rejimine Uyumuna Üzerine Bir İnceleme”, *Ankara Üniversitesi HFD*, C: 66, S: 1: 201-216.
- 35- **Saygılı A.** (2017). “İnsan Haklarının Kısımsındaki Özneler: Mülteciler”, *Ankara Üniversitesi HFD*, C: 67, S: 2: 463-493.
- 36- **Saygılı A.** (2019). “Yaşam Hakkı Üzerine Düşünceler”, *İnönü Üniversitesi HFD*, C: 10, S: 2: 542-544.
- 37- **Uslu F, Özdemir A.** (2017). “Yaşama Hakkı Bağlamında Denizlerde “Geri Gönderilmeme (Non-Refoulement) İlkesi”, *Ombudsman Akademik*, S: 6: 49-78, <https://www.ombudsman.gov.tr>, 6 Ekim 2019.
- 38- **Uzun E.** (2012). “Geri Göndermeme (Non-Refoulement) İlkesinin Uluslararası Hukuktaki Konumu Üzerine Bir Değerlendirme”. *Uluslararası Hukuk ve Politika*, C: 8, S: 30: 36-41, <https://docplayer.biz.tr>, 12 Ekim 2019.
- 39- **Uzun E.** (2016). “Uluslararası Hukuk Çerçevesinde BMMYK’nın Yapısı, Görevleri ve Uluslararası Mülteci Hukukunun Gelişimindeki Yeri”, *Göç Araştırmaları Dergisi*, C: 2. S: 2: 60-85.
- 40- **Ünal Ş.** (2000). “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarının Türk İç Hukukuna Etkileri”, *Anayasa Yargısı Dergisi*, C: 17: 63.

TEZLER

- 1- **Aktan E.** (2019). “Türk Yabancılar Hukuku ve AIHM İçtihadı Doğrultusunda Geri Gönderme Yasağı”, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku, Yüksek Lisans, Ankara: Bilkent Üniversitesi, 140-141.
- 2- **Çalışkan EA.** (2014). “Mülteciler ve Sığınmacılar Hakkında İdarenin Görevleri Yetkileri ve Yargısal Denetim”, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku, Doktora, İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi, 70-72.

- 3- **Elmas N.** (2017). "Türkiye'deki Suriyeli Kadın ve Çocuk Mültecilerin Uluslararası Hukukî Sorunları", Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku, Yüksek Lisans, İstanbul: Özyeğin Üniversitesi, 35-43.
- 4- **Kandemir M.** (2018). "Türkiye ve Kanada Mülteci Politikalarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi" Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku, Yüksek Lisans, İstanbul: İstanbul Ticaret Üniversitesi, 12-16.
- 5- **Kaya A.** (2019). "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme Bağlamında Geri Gönderilmeme İlkesi", Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku, Yüksek Lisans, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, 76-77.
- 6- **Özdemir A.** (2015). "Uluslararası Mülteci Hukuku ve Kitleli Sığınma" Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku, Yüksek Lisans, Sam-sun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi, 88-91.
- 7- **Şahin YS.** (2013). "Avrupa Birliği Mülteci Hukukunda Üye Devletlerin İltica Başvurusunu Değerlendirme Yetkisinin Çerçevesi", Sosyal Bilimler Enstitüsü, Avrupa Birliği Anabilim Dalı, Yüksek Lisans, İstanbul: İstanbul Üniversitesi, 29-35.
- 8- **Tokuzlu LB.** (2006). "Non-Refoulement Principle in a Changing European Legal Environment with Particular Emphasis on Turkey, A Candidate Country at the External Borders of the EU", Avrupa Topluluğu Enstitüsü, Avrupa Birliği Hukuku, Doktora, İstanbul: Marmara Üniversitesi, 78-80.
- 9- **Türkdoğan MA.** (2018). "Mülteci Hukuku Bağlamında Avrupa Birliğinde Mülteci ve Sığınmacı Politikaları", Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku, Yüksek Lisans, Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi, 11-13.
- 10- **Yılmaz S.** (2015). "Kitleli Akın (Sığınma) Durumunda Geçici Koruma Rejimi ve Asgari Muamele Standardı" Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku, Yüksek Lisans, Bursa: Uludağ Üniversitesi, 70-74.
- 11- **Koçak M.** (2011). "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Çerçevesinde Yabancıların Türkiye'den Sınır Dışı Edilmesi", Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk, Yüksek Lisans, Ankara: Ankara Üniversitesi, 169-172.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

- 1- **BMMYK** (2013) Mülteci Statüsünün Belirlenmesinde Uygulanacak Ölçütler ve Usuller Hakkında Elkitabı. 17-18. <https://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain/opendocpdf.pdf?reldoc=y&docid=55fa66404>. 7 Mart 2020.

- 2- **Kuzey Denizi Kıta Sahanlığı Davaları** (*North Sea Continental Shelf Cases, Federal Republic of Germany v. Denmark and The Netherlands*, 1969), UAD, <<https://uluslararasihukukcalismalari.wordpress.com/2017/01/16/kuzey-denizi-kita-sahanligi-davalari-north-sea-continental-shelf-cases-federal-republic-of-germany-v-denmark-and-the-netherlands-1969>>, 4 Şubat 2020.
- 3- **“Nikaragua Davası Işığında Uluslararası Hukukta Meşru Müdafaa Hakkı”**, <https://myuniversities.wordpress.com/2012/07/01/nikaragua-davasi-isiginda-uluslararasi-hukukta-mesru-mudafaa>, 5 Şubat .2020.
- 4- **TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Raporu**, Esas No: 1/619, Karar No: 21, 30.05.2012 Tarihli, 17-18, <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem24/yil01/ss310.pdf>, 5 Şubat 2020.
- 5- **Zulüm Korkusunun Haklılığının Tespitinde İspat Standardı**. <https://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain/opendocpdf.pdf?reldoc=y&docid=55fa67074>. 7 Mart 2020.
- 6- **676 Sayılı KHK ile Mülteci Hukukunun Temel İlkeleri Askıya Alınıyor** (2016) <https://www.amnesty.org.tr/icerik/676-sayili-khk-ile-multeci-hukukunun-temel-ilkeleri-askiya-aliniyor>, 3 Mart 2020.
- 7- **Türkiye AB Vize Muafiyeti Süreci ve Geri Kabul Anlaşması Hakkında Temel Sorular ve Yanıtları**, https://www.ab.gov.tr/files/pub/turkiye_ab_vize_muafiyeti_sureci_ve_geri_kabul_anlasmasi_hakkinda_temel_sorular_ve_yanitlari.pdf, 6 Mart 2020.
- 8- **Türkiye’de İltica Süreci**, <http://sgdd.org.tr>, 26 Ekim 2019.
- 9- **“11 Eylül’den Sonra ABD’nin Ortadoğu Politikası”**, www.setav.org.tr, 3 Ekim 2019.
- 10- **İltica ve Göç Ulusal Eylem Planı**, <https://www.goc.gov.tr>, 23 Ekim 2019.

MAHKEME KARARLARI

- 1- **A.A./ Danimarka Davası**, BM İnsan Hakları Komitesi, Başvuru No: 2595/2015, Karar Tarihi: 22.03.2018, <<https://menneskeret.dk/monitorering/afgoerelsesdatabase/a-a-v-denmark>>, s.e.t. 11.03.2020.
- 2- **Abdolkhani ve Karimnia/ Türkiye Davası**, AİHM, Başvuru No: 30471/08, Karar Tarihi: 22.09.2009, <http://madde14.org/index.php?title=Abdolkhani_ve_Karimnia/_Türkiye>, s.e.t. 25.02.2020.

- 3- ***Alipour ve Hosseinzadgan/ Türkiye Davası***, AİHM, Başvuru No: 6909/08, 12792/08 ve 28960/08, Karar Tarihi: 13.07.2010, <[http://www.madde14.org/index.php?title=Alipour_ve_Hosseinzadgan/_Türkiye%](http://www.madde14.org/index.php?title=Alipour_ve_Hosseinzadgan/_Türkiye%2C_s.e.t._06.10.2019)>, s.e.t. 06.10.2019.
- 4- ***Athary/ Türkiye Davası***, AİHM, Başvuru No: 50372/09, Karar Tarihi: 11.12.2012, <<https://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/pdf/?library=ECHR&id=001-120308&filename=CASE%20OF%20ATHARY%20v.%20TURKEY.pdf>>, s.e.t. 25.02.2020
- 5- ***Bahaddar/ Hollanda Davası***, AİHM, Başvuru No: 25894/94, Karar Tarihi: 19.02.1998, <https://www.refworld.org/cases,COECOMMHR_3ae6b69c4.html>, s.e.t. 09.03.2020.
- 6- ***Chahal/ Birleşik Krallık Davası***, AİHM, Başvuru No: 22414/93, Karar Tarihi: 15.11.1996, <https://www.echr.coe.int/Documents/FS_Ex pulsions_Extraditions_TUR.pdf>, s.e.t. 04.10.2019.
- 7- ***Charahili/ Türkiye Davası***, AİHM, Başvuru No: 46605/07, Karar Tarihi: 13.04.2010, <<https://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/pdf?library=ECHR&id=001-120893&filename=CASE%20OF%20CHARAHILI%20v.%20TURKEY%20-%20%20%205BTurkish%20Translation%5D%20summary%20by%20the%20Turkish%20Ministry%20of%20Foreign%20Affairs.pdf>>, s.e.t. 06.10.2019.
- 8- ***Conka/ Belçika Davası***, AİHM, Başvuru No: 51564/99, Karar Tarihi: 05.02.2002,<<https://hudoc.echr.coe.int/tur#%7B%22appno%22:%5B%22%5C%2251564/99%5C%22%22%5D,%22documentcollectionid%22:%5B%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22%5D,%22itemid%22:%5B%22001-60026%22%5D%7D>>, s.e.t. 10.03.2020.
- 9- ***D. M. Başvurusu***, AYM, Başvuru No: 2015/4176, Karar Tarihi: 30.9.2015, <<http://kararlaryeni.anayasa.gov.tr/BireyselKarar/Content/1b218c0d-ba58-4cd9-ad48-721bef2d8072?wordsOnly=False>>, s.e.t. 22.10.2019.
- 10- ***D. ve Diğerleri/ Türkiye Davası***, AİHM, Başvuru No: 24245/03, Karar Tarihi: 22.06.2006, <[https://hudoc.echr.coe.int/tur#{%22appno%22:\[%22%2224245/03%22%22\],%22documentcollectionid%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/tur#{%22appno%22:[%22%2224245/03%22%22],%22documentcollectionid%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22]})>, s.e.t. 31.01.2020.
- 11- ***D./ Birleşik Krallık Davası***, Büyük Daire, Başvuru No: 30240/96, Karar Tarihi: 02.05.1997, <<http://www.madde14.org>>, s.e.t. 04.10.2019.

- 23- **M.B. ve Diğerleri/ Türkiye Davası**, AİHM, Başvuru No: 36009/08, Karar Tarihi: 15.06.2010, <http://www.madde14.org/index.php?title=M.B._ve_Digerleri/_Türkiye>, s.e.t. 06.10.2019.
- 24- **M.S.S./Belçika ve Yunanistan Davası**, AİHM, Başvuru No: 30696/09, Karar Tarihi: 21.01.2011, <http://www.madde14.org/index.php?title=M.S.S._Belçika_ve_Yunanistan>, s.e.t. 04.10.2019.
- 25- **Mamatkulov-Askarov/ Türkiye Davası**, AİHM, Başvuru No: 46827/99-46951/99, Karar Tarihi: 04.02.2005, <http://www.madde14.org/index.php?title=Mamatkulov_ve_Askarov/_Türkiye>, s.e.t. 31.01.2020.
- 26- **OTHMAN (ABU QATADA)/ Birleşik Krallık Davası**, Başvuru No: 8139/09, Karar Tarihi: 17.01.2012, <https://www.echr.coe.int/Documents/FS_Expulsions_Extraditions_TUR.pdf>, s.e.t. 04.03.2020.
- 27- **R.B.A.B. ve Diğerleri/ Hollanda Davası**, Başvuru No: 7211/06, Karar tarihi: 07.09.2016, <[https://hudoc.echr.coe.int/tur#{%22appno%22:\[%22%227211/06%22%22\],%22documentcollectionid%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\],%22itemid%22:\[%22001-163451%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/tur#{%22appno%22:[%22%227211/06%22%22],%22documentcollectionid%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22],%22itemid%22:[%22001-163451%22]})>, s.e.t. 31.01.2020.
- 28- **Ranjbar ve Diğerleri/ Türkiye Davası**, AİHM, Başvuru No: 37040/07, Karar Tarihi: 13.04.2010, <http://www.madde14.org/index.php?title=Ranjbar_ve_Digerleri/_Türkiye>, s.e.t. 06.10.2019.
- 29- **RIDA BOUDRAA Başvurusu**, AYM, Başvuru No: 2013/9673, Karar Tarihi: 21.01.2015, <<http://www.kararlaryeni.anayasa.gov.tr/BireyselKarar/Content/2073f9e0-88ff-4252-a8ae-794763cb8931?wordsOnly=False>>, s.e.t. 22.10.2019.
- 30- **Soering/ Birleşik Krallık Davası**, AİHM, Başvuru No: 14038/88, Karar Tarihi: 07.07.1989, <https://www.echr.coe.int/Documents/FS_Expulsions_Extraditions_TUR.pdf>, s.e.t. 04.03.2020.
- 31- **Ş. GÜZEL ve B. GÜZEL Başvurusu**, AYM, Başvuru No: 2013/496, Karar Tarihi: 03.04.2014, <<http://kararlaryeni.anayasa.gov.tr/BireyselKarar/Content/d9348c0d-8fba-460a-a7bf-a7a0e045e6e4?wordsOnly=False>>, s.e.t. 10.03.2020.
- 32- **T.I./ Birleşik Krallık Davası**, AİHM, Başvuru No: 43844/98, Karar Tarihi: 07.03.2000, <[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22appno%22:\[%2243844/98%22\],%22itemid%22:\[%22001-5105%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22appno%22:[%2243844/98%22],%22itemid%22:[%22001-5105%22]})>, s.e.t. 04.03.2020.

- 33- **T.N./ Danimarka Davası**, Başvuru No: 20594/08, Karar tarihi: 20.01.2011, <[https://www.echr.coe.int/Documents/FS_European_Union_TUR.pdf](https://hudoc.echr.coe.int/tur#{%22appno%22:[%2220594/08%22],%22documentcollectionid%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22],%22itemid%22:[%22001-102947%22]}>, s.e.t. 31.01.2020.</p>
<p>34- Tarakhel/İsviçre Davası, AİHM, Başvuru No: 29217/12, Karar Tarihi: 04.11.2014, <<a href=)>, s.e.t. 04.10.2019.
- 35- **Tehrani ve Diğerleri/ Türkiye Davası**, AİHM, Başvuru No: 32940/08, 41626/08, 43616/08, Karar Tarihi: 13.04.2010, <http://www.madde14.org/index.php?title=Tehrani_ve_Digerleri/_Türkiye>, s.e.t. 06.10.2019.
- 36- **Tomic/ Birleşik Krallık Davası**, AİHM, Başvuru No: 17837/03, Karar Tarihi: 14.10.2003, <[https://hudoc.echr.coe.int/tur#{"display":\[2\],"languageisocode":\["ENG"\],"appno":\["17837/03"\],"itemid":\["001-23532"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/tur#{)>, s.e.t. 10.03.2020.
- 37- **Z.N.S./ Türkiye Davası**, AİHM, Başvuru No: 21896/08, Karar Tarihi: 19.01.2010, <http://www.madde14.org/index.php?title=Z.N.S._Türkiye>, s.e.t. 06.10.2019.

İNTERNET SİTELERİ

- 1- www.tureng.com.tr
- 2- www.tdk.gov.tr
- 3- United Nations High Commisiner for Refugees (UNHCR). <http://www.unhcr.org.tr>.
- 4- www.mülteci.org.tr
- 5- www.madde14.org.tr
- 6- www.mevzuat.gov.tr
- 7- www.publications.iom.int.tr
- 8- www.unhcr.org
- 9- www.resmigazete.gov.tr
- 10- www.unicankara.org.tr
- 11- www.humanrightscenter.bilgi.edu.tr
- 12- www.rightsagenda.org.tr
- 13- www.cocukhaklari.barobirlik.org.tr

YASA-YÖNETMELİK

- 1- **1951 Mülteci Sözleşmesi 1/A-2. Bendi.** <http://www.multeci.org.tr/wp-content/uploads/2016/12/1951-Cenevre-Sozlesmesi-1.pdf>, 7 Mart 2020.
- 2- **Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesine Ek İkinci Protokol,** http://www.diabgm.adalet.gov.tr/arsiv/adli_yardimlasma/adli_isbirligi_ceza/suclulariniadesi4/sidasek.pdf, 25 Şubat 2020
- 3- **1969 Tarihli Viyana Antlaşmalar Hukuku Sözleşmesi,** <http://80.251.40.59/politics.ankara.edu.tr/altipar/Okuma/Viyana%20Andlasmalar%20Hukuku%2069.pdf>, 3 Şubat 2020.
- 4- **1984 Cartagena Mülteciler Bildirisi,** <http://sorular.rightsagenda.org/Uploads/MULTECI%20MEV/1984%20CARTAGENA%20M%C3%9CLTEC%C4%B0LER%20B%C4%B0LD%C4%B0R%C4%B0S%C4%B0.pdf>, 4 Şubat 2020.
- 5- **Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Yürütme Komitesi (EXCOM) Kararları,** [http://madde14.org/index.php?title=Kategori:Birle%C5%9Fmi%C5%9F_Milletler_M%C3%BClteciler_Y%C3%BCKsek_Komiserli%C4%9Fi_Y%C3%BCr%C3%BCtme_Komitesi_\(EXCOM\)_Kararlar%C4%B1](http://madde14.org/index.php?title=Kategori:Birle%C5%9Fmi%C5%9F_Milletler_M%C3%BClteciler_Y%C3%BCKsek_Komiserli%C4%9Fi_Y%C3%BCr%C3%BCtme_Komitesi_(EXCOM)_Kararlar%C4%B1), 4 Şubat 2020.
- 6- **Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme,** <https://humanrightscenter.bilgi.edu.tr/tr/content/117-medeni-ve-siyasi-haklara-iliskin-uluslararası-sozlesme/>, 7 Şubat 2020.
- 7- **“Türkiye Cumhuriyeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Kamu Düzeni Bakanlığı Suç ile Özellikle Terörizm, Örgütlü Suçlar, Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı ve Yasadışı Göç ile Mücadele İş Birliği Antlaşması”,** RG. 24.04.2002, <https://www.tbmm.gov.tr>, 6 Ekim 2019.
- 8- **21990 sayılı İnsan Hakları ve Ana Hürriyetlerin Korunmasına Dair Sözleşmeye Ek ve Bu Sözleşme ile İlk Ek Protokol Kapsamında Bulunanlardan Başka Diğer Bazı Hak ve Özgürlükleri Tanıyan 4 Numaralı Protokol,** R.G. Tarihi: 14.10.1994, https://humanrightscenter.bilgi.edu.tr/media/uploads/2015/07/20/AIHS_4.protokol.pdf, 10 Mart 2020.
- 9- **6169 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla Türkiye’ye İltica Eden veya Başka Bir Ülkeye İltica Etmek Üzere Türkiye’den İkamet İzni Talep Eden Münferit Yabancılar ile Topluca Sığınma Amacıyla Sınırlarımıza Gelen Yabancılar ve Olabilecek Nüfus Hareketlerine Uygu-**

- lanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik**, Kabul Tarihi: 14.09.1994, R.G. Tarihi: 30.11.1994, <http://www.multeci.org.tr/wp-content/uploads/2016/12/1994-Yonetmeligi.pdf>, 24 Şubat 2020.
- 10- 9938 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla **Türkiye'ye İltica Eden veya Başka Bir Ülkeye İltica Etmek Üzere Türkiye'den İkamet İzni Talep Eden Münferit Yabancılar ile Topluca Sığınma Amacıyla Sınırlarımıza Gelen Yabancılar ve Olabilecek Nüfus Hareketlerine Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**, Kabul Tarihi: 16.01.2006, R.G. Tarihi: 27.01.2006, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/01/20060127-2.htm>, 24 Şubat 2020.
  - 11- **1983 tarihli Mülteci Misafirhaneleri Yönetmeliği**, R.G. Tarihi: 29.04.1983, [http://madde14.org/index.php?title=Mülteci_Misafirhaneleri_Yönetmeliği_\(1983\)](http://madde14.org/index.php?title=Mülteci_Misafirhaneleri_Yönetmeliği_(1983)), 24 Şubat 2020.
  - 12- **6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu**, Kabul Tarihi: 04.04.2013, R.G: 11.04.2013, Yürürlük Tarihi: 11.04.2014, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/04/20130411-2.htm>, 24 Şubat 2020.
  - 13- **6706 sayılı Cezai Konularda Uluslararası Adli İş Birliği Kanunu**, Kabul Tarihi: 23.04.2016, R.G.: 05.05.2016, <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6706.pdf>, 24 Şubat 2020.
  - 14- **Geçici Koruma Yönetmeliği**, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/10/20141022-15-1.pdf>, 6 Mart 2020.
  - 15- **Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik**, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/03/20160317-11.htm>, 6 Mart 2020.
  - 16- **10 Aralık 1948 tarihli İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi**. <https://www.ihd.org.tr/insan-haklari-evrensel-beyannames/>. 2 Mart 2020.
  - 17- **14 Aralık 1950 tarihli Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Tüzüğü 2. maddesi**. http://madde14.org/index.php?title=Birleşmiş_Milletler_Mülteciler_Yüksek_Komiserliği_Tüzüğü. 2 Mart 2020.
  - 18- **10 Aralık 1984 tarihli İşkenceye ve Diğer Zalimane Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi**, <https://humanrightscenter.bilgi.edu.tr/media/uploads/2015/08/03/IskenceninOnlenmesineDairBMSozlesmesi.pdf>, 4 Mart 2020.

- 19- **22.06.2006 tarihli Emniyet Genel Müdürlüğü 57 Sayılı Genelgesi**, <http://www.multeci.org.tr/wp-content/uploads/2016/12/57-Sayili-Genelge-2010-Degisikligi.pdf>, 24 Şubat 2020.
- 20- **Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi**, İmza Tarihi: 01.12.1957, R.G. Tarihi: 26.11.1969, Yürürlük Tarihi: 18.04.1960, <https://hukuk.emu.edu.tr/Documents/yayinlar/suclularin-iadesine.pdf>, 25 Şubat 2020.

Av. Nurullah KÜÇÜKOĞLU

ADİL YARGILANMA HAKKI
PERSPEKTİFİNDE
GİZLİ TANIKLIĞIN
DEĞERLENDİRİLMESİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Adil Yargılanma Hakkı Perspektifinde Gizli Tanıklığın Değerlendirilmesi
Nurullah Küçükkoğlu

Hukuk Yayınları Dizisi – 3003

Birinci Baskı : Kasım, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 17 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Akgül Altıkat, M. (2014). *Ceza Muhakemesi Hukukunda Belirti Delilleri ve İspat Gücü*. Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Isparta.
- Akyazan, A. E.(2010). *Türk Hukukunda Tanıkların Korunması*. Afşaroğlu Yayınları, Ankara.
- Akışoğlu, Ö.(2018). *Ceza Yargılamasında Tercümandan Yararlanma Hakkı*.<http://akisogluhukuk.com/ceza-yargilamasinda-tercumandan-yararlanma-hakki-baslikli-makalemiz-yayinlandi/>
- Aksoy, E. E. (2004). *Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Tavsiye Kararları ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarında Tanıkların Korunması*. Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (GÜHFD), Cilt II, Sayı 2, İstanbul.
- Altıparmak, C. (2006). *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 6. Madde Kapsamında Adil Yargılanma Hakkının Esasları*. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı163, s. 244-270.
- Altıparmak, C. (2008). *Türk Hukukunda Tanık Koruma*. Ankara Barosu Dergisi, Sayı 1, s. 171-179.
- Altıparmak, K, Akdeniz, Y(2018). *Otomatiğe Bağlanmış Barış İçin Akademisyenler Kararları ve Kendi Kuyusunu Kazan İstanbul Yargısı*. <https://privacy.cyber-rights.org.tr/?p=1708>
- Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, (2014). *Kabul Edilebilirlik Kriterlerini Uygulama Rehberi*. Anayasa Mahkemesi Yayınları, Ankara.
- Azaklı, M. (2017). *Bireysel Başvuruda Hukuk Davalarına İlişkin Kararlar*. 1. Bası, Anayasa Mahkemesi Yayınları, Ankara.
- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. Maddesine İlişkin Rehber*. (2019). Adalet Bakanlığı Yayınları, Ankara.

- Balo, Y. S. (2009). *Uluslar arası İlke ve Uygulamalar Çerçevesinde Ceza Muhakemesinde Tanık Koruma*. 1. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara.
- Beyoğlu, C.Ü.(2018). *AİHM İçtihatları Işığında, Tercümandan Yararlanma Hakkı*. Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, s. 279-318.
- Bozalan, M.N. (2020). *Ceza Muhakemesi Hukukunda Tanık ve Beyanının Güvenilirliği*. 1. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara.
- Bozkurt, E., Kanat, S. ve Bektaş, S. (2018). *Uluslararası İnsan Hakları Hukuku*.3. Baskı, Legem Yayıncılık, Ankara.
- Çelebi, M.B.(2012). *İnsan Haklarının Uluslararası Düzeyde Korunması ve Birleşmiş Milletler Sistemi*. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Konya.
- Cengiz, S., Demirağ, F.,Ergül, T., McBride, J. ve Tezcan, D. (2008). *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Ceza Yargılaması Kurum ve Kavramları*. Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara.
- Centel, N. ve Zafer H. (2018). *Ceza Muhakemesi Hukuku*.15. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul.
- Ceza Yargılamasında Tercümandan Yararlanma Hakkı*. 25 Mayıs 2019.<http://akisogluhukuk.com/ceza-yargilamasinda-tercumandan-yararlanma-hakki-baslikli-makalemiz-yayinlandi/>
- Çelik, A. (2007). *Adil Yargılanma Hakkı Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Türk Hukuku*. 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- Çiçek, İ. (2009). *Tanık Koruma Kanunu*. 1. Baskı, Kazancı Hukuk Yayınevi, Ankara.
- Çınar, A. R. (2006). *Ceza Yargılamasında Temyiz Yolu*.1. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara.
- Çolak, H. ve Taşkın, M. (2007). *Ceza Muhakemesi Kanunu Şerhi*.2. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara.
- Çulha, R., Demirağ, F., Nuhoğlu, A., Oktar, S. ve Tezcan, D., (2017). *Ceza Muhakemesi Hukuku Başvuru Kitabı*.2. Baskı, Bilge Yayınevi, Ankara.

- Değirmenci, O. (2009). *Ceza Muhakemesinde Tehlike İçinde Bulunan Tanığın Korunması*. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 83, s. 73-122.
- Dinç, G. (2004). *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarına Göre Avukatla Savunma Hakkı*. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 55, s. 165-200.
- Dinç, G. (2005). *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine Göre Silahların Eşitliği*. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 57, s.283-306.
- Doğan, B. (2020). *Ceza Muhakemesinde Tanıklık*. <https://barandogan.av.tr/blog/ceza-hukuku/tanik.html>
- Dovydas, V. ve Dikov, G. (2018). *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Kapsamında Adil Yargılanma Hakkının Korunması Uygulamacılar İçin El Kitabı*. (Çev. Serkan, Cengiz), 2. Baskı, Anayasa Mahkemesi Yayınları, Ankara.
- Dönmez, B. (2016). *AİHM ve Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Gizli Tanıklara Soru Sorma Hakkının Kullanılması*. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Ankara, Sayı 127, s.121-156.
- Dönmez, B. (2019). *Ceza Muhakemesi Hukukunda Çapraz Sorgu*. 2. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara.
- Feyzioğlu, M. (1996). *Ceza Muhakemesi Hukukunda Tanıklık*.1. Baskı, US-A Yayıncılık, Ankara.
- Feyzioğlu, M. (2000). *Belirtilerin Şüphenin Yenilmesindeki işlevi ve benzer isnadlara ait delil araçlarının somut olayın çözümünde birlikte değerlendirilmesi*. Ankara Barosu Dergisi, Sayı 1, s.19-46.
- Gökcan, H.T.(2018).*Bireysel Başvuruda İkincillik İlkesi ve Denetim Yetkisinin Sınırları Sorunu*. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 135, s. 61-76.
- Gökcan, A., Balcı, M., Alşahin, M.E. ve Çakır, K. (2017).*Ceza Muhakemesi Hukuku -I-*. 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- Gökcan, A., Balcı, M., Alşahin, M.E. ve Çakır, K. (2018). *Ceza Muhakemesi Hukuku -II-*.2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.

- Gölcüklü, F.(1994). *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde Adil Yargılama*. Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, Cilt 49, Sayı 1, s. 199-234.
- Gölcüklü, F. ve Gözübüyük, Ş.(2011). *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Uygulaması Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İnceleme ve Yargılama Yöntemi*. 10. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara.
- Gökçe, İ. (2012). *Ceza Muhakemesinde Gizli Tanık İfadelerinin Adil Yargılanma Hakkı Çerçevesinde Değerlendirilmesi*. Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Günay, E.(2016). *Savunma Hakkının Kısıtlanması*.3. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara.
- Güngör, D.(2015). *Ceza Muhakemesinde Tanık Beyanının Delil Değeri Üzerine Bazı Tespit Ve Değerlendirmeler*. İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (İÜHFD), Cilt 6, Sayı2, s.307-318.
- Gürol, C.(2005). *Tanığın Korunması Müessesesi ve Adil Yargılanma Hakkı*. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 60, s.44-122.
- Hakeri, H. ve Ünver, Y.(2016). *Ceza Muhakemesi Hukukunda Temel Bilgiler*.16. Baskı,Adalet Yayınevi, Ankara.
- Herrmann, F.R. ve Speer B.M. (1994). *Facing the Accuser: Ancient and Medieval Precursors of the Confrontation Clause*. Virginia Journal of International Law, Sayı 34, s.481-552.
- İnceoğlu, S.(2018). *Adil Yargılanma Hakkı*. Baskı ve Tanıtım Hizm. Tic. Ltd.Şti., Ankara.
- İşten,İ.(2014).*Yargı Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı*. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 13, Sayı 2, s. 285-313.
- Kan Aydın, Ç.(2010). *Adil Yargılanma Hakkının bir Unsuru Olarak Susma Hakkı*. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 91, s. 146-180.
- Karabulut, F. Karapazarlıoğlu, E. ve Tosun, H. (2015). *Ceza Muhakemesinde Delil Kavramı ve Kovuşturma Sürecinde Hakimlerin Delil Algısı*. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 120, s. 385-422.
- Karakehya, H.(2008). *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmenin 6. Maddesi (Adil Yargılanma Hakkı) Bağlamında Ceza Muhakemesinde Duruşma*. 1. Baskı, Savaş Yayınevi, Ankara.

- Karakehya, H. *Ceza Muhakemesinde Uygun Yargılanma Hakkına İlişkin Esaslar*. <https://dergipark.org.tr/download/article-file/496866> (E.T: 18/05/2019)
- Kalabalık, H.(2009). *İnsan Hakları Hukuku*.1. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara.
- Kocaoğlu, S.S.(2010). *Tarihsel Perspektifi ile Batı Hukukunda Savunma Hakkı ve Müdafî*. Ankara Barosu Dergisi, Sayı 3,s. 117-133.
- Köse, M. (2017). *Ceza Kovuşturmasında Delillerin Ortaya Konulması ve Değerlendirilmesi*. 1. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara.
- Of, R. (2017). *Hukuk Devletinde Hukuk Güvenliği*. <https://www.adaletbiz.com/ceza-hukuku/hukuk-devletinde-hukuk-guvenligi-h154694.html>.
- Altınparmak, K. (2019).*Otomatiğe Bağlanmış Barış için Akademisyen Kararları ve Kendi Kuyusunu Kazan İstanbul Yargısı*. <https://privacy.cyber-rights.org.tr/?p=1708>.
- Özbek, V., Doğan, K., Bacaksız, P. ve Tepe, İ. (2018). *Ceza Muhakemesi Hukuku*. 11. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara.
- Özmen, N.(2007). *Adil Yargılanma İlkesinin Gelişim Süreci Ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Çerçevesinde Adil yargılanma hakkı*. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Öztürk, B., Tezcan, D., Erdem, M. R., Sırma, Ö., Kırıt, Y., Özaydın, E., Akcan, E. A. Ve Erden E. E. (2017). *Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku*. 11. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara.
- Parlar, A. ve Öztürk, M. (2017). *İstinaf ve Yargıtay Kararlarıyla İftira, Yalan Tanıklık ve Geççe Aykırı Bilirkişilik Suçları*. 1. Baskı, Aristo Yayınevi, İstanbul.
- Pınarcı, M. ve Çevik, K. (2014). *Tanık Koruma Mevzuatı ve Uygulamalarının Suç Soruşturması Bakımından Değerlendirilmesi*. Erzurum Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (EÜHFD), Cilt XVIII, Sayı 1-2.
- Seçkin, S.(2015). *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Karar İncelemesi (Hiro Balani/İspanya)*.İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (İMÜHFD), Cilt 1, Sayı 2, s. 143-157.

- Söylemiş, T.(2011). *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Van Mechelen Ve Diğerleri / Hollanda Kararı*. Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (SDÜHFD), Cilt 1, Sayı 2, s. 15-185.
- Şahin, C.(2018). *Ceza Muhakemesi Hukuku –I-*. 9. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara.
- Şahin, C. ve Öztürk, N.(2018).*Ceza Muhakemesi Hukuku –II-*. 8. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara.
- Şahin, C.*Sanığın Savunmasını Hazırlamak için Gerekli Zamana ve Kolaylıklara Sahip Olma Hakkı*. http://webftp.gazi.edu.tr/hukuk/dergi/8_13.pdf (Erişim Tarihi: 18.10.2020)
- Şahin, C.(2019). *Ceza Muhakemesinde Silahların Eşitliği ve Çelişmeli Yargılama İlkeleri*. Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (DEÜHFD), Cilt 21, Sayı Özel Sayı.
- Savaş, Y. (2013). *Ceza Muhakemesi Hukukunda Gizli Tanıklık*. Ekonomi ve Siyasal Bilimler Aylık İnternet Dergisi, Sayı 133, s. 1-42.
- Sırma, Ö. (2008). *Ceza Muhakemesi Hukukunda Adil Yargılanma*. İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (İKÜHFD), Sayı 1, s. 93-111.
- Söylemiş, T. (2011). *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Van Mechelen Ve Diğerleri /Hollanda Kararı*.<https://dergipark.org.tr/tr/pub/sduhfd/issue/22981/245831>
- Şeker,H.(2007). *Duruşmaya Katılma Hakkı*.<http://www.ankarabarosu.org.tr/siteler/ankarabarosu/tekmakale/2017-1/9.pdf>
- Şen, E. (2013). *Ceza Yargılamasında Tanık*.<https://www.haber7.com/yazarlar/prof-dr-ersan-sen/993274-ceza-yargilamasinda-tanik>
- Şen, E. (2018). *Şüpheli veya Sanık İkrarının Delil Değeri*. <https://www.hukukihaber.net/supheli-veya-sanik-ikrarinin-delil-degeri-makale,6082.html> (Erişim Tarihi: 11.10.2020)
- Şen, E., Yenice, N. (2020). *Gizli Tanığın Dinlenmesi Prosedürü ve Delil Kuvveti*. <https://www.hukukihaber.net/gizli-tanigin-dinlenmesi-proseduru-ve-delil-kuvveti-makale,8272.html> (Erişim Tarihi: 12.10.2020)

- Şen, E.(2017). *Kolluk Tanık Dinleyebilir mi?*.<https://www.hukukihaber.net/kolluk-tanik-dinleyebilir-mi-makale,5548.html>, (Erişim Tarihi: 15.09.2020).
- Şen, E.(2018). *Gizli Tanık İlk Kısım*.<https://www.hukukihaber.net/gizli-tanik-ilk-kisim-makale,5895.html>, (Erişim Tarihi: 13.08.2020)
- Şentürk, C. Ve Bayazit, T. (2012). *Gizli Tanık*. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 101, s. 103-164.
- Tatar, E.(2013). *Gizli Tanık*. Ankara Barosu Dergisi, Sayı 4, s. 285-296.
- Taner, F.G. (2019). *Ceza Muhakemesi Hukukunda Adil Yargılanma Bağlamında Çelişme ve Silahların Eşitliği*. 1. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara.
- Turgut, B.(2010). *Ceza Muhakemesinde Tanıkların Korunması*. 1.Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara.
- Tezcan, D., Erdem M. R., Sancakdar, O. ve Önok, R. M. (2014). *İnsan Hakları El Kitabı*. 5. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara.
- Tezcan, D. (1997). *Tercümandan Yararlanma Hakkı*. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi Dergisi (AÜSBFD), Cilt 52, Sayı 1, s. 693-700.
- Toroslu, N. ve Feyzioğlu, M. (2016). *Ceza Muhakemesi Hukuku*. 15. Baskı, Savaş Yayınevi, Ankara.
- Turhan, F. (2009). *Ceza Muhakemesinde Tehlike İçindeki Tanıkların Korunması: Türk Alman ve Avusturya hukuklarında karşılaştırmalı olarak*. 1. Baskı, Seçkin yayınları, Ankara.
- Türe, H. (2018). *Pratik Hukukta Kovuşturma*. 3. Baskı, Lykeion Yayınları, Ankara.
- Tüsiad.(2003). *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Adil Yargılanma İlkesi Işığında Hukuk Devleti ve Yargı Reformu: Anayasa Hukuku, İdare Hukuku, Ceza Hukuku Açısından*. Tüsiad Yayınları, Ankara.
- Ünver, Y.(2004). *Adil Yargılanma Hakkı ve Ceza Hukuku*. 1. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara.
- Üzülmez, İ. (2005). *Türk Hukukunda Suçsuzluk Karinesi ve Sonuçları*. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2005-58-134> (Erişim Tarihi: 13.08.2020).

- Vitkauskas, D. ve Dikov, G.(2018). *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Kapsamında Adil Yargılanma Hakkının Korunması*. 2. Baskı, Avrupa Konseyi Yayınları, Ankara.
- Yalvaç, G. (2015). *Ceza ve Yargılama Hukuku Yasaları*. 7. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- Yarkın Özbacı, Y. (2019). *Ceza Muhakemesi Hukukunda İçerik ve Denetim Bağlamında Duruşma Tutanakları*. Ceza Hukuku Dergisi, Cilt 12, Sayı 2, s. 123-175.
- Yaşar, Y. (2013). *Ceza Muhakemesinde Gizli Tanıklık*. Ekonomi ve Siyasal Bilimler Dergisi, Sayı 133, s. 1-42.
- Yetimoğlu, M. E.(2014). *Adil yargılanma hakkı kapsamında gizli tanıklık*. Galatasaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Yeşilova, B. (2009).*Yargılama diyalektiği ve silahların eşitliği*. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 86, s. 47-101.
- Yüzbaşıoğlu, N. ve Tanör, B. (2013). *1982 Anayasasına Göre Türk Anayasa Hukuku*. 13. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul.

YARARLANILAN MAHKEME KARARLARI

- Yargıtay Ceza Genel Kurulu 12.11.2013 Tarih ve E. 2013/1-251, K. 2013/454 Sayılı Karar.
- Yargıtay Ceza Genel Kurulu 06.03.2012 Tarih ve E. 2011/10-387, K. 2012/75 Sayılı Karar.
- Yargıtay Ceza Genel Kurulu 02.02.1987 Tarih ve E. 1987/314, K. 1987/18 Sayılı Karar.
- Yargıtay 19. Ceza Dairesinin 09.11.2015 Tarih ve E. 2015/7882, K. 2015/6791 Sayılı Karar.
- Yargıtay Ceza Genel Kurulu, 01.02.2011 Tarih ve E. 2010/1-253, K. 2011/11 Sayılı Karar.
- Anayasa Mahkemesi'nin 30.03.2002 Tarih ve E. 2000/48, K. 2002/36 Sayılı Karar.

- Anayasa Mahkemesi, 14.06.1999 Tarih ve E.1999/13, K.1999/26 Sayılı Karar.
- Anayasa Mahkemesi, 17.09.2014 Tarih ve E. 2013/82 Esas, 2014/100 Karar Sayılı Karar.
- Anayasa Mahkemesi, 16.06.2011 Tarih ve E.2008/102, K.2010/14 Karar Sayılı Karar.
- Anayasa Mahkemesi,29.11.2019 Tarih ve 2018/73 Esas, 2019/65 Karar Sayılı Karar.
- Anayasa Mahkemesi, 31.03.1992 Tarih ve 1991/18 Esas, 1992/20 Karar Sayılı Karar.
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2013/3912, Karar Tarihi: 06.02.2014
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2013/1780, Karar Tarihi: 20.03.2014
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2013/1989, Karar Tarihi:10.03.2016
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2014/6011, Karar Tarihi: 22.09.2016
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2013/664, Karar Tarihi:17.09.2013
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 1198/2012, Karar Tarihi:07.11.2013
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2013/4809, Karar Tarihi:22.01.2015
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2015/7908, Karar Tarihi:20.01.2016
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2013/4784, Karar Tarihi: 07.03.2014
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2013/135, Karar Tarihi: 21.01.2015
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2013/2782, Karar Tarihi: 11.03.2015
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2013/724, Karar Tarihi:25.06.2015
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2013/664, Karar Tarihi:17.09.2013
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2012/1027, Karar Tarihi: 12.02.2013
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2013/1138, Karar Tarihi:27.10.2015
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2013/8635, Karar Tarihi:06.05.2015
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2013/1966, Karar Tarihi:25.03.2015

- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2014/12906, Karar Tarihi:07.05.2015
- Findlay/U.K., Appl.No:22107/93, 25.02.1997.
- AİHM,Güner Çorum-Türkiye Davası, Başvuru No: 59739/00, (Case Of Guner Corum v. Turkey, Application No. 59739/00),
(Erişim Tarihi: 18.06.2020)
- <http://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/pdf?library=ECHR &id=001-121446>,
(Erişim Tarihi: 18.06.2020)
- AİHM, Miran-Türkiye Davası. Başvuru No: 43980/04, (Case Of Miran v. Turkey, Application No. 43980/04),
(Erişim Tarihi: 18.06.2020)
- <https://www.kararara.com/aihm/turkce2/aihm10804.htm>, (Erişim Tarihi: 18.06.2020)
- AİHM, Apaydın-Türkiye Davası, Başvuru No: 502/03, (Case Of Apaydin v. Turkey, Application No. 502/03), <http://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/pdf?library=ECHR&id=001-120817>, (Erişim Tarihi: 18.06.2020)
- AİHM, Kamasinski/Avusturya Davası, Başvuru No: 9783/82, (Case Of Camasinski v. Austria, Application No. 9783/82), [https://hudoc.echr.coe.int/tur#%22itemid%22:\[%22001-57614%22\]](https://hudoc.echr.coe.int/tur#%22itemid%22:[%22001-57614%22]), (Erişim Tarihi: 18.06.2020)
- AİHM, Öcalan-Türkiye Davası, Başvuru No: 46221/99, (Case Of Ocalan v. Turkey, Application No. 46221/99), <https://www.kararara.com/aihm/turkce3/aihm11814.htm>, (Erişim Tarihi: 18.06.2020)
- AİHM, Birutis ve Diğerleri-Litvanya Davası, Başvuru No:47698/99, (Case Of Birutis and Others v. Lithuania, Application No: 47698/99), <https://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-60395>,
(Erişim Tarihi: 18.06.2020)
- AİHM, Doorson- Hollanda Davası, Başvuru No: 20524/92, (Case Of Doorson v. Holland, Application No: 20524/92), https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_6_criminal_TUR.pdf, (Erişim Tarihi: 18.06.2020)
- AİHM, Visser-Hollanda Davası, Başvuru No: 26668/95,(Case Of Visser v. Holland, Application No: 26668/95)

- AİHM, Perna-İtalya Davası, Başvuru No: 48898/99, (Case Of Perna v. Italy, Application No: 48898/99), [https://hudoc.echr.coe.int/fre#%22itemid%22:\[%22001-61075%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/fre#%22itemid%22:[%22001-61075%22]}), (Erişim Tarihi: 18.06.2020)
- AİHM, MarcelloViola-İtalya Davası, Başvuru No: 45106/04, (Case Of MarcelloViola v. Italy, Application No: 45106/04), [https://hudoc.echr.coe.int/fre#%22itemid%22:\[%22002-12494%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/fre#%22itemid%22:[%22002-12494%22]}), (Erişim Tarihi: 15.10.2020)
- AİHM, Van Mechelen-Hollanda Davası, Başvuru No: 21363/93, (Case Of Van Mechelen v. Holland, Application No: 21363/93), [https://hudoc.echr.coe.int/fre#%22itemid%22:\[%22001-62590%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/fre#%22itemid%22:[%22001-62590%22]}), (Erişim Tarihi: 18.06.2020)
- AİHM, Cevat Soysal-Türkiye Davası, Başvuru No: 17362/03, (Case Of Cevat Soysal v. Turkey, Application No: 17362/03), <http://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/pdf?library=ECHR&id=001-156149>, (Erişim Tarihi: 18.06.2020)
- AİHM, Balta ve Demir-Türkiye Davası, Başvuru No: 48628/12, (Case Of Balta andDemir v. Turkey, Application No: 48628/12), [https://hudoc.echr.coe.int/tur#%22itemid%22:\[%22001-157637%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/tur#%22itemid%22:[%22001-157637%22]}), (Erişim Tarihi: 18.06.2020)

YARARLANILAN İNTERNET KAYNAKLARI

- <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr>
- <https://dergipark.org.tr>
- <http://dergiler.ankara.edu.tr>
- <http://www.ankarabarusu.org.tr>
- <https://www.adaletbiz.com>
- <https://barandogan.av.tr/>
- <https://www.hukukihaber.net/>
- <https://sozluk.gov.tr>
- <https://www.lexpera.com.tr>
- <https://www.kararara.com>

- <http://www.kararlaryeni.anayasa.gov.tr>
- <http://www.resmigazete.gov.tr>
- <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr>
- <http://www.guneydinc.com/makaleler>
- <https://www.haber7.com/>
- <https://www.mit.gov.tr/>
- <http://www.e-akademi.org>
- <http://webftp.gazi.edu.tr>
- <http://www.inhak.adalet.gov.tr>
- <https://hudoc.echr.coe.int>

Enes GÜLTEKİN

Cumhuriyet Savcısı

**GÖREVİ YAPTIRMAMAK İÇİN
DİRENME SUÇU**
(TCK m. 265)

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Görevi Yaptırmamak İçin Direnme Suçu (TCK m. 265)

Enes Gültekin

Hukuk Yayınları Dizisi – 2788

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 88 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- AKBULUT, Berrin; **“Bağlılık Kuralı”**, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: XIV, Sayı: 1, 2010, s. 167-214.
- AKBULUT, Berrin; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Adalet Yayınevi, 3. Baskı, Ankara 2016.
- AKGÜNER, Tayfun; İdare Hukuku Dersleri, Der Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2017.
- AKSOY İPEKÇİOĞLU, Pervin; **“Türk Ceza Kanunu’nda Bileşik Suç”**, AÜHFD, Cilt: 61, Sayı: 1, 2012, s. 43-67.
- AKYILMAZ, Bahtiyar / SEZGİNLER, Murat / KAYA, Cemil; Türk İdare Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 8. Baskı, Ankara 2017.
- ALŞAHİN, Mehmet Emin; **“Tehdit Suçunun Silahla İşlenmesi (Silahlı Tehdit)”**, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 10, Sayı: 2, 2015, s. 101-127.
- ARSLAN, Çetin; **“Memura Aktif Mukavemet Suçu ve Bazı Suçlarla İctimai Sorunu”**, AÜHFD, C. 51, S. 2, Yıl 2002, s. 35-78.
- ARSLAN, Çetin / AZİZAĞAOĞLU, Bahattin; Yeni Türk Ceza Kanunu Şerhi, Asil Yayınevi, 1. Baskı, Ankara 2004.
- ARTUÇ, Mustafa; Kişilere Karşı Suçlar, Adalet Yayınevi, 2. Baskı, Ankara 2018.
- ARTUÇ, Mustafa; Pratik Türk Ceza Kanunu Açıklamalı, Adalet Yayınevi, 5. Baskı, Ankara 2019.
- ARTUÇ, Mustafa; **“Zincirleme Suç”**, Terazi Hukuk Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 28, 2008, s. 45-66.
- ARTUK, Mehmet Emin; **“Memura Aktif Mukavemet Cürmü (TCK 258)”**, Prof. Dr. Kenan Tunçomağ’a Armağan, İstanbul 1997, s. 31-47.
- ARTUK, Mehmet Emin / GÖKCEN, Ahmet / ALŞAHİN, Mehmet Emin / ÇAKIR, Kerim; Ceza Hukuku Özel Hükümler, Adalet Yayınevi, 17. Baskı, Ankara 2018.
- ARTUK, Mehmet Emin / GÖKCEN, Ahmet / ALŞAHİN, Mehmet Emin / ÇAKIR, Kerim; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Adalet Yayınevi, 13. Baskı, Ankara 2019.
- ARTUK, Mehmet Emin / GÖKCEN, Ahmet / A. Caner YENİDÜNYA; Türk Ceza Kanunu Şerhi, Cilt: 5, Adalet Yayınevi, 2. Baskı, Ankara 2014.
- ARTUK, Mehmet Emin / GÖKCEN, Ahmet / YENİDÜNYA, A. Caner; Ceza Hukuku Özel Hükümler, Turhan Kitabevi, 4. Baskı, Ankara 2003.

- ASLAN, Ahmet; Cumhuriyet Savcısı ve Soruşturma, Adalet Yayınevi, 6. Baskı, Ankara 2018.
- AYDIN, Devrim; **“Suça Teşebbüs”**, AÜHFD, Cilt: 55, Sayı: 1, 2006, s. 85-113.
- AYDIN, Hüseyin; **“Ceza Hukukunda Kamu Görevlisi Kavramı”**, Ankara Barosu Dergisi, Yıl 68, Sayı: 2010/1, Nisan 2010, s.109-128.
- BAYRAKTAR, Köksal / KESKİN KIZIROĞLU, Serap / YILDIZ, Ali Kemal / ZAFER, Hamide / AKSOY RETORNAZ, Eylem / AKYÜREK, Güçlü / EVİK, Ali Hakan/SINAR, Hasan / ALTUNÇ, Sinan /AYTEKİN İNCEOĞLU, Asuman/ERMAN, Barış/EROĞLU ERMAN, Fulya; Özel Ceza Hukuku, Cilt III, Hürriyete, Şerefe, Özel Hayata, Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar, On İki Levha Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul 2018.
- BAYRAKTAR, Köksal / KESKİN KIZIROĞLU, Serap / YILDIZ, Ali Kemal / MEMİŞ KARTAL, Pınar / ALTUNÇ, Sinan / BOSTANCI BOZBAYINDIR, Gülşah / ERMAN, Barış / KURT, Gülşah / SINAR, Hasan / EROĞLU ERMAN, Fulya; Özel Ceza Hukuku, Cilt II, Kişilere Karşı Suçlar, On İki Levha Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul 2017.
- CANKURT, Ezgi; **“TCK Bakımından Silah Kavramı”**, Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 2, Sayı: 4, 2016, s. 51-71.
- CANKURT, Ezgi; **“Yağma Suçu ve Cebir Kavramı”**, Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 2, 2015, s. 99-135.
- CENTEL, Nur / ZAFER, Hamide / ÇAKMUT, Özlem Yenerer; Türk Ceza Hukukuna Giriş, Beta Yayınevi, 9. Baskı, 2016.
- CENTEL, Nur / ZAFER, Hamide / ÇAKMUT, Özlem; Kişilere Karşı İşlenen Suçlar, Cilt I, Beta Yayınevi, 9. Baskı, İstanbul 2007.
- CİHAN, Erol; Cebir Kullanma Cürmü (TCK. m. 188), İstanbul 1978.
- CÜNİ, Sinan; **“Görevi Yaptırmamak için Direnme Suçu”**, İstanbul Barosu Dergisi, Cilt: 92, Sayı: 3, Mayıs 2018, s. 239-246.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan; İdare Hukuku Dersleri Temel Bilgiler, Adalet Yayınevi, 5. Baskı, Ankara 2018.
- ÇAKMUT, Özlem Yenerer; **“Cebir Suçu (TCK m.108)”**, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 2, 2013, s. 221-228.
- ÇETİN, Erol; Açıklamalı – İçtihatlı Ceza Hukukunda ve Özel Yasalarda Memur Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanma Usulü ve Memur Suçları, Seçkin Yayıncılık, 2. Baskı, Ankara 2003.
- ÇINAR, Ali Rıza; Tehdit Suçu, Turhan Kitabevi, 1. Baskı, Ankara 2002.
- DEMİRBAŞ, Timur; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Seçkin Yayıncılık, 14. Baskı, Ankara 2019.

- DEMREN DÖNMEZ, Burcu; **“Türk Ceza Kanununda ‘Kamu Görevlisi’ Kavramı”**, TBB, Cilt: 24, Sayı: 94, 2011, s. 95-130.
- DONAY, Sühey; Türk Ceza Kanunu Şerhi, Beta Yayınevi, 1. Baskı, İstanbul 2007.
- DÖNMEZER, Sulhi / ERMAN, Sahir; Nazarî ve Tatbikî Ceza Hukuku, Cilt II, Der Yayınları, 14. Baskı, İstanbul 2019.
- DURMUŞ, A. Alper; Memur Disiplin Hukuku, Adalet Yayınevi, 10. Baskı, Ankara 2014.
- DÜLGER, Murat Volkan; **“Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Suç Ortaklığı”**, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 2, 2004, s. 85-137.
- EGEMENOĞLU, Alaaddin; **“Yargıtay Kararları Işığında 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Tehdit Suçu (TCK m. 106)”**, İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Sayı 7, Cilt: 4, Bahar 2017, s. 59-102.
- EREM, Faruk; **“Memura Mukavemet”**, Adalet Dergisi, C. 50, Sayı 3, 1959, s. 308-314.
- EREM, Faruk; **“Nedensellik Bağ ve Ümanist Doktrin”**, AÜHFD, Cilt: 25, Sayı: 3, 1968, s. 1-21.
- EREM, Faruk; **“Suçun Konusu ve Hümanist Doktrin”**, AÜHFD, Cilt: 25, Sayı: 1, 1968, s. 11-33.
- EREN, Abdurrahman; İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Ders Notları, İstanbul, 2016.
- ERMAN, Sahir /ÖZEK, Çetin; Ceza Hukuku Özel Bölüm, Kamu İdaresine Karşı İşlenen Suçlar (TCK 202-281), (Sahir Erman), İstanbul 1992.
- ERMAN, Sahir; **“Ceza Tatbikat ve Takibatında Memur”**, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, Cilt: 2, Sayı: 3, 1947, s. 235-276.
- EVLİYAOĞLU, Erkal; Kamu Görevlileri İle İlgili Suçlar Örneklerle Açıklamalı Karşılaştırmalı ve İçtihatlı, Adalet Yayınevi, 1. Baskı, Ankara 2012.
- GERÇEKER, Hasan; Yorumlu Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Cilt: 2, Seçkin Yayıncılık, 4. Baskı, Ankara 2018.
- GÖKCAN, Hasan Tahsin; Görevi Kötüye Kullanma, Zimmet, Banka Zimmeti, İrtikap, Rüşvet Suçları ve Kamu İdaresine Karşı İşlenen Suçlar (5237 Sayılı TCK M. 247-266), Seçkin Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara 2008.
- GÖKCAN, Hasan Tahsin; **“Türk Ceza Kanunu Uygulamasında Kamu Görevlisi Kavramı”**, Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 2, Yıl: 2015, s. 147-160.
- GÖKCAN, Hasan Tahsin / ARTUÇ, Mustafa; Ceza Hukukunda Kamu Görevlisi ve Özel Soruşturma Usulleri (Memur Yargılaması), Adalet Yayınevi, 4. Baskı, Ankara 2016.

- GÖKCAN, Hasan Tahsin / KAYMAZ, Seydi; Ceza Hukukumuzda Memur ve Memurlara Karşı İşlenen Suçlar (TCK. M. 254-281), Seçkin Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara 2004.
- GÖKCEN, Ahmet; **“Hürriyete Karşı Suçlar (5237 sayılı TCK. m. 106-122)”**, <http://www.ceza-bb.adalet.gov.tr/makale/117.doc>, Erişim Tarihi: 12.09.2019.
- GÖKTÜRK, Neslihan; **“Türk Hukuku’nda Suçların İçtima”**, CHKD, Cilt: 2, Sayı: 1-2, 2014, s. 31-59.
- GÖREN, Zafer; **“Genel Eşitlik İlkesi”**, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Y. 2016, C. 22, S. 3, s. 3279-3301.
- GÖZLER, Kemal; İdare Hukuku, Cilt I, Ekin Yayınevi, 1. Baskı, Bursa 2003.
- GÖZLER, Kemal; İdare Hukuku, Cilt II, Ekin Yayınevi, 3. Baskı, Bursa 2019.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref / TAN, Turgut; İdare Hukuku, Cilt I Genel Esaslar, Turhan Kitabevi, 12. Baskı, Ankara 2018.
- GÖZÜBÜYÜK, Abdullah Pulat; Alman, Fransız, İsviçre ve İtalyan Ceza Kanunlarıyla Mukayeseli Türk Ceza Kanunu Açıklaması, Cilt: III, (Hususi Kısım – Cürümler), (Madde 202-368), Kazancı Hukuk Yayınları, 4. Bası, İstanbul Tarihsiz.
- GÜNDAY, Metin; İdare Hukuku, İmaj Yayınevi, 10. Baskı, Ankara 2015.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki / AYGÜN EŞİTLİ, Ezgi; Kamu İdaresinin Güvenilirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar, US-A Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara 2014.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki / GÜNGÖR, Devrim; **“Türk Ceza Hukukunda Suçların Tasnifi”**, TBBD, Sayı 69, 2007, s. 21-50.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki / ÖZEN, Muharrem; Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler Millet ve Devlete Karşı Suçlar, US-A Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara 2016.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki / ÖZEN, Muharrem; Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler Kişilere Karşı Suçlar, US-A Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara 2010.
- HAKERİ, Hakan; **“Yeni Türk Ceza Kanunu’nda İştirak”**, Ceza Hukuku Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 1, 2006, s. 75-109.
- HAKERİ, Hakan; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Adalet Yayınevi, 18. Baskı, Ankara 2015.
- HAKERİ, Hakan; Tıp Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 14. Baskı, Ankara 2018.
- HIZAL, Sevinç Arslan; **“Türk Ceza Kanununda Sağlık Personelinin İhbar Yükümlülüğü”**, Ceza Hukuku Dergisi, Y. 2010, Cilt: 5, Sayı: 13, Ağustos 2010, s. 125-150.
- İÇEL, Kayihan; **“Görünüşte Birleşme (İçtima) İlkeleri ve Yeni Türk Ceza Kanunu”**, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl: 7, Sayı: 14, Güz 2008, s. 35-49.

- KANGAL, Zeynel T.; **“Görevi Yaptırmamak İçin Direnme Suçu”**, Prof. Dr. Feridun Yenisey’e Armağan, C. I, Beta Yayınevi, 1. Baskı, İstanbul 2014, s. 491-542.
- KANLIGÖZ, Cihan; **“1982 Anayasasına Göre Kamu Görevlisi Kavramının Anlam ve Kapsamı”**, AÜHFD, Cilt: 43, Sayı: 1, 1993, s. 170-197.
- KAPLAN, Mahmut; **“Türk Ceza Hukukunda Kamu Görevlisi Kavramı”**, Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 2, 2015, s. 49-77.
- KARA, Şinasi; Devlet İdaresi Aleyhine İşlenen Cürümler ve Memurlar Hakkında Yargılama Usulleri, İstanbul 1974.
- KARAHAN, A. Burak; **“Sağlık Mesleği Mensuplarının Suçu Bildirmemesi Suçu (TCK m. 280)”**, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Y. 2019, C. 25, S. 2, s. 948-978.
- KARAN, Ulaş; **“Bireysel Başvuru Kararlarında Eşitlik İlkesi ve Ayrımcılık Yasağı”**, Anayasa Yargısı Dergisi, Y. 2015 S. 32, s. 235- 306.
- KAYLAN, Keskin; **“Kamu İdaresinin Güvenilirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar”**, <http://www.ceza-bb.adalet.gov.tr/makale/103.doc>, Erişim Tarihi: 16.05.2019.
- KIYAK, Fahrettin / ŞENEL, Cebbar / ÇAĞLAYAN, M. Muhtar; Nazarî ve Tatbikî Devlet İdaresi Aleyhinde Cürümler ve Memurin Muhakemat Kanunu ve Alâkalı Bankalar ve İktisadi Devlet Teşekkülleri Mevzuatı, Ankara 1960.
- KOCA, Mahmut; **“Fikrî İçtima”**, Ceza Hukuku Dergisi, Cilt: 2, Sayı: 4, 2007, s. 197-221.
- KOCA, Mahmut / ÜZÜLMEZ, İlhan; Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Adalet Yayınevi, 5. Baskı, Ankara 2018.
- KOCA, Mahmut / ÜZÜLMEZ, İlhan; Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Seçkin Yayıncılık, 9. Baskı, Ankara 2016.
- KOCALAR, Salih / BİÇEN, Yunus; Kasten Yaralama Suçu Örneğinde Genel Hükümler, Seçkin Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara 2019.
- MAJNO; Ceza Kanunu Şerhi Türk ve İtalyan Ceza Kanunları, Cilt: 2, Ankara 1978.
- MALKOÇ, İsmail / GÜLER, Mahmut; Memurlar ve Suçlar, Adil Yayınevi, 1. Baskı, Ankara 1998.
- MALKOÇ, İsmail / GÜLER, Mahmut; Zimmet-İrtikap-Rüşvet ve Başlıca Memur Suçları, Ankara 1993.
- MALKOÇ, İsmail; Açıklamalı Türk Ceza Kanunu, 4. Cilt, 4. Baskı, Ankara 2013.
- MALKOÇ, İsmail; Memurlara Karşı İşlenen Suçlar Memur Suçlarının Soruşturma ve Yargılama Yöntemleri, 1. Baskı, İstanbul 1979.
- MEMİŞ KARTAL, Pınar; **“Türk Ceza Hukukunda Cebir Suçu (TCK M.108)”**, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:2, Sayı: 1, 2010, s.1035-1048.

- NUHOĞLU Ayşe; **“Yeni Türk Ceza Kanunu ile Kamu İdaresi Aleyhinde Cürümlerde Getirilen Değişiklikler”**, Doç. Dr. Mehmet Somer’e Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi – Hukuk Araştırmaları Dergisi Armağan Özel Sayısı, Cilt: 12, Sayı 1–3, 2004–2006, İstanbul 2006, s.985-994.
- ÖZBEK, Veli Özer / DOĞAN, Koray / BACAŞIZ, Pınar / TEPE, İlker; Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Seçkin Yayıncılık, 12. Baskı, Ankara 2017.
- ÖZBEK, Veli Özer / DOĞAN, Koray / BACAŞIZ, Pınar; Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Seçkin Yayıncılık, 10. Baskı, Ankara 2019.
- ÖZEN, Muharrem / TOZMAN, Önder; **“Türk Ceza Hukukunda Kamu Görevlisi Kavramı”**, Amme İdaresi Dergisi, Cilt 42, Sayı 4, Aralık 2009, s. 25-57.
- ÖZEN, Mustafa; **“5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nun İştirak Kurumuna Bakışı”**, TBBD, Cilt: 20, Sayı: 71, 2007, s. 239-253.
- ÖZEN, Mustafa; **“Ceza Hukukunda Fikri İhtima”**, TBBD, Cilt:20, Sayı: 73, 2007, s. 132-145.
- ÖZEN, Mustafa; Ceza Hukuku Genel Hükümler Dersleri, Adalet Yayınevi, 4. Baskı, Ankara 2019.
- ÖZEN, Mustafa; Ceza Hukuku Özel Hükümler Dersleri, Adalet Yayınevi, 3. Baskı, Ankara 2018.
- ÖZGENÇ, İzzet; **“Kamu Görevi, Yükümlülük Suçları, Yükümlülük Suçlarına İştirak (Karar İncelemesi)”**, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 4, S. 1-2, 1994, s. 329-348.
- ÖZGENÇ, İzzet; Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Seçkin Yayıncılık, 14. Baskı, Ankara 2018.
- PARLAR, Ali / UTKU, Eray; Türk Ceza Kanunu'nda Tehdit, Konut Dokunulmazlığının İhlali ve Mala Zarar Verme Suçları, Aristo Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul 2018.
- PARLAR, Ali; Kamu Görevlileri İle İlgili Suçlar, Aristo Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul 2017.
- SANCAKTAR, Oğuz / US, Eser / KASAPOĞLU TURHAN, Mine / ÖNÜT, Lale Burcu / SEYHAN, Serkan; İdare Hukuku Teorik Çalışma Kitabı, Seçkin Yayıncılık, 7. Baskı, Ankara 2018.
- SANCAR, Türkan Yalçın / KÖPRÜLÜ, Timuçin; Ceza Hukuku Genel Hükümler Uygulamalı Çalışmaları, Savaş Yayınevi, 5. Baskı, Ankara 2018.
- SAVAŞCI TEMİZ, Bilgehan; **“İştirak Hükümleri Açısından Bağlılık Kuralı”**, AÜHFD, Cilt: 65, Sayı: 4, 2016, s. 2487-2512.
- SINAR, Hasan; **“Türk Ceza Hukukunda Dolaylı Faillik”**, Ceza Hukuku Dergisi, Cilt: 6, Sayı: 15, 2011, s. 59-86.
- SIRMA, Özge; **“Ceza Hukukunda Hukuka Aykırılık”**, Fasikül Hukuk Dergisi, Cilt: 4, Sayı: 29, 2012, s. 15-21.

- SOYASLAN, Doğan; **“Ceza Hukukunda Memur Kavramı (Kamu Menfaati İçin Görevlendirilmiş Şahıslar)”**, AÜHFD, C. 45, S. 1, 1996, s. 41-53.
- SOYASLAN, Doğan; Ceza Hukuku Özel Hükümler, Yetkin Yayınevi, 11. Baskı, Ankara 2016.
- SOYASLAN, Doğan; Ceza Hukuku Özel Hükümler, Savaş Yayınları, 2. Baskı, Ankara 1997.
- SOYGÜT ARSLAN, Mualla Buket; Türk Ceza Hukukunda Müsadere, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Doktora Tezi, İstanbul 2014.
- SÖZÜER, Adem; Suça Teşebbüs, Kazancı Yayınları, İstanbul 1994.
- SÖZÜER, Adem; **“Tehdit Suçu”**, İÜHFM, C.: 54, S.: 1-4, İstanbul 1994, s. 125-146.
- ŞEKERCİOĞLU, C. Metin; Ceza Hukukumuzda Memur Kavramı, Cezaevi Matbaası, İstanbul 1974.
- TANERİ, Gökhan; Tehdit ve Hakaret, Bilge Yayınevi, 2. Baskı, Ankara 2017.
- TEZCAN, Durmuş / ERDEM, Mustafa Ruhan / ÖNOK, R. Murat; Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 16. Baskı, Ankara 2018.
- TOROSLU, Nevzat / TOROSLU, Haluk; Ceza Hukuku Genel Kısım, Savaş Yayınevi, 24. Baskı, Ankara 2018.
- TOROSLU, Nevzat; Ceza Hukuku Özel Kısım, Savaş Yayınevi, 9. Baskı, Ankara 2018.
- TÖNGÜR, Ali Rıza; **“Yargıtay Kararları Doğrultusunda İştirak Türü Olarak Dolaylı Faillik ve Azmettirme”**, Ceza Hukuku Dergisi, Cilt: 10, Sayı: 28, 2015, s. 223-259.
- TUNÇ ŞIK, Gülay / ŞIK, Hüseyin; Görevi Yaptırmamak İçin Direnme Suçu, Adalet Yayınevi, 1. Baskı, Ankara 2016.
- TURABİ, Selami; **“Ceza Hukukunda Kamu Görevlisi Kavramı”**, Ceza Hukuku Dergisi, Cilt: 7, Sayı: 20, 2012, s. 87-110.
- TÜRAY, Aras; **“Ceza Hukuku Bağlamında Kamu Görevlisi Kavramına İlişkin Eleştirel Bir Değerlendirme”**, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 14, Sayı: 2, 2017, s. 355-377.
- YALÇIN SANCAR, Türkan; **“Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Zincirleme Suç”**, Cilt: 20, Sayı: 70, 2007, s. 244-259.
- YARSUVAT, Duygun; **“Devlet İdaresi Aleyhine İşlenen Cürümlerin Genel Prensipleri”**, İÜHFM, Cilt XXX, S.: 1-2, İstanbul 1964, s. 665-691.
- YAŞAR, Osman / GÖKCAN, Hasan Tahsin / ARTUÇ, Mustafa; Yorumlu – Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Cilt: 6, Adalet Yayınevi, 2. Baskı, Ankara 2014.
- YENİSEY, Feridun / PLAGEMANN, Gottfried; Alman Ceza Kanunu Strafgesetzbuch (StGB), Beta Yayınevi, 2. Baskı, İstanbul 2015.

- YILDIRIM, Turhan / YASİN, Melikşah / KAMAN, Nur / ÖZDEMİR, H. Eyüp / ÜSTÜN, Gül / OKAY TEKİNSOY, Özge; İdare Hukuku, On İki Levha Yayıncılık, 7. Baskı, İstanbul 2018.
- YOKUŞ SEVÜK, Handan; Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Adalet Yayınevi, 1. Baskı, Ankara 2018.
- ZAFER, Hamide; **“Ceza Hukuku Uygulamasında Kamu Görevlisi”**, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Duygun Yarsuvat’a Armağan, Cilt: 9, Sayı: 2, İstanbul 2012, s. 213-226.

Prof. Dr.
Ekrem Ali AKARTÜRK

Doç. Dr.
Tevfik Sönmez KÜÇÜK

GÜÇLENDİRİLMİŞ PARLAMENTER SİSTEM

- Teori ve Uygulama -

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem -Teori ve Uygulama-
Ekrem Ali Akartürk - Tevfik Sönmez Küçük

Hukuk Yayınları Dizisi – 2803

Birinci Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 10 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKLAR

- AK Murat/SEZER Özcan, “Kamu Personel Sisteminde Çalışanların Görevde Yükselmesinde Kayırmacılık Sorunu”, **Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt: 23, 2018, s. 739-757.
- AKARTÜRK Ekrem Ali, “2017 Anayasa Değişikliğinin “Parlamentosuzlaştırma” Etkisi Üzerine”, **YÜHFD**, Cilt: 17, Sayı: 1, Ocak 2020, s. 1-25.
- AKARTÜRK Ekrem Ali, “İktidarın Kişiselleşmesi”, **Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 2, Sayı: 2, 1999, s. 217-230.
- AKARTÜRK Ekrem Ali, **Parlamentar Rejim Uygulamaları ve Parti Sistemleri**, Yeditepe Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2010.
- AKARTÜRK Ekrem Ali, “Siyasal Partilerin Bazı Çağdaş Sorunları ve Yeniden Yapılandırılması Üzerine Düşünceler”, **Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 1, 2008, s. 47-64.
- AKARTÜRK Ekrem Ali, “Türk Anayasal Gelişmelerinde Kopma: Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi (!)” **Legal Hukuk Dergisi**, Cilt:16, Sayı: 192, 2018, s. 5761-5773.
- AKARTÜRK Ekrem Ali/KÜÇÜK Tefik Sönmez, “Çağdaş Eğilimler Işığında Seçim Uyuşmazlıklarının Denetimi”, **Legal Hukuk Dergisi**, Cilt: 17, Sayı: 198, s. 2371-2420.
- ANAYURT Ömer, “Avrupa Birliği Ülkelerinde Anayasa Mahkemelerinin Kompozisyonuna İlişkin Tartışmalar”, **GÜHFD**, Cilt: XIII, Sayı: 1-2, 2009, s. 117-160.
- ARASLI Oya, **Adaylık Kavramı ve Türkiye’de Milletvekili Adaylığı**, Sevinç Matbaası, Ankara, 1972.
- BAŞLAR Kemal, “Uluslararası Antlaşmaların Onaylanması, Üstünlüğü ve Anayasal Denetimi Üzerine”, **Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni: Prof. Dr. Sevin Toluner’e Armağan**, Cilt: 24, Sayı: 1-2, 2004, s. 1-62.

- BATUM Süheyl, **99 Soruda Neden ve Nasıl Çağdaş Bir Anayasa**, On iki Levha Yayınları, 2. Bası, İstanbul 2010.
- CANDAN Kadir/SOLAK Mehmet/BİLGİN Murat, **Dünyada Seçim Sistemleri**, TBMM Basımevi, Ankara, Eylül 2020.
- ÇAM Esat, **Çağdaş Devlet Sistemleri**, Der Yayınevi, İstanbul, 2000.
- ÇAM Esat, **Siyaset Bilimine Giriş**, Der Yayınevi, İstanbul, 2011.
- ÇELİK Demirhan Burak, “16 Nisan Anayasa Değişikliği ve Yeni Hâkimler ve Savcılar Kurulu Üzerine Bir Değerlendirme”, **AÜSBFD**, Cilt: 73, Sayı: 4, 2018, s. 1057-1094.
- ÇELİK Demirhan Burak, **Türkiye’de Hukuk Devletinin Tesisi (Bağımsız ve Tarafsız Yargı Erki İçin Öneriler)**, İstanPol Raporu, İstanbul, Ocak 2021.
- DİKMEN CANİKLİOĞLU Meltem, “Seçim Sistemlerinin Siyasi İstikrarın Sağlanmasındaki Rolü”, **Anayasa Yargısı Dergisi**, Cilt: 16, 1999, s. 17-44.
- DUVERGER Maurice, **Siyasal Rejimler**, (Çev. Teoman Tunçdoğan), Sosyal Yayınlar, İstanbul, 1986.
- DUVERGER Maurice, **Siyasi Partiler**, (Çev. Ergun Özbudun), Bilgi Yayınları, 4. Basım (3. Basımdan Tıpkı Basım), Ankara, Ekim 1993.
- EROĞUL Cem, **Çağdaş Devlet Düzenleri: İngiltere, Amerika, Fransa, Almanya**, İmaj Yayınları, Gözden Geçirilmiş 8. Bası, Ankara, 2012.
- EROL Gonca, “Avrupa Ülkelerinde Geri Çağırma Hakkı”, **TBB Dergisi**, Sayı: 141, 2009, s. 43-102.
- ESEN Selin, “Türkiye’de Anayasa Şikâyeti”, in **Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru (Anayasa Şikâyeti/Anlamı, Kapsamı ve Olası Sorunlar)**, TBB Yayınları, Ankara, Ekim 2011, s. 44-55.
- GENÇKAYA Ömer Faruk, “Parlamentar Bilgi Edinme ve Denetim Aracı Olarak Soru”, in Hasan Erikli/Bahadır Yeşilirmak (Editörler), **Parlamentar Denetim Sempozyumu**, TBMM Yayınları, Ankara, 2012, s. 66-73.
- GÖNENÇ Levent, “Yüksek Seçim Kurulu’nun ‘Mahkeme’ Niteliği Üzerine Bir Değerlendirme”, in C. Eroğul, İ. Ertuğrul, S. Esen, F. Sağlam, M. Sevinç (Derleyenler), **Mümtaz Soysal’a Armağan**, Mülkiyeliler Birliği Vakfı Yayınları, Ankara, 2009, s. 281-292.

- GÖREN Zafer, “Anayasa Mahkemesi ve Yasama Arasındaki Karşılıklı Etkileşim”, **İzmir Barosu Dergisi**, Ocak 2019, s. 231-293.
- GÖZLER Kemal, **Elveda Anayasa: 16 Nisan 2017’de Oylayacağımız Anayasa Değişikliği Hakkında Eleştiriler**, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, Mart 2017.
- GÖZLER Kemal, “Halkoylamasının Değeri”, **AÜHFD**, Cilt: XL, Sayı: 1-4, 1988, s. 97-113.
- GÖZLER Kemal, **Referandumda Önce, Referandumdan Sonra**, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, Mayıs 2017.
- GÖZLER Kemal, **Türk Anayasa Hukuku Dersleri**, Ekin Basım Yayın Dağıtım, 22. Baskı, Bursa, Eylül 2018.
- GÖZLER Kemal, “Türkiye’de Hükümetlere Nasıl İstikrar ve Etkinlik Kazandırılabilir? (Başkanlık Sistemi ve Rasyonelleştirilmiş Parlâmentarizm Üzerine bir Deneme)”, **Türkiye Günlüğü**, Sayı: 62, Eylül-Ekim 2000, s. 25-47.
- GÖZTEPE Ece, “Türkiye’de Anayasa Mahkemesi’ne Bireysel Başvuru Hakkının (Anayasa Şikâyeti) 6216 Sayılı Kanun Kapsamında Değerlendirilmesi”, **TBB Dergisi**, Sayı: 95, 2011, s. 13-40.
- GÜRSEL Seyfettin; “Toplumsal Tercih Kuramı Çerçevesinde Anayasanın 67. Maddesinde Yer Alan Temsilde Adalet ve Yönetimde İstikrar İlkelерinin Değerlendirilmesi”, in **Anayasa Yargısı**, Anayasa Mahkemesi Yayınları, 16, Ankara, 1999, s. 46–68.
- HAKYEMEZ Yusuf Şevki, “Çoğunlukçu Demokrasi Anlayışı, Rousseau ve Türk Anayasaları Üzerindeki Etkisi”, **AÜHFD**, Cilt: 52, Sayı: 4, 2003, s. 69-92.
- İBA Şeref, “Cumhurbaşkanınca Yayımlanması Kısmen veya Tamamen Uygun Bulunmayan Kanunların Meclise Geri Gönderilmesi”, **AÜHFD**, Cilt: 52, Sayı: 3, 2003, s. 299-316.
- İBA Şeref, **Parlamentar Denetim**, Bilgi Yayınevi, Ankara, Ağustos 1997.
- İNCEOĞLU Sibel, “İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlarında Çoğulculuk”, in **Çoğulcu Demokrasi ve Çoğunlukçu Demokrasi İkilemi ve İnsan Hakları Toplantısı**, TBB Yay., No: 186, Ankara, 2011, s. 83–129.
- KABOĞLU İbrahim Ö., **Anayasa Hukuku Dersleri (Genel Esaslar)**, Legal Yayıncılık, Güncellenmiş ve Sadeleştirilmiş 15. Baskı, İstanbul, Eylül 2020.

- KANADOĞLU Korkut, **Siyasi Partiler Kanunu Şerhi**, Cilt: I, Beta Yayınları, İstanbul, Haziran 2010.
- KANADOĞLU Korkut/AKARTÜRK Ekrem Ali/ÖZSOY BOYUNSUZ Şule, **Türkiye’de Başkanlık Sistemi Tartışmaları-Otoriter Sistem Arayışları**, Cumhuriyet Halk Partisi Yayınları: 3, Ankara, Ekim 2016.
- KANADOĞLU Osman Korkut/DUYGUN Ahmet Mert, **Anayasa Hukukunun Genel Esasları**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, Ekim 2020.
- KAPANI Münci, **Politika Bilimine Giriş**, Bilgi Yayınları, 33. Basım, Ankara, 2013.
- KARA Fatih, “Parlamento ve Çok Yıllı Bütçeleme: Türkiye Örneği” **Yasama Dergisi**, Sayı: 27, Mayıs-Haziran-Temmuz-Ağustos 2014, s. 121-152.
- KARATEPE Selma/KURNAZ Salim, “Kamu Yönetiminde Liyakat İlkesi: İngiltere Örneği Üzerinden Türkiye İçin Bir Değerlendirme”, **Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt: XLVI, S ayı: 1, 2019, s. 78-104.
- KILIÇ Ayhan, “Yüksek Seçim Kurulu Kararlarına Karşı Bireysel Başvuru Yolu”, **Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi**, Cilt: 1, Sayı: 3, Haziran 2014, s. 39-81.
- KUZEY Pelin, “Avrupa Kamu Yönetimi İlkeleri Sıgma Raporları: No. 27”, (Rapor Çevirisi), **Maliye Dergisi**, Sayı 147, Eylül-Aralık 2004, s 57-89.
- KÜÇÜK Tevfik Sönmez, “Anayasa Hukukunda Organ Uyuşmazlığı Davası Üzerine Bir İnceleme”, **Anayasa Hukuku Dergisi**, Cilt: 5, Sayı 9, 2016, s. 171-198.
- KÜÇÜK Tevfik Sönmez, **Anayasa Hukukundaki Çağdaş Eğilimler Işığında Parlamenter Dokunulmazlıklar**, Legal Yayıncılık, İstanbul, Kasım 2019.
- KÜÇÜK Tevfik Sönmez, **Parti İçi Demokrasi**, XII Levha Yayınları, İstanbul, 2015.
- KÜÇÜK Tevfik Sönmez, “Türkiye’de Parlamentonun Bilgi Edinme Araçlarının Etkinliği”, **YÜHFD**, Cilt: XIII, Sayı: 2, 2016, s. 155-180.
- LECLERQ Claude, **Droit Constitutionnel et Institutions Politiques**, Litec, 5. édition, Paris, 1987.
- MAINWARING Scott, “Presidentialism, Multipartism, and Democracy: The Difficult Combination”, **Comparative Political Studies**, 26 (2), July 1993, s. 198-228.

- MAYO Henry B., **Demokratik Teoriye Giriş**, (Çev. Emre Kongar), Türk Siyasi İlimler Derneği Yayınları, Siyasi İlimler Serisi: 6, Ankara, 1964.
- MORLOK Martin: "Für eine zweite Generation des Parteienrechts", in **Mitteilungen des Instituts für Deutsches und Europäisches Parteienrecht**, 4. Jg, Heft 4, 1994, s. 53-66.
- MICHELS Robert, **Zur Soziologie des Parteiwesens in der modernen Demokratie -Untersuchungen über die oligarsichen Tendenzen des Gruppenlebens**, Kröner Verlag, Stuttgart, 1970.
- MURATOĞLU Tahir, "Almanya Federal Cumhuriyeti'nde Devlet Yapılanması", **GÜHFD**, Cilt: 18, Sayı: 2, 2014, s. 291-366.
- NEZİROĞLU İrfan, "Türkiye Büyük Millet Meclisinde Parlamenter Denetim Aracı Olarak Sözlü Soru Önergelerinin Etkinliği", **DEÜHFD**, Cilt: 8, Sayı 2, 2006, s. 151-168.
- ODYAKMAZ Zehra / ÇINARLI Serkan / ÖZCAN Cem, "Fransa'da ve Türkiye'de Seçim Kampanyalarının ve Siyasi Partilerin Finansmanının Denetimi", **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 20, Sayı: 2, 2012, s. 7-26.
- ONAR Erdal, "1982 Anayasasında Milletvekilliğinin Düşmesi", **Anayasa Yargısı Dergisi**, Cilt: 14, 1997, 387-465.
- ÖZBUDUN Ergun, **Batı Demokrasilerinde ve Türkiye'de Parti Disiplini**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayını, Ankara 1968.
- ÖZBUDUN Ergun, **Siyasal Partiler**, Sevinç Matbaası, Ankara, 1974.
- ÖZBUDUN Ergun, **Türk Anayasa Hukuku**, Yetkin Yayınları, 2017 Anayasa değişikliklerine göre gözden geçirilmiş 19. Basım, Ankara, 2019.
- ÖZSOY BOYUNSUZ Şule, "Otoriter Sistem Arayışları", in Bülent Tezcan / Onur Bilge Kula (Derleyenler), in Bülent Tezcan/Onur Bilge Kula (Derleyenler), **Anayasa Çalıştay Raporları**, Cumhuriyet Halk Partisi Yayınları, Ankara, Kasım 2016, s. 114-134.
- ÖZSOY BOYUNSUZ Şule/ESEN Berk, **Türkiye için Yeni Bir Hükümet Sistemi (Hükümet Sistemi Kaynaklı Sorunlar ve Çözüm Önerileri)**, İstanPol Raporu, İstanbul, Aralık 2020.
- ROSKIN Michael G., **Çağdaş Devlet Sistemleri**, (Çev. Bahattin Seçilmişoğlu), Adres Yayınları, Ankara, Mart 2009.

- SAĞLAM Fazıl, “Anayasa Şikâyeti, Anlamı, Kapsamı ve Türkiye Uygulamasında Olası Sorunlar”, in Ece Göztepe/Aykut Çelebi (Editörler), **Demokratik Anayasa: Görüşler ve Öneriler**, Metis Yayınları, İstanbul, 2012, s. 418-466.
- SAĞLAM Fazıl, “Siyasi Partiler Kanunu’nda Uluslararası Standartlara Uygunluk Açısından Yapılması Gereken Değişiklikler”, **Anayasa Yargısı Dergisi**, Cilt: 17, 2000, s. 233-254.
- SARTORI Giovanni, **Parties and Party Systems: A Framework for Analysis**, Cambridge University Press, Cambridge, 1976.
- ŞİRİN Tolga, “2017 Anayasa Değişikliklerinin Yargı Bağımsızlığı Yönünden Değerlendirilmesi”, **Anayasa Hukuku Dergisi**, Cilt: 6, Sayı: 11, 2017, s. 85-116.
- ŞİRİN Tolga, “İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi’ne Göre Serbest Seçim Hakkı”, **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**, Cilt: 17, Sayı: 1-2, s. 283-348.
- TAHMAZOĞLU ÜZELTÜRK Sultan, “Anayasa Mahkemesi Kararlarında Seçim Sistemi”, **Anayasa Yargısı Dergisi**, Cilt: 23, 2006, s. 237-278.
- TANÖR Bülent/YÜZBAŞIOĞLU Necmi, **1982 Anayasasına Göre Türk Anayasa Hukuku**, Beta Yayınları, 19. Bası, İstanbul, Eylül 2019.
- TEZİÇ Erdoğan, **Anayasa Hukuku**, Beta Yayınları, Tıpkı 23. Bası, İstanbul, 2019.
- TEZİÇ Erdoğan, **Seçim Sistemleri**, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1967.
- TÜRK Hikmet Sami, “Seçim, Seçim Sistemleri ve Anayasal Tercih”, **Anayasa Yargısı Dergisi**, Cilt: 22, 2006, s. 75-113.
- ULUSOY Ali, “Cumhurbaşkanının Tek Başına Yaptığı İşlemler ve Yargısal Denetimi Sorunu”, **Ankara Barosu Dergisi**, Cilt: 66, Sayı: 3, 2008, s.13-25.
- UYGUN Oktay, **Devlet Teorisi**, XII Levha Yayınları, İstanbul, Eylül 2014.
- YANCI ÖZALP Nihan, “Yüksek Seçim Kuruluna İlişkin Güncel Anayasal Tartışmalar”, **Anayasa Hukuku Dergisi**, Cilt: 4, Sayı: 8, 2015, s. 131-157.
- YAVUZ Bülent, “Çoğulcu Demokrasi Anlayışı ve İnsan Hakları”, **GÜHFD**, Cilt: XIII, Sayı: 1-2, 2009, s. 283-302.

YAVUZ Bülent, **Parlamentar Hükümet Sisteminde ve 1982 Anayasası'nda Başkan**, Asil Yayıncılık, Ankara, 2008.

YAZICI Serap, **Başkanlık ve Yarı-Başkanlık Sistemleri**, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayını, İstanbul, 2002.

YILMAZÖZ Mehmet, "Türkiye'de Kamu Personeli Yönetimi Sorunu", **Maliye Dergisi**, Sayı: 157, Temmuz-Aralık 2009, s. 293-302.

YOKUŞ Sevtap, "Türkiye'de Yeni Anayasa Arayışları ve 2017 Anayasa Değişiklikleri", **Anayasa Hukuku Dergisi**, Cilt: 6, Sayı: 12, 2018, s. 665-682.

YÜZBAŞIOĞLU Necmi, "Türkiye'de Uygulanan Seçim Sistemleri ve Bunlara İlişkin Anayasa Mahkemesi Kararlarına Göre Nasıl Bir Seçim Sistemi?", **İÜHF**, Cilt: 55, Sayı: 1-2, 1995-1996, s. 103-150.

DİĞER KAYNAKLAR

Mahkeme Kararları

AYM Bireysel Başvuru Kararı, b.n. 2013/3912.

AYM Kararı E. 1965/32, K. 1966/3, k.t. 04.02.1966.

AYM Kararı E. 1992/12, K. 1992/7, k.t. 18.02.1992.

AYM Kararı, E.1995/54, K. 1995/59, k.t. 18.11.1995.

AYM Kararı E. 2008/5, K. 2009/81, k.t. 11.06.2009.

AYM Kararı E. 2016/166, K. 2016/159, k.t. 12.10.2016.

AYM Kararı E. 2019/14, K. 2019/16, k.t. 14.03.2019.

AYM Kararı E. 2019/31, K. 2020/5, k.t. 23.01.2020.

AYM Kararı E. 2018/119, K. 2020/25, k.t. 11.06.2020.

YSK Kararı, Karar No. 560, k.t. 16.04.2017.

Çevrimiçi Kaynaklar

<https://artigercek.com/haberler/turkiye-akraba-iliskileriyle-yonetiliyor>, Son Erişim Tarihi: 25 Ocak 2021.

<https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22documentcollectionid%22%3A%5B%22GRANDCHAMBER%22%22CHAMBER%22%5D%7D>, Son Erişim Tarihi: 25 Ocak 2021.

- <https://ppi.worldbank.org/en/snapshots/rankings>, Son Erişim Tarihi: 25 Ocak 2021.
- <https://www.anayasa.gov.tr/tr/kararlar-bilgi-bankasi/>, Son Erişim Tarihi: 25 Ocak 2021.
- <https://www.birgun.net/haber/erdogan-teyzesinin-oglu-yeniden-danistay-uyesi-yapti-265801>, Son Erişim Tarihi: 25 Ocak 2021.
- <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/akp-ile-mhp-arasinda-yeni-pazarlik-hedef-yine-330-731221>, Son Erişim Tarihi: 25 Ocak 2021.
- <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/bakanlara-soru-sorma-suresine-de-kisiltama-1798553>, Son Erişim Tarihi: 25 Ocak 2021.
- <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/erdogan-kredi-yurtlar-genel-mudurlugune-teyzesinin-oglu-atadi-1254547>, Son Erişim Tarihi: 25 Ocak 2021.
- <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/iste-akpli-hamza-yerlikayanin-sahte-diploma-davasinin-karari-diplomasi-sahte-1799518>, Son Erişim Tarihi: 25 Ocak 2021.
- <https://www.diken.com.tr/chp-birden-fazla-maas-alan-akplileri-listeledi-basligi-arpalik-aile-sirketi/>, Son Erişim Tarihi: 25 Ocak 2021.
- <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/rtuk-baskani-sahinin-halkbank-yonetim-kurulu-uyeligine-secilmesine-tepki-5872180/>, Son Erişim Tarihi: 25 Ocak 2021.
- https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tbmm_internet.anasayfa, Son Erişim Tarihi: 25 Ocak 2021.

Dr. Ufuk Ramazan AKMAK

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ VE
ANAYASA MAHKEMESİ YARGILAMASINDA
HAKKANİYETE UYGUN TATMİN

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi Yargılamasında

Hakkaniyete Uygun Tatmin

Ufuk Ramazan Çakmak

Hukuk Yayınları Dizisi – 2953

Birinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 36 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.

İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde

No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0312 395 85 71

Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

Kitaplar ve Makaleler

ACER, Yücel / KAYA, İbrahim, Uluslararası Hukuk, Seçkin Yayınevi, Ankara 2018.

AÇIKGÜL, Hacı Ali, Bireysel Başvuru Kararlarının İcrasına İlişkin Düzenlemeler ve Kurumsal Yapılanma İhtiyacı, Anayasa Yargısı Dergisi, C. 33, 2016, ss. 127-132.

AKANDJI-KOMBE, Jean-François, Positive Obligations under the European Convention on Human Rights: A Guide to the Implementation of the European Convention on Human Rights, Human Rights Handbooks, No. 7, 2007.

AKÇAY, Deniz, “Cyprus v. Turkey” Kararı: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin Uluslararası Hukuk ve Uluslararası Uyuşmazlık Sınanı, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sy. 121, 2015, ss. 441-472.

AKINCI, Şahin, Borçlar Hukuku Bilgisi: Genel Hükümler, 9. Baskı, Sayram Yayınları, Konya 2016.

AKKUTAY, Ali İbrahim, Diplomatik Koruma ve İnsan Hakları İlişkisi, Adalet Yayınevi, Ankara 2013.

AKSAR, Yusuf Teoride ve Uygulamada Uluslararası Hukuk II, Seçkin Yayınevi, Ankara 2017.

ALGAN, Bülent, “Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru”, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hukuku, İlyas DOĞAN (Ed.), Astana Yayınları, Ankara 2019.

ALGAN, Bülent / TİRYAKİ, Refik, Uluslararası Hukuk Açısından Uluslararası Organizasyonlar ve İnsan Haklarının Korunması: Birleşmiş Milletler Örneği, Avrasya Dosyası, Birleşmiş Milletler Özel Sayısı, C.8, Sy. 1, 2002, ss. 92-127.

ALGAN, Bülent, Bireysel Başvurularda Açıkça Dayanaktan Yoksunluk Kriterinin Anayasa Mahkemesi Tarafından Yorumu ve Uygulanması, AÜHFD, C. 63, Sy. 2, 2014, ss. 247-284.

- ALGAN, Bülent, Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Hakların Korunması, Seçkin Yayınevi, Ankara 2007.
- ALGAN, Bülent, Rethinking “Third Generation” Human Rights, Ankara Law Review, Vol. 1, No. 1, 2004, ss. 121-155.
- ALGAN, Bülent / IŞIK, Salim, Ulusal İnsan Hakları Mekanizmaları Mevzuatı, Savaş Yayınevi, Ankara 2016.
- ALTIPARMAK, Kerem, “Kopya Davalar ve Pilot Kararlar: Bir Kararda Bin Adaletsizlik?”, 50. Yılında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi: Başarı mı, Hayal Kırıklığı mı?, Kerem ALTIPARMAK (Ed.), Ankara Barosu Yayınları, Ankara 2009.
- ALTWICKER-HÁMORI, Szilvia / ALTWICKER, Tilmann / PETERS, Anne, Measuring Violations of Human Rights: An Empirical Analysis of Awards in Respect of Non-Pecuniary Damage under the European Convention on Human Rights, Heidelberg Journal of International Law, C. 76, 2016, ss. 1-51.
- ANAYURT, Ömer, Avrupa İnsan Hakları Hukukunda Kişisel Başvuru Yolu, Seçkin Yayınevi, Ankara 2004.
- ANTALYA, Osman Gökhan, Marmara Hukuk Yorumu Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. V/1, 2, Seçkin Yayınevi, Ankara 2019.
- ARAI-TAKAHASHI, Yutaka, The Margin of Appreciation Doctrine and the Principle of Proportionality in the Jurisprudence of the ECHR, Intersentia, Antwerp/Oxford/New York 2001.
- ARNWINE, Selin Esen, İspanya’da Bireysel Başvuru Yolu, AÜHFD, C. 52, Sy. 4, 2003.
- ARSAVA, A. Füsün, AİHM Kararlarının Yerine Getirilmesi, TBB Dergisi, Sy. 148, 2020, ss. 381-392.
- ARSLAN ÖNCÜ, Gülay, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde Özel Yaşamın Korunması Hakkı, Beta Yayınevi, İstanbul 2011.
- ARSLAN, Zühtü, Temel Hakların Korunması Bağlamında Anayasa Mahkemelerinin Yasama, Yürütme ve Diğer Yargı Organları ile İlişkileri, Anayasa Yargısı Dergisi, C. 34, 2017, ss. 119-122.
- ATALAY, Esra, Sanat Özgürlüğü Temel Hakkının Hukuki Niteliği, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 6, Sy. 1, 2004, ss. 43-66.

- AYDAR, Hafize Sevinç, İngiliz Hukukunda Yargısal Emir Kavramı ve Türkiye'de Uygulanabilirliği, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Eskişehir 2007.
- AYDIN, Öykü Didem, Türk Anayasa Yargısında Yeni Bir Mekanizma: Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 15, Sy. 4, 2011, ss. 121-170.
- BAHADIR, Ali, Anayasa Mahkemesi Kararlarının Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Etkisi, Anayasa Yargısı Dergisi, C. 35, 2018, ss. 135-145.
- BAL, Ali, Devletin Uluslararası Sorumluluğunun Doğması, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir 2006.
- BAL, Ali, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Avrupa Konsensüsüne Başvurması, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 21, Sy. 1, 2019, ss. 27-82.
- BAYSAL, Mustafa Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Bireysel Başvuruda Mağdur Kavramı, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Sy. 5, 2015, ss. 193-233.
- BEATSON, Jack / GROSZ, Stephen / HICKMAN, Tom / SINGH, Rabinder/PALMER, Stephanie, Human Rights: Judicial Protection in the United Kingdom, Sweet and Maxwell, London 2008.
- BERİŞ, H. Emrah, Egemenlik Kavramının Tarihsel Gelişimi ve Geleceği Üzerine Bir Değerlendirme, Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, C. 63, Sy. 1, 2008, ss. 55-80.
- BERNHARDT, Rudolf, "Human Rights and Judicial Review: The European Court of Human Rights", Human Rights and Judicial Review, David M. BEATTY (Ed.), Martinus Nijhoff Publishers, 1994.
- BERNHARDT, Rudolf, "Just Satisfaction under the European Convention on Human Rights", International Responsibility Today: Essays in Memory of Oscar Schachter, Maurizio RAGAZZI (Ed.), Martinus Nijhoff Publishers, Leiden/Boston 2005.
- BESSON, Samantha, Subsidiarity in International Human Rights Law-What is Subsidiary about Human Rights?, The American Journal of Jurisprudence, Vol. 61, No. 1, 2016, ss. 69-107.
- BİLİR, Faruk, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Yargılamasının Yenilenmesi, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 1, Sy. 2, 2006, ss. 3-29.

- BİRTANE, Şermin, Etkili Bir Başvuru Yolu Olarak Bireysel Başvuru, Yetkin Yayınları, Ankara 2019.
- BJÖRGVINSSON, David Thór, "The "Pilot-Judgment" Procedure of the European Court of Human Rights", International Human Rights Monitoring Mechanisms: Essays in Honour of Jakob Th. Möller, Gudmundur ALFREDSSON / Jonas GRÍMHEDEN / Bertrand G. RAMCHARAN / Alfred ZAYAS (Eds.), Martinus Nijhoff Publishers, 2009.
- BODNAR, Adam, "Res Interpretata: Legal effect of the European Court of Human Rights' Judgments For Other States Than Those Which Were Party To The Proceedings", Human Rights and Civil Liberties in the 21st Century, Yves HAECK / Eva BREMS (Eds.), Springer, 2014.
- BOYAR, Oya, "Devletin Pozitif Yükümlülükleri ve Dolaylı Etki", İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa, Sibel İNCEOĞLU (Ed.), Beta Yayınları, İstanbul 2013.
- BOZKURT, Enver / KANAT, Selim / BEKTAŞ, Sezercan, Uluslararası İnsan Hakları Hukuku, Legem Yayıncılık, Ankara 2018.
- BOZKURT, Enver / KÜTÜKÇÜ, M. Akif / POYRAZ, Yasin, Devletler Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara 2012.
- BREMS, Eva, The Margin of Appreciation Doctrine in the Case-Law of the European Court of Human Rights, Heidelberg Journal of International Law, Vol. 56, 1996, ss. 230-314.
- BROWNLIE, Ian, Principles of International Law, Oxford University Press, 2002.
- BROWNLIE, Ian, State Responsibility, Oxford University Press, 1983.
- BUYSE, Antoine, "Flying or landing? The pilot judgment procedure in the changing European human rights architecture", Shifting Centers of Gravity in Human Rights Protection: Rethinking Relations between the ECHR, EU and National Legal Orders, Oddný Mjöll ARNARDÓTTIR/Antoine BUYSE (Eds.), Routledge 2016.
- BUYSE, Antoine, The Pilot Judgment Procedure at the European Court of Human Rights: Possibilities and Challenges, Nomiko Vima (Greek Law Journal), Vol. 57, 2009, http://www.dsanet.gr/NOMIKO_VIMA_50_YEARS.PDF, (erişim tarihi:13.04.2020).

- BUYSE, Antonie, Lost And Regained? Restitution as a Remedy for Human Rights Violations in the Context of International Law, Heidelberg Journal of International Law, Vol. 68, 2008, ss. 129-153.
- BYDLINSKI, Franz, "Methodological Approaches to the Tort Law of the ECHR", Tort Law in the Jurisprudence of the European Court of Human Rights, Attila FENYVES / Ernst KARNER / Helmut KOZIOL / Elisabeth STEINER (Eds.), De Gruyter, Berlin 2011.
- CAROZZA, Paolo G., Subsidiarity as a Structural Principle of International Human Rights Law, American Journal of International Law, Vol. 97, Issue 1, 2003, ss. 38-79.
- CENGİZ, Serkan, AİHS'in 41. Maddesi Uyarınca Yapılacak Tazminat Taleplerine Daire Yönerge, TBB Dergisi, Sy. 79, 2008, ss. 411-416.
- CENGİZ, Serkan, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin AİHS M. 41 Kapsamındaki Hükümlerinin (Adil Karşılık) Mahiyeti ve Unsurları, Adalet Yayınevi, Ankara 2016.
- COLANDREA, Valerio, On the Power of the European Court of Human Rights to Order Specific Non-monetary Measures: Some Remarks in Light of the Assanidze, Broniowski and Sejdicovic Cases, Human Rights Law Review, Vol. 7, Issue 2, 2007, ss. 396-411.
- COSTA, Jean-Paul, "The Provision of Compensation under Article 41 of the European Convention on Human Rights", Tort Liability of Public Authorities in Comparative Perspective, Duncan FAIRGRIEVE / Mads ANDENAS / John BELL (Eds.), British Institute of International and Comparative Law, London 2002.
- CREMER, Hans-Joachim, "Prescriptive Orders in the Operative Provisions of Judgments by the European Court of Human Rights: Beyond res judicanda?", Judgments of the European Court of Human Rights Effects and Implementation, Anja SEIBERT-FOHR / Mark E. VILLIGER (Eds.), Nomos, Baden-Baden 2015.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan, İdari Yargılama Hukuku, Seçkin Yayınevi, Ankara 2017.
- ÇAPAN, Alişan, İspanyol Hukukunda Bireysel Başvuru Yolu: 2007 Reformu ve Değerlendirmesi, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 20, Sy. 2, 2014, ss. 251-284.

- ÇELİK, Yeşim, *Türk Hukukunda Bireysel Başvuru ve Anayasa Mahkemesi Uygulaması*, Adalet Yayınevi, Ankara 2016.
- DEMİR GÜRSEL, Esra, *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 8-11. maddelerinde Korunan Haklar ve Demokratik Toplumun Sınırları*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2014.
- DEYNEKLİ, Adnan, “Yargıtay’ın Anayasa Şikâyetine Bakışı”, *Bireysel Başvuru Anayasa Şikâyeti*, Musa SAĞLAM (Ed.), HUKAB Sempozyum Serisi I, Ankara 2011.
- DOĞAN, İlyas, “AİHM’nin Yargısı, Yargılama Usulü ve Kararlarının İnfazı”, *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hukuku*, İlyas DOĞAN (Ed.), Astana Yayınları, Ankara 2019.
- DOĞAN, İlyas, “Avrupa Konseyi Çerçevesinde İnsan Haklarını Koruma Sistemi”, *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hukuku*, İlyas DOĞAN (Ed.), Astana Yayınları, Ankara 2019.
- DOĞAN, Murat / ŞAHAN, Gökhan / ATAMULU, İsmail, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Seçkin Yayınevi, Ankara 2019.
- DOĞRU, Derya, *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Yargılamasında Takdir Marjı Doktrini*, Turhan Kitabevi, Ankara 2019.
- DOĞRU, Osman / NALBANT, Atilla, *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi: Açıklama ve Önemli Kararlar*, Cilt 2, Legal Yayıncılık, İstanbul 2013.
- DOĞRU, Osman, *Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Rehberi*, Legal Yayınevi, İstanbul 2012.
- DÜLGER, Kenan, *Devletin Uluslararası İnsancıl Hukukun İhlalinden Doğan Sorumluluğu*, Beta Yayınevi, İstanbul 2015.
- DZEHTSIAROU, Kanstantsin, *European Consensus and the Evolutive Interpretation of the European Convention on Human Rights*, *German Law Journal*, Vol. 12, No. 10, 2011, ss. 1730-1745.
- EAGLETON, Clyde, *Measure of Damages in International Law*, *Yale Law Journal*, Vol. 39, 1929, ss. 52-75.
- EKİNCİ, Hüseyin / SAĞLAM, Musa, *Sorularla Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru*, Anayasa Mahkemesi Yayınları, Ankara 2014.
- ELÇİN ERTUĞRUL, Ümmühan, *Uluslararası Hukukun Emredici Normlarından Doğan Yükümlülüklerin Ciddi İhlallerinden Devletin Sorumluluğu*, Yetkin Yayınları, Ankara 2012.

- ER, Selami, "Bireysel Başvuru İncelemesinde Mülkiyet Hakkı", Haşim Kılıç'a Armağan, Ali Rıza ÇOBAN/Serdar GÜLENER/Musa SAĞLAM/Hüseyin EKİNCİ (Eds.), C. II, Ankara 2015.
- ERDAL, Uğur / BAKIRCI, Hasan, Article 3 of the European Convention on Human Rights: A Practitioner's Handbook, Organisation Mondiale contre la Torture, 2006.
- ERDEM, Merve, Özel Hukuk Kişilerinin Faaliyetlerinden Dolayı Devletlerin Uluslararası Sorumluluğu: Bir Hukuk Jimnastiği, TBB Dergisi, Sy. 143, 2019, ss. 309-330.
- ERDEM, Mustafa Ruhan / KORKMAZ, Ömer, Yargılamanın Yenilenmesi Nedeni Olarak Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin İhlali, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C. 5, Sy. 2, 2003, ss. 182-212.
- ERDOĞAN, Mustafa, Anayasal Demokrasi, Siyasal Kitabevi Yayınları, Ankara 2004.
- EREN, Abdurrahman, Hukuki Yorum Yöntemleri Açısından Bireysel Başvuru Kararlarının Anayasanın Yorumuna Etkileri, Anayasa Yargısı Dergisi, C. 33, 2016, ss. 231-301.
- EREN, Abdurrahman, Özgürlüklerin Sınırlanmasında Demokratik Toplum Düzeninin Gerekleri, Beta Yayınevi, İstanbul 2004.
- EREN, Fikret, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 21. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2017.
- EREN, Fikret, Sorumluluk Hukuku Açısından Uygun İlliyet Bağı Teorisi, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No: 361, Sevinç Matbaası, Ankara 1975.
- ERGE, Recep Ersel, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarında Hakaniyete Uygun Tatmin, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2016.
- ERGÜL, Ergin, Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Bireysel Başvuru ve Uygulaması, Yargı Yayınevi, Ankara 2012.
- ERGÜL, Ergin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Türk Hukuku'nda Sınır Dışı Etme, Geri Gönderme ve Geri Verme, Yargı Yayınevi, Ankara 2012.
- ERKİNER, Hakkı Hakan, Devletin Haksız Fiilden Kaynaklanan Uluslararası Sorumluluğu, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2010.

- EROĞUL, Cem, Değişen Egemenlik Anlayışının Hak ve Özgürlüklerin Korunmasına ve Anayasa Yargısına Etkileri, *Anayasa Yargısı Dergisi*, C. 20, 2003, ss. 196-213.
- ESEN, Egemen, İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi İçtihatları Işığında Takdir Marjı Doktrini, *On İki Levha Yayınları*, İstanbul 2020.
- FIKFAK, Veronika, Changing State Behaviour: Damages before the European Court of Human Rights, *The European Journal of International Law*, Vol. 29, No. 4, 2018, ss. 1091-1125.
- FIKFAK, Veronika, Non-Pecuniary Damages Before the European Court of Human Rights: Forget the Victim; It's All about the State, *Leiden Journal of International Law*, Vol. 33, Issue 2, 2020, ss. 335-369.
- FITZMAURICE, Malgosia, "Dynamic (Evolutive) Interpretation of Treaties and the European Court of Human Rights", 40 Years of the Vienna Convention on the Law of Treaties, Alexander ORAKHELASHVILI / Sarah WILLIAMS (Eds.), British Institute of International and Comparative Law, 2010.
- FRANÇOIS, Kristen, "An Elaborate Report of the Criminal Law Working Group's Discussion", The Execution of Strasbourg and Geneva Human Rights Decisions in the National Legal Order, Tom BARKHUYSEN / Michiel VAN EMMERIK/Piet Hein VAN KEMPEN (Eds.), Springer, 1999.
- FRÉDÉRIC, Edel, The Length of Civil and Criminal Proceedings in the Case Law of the European Court of Human Rights, Council of Europe Publishing, Strasbourg 2007.
- FROMEIN, Jochen Abr., "The Protection of Property", The European System for the Protection of Human Rights, Ronald St. J. MACDONALD / Franz MATSCHER / Herbert PETZOLD (Eds.), Martinus Nijhoff Publishers, London 1993.
- FYRNY, Markus, Expanding Competences by Judicial Lawmaking: The Pilot Judgment Procedure of the European Court of Human Rights, *German Law Journal*, Vol. 12, Issue 5, 2011, ss. 1231-1260.
- GARLICKI, Lech, "Broniowski and After: On the Dual Nature of Pilot Judgments", *Libor Amicorum Luzius Wildhaber: Human Rights-Strasbourg Views/Droits de l'homme-Regards de Strasbourg*, Lucius CAFLISCH / Johan CALLEWAERT / Roderick LIDDELL / Paul MAHONEY / Mark VILLIGER, (Eds.), N. P. Engel Publisher, 2007.

- GEMALMAZ, H. Burak, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde Mülkiyet Hakkı, Beta Yayınevi, İstanbul 2009.
- GEMALMAZ, Mehmet Semih, Ulusalüstü İnsan Hakları Hukuku Belgeleri: 1. Cilt Bölgesel Sistemler, Legal Kitabevi, İstanbul 2011.
- GERARDS, Janneke H / GLASS, Lize R., Access to Justice in the European Convention on Human Rights System, Netherlands Quarterly of Human Rights, Vol. 35, Issue. 1, 2017, ss. 11-30.
- GERARDS, Janneke, Margin of Appreciation and Incrementalism in the Case Law of the European Court of Human Rights, Human Rights Law Review, Vol. 18, No. 3, September 2018, ss. 495-515.
- GIAKOUMOPOULOS, Christos, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarının İnfazı ve Anayasa Mahkemelerinin Rolü, Anayasa Yargısı Dergisi, C. 33, 2016, ss. 35-42.
- GILLARD, Emanuela-Chiara Reparation for Violations of International Humanitarian Law, International Review of Red Cross, Vol. 85, No. 851, 2003, ss. 529-533.
- GİŞİ, Selçuk, Uluslararası Sürekli Adalet Divanı'nın Chorzow Fabrikası Kararı ve Uluslararası Sorumluluk, EÜHFD, C. 20, Sy. 3-4, 2016, ss. 15-43.
- GÖÇER, Mahmut, Uluslararası Hukuk ve İnsan Haklarının Uluslararası Korunması, Seçkin Yayınevi, Ankara 2002.
- GÖZLER, Kemal, Anayasa Hukukunun Genel Teorisi, Ekin Yayınevi, Bursa 2011.
- GÖZLER, Kemal, İnsan Hakları Hukuku, Ekin Yayınevi, Bursa 2017.
- GÖZLÜGÖL, Said Vakkas, Avrupa İnsan Hakları Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara 2014.
- GÖZTEPE ÇELEBİ, Ece, Bireysel Başvuru Kararlarının Bağlayıcılığı ve İcrası Sorunu ile Kurumsallaşma İhtiyacı, Anayasa Yargısı Dergisi, C. 33, 2016, ss. 93-118.
- GÖZTEPE, Ece, Türkiye'de Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru Hakkının (Anayasa Şikâyeti) 6216 Sayılı Kanun Kapsamında Değerlendirilmesi, TBB Dergisi, Sy. 95, 2011, ss. 13-40.
- GÖZÜBÜYÜK, Şeref / GÖLCÜKLÜ, Feyyaz, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması, Turhan Kitabevi, Ankara 2013.

- GRAY, Christine, *Judicial Remedies in International Law*, Oxford University Press, New York 1987.
- GRAY, Christine, "The Different Forms of Reparation: Restitution", *The Law of International Responsibility*, James CRAWFORD / Alain PELLET / Simon OLLESON (Eds.), Oxford University Press, 2010.
- GREER, Steven, *The Exceptions to Articles 8 to 11 of the European Convention on Human Rights*, Council of European Publishing, 1997.
- GREER, Steven, *The Interpretation of the European Convention on Human Rights: Universal Principle or Margin of Appreciation?*, *UCL Human Rights Review*, Vol. 3, 2010, ss. 1-14.
- GREER, Steven, *The Margin of Appreciation Interpretation and Discretion under the European Convention on Human Rights*, Council of Europe Publishing, Strasbourg 2000.
- GUERRA, Luis Lopez, *İspanya ve İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi: Bireysel Başvuru ve Amparo Deneyimi*, *Anayasa Hukuku Dergisi*, Çev. Sezen KAMA, C. 4, Sy. 7, 2015, ss. 49-83.
- GÜMÜŞ, A. Tarık, *Devletin Pozitif Yükümlülükleri Ekseninde Özel Hayata Saygı Hakkı*, Adalet Yayınevi, Ankara 2015.
- GÜMÜŞAY, Ramazan, *Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru Yolunda İhlâl Kararlarının İcrası*, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- GÜMÜŞAY, Ramazan, *Bireysel Başvuruda İhlâlin Ortadan Kaldırılmasının Bir Aracı Olarak "Yeniden Yargılama Kararı ve İcrası"*, *EBYÜHFD*, C. XXII, Sy. 1-2, 2018, ss. 93-143.
- GÜNDÜZ, Aslan, *İnsan Hakları İle İlgili Uluslararası Sözleşmelerin Kurduğu Denetim Organları Kararlarının Hukukumuzda Etkileri*, *İnsan Hakları ve Yargı (Sorunlar ve Çözümler)*, Adalet Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı, Ankara 1998.
- HAMDEMİR, Berkan, *Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018.
- HARRIS, David / O'BOYLE, Michael / WARBRICK, Colin, *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hukuku*, Çev. Ulaş KARAN / Mehveş BİNGÖL-LÜ, Oxford University Press, Oxford 2009.
- ICHIM, Octavian, *Just Satisfaction under the European Convention on Human Rights*, Cambridge University Press, 2015.

- İNCEOĞLU, Sibel, “Hak ve Özgürlükleri Sınırlama ve Güvence Rejimi”, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa: Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Kapsamında Bir İnceleme, Sibel İNCEOĞLU (Ed.), Beta Yayınevi, İstanbul 2013.
- İNCEOĞLU, Sibel, Anayasa Mahkemesi’ne Bireysel Başvuru: Türkiye ve Latin Modelleri, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2017.
- JANIS, Mark W. / KAY, Richard S. / BRADLEY, Anthony W., European Human Rights Law, Oxford University Press, New York 2008.
- JÓZON, Mónika, “Satisfaction by Finding a Violation”, Tort Law in the Jurisprudence of the European Court of Human Rights, Attila FENYVES / Ernst KARNER / Helmut KOZIOL / Elisabeth STEINER (Eds.), De Gruyter, Berlin 2011.
- KALABALIK, Halil, İnsan Hakları Hukuku, Seçkin Yayınevi, Ankara 2017.
- KANADOĞLU, Korkut, Anayasa Mahkemesi’ne Bireysel Başvuru, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2015.
- KAPLAN, Gürsel, İdari Yargılama Hukuku, Ekin Yayınevi, Bursa 2016.
- KARADENİZ ÇELEBİCAN, Özcan, Roma Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara 2019.
- KARAKUL, Selman, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin Kendi Kararlarının Yerine Getirilmesindeki Rolü, İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 5, Sy. 2, 2018, ss. 125-156.
- KARAMAN, Ebru, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarının Yerine Getirilmemesinden Doğan Sorumluluk, İÜHFM, C. 72, Sy. 1, 2014, ss. 411-434.
- KARAMAN, Ebru, Karşılaştırmalı Anayasa Yargısında Bireysel Başvuru Yolu, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2013.
- KARAN, Ulaş, Anayasa Mahkemesi’ne Bireysel Başvuru Rehberi, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2015.
- KARAN, Ulaş, Öğretide ve Uygulamada Anayasa Mahkemesi Kararlarının Bağlayıcılığı ve İcrası: Norm Denetimi ile Bireysel Başvuru Usulünde Verilen Kararlar Özelinde Bir İnceleme, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2018.

- KELLER, Helen / KÜHNE, Daniela / FISCHER, Andreas, Statut-Entwurf für den Europäischen Gerichtshof für Menschenrechte Ein Beitrag zur Reform des Konventionssystems, EuGRZ 38 (2011), aktaran Ayşe Füsün AKSAVA, AİHM'nin İnsan Hakları Alanında Oynadığı Anayasa Mahkemesi Rolü, TAAD, Sy. 35, Temuuz 2018.
- KELLER, Helen / MARTI, Cedric, Reconceptualizing Implementation: The Judicialization of the Execution of the European Court of Human Rights' Judgments, The European Journal of International Law, Vol. 26, No. 4, 2015, ss. 829-850.
- KELLNER, Markus / DURANT, Isabelle C, "Causation", Tort Law in the Jurisprudence of the European Court of Human Rights, Attila FENYVES / Ernst KARNER / Helmut KOZIOL / Elisabeth STEINER (Eds.), De Gruyter, Berlin 2011.
- KILIÇ, Ayşe Funda, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde Önemli Zarar Kriteri ve 15 Numaralı Protokolle Yapılan Değişiklik, Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 5, Sy. 1, Nisan 2020, ss. 2017-2036.
- KILINÇ, Bahadır, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarının İnfazı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2006.
- KILINÇ, Bahadır, Bireysel Başvuruda Anayasa Mahkemesi Kararlarının Yerine Getirilmesi, Haşim Kılıç'a Armağan, Ali Rıza ÇOBAN/Serdar GÜLENER/Musa SAĞLAM/Hüseyin EKİNCİ (Eds.), C. II, Ankara 2015.
- KILINÇ, Bahadır, Karşılaştırmalı Anayasa Yargısında Bireysel Başvuru (Anayasa Şikayeti) Kurumu ve Türkiye Açısından Uygulanabilirliği, Anayasa Yargısı Dergisi, C. 25, 2008, ss. 19-59.
- KISSLING, Christa / KELLIHER, Denis, Compensation for Pecuniary and Non-Pecuniary Loss, Tort Law in the Jurisprudence of the European Court of Human Rights, Attila FENYVES / Ernst KARNER / Helmut KOZIOL / Elisabeth STEINER (Eds.), De Gruyter, Berlin 2011.
- KOCABAŞ, Sadık, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Taraf Devletlere Yüklediği Pozitif Yükümlülükler, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2009.
- KOSAŞ, David / PETROV, Jan, "The Domestic Judiciary in the Architecture of the Strasbourg System of Human Rights", How International Law Works in Times of Crisis, George ULRICH / Ineta ZIEMELE (Eds.), Oxford University Press, 2019.

- KÖKSAL, Duygu, İfade Özgürlüğüne Müdahalenin Amaç Dışı Kullanılması: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 18. Madde Uygulaması, İfade Özgürlüğü Üzerine Makaleler: Uluslararası Kapanış Sempozyumu'na Katkı Kitabı, Matus Basımevi, Ankara 2017.
- KÖKÜSARI, İsmail, Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru Yolunda İhlâl Kararlarının Kesinliği, Bağlayıcılığı ve Etkisi, EBYÜHFD, C. XXII, Sy. 1-2, 2018, ss. 1-56.
- KRATOCHVÍL, Jan, The Inflation of the Margin of Appreciation by the European Court of Human Rights, Netherlands Quarterly of Human Rights, Vol. 29, No. 3, 2011, ss. 324-357.
- KURAN, Selami / AYDIN OKUR, Derya / SARİBEYOĞLU, Meltem / GÜNEL, Reşat Volkan, Uluslararası Hukuk Temel Metinler, Beta Yayınevi, İstanbul 2014.
- KURBAN, Dilek, Forsaking Individual Justice: The Implications of the European Court of Human Rights' Pilot Judgment Procedure for Victims of Gross and Systematic Violations, Human Rights Law Review, Vol. 16, Issue.4, December 2016, ss. 731-769.
- KÜÇÜK, Adnan, Egemenlik (Hâkimiyet), Halk Egemenliği ve Milli Egemenlik Tartışmaları ve Egemenlik Anlayışında Esaslı Dönüşüm, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Sy. 6, 2015, ss. 311-361.
- LAFFRANQUE, Julia, "Can't Get Just Satisfaction", Judgments of the European Court of Human Rights - Effects and Implementation, Anja SEIBERT-FOHR / Mark E. VILLIGER (Eds.), Nomos, Baden-Baden 2014.
- LAMBERT ABDELGAWAD, Elisabeth, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarının İnfazı, Avrupa Konseyi Yayınları, Çev. İnan SEVİNÇ, Strasbourg 2008.
- LAPIDOTH, Ruth, Equity in International Law, Israel Law Review, Vol. 22, Summer-Autumn 1987, ss. 161-183.
- LEACH, Philip / HARDMAN, Helen / STEPHENSON, Svetlana / BLITZ, Brad K. Responding to Systemic Human Rights Violations: An Analysis of 'Pilot Judgments' of the European Court of Human Rights and Their Impact at National Level, Intersentia, 2010.
- LEACH, Philip, "Resolving Systemic Human Rights Violations-Assessing the European Court's Pilot Judgment Procedure", The European Court of Human Rights after Protocol 14, Samantha BESSON (Ed.), Schulthess, 2011.

- LEACH, Philip, *Taking A Case to The European Court of Human Rights*, Oxford University Press, New York 2011.
- LETSAS, George, *The Truth in Autonomous Concepts: How to Interpret the ECHR*, *European Journal of International Law*, Vol. 15, No. 2, 2004, ss. 279-305.
- LETSAS, George, *Two Concepts of the Margin of Appreciation*, *Oxford Journal of Legal Studies*, Vol. 26, No. 4, 2006, ss. 705-732.
- MACOVEL, Monica, *İfade Özgürlüğü: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10. Maddesi'nin Uygulanmasına İlişkin Kılavuz*, *İnsan Hakları El Kitapları*, No. 2, 2001.
- MAROCHINI, Maša, *The Interpretation of the European Convention on Human Rights*, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, Vol. 53, No. 1, 2014, ss. 63-84.
- MARTHA, Rutsel Silvestre J., *The Financial Obligations In International Law*, Oxford University Press, 2016.
- MARTINICO, Giuseppe, "National Courts and Judicial Disobedience to the ECHR: A Comparative Overview", *Shifting Centres of Gravity in Human Rights Protection: Rethinking Relations between the ECHR, EU and National Legal Orders*, Oddný Mjöll ARNARDÓTTIR / Antoine BUYSE (Eds.), Routledge, London 2016.
- MELLINGHOF, Rudolf, *Federal Almanya Cumhuriyeti'nde Anayasa Şikâyeti*, *Anayasa Yargısı Dergisi*, C. 26, 2009, ss. 31-44.
- MOLE, Nuala / HARBY, Catharina, *Adil Yargılanma Hakkı: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. Maddesi'nin Uygulanmasına İlişkin Kılavuz*, *İnsan Hakları El Kitapları*, No. 3, *Avrupa Konseyi İnsan Hakları Genel Müdürlüğü*, 2001.
- MOLU, Benan, *Siyasi Amaçlı Tutuklama Yasağı Çerçevesinde İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 18. Maddesinin Kapsamı, Uygulanması ve 18. Madde İhlali Kararlarının Sonuçları*, *On İki Levha Yayınları*, İstanbul 2019.
- MOWBRAY, Alastair, *The Creativity of the European Court of Human Rights*, *Human Rights Law Review*, Vol. 5, Issue 1, 2005, ss. 57-79.
- MOWBRAY, Alastair, *Cases, Materials, And Commentary On The European Convention On Human Rights*, Oxford University Press, 2012.

- NEBİOĞLU ÖNER, Şebnem, “İkincillik İlkesi Bağlamında Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Denetim Organları ve Türk Anayasa Mahkemesi Kararlarında İhlâl ve Sonuçlarının Ortadan Kaldırılma Usulleri”, Haşim Kılıç’a Armağan, Ali Rıza ÇOBAN/Serdar GÜLENER/Musa SAĞLAM/Hüseyin EKİNCİ (Eds.), C. II, Ankara 2015.
- NICOLAOU, George, “The New Perspective of the European Court of Human Rights on the Effectiveness of its Judgments”, Festschrift für Renate Jaeger Grundrechte und Solidarität: Durchsetzung und Verfahren, Christine HOHMANN-DENNHARDT / Peter MASUCH / Mark VILLIGER (Eds.) Kehl am Rhein Engel, 2011.
- NIFOSI-SUTTON, Ingrid, The Power of the European Court of Human Rights to Order Specific Non-Monetary Relief: A Critical Appraisal from a Right to Health, Harvard Human Rights Journal, Vol. 23, No. 1, Spring 2010, ss. 51-74.
- OĞUZMAN, Kemal / ÖZ, Turgut, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. 2, 11. Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2014.
- OLIPHANT, Ken / LUDWICHOWSKA, Katarzyna, “Damage”, Tort Law in the Jurisprudence of the European Court of Human Rights, Attila FENYVES / Ernst KARNER / Helmut KOZIOL / Elisabeth STEINER (Eds.), De Gruyter, Berlin 2011.
- ORAKHELASHVILI, Alexander, Restrictive Interpretation of Human Rights Treaties in the Recent Jurisprudence of the European Court of Human Rights, European Journal of International Law, Vol. 14, No. 3, 2003, ss. 529-568.
- OVACIK, Gamze, Türk Anayasa Mahkemesinin İçtihadı Işığında Sınır Dışı Kararlarına Karşı Yargısal İtirazın Hukuki Etkisi, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 26, Sy. 2, Aralık 2020, ss. 1047-1062.
- OVEY, Clare / WHITE, Robin, The European Convention on Human Rights, Oxford University Press, New York 2006.
- ÖNAY, Işık, Anayasa Mahkemesinin Bireysel Başvuru Kararlarında Maddi Tazminata Hükmetme Yetkisi ve Mahkemenin Bu Konudaki Uygulamaları ÜzerineDüşünceler,<https://anayasatakip.ku.edu.tr/wpcontent/uploads/sites/34/2017/09/Is%CC%A7%C4%B1k-O%CC%88nay-BireyselBas%CC%A7vuruKararlar%C4%B1nda-Maddi-Tazminata-Hu%CC%88kmetme-Yetkisi-ve-Mahkemenin-Bu-Konudaki-Uygulamalar%C4%B1U%CC%88> üze

- rineDu%CC%88s%CC%A7u%CC%88 nceler.pdf (erişim tarihi: 16.12.2020).
- ÖZBEK, Nimet / KUŞÇU, Döndü, Anayasa Mahkemesinin 30.05.2019 Tarihli Pilot Kararı (Y.T. Kararı) İncelemesi Ve Sınır Dışı Kararına Karşı Etkili Başvuru Üzerine Bir Değerlendirme, Ankara Hacı Bayram Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXIV, Sy. 3, 2020, ss. 3-39.
- ÖZBEY, Özcan, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Başvuru Yöntemleri, Adalet Yayınevi, Ankara 2008.
- ÖZBEY, Özcan, Türk Hukukunda Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Hakkı, Adalet Yayınevi, Ankara 2013.
- ÖZDEK, Yasemin, Avrupa İnsan Hakları Hukuku ve Türkiye, TODAİE Yayınları, Ankara 2004.
- PAZARCI, Hüseyin, Uluslararası Hukuk Dersleri 2. Kitap, Turhan Kitabevi, Ankara 2013.
- PAZARCI, Hüseyin, Uluslararası Hukuk Dersleri 3. Kitap, Turhan Kitabevi, Ankara 2015.
- PEKCANITEZ, Hakan, Bireysel Başvuru Sonunda Verilen Kararların Medeni Yargıya Etkisi, Anayasa Yargısı Dergisi, C. 35, 2018, ss. 73-104.
- PELLONPÄÄ, Matti, "Individual Reparation Claims under the European Convention on Human Rights", State Responsibility and the Individual: Reparation in Instances of Grave Violations of Human Rights, Albrecht RANDELZHOFFER / Christian TOMUSCHAT (Eds.), Martinus Nijhoff Publishers, The Hague/London/Boston 1999.
- PİRİM, Ceren Zeynep, Uluslararası Hukukta Manevi Zarar, TBB Dergisi, Sy. 127, 2016, ss. 339-374.
- POPOVIC, Dragoljub, Prevailing of Judicial Activism over Self-Restraint in the Jurisprudence of the European Court of Human Rights, Creighton Law Review, Vol. 42, 2009, ss. 361-396.
- POROY, Mehmet Akif, Yatay İlişkilerde Pozitif Yükümlülük: İnsan Haklarının Yatay İlişkilerde Geçerliliği, İstanbul Barosu Dergisi, C. 80, Sy. 3, 2006, ss. 1005-1011.
- RADO, Türkan, Roma Hukuku Dersleri: Borçlar Hukuku, Filiz Kitabevi, İstanbul 2014.

- REÇBER, Kamuran, Uluslararası Hukuk, Dora Basım Yayım Dağıtım, Bursa 2018.
- RIPINSKY, Sergey / WILLIAMS, Kevin, Damages in International Investment Law, British Institute of International and Comparative Law, London 2008.
- ROSSI, Christopher R., Equity and International Law: A Legal Realist Approach to International Decisionmaking, Transnational Publishers, New York 1993.
- SAĞLAM, Fazıl “Anayasa Şikâyetini Bekleyen Sorunlar”, Anayasa Mahkemesi’ne Bireysel Başvuru, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara 2011, ss. 20-31.
- SAĞLAM, Musa, “İçtihat Danışmanı (Jurisconsulte) ve Departmanı”, Bireysel Başvuru İnceleme Usulü ve Kabul Edilebilirlik Kriterleri, (Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi), Musa SAĞLAM (Ed.), Anayasa Mahkemesi Yayınları, Ankara 2013.
- SALİHPAŞAOĞLU, Yaşar, Anayasa Mahkemesinin Kamu Tüzel Kişilerine Yönelik Bireysel Başvuru Yasağına Yaklaşımı: Çelişen İki Yöntem ve Gerekçe, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 23, Sy. 4, 2019, ss. 279-295.
- SAMANCI, Uğur, Amerikan İnsan Hakları Sözleşmesinin Denetim Organları ve Amerikalılar-Arası İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarının Uygulanmasının Denetimi, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş Tezcan’a Armağan, C. 21, Özel Sy, 2019, ss. 1795-1832.
- SCHACHTER, Oscar, International Law in Theory and Practice, Martinus Nijhoff Publishers, Dordrecht 1991.
- SCHUTTER, Olivier De, International Human Rights Law: Cases, Materials, Commentary, Cambridge University Press, New York 2010.
- SEYHAN, Serkan, Yargı Kararlarının İdarece Uygulanmaması Durumuna Fransız Hukukunda Getirilen Çözüm: Yargısal Emir, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 15, Sy. 2, 2016, ss. 561-583.
- SHELTON, Dinah, Remedies in International Human Rights Law, Oxford University Press, 2015.
- SHELTON, Dinah, Righting Wrongs: Reparations in the Articles on State Responsibility, American Journal of International Law Vol. 96, No. 4, 2002, ss. 833-856.

- SICILIANOS, Linos-Alexander, The Involvement of the European Court of Human Rights in the Implementation of Its Judgments: Recent Developments Under Article 46 ECHR, Netherlands Quarterly of Human Rights, Vol. 32, No. 3, 2014, ss. 235-262.
- SÖĞÜTLÜ, Özlem, Roma Özel Hukuku, Seçkin Yayınları, Ankara 2020.
- STEINER, Elisabeth, "Just Satisfaction under Art 41 ECHR: A Compromise in 1950-Problematic Now", Tort Law in the Jurisprudence of the European Court of Human Rights, Attila FENYVES / Ernst KARNER / Helmut KOZIOL / Elisabeth STEINER (Eds.), De Gruyter, Berlin 2011.
- SUNAY, Reyhan, Hukuk ve Siyaset Ekseninde İnsan Hakları, Çizgi Kitabevi, Konya 2013.
- SUNAY, Reyhan, Tartışılan Egemenlik, Yetkin Yayınları, Ankara 2007.
- SUNGURTEKİN ÖZKAN, Meral, Anayasal Şikâyet ve Adalete Erişim, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 16, Özel Sayı, 2014, ss. 399-410.
- SUR, Melda, Uluslararası Hukukun Esasları, Beta Yayınevi, İstanbul 2018.
- ŞAHBAZ, İbrahim, "Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru ve Sorunlar", Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru, Türkiye Barolar Birliği Yayınları No: 201, Ankara 2011.
- ŞENOL, Cem, AİHS Hükümleri ve AİHM Kararlarının Devletin Egemenlikleri Üzerindeki Etkisi, Yalova Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 1, 2017, ss. 260-288.
- ŞİRİN, Tolga, Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Bireysel Başvuru Hakkı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2015.
- ŞİRİN, Tolga, Anayasa Mahkemesi Kararlarının İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarına Etkisi, Anayasa Yargısı Dergisi, C. 35, 2018, ss. 147-167.
- ŞİRİN, Tolga, Politik Amaçlı Tutuklama Yasağı: İHAS md. 18 ve Anayasa Şikayeti, Güncel Hukuk Dergisi, Nisan 2016.
- ŞİRİN, Tolga, Potansiyel Mağdurluk, <https://www.tolgasirin.com/post/potansiyelmagduriyet> (erişim tarihi: 21.04.2021).
- ŞİRİN, Tolga, Takdir Marjı Doktrini ve Türkiye Anayasa Mahkemesi Açısından Anlamı, Anayasa Hukuku Dergisi, C. 2, Sy. 4, 2013, ss. 359-399.

- TALBOT, Shantel, The European Court of Human Rights Proclaims That It Will Neither Nor Forget Those Who Wage War, Brigham Young University International Law & Management Review, Vol. 11, No. 2, Summer 2015, ss. 82-106.
- TOMUSCHAT, Christian, "Just Satisfaction under Article 50 of the European Convention on Human Rights", Protecting Human Rights: The European Perspective-Studies in Memory of Rolv Ryssdal, P. MAHONEY / F. MATSCHER / H. PETZOLD / L. WILDHABER (Eds.), Carl Heymanns Verlag, Köln 2000.
- TURHAN, Mehmet, Değişen Egemenlik Anlayışının Hak ve Özgürlüklerin Korunmasına Etkileri ve Türk Anayasa Mahkemesi, Anayasa Yargısı Dergisi, C. 20, 2003, ss. 215-248.
- UZUN, Elif, Milletlerarası Hukuka Aykırı Eylemlerinden Dolayı Devletin Sorumluluğu, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016.
- ÜNAL, Mehmet Manevi Tazminat ve Bu Tazminat Çeşidinde Kusurun Rolü, AÜHFD, C. 35, Sy. 1, 1978, ss. 397-437.
- ÜNAL, Şeref, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi: İnsan Haklarının Uluslararası İlkeleri, TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları, Ankara 2001.
- VAN BOVEN, Theo, "Reparations: A Requirement of Justice", Memoria del Seminario: El Sistema Interamericano de Proteccion de Derechos Humanos en el Umbral del Siglo XX, Costa Rica 1999.
- WHITE, Robin C. A. / BOUSSIAKOU, Iris, Separate Opinions in the European Court of Human Rights, Human Rights Law Review 9, No. 1, 2009, ss. 37-60.
- WILDHABER, Luzius, "Article 41 of the European Convention on Human Rights: Just Satisfaction under the European Convention on Human Rights", Baltic Yearbook of International Law, Ineta ZIEMELE, (Ed.), Martinus Nijhoff Publishers, Vol. 3, Leiden/Boston 2003.
- WILDHABER, Luzius, "Pilot Judgments in Cases of Structural or Systemic Problems on the National Level", The European Court of Human Rights Overwhelmed by Applications: Problems and Possible Solutions, Rüdiger WOLFRUM / Ulrike DEUTSCH (Eds.), Springer, Heidelberg 2007.

- WITTICH, Stephen, Awe of The Gods and Fear of the Priests: Punitive Damages and the Law of State Responsibility, *Austrian Review of International & European Law*, Vol. 3, 1998, ss. 101-157.
- XENOS, Dimitris, *The Positive Obligations of the State under the European Convention of Human Rights*, Routledge, New York 2012.
- YENİSEY, Feridun, Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru Kararlarının Ceza Muhakemesi Hukuku Açısından Değerlendirilmesi: Tutuklama, *Anayasa Yargısı Dergisi*, C. 32, Sy. 1, 2016, ss. 213-229.
- YILDIZ, Ezgi, Judicial Creativity in the Making: The Pilot Judgment Procedure a Decade After Its Inception, *Interdisciplinary Journal of Human Rights Law*, Vol. 8, No. 1, 2015, ss. 81-102.
- YOUROW, Howard Charles, *The Margin of Appreciation Doctrine in the Dynamics of European Human Rights Jurisprudence*, Martinus Nijhoff Publishers, The Hague/Boston/London 1996.
- ZASTROW, Julie-Enni, Introductory Note to Interim Resolution CM/RESDH (2017) 429: Execution of the Judgment of the European Court of Human Rights Ilgar Mammadov Against Azerbaijan (Council of Eur. Comm. of Ministers), *International Legal Materials*, Vol. 57, Issue 2, 2018, ss. 358-364.
- ZWAAK, Leo, "General Survey Of the European Convention", *Theory And Practice Of The European Convention On Human Rights*, Pieter Van DIJK / Fried Van HOOFF / Arjen Van RIJN / Leo ZWAAK (Eds.), Intersentia, Antwerpen/Oxford 2006.

Diğer Kaynaklar

- Amerikan İnsan Hakları Mahkemesi İçtihat Veritabanı, <https://www.corteidh.or.cr/index.cfm?lang=en> (erişim tarihi: 27.11.2020).
- Anayasa Mahkemesi Kararlar Bilgi Bankası, Anayasa Mahkemesi Resmi İnternet Sitesi, <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/> (erişim tarihi: 27.11.2020).
- Annual Report of the American Court of Human Rights, 2012, http://www.corteidh.or.cr/sitios/informes/docs/ENG/eng_2012.pdf (erişim tarihi: 03. 03.2020).
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihat Veritabanı, <https://hudoc.echr.coe.int/eng>. (erişim tarihi: 27.11.2020).

Brighton Declaration of 20 April 2012, <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=basictexts/reform&c=> (erişim tarihi: 27.04.2020).

Copenhagen Declaration of 13 April 2018, <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=basictexts/reform&c=> (erişim tarihi: 02.03.2020).

Explanatory Report to Protocol No. 14 to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, amending the control system of the Convention, <https://rm.coe.int/16800d380f> (erişim tarihi: 17.04.2020).

Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights: Right to a Fair Trial (civil lamb), 31 August 2019, https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_6_ENG.pdf (erişim tarihi: 30.04.2020).

Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights: Right to a Fair Trial (criminal lamb), s. 8-13, https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_6_criminal_ENG.pdf (erişim tarihi: 18.02.2020).

Interlaken Declaration of 19 February 2010, https://www.echr.coe.int/Documents/2010_Interlaken_FinalDeclaration_ENG.pdf (erişim tarihi: 25.04.2020).

Interlaken Follow-Up: Principle of Subsidiarity, 08/07/2010, https://www.echr.coe.int/Documents/2010_Interlaken_Follow-up_ENG.pdf (erişim tarihi: 27.04.020).

Practice Direction: Just Satisfaction Claims, https://www.echr.coe.int/Documents/PD_satisfaction_claims_ENG.pdf (erişim tarihi: 05.03.2020).

Procedure following communication of an application-contentious phase, https://www.echr.coe.int/Documents/Applicants_communication_contentious_ENG.pdf (erişim tarihi: 17/09/2020).

Recommendation R (2000) 2 of the Committee of Ministers to member states on the re-examination or reopening of certain cases at domestic level following judgements of the European Court of Human Rights, https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805e2f06 (erişim tarihi: 02/04/2020).

Report of the Group of Wise Persons to the Committee of Ministers, 15 Kasım 2006, CM(2006)203, https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805d7893 (erişim tarihi: 11.04.2020).

Review of the Working Methods of the European Court of Human Rights, The Right Honourable The Lord Woolf, Michael McKenzie CB QC, Peter MacMahon, Colm O'Cinneide, Laura Clarke, Aralık 2005, https://www.echr.coe.int/Documents/2005_Lord_Woolf_working_methods_ENG.pdf (erişim tarihi: 09.04.2020).

Sözleşmesi'nin 1 Numaralı Protokolünün 1. Maddesi Rehberi: Malvarlığının/Mülkiyetin Korunması, Avrupa Konseyi Yayınları, 2019, Çev. H. Burak GEMALMAZ, https://echr.coe.int/Documents/Guide_Art_1_Protocol_1_TUR.pdf (erişim tarihi: 11/10/2020).

Subsidiarity: A two-sided Coin?, Background Paper to Seminar to Mark the Official Opening of the Judicial Year, 30 January 2015, https://www.echr.coe.int/Documents/Seminar_background_paper_2015_ENG.pdf (erişim tarihi: 28.04.2020).

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları

A, B and C v. Ireland, Application no. 25579/05, 16/12/2010.

A. and Others v. The United Kingdom, Application no. 3455/05, 19/02/2009.

A.A. v. The United Kingdom, Application no. 8000/08, 20/09/2011.

A.D. and Others v. Turkey, Application no. 22681/09, 22/07/2014.

A.P. v. Slovakia, Application no. 10465/17, 28/01/2020.

A.S. v. Norway, Application no. 60371/15, 17/12/2019.

A.T.Ö v. Turkey, Application no. 63192/12, 26/05/2020.

A/S Diena and Ozoliņš v. Latvia, Application no. 16657/03, 12/07/2007.

Abdi İbrahim v. Norway, Application no. 15379/16, 17/12/2019.

Abdulaziz, Cabales and Balkandali v. The United Kingdom, Application nos. 9214/80, 9473/81, 9474/81, 28/05/1985.

Abdulsamet Yaman v. Turkey, Application no. 32446/96, 02/11/2004.

Aboya Boa Jean v. Malta, Application no. 62676/16, 02/04/2019.

Adigüzel and Others v. Turkey, Application no. 65126/09, 13/02/2018.

Adolf v. Austria, Application no. 8269/78, 26/03/1982.

Afet Süreyya Eren v. Turkey, Application no. 36617/07, 20/10/2015.

Aftanache v. Romania, Application no. 999/19, 26/05/2020.

- Agapov v. Russia, Application no. 52464/15, 06/10/2020.
- Agga v. Greece (No. 2), Application nos. 50776/99, 52912/99, 17/10/2002.
- Aggerholm v. Denmark, Application no. 45439/18, 15/09/2020.
- Aghdgomelashvili and Japaridze v. Georgia, Application no. 7224/11, 08/10/2020.
- Ahmet and Others v. The United Kingdom, Application no. 22954/93, 02/09/1998.
- Airey v. Ireland, Application no. 6289/73, 09/10/1979.
- Akbulut v. Turkey, Application no. 7076/05, 01/12/2009.
- Akdağ v. Turkey, Application no. 75460/10, 17/09/2019.
- Akdivar and Others v. Turkey (Article 50), Application no. 21893/93, 01/04/1998.
- Akkoç v. Turkey, Application no. 22947/93, 22948/93, 10/10/2000.
- Akkoyunlu v. Turkey, Application no. 7505/06, 13/10/2015.
- Akkum and Others v. Turkey, Application no. 21894/93, 24/03/2005.
- Aktaş v. Turkey, Application no. 24351/94, 24/04/2003.
- Albert and Le Compte v. Belgium (Article 50), Application nos. 7299/75, 7496/76, 24/10/1983.
- Alhić and Others v. Bosnia and Herzegovina, Croatia, Serbia, Slovenia and "The Former Yugoslav Republic of Macedonia", Application no. 60642/08, 16/07/2014.
- Ali and Ayşe Duran v. Turkey, Application no. 42942/02, 08/04/2008.
- Ali Gürbüz v. Turkey, Application nos. 52497/08, 6741/12, 7110/12, 15056/12, 15057/12, 15058/12, 15059/12, 12/03/2019.
- Ali Rıza and Others v. Turkey, Application nos. 30226/10, 5506/16, 28/01/2020.
- Al-Jedda v. United Kingdom, Application no. 27021/08, 07/07/2011.
- Alliance Des Belges De La Communaute Europeenne v. Belgium (Inadmissible), Application no. 8612/79, 10/05/1979.
- Almaši v. Serbia, Application no. 21388/15, 08/10/2019.
- Al-Saadoon and Mufdhi v. The United Kingdom, Application no. 61498/08, 02/03/2010.

Al-Skeini and Others v. The United Kingdom, Application no. 55721/07, 07/07/2011.

Altuğ Taner Akçam v. Turkey, Application no. 27520/07, 25/10/2011.

Ana Ionescu and Others v. Romania, Application nos. 19788/03, 29240/03, 29286/03, 36384/03, 37487/03, 1195/04, 2676/04, 7174/04, 8647/04, 20106/04, 21121/04, 33435/04, 13354/05, 15652/05, 6947/07, 12838/07, 35547/07, 45689/07, 50994/08, 26/02/2019.

Ananyev and Others v. Russia, Application nos. 42525/07, 60800/08, 10/01/2012.

Anđelković v. Serbia, Application no. 1401/08, 09/04/2013, para. 33.

Andrejeva v. Latvia, Application no. 55707/00, 18/02/2009.

Andronicou and Constantinou v. Cyprus, Application no. 25052/94, 09/10/1997.

Angelova v. Bulgaria, Application no. 38361/97, 13/06/2002.

Animal Defenders International v. The United Kingdom, Application no. 48876/08, 22/04/2013.

Anşın v. Turkey, Application no. 49266/06, 20/11/2018.

Anželika Šimaitienė v. Lithuania, Application no. 36093/13, 21/04/2020.

Apicella v. Italy, Application no. 64890/01, 10/11/2004.

Apostol v. Georgia, Application no. 40765/02, 28/11/2006.

Arras and Others v. Italy, Application no. 17972/07, 14/02/2012.

Arrozpide Sarasola and Others v. Spain, Application nos. 65101/16, 73789/16, 73902/16, 23/10/2018.

Artico v. Italy, Application no. 6694/74, 13/05/1980.

Arvanitaki-Roboti and Others v. Greece, Application no. 27278/03, 15/02/2008.

Asfuroğlu and Others v. Turkey, Application nos. 36166/02, 36249/02, 36263/02, 36272/02, 36277/02, 36319/02, 36339/02, 38616/02, 27/03/2007.

Assanidze v. Georgia, Application no. 71503/01, 08/04/2004.

Ataman v. Turkey, Application no. 47738/99, 01/06/2004.

Avagyan v. Armenia, Application no. 1837/10, 22/11/2018.

Ayder and Others v. Turkey, Application no. 23656/94, 08/01/2004.

- Aydın v. Turkey, Application no. 23178/94, 25/09/1997.
- Ayuntamiento De Mula v. Spain (Inadmissible), Application no. 55346/00, 01/02/2001.
- Azienda Agricola Silverfunghi S.A.S. and Others v. Italy, Application nos. 48357/07, 52677/07, 52687/07, 52701/07, 24/06/2014.
- B. and L. v. The United Kingdom, Application no. 36536/02, 13/09/2005.
- B.B. v. United Kingdom, Application no. 53760/00, 10/02/2004.
- Babajanov v. Turkey, Application no. 49867/08, 10/05/2016.
- Bacaksız v. Turkey, Application no. 24245/09, 10/12/2019.
- Bahnk v. Germany, Application no. 10732/05, 09/10/2008.
- Bălănescu v. Romania, Application no. 35831/97, 09/07/2002.
- Balçık and Others v. Turkey, Application no. 25/02, 29/11/2007.
- Balmer-Schafroth and Others v. Switzerland, Application no. 22110/93, 26/08/1997.
- Balsamo v. San Marino, Application no. 20319/17, 21414/17, 08/10/2019.
- Barberà, Messegue and Jabardo v. Spain (Article 50), Application nos. 10588/83, 10589/83, 10590/83, 13/06/1994.
- Basarba Ood v. Bulgaria, Application no. 77660/01, 20/01/2011.
- Batyrbhairov v. Turkey, Application no. 69929/12, 05/06/2018.
- Bayatyan v. Armenia, Application no. 23459/03, 07/07/2011.
- Baybasın v. The Netherlands, Application no. 13600/02, 06/07/2006.
- Bayev and Others v. Russia, Application nos. 67667/09, 44092/12, 56717/12, 20/06/2017.
- Beck v. Norway, Application no. 26390/95, 26/06/2001.
- Bektaş and Özalp v. Turkey, Application no. 10036/03, 20/04/2010.
- Belilos v. Switzerland, Application no. 10328/83, 29/04/1988.
- Benham v. The United Kingdom, Application no. 19380/92, 10/06/1996.
- Big Brother Watch and Others v. The United Kingdom, Application nos. 58170/13, 62322/14, 24960/15, 13/09/2018.

- Bilgin v. Turkey, Application no. 23819/94, 16/11/2000.
- Bodnár v. Hungary, Application no. 46206/07, 15/11/2012.
- Bogdan and Others v. Romania, Application nos. 18109/16, 23357/16, 24532/16, 27894/16, 29297/16, 09/07/2020.
- Boicenco v. Moldova, Application no. 41088/05, 11/07/2006.
- Boltan v. Turkey, Application no. 33056/16, 12/02/2019.
- Borodin v. Russia, Application no. 41867/04, 06/11/2012.
- Bouyid v. Belgium, Application no. 23380/09, 28/09/2015.
- Boza and Others v. Hungary, Application nos. 13714/18, 29751/18, 46816/18, 12/12/2019.
- Brannigan and McBride v. The United Kingdom, Application nos. 14553/89, 14554/89, 26/05/1993.
- Breyer v. Germany, Application no. 50001/12, 30/01/2020.
- Brincat and Others v. Malta, Application nos. 60908/11, 62110/11, 62129/11, 62312/11, 62338/11, 24/07/2014.
- Broniowski v. Poland, Application no. 31443/96, 22/06/2004.
- Brumărescu v. Romania (Article 41), Application no. 28342/95, 23/01/2001.
- Brumărescu v. Romania, Application no. 28342/95, 28/10/1999.
- Budescu and Petrescu v. Romania, Application no. 33912/96, 02/07/2002.
- Bujnita v. Moldova, Application no. 36492/02, 16/01/2007.
- Burczy v. Poland, Application no. 43129/04, 11/02/2014.
- Burdov v. Russia, Application no. 59498/00, 07/05/2002.
- Burdov v. Russia (No.2), Application no. 33509/04, 15/01/2009.
- Burmych and Others v. Ukraine, Application nos. 46852/13, 47786/13, 54125/13, 56605/13, 3653/14, 12/10/2017.
- Bursa Barosu Başkanlığı and Others v. Turkey, Application no. 25680/05, 19/06/2018.
- Business Si Investitii Pentru Toti v. Moldova, Application no. 39391/04, 13/10/2009.

- C v. Croatia, Application no. 80117/17, 08/10/2020.
- C. v. Finland, Application no. 18249/02, 09/05/2006.
- C.P. v. The United Kingdom (Inadmissible), Application no. 300/11, 06/09/2016
- Cahit Demirel v. Turkey, Application no. 18623/03, 07/07/2009.
- Campbell and Cosans v. The United Kingdom (Article 50), Application nos. 7511/76, 7743/76, 22/03/1983.
- Cantaragiu v. The Republic of Moldova, Application no. 13013/11, 24/03/2020.
- Castells v. Spain, Application no. 11798/85, 23/04/1992.
- Cataldo and Others v. Italy, Application nos. 54425/08, 58361/08, 58464/08, 60505/08, 60524/08, 61827/08, 24/06/2014.
- Centre for Democracy and The Rule of Law v. Ukraine, Application no. 10090/16, 26/03/2020.
- Centre for Legal Resources on Behalf of Valentin Câmpeanu v. Romania, Application no. 47848/08, 17/07/2014.
- Centro Europe 7 S.R.L. and Di Stefano v. Italy, Application no. 38433/09, 07/06/2012.
- Chember v. Russia, Application no. 7188/03, 03/07/2008.
- Chernetskiy v. Ukraine, Application no. 44316/07, 08/12/2016.
- Chim and Przywieczerski v. Poland, Application nos. 36661/07, 38433/07, 12/04/2018.
- Chorbov v. Bulgaria, Application no. 39942/13, 25/01/2018.
- Christine Goodwin v. The United Kingdom, Application no. 28957/95, 11/07/2002.
- Chudun v. Russia, Application no. 20641/04, 21/06/2011.
- Cînța v. Romania, Application no. 3891/19, 18/02/2020.
- Civek v. Turkey, Application no. 55354/11, 23/02/2016.
- Clooth v. Belgium (Article 50), Application no. 12718/87, 05/03/1998.
- Closca v. Romania, Application no. 6106/04, 30/09/2008.
- Cocchiarella v. Italy, Application no. 64886/01, 29/03/2006.

Coeme and Others v. Belgium, Application nos. 32492/96, 32547/96, 32548/96 33209/96, 33210/96, 22/06/2000.

Comingersoll S.A. v. Portugal, Application no. 35382/97, 06/04/2000.

Constantinescu v. Romania, Application no. 28871/95, 27/06/2000.

Crabtree v. The Czech Republic, Application no. 41116/04, 25/02/2010.

Cretu v. Romania, Application no. 32925/96, 09/07/2002.

Cristian Cătălin Ungureanu v. Romania, Application no. 6221/14, 04/09/2018.

Cudak v. Lithuania, Application no. 15869/02, 23/03/2010.

Cuenca Zarzoso v. Spain, Application no. 23383/12, 16/01/2018.

Cumhuriyetçi Eğitim ve Kültür Merkezi Vakfı v. Turkey (just satisfaction), Application no. 32093/10, 20/06/2017.

Cyprus v. Turkey (Just Satisfaction), Application no. 25781/94, 12/05/2014.

Çakıcı v. Turkey, Application no. 23657/94, 08/07/1999.

Çalıkuşu v. Turkey, Application nos. 14576/08, 25717/08, 11/02/2020.

Çelikalp v. Turkey, Application no. 51259/07, 18/12/2012.

Çölgeçen and Others v. Turkey, Application nos. 50124/07, 53082/07, 53865/07, 399/08, 776/08, 1931/08, 2213/08, 2953/08, 12/12/2017.

Dacia S. R. L v. Moldova (just satisfaction), Application no. 3052/04, 24/02/2009.

Dadayan v. Armenia, Application no. 14078/12, 06/09/2018.

Dalmatin v. Montenegro, Application no. 47116/17, 12/12/2019.

De Cubber v. Belgium, Application no. 9186/80, 14/09/1987.

De Jong, Baljet and Van Den Brink v. The Netherlands, Application nos. 8805/79, 8806/79, 9242/81, 22/05/1984.

De Tommaso v. Italy, Application no. 43395/09, 23/02/2017.

De Wilde, Ooms and Versyp v. Belgium (Article 50), Application nos. 2832/66, 2835/66, 2899/66, 10/03/1972.

Delcourt v. Belgium, Application no. 2689/65, 17/01/1970.

Delfi As v. Estonia, Application no. 64569/09, 16/06/2015.

Demiray v. Turkey, Application no. 27308/95, 21/11/2000.

- Denisov v. Ukraine, Application no. 76639/11, 25/09/2018.
- Denmark v. Turkey (Friendly Settlement), Application no. 34382/97, 05/04/2000.
- Dimitrov and Hamanov v. Bulgaria, Application no. 48059/06, 2708/09, 10/05/2011.
- Dizman v. Turkey, Application no. 27309/95, 20/09/2005.
- Dolgova v. Russia, Application no. 11886/05, 02/03/2006.
- Dostenko v. The United Kingdom, Application no. 23178/13, 11/12/2018.
- Driza v. Albania, Application no. 33771/02, 13/11/2007.
- Dubinskaya v. Russia, Application no. 4856/03, 13/07/2006.
- Dudek v. Germany, Application no. 12977/09, 15856/09, 15890/09, 15892/09, 16119/09, 23/11/2010.
- Dudgeon v. The United Kingdom (Article 50), Application no. 7525/76, 24/02/1983.
- Dudgeon v. The United Kingdom, Application no. 7525/76, 22/10/1981.
- Dumbrava v. Romania, Application no. 25234/03, 17/02/2009.
- Durmaz v. Turkey, Application No. 3621/07, 13/11/2014.
- Dvorski v. Croatia, Application no. 25703/11, 20/10/2015.
- E. B. v. France, Application no. 43546/02, 22/01/2008.
- Eckle v. Germany, Application no. 8130/78, 15/07/1982.
- Éditions Plon v. France, Application no. 58148/00, 18/05/2004.
- Ekbatani v. Sweden, Application no. 10563/83, 26/05/1988.
- Emel Boyraz v. Turkey, Application no. 61960/08, 02/12/2014.
- Emonet and Others v. Switzerland, Application no. 39051/03, 13/12/2007.
- Engelhardt v. Slovakia, Application no. 12085/16, 31/08/2018.
- Engels and Others v. The Netherlands (Article 50) Application no. 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72, 5370/72, 23/11/1976.
- Er and Others v. Turkey, Application no. 23016/04, 31/07/2012.
- Erbakan v. Turkey, Application no. 59405/00, 06/07/2006.

- Erbey v. Turkey, Application no. 29188/02, 26/10/2010.
- Erdei and Wolf v. Romania, Application no. 38445/97, 15/07/2003.
- Erkenov v. Turkey, Application no. 18152/11, 06/09/2016.
- Ernestina Zullo v. Italy, Application no. 64897/01, 29/03/2006.
- Eşim v. Turkey, Application no. 59601/09, 17/09/2013.
- Evans v. The United Kingdom, Application no. 6339/05, 10/04/2007.
- Evers v. Germany, Application no. 17895/14, 28/05/2020.
- F. V. Switzerland, Application no. 11329/85, 18/12/1987.
- Fatih Taş v. Turkey (No. 4), Application no. 51511/08, 24/04/2018.
- Fatullayev v. Azerbaijan, Application no. 40984/07, 22/04/2010.
- Federation Chretienne Des Temoins De Jehovah De France v. France (Inadmissible), Application no. 53430/99, 06/11/2001.
- Former King of Greece and Others v. Greece (just satisfaction), Application no. 25701/94, 28/11/2002.
- Francesco Lombardo v. Italy, Application no. 11519/85, 26/11/1992.
- Frasik v. Poland, Application no. 22933/02, 05/01/2010.
- Freedom and Democracy Party (Özdep) v. Turkey, Application no. 23885/94, 08/12/1999.
- Fridman v. Lithuania, Application no. 40947/11, 24/01/2017.
- Gani Özcan v. Turkey, Application no. 11189/04, 04/11/2008.
- García Ruiz v. Spain, Application no. 30544/96, 21/01/1999.
- Gaughran v. The United Kingdom, Application no. 45245/15, 13/02/2020.
- Gazsó v. Hungary, Application no. 48322/12, 16/07/2015.
- Gelevski v. North Macedonia, Application no. 28032/12, 08/10/2020.
- Georgel and Georgeta Stoicescu v. Romania, Application no. 9718/03, 26/07/2011.
- Georgia v. Russia (i) (Just Satisfaction), Application no. 13255/07, 31/01/2019.
- Georgia v. Russia (i), Application no. 13255/07, 03/07/2014.

Gerasimov and Others v. Russia, Application nos. 29920/05, 3553/06, 18876/10, 61186/10, 21176/11, 36112/11, 36426/11, 40841/11, 45381/11, 55929/11, 60822/11, 01/07/2014.

Gerovska Popčevska v. "The Former Yugoslav Republic of Macedonia", Application no. 48783/07, 07/01/2016.

Ghavalyan v. Armenia, Application no. 50423/08, 22/10/2020.

Giuliani and Gaggio v. Italy, Application no. 23458/02, 24/03/2011.

Giuseppina and Orestina Procaccini v. Italy, Application no. 65075/01, 29/03/2006.

Golder v. The United Kingdom, Application no. 4451/70, 21/02/1975.

Gorlov and Others v. Russia, Application nos. 27057/06, 56443/09, 25147/14, 02/07/2019.

Goryaynova v. Ukraine, Application no. 41752/09, 08/10/2020.

Grasser v. Germany, Application no. 66491/01, 05/10/2006.

Greece v. The United Kingdom, Application no. 176/56, 26/09/1958.

Greens and M. T. v. United Kingdom, Application nos. 60041/08, 60054/08, 23/11/2010.

Grubnyk v. Ukraine, Application no. 58444/15, 17/09/2020.

Guiso-Gallisay v. Italy (Just Satisfaction), Application no. 58858/00, 22/12/2009.

Guz v. Poland, Application no. 965/12, 15/10/2020.

Guzzardi v. Italy, Application no. 7367/76, 06/11/1980.

Gül/Switzerland, Başvuru No: 23218/94, 19/02/1996.

Gülbahar Özer and Yusuf Özer v. Turkey, Application no. 64406/09, 29/05/2018.

Gülkanat v. Turkey, Application no. 38176/08, 09/07/2019.

Gümrükçüler and Others v. Turkey, Application no. 9580/03, 07/02/2017.

Güzelyurtlu and Others v. Cyprus and Turkey, Application no. 36925/07, 29/01/2019.

Handyside v. The United Kingdom, Application no. 5493/72, 07/12/1976.

Hanif and Khan v. The United Kingdom, Application nos. 52999/08, 61779/08, 20/12/2011.

- Harun Gürbüz v. Turkey, Application no. 68556/10, 30/07/2019.
- Hasan and Chaush v. Bulgaria, Application no. 30985/96, 26/10/2000.
- Hasan and Eylem Zengin v. Turkey, Application no. 1448/04, 09/10/2007.
- Hasan İlhan v. Turkey, Application no. 22494/93, 09/11/2004.
- Hauschildt v. Denmark, Application no. 24/05/1989.
- Hentrich v. France, Application no. 13616/88, 22/09/1994.
- Hertel v. Switzerland, Application no. 25181/94, 25/08/1998.
- Hirgau and Arsinte v. Romania, Application no. 252/04, 20/01/2009.
- Hodos and Others v. Romania, Application no. 29968/96, 21/05/2002.
- Holy Monasteries v. Greece, Application nos. 13092/87, 13984/88, 09/12/1994.
- Holy Synod of the Bulgarian Orthodox Church (Metropolitan Inokentiy) and Others v. Bulgaria, Application nos. 412/03, 35677/04, 16/09/2010.
- Hood v. United Kingdom, Application no. 27267/95, 18/02/1999.
- Hornsby v. Greece, Application no. 18357/91, 19/03/1997.
- Horváth v. Slovakia, Application no. 5515/09, 27/11/2012.
- Hutchison Reid v. The United Kingdom, Application no. 50272/99, 20/02/2003.
- Hutten-Czapska v. Poland, Application no. 35014/97, 19/06/2006.
- Hülya Ebru Demirel v. Turkey, Application no. 30733/08, 19/06/2018.
- Hüseyin Kaplan v. Turkey, Application no. 24508/09, 01/10/2013.
- Iatridis v. Greece (just satisfaction), Application no. 31107/96, 19/10/2000.
- Ibrahimov and Mammadov v. Azerbaijan, Application nos. 63571/16, 74143/16, 2883/17, 2890/17, 39527/17, 39541/17, 13/02/2020.
- Igor Ivanov v. Russia, Application no. 34000/02, 07/06/2007.
- İlaşcu and Others v. Moldova and Russia, Application no. 48787/99, 08/07/2004.
- İlgar Mammadov v. Azerbaijan, Application no. 15172/13, 22/05/2014.
- Imakayeva v. Russia, Application no. 7615/02, 09/11/2006.
- Ireland v. The United Kingdom, Application no. 5310/71, 18/01/1978.

Isayeva, Yusupova and Bazayeva v. Russia, Application nos. 57947/00, 57948/00, 57949/00, 24/02/2005.

Islamic Republic of Iran Shipping Lines v. Turkey, Application no. 40998/98, 13/12/2007.

İşıkırık v. Turkey, Application no. 41226/09, 14/11/2017.

İşildak v. Turkey, Application no. 44052/11, 18/12/2018.

Ivantoc and Others v. Moldova and Russia, Application no. 23687/05, 15/11/2011.

İbrahim Gürkan v. Turkey, Application no. 10987/10, 03/07/2012.

İlhan v. Turkey, Application no. 22277/93, 27/06/2000.

İmret v. Turkey (No. 2), Application no. 57316/10, 10/07/2018.

İncal v. Turkey, Application no. 22678/93, 09/06/1998.

J.J. v. The United Kingdom, Application no. 31127/11, 27/02/2020.

Jabari v. Turkey, Application no. 40035/98, 11/07/2000.

Jabłońska v. Poland, Application no. 24913/15, 14/05/2020.

Jahn and Others v. Germany, Application nos. 46720/99, 72203/01, 72552/01, 30/06/2005.

Jalloh v. Germany, Application no. 54810/00, 11/07/2006.

James and Others v. The United Kingdom, Application no. 8793/79, 21/02/1986.

Jaremowicz v. Poland, Application no. 24023/03, 05/01/2010.

Jersild v. Denmark, Application no. 15890/89, 23/09/1994.

John Murray v. The United Kingdom, Application no. 18731/91, 08/02/1996.

Johnston and Others v. Ireland, Application no. 9697/82, 18/12/1986.

Juhnke v. Turkey, Application no. 52515/99, 13/05/2008.

Kakamoukas and Others v. Greece, Application no. 38311/02, 15/02/2008.

Karanovic v. Bosnia and Herzegovina, Application no. 39462/03, 20/11/2007.

Karner v. Austria, Application no. 40016/98, 24/07/2003.

Kasmi v. Albania, Application no. 1175/06, 23/06/2020.

- Kats and Others v. Ukraine, Application no. 29971/04, 18/12/2008.
- Kaya and Others v. Turkey, Application no. 4451/02, 24/10/2006.
- Kaya v. Turkey (Partly Inadmissible), Application no. 43517/02, 20/09/2005.
- Kaynar and Others v. Turkey, Application nos. 21104/06, 51103/06, 18809/07, 07/05/2019.
- Kehaya and Others v. Bulgaria, (Just Satisfaction) Application nos. 47797/99, 68698/01, 14/06/2007.
- Kemmache v. France (No.3), Application no. 17621/91, 24/11/1994.
- Khadija Ismayilova v. Azerbaijan (No. 2), Application no. 30778/15, 27/02/2020.
- Khan v. Germany, Application no. 38030/12, 21/09/2016.
- Khizanishvili and Kandelaki v. Georgia, Application no. 25601/12, 17/12/2019.
- Khoroshenko v. Russia, Application no. 41418/04, 30/06/2015.
- Kılıç v. Turkey, Application no. 22492/93, 28/03/2000.
- Kılıçdaroğlu v. Turkey, Application no. 16558/18, 27/10/2020.
- Kırdök and Others v. Turkey, Application no. 14704/12, 03/12/2019.
- King v. The United Kingdom, Application no. 13881/02, 16/11/2004.
- Kirinčić and Others v. Croatia, Application no. 31386/17, 30/07/2020.
- Klass and Others v. Germany, Application no. 5029/71, 06/09/1978.
- Klinkel v. Germany, Application no. 47156/16, 11/12/2018.
- Kolbas and Others v. Russia, Application nos. 74253/11, 13542/16, 37481/16, 11520/19, 21214/19, 29259/19, 29522/19, 56652/19, 09/07/2020.
- Kononov v. Russia, Application no. 41938/04, 27/01/2011.
- Korchagin v. Russia, Application no. 19798/04, 01/06/2006.
- Kormos v. Slovakia, Application no. 46092/06, 08/11/2011.
- Kostadinov v. Bulgaria, Application no. 55712/00, 07/02/2008.
- Kozacıoğlu v. Turkey, Application no. 2334/03, 19/02/2009.
- Kožemiakina v. Lithuania, Application no. 231/15, 02/10/2018.
- Kozimor v. Poland, Application no. 10816/02, 12/04/2007.

- König v. Germany (Article 50), Application no. 6232/73, 10/03/1980.
- König v. Germany, Application no. 6232/73, 28/06/1978.
- Krebs v. Germany, Application no. 68556/13, 20/02/2020.
- Krušković v. Croatia, Application no. 46185/08, 21/06/2011.
- Kurić and Others v. Slovenia, Application no. 26828/06, 26/06/2012.
- Kurić and Others v. Slovenia, Judgment (Just Satisfaction) Application No. 26828/06, 12/03/2014.
- Kurşun v. Turkey, Application no. 22677/10, 30/10/2018.
- Kurt v. Austria, Application no. 62903/15, 04/07/2019.
- Kurt v. Turkey, Application no. 24276/94, 25/05/1998.
- Lagutin and Others v. Russia, Application nos. 6228/09, 19678/07, 52340/08, 7451/09, 19123/09, 24/04/2014.
- Lakatošová and Lakatoš v. Slovakia, Application no. 655/16, 11/12/2018.
- Laska and Lika v. Albania, Application nos. 12315/04, 17605/04, 20/04/2010.
- László Magyar v. Hungary, Application no. 73593/10, 20/05/2014.
- Lawless v. Ireland (No. 3), Application no. 332/57, 01/07/1961.
- Le Compte, Van Leuven and De Meyere v. Belgium, (Article 50), Application nos. 6878/75, 7238/75, 18/10/1982.
- Le Compte, Van Leuven and De Meyere v. Belgium, Application nos. 6878/75, 7238/75, 23/06/1981.
- Leander v. Sweden, Application no. 9248/81, 26/03/1987.
- Leas v. Estonia, Application no. 59577/08, 06/03/2012.
- Lehideux and Isorni v. France, Application no. 24662/94, 23/09/1998.
- Levent Bektaş v. Turkey, Application no. 70026/10, 16/06/2015.
- Lithgow and Others v. The United Kingdom, Application nos. 9006/80, 9262/81, 9263/81, 9265/81, 9313/81, 9405/81, 08/07/1986.
- Loizidou v. Turkey (Article 50), Application no. 15318/89, 28/07/1998.
- Loizidou v. Turkey (Preliminary Objections), Application no. 15318/89, 23/03/1995.

- Loizidou v. Turkey, Application no. 15318/89, 18/12/1996.
- López Guío v. Slovakia, Application no. 10280/12, 03/06/2014.
- Lucà v. Italy, Application no. 33354/96, 27/02/2001.
- Lukenda v. Slovenia, Application no. 23032/02, 06/10/2005.
- Lüdi v. Switzerland, Application no. 12433/86, 15/06/1992.
- M. E. v. Sweden, Application no. 71398/12, 08/04/2015.
- M. K., Başvuru No. 2015/13077, 12/6/2018.
- M.A. and Others v. Lithuania, Application no. 59793/17, 11/12/2018.
- M.M. v. The Netherlands, Application no. 39339/98, 08/04/2003.
- Maggio and Others v. Italy, Application nos. 46286/09, 52851/08, 53727/08, 54486/08, 56001/08, 31/05/2011.
- Maksimov v. Azerbaijan, Application no. 38228/05, 08/10/2009.
- Marckx v. Belgium, Application no. 6833/74, 13/06/1979.
- Marper v. The United Kingdom, Application nos. 30562/04, 30566/04, 04/12/2008.
- Martinie v. France, Application no. 58675/00, 12/04/2006.
- Mătășaru v. The Republic of Moldova, Application nos. 69714/16, 71685/16, 15/01/2019.
- Mathew v. The Netherlands, Application no. 24919/03, 29/09/2005.
- Matznetter v. Austria, Application no. 2178/64, 10/11/1969.
- Mayzit v. Russia, Application no. 63378/00, 20/01/2005.
- McCann and Others v. The United Kingdom, Application no. 18984/91, 27/09/1995.
- McGoff v. Sweden, Application no. 9017/80, 26/10/1984.
- Mediation Berti Sports v. Turkey, Application no. 63859/12, 12/05/2020.
- Mehdiyev v. Azerbaijan, Application no. 59090/12, 31/10/2019.
- Mehmet Duman v. Turkey, Application no. 38740/09, 23/10/2018.
- Mehmet Hasan Altan v. Turkey, Application no. 13237/17, 20/03/2018.
- Mehmet Zeki Çelebi v. Turkey, Application no. 27582/07, 28/01/2020.

- Melnikov v. Ukraine, Application no. 66753/11, 22/10/2020.
- Meltex Ltd and Movsesyan v. Armenia, Application no. 32283/04, 17/06/2008.
- Menchinskaya v. Russia, Application no. 42454/02, 15/01/2009.
- Menteş and Others v. Turkey (Article 50), Application no. 23186/94, 24/07/1998.
- Meryem Çelik and Others v. Turkey, Application no. 3598/03, 16/04/2013.
- Meznaric v. Croatia, Application no. 71615/01, 15/07/2005.
- Michnea v. Romania, Application no. 10395/19, 07/07/2020.
- Microintelect Ood v. Bulgaria, Application no. 34129/03, 04/03/2014.
- Mikhail Mironov v. Russia, Application no. 58138/09, 06/10/2020.
- Mikheyev v. Russia, Application no. 77617/01, 26/01/2006.
- Milanovic v. Serbia, Application no. 44614/07, 14/12/2010.
- Milatová and Others v. The Czech Republic, Application no. 61811/00, 21/06/2005.
- Milosavljev v. Serbia, Application no. 15112/07, 12/06/2012.
- Miltayev and Meltayeva v. Russia, Application no. 8455/06, 15/01/2013.
- Mirgadirov v. Azerbaijan and Turkey, Application no. 62775/14, 17/09/2020.
- Mirjana Marić v. Croatia, Application no. 9849/15, 30/07/2020.
- Mirovni Inštitut v. Slovenia, Application no. 32303/13, 13/03/2018.
- Modinos v. Cyprus, Application no. 15070/89, 22/04/1993.
- Mojsiejew v. Poland, Application no. 11818/02, 24/03/2009.
- Molla Sali v. Greece, Application no. 20452/14, 18/06/2020.
- Monica Macovei v. Romania, Application no. 53028/14, 28/07/2020.
- Morby v. Luxembourg (Inadmissible), Application no. 27156/02, 13/11/2003.
- Moreno Gómez v. Spain, Application no. 4143/02, 16/11/2004.
- Móry and Benc v. Slovakia, Application nos. 3912/15, 7675/15, 22/01/2019.
- Muhammad and Muhammad v. Romania, Application no. 80982/12, 15/10/2020.

- Muruzheva v. Russia, Application no. 62526/15, 15/05/2018.
- Muse Shire and Others v. The Netherlands, Application no. 9933/18, 12/12/2019.
- N.A. v. Finland, Application no. 25244/18, 14/11/2019.
- Nadrosov v. Russia, Application no. 9297/02, 31/07/2008.
- Naime Doğan and Others v. Turkey, Application no. 76091/01, 17/07/2007.
- Nasirov and Others v. Azerbaijan, Application no. 58717/10, 20/02/2020.
- National Union of Belgian Police v. Belgium, Application no. 4464/70, 27/10/1975.
- Navalnyy v. Russia, Application nos. 29580/12, 36847/12, 11252/13, 12317/13, 43746/14, 15/11/2018.
- Neshkov and Others v. Bulgaria, Application nos. 36925/10, 21487/12, 72893/12, 73196/12, 77718/12, 9717/13, 27/01/2015.
- Neumeister v. Austria (Article 50), Application no. 1936/63, 07/05/1974.
- Neumeister v. Austria, Application no. 1936/63, 27/06/1968.
- Nikolova v. Bulgaria, Application no. 31195/96, 25/03/1999.
- Nistas Gmbh v. Moldova, Application no. 30303/03, 12/12/2006.
- Norik Poghosyan v. Armenia, Application no. 63106/12, 22/10/2020.
- O’Keeffe v. Ireland, Application no. 35810/09, 28/01/2014.
- Oao Neftyanaya Kompaniya Yukos v. Russia (just satisfaction), Application no. 14902/04, 31/07/2014.
- Oğur v. Turkey, Application no. 21594/93, 20/05/1999.
- Olaru and Others v. Moldova, Application nos. 476/07, 22539/05, 17911/08, 13136/07, 28/07/2009.
- Oleksandr Volkov v. Ukraine, Application no. 21722/11, 06/02/2018.
- Ooo Regnum v. Russia, Application no. 22649/08, 08/09/2020.
- Open Door and Dublin Well Woman v. Ireland, Application nos. 14234/88, 14235/88, 29/10/1992.
- Orhan v. Turkey, Application no. 25656/94, 18/06/2002.

Orlović and Others v. Bosnia and Herzegovina, Application no. 16332/18, 01/10/2019.

Orlovskaya Iskra v. Russia, Application no. 42911/08, 21/02/2017.

Ormancı and Others v. Turkey, Application no. 43647/98, 21/12/2004.

Osmanoğlu and Kocabaş v. Switzerland, Application no. 29086/12, 10/01/2017.

Osmanov and Husseinov v. Bulgaria (Admissibility), Application nos. 54178/00, 59901/00, 04/09/2003.

Osmanyan and Amiraghyan v. Armenia, Application no. 71306/11, 11/10/2018.

Otto-Preminger-Institut v. Austria, Application no. 13470/87, 20/09/1994.

Öneryıldız v. Turkey, Application no. 48939/99, 30/11/2004.

Önkol v. Turkey, Application no. 24359/10, 17/01/2017.

Özbent and Others v. Turkey, Application nos. 56395/08, 58241/08, 09/06/2015.

Öztürk v. Germany, Application no. 8544/79, 21/02/1984.

Papachelas v. Greece, Application no. 31423/96, 25/03/1999.

Papamichalopoulos and Others v. Greece (Article 50), Application no. 14556/89, 31/10/1995.

Pasquini v. San Marino (No. 2), Application no. 23349/17, 20/10/2020.

Pauwels v. Belgium, Application no. 10208/82, 26/05/1988.

Peck v. The United Kingdom, Application no. 44647/98, 28/01/2003.

Pélissier and Sassi v. France, Application no. 25444/94, 25/03/1999.

Pelladoah v. The Netherlands, Application no. 16737/90, 22/09/1994.

Perdigao v. Portugal, Application no. 24768/06, 16/11/2010.

Persjanow v. Poland, Application no. 39247/12, 11/12/2018.

Philis v. Greece, Application nos. 12750/87, 13780/88, 14003/88, 27/08/1991.

Phillips v. The United Kingdom, Application no. 41087/98, 05/07/2001.

Piersack v. Belgium, Application no. 8692/79, 01/10/1982.

Pisano v. Italy, Application no. 36732/97, 24/10/2002.

Pişkin v. Turkey, Application no. 33399/18, 15/12/2020.

- Polufakin and Chernyshev v. Russia, Application no. 30997/02, 25/09/2008.
- Popov v. Russia, Application no. 26853/04, 13/07/2006.
- Pravednaya v. Russia, Application no. 69529/01, 18/11/2004.
- Preda and Others v. Romania, Application nos. 9584/02, 33514/02, 38052/02, 3736/03, 17750/03, 25821/03, 29652/03, 28688/04, 29/04/2014.
- Produkcija Plus Storitveno Podjetje D.O.O. v. Slovenia, Application no. 47072/15, 23/10/2018.
- Pulfer v. Albania, Application no. 31959/13, 20/11/2018.
- Radio France and Others v. France, Application no. 53984/00, 30/03/2004.
- Rahmi Şahin v. Turkey, Application no. 39041/10, 05/07/2016.
- Ramadhi and Others v. Albania, Application no. 38222/02, 13/11/2007.
- Ramazanov and Others v. Azerbaijan, Application no. 44363/02, 01/02/2007.
- Redaktsiya Gazety Zemlyaki v. Russia, Application no. 16224/05, 21/11/2017.
- Reklos and Davourlis v. Greece, Application no. 1234/05, 15/01/2009.
- Relating to Certain Aspects of the Laws on the Use of Languages in Education in Belgium v. Belgium, Application nos. 1474/62, 1677/62, 1691/62, 1769/63, 1994/63, 2126/64, 23/07/1968.
- Religionsgemeinschaft Der Zeugen Jehovas and Others v. Austria, Application no. 40825/98, 31/07/2008.
- Rezmiveş and Others v. Romania, Application nos. 61467/12, 39516/13, 48231/13, 68191/13, 25/04/2017.
- Riccardi Pizzati v. Italy, Application no. 62361/00, 10/11/2004.
- Ringeisen v. Austria (Article 50), Application no. 2614/65, 22/06/1972.
- Ringeisen v. Austria, Application no. 2614/65, 16/07/1971.
- Rogach v. Ukraine, Application no. 42152/10, 10/12/2019.
- Romanczyk v. France, Application no. 7618/05, 18/11/2010.
- Roman Zakharov, Application no. 47143/06, 04/12/2015.
- Rostomashvili v. Georgia, Application no. 13185/07, 08/11/2018.
- Roth v. Germany, Application no. 6780/18, 30776/18, 22/10/2020.

- Rumpf v. Germany, Application no. 46344/06, 02/09/2010.
- Rutkowski and Others v. Poland, Application no. 72287/10, 07/07/2015.
- Ryabykh v. Russia, Application no. 52854/99, 24/07/2003.
- S. And Marper v. The United Kingdom, Application nos. 30562/04, 30566/04, 04/12/2008.
- S.L. and J.L. v. Croatia, Application no. 13712/11, 06/10/2016.
- Sabure Malik v. The United Kingdom, Application no. 32968/11, 30/06/2016.
- Saçılık and Others v. Turkey, (Just Satisfaction) Application nos. 43044/05, 45001/05, 14/04/2015.
- Saçılık and Others v. Turkey, Application nos. 43044/05, 45001/05, 05/07/2011.
- Saghinadze and Others v. Georgia, Application no. 18768/05, 27/05/2010.
- Sahin v. Germany, Application no. 30943/96, 08/07/2003.
- Sajtos v. Greece, Application no. 53478/99, 21/03/2002.
- Salah v. Netherlands, Application no. 8196/02, 06/07/2006.
- Salakhbekov and Abukayev v. Russia, Application nos. 28368/09, 28636/09, 29/05/2018.
- Salman v. Turkey, Application no. 21986/93, 27/06/2000.
- Schmautzer v. Austria, Application no. 15523/89, 23/10/1995.
- Schweizerische Radio-und Fernsehgesellschaft Srg v. Switzerland, Application no. 34124/06, 21/06/2012.
- Scoppola v. Italy (No.2), Application no. 10249/03, 17/09/2009.
- Scoppola v. Italy, Application no. 31116/13, 25/06/2020.
- Scordino v. Italy (no. 3) (just satisfaction), Application no. 43662/98, 06/03/2007.
- Scordino v. Italy (No.1), Application no. 36813/97, 29/03/2006.
- Scozzari and Giunta v. Italy, Application nos. 39221/98, 41963/98, 13/07/2000.
- Sejdovic v. Italy, Application no. 56581/100, 10/11/2004.
- Seki v. Turkey, Application no. 44695/09, 21/06/2016.
- Selahattin Demirtaş v. Turkey (No. 2), Application no. 14305/17, 20/11/2018.
- Selahattin Demirtaş v. Turkey (No. 2), Application no. 14305/17, 22/12/2020.

- Selçuk and Asker v. Turkey, Application nos. 23184/94, 23185/94, 24/04/1998.
- Selmouni v. France, Application no. 25803/94, 28/07/1999.
- Senator Lines Gmbh v. Austria, Belgium, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Ireland, Italy, Luxembourg, The Netherlands, Portugal, Spain, Sweden and The United Kingdom, (Inadmissible) Application no. 56672/00, 10/03/2004.
- Seven v. Turkey, Application no. 60392/08, 23/01/2018.
- Sevim v. Turkey, Application no. 41739/11, 16/06/2020.
- Sharxhi and Others v. Albania, Application no. 10613/16, 11/01/2018.
- Shaykhatarov and Others v. Russia, Application nos. 47737/10, 53466/10, 61884/10, 21727/11, 22996/11, 15/01/2019.
- Sika v. Slovakia, Application no. 2132/02, 13/06/2006.
- Silver and Others v. The United Kingdom (Article 50), Application nos. 5947/72, 6205/73, 7052/75, 7061/75, 7107/75, 7113/75, 7136/75, 24/10/1983.
- Simonyan v. Armenia, Application no. 18275/08, 07/04/2016.
- Ślōmka v. Poland, Application no. 68924/12, 06/12/2018.
- Smith v. The United Kingdom (Inadmissible), Application no. 54357/15, 28/03/2017.
- Soering v. The United Kingdom, Application no. 14038/88, 07/07/1989.
- Solomou and Others v. Turkey, Application no. 36832/97, 24/06/2008.
- Solska and Rybicka v. Poland, Application nos. 30491/17, 31083/17, 20/09/2018.
- Sporrong and Lönnroth v. Sweden (just satisfaction), Application nos. 7151/75, 7152/75, 18/12/1984.
- Sporrong and Lönnroth v. Sweden, Application nos. 7151/75, 7152/75, 23/09/1982.
- Stojanovski and Others v. "The Former Yugoslav Republic Of Macedonia" (Just Satisfaction), Application no. 14174/09, 07/02/2019.
- Stoll v. Switzerland, Application no. 69698/01, 10/12/2007.
- Stollenwerk v. Germany, Application no. 8844/12, 07/09/2017.
- Storck v. Germany, Application no. 61603/00, 16/06/2005.

- Strain and Others v. Romania, Application no. 57001/00, 21/07/2005.
- Stran Greek Refineries and Stratis Andreadis v. Greece, Application no. 13427/87, 09/12/1994.
- Stretch v. The United Kingdom, Application no. 44277/98, 24/06/2003.
- Sukachov v. Ukraine, Application no. 14057/17, 30/01/2020.
- Sultan Dölek and Others v. Turkey, Application no. 34902/10, 28/04/2015.
- Sunday Times v. The United Kingdom, Application no. 6538/74, 26/04/1979.
- Sürek v. Turkey (No.1), Application no. 26682/95, 08/07/1999.
- Süzer and Eksen Holding A. Ş. v. Turkey, Application no. 6334/05, 23/10/2012.
- Sykora v. Slovakia, Application no. 26077/03, 18/01/2011.
- Szekely v. Romania, Application no. 31177/02, 11/10/2007.
- Szurovecz v. Hungary, Application no. 15428/16, 08/10/2019.
- Şahin Alpay v. Turkey, Application no. 16538/17, 20/03/2018.
- Şener v. Turkey, Application no. 26680/95, 18/07/2000.
- T.M. and C.M. v. The Republic of Moldova, Application no. 26608/11, 28/01/2014.
- Tahsin Acar v. Turkey, Application no. 26307/95, 08/04/2004.
- Tamir and Others v. Romania, Application no. 42194/05, 15/09/2009.
- Tanbay Tüten v. Turkey, Application no. 38249/09, 10/12/2013.
- Tanışma v. Turkey, Application no. 32219/05, 17/11/2015.
- Tanlı v. Turkey, Application no. 26129/95, 10/04/2001.
- Tarbuc v. Romania, Application no. 2122/04, 14/12/2006.
- Tele 1 Privatfernseh v. Austria, Application no. 32240/96, 21/09/2000.
- Terranova v. Italy, Application no. 17156/90, 04/12/1995.
- Tërshana v. Albania, Application no. 48756/14, 04/08/2020.
- Terzioğlu and Others v. Turkey, Application nos. 16858/05, 23953/05, 34841/05, 37166/05, 19638/06, 17654/07, 16/12/2008.
- Teymurazyan v. Armenia, Application no. 17521/09, 15/03/2018.

- The Estate of Nitschke v. Sweden, Application no. 6301/05, 27/09/2007.
- The Former King of Greece and Others v. Greece (just satisfaction), Application no. 25701/94, 28/11/2002.
- The Former King of Greece and Others v. Greece, Application no. 25701/94, 23/11/2000.
- The Holy Monasteries v. Greece, Application nos. 13092/87, 13984/88, 069/12/1994.
- The Sunday Times v. The United Kingdom (No. 1) (Article 50), Application no. 6538/74, 16/11/1980.
- Timofeyev v. Russia, Application no. 58263/00, 23/10/2003.
- Timurlenk v. Turkey, Application no. 37758/08, 28/01/2020.
- Todorova and Others v. Bulgaria, Application nos. 48380/99, 51362/99, 60036/00, 73465/01, 24/04/2018.
- Tolstoy Miloslavsky v. The United Kingdom, Application no. 18139/91, 13/07/1995.
- Tomasi v. France, Application no. 12850/87, 27/08/1992.
- Torreggiani and Others v. Italy, Application nos. 43517/09, 35315/10, 37818/10, 46882/09, 55400/09, 57875/09, 61535/09, 08/01/2013.
- Traian-Constantin Nicolescu v. Romania, Application no. 10311/03, 23/02/2010.
- Trajkovski and Chipovski v. North Macedonia, Application no. 53205/13, 63320/13, 13/02/2020.
- Tyrer v. The United Kingdom, Application no. 5856/72, 25/04/1978.
- Tysi  c v. Poland, Application no. 5410/03, 20/03/2007.
- Ukraine-Tyumen v. Ukraine, Application no. 22603/02, 22/11/2007.
- Uoti v. Finland, Application no. 61222/00, 09/01/2007.
- Urat v. Turkey, Application nos. 53561/09, 13952/11, 27/11/2018.
- Uzbyakov v. Russia, Application no. 71160/13, 05/05/2020.
- Uzunda   and Others v. Turkey, Application no. 59796/10, 14/05/2020.
-   lgen v. Turkey, Application no. 50480/09, 26/11/2019.
-   mm  han Kaplan v. Turkey, Application no. 24240/07, 20/03/2012.

- Ünal Tekeli v. Turkey, Application no. 29865/96, 16/11/2004.
- Ürek and Ürek v. Turkey, Application no. 74845/12, 30/07/2019.
- V. M. and Others v. Belgium, Application no. 60125/11, 17/11/2016.
- Varga and Others v. Hungary, Application nos. 14097/12, 45135/12, 73712/12, 34001/13, 44055/13, 64586/13, 10/03/2015.
- Varnava and Others v. Turkey, Başvuru Nos. 16064/90, 16065/90, 16066/90, 16068/90, 16069/90, 16070/90, 16071/90, 16072/90, 16073/90, 18/09/2009.
- Vedat Doğru v. Turkey, Application no. 2469/10, 05/04/2016.
- Velikova v. Bulgaria, Application no. 41488/98, 18/05/2000.
- Vesselinov v. Bulgaria, Application no. 3157/16, 02/05/2019.
- Vilenchik v. Ukraine, Application no. 21267/14.
- Vistiņš and Perepjolkins v. Latvia, Application no. 71243/01, 25/10/2012.
- Vizgirda v. Slovenia, Application no. 59868/08, 28/08/2018.
- Vogt v. Germany (Article 50), Application no. 17851/91, 02/09/1996.
- Vogt v. Germany, Application no. 17851/91, 26/09/1995.
- Vovk and Bogdanov v. Russia, Application no. 15613/10, 11/02/2020.
- W. v. Slovenia, Application no. 24125/06, 23/01/2014.
- W.D. v. Belgium, Application no. 73548/13, 06/09/2016.
- Weber and Saravia, Application no. 54934/00, 29/06/2006.
- Wemhoff v. Germany, Application no. 2122/64, 27/06/1968.
- Winterwerp v. The Netherlands, (Article 50) Application no. 6301/73, 27/11/1981.
- Winterwerp v. The Netherlands, Application no. 6301/73, 24/10/1979.
- Wolkenberg and Others v. Poland, Application no. 50003/99, 04/12/2007.
- X v. Croatia, Application no. 11223/04, 17/07/2008.
- Xenides-Arestis v. Turkey (just satisfaction), Application no. 46347/99, 7/12/2006.
- Xheraj v. Albania, Application no. 37959/02, 29/07/2008.
- Y. v. Bulgaria, Application no. 41990/18, 20/02/2020.

- Y.I. v. Russia, Application no. 68868/14, 25/02/2020.
- Yayan v. Turkey, Application no. 66848/01, 02/02/2006.
- Yazar and Others v. Turkey, Application nos. 22723/93, 22724/93, 22725/93, 09/04/2002.
- Yeltepe v. Turkey, Application no. 24087/07, 14/03/2017.
- Yıldırım v. Turkey, Application no. 21482/03, 24/11/2009.
- Yılmaz Yıldız and Others v. Turkey, Application no. 4524/06, 14/10/2014.
- Yoslun v. Turkey, Application no. 2336/05, 10/02/2015.
- Yuriy Nikolayevich Ivanov v. Ukraine, Application no. 40450/04, 15/10/2009.
- Yüksel v. Turkey, Application no. 49756/09, 01/10/2013.
- Z and Others v. The United Kingdom, Application no. 29392/95, 10/05/2001.
- Zahirović v. Croatia, Application no. 58590/11, 25/04/2013.
- Zakharov and Varzhabetyan v. Russia, Application nos. 35880/14, 75926/17, 13/10/2020.
- Zelčs v. Latvia, Application no. 65367/16, 20/02/2020.
- Zevedei and Others v. Romania, Application nos. 16082/15, 60880/15, 5479/16, 10885/16, 13407/16, 20661/16, 31333/16, 35047/16, 38092/16, 38176/16, 09/07/2020.
- Zhang v. Ukraine, Application no. 6970/15, 13/11/2018.
- Zielinski and Pradal & Gonzalez and Others v. France, Application nos. 24846/94, 34165/96, 34166/96, 34167/96, 34168/96, 34169/96, 34170/96, 34171/96, 34172/96, 34173/96, 28/10/1999.
- Zimmermann and Steiner v. Switzerland, Application no. 8737/79, 13/07/1983.
- Zirnīte v. Latvia, Application no. 69019/11, 11/06/2020.
- Zülküf Murat Kahraman v. Turkey, Application no. 65808/10, 16/07/2019.
- Anayasa Mahkemesi Kararları**
- Abdullah Öcalan, Başvuru No. 2013/409, 25/06/2014.
- Ahmet Korkmaz ve Diğerleri, Başvuru No. 2014/10265, 10/1/2018.
- Aisha Fares, Başvuru No. 2015/18701, 31/10/2018.

- Ali Atlı, Başvuru No. 2013/500, 20/03/2014.
- Ali Ergin Demirhan, Başvuru No. 2015/16368, 11/3/2020.
- Ali İmancı ve Eşref Aydın, Başvuru No. 2017/15134, 29/01/2020.
- Ali İpekli ve Diğerleri, Başvuru No. 2017/30997, 22/01/2021.
- Alois Harrer ve Diğerleri, Başvuru No. 2017/26283, 15/01/2020.
- Alptekin Güven, Başvuru No. 2017/21885, 22/07/2020.
- Anıl Yıldız, Başvuru No. 2018/29792, 31/12/2020.
- Ankara Barosu Başkanlığı (2), Başvuru No. 2015/17944, 9/5/2018.
- Ano İnşaat ve Ticaret Ltd. Şti., Başvuru No. 2014/2267, 21/12/2017.
- Arif Güneş, Başvuru No. 2012/837, 05/03/2013.
- Atila Oğuz Boyalı, Başvuru No. 2013/99, 20/03/2014.
- Atilla Yaman ve Diğerleri, Başvuru No. 2019/28819, 18/11/2020.
- Aydemir Güvener, Başvuru No. 2014/15223, 5/10/2017.
- Aydın Gür, Başvuru No. 2015/3640, 30/10/2018.
- Ayla Demir İşat, Başvuru No. 2018/24245, 08/10/2020.
- Aysel Teker ve Diğerleri, Başvuru No. 2014/5347, 16/3/2016.
- Ayşe Hülya Pötür, Başvuru No. 2013/8479, 6/2/2014.
- Burak Manğuş ve Diğerleri, Başvuru No. 2019/22854, 04/11/2020.
- Bügdüz Köyü Muhtarlığı, Başvuru No. 2012/22, 25/12/2012.
- Bülent Aktay ve Diğerleri, Başvuru No. 2016/5895, 9/9/2020.
- Büyük Birlik Partisi ve Diğerleri, Başvuru No. 2014/8842, 06/01/2015.
- Cavit Bağyapan, Başvuru No. 2013/1444, 04/11/2014.
- Cavit Mehmet Hüyük, Başvuru No. 2019/20013, 27/01/2021.
- Celal Çetin, Başvuru No. 2017/26301, 15/09/2020.
- Celalettin Altun, Başvuru No. 2019/19754, 29/09/2020.
- Cengiz Eker, Başvuru No. 2017/26841, 02/06/2020.
- Cihan Alpyürük, Başvuru No. 2017/37528, 29/9/2020.

- Dağaz Yılmaz ve Diğerleri, Başvuru No. 2014/17225, 18/4/2018.
- Doğubayazıt Ticaret ve Sanayi Odası Başvurusu, Başvuru No. 2012/743, 5/3/2013.
- Elif Aydın Dost, Başvuru No. 2014/19954, 12/06/2018.
- Elif Mutlu ve Ferhat Mutlu, Başvuru No. 2013/3711, 07/01/2016.
- Emine Atılğan, Başvuru No. 2017/30873, 11/3/2020.
- Erdi Orman, Başvuru No. 2017/24079, 11/02/2021.
- Erdoğan Akdoğdu, Başvuru No. 2017/17795, 16/9/2020.
- Erhan Koç ve Diğerleri, Başvuru No. 2019/38034, 04/11/2020.
- Ertuğrul Akın, Başvuru No. 2017/38027, 09/07/2020.
- Ertuğrul Tunca, Başvuru No. 2018/24620, 13/10/2020.
- E. Ş., Başvuru No. 2014/682, 19/11/2014.
- Evren Köse, Başvuru No. 2017/35918, 30/6/2020.
- Eyyüp Gül, Başvuru No. 2018/10186, 25/02/2021.
- Eyyüp Kudin, Başvuru No. 2017/15834, 22/7/2020.
- Fahriye Erkek ve Diğerleri, 2013/4668, 16/9/2015.
- Fatmana Uçan Ve Diğerleri, Başvuru No. 2015/12508, 11/10/2018.
- Fethi Kayalar, Başvuru No. 2019/14092, 28/1/2021.
- Filiz Aka, Başvuru No. 2013/8365, 10/6/2015.
- Funda Şahin, Başvuru No. 2017/2851, 09/06/2020.
- Güher Ergun ve Diğerleri, Başvuru No. 2012/13, 02/07/2013.
- Güler Ergin, Başvuru No. 2015/7602, 10/05/2018.
- AYM, Gülseren Gürdal, Başvuru No. 2013/1115, 5/12/2013.
- Gülsim Genç, Başvuru No. 2013/4439, 06/03/2014.
- Hakan Aygün, Başvuru No. 2020/13412, 12/01/2021.
- Hakan Büyükbacı, Başvuru No. 2017/19121, 21/07/2020.
- Halil Kaya ve Diğerleri, Başvuru No. 2017/30577, 10/03/2020.
- Halit Gülden, Başvuru No. 2019/37205, 19/11/2020.
- Hasan Gün, Başvuru No. 2018/9459, 19/11/2020.

- Hasan Kızılırmak, Başvuru No. 2017/5056, 29/9/2020.
- Hasan Kulaç, Başvuru No. 2018/26493, 12/01/2021.
- Hasan Yıldırım, Başvuru No. 2019/26963, 19/11/2020.
- Hıdır Memicil, Başvuru No. 2013/1420, 17/07/2014.
- Hicran Yıldız (2), Başvuru No. 2018/36212, 14/10/2020.
- Hilmi Balta, Başvuru No. 2016/51749, 07/11/2019.
- Hüseyin Ak, Başvuru No. 2016/77854, 01/07/2020.
- Hüseyin Sizer, Başvuru No. 2019/17279, 30/9/2020.
- İ. C., Başvuru No. 2016/41492, 13/2/2020.
- İbrahim Can Kişi, Başvuru No. 2012/1052, 23/07/2014.
- Kamil Koç, Başvuru No. 2012/660, 07/11/2013.
- Kamil Özdemir, Başvuru No. 2018/6656, 25/02/2021.
- Kemalettin Rıdvan Yalın, Başvuru No. 2014/6220, 18/7/2019.
- Kenan Özteriş, Başvuru No. 2012/989, 19/12/2013.
- Kenan Yıldırım ve Turan Yıldırım, Başvuru No. 2013/711, 03/04/2014.
- Levent Öztaş, Başvuru No. 2018/37630, 25/12/2018.
- L. Ö., Başvuru No. 2016/15151, 09/07/2020.
- M. B., Başvuru No. 2017/34312, 08/09/2020.
- M. O., Başvuru No. 2016/22180, 10/06/2020.
- Mahmut Keskin, Başvuru No. 2017/30396, 13/2/2020.
- Makbule Talay, Başvuru No. 2013/8592, 06/01/2016.
- Maşallah Söylemez, Başvuru No. 2017/30783, 29/01/2020.
- Mehmet Bayrakçı (2), Başvuru No. 2014/6100, 20/6/2019.
- Mehmet Doğan, Başvuru No. 2014/8875, 07/06/2018.
- Mehmet Gülhan, Başvuru No. 2017/31780, 29/9/2020.
- Mehmet İlker Başbuğ, Başvuru No. 2014/912, 06/03/2014.
- Mehmet Navdar, Başvuru No. 2017/35162, 03/06/2020.
- Mehmet Şerif Ay, Başvuru No. 2012/1181, 17/9/2013.

- Melih Dalbudak, Başvuru No. 2016/16050, 13/02/2020.
- Melik Uzun, Başvuru No. 2013/8905, 08/09/2014.
- Merve Ertan ve Diğerleri, Başvuru No. 2016/7249, 09/01/2020.
- Methi Eren, Başvuru No. 2013/8767, 06/12/2017.
- Mevlüt Kaya, Başvuru No. 2019/13356, 27/1/2021.
- M. G., Başvuru No. 2018/13901, 11/02/2021.
- Muhittin Kaya ve Muhittin Kaya İnşaat Taahhüt Madencilik Gıda Turizm Pazarlama Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti, Başvuru No. 2013/1213, 04/12/2013.
- Muhsin Hükümdar, Başvuru No. 2016/15853, 07/11/2019.
- Murat Deveci, Başvuru No. 2017/18158, 24/06/2020.
- Murat Özmek, Başvuru No. 2017/2845, 09/06/2020.
- Musa Yılmaz, Başvuru No. 2019/17368, 30/9/2020.
- Mutlu Öztürk ve Diğerleri, Başvuru No. 2020/8525, 28/01/2021.
- Mümin Gider ve Süleyman Sarnav, Başvuru No. 2016/62537, 20/11/2019.
- Müzeyyen Kaplar, Başvuru No. 2019/19715, 28/01/2021.
- Nebahat Tanrıverdi, Başvuru No. 2012/1313, 06/03/2014.
- Neşe Aslanbay Akbiyık, Başvuru No. 2014/5836, 16/04/2015.
- Nevin Akın, Başvuru No. 2015/12719, 20/3/2019.
- Nezir Depren, Başvuru No. 2015/6547, 09/10/2019.
- Nuray Gündoğdu ve Diğerleri, Başvuru No. 2019/33965, 22/7/2020.
- Oğuz Okuyucu, Başvuru No. 2013/5576, 2/12/2015.
- Ömer Çıtak, Başvuru No. 2016/58614, 12/01/2021.
- Özgül Tan ve Diğerleri, Başvuru No. 2013/9499, 24/6/2015.
- Özgür Murat Engin, Başvuru No. 2014/7806, 21/9/2016.
- Özlem Dalkıran, Başvuru No. 2017/35203, 21/01/2021.
- Pınar Gül, Başvuru No. 2019/17281, 30/9/2020.
- Rabia Nur Yazıcı ve Selma Kocapiçak, Başvuru No. 2016/9528, 9/6/2020.
- Rahil Dink ve Diğerleri, Başvuru No. 2012/848, 17/07/2014.

- Ramazan Aras, Başvuru No. 2012/239, 02/07/2013.
- Ramazan Özçelik, Başvuru No. 2017/35818, 20/10/2020.
- Refiye Alver, Başvuru No. 2016/10550, 17/07/2019.
- S. A, Başvuru No. 2017/40199, 08/09/2020.
- Safure Güneş, Başvuru No. 2016/24905, 08/09/2020.
- Selahattin Akyıl, Başvuru No. 2012/1198, 07/11/2013.
- Selahattin Demirtaş (3), Başvuru No. 2017/38610, 9/6/2020.
- Selahattin Gülhan, Başvuru No. 2017/35369, 21/7/2020.
- Selçuk Kozağaçlı, Başvuru No. 2014/10715, 10/1/2018.
- Sema Değirmenci, Başvuru No. 2019/18750, 28/01/2021.
- Semih Tekin, Başvuru No. 2018/34064, 17/3/2021.
- Serdar Avcı, Başvuru No. 2015/19474, 09/01/2020.
- Serdar Kaptanoğlu, Başvuru No. 2019/2769, 16/12/2020.
- Serpil Kerimoğlu ve Diğerleri, Başvuru No. 2012/752, 17/9/2013.
- Sevim Akat Ekşi, Başvuru No. 2013/2187, 19/12/2013.
- Seyhan Gökay, Başvuru No. 2017/30523, 30/06/2020.
- Sinan Baran, Başvuru No. 2015/11494, 11/6/2018.
- Süleyman Kurtel, Başvuru No. 2016/1808, 22/1/2021.
- Şahin Alpay (2), Başvuru No. 2018/3007, 15/03/2018.
- Şehmus Altındağ ve Diğerleri, Başvuru No. 2014/4926, 09/01/2020.
- Şehmus İşik, Başvuru No. 2016/176, 02/06/2020.
- Şerif Yılmazkaya, Başvuru No. 2015/6908, 27/6/2018.
- Şeyhmus Terece, Başvuru No. 2017/26532, 23/07/2020.
- Taner Şentürk, Başvuru No. 2017/19405, 22/7/2020.
- Tansel Çölaşan, Başvuru No. 2014/6128, 7/7/2015.
- Tayfun Cengiz, Başvuru No. 2013/8463, 18.09.2014.
- Tevfik Demir, Başvuru No. 2018/9684, 25/02/2021.

Türkiye İş Bankası A. Ş. (2), Başvuru No. 2014/6193, 15/10/2015.

Üças Gıda Pazarlama ve Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti., Başvuru No. 2014/16633, 6/12/2017.

Yaman Akdeniz ve Diğerleri, Başvuru No. 2014/3986, 02/04/2014.

Yeni Gün Haber Ajansı Basın ve Yayıncılık A. Ş. ve Cumhuriyet Vakfı Başvurusu, Başvuru No. 2014/11876, 27/12/2017.

Y.T, Başvuru No. 2016/22418, 30/5/2019.

Youtube Llc Corporation Service Company ve Diğerleri, Başvuru No. 2014/4705, 29.05.2014.

Yusuf Baykal, Başvuru No. 2017/32663, 16/9/2020.

Zehra Perk, Başvuru No. 2017/25979, 10/06/2020.

Zekayi Çelebi, Başvuru No. 2014/5633, 18/05/2016.

Amerikan İnsan Hakları Mahkemesi Kararları

Bámaca Velásquez v. Guatemala. Reparations and Costs. Judgment of February 22, 2002. Series C No. 91.

Cantoral Benavides v. Peru. Reparations and Costs. Judgment of December 3, 2001. Series C No. 88.

Claude Reyes et al. v. Chile. Merits, Reparations and Costs. Judgment of September 19, 2006. Series C No. 151.

Gonzalez Medina and family v. Dominican Republic. Preliminary Objections, Merits, Reparations and Costs. Judgment of February 27, 2012. Series C No. 240.

Molina Theissen v. Guatemala. Reparations and Costs. Judgment of July 3, 2004. Series C No. 108.

Montero Aranguren et al. (Detention Center of Catia) v. Venezuela. Preliminary Objection, Merits, Reparations and Costs. Judgment of July 5, 2006. Series C No. 150.

The “Five Pensioners” v. Peru. Merits, Reparations and Costs. Judgment of February 28, 2003. Series C No. 98.

The Kaliña and Lokono Peoples v. Suriname. Merits, Reparations and Costs. Judgment of November 25, 2015. Series C No. 309.

Vargas Areco v. Paraguay. Merits, Reparations and Costs. Judgment of September 26, 2006. Series C No. 155.

Velásquez Rodríguez v. Honduras. Reparations and Costs. Judgment of July 21, 1989. Series C No. 7.

Ximenes Lopes v. Brazil. Merits, Reparations and Costs. Judgment of July 4, 2006. Series C No. 149.

Uluslararası Adalet Divanı Kararları

Ahmadou Sadio Diallo (Republic of Guinea v. Democratic Republic of the Congo), Compensation, Judgment, I.C.J. Reports, 2012.

Fisheries Jurisdiction Case (United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland v. Iceland), Merits, Judgment of 25 July 1974.

Application of the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide (Bosnia and Herzegovina v. Serbia and Montenegro), Judgment, I.C.J. Reports 2007.

North Sea Continental Shelf Cases (Federal Republic of Germany/Denmark; Federal Republic of Germany/Netherlands), Judgment of 20 February 1969.

Case Concerning the Continental Shelf (Tunisia/Libyan Arab Jamahiriya), Judgment of February 1982.

Case Concerning the Continental Shelf (Libyan Arab Jamahiriya/Malta), Judgment of 3 June 1985.

Uluslararası Daimi Adalet Divanı Kararları

Factory at Chorzow (Merits), 1928, PCIJ, Series A, No. 17.

Diversion of Water from the Meuse, 1937, PCIJ, Series A/B 70.

Dr. Rezan EPÖZDEMİR

HAKSIZ TAHRİK

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Haksız Tahrik

Rezan Epözdemir

Hukuk Yayınları Dizisi – 2911

Birinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 72 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık

İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde

No: 23-25 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0312 353 65 44

Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA

- ABBAN, Hakan, **Haksız Tahrik**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2001.
- AÇIKGÖZ, Mehmet, **Ceza Hukukunda Haksız Tahrik**, Adalet Yayınevi, Ankara 2012.
- Adalet Bakanlığı Yayınları, **TCK Öntasarısı**, Ankara 1987.
- Adalet Bakanlığı Yayın İşleri Dairesi Başkanlığı, **Tutanaklarla Türk Ceza Kanunu**, Ankara 2005.
- AKBABA, Zeynep Burcu, “**Töre, Namus ve Töre Saikiyle Kasten Öldürme**”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 75, 2008, s. 333-351.
- AKBULUT, Berrin, “**Ceza Mevzuatında Çocuk ve Çocukların Yakalanması, Gözaltına Alınması**”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 19, Sayı 2, 2013, s. 541-586.
- AKBULUT, Berrin, **Türk Ceza Kanunu ile Kabahatler Kanununun Genel Hükümlerinin Yaptırım Hükümleri Dışında Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi**, Adalet Yayınevi, Ankara 2014.
- AKBULUT, Berrin, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Adalet Yayınları, 2016.
- AKBULUT, İlhan, **Yeni Türk Ceza Kanunumuza Göre Kan Gütme Saikiyle Adam Öldürme**, Kazancı Hukuk Yayınevi, Birinci Basım, İstanbul 2006.
- AKGÜNER, Kemal, “**Karşılıklı Hakaret Müessesesi**”, Adalet Dergisi, Ankara 1952, s. 808-814.
- AKKAYA, Çetin, “**Suçların İctimai Bağlamında Fiil Tekliği**”, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Haziran 2019, s.1-38.
- AKTAŞ, Yusuf, **Tahrik, Teşebbüs ve Cezanın Kurulması**, Fon Matbaası, Ankara 1976.
- ALACAKAPTAN, Uğur, **Suçun Unsurları**, Sevinç Yayınları, Ankara 1970.
- ALAGÖZ, Mehmet, **Türk Ceza Kanunu Tasarısı**, Türk Ceza Kanunu Reformu-Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Şen Matbaa, Eylül 2004.
- ALİNGE, Curt, “**Moğol Kanunları**”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.12, S.1-2, 1955, s. 235-261. (Çev: Coşkun ÜÇÖK)

- ALTINDAL, Esmâ, **Töre Saikiyle Öldürme Suçu**, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2019.
- APAYDIN, Cengiz, **“Zorunluluk Halinin Hukuki Niteliği”**, Terazi Hukuk Dergisi, Cilt 14, Sayı 154, Haziran 2019, s. 1222-1236.
- ARIKAN, Baha, **“İslam Ceza Hukuku Esasları”**, Adalet Dergisi, Cilt:2, Sayı:11, 1962.
- ARISOY, Mine, **“Hakaret”**, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 2007, s. 152-205.
- ARSLAN, Çetin / KAYANÇİÇEK, Murat, **Suçta Tekerrür**, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2009.
- ARTUK, Mehmet Emin, **Ceza Hukukuna Giriş-Ders Notları**, İstanbul 1983.
- ARTUK, Mehmet Emin / GÖKCEN, Ahmet / YENİDÜNYA, Caner, **Türk Ceza Kanunu Şerhi**, Adalet Yayınevi, Cilt:3, Ankara 2014.
- ARTUK, Mehmet Emin / GÖKCEN, Ahmet / YENİDÜNYA, Ahmet, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Adalet Yayınevi, 2017.
- AVCI, Mustafa, **Osmanlı Ceza Hukukuna Giriş**, Mimoza Yayınları, Konya 2008.
- AYDIN, Devrim, **Türk Ceza Hukukunda Haksız Tahrik**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2003.
- AYDIN, Devrim, **“Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Haksız Tahrik”**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2005, s. 225-254.
- AYDIN, Devrim, **“Türk Ceza Kanunu’nda Hakaret Suçu”**, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 19, Sayı 2, 2013, s. 879-918.
- AYDIN, Nurullah, **Türk Suç ve Ceza Hukuku**, Adalet Yayınevi, Ankara 2008.
- AYGÜN, Nevzat, **“Cezaya Ehliyet ve Bunu Kaldıran veya Hafifleten Sebepler”**, Adalet Dergisi, Temmuz-Ağustos 1986, s. 25-49.
- AYIK, İsmail Hakkı, **“Tahrik”**, Adalet Dergisi, Sayı:1, Ocak 1951, s. 83-106.
- BAFRA, Jale, **“Haksız Tahrikte Failin Kişiliğinin Taşıdığı Önem”**, İstanbul Barosu Dergisi, 1993.
- BAHAR, Halil İbrahim, **Sosyoloji**, Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu Yayınları, Ankara 2005.
- BAKICI, Sedat, **Genel Adap ve Aile Düzenine Kaşı Cürümler**, Adalet Yayınevi, Ankara 1994.

- BAKICI, Sedat, **5237 sayılı Yasa Kapsamında Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Adalet Yayınevi, Ankara 2007.
- BALKIŞ BAYMUR, Feriha, **Genel Psikoloji**, İnkılap Yayınevi, İstanbul 2012.
- BARDAK, Cengiz, "**Haksız Tahrik Üzerine Bir İnceleme**", Adalet Dergisi, 1988, s. 42-53.
- BAŞAR, Nur, "**Türk Ceza Hukukunda Haksız Tahrik**", Adalet Dergisi, Sayı:3, 1980, s. 353-365.
- Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü: **Yürürlükteki Bazı Kanunların Mülga Hükümleri Külliyesi**, C.1, Ankara, 1987.
- BAYMUR, Feriha, **Genel Psikoloji**, İnkılap Kitabevi, İstanbul 1989.
- BAYRAKTAR, Köksal, **Suç İşlemeğe Tahrik Cürmü**, Formül Matbaası, İstanbul 1977.
- BAYRAKTAR, Köksal, "**Türk Ceza Kanunu Tasarısı'na İlişkin Genel Bir Değerlendirme ve Genel Hükümler Üzerine Birkaç Eleştiri**", Türk Ceza Kanunu Reformu-İkinci Kitap, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Eylül 2004, s. 21-37.
- BAYRAKTAR, Köksal, "**Kasten Adam Öldürme**", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt:19, Sayı: 2, 2013, s. 57-78.
- BİÇER, Ümit/ HANCI, Hamit, "**Adli Psikiyatri**", <https://www.ttb.org.tr/eweb/adli/8.html>, Erişim Tarihi: 03/06/2019
- BİLMEN, Ömer Nasuhi, **Hukuki İslamiyye ve Istılahatı Fıkhiyye Kamusu**, C: III, Bilmen Yayınevi, İstanbul 1985.
- BİRTEK, Fatih, **Tamamı Örnek Olaylarla Açıklanmış Pratik Ceza Hukuku (Genel Hükümler)**, Legal Yayınevi, İstanbul 2011.
- BOSTANCI BOZBAYINDIR, Gülşah, **Ceza Hukukunda Haksız Tahrik**, Beta Yayınları, İstanbul 2013.
- BOZDAĞ, Ahmet, **Türk Ceza Hukukunda ve Vergi Ceza Hukukunda Tekerrür**, Seçkin Yayıncılık, 2009.
- BUDAK, Selçuk, **Psikoloji Sözlüğü**, Bilim ve Sanat Yayınları, 2009.
- CEBE, Abdurrahman, **Türk Ceza Hukukunda Hakaret Suçu (5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Madde 125,130)**, Bahçeşehir Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2011.
- CENTEL, Nur, **Türk Ceza Hukukuna Giriş**, Beta Yayınları, İstanbul 2001.

- CENTEL, Nur/ ZAFER, Hamide/ ÇAKMUT, Özlem, **Gerekçeli-Karşılaştırmalı-Tablolu Yeni Türk Ceza Kanunu ve İlgili Mevzuat**, İstanbul 2005.
- CENTEL, Nur/ZAFER, Hamide/ÇAKMUT, Özlem, **Türk Ceza Hukukuna Giriş**, İstanbul 2008.
- CENTEL, Nur/ ZAFER, Hamide/ ÇAKMUT, Özlem, **Kişilere Karşı İşlenen Suçlar**, Beta Yayınları, 2011.
- CENTEL, Nur / ZAFER, Hamide / ÇAKMUT, Özlem, **Türk Ceza Hukukuna Giriş**, 10. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul 2017.
- CEVİZCİ, Ahmet, **Felsefe Sözlüğü**, Paradigma Yayınları, İstanbul 2010.
- CÜCELOĞLU, Doğan, **İnsan Davranışı**, Remzi Kitapevi, İstanbul 1992.
- ÇAĞLAYAN, M. Muhtar, **“Yargıtay İçtihatlarının Işığı Altında Haksız Tahrik Üzerine Bir İzah Denemesi”**, Adalet Dergisi, Sayı:2, Ankara 1982, s. 14-41.
- ÇAĞLAYAN, M. Muhtar, **“Yargıtay İçtihatlarının Işığı Altında Meşru Müdafaa (Yasal Savunma) Üzerinde Bir İnceleme”**, Adalet Dergisi, Ankara 1982.
- ÇAĞLAYAN, M. Muhtar, **Türk Ceza Kanunu**, Yetkin Yayınları, 1985.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan, **“Hukukumuzda Kamu Tüzel Kişiliği Kavramı ve Kısıtları”**, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, 2016, s. 373-398.
- ÇAKICI GERÇEK, Leyla/BAFRA, Jale, **“Kan Gütme Saiki ile İşlenen Adam Öldürme Suçu”**, Sosyal Bilimler Dergisi, 2005, s. 1-29.
- ÇAM, Onur, **Türk Ceza Hukukunda Haksız Tahrik**, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2008.
- ÇELEN, Ömer, **Bir İştirak Şekli Olarak Yardım Etme (Asli Fail Yardım Eden Ayrımı)**, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Konya 2015.
- ÇETİN, Arslan/AZİZAĞAOĞLU, Bahattin, **Yeni Türk Ceza Kanunu Şerhi**, Ankara 2004.
- ÇİFTÇİOĞLU, Cengiz Topel, **“Türk Ceza Kanunu’nda Taksir”**, Ankara Barosu Dergisi, 2013, s. 318-338.
- DEMİRBAŞ, Timur, **Türk Ceza Kanunu’nda Özel (Haksız Tahrik) Halleri**, Üçdal Neşriyat, İstanbul 1985.

- DEMİRBAŞ, Timur, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Seçkin Yayınevi, Ankara 2009.
- DEMİRBAŞ, Timur, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Seçkin Yayınları, Ankara 2011.
- DEMİRBAŞ, Timur, **Haksız Tahrik**, Seçkin Yayınları, Ankara 2016.
- DEMİREL, Muhammed/KARTAL, Melik, **"Ceza Hukukunda Suça Azmettirme Hareketi: Suça Sevk Etme"**, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN'a Armağan, C.21, 2019, s. 457-490.
- DEMREN DÖNMEZ, Burcu, **"Ceza Sorumluluğunu Azaltan Bir Neden Olarak Haksız Tahrik"**, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 2013, s. 267-294.
- DİNÇMEN, Kriton, **Adli Psikiyatri**, Birlik Yayınları, İstanbul 1984.
- DİNÇMEN, Kriton, **"Tahrik Kavramının Adli Psikiyatri Yönünden İrdelemesi"**, Adli Tıp Dergisi, S.1, 1985, s. 91-94.
- DOĞAN, Koray, **Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suç**, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı-Doktora Tezi, 2010.
- DOĞAN, Recep, **"Yargıtay Kararlarında Töre Saikiyle Öldürme Suçu"**, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı: 126, 2016, s.123-166.
- DÖNMEZ, Burcu, **Hayvanlara Yönelik İşlenen Suçlar**, Journal of Yaşar University, 2013.
- DÖNMEZER, Sulhi, **"Pozitivist Nazariyede Cezai Mesuliyetin Esası"**, İstanbul Barosu Mecmuası, Sayı 6, İstanbul 1944.
- DÖNMEZER, Sulhi, **Cezai Mesuliyetin Esası**, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul 1949.
- DÖNMEZER, Sulhi / ERMAN, Sahir, **Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku**, 10. Baskı, Beta Yayınları, Cilt II, İstanbul 1994.
- DÖNMEZER, Sulhi / ERMAN, Sahir, **Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku-Genel Kısım**, 13. Baskı, Beta Yayınları, Cilt I, İstanbul 1997.
- DÖNMEZER, Sulhi/ YENİSEY, Feridun, **Karşılaştırmalı Türk Ceza Kanunu ve 1997 Tasarısı-Gerekçeler**, İstanbul 1998.
- DURAN, Gökhan Yaşar, **Ceza Hukukunda Haksız Tahrik**, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hukuk Anabilim Dalı-Doktora Tezi, İstanbul 2005.

- DURAN, Gökhan Yaşar, **Ceza Hukukunda Haksız Tahrik**, Legal Yayınevi, İstanbul 2010.
- EKERBİÇER, Dilaver, **Ceza Hukukunda Haksız Tahrik**, Adalet Yayınevi, Ankara 2015.
- EKER KAZANCI, Behiye, **“Mağdurun Davranışları ve Heyecan Hâlinin Ceza Sorumluluğuna Etkisi-Haksız Tahrik”**, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2014, s. 1309-1358.
- EPÖZDEMİR, Rezan, **“Gönüllü Vazgeçme”**, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı:138, 2018, s. 79-106.
- ERDEM, Mustafa Ruhan, **“Malvarlığına Yönelik Saldırlara Karşı Meşru Savunma İçin İnsan Öldürme ve Yaşam Hakkı”**, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:9, İzmir 2007, s. 987-998.
- EREL, Kemalettin, **“Kişilik ve Suç Haksız Tahrik Altında İşlenen Suçlarda Failin Kişiliğinin Önemi”**, Adalet Dergisi, Ankara 1992.
- EREM, Faruk, **“Adalet Psikolojisi Bakımından Heyecanlar ve İhtiraslar”**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 1945, s. 50-79.
- EREM, Faruk, **“Suça İştirak”**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:3, Sayı:1, 1946, s. 62-107.
- EREM, Faruk, **“Ceza Hukukunda İrade, Şuur ve Gayri Şuur”**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 7, Sayı 3, 1950 s. 63-85.
- EREM, Faruk, **“Haksız Tahrik”**, Adalet Dergisi, Ankara 1946, s.637-654.
- EREM, Faruk, **Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku**, Cilt II, 10. Baskı, Ankara 1974.
- EREM, Faruk, **Adalet Psikolojisi**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara 1977.
- EREM, Faruk, **Türk Ceza Kanunu Şerhi-Özel Hükümler**, C. III, Seçkin Yayıncılık, 1993.
- EREM, Faruk / DANIŞMAN, Ahmet / ARTUK, Mehmet Emin, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 14. Baskı, Ankara 1997.
- ERMAN, Sahir, **Hakaret ve Sövme Cürümleri**, Cumhuriyet Matbaası, İstanbul 1950.
- ERMAN, Sahir, **Hakaret ve Sövme Suçları**, İstanbul Hukuk Fakültesi Yayınları, 1989.

- ERMAN, Sahir/ ÖZEK, Çetin, **Ceza Hukuku Özel Bölüm Kişilere Karşı Suçlar**, İstanbul 1994.
- ERMEYDAN, İdris, **“Yargıtay Kararları Işığında Meşru Savunmada Sınırın Aşılması”**, FSM İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi, Sayı 3, 2014, s. 131-170.
- EROL, Haydar, **Açıklamalı ve İçtihatlı Yeni Türk Ceza Kanunu**, Yayın Matbaacılık, Ankara 2005.
- ESİN, Kemal, **Uygulamada Adam Öldürme Suçları**, Yetkin Yayınları, Ankara 1989.
- FEYZİOĞLU, Metin, **“Ölüm Cezası Üzerine Düşünceler ve Anayasa Değişikliği ile 4771 Sayılı Kanun'un Getirdiği Yeni Düzenlemeler”**, Sayı:4, Ankara Barosu Dergisi, 2002, s. 13-36.
- GEDİK, Doğan, **“Özel Haksız Tahrik Hali Olarak TCK'nun 462'nci Maddesi”**, İzmir Barosu Dergisi, Nisan 1995, s. 49-54.
- GERÇEKER, Hasan, **Yorumlu &Uygulamalı Türk Ceza Kanunu**, Cilt 1, Cantekin Matbaacılık, Ankara 2011.
- GIŞİ, Selçuk, **“Kabahatleri Suç Olmaktan Çıkarma Eğilimi ve Kabahatler Kanunu”**, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:8, Sayı:1, 2017, s. 129-152.
- GÖKCEN, Ahmet, **“Türk Ceza Hukuku'nda Tekerrür”**, Kamu Hukuku Arşivi Dergisi, 2003.
- GÖKCEN, Ahmet/BALCI, Murat, **Kasten Öldürme Kasten Yaralama Organ ve Doku Ticareti Suçları**, Adalet Yayınevi, Ankara 2015.
- GÖKÇEN, Ahmet/BALCI, Murat, **“Kasten Yaralama Suçunun Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Halleri”**, Mehmet Akif Aydın'a Armağan, İstanbul 2015, s. 370-411.
- GÖKTÜRK, Neslihan/ÖZGENÇ, İzzet/ÜZÜLMEZ, İlhan, **Ceza Hukukuna Giriş**, Anadolu Üniversitesi Yayını, 2012.
- GÖZTEPE, Ece, **“Namus Cinayetlerinin Hukuki Boyutu: Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Bir Değerlendirmesi”**, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S:59, 2005, s. 29-48.
- GÖZÜBÜYÜK, Abdullah Pulat, **Türk Ceza Kanunu Şerhi**, Ajans Türk Matbaası, C. 1, Ankara 1961.
- GÖZÜBÜYÜK, Abdullah Pulat, **Türk Ceza Kanunu Açıklaması**, İstanbul 1981.
- GÖZÜBÜYÜK, Abdullah Pulat, **Alman, Fransız, İsviçre ve İtalyan Ceza Kanunlarıyla Mukayeseli Türk Ceza Kanunu Gözübüyük Şerhi**, 5. Bası, İstanbul 1988.

- GÜNAY, Erhan, **Haksız Tahrik**, Seçkin Yayınları, Ankara 2009.
- GÜNDÜZ, Remzi/GÜLTAŞ, Veysel, **5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler**, Cilt 1, Bilge Yayıncılık, Ankara 2009.
- GÜRELLİ, Nevzat, **“Ceza Hukukunda Mazeret Sebebi Olarak Haksız Tahrik”**, İstanbul Barosu Dergisi, 1951, s. 331-344.
- GÜRELLİ, Nevzat/TOSUN, Öztekin, **“Heyecan Göstergesi ile Yalanın Bulunması ve Ceza Hukuku”**, Cilt:30, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 1964, s. 498-544.
- GÜVEN, Diler Tamer, **Augustus Çağında Cinsel Suçlar ve Lex Iulia De Adulteriis Coercendis**, Homer Yayınları, İstanbul 2007.
- HAKERİ, Hakan, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Seçkin Yayınları, Ankara 2007.
- HAKERİ, Hakan, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Adalet Yayınevi, 11. Bası, Ankara 2011.
- HULUSİ, Fuat, **Haksız Tahrik**, Hukuki Bilgiler Mecmuası, 1926.
- İŞİK, Hüseyin Hilmi, **Tam İlmihal Se'adet-i Ebediye**, Hakikat Kitabevi, İstanbul 2010.
- İÇEL, Kayıhan, **Ceza Hukukunda Taksirden Doğan Subjektif Sorumluluk**, Cezaevi Matbaası, İstanbul 1967.
- İÇEL, Kayıhan/DONAY, Süheyl, **Karşılaştırmalı ve Uygulamalı Ceza Hukuku Genel Kısım I**, 2. Bası, İstanbul 1993.
- İÇEL, Kayıhan/YENİSEY, Feridun, **Karşılaştırmalı ve Uygulamalı Ceza Kanunları**, 1. Bası, İstanbul 1994.
- İÇEL, Kayıhan/AKINCI, Füsun Sokullu/ÖZGENÇ, İzzet/SÖZÜER, Adem/MAHMUTOĞLU, Fatih Selami/ÜNVER, Yener, **Suç Teorisi**, Beta Yayınları, İstanbul 2000.
- İÇEL, Kayıhan/EVİK, A. Hakan, **Ceza Hukuku Genel Hükümler II**, 4. Bası, İstanbul 2007.
- İSKENDER, Salih Zeki, **“Öğreti ve Yargısal Kararlar Işığında Töre Saikiyle Öldürme Suçunun (Namus Cinayetlerinin) Değerlendirilmesi”**, Yargıtay Dergisi, Sayı:127, Ankara 2009.
- İZMİR, Gökalep, **Haksız Tahrik**, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2007.
- KAHRAMAN, Erkut Güçlü, **Zina Halinde Yakalanana Karşı İşlenen Adam Öldürme veya Müessir Fiil Suçları**, İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü Sosyal Bilimler Anabilim Dalı Sosyal Bilimler Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1996.

- KAN, Celal Hakan, **“Türk Ceza Hukuku’nda Tekerrür”**, Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi, Cilt :123, Sayı: 243, 2019, s. 431-446.
- KANGAL, Zeynel T., **“Türk Ceza Hukukunda Haksız Tahrik”**, Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt XIV, Sayı:3-4, Aralık 2010, s. 19-68.
- KANGAL, Zeynel T., **Kabahatler Hukuku**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2011.
- KARAKAŞ DOĞAN, Fatma, **“Türk Ceza Hukukunda Cezaların İçtimai Kurumunun Düzenlenmesi Gerektiği Üzerine”**, Ankara Barosu Dergisi, 2011, s. 85-104.
- KARAMAN, Hayrettin, **Mukayeseli İslam Hukuku**, İrfan Yayınevi, İstanbul 1974.
- KARINCA, Eray, **Şanlıurfa Yöresinden Örneklerle Kan Davası**, TBB Yayınları, Ankara 1999.
- KATOĞLU, Tuğrul, **Ceza Hukukunda Hukuka Aykırılık**, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2003.
- KATOĞLU, Tuğrul, **Ceza Kanunlarının Zaman Yönünden Uygulanması**, Ankara 2008.
- KAYA, Fahrettin, **Türk Ceza Kanunu’nda Haksız Tahrik**, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya 2010.
- KAYA, Fahrettin, **“Türk Ceza Kanunu’nda Haksız Tahrik”**, Adalet Dergisi, Sayı:40, 2011.
- KAYANÇİÇEK, Murat, **Şerefe Karşı Suçlar**, Adalet Yayınevi, Ankara 2008.
- KAYMAZ, Seydi, **“5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 87/4. Maddesinde Düzenlenen Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Yaralama Suçu”**, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı: 58, 2005, s. 73-119.
- KAYMAZ, Seydi, **Kasten Yaralama Sonucu Ölümüne Neden Olma**, Adalet Yayınevi, Ankara 2009.
- KAYMAZ, Seydi, **“5237 Sayılı Türk Ceza Kanuna Göre İştirak Halinde İşlenen Suçlarda Nitelikli Hallerin Diğer Suç Ortaklarına Geçiş Sorunu”**, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2012, s. 117-68.
- KEÇELİOĞLU, Elvan, **“5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nun Kasıt ve Tak-sire İlişkin Maddelerine Eleştirel Bir Yaklaşım”**, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 83, 2009, s. 123-136.

- KESKİN KIZIROĞLU, Serap, **“Yeni Türk Ceza Kanun’unda Kadına İlişkin Düzenlemeler ve Cinsel Suçlar”**, Ord. Prof. Dr. Sulhi Dönmezer Armağanı, C: II, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Ceza Hukuku Derneği Ortak Yayını, Ankara 2008.
- KESKİNSOY, Ömer, **“Yeni Ceza Kanunu’nun Müteselsil Suçla Alakalı Hükümlerinin Değerlendirilmesi”**, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 61, 2005, s. 340-351.
- KEYMAN, Selahattin, **“Cürmi Fiilin Yapısal Unsuru Olarak Hareket”**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 1988.
- KILIÇOĞLU, Ahmet M., **“Haksız Fillerden Sorumlulukta Ceza Hukuku ile Medeni Hukuk İlişkisi”**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 29, Sayı 3, 1973, s. 185-225.
- KOCA, Mahmut/ÜZÜLMEZ, İbrahim, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Seçkin Yayınları, Ankara 2012.
- KOÇOĞLU, Yiğit Gökçehan, **Görevi Kötüye Kullanma Suçu**, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2021.
- KURT, Mehmet, **“Mükerrirlere Özgü İnfaz Rejimi ve Denetimli Serbestlik Tedbiri”**, TAAD, Cilt:2, Sayı:4, 2011, s. 205-232.
- KURTULAN, Gökçe, **“Haksız Fiilde Hukuka Aykırılık Unsuru”**, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, 2017, s. 465-504.
- MALKOÇ, İsmail, **Açıklamalı Türk Ceza Kanunu**, Cilt 1, Yetkin Yayınevi, Ankara 2002.
- MALKOÇ, İsmail, **2004 Değişiklikleri ve İçtihatlarıyla Türk Ceza Kanunu**, 1. Bası, Malkoç Kitapevi, Ankara 2004.
- MELİK, Devran, **“Türk Ceza Kanunu Tasarısı”**, Türk Ceza Kanunu Reformu-İkinci Kitap, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Eylül 2004, s. 243-247.
- MERAN, Necati, **“Yasal Savunma (Meşru Müdafaa) Kavramı ve Mal İçin Yasal Savunma”**, Yargıtay Dergisi, Sayı 108, Ankara 2002, s. 557-573.
- MERAN, Necati, **Yeni Türk Ceza Kanunu**, Seçkin Yayınları, Ankara 2007.
- METİNER, Haydar/KOÇ, E. Ahsen, **5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Genel Hükümleri**, Ankara 2008.
- MUMCU, Ahmet, **Osmanlı Devleti’nde Siyaseten Katl**, Phoenix Yayınevi, Ankara 2007.

- MUTLU, Gülhan, **Haksız Tahrikin Öldürme Suçları Bağlamında Uygulama Alanı ve Cezanın Belirlenmesine Etkisi**, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı-Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2019.
- NOMER, Haluk N., **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Beta Yayınları, İstanbul 2015.
- NUHOĞLU, Ayşe, **“Namus İçin Adam Öldürme Suçlarında Haksız Tahrik Uygulaması”**, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2004, s. 205-213.
- ONGUN, Cemil Sena, **Psikoloji Dersleri**, İstanbul 1935.
- OKANDAN, Recai Galip, **Umumi Hukuk Tarihi Dersleri**, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1952.
- OSMANOĞLU, Mehlika, **“Birlikte Kusur”**, İstanbul Barosu Dergisi, Cilt: 93, Sayı:2, 2019, s. 112-128.
- OTACI, Cengiz, **“Kan Gütme Saiki ile Kasten İnsan Öldürme Suçu”**, Terazi Hukuk Dergisi, Ankara 2008, s. 115-139.
- ÖNDER, Ayhan, **Ceza Hukuku Genel Hükümler II**, İstanbul 1989.
- ÖNDER, Ayhan, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, C. II-III, İstanbul 1992.
- ÖZALP, Nabi, **Türk Ceza Hukukunda Haksız Tahrik**, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır 2010.
- ÖZBEK, Veli Özer/DOĞAN, Koray, **“Zorunluluk Halinin (TCK 25/2) Hukuki Niteliği”**, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: 9, Sayı 2, 2007, s. 195-222.
- ÖZBEK, Veli Özer, **“Türk Ceza Hukukunda Hata”**, Ceza Hukuku Dergisi, Ağustos 2008.
- ÖZBEK, Veli Özer/ KANBUR, Nihat/ BACAKSIZ, Pınar/ DOĞAN, Koray/ TEPE, İlker, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2012.
- ÖZBEK, Veli Özer/TEPE, İlker, **“Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Aleyhe Değiştirme Yasağına İlişkin -Öğreti ve Uygulama Boyutlarıyla- Genel Bir Değerlendirme”**, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 16, Özel Sayı, 2014, s. 3759-3797.
- ÖZBEK, Veli Özer/KANBUR, Nihat/BACAKSIZ, Pınar/DOĞAN, Koray/ TEPE, İlker, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2015.

- ÖZBEK, Veli Özer, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Seçkin Yayınevi, 7. Bası, Ankara, 2016.
- ÖZBEY, Özcan, **“Suçta Tekerrür ve Mükerrirlere Özgü Güvenlik Tedbirleri”**, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 2010, s. 55-105.
- ÖZEN, Muharrem, **Türk Ceza Hukukunda Meşru Müdafaa**, Ankara 1995.
- ÖZEN, Muharrem, **“Hakaret ve Sövme Suçlarında Özel Haksız Tahrik Halleri”**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:51, Sayı:3, Ankara 2002, s. 27-45.
- ÖZEN, Mustafa, **“5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nun İştirak Kurumuna Bakışı”**, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 2007, s. 239-253.
- ÖZGENÇ, İzzet, **“Kusur Yargısı ve Yas, Kuçukluğu”**, M.U. Hukuk Fakültesi 10.Yılı Adliye ve Çocuk Suçluluğu Sempozyumu, İstanbul 1993.
- ÖZGENÇ, İzzet, **Suç ve Yaptırım Teorisine İlişkin Yeni Gelişmeler Işığında Türk Ceza Kanunu Tasarısı**, Türk Ceza Kanunu Reformu-Birinci Kitap, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara 2004.
- ÖZGENÇ, İzzet/ŞAHİN, Cumhur, **Türk Ceza Hukuku Gazi Külliyyatı**, Ankara 2005.
- ÖZGENÇ, İzzet, **Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi**, Adalet Bakanlığı Yayınları, 3. Bası, Ankara, 2006.
- ÖZGENÇ, İzzet, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2009.
- ÖZGENÇ, İzzet, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016.
- ÖZGENÇ, İzzet, **Suç Teorisi**, <https://api.hacibayram.edu.tr/>, Erişim Tarihi: 07.10.2020.
- ÖZÖN, Mustafa Nihat, **Osmanlıca-Türkçe Sözlük**, İnkılap Kitabevi, 5. Baskı, İstanbul 1973.
- ÖZTÜRK, Bahri, **Ceza Hukuku ve Emniyet Tedbirleri Hukuku**, 3. Bası, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 1994.
- ÖZTÜRK, Bahri/Mustafa Ruhan, ERDEM, **Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku**, Seçkin Yayınevi, 11. Bası, Ankara 2011.

- ÖZÜTÜRK, Nejat, **Türk Ceza Kanunu Şerhi ve Tatbikatı**, Cilt 1, Filiz Kitabevi, İstanbul 1970.
- PARILTI, Yılmaz, **“Töre Saiki ile İnsan Öldürme Suçu”**, Adalet Dergisi, Sayı: 29, Eylül 2007.
- PARLAR, Ali/ DEMİREL, Güleç, **Kişilerin Hayatına ve Beden Bütünlüğüne Karşı Suçlar**, Adalet Yayınevi, Ankara 2002.
- PARLAR, Ali/ HATİPOĞLU, Muzaffer, **Türk Ceza Kanunu Yorumu**, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2008.
- PARLAR, Ali/ HATİPOĞLU, Muzaffer, **Türk Ceza Kanunu Yorumu**, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2010.
- PARLAR, Ali / HATİPOĞLU, Muzaffer, **Ceza Sorumluluğunu Kaldıran veya Azaltan Nedenler**, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2010.
- PARLAR, Ali, **Ceza Hukukunda Meşru Savunma ve Haksız Tahrik**, Bilge Yayınevi, Ankara 2015.
- SARP, Semih Hatemi, **Psikoloji**, İstanbul 1936.
- SAVAŞ, Vural/MOLLAMAHMUTOĞLU, Sadık, **Türk Ceza Kanunu Yorumu**, Birinci Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 1995.
- SOYASLAN, Doğan, **Kriminoloji**, Yetkin Yayınları, Ankara 1996.
- SOYASLAN, Doğan, **Ceza Hukuku Özel Hükümler**, Yetkin Yayınevi, 5. Bası, Ankara 2005.
- SOYASLAN, Doğan, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 7. Baskı, Yetkin Yayınları, Kasım 2016.
- ŞAHİN, Mehmet, **“Yasal (Meşru) Savunma”**, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 75, 2008, s. 284-332.
- ŞAHİN ÜNVER, Fatma Süzgün, **İrade Serbestliği Temelinde Sorumluluk Anlayışı ve Hukuka Yansıması**, Astana Yayınları.
- ŞARE, Ersin, **“Türk Ceza Hukukunda Suça Teşebbüs”**, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 2017, s. 119-156.
- ŞEN, Ersan, **Türk Ceza Hukuku Suçun Genel Esasları ve Unsurları**, Der Yayınları, İstanbul 2002.
- ŞEN, Ersan, **Yeni Türk Ceza Kanunu Yorumu**, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2006.
- SENSES, Erkan, **“Yargıtay Kararları Işığında Türk Ceza Kanunu’nda Meşru Savunma”**, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 112, 2014, s. 397-409.

- TAMAM, Lut / ÖZPOYRAZ, Nurgül / ÜNAL, Mehmet, **“Kleptomani: Bir gözden geçirme”**, Türk Psikiyatri Dergisi, 1997, 8(1), s. 36-44.
- TANER, Tahir, **Ceza Hukuku-Umumi Kısım**, 3. Baskı, İstanbul 1953.
- TAŞ, Ferya, **“Karşılaştırmalı Hukukta Töre ve Namus Cinayetleri”**, İstanbul Barosu Dergisi, C.:83, S:6, 2009, s. 3139-3145.
- TAŞDEMİR, Nezahat, **Türk Ceza Hukukunda Haksız Tahrik**, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2012.
- TEKİNAY, Sulhi/AKMAN, Sermet/BURCUOĞLU, Haluk/ALTOP, Atilla, **Tekinay Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Cilt 1, İstanbul 1985.
- TEPE, İlker, **“Feuerbach Odağında Alman Ceza Hukukunda Aydınlanmanın Bir Kivılcımı Olarak “Calas Olayı”nın Etkileri Üzerine Kısa Bir Değerlendirme”**, <http://epetrekli.blogspot.com.tr/2014/08/feuerbach-beccaria-voltaire-feuerbach.html>, *Erişim Tarihi:23/04/2018*.
- TEZCAN, Durmuş/ ERDEM, Mustafa Ruhan/ ÖNOK, Murat, **Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku**, Ankara 2012.
- TOKER, Aylin, **Haksız Fiilin ve Haksız Fiilden Doğan Maddi Tazminatın Unsurları**, Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2017.
- TOPALOĞLU, Mahir, **“Töre Saikiyle İnsan Öldürme Suçu”**, İstanbul Barosu Dergisi, C:83, S:1, 2009, s. 133-141.
- TOROSLU, Nevzat, **Ceza Hukuku Genel Kısım**, Savaş Yayınları, Ekim 2012.
- TOSUN YILMAZ, İrem, **Netice Sebebiyle Ağırlaşmış Suç Kavramı ve Bununla İlgili TCK Hükümlerinin Adli Tıp Açısından Değerlendirilmesi**, İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü Sosyal Bilimler Anadalı-Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2011.
- TURABİ, Selami, **“Kusurluluk ve Kusurluluğu Etkileyen Haller”**, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 2012, s. 267-292.
- TUTUMLU, Mehmet Akif, **Türk Ceza Hukukunda Haksız Tahrik Genel ve Özel Hükümler**, Adil Yayınevi, Ankara 1999.
- TÜFEKÇİ, Elif, **Cezanın Belirlenmesi ve Bireyselleştirilmesi**, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2008.

- TÜMERKAN, Somay, **“Klasik, Pozitivist Okullarda ve Toplumsal Savunma Hareketinde Ceza Sorumluluğunun Esası”**, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 1983, s. 51-71.
- Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA), **Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü**, Sosyal Bilimler, Ankara 2011.
- UDEH, Abdülkadir, **İslam Ceza Hukuku ve Beşeri Hukuk**, İhya Yayınları, İstanbul 1976. (Çev: Aktif Nuri)
- UMUR, Ziya, **Roma Hukuku Lügati**, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, İstanbul 1975.
- ÜÇÖK, Coşkun, **“Osmanlı Kanunnamelerinde İslam Ceza Hukukuna Aykırı Hükümler”**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 1946.
- ÜNVER, Yener, **Sebebinde Serbest Hareketler**, Prof. Dr. Sahir Erman'a Armağan, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Eğitim, Öğretim ve Yardımlaşma Vakfı Yayını, No:8, İstanbul 1999.
- ÜNVER, Yener, **“Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Kusurluluk”**, Ceza Hukuku Dergisi, Seçkin Yayınları, Ankara 2006.
- YALÇIN SANCAR, Türkan, **“Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Zincirleme Suç”**, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 70, 2007, s. 244-259.
- YALKUT, Nejdət, **“Mukayeseli Hukuk Açısından Haksız Tahrik”**, Yargıtay Dergisi, C.II, 1979, s. 243-252.
- YAŞAR, Osman/GÖKCAN, Hasan Tahsin/ ARTUÇ, Mustafa; **Yorumlu Uygulamalı Türk Ceza Kanunu**, Ankara 2014.
- YAVUZ, Yaşar, **“Haksız Tahrik”**, Yargıtay Dergisi, C.1, S.2. 1991, s. 445-466.
- YENİDÜNYA, Ahmet Caner/ALŞAHİN, Mehmet Emin, **“Bireyin Şerefine Karşı Suçlar”**, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 2007, s. 43-93.
- YENİSEY, Feridun/PLAGEMANN, Gottfried, **Alman Ceza Kanunu**, Strafgesetzbuch, İstanbul 2015.
- YILMAZ, Burak Kağan, **Türk Ceza Kanunu’nda Haksız Tahrik**, İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ocak 2018.
- YILMAZ, Candan, **“Kriminolojik Açidan: Akıl Hastalığı ve Suç”**, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 24, Sayı 2, Aralık 2018, s. 743-765.

- YILMAZ, Enes, **“Suçun Özel Bir Görünüş Şekli Olarak Gönüllü Vazgeçme”**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2016, s. 2553–2603.
- YILMAZ, Zahit, **“Müşterek Faillik ve Dolaylı Faillik Kurumlarının İhmalî Suçlar Yönünden Değerlendirilmesi”**, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 24, Sayı 1, Haziran 2018, s. 122-131.
- YİRMİBEŞOĞLU, Vildan, **Toprağa Düşen Sevdalar**, Mega Basım, İstanbul 2007.
- YURTCAN, Erdener, **Yargıtay Kararları Işığında Öldürme ve Yaralama Suçları**, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2015.
- YURTCAN, Erdener, **Yargıtay Kararları Işığında Kabahatler Kanunu ve Yorumu**, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara 2016.
- YÜCE, Turhan Tufan, **Ceza Hukuku Dersleri I**, Ege Hukuk Fakültesi Yayını, Manisa 1982.
- YÜCE, Turhan Tufan, **Ceza Hukukunun Temel Kavramları**, Turhan Kitabevi, Ankara 1985.
- ZAFER, Hamide, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Beta Yayınları, İstanbul 2011.
- ZAFER, Hamide, **Ceza Hukuku Genel Hükümler TCK m.1-75**, Beta Yayınları, İstanbul 2013.
- ZAFER, Hamide, **Ceza Hukuku Genel Hükümler TCK m.1-75**, Beta Yayınları, İstanbul 2016.

YARARLANILAN İNTERNET SİTELERİ

- www.kazanci.com
- www.kararara.com
- www.tdk.gov.tr
- www.yargitay.gov.tr
- www.ceza-bb.adalet.gov.tr
- www.tbmm.gov.tr
- www.turkhukuksitesi.com
- www.hsk.gov.tr
- www.istanbulbarosu.org.tr
- <http://webftp.gazi.edu.tr/>
- <http://dergiler.ankara.edu.tr/>
- <http://www.ankara.adalet.gov.tr/>
- <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/>
- <https://tez.yok.gov.tr/>
- <http://e-dergi.marmara.edu.tr/>
- <http://www.ankarabarusu.org.tr/>
- <http://auhf.ankara.edu.tr>
- <http://hmt.hsyk.gov.tr/>
- <http://e-dergi.marmara.edu.tr/>
- <http://www.taa.gov.tr>

Do. Dr. Cavid ABDULLAHZADE
Ankara niversitesi Hukuk Fakltesi
ğretim yesi

ULUSLARARASI HUKUK AISINDAN
HAZAR'IN HUKUKİ
STATS

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Uluslararası Hukuk Açısından Hazar'ın Hukuki Statüsü
Cavid Abdullahzade

Hukuk Yayınları Dizisi – 2942

Birinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 20 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- ABDULLAHZADE, C.: Hukuki Yönleriyle Dağlık Karabağ Sorunu, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2014.
- ABDULLAYEV, C.: Uluslararası Hukuk Açısından Gemilerden Kaynaklanan Petrol Kirliliği (Yetki-Sorumluluk-Zararın Tazmini), Yetkin Yayınları, Ankara 2005.
- ABECASSIS, W. D. & JARASHOW, L.R.: Oil Pollution from Ships, International, United Kingdom and United States Law and Practice, Second Edition, Sevens & Stons, London 1985.
- AÇIKGÖNÜL, Y. E.: Deniz Yetki Alanlarının Hakça İlkeler Çerçevesinde Sınırlandırılması, Legal Yayınları, İstanbul 2012.
- AKDOĞAN, E.: 21. Yüzyılda Yeni Silah Teknolojileri, Silahların Kontrolü ve Uluslararası Hukuk, Ankara, Legem, 2018
- AKDOĞAN, E.: Belirsizlik Kuramı Yönünden Uluslararası Antlaşmalarda Çekinceler, Yetkin Yayınları, Ankara 2018
- AKINER, S.(ed.): The Caspian – Politics, Energy and Security, RoutledgeCurzon, London and New York, 2004.
- ALİYEV, H.: Dünya Siyasetinde Azerbaycan Petrolü (çev. Çiftçi, A./Kocabıyık, E.), Sabah Kitapları, 1998
- ARAS, O. N.: Azerbaycan'ın Hazar Ekonomisi ve Stratejisi, DER Yayınları, İstanbul 2001.
- ASKEROV, F. S./ZAYTSEV, Y. Y./KASIMOV, R. Y./KULİYEV, Z.: Biodiversity: Amazing Caspian Fishes (Biomüxteliflik: Xezerin Esrəngiz Balıqları), "Bashar XXI" Publishing House, Baku, 2003.
- ASLANLI, A.: Geosiyasi Regabet ve Geoiqtisadi Maraglar Zemininde Xezər Hövzesinin 'Gordi Düyünü', Konrad Adenauer Stiftung, Cənubi Qafqaz Üzrə Regional Program, 2014.
- ASLANLI, K.: Hazar Denizi'nin Jeopolitik ve Jeoeconomik Konumu: Enerji, Taşımacılık, Hukuk ve Çevre Boyutları, Analiz, İran Araştırmalar Merkezi (İRAM), Ekim 2018.

- BAGHAT, G.: American Oil Diplomacy in the Persian Gulf nad the Caspian Sea, University Press of Florida, 2003.
- BARROS, J./JOHNSTON, M. D.: The International Law of Pollution, Collier Macmillian Publishers, London 1974.
- BARSEGOV, Y.: Kaspiy v Mejdunarodnom Prave i Mirovoy Politike, Moskva, 1998 (Барсегов, Ю.: Каспий в международном праве и мировой политике. Москва, 1998-Uluslararası Hukuk ve Dünya Siyasetinde Hazar, Moskova, 1998).
- BAYDIN, S. S./KOSAREV, A.N.: Kaspiyskoe More-Gidrologiya i Hidrokhimya (Hazar Denizi-Hidrologiya ve Hidrokimya), Moskova, Nauka 1986.
- BAYILLIOĞLU, U.: Uluslararası Hukuk Açısından Ege Karasuları Sınırlandırması, Turhan Kitabevi, Ankara 2011.
- BIRNIE, W. P./BOYLE, E. A.: International Law and Environment, Oxford, Clarendon Press, New York 1992.
- BROWNLIE, I: Principles of Public International Law, Sixth Edition, New York 2003.
- BRZEZINSKI, Z.: Büyük Satranç Tahtası (çev. Türedi, Y.), İnkilap Kitabevi, İstanbul 2005.
- BUDAGOV, B./GERİBLİ, Y.: Azərbaycan Respublikasının Fiziki Coğrafiyası, Bakü, Öğretmen Yayınevi, 1996.
- BUTLER, E. W.: The Soviet Union and The Law of The Sea, The John Hopkins Press, London 1971.
- CHUFRIN, G. (ed.): The Security of the Caspian Sea Region, Oxford University Press, SIPRI 2001.
- CHURCHILL, R. R./LOWE, A.V.: The Law of the Sea, Manchester University Press ND, Manchester 1988.
- CROSTON, M. (ed): Wanting Peace, Preparing for War, The Caspian Project, The Military Issue, No 14, 2015.
- ÇAMYAMAÇ, A.: Denize Kıyısı Olmayan ve Coğrafi Açidan Elverişsiz Devletlerin Hukuki Durumu, Adalet Yayınları, Ankara 2012.
- ÇAMYAMAÇ, A.: Uluslararası Hukukta Göller, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016.

- ÇELİK, E.: Milletlerarası Hukuk, İkinci Cilt, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1971.
- DIBA, B. A.: Iran and the International Law of the Sea and Rivers, Lexington, 2011.
- DIBA, B. A.: The Law and Politics of the Caspian Sea in the Twenty-First Century, Bethesda, IBEX Publishers, 2003.
- DIBA, B. A.: The Law and Politics of the Caspian Sea with Special Reference to Iran, BookSurge, 2006.
- DOĞRU, S.: Uluslararası Hukukta Kıta Sahanlığı ve Ege Denizi Kıta Sahanlığı Uyuşmazlığı, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 2003.
- EVANS, M. D.: Relevant Circumstances and Maritime Delimitation, Oxford 1988.
- FRAPPI, C./GARIBOV, A. (ed.): The Caspian Sea Cheesboard: Geopolitical, Geostrategic and Geo-economic Analysis, Milan: Egea Publications, 2014.
- GOKALP, İ.: Milletlerarası Adalet Divanı'nın Deniz Alanlarının Sınırlandırılmasına Dair Kararlarında Dikkate Aldığı İlkeler, Beta Yayınları, İstanbul 2008.
- GORMAN, M.: Environmental Hazards-Marine Pollution, Contemporary World Issues, Santa Barbara 1993.
- GÖNLÜBOL, M.: Barış Zamanında Sahil Sularının (Karasuları ve Bitişik Bölge) Hukuki Statüsü, Ankara 1959.
- GÜNDÜZ, A.: Milletlerarası Hukuk, Konu Anlatımlı Temel Belgeler Örnek Kararlar, Günel, R. V. (ed.), Güncellenmiş ve Genişletilmiş 9. Baskı, Savaş Yayınevi, 2018
- HESENOV, E.: Azerbaycan'ın Geosiyaseti, Zerdabi LTD, Bakı 2015.
- HIGGINS, A. P./COLOMBOS, C.J.: The International Law of The Sea, Longmans, Green and Co., 1945.
- HÜSEYNOV, F.: Uluslararası Hukuk Açısından Bağımsız Devletler Topluluğu'nun Statüsü, TİKA Yayınları-75, Ankara 2004.
- HÜSEYNOV, L.: Beynelxalq Hüquq, Derslik, Hüquq Edebiyatı, Bakü 2000.

- İNAN, Y.: Devletler Hukuku Bakımından Kıyı Suları Balıkçılığı ve Sorunları, Ankara 1976.
- İSMAYILOV, Ç.: Xezar Denizinin ve Sahilyanı Erazilerinin Ekologiyası, Ayna Metbu Evi, Bakı 2005.
- İŞYAR, Ö. G.: Sovyet – Rus Dış Politikaları ve Karabağ Sorunu, Alfa Yayınları, İstanbul 2004.
- JANUSZ-PAWLETTA, B.: The Legal Status of the Caspian Sea – Current Challenges and Prospects for Future Development, Springer, Heidelberg 2015.
- KISS, A./SHELTON, D.: Manual of European Environmental Law, Cambridge Grotius Publications, England 1993.
- KIŞLA, S. N.: Devletlerin Antlaşmalara Halefiet, Astana Yayınları, Ankara 2016.
- KOVALYOV, A. A.: Müasir Beynelxalg Deniz Hüququ ve Onun Tetbiqi Praktikasi (çev. Memmedov, R. vd.), Qanun, Bakı 2006.
- KULAGINA, L. M./DUNAEVA, E. V: Rossia i İran: İstoriya Formirovaniya Granich (Россия и Иран: история формирования границ - Rusya ve İran: Sınırların Oluşum Tarihi), Gumanitary, Moskova 2007.
- KURAN, S.: Uluslararası Deniz Hukuku, 4. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul 2014.
- KWIATKOWSKA, B.: The 200 Mile Exclusive Economic Zone in the New Law of the Sea, Publications on Ocean Development, Martinus Nijhoff Publishers, London 1989.
- LÜTEM, İ: Deniz Hukukunda Gelişmeler: Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Konferansı, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınlarından: 137, Balkanoğlu Matbaacılık, Ankara 1959.
- MAMEDOV (MAMMADOV), R. F: Delimitation of Caspian Sea (international-legal issue), Baku, Azerneshr, 2006 (Разграничения Каспийского моря (международно-правовые вопросы), Баку, Азернешр, 2006)
- MAMEDOV, R. F.: International Legal Status of The Caspian Sea: yesterday, today, tomorrow Azerneshr, Baku 2006 (Международно-правовой статус Каспийского моря: вчера, сегодня, завтра. Баку, Азернешр, 2006).

- MAMEDOV, R. F.: The Constitution of the Caspian Sea: Convention on the Legal Status of the Caspian (Конституция Каспия: Конвенция о правовом статусе Каспийского моря), GlobeEdit, 2019.
- MARTENS, F.: *Sovremennoe Mejdunarodnoe Pravo Civilizovannıkh Narodov*, Tom 1, İzdanie Cetvertoe, St. Petersburg 1898 (Современное международное право цивилизованных народов-Medeni Milletlerin Modern Uluslararası Hukuku, Cilt 1, Dördüncü Baskı, Sn. Petersburg 1898).
- MAVRODIN, V. V. (ed.): *SSRİ Tarixi (SSCB Tarihi)*, Birinci Hisse, Maarif Neşriyatı, Bakü 1985.
- MEHERREMOV, A.: *Xezer Denzinde Etraf Mühitin Mühafizesi ve Bioresursların İdare Edilmesi Sahesinde Emekdaşlığın Beynelxalg-Hugugi Problemleri*, Ders Vesaiti, Bakü-Çaşıoğlu-2007.
- MERAY, S.: *Devletler Hukukuna Giriş*, Cilt 1, Ankara 1968.
- MIRFENDERESKI, G.: *A Diplomatic History of the Caspian Sea: Treaties, Diaries, and Other Stories*, Palgrave, 2001.
- MISHERA, V. F.: *Soviet Maritime Law*, Moscow, 1980.
- NESTEROVA, E. S. (ed.): *Water Balance and Level Fluctuations of the Caspian Sea: Modeling and Prediction (Водный баланс и колебания уровня Каспийского моря: Моделирование и прогноз)*, M: Triada Ltd, Moskova 2016.
- NOSSOVA, I.: *Russia's International Legal Claims in its Adjacent Seas: The Realm of the Sea as Extension of Sovereignty*, University of Tartu Press, 2013.
- O'CONNEL, D.: *The International Law of the Sea, Volume II*, Oxford Clarendon Press, New York 1984.
- ÖZMAN, A.: *Deniz Hukuku I*, Turhan Kitabevi, Ankara 2006.
- PAZARCI, H.: *Uluslararası Hukuk Dersleri, II Kitap*, Turhan Kitabevi, Ankara 2005.
- PONDAVEN, P.: *Les lacs-frontière*, Paris, A. Pédone, 1972.
- SAMEDOV, P. H./KURUÇİM, A. Y.: *Hazar Denizi Hidropolitigi, Türkiye Azerbaycan Gürcistan İlişkileri*, Doğu Kütüphanesi, İstanbul 2017.
- SAV, Ö.: *Akdeniz-Deniz Çevresinin Korunması ve Bölgesel Bir Düzenleme Örneği*, Turhan Kitabevi, Ankara 2001.

- SHAW, M.: International Law, 5th edition, Sixth printing, Cambridge, NY, Cambridge University Press, 2007 (2003)
- SUR, M.: Uluslararası Hukukun Esasları, 14. Baskı, Beta yayınları, İstanbul 2020.
- SWIETOCHOWSKI, T.: Müslüman Cemaatten Ulusal Kimliğe Rus Azerbaycanı (1905-1920) (çev. Nuray Mert), Bağlam Yayıncılık, İstanbul 1988.
- TANAKA, Y.: A Dual Approach to Ocean Governance: the Cases of Zonal and Integrated Management in International Law of the Sea, Ashgate International Law Series, Ashgate Publishing, 2008.
- TANAKA, Y.: Predictability and Flexibility in the Law of Maritime Delimitation, Studies in International Law, Vol. 8, Portland 2006.
- TOLUNER, S.: Milletlerarası Hukuk Dersleri – Devletin Yetkisi (Yer ve Kişiler Bakımından Çevresi ve Niteliği), Beta, İstanbul 1996
- VON MARTENS, G.F./HOPF, J.: “*Nouveau Recueil général de traités*”, 2e série Tome IX, 1884.
- VON MARTENS, G.F./SAALFELD, F.: “*Nouveau Recueil de traités*”, Tome VII (seconde partie) (1824-1828 incl.), 1830.
- VON MARTENS, G.F.: “*Supplément au Recueil des principaux traités*”, Tome VIII (1808-1819 inclusiv.), 1820.
- YUZEFOVICH, T.: Dogovori Rossii s Vostokom – Politicheskii i Torgovii (Rusya’nın Doğu ile Antlaşmaları – Siyasi ve Ticari), Tipografiya Baksta, Petersburg 1869.
- ZONN, I./KOSTIANOY, A./KOSAREV, A./GLANTZ, M.: The Caspian Sea Encyclopedia, Springer, Heidelberg 2010.

MAKALELER

- ABDUL KADIR, R.: “*Introductory Note to Convention on the Legal Status of the Caspian Sea*”, ILM, Vol. 58, 2019, s. 399-402.
- ABDULLAYEV, C.: “*Uluslararası Hukuk Çerçevesinde Hazar’ın Statüsü ve Doğal Kaynaklarının İşletilmesi Sorunu*”, AÜHF Dergisi, Cilt 48, Sayı 1-4, 1999, s. 255-290.
- ABILOV, S./MAHMUDLU, C./ABDULLAYEV, N.: “*Connected Waters: Implications of the 2018 Convention on the Legal Status of the Caspian Sea and the Future of the Trans-Caspian Pipeline*”, Insight Turkey, Fall 2020, Vol 22, No 4, s. 229-252.

- ABILOV, S.: "The 'New Grate Game' Over the Caspian Region: Russia, the USA, and China in the Same Melting Pot", *Khazar Journal of Humanities and Social Sciences*, June 2012, 15 (2), s. 29-60.
- ABILOV, S.: Hazar'ın Hukuki Statüsü, Hazar Strateji Enstitüsü (HASEN), Hazar Raporu, Yaz 2013, s. 46-67.
- ACER, Y.: "Deniz Alanlarının Sınırlandırılmasında Adaların Rolü ve Devletlerarası Uygulama", *Uluslararası Hukuk ve Politika*, C. 4, No 16, 2008, s. 1-18.
- ACER, Y.: "Ege Kıta Sahanelığı Sorunu ve Uluslararası Yargı Kararları", Gündüz, A. & Öztürk, H. (ed.), *Ege Kıta Sahanelığı ve Bildiriler Sempozyumu Kitabı*, Tüdev Yayınları, İstanbul 2002, s. 60-80.
- AFRASIABI, K. L.: "Caspian Summit a Triumph for Iran and a Victory for Russia", *The Asia-Pacific Journal*, Vol. 5, Issue 10, 2007, s. 1-4.
- AFSHAR, H.: "The Caspian Dispute: Is Doctrinal Analysis too Late or Can we Turn Back the Hands of Time", *New York Law School Review*, Vol. 48, 2003-2004, s. 20-25.
- AKDOĞAN, E.: "Uluslararası Hukukta 'Hukuki Rejim Teorisi' ve Eleştirisi Yönünden Ege Denizi ve Türkiye Boğazları", Çomak, H./Şeker, B. Ş./Ioannidis, D. (ed.), *Ege Jeopolitiğı*, Cilt I, Nobel Yayınları, Ankara 2020, s. 456-466.
- AKINER, S.: "Environmental Security in the Caspian Sea", Akiner, S. (ed.), *The Caspian: Politics, Energy, Security*, RoutledgeCurzon, London and New York, 2004, s. 314-331.
- AKİPEK, S.: "Türk Mevzuatının Onaylanan Uluslararası Antlaşmalar ile Uyumlaştırılması Sorunu", *AÜHF Dergisi*, Cilt 48, Sayı1, 1999, s. 15-22.
- ALİEVA, S.: "Caspian Sea Status: The Long-awaited Convention" (Алиева, С.: "Статус Каспийского моря. Долгожданная конвенция"), *Analytica*, EaP Think Bridge, No 4, 2018, s. 21-24.
- ALİYEV, A.: "Sahilyanı Devletlerin Xezer Siyaseti", *Tarix ve Onun Problemleri*, No 1-2, 2009, s. 192-200.
- ALİZADE, O.: "18. Yüzyılın İlk Yarısında Rusya'nın Kafkasya'da İşgalcilik Politikası", *Gazi Akademik Bakış*, Cilt 4, Sayı 7, Kış 2010, s. 105-114.
- AMİRBİK, A.: "Soğuk Savaş Sonrası Hazar'ın Statüsü ve Sınırlandırma Sorunu: Kıyıdaş Devletlerin Yaklaşımları Açısından Analizi", *Karadeniz Araştırmaları*, Yaz 2015, Sayı 46, s. 23-48.

- ANTONENKO, O.: *"Russia's Policy in the Caspian Sea Region: Reconciling Economic and Security Agendas"*, Akiner, S. (ed.), *The Caspian: Politics, Energy and Security*, RotledgeCurzon, London and New York, 2004, s. 221-238.
- BAHGAT, G.: *"Prospects for Energy Cooperation in the Caspian Sea"*, *Communist and Post-Communist Studies*, Science Direct 40 (2007), s. 164-165.
- BANTEKAS, I.: *"Bilateral Delimitation of the Caspian Sea and the Exclusion of Third Parties"*, *The International Journal of Marine and Coastal Law* 26 (2011), s. 47-58.
- BAŞEREN, S. H.: *"Doğu Akdeniz Deniz yetki Alanları Sınırlandırması Sorunu"*, Başeren, H. S. (ed.), *Doğu Akdeniz'de Hukuk ve Siyaset*, A.Ü.S.B.F. Yayını, No: 608, Ankara 2013, s. 253-305.
- BATYR, V. A.: *"The Balanced Current Special Status of the Caspian Sea Under International Law"*, *Mejdunarodnoe Pravo Jus Gentium*, No 9 (154), Sentyabr 2019 (*"Сбалансированный современный особый международно-правовой статус Каспийского моря"*, *Международное право Jus Gentium*, No 9 (154) Сентябрь 2019), s. 51-62.
- BAYRAKTAR, G.: *"Hazar'daki Jeopolitik Mücadelenin Türkiye'nin Enerji Güvenliğine Etkileri"*, *Stratejik Araştırmalar Dergisi- Stratejik Öngörü*, Sayı 11, 2007, s. 83-93.
- BEATO, A. M.: *"Newly Independent and Separating States' Succession to Treaties: Considerations on the Hybrid Dependency of the Republics of the Former Soviet Union"*, *American University International Law Review*, Vol. 9, Issue 2, 1994, s. 525-558.
- BEKYASHEV, K. A./BEKYASHEV, D. K.: *"The New International Regime of the Caspian Sea"* (*"Новый Международно-правовой Режим Каспийского Моря"*), *Trudy VNIRO*, Vol. 174, 2018, s. 129-142.
- BIRNIE, P.: *"Delimitation of Maritime Boundaries: Emergent Legal Principals and Problems"*, Blake, G. H. (ed.), *Maritime Bounders and Ocean Resources*, Barnes & Noble Books, New Jersey 1987, s. 15-37.
- BLUM, D.: *"Sustainable Development and the New Oil Boom: Cooperative and Competitive in the Caspian Sea"*, *Center for Strategic and International Studies Working Paper*, 4 May 1998, 1-34.

- BLUM, D.: *"The Russian Trade-Off: Environment ve Development in the Caspian Sea"*, The Journal of Environment & Development, September 1998, Vol. 7, No 3, s. 248-277.
- BOZKURT, E.: *"Uluslararası Hukuk Bakımından Münhasır Ekonomik Bölge Kavramının Ortaya Çıkışı"*, Uluslararası Hukuk ve Politika Dergisi, Cilt 2, No 5, s. 50-74.
- BRADSHAW, R. E.: *"The Politics of Soviet Maritime Security: Soviet Legal Doctrine and the Status of Coastal Waters"*, Journal of Maritime Law and Commerce, Vol. 10, No 3, 1979, s. 420-425.
- BRINTZINGER, O.L.: *"Hoheitsrechte am Bodensee"*, 15 German Yearbook of International Law 448-483 (1971).
- BUTLER, E.W.: *"The Soviet Union and the Continental Shelf,"* The American Journal of International Law, January 1969, Vol. 63, No 1, s. 103-107.
- CANZI, G.: *"Turkmenistan's Caspian Resorces and its International Political Economy"*, Akiner, S. (ed.), The Caspian: Politics, Energy, Security, RoutledgeCurzon, London and New York, 2004, s. 162-179.
- CECCORULLI, M.: *"On Regions and Regional Framings: The Missing Link between the European Union and the Caspian Sea Basin"*, Frappi, C./Garibov, A. (ed.), The Caspian Sea Cheesboard: Geo-political, Geostrategic and Geo-economic Analysis, Milan: Egea Publications, 2014, s. 167-179.
- CHETERIAN, V.: *"Sea or lake : A major issue for Russia"*, Cahiers d'études sur la Méditerranée orientale et le monde turco-iranien [Online], 23 | 1997, Online since 01 March 2005, connection on 08 September 2020. URL: <http://journals.openedition.org/cemoti/115>
- COFFEY, L.: *"A Secure and Stable Caspian Sea is in America's Interest"*, The Heritage Foundation-Backgrounder, No 3070, December 2015, s. 1-21.
- COHEN, A.: *"The 'New Graet Game': Pipeline Politics in Eurasia"*, Caspian Crossroads Magazine, Vol. 2, Issue 1, Spring-Summer 1996. <<http://web.archive.org/web/20081013040634/http://ourworld.compuserve.com/homepages/usazerb/213.htm>>
- COHEN, M.: *"The Effect of Oil Revenues on Transition Economics: The Case of Azerbaijan"*, Geopolitics of Energy, Vol. 28, № 6, 2006, s. 12-20.

- CROISSANT C. M./CROSSANT, M. P.: *"Hazar Denizi Statüsü Sorunu: İçeriği ve Yansımaları"*, Avrasya Etüdleri, Cilt 3, Sayı 4, Kış 1996/97, s. 23-40.
- CROISSANT, M. P./CROISSANT, C. M.: *"The Caspian Status Dispute: Azerbaijani Perspectives"*, Caspian Regional Studies, Vol. 3, Issue 1, 1998 <<http://poli.vub.ac.be/publi/crs/eng/0301-01.htm>>
- CUTLER, R. M.: *"Turkmenistan and Iran Drop Legal Bombshells at Caspian Sea Summit"*, Central Asia-Caucasus Analyst, Weekly Briefing, Vol. 12, No 23, December 2010, s. 1-27.
- ÇETİN, T.: *"Orta Asya ve Kafkaslarda Enerjinin Politik Ekonomisi"*, Enerji, Piyasa ve Düzenleme, Cilt 1, Sayı 1, 2010, s. 94-96.
- ÇOLAKOĞLU, S.: *"Uluslararası Hukukta Hazar'ın Hukuki Statüsü Sorunu"*, AÜSBF Dergisi, Cilt 53, No 1-4, Ocak-Aralık 1998, s. 107-122.
- DABIRI, M. R.: *"A New Approach for the Legal Regime of the Caspian Sea as a Basis for Peace and Development"*, Iranian Journal of International Affairs, Spring-Summer 1994, s. 28-46.
- DARBY, J. J.: *"The Soviet Doctrine of the Closed Sea"*, San Diego Law Review, Vol. 23, 1986, s. 685-699.
- DAYCHENKO, S. B.: *"Проблема правового статуса Каспийского моря"*, Moscow Journal of International Law, Vol. 3, 1995 (*"Проблема правового статуса Каспийского моря"*, Московский журнал международного права, № 3, 1995 г., июль – сентябрь; *Hazar Denizinin Hukuki Statüsü Sorunu*, Moskova Uluslararası Hukuk Dergisi, No 3, Yıl 1995, Temmuz-Eylül), s. 70-82.
- DEGAN, V. D.: *"Internal Waters"*, Neth. Y. B. Int'l. L., Vol. 17, 1986, s. 15-19
- Di PLACIDO, L.: *"Chinese 'Good Neighborhood Policy' and Energy Diplomacy toward the Caspian Sea"*, Frappi, C./Garibov, A. (ed.), The Caspian Sea Cheesboard: Geo-political, Geostrategic and Geo-economic Analysis, Milan: Egea Publications, 2014, s. 203-219.
- DORRAJ, M./ENTESSAR, N.: *"Iran's Northern Exposure: Foreign Policy Challenges in Eurasia"*, Center for International and Regional Studies, Georgetown University School of Foreign Service in Qatar, Paper No 13, 2013, s. 1-27.
- DUBNOV, A.: *"What the New Status of the Caspian will Change"*, Commentary, Carnegie Moscow Center, 21.08.2018 <<https://carnegie.ru/commentary/77078>>

- DUMONT, H. J.: "Ecocide in the Caspian Sea", Commentary, Nature, Vol. 377, '6 October 1995, s. 673-674.
- DUNLAP, B. N.: "Divide and Conquer? The Russian Plan for Ownership of the Caspian Sea", Boston College International and Comparative Law Review, Vol. 27, Issue 1, 2004, s. 115-130.
- EDWARDS, M.: "The New Great Game and the New Great Gamers: Disciples of Kipling and Mackinder", Central Asian Survey, March 2003, 22 (1), s. 83-102
- EFEĞİL, E./ÖZSAVAŞ, S.: "Hazar Havzası Enerji Kaynaklarının Jeostratejik Önemine Genel Bakış: Türkiye, Avrupa Birliği ve Uluslararası Petrol Şirketleri", Kastamonu Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi, Yıl 2013, Cilt 1, Sayı 1, s. 43-61.
- EREĞİL, E.: "Washington'un Hazar Havzası Politikası ve Türkiye", 21. Yüzyıl Türkiye Enstitüsü, Avrasya Dosyası, Cilt 6, Sayı 2, 2000, s. 187-202.
- FRAPPI, C.: "The Caspian Sea Basin in United States Strategic Thinking and Policies", Frappi, C./Garibov, A. (ed.), The Caspian Sea Cheesboard: Geo-political, Geostrategic and Geo-economic Analysis, Milan: Egea Publications, 2014, s. 181-202.
- GARIBOV, A.: "Caspian Naval Build-Up: Militarization and Arms Race", Valigi, M. (ed.), Caspian Security Issues: Conflicts, Cooperation and Energy Supplies, Rome, Edizioni Epoke, 2014, s. 85-100.
- GARIBOV, A.: "Militarization of the Caspian Sea: Naval Arms Race and Conflicting Interests", Frappi, C./Garibov, A. (ed.), The Caspian Sea Cheesboard: Geo-political, Geostrategic and Geo-economic Analysis, Milan: Egea Publications, 2014, s. 41-59.
- GIZZATOV, V.: "Negotiations on the Legal Status of the Caspian Sea 1992-1996: View From Kazakhstan", Akiner, S. (ed.), The Caspian: Politics, Energy and Security, RoutledgeCurzon, London and New York, 2004, s. 42-52.
- GLAGETT, B. M.: "Ownership of Seabed and Subsoil Resources in the Caspian Sea under the Rules of International Law", Caspian Crossroads Magazine, Vol. 1, Issue 3, Summer Fall 1995 <<http://web.archive.org/web/20080922050143/http://ourworld.compuserve.com/HOMEPAGES/USAZERB/131.htm>>
- GÖKÇE, M.: "Soğuk Savaş Öncesinden Günümüze İran'ın Hazar Denizi Siyaseti", Tarih'in Peşinde – Uluslararası Tarih ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl 2011, Sayı 6, s. 153-176.

- GRAMOLA, M.: *"State Sucession and the Delimination of the Caspian Sea"*, Italian Yearbook of International Law, Vol. XIV, 2004, s. 237-272.
- GRANMAYEH, A.: *"Legal History of the Caspian Sea"*, Akiner, S. (ed.), The Caspian: Politics, Energy and Security, RoutledgeCurzon, London and New York, 2004, s. 14-41.
- GRIFFITHS, D. N.: *"What's in a Name? The Legal Regime in the Caspian Sea (or Lake)"*, Ocean Yearbook, Vol. 23, 2009, s. 161-192.
- GÜRPINAR, B. B./KESİCİ, A.: *"Clinton'dan Bush'a ABD'nin Hazar Enerji Politikası"*, SBF Dergisi, Sayı 33, Ekim 2005, s. 167-190.
- HAFEZINA, M. R./PIRDASHTI, H./AHMADIPOUR, Z.: *"An Expert-Based Decision Making Tool For Enhancing The Concensus on Caspian Sea Legal Regime"*, Journal of Eurasian Studies, Vol. 7, Issue 2, July 2016, s. 181-194.
- HAGHAYEGHI, M.: *"The Coming of Conflict to the Caspian Sea"*, Problems of Post-Communism, Vol. 50, No 3, May/June 2003, s. 32-41.
- HASANOV, J.: *"The Stuggle for Azerbaijani Oil at the End of World War I"*, Caspian Crossroads Magazine, Vol. 2, No 4, Spring 1997. <<http://web.archive.org/web/20080725151726/http://ourworld.compuserve.com/homepages/usazerb/246.htm>>
- HEKİMOĞLU, A.: *"Uluslararası Dengeler Bağlamında Orta Asya'daki Enerji Politikaları"*, Kafkasyalı, M.S. (ed), Bölgesel ve Küresel Politikalarda Orta Asya, Ankara-Türkistan, 2012, s. 267-309.
- HOSSEINZADEH, V.: *"Iran's Policy in the Caspian Region at the Present Stage: Results and Prospects"*, Post-Soviet Issues, 2017, 4 (3), s. 221-228.
- IBRAHIMOV, R.: *"The Importance of the Caspian Sea to Azerbaijan: Opportunities, Challenges and Prospects"*, Frappi, C./Garibov, A. (ed.), The Caspian Sea Cheesboard: Geo-political, Geostrategic and Geoeconomic Analysis, Milan: Egea Publications, 2014, s. 93-112.
- İŞCAN, İ. H.: *"Uluslararası Enerji Güvenliği Açısından Hazar Bölgesi Enerji Ekonomisi ve Hazar Denizi'nin Paylaşımı Sorunu"*, Sosyoekonomi, Özel Sayı, 2010, s. 64-91.
- JAFAR, M.: *"Kazakhstan: Oil, Politics and the new 'Great Game'"*, Akiner, S. (ed.), The Caspian: Politics, Energy, Security, RoutledgeCurzon, London and New York, 2004, s. 180-197.

- JAFFE, A.: *"US Policy Towards the Caspian Region: Can the Wish-list be Realized?"*, Chufrin, G. (ed.), The Security of the Caspian Sea Region, Oxford University Press, SIPRI 2001, s. 136-150.
- JANUSZ, B.: *"The Caspian Sea Legal Status and Regime Problems"*, Briefing Paper, Chatham House, Russia and Eurasia Programme REP BP 05/02, August 2005, s. 1-7.
- JOYNER, C. C./WALTERS, K. Z.: *"The Caspian Conundrum: Reflections on the Interplay Between Law, the Environment and Geopolitics"*, The International Journal of Marine and Coastal Law, Vol. 21, No 2, 2006, s. 173-216.
- KAHRAMAN, F. Ş./MERDAN, A. S.: *"Hazar Denizi'nin Hukuki Statüsü"*, Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi (KAÜİİBFD), Cilt 11, Sayı 21, 2020, s. 434-468.
- KARAGÖL, E. T./KAYA, S.: *"Enerji Arz Güvenliği ve Güney Gaz Koridoru (GGK)"*, SETA Analiz, Sayı 108, Eylül 2014, s. 1-36.
- KARAOSMANOĞLU, A.: *"Turkey's Objectives in the Caspian Region"*, Chufrin, G. (ed.), The Security of the Caspian Sea Region, Oxford University Press, SIPRI 2001, s. 151-165.
- KARATAEVA, E.: *"The Convention on the Legal Status of the Caspian Sea: The Final Answer or an Interim Solution to the Caspian Question?"*, The International Journal of Marine and Coastal Law, Vol. 35, 2020, s. 232-263.
- KARATAŞ, S.: *"Münhasır Ekonomik Bölge Üzerinde Üçüncü Devletlerin Hak ve Yetkileri"*, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Yıl 2015, Cilt 23, Sayı 2, s. 79-110.
- KARIMOV, R.: *"Iran's Policy in Caspian Sea Basin and Beyond: The Great Game 2.0"*, Frappi, C./Garibov, A. (ed.), The Caspian Sea Cheesboard: Geo-political, Geostrategic and Geo-economic Analysis, Milan: Egea Publications, 2014, s. 129-141.
- KARPINSKY, M. G.: *"Biodiversity"*, Hutzinger, O. (Ed.-in-Chief), The Handbook of Environmental Chemistry, Vol. 5 - The Caspian Sea Environment (vol. ed. Kostianoy, A./Kosarev, A.), Springer, 2005, s. 159-173.

- KEPBANOV, Y. A.: *"The New Legal Status of the Caspian Sea is the Basis of Regional Co-operation and Stability"*, Perceptions, Journal of International Affairs, Vo. 2, Num. 4, December 1997-February 1998; Makalenin Türkçe çeviri ve sayfa atfı yapılan metni için bkz. KEBBANOV, Y. A.: *"Hazar Denizi'nin Yeni Siyasal Statüsü Bölgesel İşbirliği ve İstikrarın Temelidir"*, Yalçınkaya, A. (ed), Türk Cumhuriyetleri ve Petrol Boru Hatları, Bağlam Yayınları, İstanbul 1998, s. 57-64.
- KOCAMAN, M. E.: *"Hazar Havzasının Hukuki Statüsü"*, Ege Stratejik Araştırmalar Dergisi, Cilt 9, Sayı 1, 2018, s. 100-114.
- KORSHENKO, A./GUL, A. G.: *"Pollution of the Caspian Sea"*, Hutzinger, O. (Ed.-in-Chief), The Handbook of Environmental Chemistry, Vol. 5 – The Caspian Sea Environment (vol. ed. Kostianoy, A./Kosarev, A.), Springer, 2005, s. 109-142.
- KOSAREV, A. N.: *"Physico-Geographical Conditions of the Caspian Sea"*, Hutzinger, O. (Ed.-in-Chief), The Handbook of Environmental Chemistry, Vol. 5 – The Caspian Sea Environment (vol. ed. Kostianoy, A./Kosarev, A.), Springer, 2005, s. 5-31.
- KUBICEK, P.: *"Energy Politics and Geopolitical Competition in the Caspian Basin"*, Asia-Pasific Research Center, Journal of Eurasian Studies 4 (2013), s. 171-180.
- KUBICEK, P.: *"Russian Energy Policy in the Caspian Sea Basin"*, World Affairs, Spring 2004, Vol. 166, No 4, s. 207-217.
- KUCERA, J.: *"The Great Caspian Arms Race"*, Foreign Policy, June 2012, <<https://foreignpolicy.com/2012/06/22/the-great-caspian-arms-race/>>
- KVACHIDZE, V.: *"Under The Sea: Hidden Treasures, First Expeditions Beneath the Caspian Sea"*, Azerbaijan International, Winter 2006, Vol. 14/4, s. 58-65.
- KVITSINSKAIA, E.: *"Protecting the Marine Environment of the Caspian Sea"*, Environmental Policy and Law, 39/1 (2009), s. 63-65.
- LABARDINI, R.: *"The Legal Definition of the Caspian Sea"*, Anuario Mexicano de Derecho Internacional, Vol. XX, 2020, s. 235-272.
- LEE, Y.: *"Toward a New International Regime for the Caspian Sea"*, Problems of Post-Communism, Vol 52, No 3, May/June 2005, s. 37-48.

- LEGATSKI, A. R.: *"Port State Jurisdiction Over Vessel-Source Marine Pollution"*, Harv. Envtl. L. Rev., Vol. 2, 1977, s. 448-473.
- MAKILI-ALIYEV, K.: *"Caspian 'Sea' and Its International Legal Status"*, Frappi, C./Garibov, A. (ed.), *The Caspian Sea Cheesboard: Geo-political, Geostrategic and Geo-economic Analysis*, Milan: Egea Publications, 2014, s. 27-39.
- MALEKI, A.: *"Iran's Changing Perspectives & Policies on the Caspian Sea"*, Payvand-Iran News, 03/22/2001, Interview with Abbas Maleki (Chairman of the International Institute for Caspian Studies), <<http://www.payvand.com/news/01/mar/1112.html>>
- MAMEDOV, R. F.: *"International-Legal Status of Caspian Sea in its Historical Development"*, The Turkish Yearbook of International Relations, Vol XXX, Yıl 2000, s. 107-137.
- MAMEDOV, R. F.: *"Mejdunarodno-pravovoy Status Kaspiyskogo Morya kak Pogranichnoe Ozero"*, Moskovskiy Jurnal Mejdunarodnogo Prava (*"Международно-правовой статус Каспийского моря как пограничного озера"*, Московский журнал международного права – *"Bir Sınır Gölü Olarak Hazar Denizinin Uluslararası Hukuki Statüsü"*, Moskova Uluslararası Hukuk Dergisi), 1999, № 1 (33), s. 110-117.
- MAMEDOV, R.: *"International Legal Status of the Caspian Sea: Issues of Theory and Practice"*, The Turkish Yearbook of International Relations, Vol. XXXII, 2001, s. 218-259.
- McDORMAN, T.: *"Port State Enforcement: A Comment on Article 218 of the 1982 Law of the Sea"*, J. Mar. L. & Com., Vol. 28, April 1997, s. 305-322.
- MEYDIYOUN, K.: *"International Law and the Dispute over Ownership of Oil and Gas Resources in the Caspian Sea"*, Am. J. Int'l Law, Vol. 94, Issue 1, January 2000, s. 179-189.
- MORRISON, F. L.: *"Condominium or Coimperium"*, Max Planck Encyclopedia of Public International Law, (Ed. By Wolfrum, R.), online edition, 2010, Vol. 2, s. 598.
- NAMAZI, S./FARZIN, F.: *"Division of the Caspian Sea: Iranian Policies and Concerns"*, Akiner, S. (ed.), *The Caspian: Politics, Energy and Security*, RoutledgeCurzon, London and New York, 2004, s. 208-220.

- NAUMKIN, V.: *"Russia's National Security Interests in the Caspian Region"*, Gennady, C. (ed.), *The Security of the Caspian Sea Region*, Oxford University Press, SIPRI 2001, s. 119-135.
- NUTSALKHANOV, G. N.: *"The Convention on the Legal Status of the Caspian Sea of August 12, 2018 in the Light of International Law"*, *Matters of Russian and International Law*, 9 (1A), 2019, s. 132-142.
- OĞAN, S.: *"Hazar'da Tehlikeli Oyunlar: Statü Sorunu, Paylaşılmalı Kaynaklar ve Silahlanma Yarışı"*, *Avrasya Dosyası, Türkmenistan Özel Sayısı*, Cilt 7, Sayı 2, s. 143-184.
- OLSEN, W.: *"The Role of Oil in the Development of Azerbaijan"*, Akiner, S. (ed.), *The Caspian: Politics, Energy, Security*, RoutledgeCurzon, London and New York, 2004, s. 113-131.
- ONGOROVA, Y.: *"Kazakistan'ın Çok Yönlü Enerji Politikası ve Hazar Denizi"*, *Alinteri Sosyal Bilimler Dergisi (ASOBİD)*, C. 2, S. 3, 2018, s. 1-21.
- OXMAN, B. H.: *"Caspian Sea or Lake: What Difference Does It Make?"*, *Caspian Crossroads Magazine*, Vol. 1, Issue 4, Winter 1996. <<http://web.archive.org/web/20081121010517/http://ourworld.compuserve.com/homepages/usazerb/141.htm>>
- ÖZBAY, F.: *"Hazar'da Güvenlik İkilemi ve Silahlanma Yarışı"*, *Hazar Strateji Enstitüsü (HASEN)*, *Hazar Raporu*, Yaz 2013, s. 6-19.
- ÖZKAN, G.: *"Türkiye'nin Orta Asya ve Kafkasya'daki Bölgesel Politikasında Enerji Güvenliği"*, *Akademik Bakış*, Cilt 4, Sayı 7, Kış 2010, s. 17-40.
- PALA, C.: *"Hazar'ın Hukuki Statüsü: Nerede Kalmıştık?"*, *PetroGas Dergisi*, Sayı 29, Nisan 2020, s. 40-41.
- PAPADOPOULOS, W. C.: *"International Law & Pipeline Geopolitics in the Caspian Sea"*, *Texas Journal of Business Law*, Vol. 36, No. 2, Summer 1999, s. 1-25.
- PENKOVA, T.: *"Russia in the Caspian Region: An Attempt to Preserve an Inherited Role"*, Frappi, C./Garibov, A. (ed.), *The Caspian Sea Cheesboard: Geo-political, Geostrategic and Geo-economic Analysis*, Milan: Egea Publications, 2014, s. 113-128.
- PEROVIC, J.: *"From Disengagement to Active Economic Competition: Russia's Return to the South Caucasus and Central Asia"*, *Demokratizatsiya: The Journal of Post-Soviet Democratization*, Cilt 13, Sayı 1, Ocak 2005, s. 61-85.
- PIETKIEWICZ, M.: *"Legal Status of the Caspian-Problem Solved?"*, *Marine Policy* 123 (2021), 104321, s. 1-9.

- PRITCHI, S.A.: *"Russia's Stance on the International Legal Status of the Caspian Sea and The Fourth Caspian Summit in Astrakhan"*, Вестн. Моск. ун-та. Сер. 25: Международные отношения и мировая политика. 2015, № 1, s. 44-65.
- PUREVSUREN, N./DURAN, H.: *"Güvenlik, Enerji ve Pazar Ekseninde Çin'in Orta Asya Politikası"*, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Afro-Avrasya Özel Sayısı, Aralık 2016, s. 281-294.
- RANA, R. K.: *"Right of Acces of Land-locked State to the Sea by the Example of Bilateral Agreement Between Land-locked State – Nepal and Port State-India"*, University of Tromso, 2010, s. 1-28.
- ROMANO, Cesare P. R.: *"Hazar: Hukuki Bulanıklık, Uyuşmazlıkların Kaynağı"* (çev. Poyraz, Y.), Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt XIV, Sayı 3-4, 2010, s. 271-289.
- ROZHKOVA, I. S.: *"In the Face of the Strategic Choice: New Imperatives of World Policy"*, Post-Soviet Issues. ("Перспектива каспийских саммитов: от стабильности к прогрессу", Проблемы постсоветского пространства.), 2017, 4 (3), s. 210-220.
- ROZHKOVA, I. S.: *"Energy Issues as the Trigger of Formation of an International Regime of the Caspian Sea"* (Энергетический фактор как триггер формирования международного режима Каспийского моря на современном этапе), Вестник МГИМО-Университета, 2018, 1(58), s. 110-126.
- SALIMGEREY, A.: *"The International Legal Status of the Closed and Half-Closed Seas: Some Topical Issues"*, Sovremennoe Pravo ("Международно-правовой статус замкнутых и полузамкнутых морей: некоторые актуальные вопросы", «Современное право»), № 9' 2012, s. 127-134.
- SAMUELS, J. H.: *"Condominium Arrangements in International Practice: Reviving an Abandoned Concept of Boundary Dispute Resolution"*, Michigan Journal of International Law, Vol. 29, Issue 4, 2008, s. 727-776.
- SANEI, F.: *"The Caspian Sea Legal Regime, Pipeline Diplomacy, and the Prospects for Iran's Isolation from the Oil and Gaz Frenzy: Reconciling Tehran's Legal Options with its Geopolitical Realities"*, 34. VAND. J. Transnatl. L. 681 (2001), s. 681-846.
- SARIKAYA, Y.: *"Ağustos 2018 Hazar Konvansiyonunun Anlamı: Siyasal ve Hukuksal Bir İnceleme"*, Akalan, A. O./Ahmetbeyoğlu, A. (ed.), 2. Uluslararası Türk Dünyası Eğitim Bilimleri ve Sosyal Bilimler Kongresi Bildirileri, 5. Cilt, Ankara 2018, s. 649-664.

- SCHRÖTER, F.: *"La délimitation des lacs internationaux: essai d'une typologie"*, Annuaire Français de Droit International, Vol. 40, 1994, s. 910-929.
- SHAFIYEV, F. R.: *"The Legal regime of the Caspian Sea: Views of the Littoral States"*, The Jameston Foundation, Vol 7, Issue 6, 2001, <<https://jamestown.org/program/the-legal-regime-of-the-caspian-sea-views-of-the-littoral-states/>>
- SHLAPENTOKH, D.: *"Turkmenistan and Military Buildup in the Caspian Region: A Small State in the Post Unipolar Era"*, Asia-Pasific Research Center, Journal of Eurasian Studies 4 (2013), s. 154-159.
- SIEVERS, E. W.: *"The Caspian, Regional Seas, and the Case for a Cultural Study of Law"*, 13 Georgetown Int'l Env'tl. Law Review, 361 (2001), s. 361-415.
- SPANGLER, J.: *"Caspian Sea"*, McCOLL, R.W. (ed.), Encyclopedia of World Geograpy, Vol. 1, New York 2005, s. 150-151.
- TANRISEVER, O. F.: *"Turkey's Policy towards the Caspian Sea Region: Widening Gap between Ankara's Expectations and Capabilities"*, Frappi, C./Garibov, A. (ed.), The Caspian Sea Cheesboard: Geo-political, Geostrategic and Geo-economic Analysis, Milan: Egea Publications, 2014, s. 221-237.
- TERZİOĞLU, S. S.: *"Hazar'ın Statüsü Hakkında Kıyıdaş Devletlerin Hukuksal Görüşleri"*, USAK, Cilt 3, Sayı 5, 2008, s. 26-47.
- TOKTASSYANOV, T.: *"Caspian Sea Convention: The Reasons behind Iran's Landmark Agreement"*, Journal of International Politics, Volume 1, Issue 1, 2019, s. 1-7.
- TURAN, A. P.: *"Hazar Havzasında Enerji Diplomasisi"*, Bilge Strateji, Cilt 2, Sayı 2, Bahar 2010, s. 43-72.
- USLU, K.: *"Hazar Bölgesi Enerji Kaynaklarının Ekonomik ve Uluslararası Boyutu"*, Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi, Cilt 21, Sayı 1, 2006, s. 99-130.
- ÜLGER, İ. K.: *"Aktau Hazar Denizinin Statüsü Sözleşmesi: Arka Planı ve Temel Hükümleri"*, Hoca Ahmet Yasevi Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Kongresi, 26-27 Ağustos 2019, Adıyaman, s. 1-15.
- ÜNAL, F.: *"Azerbaycan ve Türkmenistan Arasında 'Kepez' Problemi"*, Journal of Qafqaz University, Vol. 1, No 2, 1998, s. 43-53.
- VILLA, M.: *"Escaping the Tragedy of the Commons: Environmental Cooperation in the Caspian Sea"*, Frappi, C./Garibov, A. (ed.), The Caspian Sea Cheesboard: Geo-political, Geostrategic and Geo-economic Analysis, Milan: Egea Publications, 2014, s. 59-71.

- VINOGRADOV, S./WOUTERS, P.: "The Caspian Sea: Current Legal Problems", *ZaöRV/Heidelberg Journal of International Law*, Vol. 55, 1995, s. 604-623.
- VINOGRADOV, S./WOUTERS, P.: "The Caspian Sea: Quest for a New Legal Regime", 9 *LJIL* (1996), s. 87-98.
- VINOGRADOV, V. S.: "Toward Regional Cooperation in the Caspian: A legal Perspective", Glantz, M. H/Zonn, S. (ed.), *Scientific, Environmental and Political Issues in the Circum-Caspian Region*, Springer, 1997, s. 53-66.
- YAPICI, M. İ.: "Hazar'ı Aşan Bir Hazar Gücü: Geçmişten Günümüze Rus Hazar Filosu", *Karadeniz Araştırmaları*, XVII/68, 2020, s. 851-874.
- YOLCU, T.: "Hazar Bölgesi'nin Hukuki Statüsü Sorunu ve Türkiye'nin Bölgeye Yönelik Siyaseti", *ASSAM Uluslararası Hakemli Dergi (ASSAM-UHAD)* Sayı 2, 2014, s. 11-30.
- YUSUFZADE, K.: "The Status of Caspian", *Azerbaijan International*, 2/4, Winter 1994, s. 30.
- ZAVYALOVA, E. B.: "Caspian Dream and a Geopolitical Reality", *Economic Policy*. No 5, Vol. 1, May 2017 ("Каспийская Мечта и Геополитическая Реальность", *Экономическая политика*, № 5 том 1, Май 2017), s. 41-48.
- ZEINOLABEDIN, Y./YAHYAPOUR, M. S./SHIRZAD, Z.: "Geopolitics and Environment Issues in the Caspian Sea", *Caspian Journal of Environmental Sciences*, Vol. 7, No. 2, 2009, s. 113-121.
- ZENGİN, E./ARABHANOVA, R.: "Bölgesel Çevre Sorunları ve Azerbaycan: Ülkeyi Etkileyen Önemli Çevre Sorunları ve Çözüm Çalışmalarında İşbirliği Arayışları", *Avrasya Etüdleri* 35/2009-1, s. 7-32.
- ZHILTSOV, S. S.: "Russia's Policy in The Caspian Region: The Present Stage", ("Политика России в Каспийском регионе: современный этап") *Vestnik RUDN, Seriya Politologiya*, 2013, No 2, s. 71-92.
- ZIMNITSKAYA, H./von GELDERN, J.: "Is the Caspian Sea a sea; and why does it matter?", *Journal of Eurasian Studies, Asia-Pacific Research Center, Hanyang University*, 2010, s. 1-14
- ZULKHARNEYEV, A.: "Energiticheskie Interesi İrana v Kaspiyskom Regione" ("İran'ın Hazar Bölgesindeki Enerji Çıkarları"), <http://www.pircenter.org/media/content/files/11_13657545900.pdf>; Gazete versiyonu için bkz. "Каспий в фокусе энергетических интересов Ирана", «Время Новостей» №66 от 19.04.2010, <http://www.vremya.ru/2010/66/5/251955.html>

Begüm DATLI

Hakim

TÜRK CEZA KANUNUNDA
HIRSIZLIK

ADALET YAYINEVİ

Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

TÜRK CEZA KANUNUNDA Hırsızlık
Begüm Datlı

Hukuk Yayınları Dizisi – 2759

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 34 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.
Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB
Tel. 0312 395 8 500-501
www.ozdogandigital.com
Sertifika no. 17021

KAYNAKÇA

- AKİPEK, Jale G AKINTÜRK, Turgut- KARAMAN-ATEŞ, Derya. Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri, 1. Cilt, 7. Baskı, Beta Yayınevi, 2009, İstanbul.
- Anayasa Mahkemesi Kararlar Dergisi, C. 3, S. 49, C. 3, Anayasa Mahkemesi Yayınları, Haziran 2013.
- APAYDIN, Cengiz. Ceza Hukukunda Doğrudan Kast, Olası Kast, Basit Taksir ve Bilinçli Taksir Kavramları, 1. Baskı, 2009, İstanbul.
- ARSLAN, Çetin-AZİZOĞLU, Bahattin. *Yeni Türk Ceza Kanunu Şerhi*, Asil Yayınevi, 2005, Ankara.
- ARTUÇ, Mustafa. *Malvarlığına Karşı Suçlar*, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, 2018, Ankara.
- ARTUK, M. Emin-GÖKCEN, Ahmet-ALŞAHİN, M. Emin-ÇAKIR, Kerim. *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 11. Baskı, Adalet Yayınevi, 2017, Ankara.
- ARTUK, M. Emin-GÖKCEN, Ahmet-ALŞAHİN, M. Emin-ÇAKIR, Kerim. *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 13. Baskı, Adalet Yayınevi, 2019, Ankara.
- ARTUK, M. Emin-GÖKCEN, Ahmet-ALŞAHİN, M. Emin-ÇAKIR, Kerim. *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 18. Baskı, Adalet Yayınevi, 2019, Ankara.
- AYAN, Mehmet. *Eşya Hukuku I Zilyetlik ve Tapu Sicili*, Mimoza Yayınları, 2012, Konya.
- AYDIN, Devrim. *Türk Ceza Hukukunda Suça İştirak*, Yetkin Yayınları, 2009, Ankara.
- AYDIN, Mehmet Akif. *Türk Hukuk Tarihi*, Beta Yayınevi, 2013, İstanbul.
- BAKICI, Sedat-YALVAÇ, Gürsel. *5237 Sayılı Yasa Kapsamında Ceza Hukuku Özel Hükümleri*, 2. Cilt, Adalet Yayınevi, 2008, Ankara.

- BALCI, Fidan-ÖZTÜRK, Seyithan. *Hırsızlık, Karşılıksız Yararlanma, Kaçak Elektrik, Su ve Doğalgaz Kullanımı ve Yağma Suçları*, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, 2017, Ankara.
- BARDAKOĞLU, Ali. *Hırsızlık*, 17. Cilt, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 1998, İstanbul.
- BAŞBÜYÜK, İsa. "Hırsızlık ve Dolandırıcılık Suçlarının Bişim Sistemlerinin Araç Olarak Kullanılması Suretiyle İşlenmesi", *Ceza Hukuku Dergisi*, C. 5, S.14, Aralık 2010, ss. 151-192.
- BAŞBÜYÜK, İsa-ÖZBEK, Veli Özer. "Ceza Hukukunda bir Amaçsal Yorum Örneği: Hırsızlık Suçunun Gece Vakti İşlenmesi", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 111, 2014, ss. 207-116.
- BAYRAKTAR, Köksal-YILDIZ, Ali Kemal-AKSOY RETORNAZ, Eylem-AKYÜREK, Güçlü-EVİK, Ali Hakan-T. KANGAL, Zeynel-MEMİŞ KARTAL, Pınar-SINAR, Hasan-SONAY EVİK, Vesile-ALTUNÇ, Sinan-AYTEKİN İNCEOĞLU, Asuman-BOSTANCI BOZBAYINDIR, Gülşah-ERMAN, Barış. *Özel Ceza Hukuku Malvarlığına Karşı Suçlar*, 4. Cilt, On İki Levha yayıncılık, 2018, İstanbul.
- BİNİCİ, Murat. *5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Hırsızlık Suçu* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bilecik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010, Bilecik.
- CENTEL, Nur-ZAFER, Hamide-ÇAKMUT, Özlem. *Türk Ceza Hukukuna Giriş*, 6. Baskı, Beta Yayınevi, 2010, İstanbul.
- CENTEL, Nur-ZAFER, Hamide-ÇAKMUT, Özlem. *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar*, Beta Yayınevi, 1. Cilt, 2. Baskı, 2011, İstanbul.
- DEĞİRMENCİ, Olgun. Ceza Hukunda Yanılma Kavramı ve Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Yanılma, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 110, 2014, s. 129-188.
- DEMİRBAŞ, Timur. *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 7. Baskı, Seçkin Yayınları, 2011 Ankara.
- DEMİRBAŞ, Timur. *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 14. Baskı, Seçkin Yayınları, 2019, Ankara.

- DÖNMEZER, Sulhi. *Kişilere ve Mala Karşı Cürümler*, 10. Baskı, Sulhi Garan Matbaası, 1997, İstanbul.
- DÖNMEZER, Sulhi-ERMAN, Sahir. *Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku Genel Kısım, Beta Yayınevi*, 2. Cilt, 11. Baskı, 1997, İstanbul.
- DÖNMEZER, Sulhi-ERMAN, Sahir. *Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku*, 1. Cilt, 14. Baskı, Der Yayınları, 2016, İstanbul.
- EKER, Hüseyin. *Hırsızlık Suçları*, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, 2014, Ankara.
- EKİCİ ŞAHİN, Meral. *Ceza Hukukunda Rıza, On İki Levha Yayıncılık*, 2012, İstanbul.
- EREM, Faruk. *Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 4. Cilt, 3. Baskı, Ankara Üniveristesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1985, Ankara.
- ERTEM, Burcu. *Kamu Davasının Açılması ve İddianemenin İadesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007, Ankara.
- ERSOY, Uğur. "Türk ve Alman Ceza Hukuku Sistemlerinde Kusur Prensibinin Kapsamı ve Objektif Cezalandırılabilme Şartlarının Kusur Prensibi İle Bağdaştırılabilirliği", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 109, 2013, s. 203-250.
- ERSOY, Uğur. *Objektif Cezalandırılabilme Şartları* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014, Ankara.
- ESEN, Sinan. *Malvarlığına Karşı Suçlar, Belgelerde Sahtecilik, Bilişim Alanında Suçlar*, Adalet Yayınevi, 2007, Ankara.
- GERÇEKER, Hasan. *Türk Ceza Kanunu*, 2. Cilt, Güncellenmiş 2. Baskı, Seçkin Yayınevi, 2014, Ankara.
- GÖKCEN, Ahmet, BALCI, Murat, PAMUK ŞİVİLOĞLU, Gülfem, İÇER, Zafer, GÜLTEKİN DİKEN, Nil Melek, ERDİN, Selim, ÖZTÜRK, Nurten, ÜNAL, Ertuğrul, ŞENERDOĞAN, Büşra. *Malvarlığına Karşı Suçlar*, 1.Baskı, Adalet Yayınevi, 2018, Ankara.

- GÖKTÜRK, Neslihan. “Hukuka Uygunluk Nedenler Objektif Nitelikte Midir?”, *Ceza Hukuku Dergisi*, C. 10, S. 27, Nisan 2015, s. 7-28.
- GÜNDÜZ, Remzi. *6352 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikle Birlikte Türk Ceza Kanununda Malvarlığına Karşı Suçlar*, 1. Baskı, Bilge Yayınevi, 2012, Ankara.
- GÜNEY, Erhan. *Öğreti ve Uygulamada Yeni Türk Ceza Kanunundaki Etkin Pişmanlık ve Gönüllü Vazgeçme*, Seçkin Yayınları, 2006, Ankara.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki, ÖZEN, Muharrem. “Hırsızlık”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.12, Y. 2008, S. 1-2.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki-ÖZEN, Muharrem. *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler Kişilere Karşı Suçlar, Yenilenmiş ve Güncellenmiş 3. Baskı*, US-A Yayıncılık, 2013, Ankara.
- HAKERİ, Hakan. *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 20. Baskı, Adalet Yayınevi, 2016, Ankara.
- KALKAN, Murat. *Hırsızlık ve Cep Telefonu Hırsızlığı* (Yüksek Lisans Tezi), Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016, İstanbul.
- KEÇELİOĞLU, Elvan. “Kusurluluğu Ortadan Kaldıran Sebeplerle Hukuka Uygunluk Sebepleri Arasındaki Ayrımın TCK’nın Uygulanması Bakımından Pratik Sonuçları”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S.87, 2010, s. 299-321.
- KOCA, Mahmut-ÜZÜLMEZ, İlhan. *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 5. Baskı, Adalet Yayınevi, 2017, Ankara.
- KOCA, Mahmut-ÜZÜLMEZ, İlhan. *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 12. Baskı, Adalet Yayınevi, 2019, Ankara.
- KOCA, Mahmut-ÜZÜLMEZ, İlhan. *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 6. Baskı, Adalet Yayınevi, 2019, Ankara.
- KOÇ, Orçun. *5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Hırsızlık Suçu* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019, Ankara.

- KOZAK, İbrahim Erol. *Kadim Dönemler Genel Hukuk Tarihi*, Adalet Yayınevi, 2011, Ankara.
- MAHMUTOĞU, Fatih Selami. "Türk Ceza Kanununda Yer Alan Bilişim Alanındaki Suçlar ve Karşılaşılan Sorunların Yargı Kararları Işığında Değerlendirilmesi", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. LXXI, S. 1, 2013, s. 855-889.
- MALKOÇ, İsmail. *Yeni Türk Ceza Kanunu*, 2. Baskı, Malkoç Kitabevi, 2008, İstanbul.
- NACAK, Mehmet. *Hırsızlık Suçu* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013, İzmir.
- NOYAN, Erdal. *Hırsızlık Suçları*, Adalet Yayınevi, 2007, Ankara.
- OKANDAN, Recai. *Umumi Hukuk Tarihi Dersleri*, Fakülteler Matbaası, 1951, İstanbul.
- OĞUZMAN, M.Kemal, SELİÇİ, Özer, ÖZDEMİR, Saibe. *Eşya Hukuku*, 11. Baskı, Filiz Yayınevi, 2006, İstanbul.
- ÖNDER, Ayhan. *Şahıslara ve Mala Karşı Cürümler ve Bilişim Alanında Suçlar*, Filiz Kitabevi, 1994, İstanbul.
- ÖZBEK, Veli Özer. "Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu", *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Ünal Narmanlıoğlu'na Armağan, C. 9, Özel Sayı, 2007, s. 1019-1063.
- ÖZBEK, Veli Özer-KANBUR, Mehmet Nihat-BACAKSIZ, Pınar-TEPE, İlker. *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 7. Baskı, Seçkin Yayınevi, 2015, Ankara.
- ÖZBEK, Veli Özer-KANBUR, Mehmet Nihat-BACAKSIZ, Pınar-TEPE, İlker. *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 9. Baskı, Seçkin Yayınevi, 2018 Ankara.
- ÖZBEK, Veli Özer-DOĞAN, Koray-BACAKSIZ, Pınar-TEPE, İlker. *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 9. Baskı, Seçkin Yayınevi, 2015, Ankara.

- ÖZBEK, Veli Özer-DOĞAN, Koray-BACAŞIZ, Pınar-TEPE, İlker. *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 13. Baskı, Seçkin Yayınevi, 2018, Ankara.
- ÖZEN, Mustafa. *Ceza Hukuku Özel Hükümler Dersleri*, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, 2018, Ankara.
- ÖZEN, Mustafa. *Ceza Hukuku Genel Hükümler Dersleri*, 4. Baskı, Adalet Yayınevi, 2019, Ankara.
- ÖZGENÇ, İzzet. *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 13. Baskı, Seçkin Yayınları, 2017, Ankara.
- ÖZGENÇ, İzzet. *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 15. Baskı, Seçkin Yayınları, 2019, Ankara.
- ÖZTAN, Bilge. *Medeni Hukukun Temel Kavramları*, 36. Baskı, Turhan Kitabevi, 2012, Ankara.
- ÖZTÜRK, Bahri-ERDEM, Mustafa Ruhan. *Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku*, Seçkin Yayınevi, 2016, Ankara.
- PARLAR, Ali-HATİPOĞLU, Muzaffer. *Malvarlığına Karşı İşlenen Suçlar*, 1. Baskı, Kartal Yayınevi, 2006, Ankara.
- PARLAR, Ali. *Asliye Ceza Davaları*, 1. Baskı, Bilge Yayınevi, 2016, Ankara.
- PARLAR, Ali-KUTLUATA, Selda. *Uygulamada Hırsızlık Suçları*, 1. Baskı, Bilge Yayınevi, 2018, Ankara.
- SOYASLAN, Doğan. *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 7. Baskı, Yetkin Yayınevi, 2016, Ankara.
- SOYASLAN, Doğan. *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 11. Baskı, Yetkin Yayınevi, 2016, Ankara.
- SOYASLAN, Doğan. *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 12. Baskı, Yetkin Yayınevi, 2018, Ankara.
- ŞAHBAZ, İbrahim. *Açıklamalı ve İçtihatlı Türk Ceza Kanunu*, 1. Cilt, Yetkin Yayınları, 2016, Ankara.
- ŞAHİN, Cihan. *Ceza Davalarında Sıklıkla Hata Yapılan Konular*, Adalet Yayınevi, 2016, Ankara.

- ŞENSOY, Naci. *Eski Devletlerde ve İslamda Hırsızlık Suçu*, Muammer Raşid Seviğ'e Armağan, İstanbul Üniveristesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1956.
- ŞENSOY, Naci. *Basit Hırsızlık ve Çeşitli Mevsut Hırsızlıklar*, Nazir Akbasan Matbaası, 1956, İstanbul.
- ŞEYHANLIOĞLU, Mustafa Emrah. *Hırsızlık Suçu* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010, Ankara.
- TANERİ, Gökhan. *Hırsızlık, İntihal, Mala Zarar Verme ve Konut Dokunulmazlığının İhlali*, Bilge Yayınevi, 2013, Ankara.
- TANERİ, Gökhan. *5237 Sayılı Ceza Kanununda Sık Karşılaşılan Suçlar*, Bilge Yayınevi, 2014, Ankara.
- TEZCAN, Durmuş, ERDEM, Mustafa, ÖNOK, Mustafa Ruhan. *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 13. Baskı, Seçkin Yayınevi, 2016, Ankara.
- TOROSLU, Nevzat. *Ceza Hukuku Özel Kısım*, 7. Baskı, Savaş Yayınevi, 2013, Ankara.
- TURABİ. Selami. *Mala Zarar Verme Suçu* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007, İstanbul.
- TURABİ. Selami. "Kusurluluk ve Kusurluluğu Etkileyen Haller", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 101, 2012, s. 267-292.
- YAŞAR, Osman- GÖKCAN, Hasan Tahsin-ARTUÇ, Mustafa. *Türk Ceza Kanunu*, 4. Cilt, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, 2014, Ankara.
- YAZICIOĞLU, Yılmaz. "Yeni Türk Ceza Kanunundaki Bilişim Suçlarının Genel Değerlendirmesi", *Yeni Türk Ceza Kanunu Sempozyumu*, 5 Mart 2005.
- YENİDÜNYA, Ahmet Caner. *Yargıtay Kararları Işığında Hırsızlık Suçu*, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, 2013, Ankara.
- ZAFER, Hamide. *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 6. Baskı, Beta Yayınevi, 2016, İstanbul.

Fidan BALCI
Yargıtay 2. Ceza Dairesi Üyesi

Seyithan ÖZTÜRK
Yargıtay Cumhuriyet Savcısı

HİRSIZLIK KARŞILIKSIZ YARARLANMA

(Kaçak Elektrik, Su ve Doğalgaz Kullanımı)

ve

YAĞMA SUÇLARI

- ◆ 6352 Sayılı Kanunla **Karşılıksız Yararlanma** Suçlarında Yapılan Değişiklikler
- ◆ 6545 Sayılı Kanunla **Hırsızlık** ve **Yağma** Suçlarında Yapılan Değişiklikler
- ◆ 6763 ve 7188 Sayılı Kanunlarla **Uzlaştırma** Kurumunda Yapılan Değişiklikler
- ◆ 7188 Sayılı Kanunla Getirilen **Basit Yargılama Usulü**
- ◆ Yargıtay Ceza Genel Kurulunun ve Özel Dairelerin Güncel İçtihatları

Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş

3. Baskı

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Hırsızlık, Karşılıksız Yararlanma ve Yağma Suçları
Fidan Balcı - Seyithan Öztürk

Hukuk Yayınları Dizisi – 2130

Üçüncü Baskı : Kasım, 2021

ISBN : 978 – 625– 7467 – 94 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

: adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

: adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

: facebook.com/adaletyayinevi

: twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

- Aksoy İpekçioğlu, Pervin/** Karşılaştırmalı Bir İnceleme: Türk Ceza Hukuku ile Kıbrıs Ceza Hukuku Açısından “İşlenemez Suç”ın Değerlendirilmesi, AÜHFD, 61 (3), 2012
- Arslan, Çetin/Azizağaoğlu, Bahattin,** Yeni Türk Ceza Kanunu Şerhi, Ankara, Asil Yayınevi, 2005
- Artuç, Mustafa,** Malvarlığına Karşı Suçlar, 2. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi, 2011
- Bakıcı, Sedat/Yalvaç, Gürsel,** Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, Adalet Yayınevi, Ekim 2008
- Centel, Nur/Zafer, Hamide/Çakmut,** Özlem, Kişilere Karşı İşlenen Suçlar, Cilt I, İstanbul, Beta, 2007
- Çınar, Ali Rıza,** Konut Dokunulmazlığını ihlal Suçları, Ankara, Turhan Kitapevi, 1999
- Çınar, Ali Rıza,** Tehdit Suçu, Turhan Kitabevi, Ankara, Ekim 2002
- Dönmezer, Sulhi,** Kişilere ve Mala Karşı Cürümler, 16. Bası, İstanbul, Beta, Eylül 2001
- Ekici Şahin, Meral,** Ceza Hukukunda Rıza, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, Ocak 2012
- Kaban, Mater/Aşaner, Halim/Güven, Özcan/Yalvaç, Gürsel,** Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları, Ankara, Adalet Yayınevi, Eylül 2004
- Kaya Göçmen, Özen,** 6352 sayılı Kanun’un Karşılıksız Yararlanma Suçuna Etkileri, Ankara Barosu Dergisi, 2012/3
- Koca, Mahmut/Üzülmez, İlhan,** Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, Adalet Yayınevi, 2013
- Koca, Mahmut,** Legal, 2005
- Malkoç, İsmail,** Açıklamalı Türk Ceza Kanunun, 2. Cilt, Ankara, 2013
- Özbek, Veli Özer/Kanbur, Mehmet Nihat/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar/**
- Tepe, İlker,** Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Güncellenmiş 4. Baskı, Ankara, Seçkin, Ekim 2012

- Öztürk, Erkan**, Adli Tıp Kurumu Yayınları, 14. Ulusal Adli Tıp Günleri, Antalya, 17-21 Ekim 2007
- Parlar, Ali/Hatipoğlu, Muzaffer**, Malvarlığına Karşı İşlenen Suçlar, Ankara, Kartal Yayınevi, 2006
- Soyaslan, Doğan**, Ceza Hukuku Özel Hükümler, Gözden Geçirilmiş 8. Baskı, Ankara, Yetkin Yayınları, 2010
- Soyaslan, Doğan**, Ceza Hukuku Özel Hükümler, Gözden Geçirilmiş 9. Baskı, Ankara, Yetkin Yayınları, 2012
- Şahbaz, İbrahim**, Açıklamalı ve İctihatlı Türk Ceza Kanunu 1.Cilt, Ankara, Yetkin Yayınları, 2016
- Şahin, Cumhur/Özgenç, İzzet**, Türk Ceza Hukuku Mevzuatı, T.C. Adalet Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı, Birinci Baskı, Mart 2007
- Şen,Ersan**, Hırsızlık Suçları, Ankara Barosu Dergisi, 2012/3
- Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Önok, Murat**, Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 10. Baskı, Ankara, Seçkin, 2013
- T.C Adalet Bakanlığı Yayın İşleri Dairesi Başkanlığı**, Tutanaklarla Türk Ceza Kanunu, Ankara-Şubat/2005
- Toroslu, Nevzat**, Ceza Hukuku Özel Kısım, Ankara, Savaş Yayınevi, Eylül 2013
- Yaşar, Osman/Gökcan, Hasan Tahsin/Artuç, Mustafa**, Yorumlu Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Cilt III, Ankara, Adalet Yayınevi, 2010
- Yazıcıoğlu, R.Yılmaz**, Hırsızlık Suçunun Malvarlığına Karşı İşlenen Bazı Benzer Suçlardan Ayırımı, *Prof. Dr. Nur Centel'e armağan, edergi.marmara.edu.tr/maruhad/issue/download/5000001567/5000000631* (erişim tarihi: 16/01/2017)
- Yılmaz, Zahit/Apiş, Özge**/Karşılıksız Yararlanma Suçu (TCK M. 163), s.176, edergi, marmara.edu.tr, (erişim tarihi: 04/12/2016)

Zeki GÖZÜTOK
Yargıtay Üyesi

HUKUK DAVALARINDA
HÜKÜM KURMA
ESASLARI
VE
GEREKÇE

EKİ

2021 ila 2026 Yılları İçin Hesaplamalı
Elektronik Karar Yazım Uygulaması (EKYU)

Genişletilmiş ve Güncellenmiş

3. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Hukuk Davalarında Hüküm Kurma Esasları ve Gerekçe
Zeki Gözütok

Hukuk Yayınları Dizisi – 2148

Üçüncü Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 73 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

- 1- Yrd. Doç. Dr. ALBAŞ Hakan Paranın Değer Kaybından Doğan Zararın Tazmin Edilebilirliği Seçkin Yayınevi 2004
- 2- ALBAYRAK Adem, 6100 Sayılı HMK'ya Göre Hazırlanmış Asliye Hukuk Davaları, Açıklamalı, Örnekli, İctihatlı, Uygulamaya Yönelik Adalet 2016
- 3- Prof. Dr. ARSLAN Ramazan, Prof. Dr.YILMAZ Ejder, Prof. Dr. TAŞPINAR AYVAZ Sema Medeni Usul Hukuku 1. baskı Yetkin Yayınevi 2016
- 4- ATALAY O. Pekcanitez Usul Medeni Usul Hukuku 15. bası İstanbul 2017
- 5- Dr. DEYNEKLİ Adnan - KISA Sedat İtirazın İptali Davaları Turhan Kitabevi 2. baskı 2005
- 6- EM Ali, Türk Hukuk Sisteminde Vakıflar Turhan Kitabevi 2. baskı 2011
- 7- ERASLAN ÖZKAYA El Atmanın Önlenmesi Davaları Seçkin Yayınevi 2011
- 8- ERDOĞAN Hasan Şuf'a Davaları Adalet Yayınevi 2001
- 9- ERİŞ Gönen Açıklamalı İctihatlı Uygulamalı Kooperatif Hukuku 3. baskı Seçkin Yayınevi 2001
- 10- GENÇCAN Ömer Uğur 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu Bilimsel Açıklama İctihatlar - Mevzuat Yetkin Yayınevi 2. baskı 2007
- 11- GENÇCAN Ömer Uğur Aile Hukuku Yetkin Yayınevi 2011
- 12- GENÇCAN Ömer Uğur Miras Hukuku 3. baskı Yetkin Yayınevi 2016
- 13- GÖKCAN Hasan Tahsin, KAYMAZ Seydi Karayolları Trafik Kanununu Göre Hukuki Sorumluluk Tazminat, Sigorta, Rücu Davaları ve Trafik Suçları 2. baskı Seçkin Yayınevi 2001
- 14-GÖZÜTOK Zeki / ALBAYRAK Adem Alfabetik Medeni Usul El Kitabı 1. baskı Adalet Yayınevi 2021
- 15-GÖZÜTOK Zeki / ÖZTÜRK Muammer Usul ve Esaslarıyla Eser Sözleşmesi Uygulaması 3. baskı Yetkin Yayınevi 2021
- 16- GÖZÜTOK Zeki Hukuk Davalarında İstinaf ve Temyiz Uygulama Rehberi 2. baskı Adalet Yayınevi 2017
- 17- GÖZÜTOK Zeki Faiz Hukuku - Yeni Kanunlara Göre Güncellenmiş Açıklamalı İctihatlı 3. baskı Bilge Yayınevi 2015
- 18- GÜNEREN Ali İcra İflas Hukukunda İstihkak Davaları İle Tasarruf İptal

Davaları Ankara 2004

- 19- Prof. Dr. İNAN Ali Naim, Prof. Dr. ERTAŞ Şeref, Yrd. Doç. Dr. Hakan Albaş, Türk Medeni Hukuku Miras Hukuku 5. baskı Seçkin Yayınevi 2004
- 20- KARAHASAN M. Reşit Türk Eşya Hukuku Beta Yayıncılık 1991
- 21- Prof. Dr. KILINÇOĞLU Ahmet Borçlar Hukuku Genel Hükümler 18. baskı Turhan Kitabevi 2014
- 22- Prof. Dr. KURU Baki İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku Legal Yayınevi 2016
- 23- KURU Baki Hukuk Muhakemeleri Usulü 6. baskı Demir Demir Yayıncılık 6. 2011
- 24- Prof. Dr. KURU Baki İstinaf Sistemine Göre Yazılmış İcra İflas Hukuku Legal Yayınevi 2016
- 25- Prof. Dr. KURU Baki Hukuk Muhakemeleri Usulü 5. baskı 1991
- 26- Prof. Dr. KURU Baki, Prof. Dr. ARSLAN Ramazan, Prof. Dr. YILMAZ Ejder Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı 22. baskı Yetkin Yayınevi 2011
- 27- MENDİ Mehmet Akif Açıklamalı İçtihatlı 3402 Sayılı Kadastro Kanunu 2008
- 28- Doç. Dr. ÖZTEK Selçuk, İcra İflas Hukukunda Borç Ödemeden Aciz Vesikası
- 29- ÖZTÜRK Muammer –GÖZÜTOK Zeki, Usul ve Esaslarıyla Eser Sözleşmesi Uygulaması, Yetkin Yayınevi 3. baskı 2021
- 30- ÖZUĞUR Ali İhsan Velayet Vesayet Soybağı ve Evlat Edinme Hukuku Seçkin Yayınevi 2002
- 31- Doç. Dr. PEKCANITEZ Hakan Medeni Usul ve İcra İflas Hukukunda Yabancı Para Alacaklarının Tahsili Dokuz Eylül Üniversitesi döner Sermaye İşletmesi Yayınları
- 32- Prof. Dr. REİSOĞLU Sefa Borçlar Hukuku Genel Hükümler 20. bası
- 33- SAKMAR ATA Yabancı İlamların Türkiye'deki Sonuçları İstanbul Fakülter Matbaası 1982
- 34- SAPANOĞLU Süleyman Zilyetlikten Kaynaklanan Tescil - Tapu İptali ve Tescil Davaları 1. cilt Adalet Yayınevi 2010
- 35- Prof. Dr. ŞANLI Cemal Milletlerarası Özel Hukuk Vedat Kitapçılık 2014 sf:467
- 36- TOMBALOĞLU Mustafa Lütfi, Amme Alacaklarının Takip ve Tahsil Usulü Seçkin 2011
- 37- YAVUZ Nihat, Uygulama ve Öğretide İtirazın İptali, Menfi Tespit ve İtirazın İptali Davaları, Yetkin Yayınevi 2000
- 38- Borçlar Kanunundan Türk Borçlar Kanununa Adalet Bakanlığı 2011

Süleyman SAPANOĞLU
Yargıtay 8. Hukuk Dairesi
Onursal Başkanı

HUKUK SİSTEMİMİZDE ORMANLAR

ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Hukuk Sistemimizde Ormanlar
Süleyman Sapanoğlu

Hukuk Yayınları Dizisi – 2740

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 26 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- **Akipek**, Jale/Akıntürk, Turgut: Eşya Hukuku, İstanbul 2009
- **Aksoy**; Suat: Tarım Hukuku, Ankara 1970
- **Bertan**; Suat: Aynı Haklar, C. Ankara 1976
- **Düre**, Akın. İdare Mallar, Ankara 1975
- **Eren**, Fikret: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2011
- **Eren**, Fikret: Mülkiyet Hukuku, Ankara 2014
- **Düzceer**, Ali Rıza: Kazandırıcı Zamanaşımı ile Taşınmaz Kazanılması, Ankara 1994
- **Kırbaş**, Sadık: Devlet Mallar, Ankara 1988
- **Kuru**; Baki: İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku, 2016
- **Çepel**; Necmettin: İstanbul 1999
- **Ozanalp**; Nusret: Tapulama Kanunu Şerhi, Ankara 1976
- **Özdemir**; Şükrü/Deda;Necip: Orman Hukuku C. 1 Ankara 1991
- **Özmen**; İhsan/Çorbalı. Halim: 3402 sayılı Kadastro Kanunu, Ankara 1992
- **Pekcanıtez**; Hakan/Atalay; Oğuz/Özekes;Muamer: Medeni Usul Hukuku, Ankara 2001
- **Sefa**; Reisoğlu: Türk Eşya Hukuk, 5.Bası, Ankara 1997
- **Sapanoğlu**; Süleyman: 3402 sayılı KK'nu, Ankara 1917
- **Sınmaz**, Burhan/İzzet Karataş: Orman Kadastro. Ankara 1995
- **Tekinay**: S. Sulhi/Akman;Servet/Burcuoğlu;Haluk/Altop;Atilla: Eşya Hukuku, İstanbul 1985
- **Ulukut**; Bülent: Türk Orman Hukuku, İstanbul 1963
- **Ünal**; Mehmet/Başpınr, Veysel: Orman Hukuku,Ankara 2017
- **Yılmaz**; Ejder: Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Ankara 2013
- Özel Dosya

Adem ALBAYRAK
Yargıtay Üyesi

Zeki GÖZÜTOK
Yargıtay Üyesi

HUKUK YARGILAMASINDA

DURUŞMA

YÖNETİMİ

Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş
2. Baskı

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Hukuk Yargılamasında Duruşma Yönetimi

Adem Albayrak - Zeki Gözütok

Hukuk Yayınları Dizisi – 2345

İkinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 43 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 47771

Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKLAR

- 1- ALBAYRAK Adem - 6100 Sayılı HMK'ya Göre Hazırlanmış Açıklamalı, Örnekli, İçtihatlı, Uygulamaya Yönelik İhtiyati Tedbir Adalet Yayınevi 2017
- 2- ALBAYRAK Adem - 6100 Sayılı HMK'ya Göre Hazırlanmış Asliye Hukuk Davaları, Açıklamalı, Örnekli, İçtihatlı, Uygulamaya Yönelik Adalet 2017
- 3- ALBAYRAK Adem - 6100 Sayılı HMK'ya Göre Hazırlanmış Hukukta İstinaf Uygulaması, Adalet Yayınevi 2017
- 4- Prof. Dr. ARSLAN Ramazan, Prof. Dr.YILMAZ Ejder, Prof. Dr. TAŞPINAR AYVAZ Sema - Medeni Usul Hukuku, 1.bası Yetkin Yayınevi 2016
- 5- ARTUÇ Mustafa, ELMAS Mehmet Tevfik - Ceza Muhakemesinde Duruşma Yönetimi ve İstinaf, Adalet Yayınevi 2017
- 6- GENÇCAN Ömer Uğur, Aile Hukuku, Yetkin Yayınevi 2011
- 7- Prof. Dr. GÖRGÜN L. Şanal, Yrd. Doç. Dr. BÖRÜ Levent, Yrd. Doç. Dr. TORAMAN Barış, Dr. KODAKOĞLU Mehmet - Medeni Usul Hukuku, 6. baskı
- 8- GÖZÜTOK Zeki - Hukuk Davalarında Hüküm Kurma Esasları ve Gerekeç (CD ekli), 2. baskı Adalet Yayınevi 2018
- 9- GÖZÜTOK Zeki - Hukuk Davalarında İstinaf ve Temyiz Uygulama Rehberi 2. baskı, Adalet Yayınevi 2017
- 10- GÖZÜTOK Zeki - Yeni Kanunlara Göre Güncellenmiş Açıklamalı İçtihatlı Faiz Hukuku, 3. baskı, Bilge Yayınevi 2015
- 11- KURU Baki - Hukuk Muhakemeleri Usulü, 5. baskı1991
- 12- KURU Baki - Hukuk Muhakemeleri Usulü 6. baskı, Demir Yayıncılık 2011
- 13- KURU Baki - İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku Legal Yayınevi 2016

- 14- KURU Baki, ARSLAN Ramazan, YILMAZ Ejder - Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, 22. baskı, Yetkin Yayınevi 2011
- 15- MENDİ Mehmet Akif - Açıklamalı İctihatlı 3402 sayılı Kadastro Kanunu 2008
- 16- ÖZTÜRK Muammer, GÖZÜTOK Zeki - Hukukumuzda Eser Sözleşmesi Uygulaması, Yetkin Yayınevi 2018
- 17- PEKCANITEZ Hakan / Pekcanitez Usul - Medeni Usul Hukuku, 15. bası İstanbul 2017
- 18- YAVUZ Nihat - Uygulama ve Öğretide Menfi Tespit ve İtirazın İptali Davaları, Yetkin Yayınevi 2010

Hasan ELYILDIRIM

HUKUK
YARGILAMASINDA
UZMAN GÖRÜŞÜ
(ÖZEL BİLİRKİŞİ)

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Hukuk Yargılamasında Uzman Görüşü (Özel Bilirkişi)

Hasan Elyıldırım

Hukuk Yayınları Dizisi – 2982

Birinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 89 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 46661

Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- Aday**, Nejat: Avukatlık Hukukunun Genel Esasları, Avukatlık Kanunu, Avukatlık Asgari Ücret Tarifeleri, Beta Basım, İstanbul 1997.
- Akcan**, Recep: Usul Kurallarına Aykırılığa Dayanan Temyiz Nedenleri, Nobel Yayınevi, Ankara 1999.
- Akil**, Cenk: “6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nda Dava Dilekçesinin Unsurları Bağlamında Somutlaştırma Yükü”, MÜHFD, 2012/1, s. 85-99. (Akil, Somutlaştırma).
- Akil**, Cenk: “Hâkimin Hukuku Kendiliğinden Uygulaması İlkesi”, AÜHFD, C. 57, S. 3, 2008, s. 1-32. (Akil, Kendiliğinden Uygulama).
- Akil**, Cenk: İstinaf Kavramı, Yetkin Yayınları, Ankara 2010. (Akil, İstinaf).
- Akil**, Cenk: “Medeni Yargılama Hukukunda Mahkeme Tarafından Atanan Bilirkişi-Uzman Tanık Ayrımı”, ABD, Y: 69, S: 2011/2. (Akil, Uzman Tanık).
- Akil**, Cenk: “Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun Hâkimin Bilirkişi Raporuyla Bağlı Olup Olmadığı Hakkında Vermiş Olduğu 24.12.2008 Gün ve E. 2008/4-734, K. 2008/766 Sayılı Kararının Tahlili”, AÜHFD, C. 60, S. 3, 2011, s. 693-731. (Akil, Bilirkişi).
- Akkaya**, Tolga: Medenî Usûl Hukukunda İstinaf, Yetkin Yayınları, Ankara 2009.
- Aktepe Artık**, Sezin: Medenî Usûl Hukukunda Adil Yargılanma Hakkı (Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında), Seçkin Yayıncılık, Ankara 2014.
- Alangoya**, Yavuz: Medenî Usûl Hukukunda Vakıaların ve Delillerin Toplanmasına İlişkin İlkeler, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1979.
- Alangoya**, Yavuz/ **Yıldırım**, Kamil/ **Deren-Yıldırım**, Nevhis: Hukuk Muhakemeleri Kanunu Tasarısı Değerlendirme ve Öneriler, İstanbul Barosu Yayınları, İstanbul 2006. (Alangoya/Yıldırım/Deren-Yıldırım, Tasarı).

- Alangoya**, Yavuz/ **Yıldırım**, Mehmet Kamil/ **Deren-Yıldırım**, Nevhis: Medenî Usûl Hukuku Esasları, Beta Basım Yayın, İstanbul 2011.
- Albayrak**, Adem/ **Gözütok**, Zeki: Hukuk Yargılamasında Duruşma Yönetimi, Adalet Yayınevi, 1. Baskı, Ankara 2019.
- Aslan**, Ali Çetin: “Avukatlık Tekeline Genel Bir Bakış”, DEÜHFD , 16(0), 2014, s. 1669-1711.
- Ansay**, Sabri Şakir: Hukuk Yargılama Usûlleri, Güzel Sanatlar Matbaası, 7. Baskı, Ankara 1960.
- Aras**, Bahattin: Boşanma Davalarında Yargılama Usulü ve Aile Mahkemeleri, Adalet Yayınevi, Ankara 2011.
- Arslan**, Aziz Serkan: Medenî Usûl Hukukunda Delillerin Toplanması ve Doğrudanlık İlkesi (6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Çerçevesinde), Adalet Yayınevi, Ankara 2012. (Arslan, Doğrudanlık).
- Arslan**, Aziz Serkan: “Türk Aile Mahkemelerinin Yapısı ve Yargılama Usulü”, ABD, 2010, Y: 68, S: 2010/1, s. 187-204. (Arslan, Aile).
- Arslan**, Ramazan: “Bilirkişilik Uygulaması ve Bu Uygulamaya Yargıtay’ın Etkisi”, Yargıtay Dergisi, 1989, s. 156-183. (Arslan, Bilirkişilik).
- Arslan**, Ramazan: “Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun Delil Sözleşmesi Konusunda Getirdiği Yenilikler”, BD, 2013, Özel Sayı, s. 67-71. (Arslan, Delil Sözleşmesi).
- Arslan**, Ramazan: Medenî Usûl Hukukunda Dürüstlük Kuralı, S Yayınları, Ankara 1989. (Arslan, Dürüstlük).
- Arslan**, Ramazan/ **Yılmaz**, Ejder/ **Taşpınar Ayvaz**, Sema/ **Hanağası**, Emel: Medenî Usul Hukuku, 6. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2020.
- Arslandoğan**, Birce, Medenî Yargılama Hukukunda Delil Tespiti, 2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Aşçıoğlu**, Çetin: “Bilirkişilik Kavramı ve Görev Sınırları”, Bilirkişilik Sempozyumu 9-10 Kasım 2001 Samsun, TBB Yayınları, Ankara 2001, s. 25-107. (Aşçıoğlu, Bilirkişilik Kavramı).
- Aşçıoğlu**, Çetin: Yargılamada Maddi Gerçeğin Belirlenmesi ve Kanayan Yara Bilirkişilik, Sözkese Matbaa, Ankara 2010. (Aşçıoğlu, Kanayan Yara).

- Aşçıoğlu**, Faruk: Adli Belge İnceleme ve Sahtecilik Alanındaki Bilirkişi Raporlarının İncelikleri, 1. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2019. (Aşçıoğlu, Bilirkişi Raporlarının İncelikleri).
- Atalay**, Oğuz: Medenî Usûl Hukukunda Menfi Vakıaların İspatı, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayını, İzmir 2001. (Atalay, Menfi Vakıalar).
- Atalay**, Oğuz: “Delil Kavramı Üzerine”, Halûk Konuralp Anısına Armağan, C. 1, Yetkin Yayınları, Ankara 2009, s. 129-138. (Atalay, Delil).
- Atalay**, Oğuz: “Bilirkişinin Seçimi ve Zorunlu Bilirkişilik”, Bilirkişilik Sempozyumu, 9-10 Kasım 2001, TBB Yayınları, Ankara 2001, s. 174-189. (Atalay, Bilirkişinin Seçimi).
- Atalay**, Oğuz: Pekcanitez Usûl Medenî Usûl Hukuku, C. II, 15. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2017. (Atalay, Pekcanitez Usûl).
- Atalı**, Murat: “Medenî Usûl Hukukunda Hâkimin Vakıalar Hakkında Edindiği (Şahsî) Bilgisini Kullanması”, Halûk Konuralp Anısına Armağan, C. 1, Yetkin Yayınları, Ankara 2009, s. 139-161. (Atalı, Şahsî Bilgi).
- Atalı**, Murat: “6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu ve Hukuki Konularda Bilirkişilik”, AÜHFD, 65 (4), 2016, (s. 3271-3282). (Atalı, Hukuki Konularda Bilirkişilik).
- Atalı**, Murat/ **Ermenek**, İbrahim: Medenî Usûl Hukuku, 1.Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- Atalı**, Murat/ **Ermenek**, İbrahim/ **Erdoğan**, Ersin: Medenî Usûl Hukuku, 2. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2019.
- Aydoğdu**, Murat/ **Kahveci**, Nalan: Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri Sözleşmeler Hukuku, 4.Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- Baktır**, Selma: Aile Mahkemeleri, Yetkin Yayınları, Ankara 2003.
- Becker-Eberhard**, Ekkehard: “Dava Malzemesinin Taraflarca Getirilmesi İlkesinin Esasları ve Sınırları”, İlkeler Işığında Medenî Yargılama Hukuku, 9. Baskı, Beta Yayıncılık, İstanbul 2017, s. 17-38 (Çev. Yıldırım, M. Kamil).

- Belgesay**, Mustafa Reşit: “Ehli Vukuf Mütaleasının İlmi Değeri Ve Kanuni İspat Kuvveti”, İÜHFM, 1944/3-4, s. 543-548. (Belgesay, Ehli Vukuf).
- Belgesay**, Mustafa Reşit: Hukukî Muamelelerde Temsil, İstanbul 1941. (Belgesay, Temsil).
- Berkin**, Necmeddin M.: “Avukatlar Hukukuna ve Dava Vekaletine İlişkin Yeni Hükümler Yeni İctihatlar”, İstanbul Üniversitesi’nin 50. Yıl Armağanı, İstanbul 1973, s. 355-386. (Berkin, Vekalet).
- Berkin**, Necmeddin M.: Tatbikatçılara Medeni Usul Hukuku Rehberi, Filiz Kitabevi, İstanbul 1981.
- Bilge**, Necip/ **Önen** Ergun: Medeni Yargılama Hukuku Dersleri, 3. Baskı, Sevinç Matbaası, Ankara, 1978.
- Birtek**, Fatih: AİHM, Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay Kararları Işığında Ceza Muhakemesinde Delil ve İspat, 2.Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2017.
- Bolayır**, Nur: “Fransız Hukuku’ndaki Düzenlemeler Işığında Ses ve Görüntü Nakledilmesi Yoluyla Duruşmaların İcrası”, GSÜHFD, 2020/2, s. 1175-1203. (Bolayır, Ses ve Görüntü).
- Bolayır**, Nur: Hukuk Yargılamasında Delillerin Toplanmasında Tarafların Ve Hâkimin Rolü, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2014. (Bolayır, Delillerin Toplanması).
- Bolayır**, Nur: Medeni Usul Hukuku’nda Hakimin Hukuku Re’sen Uygulaması İlkesi, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2019. (Bolayır, Re’sen Uygulanma).
- Bolayır**, Nur: “Medenî Usûl Hukukunda İspat Hakkı Ve İspat Hakkının Sınırları”, Prof.Dr. Ejder Yılmaz’a Armağan, C. 1, Yetkin Yayınları, Ankara 2014, s. 555-585. (Bolayır, İspat Hakkı).
- Börü**, Levent: Medenî Usûl Hukukunda Davaya Vekâlet Ehliyeti, Ankara 2006 (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). (Börü, Davaya Vekalet).
- Börü**, Levent: Medenî Usûl Hukukunda İddia ve Somutlaştırma Yükü, Yetkin Yayınları, Ankara 2016. (Börü, İddia ve Somutlaştırma).

- Börü, Levent/ Koçyiğit, İlker:** Ticari Dava, Adalet Yayınevi, Ankara 2021.
- Browne, Kevin/ Catlow, Margaret:** Civil Litigation, College of Law, 2010.
- Budak, Ali Cem:** “Anglo Amerikan Medenî Yargılama Hukukunda Bilirkişilik (Uzman Tanıklar)”, İBD 1991/10-11-12, s.827-841.
- Budak, Ali Cem/ Karaaslan, Varol:** Avukatlık ve Noterlik Hukuku, Filiz Kitabevi, İstanbul 2021. (Budak/Karaaslan, Avukatlık).
- Budak, Ali Cem/ Karaaslan, Varol:** Medenî Usul Hukuku, 4. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2020. (Budak/Karaaslan).
- Çakır, Hüseyin Melih:** 6754 Sayılı Bilirkişilik Kanunu Kapsamında Bilirkişinin Disiplin Sorumluluğu, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2019.
- Çayan, Gökhan:** Medeni Usul Hukukunda Bilirkişilik Müessesesi, Legal Yayıncılık, İstanbul 2013.
- Çelik, Ferhat:** Boşanma Davalarında İspat ve Deliller, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- Çelikoğlu, Cengiz Topel:** Medeni Usul Hukukunda Avukatın Delil Toplaması, 3.Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2014.
- Çiftçi, Baran:** “Aile Mahkemeleri Uzmanlarının Hukuki Niteliği ve Mesleki Uygulama Sorunları”, ABD, Y. 65, S. 3, 2007, s. 173-178. (Çiftçi, Uzman).
- Deliduman, Seyithan:** Türk ve Alman Hukukunda Bilirkişilik (Medeni Usul ve İcra-İflas Hukukçuları Toplantısı II-III, İstinaf Derecesi, Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi, Bilirkişilik, İflasın Ertelelenmesi, Eskişehir, 3-5 Ekim 2003, 1-2 Ekim 2004, Ankara 2007, s. 259-317).
- Demirkapı, Ertan:** “Anglo-Amerikan Hukuku’nda Bilirkişilik Kurumunda Yeni Eğilimler”, DEÜHFD, C.5, Sayı 2, 2003, s.39-75.
- Deren-Yıldırım, Nevhis:** “Hakem-Bilirkişi Sözleşmesinin Hukukî Mahiyeti Ve Delillerin Serbestçe Değerlendirilmesi İlkesinin Vazgeçilmezliği”, İÜHFM, C. LIV, S. 1-4, 1991-1994, s. 321-330.

- Deryal**, Yahya: Türk Hukukunda Bilirkişilik, 6. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2017. (Deryal, Bilirkişilik).
- Deryal**, Yahya: “Türk Hukukunda Özel Bilirkişilik Uygulaması (CMK m.67/6; HMK m.293)”, ZÜHFD, 1(1), s. 31-39. (Deryal, Özel Bilirkişilik).
- Donay**, Süheyl: Güncelleştirilmiş Ceza Yargılaması Hukuku, Beta Yayınevi, İstanbul 2015.
- Dönmez**, Burcu: Ceza Muhakemesi Hukukunda Çapraz Sorgu (Doğrudan Soru Yönelme), 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019. (Dönmez, Çapraz Sorgu).
- Dönmez**, Burcu: “Yeni CMK’da Bilirkişi Kavramı”, DEÜHFD, C. 9, Özel Sayı, 2007, s. 1145-1177. (Dönmez, Bilirkişi).
- Dülger**, İbrahim: “Ceza Muhakemesi Kanunundaki Bilirkişi İncelemesine İlişkin Düzenlemelerin Değerlendirilmesi”, GÜHFD, C. 11, S. 1-2, 2007, s. 657- 678.
- Dündar**, Meltem: “KKTC ve Türk Ceza Yargılaması Hukukunda Çapraz Sorgulama”, İstanbul 2005 (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Dwyer**, Déirdre: The Judicial Assessment of Expert Evidence, Cambridge University Press, 2008.
- Ekmekçi**, Ömer/ **Özekes**, Muhammet/ **Atalı**, Murat/ **Seven**, Vural: Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk, 2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2019.
- Erdoğan**, Ersin/ **Üçüncü**, S. Hilal: “Bilirkişilik Kurumu Ve Bilirkişi Raporunun Delil Değerine İlişkin Bazı Sorunlar”, HÜHFD, 10 (1) , 2020, s. 354-387.
- Erdoğan**, Ersin: Bilirkişilik Temel Eğitim Kaynak Kitabı, T.C. Adalet Bakanlığı Yayınları, Ankara 2017.
- Erdönmez**, Güray: “Hukuk Muhakemeleri Kanunu’na Göre Delillerin Gösterilmesi Ve İbrazı”, İBD, C. 87, S. 5, 2013, s. 15-53.
- Erdönmez**, Güray: Medenî Usûl Hukukunda Belgelerin İbrazı Mecburiyeti, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2014. (Erdönmez, İbraz).
- Erdönmez**, Güray: Pekcanıtez Usûl Medenî Usûl Hukuku, 15. Bası, On İki Levha Yayıncılık, Ankara 2017. (Erdönmez, Pekcanıtez Usûl).

- Eren**, Fikret: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Yetkin Yayınları, Ankara 2015. (Eren, Genel).
- Eren**, Fikret, Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 3. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2016. (Eren, Özel).
- Ergün**, Ömer: Borçlar Hukuku (Özel Hükümler) Ders Notları, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018.
- Eroğlu**, Orhan: Medeni Usul Hukukunda Davaya Cevap, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018.
- Ertanhan** Mesut: Medenî Yargılama Hukukunda Tanık ve Tanıklık, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2005.
- Gençcan**, Ömer Uğur: 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Yorumu, Yetkin Yayınları, Ankara 2013.
- Göksu**, Mustafa: “6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile İspat ve Deliller Konusunda Yapılan Değişiklikler”, Hukuk Muhakemeleri Kanunu ve Borçlar Kanunu Sempozyumu, Ankara 2011, s. 49-64. (Göksu, Değişiklikler).
- Göksu**, Mustafa: “Amerikan Yargılama Hukukunda Tanık”, Ankara 2001 (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). (Göksu, Tanık).
- Göksu**, Mustafa, “Bilirkişilik Kurumunun Niteliği, Gelişimi Ve Uygulaması Bağlamında 6754 Sayılı Bilirkişilik Kanununun Değerlendirilmesi”, Yeni Yasal Düzenlemeler Sonrasında İş Yargılaması Sempozyumu, Av. Cengiz Özbilgin’e Armağan, Beta Yayınları, İstanbul 2018, s. 7-29. (Göksu, Bilirkişilik).
- Göksu**, Mustafa: Civil Litigation and Dispute Resolution in Turkey, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 2016. (Göksu, Civil Litigation).
- Göksu**, Mustafa: Hukuk Yargılamasında Elektronik Delil, Adalet Yayınevi, Ankara 2011. (Göksu, Elektronik Delil).
- Göksu**, Mustafa: “(Hukuk Yargılamasında) Vakıa ve Hukuk”, Halûk Konuralp Anısına Armağan, C. 1, Yetkin Yayınları, Ankara 2009, s. 323-350. (Göksu, Vakıa).

- Görgün, Şanal/ Börü, Levent/ Toraman, Barış/ Kodakoğlu, Mehmet:** Medenî Usûl Hukuku, 9. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2020.
- Görgün, Şanal/ Kodakoğlu, Mehmet:** 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Hükümlerine Göre Medeni Usul Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara 2012.
- Grainger, Ian/ Fealy, Michael/ Spencer, Martin:** The Civil Procedure Rules in Action, London 2000
- Güleç, Şafak:** Medeni Yargılama Hukukunda Hâkimin Davayı Aydınlatma Ödevi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2020 (Yayımlanmamış Doktora Tezi).
- Güner, Semih:** Avukatlık Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara 2015.
- Günergök, Özcan:** “Avukatın Sır Saklama Yükümlülüğü”, EÜHFD, C. 7, S. 1-2, 2008, s. 655-677.
- Güralp, Ayşe Gülin:** Anglo-Amerikan ve Kıta Avrupası Medeni Yargılama Hukuku Sistemleri’ndeki Reform Çalışmaları, Yeni Gelişmeler ve Türk Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi, 1. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2011.
- Gürdoğan, Burhan:** “Temyiz Mahkemesinin Kontrolü Bakımından: Vakıa ve Hukuk”, AÜSBFD, C. 11, S. 3 (Prof. Dr. Zeki Murat Alsan’a Armağan), Ankara 1956, s. 258-285.
- Güven, Kudret:** Uzman Görüşlerinin Standardizasyonu, <https://bilhakara.org/uzman-goruslerinin-standardizasyonu/>
- Hanağası, Emel:** Medeni Yargılama Hukukunda Silahların Eşitliği, Yetkin Yayınları, Ankara 2016.
- İşık, Sultan:** Uzman Görüşü (Mütalaa), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2015 (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- İlday, Selamat:** Hukuk Muhakemesinde İspat ve Deliller, Yetkin Yayınları, Ankara 2020.
- İyilikli, Ahmet Cahit:** “Hukuk Yargılamasında Dava Sebebi Üzerine Bir İnceleme”, TBBD, S. 106, 2013, s. 139-204.
- Jolowicz, John Anthony:** On Civil Procedure, New York 2000.

- Kale**, Serdar/ **Keser**, Salih: “Medenî Yargılama Hukukunda Delil Sistemi”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Özel Sayı: Prof. Dr. Mehmet Âkif Aydın’a Armağan, C. 21, S. 2, 2015, s. 700-725.
- Karaaslan**, Varol: “Hâkimin Tarafsızlığı İlkesi İle Hâkimin Davayı Aydınlatma Ödevi Arasındaki İlişki”, SDÜHFD, C. 4, S. 2, Isparta 2014 (Medenî Usûl ve İcra İflâs Hukukçuları Toplantısı- XII, HMK Çerçevesinde Yargılamaya Hâkim Olan İlkeler, 18-19 Ekim 2014-Isparta), s. 97- 130. (Karaaslan, Tarafsızlık).
- Karaaslan**, Varol: Medenî Usul Hukukunda Hakimin Davayı Aydınlatma Ödevi, 2.Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- Karafakih**, İsmail Hakkı: Hukuk Muhakemeleri Usulü Esasları, Ankara 1952.
- Karakoç**, Yusuf: Vergi Yargılaması Hukukunda Avukatın Rolü, TBBD, 2005, S. 59, s. 63-89.
- Karamercan**, Fatih: “Medenî Usûl Hukukunda Tanık ve Tanıklık”, ABD, S. 3, 2018, s. 153-191.
- Karayalçın**, Yaşar: Hukukda Öğretim-Kaynaklar-Metod, Problem Çözme, 5. Bası, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 2001.
- Karslı**, Abdurrahim: Medenî Muhakeme Hukuku, 4. Baskı, Alternatif Yayıncılık, İstanbul 2014.
- Kılıçoğlu**, Ahmet: “Yargıda Bilirkişilik Çıkmazı”, ABD, 1986, s. 643-648. (Kılıçoğlu, Bilirkişilik).
- Kılıçoğlu**, Mustafa: 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu El Şerhi, Legal Yayıncılık, İstanbul 2012. (Kılıçoğlu, El Şerhi).
- Kılınç**, Ahmet: Osmanlı Yargılama Hukukunda Bilirkişilik, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- Kiraz**, Taylan Özgür: 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile Getirilen Yenilikler, 1.Bası, Adalet Yayınevi, Ankara 2012.
- Kodakoğlu**, Mehmet: Medenî Usul Hukukunda Aslî Müdahale, Legem Yayıncılık, Ankara 2018.

- Konuralp**, Haluk: “Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları ve Bilirkişilik”, Samsun Barosu Bilirkişilik Sempozyumu, 9-10 Kasım 2001, s. 489-510. (Konuralp, Alternatif Uyuşmazlık).
- Konuralp**, Haluk, “Fransız Hukukunda Bilirkişilik”, Medenî Usûl ve İcra İflas Hukukçuları Toplantısı III, Eskişehir, 1-2 Ekim 2004, s.319-363. (Konuralp, Bilirkişilik).
- Konuralp**, Haluk: Medenî Usûl Hukukunda İspat Kurallarının Zorlanan Sınırları, Yetkin Yayınları, Ankara 2009. (Konuralp, İspat Kuralları).
- Kurt Konca**, Nesibe/ **Damar**, Ceren: “İş Yargısında İstinaf Kanun Yolu”, TBBD, S:125, Ankara 2016.
- Kurt Konca**, Nesibe: Medenî Usûl Hukukunda Alenîyet İlkesi, Adalet Yayınevi, Ankara 2009. (Kurt Konca, Aleniyet).
- Kurt Konca**, Nesibe: Medenî Usûl Hukukunda Tarafların Doğruyu Söyleme Yükümlülüğü, Yetkin Yayınları, Ankara 2016. (Kurt Konca, Doğruyu Söyleme).
- Kuru**, Baki/ **Arslan**, Ramazan/ **Yılmaz**, Ejder: Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, 25. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2014.
- Kuru**, Baki: Hukuk Muhakemeleri Usûlü, C. 2, 6. Baskı, Demir-Demir Yayıncılık, İstanbul 2001. (Kuru, C. 2).
- Kuru**, Baki: Hukuk Muhakemeleri Usûlü, C. 3, 6. Baskı, Demir-Demir Yayıncılık, İstanbul 2001. (Kuru, C. 3).
- Kuru**, Baki: Medenî Usûl Hukuku Ders Kitabı, Legal Yayınevi, İstanbul 2016. (Kuru, Medenî Usûl Hukuku).
- Kuru**, Baki: Medenî Usul Hukuku El Kitabı, C. I, Yetkin Yayınları, Ankara 2020. (Kuru, El Kitabı).
- Kuru**, Baki/ **Budak**, Ali Cem: “Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun Getirdiği Başlıca Yenilikler”, İBD, C. 85, S. 5, 2011, s. 3-43.
- Leslie**, John: “Refining the System of Expert Evidence in English Civil Procedure”, European Business Law Review 25, no. 4, 2014, s. 539-544.
- Loughlin**, Paula/ **Gerlis**, Stephen, Civil Procedure, 2nd Edition, Great Britain 2004.

- Manav**, A. Eda: "Alman ve Türk İş ve Sosyal Güvenlik Hukukunda Bilirkişilik Uygulamalarının Karşılaştırılması", TBBD, C. 28, S. 119, 2015, s. 457-502.
- Mavioğlu**, Oral: "Bilirkişiye Başvurma Zorunluluğu ve Bilirkişi Raporları Karşısında Yargıcın Durumu", İÜHFM, C. 36, S. 1-4, 1970, s. 371-387.
- Meraklı**, Deniz: "Özel Hukuka İlişkin Uyuşmazlıklarda Resmi Bir Bilirkişi Kurumu Olarak Adli Tıp Kurumu", DEÜHFD, Prof. Dr. Bilge Umar'a Armağan, 2009/Özel Sayı, İzmir 2010, s. 325-376.
- Meriç**, Nedim: Medenî Yargılama Hukukunda Tasarruf İlkesi (Hukuk Muhakemeleri Kanunu Hükümleri Çerçevesinde), Yetkin Yayınları, Ankara 2011. (Meriç, Tasarruf).
- Meriç**, Nedim: "Türk ve Alman Hukukunda Tanık İfadesinin Değerlendirilmesi", MİHDER, Y: 2005, S: 1, s. 89-121. (Meriç, Tanık).
- Meriç**, Nedim: "Hâkimin Davayı Aydınlatma Yükümlülüğü", DEÜHFD, C. 11, Özel Sayı (Prof. Dr. Bilge Umar'a Armağan, 2009 (Basım Yılı: 2010), s. 337-424. (Meriç, Davayı Aydınlatma).
- Müderrişoğlu**, Feridun: Avukatlıkta Vekâlet ve Ücret Sözleşmesi ve İçtihatlar, Ayyıldız Matbaası, Ankara 1974.
- Muşul**, Timuçin: Medenî Usul Hukuku, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2012.
- Narbay**, Şafak/Özbay, İbrahim: "Türk Hukukunda Hukukî Mütalâanın Önemi ve Niteliği", BATİDER 2005, C. XXIII, S. 2, s. 117-146.
- Öntan**, Yaprak: Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Yetkin Yayınları, Ankara 2014.
- Özbay**, İbrahim: 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Neler Getirdi?, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2013.
- Özbay**, İbrahim/ **Aydemir**, Fatih: "Güncel Kazai İçtihatlar Çerçevesinde Aile Mahkemelerinde Görev Yapan Uzmanların Hukuki Statüsü ve Reddi" MİHDER, C.16, S.46, 2020, s. 463-514.
- Özbek**, Mustafa: "Adalete Erişim - Nihai Rapor Lord Woolf", MİHDER, 2006, C. 2, S. 4, s. 907-928. (Özbek, Adalete Erişim).

- Özbek**, Mustafa Serdar: "Uzman Görüşünün Yargılamada Değerlendirilmesi", TNBHD, C. 4, S. 1, 2017, s. 63-162. (Özbek, Uzman Görüşü).
- Özbek**, Veli Özer/ **Doğan**, Koray/ **Bacaksız**, Pınar/ **Tepe**, İlker: Ceza Muhakemesi Hukuku, 11.Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018.
- Özçelik**, Volkan: "Yabancı Hukukun Uygulanmasında Taraf Roller", SDÜHFD , 10 (1), s. 190-220.
- Özekes**, Muhammet: "Dava Dilekçesinde Hukuki Sebep Bildirmek Zorunludur", Halûk Konuralp Anısına Armağan, C. 1, Yetkin Yayınları, Ankara 2009, s. 745-781. (Özekes, Hukuki Sebep).
- Özekes**, Muhammet: "HMK Bakımından Dava Dilekçesinde Eksiklik Halinde Yapılması Gereken İşlemler", DEÜHFD, C. 16, Özel Sayı (Prof. Dr. Hakan Pekcanıtez'e Armağan), 2015, s. 263-300. (Özekes, Dava Dilekçesi).
- Özekes**, Muhammet: "Yargılamada Dürüstlük Kuralına Aykırı Davranan Taraf Aleyhine Hükmedilecek Vekâlet Ücreti", MIHDER, 2005, C. 1, S. 1, s. 29-50. (Özekes, Dürüstlük).
- Özekes**, Muhammet: Medenî Usûl Hukukunda Hukukî Dinlenilme Hakkı, Yetkin Yayınları, Ankara 2003. (Özekes, Hukukî Dinlenilme).
- Özekes**, Muhammet: Pekcanıtez Usûl Medenî Usûl Hukuku, 15. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2017. (Özekes, Pekcanıtez Usûl).
- Özen**, Mustafa: Ceza Muhakemesi Hukuku Dersleri, 4. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- Özkent**, Ali Haydar: Avukatın Kitabı, Arkadaş Basımevi, İstanbul 1940.
- Özmumcu**, Seda: "Türk Hukukunda Yargıtay Kararları Işığında Re'sen Araştırma İlkesi", SDÜHFD, C. 4, S. 2, Isparta 2014 (Medenî Usûl ve İcra-İflâs Hukukçuları Toplantısı- XII, HMK Çerçevesinde Yargılamaya Hâkim Olan İlkeler, 18-19 Ekim 2014-Isparta), s. 145-171. (Özmumcu, Re'sen).
- Özmumcu**, Seda: "1086 Sayılı Hukuk Usûlü Muhakemeleri Kanunun ile 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun Delillerin İkamesi Hakkındaki Hükümlerine Mukayeseli Bir Bakış", BÜHFD, S. 101, 2013, s. 42-66. (Özmumcu, Delil).

- Öztek**, Selçuk: "Bilirkişi Raporunun Hâkimi Bağlamaması", Prof. Dr. Ejder Yılmaz'a Armağan, C. 2, Ankara 2014, s. 1607-1625. (Öztek, Bilirkişi).
- Öztek**, Selçuk: "Tanık, Bilirkişi İncelemesi, Keşif ve Uzman Görüşü", İstanbul Barosu Yayını, İstanbul 2008, s. 197-205. (Öztek, Yenilikler).
- Öztek**, Selçuk/ **Taşpınar Ayvaz**, Sema/ **Kale**, Serdar: "Hukuk Muhakemeleri Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında 20 Mart 2020 Tarihli Kanun Teklifi'ne İlişkin Bazı Açıklamalar Ve Kanun Teklifinin Değerlendirilmesi", TBBD, S. 149, 2020, s. 77-152.
- Papakçı**, Acun: "Dürüst Davranma ve Doğruyu Söyleme Yükümlülüğü", BÜHFD, 11(137), 103-123. (Papakçı, Dürüst Davranma).
- Papakçı**, Acun: "Hukuki Bilirkişilik", MÜHFHAD, C. 22, S. 1, s. 433-456. (Papakçı, Hukuki).
- Pekcanıtez**, Hakan: "Hukukî Dinlenilme Hakkı", Prof. Dr. Seyfullah Edis'e Armağan, İzmir 2000, s. 753-791. (Pekcanıtez, Hukukî Dinlenilme).
- Pekcanıtez**, Hakan: "Medenî Yargıda Adil Yargılanma", İzBD 1997/2, s. 35-55 (Pekcanıtez, Adil Yargılanma).
- Pekcanıtez**, Hakan/ **Meriç**, Nedim: Medenî Usûl Hukukunda Fer'i Müdahale, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Pekcanıtez**, Hakan/ **Atalay**, Oğuz/ **Özekes**, Muhammet: "Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair 7251 Sayılı Kanun Hakkında Değerlendirme", TBBD, 2020, S.150, s. 247-299. (Pekcanıtez/Atalay/Özekes, Değişiklik)
- Pekcanıtez**, Hakan/ **Atalay**, Oğuz/ **Özekes**, Muhammet: Medenî Usûl Hukuku Ders Kitabı, Oniki Levha Yayınları, 8. Bası, İstanbul 2020. (Pekcanıtez/Atalay/Özekes).
- Pekcanıtez** Hakan: "Özel Uzman (Bilirkişi) Görüşü ve Değerlendirilmesi", Prof. Dr. Saim Üstündağ'a Armağan, Ankara, 2009, s. 397-418. (Pekcanıtez, Özel Uzman).
- Pekcanıtez**, Hakan, **Taş Korkmaz**, Hülya: Medenî Usûl Hukuku, 15. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2017.

- Postacıoğlu, İlhan E.:** Medeni Usûl Hukuk Dersleri, 6. Baskı, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1975.
- Postacıoğlu, İlhan E./ Sümer Altay:** Medenî Usûl Hukuku Dersleri, 7. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2015.
- Remzi, Mehmet/ Aydın, Sezer:** Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 9. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- Richardson, Elizabeth/ Milton, Regan:** Civil Litigation for Paralegals, West Publishing Co, 1998.
- Sarisözen, M. Serhat,** “Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun Medeni Usul Hukukumuzda Getirdiği Yeni Düzenlemeler”, TBBD, S. 96, 2011, s. 331-382. (Sarisözen, Yeni).
- Sarisözen, M. Serhat:** Medeni Usul Hukukunda Soru Yöneltilme ve Çapraz Sorgu, Yetkin Yayınları, Ankara 2016. (Sarisözen, Çapraz Sorgu).
- Sarisözen, M. Serhat:** “Özel Bilirkişi (Uzman Görüşü)”, Prof. Dr. Ejder Yılmaz Armağanı, C. 1, S. 1, s. 1699- 1728, 2014. (Sarisözen, Özel Bilirkişilik).
- Schilken, Eberhard:** “Medeni Yargılamada Hâkimin Rolü”, İlkeler Işığında Medeni Yargılama Hukuku, Beta Yayıncılık, 9. Baskı, İstanbul 2017, s. 39-66 (Çev. Deren-Yıldırım, Nevhis).
- Selçuk, Seyhan:** Medenî Usul Hukukunda Dava Vekâletnameleri, Adalet Yayınevi, Ankara 2011.
- Simil, Cemil:** Belirsiz Alacak Davası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2013. (Simil, Belirsiz Alacak).
- Simil, Cemil:** “Hâkimin Davayı Aydınlatma Ödevinin Sınırları”, DEÜHFD, C. 16, Özel Sayı (Prof. Dr. Hakan Pekcanitez’e Armağan), 2014 (Basım Yılı: 2015), s. 1351-1376. (Simil, Davayı Aydınlatma).
- Slapper, Gary/ Kelly, David:** The English Legal System, Cavendish Publishing, Great Britain 2003.
- Sungurtekin Özkan, Meral:** Avukatlık Hukuku, Fakülteler Kitabevi, İzmir 2006. (Sungurtekin Özkan, Avukatlık).

- Sungurtekin Özkan**, Meral: Avukatlık Mesleği Avukatın Hak ve Yükümlülükleri, 4. Bası, Fakülteler Kitabevi, İzmir 2013. (Sungurtekin Özkan, Hak ve Yükümlülükler).
- Sungurtekin Özkan**, Meral: Türk Medeni Yargılama Hukuku, Fakülteler Kitabevi, İzmir 2013. (Sungurtekin Özkan, Medeni Yargılama).
- Şahin**, Cumhur/ **Göktürk**, Neslihan: Ceza Muhakemesi Hukuku II, 8. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- Tanrıver** Süha: “Bilirkişinin Etik, Hukukî ve Cezaî Açılardan Sorumluluğu”, Samsun Barosu Bilirkişilik Sempozyumu, 9-10 Kasım 2001, s. 406-449. (Tanrıver, Sorumluluk).
- Tanrıver**, Süha: Hukukumuzda Bilirkişilik, Yetkin Yayınları, Ankara 2017. (Tanrıver, Bilirkişilik).
- Tanrıver**, Süha: “Hukuk Yargısı Bağlamında Bilirkişilikle İlgili Temel Problemler ve Çözüm Arayışları”, DEÜHFD, C. 11, 2009, s. 575-594. (Tanrıver, Çözüm).
- Tanrıver**, Süha: “Hukuk Yargısı (Medenî Yargı) Bağlamında Adil Yargılanma Hakkı”, TBBD, S. 54, 2004, s. 191-215. (Tanrıver, Adil Yargılanma).
- Tanrıver**, Süha: Medenî Usûl Hukuku, C. 1 (Temel Kavramlar ve İlk Derece Yargılaması), Yetkin Yayınları, Ankara 2016. (Tanrıver, Medenî Usûl Hukuku).
- Tanrıver**, Süha: Türk Aile Mahkemeleri, Yetkin Yayınları, Ankara 2014. (Tanrıver, Aile).
- Tanverdi**, S. Mücahit: “Medeni Usul Hukukunda Bilirkişilik”, İstanbul 1991 (Yayımlanmamış Doktora Tezi).
- Tarman**, Zeynep Derya: “Bilirkişilik Sözleşmesinin Hukuki Niteliği ve Bilirkişinin Üçüncü Kişiye Karşı Olan Sorumluluğu”, İstanbul 2005 (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Taşdemir**, İbrahim Orkun: “İngiliz ve Amerikan Medenî Yargılamasında Uzman Tanıklık”, İstanbul 2019 (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Taşpınar**, Sema: “Bilirkişi Ücreti”, Bilirkişilik Sempozyumu Samsun, 9-10 Kasım 2001, TBB Yayınları, Ankara, s. 347 – 394. (Taşpınar, Bilirkişi).

- Taşpınar**, Sema: Medenî Yargılama Hukukunda İspat Sözleşmeleri, Yetkin Yayınları, Ankara 2001. (Taşpınar, İspat).
- Teomete Yalabık**, Fulya: “Anglo-Amerikan ve Fransız Hukuklarında Bilirkişilik Kurumuna Genel Bakış”, DEÜHFD, C. 16, 2014, Özel Sayı: Prof. Dr. Hakan Pekcanitez’e Armağan (Basım Yılı:2015), s. 2115-2162. (Teomete Yalabık, Genel Bakış).
- Teomete Yalabık**, Fulya: İngiliz ve Amerikan Hukuklarında Vakıaların Getirilmesi İle Delillerin Toplanması Hâkimin Rolü ve Türk Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2016. (Teomete Yalabık, Hakim Rolü).
- Tercan**, Erdal: “Hakimin Davayı Aydınlatma Yükümlülüğü Kapsamında Tarafların Dinlenmesi”, MİHDER, C. 7, S. 18, 2011, s. 1-56. (Tercan, Aydınlatma).
- Tercan**, Erdal: “Medenî Usûl Hukukunda Gerçeği Söyleme Yükümlülüğü”, SÜHFD, Prof. Dr. M. Şakir Berkî’ye Armağan, Konya 1996, s. 181-212. (Tercan, Gerçek).
- Tercan**, Erdal: “Türk Aile Mahkemeleri”, AÜHFD, C. 52, S. 3, 2003, s. 19-53. (Tercan, Aile).
- Timmerbeil**, Sven: The Role of Expert Witness in German and U.S Civil Litigation, Annual Survey of International & Comparative Law, C. 9, S. 1, s. 163-187.
- Toraman**, Barış: “Anglo-Amerikan Hukukunda Mahkeme Tarafından Tayin Edilen Bilirkişiler”, AÜSBD, Özel Sayı 2013, s. 115-129. (Toraman, Anglo-Amerikan).
- Toraman**, Barış: Bilirkişilik Temel Eğitimi Kaynak Kitabı, T.C. Adalet Bakanlığı Yayınları, Ankara 2017. (Toraman, Temel Eğitim).
- Toraman**, Barış: Medenî Usûl Hukukunda Bilirkişi İncelemesi (6754 Sayılı Bilirkişilik Kanunu ile Getirilen Yenilikler Çerçevesinde), Yetkin Yayınları, Ankara 2017. (Toraman, Bilirkişi).
- Tuluay**, Metin: Delil Anlaşmaları, İstanbul Tarihsiz (Yayımlanmamış Doktora Tezi).

- Tutumlu**, Mehmet Akif: Kuram ve Uygulama Açısından Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun Yeni ve Değişik Hükümlerinin Yorumu, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2012. (Tutumlu, Yorum).
- Tutumlu**, Mehmet Akif: Medeni Usul Hukuku Sorunları C.5, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Ulukapı**, Ömer: "Bilirkişi Raporu ve Bilirkişi Raporunun Delil Olarak Değeri", Samsun Barosu Bilirkişilik Sempozyumu, 9-10 Kasım 2001, s. 291-315. (Ulukapı, Bilirkişi Raporu).
- Ulukapı**, Ömer: Medenî Usûl Hukuku, 3. Baskı, Mimoza Yayınevi, Konya 2015.
- Ulukapı**, Ömer, "Yargıtay Kararları Işığında Medenî Usûl Hukukunda Yargılamaya Hâkim Olan İlkelerden Taraflarca Hazırlama İlkesi", SÜHFD, Prof. Dr. Süleyman Arslan'a Armağan, C. 6, S. 1-2, Konya 1998, s. 713-732. (Ulukapı, Taraflarca Hazırlama).
- Umar**, Bilge: Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, 2. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2014.
- Umar**, Bilge/ **Yılmaz**, Ejder: İsbat Yüğü, 2. Baskı, Kazancı Hukuk Yayınları, İstanbul 1980.
- Üçüncü**, S. Hilal: Medenî Yargılama Hukukunda Kişisel Verilerin ve Sırların Korunması, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2019.
- Ünver**, Yener/ **Hakeri**, Hakan: Ceza Muhakemesi Hukuku, C. 1, 15.Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- Üstündağ**, Saim: Medenî Yargılama Hukuku, C. I, II, 7. Baskı, Filiz Kitabevi Basım, İstanbul 2000.
- Üstündağ**, Saim/ Tanverdi, Mücahit: "Alman Usul Hukukunda Bilirkişilik", Mukayeseli Hukukta Bilirkişilik ve Sorunları, Yargıtay'ın Kuruluşunun 125. Yılı, s. 5-29.
- Ververk**, Remme: "Comparative Aspects of Expert Evidence in Civil Litigation", The International Journal of Evidence and Proof, 2009, S.13.
- Yardımcı**, Taner Emre: Hukuk Davalarında Mecburi Dava Arkadaşlığı, Adalet Yayınevi, Ankara 2021.

- Yardımcı**, Taner Emre: Hukuk Yargılamasında Somutlaştırma Yükü, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2017.
- Yasin**, Melikşah: İdari Yargılama Usulünde İspat, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2015.
- Yavaş**, Murat: “Mehaz Kanun ile Türk Hukukunda ve Mukayeseli Hukukta Medeni Yargılamaya Hâkim Olan İlkeler ve Hâkimin Rolü”, Prof. Dr. Yavuz Alangoya İçin Armağan, İstanbul 2007, s. 283-335. (Yavaş, İlkeler)
- Yavaş**, Murat: Medeni Usul Hukukunda Temyiz, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2015. (Yavaş, Temyiz).
- Yazıcı-Tıktık**, Çiğdem: “HMK M. 293’teki Uzman Görüşü Kurumu ile Anglo-Sakson Hukuk Sistemindeki Uzman Tanık Kurumunun Karşılaştırılması”, MİHDER, C. 7, S. 20 (2011/3), s. 79-100.
- Yenidünya**, Ahmet Caner/ **İçer**, Zafer: Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Adalet Yayınevi, Ankara 2013.
- Yenisey**, Feridun/ **Nuhoglu**, Ayşe: Ceza Muhakemesi Hukuku, 7. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- Yeşilirmak**, Ali: “Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolu Olarak Hakem-Bilirkişilik”, DEÜHFD, C.11, Özel Sayı, 2009.
- Yeşilova**, Bilgehan: “Yargılama Diyalektiği ve Silahların Eşitliği”, TBBD, S. 86, 2009, s. 47-101.
- Yıldırım**, Kâmil: “Bilirkişi Delilinin Mukayeseli Hukuk ve Türk Hukukundaki Durumu”, 75. Yaş Günü İçin Prof. Dr. Baki Kuru Armağanı, TBB Yayınları: 55, Ankara 2004, s. 833-841.
- Yıldırım**, Mehmet Kamil: Medenî Usûl Hukukunda Delillerin Değerlendirilmesi, Kazancı Hukuk Yayınları, İstanbul 1990. (Yıldırım, Delillerin Değerlendirilmesi).
- Yıldırım**, M. Kamil: “Medeni Yargılama Hukukunda Hakimin Rolü”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 22, S. 3, 2016, s. 3027-3044.
- Yıldız**, Ali Kemal: “Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik”, EÜHFD, C. 10, S. 2006/3-4 (Atatürk’ün 125. Doğum Yılına Armağan), s. 273-345.

- Yılmaz**, Ejder: Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, C. III, 3. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2017. (Yılmaz, Şerh).
- Yılmaz**, Ejder: Hukuk Sözlüğü, 10. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2011. (Yılmaz, Sözlük).
- Yılmaz**, Ejder: (Medenî Yargılama Hukukunda) Yemin, 2. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2012. (Yılmaz, Yemin).
- Yılmaz**, Ejder: “Usûl Ekonomisi”, AÜHFD, C. 57, S. 1, 2008, s. 243-274.
- Yılmaz**, Ejder: “Uygulamada Bilirkişilik ve Bilirkişi Raporları”, Mali Hukuk, 1996, 62, s. 12-31. (Yılmaz, Bilirkişilik).
- Yurtcan**, Erdener: Ceza Yargılaması Hukuku, 16. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- Yüksel**, Kemalettin: “Hukuk Muhakemeleri Kanunu Tasarısı Hakkında İncelemeler”, BD, S.67, 2008, s. 94-110.

İNTERNET KAYNAKLARI

- www.bilirkisilik.adalet.gov.tr
- www.emsal.yargitay.gov.tr
- www.hudoc.echr.coe.int
- www.kararlaryeni.anayasa.gov.tr
- www.karamercanhukuk.com
- www.kazanci.com
- www.kuran.diyanet.gov.tr
- www.lexpera.com
- www.tbmm.gov.tr
- www.sozluk.gov.tr

Fatih AKINCI

**TÜRK CEZA YARGILAMASINDA
HUKUKA AYKIRI DELİLLERİN
DEĞERLENDİRİLMESİ YASAĞININ
ADİL YARGILANMA HAKKI
ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Ceza Yargılamasında Hukuka Aykırı Delillerin Değerlendirilmesi
Yasağının Adil Yargılanma Hakkı Çerçevesinde İncelenmesi
Fatih Akıncı

Hukuk Yayınları Dizisi – 2962

Birinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 49 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKLAR

- AKAR, İbrahim : “Tahrikçi Ajan”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Cilt 24, Sayı 1, Haziran 2018, s.132-148.
- AKINCI, Fatih : “Lekelenmeme Hakkı”, *TAA Dergisi*, Yıl 2020, Sayı 43, Temmuz 2020, s. 177-203.
- AKYÜREK, Güçlü : “Ceza Yargılamasında Hukuka Aykırı Delillerin Değerlendirilmesi Sorunu”, *TBB Dergisi*, 2012 (101), s. 61-82.
- ALDEMİR, Hüsnü : *Adli-Önleme Arama ve Elkoyma*, Adalet Yayınevi, Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş 2.Baskı, Ankara 2018.
- ARTUÇ, Mustafa: *Pratik Ceza Muhakemesi Kanunu*, Adalet Yayınevi, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 3.Baskı, Ankara 2019.
- AYGÖRMEZ UĞURLUBAY, Gülsün/HAYDAR, Nuran/ KORKMAZ, Mehmet: “Seri Muhakeme Usulüne İlişkin Sorunlar”, *Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2019, Cilt 1, Sayı 2, s. 255, 306.
- BAŞBÜYÜK, İsa : “İletişim Sırasında Elde Edilen Gizli Ses Kayıtlarının Ceza Muhakemesinde Delil Olarak Kabul Edilebilirliği Sorunu” , *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 19, Sayı 1, Yıl 2017, s. 161-204.
- BEKRİ, Nedim : “Gerekçeli Karar Hakkı”, *Ankara Barosu Dergisi*, 2014/3, s.205-228.
- BIÇAK, Vahit: *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Gözden geçirilmiş Güncellenmiş 4.Bası, Ankara 2018.
- BIÇAK, Vahit: *Suç Muhakemesi Hukuku*, 3. Baskı, Polis Akademisi Yayınları, Ankara 2013.
- BIÇAK, Vahit: (1996) *Improperly Obtained Evidence*, Yardımcı, Ankara.
- BİRTEK, Fatih: *AİHM, Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay Kararları Işığında Ceza Muhakemesinde Delil ve İspat*, Adalet Yayınevi, Ankara 2016.
- BİRTEK, Fatih : *Ceza Muhakemesinde İkrar*, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- BROWN-BLAKE, CELIA: “Fair Trial Language and Right to Interpretation”, *International Journal of Minority and Group Rights*, Yıl 2006, S. 13.

- CAN, Neslihan : “Adil Yargılanma Hakkı Işığında Denetim Muhakemesi-ne Başvuru Hakkı”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Araştırmaları Dergisi*, Cilt 24, Sayı 2, Aralık 2018, s. 766-783.
- CENTEL, Nur : “Adil Yargılanma İlkesi ve Türk Hukukundaki Bazı Sorunlar”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Yıl 2010, Cilt 16, Sayı 1, s.3-14.
- CENTEL, Nur/ZAFER/Hamide : *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 8.Bası, Beta Yayınevi, İstanbul 2011.
- CENTEL, Nur/ZAFER/Hamide : *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Yenilenmiş ve Gözden Geçirilmiş 9.Bası, Beta Yayınevi, İstanbul 2012.
- CENTEL, Nur/ZAFER, Hamide : *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 10.Bası, İstanbul, Beta Yayınevi, 2013.
- ÇAYAN, Gökhan: “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Mahkemeye Erişim Hakkı”, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, Yıl 2016, Sayı 28, s.235-272.
- ÇETİN, Beytullah: “Ceza Muhakemesi Hukukunda Yasak Yollarla Edinilmiş Delillerin Değerlendirilmesi”, *Prof. Dr. Nevzat Toroslu’ya Armağan*, Cilt I, 2015, s.271-291.
- ÇETİN, Beytullah: *Savunma Hakkının Kısıtlanması*, Seçkin yayıncılık, Ankara 2018.
- ÇINAR, A. Rıza : “Hukuka Aykırı Kanıtlar”, *TBB Dergisi*, Sayı 55, Yıl 2004, s. 31-64.
- ÇOLAK, Haluk/TAŞKIN, Mustafa: *Ceza Muhakemesi Kanunu Şerhi*, Seçkin Yayıncılık, 2.Baskı, Mayıs 2007.
- DEĞİRMENCİ, Olgun : *Ceza Muhakemesinde Sayısal (Dijital) Delil*, Seçkin Yayınları, Ankara, 2014.
- DEĞİRMENCİOĞLU, Burcu: “AİHM İçtihatları Işığında ‘Masumiyet Karinesi’nin Korunması”, *Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2019, Cilt 1, Sayı 2, s.307-356.
- DEMİR, Nazlı Hilal: *Yasak Deliller ve İnsan Onuru*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temmuz 2012.
- DEMİRBAŞ, Timur: *Soruşturma Evresinde Şüphelinin İfadesinin Alınması*, Seçkin Yayıncılık, Güncellenmiş 4.Baskı, Nisan 2015.
- DİLEKÇİ, Cansu: “Mukayeseli Hukukta ve AİHM kararlarında Hukuka Aykırı Delillerin Yeri”, *Terazi Hukuk Dergisi*, Cilt 6, Sayı 61, Yıl 2011, s.65-68.

- DİNÇ, Güney: *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine Göre Adil Yargılanma Hakkı*, İzmir Barosu Yayınları, İzmir 2006.
- DİZDAR, Emre : “Ceza Muhakemesi Hukukunda Hukuka Aykırı Delillerin Değerlendirilmesi”, *Fatih Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 3, Sayı 2, Yıl 2015, s.143-174.
- DOĞRU, Osman/NALBANT, Atilla: *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi Açıklama ve Önemli Kararlar*, (Yüksek Yargı Kurumlarının Avrupa Standartları Bakımından Rollerinin Güçlendirilmesi Ortak Projesi), 1.Baskı, T.C. Yargıtay Başkanlığı 2012.
- DÖNMEZ, Burcu: *Ceza Muhakemesi Hukukunda Çapraz Sorgu (Doğrudan Soru Yöneltilme)*, Seçkin Yayıncılık, Güncellenmiş ve Genişletilmiş 2.Baskı, Ankara 2019.
- DURSUN, Gizem: *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında İşkence Yasağı ve İşkenceyi Etkili Biçimde Soruşturma Yükümlülüğü*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018.
- DUTERTRE, Gilles : “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarından Örnekler”, Avrupa Konseyi Yayınları, Kasım 2007.
- DÜLGER, Murat Volkan: *Ceza Muhakemesi Hukukunda Dışlama Kuralı ve Hukuka Aykırı Delillerin Uzak Etkisi*, Seçkin Yayıncılık, Eylül 2014.
- DÜLGER, Murat Volkan: “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin Gäfgen Kararı Bağlamında Ceza Muhakemesinde İşkence Tehdidi ile Elde Edilen Delillerin Kullanımı Sorunu”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, MartNisan 2014, Y. 26, S. 111, s.325-410.
- DÜLGER, Murat Volkan : “Ceza Muhakemesinde Müdafinin Konumu ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar”, *Ankara Barosu Dergisi*, 2012/4, s.40-76.
- EKİNCİ, Ahmet: “Anayasa Mahkemesi’nin Bireysel Başvuru Kararlarında Mahkemeye Erişim Hakkı”, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2014, Cilt 18, Sayı 3, s.821-848.
- ERDAĞ, Ali İhsan: “İletişimin Denetlenmesi Kapsamında İki Önemli Sorun Olarak; Mağdurun İletişiminin Tespiti Ve İletişimin Mağdur Tarafından Kaydedilmesi”, *TBB Dergisi*, 2011(92), s. 31-61.
- ERYILMAZ, Ali: *Ceza ve Disiplin Hukukunda Hukuka Aykırı Delil*, Hukab Yayınları, Ankara 2013.
- ESMER, Metin : “Adil Yargılanma Hakkı Çerçevesinde Silahların Eşitliği İlkesinin Georgi Dimitrov’un Yargılanması Üzerinden Değerlendirilmesi”, *İzmir Barosu Dergisi*, Yıl:79, Ocak 2014, s.136-147.

- FEYZİOĞLU, Metin : *Ceza Muhakemesinde Vicdani Kanaat*, Ankara 2002.
- GEDİK, Doğan : *Ceza Muhakemesinde İspat ve Şüphenin Sanık Lehine Yorumlanması* 3.Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- GENEL, Erdoğan: “Uygulamada Hukuka Aykırı Deliller Sorunu”, *Adil Yargılanma Hakkı*(Global hukuk Eğitimi Programları Direktörlüğü), Yayın No: 4, Aralık 2004.
- GEYER, Florian : “Zehirli Ağacın Meyvesi”, Çeviren: Burcu Başak Uluçay, Barış Hocaoglu, *Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat* (ed. Y. Ünver) Seçkin Yayınevi, Ankara 2014, s. 457-487.
- GLESS, Sabine : “Delil Yasakları ve Uzak Etki”, Çeviren: Kerem Öz, *Ceza Muhakemesinde Delil ve İspat Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2014, s.461-491.
- GÖDEKLİ, Mehmet: “Türk Ceza Muhakemesinde Maddi Gerçeğe Ulaşmanın Ön Koşulu Olarak Hukuka Aykırı Delillerin Değerlendirilmesi Yasağı”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 65 (4) 2016, s. 1815-1924.
- GÖKSOY, Resul: *Ceza Muhakemesinde Dijital Delillerin Elde Edilmesi ve Güvenilirliğinin Sağlanması*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- GÖZÜBÜYÜK, Şeref/GÖLCÜKLÜ, Feyyaz : *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İnceleme ve Yargılama Yöntemi*, 10.Bası, Turhan Kitapevi, Ankara 2013.
- GÜNAY, Erhan : *Savunma Hakkının Kısıtlanması*, 2.Bası, Ankara 2013.
- GÜNDÜZ, F.Ebru: “Hukuka Aykırı Elde Edilmiş Delillerin Disiplin Hukukunda Kullanılması”, *Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi*, Yıl 4, Sayı 2019/1, s. 89-114.
- GÜNGÖR, Burak: *Silahların Eşitliği İlkesi ve Çelişmeli Yargılama Hakkı'nın Bireysel Başvuru Usulünde İncelenmesi*, Doktora Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli 2019.
- GÜZEL, Kenan : “Adil Yargılanma Hakkı Bakımından Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru”, *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, Cilt 5, Sayı 8, Yıl 2018, s.50-75.
- HAMDEMİR, Berkan: *Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru*, Seçkin Yayıncılık, Gözden Geçirilmiş 2.Baskı, Ankara 2018.
- HARRİS, David/O'BOYLE, Micheal/BATES, Ed/BUCKLEY, Carla : *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hukuku*, (Yüksek Yargı Kurumlarının Avrupa Standartları Bakımından Rollerinin Güçlendirilmesi Ortak Projesi), Türkçe 1.Baskı, Avrupa Konseyi 2013.

- HAUPTMANN, Friedrich: “Avusturya’da Savcılık Yeni Tartışmalar ve Eski Sorunlar”, (Bir Adli Organ Olarak Savcılık Sempozyumu Ankara TBB, 7-9 Temmuz 2006).
- HAYDAR, Nuran: *Susma Hakkı*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- İNCEOĞLU, Sibel: *Adil Yargılanma Hakkı*, (Anayasa Mahkemesi Bireysel Başvuru El Kitapları Serisi-4), Avrupa Konseyi 2018.
- İNCİ, Özen: “Şüpheli ve Sanığa Rağmen Bir Ceza Muhakemesi Hukuku Mu? Şüpheli ve Sanığın Ceza Muhakemesi İşlemlerine Katlanma Yükümlülüğü ve Bu Yükümlülüğün Sınırları Hakkında Düşünceler”, *Hacettepe HFD*, 7(2), 2017, s.119-168.
- İPEK, Ali İhsan : *Adil Yargılanma Hakkı Kapsamında Savunma Hakkı*, Adalet Yayınevi, Ankara 2015.
- İTİŞGEN, Rezzan: *Kişinin Kendi Kendini Suçlamaya Zorlanamaması İlkesi(Nemo Tenetur İlkesi) ve Susma Hakkı*, XII Levha Yayınları, İstanbul 2013.
- KAFES, Veli: “Ceza Muhakemesinde Meram Anlatma İlkesinin Sağlanması”, *Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi*, Yıl 2015, Cilt 3, Sayı 2, s.181-198.
- KALABALIK, Halil : *İnsan Hakları Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Güncellenmiş 5.Baskı, Ankara 2017.
- KAN AYDIN, Çağrı : “Adil Yargılanmanın Bir Unsuru Olarak ‘Susma Hakkı’”, *TBB Dergisi* 2010 (91), s.146-180.
- KARAKAYA, Süheyl : “İletişimin Denetlenmesi Tedbiri Esnasında Elde Edilen Tesadüfi Deliller”, *DEÜ Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Durmuş Tezcan’a Armağan, C. 21, Özel S. , Yıl 2019, s. 1491- 1525.
- KARAKEHYA, Hakan : *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 6.maddesi Bağlamında Ceza Muhakemesinde Duruşma*, Savaş Yayınevi, Ankara 2008.
- KARAKEHYA, Hakan: “Ceza Muhakemesinin Amacı”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.65, S.2, 2007.
- KARAKEHYA, Hakan, : “Ceza Muhakemesinde Hakkaniyete Uygun Yargılanma Hakkına İlişkin Esaslar”, *Ombudsman Akademik*, Yıl 2014, Sayı 1, s.83-97.
- KARAKEHYA, Hakan/TEPECİK, Filiz: “Sanığa Atanmış Müdafiiini Seçme Hakkı Tanınmasının Asimetrik Bilgi Teorisi Açısından Değerlendirilmesi”, *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, Yıl 2019, Cilt 8, Sayı 4, s.30-39.
- KARANLIK, Meltem: *Susma Hakkı*, Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eylül 2019.

- KAŞIKARA, Serhat: *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Çerçevesinde Adil Yargılanma Hakkı ve Türkiye*, Adalet Yayınevi, Ankara 2009.
- KAŞIKARA, Serhat: “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 6.Maddesi Çerçevesinde Makul Süre İçerisinde Yargılanma Hakkı”, *TBB Dergisi*, Sayı 84, 2009, s.231-259.
- KAŞIKARA, Serhat : “Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil Elde Etme Yasakları, *Ceza Hukuku Dergisi*, Cilt 4, Sayı 10, Yıl 2009, s.177-208.
- KAYA, Köroğlu: *Cezai Konularda Anayasa Mahkemesi’ne Bireysel Başvuru*, Seçkin Yayıncılık, Güncellenmiş ve Genişletilmiş 3.Baskı, Ankara 2017.
- KAYA, Köroğlu: “İnsan Haklarının Korunması ve Ceza Politikası Bağlamında İşkence Yasağı ve Hukuka Aykırı Deliller”, *TAA Dergisi*, Y.7, Sayı 24, Ocak 2016, s.461-512.
- KESKİN, Serap : *Ceza Muhakemesi Hukukunda Temyiz Nedeni Olarak Hukuka Aykırılık*, Alfa Yayınları, İstanbul 1997.
- KILIÇ, Ali Şahin: “Tercümandan Faydalanma Hakkı Çerçevesinde Sanığın Seçtiği Dilde Savunma Yapması Üzerine Bir Değerlendirme”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2016, Cilt 65, Sayı 4, s.2101-2131.
- KOCA, Mahmut: “Ceza Muhakemesinde Hukuka Aykırı Delilleri Değerlendirme Yasağı”, *AÜEHFD*, C. IV, S. 1-2 (2000), s. 105-146.
- KOCA, Mahmut: “Ceza Muhakemesi Hukukunda Deliller”, *Ceza Hukuku Dergisi*, Yıl:1 Sayı:2, İstanbul, Aralık 2006.
- KOCAOĞLU, Sinan: “Susma Hakkı”, *Ankara Barosu Dergisi*, 2011/1, s.29-58.
- KÖSE, Metin: *Ceza Kovuşturmasında Delillerin Ortaya Konulması ve Değerlendirilmesi*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2017.
- KUNTER, Nurullah/YENİSEY, Feridun/NUHOĞLU, Ayşe;: *Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku*, Seçkin Yayınevi, İstanbul 2010.
- LEACH, Philip: *Taking a Case to the European Court of Human Rights*, Oxford University Press, 3rd Edition, New York, 2011.
- MERAN, Necati: *Açıklamalı- İçtihatlı Yeni Türk Ceza Kanunu*, 2. Baskı, Ankara 2007, s. 683.
- OĞUL, Oğuzhan: *Ceza Yargılamasında Savunma Hakkının Sınırlandırılması*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2019.
- ORMANOĞLU, Hatice Derya: “Anayasal Bağlamda ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Boyutuyla Suçsuzluk Karinesi”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2016, Cilt 65, Sayı 4, s.2241-2276.

- OSMANOĞLU, Kerem, "Ceza Muhakemesi Açısından Hukuka Aykırı Delillerin Değerlendirilmesi", *Ceza Hukuku Dergisi*, Cilt 7, Sayı 18, Yıl 2012, s.137-172.
- ÖMERCİOĞLU, Abdullah: "Adil Yargılanma Hakkı ve Bu hakkın Vergi Yargılama Hukuku Açısından Değerlendirilmesi", *Hukukçular Arası Makale Yarışması, Türkiye Barolar Birliği Yayınları*, Ankara, Nisan 2014. (Kitap Bölümü).
- ÖZBEK, Veli Özer: "Adil Yargılanma Hakkı- Özel Hayatın Gizliliği İlişkisi Arama ve Delil Elde Etme", *Adil Yargılanma Hakkı(IGUL Yayınları)*, Yayın No: 4, Aralık 2004.
- ÖZBEK, Veli Özer/DOĞAN, Koray/BACAKSIZ, Pınar: *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- ÖZDEK, Yasemin: *Avrupa İnsan Hakları Hukuku ve Türkiye*, Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü İnsan Hakları Araştırma ve Derleme Merkezi, Mart 2004.
- ÖZEN, Mustafa : *Ceza Muhakemesi Hukuku Dersleri*, Adalet Yayınevi, Ankara 2017.
- ÖZEN, Mustafa : *Öğreti ve Uygulama Işığında Ceza Muhakemesi Hukuku*, Adalet Yayınevi, Ankara 2017.
- ÖZER ÖZBEK, Veli/DOĞAN, Koray/BACAKSIZ, Pınar/TEPE, İlker: *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Gözden Geçirilmiş 11.Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2018.
- ÖZGENÇ, İzzet: "Suç Zanlısı Kişinin Gerçeği Söyleme Yükümlülüğü ve Bunun Hukuki Sonuçları", *Hukuk Araştırmaları (Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi)*, C: 19, S: 1-3, 1995, s. 129-142.
- ÖZKAN DUVAN, Ayşe: "Bireysel Başvuru Kararlarında Makul Sürede Yargılanma Hakkı", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2019, Cilt 68, Sayı 1, s. 287-336.
- ÖZTUNÇ, Özgün: *Ceza Muhakemesinde Hukuka Aykırı Deliller*, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2010.
- ÖZTÜRK, Bahri: *Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Güncellenmiş 13.Baskı, Ankara 2019.
- ÖZTÜRK, Bahri: "Yeni Yargıtay Kararları Işığında Delil Yasakları", *AÜSBF İnsan Hakları Merkezi Yayınları*, 1995.
- ÖZTÜRK, Bahri: "Bir Adli Organ Olarak Savcılık" Sempozyumu, *TBB İHAUM Dizisi:6*, 7-9 Temmuz 2006, Ankara 2006.

- ÖZTÜRK, Bahri/ERDEM, Mustafa Ruhan: *Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku*, 12.Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2008.
- ÖZTÜRK, Bahri/ERDEM, Mustafa Ruhan, ÖZBEK /Veli Özer : *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Ankara 1999.
- ÖZTÜRK, Bahri/KAZANCI ERER, Behiye/GÜLEÇ SOYER, Sesim: *Ceza Muhakemesi Hukukunda Koruma Tedbirleri*, Seçkin Yayıncılık, Son Değişikliklerle Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş 3. Bası, Ankara 2019.
- PARLAR, Ali/HATİPOĞLU, Muzaffer/YÜKSEL, Erol Güngör: *Ceza Muhakemesi Hukukunda Deliller Çapraz Sorgu ve İspat*, Ankara 2008.
- REID, Karen : *A Practitioner's Guide to the European Convention on Human Rights*, Sweet&Makswell, 4. Baskı, Londra 2011.
- SARIASLAN, Osman: "Bireysel Başvuru Süreciyle Değişen Yargısal Paradigma Ve Adil Yargılanma Hakkı Ekseninde İdari Yargıda Re'sen Araştırma İlkesi", *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, Yıl 6, Sayı 12, Aralık 2018, s.647-692.
- SOYASLAN, Doğan: *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Güncelleştirilmiş 7.Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2018.
- SOYASLAN, Doğan: "Adil Yargılanma Hakkı ve Türk Ceza Yargılaması", *Adil Yargılanma Hakkı(IGUL Yayınları)*, Yayın No: 4, Aralık 2004.
- SUMMERS, Sarah: *Fair Trials*, Oxford 2007.
- ŞAHİN, Cumhur: *Ceza Muhakemesi Hukuku -I-*, 9. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018
- ŞAHİN, Cumhur/GÖKTÜRK, Neslihan: *Ceza Muhakemesi Hukuku-II-*, 7.Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018.
- ŞAHİN, Cumhur/GÖKTÜRK, Neslihan : *Ceza Muhakemesi Hukuku-Temel Hukuk Dizisi*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018
- ŞEN, Ersan: *Ceza Yargılaması Hukuku'nda Hukuka Aykırı Deliller Sorunu*, Beta Yayınları, İstanbul 1998.
- ŞEN, Ersan: "Hazır Olmayan Tanığın İfadesiyle Mahkumiyet ve Delillerin İspat Gücü", *Terazi Hukuk Dergisi*, Cilt 11, Sayı 114, Yıl 2016, s.104-113.
- ŞEN, Ersan: *Türk Hukuku'nda Telefon Dinleme Gizli Soruşturmacı X Muhbir*, Seçkin Yayınevi, 4.Baskı, Şubat 2010.
- ŞEN, Ersan: *Türk Hukuku'nda Telefon Dinleme Gizli Soruşturmacı X Muhbir*, Seçkin Yayıncılık, Sorularla ve Cevaplarla Genişletilmiş ve Güncellenmiş 5.Baskı, Ankara 2011.

- ŞEN, Ersan: *Yorumluyorum –XII-*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016.
- ŞEN, Ersan/YENİCE, Nilüfer : “Yargılamanın Bir Bütün Olarak Dürüstlüğü”, *Terazi Hukuk Dergisi*, Cilt 11, Sayı 120, Yıl 2016, s.126-131.
- ŞEN, Mahmut: “Adil Yargılanma Hakkı ve Saddam Hüseyin Davası”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.18, Yıl 2014, Sayı 1, s. 243-262.
- ŞENOL, Cem: *Teori ve Uygulamada Ceza Muhakemesinde Hukuka Aykırı Delillerin Kullanılması ve Değerlendirilmesi Yasağı*, XII Levha Yayınları, İstanbul, 2015.
- ŞIK, Hüseyin: “Suçsuzluk Karinesi”, *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, Yıl 2012, Sayı 1, s. 103-144.
- TAKCI, Tuğçe : *Türk ve Avrupa Hukukunda Temel Hak Boyutuyla Adil Yargılanma Hakkı*, Adalet Yayınevi, Ankara 2017.
- TANER, Fahri Gökçen : *Ceza Muhakemesi Hukukunda Adil Yargılanma Hakkı Bağlamında Çelişme ve Silahların Eşitliği*, Seçkin Yayıncılık, Mart 2019.
- TAŞDELEN, Okan: “Çelişkili Yargı Kararlarının Adil Yargılanma Hakkı Bağlamında Değerlendirilmesi”, *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, Yıl 2016, Sayı 7, s.987-1024.
- TATAR, Erol: “Tanık Koruma Tedbirleri”, *Hukukçular Arası Makale Yarışması*, TBB Yayınları, Ankara 2014, s.145-161.
- TEZCAN, Durmuş/ERDEM, M.Ruhan/ÖNOK, Murat : *İnsan Hakları El Kitabı*, Seçkin Yayıncılık, 3.Baskı, Ankara 2010.
- TEZCAN, Durmuş/ERDEM, M. Ruhan/SANCAKDAR, Oğuz/ÖNOK, Rifat Murat: *İnsan Hakları El Kitabı*, Seçkin Yayıncılık, Güncellenmiş 8.Baskı, Ankara 2019.
- TIME, Victoria: “Delil Toplama: Çin’de Delil Yasakları”, Çeviren: Bengi ÖZ, *Ceza Muhakemesinde Delil ve İspat Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2014, s.115-127.
- TOROSLU, Nevzat/FEYZİOĞLU, Metin : *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 18.Baskı, Savaş Yayınevi, Ankara 2018.
- TURABİ, Selami: *Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Rehberi*, Seçkin Yayıncılık, Güncellenmiş 3.Baskı, Ankara 2017.
- TURAN, Hüseyin/ŞAHİN, Fatih : “Müdafiinin Soruşturma Dosyasını İnceleme Yetkisine Getirilen Kısıtlamanın Savunma Hakkı Bakımından Değerlendirilmesi”, *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, Yıl 2017, Sayı 10, s.597-619.
- ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ : *Adil Yargılanma Hakkı*, İletişim Yayıncılık, İstanbul 2000.

- UZUNALİ ŞENOL: Gökçe, *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Delil Yasakları*, Yüksek Lisans Tezi, Yaşar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 2014.
- UZUN ERTEKİN, Gözde: *Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Yolunda Adil Yargılanma Hakkı*, Yüksek Lisans Tezi, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mayıs 2018.
- ÜNVER, Yener, "Ceza Muhakemesinde İspat, CMK ve Uygulamamız", *Ceza Hukuku Dergisi*, Y.1 S.2, Ankara 2006, s.103-205.
- ÜNVER, Yener/HAKERİ, Hakan : *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 13.Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2017.
- ÜNVER, Yener/HAKERİ, Hakan : *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Adalet Yayınevi, 16.Baskı, Ankara 2019.
- YAŞAR, Osman: *Yeni İhtihatlarla Uygulamalı ve Yorumlu Ceza Muhakemesi Kanunu*, Seçkin Yayıncılık, Güncellenmiş 8.Baskı, Ankara 2018.
- YENİDÜNYA, A.Caner/İÇER, Zafer: *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 1.Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2016.
- YENİSEY, Feridun/NUHOĞLU, Ayşe: *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Güncellenmiş 7.Baskı, Ankara 2019.
- YEŞİLOVA, Bilgehan: "Yargılama Diyalektiği ve Silahların Eşitliği", *TBB Dergisi*, Sayı 86, 2009, s.47-101.
- YETİM, Servet: "Yargı Kararlarına Erişim Hakkı", *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, Yıl 2014, Sayı 4, s.47-92.
- YILDIRIM, Akif: "Anayasa Mahkemesi Uygulamasında Masumiyet Kariyesi", *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, Yıl 2017, Sayı 9, s. 491-517.
- YILMAZ, Yeşim: *Ceza Muhakemesinde Hukuka Aykırı Delillerin İspat Değeri*, Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mayıs 2013.
- YURTCAN, Erdener: *Ceza Muhakemesi Kanunu Şerhi*, Seçkin Yayıncılık, Güncelleştirilmiş 9. Baskı, Ankara 2019.
- YURTCAN, Erdener: *Ceza Yargıcının El Kitabı*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- YURTCAN, Erdener: *Ceza Yargılaması Hukuku*, 15.Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- YÜZER, Dilara: "Basın Yoluyla Adli Haberlerin Verilişi ve Suçsuzluk Kariyesi", *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2013, Cilt 15, Özel Sayı, s. 1653-1694.

Doç. Dr. Ergin Ergöl

Ankara Medipol Üniversitesi Hukuk Faköltesi
Genel Kamu Hukuku Öğretim Üyesi

HUKUKA GENEL GİRİŞ

TEMEL KAVRAMLAR VE KURUMLAR

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Hukuka Genel Giriş

Ergin Ergöl

Hukuk Yayınları Dizisi – 2960

Birinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 53 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr - adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.

İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde

No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0 312 395 85 71

Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Akad, Mehmet, Dinçkol Bihterin, Bulut Nihat, *Genel Kamu Hukuku*, Der Yayınları, İstanbul 2020
- Akbay, Muvaffak, *Umumi Amme Hukuku Dersleri*, Birinci Cilt, 4. Bası, Ankara 1961
- Anayurt, Ömer, *Anayasa Hukuku, Temel Kavramlar ve Türk Anayasa Hukuku*, Seçkin Yayınları, Ankara 2018
- Aral, Vecdi, *Beklediğimiz ve Bizden Beklenen Adalet*, Legal yayıncılık, İstanbul 2014
- Araslı, Utkan, *Anayasa Mahkemesi İptal Kararları Açısından Anayasal Temel İlke ve Kavramlar*, TBB Yayınları, Ankara 2015
- Arsel, İlhan, *Anayasa Hukukunun Umumi Esasları*, Ankara 1955
- Arslan, Zühtü, *Anayasa Teorisi*, Seçkin Yayınları, Ankara 2005
- Atay, Yeliz Şanlı, *Türk İdare Hukukunda Adsız Düzenleyici İşlemler*, TODAİ yayınlarıAnkara 2011
- Avcı, Mustafa, *Türk Hukuk Tarihi*, Atlas Akademi Yayınları, Konya 2020
- Aydın, M. Akif, *Türk Hukuk Tarihi*, 15. Baskı Beta Yayınları, İstanbul 2018
- Başgil, Ali Fuat, *Esas Teşkilat Hukuku, 1. Cilt, Türkiye Siyasi Rejimi ve Anayasa Prensipleri*, 1960 Tarihli Basıdan Tıpkı Basım, İstanbul, Nisan 2019
- Bocquillon, Jean-François, Mariage, Martine, *Introduction au droit DCG 1 2014/2015*, Editions Francis Lefebvre, Paris 2014.
- Bodin, Jean, *Les six livres de la République. Un abrégé du texte de l'édition de Paris de 1583*, Édition et présentation de Gérard

- Mairet. Paris: Librairie générale française, 1993, 607; Özçelik, 1984
- Bozkurt, Enver, *Genel Hukuk Bilgisi*, Legem Yayıncılık, 2. Baskı, Ankara 2018
- Bricca-Druffin, Sophie, *L'essentiel de l'introduction generale au droit, 2019-2020*, Gualino, 2019
- Bulut, Nihat, "Eski Yunandan aydınlanma çağına insan onuru kavramının gelişimine bir bakış", EUHFD, C. XII, S.3-4 (2008)
- Bulut, Nihat, "Siyasal İktidar Tipleri ve Bir Siyasal Tipi Olarak (Modern) Devlet", <http://cdn.istanbul.edu.tr/>
- Cevizci, Ahmet, *Paradigma Felsefe Sözlüğü*, Paradigma Yayınları, İstanbul 1999
- Chantebout, Bernard, *Droit Constitutionnel et Science Politique*, Armand Colin, Paris 1991
- Çıkla, Selçuk, "La Fontaine'in Masallar'ında Türk İzleri", *Türk Dili*, S. 775, Temmuz 2016, ss. 83-90
- Demirkol, Ferman, *Anayasa Hukuku, Ders Notları*, Filiz Kitabevi, İstanbul 2017
- Doehring, Karl, *Genel Devlet Kuramı*, İnkılap ve Aka Yayınevi 2002
- Duverger, Maurice, *Siyasal Rejimler*, çev. Teoman Tunçdoğan, Sosyal Yayınlar, İstanbul 1986
- Eren, Abdurrahman, *Anayasa Hukuku Dersleri*, 2. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2020
- Ergül, Ergin, *Anayasa Mahkemesine ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Bireysel Başvuru ve Uygulaması*, Yargı Yayınevi, Ankara 2012
- Ergül, Ergin, *Hukukçu ve Siyaset Bilimci Kimliğiyle İbn Haldun, Devlet ve Hukuk Kuramının Hukuk, Adalet ve İnsan Hakları Boyutları*, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2018

- Ergül, Ergin, *İbn Haldun'un Teorileri ile Karşılaştırmalı Genel Kamu Hukuku*, Adalet Yayınevi, Ankara 2019
- Ergül, Ergin, *Anayasa Hukukuna Başlangıç*, Adalet Yayınevi, Ankara 2019
- Ergül, Ergin, *Bir Adalet ve Siyaset Düşünürü Olarak Sadi Şirazi*, Adalet Yayınevi, Ankara 2019
- Ergin Ergül, *Bir Hukuk ve Siyaset Bilgesi Olarak Mevlâna*, Adalet Yayınevi/Navi, Ankara 2019
- Ergül, Ergin, *Siyaset Bilimci ve Kamu Hukukçusu Olarak Farabi*, Bilgeekitap, Goooglekitaplar, 2020
- Esener, Turgut, *Hukuka Giriş*, Alkım Yayınları, İstanbul 2012
- Fürûzanfer, B., *Mevlâna Celaleddin*, (Çev. Feridun Nafiz Uzluk), Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1986
- Göze, Ayferi, *Siyasal Düşünceler ve Yönetimler*, Beta Yayınevi, İstanbul 2015
- Gözler Kemal, *Devletin Genel Teorisi*, Ekin Yayınları, Bursa, 2015
- Gözler, Kemal, *Genel Hukuk Bilgisi*, Meslek Yüksek Okulları İçin, Ekin Yayınları, 20. Baskı, Bursa 2020
- Gözler, Kemal, *Türk Anayasa Hukuku*, 3. Baskı, Ekin Yayınları, Bursa 2019
- Gözler, Kemal, *Türkiye'nin Yönetim Yönetim Yapısı*, Ekin Yayınları, Güncellenmiş 2. Baskı, Bursa 2019
- Gözübüyük, Şeref, *Anayasa Hukuku*, S yayınları, Ankara 1986
- Gürsoy, Kenan, *Etik ve Tasavvuf Felsefi Diyaloglar*, Ankara 2015
- Hatemi, Hüseyin, *İslâm Hukuku Dersleri*, Sümer Kitabevi, İstanbul 2012
- Heywood, A., *Siyasetin Temel Kavramları* (çev. Hayrettin Özler), Adres Yayınları, Ankara 2012

- Ibn Khaldun, *Le Livre des Exemples I, Autobiographie Muquaddima* par Abdesselam Cheddadi, Gallimard, Paris 2002
- Kapani, Münci, *Politika Bilimine Giriş*, BB101 Yayınları, Ankara 2018, 57. Baskı
- Karayalçın, Yaşar, *Hukukda Öğretim-Kaynaklar-Metod, Problem Çözme*, Ankara 1986
- Kayar, İsmail, Üzülmez, İlhan, *Hukukun Temel Kavramları*, Seçkin Yayınevi, 10. Baskı, Ankara 2016
- Kırlangıç, Hicabi, *Mevlâna Celaleddin Rumi Yedi Meclis (Mecalis-i Seb'â)*, Kurtuba Kitap, İstanbul 2010
- Kia, Akkaya Rukiye, *Bir Ders Konusu Olarak "Devlet" ya da Genel kamu Hukuku Dersinin Kökenleri*, Beta Yayınevi, İstanbul 2013
- Kia, Akkaya Rukiye, *Moderniteden Postmoderniteye Egemenlik ve Hukuk*, Beta, 2. Baskı, İstanbul 2011
- Koçak, Mustafa, *Batı'da ve Türkiye'de Egemenlik Ajnlayışının Değişimi Devlet ve Egemenlik (Eski kavramlar-Yeni Anlamlar)*, Seçkin Yayınları, Ankara 2006
- Köküsarı, İsmail, *Anayasa Mahkemesi Kararlarının Türleri ve Nitelikleri*, XII Levha Yayınları, İstanbul 2009
- Kubalı, Hüseyin Nail, *Anayasa Hukuku Dersleri, Genel Esaslar ve Siyasi Rejimler*, İstanbul 1969
- La Fontaine, *Masallar*, çev. Sabahattin Eyüboğlu, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 5. Baskı, İstanbul 2007
- Lipson, Leslie, *Siyasetin Temel Sorunları*, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul
- Meyerovitch, Eva De Vitray- / Mortazavi, Djamchid, Mathnawi, *La quête de l'absolu*, édition du Rocher, Paris 2004
- Monteil, Vincent, *Préface, Ibn Khaldûn, Discours Sur L'Histoire Universelle*, Sinbad, 1997.

- Nabli, B  lign, *L'Etat - Droit et Politique*, Broch  , Paris 2017
- Okandan, Recai G., *Umumi Amme Hukuku*, Fak  lteler Matbaası, İstanbul, 1966
-   zbudun, Ergun, *Anayasacılık ve Demokrasi*, Yetkin Yayınları, Ankara 2019
-   zbudun, Ergun, *T  rk Anayasa Hukuku*, 18. Basım, Yetkin Yayınları, Ankara 2018
-   zekes, Muharrem, *Temel Hukuk Bilgisi*, On iki levha yayınları, İstanbul 2021
- Pierson, Christopher, *Modern Devlet*,   viiyazıları Yayınevi, İstanbul 2015
- Postacio  lu, E. İlhan, *Okumak ve Yaşamak*, İstanbul 1987
- Renaud Denoix de Saint Marc, *l'Etat*, puf, Paris 2016
- Sabuncu, Yavuz, *Anayasaya Giriş*, İmaj Yayınevi, 16. Baskı, Ankara 2014
- Serozan, Rona, *Hukukta Y  ntem-Mantık*, Vedat Kitap  ılık, 2. Baskı, İstanbul 2017
- Soysal, M  mtaz, *Anayasaya Giriş*, Sevin   Matbaası, Ankara 1968
- S  mer, Hal  k H  di, *Hukuka Giriş, Kavramlar&Kurumlar*, Se  kin Yayınevi, 4. Baskı, Ankara 2020
- Şirvani, Latif Ahmed, *İkb  l'in Konuşma ve Yazıları*,   v. Can Ceylan, Inkılab Yayınları, İstanbul 2011
- Tezi  , Erdo  an, *Anayasa Hukuku*, Beta Yayınları, 22. Baskı, İstanbul 2018
- Turhan, Mehmet, *Anayasal Devlet*, Naturel Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2003
- Ubillos, Juan Mar  a Bilbao, Mart  nez, Fernando Rey, Zapatero, Jos   Miguel Vidal, *Lecciones de derecho constitucional I*, Aranzadi, Navarra 2018

- Uslu, Ferhat, *"Anayasa Yargısının İşlevleri"*, EÜHFD,, Cilt: 8, Sayı:2, Aralık 2013
- Uygun, Oktay, *Devlet Teorisi*, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2015
- Ünal, Şeref, *Anayasa Hukuk Açısından Mahkemelerin Bağımsızlığı ve Hâkimlik Teminatı*, TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları, Ankara 1995
- Yüzbaşıoğlu, Necmi, *Anayasa Hukuku El Kitabı*, Beta Yayınları, İstanbul 2007

Dr. Selim ERDİN

Yalova Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı

HUKUKA UYGUNLUK SEBEPLERİNDE
SUBJEKTİF
UNSUR SORUNU

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Hukuka Uygunluk Sebeplerinde Subjektif Unsur Sorunu
Selim Erdin

Hukuk Yayınları Dizisi – 2837

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 60 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Akbay, Muvaffak, "Kelsen'in Hukuk ve Devlet Teorisi", **AÜHFD**, 4 (1947), s. 29-47.
- Akbulut, Berri, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 6. Baskı, Adalet, 2019.
- Alacakaptan, Uğur, **İşlenemez Suç**, 1. Baskı, AÜHFY, ty.
- Alacakaptan, Uğur, **Suçun Unsurları**, 2. Baskı, Sevinç Matbaası, Ankara, 1975.
- Alwart, Heiner, "Der Begriff des Motivbündels im Strafrecht – am Beispiel der subjektiven Rechtfertigungselemente und des Mordmerkmals Habgier", **GA**, 1983, s. 433-456.
- Aral, Vecdi, "Kelsen'in Hukuk Anlayışı", **İÜHFM**, 34 (1968), s. 513-552.
- Aral, Vecdi, "Hukuk Felsefesinde Değer Rölativizmine Karşı Değer Objektivizmi", **İÜHFM**, 40 (1974), s. 521-552.
- Artuk, M. Emin/Gökçen, Ahmet/Alşahin, M. Emin/Çakır, Kerim, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 14. Baskı, Adalet, Ankara, 2020.
- Baba, Yasemin, "**Haksızlık İçeriğindeki Azlığın Cezalandırma Üzerindeki Etkisi**", İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2017.
- Baumann, Jürgen, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 8. Aufl., Ernst und Werner Gieseking, Bielefeld, 1977.
- Baumann, Jürgen/Weber, Ulrich, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 9. Aufl., Ernst und Werner Gieseking, Bielefeld, 1985.
- Baumann, Jürgen/Weber, Ulrich/Mitsch, Wolfgang/Eisele, Jörg, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 12. Aufl., Ernst und Werner Gieseking, Bielefeld, 2016.
- Baumgarten, Arthur, **Der Aufbau der Verbrechenslehre**, 1. Aufl., J.C.B. Mohr (Paul Ziebeck), Tübingen, 1913.
- Bekar, Elif, **Objektif Cezalandırılabilme Koşulları ve Bu Koşullar Bağlamında Türk Ceza Kanunu'nda Yer Alan Suçlar**, 1. Baskı, On İki Levha, İstanbul, 2017.
- Belting, Ernst, **Die Lehre vom Tatbestand**, 1. Aufl., J.C.B. Mohr (Paul Ziebeck), Tübingen, 1930.
- Belting, Ernst, **Grundzüge des Strafrechts**, 11. Aufl., J.C.B. Mohr (Paul Ziebeck), Tübingen, 1930.
- Belting, Ernst von Ludwig, **Die Lehre vom Verbrechen**, 1. Aufl., J.C.B. Mohr (Paul Ziebeck), Tübingen, 1906.

- Binding, Karl, **Handbuch des Strafrechts**, 1. Band, 1. Aufl., Duncker Humblot, Leipzig, 1885 (Nachdruck: Scientia Verlag Aalen, 1991).
- Blanke, Ernst-August, **Die subjektiven Rechtfertigungselemente**, 1. Aufl., Rheinische Friedrich Wilhelms-Universität, Bonn, 1960.
- Blei, Hermann, **Strafrecht I. Allgemeiner Teil**, 18. Aufl., C.H. Beck, München, 1983.
- von Blomberg, Peter, **Das Bewußtsein des Täters vom Vorhandensein der Einwilligung**, Inaugural-Dissertation zur Erlangung der Doktorwürde einer Hohen Juristischen Fakultät der Ludwig-Maximilians-Universität, München, 1963.
- Bockelmann, Paul/Volk, Klaus, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 4. Aufl., C.H. Beck, München, 1987.
- Bosch, Nikolaus, "Erfordernis eines Verteidigungswillens bei Notwehr und Notwehrexzess", **Jura**, 2016, s. 702.
- Bozbayındır, Ali Emrah, **Türk ve Mukayeseli Ceza Hukukunda Olası Kast Kavramı ve Sınırları**, 1. Baskı, Adalet, Ankara, 2018.
- Bulut, İlhan, **"Suçta Netice"**, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara, 2020.
- Burgstaller, Manfred, **Das Fahrlässigkeitsdelikt im Strafrecht**, 1. Aufl., Manzsche Verlags- und Universitätsbuchhandlung, Wien, 1974.
- Centel, Nur/Zafer, Hamide/Çakmut, Özlem, **Türk Ceza Hukukuna Giriş**, 10. Baskı, Beta, İstanbul, 2017.
- Cihan, Erol, **"Ceza Hukukunda Fiili Hata"**, Yayınlanmamış Doçentlik Tezi, İstanbul, 1971.
- Comoglu, Ekrem, **Das subjektive Rechtfertigungselement im türkischen Strafrecht im Spiegel der deutschen subjektiven Rechtfertigungselemente**, 1. Aufl., Grin, Norderstedt, 2017.
- Çetinkıran Balcı, Elif, "Hartmann'da Değer ve Değerlendirme Problemi", **KFD**, 3/2017, s. 105-123.
- Değirmenci, Olgun, "Ceza Hukukunda Yanılma Kavramı ve Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Yanılma", **TBBD**, 110 (2014), s. 129-188.
- Demirbaş, Timur, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 14. Baskı, Seçkin, Ankara, 2019.
- Diehl, Horst, **Die subjektiven Elemente der Unrechtsausschliessungsgründe**, Inaurural-Dissertation zur Erlangung des Doktorgrades der Hohen Rechts- und Staatswissenschaftlichen Fakultät der Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Keil, 1952.
- Doğan, Koray, "Elverişsiz Teşebbüs ve Ters Tipiklik Hatası", **Prof. Dr. Feridun Yenisey'e Armağan**, Cilt 1, Beta, İstanbul, 2014, s. 183-228.
- Doğan, Koray, **Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar**, 2. Baskı, Adalet, Ankara, 2015.

- Dönmezer, Sulhi/Erman, Sahir, **Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku Genel Kısım**, Cilt: II, 11. Bası, Beta, İstanbul, 1997.
- Dursun, Selman, "Türk Ceza Hukuku'nda Emrin İfasının Hukuki Niteliğinin Alman ve İtalyan Ceza Hukuku'yla Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi", **GÜHFD**, 2/2014, s. 203-252.
- Dursun, Selman/Bozbayındır, Ali Emrah, "Ceza Hukukunda Hukuka Uygunluk Nedenlerinin Manevi Unsurları Meselesi", **İÜHFM**, 1/2015, s. 63-90.
- Ebert, Udo, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 3. Aufl., C.F. Müller, Heidelberg, 2001.
- Ebert, Udo/Kühl, Kristian, "Das Unrecht der vorsätzlichen Straftat", **Jura**, 1981, s. 225-236.
- Ekici-Şahin, Meral, **Ceza Hukukunda Rıza**, 1. Baskı, On İki Levha, İstanbul, 2012.
- Engisch, Karl, **Untersuchungen über Vorsatz und Fahrlässigkeit im Strafrecht**, 1. Aufl., Otto Liebmann, Berlin, 1930.
- Engisch, Karl, "Der Unrechtstatbestand im Strafrecht", **Festschrift zum hundertjährigen Bestehen des deutschen Juristentages 1860-1960**, Band I, C.F. Müller, Karlsruhe, 1960, s. 401-437.
- Engisch, Karl, **Auf der Suche nach der Gerechtigkeit**, 1. Aufl., R. Piper & Co. Verlag, München, 1971.
- Engländer, Armin, "Der Verteidigungswille bei Notwehr und Notwehrexzess", **HRRS**, 2013, s. 389-393.
- Erb, Volker, "§ 32", **MüKo**, Band 1, 3. Aufl., C.H. Beck, München, 2017.
- Erem, Faruk/Danışman, Ahmet/Artuk, Mehmet Emin, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 14. Baskı, Seçkin, Ankara, 1997.
- Erman, Ragıp Barış, "**Yanılmanın Ceza Sorumluluğuna Etkisi**", İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2006.
- Ersan, Aykut, **Ceza Hukukunda Meşru Savunma ve Meşru Savunmada Sınırların Aşılması**, 1. Baskı, On İki Levha, İstanbul, 2013.
- Ersoy, Uğur, "Hareketin ve Neticenin Haksızlığı Kavramları Işığında Taksirli Suçlarda Meydana Gelen Sonucun/Neticenin Hukuki Niteliği Üzerine Bir İnceleme", **CHD**, 36 (2018), s. 39-67.
- Eser, Albin/Bosch, Nikolaus, "vor § 22", **S/S**, 29. Aufl., C.H. Beck, München, 2014.
- Fischer, Hans Abrecht, **Die Rechtswidrigkeit**, 1. Aufl., C.H. Beck, München, 1911.
- Foth, Heinrich, "Neuere Kontroversen um den Begriff des Wahnverbrechens", **JR**, 1965, s. 366-372.
- Freund, Georg/Rostalski, Frauke, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 3. Aufl., Springer, Berlin, 2019.

- Frisch, Wolfgang, "Grund- und Grenzprobleme des sog. subjektiven Rechtfertigungselements", **Festschrift für Karl Lackner zum 70. Geburtstag**, Walter de Gruyter, Berlin New York, 1987, s. 113-148.
- Frister, Helmut, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 7. Aufl., C.H. Beck, München, 2015.
- Früh, Walo, **Die irrtümliche Annahme eines Rechtfertigungsgrundes**, 1. Aufl., P.G. Keller, Winterthur, 1962.
- Fukuda, Taira, "Das Problem des Irrtums über Rechtfertigungsgründe", **JZ**, 1958, s. 143-148.
- Gaede, Karsten, "Der Verteidigungswille - konstitutive Voraussetzung bei Notwehr und Notwehrexzess?", **Festschrift für Rudolf Rengier zum 70. Geburtstag**, C.H. Beck, München, 2018.
- Gallas, Wilhelm, "Zum gegenwärtigen Stand der Lehre vom Verbrechen", **ZStW**, 67 (1955), s. 1-47.
- Gallas, Wilhelm, "Zur Struktur des strafrechtlichen Unrechtsbegriffs", **Festschrift für Paul Bockelmann zum 70. Geburtstag**, C.H. Beck, München, 1979, s. 155-179.
- Geilen, Gerd, "Notwehr und Notwehrexzeß", **Jura**, 1981, s. 200-210, 256-261, 308-317, 370-380.
- Geppert, Klaus, "Die subjektiven Rechtfertigungselemente", **Jura**, 1995, s. 103-107.
- Germann, Oskar Adolf, **Über den Grund der Strafbarkeit des Versuchs**, 1. Aufl., H.R. Sauerländer, Aarau, 1914.
- Goldschmidt, James, "Der Notstand, Ein Schuldproblem", **ÖZStr**, 4 (1913), s. 129-196.
- Goldschmidt, James, "Normativer Schuldbegriff", **Festgabe für Reinhard von Frank zum 70. Geburtstag**, Band 1, J.C.B. Mohr (Paul Ziebeck), Tübingen, 1930, s. 428-468.
- Göktürk, Neslihan, "Hukuka Uygunluk Nedenlerinin Maddi Koşullarında Yanılgının Hukuki Niteliği", **CHD**, 26 (2014), s. 7-30.
- Göktürk, Neslihan, "Hukuka Uygunluk Nedenleri Objektif Nitelikte midir?", **CHD**, 27 (2015), s. 7-28.
- Göktürk, Neslihan, "Suçun Yasal Tanımında Yer Alan "Hukuka Aykırılık" İfadesinin İcra Ettiği Fonksiyon", **İÜHFD**, 1/2016, s. 407-450.
- Göktürk, Neslihan, **Haksızlık Yanılgısının Ceza Sorumluluğuna Etkisi**, 1. Baskı, Seçkin, Ankara, 2016.
- Graf zu Dohna, Alexander, **Die Rechtswidrigkeit als allgemeingültiges Merkmal im Tatbestande strafbarer Handlungen**, 1. Aufl., Waisenhauses, Halle, 1905.
- Graf zu Dohna, Alexander, **Der Aufbau der Verbrechenslehre**, 4. Aufl., Ludwig Röhrscheid, Bonn, 1950.

- Graul, Eva, "Unrechtsbegründung und Unrechtsausschluß", **JuS-Lernbogen**, 1995, L 41-44.
- Graul, Eva, "Der umgekehrte Erlaubnistatbestandsirrtum", **JuS-Lernbogen**, 2000, L 41-43.
- Gropp, Walter, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 3. Aufl., Springer, Berlin Heidelberg, 2005.
- Gropp, Walter, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 4. Aufl., Springer, Berlin Heidelberg, 2015.
- Gropp, Walter, "An der Grenze der Lehre vom personalen Unrecht – Eine Skizze zum Fehlen des subjektiven Rechtfertigungselements", **Festschrift für Kristian Kühl zum 70. Geburtstag**, C.H. Beck, München, 2014, s. 247-258.
- Gropp, Walter, "Böser Wille und guter Wille, Kritische Anmerkungen zur deutschen Versuchslehre", **Acta Universitatis Szegediensis: acta juridica et politica**, 81 (2018), s. 359-368.
- Grupp, Magdalena, **Das Verhältnis von Unrechtsbegründung und Unrechtsaufhebung bei der versuchten Tat**, 1. Aufl., Nomos, Baden-Baden, 2008.
- Grünwald, Gerald, "Zu den Varianten der eingeschränkten Schuldtheorie", **Gedächtnisschrift für Peter Noll**, Schultless Polygraphischer Verlag, Zürich, 1984, s. 183-196.
- Güngör, Devrim, **Ceza Hukukunda Fiil Üzerinde Hata**, 1. Baskı, Yetkin, Ankara, 2007.
- Haft, Fritjof, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 9. Aufl., C.H. Beck, München, 2004.
- Hakeri, Hakan, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 21. Baskı, Adalet, Ankara, 2017.
- Hafizoğulları, Zeki/Özen, Muharrem, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 11. Baskı, U S-A, Ankara, 2018.
- Hartmann, Nicolai, **Ethik**, 4. Aufl., Walter de Gruyter, Berlin, 1962.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, **Grundlinien der Philosophie des Rechts**, 8. Aufl., Frankfurt, 2004.
- Hegler, August, "Die Merkmale des Verbrechens", I, **ZStW**, 36 (1915), s. 19-44.
- Hegler, August, "Die Merkmale des Verbrechens", II, **ZStW**, 36 (1915), s. 184-232.
- Hegler, August, "Subjektive Rechtswidrigkeitsmomente im Rahmen des allgemeinen Verbrechensbegriffs" **Festgabe für Reinhard von Frank zum 70. Geburtstag**, Band 1, J.C.B. Mohr (Paul Ziebeck), Tübingen, 1930, s. 251-338.
- Heidingsfelder, Thomas, **Der umgekehrte Subsumtionsirrtum**, 1. Aufl., Duncker & Humblot, Berlin, 1991.
- Heinrich, Bernd, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 5. Aufl., Kohlhammer, Stuttgart, 2016.

- Herzberg, Rolf Dietrich, "Das Wahndelikt in der Rechtsprechung des BGH", **JuS**, 1980, s. 469-480.
- Herzberg, Rolf D., "Handeln in Unkenntnis einer Rechtfertigungslage" **JA**, 4/1986, s. 190-201.
- Herzberg, Rolf D., "Subjektive Rechtfertigungselemente?", **JA**, 11/1986, s. 541-543.
- Heuchemer, Michael, **Der Erlaubnistatbestandsirrtum**, 1. Aufl., Duncker & Humblot, Berlin, 2005.
- Hillenkamp, Thomas, "§ 22", **LK**, Band 1, Walter de Gruyter, Berlin, 2007.
- Hillenkamp, Thomas/Cornelius, Kai, **32 Probleme aus dem Strafrecht Allgemeiner Teil**, 15. Aufl., Franz Vahlen, München, 2017.
- Himmelreich, Klaus, **Notwehr und unbewußte Fahrlässigkeit**, 1. Aufl., Walter de Gruyter, Berlin New York, 1971.
- von Hippel, Robert, **Deutsches Strafrecht**, Band 2, Berlin, Springer, 1971.
- Hirsch, Hans Joachim, **Die Lehre von den negativen Tatbestandsmerkmalen**, 1. Aufl., Ludwig Röhrscheid, Bonn, 1960.
- Hirsch, Hans-Joachim, "Der Streit um Handlungs- und Unrechtslehre, insbesondere im Spiegel der Zeitschrift für die gesamte Strafrechtswissenschaft", **ZStW**, 93 (1981), s. 831-863.
- Hirsch, Hans Joachim, "Untauglicher Versuch und Tatstrafrecht", **Festschrift für Claus Roxin zum 70. Geburtstag**, Walter de Gruyter, Berlin New York, 2001, s. 711-728.
- Hirsch, Hans Joachim, "Handlungs-, Sachverhalts-, und Erfolgsunwert", **Gedächtnisschrift für Dieter Meurer**, Walter de Gruyter, Berlin, 2002, s. 3-21.
- Hirsch, Hans Joachim, "vor § 32", **LK**, Band 2, Walter de Gruyter, Berlin, 2003.
- Hirsch, Hans Joachim, "Die subjektive Versuchstheorie, ein Wegbereiter der NS-Strafrechtsdoktrin", **JZ**, 2007, s. 494-502.
- Hoven, Elisa, "Ingerenz und umgekehrter Erlaubnistatbestandsirrtum", **GA**, 2016, s. 16-35.
- Horn, Eckhard, **Konkrete Gefährdungsdelikte**, 1. Aufl., Dr. Otto Schmidt, Köln, 1973.
- Hyon, Sudo, "Der Verteidigungswille bei der Notwehr", **CHKD**, 1/2017, s. 65-78.
- İşıktaç, Yasemin/Metin, Sevtap, **Hukuk Metodolojisi**, 2. Baskı, Filiz, İstanbul, 2010.
- İçel, Kayıhan/Sokullu-Akıncı, Füsün/Özgenç, İzzet/ Sözüer, Adem/ Mahmutoglu, Fatih S./ Ünver, Yener: **Suç Teorisi**, 2. Kitap, 3. Bası, Beta, İstanbul, 2004.
- İçel, Kayıhan, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 5. Bası, Beta, İstanbul, 2018.
- İpekçioğlu, Pervin Aksoy, **Türk Ceza Hukukunda Suça Teşebbüs**, 1. Baskı, Seçkin, Ankara, 2009.

- Jäger, Christian, "§ 22", **SK**, Band 1, 9. Aufl., Carl Heymanns, Köln, 2017.
- Jahn, Matthias, "Strafrecht AT: Umgekehrter Erlaubnistatbestandsirrtum", **JuS**, 2013, s. 1042-1044.
- Jakobs, Günther, **Schuld und Prävention**, 1. Aufl., J.C.B. Mohr (Paul Ziebeck), Tübingen, 1976.
- Jakobs, Günther, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 2. Aufl., Walter de Gruyter, Berlin New York, 1991.
- Jescheck, Hans-Heinrich/Weigend, Thomas, **Lehrbuch des Strafrechts Allgemeiner Teil**, 5. Aufl., Duncker & Humblot, Berlin, 1996.
- von Jhering, Rudolph, **Das Schuldmoment im römischen Privatrecht**, 1. Aufl., Emil Roth, Giessen, 1867.
- Jungclaussen, Egbert Uwe, **Die subjektiven Rechtfertigungselemente beim Fahrlässigkeitsdelikt**, 1. Aufl., Otto Schwartz, Göttingen, 1987.
- Kadečka, Ferdinand, "Willensstrafrecht und Verbrechensbegriff", **ZStW**, 59 (1940), s. 1-22.
- Kadečka, Ferdinand, "Nicht rechtswidrige strafbare Handlungen", **Festschrift Theodor Rittler zum 70. Geburtstag**, Felizian Rauch, Innsbruck, 1946, s. 32-37.
- Kangal, Zeynel T., **Ceza Hukukunda Zorunluluk Durumu**, 1. Baskı, Seçkin, Ankara, 2010.
- Kant, Immanuel, **Grundlegung zur Metaphysik der Sitten**, 2. Aufl., Felix Meiner, Hamburg, 2016.
- Kantar, Baha, **Ceza Hukuku**, Ankara, ty.
- Karaaslan, Reşit, "Hukuka Uygunluk Nedenlerinin Koşullarında Hata", **LHD**, 2017, s. 1665-1721.
- Karakurt, Ahu, "Türk Ceza Kanunu'nda Hata", **CHD**, 10 (2009), s. 109-155.
- Kartal, Melik, **Meşru Savunmanın Hukuki Esası Bağlamında Gerekliklik ve Orantılılık**, 1. Baskı, On İki Levha, İstanbul, 2019.
- Katoğlu, Tuğrul, **Ceza Hukukunda Hukuka Aykırılık**, 1. Baskı, Seçkin, Ankara, 2003.
- Kaufmann, Armin, **Lebendiges und Totes in Bindings Normentheorie**, Otto Schwartz, Göttingen, 1. Aufl., 1954.
- Kaufmann, Armin, "Zum Stande der Lehre vom personalen Unrecht", **Festschrift für Hans Welzel zum 70. Geburtstag**, Walter de Gruyter, Berlin New York, 1974, s. 393-414.
- Kaufmann, Arthur, "Zur Lehre von den negativen Tatbestandsmerkmalen", **JZ**, 1954, s. 653-659.
- Kaufmann, Arthur, "Tatbestand, Rechtfertigungsgründe und Irrtum", **JZ**, 1956, s. 353-358.

- Kazaker, Gözde, **Ceza Hukukunda Elverişsiz Teşebbüs**, 1. Baskı, Adalet, Ankara, 2019.
- Kazaker, Gözde, “Elverişsiz Teşebbüs ve Mefruz Suç Ayrımı”, **SSRJ**, 1/2020, s. 129-141.
- Keçelioğlu, Elvan, “Kusurluluğu Ortadan Kaldıran Sebeplerle Hukuka Uygunluk Sebepleri Arasındaki Ayrımın TCK’nın Uygulanması Bakımından Pratik Sonuçları”, **TBBD**, 87 (2010), s. 299-321.
- Keçelioğlu, Elvan, “Ceza Hukukunda Haksızlık, Hareketin ve Neticenin Haksızlığı (Alman Ceza Hukuku Üzerine Bir İnceleme)”, **CHD**, 21 (2013), s. 21-32.
- Keçelioğlu, Elvan, **Taksirli Suçun Dogmatiği**, 1. Baskı, Turhan, Ankara, 2015.
- Kelsen, Hans, **Reine Rechtslehre**, 1. Aufl., Franz Deuticke, Leipzig Wien, 1934.
- Kindhäuser, Urs, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 8. Aufl., Nomos, Baden-Baden, 2017.
- Koca, Mahmut, “YTCK’da Hukuka Uygunluk Sebepleri”, **CHD**, 1 (2006), s. 111-143.
- Koca, Mahmut/Üzölmez, İlhan, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 12. Baskı, Seçkin, Ankara, 2019.
- Köhler, Michael, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 1. Aufl., Springer, Berlin Heidelberg, 1997.
- Krack, Ralf, “Zum Inhalt der subjektiven Rechtfertigungselemente – insbesondere zum Irrtum über die Zielrichtung des Angriffs”, **Grundfragen des Strafrechts, Rechtsphilosophie und die Reform der Juristenausbildung**, Universitätsverlag, Göttingen, 2010, s.145-156.
- Krauß, Detlef, “Erfolgswert und Handlungswert im Unrecht”, **ZStW**, 76 (1964), s. 19-68.
- Kretschmer, Joachim, “Notwehr bei Fahrlässigkeitsdelikten” **Jura**, 2002, s. 114-117.
- Krey, Volker/Esser, Robert, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 6. Aufl., Kohlhammer, Stuttgart, 2016.
- Kuhlen, Lothar, **Die Unterscheidung von vorsatzausschließendem und nichtvorsatzausschließendem Irrtum**, 1. Aufl., Peter Lang, Frankfurt am Main Bern New York Paris, 1987.
- Kunter, Nurullah, **Suçun Kanuni Unsurları Nazariyesi**, 1. Baskı, İsmail Akün Matbaası, İstanbul, 1949.
- Kühl, Kristian, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 8. Aufl., Franz Vahlen, München, 2017.
- Kühl, Kristian, “§ 15”, **L/K**, 29. Aufl., C.H. Beck, München, 2018.
- Kühl, Kristian, “§ 17”, **L/K**, 29. Aufl., C.H. Beck, München, 2018.
- Kühl, Kristian, “§ 22”, **L/K**, 29. Aufl., C.H. Beck, München, 2018.
- Lampe, Ernst-Joachim, **Das personale Unrecht**, 1. Aufl., Duncker & Humblot, Berlin, 1967.

- Lampe, Hermann, **Über den personalen Unrechtsbegriff im Strafrecht**, Dissertation zur Erlangung des rechtswissenschaftlichen Doktorgrades der Rechts- und Staatswissenschaftlichen Fakultät der Georg-August-Universität zu Göttingen, Göttingen, 1954.
- Lang-Hinrichsen, Dietrich, "Zur Problematik der Lehre von Tatbestands- und Verbotsirrtum", **JR**, 5/1952, s. 184-192.
- Lang-Hinrichsen, Dietrich, "Tatbestandslehre und Verbotsirrtum", **JR**, 8/1952, s. 302-307.
- Lang-Hinrichsen, Dietrich, "Tatbestandslehre und Verbotsirrtum", **JR**, 9/1952, 356-358.
- Lang-Hinrichsen, Dietrich, "Die irrtümliche Annahme eines Rechtfertigungsgrundes in der Rechtsprechung des Bundesgerichtshofes", **JZ**, 1953, s. 362-367.
- Lange, Andreas, **Zum Bewertungsirrtum über die Rechtswidrigkeit des Angriffs bei der Notwehr**, 1. Aufl., Nomos Verlagsgesellschaft, Baden-Baden, 1994.
- Lenckner, Theodor, "vor §§ 13", **S/S**, 26. Aufl., C.H. Beck, München, 2001.
- Lenckner, Theodor/ Sternberg-Lieben, Detlev, "vor §§ 32", **S/S**, 29. Aufl., C.H. Beck, München, 2014.
- von Liszt, Franz, **Das Deutsche Reichsstrafrecht**, 1. Aufl., J. Guttentag, Berlin, 1881.
- von Liszt, Franz, **Lehrbuch des Deutschen Strafrechts**, 2. Aufl., J. Guttentag, Berlin, 1884.
- von Liszt, Franz, **Lehrbuch des Deutschen Strafrechts**, 4. Aufl., J. Guttentag, Berlin, 1891.
- von Liszt, Franz, **Lehrbuch des Deutschen Strafrechts**, 10. Aufl., J. Guttentag, Berlin, 1900.
- von Liszt, Franz, **Lehrbuch des Deutschen Strafrechts**, 21/22. Aufl., Walter de Gruyter, Berlin Leipzig, 1919.
- von Liszt, Franz, **Der Zweckgedanke im Strafrecht**, 2. Aufl., Vittorio Klostermann, Frankfurt am Main, 1948.
- von Liszt, Franz/Schmidt, Eberhard, **Lehrbuch des Deutschen Strafrechts**, 26. Aufl., Walter de Gruyter, Berlin Leipzig, 1932.
- Loos, Fritz, "Zum Inhalt der subjektiven Rechtfertigungselemente", **Festschrift für Dietrich Oehler, zum 70. Geburtstag**, Carl Heymanns, Köln Berlin Bonn München, 1985, s. 227-240.
- Löffler, Alexander, "Besprechung der 5. Aufl. des Lehrbuchs von Franz v. Liszt", **Grünhuts Zeitschrift für das Privat- und Öffentliche Recht der Gegenwart**, 20 (1892), s. 767-775.

- Lüderssen, Klaus, "Die strafrechtsgestaltende Kraft des Beweisrechts", **ZStW**, 85 (1973), s. 288-319.
- Maurach, Reinhart, **Deutsches Strafrecht Allgemeiner Teil**, 3. Aufl., C.F. Müller, Karlsruhe, 1965.
- Maurach, Reinhart/Zipf, Heinz, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, Teilband 1, 8. Aufl., C.F. Müller, Heidelberg, 1992.
- Maurach, Reinhart/Gössel, Karl Heinz/Zipf, Heinz, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, Teilband 2, 8. Aufl., C.F. Müller, Heidelberg, 2014.
- Mayer, Hellmuth, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 1. Aufl., W. Kohlhammer, Stuttgart Köln, 1953.
- Mayer, Max Ernst, **Der allgemeine Teil des deutschen Strafrechts**, 2. Aufl., Carl Winters Universitätsbuchhandlung, Heidelberg, 1923.
- Meraklı, Serkan, **Ceza Hukukunda Kusur**, 1. Baskı, Seçkin, 2017.
- Merkel, Adolf, **Lehrbuch des Deutschen Strafrechts**, 1. Aufl., Verlag von Ferdinand Enke, Stuttgart, 1889.
- Mezger, Edmund, "Die subjektiven Unrechtselemente", **GS**, 89 (1924), s. 207-314.
- Mezger, Edmund, **Deutsches Strafrecht (Ein Leitfaden)**, 1. Aufl., Junker und Dünhaupt, Berlin, 1936.
- Mezger, Edmund, **Strafrecht (Ein Lehrbuch)**, 3. Aufl., Duncker & Humblot, München Leipzig, 1949.
- Mezger, Edmund, **Moderne Wege der Strafrechtsdogmatik**, 1. Aufl., Duncker & Humblot, Berlin München, 1950.
- Mir Puig, Santiago, "Über das Objektive und das Subjektive im Unrechtstatbestand", **Gedächtnisschrift für Armin Kaufmann**, Carl Heymanns, Köln Berlin Bonn München, 1989, s. 253-270.
- Müller, Hans, "Der Irrtum über negative Tatumstände", Inaugural-Dissertation zur Erlangung des akademischen Grades eines Doktors der Rechte der Rechts- und Wirtschaftswissenschaftlichen Fakultät der Universität des Saarlandes, 1958.
- Mylonopoulos, Christos, **Über das Verhältnis von Handlungs- und Erfolgsunwert im Strafrecht**, 1. Aufl., Carl Heymanns, Köln Berlin Bonn München, 1981.
- Nagler, Johannes, "Der heutige Stand der Lehre von der Rechtswidrigkeit", **Festschrift für Karl Binding zum 4. Juni 1911**, Band II, Felix Meiner, Leipzig, 1911, s. 273-385.
- Nagler, Johannes, "Der Begriff der Rechtswidrigkeit", **Festgabe für Reinhard von Frank zum 70. Geburtstag**, Band 1, J.C.B. Mohr (Paul Ziebeck), Tübingen, 1930, s. 339-358.

- Naka, Yoshikatsu, "Die Appellfunktion des Tatbestandsvorsatzes", **JZ**, 1961, s. 210-211.
- Niese, Werner, **Finalität, Vorsatz und Fahrlässigkeit**, 1. Aufl., J.C.B. Mohr (Paul Ziebeck), Tübingen, 1951.
- Niese, Werner, "Die finale Handlungslehre und ihre praktische Bedeutung", **DRiZ**, 1951, s. 221-223.
- Niese, Werner, "Der Irrtum über Rechtfertigungsgründe", **DRiZ**, 1953, s. 20-22.
- Nowakowski, Friedrich, "Zur Lehre von der Rechtswidrigkeit", **ZStW**, 63 (1951), s. 287-331.
- Nowakowski, Friedrich, "Zur Entwicklung der Strafrechtslehre in Deutschland nach 1945", **JBl**, 1954, s. 134-138, 159-163.
- Nowakowski, Friedrich, **Das österreichische Strafrecht in seinen Grundzügen**, 1. Aufl., Styria, Graz, 1955.
- Nowakowski, Friedrich, "Probleme der Strafrechtsdogmatik", **JBl**, 1972, s. 19-32.
- Nowakowski, Friedrich, "Zur subjektiven Tatseite der Rechtfertigungsgründe", **ÖJZ**, 1977, s. 573-580.
- Oehler, Dietrich, "Der materielle Gehalt der strafrechtlichen Rechts- und Pflichtnormen", **Festschrift für Wilhelm Sauer zum 70. Geburtstag**, Walter de Gruyter, Berlin, 1949, s. 262-278.
- Oehler, Dietrich, **Das objektive Zweckmoment in der rechtswidrigen Handlung**, 1. Aufl., Duncker & Humblot, Berlin, 1959.
- Ohly, Ansgar, "**volenti non fit iniuria**" **Die Einwilligung im Privatrecht**, 1. Aufl., Mohr Siebeck, Tübingen, 2002.
- Otto, Harro, **Grundkurs Strafrecht**, 7. Aufl., Walter de Gruyter, Berlin, 2004.
- Ozansü, Mehmet Cemil, "Yeni Türk Ceza Kanunu Çerçevesinde Hata Kavramı", **Suç Politikası**, Seçkin, Ankara, 2006, s. 385-402.
- Ozansü, Mehmet Cemil, **Ceza Hukukunda Kasttan Doğan Sübjektif Sorumluluk**, 1. Baskı, Seçkin, Ankara, 2007.
- Önder, Ayhan, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Cilt II-III, 2. Bası, Beta, İstanbul, 1992.
- Özbek, Veli Özer, "Türk Ceza Kanununda Hata (m. 30)", **CHD**, 7 (2008), s. 83-99.
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar/Tepe, İlker, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 10. Baskı, Seçkin, Ankara, 2019.
- Özbudun, Ergun, **Türk Anayasa Hukuku**, 16. Baskı, Yetkin, Ankara, 2016.
- Özen, Muharrem, **Türk Ceza Hukukunda Meşru Müdafaa**, 1. Baskı, Seçkin, Ankara, 1995.
- Özgenç, İzzet, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 15. Baskı, Seçkin, Ankara, 2019.

- Öztürk, Bahri/Erdem, Mustafa Ruhan, **Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku**, 19. Baskı, Seçkin, Ankara, 2019.
- Quentin, Andreas, "Fahrlässigkeit im Strafrecht", **JuS-Lernbogen**, 1994, L 57-59.
- Paeffgen, Hans-Ullrich/Zabel, Benno, "vor §§ 32", **NK**, Band 1, 5. Aufl., Nomos, Baden-Baden, 2017.
- Paul, Carsten, **Zusammengesetztes Delikt und Einwilligung**, 1. Aufl., Duncker & Humblot, Berlin, 1998.
- Perron, Walter, **Rechtfertigung und Endschuldigung im deutschen und spanischen Recht**, 1. Aufl., Nomos, Baden-Baden, 1988.
- Perron, Walter, "§ 32", **S/S**, 29. Aufl., C.H. Beck, München, 2014.
- Prittwitz, Cornelius, "Zum Verteidigungswillen bei der Notwehr", **GA**, 1980, s. 381-389.
- Prittwitz, Cornelius, "Der Verteidigungswille als subjektives Merkmal der Notwehr", **Jura**, 1984, s. 74-80.
- Puppe, Ingeborg, "Die logische Tragweite des sog. Umkehrschlusses", **Festschrift für Karl Lackner zum 70. Geburtstag**, Walter de Gruyter, Berlin New York, 1987, s. 199-245.
- Puppe, Ingeborg, "Zur Struktur der Rechtfertigung", **Festschrift für Walter Stree und Johannes Wessels zum 70. Geburtstag**, C.F. Müller, Heidelberg, 1993, s. 183-201.
- Puppe, Ingeborg, "Der Umkehrschluss", **ZStW**, 128 (2016), s. 301-315.
- Puppe, Ingeborg, **Strafrecht Allgemeiner Teil im Spiegel der Rechtsprechung**, 3. Aufl., Nomos, Baden-Baden, 2016.
- Puppe, Ingeborg, "vor § 16", **NK**, Band 1, 5. Aufl., Nomos, Baden-Baden, 2017.
- Radbruch, Gustav, **Der Handlungsbegriff in seiner Bedeutung für das Strafrechtssystem**, 1. Aufl., J. Guttentag, Berlin, 1904.
- Radbruch, Gustav, "Zur Systematik der Verbrechenslehre", **Festgabe für Reinhart von Frank zum 70. Geburtstag**, Band 1, J.C.B. Mohr (Paul Ziebeck), Tübingen, 1930, s. 158-173.
- Rath, Jürgen, "Grundfälle zum Unrecht des Versuch", **JuS**, 1998, s. 1006-1013; s. 1106-1113.
- Rath, Jürgen, **Das subjektive Rechtfertigungselement**, 1. Aufl., Springer, Berlin Heidelberg, 2002.
- Reip, Stefan, **Täterhandeln bei ungewissener Rechtfertigungslage**, 1. Aufl., Polyfoto, Stuttgart, 1996.
- Rengier, Rudolf, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 9. Aufl., C.H. Beck, München, 2017.
- Rinck, Klaus, **Der zweistufige Deliktsaufbau**, 1. Aufl., Duncker & Humblot, Berlin, 2000.

- Rohrer, Guido, "Über die Nichtexistenz subjektiver Rechtfertigungselemente", **JA**, 1986, s. 363-369.
- Roxin, Claus, **Offene Tatbestände und Rechtspflichtmerkmale**, 2. Aufl., Walter de Gruyter, Berlin, 1970.
- Roxin, Claus, "Die Abgrenzung von untauglichem Versuch und Wahndelikt", **JZ**, 1996, s. 981-987.
- Roxin, Claus, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, Band I, 4. Aufl., C.H. Beck, München, 2006.
- Roxin, Claus, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, Band II, 1. Aufl., C.H. Beck, München, 2003.
- Roxin, Claus/Isfen, Osman, "Der Allgemeine Teil des neuen türkischen Strafgesetzbuches", **GA**, 2005, s. 228-243.
- Rönnau, Thomas, "Grundwissen-Strafrecht: Subjektive Rechtfertigungselemente", **JuS**, 2009, s. 594-597.
- Rönnau, Thomas, "vor § 32", **LK**, Band 2, 12. Aufl., Walter de Gruyter, Berlin, 2006.
- Rönnau, Thomas/Hohn, Kristian, "§ 32", **LK**, Band 2, 12. Aufl., Walter de Gruyter, Berlin, 2006.
- Röttger, Wolfgang, **Unrechtsbegründung und Unrechtsausschluß**, 1. Aufl., Duncker & Humblot, Berlin, 1993.
- Rudolphi, Hans-Joachim, "Inhalt und Funktion des Handlungsunwertes im Rahmen der personalen Unrechtslehre", **Festschrift für Reinhart Maurach zum 70. Geburtstag**, C.F. Müller, Karlsruhe, 1972, s. 51-73.
- Rudolphi, Hans-Joachim, "Rechtfertigungsgründe im Strafrecht", **Gedächtnisschrift für Armin Kaufmann**, Carl Heymanns, Köln Berlin Bonn München, 1989, s. 371-397.
- Salimi, Farsam, **Das subjektive Rechtfertigungselement im Strafrecht**, 1. Aufl., LexisNexis, Wien, 2010.
- Sancinetti, Marcelo A., **Subjektive Unrechtsbegründung und Rücktritt vom Versuch**, 1. Aufl., Carl Heymanns, Köln Berlin Bonn München, 1995.
- Sarıgül, Ali Tanju, "Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Hata (TCK m. 30/3)", **AHBVÜ-HFD**, 3/2020, s. 325-359.
- Sauer, Wilhelm, **Allgemeine Strafrechtslehre**, 3. Aufl., Walter de Gruyter, Berlin, 1955.
- Schaffstein, Freidrich, "Putative Rechtfertigungsgründe und finale Handlungslehre", **MDR**, 1951, s. 196-200.
- Scheffler, Uwe, "Der Erlaubnistatbestandsirrtum und seine Umkehrung, des Fehlen subjektiver Rechtfertigungselemente", **Jura**, 1993, s. 617-626.
- Schlehofer, Horst, "vor § 32", **MüKo**, Band 1, 3. Aufl., C.H. Beck, München, 2017.

- Schmid, Christian, **Das Verhältnis von Tatbestand und Rechtswidrigkeit aus rechtstheoretischer Sicht**, 1. Aufl., Duncker & Humblot, Berlin, 2002.
- Schmidhäuser, Eberhard, **Strafrecht Allgemeiner Teil (Lehrbuch)**, 2. Aufl., J.C.B. Mohr (Paul Ziebeck), Tübingen, 1975.
- Schmitt, Rudolf, "Subjektive Rechtfertigungselemente bei Fahrlässigkeitsdelikten?", **JuS**, 1963, s. 64-68.
- Schreiber, Rupert, **Die Geltung von Rechtsnormen**, 1. Aufl., Springer, Berlin Heidelberg New York, 1966.
- Schudt, Rolf, "**Die subjektiven Unrechtselemente in der neueren Strafrechtsentwicklung**", Inaugural-Dissertation zur Erlangung der Doktorwürde einer Höheren Juristischen Fakultät an der Ludwig-Maximilians-Universität, München, 1951.
- Schünemann, Bernd, "Die deutschsprachige Strafrechtswissenschaft nach der Strafrechtsreform im Spiegel des Leipziger Kommentars und des Wiener Kommentars: 1. Teil: Tatbestands- und Unrechtslehre", **GA**, 1985, s. 341-380.
- Seiler, Robert, "Die Bedeutung des Handlungsunwertes im Verkehrsstrafrecht", **Festschrift für Reinhart Maurach zum 70. Geburtstag**, C.F. Müller, Karlsruhe, 1972, s. 75-89.
- Sieverts, Rudolf, **Beiträge zur Lehre von den subjektiven Unrechtselementen im Strafrecht**, 1. Aufl., Friederichsen, de Gruyter, Hamburg, 1934.
- Silva Sánchez, Jesús-María, "Objektive Zurechnung und Rechtfertigungsgründe, Versuch einer Differenzierung", **ZIS**, 2014, s. 546-551.
- Soyaslan, Doğan, **Teşebbüs Suçu**, 1. Baskı, Kazancı, Ankara, 1994.
- Soyaslan, Doğan, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 8. Baskı, Yetkin, Ankara, 2018.
- Sözüer, Adem, **Suçta Teşebbüs**, 1. Baskı, Kazancı, İstanbul, 1994.
- Sözüer, Adem, "Hukuki Hata", **YD**, 4/1995, s. 466-490.
- Sözüer, Adem, "Türk Ceza Kanunu'nda Öngörülen Mazeret Sebeplerine İlişkin Soru ve Cevaplar", **HPD**, 6/2006, s. 231-233.
- Spendel, Günter, "Zur Notwendigkeit des Objektivismus im Strafrecht", **ZStW**, 65 (1953), s. 519-538.
- Spendel, Günter, "Der sogenannte Umkehrschluß aus § 59 StGB nach der subjektiven Versuchstheorie", **ZStW**, 69 (1957), s. 441-459.
- Spendel, Günter, "Kritik der subjektiven Versuchstheorie", **NJW**, 1965, s. 1881-1888.
- Spendel, Günter, "Zur Neubegründung der objektiven Versuchstheorie", **Festschrift für Ulrich Stock zum 70. Geburtstag**, Holzner, Würzburg, 1966, s. 89-114.
- Spendel, Günter, "Zur Kritik der subjektiven Versuch- und Teilnahmetheorie", **JuS**, 1969, s. 314-318.

- Spendel, Günter, "Der Gegensatz rechtlicher und sittlicher Wertung am Beispiel der Notwehr", **DRiZ**, 1978, s. 327-333.
- Spendel, Günter, "Gegen den "Verteidigungswillen" als Notwehrrerfordernis", **Festschrift für Paul Bockelmann zum 70. Geburtstag**, C.H. Beck, München, 1979, s. 245-260.
- Spendel, Günter, "Notwehr und "Verteidigungswille", objektiver Zweck und subjektive Absicht", **Festschrift für Dietrich Oehler zum 70. Geburtstag**, Carl Heymanns, Köln Berlin Bonn München, 1985, s. 197-208.
- Spendel, Günter, "§ 32", **LK**, Band 2, 11. Aufl., Walter de Gruyter, Berlin, 2003.
- Spendel, Günter, "Der Begriff des Unrechts im Verbrechenssystem", **Festschrift für Ulrich Weber zum 70. Geburtstag**, Giesecking, Bielefeld, 2004, s. 3-16.
- Staab, Edgar Gustav, **Das Problem subjektiver Elemente im Rahmen der Notwehr**, Inaugural-Dissertation zur Erlangung des Doktorgrades der Rechtswissenschaftlichen Fakultät der Johann Wolfgang Goethe Universität zu Frankfurt/M., 1953.
- Steinbach, Robert, **Zur Problematik der Lehre von den subjektiven Rechtfertigungselementen bei den vorsätzlichen Erfolgsdelikten**, 1. Aufl., Peter Lang, Frankfurt am Main, 1987.
- Steininger, Einhard, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, Band I, 2. Aufl., Linde, Wien, 2013.
- Sternberg-Lieben, Detlev/Schuster, Frank, "§ 15", **S/S**, 29. Aufl., C.H. Beck, München, 2014.
- Stirtz, Hans, **Die subjektive Seite der Notwehr**, 1. Aufl., Universitäts-Buchdruckerei von Carl Georgi, Bonn, 1897.
- Stollwerck, Dinah, "Subjektive Tatbestandsmerkmale zwischen Unrecht und Schuld", **Fragmentarisches Strafrecht**, 1. Aufl., Peter Lang, Frankfurt am Main, 2003, s. 103-126.
- Stratenwerth, Günter, "Handlungs- und Erfolgsunwert im Strafrecht", **SchwZStr**, 79 (1963), s. 233-256.
- Stratenwerth, Günter, "Zur Relevanz des Erfolgsunwertes im Strafrecht", **Festschrift für Friedrich Schaffstein, zum 70. Geburtstag**, Otto Schwarz, Göttingen, 1975, s. 177-193.
- Stratenwerth, Günter/Kuhlen, Lothar, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 6. Aufl., Franz Vahlen, München, 2011.
- Streng, Franz, "Das subjektive Rechtfertigungselement und sein Stellenwert", **Festschrift für Harro Otto zum 70. Geburtstag**, Carl Heymanns, Köln Berlin München, 2007, s. 469-487.

- Suarez Montes, Rodrigo Fabio: “Weiterentwicklung der finalen Unrechtslehre?”, **Festschrift für Hans Welzel zum 70. Geburtstag**, Walter de Gruyter, Berlin New York, 1974, s. 379-392.
- Şenol, Cem, “5237 sayılı TCK’ya Göre Hukuka Uygunluk Sebeplerinin Maddi Koşullarında Hata”, **THD**, 149/2019, s. 60-69.
- Talas, Serdar, “**Ceza Hukukunda Kusur İlkesi Bağlamında Nedeninde Serbest Hareket (actio libera in causa) Kavramı ve Geçici Nedenlerin Ceza Sorumluluğuna Etkisi**”, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2011.
- Taner, M. Tahir, **Ceza Hukuku Umumi Kısım**, 3. Basım, İsmail Akün Matbaası, İstanbul, 1953.
- Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Önok, R. Murat, **Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku**, 16. Baskı, Seçkin, Ankara, 2018.
- Toroslu, Nevzat, **Ceza Hukukunda Zaruret Hali**, 1. Baskı, Sevinç Matbaası, Ankara, 1968.
- Toroslu, Nevzat/Toroslu, Haluk, **Ceza Hukuku Genel Kısım**, 21. Baskı, Savaş, Ankara, 2015.
- Tozman, Önder, **Suçta Teşebbüs**, 1. Baskı, Adalet, Ankara, 2015.
- Triffterer, Otto, “Zur subjektiven Seite der Tatbestandsausschließungs- und Rechtfertigungsgründe”, **Festschrift für Dietrich Oehler, zum 70. Geburtstag**, Carl Heymanns, Köln Berlin Bonn München, 1985, s. 209-225.
- Tunç, Kübra, **Ceza Hukukunda Kastı Engelleyen Hata**, 1. Baskı, Adalet, Ankara, 2020.
- Uruşak, Uğur, **Ceza Hukukunda Hukuka Uygunluk Sebebi Olarak Bir Hakkın Kullanılması**, 1. Baskı, On İki Levha, İstanbul, 2010.
- Uzun, Ertuğrul, “Hukukun Saf Kuramı Okuma Notları”, **HK**, 5/2014, s. 52-63.
- Ünver, Yener, “Türk Ceza Kanunu’ndaki Hukuka Uygunluk Nedenleri”, **I. Türkiye-Azerbaycan Hukuk Sempozyumu**, Özyeğin Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2011, s. 51-91.
- Waider, Heribert, **Die Bedeutung der Lehre von den subjektiven Rechtfertigungselementen für Methodologie und Systematik des Strafrechts**, 1. Aufl., Walter de Gruyter, Berlin, 1970.
- von Weber, Hellmuth, **Zum Aufbau des Strafrechtssystems**, Frommannsche Buchhandlung Walter Biedermann, Lena, 1935.
- von Weber, Hellmuth, **Grundriss des Deutschen Strafrechts**, 2. Aufl., Ferd. Dümmlers Verlag, Bonn, 1948.
- von Weber, Hellmuth, “Der Irrtum über einen Rechtfertigungsgrund”, **JZ**, 1951, s. 260-263.

- von Weber, Hellmuth, "Negative Tatbestandsmerkmale", **Festschrift für Edmund Mezger zum 70. Geburtstag**, C.H. Beck, München Berlin, 1954, s. 183-192.
- Welzel, Hans, "Der Irrtum über die Rechtswidrigkeit des Handelns", **SJZ**, 1948, s. 368-372.
- Welzel, Hans, "Kausalität und Handlung", **ZStW**, 51 (1931) s. 703-720.
- Welzel, Hans, "Studien zum System des Strafrechts", **ZStW**, 58 (1939) s. 491-566.
- Welzel, Hans, **Das Deutsche Strafrecht in seinen Grundzügen**, 1. Aufl., Walter de Gruyter, Berlin, 1947.
- Welzel, Hans, "Das Gesinnungsmoment im Recht", **Festschrift für Julius von Gierke, zu seinem goldenen Doktorjubiläum**, Walter de Gruyter, Berlin, 1950, s. 290-298.
- Welzel, Hans, "Der Irrtum über einen Rechtfertigungsgrund", **NJW**, 1952, s. 564-566.
- Welzel, Hans, **Das Deutsche Strafrecht**, 11. Aufl., Walter de Gruyter, Berlin, 1969.
- Welzel, Hans, "Strafrecht und Philosophie", **Abhandlungen zum Strafrecht und zur Rechtsphilosophie**, 1. Aufl., Walter de Gruyter, Berlin, 1975, s. 1-6.
- Wessels, Johannes/Beulke, Werner, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 40. Aufl. C.F. Müller, Heidelberg München Landsberg Frechen Hamburg, 2010.
- Wessels, Johannes/Beulke, Werner/Satzger, Helmut, **Strafrecht Allgemeiner Teil**, 46. Aufl., C.F. Müller, Heidelberg, 2016.
- Wiedow, Alexander, **Die subjektive Seite der Rechtfertigung im Strafrecht**, Inaugural-Dissertation zur Erlangung der Doktorwürde einer Hohen Juristischen Fakultät der Ludwig – Maximilian – Universität zu München, 1948.
- Wolf, Erik, **Krisis und Neubau der Strafrechtsreform**, 1. Aufl., J.C.B. Mohr (Paul Ziebeck), Tübingen, 1933.
- Yenisey, Feridun/ Plagemann, Gottfried, **Alman Ceza Kanunu Strafesetzbuch (StGB)**, 2. Baskı, Beta, 2015.
- Yüce, Turhan Tufan, **Ceza Hukuku Dersleri**, Cilt 1, 1. Baskı, Şafak, Manisa, 1982.
- Zaczyk, Rainer, **Das Unrecht der versuchten Tat**, 1. Aufl., Duncker & Humblot, Berlin, 1989.
- Zafer, Hamide, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, TCK m. 1-175, 7. Bası, Beta, İstanbul, 2019.
- Zielinski, Diethart, **Handlungs- und Erfolgsunwert im Unrechtsbegriff**, 1. Aufl., Duncker & Humblot, Berlin, 1973.
- Zielinski, Diethart, "§§ 15, 16", **Kommentar zum Strafgesetzbuch (Reihe Alternativkommentare)**, Band 1, 1. Aufl., Luchterhand, Neuwied Darmstadt, 1990.
- Zimmerl, Leopold, **Zur Lehre vom Tatbestand**, 1. Aufl., Schletter, Breslau, 1928.

Editör

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim ÜLKER

HUKUKÇULARIN KALEMİNDEN İSLAM HUKUKUNDA İNSAN HAKLARI

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Hukukçuların Kaleminden İslam Hukukunda İnsan Hakları
İbrahim Ülker

Hukuk Yayınları Dizisi – 2930

Birinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 00 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

İSLAM HUKUKUNDA İNSAN HAKLARI YAKLAŞIMI

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim ÜLKER*

GİRİŞ

İnsan haklarının genel bir tanımını yapmak gerekirse; sırf insan olma vasfından dolayı bütün insanların sahip olduğu kabul edilen ya da hukuk tarafından herkese tanınması gerektiğine inanılan ideal haklar ve hürriyetler bütünüdür.¹ Günümüzde “insan hakları” kavramının içeriği, kapsamı ve sınırları konusunda tam bir görüş birliğine varıldığı söylenemez.² Ancak, bu konuda günümüzdeki hukuk sistemleri, siyasi rejimler, felsefi ve dini akımların ortak görüşü, insanın sadece insan vasfını taşımasından dolayı bir takım haklara sahip olduğu ve bu hakların korunmasının gerekliliğidir. Daha da önemlisi tarih boyunca birey-devlet arasında bir konu olan insan hakkının, günümüzde uluslararası bir mesele haline gelmiş olmasıdır.³

Çağımızın önemli değerlerinden biri olan insan hakları kavramının menşei hakkında iki temel yaklaşım biçimi bulunmaktadır. Bunlardan birincisi insan hakları kavramının Batı uygarlığında doğduğu ve geliştiği; batıdaki felsefi, sosyal ve siyasi gelişmelerin bir sonucu olarak ortaya çıktığıdır. İkinci yaklaşım, insan hakları bütün medeni toplumlarda var olmakla birlikte, Batılılar tarafından yeniden yorumlanarak insan hakları kavramına yeni bir boyut kazandırıldığı yönündedir.⁴

---

* Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Türk Hukuk Tarihi Anabilim Dalı doktor öğretim üyesi iulker@selcuk.edu.tr ORCID: 0000-0001-5953-6772

¹ ATAR Yavuz, **Türk Anayasa Hukuku**, Ankara, 2019, s.129.

² ERDOĞAN, Mustafa, **Anayasal Demokrasi**, Ankara, 2001, s.121.

³ ÇAĞIRAN, Mehmet Emin, **Uluslararası Alanda İnsan Hakları**, Ankara, 2006, s.1.

⁴ BİRSİN, Mehmet, **İslam Hukukunda İnsan Hakları Kuramı**, İstanbul, 2012, s.14.

dört halife tarafından birçok insan hakkı belki de tarihte ilk kez İslam hukukunda uygulanmıştır.

Bir din devleti yapısı öngören İslam hukukunun uygulandığı topraklarda diğer dinlere inananların serbestçe yaşamalarına, ibadet etmelerine ve çocuklarını kendi dinleri üzerine yetiştirmelerine müsaade etmiştir. Mülkiyet hakkı, özel hayatın gizliliği, din ve vicdan özgürlüğü, konut dokunulmazlığı, haberleşme hürriyeti gibi birçok hak günümüzden yüzyıllar önce İslam hukukunun ilk dönemlerinde tanınarak koruma altına alınmıştır. İslam Hukuku'nda insan haklarının yeterince anlaşılamamasının en önemli sebebi bu konuda yeterli çalışma yapılmaması ve Batının ortaya koymuş olduğu jargonlar çerçevesinde konunun açıklanmaya çalışılmasıdır.

KAYNAKLAR

- AKBAŞ, Muhsin, **“Lingua Franca’dan Lingua Sacra’ya: İnsan Hakları Sistemi Küresel Sekülerizmin Amentüsümü”** (İnsan Hakları ve Din Sempozyumu 15-17 Mayıs 2009) Çanakkale, 2010.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet, **İslam ve Osmanlı Hukuku Külliyatı**, İstanbul, 2011, C:1 .
- ARDOĞAN, Recep, **Sekülerizm, İslam ve İnsan Hakları**, (İnsan Hakları ve Din Sempozyumu 15-17 Mayıs 2009) Çanakkale, 2010.
- ATAR, Yavuz, **Türk Anayasa Hukuku**, Ankara, 2019.
- AVCI, Mustafa, **Osmanlı Ceza Hukuku 1 Genel Hükümler**, Ankara, 2018.
- AVCI, Mustafa, **Türk Hukuk Tarihi Dersleri**, Konya, 2020.
- AYDIN, M. Akif, **Osmanlı Hukuku Devlet-i Aliyye’nin Temeli**, İstanbul 2020.
- AYENGİN, Tevhid, **İslam ve İnsan Hakları**, İstanbul, 2007.
- BARDAKOĞLU, Ali, **“Hak”, Diyanet İşleri Ansiklopedisi**, İstanbul, 1997, Cilt:15.
- BEYNAM, Metin, **Bir Kesintinin Öyküsü: 1977 New York Kesintisi**, [https://www.emo.org.tr/ekler/432f34c5a997c8e_ek.pdf?](https://www.emo.org.tr/ekler/432f34c5a997c8e_ek.pdf?dergi=139) dergi=139 E.T. 22.03.2021.

- BİLMEN, Ömer Nasuhi, **Hukuk-ı İslamiye ve Istılahat-ı Fıkhiye Kamusu**, İstanbul, 1975, C.1.
- BİRSİN, Mehmet, **İslam Hukukunda İnsan Hakları Kuramı**, İstanbul, 2012.
- ÇAĞIRAN, Mehmet Emin, **Uluslararası Alanda İnsan Hakları**, Ankara, 2006.
- ÇUBUKÇU, İbrahim Agah, **Din ve İnsan Hakları**, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, C:26, S.1 1984, s.121.
- EKİNCİ, Ekrem Buğra, **İslam Hukuku**, İstanbul, 2006.
- EKİNCİ, Ekrem Buğra, **İslam Hukukunda Değişmenin Sınırı**, İstanbul, 2005.
- ERDOĞAN, Mustafa, **Anayasal Demokrasi**, Ankara, 2001.
- ESKİCİOĞLU, Osman, **İslam Hukuku Açısından Hukuk ve İnsan Hakları**, İzmir, 1996.
- Fahraddin er-Razi **Tefsiri Kebir**, Çeviren: Suat Yıldırım, Lütfullah Cebeci, Sadık Kılıç, 1988, Ankara, C.8.
- <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2004-54-80>.
- <http://www.kazanci.com>
- KAPANI, Münci, **Kamu Hürriyetleri**, Ankara, 1993.
- KARAMAN, Fikret, **Dini Kavramlar Sözlüğü**, İstanbul, 2009.
- MANNA, Haytham, **Human Rights and Secularizm**, [http://haytham.manna.net/human-rights-and-secularism/ htm](http://haytham.manna.net/human-rights-and-secularism/htm) E.T. 21.03.2021.
- Matta, Bab:19 <https://incil.info/kitap/Matta/19> E.T. 10.03.2021
- MERT, Nuray, **AİHM ve Türban Yasağı**, Radikal Gazetesi, 8 Temmuz 2004.
- PETERS, Ruud, **İslamic Law and Human Rights**, İslam and Christian-Muslim Relations, Vol. 10, No:1 s.7. [https://www. researchgate .net/publication/248980885_Islamic_law_and_human_rights_A_ contribution_to_an_ongoing_debate](https://www.researchgate.net/publication/248980885_Islamic_law_and_human_rights_A_contribution_to_an_ongoing_debate) E.T. 14.04.2021

SARGIN, İzzet, **İnsan Hakları ve Devletin Bütünlüğü**, (İnsan Hakları ve Din Sempozyumu 15-17 Mayıs 2009), Çanakkale, 2010.

Sava Paşa, **İslam Hukuku Nazariyeleri Hakkında Bir Etüt**, Ankara, 1956, C.1.

ŞATIBİ, **el Muvafakat**, (Cev. Mehmet ERDOĞAN) İstanbul, 2003, C.2.

ŞENTÜRK, Recep, **İnsan Hakları ve İslam**, İstanbul, 2007.

YAYLA, Mustafa, **İslam Hukukunda İnsan Hakları ve Eşitlik**, Konya, 2011.

VEDA HUTBESİNDE YER ALAN İNSAN HAKLARI İLKELERİ

Burak YÜCEL*

GİRİŞ

Bu çalışmada Veda Hutbesi'ne yer alan insan hakları anlatılmaktadır. Veda Hutbesi on dört asır öncesinden günümüze hitap eden bir metin niteliğindedir. Şöyle ki Veda Hutbesi'nin insan hakları nezdinde ortaya koymuş olduğu kıstaslar esas olarak 18 ve 19. yüzyıllarda dünya çapında dile getirilmiştir. Yani Veda Hutbesi çağının çok ötesinde bilgiler içeren bir metindir. Bu özellikleri dolayısıyla Veda Hutbesi'ne İslam toplumlarında ayrı bir değer verilmiştir. İçeriği sebebiyle evrensel bir beyanname niteliğinde olan Veda Hutbesi'nin sadece İslam toplumlarında değil tüm dünya da gereken önemi alabilmesi yönünde ufakta olsa bir katkı sağlayabilmesi adına bu çalışma kaleme alınmıştır.

Çalışma iki bölümden oluşmaktadır. Konunun daha anlaşılır olabilmesi için ilk bölümde insan hakları kavramı anlatılarak ve insan haklarının tarihsel gelişimi özellikle Batı dünyası ekseninde ele alınmıştır. Burada öncelikle hak kavramından bahsederek onun nitelendirmesi yapılmıştır. Daha sonra insan haklarının tanımı yapılarak özelliklerinden bahsedilmiştir.

İnsan haklarının özelliklerinin anlatılmasının ardından sırası ile insan haklarının sınıflandırması özellikle Karel Vasak ve Jellinek'e göre anlatılmıştır. Bu sınıflandırmaların oluşabilmesi için gerekli olan insan haklarının tarihçesine de kısaca yer verilmiştir. İnsan hakları nezdinde tarihimizde herhangi bir ciddi sorun olmaması ve İslami bir devlet olmanın özelliği dolayısıyla her insana değer veren

---

* Burak YÜCEL, Selçuk Üniversitesi, Kamu Hukuku, yüksek lisans öğrencisi, burakyucel1071@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-9804-667X.

bu şekilde ortaya çıkmıştır. Mevcut düzenlerdeki eşitsizlik, adaletsizlik ve insana hak ettiği değerlerin verilmemesi insanları hakları için mücadele etmeye itmiş ve bu mücadeleler neticesinde Batı dünyasında insan hakları nezdinde birtakım gelişmeler yaşanmıştır.

İslam dünyasında ise bu durum apayrı bir boyuttadır. İslam'da insan hakları bizzat Allah-u Teala ve onun elçisi Hz. Peygamber tarafından garanti altına alınmıştır. Yaşam hakkı, mülkiyet hakkı, eşitlik hakkı, kadın hakları vs. birçok insan hakkı İslam'la birlikte korunma altına alınmıştır. Veda Hutbesi de bu hususun en bariz örneklerinden bir tanesidir.

Hz. Peygamberin vefatından önce 632 yılında dile getirdiği Veda Haccı esnasında gerçekleştirdiği bu evrensel deklarasyonun mahiyetine batı yüzyıllar sonrasında erişebilmiştir.

Günümüzde insan haklarının temsilcisi gibi davranan Batı dünyası İslam'ım bu evrensel deklarasyonuna karşı tabiri caizse üç maymunu oynamakta ve İslam'ı terör odaklı bir din olarak göstermeye çalışmaktadır. Halbuki Batı tarihi ile İslam tarihi, insan hakları açısından karşılaştırılmaya yakın bile değildir. Tarihi soykırımlarla, sömürgeci yaklaşımlarla, toplumları asimile etmeyle dolu olan Batı kanaatimizce insan hakları noktasında İslam dünyasından önce söz almamalıdır. İnsan hakları noktasında bize düşen tarihin bize bırakmış olduğu misyonu unutmadan kendi değerlerimize sahip çıkmaaktır. Bu değerlerden bir tanesi de hiç şüphesiz Veda Hutbesi ve onun içeriğidir.

Bizim üzerimize düşen insan hakları ve insan haklarının tarihçesine yönelik olarak çok önemli bir deklarasyon olan, evrensel bir niteliğe sahip Veda Hutbesi'ni ilgili platformlarda daha yüksek sesle dile getirerek Veda Hutbesi'nin uluslararası anlamda hak ettiği değeri görmesini sağlamaktır.

KAYNAKLAR

Ahmet Cevdet Paşa, Kısas-ı Enbiyâ ve Tevârih-i Hulefâ, Bedir Yayınevi, İstanbul, 1994.

AKIN İlhan, Kamu Hukuku, Beta Yayınları, İstanbul, 1993.

- AKSEKİ Ahmet Hamdi, İslam Dini, Güzel Sanatlar Matbaası, Ankara, 1969.
- Aristoteles, Politika, Çevirmen: Mete Tunçay, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2002.
- ARMAĞAN Servet, İslam Hukukunda Temel Hak ve Hürriyetler, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2015.
- ATALAY Ahmet Haluk, Hukuk Sistemleri ve Türk Hukuk Tarihi, İçinde; Hukukun Temel Kavramları, Editör: Ufuk Aydın ve Elvan Sütken, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Basımevi, 2016.
- ATAR Yavuz, Türk Anayasa Hukuku, Mimoza Yayınevi, Konya, 2002.
- AYBAY Rona, İnsan Hakları, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2015.
- BAKTIR Mustafa, İslam Hukukunda Zaruret Hali, Ankara, Tarihsiz.
- BAYRAKTAR İbrahim, İslam'ın İnsana Tanıdığı Bazı Temel Haklar ve Veda Hutbesi, Atatürk Üniversitesi İlahiyat fakültesi Dergisi, Cilt:0, S: 10, 1991.
- BERKİ Ali Himmet, KESKİOĞLU Osman, Hâtemü'l Enbiyâ Hazreti Muhammed ve Hayâtı, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2012.
- BÖCÜKCÜ Aykut, İnsan Hakları ve Türk Kamu Yönetiminde İnsan Haklarını Koruma Mekanizmaları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi, 2019.
- ÇEÇEN Anıl, İnsan Hakları, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2015.
- ÇETİN Halis, Çağdaş Siyasal Akımlar, Orion Kitabevi, Ankara, 2007.
- DOĞAN İlyas, İnsan Hakları Hukuku, Astana Yayınları, Ankara, 2015.
- El-Câhız, Ebû Osman Amr b. Bahr b. Mahbûb el- Kinânî, el-Beyân ve't-Tebyîn, Beyrut, 1968.
- ERDOĞAN Mehmet, "Müzakere", Kur'ân ve Sünnete Göre Temel İnsan Hakları, İslâmî İlimler Araştırma Vakfı, Ensar Neşriyat, İstanbul, 2014.
- ERDOĞAN Mustafa, Türkiye'de Anayasalar ve Siyaset, Liberte Yayınları, Ankara, 2009.
- ESKİCİOĞLU Osman, İslam Hukuku Açısından Hukuk ve İnsan Hakları, Anadolu Matbaacılık, İzmir, 1996.
- FIRAT Muhammed Sabır, Veda Hutbesinde Yer Alan İnsan Hakları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi, 2019.

- GÖKPINAR Mahmut, Bir Kavram Olarak İnsan Hakları ve Çeşitli Sınıflandırılması, TBB Dergisi, 2015.
- GÖREN Zafer, Anayasa Hukuku, Seçkin Yayınevi, Ankara 2006.
- GÖZE Ayferi, Siyasal Düşünceler ve Yönetimler, Beta Yayınları, İstanbul, 2009.
- GÖZLER Kemal, İnsan Hakları Hukuku, Ekin Yayınevi, 2018.
- GÖZLER Kemal, Türk Anayasa Hukuku, Bursa, Ekin, 2000.
- HACAK Hasan, "Mülkiyet", TDV İslâm Ansiklopedisi, TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, 2006, C: 31.
- Hadislerle İslam, Diyanet İşleri Başkanlığı, Ankara, 2013.
- HAMİDULLAH, Muhammed, el-Vesâiku's-Siyâsiyye (Hz. Peygamber Döneminin Siyasi-İdari Belgeleri), Kitabevi Yayınları, İstanbul.
- HİLL, Christopher, İngiltere'de Devrim Çağı 1603-1714, Çeviren Uygur Kocabaşoğlu, İletişim Yayınları, İstanbul, 2016.
- HÖKELEKLİ, Hayat "İrz", TDV İslâm Ansiklopedisi, TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, 1999, C: 19, s. 133-134.
- İbn Hanbel Ahmed, el-Müsned, C: 5, Çağrı Yayınları, İstanbul, 1992.
- İbn Hişam, Ebû Muhammed Cemâlüddîn Abdülmelik, İslam Tarihi Siret-i İbn-i Hişam Tercemesi (es-Sîretü'n Nebeviyye), C: 2, Kahraman Yayınları, İstanbul, 2006.
- KABOĞLU İbrahim Özden, Özgürlükler Hukuku 1, İmge Yayınevi, Ankara, 2013.
- KALABALIK Halil, İnsan Hakları Hukukuna Giriş, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2009.
- Martin Lings (Ebubekir Siraceddin), Hz. Muhammed'in Hayatı, İnsan Yayınları, İstanbul, 2006.
- Montesquieu, Kanunların Ruhu, Çevirmen: Fehmi Baldaş, Toplumsal Dönüşüm Yayınları, İstanbul, 1998.
- MUMCU Ahmet ve KUZECİ Elif, İnsan Hakları ve Kamu Özgürlükleri, Turhan Kitabevi, Ankara, 2007.
- Ömer Nasuhi Bilmen, Hukuk-ı İslamiyye, C: 1.
- PAİNE Thomas, İnsan Hakları, Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1998.

- ŞENTÜRK Recep, “Farklı Dünya Medeniyetlerinde İnsan Hakları: İnsan Hakları Bildirgelerine Dayalı Karşılaştırmalı Bir İnceleme” Kur’ân ve Sünnete Göre Temel İnsan Hakları, Ensar Neşriyat, İstanbul, 2014.
- Taberânî, Ebu’l-K’âsım Süleyman b. Ahmed, el-Mû’cemu’l-Kebîr, Musul, 1983.
- TANİLLİ Server, Devlet ve Demokrasi, 3. Baskı, Çağdaş Yayınları, İstanbul, 1996.
- TANÖR Bülent, Türkiye’nin İnsan Hakları Sorunu, Genişletilmiş 3. Basım, BDS Yayınları, İstanbul 1994.
- Terzi, Mahir, İnsan Haklarının Bölgesel Düzeyde Korunması Üzerine Bir İnceleme: İnsan Hakları ve Amerika, Kara Harp Okulu Bilim Dergisi, C: 27, S: 2, 2017, s. 53-92.
- Tirmizî, Muhammed b. Îsâ Ebû Îsâ, Sünen, Çağrı Yayınları, İstanbul, 1992.
- TOKSARI Ali, Farklı Bir Açıdan İnsan Hakları, Diyanet İlmi Dergi, Diyanet İşleri Başkanlığı, 2011, C: 47, S: 2.
- TOPALOĞLU Bekir, “Hak”, TDV İslâm Ansiklopedisi, TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, 1997, C: 15, s. 152.
- UYGUN Oktay, Kamu Hukuku İncelemeleri; İnsan Hakları, Demokrasi, Hukuk Devleti, Egemenlik, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2013, s. 25.
- YAMAN Ahmet, ÇALIŞ Halit, İslam Hukukuna Giriş, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 2014.
- YARAN Rahmi, “İnsan Hakkı Olarak Mülkiyet Hakkı”, Kur’ân ve Sünnete Göre Temel İnsan Hakları, Ensar Neşriyat, İstanbul, 2014.
- YAZIR Elmalılı Hamdi, Hak Dini Kuran Dili, İstanbul, 1971.
- YILMAZ Faruk, Türk Anayasa Tarihi, İz Yayıncılık, İstanbul, 2012.
- YILMAZ Mehmet Nuri, “Hz. Peygamber ırkçılığı telin ediyor”, Hürriyet Gazetesi, İstanbul, 31.08.2007. (Erişim) <http://www.hurriyet.com.tr/hz-peygamber-irkciligi-telin-ediyor-7190681> 10.05.2019.
- ZUHAYLİ Vehbe, “Eman”, TDV İslâm Ansiklopedisi, TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, 1995, C: 11. s. 79-81.
- ZUHAYLİ Vehbe, İslam Fıkhi Ansiklopedisi, Risale Yayınları, İstanbul, 2012, C: 5, s. 13.

İSLÂM HUKUKUNDA ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİ

Adem GÜVEZ*

GİRİŞ

İslâm hukukunda özel hayatın gizliliği konusuna ilişkin bu çalışmada yer alan her kelime ve cümle Kur'ân-ı Kerîm'in sonsuz okyanusundan sadece bir damladır. Bu sonsuz bilgi deryasında İslâm hukukunun özünde, insan haklarını korumak ve bu hakları sahibine teslim etmek üzerine oluşturulmuş kurallar bütünü yer almaktadır. İnsanların temel haklarından biri olan özel hayatın gizliliği de bu haklardan biridir.

Özel hayat gizliliği hakkı geçmişten günümüze kadar güncelliğini koruyan, değişen ve gelişen koşullara bağlı olarak korunması zorunluluk teşkil eden bir konudur. Özel hayatın gizliliği hakkının kapsamı çok geniş olduğundan dolayı insanın varlığını oluşturan tüm unsurlar bu hakla özdeşleşmektedir. Dolayısıyla insanın varoluşundan beri özel hayat hakkı da varlığını sürdürmüştür.

Özel hayat gizliliği hakkı ilgi çeken bir alan olduğundan dolayı insanla beraber var olduğu gibi bu hakka yönelik ihlaller de dönemin koşullarına bağlı olarak yine insanlık tarihi kadar eskiye dayanmaktadır.

İnsanlar için mahremiyet niteliğinde olan tüm konuları kapsayan özel hayat hakkı günümüzdeki teknolojik gelişmeler ve iletişim alanındaki dönüşümlerle birlikte daha fazla korunma ihtiyacı hissedilen bir hak niteliği taşımaktadır.

Allah'a kayıtsız ve şartsız teslim olanların dini olan İslâm; ahlak, inanç, ibadet ve insan ilişkilerinden oluşan bir bütündür. Bu bütünün

---

* Selçuk Üniversitesi Yüksek Lisans Öğrencisi, ORCID: 0000-0003-3385-0899, e-mail: av_ademguvez@hotmail.com.

modern hukukun maddi hükümleri karşısında da suç teşkil eden fiilleri söz konusu olmaz.

İslâm hukuku her zaman modern hukukun önünde olup İslâm hukukunda belirlenen temel ilke ve kurallar geçmişten günümüze kadar sürekli güncelliğini koruyup kamusal ve bireysel hayatın gelişiminde önem arz etmiştir. Dolayısıyla İslâm hukukuna riayet etmek suretiyle özel hayat hakkının gizliliğini bilmek ve bu bilinçle yaşamak İslâm'ı bir hayat tarzı olup müminlerin Allah'a itaat etmelerinin zorunlu bir sonucudur.

KAYNAKLAR

- Atay, Hüseyin, **Kur'ân'a Göre İslâm'ın Temel Kuralları**, 3. Baskı, Acuner Yayıncılık, Ankara, 1989.
- Armağan, Servet, "İslam Hukukunda Özel Hayatın Gizliliği (Mahfuziyet'i)"- Bir İzah Tecrübesi-**İslam Tetkikleri Enstitüsü Dergisi**, İstanbul, C. VI, S. 2-3, 1976, ss. 141-168.
- Bilmen, Ömer Nasuhi, **Büyük İslam İlmihali**, (Sadeleştiren Mehmet Talü Başkanlığındaki İlmi Heyet), Tereke Yayınevi, İstanbul, 2013.
- Birişik, Feyzullah, **Buyûtu's-Sâlihîn (Salihlerin Evleri) Bütün Yönleriyle Ev İçindeki Sünnetler I. Cilt**, Polen Yayınları, İstanbul, 2011.
- Böke Gümüş, Emine, "İslâm Hukuk Ve Ahlak İlkeleri Işığında Özel Hayatın Gizliliği (Mahremiyet)", **Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, C. 5, S. 9, 2016/5, ss. 247-250.
- Buharî'den, Sahihî, **Sohbetler ve Nasihatler**, (Ed. Harun Yıldırım), Sağlam Yayınevi, İstanbul, 2015.
- Buhârî, Sahîh-i/Müslim, Sahîh-i, **Müttefekun Aleyh Hadisler**, (Çev. Abdullah Feyzi Kocaer), 4. Baskı, Hüner Yayınevi, Konya, 2014.
- Çalık, Nilüfer Sena, "Beden, Mesken Ve Bilgi Mahremiyeti Açısından Sosyal Medyadaki Tasarrufların Fikhî Açıdan Değerlendirilmesi", **Turkish Academic Research Review**, C. 3, S. 1, 2018, ss. 25-44.
- Demir, Hilmi, "İslâm'da Özel Hayat Ve Özel Hayatın Gizliliği", **Türk Akademisi Siyasi Sosyal Stratejik Araştırmalar Vakfı (TASAV)**, Makale No. 13, 11 Kasım 2013, ss. 1-7.

- Dorman, Emre, **Kur'ân-ı Kerîm'deki Temel Emirler ve Yasaklar**, 6. Baskı, İstanbul Yayınevi, İstanbul, 2012.
- Draz, Muhammed Abdullah, **Kur'ân Ahlâkı**, (Çev. Prof. Dr. Emrullah Yüksel-Prof. Dr. Ünver Günay), 4. Baskı, İz Yayıncılık, İstanbul, 2009.
- Dülger, Murat Volkan, **Bilişim Suçları ve İnternet İletişim Hukuku**, Ankara, 2015.
- Ece, Hüseyin K., **İslâm'ın Temel Kavramları**, Beyan Yayınları, İstanbul, 2000.
- El-Mevsilî, İbnü'l Mûbârek, **8 Hadis İmamının Kitabından Rivayet Edilen Emir ve Yasak Hadisleri**, (Çev. Hanifi AKIN), Karınca&Polen Yayınları, İstanbul, 2013.
- Eryılmaz, Emrah, **Hakikat Kitabı**, Cinius Yayınları, İstanbul, 2014.
- Güngör, Nurullah, "İslam Hukuku'nda Özel Hayat Kavramı Ve Günümüz Uygulamaları", **Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, S. VI, 2016, ss. 69-94.
- Gürler, Fazıl, **Teknik ve Hukuksal Yönleriyle Bilişim Alanında Suçlar**, Ankara, 2015.
- Ildıraz, Mehmet, **Tasavvuf ve Tövbe**, Semerkand Yayınları, İstanbul, 2009.
- İder, Saadet, "Yetişkinlerde Mahremiyet Algısının Kaynağına İlişkin Nitel Bir Araştırma", **Marife Dini Araştırmalar Dergisi**, C. 19, S. 1, 2019, ss. 109-122.
- İmam Buhâr-i, **Sahîh-i Buhârî 1. Cilt**, (Çev. Soner Duman), Karınca&Polen Yayınları, İstanbul, 2017.
- İmam Buhâr-i, **Sahîh-i Buhârî 2. Cilt**, (Çev. Dr. Osman Gürman), Karınca&Polen Yayınları, İstanbul, 2017.
- İmam Buhâr-i, **Sahîh-i Buhârî 5. Cilt**, (Çev. M. Beşir Eryarsoy), Karınca&Polen Yayınları, İstanbul, 2017.
- İmam Buhâr-i, **Sahîh-i Buhârî 6. Cilt**, (Çev. M. Beşir Eryarsoy), Karınca&Polen Yayınları, İstanbul, 2017.
- İmam-ı Gazâlî, **Kalplerin Keşfi**, İpek Yayınları, İstanbul, 2017.
- İmam Nevevî, **Riyâzü's- Sâlihîn Büyük Hadis Kitabı 5. Cilt**, (Çev. Abdulkadir Akçiçek), Sağlam Yayınevi, İstanbul, 2010.

- İslâmoğlu, Mustafa, **Kur'an'a Göre İslâm Nedir**, Düşün Yayıncılık, İstanbul, 2014.
- Karaman, Hayrettin, **Mukayeseli İslam Hukuku III**, 8. Baskı, İz Yayıncılık, İstanbul, 2013.
- Kesîr, İmam Hafız İbn, **Tefsîru'l Kur'an'il Azim 6. Cilt**, Karıca&Polen Yayınları, İstanbul, 2015.
- Korkmaz, Ali, "İnsan Hakları Bağlamında Özel Hayatın Gizliliği Ve Korunması", **Karamanoğlu Mehmetbey Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi**, S. 16 (Özel Sayı I), 2014, ss. 99-10.
- Kur'an-ı Kerîm ve Yüce Meâlî**, (Çev. Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır), Seda Yayınları, İstanbul, 2008.
- Şa'bân, Zekiyyüddîn, **İslâm Hukuk İlminin Esasları (Usûlü'l Fkh)**, (Çev. İbrahim Kâfi Dönmez), 11. Baskı, Türk Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2009.
- Toksarı, Ali, "Temel Hak ve Özgürlükler Bağlamında Kitap Ve Sünnete Göre Özel Hayatın Gizliliği", **Diyanet İlmî Dergi**, C. 48, S. 2, Nisan-Mayıs-Haziran 2012, ss. 7-30.
- Türkmen, Ali, **İslâm İletişim Hukuku**, 2. Baskı, Ensar Yayınları, İstanbul, 2014.
- Uçkan, Özgür, http://www.tansug.com/TVHP/inet-tr01_bildiri_uckan.htm.
- Yamanî, Ahmet Zeki, **İslâm Hukuku ve Çağımız**, (Çev. Bahar Gürsan), Kaynak Yayınları, İzmir, 1977.
- Yayla, Mustafa, **İslâm hukukunda insan hakları ve eşitlik**, Çizgi Kitabevi, Konya, 2011.
- Yazır, Elmalılı Muhammed Hamdi, **Hak Dini Kur'an Dili Tefsiri Cilt 6**, 6. Basım, Akçağ Yayıncılık, Ankara, 2016.

İSLAM HUKUKUNDA KADINLARIN HAKLARI

Dilara YEKEBAŞ*

GİRİŞ

İslam öncesi dönemde Araplarda kadına değeri verilmez, kadınlara söz hakkı tanınmaz ve maalesef kadınlara alınıp satılabilen bir mal gözüyle bakılırdı. Bu durumda Arapların o dönemdeki toplumsal, sosyal ve dinsel yapısı önemli bir rol oynamıştır. Araplar, kabileler arası savaşlarda kabileyi savunabilen erkek gücüne önem vermiş, evlendiğinde başka kabileye gitme ihtimali olan kadınları eğitmek veya onlara mülk verme ihtiyacı duymamıştır. Bunun yanı sıra bazı dinsel inanışları sebebiyle de kız çocuklarını Allah'a kurban etmişler, onlara yaşam hakkı tanımamışlardır.

İslam'ın gelişiyle kadınlara –Batı'dakinin aksine- bu hakları kazanmaları için mücadele etmeleri dahi gerekmeksizin birçok hak tanınmış, kadına da erkekle eşit değeri verilmiştir. Zira İslam'a göre cinsiyet bir üstünlük sebebi değildir.

Çalışmamızın birinci bölümünde İslam'da kadınların kamusal haklarından bahsedilmiştir. Bölümün içeriğinde yaşam hakkı, eğitim hakkı, çalışma hakkı ve siyasi haklar yer almış, kadınlara bu hakkın tanınıp tanınmadığı veya ne ölçüde tanındığı mezheplere göre farklı görüşlere de değinilerek aktarılmaya çalışılmıştır.

İkinci bölümde İslam'da kadının özel haklarının durumuna değinilmiş, bölüm içerisinde ekonomik haklar ve aile hukukundan kaynaklanan haklar ayrımı yapılmıştır. Ekonomik haklar da kendi içerisinde miras ve mülkiyet hakkı olarak ikiye ayrılarak incelenmiş-

---

* Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı
Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi.E-mail Adresi: dilarayekebas@gmail.com_ORCID
ID: 0000-0002-9202-9606

Kadınların İslam öncesi dönemde yaşadığı maddi zorluklar, eşleri vefat eden kadın ve çocukların mirastan pay alamaması hususlarının toplumda açtığı yaralara karşın mali hükümler getirilmiştir. Kadınların mirastan pay alması sağlanmış ve mülkiyet hakkına sahip olduğu belirtilmiştir. Kadınların miras payının temel olarak erkeğinkinin yarı hissesi olması bir adaletsizlik olarak görülmemiştir. Zira buna karşılık erkeğin, kadına mehir verme, kadının barınma, giyinme, yemek gibi nafakalarını karşılama yükümlülükleri bulunmaktadır. İslam'da mali bir denge sağlanmaya çalışılmıştır.

İslam'la birlikte, evlenirken kadının rızası aranmış, Hz. Muhammed'in kadının rızası olmadan kıyılan bir nikahı feshettiği görülmüştür. Kadınlara nikah akdi sırasında veya sonrasında talep etmesi ve erkeğin de kabul etmesi halinde boşanma hakkı tanınmıştır. Kadınlara mehir verilmesi zorunlu kılınmış, böylelikle herhangi bir boşanma durumunda belirli bir süre kadının mali sıkıntı çekmemesi amaçlanmıştır. Kadının barınması, giyinmesi, yiyecek ve içecek ihtiyaçlarının karşılanması sorumluluğu erkeğe yüklenmiştir. Belirli durumlarda boşandıktan sonra erkeğin kadına iddet nafakası ödemekle yükümlü olduğuna ve erkeğin kadına iddet meskenini temin etmek zorunda olduğuna hükmedilmiştir.

KAYNAKLAR

- AKKAYA, Nejla:** İslam Hukukunda Kadının Siyasi Hakları, İslami Araştırmalar Dergisi, C. 10, S. 4, Y. 1997, s. 228-240.
- ARIKFİDAN, Meryem:** İslam Hukukunda Kadın Haklarının Korunmasına Yönelik Tedbirler, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir 2015.
- ARSLAN, Ali:** Bazı Hadislerde Değinilen Cahiliyye Devri Hac Uygulamaları, Tarih Okulu Dergisi, S. XXII, Y. 8, İzmir 2015, s. 63-81.
- AVCI, Mustafa:** Türk Hukuk Tarihi, 9. Baskı, Konya 2020, s. 17.
- BARIŞ, Mustafa Necati:** Câhiliye Döneminde Yargı Sistemi, İlahiyat Fakültesi Dergisi, C. 13, S. 1, Y. 2016, s. 153-170.
- BERKİ, Şakir:** İslam Hukuku Miras Sistemi İle Medeni Kanunun Miras Sistemi Arasındaki Farklar, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Y. 1978, C. 22, S. 1, s. 1-15.

- BİLGİN, Beyza:** İslam'da ve Türkiye'de Kadınlar, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, C. 36, S. 1, Y. 1997, s. 29-43.
- CİN, Halil - AKYILMAZ, Gül:** Türk Hukuk Tarihi, 12. Baskı, Konya 2020.
- DEMİR, Abdullah:** Mufassal Türk Hukuk Tarihi, 1. Baskı, Ankara 2019, (**DEMİR, Türk Hukuk Tarihi**).
- DEMİR, Abdullah:** İslam'da İnsan Hakları, II. Türk Hukuku Tarihi Kongresi Bildirileri, s. 517-533, (**DEMİR, İslam'da İnsan Hakları**).
- DEMİR, Zekiye:** Kadının Ücret Karşılığı Çalışması Konusunda Din İşleri Yüksek Kurulu'na Gelen Sorular, Dini Araştırmalar Dergisi, C. 21, S. 54, s. 81-106.
- DEMİRCAN, Adnan:** Câhiliyye Araplarında Kız Çocuklarını Gömerek Öldürme Âdeti, İstem Dergisi, S.3, Y.2004, s.9-29.
- İBN CÜBEYR,:** Tezkire bi'l-Ahbar an İttifakat el-Esfar, Çev. Ramazan Şeşen, 1. Baskı, İstanbul, 2020.
- KAHRAMAN, Abdullah:** İslam Hukukunda Kadının Hukuki Tasarruf Ehliyeti, Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, S. 1, Y. 2014, s. 25-39.
- KARADAĞ, Bekir:** İslam Hukukuna Göre Kadının Hâkimliği, e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi, C. 10, S. 2, Y. 2018, s. 690-707.
- KARAMAN, Hayrettin:** Günümüzde Çalışan Müslüman Kadınların Problemleri, "Sosyal Hayatta Kadın", İslami İlimler Araştırma Vakfı, Ensar Neşriyat, İstanbul, 2005, s. 333-348.
- KAYADİBİ, Fahri:** Kadın Eğitiminin Önemi ve Kalkınmadaki Rolü, Sosyoloji Konferansları, S. 28, Y. 2003, s. 19-31.
- KOÇER, Hasan Ali:** Türkiye'de Kadın Eğitimi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, C. 5, S. 1, Y. 1972, s. 81-124.
- KONAN, Belkis:** Türk Kadınının Siyasi Hakları Kazanma Süreci, AÜHFD, C. 60, S. 1, Y. 2011, s. 157-174.
- ÖZAY, Hilal:** İslam Hukuku Açısından Cinsiyet, Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, C. 6, S. 5, Y. 2019, s. 318-330.
- ÖZTAN, Bilge:** Medeni Hukuk'un Temel Kavramları, 35. Baskı, Ankara 2011.
- ÖZTÜRK, Zeynep Tuğçe:** Cumhuriyetin Kuruluşundan Günümüze Türkiye'de Kadın Hakları, Karabük Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Ensti-

tüsü Tarih Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karabük 2020.

ÜÇÖK, Coşkun - MUMCU, Ahmet - BOZKURT, Gülnihal: Türk Hukuk Tarihi, 22. Baskı, Ankara 2020.

ÜRESİN, Sabriye: İslâm Hukuku Açısından Nikahın Erkeğe Yükllediği Sorumluluklar, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir 2020.

ŞAHİN AYNUR, Hatice: Ayetler Işığında Cahiliyeden İslam’a Kız Çocuğu/Kadın Haklarının Tahvili, Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi, C. 19, S. 2, Y. 2019, s. 479-518.

TERZİÖĞLU, Zübeyde: Basına Göre Türk Kadınının Siyasi Hakları, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2007.

YASDIMAN DEMİRDÖVEN Necla: “Kocanın Hakları Bağlamında “Kadının İzinsiz Evden Çıkmayışı” İle İlgili Hadislerin Tahlili ve Mezhep İmamlarının Anlayışları”, Ekev Akademi Dergisi, Y. 18, S. 60, 2014, s. 415-448.

YAYLA, Mustafa: İslâm Hukukunda İnsan Hakları ve Eşitlik, 1. Baskı, Konya 2011.

YILDIRIM, Mustafa: İslam Hukukunda Kadının Çalışması, İzmir İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, İslam ve Çalışma Hayatı Ulusal Sempozyumu, Y. 2008, s. 401-408.

YILMAZ, İbrahim: İslam Hukukunda Kız Çocuğunun Mirastaki Payının Cinsiyet İle Temellendirilmesine Analitik Bir Bakış, Cumhuriyet İlahiyat Dergisi, Y. 2018, C. 22, S. 1, s. 347-376.

<https://kuran.diyaret.gov.tr/Tefsir>

İSLAM'DA DÜŞÜNCE VE İNANÇ ÖZGÜRLÜĞÜ KAPSAMINDA İRTİDAT

Eda ZIMBA*

GİRİŞ

İslamiyet'te kişiye tanınan temel hak ve özgürlüklerin en önemlilerinden bir tanesi düşünce ve inanç özgürlüğüdür. Bu hak insanlara Allah tarafından verilmiştir. İslamiyet'te düşünce ve inanç özgürlüğünün önemi Kur'an-ı Kerim'de ve Sünnet'te de açık bir şekilde belirtilmiştir. İrtidat cezası sebebi ile eleştirilen İslam'da düşünce ve inanç özgürlüğünün incelenmesi maksadıyla bu çalışma hazırlanmıştır. Çalışmamız iki ana bölüme ayrılmış olup ilk bölümde irtidat suçunun tanımı, unsurları, suçun kaynakları anlatılmıştır. Kavramın açıklanmasından sonra sırasıyla Peygamber Efendimiz dönemi, dört halife dönemi ve Osmanlı Devleti dönemi irtidat hadiseleri anlatılmıştır. İkinci bölümde ise temel hak ve özgürlükler kavramı açıklandıktan sonra temel hak ve özgürlükler açıklanmıştır. Son olarak da İslam'da temel hak ve özgürlüklere verilen önemle beraber irtidat kavramının düşünce ve inanç özgürlüğü kapsamındaki yeri anlatılmıştır.

İrtidat Müslüman olarak doğmuş veya sonradan İslam'a girmiş bir Müslüman'ın İslam dininden çıkmasıdır. İslam ceza hukuku uygulamalarında irtidat suçu genellikle devletin şahsiyeti aleyhine suçlar kapsamında incelenmiş ve karara bağlanmıştır. Hz. Peygamber'den başlayarak şer'i hukukla yönetilen Osmanlı Devleti'ne kadar yaşanan irtidat hadiselerine bakıldığında irtidat eden kişi sadece dinden çıktığı için cezalandırılmamıştır. Bu olaylara bakıldığında kişilerin dinden çıkma kararlarını İslam'a ve kamuya zarar vermek maksatlı siyasi bir eylem haline getirdikleri görül-

---

* Eda ZIMBA, Selçuk Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Öğrencisi, edaaazmb@outlook.com, ORCID ID: 0000-0001-8639-6744.

aldığı kamu düzenini sarsan hadiseler olduğu görülmüştür. Yani bu hadiselerde idamla cezalandırılan durumun irtidat eyleminden ziyade irtidat fiilinin devlete isyan aracı olarak kullanılması halidir. Bu noktada irtidatı siyasi bir suç türü olarak kabul etmeliyiz. Siyasi bir suç olarak da tazir cezası uygulaması tatbik edilmelidir. İslam ceza hukuku uygulamalarında irtidat suçu genellikle devletin şahsiyeti aleyhine suçlar kapsamında incelenmiş ve karara bağlanmıştır. Peygamber Efendimiz döneminden başlayarak şer'i hukukla yönetilen Osmanlı Devleti'ne kadar yapılan uygulama örneklerine bakıldığında zaman mürted sadece düşünce ve inanç özgürlüğünü kullanarak dinden çıktığı için değil bu eylemiyle İslam'a ve kamuya zarar verecek hale gelmesi ve siyasi suç kapsamında bir suç işlemesi durumunda idamla yargılanmıştır.

Ayrıca İslam'da düşünce ve inanç özgürlüğüne oldukça önem verilmektedir. Bu konu ile ilgili Kuran'da oldukça fazla ayet bulunmaktadır. Düşünce ve inanç özgürlüğü hem Kuran'ı Kerim'de yer alan ayetlerde hem de Peygamber Efendimiz dönemindeki uygulamalarda açıkça görülmüştür. İslamiyet'in yayılması sürecinde hiçbir topluluk zorla İslam'a sokulmamış olup Müslüman olmayan ve İslam' girmek istemeyen topluluklar zımni statüsü ile devlet içerisinde can ve malları korunarak düşünce ve inançlarını özgürce yaşamaları da sağlanmıştır. Tüm bu hoşgörülü uygulamaların varlığını yok sayarak karalama kampanyaları ile insanlara aşılarmaya çalışılan düşünceler İslam'ın aslını yansıtmamaktadır.

KAYNAKLAR

- AKALIN Adnan, **İslam Hukukunda Suçun Unsurları**, e - Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi, S: 10, Kasım, 2013.
- AKDEMİR Furat, **Fetânet Sıfatı Bağlamında Hz. Peygamber'in Örnekliliği Meselesi**, Ankara Üniversitesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 2014.
- AKGÜNDÜZ Ahmet, **İslam ve Osmanlı Hukuku Külliyyatı Kamu Hukuku**, C. 1, Osav Yayınları, 2011.
- AKŞİT Cevat, **İslam Ceza Hukuku ve İnsani Esasları**, Edebiyat Fakültesi Matbaası, İstanbul, 1976.
- ALACAKAPTAN Uğur, **Suçun Unsurları**, Sevinç Matbaası, Ankara, 1975.

- APAK Adem, **H. Osman'ın Hilafeti Döneminde Ümeyyeoğullarının Devlet İdaresindeki Yeri**, Uludağ Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, S. 7, C. 7, Bursa 1998.
- ASLAN Nasi, **"Hukukun Üstünlüğü ve İslam Hukuku"**, İslâmî Araştırmalar Dergisi, Ankara, 2001, C. 14, S. 2.
- ATEŞ Abdurrahman, **Dinde Zorlama ve Şiddet Sorunu**, Beyan Yayınları, İstanbul, 2002.
- AVCI Mustafa, **Osmanlı Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Konya, 2010.
- AVCI Mustafa, **Osmanlı Ceza Hukuku Özel Hükümler 2**, Adalet Yayınevi, 2018, C. 2. kaynağı yerleştirilecek.
- AVCI Mustafa, **Türk Hukuk Tarihi**, Atlas Akademi Yayınevi, Konya, 2019.
- AVVA Muhammed Selim, **Fî Usûlî'n Nizami'l-Cinâiyyi'l-İslâmi**, Kahire, 1983.
- AYDIN Devrim, **Uluslararası Hukuk ve Politika**, Ankara, 2006.
- AYDIN M. Akif, **Türk Hukuk Tarihi**, İstanbul, Beta Yayınları, 2013.
- AYVERDİ İlhan, **Misalli Büyük Türkçe Sözlük**, Kubbealtı Neşriyat, 2005.
- BOYNUKALIN Mehmet, **"Suç"**, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, İstanbul, 2009, C. 37.
- B. Ali Ahmet, **Feth'ül Bari Bi Şerh'il Buhari**, Kahire, 1986.
- BALCI İsrail, **Diplomat ve Devlet Adamı Yönüyle Hz. Ömer**, On Dokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, C. 16, S. 16.
- BEBEK Adil, **"Ceza"**, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, 2009, C. 7.
- BİLGİZ Musa, **Kur'an'da İnsanlık Onuru**, Fecr Yayınları, Ankara, 2013.
- BİLMEN Ömer Nasuhi, **Hukuk-I İslamiye ve Islahat-I Fıkhiyye Kamusu**, Ravza Yayınları, 2015.
- BOZKURT Gülnihal, **Gayrimüslim Osmanlı Vatandaşlarının Hukuki Durumu**, Ankara 1989.
- CİN Halil, AKYILMAZ Gül, **Türk Hukuk Tarihi**, Sayram Yayınları, Konya, 2003.
- ÇEÇEN Anıl, **İnsan Hakları ve İnsancıl Hukuk**, Yaşar Üniversitesi Dergisi, Cilt 8, Sayı Özel, Yıl 2013.

- DAĞCI Dağcı, **Ceza İslam Hukukunda Şahıslara Karşı Müessir Fiiller**, Diyanet Yayınları, Ankara 1996.
- DALGIN Nihat, **"Kur'an Mesajı"**, İlmi Araştırmalar Dergisi, Ağustos-Eylül-Ekim 1998, S. 10-11-12.
- DALGIN Nihat, **İrtidat ve Cezası**, Makalat, Konya, 1999, S. 1.
- DÖNMEZER Sulhi, ERMAN Sahir, **Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku**, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul, 1959.
- EBU ZEHRA Muhammed, **İslâm Hukukunda Suç ve Ceza**, Çeviren: İbrahim Tüfekçi, İstanbul, Kitabevi Yayınları.
- EKİNCİ Ekrem Buğra, **Osmanlı Hukuku**, Arı Sanat Yayınları, 2012.
- el-Kasani, Alaeddin Ebû Bekr b. Mes'ud, **Bedaiü's-Sanai' fî Tertibi's-Şerai', Dâru'l Kütübi'l-Arabi**, Beyrut, 1974.
- ERDOĞAN Mehmet, **Akıl-Vahiy Dengesi Açısından Sünnet**, MÜİF Yayınları, 1995.
- ERMEMİŞ Faruk, **Kur'an-ı Kerim'in Düşünce ve İnanç Özgürlüğüne Yönelik Emirleri ve Hz. Muhammed'in Uygulamaları**, Düzce Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi C. 2, S. 1, 2018.
- EROĞLU Onur, **Vergi Ceza Hukuku Açısından Kanunilik İlkesi**, Eskişehir Osmangazi niversitesi, İİBF Dergisi, C. 8, S. 3, Eskişehir, 2013.
- Et-Taberi, Muhammed Bin Cerir, **Cami-ül Bey'an Te'vil-İ Ayı'l Kur'an**, Beyrut 1988, C. 18.
- GÖZE Ayferi, **Siyasal Düşünceler ve Yönetimler**, Beta Yayınları, İstanbul, 2009.
- GÖZLER Kemal, **Anayasa Hukukunun Genel Esasları**, Ekin Yayınları, Bursa, 2012.
- GÜNEŞ Abdülbaki, **Kuran Işığında Düşünce, İnanç ve İfade Hürriyeti**, FÜİF Dergisi C. 10, S. 1, 2005.
- HAMİDULLAH Muhammed, **İslam Hukukunun Hukuk İlmine Yardımları**, Beyan Yayınları, 1962.
- HAMİDULLAH Muhammed, **İslam'da Devlet İdaresi**, Beyan Yayınları, 2007.
- HİZMETLİ Sabri, **Genel Olarak Raşit Halifeler Dönemi Olayları: Sonuçları Ve Etkileri**, <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/37/779/9963.pdf>, Erişim Tarihi: 25.04.2021.

- HİZMETLİ Sabri, **Tarihi Rivayetlere Göre Hz. Osman'ın Öldürülmesi**, Ankara Üniversitesi, <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/37/772/9834.pdf>, Erişim Tarihi: 25.04.2021.
- HURÇ Ramazan, **H. Ebu Bekir Döneminde Bağımsızlık Hareketleri (İrtidat ve İrticâ)**, Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, S: 3 Yıl: 1988.
- İNCE İrfan, "Ridde", **Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi**, 2009, C. 35.
- KABOĞLU İbrahim Ö, **Kollektif Özgürlükler**, Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Diyarbakır, 1989.
- KARAGÖZ İsmail, "İnsan Din ve Özgürlük", Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 3. Baskı, Ankara, 2017.
- KARDAVİ Yusuf, **İrtidat Sorunu: Yaşanan Sosyal Değişimler ve Tehdit Boyutu**, Çeviri: Osman Güner, Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi, 2005.
- KAYNAR Reşat, **Mustafa Reşit Paşa ve Tanzimat**, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1991.
- KILAVUZ Ahmet Saim, <https://islamansiklopedisi.org.tr/elfaz-i-kufur>, Erişim Tarihi 20.04.2021.
- KILAVUZ Ahmet, **İman-Küfür Sınırı**, Marifet Yayınları, İstanbul, 1982.
- KÖKSAL M. Asım, **İslam Tarihi**, C. 8, Şamil Yayınları, İstanbul 1981.
- MACİT İsmet, **Düşünce ve İfade Özgürlüğü Kapsamında Mürtedin Yaşama Hakkı**, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, On Dokuz Mayıs Üniversitesi, 2014.
- MANSUR Ali, **Eşşeriatül İslamiyye Vel Kanunud-Düvelil-Am**, Kahire.
- OKUR Kaşif Hamdi, **İslam Hukukunda İrtidat Fiili İçin Öngörülen Asli Yaptırım Üzerine Bazı Düşünceler**, Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi, Yıl: 2002, C. 1, S. 1.
- OKUR Kâşif Hamdi, **İslam Hukukunda İrtidat Fiili İçin Öngörülen Asli Yaptırım Üzerine Bazı Düşünceler**, Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2002/1.
- ORHAN Fatih, **İslam Ceza Hukukunda İrtidat ve Temel İnsan Hakları Bağlamında Değerlendirilmesi**, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi, 2014.

- ÖZDEN Mustafa, **Kurana Göre İnanma Hürriyeti**, Araştırma Yayınları, Ankara, 2011.
- ÖZGENÇ İzzet, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Ankara, 2009.
- RIZA Ömer, **İslam Tarihi**, Sadr-I İslam, Âmiri Matbaası, 1928, C. 6.
- RIZA Reşid, **Din Hürriyeti ve Mürtedin Öldürülmesi Meselesi**, Kelime Dergisi Çeviri: Hikmet Zeyveli, İstanbul 1987, S. 15.
- SAVAŞ Hamdi, **İslam Tarihi Hz. Muhammed ve Dört Halife Devri**, Kayseri, 1985, C. 1.
- ŞAFAK Ali, **Mezhepler Arası Mukayeseli İslam Ceza Hukuku**, Erzurum, 1977.
- ŞİBLİ Numan, **Bütün Yönleriyle Hz. Ömer ve Devlet İdaresi**, Çeviri: Talip Yaşar Alp, Hikmet-Dava-Çağ Yayınları, 1975, C. 1.
- Taberi, **Camiü'l Beyan**, Beyrut, C. 2, 1988.
- TEKİN Yaşar, **Şer'îye Sicilleri Işığında Osmanlı Develinde Ta'zir Suçu Ve Cezaları**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, 1995.
- TOKSARI Ali, **Din ve Vicdan Özgürlüğü Kapsamında Mürtede Yapılaması Gereken Muamele**, Bilimname Dergisi, C. 2010, S. 2.
- TOPALOĞLU Fatiha, **Hz. Ali Sempozyum Bildirileri**, İzmir, 2009.
- TUĞ Salih, **İslam Devlet ve Müesseseler Telakkileri Üzerinde Bozkır Ahalisinin Tesiri**, İslam Tetkikleri Enstitüsü Dergisi, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1988.
- TUNÇ Hasan, BİLİR Faruk, ATAR Yavuz, **Türk Anayasa Hukuku**, Berikan Yayınları, 2011.
- UDEH Abdulkadir, **et-Teşrîu'l-Cinâi'l-İslâmî Mukaranen bi'l-Kanûni'l-Vad'i**, Beyrut, C. 1.
- UZUNÇARŞILI İ. Hakkı, **Osmanlı Devleti'nin Saray Teşkilatı**, Türk Tarih Kurumu, 1988.
- ÜÇÖK Coşkun, MUMCU Ahmet, BOZKURT Gülnihal, **Türk Hukuk Tarihi**, Turhan Kitabevi, Ankara 2011.
- ÜNAL İ. Hakkı, **İslam'da Din Özgürlüğü ve İlk Uygulamalar**, AÜİF, İslami Araştırmalar Dergisi, C.18, S. 3.
- YAYLA Mustafa, **İslam Hukukunda İnsan Hakları ve Eşitlik**, Çizgi Kitapevi, 2011, s. 39-40.

İSLAM HUKUKUNDA DİN VE VİCDAN HÜRRİYETİ

Mihrinaz AKKAN*

GİRİŞ

İnsan haklarına yönelik çalışmalar özellikle XX. yüzyılın sonlarına doğru hız kazanmış olup evrensel boyuta ulaşarak tüm milletleri ve dinleri etkisi altına almıştır. Din de bu bağlamda insanlığın fikri gelişimine ve sosyal yaşamına yön vererek insan haklarına katkı sağlayan en önemli etmenlerin başında gelmektedir. Bu çalışmamızın ana unsurlarından birisi olan İslam'ın gerek insan haklarına sağladığı katkı bakımından gerekse kural ve kaideleri ile düzenleme altına aldığı temel hak ve hürriyetlerin sınırlarının tayini bakımından yeri ve önemi oldukça büyüktür.

İnsan hakları, her ne kadar kulağa hoş gelen bir kavram olsa da ihlallerinin neticesi de bir o kadar kötü sonuçlar ihtiva etmektedir. Bunun önüne geçmek adına dikkat edilmesi gereken önemli noktalardan birisi teorideki düzenlemelerin uygulamaya eksiksiz şekilde geçirilmesi olacaktır. İnsan hakları alanında temel hak ve hürriyetler; “vücut bütünlüğüne yönelik nitelikte”, “düşünce ve inançlara yönelik nitelikte”, “ekonomik ve sosyal nitelikte” olmak üzere üç gruba ayrılmaktadır. Çalışmamızın konusunu oluşturan “din ve vicdan hürriyeti” de ikinci grupta yer alan haklardandır.

Çalışmamızın temel konusu din ve vicdan hürriyetidir. Bu hürriyet, insan haklarının aynı zamanda da semavi dinlerin temel taşı olup dinin, malın ve canın korunmasını kapsamına almaktadır. Bu hakkın içeriğinde hukukilik unsurunun yanı sıra insanın sahip olduğu fikir ve inanç yetisinden kaynaklı olması da yer almaktadır.

---

* C. Savcısı Adayı, Selçuk Üniversitesi, Kamu Hukuku, tezli yüksek lisans öğrencisi, mihrinazakkan@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-4566-7848.

Günümüzde pek çok ülkede din ve vicdan hürriyeti de başta olmak üzere çeşitli özgürlükler tanınmaktayken bazı ülkelerde ise kişilerin inanacakları dini, devlet yönetimlerinin belirlediği görülmektedir. Kısacası bu tarz ülkelerde vicdan memurluğu makamı bulunup kimin hangi dine mensup olacağına bu makam karar vermektedir. Bu da insanların istediği dine inanmasına engel bir durum oluşturup beraberinde ayrımcılığı getirmektedir. Din ve vicdan hürriyeti, herkes için sağlanabilir bir hedeftir. Ancak bunun için İslam hukukunun temelini oluşturan özgür irade müessesinin uygulanmasını sağlamak gerekmektedir.

KAYNAKLAR

- AHMED, Muhammed Khalaf Allah, **Human Rights in Islam, Al Azhar II**, Cairo 1971.
- AKDOĞAN, Recep, **İslam'da Din Özgürlüğünün Temelleri** (Kelami Bir Yaklaşım), İstanbul 2016.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet, **İslam ve Osmanlı Hukuku Külliyyatı**, I. Cilt, Kamu Hukuku, İstanbul 2011.
- ALİ, Abdullah Yusuf, **The Holy Qur'an**, Washington 1989.
- ARMAĞAN, Servet, **İslam Hukukunda Temel Hak ve Hürriyetler**, Ankara 1987. (1987)
- ARMAĞAN, Servet, "İslam Hukukunda Özel Hayatın Gizliliği", **İslam Tetkikleri Dergisi**, C. VI., S. 3-4, İstanbul 1976.
- AYDIN, M. Akif, **Din-Gayrimüslimler**, İstanbul 1994.
- AYENGİN, Tevhit, **İslam ve İnsan Hakları**, İstanbul, 2017.
- BAMMAT, Haydar, **İslamiyet'in Manevi ve Kültürel Değerleri** (Terc. Bahadır Dülger), Ankara 1963.
- BEKDEMİR, Fatih, "Türkler'in Altın Çağı-Tarih Kritik IV.", Ekim 2018, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/558830>
- BOUMA, Cees, **Christian and Islamic Valuation of Human Rights: Consequences for Minarities**, Journal Institue of Muslim Minority Affairs.
- BROCKELMANN, C., **İslâm Milletleri ve Devletleri Tarihi**, (Terc. Neşet Çağatay), Ankara 1954.

- BUSOOL, Asad N., **İslam and Communism, Islam**, (Suleyman, S.Nyang-Henry O. Thompson), Barrytown 1991.
- CÜRCANİ, Es-Seyid Eş Şerif Ali B. M., **Kitabü't Tarifat**, İstanbul 1909.
- ÇUÇAK, Muhammed, **İslam Hukukunda Azınlıkların İbadet Hakkı**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2015.
- EL BUTİ, Muhammed Said Ramazan, **H. Muhammed'in Risaletinin Evrenselliği**, Ebedi Risalet, C. I, İzmir 1993.
- ENGINEER, Ali Asgar, **The Origin and Development of Islam**, Hyderabad 1987.
- ERDEM, Mehmet Zekeriya, **İslam Özgürlük Düşüncesinin Temeli**, Konya 2009.
- EYİCE, Semavi, "Ayasofya", www.islamansiklopedisi.org.tr.
- HALEFULLAH, Ahmed Muhammed, **Mevkîfü'l-hadarati'l-İslamiyye min Hukuki'l İnsan**, Revue egyptienne de droit international, I/12, Cairo 1956.
- HAMEL, Walter, **Din ve Vicdan Hürriyeti** (Terc. Prof. Dr. Servet Armağan), İstanbul 1982.
- HASSAN, Riffat, **On Human Rights and the Qur'anic Perspective, Human Rights in Religious Traditions**, Newyork 1982.
- HOMMA, Hideaki, **Structual Characteristic of Islamic Penal Law**, Tokyo 1986.
- IŞIK, Hidayet, "İstanbul'un Fethi ve Fatih'in Dünya Başkenti Hayali", **Mostar**, S. 63, Y. 5, 2010.
- İBN, Manzur, **Lisanu'l Arab**, C. III.
- İSFAHANİ, Rağib, **el-Müfredat fi Garibi'l-Kur'an**, İstanbul 1986.
- KARAMAN, Hayreddin, **Ana Hatlarıyla İslam Hukuku**, C. I, İstanbul, 2011.
- KARATAŞ, Ali İhsan, "Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlere Tanınan Din ve Vicdan Hürriyeti", **Uludağ üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Bursa 2006.
- KAYA, Mahmut, **İslam'ın Evrenselliği Üzerine**, Ebedi Risalet, C. I-II, İzmir 1993.

KIZILABDULLAH, Şahin, “Dinlerde Barışın Teolojik Temelleri: Yahudilik, Hristiyanlık Ve İslam”, **Dini Araştırmalar Dergisi**, C. 21, S. 53, Ankara 2018.

KÖSE, Saffet, **İslam Hukuku Açısından Din ve Vicdan Hürriyeti**, İstanbul 2003.

MAHMUD, Abdulmalik Bappa, **Supremacy of Islamic Law**, Zaria 1978.

MAUDUDİ, Abula’la, **The Islamic Law and Costitution**, Karachi.

MORA, Necla, **Alman Kültüründe Düşman İmgesi**, 2009.

NEBHAN, Muhammed Faruk, **İslam Anayasa ve İdare Hukuku’nun Genel Esasları** (Terc: Prof. Dr. Servet Armağan), İstanbul 1980.

SAĞLAM, Hadi, **İslam Hukuku Denemeleri-I**, Konya 2017.

SHAW, Stanford, **Osmanlı İmparatorluğu’nda Azınlıklar**, Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Türkiye Ansiklopedisi, İstanbul 1985.

ŞENEL, Abdulkadir, “Sahihayn Hadislerinde Fikir Hürriyeti”, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Ödevi) Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1993.

TABAKOĞLU, Ahmed, **İslam İktisat İlkeleri Işığında Birlik ve Kalkınma, İslam Üzerine Düşünceler**, Ankara 1988.

Universal, Islamic Declaration of Human Rights (Islamic Council), London, 1981.

ÜNAL, Zeki, “İslam’da ve Müslüman Türkler’de Dini Müsamaha”, **Diyanet Dergisi**, C. XXVII S. 3, Ankara 1978.

WAFİ, Ali Abdel, **Human Rights in Islam**, **Islamic Quarterly**, XI, London 1967.

YAMAN, Ahmet, **İslam Devletler Hukukunda Savaş**, İstanbul 1998.

YAYLA, Mustafa, **İslam Hukukunda İnsan Hakları ve Eşitlik**, Konya 2011.

ZEYDAN, Abdülkerim, **İslam’da Ferd ve Devlet Münasebetleri**, (Terc. Mehmet Akif Ersoy), İstanbul, 1978.

İNTERNET KAYNAKLARI:

<https://www.anayasa.gen.tr>.

<https://www.dergipark.com>.

<https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr>.

<https://www.islamansiklopedisi.org.tr>.

“HUKUKTA ANLAŞMAZLIK ÇÖZÜM YOLLARI” ULUSLARARASI SEMPOZYUMU

E D İ T Ö R L E R

Doç. Dr. Uğur TÜTÜNCÜBAŞI

Dr. Buse DİŞEL KUMRU

Dr. Burcu DEMİRBAŞ AKSÜT

Arş. Gör. Abdulkadir HAŞHAŞ

29 - 30 Nisan 2021- İZMİR

(www.hukuk.deu.edu.tr / hukuk.sempozyum@deu.edu.tr)

ADALET YAYINEVİ

Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

“Hukukta Anlaşmazlık Çözüm Yolları” Uluslararası Sempozyumu

Uğur Tütüncübaşı - Buse Dişel Kumru

Burcu Demirbaş Aksüt - Abdulkadir Haşhaş

Hukuk Yayınları Dizisi – 3029

Birinci Baskı : Aralık, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 68 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 46661

Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

TOPLU İŞ UYUŞMAZLIKLARININ ÇÖZÜMÜNDE YÜKSEK HAKEM KURULU'NA BAŞVURMA VE YÜKSEK HAKEM KURULU KARARLARININ HUKUKİ NİTELİĞİ

*(Applying to the High Arbitration Board in the
Resolution of Collective Labor Disputes and the Legal Nature
of the High Arbitration Board Decisions)*

Dr. Öğr. Üyesi Asiye ŞAHİN EMİR¹

ÖZET

Toplu iş hukukunda genel prensip, tarafların toplu iş uyuşmazlıklarını karşılıklı anlaşarak çözümleyememesi durumunda iş mücadelesi yöntemlerine başvurmalarıdır. Ancak bazı durumlarda kanun koyucu tarafların iş mücadelesi araçlarına başvurmasını istememiştir. 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun iş mücadelesi araçlarına başvurmaya izin vermediği hallerde toplu iş uyuşmazlıklarının Yüksek Hakem Kurulu aracılığı ile çözülmesi mümkündür. Kurula başvuru zorunlu tahkim olarak nitelendirilmektedir. Zira taraflar Kanun hükmü gereği Kurula başvurmaktadır. Hukukumuzda zorunlu tahkim genel bir uygulama niteliğinde olmayıp istisnai bir çözüm yolu olarak kabul edilmiştir. Bu nedenle de Kurula başvurulabilmesi için Kanunda belirtilen hallerden birinin gerçekleşmiş olması, uyuşmazlığın arabuluculukta çözümlenememesi ve tarafların özel hakeme başvurma konusunda anlaşmamış olmaları gerekir. Kurul kararı bağlayıcıdır ve toplu iş sözleşmesi niteliğindedir. Kurul kararı sonucunda ortaya çıkan toplu iş sözleşmesinin taraflarca imzalanan toplu iş sözleşmesinden herhangi bir farkı bulunmamaktadır. Bu çalışmada tarafların hangi durumlarda Yüksek Hakem Kurulu'na başvurabileceği, Kurulun yapısı ve işleyişi ile Kurul kararlarının hukuki niteliği Uluslararası Çalışma Örgütü normları da dikkate alınarak öğreti görüşleri ve yargı kararları ve çerçevesinde incelenmiştir.

---

¹ İzmir Bakırçay Üniversitesi Hukuk Fakültesi, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

KAYNAKÇA

Kitaplar ve Makaleler

- Aktay**, Ahmet Nizamettin: Toplu İş Hukuku, 2. Baskı, Lykeion Yayınları, 2019.
- Akyiğit**, Ercan: İş Hukuku, Güncellenmiş 13. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2021, (İş Hukuku).
- Akyiğit**, Ercan: Toplu İş Hukuku, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020, (Toplu İş).
- Başterzi**, Süleyman: “Toplu İş İlişkileri” Yargıtay’ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 2012, İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Derneği-Kamu-İş Yayını, Ankara 2014, s. 179-345.
- Canbolat**, Talat: 6356 Sayılı Kanun’a Göre Toplu İş Sözleşmesi Düzeyi ve Türleri, İstanbul 2013.
- Caniklioğlu**, Nurşen: “6356 Sayılı Kanuna Göre Grev Yasakları ve Grevin Ertelenmesi”, Çalışma ve Toplum, 2013/4, s. 289-316.
- Çelik**, Nuri/**Caniklioğlu**, Nurşen/**Canbolat**, Talat: İş Hukuku Dersleri, Yenilenmiş 33. Bası, Beta Basım, İstanbul 2020.
- Çifter**, Alğun: “Toplu İş Sözleşmesinin Muhtevası, Düzeyi ve Türleri”, Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C. 7, S. 3, 2004, s. 1-15.
- Demircioğlu**, Murat: “Türk İş Hukukunda Grev Hakkına İdari Tasarrufla Müdahale”, İş Hukuku Dergisi, Nisan-Haziran 1991, s. 196-198.
- Ekmekçi**, Ömer: Toplu İş Hukuku Dersleri, 2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2019.
- Ekonomi**, Münir: “İşletme Toplu İş Sözleşmeleri ve Uygulamada Karşılaşılan Başlıca Sorunlar”, Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C. 1, S. 1, 1987, s. 6-21.
- Erdoğan**, Canan: “Toplu İş Hukukunda Zorunlu Tahkim”, Uluslararası Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Kongresi Bildiri Tam Metin Kitabı, s. 518-534.
- Eyrenci**, Öner/**Taşkent**, Savaş/**Ulucan**, Devrim/**Baskan**, Esra: Bireysel İş Hukuku, 10. Baskı, Beta Basım, İstanbul 2020.
- Gerek**, Nüvit: “6356 Sayılı Kanunun Grev ve Lokavt Konusunda Öngörülen Değişiklikler”, TÜHİS İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C. 24 S. 8/ C. 25 S. 1-2, s. 1-13.

- Göktaş**, Seracettin/**Yılmaz**, Gökhan: 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu Şerhi, Seçkin Yayıncılık 2021.
- Gürsel**, İlke: "İdari Kararla Greve Müdahale", DEÜ SBE Dergisi, C. 18, S. 4, 2016, s. 617-653.
- ILO**: Labour Legislation Guidlines, ILO Publications, Geneva 2012.
- Kaya**, Pir Ali: "Uluslararası Normlar Bağlamında Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun Değerlendirilmesi", V. Sosyal Haklar Uluslararası Sempozyumu Bildiriler, İstanbul 2013, s. 131-155.
- Kutal**, Metin: "Türk Toplu İş Hukukunda Barışçı Çözüm Yollar", İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Dergisi Prof. Dr. S. F. Ülgener'e Armağan, C. 43, s. 295-321.
- Narmanlıoğlu**, Ünal: İş Hukuku II, Toplu İş İlişkileri, Yeni Mevzuata Göre Yazılmış 2. Bası, Beta Basım, İstanbul 2013.
- Oğuz**, Özgür: Türk İş Hukukunda Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları, Legal Yayıncılık, İstanbul 2016.
- Oğuzman**, Kemal: "2282 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununda Yapılması Gereken Değişiklikler", İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Türk Milli Komitesi 15. Yıl Armağanı, İstanbul 1991, s. 131-150, (Grev ve Lokavt).
- Oğuzman**, Kemal: Hukuki Yönden İşçi-İşveren İlişkileri, Cilt 1, 4. Bası, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1987, (İşçi-İşveren İlişkileri).
- Özdemir**, Burhan: "Türk İş Hukukunda Zorunlu Tahkim Kurulları Kararlarının Hukuki Niteliği ve Özellikleri", Prof. Dr. Sarper Süzek'e Armağan, C. II, Beta Yayıncılık, İstanbul 2011, s. 1743-1752, (Hukuki Niteliği ve Özellikleri).
- Özdemir**, Burhan: "İşletme Toplu İş Sözleşmesi Kavramı ve İşletmeye Dahil İşyerlerinin Bir Bölümünde Grev Yasağı Bulunması Halinde Ortaya Çıkan Hukuki Sorun", Hacettepe Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Dergisi, C. 11, 1993, s. 63-83.
- Özdemir**, Burhan: Türk İş Hukukunda Mecburi Tahkim, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1989, (Mecburi Tahkim).
- Özekes**, Muhammet/**Birben**, Erhan: "2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunundaki Mecburi Tahkim ile İhtiyari Tahkimin Karşılaştırılması", Prof. Dr. Turhan Tûfan YÜCE'ye Armağan, İzmir 2001, s. 149-176.
- Özkaraca**, Ercüment: "Toplu İş İlişkileri", Yargıtay'ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirmesi 2014, Ankara 2016, On İki Levha Yayıncılık, s. 195-359.

- Reisoğlu, Seza:** 2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu Şerhi, Ayyıldız Matbaası, Ankara 1986, (Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu).
- Reisoğlu, Seza:** Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu Şerhi, Genişletilmiş 2. Baskı, Sevinç Matbaası, Ankara 1975.
- Sarıbay Öztürk, Gizem:** “6356 Sayılı Kanunda Barışçıl Çözüm Yolu Olarak Arabuluculuk”, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 15, S. 1, Prof. Dr. Turhan Esener’e Armağan Özel Sayısı C.1, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016, s. 749-780.
- Serim, Ekrem:** “Türk İş Hukukunda Zorunlu Tahkim”, Prof. Dr. Turhan Esener’e Armağan, Ankara 2000, s. 585-593.
- Sökmen Güler, Ekin:** “Toplu İş Uyuşmazlıklarının Çözümünde Yüksek Hakem Kuruluna Başvurma ve Özel Hakeme Başvurma”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XIX, S. 3, 2015, s. 55-71.
- Sur, Melda:** İş Hukuku Toplu İlişkiler, Gözden Geçirilmiş-Güncelleştirilmiş 9. Bası, Turhan Kitapevi Yayınları, Ankara 2020, (Toplu İlişkiler).
- Sur, Melda:** Toplu İş Sözleşmesi Özerkliği ve Teşmil, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, İzmir 1991, (Özerklik ve Teşmil).
- Sümer, Haluk Hadi:** “Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı’nın Resmi Arabuluculuk ve Tahkim Konusunda Getirdiği Yenilikler”, Sicil İş Hukuku Dergisi, S. 26, Haziran 2012, s. 50-61.
- Sümer, Haluk Hadi:** “Kapsamında Grevin Yasak Olduğu İşyeri Bulunan İşletmelerde Uyuşmazlıkların Çözümü”, Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C. 3, S. 2, Nisan 1992, s. 27-30.
- Sümer, Haluk Hadi:** Toplu İş Uyuşmazlıklarının Çözümünde Zorunlu (Kanuni) Tahkim, Konya 1989.
- Şahlanan, Fevzi:** Toplu İş Hukuku, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020, (Toplu İş).
- Şahlanan, Fevzi:** “İşletmeye Dahil İşyerlerinden Bazılarında Grev Yasağı Bulunması Halinde Yüksek Hakem Kurulunun Yaptığı Toplu İş Sözleşmesinin İptali (Karar İncelemesi)”, Tekstil İşveren Dergisi, Hukuk 91, S. 407, Ocak 2015, s. 2-6, (Karar İncelemesi).
- Tuncay, Can:** “Karar İncelemesi”, Çimento İşveren Dergisi, C. 2, S. 5, Eylül 1988, s. 19-24.

Tuncay, Aziz Can/**Savaş Kutsal**, Burcu: Toplu İş Hukuku, 7. Baskı, Beta Basım, İstanbul 2019.

Tunçomağ, Kenan/**Centel**, Tankut: İş Hukukunun Esasları, 9. Baskı, Beta Basım, İstanbul 2018.

Ulucan, Devrim: “İşletme Sözleşmesinin Kapsamının Grev-Lokavt Yasağına Giren-Girmeyen İşyerleri Ayrımı Yapılarak Belirlenmesi”, İHU (1988-1989), TSGLK md. 29, (No.1).

Elektronik Kaynaklar

- <https://legalbank.net>
- https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---ilo-ankara/documents/publication/wcms_666543.pdf

İŞ UYUŞMAZLIKLARINDA ARABULUCULUK ANLAŞMA BELGESİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ

*(The Legal Characteristic of the Mediation Settlement
Agreement in Labour Disputes)*

Dr. Betül ERKANLI BAŞBÜYÜK¹

ÖZET

Arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılması durumunda, arabulucu ve taraflarca imzalanacak bir anlaşma belgesinin düzenlenmesi mümkündür. Söz konusu belge, niteliği itibarıyla bir maddi hukuk sözleşmesidir. Nitekim anlaşma, sözleşme özgürlüğü çerçevesinde uyuşmazlığın her iki tarafının karşılıklı ve birbirine uygun irade beyanları ile, içeriğini serbestçe düzenleyebilecekleri bir sözleşmedir. Anlaşma belgesinin maddi hukukta yer alan kurallara uygun olarak yapılması; bu çerçevede taraflarının ehil olması, anlaşmanın emredici kurallara, ahlâka, kamu düzenine, kişilik haklarına aykırı veya konusunun imkânsız olmaması gerekir. Ayrıca anlaşma taraflarının irade beyanlarının birbirine uygun ve sağlıklı olması gereklidir; aksi halde genel hükümler uyarınca anlaşmanın iptalinin istenmesi söz konusu olabilecektir.

İş uyuşmazlıklarında arabuluculuk faaliyeti sonucunda düzenlenen anlaşma belgesi, çeşitli şekillerde ortaya çıkabilir. Anlaşma belgesinin hukuki niteliği genellikle sulh sözleşmesi olarak değerlendirilmektedir. Sulh sözleşmesi, hukuki ilişkinin taraflarının, aralarında mevcut veya doğması muhtemel uyuşmazlığın ortadan kaldırılmasına yönelik anlaştıkları ve karşılıklı fedakarlıklarda bulundukları sözleşme olarak tanımlanır. Arabuluculuk faaliyeti sonucunda varılan anlaşma, sulh sözleşmesinin unsurları ile benzerlik göstermektedir. Ancak anlaşma, sulh sözleşmesi şeklinde yapılabileceği gibi, salt bir borç ikrarı, ibra veya ikale niteliğinde de olabilir. Anlaşma belgesinin hukuki niteliği bakımından önemli olan husus, hangi nitelikte olduğu kabul edilirse o sözleşmeye ilişkin koşulların sağlanmış olmasıdır.

---

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi

KAYNAKÇA

- Akil**, Cenk: “Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nda Sulh ve Sulh Yoluyla Şarta Bağlı Hüküm Verilip Verilemeyeceği Meselesi”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: XVI, Sayı: 4, 2012, s. 1-18.
- Akkan**, Mine: “Arabuluculuk Faaliyeti Sonucunda Anlaşılan Hususlarda Dava Açma Yasağı ve Sonuçları”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 20, Sayı: 2, 2018, s. 1-31.
- Arslan**, Ramazan/**Yılmaz**, Ejder/**Taşpınar Ayvaz**, Sema/**Hanağası**, Emel: Medeni Usul Hukuku, Güncellenmiş ve 7251 sayılı Kanun Değişiklikleri İşlenmiş 6. Baskı, Ankara 2020.
- Astarlı**, Muhittin: “İkale İçeriğinde Yer Alan İbra Hükümlerinin Geçerliliği Sorunu”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Sayı: 34, 2015, s. 41-46.
- Bakırcı**, Kadriye: ““Alternatif” Bir Uyuşmazlık Çözüm Yolu (Arabuluculuk) Aracılığıyla “Alternatif” İş Hukukuna Doğru”, TBB Dergisi, Sayı: 140, 2019, s. 355-391.
- Büyükkay**, Ferhat: Arabuluculuk Anlaşma Belgesi ve İcra Edilebilirlik Şerhi, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- Canbolat**, Talat (Ed.): İş Hukukunda Arabuluculuk Uzmanlık Eğitimi Kaynak Kitabı, <http://www.adb.adalet.gov.tr/ishukukunda-uzmanlikegitim.pdf>, (E. T. 26.04.2021).
- Çelik**, Nuri/**Caniklioğlu**, Nursen/**Canbolat**, Talat: İş Hukuku Dersleri, Yenilenmiş 33. Bası, Beta Yayınevi, İstanbul 2020.
- Çil**, Şahin: “6098 Sayılı Borçlar Kanunu Hükümleri Çerçevesinde İş Hukukunda İbra Sözleşmelerinin Geçerliliği”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Cilt: VI, Sayı: 21, Mart 2011, s. 66-85.
- Dür**, Orhan: Arabuluculuk Faaliyeti ve Arabulucuların Hak ve Yükümlülükleri, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- Ekmekçi**, Ömer/**Özekes**, Muhammet/**Atalı**, Murat/**Seven**, Vural: Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul 2018.
- Erdoğan**, Ersin/**Cömert**, Büşra: “Arabuluculuk Sonunda Hazırlanan Anlaşma Belgesinin Hukuki Niteliği ve Anlaşma Belgesine Karşı Başvu-

- rulabilecek Hukuki Çareler”, Terazi Hukuk Dergisi, Cilt: 13, Sayı: 138, Şubat 2018, s. 27-47.
- Eren**, Fikret: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 21. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2017.
- Kıyak**, Emre: “Arabuluculuk Sonucunda Ulaşılan Anlaşma Belgesinin Hukuki Niteliği”, TAAD, Cilt: 6, Sayı: 21, Nisan 2015, s. 523-548.
- Korkusuz**, Refik/**Korkusuz**, M. Halit: “İş Hukukunun Emredici Hükümlerine Aykırı İfa Edilen Zorunlu Arabulucu Anlaşmalarının Hukuki Durumu”, Adalet Dergisi, Sayı: 64, 2020, s. 481-506.
- Odaman**, Serkan: “Arabuluculuk Tutanağına İcra Edilebilirlik Şerhi Verilmesine İlişkin Yargıtay Kararının Değerlendirilmesi”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Şeref Ertaş’a Armağan, Cilt: 19, Özel Sayı, 2017, s. 1753-1766.
- Oğuzman**, M. Kemal/**Öz**, M. Turgut: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 6098 Sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu’na Göre Güncellenip, Genişletilmiş 12. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2014.
- Özdemir**, Erdem: “İş Hukukunda İbraname Uygulamaları”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Sayı: 5, Mart 2007, s. 31-46.
- Pekcanıtez**, Hakan/**Atalay**, Oğuz/**Özekes**, Muhammet: Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Süzek**, Sarper: İş Hukuku, Yenilenmiş 19. Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul 2020.
- Şahin Emir**, Asiye/**Kazmaz Tepe**, Büşra: “İş Uyuşmazlıklarına İlişkin İbra Hükümü İçeren Arabuluculuk Anlaşma Belgesinin Arabuluculuğa Elverişlilik Bakımından Değerlendirilmesi”, Çalışma ve Toplum Dergisi, Sayı: 3, 2018, s. 1481-1508.
- Taşpolat Tuğsavul**, Melis: Arabuluculuk Kanun Tasarısı Çerçevesinde Türk Hukukunda Arabuluculuk, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Programı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2009.
- Taşpolat Tuğsavul**, Melis: “Arabuluculuk Faaliyeti Sonunda Varılan Anlaşmanın Hukuki Niteliği”, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Sayı: 1, 2019, s. 333-379 (Anlaşmanın Hukuki Niteliği).

ROMA HUKUKUNDA TARAFLAR VE HAKEM ARASINDAKİ HUKUKÎ İLİŞKİNİN DAYANAĞI OLARAK RECEPTUM ARBITRI (HAKEME TEVDİ VEYA HAKEM ANLAŞMASI)

*(Receptum Arbitri (Arbitrator's Contract) as the Basis of the Relation Between
the Parties and Arbitrator in Roman Law)*

Arş. Gör. Dr. Ali Selkor ATAK¹

ÖZET

Hukukî bir uyuşmazlığın doğrudan devlete bağlı memurlar tarafından olmasa bile devlet organlarının gözetiminde ve çerçevesi yine devlet organları tarafından belirlenecek şekilde veya doğrudan devlet organizasyonu içerisinde yer alan kurumlar ve kişiler aracılığıyla çözülmesi eskiden beri var olan ve bir uyuşmazlığın çözümü ile ilgili olarak ilk akla gelen usuldür. Bununla birlikte tarafların aralarındaki hukukî uyuşmazlığın güvendikleri bir üçüncü kişi tarafından uyuşmazlık taraflarınca ve onlarla kararlaştırılan usuller doğrultusunda çözülmesi ve uyuşmazlığı çözmekle görevlendirilmiş kişinin vereceği hükme uyulması üzerinde uzlaşmak suretiyle devletin taraflar arasındaki uyuşmazlığa doğrudan müdahil olmasını gerektirmeyecek şekilde çözüme ulaşılması da eski dönemlerden beri karşılaşılan bir uygulamadır. Roma'da da taraflar bir yandan aralarındaki uyuşmazlığın çözümü için *praetor*'a başvurup *praeor*'un belirleyeceği çerçevede ve bizzat seçtikleri veya *praetor*'ca seçilen hâkim önünde davanın görülmesini isteyebilirlerdi. Diğer yandan uyuşmazlık hâlindeki iki taraf önce aralarında uyuşmazlığı çözmesi için bir hakemin belirlenmesi ve belirlenen bu hakemin vereceği karara uyulması üzerinde anlaşarak *compromissum* adı verilen bir tahkim anlaşması yaparak mahkeme önüne gitmeden de uyuşmazlığı çözme yoluna gidebilirlerdi. Ancak mahkemeye gitmeyip uyuşmazlığı hakem önünde çözmek isteyen tarafların yalnızca aralarında tahkim anlaşması yapmaları arzuladıkları sonuca ulaşmaları için yeterli olmamaktaydı. Tahkim anlaşmasının yanı sıra uyuşmazlığı çözmesi istenen hakem ile taraflar arasında da ayrı bir anlaşmanın yapılması gerekiyordu.

---

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Roma Hukuku Anabilim Dalı

KAYNAKÇA

- Akıncı**, Şahin: Roma Borçlar Hukuku, 818 Sayılı BK ve 6098 sayılı TBK ile Mukayeseli, Konya 2013.
- Apathy**, Peter/**Klingenberg**, Georg/**Pennitz**, Martin: Einführung in das römische Recht, 5., verbesserte und ergänzte Auflage, Wien, Köln, Weimar 2012.
- Aslan**, Elif Asena: Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na Göre Hakem Sözleşmesi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2020.
- Bacanlı**, Mehmet Rifat: "Hakem Sözleşmesinde Esasa Uygulanacak Hukuk", Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Yıl: 5, S. 10, 2017, s. 111-156.
- Baldus**, Christian: "Das arbitrium boni viri bei Cervidius Scaevola", Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, romanistische Abteilung, Bd. 133, 2016, s. 239-264.
- Behrends**, Okko/**Knütel**, Rolf/**Kupisch**, Berthold/**Seiler**, Hans Hermann: Corpus Iuris Civilis, Text und Übersetzung, auf der Grundlage der von Theodor Mommsen und Paul Krüger besorgten Textausgaben, Bd. II (1-10), C.F. Müller juristischer Verlag, Heidelberg 1995, Bd. III (11-20), Heidelberg 1999.
- Bekker**, Immanuel Ernst: "'Recipere" und "permutare" bei Cicero", Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, romanistische Abteilung, Bd. 3, 1882, s. 1-17.
- Berger**, Adolf: Encyclopedic Dictionary of Roman Law, The American Philosophical Society, Philadelphia 1953.
- Biçkin**, İnci: "Hakem Sözleşmesi ve Hakem Yargılaması", TBB Dergisi, S. 67, 2006, s. 380-397.
- Bucher**, Eugen: "Noch einmal das Rücktrittsrechts des Schiesrichters: Zurück zum *receptum arbitri*, und sodann die Rezepte gegen die Untat böser Buben", ASA Bulletin (ASA Association suisse de l'arbitrage – Swiss Arbitration Association), Vol. 20, No. 3., 2002, s. 413-426.
- Burdurlu**, Özlem: Milletlerarası Ticarî Tahkimde Hakem Sözleşmesi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2016.
- Corpus Iuris Civilis*, editio stereotypa septima, volumen primum, *Institutiones* recognovit Paulus Krueger, *Digesta* recognovit Theodorus Mommsen,

Berolini, 1895/editio stereotypa quintadecima, volumen primum, Berolini 1928.

Dayınlarlı, Kemal: “İhtiyarî Tahkimde Hakem Ücreti”, Prof. Dr. Ali Bozer’e Armağan, Ankara 1998, s. 539-564.

Eksi, Nuray: Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nda Tahkim (6100 Sayılı HMK md. 407-444), İstanbul 2013.

Ertekin, Erol/**Karataş**, İzzet: Uygulamada İhtiyarî Tahkim ve Yabancı Hakem Kararlarının Tenfizi Tanınması, Ankara 1997.

Gal, Jens: Die Haftung des Schiedsrichters in der internationalen Handelsschiedsgerichtsbarkeit, Tübingen 2009.

Girard, Paul Friedrich: Geschichte und System des römischen Rechtes (çev.: **von Mayr**, Robert), Berlin 1908.

von Glück, Christian Friedrich: Ausführliche Erläuterung der Pandecten nach Hellfeld, Bd. 6, 1, Erlangen 1800.

Gönenç, **Fulya İlçin**: Roma Hukukunda Şirket Akdi (Societas), İstanbul 2004.

Hausmaninger, Herbert/**Selb**, Walter: Römisches Privatrecht, 9. Aufl., Wien, Köln, Weimar 2001.

Honoré, Tony: Ulpian, Pioneer of Human Rights, 2. ed., Oxford University Press, Oxford 2002.

Jörs, Paul: “*Domitius (88)*”, RE V, 1 (Paulys Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft), Alfred Druckenmüller Verlag, Stuttgart 1903.

Kabağaç, Sina/**Alova**, Erdal: Latince-Türkçe Sözlük, İstanbul 1995.

Karadeniz-Çelebican, Özcan: Roma Hukuku, Tarihî Giriş-Kaynaklar-Genel Kavramlar-Şahsın Hukuku-Hakların Korunması, Yeni Medenî Kanun’a Uyarlanmış Onyedinci Basım, Ankara 2014.

Kaser, Max: Das römische Privatrecht, das altrömische, das vorklassische und klassische Recht, erster Abschnitt, 1. Aufl., München 1966 (RP I, Aufl. 1).

Kaser, Max: Das römische Privatrecht, das altrömische, das vorklassische und klassische Recht, erster Abschnitt, 2. Aufl., München 1971 (RP I).

Kaser, Max/**Hackl**, Karl: Das römische Zivilprozessrecht, 2. Aufl., Verlag C. H. Beck, München 1996.

Kaser, Max/**Knütel**, Rolf: Römisches Privatrecht, 20. überarbeitete und erweiterte Aufl., München 2014.

- Klingmüller**, Fritz: “*Receptum*”, RE I, A, 1 (Paulys Realencyclopädie der klassischen Altertumswissenschaft), Stuttgart 1914, s. 355-358.
- Korucu**, Yavuz: Hukuk Muhakemeleri Kanunu’na göre Tahkim, Ankara 2015.
- Koschaker**, Paul/**Ayiter**, Kudret: Modern Özel Hukuka Giriş Olarak Roma Hukukunun Ana Hatları, İzmir 1993.
- Krüger**, Paul: Geschichte der Quellen und Litteratur des römischen Rechts, 2. Aufl., München und Leipzig 1912.
- Kunkel**, Wolfgang: Herkunft und soziale Stellung der römischen Juristen, 2. Aufl., Böhlau Verlag, Graz-Wien-Köln 1967.
- Kuru**, Baki: Hukuk Muhakemeleri Usulü, C. VI, 6. Baskı, İstanbul 2001.
- Kurz**, Leopold: Streitentscheidung durch Schiedsrichter. Nach den Quellen des gemeinen Rechts, München 1866.
- Küçükgüngör**, Erkan: “Roma Hukukunda Tahkim (*Compromissum*)”, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 19, S. 3, 1998, s.137-150.
- Lehne-Gstreinthaler**, Christine: Schiedsgerichtbarkeit und außergerichtliche Konfliktbereinigung im klassischen römischen Recht, in Pfeifer, Guido/Grotkamp, Nadine (ed.), Außergerichtliche Konfliktlösung in der Antike, Frankfurt am Main 2017, s. 141-168.
- Lenel**, Otto: Das Edictum Perpetuum, Ein Versuch zu seiner Wiederherstellung, 3. verbesserte Aufl., Leipzig 1927.
- Matthiass**, Bernhard: “Die Entwicklung des römischen Schiedsgerichts”, Festschrift zum fünfzigjährigen Doctorjubiläum von Bernhard Windscheid, Rostock 1888, s. 1-151.
- Mitteis**, Ludwig/**Levy**, Ernst/**Rabel**, Ernst: *Index Interpolationum quae in Iustinianei Digestis inesse dicuntur*, Weimar 1929.
- Otto**, Carl Eduard/**Schilling**, Bruno/**Sintenis**, Carl Friedrich Ferdinand: Das Corpus Juris Civilis in’s Deutsche Übersetzt von einem Vereine Rechtsgelehrter, Verlag von Carl Focke, Bd. I, 2. Aufl., Leipzig, 1839.
- Parts**, Josef: “Der ediktale Garantievertrag durch receptum”, Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, romanistische Abteilung, 29, 1908, s. 403-422.
- Pekcanıtez**, Hakan/**Yeşilirmak**, Ali: Pekcanıtez Usûl Medenî Usûl Hukuku, C. III, 15. Bası, İstanbul 2017.

- Pekcanıtez, Hakan/Atalay, Oğuz/Özekes, Muhammet:** Medenî Usûl Hukuku Ders Kitabı, 7. Bası, İstanbul 2019.
- Pernice, Alfred:** MARCUS ANTISTHIUS LABEO, Das römische Privatrecht im ersten Jahrhunderte der Kaiserzeit, Bd. I, Halle 1873.
- Petek, Ömer Faruk:** Hakem Sözleşmesi Uyarınca Hakemin Hak ve Yükümlülükleri, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2015.
- Rado, Türkân:** Roma Hukuku Dersleri, Borçlar Hukuku, Filiz Kitabevi, İstanbul 2014.
- Reyhani Yüksel, Sera:** “Tahkim Tarafları ve Hakem Arasında Yapılan Hakemlik Sözleşmesinin Maddi Hukuk Açısından Değerlendirilmesi”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi Özel Sayı, C. 22, S. 3, 2016, Prof. Dr. Cevdet Yavuz’a Armağan, C. II, s. 2435-2451.
- Schulz, Fritz:** Classical Roman Law, Oxford 1951.
- Scott, S. P.:** The Civil Law, Including The Twelve Tables, The Institutes of Gaius, The Rules of Ulpian, The Opinions of Paulus, The Enactments of Justinian and The Constitutions of Leo, vol. III-IV, The Lawbook Exchange, New Jersey 2001.
- Söğüt, İpek Sevdâ:** Roma Hukukunda Tahkim, İstanbul 2011.
- Söğütlü, Özlem:** Roma Özel Hukuku, Ankara 2020.
- Tahiroğlu, Bülent:** Roma Borçlar Hukuku, 1.07.2012’de yürürlüğe giren Yeni Türk Borçlar Kanunu ve 13.1.2011’de yürürlüğe giren Yeni Türk Ticaret Kanunu’na Göre Düzenlenmiş Yeni Bası, İstanbul 2012.
- Tamer, Diler:** Roma Hukuku Uygulamaları, İstanbul 2008.
- Taşkın, Âlim:** Hakem Sözleşmesi, 2. Baskı, Ankara 2005.
- Umur, Ziya:** Roma Hukuku Lügati, İstanbul 1983 (Lügat).
- Umur, Ziya:** Roma Hukuku Ders Notları, 3. Bası, İstanbul 1999 (Ders Notları).
- Walde, Alois/Hofmann, Johann B.:** Lateinisches etymologisches Wörterbuch, Bd. I, 3. Aufl., Heidelberg 1938.
- Watson, Alan:** The Digest of Justinian, vol. I, University of Pennsylvania Press, Philadelphia 1998.
- Weizsäcker, Carl:** Das römische Schiedsrichteramt unter Vergleichung mit dem officium iudicis, Tübingen 1879.

- Wenger**, Leopold: "Receptum arbitri", RE I, A, 1 (Paulys Realencyclopädie der klassischen Altertumswissenschaft), Stuttgart 1914, s. 358-372.
- Wlassak**, Moritz: "Arbiter", RE II, 1 (Paulys Realencyclopädie der klassischen Altertumswissenschaft), Stuttgart 1895, s. 408-411.
- Wojtczak**, Marzena: Arbitration and Settlement of Claims in Late Antiquity, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Warsaw, Donostia, San Sebastian, 2016.
- Yeğengil**, Rasih: Tahkim (L'Arbitrage), İstanbul 1974.
- Yeşilirmak**, Ali: Türkiye'de Ticari Hayatın ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi İçin Uyuşmazlıkların Etkin Çözümünde Doğrudan Görüşme, Arabuluculuk, Hakem-Bilirkişilik ve Tahkim: Sorunlar ve Çözüm Önerileri, İstanbul 2011.
- Zevkliler**, Aydın: Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, 10. Bası, Ankara 2008.
- Ziegler**, Karl-Heinz: Das private Schiedsgericht im antiken römischen Recht, München 1971.
- Zimmermann**, Reinhard: The Law of Obligations-Roman Foundations of the Civilian Tradition, New York 1996.

TÜRK CEZA MUHAEMESİ HUKUKU'NDA UZLAŞTIRMA KURUMU İLE İLGİLİ UYGULAMADA YAŞANAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

*(Issues and Solution Suggestions regarding the Implementation
of Reconciliation in Turkish Criminal Procedure Law)*

Dr. Öğr. Üyesi Serkan MERAKLI¹

ÖZET

Uzlaştırma kurumunun kapsamının genişletilmesi ile birlikte ortaya pek çok sorun çıkmış olup bu sorunların tespiti ve bu tespitlere dayalı çözüm önerileri getirilmesi büyük önem taşımaktadır. Uzlaştırma kurumu, sahip olduğu işlevden ötürü ceza adalet sisteminde çok kilit bir noktadadır. Bu nedenle uzlaştırma kurumu ile ilgili ortaya çıkan sorunların giderilmemesi durumunda ceza adalet sistemi zarar görecektir ve bu durum cezanın amaçlarının sağlanamaması sonucunu doğurabilir. Bu bakımdan çalışmada tebliğ süresi de göz önüne alındığından üç adet sorun ele alınmış olup bu sorunlar bakımından çeşitli öneriler getirilmeye çalışılmıştır. Bu sorunlar, uzlaştırma hükümlerinin infaz aşamasında uygulanmasının mümkün olup olmadığı sorunu, uzlaştırma kapsamında kalan suçları belirleyen katalogun kapsamının belirlenmesi sorunu ve son olarak da bir failin aynı suç tipi ile ilgili olarak birden fazla defa uzlaşma hükümlerinden faydalanmasının mümkün olup olmadığı sorunudur.

Anahtar Kelimeler: Uzlaştırma, Onarıcı adalet, Ceza muhakemesi, Alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri, Ceza adalet sistemi

GİRİŞ

Hukukumuzda ilk olarak 2005 yılında 5237 sayılı TCK ile giren uzlaştırma kurumu özellikle 24.11.2016'da 6763 sayılı Kanun ile ve daha sonra da 17.10.2019'da 7188 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikler ile önemli bir etkiye sahip olmuştur. Uzlaştırma kurumu bakımından yapılan ve bu kurumun kap-

---

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

KAYNAKÇA

- Akbulut, Berrin/Aksan, Murat:** Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma, 2. Baskı, Ankara 2019.
- Çetintürk, Ekrem:** *“Onarıcı Adalet Anlayışı Uzlaştırma Kurumunun Türk Ceza Adalet Sisteminde Algılanışı (Geleneksel Ceza Adalet Sistemine Eleştirel Bir Bakış)”*, CHD, C. 4, S. 9, Nisan 2009, s. 191-245. (**Çetintürk, Onarıcı Adalet**)
- Çetintürk, Ekrem:** Onarıcı Adalet ve Ceza Adalet Sisteminde Uzlaştırma, Ankara 2017.
- Değirmenci, Olgun,** “Uygulamacının 10 Sorusu Işığında Uzlaştırma”, Terazi Hukuk Dergisi, C. 14, S. 15, Mart 2019, s. 663-670.
- Ekici Şahin, Meral/Yemenici, Kürşat:** “6763 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikler Işığında Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma”, ERÜHFD, C. XIII, S. 1, (2018), s. 445-507.
- Erdem, Mustafa Ruhan/Eser, Ferda/Özşahinli, Pakize Pelin:** 100 Soruda Uzlaştırma- Uzlaştırmacının El Kitabı, 3. Baskı, Ankara 2017.
- Eriş, A. Uğur:** “Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma Ve Uzlaştırma Eğitimi”, TBBD, 2018 (137), s. 241-271.
- İşika, Sertaç:** “Uzlaştırma Sürecinde Suça Sürüklenen Çocuklara İlişkin Bazı Sorun ve Değerlendirmeler”, TBBD, C. 33, S. 151, Kasım 2020, s. 61-84.
- İnci, Z. Özen/Sakarya, M. Sevgi:** “6763 sayılı Kanun Değişikliği Sonrasında Uzlaştırma Uygulamalarına İlişkin Bazı Tespit ve Değerlendirmeler”, Terazi Hukuk Dergisi, C. 13, S. 141, Mayıs 2018, s. 102-114.
- Özbek, Veli Özer:** “Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma Kurumunun 6763 Sayılı Kanun Hüükümleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi”, CHD, C. 11, S. 32, Aralık 2016, s. 7-28.
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar:** Ceza Muhakemesi Hukuku, 13. Baskı, Ankara 2020.
- Özbek, Mustafa:** “Ceza Muhakemesi Kanununda Yapılan Değişiklikler Çerçevesinde Mağdur Fail Uzlaştırmasının Usûl ve Esasları”, AÜHFD Yıl 2007, C.56 S. 4, s. 123-205.
- Özen, Mustafa:** Öğreti ve Uygulama Işığında Ceza Muhakemesi Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2018.

- Öztürk, Bahri/Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Sırma Gezer, Özge/Saygılar Kırıt, Yasemin/Alan Akcan, Esra/Özaydın, Özdem/Erden Tütüncü, Efser/Altınok Villemin, Derya/Tok, Mehmet Can:** Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 14. Baskı, Ankara 2020.
- Şahin, Cumhur/Göktürk, Neslihan:** Ceza Muhakemesi Hukuku II, 11. Baskı, Ankara 2021.
- Tan, Hülya:** Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma, Ankara 2020.
- Tok, Mehmet Can:** “Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma Kurumu Hakkındaki Düzenlemelerde Yapılan Değişiklikler ve Uzlaştırmanın Başarısızlık Nedenleri”, Fasikül Hukuk Dergisi, C. 10, S. 105, Ağustos 2018, s. 24-27.
- Ünver, Yener/Hakeri, Hakan:** Ceza Muhakemesi Hukuku, 14. Baskı, Ankara 2018.
- Yavuz, A. Hakan:** “Onarıcı Adalet ve Uzlaştırma Kurumu Bağlamında Ceza Adalet Sisteminde Mağdurun Konumu”, TAAD, Yıl:6, Sayı:23 (Ekim 2015), s. 85-115.
- Yenisey, Feridun/Nuhoğlu, Ayşe:** Ceza Muhakemesi Hukuku, 18. Baskı, Ankara 2020.
- Yerdelen, Erdal/Özbek, Mustafa/Altuntaş, Şeyda/Boz, Burak/Erdem, Dilek Özge/Yılmaz, Berna Ayşen:** Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma, Ankara 2018.

7188 SAYILI KANUN İLE YAPILAN ÇOK ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİKLER ÇERÇEVESİNDE UZLAŞTIRMANIN SUÇ BAKIMINDAN KAPSAMI

*(The Scope of the Reconciliation in Respect to the Crime
As Per the Changes Made with Law No. 7188)*

Dr. Öğr. Üyesi Ahu KARAKURT EREN¹

ÖZET

Ceza muhakemesinin konusu olan suç uzlaştırma kapsamındaki bir suçta uzlaştırma sürecinin başlatılması ve taraflar istekli iseler sürecin işletilmesi zorunluluktur. Çünkü hukukumuzda soruşturma evresinde savcılık makamına, kovuşturma evresinde mahkemeye uzlaştırmaya gidilmesi veya gidilmemesi konusunda takdir hakkı tanınmamıştır. Öte yandan uzlaştırma sürecinin olumlu tamamlanması durumunda devlet bütünüyle yargılama yapmaktan vazgeçmekte, uyuşmazlık gerek özel hukuk gerekse ceza hukuku bakımından sonlanmaktadır. İfade edilen özellikleri dikkate alındığında uzlaştırma kurumunun kendisinden beklenen faydaları sağlaması bakımından belirleyici olan temel meselelerden birisi, hangi suçlar bakımından uzlaştırma yolunun açıldığıdır. Kanun koyucunun suç bakımından uzlaştırmının kapsamına ilişkin tercihi yerinde ise uzlaştırma ile sağlanması hedeflenen amaçlar bakımından olumlu koşullar yaratabilir. Ancak kanun koyucunun uzlaştırmının suç bakımından kapsamına ilişkin tercihinin başarısızlığı, uzlaştırma imkanını uzlaştırmadan beklenen faydalarla bağdaşmaz şekilde kısıtlı bir alana sıkıştırabilir. Ama daha tehlikelisi suçla korunan hukuki değerler dikkate almaksızın yalnızca mahkemelerin iş yüklerini ve ceza infaz kurumlarının yoğunluğunu azaltmaya yönelik sayısal kaygılarla hareket edilmesi gibi hususlara dayalı isabetsiz bir tercih; cezalandırmanın genel ve özel önleme amacının göz ardı edilmesine ve uzlaştırmının toplumda maddi ve manevi koşulları yetersiz ya da zayıf olanlara karşı bu özelliklerinden yararlanarak daha güçlü olanların suç işleme serbestisini sağlayan yozlaşmış

---

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

KAYNAKÇA

- Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Alternatif Çözümler Genel Müdürlüğü, Uzlaştırma Kapsamındaki Suçlar Listesi, <https://alternatifcozumler.adalet.gov.tr>, (E.12.05.2021).
- Akbulut**, Berrin /**Aksan**, Murat: Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma, Ankara 2019.
- Apaydın**, Cengiz: “Suça Sürüklenen Çocuklarda Uzlaşma”, İstanbul Barosu Dergisi Çocuk Hakları 23 Nisan Özel Yayını, İstanbul 2017, ss. 73-86.
- Aşık**, Mustafa Aydın: 6763 ve 7188 Sayılı Yasa Değişiklikleri ile Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma, Ankara 2020.
- Aşkın**, Uğur/**Topuz**, Veysel/**Bilge**, Burak: Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma, Ankara 2020.
- Aytekin İnceoğlu**, Asuman/**Karan**, Ulaş: “Türkiye’de Ceza Davalarında Uzlaştırma Uygulamaları: Hukuki Çerçevenin Değerlendirilmesi”, Onarıcı Adalet Mağdur-Fail Arabuluculuğu ve Uzlaşma Uygulamaları: Türkiye ve Avrupa Bakışı, (Derleyen Galma Jahic, Burcu Yeşiladalı, İstanbul 2008, ss. 45-81.
- Baytemir Kontacı**, Burcu: “Çocuklar Bakımından Uzlaştırma: Farklı Yararlar Arasında Bir Denge Arayışı”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 96, S. 4, 2020, ss. 1075-1772.
- Çakır**, Kerim: “Uzlaştırmanın Kapsamı ve Şartları”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 24, S. 1, 2018, ss. 446-452.
- Çetin**, Soner H.: “Ceza Muhakemesi Kanununda Uzlaştırma”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 82, 2009, ss. 1-33.
- Çolak**, Haluk: “Yeni Türk Ceza Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu’nda Cezai Uyuşmazlıkların Alternatif Çözüm Yolu Olarak; Uzlaşma (Mediation)”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 63, 2006, ss. 127-145.
- Değirmenci**, Olgun: Onarıcı Adalet Uygulaması Olarak Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma, Ankara 2020.
- Ekici Şahin**, Meral/**Yemenici**, Kürşat: “6763 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikler Işığında Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma”, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 13, S. 1, 2018, ss. 445-507.
- Erdem**, Mustafa Ruhan/**Eser**, Ferda/**Özşahinli**, Pakize Pelin: Yüz Soruda Uzlaştırma, Ankara 2017.

- Eriş, Uğur:** "Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma Usulü", Çanakkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 5, S. 1, Nisan 2020, ss. 1289-1309.
- Ertuğrul, Hüseyin:** "7188 Sayılı Kanun Sonrası Uzlaştırma Kurumu Üzerine Değerlendirmeler", Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi, Y. 5, S. 2 2020, ss. 119-138.
- Işıka, Sertaç:** "Uzlaştırma Sürecinde Suça Sürüklenen Çocuklara İlişkin Bazı Sorunlar ve Değerlendirmeler", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 151, 2020, ss. 61-84.
- İşten, İnanç/Mert İbrahim Sani:** "Uzlaştırma Kurumunun Etkinliğinin Artırılması: Uzlaştırma Sürecinde Karşılaşılan Hukuki ve İletişime İlişkin Problemler ile Çözümlerine İlişkin Nitel Bir Araştırma", Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 6, S. 11, Haziran 2018, ss. 1-31.
- Kaya, İslam Safa/Karabay Huzeyfe:** Ceza Hukuku Sistemlerinde Uzlaştırma, Ankara 2019.
- Nuhoğlu, Ayşe:** "Uzlaşma Bakımından Şikayete Bağlı Suçlar", Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaşma, (Yayına Hazırlayan Yenisey Feridun), İstanbul 2005, ss. 281-284.
- Özbek, Mustafa:** "Ceza Muhakemesi Kanununda Uzlaştırma", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 54, S. 3, 2005, ss. 289-321, (Özbek, M.).
- Özbek, Veli Özer:** "Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma Kurumunun 6763 Sayılı Kanun Hükümleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi", Ceza Hukuku Dergisi, S. 32, 2016, ss. 7-28, (Özbek, V.).
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar:** Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2020.
- Öztürk, Bahri/Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Sırma Gezer, Özge/Saygılar Kırıt, Yasemin/Alcan Akcan, Esra/Özaydın, Özdem/Erden Tütüncü, Efser/Altınok Villemin, Derya/Tok, Mehmet Can:** Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2020.
- Şahin, Cumhur/Göktürk, Neslihan:** Ceza Muhakemesi Hukuku II, Ankara 2021.
- Tan, Hülya:** Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma, Ankara 2020.

Tok, Mehmet Can: “Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma Kurumu Hakkındaki Düzenlemelerde Yapılan Değişiklikler ve Uzlaştırmanın Başarısızlık Nedenleri”, Fasikül Hukuk Dergisi, S. 105, Ağustos 2018, ss. 24-27.

Uğur, Hüsamettin: “Suça Sürüklenen ve Suç Mağduru Çocuklarda Uzlaşma”, Terazi Hukuk Dergisi, S. 43, Mart 2010, ss. 123-144.

Ünver, Yener/**Hakeri**, Hakan: Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2018.

Yargıtay 2018 Yılı Yıl Sonu Değerlendirme Toplantısı (21-24 Şubat 2019), <http://www.yargitaycb.gov.tr/icerik/1498>, (E.01.06.2020).

Yenisey, Feridun/**Nuhoğlu**, Ayşe: Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2020.

Yerdelen, Erdal/**Özbek**, Mustafa Serdar/**Altuntaş**, Şeyda/**Boz**, Burak/**Erdem**, Dilek Özge/**Yılmaz**, Berna Ayşen: Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma, Ankara 2018.

Yıldırım, Ebubekir: 6763 ve 7188 Sayılı Kanunlarla Yapılan Değişiklikler Işığında Türk Hukuk Sisteminde Uzlaştırma Kurumu, Ankara 2020.

UZLAŖTIRMA MÜZAKERELERİ SIRASINDA YAPILAN AÇIKLAMALARIN DELİL YASAĞI KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİNİN ORTAYA ÇIKARDIĞI HUKUKİ SORUNLAR

*(Legal Issues Related “Exclusion of Evidence” of
Statements During the Course of Mediation on Penal Matters)*

Dr. İsa BAŖBÜYÜK¹

ÖZET

Ceza Muhakemesi Kanunu m. 253/13 ve m. 253/20’de gizli yürütölmesi gereken müzakereler sırasında yapılan açıklamalar ile ortaya çıkan bilgi ve belgeler yasak delil kapsamına alınmıştır. Bunun istisnası olarak Ceza Muhakemesinde UzlaŖtırma Yönetmeliği m. 32/4’te ise “daha önce mevcut olan bir belge veya olgunun, uzlaŖtırma müzakereleri sırasında ileri sürölümüŖ olmasının, bunların soruŖtırma ve kovuŖtırma sürecinde ya da bir davada delil olarak kullanılmasına engel teŖkil etmeyeceği belirtilmiştir. Gizlilik ilkesi ve delil yasağı, uzlaŖtırma müzakerelerinin ilgili soruŖtırma veya kovuŖtırmada fail aleyhine sonu doğurmasının önüne geçmeyi amaçlamaktadır. Ancak uzlaŖma müzakerelerinde delil ortaya çıktığı durumlar, sadece belirttiğimiz amaca konu olaylarla sınırlı değildir. Bu nedenle, gizlilik ilkesi ve delil yasağının sınırlarına ilişkin yer verilen düzenleme yeterli kapsam ve açıklıkta değildir. Nitekim, müzakereye konu açıklamaların *fail lehine bir hususun öğrenilmesine, önceden işlenmiş farklı bir suu açığa çıkmasına* veya *bağımsız/yeni bir sua meydan vermesi* durumunda ceza yargılaması bakımından nasıl bir yaklaşım benimsenmesi gerektiği hususundaki tartıŖmaları sonlandıramamaktadır. Müzakereler sırasında failin iftiraya maruz kaldığı anlaŖılabilir. Ya da müzakerede yürütölürken farklı bir suun işlendiği uzlaŖtırmacı tarafından tespit edilebilir. Nihayet, müzakereye katılanlar arasında hakaret, tehdit gibi açıklama yoluyla işlenebilen sular gündeme gelebilir.

---

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Faköltesi, Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı AraŖtırma Görevlisi

KAYNAKÇA

- Akbulut, Berrin/Aksan, Murat:** Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma, 2. Bası, Ankara 2019.
- Akyürek, Güçlü,** “Uzlaştırma”, Suç ve Ceza, Ceza Hukuku Dergisi, 2008/1.
- Aşık, Mustafa Aydın:** Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma, Ankara 2000.
- Aşkın, Uğur/Topuz, Veysel/Bilge, Burak:** Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma, 2. Baskı, Ankara 2020.
- Centel, Nur/Zafer, Hamide:** Ceza Muhakemesi Hukuku, 15. Bası, Ankara 2018.
- Çetintürk, Ekrem,** Onarıcı Adalet ve Ceza Adalet Sisteminde Uzlaştırma, Ankara 2007.
- Değirmenci, Olgun:** Onarıcı Adalet Uygulaması Olarak Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma, Ankara 2020, (*Anılış: Değirmenci, Uzlaştırma*).
- Değirmenci, Olgun:** Uzlaştırmacı Seçimi, Temel ve Etik İlkeleri ve Uzlaştırmacı Eğitimi, in: Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Kitabı, Beşinci Bölüm, Ankara 2021, s. 135-185, (*Anılış: Değirmenci, Uzlaştırma Kitabı*).
- Demir, Şamil:** “Müzakere”, in: Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Eğitim Kitabı, 8. Baskı, Mart 2021, s. 159-198.
- Ekici Şahin, Meral/Yemenici, Kürşat,** “6763 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikler Işığında Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma”, ERÜHFD, C. XIII, S. 1, (2018).
- Erdem, Ruhan/Eser, Ferda/Özşahinli, Pakize Pelin,** 100 Soruda Uzlaştırma, Uzlaştırmacının El Kitabı, 3. Baskı, Ankara 2017.
- Eriş, A. Uğur:** “Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma ve Uzlaştırma Eğitimi”, TBB Dergisi 2018 (137).
- European Commission for The Efficiency of Justice,** “European Handbook for Mediation Lawmaking”, CEPEJ(2019)9.
- İnci, Zekiye Özen:** “Şüpheli ve Sanığa Rağmen Bir Ceza Muhakemesi Hukuku Mu? Şüpheli ve Sanığın Ceza Muhakemesi İşlemlerine Katlanma Yükümlülüğü ve Bu Yükümlülüğün Sınırları Hakkında Düşünceler”, Hacettepe HFD, 7(2) 2017.

- Maden, Mehmet:** “Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Bakımından Adil Yargılanma Hakkı Çerçevesinde Delil Yasakları”, Anayasa Yargısı 32 (2015).
- Özbek, Mustafa Serdar:** “Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin ‘Ceza Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk’ Konulu Tavsiye Kararı”, <https://uzlasma.adalet.gov.tr/doc/mevzuat/tavsiye.pdf>, (Anılış: Özbek, *Tavsiye Kararı*).
- Özbek, Mustafa:** “Ceza Muhakemesi Kanununda Yapılan Değişiklikler Çerçevesinde Mağdur Fail Uzlaştırmasının Usul ve Esasları”, AÜHFD, C. 56, S. 4, 2007, (Anılış: Özbek, *Uzlaştırmada Değişiklikler*).
- Özbek, Mustafa:** Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma, AÜHFD, C: 54, 2005.
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray:** “Zorunluluk Halinin (TCK m.25/2) Hukuki Niteliği”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: 9, Sayı 2, 2007, s. 195-222.
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar:** Ceza Muhakemesi Hukuku, 13. Bası, Ankara 2020.
- Yerdelen, Erdal/Özbek, Mustafa Serdar/Altuntaş, Şeyda/Boz, Burak/Erdem, Dilek Özge/Yılmaz, Berna Ayşen:** Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma, Ankara 2018.

CEZA MUHALEMESİ HUKUKUNDA SERİ MUHAEME USULÜNÜN UYGULAMA AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

*(The Evaluation of the Speedy Trial Procedure
Execution in Criminal Procedure Law)*

Seçil Nergiz KARAMAN ENGÜR¹

ÖZET

Seri muhakeme usulü, 5271 Sayılı Kanun madde 250 ile ceza muhakemesi hukukumuzun bir parçası hâline gelmiştir. Teknolojinin gelişmesi ile yeni suç tipleri ortaya çıkmış ve suç işleme sıklıkları artmıştır. Bu durum da mahkemelerin iş yükünün artmasına ve davaların bitirilme sürelerinin uzamasına sebebiyet vermiştir. Seri muhakeme usulü, benzeri Fransa, Almanya ve İtalya gibi ülkelerde de bulunan basitleştirilmiş ve kısaltılmış özel bir muhakeme usulüdür.

Seri muhakeme usulü, soruşturma evresinin sonunda kamu davasının açılmasının ertelenmesi kararı verilmediği takdirde Ceza Muhakemesi Kanunu madde 250’de sayılan katalog suçlar bakımından uygulanabilmektedir. Seri muhakeme usulünün uygulanması için gerekli koşullar sağlandığı takdirde davet, bilgilendirme, teklif ve kabul aşamalarından sonra Cumhuriyet savcısı tarafından talepname düzenlenmektedir. Talepnamenin mahkemeye gönderilmesi ile mahkeme tarafından talebin reddine veya eksikliklerin giderilmesi için Cumhuriyet başsavcılığına gönderilmesine karar verilmediği takdirde hüküm kurulacaktır.

Seri muhakeme usulünün uygulanması sonucunda kabul edilen kararlar hüküm niteliğindedir ve hükmün doğurduğu tüm sonuçları doğurmaktadır. Ancak bu hükümlere karşı itiraz kanun yolunun açık olduğuna ilişkin istisnai bir düzenlemenin de mevcut olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ceza muhakemesi, Seri muhakeme usulü, Özel muhakeme usulü, Basitleştirilmiş ve kısaltılmış muhakeme usulü, Talep yazısı

---

¹ Hâkim, Adalet Bakanlığı

KAYNAKÇA

- 7188 Sayılı Kanun madde 23'ün gerekçesi için bkz. <https://mevzuat.tbmm.gov.tr/mevzuat/faces/kanunmaddeleri?pkanunlarno=256570&pkanunnumarasi=7188>, 04.07.2021.
- Anayasa Mahkemesi, 31/3/2021 tarih, 2020/3 E. ve 2021/26 K., <https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/ND/2021/26>, 04.07.2021.
- Atalay**, Ayşe Özge: "Türk Ceza Muhakemesinde Seri Muhakeme Usulü ve Mukayeseli Hukuktaki Benzer Usuller", Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 2, 2020, ss. 653-732.
- Baytaç**, Abdullah Batuhan: "Seri Muhakeme Usulü", Ceza Hukuku ve Kriminolojisi Dergisi, C. 8, S. 2, 2020, ss. 227-273.
- Centel**, Nur/**Zafer**, Hamide: Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul 2020,
- Değirmenci**, Olgun: "Ceza Muhakemesi Hukukunda Basit Yargılama Usulü", Terazi Dergisi, C. 5, S.161, Ocak 2020, ss. 36-49.
- Değirmenci**, Olgun: "Ceza Muhakemesi Hukukunda Seri Muhakeme Usulü", Ankara Batı Adliye Dergisi, Y: 2, S: 4, Ocak-Haziran 2020, ss. 16-23.
- Er**, Elif: "Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulünün Özellikleri ve Ceza Muhakemesi Hukuku İlkeleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi", Yaşar Hukuk Dergisi, C. 3, S. 1, 2021, ss. 55-111.
- Ersoy**, Uğur: "Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usullerinde İtiraz Kurumuna İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 28, S. 2, 2020, ss. 857-885.
- İldırar**, Elif: Seri Muhakeme Usulü, Ankara 2021.
- Özbek**, Veli Özer/**Doğan**, Koray/**Bacaksız**, Pınar: Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2020.
- Soylu Ünver**, Gülsüm/**Karaman Engür**, Seçil Nergiz: Seri Muhakeme Usulü, Ankara 2020.
- Şahin**, Cumhur/**Göktürk**, Neslihan: Ceza Muhakemesi Hukuku Temel Hukuk Dizini, Ankara 2020.

Şen, Ersan: “Ceza Muhakemesinde Seri ve Basit Yargılama Usulleri”, <https://www.hukukihaber.net/ceza-muhakemesinde-seri-ve-basit-yargilama-usulleri-makale,7039.html>, 14.06.2021.

Taşkın, Mustafa: “Fransız ve Türk Hukukunda Suçunu Kabul Edenlerin Yargılanması”, *Terazi Hukuk Dergisi*, C: 5, S. 44, Nisan 2010, ss. 23-48.

Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt ve İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş ile 63 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3697) ve Adalet Komisyonu Raporu, 2021, <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem27/yil01/ss274.pdf>, 04.07.2021.

Uğurlubay, Gülsün A. Aygörmmez/**Haydar**, Nuran/**Korkmaz**, Mehmet: “Seri Muhakeme Usulüne İlişkin Sorunlar”, *Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 1, S. 2, Aralık 2019, ss. 255-306.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu, 10.06.2003 tarih ve 2003/184 E., 2003/186 K., <https://karararama.yargitay.gov.tr/>, 04.07.2021.

Yenisey, Feridun/**Nuhoğlu**, Ayşe: *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Ankara 2020.

UYUŞTURUCU MADDE BAĞIMLILIĞINDAN KAYNAKLANAN SUÇLAR İÇİN ANGLO-AMERİKAN HUKUK SİSTEMLERİNDE BAŞVURULAN ALTERNATİF UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YÖNTEMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

*(Evaluation of Alternative Dispute Resolution
Methods Used in Anglo-American Legal Systems for
Drug Addiction Related Crimes)*

Arş. Gör. Emine KABAK YÜCE¹

ÖZET

Dünya genelinde uyuşturucu madde kullanımı, kullanım amacıyla uyuşturucu madde bulundurma ve diğer hafif şiddet içermeyen uyuşturucu madde ile ilişkili suçlardan dolayı tutukevlerinde, ceza infaz kurumlarında, koşullu salıverme veya denetimli serbestlikte yer alan insanların oranı oldukça yüksektir. Amerika Birleşik Devletleri başta olmak üzere bazı ülkeler, uyuşturucu mahkemelerini kurarak kalabalık ceza evleri ile mücadele etmeye çalışmaktadır. Uyuşturucu mahkemeleri ya da uyuşturucu tedavi mahkemeleri, aksi halde hapis cezası ile cezalandırılacak olan madde kullanıcılarına mahkeme denetiminde bir tedavi programı sağlarlar. Bugün ABD’de 3.000’den fazla uyuşturucu mahkemesi görev yapmaktadır. ABD’nin ardından uyuşturucu mahkemeleri Kanada, Avusturalya, Yeni Zelanda, Meksika, Brezilya, Şili, Kolombiya, Arjantin, Jamaika, İngiltere, İrlanda, İskoçya, Belçika, Norveç gibi diğer ülkelerde de deneneğe başlanmıştır. Bağımlılığın azaltılmasında tıbbi yaklaşımların ceza yaklaşımlarına göre daha etkili olduğu ve uyuşturucu maddeler ile ilgili suçların hapis cezası ile cezalandırılmalarının madde alma davranışı üzerinde caydırıcı olmadığı ifade edilmektedir. Birleşmiş Milletler ve diğer bölgesel uluslararası kuruluşlar, uyuşturucu kullanımı ve kullanım amacıyla uyuşturucu madde bulundurma gibi suçlardan dolayı cezaya uygun yerel alternatiflerin üretilmesini desteklemektedir. Bu alternatifler uyuşturucu

---

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı

KAYNAKÇA

- Ada, Şükrü/Peker, Adem:** “Tedavi ve Denetimli Serbestlik Tedbiri Uygulamasının Etkililiğinin İncelenmesi (Sakarya İli Örneği)”, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt: 16, Sayı: 1, 2012, ss. 425-438.
- Aldemir, Ebru/Berk, Güneş/Coşkunol, Hakan:** “Denetimli Serbestlik Bağımlılık Programı’nın Tedavi Motivasyonu, Ayıklık ve Yaşam Kalitesi Üzerine Etkileri: Motivasyonel ve Bireysel Görüşme ile Karşılaştırmalı Bir Çalışma”, Archives Neuropsychiatry, Cilt: 55, 2018, ss. 261-270.
- Alpay, Nihat/Karamustafalıoğlu, Nesrin/Kükürt, Reşit:** “Madde Bağımlılarında Suç”, Düşünen Adam, Cilt: 8, 1995, ss. 16-17.
- Arabacı, Leyla Baysan/Taş, Gülsenay/Dikeç, Gül:** “Çocuk ve Ergenlerde Madde Kullanımı, Suça Yönelme, Ruhsal Bozukluklar ve Hemşirelik Bakımı”, Bağımlılık Dergisi, Cilt: 18, Sayı: 4, 2017; ss. 135-144.
- Aslan, Murat/Hocaoğlu, Çiçek:** “Eğitim ve Araştırma Hastanesinde Denetimli Serbestlik Uygulamalarının Değerlendirilmesi”, Adli Tıp Bülteni, Cilt: 20, Sayı: 3, 2015, ss. 138-143.
- Convention on Psychotropic Substances, 1971.
- Convention Against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances, 1988.
- Csete, Joanne/Tomasini-Joshi, Denise:** Drug Courts: Equivocal Evidence On A Popular Intervention, Open Society Foundations, <http://fileserver.idpc.net/library/OSF-Drug-Courts-Report.pdf>, (15.03.2021).
- Çakmak, D./Karalı, A./Akvardar, Y./Aral, J./Aytaçlar, S./Türkcan Ahmet:** Son beş yıl içinde AMATEM’e yatan madde bağımlılarının özellikleri (yayınlanmamış rapor), 1996.
- Çetin, Soner Hamza:** “Kullanmak İçin Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Satın Almak, Kabul Etmek, Bulundurmak Ya Da Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kullanmak Suçu (Tck M.191)”, Ankara Üni. Hukuk Fak. Dergisi, Cilt: 65, Sayı: 4, 2016, ss. 1353-1480.
- Çöpür, Mazlum/Eryılmaz, Ahmet/Çakmak, Duran:** “Alkol, Madde Kullanımı ve Yasal Sorunlar”, Okmeydanı Tıp Dergisi, Cilt: 40, Ek Sayı: 2, 2014, ss. 84-88.
- Demirel, Ömer Faruk/Balcıoğlu, İbrahim:** “Alkol ve Madde Bağımlılığında Ceza Sorumluluğu ve Fiil Ehliyeti”, Yeni Symposium Dergisi, Cilt: 53, Sayı: 1, 2015, ss. 27-32.

- Drugs, Security and Democracy Program.** Drug Courts in the Americas. New York: Social Science Research Council, October 2018.
- Dursun, Selman:** "Türk Ceza Hukukunda Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Kullanımına Dair Düzenlemelerin Gelişimi ve Suç Olmaktan Çıkarma ve Diversiyon (Cezalandırmadan Sapma) Eğilimleri", Adalet İstanbul Dergisi, Haziran 2019, ss. 70-73.
- Franco, Celinda:** Drug courts: Background, effectiveness and policy issues for Congress, Washington, DC: Congressional Research Service, Oct. 2010. <http://fas.org/sgp/crs/misc/R41448.pdf> (15.03.2021).
- Gündüz, Nermin:** "Yasa Dışı Madde Kullanımlarına Adli Psikiyatrik Yaklaşımlar", Adli Tıp ve Adli Bilimlerde Klinik Uygulamalara Bakış, ss. 295-311.
- Haggård-Grann, Ulrika/Hallqvist, Johan/Långström, Niklas/Möller, Jette:** "The role of alcohol and drugs in triggering criminal violence: A case-crossover study", Addiction, Cilt: 101, Sayı: 1, 2006, ss. 100-108.
- Harrison, Lana D./Scarpitti, Frank R.:** "Introduction: Progress And Issues In Drug Treatment Courts", Substance Use & Misuse, Cilt: 37, Sayı: 12-13, 2002, ss. 1441-1467.
- Hora, Peggy Fulton:** "A Dozen Years Of Drug Treatment Courts: Uncovering Our Theoretical Foundation and The Construction Of A Mainstream Paradigm", Substance Use & Misuse, Cilt: 37, Sayı: 12-13, 2002, ss. 1469-1488.
- Hora, Peggy Fulton/Schma, William G./Rosenthal, John T.:** "Therapeutic Jurisprudence and the Drug Court Movement: Revolutionizing the Criminal Justice System's Response to Drug Abuse and Crime in America", Notre Dame Law Review, Cilt: 74, Sayı: 2, 1999, ss. 439-538.
- Hora, Peggy Fulton/Stalcup, Theodore:** "Drug Treatment Courts in the Twenty-First Century: The Evolution of the Revolution in Problem-Solving Courts", Georgia Law Review, Cilt: 42, 2008, ss. 725, 726.
- Huddleston, West/Marlowe, Douglas B.:** Painting the Current Picture: National Report on Drug Courts And Other Problem Solving Court Programs in The United States, National Drug Court Institute, Alexandria, 2011.
- Kabak Yüce, Emine:** Ceza Muhakemesinde Yeni Bir Alternatif Uyuşmazlık Çözme Yöntemi Modeli Olarak Sorun Çözen Mahkeme, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2015.

- Karaca, Zehra Erol/Çifci, Elif Gökçearsan:** “Madde Kullanımının ve Bağımlılığının Sosyoekonomik Maliyetinin ve Suç ile İlişkisinin Değerlendirilmesi”, *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 19, Sayı: 1, 2021, ss. 42-57.
- King, Ryan S./Pasquarella, Jill:** *Drug Courts: A Review of the Evidence*, The Sentencing Project, Washington D.C., 2009.
- Kunter, Nurullah:** *Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku*, Beta Basım, İstanbul, 1989.
- Kunter, Nurullah/Yenisey, Feridun/Nuhoğlu, Ayşe:** *Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku*, 14. Bası, İstanbul 2006.
- Listwan, Shelley Johnson/Sundt, Jody L./Holsinger, Alexander M./Latessa, Edward J.:** “The Effect of Drug Court Programming on Recidivism: The Cincinnati Experience”, *Crime and Delinquency*, Cilt: 49, Sayı: 3, 2003, ss. 390-391.
- Marlowe, Douglas B./Meyer, William G.:** *The Drug Court Judicial Benchbook*, National Drug Court Institute, Alexandria, 2011.
- Marlowe, Douglas B./Hardin, Carolyn D./Fox, Carson L. Jr.:** *Painting the Current Picture: National Report on Drug Courts And Other Problem Solving Court Programs in The United States*, National Drug Court Institute, Alexandria, 2016.
- Murphy, Jennifer:** *Illness or Deviance? Drug Courts, Drug Treatment, and the Ambiguity of Addiction*, Temple University Press, Philadelphia, 2015.
- National Association of Criminal Defense Lawyers:** *America’s Problem Solving Courts: The Criminal Costs of Treatment and the Case for Reform*, Alexandria, 2009.
- National Association of Drug Court Professionals:** *Adult Drug Court Best Practices Standards*, Volume I, 2013.
- National Association of Drug Court Professionals:** *Defining Drug Courts: The Key Components*, 2004.
- National Association of Drug Court Professionals:** *The Facts on Drugs and Crime in America*, https://www.co.sauk.wi.us/sites/default/files/fileattachments/criminal_justice_coordinating_council/page/1757/facts_on_drug_courts.pdf (15.03.2021).
- Ögel, Kültegin/Tamar, Defne/Evren, Cüneyt/Sır, Aytekin:** “Madde Kullanımı ve Suç”, *3P dergisinin*, Aralık 1999 Ek sayı.

- Öztürk, Bahri/Tezcan, Durmuş/Erдем, Mustafa R./Sırma Gezer, Özge/Saygılar Kırıt, Yasemin F./Alan Akcan, Esra/Özaydın, Özdem/Erden Tütüncü, Efser:** Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 11. Baskı, Ankara 2017.
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar:** Ceza Muhakemesi Hukuku, 13. Baskı, Ankara 2020.
- Rossman, Shelli B./Roman, John K./Zweig, Janine M./Rempel, Michael/Lindquist, Christine H.:** The multi-site adult drug court evaluation: the impact of drug courts. Washington: The Urban Institute, 2011, <https://www.ncjrs.gov/pdffiles1/nij/grants/237112.pdf> (15.03.2021).
- Sevigny, Eric L./Pollack, Harold. A./Reuter, Peter H.:** "Can Drug Courts Help to Reduce Prison and Jail Populations?" *Annals of the American Academy of Political and Social Science* 647, no: 1, 2013, ss. 190-212.
- Sevigny, Eric L./Fuleihan, BK/Ferdik, FV:** "Do drug courts reduce the use of incarceration?: A meta-analysis", *Journal of Criminal Justice*, Cilt: 41, Sayı: 6, 2013, ss. 416-425.
- Sevin, Meryem Danışmaz/Erbay, Ercüment:** "AMATEM'de İkinci Kez Tedavi Gören Madde Bağımlılarının Madde Kullanımına İlişkin Yaşam Deneyimleri", *Addicta: The Turkish Journal On Addictions*, Cilt: 6, Sayı: 3, 2019, ss. 689-714.
- Single Convention on Narcotic Drugs, 1961 (1972 tarihli Protokol ile değiştirilmiş haliyle).
- Tamar, Defne/Ögel, Kültegin/Çakmak, Duran:** "Uyuşturucu madde kullanımının aile üstüne etkisi. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu", *Bilim Serisi* no: 99, 1996.
- Timeline of Drug Courts and Other Problem-Solving Courts in the United States, <https://ndci.org/sites/default/files/nadcp/Timeline.pdf> (15.03.2021).
- Turan, R/Yargıç, İ.:** The relationship between substance abuse treatment completion, sociodemographics, substance use characteristics, and criminal history. *Subst Abus* 2012; 33:92-98.
- Turkey Country Drug Report 2019.
- Turkish Drug Report 2020.
- Türkiye Psikiyatri Derneği Alkol Madde Kullanım Bozuklukları Bilimsel Çalışma Birimi:** "Denetimli Serbestlik Uygulamalarının Standardizasyonu Görev Grubu Raporu", 06 Mayıs 2008, <https://psikiyatri.org.tr/altbirim/82/b10-denetimli-serbestlik-gorev-grubu-belgeler/333> (15.03.2021).

- United Nations Commission on Narcotic Drugs:** Resolution 55/12: Alternatives to imprisonment for certain offenses as demand reduction strategies that promote public health and public safety. Vienna, 16 Mart 2012. https://www.unodc.org/documents/commissions/CND/Drug_Resolutions/2010-2019/2012/CND_Res-55-12.pdf (15.03.2021).
- United Nations General Assembly:** Declaration on the Guiding Principles of Drug Demand Reduction. UN doc. no. A/RES/S-20/4, 1999.
- United Nations Office on Drugs and Crime:** Myths and Facts related to the Drug Issue, <https://www.unodc.org/ropan/en/myths-and-facts-related-to-the-drug-issue.html>, (15.03.2021).
- United Nations Office on Drugs and Crime /World Health Organization:** Principles of Drug Dependence Treatment (Discussion paper). Vienna, 2008. <http://www.unodc.org/documents/drug-treatment/UNODC-WHO-Principles-of-Drug-Dependence-Treatment-March08.pdf> (15.03.2021).
- United Nations Office on Drugs and Crime/World Health Organisation:** Treatment and care for people with drug use disorders in contact with the criminal justice system: Alternatives to Conviction or Punishment, 2018.
- United Nations Office on Drugs and Crime:** World Drug Report, 2015, Chapter I.
- U.S. Department of Justice:** Office of Justice Programs, Special Feature, Drug Courts, Overview, <https://www.ojp.gov/feature/drug-courts/overview> (15.03.2021).
- U.S. Government Accountability Office:** Adult drug courts: Studies show courts reduce recidivism, but DOJ could enhance future performance measure revision efforts. Washington, DC: GAO-12-53, Dec. 2011, <http://www.gao.gov/assets/590/586793.pdf> (15.03.2021).
- Wexler, David B.:** "Putting Mental Health into Mental Health: Therapeutic Jurisprudence", Law and Human Behaviour, Cilt: 16, 1992, ss. 27-28.
- Wexler, David B.:** "Some Thoughts and Observations on the Teaching of Therapeutic Jurisprudence", Revista De Derecho Puertorriqueno, Cilt: 35, 1996, ss. 273-277. (Wexler, Some Thoughts)

Wexler, David B./King, Michael: "Promoting Societal and Juridical Receptivity to Rehabilitation: The Role Of Therapeutic Jurisprudence, Drug Treatment Courts: An international response for drug dependent offenders", A practical approach to Drug Treatment Courts for policy makers (Ed. Caroline S. Cooper) Inter-American Drug Abuse Control Commission, 2013, ss. 21-43.

Winick, Bruce J.: "The Jurisprudence of Therapeutic Jurisprudence", Psychol., Pub. Pol'y & L., Cilt: 3, 1997, ss. 184-201.

World Health Organization/United Nations Office on Drugs and Crime: International Standards For The Treatment Of Drug Use Disorders: Revised Edition Incorporating Results Of Field-Testing, Geneva, 2020.

Yüncü, Zeki/Aydın, Rezzan/Aydın, Cahide/Özbaran, Burcu/Köse, Sezen: "Aile Desteği ya da Denetimli Serbestlik Kararı Sonucu Tedavi Merkezine Başvuran Madde Kullanım Bozukluğu Olan Ergenlerin Klinik, Sosyodemografik Farklılıklarının Belirlenmesi ve Denetimli Serbestlik Olgularında Ayıklığı Sağlamada Öngörücü Faktörlerin Belirlenmesi", Arch Neuropsychiatry, Cilt: 53, 2016, ss. 130-135.

YABANCI BOŞANMA KARARLARININ TÜRK HUKUKUNDA MAHKEME DIŞI TANINMASI

*(Extrajudicial Recognition of Divorce Decisions
Rendered by Foreign Courts in Turkish Law)*

Doç. Dr. Uğur TÜTÜNCÜBAŞI¹

ÖZET

Milletlerarası özel hukuktan kaynaklanan sorunların en önemlilerinden birisini, yabancı mahkeme ve idari makamlar tarafından verilen kararların Türk hukukunda tanınması ve duruma göre tenfizi oluşturmaktadır.

Türk hukukunda tanıma ve tenfiz şartları esas itibariyle 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usûl Hukuku Hakkında Kanunun (MÖHUK) 50-59. maddeleri arasında düzenlenmiştir. Ancak 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununa 27/A maddesi eklenerek, MÖHUK'un yanında evliliğin ortadan kaldırılması ve bu bağlamda boşanma konuları ile sınırlı olmak üzere yabancı kararların ülkemizde kolayca tanınabilmeleri sağlanmıştır. Zira bu yeni düzenleme ile yabancı boşanma kararlarının sahip oldukları kesin hüküm etkisinin Türkiye'de de kabulü için ayrı bir tanıma davası açmaya (mahkeme kararı almaya) gerek kalmamaktadır. Ayrıca yabancı kararın tanınması için MÖHUK'da aranan tanıma şartlarına kıyasla bu yeni düzenlemeye daha az şart aranmıştır. Nüfus Hizmetleri Kanununa eklenen 27/A hükmünün uygulanmasını göstermek amacıyla 07.02.2018 tarihinde de ilgili yönetmelik yayınlanmıştır.

Çalışmamızda hem yeni getirilen bu düzenleme MÖHUK'da yer alan hükümler ile kıyaslanarak açıklanacak hem de öğretilerde bu yeni düzenlemeye ilişkin getirilen eleştiriler ortaya konularak değerlendirilecektir. Özellikle 27/A maddesi kapsamında tanınacak yabancı kararlar arasında mahkeme dışındaki yetkili idari makamlar tarafından verilmiş kararların da kapsam içerisinde tutulmuş olması, öğretilerde yıllardır eleştirilen bir konunun çözümü bakımından da düzenlemenin en olumlu özelliklerinden biri olarak göze

---

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Milletlerarası Özel Hukuk Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

KAYNAKÇA

- Ayhan İzmirli**, Lâle: “Nüfus Hizmetleri Kanunu Madde 27/A Çerçevesinde Yabancı Ülkelerde Verilen Boşanma Kararlarının İdari Yoldan Tanınması”, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi HFD, C. XXII, Y. 2018, S. 4, s. 67-126.
- Can**, Hacı/**Tuna**, Ekin: Mavi Kartlı Yabancılar, Ankara 2018.
- Çelikel**, Aysel/**Erdem**, B. Bahadır: Milletlerarası Özel Hukuk, 17. Bası, İstanbul 2021.
- Çelikel**, Aysel: Ahkâmı Şahsiye Konusundaki Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması, İstanbul 1963.
- Demir Gökyayla**, Cemile: Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizinde Kamu Düzeni, Ankara 2001.
- Demir Gökyayla**, Cemile: “Yabancı Mahkemelerden Alınan Mirasçılık Belgelerinin Türkiye’de Hüküm ve Sonuç Doğurması”, Prof. Dr. Fikret Eren’e Armağan, Ankara 2006, s. 559-583. (Mirasçılık Belgeleri)
- Doğan**, Vahit: Milletlerarası Özel Hukuk, 6. Baskı, Ankara 2020.
- Ecemiş**, Sercan: “MÖHUK Dışında Düzenlenen Tanıma ve Tenfiz Kuralları”, DEÜHFD, C. 22, S. 1, 2020, s. 357-395.
- Ekşi**, Nuray: Milletlerarası Özel Hukukta Medenî Olmayan Evliliklerin ve Adlî Olmayan Boşanmaların Tanınması, İstanbul 2012.
- Ekşi**, Nuray: Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi, İstanbul 2013.
- Ertaş**, Şeref: “Yabancı İlamların Tanınması ve Tenfizi”, Prof. Dr. Kudret Ayiter Armağanı, Ankara 1987, s. 365-438.
- Erten**, Rıfat: Türklerin Kişi Hallerine İlişkin Davalarda Türk Mahkemelerinin Milletlerarası Yetkisi, Ankara 2017.
- Huysal**, Burak: “Nüfus Hizmetleri Kanunu Kapsamında Yabancı Boşanma Kararlarının Doğrudan Tescili”, MHB, C. 37, S. 2, s. 473-507.
- Kuru**, Baki: Hukuk Muhakemeleri Usulü, C. IV, 6. Baskı, İstanbul 2001.
- Nomer**, Ergin: Milletlerarası Usul Hukuku, 2. Bası, İstanbul 2018.
- Ökçün**, A. Gündüz: Devletler Hususi Hukukunun Kaynakları ve Kamu Düzeni, 2. Baskı, Ankara 1997.

- Özbakan**, Işıl: Türk Hukukunda Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi, Ankara 1987.
- Özkan**, Işıl/**Tütüncübaşı**, Uğur: Uluslararası Usûl Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2020.
- Sakmar**, Atâ: Devletler Hususi Hukukunda Boşanma, İstanbul 1976. (Boşanma)
- Sakmar**, Atâ: Yabancı İlamların Türkiye’deki Sonuçları, İstanbul 1982.
- Sargın**, Fügen/**Erten**, Rifat: “MÖHUK Hükümleri Dairesinde Tanınmanın Hukukî Niteliği, Usûlü ve Karşılaşılan Bazı Sorunlar: “Yeni Bir Düzenleme Yapma Gereği”, UTDER 2014, C. 3, S. 2, s. 37-136.
- Şanlı**, Cemal/**Esen**, Emre/**Ataman-Figanmeşe**, İnci: Milletlerarası Özel Hukuk, 9. Bası, İstanbul 2021.
- Şensöz Malkoç**, Ebru: Aile Hukukuna İlişkin Yabancı Kararların Tanınması, İstanbul 2017
- Tiryakioğlu**, Bilgin: Yabancı Boşanma Kararlarının Türkiye’de Tanınması ve Tenfizi, Ankara 1996.
- Tütüncübaşı**, Uğur: “Türk Vatandaşlığından Çıkma ve 6304 Sayılı Kanun Kapsamında Türk Vatandaşlığından Çıkanların Hakları (Yeni “Mavi Kart” Uygulaması)”, DEÜHFD, C. 13, S. 2, İzmir 2011 (Basım: 2013), s. 153-194.
- Umar**, Bilge: “Yabancı ve Türk Hukukunda Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi”, Adalet Dergisi, Y. 51 (1960), S. 8, s. 472-492.

AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİNE EK 16 NO.LU PROTOKOL ÇERÇEVESİNDE AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİNİN DANIŞMA GÖRÜŞÜ VERME YETKİSİ

*(Advisory Jurisdiction of the European Court of Human Rights
within the Protocol No. 16 to the Convention for the Protection
of Human Rights and Fundamental Freedoms)*

Doç. Dr. Ali BAL¹

ÖZET

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine (AİHS) Ek 16 No.lu Protokolün Protokolle bağlanma rızasını açıklayan devletler bakımından 01.08.2018’de yürürlüğe girmesiyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) yeni bir danışma görüşü verme yetkisine sahip olmuştur. Protokolün öngördüğü sistemde, Protokole taraf olan devletlerin tayin ettikleri yüksek ulusal mahkemeler, önlerinde derdest davalar çerçevesinde, AİHS ve ek Protokol-lerde tanınan hak ve özgürlüklerin yorumlanması ve uygulanmasıyla ilgili ilke sorunları hakkında AİHM’den danışma görüşü isteyebilir. Bu talepler üzerine, AİHM bünyesinde belirli bir prosedür izlenip, Büyük Daire tarafından danışma görüşü verilebilir. Her ne kadar verilen görüşler ulusal mahkemeler bakımından bağlayıcı nitelikte olmasa da, yeni danışma usulünün AİHM ile yetkili ulusal mahkemeler arasındaki diyalog ve etkileşimi güçlendireceği, Sözleşmenin uygulanmasını -ikincillik ilkesiyle uyumlu şekilde- takviye edeceği ve bir yandan yetkili ulusal mahkemelere AİHM rehberliğinde kararlar alma imkânı tanırken diğer yandan Avrupa Konseyi üyesi devletlerin AİHS sistemine uyum düzeyinin genel olarak artmasını sağlayacağı değerlendirilmektedir. Bu usulün AİHM’nin iş yükünün kısa vadede artmasına uzun vadede ise hafiflemesine yol açacağı tahmin edilmektedir. Protokolün amaçlarının gerçekleşip gerçekleşmeyeceği hususunda birtakım tereddütler öne sürülmekle birlikte, yeni sistemin etkinliği ve işlevselliği zaman içinde test edilecektir.

---

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Milletlerarası Hukuk Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

KAYNAKÇA

KİTAPLAR - MAKALELER

- Arsava**, Ayşe Füsun: "AİHM'nin İnsan Hakları Alanında Oynadığı Anayasa Mahkemesi Rolü", Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, 2018, S. 35, s. 1-40
- Cameron**, Iain: "The Court and the Member States: Procedural Aspects", in: Andreas Føllesdal/Birgit Peters/Geir Ulfstein (eds.), *Constituting Europe: The European Court of Human Rights in a National, European and Global Context*, Cambridge University Press, 2013, s. 25-61.
- Çağırın**, Mehmet Emin: *Uluslararası Alanda İnsan Hakları*, 4. Baskı, Turhan, 2020.
- Daka**, Marija: "Advisory Opinion and Preliminary Ruling Procedure: A Comparative and Contextual Note", *Pravni Vjesnik*, 2020, Vol. 36, No. 3-4, s. 289-308.
- Dalkılıç**, Elvin Evrim: "İlk İstişari Görüşünün Ardından Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin "Yeni" Yetkisinin Kısa İncelemesi", *Anayasa Yargısı*, 2019, C. 36, S. 2, s. 155-165.
- Dicosola**, Maria/**Fasone**, Cristina/**Spigno**, Irene: "The Prospective Role of Constitutional Courts in the Advisory Opinion Mechanism Before the European Court of Human Rights: A First Comparative Assessment with the European Union and the Inter-American System", *German Law Journal* 2015, Vol. 16, s. 1387-1428.
- Đorđević**, Sanja: "Protocol 16 to the European Convention on Human Rights and Freedoms", *Facta Universitatis, Series: Law and Politics*, 2014, Vol. 12, s. 103-111.
- Dzehtsiarou**, Kanstantsin/**O'Meara**, Noreen: "Advisory Jurisdiction and the European Court of Human Rights: A Magic Bullet for Dialogue and Docket-Control?", *Legal Studies*, 2014, Vol. 34, s. 444-468.
- Ekşi**, Nuray: "Mahkeme Kararlarında Sınırışan Taşıyıcı Anneliğe İlişkin Hukuki Sorunlar", *Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni*, 2016, C. 36, S. 2, s. 1-51.
- Gemalmaz**, Mehmet Semih: *Ulusalüstü İnsan Hakları Usul Hukuku Mevzuatı* (2. Kitap), Legal, 2006.
- Gerards**, Janneke: "Advisory Opinions, Preliminary Rulings and the New Protocol No. 16 to the European Convention of Human Rights: A Comparative and Critical Appraisal", *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, 2014, Vol. 21, s. 630-651.

- Giannopoulos**, Christos: "Considerations on Protocol N°16: Can the New Advisory Competence of the European Court of Human Rights Breathe New Life into the European Convention on Human Rights?", *German Law Journal*, 2015, Vol 16, s. 337-350.
- Greer**, Steven/**Wildhaber**, Luzius: "Revisiting the Debate about 'Constitutionalising' the European Court of Human Rights", *Human Rights Law Review*, 2012, Vol. 12, s. 655-687.
- Helfer**, Laurence R.: "Redesigning the European Court of Human Rights: Embeddedness as a Deep Structural Principle of the European Human Rights Regime", *EJIL*, 2008, Vol. 19, s. 125-159.
- Jahn**, Jannika: "Normative Guidance from Strasbourg through Advisory Opinions: Deprivation or Relocation of the Convention's Core?", *ZaöRV*, 2014, Vol. 74, s. 821-846.
- Karayigit**, Mustafa T.: "Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın 2/13 Sayılı Mütalaası'nın Çağrıştırdıkları", *Marmara Avrupa Araştırmaları Dergisi*, 2015, C. 23, S. 1, s. 1-24.
- Lemmens**, Koen: "Protocol No 16 to the ECHR: Managing Backlog through Complex Judicial Dialogue?", *European Constitutional Law Review*, 2019, Vol. 15, s. 691-713.
- Merrills**, J. G./**Robertson**, A. H.: *Human Rights in Europe: A Study of the European Convention on Human Rights*, 4. Baskı, Manchester University Press, 2001.
- O'Boyle**, Michael: "The Future of the European Court of Human Rights", *German Law Journal*, 2011, Vol. 12, s. 1862-1877.
- Önüt**, Lale Burcu: *İdari Yargılama Hukukunda Adil Yargılanma İlkesi Çerçevesinde Grup Dava Uygulaması*, Seçkin, 2018.
- Özkan**, Işıl/**Önüt**, Lale Burcu: "Uyum mu Kaos mu?: Avrupa Birliği'nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne Katılım Süreci ve Olası Sonuçları", Prof. Dr. Hüseyin Pazarıcı'ya Armağan, AÜSBF Yayınları, 2015, s. 319-380.
- Paprocka**, Ada/**Ziółkowski**, Michał: "Advisory Opinions under Protocol No. 16 to the European Convention on Human Rights", *European Constitutional Law Review*, 2015, Vol. 11, s. 274-292.
- Salihpaşaoğlu**, Yaşar: *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Yargılamada Kullandığı Yöntem, İlke ve Usuller*, Adalet, 2020.
- Schabas**, William: *The European Convention on Human Rights: A Commentary*, Oxford University Press, 2015.

Sezer, Abdullah: "İHAS'a Ek 15 ve 16 No.lu Protokollere İlişkin Genel Gözlemler", *Anayasa Hukuku Dergisi*, 2015, C. 4, S. 8, s. 107-129.

Sicilianos, Linos-Alexandre: "Opening Address", in: *Dialogue between Judges: The European Convention on Human Rights - Living Instrument at 70*, Council of Europe, 2020, s. 26-31.

Thorarensen, Björg: "The Advisory Jurisdiction of the ECtHR under Protocol No. 16: Enhancing Domestic Implementation of Human Rights or a Symbolic Step?", in: Oddný Mjöll Arnardóttir/Antoine Buyse (eds.), *Shifting Centres of Gravity in Human Rights Protection: Rethinking Relations between the ECHR, EU and National Legal Orders*, Routledge, 2016, s. 79-100.

Voland, Thomas/**Schiebel**, Britta: "Advisory Opinions of the European Court of Human Rights: Unbalancing the System of Human Rights Protection in Europe?", *Human Rights Law Review*, 2017, Vol. 17, s. 73-95.

Zampetti, Giovanni: "The Recent Challenges for the European System of Fundamental Rights: Protocol No. 16 to the ECHR and Its Role Facing Constitutional and European Union Level of Protection", *Discussion Paper*, No. 2/18, Europa-Kolleg Hamburg, Institute for European Integration, 2018, s. 1-31.

ÖZEL BELGELER

- *A Request for an Advisory Opinion under Protocol No. 16 concerning the Interpretation of Articles 2, 3 and 6 of the Convention*, ECtHR (Panel of the Grand Chamber), Decision of 14.12.2020.
- *Case of Cruz Varas and Others v. Sweden*, ECtHR (Plenary), Judgment of 20.03.1991.
- *Case of Glor v. Switzerland*, ECtHR (First Section), Judgment of 30.04.2009 (final 06.11.2009).
- *Case of Ireland v. the United Kingdom*, ECtHR (Plenary), Judgment of 18.01.1978.
- *Case of Loizidou v. Turkey (Preliminary Objections)*, ECtHR (Chamber), Judgment of 23.03.1995.
- *Case of Rantsev v. Cyprus and Russia*, ECtHR (First Section), Judgment of 07.01.2010 (final 10.05.2010).

- *Case of Soering v. the United Kingdom*, ECtHR (Plenary), Judgment of 07.07.1989.
- Council of Europe/CDDH, CDDH(2012)R77 Addendum I: Draft Protocol No. 16 to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, 28.03.2012.
- Council of Europe/CDDH, CDDH(2013)R77 Addendum II: Explanatory Report to Protocol No. 16, 22.03.2013, (CDDH, Explanatory Report).
- Council of Europe/Committee of Ministers, CM(2005)80 Final: Third Summit of Heads of State and Government of the Member States of the Council of Europe (Warsaw, 16-17 May 2005), Action Plan, 17.05.2005.
- Council of Europe/Committee of Ministers, CM(2006)203: Report of the Group of Wise Persons to the Committee of Ministers, 15.11.2006.
- Council of Europe/Parliamentary Assembly, Opinion 285 (2013) Final: Draft Protocol No. 16 to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, 28.06.2013.
- Council of Europe/Parliamentary Assembly, Recommendation 1020: Desirability of Empowering the European Court of Human Rights to Give Preliminary Rulings at the Request of a National Court, 02.10.1985.
- ECtHR, "Guidelines on the Implementation of the Advisory-Opinion Procedure Introduced by Protocol No. 16 to the Convention (as Approved by the Plenary Court on 18 September 2017)", 2017, (ECtHR, Guidelines).
- ECtHR, "Opinion of the Court on Draft Protocol No. 16 to the Convention Extending Its Competence to Give Advisory Opinions on the Interpretation of the Convention", 06.05.2013, (ECtHR, Opinion of the Court on Draft Protocol No. 16).
- ECtHR, "Reflection Paper on the Proposal to Extend the Court's Advisory Jurisdiction", 20.02.2012, (ECtHR, Reflection Paper).
- ECtHR/Jurisconsult, "Interlaken Follow-Up: Principle of Subsidiarity", 08.07.2010.
- *Opinion 2/13*, CJEU (Full Court), 18.12.2014.
- *The Recognition in Domestic Law of a Legal Parent-Child Relationship between a Child Born through a Gestational Surrogacy Arrangement Abroad and the Intended Mother*, ECtHR (Grand Chamber), Advisory Opinion of 10.04.2019.

- *The Use of the “Blanket Reference” or “Legislation by Reference” Technique in the Definition of an Offence and the Standards of Comparison between the Criminal Law in force at the Time of the Commission of the Offence and the Amended Criminal Law*, ECtHR (Grand Chamber), Advisory Opinion of 29.05.2020.

İNTERNET SİTELERİ

- < <https://hudoc.echr.coe.int/> >
- < <https://www.echr.coe.int/> >
- < <https://treaties.un.org/> >
- < <https://www.coe.int/> >
- < <https://www.concourt.am/english/> >
- < <https://www.resmigazete.gov.tr/> >

ULUSLARARASI HUKUKTA İHTİLÂF KAVRAMI

(The Concept of Dispute in International Law)

Dr. Öğr. Üyesi Fehmi Kerem BİLGİN¹

ÖZET

Devletlerarası ihtilâfların halli için uluslararası hukukça benimsenen vâsıtaların kullanım alanları ve tarzlarının düzenlenişinde ihtilâf kavramı merkezî bir konumda bulunmaktadır. Uluslararası hukuk açısından ihtilâf kavramının klasik tanımı Uluslararası Dâimî Adâlet Dîvanı tarafından yapılmıştır. Bu tanım başta Uluslararası Adâlet Dîvanı olmak üzere muhtelif uluslararası yargı mercilerinin içtihadında tasrih edilmiştir. İhtilâf kavramı somut bir durum bakımından karşıt iddiaların ileri sürülmesine dayanır. Bu itibarla ihtilâfın doğumu için talep ile îtirazın eşleşmesi gerekir. Bu temelde devletlerarası bir ihtilâfın varlığının tespiti nesnel bir değerlendirmeye tâbidir. Devletlerarası ihtilaflar geleneksel olarak siyâsî ihtilâflar ile hukukî ihtilâflar şeklinde tasnif edilmişlerdir. Bunun yerine yargılanabilir ihtilâflar ile yargılanamaz ihtilâflar arasında ayrıma gitmenin daha isâbetli olduğunu savunan yazarlar bulunmakla beraber, bu ayrımın diğerine nazaran özgünlüğü tartışılabilir niteliktedir. Barışçıl hal ilkesi uyarınca devletler ihtilâflarını hukuken ancak barışçıl vâsıtalarla çözebilirler. Lâkin genel uluslararası hukuk bu uğurda belirli bir vâsıtanın kullanımını zorunlu tutmamaktadır. Vâsita serbestisi ilkesi temelinde herhangi bir barışçıl çözüm yöntemine başvurulması devletlerin mutâbakatına bağlıdır. Bununla beraber barışçıl hal ilkesi gereğince devletler ihtilâflarının çözümü için iyi niyetle müzâkere etmekle yükümlüdürler. Ancak müzâkere yükümlülüğü ihtilâfın halline dâir bir anlaşmaya varma yükümlülüğünü içermemektedir.

Anahtar Kelimeler: İhtilâf, İhtilâfların tasnifi, Barışçıl hal ilkesi, Vâsita serbestisi ilkesi, Müzâkere yükümlülüğü

---

¹ Yaşar Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Uluslararası Kamu Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

KAYNAKÇA

I. Öğreti

A. El Kitapları

- Brownlie**, Ian: Principles of Public International Law, 6th ed., Oxford University Press, Oxford, 2003, xlii + 742 p.
- Canal-Forgues**, Éric/**Rambaud**, Patrick: Droit international public, 2ème éd, Champs université, Flammarion, Paris, 2011, 478 p.
- Carreau**, Dominique/**Marella**, Fabrizio: Droit international, 11ème éd, Pedone, Paris, 2012, 734 p.
- Combacau**, Jean/**Sur**, Serge: Droit international public, 10ème éd, Montchrestien, Paris, 2012, xxvi + 816 p.
- Daillier**, Patrick/**Forteau**, Mathias/**Pellet**, Alain: Droit international public, 8ème éd., L.G.D.J., Paris, 2009, 1709 p.
- Dixon**, Martin: Textbook on International Law, 7th ed., Oxford University Press, Oxford, 2013, xxxii + 393 p.
- Dupuy**, Pierre-Marie/**Kerbrat**, Yann: Droit international public, 11ème éd., Dalloz, Paris, 2012, 929 p.
- Rivier**, Raphaële: Droit international public, 1er éd., PUF, Paris, 2012, 623 p.
- Santulli**, Carlo: Droit du contentieux international, Montchrestien, Paris, 2005, xi + 584 p.
- Shaw**, Malcolm Nathan: International Law, 6th ed., Cambridge University Press, Cambridge, 2008, clxvi + 1542 p.
- Tourme-Jouannet**, Emmanuelle: A Short Introduction to International Law, Cambridge University Press, Cambridge, 2014, vii + 126 pp.

B. La Haye Uluslararası Hukuk Akademisi Dersleri

- Abi-Saab**, Georges: "Cours général de droit international public", R.C.A.D.I., vol. 207 (1987-VII), pp. 9-463.
- Basdevant**, Jules: "Règles générales du droit de la paix", R.C.A.D.I., vol. 58 (1936-IV), pp. 475-691.
- Bedjaoui**, Mohammed: "L'humanité en quête de paix et de développement (II)", R.C.A.D.I., vol. 325 (2006), pp. 9-542.
- Bourquin**, Maurice: "Règles générales du droit de la paix", R.C.A.D.I., vol. 35 (1931-I), pp. 5-232.

Brownlie, Ian: "International Law at the Fiftieth Anniversary of the United Nations", *R.C.A.D.I.*, vol. 255 (1995), pp. 9-228.

Cahier, Philippe: "Changements et continuité du droit international", *R.C.A.D.I.*, vol. 195 (1985-VI), pp. 9-374.

Cançado Trindade, Antônio Augusto: "International Law for Humankind: Towards a New *Jus Gentium* (II)", *R.C.A.D.I.*, vol. 317 (2005-VI), pp. 9-312.

Capotorti, Francesco: "Cours général de droit international public", *R.C.A.D.I.*, vol. 248 (1994-IV), pp. 9-344.

Dupuy, Pierre-Marie: "L'unité de l'ordre juridique international", *R.C.A.D.I.*, vol. 297 (2002-IV), pp. 9-496.

C. Makaleler ve Kitap Bölümleri

Merrills, John: "The Means of Dispute Settlement", in **Evans**, Malcolm David (ed.): *International Law*, 2nd ed., Oxford University Press, Oxford, 2006, pp. 533-559.

Schreuer, Christoph: "What is a Legal Dispute?", in **Buffard**, Isabelle *et al.* (eds): *International Law between Universalism and Fragmentation. Festschrift in Honour of Gerhard Hafner*, Martinus Nijhoff, Leiden, 2008, pp. 959-980.

II. İçtihat

A. Adli İçtihat

A.1. Uluslararası Daimî Adâlet Dîvanı

A.1.a. Nizâi Usûl

— 30/08/1924, Concessions Mavrommatis en Palestine (exception d'incompétence) (Grèce c. Royaume-Uni), arrêt, *Rec. C.P.J.I. Série A*, n° 2, pp. 6-37.

— 19/08/1929, Zones franches de la Haute-Savoie et du Pays de Gex (France / Suisse), ordonnance, *Rec. C.P.J.I. Série A*, n° 22, pp. 5-22.

A.1.b. İstişârî Usûl

— 23/07/1923, Statut de la Carélie orientale, avis consultatif, *Rec. C.P.J.I. Série B*, n° 5, pp. 7-29.

— 15/10/1931, Trafic ferroviaire entre la Lithuanie et la Pologne (Section de Ligne Landwarów-Kaisiadorys), avis consultatif, *Rec. C.P.J.I. Série A/B*, n° 42, pp. 108-123.

A.2. Uluslararası Adâlet Dîvanı

A.2.a. Nizâî Usûl

- 21/03/1959, Interhandel (exceptions préliminaires) (Suisse c. États-Unis d'Amérique), arrêt, *Rec. C.I.J.* 1959, pp. 6-32.
- 21/12/1962, South West Africa (Preliminary Objections) (Ethiopia v. South Africa; Liberia v. South Africa), Judgment, *I.C.J. Reports* 1962, pp. 319-348.
- 02/12/1963, Northern Cameroons (Preliminary Objections) (Cameroon v. United Kingdom), Judgment, *I.C.J. Reports* 1962, pp. 15-40.
- 20/02/1969, North Sea Continental Shelf (Federal Republic of Germany / Denmark; Federal Republic of Germany / Netherlands), Judgment, *I.C.J. Reports* 1969, pp. 4-57.
- 25/07/1974, Fisheries Jurisdiction (Merits) (Federal Republic of Germany v. Iceland), Judgment, *I.C.J. Reports* 1974, pp. 175-216.
- 19/12/1978, Aegean Sea Continental Shelf (Greece v. Turkey), Judgment, *I.C.J. Reports* 1978, pp. 4-46.
- 15/12/1979, United States Diplomatic and Consular Staff in Tehran (Request for the Indication of Provisional Measures) (United States of America v. Iran), Order, *I.C.J. Reports* 1979, pp. 7-21.
- 24/05/1980, United States Diplomatic and Consular Staff in Tehran (United States of America v. Iran), *I.C.J. Reports* 1980, pp. 4-47.
- 26/11/1984, Military and Paramilitary Activities in and against Nicaragua (Jurisdiction and Admissibility) (Nicaragua v. United States of America), Judgment, *I.C.J. Reports* 1984, pp. 392-443.
- 27/06/1986, Military and Paramilitary Activities in and against Nicaragua (Merits) (Nicaragua v. United States of America), Judgment, *I.C.J. Reports* 1986, pp. 14-150.
- 20/12/1988, Actions armées frontalières et transfrontalières (compétence et recevabilité) (Nicaragua c. Honduras), arrêt, *Rec. C.I.J.* 1988, pp. 69-108.
- 30/06/1995, East Timor (Portugal v. Australia), Judgment, *I.C.J. Reports* 1995, pp. 90-106.
- 27/02/1998, Questions of Interpretation and Application of the 1971 Montreal Convention arising from the Aerial Incident at Lockerbie (Preliminary Objections) (Libyan Arab Jamahiriya v. United Kingdom), Judgment, *I.C.J. Reports* 1998, pp. 9-31.

- 27/02/1998, Questions d'interprétation et d'application de la convention de Montréal de 1971 résultant de l'incident aérien de Lockerbie (exceptions préliminaires) (Jamahiriya arabe libyenne c. États-Unis d'Amérique), arrêt, *Rec. C.I.J.* 1998, pp. 115-137.
- 11/06/1998, Frontière terrestre et maritime entre le Cameroun et le Nigéria (exceptions préliminaires) (Cameroun c. Nigéria), arrêt, *Rec. C.I.J.* 1998, pp. 275-327.
- 21/06/2000, Aerial Incident of 10 August 1999 (Jurisdiction of the Court) (Pakistan v. India), Judgment, *I.C.J. Reports* 2000, pp. 12-35.
- 10/02/2005, Certain Property (Preliminary Objections) (Liechtenstein v. Germany), Judgment, *I.C.J. Reports* 2005, pp. 6-28.
- 03/02/2006, Activités armées sur le territoire du Congo (nouvelle requête : 2002) (compétence et recevabilité) (République démocratique du Congo c. Rwanda), arrêt, *C.I.J. Recueil* 2006, pp. 6-54.
- 20/04/2010, Usines de pâte à papier sur le fleuve Uruguay (Argentine c. Uruguay), arrêt, *Rec. C.I.J.* 2010, pp. 14-107.
- 01/04/2011, Application of the International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination (Preliminary Objections) (Georgia v. Russian Federation), Judgment, *I.C.J. Reports* 2011, pp. 70-141.

A.2.b. İstişârî Usûl

- 30/03/1950, Interprétation des traités de paix conclus avec la Bulgarie, la Hongrie et la Roumanie, avis consultatif, *Rec. C.I.J.* 1950, pp. 65-119.
- 26/04/1988, Applicabilité de l'obligation d'arbitrage en vertu de la section 21 de l'accord du 26 juin 1947 relatif au siège de l'Organisation des Nations Unies, avis consultatif, *Rec. C.I.J.* 1988, pp. 12-36.

B. Tahkimî İctihat

- 04/03/1925, Tacna-Arica, arbitral award, *R.I.A.A / R.S.A.*, vol. II, pp. 921-958.
- 09/12/1978, Accord relatif aux services aériens du 27 Mars 1946 entre les États-Unis d'Amérique et la France, sentence arbitrale, *R.I.A.A / R.S.A.*, vol. XVIII, pp. 454-493.

III. Belgeler

A. Antlaşmalar

- 29/07/1899, Uluslararası Çatışmaların Barışçıl Halli İçin Sözleşme
- 18/10/1907, Uluslararası Çatışmaların Barışçıl Halli İçin Sözleşme

- 28/06/1919, Milletler Cemiyeti Mîsaki
- 16/12/1920, Uluslararası Dâimî Adâlet Dîvanı Statüsü
- 16/10/1925, Karşılıklı Garanti Antlaşması
- 27/08/1928, Ulusal Siyâset Aracı Olarak Savaşta Ferâgat Genel Antlaşması
- 26/09/1928, Uluslararası İhtilâfların Barışçıl Halli İçin Genel Senet
- 22/03/1945, Arap Devletleri Ligi Mîsaki
- 26/06/1945, Birleşmiş Milletler Şartı
- 25/06/1945, Uluslararası Adâlet Dîvanı Statüsü
- 30/04/1948, Amerikan Devletleri Örgütü Şartı
- 30/04/1948, Amerikan Barışçıl Hal Sözleşmesi (“Bogota Mîsaki”)
- 28/04/1949, Uluslararası İhtilâfların Barışçıl Halli İçin Gözden Geçirilmiş Genel Senet
- 29/04/1957, İhtilâfların Barışçıl Halli İçin Avrupa Sözleşmesi
- 25/05/1963, Afrika Bütünlüğü Örgütü Şartı
- 15/12/1992, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Bünyesinde Uzlaşma ve Tahkime İlişkin Sözleşme
- 11/07/2000, Afrika Birliği Kurucu Senedi
- 20/11/2007, Güneydoğu Asya Ulusları Birliği Şartı

B. Uluslararası Örgütlerin Belgeleri

B.1. Birleşmiş Milletler

B.1.a. Genel Kurul

- 24/10/1970, A/RES/2625 (XXV), Birleşmiş Milletler Şartı’na Uygun Sûrette Devletler Arasında Dostâne İlişkiler ve İşbirliğine İlişkin Uluslararası Hukuk İlkelerine Dâir Beyannâme
- 15/11/1982, A/RES/3710, Uluslararası İhtilâfların Barışçıl Halline Dâir Manila Beyannâmesi

B.1.b. Güvenlik Konseyi

- 03/04/1991, S/RES/687 (1991)
- 20/05/1991, S/RES/692 (1991)

B.2. AGİK / AGİT

- 01/08/1975, Helsinki Nihâi Senedi
- 21/11/1990, Yeni Bir Avrupa İçin Paris Şartı
- 19/11/1999, Avrupa Güvenlik Şartı

DELİL İKAMESİNE İLİŞKİN İBA DELİL KURALLARI İLE PRAG KURALLARININ İSPAT HUKUKUNUN TEMEL İLKELERİ BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

*(Comparison of the IBA Evidence Rules and the Prague Rules
in Terms of Basic Principles of Proof Law)*

Dr. Pınar ÇİFTÇİ¹

ÖZET

Milletlerarası tahkim hukukunda delillere ilişkin hususlar ayrıntılı şekilde düzenlenmemektedir. Bu durumun temel sebebi milletlerarası tahkim yargılamasında tarafların farklı hukuk kültürlerinden gelmesidir. Hukuk yargılamalarında ise, sistemlerin yargılama prosedüründe birbirinden farklılık arz eden en önemli kurallarının başında ispat düzenlemeleri gelir. Bu sebeple farklı hukuk kültürlerinden ve ispat sistemlerinden gelen taraflar için milletlerarası tahkim prosedürleri belirli ispat kurallarını düzenlemekten çekinir. Milletlerarası tahkim yargılamasında bu konudaki boşluğu dolduran en önemli kurallar 2010 yılında ve son olarak da 2020 yılında güncellenen Uluslararası Barolar Birliği'nin [IBA] *Uluslararası Tahkime İlişkin Delil Kuralları* [IBA Rules on the Taking of Evidence in International Arbitration]² dir². Bu kurallar hakem heyetine yüklediği fonksiyon, delillerin keşfi (discovery) konusunda benimsediği düzenlemeler ve ispatın diğer hususlarına ilişkin benimsediği kurallar ile Ortak Hukuk kültürünün izlerini büyük oranda takip etmiştir. Bu özelliklerin Kıta Avrupası hukukçuları perspektifi ile yargılamaları geciktirmesi ve pahalılaştırması IBA Delil Kuralları'nın en fazla eleştirilen yönleri haline gelmiştir. İşte bu gereksinim ile 2018 yılında *Uluslararası Tahkimde Yargılamanın Etkin Yürütülmesine İlişkin Prag Kuralları* [The Prague Rules on the Efficient Conduct of Proceedings in International Arbitration] kabul edilmiştir³. Prag Kuralları'nın kalbinde yer

---

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Medenî Usûl ve İcra-İflâs Hukuku Anabilim Dalı Doktor Öğretim Üyesi

² Buradan itibaren "IBA Delil Kuralları" şeklinde anılacaktır.

³ Buradan itibaren "Prag Kuralları" şeklinde anılacaktır.

KAYNAKÇA

- Akın**, İnci: Milletlerarası Tahkimde Delillerin Toplanması ve IBA Kuralları ile Prag Kurallarının Karşılaştırılması, Yayımlanmamış Yükseklikens Tezi (Galatasaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk ABD), İstanbul 2019.
- Akıncı**, Ziya: "Prag Kuralları ve Milletlerarası Tahkim", Public and International Arbitration Law Bulletin, 40 (1), Prof. Dr. Cemal Şanlı'ya Armağan, s. 481-495.
- Akıncı**, Ziya: Milletlerarası Tahkim, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2020.
- Argerich**, Sol: "A Comparison of the IBA and Prague Rules: Comparing Two of the Same", Kluwer Arbitration Blog, 2 Mart 2019, <http://arbitrationblog.kluwerarbitration.com/2019/03/02/a-comparison-of-the-iba-and-prague-rules-comparing-two-of-the-same/> (Erişim tarihi: 15.07.2021).
- Ashford**, Peter: The IBA Rules on the Taking of Evidence in International Arbitration, A Guide, Cambridge Univ. Press, Birleşik Krallık 2013.
- Aygül**, Musa: Milletlerarası Ticari Tahkimde Tahkim Usulüne Uygulanacak Hukuk ve Deliller, 2. Baskı, Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2014.
- Babur von Schwander**, Ezgi: "Milletlerarası Tahkimde Delil İkamesi Hakkında IBA Kuralları Uyarınca Belge İbrahim İstemi-I", Hukuk Postası 2016 (Edt.: Ercüment Erdem), Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2017, s. 188-191.
- Babur von Schwander**, Ezgi: "Milletlerarası Tahkimde Delil İkamesi Hakkında IBA Kuralları Uyarınca Belge İbrahim İstemi-II", Hukuk Postası 2016 (Edt.: Ercüment Erdem), Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2017, s. 192-196.
- Berger**, Klaus Peter/**Jensen**, Ole: "Due process paranoia and the procedural judgment rule: a safe harbour for procedural management decisions by international arbitrators", Arb. Int'l 2016, 32, s. 415-435.
- Bolayır**, Nur: Medeni Usul Hukuku'nda Hakimin Hukuku Re'sen Uygulaması İlkesi, Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2019.
- Çiftçi**, Pınar: Medeni Yargılama Hukukunda İspat Hakkı ve Sınırlamaları, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- Demir Gökyayla**, Cemile: Milletlerarası Tahkimde Belge İbrazi, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2014.

- Elsing**, Siegfried H.: "Civil Law v. Common Law: Neue Ansätze in Schiedsordnungen zur Steigerung der Verfahrenseffizienz vor dem Hintergrund der Verschiedenen Rechtstraditionen", TAÜHFD, 2020, 2(2), s. 3-24.
- Erdem**, Ercüment: "Tahkimde Gönüllü Belge İbrazı: Kara Avrupası Yaklaşımı", Hukuk Postası 2020 (Edt.: Ercüment Erdem), Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2021, s. 199-206.
- Erdem**, Mehveş: "Milletlerarası Tahkimde Esnek Hukuk Kuralları (Soft Law)", Hukuk Postası 2016 (Edt.: Ercüment Erdem), Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2017, s. 179-182.
- Florescu**, Cristina Ioana: "In Pursuit of the Cherished Notion of Efficiency Through the New Prague Rules", Revista Română De Arbitraj 2/2019, Wolters Kluwer, s. 38-63.
- Hacıbekiroğulları**, Ekin: Milletlerarası Tahkim Hukukunda Deliller ve Delillerin Değerlendirilmesi, Oniki Levha, İstanbul 2012.
- Henriques**, Duarte G.: "The Prague Rules: Competitor, Alternative or Addition to the IBA Rules on the Taking of Evidence in International Arbitration?", ASA Bulletin 2018, Vol. 36, No 2, s. 351-363.
- Işık**, Fatih: "Tahkimde Delil İkamesi Hakkında Prag Kuralları", Hukuk Postası 2018 (Edt.: Ercüment Erdem), Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2019, s. 132-135.
- Jun**, Jung Won: "A Critical Look at the Prague Rules: Rules on the Efficient Conduct of Proceedings in International Arbitration", Journal of Arbitration Studies, Vol. 29, No 3, s. 53-74.
- Kankkunen**, Juho: Document Production under the IBA Rules on the Taking of Evidence in International Arbitration (Master's Thesis, Univ., Helsinki), Helsinki 2014.
- Karrer**, Pierre: "Internationalization of Civil Procedure - Beyond the IBA Rules of Evidence", Uniform L.R., S. 4, 2004, s. 893-897.
- Karaaslan**, Vural: Medeni Usul Hukukunda Hâkimin Davayı Aydınlatma Ödevi, Adalet Yayınevi, 2. Bası, Ankara 2019.
- López Fung**, Jorge: "Overcoming the Debate IBA Rules vs Prague Rules: The Merits of a Joint Formula and the Need for Effective Sanctions in Arbitration", <http://www.vyablog.com/2020/04/overcoming-debate-iba-rules-vs-prague.html>

- Mistelis**, Loukas: Efficiency, What Else? Efficiency as the Emerging Defining Value of International Arbitration: between Systems theories and party autonomy, Queen Mary University of London, School of Law Legal Studies Research Paper No. 313/2019.
- Moses**, Margaret: The Principles and Practice of International Commercial Arbitration, 2. Bası, Cambridge Univ. Press, 2012.
- Neuhaus**, Sabine Katrin: “ ‘I’ve Got the Power’-Implications of the Arbitral Tribunal’a Proactive Role Under the Prague Rules for Due Process and Enforceability”, Contemp. Asia Arb. Journal 2019, 177, 12(2), s. 177-206.
- Oliva**, Roberto: “The Prague Rules: Minimal Notes From an Italian Perspective”, Revista Română De Arbitraj 2/2019, Wolters Kluwer, s. 64-79.
- Ömeroğlu**, Ekin: “Milletlerarası Tahkim Yargılamasında Delillerin Toplanması İlişkin Prag Kuralları”, Tahkim ve Uygulanacak Hukuk (Ed. Akıncı, Ziya / Demirkol, Berk), İstanbul Tahkim Merkezi (ISTAC) Yayınları 4, Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2021, s. 429-450.
- Özekes**, Muhammet: Medeni Usul Hukukunda Hukuki Dinlenilme Hakkı, Yetkin Yayınları, Ankara 2003.
- Patocchi**, Paolo Michele: “The Prague Rules on the Efficient Conduct of Proceedings in International Arbitration: A Step Forward?”, International Arbitration Symposium, Uluslararası Tahkim Sempozyumu 25-25 Nisan 2019, Yetkin Yayınları, Ankara 2020, s. 145-190.
- Rizzo Amaral**, Guilherme: “Prague Rules v. IBA Rules and the Taking of Evidence in International Arbitration: Tilting at Windmills”, Kluwer Arbitration Blog, 6 Temmuz 2018 (<http://arbitrationblog.kluwerarbitration.com/2018/07/06/prague-rules-v-iba-rules-taking-evidence-international-arbitration-tilting-windmills-part-ii/>; Erişim tarihi 15.06.2021).
- Stephen**, Gisèle/**Teynier**, Camille: “The Contribution of the Prague Rules to Promoting Efficiency in International Arbitration”, THÉMIS-Revista de Derecho 77. enero-junio 2020, s. 367-377.
- Teomete Yalabık**, Fulya: İngiliz ve Amerikan Hukuklarında Vakıaların Getirilmesi ile Delillerin Toplanmasında Hâkimin Rolü ve Türk Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi, Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2016.

ZORUNLU ARABULUCULUK FAALİYETİNİN ANLAŞMAYA VARILAMAMASI SEBEBİYLE SONA ERMESİNİN MEDENİ USÛL HUKUKU BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

*(Termination of Mandatory Mediation Due to Disagreement:
A Consideration from the Procedure Law Perspective)*

Dr. Öğr. Üyesi Cansu ATICI¹

ÖZET

Tarafların arabuluculuğa başvurması, bir takım uyuşmazlıklar bakımından dava şartı olarak öngörülmüştür (İMK m. 3/1; TTK m. 5/A, TKHK m. 73A). Ancak iradilik ilkesi gereği taraflar, arabuluculuk görüşmelerinin sonunda anlaşma yoluna gitmek zorunda değildir.

Anlaşamama durumu, her ne şekilde ortaya çıkmış olursa olsun, anlaşmaya varamama sebebiyle arabuluculuk faaliyetinin sona ermesinin medeni usûl hukukuna en büyük etkisi tarafların bir dava şartı olan arabuluculuk faaliyetini yerine getirmiş olmalarıdır. Bunun belgelendirilmesi ise son tutanak ile olur. Çünkü arabuluculuk faaliyetinin sona erip ermediği, ne zaman sona erdiği ve hangi hususlarda anlaşma sağlanamadığı son tutanak ile açıklığa kavuşturulmaktadır.

Tarafların anlaşamaması durumunda söz konusu uyuşmazlıkla ilgili dava açma yasağı yoktur. Çünkü arabuluculuk yöntemine başvurulmuş olması, devletin yargılama yetkisini ortadan kaldırmaz. Bununla birlikte davacı, arabuluculuğun dava şartı olarak öngörüldüğü uyuşmazlıklarda arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılamadığına ilişkin son tutanağın aslını veya arabulucu tarafından onaylanmış bir örneğini dava dilekçesine eklemek zorundadır. Arabuluculuğa başvurulmaması ya da anlaşma gerçekleşmemesine rağmen son tutanağın dava dilekçesine eklenmemesi durumunda ise bir takım usûli sonuçlar ortaya çıkacaktır. Çalışmamızda

---

¹ İzmir Ekonomi Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Medeni Usûl ve İcra-İflas Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

KAYNAKÇA

- Akkan**, Mine: “Arabuluculuk Faaliyeti Sonucunda Anlaşılan Hususlarda Dava Açma Yasağı, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi”, Cilt 20, Sayı 2, 2018 İzmir, s. 1-31.
- Akkaya**, Tolga: “İstinaf İncelemesi Sonunda İlk Derece Kararının Kaldırılması ve Dosyanın İlk Derece Mahkemesine Gönderilmesi”, Hukuk Muhakemeleri Kanunu Çerçevesinde İstinaf, MİHBİR 15. Antalya Toplantısı (6-7 Ekim 2017/Antalya), Adalet Bakanlığı Yayın İşleri Başkanlığı, Ankara, 2018, s. 115-181.
- Albayrak**, Hakan: “Eşitlik ve Tarafsızlık İlkelerinin Zorunlu Arabuluculuk Bağlamında Yeniden Değerlendirilmesi Zorunluluğu”, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 17 Etik Özel Sayı, Gaziantep 2018, s 12-24.
- Ansay**, Sabri Şakir: Hukuk Yargılama Usûlleri, Yedinci Baskı, Ankara, 1960.
- Arslan**, Ramazan/**Yılmaz**, Ejder/**Taşpınar Ayvaz**, Sema/**Hanağası**, Emel: Medeni Usul Hukuku, 4. Baskı, Ankara 2018.
- Atalı**, Murat/**Ermenek**, İbrahim/**Erdoğan**, Ersin: Medeni Usul Hukuku, Ankara 2018.
- Azaklı Arslan**, Betül: Medeni Usul Hukuku Açısından Zorunlu Arabuluculuk, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2018.
- Budak**, Ali Cem/**Karaaslan**, Varol: Medeni Usul Hukuku, Ankara 2017.
- Deren Yıldırım**, Nevhis: “İstinafa Başvuru Şartları”, Hukuk Muhakemeleri Kanunu Çerçevesinde İstinaf, MİHBİR 15. Antalya Toplantısı (6-7 Ekim 2017/Antalya), Adalet Bakanlığı Yayın İşleri Başkanlığı, Ankara, 2018, s. 17-37.
- Ekmekçi**, Ömer/**Özekes**, Muhammet/**Atalı**, Murat: Hukuk Uyuşmazlıklarında İhtiyari ve Zorunlu Arabuluculuk, 1. Baskı, İstanbul 2018.
- Hoffmann-Nowotny**, Urs: Doppelrelevante Tatsachen in Zivilprozess und Schiedsverfahren, Zürich/St. Gallen 2010.
- Koçyiğit**, İlker/**Bulur**, Alper: Ticari Uyuşmazlıklarda Dava Şartı Arabuluculuk, Ankara 2019.
- Kurtuluş**, Baybüke: “Arabuluculuğa Başvuru Şartının Dava Dilekçesi Esas Alınarak İncelenmesinin Yaratabileceği Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, Arabuluculuk Yıllığı, Ankara 2020, s. 205-218.

Kuru, Baki: “Dava Şartları”, Ord. Prof. Sabri Şakir Ansay’ın Hatırasına Armağan, Ankara 1964, (Dava Şartları), s. 109-142.

Kuru, Baki: Hukuk Muhakemeleri Usûlü, Altıncı Baskı, C. II, İstanbul 2001, s. 1344.

Mezger, Edmund: “Prozessual-materielle Doppelrelevanz einer Tatsache im zivilprozessualischen Erkenntnisverfahren, Dissertation, Tübingen 1908.

Özsumcu, Seda: “Karşılaştırmalı Hukuk Ve Türk Hukuku Açısından Zorunlu Arabuluculuk Sistemine Genel Bir Bakış”, İÜHFM, C. LXXIV, S. 2, İstanbul 2016, s. 807-842.

Pekcanıtez, Hakan: “Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanun Tasarısı’nın Tanıtımı, Medeni Usûl ve İcra-İflas Hukukçuları Toplantısı VI, Medeni Usul Hukukunda Kanun Yollar ve Arabuluculuk Kanun Tasarısı, İzmir 19-20 Ekim, Ankara 2008, s. 254.

Pekcanıtez, Hakan: Pekcanıtez Usûl Medeni Usûl Hukuku, C. II, 15. Bası, İstanbul 2017.

Roduner, Ernst: Prüfung der Prozessvoraussetzungen nach ZPO, in: Aargauischer Juristenverein (Hrsg.), Festschrift für den Aargauischen Juristenverein 1936-1986, Aarau 1986.

Tanrıver, Süha: “Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Tasarısının Getirdikleri ve Değerlendirilmesi”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 64, 2006, s. 151-179.

Tanrıver, Süha: Medeni Usûl Hukuku, C. I, Ankara 2016.

Umar, Bilge: Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, 2. Baskı, Ankara 2014.

Üstündağ, Saim: Medeni Yargılama Hukuku, Cilt I-II, 7. Baskı, İstanbul 2000.

www.kazanci.com

www.lexpera.com

www.tbmm.gov.tr

ARABULUCULUĞA ELVERİŞİLİK

(*Avaliability for Mediation*)

Dr. Buse DİŞEL KUMRU¹

ÖZET

Uyuşmazlıkların Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun [HUAK], öngördüğü usûl ve esaslara göre bir arabulucu yardımıyla çözülebilmesi için, öncelikle Kanun'un kapsamına girmesi gerekmektedir. HUAK'ın birinci maddesinin ikinci fıkrasında, "...yabancılık unsuru taşıyanlar da dâhil olmak üzere, ancak tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri iş veya işlemlerden doğan özel hukuk uyuşmazlıkları..." denilerek hangi uyuşmazlıkların kanunî arabuluculuk faaliyetine elverişli olduğu düzenlenmiştir. Ayrıca aynı fıkranın devamında, aile içi şiddet iddiasını içeren uyuşmazlıklar arabuluculuğa elverişli olmadığı da açıkça belirtilmiştir.

Arabuluculuğa elverişlilik şartlarına baktığımızda, öncelikle arabuluculuk için bir uyuşmazlık bulunmalıdır. Bunun zıt anlamından uyuşmazlık olarak nitelendirilemeyecek hususların arabuluculuğa elverişli olmadığı yorumunu yapmak mümkündür. Böylece, çekişmesiz yargı işlerinde ilgililer arasında uyuşmazlık olmadığı için bu haller arabuluculuğa elverişli değildir. Elverişlilik için diğer bir şart, uyuşmazlığın özel hukuka ilişkin bir uyuşmazlık olmasıdır, yani kamu hukuku uyuşmazlıkları Kanun'un kapsamına dahil değildir. Uyuşmazlığın aile içi şiddet içermemesi, olumsuz bir koşul vakıa olarak yer alır. Şüphesiz bir uyuşmazlığın arabuluculuğa elverişli olup olmadığını belirlemek bakımından en muğlak şart, tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri iş ve işlemlerden kaynaklanması şartıdır. Zira bu iş ve işlemlerin neler olduğuna ilişkin kesin bir sınırlama yapmak, genel bir kriter koymak ve bir sayım yapmak oldukça zordur. Maddenin gerekçesinde tarafların serbestçe tasarruf edebilecekleri konular için, "sulh olmak suretiyle sona erdirebilecekleri hukuk uyuşmazlıkları" şeklinde bir açıklık getirilmiştir. HMK m. 313/2'de tarafların sadece üzerinde ser-

---

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Medenî Usûl ve İcra-İflâs Hukuku Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi

KAYNAKÇA

- Akcan**, Recep: “Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanun Tasarısı İle İlgili Düşünceler” Prof. Dr. Bilge Öztan'a Armağan, Ankara 2008, s. 39-51.
- Akil**, Cenk: “Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu’nun Kapsamı”, Prof. Dr. Ejder Yılmaz’a Armağan, C. 1, Ankara 2014, s. 75-137.
- Akkan**, Mine: “Arabuluculuk Faaliyeti Sonucunda Anlaşılan Hususlarda Dava Açma Yasağı ve Sonuçları”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 20, Sayı: 2, 2018, s. 1-31.
- Aktepe-Artık**, Sezgi: “İstinaf Kanun Yolunda Kamu Düzeni Kavramı”, TBBD, Y. 2018, S. 134, s. 257-292.
- Arslan**, Ramazan/**Yılmaz**, Ejder/**Taşpınar Ayvaz**, Sema/**Hanağası**, Emel: Medeni Usul Hukuku, Güncellenmiş ve 7251 sayılı Kanun Değişiklikleri İşlenmiş 6. Baskı, Ankara 2020.
- Atakan**, Arda: “Kamu Düzeni Kavramı”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi-Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 2, S. 1-2, 2007, s. 59-136.
- Badur**, Emel: “Ailenin Korunması Hakkında Son Gelişmeler”, TBBD, Y. 22, S. 84, Eylül-Ekim 2009, s. 77; Recep Kahraman, 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Kaşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun’da Öngörülen Tedbirlere ve Bu Tedbirlere İlişkin Usul, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara 2019.
- Başözen**, Ahmet: “Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Tasarısı Taslağı’na Dair Değerlendirme”, EÜHFD 2007/1-2, s. 235-239.
- Bulur**, Alper: “6325 Sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu ve Uygulaması Hakkında Değerlendirmeler”, Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu ve Uygulaması Paneli Tebliği, Ankara 2014 (<http://www.tahkim.hacettepe.edu.tr/alperbulurteblig.pdf>).
- Büyükkay**, Ferhat: Arabuluculuk Anlaşma Belgesi ve İcra Edilebilirlik Şerhi, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- Çapar**, Asuman: “İdarenin Taraf Olduğu Hukuki Uyuşmazlıkların Çözümünde Arabuluculuk Yöntemi”, Journal of Social and Humanities Sciences Research, 7(59), 2020, s. 2526-2535.
- Çelikoğlu**, Cengiz Topel, 6325 Sayılı HUAK’a Göre Arabuluculuk Yoluna Başvurulması ve Çözüm Anlaşmasının Mahkeme ve İcra Usûlleri İle İlişkisi, Ejder Yılmaz’a Armağan, C. I, 2014, s. 669-723.

- Demir-Gökyayla**, Cemile: Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizinde Kamu Düzeni, Ankara 2001
- Demircioğlu**, H. Reyhan: Aile Hukuku Uyuşmazlıkları Bakımından 6325 Sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun Uygulanabilirliği, TAAD 2015/23, s. 45-84.
- Ekmekçi**, Ömer/Özekes, Muhammet/Atalı, Murat/Seven, Vural: Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk, Oniki Levha Yayıncılık, 2. Baskı, İstanbul 2019.
- Ermenek**, İbrahim: Medenî Usul Hukukunda Davayı Kabul (Mahkeme Huzurunda Yapılan Kabuller), Ankara 2009.
- Ertürk**, Şükran/Özdamar, Demet: "Kadınlara Karşı Şiddet ve Ayrımcılık", DEÜHFD Cilt: 11, Prof. Dr.Bilge Umar'a Armağan, Özel Sayı 2009, s. 1169-1218.
- Fiş-Üstün**, Gül: "Arabuluculuk Faaliyetlerinde İdarenin Yeri ve Yetkisi", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 26, Sayı 1, Haziran 2020, s. 13-23.
- Gözler**, Kemal: "Cumhurbaşkanının Uluslararası Sözleşmeleri Feshetme Yetkisi Var mı?" (<https://www.anayasa.gen.tr/ua-sozlesme-fesih.htm>, Erişim Tarihi: 21.03.2021).
- Irmak-Büyük**, Elif: Medeni Usul Hukukunda İnşai Dava ve İnşai Hüküm, İstanbul 2021.
- Karagözoğlu**, Nursen: Aile Uyuşmazlıklarında Arabuluculuğa Elverişlilik, Başken Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi (yayınlanmamış), Ankara 2017.
- Kekeç**, Elif Kısmet: Arabuluculuk Yoluyla Uyuşmazlık Çözümünde Temel Aşamalar ve Taktikler, Ankara 2014.
- Kıyak**, Emre: "Arabuluculuk Sonucunda Ulaşılan Anlaşma Belgesinin Hukuki Niteliği", TAAD, Cilt: 6, Sayı: 21, Nisan 2015, s. 523-548.
- Koçyiğit**, İlker/Bulur, Alper: Ticari Uyuşmazlıklarda Dava Şartı Arabuluculuk, Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Arabuluculuk Daire Başkanlığı Yayını, 1. Baskı, Ankara 2019.
- Konuralp**, Haluk: "İstinafta Kamu Düzeni Kavramı", Medenî Usûl ve İcra-İflâs Hukukçuları Toplantısı VI, Medenî Usûl Hukukunda Kanun Yolları ve Arabuluculuk Kanun Tasarısı, Türkiye Barolar Birliği Yayınları: 150, Ankara 2008, s. 133-150.

- Kurnaz**, Işıl: “İstanbul Sözleşmesi Neden Yaşatır? Çünkü...” (<https://birikimdergisi.com/guncel/istanbul-sozlesmesi-neden-yasatir-cunku>, Erişim Tarihi: 21.03.2021).
- Kuru**, Baki: Hukuk Muhakemeleri Usûlü, 4. Cilt, İstanbul 2001.
- Moroğlu**, Nazan: “Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi 6284 sayılı Yasa ve İstanbul Sözleşmesi”, TBBD, 2012, S. 99, s. 357-380.
- Önen**, Ergun: Medeni Yargılama Hukukunda Sulh, Ankara 1972.
- Önen**, Ergun: İnşai Dava, Ankara 1981. (İnşai Dava)
- Özbek**, Mustafa Serdar: Alternatif Uyuşmazlık Çözümü, Ankara 2016.
- Özekes**, Muhammet: “Uyuşmazlık Çözüm Yolları İçinde Arabuluculuk ve Bir Düzenleme Önerisi”, HPD, 2006/7, s. 40-45.
- Özmumcu**, Seda: Uzak Doğu’da Arabuluculuk Anlayışı İle Türk Hukuk Sisteminde Arabuluculuk Kurumuna Genel Bir Bakış, İstanbul 2013.
- Pekcanıtez**, Hakan: “Alternatif Uyuşmazlık Çözümleri”, HPD, 2005/5, s. 12-16 (Alternatif).
- Pekcanıtez**, Hakan: “Tasarı Üzerine Genel Tartışma ve Değerlendirme”, Medeni Usûl Hukukunda Kanun Yolları ve Arabuluculuk Kanun Tasarısı VI, Medeni Usûl ve İcra İflas Hukukçuları Toplantısı VI, İzmir Çeşme 19-20 Ekim 2007, s. 290-299.
- Pekcanıtez**, Hakan: Pekcanıtez Usûl Şerhi (I, II, III), 15. Bası, İstanbul 2017.
- Pekcanıtez**, Hakan/**Atalay**, Oğuz/**Özekes**, Muhammet: Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Pulaşlı**, Hasan: Şirketler Hukuku Şerhi, C. 2, 3. Baskı, Ankara 2018.
- Şahin-Emir**, Asiye/**Kazmaz-Tepe**, Büşra: “İş Uyuşmazlıklarına İlişkin İbra Hükmü İçeren Arabuluculuk Anlaşma Belgesinin Arabuluculuğa El-verişlilik Bakımından Değerlendirilmesi”, Çalışma ve Toplum Dergisi, Sayı: 3, 2018, s. 1481-1508.
- Şıpka**, Şükran: “Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Tasarısı”nın Değerlendirilmesi, İTÜSBD 2007/2, s. 163-175.
- Tanrıver**, Süha: “Yabancı Hakem Kararlarının Türkiye’de Tenfizi Bağlamında Kamu Düzeninin Etkisi” Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Hukuk Bülteni, C. 17, S. 1-2, 1997.

Tanrıver, Süha, “Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanun Tasarısının Getirdikleri ve Değerlendirilmesi”, Prof. Dr. Ali Naim İnan’a Armağan, Ankara 2009, s. 637-656 (Arabuluculuk).

Taşpolat-Tuğsavul, Melis: Türk Hukukunda Arabuluculuk, Ankara 2012.

Ulukapı, Ömer/**Kıyak**, Emre, “Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu İle Model Etik ve Uygulama Kuralları Çerçevesinde Arabuluculuk Yöntemi ve Sürecin İşleyişi”, Prof. Dr. Ramazan Arslan’a Armağan Cilt 2, Ankara 2015, s. 1645-1698.

Uyumaz, Alper/**Erdoğan**, Kemal: “Aile Hukukundan Doğan Uyuşmazlıkların Alternatif Çözümü”, DEÜHFD Cilt 17, S.1 2015, s. 119-169.

Yağcıoğlu, Ali Haydar: “6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar”, DEÜHF, Prof. Dr. Şeref Ertaş’a Armağan, Özel Sayı, C: 19, 2017, s. 913-966.

Yılmaz, Ejder: Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, C. 4, 4. Baskı, Ankara 2021.

ROMA HUKUKUNDA UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YOLLARI OLARAK TAHKİM (*COMPROMISSUM*) VE SULH (*TRANSACTIO*)

(*The Arbitration (Compromissum) and the Compromise
(Transactio) as Dispute Resolution Methods in Roman Law*)

Dr. Nilgün DİNÇER ARAZ¹

ÖZET

Roma hukukunda bir uyuşmazlığın tarafları, devletin yargı organlarına gitmeden de aralarındaki bu uyuşmazlığın giderilmesini sağlayabilirdi. Bu kapsamdaki yollardan birini tahkim (*compromissum*), diğerini de sulh (*transactio*) oluşturmaktaydı. Uyuşmazlığın bir hakem (*arbiter*) aracılığıyla çözüleceği hususunda anlaşılması ve bu karara uyulmazsa da bir miktar ceza koşulu ödeneceğinin *stipulatio* aracılığıyla taahhüt edilmesi, tahkim anlaşmasını (*compromissum*) oluştururdu. Klasik Hukuk Dönemi'nde, bu anlaşmadan borç doğmasını veya bu anlaşmaya (*compromissum*) uyulmasını, tarafların karşılıklı taahhüt ettikleri ceza koşulları (*stipulatio poenae*) sağlardı. Hakem kararına aykırı davranılması halinde *stipulatio*'dan doğan davaya (*actio ex stipulatu*) başvurulurdu. *Iustinianus* Dönemi'nde tahkim anlaşması İmparator hukukunun tanıdığı anlaşmalardan (*pacta legitima*) biri haline geldiği için, taraflar bizzat bu anlaşmaya aykırılık nedeniyle dava açabilmekteydi. Roma hukukunda uyuşmazlık çözüm yollarından bir diğerini de sulh veya uzlaşma (*transactio*) oluşturmaktaydı. Taraflar sulh aracılığıyla bazı haklarından feragat edip aralarındaki uyuşmazlığın giderilmesini sağlamaktayken, bazen de çıkacak bir uyuşmazlığın önlenmesini amaçlamaktaydı. Klasik Hukuk Dönemi'nde sulh, basit bir anlaşma (*pactum*) aracılığıyla yapıldığı için, *praetor*'un hakkaniyeti sağlama araçlarından def'iye (*exceptio*) neden olabilirdi. Ancak tarafların sulhe aykırı davranışı, *Iustinianus* Dönemi'nde ayrı bir davayla (*actio praescriptis verbis*) ko-runabilir hale gelmişti.

---

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Roma Hukuku Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi

KAYNAKÇA

- Behrends, Okko/Knütel, Rolf/Kupisch, Berthold/Seiler, Hans Hermann:** *Corpus Iuris Civilis*, Text und Übersetzung, auf der Grundlage der von Theodor Mommsen und Paul Krüger besorgten Textausgaben, Bd. II (1-10), Heidelberg 1995; Bd. III (11-20), Heidelberg 1999.
- Dinçer Araz, Nilgün:** Roma Hukukunda Ceza Koşulu, Ankara 2018.
- Erdoğan, Belgin:** Roma Borçlar Hukuku Dersleri, 1.7.2012’de yürürlüğe giren Yeni Türk Borçlar Kanunu’na Göre Hazırlanmış Yeni Bası, İstanbul 2014.
- Hermann, Hans-Georg:** Kommentar von §§ 779 (Vergleich), in Historisch-kritischer Kommentar zum BGB, Bd. III Schuldrecht: Besonderer Teil §§433-853, 2. Teilband: §§657-853, Tübingen 2013, s. 2356-2408 (Anlış: HKK/Hermann, § 779).
- Honig, Richard (Çev.: Şemseddin Talip):** Roma Hukuku, İstanbul 1938.
- Karadeniz Çelebican, Özcan:** Roma Hukuku, Tarihî Giriş-Kaynaklar-Genel Kavramlar-Kişiler Hukuku-Hakların Korunması, Yeni Medenî Kanun’a Uyarlanmış Onüçüncü Basım, Ankara 2008.
- Karakocalı, Ahmet:** Roma Hukukunda Hâkim ve Sorumluluğu, Ankara 2011.
- Kaser, Max:** “Transactio”, Paulys Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft, zweite Reihe, zwölfte Halbband, *Timon bis Tribus*, Stuttgart 1937, s. 2139-2147 (Anlış: Transactio).
- Kaser, Max:** Das Römische Privatrecht, Erster Abschnitt Das Altrömische Das Vorklassische und Klassische Recht, 2. Aufl., München 1971 (Anlış: RP I).
- Kaser, Max:** Das Römische Privatrecht, Zweiter Abschnitt Die Nachklassischen Entwicklungen, München 1975 (Anlış: RP II).
- Kaser, Max/Hackl, Karl:** Das Römische Zivilprozessrecht, München 1996.
- Kaser, Max/Knütel, Rolf/Lohse, Sebastian:** Römisches Privatrecht, 21., überarbeitete und erweiterte Auflage, München 2017.
- Koschaker, Paul/Ayiter, Kudret:** Modern Özel Hukuka Giriş Olarak Roma Özel Hukukunun Ana Hatları, İzmir 1993.
- Küçük, Eşref:** Roma Hukuku Davalar Sisteminde Actio Popularis, Ankara 2013.
- Küçükgüngör, Erkan:** “Roma Hukukunda Tahkim (Compromissum)”, BATİDER, Y. 1998, C. XIX, S. 3, s. 137-150.

Leges XII Tabularum, Das Zwölftafelgesetz, (Hrsg. Dieter **Flach**, Andreas **Flach**), Darmstadt 2004.

Lehne-Gstreinthaler, Christine: “Schiedsgerichtsbarkeit und außergerichtliche Konfliktbereinigung im klassischen römischen Recht”, Außergerichtliche Konfliktlösung in der Antike: Beispiele aus drei Jahrtausenden (Eds. Guido Pfeifer, Nadine Grotkamp), Frankfurt am Main 2017, s. 141-168.

Önen, Ergun: Medenî Yargılama Hukukunda Sulh, Ankara 1972.

Öztek, Selçuk: “Roma Medeni Usul Hukukunun Ana Hatları, İÜHFM 1985, C. LI, S. 1-4, s. 335-372.

Schwarz, Andreas B. (Çev.: Türkân Rado): Roma Hukuku Dersleri, I. Cilt, Yedinci Bası, İstanbul 1965.

Soy, Ayşe: Türk Medeni Yargılama Hukukunda Sulh, Ankara 2017.

Söğüt, İpek Sevdâ: Roma Hukukunda Tahkim, İstanbul 2011.

Söğütlü Erişgin, Özlem: Roma Hukuku’nda Haksız Fiil Benzerleri (Quasi Delicta), Ankara 2002 (Anılış: Quasi Delicta).

Söğütlü Erişgin, Özlem: Roma Hukukunda Tarihsel Gelişimi İçerisinde Contractus (Sözleşme) Kavramı ve Sözleşmesel Sorumluluk Ölçütleri, Ankara 2016 (Anılış: Contractus).

Söğütlü, Özlem: Roma Özel Hukuku, Ankara 2020.

Sungurtekin Özkan, Meral/**Türkoğlu Özdemir**, Gökçe: Roma Hukukundan Günümüze Medeni Yargılamanın Esasları, Ankara 2008.

Tahiroğlu, Bülent/**Erdoğan**, Belgin: Roma Hukuku Dersleri, Tarihi Giriş, Hukuk Tarihi, Genel Kavramlar, Usul Hukuku, İstanbul 2009.

Tahiroğlu, Bülent: Roma Borçlar Hukuku, İstanbul 2009.

Tamer, Diler: Roma Hukuku, Cilt -1-, Roma Tarihi-Roma Hukuku Kaynakları-Genel Kurallar-Roma Usul Hukuku, İstanbul 2020.

Türkoğlu Özdemir, Gökçe: “Roma Medeni Usul Hukukunda Formula Yargılaması”, DEÜHFD 2005, C. VII, S. 1, s. 167-212 (Anılış: Formula).

Türkoğlu Özdemir, Gökçe: Roma Hukukunda Infamia (Şerefsizlik), Ankara 2008 (Anılış: Infamia).

Uluslan, İlhan: Maddi Hukuk ve Usul Hukuk Bakımından Sulh Sözleşmesi, İstanbul Üniversitesi Mukayeseli Hukuk Enstitüsü Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi, Yeni Seri, Y. 5, No. 7’den (Ayrı Bası), İstanbul 1971.

- Umur**, Ziya: Roma Hukuku, Tarihî Giriş-Kaynaklar-Umumi Mefhumlar-Hakların Himayesi, İstanbul 1974 (Anılış: Roma Hukuku).
- Umur**, Ziya: Roma Hukuku Lügatı, İstanbul 1975 (Anılış: Lügat).
- Umur**, Ziya: Roma Hukuku Ders Notları, Usul Hukuku, Borçlar Hukuku, Eşya Hukuku, Miras Hukuku, İstanbul 1999 (Anılış: Ders Notları).
- Üçer**, Mehmet: Roma Hukuku, İstanbul 2018.
- Üçer**, Mehmet: “Roma Hukukundan Günümüze Alternatif Çözüm Yolları ve Tahkim”, Hukukta Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları (Ed.: Tahir Muratoğlu, M. Burak Buluttekin), s. 137-145, Ankara 2018 (Anılış: Tahkim).
- Visky**, Károly: “Les Règles du droit romain relatives aux transactions judiciaires et extrajudiciaires à la fin de l’époque classique”, Annales de la Faculté de Droit d’Istanbul 1981, C. XXVIII, S. 44, s. 123-151.

FİNANSAL YENİDEN YAPILANDIRMA VE İCRA-İFLÂS HUKUKU BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

*(Financial Restructuring and Its Evaluation in
Regard of Execution and Bankruptcy Law)*

Arş. Gör. Abdulkadir HAŞHAŞ¹

ÖZET

Ekonomide yaşanan küresel ve yerel olumsuz değişimler, ekonominin birçok aktörünü derinden etkilemektedir. Bu etkinin en çok hissedildiği alanlardan biri de reel sektörün borçlanma ve borç ödeyebilme kabiliyetidir. Reel sektörde yaşanan bu olumsuz gelişme, bu sektörün esas borçlanma kaynağı olan finans sektörünü de doğrudan etkilemiştir.

Her iki sektörün de olumsuz etkilendiği bu durum reel sektörde faaliyetlerin durma tehlikesini artırmış, finans sektörünün de alacaklarını tahsil edebilme ihtimalini azaltmış ve nihayetinde onların da varlığını bir ölçüde tehdit etmiştir. Bu önemli sorunun çözümü için daha önce de ülkemizde uygulanmış olan Finansal Yeniden Yapılandırma kurumu tekrar gündeme gelmiştir.

Finansal Yeniden Yapılandırma ile reel sektörün içinde bulunduğu krize hızlı, ucuz ve etkili çözümler üretilmesi hedeflenmiştir. Yargı dışı, doğrudan müzakerenin esas olduğu bu yöntemle, borçların yeni ve gerçekleştirilebilir bir ödeme planı ile yeniden yapılandırılması ve yaşayabilir işletmelerin faaliyetlerine sağlıklı bir şekilde devam edebilmeleri amaçlanmıştır.

Bünyesinde birçok avantajı da barındıran Finansal Yeniden Yapılandırma yöntemi, yargı içi yeniden yapılandırma hükümlerine alternatif olarak getirilmiştir. Ancak bu alternatif yöntemin, borçlu ve finans dışı alacaklılar bakımından yargı içi yöntemlerin sağladığı koruma ve sağlamaya çalıştığı menfaat dengesi bakımından yeterli düzeyde bir uygulama olduğu konusunda tereddütler vardır.

Anahtar Kelimeler: İcra-İflâs Hukuku, Yeniden yapılandırma, İstanbul yaklaşımı, Londra yaklaşımı, Alternatif uyuşmazlık çözümü

---

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Medenî Usûl ve İcra-İflâs Hukuku Anabilim Dalı

KAYNAKÇA

- Agostini**, Marisa: Corporate Financial Distress, Going Concern Evalutaion in Both International and U.S. Contexts, 2018, Palgrave Macmillan.
- Akkaya**, Göktuğ Cenk/**İçerli**, M. Yılmaz: “Firmaların Karşılaştıkları Mali Sıkıntılarının Aşılmasında Kullanılan Stratejik Bir Araç: Finansal Yeniden Yapılandırma”, Muhasebe ve Denetime Bakış, Ekim 2002, ss. 81-92.
- Armour**, John/**Deakin**, Simon: “Norms in Private Bankruptcy: the “London Approach” to the Resolution of Financial Distress”, University of Cambridge ESRC Working Paper No. 173, Y. 2000, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=258615 (e.t. 16.5.2021).
- Budak**, Ali Cem/**Yağcı**, Mustafa Okan: “Konkordato ve Finansal Yeniden Yapılandırma”, Bankacılar Dergisi, Y. 2020, S. 112, ss. 16-46.
- Coşkun**, Ender: Finansal Sıkıntı Maliyetleri Ve Yeniden Yapılandırma Sonrası Şirket Performansı, 2006 (Yayımlanmamış DR Tezi).
- Çelik**, Asım/**Gözbaşı**, Onur: “Finansal Yeniden Yapılandırmada İstanbul Yaklaşımı ve Uygulamaları”, Türkiye’nin Avrupa Birliğine Giriş Sürecinde Finans Sektörü ve Reel Sektör, VII. Ulusal Finans Sempozyumu Bildiriler, (ed. Ahmet Köse/Murat Kıyılar) 2003.
- Finansal Yeniden Yapılandırma Koordinasyon Sekreteryası**: İstanbul Yaklaşımı, Bir Yeniden Yapılandırma Deneyimi, Ağustos 2005.
- İkizler**, Metin: “Centilmenlik Anlaşmaları”, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Şeref ERTAŞ’a Armağan, C. 19, Özel Sayı-2017, s. 415-441.
- Koç**, Selahattin: “Finansal Yeniden Yapılandırma: İstanbul ve Anadolu Yaklaşımları, Sonuçları”, Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, Y. 2010, C. 11, S.1, ss. 35-55.
- Küçükbay**, Füsun/**Demirhan**, Dilek: “Avrupa Birliği’ne Uyum Sürecinde Türkiye’de Finansal Yeniden Yapılandırma Uygulamaları: İstanbul Yaklaşımı ve Varlık Yönetim Şirketi”, Mali Çözüm Dergisi, Y. 2003, S. 63.
- Özkanlı**, Serkan: İşletmelerde Finansal Sıkıntı Durumu ve Finansal Yeniden Yapılandırma: Türkiyede Bir Vaka Çalışması, 2011 (Yayımlanmamış DR Tezi).
- Suadiye**, Gülhan: “Sorunlu Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasında İstanbul Yaklaşımı”, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Y. 2006, C. 3, S. 6, ss. 115-141.

TBB: “Finansal Yeniden Yapılandırma Programı”, Bankacılar Dergisi, Haziran 2002, S. 41, ss. 9-20, (Derleyen: Pelin Ataman Erdönmez).

Uzay, Şaban: “Muhasebeci Bakış Açısı İle İflas Erteleme Süreci” Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi, Y:1, C:1, 2008, ss. 41-58.

Warren, Elizabeth: “Bankruptcy Policy”, The University of Chicago Law Review, C. 54, S. 3, Y. 1987, ss. 775-814.

İSTANBUL TAHKİM MERKEZİ (ISTAC) ÇEVİRİMİÇİ DURUŞMA USUL VE ESASLARINA İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME

*(Consideration of Istanbul Arbitration Center (Istac)
Online Hearing Rules and Procedures)*

Dr. Öğr. Üyesi Bengül KAVLAK¹

ÖZET

İstanbul Tahkim Merkezi (ISTAC) 29.11.2014 tarihinde kurulmuş olup hem milli hem de milletlerarası nitelik taşıyan uyuşmazlıkların tahkim ve arabuluculuk yollarıyla çözümünde rol almaktadır. Gerek yurtiçinde gerekse yurtdışında bulunan taraflar arasında meydana gelen uyuşmazlıkların bir kurumsal tahkim merkezi olan ISTAC tarafından çözüme kavuşturulabilmesi için tarafların bu yönde anlaşmış olmaları gerekli ve yeterlidir. Taraflar aralarındaki sözleşmeye koyacakları, bu sözleşmeden kaynaklanan uyuşmazlıkların İstanbul Tahkim Merkezi Tahkim Kuralları'na göre çözümleneceğine ilişkin bir tahkim şartı yahut bu yönde yapacakları ayrı bir tahkim sözleşmesiyle ISTAC'ı uyuşmazlığın çözümü konusunda bağlayıcı, nihai ve icra edilebilir bir karar verme konusunda yetkili kılabilirler. 2020 yılının başından itibaren tüm dünyada ve Türkiye'de etkisini gösteren Covid-19 pandemisi sebebiyle devlet mahkemelerinde yürütülen yargılama faaliyetlerinde olduğu gibi tahkim yargılaması da sekteye uğramış ve duruşmalar bir süreliğine ertelenmek durumunda kalmıştır. Ancak tahkim yargılamasının önemli bir özelliğinin yargılamanın hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesi olduğu göz önüne alındığında, küresel çapta seyahat kısıtlamalarının da devam ettiği dikkate alınarak bu konuda bir çözüm üretilmesi ihtiyacı doğmuştur. Pandemi başlangıcından çok kısa bir süre sonra, Nisan 2020'de ISTAC tarafından tahkim davalarında katılımcıların fiziksel olarak bir araya gelmeden, telekonferans veya video konferans yoluyla duruşma yapılabilmesine ilişkin usul ve esaslar yayınlanmıştır. ISTAC tarafından "Çevrimiçi Duruşma Usul ve Esasları" adı altında yayınlanan kurallar kap-

---

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Milletlerarası Özel Hukuk Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

KAYNAKÇA

- Akıncı, Ziya:** “Neden İstanbul Tahkim Merkezi?”, Yaşar Üniversitesi E-Dergisi, Y: 2013, S: 8, Prof. Dr. Aydın Zevkliler’e Armağan (Özel Sayı), ss. 79-96.
- Akıncı, Ziya:** Milletlerarası Tahkim, 5. Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2020.
- Dülger, Ahmet:** “Tahkim Duruşmalarının Online Yapılması: ISTAC ve ABU DABİ Tahkim Merkezi Kuralları İncelemesi”, Koronavirüs Döneminde Güncel Hukuki Meseleleri Sempozyumu, 29-30 Mayıs 2020, ss. 115-143.
- Gonzales, W./Masumy, N.:** “Online Dispute Resolution Platforms: Cybersecurity Champions in the Covid-19 Era? Time For Arbitral Institutions to Embrace ODRs”, Kluwer Arbitration Blog, September 25, 2020 <http://arbitrationblog.kluwerarbitration.com/2020/09/25/online-dispute-resolution-platforms-cybersecurity-champions-in-the-covid-19-era-time-for-arbitral-institutions-to-embrace-odrs/?print=pdf> (09.06.2021).
- Kaufmann-Kohler, G.:** “Online Dispute Resolution and its Significance for International Commercial Arbitration”, Global Reflections on International Law, Commerce and Dispute Resolution, Liber Amicorum in honour of Robert Briner ICC Publishing, pp. 437-456.
- Leoveanu, A./Giosan, R.:** “The 2021 ICC Arbitration Rules: Changes to the Arbitral Tribunal’s Powers”, Kluwer Arbitration Blog, January 4, 2021. <http://arbitrationblog.kluwerarbitration.com/2021/01/04/the-2021-icc-arbitration-rules-changes-to-the-arbitral-tribunals-powers/> (10.06.2021).
- Meltzer, C. R.:** “From Conference Rooms to Chat Rooms: The Need to Protect Confidentiality in Online Mediation”, The Ohio State Journal on Dispute Resolution, V:11. Issue: 1. 1-24.
- Özdemir Kocasakal, Hatice:** Elektronik Sözleşmelerden Doğan Uyuşmazlıkların Çözümünde Uygulanacak Hukukun ve Yetkili Mahkemenin Tespiti, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2003.
- Philippe, M.:** “Offline or Online? Virtual Hearing or ODR?”, Kluwer Arbitration Blog, April 26, 2020 <http://arbitrationblog.kluwerarbitration.com/2020/04/26/offline-or-online-virtual-hearings-or-odr/> (09.06.2021).

- Scherer, M./Schwarz, F./Ortner, H./Jensen, J. O.:** "In a 'First' Worldwide, Austrian Supreme Court Confirms Arbitral Tribunal's Power to Hold Remote Hearings Over One Party's Objection and Rejects Due Process Concerns", Kluwer Arbitration Blog, October 24, 2020. <http://arbitrationblog.kluwerarbitration.com/2020/10/24/in-a-first-worldwide-austrian-supreme-court-confirms-arbitral-tribunals-power-to-hold-remote-hearings-over-one-partys-objection-and-rejects-due-process-concerns/?print=print> (15.06.2021).
- Shope, M. L.:** "The International Arbitral Institution Response to COVID-19 and Opportunities for Online Dispute Resolution", 13 CONTEMP. Asia ARB. J. 67 (2020), pp. 67-84.
- Singer, D. C.:** "Arbitration Privacy and Confidentiality In The Age of (Coronavirus) Technology", Alternatives to the High Cost of Litigation, V:38, No:7, July/August 2020, pp. 107-108.

VERGİ ANLAŞMAZLIKLARININ UZLAŞMA YOLUYLA ÇÖZÜMLENMESİ

(Resolution of Tax Disputes Through Compromise)

Dr. Burcu DEMİRBAŞ AKSÜT¹

ÖZET

Vergi hukuku alanında uzlaşma ile vergi idaresi ve mükellef arasındaki anlaşmazlığın yargı yoluna gitmeden çözümü amaçlanmaktadır. Vergi idaresi ile mükellef uzlaşma görüşmelerinde bir araya gelmekte; vergi aslı ve/ya da cezası üzerinde bir anlaşma sağlamaya çalışmakta; anlaşılan tutar üzerinden bu vergi ve/ya da cezasının ödenmesini kabul etmektedirler. Vergi hukukunda uzlaşma kurumu vergi anlaşmazlıklarını yargı dışında çözümünü sağlayan alternatif anlaşmazlık çözüm yollarından biridir. Vergi anlaşmazlıklarının sayısının artışı ve idarî aşamada çözülmesinin olumlu yanları dikkate alınarak, uluslararası alanda birçok ülke vergi anlaşmazlıklarını çözmek için alternatif anlaşmazlık çözüm yollarını kullanmaya yönelmektedir. Türk vergi hukukunda da Vergi Usul Kanunu'nda tarhiyat öncesi ve tarhiyat sonrası uzlaşma olmak üzere iki uzlaşma türü düzenlenmektedir. Uzlaşmanın, vergi idaresi ve mükellef açısından anlaşmazlığın hızlı ve kolay çözülmesinin yanında vergi yargısı organlarındaki iş yüküne ve vergi uyumuna katkı sağladığı muhakkaktır. Ancak tarhiyat öncesi ve tarhiyat sonrası uzlaşmanın mevcut hali ve uygulanmasına ilişkin eleştiriler de bulunmaktadır. Bu eleştirilerin temelinde kanunîlik ve eşitlik ilkelerine aykırılık yer almaktadır. Ayrıca komisyonların indirim oranını belirlerken takdir yetkisinin bulunması, uzlaşma sonucunda aynı durumda olan mükelleflere herhangi bir gerekçeye dayanmadan farklı indirimler uygulanması, bu durumun vergi idaresi ile mükellef arasında vergi idaresi aleyhine güvensizliği artırması ve yapılan yüksek indirimlerin vergi cezalarının etkinliğini azaltması da uzlaşma kurumuna ilişkin diğer eleştiri noktalarıdır. Uzlaşma komisyonlarının vergi idaresini temsil etmesi de mevcut uzlaşma uygulamasının olumsuz bir tarafını oluşturmaktadır. Di-

---

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Mali Hukuk Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- Alink**, Matthijs/**Van Kommer**, Victor: The Dutch Approach-Description of the Dutch Tax and Customs Administration, Third Edition, (IBFD), Amsterdam 2012.
- Bilici**, Nurettin: Vergi Hukuku, 49. Baskı, (Savaş Yayınevi), Ankara 2020.
- Candan**, Turgut: Vergilendirme Yöntemleri ve Uzlaşma, (Maliye ve Hukuk Yayınları), Ankara 2006.
- Demirbaş Aksüt**, Burcu: Vergi Anlaşmazlıklarının Çözüm Yolu Olarak Uzlaşma, (On İki Levha Yayıncılık A.Ş.), İstanbul 2021.
- Erdem**, Tahir: Vergi Hukukunda Uyuşmazlıkların İdari Aşamada Çözümü ve Alternatif Çözüm Yolları, (Seçkin Yayınları), Ankara 2012, (Çözüm).
- Gök**, Özgecan: Gümrük Vergisinden Kaynaklanan Uyuşmazlıklar, (Yetkin Yayınları), Ankara 2019.
- Güneş**, Gülsen: Verginin Yasallığı İlkesi, 4. Baskı, (On İki Levha Yayıncılık), İstanbul 2014, (G. Güneş).
- İrteş Gülşen**, Meltem: Vergi Uyuşmazlıklarının Çözümünde Uzlaşma Kurumu, (Gece Akademi), Ankara 2019.
- İspir**, Ekrem/**Yağmurlu**, Tahsin/**Özbalcı**, Yılmaz: Vergi Usul Kanunu Uygulamasına İlişkin Danıştay Kararları, (Feryal Matbaacılık), Ankara 1985.
- Karakoç**, Yusuf: Genel Vergi Hukuku, 7. Bası, (Yetkin Yayınları), Ankara 2014, (Genel Vergi).
- Karakoç**, Yusuf: Genel Vergi Hukuku Ders Kitabı, 2. Baskı, (Yetkin Yayınları), Ankara 2019, (Ders Kitabı).
- Karakoç**, Yusuf: Vergi Yargılaması Hukuku, 4. Baskı, (Yetkin Yayınları), Ankara 2017, (Vergi Yargılaması).
- Karakoç**, Yusuf: Vergi Ceza Hukuku, (Yetkin Yayınları), Ankara 2016, (Vergi Ceza).
- Karakoç**, Yusuf: Vergi Yargılaması Hukukunda Süreler, (Yetkin Yayınları), Ankara 2000, (Süreler).
- Karataş Durmuş**, Neslihan: Vergi Uyuşmazlıklarında Uzlaşma ve Alternatif Çözüm Yolları, (Adalet Yayınevi), Ankara 2018.
- Kaneti**, Selim: Vergi Hukuku, 2. Baskı, (Filiz Kitabevi), İstanbul 1989.
- Kaneti**, Selim/**Ekmekci**, Esra/**Güneş**, Gülsen/**Kaşıkcı**, Mahmut: Vergi Hukuku, (Filiz Kitabevi), İstanbul 2109.

- Kırbaş, Sadık:** Vergi Hukuku Temel Kavramlar İlkerler ve Kurumlar, 20. Baskı, (Siyasal Kitabevi), Ankara 2015.
- Kızılot, Şükrü/Kızılot, Zuhale:** Vergi İhtilafları ve Çözüm Yolları, 23. Baskı, (Yaklaşım Yayıncılık), Ankara 2014.
- Mutluer, M. Kamil/Dayanç, N. Nilay:** Vergi Hukuku Genel ve Özel Hükümler, (Yetkin Yayınları), Ankara 2019.
- Oğuz, Arzu:** Karşılaştırmalı Hukuk, (Yetkin Yayınları), Ankara 2003.
- Öncel, Muallâ/Kumrulu, Ahmet/Çağan, Nami/Göker, Cenker:** Vergi Hukuku, 28. Baskı, (Turhan Kitabevi), Ankara 2019.
- Önen, Z. Sacit:** Genel Vergi Hukuku, (Detay Yayıncılık), Ankara 2017.
- Öner, Erdoğan:** Vergi Hukuku, 11. Baskı, (Seçkin Yayınevi), Ankara 2019, (E. Öner).
- Serter, Yusuf Sertaç:** İdari Uyuşmazlıkların Çözümünde Yargı Dışı Bir Araç Olarak İdari Başvurular, (Adalet Yayınevi), Ankara 2015.
- Şenyüz, Doğan/Yüce, Mehmet/Gerçek, Adnan:** Vergi Hukuku (Genel Hükümler), 10. Baskı, (Ekin Basım Yayın Dağıtım), Bursa 2019.
- Şenyüz, Doğan:** Vergi Ceza Hukuku, 10. Baskı, (Ekin Kitabevi), Bursa 2017.
- Taşkan, Yusuf Ziya:** Vergi Hukuku, 2. Baskı, (Adalet Yayınevi), Ankara 2019.
- Taylar, Yıldırım/Gök, Özgecan/Demirbaş Aksüt, Burcu/Artun, Emine Sevcan:** Mükellef Haklarının Korunması Bakımından Hukukî Güvenlik İlkesi, (On İki Levha Yayıncılık), İstanbul 2020.
- Tipke, Klaus/Lang, Joachim:** Steuerrecht, (Otto Schmidt Verlag), Köln 2015.

MAKALELER

- Aliefendioğlu, Yılmaz:** “Vergide Uzlaşma”, (Danıştay Dergisi, Y. 8, S. 28-29, 1978, s. 3-17).
- Başaran Yavaşlar, Funda:** “Türk Vergi Hukuku’nda Uzlaşma”, (Marmara Üniversitesi İİBF Dergisi, Y. 2008, C. XXV, S. 12, s. 309-337).
- Beehler, John F.:** “IRS Alternative Dispute Resolution Initiatives”, (The Tax Adviser, Şubat 2000, s. 116-127).
- Budak, Yılmaz:** “Uzlaşma Kişiyi Özel Vergi Affı Mıdır?”, (Vergi Dünyası Dergisi, S. 304, Aralık 2006, <http://vergidunyasi.com.tr/dergiler.php?id=4512>, erişim tarihi: 26.10.2017).
- Buhur, Sami:** “Uzlaşma Müessesinin Uygulama Sonuçları Üzerine Kısa Bir Değerlendirme”, (Yaklaşım Dergisi, E- Yaklaşım, S. 243, Mart 2013, www.taklasim.com, erişim tarihi: 14.02.2017).

- Canyaş**, Oytun: “Türkiye’de Uzlaşma Yolu: Vergi İdaresinin Takdir Yetkisi Üzerine Tartışmalar”, (Vergi Uyuşmazlıklarının Çözümü: Barışçıl Mekanizmalar, Editör: Prof. Dr. Billur Yaltı, Beta Yayınları, İstanbul 2015, s. 159-205).
- Çelik**, Miraç: “Vergi Hukukunda Uzlaşma Kurumunun Hukuki Niteliği ve Kurumun Anayasada Yer Alan Bazı Vergi Hukuku İlkeleri Bağlamında Değerlendirilmesi”, (Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğrencilerinin Fakültelerine Armağanı, Mecmua, Ankara 2008, s. 519-541).
- Çolak**, Mustafa: “Vergi, Prim ve Cezalarında Uzlaşma ve Genel Bir Değerleme”, (Yaklaşım Dergisi, S. 223, Temmuz 2011, www.yaklasim.com, erişim tarihi: 04.10.2017).
- De Wit**, C.P.J.M: “Mediation in Belastingzaken:Nuttig?”, (Tijdschrift voor Mediation en Conflictmanagement, 2007 (11), 3, s. 31-37).
- Demirbaş Aksüt**, Burcu: “Farklı Ülke Uygulamaları Işığında Vergi Anlaşmazlıklarının Uzlaşma ve Diğer Barışçıl Yollarla Çözümlemesi”, (6. Genç Vergi Hukukçuları Sempozyum Bildirim Kitabı, Ankara 2017, s. 50-82), (Barışçıl).
- Demirbaş Aksüt**, Burcu/**Gök**, Özgecan: “Gümrük Vergilerinden Kaynaklanan Anlaşmazlıkların Uzlaşma Yolu ile Çözümü”, (Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 18, S. 2, 2016, Basım Yılı 2017, s. 75-125).
- Englisch**, Joachim: “Vergi Uyuşmazlıklarının Karşılıklı Anlaşma Yolu ile Barışçıl Çözümünde Almanya Deneyimi”, (Çev. Altan Rençber, Vergi Uyuşmazlıklarının Çözümü: Barışçıl Mekanizmalar, Editör Prof. Dr. Billur Yaltı, Beta Yayınevi, İstanbul 2015, s. 113-157).
- Erdem**, Tahir: “Vergi Cezalarında Uzlaşma Mümkün Mü?”, (Vergi Sorunları Dergisi, Eylül 2005, S. 204, s. 77-101), (Ceza).
- Eroğlu**, Onur/**Eftekin**, Ömer Özgür: “Vergi Planlaması Çerçevesinde Uzlaşma Kurumu”, (Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, C. 11, Y. 11, S. 2, 2015, s. 233-250).
- Eroğlu**, Onur: “Vergi Ceza Hukuku Açısından Kanunilik İlkesi”, (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi, Aralık 2013, s. 157-179).
- Erol**, Ahmet: “Uzlaşma Komisyonlarının Tutarsal Uzlaşma Sınırı”, (Yaklaşım Dergisi, S.179, Kasım 2007, s. 26-30), (Sınır).
- Erol**, Ahmet: “Uzlaşma Tutanaklarının Kesinliği”, (Yaklaşım Dergisi, S. 104, Ağustos 2001, www.yaklasim.com, erişim tarihi: 24.08.2017), (Kesinlik).

- Govind, Sriram/Varanasi, Samira:** "Dispute Resolution in Tax Matters: An India –UK Comparative Perspective", (International Taxation, Vol. 9, Eylül 2013, s. 313-324).
- Gültekin, Mustafa:** "Vergi Uyuşmazlıklarının Çözüm Yollarında Uzlaşma", (Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, s. 7, Y. 2016, s. 575-607).
- Hocaoğlu, Celal:** "Vergi Hukukunda Uzlaşma", (Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, S. 5, Y. 2015, s. 491-515, <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/155581>, erişim tarihi: 10.02.2019).
- İnelli, Ender:** "Uzlaşmanın Kesinliği", (Yaklaşım Dergisi, Ocak 2011, S. 217, www.yaklasim.com, erişim tarihi: 24.08.2017).
- Jone, Melinda/Maples, Andrew J.:** "Mediation As An Alternative Option in Australia's Tax Disputes Resolution Procedures", (Avustralian Tax Forum, 2012, S. 27, s. 527-568).
- Karakoç, Yusuf:** "Vergi Ceza Hukukuna İlişkin Tesbit ve Öneriler", (Prof. Dr. Nami Çağan Anısına Armağan, Atılım Üniversitesi Yayınları, Ankara 2020, s. 321-382), (Öneriler).
- Karakoç, Yusuf:** "Çağdaş Vergi Sistemi ve Denetim Konulu Panel", (Vergi Dünyası Dergisi, S. 397, Eylül 2014, s. 152-158), (Panel).
- Karakoç, Yusuf:** "Vergi Sistem(sizliği)nden Kesitler", (Prof. Dr. Ejder Yılmaz Armağanı, Yetkin Yayınevi, Ankara 2014, C. 2, s. 1187-1214), (Sistem).
- Karakoç, Yusuf:** "Türk Vergi Ceza Hukuku Üzerine Bir Değerlendirme", (Prof. Dr. Burhan Ceyhan'a Armağan, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 12, Y. 2010, (Basım Yılı: 2012), s. 3-26), (Değerlendirme).
- Kızılot, Zuhal:** "Önce Vergi Mahkemesinde Dava Açılıp Ardından Tarhiyat Sonrası Uzlaşma İstenebilir mi?", (Yaklaşım Dergisi, S. 204, Aralık 2009, www.yaklasim.com, erişim tarihi: 11.09.2017).
- Kuiper, Jurgen:** "Het Initiatiefwetsvoorstel Mediation in Nederland en Belastinggeschillen", (Nederlands-Vlaams Tijdschrift voor Mediation en Conflictmanagement/Dutch-Flemish Magazine for Medation and Conflict Management, 2014 (18), 3, s. 13-20).
- Kumrulu, Ahmet:** "Uzlaşmaya İlişkin Bir İçtihatları Birleştirme Kararının Işığında Vergi Hukukunda Teori, Uygulama ve Öğretim", (Danıştay Dergisi, Ankara, 1989, S. 72-73, s. 8-26).
- Küçükçaya, Mehmet/Sarısu, Gökçe:** "Vergi İhtilaflarında Uzlaşmanın Vergiselliği", (Yaklaşım Dergisi, Mayıs 2008, S. 185, s. 286-292).

- Küçükaya**, Mehmet: "Vergi Hukukunda Düzenlenen Uzlaşma Kurumunun Hukuki Niteliği", (Kazancı Hukuk Dergisi, S. 55-56, 2009, s. 122-134), (Hukuki).
- Mathews**, Gregory P.: "Using Negotiation, Mediation, and Arbitration to Resolve IRS-Taxpayer Disputes", (Ohio State Journal On Dispute Resolution, 2004, S. 19:2, s.709-737).
- Nians**, Peter/**Popplewell**, Nigel: "The Use of Mediation in Tax Disputes-UK Position", (Nederlands-Vlaams tijdschrift voor Mediation en conflictmanagement, 2014 (18), S. 3, s. 47-58).
- Organ**, İbrahim: "Eleştirel Bir Yaklaşım-Yasal Af Uzlaşma", (Vergi Sorunları Dergisi, Haziran 2006, S. 213, s. 162-173).
- Self**, Heather: "Resolving Tax Dispute", (Tax Adviser Magazine, Mayıs 2012, www.taxadvisermagazine.com, erişim tarihi: 05.10.2015, s. 34-36).
- Serim**, Nilgün: "Türkiye'de ve ABD'de Uzlaşma Sistemi", (Vergi Sorunları Dergisi, Temmuz 2006, Sayı 214, s. 97-111).
- Stevens**, Michial G.: "Tax Disputes: Mediate, Arbitrate", (Practical Accountant, Ağustos 2002, s. 44-46).
- Şin**, Sevil: "Vergi Hukukunda Uzlaşma Kurumu ve Komisyonları", (Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C. 9, S. 1, Y. 2019, s. 304-322).
- Tecim**, Burak Alihan: "Uzlaşma Nedir, Mükellef ve İdareye Ne Gibi Faydaları Vardır, (Yaklaşım Dergisi, E-Yaklaşım, Kasım 2005, S. 28, www.yaklasim.com, erişim tarihi: 24.01.2017).
- Vos**, Roelof: "Mediating Tax Disputes in the Netherlands", (Nederlands-Vlaams Tijdschrift voor Mediation en Conflictmanagement/Dutch-Flemish Magazine for Medation and Conflict Management, 2014 (18), 3, s. 1-7).
- Walton**, Sue: "Mediating Tax Disputes: HMRC's ADR Pilots", (Tax Journal, www.taxjournal.com, erişim tarihi: 05.10.2015).
- Williams CA**, Gleen/**Jackson CA**, Craig W.: "New Ways To Fix Tax Disputes", (Charter, Haziran 2011, s. 50-51).
- Wood**, Donald F./**Adams**, Robert D.: "Mediation Under Announcement 95-2: IRS Proposes Dramatic Extension of Alternative Dispute Resolution", (The Tax Executive, Ocak-Şubat, 1995, s. 29-32).
- Yıldırım**, Saadet: "Türk Vergi Hukuku'nda Vergi ve Cezalarda Uzlaşma", (Ufuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 1, Haziran 2013, www.jurix.com, erişim tarihi: 18.09.2017).

Yılmaz, Elif: “Uzlaşma Müessesinin Hukuki Niteliği ve Temel Vergilendirme İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi, (Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XIII, Y. 2009, S. 1-2, s. 321-351).

TEZLER

Bozdoğan, Kübra: Uzlaşma Özelinde Vergi Uyuşmazlıklarının İdari Çözüm Yollarının Türkiye ve Bazı Seçilmiş Ülkeler Açısından Karşılaştırmalı Değerlendirilmesi, (Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Denizli 2018).

Cibo, Hakki: Vergisel Uyuşmazlıkların Uzlaşma Yoluyla Çözümünün Vergiye Gönüllü Uyuma Etkisi, (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Zonguldak 2019).

Güneş, Mehmet: Mali Sulh Yolu Olarak Uzlaşma Müessesesi’nin Vergi Cezalarının Caydırıcılığı ve Mükellef Davranışları Üzerine Etkileri: Antalya İli Ölçeğinde Bir Değerlendirme”, (Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Antalya 2019), (M. Güneş).

Karatay, Ahmet: Türk Vergi Sisteminde Uzlaşma Kurumu ve Vergi Gelirleri Üzerindeki Etkisi, (Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya 2013).

Küçükaya, Mehmet: Vergisel Uyuşmazlıkların Uzlaşma Yoluyla Çözümü, (İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2008), (Uzlaşma).

Nas, Adil: Türk Vergi Hukukunda Uzlaşma Kurumu, (İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2008).

Öner, Bahar: Vergi Hukuku’nda Uzlaşma Müessesesi ve Anayasa İlkeleri Bağlamında Değerlendirilmesi, (Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Manisa 2019), (B. Öner).

Tunç, Kadir: Vergi Hukukunda Uzlaşma Kurumu: Yasal, İdari ve Yargısal Açidan Değerlendirilmesi, (Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adana 2013).

Usta, Burcu: Türkiye’de Vergi Uyuşmazlıklarının Çözümünde Uzlaşma Kurumunun Rolü ve Önemi, (Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir 2009).

RESMÎ YAZILAR

Federal Maliye Bakanlığı'nın IV A 3-SO 223/07/1002 sayılı 2008/0411043 nolu "Vergi Tarhına Temel Oluşturan Vakıalar Hakkında Maddi Unsurlarda Uzlaşma" başlıklı resmî yazısı, file:///C:/Users/Administrator/Downloads/schreiben_verstaendigung.pdf, erişim tarihi: 05.03.2019.

İNTERNET SİTESİ KAYNAKLARI

- <http://www.irs.gov/>
- <https://www.gov.uk/guidance/tax-disputes-alternative-dispute-resolution-adr>
- http://www.bakermckenzie.com/files/Uploads/Documents/Global%20Dispute%20Resolution/Tax%20DR%20Conference%202014/PN_TDRCon_AlternativeTDRTechniques_v2_Feb14.pdf.
- <https://www.ato.gov.au/About-ATO/About-us/In-detail/Key-documents/ATO-plain-English-guide-to-alternative-dispute-resolution/>.
- http://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/standaard_functies/prive/contact/niet_met_ons_eens/mediation.

ARABULUCULUK SÜRECİNDEN KAYNAKLANAN VERGİ HUKUKUNA İLİŞKİN YÜKÜMLÜLÜKLER

*(Obligations Relating to Tax Law
Arising from the Mediation Process)*

Dr. Öğr. Üyesi Emine Sevcan ARTUN¹

ÖZET

Tarafların bir veya daha fazla arabulucunun yardımıyla ihtilaflı meseleler üzerinde anlaşmaya varmak için kullandıkları bir anlaşmazlık çözüm yöntemi olan arabuluculuk kurumunun, Türk hukukundaki önemi ve zorunlu başvuru alanları giderek artmaktadır. Bu tebliğin amacı söz konusu arabuluculuk görüşmeleri sonucunda taraflar arasında akdedilen anlaşmalar ve arabulucuların yapmış olduğu arabuluculuk faaliyetinin vergi hukukunun maddî ve şekli ödevleri açısından değerlendirilmesidir. Nitekim arabuluculuk sürecinde, anlaşma belgesi veya anlaşamama son tutanağının bizatihi kendilerinin bir belge olarak vergi hukukuna ilişkin sonuçları olduğu gibi, anlaşma belgesinde yer alan hususların da hem şekli hem de maddî vergisel sonuçları bulunmaktadır. Öncelikle arabuluculuk sonucu tutulan tutanakların resmî makamlar önünde kullanılması durumunda damga vergisi tarhiyatı açısından kanunîlik sorunu gündeme gelmektedir. Anlaşma son tutanağında yazılı hususların vergilendirilmesi açısından ise anlaşılan hususların hukukî niteliğinin ve anlaşılan meblağların net olarak belirlenmesi önem taşımaktadır. Arabuluculuk sürecinde tutulan tutanakların vergi hukukuna ilişkin sonuçları dışında arabuluculuk sürecinin vergi hukuku açısından en çok üzerinde durulan sonuçlarından biri de arabulucunun vergilendirilmesi hususudur. Türk hukukunda arabulucuların vergi hukukuna ilişkin maddî ve şekli yükümlülükleri, bir hukukçu olarak arabuluculuk faaliyeti dışında bir meslekî faaliyeti icra edip etmediklerine ve ediyor iseler icra ettikleri mesleğe göre farklılık taşımaktadır. Çalışmada arabuluculuk sürecinden kaynaklanan vergi hukukuna ilişkin yükümlülükler, arabuluculuk sürecinde tutulan tutanakların vergi hukukuna ilişkin

---

¹ Ankara Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Hukuk Bölümü Öğretim Üyesi

KAYNAKÇA

- Akdoğan**, Abdurrahman: Vergi Hukuku ve Türk Vergi Sistemi, 14. Baskı, (Gazi Kitabevi), Ankara 2019.
- Akın**, Emre: Arabuluculuk Faaliyeti ve Vergilendirilmesi, Terazi Hukuk Dergisi, C. 11, S. 122, Ekim 2016, ss. 36-41.
- Bayraktaroğlu**, Nedim: “Vazgeçilen Alacakların Borçlunun Yasal Defterlerinde Muhasebeleştirilmesi ve Vergilendirilme Dönemine Dair Bir Değerlendirme”, Vergi Sorunları Dergisi, S. 347, Ağustos 2017, ss. 224-228.
- Candan**, Turgut: “Arabuluculuk Faaliyeti Sonunda İmzalanan Anlaşmanın Damga Vergisi Karşısındaki Konumu”, <https://turgutcandan.com/2019/05/02/arabuluculuk-faaliyeti-sonunda-imzalanan-anlasmanin-damga-vergisi-karsisindaki-durumu/>, Erişim.02.04.2021.
- Dilemre Öden**, Begüm: “Arabulucuların Vergilendirilmesi”, İstanbul Barosu Dergisi, C. 91, S. 4, 2017, ss. 183-189.
- Doğrusöz**, Bumin: “Arabuluculuk da Yapan Avukatların Yükümlülükleri”, (<https://www.dunya.com/kose-yazisi/arabuluculuk-da-yapan-avukatlarin-yukumlulukleri/475694>, Erişim 01.04.2021).
- İnce**, Eyyüp: “Türk Hukuk Sistemindeki Arabuluculuk Anlaşma Belgelerinin Niteliği ve Vergi Hukukuna Etkisi”, Vergi Sorunları Dergisi, S. 358, Temmuz 2018.
- Karakoç**, Yusuf: Genel Vergi Hukuku, 7. Bası, (Yetkin Yayınları), Ankara 2014, (Genel Vergi).
- Karakoç**, Yusuf: Vergi Ceza Hukuku, 2. Bası, (Yetkin Yayınları), Ankara 2019, (Vergi Ceza).
- Kılınç**, Ayşe: “Mahkeme Dışında Yapılan Sulh ve Yargılamaya Etkisi”, İstanbul Hukuk Mecmuası, 77 (2), 2019, ss. 503-521.
- Kuşoğlu**, Mustafa Volkan: “Konkordato Kapsamındaki Alacak ve Borçların Değerlendirilmesi”, Vergi Sorunları Dergisi, S. 362, Kasım 2018, ss. 51-58.
- Öncel**, Mualla/**Kumrulu**, Ahmet/**Çağan**, Nami/**Göker**, Cenker: Vergi Hukuku, 28. Bası, (Turhan Kitabevi), Ankara 2019.
- Şenyüz**, Doğan; Vergi Ceza Hukuku (Vergi Kabahatleri ve Suçları), 11. Baskı, (Ekin Basım Yayım Dağıtım), Bursa 2020.
- Şenyüz**, Doğan/**Yüce**, Mehmet/**Gerçek**, Adnan; Türk Vergi Sistemi, 17. Baskı, (Ekin Basım Yayım Dağıtım), Bursa 2020.

- Tanrıver**, Süha: “Mahkeme Huzurunda Yapılan Sulhlar”, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, 49 (1), 1994, ss. 333-348.
- Tekin**, Erhan: “Arabuluculuk Müessesesinin Vergi Kanunları Açısından Değerlendirilmesi”, Vergi Raporu Dergisi, S. 231, Aralık 2018, ss. 11-17.
- Yücel**, Mehmet: “Vergi Usul Kanunu’na Göre Değersiz Alacaklar, Değersiz Alacak Yoluyla Gider Yazabilme Koşulları, Özellik Arz Eden Hususlar ve Muhasebeleştirilmesi”, Mali Çözüm Dergisi, Mayıs Haziran 2011, ss. 247-263.

GÜMRÜK HUKUKU'NDA UYUŞMAZLIKLARIN USÛL BAKIMINDAN KONUSUNU OLUŞTURAN “KARAR” VE HUKUKÎ REJİMİ*

*(The “Decision” and It’s Legal Regime Constituting the Subject
of the Disputes in Terms of Procedure in Customs Tax Law)*

Dr. Özgecan GÖK¹

ÖZET

Gümrük idaresi ile kişiler arasında bir gümrük anlaşmazlığından/uyuşmazlığından bahsediliyor ise, bu uyuşmazlığı ortaya koyan bir karardan bahsedilmesi gerekmektedir. Gümrük Kanunu’nun 3’üncü maddesinin 5’inci fıkrasında tanımlanan karar kavramı, Gümrük Hukuku’nun merkezî unsurunu oluşturmaktadır.

Karar talep üzerine verilebileceği gibi, gümrük idaresi tarafından re’sen de tesis edilebilmektedir. Her iki durumda da karar, gümrük makamları tarafından, kamu gücünün kullanılarak tek taraflı bir irade beyanı ile kamu hukuku kurallarına göre tesis edilen; kesin ve yürütülmesi zorunlu idarî işlem niteliği taşımaktadır. Bu özellikleri gereği gümrük uyuşmazlıkları açısından iptal davasına konu olabilecek işlem karardır.

İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun 10’uncu maddesi kapsamındaki başvurunun özel bir görünüşü olan gümrük idaresinden karar talep etme, Gümrük Kanunu sistematığı içerisinde yükümlülere bir hak olarak tanımlanmaktadır. Karar talep etme usûlü ise, Gümrük Kanunu’nun 6’ncı ve 7’nci maddelerinde düzenlenmektedir.

Çalışmada karar kavramının hukukî niteliği, kararın konusu ve özellikleri, Gümrük Hukuku’nda iptal davasının konusunu oluşturan işlem,

---

* Bu çalışma, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nin ev sahipliğinde düzenlenen *Hukukta Disiplinlerarası Yaklaşımlar Konferansları No. 2 “Hukukta Anlaşmazlık Çözüm Yolları”* toplantısında aynı başlık altında sunulan tebliğin genişletilmiş ve makaleye dönüştürülmüş halidir.

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Mali Hukuk Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi

KAYNAKÇA

- Akyılmaz**, Bahtiyar: İdari Usul İlkeleri Işığında İdari İşlemin Yapılış Usulü, (Yetkin Yayınları), Ankara 2000.
- Akyılmaz**, Bahtiyar/**Sezginer**, Murat/**Kaya**, Cemil: Türk İdare Hukuku, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 7. Baskı, (Seçkin Yayıncılık), Ankara 2016.
- Alan**, Nuri: “İptal Davalarının Ön ve Esastan Kabul Şartları”, (Danıştay Dergisi, Y. 13, S. 50-51, Ankara 1983, s. 22-50).
- Armağan**, Aylin/**Seyhan**, Serkan: “Gümrük Kanunu’nda İdari İtiraz Yolu”, (Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 10, S. 2, 2020, 441-460).
- Aslan**, Zehreddin: İdari Yargı’da Yürütmenin Durdurulması, Gözden Geçirilmiş 2. Basım, (Alfa Yayınları), İstanbul, 2001.
- Aydın**, Selman/**Topuz**, Nurdane/**Beyribey**, Kurtuluş: Gerekçeli, Notlu, İhtihatlı, 4458 Sayılı Gümrük Kanunu ve İlgili Mevzuat, (Seçkin Yayıncılık), Ankara 2000.
- Başaran Yavaşlar**, Funda: Vergi Ödevi İlişkisinin Tarafları Üzerinden Alman Vergilendirme Usulü -Hukuk Devleti Bakış Açısıyla-, (Seçkin Yayıncılık), Ankara 2013.
- Balcı**, Mustafa: Vergi Yargısında Merciiine Tevdi Kararları Sonrası Açılan Davalarda Süre Konusunda Yaşanan Hukuki Sorunlar, (<https://vergialgi.net/vergi-yargisinda-merciine-tevdi-kararlari-sonrasi-acilan-davalarda-sure-konusunda-yasanan-hukuki-so>, E.T. 16.04.2021).
- Başbüyük**, İsa: “Yargının Etkinliğinin Arttırılmasında ‘Gerekçe’nin Rolü”, (Prof. Dr. Erdal Onar’a Armağan, C. II, AÜ Yayınları No. 391, AÜ Basımevi, Ankara 2013, s. 1505-1532).
- Beck**, Michael/**Bendix**, Kristen/**Huchatz**, Wolfgang: Lehrbuch Abgabenrecht für Zölle und Verbrauchsteuern, (nwb Ausbildung), Herne 2012.
- Candan**, Turgut: Açıklamalı İdari Yargılama Usulü Kanunu, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş Sekizinci Baskı, (Yetkin Yayınları), Ankara 2020.
- Çağlayan**, Ramazan: İdarî Yargı Kararlarının Sonuçları ve Uygulanması, Gözden Geçirilmiş ve Yenilenmiş 2. Baskı, (Seçkin Yayıncılık), Ankara 2001, (Karar).
- Çağlayan**, Ramazan: İdarî Yargılama Hukuku, Güncellenmiş 7. Baskı, (Seçkin Yayıncılık), Ankara 2015, (Yargılama).
- Çelik**, Binnur: Dış Ticaretten Alınan Vergilerden Gümrük Vergisi Hukuku, (İmaj Yayıncılık), Ankara 1999.

- Eren, Hayrettin/Şişman, Gülden:** “İdari İşlem Açısından Vergilendirme Sürecine Bakış” (Prof. Dr. Muallâ Öncel’e Armağan, Cilt I, Ankara 2009, s. 747–813).
- Erkut, Celâl:** İptal Davasının Konusunu Oluşturma Bakımından İdari İşlemin Kimliği, Tıpkı Basım, (Danıştay Yayınları), Ankara 2015.
- Fuchs, Karl:** Bundesabgabenordnung und EG- Zollrecht, (Linde Verlag), Wien, 2006.
- Gök, Özgecan:** “Gümrük İdaresinden Bilgi Talep Etme Hakkı ve Bilginin Hukukî Niteliği”, (Vergi Sorunları Dergisi, S. 337, Ekim 2016, s. 115-134), (Bilgi).
- Gök, Özgecan:** Gümrük Vergisinden Kaynaklanan Uyuşmazlıklar, Yetkin Yayınları, Ankara 2019, (Gümrük).
- Gök, Özgecan:** “Gümrük Hukuku’nda -Bir İdarî Başvuru Yolu Olarak- Geri Verme ve Kaldırma”, (Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 23, Sayı: 1, 2021, s. 461-515) (Geri Verme ve Kaldırma).
- Gözler, Kemal:** İdare Hukuku, Cilt I, İkinci Baskı, (Ekin Yayınları), Bursa 2009.
- Gözler, Kemal/Kaplan, Gürsel:** İdare Hukuku Dersleri, 18. Baskı, (Ekin Yayınları) Bursa 2016.
- Gözübüyük, A. Şeref:** Yönetmelik Yargı, 36. Bası, (Turhan Kitabevi), Ankara 2017.
- Gözübüyük, A. Şeref/Tan, Turgut:** İdare Hukuku C. II. İdari Yargılama Hukuku, 9. Bası, (Turhan Kitabevi), Ankara 2017.
- Günday, Metin:** İdare Hukuku, 11. Baskı, (İmaj Yayınevi), Ankara 2011.
- Hatipoğlu, Cengizhan:** “İdari Merci Tecavüzü ve Dört Gri Alan”, (Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Y. 6, S. 21, Nisan 2015, s. 359-384).
- Hepçilingirler, Feyza:** Türkçe Dilbilgisi Öğretme Kitabı, 10. Basım, (Kırmızı Kedi Yayınevi), 2018, İstanbul.
- Hoffacker, Regina:** Voraussetzungen und Rechtswirkungen der Auskunftsansprüche im Zollrecht, (Mendel Verlag), Witten 2003.
- Işıklar, Celâl:** “İdari Yargılamada İlk İncelemenin Sıra, Düzen ve Usûlü”, (Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, C.1, Y. 2, S. 6, Temmuz 2011, s. 69-140).
- Jesse, Lenhard:** Einspruch und Klage im Steuerrecht, 4. Auflage, (C.H. Beck), München, 2017.
- Kağıtçıoğlu, Mutlu:** “İdari İşlem Teorisi Çerçevesinde İdari Merci Tecavüzü Kavramının Değerlendirilmesi”, (Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Y. 7, S. 30, Nisan 2017, s. 237-271).

- Kalabalık**, Halil: İdari Yargılama Usulü Hukuku, 12. Baskı, (Sayram Yayınları), Konya 2018.
- Karahanoğulları**, Onur: İdarenin Hukukla Kavranması: Yasallık ve İdari İşlemler (Yargı Kararlarına Dayalı Bir İnceleme), Güncelleştirilmiş 3. Bası, (Turhan Kitabevi), Ankara 2015.
- Karakoç**, Yusuf: "Yargı Kararlarının Dili ve Gerekeşi" (Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Arkivi, S. 16, İstanbul Barosu Yayınları, İstanbul 2007, s. 275 - 282), (Dil ve Gerekeç).
- Karakoç**, Yusuf: Genel Vergi Hukuku, 7. Bası, (Yetkin Yayınları), Ankara 2014, (Genel Vergi).
- Karakoç**, Yusuf: Vergi Yargılaması Hukuku, 4. Baskı, (Yetkin Yayınları), Ankara 2017, (Vergi Yargılaması).
- Kılıç**, Kaptan: Kaçakçılık Suçları Gümrük Kabahatleri ve Gümrük Uyuşmazlıklarının Çözüm Yolları, (Gazi Kitabevi), Ankara 2013.
- Lux**, Michael: Das Zollrecht der EG (Handbuch für Praktiker mit Musterfällen und Praxistipps), 3. Auflage, (Bundesanzeiger Verlag), Köln 2009.
- Mutluer**, M. Kâmil/**Dayanç**, N. Nilay: Vergi Hukuku Genel ve Özel Hükmümler, Değiştirilmiş ve Güncelleştirilmiş 4. Baskı, (Turhan Kitabevi), Ankara 2014.
- Nural**, Ali: 4458 Sayılı Gümrük Kanunu -Açıklamalı-, [Yeni Gümrük ve Ticaret Müfettişleri Derneği İktisadi İşletmesi Yayın No: 2 (33)], Ankara, 2015.
- Özay**, İl Han: Günışığında Yönetim, (Filiz Kitabevi), İstanbul 2004.
- Öztürk**, K. Burak: Hak Arama Özgürlüğü Çerçevesinde Zorunlu İdari İtiraz, (Yetkin Yayınları), Ankara 2015.
- Sancakdar**, Oğuz/**Us**, Eser/**Kasapoğlu** Turan, Mine/**Önüt**, Lale Burcu: İdare Hukuku Teorik Çalışma Kitabı, Genişletilmiş Güncellenmiş 5. Baskı, (Seçkin Yayıncılık), Ankara 2015.
- Sarıaslan**, Osman: Vergi Uyuşmazlıklarına İlişkin Davalarda İlk İnceleme, (Türkiye Adalet Akademisi), Ankara, 2014, (İlk İnceleme).
- Sarıaslan**, Osman: "Gümrük Uyuşmazlıklarında İdari İşlemlerin Nitelendirilmesi Sorunu: Hak Arama Hürriyeti Kapsamında Mülkiyet Hakkının Özüne İlişkin Sakıncalar", (Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Yıl: 2018, Sayı: 11, s. 341-373), (Gümrük).

- Serter**, Yusuf Sertaç: İdari Uyuşmazlıkların Çözümünde Yargı Dışı Bir Araç Olarak İdari Başvurular, (Adalet Yayınevi), Ankara 2015.
- Schönknecht**, Michael/**Küchenhoff**, Benjamin/**Huchatz**, Wolfgang: Lehrbuch Abgabenrecht für Zölle und Verbrauchsteuern, 2. Auflage, (NWB Verlag), Herne 2017.
- Summersberger**, Walter: Grundzüge des Zollrechts, (Lexis Nexis), Wien 2002.
- Şenyüz**, Doğan/**Yüce**, Mehmet/**Gerçek**, Adnan: Vergi Hukuku (Genel Hükümler), 9. Baskı, (Ekin Yayınevi), Bursa 2018.
- Şenyüz**, Doğan: Vergi Ceza Hukuku Vergi Kabahatleri ve Suçları, 10. Baskı, (Ekin Yayınevi), Bursa 2017, (Vergi Ceza).
- Şenyüz**, Doğan: "Vergi Hukukunda Yorum ve Yorum Farklılıklarının Sebepleri", (I. Ulusal Vergi Yargısı Paneli Mevzuat ve Uygulamada Vergi Yargılaması Bildiri Kitabı, Vergi Müfettişleri Derneği, Ankara 2016, s. 79-103), (Yorum).
- Tan**, Turgut: İdare Hukuku, Güncelleştirilmiş 6. Bası, (Turhan Kitabevi), Ankara 2017.
- Terzi**, Gökhan: Dış Ticaret & Gümrük Kambiyo İşlemleri ve Uygulaması, (Gümrük ve Ticaret Müfettişleri Derneği), Ankara 2017.
- Tipke**, Klaus/**Lang**, Joachim: Steuerrecht, (Otto Schmidt Verlag), Köln, 2015.
- Tschiderer**, Sebastian: EU- Zollrecht, 2. aktualisierte Auflage, (LexisNexis), Wien 2011.
- Tuncer**, Selahattin: Gümrükler ve Gümrük Vergileri (Teori – Uygulama), (Yaklaşım Yayınları), Ankara 2001.
- Witte**, Peter: Zollkodex Kommentar, 6. neubearbeitete Auflage, (Verlag C.H. Beck), München 2013.
- Witte**, Peter/**Wolffgang**, Hans-Michael: Lehrbuch des Europäischen Zollrechts, 7. überarbeitete und aktualisierte Auflage, (NWB Verlag), Herne 2012, (Zollrecht der Europäischen Gemeinschaften).
- Witte**, Peter/**Wolffgang**, Hans-Michael: Lehrbuch des Zollrechts der Europäischen Union, 9. Auflage, (NWB Verlag), Herne 2018, (Zollrecht der Europäischen Union).
- Yaltı**, Billur: "Vergisel İzahatlar: Sirküler ve Özelge Düzeninde Değişen Değişmeyen Hükümlere Genel Bakış", (Prof. Dr. Sadık Kırbaş'a Armağan Kitap, Okan Üniversitesi Yayınları, Eylül 2011, s. 313-336).

- Yayla**, Yıldızhan: İdare Hukuku, (Beta Yayınevi), İstanbul 2009.
- Yerci**, Cahit: Yorum ve Açıklamalarla Gümrük Hukuku ve Davaları, Güncelleştirilmiş ve Geliştirilmiş 2. Baskı, (Seçkin Yayıncılık), 2020.
- Yıldırım**, Ramazan: İdari Başvurular, Genişletilmiş ve Güncellenmiş İkinci Baskı, (Mimoza Yayınları), Konya 2006.
- Yılmaz**, Dilşat: İdari İşlemin İcraîlik Özelliği, (Astana Yayınları), Ankara 2014.
- Yumuk**, Hamit: "Gümrük Hukukunda Zorunlu İdari İtiraz", (Yedinci Genç Vergi Hukukçuları Sempozyumu -Bildiri Kitabı-, (Yetkin Yayınları), Ankara 2017, s. 173-224).
- Yüce**, Mehmet: Vergi Yargılama Hukuku, Güncellenmiş 5. Baskı, (Ekin Yayınevi), Bursa 2017.
- Zabunoğlu**, Yahya Kazım: İdare Hukuku (Cilt 2), (Yetkin Yayınları), Ankara 2012.

CEZA YARGILAMASINDA DEVLETLE UZLAŞMA: SERİ MUHAKEME

*(Reconciliation with the State in Criminal Process:
Abbreviated Procedure)*

Dr. Öğr. Üyesi Pınar BACAŞIZ¹

ÖZET

Klasik yargılama anlayışının zaman içinde esnediği söylenebilir. Bunun çeşitli sebepleri vardır. Bilindiği üzere ceza yargılaması tek başına mağduriyeti gidermez. Daha doğrusu failin bir ceza almış olması mağdura ancak psikolojik bir rahatlama sağlar. Ancak toplumsal barış için mağdurun konumunun da iyileştirilmesi gerekir. Bu düşüncenin gelişimi uzlaştırma kurumunun ortaya çıkmasına neden olmuştur. (Uzlaştırma konusu bu oturumdaki başka bir tebliğ çerçevesinde ele alınacaktır.)

Uzlaştırma fail ile mağdur arasında uygulanabilecek bir kurum iken bazı durumlarda cezalandırma gücünün yegane sahibi olan devlet vatan-daş ile uzlaşır. Bunun en klasik örneği Amerikan Hukuku’nun bir karakteristiği olan iddianame pazarlığıdır. Savcılık ile şüpheli arasında yargılama başlamadan uygulanan bir yöntem olan iddianame pazarlığı, şüpheliye itiraf yahut şeriklerini ele vermesi gibi bir yardım karşılığında bazı avantaj-lar sağlanmasını ifade eder. Bu bazen daha az ceza gerektiren bir suçtan yargılanmak bazen de hiç yargılanmamak olabilir. Bu kurumun devletle vatandaş arasında bir uzlaşma olduğunu ifade etmemizin nedeni vatandaş-şın bu yolu seçmek zorunda olmamasıdır. Vatandaş kendi çıkarları doğrul-tusunda sonucu mahkemeye bırakmayı da seçebilir.

Bu tebliğde iddianame pazarlığı ana hatlarıyla ele alınacaktır. Bunun amacı tebliğin esas konusu ile bir mukayese olanağı sunmaktır.

Ceza Muhakemesi Kanunu’nda 17.10.2019 tarihinde yapılan değişik-likle 250. Maddeye “Seri Muhakeme Usulü” başlığı altında yeni bir kurum getirilmiştir. Bu usule göre şüphelinin kabul etmesi halinde hakkında veri-

---

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Adalet Meslek Yüksekokulu Öğretim Üyesi

KAYNAKÇA

- Aldemir**, Hüsnü: Ceza Yargılamasında Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulleri, Adalet Yayınevi, Yönetmelik ve Ekleri İşlenmiş, 2. Baskı, Ankara, 2020.
- Atalay**, Ayşe Özge: “Türk Ceza Muhakemesinde Seri Muhakeme Usulü ve Mukayeseli Hukuktaki Benzer Usuller”, GSÜHFD, 2020:2, ss. 653-732.
- Babayiğit**, Beşir/**Karacan**, Abdullah Enes: “Ceza Muhakemesi Hukukunda Seri MUhakeme ve Basit Yargılama Usulleri”, ABÜHFD, C. 8, S. 16, Aralık 2020, ss. 851-907.
- Bacaksız**, Pınar: “İddianame Pazarlığı”, CHD, S. 7, Ağustos 2008, ss. 151-170.
- Baytaz**, Abdullah Batuhan: “Seri Muhakeme Usulu”, İstanbul Üniversitesi Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 2, ss. 227-273.
- Centel**, Nur/**Zafer**, Hamide Zafer: Ceza Muhakemesi Hukuku, Beta Yayıncılık, Yenilenmiş ve Gözden Geçirilmiş, 17. Baskı, İstanbul, 2020.
- Erdem**, Mustafa Ruhan/**Şentürk**, Candide: “Ceza Muhakemesi Hukukunda Yeni Bir Kurum Olarak Seri Muhakeme Yöntemi (CMK m. 250)”, CHD Aralık 2019, Y. 14, S. 41, ss. 573-601.
- Gökçen**, Ahmet/**Balcı**, Murat/**Alaşahin**, Mehmet Emin/**Çakır**, Kerim: Ceza Muhakemesi Hukuku, Adalet Yayınevi, Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş, 4. Baskı, Ankara, 2020.
- İldırar**, Elif: Seri Muhakeme Usulu, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2021.
- Kızıllarslan**, Hakan: “7188 sayılı Kanunla Ceza Muhakemesi Hukukuna Getirilen Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulleri”, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 14, S. 183-184, Kasım-Aralık 2019, ss. 1885-1960.
- Koç**, Ziya: “Karşılaştırmalı Hukuk ve Uluslararası Mahkeme Kararları Işığında Seri Muhakeme Usulüne Farklı Bir Bakış; Masum Kişilerin Cezalandırılması Tehlikesi”, Ceza Hukuku Dergisi, Yıl: 15, Sayı: 43, Ağustos 2020, ss. 657-658.
- Özbek**, Veli Özer/**Doğan**, Koray/**Bacaksız**, Pınar: Ceza Muhakemesi Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş, 13. Baskı, Ankara, 2020, s. 513.
- Öztürk**, Bahri/**Tezcan**, Durmus/**Erdem**, Mustafa Ruhan: Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, Ed. Bahri Öztürk, Seçkin Yayıncılık, Güncellenmiş, 14. Baskı, Ankara, 2020.

- Sevdiren, Öznur:** “Adil Yargılanma Hakkı Bağlamında Seri Muhakeme Usulü Üzerine Eleştirel Değerlendirmeler” Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Mayıs-Haziran 2020, C. 15, S. 189-190, s. 573-616.
- Tulay, Emre:** “Seri Muhakeme Usulü”, İzmir Barosu Dergisi, Mayıs 2020, ss. 117-157.
- Yenisey, Feridun/Nuhoğlu, Ayşe:** Ceza Muhakemesi Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Güncellenmiş 8. Baskı, Ankara, 2020.
- Yetimoğlu, Melike Ezgi:** “Türk ve Fransız Ceza Muhakemesi Hukuklarında Seri Muhakeme Usulüne Karşılaştırmalı Bir Bakış”, MHFD, Y. 2019, S. 1, ss. 17-58.
- Yılmaz, Zahit/Apiş, Özge:** “Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Düzenlemelerinin Değerlendirilmesi,” Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 26, S. 1, Haziran 2020, ss. 62-106.

CEZA MUHAEMESİNDE BİREYLERİN UZLAŞMASI: UZLAŞTIRMA

*(Reconciliation of Individuals in
Criminal Procedure: Mediation)*

Dr. Öğr. Üyesi Tuğba BAYZİT¹

ÖZET

Hukuki uyuşmazlıkların çözümünde ceza yargılamasının benimsediği tek yol bir mahkeme kararı ile failin akıbetinin belirlenmesidir. Mağdurun zararının giderilmesi ise hukuk yargılamasının konusudur. CMUK'ta yer alan şahsi hak davası kurumuna CMK'da yer verilmemesi ile mağdurun durumunun daha da güçsüzleştiği izlenimi ortaya çıkmış idi. Öte yandan CMK'da yer alan uzlaştırma kurumu bu konudaki sıkıntıları giderme iddiası/amacı taşımaktadır.

Uzlaştırma; suçun işlenmesi nedeniyle ortaya çıkan zararın giderilmesi hususunda fail ile mağdurun anlaşmaları veya bağımsız bir uzlaştırmacı tarafından anlaştırmaları halinde ceza soruşturmasının ve kovuşturmasının bitirilmesini ifade etmektedir. Uzlaştırmının temelinde onarıcı adalet anlayışı yatmaktadır.

Ceza hukukumuz bakımından görece yeni bir kurum olan uzlaştırma aslında bir suçtan doğan mağduriyetin giderilmesi yöntemidir. Esasen ceza muhakemesi hukuku mağdurdan ziyade kamu düzeninin yeniden tesisine odaklanmıştır. Bu nedenle mağdur uzun süre geri planda ve deyim yerindeyse mağduriyetini sineye çekmek zorunda kalmıştır. Bunun yanı sıra uzlaştırma pek çok başka gelişmeyi de beraberinde getirmiştir. Bunlar; mağdurun keşfi, mevcut yasal düzenlemelerin eksiklikleri ve usul ekonomisi düşüncesi, suç politikası gerekleri, mağduriyetin giderilmesinin kısa ve orta süreli özgürlüğü bağlayıcı cezalara alternatif oluşturmaları ve uluslararası hukuktaki gelişmelerdir.

---

¹ Kıbrıs İlim Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

KAYNAKÇA

- Akbulut, Berrin/Aksan, Murat:** Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Eylül 2019.
- Aşkın, Uğur/Topuz, Veysel/Bilge, Burak:** Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Nisan 2021.
- Centel, Nur/Zafer, Hamide:** Ceza Muhakemesi Hukuku, 9. Baskı, Beta Yayınevi, Ekim 2012.
- Çetintürk, Ekrem:** Onarıcı Adalet ve Ceza Adalet Sisteminde Uzlaştırma, Adalet Yayınevi, Ocak 2017.
- Değirmenci, Olgun:** Onarıcı Adalet Uygulaması Olarak Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma, Seçkin Yayıncılık, Eylül 2020.
- Ekici, Şahin, Meral/Yemenici, Kürşat:** “6763 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikler Işığında Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma”, ERÜHFD, C. XIII, S. 1, 2018, s. 445-507.
- Erdem, Mustafa Ruhan/Eser, Ferda/Özşahinli, Pakize Pelin:** Uzlaştırmacı Sınavına Hazırlananlar İçin 100 Soruda Uzlaştırma Uzlaştırmacının El Kitabı, 3. Baskı, Seçkin Yayınevi, Aralık 2017.
- Hakeri, Hakan/Ünver, Yener:** Ceza Muhakemesi Hukuku Temel Bilgiler, 18. Baskı, Adalet Yayınevi, Eylül 2020.
- Hansen, Toran/Umbreit, Mark:** “State of knowledge: Four decades of victim-offender mediation research and practice: The evidence”, Conflict Resolution Quarterly, 2018; 36, s. 99-113.
- Lightfoot, Elizabeth/Umbreit, Mark:** “An Analysis of State Statutory Provisions for Victim-Offender Mediation”, Criminal Justice Policy Review, Volume 15, Number 4, December 2004, s. 418-436.
- Özbek, Veli Özer:** “Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma Kurumunun 6763 Sayılı Kanun Hükümleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi”, Ceza Hukuku Dergisi, Yıl: 11, S. 32, Aralık 2016, s. 7-28.
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar:** Ceza Muhakemesi Hukuku, 13. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ekim 2020.
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar:** Ceza Muhakemesi Hukuku Temel Bilgiler, 11. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ekim 2020. (Temel Bilgiler)
- Özgenç, Nuri Berkay:** Türk Hukukunda ve Mukayeseli Hukukta Uzlaşma, Legal Yayınevi, Mayıs 2015.

Öztürk, Bahri/Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Sırma Gezer, Özge/Saygılar Kırıt, Yasemin F./Alan Akcan, Esra/Özaydın, Özdem/Erden Tütüncü, Efser/Altınok Villemin, Derya/Tok, Mehmet Can: Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 14. Baskı, Editör: Bahri Öztürk, Seçkin Yayıncılık, Ekim 2020.

Öztürk, Bahri/Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Sırma Gezer, Özge/Saygılar Kırıt, Yasemin F./Alan Akcan, Esra/Erden Tütüncü, Efser/Özaydın, Özdem/Altınok Villemin, Derya/Tok, Mehmet Can: Ana Hatlarıyla Ceza Muhakemesi Hukuku, 7. Baskı, Editör: Bahri Öztürk, Ekim 2020.

Sezer, Ahmet: Öğreti ve Uygulamada Ceza Usul Hukukunda Uzlaşma, Adalet Yayınevi, Haziran 2010, s. 10-11.

Şahin, Cumhur/Göktürk, Neslihan: Ceza Muhakemesi Hukuku II, 11. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Şubat 2021.

Umbreit, Mark S./Coates, Robert B.: "Victim Offender Mediation: An Analysis Of Programs In Four States Of The U.S.", 1992, <https://www.ojp.gov/pdffiles1/Digitization/140263NCJRS.pdf>, Erişim Tarihi: 02.07.2021.

Umbreit, Mark S./Greenwood, Jean/Fercello, Claudia/Umbreit, Jenni: "National Survey of Victim-Offender Mediation Programs in the United States", April 2000, [/https://www.ncjrs.gov/ovc_archives/reports/restorative_justice/restorative_justice_ascii_pdf/ncj176350.pdf](https://www.ncjrs.gov/ovc_archives/reports/restorative_justice/restorative_justice_ascii_pdf/ncj176350.pdf), Erişim Tarihi: 02.07.2021.

Umbreit, Mark S./Coates, Robert B./Vos, Betty: "Victim-Offender Mediation: Three Decades of Practice and Research, CONFLICT RESOLUTION QUARTERLY, vol. 22, no. 1-2, Fall-Winter 2004", s. 279-303.

Ünver, Yener/Hakeri, Hakan: Ceza Muhakemesi Hukuku, 17. Baskı, Adalet Yayınevi, Ağustos 2020.

"Victim-Offender Mediation Association Recommended Ethical Guidelines", <http://www.voma.org/docs/ethics.pdf>, Erişim Tarihi: 14.06.2021, s. 1-8.

Yenisey, Feridun: "Alternatif Muhakeme Usulleri, Önleme ve Koruma Tedbirleri", Ceza Muhakemesi Hukuku Başvuru Kitabı, Editörler: Feridun Yenisey, Ayşe Nuhoglu, 6. Baskı, Bilge Yayınevi, Ocak 2021.

Yenisey, Feridun/Nuhoglu, Ayşe: Ceza Muhakemesi Hukuku, 8. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Eylül 2020.

Yerdelen, Erdal/**Özbek**, Mustafa Serdar/**Altuntaş**, Şeyda/**Boz**, Burak/**Erdem**, Dilek Özge/**Yılmaz**, Berna Ayşen: Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma, Adalet Yayınevi, Nisan 2018.

Zafer, Hamide: “Türk Ceza Hukukunda Fail-Mağdur Uzlaşması (TCK m. 73/8)”, Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 5, S. 2, Aralık 2006, s. 117-140.

Zehr, Howard: “Commentary: Restorative Justice: Beyond Victim-Offender Mediation”, CONFLICT RESOLUTION QUARTERLY, vol. 22, no. 1-2, Fall-Winter 2004, s. 305-315.

- <https://alternatifcozumler.adalet.gov.tr/>
- <https://www.federalpay.org/employees/occupations/mediation>,
- <https://www.mediatorcertification.org/>,
- <https://ovc.ojp.gov/>

TÜRK CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA UZLAŞTIRMA EDİMİNDE HUKUKA VE AHLAKA UYGUNLUK

(Legality and Morality in the Act of Reconciliation)

Av. Arb. Pakize Pelin ÖZŞAHİNLİ¹

ÖZET

Onarıcı adalet anlayışına dayanan uzlaştırmada taraflarca, mağdurun ya da suçtan zarar görenin uzlaştırma konusu suçtan doğan zararının giderilmesi için kural olarak şüpheli ya da sanık tarafından yerine getirilmesi gereken bir edim belirlenebilmektedir. CMK m. 253/17 gereğince belirlenen bu edimin tarafların özgür iradelerine dayanması ve hukuka uygun olması gerekir. Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği 18., 25. ve 33. maddelerinde edimin hukuka ve ahlaka uygun olması şeklinde ifade edilmişse de hukuka uygunluk aynı zamanda ahlaka uygunluğu da içermektedir.

Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği m. 33'te edimin konusu düzenlenmiş, edim olarak kararlaştırılabilecek örnekler sayılarak tarafların, sayılan edimlerden bir ya da birkaçını veya bunların dışında belirlenen hukuka ve ahlaka uygun başka bir edimi kararlaştırabilecekleri belirtilmiştir. Bu çalışmada edim kavramı, Yönetmelikte belirtilen edimler, uygulamada karşılaşılan hukuka ve ahlaka uygun olmayan ya da uygunluğu tartışmalı edimler ile edimin denetlenmesi ve son olarak edimin değiştirilmesi ile süresi uygulamadan örnekler vermek suretiyle açıklanmaya çalışılacaktır. Edimin hukuka ve ahlaka uygunluğu ile değiştirilme süresi konularında uygulamada karşılaşılan tereddütler ve ortaya çıkan farklı çözüm seçenekleri de değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Uzlaşma, Uzlaştırma, Uzlaşma edimi, Edimin değiştirilmesi, Uzlaştırma raporu

GİRİŞ

Onarıcı adalet anlayışına hizmet eden uzlaştırma, mağdur veya suçtan zarar gören ile şüpheli veya sanığın özgür iradeleri ile kabul etmeleri halinde uygulanan bir alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemidir.

---

¹ Avukat, Arabulucu, Uzlaştırmacı, İzmir Barosu Üyesi

KAYNAKÇA

- Cüni**, Orhan/**Özcan**, Merve/**Arslan**, Çetin/**Değirmenci**, Olgun: Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Kitabı, Ankara 2021.
- Doğan**, Koray: “Ceza Muhakemesinde Hüküm”, Ceza Hukuku Dergisi, Sayı: 7, Ankara 2008.
- Erdem**, Mustafa Ruhan/**Eser**, Ferda/**Özşahinli**, Pakize Pelin: 100 Soruda Uzlaştırma Uzlaştırmacının El Kitabı, Ankara 2017.
- İpek**, Ali İhsan/**Parlak**, Engin: Uzlaşma, Ankara 2011.
- Kaymaz**, Seydi/**Gökcan**, Hasan Tahsin: Uzlaşma ve Önödeme, Ankara 2007.
- Kaymaz**, Seydi/**Gökcan**, Hasan Tahsin: “Uzlaşmada Edimin Konusu”, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi Uzlaşma”, Özel Sayı: 1, İstanbul 2010.
- Özbek**, Mustafa Serdar/**Cüni**, Orhan/**Özcan**, Merve: Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma Eğitim Kitabı, Ankara 2018.
- Özbek**, Veli Özer/**Doğan**, Koray: “Ceza Muhakemesi Kanunu’nda 5560 Sayılı Kanun’la Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi”, Ceza Hukuku Dergisi, Sayı: 2, 2006.
- Özşahinli**, Pakize Pelin/**Uluocak Acabey**, Uğur/**Balkan**, Tuğba/**Özşahinli**, Özkan: Uzlaştırmacı Sınavına Hazırlık Soru Bankası, Ankara 2021.
- Soysal**, Tamer: “Türk Ceza Hukukunda Uzlaşma”, Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaşma, İstanbul 2005.
- Ünver**, Yener: “Organ Nakli ve Hukuksal Boyutu”, Ceza Hukuku Dergisi, Sayı: 7, 2008.
- Yerdelen**, Erdal: “Uzlaştırma Hususunda Sorunlu Konular”, Ceza Hukukunda Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemleri Sempozyumu (18-20 Mayıs 2017), Ankara 2018.
- Yılmaz**, Ejder: Hukuk Sözlüğü, Ankara 1985.
- <https://www.hurriyet.com.tr/sikayetci-ile-uzlasan-supheli-tum-organlarini-b-40492565>, Erişim tarihi: 08.06.2021.
  - <https://sozluk.adalet.gov.tr/edim>, Erişim tarihi: 13.06.2021.
  - <https://sozluk.gov.tr/>, Erişim tarihi: 13.06.2021.

İlgin ALBAYRAK

Hazine Avukatı

HÜKMÜN AÇIKLANMASININ GERİ BIRAKILMASI

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması
İlgın Albayrak

Hukuk Yayınları Dizisi – 2948

Birinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 28 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- ACAR** Hüseyin: Türk Ceza Hukukunda Müsadere Kurumu, 1. Baskı, Ankara 2019.
- AKSOY** M. Ramazan: “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması”, Y.99, S.31, Mayıs 2008, [225-241], (<https://adaletdergisi.adalet.gov.tr/arsiv/adaletdergisi/2008/sayi31-mayis2008-sene99-s251.pdf>), E.T.31.05.2021.
- ALTINPARMAK** Cüneyd: “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararına İtirazın Mahiyeti”, THD, C.4, S.35, Temmuz 2009, [75-82], (<https://www.jurix.com.tr/article/585>), E.T. 29.01.2021.
- ALTUĞ** Şahin: Ceza Hukukunda Müsadere Kavramı,1. Baskı, Ankara 2017.
- ARAS** Bahattin: “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kurumu ve Uygulamadaki Sorunlar”, THD, C.3, S.22, Haziran 2008, [7188], (<https://www.jurix.com.tr/article/373>), E.T.29.01.2021.
- ARSLAN** Ramazan/**YILMAZ** Ejder/**TAŞPINAR** AYVAZ Sema/ **HANAĞASI** Emel: Medeni Usul Hukuku, 5.Baskı, Ankara 2019.
- ARTUÇ** Mustafa: Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması, 3. Baskı, Ankara 2010.(Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması).
- ARTUÇ** Mustafa: Pratik Ceza Muhakemesi Kanunu-Açıklamalı,3.Baskı, Ankara 2020.(Açıklamalı Ceza Muhakemesi Kanunu).
- ARTUÇ** Mustafa: “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması”, THD, C.3, S.21, Mayıs 2008, [107-126], (<https://www.jurix.com.tr/article/357>), E.T. 29.01.2021.
- ARTUK** Mehmet Emin /**GÖKCEN** Ahmet/**ALŞAHİN** M. Emin/ **ÇAKIR** Kerim: Gerekçeli Ceza Kanunları, 21. Baskı, Ankara 2020.
- ARTUK** Mehmet Emin/ **TAN** Umran Sölez: “Çocuk Ceza Hukuku Açısından Hükmün Ertelenmesi Müessesesi”, [63-82], (<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/36586>), E.T.07.01.2021.
- AYDIN** Devrim: “Ceza Muhakemesi Kanunu’nda İtiraz”, TBBD, S.65, 2006, [61-72], (<http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2006-65-238>), E.T.11.04.2021.
- BABA** Yasemin: Türk Ceza Kanunu’nda Etkin Pişmanlık, 1.Baskı, İstanbul 2013.
- BALIK** Mehmet: Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması,1.Baskı, Ankara 2015.

- BALO** Yusuf: Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması, 1. Baskı, Ankara 2016.
- BAŞTÜRK** İhsan: Hükümün Açıklanmasının Ertelenmesi, 1. Baskı, Ankara 2014.
- BEKRİ** Nedim M.: “Gerekçeli Karar Hakkı”, ABD, S.3, 2014, [205-228], (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/398187#:~:text=Gerek%C3%A7eli%20karar%20hakk%C4%B1%2C%20g%C3%BCn%C3%BC%2D%20m%C3%BCzde,ve%20uygulamalarla%20hukukumuzda%20da%20korunmaktad%C4%B1r.>), E.T.07.01.2021.
- CENTEL** Nur /**ZAFER** Hamide: Ceza Muhakemesi Hukuku, 18. Bası, İstanbul 2020.
- CERTEL** Abdulkadir: Müsadere, 1. Baskı, Ankara 2008.
- ÇİĞLİ** Halil: “Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararlarına İtiraz ve İtiraz Mercii Yetkileri”, TAAD, Y.5, S.18, Temmuz 2014, [387-417], (<https://app.trdizin.gov.tr/publication/paper/detail/TVRVNE9ETTFOUT09>), E.T.07.01.2021.
- ÇINAR** Ali Rıza: “Hükümün Konusu ve Eylemi (Fiili) Değerlendirmede Mahkemenin Yetkisi”, TBBĐ, S.84, 2009, [31-62], (<http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2009-84-542>), E.T.29/11/2020.
- ÇINARLI** Serkan/ **HIZAL ARSLAN** Sevinç: “Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılmasının Memuriyete Giriş ve Memuriyetin Sona Ermesine Etkisi”, THD, C.12, S.134, Ekim 2017, [14-30], (<https://www.jurix.com.tr/article/9143>), E.T. 01.04.2021.
- DALKILIÇ** Aysun: Türk Ceza Hukukunda Müsadere, 1. Baskı, Ankara 2013.
- DONAY** Süheyl: “Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması”, İBD, C.86, S.2012/5, [152-162], (<https://www.doganturan.av.tr/wp-content/uploads/2019/05/Cilt-86-Say%C4%B1-2012-5.pdf>), E.T.28.12.2020.
- DÖMEZER** Sulhi/ **ERMAN** Sahir: Nazarî ve Tatbikî Ceza Hukuku, Cilt II, 14. Bası, İstanbul 2019. (Ceza Hukuku Cilt II 2019).
- DÖNMEZER** Sulhi/ **ERMAN** Sahir: Nazarî ve Tatbikî Ceza Hukuku, Cilt III, 14. Bası, İstanbul 2020. (Ceza Hukuku Cilt III 2020).
- ERDEM** Ali: “Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması”, İzmir Barosu Dergisi, Y.84, S.1, Ocak 2013, [93-125], (<http://kutuphane.izmirbarosu.org.tr/img/2013-1.pdf>), E.T.10.01.2021. (Hükümün Geriye Bırakılması).
- ERDEM** Mustafa Ruhan: “Ceza Hukukunda Cezaların Ertelenmesine İlişkin Düzenlemelere Anayasal Bir Bakış”, AYD, C.18, 2001, [17-40], (<https://anayasa.gov.tr/media/4656/erdem.pdf>), E.T.07.01.2021. (Cezaların Ertelenmesi).

- FEYZİOĞLU** Metin: Vicdani Kanaat, 2. Baskı, İstanbul 2015.
- GEDİK** Doğan: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre Müsadere, 2. Baskı, Ankara 2016.
- GÜNAY** Erhan: Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması, 1. Baskı, Ankara 2010.
- GÜNEŞ** Seyithan: Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması, 1. Baskı, İstanbul 2018.
- GÜNGÖR** Devrim: "Şike Suçu", ABD, S.4, 2011, [37-43], (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/397879>), E.T.07.01.2021.
- GÜNGÖR** Devrim/ **OKUYUCU-ERGÜN** Güneş: "Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması", AÜHFD, C.65, S.4, 2016, [1951-1965], (<http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/2150/22275.pdf>), E.T.28.11.2020.
- HOROZGİL** Denizhan: Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması, 1. Baskı, Ankara 2017.
- İNCE** Hüseyin: "Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kurumu", SCD, S.3, 2008, [51-98], (https://www.tchd.org.tr/Uploads/Suc_ve_Ceza_2008_3.pdf), E.T.07.01.2020.
- İPEK** Ali İhsan: Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması, 1. Baskı, Ankara 2010. (Hükümün Geri Bırakılması).
- İPEK** Ali İhsan: "Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararının İkinci Kez Verilecek Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararına Engel Teşkil Edip Etmeyeceğine İlişkin Bir Değerlendirme", THD, Y.6, S.62, Ekim 2011, [62-65], (<https://www.jurix.com.tr/article/1324>), E.T.09.01.2021.
- İPEK** Ali İhsan: "İtiraz Merci, Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararları Açısından Esastan Denetim Yapabilir mi?", C.8, S.86, Ekim 2013, [49-63], (<https://www.jurix.com.tr/article/2061>), E.T.29.01.2021.
- İPEK** Ali İhsan: "Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararlarının Hukuk Muhakemesine Etkisi", THD, C.7, S.67, Mart 2012, [83-88], (<https://www.jurix.com.tr/article/1539>), E.T. 02.04.2021.
- KALE** Harun: "Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılmasının Disiplin Cezalarına Etkisi", THD, C.6, S.60, Ağustos 2011, [45-47], (<https://www.jurix.com.tr/article/1229>), E.T.01.04.2021.
- KARA** Eyüp: "Lekelenmeme Hakkı", AD, S.43, 2012, [257-266], (<https://doczz.biz.tr>), E.T. 25.12.2020.

- KAYMAZ** Seydi: Ceza Muhakemesinde İstinaf, 2.Baskı, Ankara 2020.(İstinaf).
- KAYMAZ** Seydi/ **GÖKCAN** Hasan Tahsin: Uzlaşma ve Önödeme, 2.Baskı, Ankara 2007.
- KAYMAZ** Seydi: “Ceza Muhakemesinde Aleyhte Değişirme Yasağı”, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, MÜHFHAD Özel Sayısı, C.19, S.2, 2013, [1397-1451], (<https://dergipark.org.tr/tr/download/issue-full-file/48280>), E.T.07.01.2021.
- KESKİN** Serap: “Ceza Muhakemesinde Müdafie Yapılan Tebligat Sanığa Yapılmış Sayılır mı?”, İHFM, C.55, S.3, 1997, [355-364], (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/95799>), E.T.10.12.2020.
- KESKİNSOY** Ömer: Ceza Hukuku (Genel Hükümler) Ders Notları ve Soruları, Güncellenmiş Son Baskı, Ankara 2020.
- KOCA** Mahmut/ **ÜZÜLMEZ** İlhan: Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 13.Baskı, Ankara 2020.
- KUMBASAR** Enver: Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması, 1. Baskı, Ankara 2012.
- KUNTER** Selahattin: Ceza Muhakemesi Hukuku, 9.Bası, İstanbul 1989, (<https://bau.edu.tr/icerik/8343-hukuk-fakultesi-doktrin>), E.T.26.11.2020.
- KURŞUN** Günal: Ceza Muhakemesinde Hüküm,1.Baskı, Ankara 2016.
- MERAN** Necati: “Yargıtay Kararlarında Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması”, THD, C.5, S.44, Nisan 2010, [113-127], (<https://www.jurix.com.tr/article/736>), E.T.29.01.2021.
- ODYAKMAZ** Zehra/ **KAYMAK** Ümit: Anayasa Hukuku,23. Bası, İstanbul 2019.
- ÖLGÜN** Sevinç: “Ceza Muhakemesi Kanununa Göre Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması”, THD, C.3, S.22, Haziran 2008, [63-69], (<https://jurix.com.tr/article/372>), E.T.11.04.2021.
- ÖNDER** Ayhan: Ceza Hukukunda Tecil ve Benzeri Müesseseler (Mukayeseli Hukukta ve Hukukumuzda), 1. Baskı, İstanbul 1963.
- ÖZBEK** Veli Özer/ **BAŞBÜYÜK** İsa: “Hükümün Açıklanmasının Geriye Bırakılması Kararlarına İtirazın İncelenme Usulünün Mağdur/Suçtan Zarar Gören Bakımından Ortaya Çıkardığı Sorun Üzerine”, CHD, C.8, S.21, Nisan 2013, [7-19], (<https://www.jurix.com.tr/article/3047>), E.T.29.01.2021.

- ÖZBEK** Veli Özer/ **MERAKLI** Serkan: “Karar İncelemesi- Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararına İtiraz Üzerine Yapılacak Denetim”, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.19, S.2, 2013, [221-236], (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/807451>), E.T. 19.05.2021.
- ÖZEN** Muharrem: Ceza Muhakemesi Hukukunda İtiraz Kanun Yolu, 1. Basım, Ankara 2011.
- ÖZEN** Muharrem/**YILMAZ** Sacit: “Şike ve Teşvik Primi Suçları”, ABD, S.2, 2012, [19-41], (<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/397937>), E.T.07.01.2020.
- ÖZGENÇ** İzzet: Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 16. Bası, Ankara 2020.(Ceza Genel Hükümler).
- ÖZGENÇ** İzzet: Türk Ceza Hukuku Mevzuatı, 26.Bası, Ankara 2020. (Ceza Hukuku Mevzuatı).
- ÖZGENÇ** İzzet/ **ÜZÜLMEZ** İlhan: Ceza Genel Hukuku,3.Baskı, Ankara 2020.
- ÖZTÜRK** Bahri/ **TEZCAN** Durmuş/**ERDEM** Mustafa Ruhan/**SIRMA GEZER** Özge/**SAYGILAR KIRIT** Yasemin F./ **ALAN AKCAN** Esra/ **ÖZAYDIN** Özdem/**ERDEN TÜTÜNCÜ** Efser/**ALTINOK VILLEMIN** Derya/ **CAN TOK** Mehmet: Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 14. Baskı, Ankara 2020.
- PARLAR** Ali: Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması ve Erteleme, 2.Bası, Ankara 2015.
- PARLAR** Ali/ **YAMAN** Reyhan/ **ŞENSOY** Erdal: Ceza Yargılamasında İstinaf Sistemine Göre İspat Gerekçe ve Hüküm, 1.Baskı, İstanbul 2017.
- PEKCANITEZ** Hakan/**ATALAY** Oğuz/ **ÖZEKES** Muhammet: Medenî Usûl Hukuku,7.Bası, İstanbul 2019.
- SARIGÜL** Ali Tanju: “Türk ve Alman Hukuku’nda Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması”, TBBD, S.118, 2015, [125-162], (<http://tbbdergisi.baro-birlik.org.tr/m2015-118-1475>), E.T.07.01.2021. (Türk ve Alman Hukukunda).
- SARIGÜL** Ali Tanju: “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararlarının Denetiminde Kanun Yolu Sorunu”, C.29, S.125, Temmuz 2016, [59-84], (<https://www.jurix.com.tr/article/11480>), E.T.28.01.2021.

- SENCER** Sıla/**KURŞUN** Ali Suphi: “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasının Hukuk Davalarına Etkisi”, THD, C.12, S.129, Mayıs 2017, [33-49], (<https://www.jurix.com.tr/article/7687>), E.T.29.01.2021.
- SEZER** Yasin/ **İPEK** Ali İhsan: “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasının Kamu Personel Hukukuna Etkileri”, TAAD, C.1, Y.1, S.3, 20 Ekim 2010, [43-74], (<https://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423934998.pdf>), E.T.29.12.2020.
- ŞAHİN** Cumhur: “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararına İtirazda İncelemenin Kapsamı”, MÜHFHAD, C.19, S.2, 2013, [283-294], (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/maruhad/issue/48280/619888>), E.T.31.05.2021.
- ŞAHİN** Cumhur/**GÖKTÜRK** Neslihan: Ceza Muhakemesi Hukuku, 3.Baskı, Ankara 2020.
- ŞARE** Ersin: “Türk Hukuk Sisteminde Kabul Edilen Erteleme Kurumları Üzerine Bir İnceleme”, TBBD, C.26, S.111, Mart 2014, [163-236], (<http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2014-111-1365>), E.T.08.01.2021.
- ŞEN** Ersan/**MAVİŞ** Mert: Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması,1.Baskı, Ankara 2014.
- ŞENSES** Erkan: “Ceza Muhakemesi Hukukunda Ceza Verilmesine Yer Olmadığı Kararı”, TBBD, C.25, S.105, Mart 2013, [379-400], (<https://www.jurix.com.tr/article/11136>), E.T.29.01.2021.
- TANER** M. Tahir: Ceza Muhakemeleri Usulü, 2.Bası, İstanbul 1950.
- TEMUR** Turan: “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması”, İBD, C.88, S.5, Eylül 2014, [140-159], (<https://www.jurix.com.tr/article/16491>), E.T.29.01.2021.
- TAŞDEMİR** Kubilay: Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması, 1. Bası, Ankara 2016.
- TOROSLU** Nevzat /**FEYZİOĞLU** Metin: Ceza Muhakemesi Hukuku, 20. Baskı, Ankara 2020.
- TOROSLU** Nevzat/ **TOROSLU** Haluk: Ceza Hukuku Genel Kısım, 25. Baskı, Ankara 2019.
- TÖNGÜR** Ali Rıza: Ceza Hukukunda Yeni Boyutlarıyla Erteleme, 1. Baskı, Ankara 2009.
- TURAN** Hüseyin: Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması, 2. Baskı, Ankara 2014.

- UĞUR** Hüsamettin: “Suça Sürüklenen Çocuklar Hakkında Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması”, *Yargıtay Dergisi*, C.34, S.3, Temmuz 2008, [351-586], (<http://www.yargitaydergisi.gov.tr/dergiler/yd/temmuz2008.pdf>), E.T. 15.12.2020.
- YALTI** Başar: “CMK 231.Maddeye Yapılan Eklemenin Disiplin Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi”, (<https://www.basaryalti.av.tr/belgedosya/?p=makaleler&id=102>), E.T.02.04.2021.
- YENİSEY** Feridun /**NUHOĞLU** Ayşe: *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 8.Baskı, Ankara 2020.
- YERDELEN** Erdal: *Müsadere ve Mülkiyetin Kamuya Geçirilmesi*, 1. Baskı, Ankara 2010.
- YILDIRIM** Akif: *Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması*, 1. Baskı, Ankara 2018.(Geri Bırakma).
- YILDIRIM** Akif: “Disiplin Soruşturamalarında “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması” Kararlarına Dayanılması Masumiyet Karinesinin İhlali Sayılır mı?”, *THD*, C.9, S.95, Temmuz 2014, [119-123], (<https://www.jurix.com.tr/article/2355>), E.T.01.04.2021.
- YILDIRIM** Akif/ **DUMAN** Özgür: “Adalet Yolunda Bir “Nehir Sınavı” Mücadelesi: Mülkiyet Hakkı, Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kurumu ve Müsadere”, *AÜHFD*, C.67, S.1, Mart 2018, [145-199], (<https://www.jurix.com.tr/article/12697>), E.T. 29.01.2021.
- YILMAZ** Ejder: *Hukuk Sözlüğü*,5.Baskı, Ankara 1996.
- YURTCAN** Erdener: *Ceza Yargılaması Hukuku*,16.Bası, Ankara 2019.
- YURTCAN** Erdener: *Ceza Avukatının El Kitabı*, 22.Bası, Ankara 2021.
- YURTCAN** Erdener: *Kesin Hüküm*,3.Bası, İstanbul 2011.
- YÜZBAŞIOĞLU** Cihan: “Ceza Yargılamalarının Disiplin Yargılamaları Bakımından Etkisi”, *GÜHFD*, C.13, S.1, Ocak 2014, [687-716], (<https://www.jurix.com.tr/article/13246>), E.T.01.04.2021.
- ZAFER** Hamide: “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararına Karşı Yapılacak İtirazın İncelenme Usulü (Ceza Muhakemesi Kanunu m.231/12)”, *İş Dünyası ve Hukuk*, Prof. Dr. Tankut Centel’e Armağan, C.720, İÜHF Yayınları, İstanbul 2011, [846-860].
- (www.corpus.com.tr).
- (www.jurix.com.tr).

Dr. Rezan EPÖZDEMİR

HÜKMÜN AÇIKLANMASININ GERİ BIRAKILMASI

4. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması
Rezan Epözdemir

Hukuk Yayınları Dizisi – 1894

Dördüncü Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 99 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

- AKSOY, M. Ramazan, "Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması", **Adalet Dergisi**, Mayıs 2008, 31. Sayı, <http://www.yayin.adalet.gov.tr/> (E.T. 04.09.2015), s.225-241.
- ARAS, Bahattin, "Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kurumu ve Uygulamadaki Sorunlar", **Terazi Aylık Hukuk Dergisi**, Ankara: Seçkin Yayıncılık, Haziran 2008, Yıl-3, Sayı- 22, s.71-88.
- ARCAGÖK, M. Sait, "Ceza Kovuşturmasının Disiplin Soruşturması Üzerindeki Etkisi", **Maliye Dergisi**, Eylül-Aralık 2000, Sayı-135, <http://www.sgb.gov.tr/> (E.T.20.11.2015), s.3-11.
- ARISOY, Mine, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda İmar Kirliliğine Neden Olma Suçu", **Terazi Aylık Hukuk Dergisi**, Ankara: Seçkin Yayınları, Birinci Baskı, Eylül 2007, s.87-103.
- ARTUÇ, Mustafa, "Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması", **Terazi Aylık Hukuk Dergisi**, Ankara: Seçkin Yayıncılık, Yıl-3, Sayı-21, Mayıs 2008, s.107-126.
- ARTUÇ, Mustafa, **Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması**, Üçüncü Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2010.
- ARTUK, Mehmet Emin-GÖKCEN, Ahmet-YENİDÜNYA, Ahmet Caner, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Dokuzuncu Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi, 2015.
- ARTUK, Mehmet Emin- YENİDÜNYA, Ahmet Caner, "Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Erteleme Müessesesi", **Prof. Dr. Sahir Erman'a Armağan**, İÜHF Eğitim, Birinci Baskı, İstanbul: Öğretim ve Yardımlaşma Vakfı Yayını, 1999, s.55-87.
- ARTUK, Mehmet Emin, "Güvenlik Tedbirleri", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 2008, Cilt-12, Sayı-1, 2, <http://webftp.gazi.edu.tr/> (E.T.16.09.2015), s.461-492.
- ARTUK, Mehmet Emin- TAN, Umran Sölez, "Çocuk Ceza Hukuku Açısından Hükmün Ertelenmesi Müessesesi", **Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi**, 1992, Cilt-47, Sayı-1, <http://dergiler.ankara.edu.tr/> (E.T.05.05.2015), s.63-82.

- ATALAY, Osman, “İnfazda Denetim Süresi Konusu”, <http://www.ankara.adalet.gov.tr/> (30.09.2015).
- ATALAY, Osman, “Şartlı Erteleme ve Şartlı Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararının İnfazı”, **Terazi Aylık Hukuk Dergisi**, Ankara: Seçkin Yayınları, Eylül 2009, Yıl-4, Sayı-37, s.135-138.
- AYDIN, Devrim, “Ceza Muhakemesi Hukukunda İtiraz”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Temmuz/Ağustos 2006, Sayı-65, [http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2006-65-238\(26.10.2015\)](http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2006-65-238(26.10.2015)), s.61-72.
- AYTEKİN İNCEOĞLU, Asuman, “Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Mevcut ve Olası Sorunları ile Uzlaşma Kurumu”, **3. Yılında Ceza Adaleti Sistemi**, (Editör: Bahri Öztürk), Ankara: Seçkin Yayınevi, 2009, s.649-660.
- BAKICI, Sedat, “İstanbul Barosu 132. Kuruluş Yıldönümü Etkinlikleri, CMK Çalıştayı, İstanbul 06 Nisan 2010’da sunulan Tebliğ Metni”, **CMK Çalıştayı, Görüşler/Tartışmalar**, İstanbul: İstanbul Barosu Yayını, 2010, s.103-111.
- BALCI, Murat, **Ceza Muhakemesinde Hüküm ve Çeşitleri**, Birinci Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi, 2013.
- BALIK, Mehmet, **Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması**, Birinci Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi, 2015.
- BALO, Yusuf Solmaz, **Çocuk Ceza Hukuku**, İkinci Baskı, Ankara: Adalet Yayınları, 2005.
- BAŞTÜRK, İhsan, **Hükümün Açıklanmasının Ertelenmesi**, Birinci Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi, 2014.
- BAYRAKTAR, Köksal, “Ceza Hukuku ve Siyaset”, **Uğur Alacakaptan’a Armağan**, İstanbul: BÜ Yayınları, 2008, s.127-134.
- BEKAR, Elif, “Ceza Muhakemesinde Hüküm Çeşitleri (CMK m. 223)”, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, C. LXXV, S. 1, 2017, s. 15-60.
- BIÇAK, Vahit, **Suç Muhakemesi Hukuku**, İkinci Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2011.
- CENTEL, Nur-ZAFER, Hamide, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, On İkinci Baskı, İstanbul: Beta Yayınevi, 2015.
- CENTEL, Nur- ZAFER, Hamide- ÇAKMUT, Özlem, **Türk Ceza Hukukuna Giriş**, SekizinciBaskı, İstanbul: Beta Yayınevi, 2014.

- CENTEL, Nur, "Denetimli Serbestlik", **Or.Prof.Dr. Sulhi DÖNMEZER Armağanı C.1**, Ankara: TCHD ve AAM Yayınları, 2008, s.531-553.
- Ceza Muhakemesi Kanunu Tasarısı**, Ankara: T.C. Adalet Bakanlığı, 2003.
- Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Tasarısı**, Ankara: T.C. Adalet Bakanlığı, 2000.
- CİHAN, Erol, "Ceza Muhakemesi Hukukunun Gayesi", **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1963, Sayı-3, 4, s.701-712.
- ÇALIŞKAN, Mustafa-MENCİK, Yunus, "Değişen Dünyanın Yeni Yüzü: Sosyal Medya", **Akademik Bakış Dergisi**, Sayı: 50, 2015.
- ÇETİN, Soner, "Ceza Muhakemesi Kanununda Uzlaşma (CMK n.253, 254, 255)", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, 2009, Sayı-82, s.1-33.
- ÇETİNTÜRK, Ekrem, **Onarıcı Adalet**, Ankara: HD Yayıncılık, 2008.
- ÇİĞLİ, Halil, **Ceza Yargılamasında Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması**, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, [https://tez.yok.gov.tr/\(E.T.22.06.2015\)](https://tez.yok.gov.tr/(E.T.22.06.2015)), 2010.
- ÇİĞLİ, Halil, "Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararına Karşı İtiraz ve İtiraz Mercin Yetkileri", **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, Temmuz 2014, Yıl:5, Sayı:18, s.387-417.
- ÇINAR, Ali Rıza, "Aleyhe Değiştirme Yasağı Kuralı", **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Özel Sayı Prof.Dr. Nur Centel'e Armağan**, 2013, Cilt-19 Sayı-2, [http://e-dergi.marmara.edu.tr/\(26.10.2015\)](http://e-dergi.marmara.edu.tr/(26.10.2015)), s.603-666.
- ÇINAR, Ali Rıza, "Hükmün Konusu ve Eylemi Değerlendirmede Mahkemenin Yetkisi", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, 2009, Sayı-84, s.31-62.
- ÇOLAK, Haluk-ALTUN, Uğurtan, "Kısa Süreli Hapis Cezaları, Seçenekli Yaptırımlar ve İnfaz Rejimleri", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, 2006, Sayı 67, tbbdergisi.barobirlik.org.tr (E.T. 22.05.2015), s.163-229.
- DEĞİRMENCİ, Olgun, "Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukukunda Mağdur Hakları", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, 2008, Sayı 77, s.33-86.
- DEMİRBAĞ, Fahrettin, "Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Uygulamada Ortaya Çıkan Sorunlar-", Bahçeşehir Üniversitesi, **Prof.Dr.Feridun Yenisey'e Armağan**, Cilt-1, Birinci Baskı, İstanbul: Beta Yayınları, Ekim 2014, s.1398-1464.
- DEMİRBAŞ, Timur, **İnfaz Hukuku**, Dördüncü Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2015.

- DÖNMEZER, Sulhi- ERMAN, Sahir, **Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku Genel Kısım C. III**, On İkinci Baskı, İstanbul: Beta Yayınları, Ekim 1997.
- ERCAN, İsmail, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Dokuzuncu Baskı, İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2015.
- ERÇİN, Ferhat, **Ceza Mahkemesi Kararlarının Hukuk Mahkemesine Etkisi (B.K.53. madde)**, İstanbul: Der Yayınları, 2000.
- ERDEM, Mustafa Ruhan, “Ceza Hukukunda Cezaların Ertelenmesine İlişkin Düzenlemelere Anayasal Bakış”, **Anayasa Yargısı Dergisi**, 2001 Cilt 18, s.17-40.
- EREN, Fikret, **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, On Altıncı Baskı, Ankara: Yetkin Yayınları, 2014.
- GÜLTEKİN, Özkan, “Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Önödeme ve Uygulaması”, **Ceza Hukuku Dergisi**, Ankara: Seçkin Yayıncılık, Aralık 2007, Yıl-2, Sayı-5, s.203-252.
- GÜNAY, Erhan, **Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması**, Birinci Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2010.
- GÜNAY, Erhan, **Yargıtay Kararları Eşliğinde Uygulamalı-Örnekli İmar Kirliliğine Neden Olma ve Bağlantılı Görev Suçları**, Birinci Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2015.
- GÜNDÜZ, Bilal, “Son Değişiklikler Işığında Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması”, **Ankara Barosu Dergisi**, Kış 2008, Yıl-66, Sayı-1, <http://www.ankarabarosusu.org.tr/> (E.T.03.07.2015), s.155-170.
- GÜRİSOY, Kemal Tahir, “Manevi Zarar ve Tazmini”, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 1973, Cilt 30, Sayı 1-4, <http://auhf.ankara.edu.tr> (E.T.13.08.2015), s.7-56.
- GÜRÜHAN, Caner, “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasına İlişkin Güncel Sorunların Yargıtay Kararları Işığında Değerlendirilmesi”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, 2014, Sayı-111, <http://tbdbdergisi.barobirlik.org.tr/m2014-111-1364> (E.T.14.10.2015), s.133-162.
- HACIOĞLU, Burhan Caner, “1997 Tarihli Türk Ceza Kanunu Tasarısı Hakkında Düşünceler” **Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 2000, Cilt-4, Sayı-1, 2, s.97-104.
- HAKERİ, Hakan-UNVER, Yener, **Ceza Muhakemesi Hukuku Temel Bilgiler**, Dokuzuncu Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi, 2013.

- Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun 13-16 Haziran 2013 tarihinde Mardin'de yapılan Hukuki Müzakere Toplantısı Raporu**, <http://hmt.hsyk.gov.tr/konular/adli-yargi/ceza-hukuku/11-hukmun-aciklamasinin-geri-birakilmasi/3.pdf> (E.T.15.07.2015).
- İÇEL, Kayıhan-SOKULLU AKINCI, Füsün-ÖZGENÇ, İzzet-SÖZÜER, Adem-MAHMUTOĞLU, Fatih Selami-ÜNVER, Yener, **Yaptırım Teorisi**, Birinci Baskı, İstanbul: Beta Yayınevi, 2001.
- İÇEL, Kayıhan, "Hürriyeti Bağlayıcı Cezalara Seçenek Olan Müesseselerdeki Gelişmeler ve Türk Ceza Sisteminin Bu Yönden Değerlendirilmesi", **Değişen Toplum ve Ceza Hukuk Karşısında Türk Ceza Kanunu'nun 50. Yılı ve Geleceği Sempozyumu**, İstanbul, 22-26 Mart 1976, İÜ Yayın No: 2270 İÜHF No:511, Ceza Hukuku ve Kriminoloji Enstitüsü No:19, İstanbul 1977, s.319-344.
- İNCE, Hüseyin, "Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kurumu", **Suç ve Ceza Dergisi**, (Temmuz/Ağustos/Eylül 2008), s.51-80.
- İPEK, Ali İhsan, **Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması**, Birinci Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi, 2010.
- KABOĞLU, İbrahim Ö., **Özgürlükler Hukuku**, Yedinci Baskı, İstanbul: İmge Yayınevi, 2002.
- KAFES, Veli, "Ceza Hukukunda Mağdurun Zararının Giderilmesi", **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 2011, Cilt:60, Sayı:1, s.83-156.
- KAMER, Vehbi Kadri, "Ceza Adalet ve İnfaz Sistemi İçinde Denetimli Serbestlik Sisteminin Önemi", **Adalet Dergisi**, 2008, 31. Sayı, www.yayin.adalet.gov.tr(E.T.08.10.2015), s.69-80.
- KAN AYDIN, Çağrı, "Adil Yargılanmanın Bir Unsuru Olarak 'Susma Hakkı'", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, 2010, 91. Sayı, s.146-180.
- KANGAL, Zeynel, **Askeri Ceza Hukuku**, İkinci Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, Ekim 2012.
- KARAKAŞ DOĞAN, Fatma, "Suçtan Doğan Mağduriyetin Devlet Tarafından Giderilmesi ve Suç Mağdurlarına Yardım Hakkında Kanun Tasarısı", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, 2011, Sayı 95, s.197-234.
- KAYMAZ, Seydi, "Ceza Muhakemesinde Aleyhte Değiştirme Yasağı" **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**, Özel Sayı Prof.Dr.Nur Centel'e Armağan, 2013, Cilt-19 Sayı-2, <http://e-dergi.marmara.edu.tr/>(E.T.26.10.2015), s.1397-1451.

- KILDAN, İsmail Turgut, “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kurumunun Yargıtay Kararları Işığında İncelenmesi”, **Adalet Dergisi**, Eylül 2009, 35.Sayı, s.143-176.
- KILIÇOĞLU, Ahmet, **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, On Altıncı Baskı, Ankara: Turhan Kitabevi, 2012.
- KIRMIZIDAĞ, Yüksel, **Ceza Muhakemesi Hukukunda Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması**, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009, [https://tez.yok.gov.tr/\(E.T.05.06.2015\)](https://tez.yok.gov.tr/(E.T.05.06.2015)).
- KOCA, Mahmut- ÜZÜLMEZ, İlhan, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Sekizinci Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2015.
- KOCAOĞLU, Serhat Sinan, “Susma Hakkı”, **Ankara Barosu Dergisi**, 2011, Sayı-1, s.29-58.
- KOÇOĞLU, Yiğit Gökçehan, **Görevi Kötüye Kullanma Suçu**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2021.
- KUMBASAR, Enver, **Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması**, Birinci Baskı, Ankara: Seçkin Yayınları, 2012.
- KUNTER, Nurullah-YENİSEY, Feridun-NUHOĞLU, Ayşe, **Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku**, İkinci Kitap, On yedinci Bası, İstanbul: Beta Yayınevi, 2010.
- KURŞUN, Günel, **Ceza Muhakemesinde Hüküm**, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011, [https://tez.yok.gov.tr/\(E.T.13.04.2015\)](https://tez.yok.gov.tr/(E.T.13.04.2015)).
- LİMON, Aslıhan, “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar”, **Adalet Dergisi**, 2013, Sayı-45, www.yayin.adalet.gov.tr (E.T.09.10.2015), s.89-116.
- MADEN, Mehmet, **Hapis Cezasına Seçenek Yaptırımlar**, Birinci Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi, 2012.
- MAHMUTOĞLU, Fatih, “Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi ve Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması”, **Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 3 Yılı**, Sempozyum, İstanbul: TCHD Yayınları, 2009, s.349-368.
- MERAN, Necati, “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Konusunda Bazı Çözüm Önerileri”, **Terazi Aylık Hukuk Dergisi**, Ankara: Seçkin Yayıncılık, Yıl:3, Sayı:23, Temmuz 2008, s.61-73.
- NUHOĞLU, Ayşe, “Çocuk Ceza Hukukunda Erteleme ve Yargı Dışı Önlemler”, **Prof. Dr. Nuri Çelik’e Armağan Cilt I**, İstanbul: MÜHF Yayınevi, 2001, s.313-325.

- NURSAL, Necati- ATAÇ, Selcen, **Denetimli Serbestlik ve Yardım Sistemi (Probation)**, Birinci Baskı, Ankara: Yetkin Yayıncılık, 2006.
- OLGUN, Sevinç, “Ceza Muhakemesi Kanununa Göre Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması”, **Terazi Aylık Hukuk Dergisi**, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2008, Yıl-3, Sayı-22, s.63-69.
- ÖNDER, Ayhan, **Ceza Hukukunda Tecil ve Benzeri Müesseseler**, İstanbul Üniversitesi Yayınları, No:1011, Hukuk Fakültesi No:209, İstanbul, 1963. (*Tecil*)
- ÖNDER, Ayhan, **Sulh Ceza Hakiminin Ceza Kararnamesi**, İstanbul Üniversitesi Yayınları No:1207 Hukuk Fakültesi No: 257, İstanbul: Sermet Matbaası, 1966.
- ÖNDER, Tamer, “Şahsi Dava”, **Ankara Barosu Dergisi**, 1988, Sayı 4, s.571-577.
- ÖZBEK, Veli Özer- BAŞBÜYÜK, İsa, “Hükümün Açıklanmasının Geriye Bırakılması Kararlarına İtirazın İncelenme Usulünün Mağdur/Suçtan Zarar Gören Bakımından Ortaya Çıkardığı Sorun Üzerine”, **Ceza Hukuku Dergisi**, Ankara: Seçkin Yayıncılık, Nisan 2013, Yıl: 8, Sayı: 21, s.7-19.
- ÖZBEK, Veli Özer- KANBUR, Mehmet Nihat- DOĞAN, Koray- BACAKSIZ, Pınar- TEPE, İlker, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Altıncı Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2015.
- ÖZBEK, Veli Özer, **Yeni Türk Ceza Kanununun Anlamı Cilt 1**, İkinci Baskı, Ankara: Seçkin Yayınları, 2005.
- ÖZBEK, Veli Özer, “Yeni Ceza Muhakemesi Kanununun Değerlendirilmesi”, **Hukuk ve Adalet Dergisi**, Ekim 2005, s.12-23.
- ÖZDEMİR, Metin, **Denetimli Serbestlik Tedbiri olan Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması ve Uygulaması**, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü Sosyal Bilimler Anabilim Dalı, 2011, [https://tez.yok.gov.tr/\(E.T.29.09.2015\)](https://tez.yok.gov.tr/(E.T.29.09.2015)).
- ÖZEL, Çağlar, “Sözleşme Dışı Sorumlulukta Yansıma Zarar ve Giderimine İlişkin Bazı Düşünceler”, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 2001, Cilt 50, Sayı 4, s.81-106.
- ÖZEN, Mustafa, **Ceza Muhakemesinde İtiraz Kanun Yolu**, Birinci Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi, 2011.
- ÖZEN, Mustafa, “No Bis In Idem (Aynı Fiilden İki Kez Yargılama Olmaz) İlkesi”, **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. XIV, Y. 2010, S.1, s.389-417.

- ÖZGENÇ, İzzet, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, On Birinci Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2015.
- ÖZGENÇ, İzzet, “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması”, **3. Yılında Ceza Adaleti Sistemi**, İstanbul 1-3 Haziran’da Sunulan Tebliğ, (Editör: Bahri Öztürk), Ankara: Seçkin Yayınevi, 2009, s.49-59.
- ÖZSOY, Nevzat, “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması”, **İzmir Barosu Dergisi**, Ocak 2008, Yıl-73, Sayı-1, s.76-93.
- ÖZTÜRK, Bahri- ERDEM, Mustafa Ruhan, **Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku**, On birinci Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2007.
- ÖZTÜRK, Bahri- ERDEM, Mustafa Ruhan, **Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku**, On Beşinci Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2015.
- PALUT, Adem, **Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması**, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013, <https://tez.yok.gov.tr/> (E.T.23.05.2015).
- PARLAR, Ali, **Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması ve Erteleme**, Birinci Baskı, Ankara: Bilge Yayınevi, 2010.
- PARLAR, Ali- HATİPOĞLU, Muzaffer, **Ceza Muhakemesi Kanunu Yorumu**, İkinci Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2008.
- SARIGÜL, Ali Tanju, “Türk ve Alman Hukuku’nda Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Mayıs-Haziran 2015, Sayı 118, s.125-162.
- SEZER, Yasin-İPEK, Ali İhsan, “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasının Kamu Personel Hukukuna Etkileri”, **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, 20 Ekim 2010, Cilt-1, Yıl-1, Sayı-3, <http://www.taa.gov.tr> (E.T.22.10.2015), s.43-74.
- SOYASLAN, Doğan, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Beşinci Baskı, Ankara: Yetkin Yayınları, 2014.
- ŞAHİN, Cumhur, “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararına İtirazda İncelemenin Kapsamı”, **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**, Özel Sayı Prof.Dr.Nur Centel’e Armağan, 2013, Cilt-19 Sayı-2, <http://dosya.marmara.edu.tr/> (E.T.02.11.2015), s.283-293.
- ŞARE, Ersin, “Türk Hukuk Sisteminde Kabul Edilen Erteleme Kurumları Üzerine İnceleme”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Mart-Nisan 2014, Sayı 111, s.163-236.

- ŞAHİNKAYA, Yalçın, **Suçsuzluk Karinesi**, Birinci Baskı, Ankara: Seçkin Yayınları, 2008.
- ŞEN, Ersan, MAVİŞ, Mert, **Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması**, Birinci Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2014.
- TANDOĞAN, Haluk, **Türk Mes'uliyet Hukuku**, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2010.
- TANER, Fahri Gökçen, "Hükmün Açıklanmasının Ertelenmesinin (Geri Bırakılmasının) Hukuki Niteliği ve Ertelemeyi Kabul Edip Etmediğinin Sanığa Duruşma Evresinin Sonra Ermesinden Önce Sorulmasının Hukuka Aykırılığı Üzerine", **Ankara Barosu Dergileri**, 2011, Sayı-4, [http://www.ankarabarusu.org.tr/\(E.T.17.05.2015\)](http://www.ankarabarusu.org.tr/(E.T.17.05.2015)), s.285-298.
- TOPUZ, Murat, "İsviçre ve Türk Borçlar Hukuku ile Karşılaştırmalı Olarak Roma Borçlar Hukukunda Maddi Zarar ve Bu Zararın Belirlenmesi", (**Doktora Tezi**, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010).
- TOROSLU, Nevzat, **Ceza Hukuku Genel Kısım**, Yirmi birinci baskı, Ankara: Savaş Yayınları, 2015.
- TÖNGÜR, Ali Rıza, **Ceza Hukukunda Yeni Boyutlarıyla Erteleme**, Birinci Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi, 2009.
- TURAN, Hüseyin, **Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması ve Uygulaması**, İkinci Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi, 2014.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi-İnsan Hakları İnceleme Komisyonu, "Mağdur Hakları İnceleme Raporu", 24. Dönem 4.Yasama Yılı 2014, [https://www.tbmm.gov.tr/\(E.T.10.08.2015\)](https://www.tbmm.gov.tr/(E.T.10.08.2015)).
- UĞUR, Hüsamettin, "Ceza Muhakemesinde Kovuşturma Mecburiyeti İlkesinden Maslahata Uygunluk İlkesine", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, 2007, Sayı-73, s.256-288.
- USLU, Ferhat, "Çağdaş Ceza Adaleti İçinde Mağdur", **Ankara Barosu Dergisi**, 2013, Sayı 4, s.241-260.
- USTA, İbrahim- ÖZTÜRK, Hakan, "Denetimli Serbestlik", **Ceza Hukuku Dergisi**, Ankara: Seçkin Yayınları, Ağustos 2010, Yıl-5 Sayı-13, s.8-46.
- ÜNAL, Mehmet, "Manevi Tazminat ve Bu tazminat Çeşidinde Kusurun Rolü", **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 1978, Cilt 35, Sayı 1-4, [\(E.T.12.08.2015\)](http://auhf.ankara.edu.tr), s.397-437.
- ÜNVER, Yener- HAKERİ, Hakan, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Dördüncü Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi, 2011.

- YAŞAR, Halis, “Ceza Mahkemesi Kararlarının Hukuk Hâkimini Etkileyip Etkilememesi Meselesinin Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlaline Varan Boyutu (Bir Yargıtay Kararının Düşündürdükleri)”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, 2013, Sayı 109, <http://tbddergisi.barobirlik.org.tr/m2013-109-1335> (E.T.15.10.2015), s.451-464.
- YAŞAR, Osman, **Uygulamalı ve Yorumlu Ceza Muhakemesi Kanunu 2. Cilt**, Dördüncü Baskı, Ankara: Seçkin Yayınevi, 2009.
- YENERER ÇAKMUT, Özlem, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Esas Mahkemesinin Verdiği Hüküm”, **Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 2007, Cilt-11, Sayı-3, 4, s.29-61.
- YENİSEY, Feridun- PLAGEMANN, **Gottfried, Alman Ceza Kanunu Strafgesetzbuch (StGB) Almanca Metin, Türkçe Çeviri, Açıklamalar ve Sözlük**, Genişletilmiş İkinci Baskı, İstanbul: Beta Yayıncılık, Mayıs 2015.
- YENTÜREN, Tunç, **Hükmün Açıklanmasının Geriye Bırakılması İle Hapis Cezasının Ertelenmesi Kurumlarının Karşılaştırılması ve Sanığın Lehine Olan Kurumun Tespiti**, www.turkhukuksitesi.com (E.T.05.05.2015).
- YERDELEN, Erdal, **Hükmün Gerekçesi**, Birinci Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi, 2015.
- YETKİN, Erdi, “Vinter ve Diğerleri v. Birleşik Krallık Davasından Günümüze İndirilemez Müebbet Hapis Cezası ve Umut Hakkı”, **İzmir Barosu Dergisi**, Eylül 2019, s. 209-265.
- YILMAZ, Sacit, “Türk Ceza Kanununda Tekerrür ve Yargıtay Uygulaması”, **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, Yıl:5, Sayı: 19, Ekim 2014, s.543-584.
- YURTCAN, Erdener, **Ceza Yargılaması Hukuku**, On ikinci Bası, İstanbul: Beta Yayınevi, 2007.
- YURTCAN, Erdener, **Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler**, İstanbul: İB Yayınları, 2010.
- 23.Dönem 4.Yasama Yılı 526 sayılı Adalet Komisyonu Raporu, s.32, [www.tbmm.gov.tr/\(E.T.22.06.2015\)](http://www.tbmm.gov.tr/(E.T.22.06.2015)).
- ZAFER, Hamide, “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararına Karşın Yapılacak İtirazın İnceleme Usulü (Ceza Muhakemesi Kanunu m.231/12)”, **İş Dünyası ve Hukuk**, **Prof.Dr. Tankut CENTEL’e Armağan**, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 2011, s.846-860.

Yararlanılan İnternet Siteleri:

www.kazanci.com

www.kararara.com

www.tdk.gov.tr

www.yargitay.gov.tr

www.cte.adalet.gov.tr

www.tbmm.gov.tr

www.hsyk.gov.tr

<http://cocukhaklari.barobirlik.org.tr/>

<http://www.yayin.adalet.gov.tr/>

<http://www.sgb.gov.tr/>

<http://webftp.gazi.edu.tr/>

<http://dergiler.ankara.edu.tr/>

<http://www.ankara.adalet.gov.tr/>

<http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/>

<https://tez.yok.gov.tr/>

<http://e-dergi.marmara.edu.tr/>

<http://www.abchukuk.com/>

<http://www.ankarabarusu.org.tr/>

<http://auhf.ankara.edu.tr>

<http://hmt.hsyk.gov.tr/>

<http://e-dergi.marmara.edu.tr/>

<http://www.taa.gov.tr>

www.turkhukuksitesi.com

Av. AYNUR ARSLAN POLAT

Uygulamada Sık Karşılaşılan

İCRA ve İFLAS DAVALARI

UYGULAMA REHBERİ

- ☛ ŞİKÂYET
- ☛ İTİRAZIN KALDIRILMASI
- ☛ İTİRAZIN İPTALİ
- ☛ MENFİ TESPİT VE İSTİRDAT
- ☛ HACZEDİLMEZLİK ŞİKÂYETİ
- ☛ İHALENİN FESHİ
- ☛ SIRA CETVELİNE İTİRAZ
- ☛ SIRA CETVELİNE KARŞI ŞİKÂYET
- ☛ TASARRUFUN İPTALİ
- ☛ USUL BOZMALARİ
- ☛ YARGILAMA İŞLEMLERİ
- ☛ DİLEKÇE VE KARAR ÖRNEKLERİ

ADALET YAYINEVİ

Ankara 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İcra ve İflas Davaları

Av. Aynur Arslan Polat

Hukuk Yayınları Dizisi – 2976

Birinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 79 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık

İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde

No: 23-25 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0312 353 65 44

Sertifika No: 46491

- Abdurrahim **Karslı**, İcra ve İflas Hukuku, 3. Baskı, Alternatif Yayıncılık, İstanbul 2014
- Adnan **Deynekli**, Sıra Cetveli İle İlgili Sorunlar, Bankacılar Dergisi, Sayı 67, 2008
- Adnan **Deynekli**/Sedat **Kısa**, İtirazın İptali Davası, 3. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara 2013
- Ali **Güneren**, İcra ve İflas Hukukunda Tasarrufun İptali Davaları, Ankara 2012
- Baki **Kuru**, Borçtan Kurtulma Davası, Adalet Dergisi, 1962/2
- Baki **Kuru**, Hukuk Muhakemeleri Usulü, C.II, 6. Bası, İstanbul 2001
- Baki **Kuru**, İcra ve İflâs Hukuku Ders Kitabı, Yetkin Yayınları, Ankara 2017, s. 18 (Kuru, İcra-Ders Kitabı)
- Baki **Kuru**, İcra ve İflas Hukuku El Kitabı, Adalet Yayınevi, Ankara 2013 (İcra-El Kitabı),
- Baki **Kuru**/Ramazan **Arslan**/Ejder **Yılmaz**, İcra ve İflas Hukuku Ders Kitabı, 23. Baskı, Ankara 2009
- Bilge **Umar**/Ejder **Yılmaz**, İspat Yüğü, Ankara 1980
- Bilge **Umar**, Türk İcra ve İflas Hukukunda İptal Davası, 1963
- Ejder **Yılmaz**, Devlet Malları Hak ve Rüçhanlığına Sahip Malların Haczedilmemesi, Prof.Dr. Yaşar Yalçın'a Armağan, Türkiye İş Bankası Yayınları
- Ejder **Yılmaz**, İcra ve İflas Kanunu Şerhi, Yetkin Yayınları, Ankara 2016 (Yılmaz, Şerh)
- Emel **Hanağası**, Davada Menfaat, Ankara 2009
- Emine **Halman Çetin**, İcra-İflas Hukukunda Şikâyet ve İcra Mahkemelelerinde Yargılama Usulü, Adalet Yayınevi, Ankara 2010
- Gönen **Eriş**, Ödeme Emrine İtirazın İptali Davası ve Bazı Sorunlar, ABD, Y:1977, S:5

- H. Hüseyin **Savaş**, Kamu Alacaklarında İptal Davası, Mevzuat Dergisi, Y.4, S.48, Aralık 2001, <https://www.mevzuatdergisi.com/2001/12a/01.htm>
- Hakan **Pekcanitez**/Cemil **Simil**, İcra-İflas Hukukunda Şikâyet, 2. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2017.
- Hakan **Pekcanitez**/Oğuz **Atalay**/Meral **Sungurtekin Özkan**/Muhammet **Özekes**, İcra ve İflas Hukuku Ders Kitabı, 6. Bası, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2019
- Halil **Yılmaz**, İtirazın İptali Davası ve İcra İnkâr Tazminatı, ABD., 2003/3
- İlhan E. **Postacioğlu**/Sümer **Altay**, İcra Hukuku Esasları, 5. Bası, Vedat Kitapçılık, Ankara 2010
- M.Cengiz **Ünlü**, Açıklamalı -İçtihatlı 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Seçkin Yayınevi, Ankara, 1995
- Mahmut **Coşkun**, İtirazın İptali, Menfi Tespit ve İstirdat, Tasarrufun İptali, 5. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019
- Murat **Atalı**/İbrahim **Ermenek**, İcra ve İflas Hukuku, Seçkin Yayınları, Ankara 2019
- Oğuz **Atalay**, Medeni Usul Hukukunda Menfi Vakıaların İspatı, İzmir 2001
- Orhan **Eroğlu**, Tasarrufun İptali Davası İle Muvazaa Davası ve Karşılaştırılması, Seçkin Yayınları, Ankara 2019
- Ömer **Ulukapı**, İcra ve İflas Hukuku, Mimoza Yayınları, Konya 2015
- Ramazan **Arslan**/Ejder **Yılmaz**/Sema **Taşpınar Ayvaz**/Emel **Hanağası**, İcra ve İflas Hukuku, 4. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2018
- Resul **Kurt**, İş Yargısında Arabuluculuk, TBB Dergisi, TBB Dergisi 2018 (135)
- Sabri Şakir **Ansay**, Hukuk, İcra ve İflas Usulleri, 1960
- Saim **Üstündağ**, İcra Hukuku Esasları, İstanbul 1984
- Tahir **Çağa**, Ödeme Emrine İtirazın İptali, BATİDER, C:8, S:3
- Talih **Uyar**, İcra Hukukunda Haciz, Manisa 1983
- Talih **Uyar**, İtirazın İptali Davası ile Tahsil (Eda) Davası, 2. Baskı, Bilge Yayınevi, Ankara 2019 (Uyar, İtirazın İptali)
- Talih **Uyar**, Menfi Tespit ve İstirdat Davası (İİK m. 72), 2. Baskı, Bilge Yayınevi, Ankara 2019 (Uyar, Menfi Tespit)

Kaynakça

- Talih **Uyar**, Tasarrufun İptali Davaları, 2. Baskı, Bilge Yayıncılık, Ankara 2017 (Uyar, Tasarrufun İptali)
- Talih **Uyar**, Tasarrufun İptali Davalarının Konusu (İİK m. 278, 279, 280), TBB Dergisi, Sayı 78, 2008 (Uyar, Konu)
- Taylan Özgür **Kiraz**, İcra Mahkemesinde İtirazın Kaldırılması, 4. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2013
- Timuçin **Muşul**, İcra ve İflas Hukukunda Şikâyet, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2018
- Timuçin **Muşul**, Tasarrufun İptali Davaları, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2017 (Muşul, Tasarrufun İptali)
- Yavuz **Okçuoğlu**, İcra Hukukunda İtirazın İptali ve İnkâr Tazminatı, Bursa Barosu Dergisi, Y:1980, S:11
- Yönel **Özkan**, İcra İflâs Hukukunda İtirazın İptali Davası, Ankara 2004

Dr. İsmail Emrah KARAYEL

ICSID TAHKİMİ
VE
ICSID TAHKİMİNİN
KÖTÜYE KULLANILMASI BAKIMINDAN
TÜRKİYE ÖRNEĞİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

ICSID Tahkimi ve ICSID Tahkiminin Kötüye Kullanılması Bakımından Türkiye Örneği
Dr. İsmail Emrah Karayel

Hukuk Yayınları Dizisi – 2852

Birinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 88 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- Akıncı, Ziya, Milletlerarası Tahkim, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2016 (Akıncı, Tahkim).
- Akıncı, Ziya, Arbitration Law of Turkey: Practice and Procedure, Juris Publishing, 2011 (Akıncı, Arbitration).
- Akıpek, Jale G., Turgut Akıntürk, Derya Ateş Karaman, Türk Medeni Hukuku, Başlangıç Hükümleri, Kişiler Hukuku, C.1,10. Bası, Beta Basım, İstanbul 2013.
- Akkanat, Halil, Türk Medeni Hukukunda İyi Niyetin Korunması, Filiz Kitabevi, İstanbul 2010.
- Akyol, Şener, Medeni Hukukta Çelişki Yasağı, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2007.
- Alangoya, Yavuz, Medeni Usul Hukuku Esasları II, İstanbul 2001 (Alangoya, Medeni Usul).
- Alangoya, Yavuz, Tahkimin Niteliği ve Denetlenmesi, Filiz Kitabevi, İstanbul 1973 (Tahkimin Niteliği).
- Alangoya, Yavuz, Mehmet Kamil Yıldırım, Nevhis Deren Yıldırım, Medeni Usul Hukuku Esasları, Beta Basım, İstanbul 2005 (Alangoya, Yıldırım, Deren Yıldırım, Usul Hukuku Esasları).
- Arslan, Ramazan, Ejder Yılmaz, Sema Taşpınar Ayvaz, Emel Hanağası, Medeni Usul Hukuku, Yetkin Yayınları, 5. Baskı, İstanbul 2019 (Arslan, Yılmaz, Taşpınar Ayvaz, Hanağası, Medeni Usul).
- Arslan, Ramazan, Medeni Usul Hukukunda Dürüstlük Kuralı, Sevinç Matbaası, Ankara 1989 (Arslan, Dürüstlük Kuralı).
- Aydemir, Fatih, Türk Hukukunda Tahkim Sözleşmesi, Onikilevha Yayınevi, İstanbul 2017.
- Aydoğan, Aykut, Milletlerarası Tahkim Kanunu Kapsamında Cereyan Eden Tahkim Usulü, Beta Basım, İstanbul 2003.
- Azizov, Hakim, Uluslararası Ticari Tahkim, Ankara Üniversitesi SBE, Ankara 2004, (Yüksek Lisans Tezi).

- Bahtiyar, Mehmet, Ortaklıklar Hukuku, 8. Bası, İstanbul 2014.
- Baklacı, Pınar, Uluslararası Yatırım Hukukunda En Çok Gözetilen Ulus Muamelesi, Beta Basım, İstanbul 2009.
- Balcerzak, Filip, Investor-State Arbitration and Human Rights, Koninklijke Brill Publishing, 2017.
- Balcı, Muharrem, İhtilafların Çözüm Yolları ve Tahkim, Danışman Yayınları, 1. Baskı, İstanbul 1999.
- Belgesay, Mustafa Reşit, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu Şerhi, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1939.
- Bergkamp, Lucas, Liability and Environment, Kluwer Law International, 2001.
- Bilgili, Fatih, Ertan Demirkapı, Ticaret Hukuku Bilgisi, 9. Baskı, Dora Yayınları, 2016.
- Bilirkişi ve Hakem Odaları Birliği İstanbul'da Milletlerarası Tahkim Merkezi Kurulması Hakkında Adalet Bakanlığı Tarafından Hazırlanan Kanun Taslakları, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırmaları Enstitüsü, Ankara 2001.
- Birbir Efendioğlu, Didem, İdari Yargılama Hukukunda İspat Standardı, İstanbul Üniversitesi SBE, İstanbul 2019, (Yüksek Lisans Tezi).
- Broches, Aaron, Selected Essays: World Bank, ICSID and Other Subjects of Public and Private International Law, Martinus Nijhoff Publishers, 1995.
- Cole, Tony, The Structure of Investment arbitration, Routledge, 2013.
- Çelikel, Aysel, B. Bahadır Erdem, Milletlerarası Özel Hukuk, 15. Bası, Beta Basım, İstanbul 2017 (Çelikel, Erdem, Milletlerarası Özel).
- Çelikel, Aysel, Ergin Nomer, Devletler Hususi Hukuku, Beta Basım, İstanbul 2008 (Çelikel, Nomer, Devletler Hususi Hukuku).
- Çelikel, Aysel, Milletlerarası Özel Hukuk, Beta Basım, İstanbul 2000 (Çelikel, Milletlerarası Özel Hukuk).
- Dayınlarlı, Kemal, Eser Sözleşmelerinden Doğan İhtilafların Çözümünde İç Tahkim, İnşaat Sözleşmeleri Yönetici-İşletmeci-Mühendis ve Hukukçular için Ortak Seminer, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara 1989 (Dayınlarlı, Seminer).
- Dayınlarlı, Kemal, HUMK'da Düzenlenen İç Tahkim, Dayınlarlı Hukuk Yayınları, Ankara 1997 (Dayınlarlı, İç Tahkim).

- Dayınlarlı, Kemal, Milletlerarası Tahkim Kanunu- International Arbitration Law, Dayınlarlı Hukuk Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2002 (Dayınlarlı, Milletlerarası Tahkim Kanunu).
- Dayınlarlı, Kemal, Milli-Milletlerarası Kamu Düzeni ve Tahkime Etkileri, Dayınlarlı Hukuk Yayınları, Ankara 1994 (Dayınlarlı, Kamu Düzeni).
- Deren Yıldırım, Nevhis, UNCITRAL Model Kanunu ve Milletler Arası Tahkim Kanunu Çerçevesinde Milletlerarası Tahkimin Esaslı Sorunları, Alkim Yayınevi, İstanbul 2004.
- Doğan, Murat, Gökhan Şahan, İsmail Atamulu, Borçlar Hukuku Genel Hükümler Ders Kitabı, Seçkin Yayınevi, 2019 Ankara.
- Dost, Süleyman, Yabancı Yatırım Uyuşmazlıkları ve ICSID Tahkimi, Asil Yayın, Isparta 2006.
- Edis, Seyfullah, Medeni Hukuka Giriş ve Başlangıç Hükümleri, Ankara Üniversitesi Basımevi, 6. Bası, Ankara 1997.
- Egemen Demir, Işıl, ICSID Tahkiminde Kişi Bakımından Yetki, Filiz Kitabevi, İstanbul 2014.
- Ekşi, Nuray, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda Tahkim, Beta Basım Yayın, İkinci Bası, İstanbul 2019 (Ekşi, Tahkim).
- Ekşi, Nuray, Tahkim Öncesi Uyuşmazlık Çözüm Usulleri ve Bu Usuller Tüketilmeden Tahkime Başvurulmasının Sonuçları, Beta Basım Yayın, İstanbul 2015 (Ekşi, Uyuşmazlık Çözüm Usulleri).
- Ekşi, Nuray, Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi, Beta Basım Yayın, İstanbul 2013 (Ekşi, Tanıma ve Tenfiz).
- Erdoğan, Feyiz, Uluslararası Hukuk ve Tahkim, Seçkin Yayınevi, Ankara 2004.
- Erkan, Mustafa, Milletlerarası Yetki Sorunları, Yetkin Yayınları, Ankara 2013.
- Ertekin, Erol, İzzet Karataş, Uygulamada İhtiyari Tahkim ve Yabancı Hakem Kararlarının Tenfizi ve Tanınması, Yetkin Yayınları, Ankara 1997.
- Erten, Rifat, Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunun Türk Yabancılar Hukuku Sistemi İçindeki Yeri ve Rolü, Türkiye İş Bankası Vakfı, Ankara 2005.
- Esen, Emre, Milletlerarası Özel Hukukta Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması, Beta Basım, İstanbul 2011.
- Fontanelli, Filippo, Jurisdiction and Admissibility in Investment Arbitration, Brill Publishing, 2018.

- Fouret, Julien, Remy Gerbay, Gloria M. Alvarez, The ICSID Convention Regulations and Rules, Edward Elgar Publishing, 2019.
- Gömmel, Robert, Investing into North African Solar Power, Springer International Publishing, 2015.
- Hirsch, Moshe, The Arbitration Mechanism of the International Centre for the Settlement of Investment Disputes, Netherlands 1993.
- İmre, Zahit, Medeni Hukuka Giriş, (Temel Kavramlar, Medeni Hukukun Başlangıç Hükümleri ve Hakiki Şahıslar Hukuku), Fakülteler Matbaası, 3.Bası, İstanbul 1980.
- İste, Cansu, ICSID Tahkiminde Ev Sahibi Ülkenin Mevzuat Değişikliğinden Kaynaklanan Yatırım Uyuşmazlıkları, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2013.
- Kalpsüz, Turgut, Türkiye’de Milletlerarası Tahkim, Yetkin Yayınları, Ankara 2010.
- Karadaş, İzzet, Ulusal (İç) Tahkim, Adalet Yayınevi, Ankara 2013.
- Karşlı, Abdurrahim, Medeni Muhakeme Hukuku, Alternatif Yayıncılık, 3. Baskı, İstanbul 2012.
- Kılıçoğlu, Mustafa, 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu El Şerhi, 1. Bası, Legal Yayıncılık, İstanbul 2012.
- Korucu, Yavuz, Hukuk Muhakemeleri Kanununa Göre Tahkim, Adalet Yayınevi, Ankara 2015.
- Kuru, Baki, Hukuk Muhakemeleri Usulü, 6. Bası, Demir - Demir Yayıncılık, İstanbul 2001.
- Kuru, Baki, İcra İflas Hukuku El Kitabı, Türkmen Kitapevi, İstanbul, Kasım 2004 (Kuru, İcra İflas Hukuku).
- Kuru, Baki, İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, Yetkin Yayınları, İstanbul 2018 (Kuru, İstinaf Sistemine Göre Medeni Usul Hukuku).
- Kuru, Baki, Ramazan Arslan, Ejder Yılmaz, Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, Yetkin Yayınları, Ankara 2014 (Kuru, Arslan, Yılmaz, Medeni Usul Hukuku).
- Lezcano Navarro, Jose Maria, Piercing the Corporate Veil in Latin American Jurisprudence, Routledge, 2016.
- Nadakavukaren Schefer, Krista, International Investment Law, 3 rd Edition, Edward Elgar Publishing, 2020.

- Nomer, Ergin, Cemal Şanlı, Devletler Hususi Hukuku, Beta Basım, İstanbul 2005 (Nomer, Şanlı, Devletler Hususi Hukuku).
- Nomer, Ergin, Devletler Hususi Hukuku, Beta Basım, 11. Basım, İstanbul 2002 (Nomer, Devletler Hususi).
- Nomer, Ergin, Milletlerarası Hakemlik Sözleşmelerinde Kanunlar İhtilafı, Yetkin Yayınları, Ankara 1965 (Nomer, Kanunlar İhtilafı).
- Nomer, Ergin, Nuray Ekşi ve Günseli Öztekin Gelgel, Milletlerarası Tahkim Hukuku, Dördüncü Baskı, Cilt 1, Beta Yayınları, İstanbul 2013 (Nomer, Ekşi, Öztekin Gelgel, Milletlerarası Tahkim Hukuku).
- Nomer, Ergin, Türk Vatandaşlık Hukuku, Filiz Kitabevi, 17. Baskı, İstanbul 2009 (Nomer, Türk Vatandaşlık Hukuku).
- Oğuzman, Kemal, Nami Barlas, Medeni Hukuk, Giriş, Kaynaklar, Temel Kavramlar, 22. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2016 (Oğuzman, Barlas, Medeni Hukuk).
- Oğuzman, Kemal, Özer Seliçi, Saibe Oktay Özdemir, Eşya Hukuku, Filiz Kitabevi, İstanbul 2013 (Oğuzman, Seliçi, Oktay Özdemir, Eşya Hukuku).
- Orak, Cem Çağatay, Kamu Hizmeti İmtiyaz Sözleşmelerinde Tahkim, Dayınlarlı Hukuk Yayınları, Ankara, 2006.
- Övünç Öztürk, Neva, ICSID Tahkiminde Esasa Uygulanacak Hukuk, Ankara Üniversitesi SBE, Ankara 2006 (Yüksek Lisans Tezi).
- Özbay, İbrahim, 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Neler Getirdi, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2013 (Özbay, HMK).
- Özbay, İbrahim, Hakem Kararlarının Temyizi, Yetkin Yayınevi, Ankara 2004 (Özbay, Temyiz).
- Özbay, İbrahim, Yavuz Korucu, Hukuk Muhakemeleri Kanunu Çerçevesinde Tahkim, Adalet Yayınları, Ankara 2016 (Özbay, Korucu, Tahkim).
- Özbek, Mustafa Serdar, Alternatif Uyuşmazlık Çözümü, Yetkin Yayınları, Ankara 2013.
- Özekes, Muhammed, İcra Hukukunda Temel Haklar ve İlkeler, Adalet Yayınevi, Ankara 2009.
- Pekcanitez, Hakan, Ali Yeşilırmak, Pekcanitez Usul, Medeni Usul Hukuku, 15. Bası, Onikilevha Yayıncılık, C.III, İstanbul 2017 (Pekcanitez, Yeşilırmak, Pekcanitez Usul, Medeni Usul Hukuku).
- Pekcanitez, Hakan, Oğuz Atalay, Muhammet Özekes, Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, 7. Bası, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2019 (Pekcanitez, Atalay, Özekes, Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı).

- Poroy, Reha, Ünal Tekinalp, Ersin Çamoğlu, Ortaklıklar ve Kooperatif Hukuku 11. Basım, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2009.
- Pulaşlı, Hasan, Kıymetli Evrak Hukukunun Esasları, 4. Basım, Adalet Yayınevi, Ankara 2015.
- Redfern, Alan, Martin Hunter, Law and Practice of International Commercial Arbitration, Sweet & Maxwell, 4 th Edition, London 2004.
- Reed, Lucy, Jan Paulson, Guide to ICSID Arbitration, 2 nd Edititon, Kluwer Law International, 2011.
- Rudorfer, Michala, Piercing the Corporate Veil, Grin Verlag, 2006.
- Sarısözen, Murat Serhat, Medeni Usul Hukukunda Hakem Yargılaması, Kazancı Hukuk Yayınevi, İstanbul 2005.
- Schreuer, Christoph H., The ICSID Convention: A Commentary, Cambridge 2001.
- Sezer, Ahmet, Kıymetli Evrakın Zayi Olması ve İptal Davası, 4. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2016.
- Şanlı, Cemal, Emre Esen, İnci Ataman Fıganmeşe, Milletlerarası Özel Hukuk, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2014 (Şanlı, Esen, Ataman Fıganmeşe, Milletlerarası Özel Hukuk).
- Şanlı, Cemal, Milletlerarası Ticari Tahkimde Esasa Uygulanacak Hukuk, Sevinç Matbaası, Ankara 1986 (Şanlı, Esasa Uygulanacak Hukuk).
- Şanlı, Cemal, Uluslararası Ticari Akitlerin Hazırlanması ve Uyuşmazlıkların Çözüm Yolları, 6. Bası, Beta Basım Yayın, İstanbul 2016 (Şanlı, Uyuşmazlıkların Çözüm Yolları).
- Taşkın, Alim, Hakem Sözleşmesi, Turhan Kitabevi, 2.Bası, Ankara 2005.
- Tekinalp, Gülören, Milletlerarası Özel Hukuk- Bağlanma Kuralları, 5. Bası, İstanbul 1995.
- Tuncay, Can; İş Hukukunda Eşit Davranma İlkesi, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1982.
- Tuygun, Salih, ICSID Tahkimine İlişkin Hakem Kararlarının İcra Edilmesi, Güncel Yayınevi, İzmir 2007.
- Ulusoy, Ali, Hukuk-Ekonomi Perspektifinden Uluslararası Tahkim ve Kamu Hizmeti, Liberte Yayınları, Ankara 2001.
- Umar, Bilge, Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Yetkin Yayınları, Ankara 2014.

- Umur, Ziya, Roma Hukukunda İktisadi Müruruzamanda Hüsnüniyet, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1956.
- Ünsal, Hande, Enerji Yatırım Uyuşmazlıklarında Yetki Sorunu ve Esasa Uygulanacak Hukuk, İktisadi Araştırmalar Vakfı, İstanbul 2015.
- Üstündağ, Saim, Medeni Yargılama Hukukunda Kanun Yolları ve Tahkim, 2. Bası, İstanbul 1997.
- Van Houtte, Hans, The Law of International Trade, 2 nd Edition, Sweet and Maxwell, London 2002.
- Yanlı, Veliye, Anonim Ortaklıklarda Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması ve Pay Sahiplerinin ortaklık Alacaklılarına Karşı Sorumlu Kılınması, Beta Basım Yayım, İstanbul 2000.
- Yannaca Small, Katia, Arbitration Under International Investment Agreements, Guide to the Key Issues, Oxford University Press, 2010.
- Yasin, Melikşah, İdari Yargılama Usulünde İspat, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2015.
- Yeğengil, Rasih, Tahkim (L'arbitrage), Cezaevi Matbaası, İstanbul 1974.
- Yeşilirmak, Ali, Türkiye’de Ticari Hayatın ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi için Uyuşmazlıkların Etkin Çözümünde Doğrudan Görüşme Arabuluculuk Hakem Bilirkişilik Tahkim Sorunlar ve Çözüm Önerileri, 1. Bası, Onikilevha Yayınevi, İstanbul 2011.
- Yeşilova, Bilgehan, Milletlerarası Ticari Tahkimde Nihai Karardan Önce Mahkemelerin Yardım ve Denetimi, Güncel Hukuk Yayınları, İzmir 2008.
- Yıldırım, Mehmet Kamil, Nevhis Deren Yıldırım, İcra Hukuku, Beta Basım, İstanbul 2009.
- Yılmaz, İlhan, Uluslararası Yatırım Uyuşmazlıklarının Tahkim Yoluyla Çözümü ve ICSID, Beta Yayınevi, İstanbul 2004.

MAKALELER

- Akıncı, Şahin, “Alacaklılardan Mal Kaçırmak İçin Kurulan Yeni Şirkete Müracaat İmkânı Bakımından; Muvazaa, Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması ile Organik Bağ Kavramlarının Elverişliliği ve Yargıtay Uygulamaları”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Yıl 2019, Cilt 27, Sayı 3, s. 651-678.
- Akıncı, Ziya, “Yurt Dışındaki Yatırımcılarımızın Korunması Açısından ICSID Tahkimi” II. Uluslararası Özel Hukuk Sempozyumu “Tahkim”, İstanbul 2009, s. 277-287 (Akıncı, “ICSID Tahkimi”).

- Akıncı, Ziya, "Milletlerarası Tahkim ve Kesin Hüküm Etkisi", Milletlerarası Özel Hukukta Güncel Meseleler Sempozyumu, Antalya Bilim Üniversitesi, 2018, s. 437-448.
- Akil, Cenk, "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Bir Kararı Vesilesiyle Devlet Mallarının Haczedilmezliği Kuralı Üzerine Düşünceler", Ankara Barosu Dergisi, Yıl 2012, Sayı 2, s. 97-119.
- Altuntaş, M. Ayhan, "Uluslararası Yatırımların Korunması, Temel Uyumazlıklar ve Tahkim Kurulları", Hazine Dergisi, 1988, S. 10, s. 1-39.
- Antonietti, Aurelia, "The 2006 Amendments to the ICSID Rules and Regulations and the Additional Facility Rules", ICSID Review, C. 21, S.2, 2006, s. 427-448.
- Aşık, İbrahim, "1982 Anayasası ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Çerçevesinde Devlet Mallarının Haczedilmezliği", Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku Dergisi, Yıl 2011, Cilt 7, sayı 18, s. 57-93.
- Ataman Figanmeşe, İnci, "Son On Yıl İçinde Türkiye'nin Muhatap Olduğu ICSID Davaları", Uluslararası Tahkim Kongresi Tebliğ Kitabı, Adalet Yayınevi, Ankara 2013, s. 18-36.
- Belgesay, Mustafa Reşit, "Hakem Kararlarının Hukuki Mahiyeti", Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Tahkim IV. Ticaret ve Banka Hukuku Haftası Bildiriler Tartışmalar 29 Kasım - 4 Aralık 1965, s. 41-54.
- Beygo, Okan, "Nationality of Corporations in International Claims Arising Out of Foreign Investment Disputes" (1993) 46 Revue Hellenique de Droit International, s. 34.
- Bilge, Necip, "Hakem Yargılamasında Uygulanacak Hukuk Kaideleri", Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayını, Tahkim IV. Ticaret ve Banka Hukuku Haftası Bildiriler-Tartışmalar, 29 Kasım - 4 Aralık 1965, s. 81-107
- Birsel, Mahmut Tevfik, "Milletlerarası Ticari Tahkim ve Türkiye", Ege Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Yıl 1, Sayı 1, İzmir 1980.
- Bradfield, Michelle, J.C. Thomas, "Non-Pecuniary Remedies: A Missed Opportunity?", ICSID Review - Foreign Investment Law Journal, Volume 30, Issue 3, Fall 2015, s. 635-664.
- Broches, Aaron, "Convention on the Settlement of Investment Disputes: Some Observations on Jurisdiction" Colombia Journal of Transnational Law, 1966 5, s. 263-281 (Broches, "Observations on Jurisdiction").

- Broches, Aaron, "The convention on the Settlement of Investment Disputes Between States and National of Other States", 1972 II, s. 136. Recueil de Cours (Broches, "The convention").
- Bucher, Eugen, Vedat Buz, Internationale Handelsschiedsgerichtsbarkeit In Der Schweiz, İsviçrede Milletlerarası Ticari Tahkim, BTHD. C.XVII, (1985) S.2.
- Carlson, Marinn, Patrick Childress, "Bifurcation in Investment Treaty Arbitration", The Investment Treaty arbitration Review, 2019, Fourth Edition, s. 48-57.
- Chatterjee, C, "The Reality of the Party Autonomy Rule in İnternational Arbitration", Journal of International Arbitration, Kluwer Law International, 20(6), 2003, s. 539-560.
- Cristani, Federica, "Dispute Settlement Clauses in International Investment Treaties and Free Trade Agreements Concluded by Latin American Countries", International Investment Law in Latin America, Nijhoff International Investment Law Series, Vol 5, Brill Publishing, s. 159-207.
- Çalışkan, Yusuf, "Tahkim Sözleşmesine Aykırılıktan Dolayı Tazminat Talebi", Milletlerarası Özel Hukukta Güncel Konular Sempozyumu, 21-22 Nisan 2016, s. 321-330.
- Delaume, Georges R., "ICSID Arbitration and the Courts" American Journal of International Law 77, 1983, s. 793-794.
- Deren Yıldırım, Nevhis "Tahkimin Olumlu ve Olumsuz Yönleri", Ankara Barosu Dergisi, Yıl 2002/4, s. 37-44 (Deren Yıldırım, "Tahkim") .
- Deren Yıldırım, Nevhis, "Tahkim ve Objektif Açıdan Tahkime Elverişlilik" Prof. Dr. Yavuz Alangoya için Armağan, İstanbul 2007, s. 41.
- Doğan, Vahit, "Tahkime Elverişlilik Bağlamında Yabancı Unsur", Milletlerarası Özel Hukukta Güncel Meseleler Sempozyumu, Antalya Bilim Üniversitesi, 2018, s. 449-458.
- Domanski, Grzegory, Julita Zimoch Tucholka, "Investment treaty Disputes: Selected Developmentsin 2008 and 2009", The Comperative Law Yearbook of International Business, Vol 32, 2010, s. 455-493.
- Duran, Lütfi, "Yap, İşlet Devret", Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, Yıl 1991, C. 46, S.1, s. 147-170.
- Ekşi, Nuray, "Yargıtay Kararları Işığında ICC Hakem Kararlarının Türkiye'de Tanınması ve Tenfizi" Ankara Barosu Dergisi, Yıl 2009/1, s. 54-74.

- Elver, Nazan Candaner, "Turkish International Arbitration Law and Restrictions on its Application" *Journal of International Arbitration* 21(5) (2004), s. 453-458.
- Emek, Uğur, " Kamu Hizmeti İmtiyaz Sözleşmeleri ve Uluslararası Ticari Tahkim, Perşembe Konferansları, Rekabet Kurumu Yayınları, Ankara, Aralık 1999.
- Erkan, Mustafa, "Tahkim Şartının Ayrılabilirliği Prensibinin Asıl Sözleşmenin Yokluğu Durumunda Değerlendirilmesi", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XVII, S. 1-2 2013, s. 535-562.
- Escobar, Alejandro A., "Three Aspects of ICSID's Administration of Proceedings", *News from ICSID* 14, (1997) 2, s. 4-8.
- Garibaldi, Oscar M., "On The Denunciation of The ICSID Convention, Consent to ICSID Jurisdiction, and The Limits of The Contract Analogy", *International Investment Law for The 21st Century, Essay in Honour of Christoph Schreuer*, Oxford University Press, 2009, s. 251-277.
- Gharavi, Hamid, "Türkiye'nin Tahkim Performansı", *Uluslararası Tahkim Kongresi Tebliğ Kitabı*, İstanbul 2012, s. 133- 149.
- Gharavi, Hamid, "Yatırım Tahkiminin Avantaj ve Dezavantajları ve Türkiye'nin İkilemi" II. Uluslararası Özel Hukuk Sempozyumu "Tahkim", İstanbul 2009, s. 309- 314 (Gharavi, "Yatırım Tahkimi").
- Graf von Westphallen, Frederic, "Hakemlere İtirazlar: Tarafsızlık ve Bağımsızlık koşulları" II. Uluslararası Özel Hukuk Sempozyumu "Tahkim", İstanbul 2009, s. 381.
- Gülan, Aydın, "Borcunu Ödemeyen Devlete Karşı Ne Yapılabilir?", *İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi*, C. 16, Sayı 1, Ocak 1995, s. 11-29.
- Gündüz, Aslan, "Yabancı Devlet Malları Üzerinde Cebri İcra Mümkün Müdür?", *MHB*, 1984, S.1.
- Hannesian, Grant, "Tahkim ve Yatırım Sözleşmesi İhtilaflarında UNCITRAL Kuralları", II. Uluslararası Özel Hukuk Sempozyumu Tahkim Konferansı, İstanbul 2009, s. 319.
- Hergüner, Ümit, "International Center for Establishment of Investment Disputes: Its Establishment and Jurisdictional Capacity" 1 *International Law and International Private Law Journal*, 9, 1985.
- Kalpşüz, Turgut, "Yeni Milletlerarası Tahkim Kanunu'nun Değerlendirilmesi", *Milletlerarası Tahkim Semineri*, 2001, Ankara, s. 110-127.

- Karan, Hakan, "Milletlerarası Ticari Tahkimin Hukuki Mahiyeti ve Bu Alandaki Kanunlaştırmalara Etkisi", Prof. Dr. Mahmut Tefvik Birsell'e Armağan, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, İzmir 2001, s. 201-230.
- Karan, Nur, "İmtiyaz Sözleşmelerinde Uluslararası Tahkim", II. Uluslararası Özel Hukuk Sempozyumu "Tahkim", İstanbul 2009, s. 275.
- Karayağın, Yaşar, "Milletlerarası Tahkimde Muhakeme Usulü", BATİDER C. XIX, S. 3, 1998, s. 3-52.
- Karayağın, Yaşar, "Devlet Borçları- "Devlet Malları Haczedilemez" Kuralı (İİK. Madde 82 ve Anayasa Mahkemesi'nin 21.X.1992 tarihli Kararı)", Özel Hukuk ve Anayasa Mahkemesi Kararları Sempozyumu, 11 Mayıs 2001, Ankara 2001, s. 119-142.
- Kervankıran, Emrullah, "Sermaye Ortaklıklarında Sınırlı Sorumluluk İlkesine Önemli Bir İstisna: Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması", Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XI, Sayı 3-4, Yıl 2007, s. 453-472.
- Keser, Leyla, "Dürüstlük Kuralı ve Konkordato Mühleti Bakımından Önemi", Prof. Dr. Mahmut Tefvik Birsell'e Armağan, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir 2001, s. 253-262.
- Konuralp, Haluk, Erdal Tercan, "Yeni Türk Medeni Kanununun Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi", Türk Medeni Kanununun Başlangıç Hükümleri ile Kişiler Hukuku Hükümlerinin Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi, Medeni Usul ve İcra İflas Hukukçuları Toplantısı, Eskişehir 2003, s. 3-37.
- Kütükçü, Doğan, "Anonim Şirketlerde Tüzel Kişilik Perdesinin Aralanması", Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi, Yıl 2009, Sayı 63-64, s. 105-126.
- Laird, Ian A., Borzu Sabahi, Frederic G. Sourgens, Nicholas J. Birch, Kabir Duggal, Joanna Coyne, "International Investment Law and Arbitration: 2013 in Review", Yearbook on International Investment Law & Policy 2013-2014, Oxford University Press, 2015, s. 69-154.
- Markert, Lars, Catharine Titi, "States Strike Back- Old and New Ways for Host States to Defend against Investment Arbitration", Yearbook on International Investment Law & Policy 2013-2014, Oxford University Press, 2015, s. 401-437.
- Markert, Lars, "Special Focus Issue: Summary Dismissal of ICSID Proceedings", ICSID Review, C. 31, S. 3, 2016, s. 690-711.

- Muchlinski, Peter, "Trends in International Investment Agreements, 2008/2009", Yearbook of International Investment Law & Policy, 2009-2010, Oxford University Press, s. 41-87.
- Nathan, K.V.S.K., "Submission to the International Centre for Settlement of Investment Disputes in Breach of the Convention", Journal of International Arbitration, 1995, s. 40 (Nathan, "Breach of the Convention").
- Nathan, K.V.S.K., "ICSID Convention, The Law of the International Center for Settlement of Investment Disputes", New York 2000.
- Özbay, İbrahim, "Hakem Kararlarının Kesin Hüküm Teşkil Etmesi", Prof. Dr. Ergun Önen'e Armağan, İstanbul 2003, s. 281-304.
- Özbay, İbrahim, Murat Erdem, "Bir Kurumsal Tahkim Merkezi Örneği Olarak İslam İşbirliği Teşkilatı Tahkim Merkezi Üzerine Düşünceler", Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 2/1, Haziran 2020, s. 1-58
- Özdemir Kocasakal, Hatice, "Devletlerin Yargı ve İcra Muafiyetleri ve Bunların Tahkim Yargılamasındaki Rolü", Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni, Yıl 2002, C. 22, S. 2, s. 525-576.
- Pekcanitez, Hakan, "Alternatif Uyuşmazlık Çözümleri", Hukuki Perspektifler Dergisi, S. 5, Aralık 2005, s. 12-16.
- Peterson, Luke Eric, Turkey Prevails in Uzan-Related 19 Billion Arbitration Claim; Dutch National Unable to prove legal Ownership of Disputed Telecoms Firm (www.iareporter.com)
- Polat, Melike, Şengül Al Kılıç, "ICSID Yatırım Tahkimine Konu Olan Cementownia "Nowa Huta" S.A.-Türkiye Uyuşmazlığında "İyi niyet ve Manevi Tazminat" iddialarının Değerlendirilmesi", MHB, C. 34, S. 2, s. 70.
- Schöbener, Burkhard, Lars Markert. "Das International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID)." ZVglRWiss 105 (2006): 65.
- Schreuer, Cristoph, "Denunciation of the ICISD Convention and Consent to Arbitration", The Backlash against Investment Arbitration, Perceptions and Reality, Kluwer Law International, s. 353-369.
- Schreuer, Cristoph, "Alternative Remedies in Investment Arbitration", The Journal of Damages in International Arbitration, 2016, Vol. 3, No.1, s. 1-31.
- Shihata, Ibrahim, Antonio Parra, "The Experience of the International Centre for Settlement of Investment Disputes" 14 ICSID Review, Foreign Investment Law Journal, 1999, s. 308.

- Şanlı, Cemal, "Uluslararası Tahkimde Türkiye'nin Avantaj ve Dezavantajları", Uluslararası Tahkim Kongresi Tebliğ El kitabı, İstanbul 2012, s. 151- 161 (Şanlı, "Türkiye'nin Avantaj ve Dezavantajları").
- Şanlı, Cemal, "Yatırım Uyuşmazlıklarının Hallinde Tahkim Usulü ve Karşılaşılan Sorunlar" Ekonomik ve Finansal İşbirliğinin Geliştirilmesinde Hukuki İhtilafların Çözümlemesi, Sempozyum, İstanbul 1999 (Şanlı, "Tahkim Usulü").
- Tan Dehmen, Mine, "Türk Vatandaşlarının Kişi Hallerine İlişkin Davalar Bakımından 5718 sayılı MÖHUK'ta Kabul Edilen Yetki Kuralı", Milletlerarası Özel Hukukta Güncel Meseleler Sempozyumu, Antalya Bilim Üniversitesi, 2018, s. 423-434.
- Tanrıver, Süha, "Yabancı Hakem Kararlarının Türkiye'de Tenfizinde Kamu Düzeninin Rolü", Prof. Dr. Ali Bozer'e Armağan, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara 1998, s. 565-578.
- Taşkın, Alim, "Hakem Mahkemesinin Kendi Yetkisi Hakkında Hüküm Vermesi", Prof. Dr. İhsan Tarakçıoğlu'na Armağan, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 2, S. 1-2, 1998, s. 115-125.
- Tekinalp, Ünal, "Hakem Sözleşmesinin Hukuki Mahiyeti Konusunda Düşünceler", Tahkim-IV Ticaret ve Banka Hukuku Haftası, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayını Ankara 1965, s. 15-39.
- Terzi, Burak, "ICSID Tahkiminde Hızlandırılmış Muhakeme Usulü", MHB, C. 37, S. 2, Aralık 2017, s. 823.
- Tiryakioğlu, Bilgin, "Milletlerarası Tahkim Kanununa Göre Hakem Kararlarının İptali", Milletlerarası Özel Hukukta Güncel Konular Sempozyumu, 21-22 Nisan 2016.
- Ulusoy, Erol, "Finans Hukukunda Tahkim", II. Uluslararası Özel Hukuk Sempozyumu "Tahkim" Tebliğleri, İstanbul 2009.
- Uyar, Talih, "Yargıtay Kararlarında "Dürüstlük (Objektif İyiniyet)" Kuralı (MK.2/I) ve "Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı" (MK.2/II).
- Van den Berg, Albert Jan, "Time and Costs: Issues and Initiatives from an Arbitrator's Perspective", ICSID Review - Foreign Investment Law Journal, Vol. 28, No. 1, 2013, s. 218-222.
- Yasan, Candan, "İstanbul Tahkim Merkezi (ISTAC) Tahkim Kuralları Uyarınca Seri Tahkim Yargılaması", Milletlerarası Özel Hukukta Güncel Konular Sempozyumu, Eskişehir 21-22 Nisan 2016, s. 356.

- Yeşilirmak, Ali, "Jurisdiction of the International Centre for Settlement of Investment Disputes over Turkish Concession Contracts", 14 ICSID Review, Foreign Investment Law Journal 1999/2, s. 409.
- Yıldırım, Aslı, "Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Taraf Olduğu Yatırım İhtilafları ICSID ve UNCITRAL Tahkimleri", II. Uluslararası Özel Hukuk Sempozyumu "Tahkim", İstanbul 2009, s. 289-308.
- Yıldırım, Kamil, "Yatırım Sözleşmelerinden Doğan İhtilaflar Hakkında Uluslararası Çözüm Merkezi ICSID ve ICSID'de Arabuluculuk" II. Uluslararası Özel Hukuk Sempozyumu "Tahkim", İstanbul 2009.
- Wehland, Hanno, "Jurisdiction and Admissibility in Proceedings Under the ICSID Convention and The ICSID Additional Facility Rules", ICSID Convention After 50 Years, Unsettled Issues, Kluwer Law International, 2017, Chapter 8, s. 227-247.
- Westphallen, Frederic Graf von, "Hakemlere İtirazlar: Tarafsızlık ve Bağımsızlık koşulları" II. Uluslararası Özel Hukuk Sempozyumu "Tahkim", İstanbul 2009.

İNTERNET KAYNAKLARI

- http://icsidfiles.worldbank.org/icsid/ICSIDBLOBS/OnlineAwards/C148/DC535_En.pdf (26.05.2019)
- http://icsidfiles.worldbank.org/icsid/ICSIDBLOBS/OnlineAwards/C220/DC2232_En.pdf (26.05.2019)
- <http://www.italaw.com/sites/default/files/case-documents/ita0314.pdf> (25.05.2019)
- <https://icsid.worldbank.org/en/Pages/about/Database-of-Member-States.aspx> (16.04.2020)
- <https://icsid.worldbank.org/en/Pages/about/Structure.aspx> (17.05.2019)
- <https://icsid.worldbank.org/en/Pages/about/Structure.aspx> (17.05.2019)
- <https://icsid.worldbank.org/en/Pages/cases/AdvancedSearch.aspx> (16.04.2019)
- <https://icsid.worldbank.org/en/Pages/cases/AdvancedSearch.aspx#> (16.04.2019)
- <https://icsid.worldbank.org/en/Pages/cases/casedetail.aspx?CaseNo=ARB/07/20> (25.05.2019)

- <https://icsid.worldbank.org/en/Pages/cases/casedetail.aspx?CaseNo=ARB/06/8> (16.06.2019)
- <https://icsid.worldbank.org/en/Pages/icsiddocs/Schedule-of-Fees.aspx> (23.05.2019)
- <https://investmentpolicy.unctad.org/investment-dispute-settlement#> (06.07.2019)
- <https://ticaret.gov.tr/data/5b8aa16513b87616347e6bb1/Hollanda.pdf> (30.05.2019)
- https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XII-2&chapter=22&clang=_en (26.05.2019)
- <https://www.icj-cij.org/files/case-related/18/018-19550406-JUD-01-00-EN.pdf> (30.05.2019)
- <https://www.italaw.com/sites/default/files/case-documents/ita0466.pdf> (16.06.2019)
- <https://www.italaw.com/sites/default/files/case-documents/ita0738.pdf> (26.05.2019)
- <https://www.italaw.com/sites/default/files/case-documents/italaw4305.pdf> (16.06.2019)
- <https://www.italaw.com/sites/default/files/case-documents/ita0138.pdf> (07.07.2019)
- <http://arbitrationblog.kluwerarbitration.com/2013/08/15/bifurcation-of-proceedings-in-icsid-arbitration-where-do-we-stand/> (28.03.2020)
- <https://www.sidley.com/-/media/publications/bifurcation-in-investment-treaty-arbitration.pdf> (28.03.2020)
- <https://globalarbitrationreview.com/chapter/1151333/procedural-issues> (28.03.2020)
- <http://www.ista.org.tr/tr/blog/islam-isbirligi-teskilati-tahkim-merkezi> (30.03.2020)
- <http://icsidfiles.worldbank.org/icsid/ICSID/staticFiles/basicdoc/partB-section05.htm#05> (30.03.2020)
- <https://www.italaw.com/sites/default/files/case-documents/ita0695.pdf> (30.03.2020)
- https://unctad.org/en/Docs/webdiaeia20098_en.pdf (02.04.2020)
- <https://icsid.worldbank.org/en/Documents/resources/2007%20-%20Annual%20Report%20-%20English.pdf> (02.04.2020)

- <https://icsid.worldbank.org/en/Documents/resources/2012%20Annual%20Report%20-%20English.pdf> (02.04.2020)
- <https://icsid.worldbank.org/en/Pages/resources/Bilateral-Investment-Treaties-Database.aspx#a0> (16.04.2020)
- <https://www.sanayi.gov.tr/anlasmalar/yktk> (16.04.2020)
- <https://icsid.worldbank.org/en/Pages/cases/ConcludedCases.aspx?status=c> (16.04.2020)
- https://icsid.worldbank.org/en/Documents/resources/2006%20CRR_English-final.pdf (18.04.2020)
- https://icsid.worldbank.org/en/Documents/icsiddocs/AFR_English-final.pdf (18.04.2020)
- <https://www.iareporter.com/articles/turkey-prevails-in-uzan-related-19-billion-arbitration-claim-dutch-national-unable-to-prove-legal-ownership-of-disputed-telecoms-firm/> (26.04.2020)
- http://icsidfiles.worldbank.org/icsid/ICSIDBLOBS/OnlineAwards/C135/DC671_En.pdf (18.06.2020)
- <http://www.kararlaryeni.anayasa.gov.tr/Karar/Content/673d10d7-bf79-4c0f-ab42-f6d116bcc21a?excludeGerekce=False&wordsOnly=False> (20.06.2020)
- https://dergipark.org.tr/tr/pub/ausbf/issue/3225/44897#article_cite (20.06.2020)
- <https://doi.org/10.15337/suhfd.659984> (25.06.2020)
- <https://www.italaw.com/sites/default/files/case-documents/ita0874.pdf> (25.06.2020)
- <https://hukuk.deu.edu.tr/wp-content/uploads/2020/01/T.Uyar-3.pdf> (26.06.2020)
- <https://www.kararara.com/aihm/turkce2/aihm11225.htm> (27.06.2020)
- <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/397940> (27.06.2020)
- https://jsumundi.com/en/document/decision/en-aram-sabet-karim-sabet-reja-sabets-v-the-islamic-republic-of-iran-bonyad-e-mostazafan-and-bank-markazi-final-award-award-no-598-815-816-817-3-tuesday-28th-november-2000#decision_4046 (28.06.2020)
- <https://www.iareporter.com/articles/turkey-prevails-in-uzan-related-19-billion-arbitration-claim-dutch-national-unable-to-prove-legal-ownership-of-disputed-telecoms-firm/> (28.06.2020)
- <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1177557> (29.07.2020)

ICSID TAHKİM DAVALARI

Consaortium F.R.C.C.(Salini) v Kingdom of Morocco, (ICSID Case No, ARB/04/21)

Enron Corporation and Ponderosa Assets v Argentine Republic, (ICSID Case No. ARB/01/3)

Libananco Holdings Co. Limited v. Republic of Turkey (ICSID Case No. ARB/06/8)

Mihayl International Corporation v Democratic Socialist Republic of Sri Lanka (ICSID Case No. ARB/00/2)

Motorola Credit Corporation, Inc. v. Republic of Turkey (Case No. ARB/04/21)

PSEG Global Inc. and Konya Ilgin Elektrik Üretim ve Ticaret Limited Sirketi v. Republic of Turkey (ICSID Case No: ARB/02/05)

Southern Pacific Properties (Middle East) Limited v. Arab Republic of Egypt (ICSID Case No. ARB/84/3)

Tokios Tokelès v. Ukraine (ICSID Case No. ARB/02/18)

Tradex Hellas S.A. v. Republic of Albania (ICSID Case No. ARB/94/2)

TSA Spectrum v. Argentine Republic (ICSID Case no ARB/05/05)

Dr. Ezgi AVCIOĞLU AKSOY

**İdare Hukuku Açısından
YATIRIMLARDA
DEVLET YARDIMLARI**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İdare Hukuku Açısından Yatırımlarda Devlet Yardımları
Ezgi Avcıoğlu Aksoy

Hukuk Yayınları Dizisi – 2901

Birinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 55 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Ağar, Serkan. "İdari İşlem Kuramı Perspektifinden Verginin Tarhı", www.idare.gen.tr, (01.07.2020).
- Ağar, Serkan. "Vergi Yargısında Davaya Konu İcrai İşlem – I", TBB Dergisi, Sayı: 67, 2006, ss. 285-316, (İcrai İşlem).
- Akdeve, Erdal ve Karagöl, Erdal Tanas. "Geçmişten Günümüze Türkiye’de Teşvikler ve Ülke Uygulamaları", DÜSBD, Sayı: 37, Temmuz 2013, ss. 329-350.
- Akgüner, Tayfun. Özel Girişim Özgürlüğü ve Yatırımları Teşvik Tedbirleri, Formül Matbaası, İstanbul, 1979.
- Akıllıoğlu, Ethem. "Avrupa Topluluğu Kamu Hizmeti Yükümlülükleri ile Genel Ekonomik Yarar Hizmetleri Kavramları Üzerine Notlar", Rekabet Dergisi, Sayı: 21, Yıl: 2005, ss. 23-57.
- Akıllıoğlu Tekin. "Kamu Yararı Kavramı Üzerine Düşünceler", AİD, Cilt: 24, Sayı: 2, ss. 3-15.
- Akipek, Serap. "Türk Mevzuatının Onaylanan Uluslararası Antlaşmalar ile Uyumlaştırılması Sorunu", AÜHFD, 1999, Cilt: 48, Sayı: 14, ss. 15-22.
- Aksan Ayduran, Nazlı Melis; Avrupa Birliği (Topluluk) Hukukunda Devlet Yardımları, DEÜSBE, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 2006.
- Aktan, Coşkun Can ve Vural, Y. İstiklal. Rekabet Gücü ve Rekabet Stratejileri, TİSK Yayınları, Ankara, 2004.
- Aktan, Coşkun Can, Serpil Ağcakaya/, Dilek Dileyici, "Kamu Maliyesinde Hesap Verme Sorumluluğu ve Mali Saydamlık", Kamu Maliyesinde Çağdaş Yaklaşımlar (Editörler: Coşkun Can Aktan, Dilek Dileyici, İstiklal Y. Vural), Seçkin Yayıncılık, Ankara, ss. 169-184.
- Aktan, Coşkun Can. "Devletin Başarısızlığının Anatomisi", <http://www.canakt-an.org/ekonomi/devlet-basarsiz/aktan-makale.htm>, (01.08.2018).
- Akyılmaz, Bahtiyar, Murat Sezginer, Cemil Kaya. Türk İdare Hukuku, 7. Baskı, Seçkin Kitabevi, Ankara, 2016.

- Akyılmaz, Bahtiyar, Murat Sezginer, Cemil Kaya. Türk İdari Yargılama Hukuku, 2. Baskı, Savaş Yayınevi, Ankara, 2019, (İdari Yargılama).
- Akyılmaz, Bahtiyar. İdari Usul İlkeleri Işığında İdari İşlemin Yapılış Usulü, Yetkin Yayınları, Ankara, 2000.
- Alkın, Erdoğan. "Piyasa Ekonomisine Kamu Müdahalesi", İsticÜD, Sayı: 6, Yıl: 3, Temmuz-2004, ss. 1-7.
- Arolat, Osman. "Ekonomik gelişmenin önemli modeli 'Kümelenme'", Dünya Gazetesi, 05.12.2012, <https://www.dunya.com/kose-yazisi/ekonomik-gelisteninin-onemli-modeli-quotkumelenmequot/15003>, (20.05.2019).
- Aslan, İ. Yılmaz. Rekabet Hukuku, 3. Baskı, Ekin Kitabevi, Bursa, 2005.
- Aslan, Zehreddin ve Berk, Kahraman. Rekabet Kurumu'nun Oluşumu, Görev ve Yetkileri ile Yargısal Denetimi, Alfa Basım Yayın, İstanbul, 2000.
- Ateş, Leyla. Yatırım Vergi Teşvik Politikasının Hukuki Çerçevesi, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2017.
- Austry, Stéphane. "Retrait et abrogation: le cas des actes à objet pécuniaire et des actes obtenus par fraude Conclusions sur Conseil d'Etat, Section, 6 novembre 2002, Mme Soulier", RFDA, Yıl: 2003, ss. 225-233.
- Aydemir, Salim. Devlet Yardımları Kanunu Tasarısı, TÜSİAD Rekabet Çalışma Grubu Toplantısı, 24.10.2008, https://tusiad.org/tr/component/k2/item/.../2444_81f8f0efca70572a67df674f571cdadc, (02.12.2018).
- Aygün, Ömrüye. Avrupa Birliğinde Devlet Yardımları Sistemi ve Türkiye'ye Yansımaları, DPT, Yayın No: 2706, Ankara, 2007.
- Avcıoğlu Aksoy, Ezgi. "Rekabet Kurulu Kararları Çerçevesinde Türk Rekabet Hukuku ve Politikasında Kamusal Müdahaleler", BAÜHFD, Cilt: 15, Sayı: 185-186, Ocak-Şubat 2020, ss. 47-79.
- Azrak, Ali Ülkü. "İdari Yargı Denetiminin Sınırı Olarak İdarenin Takdir Yetkisi", İHİD, Vakur Versan'a Armağan, Sayı: 1-3, Aralık 1985, ss. 17-28.
- Bakkal, Hakan ve Kasımoğlu, Alper. "Bütçe Sürecinde Mali Saydamlık ve Hesap Verebilirliğin Önemi", Finans Politik & Ekonomik Yorumlar, Cilt: 52, Sayı: 599, 2015, ss. 37-51.
- Bali, O. Orhan. 1975 Programına Göre Yatırımların Teşviki, Ankara, 1975.
- Başlar, Kemal. "Gümrük Birliği "Anlaşması'nın (1/95 Sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın) Hukuksal Niteliği", AAÇD, Cilt: 4, Sayı: 1, Güz: 2004, ss. 151-198.

- Batirel, Ömer Faruk. "Vergi Harcamaları, Mali Saydamlık İlkesi ve Anayasa Uygunluk", *İsTicÜSBD*, Yıl: 12, Sayı: 24, Güz 2013/2, ss. 13-20.
- Bellescize, Ramu de. *Droit Administratif Général*, 6 Baskı, Gualino, 2018.
- Bernard, Sébastien. *Droit Public Economique*, 2. Baskı, LexisNexis, 2013.
- Botta, Marco and Schweltnus, Guido. "Enforcing state aid rules in EU candidate countries: a qualitative comparative analysis of the direct and indirect effects of conditionality", *JoEPP*, Cilt: 22, Sayı: 3, Yıl: 2015, ss. 335-352.
- Bulutoğlu, Kenan. "Anayasa'ya Aykırı Uygulama", *Cumhuriyet Gazetesi*, 9 Temmuz 1975.
- Can, Hacı ve Özen, Çınar. *Türkiye-Avrupa Topluluğu Ortaklık Hukuku*, Gazi Kitabevi, Ankara, 2005.
- Chapus, René. *Droit Administratif General*, Tome 1, 15. Baskı, Montcres-tien, 2001.
- Colin, Frédéric. *Droit Publique Économique*, 6. Baskı, Gualino, 2017.
- Colson, Jean-Philippe ve Idoux, Pascale. *Droit Public Économique*, 9. Baskı, LGDJ, 2018.
- Çağan, Nami. "Anayasa Yönünden Fonlar", *AYD*, Cilt: 3, Yıl: 1986, ss. 107-124.
- Çağan, Nami. "Modern Bütçe Sürecinde Parlametonun Rolü", *Bütçe Sürecinde Parlametonun Değişen Rolü Sempozyumu*, Afyonkarahisar 8-9 Ekim 2008, TBMM Basımevi, Ankara 2009, ss. 183-192, (Modern Bütçe Süreci).
- Çağan, Nami. "Türk Anayasası Açısından Vergileme Yetkisi", *AYD*, Cilt: 1, 1984, ss. 171-183, (Vergileme Yetkisi).
- Çağlayan, Ramazan. *İdari Yargı Kararlarının Sonuçları ve Uygulanması*, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2001, (İdari Yargı Kararları).
- Çakmak, N. Münci. *İdare Hukukunda Kuramsal Olarak Kamu Yararı*, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2013.
- Çaptuğ, Mehpere. *İdari Usul Hukukunda Hukuki Güvenlik İlkesi*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- Çaptuğ, Mehpere. *İdare Hukuku Açısından Kentsel Dönüşüm*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.

- Çoban Atik, Ayşegül. “İdare Hukukunda Kazanılmış Hak İlkesi”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 21, Sayı: 1, 30. Yıl Armağanı, 2013, ss. 11-53.
- Dalkılıç, Elvin Evrim. Avrupa ve Türk İdare Hukukunda Hukuki Güvenlik ve Meşru Beklentilerin Korunması, Turhan Kitabevi, Ankara, 2016.
- Deniz, Saadet. “Türkiye’de Devlet Yardımları Sisteminin Gelişiminin Değerlendirilmesi, Avrupa Birliği’ne Uyum Süreci”, Avrupa Birliği Müktesebatında Devlet Yardımları ve Türkiye’nin Uyum, Akdeniz Üniversitesi Akdeniz Ülkeleri Ekonomik Araştırmalar Merkezi, Antalya 2004, ss. 160-187.
- Dillon, Thomas J.. “The World Trade Organization: A New Legal Order for World Trade?”, MJoIL, Cilt: 16, Sayı: 2, Yıl: 1995, ss. 350-402.
- DPT, Devlet Yardımları, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Ankara, 2007, (Devlet Yardımları).
- DPT, Devlet Yardımlarını Değerlendirme, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Yayın No: DPT: 2681, Ankara 2004, (DPT, 2004).
- DPT, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, Rekabet Hukuku ve Politikaları, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, DPT, Ankara, 2000, (DPT, 2000).
- DPT, Yatırımları Teşvik Politikaları, VI. Beş Yıllık Kalkınma Planı Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Ankara 1989, (Yatırımları Teşvik Politikaları).
- Duran, Lûtfi. “Türkiye’de Planlamanın Hukuki Rejimi”, AİD, Cilt: 8, Sayı: 3, Yıl: 1975, ss. 3-24, (Planlama).
- Duran, Lûtfi. “Yetki Kanunu ve Anayasa”, Düşünenlerin Forumu, Milliyet Gazetesi, 02.11.1969, (Yetki Kanunu).
- Duran, Lûtfi. İdare Hukuku Ders Notları, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1982, (Ders Notları).
- Duran, Mustafa. Türkiye’de Yatırımlara Sağlanan Teşvikler ve Etkinliği, Hazine Müsteşarlığı Araştırma-İnceleme Dizisi No: 32, Ankara, 2002, (Etkinlik).
- Dündar, Erol. “Maksat Denetimi”, DD, Yıl: 3, Sayı: 12-13, Ankara, 1974, ss. 43-71.
- Ekici, İskender, Avrupa Birliği’ne Üyelik Sürecinde Türkiye’de AR-GE’YE Yönelik Devlet Yardımları, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İÜSBE, İstanbul, 2007.

- Ercan, Taner. "Teşvik Sisteminin Maden Sektörüne Etkileri ve Güncel Düzenlemeler", UÜFEFSBD, Yıl: 20, Sayı: 31, 2016/2, ss. 323-345.
- Erdem, Şükrü. "Devlet Yardımları: Avrupa Topluluğu Müktesabatı ve Türkiye'nin Uyum", Avrupa Birliği Müktesabatında Devlet Yardımları ve Türkiye'nin Uyum, Akdeniz Üniversitesi Akdeniz Ülkeleri Ekonomik Araştırmalar Merkezi, Antalya, 2004.
- Eren, Fikret. Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 18. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2015.
- Erguvan, Derya Deviner. Yargı Kararları Işığında İdari İşlemin Geriye Yürümezliği İlkesi ve Geri Alma İstisnası, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.
- Erkan, Hüsnü. Sosyal Piyasa Ekonomisi'nin Rekabet Boyutu, Konrad Adenauer Vakfı Yayını, İzmir, 1992.
- Erkut, Celal. İptal Davasının Konusunu Oluşturma Bakımından İdari İşlemin Kimliği, Tıpkı İkinci Basım, Danıştay Yayınları No: 51, 2015.
- Eroğlu, Şahika. Açık Devlet ve Açık Devlet Verisi, Hiperlink Yayınları, 2018.
- European Commission, State aid Transparency for Taxpayers, Competition Policy Brief, S. 4, Mayıs 2014, http://ec.europa.eu/competition/publications/cpb/2014/004_en.pdf, (29.11.2018), (Transparency for Taxpayers).
- European Commission, State aid transparency: Why? What? When? Where? How?, Competition Policy Brief, S. 4, Eylül 2016, http://ec.europa.eu/competition/publications/cpb/2016/2016_004_en.pdf, (29.11.2018), (State aid transparency).
- Ferhatoğlu, Emrah. "Bir Kamu Harcaması Türü Olarak Vergi Harcaması ve Türk Kurumlar Vergisi Açısından Değerlendirilmesi", OGÜSBD, Cilt: 6, Sayı: 2, Aralık 2005, ss. 77-93.
- Foucault, Michel. Biyopolitikanın Doğuşu, College de France Dersleri 1978-1979, İstanbul Bilgi Üniversitesi yayınları, Çev. Alican Tayla, İstanbul, 2015.
- Fromont, Michel. "Aides Économiques. – Notion. Typologie", JurisClasseur Administratif, Fask. 256, (Notion).
- Fornalczyk, Anna. "State Aid Regulation in Candidate Countries: The Case of Poland", The Law of State Aid in The European Union, Oxford University Press, 2004, ss. 133-148.
- Giray, Filiz. Vergi Teşvik Sistemi ve Uygulamaları, 3. Baskı, Ekin Yayınevi, Bursa, 2006.

- Giritli, İsmet, Pertev Bilgen, Tayfun Akgüner, Kahraman Berk, İdare Hukuku, 6. Basım, Der Yayınları, İstanbul, 2013.
- GLA Economics, The Rationale for Public Sector Intervention in the Economy, Greater London Authority, London, 2006.
- Gökpınar, Ramazan ve Kovancılar, Birol. "Sosyal Refah Devleti ve Değişim", SDÜİİBFD, Sayı: 3(Güz), Yıl: 1998, ss. 251-266.
- Göze, Ayferi. Sosyal Devlet Sistemi, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1976.
- Gözler, Kemal. İdare Hukuku, Cilt:I, 2. Baskı, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2009, (İdare Hukuku C.I).
- Gözler, Kemal. İdare Hukuku, Cilt:II, 2. Baskı, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2009, (İdare Hukuku C.II).
- Gözübüyük, A. Şeref. Yönetmelik Yargısı, 35. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2016.
- Gözübüyük, A. Şeref ve Tan, Turgut. İdare Hukuku, Cilt II, İdari Yargılama Hukuku, Turhan Kitabevi, 6. Bası, Ankara, 2013.
- Grant, Ruth W.. Strings Attached: Untangling the Ethics of Incentives, Princeton University Press, New Jersey, 2012.
- Günday, Metin. İdare Hukuku, 10. Baskı, İmaj Yayınevi, Ankara, 2011.
- Günday, Metin. "1982 Anayasasına Göre İdari Yargı Denetiminin Kapsamı ve Sınırları", I. Ulusal İdare Hukuku Kongresi, Birinci Kitap, İdari Yargı, 1990, ss. 139-148, (İdari Yargı Denetiminin Kapsamı ve Sınırları).
- Güran, Sait. "A.B.D.'nde Ekonomik Hayatın Düzenlenmesi", İHİD, Vakur Versan'a Armağan, Sayı: 1-3, Aralık 1985, ss. 129-140.
- Güven, Aytekin. "Türkiye'de İller Arası Gelir Eşitsizliğinde Teşvik Politikasının Rolü: Bir Ayırıştırma Analizi", Akdeniz İİBF Dergisi, Sayı: 14, 2007, ss. 20-38.
- Haçerlioğlu, Orhan. Ekonomi Sözlüğü, Ekonomi Terimleri ve Ekonomi ile İlgili Ticaret ve Hukuk Terimleri, 8. Basım, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1999.
- Hoffman, Herwig C. H.. "State Aid Review in a Multi-level System: Motivations for Aid, Why Control It, and the Evolution of State Aid Law in the EU", State Aid Law of The European Union, Ed. Herwig C. H. Hofmann-Claire Micheau, Oxford University Press, 2016, ss. 3-11.

- Huber, Stefan and Kristoferitsch, Hans. "Transparency: Let There Be Light? Comments on the Judgment of the European Court of Justice, Joined Cases C-92/09 and C-93/09", *Eur. St. Aid L.Q.*, Cilt: 4, Yıl: 2011, ss. 687-695.
- İKV, Avrupa Birliği ve Türkiye’de Devlet Yardımları, İKV Yayınları No: 187, İstanbul, 2005.
- İnan, Nurkut. "Rekabet Hukukunun.Diğer Disiplinlerle İlişkisi", Rekabet Kurumu Perşembe Konferansları, Ekim 1999, <https://www.rekabet.gov.tr/Dosya/persembe-konferanslari-yayinlari/perskonfyyn89.pdf>, (12.07.2019).
- İneci, Barbaros. Avrupa Topluluğu ve Türkiye’de Sübvansiyonlar, İstanbul Sanayi Odası, İstanbul, 1993.
- İTO, Türkiye İçin Model Olabilecek Ülkelerde Uygulanan Teşvik Uygulamaları ve Ülkemizde Uygulanabilirliği, Yayın no: 2007-51, İstanbul, 2007.
- Jaeger, Thomas. "State Aid and Transparency: A Natural Contradiction", *Eur. St. Aid L.Q.*, Cilt: 3, Yıl: 2014, ss. 386-389.
- Kaboğlu, İbrahim Ö.. Özgürlükler Hukuku, İnsan Haklarının Hukuksal Yapısı, 5. Baskı, Afa Yayınları, İstanbul, 1999, (Özgürlükler Hukuku).
- Karakoç, Yusuf. "Türk Hukuku’nda Vergi Kanun’larının Anayasa’ya Uygunluğunun Yargısal Denetimi", *AYD*, Cilt: 13, 1996, ss. 249-373, (Vergi Kanun’larının Anayasa’ya Uygunluğu).
- Kasalak, Kadir. "Teşvik-i Sanayi Kanunları ve Türkiye’de Sanayileşmeye Etkileri", *SDÜFEFSBD*, Aralık 2012, Sayı: 27, ss. 65-79.
- Kaya, Cemil. "İptal Davalarında (Kişisel) Menfaat İhlalinin Genişlemesi: İktisadi Rekabet", *İÜHFM*, Cilt: LXVI, Sayı: 2, 2008, ss. 273- 283, (İptal Davalarında Menfaat İhlali).
- Kaya, Cemil. Kararlarından Hareketle Kamu Yararı Kavramına Danıştay’ın Bakışı, XII Levha Yayınları, 2011.
- Kaya, Taha. Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Anlaşmalarının İç Hukukta Uygulanması-ABD, AB ve Türkiye Örnekleri, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- Kesik, Ahmet. "Bütçe Uygulama Aşamasında Parlamentonun İzleme/Gözetim Fonksiyonu: Komisyonların Rolü ve Bütçe Analiz Kapasitesi", Bütçe Sürecinde Parlamentonun Değişen Rolü Sempozyumu, Afyonkarahisar 8-9 Ekim 2008, TBMM Basımevi, Ankara 2009, ss. 287-300.

- Kıldış, Yusuf. "Türkiye’de Vergi Teşvik Politikalarının Gelişimi", <http://www.ekodialog.com/makaleler/turkiyede-vergi-tesvik-politikalari-makale.html>, (06.03.2019).
- Kılıçbay, Ahmet. "Anayasa Mahkemesi ve İktisat", Cumhuriyet Gazetesi, 16 Nisan 1970.
- Kılınç Savrul, Burcu ve Doğru, Bülent. "TR22 Düzey 2 Bölgesinin 2012 Teşvik Sistemi Çerçevesinde Değerlendirilmesi", ÇKÜİİBFD, Cilt: 3, Sayı: 1, ss. 1-20.
- Kovacic, William E. ve Cooper, James C.. "U.S. Convergence with International Competition Norms: Antitrust Law and Public Restraints on Competition", Boston University Law Review, Cilt: 90, Yıl: 2010, ss. 1555-1610.
- Köksal, Tunay. "Avrupa Birliği’ne Tam Üyelik Sürecinde Türkiye’de Devlet Yardımlarının Hukuki Çerçevesi", Rekabet Dergisi, Sayı: 7, Yıl: 2001, ss. 3-27. (Hukuki Çerçeve).
- Köksal, Tunay. Avrupa Birliği ve Türkiye’nin Devlet Yardımları Sistemlerinin Uyumlaştırılması, Etki Yayıncılık, Ankara, 2002, (AB ve Türkiye).
- Kuik, Krzyysztof. "State aid and the 2004 accession – overview of recent developments", ", Eur. St. Aid L.Q, Cilt: 3, Yıl: 2004, ss. 365–373.
- Kumcu, Ercan. Ne Yaptığımızı Biliyor Muyuz?, Hürriyet Gazetesi, 19.11.2000.
- Kural, Koray, Feridun Karakeçili, Aylin Sakızlıoğlu. GATT Normları ve Uluslararası Bütünleşmeler Açısından Devlet Yardımları Mukayeseli Bir İnceleme, Avrupa Birliği ile İlişkiler Genel Müdürlüğü, T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara, 1995.
- Kutlu Gürsel, Meltem. İstanbul Menkul Kıymetler Borsası İdare Hukuku Açısından Bir İnceleme, Turhan Kitabevi, Ankara, 2003.
- Leblebici, Fatih. Devlet Yardımları Uygulamasının Maliyeti ve Ekonomik Göstergelerle Mukayesesi, DPT, Yayın No: 2663, 2002.
- Linotte, Didier ve Romi, Raphaël. Droit Public Économique, 7. Baskı, LexisNexis, Paris, 2012.
- Markusen, Ann and Nesse, Kathrine. "Institutional and Political Determinants of Incentive Competition", Reining in the Competition for Capital, Ed. Ann Markusen, W.E. Upjohn Institute for Employment Research, Kalamazoo, Michigan, 2007.

- Met-Domestici, Alexandre. "Aides d'Etat, service public et droit communautaire", AJDA, 2006, ss. 1881-1887.
- Micheau, Claire. "Evolution of State Aid Rules: Conceptions, Challenges, and Outcomes", State Aid Law of The European Union, Ed. Herwig C. H. Hofmann-Claire Micheau, Oxford University Press, 2016, ss. 18-35.
- Mises, Ludwig von. İnsan Eylemi, Çev. İsmail Aktar, Liberte Yayınları, Ankara, 2008.
- Muris, Timothy J.. "Principles For a Successful Competition Agency", Chicago Law Review, Cilt: 72, Sayı: 1, Kış 2005, ss. 165-187.
- Nicinski, Sophie. Droit Public Des Affaires, 6. Baskı, LGDJ, 2018.
- O. Caoimh, Aindrias ve Sauter, Wolf. "Criterion of Advantage", State Aid Law of The European Union, Ed. Herwig C. H. Hofmann-Claire Micheau, Oxford University Press, 2016, ss. 84-128.
- OECD, Policy Roundtables, Competition, State Aids and Subsidies, 2010, www.oecd.org, (18.09.2018), (OECD, 2010)
- Oman, Charles P. Policy Competition for Foreign Direct Investment A Study of Competition among Governments to Attract FDI, OECD Development Centre, OECD, Paris, 2000.
- Onar, Sıddık Sami. İdare Hukukunun Umumi Esasları, Cilt: I, Üçüncü Bası, İsmail Akgün Matbaacılık, Hak Kitabevi, İstanbul, 1966.
- Oytan, Muammer. "Yargılamanın Yargılama Teknikleri ile Sınırlandırılması", I. Ulusal İdare Hukuku Kongresi, Birinci Kitap, İdari Yargı, 1990, ss. 149-157.
- Ökçün, A. Gündüz. "Teşvik-i Sanayi Kanun-ı Muvakkatı, 1913", SBFD, Cilt: 30, 1975, ss. 25-44, (Teşvik-i Sanayi).
- Ökçün, A. Gündüz. "XIX. Yüzyılın İkinci Yarisında İmalat Sanayii Alanında Verilen Ruhsat ve İmtiyazların Ana Çizgileri", SBFD, Cilt: 27, Sayı: 1, 1972, ss. 135-166 (Ruhsat ve İmtiyazlar).
- Öncel, Mualla, Ahmet Kumrulu, Nami Çağan, Vergi Hukuku, 12. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2012.
- Öner, Erdoğan. "Bütçe Uygulama Aşamasında Parlamentonun İzleme/Gözetim Fonksiyonu: Komisyonların Rolü Ve Bütçe Analiz Kapasitesi", Bütçe Sürecinde Parlamentonun Değişen Rolü Sempozyumu, Afyonkarahisar 8-9 Ekim 2008, TBMM Basımevi, Ankara 2009, ss. 269-286.

- Önsoy, Rıfat. "Tanzimat Dönemi Sanayileşme Politikası 1839 ~ 1876", HÜEFD, Yıl: 1984, ss. 5-12.
- Özbudun, Ergun. Türk Anayasa Hukuku, 14. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2013.
- Özer, Serkan. Avrupa Birliği Rekabet Politikasında Devlet Yardımları ve Türkiye'nin Uyumu, DEÜSBE, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 2006.
- Özkarabüber, Mustafa Mehmet. Avrupa Birliği ve Türkiye'de Devlet Yardımlarının Kontrolü, Rekabet Kurumu, Ankara, 2003.
- Perdu, Sylvande. "Le Retrait Des Aides Publiques À Propos D'un Revirement De Jurisprudence", Droit Administratif, Sayı: 7, Temmuz 2003, http://www.lexis360.fr/Document/le_retrait_des_aides_publiques_a_propos_dun_revirement_de_jurisprudence_par_sylvande_perdu/ia35oyw6GcDEPkquwmIDwETO_GaOiPULr2X_QXizlgQ1?data=c0lu_ZGV4PTEmckNvdW50PTIxOSY=&rndNum=1182215815&tsid=search1_&, (28.12.2018).
- Pesaresi, Nicola, Adinda Sinnaeve, Valérie Guigue-Koeppen, Joachim Wiemann, Madalina Radulescu, The New State Aid Rules for Services of General Economic Interest (SGEI), http://ec.europa.eu/competition/publications/cpn/2012_1_9_en.pdf, (15.11.2018).
- Poole, Kenneth E., George A. Erickcek, Donald T. Iannone, Nancy Mccrea, Pofen Salem, Evaluating Business Development Incentives, National Association of State Development Agencies, ACCRA, Washington D.C., 1999.
- Rekabet Kurumu, Rekabet Politikası Perspektifinden Kamu Müdahaleleri, 2013 Rekabet Raporu, <https://www.rekabet.gov.tr/tr/Guncel/2013-rekabet-raporu-yayimlandi-1ba21c4cd7634921b864506c4bdb4c06>, (13.09.2018), (2013 Rekabet Raporu).
- Rekabet Kurumu, Tüketiciler İçin Rekabet Hukuku, Ankara, 2016.
- Rubini, Luca. "WTO Subsidy Laws: The International Regulation of State Aid", State Aid Law of The European Union, Ed. Herwig C. H. Hofmann-Claire Micheau, Oxford University Press, 2016, ss. 469-507, (WTO Subsidy Laws).
- Rubini, Luca. The Definitions of Subsidy and State Aid WTO and EC Law in Comparative Perspective, Oxford University Press, 2008.

- Sauter, Wolf. "The Notion of Undertaking", State Aid Law of The European Union, Ed. Herwig C. H. Hofmann-Claire Micheau, Oxford University Press, 2016, ss. 74-83.
- Sancakdar, Oğuz, Lale Burcu Önüt, Eser Us Doğan, Mine Kasapoğlu Turhan, Serkan Seyhan, İdare Hukuku Teorik Çalışma Kitabı, 8. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Schwartz, Warren F. ve Harper, Eugene W.. "The Regulation of Subsidies Affecting International Trade", Michigan Law Review, Cilt: 70, Sayı: 5, Nisan 1972, ss. 831-858.
- Seçkin, Sinan ve Üstün, Gül. "İdari İşlemlerde Takdir Yetkisi ve Gerekçe İlkesi", HAD, Prof. Dr. Mehmet Akif Aydın'a Armağan, Özel Sayı, Cilt: 21, Sayı: 2, Yıl: 2015, ss. 509-533.
- Selen, Ufuk. Maliye Politikası Aracı Olarak Teşvik Uygulamaları, Ekin Kitabevi, Bursa, 2011.
- Seven, Bülent. "Anayasa Mahkemesi'nin Fon Uygulamasına İlişkin Kararlarının Bütçe İlkeleri ve Sayıştay Denetimi Karşısındaki Durumu", HÜİİBFD, Cilt: XIV, Sayı: 1, Temmuz 1996, ss. 123-147.
- Sever, Dilşad Çiğdem. Danıştay Kararları Işığında İdare Hukukunda Kazanılmış Haklar, AÜSBE, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2008.
- Simonati, Anna. "The Principles of Administrative Procedure and the EU Courts: an Evolution in Progress?", RoEAL, Cilt: 4, Sayı: 1, Haziran 2011, ss. 45-81.
- Smit, Hans, Peter Herzog, Christien Campbell, Gudrun Zagel, Smit&Herzog on the Law of the European Union, Cilt: 1, LexisNexis, 1986.
- Smith, Adam. Ulusların Zenginliği, Cilt I-II, Çev. Ayşe Yunus-Mehmet Bakırcı, 5. Baskı, Alan Yayıncılık, 2017.
- Szysczak, Erica. "Distortion of Competition and Effect on Trade between EU Member States", State Aid Law of The European Union, Ed. Herwig C. H. Hofmann-Claire Micheau, Oxford University Press, 2016, ss. 151-160, (Effect on Trade).
- Şaylan, Gencay. Değişim Küreselleşme ve Devletin Yeni İşlevi, 3. Baskı, İmge Kitabevi, Ankara, 2016.

- T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, 2019 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı, http://www.sbb.gov.tr/wpcontent/uploads/2018/11/2019_Yili_Cumhurbaskanligi_Yillik_Programi.pdf, (03.05.2019).
- T.C. Ekonomi Bakanlığı, Yeni Teşvik Sistemi Yatırımlarda Devlet Yardımları, 14 Şubat 2013, Teşvik Uygulama ve Sermaye Genel Müdürlüğü, Ankara, <https://slideplayer.biz.tr/slide/1975880/>, (09.11.2018). (Ekonomi Bakanlığı 2013).
- T.C. Kalkınma Bakanlığı, Onuncu Kalkınma Planı, Ankara 2013, <http://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2018/11/Onuncu-Kalk%C4%B1nma-Plan%C4%B1-2014-2018.pdf>, (03.05.2019).
- Talas, Cahit. “Plân, Kalkınma ve İktisadî Sistemler”, AÜSBFD, Cilt: 17, Sayı: 3, ss. 1-13.
- Tan, Turgut. “Anayasal Ekonomik Düzen”, AİD, Cilt: 5, Sayı: 1, Ankara, Mart 1972, ss. 161-178, (Anayasa).
- Tan, Turgut. “Rekabet Hukukunun Uygulama Alanı Açısından Kamu Kuruluşlarının Faaliyetleri”, Rekabet Dergisi, Ekim-Kasım-Aralık 2000, Sayı: 4, ss. 3-44, (Rekabet Hukuku ve Kamu Kuruluşları).
- Tan, Turgut. Ekonomik Kamu Hukuku Dersleri, Turhan Kitabevi, Ankara, 2010, (Dersler).
- Tan, Turgut. İdare Hukuku, 7. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2018.
- Tan, Turgut. Planlamanın Hukuki Düzeni, Kalkınma Planının Hukukî Niteliği Konusunda Bir Deneme, TODAİE Yayınları No: 154, Ankara, 1976, (Planlama).
- Tan, Turgut. Ekonomik Kamu Hukuku, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları No: 210, Sevinç Matbaası, Ankara, 1984.
- Tan, Turgut. İdari İşlemin Geri Alınması, Sevinç Matbaası, Ankara, 1970, (Geri Alma).
- Tan, Turgut. “Ekonomik İdari Kararların Yargısal Denetimi”, AİD, Cilt: 8, Sayı: 2, Haziran 1975, ss. 33-49, (Yargısal Denetim).
- Tanör, Bülent ve Yüzbaşıoğlu, Necmi. 1982 Anayasasına Göre Türk Anayasa Hukuku, 17. Bası, Beta Yayıncılık, 2018.
- Tekinalp, Gülören ve Tekinalp, Ünal. Avrupa Birliği Hukuku, 2. Bası, Beta Basım Yayın Dağıtım, İstanbul, 2000.

- Tekinalp, Ünal. "Rekabet Kuralları ve Mali Sektör", Rekabet Politikası ve Türkiye, AB Danışmanlık ve Yatırım Hizmetleri A.Ş., İntermedia Yayınları, İstanbul, 1998, ss. 66-74.
- Tekinalp, Ünal. Kamu Teşebbüsleri, Yasal Tekeller ve Rekabet Sempozyumu, 5 Mart 2002, Rekabet Kurumu Yayınları, Ankara 2002, ss. 59-61.
- Tezcan, Durmuş, Mustafa Ruhan Erdem, Oğuz Sancakdar. Rifat Murat Önok. İnsan Hakları El Kitabı, 4. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2011.
- Tezcan,ERCÜMENT. "Avrupa Birliği Hukukunda Devlet Yardımları: Yeni Düzenlemelere ve İctihada İlişkin Değerlendirmeler", Rekabet Dergisi, Sayı: 3, Temmuz-Ağustos-Eylül 2000, ss. 27-62.
- Toluner, Sevin. "6 Mart 1995 Tarihli Ortaklık Konseyi Kararı: Milletlerarası Hukuk Açısından Bir Değerlendirme", İÜHFM, Cilt: LV, Yıl: 1996, ss. 3-26.
- TÜSİAD, "Devlet Yardımlarının İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı"na İlişkin TÜSİAD Görüşü, <https://tusiad.org/tr/com-ponent/k2/item/2332-devlet-yardimlarinin-izlenmesi-ve-denetlenmesi-hakkinda-kanun-tasarisina-iliskin-tusiad-gorusu>, (10.12.2018).
- Uler, Yıldırım. İdari Yargıda İptal Kararının Sonuçları, AÜHF Yayınları, Yayın No: 281, Sevinç Matbaası, Ankara, 1970.
- Uluatam, Özhan ve Tan, Turgut. Türk İktisat Politikasının Hukuki Çerçevesi, AÜSBF Yayınları, Yayın No: 487, Ankara, 1982.
- Ulusoy, Ali D.Yeni Türk İdare Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara, 2019.
- UNCTAD, Tax Incentives and Foreign Direct Investment: A Global Survey, United Nations, New York, 2000.
- UNCTAD, Competition Law and The State, United Nations, New York and Geneva, 2015.
- Usta, Murat. Bağımsız İdari Otorite Sistemi İçinde Rekabet Kurulu ve Rekabet Uygulamaları, Yetkin Yayınları, Ankara, 2007.
- Uyanık, Halit. Ekonomik Kamu Yararı Kavramının Türk İdare Hukukundaki Anlam ve İşlevi, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2013.
- Üstünel, Besim. "Yetki Kanunu ve Anayasa", Düşünenlerin Forumu, Milliyet Gazetesi, 02.11.1969.
- Vlachos, Georges S.. Planification et Droit Public, Librairie de L'Universite Aix-En-Provence, 1970.

- Vogel, Louis. European Competition Law, LawLex/Bruylant, Paris, 2015.
- Wishlade, Fiona G.. Subsidies and State Aids The Definition of Acceptable Measures under the European Union and GATT Rules, Avrupa Politikaları Araştırma Merkezi, Bölgesel ve Endüstriyel Araştırma Makaleleri Serisi, Sayı: 21, Haziran 1996.
- Yayla, Atilla. Liberalizm, 7. Baskı, Liberte Yayınları, Ankara, 2015.
- Yayla, Yıldızhan. İdare Hukuku, 2. Basım, Beta Basım A.Ş., İstanbul, 2010.
- Yılmaz, Hakan ve Tosun, Selma. "5018 Sayılı Kanun Çerçevesinde Mali Saydamlık ve Parlamentonun Bütçe Sürecinde Etkinliği", YD, Cilt: 5, Sayı: 14, Ocak 2010, ss. 5-23.
- Yılmaz, Müslüm. Dünya Ticaret Örgütü Kuralları Açısından Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Tedbir Soruşturması, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), AÜSBE, Ankara, 2014.
- Yücel, Hüseyin. Cumhuriyet Ekonomisinin Kuruluşu ve Gelişimi, TBB Yayınları, Yayın No: 347, Ankara, 2017.
- Zabunoğlu, Yahya Kazım. İdare Hukuku, Cilt: 2, Yetkin Yayınları, Ankara, 2013.

Vahit Mert KÖRPE

İDARE HUKUKU BOYUTUYLA
TÜRKİYE
VARLIK FONU

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İdare Hukuku Boyutuyla Türkiye Varlık Fonu
Vahit Mert Körpe

Hukuk Yayınları Dizisi – 2817

Birinci Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 31 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Akad, Mehmet, Bihterin Vural Dinçkol ve Nihat Bulut. **Genel Kamu Hukuku**, Der Yayınları, 13. Basım, İstanbul, 2017.
- Akar, Sevda Mutlu. "Sovereign Wealth Funds: A Comparison of Turkey and Other Countries", **The Political Economy of Public Finance**, Edited by: Mustafa Çelen, Özkan Zülfüoğlu, Elżbieta Robak, November 2017, ss. 115-142.
- Akbulak, Sevinç ve Yavuz Akbulak. "Ulusal Varlık Fonları", **Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi**, Yıl 2008, Cilt XXV, Sayı 2, ss.237-262.
- Akıllıoğlu, Tekin. "Kamu Yararı Kavramı Üzerine Düşünceler", **İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi**, Prof. Dr. Lütü Duran'a Armağan Özel Sayısı, Yıl: 9, Cilt, 1-3, 1988, ss. 11-22.
- Akyılmaz, Bahtiyar, Murat Sezginer ve Cemil Kaya. **Türk İdare Hukuku**, Savaş Yayınevi, Yenilenmiş 10. Baskı, Ankara, Şubat2019.
- Al-Hassan, Abdullah, Michael Papaioannou, Martin Skancke ve Cheng Chih Sung. "Sovereign Wealth Funds: Aspects of Governance Structures and Investment Management", **IMF Working Paper**, WP/13/231, Kasım 2013.
- Alhashel, Bader. "Sovereign Wealth Funds: A Literature Review", **Journal of Economics and Business**, S.78, 2015, ss.1-13.
- Amar, Jeanne, Christelle Lecourt ve Valerie Kinon. "Is the Emergence of New Sovereign Wealth Funds a Fashion Phenomenon?", **SSRN Electronic Journal**, 05.07.2017, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2980421, (07.04.2018).
- Avendano, Rolando ve Javier Santiso. "Are Sovereign Wealth Funds Politically Biased? A Comparison With Other Institutional Investors", **Institutional Investors in Global Capital Markets, International Finance Review**, Cilt 12, ss. 313–353.

- Aykın, Hasan. "Ulusal Refah Fonları: Risk mi, Fırsat mı?", **SDE Analiz**, Ağustos 2011, ss. 4-25.
- Backer, Larry Catá. "Sovereign Wealth Funds as Regulatory Chameleons: The Norwegian Sovereign Wealth Funds and Public Global Governance Through Private Global Investment", **Georgetown Journal of International Law**, Cilt. 41, Sayı. 2, 2009. ss. 101-192.
- Balding, Christopher ve Kevin Chastagner. "The China Investment Corporation: From Inception to Sideline", **The Oxford Handbook Of Sovereign Wealth Funds**, Ed. Douglas Cumming, Geoffrey Wood, Igor Filatotchev, Juliane Reinecke, Oxford University Press 2017.ss.348-366.
- Balin, Brian J. "Sovereign Wealth Funds: A Critical Analysis", **SSRN Electronic Journal**, 24.09.2009, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1477725,(17.03.2018).
- Bayazıt, Bahar. **Kamu-Özel İşbirliklerinde Kamu Yararı**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2018.
- Bean, Bruce Winfield. "Attack of the Sovereign Wealth Funds: Defending the Republic From the Threat of Sovereign Wealth Funds?", **Michigan State Journal of International Law**, Cilt. 18:1, 2009, ss.66-115.
- Beck, Roland ve Michael Fidora. The Impact of Sovereign Funds on Global Financial Markets, **European Central Bank Occasional Paper Series**, Sayı: 91, Temmuz2008.
- Behrendt, Sven. "Sovereign Wealth Funds and the Santiago Principles: Where Do They Stand?", **Carnegie Middle East Center**, Sayı 22, Mayıs 2010.
- Bertoni, Fabio ve Stefano Lugo. "The Use of Debt by Sovereign Wealth Funds", **The Oxford Handbook Of Sovereign Wealth Funds**, Ed. Douglas Cumming, Geoffrey Wood, Igor Filatotchev, Juliane Reinecke, Oxford University Press 2017.ss.274-297.

- Blanchard, Jean-Marc F. "The China Investment Corporation: Power, Wealth or Something Else?", **China International Journal**, Cilt 12, Sayı 3, Aralık 2014, ss. 155-175.
- Bremmer, Ian. **The End of the Free Market: Who Wins the War Between States and Corporations?**, Portfolio, 2010.
- Bruce-Clark, Peter ve Ashby H.B. Monk. "Sovereign Development Funds: The Governance and Management of Strategic Investment Institutions", **The Oxford Handbook Of Sovereign Wealth Funds**, Ed. Douglas Cumming, Geoffrey Wood, Igor Filatotchev, Juliane Reinecke, Oxford University Press 2017.ss.63-86.
- Brynildsen, Øygunn Sundsbø. **Borrow My Pension The Norwegian Government Pension Fund – Global: A Responsible Lender?**, The Norwegian Coalition for Debt Cancellation (SLUG), Mayıs 2009.
- Boz, Selman Sacit. "Kamu Özel İşbirliği (PPP) Modeli" (**İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 4, Sayı:2, Yıl 2013, ss. 277- 332.
- Bu, Qingxiu. "China's Sovereign Wealth Funds: Problem or Panacea?", **Journal of World Investment & Trade**, Cilt. 11, Sayı. 5,2010, ss. 849-877
- Castelli, Massimiliano ve Fabio Scacciavillani. "SWFs and State Investments: A Preliminary General Overview", **Research Handbook on SWFs and International Investment Law**, Edited by Fabio Bassan, Edward Elgar Publishing Limited, 2015, ss. 9-38.
- Chaisse, Julien. "The Regulation of Sovereign Wealth Funds in the European Union: Can the Supranational Level Limit the Rise of National Protectionism?", **Sovereign Investment Concerns and Policy Reactions**, Edited by Karl P. Sauvant, Lisa E. Sachs and Woulter P. F. Schmit Jongbloued, Oxford University Press 2012, ss. 462-495.

- Chesterman, Simon. "The Turn to Ethics: Disinvestment from Multinational Corporations for Human Rights Violations - The Case of Norway's Sovereign Wealth Fund", **American University International Law Review**, Cilt. 23, 2008, ss. 577-615.
- Chow, Gregory J. "China's Economic Transformation", **China's 40 Years of Reform and Development 1978-2018**, Edited by Ross Garnaut, Ligang Song and Cai Fang, Australian National University Press, 2018, ss. 93-115.
- Clark, Gordon L. ve Adam D. Dixon. "Sovereign Wealth Funds and the Global Political Economy of Trust and Legitimacy", **The Oxford Handbook Of Sovereign Wealth Funds**, Ed. Douglas Cumming, Geoffrey Wood, Igor Filatotchev, Juliane Reinecke, Oxford University Press 2017.ss.145-158.
- Clark, Gordon L., Adam D. Dixon ve Ashby H.B. Monk. **Sovereign Wealth Funds Legitimacy, Governance, and Global Power**, Princeton University Press, 2013.
- Clark, Gordon L. ve Ashby H.B. Monk. "The Legitimacy and Governance of Norway's Sovereign Wealth Fund: The Ethics of Global Investment", **Environment and Planning A**, Cilt 42, 2010, ss. 1723-1738. (Legitimacy and Governance)
- Clark, Gordon L. ve Ashby H.B. Monk. "The Norwegian Government Pension Fund: Ethics over Efficiency", **Rotman International Journal of Pension Management**, Cilt 3, Sayı 1, Bahar 2010, ss. 14-19. (Ethics)
- Council On Ethics. "Guidelines for Observation and Exclusion of Companies from the Government Pension Fund Global", **Council on Ethics for the Government Pension Fund Global Postbooks**, Oslo, Norveç, 2017. (Ethical Guidelines)
- Council On Ethics. "The Work of The Council on Ethics", Council on Ethics for the Norwegian Government Pension Fund Global, **Annual Report 2018**, ss. 7-13. (Ethics Report)

- Csoma, Robert. "Appreciation of the Role of Sovereign Wealth Funds in the Global Economy", **Public Finance Quarterly**, 2015/2, ss. 270-287.
- Cumming, Douglas, Geoffrey Wood, Igor Filatotchev ve Juliane Reinecke. "Introducing Sovereign Wealth Funds", **The Oxford Handbook Of Sovereign Wealth Funds**, Ed. Douglas Cumming, Geoffrey Wood, Igor Filatotchev, Juliane Reinecke, Oxford University Press 2017.ss. 3-15.
- Çağlayan, Ramazan. "Hukukumuzda Kamu Tüzel Kişiliği Kavramı ve Kıstasları", **Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi Serdar Özgüldür Armağanı**, Haziran 2016, Sayı 7, ss.373-398.
- Çakmak, Münci. **İdare Hukukunda Kuramsal Olarak Kamu Yararı**, Seçkin Yayınları, Ankara, 2013.
- Çal, Sedat. **Türkiye’de Kamu Hizmeti ve İmtiyazın Dönüşüm Öyküsü**, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yayınları, Ankara, 2008.
- Das, Udaibir S., Yinqiu Lu, Christian Mulder ve Amadou Sy. "Setting Up a Sovereign Wealth Fund: Some Policy and Operational Considerations", **IMF Working Paper**, WP/09/179, Ağustos, 2009.
- Das, Udaibir S., Adnan Mazarei ve Alison Stuart. "Sovereign Wealth Funds and the IMF", **Sovereign Investment Concerns and Policy Reactions**, Edited by Karl P. Sauvant, Lisa E. Sachs and Woulter P. F. Schmit Jongbloued, Oxford University Press 2012, ss. 514-529.
- Dedeoğlu, Emin. Kamu Mali Yönetiminde Neler Oluyor?: Varlık Fonu ve Tamamlayıcı Ödenek, **Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), Değerlendirme Notu**, Eylül, 2016. (Tamamlayıcı Ödenek)
- Dedeoğlu, Emin. Türkiye Varlık Fonu Bu Portföyü ile Ne Yapabilir?, **Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), Değerlendirme Notu**, Şubat, 2017.

- Derbil, Süheyp. "Kamu Hizmeti Nedir?" **AÜHF**, Cilt 7, Sayı 3, 1950, ss. 28-36.
- Drysdale, Peter ve Samuel Hardwick. "China and the Global Trading System: Then and Now", **China's 40 Years of Reform and Development 1978-2018**, Edited by Ross Garnaut, Ligang Song and Cai Fang, Australian National University Press, 2018, ss. 545-574.
- Duran, Lütfi. **İdare Hukuku Ders Notları**, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1982.
- Durdu, Muhammet. **Türkiye'de Bütçe Dışı Fon Uygulamaları ve Varlık Fonu**, Adalet Yayınları, Ankara, 2018.
- Eğilmez, Mahfi ve Ercan Kumcu. **Ekonomi Politikası Teori ve Türkiye Uygulaması**, Remzi Kitabevi, 22.Basım, Aralık, 2016.
- Eğilmez, Mahfi. **Hazine**, Remzi Kitabevi, 15. Basım, Ağustos, 2018. (Hazine)
- Eğilmez, Mahfi. **Mikroekonomi**, Remzi Kitabevi, 6. Basım, Kasım, 2018. (Mikroekonomi)
- Epstein, Richard A. ve Amanda M. Rose. "The Regulation of Sovereign Wealth Funds: The Virtues of Going Slow", **University of Chicago Law Review**:Cilt. 76: Sayı. 1, Makale 5. ss. 111-134.
- Eşkan, Hasan Basri. **Varlık Fonu (Dünya Uygulamaları ve Türkiye Örneği)**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Maliye Anabilim Dalı Mali İktisat Bilim Dalı, İstanbul, 2018.
- Faden, Margalit. "Improving Cross-Border Investment Regulation: A Case Study of China's Largest and Least Known Sovereign Wealth Fund", **University of Pennsylvania East Asia Law Review**, Cilt. 7, 2013, ss. 429-447.
- Fotak, Veljko, Xuechen Gao ve William L. Megginson. "A Financial Force to be Reckoned With? An Overview of Sovereign Wealth Funds", **The Oxford Handbook Of Sovereign Wealth Funds**, Ed. Douglas Cumming, Geoffrey Wood, Igor Filatotchev, Juliane Reinecke, Oxford University Press 2017.ss.16-62.

- Ghahramani, Salar. "Sovereign Wealth and the Extraterritorial Manipulation of Corporate Conduct A Multifaceted Paradigm in Transnational Law", **The Oxford Handbook Of Sovereign Wealth Funds**, Ed. Douglas Cumming, Geoffrey Wood, Igor Filatotchev, Juliane Reinecke, Oxford University Press 2017.ss. 208-227.
- Gilson, Ronald J. veCurtis J. Milhaupt. "Sovereign Wealth Funds and Corporate Governance: a Minimalist Response to the New Mercantilism", **Revue D'économie Financière (English ed.). Hors-série, 2009. Sovereign Wealth Funds: Special Issue**, 2009. ss. 345-362.
- Gözler, Kemal. **İdare Hukuku, Cilt 1**, Güncellenmiş 3. Baskı, Bursa, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Mayıs, 2019. (Cilt 1)
- Gözler, Kemal. **İdare Hukuku, Cilt 2**, Güncellenmiş 3. Baskı, Bursa, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Mayıs, 2019. (Cilt 2)
- Gözübüyük, A. Şeref ve Turgut Tan. **İdare Hukuku Cilt 1 Genel Esaslar**, Güncelleştirilmiş 12. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2018. (Genel Esaslar)
- Gözübüyük, A. Şeref ve Turgut Tan. **İdare Hukuku Cilt 2 İdari Yargılama Hukuku**, Güncelleştirilmiş 9. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2017. (İdari Yargılama)
- Grasso, Giorgio. "Constitutionalism and Sovereign Wealth Funds", **Global Jurist**,Cilt 17, Sayı 2, Temmuz 2017, ss.1-13.
- Guerrero, Tomas ve Jose Maria Fuentes. "Sovereign Wealth Funds from Muslim Countries: Driving the Halal Industry and Islamic Finance", **Sovereign Wealth Funds 2015**, ESADEgeo-Center for Global Economy and Geopolitics, ss. 38-48.
- Gutin, Adam. "Regulating Sovereign Wealth Funds in the U.S.A Primer on SWFs and CFIUS", **FIU Law Review**, Cilt 5, Sayı: 2, 2010, ss. 745-780.
- Güçlü, Mehmet. "Ulusal Varlık Fonları: Türkiye Ekonomisi İçin Bir Değerlendirme (Sovereign Wealth Funds: An Assessment For Turkish Economy)", **Ege Stratejik Araştırmalar Dergisi**, 2018, Cilt 9, Sayı 1, ss. 39-53.

- Gülan, Aydın. “Kamu Hizmeti Kavramı”, **İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi**, Cilt 9, Sayı 1-3, ss. 147-159.
- Günday, Metin. **İdare Hukuku**, 11. Baskı, İmaj Yayınevi, Ankara, Kasım 2017.
- Güzelsarı, Selime. “Küreselleşme”, **Siyaset Bilimi Kavramlar, İdeolojiler, Disiplinler Arası İlişkiler**, Haz. Gökhan Atılğan, E. Attila Alptekin, Yordam Kitap 2012, ss.281-298.
- Hacıhasanoğlu, Erk ve Uğur Soytas. Yeniden Tasarlanan Finansal Mimaride Ulusal Varlık Fonlarının Rolü, **Working Paper No: 2010/2, Management and Administration Research Center**, Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Ankara, 2010.
- Helleiner, Eric. “The Geopolitics of Sovereign Wealth Funds: An Introduction”, **Geopolitics**, 14:2, ss. 300-304.
- Heywood, Andrew. **Politics**, Palgrave Macmillan, Fourth Edition, 2013.
- Hildebrand, Philipp. “The Challenge of Sovereign Wealth Funds”, **VOX CEPR Policy Portal**, 21.01.2008, <https://voxeu.org/article/challenge-sovereign-wealth-funds>, (27.04.2919)
- Jackson, James K. The Committee on Foreign Investment in the United States (CFIUS), **CRS Report for Congress**, Congressional Research Service, 3 Temmuz 2018.
- Jost, Thomas. “Sovereign Wealth Funds and the German Policy Reaction”, **Sovereign Investment Concerns and Policy Reactions**, Edited by Karl P. Sauvant, Lisa E. Sachs and Woulter P. F. Schmit Jongbloued, Oxford University Press 2012, ss. 453-461.
- Karagöl, Erdal Tanas ve Yusuf Emre Koç. Dünyada ve Türkiye’de Varlık Fonu, **SETA Analiz**, Ekim 2016, Sayı 169.
- Karaosmanoğlu, Halime Sebahat. **Düzenleyici Etki Analizi ve Türkiye Uygulaması**, Uzmanlık Tezi, Devlet Planlama Teşkilatı Yayın No. 2691, İdari Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü, Temmuz 2006.

- Kayıran, Meltem. "Türkiye Varlık Fonu'nun Kuruluş Amaçları ve Yapısı Üzerine Bir Değerlendirme", **Eğitim Bilim Toplum Dergisi**, Cilt 14, Sayı 56, Güz 2016, ss.55-90.
- Kimmitt, Robert M. "Public Footprints in Private Markets: Sovereign Wealth Funds and the World Economy", **Foreign Affairs**, Cilt 87 Sayı 1, Ocak/Şubat 2008, ss.119-130.
- Konukman, Aziz ve Orhan Şimşek. "Ulusal Varlık Fonları ve Türkiye Uygulaması", **Çalışma ve Toplum**, 2017/4, ss. 1913-1944.
- Koplay, Ali. "Bütçe Dışı Fon Uygulamaları ve Türkiye Varlık Fonu", **Türkiye Ekonomik ve Siyasal Araştırmalar Kurumu**, 05.06.2017, <http://tusiak.org/butce-disi-fon-uygulamalari-ve-turkiye-varlik-fonu/>, (02.03.2019).
- Kozack, Julie, Doug Laxton ve Krishna Srinivasan. "Sovereign Wealth Funds and Global Capital Flows: A Macroeconomic Perspective", **Sovereign Wealth The Role of State Capital in the New Financial Order**, Ed. Renée A Fry, Warwick J. McKibbin, Justin O'Brien, Imperial University Press 2011. ss. 21-42.
- Kurlantzick, Joshua. **State Capitalism: How the Return of Statism Is Transforming the World**, Oxford University Press 2016.
- Larson, Alan P., David N. Fagan, Alexander A. Berengaut ve Mark E. Plotkin. "Lessons from CFIUS for National Security Reviews of Foreign Investment", **Sovereign Investment Concerns and Policy Reactions**, Edited by Karl P. Sauvart, Lisa E. Sachs and Woulter P. F. Schmit Jongbloued, Oxford University Press 2012, ss. 422-430.
- Lavelle, Kathryn C. "Sovereign Wealth Funds and Foreign Policy", **The Oxford Handbook Of Sovereign Wealth Funds**, Ed. Douglas Cumming, Geoffrey Wood, Igor Filatotchev, Juliane Reinecke, Oxford University Press 2017.ss. 182-207.
- Li, Jing. "Investment Terms and Level of Control of China's Sovereign Wealth Fund in its Portfolio Firms", **The Oxford Handbook Of Sovereign Wealth Funds**, Ed. Douglas Cumming, Geoffrey Wood, Igor Filatotchev, Juliane Reinecke, Oxford University Press 2017.ss. 367-432.

- Li, Kunwang ve Wei Jiang. "China's Foreign Trade: Reform, Performance and Contribution to Economic Growth", **China's 40 Years of Reform and Development 1978-2018**, Edited by Ross Garnaut, Ligang Song and Cai Fang, Australian National University Press, 2018, ss. 575-593.
- Lowery, Clay. "The U.S. Approach To Sovereign Wealth Funds And The Role Of Cfius", **Sovereign Investment Concerns and Policy Reactions**, Edited by Karl P. Sauvant, Lisa E. Sachs and Woulter P. F. Schmit Jongbloued, Oxford University Press 2012, ss. 413-421.
- Martin, Michael F. China's Sovereign Wealth Fund, **CRS Report for Congress**, Congressional Research Service, Updated 5 Eylül, 2008.
- Masters, Jonathan ve James McBride. "Foreign Investment and U.S. National Security", (**Council of Foreign Relations**, 28.08.2018, <https://www.cfr.org/backgrounder/foreign-investment-and-us-national-security>, (22.04.2019.)
- Matouk, Jean. "On Financial Sovereignty", **Revue D'économie Financière (English ed.)**. Hors-série, 2009. Sovereign Wealth Funds: Special Issue 2009. ss. 59-70.
- Mendenhall, James. "The Evolution Of The Essential Security Exception In U.S. Trade And Investment Agreements", **Sovereign Investment Concerns and Policy Reactions**, Edited by Karl P. Sauvant, Lisa E. Sachs and Woulter P. F. Schmit Jongbloued, Oxford University Press 2012, ss. 310-403.
- Mezzacapo, Simone. "The so-called "Sovereign Wealth Funds": Regulatory Issues, Financial Stability and Prudential Supervision, **European Economy**, Economic Papers 378, Nisan, 2009.
- Milhench, Claire. "A New Breed of Sovereign Wealth Fund- Without the Wealth" (**Reuters**, 17.03.2017, <https://www.reuters.com/article/uk-emerging-swif-investment/a-new-breed-of-sovereign-wealth-fund-without-the-wealth-idUSKBN16O22B>(17.05.2019)

- Murray, David. Swfs: Myths and Realities, Global Sovereign Funds Roundtable, **International Forum of Sovereign Wealth Funds**, London, 05.07.2011.
- Mostaghel, Deborah M. "Dubai Ports World Under Exon-Florio: A Threat To National Security Or A Tempest In A Seaport?", **Albany Law Review**, Cilt. 70, 2007, ss. 583-623.
- Nakatani, Kazuhiro. "Sovereign Wealth Funds: Problems of International Law Between Possessing and Recipient States", **International Review of Law** 2015, ss. 1-14.
- Nas, Çiğdem. Varlık Fonları ve Uluslararası Kriterler, **İKV Değerlendirme Notu**, 195, Şubat, 2017.
- Onar, Sıddık Sami. **İdare Hukukunun Umumi Esasları**, Üçüncü Bası, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul, 1966.
- Özay, İl Han. **Günışığında Yönetim**, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2017.
- Persaud, Avinish. "The Political Economy of Sovereign Wealth Funds", **Sovereign Wealth The Role of State Capital in the New Financial Order**, Ed. Renée A Fry, Warwick J. McKibbin, Justin O'Brien, Imperial University Press 2011.ss. 95-104.
- Pollock, Friedrich. "State Capitalism: Its Possibilities and Limitations", **The Essential Frankfurt School Reader**, Edited by Andrew Arato & Eike Gebhardt, Continuum Publishing Company, New York, 1982, ss.71-94.
- Reinsberg, Bernhard. Sovereign Wealth – No Fund The Decisive Role of Veto Players, **PIPE Working Paper No 1**, Center for International Political Economy, Berlin, 2009.
- Rozanov, Andrew. Who Holds the Wealth of Nations? (**International Journal of Central Banking**, Cilt15, Sayı 4.Ocak 2005, ss.52-57.
- Rose, Paul. "Sovereign Wealth Funds and Domestic Political Risk", **The Oxford Handbook Of Sovereign Wealth Funds**, Ed. Douglas Cumming, Geoffrey Wood, Igor Filatotchev, Juliane Reinecke, Oxford University Press 2017.ss. 159-181.

- Röller, Lars-Hendrik ve Nicolas Veron. "Safe And Sound: An EU Approach To Sovereign Investment", **Bruegel Policy Brief**, Sayı 2008/08, Kasım 2008.
- Rugman, Alan M. "Sovereign Wealth Funds and Regulation: Some Conceptual Issues", **Sovereign Investment Concerns and Policy Reactions**, Edited by Karl P. Sauvant, Lisa E. Sachs and Woulter P. F. Schmit Jongbloued, Oxford University Press 2012, ss. 297-309.
- Salidjanova, Nargiza. Going Out: An Overview of China's Outward Foreign Direct Investment, **U.S.-China Economic & Security Review Commission, USCC Staff Research Report**, 30 Mart 2011.
- Sancakdar, Oğuz, Lale Burcu Önüt, Eser Us Doğan, Mine Kasapoğlu Turhan ve Serkan Seyhan. **İdare Hukuku Teorik Çalışma Kitabı**, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 8. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara, Eylül, 2019.
- Sarısu, Ayhan. "Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş. Kurulmasına Dair Kanun'un Değerlendirilmesi-I", **Yaklaşım Dergisi**, Yıl 24, Sayı 285, Eylül 2016, s. 221-227. (Kanun I)
- Sarısu, Ayhan. "Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş. Kurulmasına Dair Kanun'un Değerlendirilmesi-II", **Yaklaşım Dergisi**, Yıl 24, Sayı 286, Ekim, 2016, s. 225-232. (Kanun II)
- Sarısu, Ayhan. "Ulusal Varlık Fonlarının Yönetim ve Teşkilat Yapısı", **Yaklaşım Dergisi**, Yıl 24, Sayı 288, Aralık, 2016, s. 228-235. (Yönetim ve Teşkilat)
- Schena, Patrick J., Juergen Braunstein ve Asim Ali. "Capitalizing Economic Development Through Sovereign Investment: A "Paradox of Scarcity"? (SSRN Electronic Journal, 01.05.2017, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?Abstract_id=2962509, (06.03.2019.)
- Schütze, Robert. **European Union Law**, Second Edition, Cambridge University Press, 2018.

- Sekine, Eiichi. "China's Foreign Exchange Reserves and China Investment Corporation's Steps Towards Diversifying: How It Manages Its Portion of Them", **Nomura Journal of Capital Markets**, Cilt.1, Sayı.4, Kış 2009, ss. 1-15.
- Seven, Vural. "Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Hukuki Durumu ve Denetimi", **Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Yıl 2017, Cilt 12, Sayı 157-158, ss. 135-144.
- Summers, Lawrence. "Funds That Shake Capitalist Logic", **Financial Times**, 29.07.2007, <https://www.ft.com/content/bb8f50b8-3dcc-11dc-8f6a-0000779fd2ac>, (04.04.2019.)
- Süslü, Güven. "Hukuki Açıdan Türkiye Varlık Fonu", **Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.13, S.165-166, Mayıs-Haziran 2018, ss.221-262.
- Şahin, Cenk. **Amerikan Federal İdare Hukukunda "Regülasyon" ve Türk İdare Hukukuna Yansımaları**, Oniki Levha Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul, Ekim, 2010.
- Şimşek, Orhan. **Küreselleşme ve Yeni Devlet Kapitalizminin Yükselişi**, Türk Metal Sendikası Araştırma ve Eğitim Merkezi Yayınları, Ankara 2017.
- Tan, Turgut. **Ekonomik Kamu Hukuku Dersleri**, 2. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2015.
- Tejera, Victorino J. "The U.S. Law Regime of Sovereign Immunity and the Sovereign Wealth Funds", **University of Miami Business Law Review**, Cilt. 25:1, 2016-2017, ss. 1-78.
- Tombaloğlu, Nermin. "Anayasa Mahkemesi Kararlarında Kamu Yararı Kavramı", **İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt:5, Sayı:1, 2014, ss. 353-388.
- Truman, Edwin M. A Blueprint for Sovereign Wealth Fund Best Practices, **Peterson Institute for International Economics**, Policy Brief 08-3, Nisan 2008.

- Truman, Edwin M. "Do The Rules Need To Be Changed for State-Controlled Entities? The Case of Sovereign Wealth Funds", **Sovereign Investment Concerns and Policy Reactions**, Edited by Karl P. Sauvant, Lisa E. Sachs and Woulter P. F. Schmit Jongbloued, Oxford University Press 2012, ss. 404-412.
- Truman, Edwin M. Progress on Sovereign Wealth Fund Transparency and Accountability: An Updated SWF Scoreboard, **Peterson Institute for International Economics, Policy Brief 13-19**, Ağustos 2013.
- Ulusoy, Ali D. **Yeni Türk İdare Hukuku** Yetkin Yayınları, 2. Baskı, Ankara, 2019.
- Uyanık, Halit. **Ekonomik Kamu Yararı Kavramının Türk İdare Hukukundaki Anlam ve İşlevi**, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul, Kasım, 2013.
- Vogelmann, Axel ve Markus K  ppler. "European Union: Germany Tightens Rules on Foreign Direct Investment" **Mondaq**, 09.01.2019, <http://www.mondaq.com/germany/x/769772/Inward+Foreign+Investment/Germany+Tightens+Rules+On+Foreign+Direct+Investment> (27.04.2019.)
- Wang, Bijun ve Kailin Gao. "Outward direct investment: Restricted, Relaxed and Regulated Stages of Development", **China's 40 Years of Reform and Development 1978-2018**, Edited by Ross Garnaut, Ligang Song and Cai Fang, Australian National University Press, 2018, ss. 619-636.
- Weisman, Steven R. "Concern About Sovereign Wealth Funds' Spreads to Washington", **The New York Times**, 20.08.2007, <https://www.nytimes.com/2007/08/20/business/worldbusiness/20iht-wealth.4.7186699.html>, (04.04.2019.)
- Weiss, Linda. "The State-Augmenting Effects of Globalisation", **New Political Economy**, Vol. 10, No. 3. Eylül 2005, ss.345-353.
- Weiss, Martin A. Sovereign Wealth Funds: Background and Policy Issues for Congress, **CRS Report for Congress**, Congressional Research Service, Updated 3 Eylül 2008.

- Williamson, John. "What Should the World Bank Think about the Washington Consensus?", **The World Bank Research Observer**, Vol.15, No.2, Ağustos 2000, ss.251-264.
- Wirth, Eszter. "The Norwegian Government Pension Fund Global, Corporate Social Responsibility and Climate Change", **Revista de Economía Mundial**, 48, Mart 2018, ss. 179-198.
- Wood, Geoffrey, Noel O'Sullivan, Marc Goergen ve Marijana Baric. "The Norwegian Government Pension Fund Global and the Implications of Its Activities For Stakeholders", **The Oxford Handbook Of Sovereign Wealth Funds**, Ed. Douglas Cumming, Geoffrey Wood, Igor Filatotchev, Juliane Reinecke, Oxford University Press 2017.ss. 459-473.
- Yalçın, Kürşat ve Ali Murat Sürekli. "Ekonominin Çeşitlendirilmesinin Bir Aracı Olarak Ulusal Refah Fonu Modelinin Türkiye Ekonomisi Açısından Uygulanabilirliği", **Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt 17, Sayı 3, Yıl 2015, ss. 1-29.
- Yasin, Melikşah. "Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Türk İdari Teşkilat Hukukuna Etkileri", **Anayasa Yargısı Dergisi**, Cilt 36, Sayı 1, Temmuz 2019, ss. 315-333.
- Yıldırım, Turan, Melikşah Yasin, Nur Kaman, H. Eyüp Özdemir, Gül Üstün ve Özge Okay Tekinsoy. **İdare Hukuku**, On İki Levha Yayıncılık, Güncellenmiş 6. Baskı İstanbul, Kasım 2016.
- Zee, Eva van der. "In Between Two Societal Actors: The Social and Environmental Responsibilities of Sovereign Wealth Funds", **University of Oslo Faculty of Law Legal Studies, Research Paper Series No. 2017-11**, ss. 35-84.
- Zhang, Jin. "Enhancing the Transparency of Sovereign Wealth Funds: From the Middle East to China", **Journal of Middle Eastern and Islamic Studies (in Asia)**, Cilt. 10, Sayı. 1, 2016 ss.90-120.

RAPOR VE TEBLİĞLER

- **“A Common European Approach to Sovereign Wealth Funds”, Communication From The Commission To The European Parliament, The Council, The European Economic And Social Committee And The Committee Of The Regions, Brussels, 27.02.2008. (EU Common Approach)**
- **Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ile 14 Milletvekilinin Türkiye Varlık Fonu Kurulması ile Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1319) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu, Sıra No. 413. (Genel Gerekçe)**
- **“Adherence of the Government Pension Fund Global (GPFG) to the Santiago Principles”, Norwegian Ministry of Finance, Şubat 2017. (Adherence)**
- **“Committee On Foreign Investment In The United States Annual Report To Congress Public Version”, CFIUS Annual Report, Aralık 2008.**
- **“Governance and Development”, A World Bank Publication, Washington D.C. Nisan 1992.**
- **“Government Pension Fund Global Annual Report 2018”, Norges Bank Investment Management, No 21. (Annual Report)**
- **“Growth and Responsibility in the World Economy”, G8 Summit 2007, Summit Declaration, Heiligendamm, 7 Haziran 2007.**
- **Portföy Saklama Hizmetine ve Bu Hizmette Bulunacak Kuruluşlara İlişkin Esaslar Tebliği, Resmi Gazete, Sayı 28695, 02.07.2013.**
- **“Sovereign Wealth Funds – A Work Agenda”, Prepared by the Monetary and Capital Markets and Policy Development and Review Departments In Collaboration with Other Departments Approved by Mark Allen and Jaime Caruana, 29 Şubat 2008. (IMF Work Agenda)**

- “Sovereign Wealth Funds and Recipient Country Policies”, **OECD Investment Committee Report**, 20 Nisan 2008.(Committee Report)
- “Sovereign Wealth Funds and Recipient Countries - Working Together To Maintain And Expand Freedom Of Investment”, **OECD Declaration On Sovereign Wealth Funds And Recipient Country Policies, Message by the OECD Secretary-General to the International Monetary And Financial Committee**, Washington, 11 Ekim 2008.
- “Sovereign Wealth Funds: Generally Accepted Principles and Practices Santiago Principles”, **International Working Group**, Ekim 2008. (IWG)
- The Defense Production Act of 1950: History, Authorities, and Considerations for Congress, **CRS Report for Congress**, Congressional Research Service, Updated 20 Kasım 2018. (Defense Production Act)
- “The Rise of State Capitalism”, **The Economist Print Edition – A Special Report on State Capitalism**, 21.01.2012, <https://www.economist.com/leaders/2012/01/21/the-rise-of-state-capitalism>(07.03.2019)
- Türkiye Varlık Fonu Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/750) ve İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin; 19.4.2012 Tarihli ve 6292 Sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/571) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu, Sıra No. 411.

Prof. Dr. Ramazan AĞLAYAN

İDARE HUKUKU DERSLERİ

Güncellenmiş

9. Baskı

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İdare Hukuku Dersleri

Ramazan Çağlayan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2000

Dokuzuncu Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 97 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adâlet.com.tr – adâletyayinevi.com
 : adâlety@adâletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adâletyayinevi
 : twitter.com/adâletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- AKAD Mehmet/DİNÇKOL (VURAL) Bihterin: Genel Kamu Hukuku, İstanbul 2000.
- AKBAY Muvaffak: Umumi Amme Hukuku Dersleri, C.I, Ankara 1961.
- AKGÜNDÜZ Ahmet: İslâm Hukukunda ve Osmanlı Tatbikatında Vakıf Müessesesi, İstanbul 1996.
- AKGÜNER Tayfun: 1961 Anayasasına Göre Milli Güvenlik Kavramı ve Milli Güvenlik Kurulu, İstanbul 1983.
- AKGÜNER Tayfun: Kamu Personeli Yönetimi, İstanbul 1988.
- AKGÜNER Tayfun/AZRAK A. Ülkü/BİLGİN Pertev/ÖZAY İl Han/YAYLA Yıldızhan: "Hukuk Devleti, İdare Hukuku ve Danıştay", II. Ulusal İdare Hukuku Kongresi: İdare Yargının Dünyada Bugünkü Yeri, Ankara 1993.
- AKILLIOĞLU Tekin: "Anayasa Mahkemesi Yorumu (Haziran-Eylül 1991)", AİD, C.24, sy.3, s.204-205.
- AKILLIOĞLU Tekin: "Yönetmelik İşlemlerde Yürürlüğe Giriş Sorunu", AİD, C.12, 1979, Sayı.2, s.33-44.
- AKILLIOĞLU Tekin: "Yönetmelik Yargı ve Denetimin Etkinliği", AİD, C.23, S.1, s.3-11.
- AKIN İlhan F.: Kamu Hukuku, 6. Bası, İstanbul 1990.
- AKINTÜRK Turgut: Medenî Hukuk, Ankara 1996.
- AKKAYA KİA Rukiye: Bir Ders Konusu Olarak Devlet, 2.Baskı, İstanbul 2016.
- AKKAYA Rukiye: "Kamu Hukuku Eğitiminin Fransa'da Tarihsel Kökleri ve Kamu Hukuku Okulları Üzerine Notlar", AÜEHFD, C:VII, S.3-4, 2003, s.140.
- AKKAYA Fethiye Nur: Kent Estetiğini Koruma Amaçlı İdarî Kolluk Faâliyetleri, İstanbul 2021.
- AKOZAN Ferudun: "Türk Külliyyeleri", Vakıflar Dergisi, S.VIII, 1969.
- AKÜNAL Teoman: Türk Medenî Hukukunda Tüzel Kişiler, İstanbul 1995.
- AKYILMAZ Bahtiyar: "Sosyal Risk ve Uygulama Alanı", GÜHFD, C.IX, Sy.1-2, 2005.
- AKYILMAZ Bahtiyar: İdare Hukuku, Konya 2004.
- AKYILMAZ Bahtiyar: İdarî Usûl İlkeleri Işığında İdarî İşlemin Yapılış Usûlü, Ankara 2000.
- AKYILMAZ Bahtiyar: Kamu Görevlilerinin Kusurlarıyla Üçüncü Şahıslara Vermiş Oldukları Zararlardan Doğan Mâlî Sorumluluk, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Konya 1991.
- AKYILMAZ Bahtiyar/SEZGİNER Murat/KAYA Cemil: Türk İdare Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2011.

- AKYÜZ Vecdi: İslam Hukukunda Yüksek Yargı ve Denetim-Dîvan-ı Mezalim, İstanbul 1995.
- ALAN Nuri: "Türk İdârî Yargısında Yerindelik ve Takdir Yetkisinin Değerlendirilmesi", İdârî Yargıda Son Gelişmeler Sempozyumu, Ankara 10-11-12 Haziran 1982.
- ALDIKAÇTI Orhan: Modern Demokrasilerde ve Türkiye'de Devlet Başkanlığı, İstanbul 1960.
- ALİEFENDİOĞLU Yılmaz: "Yönetmelik ve Anayasal Yargıda Yokluk", AİD, C.28, sy.2, s.3.
- ALTUĞ Yılmaz, "Terörizm Sorunu", İÜHF, C.52, Sy.1-4, 1987.
- ALTUĞ Yılmaz: "Vatandaş İdarenin Yetki Tecâvüzlerine Karşı Koruyan Ombudsman Müessesesi", Yargıtay Yüzüncü Yıldönümü Armağanı 1968.
- ANAYURT Ömer: Hukuka Giriş ve Hukukun Temel Kavramları, 3. Baskı, Ankara 2002.
- ANAYURT Ömer: Türk Anayasa Hukukunda Toplanma Hürriyeti, İstanbul 1998.
- ANAYURT Ömer: Türk Hukukunda İdarenin Kusura Dayalı Sorumluluğu, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Ankara 1989.
- ANSAY Sabri Şakir: Hukuk Tarihinde İslam Hukuku, 3. bası, Ankara 1958.
- ARMAĞAN Tuncay: İdarenin Sorumluluğu ve Tam Yargı Davaları, Ankara 1997.
- ARSLAN Süleyman: "İngiltere'de Ombudsman Müessesesi", AİD, c.19, 1986, sy.1.
- ARSLAN Süleyman: Bakanlar Kurulunun İktisadî ve Malî Alandaki Görev ve Yetkileri, Ankara 1982.
- ASLAN Onur Ender: "Memurların Yargılanması Hakkındaki Yeni Yasa Üzerine Düşünceler", AİD, C.33, sy.1, 2000, s.60.
- ATAR Yavuz: Türk Anayasa Hukuku, 12.Baskı, Ankara 2018.
- ATAR Fahrettin: İslam Adliye Teşkilâtı, Ankara 1991.
- ATAY E. Ethem/ODABAŞI Hasan/GÖKCAN H. Tahsin: İdarenin Sorumluluğu ve Tazminat Davaları, Ankara 2003.
- ATAY Ender Ethem: İdare Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2009.
- AUTIN Jean-Louis/RİBOT Catherine: Droit Administratif Général, Paris 1999.
- AVCI Sedat: Organların Haksız Filleri Dolayısıyla Devletin Milletlerarası Mesuliyetinin Şartları (Yayınlanmamış Doktora Tezi) Ankara 1972.
- AYAN Mehmet/AYAN Nurşen: Kişiler Hukuku, Konya 2007.
- AYANOĞLU Taner: Danıştay Kararlarına Göre Kamu Külfetleri Karşısında Eşitlik İlkesi ve Uygulama Alanı, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 1994.
- AYANOĞLU Taner: "Kamu Özel İşbirliği Ekseninde İdarenin Tanımlanması Problematiği Üzerine Düşünceler", AİD, Mart 2021, C.54, Sayı.1, s.77-98.
- AYANOĞLU Taner: "Türkiye Futbol Federasyonu Tahkim Kurulu'nun İşlevi ve Kararlarının Niteliği", TBB Dergisi, 2008, Sayı.74, 2008.

- AYANOĞLU Taner: Uyuşmazlık Mahkemesi Kararlarına Göre İdârî Eylemin Tanımlanması, İstanbul 2004.
- AYBAY Aydın/AYBAY Rona: Hukuka Giriş, 6. Baskı, İstanbul 2000.
- AYDIN M. Âkif: Türk Hukuk Tarihi, 3. Baskı, İstanbul 1999.
- AYGEN Cemal: Teşri'î Faâliyetten Dolayı Devletin Hukûkî Mesuliyeti, Ankara 1955.
- AZRAK Ali Ülkü: "Alman İdare Hukukunda, Devletin Amme Hukuku Sahasındaki Faâliyetlerinden Doğan Mesuliyeti", İHFM, C.XXVİİİ, Sayı.1, s.367.
- AZRAK Ali Ülkü: "İdarenin Toplumsal Muhatara (Sosyal Risk) Kuramı'na Göre Kusursuz Sorumluluğu", Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler III. Sempozyumu, Ankara 12-13 Mayıs 1979, İstanbul 1980.
- AZRAK Ali Ülkü: "İdârî Yargı Denetiminin Sınırı Olarak İdarenin Takdir Yetkisi", İÜHİD, Aralık 1985, Yıl.6, S.1-3.
- AZRAK Ali Ülkü, "Yargı ve İdare- İki Fonksiyonun Karşılaştırılması Üzerine Bir Teorik Deneme", İÜHFM, C.34, sy.1-4.
- AZRAK Ali Ülkü: Umumi İdârî Usûlün Teorik Esasları ve Çeşitli Hukuk Sistemlerinde Gelişimi (Doktora tezi) İstanbul 1964.
- AZRAK, Ali Ülkü: "Alman İdare Hukukunda Devletin Amme Hukuku Sahasındaki Faâliyetlerinden Doğan Mesuliyeti", İHFM, C.XXVİİİ, S.1, s.370.
- BALTA T. Bekir: İdare Hukukuna Giriş, Ankara 1970.
- BALTA Tahsin Bekir: İdare Hukuku- I Genel Konular, Ankara 1970/1972.
- BARKAN Ömer Lutfi: "Osmanlı İmparatorluğunda Bir İskân ve Kolonizasyon Metodu Olarak Vakıflar ve Temlikler", Vakıflar Dergisi, S.II, 1942.
- BARTOLD W./KÖPRÜLÜ Fuat: İslam Medeniyeti Tarihi, Ankara 1963.
- BAŞGİL Ali Fuad: "Devletin ve Diğer Amme Hükûmî Şahıslarının Mesuliyeti Meselesi", Adliye Ceridesi, 1940.
- BATUM Süheyl: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Türk Anayasal Sistemine Etkileri, İstanbul 1983.
- BAYINDIR M. Savaş: İdârî Denetim Olarak İdârî Vesâyet (Yayınlanmamış Doktora Tezi), GÜSBE, Ankara 2007.
- BAYLAN Ömer: Vatandaşın Devlet Yönetimi Hakkındaki Şikâyetleri ve Türkiye İçin İsveç Ombudsman Formülü, Ankara 1978.
- BAYRAKTAR Erman: "Takdir Yetkisi ve Yargı Yoluyla Denetimi", İdare Hukuku ve İdârî Yargı İli İlgili İncelemeler I, Ankara 1976.
- BELLON Jaques: La Droit Sovietique, 1963.
- BERK Kahraman: "Deprem ve İdarenin Sorumluluğu", İBD, Eylül 1999, C.73, Sy.7-8-9.
- BERKİ Ali Himmet: "Hukûkî ve İçtimaî Bakımdan Vakıf", Vakıflar Dergisi, S.V, 1962, s.11.
- BERKİ Ali Himmet: "İslâm'da Vakıf", Vakıflar Dergisi, S.IV, 1956, s.26.

- BIYIKLI H. İsmet: "Fransız ve Türk Hukuk Sistemlerinde İdârî İşlemlerin Geriye Yürümezliği ilkesi", DD.11, 1973.
- BİLGİN Pertev: İdare Hukuku Dersleri, İdare Hukukuna Giriş, İstanbul 1996.
- BİLGİN Pertev: İdare Hukuku Dersleri-İdare Malları, İstanbul 1996.
- BİLGİN Pertev: İdare Hukuku Dersleri-İstimval, İstanbul 1996.
- BONNARD R./Çev. Ahmet Reşit TURNAGİL: İdarenin Kazai Murakabesi, İstanbul 1939.
- BONNARD Roger/Çev. Samim Bilgen: "İdarenin Takdir Selâhiyeti", İdare Dergisi, Sayı.171.
- BOZ Selman Sacit: "Memur Disiplin Hukukuna Hâkim Olan Temel İlkeler", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.25, S.2, 2017, s.15-41.
- BOZKURT Enver: Hukukun Temel kavramları, Gözden Geçirilmiş 4. Baskı, Ankara 2005.
- BRANCOURT Jean Pierre: "Estat'lardan Devlet'e Bir Sözcüğün Evrimi", içinde Devlet Kuramı, Der. Cemal Bali AKAL, Ankara 2000.
- BULUT Nihat: "Eski Yunan'dan Aydınlanma Çağı'na İnsan Onuru Kavramının Gelişimine Bir Bakış" Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XII, S. 3-4, 2008, s. 2.
- CEYLAN Ayhan: "Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye'de Yargı Yetkisi", AÜEHFD, C.VIII, S.1-2, 2004.
- CHAPMAN Brian/Çev. Cahit TUTUM: İdare Mesleği, 1970.
- CHAPUS René: Droit Administratif Général, C.I, 14. Baskı, Paris 2000.
- CHAPUS René: Droit Administratif Général, C.II, 15. Baskı, Paris 2001.
- CHAPUS René: Droit du Contentieux Administratif, 5. Baskı, Paris 1995.
- CHARLES Crozat/Çev.Ferit H. Saymen: "Fransız Âmme Hukukunda Mukavele Harici Kusurdan Doğan Mesuliyet", İÜHFM, Yıl.1, S.3, Ağustos 1935.
- CİN Halil: Osmanlı Toprak Düzeni ve Bu Düzenin Bozulması, Ankara 1978.
- CİN Halil/ AKYILMAZ Gül: Türk Hukuk Tarihi, Konya 2003.
- CİN Halil/AKYILMAZ Gül: Feodalite ve Osmanlı Düzeni, Konya 1995.
- ÇADIRCI Musa: "Osmanlı İmparatorluğunda Eyâlet ve Sancaklarda Meclislerin Oluşturulması (1840-1864)", Y. H. Bayur'a Armağan, Ankara 1985.
- ÇADIRCI Musa: Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı, Ankara 1997.
- ÇAĞLAR Ali: "Terör ve Örgütlenme", AİD, C.30, Sy.3, 1997.
- ÇAĞLAYAN Ramazan: "Disiplin Cezalarının Uygulanması ve İtiraz", EÜHFD, C.III, Sayı.1, 2008.
- ÇAĞLAYAN Ramazan: "Hukukumuzda Kamu Tüzel Kişiliği Kavramı ve Kısıtları", Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Sayı.7, 2016, s.373 vd.
- ÇAĞLAYAN Ramazan: "İdârî İşlemin Geri Alınması Üzerine", AÜEHFD, C.IV, S.1-2, 2000.

- ÇAĞLAYAN Ramazan: “Kamulaştırma İşleminin İptali ve Mülkiyetin Âkibeti”, İÜHFİM, C.LXIX, Sayı.1-2, 2011.
- ÇAĞLAYAN Ramazan: “Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanmasına İlişkin 4483 Sayılı Kanun Hakkında Bir Değerlendirme”, Kamu Personeli Sorunları Sempozyumu, Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 4-5 Nisan 2003.
- ÇAĞLAYAN Ramazan: “Türk Hukukunda İdarenin Takdir Yetkisinin Yargısal Denetimi”, EHFD, C.VII, S.3-4, 2003.
- ÇAĞLAYAN Ramazan: İdârî Yargı Kararlarının Sonuçları ve Uygulanması, 3. Baskı, Ankara 2004.
- ÇAĞLAYAN Ramazan: İdârî Yargılama Hukuku, 3. Baskı, 2013.
- ÇAĞLAYAN Ramazan: Tarihsel, Teorik ve Pratik Yönleriyle İdarenin Kusursuz Sorumluluğu, Ankara 2007.
- ÇAĞLAYAN Ramazan: “İdârî Yargılama Hukukunda Yargı Yerinin Sebep İkâme Yetkisi”, Danıştay Dergisi-2016, Sayı.141.
- ÇELİKKOL Hüseyin: “İdarenin Objektif Sorumluluğu”, İz.BD, Sy.2, İzmir 1985.
- DARCY Gilles: La Responsabilité de l’Administration, Paris 1996.
- DÂVER Bülent: Siyaset Bilimine Giriş, Ankara 1969.
- DEBBASCH Charles: Droit Administratif, 6. Baskı, Paris 2002.
- DEMİCHEL Andre-LALUMİER Pierre/Çev. İbrahim KABOĞLU: Kamu Hukuku, Ankara 1984.
- DERDİMAN R. Cengiz: İdare Hukuku, 5.Baskı, Bursa 2015.
- DESCHENAUX Henri/TERCIER Pierre-Çev. Salim Özdemir: Sorumluluk Hukuku, Ankara 1983.
- DEVRİM Semahattin: “Devletin ve Kamu Tüzel Kişilerinin, Kamu Görevlilerinin Hukuka Aykırı Eylemlerinden İdare Hukukundan Doğan ve Kusura Dayanmayan Sorumluluğu”, Türkiye Noterler Birliği Dergisi, Sy.24-25, Ankara 1979-1980.
- DEVRİM Semahattin: “Devlet Memurlarının Kişilere Vermiş Oldukları Zararlar”, ABD. 1985, c.42, sy.1.
- Dİ MARZO Salvatore/Çev. Ziya Umur: Roma Hukuku, İstanbul 1954.
- DİNÇKOL Abdullah: Hukuka Giriş, İstanbul 2000.
- DOĞAN D. Mehmet: Büyük Türkçe Sözlük, Ankara 2001.
- DÖNMEZER Sulhi/ERMAN Sahir: Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Genel Kısım, C.I, 9. Bası, İstanbul 1985.
- DUEZ Paul/Çev.İbrahim Senil: Mukavele Dışında Amme Kudretinin Mes’uliyeti, Ankara 1950.
- DUGUÏT Léon: Traité de Droit Constitutionnel, C.I, Paris 1927.
- DUMAN İhsan İlker: “Kamu Görevlilerinin Giderim Sorumluluğu”, Yargıtay Dergisi, 1988, c.14, sy.1-2.

- DUPUIS Georges/ GUEDON Marie-José/ CHRETIEN Partice: Droit Administratif, 8. Baskı, Paris 2002.
- DURAL Mustafa: Türk Medenî Hukukunda Gerçek Kişiler, İstanbul 1977.
- DURAN Lutfi: "Bir Yüksek Mahkeme Daha: Sayıştay", İmren Öktem'e Armağan, Ankara 1970.
- DURAN Lütifi: "Kanun Hükmünde Kararnâme (KHK)", AİD, C.8, Sayı.2.
- DURAN Lütifi: "Türk Kamu Personelinin Malî Sorumluluğu Sorunu", AİD, c.17, 1984, sy.2.
- DURAN Lütifi: İdare Hukuku Ders Notları, İstanbul 1982.
- DURAN Lutfi: Türkiye İdaresinin Sorumluluğu, Ankara 1974.
- DURAN Lütifi: "Danıştay'ın 1979 Yılı Kararları Üzerine Kısa Mülâhazalar", AİD, 1980, C.13, sy.2, s.67.
- DURAN Lütifi: "İdârî İşlem Niteliğinde Yargı Kararıyla Vergi Davalarının Çözümü (I)", AİD, C.20, S.4.
- DURAN Lütifi: İdare Hukuku Meseleleri, İstanbul 1964.
- DÜNDAR Erol: "Maksat Denetimi", İdare Hukuku ve İdârî Yargı İle İlgili İncelemeler I, Ankara 1976.
- DÜREN Akın: İdare Hukuku Dersleri, Ankara 1979.
- EGGER A/Çev. Volf ÇERNİS: İsviçre Medenî Kanunu Şerhi, Kişinin Hukuku-İkinci Kısım Tüzel Kişiler, Ankara 1948.
- ERDOĞAN Mustafa: Anayasal Demokrasi, Ankara 2001.
- ERDOĞDU Ahmet, "Danıştay'ın Memurların Yargılanması İle İlgili Görevleri", Yüzyıl Boyunca Danıştay, 2. Bası, Ankara 1986.
- EREN Fikret: Borçlar Hukuku Genel Hükümler III, 4. Bası, Ankara 1991.
- EREN Fikret: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 8. Bası, İstanbul 2003.
- EREN Fikret: Sorumluluk Hukuku Açısından Uygun İlliyet Bağı Teorisi, Ankara 1975.
- EREN Hayrettin: E-Dönüşüm Sürecinde İdârî İşlemler, Ankara 2010.
- ERGİL Doğu: "Terörizm Mantiğı ve Hedefi", AÜSBFD, C.46, Sy.1-2, 1995.
- ERGİN Osman: Türk İmar Tarihinde Vakıflar, Belediyeler, Patrikhaneler, İstanbul 1944.
- ERİM Nihat: Âmme Hukuku Dersleri, Ankara 1942.
- ERKUT Celâl: "Deprem ve İdare'nin Sorumluluğuna Danıştay'ın Yaklaşımı", Deprem ve Hukuk, İstanbul Barosu Yayınları, İstanbul 2000.
- ERKUT Celâl: "İ.Y.U.K. Çerçevesinde İdârî Dava Türleri ve Bazı Usûlî Değişiklikler", İÜHFM,1986, c.LI, sy.1-4.
- ERKUT Celâl: "İdare Hukukunda Yokluk Teorisi", İHİD-1988, sy.1-3, s.84;
- ERKUT Celâl, Hukuka Uygunluk Bloku-İdare Hukukunda Hukukun Genel Prensipleri Teorisi, İstanbul 1996.

- ERKUT Celal: İptal Davasının Konusunu Oluşturması Bakımından İdârî İşlemin Kimliği, Ankara 1990.
- EROĞLU Hamza: İdare Hukuku, 5. Bası, Ankara 1985.
- ESİN Yüksel: Danıştay'da Açılacak Tazminat Davaları, İkinci Kitap:Esas, Ankara 1976.
- FORGES Jean-Michel de: Droit Administratif, 4. Baskı, Paris 1998.
- FORGES Jean-Michel de: Droit Administratif, Paris 1991.
- FRIER Pierre-Laurent: Précis de Droit Administratif, Paris 2001.
- FRIER Pierre-Laurent/PETİT Jacques: Droit Administratif, 10.Baskı, 2015.
- GİRİTLİ İsmet/AKGÜNER Tayfun: İdare Hukuku Dersleri (Giriş), İstanbul 1985.
- GİRİTLİ İsmet/AKGÜNER Tayfun: İdare Hukuku Dersleri II, İstanbul 1987, s.168.
- GİRİTLİ İsmet/BİLGİN Pertev: İdârî Kaza Ders Notları, İstanbul 1966.
- GİRİTLİ İsmet/BİLGİN Pertev/AKGÜNER Tayfun: İdare Hukuku, İstanbul 2001.
- GİRİTLİ İsmet/BİLGİN: İdârî Kaza (Teksir), İstanbul 1972.
- GOHİN Olivier: Contentieux Administratif, 2. Baskı, 1999.
- GÖKAY Fahreddin Kerim: "Ruh Hekimliği sahasında Türklerin ve Vakıf Müessesesinin Hizmetleri", Vakıflar Dergisi, S.2, 1942, s.263-265.
- GÖRELLİ İsmail Hakkı: Devlet Şûrası (Şûrayı Devlet-Danıştay), Ankara 1953.
- GÖZE Ayferi: Siyasal Düşünceler ve Yönetimler, 5. Bası, İstanbul 1989.
- GÖZÜBÜYÜK A. Şeref: Yönetim Hukuku, 21. Baskı, Ankara 2004.
- GÖZÜBÜYÜK A. Şeref: "Sayıştay'ın Yargısal Görevlerinin Yeniden Düzenlenmesi", Cumhuriyetin 50. Yılında Sayıştay, Ankara 1973.
- GÖZÜBÜYÜK A. Şeref: Anayasa Hukuku, 6. Baskı, Ankara 1998.
- GÖZÜBÜYÜK A. Şeref: Anayasa Hukuku, Ankara 1993.
- GÖZÜBÜYÜK A. Şeref: Yönetimsel Yargı, 6. Bası. 1983.
- GÖZÜBÜYÜK A. Şeref,/TAN Turgut: İdare Hukuku, C.I, Genel Esaslar, 2. Baskı, Ankara 2001.
- GÖZÜBÜYÜK A. Şeref,/TAN Turgut: İdare Hukuku, C.II-İdârî Yargılama Hukuku, Ankara 1999.
- GÖZÜBÜYÜK A. Şeref/AKILLIOĞLU Tekin: Yönetim Hukuku, 5. Bası, Ankara 1992.
- GÜLAN Aydın: "Borcunu Ödemeyen Devlete Karşı ne Yapılabilir? İHİD, Ocak 1995, sy.1.
- GÜLAN Aydın: "Kamu Hizmeti Kavramı, İHİD, Lütü Duran'a Armağan Özel Sayısı, Yıl.9,1988, S.1-3.
- GÜLAN Aydın: Kamu Mallarından Yararlanma Usûllerinin Tâbi Olduğu Hukûkî Rejim, İstanbul 1999.
- GÜLMEZ Mesut: "Çalışma İlişkisi Sistemleri Arasında Etkileşim ve Geçişme", ODTÜ Gelişme Dergisi, C.7, sy.1-2, s.156.

- GÜNDAY Metin: “1982 Anayasasına Göre İdârî Yargı Denetiminin Kapsamı ve Sınırları”, I. Ulusal İdare Hukuku Kongresi –Birinci Kitap İdârî Yargı, 1-4 Mayıs Ankara.
- GÜNDAY Metin: İdare Hukuku, 10. Bası, Ankara 2011.
- GÜNDAY Metin: İdare Hukuku, 3. Bası, Ankara 1998.
- GÜNDAY Metin: İdare Hukuku, 6. Bası, Ankara 2002.
- GÜNDÜZ F. Ebru: “Disiplin Cezalarının Geri Alınması”, GÜHFD, C.XX, 2016, Sayı.1, s.411 vd.
- GÜNEŞ Turan: Türk Pozitif Hukukunda Yürütme Organının Düzenleyici İşlemleri, Ankara 1965.
- GÜRAN Sait: “Anayasanın 128 ve 129 uncu Maddeleri Yönünden Kamu Görevlileri ile Bakanların Durumu”, Amme İdaresi Dergisi, Cilt 17, Sayı 3, Ankara, 1984, s. 28-35.
- GÜRAN Sait: “Askeri Yüksek İdare Mahkemesi’ne Göre Mânevî Tazminat”, İÜSBFD, Yıl.1, Sy.1.
- GÜRAN Sait: “İdarenin ve Ajanın Sorumluluğunun Belirlenmesine İlişkin Düşünceler”, AİD, c.12, 1979, sy.1.
- GÜRAN Sait: “Türk İdare Hukukunda Tazminat Miktarının Saptanması,” Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler III. Sempozyumu, İstanbul 1980.
- GÜRAN Sait: “Yargı Denetimin Kapsamı”, İÜHFM, C.LII, sy.1-4, s.41.
- GÜRAN Sait: Bölge İdare Mahkemeleri ve Danıştay Üzerine Yapısal Bir Deneme, İstanbul 1977.
- GÜRİZ Adnan: “İngiltere’de İcrâ Vekillerinin Mesuliyeti”, AÜHFD, C.12, S.3-4, s.141.
- GÜRİZ Adnan: Hukuk Felsefesi, Ankara 1985.
- HANÇERLİOĞLU Orhan: Felsefe Sözlüğü, 7. Baskı, İstanbul 1989.
- HATEMİ Hüseyin: “Osmanlı’da Toprak Düzeni ve Vakıf Kurumu”, Osmanlı Ansiklopedisi, s.201.
- HATEMİ Hüseyin: “Vakıf Kurumuna Hukuk Tarihi Açısından Genel Bir Bakış”, içinde ÖZAY, Günışığında, s.271 vd.
- HATEMİ Hüseyin: “Vakıf Kurumunun Tarihi Gelişimi”, İstanbul Vakıflar Bölge Müdürlüğü 3. Vakıflar Haftası Armağanı, s.2.
- HATEMİ Hüseyin: Medenî Hukuk Tüzel Kişileri I, İstanbul 1979.
- İBN HALDUN/ Çev. Zakir Kadirî Ugan: Mukaddime, C.I, İstanbul 1989.
- İMRE Zahit: Doktrinde ve Türk Hukukunda Kusursuz Mesuliyet Halleri, İstanbul 1949.
- İNAN Atilla: “Kamu Görevlilerinin Hukuka Aykırı Davranışlarında Devlet ve Kamu Tüzel Kişilerinin Kusursuz Sorumluluğu”, Danıştay Dergisi, S.42-43, 1981.

- İNAN Atilla: Sayıştay Yargılaması ve Sayıştay'ın Yargı Düzenindeki Yeri, DD.56-57, 1985.
- İYİMAYA Ahmet: "Tazminatın İrat Şeklinde Belirlenmesi", TBBD, Y.3, Sy.1, Ankara 1990.
- İYİMAYA Ahmet: Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sorunları, Ankara 1990.
- KABOĞLU İbrahim Ö.: Anayasa Hukuku Dersleri-Genel Esaslar, İstanbul 2009.
- KALABALIK Halil: Hukukun Temel Kavram ve Kurumları, Trabzon 1999.
- KALUZİNSKİ Olivier Hil-Martine: "Pour Une Sociologie Historique Des Sciences de Gouvernement, Revue Française d'Administration Publique, No:102, Avril-Juin 2002, s.229.
- KANDEMİR Hakan: Terör Olaylarında İdarenin Sorumluluğu, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2004.
- KANETİ Selim: "Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yetkilerini Kullanırken İşledikleri Kusurlardan Doğan Tazminat Davaları", İktisat ve Mâliye, 1989.
- KANETİ Selim: "Özel Hukuk Alanında Toplumsal Hasar Temeline Dayanan Sorumluluk", Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler III. Sempozyumu, Ankara 12-13 Mayıs 1979, İstanbul 1980.
- KANLIGÖZ Cihan: "1982 Anayasasına Göre Kamu Görevlisi Kavramının Anlam ve Kapsamı", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 43, Sayı 1, Ankara, 1993, s. 169-197.
- KARADENİZ Özcan: Roma Hukuku, Ankara 1974.
- KARAHANNOĞULLARI Onur: "İdârî Takdir Yetkisinin Kullanılmasına İlişkin R(80) 2 Sayılı Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Tavsiye Kararı, AÜHFD, Yıl 1996, Cilt 45, Sayı. 1-4.
- KARAHANNOĞULLARI Onur: Kamu Hizmeti (Kavram ve Hukuksal Rejim), Ankara 2002.
- KARAHASAN M. Reşit: Türk Borçlar Hukuku- Genel Hükümler, C.I, İstanbul 2003.
- KARAMAN Hayrettin: Anahatlarıyla İslam Hukuku, C.I, İstanbul 1984.
- KARATEPE Şükrü: "İdarenin Takdir Yetkisi", TİD, Yıl.63, 1991, Sayı.392.
- KARAVELİOĞLU Celal: İdârî Yargılama Usûlü Kanunu, C.I, 5. Baskı, 2001.
- KARAYALÇIN Yaşar: Özel Hukukta Meseleler ve Görüşler-IV, Ankara 1992.
- KELEŞ Ruşen/YAVUZ Fehmi: Yerel Yönetimler 1983.
- KELEŞ, Mehrişül: "Memurin Muhâkematı Hakkında Kanun Kaldırılmalıdır", İz.BD., yıl.61, S.1, s.61-66.
- KESKİN Nuray E.: "Türkiye'de Kamu Yönetimi Disiplininin Köken Sorunu", Ankara University Faculty of Political Science, Working Paper Series, no.89, 2005.

- KEYMAN Selahattin: "Memurin Muhâkematı Kanunu", AÜHFM. 1962, C.19, sy.1-4, s.180.
- KIRATLI Metin: "Danıştay'ın İdarenin Takdir Yetkisini Denetlemesi ve Bağlaması", Mülkiyeliler Birliği Dergisi, Yıl.1967, S.6.
- KOSCHAKER Paul/Çev. Kudret Ayiter: Roma Husûsî Hukukunun Ana Hatları, Ankara 1950.
- KOZAK İ. Erol: Bir Sosyal Siyaset Müessesesi Olarak Vakıf, İstanbul 1985.
- KÖPRÜLÜ Bülent: Medenî Hukukta Tüzel Kişiler, İstanbul 1967.
- KÖROĞLU Ömer: Kamulaştırma, Ankara 1995.
- KUBALI H. Nail: Anayasa Hukuku Dersleri, İstanbul 1969.
- KUÇURADİ İonna: İnsan Haklarının Felsefi Temelleri, Ankara 1982.
- KUNTER Halim Baki: "Türk Vakıfları ve Vakfiyeleri", Vakıflar Dergisi, S.I, 1938, s.104.
- KUNTER Halim Baki: "Türk Vakıflarının Milliyetçilik Cephesi", Vakıflar Dergisi, S.III, 1956, s.4.
- KUNTER Nurullah/YENİSEY Feridun: Ceza Muhakemesi Hukuku, 11. Bası, İstanbul 2000.
- KUNTMAN Osman: "Memurin Muhâkematı Hakkında Kanunu Muvakkat Yürürlükte midir?", İBD, 1998, C.72, sy.4-5-6, s.241.
- KURTKAN Âmiran: Eğitim Yoluyla Kalkınmanın Esasları, İstanbul 1972.
- KURU Baki: Hukuk Muhakemeleri Usûlü, 5. Bası, İstanbul 1990.
- KURU Baki/ARSLAN Ramazan/YILMAZ Ejder: Medenî Usûl Hukuku, 16. Baskı, Ankara 2005.
- KUTLU Meltem: "Deprem ve İdarenin Sorumluluğu", AİD, C.32, Sy.4 1999.
- KUTLU Meltem, İdârî İşlem Olarak Kamulaştırma ve İptal Davası, İzmir 1992.
- KUZU Burhan: Türk Anayasa Metinleri ve İlgili Mevzuat, İstanbul 1995.
- LAUBADERE André de/VENEZIA Jean-Claude/GAUDEMET Yves: Traité de Droit Administratif, 15. Bası, C.I, Paris 1999.
- LEBRETON Gilles: Droit Administratif Général, 2. Baskı, Paris 2000.
- LEGRAND Andre: "Le Commissaire Parlementaire pour l'administration - ombudsman Britanique", RDP, 1969.
- LEMOTHE A. L. Dutheillet de/Çev.S. Derbil: "İdarenin Haksız Fiil Dolayısıyla Mesuliyeti Konusunda Fransız Kamu Hukukundaki Gelişmeler", AUHFD, C.XVII, 1960, S.1-4, s.113.
- LEMOTHE A. L. Dutheillet de/Çev.S. Derbil: "İdarenin Haksız Fiil Dolayısıyla Mesuliyeti
- LİVANELİOĞLU Ö. Asım: "Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanunun Eleştirisi", ABD.2000/2, 2000, s.33.
- MAURİN André: La Responsabilité de la Puissance Publique, 3. Baskı, Paris 2001.

- MONIER Raymon: Manuel Elémentaire de Droit Romain, Paris 1947.
- OĞUZMAN Kemal/SELİÇİ Özer: Kişiler Hukuku Dersleri, 4. Bası,
- OĞURLU Yücel: İdare Hukukunda E-Devlet Dönüşümü ve Digitalleşen Kamu Hizmeti, İstanbul 2010.
- OĞURLU Yücel: İdare Hukukunda Kazanılmış Haklara Saygı ve Haklı Beklentiler Sorunu, Ankara 2003.
- OĞURLU Yücel: Karşılaştırmalı İdare Hukukunda Ölçülülük İlkesi, Ankara 2002.
- OĞUZMAN Kemal/SELİÇİ Özer: Kişiler Hukuku Dersleri, 4. Bası, İstanbul 1988.
- OKANDAN Recai G.: Umumi Âmme Hukuku, İstanbul 1968.
- OKANDAN Recai Galip: Roma Âmme Hukuku, İstanbul 1944.
- OKANDAN Recai Galip: Umumî Hukuk Tarihi Dersleri, İstanbul 1951.
- ONAR Sıddık Sami: İdare Hukukunun Umumî Esasları, C.I,II,III, İstanbul 1966.
- ONAR Sıddık Sami: “İdare İlmi ve İdare Hukuku Bakımından Türkiye’nin İdârî ve Hukûkî Bünyesinin Geçirdiği İstihâleler ve Bugünkü Durumu”, Tahir Tanager’e Armağan, İstanbul 1956.
- ONAR Sıddık Sami: “İdare İlmi ve İdare Hukuku Bakımından Türkiye’nin İdârî ve Hukûkî Bünyesinin Geçirdiği İstihâleler ve Bugünkü Durumu”, Tahir Tanager’e Armağan, İstanbul 1956.
- ONAR Sıddık Sami: “Memurların Muamelelerinden Devletin Mâlî Mesuliyeti”, Üniversite Haftası, Erzurum 13.7.1940-19.7.1940, İstanbul 1941.
- ONAR Sıddık Sami: “Türkiye’de İdarenin Kazaî Mürakabesi”, İÜHFM, Yıl.I, 1935.
- ONAR Sıddık Sami: İdare Hukukunun Umumi Esasları, 3. Bası, İstanbul 1966.
- ORTAYLI İlber: “Osmanlı İmparatorluğunda İdare Modernleşme ve Mahallî İdare Alanındaki Gelişmeler”, İHİD (Sarica’ya Armağan), 1982, Yıl.3, Sy.1-3, s.138.
- ORTAYLI İlber: “Osmanlı Kadısının Taşra İdaresindeki Rolü”, AİD, C.IX/1, 1976.
- ORTAYLI İlber: Tanzimattan Sonra Mahallî İdareler, Ankara 1974.
- OZANSOY Cüneyt: Tarihsel ve Kuramsal Açıdan İdarenin Kusurdan Doğan Sorumluluğu, (Yayımlanmamış Doktora Tezi) Ankara 1989.
- ÖRÜCÜ Esin: “İngiltere’de İdarenin Sorumluluğu ve Yargısal Denetiminde Uygulanan Başlıca İdare Hukuku İlkeleri, Onar Armağanı, İstanbul 1977, s.631.
- ÖRÜCÜ Esin: Büyük Britanya’da İdarenin Yargısal Denetimi”, II. Ulusal İdare Hukuku Kongresi, İdârî Yargının Dünyada Bugünkü Yeri, Ankara 1994.
- ÖZAY İl Han: “İhâle Usûlleri ya da ‘İskambilden Şato’ ile Bir Fok ve Penguen Öyküsü”, Yavuz Alangoya’ya Armağan, İstanbul 2007.
- ÖZAY İl Han: “XVI. Yüzyıl ve Sonrası Batı Avrupa Ülkeleri Kamu Yönetimi Tarihinine İlişkin Notlar-Çağrışimler”, İHİD, Y.1, S.1, Ağustos 1980.
- ÖZAY İl Han: “XVI. Yüzyıl ve Sonrası Batı Avrupa Ülkeleri Kamu Yönetimi Tarihinine İlişkin Notlar-Çağrışimler II, İHİD, Yıl.2, C.2, 1981, S.1-3, s.87.
- ÖZAY İl Han: Günışığında Yönetim, İstanbul 2002.

- ÖZBUDUN Ergun: Türk Anayasa Hukuku, 3. Bası, Ankara 1993.
- ÖZÇELİK Selçuk: Esas Teşkilât Hukuku Dersleri, İstanbul 1982.
- ÖZDEK E. Yasemin: İnsan Hakkı Olarak Çevre Hakkı, Ankara 1993.
- ÖZDEMİR Necdet: Hizmet Kusuru Teorisi ve İdarenin Sorumluluğu, Ankara 1963.
- ÖZDEŞ Orhan: “Danıştay’ın Tarihçesi”, Yüzyıl Boyunca Danıştay 1968.
- ÖZEK Çetin: “Türk Hukukunda Memurların Muhakemesi”, İÜHFİM, 1961, C.XXVI, sy.1-4, s.79.
- ÖZEN Muharrem/TOZMAN Önder: “Türk Ceza Hukukunda Kamu Görevlisi Kavramı”, Amme İdaresi Dergisi, Cilt 42 Sayı 4 Aralık 2009, s. 25-57.
- ÖZGÜLDÜR Serdar: Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kararları Işığında Tam Yargı Davaları, Ankara 1996.
- ÖZKAN Oğuz: “İdârî Yargılama Uygulamasında Doğal Âfetler”, Deprem ve Hukuk, İstanbul 2000.
- ÖZLEM Doğan: “Hukuk Devletini Sosyal Devlet İçinde Düşünmek”, Doğu Batı, Yıl.4, S.13, s.11.
- ÖZTAN Bilge: Tüzel Kişiler, 2. Bası, Ankara 1998.
- ÖZTUNA Yılmaz: Büyük Türkiye Tarihi, İstanbul, C.XI, s.145.
- ÖZTÜRK Bahri: “Görev Suçlarında Özel Soruşturma ve Yargılama Kuralları”, Yeni Türkiye Dergisi, Mart-Nisan 1997.
- ÖZTÜRK Bahri: Ceza Muhakemesi Hukukunda Kovuşturma Mecbûriyeti (Hazırlık Soruşturması), Ankara 1991.
- ÖZYÖRÜK Mukbil: İdare Hukuku Dersleri, Ankara 1973.
- ÖZYÖRÜK Mukbil: İdârî Yargı (Teksir), Ankara 1975.
- PAİLLET Michel: La Responsabilité Administrative, Paris 1996.
- PEİSER Gustave: Droit Administratif Général, 21. Baskı, Paris 2002.
- PICKL Victor J./Çev. Ergun TURGAY: “Ombudsman ve Yönetimde Reform”, AİD, c.19, 1986, sy.4.
- PINAR İbrahim: Açıklamalı 4483 Sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun, Ankara 2000.
- PINAR İbrahim: Memur Suçlarında İdârî Soruşturma, Ankara 1987.
- PINAR İbrahim: Memur Suçlarında İdârî ve Adlî Soruşturma Usulleri, Ankara 2003.
- PORTEMER Jean: “Recherches sur l’Enseignement du Droit Public au XVIIIe Siècle”, Revue d’Histoire Des Facultés de Droit et de la Science Juridique, N.20, 1999, s.47.
- POYRAZ Yasin: Uluslararası Hukukta Objektif Sorumluluğun Düzenlenmesi (Yayınlanmamış Doktora Tezi) Konya 2000.
- PUGET M. Henry: “Le controle de l’administration: Les systems classiques, l’ombudsman et la prokuratura”, RIDC.1965, c.17, sy.1.

- PULAŞLI Hasan: Hukukun Temel Esasları, Konya 1992.
- RICCI Jeane-Claude: Mémento de la Jurisprudence Administrative, Paris 1995.
- RİVERO Jean: Droit Administratif, 5. Baskı, 1971.
- RİVERO Jean/WALİNE: Jean, Droit Administratif, 17. Baskı, 1998.
- ROLLAND Luis/Çev. İbrahim Âli: Hukuku İdare, İstanbul 1933.
- SAATÇIOĞLU Cemil: "Yargıtay'ın Tüzel Kişiliği, Hakimlere Verilen Notun Niteliği, Danıştay Dava Dâirelerinin Görüşü", AD. LX/11-12.
- SANCAKTAR Oğuz: Disiplin Yaptırımı Olarak Devlet Memuriyetinden Çıkarma ve Yargısal Denetimi, Ankara 2001.
- SARICA Murat: Siyâsî Düşünce Tarihi, İstanbul 1983.
- SARICA Ragıp: "Şahsi Kusur ve Mesele-i Müstehire", İÜHF. 1964, c.XII, sy.4.
- SARICA Ragıp: İdârî Kaza, İstanbul 1949.
- SAYGIN Engin: "Ombudsmanı Beklerken: Anayasa Mahkemesi'nin Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu İptaline Dâir Gerekçeli Kararı Üzerine Bir İnceleme", GÜHFD, C.XII, Sayı.1-2, 2008, s.1045-1072.
- SELÇUK Sami: "Zorba Devletten Hukukun Üstünlüğüne", Ankara 1999.
- SELİÇİ Özer: "Özel Hukukta Mücbir Sebep Kavramı ve Uygulanış Tarzı", Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler III. Sempozyumu, Ankara 12-13 Mayıs 1979, İstanbul 1980.
- SEROZAN Rona: Tüzel Kişiler, İstanbul 1994.
- SEVER Dilşad Çiğdem: "Kamu Hizmetlerinde Biçimsel Ölçütte Çözüm ve Anayasa'nın 128. Maddesinin 1. Fıkrası", Ankara Barosu Dergisi, Yıl 71, S. 3, Ankara, 2013, s. 245-268.
- SEYMEN ÇAKAR Ayşen, "Hukûkî Bir Kavram Olarak İnsan Onuru", Umut Vakfı Araştırma Merkezi, 3. Hukukun Gençleri Sempozyumu, Antalya 11-12 Ekim 2013, s.3.
- SOYSAL Mümtaz: 100 Soruda Anayasanın Anlamı, İstanbul 1986.
- ŞENEL Alaaddin: Siyâsî Düşünceler Tarihi, Ankara 1985.
- ŞİNİK Bilal: "4483 Sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun ve Getirdiği Yenilikler", İHİD.13, 2000, S.1-3, s.400.
- TAN Turgut: "Danıştay'ımızın İki İçtihadı Birleştirme Kararı Üzerine", AİD, C..5, sy.4.
- TAN Turgut: "Sınav Notları ve Yargısal Denetim", DD.18-19, 1975.
- TAN Turgut: İdare Hukuku, Ankara 2011.
- TAN Turgut: İdârî İşlemin Geri Alınması, Ankara 1970.
- TANDOĞAN Halûk: Türk Mes'uliyet Hukuku (Akit Dışı ve Akdî Mes'uliyet), 1961.
- TANER Tahir: Ceza Muhakemeleri Usûlü, 1955.
- TEKELİ İlhan/ORTAYLI İlber: Türkiye'de Belediyeciliğin Evrimi, Ankara 1978.

- TOLON Kemal Doğu: "İptal ve Tam Yargı Davalarında Kazanılmış Hak", İdare Hukuku ve İdârî Yargı İle İlgili İncelemeler (III), Ankara 1986, s.170.
- TOROSLU Nevzat: Ceza Hukuku, 2. Bası, 1991.
- TORTOP Nuri: Mahallî İdareler, 3. Baskı, Ankara 1988.
- TOSUN Öztekin: "Memurların Suçlarında Özel Muhakeme Kuralları II", YD, C.10, sy.1-2, 1984, s.24.
- TOSUN Öztekin: Türk Suç Muhakemesi Hukuku Dersleri, İstanbul 1984.
- TUNAYA Tarık Zafer: Siyâsî Müessesler ve Anayasa Hukuku, 2. Baskı, İstanbul 1969.
- TUNCAY Aydın H.: İdare Hukuk ve İdârî Yargının Bazı Sorunları, Ankara 1972.
- TUTUM Cahit: "Kamu Personeli Sorunu", I. Ulusal İdare Hukuku Kongresi, İkinci kitap: Kamu Yönetimi, 1990.
- TUTUM Cahit: Türkiye'de Memur Güvenliği, Ankara 1972.
- ULER Yıldırım: İdârî Yargıda İptal Davalarının Sonuçları, Ankara 1970.
- ULER Yıldırım: Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler III. Sempozyumu, Tartışmalar, İstanbul 1980.
- ULUSAN İlhan: Medenî Hukukta Fedakârlığın Denkleştirilmesi İlkesi ve Uygulama Alanı, İstanbul 1977.
- ULUSOY Ali: "Regülasyon Kurumları Hakkında Genel Bir Değerlendirme", içinde ÖZAY, Günışığında, s.141.
- ULUSOY Ali: "Bağımsız İdârî Kurumlar", DD.100, 1999, s.6.
- UMUR Ziya: Roma Hukuku Ders Notları, 2. Baskı, İstanbul 1990.
- UMUR Ziya: Roma Hukuku Lügatı, İstanbul 1983.
- UYAR Talih: İcrâ Hukukunda Haciz, İstanbul 1990.
- ÜSTÜNDAĞ Saim: Medenî Yargılama Hukuku, C.1, İstanbul 1977.
- VEDEL Georges/DELVOLVÉ Pierre: Droit Administratif, 12. Baskı, C.I, II, Paris 1992.
- VİLLEY Michel/Çev, Bülent Tahiroğlu: Roma Hukuku Güncelliği, İstanbul 2000.
- WALİNE M.: "Quelques reflexion sur l'ombudsman ou le mediateur", Tahsin Bekir Balta'ya Armağan 1974.
- WALİNE Jean: Droit Administratif, 26. Baskı, Paris 2016.
- YAYLA Yıldızhan: "İdarenin Sorumluluğu ve Mücbir Sebep", Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler III: Sempozyumu, Ankara 12-13 Mayıs 1979, İstanbul 1980.
- YAYLA Yıldızhan: "İdarenin Takdir Yetkisi", İÜHFM, C.30, S.1-2.
- YAYLA Yıldızhan: "Maksat Unsuru, Takdir Yetkisi ve Anayasa Mahkemesi", (Kronik) İÜHFM, C.30, S.3-4.
- YAYLA Yıldızhan: "Memurların Yargılanması", İHİD, yıl.6, sy.1-3, 1985, s.272.

- YAYLA Yıldızhan: Anayasalarımızda Yönetim İlkeleri Tevsi-i Mezuniyet ve Tefrik-i Vezâif, İstanbul 1982.
- YAYLA Yıldızhan: İdare Hukuku, İstanbul 2009.
- YAYLA Yıldızhan: Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler III. Sempozyumu, Tartışmalar, İstanbul 1980.
- YEDİYILDIZ Bahaaddin: Vakıf Maddesi, İlam Ansiklopedisi, İstanbul 1982.
- YENİCE Kazım/ESİN Yüksel: Açıklamalı Notlu İdârî Yargılama Usûlü, Ankara 1983.
- YENİSEY Feridun: Hazırlık Soruşturması ve Polis, İstanbul 1987.
- YILDIRIM Ramazan: İdare Hukuku Dersleri I, Konya 2009.
- YILDIRIM Turan: “Memurin Muhâkematı-Anayasaya Aykırılığın Mahkemelerce İleri Sürülmesi”, Argumentum, 1991, sy.13, s.200.
- YILDIRIM Turan: İdârî Yargı, 2. Baskı, İstanbul 2010.
- YILDIRIM Turan: Türkiye’nin İdârî Teşkilâtı, İstanbul 1999.
- YILMAZ Ejder: “İdârî Yargıda İddia ve Savunmanın Genişletilmesi/Değiştirilmesi Yasağı”, ABD, 1983, Sy.3-4.
- YILMAZ Ejder: Hukuk Sözlüğü, 4. Baskı, Ankara 1992.
- YORGANCIOĞLU Erçetin: “Danıştay Yargılama Usûlünde Re’sen İnceleme Yetkisi”, İdare Hukuku ve İdârî Yargı ile İlgili İncelemeler I.
- YURTCAN Erdener: Ceza Muhakemeleri Usûlü Kanunu Şerhi ve İlgili Mevzuat, 2. Bası, C.II, İstanbul 1995.
- YÜZBAŞIOĞLU Necmi: Türk Anayasa Yargısında Anayasallık Bloku, İstanbul, 1993.
- ZABUNOĞLU Yahya K.: İdârî Yargı Hukuku Dersleri (Teksir), C.I, Ankara 1981.
- ZAFER Hamide: “Memurin Muhâkematı Hakkında Kanunu Muvakkatın Son Gelişmeler Işığında Değerlendirilmesi”, İBD,1988, C.72, sy.4-5-6, s.211.
- ZAFER Hamide: Sosyolojik Boyutuyla Terörizm, İstanbul 1999.
- ZANOİNİ Guido/Çev. Atıf AKGÜÇ-Sahir ERMAN: İdare Hukuku, İstanbul 1945.
- ZEYNELOĞLU Ahmet: “Memurin Muhâkematı Hakkındaki Kanunun Anayasaya Aykırılık Derecesi”, AD, 1962, Sayı.7-8.

Prof. Dr. Ramazan AĞLAYAN

İDARE HUKUKU DERSLERİ

“Temel Bilgiler”

Güncellenmiş

7. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İdare Hukuku Dersleri “Temel Bilgiler”

Ramazan Çağlayan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2001

Yedinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 94 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr - adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 47771

Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- AKGÜNER Tayfun, 1961 Anayasasına Göre Milli Güvenlik Kavramı ve Milli Güvenlik Kurulu, İstanbul 1983.
- AKGÜNER Tayfun, Kamu Personeli Yönetimi, İstanbul 1988.
- AKGÜNER Tayfun/AZRAK A. Ülkü/BİLGİN Pertev/ÖZAY İl Han/YAYLA Yıldızhan, “Hukuk Devleti, İdare Hukuku ve Danıştay”, II. Ulusal İdare Hukuku Kongresi: İdare Yargının Dünyada Bugünkü Yeri, Ankara 1993.
- AKILLIOĞLU Tekin, “Yönetmelik İşlemlerinde Yürürlüğe Giriş Sorunu”, AİD, C.12, 1979, Sayı.2.
- AKILLIOĞLU Tekin, “Yönetmelik Yargı ve Denetimin Etkinliği”, AİD, C.23, S.1,
- AKYILMAZ Bahtiyar, “Sosyal Risk ve Uygulama Alanı”, GÜHFD, C.IX, Sy.1-2, 2005.
- AKYILMAZ Bahtiyar, İdarî Usûl İlkeleri Işığında İdarî İşlemin Yapılış Usûlü, Ankara 2000.
- AKYILMAZ Bahtiyar, Kamu Görevlilerinin Kusurlarıyla Üçüncü Şahıslara Verilmiş Oldukları Zararlardan Doğan Mâlî Sorumluluk, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Konya 1991.
- AKYILMAZ Bahtiyar/SEZGİNLER Murat/KAYA Cemil, Türk İdare Hukuku, 2.Baskı, Ankara 2001.
- AKYÜZ Vecdi, İslam Hukukunda Yüksek Yargı ve Denetim-Divan-ı Mezalim, İstanbul 1995.
- ALAN Nuri, “Türk İdarî Yargısında Yerindelik ve Takdir Yetkisinin Değerlendirilmesi”, İdarî Yargıda Son Gelişmeler Sempozyumu, Ankara 10-11-12 Haziran 1982.
- ALTUĞ Yılmaz, “Terörizm Sorunu”, İÜHF, C.52, Sy.1-4, 1987.
- ALTUĞ Yılmaz, “Vatandaş İdarenin Yetki Tecavüzlerine Karşı Koruyan Ombudsman Müessesesi”, Yargıtay Yüzüncü Yıldönümü Armağanı 1968.

- ANAYURT Ömer, Türk Anayasa Hukukunda Toplanma Hürriyeti, İstanbul 1998.
- ANAYURT Ömer, Türk Hukukunda İdarenin Kusura Dayalı Sorumluluğu, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Ankara 1989.
- ARMAĞAN Tuncay, İdarenin Sorumluluğu ve Tam Yargı Davaları, Ankara 1997.
- ARSLAN Süleyman, “İngiltere’de Ombudsman Müessesesi”, AİD, c.19, 1986, sy.1.
- ARSLAN Süleyman, Bakanlar Kurulunun İktisadî ve Malî Alandaki Görev ve Yetkileri, Ankara 1982.
- ATAR Fahrettin, İslam Adliye Teşkilâtı, Ankara 1991.
- ATAY E. Ethem/ODABAŞI Hasan/GÖKCAN H. Tahsin, İdarenin Sorumluluğu ve Tazminat Davaları, Ankara 2003.
- ATAY Ender Ethem, İdare Hukuku, 2.Baskı, Ankara 2009.
- AUTİN Jean-Louis/RİBOT Catherine, Droit Administratif Général, Paris 1999.
- AVCI Sedat, Organların Haksız Fiilleri Dolayısıyla Devletin Milletlerarası Mesuliyetinin Şartları (Yayınlanmamış Doktora Tezi) Ankara 1972.
- AYANOĞLU Taner, Danıştay Kararlarına Göre Kamu Külfetleri Karşısında Eşitlik İlkesi ve Uygulama Alanı, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 1994.
- AYDIN M. Âkif, Türk Hukuk Tarihi, 3.Baskı, İstanbul 1999.
- AYGEN Cemal, Teşriî Faaliyetten Dolayı Devletin Hukûkî Mesuliyeti, Ankara 1955.
- AZRAK Ali Ülkü, “İdarenin Toplumsal Muhatare (Sosyal Risk) Kuramı’na Göre Kusursuz Sorumluluğu”, Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler III. Sempozyumu, Ankara 12-13 Mayıs 1979, İstanbul 1980.
- AZRAK Ali Ülkü, “İdarî Yargı Denetiminin Sınırı Olarak İdarenin Takdir Yetkisi”, İHİD, Aralık 1985, Yıl.6, S.1-3.
- AZRAK Ali Ülkü, “Yargı ve İdare- İki Fonksiyonun Karşılaştırılması Üzerine Bir Teorik Deneme”, İHFM, C.34, sy.1-4.

- AZRAK Ali Ülkü, *Umumi İdari Usûlün Teorik Esasları ve Çeşitli Hukuk Sistemlerinde, Gelişimi* (Doktora tezi) İstanbul 1964.
- BALTA T. BEKİR, *İdare Hukukuna Giriş*, Ankara 1970.
- BAŞGİL Ali Fuad, “Devletin ve Diğer Amme Hükmi Şahıslarının Mesuliyeti Meselesi”, *Adliye Ceridesi*, 1940.
- BATUM Süheyl, *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Türk Anayasal Sistemi-ne Etkileri*, İstanbul 1983.
- BAYINDIR M. Savaş, *İdari Denetim Olarak İdari Vesâyet* (Yayınlanmamış Doktora Tezi), GÜSBE, Ankara 2007.
- BAYLAN Ömer, *Vatandaşın Devlet Yönetimi Hakkındaki Şikâyetleri ve Türkiye İçin İsveç Ombudsman Formülü*, Ankara 1978.
- BAYRAKTAR Erman, “Takdir Yetkisi ve Yargı Yoluyla Denetimi”, *İdare Hukuku ve İdarî Yargı İli İlgili İncelemeler I*, Ankara 1976.
- BELLON Jaques, *La Droit Sovietique*, 1963.
- BERK Kahraman, “Deprem ve İdarenin Sorumluluğu”, *İBD*, Eylül 1999, C.73, Sy.7-8-9.
- BIYIKLI H. İsmet, “Fransız ve Türk Hukuk Sistemlerinde İdari İşlemlerin Geriye Yürütmezliği ilkesi”, *DD*.11, 1973.
- BİLGİN Pertev, *İdare Hukuku Dersleri, İdare Hukukuna Giriş*, İstanbul 1996.
- BİLGİN Pertev, *İdare Hukuku Dersleri-İdare Malları*, İstanbul 1996.
- BİLGİN Pertev, *İdare hukuku Dersleri-İstımval*, İstanbul 1996.
- BONNARD R./Çev. Ahmet Reşit TURNAGİL, *İdarenin Kazai Murakabesi*, İstanbul 1939.
- BONNARD Roger/Çev.Samim Bilgen, “İdarenin Takdir Selahiyeti”, *İdare Dergisi*, Sayı.171.
- CEYLAN Ayhan, “Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye’de Yargı Yetkisi”, *AÜEHFD*, C.VIII, S.1-2, 2004.
- CHAPMAN Brian/Çev. Cahit TUTUM, *İdare Mesleği* 1970.
- CHAPUS René, *Droit Administratif Général*, C.I, 14.Baskı, Paris 2000.
- CHAPUS René, *Droit Administratif Général*, C.II, 15.Baskı, Paris 2001.
- CHAPUS René, *Droit du Contentieux Administratif*, 5.Bası, Paris 1995.

- ÇAĞLAR Ali, “Terör ve Örgütlenme”, AİD, C.30, Sy.3, 1997.
- ÇAĞLAYAN Ramazan, “İdari İşlemin Geri Alınması Üzerine”, AÜEHFD, C.IV, S.1-2, 2000.
- ÇAĞLAYAN Ramazan, “Kamulaştırma İşleminin İptali ve Mülkiyetin Akibeti”, İÜHFM, C.LXIX, Sayı.1-2, 2011.
- ÇAĞLAYAN Ramazan, “Türk Hukukunda İdarenin Takdir Yetkisinin Yargısal Denetimi”, EHFD, C.VII, S.3-4, 2003.
- ÇAĞLAYAN Ramazan, İdarî Yargı Kararlarının Sonuçları ve Uygulanması, 3.Baskı, Ankara 2004.
- ÇAĞLAYAN Ramazan, İdarî Yargılama Hukuku, 3.Baskı, 2013.
- ÇAĞLAYAN Ramazan, Tarihsel, Teorik ve Pratik Yönleriyle İdarenin Kusursuz Sorumluluğu, Ankara 2007.
- ÇAĞLAYAN, İdari Yargı Kararlarının Sonuçları ve Uygulanması, 3.Baskı, Ankara 2004.
- ÇELİKKOL Hüseyin, “İdarenin Objektif Sorumluluğu”, İz.BD, Sy.2, İzmir 1985.
- DARCY Gilles, La Responsabilité de L'Administration, Paris 1996.
- DEBBASCH Charles, Droit Aministratif, 6.Baskı, Paris 2002.
- DESCHENAUX Henri/TERCIER Pierre-Çev. Salim Özdemir, Sorumluluk Hukuku, Ankara 1983.
- DEVİRİM Semahattin, “Devletin ve Kamu Tüzel Kişilerinin, Kamu Görevlilerinin Hukuka Aykırı Eylemlerinden İdare Hukukundan Doğan ve Kusura Dayanmayan Sorumluluğu”, Türkiye Noterler Birliği Dergisi, Sy.24-25, Ankara 1979-1980.
- DEVİRİM Semahettin, “Devlet Memurlarının Kişilere Vermiş Oldukları Zararlar”, ABD. 1985, c.42, sy.1.
- DOĞAN D. Mehmet, Büyük Türkçe Sözlük, Ankara 2001.
- DUEZ Paul/Çev. İbrahim Senil, Mukavele Dışında Amme Kudretinin Mes'uliyeti, Ankara 1950.
- DUMAN İhsan İlker, “Kamu Görevlilerinin Giderim Sorumluluğu”, Yargıtay Dergisi, 1988, c.14, sy.1-2.
- DUPUIS Georges/ GUEDON Marie-José/ CHRETIEN Partice, Droit Administratif, 8. Baskı, Paris 2002.

- DURAN Lutfi, “Bir Yüksek Mahkeme Daha: Sayıştay”, İmren Öktem’e Armağan, Ankara 1970.
- DURAN Lutfi, “İdarî İşlem Niteliğinde Yargı Kararıyla Vergi Davalarının Çözümü I”, AİD.20, Sayı.4, 1987.,
- DURAN Lûtfi, “Kanun Hükmünde Kararname (KHK)”, AİD, C.8, Sayı.2.
- DURAN Lutfi, “Türk Kamu Personelinin Malî Sorumluluğu Sorunu”, AİD, c.17, 1984, sy.2.
- DURAN Lûtfi, İdare Hukuku Ders Notları, İstanbul 1982.
- DURAN Lutfi, Türkiye İdaresinin Sorumluluğu, Ankara 1974.
- DURAN Lûtfi, “İdarî İşlem Niteliğinde Yargı Kararıyla Vergi Davalarının Çözümü (I)”, AİD, C.20, S.4.
- DÜNDAR Erol, “Maksat Denetimi”, İdare Hukuku ve İdarî Yargı İli İlgili İncelemeler I, Ankara 1976.
- DÜREN Akın, İdare Hukuku Dersleri, Ankara 1979.
- EREN Fikret, Borçlar Hukuku Genel Hükümler III, 4.Bası, Ankara 1991.
- EREN Fikret, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 8.Bası, İstanbul 2003.
- EREN Fikret, Sorumluluk Hukuku Açısından Uygun İlliyyet Bağ Teorisi, Ankara 1975.
- ERGİL Doğu, “Terörizm Mantığı ve Hedefi”, AÜSBFD, C.46, Sy.1-2, 1995.
- ERİM Nihat, Âmme Hukuku Dersleri, Ankara 1942.
- ERKUT Celâl, “Deprem ve İdare’nin Sorumluluğuna Danıştay’ın Yaklaşımı”, Deprem ve Hukuk, İstanbul Barosu Yayınları, İstanbul 2000.
- ERKUT Celâl, “İ.Y.U.K. Çerçevesinde İdarî Dava Türleri ve Bazı Usûlî Değişiklikler”, İHFM, 1986, c.LI, sy.1-4.
- ERKUT Celâl, Hukuka Uygunluk Bloku-İdare Hukukunda Hukukun Genel Prensipleri Teorisi, İstanbul 1996.
- ERKUT Celal, İptal Davasının Konusunu Oluşturması Bakımından İdarî İşlemin Kimliği, Ankara 1990.
- EROĞLU Hamza, İdare Hukuku, 5.Bası, Ankara 1985.
- ESİN Yüksel, Danıştay’da Açılacak Tazminat Davaları, İkinci Kitap:Esas, Ankara 1976.

- FORGES Jean-Michel de, Droit Administratif, 4.Baskı, Paris 1998.
- FRIER Pierre-Laurent, Précis de Droit Administratif, Paris 2001.
- GİRİTLİ İsmet/AKGÜNER Tayfun, İdare Hukuku Dersleri (Giriş), İstanbul 1985.
- GİRİTLİ İsmet/BİLGİN Pertev, İdarî Kaza Ders Notları, İstanbul 1966.
- GİRİTLİ İsmet/BİLGİN Pertev/AKGÜNER Tayfun, İdare Hukuku, İstanbul 2001.
- GİRİTLİ İsmet/BİLGİN Pertev/AKGÜNER TAYFUN, İdare Hukuku, İstanbul 2002.
- GİRİTLİ İsmet/BİLGİN, İdarî Kaza (Teksir), İstanbul 1972.
- GOHİN Olivier, Contentieux Administratif, 2.Baskı, 1999.
- GÖRELLİ İsmail Hakkı, Devlet Şûrası (Şûrayı Devlet-Danıştay), Ankara 1953.
- GÖZÜBÜYÜK A. Şeref, Yönetim Hukuku, 21.Baskı, Ankara 2004.
- GÖZÜBÜYÜK A. Şeref, Anayasa Hukuku, Ankara 1993.
- GÖZÜBÜYÜK A. Şeref, “Sayıştay’ın Yargısal Görevlerinin Yeniden Düzenlenmesi”, Cumhuriyetin 50. Yılında Sayıştay, Ankara 1973.
- GÖZÜBÜYÜK A. Şeref/TAN Turgut, İdare Hukuku, C.I, Genel Esaslar, 2.Baskı, Ankara 2001.
- GÖZÜBÜYÜK A. Şeref/TAN Turgut, İdare Hukuku, C.II-İdari Yargılama Hukuku, Ankara 1999.
- GÖZÜBÜYÜK A. Şeref/AKILLIOĞLU Tekin, Yönetim Hukuku, 5.Bası, Ankara 1992.
- GÖZÜBÜYÜK, Yönetimsel Yargı, 6. Bası. 1983.
- GÜLAN Aydın, “Borcunu Ödemeyen Devlete Karşı ne Yapılabilir? İHİD, Ocak 1995, sy.1.
- GÜLAN Aydın, “Kamu Hizmeti Kavramı, İHİD, Lütfi Duran’a Armağan Özel Sayısı, Yıl.9,1988, S.1-3.
- GÜLAN Aydın, Kamu Mallarından Yararlanma Usûllerinin Tâbi Olduğu Hukukî Rejim, İstanbul 1999.
- GÜNDAY Metin, “1982 Anayasasına Göre İdarî Yargı Denetiminin Kapsamı ve Sınırları”, I. Ulusal İdare Hukuku Kongresi –Birinci Kitap İdarî Yargı, 1-4 Mayıs Ankara .

- GÜNDAY Metin, “1982 Anayasasına göre İdarî Yargının Kapsamı ve Sınırları”, I.Ulusal İdare Hukuku Kongresi- İdarî Yargı, Ankara 1990.
- GÜNDAY Metin, İdare Hukuku, 10.Bası, Ankara 2011.
- GÜNDAY Metin, İdare Hukuku, 6.Bası, Ankara 202.
- GÜNEŞ Turan, Türk Pozitif Hukukunda Yürütme Organının Düzenleyici İşlemleri, Ankara 1965.
- GÜRAN Sait, “Askeri Yüksek İdare Mahkemesi’ne Göre Manevi Tazminat”, İÜSBFD, Yıl.1, Sy.1.
- GÜRAN Sait, “İdarenin ve Ajanın Sorumluluğunun Belirlenmesine İlişkin Düşünceler”, AİD, c.12, 1979, sy.1.
- GÜRAN Sait, “Türk İdare Hukukunda Tazminat Miktarının Saptanması,” Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler III. Sempozyumu, İstanbul 1980.
- GÜRAN Sait, “Yargı Denetimin Kapsamı”, İHFM, C.LII, sy.1-4, s.41.
- GÜRAN Sait, Bölge İdare Mahkemeleri ve Danıştay Üzerine Yapısal Bir Deneme, İstanbul 1977.
- HANÇERLİOĞLU Orhan, Felsefe Sözlüğü, 7.Baskı, İstanbul 1989.
- İMRE Zahit, Doktrinde ve Türk Hukukunda Kusursuz Mesuliyet Hâlleri, İstanbul 1949.
- İNAN Atilla, “Kamu Görevlilerinin Hukuka Aykırı Davranışlarında Devlet ve Kamu Tüzel Kişilerinin Kusursuz Sorumluluğu”, Danıştay Dergisi, S.42-43, 1981.
- İNAN Atilla, Sayıştay Yargılaması ve Sayıştay’ın Yargı Düzenindeki Yeri, DD.56-57, 1985.
- İYİMAYA Ahmet, “Tazminatın İrat Şeklinde Belirlenmesi”, TBBD, Y.3, Sy.1, Ankara 1990.
- İYİMAYA Ahmet, Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sorunları, Ankara 1990.
- KABOĞLU İbrahim Ö., Anayasa Hukuku Dersleri-Genel Esaslar, İstanbul 2009.
- KANDEMİR Hakan, Terör Olaylarında İdarenin Sorumluluğu, (Yayınlanmamış yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2004.

- KANETİ Selim, “Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yetkilerini Kullanırken İşledikleri Kusurlardan Doğan Tazminat Davaları”, İktisat ve Maliye, 1989.
- KANETİ Selim, “Özel Hukuk Alanında Toplumsal Hasar Temeline Dayanan Sorumluluk”, Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler III. Sempozyumu, Ankara 12-13 Mayıs 1979, İstanbul 1980.
- KARAHANOĞULLARI Onur, “İdarî Takdir Yetkisinin Kullanılmasına İlişkin R(80) 2 Sayılı Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Tavsiye Kararı, AÜHFD, Yıl 1996, Cilt 45, Sayı. 1-4.
- KARAHANOĞULLARI Onur, Kamu Hizmeti (Kavram ve Hukuksal Rejim), Ankara 2002.
- KARAHASAN M. Reşit, Türk Borçlar Hukuku- Genel Hükümler, C.I, İstanbul 2003.
- KARAMAN Hayrettin, Anahatlarıyla İslam Hukuku, C.I, İstanbul 1984.
- KARATEPE Şükrü, “İdarenin Takdir Yetkisi”, TİD, Yıl.63, 1991, Sayı.392.
- KARAVELİOĞLU Celal, İdari Yargılama Usûlü Kanunu, C.I, 5.Baskı, 2001.
- KARAYALÇIN Yaşar, Özel Hukukta Meseleler ve Görüşler-IV, Ankara 1992.
- KESKİN Nuray E., “Türkiye’de Kamu Yönetimi Disiplininin Köken Sorunu”, Ankara University Faculty of Political Science, Working Paper Series, no.89, 2005.
- KIRATLI Metin, “Danıştay’ın İdarenin Takdir Yetkisini Denetlemesi ve Bağlaması”, Mülkiyeliler Birliği Dergisi, Yıl.1967, S.6.
- KÖROĞLU Ömer, Kamulaştırma, Ankara 1995.
- KURU Baki, Hukuk Muhakemeleri Usûlü, 5.Bası, İstanbul 1990.
- ¹KURU Baki/ARSLAN Ramazan/YILMAZ Ejder, Medenî Usûl Hukuku, 16.Baskı, Ankara 2005.
- KUTLU Meltem, “Deprem ve İdarenin Sorumluluğu”, AİD, C.32, Sy.4 1999.
- KUTLU Meltem, İdari İşlem Olarak Kamulaştırma ve İptal Davası, İzmir 1992.
- KUZU Burhan, Türk Anayasa Metinleri ve İlgili Mevzuat, İstanbul 1995.
- LAUBADERÉ André de/ VENEZİA Jean-Claude/GAUDEMET Yves, Traité de Droit Administratif, 15.Baskı, C.I, Paris 1999.

- LEBRETON Gilles, Droit Administratif Général, 2.Baskı, Paris 2000.
- LEGRAND Andre, “Le Commissaire Parlementaire pour l’administration - ombudsman Britanique”, RDP, 1969.
- LEMOTHE A. L. Dutheillet de /Çev.S. Derbil, “İdarenin Haksız Fiil Dolayısıyla Mesuliyeti Konusunda Fransız Kamu Hukukundaki Gelişmeler”, AUHFD, C.XVII, 1960, S.1-4.
- MAURİN André, La Responsabilité de la Puissance Publique, 3.Baskı, Paris 2001.
- OĞURLU Yücel, Karşılaştırmalı İdare Hukukunda Ölçülülük İlkesi, Ankara 2002.
- ONAR Sıddık Sami, İdare Hukukunun Umumî Esasları, C.I,II,III, İstanbul 1966.
- ONAR Sıddık Sami, “Memurların Muamelelerinden Devletin Mali Mesuliyeti”, Üniversite Haftası, Erzurum 13.7.1940-19.7.1940, İstanbul 1941.
- ONAR Sıddık Sami, “Türkiye’de İdarenin Kazaî Mürakabesi”, İÜHFM, Yıl.I, 1935.
- OZANSOY Cüneyt, Tarihsel ve Kuramsal Açından İdarenin Kusurdan Doğan Sorumluluğu, (Yayımlanmamış Doktora Tezi) Ankara 1989.
- ÖZAY İl Han, “İhale Usûlleri ya da ‘İskambilden Şato” ile Bir Fok ve Penguin Öyküsü”, Yavuz Alangoya’ya Armağan, İstanbul 2007.
- ÖZAY İl Han, “XVI. Yüzyıl ve Sonrası Batı Avrupa Ülkeleri Kamu Yönetimi Tarihine İlişkin Notlar-Çağrışımlar”, İHİD, Y.1, S.1, Ağustos 1980.
- ÖZAY İl Han, Günışığında Yönetim, İstanbul 2002.
- ÖZBUDUN Ergun, Türk Anayasa Hukuku, 3.Bası, Ankara 1993.
- ÖZDEK E. Yasemin, İnsan Hakkı Olarak Çevre Hakkı, Ankara 1993.
- ÖZDEMİR Necdet, Hizmet Kusuru Teorisi ve İdarenin Sorumluluğu, Ankara 1963.
- ÖZDEŞ Orhan, “Danıştay’ın Tarihçesi”, Yüzyıl Boyunca Danıştay 1968.
- ÖZGÜLDÜR Serdar, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kararları Işığında Tam Yargı Davaları, Ankara 1996.
- ÖZKAN Oğuz, “İdarî Yargılama Uygulamasında Doğal Afetler”, Deprem ve Hukuk, İstanbul 2000.

- ÖZYÖRÜK Mukbil, İdare Hukuku Ders Notları, (Teksir), Ankara 1972-1973.
- ÖZYÖRÜK Mukbil, İdare Hukuku Dersleri, Ankara 1973.
- ÖZYÖRÜK Mukbil, İdarî Yargı (Teksir), Ankara 1975.
- PAİLLET Michel, La Responsabilité Administrative, Paris 1996.
- PEİSER Gustave, Droit Administratif Général, 21.Baskı, Paris 2002.
- PICKL Victor J./Çev. Ergun TURGAY, “Ombudsman ve Yönetimde Reform”, AİD, c.19, 1986, sy.4.
- POYRAZ Yasin, Uluslararası Hukukta Objektif Sorumluluğun Düzenlenmesi (Yayınlanmamış Doktora Tezi) Konya 2000.
- PUGET M. Henry, “Le controle de l'administaration: Les systems classiques, l'ombudsman et la prokuratura”, RIDC.1965, c.17, sy.1.
- RICCI Jean- Claude, Mémento de la Jurisprudence Administrative, 3.édition, Paris 2000.
- RİVERO Jean, Droit Administratif, 5.Baskı, 1971.
- RİVERO Jean/WALİNE, Jean, Droit Administratif, 17.Baskı, 1998.
- SANCAKTAR Oğuz, Disiplin Yaptırımı Olarak Devlet Memuriyetinden Çıkarma ve Yargısal Denetimi, Ankara 2001.
- SARICA Ragıp, “Hizmet Kusuru ve Karakterleri”, İÜHFİM, 1949, C.XV, S.4.
- SARICA Ragıp, “Şahsi Kusur ve Mesele-i Müstehire”, İÜHFİM. 1964, c.XII, sy.4.
- SARICA Ragıp, İdarî Kaza, İstanbul 1949.
- SELİÇİ Özer, “Özel Hukukta Mücbir Sebep Kavramı ve Uygulanış Tarzı”, Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler III. Sempozyumu, Ankara 12-13 Mayıs 1979, İstanbul 1980.
- SOYSAL Mümtaz, 100 Soruda Anayasanın Anlamı, İstanbul 1986.
- TAN Turgut, “Danıştay’ımızın İki İçtihadı Birleştirme Kararı Üzerine”, AİD, C..5, sy.4.
- TAN Turgut, “Sınav Notları ve Yargısal Denetim”, DD.18-19, 1975.
- TAN Turgut, İdare Hukuku, Ankara 2001.
- TAN Turgut, İdari İşlemin Geri Alınması, Ankara 1970.
- TANDOĞAN Halûk, Türk Mes’uliyet Hukuku (Akit Dışı ve Akdî Mes’uliyet), 1961.

- TUNAYA Tarık Zafer, Siyâsî Müessesler ve Anayasa Hukuku, 2.Baskı, İstanbul 1969.
- TUNCAY Aydın H., İdare Hukuk ve İdarî Yargının Bazı Sorunları, Ankara 1972.
- TUTUM Cahit, “Kamu Personeli Sorunu”, I. Ulusal İdare Hukuku Kongresi, İkinci kitap: Kamu Yönetimi, 1990.
- ULER Yıldırım, İdari Yargıda İptal Davalarının Sonuçları, Ankara 1970.
- ULER Yıldırım, Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler III. Sempozyumu, Tartışmalar, İstanbul 1980.
- ULUSAN İlhan, Medenî Hukukta Fedakârlığın Denkleştirilmesi İlkesi ve Uygulama Alanı, İstanbul 1977.
- UYAR Talih, İcra Hukukunda Haciz, İstanbul 1990.
- ÜSTÜNDAĞ Saim, Medenî Yargılama Hukuku, C.1, İstanbul 1977.
- VEDEL Georges/DELVOLVÉ Pierre, Driot Administratif, 12.Baskı, C.I, Paris 1992.
- WALİNE M., “Quelques reflexion sur l’ombudsman ou le mediateur”, Tahsin Bekir Balta’ya Armağan 1974.
- YAYLA Yıldızhan, “İdarenin Sorumluluğu ve Mücbir Sebep”, Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler III: Sempozyumu, Ankara 12-13 Mayıs 1979, İstanbul 1980.
- YAYLA Yıldızhan, “İdarenin Takdir Yetkisi”, İÜHF, C.30, S.1-2.
- YAYLA Yıldızhan, “Maksat Unsuru, Takdir Yetkisi ve Anayasa Mahkemesi”, (Kronik) İÜHF, C.30, S.3-4.
- YAYLA Yıldızhan, İdare Hukuku, İstanbul 2009.
- YAYLA Yıldızhan, Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler III. Sempozyumu, Tartışmalar, İstanbul 1980.
- YENİCE Kazım/ESİN Yüksel, Açıklamalı Notlu İdarî Yargılama Usûlü, Ankara 1983.
- YILDIRIM Ramazan, İdare Hukuku Dersleri I, Konya 2009.
- YILDIRIM Turan, İdarî Yargı, 2.Baskı, İstanbul 2010.
- YILDIRIM Turan, Türkiye’nin İdari Teşkilâtı, İstanbul 1999.

- YILMAZ Ejder, “İdarî Yargıda İddia ve Savunmanın Geniştirilmesi/Değiştirilmesi Yasağı”, ABD, 1983, Sy.3-4.
- YILMAZ Ejder, Hukuk Sözlüğü, 4. Baskı, Ankara 1992.
- YORGANCIOĞLU Erçetin, “Danıştay Yargılama Usûlünde Re’sen İnceleme Yetkisi”, İdare Hukuku ve İdari Yargı ile İlgili İncelemeler I.
- YÜZBAŞIOĞLU Necmi, Türk Anayasa Yargısında Anayasallık Bloku, İstanbul, 1993.
- ZABUNOĞLU Yahya K., İdarî Yargı Hukuku Dersleri (Teksir), C.I, Ankara 1981.
- ZAFER Hamide, Sosyolojik Boyutuyla Terörizm, İstanbul 1999.
- ZANOİNİ Guido/Çev. Atıf AKGÜÇ-Sahir ERMAN, İdare Hukuku, 1945.

Dr. Mustafa UYANIK

**DIŞ TİCARETTEN ALINAN
MALİ YÜKÜMLÜLÜKLERDE
İDARENİN DÜZENLEYİCİ
İŞLEM YAPMA YETKİSİ**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Dış Ticaretten Alınan Mali Yükümlülüklerde İdarenin Düzenleyici İşlem Yapma Yetkisi
Mustafa Uyanık

Hukuk Yayınları Dizisi – 2896

Birinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 51 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

Basılı Kaynaklar

- ACARTÜRK, Ertuğrul ve KILIÇ, Ramazan: “Osmanlı Devletinde Kapitulasyonların İktisadi ve Sosyal Perspektiften Analizi”, *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Yıl 2011, Cilt 29, Sayı 2.
- ANDRIAMANANJARA, Soamiely: “Customs Unions”, *Preferential Trade Agreement Policies For Development*, Editör Jean-Pierre Chauffour ve Jean-Christophe Maur, The World Bank Publications, Washington D.C. 2011.
- AKAL, Mustafa: “Ortadoğu Sınır Ülkeleriyle Dış Ticaret Yoğunlaşması ve Yapısal Değişim”, *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Yıl 2008, Sayı 7(2).
- AKBAŞ, Halil Emre, BOZKURT, Serdar ve YAZICI, Kübra: “Osmanlı Devletinde Lonca Teşkilatı Yapısı ve Yönetim Düşüncesi İle Karşılaştırılması”, *Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi*, Yıl 2018, Özel Sayı (Eylül).
- AKILLIOĞLU, Tekin: “Kamu Yararı Kavramı Üzerine Düşünceler”, *İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi*, Yıl 1988, Cilt 9, Sayı 1-3.
- AKTAN, Coşkun Can: *Anayasal Vergi Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- AKTAN, Coşkun Can: *Kamu Tercihi İktisadi ve Anayasal Politik İktisat*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2017.
- AKTAN, Coşkun Can, BAŞARAN, Dilek Dileyici ve SARAÇ, Özgür: *Vergi, Zulüm ve İsyen*, Phoenix Yayınevi, Ankara 2002.
- AKTAŞ, Batuhan: “Gümrük İşlemlerine Tabi Tutmadan Ülkeye Eşya Sokma Suçu Üzerine Bir İnceleme”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Yıl 2015, Sayı 121.
- AKYILMAZ, Bahtiyar, SEZGİNER, Murat ve KAYA, Cemil: *Türk İdare Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2017.
- ALKAN, Haluk: *Cumhurbaşkanlığı Sistemi*, Liberte Yayınları, Ankara 2018.
- ALTAY, Asuman: *Kamu Maliyesi*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- AMBLER, Sophie Thérèse: “Magna Carta: Its Confirmation at Simon de Montfort's Parliament of 1265”, *English Historical Review*, Yıl 2015, Cilt 30, Sayı 545 (Ağustos).

- ANAYURT, Ömer: *Anayasa Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- ANAYURT, Ömer: *Anayasa Hukuku Genel Kısım*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- ARDIÇOĞLU, Artuk: “Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi”, *Ankara Barosu Dergisi*, Yıl 2017, Sayı 3.
- ARGIN, Nilüfer ve BAKKALCI, A. Can: *Türkiye’nin Dış Ticaret Tarihi*, Ekin Yayınevi, Bursa 2011.
- ARSLAN, Kahraman: *Dış Ticaret Politikaları*, Detay Yayıncılık, Ankara 2014.
- ARTUN, Emine Sevcin ve GÖK, Özgecan: “Bazı Ekonomik Etkili Gümrük Rejimlerine İlişkin Hükümlerin İhlâli İçin Belirlenen Yaptırımın Anayasa’ya Uygunluğu”, *Ceza Hukuku Dergisi*, Yıl 2017, Cilt 12, Sayı 35 (Aralık).
- ASLAN, Volkan: *Karşılaştırmalı Anayasa Hukukunda ve Türkiye’de Devlet Başkanının Kararname Yetkisi*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020.
- ASLAN, Gündüz Alp: “Türk Hukukunda Bağımsız İdari Otoritelerin Düzenleyici İşlem Yapma Yetkisi ve Yetki Unsurundaki Sakatlığın Düzenleyici İşleme Etkisi”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2016, Cilt 65, Sayı 3.
- ATALAN, Mustafa: *Başkanlık Sistemi ve Türkiye*, Adalet Yayınevi, Ankara 2019,
- ATAR, Yavuz: *Türk Anayasa Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- ATAY, Ender Ethem: “İdare Hukukuna İlişkin Temel Tespitler ve Bu Hukuk Dalının Belli Başlı Özellikleri”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2007, Cilt 11, Sayı 1-2.
- ATAY, Ender Ethem: *İdare Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- ATAY, Ender Ethem: *İdari Yargılama Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- ATAY, Yeliz Şanlı: *Adsız Düzenleyici İşlemler*, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları, Ankara 2011.
- ATAYETER, Coşkun ve EROL, Arzu: “Türkiye’de Uygulanmakta Olan İhracat Teşvikleri”, *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Yıl 2011, Cilt 1, Sayı 1 (Ocak).
- AVCI, Sedat: *Türkiye’nin Dış Ticaretindeki Gelişmeler ve Mekânsal İlişkiler (1878-1995)*, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, Yıl 2000, Sayı 36.

- AYDIN, Aykut ve BAYHANAY, Alp: "Kaldor Tipi Harcama Vergisi ve Türk Vergi Sistemine Uyumu", *Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi*, Yıl 2012, Cilt 4, Sayı 1.
- AYYILDIRIM, Kadir: *Türk Vergi Hukukunda Tebligat*, On iki Levha Yayıncılık, İstanbul 2019.
- BAHÇECİ, Barış: *Vergisel Düzenleyici İşlemlerin Hukuksal Sınırları*, Yetkin Yayınevi, Ankara 2016.
- BALTALI, Hülya Alev: *AB'nin Dünya Ticaretindeki Yeri ve Dış Ticaret Politikası*, Derin (DER) Yayınları, İstanbul 2016.
- BAŞARAN, (Yavaşlar), Funda: "Anayasa Temelinde Benzeri Mali Yükümlülük Kavramı", *Vergi Sorunları Dergisi*, Yıl 1998, Sayı 118.
- BAŞKOL, Murat Ozan: "İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesinde Anti-Damping Soruşturmalarının Etkinliği", *Ekonomi Bilimleri Dergisi*, Yıl 2010, Cilt 2, Sayı 1.
- BAYRAKTAR, Nurdan ve ÖNAL, Oğuz: "Dünya Gümrük Örgütü", *Uluslararası Ekonomik Sorunlar Dergisi*, Yıl 2007, Sayı 27 (Kasım).
- BERBER, Oktay: "Türklerin İslamlaşma Sürecine Dair Türk Tarih Yazımındaki Bazı İfadeler Üzerine", *Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi*, Yıl 2017, Sayı 1 (Bahar).
- BEŞER, Berna Hızarcı ve AŞKAN, Hatice: "Türkiye'de Sigara Bağımlılığını Azaltmada Sigara Vergilerinin Etkisi", *Strategic Public Management Journal*, Yıl 2019, Cilt 5, Sayı 9.
- BİCAN, Buğrahan: "Milletlerarası Ticaret Odası Tahkimi, Görev Belgesi ve Usulü", *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Yıl 2015, Sayı 29.
- BİLGİÇ, Emrah ve BATI, Gülgönül Bozoğlu: "E-Ticaret, Analitik ve Değer", *Uluslararası Ticaret*, Editörler Adnan Kara ve Ramazan Sayar, Ekin Yayınevi, Bursa 2019.
- BİLİCİ, Nurettin: *Avrupa Birliği ve Türkiye Mali Yardımlar, Vergilendirme*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2013.
- BİLİCİ, Nurettin: *Avrupa Birliği-Türkiye İlişkileri*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2007.
- BİLİCİ, Nurettin: *Vergi Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2011.
- BİLİR, Faruk: *100 Soruda Hükümet Sistemleri ve Başkanlık Sistemi*, Adalet Yayınevi, Ankara 2017.

- BIYAN, Özgür: *Vergi Hukuku*, Dora Yayınevi, Bursa 2018.
- BOZKURT, Cevdet: “Menşe Kavramı ve Menşe Kazanma Kriterlerinin İlgili Mevzuat Işığında Değerlendirilmesi”, *Mali Çözüm Dergisi*, Yıl 2011, Sayı 104 (Mart-Nisan).
- BOZKURT, Cevdet: “İthalde Tahsil Edilen Kaynak Kullanımını Destekleme Fonunda (KKDF) Zamanaşımı Sorunu”, *Mali Çözüm Dergisi*, Yıl 2010, Sayı 100 (Temmuz-Ağustos).
- BOZKURT, Cevdet: “ATA ve TIR Karneleri ile Sözlü Beyan Formlarının Damga Vergisi Kanunu Karşısındaki Durumu”, *Mali Çözüm Dergisi*, Yıl 2011, Sayı 106 (Temmuz-Ağustos).
- BOZKURT, Nejat: “Ticaretin Felsefesi, Tarihçesi ve Etikle Olan Sıkı Bağına İlişkin Bazı Saptamalar”, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Dergisi*, Yıl 2002, Sayı 12.
- BOZKURT, Nevzat: “Zamanaşımına Uğramış Gümrük Vergilerine Para Cezası Uygulanabilir Mi?”, *Mali Çözüm Dergisi*, Yıl 2011, Sayı 106 (Temmuz-Ağustos).
- BOZKURT, Nevzat: “İthalat Sürecinde Tahsil Edilen Ek Mali Yüklerin Hukuksal Anlamı”, *Mali Çözüm Dergisi*, Yıl 2011, Sayı 107 (Eylül-Ekim).
- BOZTEPE, Mehmet: “2017 Yılı Anayasa Değişikliği Sonrası Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Hukuki Rejimi”, *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2018, Cilt 5, Sayı 1.
- BULUŞ, Abdulkadir ve KABAKLARLI, Esra: “1929 Ekonomik Buhranı ile Son Dönem Global Krizin Karşılaştırılması”, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, Yıl 2010, Cilt 10, Sayı 19.
- BULUT, Mustafa Kemal: “Gümrük Vergisine Eş Etkili Vergi ve Mali Yüklerin Gümrük Vergisi Tanımı Kapsamında Değerlendirilmesi”, *Vergi Dünyası Dergisi*, Yıl 2007, Sayı 334 (Ekim).
- BÜYÜKBALKAN, Uğur: “Özel Tüketim Vergisi”, *Mali Çözüm Dergisi*, Yıl 2002, Sayı 60 (Temmuz-Ağustos).
- CAN, Osman: “Belirlilik İlkesine Anayasal Bakış”, *Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2005, Cilt 9, Sayı 1-2.
- CANTEKİN, Celalettin: *Dış Ticaret İşlemleri ve Uluslararası Bankacılık*, Seçkin Yayıncılık, 4. Baskı, Ankara 2017.

- CANITEZ, Murat: *Uygulamalı Gümrük Mevzuatı*, Gazi Kitabevi, Ankara 2018.
- CANITEZ, Murat: "İhracat Kavramı ve Temel Esaslar", *Dış Ticaret İşlemler ve Uygulamalar*, Editör Murat Canitez ve Çağatay Ünüsan, Gazi Kitabevi, Ankara 2018.
- CHARNOVITZ, Steve: "Grading Trump's China Trade Strategy", *European Yearbook of International Economic Law 2019*, Editör Marc Bungenberg, Markus Krajewski, Christian J. Tams ve diğerleri, Springer Nature Yayınları, Basel (İsviçre) 2020.
- COŞGUN, Özlem Karaman: "Gümrük Antrepoları, Eşyanın Tasfiyesi ve Antrepo Ücretinden Sorumluluk", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Cilt 17, Sayı 1-2.
- ÇAĞAN, Nami: *Vergilendirme Yetkisi*, Kazancı Hukuk Yayınları, İstanbul 1982.
- ÇAĞAN, Nami: "Türk Anayasası Açısından Vergileme Yetkisi", *Anayasa Yargısı Dergisi*, Yıl 1984, Cilt 1.
- ÇAĞLAR, Selda: "Hukuk Devleti Açısından Hukuki Belirlilik – Hukuk Güvenliği İlişkisi", *Kamu Hukukçuları Platformu Hukuk Güvenliği Sempozyumu*, Hazırlayan: Ece Göztepe, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Yayın No: 277, Ankara 2015.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan: *İdare Hukuku Dersleri*, Adalet Yayınevi, Ankara 2019,
- ÇAĞLAYAN, Ramazan: *İdari Yargılama Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- ÇAKICI, Ömer ve CEYLAN, Mehmet: *Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Teori-Uygulama-Mevzuat*, Türkiye Bankalar Birliği Yayınları, Yayın No:302, İstanbul 2014.
- ÇAKMAK, Erol, BOZKURT, Eda, AKSU, Hayati ve EMSEN, Ömer Selçuk "Türkiye'de Hizmet Ticareti ve Ekonomik Büyüme İlişkisi", *Sosyoekonomi Dergisi*, Yıl 2011, Sayı 2.
- ÇAPAR, Mustafa: "Özel Tüketim Vergisi ve Türkiye Uygulaması", *Sayıştay Dergisi*, Yıl 2004, Cilt 15, Sayı 52.
- ÇELEPÇİKAY, Şener: *Dış Ticaret ve Kambiyo Mevzuatı*, Legal Yayıncılık, İstanbul 2016.
- ÇELİK, Binnur: "İthalde Alınan Katma Değer Vergisi ve Günümüzdeki Önemi", *Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, Yıl 1999, Cilt 1, Sayı 2.

- DEĞER, Nuri: *En Son Şekliyle: Damga Vergisi Uygulaması*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016.
- DEMİRDÖĞMEZ, Mehmet, GÜLTEKİN, Nihat ve TAŞ, H. Yunus: “Türkiye’de E-Ticaret Sektörünün Yıllara Göre Gelişimi”, *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, Yıl 2018, Cilt 8, Sayı 15.
- DERDİYOK, Türkmen: *Dış Ticarete Vergi ve Mali Yükümlükler*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2013.
- DİKKAYA, Mehmet ve ÜZÜMCÜ, Adem: “Ekonomik İşbirliği Örgütü’nün (ECO) Gelişimi, Potansiyeli ve Dinamikleri”, *Stratejik Araştırmalar Dergisi (TASAM Stratejik Öngörü Dergisi)*, Yıl 2007, Sayı 11.
- DINAN, Desmond (Editör): *Avrupa Birliği Ansiklopedisi*, Çev. Hale Akay, Kitap Yayınevi, İstanbul 2005.
- DOĞAN, Vahit: *Uluslararası Ticarete Ödeme Aracı Olarak Akreditif*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2011.
- DOĞRUSÖZ, Ahmet Bumin: “Yargı Kararlarının Işığında Vergilerin Kanuniliği İlkesi Açısından Türk Vergi Mevzuatının Değerlendirmesi”, 13. *Türkiye Maliye Sempozyumu (Anayasal Mali Düzen) Sempozyum Bildiri Kitabı*, Marmara Üniversitesi Maliye Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayını (Yayın No: 12), İstanbul 2000.
- DOĞRUSÖZ, Ahmet Bumin: “Vergilendirme Yetkisinin Yasama ve Yürütme Organları Arasında Bölüşümü”, *Vergi Dünyası Dergisi*, Yıl 1985, Sayı 43 (Mart).
- DÖLEK, Ali: *Gümrük İşlemleri*, Umut Kitap, 3. Baskı, İstanbul 2017.
- DURA, Cihan, ATİK, Hayriye ve DUMRUL, Cüneyt: *Avrupa Birliği, Gümrük Birliği ve Türkiye*, Nobel Yayıncılık, 5. Basım, Ankara 2015.
- DURAN, Lütfi: “İdare Alanının Düzenlenmesinde Teşrii ve Tanzimi Tasarrufların Sınırları”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Yıl 1965, Cilt 30, Sayı 3-4.
- DURAN, Lütfi: “İdarenin Düzenleme Yetkisi Özerk Sayılabilir mi?”, *İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi*, Yıl 1983, Cilt 4, Sayı 1-3.
- DURAN, Lütfi: *İdare Hukuku Ders Notları*, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, İstanbul 1982.
- DURAN, Lütfi: “Anayasa Mahkemesine Göre Türkiye’nin Hukuk Düzeni (II)”, *Amme İdaresi Dergisi*, Yıl 1986, Cilt 19, Sayı 2.

- DURKAL, Müzeyyen Eroğlu: *İdari Makamların Sükutu*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- EGELİ, Hüseyin Avni: “Dış Ticaret Açısından Sanayileşme Stratejileri Ve Türkiye Açısından Değerlendirmesi”, *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Yıl 2001, Sayı 7-3.
- EKŞİ, Nuray: *Milletlerarası Ticaret Hukuku*, Beta Yayınevi, İstanbul 2010.
- ELELE, Onur: *Uluslararası Ticarette Damping ve Antidamping*, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara 2008.
- ENGİN, Cem ve GÖLLÜCE, Esra: “2008 Küresel Finans Krizi ve Türkiye Üzerine Yansımaları”, *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İİBF Dergisi*, Yıl 2016, Cilt 6, Sayı 1 (Ocak).
- ERBOY, Nedret: “E-Dış Ticaret ve Girişimcilik Üzerine Etkileri”, *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, Yıl 2013, Sayı 8.
- ERCAN, Tayfur: *Türk Hukukunda Gümrük Kabahatleri*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2016.
- ERCAN, Tayfur: *Uluslararası Ticaret Hukuku*, Ekin Yayınevi, Bursa 2019.
- ERCAN, Tayfur: *Gümrük Uyuşmazlıkları ve Çözüm Yolları*, Adalet Yayınevi, Ankara 2012.
- ERHAN, Çağrı: “Ortaya Çıkışı ve Uygulanışıyla Marshall Planı”, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, Yıl 1996, Sayı 51.
- ERKİN, Gözde: *Türk Hukukunda Vergilendirme Yetkisi*, Adalet Yayınevi, Ankara 2015.
- ERKUT, Celal: “İdare Hukukunda Yokluk Teorisi”, *İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi*, Yıl 1988, Cilt 9, Sayı 1-3.
- EROL, Ahmet: *Türk Vergi Sistemi ve Vergi Hukuku*, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- EROL, Ömer Faruk: “Cumhurbaşkanlığı Düzenlemelerinin Yargısal Denetimi”, *Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Yürütme Sempozyum Bildiri Kitabı*, Marmara Üniversitesi Yayınevi, İstanbul 2019.
- ES, Asaf: *Gümrük Vergisi ve Gümrük Vergi Uyuşmazlıklarının İdari ve Adli Çözüm Yolları*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2021.
- EŞGÜNOĞLU, Mahmure: “Türkiye ve Seçilmiş AB Ülkelerinde Uluslararası Ticaret Üzerinden Alınan Vergilerin Karşılaştırmalı Analizi”, *Gümrük ve Ticaret Dergisi*, Yıl 2017, Cilt 4, Sayı 10.

- EVREN, Çınar Can “İdari Yargıda Uygulama İşlemi”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2013, Cilt 17, Sayı 1-2.
- FENDOĞLU, Hasan Tahsin: “Cumhurbaşkanı Kararnamelerinin Denetimi”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ord. Prof. Dr. Ali Fuat Başgil Armağanı*, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2019.
- FEYZİOĞLU, Bedi Necmettin: “Mükellefiyet Doğurucu Vakıa (Vergiye Doğuran Hadise)”, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, Yıl 1952, Cilt 7, Sayı 1.
- FEYZİOĞLU, Turhan: “Kuvvetlerin Ayrılığı Nazariyesi”, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, Yıl 1947, Cilt 2, Sayı 1.
- GEDİK, Hasan: “Elektronik Ticaret”, *Dış Ticaret İşlemler ve Uygulamalar*, Editör Murat Canitez ve Çağatay Ünüsan, Gazi Kitabevi, Ankara 2018.
- GENÇAY, Fatma Didem Sevgili: “Adsız Düzenleyici İşlemlerin Normlar Hiyerarşisindeki Yeri”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2014, Cilt 63, Sayı 2.
- GENÇTÜRK, Yetkin Kaan ve UZUNÖNER, Mevlüt: “İlave Gümrük Vergisi’nin Hukuki Niteliği ve Verginin Yasallığı İlkesi Bağlamında Değerlendirilmesi”, *IX. Genç Vergi Hukukçuları Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Atılım Üniversitesi Yayınları, Ankara 2020.
- GERÇEK, Adnan: *Türk Vergi Hukukunda İdarenin Takdir Yetkisi*, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara 2006.
- GERÇEK, Adnan, BAKAR, Feride, MERCİMEK, Fulya, ÇAKIR, Erdem Utku ve ASA, Semih: “Vergilemenin Anayasal Temellerinin Çeşitli Ülkeler Açısından Karşılaştırılması ve Türkiye İçin Çıkarımlar”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2014, Cilt 63, Sayı 1.
- GİRAY, Filiz: *Maliye Tarihi*, Dora Yayınevi, Bursa 2018.
- GİRİTLİ, İsmet, BİLGİN, Pertev ve AKGÜNER, Tayfun: *İdare Hukuku*, Der Yayınları, İstanbul 2001.
- GÖK, Özgecan: *Gümrük Vergisinden Kaynaklanan Uyuşmazlıklar*, Yetkin Yayınevi, Ankara 2019.
- GÖK, Özgecan: “İthalatta Alınan Katma Değer Vergisi Bir Gümrük Vergisi Midir?”, *IX. Genç Vergi Hukukçuları Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Atılım Üniversitesi Yayınları, Ankara 2020.
- GÖKER, Cenker: *Katma Değer Vergisinin Konusu*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2013.

- GÖKER, Cenker: "Dış Ticaret İşlemlerine Konulan Ek Mali Yükümlülüklerde Öngörülebilirlik İlkesi Üzerine Bir Deneme", *Ankara Barosu Dergisi*, Yıl 2013, Sayı 1.
- GÖZLER, Kemal: *Türk Anayasa Hukuku*, Ekin Yayınevi, Bursa 2019.
- GÖZLER, Kemal: *İdare Hukuku (Cilt 1)*, Ekin Yayınevi, Bursa 2003.
- GÖZLER, Kemal ve KAPLAN, Gürsel: *İdare Hukuku Dersleri*, Ekin Yayınevi, Bursa 2018.
- GÖZÜBÜYÜK, Şeref: *Yönetim Hukuku*, Turhan Kitapevi, Ankara 2007.
- GÖZÜBÜYÜK, Şeref: *Yönetişel Yargı*, Turhan Kitapevi, Ankara 2007.
- GÖZÜBÜYÜK, Şeref ve Tutum, Cahit: "Yasa Gücünde Kararnameler", *Amme İdaresi Dergisi*, Yıl 1975, Sayı 1 (Mart).
- GÜL, Abdulhamit: "Milletin Özne Olduğu Sistem: Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi", *Yeni Türkiye Dergisi*, Yıl 2017, Sayı 94 (Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Özel Sayısı).
- GÜLENER, Serdar: "Türk Siyaseti'nde Merkez-Çevre İlişkilerinin Seyri ve 27 Mayıs 1960 Darbesi", *Bilgi Sosyal Bilimler Dergisi*, Yıl 2007, Sayı 1.
- GÜNDAY, Metin: *İdare Hukuku*, İmaj Yayıncılık, Ankara 2002.
- GÜNDÜZ, Ebru ve AKTAŞ, Alkım: "Düzenleyici İşlemlere Karşı Bireysel Başvuru", *Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi*, Yıl 2017, Sayı 3.
- GÜNEŞ, Turan: *Türk Pozitif Hukukunda Yürütme Organının Düzenleyici İşlemleri*, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara 1965.
- GÜNEŞ, Gülsen: *Verginin Yasallığı İlkesi*, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2011.
- GÜRDOĞAN, Burhan: "İkinci Meşrutiyet Devrinde Anayasa Değişiklikleri", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 1959, Cilt 16, Sayı 1.
- GÜRSOY, Yaser: *Dış Ticaret İşlemleri Yönetimi*, Ekin Kitapevi, Bursa 2017.
- HACIKÖYLÜ, Canatay: "İthalat Sırasında Ödenen Vergiler ve Diğer Mali Yükümlülükler: Türkiye ve Cep Telefonu İthalatı", *Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Yıl 2015, Cilt 7, Sayı 1.
- HACIKÖYLÜ, Canatay: "Damga Vergisinin Vergi Sistematiği İçindeki Yeri, Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri", *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Yıl 2017, Cilt 17, Sayı 1.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki: "İzmir- İktisat Kongresi Görüşler ve Değerlendirmeler", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Yıl 2000, Cilt 16, Sayı 46 (Mart).

- İBA, Şeref ve SÖYLER, Yasin: “Yeni Hükümet Sisteminde Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Cumhurbaşkanlığı Kararının Nitelik Farkı ve Hukuki Sonuçları”, *Anayasa Yargısı Dergisi*, Yıl 2019, Cilt 36, Sayı 1.
- İLAL, Ersan: “Magna Carta”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Yıl 1968, Cilt 34, Sayı 1-4.
- İLGİN, Abdulkadir: “İslamlık Öncesi Türk Toplumlarında İktisadi ve İhtisai Yapı”, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Yıl 1999, Sayı 2 (Haziran).
- KALABALIK, Halil: *İdari Yargılama Usulü Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- KALABALIK, Halil: *İdare Hukuku Dersleri (Cilt I ve Cilt II)*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- KALABALIK, Halil: “İdarenin Takdir Yetkisinin Sınırları ve Yargısal Denetim”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 1997, Cilt 1, Sayı 1.
- KANETİ, Selim: *Vergi Hukuku*, Filiz Kitapevi, İstanbul 1989.
- KANETİ, Selim: “Anayasa Mahkemesi Kararlarına Göre Yasama Yetkisi ile Yürütmenin Düzenleme Yetkisinin Sınırları”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Yıl 1994, Cilt 54.
- KANETİ, Selim, EKMEKÇİ, Esra, GÜNEŞ, Gülsen ve KAŞIKCI, Mahmut: *Vergi Hukuku*, Filiz Kitabevi, İstanbul 2019.
- KARAGÜL, Mehmet ve İLTER, Berfu: *Dış Ticaret İşlemleri ve Muhasebesi*, Nobel Yayıncılık, Ankara 2016.
- KARAKEYYHA, Hakan ve USLUADAM, Asena Kamer: “Türk Ceza Hukuku Öğretisinde Suçun Manevi Unsuru Bağlamında Suç Genel Teorisine İlişkin Görüşler”, *Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi*, Yıl 2015, Cilt 3, Sayı 2.
- KARAKOÇ, Yusuf: *Genel Vergi Hukuku*, Yetkin Yayınevi, Ankara 2014.
- KARAKOÇ, Yusuf: “Anayasal Vergilendirme İlkeleri Üzerine Bir Değerlendirme”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2013, Cilt 15, Özel Sayı.
- KARGI, Veli ve YAYĞIR, Tacim: “Küreselleşme ve Gümrük Vergisi”, *Legal Mali Hukuk Dergisi*, Yıl 2017, Sayı 151.
- KARGI, Veli: “Vergilendirme Yetkisi ve Vergilendirmede Adalet”, *Journal of Awareness*, Yıl 2017, Cilt 2, Sayı 3 (Özel Sayı).

- KARTAL, Zihni: "KDV Tevkifatı Konusundaki Son Düzenlemeler (Tam Tevkifat)", *Mali Çözüm Dergisi*, Yıl 2012, Sayı 110 (Mart-Nisan).
- KAYA, Ayşe: *Mali Sürdürülebilirlik: Teori ve Türkiye Uygulaması*, Türkiye Bankalar Birliği Yayınları, İstanbul 2013.
- KAYA, Ferman: *E-Ticaret Hukuku ve Tüketici Hukukundaki Uygulamaları*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018.
- KAYA, Ferudun: *Dış Ticaret İşlemleri Yönetimi*, Beta Basım Yayım, İstanbul 2016.
- KAYAOĞLU, İsmet: "Anadolu Selçukluları Devrinde Ticari Hayat", *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Yıl 1981, Cilt 24, Sayı 1.
- KENT, Bülent: "Türk ve Alman Hukukunda Genel Düzenleyici İşlemler", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Yıl 2011, Cilt 69, Sayı 1-2.
- KIRATLI, Fatih: "Dünya'da ve Türkiye'de Hizmet Ticaretinin Gelişimi", *İktisadi İdari ve Siyasal Araştırmalar Dergisi*, Yıl 2019, Sayı 4 (9).
- KIRCI, Murat: "Türkiye'deki Bavul Ticareti Gelişmeler ve Yeni Alternatifler", *Marmara Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul 2007.
- KIZILOT, Şükrü: *Katma Değer Vergisi Kanunu ve Uygulaması*, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara 2012.
- KÖKTAŞ, Rumeysa: "Türkiye'nin Ortadoğu'daki Bölgesel Örgütlerle İlişkileri: İİT, KİK, D-8, ARAP LİĞİ ve ECO", *Bilgi Sosyal Bilimler Dergisi*, Yıl 2018, Cilt 20, Sayı 2.
- KÖKÜSARI, İsmail: *Anayasa Hukukunda Hukuki Güvenlik İlkesi*, Adalet Yayınevi, Ankara 2015.
- KRUGMAN, Paul ve WELLS, Robin: *Makro İktisat*, Çev. Fuat Oğuz, Murat Arslan, Ali Akkemik ve Koray Göksal, Palme Yayıncılık, Ankara 2013.
- KUMRULU, Ahmet: "Vergi Hukukunun Birkısım Anayasal Temelleri", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 1979, Cilt 36, Sayı 1.
- KUZU, Burhan: *Yürütme Organının Düzenleyici İşlem Yapma Yetkisi ve Güçlendirilmesi Eğilimi*, Filiz Kitabevi, İstanbul 1987.
- KÜLÜNK, Muhammet Emin: *Kapitülasyonların Kaldırılması*, Yeditepe Yayınevi, İstanbul 2011.
- KÜTÜKOĞLU, Mübahat: *Balta Limanına Giden Yol*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2013.

- LAMAN, Bert: *European Value Added Tax (VAT)*, Mazars Paardekooper Hoffman N.V, Rotterdam 2013.
- LAMENSCH, Marie: *European Value Added Tax in the Digital Era*, IBFD Doctoral Series (36), Amsterdam 2015.
- MANDALOĞLU, Mehmet: "Eski Türklerde Sanayi, Ticaret ve Maliyenin Ekonomik Açıdan Değerlendirilmesi", *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, Yıl 2013, Cilt 2, Sayı 2.
- MEHDİYEV, Ferhad ve SAYGIN, Engin: "Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS), AB Hukuku ve Kamu Hizmetleri Rejimi" *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2011, Cilt 19, Sayı 2.
- MONTESQUIË, Baron de La Brède et de: *Kanunların Ruhu Üzerine*, (Çev. Fehmi Baldaş), Toplumsal Dönüşüm Yayınları, Cilt II, İstanbul 1998.
- OKTAR, Salim Ateş: *Vergi Hukuku*, Türkmen Kitapevi, İstanbul 2018.
- OKTAR, Salim Ateş: *Türk Vergi Sistemi*, Türkmen Kitapevi, İstanbul 2018.
- OKTAR, Salim Ateş: "Vergi Benzeri Mali Yükümlülükler, Ek Mali Yükümlülükler ve Bir Totolojik Düzenlemenin Analizi", *Maliye Araştırma Merkezi Konferansları*, Yıl 1997, Sayı 37.
- ONAR, Sıddık Sami: *İdare Hukukunun Umumi Esasları (Cilt 1)*, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul 1966.
- ONURSAL, Erkut: *İhracat ve İthalat İşlemleri*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2017.
- ONURSAL, Erkut: *Mevzuat ve Teknik Yönleriyle Dış Ticaret*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016.
- OYTAN, Muammer: "1982 Anayasası'nda Yasama ve Yargı Erkleri Karşısında Güçlendirilmiş Yürütme Organı ve Güçlendirilme Nedenleri", *Türk İdare Dergisi*, Yıl 1984 (56. Yıl), Sayı 364 (Mayıs).
- ÖNCEL, Abidin: *Türkiye'de Dış Ticaret Avantajları Açısından Serbest Bölgeler*, Sakarya Yayıncılık, Sakarya 2017.
- ÖNCEL, Mualla, KUMRULU, Ahmet ve ÇAĞAN, Nami: *Vergi Hukuku*, Turhan Kitapevi, Ankara 2012.
- ÖNER, Erdoğan: *Vergi Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- ÖNER, Erdoğan: *Türk Vergi Sistemi*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016.
- ÖNER, Erdoğan ve DEĞİRMENCİ, Cenker: *Damga Vergisi ve Harçlar Bilgisi*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016.
- ÖZBUDUN, Ergun: *Türk Anayasa Hukuku*, Yetkin Yayınevi, Ankara 2018.

- ÖZBUDUN, Ergun: “1961 ve 1982 Anayasalarında Kanun Hükmünde Kararnameler”, *Anayasa Yargısı Dergisi*, Yıl 1985, Cilt 2.
- ÖZÇELİK, Münevvet Katkat, OĞAN, Ela ve GÜZEL, Sonnur Aktaş: “Sarp Sınır Kapısından Gerçekleştirilen Sınır Ticareti ve Artvin Ekonomisine Etkileri”, *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, Yıl 2015, Cilt 5, Sayı 13.
- ÖZDAN, Selman, “Uluslararası Örgütlerin Meşruluğu Üzerine: De Facto Otorite”, *Akademik Hassasiyetler Dergisi*, Yıl 2018, Cilt 5, Sayı 10.
- ÖZDEMİR, Funda Başaran, TÖRENLİ, Nurcan ve KIYAN, Zafer: “Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri Açısından E-Ticaret Modeli”, *Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi*, Yıl 2010, Cilt 9, Sayı 2.
- ÖZEL, Hasan Alp: “Türkiye’de Ticari Serbestleşmenin Tarihsel Gelişimi”, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, Yıl 2011, Cilt 6, Sayı 2.
- ÖZER, Figen: “Vergi Hukukunda Ek Mali Yükümlülükler”, *Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2009.
- ÖZEROĞLU, Ali İhsan: “Dış Ticaret ve Antrepo Rejimi”, *Anadolu Bil Meslek Yüksek Okulu Dergisi*, Yıl 2011, Sayı 22.
- ÖZKAYA, Ömer: *Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde İdarenin Bütünlüğü İlkesi*, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- ÖZTÜRK, Namık Kemal: *Anayasa Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- ÖZTÜRK, Burak: *Fransız ve Türk Hukukunda İdarenin Düzenleme Yetkisinin Kapsamı*, Yetkin Yayınevi, Ankara 2019.
- ÖZTÜRK, İlhami: *Vergi Benzeri Mali Yükümlülükler*, Yetkin Yayınları, Ankara 2016.
- ÖZTÜRK, Nazım: *Dış Ticaret Kuram Politika Uygulama*, Ekin Yayınevi, Bursa 2012.
- ÖZTÜRK, Şinasi, NAS, Fethi ve İÇÖZ, Ergün: “24 Ocak Kararları, Neo-Liberal Politikalar ve Türkiye Tarımı”, *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Yıl 2008, Sayı 2.
- ÖZTÜRK, Müge Vatansever: “Vergilerin Kanuniliği İlkesinin Tarihî Gelişimi”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2014, Cilt 16.
- PAZARCI, Hüseyin: *Uluslararası Hukuk*, Turhan Kitapevi, Ankara 2015.

- PIODI, Franco: *From the Schuman Declaration to the birth of the ECSC: The role of Jean Monnet*, European Parliament Archive and Documentation Centre (CARDOC), European Union 2010.
- RENÇBER, Kamuran: *Uluslararası Hukuk*, Dora Yayınevi, Bursa 2018.
- SABAN, Nihal: *Vergi Hukuku*, Beta Yayınevi, İstanbul 2015.
- SACIK, Sinem Yapar: "Türkiye'de Bavul Ticaretinin Dış Ticaret İçerisindeki Yeri ve Büyüme – Bavul Ticareti İlişkisi", *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Yıl 2013, Cilt 12, Sayı 4.
- SAGLAM, Fazıl: "Kanun Hükmünde Kararname Çıkarma Yetkisinin Sınırları Uygulamanın Yaygınlaşmasından Doğabilecek Sorunlar", *Anayasa Yargısı Dergisi*, Yıl 1984, Cilt 1.
- SAKA, Abdulkadir: *Bölünmüş Hükûmet Olgusu ve Türkiye Örneği*, Yetkin Yayınları, Ankara 2021.
- SANCAKDAR, Oğuz, ÖNÜT, Lale Burcu, TURHAN, Mine Kasapoğlu, SEYHAN, Serkan ve DOĞAN, Eser Us, *İdare Hukuku Teorik Çalışma Kitabı*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- SARAÇ, Osman: "Kamu Yararı Kavramı", *Maliye Dergisi*, Yıl 2002, Sayı 139.
- SARAÇ, Mehmet: "Türkiye'nin KKDF Gerçeği", *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Yıl 2010, Sayı 47 (Temmuz).
- SARAÇOĞLU, Fatih: *Anayasa Mahkemesinin Vergiye İlişkin Kararlarında Kamu Yararı*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2014.
- SAVAŞ, Vural Fuat: "Yeni Anayasa İçin Ekonomik Anayasa Önerileri", *Anayasa Yargısı Dergisi*, Yıl 1994, Cilt 11.
- SAVRUL, Burcu KILINÇ, ÖZEL, Hasan Alp ve KILIÇ, Cüneyt: "Osmanlı Son Döneminden Günümüze Türkiye'de Dış Ticaret Gelişimi", *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, Yıl 2013, Cilt 8, Sayı 1.
- SAYAR, Ahmet Güner: *Osmanlı İktisat Düşüncesinin Çağdaşlaşması*, Ötüken Yayınları, İstanbul 2013.
- SAYGILIOĞLU, Nevzat ve GERÇEK, Adnan: *Dış Ticaret ve Gümrük*, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara 2007.
- SAYILGAN, Güven ve ŞENOL, Coşkun: "Dahilde İşleme Rejimi ve Türk İşletmelerinin İhracatı Üzerine Etkileri", *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Yıl 2010, Sayı 35.

- SEKMAN, Esengül Albayrak: “İdari İşlem: Hukuka Uygunluk Karinesi”, *İstanbul Barosu Dergisi*, Yıl 2018, Cilt 92, Sayı 3.
- SELEN, Ufuk: *Gümrük İşlemleri ve Vergilendirilmesi*, Ekin Yayınevi, Bursa 2017.
- SEVİĞ, Veysi: “Vergileme Yetkisinin Kullanımında Yargısal Denetim”, *Maliye Araştırma Merkezi Konferansları (Prof. M. Orhan Dikmen’e Armağan)*, Yıl 1990, Sayı 33.
- SEVİM, Ali ve MERÇİL, Erdoğan: *Selçuklu Devletleri Tarihi, Siyaset, Teşkilat ve Kültür*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1995.
- SEYİDOĞLU, Halil: *Uluslararası İktisat, Teori, Politika ve Uygulama*, Güzem Yayınları, İstanbul 2003.
- SEYHAN, Feyza Merve: *Türkiye’de Uygulanan Hükümet Sistemleri ve 2017 Anayasa Değişikliği İle Benimsenen Hükümet Sistemi*, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- SEZER, Abdullah: “Normlar Hiyerarşisi ve Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri [Çok Boyutlu Normlar Piramidi Yaklaşımı]”, *Anayasa Yargısı Dergisi*, Yıl 2019, Cilt 36, Sayı 1.
- SMITH, Adam: *Hukuk Üzerine*, Çev. Ahmet Celiloğlu, Pinhan Yayıncılık, İstanbul 2018.
- SMITH, Adam: *Milletlerin Zenginliği*, Çev. Haldun Derin, İş Bankası Yayınları, III. Baskı, İstanbul 2009.
- SOMUNCU, Ahmet: *Türk Vergi Sisteminde Belge Düzeni*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2014.
- SOMUNCU, Ahmet: “Vergi Kanunu Yapma Sanatı: 1999-2011 Döneminde Vergi Hukuku Alanında Yapılan Bazı Düzenlemelerin Anayasal Vergileme İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi ve Vergi Reformu İhtiyacına Bakış”, 27. *Türkiye Maliye Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Antalya 2012.
- SÖYLER, Yasin: *Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018.
- SUR, Melda: *Uluslararası Hukukun Esasları*, Beta Yayınevi, İstanbul 2015.
- SÜLKÜ, Seher Nur: “Sağlık Turizminde Türkiye’nin Dünyadaki Yeri ve Potansiyeli” *Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, Yıl 2017, Özel Sayı.
- ŞAHAN, Özgür: “Cumhurbaşkanı’nın Vergi ile İlgili Düzenleme Yapma Yetkisi, Yetkinin Sınırları ve Yargısal Denetimi”, *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2019, Cilt 14, Sayı 2.

- ŞAHİN, Mustafa: *Gümrük Vergileri*, Gazi Kitabevi, Ankara 2019.
- ŞAHİN, Levent ve KAYA, Zekayi: “Dış Ticaret Teorileri ve Ekonomik Entegrasyonlar”, *Adım Adım Dış Ticaret*, Editör İbrahim Halil Ekşi, Nobel Yayıncılık, Ankara 2017.
- ŞANLI, Cemal: *Uluslararası Ticari Akitlerin Hazırlanması ve Uyuşmazlıkların Çözüm Yolları*, Beta Basım Yayım, İstanbul 2011.
- ŞANLI, Bahar: “Ekonomik Entegrasyon Teorisi Çerçevesinde Avrasya Birliği’nin Olabilirliği”, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, Yıl 2008, Cilt 22, Sayı 1.
- ŞENYÜZ, Doğan, YÜCE, Mehmet ve GERÇEK, Adnan: *Türk Vergi Sistemi*, Ekin Yayıncılık, Bursa 2018.
- ŞİŞMAN, Gülden: *Katma Değer Vergisinde Vergiyi Doğuran Olay*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2014.
- ŞİŞMAN, Gülden: “Dâhilde İşleme Rejiminin Vergisel Avantajları ve İhlali”, *Journal of Current Researches on Social Sciencess*, Yıl 2017, Cilt 7, Sayı 4.
- ŞİŞMAN, Gülden: “Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu Çerçevesinde Menşe Sapması”. *Journal of Current Researches on Social Sciences*, Yıl 2017, Cilt 7, Sayı 3.
- TABAKOĞLU, Ahmet: *Osmanlı Mali Tarihi*, Dergah Yayınları, İstanbul 2016.
- TAKIM, Abdullah, İMAMOĞLU, İlyas Kays ve NAKTİYOK, Yücel: *Dış Ticaret İşlemleri*, Ekin Yayınevi, Bursa 2018.
- TAKIM, Abdullah ve ERSUNGUR, Ş. Mustafa: “Dahilde İşleme Rejimi: İhracat ve İthalat Üzerindeki Etkisi”, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, Yıl 2010, Cilt 24, Sayı 2.
- TAN, Turgut: “Anayasal Ekonomik Düzen”, *Anayasa Yargısı Dergisi*, Yıl 1990, Cilt 7.
- TAN, Turgut: *Ekonomik Kamu Hukuku*, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları, Ankara 1984.
- TANÖR, Bülent ve YÜZBAŞIOĞLU, Necmi: *1982 Anayasasına Göre Türk Anayasa Hukuku*, Beta Yayınevi, İstanbul 2019.
- TAŞKAN, Yusuf Ziya: *Vergi Hukuku*, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- TAŞKAN, Yusuf Ziya: *Vergi Yönetiminin Düzenleyici İşlemleri*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2010.

- TAŞKAN, Yusuf Ziya: “Türk Vergi Hukuku Bakımından Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ve Cumhurbaşkanu Kararları”, *Vergi Dünyası Dergisi*, Yıl 2018, Sayı 446 (Ekim).
- TEKBAŞ, Abdullah: “Türk Hukukunda Bakanlar Kurulu Kararları”, *Türk İdare Dergisi*, Yıl 2002, Aralık Sayısı.
- TEKBAŞ, Abdullah: “Türk Hukukunda Bakanlar Kurulu Kararlarının Denetimi”, *Türk İdare Dergisi*, Yıl 2003, Sayı 441.
- TEKBAŞ, Abdullah: *Vergi Kanunlarının Anayasaya Uygunluğunun Yargısal Denetimi: Türkiye Değerlendirmesi*, Maliye Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Yayınları, Ankara 2009.
- TEKBAŞ, Abdullah: “Vergi Kanunlarının Tabi Olduğu Anayasal İlkeler”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2010, Cilt 12, Özel Sayı.
- TEKİN, Abdulkadir ve TEKİN, Ümit Engin: *Gümrük İşlemleri*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2017.
- TERZİ, Gökhan: “Dış Ticarete Tek ve Maktu Vergi Uygulaması”, *Mali Çözüm Dergisi*, Yıl 2017, Sayı 143 (Eylül-Ekim).
- TEZİÇ, Erdoğan: *Anayasa Hukuku*, Beta Yayınevi, İstanbul 2004.
- TEZİÇ, Erdoğan: “Yasama Yetkisi ve Kanun Hükmünde Kararnameler”, *Amme İdaresi Dergisi*, Yıl 1972, Cilt 5, Sayı 1 (Mart).
- TOROSLU, Vefa: *Dış Ticaret İşlemleri ve Muhasebesi*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2013.
- TUNCER, Selahattin: *Gümrükler ve Gümrük Vergileri*, Yaklaşım Yayınları, Ankara 2001.
- TUNCER, Selahattin: “Rıhtım Resmi Kanunu'ndan Ulaştırma Altyapıları Resmi Kanunu'na”, *Vergi Dünyası Dergisi*, Yıl 1989, Sayı 97 (Eylül).
- TURAN, Müslüm ve TURAN, Müge: *Özel Tüketim Vergisi*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016.
- UÇAK, Hakan: “ÖTV Tahsilatı İçin Bir Öneri”, *Gümrük ve Ticaret Dergisi*, Yıl 2017, Cilt 4, Sayı 9.
- UÇAR, İsmail: “İdare Hukukunda Kamu Gücü Ayrıcalığı Kavramı ve Bir Kamu Gücü Ayrıcalığı Olarak Hukuka Uygunluk Karinesi”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2016, Cilt 20, Sayı 3.

- UĞUR, Alparslan ve KÖMÜRCÜLER, Emin: “Türkiye’de Sigara’nın Vergilendirilmesinin Etkinliği”, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Yıl 2015, Cilt 20, Sayı 4.
- ULUTAŞ, Alptan: “I. ve II. Körfez Savaşı’nın Türkiye’ye Etkileri”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir 2006.
- USLU, Ferhat: *Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine Göre Türk Anayasa Hukuku*, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- UYANIK, Halit: *Ekonomik Kamu Yararı Kavramının Türk İdare Hukukundaki Anlam ve İşlevi*, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2013.
- UZUN, Fatih: “İthalatta Hangi Durumlarda Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu (KKDF) Ödenir?”, *Vergi Dünyası*, Yıl 2013, Sayı 377 (Ocak).
- UZUNOĞLU, Nihat: *Katma Değer Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları (1. Cilt)*, Maliye ve Hesap Uzmanları Derneği Yayınları, İstanbul 2014.
- ÜLGEN, Özen: “Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Niteliği ve Türleri”, *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2018, Sayı 1.
- ÜNSAL, Hilmi: *Amme Alacaklarının Takip ve Tahsili, Damga Vergisi ve Harçlar*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- ÜSTÜN, Ümit Süleyman: *Türk Vergi Hukukunda İdarenin Takdir Yetkisi*, Turhan Kitapevi, Ankara 2007.
- ÜSTÜN, Ümit Süleyman: *Türkiye’de Vergi ve Bütçe Hakkı*, Nobel Yayıncılık, Ankara 2019.
- ÜSTÜN, Ümit Süleyman ve OK, Abdullah: “Gümrük Vergisinde Vergiyi Doğuran Olay”, *Legal Mali Hukuk Dergisi*, Yıl 2012, Sayı 91.
- ÜSTÜN, Kamile Türkoğlu: *İdari Yargılama Usulüne Hâkim Olan İlkeler*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- ÜYÜMEZ, Erkan Mustafa ve GÜLTEKİN, Raşit: “Gümrük Denetimi: Türkiye Uygulamalarının Analizi”, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Yıl 2016, Cilt 8, Sayı 14.
- ÜZELTÜRK, Hakan: “Vergilerin Kanuniliği-Kanunların Meşruluğu: Yüzyılların Serüveni”, *25. Türkiye Maliye Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Gazi Üniversitesi Maliye-Vergi Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi, Ankara 2011.

- ÜZÜMCÜ, Adem ve DİKKAYA, Mehmet: “Küresel Finans Krizinin Türkiye’nin Dış Ticareti Üzerine Etkileri: 2001 Krizi İle Bir Karşılaştırma”, *Halil Seyidoğlu’na Armağan Finansal Kriz Yazıları*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara 2010.
- YALÇINKAYA, Alaeddin: “Kuruluşundan Günümüze Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü”, *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*, Yıl 2017, Cilt 5, Özel (Nisan) Sayı.
- YAVAŞLAR, Funda Başaran: *20 Soruda Türkiye’de Temel Vergi Hukuku*, Adalet Yayınevi, Ankara 2017.
- YAVAŞLAR, Funda Başaran: “Vergilendirme Yoluyla Temel Hak ve Özgürlüklere Müdahalede Sınır”, *Kamunun Önderliği ve Bireysel Özerklik Sempozyumu*, Editörler İlhan Ulusan ve Bahri Öztürk, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2009.
- YAVAŞLAR, Funda Başaran: “Hukuki Güvenlik İlkesinin Bir Alt İlkesi Olarak Vergi Hukukunda Yasallık İlkesi”, *Kamu Hukukçuları Platformu Hukuk Güvenliği Sempozyumu*, Hazırlayan: Ece Göztepe, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Yayın No: 277, Ankara 2015.
- YAYLA, Yıldızhan: *Anayasa Hukuku Ders Notları*, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, İstanbul 1985.
- YENAL, Oktay: *Cumhuriyet’in İktisat Tarihi*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2017.
- YENİAY, Lokman ve YENİAY, Güliden: “Türk Hukukunda Yürütme Organının Düzenleme Yetkisi ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi”, *Anayasa Yargısı Dergisi*, Yıl 2019, Cilt 36, Sayı 1.
- YERÇİ, Cahit: *Gümrük Hukuku ve Davaları*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- YERÇİ, Cahit: “Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimine Tabi Eşyada Katma Değer Vergisi”, *Mali Çözüm Dergisi*, Yıl 2003, Sayı 62.
- YERÇİ, Cahit: *Gümrük Mevzuatı Dahil Tüm Yönleriyle İthalatta KDV*, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara 2005.
- YEŞİLOVA, Alper: *Gümrük Hukukuna İlişkin Uyuşmazlıklar ve Hukuki Çözüm Yolları*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2017.
- YILDIRIM, Kürşat: “Eski Çin’in Batıyla Dış Ticarete Başlaması ve Yeşimtaşı Kapısı”, *Tarih Boyunca Gümrükler*, Editör: Mustafa Tanrıverdi, Hiperyayın, İstanbul 2019.

- YILDIRIM, Turan: “Kamu Yararı ve Disiplin Cezalarının Affı”, *Anayasa Yargısı Dergisi*, Yıl 2001, Cilt 18.
- YILDIRIM, Turan: “Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Yıl 2017, Cilt 23, Sayı 2.
- YILDIRIM, Turan ve GÖÇGÜN, Muhammed: “İdarenin Düzenleyici İşlemlerinde Eşitlik İlkesi”, *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2016, Cilt 3, Sayı 2.
- YILDIZ, Burçak: “Ticarette Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Sözleşmesi’nde (TRIPS’de) Coğrafi İşaretler ilişkin Düzenlemeler”, *Ankara Barosu Fikri Mülkiyet ve Rekabet Hukuku Dergisi*, Yıl 2008, Cilt 8, Sayı 3.
- YILMAZ, Ejder: *Hukuk Sözlüğü*, Yetkin Yayınevi, Ankara 2004.
- YILMAZ, Harun: “Türk Hukukunda Düzenleme Yetkisinin Tarihsel Gelişimi ve Niteliği”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Yıl 2014, Sayı 110.
- YILMAZ, Güneş: “Vergi, Resim, Harç Kavramlarının Tarihsel Devinimi: Kavram Kargaşası Bağlamında “Resmin” Günümüzdeki Varlık Sorunu”, *Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, Yıl 2018, Cilt 40, Sayı 2 (Aralık).
- YILMAZ, Güneş ve BİYAN, Özgür: Vergi Hukukunda Bir Belirsizlik: “Benzeri Mali Yükümlülük” Kavramı ve Bu Kavram Açısından Bakanlar Kuruluna Verilen Yetkilerin Değerlendirilmesi”, *Marmara İİBF Dergisi*, Yıl 2016, Cilt 38, Sayı 2.
- YÜCE, Mehmet ve ÇELİKKAYA, Ali: *Gümrük Uyuşmazlıkları ve Çözüm Yolları*, Dora Yayıncılık, Bursa 2016.
- YÜREKLİ, Sabahattin: “Bakanlar Kurulu’nun Vergilendirme Yetkisi”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 1997, Cilt 1, Sayı 2.
- YÜZBAŞIOĞLU, Necmi: *Türkiye’de Kanun Hükmünde Kararnameler Rejimi*, Beta Basın Yayım, İstanbul 1996.

İnternet Kaynakları

- AKYOL, Taha: “2001 Krizi”, *Hürriyet Gazetesi*, <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/taha-akyol/2001-krizi-40935949>, E.T. : 07.12.2019.
- AKDOĞAN, Hasan: “Telafi edici vergi zamanında ödenmelidir”, *Dünya Gazetesi*, 06.06.2018, <https://www.dunya.com/kose-yazisi/telafi-edici-vergi-zamaninda-odenmelidir/418337>, E.T. : 01.04.2020.

- ARİFOĞLU, Murat: “Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi & Rejim Kapsamı Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması ve Elektronik Ortamda İzin”, *Ege Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü*, Mayıs 2013 İzmir, [http://ege.gtb.gov.tr /data/5256b1834_87c8ee1fc84b74e /55a9e0b11f549fedd6e9368b6ccf8527.pdf](http://ege.gtb.gov.tr/data/5256b1834_87c8ee1fc84b74e/55a9e0b11f549fedd6e9368b6ccf8527.pdf), E.T. : 07.02.2020.
- AYKIN, Hasan: “Tütün Fonu Nedir? Niçin Kuruldu? Niçin Kaldırıldı?”, <https://vergi-dosyasi.com/2019/01/01/tutun-fonu-nedir-nicin-kuruldu-nicin-kaldirildi/>, E.T.: 23.03.2020.
- BEDİRHANOĞLU, Pınar: “Asya Krizinden Rusya’ya”, *Birikim Dergisi*, Sayı 119, Mart 1999, https://www.birikimdergisi.com/birikim-yazi/3249/asya-krizinden-rusya-ya#.Xe_tzP5Mz_bIU, E.T. : 07.12.2019.
- ÇOŞAR, Umut: “Dampinge Karşı Vergiye Yönelik Para Cezası Kararı Üzerine Bir Değerlendirme”, <https://www.gumruktv.com.tr/gumruk-hukuku-yazilari/dampinge-karsi-vergiye-yonelik-para-cezasi-karari-uzerine-bir-degerlendirme>, E.T.: 03. 04.2020.
- DEMİR, Zahide: “İlave Gümrük Vergisi: Gümrük Vergilerinde Yeni Bir Dönem mi Başlıyor?”, <https://www.gumruktv.com.tr/ilave-gumruk-vergisi-gumruk-vergilerinde-yeni-bir-donem-mi-basliyor-zahide-demir-kpmg-direktor>, E.T. :21.03.2020.
- DEMİRTAŞ, Haki: “Damga Vergisi Nedir? Damga Vergisine Tabi Olanlar”, <https://www.gumruktv.com.tr/kose-yazilari/damga-vergisi-nedir-damgavergisin-tabiolanlar>, E.T. :23.04.2020.
- DOĞRUSÖZ, Bumin: “İlave Gümrük Vergisi”, *Dünya Gazetesi*, 11.08.2020 tarihli köşe yazısı, <https://www.dunya.com/kose-yazisi/ilave-gumruk-vergisi/477481>, E.T. : 18.03.2021.
- EĞİLMEZ, Mahfi: <https://t24.com.tr/haber/mahfi-egilmez-yazdi-imf-ve-turkiye,840831>, E.T. :29.11.2019.
- GÖNEN, Ceren Ece ve BALCI, Meral: “Uluslararası Ticaret ve Üretimin Tarihsel Gelişimi ve Bu Bağlamda Türkiye'nin Politik Ekonomi Analizi”, https://www.academia.edu/37177664/ULUSLARARASI_T%C4%B0CARET_VE_%C3%9CRET%C4%B0M%C4%B0N_TAR%C4%B0HSEL_GEL%C4%B0%C5%9E%C4%B0M%C4%B0_VE_BU_BA%C4%9ELAMDA_T%C3%9CRK%C4%B0YEN%C4%B0N_POL%C4%B0T%C4%B0K_EKONOM%C4%B0_NAL%C4%B0Z%C4%B0.docx, E.T. :11.12.2019.
- HEPAKTAN, Cemal Erdem, YILMAZ, Murat ve ÖZDEN, Bilal: “Türkiye’de Bavul Ticareti Ekonomik Büyüme İlişkisi”, *Yeni Nesil Girişimcilik*

- ve Ekonomi, s. 345, https://www.researchgate.net/publication/337913881_TURKIYE'DE_BAVUL_TICARETI-EKONOMİK_BUYU_ME_ILISKISI_20091-201812#pf1, E.T. :22. 01.2020.
- KAYA, Sezai: "CIF Bedel = Gümrük Kıymeti Midir?", <https://www.gumruk.tv.com.tr/kose-yazilari/cif-bedel=-gumruk-kiymeti-midir>, E.T. :02.03.2020.
- KAYA, Sezai: "İlave Gümrük Vergisinin Temel Esasları", https://sezaikaya.com/post/ilave-gumruk-vergisinin-temel-esaslari_57, E.T. :19.03.2020.
- KAYA, Sezai: "A.TR Dolaşım Belgesi – Temel Esaslar – İthalat", https://sezaikaya.com/post/a-tr-dolasim-belgesi-temel-esaslar-ithalat_103, E.T. :21.03.2020.
- KAYA, Sezai: "Dahilde İşlemede İkincil İşlem Görmüş Ürünler", https://sezaikaya.com/post/dahilde-islemede-ikincil-islem-gormus-urunler_62, E.T.:27.03.2020 .
- KAYA, Sezai: "İthalatta KKDF – Temel İlkeler", https://sezaikaya.com/post/ithalatta-kkdf-temel-ilkeler_89, E.T. :18.04.2020.
- KAYA, Sezai: "Türkiye - ABD Ticaret Savaşının Vergisel Etkilerinin Karşılaştırılması", https://sezaikaya.com/post/turkiye-abd-ticaret-savasinin-vergisel-etkilerin-inkarsilastirilmasi_74, E.T. :21.04.2020.
- KAYA, Sezai: "Gümrükte Damga Vergisi", https://sezaikaya.com/post/gumrukte-damga-vergisi_94, E.T. :23.04.2020.
- KAYA, Sezai: "İthalatta ÖTV – (Konu, Matrah ve Vergilendirme Zamanı)", https://sezaikaya.com/post/ithalatta-otv-konu-matrah-ve-vergilendirme-zamani_34, E.T. :25.04.2020.
- KORKMAZ, Esfender: "Dünya Ekonomik Buhranı ve Türkiye" , Yeniçağ Gazetesi, 11 Kasım 2015, <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/dunya-ekonomik-buhrani-ve-turkiye-36256yy.htm>, E.T. :26.11.2019.
- SERDENGEÇTİ, Süreyya: "Şubat 2001 Krizi Üzerine Düşünceler: Merkez Bankası Bakış Açısından Çıkarılacak Dersler", *erc/ODTÜ VI. Uluslararası Ekonomi Konferansı*, Ankara 11 Eylül 2002, https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/ee6ed33c-a622-46f5-8fbb_c7bd93a9ef7d/Subat2001Kriz.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=ROOTORKSPACE-ee6ed33c-a622-46f5-8fbb-c7bd93a9ef7dm3fBePw, E.T. :07.12.2019.
- SAKAL, Mustafa ve ALPASLAN, Mustafa: "Katma Değer Vergisinde "Hizmet İhracatı İstisnası" ile ilgili Özellikli Durumlar ve Yurt Dışına

- Yapılan Hizmetler”, <http://www.lebibyalkin.com.tr/mevzuat/diger/makale/katma-deger-vergisinde-hizmet-ihracati-istisnasi-ile-ilgili-ozel-likli-durumlar-ve-yurt-disina-yapilan-hizmetler.html>, E.T. :18.12.2019.
- TAŞ, Bülent: “Tütün Fonunun Kaldırılmasının Türkiye’ye Etkileri”, <https://vergialgi.net/tutun-fonunun-kaldirilmasinin-turkiye-ye-etkile-ri>, E.T.: 24.03.2020.
- TÖRÜNER, Yaman: 5 Nisan 1994 Kararları, <http://www.milliyet.com.tr/yazarlar/yaman-toruner/5-nisan-1994-kararlari-1863180>, E.T. :30.11. 2019.
- ŞAHİN, Atilla: “İthalatta Ödenen İlave Gümrük Vergisi ve Geri Verme Talebi”, <https://www.gumruktv.com.tr/kose-yazilari/ithalatta-odenen-ilave-gumruk-vergisi-ve-geri-ver-me-talebi>, E.T.: 19.03.2020.
- ŞAHİN, Atilla: “Menşe Kümülayon Sistemi Kapsamı Eşyanın AB’den İthalinde Tercihli Menşe Statüsünün Kanıtlanması”, <https://www.gumruktv.com.tr/kose-yazilari/mense-kumulasyon-sistemi-kapsami-esyanin-abden-ithalinde-tercihli-mensestatusununkanitlanmasi>, E.T. :21.03.2020.
- YAŞAR, Nesimi: “Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu (KKDF)”, <http://www.muhassebetr.com/yazarlarimiz/nesimiyasar/003/>, E.T. :19.04.2020.
- YERÇİ, Cahit: “Türkiye – AB Gümrük Birliği Uygulaması ve Ek Mali Yükümlülükler”, <https://www.mazars.com.tr/Anasayfa/Blog/Makaleler/Tuerkiye-AB-Guemruek-Birligi-Uygulaması>, E.T. :23.03.2020.
- <https://www.aa.com.tr>
- <https://www.ab.gov.tr>
- <http://www.archive.ismmmo.org.tr>
- <http://www.bsec-organization.org/>
- <https://www.borsaistanbul.com>
- <http://www.eco.int/>
- <http://ege.gtb.gov.tr>
- <https://www.europarl.europa.eu/>
- <http://ggm.gtb.gov.tr>

- <https://ggm.ticaret.gov.tr>
<http://www.gib.gov.tr>
<https://www.gumruk.com.tr>
<http://www.hib.gov.tr>
<http://hukukturk.com>
<https://iccwbo.org>
<http://www.ihib.org.tr>
<https://www.ito.org.tr/tr/yayinlar>
<http://www.itu.edu.tr>
<https://www.kanunum.com>
<https://www.kararlaryeni.anayasa.gov.tr> (Anayasa Mahkemesi Kararlar Bilgi Bankası)
<https://www.kazanci.com> (Kazancı İçtihat Bankası)
<https://www.legalbank.net>
<https://www.mahfiegilmez.com>
<http://www.mevzuat.gov.tr> (Mevzuat Bilgi Sistemi)
<https://www.mfa.gov.tr>
<http://www.oaib.org.tr>
<https://www.oecd.org/>
<https://www.ozdogrular.com>
<https://www.resmigazete.gov.tr>
<http://risk.gtb.gov.tr>
<http://www.sbb.gov.tr>
<https://www.tbmm.gov.tr>
<http://www.tdk.gov.tr>
<http://www.telifhaklari.gov.tr>
<http://www.ticaret.gov.tr>
<http://www.tim.org.tr>

<http://www.tubisad.org.tr>

<http://www.tuik.gov.tr>

<https://www.turcademy.com/tr>

<http://www.uib.org.tr>

<http://www.uzmanpara.milliyet.com.tr>

<http://www.wcoomd.org>

<https://www.worldbank.org>

<https://www.wto.org>

Zarina RAVSHANOVA

**İDARİ HİZMET SÖZLEŞMELERİNİN
TÜRKİYE VE RUSYA
FEDERASYONUNDAKİ
UYGULANMASININ
KARŞILAŞTIRILMASI**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**İdari Hizmet Sözleşmelerinin Türkiye ve Rusya Federasyonundaki
Uygulamasının Karşılaştırılması**
Zarina Ravshanova

Hukuk Yayınları Dizisi – 2905

Birinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 64 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd.Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKLAR

KİTAPLAR

- AVCI, M. (2009) **Devlet Memurları Kanunu Kapsamında Kamu Görevli-liğine Giriş**, Yetkin Yayınları, sf. 135-199, Ankara, Türkiye.
- АЛЕХИН, А.П, А.А. КАРМОЛИЦКИЙ, Ю.М. КОЗЛОВ. (2005) **Административное право Российской Федерации**, sf. 8-9, изд Зерцало, Москва.
- АКАТНОВА, М.И, КОЛОМЕЦ, Е.Е, МОРООЗОВ, П.Е, ШОНИЯ, Г.В. (2017) **Актуальные вопросы правового регулирования труда и социального обеспечения государственных служащих, Научно-практическое пособие**, изд. «Проспект», Рассмотрения индивидуальных служебных споров, www.books.google.com.tr.
- БРАТАНОВСКИЙ, С.Н, ВОЗНЕСЕНСКИЙ, К.Л. (2014) **Административно-правовое регулирования осуществления государственного контроля за соблюдения антимонопольного законодательства в Российской Федерации**, изд. Directmedia, sf. 42, Москва, Россия.
- БРАГИНСКИЙ, М.И, ВИТРЯНСКИЙ, В.В. (2005) **Договорное право, Первая книга Общие положения**, изд. Статут, http://www.e-reading-lib.com/djkk_reader.php/7800/dogovornoe-pravo-kniga-pervaya-obschie-polozeniya.html, Alındığı tarih: 13.02.2020.
- БРАГИНСКИЙ, М.И, ВИТРЯНСКИЙ, В.В. (2000) **Договорное право, книга вторая**, sf. 147, изд.Статут, Москва, Россия.
- ÇAL, S. (2007) **Kamu Hizmeti Kavramı Üzerine Kimi Düşünceler**, sf. 10 (www.idare.gen.tr).
- ДЕМИН, А.В. (1998) **Общие вопросы теории административного договора**, sf. 9-21, г.Красноярск, Россия.
- ЕРШОВА, Е.А. (2006) **Изменение трудовых правоотношений гражданских служащих, Трудовое право №4**, sf. 12, <http://center-bereg.ru/n3079.html>, 12.11.2019
- ЕЛИСТРАТОВ, А.И. (1922) **Очерки административного права**, изд. Госиздат, sf. 100, Москва, Россия.

- GÖZLER, K. (2019) **İdare Hukuku**, Cilt I, sf. 33-34, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa-Mayıs, Türkiye.
- GÖZLER, K. (2019) **İdare Hukuku**, Cilt II, sf. 39-722, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa-Mayıs, Türkiye.
- ХАМАНЕВА, Н.Ю. (2003) **История становления и современное состояние исполнительной власти в России**, изд. «Новая Правовая Культура», sf. 5-12, г.Москва, Россия.
- ХАМАНЕВА, Н.Ю. (2005) **Административное право Российской Федерации**, sf. 28, г.Москва, Россия.
- КОНОНОВ, П., СТАХОВ, А. (2019) **учебник Административное право России, Административные договоры в деятельности публичной администрации**, 4 издание sf. 319-320, изд. litres, Россия.
- НОЗДРАЧЕВ, А.Ф. (2007) **О совершенствовании нормативной базы гражданской службы и необходимости мониторинга правоприменительной практики в сфере гражданской службы**, №2 sf. 783, <http://center-bereg.ru/n2783.html>, Alındığı tarih:07.10.2019
- НОВИЙКИЙ, И.Б., ПЕРЕТЕРСКИЙ, И.С. (1999) **Римское право**, Вологодская областная универсальная научная библиотека, Москва, Россия, https://www.booksite.ru/localtxt/rim/skoe/cha/stn/pra/rimskoe_chastn_pra/index.htm, Alındığı tarih:05.12.2019
- ПРЕСНЯКОВ, М.В., ЧАННОВ, С.Е. (2008) **Административно-правовое регулирование служебных отношений теория и практика**, изд. Научная книга, sf. 28, г.Саратов, Россия.
- СТАРИЛОВ, Ю.Н., ГРИЦЕНКО, В.В., ДЕНИСОВА, Г.Д., МАХИНА, С.Н., РОГАЧЁВА, О.С. (2011) **Административное право**. Изд Воронежского государственного университета, Воронеж, Россия.
- СТАРИЛОВ, Ю.Н. (1996) **Служебное право**, sf. 54,144, Россия.
- СТАРИЛОВ, Ю.Н. (2002) **Курс общего Административного права**, изд. Норма, Москва, Россия.
- СТАРИЛОВ, Ю.Н., РОССИНСКИЙ, Б.В. (2009) **Административное право** 4 изд, издательство Норма, sf. 425-895, Москва, Россия.
- ТИХОМИРОВ, Ю.А. (1995) **Публичное право**, Публичный договор, sf. 181-183, изд. БЕК, Москва, Россия.

- ТИХОМИРОВ, Ю.А. (2005) учебник «Административное право и процесс» полный курс, Издание Г-на Тихомирова М.Ю, sf. 119, Россия, <http://be5.biz/pravo/a024/index.html>, Alındığı tarih:13.11.2019.
- ТИХОМИРОВ, Ю.А. (2001) учебник «Административное право и процесс», Издание Г-на Тихомирова М.Ю, sf. 160, Россия.
- TAN, T. (2015) **İdare Hukuku**, Güncelleştirilmiş 4. Bası, Turhan kitabevi, sf.331-749, Ankara, Türkiye.
- ЗЕНКОВИЧ, Е.В. (2007) **Рынщик ценных бумаг: административно-правовое регулирование**, изд. Wolters Kluwer, sf. 82, Россия.

MAKALELER

- AZRAK, Ü. (1963) İdari Mukavele Kavramının Teori ve Tatbikattaki Gelişimine dair Mukayeseli Bir İnceleme, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, Cilt 29, Sayı 3, sf.521-539, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/iuhfm/issue/9111/113985>, Alındığı tarih:10.12.2019.
- AVCI, M. (2016) Yükseköğretim Kurumlarında Akademik Personel Atama Usulü, **Amme İdaresi Dergisi**, Cilt 49, Sayı 1, sf.57-117, Eskişehir, Türkiye.
- АГАРКОВ, М.М. (1946). Понятие сделки по советскому гражданскому праву. **Советское государства и право** №3-4, sf. 46, Москва.
- АЗАРОВ, Г.П, (2006) **Договоры, контракты о труде, подготовлен для системы Циндяйкина Е.П, Ципкина И.С, Трудовой договор: порядок заключения, изменения и расторжения. 2-е изд «Перспект»** sf. 43, Россия.
- АНДРЕЕВА, Н.В. (2019) Заключение служебного контракта с государственным гражданским служащим. **Молодой ученый** №9 sf. 1-3. <https://moluch.ru/archive/247/56836/>, Alındığı tarih: 31.03.2020.
- АБРАМОВ, И.А. (2015) Порядок проведения аттестации государственных гражданских служащих, **Научные труды московского гуманитарного университета** №1 sf. 41-43, Московский гуманитарный университет, Москва, Россия.
- АЛЕНИНА, И.В. (2015) Направление совершенствования системы оснований прекращения трудовых отношений с государственными гражданскими служащими, **Вестник Омского университета**, Серия «Право» №2, sf. 198-209, Россия.

- АРТЕМОВ, В.А. (2010) Трудовые правоотношения государственных служащих, **журнал «Российское право»** №5, sf. 101-102, 105, Москва, Россия.
- БОЛОТИН, В.С. (2014) Особенности административно-правовых систем и источники административного права зарубежных стран. **Вестник государственного и муниципального управления** №1, Орловский филиал РАНХиГС, Россия.
- БЯЛТ, В.С, ТРИПУТИН, С.П. (2018) Правовое регулирование условий прохождения государственной службы в органах внутренних дел Российской Федерации: актуальные проблемы и пути решения, **Вестник Санкт-Петербургского университета МВД России** №4 sf. 20, г.Санкт-Петербург, Россия.
- БЯЛТ, В.С, ТРИФОНОВ, В.А. (2012) К вопросу о приеме на службу в органы внутренних дел Российской Федерации, **«Пробелы в Российском законодательстве»** №2 sf. 237, г.Санкт-Петербург, Россия.
- БУРБЕЛО, Б.Ю. (2017) Контрактная форма регулирования государственной службы: правовые аспекты применения, **Вестник института экономических исследований** №4 sf. 122-125, г.Лутанск, Россия.
- БАЛИЦКИЙ, К.С. (2017) Влияние доктрины трудового права на формирование законодательной дефиниции понятия «трудовой договор», **журнал «Российское право»** №3, Россия.
- БЕЗИНА, А.К. (2012) Действующий порядок возникновения трудовых отношений научно-педагогических работников в ВУЗах Российской Федерации, **Вестник экономики, права и социологии**, №2, sf. 108-111, Россия.
- БАШУРОВ, В.Б. (2011) Место служебного контракта в утановлении государственно-служебных правоотношений на государственной гражданской службе Российской Федерации, **Научный вестник Омской академии МВД** №1, sf. 58-62, Россия.
- БРИЛЛИАНТОВА, Н.А, АРХИПОВ, В.В. (2007) Необходимые условия трудового договора: проблемы их отражения в трудовом договоре, **«Современное право»**, №4, <https://center-bereg.ru/n2678.html>, Alındı-đı tarih:10.02.2020.

- BUCAKTEPE, A. (2014) "Devlet memurluğu ve memurların değerlendirilmesi üzerine düşünceler", **Gazi Üniversitesi Fakültesi Dergisi**, C.XVIII, №3-4, sf.427, 473, Türkiye.
- ЧЕТВЕРТИНА, А.В. (2002) 2002.03.018. Тихомиров Ю.А. теория компетенции. М: Юстицинформ, 2001. с354, **журнал «Социальные и гуманитарные науки**. Отечественная и зарубежная литература, серия 4, **Государство и право: рефератный журнал**, sf. 69-73, Россия.
- ЧИКАНОВА, Л.А. (2005) Правовое регулирование служебных отношений на государственной гражданской службе: вопросы теория и практика, **журнал «Российское право»** № 4 sf. 108, Россия.
- ЧЕСНАЯ, П.В. (2015) К вопросу о понятии недействительной сделки в гражданском праве России, **Вестник Московского университета МВД России** №4, sf. 84, Москва, Россия.
- ЧАННОВ, С.Е (2008) Некоторые вопросы отграничения трудового договора от контрактов с государственными и муниципальными служащими, №2, <https://center-bereg.ru/n2443.html>, Alındığı tarih: 12.11.2019
- ЧАННОВ, С.Е. (2016) Государственная правоохранительная служба: быть или не быть?. **Журнал российского право** №11, sf. 66, Поволжский институт управления им П.А. Столыпина, Саратов, Россия.
- ÇAL, S. (2007) Kamu hizmeti: Bir Tanım Denemesi, **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.IX, Sayı 1-2, sf. 609-610, Türkiye.
- ÇAL, S. (2010) İdari Sözleşmelerde Ölçüt Sorunu ve Farklı Bir Yaklaşım Önerisi, **Gazi Üniversitesi Fakültesi Dergisi**, C.XIV, №1, sf.229, Türkiye.
- DORU, S.R. (2015) "Devlet memurluğuna alınma şartlarından biri olarak mahkûmiyet", **İÜHFİM**, C.LXXIII, №2 sf.65-67, İstanbul, Türkiye.
- ГЛУХОВ А.В. (2017) Трудовые правоотношения государственных гражданских служащих. **Журнал «Инновационная наука»** №02. Российский государственный университет правосудия, Москва, Россия.
- ГАВРИЛКИНА, Ю.В. (2014) Внеконкурсное назначение на должность государственной гражданской службы: коллизии действующего законодательства, **Вестник ПАГС**, sf. 18, Россия.
- ГУСЕВ, А.В. (2006) Служебный контракт на государственной гражданской службе, **Южно Уральский юридический вестник** №6, sf. 77, Россия.

- ГРЕЧИНА, Л.А, ИВАНОВА, Д.В. (2018) Ограничения на гражданской службе: дискуссионные проблемы, **журнал «Юридические техники»** №12, sf. 135, Россия.
- ГРИШКОВЕЦ, А.А. (2015) Некоторые административно-процессуальные аспекты государственной гражданской службы Российской Федерации. **Вестник университета имени О.К. Кутафина** №8 с. 29-37, Россия.
- GİRİTLİ, İ. (1964) «Henri Capitant» Derneğinin İstanbul Toplantısı ve İdari Mukaveleler, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, Cilt 73, Sayı 2, sf.496, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ihufm/issue/25015/2641> 24, Alındığı tarih:23.09.2019.
- ХАНГЕЛЬДИЕВ, Б.Б. (1988) Административно-правовые соглашения в механизме сочетания отраслевого и территориального управления, **Труды ВНИИСЗ** №42, sf. 124, Россия.
- ИЗБИЕНОВА, Т.А, ПЕРЕСТРОНИНА, Н.Н. (2017) гарантии занятости государственных служащих-беременных женщин при увольнении по инициативе представителя нанимателя, **Марийский вестник** №1, sf. 119-120, Россия.
- ИВАНОВА, О.А, ТЕЛЕГИН, А.С. (2016) Срочный контракт с государственным служащим: проблемы правового регулирования м практика заключения, **Научный вестник Омской академии МВД России** №4 sf. 38, Россия.
- ИЗБИЕНОВА, Т.А, САЛИШКИНА, В.В. (2016) Проблемы регулирования оснований прекращения государственной гражданской службы, **Марийский юридический вестник** №4, sf. 107-108, Россия.
- КРЕМЕНСКАЯ, М.Н. (2014) Контракт о прохождении военной службы в органах Федеральной службы безопасности, sf. 51-57, <http://www.sovremennoepravo.ru/m/articles/view/>, Alındığı tarih: 09.11.2019
- КОРЕНЕВ, А.П, АБДУРАХМАНОВ, А.А. (1998) Административные договоры: понятие и виды, **Журнал Российского Права** №7, [http:// www.lawmix.ru/comm/7944](http://www.lawmix.ru/comm/7944), Alındığı tarih: 13.11.2019
- КОЗЛОВА, Е.Б. (2015) Договор как межотраслевая категория. **Журнал «Правовая информатика»** №3 с. 10-17, Москва, Россия.
- КАЛИНА, Е.С, СОЩЕНКО, Д.Д. (2016) Проблемы и вопросы конституционного и административного права. **Вестник ЮУрГУ**.

- Серия «Право» №2, с. 115-121, Южно-Уральский государственный университет, г.Челябинск, Россия.
- КАЛИНА, Е.С, СОЩЕНКО, Д.Д. (2016) Публичные и частноправовые начала административного права, **Вестник ЮУрГУ**, серия «Право» №2, sf. 116, г.Челябинск, Россия.
- КАЗАНЦЕВА, О.Л, МЕЖЕНИНА, О.В. (2016) Особенности сторон служебного контракта на государственной гражданской службе в Российской Федерации, **«Известия Алтайского государственного университета»**, Алтайский государственный университет, sf. 57, г.Барнаул, Россия.
- КАЗАНЦЕВА, О.Л, МЕЖЕНИНА, О.В. (2017) Особенности заключения служебного контракта государственной гражданской службы в Российской Федерации, **«Известия Алтайского государственного университета»**, Алтайский государственный университет, sf. 56-60, г.Барнаул, Россия.
- КЛИМКИН, Н.С. (2014) Административный договор в системе договорных отношений Российской Федерации, «известия высших учебных заведений. **Общественные науки**» №2, sf. 43-51, Россия.
- КОЗЛОВА, Е.Б. (2015) договор как межотраслевая категория, **журнал «Правовая информатика»** №3, sf. 12, Москва, Россия.
- КОРОБЧЕНКО, В.В, САФОНОВ, В.А. (2016) Правовая природа служебных споров в сфере гражданской службы, **журнал «Lex Russica»** №10, sf. 194-195, Санкт-Петербург, Россия.
- KAPLAN, G. (2016) Fransız İdare hukukunda İdari Sözleşmelerden Kaynaklanan Uyuşmazlıkların Çözümü ile İlgili Yeni Hukuki Gelişmeler, **Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt:21, Sayı:35, Sf.15, 24-27, Türkiye.
- KARAHANOGULLARI, O. (1998) Güvenlik soruşturması, **Ankara Üniversitesi SBF Dergisi**, sayı 01, Cilt53, sf.167-168, Türkiye.
- KARSLI, M.R. (2015) Sözleşmeli Personel İstihdamı Üzerine Hukuki Bir İnceleme: KİT Sözleşmeli Personeli Örneği, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, Cilt LXXIII, Sayı 2, sf.83, Türkiye.
- ЛОМАКИНА, В.Ф. (1996) 9602013 Волошина. В.В, Титов. К.А. Гос уд арс твенная служба в Российской Федерации: теоретико-правовые аспек

- кты, **Российская Академия Наук, рефератный журнал**, серия 4, sf. 59-63, Москва, Россия.
- ЛОМАКИНА, В.Ф. (1974) 95.03.024 Алехин А.П., Козлов Ю.М. Административное право Российской Федерации, **Рефератный журнал серия №4** с. 73-77, Российская академия наук, Россия.
- ЛУКЬЯНОВСКАЯ, О.В. (2018) О возможности применения процедуры медиации при разрешении конфликтов на государственной гражданской службе, **Вестник саратовской государственной юридической академии №1**, sf. 37, Россия.
- ЛИНЕЦКИЙ, В.С. (2009) Юридическая конструкция служебного спора. **Вестник РУДН**, серия «Юридические науки» №3 sf. 29-35, Москва, Россия.
- МЕЗЕНЦЕВ, И.И., БАЛЬТОНОВА, Г.Ж. (2018) Военная служба как составляющая государственной службы. **Журнал Омского ГАУ №5** sf. 1, г.Омск, Россия.
- МАЙКЕВИЧ, О.В. (2018) Ограничения в сфере служебных правоотношений. «**Юридическая техника**» №12, Московская академия следственного комитета РФ.
- МАРАЕВ, К.Е. (2018) Государственный контракт как основной вид административного договора, **Вестник Московского университета МВД**, sf. 181, России.
- МАТВЕЕВ, С.П. (2017) Административно-правовые проблемы договорного регулирования в системе органов внутренних дел. **Вестник ВГУ №1** с. 89-101, Воронежский институт МВД России, г.Воронеж, Россия.
- МЕЖЕНИНА, О.В. (2017) Особенности изменения служебного контракта на государственной гражданской службе в Российской Федерации, «**Известия Алтайского государственного университета**», Алтайский государственный университет, sf. 48-52, г.Барнаул, Россия.
- МИННИГУЛОВА, Д.Б. (2012) Проблемы регулирования правового статуса государственных гражданских служащих на основе служебного контракта, **журнал «Социум и власть» №4**, sf. 69, Россия.
- МЕЩЕРОКОВА, Т.Р. (2012) Приминение трудового законодательства к регулированию отношений государственной гражданской службы, **Вестник МГТУ им. Г.И. Носова №4** sf. 96, Россия.

- НИЖНИК, Н.С, ДЕРГИЛЁВА, С.Ю. (2016) А.И. Елистратов: программа перехода от административного права к общей теории государственного управления. **Вестник Санкт-Петербургского университета МВД России** №1, Санкт-Петербург, Россия.
- НЕКРАСОВА, М.Е. (2003) «Частное и публичное в договоре», **Право и гражданское общество в современной России**, изд.МГУ, sf. 165, Россия.
- НЕУМЫВАКО, В.А. (2014) Формирование кадрового резерва государственной службы в Российской Федерации. **Московский педагогический государственный университет**, г.Москва, Россия.
- ОСИНЦЕВ, Д.В, СОБОЛЕВ, О.В. (2016) Источники административного права. **Вестник ЮУрГУ** №4 sf. 109-115, Уральский государственный юридический университет, г.Екатеринбург, Россия.
- ОСИНЦЕВ, Д.В. (2017) К вопросу об административных отношениях: традиция и современный взгляд, **журнал Вестник Уральского юридического института МВД**, Россия.
- ОСИНЦЕВ, Д.В. (2017) Основные тенденции государственно-правового развития. **Вестник Уральского Юридического Института МВД России** №1 sf. 2-8, г.Екатеринбург, Россия.
- ODYAKMAZ, Z. (1998) Genel Olarak İdarenin Sözleşmeleri, **Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 2, Sayı 2, sf.61-64, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ahbvuhfd/issue/48138/608875>, Alındığı tarih: 15.08.2019.
- РОТЕНБЕРГ, А.С. (2008) Административный договор как форма государственного управления, **журнал «Юрист-провед»**, Россия.
- СЕРГУН, П.П. (2009) Рецензия на монографию: Преснтков М.В, Чаннов С.Е. Административно-правовые регулирование служебных отношений: теория и практика. Саратов: Научная книга. **Вестник ПАГС**.
- СТАРИЛОВ, Ю.Н. (2004) «Что происходит с институтом российской государственный службы?», **журнал Российского Права**, №9, sf. 12, https://sziu_lib.ranepa.ru/sajt-ibo7gos-sluzhba_polnotekst/starilov.htm, Alındığı tarih:09.12.2019.
- СПЕРАНСКАЯ, К. (1928) Об административном договоре, **Вестник Верховного суда СССР** №3, sf. 12, Россия.

- SEZER, Y., BULUT, U. (2016) İdari yargıda belirsiz tam yargı davası ihtimali, **TBB Dergisi** (116) sf.218, Ankara, Türkiye.
- СТРЕБКОВА, Е.Г. (2010) Система судов общей юрисдикции: проблемы и перспективы развития. **Вестник Омского университета**. Серия «Право» №4 с. 130-137, Россия.
- СОЛОВЬЁВА, А.К. (2009) Государственно-служебные споры на гражданской службе (теоритические и практические проблемы), **журнал «Власть»** №10, sf. 145-146, Россия.
- СОЛОВЬЁВА, А.К. (2009) Служебный контракт государственного служащего: правовое регулирование, **«Научно практический журнал»** №3, sf. 33-40, Россия.
- ШИРЯЕВА, А.В. (2017) Ограничения и запреты, связанные с государственной гражданской службой, **журнал «Наука и образование сегодня»** sf. 72-73, Московский гуманитарный университет, г.Москва, Россия.
- ШАТУНОВА, В.А. (2017) Расторжение трудового договора по инициативе работодателя, **Вестник Международного института экономики и права** №4, Россия.
- ТЕРЕНТЬЕВА, А.А. (2016) Характеристика нормативного правового регулирования поступления на государственную гражданскую службу Российской Федерации, **Коми республиканская академия государственной службы и управления**, sf. 63 г.Сыктывкар, Россия.
- ТИХОМИРОВ, Ю.А. (1990) Договоры как регуляторы общественных отношений, **журнал «Правоведение»** №5, sf. 30, [https:// uristy.ucoz.ru/pub/12-1-0-617ë](https://uristy.ucoz.ru/pub/12-1-0-617ë) Alındığı tarih:13.11.2019.
- ЦВЕТКОВ, В.А. (2011) особенности рассмотрения судами споров о признании недействительными сделок, совершенных под влияния заблуждения, **Вестник Омского университета**, серия «Право» №3, sf. 98-101, Россия.
- TAN, T. (1995) İdari Sözleşmeler Kuramına İlişkin Gözlemler, **Ankara Üniversitesi SBF Dergisi**, sayı 03, Cilt50, sf.292-293, Türkiye.
- TANK, M. (2011) Yargı Kararları Işığında İdari Sözleşme Kriterleri, **TAAD**, Cilt 2, Sayı 4, sf. 518, Türkiye.

- TEKİNSOY, A. (2006) İdari Sözleşmelerde Ölçüt Sorunu, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 55, Sayı 2, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/auhfd/issue/42623/513768>, Alındığı tarih:18.11.2019.
- ÜLER, Y. (1966) Sözleşmeli Personel İdari Sözleşmeler, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 22, Sayı 1, sf.220-228, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/auhfd/issue/42960/520099>, Alındığı tarih: 23.11.2019.
- YEŞİLYURT DURAN, A. (2017) İdari Hizmet Sözleşmesi, **Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 12, Sayı 1, (yüksek lisans tezi) <https://dergipark.org.tr/tr/pub/eruhfd/issue/35399/394502>, Alın dığı tarih: 12.08.2019.
- ЯМПОЛЬСКАЯ, С.А. (1966) «О теории административного договора», журнал «**Советское государство и право**» №10, sf. 132, Россия.
- ЗАВЬЯЛОВА, И.С, МАХИНА, С.Н. (2014) Административный договор в системе государственно-управленческой деятельности Российской Федерации, **Журнал «Территория науки»** №1 с. 166-171, Воронежский экономико-правовой институт, г.Воронеж, Россия.
- ЗАВЬЯЛОВА, И.С, МАХИНА, С.Н. (2014) Административный договор в системе государственно-управленческой деятельности Российской Федерации, **журнал «Территория науки»** №1, sf. 169, Воронежский экономико-правовой институт, г.Воронеж, Россия.
- ЗОРИН, А.С, КУДАШКИН, А.В, ЛОБОВ, Я.В, ТЮРИН, А.И, ФАТЕЕВ, К.В, ШАНХАЕВ, С.В. (2009) Комментарий к Федеральному закону «О воинской службе», статья 32, «контракт о прохождении военной службы», **журнал «За прва военно служащих»**, раздел V, Поступление на военную службу по контракту, sf. 32-35, Россия.
- ЗАВЬЯЛОВ, И.С. (2013) Нормативно-правовое регулирование административного договора в системе форм государственно-управленческой деятельности России. **Журнал «Территория науки»** №6 sf. 143, Воронежский экономико-правовой институт, г.Воронеж, Россия.

ANSİKLOPEDİLER

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

URL-1 <http://belproc.ru/anticorruption/question/restrictions/>

URL-2 <http://constitutionrf.ru.html>

URL-3 [https://rostransnadzor.ru/gossluzhba/postuplenie-na-gosud_arst_vennuyu-sluzh/ usloviya-i-poryadok-postupleniya-na-goss rostran_snadzor.ru](https://rostransnadzor.ru/gossluzhba/postuplenie-na-gosud_arst_vennuyu-sluzh/_usloviya-i-poryadok-postupleniya-na-goss_rostran_snadzor.ru)

TEZLER

АБДУРАХМАНОВ, А.А. (1997). Административный договор и его использование в деятельности органов внутренних дел. Московский юридический институт, (doktora tezi) sf.1, Москва, Россия.

ДЕМИН, А.В. (1996) Административные договоры, Уральская Государственная Юридическая Академия, sf. 11-40, (doktora tezi) г.Екатеринбург, Россия.

ГОРЯЧУК, И.Н. (2011) Административно-правовое регулирование служебного контракта на государственной гражданской службе Российской Федерации, Поволжская Академия Государственной Службы им. ПА Столыпина, sf. 15-198, г.Саратов, Россия.

KESKİN, B. (2006) Kamu Hizmetinin Görülmesine İlişkin Sözleşmeler ve Bu Sözleşmelerden Doğan Uyuşmazlıkların Tahkim Yoluyla Çözümü, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Doktora Tezi), sf.75-76, Ankara, Türkiye.

СИНДИЕВА, И.Ю. (2009) Административный договор как институт административного права, (Doktora Tezi) sf. 15, Москва, Россия.

ИСМАИЛОВА, Я.С. (2016) Особенности регулирования труда государственных гражданских служащих. Российский государственный профессионально-педагогический университет, sf. 14, 37, 40 (Mezuniyet Yeterlilik Çalışması). г.Екатеренбург, Россия.

НЕКРАСОВА, М.Е. (2004) Договор как теоритико-правовая категория, Российская Академия Государственной Службы при Президенте Российской Федерации, (Doktora Tezi) sf. 17, Москва, Россия.

- УЛЬЯНОВА, А.В. (2013) Служебный контракт и трудовой договор: общие черты и отличия (сравнительно-правовой анализ), РПА Минюста России, sf. 79-149 (doktora tezi), Москва, Россия.
- БАХИДОВ, А.Т. (1996) организационно-правовые основы поступления на военную службу по контракту в Вооруженные Силы Российской Федерации, doktora tezi sf. 14, Россия, <http://voenprav.ru/doc-2567-7.html>, Alındığı tarih: 05.09.2019.

DİĞER KAYNAKLAR

- DURAN, L. (1965) İdari Mukavele, Danıştay (İçtihadı Birleştirme Genel Kurulu 4 Temmuz 1964, Esas: 1964/674- Karar: 1964/344), sf.358, <https://dergi.park.org.tr>
- НЕЧАЕВА, Т.В, КИРИЛИН, А.В. (2004) Комментарий к Федеральному закону от 27 июля 2004г. № 79-ФЗ «О Государственный Гражданской Службе Российской Федерации», Россия.
- ОСИН, А.А. (2007) Содержание, форма и особенности заключения служебного контракта, Трудовое Право, №5, sf. 63-67, Россия.
- ПОПОВИЧ, С. (1968) административное право, изд.Прогресс, sf. 146, г.Москва, Россия.
- ПРЕСНЯКОВ, М.В. (2007) Право равного доступа к государственной службе и кадровый резерв, подготовлен для системы Кон суль тан тПлюс, <http://center-bereg.ru/n2723.html>, Alındığı tarih: 02 .06. 20 19.
- САВОСТИН, А.А. (2008) Административные договоры и их реализация в сфере публичного управления, Административное и муниципальное право, №1, sf. 43-47, Москва, Россия [http:// www .elibrary.ru/item.asp?id=22582842](http://www.elibrary.ru/item.asp?id=22582842).
- ВАСИЛЬЕВА, А.С. (2013) Актуальные вопросы рассмотрения служебных споров в судах, электронное приложение к «Российскому юридическому журналу» №3, sf. 30, Россия.

Dr. Murat EKİNCİ

İDARİ İSTİKRAR İLKESİ

Hukuki Güvenlik
Hukuki Belirlilik
Öngörülebilirlik
Kazanılmış Haklar
Haklı Beklentiler
Müesseses Durumlar
İdari Düzen
Dava Açma Süreleri
Subjektif Dava Şartları

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İdari İstikrar İlkesi

Murat Ekinci

Hukuk Yayınları Dizisi – 2928

Birinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 98 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA

- Akbulut**, Emre, “İdari İşlemlerde Kanun Yolu ve Süresini Gösterme Yükümlülüğünün Yargısal Denetime Etkisi”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı: 81, Yıl: 2009, s. 1-21.
- Akbulut**, Emre, Türk İdare Hukukunda Kanunî İdare İlkesi, İstanbul, Beta Basım, 2013.
- Akça**, Ayşe Merve, “İdare Hukukunda Kazanılmış Hak”, Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt: 83, Sayı: 6, Yıl: 2018, s. 577-596.
- Akgüner**, Tayfun, Kamu Personel Yönetimi, İstanbul, Der Yayınları, 2014.
- Akgüner**, Tayfun, Özel Girişim Özgürlüğü ve Yatırımları Teşvik Tedbirleri, İstanbul, Formül Matbaası, 1979.
- Akıncı**, Müslüm, Danıştay Kararları Işığında İdarenin Gözetim ve Denetim Görevi, İstanbul, Legal Yayıncılık, 2017.
- Akıncı**, Müslüm, İdari Yargıda Adil Yargılanma Hakkı, Ankara, Turhan Kitabevi, 2008.
- Aksoylu**, Özge, “Yargıcın Bakış Açısıyla İdare Hukukunda Kazanılmış Hak Kavramı”, *Yıldızhan Yayla'ya Armağan*, İstanbul, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 2003, s. 65-82.
- Aktan**, Coşkun Can, “Anayasal İktisat ve Vergilemede Hukuki Güvenlik İlkesi”, Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 2, Yıl: 2017, s. 101-116.
- Akyıldız**, Ali, Hukuk Devleti Yargı Bağımsızlığı ve Danıştay, Ankara, Anıttepe Yayıncılık, 2009.
- Akyıldız**, Ali, “İdarenin Takdir Yetkisi ve Yargısal Denetimi”, *Danıştay ve İdari Yargı Günü Sempozyumu: 151. Yıl*, Ankara, Danıştay Yayınları No: 106, 2019, s. 57-133.
- Akyılmaz**, Bahtiyar, İdari Usul İlkeleri Işığında İdari İşlemin Yapılış Usulü, Ankara, Yetkin Yayınları, 2000.

- Akyılmaz**, Bahtiyar, “İyi Yönetim ve Avrupa İyi Yönetim Yasası”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 7, Sayı: 2, Yıl: 2003, s. 148-162.
- Akyılmaz**, Bahtiyar, “Kamu Zararı ve Kamu Zararında Rücu”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt: 69, Sayı: 1-2, Yıl: 2011, s. 61-78.
- Akyılmaz**, Bahtiyar, “Takdir Yetkisinin Yargısal Denetimi”, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu Dergisi, Sayı: 1, Yıl: 1998, s. 23-57.
- Akyılmaz**, Bahtiyar, “Yeni Bir İdari Usul Kanunu Örneği: İspanya Kamu İdarelerinin Hukuki Rejimi ve Genel İdari Usul Hakkında Kanun”, *İdari Usul Kanunu Hazırlığı Uluslararası Sempozyumu*, Ankara, Başbakanlık Basımevi, 17-18 Ocak 1998, s. 41-63.
- Akyılmaz**, Bahtiyar & **Sezginer**, Murat & **Kaya**, Cemil, Türk İdare Hukuku, Ankara, Savaş Yayınevi, 2019.
- Akyılmaz**, Bahtiyar & **Sezginer**, Murat & **Kaya**, Cemil, Türk İdari Yargılama Hukuku, Ankara, Savaş Yayınevi, 2019.
- Akyürek**, Akman, “Danıştay Kararlarında İptal Davalarının Menfaat İhlali Koşulunun Kişisel Unsuru”, Danıştay Dergisi, Cilt: 21, Sayı: 81, Yıl: 1991, s. 29-45.
- Alan**, Nuri, “İdari Usul ve İdari Yargı”, Ankara Barosu Dergisi, Sayı: 2, Yıl: 2000, s. 9-24.
- Alder**, John, Constitutional & Administrative Law, London, Palgrave, 2015.
- Alder**, John, General Principles of Constitutional and Administrative Law, Basingstoke, Palgrave Macmillan, 2002.
- Altay**, Evren, İdari Yargı Kararlarının Uygulanmamasından Doğan Uyuşmazlıklar, Ankara, Turhan Kitabevi, 2004.
- Altındağ**, Halil, İdarenin Yargısal Denetiminde Kanunilik Blokunun Genişlemesi, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2016.
- Altındağ**, Halil, “İdari İşlemin Geri Alınması Sebebi Olarak Açık Hata”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: XX, Sayı: 4, Yıl: 2016, s. 81-97.
- Altındağ**, Halil, Yürürlükte Olan Yasalara ve İdari Düzenleyici İşlemlere Güvenen Kaynaklanan Haklı Beklenti Kavramı, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.

- Altundış,** Mehmet, "Hukuki Güvenlik İlkesi", Yasama Dergisi, Sayı: 10, Yıl: 2008, s. 60-94.
- Arat Özkaya,** Nilay, Türk İdare Hukuku'nda İdarenin Hukuk Sınırları İçinde Hareket Serbestisi (Takdir Yetkisi ve Bunun Sınırları Üzerine Bir İnceleme) İstanbul, Beta Basım, 2015.
- Armağan,** Servet, "Memleketimizde Siyasi İktidar: Siyasi Partilerimiz ve Seçim Sistemlerimiz Açısından Bir Değerlendirme", Anayasa Yargısı Dergisi, Sayı: 16, Yıl: 1999, s. 219-252.
- Aslan,** Zehreddin, İdari Yargıda Yürütmenin Durdurulması, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2017.
- Atar,** Yavuz, Türk Anayasa Hukuku, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2017.
- Atasayan,** M. Gözde, Kamu Hizmetlerinin Süreklilik ve Düzenlilik İlkesi, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2012.
- Atay,** Ender Ethem, Hukuk Başlangıcı, Ankara, Gazi Kitabevi, 2014.
- Atay,** Ender Ethem, İdare Hukuku, Turhan Kitabevi, 2016.
- Atay,** Ender Ethem, İdari Yargılama Hukuku, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2018.
- Atay,** Ender Ethem, "İptal Davasının Nitelikleri ve İptal Kararlarının Uygulanması", *Danıştay ve İdari Yargı Günü Sempozyumu: 139. Yıl*, Ankara, Danıştay Tasnif ve Yayın Bürosu Yayınları No: 74, 2007, s. 13-95.
- Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi,** "İdarenin İşlemleri Karşısında Bireyin Korunması Hakkında Karar" (Çev. **Kuntbay,** İhsan), Amme İdaresi Dergisi, Cilt 11, Sayı 4, 1978, s. 3-11.
- Avşar,** Osman, Avrupa Birliği'nde Hukuk Devleti ve Hukuki Güvenlik Algısı, Ankara, Adalet Yayınevi, 2010.
- Ayanoğlu,** Taner, Bireysel İdari İşlemlere Karşı Dava Açma Süresinin Başlangıcı, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2017.
- Ayhan,** Taha, "Avrupa Topluluğu Mahkemesi Kararları Işığında AB İdare Hukuku'nda Genel Düzenleyici İşlemlerde Hukuk Güvenliği İlkesi", Amme İdaresi Dergisi, Cilt: 43, Sayı: 3, Yıl: 2010, s. 153-186.
- Azrak,** Ali Ülkü, "Anayasa Mahkemesi İptal Kararlarının Geriye Yürümezliği", Anayasa Yargısı Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 1, Yıl: 1984, s. 151-168.
- Azrak,** Ali Ülkü, "Umumi İdari Usul ve Kodifikasyonu Meselesi", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt: 33, Sayı: 1-2, Yıl: 1967, s. 66 - 82.

- Azrak**, Ali Ülkü, “Yargı ve İdare: İki Fonksiyonun Karşılaştırılması Üzerine Bir Teorik Deneme”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt: 34, Sayı: 1-4, Yıl: 1968, s. 129-155.
- Balkar**, Kemal Galip, “İdare Muamelelerinde İstikrar Prensibi ve Devlet Şûrasının Bir İçtihadı Birleştirme Kararı Üzerinde Bazı Düşünceler”, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, Cilt: VII, Sayı: 1, Yıl: 1952, s. 300-311.
- Balta**, Tahsin Bekir, İdare Hukuku I (Genel Konular), *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları No: 326*, Ankara, Ankara Üniversitesi Basımevi, 1970/72.
- Balta**, Tahsin Bekir, Kısa İdare Hukuku I, *TODAİE Yayınları*, Ankara, Balkanoğlu Matbaacılık, 1962.
- Başpınar**, Recep, “Tam Yargı Davaları”, *Yüzyıl Boyunca Danıştay (1868-1968)*, Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1968, s. 481-511.
- Bereket**, Zuhâl, Hukukun Genel İlkeleri ve Danıştay, Ankara, Yetkin Yayınları, 1996.
- Berk**, Kahraman & **Akgüner**, Tayfun, İdare Hukuku, İstanbul, Der Yayınları, 2017.
- Bilgin**, Ahmet Burak, “Avrupa Birliği Hukukunda Hukukun Genel İlkeleri”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt: LXXIV, Sayı: 1, Yıl: 2016, s. 73-94.
- Bilgin**, Hüseyin, İdari Davalar ve Çözüm Yolları, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2018.
- Birkinshaw**, Patrick, Freedom of Information: The Law, The Practice and The Ideal, Cambridge, Cambridge University Press, 2010.
- Birtek**, Fatih, “Kazanılmış Hak Kavramı Bağlamında İdari İşlemin Geri Alınması”, İstanbul Barosu Dergisi, Cilt: 82, Sayı: 2, Yıl: 2008, s. 759-777.
- Boz**, Selman Sacit, İdare Hukukunda Haklı Beklentinin Korunması, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2017.
- Boz**, Selman Sacit, “Yargı Kararları Işığında Müesses Durum”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 20, Sayı: 2, Yıl: 2018, s. 127-157.
- Bozdoğan**, Doğan, Hukuki Güvenlik İlkesi Açısından Katma Değer Vergisinin Değerlendirilmesi, *Yayımlanmamış Doktora Tezi*, Denizli, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2015.

- Bölükbaşı**, Mustafa Oğuzhan, “Devlet İşlemlerinde Kanun Yolları, Merciler ve Başvuru Sürelerini Gösterme Yükümlülüğü (Anayasa’nın 40/2. Maddesi)”, *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, Sayı: 15, Yıl: 2020, s. 97-122.
- Brooke**, Heather, *Your Right To Know*, London, Pluto Press, 2005.
- Bucaktepe**, Adil, “Depremden Dolayı İdarenin Sorumluluğu”, *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 17-18, Sayı: 26-27-28-29, Yıl: 2012-2013, s. 93-122.
- Bülbül**, Erdoğan, *İdari İşlemlerin Yürürlükten Kaldırılması*, İstanbul, Beta Basım, 2010.
- Can**, Emre, *İdari İşlemin Şekil Unsuru*, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2016.
- Can**, Osman, “Belirlilik İlkesine Anayasal Bakış”, *Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: IX, Sayı: 1-2, Yıl: 2005, s. 89-125.
- Cane**, Peter, *Administrative Law, Clarendon Law Series*, Oxford, Oxford University Press, 2011.
- Caniklioglu**, Meltem Dikmen, “Seçim Sistemlerinin Siyasal İstikrarın Sağlanmasındaki Rolü”, *Anayasa Yargısı Dergisi*, Sayı: 16, Yıl: 1999, s. 17-44.
- Clayton**, Richard, “Legitimate Expectations, Policy and the Principle of Consistency”, *Cambridge Law Journal*, Cilt: 62, Sayı: 1, Yıl: 2003, s. 93-105.
- Çağlar**, Selda, *Hukuk Devletin Hukuki Belirlilik İlkesi Üzerinden Değerlendirilmesi*, İstanbul, Beta Yayıncılık, 2013.
- Çağlayan**, Ramazan, *İdare Hukuku Dersleri*, Ankara, Adalet Yayınevi, 2015.
- Çağlayan**, Ramazan, “İdari Eylemden Doğan Tam Yargı Davalarında Dava Açma Süreleri”, *Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: IX, Sayı: 3-4, Yıl: 2005, s. 17-33.
- Çağlayan**, Ramazan, “İdari İşlemin Geri Alınması Üzerine”, *Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: IV, Sayı: 1-2, Yıl: 2000, s. 43-58.
- Çağlayan**, Ramazan, *İdari Yaptırımlar Hukuku (Kabahatler Kanunu Yorumu)*, Ankara, Asil Yayın Dağıtım, 2006.
- Çağlayan**, Ramazan, *İdari Yargı Kararlarının Sonuçları ve Uygulanması*, Ankara, Asil Yayın Dağıtım, 2004.
- Çağlayan**, Ramazan, *İdarî Yargılama Hukuku*, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2015.

- Çakır**, Hüseyin Melih, Danıştay Kararları Çerçevesinde Yokluk Teorisi, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.
- Çalışkan**, Ahmet Ziya, İdari Yargıda Tarafların Değişmesi, Ankara, Adalet Yayınevi, 2012.
- Çebi Buğdaycı**, Melike Özge, İdarenin Re’sen İcra Yetkisi, Ankara, Adalet Yayınevi, 2019.
- Çebi Buğdaycı**, Melike Özge, “İdari Usul ve Dinlenilme Hakkı”, Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi, Sayı: 1, Yıl: 2016, s. 25-46.
- Çıtak**, Halim Alperen, İdare Hukukunun İctihadî Karakteri, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2020.
- Çoban Atik**, Ayşegül, “İdare Hukukunda Kazanılmış Hak İlkesi”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (30. Yıl Armağanı), Cilt: 21, Sayı: 1, Yıl: 2013, s. 11-53.
- Dalkılıç**, Elvin Evrim, Avrupa ve Türk İdare Hukukunda Hukuki Güvenlik ve Meşru Beklentilerin Korunması İlkesi, Ankara, Turhan Kitabevi, 2016.
- Daly**, Paul, “Administrative Law: A Values-based Approach”, *Public Law Adjudication in Common Law Systems*, Editör: John **Bell**, Mark **Elliott**, Jason NE **Varuhas** ve Philip **Murray**, Oxford, Hart Publishing, 2016, s. 23-44.
- De Smith**, S. A., Judicial Review of Administrative Action, London, Sweet & Maxwell, 1995.
- Deinhammer**, Robert, “The Rule of Law: Its Virtues and Limits”, Obnovljeni život, Cilt: 74, Sayı: 1, Yıl: 2019, s. 33-44.
- Derdiman**, Cengiz, “Araçlardaki Renkli Camların Hukukî Durumlarına İlişkin Bir Değerlendirme”, Bursa Barosu Dergisi, Cilt: 42, Sayı: 102, Yıl: 2017, s. 72-76.
- Dicey**, A.V., An Introduction to the Study of the Law of the Constitution, 10th edn, Basingstoke, Macmillan Education, 1959 (first published 1885).
- Dural**, Mustafa, Türk Özel Hukuku Cilt I (Temel Kavramlar ve Medeni Kanunun Başlangıç Hükümleri), İstanbul, Filiz Kitabevi, 2016.
- Duran**, Lutfi, İdare Hukuku Ders Notları, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No: 648, 1982.

- Duran**, Lûtfi, İdare Hukuku Meseleleri, *İstanbul Üniversitesi Yayınları No: 1080*, İstanbul, Fakülteler Matbaası, 1964.
- Duran**, Lûtfi, “İdarî Kazada Dava Açma Müddeti”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt: 11, Sayı: 1-2, Yıl: 1945, s. 238 - 263.
- Duran**, Lûtfi, “İdari Müracaatlar ve Bunlar Karşısında İdarenin Sükutu Meselesi”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt: 12, Sayı: 1, Yıl: 1946, s. 130-199.
- Duran**, Lûtfi, “Mahkeme Kararları Kroniği (İdare Hukuku)”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt: 28, Sayı: 2, Yıl: 1962, s. 525-554.
- Duran**, Lûtfi, “İdari Usul İlkeleri ve Kapsadığı Konular”, *İdari Usul Kanunu Hazırlığı Uluslararası Sempozyumu*, Ankara, Başbakanlık Basımevi, 17-18 Ocak 1998, s. 31-40.
- Elliott**, Mark & **Varuhas**, Jason N. E., Administrative Law Text and Materials, Oxford, Oxford University Press, 2017.
- Erdinç**, Burcu, İdari İşlem Kuramında Yokluk, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ankara, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.
- Erdoğan**, Mustafa, Anayasa Hukuku, Ankara, Orion Kitabevi, 2011.
- Erdoğan**, Mustafa, Anayasal Demokrasi, Ankara, Siyasal Kitabevi, 2015.
- Eren**, Fikret, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Ankara, Yetkin Yayınları, 2017.
- Erguvan**, Derya Deviner, Yargı Kararları Işığında İdari İşlemin Geriye Yürümezliği İlkesi ve Geri Alma İstisnası, Ankara, Adalet Yayınevi, 2017.
- Erkut**, Celal, Hukuka Uygunluk Bloku (İdare Hukukunda Hukukun Genel Prensipleri Teorisi), Ankara, Danıştay Yayınları, 2016.
- Erkut**, Celal, “İdare Hukukunda Yokluk Teorisi”, İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 1-3, Yıl: 1988, s. 69-91.
- Erkut**, Celal, “Türkiyede Yürütülen İdari Yargı Reformları”, *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve İdari Yargı Sempozyumu*, Ankara, Türkiye Barolar Birliği, 2003, s. 309-347.
- Evren**, Çınar Can, “İdari Usul İlkelerinin Yönetim Hukukumuz Açısından Değeri”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı: 91, Yıl: 2010, s. 110-145.
- Fındıklı**, Remzi & **Bilgiç**, Veysel, İdare Hukuku, Ankara, Anadolu Yayıncılık, 2006.

- Finnis**, John, *Natural Law & Natural Rights*, Oxford, Oxford University Press, 2011.
- Fiş Üstün**, Gül, “İdari İşlemlerin Yokluğunun Tespitinde Görevli Yargı Düzeni”, *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi*, Cilt: 9, Sayı, Yıl: 2013, s. 24-42.
- Forsyth**, C. F., “Haklı Beklentiler’in Doğuşu ve Korunması (Çev: Esin Örüçü)”, *İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi*, Cilt: 7, Sayı: 1-3, Yıl: 1986, s. 121-139.
- Gişi**, Selçuk, *Haklı Beklentilerin Korunması İlkesi*, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2017.
- Göçgün**, Muhammed, *İdari İşlemin Konu Unsuru*, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2017.
- Gökyurt**, Fatih, *İdare Hukukunda Kazanılmış Hak ve Müesses Durum, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007.
- Görelî**, Hakkı, *Bizde Şurayı Devlet ve İdarenin Kazaî Murakabesi*, *Hukuk İlmini Yayımlanmamış Kurumu Konferanslar Serisi: 27*, Ankara, Hapisane Matbaası, 1937.
- Görür**, Oya, *İdari İşlem Kavramı ve İdari İstikrar İlkesi*, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, İzmir, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1998.
- Gözler**, Kemal, *İdare Hukuku (Cilt I)*, Bursa, Ekin Yayınevi, 2019.
- Gözler**, Kemal, *İdare Hukuku (Cilt II)*, Bursa, Ekin Yayınevi, 2019.
- Gözler**, Kemal, *Türk Anayasa Hukuku Dersleri*, Bursa, Ekin Yayınevi, 2017.
- Gözler**, Kemal & **Kaplan**, Gürsel, *İdare Hukuku Dersleri*, Bursa, Ekin Yayınevi, 2020.
- Gözübüyük**, A. Şeref, *Amerika ve Türkiye’de İdarenin Kazaî Denetlenmesi*, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları*, Ankara, Sevinç Matbaası, 1961.
- Gözübüyük**, A. Şeref, *Hukuka Giriş ve Hukukun Temel Kavramları*, Ankara, Turhan Kitabevi, 2011.
- Gözübüyük**, A. Şeref, *Yönetim Hukuku*, Ankara, Turhan Kitabevi, 2014.
- Gözübüyük**, A. Şeref & **Tan**, Turgut, *İdare Hukuku (Cilt I)*, Ankara, Turhan Kitabevi, 2016.

- Gribnau**, Hans, "Equality, Legal Certainty and Tax Legislation in the Netherlands: Fundamental Legal Principles as Checks on Legislative Power: A Case Study", *Utrecht Law Review*, Cilt: 9, Sayı: 2, Yıl: 2013, s. 52-74.
- Güçlü**, Yaşar, *Danıştay ve Yargıtay İçtihatları Işığında İdari Yargı Kararlarının Uygulanması*, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2010.
- Gül**, Cengiz, *İktidarın Sınırlandırılması ve Hukuk Devleti*, Ankara, Adalet Yayınevi, 2010.
- Gülan**, Aydın, *Türk İmar Hukuku'nda Hamur Kuralı Uygulaması*, İstanbul, 2000.
- Günday**, Metin, *İdare Hukuku*, Ankara, İmaj Yayınevi, 2011.
- Gündüz**, F. Ebru, "Disiplin Cezalarının Geri Alınması", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: XX, Sayı: 1, Yıl: 2016, s. 411-424.
- Gündüz**, F. Ebru, *İdari Davalarda Ehliyet ve Husumet*, Ankara, Yetkin Yayınları, 2016.
- Gündüz**, F. Ebru, *İdari İşlemin Geri Alınması, Yayımlanmamış Doktora Tezi*, Ankara, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.
- Gündüz**, F. Ebru, "Mücbir Sebebin İdari Dava Açma Süresine Etkisi", *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: XXIII, Sayı: 2, Yıl: 2019, s. 237-266.
- Güneş**, Turan, *Türk Pozitif Hukukunda Yürütme Organının Düzenleyici İşlemleri*, Ankara, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, 1965.
- Güngör**, Zerrin, "Tören Açılış Konuşması", *Danıştay ve İdari Yargı Günü Sempozyumu: 151. Yıl*, Ankara, Danıştay Yayınları No: 106, 2019, s. 7-17.
- Güran**, Sait, "Yönetimde Açıklık", *İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi*, Cilt: 3, Sayı: 1-3, Yıl: 1982, s. 101-112.
- Harbo**, Tor-Inge, *The Function of Proportionality Analysis in European Law*, Leiden, Brill Nijhoff, 2015.
- Jowel**, Jeffrey, "The Rule Of Law And Its Underlying Values", *The Changing Constitution*, Editör: Jeffrey **Jowel** ve Dawn **Oliver**, Oxford, Oxford University Press, 2011, s. 11-34.
- The Judge Over Your Shoulder (A Guide to Good Decision Making)**, UK Government Legal Department, London, Published 18 July 2016 (Last updated 9 October 2018).

- Kaboğlu, İbrahim Ö.**, Özgürlükler Hukuku 1, Ankara, İmge Kitabevi, 2013.
- Kalabalık, Halil**, İdare Hukuku Dersleri Cilt: I, Konya, Sayram Yayınları, 2016.
- Kalabalık, Halil**, İdare Hukuku Dersleri Cilt: II, Konya, Sayram Yayınları, 2016.
- Kalabalık, Halil**, İdare Hukukunun Temel Kavram ve Kurumları, Konya, Sayram Yayınları, 2014.
- Kalabalık, Halil**, İdari Yargılama Usulü Hukuku, Konya, Sayram Yayınları, 2013.
- Kalabalık, Halil**, İnsan Hakları Hukuku, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2015.
- Kaplan, Gürsel**, İdari Yargıda Dava Açma Süreleri, Ankara, Turhan Kitabevi, 2011.
- Kaplan, Gürsel**, İdari Yargılama Hukuku, Bursa, Ekin Yayınevi, 2016.
- Karahanoğulları, Onur**, İdarenin Hukukla Kavranması: Yasallık ve İdari İşlemler, Ankara, Turhan Kitabevi, 2015.
- Karahanoğulları, Onur**, Zımni Retten Sonra Gelen Açık Yanıtlarda Dava Açma Süresi (İçtihat Değerlendirmesi), <http://80.251.40.59/politics.ankara.edu.tr/karahan/makaleler/zimniredsonradangelenyanit.pdf>.
- Karatepe, Şükrü**, “İdarenin Takdir Yetkisi”, Türk İdare Dergisi, Sayı: 392, Yıl: 1991 (63), s. 63-119.
- Karavelioğlu, Celâl**, Açıklamalı, İçtihatlı ve istinaf Kurumuyla İdari Yargılama Usulü Kanunu, Ankara, Adalet Yayınevi, 2016.
- Kaya, Cemil**, İdarenin Takdir Yetkisi ve Yargısal Denetimi, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2014.
- Kaya, Cemil**, “İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun 10. Maddesi Uyarınca İdareye Yapılan Her Yeni Müracaatın Dava Açma Süresini Canlandırması”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt: LXVIII, Sayı: 1-2, Yıl: 2010, s. 61-76.
- Kaygusuz, Ziyaettin**, Ölçülülük İlkesi, Ankara, Bilge Yayınevi, 2016.
- Kent, Bülent**, “Türk ve Alman Hukukunda Genel Düzenleyici İşlemler”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt: LXIX, Sayı: 1-2, Yıl: 2011, s. 485-504.
- Keskin, Züleyha**, Kamu Hizmetinde Eşitlik İlkesi, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2015.

- Kırışık**, Fatih, “İdare İle Bireyler Arasındaki İlişkilerde Güç Dengesizliğinin Giderilmesinde Etkili Bir Yöntem: İdari Usul”, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 37, Yıl: 2013, s. 245-252.
- Kırışık**, Fatih, *Kamu Yönetiminde Takdir Yetkisi Kullanımı ve Yargısal Denetimi*, Bursa, Ekin Yayınevi, 2016.
- Kızılyel**, Serkan, *Temel Hak ve Özgürlüklerin Kısıtlanmasında Kamu Güvenliği Ölçütü*, İstanbul, Beta Yayınevi, 2014.
- Koopmans**, Tim, *Courts and Political Institutions (A Comparative View)*, Cambridge, Cambridge University Press, 2003.
- Korkusuz**, M. Refik & **Korkusuz**, M. Halit, *Hukuk Başlangıcı*, İstanbul, Beta Basım, 2016.
- Köksoy**, Mesut, *İcra Hukukunda Hukuki Güvenlik İlkesi*, Ankara, Adalet Yayınevi, 2018.
- Köküsarı**, İsmail, *Anayasa Hukukunda Hukuki Güvenlik İlkesi*, Ankara, Adalet Yayınevi, 2015.
- Köküsarı**, İsmail, “Hukuk Devletinde Bireyin Hukuki Güvenliği ve Önemi”, *Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi*, Sayı: 51-52, Yıl: 2008, s. 7-41.
- Kurt**, Hayrettin, “İdari Yaptırımlara Karşı Güvenceler”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: XVIII, Sayı: 1, Yıl: 2014, s. 131-178.
- Leyland**, Peter, *The Constitution of the United Kingdom (A Contextual Analysis)*, Oxford, Hart Publishing, 2016.
- Leyland**, Peter & **Anthony**, Gordon, *Textbook on Administrative Law*, Oxford, Oxford University Press, 2016.
- Longley**, Diane & **James**, Rhoda, *Administrative Justice*, London, Cavendish Publishing Limited, 1999.
- Maxeiner**, James R., “Some Realism About Legal Certainty in the Globalization of the Rule of Law”, *The Rule Of Law In Comparative Perspective*, Editör: Mortimer **Sellers** ve Tadeusz **Tomaszewski**, Springer, 2010, s. 41-55.
- Modernising Government (White Paper)**, Government of the United Kingdom (Published by The Stationery Office), London, 1999.
- Muratoğlu**, Tahir, *Devletin Yargısal Faaliyetlerden Kaynaklanan Sorumluluğu*, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2016.

- Negrut, Vasilica**, "Applying the Legal Security Principle in Administrative Law", AUDJ, Cilt: 8, Sayı: 1, Yıl: 2012, s. 5-13.
- Nolte, Georg**, "General Principles of German and European Administrative Law: A Comparison in Historical Perspective", The Modern Law Review, Cilt: 57, Sayı: 2, Yıl: 1994, s. 191-212.
- Odyakmaz, Zehra**, "Hazırlanmakta Olan İdarî Usûl Kanunu Açısından Demokratikleşme Sürecinde Şeffaflaşma ve Bireye Tanınan Haklar ", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 2, Yıl: 1997, s. 1-21.
- Odyakmaz, Zehra**, "İdari Usulden Beklediklerimiz", *İdari Usul Kanunu Hazırlığı Uluslararası Sempozyumu*, Ankara, Başbakanlık Basımevi, 17-18 Ocak 1998, s. 12-16.
- Oğan, Mehmet Ali**, "Kazanılmış Hak Sorunu", Ankara Barosu Dergisi, Sayı: 4, Yıl: 1976, s. 636-638.
- Oğurlu, Yücel**, *İdare Hukukunda Kazanılmış Haklara Saygı ve Haklı Beklentiler Sorunu*, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2003.
- Oğurlu, Yücel**, "İdari Usul Kanunu Neden Acil ve Zorunludur?", AÜEHFD, Cilt: IX, Sayı: 1-2, Yıl: 2005, s. 73-88.
- Oğurlu, Yücel**, *İdarî Yaptırımlar Karşısında Yargısal Korunma*, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2001.
- Oğuzman, M. Kemal & Barlas, Nami**, *Medenî Hukuk (Giriş, Kaynaklar, Temel Kavramlar)*, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2012.
- Onar, Sıddık Sami**, *İdare Hukuku*, İstanbul, İsmail Akgün Matbaası, 1944.
- Onar, Sıddık Sami**, *İdare Hukukunun Umumî Esasları (Cilt I)*, İstanbul, İsmail Akgün Matbaası, 1966.
- Onar, Sıddık Sami**, *İdare Hukukunun Umumî Esasları (Cilt II)*, İstanbul, İsmail Akgün Matbaası, 1966.
- Onar, Sıddık Sami**, *İdare Hukukunun Umumî Esasları (Cilt III)*, İstanbul, İsmail Akgün Matbaası, 1966.
- Oytan, Muammer**, "İdari İşlemlerin Geri Alınması", Danıştay Dergisi, Cilt: 2, Sayı: 6-7, Yıl: 1972, s. 106-109.
- Örücü, Esin**, "Avrupa Hukukunda İdare Hukukunun Genel İlkeleri", *İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi* (Prof. Dr. Lütfi Duran'a Armağan Özel Sayısı), Cilt: 9, Sayı: 1-3, Yıl: 1988, s. 243-254.

- Özay**, İl Han, Günişığında Yönetim, İstanbul, Filiz Kitabevi, 2004.
- Özbudun**, Ergun, Türk Anayasa Hukuku, Ankara, Yetkin Yayınları, 2017.
- Özcan**, Nur, Avrupa Toplulukları Adalet Divanı Kararları Işığında Haklı Beklenti İlkesi, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011.
- Özdemir**, Selman, “İdarî İstikrar Kavramının Kullanımı Üzerine Bir Değerlendirme”, Türk İdare Dergisi, Sayı: 488, Yıl: 2019, s. 395-433.
- Özdemir**, Selman, İmar İdare Hukukunda Kazanılmış Hak, Ankara, Adalet Yayınevi, 2019.
- Özekes**, Muhammet, Temel Hukuk Bilgisi, Ankara, Yetkin Yayınları, 2015.
- Özkan**, Gürsel, “İdari Usul Kanununda Düzenlenmesi Gereken Genel İdari Usul İlkeleri”, *İdari Usul Kanunu Hazırlığı Uluslararası Sempozyumu*, Ankara, Başbakanlık Basımevi, 1998, s. 63-90.
- Öztürk**, K. Burak, Fransız ve Türk Hukukunda İdarenin Düzenleme Yetkisinin Kapsamı, Ankara, Yetkin Yayınları, 2009.
- Öztürk**, K. Burak, Hak Arama Özgürlüğü Çerçevesinde Zorunlu İdari İtiraz, Ankara, Yetkin Yayınları, 2015.
- Özyörük**, Mukbil, İdare Hukuku Dersleri, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 1972-1973.
- Parpworth**, Neil, Constitutional and Administrative Law, Oxford, Oxford University Press, 2018.
- Popelier**, Patricia, “Legal Certainty and Principles of Proper Law-Making”, European Journal of Law Reform, Cilt: 2, Sayı: 3, Yıl: 2000, s. 321-342.
- Raz**, Joseph, The Authority of Law: Essays on Law and Morality, Oxford, Oxford University Press, 1979.
- Reçber**, Kamuran, Uluslararası Hukuk, Bursa, Dora Basım-Yayın, 2014.
- Rennert**, Klaus, “The Protection of Legitimate Expectations Under German Administrative Law”, *The Protection of Legitimate Expectations in Administrative Law and EU Law*, Vilnius (Lithuania), Supreme Administrative Court of Lithuania and ACA-Europe, 2016.
- Rosenfeld**, Michel, “The Rule of Law and the Legitimacy of Constitutional Democracy”, Cardozo Law School, Public Law Research, Sayı: 36, Yıl: 2001, s. 1-70.

- Sancakdar**, Oğuz, *İdare Hukuku Teorik Çalışma Kitabı*, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2014.
- Sancakdar**, Oğuz, “İdari Yargıda “Tek Dilekçe ile Dava Açma” (Karşılaştırmalı Hukukî Analiz) “, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 9, Sayı: 2, Yıl: 2007, s. 223-269.
- Sancakdar**, Oğuz & **Önüt**, Lale Burcu & **Us Doğan**, Eser & **Kasapoğlu Turhan**, Mine & **Seyhan**, Serkan, *İdare Hukuku Teorik Çalışma Kitabı*, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2019.
- Sancar**, Mithat, “İdari Yargılama Usulü Kanununun 10 ve 11. Maddeleri Bağlamında İptal Davalarında Süre”, *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt: 23, Sayı: 1, Yıl: 1990, s. 69-88.
- Sarıca**, Ragıp, *İdarî Kaza (Cilt I - İdarî Davalar)*, *İstanbul Üniversitesi Yayınları*: 403, İstanbul, Kenan Matbaası, 1949.
- Saygın**, Engin, “Haklı Beklentilerin Korunması İlkesine Yönelik Türk ve İngiliz İdare Hukuku Yaklaşımı Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı: 126, Yıl: 2016, s. 211-234.
- Schönberg**, Søren J., *Legitimate Expectations in Administrative Law*, Oxford, Oxford University Press, 2000.
- Schwarz**, Andreas B., *Medenî Hukuka Giriş*, Çev. Hıfzı **Veldet**, İstanbul, Üniversite Kitabevi, 1942.
- Serozan**, Rona, *Medeni Hukuk (Genel Bölüm / Kişiler Hukuku)*, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2013.
- Serter**, Yusuf Sertaç, *İdari Uyuşmazlıkların Çözümünde Yargı Dışı Bir Araç Olarak İdari Başvurular*, Ankara, Adalet Yayınevi, 2015.
- Sever**, D. Çiğdem, *Danıştay Kararları Işığında İdare Hukukunda Kazanılmış Haklar*, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ankara, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.
- Sezginer**, Murat, “İdari Makamların Sükutu Üzerine Açılan Davalarda Süre”, *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* (Prof. Dr. M. Şakir Berki’ye Armağan), Cilt: 5, Sayı: 1-2, Yıl: 1996, s. 417 - 441.
- Sezginer**, Murat, “İdari Yargıda İstinaf İncelemesinin Esasları ile İstinaf Uygulamasında İçtihat Ayrılıkları Sorunu ve Çözüm Yolları”, *Danıştay ve İdarî Yargı Günü Sempozyumu: 150. Yıl*, Ankara, Danıştay Yayınları No: 99, 2018, s. 111-134.

- Singh**, Mahendra P., *German Administrative Law In Common Law Perspective*, Springer-Verlag, 1985.
- Soylu**, Ahmet Cemil, *Danıştay Kararları Çerçevesinde İdari İşlemin Geri Alınmasında İdari İstikrar ve Hukuki Güvenlik İlkeleri*, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2015.
- Stanton**, John & **Presscott**, Craig, *Public Law*, Oxford, Oxford University Press, 2018.
- Steyn**, Karen, "Consistency – A Principle of Public Law?", *Judicial Review*, Cilt: 2, Sayı: 1, Yıl: 1997, s. 22-26.
- Stott**, David & **Felix**, Alexandra, *Principles of Administrative Law*, London, Cavendish Publishing Limited, 1997.
- Sueur**, Andrew Le & **Sunkin**, Maurice & **Murkens**, Jo Eric Khushal, *Public Law: Text, Cases and Materials*, Oxford, Oxford University Press, 2016.
- Şahin**, Cenk, "Danıştay Kararlarına Göre İmar Planının Yargı Yerince İptal Edilmesinin Yapının Hukuki Durumuna Etkisi - Eleştirel Bir Bakış", *İstanbul Hukuk Mecmuası*, Cilt: 76, Sayı: 2, Yıl: 2018, s. 757-785.
- Şanlı Atay**, Yeliz, "İdari İşlemlerde Başvuru Yollarının Gösterilmesi Yükümlülüğü", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı: 96, Yıl: 2011, s. 293-318.
- Şanlı Atay**, Yeliz, *Türk İdare Hukukunda Adsız Düzenleyici İşlemler*, Ankara, TODAİE, 2011.
- Şişman**, Gülден, "Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Çerçevesinde Vergi Hukukunda Öngörülebilirlik", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 65, Sayı: 4, Yıl: 2016, s. 2423-2444.
- Tan**, Turgut, *İdare Hukuku*, Ankara, Turhan Kitabevi, 2016.
- Tan**, Turgut, *İdari İşlemin Geri Alınması*, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları No: 298*, Ankara, Sevinç Matbaası, 1970.
- Tanör**, Bülent, *Anayasa Hukukunda Sosyal Haklar*, İstanbul, May Yayınları, 1978.
- Tanör**, Bülent, *Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri (1789-1980)*, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2017.
- Tekbaş**, Abdullah, "Vergi Kanunlarının Tabi Olduğu Anayasal İlkeler", *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 12, Sayı: Özel, Yıl: 2010, s. 123-191.

- Ten Berge**, Gio & **Widdershoven**, Rob, "The Principle of Legitimate Expectations in Dutch Constitutional and Administrative Law", *Netherlands Reports To the Fifteenth International Congress of Comparative Law*, Bristol, 1998, s. 421-452.
- Thomas**, Robert, *Legitimate Expectations and Proportionality in Administrative Law*, Oxford, Hart Publishing, 2000.
- Troper**, Michel, "Obedience and Obligation in the Rechtsstaat", *Democracy and the Rule of Law*, Editör: José María **Maravall** ve Adam **Przeworski**, Cambridge, Cambridge University Press, 2003, s. 94-108.
- Tuncay**, Aydın H. & **Özdeş**, Orhan & **Başpınar**, Recep, "İdarî Yargılama Usulü", *Yüzyıl Boyunca Danıştay (1868-1968)*, Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1968, s. 598-729.
- Total**, Erhan, *Dünyada ve Türkiye'de Ombudsmanlık*, Ankara, Adalet Yayınevi, 2014.
- Uçar**, İsmail, "İdare Hukukunda Kamu Gücü Ayrıcılığı Kavramı ve Bir Kamu Gücü Ayrıcılığı Olarak Hukuka Uygunluk Karinesi", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: XX, Sayı: 3, Yıl: 2016, s. 331-373.
- Uhlmann**, Felix, "Administrative Law", *Introduction to Swiss Law*, Editör: Marc **Thommen**, Berlin, Carl Grossmann, 2018, s. 189-217.
- Uler**, Yıldırım, *İdarî Yargıda İptal Kararlarının Sonuçları*, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No. 281*, Ankara, Sevinç Matbaası, 1970.
- Ulusoy**, Ali, "Hukuk Devleti ve İdari Faaliyetlerin Gerekleri Yönünden Kazanılmış Hak Kavramı", *Ankara Barosu Hukuk Kurultayı*, Ankara, Ankara Barosu, 2004, s. 165-174.
- Ulusoy**, Ali, *Kamu Hizmeti İncelemeleri*, Ankara, Ülke Kitapları, 2004.
- Ulusoy**, Ali D., *Türk İdare Hukuku (Cilt I)*, Ankara, Yetkin Yayınları, 2017.
- Usman**, Yahya, *Kamu Görevlileri Disiplin Hukukunda İdari Usul İlkeleri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ankara, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.
- Wade**, William & **Forsyth**, Christopher, *Administrative Law*, Oxford, Oxford University Press, 2014.
- Webley**, Lisa & **Samuels**, Harriet, *Complete Public Law*, Oxford, Oxford University Press, 2018.

- Yasin**, Melikşah, İdarenin Yasama Tarafından Denetlenmesi, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2011.
- Yasin**, Melikşah, “Örf ve Adet Kuralları İle İdari Teamüllerin İdare Hukukundaki Yeri”, İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi, Cilt: 15, Sayı: 2, Yıl: 2012, s. 29-44.
- Yaşar**, Hasan Nuri, İdari Yargı Kararlarının Etkinleştirilmesi Arayışında İdari Yargı İdari Yargıç ve Yargısal Emir, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2013.
- Yayla**, Yıldızhan, İdare Hukuku, İstanbul, Beta Basım, 2010.
- Yayla**, Yıldızhan, “İdarenin Takdir Yetkisi”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt: 30, Sayı: 1-2, Yıl: 1964, s. 201 - 211.
- Yıldırım**, Ömer, İmar Hukukunda İdari İstikrar İlkesi ve Müesses Durumlar, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Isparta, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017.
- Yıldırım**, Ramazan, Türk İdarî Rejimi Dersleri (Cilt 1), Konya, Mimoza Yayınları, 2014.
- Yıldırım**, Turan & **Yasin**, Melikşah & **Kaman**, Nur & **Özdemir**, H. Eyüp & **Üstün**, Gül & **Tekinsoy**, Özge Okay, İdare Hukuku, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2016.
- Yılmaz**, Dilşat, “Alman İdari Usul Hukuku’nda İdari İşlemin İdare Tarafından Hükümsüz Kılınması “, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: XV, Sayı: 2, Yıl: 2011, s. 253-272.
- Yılmaz**, Dilşat, İdari İşlemde Başvuru Yollarının Gösterilmesi, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ankara, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007.
- Yılmaz**, Dilşat, “Türk İdare Hukuku’nda İdari İşlemin Kesinliği Üzerine Bir Değerlendirme: Kime Göre?, Ne İçin? Kesinlik”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: XXI, Sayı: 2, Yıl: 2017, s. 105-153.
- Yılmaz**, Ejder, “Usul Ekonomisi”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 57, Sayı: 1, Yıl: 2008, s. 243-274.
- Yılmaz**, Elif, Hukuki Güvenlik İlkesinin Bir Gereği Olarak Vergi Hukukunda Geriye Yürümezlik İlkesi, *Yayımlanmamış Doktora Tezi*, Ankara, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014.

- Yılmaz**, Elif, “İdari İşlemlerin Geriye Yürümezliği”, International Journal of Social Sciences and Education Research, Cilt: 1, Sayı: 4, Yıl: 2015, s. 1024-1036.
- Yılmaz Özel**, Nurcan, Adil Yargılanma Hakkı Kriterlerinin Türk İdari Yargılama Hukuku Açısından Muhtemel ve Gerçekleşen Etkileri, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2016.
- Yılmaz**, Yunus, İdare Hukukunda Hukukun Genel İlkeleri ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Uygulamaları, *Yayımlanmamış Doktora Tezi*, Ankara, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.
- Yücesoy**, Ayşe Aslı, İdari Yargılama Hukukunda iptal Davalarında Menfaat, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2016.
- Zabunoğlu**, Yahya Kazım, İdare Hukuku (Cilt 1), Ankara, Yetkin Yayınları, 2012.
- Zevkliler**, Aydın & **Ertaş**, Şeref & **Havutçu**, Ayşe & **Gürpınar**, Damla, Medeni Hukuk (Temel Bilgiler), Ankara, Turhan Kitabevi, 2012.

Esengöl ALBAYRAK SEKBAN

Samsun Bölge İdare Mahkemesi
4. İdari Dava Dairesi Üyesi

**İDARİ YARGIDA
DAVA AÇMA SÜRELERİ
VE
GENEL ESASLARI**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İdari Yargıda Dava Açma Süreleri ve Genel Esasları

Esengöl Albayrak Sekban

Hukuk Yayınları Dizisi – 2736

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 20 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Ağar, S., "Vergi Davalarının Hukuki Niteliği" <www.idare.gen.tr/agar-vergidavalari.htm>
- Akdoğan, Abdurrahman, Vergi Hukuku ve Türk Vergi Sistemi, (Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 9. baskı), Gazi Kitabevi, Ankara 2009.
- Akıllıoğlu, T., "Bireyin Yönetmel İşlemler Karşısında Korunması ve Yönetim Hukukumuz", *Amme İdaresi Dergisi*, 1981/14, (3), 37-56.
- Akıllıoğlu, T., "Kamu Yararı Kavramı Üzerine Düşünceler", *Amme İdaresi Dergisi*, 1991/24, (2), 11-22.
- Akıncı, Müslüm, İdari Yargıda Adil Yargılanma Hakkı, Turhan Kitabevi Yayınları, Ankara 2008.
- Akyılmaz, Bahtiyar, vd., Cemil, Türk İdari Yargılama Hukuku (2. baskı), Savaş Yayınevi, Ankara 2019.
- Akyılmaz, Bahtiyar, vd., Türk İdare Hukuku, (7. baskı), Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016.
- Alan, N., "İptal Davalarının Ön ve Esaslan Kabul Şartları", *Danıştay Dergisi*, 13, (50-51), 22-50.
- Armağan, R., "Yönetmel Yargıda Vergi Davalarının Hukuki Niteliği: Tam Yargı –İptal Davası Tartışmaları", *Optimum Ekonomi ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 2015/2, (1), 127-145.
- Atay, Ender Ethem, İdare Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara 2006.
- Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, "İdarenin İşlemleri Karşısında Bireyin Korunması Hakkında Karar", (Çev: İhsan Kuntbay), *Amme İdaresi Dergisi*, 1978/11, (4), 3-11.
- Ayanoğlu, Taner, Bireysel İdari İşlemlere Karşı Dava Açma Süresinin Başlangıcı (1. baskı), On İki Levha Yayınları, İstanbul 2017.
- Bayraktar, Tuğba, Koyuncu, Nuran, "Adil Yargılanma Hakkı", *2. International Congress on Political, Economic and Social Studies (ICPESS)*, 19-22 May 2017, 161-177.
- Bilici, Nurettin, Vergi Hukuku, (Güncelleştirilmiş ve Geliştirilmiş 26. bası), Seçkin Yayınevi, Ankara 2011.

- Candan, T., "İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 10 ve 11. Maddelerinde 4001 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikler-II", *Yaklaşım Dergisi*, Nisan 1995, (28), 14-20.
- Candan, Turgut, İdari Yargılama Usul Kanunu, (5. baskı), Adalet Yayınevi, Ankara 2012.
- Çayan, Gökhan, Adil Yargılanma Hakkı, Legal Yayıncılık, İstanbul 2016.
- Çınar, S., "Görevsiz Adli Yargı Yerine Başvurulması Üzerine İdari Dava Açma Süresi Sorunu", *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2008/3, (2), 201-214.
- Çırakman, Erol, "İdari Davalarda Süre", İdare Hukuku Ve İdari Yargı İle İlgili İncelemeler I, Danıştay Yayınları, Ankara 1976.
- Demirkol, Selami ve Bereket Baş, Zuhul, İdari Yargıda Dava Açma ve Davaların Takip Usulü, (2. bası), Beta Yayınları, İstanbul 2001.
- Derdiman, Cengiz, İdare Hukuku, (3. baskı), Alfa Aktüel Yayınları, Bursa 2010.
- Duran, L., "İdari Kazada Dava Açma Müddeti (İdari Müruru Müddet)", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 1945/11, (1-2), 238-263.
- Duran, L., "İdari Müracaatlar ve Bunlar Karşısında İdarenin Sükutu Meselesi", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 1946/12, 130-199.
- Erdoğan, M., "2577 sayılı Yasanın 10'uncu Maddesinde Düzenlenen "İdari Başvuru" Üzerine Bir İnceleme", *Beklenen Mahalli İdareler Dergisi*, Kasım 2012/22, (219), 8-16.
- Ergül, Ergin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Uygulaması, (2. baskı), Yargı Yayınevi, Ankara 2004.
- Erkut, Celal ve Soybay Selçuk, Anayasa ve İdari Yargılama Hukukuna İlişkin Kanunlar, (Yenilenmiş 5. bası), Beta basım Yayın Dağıtım A.Ş., İstanbul 2001.
- Erkut, C., "İ.Y.U.K. Çerçevesinde İdari Dava Türleri ve Bazı Usuli Değişiklikler", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 51(1-4), 221-235. <dergipark.org.tr > (Erişim:28.12.2019)
- Ertuğ, Hasan Refik, İdare Hukuku Dersleri I İdare'nin Denetlenmesi (Ek: Devleti İlgilendiren Uyuşmazlıklar), Ar Basımevi, Ankara 1947.
- Evren, Ç. C., "İdarenin Sorumluluğunu Etkileyen Neden Olarak Mücbir Sebep", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2010/14, (1), 263-297.
- Giritli, İsmet ve Bilgen, Pertev, Gerekçeli ve İçtihatlı Yeni Danıştay Kanunu, Sulhi Garan Matbaası, İstanbul 1965.

- Giritli, İsmet, vd., İdare Hukuku I, Der Yayınları, İstanbul 1998.
- Gök, Özgecan, Gümrük Vergisinden Kaynaklanan Uyuşmazlıklar, Yetkin Yayınları, Ankara 2019.
- Gölcüklü, F., "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde 'Adil Yargılanma'", *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi Dergisi*, (İlhan Öztrak'a Armağan), Ocak-Haziran 1994/49, (1-2)
- Gözler, Kemal, İdare Hukuku C.1, (Güncellenmiş 3. baskı), Ekin Yayınevi, Bursa 2019.
- Gözler, Kemal, İdare Hukuku Dersleri, (Güncelleştirilmiş 8. baskı), Ekin Yayınevi, Bursa 2009.
- Gözübüyük, A. Şeref ve Tan, Turgut, İdare Hukuku, C.2, İdari Yargılama Hukuku, (Güncelleştirilmiş 4. bası), Turhan Kitabevi, Ankara 2010.
- Gözübüyük, A. Ş., "İdari Yargıda Dava Açma Süresi", *Amme İdaresi Dergisi*, 1969/2, (4), 3-20.
- Gözübüyük, A. Şeref, Yönetmelik Yargı, (28. baskı), Turhan Kitabevi, Ankara 2009.
- Gül, İ., "Danıştay Kararlarında 'Kamu Yararı' Kavramı", *Ankara Barosu Dergisi*, 2014/2, 535-550.
- Gürbüz, Reşit, İdare Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara 2011.
- İnceoğlu, Sibel, İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlarında Adil Yargılanma Hakkı, (4. bası), Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş., İstanbul 2013.
- Kalabalık, Halil, İdare Hukukunun Temel Kavram ve Kurumları, (5. baskı) Sayram Yayınları, Konya 2014.
- Kalabalık, Halil, İdari Yargılama Usulü Hukuku, (Gözden Geçirilmiş, Sadeleştirilmiş, Güncellenmiş ve Genişletilmiş 2. baskı), Değişim Yayınları, İstanbul 2006.
- Kanlıgöz, C., "İdari İşlemlerde Yazılı Bildirim", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 1988/40, (1), 173-192. <<https://dergipark.org.tr/tr/pub/auhfd/issue/42714/515383>>
- Kaplan, Gürsel, İdari Yargıda Dava Açma Süreleri, (Güncelleştirilmiş 3. bası), Turhan Kitabevi, Ankara 2011.
- Karahaoğulları, O., <https://docplayer.biz.tr/77181-Zimni-retten-sonra-gelen-acik-yanitlarda-dava-acma-suresi-ictihat-degerlendirmesi-onur-karahanogullari.html>.

- Karavelioğlu, Celal, İdari Yargılama Usulü Kanunu (C.1), Top-Kar Matbaacılık, Trabzon 1993.
- Kaşıkcı, N., *Vergi Usul Hukukunda Hata ve Düzeltme*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi, Maliye Anabilim Dalı, İstanbul, 2011.
- Kaya, C., “İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 10. Maddesi Uyarınca İdareye Yapılan Her Yeni Müracaatın Dava Açma Süresini Canlandırması”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 2010/68, (1-2), 61-75.
- Kemal, Gözler ve Kaplan, Gürsel, İdare Hukuku Dersleri, (15. baskı), Ekin Basın Yayın Dağıtım, Bursa 2014.
- Kılıç, Ramazan, Şekerci, Demet, “Türk Vergi Hukukunda Mücbir Sebep ve Zor Durum”, 844-870. <http://www.maliyesempozyumu.org/wp-content/uploads/2017/10/Maliye_Sempozyumu_30_843_870.pdf> Erişim: 17.12.2019
- Kuru, Baki, vd., Medeni Usul Hukuku, (Değiştirilmiş 20. baskı), Yetkin Yayınları, Ankara 2009.
- Nohutçu, Ahmet, İdare Hukuku, Savaş Kitabevi, Ankara 2008.
- Nohutçu, Ahmet, İdari Yargı, (15. baskı), Savaş Yayınevi, Ankara 2019.
- Onar, Sıddık Sami, İdare Hukukunun Umumi Esasları C.3, (3. baskı), İsmail Akgün Matbaası, İstanbul 1966.
- Öncel, Mualla, vd., Vergi Hukuku, (Gözden Geçirilmiş Değişiklikler İşlenmiş 17. bası), Turhan Kitabevi, Ankara 2009.
- Özay, İl Han, Devlet İdari Rejim ve Yargısal Korunma, Filiz Kitabevi, İstanbul 1986.
- Özay, İl Han, Günışığında Yönetim, Filiz Kitabevi Basım, İstanbul 2017.
- Sancakdar, Oğuz, vd., İdare Hukuku, (Genişletilmiş ve Güllenmiş 5. baskı), Seçkin Yayınları, Ankara 2015.
- Serter, Yusuf Sertaç, İdari Uyuşmazlıkların Çözümünde Yargı Dışı Bir Araç Olarak İdari Başvurular, Adalet Yayınevi, Ankara 2015.
- Sezginer, M., “İdari Makamların Sükutu Üzerine Açılan Davalarda Süre” *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Şakir Berki'ye Armağan, 1996/5, (1-2),
- Şahin, M. E., “Fransız İdare Hukukunda Yapılan Reform Bağlamında Zımni Kabul Müessesesi”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 2016/127, 157-192.
- Tahtalı, M. B., “Türk Hukukunda Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnemeleriyle Kamu Görevinden İhraç Edilen Personelin OHAL İşlemleri

- İnceleme Komisyonu Sonrasında İdari Yargıya Başvurma Süresi Sorunu", *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2019/10, (2), 728-744
- Taşkın, M., "Adli Tatilin Yargısal Verimliliğine Etkisi", *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, 2015/0, (5), 727-760.
- TBMM Tutanak Dergisi, Dönem 21, Yasama Yılı 3, C.70, 131. Bileşim, S.737.
- Uçar, İ., "İdare Hukukunda Kamu Gücü Ayrıcılığı Kavramı ve Bir Kamu Gücü Ayrıcılığı Olarak Hukuka Uygunluk Karinesi", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2016/20, (3), 331-373.
- Versan, Vakur, İdare Hukuku (Genel Esaslar ve Türkiye Cumhuriyetinin İdari Teşkilatı), (2. baskı), Harp Akademileri Basımevi, İstanbul 1977.
- Yaşar, Hasan Nuri, İdare Hukuku, Der Kitabevi, İstanbul 2014.
- Yayla, Yıldızhan, İdare Hukuku, Filiz Kitabevi, İstanbul 1985.
- Yenice, Kazım ve Esin, Yüksel, İdari Yargılama Usulü (Açıklamalı –İzahatlı Notlu), C.I, Arısan Matbaacılık, Ankara 1983.
- Yerci, Cahit, Gümrük Hukuku ve Davaları, Seçkin Yayınevi, Ankara 2019.
- Yerlikaya, G. K., "Türk Vergi Hukukunda Mücbir Sebep Halinin Dava ve Temyiz Süresini Durdurup Durdurmayacağı Sorunu", *Yalova Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2012, (1), 43-56.
- Yıldırım, Turan, vd., İdare Hukuku, (Güncellenmiş 6. baskı), 12 Levha Yayıncılık, İstanbul 2016.
- Zabunoğlu, Yahya Kazım, "İdari Yargıda Dava Açma Süresi", I. Ulusal İdare Hukuku Kongresi, Birinci Kitap, İdari Yargı, 1-4 Mayıs 1990, Danıştay Yayını, Ankara 1991.
- Zabunoğlu, Yahya Kazım, İdare Hukuku (C.2), Yetkin Yayınları, Ankara 2012.

İnternet Kaynakları:

TBMM <<http://www.tbmm.gov.tr/d21/2/2-1011.pdf>>

«TDK, Büyük Türkçe Sözlük»

<<https://www.worldometers.info/coronavirus/>> Erişim:15.07.2020

<<https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/tr/covid-19-yeni-koronavirus-hastaligi-nedir>> Erişim:15.07.2020

Dr. Gökhan TANERİ
Bursa Hakimi

İDDİANAMENİN İADESİ

2. Baskı

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İddianamenin İadesi

Gökhan Taneri

Hukuk Yayınları Dizisi – 2910

İkinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 68 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.

İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde

No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0 312 395 85 71

Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Akyürek, Güçlü (2012) Ceza Yargılamasında Hukuka Aykırı Delillerin Değerlendirilmesi Sorunu, TBB Dergisi, Sa. 102, S. 61-82,
- Aydın, Murat(2006) İddianamenin Unsurları ve İadesi, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. X, Sa. 1,2, S. 367-416,
- Balcı, Murat (2012) Delillerin, Suçun İşlendiği Hususunda Yeterli Şüphe Sebebi Oluşturması (CMK m.170/2), *Terazi* Aylık Hukuk Dergisi, Sa. 72, S.10-15,
- Bıçak, Vahit(2018) **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 4. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınevi,
- Britannica Concise Encyclopedia (2007) Encyclopedia Britannica Inc. Babylon 8.0,
- Cebe, Abdurrahman (2011) Türk Ceza Hukukunda Hakaret Suçu (5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Madde 125, 130) **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Bahçeşehir Üniversitesi İstanbul,
- Cengiz, Serkan/Demirağ, Fahrettin/Ergül, Teoman,/Mc Bride, Jeremy /Tezcan, Durmuş (2008) **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Ceza Yargılaması Kurum ve Kavramları**, Türkiye Barolar Birliği, Ankara: Şen Matbaa,
- Centel, Nur/Zafer, Hamide (2005) Ceza Muhakemesi Hukuku, 5271 sayılı Yeni Ceza Muhakemesi Kanunu ve İlgili Mevzuata Göre Yenilenmiş, 3. Baskı,
- Çalışkan, Suat(2014) Ceza Yargılamasında Beraat Kararı ve Uygulaması, Ankara: Adalet Yayınevi,
- Çınar, Ali Rıza (2004) Hukuka Aykırı Kanıtlar, TBB Dergisi, Sa. 55, S. 31-64,
- Çolak, Halûk/Taşkın, Mustafa (2005) Açıklamalı-Karşılaştırmalı-Uygulamalı Ceza Muhakemesi, Ankara: Seçkin Yayınevi,
- Dülger, Murat Volkan(2014) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Gafgen Kararı Bağlamında Ceza Muhakemesinde İşkence ile Elde Edilen Delillerin Kullanımı Sorunu, TBB Dergisi, Sa. 111, S. 325-410,

- Elmacı, Şerafettin (2011) Suçsuzluk Karinesi, Adalet Dergisi, Sa. 41, Sa. 133-148,
- Elmas, Birsen(2016) Yargıtay Kararları Işığında İddianamenin İadesi, TAAD, Sa. 28, S. 207-234,
- Fırat, Bircan(2012) “Medeni Yargılama Hukukuna Göre Hukuka Aykırı Yollarla Elde Edilen Kanıtların İspat Kuvveti” *HUKAB, Hukuk, Kültür, Sanat Edebiyat Dergisi*, Ekim-Aralık 2012, Sayı 3.
- Gençcan, Ömer Uğur (2010) Boşanma Tazminat ve Nafaka Hukuku, Ankara: Yetkin Basımevi,
- Gökcan, H.Tahsin (2012) Cumhuriyet Savcısının Delilleri Değerlendirme Yetkisi ve Yargıtay Uygulaması, Ankara Barosu Dergisi, Sa. 1.
- Gültekin, Özkan İddianame Yerine Geçen Belgeler İddianamenin İadesine Konu Olabilir mi?
- http://www.yayin.adalet.gov.tr/adalet_der_gisi/sayi37/08%20-0%C3%96ZKAN%20G%C3%9CLTEK%C4%B0N.pdf
- Hakeri, Hakan/Ünver, Yener (2015) **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 15. Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi,
- Hammarberg, Thomas, Avrupa İnsan Hakları, “Türkiye’de Adalet Yönetimi ve İnsan Haklarının Korunması” başlıklı 10 Ocak 2012 tarihli rapor,
- *Kahraman, Erkut Güçlü (2016) Cumhuriyet Savcısının Asliye Ceza Mahkemelerindeki Duruşmalara Katılmamasının Ceza Muhakemesi Sistematiği ve Adil Yargılanma Hakkı Açısından İncelenmesi, Ceza Hukuku Dergisi, Sa. 30, S. 207-226
- Kara, Eyüp (2012) Lekelenmeme Hakkı, Adalet Dergisi, Sayı :43, S.257/266,
- http://www.yayin.adalet.gov.tr/adalet_der_gisi/sayi43/8eyup.pdf erişim: 12.02.2012.
- Karakurt, Ahu (2009) Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda İddianamenin İadesi, TBB Dergisi, Sa. 82, S. 1-31,
- Kunter, Nurullah/Yenisey, Feridun/ Nuhoglu, Ayşe, (2008) Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul: Beta Basım A.Ş.
- *Nowlin Jack Wade (2011) “The Exclusionary Rule I and II” http://www.olemiss.edu/depts/ncjrl/pdf/September%202011%20Comp%20Search%20and%20Seizure/D16_Exclusionary_Rule.pdf erişim: 10.05.2012.

- Parlar, Ali/Hatipoğlu, Muzaffer/Yüksel, E. Güngör Deliller Çapraz Sorğu ve İspat, Ankara: Yayın Matbaacılık Ticaret İşletmesi,
- Roxin, Claus (Çev. ÜNVER Yener) (2005) “İspat Hukukunun Esasları” İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Yıl: 4, Sayı 8, Güz 2005/2, s. 265-289. (Orjinal ROXIN Claus. Strafverfahrensrecht-Juristische Kurz-Lehrbücher., 25. Auflage, München 1998 çevirisidir.)
- Özar, Süleyman (2007) İddianamenin İadesi Tespitler, Sorunlar ve Öneriler, Adalet Dergisi, S.28, s. 323-339,
- Özbek, V. Özer (2006) Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara: Seçkin Yayınevi,
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar(2019) Ceza Muhakemesi Hukuku, 12. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınevi,
- Özen, Mustafa(2009) Kamu Davası Açma Konusunda Benimsenen İlkeler, Cumhuriyet Savcısının Takdir Yetkisi ve İddianamenin İadesi, Ankara Barosu Dergisi, Sa. 3, S. 17-28,
- Özkol, Mustafa Deren(2019) Ceza Muhakemesinde İddianamenin İadesi Kurumu, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku ABD., **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**,
- Öztürk, Bahri/Erdem, M. Ruhan (2007) Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, Yeni Ceza Muhakemesi Kanuna Göre Yenilenmiş 11. Baskı, Ankara: Seçkin Kitabevi,
- Öztürk, Bahri/Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Sırma, Özge/Kırıt, Yasemin Saygılar/Özaydın, Özdem/Akcan, Esra Alan/Erden, Efser(2018) Ceza Muhakemesi Hukuku, 5. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınevi,
- Selçuk, Engin, Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul Üniversitesi, Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi, <http://auzefkitap.istanbul.edu.tr/kitap/kok/cezamuhukau204.pdf> erişim: 12/01/2021
- Soyaslan, Doğan (2003) “Hukuka Aykırı Deliller”, AÜEHFD., C. VII, Sa. 3-4, S. 9-26, s. 15, 26.
- Şahin, Cumhur (2007) **Ceza Muhakemesi Hukuku I**, Ankara: Seçkin Yayınevi,
- Şahinkaya, Yalçın (2008) **Suçsuzluk Karinesi**, Ankara: Seçkin Yayınevi,
- Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Önok, Murat (2019) Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, 17. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınevi,

- Turhan, Faruk (2006) Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, Asil Yayın Dağıtım Ltd. Şti.,
- Uslu, Z. Özen İnci (2012) Cumhuriyet Savcısı, Meşru Savunma Koşullarının Mevcut Olduğu Gerekçesiyle Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar Verebilir mi? *Terazi Aylık Hukuk Dergisi*, Yıl: 7, Sa.72, S. 58-62,
- Ünver, Yener/Hakeri, Hakan (2010) Ceza Muhakemesi Hukuku, Güncel Yargıtay Kararlarıyla Genişletilmiş 3. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınevi,
- Yavuz, Mehmet (2012) “Ceza Muhakemesinde İspat Sorunu” *TAAD*, Yıl:3, Sayı:9 (20 Nisan 2012)
- Yenisey, Feridun/Nuhoğlu, Ayşe (2019) **Ceza Muhakemesi Hukuku, 6. Baskı**, Ankara: Seçkin Yayınevi,
- Yurtcan, Erdener(2017) Ceza Yargılaması Hukuku, 14. Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi,

İKTİSADİ VE MALİ SORUNLAR ÜZERİNE İNCELEMELER

EDİTÖR

Dr. Yasin ERTÜRK

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İktisadi ve Mali Sorunlar Üzerine İncelemeler

Editör: Yasin Ertürk

Hukuk Yayınları Dizisi – 2956

Birinci Baskı : Eylül 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 51 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

İKİNCİ BÖLÜM

ESNEK VE DÜZENLİ FONKSİYONEL FORMLARIN İKTİSATTA KULLANIMI

Dr. Ünal ERYILMAZ*

1. Giriş

Neoklasik teoride tüketici davranışlarının analizinde ilk adım tüketici tercihlerinin temsili için en uygun fonksiyonel yapıyı belirlemektir. Stone (1954)'un tüketici teorisinin öngördüğü koşulları taşıyan bir talep fonksiyonları sistemi türetilip bunu İngiliz tüketicilerinin talep davranışlarını tahmin etmede kullandığı çalışması bu alanda alternatif özellikler ve fonksiyonel biçimlerin geliştirilmesine kapı aralamıştır. Barnett (1979)'un ortaya koyduğu gibi, bireysel tüketici sistemleri üzerinden integral alınabilmesinin gerektirdiği katı koşullar nedeniyle tüketici talep sistemlerinin mikro ekonomik özelliklerinden sadece birkaçı makro düzeyde toplulaştırılmış talep sistemlerine taşınmaktadır. Tüketici teorisinden kaynaklı toplulaştırma (*aggregation*) sorunu farklı fonksiyonel formların kullanılmasını gerekli kılmaktadır. Dualite Teorisinin uygulanması ve literatürde giderek artan bir araştırma alanı bulan esnek fonksiyonel formlar bilhassa makro düzeyde toplulaştırılmış tüketici tercihlerinin temsili konusunda, parametre uzayı ve veri setinin özelliklerine bağlı olarak geniş bir seçenek imkanı sunmaktadır. Bu itibarla esnek fonksiyonel formların kullanımı mikro iktisattan makro iktisada geçiş olanağı sağlar. Caves ve Christensen (1980), esneklik (*flexibility*) özelliğini önceden belirlenmiş bir temel noktada fiyat ve gelir esnekliklerine yönelik a-priori kısıtlar öngörmeksizin tüketici tercihlerini temsil

---

* Dr., Hazine ve Maliye Bakanlığı, E-posta: unaleryilmaz@yahoo.com, ORCID: 0000-0002-9056-4963

Kaynakça

Anderson, R. W. (1980). Some Theory of Inverse Demand for Applied Demand Analysis. *European Economic Review*, 14(3), 281-290.

Barnett, W. A. (1979). Theoretical Foundations for the Rotterdam Model. *Review of Economic Studies*, 46, 109-30.

Barnett W. A. & Jonas, A. (1983). The Muntz-Szatz Demand System: An Application of a Globally Well Behaved Series Expansion. *Economic Letters*, 11, 337-42.

Barnett, W. A. (1983). The Flexible Laurent Demand System. Proceedings of the 1982 American Statistical Association Meetings.

Barnett, William A. (1983). New Indices of Money Supply and the Flexible Laurent Demand System. *Journal of Business & Economic Statistics*, 1(1), 7-23

Barnett, W. A. & Lee, Y. W. (1985). The Global Properties of the Minflex Laurent, Generalized Leontief, and Translog Flexible Functional Forms. *Econometrica*, 53(6), 1421.

Barnett W. A. & Yue, P. (1988). Semiparametric Estimation of the Asymptotically Ideal Model: the AIM Demand System. In: *Nonparametric and Robust Inference, Advances in Econometrics*, G. Rhodes & T. Fomby (Eds.), 7, 229-51.

Barnett, W. A., Geweke, J. & Wolfe, M. (1991). Semiparametric Bayesian Estimation of the Asymptotically Ideal Production Model. *Journal of Econometrics*, 49(1-2), 5-50.

Barnett, W. A., Lee, Y. W. & Wolfe, M. (2004). The Global Properties of the Two Minflex Laurent Flexible Functional Forms. In: *Functional Structure and Approximation in Econometrics*, W. A. Barnett, & J. M. Binner (Eds.). Emerald Group Publishing Limited, Bingley, 141-157.

Barnett, W. A. (2004). Functional Structure and Approximation in Econometrics. Emerald Group Publishing Limited, Bingley.

Barnett, W. A. & Usui, I. (2006). The Theoretical Regularity Properties of the Normalized Quadratic Consumer Demand Model, MPRA Paper No. 410.

Berndt, E. R. & Khaled, M. S. (1979). Parametric Productivity Measurement and Choice among Flexible Functional Forms. *Journal of Political Economy*, 87(6), 1220-1245.

Caves, D. W. & Christensen, L. R. (1980). Global Properties of Flexible Functional Forms. *The American Economic Review*, 70(3), 422-432.

Christensen, L. R., Jorgenson, D. W. & Lau, L. J. (1971). Conjugate Duality and the Transcendental Logarithmic Production Function. *Econometrica*, 39, 255-56.

Conniffe, D. (2007). A Note on Generating Globally Regular Indirect Utility Functions. *The B. E. Journal of Theoretical Economics*, 7(1), Article 2.

Deaton, A. (1979). The Distance Function and Consumer Behaviour with Applications to Index Numbers and Optimal Taxation. *Review of Economic Studies*, 46(3), 391-405.

Deaton, A. & Muellbauer, J. (1980). An Almost Ideal Demand System. *The American Economic Review*, 70(3), 312-326

Deaton A. & Muellbauer J. (1980). *Economics and Consumer Behavior*. Cambridge University Press.

Diewert, W. E. (1971). An Application of the Shephard Duality Theorem: A Generalized Leontief Production Function. *Journal of Political Economy*, 79, 461-507.

Diewert, W. E. (1973). Separability and a Generalization of the Cobb-Douglas Cost, Production, and Indirect Utility Functions. Research Branch, Department of Manpower and Immigration, Ottawa, Jan. 1973.

Diewert, W. E. (1974). Applications of Duality Theory. In: *Frontiers of Quantitative Economics*. M. D. Intriligator & D. A. Kendrick (Eds.), 176-99.

Feng, G. & Serletis, A. (2008). Productivity Trends in U.S. manufacturing: Evidence from the NQ and AIM Cost Functions. *Journal of Econometrics*, 142, 281-311

Gallant, A. R. (1984). The Fourier Flexible Form. *American Journal of Agricultural Economics*, 66(2), 204.

Gallant, A. R. (1981). On the Bias in Flexible Functional Forms and an Essentially Unbiased Form. *Journal of Econometrics*, 15(2), 211-245.

Heufer, J. & Hjertstrand, P. (2019). Homothetic Efficiency: Theory and Applications. *Journal of Business & Economic Statistics*, 37(2), 235-247.

Hicks, J. R. (1986). *A Revision of Demand Theory*. Oxford: Oxford University Press.

Huang, K. S. (1983). The Family of Inverse Demand Systems. *European Economic Review*, 23(3), 329-337

Moschini, G. & Vissa, A. (1992). A Linear Inverse Demand System. *Journal of Agricultural and Resource Economics*, 17, 294-302.

Serletis A. (2001). Flexible Functional Forms and Demand Systems. In: *The Demand for Money*. Springer, Boston, MA.

Serletis, A. & Shahmoradi, A. (2007). Flexible Functional Forms, Curvature Conditions, and the Demand for Assets. *Macroeconomic Dynamics*, 11(4), 455-486.

Serletis, A., Timilsina, G. & Vasetsky, O. (2011). International Evidence on Aggregate Short-Run and Long-Run Interfuel Substitution. *Energy Economics*, 33, 209-216.

Serletis, A. & Feng, G. (2015) Imposing Theoretical Regularity on Flexible Functional Forms. *Econometric Reviews*, 34(1-2), 198-227

Thomas, Darron. (2011). Money Demand, a Microeconomic - Semiparametric Approach: The Asymptotically Ideal Model (AIM). *SSRN Electronic Journal*. 10.2139/ssrn.1738073.

Uzawa, H. (1962). Production Functions with Constant Elasticities of Substitution. *The Review of Economic Studies*, 29(4), 291-299.

Wong, K. K. G. & McLaren, K. (2005). Specification and Estimation of Regular Inverse Demand Systems: A Distance Function Approach. *American Journal of Agricultural Economics*, 87(4), 823-834.

Wong, K. K. G. & McLaren, K. (2002). Regular and Estimable Inverse Demand Systems: A Distance Function Approach. Monash Econometrics and Business Statistics Working Papers 6/02, Monash University, Department of Econometrics and Business Statistics.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ERDEMLİ MALLARIN ERDEMİ VE PATERNALİST BİR AÇMAZ ÜZERİNE

Arkan YUSUFOĞLU**

1. Giriş

Erdemli mallar paternalist devlet müdahalesinin tüketici tercihleri üzerinde tezahür etmesi olarak tanımlanabilir. Musgrave tarafından maliye teorisine kazandırılan kavram (Musgrave, 1959:13) toplumsal açıdan faydalı ya da zararlı addedilen bu nedenle de tüketici/birey tercihlerini rağmen tüketimi desteklenen ya da caydırılan mal ve hizmetler olarak tanımlanabilir. Bu açıdan fuhuş ve fuhşun yapıldığı yer anlamında genel evler teoride erdemsiz mal olarak kabul edilmekte ve hem arz hem talep cephesinden caydırılması amaçlanmaktadır. Günümüzde fuhşa yönelik devlet müdahalesi yasaklayıcı, düzenleyici ve suç olmaktan çıkaran ya da yasal hale getiren düzenlemelerle yapılmaktadır. Bu müdahalede hukuki ahlakçılık ile paternalizm iç içe geçmektedir. Bireyin ahlaki açıdan daha iyi gelmesi ile ahlaki olarak yanlış kabul edilen bir şeyin ortadan kaldırılarak dünyayı daha iyi bir yer haline getirme arzusu arasındaki sınır belirsizdir. Türkiye’de mevzuatın konuyu düzenleyici yaklaşım şeklinde ele aldığı görülmekle birlikte uygulamada hukuki ahlakçı yasaklayıcı eğilim olduğu görülmektedir.

Bu çalışma seks işçisinin ya da toplumun ahlaki pozisyonunu, fuhşa yönelmenin ardındaki motivasyonu ve toplumun algısını

** Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, E-posta: arkan.yusufoglu@hbv.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5143-7152

Kaynakça

Artantaş, G. (2021). Bir Sapma Davranışı Olarak Fuhuş, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 70(1), 1-29.

Aşkın, Z. & Açıklan, N. (2011). Eril Devlet Söylemi Olarak Türk Fuhuş Tüzüğü. *Kadın/Woman*, 12(2), 45-63.

Baykotan, C. (2014). Human trafficking in Turkey: A feminist analysis. *Fe Dergi*, 6(2), 14-24.

Budin, S. (2008). *The Myth of Sacred Prostitution in Antiquity*. New York: Cambridge University Press.

Calabresi, G. (2017). *The Future of Law and Economics Essays in Reform and Recollection*. London: Yale University Press.

Cserne, P. & Desmarais-Tremblay, M. (2018). Merit Goods, TILEC Discussion Paper, DP 2018-008.

Çığ, M. İ. (2005). *Kur'an, İncil ve Tevrat'ın Sümer'deki Kökeni* (9. Baskı). İstanbul: Kaynak Yayınları.

Çoker, S. (2017). Dünyada ve Türkiye'de Seks İşçilerinin Sağlığı. *TTB Mesleki Sağlık ve Güvenlik Dergisi*, 17(65), 8-20.

De Marneffe, P. (2010). *Liberalism and Prostitution*. New York: Oxford University Press.

De Marneffe, P. (2013). Self Sovereignty and Paternalism. In: *Paternalism Theory and Practice*. C. Coons, C. & M. Weber (Eds.). New York: Cambridge University Press, pp. 56-73.

Ditmore, M. H. (2006). *Encyclopedia of Prostitution and Sex Work: Volume 1, A-N*. Westport: Greenwood Press.

Dworkin, G. (1972). Paternalism, The Monist. *Philosophy and Public Policy*, 56(1), 64-84.

Drowkin, G. (2005). Moral Paternalism. *Law and Philosophy*, 24, 305-319.

Dworkin, G. (2020), "Paternalism", The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Fall 2020 Edition), Edward N. Zalta (Ed.), URL = <<https://plato.stanford.edu/archives/fall2020/entries/paternalism/>>.

Feinberg, J. (1971). Legal Paternalism. *Canadian Journal of Philosophy*, 1(1), 105-124

Head, J. G. (1966). On Merit Goods. *Public Finance Analysis*, 25(1), 1-29.

Kirchgässner, G. (2017). Soft Paternalism, Merit Goods, and Normative Individualism, *Eur J Law Econ*, 43, 125-152.

Küntay, E. & Çokar, M. (2007). Ticari Seks Medya Dosyası, CETAD.

Le Grand, J. & B. New. 2015. *Government Paternalism: Nanny State or Helpful Friend?*. Princeton and Oxford: Princeton University Press.

McLure, C. E. (1968). Merit Wants: A Normatively Empty Box. *Public Finance Analysis*, 27(3), 474-483.

Merki Çoksezen, D. (2021). Fuhuş Suçu (TCK 227) (Doktora Tezi). T.C. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Musgrave, R. A. (1959). *The Theory of Public Finance: A Study in Public Economy*. New York: McGraw-Hill.

Musgrave RA (1987) Merit Goods. In: *A Dictionary of Economics*. J. Eatwell, M. Milgate & P. Newman (Ed.). Macmillan, London: The New Palgrave.

Primoratz, I. (1999). *Ethics and Sex*. London: Routledge.

Primoratz, I. (2012). Prostitution. In: *Encyclopedia of Applied Ethics* (2nd Edition). R. Chadwick (Ed.). San Diego: Elsevier Science Publishing Co Inc.

Scoccia, D. (2008). In Defense of Hard Paternalism. *Law and Philosophy*, 27, 351-381

Shiffrin, S. V. (2000). Unconscionability Doctrine, and Accommodation. *Philosophy & Public Affairs*, 29(3), 205-250.

Stiglitz, J. E. & Rosengard, J. K. (2015). *Economics of the Public Sector* (Fourth Edition). New York: W. W. Norton & Company Inc.

Thaler, R. & Sunstein, C. (2003). Libertarian Paternalism. *The American Economic Review*, 93(2), 175-179.

Trifiolis, K. (2014). Legalizing Prostitution: An Introduction. *Law School Student Scholarship*. 139

Ver Eecke, W. (1998). The Concept of a "Merit Good" The Ethical Dimension in Economic Theory and the History of Economic Thought or the Transformation of Economics Into Socio-Economics. *Journal of Socio-Economics*, 27(1), 133-153.

Ver Eecke, W. (2008). *Ethical Dimensions of the Economy*. Berlin: Springer.

Ver Eecke, W. (2013). *Ethical Reflections on the Financial Crisis 2007/2008: Making Use of Smith, Musgrave and Rajan*. Heidelberg: Springer.

Weitzer, R. (2010). Sex Work: Paradigms and Policies. In: *Sex For Sale Prostitution, Pornography, and the Sex Industry*. R. Weitzer (Ed.). New York: Routledge.

Weitzer, R. (2012). *Legalizing Prostitution from Illicit Vice to Lawful Business*. New York: New York University Press.

<https://www.haberturk.com/yasam/haber/534797-geneleve-kepce-vuruldu> (Erişim Tarihi: 08.09.2021).

<https://www.hurriyet.com.tr/bentderesi-nde-yikim-basliyor-15306931> (Erişim Tarihi: 08.09.2021).

<https://www.haberler.com/bentderesi-nde-genelevin-izleri-tamamen-siliniyor-4861806-haberi/> (Erişim Tarihi: 08.09.2021):

<http://www.radikal.com.tr/turkiye/ankarada-genelev-yikildi-kadinlar-isyanda-1020560/> (Erişim Tarihi: 08.09.2021).

<https://www.milliyet.com.tr/gundem/genelev-yikildi-hayat-kadinlari-sokakta-kaldi-1424973> (Erişim Tarihi: 08.09.2021).

<https://www.dha.com.tr/yurt/ankarada-genelev-yikildi-hayat-kadinlari-ortada-haber-195038> (Erişim Tarihi: 08.09.2021).

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/ankaranin-dogal-bitki-ortusu-fuhus-kartvizitleri-40235874> (Erişim Tarihi: 08.09.2021).

<https://www.hurriyet.com.tr/anti-fuhus-kartlari-40116593> (Erişim Tarihi: 08.09.2021).

<http://www.radikal.com.tr/turkiye/seks-iscisinin-bastirdigi-karta-pornografik-urun-cezasi-verildi-1257674/> (Erişim Tarihi: 08.09.2021).

<https://www.dunya.com/gundem/vergi-sampiyonu-manukyan-yuzunden-vergi-yasasi-degismisti-haberi-314539> (Erişim Tarihi: 08.09.2021).

<https://www.sozcu.com.tr/2019/ekonomi/1980den-bu-yana-ilk-kez-vergi-rekortmeninin-ismi-aciklanmadi-5461851/> (Erişim Tarihi: 08.09.2021).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİ DÖNEMİ (1876-1923) VE CUMHURİYET DÖNEMİ MALİYE POLİTİKALARI BAZI KARŞILAŞTIRMALAR

Nurullah ALTUN*

Tülin AKDOĞAN**

İbrahim AKDOĞAN***

1. Giriş

Osmanlı Devleti Maliyesi söz konusu edildiğinde gündeme genellikle son dönemdeki borçluluğu ile Tekâlif-i Şer'iyye (şer'î vergiler) ve Tekâlif-i Örfiye (örfî vergiler) vergi ayırımı ile aktarılan vergi sistemi gelmektedir. Fakat Osmanlı Devleti ve Maliyesi, sanılandan daha kurumsal, dinamik, değişen ve gelişen siyasi ve ekonomik şartlara uyum sağlayabilen esnekliği ile de önem arz eden bir sistematige sahiptir. Beylik döneminden itibaren özellikle adaleti gözeten vergi uygulamalarının öne çıktığı sistemli bir mali teşkilat kuran Osmanlı Devleti, İstanbul'un fethedilmesinden sonra beyliği, bir devlet teşkilatlanmasının gerektirdiği kanunilik çerçevesinde kurumsallaşmaya (memurların intisablarından terfi ve maaşlarına, görev sürelerine ilişkin şartlar vb.) dönüştürmek istediğinde, sistemleştirmeye esas aldığı ve teşkilatlandığı ilk birimlerden biri

---

* Dr. Öğr. Üyesi, Sakarya Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Maliye Bölümü, eposta: naltun@sakarya.edu.tr, ORCID: 0000-0003-2325-0769

** Öğretim Görevlisi, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Rektörlük, eposta: tulinakdogan@subu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1236-4552

*** Dr. Öğretim Görevlisi, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Kaynarca Seyfettin Selim Meslek Yüksekokulu, FinansBankacılık ve Sigortacılık Bölümü, eposta: iakdogan@subu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9029-8872

Kaynakça

Akkuş, Y. (2009). Osmanlı ve Avrupa'nın İktisat Politikaları Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz (XIV. ve XV. Asırlar). *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Maliye Araştırma Merkezi Konferansları*, 52. Seri.

Anbar, A. (2009). Osmanlı İmparatorluğu'nun Avrupa'yla Finansal Entegrasyonu: 1800-1914. *Maliye Finans Yazıları*, 84, 17-37.

Arslan, M. (2020). *Kamu Maliyesi*, http://web.harran.edu.tr/assets/uploads/other/files/birecik/files/Kamu_Maliyesi.pdf (Erişim Tarihi: 24.08.2021).

Bayartan, M. (2008). Osmanlı Şehirlerinde Vakıflar ve Vakıf Sisteminin Şehre Kattığı Değerler. *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, X-1, 157-175.

Çiçek, H. G. & Dikmen, S. (2015). Osmanlı Devleti'nde Bütçenin ve Bütçe Hakkının Tarihsel Gelişimi. *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(2), 83-98.

Çizakça, M. (2000). Osmanlı İmparatorluğu'nda İç Borçlanmanın Evrimi (XV. Yüzyıldan XIX. Yüzyıla). *Yeni Türkiye Dergisi Osmanlı Özel Sayısı: Ekonomi ve Toplum*, 32, 156-159.

Dikmen, N. (2005). Osmanlı Dış Borçlarının Ekonomik ve Siyasi Sonuçları. *İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 19(2), 137-159.

Dumrul, C. & Dumrul, Y. (2014). Osmanlı İmparatorluğu'nun Kapitalist Paternde Sanayileşmesinin Önündeki Engeller Üzerine Bir İnceleme. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 12(23), 146-170.

Erdem, E. (2006). Osmanlı Para Sistemi ve Tağşiş Politikası: Dönemsel Bir Analiz. *Bankacılar Dergisi*, 56, 10-28.

Genç, M. (1989), Osmanlı İktisadi Dünya Görüşünün İlkeleri, *Sosyoloji Dergisi*, 12(1), 175-185.

Giray, F. (2014). *Maliye Tarihi*. Bursa: Ekin Yayınevi.

Gözler, K. (2000). *Türk Anayasa Hukuku*, Bursa: Ekin Kitabevi Yayınları.

Gürdal, T., Altundemir, M. E. & Şanver, C. (2016). *Maliye Politikası*. Sakarya: Sakarya Yayıncılık.

Kalenderoğlu, M. (2011). *Kamu Maliyesi-Bütçe ve Borçlanma*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Kânûn-ı Esâsî 7 Zilhicce 1293 (1876). Memaliki Devleti Osmaniye, 96 – 97 – 98 – 99 – 100 – 101 – 102 – 103 – 104 – 105 -106 – 107. Maddeleri.

Karakoç, Y. (2013). Anayasal Vergilendirme İlkeleri Üzerine Bir Değerlendirme. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 15(Özel Sayı), 1259-1308.

Karaoğlu, Ö. (2013). Osmanlı İktisat ve Maliyesine Yerli Bir Yaklaşım: Mizan Gazetesi. *Bilgi, Ekonomi ve Yönetimi Dergisi*, 8(2), 191-207.

Kenanoğlu, M. M. (2013). *Vergi, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 43, 52-58.

Kıray, E. (1995). *Osmanlı'da Ekonomik Yapı ve Dış Borçlar*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Kuban, D. (1968). Anadolu-Türk Şehri. Tarihi Gelişmesi, Sosyal ve Fiziki Özellikleri Üzerinde Bazı Gelişmeler. *Vakıflar Dergisi*, 3, 53-73.

Mutlu, A. (2009). *Tanzimattan Günümüze Türkiye'de Vergileme Zihniyetinin Gelişimi*, Ankara: Maliye Bakanlığı Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı.

Osmanlı Tarihi Ansiklopedisi, *Maliye Teşkilatı*, <http://www.ehlisunnetbuyukleri.com/Osmanli-Tarihi-Ansiklopedisi/Detay/MALIYE-TESKILATI/396> (Erişim Tarihi: 03.01.2018).

Öner, E. (2001). *Mali Olaylar ve Düzenlemeler Işığında Osmanlı İmparatorluğu ve Cumhuriyet Döneminde Mali İdare*, Ankara: Maliye Bakanlığı Yayınları.

Özdemir, B. (2009). *Osmanlı Devleti Dış Borçları*. Ankara Ticaret Odası Yayını: Ankara.

Özdemir, B. (2010). *Osmanlı Devleti Dış Borçları*. Ankara: Maliye Bakanlığı Yayınları.

Özsoy, İ. (2000). Süleyman Sûdî'nin Osmanlı Mâliyesi ve Vergi Sistemi ile İlgili Görüş ve Tesbitleri. *Akademik Araştırmalar Dergisi* (Osmanlı Özel Sayısı), 4-5, 611-656.

Pamuk, Ş. (2000). *Osmanlı İmparatorluğu'nda Paranın Tarihi*. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Pamuk, Ş. (2007). *Osmanlı-Türkiye İktisadi Tarihi 1500-1914*, İstanbul: İletişim Yayınları.

Pamuk, Ş. (2014). *Osmanlı Ekonomisi ve Kurumları*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Pehlivan, O. (2012). *Kamu Maliyesi*. Trabzon: Murathan Yayınevi.

Pehlivan, O. (2016). *Devlet Bütçesi*. Trabzon: Celepler Matbaacılık.

Pınar, A. (2006). *Maliye Politikası Teori ve Uygulama*. Ankara: Naturel Yayıncılık.

Resmi Gazete (20.07.1961-10859). 09.07.1961 Tarih ve 334 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası.

Resmi Gazete (9.11.1982-17863). 18.10.1982 Tarih ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası.

Sabah (2020). *Kethüda Ne Demek? TDK'ya Göre Kethüda Sözlük Anlamı Nedir?*. <https://www.sabah.com.tr/tdk-anlami/kethuda-ne-demek-kethuda-tdk-sozluk-anlami> (Erişim Tarihi: 24.08.2021).

Sağbaş, İ. (2011). *Vergi Teorisi*. Ankara: Ece Matbaası.

Sahillioğlu, H. *Emîn*, TDV İslâm Ansiklopedisi internet sayfası, <https://islamansiklopedisi.org.tr/emin--gorev> (Erişim Tarihi: 24.08.2021).

Sarı, R. (2003), Kamu Harcamalarının Dünyada ve Türkiye'deki Gelişimi ve Türkiye'de Ulusal Gelir İle İlişkisi, *İktisat İşletme ve Finans*, 18. Yıl, 25-38.

Sudi, S. Defteri Muktesid, <https://katalog.marmara.edu.tr/eyayin/pdf/GNL34534.pdf> (Erişim Tarihi: 26.08.2021).

Şen, H. & Sağbaş, İ. (2016). *Vergi Teorisi ve Politikası* (2. Baskı). Ankara: Kalkan Matbaacılık.

Şen, H. (2003). Bir Parasal İstikrarsızlık Örneği: Osmanlı Devleti'nde Paranın Tağşişi. *Active Bankacılık ve Finans Dergisi*, 33, 1-13.

Şen, H., Yardımcıoğlu, M. ve Kar, M. (2007). Türkiye'de İç Borçların Gelişimi ve Yönetimi, https://www.researchgate.net/profile/Hueseyin_Sen4/publication/283119909_TURKIYE%27DE_IC_BORCLARIN_GELISIMI_VE_YONETIMI/links/562b7a2c08aef25a2441aea6/TUeRKIYEDE-IC-BORCLARIN-GELISIMI-VE-YOeNETIMI.pdf (Erişim Tarihi: 03.01.2018).

Şener, A. (1990). *Tanzimat Dönemi Osmanlı Vergi Sistemi*, İşaret Yayınları: 39. İstanbul: Damla Ofset.

Tabakoğlu, A. (1985). *Gerileme Dönemine Girerken Osmanlı Maliyesi*. İstanbul: Dergâh Yayınları.

Tabakoğlu, A. (2008). "İslam Ekonomisi", Dünya Bülteni, 23.06.2008, <http://www.dunyabulteni.net/islam-iktisadi-ve-politik-ekonomi/45494/islam-moral-ekonomisi-ve-islami-bankaciligin-acmazlari>, (Erişim Tarihi: 25.11.2017).

Uzunçarşılı, İ. H. (1988). *Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilatı*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Üzümcü, A. & Korkat, M. (2014). Türkiye'de Gelir Dağılımı Adaletsizliği ve Yoksullukla Mücadelede Sosyal Yardımların Gelişimi (2003-2012), *Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 5(8), 135-166.

Yereli, A. B., Köktaş, A. M. & Selçuk, I. Ş. (2015). Osmanlı İmparatorluğu'nda Ödeme Gücüne Göre Vergi Uygulamaları: 17. Yüzyıl İstanbul Kadı Sicilleri Üzerine Bir İnceleme. *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 8(1), 209-221.

Yıldırım, R. (2103). Türkiye'de Enflasyon Vergisi Üzerine Bir Deneme. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(4), 151-160.

Yılmaz, B. E. (2002). Osmanlı İmparatorluğu'nu Dış Borçlanmaya İten Nedenler ve İlk Dış Borç. *Akdeniz İ.İ.B.F. Dergisi*, 4, 186-198.

BEŞİNCİ BÖLÜM

AVRUPA BİRLİĞİ'NDE KARAR ALMA SÜREÇLERİNİN ORTAK VERGİLENDİRME POLİTİKASINA ETKİLERİ

Birol UBAY*

1. Giriş

Farklı üye ülke vergilendirme sistemleri AB iç pazarının işleyişi üzerinde önemli bozucu etkilere sahiptir. Bundan dolayı, hem üye ülkeler bazında ulusal vergi mevzuatlarının birbirine yakınlaştırılması hem de Birlik düzeyinde uyumlaştırılması önemli bir politik amaçtır. Bu kapsamda alınacak tedbirler, kurucu ve müteakip Antlaşmalarla belirlenen sınırlar içinde ve yetki ikamesi ilkesi doğrultusunda Birlik düzeyinde uygulanmaktadır.

Avrupa'nın ekonomik entegrasyonu için en önemli adımlardan biri olarak görülen bu vergisel önlemlerin yasal dayanağı ilk olarak Avrupa Ekonomik Topluluğunu (AET) kuran 1957 tarihli Roma Antlaşması ile oluşturulmuştur. Birlik vergi politikası, ilk başta, Tek Pazarın oluşturulmasının önündeki en önemli engellerin ve rekabet aksaklıklarının önüne geçmeye odaklanmıştır. Dahası, Avrupa Toplulukları kavramını bir sonraki aşamaya yani ekonomik ve siyasi bir birlik haline taşıyarak Avrupa Birliği'ni kuran 1992 tarihli Maastricht Anlaşması (Avrupa Birliği Anlaşması) ve 2009 tarihli Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma (Lizbon Antlaşması) ile vergilendirme politikasına verilen önem artarak devam etmiştir.

AB'nin temelini atıldığı ilk yıllardan günümüze kadar geçen sürede, Birlik düzeyinde vergilendirme mevzuatı ile ilgili yapılan düzenlemeler üye ülkelerin milli gelirleri, bütçeleri ve siyasi tercihleri

---

* Dr., Gelir Uzmanı, Gelir İdaresi Başkanlığı, E-posta: bir.ubay@gmail.com, ORCID: 0000-0001-8855-3897

Kaynakça

Borchardt, K. D. (2017). *The ABC of EU Law*. European Commission, Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Carrera, S. & Guild, E. (2015). Implementing the Lisbon Treaty Improving the Functioning of the EU on Justice and Home Affairs, European Parliament Directorate General for Internal Policies Policy Department C: Citizens' Rights and Constitutional Affairs.

Council Directive (EU) 2015/2376 of 8 December 2015 amending Directive 2011/16/EU as regards mandatory automatic exchange of information in the field of taxation, Official Journal of the European Union, L 332/1.

Council Directive (EU) 2017/2455 of 5 December 2017 amending Directive 2006/112/EC and Directive 2009/132/EC as regards certain value added tax obligations for supplies of services and distance sales of goods, OJ L 348, 29.12.2017.

Council Directive (EU) 2016/1164 of 12 July 2016 laying down rules against tax avoidance practices that directly affect the functioning of the Internal Market (ATAD1) OJ L 193, 19.7.2016, p. 1–14 and Council Directive (EU) 2017/952 of 29 May 2017 amending Directive (EU) 2016/1164 as regards hybrid mismatches with third countries (ATAD2) OJ L 144, 7.6.2017.

Council Regulation (EU) 2017/2454 of 5 December 2017 amending Regulation (EU) No 904/2010 on administrative cooperation and combating fraud in the field of value added tax, OJ L 348, 29.12.2017, p. 1– 6; Council Regulation (EU) 2018/1541 of 2 October 2018 amending Regulations (EU) No 904/2010 and (EU) 2017/2454 as regards measures to strengthen administrative cooperation in the field of value added tax, OJ L 259, 16.10.2018, p. 1–11; Agreement between the European Union and the Kingdom of Norway on administrative cooperation, combating fraud and recovery of claims in the field of value added tax, OJ L 195, 1.8.2018.

Dąbroś, W. & Kudła, J. (2020). The voting of EU members for common consolidated corporate tax base and the tax benefits. *Central European Economic Journal*, 7(54), 56-71

Dourado, A. P. (2014). No Taxation without Representation in the European Union: Democracy, Patriotism and Taxes. (Ed.: C. Brokelind). In: Principles of Law: Function, Status and Impact in EU Tax Law, IBFD, ISBN 978-90-8722-260-4 (eBook).

EU2020HR, Council of the European Union, <https://eu2020.hr/Home/Custom?code=CouncilEU>. (Erişim Tarihi: 31.01.2021).

Eur-lex (2016). Flexibility in EU decision-making: passerelle clauses, brake clauses and accelerator clauses, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:ai0019&from=EN>.

European Commission, A gradual transition to more efficient and democratic decision-making in EU tax policy - Questions and Answers, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/MEMO_19_224, (Erişim Tarihi: 01.02.2021)

European Commission (2019). Communication From The Commission to the European Parliament, The European Council And The Council Towards a more efficient and democratic decision making in EU tax policy, Strasbourg, 15.1.2019 COM(2019) 8 final.

European Commission (2018). *Tax Policies in the European Union 2018 Survey*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Parliament (b). Passerelle clauses in the EU Treaties: Opportunities for more flexible supranational decision-making, [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_STU\(2020\)659420](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_STU(2020)659420) (Erişim Tarihi: 01.02.2021).

European Parliament (2018), The EU legal system and decision-making procedures, Fact Sheets on The European Union, European Parliament-Unit for Coordination of Editorial and Communication Activities.

European Parliament (a). Supranational decision-making procedures, <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/8/supranational-decision-making-procedures>, (Erişim Tarihi:20.01.2021).

Heinemann, F. (2019). Majority Voting on Taxation Could Prove Explosive for European Integration, EconPol Opinion 18, May 2019.

(Erişim Tarihi: 03.02.2021), https://www.econpol.eu/opinion_18, (Erişim Tarihi: 03.02.2021).

Ismar, R. & Haussner, M. (2016). Inclusion of Consumption into the EU ETS: The Legal Basis under European Union Law, *RECIEL* 25 (1) 2016. ISSN 2050-0386, ss: 69-80.

EUToday, The Three Pillars, <https://pages.uoregon.edu/euro410/eutoday/organizations.php?menu> (Erişim Tarihi 20.06.2021).

Kaye, T. A. (2017). Direct Taxation in the European Union: from Maastricht to Lisbon, *Fordham International Law Journal*, 35(5),

Koehler, K. (2010). European Foreign Policy After Lisbon: Strengthening the EU as an International Actor. *Caucasian Review of International Affairs*, 4(1), 57-72.

Leal-Arcas, R. (2007). Theories of Supranationalism in the EU, *The Journal of Law in Society*, 8(1), 88-113.

Johnson, M. (2006). The Wicksellian Unanimity Rule: The Competing Interpretations of Buchanan and Musgrave, *Journal of the History of Economic Thought*, 28(1), 57-79.

Posner, E. & Sykes, A. O. (2014). Voting Rules in International Organizations, University of Chicago Public Law & Legal Theory Working Paper No. 458.

Schuette, L. (2019). Should the EU make foreign policy decisions by majority voting?, The Centre for European Reform, <https://www.cer.eu/publications/archive/policy-brief/2019/should-eu-make-foreign-policy-decisions-majority-voting> (Erişim Tarihi: 23.06.2021).

Ubay, B. (2020). Avrupa Birliği'nde Dolaysız Vergilerin Uyumlaştırılması ve Türkiye. Ankara: Orion Hukuk Yayınları.

University of Portsmouth (2013). Lisbon Treaty, <http://hum.port.ac.uk/europeanstudieshub/learning/module-2-understanding-eu-policy-making/pillars/> (Erişim Tarihi: 20.06.2021).

Wasserfallen, F. (2013). Political and Economic Integration in the EU: The Case of Failed Tax Harmonization, *JCMS* 2013, DOI: 10.1111/jcms.12099, 1-16.

Weiss, K. (2019). A Response to the European Commission The EU's Push to Abolish Unanimity on Tax Policy Should Be Rejected, the Austrian Economics Center.

Valderrama, I. M. (2019). A New Wind Change in Direct Taxation. *German Law Journal*, 21, 90-95.

Valero, J. (2019). Member States Shield National Vetoes on Tax Matters, EURACTIVE (Feb. 13, 2019), <https://www.euractiv.com/section/economy-jobs/news/member-states-shield-national-vetoes-on-tax-matters/> (Erişim Tarihi: 04.02.2021).

ALTINCI BÖLÜM

BİR VERGİ PLANLAMASI ARACI OLARAK PATENT BOX REJİMİ

Muharrem ÇAKIR*

1. Giriş

Modern ekonomide gayri maddi varlıklar şirketlerin varlıkları arasında giderek çoğalmakta ve önem kazanmaktadır. Bu tür varlıkların temel özellikleri oldukça mobil bir yapıya sahip olmasıdır. Bu nedenle şirketler bu varlıklara yönelik yatırımlarını vergi cennetlerinde yapabilmekte ve karlarını buralara aktarabilmektedir. Ancak vergi cennetlerinin ülkelerin vergi gelirleri üzerindeki olumsuz etkide bulunması, zararlı vergi rekabeti kapsamında değerlendirilmesi ve OECD vb. tarafından alınan önlemler şirketleri daha güvenli liman arayışına yöneltmiştir.

Bu süreçte ülkeler de giderek önemi artan ve ülke kalkınmasında önemli rol oynayan gayri maddi varlıklara yönelik yenilikçi ve ar-ge yatırımlarını cazip hale getirmek için izlemiş oldukları politikaları yeniden düzenlemekte ve çeşitli girişimlerde bulunmaktadır. Verginin de yatırımlar üzerinde önemli bir etkisi olduğu dikkate alındığında ülkelerin bu yatırımları cazip hale getirmek için düzenleyecekleri politikalar arasında vergi politikası da yer almaktadır. Bu kapsamda ülkeler çeşitli vergi teşviklerine yer vermekte olup Patent box rejimi de giderek yaygınlaşan ve fikri mülkiyet haklarının bazılarından elde edilen gelirlere daha düşük efektif vergi oranına tabi olmasını sağlayan bir teşvik sistemidir ve vergi planlaması kapsamında şirketler

---

* Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, E-posta: muharrem.cakir@hbv.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0830-0430

Kaynakça

Alstadsæter, A., Barrios, S., Nicodeme, G., Skonieczna, A. M. & Vezzani A. (2018). Patent Box Design, Patents Location and Local R&D. *Economic Policy*, 133-177.

Amadasun, A. B. & Igbinosa, S. O. (2011). Strategies for Effective Tax Planning. *Franklin Business & Law Journal*, 2, 51-64.

Asen, E. & Bunn, D. (2020). Patent Box Regimes in Europe, <https://taxfoundation.org/patent-box-regimes-in-europe-2020/> (Erişim Tarihi: 18.08.2021).

Aykın, H. (2014). Ticarileşmiş Sinai Mülkiyet Haklarından Elde Edilen Kazançlar için Yeni Vergisel Teşvik: Patent Box Rejimi. *Vergi Sorunları Dergisi*, 312, 75-86.

Bahçe, A. B. & Gümüş, Ö. (2017). Vergi Planlaması Temelinde Kamu Yararı: Kurumlar Vergisi Üzerine Teorik Bir Yaklaşım. *Yönetim ve Ekonomi Celal Bayar Üniversitesi İİBF Dergisi*, 24(1), 1-20

Bala, S. K. (2007). *Tax Planning in Business: Bangladeshi Perspective*. Social Science Research Network Working Paper Series, E62.

Council of the European Union. (2019). *France's New IP Regime (FR054)*. Brussels, 9652/19.

De Hoon, I. (2021). How to Reduce The Tax Burden on IP Assets. No More Tax, <https://nomoretax.eu/how-to-reduce-the-tax-burden-on-ip-assets/> (Erişim Tarihi: 20.08.2021).

Deloitte. (2014). *Intangibles* (Second Edition). International Tax Review, Tax Reference Library, No 86.

Ergül, G. (2021). Türkiye'de Patent Box Rejimi. <https://gossipdergi.com/turkiyede-patent-box-sistemi> (Erişim Tarihi: 08.08.2021).

Eser, L. Y. & Şenel, K. (2021). İnovasyona Yönelik Vergi Politikası: Patent Box Rejimi. *Uluslararası Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 7(1), 17-35.

Evers, L. K. (2015). *Intellectual Property Tax Regimes Tax Planning, Effective Tax Burdens and Tax Policy Options*. Policy Department A: Economic ve Scientific Policy, European Parliament.

Evers, L., Miller, H. & Spengel, C. (2015). Intellectual Property Tax Regimes: Effective Tax Rates and Tax Policy Consideratins. *Int Tax Public Finance*, 22, 502-530.

Fabris, D. (2019). To Open the Box or to Close the Box? Patent Box Regimes in The EU Between R&D Incentives and Harmful Tax Practices”, *Amsterdam Law Forum*, 11(1), 33-65.

Fuest, C., Spengel, C., Finke, K., Heckemeyer, J. & Nusser, H. (2013). *Profit Shifting and “Aggressive” Tax Planning by Multinational Firms: Issues and Options For Reform*. ZEW, Discussion 13-044.

Göker, C. (2019). Patent Box Rejimi ve Türkiye Uygulaması. *Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi*, 35(1), 5-14.

<https://patentbox.be/en#what-has-changed-in-the-law> (Erişim: 26.08.2021).

<https://business.gov.nl/running-your-business/business-taxes/filing-your-tax-returns/how-to-use-the-innovation-box/> (Erişim: Tarihi: 25.08.2021).

<https://byrnemccall.ie/project/ireland-explains-new-patent-box-regime/> (Erişim Tarihi: 27.08.2021).

<https://emmaclancy.com/2016/07/30/irelands-ip-knowledge-box-another-tool-for-tax-dodgers/> (Erişim Tarihi: 27.08.2021).

<https://home.kpmg/be/en/home/services/tax/corporate-tax-and-legal/how-to-benefit-from-the-belgian-tax-opportunities-for-research-.html> (Erişim Tarihi: 26.08.2021).

<https://www.bakertilly.nl/en/news/dutch-innovation-box-regime-in-the-netherlands-in-2017/>, (Erişim Tarihi: 25.08.2021).

<https://www.dlapiper.com/en/europe/insights/publications/2017/03/global-tax-news-mar-2017/belgium-ip-tax-incentive/> (Erişim Tarihi: 26.08.2021).

<https://www.expertguides.com/articles/new-ip-regime-in-hungary/arrgbfql> (Erişim Tarihi: 26.08.2021).

<https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=d39a3c92-2758-4c3c-b113-964d08c849bc> (Erişim Tarihi: 26.08.2021).

<https://www.royaltyrange.com/home/royalty-rate-database/belgian-patent-box> (Erişim Tarihi: 26.08.2021).

<https://www.taxathand.com/article/6447/Netherlands/2017/Changes-to-innovation-box-regime-implemented> (Erişim Tarihi: 25.08.2021).

<https://www.tax-consultants-international.com/read/innovation-box> (Erişim Tarihi: 25.08.2021).

Irish Tax and Customs. (2020). *Guidance Notes on The Knowledge Development Box*. Revenue.

Kılıçer, E. ve Peker, İ. (2017). Vergi Planlaması ve İşletmeleri Vergi Planlaması Yapmaya Yöneltebilecek Uygulamalar. *Akademik Bakış Dergisi*, 61, 900-911.

Nabben, R. (2017). *Intellectual Property Tax Planning in the Light of Base Erosion and Profit Shifting, International Business Tax Economics* (Master Thesis). Tilburg School of Economics and Management, Tilburg University.

OECD. (2015). *Action 5: Agreement on Modified Nexus Approach for Ip Regimes*, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD.

Şahin, I. F. O. ve Yereli, A. B. (2014). Seçilmiş AB Ülkelerinde ve Türkiye’de Patent Gelirlerine İlişkin Vergileme Patent Box Rejimi. *Sosyoekonomi Dergisi*, 24(29), 183-203.

YEDİNCİ BÖLÜM

GELİR VERGİSİ KANUNUNDA YER ALAN HADLERİN/TUTARLARIN YILLAR İTİBARIYLA SEYRİNİN ANALİZİ (2004-2021)

Rıdvan ÖNDER*

Turan ULAŞ**

1. Giriş

Türk vergi sistemi; gelir üzerinden alınan vergileri, gerçek ve tüzel kişilerin kazancı olarak iki ayrı kanunda ele almakta ve farklı ölçütlere göre vergilemektedir. Bu ölçütler içerisinde en önemli hususlardan birisi; gelir vergisi artan oranlı bir vergi yapısına sahipken kurumlar vergisinin sabit oranlı bir yapıda olmasıdır. Ayrıca kurumlara nazaran gerçek kişilerin sübjektif durumlarının farklı olması nedeniyle gelir vergisi gerçek kişilerin sübjektif durumlarını da dikkate alacak şekilde tasarlanmıştır. Bu nedenle hem artan oranlı vergi tarifesi hem de çeşitli kazanç türleri içerisinde farklı niteliklerde oran, tutar ve hadler belirlenmiş bulunmaktadır. Bu tutar, oran ve hadler, gelir vergisi matrahının ve ödenecek verginin tespitinde çok önemli bir yer tutmaktadır.

Fiyatlar genel seviyesindeki sürekli yükseliş olarak ifade ettiğimiz enflasyon olgusu, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ayrımı

---

* Vergi Müfettişi, Hazine ve Maliye Bakanlığı, E-posta: ridvan.onder@vdk.gov.tr
ORCID: 0000-0003-0021-7771

** Öğretim Görevlisi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Çay Meslek Yüksek Okulu,
Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Bölümü, E-posta: tulas@aku.edu.tr, ORCID:
0000-0002-3860-2643

Kaynakça

Arslan, İ. & Ay, H. M. (2008). Vergi Gelirleri ve Enflasyon Arasındaki İlişki. *Vergi Dünyası Dergisi*, (324),145-158.

Çavuşoğlu, A. T. (2005). Vergi Gelirleri ve Kamu Harcamaları Açısından Enflasyon: Tanzi ve Ters Tanzi Etkileri. *Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 7(3),97-114.

Engin, İ. (2000). Enflasyonun Vergi Etkisi. *Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 2(2),97-114.

Gelir İdaresi Başkanlığı, www.gib.gov.tr.

Öncel, M. (1995). Enflasyon ve Vergilendirme. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 44(1),489-519.

Önder, İ. (1979). Enflasyon Ortamında Alınabilecek Vergi Önlemlerinden Biri: Surtax. *Vergi Sorunları Dergisi*, (2),50-68.

Saraçoğlu, F. (2000). Vergi Erozyonu Açısından Gelir Vergisinde Yer Alan Müesseselerin Analizi. *Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 2(2),79-96.

Saraçoğlu, F. & Çakır, M. (2018). Yeniden Değerleme Oranı ve Gelir Vergisi Tarifesinin Gelişimi. *Vergi Sorunları Dergisi*, (353),74-80.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, <https://evds2.tcmb.gov.tr>.

Uluatam, Ö. (1981). *Enflasyon ve Devlet Gelirleri (1963-1978)*. Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.

Uluatam, Ö. (1990, Mayıs). *Enflasyon ve Vergileme*. VI. Türkiye Maliye Eğitimi Sempozyumu, Antalya.

Uluatam, Ö. (1990). *Çeşitli Açılardan Vergileme Sorunları, I. Oturum Tartışma Bölümü*. VI. Türkiye Maliye Eğitimi Sempozyumu, Antalya.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu, Resmi Gazete Tarih: 31.12.1960, Sayı: 10700.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu, Resmi Gazete Tarih: 04.01.1961, Sayı: 10703.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

1980-2020 YILLARI ARASINDA TÜRKİYE’DE SAVUNMA HARCAMALARININ EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Volkan TOPÇU*

1. Giriş

Savunma, ülkenin varlığının, bütünlüğünün ve bağımsızlığının korunmasında vazgeçilmesi mümkün olmayan bir kamusal hizmettir. Devletlerin gerek ülke içinde gerekse ülke dışında politik açıdan güçlü olmaları, iç ve dış tehditlere karşı koymaları, vatandaşlarına huzurlu bir gelecek sağlayabilmeleri için savunma unsurlarını güçlendirmesi gerekmektedir. Bu görüş klasik iktisatçılardan Adam Smith’in dediği gibi, “Savunma zenginlikten önemlidir” sözü ile desteklenmektedir. Bu hizmetlerin sağlanması için devletler bütçelerinden savunma harcamalarına önemli miktarda kaynak ayırmaktadır. Ülkelerin savunmaya ayırdıkları bütçeler, ülkelere ve bu ülkelerin içinde bulunduğu koşullara göre farklılık gösterebilmektedir. Genel olarak savunma harcamaları; ülkelerin milli gelir düzeyi, nüfusu, siyasal rejimi, jeopolitik konumu, tarihsel bağlantıları ve maruz kaldığı tehditlere göre değişmektedir.

Savunma harcamaları ve ekonomik büyüme arasında ilişkiyi inceleyen çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Çalışmalarda elde edilen bulgular, seçilen ülkelere ve kullanılan model ve yöntemlere göre farklılık göstermiştir. Bu çalışmalar sonucunda savunma harcamaları ile ekonomik büyüme arasında çeşitli düzey ve boyutlarda ilişki olduğunu savunan görüşler olduğu gibi, savunma harcamaları ile

---

* Sayıştay Başkanetçisi, T.C. Sayıştay Başkanlığı, e-posta: volkan.topcu@sayistay.gov.tr, ORCID: 0000-0002-2950-809X

Kaynakça

Akıllıoğlu, Z. (2021). Ülke Ekonomilerinin Salgın Karnesi: Pandemi Dünyayı Yüzde 4 Küçülttü. <https://www.dunya.com/kose-yazisi/ulke-ekonomilerinin-salgin-karnesi-pandemi-dunyayi-yuzde-4-kuculttu/606375> (Erişim Tarihi: 11.06.2021).

Aksan, S. (2020). Savunma ve Havacılık Sanayiinde İhracat Rekoru. <https://www.trthaber.com/haber/gundem/savunma-ve-havacilik-sanayiinde-ihracat-rekoru-463258.html> (Erişim Tarihi: 13.06.2021).

Aksoğan, G., Taş, S.& Örnek, İ. (2013). Türkiye’de Savunma Harcamaları, Büyüme ve Gelir Eşitsizliği, 1970-2008: Ekonometrik Bir İnceleme. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(3), 659-682,

Alemdar, A. (2021). Türk Savunma ve Havacılık Sanayii İhracatı ve 2020 yılı Raporu. <https://www.defenceturk.net/turk-savunma-ve-havacilik-sanayii-ihracati-ve-2020-yili-raporu> (Erişim Tarihi: 16.05.2021)

Asiloğulları, M. (2020). Türkiye’de Savunma Harcamalarının Enflasyon Üzerindeki Etkisi (1960-2017). *Savunma Bilimleri Dergisi* *The Journal of Defense Sciences*, 19/1(37), <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1055541> (Erişim Tarihi: 17.05.2021).

Başar, S. & Küne, S. (2012). Savunma Harcamalarının İktisadi Büyümeye Etkisi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10, 1-30. [file:///D:/Users/3541/Downloads/SAVUNMAHARCAMALARININ KTSADBYMEYEETKS.pdf](file:///D:/Users/3541/Downloads/SAVUNMAHARCAMALARININ%20KTSADBYMEYEETKS.pdf) (Erişim Tarihi: 21.05.2021).

Bektaş, G. & Çevik, E. İ. (2019). Savunma Harcamaları ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Türkiye Örneği. *Balkan Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(16), 229-236. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/775247> (Erişim Tarihi: 20.05.2021).

Benoit, E. (1978). Growth and Defense in Developing Countries. *Economic Development and Cultural Change*, 26(2), 271-280.

Beyazıt, M. F. (2004). Türkiye Ekonomisi ve Büyüme Oranının Sürdürülebilirliği. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 5 (1),

<https://core.ac.uk/download/pdf/47254489.pdf> (Erişim Tarihi: 27.07.2021).

Brzoska, M. (1995). World Military Expenditures, Handbook of Defense Economics I (Ed: K.Hartleyand & T.Sandler). Amsterdam: Elsevier Science B.V., 45-67'den aktaran: F. Giray (2004). Savunma Harcamaları ve Ekonomik Büyüme. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 5(1), 181-199.

Canbay, Ş. (2010). Savunma Harcamalarının ve Savunma Sanayiinin Makro Ekonomik Etkileri ve Türkiye Örneği, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi). <https://acikerisim.sakarya.edu.tr/bitstream/handle/20.500.12619/92882/T04321.pdf?sequence=1> (Erişim Tarihi: 20.05.2021).

Çelik, Ş. & Öncü, E. (2018). Bütçe Açığının Savunma Harcamaları Üzerine Etkisinin İncelenmesi. *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(14), 469-477. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gusbd/issue/39212/350153> (Erişim Tarihi: 21.05.2021).

DefenseNews (2020). Top 100 For 2020, <https://people.defensenews.com/top-100/> (Erişim Tarihi: 12.06.2021).

Değer, S. & Sen, S. (1995). Military Expenditure and Developing Countries. In: *Handbook of Defense Economics I*, (Eds.: Keith Hartley and Todd Sandler), Amsterdam: Elsevier Science B.V., 275-307.

Demir, Ö. & Tanyıldızı, İ. (2017). Sağlık Harcamalarının Ekonomik Büyüme Üzerine Etkisi. *Fırat Üniversitesi İİBF Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 1(1), 89-119, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/531540> (Erişim Tarihi: 21.05.2021).

Destek, M. A.(2016). The Relationship Between Military Expenditures And Economic Growth in Nato Countries: Panel Data Analysis Under Cross-Section Dependency. *International Journal Of Management Economics & Business*, 12(28), 209- 223.

Dunne, P. (2001). Defence Spending and Economic Growth: A Causal Analysis for Greece and Turkey. *Defence and Peace Economics*, 12(1), 5-26. file:///D:/Users/3541/Downloads/

Defence_Spending_and_Economic_Growth_A_Causal_Anal.pdf
(Erişim Tarihi: 16.05.2021).

Durgun, Ö. & Timur, M. C. (2017). Savunma Harcamaları ve Ekonomik Büyüme İlişkisi Türkiye Analizi, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 54, <http://eskidergi.cumhuriyet.edu.tr/makale/865.pdf> (Erişim Tarihi: 16.05.2021).

Duyar, M. & Koçoğlu, M. (2014). Askeri Harcamaların Ekonomik Büyüme Üzerine Etkisi; Sahra Altı Afrika Örneği. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(33). https://www.sosyal-arastirmalar.com/cilt7/sayi33_pdf/8isletme_iktisat_iletisim_kamu/duyar_ar_metin_mustafakocoglu.pdf (Erişim Tarihi: 16.05.2021).

EGM (2019). Emniyet Genel Müdürlüğü 2019 Faaliyet Raporu. http://www.sp.gov.tr/upload/xSPRapor/files/FaxeK+EGM_2019-IDARE-FAALIYET-RAPORU.pdf (Erişim Tarihi: 21.05.2021).

EGM (2020). Emniyet Genel Müdürlüğü 2020 Faaliyet Raporu. https://www.egm.gov.tr/kurumlar/egm.gov.tr/IcSite/strateji/Planlama/2020_IDARE_FAALIYET_RAPORU.pdf (Erişim Tarihi: 21.05.2021).

Eğilmez, M. (2018). Silahlanma/Savunma Harcamaları, <https://www.mahfiegilmez.com/2018/05/silahlanma-savunma-harcamalar.html> (Erişim Tarihi: 11.06.2021).

Eğilmez, M. (2020). Türkiye Ekonomisinin Son 17 Yılı, <https://www.mahfiegilmez.com/2020/01/turkiye-ekonomisinin-son-17-yl.html> (Erişim Tarihi: 27.07.2021).

Esgin, Y. (2010). Savunma Harcamaları ve Ekonomik Gelişme Arasındaki İlişki: Silah İhracatçısı ve İthalatçısı Ülkeler için Panel Veri Yöntemi ile Bir Analiz (Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi SBE, İzmir. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> (Erişim Tarihi: 17.05.2021).

Giray, F. (2004). Savunma Harcamaları ve Ekonomik Büyüme. *Cumhuriyet Üniversitesi İİBF Dergisi*, 5(1), 181-199, <http://eskidergi.cumhuriyet.edu.tr/makale/865.pdf> (Erişim Tarihi: 16.05.2021).

Güneş, M. (2011). Etkin Bir Kamu Yönetimi İçin Artan Savunma Harcamalarının Denetimi ve Hesap Verebilirliğin Rolü. *Gazi*

Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 13/2, 139-166, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/287342> (Erişim Tarihi: 12.06.2021)

Jandarma Genel Komutanlığı (2019). Jandarma Genel Komutanlığı 2018 Faaliyet Raporu, <https://www.jandarma.gov.tr/kurumlar/jandarma.gov.tr/Duyurular/guncel/JGNKILIGI-2019-YILI-FAALİYET-RAPORU.pdf> (Erişim Tarihi: 21.05.2021).

Jandarma Genel Komutanlığı (2020). Jandarma Genel Komutanlığı 2019 Faaliyet Raporu. <https://www.jandarma.gov.tr/kurumlar/jandarma.gov.tr/Duyurular/guncel/JGNKILIGI-2019-YILI-FAALİYET-RAPORU.pdf> (Erişim Tarihi: 21.05.2021).

Jandarma Genel Komutanlığı (2021). Jandarma Genel Komutanlığı 2020 Faaliyet Raporu. <https://www.jandarma.gov.tr/kurumlar/jandarma.gov.tr/Duyurular/subat-2021/JANDARMA-GENEL-KOMUTANLIGI-2020-YILI-FAALİYET-RAPORU.pdf> (Erişim Tarihi: 21.05.2021).

Karagöl, E. & Palaz, S. (2004). Does Defence Expenditure Deter Economic Growth in Turkey? A Cointegration Analysis. *Defence and Peace Economics*, 15(3), 289-298, <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/10242690320001608908> (Erişim Tarihi: 16.05.2021).

Kibritçioğlu, A. (1998). İktisadi Büyümenin Belirleyicileri ve Yeni Büyüme Modellerinde Beşeri Sermayenin Yeri. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 53(1),

Knoema (2021). Turkey - Gross Domestic Product in Constant Prices Growth Rate. <https://knoema.com/atlas/Turkey/Real-GDP-growth> (Erişim Tarihi: 27.07.2021).

Looney E. R. (1995). The Economics of Third World Defence Expenditures. In: *Contemporary Studies in Economic and Financial Analysis*, Vol. 72, JAI Press, London.

Muhasebat (2020). 2020 Yılı Genel Bütçeli İdarelerin Bütçe Giderlerinin Kurumsal Sınıflandırması Tablosu. <https://muhasebat.hmb.gov.tr/merkezi-yonetim-butce-istatistikleri> (Erişim Tarihi: 11.06.2021).

MSB (2020). Milli Savunma Bakanlığı 2020 Yılı Faaliyet Raporu, [https://www.msb.gov.tr/Content/Upload/Docs/Milli%20Savunma%20Bakanl%C4%B1%C4%9F%C4%B1%202020%20Y%C4%B1%C4%B1%20Faaliyet%20Raporu%20\(2\).pdf](https://www.msb.gov.tr/Content/Upload/Docs/Milli%20Savunma%20Bakanl%C4%B1%C4%9F%C4%B1%202020%20Y%C4%B1%C4%B1%20Faaliyet%20Raporu%20(2).pdf) (Erişim Tarihi: 21.05.2021)

Mutschler, M. & Bales, M. (2020). Global Militarisation Index 2020, BICC, https://www.bicc.de/fileadmin/Dateien/Publications/GMI/GMI_2020/BICC_GMI_2020_EN.pdf (Erişim Tarihi: 23.05.2021).

NATO (2020). The Secretary General's Annual Report 2020, https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/2021/3/pdf/sgar20-en.pdf (Erişim Tarihi: 11.06.2021).

Peled, Dan (2001). Defense R&D and Economic Growth in Israel: A Research Agenda. Haifa: Samuel Neaman Institute, <https://econ.hevra.haifa.ac.il/~dpeled/papers/ste-wp4.pdf> (Erişim Tarihi: 06.05.2021).

SASAD (2019). Savunma ve Havacılık Sanayi İmalatçılar Derneği 2019 Performans Raporu. <https://www.sasad.org.tr/uploaded/Sasad-Performans-Raporu-2019.pdf> (Erişim Tarihi: 16.05.2021).

Sayıştay (2017a). Emniyet Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Sayıştay Denetim Raporu, <https://www.sayistay.gov.tr/tr/?p=2&ContentID=12116> (Erişim Tarihi: 21.05.2021).

Sayıştay (2017b). Jandarma Genel Komutanlığı 2016 Yılı Sayıştay Denetim Raporu. <https://www.sayistay.gov.tr/tr/?p=2&ContentID=12116> (Erişim Tarihi: 21.05.2021).

Sayıştay (2018). Emniyet Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Sayıştay Denetim Raporu. <https://www.sayistay.gov.tr/tr/?p=2&ContentID=12356> (Erişim Tarihi: 21.05.2021).

Sayıştay (2019). Emniyet Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu. <https://www.sayistay.gov.tr/tr/?p=2&ContentID=12699> (Erişim Tarihi: 21.05.2021).

SIPRI (2021a). Trends In World Military Expenditure 2020. https://www.sipri.org/sites/default/files/2021-04/fs_2104_milex_0.pdf (Erişim Tarihi: 11.06.2021).

SIPRI (2021b). Data For All Countries 1949–2020 (excel spreadsheet). <https://www.sipri.org/databases/milex> (Erişim Tarihi: 11.06.2021).

SSB (2019). Türk Savunma Sanayiinin 2019 Yılı Performansı. <https://www.ssb.gov.tr/Website/ContentList.aspx?PageID=48> (Erişim Tarihi: 17.05.2021).

SSB (2020). Yıllık Faaliyet Raporu 2020. https://www.ssb.gov.tr/Images/Uploads/MyContents/V_20210301110612397618.pdf (Erişim Tarihi: 22.05.2021).

Şeker, A. U. (2019). NATO Ülkelerinden Savunmaya Büyük Harcama. <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/nato-ulkelerinden-savunmay-a-buyuk-harcama/1515187> (Erişim Tarihi: 11.06.2021).

Yıldırım, J. (2005). Military Expenditure and Economic Growth in Middle Eastern Countries: A Dynamic Panel Data Analysis. *Defence and Peace Economics*, 16(4), 283.

DOKUZUNCU BÖLÜM

ÇEVRE SORUNLARI İLE MÜCADELEDE VERGİ POLİTİKASI ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER

Yasin ERTÜRK*

1. Giriş

Çevre en temel tanımıyla insanların yaşamlarını sürdürdükleri doğal ortamdır. İnsan hayatı söz konusu olduğu için çevresel şartlar ve çevrenin içinde bulunduğu durum oldukça büyük bir önem taşımaktadır. Tarihsel süreç içerisinde bir değerlendirme yapıldığında insan nüfusunun giderek artmasına bağlı olarak çevre koşullarının giderek kötüleştiği görülmektedir. Çünkü günümüzde insanlar bilinçsiz bir şekilde kar amacı ile sanayileşmeyi ön plana çıkarmaktadır. Ayrıca kentleşme hızı da giderek artmakta olup, bu durum çarpık kentleşme ve alt yapı sorunlarını beraberinde getirmektedir. Benzeri örnekleri daha da artırmanın mümkün olduğu sonuçlara bağlı olarak çevre ciddi anlamda bir tahribatla karşı karşıya kalmaktadır. Bunun doğal bir sonucu olarak çevre kirliliği artış göstermekte ve çevre sorunları daha da derinleşmektedir.

Çevre kirliliği yalnızca insan sağlığını tehdit eden bir olgu değildir. Zira çevre kirliliği ekolojik dengeyi olumsuz etkileyerek, doğadaki diğer canlılara da büyük zararlar vermektedir. Günümüzde birçok canlı türünün nesli tükenme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bunun birincil nedeni çevresel sorunlardır. Örneğin toprakta meydana gelen kirlenmeler bitkilere dolayısıyla da hayvanlara zarar vermektedir. Ayrıca ormanlık alanların tahribata uğratılması başta küresel ısınma

---

* Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, eposta: yasin.erturk@hbv.edu.tr, ORCID: (0000-0003-3809-2919)

Kaynakça

- Akdoğan, A. (2007). *Kamu Maliyesi*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Baştürk, M. (2014). Mülkiyet Problemi, Dışsallıklar ve Coasean Çözüm. *Yönetim ve Ekonomi*, 21(1), 143-154.
- Bruvold, A. (1998). Taxing Virgin Materials: An Approach to Waste Problems, *Resources Conservation and Recycling*, 22, 15-19.
- Gündüz, O. & Agun, H. (2011). Çevre Vergilerinin Yerel Yönetimler Düzeyinde Uygulanması: Avrupa Birliği ve Türkiye Uygulaması. İçinde: *Vergi ve Vergi Politikası Üzerine İncelemeler* (Eds.: N. Edizdoğan & Ö. Çetinkaya). Bursa: Ekin Yayınevi, 331-351.
- Hotunoğlu, H. & Tekeli, R. (2007). Karbon Vergisinin Ekonomik Analizi ve Etkileri: Karbon Vergisinin Emisyon Azaltıcı Etkisi Var mı?. *Sosyoekonomi*, 6(6), 107-126.
- Hyman, D. N. (2002). *Public Finance* (Seventh Edition). Harcourt College Publishers.
- Kirmanoglu, H. (2007). *Kamu Ekonomisi Analizi*. İstanbul: Beta Basım Yayın Dağıtım.
- Kovancılar, B. (2001). Küresel Isınma Sorununun Çözümünde Karbon Vergisi ve Etkinliği. *Yönetim ve Ekonomi*, 8(2), 7-19.
- Leach, J. (2004). *A Course in Public Economics*. Cambridge University Press.
- Loper, J. (1994). Evaluating Existing State and Local Tax Codes from an Environmental Tax Perspective: The Case of Energy-Related Taxes. *Pace Environmental Law Review*, 12(1), 61-76.
- Mutlu, A. (2002). *Çevre Ekonomisi - Politikalar, Uygulamalar ve Türkiye*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Maliye Araştırma ve Uygulama Merkezi.
- Oktar, S. A. (2011). *Vergi Hukuku*. İstanbul: Türkmen Kitabevi.
- Organ, İ. & Çiftçi, T. E. (2013). Karbon Vergisi. *Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi*, 6(1), 81-95.
- Savaşan, F. (2014). *Piyasa Başarısızlığından Devlet Başarısızlığına Kamu Ekonomisi*. Bursa: Dora Yayıncılık.

Stiglitz, J. (2000). *Economics of the Public Sector* (Third Edition). New York: W.W. Norton & Company.

Şen, H. & Sağbaş, İ. (2016). *Vergi Teorisi ve Politikası*. Ankara: Kalkan Matbaacılık.

Tekin, A. & Vural, İ. Y. (2004). Global Kamusal Malların Finansman Aracı Olarak Global Vergi Önerileri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12, 323-337.

Tekin, A. & Vural, İ. Y. (2006). Global Kamusal Malların Finansman Aracı Olarak Global Vergi Önerileri. İçinde: *Vergileme Ekonomisi ve Vergileme Psikolojisi* (Eds.: C. C. Aktan, D. Dileyici & İ. Y. Vural). Ankara: Seçkin Yayıncılık

Turhan, S. (1985). Maliye Politikası ve Çevre Sorunları. İçinde: *Maliye Politikası* (Ed.: E. Ataç). Ankara: Meteksan Baskı Tesisleri, 214-225.

Yereli, A. B. & Ata, A. Y. (2011). Vergi Adaletine Ulaşma Yöntemleri Çerçevesinde Fayda İlkesinin Teorik Açıdan Değerlendirilmesi. *Maliye Dergisi*, 161, 21-32.

Yılmaz, B. E. (2015). *Maliye: Kamu Harcamaları, Kamu Gelirleri, Kamu Borçları, Maliye Politikası*. İstanbul: Der Yayınları.

Prof. Dr. Av. Yasin SEZER

Av. Recep Emre KALKAN

Av. Mustafa Emre ŞAHİN

İMAR HUKUKU DERSLERİ

YARGI KARARLARIYLA ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ

Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş

4. BASKI

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İmar Hukuku Dersleri

Yasin Sezer - Recep Emre Kalkan - Mustafa Emre Şahin

Hukuk Yayınları Dizisi – 2031

Dördüncü Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 19 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.
Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB
Tel. 0312 395 8 500-501
www.ozdogandigital.com
Sertifika no. 17021

YARARLANILAN KAYNAKLAR

KİTAPLAR

- AKYILMAZ, Bahtiyar-SEZGİNER, Murat-KAYA, Cemil, *Türk İdare Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2014
- AYGÖRMEZ UĞURLUBAY, Gülsün Ayhan, *Çevreye Karşı Suçlar*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2015
- AYTAÇ, Fethi-DÖNMEZ, Mehmet-BİLGİN, Hüseyin, *Açıklamalı – İçti-hatlı Belediye Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve Mahalli İdareleri İlgilendiren Temel Mevzuat*, Mahalli İdarelere Hizmet Der-neği, Ankara, 2009
- BİLGİN, Hüseyin-SEZER, Yasin, *İmar Kanunu Uygulama Rehberi*, 6.Bası, Adalet Yayınevi, Ankara, 2020.
- ÇABRİ, Sezer, *İmar Kanunu Uyarınca Kamulaştırma*, Legal Yayıncılık, 2005
- ÇOLAK, Nusret İlker, *İmar Hukuku*, On İki Levha Yayınları, İstanbul, 2010
- DONAY, Süheyl, *Türk Ceza Kanunu Şerhi*, Beta Yayıncılık İstanbul, 2007
- ERGEN, Cafer, *İmar Hukuku*, Seçkin Yayınları, Ankara, 2009
- GÖZLER, Kemal, *İdare Hukuku Dersleri*, Ekin Yayınevi, Bursa, 2014
- GÜNDAY, Metin, *İdare Hukuku*, İmaj Yayınevi, Ankara, 2011
- GÜRSEL, Meltem Kutlu, *Kamulaştırma Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, 2012
- HAFIZOĞULLARI, Zeki-ÖZEN, Muharrem, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler Topluma Karşı Suçlar*, USA Yayıncılık, Ankara, 2012
- İÇİŞLERİ BAKANLIĞI, *Yerel Yönetimlerde İmar Süreçlerinde Yolsuzluğun Önlenmesi Projesi*, Ankara, 2013
- KALABALIK, Halil, *İmar Hukuku Dersleri*, 7.Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2015
- KELEŞ, Ruşen, *Kentbilim Terimleri Sözlüğü*, İmge Kitabevi, Ankara, 1998
- MALKOÇ, İsmail, *Açıklamalı Türk Ceza Kanunu*, Malkoç Kitabevi, Ankara, 2013
- NACİ, Muallim, *Lügat-ı Naci*, Haz. Ahmet Kartal, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları, 2009

- PÜSKÜLLÜOĞLU, Ali, *Türkçe Sözlük*, Ankara, Arkadaş Yayınları, 2012
- OĞURLU, Yücel, *İdare Hukukunda Kazanılmış Haklara Saygı ve Haklı Beklentiler Sorunu*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2003
- OĞUZMAN, Kemal-SELİÇİ, Özer-ÖZDEMİR, Saibe Oktay, *Eşya Hukuku*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2012
- ORTA, Elif, *İmar Hukukunda Plan Hiyerarşisi ve Planların Çatışması*, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2006
- ÖZKAYA, Eraslan, *İmar Hukuku Ders Notları*, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul, 2007
- SEZER, Yasin-BİLGİN, Hüseyin, *Açıklamalı-İçtihatlı Kentsel Dönüşüm Uygulama Rehberi*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015
- SÜTÇÜ, Nezh, *İmar Kirliliğine Neden Olma Suçunun Tahlili*, Legal Hukuk Dergisi, Yıl 3, S. 2, Mart 2005,
- ULUSOY, Ali, *İdari Yaptırımlar*, XII Levha Yayıncılık, İstanbul, 2013
- ÜNAL, Yücel, *Türk Şehir Planlama Hukukunun Dünü – Bugünü 1985 – 2015*, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2015
- ÜSTÜN, Gül, *Kentsel Dönüşüm Hukuku*, XII Levha Yayıncılık, 2014
- YAŞAR, Hasan Nuri, *İmar Hukuku*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2008
- YAŞAR, Osman-GÖKÇAN, Tahsin Hasan-ARTUÇ, Mustafa, *Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu*, Adalet Yayınları, Ankara, 2014
- YAYLA, Yıldızhan, *İdare Hukuku I*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1990, 2. Bası
- YAYLA, Yıldızhan, *Şehir Planlamasının Başlıca Hukuki Meseleleri ve İstanbul Örneği*, İÜHF Yayınları, İstanbul, 1975
- YILMAZ, Sacit, *Çevre Hukuku Bağlamında Türk Ceza Kanunundaki Çevre Suçları*, Adalet Yayınları, Ankara, 2013

MAKALELER

- ARISOY, Mine, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda İmar Kirliliğine Neden Olma Suçu”, *Terazi Hukuk Dergisi*, S. 13, 2007
- BAŞLAR, Yusuf, “Kamu Tesis Arsaları Üzerinde İmar Planı Uygulamaları ve Karşılaşılan Sorunlar”, *İstanbul Barosu Dergisi*, C. 85, S. 2, 2011
- BİLGİN, Hüseyin, “5598 sayılı Yasayla Kentsel Dönüşüm Konusunda Getirilen Yenilikler İnceleme”, *Yerel Yönetim ve Denetim Aylık Mesleki ve Bilimsel Dergi*, C. 15, Temmuz 2010, S. 7

- DİRİM, Vuslat, "Sit Alanında İmar Kirliliğine Neden Olma Suçu ve Yargıtay Uygulamaları", *iç: Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi ve Çevreye Karşı Suçlar Paneli*, Ankara, 2012
- ERGEN, Cafer, "5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 184. Maddesinde Yer Alan İmar Kirliliği Suçu Açısından Belediye Görevlilerinin Durumu", <http://yurutmeyidurdurma.blogcu.com/5237-sayili-turk-ceza-kanununun-184-maddesinde-yer-alan-imar-ki/1219929>
- ERSOY, Melih, "İmar Planlarının Kademelendirilmesi ve Farklı Ölçeklerdeki Planlar Arasındaki İlişki", *Mekan Planlama ve Yargı Denetimi*, (Der.) Melih Ersoy – Çağatay Keskinok, Yargı Yayınevi
- GÜR, Necip Taha, "Kentsel Dönüşüm Uygulamalarında Sınırlı Ayni Hak Tesisi", *Kentsel Dönüşüm Hukuku*, Edit: Melikşah Yasin, Cenk Şahin, İstanbul Üniversitesi S.S. Onar İdare Hukuku ve İlimleri Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları, İstanbul, 2013.
- GÖKCEN, Ahmet, "İmar Kirliliğine Neden Olma Suçu (TCK. M. 184)", *iç: Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi ve Çevreye Karşı Suçlar Paneli*, Ankara, 2012
- KOÇAK, Hüseyin, "İmar Uygulamasında Düzenleme Ortaklık Payı" (<http://www.hkmo.org.tr>: 29.03.2013)
- SARI, Nevzat İhsan, "İmar Uygulamalarında Kamu Ortaklık Payı (KOP) Sorunu ve Öneriler" (<http://www.tapu-kadastro.net/index.php/makaleler-2>: 29.03.2013)
- SEZER, Yasin, "Riskli Alan İlanı ve Hukuki Sonuçları", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 130, 2017
- ŞANLI, Denizer, "Planlama Yetkisinin Analizi", *Ankara Barosu Dergisi*, Yıl 67, S.3, Yaz 2009
- TAZEGÜL, İsmail, "İmar Mevzuatının Uygulanması ve Kent Planlaması Bakımından Kazanılmış Haklar Sorunu", *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, C. 1, S. 3, Ekim 2010
- TEKİNSOY, Ayhan, "İmar Planlarının Hukuksal Niteliği, İmar Planı İptalinin Bu Plana Dayanılarak Verilmiş Ruhsatlar Üzerindeki Etkisi", *Ankara Barosu Dergisi*, Yıl 66, S. 2
- YAĞCI, Sabri Eyüp, "Yargıtay Kararları Işığında Çevreye Karşı Suçlar", *iç: Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi ve Çevreye Karşı Suçlar Paneli*, Ankara, 2012

Çetin AKKAYA
Yargıtay Üyesi

İNFAZ HÂKİMLİĞİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara -2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İnfaz Hâkimliği

Çetin Akkaya

Hukuk Yayınları Dizisi – 2927

Birinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 92 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Aşkın, Uğur.** Ceza Muhakemesinde İstinaf Kanun Yolu, 1 Bası, Ankara 2018
- Arslan, Çetin/Kayançıçek, Murat.** Cezadan Mahsup, Adalet Yayınevi, Ankara 2011
- Akkaş, Ahmet Hulusi.** Koşullu Salıverilme, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.XII, Y.2008
- Akın, Abdulkadir.** İnfaz Hukuku, Seçkin Yayınevi, 3. Bası, Ankara 2016
- Akkaya, Çetin.** Cezaların İnfazı ve İnfaz Hukuku, 7. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2020
- Akkaya, Çetin.** Cezaların İnfazı ve İnfaz Hukuku, Adalet Yayınevi, 8. Baskı, Ankara 2021
- Aldemir, Hüsnü,** Ceza Yargılamasında Kanun Yollarına Başvurunun Etkileri, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2020
- Artuç, Mustafa/Elmas, Mehmet Tevfik.** Ceza Muhakemesinde Duruşma Yönetimi ve İstinaf, Adalet Yayınevi, Ankara 2019
- Atalay, Osman.** Hapisten Çevrilen adli Para Cezalarının İnfazı, Terazi Dergisi, Yıl:3, Sayı:21, Mayıs 2008
- Atalay, Osman,** İnfaz Hukuku, Yargıtay Dergisi, Cilt: 47, Sayı: 1, Ocak 2021, s.293
- Balcı, Fidan/ Öztürk, Seyithan,** Ceza Yargılamasında İstinaf ve Temyiz, Adalet Yayınevi, Ankara 2019
- Birtek, Fatih.** Ceza Muhakemesinde İstinaf, Adalet Yayınevi, Ankara 2019, s.175-176; **Aşkın, Uğur.** Ceza Muhakemesinde İstinaf Kanun Yolu, 1 Bası, Ankara 2018
- Centel, Nur/ Hamide, Hamide/ Çakmut, Özlem.** Türk Ceza Hukukuna Giriş, 10. Bası, İstanbul: Beta Yayıncılık, 2017
- Çakır, Kerim, Hapis Cezasının Koşullu Salıverilme Uygulanarak İnfazı,** Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi • Cilt 26, Sayı 2, Aralık 2020
- Feyzioğlu, Metin/Güngör, Devrim.** Cezaların Toplanması ve Koşullu Salıverilme İlişkisi, TBB Dergisi, Sayı 69, 2007

- Gökcan, Hasan Tahsin/Artuç, Mustafa,** Türk Ceza Kanunu Şerhi, Adalet Ankara 2021
- Gökcen, Ahmet/ Balcı, Murat/ Alşahin, M. Emin/ Çakır Kerim,** Ceza Muhakemesi Hukuku, Adalet Yayınevi, Ankara 2020
- Gür, Gülberk.** Koşullu Salıverilme, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN'a Armağan, C. 21, Özel Sayı 2019
- İnce, Levent.** Koşullu Salıverilme ve Denetimli Serbestlikle Tahliye, Adalet Yayınevi, Ankara 2020
- Mecit, Kemal.** İnfaz Hukuku, Adalet Yayınevi, 5. Baskı, Ankara 2020
- Özbek, Veli Özer.** İnfaz Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 11. Baskı, Ankara 2019
- Özgenç, İzzet /Şahin, Cumhur,** İnfaz Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2019
- Özkavalcı, Nimet.** İnfaz Hakimliği, Seçkin Yayınevi, 3. Baskı, Ankara 2021
- Şen, Ersan.** Koşullu Salıverilme ve Denetimli Serbestliğin Hapis Cezası İle Bozulması, CHD., S23, Aralık 2013
- Taşdemir, Kubilay,** Ceza Hukukunda Zamanaşımı, Ütopyağrafik Ankara 2011
- Ünver, Yener/ Hakeri, Hakan,** Ceza Muhakemesi Hukuku, Adalet Yayınevi, 16. Bası Ankara 2019
- Yaşar, Osman/Gökcan, Hasan Tahsin/Artuç, Mustafa,** Türk Ceza Kanunu Şerhi, Adalet Ankara 2010
- Yetgin, Feridun.** İnfaz Hukuku El Kitabı, Adalet Yayınevi, 2. Baskı, Ankara 2018
- Yetgin, Feridun.** İnfaz Hukuku El Kitabı, Adalet Yayınevi, 3. Baskı, Ankara 2020
- Yerdelen, Erdal.** Türk Ceza Hukuku Yaptırımları ve İnfazı, Adalet 2021

Prof. Dr. Berrin AKBULUT
Arş. Gör. Neslihan DEMİRKOL
Arş. Gör. Taha Yasin TURAN

İNFAZ HUKUKU

E D İ T Ö R :

Prof. Dr. Berrin AKBULUT

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İnfaz Hukuku

Berrin Akbulut - Neslihan Demirkol - Taha Yasin Turan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2983

Birinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 97 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

BİBLİYOGRAFYA^(*)(**)(***)

- 7242 Sayılı Kanunla Yapılan Değişikliklere İlişkin Değerlendirmeler, Türk Ceza Hukuku Derneği Tarafından Hazırlanan Rapor, 25 Haziran 2020, s. 108 (<https://www.tchd.org.tr/wp-content/uploads/2020/06/infaz.pdf>)
- Akbulut, Berrin, “5739 Sayılı Kanun Değişikliğinin TCK’nın 50. Maddesiyle İlgili Getirdikleri”, Dünyada ve Türkiye’de Ceza Hukuku Reformları Kongresi, Congress On The Criminal Law Reforms In The World and In Turkey, 26 Mayıs-4 Haziran, C. II, İstanbul 2013
- Akbulut, Berrin, “Ceza Mevzuatında Çocuk ve Çocukların Yakalanması, Gözaltına Alınması”, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, Yıl 2013, C. 19, S. 2, İstanbul 2013.
- Akbulut, Berrin, “Dış Beden Muayenesi”, TAAD, 7 (27), Temmuz 2016, ss. 83-123. (Dış Beden Muayenesi)
- Akbulut, Berrin, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 7. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2020 (Genel Hükümler)
- Akbulut, İlhan, “Şartla Tahliye”, İÜHFM, C. LV, 1996, ss. 173-182 (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/95874>). (Şartla Tahliye)
- Akın, Abdulkadir, İnfaz Hukuku, 3. Baskı Seçkin Yayınları, Ankara 2016.
- Akkaş, Ahmet Hulusi, Bir Güvenlik Tedbiri Türü Olarak Belli Hakları Kullanmaktan Yoksun Bırakılma (Hak Yoksunlukları), 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2021.
- Akkaya, Çetin, Açıklamalı ve İçtihatlı Cezaların İnfazı ve İnfaz Hukuku, 7. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- Aksan, Murat, “Yeni TCK’da Yaptırım Sistemi”, HPD, S. 2, Sonbahar 2004, 178 vd.
- Arslan, Ahmet Necip, Türk Hukukunda Hapis Cezalarının İnfazında Kanunilik İlkesi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Tüksek Lisans Tezi, İstanbul 2020.

(*) Aynı yazarın birden fazla eserine atıf yapıldığı durumlarda yayın yılı, cilt, eserin ismi veya eserde yer alan bazı kelimeler kısaltma veya belirleyici olarak kullanılmıştır. Bu belirlemeler bibliyografyada eserin sonunda verilmiştir.

(**) Yararlanılan bilgilerin yazar ismi ve başlık olmaksızın yayınlandığı internet adresi, bibliyografyanın sonuna eklenmiştir.

(***) UYAP Mevzuat Programı ve YKD’den alınan Yargıtay, Anayasa Mahkemesi ve Uyuşmazlık Mahkemesi Kararları için bibliyografyada kaynak gösterilmemiştir.

- Artuk, M. Emin, "Güvenlik Tedbirleri", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XII, Y. 2008, S. 1-2, ss. 460-492. (Güvenlik Tedbirleri)
- Artuk, M. Emin, "Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Temel İlkeleri", Hukuk ve Adalet, Eleştirel Hukuk Dergisi, Nisan 2005, Yıl 2, S. 5.(TCK'nın Temel İlkeleri)
- Artuk, M. Emin, Sinn und Zweck der Strafe und die Maßnahmen zur Sicherung und Besserung im türkischen Strafrecht, Königstein 1979. (Sinn und Zweck der Strafe)
- Artuk, M. Emin/Gökçen, Ahmet/Alşahin, M.Emin/Çakır, Kerim, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 12. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- Artuk, Mehmet Emin/Çınar, Ali Rıza, "Yeni Bir Ceza Kanunu Arayışları ve Adalet Alt Komisyonu Tasarısı Üzerine Düşünceler", TBB Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Ankara 2004.
- Atalay, Osman, "İnfaz Hukuku", Terazi Hukuk Dergisi, C:5, S:50, 2010, ss.111-128. (İnfaz Hukuku)
- Atalay, Osman, Hukuk Fakülteleri İçin İnfaz Hukuku Notları (Hukuk Fakülteleri İçin).
- Bacaksız, Pınar, "Cezalandırma ve Topluma Yeniden Kazandırma", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 16, Özel Sayı 2014, s. 4917-4941 (Basım Yılı: 2015) Prof. Dr. Hakan Pekcanitez'e Armağan, ss. 4917- 4941. (<https://hukuk.deu.edu.tr/wp-content/uploads/2015/09/PINAR-BACAKSIZ.pdf>)
- Bayraktar, Köksal, "Türk Ceza Kanunu Tasarısına İlişkin Genel bir Değerlendirme ve Genel Hükümler Üzerine Birkaç Eleştiri", TBB Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Ankara 2004.
- Baytaz, Batuhan, Hükme Bağlı Tutukluluk, Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, 2018; 6(2).
- Centel, Nur/ Zafer, Hamide, Ceza Muhakemesi Hukuku, 19. Bası, Beta Yayınları, İstanbul 2020.
- Centel, Nur/Zafer, Hamide/Çakmut, Özlem, Türk Ceza Hukukuna Giriş, 11. Bası, Beta Yayınları, İstanbul 2020.
- Çakır, Kerim, Hapis Cezasının Koşullu Salıverilme Uygulanarak İnfazı, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C: 26, S: 2, Aralık 2020, ss. 669-698 (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1360499>)
- Çimen, Adem, Ceza İnfaz Kurumlarında Sosyalleşme ve İslah İlişkisi, ÇÜİFD, 2015, cilt: 15, sayı: 2, ss. 159-188 (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/266860>)

- Çolak, Haluk, "Hükümlülerin İnsani Haklarının Penolojik Görünümü ve Yeni İnfaz Rejimi", 2005 (<https://www.hukuki.net/hukuk/index.php?article=516>)
- Çolak, Haluk/ Altun, Uğurtan, "Bir Yaptırım Türü Olarak Para Cezalarının Teori Ve Uygulamadaki Analizi", TBB Dergisi, S. 96, 2007, ss. 241- 338. (<http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2007-69-306>)
- Değirmenci, Olgun, "Ceza Muhakemesi Hukukunda Basit Yargılama Usulü" (CMK m.251-252), Terazi Hukuk Dergisi, Yıl: Ocak 2020, C:15 (1), S: 161, ss. 36-51 (<https://www.jurix.com.tr>)
- Demirbaş, Timur, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Seçkin Yayınları, Ankara 2020.(Genel Hükümler)
- Demirbaş, Timur, İnfaz Hukuku, 7. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- Dilberoğlu, Vedat, Cezalar Ve Güvenlik Tedbirlerinin Amacı Ve Niteliği, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 65 (4) 2016, ss. 1517-1544.
- Erem, Faruk, "Ceza Usulünde Kesin Hüküm", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Yıl: 1963, C: 20, S: 1, ss. 37-52.
- Freund, Georg, Strafrecht, Allgemeiner Teil, Personale Straftatlehre, 2. Auflage, Berlin/Heidelberg 2009.
- Göhler, Erich, Ordnungswidrigkeitengesetz, 15., neu bearbeitete Auflage, München 2009.
- Güngör, Burak, Hükümlülerin Haberleşme Hürriyetine Anayasa Mahkemesinin Yaklaşımı, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Y: 6, Sayı: 12, Aralık 2018, ss. 511-535.
- Hafizoğulları, Zeki, "Emniyet Tedbirleri", Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, Y: 1991, C: 46, S: 3, ss. 45-58 (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/38244>). (Emniyet Tedbirleri)
- Hafizoğulları, Zeki, Ceza Normu, Normatif Bir Yapı Olarak Ceza Hukuku Düzeni, Gözden Geçirilmiş, Ek Konulmuş, İkinci Baskı, Ankara 1996.(Ceza Normu)
- Hakeri, Hakan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Adalet Yayınevi, 22. Baskı, Ankara 2019.
- <https://caneryenidunya.medium.com/ceza-kavrami-cezanin-amaci-nitelikleri-ve-cesitleri-73806cbaa62f>
- <https://hukukbook.com/avrupa-cezaevi-kurallari/>
- <https://karararama.yargitay.gov.tr>)
- <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr>
- <https://www.anayasa.gov.tr>
- <https://www.ombudsman.gov.tr/contents/files/876b6--Mahpuslarin-Islahi-Icin-Asgari-Standart-Kurallar.pdf>

<https://www.youtube.com/watch?v=mtiHL8g0QhA>

İçel, Kayıhan/Donay, Süheyl, Karşılaştırmalı ve Uygulamalı Ceza Hukuku, Genel Kısım, 1. Kitap, Yenileştirilmiş 3. Bası, İstanbul 1999.

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı "Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi " Hakkında Bilimsel Görüş.

Jescheck, Hans Heinrich, Lehrbuch des Strafrechts, Allgemeiner Teil, 4. vollständig neubearbeitete und erweiterte Auflage, Berlin 1988 (Lehrbuch).

Karadeniz, Ramazan Onur, Türk Anayasa Mahkemesi Bireysel Başvuru Kararlarında Tutuklu Ve Hükümlülerin Haberleşmesi, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XX, Y. 2016, S: 1, ss. 425-446.

Kıdıl, Fahrettin, "Cezalandırmanın Amacı ve "Umut Hakkı" Bağlamında Koşullu Salıverilme Yasakları Prohibitions Of Conditional Release In The Context Of Purpose Of Punishment And "The Right To Hope", TBB Dergisi, 2018 (138), ss. 39-78.

KKWiG-Mitsch, Karlsruher Kommentar zum Gesetz über Ordnungswidrigkeiten, 3., neu bearbeitete Auflage, München 2006.

Koca, Mahmut/Üzülmez, İlhan, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Seçkin Yayınları, 13. Baskı, Ankara 2020.

Kunter, Nurullah, "İnfaz Hukuku", Adliye Ceridesi, C. XXXIV, 1943, ss. 1038-1047.

Mahmutoğlu, Fatih Selami, "TBMM Adalet Komisyonu'nda Kabul Edilen Türk Ceza Kanunu Tasarısı Hakkında Görüş", TBB Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Ankara 2004.

Mecit, Kemal, İnfaz Hukuku, Adalet Yayınevi, 5. Baskı, Ankara 2020.

Osmanoğlu, Bilal/ Parlak, Oğuzhan Emre, "Mahpusların Aileleri ve Yakınlarıyla Görüşme Hakkı" YÜHFD C: XVIII S:1, 2021, ss. 237-290 (<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1631301>)

Önder, Ayhan, Ceza Hukuku, Genel Hükümler (C. II-III), Yenilenmiş II. Bası, İstanbul 1992.

Özbek, Veli Özer, İnfaz Hukuku, 13. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2021. (İnfaz Hukuku)

Özbek, Veli Özer, TCK İzmir Şerhi, Türk Ceza Kanununun Anlamı (C. I), Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 4. Baskı, Ankara 2010 (İzmir Şerhi).

Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar, Ceza Muhakemesi Hukuku, 13. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara 2020. (Ceza Muhakemesi)

- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 11. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara 2020. (Genel Hükümler)
- Özek, Çetin, “1997 Türk Ceza Yasası Tasarısı’na İlişkin Düşünceler”, İÜHFM, 1998, C.LVI, ss.21-68.
- Özgenç, İzzet, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Seçkin Yayıncılık, 16. Baskı, Ankara 2020
- Özgenç, İzzet, Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi (Genel Hükümler), Ankara 2005 (Gazi Şerhi 2005).
- Özgenç, İzzet/Şahin Cumhur (Editörler), Ölmez, Gökhan/Ünal, Osman Gazi/Karabulut, Efe Can/ Kaya, Funda, İnfaz Hukuku, 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- Özkavalcı, Nimet, İnfaz Hakimliği, Seçkin Yayınları, 3. Baskı, Ankara, 2021.
- Öztürk, Bahri/Erdem, Mustafa Ruhan, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku, Seçkin Yayınları, Ankara 2020.
- Öztürk, Bahri/Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Sırma, Özge/Saygılar Kırıt, Yasemin F./Özaydın, Özdem/Alan Akcan, Esra/Efser, Erden, Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, Ders Kitabı, Güncellenmiş 6. Baskı, Ankara 2013.
- Roxin, Claus, “Yeni TCK ile Türkiye Avrupa’ya Dâhil Oluyor”, HPD, Sonbahar 2004, S. 2.
- Sanıvar, Ramadan, Modern İnfaz Hukuku ve Koşullu Salıverilme(Şartlı Tahliye) Kurumu, Seçkin Yayınları, Ankara 2020.
- Sevük, Handan, “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Tutuklu ve Hükümlülerin Dış Dünya ile İletişimi”, AÜEHFD, C. VII, S. 3-4, Aralık 2003, ss. 335-384.
- Soyaslan, Doğan, in: Hukuk Merceği, Konferanslar ve Paneller (13 Ocak 2005-5 Nisan 2005), 2006, S. 6.
- Soysal, Alican, Hükmen Tutukluluk Kavramı ve Türk Hukuku’nda “Hükmen Tutuklu” Statüsünün Kabul Edilmesinin Yarattığı Hak İhlalleri, <https://nabantoglu.av.tr/hukmen-tutukluluk/>
- Sözüer, Adem, Toplumsal Değişim Sürecinde Türk Ceza Kanunu Reformu Paneli Konuşması, TBB Türk Ceza Kanunu Reformu, Birinci Kitap, Ankara 2004, s. 38.
- Şahin, Cumhur/Göktürk, Neslihan, Ceza Muhakemesi Hukuku 2, 11.Baskı, Ankara 2021.
- Şen,Ersan/Başer, Beyza, Koşullu Salıverilme, Denetimli Serbestlik ve Ceza İnfaz Sorunları, 3. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara 2019.
- Taşkın, Ahmet, “Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’da Beslenmenin Reddi”, TBB Dergisi, Sayı 62, 2006, ss. 230-261.

- Toroslu, Nevzat, Ceza Hukuku Genel Kısım, Ankara 2014.(Ceza Hukuku)
- Toroslu, Nevzat, Nasıl Bir Ceza Kanunu, Ankara 1987. (Nasıl Bir Ceza Kanunu)
- Toroslu, Nevzat/Ersoy, Yüksel, “Kanunlaşmaması Gereken Bir Tasarı”, TBB Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Ankara 2004.
- Tosun, Öztekin, Suçluların Gözlemi, İstanbul 1966.
- Turhan, Faruk, “6706 Sayılı Cezai Konularda Uluslararası İşbirliği Kanunu’nun Kapsamı ve Genel Hükümleri Hakkında Bir Değerlendirme”, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN’a Armağan, C.21, Özel S., 2019, s. 3067-3109 (6706 sayılı Kanun)
- Turhan, Faruk, “Yeni Türk Ceza Kanunu’na Göre Cezaların Ertelenmesi ve Uygulamada Ortaya Çıkan Bazı Sorunlar, Erzincan ÜHFD, C. X, 2006, S. 3-4, ss. 27-54 (Cezaların Ertelenmesi)
- Ünver, Yener, Ceza Hukukuyla Korunması Amaçlanan Hukuksal Değer, Ankara 2003 (Hukuksal Değer).
- Wolters, Gereon, “Gesetzliche Grundsätze des Deutschen Ordnungswidrigkeitenrechts”, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Tarafından Düzenlenen İdari Ceza Hukuku Sempozyumu, Ankara 2009.
- www.karararama.yargitay.gov.tr
- www.kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr
- www.lexpera.com.tr
- Yakışır, Berivan, Türkiye’de Tutuklu Ve Hükümlülerin Yeniden Sosyalleştirilmesi, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2006.
- Yavuz, Hakan A., Ceza İnfaz Sistemleri ve Denetimli Serbestlik, Seçkin Yayınları, Ankara 2018.
- Yerdelen, Erdal, Alman Ceza İnfaz Hukukunun Esasları, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi – Yıl 8, Sayı 16, Aralık 2020, s. 449-485.
- Yerdelen, Erdal/, Nas, Ali Murat, Tutuklu ve Hükümlülere verilen Mazeret İzinleri, TAAD, Yıl:9, Sayı:34, Nisan 2018, ss. 74-121.
- Yetgin, Feridun, Şemali Pratik İnfaz Hukuku El Kitabı, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- Yıldız, Ali Kemal, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu, Açıklamalar-Değerlendirmeler Öğretiden Görüşler ve Yargıtay Kararları, İstanbul 2007.
- Yılmaz, Zahit/Apiş, Özge, “Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Düzenlemelerinin Değerlendirilmesi”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi • Cilt 26, Sayı 1, Haziran 2020, ss. 62-106.
- Zafer, Hamide, Ceza Hukuku Genel Hükümler Ders Kitabı, 7. Bası, Beta Yayınları, İstanbul 2019.

Feridun YETGİN

Diyarbakır BAM 1. CD. Üyesi

ŞEMALİ PRATİK
İNFAZ HUKUKU
EL KİTABI

AÇIKLAMALI - İÇTİHATLI

(KARAR, MÜZEKKERE VE DİLEKÇE ÖRNEKLERİ)

- ♦ 7242 Sayılı Yasa ile 5275 Sayılı Yasada Yapılan Değişiklikler
- ♦ 7242 Sayılı Yasa ile Değişik 5275 Sayılı Yasa ve 671 Sayılı KHK Kapsamında Koşullu Salıverme
- ♦ Denetimli Serbestlik Tedbiri Uygulanmak Suretiyle Cezaların İnfazı
- ♦ Adli Para Cezalarının İnfazı ve Kamuya Yararlı İşte Çalıştırma Tedbiri
- ♦ Tekerrür ve Mükerrirlere Özgü İnfaz Rejiminin Uygulanması
- ♦ Mahsup Koşulları
- ♦ Ceza İlişkisinin Sona Ermesi Halleri ve Zamanaşımı
- ♦ Doğrudan Açık Ceza ve İnfaz Kurumuna Alınma ile Ayrılma Koşulları
- ♦ Yasa Değişiklikleri Kapsamında, 647 ve 5275 Sayılı Yasaların Uygulamalarına İlişkin Örnek Müddetnameler
- ♦ HSK ile Adalet Bakanlığı'nın İlgili Genelge ve Görüş Yazıları
- ♦ Yüksek Mahkeme Kararları
- ♦ Cumhuriyet Savcısının, Mahkemelerin ve İnfaz Hâkimliklerinin İnfaz Aşamasında Verdikleri Kararlara Karşı Yasa Yolları

Genişletilmiş Gözden Geçirilmiş

4. BASKI

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Şemalı Pratik İnfaz Hukuku El Kitabı

Feridun Yetgin

Hukuk Yayınları Dizisi – 2228

Dördüncü Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 605 – 70507 – 7 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr - adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.

Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB

Tel. 0312 395 8 500-501

www.ozdogandigital.com

Sertifika no. 17021

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- 1- AKKAYA, Çetin (2010); Açıklamalı ve İċtihatlı, Cezaların İnfazı ve İnfaz Hukuku, Adalet Yayınevi, Ankara.
- 2- AKKAYA, Çetin (2018); Açıklamalı ve İċtihatlı, Cezaların İnfazı ve İnfaz Hukuku, Adalet Yayınevi, Ankara.
- 3- AKIN, Abdulkadir; İnfaz Hukuku, Seçkin Yayınları, Ankara.
- 4- ARTUÇ, Mustafa; Hüküm Kurma Sanatı (2015), Adalet Yayınevi, Ankara.
- 5- ARTUÇ, Mustafa; Pratik Türk Ceza Kanunu. (2017), Adalet Yayınevi, Ankara.
- 6- ARTUK, Mehmet Emin, Ahmet Gökçen (2020); Ceza Hukuku Genel Hükümleri, Adalet Yayınevi, Ankara.
- 7- ATALAY, Osman; İnfaz Hukuku ve İlamların İnfazı,
- 8- ATALAY, Osman ve Mustafa Sefa Özgelen; İnfaz Hukuku Ders Kitabı (2013), Adalet Yayınevi, Ankara.
- 9- AYAN, Serkan (2020); Zamanışımı Durması ve Zamanaşımının Kesilmesi, Adalet Yayınevi, Ankara.
- 10- Bursa Barosu; Ceza Muhakemesi Kanunu, Ceza Muhakemesi Yürürlük Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun.
- 11- ÇELEN, Orhan (2003); Türk Silahla Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu ve Yönetmeliği ile Askeri Ceza Kanunu, Ankara.
- 12- ÇETİNTÜRK, Ekrem (2017); Onarıcı Adalet ve Ceza Adalet Sistemi, Uzlaştırma, Adalet Yayınevi.
- 13- DEMİRBAŞ, Timur (2013); İnfaz Hukuku, Seçkin Yayınları, Ankara.
- 14- DEMİRBAŞ, Timur (2005); Ceza Genel Hükümleri, Seçkin Yayınları, Ankara.

- 15- ERGÜN, Ergin (2003); Teori ve Uygulamada Suçluların İadesi ve Hükümlülerin Nakli, Ankara.
- 16- ERHAN, Günay (1996); Türk İnfaz Hukuku, Adil Yayınevi.
- 17- ERİŞ, Gönen (2004); Uygulamada Çek Kanunu, Seçkin Yayınevi, Ankara.
- 18- EROL, Haydar (2005); İçtihatlı Türk Ceza Kanunu.
- 19- GÜRSEL, Yalvaç (2009); Ceza ve Yargılama Hukuku Yasaları, Adalet Yayınevi, Ankara.
- 20- GÖKÇEN Hasan Tahsin, Mustafa Artuç (2010); Türk Ceza Kanunu, 6 Cilt, Adalet Yayınevi, Ankara.
- 21- Hâkim Savcılar Yüksek Kurulu İlgili Mevzuat, (2012), Genel Sekreterlik Yayınları, Ankara.
- 22- KAMER, Vehbi Kadri (2007); Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- 23- KAYANÇİÇEK, Murat (2014); Ceza Hukuku ve Kabahatler Hukukunda Zamanaşımı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- 24- MECİT, Kemal (2009); İnfaz Hukuku, Adalet Yayınevi, Ankara.
- 25- MECİT, Kemal (2013); İnfaz Hukuku, Adalet Yayınevi, Ankara.
- 26- MECİT, Kemal (2017); İnfaz Hukuku, Adalet Yayınevi, Ankara.
- 27- İNCE, Levent (2020); Koşullu Salıverme ve Denetimli Serbestlikle Tahliye, Adalet Yayınevi, Ankara.
- 28- PARLAR, Ali, Muzaffer Hatipoğlu (2008); Ceza Muhakemesi Kanunu Yorumu, 2 Cilt, Adalet Yayınevi.
- 29- PARLAR, Ali, Muzaffer Hatipoğlu; Türk Ceza Kanunu Yorumu, 4 Cilt, Seçkin Yayınevi.
- 30- OTACI, Cengiz (2008); Türk Ceza Hukukunda Dava ve Ceza İlişisini Sona Erdiren Nedenlerden Ölüm ve Şikâyetten Vazgeçme, Adalet Dergisi.
- 31- ÖZGENÇ, İzzet (2006); Türk Ceza Kanunu Şerhi, Eğitim Daire Başkanlığı, Ankara.

- 32- ÖZGENÇ, İzzet, Cumhur Şahin (2007); Türk Ceza Kanunu Mevzuatı, Eğitim Daire Başkanlığı, Ankara.
- 33- ÖZKAYA, İhsan; Ceza İnfaz Hukuku ve İlgili Mevzuat, Seçkin Yayınları, Ankara.
- 34- ÖZTÜRK, Doç. Dr. Veli Özer; İnfaz Hukuku; Orion Yayınları.
- 35- ŞEN, Ersan, Av. Beyza Başer (2016); Koşullu Salıverme, Denetimli Serbestlik Tedbiri, Ceza İnfaz Sorunları, Seçkin Yayınları, Ankara.
- 36- T.C Adalet Bakanlığı, UYAP Mevzuat ve İhtihat Programı.
- 37- T.C Adalet Bakanlığı, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, Denetimli Serbestlik ve Yardım Hizmetleri El Kitabı, Yayın No:13, Ankara.
- 38- T.C Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Genel Müdürlüğü, Mevzuat Bilgi Sistemi.
- 39- TEZİÇ, Erdoğan (2014); Anayasa Hukuku, Beta Yayınları, İstanbul.
- 40- TOROSLU, Nevzat (2005); Ceza Hukuku Özel Kısım, Savaş Yayınları.
- 41- Yargıtay A.Nazım Kaynak' a Armağan; Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Ankara.
- 42- YENİSEY, Feridun (2010); Ceza Muhakemesi Hukukunda Ulaştırma Hakkında Temel Bilgiler, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi.
- 43- YURTCAN, Prof. Dr. Erdener (2007); Cumhuriyet Savcısının ve Cumhuriyet Yargıcının Başvuru Kitabı, Yayın İşleri Daire Başkanlığı, Ankara.
- 44- YÜKSEKTEPE, Mert Asker (2020); Adil Yargılanma ve Ceza Muhakemesinde Kanun Yolları, Platon Hukuk,

Dr. Ertuğrul YAZAR

İNSAN HAKLARI BAĞLAMINDA
AVRUPA'DA
YABANCI TERÖRİST
SAVAŞÇILAR

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İnsan Hakları Bağlamında Avrupa’da Yabancı Terörist Savaşçılar
Ertuğrul Yazar

Hukuk Yayınları Dizisi – 2924

Birinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 89 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 46661

Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- Abayhan, Yasemin, Sosyal Etki Kuramı Bağlamında Psikolojik Dışlanma, Doktora Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.
- ABC News, "ISIS Teaches Children How to Behead in Training Camps", *Basın Bülteni*, 06 Eylül 2014, <https://abcnews.go.com/International/isis-teaches-childrenbehead-training-camps/story?id=25303940> (E.T:30 Haziran 2020).
- AFP, "Terrorisme: "menace de l'intérieur" (Valls)", *Le Figaro*, 16 Ekim 2012, <https://www.lefigaro.fr/flash-actu/2012/10/16/97001-20121016FILWW00574-terrorisme-menace-de-l-interieur-valls.php> (E.T:30 Haziran 2020).
- Agence France Presse, "Hollande says 700 from France fighting in Syria", *The Daily Star*, 14 Ocak 2014, <https://www.dailystar.com.lb/ArticlePrint.aspx?id=244094&mode=print> (E.T:30 Haziran 2020).
- AGİT, "What is the OSCE?", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.osce.org/whatistheosce> (E.T:06 Haziran 2020).
- AI, "Davos/France: Newly Announced Anti-Terror Measures Put Human Rights At Risk", *AI Press Release*, 23 Ocak 2015, <https://www.amnesty.org/en/press-releases/2015/01/davosfrance-newly-announced-anti-terror-measures-put-human-rights-risk/> (E.T:30 Haziran 2020).
- AI, "Who We Are", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.amnesty.org/en/who-we-are/> (E.T:06 Haziran 2020).
- AI, *Amnesty International Report 2015/16: The State Of The World's Human Rights*, AI Yayınları, Londra 2016.
- AI, *Dangerously disproportionate: The ever-expanding national security state in Europe*, AI Yayınları, Londra 2017.
- AI, *Left in the Dark: The Use of Secret Evidence in the United Kingdom*, AI Yayınları, Londra 2012.
- AI, *Responses to Covid-19 and States' Human Rights Obligations: Preliminary Observations*, AI Yayınları, Londra 2020.
- AI, *United Kingdom: The Terrorism Prevention and Investigation Measures Bill 2011: Control Orders Redux*, AI Yayınları, Londra 2011.

- AI, *Upturned Lives: The Disproportionate Impact of France's State of Emergency*, AI Yayınları, Londra 2016.
- AİHM, A ve Diğerleri v. Birleşik Krallık kararı, 19 Şubat 2009, Başvuru No: 3455/05, HUDOC, 220.
- AİHM, A.E. v. Polonya kararı, 31 Mart 2009, Başvuru No: 14480/04, HUDOC, 46.
- AİHM, A.H. ve J.K. v. Kıbrıs kararı, 21 Temmuz 2015, Başvuru No: 41903/10 ve 41911/10, HUDOC, 120.
- AİHM, Al-Jedda v. Birleşik Krallık kararı, 07 Temmuz 2011, Başvuru No: 27021/08), HUDOC, 82-86.
- AİHM, Beghal v. Birleşik Krallık kararı, 28 Mayıs 2019, Başvuru No: 4755/16, HUDOC, 90-105.
- AİHM, Big Brother Watch ve Diğerleri v. Birleşik Krallık kararı, 13 Eylül 2018, Başvuru No: 58170/13, 62322/14 ve 24960/15, HUDOC, 387-446.
- AİHM, Chahal v. Birleşik Krallık kararı, 15 Kasım 1996, Başvuru No: 22414/93, HUDOC, 72-107.
- AİHM, G. v. Fransa kararı, 23 Mayıs 2012, Başvuru No: 27244/09, HUDOC, 38-50.
- AİHM, Malone v. Birleşik Krallık kararı, 02 Ağustos 1984, Başvuru No: 8691/79, HUDOC, 68.
- AİHM, Napijalo v. Hırvatistan kararı, 13 Şubat 2004, Başvuru No: 66485/01, HUDOC, 82.
- AİHM, Richard Handyside v. Birleşik Krallık kararı, 07 Aralık 1976, Başvuru No: 5493/72, HUDOC, 49.
- AİHM, The Sunday Times v. Birleşik Krallık kararı, 06 Kasım 1980, Başvuru No: 6538/74, HUDOC, 46.
- AİHM, V.M. ve diğerleri v. Belçika kararı, 17 Kasım 2016, Başvuru No: 60125/11, HUDOC, 30-31.
- AK Bakanlar Komitesi, *Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin "Avrupa Cezaevi Kuralları" Başlıklı (87) 3 No'lu Tavsiye Kararı*, Strazburg 2006.
- AK, "Complete list of the Council of Europe's treaties", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list> (E.T: 06 Haziran 2020).

- AK, "France informs Secretary General of Article 15 Derogation of the European Convention on Human Rights", *Basın Bülteni*, 25 Kasım 2015, https://www.coe.int/en/web/secretary-general/home/-/asset_publisher/oURUJmJo9jX9/content/france-informs-secretary-general-of-article-15-derogation-of-the-european-convention-on-human-rights (E.T: 30 Haziran 2020).
- AK, "Media Freedom Advocates Raise Alarm over UK Counter-Terror Bill", *Basın Bülteni*, 27 Mart 2020, https://www.coe.int/en/web/media-freedom/detail-alert?p_p_id=sojdashboard_WAR_coesojportlet&p_p_lifecycle=0&p_p_col_id=column-4&p_p_col_count=1&sojdashboard_WAR_coesojportlet_alertId=39682509 (E.T: 30 Mayıs 2020).
- AK, "Misuse of anti-terror legislation threatens freedom of expression", *Basın Bülteni*, 04 Aralık 2018, <https://www.coe.int/en/web/commissioner/-/misuse-of-anti-terror-legislation-threatens-freedom-of-expression> (E.T: 30 Mayıs 2020).
- AK, "Response to Foreign Fighters and Recent Terrorist Attacks in Europe", *Web Sitesi*, 30 Haziran 2020, <http://www.consilium.europa.eu/en/policies/fight-against-terrorism/foreign-fighters> (E.T: 01 Ağustos 2020).
- AK, "The European Court of Human Rights: The Court in brief", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, https://www.echr.coe.int/Documents/Court_in_brief_ENG.pdf (E.T: 06 Haziran 2020).
- AK, "Who we are", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.coe.int/en/web/about-us/who-we-are> (E.T: 06 Haziran 2020).
- AK, 108 Nolu Sözleşme, Strazburg 1981, 28 Ocak 1981.
- AK, *Additional Protocol to the Council of Europe Convention on the Prevention of Terrorism*, AK Yayınları, Riga 2015.
- AK, *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 4 nolu Protokol*, Strasbourg 1963, 16 Eylül 1963.
- AK, *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi*, Roma 1950, 4 Kasım 1950.
- AK, *Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Üye Devletlere, Cezaevinin Aşırı Kalabalıklaşması ve Cezaevi Mevcudu Enflasyonu Hakkındaki R (99) 22 Sayılı Tavsiye Kararı*, Strazburg 1999.
- AK, *Avrupa Sosyal Şartı*, Torino 1961, 18 Ekim 1961.

- AK, *Committee of Experts on Terrorism (Codexter) Profiles on Counter-Terrorist Capacity: Germany*, AK Yayınları, Strazburg 2016.
- AK, *Committee of Experts on Terrorism (Codexter) Profiles on Counter-Terrorist Capacity: Belgium*, AK Yayınları, Strazburg 2016.
- AK, *International Conference on National and International Coordination in Counterterrorism*, AK Yayınları, İstanbul 2013.
- AK, *İstanbul Sözleşmesi*, İstanbul 2011, 11 Mayıs 2011.
- AK, *İşkenceye Dair Avrupa Sözleşmesi*, Strazburg 1987, 26 Kasım 1987.
- AK, *Terörizmin Önlenmesi AK Sözleşmesi*, Varşova 2005, 16 Mayıs 2005.
- Aktaş, Mehmet, "Geri Gönderme Merkezlerinde Uygulanan İdari Gözetimin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 'Özgürlük ve Güvenlik Hakkı' Başlıklı 5 inci Madde Perspektifinden Değerlendirilmesi", *Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Dergisi*, C. 1, S. 2, Ankara 2019, s.61-78.
- Al Jazeera, "Denmark passes legislation to strip ISIL fighters of citizen ship", *Basın Bülteni*, 24 Ekim 2019, <https://www.aljazeera.com/news/2019/10/denmark-passes-legislation-strip-isil-fighters-citizenship-191024174102359.html> (E.T:30 Eylül 2020).
- Al Jazeera, "German court rules on repatriation of Syria ISIL fighter's family", *Basın Bülteni*, 11 Temmuz 2019, <https://www.aljazeera.com/news/2019/07/german-court-rules-repatriation-syria-isil-fighter-family-190711164005146.html> (E.T:30 Haziran 2020).
- Al Jazeera, "ISIL Fighters Return Home", *Basın Bülteni*, 11 Mayıs 2019, <https://www.aljazeera.com/programmes/upfront/2019/05/isil-fighters-return-home-190503195820843.html> (E.T:30 Haziran 2020). Ayrıca Bkz. https://www.youtube.com/watch?v=Z30_7_8IbLM (E.T:30 Haziran 2020).
- Alexe, Dan, "Germany convicts 4, calls US-backed Syrian group Ahrar al-Sham a terrorist organisation", *New Europe*, 07 Ekim 2016, <https://www.neweurope.eu/article/germany-convicts-4-calls-us-backed-syrian-group-ahrar-al-sham-terrorist-organisation/> (E.T:06 Haziran 2020).
- Alman Federal Meclisi, Basic Law for the Federal Republic of Germany.
- Alman Federal Meclisi, German Criminal Code.
- Alman Federal Meclisi, Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (Aufenthaltsgesetz – AufenthG).

Alman Federal Meclisi, Gesetz zur Abwehr con Gefahren des internationalen Terrorismus durch das Bundeskrim.

Alman Federal Meclisi, Gesetz zur Ausland-Ausland-Fernmeldeaufklärung des Bundesnachrichtendienstes.

Alman Federal Meclisi, Gesetz zur Bekämpfung des internationalen Terrorismus (Terrorismusbekämpfungsgesetz).

Alman Federal Meclisi, Gesetz zur Neubestimmung des Bleiberechts und der Aufenthaltsbeendigung Initiative.

Alman Federal Meclisi, Residence Act (Aufenthaltsgesetz, AufenthG).

Alpaslan, Kavel, "İspanya İç Savaşı'nda savaşı tek Türk: Ama faşist!", *Gazete Duvar*, 16 Eylül 2017, <https://www.gazeteduvar.com.tr/dunya-forum/2017/09/16/ispunya-ic-savasinda-savas-tek-turk-ama-fasist/> (E.T:30 Nisan 2020).

Al-Said, Hamed ve Barrett, Richard (Haz.), *Enhancing the Understanding of the Foreign Terrorist Fighters Phenomenon in Syria*, UNCCT Yayınları, Viyana 2017.

Amann, Melanie; Blome, Nikolaus; Deggerich, Markus; Gude, Hubert; Knaup, Horand; Müller, Peter; Schmid, Fidelius ve Wiedmann-Schmidt, Wolf, "Germany Seeks Calm after French Attack", *Der Spiegel*, 12 Ocak 2015, <https://www.spiegel.de/international/germany/germany-plans-no-new-terror-laws-in-wake-of-charlie-hebdo-attack-a-1012188.html> (E.T:30 Haziran 2020).

Amélie, Marie ve Latune, Lombard, "L'épineuse gestion du retour des djihadistes en France", *Le Figaro*, 06 Ekim 2014, <https://www.lefigaro.fr/actualite-france/2014/10/06/01016-20141006ARTFIG00355-l-epineuse-gestion-du-retour-des-djihadistes-en-france.php> (E.T:30 Mayıs 2020).

Anadolu Ajansı, "Belçika'da terörle mücadele operasyonu: 2 ölü", *Basın Bülteni*, 15 Ocak 2015, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/belcikada-terorle-mucadele-operasyonu-2-olu/83756> (E.T:30 Haziran 2020).

Andrieu, Pierre, "Terrorisme: le texte contre les apprentis djihadistes français adopté au Sénat", *Le Monde*, 17 Ekim 2012, https://www.lemonde.fr/societe/article/2012/10/17/terrorisme-le-texte-contre-les-ap-prentis-djihadistes-francais-adopte-au-senat_1776446_3224.html #J8Rgr7sA8lvEbsHq.99 (E.T:30 Haziran 2020).

- Anzeiger, General, "Maas plant begrenzte Rechtsverschärfungen gegen IS-Terror", *Basin Bülteni*, 20 Ekim 2014, https://www.general-anzeiger-bonn.de/news/ticker/maas-plant-begrenzte-rechtsverschaeferungen-gegen-is-terror_aid-42087577 (E.T:30 Haziran 2020).
- Archick, Kristin; Belkin, Paul; Blanchard, M. Christopher; Humud, E. Carla ve Mix, E. Derek (Haz.), *European Fighters in Syria and Iraq: Assessments, Responses, and Issues for the United States*, LOCCRS Yayınları, Washington 2015. A
- Ark, Rumyana V. (Haz.), *British Citizenship Revoked, Bangladeshi Citizenship Uncertain – What Next for Shamima Begum?*, ICCT Yayınları, Lahey 2019.
- Ark, Rumyana V. (Haz.), *Incitement to Terrorism – Treating the Symptoms or Addressing the Causal Malady?*, ICCT Yayınları, Lahey 2018.
- Ask The Police UK, "Q101: What is 101 and when should it be used?", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.askthe.police.uk/content/Q101.htm> (E.T:06 Haziran 2020).
- Association for the Prevention of Torture, "National Preventive Mechanisms", *Web Sitesi*, 30 Haziran 2020, <https://apt.ch/en/national-preventive-mechanisms-npms/> (E.T: 01 Ağustos 2020).
- Aude Voortman, *Terrorism in Europe: Explaining the disparity in the number of jihadist foreign fighters between European countries*, Institut Barcelona d'Estudis Internacionals Yayınları, Barselona 2015.
- Avrupa Birliği, "The European Union: The EU in brief", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, https://europa.eu/european-union/about-eu/eu-in-brief_en (E.T:06 Haziran 2020).
- Avrupa Komisyonu, "A European Agenda on Security State of Play: September 2017", *Web Sitesi*, 07 Eylül 2017, https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20170907_a_european_agenda_on_security_-_state_of_play_en.pdf (E.T:06 Haziran 2020).
- Avrupa Komisyonu, "Passenger Name Record (PNR)", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/police-cooperation/information-exchange/pnr_en (E.T:06 Haziran 2020).
- Avrupa Komisyonu, *The European Agenda on Security: Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European*

- Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, Avrupa Komisyonu Yayınları, Strasbourg 2015.*
- Avrupa Parlamentosu Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs, *Draft Report on prevention of radicalisation and recruitment of European citizens by terrorist organisations, Avrupa Parlamentosu Yayınları, Brüksel 2015.*
- Avrupa Parlamentosu ve Konseyi, *Directive 2004/38/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004, Brüksel 2004.*
- Avrupa Parlamentosu ve Konseyi, *Directive (EU) 2017/541 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017 on combating terrorism and replacing Council Framework Decision 2002/475/JHA and amending Council Decision 2005/671/JHA, Brüksel 2017.*
- Avrupa Parlamentosu, "Terrorism in the EU: terror attacks, deaths and arrests", *Basın Bülteni*, 06 Eylül 2019, <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/security/20180703STO07125/terrorism-in-the-eu-terror-attacks-deaths-and-arrests> (E.T:30 Mayıs 2020).
- Avrupa Parlamentosu, *Criminal procedural laws across the European Union-A comparative analysis of selected main differences and the impact they have over the development of EU legislation, Avrupa Parlamentosu Yayınları, Brüksel 2018.*
- Aybay, Rona, *Açıklamalı İnsan Hakları Evrensel Bildirisi, Türkiye Barolar Birliği İnsan Hakları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları, Ankara 2006.*
- Aybay, Rona, *Yabancılar Hukuku, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, Kasım 2010.*
- Aydın, Ersel, "Before Jihadists There Were Anarchists: A Failed Case of Transnational Violence", *Studies in Conflict and Terrorism Journal*, C. 31, S. 10, Londra 2008, s.903-923.
- Aykın, Hasan ve Sözman, H. Kevser, *Terörün Finansmanı ile Mücadele, Mali Suçları Araştırma Kurulu Yayınları, Ankara 2008.*
- Bamat, Joseph, "French PM unveils package of anti-terror measures", *France 24*, 21 Ocak 2015, <https://www.france24.com/en/20150121-france-pm-manuel-valls-unveils-new-anti-terror-measures> (E.T:30 Haziran 2020).
- BAMF, "Beratungsstelle Radikalisierung", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.bamf.de/DE/Behoerde/Beratungsstelle/beratungsstelle-no-de.html> (E.T:06 Haziran 2020).

- BAMF, "Bundesamt für Migration und Flüchtlinge", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, https://www.bamf.de/EN/Startseite/startseite_node.html (E.T:06 Haziran 2020).
- BAMF, "Initiative Sicherheitspartnerschaft", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, www.initiative-sicherheitspartnerschaft.de (E.T:06 Haziran 2020).
- Banks, Martin, "Contacts between the Belgian Islamic radical group, Sharia4Belgium and fellow supporters in rest of Europe has been confirmed", *The Brussels Time*, 17 Kasım 2015, <https://www.brussestimes.com/news/eu-affairs/35497/contacts-between-the-belgian-islamic-radical-group-sharia4belgium-and-fellow-supporters-in-rest-of-europe-has-been-confirmed/> (E.T:30 Haziran 2020).
- Barkin, Noah ve Martin, Michelle, "Three Syrians arrested in Germany suspected of planning attack", *Reuters*, 02 Haziran 2016, <https://www.reuters.com/article/uk-germany-security/three-syrians-arrested-in-germany-suspected-of-planning-attack-idUKKCN0YO1K0> (E.T:06 Haziran 2020).
- Bartsch, Matthias; Gebauer, Matthias ve Musharbash, Yassin, "The Radical Islamist Roots of the Frankfurt Attack", *Der Spiegel*, 03 Mart 2011, <https://www.spiegel.de/international/germany/facebook-jihad-the-radical-islamist-roots-of-the-frankfurt-attack-a-748910.html> (E.T:30 Haziran 2020).s.1.
- Basit, Abdul, "Foreign Fighters in Iraq and Syria – Why So Many?", *ICPVTR Journal*, C.6, S. 9, Nanyang 2014, s.4-8.
- Bassou, Abdelhak, *Returning Foreign Terrorist Fighters: An Imminent Threat to Manage*, Policy Center for the New South Yayınları, Rabat 2017.
- Baume, Maia D.L., "More in France Are Turning to Islam, Challenging a Nation's Idea of Itself", *New York Times*, 03 Şubat 2013, https://www.nytimes.com/2013/02/04/world/europe/rise-of-islamic-converts-challenges-france.html?_r=0 (E.T:30 Mayıs 2020).
- Bayerisches Staatsministerium des Innern, für Bau und Verkehr, *Salafism: Prevention through Information Questions and Answers*, Bayerisches Staatsministerium des Innern, für Bau und Verkehr Yayınları, Münih 2016.
- Bayraklı Enes; Yalçın, H. Basri ve Yeşiltaş, Murat (Haz.), *Avrupa'da PKK Yapılanması*, SETA Vakfı Yayınları, Ankara 2019.

- BBC, "Brussels attack: Man shot after stabbing soldier", *Basın Bülteni*, 26 Ağustos 2017, <https://www.bbc.com/news/world-europe-41057304> (E.T:30 Haziran 2020).
- BBC, "Brussels explosions: What we know about airport and metro attacks", *Basın Bülteni*, 09 Nisan 2016, <https://www.bbc.com/news/world-europe-35869985> (E.T:30 Haziran 2020).
- BBC, "Brussels Jewish Museum murders: Mehdi Nemmouche jailed for life", *Basın Bülteni*, 12 Mart 2019, <https://www.bbc.com/news/world-europe-47533533> (E.T:30 Haziran 2020).
- BBC, "Charlie Hebdo: Gun attack on French magazine kills 12", *Basın Bülteni*, 07 Ocak 2015, <http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-30710883> (E.T :30 Haziran 2020).
- BBC, "Cufflink terrorist Samata Ullah jailed for eight years", *Basın Bülteni*, 02 Mayıs 2017, <https://www.bbc.com/news/uk-wales-south-east-wales-39736792> (E.T:01 Temmuz 2020).
- BBC, "French Interior Minister Cazeneuve replaces Valls as PM", *Basın Bülteni*, 06 Aralık 2016, <https://www.bbc.com/news/world-europe-38220288> (E.T:30 Haziran 2020).
- BBC, "French jihadist murders police couple at Magnanville", *Basın Bülteni*, 14 Haziran 2016, <https://www.bbc.com/news/world-europe-36524094> (E.T:30 Haziran 2020).
- BBC, "German girl jailed for IS attack in Hannover", *Basın Bülteni*, 26 Ocak 2017, <https://www.bbc.com/news/world-europe-38757039> (E.T:30 Haziran 2020).
- BBC, "German police seize explosives in anti-terror raid", *Basın Bülteni*, 30 Nisan 2015, <https://www.bbc.com/news/world-europe-32538425> (E.T: 30 Haziran 2020).
- BBC, "Germany axe attack: Assault on train in Wuerzburg injures HK family", *Basın Bülteni*, 19 Temmuz 2016, <https://www.bbc.com/news/world-europe-36827725> (E.T:30 Haziran 2020).
- BBC, "Germany was warned about Ansbach suicide bomber", *Basın Bülteni*, 12 Ağustos 2016, <https://www.bbc.com/news/world-europe-37059100> (E.T:30 Haziran 2020).
- BBC, "IS 'caliphate' defeated but jihadist group remains a threat", *Basın Bülteni*, 23 Mart 2019, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-45547595> (E.T:30 Haziran 2020).

- BBC, "İngiltere İçişleri Bakanı, Şamima Begüm'ün bebeğinin ölümü sonrası eleştiriliyor", *Basın Bülteni*, 09 Mart 2019, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-47507488> (E.T:30 Haziran 2020).
- BBC, "London attack: Who were the attackers?", *Basın Bülteni*, 28 Haziran 2017, <https://www.bbc.com/news/uk-40173157> (E.T:30 Haziran 2020).
- BBC, "Manchester attack: 22 dead and 59 hurt in suicide bombing", *Basın Bülteni*, 23 Mayıs 2017, <https://www.bbc.com/news/uk-england-manchester-40010124> (E.T:30 Haziran 2020).
- BBC, "Mohamed Merah: Who was Toulouse gunman?", *Basın Bülteni*, 22 Mart 2012, <https://www.bbc.com/news/world-europe-17456541> (E.T:30 Haziran 2020).
- BBC, "Mother and daughter jailed for terror plot", *Basın Bülteni*, 15 Haziran 2018, <https://www.bbc.com/news/uk-44496433> (E.T: 01 Temmuz 2020).
- BBC, "Nice attack: At least 84 killed by lorry at Bastille Day celebrations", *Basın Bülteni*, 15 Temmuz 2016, <https://www.bbc.com/news/world-europe-36800730> (E.T:30 Haziran 2020).
- BBC, "Paris attacks: What happened on the night", *Basın Bülteni*, 09 Aralık 2015, <https://www.bbc.com/news/world-europe-34818994> (E.T:30 Haziran 2020).
- BBC, "Poppy Day beheading attack plotter jailed for life", *Basın Bülteni*, 23 Haziran 2016, <https://www.bbc.com/news/uk-36609694> (E.T:01 Temmuz 2020).
- BBC, "Sharia4Belgium trial: Belgian court jails members", *Basın Bülteni*, 11 Mart 2015, <https://www.bbc.com/news/world-europe-31378724> (E.T:30 Haziran 2020).
- BBC, "Sutton Coldfield teen jailed after attempted terror trip", *Basın Bülteni*, 09 Temmuz 2018, <https://www.bbc.com/news/uk-england-birmingham-44765372> (E.T: 01 Temmuz 2020).
- BBC, "Two jailed for breaching terror laws after Hungary deportation", *Basın Bülteni*, 08 Ocak 2016, <https://www.bbc.com/news/uk-england-london-35262460> (E.T:01 Temmuz 2020).
- BBC, "UK Kurds jailed for trying to join IS", *Basın Bülteni*, 03 Ocak 2017, <https://www.bbc.com/news/uk-england-coventry-warwickshire-38501003> (E.T:01 Temmuz 2020).

- BBC, "UK terror threat level raised to severe", *Basın Bülteni*, 29 Ağustos 2014, <https://www.bbc.com/news/uk-28986271> (E.T:30 Haziran 2020).
- BBC, "Would-be IS bride jailed at Sheffield Crown Court for terror tweets", *Basın Bülteni*, 18 Mayıs 2016, <https://www.bbc.com/news/uk-england-south-yorkshire-36322924> (E.T:01 Temmuz 2020).
- Belçika Temsilciler Meclisi, Belgium Criminal Code, Brüksel 1867.
- Belçika Temsilciler Meclisi, Code de la nationalité belge, Brüksel 1984.
- Belçika Temsilciler Meclisi, Integraal Verslag Met Vertaald Beknopt Verslag Van De Toespraken.
- Belçika Temsilciler Meclisi, Loi concernant les services dans une armée ou une troupe étrangère se trouvant sur le territoire d'un Etat étranger, Brüksel 1979.
- Belçika Temsilciler Meclisi, Loi sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, Brüksel 1980.
- Belgium Foreign Affairs, Foreign Trade and Development Cooperation, "Fight against terrorism", *Basın Bülteni*, 30 Haziran 2020, https://diplomatie.belgium.be/en/policy/policy_areas/peace_and_security/terrorism/fight_against_terrorism (E.T:30 Haziran 2020).
- Bennett, Adam, "Muslim convert plotted vehicle-borne terror attack on London's Oxford Street and Madame Tussauds and wanted to join ISIS", *Mirror*, 01 Mayıs 2018, <https://www.mirror.co.uk/news/uk-news/muslim-convert-plotted-vehicle-borne-12459766> (E.T:01 Temmuz 2020).
- Bennhold, Katrin ve Schmitt, Eric, "Gaps in France's Surveillance Are Clear; Solutions Aren't", *New York Times*, 17 Şubat 2015, <https://www.nytimes.com/2015/02/18/world/gaps-in-surveillance-are-clear-solutions-arent.html> (E.T:30 Mayıs 2020).
- Bewarder, Manuel, "Manche kommen zurück, um sich zu erholen", *Die Welt*, 28 Kasım 2016, <https://www.welt.de/politik/deutschland/article159797782/Manche-kommen-zurueck-um-sich-zu-erholen.html> (E.T:30 Haziran 2020).
- BfV, "About the BfV", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.verfassungsschutz.de/en/index-en.html> (E.T:06 Haziran 2020).
- BfV, *Analyse der Radikalisierungshintergründe und -verläufe der Personen, die aus islamistischer Motivation aus Deutschland in Richtung Syrien oder Irak ausgereist sind*, BfV Yayınları, Hessen 2016.

- Bingöl, Oktay, "Somali'de Barış ve Kalkınma Sürecinde Türkiye'nin Rolü", *Akademik Bakış Dergisi*, C. 7, S. 13, Ankara 2013, s.81-106.
- Birleşik Krallık Anayasa Mahkemesi, (Appellant) v Al-Jedda (Respondent) Kararı, s.16.
- Birleşik Krallık Anayasa Mahkemesi, Pham (Appellant) v Secretary of State for the Home Department (Respondent), p.40.
- Birleşik Krallık Parlamentosu, "Publications and Records Monday 12 May 2014", *Web Sitesi*, 12 Mayıs 2014, <https://publications.parliament.uk/pa/ld201314/ldhansrd/text/140512-0001.htm> (E.T:30 Mayıs 2020).
- Birleşik Krallık Parlamentosu, British Nationality Act 1981, Londra 2015.
- Birleşik Krallık Parlamentosu, Counter-Terrorism and Border Security Act 2019, Londra 2019.
- Birleşik Krallık Parlamentosu, Counter-Terrorism and Security Act 2015, Londra 2015.
- Birleşik Krallık Parlamentosu, Prevention of Terrorism Act 2005, Londra 2005.
- Birleşik Krallık Parlamentosu, Serious Crime Act 2015, Londra 2015.
- Birleşik Krallık Parlamentosu, Terrorism Act 2000, Londra 2000.
- Birleşik Krallık Parlamentosu, Terrorism Act 2006, Londra 2006.
- Birleşik Krallık Parlamentosu, Terrorism Prevention and Investigation Measures Act 2011, Londra 2011.
- Birleşik Krallık Parlamentosu, The Terrorism (United Nations Measures) Order 2006, Londra 2006.
- Birnbaum, Michael, "European Countries Seek Sweeping New Powers to Curb Terrorism", *Washington Post*, 16 Ocak 2015, https://www.washingtonpost.com/world/french-police-arrest-at-least-8-people-evacuate-train-station-after-bomb-threat/2015/01/16/80acd4dc-9d0c-11e4-bcfb-059ec7a93ddc_story.html (E.T:30 Haziran 2020).
- Birnbaum, Michael, "Months after the fall of ISIS, Europe has done little to take back its Fighters", *Washington Post*, 20 Haziran 2019, https://www.washingtonpost.com/world/europe/after-caliphate-collapsed-europe-has-done-little-to-take-back-those-who-joined-isis/2019/06/20/4bab9c2-8bc4-11e9-b6f4-033356502dce_story.html (E.T:30 Eylül 2020).
- Biyografi Info, "Lord Byron Biyografisi", *Basın Bülteni*, 05 Haziran 2020, <https://www.biyografi.info/kisi/lord-byron> (E.T:06 Haziran 2020).

- BM Eski Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemesi, *International Tribunal for the Prosecution of Persons: Responsible for Serious Violations of International Humanitarian Law Committed in the Territory of the Former Yugoslavia since 1991*, BM Yayınları, New York 1999.
- BM Genel Kurulu, "Report of the Special Rapporteur on the right to privacy", *Web Sitesi*, 30 Ağustos 2016, https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/71/368 (E.T: 30 Haziran 2020), s.18.
- BM Genel Kurulu, Activities of the United Nations system in implementing the United Nations Global Counter-Terrorism Strategy: Report of the Secretary-General, Newyork 2018, 20 Nisan 2018.
- BM Genel Kurulu, Bütün Kişilerin Zorla Kaybedilmeden Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşme, New York 2006, 20 Aralık 2006.
- BM Genel Kurulu, Çocuk Hakları Sözleşmesi, New York 1989, 20 Kasım 1989.
- BM Genel Kurulu, Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme, San Francisco 1966, 16 Aralık 1966 tarih ve 2200A (XXI) sayılı karar.
- BM Genel Kurulu, Harp Zamanında Sivillerin Korunmasına İlişkin 1949 Cenevre Sözleşmesi, Cenevre 1949, 12 Ağustos 1949.
- BM Genel Kurulu, Her Türlü Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme, San Francisco 1965, 21 Aralık 1965 tarih ve 2106 (XX) sayılı karar.
- BM Genel Kurulu, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Paris 1948, 10 Aralık 1948.
- BM Genel Kurulu, İşkence ve Diğer Zalimane, Gayriinsani ya da Küçültücü Muamele ya da Cezaya Karşı BM Sözleşme, San Francisco 1984, 10 Aralık 1984 tarih ve 39/46 sayılı karar.
- BM Genel Kurulu, İşkence ve Diğer Zalimane, Gayriinsani ya da Küçültücü Muamele ya da Cezaya Karşı BM Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol, San Francisco 2002, 18 Aralık 2002 tarih ve A/RES/57/199 sayılı karar.
- BM Genel Kurulu, Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesi, San Francisco 1979, 18 Aralık 1979 tarih ve 34/180 sayılı karar.
- BM Genel Kurulu, Kuruluş Şartı, San Francisco 1945, 26 Haziran 1945.

- BM Genel Kurulu, Mahpusların Islahına Dair Asgari Standart Kurallar (Nelson Mandela Kuralları), New York 2015.
- BM Genel Kurulu, Medeni ve Siyasal Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme, San Francisco 1966, 16 Aralık 1966 tarih ve 2200A (XXI) sayılı karar.
- BM Genel Kurulu, MSHUS'daki Hükümlerin Askıya Alınması ve Kısıtlanmasına Dair Siracusa Prensipleri.
- BM Genel Kurulu, Sivillerle İlgili IV Numaralı Cenevre Sözleşmesi, Cenevre 1949, 12 Ağustos 1949.
- BM Genel Kurulu, Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesi, San Francisco 1999, 09 Aralık 1999 tarih ve 54/109 sayılı karar.
- BM Genel Kurulu, The United Nations Global Counter-Terrorism Strategy Review 70/291: Resolution adopted by the General Assembly on 1 July 2016, Newyork 2016, 1 Temmuz 2016.
- BM Genel Kurulu, Uluslararası Adalet Divanı Statüsü, San Francisco 1945, 26 Haziran 1945.
- BM Genel Kurulu, United Nations Rules for the Treatment of Women Prisoners and Non-custodial Measures for Women Offenders with their Commentary, New York 2010.
- BM Genel Kurulu, United Nations Standard Minimum Rules for Non-custodial Measures (The Tokyo Rules), New York 1990.
- BM Genel Kurulu, United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice ("The Beijing Rules"), New York 1985.
- BM Genel Kurulu, Yaşadıkları Ülkelerin Uyuşu Olmayan Bireylerin İnsan Hakları Bildirgesi, San Francisco 1985, 13 Aralık 1985 tarih ve 40/144 sayılı karar.
- BM Güvenlik Konseyi, "What is the Security Council?", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.un.org/securitycouncil/content/what-security-council> (E.T:06 Haziran 2020).
- BM Güvenlik Konseyi, 1373 (2001) sayılı karar, New York 2001, 28 Eylül 2001.
- BM Güvenlik Konseyi, 2170 (2014) sayılı karar, New York 2014, 15 Ağustos 2014.
- BM Güvenlik Konseyi, 2178 (2014) sayılı karar, New York 2014, 24 Eylül 2014.

- BM Güvenlik Konseyi, 2396 (2017) sayılı karar, New York 2017, 21 Aralık 2017.
- BM İnsan Hakları Komisyonu, İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi için Kurulan Ulusal Kuruluşların Statüsüne İlişkin İlkeler, New York 1993, 7-9 Ekim 1991 tarih ve 1992/54 sayılı karar.
- BM İnsan Hakları Konseyi, *Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic*, BM İnsan Hakları Konseyi Yayınları, Cenevre 2017.
- BM İşkenceye Karşı Komite, Nasirov v. Kazakistan Kararı, p.11/1-11/9.
- BM, "About the UN: Overview", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.un.org/en/sections/about-un/overview/index.html> (E.T:06 Haziran 2020).
- BMİHYK, "Preliminary findings of the visit: UN Special Rapporteur on the promotion and protection of human rights and fundamental freedoms while countering terrorism concludes visit to France", *Web Sitesi*, 23 Mayıs 2018, <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=23128&LangID=E> (E.T:30 Haziran 2020).
- BMİHYK, "The fundamental human right to privacy does not depend on the passport in your pocket", *Web Sitesi*, 24 Ekim 2016, <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=20747&LangID=E> (E.T:30 Haziran 2020).
- BMİHYK, "Two UN rights experts urge France to bring its draft counter-terrorism law in compliance with its international human rights obligations", *Web Sitesi*, 27 Eylül 2017, <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=22165&LangID=E> (E.T:30 Haziran 2020).
- BMİHYK, "View the ratification status by country or by treaty: Ratification Status for France", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx?CountryID=66&Lang=EN (E.T:06 Haziran 2020).
- BMİHYK, "View the ratification status by country or by treaty: Ratification Status for Germany", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx?CountryID=66&Lang=EN (E.T:06 Haziran 2020).
- BMİHYK, "View the ratification status by country or by treaty: Ratification Status for United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland",

- Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx?CountryID=66&Lang=EN (E.T:06 Haziran 2020).
- BMİHYK, "View the ratification status by country or by treaty: Ratification Status for Belgium", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx?CountryID=66&Lang=EN (E.T:06 Haziran 2020).
- BMİHYK, CCPR General Comment No. 27: Article 12 (Freedom of Movement), Cenevre 1999.
- BMİHYK, *Guidance to States on Human Rights-Compliant Responses to the Threat Posed by Foreign Fighters*, BMİHYK Yayınları, New York 2018.
- BMİHYK, *Human Rights, Terrorism and Counter-Terrorism*, BMİHYK Yayınları, Cenevre 2008.
- BMİHYK, *In dialogue with Belgium, Human Rights Committee experts ask about the protection of fundamental rights in the context of counter-terrorism and migration*, BMİHYK Yayınları, New York 2019.
- BMİHYK, *Mandate of the Special Rapporteur on the promotion and protection of human rights and fundamental freedoms while countering terrorism*, BMİHYK Yayınları, Cenevre 2018.
- BMİHYK, *Preliminary findings of the Working Group on the use of mercenaries – Mission to Belgium, 12 - 16 October 2015*, BMİHYK Yayınları, New York 2015.
- BMİHYK, *Visit to Belgium Report of the Special Rapporteur on the promotion and protection of human rights and fundamental freedoms while countering terrorism*, BMİHYK Yayınları, New York 2019.
- BMMYK, "Country Reports on Terrorism 2013-Belgium", *Basın Bülteni*, 30 Nisan 2014, <https://www.refworld.org/docid/53622a01e.html> (E.T: 01 Ağustos 2020).
- BMMYK, *International Protection Considerations with regard to people fleeing the Syrian Arab Republic, Update V*, BMMYK Yayınları, Cenevre 2017.
- BMMYK, *International Protection Considerations with regard to people fleeing the Syrian Arab Republic, Update II*, BMMYK Yayınları, Cenevre 2013.
- BMMYK, *Preventing and Reducing Statelessness: The 1961 Convention on the Reduction of Statelessness*, BMMYK Yayınları, Cenevre 2014.

- Bouckaert, Celine, "Plus les jeunes sont intégrés, plus ils risquent de se radicaliser", *Le Vif/L'Express*, 02 Şubat 2015, <https://www.levif.be/actualite/belgique/plus-les-jeunes-sont-integres-plus-ils-risquent-de-se-radicaliser/article-normal-364265.html> (E.T: 30 Ekim 2020).
- Boutin, Bérénice (Haz.), *Administrative Measures against Foreign Fighters: In Search of Limits and Safeguards*, ICCT Yayınları, Lahey 2016.
- Boutin, Bérénice; Chauzal, Grégory; Dorsey, Jessica; Jegerings, Marjolein; Paulussen, Christophe; Pohl, Johanna; Reed, Alastair ve Zavagli, Sofia (Haz.), *The Foreign Fighters Phenomenon in the European Union: Profiles, Threats and Policies*, ICCT Yayınları, Lahey 2016.
- Brennan Center for Justice, "Why Countering Violent Extremism Programs Are Bad Policy", *Basın Bülteni*, 09 Eylül 2019, <https://www.brennancenter.org/our-work/research-reports/why-countering-violent-extremism-programs-are-bad-policy> (E.T:15 Kasım 2020).
- Brewis, Harriet, "Manchester Victoria stabbing: Mahdi Mohamud, 26, jailed for life over New Year's Eve knife attack", *Evening Standard*, 27 Kasım 2019, <https://www.standard.co.uk/news/crime/manchester-victoria-stabbing-mahdi-mohamud-26-jailed-a4298131.html> (E.T:30 Haziran 2020).
- Brézet, Alexis, "Gagner la guerre", *Le Figaro*, 14 Kasım 2015, https://www.lefigaro.fr/vox/societe/2015/11/14/31003-20151114ARTFI_G00247-gagner-la-guerre.php (E.T:30 Mayıs 2020).
- Brookings Doha Center, *Returning Foreign Fighters: Criminalization or Reintegration?*, Brookings Doha Center Yayınları, Doha 2015.
- Bundesamt für Verfassungsschutz, Antiterrordatei ATD, *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.verfassungsschutz.de/de/service/glossar/anti-terror-datei-atd> (E.T:06 Haziran 2020).
- Bundesregierung, "Reform of Nationality Act: German passport can be revoked", *Basın Bülteni*, 03 Nisan 2019, <https://www.bundesregierung.de/breg-en/chancellor/german-passport-can-be-revoked-1597456> (E.T:06 Haziran 2020).
- Bundesverfassungsgericht, "Antiterrordatei ist in ihren Grundstrukturen mit dem Grundgesetz vereinbar, nicht jedoch in ihrer Ausgestaltung im Einzelnen", *Web Sitesi*, 24 Nisan 2013, <https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Pressemitteilungen/DE/2013/bvg13-031.html> (E.T:06 Haziran 2020).

- Bundesverfassungsgericht, "Constitutional complaints against the investigative powers of the Federal Criminal Police Office for fighting international terrorism partially successful", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Pressemitteilungen/EN/2016/bvg16-019.html> (E.T:06 Haziran 2020).
- Bundeszentrale für Politische Bildung, "Rückkehrerinnen und Rückkehrer aus der Perspektive der Strafjustiz", *Web Sitesi*, 31 Ocak 2018, <https://www.bpb.de/politik/extremismus/radikalisierungspraevention/263621/rueckkehrerinnen-und-rueckkehrer-aus-der-perspektive-der-strafjustiz> (E.T:06 Haziran 2020).
- Burgis, Tom, "EU Terror Chief Warns on Handling of Syria Returnees," *Financial Times*, 26 Ocak 2015, <https://www.ft.com/content/3817e6e6-a561-11e4-ad35-00144feab7de> (E.T: 27 Kasım 2020).
- Byman, Daniel ve Shapiro, Jeremy, *Be Afraid, Be a Little Afraid: The Threat of Terrorism from Western Foreign Fighters in Iraq and Syria*, Brookings Institution Yayınları, Washington 2015.
- Carrel, Paul, "It's complicated, says Britain's MI6 spymaster on Huawei 5G issue", *Reuters UK*, 15 Şubat 2019, <https://uk.reuters.com/article/us-germany-security-britain/its-complicated-says-britains-mi6-spymaster-on-huawei-5g-issue-idUKKCN1Q41LA> (E.T:30 Haziran 2020).
- Cartledge, James, "Shopkeeper who backed Islamic State and called for Shia Muslims to be burnt to death is jailed", *Birmingham Mail*, 02 Mayıs 2018, <https://www.birminghammail.co.uk/news/midlands-news/shopkeeper-who-backed-islamic-state-14607149> (E.T: 01 Temmuz 2020).
- Casciani, Dominic, "How a plot to kill Theresa May in Downing Street was foiled", *BBC News*, 31 Ağustos 2018, <https://www.bbc.com/news/uk-44872883> (E.T: 01 Temmuz 2020).
- Cebrián, Pilar, "They Left to Join ISIS. Now Europe Is Leaving Their Citizens to Die in Iraq", *Foreign Policy*, 15 Eylül 2019, <https://foreignpolicy.com/2019/09/15/they-left-to-join-isis-now-europe-is-leaving-their-citizens-to-die-in-iraq/> (E.T:30 Haziran 2020).
- Cenevre Akademisi, "About us: Mission", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.geneva-academy.ch/the-academy/about-us/mission> (E.T :06 Haziran 2020).
- Cenevre Akademisi, *Foreign Fighters Under International Law: Academy Briefing No. 7*, Cenevre Akademisi Yayınları, Cenevre 2014.

- CMS, "About", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://cmsny.org/about/> (E.T:06 Haziran 2020).
- Coker, Margaret ve Dalton, Matthew, "Can 'Deradicalization' Stem Flow of European Jihadists?", *Wall Street Journal*, 28 Eylül 2014, <https://www.wsj.com/articles/can-deradicalization-stem-flow-of-european-jihadists-1411958283> (E.T:30 Haziran 2020).
- Commission Nationale Consultative des Droits de l'Homme, "PPL Lutte contre la haine sur Internet jugée inadéquate et disproportionnée", *Web Sitesi*, 09 Temmuz 2019, <https://www.cncdh.fr/fr/actualite/ppl-lutte-contre-la-haine-sur-internet-jugee-inadequate-et-disproportionnee> (E.T:30 Haziran 2020).
- Connolly, Amanda, "Majority of Canadians don't want Ottawa to bring back detained ISIS fighters: Ipsos poll", *Global News*, 18 Ekim 2019, <https://globalnews.ca/news/6035676/ipsos-poll-detained-isis-fighters/> (E.T:30 Mayıs 2020).
- Conseil de l'Union Européenne, "Chronologie: phénomène des combattants terroristes étrangers et attentats perpétrés récemment en Europe", *Conseil de l'Union Européenne*, 30 Haziran 2020, <https://www.consilium.europa.eu/fr/policies/fight-against-terrorism/foreign-fighters/history-foreign-fighters/> (E.T:30 Haziran 2020).
- CONTEST, *The United Kingdom's Strategy for Countering Terrorism*, CONTEST Yayınları, Londra 2018.
- Cook, Elizabeth, "Mother, daughter in court for 'all-women' knife attack plot", *Fox News*, 12 Mayıs 2017, <https://www.foxnews.com/world/mother-daughter-in-court-for-all-women-knife-attack-plot> (E.T:01 Temmuz 2020).
- Cook, Joana ve Vale, Gina (Haz.), *From Daesh to 'Diaspora': Tracing the Women and Minors of Islamic State*, ICSR Yayınları, Londra 2018.
- Coolsaet, Rik ve Renard, Thomas (Haz.), *Children in the Levant: Insights from Belgium on the dilemmas of repatriation and the challenges of reintegration*, EGMONT Yayınları, Brüksel 2018.
- Coolsaet, Rik ve Renard, Thomas (Haz.), *Returnees – Who are they, why are they (not) coming back and how should we deal with them? Assessing Policies on Returning Foreign Terrorist Fighters in Belgium, Germany and the Netherlands*, EGMONT Yayınları, Brüksel 2018.

- Council of the European Union, "Foreign terrorist fighter returnees: Policy options", *State Watch*, 29 Kasım 2016, <https://www.statewatch.org/news/2016/dec/eu-council-ctc-foreign-fighters-returnees-policy-options-14799-16.pdf> (E.T:30 Haziran 2020).
- Counter-Terrorism Committee Executive Directorate, Madrid Guiding Principles, New York 2015, 27 and 28 Temmuz 2015.
- Courea, Eleni ve Swinford, Steven, "Diehard Isis prisoners must stay in Syria, says defence secretary Ben Wallace", *The Times UK*, 02 Ekim 2019, <https://www.thetimes.co.uk/article/diehard-isis-prisoners-must-stay-in-syria-says-defence-secretary-ben-wallace-6rrvqgjhm> (E.T:30 Haziran 2020).
- Cragin, Kim, "The Challenge of Foreign Fighter Returnees", *Journal of Contemporary Criminal Justice*, C. 33, S. 3, Nebraska 2017, s.292-312.
- Cruickshank, Paul, "A view from the CT Foxhole: Peter Edge, ICE Acting Deputy Director, and Wil van Gemert, Europol Deputy Director," *CTC SENTINEL Journal*, C. 10, S. 1, New York 2019, s.11-17.
- CSS, "About us", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://css.ethz.ch/en/center.html> (E.T:06 Haziran 2020).
- CTC, "Frequently Asked Questions (FAQs): What are the main functions of the Counter-Terrorism Committee and CTED?", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.un.org/sc/ctc/about-us/frequently-asked-questions-faqs/> (E.T:06 Haziran 2020).
- CTC, "Special meeting of the Counter-Terrorism Committee on stemming the flow of foreign terrorist fighters", *Web Sitesi*, 27-28 Temmuz 2015, <http://www.eurojust.europa.eu/press/News/News/Documents/Conclusions%20CTED%20meeting%20July%202015%20Madrid.pdf> (E.T:06 Haziran 2020).
- CTC, "The United Nations Security Council Counter-Terrorism Committee: About Us", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.un.org/sc/ctc/> (E.T:06 Haziran 2020).
- CTC, *The Challenge of Returning and Relocating Foreign Terrorist Fighters: Research Perspectives*, CTC Yayınları, New York 2018.
- CTC, *The Gender Dimensions of the Response to Returning Foreign Terrorist Fighters (FTFs): Research Perspectives*, CTC Yayınları, New York 2019.

- CTCWP, "About", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://ctc.usma.edu/about/> (E.T:06 Haziran 2020).
- CTCWP, *German Foreign Fighters in Syria and Iraq: The Updated Data and its Implications*, CTCWP Yayınları, Washington 2017.
- CTED, *Implementation of Security Council resolution 2178 (2014) by States affected by foreign terrorist Fighters*, CTED Yayınları, New York 2016.
- Çakır, Arzu, "Abdeslam Cezaevine Alkış ve Yuhalama ile Girdi", *Amerika'nın Sesi*, 30 Nisan 2016, <https://www.amerikaninsesi.com/a/abdeslam-cezaevine-alkis-ve-yuhalama-ile-girdi/3309138.html> (E.T:30 Haziran 2020).
- Çakır, M. Faruk; Aslan, Ömer; Kıyıcı, Hakan; Söylemez, H. İlbay; Öztürk, Müberra; Şahin, Yakup ve Demirbaş Mehmet (Haz.), *Radikalleşme, Şiddet İçeren Aşırılık ve Terörizm*, PA Yayınları, Ankara 2017.
- Çete, Erman, "İŞİD ve Belçika: Ne ilgisi var?", *Haber Sol*, 23 Kasım 2015, <https://haber.sol.org.tr/dunya/isid-ve-belcika-ne-ilgisi-var-137063>, (E.T : 01 Ağustos 2020).
- D'Othée, F. Janne, "Djihadistes: la phrase polémique de Didier Reynders", *Le Vif/L'Express*, 19 Kasım 2015, <https://www.levif.be/actualite/belgique/djihadistes-la-phrase-polemique-de-didier-reynders/article-normal-434717.html> (E.T:30 Haziran 2020).
- David Anderson, *Control Orders in 2011 Final Report of the Independent Reviewer on the Prevention of Terrorism Act 2005*, London The Stationery Office Yayınları, Londra 2012.
- David Malet, *What does the evidence tell us about the impact of foreign fighters on home-grown radicalization?*, Radicalisation Research Briefing Yayınları, Melbourne 2015.
- Davidson, Helen, "This article is more than 5 years old Isis instructs followers to kill Australians and other disbelievers", *The Guardian*, 23 Eylül 2014, <https://www.theguardian.com/world/2014/sep/23/islamic-state-followers-urged-to-launch-attacks-against-australians> (E.T:30 Ağustos 2020).
- De Standaard, "Vlaanderen verdeeld over lot kinderen Syriëstrijders", *Basm Bülteni*, 17 Aralık 2018, https://www.standaard.be/cnt/dmf20181217_04042373 (E.T:30 Haziran 2020).

- Dearden, Lizzie, "Couple jailed for planning Isis-inspired bomb attack in UK after meeting on dating site", *Independent*, 22 Şubat 2018, <https://www.independent.co.uk/news/uk/crime/isis-bomb-plot-uk-muslim-dating-ricin-attack-munir-mohammed-rowaida-el-hassan-uk-a8223786.html> (E.T:01 Temmuz 2020).
- Demir Yazar, Özlem, *Türk Ceza Hukukunda Çocukların Cinsel İstismarı Suçu*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.
- Demir, Hilmi, *Yabancı Savaşçılar ve Homegrown Teröristler*, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı Yayınları, Ankara 2015.
- Demirci, Saadat, "Yabancı Terörist Savaşçı Tehdidine Karşı Uluslararası Uygulamalar", Uluslararası XI. Uludağ Uluslararası İlişkiler Kongresi: Soğuk Savaş Sonrası Dönemin Temel Gelişme ve Dinamikleri Kitabı, Bursa: Uludağ Üniversitesi, Bursa 2018, ss.300-315
- Demirden, Ahmet ve Gunn, Andrew (Haz.), *Radikalleşmenin Önlenmesi ve Terörizm Olgusu -Çalıştay Raporu-*, PA Başkanlığı Yayınları, Ankara 2019.
- Der Spiegel, "Bundesregierung vermutet Dutzende deutsche IS-Kinder in Syrien", *Basın Bülteni*, 26 Mart 2019, <https://www.spiegel.de/politik/deutschland/islamischer-staat-59-deutsche-is-kinder-in-internierungslagern-a-1259683.html> (E.T:30 Haziran 2020).
- Derdiman, Cengiz ve Tataroğlu, Nihal, "Devlet Gözetimi ile İnsan Haklarının Uyumlaştırılması Sorunu ve Çözüm Önerileri", *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 7, S.1, Malatya 2016, s.247-294.
- Deutsche Welle, "Cologne ricin plot bigger than initially suspected", *Basın Bülteni*, 20 Haziran 2018, <https://www.dw.com/en/cologne-ricin-plot-bigger-than-initially-suspected/a-44319328> (E.T:30 Haziran 2020).
- Deutsche Welle, "German officials say no evidence of terror plan", *Basın Bülteni*, 18 Kasım 2015, <https://www.dw.com/en/german-officials-say-no-evidence-of-terror-plan/a-18860715> (E.T:30 Haziran 2020).
- Deutsche Welle, "German teens sentenced for Sikh temple bombing in Essen", *Basın Bülteni*, 21 Mart 2017, <https://www.dw.com/en/german-teens-sentenced-for-sikh-temple-bombing-in-essen/a-38043937> (E.T:30 Haziran 2020).
- Deutsche Welle, "Germany searches for IS member behind Anis Amri's Berlin truck attack", *Basın Bülteni*, 05 Temmuz 2018, <https://www.>

- dw.com/en/germany-searches-for-is-member-behind-anis-amris-berlin-truck-attack/a-44547830 (E.T:30 Haziran 2020).
- Deutsche Welle, "Wohin mit deutschen IS-Kämpfern?", *Basın Bülteni*, 20 Şubat 2019, <https://www.dw.com/de/wohin-mit-deutschen-is-k%C3%A4mpfern-donald-trump-joachim-herrmann-thomas-strobl-annalena-baerbock/a-47600313> (E.T:30 Haziran 2020).
- Didinmez, M. Alp, Ulusal İnsan Hakları Kurumları Küresel Ağına Akreditasyon Çerçevesinde Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu İncelemesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2020.
- Die Welt, "82 Prozent sehen Dschihad-Rückkehrer als Gefahr", *Basın Bülteni*, 23 Nisan 2015, <https://www.welt.de/politik/deutschland/article139951934/82-Prozent-sehen-Dschihad-Rueckkehrer-als-Gefahr.html> (E.T: 30 Haziran 2020).
- Die Welt, "Nur noch wenige reisen aus Deutschland in IS-Gebiete", *Basın Bülteni*, 16 Kasım 2016, <https://www.welt.de/politik/deutschland/article159550412/Nur-noch-wenige-reisen-aus-Deutschland-in-IS-Gebiete.html> (E.T:30 Haziran 2020).
- Doğru, Osman ve Nalbant, Atilla, *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi Açıklama ve Önemli Kararlar 1. Cilt*, AK Yayınları, Ankara 2012.
- Duffy, Helen (Haz.), *Guidelines for Addressing the Threats and Challenges of 'Foreign Terrorist Fighters' within a Human Rights Framework*, AGİT Yayınları, Varşova 2018.
- Durand, Anne-Aël, "Stop djihadisme: 40 % de femmes parmi les radicalisations signalées", *Le Monde*, 24 Kasım 2015, https://www.lemonde.fr/les-decodeurs/article/2015/11/24/stop-djihadisme-40-de-femmes-parmi-les-radicalisations-signalees_4816710_4355770.html (E.T:06 Haziran 2020).
- Duygulu, Şirin, *Dönüşen Savaşların Değişen Araçları*, SETA Vakfı Yayınları, Ankara 2019.
- Dworkin, Anthony, "A tribunal for ISIS fighters?", *European Council on Foreign Relations*, 31 Mayıs 2020, https://ecfr.eu/article/commentary_a_tribunal_for_isis_fighters/ (E.T:30 Haziran 2020).
- Eddy, Melissa, "German Islamic Extremist Is Convicted of Supporting Terror Group", *New York Times*, 26 Temmuz 2018, <https://www.>

- nytimes.com/2017/07/26/world/europe/german-islamic-extremist-is-convicted-of-supporting-terror-group.html (E.T:06 Haziran 2020).
- Eduscol Education, "Politique de prévention de la radicalisation violente en milieu scolaire", *Basın Bülteni*, 04 Mart 2019, <https://eduscol.education.fr/cid100811/prevention-radicalisation.html> (E.T:30 Haziran 2020).
- EGMONT, "About the Institute", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <http://www.egmontinstitute.be/about-the-institute/> (E.T:06 Haziran 2020).
- EGMONT, *New figures on European nationals detained in Syria and Iraq*, EGMONT Yayınları, Brüksel 2019.
- ENNHRI, "ENNHRI welcomes new law adopted on National Human Rights Institution in Belgium", *Web Sitesi*, 25 Nisan 2019, <http://ennhri.org/news-and-blog/ennhri-welcomes-new-law-adopted-on-national-human-rights-institution-in-belgium/> (E.T: 01 Ağustos 2020).
- Entenmann, Eva; Heide, Liesbeth V. D.; Weggemans, Daan ve Dorsey, Jessica (Haz.), *Rehabilitation for Foreign Fighters? Relevance, Challenges and Opportunities for the Criminal Justice Sector*, ICCT Yayınları, Lahey 2019.
- Ergül, Ergin, "Uluslararası Hukuk ve Türk Mevzuatında Yabancı Kavramı ve Türleri", *Türk İdare Dergisi*, C. 1, S. 475, Ankara 2012, s.213-228.
- Eşitli, E. Aygün, "Suçların ve Cezaların Kanuniliği İlkesi", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, C. 1, S. 4, Ankara 2013, s.225-246.
- Euro News, "Brüksel'de Terör Saldırısı", *Basın Bülteni*, 21 Haziran 2017, <https://tr.euronews.com/2017/06/21/brukselde-teror-saldirisi> (E.T: 23 Mart 2020).
- Eurojust, "Background: History", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <http://www.eurojust.europa.eu/about/background/Pages/history.aspx> (E.T:06 Haziran 2020).
- Eurojust, *Foreign Terrorist Fighters: Eurojust's Views on the Phenomenon and the Criminal Justice Response Fourth Eurojust Report Summary of Main Findings*, Eurojust Yayınları, Lahey 2017.
- Eurojust, *Ran Manuel: Responses to returnees: Foreign terrorist fighters and their families*, Eurojust Yayınları, Lahey 2017.
- Eurojust, *Terrorism Convictions Monitor*, Eurojust Yayınları, Lahey 2018.

European Commission Migration and Home Affairs, “CoPPRa”, *Web Sitesi*, 30 Ekim 2020, https://ec.europa.eu/home-affairs/node/7424_en, (E.T: 30 Kasım 2020).

European Council on Foreign Relations, *Beyond good and evil: Why Europe should bring ISIS foreign fighters home*, AK Yayınları, Londra 2019.

European Network on Statelessness, “What happens to people with no nationality in a public health crisis?”, *Basın Bülteni*, 01 Nisan 2020, https://www.statelessness.eu/resources/what-happens-people-no-nationality-public-health-crisis?mc_cid=9467b42269&mc_eid=e49b4558ed (E.T:30 Eylül 2020).

Europol, “Terrorism: 80% of Europeans want EU to do more to tackle threat”, *Basın Bülteni*, 01 Eylül 2017, <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/priorities/terrorism/20170705STO79040/terrorism-80-of-europeans-want-eu-to-do-more-to-tackle-threat> (E.T:30 Eylül 2020).

Europol, *European Union Terrorism Situation and Trend Report 2019*, Europol Yayınları, Lahey 2019.

Financial Times, “Terrorism in Belgium”, *Basın Bülteni*, 30 Haziran 2020, <https://www.ft.com/stream/8de434b8-29ed-4ffd-9948-62b640dc719d> (E.T:30 Haziran 2020).

Flanders News, “Brother and sister convicted in Limburg’s first terror trial”, *Basın Bülteni*, 23 Şubat 2017, https://www.vrt.be/vrtnws/en/2017/06/23/brother_and_sisterconvictedinlimburgsfirstterrortrial-1-3008871/ (E.T:30 Haziran 2020).

Flynn, Alexis, “British Woman Sentenced to Six Years in Prison for Joining Islamic State”, *Wall Street Journal*, 01 Şubat 2016, <https://www.wsj.com/articles/british-woman-jailed-for-joining-islamic-state-1454333095> (E.T:01 Temmuz 2020).

France 24, “Germany arrests prominent Islamic extremist on terror charge”, *Basın Bülteni*, 15 Aralık 2015, <https://www.france24.com/en/20151215-islamic-extremist-arrested-germany-terror-charge-salafism-sven-lau> (E.T:06 Haziran 2020).

Fransa Ulusal Meclisi, Code pénal, Paris 1994.

Fransa Ulusal Meclisi, LOI n° 2014-1353 du 13 novembre 2014 renforçant les dispositions relatives à la lutte contre le terrorisme (1), Paris 2014.

Fransa Ulusal Meclisi, LOI n° 2012-1432 du 21 décembre 2012 relative à la sécurité et à la lutte contre le terrorisme, Paris 2012.

Fransa Ulusal Meclisi, LOI n° 2014-2110 renforçant les dispositions relatives à la lutte contre le terrorisme, Paris 2014.

Fransa Ulusal Meclisi, Loi n° 2017-1510 du 30 octobre 2017 renforçant la sécurité intérieure et la lutte contre le terrorisme (1), Paris 2017.

Fransa Ulusal Meclisi, Loi n° 55-385 du 3 avril 1955 relative à l'état d'urgence, Paris 2015.

Gardner, Frank, "Europe Could Feel the Backlash from Jihadist Conflicts", BBC, 30 Kasım 2013, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-25155188> (E.T:30 Haziran 2020).

GCTF, "About us", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.thegctf.org/About-us/Background-and-Mission> (E.T:06 Haziran 2020).

GCTF, *Good Practices on Addressing the Challenge of Returning Families of Foreign Terrorist Fighters (FTFs)*, GCTF Yayınları, Tacoma 2018.

GCTF, *Initiative to Address Homegrown Terrorism: Rabat – Washington Good Practices on the Prevention, Detection, Intervention and Response to Homegrown Terrorism*, GCTF Yayınları, Tacoma 2018.

GCTF, *Initiative to Address the Life Cycle of Radicalization to Violence Addendum to the Rome Memorandum on Good Practices for Rehabilitation and Reintegration of Violent Extremist Offenders*, GCTF Yayınları, Tacoma 2016.

GCTF, *Plan of Action to Prevent Violent Extremism*, GCTF Yayınları, Tacoma 2015.

Gençtürk, Tuğçe, *Terör Kavramı ve Uluslararası Terörizme Farklı Yaklaşımlar*, Başkent Üniversitesi Stratejik Araştırmalar Merkezi Yayınları, Ankara 2012.

Global Center on Cooperative Security, *Engaging Civil Society Actors in the Rehabilitation and Reintegration of Violent Extremist Offenders and Returning Foreign Terrorist Fighters*, Global Center on Cooperative Security Yayınları, Washington 2016. Global Counterterrorism Forum, *Addendum to The Hague-Marrakech Memorandum on Good Practices for a More Effective Response to the FTF Phenomenon, with a focus on Returning FTFS*, Tacoma 2015, 19-20 Şubat 2015.

- Gordon, Amie ve Gardham, Duncan, "British Muslim convert who planned to join ISIS wanted to buy himself a nine-year-old virgin slave girl", *Daily Mail*, 21 Şubat 2017, <https://www.dailymail.co.uk/news/article-4246746/Muslim-convert-planned-join-ISIS-buy-virgin-slave.html> (E.T:01 Temmuz 2020).
- Gouvernement France Presse, "La lutte contre le terrorisme", *Gouvernement France*, 15 Mayıs 2017, <https://www.gouvernement.fr/action/la-lutte-contre-le-terrorisme> (E.T:30 Haziran 2020).
- Gouvernement France Presse, "Vigipirate Levels", *Gouvernement France*, 30 Haziran 2020, <https://www.gouvernement.fr/en/vigipirate-levels> (E.T: 30 Haziran 2020).
- Göç Terimler Sözlüğü, "Yabancı, Terörizm", Uluslararası Göç Örgütü Yayınları, Cenevre 2009.
- Gören, Zafer, "Temel Hakların Sınırlanması-Sınırlamanın Sınırları", *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C.6, S. 12, İstanbul 2007, s.39-59.
- GTAZ, "Ge-mein-sa-mes Terroris-mus-abwehr-zentrum (GTAZ)", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, https://www.bka.de/DE/UnsereAufgaben/Koo-perati-onen/GTAZ/gtaz_node.html (E.T:06 Haziran 2020).
- Guttry, D. Andrea; Capone, Francesca ve Paulussen, Christophe, *Foreign Fighters under International Law and Beyond*, Asser Yayınları, Lahey 2016.
- Güngör, Gülin, "Vatansızlığın Azaltılmasına Dair Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin Bazı Hükümlerinin 5901 Sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu Üzerindeki Etkisi", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 63, S. 3, Ankara 2014, s. 479-507.
- Güven, İ. Fevzi, Sosyal İnşacılık Bağlamında Bosna Hersek'te Yabancı Savaşçılar ve Güvenlik Tartışmaları, Yüksek Lisans Tezi, Yalova: Yalova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017.
- Güvenlik Terimleri Sözlüğü, "Savaş, Terör, Terörizm", KDGM Yayınları, Ankara 2017.
- GWUPOE, "About", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://extremism.gwu.edu/about> (E.T:06 Haziran 2020).
- Halis, Ayhan, "Terör Kavramı, Güvenlik Konseyi ve Genel Kurul Özelinde Birleşmiş Milletler'in 2001 Sonrası Terör Yaklaşımı", *Güvenlik Stratejileri Dergisi*, C.11, S. 21, İstanbul 2015, s.117-147.

- Hamaid, Muneer, "Foreign fighters: a five eyes border management perspective", *Policing, Intelligence and Counter Terrorism Journal*, C.12, S.1, Macquarie 2017, s.47-65.
- Hamilton, Fiona, "Taliban bomb-maker Khalid Ali yards away from assault on No 10", *The Times UK*, 26 Haziran 2018, <https://www.the-times.co.uk/article/taliban-bomb-maker-khalid-ali-yards-away-from-assault-on-no10-f5xzg5gtw> (E.T: 01 Temmuz 2020).
- Hans-Peter Friedrich, "Diese Leute sind tickende Zeitbomben in Europa", *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, 07 Haziran 2013, <https://www.faz.net/aktuell/politik/inland/im-gespraech-hans-peter-friedrich-csu-diese-leute-sind-tickende-zeitbomben-in-europa-12213789.html> (E.T:30 Haziran 2020).
- Hayat-Germany, "Hayat-Germany: Counseling, De-radicalization and Network", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://hayat-deutschland.de/english/> (E.T:06 Haziran 2020).
- Hegghammer, Thomas ve Nesser, Petter, "Assessing the Islamic State's Commitment to Attacking the West", *Perspectives on Terrorism Journal*, C. 9, S. 4, Leiden 2015, s.14-30.
- Hegghammer, Thomas, "Should I Stay or Should I Go? Explaining Variation in Western Jihadists' Choice between Domestic and Foreign Fighting", *American Political Science Review Journal*, C. 107, S. 1, Cambridge 2013, s.1-15.
- Hegghammer, Thomas, "The Rise of Muslim Foreign Fighters: Islam and the Globalization of Jihad", *Quarterly International Security Journal*, C. 35, S. 3, Harvard 2010, s.53-94.
- Heide, C. Baars, "Ein Sommer im Dschihad", *Das Erste*, 16 Temmuz 2015, <https://daserste.ndr.de/panorama/archiv/2015/Ein-Sommer-im-Dschihad,dschihad178.html> (E.T:06 Haziran 2020).
- Heneghan, Tom ve Pomeroy, Robin, "Germany plans tougher controls on would-be jihadists", *Reuters*, 26 Eylül 2014, <https://www.reuters.com/article/uk-mideast-crisis-germany-jihadists/germany-plans-tougher-controls-on-would-be-jihadists-idUKKCN0HL1ZV20140926> (E.T:06 Haziran 2020).
- Het Laatste Nieuws, "Celstraffen tot vijf jaar voor leden van salafistische beweging Way of Life", *Basın Bülteni*, 13 Şubat 2017, https://www.hln_

- be/binnenland/celstraffen-tot-vijf-jaar-voor-leden-van-salafistische-beweging-way-of-life~af9370bf (E.T:30 Haziran 2020).
- Het Laatste Nieuws, "Drie teruggekeerde ex-cipiers van IS krijgen celstraf", *Basın Bülteni*, 16 Haziran 2017, <https://www.hln.be/binnenland/drie-teruggekeerde-ex-cipiers-van-is-krijgen-celstraf~aafdc42/> (E.T:30 Haziran 2020).
- Het Laatste Nieuws, "Man die op 22/03 foto's nam in Brussel en die voorzag van jihadistische felicitaties krijgt celstraf met uitstel", *Basın Bülteni*, 19 Ocak 2017, <https://www.hln.be/binnenland/man-die-op-22-03-foto-s-nam-in-brussel-en-die-voorzag-van-jihadistische-felicitaties-krijgt-celstraf-met-uitstel~a6f64970/> (E.T:30 Haziran 2020).
- Heywood, Andrew, *Küresel Siyaset*, (Çev. Nasuh Uslu ve Haluk Özdemir), Adres Yayınları, Ankara 2014.
- Higgins, Andrew, "Belgium Confronts the Jihadist Danger Within", *New York Times*, 24 Ocak 2015, <https://www.nytimes.com/2015/01/25/world/europe/belgium-confronts-the-jihadist-danger-within.html> (E.T:30 Haziran 2020).
- Hirsch, Philipp, "Calm before the storm? Tunisia and the debate about returning foreign fighters", *Netzwerk für internationale Aufgaben*, 24 Ocak 2017, <https://nefia.org/ad-hoc-international/calm-before-the-storm-tunisia-and-the-debate-about-returning-foreign-fighters/> (E.T:30 Haziran 2020).
- Hocaoğlu, M. Temim, "YPG/PKK Suriye'de DEAŞ'lıların tahliyesini 'siyasi koz' olarak kullanıyor", *Anadolu Ajansı*, 28 Kasım 2020, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/ypg-pkk-suriyede-deaslilarin-tahliyesini-siyasi-koz-olarak-kullaniyor/2058722> (E.T:06 Haziran 2020).
- Hoffman, Adam ve Furlan, Marta (Haz.), *Challenges Posed by Returning Foreign Fighters*, GWUPOE Yayınları, Washington 2020.
- Holehouse, Matthew, "Counter-terrorism Bill: What It Contains", *The Telegraph*, 24 Kasım 2014, <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/islamic-state/11254950/Counter-terrorism-Bill-What-it-contains.html> (E.T:30 Mayıs 2020).
- Home Department of UK, *CONTEST: The United Kingdom's Strategy for Countering Terrorism*, Home Department of UK Yayınları, Londra 2018.
- Home Department of UK, *Counter-Extremism Strategy*, Home Department of UK Yayınları, Londra 2015.

- Home Office ve The Rt Hon Theresa May MP, "Written statement to Parliament The issuing, withdrawal or refusal of passports", *Government of UK*, 25 Nisan 2013, <https://www.gov.uk/government/speeches/the-issuing-withdrawal-or-refusal-of-passports> (E.T:30 Mayıs 2020).
- Hoonhout, Tobias, "Trump Challenges Macron to Take Custody of Captured French Terrorists: Would You Like Some Nice ISIS Fighters?", *National Review*, 03 Aralık 2019, <https://www.nationalreview.com/news/trump-challenges-macron-to-take-custody-of-captured-french-terrorists-would-you-like-some-nice-isis-fighters/> (E.T:30 Haziran 2020).
- Hoonhout, Tobias, "Trump Challenges Macron to Take Custody of Captured French Terrorists: 'Would You Like Some Nice ISIS Fighters?'", *National Review*, 03 Aralık 2019, <https://www.nationalreview.com/news/trump-challenges-macron-to-take-custody-of-captured-french-terrorists-would-you-like-some-nice-isis-fighters/> (E.T:30 Haziran 2020).
- Horn, Heather, "What's Wrong With Stripping Terrorists of Citizenship?", *The Atlantic*, 29 Ocak 2016, <https://www.theatlantic.com/international/archive/2016/01/taubira-france-citizenship-terrorism/433965/> (E.T:06 Haziran 2020).
- House of Commons Public Accounts Committee, *The Border Force: securing the border, Thirty-first Report of Session 2013–14: Report, together with formal minutes, oral and written evidence*, House of Commons Public Accounts Committee Yayınları, Londra 2013.
- House of Lords, *Opinions Of The Lords Of Appeal For Judgment In The Cause*, House of Lords Yayınları, Londra 2004.
- HRW, "About us", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.hrw.org/about-us> (E.T:06 Haziran 2020).
- HRW, "Bahrain: Hundreds Stripped of Citizenship, Bahrainis Deported from Homeland; Others at Risk", *Basın Bülteni*, 27 Temmuz 2018, <https://www.hrw.org/news/2018/07/27/bahrain-hundreds-stripped-citizenship> (E.T:30 Eylül 2020).
- HRW, "France: Abuses Under State of Emergency", *HRW News*, 03 Şubat 2016, <https://www.hrw.org/news/2016/02/03/france-abuses-under-state-emergency> (E.T:30 Mayıs 2020).

- HRW, "France: Bill Opens Door to Surveillance Society", *HRW News*, 06 Nisan 2015, <https://www.hrw.org/news/2015/04/06/france-bill-opens-door-surveillance-society> (E.T:30 Mayıs 2020).
- HRW, "France: Counterterrorism Bill Threatens Rights", *Basın Bülteni*, 9 Ekim 2014, <https://www.hrw.org/news/2014/10/09/france-counterterrorism-bill-threatens-rights> (E.T:30 Haziran 2020).
- HRW, "Iraq: Change Approach to Foreign Women, Children in ISIS-Linked Trials", *Basın Bülteni*, 21 Haziran 2018, <https://www.hrw.org/news/2018/06/21/iraq-change-approach-foreign-women-children-isis-linked-trials> (E.T: 01 Ağustos 2020).
- HRW, "U.K.: Law Lords Rule Indefinite Detention Breaches Human Rights", *HRW News*, 15 Kasım 2004, <https://www.hrw.org/news/2004/12/15/uk-law-lords-rule-indefinite-detention-breaches-human-rights> (E.T:30 Mayıs 2020).
- HRW, *Foreign Terrorist Fighters Laws: Human Rights Rollbacks Under UN Security Council Resolution 2178*, HRW Yayınları, New York 2016.
- HRW, *In the Name of Prevention Insufficient Safeguards in National Security Removals*, HRW Yayınları, New York 2007.
- HRW, *Preempting Justice Counterterrorism Laws and Procedures in France*, HRW Yayınları, New York 2008.
- Hürriyet, "SAÜ Öğretim Üyesi Kardaş Paristeki Saldırını Yorumladı", *Basın Bülteni*, 15 Kasım 2015, <https://www.hurriyet.com.tr/sau-ogretim-uyesi-kardas-paristeki-saldiri-yorumladi-37196697> (E.T:30 Haziran 2020).
- ICCT, "About: Mission", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://icct.nl/about/mission/> (E.T:06 Haziran 2020).
- ICCT, "Topic: Foreign Fighters", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://icct.nl/topic/foreign-fighters/> (E.T:06 Haziran 2020).
- ICPVTR, "Publisher Description", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.jstor.org/publisher/icpvtr> (E.T:06 Haziran 2020).
- ICSR, "About us", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://icsr.info/about-us/> (E.T:06 Haziran 2020).
- IEP, "About", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <http://economicsandpeace.org/about/> (E.T:06 Haziran 2020).

IEP, *Global Terrorism Index: Measuring and understanding the impact of terrorism*, IEP Yayınları, Sidney 2017.

Independent Türkçe, "İŞİD'in elinden kurtulan Ezidi kızlar yaşadıklarını anlattı: "Yaşımı, köyümü ve ailemin isimlerini hatırlamıyorum", *Basın Bülteni*, 4 Kasım 2020, <https://www.indyturk.com/node/267546/d%C3%BCnya/i%C5%9Fi%CC%87din-elinden-kurtulan-ezidi-k%C4%B1zlar-ya%C5%9Fad%C4%B1klar%C4%B1n%C4%B1-anlatt%C4%B1-ya%C5%9F%C4%B1m%C4%B1-k%C3%B6y%C3%BCm%C3%BC-ve> (E.T: 07 Kasım 2020).

International Penal Reform, "Overcrowding. Key Facts", *Web Sitesi*, 28 Mart 2020, <https://www.penalreform.org/priorities/prison-conditions/key-facts/overcrowding/> (E.T:28 Mart 2020).

IOM, "About IOM", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.iom.int/about-iom> (E.T:06 Haziran 2020).

IOM, *World Migration Report 2018*, IOM Yayınları, Grand-Saconnex 2018.

Irish Times, "Liege attack: Gunman kills three in Belgian 'terror' incident", *Basın Bülteni*, 29 Mayıs 2018, <https://www.irishtimes.com/news/world/europe/liege-attack-gunman-kills-three-in-belgian-terror-incident-1.3512607> (E.T:30 Haziran 2020).

İmga, Orçun ve Ayhan, Ufuk (Haz.), *Kovid-19 Salgını ve Sonrası Uluslararası Siyasette Süreklilik ve Değişimler*, PA Yayınları, Ankara 2020.

İstanbul Bilgi Üniversitesi, "Birleşmiş Milletler Sözleşmeleri", *Basın Bülteni*, 06 Haziran 2020, <https://humanrightscenter.bilgi.edu.tr/tr/content/26-birlesmis-milletler-sozlesmeler/> (E.T:30 Haziran 2020).

İstanbulu, Bülent, Suriye'deki Sünni Muhalif Grupların Yabancı Savaşçı Temininde Dinin Etkisi ve Propaganda Aracı Olarak Türkiye Özelinde Medya Kullanımı Örneği, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017.

İstihbarat Terminolojisi Sözlüğü (Kavramlar; Tanımlar, Terimler), "Savaş", Ankara 2019.

Jadoulle, Noémie, "Faut-il rapatrier les djihadistes belges et leur famille ?", *Moustique*, 21 Ekim 2019, <https://www.moustique.be/24780/faut-il-rapatrier-les-djihadistes-belges-et-leur-famille> (E.T:30 Haziran 2020).

- Jaghai, Sangita (Haz.), *Citizenship deprivation, (non) discrimination and statelessness: A case study of the Netherlands*, The Institute on Statelessness and Inclusion Yayınları, Tilburg 2017.
- Jenkins, Brian M., "Options for Dealing with Islamic State Foreign Fighters Currently Detained in Syria", *CTC SENTINEL Journal*, C. 11, S. 12, New York 2019, s.11-24.
- Joshi, Shashank, "British Isis fighters should be hunted down and killed, says defence secretary", *The Guardian*, 08 Aralık 2017, <https://www.theguardian.com/politics/2017/dec/07/british-isis-fighters-should-be-hunted-down-and-killed-says-defence-secretary-gavin-williamson> (E.T:30 Haziran 2020).
- Kanisha, D. Bond; Cronin-Furman, Kate; Loken, Meredith; Lake, Milli; Parkinson, E. Sarah ve Zelenz, Anna, "The West Needs to Take the Politics of Women in ISIS Seriously", *Foreign Policy*, 04 Mart 2019, <https://foreignpolicy.com/2019/03/04/the-west-needs-to-take-the-politics-of-women-in-isis-seriously/> (E.T:30 Haziran 2020).
- Kara, Uğur; Şen, İ. Gökhan; Nalbant, Atilla ve Karakaş, A. Işıl, *İnsan Hakları ve Kamu Özgürlükleri*, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Eskişehir 2014.
- Kaşıkcı, Tamer, "Küresel Terörizm ve Birleşmiş Milletler Sistemi", *The Turkish Yearbook of International Relations Journal*, C. 1, S. 47, Ankara 2016, s.1-22.
- Kerchove, Gilles D; Bundsgaard, Jacob; Stone, M. G. Doug; USMC (ret.) ve Levitt, Matthew, "Rehabilitation and Reintegration of Returning Foreign Terrorist Fighters", *Washington Institute*, 23 Şubat 2015, <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/rehabilitation-and-reintegration-of-returning-foreign-terrorist-fighters> (E.T:30 Eylül 2020).
- Khosrokhavar, Farhad, "The Mill of Muslim Radicalism in France," *New York Times*, 25 Ocak 2015, <https://www.nytimes.com/2015/01/26/opinion/the-mill-of-muslim-radicalism-in-france.html> (E.T:30 Mayıs 2020).
- Kıyağan, Aşkın, "Avusturya terörle mücadeleye yönelik yeni düzenlemeler hayata geçirmeye hazırlanıyor", *Haberler.Com*, 11 Kasım 2020, <https://www.haberler.com/avusturya-terorle-mucadeleye-yonelik-yeni-13729632-haberi/> (E.T:15 Kasım 2020).

- Kutlu, Necati M., “Yeni Bilgiler Işığında Rafael de Nogales Mendez”, *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, C.1, S. 16, Ankara 2004, s.191-213.
- La Croix, “La radicalisation dans les prisons belges, un problème considérable”, *Basın Bülteni*, 30 Kasım 2018, <https://www.la-croix.com/Monde/radicalisation-prisons-belges-probleme-considerable-2018-11-30-1300986596> (E.T: 01 Ağustos 2020).
- La Libre, “Belges en Syrie: La loi anti-djihad est sur la table des négociateurs”, *Basın Bülteni*, 15 Eylül 2014, <https://www.lalibre.be/belgique/politique-belge/belges-en-syrie-la-loi-anti-djihad-est-sur-la-table-des-negociateurs-54173eae35708a6d4d56724a> (E.T:30 Mayıs 2020).
- La Rédaction De Mediapart, “Paris kosher store worker recounts terrorist siege and murders”, *Media Part*, 23 Eylül 2020, <https://www.media-part.fr/en/journal/mot-cle/amedy-coulibaly> (E.T:30 Haziran 2020).
- Le ministère de l’Europe et des Affaires étrangères, Terrorism: France’s International Action, *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.diplomatie.gouv.fr/en/french-foreign-policy/security-disarmament-and-non-proliferation/terrorism-france-s-international-action/> (E.T:30 Haziran 2020).
- Le Vif/L’Express, “La moitié des djihadistes belges avaient un casier judiciaire avant leur départ”, *Basın Bülteni*, 14 Ağustos 2015, <https://www.levif.be/actualite/belgique/la-moitie-des-djihadistes-belges-avaient-un-casier-judiciaire-avant-leur-depart/article-normal-410453.html> (E.T:30 Ekim 2020).
- Le Vif/L’Express, “Les djihadistes sont des tocards sexuellement frustrés”, *Basın Bülteni*, 30 Ocak 2015, <https://www.levif.be/actualite/international/les-djihadistes-sont-des-tocards-sexuellement-frustres/article-normal-364027.html> (E.T:30 Haziran 2020).
- Le Vif/L’Express, “Qui sont les djihadistes belges et combien sont-ils?”, *Basın Bülteni*, 11 Aralık 2015, <https://www.levif.be/actualite/belgique/qui-sont-les-djihadistes-belges-et-combien-sont-ils/article-normal-440011.html> (E.T:30 Ekim 2020).
- Lester, Nick, “PM: Tube device was intended to cause significant harm”, *Sky News*, 15 Eylül 2017, <https://news.sky.com/story/pm-condemns-cowardly-terror-tube-bomb-at-parsons-green-11036862> (E.T:30 Haziran 2020).

- 'Liberation ve AFP, "Manuel Valls nommé Premier ministre de combat", *Liberation France*, 31 Mart 2014, https://www.liberation.fr/france/2014/03/31/hollande-oblige-de-remanier-aujour-hui-selon-le-depute-ps-thierry-mandon_991891 (E.T:30 Haziran 2020).
- Liberty, "About Us", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.libertyhumanrights.org.uk/about-us/> (E.T:06 Haziran 2020).
- Liberty, "Countering Terrorism", *Web Sitesi*, 01 Şubat 2020, <https://www.libertyhumanrights.org.uk/human-rights/countering-terrorism> (E.T: 01 Şubat 2020).
- Liberty, *Terrorism Pre-Charge Detention Comparative Law Study*, Liberty Yayınları, Londra 2007.
- Liberty, *Terrorist Asset Freezing Powers*, Liberty Yayınları, Londra 2010.
- LOCLAW, "About the Law Library", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.loc.gov/law/about/> (E.T:06 Haziran 2020).
- LOCLAW, *Treatment of Foreign Fighters in Selected Jurisdictions*, LOCLAW Yayınları, Washington 2014.
- LOCLAW, *Treatment of Foreign Fighters in Selected Jurisdictions*, LOCLAW Yayınları, Washington 2014.
- Lorenzo Vidino, "Jihadism in Europe", *IEMed Mediterranean Yearbook*, Bar-selona 2015.
- L'Orient-Le Jour, "Le retour des jihadistes belges d'Irak et Syrie "pas dans l'intérêt du pays", estime un ministre belge", *Basın Bülteni*, 01 Mart 2018, <https://www.lorientlejour.com/article/1102556/le-retour-des-jihadistes-belges-dirak-et-syrie-pas-dans-linteret-du-pays-estime-un-ministre-belge.html> (E.T:30 Haziran 2020).
- Lynch, Colum, "Europe's New 'Time Bomb' Is Ticking in Syria", *Foreign Policy*, 09 Temmuz 2013, <https://foreignpolicy.com/2013/07/09/europes-new-time-bomb-is-ticking-in-syria/> (E.T:30 Haziran 2020).
- Maeckelberg, Bjorn, "Primeur: rechter neemt terrorist (die aanslagen plande in ons land) Belgische nationaliteit af", *Het Laatste Nieuws*, 14 Haziran 2018, <https://www.hln.be/binnenland/primeur-rechter-neemt-terrorist-die-aanslagen-plande-in-ons-land-belgische-nationaliteit-af~acef2668/?referer=> (E.T: 01 Temmuz 2020).

- Mahal IDF Volunteers, "Machal1947-9-Mahal- History", *Basın Bülteni*, 30 Haziran 2020, <https://www.mahal-idf-volunteers.org/about/history.htm> (E.T:30 Haziran 2020).
- Maher, Shiraz, "British Foreign Fighters in Syria", *ICSR*, 15 Ekim 2013, <https://icsr.info/2013/10/15/british-foreign-fighters-in-syria/> (E.T:30 Haziran 2020).
- Maher, Shriaz, "Stripping people of their citizenship makes the chances of prosecution - and therefore justice - much more unlikely. It also means a loss of control, we don't know where these people are or what they're up to", *Twitter*, 09 Ağustos 2018, <https://twitter.com/ShirazMaher/status/1027534045184487425> (E.T:30 Haziran 2020).
- Mai, H.J., "Why European Countries Are Reluctant To Repatriate Citizens Who Are ISIS Fighters", *National Public Radio*, 10 Aralık 2019, <https://www.npr.org/2019/12/10/783369673/europe-remains-reluctant-to-repatriate-its-isis-fighters-here-s-why> (E.T:30 Haziran 2020).
- Malet, David, *Foreign Fighters: Transnational Identity in Civil Conflicts*, Oxford Üniversitesi Yayınları, Oxford 2017.
- Malik, Shiv ve Gani, Aisha, "ICSR has produced the most comprehensive documentation of British fighters killed in the Syria/Iraq conflict", *ICSR*, 24 Ekim 2014, <https://icsr.info/2014/10/24/guardian-icsr-document-british-fighters-killed-syriairaq-conflict/> (E.T:30 Haziran 2020).
- Malik, Shiv, "French Isis fighters filmed burning passports and calling for terror at home", *The Guardian*, 20 Kasım 2014, <https://www.theguardian.com/world/2014/nov/20/french-isis-fighters-filmed-burning-passports-calling-for-terror> (E.T:30 Haziran 2020).
- Mareschal, Edouard D., "En Syrie, un djihadiste occidental sur trois serait français", *Legifaro International*, 05 Eylül 2014, <https://www.legifaro.fr/international/2014/09/05/01003-20140905ARTFIG00012-en-syrie-un-djihadiste-occidental-sur-trois-serait-francais.php> (E.T:30 Haziran 2020).
- Mark S. Hamm, "Prison Islam in the Age of Sacred Terror", *The British Journal of Criminology*, C. 49, S. 5, Nebraska 2009, s.667-685.
- Mark Urban, "Bosna, modern cihat akımlarının beşiği mi?", *BBC*, 03 Temmuz 2015 https://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/07/150703_bosna_cihatcilar (E.T:30 Haziran 2020).

- Martin, Gus, *Terörizm: Kavramlar ve Kuramlar*, (Çev: İhsan Çapcıoğlu ve Bahadır Metin), Adres Yayınları, Ankara 2017.
- McElroy, Damien, "MI6 warns of 'very dangerous' Shamima Begum-style returnees", *The National*, 15 Şubat 2019, <https://www.thenational.ae/world/europe/mi6-warns-of-very-dangerous-shamima-begum-style-returnees-1.826247> (E.T:30 Haziran 2020).
- McPartland, Ben, "France's €425 million plan to combat terrorism", *The Local France*, 21 Ocak 2015, <https://www.thelocal.fr/20150121/france-terrorism-valls-jihadists-surveillance> (E.T:30 Mayıs 2020).
- Mehra, Tanya L. L. M. (Haz.), *Bringing (Foreign) Terrorist Fighters to Justice in a Post-ISIS Landscape Part III: Collecting Evidence from Conflict Situations*, ICCT Yayınları, Lahey 2019.
- Mepa News, "Bosna Savaşı'nın Hristiyan yabancı savaşçıları", *Basın Bülteni*, 09 Temmuz 2017 <https://www.mepanews.com/bosna-savasinin-hristiyan-yabanci-savascilari-7204h.htm> (E.T:30 Haziran 2020).
- Meteo France, *The Vigilance system in France, (continental and overseas): An example of an Early Warning System with a Multi-Hazard Approach*, Meteo France Yayınları, Paris 2010.
- Middle East Monitor, "Rights group: 'Hunting down', 'killing' British Daesh fighters is a war crime", *Basın Bülteni*, 07 Aralık 2017, <https://www.middleeastmonitor.com/20171207-rights-group-hunting-down-killing-british-daesh-fighters-is-a-war-crime/> (E.T:30 Haziran 2020).
- Ministere De L'Interieur Presse, "Ouverture de la journée de réflexion sur la prévention de la radicalisation", *Ministere De L'Interieur*, 12 Kasım 2015, <https://www.interieur.gouv.fr/Archives/Archives-des-actualites/2015-Actualites/Ouverture-de-la-journee-de-reflexion-sur-la-prevention-de-la-radicalisation> (E.T:30 Haziran 2020).
- Ministère de l'Éducation nationale, "Lancement Du Site Internet www.stop-djihadisme.gouv.fr", *Web Sitesi*, 01 Haziran 2020, <https://www.education.gouv.fr/lancement-du-site-internet-wwwstop-djihadismego-uvfr-10697> (E.T:01 Haziran 2020).
- Moore, Cerwyn ve Tumelty, Paul, "Foreign Fighters and the Case of Chechnya: A Critical Assessment, (2008)", *Studies in Conflict and Terrorism Journal*, C. 31, S. 5, Washington 2008, s. 412-433.

- Moreng, Bridget, "ISIS' Virtual Puppeteers: How they recruit and train "Lone wolves", *Foreign Affairs*, 21 Eylül 2016, <https://www.foreignaffairs.com/articles/2016-09-21/isis-virtual-puppeteers> (E.T:30 Haziran 2020).
- Morris, Steven, "Teenager given life sentence for planned Justin Bieber gig attack", *The Guardian*, 02 Mart 2018, <https://www.theguardian.com/uk-news/2018/mar/02/teenager-lloyd-gunton-jailed-cardiff-pop-concert-terrorist-attack-plot> (E.T:01 Temmuz 2020).
- Nelson, Alex, "France terror attacks: timeline of deadly terrorist attacks in French towns and cities after Nice stabbings - and what President Macron has said", *The Scotsman*, 30 Ekim 2020, <https://www.scotsman.com/news/world/france-terror-attacks-timeline-deadly-terrorist-attacks-french-towns-and-cities-after-nice-stabbings-and-what-president-macron-has-said-3020623> (E.T:30 Kasım 2020).
- Neumann, Peter R., "Foreign Fighter Total in Syria/Iraq Now Exceeds 20,000; Surpasses Afghanistan Conflict in the 1980s", *ICSR*, 26 Ocak 2015, <https://icsr.info/2015/01/26/foreign-fighter-total-syriairaq-now-exceeds-20000-surpasses-afghanistan-conflict-1980s/> (E.T:07 Kasım 2020).
- Nielsen, Nikolaj, "EU states adopt new counter-terrorism plan", *EUobserver*, 09 Temmuz 2014, <https://euobserver.com/justice/124909> (E.T:30 Haziran 2020).
- NTV Arşiv, "Japon Kızıl Ordusu kimdir?" *Basın Bülteni*, 05 Haziran 2020, <http://arsiv.ntv.com.tr/news/105828.asp> (E.T:06 Haziran 2020).
- Obe, R. Briggs ve Silverman, Tanya (Haz.), *Western Foreign Fighters Innovations in Responding to the Threat*, Institute for Strategic Dialogue Yayınları, Londra 2014.
- Odoxa – L'Opinion tranchée, "Les Français approuvent massivement le jugement des djihadistes par l'Irak et ne veulent pas voir leurs enfants revenir", *Basın Bülteni*, 28 Şubat 2019, <http://www.odoxa.fr/sondage/djihadistes-francais-approuvent-massivement-jugement-lirak-ne-veulent-voir-leurs-enfants-revenir/> (E.T:30 Mayıs 2020).
- Okan, Erkan, "Kahraman Mücahit Mi, Yeni Nesil Terörist Mi? Suriye ve Irak'ta Savaşan Yabancı Savaşçılar", *Uluslararası X. Uludağ Uluslararası İlişkiler Kongresi: Diplomasi ve Savaşın Değişen Rolü*, İstanbul: Uludağ Üniversitesi, Bursa 2018, ss.1208-1237

- Opinium: Strategic Insight Agency, "What should the government do about British jihadists?", *Basın Bülteni*, 08 Aralık 2017, <https://www.opinium.com/what-should-the-government-do-about-british-jihadists/> (E.T:30 Haziran 2020).
- Ostaeyen, Pieter V. ve Vlierden, Guy V. (Haz.), *Citizenship and Ancestry of Belgian Foreign Fighters*, ICCT Yayınları, Lahey 2018.
- Our World In Data, "Deaths from Terrorism, 2006 to 2017 in Western Europe", *Basın Bülteni*, 24 Ekim 2020, <https://ourworldindata.org/grapher/fatalities-from-terrorism?tab=chart&time=2006..2017&country=~Western%20Europe> (E.T:24 Ekim 2020).
- Our World In Data, "Number of Terrorist Attacks, 2011 to 2017 in Western Europe", *Basın Bülteni*, 24 Ekim 2020, <https://ourworldindata.org/grapher/terrorist-incidents?tab=chart&time=2011..2017&country=~Western%20Europe> (E.T:24 Ekim 2020).
- Our World In Data, "Terrorism", *Basın Bülteni*, 24 Ekim 2020, <https://ourworldindata.org/terrorism> (E.T:24 Ekim 2020).
- Özar, Süleyman ve Yavuz, Hakan A., "Avrupa'nın Terörle İmtihanı: Yabancı Terörist Savaşçılarla Mücadele Bağlamında Fransa ve Hollanda Tecrübesi," *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, C. 8, S. 31, Ankara 2017, s.441-468.
- Özbek, Nimet, "İlgilinin İstemi Gerekmezsizin Türk Vatandaşlığıyla İlişkinin Kesilmesi", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, C. 1, S. 139, Ankara 2018, s.81-128.
- Özdemir, A. Yusuf ve Aksu, Fuat, "Yabancı Terörist Savaşçılar Kavramının Eleştirel Bir Analizi", Uluslararası X. Uludağ Uluslararası İlişkiler Kongresi: Diplomasi ve Savaşın Değişen Rolü, Bursa: Uludağ Üniversitesi, Bursa 2018, ss.1183-1207
- Özer, Adem, "Yabancı Savaşçılar Sorunu ve Suriye Krizi", Suriye, Çatışma ve Uluslararası Hukuk, Fatma Taşdemir (ed.), Ankara 2016, s.211-216.
- Pantucci, Raffaello, "Britain's Terror Threat from the Levant", *CTC SENTINEL Journal*, C. 8, S. 1, New York 2019, s.14.
- Paulussen, Christophe (Haz.), *Countering Terrorism Through the Stripping of Citizenship: Ineffective and Counterproductive*, ICCT Yayınları, Lahey 2018.
- Paulussen, Christophe (Haz.), *Repressing the Foreign Fighters Phenomenon and Terrorism in Western Europe: Towards an Effective Response Based on Human Rights*, ICCT Yayınları, Lahey 2016.

- Paulussen, Christophe ve Entenmann, Eva, "Addressing Europe's Foreign Fighter Issue Legal Avenues at the International and National Level in Security and Human Rights", *Brill Journal*, C. 25, S. 1, Leiden 2014, s.86-118.
- Paulussen, Christophe ve Waas, Laura V. (Haz.), *UK Measures Rendering Terror Suspects Stateless: A Punishment More Primitive Than Torture*, ICCT Yayınları, Lahey 2014.
- Petitionenligne, "Contre Le Retour Sur Le Sol Belge Des Combattants En Syrie", 13 Haziran 2013, *Basın Bülteni*, https://www.petitionenligne.be/contre_le_retour_sur_le_sol_belge_des_combattants_en_syrie (E.T:30 Haziran 2020).
- Préfet de la Dordogne, "Identifier les premiers signes potentiels de radicalisation", *Web Sitesi*, 01 Haziran 2020, <https://www.dordogne.gouv.fr/Actualites/Stop-Djihadisme-agir-contre-la-menace-terroriste/Identifier-les-premiers-signes-potentiels-de-radicalisation> (E.T:01 Haziran 2020).
- Qureshi, Asim, *Blowback – Foreign Fighters and the Threat They Pose*, CAGE UK Yayınları, Londra 2014.
- Radio France Internationale, "France unveils new spying laws after terrorist attacks", *Basın Bülteni*, 19 Mart 2015, <https://www.rfi.fr/en/france/20150319-france-unveils-new-spying-laws-after-terrorist-attacks> (E.T:30 Mayıs 2020).
- Radio Free Europe Radio Liberty, "Foreign Fighters in Iraq and Syria", *Basın Bülteni*, 30 Mayıs 2020, <https://www.rferl.org/a/foreign-fighters-syria-iraq-is-isis-isil-infographic/26584940.html> (E.T:30 Mayıs 2020).
- Radio Télévision Belge de la Communauté Française, "Jan Jambon: '3000 à 5000' djihadistes pourraient revenir en Europe", *Basın Bülteni*, 13 Kasım 2016, https://www.rtbf.be/info/dossier/a-votre-avis/detail_jan-jam-bon-avec-les-attaques-de-raqqa-et-mossoul-3000-a-5000-djihadistes-eu-ropee ns-pourraient-revenir-en-europe?id=9453850 (E.T: 30 Mayıs 2020).
- Rault, Charles, "The French Approach to Counterterrorism", *CTC SENTINEL Journal*, C. 3, S. 1, New York 2010, s.22-25.
- Reed, Alastair ve Pohl, Johanna, "Tackling the surge of returning foreign Fighters", *Nato Review*, 14 Temmuz 2017, <https://www.nato.int/docu/review/articles/2017/07/14/tackling-the-surge-of-returning-foreign-fighters/index.html> (E.T:15 Kasım 2020).

- Reed, Alastair; Zuijdewijn, Jeanine D. R.V. ve Bakker, Edwin (Haz.), *Pathways of Foreign Fighters: Policy Options and Their (Un)Intended Consequences*, ICCT Yayınları, Lahey 2015.
- Renard, Thomas “Sur le rapatriement des enfants et des combattants belges en Syrie”, *Basın Açıklaması*, 03 Temmuz 2020, https://www.egmontinstitute.be/content/uploads/2020/07/200703-Discours-Thomas_Renard_DGDE_03072020.pdf?type=pdf (E.T:30 Haziran 2020).
- Rheinland Pfalz Ministerium des Innern und für Sport, *Verfassungsschutz-Bericht 2018*, Rheinland Pfalz Ministerium des Innern und für Sport Yayınları, Mainz 2018.
- Roithmaier, Kilian (Haz.), *Germany and its Returning Foreign Terrorist Fighters: New Loss of Citizenship Law and the Broader German Repatriation Landscape*, ICCT Yayınları, Lahey 2019.
- Ross, Alice, “No place like home: Examining the UK’s increasing use of ‘medieval exile’”, *The Bureau of Investigative Journalism*, 19 Aralık 2013, <https://www.thebureauinvestigates.com/stories/2013-12-19/no-place-like-home-examining-the-uks-increasing-use-of-medieval-exile> (E.T:30 Mayıs 2020).
- Ross, Jeffrey I., ve Gurr, Ted R., “Why Terrorism Subsides A Comparative Study of Canada and the United States”, *Comparative Politics Journal*, C. 21, S. 4, New York 1989, s. 405-426.
- Reuters, “Belgium jails 14 people for making fake IDs for jihadists: media”, *Basın Bülteni*, 19 Ocak 2017, <https://www.reuters.com/article/us-europe-attacks-belgium-idUSKBN15329J> (E.T:30 Haziran 2020).
- RTBF Belgique, Quatre condamnations dans un dossier de financement du PKK, *Basın Bülteni*, 19 Haziran 2018, https://www.rtbf.be/info/regions/liege/detail_quatre-condamnations-dans-un-dossier-de-financement-du-pkk?id=9949813 (E.T: 01 Temmuz 2020).
- Rubin, Alissa J. ve Breeden, Aurelien, “France Seizes 6 Passports Under Antiterrorism Law”, *New York Times*, 23 Şubat 2015, <https://www.nytimes.com/2015/02/24/world/europe/france-confiscates-passports-to-stem-flow-of-fighters-to-syria.htm> (E.T:30 Mayıs 2020).
- Soufan Merkezi, *Beyond The Caliphate: Foreign Fighters and the Threat of Returnees*, Soufan Yayınları, New York 2017.

- The Local, "Neo-Nazi terror verdict: Zschäpe found guilty of ten murders", *Basın Bülteni*, 11 Temmuz 2018, <https://www.thelocal.de/20180711/nsu-verdict-zschape-found-guilty-of-ten-murders> (E.T:06 Haziran 2020).
- The Star, "Radical Sheffield man found guilty of terrorism offences", *Basın Bülteni*, 16 Ağustos 2018, <https://www.thestar.co.uk/news/radical-sheffield-man-found-guilty-terrorism-offences-469737> (E.T: 01 Temmuz 2020).
- Sage, Alexandria, "France Struggles to Fight Radical Islam in Its Jails," *Reuters*, 07 Mayıs 2013, <https://www.reuters.com/article/us-france-radicalisation-insight/france-struggles-to-fight-radical-islam-in-its-jails-id1NBRE9460OQ20130507> (E.T:30 Mayıs 2020).
- Salcı, Tayfun, "İngiliz mahkemesinden MI5'e 'suç işleme' izni", *Anadolu Ajansı*, 20 Aralık 2019, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/ingiliz-mahkemesinden-mi5e-suc-isleme-izni/1679599> (E.T:06 Haziran 2020).
- Samson, Thomas, "Farouk Ben Abbes condamné à quatre ans de prison pour avoir animé le site djihadiste Ansar Al-Haqq", *Le Monde*, 06 Temmuz 2018, https://www.lemonde.fr/societe/article/2018/07/06/farouk-ben-abbes-condamne-a-quatre-ans-de-prison-pour-avoir-anime-le-site-djihadiste-ansar-al-haqq_5327470_3224.html (E.T:30 Mayıs 2020).
- Samuel, T. Koruth, *Radicalisation in Southeast Asia: A Selected Case Study of DAESH in Indonesia, Malaysia and the Philippines*, The Southeast Asia Regional Centre for Counter-Terrorism Yayınları, Kuala Lumpur 2016.
- Sandıklı, Atilla, *Vekâlet Savaşları: Ortadoğu ve Türkiye*, Bilge Adamlar Stratejik Araştırmalar Merkezi Yayınları, Ankara 2016.
- Sarı, Buğra ve Tinas, Murat (Haz.), *İnsanlığa ve Demokrasiye Terör Tehdidi: PKK Örneği*, PA Yayınları, Ankara 2018.
- Schechner, Sam, "France, Germany Seek Help From Tech Firms in Policing Terrorism Online", *Wall Street Journal*, 20 Ocak 2015, <https://www.wsj.com/articles/france-germany-seek-help-from-tech-firms-in-policing-terrorism-online-1421766194> (E.T:30 Mayıs 2020).
- Scherrer, Amandine; Ragazzi, Francesco ve Walmsley, Josh (Haz.), *The Return of Foreign Fighters to EU Soil*, Avrupa Parlamentosu Yayınları, Brüksel 2018.
- Schmid, Alex P. (Haz.), *Foreign (Terrorist) Fighter Estimates: Conceptual and Data Issues*, ICCT Yayınları, Lahey 2015.

- Schmid, Alex P. (Haz.), *Links between Terrorism and Migration: An Exploration*, ICCT Yayınları, Lahey 2016.
- Schmid, Alex P. ve Tinnes, Judith (Haz.), *Foreign (Terrorist) Fighters with IS: A European Perspective*, ICCT Yayınları, Lahey 2015.
- Schmid, Alex P. ve Tinnes, Judith (Haz.), *Foreign (Terrorist) Fighters with IS: A European Perspective*, ICCT Yayınları, Lahey 2015.
- Scottish Human Rights Commission, "Statement: Human rights in times of crisis", *Basın Bülteni*, 19 Mart 2020, <https://www.scottishhumanrights.com/news/statement-human-rights-in-times-of-crisis/> (E.T:07 Kasım 2020).
- Sebastien Pietrasanta, *La déradicalisation, outil de lutte contre le terrorisme*, République Française Ministre De L'intérieur Yayınları, Paris 2015.
- Security Service MI5, "Threat Levels", *Web Sitesi*, 30 Haziran 2020, <https://www.mi5.gov.uk/threat-levels> (E.T:30 Haziran 2020).
- Security Service MI5, "UK's Joint Terrorism Analysis Centre", *Web Sitesi*, 30 Haziran 2020, <https://www.mi5.gov.uk/joint-terrorism-analysis-centre> (E.T:30 Haziran 2020).
- See, Sylvene (Haz.), *Returning Foreign Terrorist Fighters: A Catalyst for Recidivism Among Disengaged Terrorists*, ICPVTR Yayınları, Nanyang 2018.
- Seldin, Jeff, "IS Foreign Fighters Dispersing Via Loosely Aligned Networks", *Voa News*, 10 Mayıs 2019, <https://www.voanews.com/middle-east/foreign-fighters-dispersing-loosely-aligned-networks> (E.T:30 Mayıs 2020).
- Simone, D. Daniel, "London Bridge: Who was the attacker?", *BBC*, 05 Aralık 2019, <https://www.bbc.com/news/uk-50611788> (E.T:30 Haziran 2020).
- Sky News, "France: A timeline of deadly attacks after latest atrocity", *Basın Bülteni*, 30 Ekim 2020, <https://news.sky.com/story/france-a-timeline-of-terror-10787264> (E.T:30 Kasım 2020).
- Sky News, "Teacher who trained kids for terror attacks jailed for 25 years", *Basın Bülteni*, 27 Mart 2018, <https://news.sky.com/story/25-years-in-jail-for-teacher-umar-haque-who-groomed-kids-for-terror-11305843> (E.T:01 Temmuz 2020).
- Sky News, "Terror in the UK: Timeline of attacks", *Basın Bülteni*, 26 Haziran 2020, <https://news.sky.com/story/terror-in-the-uk-timeline-of-attacks-11833061> (E.T:30 Haziran 2020).

- Sky News, "Westminster crash: Salih Khater guilty of attempted murder", *Basın Bülteni*, 17 Temmuz 2019, <https://news.sky.com/story/west-minster-crash-salih-khater-found-guilty-of-attempted-murder-11764798> (E.T: 30 Haziran 2020).
- Sommerville, Quentin, "İŞİD kampları: Hiç kimsenin istemediği kadınlar ve çocuklar", *BBC*, 14 Nisan 2019, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-47911121> (E.T:30 Haziran 2020).
- Soner, Bayram Ali (Haz.), *Kovid-19 Salgını ve Sonrası Devlet, Demokrasi ve Güvenlik*, PA Yayınları, Ankara 2020.
- Soufan Merkezi, "About", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://thesoufancenter.org/about/> (E.T:06 Haziran 2020).
- Soufan Merkezi, *Beyond The Caliphate: Foreign Fighters and the Threat of Returnees*, Soufan Merkezi Yayınları, New York 2017.
- Soufan Merkezi, *Foreign Fighters: An Updated Assessment of the Flow of Foreign Fighters into Syria and Iraq*, Soufan Yayınları, New York 2015.
- Steffens, Eric, "Sans prévention, un nouveau mouvement djihadiste n'est pas à exclure, en Belgique", *VRT NWS*, 06 Şubat 2018, https://www.vrt.be/vrtnws/fr/2018/02/06/_sans_preventionunnouveaumouvementdijihadistenestpasaexclureenbel-1-3139351/ (E.T:30 Haziran 2020).
- Stickings, Tim, "MI6 boss warns Britons returning to UK from ISIS pose a 'potentially very dangerous' threat - but CANNOT be stopped from entering the UK", *Dailymail*, 15 Şubat 2019, <https://www.dailymail.co.uk/news/article-6709393/MI6-boss-warns-Britons-returning-ISIS-dangerous.html> (E.T:30 Haziran 2020).
- Stop djihadisme, "Terrorisme djihadiste a supprimer", *Web Sitesi*, 01 Haziran 2020, <http://www.stop-djihadisme.gouv.fr/terrorisme-djihadiste-a-supprimer> (E.T:01 Haziran 2020).
- Swann, Steve ve Casciani, Dominic, "Going undercover against extremism", *BBC*, 18 Ağustos 2016, <https://www.bbc.com/news/uk-36985766> (E.T:01 Temmuz 2020).
- Swinford, Steven, "British Jihadis fighting for Islamic State could be tried for treason", *The Daily Telegraph*, 16 Ekim 2014, <https://www.telegraph.co.uk/news/uknews/terrorism-in-the-uk/11167255/British-Jihadis-fighting-for-Islamic-State-could-be-tried-for-treason-Philip-Hammond-says.html> (E.T:06 Haziran 2020).
- Şahin, Bilge, *Somali'de Devletsizlik Deneyimi, Yüksek Lisans Tezi*, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.

- Şeker, Tülay N. ve Yağız, Deniz, "Charlie Hebdo Saldırısının Türk ve Fransız Basınındaki Sunumu", *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, C. 8, S. 24, Antalya 2015, s.189-211.
- Şenyıldız, Özlem, "Savaşa Katılan Yabancı Yazarların Gözünden İspanyol İç Savaşı", *Folklor ve Edebiyat Dergisi*, C. 23, S. 92, Lefkoşa 2017, s.141-154.
- Tagesschau, "Interview mit Peter Frank, Generalbundesanwalt", *Basın Bülteni*, 30 Ekim 2015, <https://www.tagesschau.de/multimedia/video/video-128459.html> (E.T:30 Haziran 2020).
- Tani, John J., Black flags of their fathers: the Islamic State's returning foreign fighter youths and the implications for U.S. domestic security, Yüksek Lisans Tezi, Monterey: Naval Postgraduate School, 2017.
- Taştan, Coşkun; İrdem, İbrahim ve Özkaya, Ömer (Haz.), *Politika ve Uygulama Boyutlarıyla Göç ve Uyum*, PA Yayınları, Ankara 2018.
- Tayler, Letta, "Western Europe must repatriate its ISIL fighters and families", *Al Jazeera*, 19 Haziran 2019, <https://www.aljazeera.com/indepth/opinion/western-europe-repatriate-isil-fighters-families-190619110248408.html> (E.T:30 Haziran 2020).
- TBMM, Terörle Mücadele Kanunu, (1991), T.C. Resmi Gazete, 20843, 12 Nisan 1991.
- TBMM, Türk Vatandaşlığı Kanunu, (2009), T.C. Resmi Gazete, 5901, 29 Mayıs 2009.
- TBMM, Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu, (2013), T.C. Resmi Gazete, 28615, 11 Nisan 2013.
- Tekin, Derya, "Bir Ceza Politikası Olarak Hazırlık Hareketlerinin Cezalandırılması: Türk ve İngiliz Yasal Düzenlemelerinin Karşılaştırmalı Analizi", *Terazi Hukuk Dergisi*, C. 13, S. 147, Ankara 2018, s.48-60.
- The Canadian Bar Association, *Bill C-24: Strengthening Canadian Citizenship Act*, The Canadian Bar Association Yayınları, Ottawa 2014.
- The Daily Telegraph, "Schools, prisons and councils will be required to fight radicalisation", *Basın Bülteni*, 24 Kasım 2014, <https://www.telegraph.co.uk/news/uknews/terrorism-in-the-uk/11250092/Schools-prisons-and-councils-will-be-required-to-fight-radicalisation-Theresa-May-says.html> (E.T:06 Haziran 2020).
- The Guardian, "Iraq war veteran jailed for five years for terrorism offences", *Basın Bülteni*, 15 Temmuz 2016, <https://www.theguardian.com/uk-news/2016/jul/15/iraq-war-veteran-jailed-for-five-years-for-terrorism-offences> (E.T:01 Temmuz 2020).

- The International Crisis Group, *Islam and Identity in Germany*, The International Crisis Group Yayınları, Brüksel 2007.
- The Local Denmark, "Danish government reaches agreement to revoke passports of Isis fighters", *Basın Bülteni*, 28 Mart 2019, <https://www.thelocal.dk/20190328/danish-government-reaches-agreement-to-revoke-passports-of-isis-fighters> (E.T:30 Haziran 2020).
- The Local Germany, "Deadly stabbing in Dresden investigated as terrorist attack", *Basın Bülteni*, 21 Ekim 2020, <https://www.thelocal.de/2020/1021/deadly-stabbing-in-germany-investigated-as-terrorist-attack> (E.T:06 Haziran 2020).
- The White House, "Statement by the President on ISIL", *Basın Bülteni*, 10 Eylül 2014, <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/10/statement-president-isil-1> (E.T:30 Haziran 2020).
- Thomasset, Flore, "Le projet du gouvernement pour les centres de déradicalisation", *La Croix*, 24 Kasım 2015, <https://www.la-croix.com/Actualite/France/Le-projet-du-gouvernement-pour-les-centres-de-deradicalisation-2015-11-24-1384405> (E.T:06 Haziran 2020).
- Thornhill, Ted, "ISIS terror plot to bomb German festival is foiled after police seize explosives as Oktoberfest organisers announce they will ban rucksacks from the event", *Daily Mail*, 17 Ağustos 2016, <https://www.dailymail.co.uk/news/article-3745388/ISIS-terror-plot-bomb-German-festival-foiled-police-seize-explosives-terror-group-propaganda-suspect-s-home.html> (E.T:06 Haziran 2020).
- TİHEK, *İzmir Harmandalı Geri Gönderme Merkezi Ziyareti Raporu*, TİHEK Yayınları, Ankara 2019.
- Time Türk, "İsrail'in yabancı savaşçıları", *Basın Bülteni*, 25 Ağustos 2017, <https://www.timeturk.com/israil-in-yabanci-savascilari/haber-709436> (E.T:30 Haziran 2020).
- Travis, Alan, "Theresa May to seek support for plan to deprive terror suspects of citizenship", *The Guardian*, 06 Mayıs 2014, <https://www.theguardian.com/politics/2014/may/06/theresa-may-support-plan-deprive-terror-suspects-british-citizenship> (E.T:30 Mayıs 2020).
- Tribune Wire Reports, "In an Islamic State training camp, children told: Behead the doll", *Chicago Tribune*, 19 Temmuz 2015, <https://www.chicagotribune.com/nation-world/ct-islamic-state-training-camps-20150719-story.html> (E.T:30 Haziran 2020).
- Tridimas, Takis ve Gentile, Giulia, "The Essence of Rights: An Unreliable Boundary?", *German Law Journal*, C. 1, S. 20, Cambridge 2019, s.794-816.

- Trimbach, David J. ve Reiz, Nicole (Haz.), *Unmaking Citizens: The Expansion of Citizenship Revocation in Response to Terrorism*, CMS Yayınları, New York 2018.
- Tümay, Murat, "Restrictions on the Fundamental Rights in the Strasbourg and Turkish Legal Orders", *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 17, S. 2, Konya 2009, s.85-128.
- Türker, Tolga A., "Kuzey Kafkasya'da Aşırı İslamcılığın Yükselişi: Kafkasya Emirliği'nin Analizi", *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, C. 68, S. 3, Ankara 2013, s.141-164.
- Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi, 22.04.2015, E. 2014/171, K. 2015/41 sayılı kararı, 1-2.
- Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi, Ali Rıza Özer ve diğerleri kararı, 06.01.2015, E. 2013/3924, K. 13.05.2015/29354, 116.
- Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı, *PKK/KCK Terör Örgütünün Çocukları ve Kadınları İstismarı*, Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Yayınları, Ankara 2017.
- Türkiye Cumhuriyeti Polis Akademisi Başkanlığı, "Misyonumuz", *Web Sitesi*, 06.06.2020, <https://pa.edu.tr/misyonumuz.html> (E.T:06 Haziran 2020).
- Türkiye Cumhuriyeti Polis Akademisi Başkanlığı, *Terör Çalıştay Raporu*, PA Uluslararası Terörizm ve Güvenlik Araştırmaları Merkezi Yayınları, Ankara 2016.
- U.S. Supreme Court, "Albert L. TROP, Petitioner, v. John Foster DULLES, as Secretary of State of the United States and United States Department of State", *Cornell Law School Legal Information Institute*, 06 Haziran 2020, https://www.law.cornell.edu/supremecourt/text/356/86#_ZO-356_US_86n34 (E.T:06 Haziran 2020).
- UK Government, "Collection: Terrorism Prevention and Investigation Measures Act", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.gov.uk/government/collections/terrorism-prevention-and-investigation-measures-act> (E.T:06 Haziran 2020).
- UK Government, "Publications: Counter-terrorism strategy (CONTEST) 2018", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.gov.uk/government/publications/counter-terrorism-strategy-contest-2018> (E.T:06 Haziran 2020).
- UK Parliament House of Commons Library, "Deprivation of British Citizenship and Withdrawal of Passport Facilities", *Basm Bülteni*, 30 Ocak 2015, <https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/sn06820/> (E.T:06 Haziran 2020).

- Ulusoy, Ü. Halatçı, "Ortadoğu'da Terörizmle Mücadele Kapsamında Birleşmiş Milletler'in Rolü", 4. Uluslararası Ortadoğu Kongresi-Turkish-Arab Relations: Multi-Dimensional Security Building, Hatay 2015, ss.113-144
- UNICEF, "Toolkit on Diversion and Alternatives to Detention", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, https://www.unicef.org/tdad/index_56038.html (E.T: 06 Haziran 2020).
- UNICEF, "UNICEF in Emergencies and Humanitarian Action", *Web Sitesi*, 30 Haziran 2020, https://www.unicef.org/emergencies/index_child_soldiers.html (E.T:30 Haziran 2020).
- University of Minnesota Human Rights Library, *Mabel Pereira Montero v. Uruguay, Communication No. 106/1981, U.N. Doc. Supp. No. 40 (A/38/40) at 186 (1983)*, University of Minnesota Human Rights Library Yayınları, Minnesota 1983.
- USA Homeland Security Committee, *Final Report of the Task Force on Combating Terrorist and Foreign Fighter Travel*, U.S. Government Publishing Office, Washington 2015.
- Uyar, Lema, *Birleşmiş Milletler'de İnsan Hakları Yorumları: İnsan Hakları Komitesi ve Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Komitesi, 1981-2006*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2006.
- Uyar, Mesut, "Çeçenistan: Siyasi ve Askerî Kısırdöngü", *Güvenlik Stratejileri Dergisi*, C. 14, S. 28, Ankara 2018, s. 275-317.
- Vidino, Lorenzo; Pignoni, Livio ve Snetkov, Aglaya (Haz.), *Foreign Fighters: An Overview of Responses in Eleven Countries*, CSS Yayınları, Zürih 2014.
- Violence Prevention Network, "Violence Prevention Network", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://violence-prevention-network.de/> (E.T:06 Haziran 2020).
- Vliedren, Guy V., "Le populisme a pris le pas sur la politique relative au retour des combattants étrangers — et cela est compréhensible dans une certaine mesure", 21 Mart 2019, *Basın Bülteni*, <https://eeradicalization.com/fr/le-populisme-a-pris-le-pas-sur-la-politique-relative-a-u-retour-des-combattants-et-rangers-et-cela-est-comprehensible-dans-une-certaine-mesure/> (E.T:30 Haziran 2020).
- Walker, Amy ve Mason, Rowena, "Shamima Begum a big shocked that UK has revoked citizenship", *The Guardian*, 20 Mart 2019, <https://www.theguardian.com/uk-news/2019/feb/20/shamima-begum-a-bit-shocked-that-uk-has-revoked-citizenship> (E.T:30 Haziran 2020).

- Wautelet, Patrick, *Deprivation of citizenship for 'jihadists' Analysis of Belgian and French practice and policy in light of the principle of equal treatment*, Liege 2016.
- Wegweiser - Gemeinsam, "Das Programm", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.wegweiser.nrw.de> (E.T:06 Haziran 2020).
- Weinthal, Benjamin, "The German jihadists' colony in Syria", *FDD's Long War Journal*, C. 1, S. 1, Washington 2013, s.1.
- Williams, Katie B., "Trump Threatens to 'Release' ISIS Fighters into France, Germany", *Defense One*, 22 Şubat 2019, <https://www.defenseone.com/policy/2019/08/trump-threatens-release-isis-fighters-france-germany/159361/> (E.T:30 Haziran 2020).
- Willsher, Kim, "Returning jihadists threaten new wave of terror in Europe", *The Guardian*, 19 Aralık 2018, <https://www.theguardian.com/world/2018/dec/19/returning-jihadists-threaten-new-wave-of-terror-in-europe> (E.T:30 Haziran 2020).
- Wilson Center, "Timeline: the Rise, Spread, and Fall of the Islamic State", *Basın Bülteni*, 28 Ekim 2019, <https://www.wilsoncenter.org/article/timeline-the-rise-spread-and-fall-the-islamic-state> (E.T:30 Haziran 2020).
- Woods, Chris; Ross, Alice K. ve Wright, Oliver, "British terror suspects quietly stripped of citizenship... then killed by drones", *Independent*, 28 Şubat 2013, <https://www.independent.co.uk/news/uk/crime/british-terror-suspects-quietly-stripped-citizenship-then-killed-drones-8513858.html> (E.T:30 Mayıs 2020).
- World Prison Brief, "About the World Prison Brief", *Web Sitesi*, 06 Haziran 2020, <https://www.prisonstudies.org/about-us> (E.T:06 Haziran 2020).
- Worthington, Andy, "Making UK Citizens Stateless: Full Text of the Lords' Debate on Theresa May's Citizenship-Stripping Powers, March 17, 2014", *Andy Worthington Blog*, 26 Mart 2014, <http://www.andyworthington.co.uk/2014/03/26/making-uk-citizens-stateless-full-text-of-the-lords-debate-on-theresa-mays-citizenship-stripping-powers-march-17-2014/> (E.T:30 Mayıs 2020).
- Yakın Doğu Haber, "Suriye'deki yabancı militan sayısında Çeçenler birinci", *Basın Bülteni*, 03 Şubat 2014, http://ydh.com.tr/HD12617_suriyede-ki-yabancı-militan-sayisinda-cecenler-birinci.html (E.T:30 Haziran 2020).
- Yalçınkaya, Haldun, "İŞİD ve Yabancı Terörist Savaşçılar," *Ortadoğu Analiz Dergisi*, C. 7, S. 66, Ankara 2015, s.34-36.

- Yalçinkaya, Haldun, "İŞİD'in Yabancı Savaşçıları ve Yarattığı Tehdit: Türkiye'nin Tecrübesi (2014-2016)", *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, C. 14, S. 53, Ankara 2017, s.23-43.
- Yaşar, Derya, "Yabancı Savaşçılar Neden İŞİD'e Katılıyor?", *Sputnik News*, 10 Aralık 2015, https://tr.sputniknews.com/dunya_panorama/201512101019580325-isid-yabanci-savasci/ (E.T:06 Haziran 2020).
- Yazar, Ertuğrul, Sığınmacı ve Mültecilerin Hak ve Özgürlüklerinin Güvenlik Kapsamında Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Güvenlik Bilimleri Enstitüsü, 2017.
- Yazar, Ertuğrul, "The Roles of National Human Rights Institutions on Counter-Terrorism Measures", I. İnsan Hakları Sempozyumu: İnsan Haklarını Yeniden Düşünmek Bildiriler Kitabı, İstanbul 2018, ss. 629-656
- Yel, Abidin, "İçişleri Bakanı Soylu: Biz kimsenin teröristinin oteli değil, misafirhanesi değiliz", *Euro News*, 13 Kasım 2019, <https://tr.euronews.com/2019/11/13/icisleri-bakan-soylu-biz-kimsenin-teroristinin-oteli-degil-misafirhanesi-degiliz> (E.T:30 Eylül 2020).
- Yıldız, Şengül, Radicalization in Europe, European Foreign Fighters in Syria, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016.
- Zuijdewijn, Jeanine D. R.V. ve Bakker, Edwin (Haz.), *Returning Western foreign fighters: The case of Afghanistan, Bosnia and Somalia*, ICCT Yayınları, Lahey 2014.
- Zuijdewijn, Jeanine D. R.V., "Terrorism and Beyond: Exploring the Fallout of the European Foreign Fighter Phenomenon in Syria and Iraq", *Perspectives on Terrorism Journal*, C. 10, S. 6, Leiden 2016, s.82-96.
- Zuijdewijn, Jeanine D. R.V., "The Foreign Fighters' Threat: What History Can (not) Tell Us", *Perspectives on Terrorism Journal*, C. 8, S. 5, Lahey 2014, s.59-73.

Zeynep HAZAR

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Genel Kamu Hukuku Anabilim Dalı Dr. Araştırma Görevlisi

**İNSAN HAKLARI
ÇATIŞMALARININ
DENGELENMESİ
VE
AVRUPA İNSAN HAKLARI
MAHKEMESİ UYGULAMASI**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**İnsan Hakları Çatışmalarının Dengelenmesi ve
Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Uygulaması**
Zeynep Hazar

Hukuk Yayınları Dizisi – 2998

Birinci Baskı : Kasım, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 08 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKLAR

- A. Ostrovsky, Aaron. "What's So Funny about Peace, Love, and Understanding - How the Margin of Appreciation Doctrine Preserves Core Human Rights within Cultural Diversity and Legitimises International Human Rights Tribunals," *Hanse Law Review* 1, No. 1 (April 2005): 47-64.
- Addo, Michael K. ve Grief, Nicholas. "Does Article 3 of The European Convention on Human Rights Enshrine Absolute Rights". *European Journal of International Law* 9 (1998): 510-524.
- Afonso da Silva, Virgílio. "Comparing the Incommensurable: Constitutional Principles, Balancing and Rational Decision". *Oxford Journal of Legal Studies*, Vol. 31, No. 2 (Summer 2011): 273-301.
- Akyılmaz, Bahtiyar, Sezginer, Murat ve Kaya, Cemil. *Türk İdari Yargılama Hukuku*. Ankara: Savaş Yayınevi, 2018.
- Aleinikoff, Alexander T.. "Constitutional Law in The Age of Balancing". *Yale Law Journal* 96 (1987): 943-1005.
- Alexy, Robert. *A Theory of Constitutional Rights*. Oxford: Oxford University Press, 2002 (Alexy, *A Theory of Constitutional Rights*)
- Alexy, Robert. "Constitutional Rights and Proportionality". *Journal for Constitutional Theory and Philosophy of Law* 22 (2014): 51-65.
- Alexy, Robert. "Constitutional Rights, Balancing, and Rationality". *Ratio Juris*, Vol. 16, No. 2 (June 2003): 131-40.
- Alexy, Robert. "On Balancing and Subsumption A Structural Comparison". *Ratio Juris* Vol. 16 No. 4 (December 2003): 433-449.
- Alexy, Robert. "On The Structure of Legal Principles". 13 *Ratio Juris* (2000), 294-304.
- Alexy, Robert. "The Construction of Constitutional Rights". *Law & Ethics of Human Rights*, Vol. 4, Issue 1, Art. 2 (2010): 20-32.
- Algan, Bülent. *Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Hakların Korunması*. Ankara: Seçkin Yayınları, 2007.
- Ambos, Kai. "Devlet Masumların Hayatını Kurtarmak İçin Şüphelilere İşkence Yapabilir Mi?". Çev. Hazar, Zeynep ve Yılmazlar, Elif Gül, *Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi 15*, Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat, Ankara: Seçkin Yayınevi, 2014: 125-156.

- Anayurt, Ömer. *Toplanma Hürriyeti Kavramı ve Türk Anayasa Hukukunda Toplanma Hürriyeti*. İstanbul: Kazancı Hukuk Yayınları No: 162, 1998. (Anayurt, *Toplanma Hürriyeti Kavramı*)
- Anayurt, Ömer. "Hakların Bütünlüğü İlkesi Açısından İnsan Haklarına İlişkin Sınıflandırmaların Değerlendirilmesi". *Türkiye'de İnsan Hakları Konferansı* (7-9 Aralık 1998): 47-57. (Anayurt, "Hakların Bütünlüğü İlkesi")
- Arai-Takahashi, Yutaka. *The Margin of Appreciation Doctrine and The Principle of Proportionality in The Jurisprudence of the ECHR*. Antwerp/Oxford/New York: Intersentia, 2002.
- Aristoteles. *Nikomakhos'a Etik*. Çev. Saffet Babür, Gözden Geçirilmiş 4. Baskı, Ankara: Bilgesu Yayınları, 2012.
- Aristoteles. *Politika*. 17. Basım, İstanbul: Remzi Kitabevi, 2014.
- Arslan, Zühtü (Der.). *ABD Yüksek Mahkemesi Kararlarında İfade Özgürlüğü*. Ankara: Liberte Yayınları, 2003.
- Arslan, Zühtü. "Temel Hak ve Özgürlüklerin Sınirlanması: Anayasa'nın 13. Maddesi Üzerine Bazı Düşünceler". *Anayasa Yargısı* (2002): 139-155.
- Aybay, Rona. "Millî Güvenlik Kavramı ve Millî Güvenlik Kurulu". *AÜSBFD*, C. 33, S. 1 (1978): 59-82.
- Bal, Ali. "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Avrupa Konsensüsüne Başvurması". *DEÜHFD*, C. 21, S. 1 (2019): 27-82.
- Barak, Aharon. "Proportionality and Principled Balancing". *Law&Ethics of Human Rights*, V. 4, Issue 1, Art. 1, Rights, Balancing & Proportionality (2010): 1-18.
- Barak, Aharon. *Proportionality Constitutional Rights and Their Limitations*. New York: Cambridge University Press, 2012.
- Bentham, Jeremy. *A Fragment on Government*. Oxford: Clarendon Press, 1891.
- Bentham, Jeremy. *An Introduction to The Principles of Morals and Legislation*. Kitchener: Batoche Books, 2000.
- Bentham, Jeremy. *Theory of Legislation*. Translated from French of Etienne Dumont by Richard Hildreth Trübner, London: Wertheimer, Lea and Co., 1894.
- Benvenisti, Eyal. "Margin of Appreciation, Consensus, and Universal Standards". *New York University Journal of International Law and Politics* 31, No. 4 (Summer 1999): 843-854
- Bomhoff, Jacco. "Genealogies of Balancing as Discourse". *Law & Ethics of Human Rights*, 4 (1) (2010): 107-139 (Bomhoff, "Genealogies of Balancing").

- Bomhoff, Jacco. "Lüth's 50th Anniversary: Some Comparative Observations on The German Foundations of Judicial Balancing". *German Law Journal*, V. 09, No. 02 (2008): 121-124.
- Bomhoff, Jacco. "The Rights and Freedoms of Others: The ECHR and Its Peculiar Category of Conflicts Between Individual Fundamental Rights". içinde Brems, Eva (Ed.), *Conflicts Between Fundamental Rights*, Antwerp: Intersentia, 2008: 531-548 (Bomhoff, "The Rights and Freedoms of Others").
- Bomhoff, Jacco. *Balancing Constitutional Rights*. Cambridge: Cambridge University Press, 2015 (Bomhoff, *Balancing Constitutional Rights*).
- Bora, Tanıl. *Zamanın Kelimeleri. 2. Baskı*, İstanbul: İletişim Yayınları, 2018.
- Braithwaite, John. "Rules and Principles: Theory of Legal Certainty". *Australian Journal of Legal Philosophy* (2002): 47-82.
- Brems, Eva ve Lavrysen, Laurens. "'Don't Use a Sledgehammer to Crack a Nut': Less Restrictive Means in the Case Law of The European Court of Human Rights". *Human Rights Law Review*, 15 (2015): 139-168.
- Brems, Eva. "Conflicting Human Rights: An Exploration in the Context of the Rights to a Fair Trial in The European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms". *Human Rights Quarterly*, Vol. 27, No. 1 (2005): 294-326.
- Brems, Eva. "Introduction". içinde Eva Brems(Ed.), *Conflicts Between Fundamental Rights*, Antwerp: Intersentia, 2008.
- Brems, Eva. "The Margin of Appreciation Doctrine in the Case-Law of the European Court of Human Rights". *Max-Planck-Institut für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht* (1996): 240-314.
- C. Hutchinson, Allan. "Rights in Conflict: The Dilemma of Charter Legitimacy". *University of British Columbia Law Review* 23, No. 3 (1989): 531-548.
- Carlberg, Mikaela. *Conflicts Between Fundamental Rights in Europe -A case-law study of the CJEU and the ECtHR approach to conflicts between fundamental rights in the light of Google Spain*. Graduate Thesis, Lund University Faculty of Law, Supervisor: Xavier Groussot (2015).
- Chapman, Bruce. "Law, Incommensurability, and Conceptually Sequenced Argument". 146 *U. Pa. L. Rev.* 1487 (1998): 1487-1528.
- Christoffersen, Jonas. *Fair Balance: Proportionality, Subsidiarity and Primarity in th European Convention on Human Right*. Leiden: Martinus Nijhoff Publishers, 2009 (Christoffersen, *Fair Balance*).

- Cohen-Eliya, Moshe ve Porat, Iddo. "The Hidden Foreign Law Debate in Heller: The Proportionality Approach in American Constitutional Law". *San Diego Law Review* 46, No. 2 (May-June 2009): 367-414.
- Cohen-Eliya, Moshe ve Porat, Iddo. "American Balancing and German Proportionality: The Historical Origins". *International Journal of Constitutional Law*, Vol. 8, Iss. 2 (April 2010): 263-286 (Cohen-Eliya ve Iddo. "American Balancing and German Proportionality").
- Comte, August. *A General View of Positivism*. Cambridge: Cambridge University Press, 2009.
- Costa, Jean-Paul. "On the Legitimacy of the European Court of Human Rights' Judgments". *European Constitutional Law Review*, 7 (2011): 173-182.
- Crowe, Jonathan. "Explaining Natural Rights: Ontological Freedom and The Foundations of Political Discourse". *New York University Journal of Law&Liberty*, Vol. 4 (2009): 70-111.
- Çağıl, Orhan Münir. "Jhering'in Hukuk Nazariyesinin Anahatları". *İÜHFM*, C. XIII, S. 1 (1947): 259-286.
- Çağıl, Orhan Münir. "Jhering'in Hukuk Nazariyesinin Temel Fikirleri". *İÜHFM*, C. XI, S. 3-4 (1945): 225-251.
- Çalı, Başak. "Balancing Human Rights? Methodological Problems With Weights, Scales and Proportion". *Human Rights Quarterly* 29 (2007): 251- 270.
- De Schutter, Olivier ve Tulkens, Françoise. "Rights in Conflict: The European Court of Human Rights as a Pragmatic Institutions". içinde Brems, Eva (Ed.). *Conflicts Between Fundamental Rights*. Antwerp-Oxford- Portland: Intersentia, 2008.
- Demirdal, Balkan. "Ronald Dworkin'in Hukuk Teorisi Işığında Yargıçların Rolü". *GÜHFD*, C. XVIII, S. 3-4 (2014): 789-820.
- Docherty, Bonnie "Defamation Law: Positive Jurisprudence". *Harvard Human Rights Journal*, Vol. 13 (2000): 263-287.
- Doğan, İlyas ve Özdemir, Omca. "Yaşam Hakkı". içinde İlyas Doğan (Ed.), *İnsan Hakları Hukuku*, 3. Baskı, Ankara: Astana Yayınları, 2019.
- Doğru, Derya. *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Yargılamasında Takdir Marjı Doktrini*. Ankara: Turhan Kitabevi, 2019 (Doğru, *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Yargılamasında Takdir Marjı Doktrini*).
- Donnelly, Jack "Human Rights as Natural Rights". *Human Rights Quarterly* 4, No 3 (1982): 391-405.

- Ducoulombier, Peggy. "Conflicts Between Fundamental Rights and European Court of Human Rights: An Overview". içinde Brems, Eva (Ed.), *Conflicts Between Fundamental Rights*. Antwerp-Oxford-Portland: Intersentia, 2008: 217-248.
- Dworkin, Ronald. "The Model of Rules". *The University of Chicago Law Review*, Vol. 35:14 (1967): 14-46 (Dworkin, "The Model of Rules").
- Dworkin, Ronald. *Taking Rights Seriously*. Cambridge: Harvard University Press, 1977- 78 (Dworkin, *Taking Rights Seriously*)
- Dzehtsiarou, Kanstantsin. *European Consensus and The Legitimacy of The European Court of Human Rights*. Cambridge: Cambridge University Press, 2015.
- E. Curtis, Dennis ve Resnik Source, Judith. "Images of Justice". *The Yale Law Journal*, Jul., 1987, Vol. 96, No. 8 (Jul., 1987): 1727-1772.
- Eco, Umberto *Yorum ve Aşırı Yorum*. 3. Basım, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2019 (Eco, *Yorum ve Aşırı Yorum*).
- Edis, Seyfullah. *Medeni Hukuka Giriş ve Başlangıç Hükümleri*. Gözden Geçirilmiş 4. Baskı, Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No: 491, 1989.
- Eissen, Marc-André. "The Principle of Proportionality in the Case-Law of the European Court of Human Rights". içinde Macdonald, Ronald, Matscher, Franz and Petzold, Herbert. *The European System for the Protection of Human Rights*, Dordrecht: Kluwer, 1993: 125-146.
- Engle, Eric. "Third Party Effect of Fundamental Rights(Drittwirkung)". *Hanse Law Review*, Vol. 5, No. 2 (2009): 165-173.
- Erdem, Jülide Gül. "Ölçülülük İlkesinin İdarenin Takdir Yetkisinin Kullanımındaki Yeri". *AÜHFD*, 62 (4) (2013): 971-1005.
- Erdem, Mustafa Ruhan. "Malvarlığına Yönelik Saldırıları Karşı Meşru Savunma İçin İnsan Öldürme ve Yaşam Hakkı". *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 9, Özel Sayı (2007): 987-998.
- Erdoğan, Murat. *Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuruda Temel Hak ve Özgürlüklerin Yorumlanması*. Ankara: Lykeion Yayınları, 2019.
- Erdoğan, Mustafa. *İnsan Hakları Teorisi ve Hukuku*. Gözden Geçirilmiş 3. Baskı, Ankara: Orion Kitabevi, 2012.
- Eren, Fikret. *Mülkiyet Hukuku*. 2. Baskı, Ankara: Yetkin Yayınları, 2012.
- Esen, Egemen. *İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi İçtihatları Işığında Takdir Marjı Doktrini*. İstanbul:On İki Levha Yayınları, 2020.

- F. Leao, Delfim ve Rhodes, P. J. *The Laws of Solon*. 1st Edition, London: I.B. Tauris& Co. Ltd., 2016.
- Feinberg, Joel. "Voluntary Euthanasia and the Inalienable Right to Life". *Philosophy&Public Affairs*, Vol. 7, No. 2 (1978): 93-123.
- Feldman, David. *Civil Liberties and Human Rights in England and Wales*. 2nd edition, Oxford: Oxford University Press, 2002.
- Fenwick, Helen. *Civil Liberties and Human Rights*. 3rd edition, London: Cavendish Publishing, 2004.
- Fernandez Esteban, Maria Luisa. *The Rule of Law in the European Constitution*. The Hague, Boston : Kluwer Law International, 1999.
- Fındıkoğlu, Ziyaeddin Fahri. *August Comte ve Ahmet Rıza*. İstanbul: Fakülteler Matbası, 1962.
- Finkelstein, Claire Oakes. "Two Men On A Plank". içinde *Legal Theory* 7, USA: Cambridge University Press, 2001: 279-306.
- Frederick, Danny. "Pro-Tanto Versus Absolute Rights", *The Philosophical Forum*, Vol. 45, Iss. 4 (2014): 375-394.
- Gemalmaz, Burak. *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde Mülkiyet Hakkı*. İstanbul: Beta Yayınlar, 2009 (Gemalmaz, *Mülkiyet Hakkı*).
- Gemalmaz, Mehmet Semih. *Ulusalüstü İnsan Hakları Hukukunun Genel Teorisine Giriş*. 2. Bası, İstanbul:Beta Yayınları, 1997.
- Gerards, Janneke. "How to Improve The Necessity Test Of The European Court of Human Rights". *International Journal of Constitutional Law*, Vol. 11, Iss. 2 (April 2013): 466-490.
- Gerards, Janneke. "Margin of Appreciation and Incrementalism in The Case Law of The European Court of Human Rights". *Human Rights Law Review* 18 (2018): 495-515 (Gerards, "Margin of Appreciation and Incrementalism").
- Gerards, Janneke. "Pluralism, Deference and the Margin of Appreciation Doctrine". *European Law Journal*, C.XVII, S.1 (2011): 80-120.
- Gerards, Janneke. *General Principles of The European Convention on Human Rights*. Cambridge: Cambridge University Press, 2019.
- Gewirth, Alan. "Are There Any Absolute Rights". *The Philosophical Quarterly*, Vol. 31, No. 122 (January 1981): 1-16.
- Gözler, Kemal. "Anayasa Değişikliğinin Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlandırılması Bakımından Getirdikleri ve Götürdükleri: Anayasanın 13üncü Maddesinin Yeni Şekli Hakkında Bir İnceleme". *Ankara Barosu Dergisi*, Y. 59 (2001/4): 53-67.

- Gözler, Kemal. "Kişilik Haklarını İhlal Eden İnternet Yayınlarının Kaldırılması Usûlü Ve İfade Hürriyeti 5651 Sayılı Kanunun 9'uncu Maddesinin İfade Hürriyeti Açısından Değerlendirilmesi". Rona Aybay'a Armağan, *Legal Hukuk Dergisi*, Özel Sayı, C. I, İstanbul: Legal, Aralık 2014: 1059-1120.
- Gözler, Kemal. "Yorum İlkeleri", içinde *Anayasa Hukukunda Yorum ve Norm Somutlaşması*. TBB, Haz. Dr. Ozan Ergül, Ankara: TBB Yayınları: 236, 2013: 15-1 20 (Gözler, "Yorum İlkeleri").
- Gözler, Kemal. *Hukuka Giriş. Genişletilmiş 8. Baskı*, Bursa: Ekin Yayınevi, 2011 (Gözler, *Hukuka Giriş*).
- Gözler, Kemal. *İnsan Hakları Hukuku, Güncellenmiş 3. Baskı*, Bursa:Ekin Yayın, 2020 (Gözler, *İnsan Hakları Hukuku*).
- Gözübüyük, A. Şeref, Gölcüklü, Feyyaz ve Saygılı, Abdurrahman. *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İnceleme ve Yargılama Yöntemi. Tamamen Yenilenmiş 12. Bası*, Ankara: Turhan Kitabevi, 2019 (Gözübüyük, Gölcüklü ve Saygılı, *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi*).
- Greer, Steven. "Should Police Threats to Torture Suspects Always be Severely Punished - Reflections on the Gafgen Case". *Human Rights Law Review* 11, No. 1 (2011): 67- 90.
- Greer, Steven. "The Interpretation of the European Convention on Human Rights: Universal Principle or Margin of Appreciation". *UCL Human Rights Review* 3 (2010): 1-14 (Greer, "Universal Principle or Margin of Appreciation").
- Greer, Steven. *The Margin of Appreciation: Interpretation and Discretion under the European Convention on Human Rights*. Human Rights Files No: 17, Strasbourg: Council of Europe Publishing, 2000.
- Grimm, Dieter. "Proportionality in Canadian and German Constitutional Jurisprudence". *57 U Toronto Law Journal* 383 (2007): 383-397.
- Guidelines of the Committee of Ministers of the Council of Europe, 804th Meeting of the Ministers' Deputies. 11.07. 2002, Point IV of The Guideline.
- Güriz, Adnan. *Hukuk Başlangıcı. 17. Baskı*, Ankara: Siyasal Kitabevi, 2016 (Güriz, *Hukuk Başlangıcı*).
- Güriz, Adnan. *Hukuk Felsefesi. 9. Baskı*, Ankara: Siyasal Kitabevi, 2011 (Güriz, *Hukuk Felsefesi*).

- Gürler, Sercan. "Çağdaş Hukuki Formalizm ve Ernest Weinrib'in Yaklaşımı". *İÜHFM*, C. LXVI. S. 2 (2008): 91-128.
- Hamilton, Edith. *Mitologya*. Çev. Ülkü Tamer, 17 Basım, İstanbul: Varlık Yayınları, 2010.
- Hampshire, Stuart. *Justice is Conflict*. Princeton: Princeton University Press, 2000.
- Hancı, İ. Hamit ve Eşiyok, Burcu. "Münchausen by Proxy Sendromu: Vekaleten Hastalık". *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi* (Haziran 2000), <https://www.ttb.org.tr/STED/sted0600/8.html>, 18.07.2020.
- Harbo, Tor-Inge. *The Function of Proportionality Analysis in European Law*. Nijhoff Studies in EU Law, Vol. 8, Leiden-Boston: Brill Nijhoff, 2015.
- Harris, John. "Human Beings, Persons and Conjoined Twins: An Ethical Analysis of The Judgment In Re A". *Medical Law Review*, 9 (Autumn 2001): 221-236.
- Hazar, Zeynep. "Siyasi Partilerin Kapatılması ve Demokratik Toplumda Gereklik İlkesi: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Çerçevesinde Bir İnceleme". *YBHD*, Y. 3, S. 2018/1 (2018): 73-106 (Hazar, "Siyasi Partilerin Kapatılması").
- Heper, Altan. "Yasaya Sadakatin Farklı Bir Okuması: Philipp Heck". *İÜHFM*, C. LXXII, S. 1 (2014): 333-348 (Heper, "Yasaya Sadakatin Farklı Bir Okuması").
- Heper, Altan. *Serbest Hukuk Akımı Sosyal Bir Olgu Olarak Hukuk*. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2016 (Heper, *Serbest Hukuk Akımı*).
- Hohfeld, Wesley Newcomb. "Some Fundamental Legal Conceptions as Applied in Judicial Reasoning". *23 Yale Law Journal* 16 (1913- 1914): 16-59.
- Hsieh, Nien-hê. "Incommensurable Values". The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Spring 2016 Edition), Edward N. Zalta (Ed.), <https://plato.stanford.edu/archives/spr2016/entries/value-incommensurable/> Erişim tarihi: 25.09.2020.
- Işıқтаç, Yasemin ve Metin, Sevtap. *Hukuk Metodolojisi*. 4. Tıpkı Basım, İstanbul: Filiz Kitabevi, 2013.
- Işıқтаç, Yasemin. *Hukuk Felsefesi*. 3. Tıpkı Basım, İstanbul: Filiz Kitabevi, 2010.
- İnel, Yusuf, Urhan, Emrah ve Ünal, Abdullah İsmet. "Ortaokul Öğrencilerinin Adalet Kavramına İlişkin Metaforik Algıları". *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 2018; 8 (2): 379-402.

- İnternet: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/health/937194.stm> Erişim tarihi: 15.1.2021.
- İnternet: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/health/937194.stm>, Erişim tarihi: 15.1.2021.
- İnternet: http://www.usconstitution.net/xconst_Am1.html Erişim tarihi: 22.01.2021.
- İnternet: http://www.usconstitution.net/xconst_Am1.html, Erişim tarihi: 22.01.2021.
- İnternet: <https://kuran.diyanet.gov.tr/tefsir/Enbiyâ-suresi/2530/47-ayet-tefsiri> Erişim tarihi: 24.11.2010.
- İnternet: <https://kuran.diyanet.gov.tr/tefsir/Furkân-suresi/2922/67-ayet-tefsiri> Erişim tarihi: 17.05.2020.
- İnternet: <https://kuran.diyanet.gov.tr/tefsir/İnfitâr-suresi/5835/6-8-ayet-tefsiri> Erişim tarihi: 17.05.2020 .
- İnternet: <https://kuran.diyanet.gov.tr/tefsir/Mâide-suresi/677/8-ayet-tefsiri> Erişim tarihi: 17.05.2020.
- İnternet: <https://kuran.diyanet.gov.tr/tefsir/Nahl-suresi/2027/126-ayet-tefsiri> Erişim tarihi: 17.05.2020.
- İnternet: <https://www.bailii.org/ew/cases/EWCA/Civ/2000/254.html> Erişim tarihi: 15.01.2021.
- İnternet: <https://www.bailii.org/ew/cases/EWCA/Civ/2000/254.html>, Erişim tarihi: 15.01.2021
- İnternet: <https://www.coe.int/en/web/echr-toolkit/definitions> Erişim tarihi: 03.12.2020.
- İnternet: https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_Eng.pdf, Erişim tarihi: 17.09.2020.
- İnternet: https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_Eng.pdf, Erişim tarihi: 17.09.2020.
- İnternet: https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_TUR.pdf, Erişim tarihi: 10.05.2020.
- İnternet: https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_TUR.pdf, Erişim tarihi: 04.10.2020.
- İnternet: https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_TUR.pdf, Erişim tarihi: 17.09.2020.
- İnternet: https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_TUR.pdf, Erişim tarihi: 17.09.2020.

İnternet: https://www.echr.coe.int/Documents/FS_Hate_speech_TUR.pdf,
Erişim tarihi: 24.03.2021.

İnternet: https://www.echr.coe.int/Documents/FS_Interim_measures_TUR.pdf,
Erişim tarihi: 12.05.2020.

İnternet: <https://www.etymonline.com/word/hermeneutic>, Erişim tarihi:
22.02.2021.

İnternet: <https://www.etymonline.com/word/interpret>, Erişim tarihi: 21.02.2021.

İnternet: https://www.iclr.co.uk/document/2001001184/casereport_29089/html
Erişim tarihi: 15.01.2021.

İnternet: https://www.iclr.co.uk/document/2001001184/casereport_29089/html,
Erişim tarihi: 15.01.2021.

İnternet: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1989/41/section/1>, Erişim
tarihi: 17.02.2021.

İnternet: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2918.pdf>, Erişim
tarihi: 19.02.2021.

İnternet: https://www.senate.gov/civics/constitution_item/constitution.htm
Erişim tarihi: 18.05.2020.

İnternet: <https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/pdf01/53-73.pdf>,
Erişim tarihi: 10.05.2020.

İnternet: <https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/pdf01/83-93.pdf>, Erişim tarihi: 10.05.2020.

İnternet: Protocol No. 15 Amending the Convention on the Protection of
Human Rights and Fundamental Freedoms, [https://www.echr.coe.int/
Documents/Protocol_15_ENG.pdf](https://www.echr.coe.int/Documents/Protocol_15_ENG.pdf), Erişim tarihi: 21.01.2021.

İnternet: United Nations-Treaty Series, 148, [https://treaties.un.org/doc/
publication/unts/volume%201144/volume-1144-i-17955-english.pdf](https://treaties.un.org/doc/publication/unts/volume%201144/volume-1144-i-17955-english.pdf)
Erişim tarihi: 10.05.2020.

İnternet: [http://www.adalet.gov.tr/duyurular/2011/eylul/anayasalar/ulkeana/
pdf/08-ALMANYA%20209-276.pdf](http://www.adalet.gov.tr/duyurular/2011/eylul/anayasalar/ulkeana/pdf/08-ALMANYA%20209-276.pdf) Erişim tarihi: 18.05.2020.

İnternet: [https://au.int/sites/default/files/treaties/36390-treaty-0011_-_african_
charter_on_human_and_peoples_rights_e.pdf](https://au.int/sites/default/files/treaties/36390-treaty-0011_-_african_charter_on_human_and_peoples_rights_e.pdf) Erişim Tarihi: 10.05.2020.

İnternet: [https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/inco
mmensurable?q=incommensurable](https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/incommensurable?q=incommensurable) Erişim tarihi: 25.09.2020.

İnternet: [https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/in
commensurable?q=incommensurable](https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/incommensurable?q=incommensurable), Erişim tarihi: 25.09.2020.

- J. Urbina, Francisco. "Is It Really Easy: A Critique of Proportionality and Balancing as Reasoning". *Canadian Journal of Law and Jurisprudence* 27, No. 1 (January 2014): 167-193.
- Jones, Peter. *Rights*. London: Macmillan Press, 1994 (Jones, *Rights*) .
- Kaboğlu, İbrahim. *Özgürlükler Hukuku. Yenilenmiş 7. Baskı*, Ankara: İmge Kitabevi, 2013 (Kaboğlu, *Özgürlükler Hukuku*).
- Kahl, Wolfgang. "Temel Haklar". İçinde Doğan, İlyas (Ed.) *Anayasa Teorisi*. Ankara: Lale Yayıncılık, 2014 (Kahl, "Temel Haklar") .
- Kalabalık, Halil. *İnsan Hakları Hukuku. Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 3. Baskı*, Ankara: Seçkin Yayınları, 2013.
- Kanadoğlu, O. Korkut. *Türk ve Alman Anayasa Yargısında Anayasal Değerlerin Çatışması ve Uyumlaştırılması*. İstanbul: Beta Yayınları, 2000 (Kanadoğlu, *Anayasal Değerlerin Çatışması ve Uyumlaştırılması*).
- Kant, Immanuel. *Ahlak Metafiziğinin Temellendirilmesi*. Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu, 2009.
- Kapani, Münci. *Kamu Hürriyetleri*. Yedinci Baskı-Tıpkı Basım, Ankara: Yetkin Yayınları, 1993 (Kapani, *Kamu Hürriyetleri*).
- Karadeniz, Özcan. *Roma'da Kamulaştırma ve 'Kamu Yararı'*. Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No. 366, 1975.
- Karahanogulları, Onur. *İdari Yargı İdarenin Hukuka Zorlanması (Yargı Kararlarına Dayalı Bir İnceleme)*. Ankara: Turhan Kitabevi, 2019.
- Kelsen, Hans. *A Pure Theory of Law*. Translation Max Knight, New Jersey: The Lawbook Exchange Ltd, 2005 (Kelsen, *A Pure Theory of Law*).
- Kennedy, Duncan. "Three Globalization of Law and Legal Thought: 1850-2000". içinde *The New Law and Economic Development: A Critical Appraisal 19*, Ed. David Trubek ve Santos, Alvaro. New York: Cambridge University Press, 2006: 19-73 (Kennedy, "Three Globalization of Law and Legal Thought").
- Keyman, Selahattin. "Hukuki Pozitivizm". *AÜHFD*, C. 35, S. 1 (1978): 17, 56.
- Keyman, Selahattin. *Hukuka Giriş ve Metodoloji*. Ankara: Doruk Yayınları, 1981.
- Kılıç, Muharrem. *Pandemi Döneminde Sosyal Haklar*. Ankara: Seçkin Yayınları, 2021.
- Kılıçoğlu, Ahmet. *Medeni Hukuk*. Ankara: Turhan Kitabevi, 2016.
- Klatt, Matthias ve Meister, Moritz. *The Constitutional Structure of Proportionality*. Oxford: Oxford University Press, 2012.

- Korkmaz, Sezai. "Ölçülülük ve Aşkınlık Erdemi: Affetme, Alçakgönüllülük ve Dindarlık İlişkisi". *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. 20, S. 1 (2020): 240- 252.
- Kosar, David. "Conflicts Between Fundamental Rights in the Jurisprudence of The Constitutional Court of the Czech Republic". içinde Eva Brems (Ed.), *Conflicts Between Fundamental Rights*, Antwerp: Intersentia, 2008: 347-378.
- Kozlowski, Dan. "For the Protection of the Reputation or Rights of Others': The European Court of Human Rights' Interpretation of the Defamation Exception in Article 10(2)". *Communication Law and Policy*, 11:1 (2006): 133-178 (Kozlowski, "For the Protection of the Reputation").
- Köküsarı, İsmail. *Anayasal Hakları Çatışması*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2020 (Köküsarı, *Anayasal Hakların Çatışması*).
- Kratochvil, Jan. "The Inflation of the Margin of Appreciation by the European Court of Human Rights". *Netherlands Quarterly of Human Rights* 29, No. 3 (2011): 324-357.
- Kuçuradi, İonna. *İnsan Hakları: Kavramları ve Sorunları*. 3. Baskı, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları, 2016.
- Kuntalp, Erden. *Karışık Muhtevalı Akit(Karma Sözleşme)*. Gözden Geçirilmiş ve Yenilenmiş 2. Bası, Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, 2013.
- Leiter, Brian. "Legal Formalism and Legal Realism: What is The Issue?". *University of Chicago Law School Public Law and Legal Theory Working Papers* (2010): 1-31.
- Lepsius, Oliver. "Human Dignity and the Downing of Aircraft: The German Federal Constitutional Court Strikes Down a Prominent Anti-terrorism Provision in the New Air-transport Security Act". *German Law Journal*, Vol. 07, No. 09 (2006): 761- 776.
- Letsas, George. *A Theory of Interpretation of The European Convention on Human Rights*. Oxford: Oxford University Press, 2008 (Letsas, *A Theory of Interpretation of The European Convention on Human Rights*).
- Linntam, Marika. "Building a Just Society: The Role of the Constitutional Judge Idea of Justice in the Contemporary Value Jurisprudence and the Process of Argumentation". *Juridica International VII* (2002): 49-57.
- Luizzi, Vincent "Balancing of Interests in Courts". *Jurimetrics*, Summer 1980, Vol. 20, No. 4 (Summer 1980): 373-404.

- M. Appel, Jacob. "Ethics: English High Court Orders Separation of Conjoined Twins". *Journal of Law, Medicine and Ethics* 28, No. 3 (Fall 2000): 312-313.
- M. Coffin, Frank. "Judicial Balancing: The Protean Scales of Justice". 63 *N.Y.U. L. Rev.* 16 (1988): 16-42 (M. Coffin, "Judicial Balancing").
- Marauhn, Thilo ve Ruppel, Nadine. "Balancing Conflicting Human Rights: Konrad Hesse's Notion of 'Praktische Konkordanz' and the German Federal Constitutional Court". içinde Brems, Eva (Ed.). *Conflicts Between Fundamental Rights*. Antwerp- Oxford- Portland: Intersentia, 2008 (Marauhn ve Ruppel, "Balancing Conflicting Human Rights").
- Marochini, Maša. "The Interpretation of The European Convention on Human Rights". *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, God. 51 (1/2014): 63-84.
- Martinez-Zorrilla, David. "The Structure of Conflicts of Fundamental Legal Rights". *Law and Philosophy*, November 2011, Vol. 30, No. 6 (November 2011): 729- 749.
- Mavronicola, Natasa. "What Is an Absolute Right: Deciphering Absoluteness in the Context of Article 3 of the European Convention on Human Rights". 12 *Hum. Rts. L. Rev.* (2012): 723-758.
- McFadden, Patrick M. "The Balancing Test". *Boston College Law Review*, V. 29, Issue 3, Number 3 (May 1988): 585-656.
- Metin, Sevtap. *Hukuk Normunun Yorumu*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı (2002).
- Metin, Yüksel. "Temel Hakların Sınırlandırılması ve Ölçülülük: Ölçülülük İlkesi Evrensel Bir Anayasal İlke Midir?". *SÜHFD*, Vol. 7, No. 1 (2017): 1-74 (Metin, "Temel Hakların Sınırlandırılması ve Ölçülülük").
- Metin, Yüksel. *Ölçülülük İlkesi Karşılaştırmalı Bir Anayasa Hukuku İncelemesi*. Ankara: Seçkin Yayınevi, 2002 (Metin, *Ölçülülük İlkesi*).
- Meyerson, Denise. "Why Courts Should Not Balance Rights Against The Public Interest". *Melbourne University Law Review*, Vol. 31 (2007): 873-902.
- Mill, John Stuart. *Faydacılık*. Çev. ve Sunuş Dr. Gökhan Murteza, 2. Baskı, İstanbul: Pinhan Yayıncılık, 2009.
- Mitoloji*. 3. Baskı, İstanbul: NTV Yayınları, 2010.

- Montague, Philip. Two Concepts of Rights, *Philosophy and Public Affairs* 9 (Summer 1980): 372-84.
- Montesquieu. *Kanunların Ruhu Üzerine I. 2. Baskı*, İstanbul: Toplumsal Dönüşüm Yayınları, 1998.
- Moreso, José Juan. "Ways of Solving Conflicts of Constitutional Rights: Proportionalism and Specificationism". *Ratio Juris*, Vol. 25 No. 1 (March 2012): 31-46.
- Mowbray, Alastair. "A Study of The Principle of Fair Balance in The Jurisprudence of The Europeam Court of Human Rights". *Human Rights Law Review* 10, Oxford: Oxford University Press, 2010: 89-317.
- Möller, Kai "The Right To Life Between Absolute and Proportional Protection". *LSE, Law, Society and Economy Working Papers* 13 (2010): 1-18.
- Möller, Kai. "Proportionality: Challenging the Critics". *International Journal of Constitutional Law*, Vol. 10, No. 3 (2012): 709-731 (Möller, "Proportionality").
- Möller, Kai. *The Global Model of Constitutional Rights*. Oxford: Oxford University Press, 2012.
- Mullins, Robert. "Moral Conflict and The Logic of Rights". *Philosophical Studies* 177 (2020): 633-651.
- Nimmer, Melville B. "The Right to Speak from Times to Time: First Amendment Theory Applied to Libel and Misapplied to Privacy". *California Law Review*, Aug., 1968, Vol. 56, No. 4 (Aug., 1968): 935-967.
- Oder, Bertil Emrah. *Anayasa Yargısında Yorum Yöntemleri*. İstanbul: Beta Yayınevi, 2010.
- Oğurlu, Yücel. *Karşılaştırmalı İdare Hukukunda Ölçülülük İlkesi*. Ankara: Seçkin Yayınları, 2002 (Oğurlu, *Ölçülülük İlkesi*).
- Oğuzman, M. Kemal ve Barlas, Nami. *Medeni Hukuk*. 20. Bası, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2014.
- Okandan, Recai Galip. "Hamurabi Mecellesi". *İÜHFM*, C. 17, S. 1-2 (1951): 283-315.
- Özbek, Veli Özer. "21. Yüzyılda Ceza Adaleti". *Hukuk Felsefesi ve Sosyoloji-si Arkivi*, 13. Kitap, İstanbul: İstanbul Barosu Yayınları, 2005: 96-108.
- Özbudun, Ergun. *Türk Anayasa Hukuku. Gözden Geçirilmiş 8. Baskı*, Ankara: Yetkin Yayınları, 2005.
- Özkazanç, Önder "İkinci En İyi Genel Teoremi". *Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Dergisi*, C. 13, S. 2 (1977): 286-313.

- Özkök, Gülriz. "Hukuki Belirsizlik Üzerine". *AÜHFD*, C. 51. S. 2(2002): 1-18.
- Palmer, Stephanie. "A Wrong Turning: Article 3 ECHR and Proportionality". 65 *Cambridge L.J.* 438 (2006): 438-451
- Pekel, Abdulkadir. "İfade Özgürlüğünün Sınırlandırma Sebeplerinden Biri Olarak 'Yargı Organının Otorite ve Tarafsızlığının Sağlanması'". *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XVIII, 2014, S. 2 (2014): 367-394 (Pekel, "Yargı Organının Otorite ve Tarafsızlığının Sağlanması").
- Pekel, Abdulkadir. *Aile Hayatına Saygı Hakkı AİHM'in Geliştirdiği İlkeler Bağlamında Bir İnceleme*. Ankara: Liberte Yayınları, 2016.
- Perry, Robin. "Balancing Rights or Building Rights-Reconciling The Right to Use Customary Systems of Law With Competing Human Rights in Pursuit of Indigenous Sovereignty". *Harvard Human Rights Journal* 24 (2011): 71-114.
- Petersen, Niels. *Proportionality and Judicial Activism Fundamental Rights Adjudication in Canada, Germany and South Africa*. Cambridge: Cambridge University Press, 2017.
- Petter, Andrew ve Hutchinson, Allan C. "Rights in Conflict: The Dilemma of Charter Legitimacy". *University of British Columbia Law Review* 23, No. 3 (1989): 531-548.
- Pietroski, Paul M. "Prima Facie Obligations, Ceteris Paribus Laws in Moral Theory". *The University of Chicago Press Journals, Ethics*, Vol. 103, No. 3 (1993): 489-515.
- Platon. *Devlet*. Çev. Hasan Ali Yücel ve M. Ali Cimcoz, XXVII. Basım, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2014.
- Plumridge Bedi, Heather. "Right to food, right to mine? Competing Human Rights Claims in Bangladesh". *Geoforum*, V. 59 (February 2015): 248-257.
- Porat, Iddo. "The Dual Model of Balancing: A Model for the Proper Scope of Balancing in Constitutional Law". 27 *Cardozo L. Rev.* 1393 (2006): 1393-1448 (Porat, "The Dual Model of Balancing").
- Pound, Roscoe. "Social Justice and Legal Justice". *Cent. Law Journal* 75 (1912): 455-463.
- Protocol No. 15 Amending the Convention on the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, Art. 1, https://www.echr.coe.int/Documents/Protocol_15_ENG.pdf Erişim tarihi: 21.01.2021.

- Pulido, Carlos Bernal. "The Rationality of Balancing". *ARSP: Archiv für Rechts- und Sozialphilosophie / Archives for Philosophy of Law and Social Philosophy*, V. 92, No. 2 (2006): 195-208.
- Raz, Joseph. "Legal Principles and The Limits of Law". *Yale Law Journal*, Vol. 81, N. 5 (Apr. 1972): 823-854 (Raz, .
- Rehnquist, William H. *The Supreme Court-How It Was, How It Is, Morrow*: 1987.
- Reidy, Aisling. *İşkencenin Yasaklanması, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 3. Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Kılavuz. İnsan Hakları El Kitapları*, No. 6.
- Reimann, Matthias. "Nineteenth Century German Legal Science". *Boston College Law Review*, Vol. 31, Iss. 4, No. 4 (1990): 837-897.
- Rivers, Julian. "Proportionality and Variable Intensity of Review". *65 Cambridge Law Journal* 174 (2006): 174-207.
- Ross, William David. *The Right and The Good*. Oxford: Clarendon Press, 1930.
- Rüthers, Bernd, Fischer, Christian ve Birk, Axel. *Hukuk Teorisi*. Çev. Doğan, İlyas, Aldudak, Rukiye ve Eyman Aydın, Huri. Ankara: Astana Yayınları, 2020.
- Sağlam, Fazıl. *Temel Hakların Sınırlandırılması ve Özü*. Ankara: AÜSBF Yayını, 1982.
- Salihpaşaoğlu, Yaşar. "Açık ve Mevcut Tehlike Kriteri ve Türk Hukuk Sistemine Yansımaları". *Liberal Düşünce Dergisi*, S. 52 (2008): 231-243.
- Salihpaşaoğlu, Yaşar. "Özel Hayatın Kapsamı: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihatları Işığında Bir Değerlendirme". *GÜHFD*, C. XVII, S. 3 (2013): 227- 266.
- Salihpaşaoğlu, Yaşar. *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Yargılamada Kullandığı Yöntem, İlke ve Usuller*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2020.
- Salihpaşaoğlu, Yaşar. *Türkiye’de Basın Özgürlüğü*. Ankara: Seçkin Yayınları, 2007.
- Schauer, Frederick. "Freedom of Expression Adjudication in Europe and America: A Case Study in Comparative Constitutional Architecture". içinde Ed. Georg Nolte, *European and US Constitutionalism* (2005): 49-69.
- Senden, Hanneke. *Interpretation Of Fundamental Rights in A Multilevel Legal System : An Analysis Of The European Court Of Human Rights And The Court Of Justice Of The European Union*. School of Human Rights Research Series, Vol. 46, Antwerp: Intersentia, 2011.
- Serozan, Rona. "Hukukta Yöntem". *Journal of Yaşar University, Özel Sayı*, C. 8 (2013): 2423- 2440.

- Serozan, Rona. *Medeni Hukuk Genel Bölüm/Kişiler Hukuku*. İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2011.
- Shafer-Landau, Russ. "Specifying Absolute Rights," *Arizona Law Review* 37, No. 1 (Spring 1995): 209-226.
- Shapiro, Daniel. "Conflicts and Rights". *Philosophical Studies: An International Journal for Philosophy in the Analytic Tradition*, Vol. 55, No. 3 (Mar., 1989): 263-278.
- Sheldon, Sally ve Wilkinson, Stephen. "'On the Sharpest Horns of Dilemma'": Re A (Conjoined Twins)". *Medical Law Review*, 9 (3) (2011): 201-207.
- Signh, Mahendra P. *German Administrative Law in Common Law Perspective. 2nd Edition*, Heidelberg: Springer, 2001.
- Smet, Stijn ve Brems, Eva (Eds.). *When Human Rights Clash at The European Court Of Human Rights*. Oxford: Oxford University Press, 2017 (Smet ve Brems, *When Human Rights Clash*).
- Smet, Stijn. *Resolving Conflicts Between Human Rights: A Legal Theoretical Analysis in The Context of The ECHR*. PhD. Thesis, Universiteit Gent (Gent, 2014) (Smet, *Resolving Conflicts Between Human Rights*) .
- Smet, Stijn. "Conflicts Between Absolute Rights: A Reply to Steven Greer". *Human Rights Law Review* 13:3 (2013): 469-498.
- Smet, Stijn. "Introduction". içinde Smet, Stijn ve Brems, Eva (Eds.). *When Human Rights Clash at The European Court of Human Rights Conflict or Harmony?*. Oxford: Oxford University Press, 2017 (Smet, "Introduction").
- Smet, Stijn. "On the Existence and Nature of Conflicts Between Human Rights at the European Court of Human Rights". *Human Rights Law Review* (2017): 1-28.
- Smet, Stijn. *Resolving Conflicts Between Human Rights The Judge's Dilemma*. Newyork: Routhledge, 2017 (Smet, *The Judge's Dilemma*).
- Soriano, Patricia Louise. "Resolving Conflicts of Rights: Russ Shaffer-Landau and Judith Jarvis Thomson Revisited". *DLSU Philosophy Senior Research Colloquium Proceedings* Philippines: Manila, Metro Manila, 2018: 230-248.
- Sözer, Ali Nazım. *Hukukta Yöntembilim*. 5. Baskı, İstanbul: Beta Yayınları, 2015.
- Spielmann, Dean. "Allowing the Right Margin: The European Court of Human Rights and The National Margin of Appreciation Doctrine: Waiver or Subsidiarity of European Review". *Cambridge Yearbook of Europeam Legal Studies*, Vol. 14 (2012): 381- 418 (Spielmann, "Allowing the Right Margin").

- Spielmann, Dean. "Whither the Margin of Appreciation?". *Current Legal Problems* (2014): 1-17.
- Sullivan, Kathleen M. "Categorization, Balancing and Government Interests". içinde Gottlieb, Stephen E. (Ed.). *Public Values in Constitutional Law*, Michigan: University of Michigan Press, 1993: 241-266.
- Sweet, Alec Stone ve Matthews, Jud. "Proportionality, Balancing and Global Constitutionalism". *Columbia Journal of Transnational Law*. 47: 73 (2008): 73-165.
- Taşçi Yıldırım, Emine. "Antik Yunan'dan İslam Düşüncesine: Ölçülülük/İffet Erdemi Merkezli Bir Karşılaştırma". *Bilimname*, S. 38 (2019): 389-420.
- Tatar, Dilara Buket. *Doğa Bilimlerinin Hukuk Felsefesine Etkisi: Modern ve Postmodern Paradigma Ekseninde Bir Değerlendirme*. İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2020.
- Thomson, Judith Jarvis. "Some Ruminations on Rights". *Arizona Law Review* 19, No. 1 (1977): 45-60.
- Thomson, Judith Jarvis. "Self-Defense and Rights". içinde Parent, William(Ed.). *Rights, Restitution and Risk, Essays in Moral Theory*. Harvard: Harvard University Press, 1986: 33-48.
- Thomson, Judith Jarvis. "The Trolley Problem". *The Yale Law Journal*, Vol. 94, No. 6 (1985): 1395-1415.
- Torun, Cengiz Mesut. "İnsan Bilimleri ve Pozitivizm Arasındaki Gerilim". *ETHOS: Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar*, 8 (1) (2015): 1-16.
- Turhan, Mehmet. "Hakların Çatışması". Prof. Dr. Tunçer Karamustafaoğlu'na Armağan, Ankara: Adalet Yayınevi, 2010.
- Tushnet, Mark. "An Essay on Rights". *Texas Law Review*, V. 62, No. 8 (May 1984): 1363- 1404.
- Tümay, Murat. "The Concept Of 'Necessary In A Democratic Society' In Restriction Of Fundamental Rights A Reflection From European Convention On Human Rights". *Human Rights Review*, Vol. I, Iss. 2, December (2011): 1-15.
- Türkçe Sözlük*. 11. Baskı, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2011.
- Türkeri, Mehmet. "Din Felsefesi Tarihinde Etik Sorunu". *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, XXX (2009): 35-52.
- Ulfstein, Geir. "Interpretation of the ECHR in light of the Vienna Convention on the Law of Treaties". *The International Journal of Human Rights* (2019): 1-18.

- Uygun, Oktay. *Devlet Teorisi*. İstanbul: XII Levha Yayınları, 2014.
- Üye, Saim. "Hukukun ve Ahlakın Sınırlarında: Yapışık İkizler". Ankara Barosu Dergisi (2013/2): 73-103.
- Van Dijk, Pieter ve Van Hoof, Fried. *Theory and Practice of The European Convention on Human Rights. 3rd Edition*, Kluwer Law International (1998).
- Van Drooghenbroeck, Sebaastian ve Rizcallah, Cecilia. "The ECHR and The Essence of Fundamental Rights: Searching for Sugar in Hot Milk?". *German Law Journal*, 20 (2019): 904-923.
- Veel, Paul-Erik N. "Incommensurability, Proportionality, and Rational Legal Decision- Making". 4 *Law & Ethics of Human Rights* 176 (2010): 176-228.
- Voorhoof, Dirk. "Freedom of Expression *versus* Privacy and the Right to Reputation How to Preseve Public Interest Journalism". içinde Stijn Smet ve Eva Brems (Ed.), *When Human Rights Clash at the European Court of Human Rights Conflict or Harmony*, Oxford: Oxford University Press, 2017: 148-170.
- W. Nickel, James. "Are Human Rights Utopian?". *Philosophy & Public Affairs*, Vol. 11, No. 3 (Summer, 1982): 46-264.
- W. Rainbolt, George. *The Concept of Rights*. Netherlands: Springer, 2006.
- Wacks, Raymond. *Hukuk Felsefesine Kısa Bir Giriş*. Çev. Engin Arıkan, 4. Basım, İstanbul: Tekin Yayınevi, 2015.
- Waldron, Jeremy. "Rights in Conflict". *Liberal Rights (Collected papers 1981-1991)*, Cambridge: Cambridge University Press, 1993: 503-519.
- Wellman, Christopher Heath. "On Conflicts Between Rights". *Law and Philosophy*, Vol. 14, No. 3-4 (1995): 271-295.
- White, G. Edward. "From Sociological Jurisprudence To Realism: Jurisprudence And Social Change in Early Twentieth-Century America". *Virginia Law Review*, 58 (6) (1972): 999-1028.
- Wierenga, Wubbo ve Wirtz, Sabrina. "Case of Gafgen Versus Germany". 16 *Maastricht J. Eur. & Comp. L.*, 366 (2009): 365-370.
- Xu, Xiaobing ve Wilson, George. "On Conflict of Human Rights". *Pierce Law Review*, V. 5, No. 1 (2006): 31-57.
- Yılmaz, Ejder. *Hukuk Sözlüğü. Yenilenmiş 3. Baskı*, Ankara: Yetkin Yayınları, 2005.
- Yourow, Howard Charles. "The Margin of Appreciation Doctrine in the Dynamics of European Rights Jurisprudence". *Connecticut Journal of International Law*, Vol. 3, Iss. 1 (1987):111-160.

Yourow, Howard Charles. *The Margin of Appreciation Doctrine in the Dynamics of European Human Rights Jurisprudence*. The Hague: Martinus Nijhoff Publishers, 1996 (Yourow, *The Margin of Appreciation Doctrine*).

Zucca, Lorenzo. "Conflicts of Fundamental Rights as Constitutional Dilemmas". içinde Brems, Eva (Ed.). *Conflicts Between Fundamental Rights*. Antwerp: Intersentia, 2008: 19-38 (Zucca, "Conflicts of Fundamental Rights") .

Zucca, Lorenzo. "Los Conflictos de Derechos Fundamentales Como Dilemas Constitucionales". içinde Zucca, Lorenzo, Lariguet, Guillermo, Martínez-Zorrilla, David ve Álvarez, Silvina. *Dilemas Constitucionales Un Debate Sobre Sus Aspectos Jurídicos Y Morales*. Madrid, Barcelona, Buenos Aires: Marcial Pons, 2011.

Zucca, Lorenzo. *Constitutional Dilemmas: Conflicts of Fundamental Legal Rights in Europe and the USA*. Oxford: Oxford University Press, 2007 (Zucca, *Constitutional Dilemmas*).

AVRUPA İNSAN HAKLARI KOMİSYONU VE MAHKEMESİ KARARLARI

- "Relating to Certain Aspects of The Laws on The Use of Languages in Education In Belgium" v. Belgium (Belgium Linguistic Case), 1474/62; 1677/62; 1691/62; 1769/63; 1994/63; 2126/64, 23.07.1968.
- A, B and C. v. Ireland (GC), 25579/05, 16.12.2010.
- A. and others v. The United Kingdom (GC), 3455/05, 19.02.2009.
- A. O. v. Italy, 22534/93, 30.05.2000.
- A. v. Norway, 28070/06, 09.04.2009.
- A. v. Norway, 28070/06, 09.04.2009.
- Ahmed v. Other v. The United Kingdom, 65/1997/849/1056, 2.10.1998.
- Ahmet Hüsrev Altan v. Turkey, 13252/17, 13.04.2021.
- Aktiva Doo v. Serbia, 23079/11, 19.01.2021.
- Albert-Engelmann-Gesellschaft MbH v. Austria, 46389/99, 19.01.2006.
- Aleksandr Novoselov v. Russia, 33954/05, 28.11.2013.
- Aleksandr Novoselov v. Russia, 33954/05, 28.11.2013.
- Aleksey Ovchinnikov v. Russia, 24061/04, 16.12.2010.
- Almeida Leitão Bento Fernandes v. Portekiz, 25790/11, 12.03.2015.

- Altay v. Turkey, 11236/09, 09.04.2019.
- Apostol v. Georgia, 40765/02, 28.11.2006.
- Appleby and Others v. The United Kingdom, 44306/98, 06.05.2003.
- Arbeiter v. Austria, 3138/04, 25.01.2007.
- As Dagbladet v. Norway (dec.), 60715/14, 20.02.2018.
- Aurelian Oprea v. Romania, 12138/08, 19.01.2016.
- Aurelian Oprea v. Romania, 12138/08, 19.01.2016.
- Autronic AG v. Switzerland, 12726/87, 22.05.1990.
- Avaz Zeynalov v. Azerbaijan, 37816/12, 25260/14, 22.04.2021.
- Avendi OOD v. Bulgaria, 48786/09, 04.06.2020.
- Avilkina and Others v. Russia, 1585/09, 06.06.2013.
- Avis Nordland As v. Norway (dec.), 30563/15, 20.02.2018.
- Axel Springer AG v. Germany (GC), 39954/08, 07.02.2012.
- B.H., M.W., H.P. and G.K. v. Austria (Com.) (dec.), 12774/87, 12.10.1989;
- Bagirov v. Azerbaijan, 81024/12, 28198/15, 25.06.2020.
- Bagirov v. Azerbaijan, 81024/12, 28198/15, 25.06.2020.
- Bajčić v. Croatia, 67334/13, 08.10.2020.
- Balfour v. The United Kingdom (dec.), 30976/96, 02.07.1997.
- Barfod v. Denmark, 11508/85, 22.02.1989.
- Barthold v. Germany (Com.), 8734/79, 25.03.1983.
- Bayatyan v. Armenia, 23459/03, 07.07.2011.
- Bedat v. Switzerland, 56925/08, 29.03.2016.
- Béla Németh v. Hungary, 73303/14, 17.12.2020.
- Benitez Moriana and Iñigo Fernandez v. Spain, 36537/15, 36539/15, 09.03.2021.
- Bensaid v. The United Kingdom, 44599/98, 06.02.2001.
- Bergens Tidende and Others v. Norway, 26132/95, 02.05.2000.
- Berrehab v. Hollanda, 10730/84, 07.10.1986.
- Beyeler v. Italy (GC), 33202/96, 05.01.2000.
- Big Brother Watch and Others v. The United Kingdom, 58170, 62322/14, 24960/15, 13.09.2018.
- Bladet Tromsø and Steensaa v. Norway (GC), 21980/93, 20.05.1999.

- Blaja News SP. Z.O.O. v. Poland, 59545/10, 26.11.2013.
- Bounegru v. Italy, 8407/05, 11.07.2006.
- Bozhkov v. Bulgaria, 3316/04, 19.04.2011.
- Bönisch v. Austria, 8658/79, 06.05.1985.
- Braun v. Poland, 30162/10, 04.11.2014.
- Breyer v. Germany, 50001/12, 30.01.2020.
- Brogan and Others v. The United Kingdom, 11209/84; 11234/84; 11266/84; 11386/85, 29.11.1988.
- Brogan, Coyle, McFadden and Tracey v. The United Kingdom (Com.), 11209/84, 11234/84, 11266/84, 11386/85, 14.05.1987.
- Broniowski v. Poland, 31443/96, 22.06.2004.
- Bryan v. The United Kingdom (dec.), 19178/91, 14.10.1993,
- Buck v. Germany, 41604/98, 28/04/2005.
- Buckley v. The United Kingdom (Com.), 20348/92, 11.01.1995.
- Busuioc v. Moldova, 61513/00, 21.12.2004.
- Campbell v. The United Kingdom, 13590/88, 25.03.1992.
- Casado Coca v. Spain, 15450/89, 24.02.1994.
- Castells v. Spain, 11798/85, 23.04.1992.
- Ceylan v. Turkey, 23556/94, 08.07.1999.
- Chahal v. The United Kingdom (GC), 22414/93, 15.11.1996.
- Charron and Merle-Montet v. France (dec.), 22612/15, 16.01. 2018.
- Charron and Merle-Montet v. France (dec.), 22612/15, 16.01.2018.
- Chassagnou and Others v. France (GC), 25088/94, 28331/95 ve 28443/95, 29.04.1999.
- Chauvy and Others v. France, 64915/01, 29.06.2004.
- Cheltsova v. Russia, 44294/06, 13.06.2017.
- Christian Democratic People's Party v. Moldova, 28793/02, 14.01.2016.
- ColaçoMestre and SIC – Sociedade Independente de Comunicação, S.A. v. Portugal, 11182/03, 11319/03, 26.04.2007.
- Colombani and Others v. France, 51279/99, 25.06.2002.
- Connors v. The United Kingdom, 66746.701, 27.05.2004.
- Constantinescu v. Romania, 28871/95, 27.06.2000.
- Correia de Matos v. Portugal (GC), 56402/12, 04.04.2018.

- *Cosic v. Croatia*, 28261/06, 15.01.2009.
- *Courtney v. Ireland* (dec.), 69558/10, 18.12. 2012.
- *Cumpana and Mazare v. Romania* (GC), 33348/96, 17.12.2004.
- *Cyprus v. Turkey*, 25781/94, 10.05.2001.
- *D.I. v. Germany* (Com) (dec.), 26551/95, 26.06. 1996.
- *Da Haes and Gijssels v. Belgium*, 19983/92, 24.02.1997.
- *Dalban v. Romania*, 28114/95, 28.09.1999.
- *De Carvalho Basso v. Portugal* (dec.), 73053/14, 33075/17, 04.02.2021.
- *De Haes and Gijssels v. Belgium*, 19983/92, 24.02.1997.
- *Demir and Baykara v. Turkey* (GC), 34503/97, 12.11.2008.
- *Depalle v. France* (GC), 34044/02, 29.03.2010.
- *Dichand and Others v. Austria*, 29271/95, 26.02.2002.
- *Dickson v. the United Kingdom* (GC), 44362/04, 04.12.2007.
- *Djavit An v. Turkey*, 20652/92, 20.02.2003.
- *Do Carmo de Portugal e Castro Camara v. Portugal*, 53139/11, 4.10.2016.
- *Dolhamre v. Sweden*, 67/04, 08.06.2010.
- *Donnelly and Others v. The United Kingdom* (Com.), 5577/72, 5583/72, 05.04.1973.
- *Dorota Kania v. Poland*, 44436/13, 04.10.2016.
- *Dudgeon v. The United Kingdom*, 7525/76, 22.10.1981.
- *Dyundin v. Russia*, 37406/03, 14.10.2008.
- *Dzhugashvili v. Russia* (dec.), 41123/10, 09.12.2014.
- *E.S. v. Austria*, 38450/12, 25.10.2018.
- *Éditions Plon v. France*, 58148/00, 18/05/2004.
- *Editorial Board of Grivna Newspaper v. Ukraine*, 41214/08, 49440/08, 16.04.2019.
- *Edwards v. Malta*, 17647/04, 24.10.2006.
- *Eerikäinen and Others v. Finland*, 3514/02, 10.02.2009.
- *Egeland and Hanseid v. Norway*, 34438/04, 16.04.2009.
- *Egeland and Hanseid v. Norway*, 34438/04, 16.04.2009.
- *Ektabani v. Sweden* (Com.), 10563/83, 07.10.1986.
- *El Haski v. Belgium*, 649/08, 25.09.2012.
- *Elsholz v. Germany*, 25735/94, 13.07.2000.

- Evans v. The United Kingdom (GC), 6339/05, 10.04.2007.
- Eweida and Others v. The United Kingdom, 48420/10, 59842/10, 51671/10, 36516/10, 15.01.2013.
- Ezelin v. France, 11800/85, 26.04.1991.
- F. v. Switzerland, 11329/85, 18.12.1987.
- Fatullayev v. Azerbaijan, 40984/07, 04.10.2010.
- Fernández Martínez v. Spain (GC), 56030/07, 12.06.2014.
- Flinkkilä and Others v. Finland, 25576/04, 06.04.2010.
- Fredin v. Sweden (No. 1), 12033/86, 18.02.1991.
- Fressoz and Roire v. France, 29183/95, 21.01.1999.
- Frette v. France, 36515/97, 26.02.2002.
- Gäfgen v. Germany, 22978/05, 30.06.2008.
- Gäfgen v. Germany (GC), 22978/05, 01.06/2010.
- Garaudy v. France (dec.), 65831/01, 24.06.2003.
- Garib v. The Netherlands, 43494/09, 06.11.2017.
- Gaskin v. The United Kingdom, 10454/83, 07.07.1989.
- Gaughran v. the United Kingdom, 45245/15, 13.02.2020.
- Genner v. Austria, 55495/08, 12.02.2016.
- German Communist Party v. Germany (Com.) (dec.), 250/57, 20.07.1957.
- Gillow v. The United Kingdom, 9063/80, 03.10.1984.
- Giniewski v. France, 64016/00, 31.04.2006.
- Glimmerveen and Hagenbeek v. Netherlands, 8348/78, 8406/78, 11.10.1979.
- Golder v. The United Kingdom, 4451/70, 21.02.1975.
- Goodwin v. The United Kingdom, 17488/90, 27.03.1996.
- Goodwin v. The United Kingdom (dec.), 17488/90, 07.09.1993.
- GRA Stiftung gegen Rassismus und Antisemitismus v. Switzerland, 18597/13, 09.01.2018.
- Guimon v. France, 48798/14, 11.04.2019.
- Gurgienidze v. Georgia, 71678/01, 17.10.2006.
- Guzzardi v. Italy, 7367/76, 06.11.1980.
- H. K. v. Finland, 36065/97, 26.09.2006.

- H., W., P. and K. v. Austria (Com.) (dec.), 12774/87, 12.10. 1989.
- H., W., P. K. v. Austria, 12774/87, 12.10.1989.
- Haase v. Germany, 11057/02, 08.04.2004.
- Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS) v. France, 12268/03, 23.07.2009.
- Hachette Filipacchi Associés v. France, 71111/01, 14.06.2007.
- Håkansson and Stureson v. Sweden, 11855/85, 21.02.1990.
- Hamalainen v. Finland, 37359/09, 16.07.2014.
- Hamidović v. Bosnia and Herzegovina, 57792/15, 05.12.2017.
- Handyside v. The United Kingdom, 5493/72, 07.12.1976.
- Harkins and Edwards v. The United Kingdom, 9146/07, 32650/07, 17.01.2012.
- Hatton and Others v. The United Kingdom, 36022/97, 08.07.2003.
- Heaney and McGuinness v. Ireland, 34720/97, 21/12/2000.
- Hoffmann v. Germany (dec.), 66861/11, 33478/12, 23.02.2016.
- Honsik v. Austria (Com.), 25062/94, 18.10. 1995.
- Honsik v. Austria (Com.) (dec.), 25062/94, 18.10. 1995.
- Hudorovic and others v. Slovenia, 24816/14, 25140/14, 10.03.2020.
- Hutten-Czapska v. Poland, 35014/97, 19.06.2006.
- Ilaşcu and Others v. Moldova and Russia, 48787/99, 8.07.2004.
- Incal v. Turkey, 22678/93, 09.06.1998.
- Ireland v. The United Kingdom, 5310/71, 18.01.1978.
- Ivantoc and Others v. Moldova and Russia, 23687/05, 15/11/2011.
- İzzettin Doğan and Others v. Turkey, 62649/10, 26.04.2016.
- J.A. Pye (Oxford) Ltd and J.A. Pye (Oxford) Land Ltd v. The United Kingdom, 44302/02, 30.08.2007.
- Jahn and Others v. Germany (GC), 46720/99, 72203/01, 72552/01, 30.06.2005.
- James and Others v. The United Kingdom, 8793/79, 21.02.1986.
- James v. The United Kingdom, 8793/79, 11.05.1984.
- Janowski v. Poland, 24716/94, 03.12.1997.
- Jersild v. Denmark (GC), 15890/89, 23.09.1994.
- Johansen v. Norway, 17383/90, 07.08.1996.

- Johansson v. Finland, 10163/02, 06.09.2007.
- John Murray v. The United Kingdom, 18731/91, 8.02.1996.
- Johnston and Others v. Ireland, 9697/82, 18.12.1989.
- Jokitaipale and Others v. Finland, 43349/05, 06.04.2010.
- July and Sarl Liberation v. France, 20893/03, 14.02.2008.
- Kaboğlu and Oran v. Turkey, 1759/08, 50766/10, 50782/10, 30.10.2018.
- Kaçiu and Kotorri v. Albania, 33192/07, 33194/07, 25/06/2013.
- Karacsony and Others v. Hungary, 42461/13, 44357/13, 17.05.2016.
- Karahasanoğlu v. Turkey, 21392/08, 53870/09, 32844/17, 16.03.2021.
- Karakó v. Hungary, 39311/05, 28.04.2009.
- Karapetyan v. Georgia, 61233/12, 15.10.2020.
- Karhuvaara and Iltalehti v. Finland, 53678/00, 16.11.2004.
- Karsai v. Hungary, 5380/07, 01.12.2009.
- Kart v. Turkey, 8917/05, 03.12.2009.
- Khamtokhu and Aksenchik v. Russia, 60367/08, 961/11, 24.01.2017.
- Khashiyev and Akayeva v. Russia, 57942/00, 57945/00, 24/02/2005.
- Khlaifia and Others v. Italy, 16483/12, 15/12/2016.
- Kılıçdaroğlu v. Turkey, 16558/18, 27.10.2020.
- Kincses v. Hungary, 66232/10, 27.01.2015.
- Kjeldsen, Busk Madsen and Pedersen v. Denmark, 5095/71, 5920/72, 5926/72, 07.12.1976.
- Klass and Others v. Germany, 5029/71, 06.09.1978.
- Kokkinakis v. Greece, 14307/88, 25.05.1993.
- Könyv-Tár Kft And Others v. Hungary, 21623/13, 16.10.2018.
- Kövesi v. Romania, 3594/19, 05.05.2020.
- Kravchenko v. Ukraine, 46673/06, 30.06.2016.
- Krone Verlag GMBH & Co. Kg v. Austria, 34315/96, 26.02.2002.
- Kryževičius v. Lithuania, 67816/14, 11.12.2018.
- Kurski v. Poland, 26115/10, 05.07.2016,
- Kwiecień v. Poland, 51744/99, 09.01.2007.
- L. v. Finland, 25651/94, 27.04.2000.
- L.B. v. Hungary, 36345/16, 12.01.2021.

- Lambert and Others v. France, 46043/14, 05.06.2015.
- Larissis and Others v. Greece, 140/1996/759/958-960, 24.02.1998.
- Lawless v. Ireland (No. 1), 332/57, 14.11. 1960.
- Lawless v. Ireland (No. 2), 332/57, 7.04. 1961.
- Lawless v. Ireland (No. 3), BN. 332/57, 1.07.1961.
- Leempoel & S.A. ED. Ciné Revue v. Belgium, 64772/01, 09.11.2006.
- Lehideux and Isorni v. France (GC), 55/1997/839/1045, 23.09.1998.
- Lekic v. Slovenia (GC), 36480/07, 11.12.2018.
- Leksey Ovchinnikov v. Russia, 24061/04, 16.12.2010.
- Lesnik v. Slovakia, 35640/97, 11.03.2003.
- Leyla Şahin v. Turkey, 44774/98, 10.11.2015.
- Lingens v. Austria, 9815/82, 8.07.1986.
- Lithgow and Others v. The United Kingdom, 9006/80; 9262/81; 9263/81; 9265/81; 9266/81; 9313/81; 9405/81, 08.07.1986.
- Lithgow Et. Al v. The United Kingdom (Com.), 9006/80 9262/81 9263/81 9265/81 9266/81 9313/81 9405/81, 07.03.1984.
- Lombardo and Others, 7333/06, 24.04.2007.
- Lopes Gomes Da Silva v. Portugal, 37698/97, 28.09.2000.
- Lopez Ribalda and Others v. Spain, 1874/13, 8567/13, 17.10.2019.
- Lopuch v. Poland, 43587/09, 24.07.2012.
- Luordo v. Italy, 32190/96, 17.07.2003.
- Lyashko v. Ukraine, 21040/02, 10.08.2006.
- M. and C. v. Romania, 29032/04, 27.09.2011.
- M'bala M'bala v. France (dec.), 25239/13, 20.10.2015.
- Makraduli v. The Fomer Yugoslav Republic of Macedonia, 64659/11, 24133/13, 19.07.2018.
- Mamatkulov and Abdurasulovic v. Turkey, 46827/99, 46951/99, 06.02.2003.
- Manoussakis and others v. Greece, 18748/91, 26.09.1996.
- Marais v. France (Com.) (dec.), 31159/96, 24.06.1996.
- Marian Maciejewski v. Poland, 34447/05, 13.01.2015.
- Maronek v. Slovakia, 32686/96, 19.04.2001.
- Mathieu-Mohin and Clerfayt v. Belgium, 9267/81, 02.03.1987.

- Medžlis Islamske Zajednice Brčko and Others v. Bosnia and Herzegovina (GC), 17224/11, 27.06.2017.
- Mellacher and Others v. Austria, 10522/83, 11011/84, 11070/84, 19.12.1989.
- Melnyk v. Ukraine, 23436/03, 28.03.2006.
- Mengi v. Turkey, 13471/05, 38787/07, 27.11.2012.
- Messina v. Italy (dec.), 25498/94, 08.06.1999.
- MGN Limited v. the United Kingdom, 39401/04, 18.01.2011.
- Micallef v. Malta (GC), 17056/06, 15.10.2009.
- Mifsud v. Malta, 62257/15, 29.01.2019.
- Minelli v. Switzerland (dec.), 14991/02, 14.06.2006.
- Mityanin and Leonov v. Russia, 11436/06, 22912/06, 07.05.2019.
- Monica Macovei v. Romania, 53028/14, 28.07.2020.
- Morice v. France (GC), 29369/10, 23.04.2015.
- Mosley v. the United Kingdom, 48009/08, 10.05.2011.
- Moustaquim v. Belgium, 12313/86, 18.02.1991.
- Mozer v. The Republic of Moldova and Russia, 11138/10, 23/02/2016.
- Muhammad and Muhammad v. Romania, 80982/12, 15.10.2020.
- Mustafa Erdoğan and Others v. Turkey, 346/04 39779/04, 27.05.2014.
- Müller and Others v. Switzerland, 10737/84, 24.05.1988.
- N. v. The United Kingdom (GC), 26565/05, 27.05.2008.
- Nachtmann v. Austria, 36773/97, 9.09.1998.
- Nachtmann v. Austria (Com.) (dec.), 36773/97, 09.09.1998.
- Nachtmann v. Austria (Com.) (dec.), 36773/97, 9.09.1998.
- Napotnik v. Romania, 33139/13, 20.10.2020.
- National Federation of Sportspersons' Associations and Unions (FNASS) and Others v. France, 48151/11, 77769/13, 18.01.2018.
- Nationaldemokratische Partei Deutschlands Bezirksverband München-Oberbayern v. Germany, 25992/94, 29.11.1995.
- Nationaldemokratische Partei Deutschlands Bezirksverband München-Oberbayern v. Germany (Com.) (dec.), 25992/94, 29.11.1995.
- Navalnyy and Ofitserov v. Russia, 46632/13, 23.02.2016.
- Navalnyy v. Russia, 29580/12, 36847/12, 11252/13, 12317/13, 43746/14, 15.11. 2018.

- Nikowitz and Verlagsgruppe News GmbH v. Austria, 5266/03, 22.02.2007.
- Nikula v. Finland, 31611/96, 21.03.2002.
- Norwood v. The United Kingdom, 23131/03, 16.11.2004.
- O'Halloran and Francis v. The United Kingdom, 15809/02, 25624/02, 29/06/2007.
- O'Sullivan McCarthy Mussel Development Ltd. v. Ireland, 44460/16, 07.06.2018.
- Oberschlick v. Austria, 11662/85, 23.05.1991.
- Observer and Guardian v. The United Kingdom, 13585/88, 26.11.1991.
- Ochensberger v. Austria (Com.) (dec.), 21318/93, 2.09. 1994.
- Odièvre v. France (GC), 42326/98, 13.02.2003.
- Ognevenko v. Russia, 44873/09, 20.11.2018.
- Olsson v. Sweden (No. 1), 10465/83, 24.03.1988.
- Ooo Regnum v. Russia, 22649/08, 08.09.2020.
- Open Door and Dublin Well v. Ireland, 14234/88, 14235/88, 29.10.1992.
- Opuz v. Turkey (GC), 33401/02, 09.06.2009.
- Osman v. The United Kingdom (GC), 23452/94, 28.10.1998.
- Othman (Abu Qatada) v. The United Kingdom, 8139/09, 17/01/2012.
- Otto-Preminger-Institut v. Austria, 13470/87, 20.09.1994.
- Öcalan v. Turkey (GC), 46221/99, 12.05.2005.
- P. G. and J. H. v. The United Kingdom, 44787/98, 25.09.2001.
- P., C. and S. v. The United Kingdom, 56547/00, 16.07.2002.
- P.N. v. Germany, 74440/17, 11.06.2020.
- Palomo Sánchez and Others v. Spain (GC), 28955/06, 28957/06, 28959/06, 28964/06, p 57, 12.09. 2011.
- Palomo Sánchez and Others v. Spain (GC), 28955/06, 28957/06, 28959/06 and 28964/06, 12.09.2011.
- Palusinski v. Poland (dec.), 62414/00, 03.10.2006.
- Papageorgiou and Others v. Greece, 4762/18, 6140/18, 31.10.2019.
- Paradiso and Campanelli v. Italy (GC), 25358/12, 24.01.2017.
- Pauliukienė and Pauliukas V. Lithuania, 18310/06, 05.11.2013.
- Pavel Ivanov v. Russia (dec.), 35222/04, 20.02.2007.
- W.P. and Others v. Poland (dec.), 42264/98, 02.09.2004.

- Peck v. The United Kingdom, 44647/98, 28.01.2003.
- Pedersen and Baadsgaard v. Denmark (GC), 49017/99, 17.12.2004.
- Perinçek v. Switzerland, 27510/08, 17.12.2013.
- Perinçek v. Switzerland (GC), 27510/08, 15.10.2015.
- Peruzzi v. Italy, 39294/09, 30.06.2015.
- Petrenco v. Moldova, 20928/05, 30.03.2010.
- Pfeifer v. Austria, 12556/03, 15.11.2007.
- Piermont v. France, 15773/89, 15774/89, 27.04. 1995.
- Prager and Oberschlick v. Austria, 15974/90, 26.04.1995.
- Pryanishnikov v. Russia, 25047/05, 10.09.2019.
- Quinn v. Ireland, 36887/97, 21/12/2000.
- R.H. v. Norway (dec.), 17004/90, 19.05.1992.
- Rebhandl v. Austria (Com.) (dec.), 24398/94, 16.01. 1996.
- Rees v. The United Kingdom, 9532/81, 17.10.1986.
- Refah Partisi and Others v. Turkey, 41340/98, 41342/98, 41343/98 ve 41344/98, 13.02.2003.
- Regner v. The Czech Republic, 35289/11, 19.09.2017.
- Reklos and Davourlis v. Greece, 1234/05, 15.01.2009
- Rekvényi v. Hungary, 25390/94, 20.05.1999.
- Remer v. Germany (Com.) (dec.), 25096/94, 6.09. 1995.
- Roche v. The United Kingdom, 32555/96, 19.10.2005.
- Rotaru v. Romania, 28341/95, 04.05.2000.
- Rowe and Davis v. The United Kingdom (dec.), 2890/95, 15.09.1997.
- Rungainis v. Latvia, 40597/08, 14.06.2018.
- S. and Marper v. the United Kingdom (GC), 30562/04, 30566/04, 04.12.2008.
- S.A.S. v. France, 43835/11, 01.07.2014.
- S.J.P. and E.S. v. Sweden, 8610/11, 28.08.20018.
- Saadi v. Italy, 37201/06, 28/02/2008.
- Sapan v. Turkey, 44102/04, 08.06.2010.
- Scharsach And News Verlagsgesellschaft MbH V. Austria, 39394/98, 13.11.2003.

- Schimanek v. Austria (dec.), 32307/96, 01.02.2000.
- Schwizgebel v. Switzerland, 25762/07, 10.06.2010.
- Scollo v. Italy, 19133/91, 28.09.1995.
- Scozzari and Giunta v. Italy (GC), 39221/98, 13.07.2000.
- Selahattin Demirtaş v. Turkey (No. 2) (GC), 14305/17, 22.12.2020.
- Sidiropoulos and Others v. Greece, 26695/95, 10.07.1998.
- Skalka v. Poland, 43425/98, 27.08.2003.
- Slomka v. Poland, 68924/12, 06.12.2018.
- Soering v. The United Kingdom, 14038/88, 07.07.1989.
- Sorokins and Sorokina v. Latvia, 45476/04, 28.05.2013.
- Spadea and Scalabrino v. Italy, 12868/87, 28.09.1995.
- Standard Verlags GmbH v. Austria (No. 2), 21277/05, 04.06.2009.
- Stoll v. Switzerland (GC), 69698/01, 10.12.2007.
- Strand Lobben and Others v. Norway, 37283/13, 10.09.2019.
- Şık v. Turkey (No. 2), 36493/17, 24.11.2020.
- T. v. Belgium (Com.) (dec.), 9777/82, 14.07. 1983.
- T. v. The United Kingdom, 24724/94, 16/12/1999.
- Tagiyev and Hüseynov v. Azerbaijan, 13274/08, 05.12.2019.
- Tammer v. Estonia, 41205/98, 06.02.2001.
- Tangiyev v. Russia, 27610/05, 11.12.2012.
- Tchankotadze v. Georgia, 15256/05, 21.06.2016.
- Tërshana v. Albania, 48756/14, 04.08.2020.
- The Sunday Times v. The United Kingdom (No. 1), 6538/74, 26.04.1979.
- The Sunday Times v. The United Kingdom (No. 2), 13166/87, 26.11.1991.
- Thoma v. Luxembourg, 38432/97, 29.03.2001.
- Thorgeir Thorgeirson v. Iceland, 13778/88, 25.06.1992.
- Thynne, Wilson and Gunnell v. The United Kingdom, 11787/85, 11978/86, 12009/86, 25.10.1990.
- Timakov and Ooo Id Rubezh v. Russia, 46232/10, 74770/10, 08.09.2020.
- Timciuc v. Romania (dec.), 28999/03, 12.10.2010.
- Tinnelly&Sons Ltd. and Others and McElduff and Others v. The United Kingdom, 20390/92, 10.07.1998.

- Tolstoy Miloslavsky v. The United Kingdom, 18139/91, 13.07.1995.
- Tolstoy Miloslavsky v. The United Kingdom, 18139/91, 13.07.1995.
- Tolstoy Miloslavsky v. The United Kingdom (Com.), 18139/91, 06.12.1993.
- Travaglio v. Italy (dec.), 64746/14, 24.01.2017.
- Ungváry and Irodalom Kft v. Hungary, 64520/10, 3.12.2013.
- Uslu v. Turkey (No. 2), 23815/04, 20.01.2009.
- Ünal Tekeli v. Turkey, 29865/96, 16.11.2004.
- V. and A. Denmark (GC), 35553/12, 36678/12, 36711/12, 22.10.2018.
- V. C. L. and A. N. v. The United Kingdom, 77587/12, 74603/12, 16.02.2021.
- V. v. The United Kingdom, 24888/94, 16.12.1999.
- Van Colle v. The United Kingdom, 7678/09, 13.11.2012.
- Van Der Mussele v. Belgium, 8919/80, 23.11.1983.
- Vavříčka and Others v. The Czech Republic, 47621/13 3867/14 73094/14 19298/15 19306/15 43883/15, 08.04.2021.
- Vejdeland and Others v. Sweden, 1813/07, 09.02.2012.
- Venema v. The Netherlands, 35731/97, 17.12.2002.
- Vo v. France, 53924/00, 8.07.2004.
- Von Hannover v. Almany (GC), 40660/08, 07.02.2012.
- Vučina v. Croatia (dec.), 58955/13, 24.09.2019.
- Walendy v. Germany (Com.) (dec.), 21128/93, 11.01.1995
- Weber v. Switzerland, 11034/84, 22.05.1990.
- Weeks v. The United Kingdom, 9787/82, 02.03.1987.
- Węgrzynowski and Smolczewski v. Poland, 33846/07, 16.07. 2013.
- Weissman and Others v. Romania, 63945/00, 24.05.2006.
- White v. Sweden, 42435/02, 19.09.2006.
- Wirtschafts-Trend Zeitschriftenverlagsgesellschaft M.B.H. (No 3) v. Austria, 66298/01, 15653/02, 13.12.2005.
- Wilson, National Union of Journalists and Others v. The United Kingdom, 30668/96, 30671/96, 30678/96, 02.07.2002.
- Witzsch v. Germany (dec.), 41448/98, 13.12.2005,
- Worm v. Austria, 22714/93, 29.08.1997.

- X. v. Germany (Com.), 9235/81, 16.07. 1982.
- X v. San Marino (dec.), 76795/13, 19.04.2016.
- X v. The United Kingdom, 7215/75, 05.11.1981.
- Y.Y. v. Turkey, 14793/08, 10.03.2015.
- Yarrow P.L.C., Yarrow, M. & G. Securities Ltd. and Augustin-Normand v. The United Kingdom (dec.), 9266/81 9006/80 9262/81 9263/81 9265/81 9313/81 9405/81, 20.01.1983.
- Yılmaz Yıldız and Others v. Turkey, 4524/06, 14.10.2014.
- Young, James and Webster v. The United Kingdom, 7601/76, 7806/77, 13.08.1981.
- Greece v. The United Kingdom, 176/56, 26.09.1958.
- Ž.B. V. Croatia, 47666/13, 11.07.2017.
- Zarb Adami v. Malta (dec.), 17209/02, 20.06.2006.

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- E. 1963/17, K. 1963/84, K.T. 8.4.1963, AMKD 1, 2006/121
- E. 1963/128, K. 1964/8, KT. 28.01.1964, AMKD 2.
- E. 2009/85, K. 2011/49, 10.03.2011, RG Tarih-Sayı 21.10.2011- 28091
- E. 2009/90 K, 18.06.2009; 2012/106
- E. 2012/190 K, 29.11.2012.
- Abdulatif Akgül Başvurusu, 2014/10531, 30.12.2014.
- Emin Aydın Başvurusu, 2013/2602, 23.01.2014.
- Erol Aydeğer Başvurusu, 2013/4784, 07.03.2014.
- D.Ö Başvurusu, 2014/3735, 12.06.2018.
- Hüseyin Özkıral Başvurusu, 2014/13399, 16.09.2015.
- Ufuk Rifat Çobanoğlu Başvurusu, 2014/6971, 01.02.2017.
- Sinan Baran Başvurusu, 2015/11494, 11.06.2018.

AMERİKAN YÜKSEK MAHKEMESİ KARARLARI

- American Communications Association v. Douds 339 U.S. 382 (1950).
- Barenblatt v. The United States, 360 U.S. 109, 126 (1959).
- Lochner v. New York, 198 U.S. 45 (1905), <https://tile.loc.gov/storage-services/service/ll/usrep/usrep198/usrep198045/usrep198045.pdf> Erişim tarihi: 22.10.2020.

- Schenck v. The United States 249 U.S. 47 (1919).
- Schneider v. State, 308 U.S. 147 (1939).
- Wieman v. Updegraff, 344 U.S. 195 (1952).

ALMAN FEDERAL ANAYASA MAHKEMESİ

- BverfGE vol. 51, 324.
- BverfGE7, 198; Erişim: <https://germanlawarchive.iuscomp.org/?p=5102.03.2021>
- BVerfG, 1 BvR 357/05, 15/02/2006, p. 121; Erişim: https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Entscheidungen/EN/2006/02/rs20060215_1bvr035705en.html, 09.04.2021.

DiğER KARARLAR

- Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararı E. 2014/2-889, K. 2015/2011, 04.09. 2015.
- Avrupa Adalet Divanı Kararı, Judgment of The Court(Grand Chamber), 17.12.2020, Erişim:<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=235717&pageIndex=0&doclang=en&mode=req&dir=&occ=first&part=1>, 14.05.2021.

Prof. Dr. Ahmet M. GÜNEŞ
Kırklareli Üniversitesi Hukuk Fakültesi

İNSAN HAKLARI HUKUKUNA GİRİŞ

Gözden Geçirilmiş

3. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İnsan Hakları Hukukuna Giriş

Ahmet M. Güneş

Hukuk Yayınları Dizisi – 2579

Üçüncü Baskı : Ekim, 2021

İkinci Baskı : Eylül, 2020

Birinci Baskı : Mart, 2020

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 82 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık

İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde

No: 23-25 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0312 353 65 44

Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA

- Acer, Yücel/ Kaya, İbrahim: Uluslararası Hukuk, Ankara 2010
- Ağaoğulları, Mehmet Ali/ Köker, Levent: İmparatorluktan Tanrı Devletine, Ankara 1991
- Ağaoğulları, Mehmet Ali/ Zabcı, Filiz/ Ergün, Reyda: Kral Devletten Ulus Devlete, 2. Baskı, Ankara 2009
- Akad, Mehmet: Teori ve Uygulama Açısından 1961 Anayasası'nın 10. maddesi, İstanbul 1984
- Akad, Mehmet/ Dinçkol, Bihterin/ Bulut, Nihat: Genel Kamu Hukuku, 14. Basım, İstanbul 2018
- Akbaba, Ahmet: İnsan Hakları Hukukunda Üçüncü Kuşak Haklar, İstanbul 2016
- Akbay, Muvaffak: Umumi Amme Hukuku Dersleri, Birinci Cilt, 4. Baskı, Ankara 1961
- Akın, İlhan F.: Kamu Hukuku, 5. Bası, İstanbul 1987
- Akıllıoğlu, Tekin: İnsan Hakları, 2. Baskı, Ankara 2010
- Aksar, Yusuf: Uluslararası Hukuk-I, Ankara 2013
- Aldıkaçtı, Orhan: Anayasa Hukukumuzun Gelişmesi ve 1961 Anayasası, 4. Bası, İstanbul 1982
- Alexy, Robert: Theorie der Grundrechte, 2. Auflage, Frankfurt 1994
- Algan, Bülent: Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Hakların Korunması, Ankara 2007
- Anayurt, Ömer: Avrupa İnsan Hakları Hukukunda Kişisel Başvuru Yolu, Ankara 2004
- Ansay, Sabri Şakir: Hukuk Tarihinde İslam Hukuku, 4. Bası, Ankara 2002
- Antalya, Gökhan/ Topuz, Murat: Medeni Hukuk, İstanbul 2015
- Armağan, Servet: İslam Hukukunda Temel Hak ve Hürriyetler, Ankara 1996
- Arsel, İlhan: Türk Anayasa Hukukunun Umumi Esasları, Cilt-I, Ankara 1965
- Atar, Yavuz: Türk Anayasa Hukuku, 12. Baskı, Ankara 2018
- Aybay, Aydın: İnsan Hakları Hukuku, 3. Baskı, İstanbul 2017

- Aydın, Hasan: İslam Kültüründe Felsefenin Krizi ve Aydınlanma Sorunu, Bursa 2021
- Badura, Peter: Staatsrecht, 2. Auflage, München 1996
- Barthel, Armin: Die Menschenrechte der dritten Generation, Aachen 1991
- Batum, Süheyl: 99 Soruda Neden ve Nasıl Çağdaş Bir Anayasa, 2. Baskı, İstanbul 2010
- Batum, Süheyl: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Türk Anayasal Sistemine Etkileri, İstanbul 1993
- Berkes, Niyazi: Türkiye’de Çağdaşlaşma, 14. Baskı, İstanbul 2009
- Bielefeldt, Heiner: Philosophie der Menschenrechte, Darmstadt 2005
- Bilgin, Ahmet Burak: Avrupa Birliği’nde İnsan Haklarının Gelişimi ve Korunması, İstanbul 2016
- Bilir, Faruk: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin Yargılama Yetkisi, 2. Baskı, Ankara 2012
- Bleckmann, Albert: Staatsrecht II- Die Grundrechte, 2. Auflage, Köln 1989
- Bozkurt, Enver: İnsan Haklarının Korunmasında Uluslararası Hukukun Rolü, Ankara 2003
- Bozkurt, Enver/ Kanat, Selim: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ne Başvuru Elkitabı, Ankara 2004
- Buchmann, Bertrand Michael: Die Entwicklung der Menschenrechte, Wien 2018
- Budak, Ali Cem/ Karaaslan, Varol: Medeni Usul Hukuku, Ankara 2017
- Bulut, Nihat: Sanayi Devriminden Küreselleşmeye Sosyal Haklar, İstanbul 2009
- Can, Hacı: Avrupa Birliği Hukuku, İzmir 2013
- Centel, Nur/ Zafer, Hamide: Ceza Muhakemesi Hukuku, 13. Bası, İstanbul 2016
- Clement, Florian/ Holzner, Stefan/ Rittmann, Albrecht: Öffentliches Recht, 2. Auflage, Stuttgart 2019
- Coşkun, Vahap: İnsan Hakları, Liberal Açıdan Bir Tahlil, 2. Baskı, Ankara 2014
- Çağırın, Mehmet Emin: Uluslararası İnsan Hakları Hukuku, 3. Bası, Ankara 2017
- Çağlayan, Ramazan: İdari Yargılama Hukuku, 6. Baskı, Ankara 2015

- Çavuşoğlu, Naz: Avrupa Konseyi: İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin Denetim Sistemi, in: İnsan Hakları, İstanbul 2000
- Doğan, İlyas: İnsan Hakları Hukukunun Temel Kavramları ve Özellikleri, in: İnsan Hakları Hukuku, Edit.: İ. Doğan, 2. Baskı, Ankara 2015
- Doğan, İlyas/ Dermirdal, Balkan: Tarihsel Süreç Işığında İngiltere'de İnsan Haklarının Garanti Altına Alınmasına İlişkin Belgeler, in: İnsan Hakları Hukuku, Edit.: İ. Doğan, 2. Baskı, Ankara 2015
- Doğan, İlyas/ Çamurcuoğlu, Gülden: Fransa'da İnsan Haklarının Gelişimi, in: İnsan Hakları Hukuku, Edit.: İ. Doğan, 2. Baskı, Ankara 2015
- Donnelly, Jack: Teori ve Uygulamada Evrensel İnsan Hakları, Çeviren: M. Erdoğan, Ankara 1995
- Döner, Ayhan: İnsan Haklarının Uluslararası Alanda Korunması ve Avrupa Sistemi, Ankara 2003
- Ekinci, Hüseyin/ Sağlam, Musa: 66 Soruda Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru, Ankara 2012
- Epping, Volker: Grundrechte, 7. Auflage, Berlin 2017
- Erdoğan, Mustafa: İnsan Hakları Teorisi ve Hukuku, 4. Baskı, Ankara 2015
- Erdoğan, Mustafa: Anayasal Demokrasi, 3. Baskı, Ankara 1999
- Eren, Abdurrahman: Özgürlüklerin Sınırlanmasında Demokratik Toplum Düzeninin Gerekleri, İstanbul 2004
- Erol, Ahmet: Dilekçe Hakkı ve Bilgi Edinme Hukuku, Ankara 2005
- Esen, Selin: Karşılaştırmalı Hukukta ve Türkiye'de Olağanüstü Hal Rejimi, Ankara 2008
- Eskicioğlu, Osman: İslam Hukuku Açısından Hukuk ve İnsan Hakları, İzmir 1996
- Fisahn, Andreas/ Kutscha, Martin: Verfassungsrecht Konkret-Die Grundrechte, 2. Auflage, Berlin 2011
- Fisahn, Andreas: Herrschaft im Wandel, Köln 2008
- Fontana, Sina: Universelle Frauenrechte und islamisches Recht, Tübingen 2017
- Frowein, Abraham/ Peukert, Wolfgang: Europäische Menschenrechtskonvention, 3. Auflage, Kehl am Rhein 2009
- Gemalmaz, Mehmet Semih: Devlet, Birey ve Özgürlük, 3. Baskı, İstanbul 2016
- Gemalmaz, Mehmet Semih: Ulusalüstü İnsan Hakları Hukukunun Genel Teorisine Giriş, 3. Baskı, İstanbul 2001

- Gemalmaz, H. Burak: İnsan Hakları Usul Hukuku Bağlamında Türk Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Yolunun Etkililiği, İstanbul 2017
- Gören, Zafer: Anayasa Hukuku, Ankara 2006
- Gören, Zafer: Temel Hak Genel Teorisi, 3. Baskı, Ankara 1995
- Göze, Ayferi: Siyasal Düşünceler ve Yönetimler, 17. Bası, İstanbul 2017
- Gözler, Kemal: Türk Anayasa Hukuku, 3. Baskı, Bursa 2019
- Gözler, Kemal: Türk Anayasa Hukuku Dersleri, 22. Baskı, Bursa 2018
- Gözler, Kemal: Hukuka Giriş, 15. Baskı, Bursa 2018
- Gözler, Kemal: Anayasa Hukukunun Genel Esasları, 10. Baskı, Bursa 2018
- Gözler, Kemal: İnsan Hakları Hukuku, Bursa 2017
- Gözler, Kemal: Anayasa Hukukunun Genel Teorisi, Cilt-I, II, Bursa 2011
- Gözler, Kemal: Yorum İlkeleri, in: Anayasa Hukukunda Yorum ve Norm Somutlaşması, Ankara 2012
- Gözler, Kemal/ Kaplan, Gürsel: İdare Hukuku Dersleri, 21. Baskı, Bursa 2019
- Gözlügöl, Said Vakkas: Avrupa İnsan Hakları Hukuku, Ankara 2016
- Gözübüyük, A. Şeref/ Gölcüklü, Feyyaz: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması, 11. Bası, Ankara 2016
- Göztepe, Ece: Anayasa Şikâyeti, Ankara 1998
- Grabewarter, Christoph/ Pabel, Katharina: Europäische Menschenrechtskonvention, 6. Auflage, München 2016
- Güneş, Ahmet M.: Çevre Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2019
- Güneş, Ahmet M.: Hukuk Metodolojisi, 2. Baskı, Bursa 2017
- Güngören Bulgan, Birden: Georg Jellinek'in Hak ve Devlet Kuramı, İstanbul 2017
- Güriz, Adnan: Hukuk Felsefesi, 4. Baskı, Ankara 1996
- Hackbarth, Hansjoachim/ Weilert, Annekatrin: Tierschutzrecht, 3. Auflage, Heidelberg 2019
- Hatemi, Hüseyin: İnsan Hakları Öğretisi, İstanbul 1988
- Hazar, Zeynep/ Çamurcuoğlu, Gülden: Kuzey Amerika'da Özgürlüklerin Doğuşu, in: İnsan Hakları Hukuku, Edit.: İ. Doğan, 2. Baskı, Ankara 2015
- Hengstschläger, Johannes/ Leeb, David: Grundrechte, 3. Auflage, Wien 2019

- Herdegen, Matthias: Völkerrecht, 18. Auflage, München 2019
- Heselhaus, Sebastian/ Nowak, Carsten: Handbuch der europäischen Grundrechte, 2. Auflage, Basel 2020
- Hesse, Konrad: Grundzüge des Verfassungsrechts der Bundesrepublik Deutschland, 20. Auflage, Heidelberg 1999
- Hofstetter, David: Das Verhältnismässigkeitsprinzip als Grundsatz rechtsstaatlichen Handelns, Zürich 2014
- İba, Şeref/ Kılıç, Abbas: Anayasa Yargısı Dersleri, 3. Baskı, Ankara 2019
- Jarass, Hans D./ Pieroth, Bodo: Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland Kommentar, 15. Auflage, München 2018
- Jellinek, Georg: System der subjektiven öffentlichen Rechte, 2. Auflage, Tübingen 1905
- Jellinek, Georg: Die Erklärung der Menschen- und Bürgerrechte, 4. Auflage, Berlin 2013
- Kaboğlu, İbrahim Ö.: Anayasa Hukuku Dersleri, 13. Baskı, İstanbul 2018
- Kaboğlu, İbrahim Ö./ Sales, Eric: Darbe ve Demokrasi Sarkacında Türk Anayasa Hukuku, Çeviren: İrem Berksoy, İstanbul 2018
- Kaboğlu, İbrahim Ö.: Anayasa Yargısı, 4. Baskı, Ankara 2007
- Kaboğlu, İbrahim Ö.: Özgürlükler Hukuku, 5. Baskı, İstanbul 1999
- Kaboğlu, İbrahim Ö.: Dayanışma Hakları, Ankara 1996
- Kaboğlu, İbrahim Ö.: Çevre Hakkı, 3. Baskı, Ankara 1996
- Kaboğlu, İbrahim Ö.: Kollektif Özgürlükler, Diyarbakır 1989
- Kadiwar, Mohsen: Gottes Recht und Menschenrechte, Freiburg 2017
- Kalabalık, Halil: İnsan Hakları Hukuku, 3. Baskı, Ankara 2013
- Kapani, Münci: Kamu Hürriyetleri, 7. Baskı, Ankara 1993
- Kaplan, Gürsel: İdari Yargılama Hukuku, 4. Baskı, Bursa 2019
- Karaman, Ebru: Karşılaştırmalı Anayasa Yargısında Bireysel Başvuru Yolu, İstanbul 2013
- Karaosmanoğlu, Fatih: İnsan Hakları, 2. Baskı, Ankara 2011
- Karpenstein, Ulrich/ Mayer, Franz: Europäische Menschenrechtskonvention, 2. Auflage, München 2015
- Kaya, Seyithan: Anayasa Yargısı, Ankara 2018

- Kayihan Şaban/ Ünlütepe, Mustafa: Medeni Hukuka Giriş ve Türk Medeni Kanunu'nun Başlangıç Hükümleri, 3. Baskı, Ankara 2018
- Kılıçoğlu, Ahmet M.: Medeni Hukuk, Ankara 2016
- Kloepfer, Michael: Verfassungsrecht-II, München 2010
- Koç, Muharrem ilhan/ Kaplan, Recep: Bireysel Başvuru Kabul Edilebilirlik Kriterleri Rehberi, Ankara 2017
- Kubalı, Hüseyin Nail: Anayasa Hukuku: Genel Esaslar ve Siyasi Rejimler, İstanbul 1965
- Küçükaltın, Kasım/ Cevizci, Ahmet: Batı Düşüncesi, İstanbul 2010
- Kuzu, Burhan: Sağlıklı ve Dengeli Bir Çevrede Yaşama Hakkı, İstanbul 1997
- Kuzu, Burhan: Olağanüstü Hal Kavramı ve Türk Anayasa Hukukunda Olağanüstü Hal Rejimi, İstanbul 1993
- Larenz, Karl/ Wolf, Manfred: Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Rechts, 9. Auflage, München 2004
- Luhmann, Niklas: Grundrechte als Institution, 6. Auflage, Berlin 2019
- Maurer, Hartmut: Staatsrecht-I, 6. Auflage, München 2010
- Meyer-Ladewig, Jens/ Nettesheim, Martin/ von Raumer, Stefan: Europäische Menschenrechtskonvention Handkommentar, 4. Auflage, Baden-Baden 2017
- Metin, Sevtap: Biyo-Tıp Etiği ve Hukuk, İstanbul 2010
- Metin, Yüksel: Ölçülülük ilkesi, Ankara 2002
- Metin, Yüksel: Anayasanın Yorumlanması, Ankara 2008
- Mevdudi, Ebu'l Ala: İslam'da İnsan Hakları, İstanbul 2017
- Michael, Lothar/ Morlok, Martin: Grundrechte, 7. Auflage, Baden-Baden 2020
- Montesquieu, Charles-Louis de Secondat: Vom Geist der Gesetze, Erster Theil, Wien 1799
- Mumcu, Ahmet/ Küzeci, Elif: İnsan Hakları ve Kamu Özgürlükleri, 8. Baskı, Ankara 2019
- Nohutçu, Ahmet: Devlet Teşkilatı Hukuku-II, Ankara 2016
- Nooke, Gosepath: Universalität der Menschenrechte, Freiburg 2008
- Okandan, Recai Galip: Umumi Amme Hukuku, İstanbul 1966
- Okay Tekinsoy, Özge: İdare Hukukunda Kamu Düzeni Kavramı, İstanbul 2011

- Oder, Bertil Emrah: Anayasa Yargısında Yorum Yöntemleri, İstanbul 2010
- Özbudun, Ergun: Türk Anayasa Hukuku, 18. Basım, Ankara 2018
- Özdek, E. Yasemin: Avrupa İnsan Hakları Hukuku ve Türkiye, Ankara 2004
- Özdek, E. Yasemin: Çevre Hakkı, Ankara 1993
- Özdemir, Birol: Kamu Denetçiliği Kurumu'nun İşlevi, Yapısı ve Devlet Teşkilatındaki Konumu, Ankara 2015
- Özgenç, İzzet: Türk Ceza Hukuku, 14. Bası, Ankara 2018
- Öztan, Bilge: Medeni Hukukun Temel Kavramları, 8. Bası, Ankara 2002
- Pazarcı, Hüseyin: Uluslararası Hukuk, 16. Bası, Ankara 2017
- Petek, Hasan: Kişilik Değerlerinin Ölümden Sonra korunması, Ankara 2015
- Pieroth, Bodo/ Schlink, Bernhardt: Grundrechte-Staatsrecht II, 34. Auflage, Heidelberg 2018
- Rumpf, Christian: Türk Anayasa Hukukuna Giriş, Çeviren: Burak Oder, Ankara 1995
- Sabuncu, Yavuz: Anayasaya Giriş, 11. Bası, Ankara 2005
- Sadiq, K. Gulam: Bugünkü İnsan Hakları, in: İnsan Haklarının Felsefi Temelleri, Ankara 1982
- Sachs, Michael: Verfassungsrecht-II, 3. Auflage, Berlin 2016
- Sachs, Michael: Grundgesetz Kommentar, München 1999
- Sağlam, Fazıl: Temel Hakların Sınırlanması ve Özü, Ankara 1982
- Savcı, Bahri: İnsan Hakları: Kanunilik Yolu ile Korunması, Ankara 1953
- Saygılı, Abdurrahman: Kutsal Canavar Devlet, 4. Baskı, Ankara 2018
- Schilling, Theodor: Internationaler Menschenrechtsschutz, 3. Auflage, Tübingen 2016
- Schlaich, Klaus/ Koriath, Stefan: Das Bundesverfassungsgericht, 11. Auflage, München 2018
- Schmidt, Thorsten Ingo: Grundpflichten, Baden-Baden 1999
- Soysal, Mümtaz: 100 Soruda Anayasanın Anlamı, 11. Baskı, İstanbul 1997
- Şenel, Alâeddin: Siyasal Düşünceler Tarihi, 4. Baskı, Ankara 1995
- Leyla Şenel: Anayasalarda İnsan Hak ve Özgürlüklerinin Tanınması Sorunu, İstanbul 2020
- Şirin, Tolga: Türkiye'de Anayasa Şikâyeti, İstanbul 2013

- Tanilli, Server: Yüzyılların Gerçeği ve Mirası-IV, 3. Basım, İstanbul 1994
- Tanör, Bülent: Türkiye'nin İnsan Hakları Sorunu, 3. Baskı, İstanbul 1994
- Tanör, Bülent/ Yüzbaşıoğlu, Necmi: 1982 Anayasasına Göre Türk Anayasa Hukuku, 18. Bası, İstanbul 2019
- Tanör, Bülent: İki Anayasa, 5. Baskı, İstanbul 2013
- Tanör, Bülent: Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri, 8. Baskı, İstanbul 2000
- Tanör, Bülent: Temel Hak ve Özgürlüklerin Genel Rejimi, in: İnsan Hakları, İstanbul 2000
- Teifke, Nils: Das Prinzip Menschenwürde, Tübingen 2011
- Tezcan, Durmuş/ Erdem, Mustafa Ruhan/ Sancakdar, Oğuz/ Önok, Rıfat Murat: İnsan Hakları El Kitabı, 6. Baskı, Ankara 2016
- Teziç, Yıldırım: Anayasa Hukuku, 19. Bası, İstanbul 2015
- Turanlı Yücel, Kıvılcım: Barış Hakkı ve Hayata Geçirilmesi, İstanbul 2012
- Turgut, Nükhet: Çevre Politikası ve Hukuku, 3. Baskı, Ankara 2017
- Turhan, Mehmet: Anayasal Devlet, 2. Baskı, Ankara 2003
- Umur, Ziya: Roma Hukuku, İstanbul 1972
- Uslu, Ferhat: Anayasa Yargısı Dersleri, 3. Baskı, Ankara 2020
- Uslu, Ferhat: Türk Anayasa Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2019
- Uslu, Ferhat: Anayasa Yargısının Sınırları Sorunu, 3. Baskı, Ankara 2018
- Uygun, Oktay: Devlet Teorisi, İstanbul 2014
- Uygun, Oktay: Kamu Hukuku İncelemeleri, 2. Baskı, İstanbul 2013
- Uygun, Oktay: İnsan Hakları Kuramı, in: İnsan Hakları, İstanbul 2000
- Uygun, Oktay: Temel Hak ve Özgürlüklerin Genel Rejimi, İstanbul 1992
- Ünal, Şeref: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Ankara 2001
- Ünal, Şeref: Temel Hak ve Özgürlükler ve İnsan Hakları Hukuku, Ankara 1997
- Ünver, Tülay: Ceninin Hukuki Statüsü, İstanbul 2011
- Wiater, Patricia: Kulturpluralismus als Herausforderung für Rechtstheorie und Rechtspraxis, Baden-Baden 2009
- Yavuz, Can: Unutulma Hakkı, 2. Baskı, Ankara 2018
- Zippelius, Reinhold: Allgemeine Staatslehre, 17. Auflage, München 2017
- Zuck, Rüdiger: Das Recht der Verfassungsbeschwerde, 5. Auflage, München 2017

Av. İltan EKMEKÇİOĞLU

Açıklamalı – İçtihatlı

İNŞAAT HUKUKU

- Genel Hatlarıyla Eser Sözleşmesi
- Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesi
- Tarafların Hak ve Borçları
- Yüklenicinin Temliki
- Yüklenicinin Temliki İşlemine Day. Tapu İptal ve Tescil Davası
- Usul Hükümleri
- İlgili İçtihatlar

Adalet Yayınevi

Ankara 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İnşaat Hukuku
İltan Ekmekçioğlu

Hukuk Yayınları Dizisi – 2961

Birinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 56 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara
 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa
 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:
Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:
Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA

- Aral, Fahrettin/ Ayrancı, Hasan, Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, Yetkin Yayınları, Ankara 2012
- Atamulu, İsmail, Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmesinin Müteahhidin Temerrüdü Sebebiyle Sona Ermesi, Erciyes Üniv. SBE Yüksek Lisans Tezi, Kayseri 2011
- Aydemir, E.: Eser Sözleşmesi ve İnşaat Hukuku, 2009
- Büyükcay, Yusuf, Eser Sözleşmesi, 2. Baskı, Ankara 2014
- Cansel, Erol/Özel, Çağlar, Türk Borçlar Hukukunda Ceza Koşulu
- Coşkun, Mahmut, İnşaat Sözleşmelerinden Kaynaklanan Davalar, Seçkin Yayınevi, Ankara 2017
- Duman, Hasan İlker, İnşaat Hukuku, 9. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018.
- Duman, Hasan İlker, İnşaat Davalarında İspat, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2017.
- Durak, Yasemin; Arsa Payı Karşılığı Kat Yapım Sözleşmesi, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Özel Sayı, Cilt 1, yıl 2015
- Ergezen, Muaz, İstisna Sözleşmesinde Tarafların Sözleşmeyi Sona Erdirme Hakkı, 2007
- Erman, Hasan, Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesi, İstanbul, Der Yayınları, 3. Basım, 2010
- Hudatlı, Orhan, Eser Sözleşmesinde Yüklenicinin Temerrüdünün Sonuçları, Ankara Üniv. SBE, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2016

- Karadaş, İzzet, Eser (inşaat Yapım) Sözleşmeleri, 4. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2013
- Kartal, Bilal, Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmesi, Ankara, Matsa Basımevi, 1993
- Kayar, İsmail, Borçlar Hukuku, Altınca Tıpkı Bası, Ankara 2007
- Kostakoğlu, Cengiz, İċtihatlı İnşaat Hukuku ve Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmeleri, 10. Baskı, Beta Yayıncılık, İstanbul 2017
- Öz, Turgut, İnşaat Sözleşmesi ve İlgili Mevzuat, 2003
- Öztürk, Muammer/Gözütok, Zeki, Usul ve Esaslarıyla Eser Sözleşmesi Uygulaması, Yetkin Yayınevi, Ankara 2018
- Sabuncu, Burak, Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmelerinde Müteahhidin Arsa Sahibi ve Üçüncü Kişiler Karşısındaki Durumu, Çankaya Üṅv. SBE Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2012
- Seliçi, Özer, İnşaat Sözleşmelerinde Müteahhidin Sorumluluğu, 1978
- Selimoğlu, Yaşar Engin, Eser Sözleşmesi, Ankara 2017
- Surlu, Mehmet Handan, Taşınmaz Satış Vaadi, 2. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2011
- Sütçü, Nezih, Kat Karşılığı İnşaat Yapım Sözleşmeleri, 6. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018.
- Şenyüz, Doğan, Borçlar Hukuku Genel ve Özel Hükümler, 4. Baskı, Ekin Basın Yayın Dağıtım, Bursa 2009
- Tandoğan, Haluk, Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 5. Tıpkı Basım, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2010, C.II

- Tekdemir, Faruk, Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesinde Müteahhidin Temerrüdü ve Sonuçları, Kadir Has Üniv. SBE Yüksek Lisans Tezi
- Türe, Taner, Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesinin Kurulması, İstanbul Üniv. SBE Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2020
- Uçar, Ayhan, İstisna Sözleşmesinde Müteahhidin Ayıba Karşı Tekeffül Borcu, 2003
- Yaşar, Halis, Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmesinde Üçüncü Kişinin (Alıcı) Hak ve Sorumlulukları, TBB Dergisi, 2012 (102)
- Yavuz, Cevdet, Borçlar Hukuku Dersleri (Özel Hükümler). Beta Yayınevi, İstanbul 2010
- Yener, Mehmet Deniz:, Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesinde Müteahhidin Temerrüdü ve Sonuçları, Beta Yayıncılık, İstanbul 2011

Av. Berkiye Gizem ERGİN

**Yerel İnşaat Sözleşmeleri ve
FIDIC Uluslararası İnşaat Sözleşmeleri
Kapsamında**

İNŞAAT HUKUKUNDA SÜRE UZATIMI

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İnşaat Hukukunda Süre Uzatımı

Berkiye Gizem Ergin

Hukuk Yayınları Dizisi – 2827

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 49 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Acar, Hakan. **FIDIC Uluslar Arası İnşaat Sözleşmeleri Kırmızı Kitap (1999)**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015.
- Akkanat, Halil. “Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmelerinde Fazla İnşaat”, **Prof. Dr. Fikret Eren’e Armağan**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2006, ss. 63-77.
- Altaş, Hüseyin. **Eserin Teslimden Önce Telef Olması**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2002, (telef olma).
- Altaş, Hüseyin. **Şekle Aykırılığın Olumsuz Sonuçlarının Düzeltilmesi**, Yetkin Yayınları, Ankara, 1998, (şekil).
- Antalya, Gökhan. **6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’na Göre Borçlar Hukuku**, Genel Hükümler, C:1, İstanbul, 2012.
- Aral, Fahrettin ve Hasan Ayrancı. **Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri**, Yetkin Yayınları, 9. Bası, Ankara, 2012.
- Aral, Fahrettin. **Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri**, 8. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2010.
- Atamer, Yeşim Müride, Ece Baş Süzel ve Elliott Geisinger **Uluslararası İnşaat Sözleşmeleri ve Uyuşmazlık Çözüm Yolları**, 2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık.
- Atik, Ebru Tüzemen. “FIDIC Kırmızı Kitap (Red Book) Kuralları Uyarınca İnşaat Sözleşmelerinde Müteahhidin Sorumluluğu”, **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C: 18, S: 2, 2014, ss. 53-83.
- Ayan, Serkan. **İnşaat Sözleşmesinde Yüklenicinin Temerrüdü**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2008.
- Aydoğdu, Murat. “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu’nda Düzenlenen Genel İşlem Koşullarının Kişi Bakımından Uygulama Alanı”, **Yaşar Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları**, <https://journal.yasar.edu.tr/wp-content/uploads/2014/01/15-Murat-AYDO%C4%9EDU.pdf>, (07.04.2019).
- Barlas, Nami. **Para Borçlarının İfasında Borçlunun Temerrüdü ve Bu Temerrüt Açısından Düzenlenen Genel Sonuçlar**, Kazancı Yayınları, İstanbul, 1992.

- Baygın, Cem. **Türk Hukukuna Göre İstisna Sözleşmesinde Ücret ve Tabi Olduğu Hükümler**, Beta Yayıncılık, İstanbul, 1999.
- Burcuoğlu, Haluk. “Eser Sözleşmesinde İş Sahibinin Ayıba Karşı Tekeffül-den Doğan Hakları ve Özellikle Bu Hakların Kullanılabilmesi İçin Uyulması Gereken Süreler”, **Prof. Dr. Haluk Tandoğan’ın Hatırasına Armağan**, Ankara, 1990, ss. 282-332.
- Büyükkay, Yusuf. **Eser Sözleşmesi**, Yetkin Yayınları, 2. Baskı, Ankara, 2014.
- Büyükelik, Hasan Hüseyin. **FIDIC (Fédération Internationale des Ingénieurs-Conseils)’in Hukukî Yapısı ve FIDIC Bünyesinde Öngörülen Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2011.
- Dayınlarlı, Kemal. **İstisna Akdinde Müteahhidin ve İş Sahibinin Temerrüdü**, 4. Baskı, Dayınlarlı Hukuk Yayınları, Ankara, 2008.
- Dirican, Gökhan. **Eser Sözleşmesinde Temerrüde Dayalı Cezai Şart ve Yargıtay Uygulaması**, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2007.
- Duman, İlker Hasan. **İnşaat Hukuku**, 8. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara, 2016.
- Dural, Mustafa ve Suat Sarı. **Türk Özel Hukuku Temel Kavramlar ve Medeni Kanun Başlangıç Hükümleri**, Cilt I, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2014.
- Enli, İsa. **Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmelerinde Yüklenicinin İş Teslim Borcu Ve Temerrüdü**, Adalet Yayınları, Ankara, 2017.
- Erdoğan, İhsan. “İstisna Sözleşmesi ve Bazı İşgörme Sözleşmeleri İle Karşılaştırılması”, **Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, S. 1, 1990, ss. 135-172.
- Eren, Fikret. **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, 21. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2017, (borçlar genel).
- Eren, Fikret. **İnşaat Sözleşmeleri**, 3. Tıpkı Basım, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara, 1996, (inşaat).
- Ergezen, Muaz. **İstisna Sözleşmesinde Tarafların Sözleşmeyi Sona Erdirme Hakkı**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2007.
- Erman, Hasan. **Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesi**, Der Yayınları, 3. Baskı, İstanbul, 2010, (inşaat).

- Erman, Hasan. **İstisna Sözleşmesinde Beklenilmeyen Haller (BK. 365/2)**, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1979, (beklenilmeyen haller).
- Feyzioğlu, Feyzi Necmettin. **Borçlar Hukuku İkinci Kısım Akdin Muhtelif Nevileri**, C. I, 4. Baskı, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1980.
- Gökyayla, Emre. **Eser Sözleşmesinde Ek İş ve İş Değişikliği**, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2009, (ek iş).
- Gümüş, Mustafa Alper. **Borçlar Hukuku Özel Hükümler C. II**, 3. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2014.
- Gürpınar, Damla. **Eser Sözleşmesinde Ücretin Artırılması ve Eksiltilmesi**, Güncel Yayınevi, İzmir, 2006.
- Kaplan, İbrahim. "İnşaat Sözleşmelerinde Yapı Sahibinin Ücret Ödeme Borcu ve Yerine Getirilmemesinin Sonuçları", **Yönetici-İşletmeci-Mühendis ve Hukukçular İçin Ortak Seminer**, 18-29 Mart 1996, BATİDER yayınları, Ankara, 1996, ss. 107-171, (ücret).
- Kaplan, İbrahim. "İnşaatın Teslim Süresinde Gecikmeler ve Müteahhide Süre Uzatımı Verilmesini Gerektiren Durumlar", **Av. Dr. Faruk Erem Armağanı**, Ankara, 1996, ss. 377-393, (süre uzatımı).
- Kaplan, İbrahim. **Türk-İsviçre Hukuku'nda Mimarlık Sözleşmesi ve Mimarın Sorumluluğu**, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara, 1983.
- Karaca Hüseyin Akif, "Uluslararası İnşaat Sözleşmelerinde Esasa Uygulanacak Hukuk Bakımından FIDIC Sözleşme Şartlarının ve MÖHUK 14/4'te Belirlenen İstisna Kuralının İncelenmesi", **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Özel Sayısı Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan**, 2012.
- Karahasan, Mustafa Reşit. **Türk Borçlar Hukuku Özel Borçlar İlişkileri C. II**, İstanbul, 2002.
- Karayalçın, Yaşar. **Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu III Bildirimler-Tartışmalar**, Bankacılık ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara, 1986.
- Karayalçın, Yaşar. **İnşaat Sözleşmeleri, Yönetici-İşletmeci Mühendis ve Hukukçular için Ortak Seminer**, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 18-29 Mart 1996.
- Kaya, Özgür Katip. **Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesi**, Kazancı Yayınevi, İstanbul, 1993.

- Kazancı İċtihat Bilgi Bankası
- Kocaağa, Köksal. **İnşaat Sözleşmesi**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2014.
- Kocayusufpaşaoğlu, Yusuf. **Borçlar Hukuku Genel Bölüm C. I**, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2008.
- Koç, Adem. **Katılım Öncesi Yardım Amacı (IPA) İle Finanse Edilen FIDIC Tıp Yapım Sözleşmelerinde Hak Taleplerinin İncelenmesi**, Avrupa Birliği Uzmanlığı Tezi, Ankara, 2018.
- Koç, Nevzat. **İsviçre-Türk Hukukunda Alacaklının Temerrüdü**, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1992.
- Koldaş, Buket. **FIDIC Kapsamında Uyuşmazlıkların Çözümü**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2008.
- Kostakoğlu Cengiz. **İċtihatlı İnşaat Hukuku ve Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmeleri**, Dayınlarlı Yayıncılık, Ankara, 2008.
- Köksal, Tunay. “Uluslararası İnşaat Sözleşmesi Modeli Olarak FIDIC İnşaat İşleri Sözleşme Şartları”, **Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, C: 2010-1, S: 20, ss. 85-109.
- Kuntalp, Erden. **Karışık Muhtevalı Akit**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1971.
- Kurt, Leyla Müjde. **Yüklenicinin Eseri Teslim Borcunda Temerrüdü**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2012.
- Kuru Baki. **Hukuk Muhakemeleri Usulü**, Cilt II, Demir Yayıncılık, 2001.
- Oğuzman, Kemal ve Nami Barlas. **Medeni Hukuk**, 17. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2011.
- Oğuzman, Kemal ve Turgut Öz. **Borçlar Hukuku Genel Hükümler C.I**, 15. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2017.
- Ozanoğlu, Hasan Seçkin. “İstisna ve Özellikle İnşaat Sözleşmelerinde Müteahhidin (Yüklenicinin) Eseri Teslim Zamanında Gecikmesine Bağlı İfaya Eklenen Cezai Şart (Gecikme Cezası) Kayıtları”, **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, (http://webftp.gazi.edu.tr/hukuk/dergi/3_4.pdf), (10.02.2019).
- Öz, Turgut. **İnşaat Sözleşmesi ve İlgili Mevzuat**, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2016, (inşaat).

- Öz, Turgut. **İş Sahibinin Eser Sözleşmesinden Dönmesi**, Kazancı Matbaacılık, İstanbul, 1989, (dönme).
- Özekes, Muhammet. **Temel Hukuk Bilgisi**, On İki Levha Yayıncılık, 9. Bası, İstanbul, 2018
- Pekcanıtez, Hakan. **Pekcanıtez Usul Medeni Usul Hukuku C. II**, 15. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2017.
- Seliçi, Özer. **İnşaat Sözleşmelerinde Müteahhidin Sorumluluğu**, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1978, (inşaat).
- Seliçi, Özer. **Borçlar Kanununa Göre Sözleşmeden Doğan Sürekli Borç İlişkilerinin Sona Ermesi**, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1976, (sürekli borç ilişkileri).
- Selimoğlu, Yaşar Engin. “Eser Sözleşmesi ve Kavramlar”, **Av. Dr. Faruk Erdem Armağanı**, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara, 1999, ss. 685-693.
- Serozan, Rona. **Borçlar Hukuku Özel Bölüm**, On İki Levha Yayıncılık, 4. Bası, İstanbul, 2019, (özel bölüm).
- Serozan, Rona. **Sözleşmeden Dönme**, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1975, (dönme).
- Sungurbey, İsmet. **Medeni Hukuk Sorunları**, Dördüncü Cilt, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 1980.
- Şahin, Turan. **Eser Sözleşmesinde Yüklenicinin Eseri Teslim Borcunu İfade Temerrüdü**, Seçkin Yayınları, Ankara, 2012.
- Şenocak, Zarife. **Eser Sözleşmesinde Ayıbın Giderilmesini İsteme Hakkı**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2002.
- Tandoğan, Haluk. **Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri C. II**, Vedat Kitapçılık, 5. Tıpkı Basım, İstanbul, 2010.
- Tekinalp, Gülören. **Milletlerarası Özel Hukuk Bağlama Kuralları**, Beta Yayınları, İstanbul, 2004.
- Tekinay, Sulhi. **Borçların İfası, İhlali, Sona Ermesi**, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1967.
- Topuz, Murat ve Diogoye Wathie, “Uluslararası İnşaat Sözleşmelerinde Yüklenicinin İşe Zamanında Başlamaması veya İş Tamamlamaması Nedeniyle İş Sahibinin Hakları, (FIDIC Kırmızı Kitap-1999 Çerçevesinde)”, **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Prof. Dr. Bülent Tahiroğlu’na Armağan**, C. 23, S. 3, ss. 581-612.

- Töre, Nazlı. **FIDIC Kurallarının Karşılaştırmalı Hukuktaki Yeri**, Dayınlarlı Hukuk Yayınları, Ankara, 2011.
- Tunçomağ, Kenan. **Özel Borç İlişkileri II**, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1974.
- Uçar, Ayhan. “İstisna Sözleşmesinde Teslim Kavramı Teslimin Usulü ve Hukuki Sonuçları”, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. V, S.1-4, 2001, ss. 513-557.
- Uçar, Ayhan. **İstisna Sözleşmesinde Müteahhidin Ayıba Karşı Tekeffül Borcu**, Ankara, 2003, (ayıp).
- Uğur, Latif Onur ve Erdal Mürsel, “FIDIC İnşaat İşleri Genel Şartnamesinde Sorumluluk ve Risklerin İşveren, Mühendis ve Yükleniciye Dağılımının İnşaat Süresine Etkisi”, **Selçuk Teknik Dergisi**, C.7, S. 1-2008, 2008, ss. 18-33.
- Umar Bilge. **Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2014.
- Wathie, Diogoye. **FIDIC (Kırmızı Kitap-1999) Çerçevesinde Uluslararası İnşaat Sözleşmelerinde Yüklenicinin İş Zamanında Tamamlaması ve İş Sahibinin Kabulüne Hazır Hale Getirme Yükümlülüğü**, Aristo Yayınları, İstanbul, 2018.
- Yalçınduran, Türker. **Alt İstisna (Taşeronluk) Sözleşmeleri**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2000.
- Yavuz, Cevdet. **Borçlar Hukuku Dersleri (Özel Hükümler)**, 10. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul, 2012.
- Yıldırım, Ayça Akkayan. “Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmelerinde Müteahhidin Temerrüde Düşmesi Üzerine Arsa Sahibinin Sözleşmeyi Sona Erdirmesi ve Sona Ermenin Etkileri”, **Prof. Dr. Ergun Özsunay’a Armağan**, İstanbul, 2004, ss. 49-86.
- Yılmaz, Ejder. **Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi**, 2. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2013.
- Zevkliler, Aydın ve Emre Gökyayla. **Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri**, 14. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2014.
- Zevkliler, Aydın ve Ayşe Havutçu. **Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri**, Seçkin Yayınları, Ankara, 2004.
- Ziya, Akıncı. **Milletlerarası Özel Hukukta İnşaat Sözleşmeleri**, 9 Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Yayınları, İzmir, 1996.

Meral ÜNAL

İRTİKAP SUÇU BAĞLAMINDA

**YARGITAY VE İSTİNAF (BAM)
KARARLARI IŞIĞINDA**

**HEKİMİN
SORUMLULUĞU**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**İrtikap Suçu Bağlamında Yargıtay ve İstinaf (BAM) Kararları Işığında
Hekimin Sorumluluğu**
Meral Ünal

Hukuk Yayınları Dizisi – 2946

Birinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 16 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- Akçin, İ. (2019). Kamu İdaresinin Güvenilirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar. Adalet Yayınevi.
- Akyılmaz, B., Sezginer, M., & Kaya, C. (2015). Türk İdare Hukuku. Seçkin Yayınevi.
- ARSLANTÜRK, M. (2018). İcrasından İnfazına Bütün Yönleriyle Yağma Suçu. Adalet Yayınevi.
- Artuk, M. E., Gökçen, A., Alşahin, M. E. & Çakır, K. (2018). Ceza Hukuku Özel Hükümler. Adalet Yayınevi.
- Bıçak, V. (2018). Ceza Muhakemesi Hukuku. Seçkin Yayınevi.
- Birtek, F. (2014). Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler. Adalet Yayınevi.
- Centel, N., Zafer, H., & Çakmut, Ö. (2017). Türk Ceza Hukukuna Giriş. Beta Yayınları.
- Demirbaş, T. (2019). Ceza Hukuku Genel Hükümler. Seçkin Yayınevi.
- Dönmezer, S., & Erman, S., vd. (Eds.). (2016). Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku. DER Yayınları.
- Eflatun. (2012). Devlet. Anonim Yayıncılık.
- Ekinci, M. V., Uslu, M., & Ciğerci, Z. (2014). Kamu İdaresinin Güvenilirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar. Adalet Yayınevi.
- Giritli, İ., Bilgen, P., Akgüner, T., & Berk, K. (2013). İdare Hukuku. Der Yayınları.
- Hafizoğulları, Z., & Özen, M. (2011). Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Kişilere Karşı Suçlar. US-A Yayıncılık.
- Hakeri, H. (2015). Tıp Hukuku. Seçkin Yayınları.
- İçel, K. (2016). Ceza Hukuku Genel Hükümler. Beta Yayınevi.
- Koca, M. R. (2014). Zimmet, İrtikap, Rüşvet, Nüfuz Ticareti ve Görevi Kötüye Kullanma Suçları. Adalet Yayınevi.

- Koca, M., & Üzülmöz, İ. (2016). Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler. Adalet Yayınevi.
- Koca, M., & Üzülmöz, İ. (2016). Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler. Seçkin Yayınevi.
- Özbek, V. Ö., Doğan, K., & Bacaksız, P. (2019). Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler. Seçkin Yayınevi.
- Özbek, V. Ö., Doğan, K., & Bacaksız, P. (2019). Ceza Muhakemesi Hukuku. Seçkin Yayınevi
- Özen, M. (2010). İrtikap ve Rüşvet Suçları. Seçkin Yayınevi.
- Özen, M. (2017). Ceza Hukuku Özel Hükümler Dersleri. Adalet Yayınevi.
- Özgenç, İ. (2019). Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler. Seçkin Yayınevi.
- Öztürk, B. (2018). Ana Hatlarıyla Ceza Muhakemesi Hukuku. Seçkin Yayınları.
- Öztekin, H. A. (2020). İbni Sina. Destek Yayınları.
- Soyaslan, D. (2018). Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler. Yetkin Yayınları.
- Soyaslan, D. (2018). Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler. Yetkin Yayınları.
- Tezcan, D., Erdem, M. R., & Önok, R. M. (2019). Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku. Seçkin Yayınevi.
- Tuğrul, A. C. (2012). Öğreti ve Uygulamada Zimmet, Banka Zimmeti ve Rüşvet ve İrtikap Suçları. Ütopyağrafik Yayınevi.
- Turabi, S. (2019). Kamu İdaresinin Güvenilirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar. Adalet Yayınevi.
- Turabi, S. (2017). İrtikap Suçu. Adalet Yayınevi.
- Ünver, Y., & Hakeri, H. (2015). Ceza Muhakemesi Hukuku. Adalet Yayınları.
- Yalçın, T., & Köprülü, T. (2019). Ceza Hukuku Genel Hükümler Uygulamalı Çalışmaları. Savaş Yayınevi.
- Yaşar, O., Gökcan, H. T., & Artuç, M. (2010). Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu. Adalet Yayınevi.
- Yenisey, F., & Nuhoglu, A. (2018). Ceza Muhakemesi Hukuku. Seçkin Yayınevi.
- Yurtcan, E. (2015). Yargıtay Kararları Işığında Rüşvet, Zimmet, İrtikap, Görevi Kötüye Kullanma. Adalet Yayınevi.
- Zafer, H. (2015). Ceza Hukuku Genel Hükümler TCK m. 1-75 Ders Kitabı.

Zafer, H. (2015). Ceza Hukuku Genel Hükümler. Beta Yayınları.

TEZLER

Arı, A. (2010). İrtikap Suçu [Yüksek Lisans tezi, Akdeniz Üniversitesi]

Avsallı, H. (2006). Zimmet Suçu [Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi]

Coşkun, N. (2009). Fikri İhtima [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi]

Çavuşoğlu, D. (2019). Hekimin Cezai Sorumluluğu ve Ceza Hukuku Açısından Özellik Arzeden Tıbbi Müdahaleler [Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi]

Çelik, E. (2010). Rüşvet ve İrtikap Suçları [Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi]

Ergün, G. O. (2007). Türk Ceza Kanununda Zimmet Suçu [Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi]

Hamurcu, B. (2008). Rüşvet ve İrtikap Suçu [Yüksek Lisans tezi, Gazi Üniversitesi]

Hamurcu, B. (2018). 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Rüşvet Suçu [Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi]

İnanç, Z. A. (2010). Türk Ceza Kanununda İrtikap Suçu [Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Üniversitesi]

Merki, D. (2009). Bileşik suç [Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi]

Kahraman, R. (2018). 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Rüşvet Suçu [Doktora tezi, Marmara Üniversitesi]

Özen, M. (2008). Suçların İhtimai, Zincirleme Suç, Fikri İhtima, Bileşik Suç [Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi]

Pektaş, A. (2006). Türk Ceza Hukuku'nda İrtikap Suçu [Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi]

SÖZLÜKLER

Milli Eğitim Bakanlığı, (2000). Örnekleriyle Türkçe Sözlük, (2. Bs., C. 1-4). Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Devellioğlu, F. (1993). Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, (11. Bs., C. 1). Aydın Kitapevi Yayınları.

KANUNLAR

- 18.10.1982 Tarihli ve 2709 Sayılı TC Anayasası, **Resmi Gazete**, 9 Kasım 1982, Sayı; 17863 (Mükerrer).
- 26/09/2004 tarih ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu, **Resmi Gazete**, 12 Ekim 2004, Sayı; 25611.
- 01.03.1926 Tarihli ve 765 Sayılı Türk Ceza Kanunu, **Resmi Gazete**, 13 Mart 1926, Sayı; 320.
- 14.07.1965 Tarihli ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, **Resmi Gazete**, 23 TEMMUZ 1965, Sayı; 12056.
- 02.12.1999 tarih ve 4483 Sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerin Yargılanması Hakkında Kanun, **Resmi Gazete**, 4 Aralık 1999, Sayı; 25611.
- 19.04.1990 tarih ve 3628 Sayılı Mal bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu, **Resmi Gazete**, 4 Mayıs 1990, Sayı; 20508.
- 19.10.2005 tarih ve 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu, **Resmi Gazete**, 1 Kasım 2015, Sayı; 25983 (Mük.).
- 04.04.1929 Tarihli ve 1412 Sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, **Resmi Gazete**, 20 Nisan 1929, Sayı; 1172.
- Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun, **Resmi Gazete**, 7 Ekim 2004, Sayı; 25606.
- 06.01.2005 Tarihli ve 5283 Sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarına ait Sağlık Birimlerinin Sağlık Bakanlığına Devrine Dair Kanun, **Resmi Gazete**, 19 Ocak 2005, Sayı; 25705 (Mük.).
- 03/07/2005 tarih ve 5395 sayılı Kanun, **Resmi Gazete**, 15 Temmuz 2005, Sayı; 25876.
- 05.07.1939 Tarihli ve 3670 Sayılı Milli Piyango Teşkilatına Dair Kanun, **Resmi Gazete**, 11 Temmuz 1939, Sayı; 4255.
- 23.06.1983 Tarihli ve 2860 Sayılı Yardım Toplama Kanunu, **Resmi Gazete**, 25 Haziran 1983, Sayı; 18088.
- 24.04.1969 Tarihli ve 1163 Sayılı Kooperatifler Kanunu, **Resmi Gazete**, 10 Mayıs 1969, Sayı; 13195.

- Sağlık Personeli Yönetmeliği, **Resmi Gazete**, 1 Ağustos 1998, Sayı; 23420.
- 11.04.1928 Tarihli ve 1219 Sayılı Tababet ve Şuabat-ı Tarzı San'atlarının İcrasına Dair Kanun, **Resmi Gazete**, 14 Nisan 1928, Sayı; 863.
- 25.01.1953 Tarihli ve 6023 Sayılı Türk Tabipler Birliği Kanunu, **Resmi Gazete**, 31 Ocak 1953, Sayı; 8323.
- 18.12.1953 Tarihli ve 6197 Sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun, **Resmi Gazete**, 24 Aralık 1953, Sayı; 8591.
- 25.02.1954 Tarihli ve 6283 Sayılı Hemşirelik Kanunu, **Resmi Gazete**, 2 Mart 1954, Sayı; 8647.
- 24.04.1930 Tarihli ve 1593 Sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, **Resmi Gazete**, 6 Mayıs 1930, Sayı; 1489.
- 24.05.1933 Tarihli ve 2219 Sayılı Hususi Hastaneler Kanunu, **Resmi Gazete**, 5 Haziran 1933, Sayı; 2419.
- 07.05.1987 Tarihli ve 3359 Sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu, **Resmi Gazete**, 15 Mayıs 1987, Sayı; 19461.
- 31.05.2006 Tarihli ve 5510 Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, **Resmi Gazete**, 16 Haziran 2006, Sayı; 26200.
- 13.01.1960 Tarihli ve 6023 Sayılı Kanuna Dayanan Türk Deontoloji Nizamnamesi, **Resmi Gazete**, 19 Şubat 1960, Sayı; 164.
- 06.01.1982 Tarihli ve 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulleri Hakkında Kanun, **Resmi Gazete**, 20 Ocak 1982, Sayı; 17580.
- 11.01.2011 Tarihli ve 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu, **Resmi Gazete**, 4 Şubat 2011, Sayı; 27836.
- 5013 Sayılı İnsan Hakları ve Biyotıp Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun, **Resmi Gazete**, 3 Aralık 2003.
- 05.01.1961 Tarihli ve 224 Sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanun, **Resmi Gazete**, 12 Ocak 1961, Sayı; 10705.
- 07.05.1987 Tarihli ve 3359 Sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanun, **Resmi Gazete**, 15 Mayıs 1987, Sayı; 19461.
- 24.05.1933 Tarihli ve 2219 Sayılı Hususi Hastaneler Kanunu, **Resmi Gazete**, 5 Haziran 1933, Sayı; 2419.

- Vakıf Yüksek Öğretim Kurumları Yönetmeliği, **Resmi Gazete**, 31 Aralık 2005, Sayı; 26040.
- 22.11.2001 Tarihli ve 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu, **Resmi Gazete**, 8 Aralık 2001, Sayı; 24607.
- 04.11.1981 Tarihli ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu, **Resmi Gazete**, 6 Kasım 1981, Sayı; 17506.
- 1219 Sayılı Kanuna Dayanan 29.06.2009 Tarihli, Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği, **Resmi Gazete**, 18 Temmuz 2009, Sayı; 27292.
- Ayakta Teşhis Ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik, **Resmi Gazete**, 15 Şubat 2008, Sayı; 26788.
- 19.04.1937 Tarihli ve 3153 sayılı Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun, **Resmi Gazete**, 28 Nisan 1937, Sayı; 3591.
- Tıbbi Laboratuvarlar Yönetmeliği, **Resmi Gazete**, 9 Ekim 2013, Sayı; 28790.

İNTERNET KAYNAKLARI

- Anıtkabir Dergisi, <https://www.anitkabir.com.tr/Files/Dergi/Anitkabir-Dergi-78.pdf>, Temmuz, 2020.
- TBMM Yasama Dönemi: 24. Yasama Yılı: 2, Sıra Sayısı 278, s. 24.
- TBMM Yasama Dönemi: 24. Yasama Yılı: 2, Sıra Sayısı 278, s. 24.
- Ersan Şen, “İcbar Suretiyle İrtikap Suçu”, **Hukuki Haber**, <https://www.hukukihaber.net/icbar-suretiyle-irtikap-sucu-makale,5867.html>, 6/05/2018,
- TBMM Yasama Dönemi: 24. Yasama Yılı: 2, Sıra Sayısı 278, s. 24.
- Neslihan Göktürk/İzzet Gönenç/İlhan Üzülmüş, **Ceza Hukukuna Giriş**, (İzzet Gönenç/İlhan Üzülmüş Edt.), 1. Baskı, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir 2012, s. 69 <http://www.mku.edu.tr/files/1005-e68de94f-69d8-4169-abb7-d26195955d26.pdf>, TBMM Yasama Dönemi: 24. Yasama Yılı: 2, Sıra Sayısı 278, s. 24.
- Ersan Şen, “Kamu Davasına Katılma”, **Hukuki Haber**, <https://www.hukukihaber.net/kamu-davasina-katilma-makale,3492.html>, 6/06/2014,
- Ersan Şen, “Dolandırıcılık Suçunda Hile ve Kast”, **Hukuki Haber**, <https://www.hukukihaber.net/dolandiricilik-sucunda-hile-ve-kast-makale,5033.html>, 06/06/2016,

Ersan Şen, “Yağma Suçunun Maddi ve Manevi Unsurları”, **Hukuki Haber**, <https://www.hukukihaber.net/yagma-sucunun-maddi-ve-manevi-unsurlari-makale,5598.html>, 17/12/2017, https://tr.wikipedia.org/wiki/Hipokrat_Yemini,

Gökhan Taneri, **Hasta ve Hekim Hakları İle Uygulamada Örnek Hükümlerle Hekim Ceza Sorumluluğu**, 1. Baskı, Gökhan Taneri Yayınları, s. 23, <https://books.google.com.tr/books?id=AX2JDwAAQBAJ&printsec=frontcover&dq=g%C3%B6khan+TANER%C4%B0&hl=tr&sa=X&ved=2ahUKEwjBudelmaPuAhXSs4sKHe3fD4gQ6AEwBXoECAIQAg#v=onepage&q=g%C3%B6khan%20TANER%C4%B0&f=false>,

Gökhan Taneri, **Hasta ve Hekim Hakları İle Uygulamada Örnek Hükümlerle Hekim Ceza Sorumluluğu**, 1. Baskı, Gökhan Taneri Yayınları, s. 55, <https://books.google.com.tr/books?id=AX2JDwAAQBAJ&printsec=frontcover&dq=g%C3%B6khan+TANER%C4%B0&hl=tr&sa=X&ved=2ahUKEwjBudelmaPuAhXSs4sKHe3fD4gQ6AEwBXoECAIQAg#v=onepage&q=g%C3%B6khan%20TANER%C4%B0&f=false>,

MAKALELER

Acar, H. (2018). Kamu Güvenliğinin Sağlanmasında Weberyen Bürokrasi ve Hiyerarşi Kavramı. Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, 14(3), 667-684. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1123845>

Albayrak, M. (2008). Şikayete Tabi Suçların Özellikleri ve Bu Suçlara Bağlanan Hukuki

Sonuçlar. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, (77), 281306. <http://tbbdergisi.baro-birlik.org.tr/m2008-77-441>

Aslan, V. (2013). Zimmet Suçu. Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 71(1), 43-66. <http://www.dergipark.org.tr/tr/download/article-file/97750>

Aygül, A. (2013). 3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu Kapsamındaki Suçlar ve Soruşturma Yöntemleri. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İş Teftiş Kurulu Başkanlığı Yayınları, 1-44. <https://silo.tips/download/tc-alima-ve-sosyal-gvenlk-bakanlii-tefti-kurulu-bakanl-5>

Ayturan, B. (2018). Yükseköğretim Personelinin Göreve İlişkin Suçlarının Soruşturulması. Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, (35), 429-467. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/980785>

- Baytemir, E. (2010). 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Rüşvet Suçu. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, (88), 333-388. <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2010-88-601>
- Çınar, A. R. (2019). Ceza Yargılamasında Kamu Davasına Katılma. Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 21(Özel), 2801-2806. <https://hukuk.deu.edu.tr/wp-content/uploads/2019/09/ALI-RIZA-CINAR.pdf>
- Denizhan, H. (2006). Yeni Türk Ceza Kanununda Erteleme Kurumu Üzerine Bir İnceleme. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, (65), 214-246. <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2006-65-248>
- Dinç, Y. M. & Ruhi, M. E. (2018). Türk Ceza Kanununda Yağma Suçu. Erzincan Üniversitesi SBE Dergisi, 11(2), 86-100. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/614261>
- Doğan, M. (2014). Özel hastanelerin tazminat sorumluluğu. Uluslararası Sağlık Hukuku Sempozyumu'nda sunulmuştur. **Lefkoşa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti**. 21-62. <http://tbbyayinlari.barobirlik.org.tr/TBBBooks/536.pdf>
- Duysak, M. (2009). Hekimin Tıbbi Uygulama Hatalarından Doğan Cezai Sorumluluğu. Ankara Barosu Hukuk Gündemi Dergisi, (3), 25-38. <http://www.ankarabarusu.org.tr/siteler/ankarabarusu/hgdmakale/2009-3/5.pdf>
- Eriş, A. U. (2018). Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma ve Uzlaştırma Eğitimi. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, (137), 241-271. <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2018-137-1787>
- Göktürk, N. (2014). Türk Hukukunda Suçların İçtimai. Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, 2(1-2), 31-59. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/14656>
- Güvenç, N. (2014). İrtikap Suçu. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Yayınları, <http://tapu-kadastro.net/index.php/makaleler/diger-tapu-kaastro/164-irtikab-sucu>
- Güneş, M. (2019). Kamu Özgürlüklerinin Sınırlandırılmasında Kamu Güvenliğinin Gerekçesinin Hukukiliği. Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 27(3), 435-457. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/897697>

- Güngör, D. (2009). 5411 Sayılı Bankacılık Kanunun'da Zimmet Suçu. Ankara Barosu Dergisi, (4), 23-29. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/397651>
- Gürühan, C. (2014). Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasına İlişkin Güncel Sorunların Yargıtay Kararları Işığında Değerlendirilmesi. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, (111), 133-162. <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2014-111-1364>
- Güvenç, N. (2011). Memur Suçları ve Soruşturma Usulleri. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Yayınları, 1-203. <https://www.tkgm.gov.tr/teftis-kb/arastirma-raporlari>
- Maviş, V. (2015). Dolandırıcılık Suçunun Hile Unsuruna İlişkin Sorunlar. İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 1(Özel), 597-626. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/208369>
- Nur Centel, N. (2019). Zimmet Suçu. Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 21(Özel), 2779-2800. <https://hukuk.deu.edu.tr/wp-content/uploads/2019/09/NUR-CENTEL>
- İpekçioğlu, P. A. (2012). Türk Ceza Kanununda Bileşik Suç. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 61(1), 43-68. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/624273>
- İtişgen, R. (2013). Türk Ceza Hukukunda Zimmet Suçu. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 71(1), 639-672. <http://www.dergipark.org.tr/tr/download/article-file/97780>
- Kahraman, R. (2019). Rüşvet Suçunda Görevin Kapsamı. Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 27(3), 551-572. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/897704>
- KAHRAMAN, R. (2019). İrtikap ve Rüşvet Suçları Bakımından İcbar Kariyesinin Ceza Sorumluluğuna Etkisi. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, (141), 209-226. <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2019-141-1832>
- Kartal, P. M. (2013). Görevi Kötüye Kullanma Suçu. Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 19(2), 1373-1395. <http://www.dergipark.org.tr/tr/download/article-file/823782>
- Kazancı, B. E. & Zeyrek İ. (2019). TCK'da Dolandırıcılık Suçu. Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 21(Özel), 517-583. <https://hukuk.deu.edu.tr/wp-content/uploads/2019/09/BEHIYE-EKER-KAZANCI-ILKER-ZEYREK.pdf>

- Koca, M. R. (2016). İrtikap Suçu. Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, 0(6), 247-279. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/155614>
- Kunter, N. (1981). Hukuk, Muhakeme Hukuku ve Ceza Muhakemesi Hukuku, (Kürsüde Son Ders). İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 45(1-4), 797-807. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/96116>
- Okur, A. R. (2010). Hekimin Serbest Çalışma Hakkı ve Sınırları. Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 1(1), 301-319. <http://dosya.gsu.edu.tr/Docs/HukukFakultesi/TR/FakulteDergisi/fakultedergisi-2010-1-Cilt-1- hukuk-fakultesi.pdf>
- Özen, M. (2007) 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun İştirak Kavramına Bakışı. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, (71), 239-253. <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2007-71-342>
- Özgenç, İ. (2014). İcrai Suça İhmali Davranışla İştirak: Anayasa Mahkemesi'nin Bir Kararı Üzerine Değerlendirmeler. Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, 2(1-2), 1-10. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/14654>
- Özen, M. (2007). Ceza Hukukunda Fikri İçtima. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, (73), 132-145. <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2007-73-372>
- Pehlivan, A. (2019). İstinaf Kanun Yolu ve Uygulamasının Değerlendirilmesi. Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 21(Özel), 965-995. <https://hukuk.deu.edu.tr/wp-content/uploads/2019/09/ALI-PEHLIVAN.pdf>
- Sevik, H. Y. (2018). Görevi Kötüye Kullanma Suçu. Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 23(39), 257-316. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/595321>
- Şahin, B. & Kara, H. B. (2016). Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Duyulan Güveni Etkileyen Faktörler Üzerine Nicel Bir İnceleme. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 15(2), 347-358. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/223103>
- Şahin, İ. (2015). 4483 Sayılı Kanunda Öngörülen Ön İnceleme Görevlisinin Yetkileri ve Bu Çerçeve İzin Sisteminin Gerekliği Hakkında Değerlendirme. Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 19(3), 249-319. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/789068>

- Şahin, M. E. (2015). İştirak Halinde İşlenen Suçlarda Suça Etki Eden Nedenlerin Şeriklere Sirayeti. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 64(3), 637-686. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/622449>
- Şahin, M. İ. V. (2019). Şikayet Kurumu, Takibi Şikayete Tabi Suçlar. Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5(1), 54-65. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/749877>
- Tezcan, D. (2001). Rüşvetin Cezalandırılması: Cezalar ve Önleyici Tedbirler. Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 27, 643-686. <https://hukuk.deu.edu.tr/wp-content/uploads/2020/01/D.Tezcan2-17.pdf>
- Tüysüz, F. (2015). İrtikap Suçu. Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 1(2), 261-283. <http://hukuk2.baskent.edu.tr/dergi/arsiv/sayi-2/7.ft.pdf>
- Üzülmez, İ. (2006). Yeni Ceza Kanununda İrtikap Suçu. Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 14(2), 273-298. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/262676>
- Üzülmez, İ. (2012). Görevi Kötüye Kullanma Suçu. Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 16(1), 191-216. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/789404>
- Ünlü, U. (2012). Son Değişiklik Kapsamında Rüşvet Suçu. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, (102), 323-340. <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2012-102-1222>
- Yördem, Y. (2019). Hekimin Hatalı Tıbbi Uygulamaya Bağlı Hukuki Sorumluluğu. Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, (39), 129-155. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/808284>
- Yılmaz, A. (2015). Türkiye'deki Dolandırıcılık Tipolojileri: Dolandırıcılık Olaylarının Kategorik Tasnifi ve Yapılış Şekilleri. Hacettepe Üniversitesi Sosyolojik Araştırmalar E Dergisi, 126. http://www.sdergi.hacettepe.edu.tr/makaleler/DOLANDIRICILIK_TIPOLOJILERI_12_2015.pdf
- Zafer, H. (2012). Ceza Hukuku Uygulamasında Kamu Görevlisi. Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 9(2), 213-226. https://yedi-tepe.edu.tr/sites/default/files/hukuk_dergi/IX-2.pdf
- Zafer H. (2019). Görevi Kötüye Kullanma Suçu. Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 25(2), 1557-1587. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/902898>

YARGI KARARLARI

Antalya BAM. 3. C. Dai'nin, 27.09.2018 Tarihli ve 2018/907 E., 2018/1406 K. Sayılı İlamı.

Erzurum BAM 7. C.D., 20/11/2019 Tarihli ve 2019/1258 E., 2019/954 K. Sayılı İlamı.

Gaziantep BAM. 10. CD, 31.03.2017 Tarihli, 2017/215 E., 2017/434 K. Sayılı İlamı.

Gaziantep BAM. 14. C. Dai'nin, 13.11.2020 Tarihli ve 2020/1288 E., 2020/1320 K. Sayılı İlamı.

İstanbul BAM. 13. C. Dai'nin 13/04/2017 Tarihli ve 2017/615 E., 2017/870 K. Sayılı İlamı.

İstanbul BAM. 13. CD. 21/02/2019 Tarihli, 2018/2747 E., 2019/508 K. Sayılı İlamı.

İzmir BAM. 10. CD. 20/12/2018 Tarihli ve 2018/1265 E., 2018/3726 K. Sayılı İlamı.

Kayseri BAM. 6. CD. T. 04/03/2020, E. 2020/1, K. 2020/222, Sayılı İlamı.

Yrg. 5. C. Dai'nin 20/03/2014 Tarihli ve 2012/16008 E. ve 2014/3224 K. Sayılı İlamı.

Yrg. 5. C. Dai'nin 30/09/2020 Tarihli ve 2010/9-258 E. ve 2011/46 K. Sayılı İlamı.

Yrg. 5. C. Dai'nin 21/05/2014 Tarihli ve 2014/3005 E. ve 2014/5590 K. Sayılı İlamı.

Yrg. 5. C. Dai'nin 04/06/2012 Tarihli ve 2008/16083 E. ve 2012/6175 K. Sayılı İlamı.

Yrg. 5. C. Dai'nin 13/05/2013 Tarihli ve 2012/7234 E., 2013/4924 K. Sayılı İlamı.

Yrg. 5. C. Dai'nin 07/09/2020 Tarihli ve 2016/7358 E., 2020/12093 K. Sayılı İlamı.

Yrg. 5. C. Dai'nin 21/01/2020 Tarihli ve 2015/9344 E., 2020/615 K. Sayılı İlamı.

Yrg. 5. C. Dai'nin 11/04/2019 Tarihli ve 2016/6749 E., 2019/4217 K. Sayılı İlamı.

- Yrg. 5. C. Dai'nin 20/10/2020 Tarihli ve 2016/8139 E., 2020/12849 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 22/02/2016 Tarihli ve 2013/14606 E. ve 2016/1936 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 21/01/2020 Tarihli ve 2015/9344 E. ve 2020/615 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 21/10/2020 Tarihli ve 2017/874 E. ve 2020/12866 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 26/11/2014 Tarih ve 2013/3613 E. ve 2014/11586 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 26/11/2014 Tarihli ve 2013/3613 E. ve 2014/11586 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 26/11/2014 Tarihli ve 2013/3613 E. ve 2014/11586 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 17/10/2018 Tarihli ve 2018/4589 E. ve 2018/7533 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 17/10/2018 Tarihli ve 2018/4589 E. ve 2018/7533 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 03/06/2013 Tarihli ve 2012/8932 E. ve 2013/6062 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 07/09/2020 Tarihli ve 2016/7358 E. ve 2020/12093 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 23.01.2014 Tarihli ve 2012/12997 E. ve 2014/692 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 05.03.2007 Tarihli ve 2006/12179 E. ve 2007/1710 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 16/01/2020 Tarihli ve 2017/7025 E. ve 2020/307 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 09/09/2020 Tarihli ve 2016/3759 E. ve 2020/12136 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 24/06/2020 Tarihli ve 2019/9406 E. ve 2020/11627 K. Sayılı İlamı.

- Yrg. 5. C. Dai'nin 20/06/2019 Tarihli ve 2014/6254 E. ve 2019/6352 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 19/12/2019 Tarihli ve 2014/10170 E. ve 2019/11927 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 26/12/2019 Tarihli ve 2017/6969 E. ve 2019/11995 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 12/10/2020 Tarihli ve 2018/9277 E. ve 2020/12641 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 01/10/2020 Tarihli ve 2020/385 E. ve 2020/12500 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 30/03/2010 Tarihli ve 2009/5-167 E., 2010/70 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 09/07/2020 Tarihli ve 2015/7934 E. ve 2020/11896 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 15. C. Dai'nin 22.12.2020 Tarihli ve 2018/5684 E. ve 2020/12785 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 10.03.2020 Tarihli ve 2014/3005 E. ve 2014/5590 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 21/05/2014 Tarihli ve 2016/2469 E. ve 2020/10003 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 16.11.2009 Tarihli ve 2009/9978 E. ve 2009/12463 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 09/07/2020 Tarihli ve 2016/1685 E. ve 2020/11912 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 08/01/2014 Tarihli ve 2013/3411 E. ve 2014/146 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 12. C. Dai'nin 14.02.2018 Tarihli ve 2016/5581 E. ve 2018/1517 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 12/03/2012 Tarihli ve 2008/3634 E. ve 2012/1861 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 02/04/2014 Tarihli ve 2013/10945 E. ve 2014/3646 K. Sayılı İlamı.

- Yrg. 9. C. Dai'nin, 11.06.2020 Tarihli ve 2020/3643 E., 2020/547 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 19/12/2013 Tarihli ve 2012/12666 E., 2013/12384 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 23. C. Dai'nin 29.09.2015 Tarihli ve 2015/11005 E., 2015/4359 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin, 23/05/2013 Tarihli ve 2012/8027 E., 2013/5644 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin, 27.11.2013 Tarihli ve 2012/10222 E., 2013/11431 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin, 21.03.2019 Tarihli ve 2015/8691 E., 2019/3346 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin, 12.04.2016 Tarihli, 2014/1988 E., 2016/3799 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin, 06.11.2019 Tarihli ve 2015/7873 E., 2019/10435 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 27.05.2014 Tarihli ve 2014/3255 E., 2014/5816 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 12. C. Dai'nin, 04.09.2018 Tarihli ve 2016/10811 E., 2016/13327 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 10.11.2014 Tarihli ve 2013/9419 E., 2014/10624 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 30.06.2014 Tarihli ve 2013/3294 E., 2014/7222 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 9. H. Dai'nin, 21.01.2020 Tarihli ve 2017/26025 E., 2020/752 K. Sayılı İlamı.

Mahmut BİLGİN
Yargıtay Hukuk Genel Kurulu
Onursal Başkanı

HUKUK MUHAKEMELERİ KANUNUNDA

İSLÂH

VE

BELİRSİZ ALACAK DAVASI

(YARGILAMA USULÜ VE 7251 SAYILI KANUN DEĞİŞİKLİĞİ İLE BİRLİKTE)

Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş

5. Baskı

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Hukuk Muhakemeleri Kanununda Islah ve Belirsiz Alacak Davası
Mahmut Bilgen

Hukuk Yayınları Dizisi – 1817

Beşinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 85 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

- Alangoya, Yavuz-Yıldırım, M. Kamil-Yıldırım, Nevhis Deren: Medeni Usul Hukuk Esasları, Alkım, 6. Bası (Alangoya/Yıldırım/Deren-Yıldırım) Aynı Kitabın 8. Tıpkı Basımı (Beta 2011) için (Alangoya / Yıldırım / Deren-Yıldırım-8)
- Alangoya, Yavuz: Medeni Usul Hukukunda Vakıaların ve Delillerin Toplanması İlişkin İlkeler, İstanbul/1979 (Alangoya /Vakıalar)
  - Ansay, Ş, Şakir:
    - Hukuk Muhakeme Usulleri (II), Ulus Basımevi, 1936 (Ansay/Usul)
    - Medeni Muhakeme Usulleri, AÜHF, Ankara/1941 (Ansay Medeni)
    - Islah, AÜHFD. 1950/1-2 (Ansay/Islah)
- Belgesay, Mustafa Reşit: Zamanaşımının Hukuki Mahiyeti, Doğan Bodur. Kanunlarımızda Müddetler, Üniversite Kitapevi, İstanbul, 1946 kitabından (Belgesay)
- Bilge, Necip: Medeni Yargılama Hukuk Dersleri, 1967 (Bilge)
- Bilge, Necip-Önen, Ergun: Medeni Yargılama Hukuku Dersleri, Sevinç Matbaası, Ankara, 1978 (Bilge/Önen)
- Berki, Şakir: Hukukta Müddet Çeşitleri, AÜHFD. 1968, Sa. 1-2 (Berki/Müddet veya Berki/Süre)
- Deynekli, Adnan :Medeni Usul Hukukunda Islah, BilgeYayınevi, Ankara /2013(Deynekli)
- Karafakih, İ. Hakkı: Cevap Layihası Vermemiş Olan Davalı Müruru Zaman Def'ini Dermeyan Hakkını Iskat Etmiş midir? İBD. 1962. S.1-2-3 (Karafakih/Cevap)
- Kuru, Baki
  - Hukuk Muhakemeleri Usulü /2001 (Kuru, Kuru-2001)
  - Hukuk Muhakemeleri Usulü /1984 (Kuru/1984)
  - Hukuk Usulünde Aleyhe Bozma Yasağı, AÜHFD. 1973/1-4, (Kuru/Aleyhe)
  - Usuli Müktesep Hak (Usule İlişkin Kazanılmış Hak), Recai Seçkin'e Armağan (Kuru/Usuli)

- İcra ve İflas Hukukunda Menfi Tesbit Davası ve İstirdat Davası, Yetkin/2003, (Kuru/Menfi)
- Hukuk Usulünde Dava Sebebi, Makaleler, Arıkan/2006 (Kuru/ Dava Sebebi)
- Kuru, Baki/Arslan/Ramazan /Ejder, Yılmaz: Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, 23. Baskı Yetkin Yayınları, Ankara/2012 (Kuru /Arslan / Yılmaz-23;24. Baskı (2013) için Kuru /Arslan / Yılmaz-24)
- Önen, Ergun: Medeni Yargılama Hukuku, Sevinç Matbaası, Ankara, 1979 (Önen)
- Pekcanıtez, Hakan: Akyazılı Erden: Islaha İlişkin Bazı Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi, Uğur Alacakaptan'a Armağan, Bilgi Üniversitesi, 2008, C.II. sh.533-561, (Pekcanıtez/Akyazılı)
- Pekcanıtez, Hakan - Atalay, Oğuz, Özekes Muhammet: Medeni Usul Hukuku, Ankara-Yetkin /2006, (Pekcanıtez/Atalay/Özekes), keza kitabın 7. baskısı (2008) ve 13. Baskıları için (2012), 14. Baskı için (2013) (Pekcanıtez / Atalay / Özekes-7; Pekcanıtez/Atalay/Özekes 13 veya 14)
- Pekcanıtez, Hakan :Belirsiz Alacak Davası, Yetkin Y, Ankara/2011 (Pekcanıtez /Belirsiz)
- Pekcanıtez,H- Atalay,-- Özekes, M Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin (2020) Değerlendirilmesi- 30/03/202(Pekcanıtez/Atalay/Özekes –Kanun Teklifi)*
- Postacıoğlu, E.İlhan: Medeni Usul Hukuk Dersleri İstanbul /1968, 4. Bası İÜHFY. (Postacıoğlu) Keza 5. Bası/1970 için Postacıoğlu /1970 veya Postacıoğlu -5; Altıncı Bası /1975 için de Postacıoğlu-6 veya Postacıoğlu -1975)
- Tanrıver, Süha: Medeni Usûl Hukukunda Derdestlik İtirazı, Adalet Yayınevi, Ankara 2007, s.113-117.
- Tercan, Erdal: Eski Hale Getirme, Yetkin Yayınları, Ankara, 2006 (Tercan)
- Tutumlu, M. Akif:
  - Kuram ve Uygulama Işığında Medeni Usul Hukukunda Islah, 2. Baskı Seçkin /2012 (Tutumlu- 3. Baskısı için, Tutumlu -3)
  - Tüketici Yargılaması Hukuku, Seçkin Yayınevi, Ankara/2015
- Umar, Bilge :Hukuk Muhakemeleir Kanunu Şerhi Yetkin Yayınevi Ankara/2011,(Umar/HMK)

- Uyar, Talih: İİK.Şerhi, 2. Bası (Uyar/ İİK.Şerhi)
- Uygur, Turgut: Açıklamalı -içtihatlı Borçlar Kanunu (Uygur)
- Üstündağ, Saim:
  - İddia ve Müdafaa'nın Değiştirilmesi Yasağı, İÜHFY. No.266, Cezaevi Matbaası, İstanbul 1967 (Üstündağ/İddia-Üstündağ/Yasak)
  - Süresinde Cevap Layihası Vermemenin Müeyyidesi Vardır, İBD. 1962 / S.4.-5-6) (Üstündağ/Cevap)
  - Medeni Yargılama Hukuku, C.I, II 5. Bası İstanbul, 1992 (Üstündağ); 6. Basım -1997 (Üstündağ/1997)
- Yılmaz, Ejder:
  - Islah Yoluyla Dava Konusunun Artırılması, 11.05.2001 Bildiri Batider, (Yılmaz/Batider)
  - Medeni Yargılama Hukukunda Islah, İstanbul, 1982, (Yılmaz; Aynı kitabın 2., 3,4. Basıları için Yılmaz, Yılmaz-2 Yılmaz 3, Yılmaz 4 veya Yılmaz/İslah-2 veya Yılmaz/İslah3Yılmaz /ıslah,4)
  - Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi 2. Baskı Yetkin Yayınevi, Ankara 2013(Yılmaz /HMK-2)

Not: Burada yazılı olmayan kaynakların bir kısmına da kitabın ilgili yerlerinde yollama yapılmıştır.

İSLAM HUKUKUNDA KİŞİLERE KARŞI SUÇLAR (Mİ'YÂR-I ADALET ŞERHİ)

Manastırlı İsmail Hakkı

Hazırlayanlar:

Prof. Dr. Mustafa AVCI

Ar. Gör. M. Mansur KARADAĞ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İslam Hukukunda Kişilere Karşı Suçlar (Mi'yâr-ı Adalet Şerhi)
Mustafa Avcı - Mansur Karadağ

Hukuk Yayınları Dizisi – 2945

Birinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 17 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

BİRİNCİ BÖLÜM

Mİ'YÂR-I ADÂLET'İN CEZA HUKUKU DEĞERİ *

Prof. Dr. Mustafa AVCİ

I. GİRİŞ

A. Müellifi

XIX. asrın büyük fıkıh âlimlerinden olan Ömer Hilmi Efendi, 22 Receb 1258'de (29 Ağustos 1842) Karinâbâd'da doğdu. Dersiâm Karinâbâdî Hoca Abdurrahman Efendi'nin oğludur.¹

Müderrisliği yanında Fetvahanede çeşitli görevlerde bulunmuş, en son temyiz mahkemesinde reislik yapmıştır. Mecelle heyeti içerisinde yer alan Ömer Hilmi Efendi özellikle Mecelle'nin son dört kitabının yazılmasında büyük katkı sağlamış, hatta bazı bölümleri bizzat kaleme almıştır. Mecelle'nin 13 ve 14. kitaplarında reîsü'l-müsevvidîn, 15 ve 16. kitaplarında ise evkâf müfettişi müsteşarı unvanıyla mührü bulunmaktadır.

Ayrıca 1876 tarihli Kanun-i Esasi'yi hazırlayan komisyonda da bulunmuştur.²

---

* İstanbul Üniversitesi Sadri Maksudi Arsal Hukuk Tarihi Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından 5-6 Kasım 2018 tarihinde düzenlenen III. Uluslararası Türk Hukuk Tarihi Kongresinde sunulan bildirinin genişletilmiş halidir.

¹ Özcan, Tahsin "Ömer Hilmi Efendi" *DİA*, C:34, s.70.

² Gayretli, Mehmet, Tanzimat Sonrasından Cumhuriyet'e Kadar Olan Dönemde Kanunlaştırma Çalışmaları, MÜSBE Yayınlanmamış Doktora Tezi, İst.2008, s.104.

yetindedir. Kuduri, Dürer ve Gurer, Tahtavi tercümeleri gibi kitaplardaki Türkçe ifadelerle neredeyse birebir aynı cümleler içermektedir. Bu eserin resmî bir hukuk kaynağı olma niteliği yoksa da, cina yet davalarında şer'îye mahkemesi hâkimleri için yararlı bir el kitabı olduğunda hiç şüphe yoktur. Ayrıca, bazı ihtilaflı konularda uygulanacak kuralları ve tatbik şekillerini tayin etmesi açısından da, dönemine ışık tutmaktadır.¹⁸⁴

Başta Ömer Nasuhi Bilmen olmak üzere birçok araştırmacıya örneklik ve kaynaklık teşkil etmiştir. İslam ceza hukukunda kişilere karşı suçlar konusunu öğrenmek/araştırmak/yazmak isteyenler için neredeyse ihmal edilmesi mümkün olmayan bir eserdir.

İslam ceza hukuku araştırmacılarının kaynaklara tarihi sırayı tersinden takip ederek Mi'yâr-ı Adalet türü el kitapları, Tanzimat Dönemi ceza kanunlarının şerhleri ve sistematik ders kitapları, fetva mecmuaları ve klasik dönem kanunnameleri ile bunların uygulamasını gösteren şer'îye sicillerini inceleyerek isabetli bir okuma gerçekleştirmiş olurlar kanısındayım.

Mecelle tarzında bir kanun taslağı olmasına rağmen fıkıh kitaplarının sistematüğini benimsemesi, diğer Sünni mezheplerin görüşlerinden söz edilmemesi, Mi'yâr-ı Adalet'in eksiklikleri olarak değerlendirilebilir.

KAYNAKLAR

Akgündüz, Ahmet, İslâm ve Osmanlı Hukuku Külliyyatı Birinci Cild Kamu Hukuku, İst.2011.

Akgündüz, Said Nuri, "Tanzimat Dönemi Osmanlı Ceza Hukukunun Kaynakları", *dergîabant (AİBÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi)*, Güz 2016, Cilt:4, Sayı:8, 4:1-16.

_____: Tazminat Dönemi Osmanlı Ceza Hukuku Uygulaması (yayınlanmamış doktora tezi), MÜSBE, İst.2010.

¹⁸⁴ Meselâ, kasâmeye dair bir meseledeki, Fetvahanenin padişahça onaylanan kararından (s.53) ve kısas hükmünün infazından önce takip edilen usulden (s.77) bahsetmektedir. Akgündüz, Said Nuri, "Tanzimat Dönemi Osmanlı Ceza Hukukunun Kaynakları", *dergîabant (AİBÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi)*, Güz 2016, Cilt:4, Sayı:8, 4:1-16.

- Akşit, M. Cevat, İslam Ceza Hukuku ve İnsani Esasları, İst.1976.
- Ansay, Sabri Şakir, Hukuk Tarihinde İslam Hukuku, Ank.2002.
- Apaydın, H. Yunus, "Hata" *DİA*, C:16, s.437-438.
- Aşık Çelebi, Mi'râcü'l-Eyâle ve Minhâcü'l-Adâle, (Haz: M. U. Onuş-A. Bulut-A. Çelik) İst.2018.
- Aydın, M. Akif, "Haksız Fiil" *DİA*, C:15, s.210.
- Ayıntâbî Abdülhamid (ö.1699), Tercümetü't-Tahtâvî alâ Dürri'l-muhtâr (I-VIII), İst.1285-1288.
- Bardakoğlu, Ali, "Katil" *DİA*, C:25, s.45.
- Bilmen, Ö. Nasuhi, Hukuk-ı İslamiyye ve Istılahat-ı Fıkhiye Kamusu, İst.1975.
- Boyabatlı Kara Bekir (ö.1898) Tercüme-i Dürer ve Gurer, Dersaadet, 1285.
- Bulutlu, Bünyamin, Ömer Hilmi Efendi ve Mi'yâr-ı Adâlet Adlı Eseri, İÜSBE Yüksek Lisans Tezi İst.2018.
- Dağcı, Şamil, "Hükümet-i Adl" *DİA*, C:18, s.463.
- _____: "Kısas" *DİA*, C:25, s.488.
- Ebulûlâ Mardin, Medenî Hukuk Cephesinden Ahmed Cevdet Paşa, Ankara, 1946, 1996.
- Feyzullah Efendi (ö.1703), Fetava-yı Feyziyye, (Haz: Süleyman Kaya) İst.2009.
- Gayretli, Mehmet, Tanzimat Sonrasından Cumhuriyet'e Kadar Olan Dönemde Kanunlaştırma Çalışmaları, MÜSBE Yayınlanmamış Doktora Tezi, İst.2008, s.151-152.
- Gökcen, Ahmet, Tanzimat Devri Ceza Kanunları ve Bu Kanunlardaki Ceza Müeyyideleri, İst.1989.
- Heyd, Uriel, Studies in Old Ottoman Criminal Law, Oxford, 1973.
- M. Emin Fehim Paşa, Kuduri-i Şerif Tercümesi, Dersaadet, 1314.
- Manastırlı İsmail Hakkı, Şerhu Mi'yârî'l-Adâle, İ.Ü. MRKZ, Türkçe, nr. 9549, Yazma, 1316. 78 v.
- Muhammed Mevkufati Efendi, Mevkufat (Multeka'l-Ebhur Şerhi Mecmau'l-Enhür Tercümesi), Amire, 1308.
- Ömer Azmi, İzâhu'l-Cinâyât fi Ahkâmî'l-Kısâs ve'd-Diyât, Uhuvvet Matbaası, İst.1328.

Ömer Hilmi, Mi'yâr-ı Adâlet, İst.1301.

Özcan, Tahsin, "Ömer Hilmi Efendi" *DİA*, C:34, s.70.

Özen, Şükrü, "İnfaz" *DİA*, C:22, s.290-291.

Serahsî, Ebubekir Muhammed b. Ahmed (ö.1090), el-Mebsût, Beyrut, 1986.

Şafak, Ali, "Erş" *DİA*, C:11, s.307.

_____: "Kasıt" *DİA*, C:24, s.560.

Şazeli, Hasan Ali, "Cinayet" *DİA*, C:8, s.14.

_____: "Cirah" *DİA*, C:8, s.24.

Şentop, Mustafa, Tanzimat Dönemi Ceza Hukuku (Kanunlar, Tadiller, Layihalar, Uygulama), İst.2004.

Topal, Şevket, Karînâbâdî Ömer Hilmi Efendi ve Mi'yar-ı Adalet Adlı Eseri, Van, 2007.

Türk Hukuk Lügati, Ank.1991.

Yenişehirli Abdullah Efendi, Behcetü'l-Fetava (Haz: S. Kaya-B. Algın-Z. Trabzonlu-A. Erkan), İst.2011.

Murat BALCI

**LONDRA, FRANKFURT FİNANS MERKEZLERİ
KARŞILAŞTIRMALI
İSTANBUL FİNANS MERKEZİ**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**Londra, Frankfurt Finans Merkezleri
Karşılaştırmalı İstanbul Finans Merkezi
Murat Balcı**

Hukuk Yayınları Dizisi – 2858

Birinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 605 – 70507 – 2 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr - adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- APAK Sudi/ELVERİCİ Gökem, "İstanbul'un Finans Merkezi Olması Projesinin Değerlendirilmesi", **Muhasebe ve Finansman Dergisi**, Y. 2008, S. 38, s. 9-20.
- BALACHANDRAN M. Sahri v.d., **Report of the High Powered Expert Committee on Making Mumbai an International Financial Centre**, Sage India, Ministry of Finance, Government of India, 2007.
- BERGER Mathias, "Das Vierte Finanzmarktförderungsgesetz, Schwerpunkt Börsen-und Wertpapierrecht", Johann Wolfgang Goethe-Universität Frankfurt, Institute for Law and Finance, **Working Paper Series No. 5**.
- BİRİ Gürkan, "Uluslararası Finans Merkezleri ve İstanbul", Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2013.
- CARLOS Ann M./NEAL Larry, "Amsterdam and London as Financial Centers in the Eighteenth Century", **Financial History Review**, 18(1), 2011, s. 21-46.
- CASSIS Youssef/BUSSIÈRE Eric, **International Financial Centres after the Global Crisis and Brexit**, Oxford 2018.
- CASSIS Youssef/BUSSIÈRE Eric, **London and Paris as International Financial Centres in The Twentieth Century**, Oxford 2005.
- CHURCH Adam, "The Rise-and-Fall of Leading International Financial Centers: Factors and Application", **Michigan Business & Entrepreneurial Law Review**, Vol. 7, Iss. 2, 2018, s. 283-340.
- CLARKE William M., **Inside The City a Guide to London as a Financial Centre**, Routledge, 2018.
- DAMGAARD Jannick/ELKJAER Thomas/JOHANNESSEN Niels, "Piercing the Veil of Tax Havens", **International Monetary Fund: Finance & Development Quarterly**, Vol. 55, No. 2, June 2008.
- DEMARY Marcus/VOIGTLANDER Michael, "Will Brexit dwarf London's competitiveness as a financial centre?", IW-Kurzbericht, No. 50.2016, institut der deutschen Wirtschaft (IW), Köln.

- DIETL Helmut/PAULI,Markus/ROYER Susanne, **Internationaler Finanzplatzwettbewerb: Ein ressourcenorientierter Vergleich**, Gabler, Wiesbaden 1999.
- DJANKOV Simeon, "The City of London after Brexit", Discussion Paper No 762, Discussion Paper Series, February 2017.
- ERSOY Hicabi, **Bankacılık Sistemi Seçilmiş Ülkeler ve Türkiye Performans Analizi**, Ankara 2018.
- FAULCONBRIDGE James R., "London and Frankfurt in Europe's Evolving Financial Centre Network", **Area** (2004) 36.3, s. 235-244.
- FINKE Tobias Rafael, **FinTechs als Finanzplatzakteure in Berlin und Frankfurt am Main-Zwischen Kooperation und Wettbewerb mit Banken**, Verlag Dr. Kovac, Hamburg 2019.
- GÜNDOĞDU Aysel/DİZMAN Arzu Seçil, "İstanbul Finans Merkezi Projesinin Swot Analizi ile Değerlendirilmesi ve Dünya Finans Merkezleri ile Kıyaslanması", **Ekonomi Bilimleri Dergisi**, Cilt 5, No 1, 2013, s. 1-15.
- GROTE Michael H., **Die Entwicklung des Finanzplatzes Frankfurt**, Duncker& Humbolt GmbH, Almanya 2004.
- HERMANN Herald, BERGER Klaus Peter, **Norbert Horn- Gesammelte Schriften**, De Guyter Yayınevi, 2016 Berlin.
- HOLTFERICH Carl Ludwig, **Finanzplatz Frankfurt-Von der mittelalterlichen Messestadt zum europäischen Bankenzentrum**, C.H. Beck yayınevi, Münih 1999.
- Institut für Bankhistorische Forschung e.V., **Europäische Finanzplätze im Wettbewerb**, Franz Steiner Verlag, Stuttgart 2006.
- İYİNAM A. Faik/ÖZTÜRK Onur, "İstanbul Metrosu'nun Bazı Avrupa Metrolarıyla Karşılaştırılması", **2. Uluslararası Raylı Sistemler Mühendisliği Sempozyumu (ISERSE'13)**, Karabük, 9-11 Ekim 2013.
- KASIMOĞLU Murat/GÖRE Zeynep Sema/ALTINÇ Emel, "Competitiveness Analysis of Istanbul Financial Center", **Procedia - Social and Behavioral Sciences** 235, Y. 2016, s. 771 – 781.
- KAVANOZ Suna Ersavaş, "Küresel Finans Merkezleri: Ofis Maliyetleri Açısından İstanbul-Londra Karşılaştırması", **KTÜ Sosyal Bilimler Dergisi**, Y. 2013, s. 103-110.

- KEINATH Alexander, **Wenn Banken umziehen. Kriterien zur Bewertung von Finanzplätzen**, Studylab, Almanya 2018.
- KINDLEBERGER Charles P., The Formation of Financial Centers: A Study in Comparative Economic History, Massachusetts Institute of Technology, **Working paper department of economics**, Number 114, August 1973.
- KILIÇARSLAN Abdullah, "Türk Finans Sistemi ve İstanbul Finans Merkezinin Türk Finans Sistemi Üzerindeki Muhtemel Etkileri", Yüksek Lisans Tezi, Konya 2014.
- LANDESBANK HESSEN-THÜRİNGEN, **Finanzplatz Frankfurt**, Fritz Knapp Verlag, 1994 Almanya.
- LANNOO Karel, "The Future of Europe's Financial Centres", ECMI Policy Brief No. 10 / December 2007.
- MADDISON Angus, "The World Economy: A Millennial Perspective", **Development Centre Seminars**, OECD, Paris 2001.
- MCWILLIAMS Douglas/SAID Jonathan, "The Importance of the City Of London to the Uk Economy", **Big Bang 20 years on - New challenges facing the financial services sector**, Centre for Policy Studies, 2006.
- MOLLAN Simon/MICHIE Ranald, "The City of London as an International Commercial and Financial Center since 1900", **Enterprise and Society**, 13, 2012, s. 538-587.
- NICKEL Hans, **Anlageberatung am Finanzplatz Deutschland-Steuern, Recht, Trends**, Springer Gabler, Almanya 2018.
- ÖNCEL Rıdvan, "Uluslararası Finans Merkezleri ve İstanbul'un Finans Merkezi Olma Potansiyelinin İncelenmesi", Yüksek Lisans Tezi, Karabük 2019.
- ÖZKAN İbrahim Enes, "İstanbul Finans Merkezinin Uluslararası Bir Karşılaştırması", Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2015.
- PATISE Florence, **Weltmetropole Frankfurt am Main -Top-Finanzplatz, Wirtschaftsmacht, Messehauptstadt**, Fastbook Publishing, Almanya 2011.
- RATNAYAKE R. M. D. H., **History and Evolution of England Banking System**, Arthikavidya, Journal of Economics Students' Society, Economics Student Society, Department of Economics, University of Kelaniya, Sri Lanka 2016, 11(1), s. 91-103.

- RHODES Chris, “Financial services: contribution to the UK economy”, Briefing Paper, Number 6193, 31 July 2019.
- ROBERTS Richard, “London: Downturn, Recovery and New Challenges- But Stil Pre-eminent”, **International Financial Centers after the Global Financial Crisis and Brexit**, Youssef Cassis ve Dariusz Wojcik (editors), Oxford, 2018.
- ROBERTS Richard, **The City**, Second Edition, London: The Economist, 2008.
- SÖNMEZ Mine, “İstanbul’un Diğer Finans Merkezleri ile Karşılaştırılması”, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2014.
- UZUNOĞLU Sadi/ALKIN Kerem/GÜRLESEL Can Fuat/CİVELEK Uğur, **Bölgesel Finans ve Hizmet Merkezi: İstanbul**, 2000.

İnternet Kaynakları

- Avrupa Birliği Bakanlığı, “Avrupa Birliği’nde Yeni Denetleyici Otoriteler”, Kasım 2011, Ankara, https://www.ab.gov.tr/files/EMPB/avrupa_birligi_nde_yeni_denetleyici_otoriterler.pdf (Erişim Tarihi: 08.04.2020)
- Bank Of England, “Our History” <https://www.bankofengland.co.uk/about/history> (Erişim Tarihi: 08.12.2019)
- Barclays, “Barclays - A Quick History”, <https://www.archive.barclays.com/items/show/5419> (Erişim Tarihi: 05.01.2020)
- Başbakanlık Genelgesi <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2010/05/20100501-5.htm>, (Erişim Tarihi: 15.04.2020)
- BDDK, “Türk Bankacılık Sektörü Temel Göstergeleri, Aralık 2019”, https://www.bddk.org.tr/ContentBddk/dokuman/veri_00014_58.pdf, (Erişim Tarihi: 18.04.2020)
- BISCHOFF Ulrike, “Brexit-Let’s go Frankfurt”, **Helaba Research**, 3 Kasım 2016.
- BIYIK Recep, “Kurumlar Vergisi Oranı Yüksek Mi?”, **Dünya Gazetesi**, 30.11.2018, <https://www.pwc.com.tr/tr/medya/kose-yazilari/recep-biyik/kurumlar-vergisi-orani-yuksek-mi.html>, (Erişim Tarihi: 18.04.2020)
- Britannica, “Bank of England Central Bank Of United Kingdom”, <https://www.britannica.com/topic/Bank-of-England> (Erişim Tarihi: 05.02.2020)

- Britannica, "East India Company English Trading Company", <https://www.britannica.com/topic/East-India-Company> (Erişim Tarihi: 08.11.2019)
- CBRE, 2019 Global Prime Office Occupancy Costs, http://cbre.vo.llnwd.net/grgservices/secure/2019%20CBRE%20POOC_Q9bx.pdf?e=1588581798&h=c0c69ad47daaf35626d89e16a2c33999 (Erişim Tarihi: 15.04.2020)
- Centre for the Study of Financial Innovation (CSFI), "Sizing up the City – London's Ranking as a Financial Centre", Haziran 2003, <http://archive.longfinance.net/FCF/SizingUpTheCity.pdf>, (Erişim Tarihi: 01.04.2020)
- City of London, "About the City Corporation", <https://www.cityoflondon.gov.uk/about-the-city/about-us/Pages/default.aspx> (Erişim Tarihi: 18.04.2020)
- City of London, "City of London Jobs", <https://www.cityoflondon.gov.uk/business/economic-research-and-information/new-research/Documents/city-of-london-jobs-factsheet.pdf>, (Erişim Tarihi: 18.04.2020)
- City of London, "Committee Details", <http://democracy.cityoflondon.gov.uk/mgCommitteeDetails.aspx?ID=223> (Erişim Tarihi: 18.04.2020)
- CONSTABLE Simon, Brexit and the Frankfurt Yeti, 10.12.2018, www.forbes.com
- Deloitte Türkiye, "Türkiye FinTech Ekosistemi", <https://www2.deloitte.com/tr/tr/pages/finance/articles/fintech-ecosystem-in-turkey.html> (Erişim Tarihi: 15.04.2020)
- Duden, İnovasyon Tanımı <https://www.duden.de/rechtschreibung/Innovation> (Erişim Tarihi: 02.05.2020)
- FURSE Clara, "A changing world; is global still good?", Bank of England, Londra, 2016 (Çevrimiçi) <https://www.bankofengland.co.uk/-/media/boe/files/speech/2016/a-changing-world-is-global-still-good.pdf>, (Erişim Tarihi: 06.06.2020).
- GaWC, City Link Classification 2018, <https://www.lboro.ac.uk/gawc/world2018link.html> (Erişim Tarihi: 15.04.2020)
- HINES Jr James R., "International Financial Centers and the World Economy", Step Report 2009,(Çevrimiçi) <https://www.step.org/sites/default/files/Comms/reports/InternationalFinanceCentres.pdf>, (Erişim Tarihi: 06.06.2020).

- HSBC, Expat Explorer Survey, <https://www.expatorexplorer.hsbc.com/survey/country/turkey> (Erişim Tarihi: 18.04.2020)
- İstanbul Valiliği, “Üniversiteler şehri İstanbul”, <http://www.istanbul.gov.tr/universite-sehri-istanbul> (Erişim Tarihi: 18.04.2020)
- Kalkınma Bakanlığı, 2014, Onuncu Kalkınma Planı (2014 - 2018), İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Programı Eylem Planı http://odop.kalkinma.gov.tr/dokumanlar/4Istanbul_Uluslararası_Finans_Merkezi_Programi.pdf (Erişim Tarihi: 02.02.2020)
- KARAGÖL Erdal Tanas/KOÇ Yusuf Emre/KIZILKAYA Mehmet, “İstanbul’un Finans Merkezi Olma Arayışı”, SETA, 2017, www.seta.org (Erişim Tarihi: 18.04.2020)
- Lloyds, “Corporate history of Lloyd’s”, <https://www.lloyds.com/about-lloyds/history/corporate-history> (Erişim Tarihi: 22.11.2019)
- NTV, “İstanbul’da yolcu sayısı 104 milyonu geçti”, <https://www.ntv.com.tr/ekonomi/istanbulda-yolcu-sayisi-104-milyonu-gecti,VF25VtHZZ0aNk7tNgNN6fQ> (Erişim Tarihi: 18.04.2020)
- PwC (PricewaterhouseCoopers), “Leaving the EU: Implications for the UK financial services sector”, April 2016, London. <https://www.pwc.co.uk/financial-services/assets/Leaving-the-EU-implications-for-theUK-FS-sector.pdf>. (Erişim Tarihi: 08.11.2019)
- QS World University Ranking 2020, <https://www.topuniversities.com/university-rankings/world-university-rankings/2020> (Erişim Tarihi: 15.01.2020)
- ÖZTANGUT Nevzat, “*Active Academy 5. Uluslararası Finans Zirvesi “Bölgesel Finans Merkezi Olarak İstanbul’un Karşılaştırılmalı Konumu”*”, 05.12.2007, İstanbul www.tspb.org.tr/ (Erişim Tarihi: 06.06.2020)
- STAFFORD Philip, “Losing euro-denominated clearing would cost London 83,000 jobs”, **Financial Times**, November 14, 2016, www.ft.com (Erişim Tarihi: 18.04.2020)
- TANYAŞ Mehmet/DÜZGÜN Murat, “İstanbul Üçüncü Havalimanı(Iga)’nın Türkiye İçin Önemi ve Geniş Çaplı Bölgesel Hava Trafiği Üzerindeki Etkisi”, <https://www.lojistikcilerinsesi.biz/wp-content/uploads/2017/05/Ucuncu-Havaliman%C4%B1%C4%B1n-Turk%C4%B1ye-%C4%B1c%C4%B1n-Onem%C4%B1.pdf>, (Erişim Tarihi: 22.05.2020)

- The CityUK, "Key Facts About UK as an International Financial Center", 2014, <https://ceif.iba.edu.pk/pdf/TheCityUK-KeyFactsabouttheUKasanInternationalFinancialCentre2014.pdf> (Erişim Tarihi: 09.11.2019)
- The CityUK, "Key Facts About the UK as an International Financial Centre", December 2019 <https://www.thecityuk.com/assets/2019/Report-PDFs/38f8518200/Key-facts-about-the-UK-as-an-international-financial-centre-2019.pdf> (Erişim Tarihi: 21.11.2019)
- The Royal Exchange, "Heritage", <https://www.theroyalexchange.co.uk/heritage/> (Erişim Tarihi: 09.12.2019)
- The Skyscraper Center, "Cities Ranked by Number of 150m+ Completed Buildings", <http://www.skyscrapercenter.com/cities?list=buildings-150> (Erişim Tarihi: 18.04.2020)
- The top 50 leading management consulting firms in the UK, <https://www.consultancy.uk/news/15579/the-top-50-leading-management-consulting-firms-in-the-uk> (Erişim Tarihi: 18.04.2020)
- THE, World University Ranking 2020, <https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2020/world-ranking#survey-answer> (Erişim Tarihi: 18.04.2020)
- TomTom, Traffic Index 2019, https://www.tomtom.com/en_gb/traffic-index/ranking/ (Erişim Tarihi:18.04.2020)
- TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2019, <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=33705> (Erişim Tarihi:18.04.2020)
- Türkiye Bankalar Birliği, Banka Listesi, https://www.tbb.org.tr/modules/banka-bilgileri/banka_Listesi.asp?tarih=4/5/2020, (Erişim Tarihi: 15.04.2020)
- Türkiye Bankalar Birliği, "İstanbul'un Uluslararası Finans Merkezi Olma Potansiyelinin Değerlendirilmesi", Ekim 2007 <https://www.tbb.org.tr/Content/Upload/Dokuman/1956/11122007.pdf> (Erişim Tarihi: 08.11.2019)
- Türkiye Sermeye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği, (02 – 2007), Global Finans Merkezleri ve İstanbul, Vergi Konseyi, https://www.tspp.org.tr/wp-content/uploads/2015/06/AIM_Yayin_ve_Raporlar_Arastirma_Raporlari_Global_Fin_Mer.pdf (Erişim Tarihi: 19.10.2019)

- UK CAA Airport Statistics <https://www.caa.co.uk/data-and-analysis/> (Erişim Tarihi: 15.04.2020)
- United Nations Development Programme, "Human Development Reports 2019", <http://hdr.undp.org/en/content/statistical-data-tables-7-15>
- WYMAN Oliver, The Impact of the Uk's Exit from the Eu on the Uk-Based Financial Services Sector, 2016, https://www.oliverwyman.com/content/dam/oliver-wyman/global/en/2016/oct/OW%20report_Brexit%20impact%20on%20Uk-based%20FS.pdf (Erişim Tarihi: 18.04.2020)
- Z/Yen Limited/China Development Institute, "The Global Financial Centres Index 25", Londra, Mart 2019. https://www.longfinance.net/media/documents/GFCI_25_Report.pdf (Erişim Tarihi: 01.04.2020)
- Z/Yen Limited/China Development Institute, "The Global Financial Centres Index 27", Londra, Mart 2020 https://www.longfinance.net/media/documents/GFCI_27_Full_Report_2020.03.26_v1.1_.pdf (Erişim Tarihi: 08.04.2019)
- Z/Yen Limited/City of London Corporation, "The Competitive Position of London as a Global Financial Centre", September 2005. <https://www.zyen.com/media/documents/LCGFC.pdf> (Erişim Tarihi: 01.04.2020)
- <https://www.boersennews.de/lexikon/begriff/finanzmarktforderungsgesetz/437/> (Erişim Tarihi: 02.05.2020)
- <https://www.duden.de/rechtschreibung/Innovation> (Erişim Tarihi: 02.05.2020)
- <http://hdr.undp.org/en/content/statistical-data-tables-7-15> (Erişim Tarihi: 18.04.2020)
- <https://www.helaba.de/blob/helaba/391184/167a220da716e20db6d83f726859b099/report---finanzplatz-frankfurt--bewegt-sich-weiter-30-05-2016-data.pdf> (Erişim Tarihi 24.05.2019).
- https://www.frankfurt-main.ihk.de/imperia/md/content/pdf/recht/broschuere.fiac_dt.pdf (Erişim Tarihi: 07.06.2020)
- <https://www.legal500.com/c/turkey/foreign-firms/> (Erişim Tarihi: 18.04.2020)

Prof. Dr. Timuçin MUŞUL

Av. A. Ayfer TEZEL MUŞUL

İcra ve İflâs Hukukunda;
İSTİHKAK DAVALARI

Genişletilmiş ve Güncellenmiş

3. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İcra ve İflâs Hukukunda;

İstihkak Davaları

Timuçin MUŞUL - A. Ayfer TEZEL MUŞUL

Hukuk Yayınları Dizisi – 1537

Üçüncü Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 61 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.

Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB

Tel. 0312 395 8 500-501

www.ozdogandigital.com

Sertifika no. 52170

İcra ve İflâs Hukukunda; İSTİHKAK DAVALARI

Literatür:

AKİPEK, J.G.: Menkul Davası, Ankara 1959; AKİPEK, J.G.: Miras Sebebiyle İstihkak Davasında Kimler Taraf Olabilir (ABD., 1953/5, s.398-413); AKKAYAN, M.N.: Vazifesizlik Kararı-İstihkak İddiası (Jurisdiction, 1957/7, s.673-674); AKKOÇ, B.: Hacizde İstihkak Davaları (Yüksek Lisans Tezi,); ANIL, Y.S.: İstihkak davalarında Menkul Mülkiyeti Karinesinin Aksini İspat Kuralları (AD., 1988/2, s.28-51); ARAL, F.: Mülkiyeti Muhafaza Kaydıyla Satılan Bir Malın Alıcının Alacaklıları Tarafından Haczi (AÜHFD., 1973/1-4, s.197-229); ASLAN, K.: Hacizde İstihkak Davası, Ankara 2005; BARTU, N.: İstihkak Davaları Etrafında (İBD., 1942/9, s.560-564); BERKİN, N.: Alman İflâs Hukukunda İstihkak ve Tefrik Davaları (Tahir Taner'e Armağan, 1956, s.517); BÖSCHENSTEIN, B.: Das Widerspruchverfahren (BISchK., 1957, s.161-174, 1958, s.1-12); BÜRGİ, J.: Das Widerspruchverfahren nach Art. 106-109 SchKG (BISchK., 1946, s.1-15, s.33-53); DAGON, R.: Über die Rückforderung im Betreibungsrecht, Zürich 1960; DALAMANLI, L.: Hacizden Mütevellit İstihkak Davaları (AD., 1961/9-10, s.902-913); ELBİR, H.K.: Mülkiyeti Muhafaza Mukavelesinin Haciz Halinde İcra Ettiği Tesirler (İBD., 1952/1); EREL, Ş.: Mülkiyeti Muhafaza Kaydıyla Satılan Malın Satıcı ve Satıcının Alacakları Tarafından Haczi (AÜSBFD., 1977/1-4, C-XXXII, s.147-188); ERİŞ, G.: Açıklamalı-İçtihatlı Hacizden Doğan İstihkak Davaları, Ankara 1994; ERKUYUMCU, M.: Mahcuz Mallara İstihkak Davaları (AD., 1946/7, s.690-702); ERMAN, S.: Bir Gayrimenkulün Mütemmim Cüzüleri ve Bu Meyanda Tabii ve Medeni Semereleri, Müstakilen Hacze ve İstihkak Davasına Konu Olabilir mi? (AD., 1965/10, s.1159-1162); ERTEKİN, E./KARATAŞ, İ.: İcra ve İflâs Hukukunda İstihkak ve Tasarrufun İptali Davaları, Ankara 1995; ERTEKİN, E./KARATAŞ, İ.: İcra ve İflâs Hukukunda İstihkak Davaları, Ankara 1998; ERTEN, S.: İcra ve İflâs Kanununun Bazı Maddelerini Değiştiren Yeni Kanun Tasarısı Muvacehesinde Haczedilen Mallara Ait İstihkak İddiaları (Ansay Armağanı, 1964, s.287-298; AD., 1964/2, s.137-148); GÖLÖNÜ, F.: Hacizlerde İstihkak İddiaları (ATOD., 1970/78, s.20-21); GÖMÜGEN, B.S.: İstihkak İddialarında Alacaklının Tazminat Hakkı (İHD., 1952/80, s.1359); GÜNEREN, A.: İcra ve İflâs Hukukunda İstihkak Davaları, 3. Baskı, Ankara 2014; GÖRGÜN, Ş.: İflâsta İstihkak Davası, Ankara 1977; GÜRAL, M.: İstihkak Davaları ve Delilleri (İBD., 1944/11, s.647-652); GÜR-

KANLAR, M.: Mülkiyeti Saklı Tutma Şartıyla Satın Alınan Mallar Hakkında Cebri İcra ve İflâs Uygulaması (AİTİAD., 1976/1-2); GÜRSOY, K.T.: Miras sebebiyle İstihkak Davası, Ankara 1958; GÜRSOY, K.T.: Miras sebebiyle İstihkak Davası ve Bu Davanın Türk Hukukundaki Tatbik Şekli (MHAD 1958/2, s.207-297); HACIHABİBOĞLU, N.: Bugünkü Arzettiği Durum Dolayısıyla Üzerinde Ehemmiyetle Durulması İktiza Eden Müessese: İstihkak (ABD., 1951/ 86-87, s.33-39); İMRE, Z.: Miras Sebebiyle İstihkak Davasına İlişkin Meseleler (AD., 1967/5, s.435-448); KANIK, T.: İstihkak Davaları (AD., 1951/4, s.558-575); KAYGANACIOĞLU, M.: İcra Hukukunda İstihkak Davası (YD., 1982/4, s.638-684; 1983/1-2, s.114-135); KORKUT, H.: İİK'nun 97. Maddesinin 5. Fıkrası Hakkında (HBM., 1941/140, s.7474-7476); KÖYMEN, H.: İstihkak Davasının Cereyanı Sırasında Mahcuz Mal Paraya Çevrilip Satış Bedelinin İcra Memurluğunca Alacaklıya Verilmesi Halinde Dava Mevzuunun Kalmayacağı Hakkında Mütalâa ve İçtihat (İBD., 1949/2, s.89-92); KÖYMEN, H.: İcra Takiplerinde İstihkak Davası ve İspat Külfeti (İBD., 1950/5, s.241-250); KUDRET, A.: Hacizde İstihkak Davası, Ankara 2005; KURU, B. : İcra ve İflâs Hukuku El Kitabı, 2. Bası, Ankara 2013 (El Kitabı); KURU, B. : İcra ve İflâs Hukuku, Cilt: 2, İstanbul 1990 (İcra-İflâs); KURU, B. : Hukuk Muhakemeleri Usulü, Cilt: III, Cilt: V, 6. Bası, İstanbul 2001 (Usul); KUT, K.H.: İstihkak İddiasına İtiraz (İHD., 1951/74, s.1243-1244); LENHARD, H.: Widerspruchsverfahren und Widerspruchsklage nach den Bestimmungen des SchKG, Bern 1945; MUŞUL, T.: Überlegungen über den Entscheid des Revisionsgerichts zur Wirkung der negativen Feststellungsklage auf dem Widerspruchsverfahren der Dritten zur Herausgabe des gepfändeten Gegenstands (EÜHFD., Haziran 2008, Cilt: XII, Sayı: 1-2, s.103-109); MUŞUL, T.: İcra ve İflâs Hukuku, C. I-II, 6. Baskı, Ankara 2013; MUŞUL, T.: İcra ve İflâs Hukukunda; İstihkak Davaları, 3. Baskı, Ankara 2021; ; ÖZKAN, H.: Açıklamalı - İçtihatlı İcra Ve İflas Davaları Ve Tatbikatı - Haciz, Hacze İtiraz, İtirazın Kaldırılması, İstihkak İddiası Ve Davası, Borç Ödemekten Aciz Belgesi, 12.Baskı, İstanbul 2013; POSTACIOĞLU, İ.E.: Mahcuz Mal Üzerinde Üçüncü Şahsın İstihkak İddiası (İBD., 1951/3, s.161-167); POSTACIOĞLU, İ.E.: Mahcuz Mala İstihkak Davası Zımında İleri Sürülen İptal Davalarında Vazife Meselesi "Tevhidi İçtihat Kararının Tahlili" (İHFM., 1954, C-XX, S.1-4, s.307-320); POSTACIOĞLU, İ.E.: İcra ve İflâs Kanununun Mahcuz Malda İstihkak Davaları Hakkındaki Hükümleri Ne Yolda Tadil Edilmelidir? (Sabri Şakir Ansay'ın Hatırasına Armağan, 1964, s.267-286); POSTACIOĞLU, İ.E.: İpotekle Yüklü Bir Gayrimenkulü Haczeden Alacaklı, İpoteklin Hükümden Düşüğünü Ne Yolda Ortaya koyabilir? (İzmir BD., 1985/l, s.30-33); POSTACIOĞLU, İ.E.: İcra ve İflâs Kanunu İle İlgili Bazı Yargıtay İçtihatlarında Uygulanan Yorum Şekli Hakkında Düşünceler ve Bu İçtihadın Değiştirilmesi Lüzumu İle İlgili Mülâhazalar (Prof.

Yaşar Karayalçın'ın 65. Yaş Armağanı, 1988, s.581-599); SELÇUK, R.N.: Alacaklıdan Mal Kaçırarak Amacıyla Ticari İşletmenin Devri (Kırıkkale BD., 1992/1-2, s.32-38); TANDOĞAN, H.: Miras Sebebiyle İstihkak Davası, (AÜHFD 1955, C.XII, S.1-2, s.268-284); TAPLAMACIOĞLU, M.: Mahcuz Mallarda İstihkak (ABD., 1954/1, s.72-73); TARMAN, H.B.: İcrada İstihkak İddialarına ve Davalarına Dair Bir Tetkik (HİD., 1947/12, s.251-254); TARMAN, H.B.: İcrada İstihkak İddialarına ve Davalarına (HİD., 1992/1-2); TEKİNAY, S.S.: Hacizden Mütevellit İstihkak Davaları, İstanbul 1953; TEKİNAY, S.S.: Haczedilen Mala İstihkak Davası Üzerine Alacaklı Tarafından Açılan İptal Davasında Vazife Meselesi (İBD., 1955/3, s.135-137); TEKİNAY, S.S.: Mülkiyeti Muhafaza Kaydıyla Yapılan Satışlar Hakkında Bazı Düşünceler (Bursa BD., 1993 /Temmuz, s.4-15); UYAR, T.: İcra ve İflâs Yasasının 97. Maddesi Üzerine Bir İnceleme (ABD., 1983/5-6, s.51-73); UYAR, T.: Hacizden Doğan İstihkak Davaları (İBD., 1985/7-8-9, s.560-594); UYAR, T.: Hacizden Doğan İstihkak Davalarında Yargılama (Prof. D.E. HİRSC'in Hatırasına Armağanı, Ankara 1986, s.813 -844); UYAR, T.: Hacizden Doğan İstihkak Davalarının Sonuçları (DEÜHFD., 1987, C-III, S.1-4 "Prof. Dr. Kudret Ayiter Armağanı", s.683-700); UYAR, T.: İcra Hukukunda İstihkak İddiaları (İİK. mad. 96) (ABD., 1976/1, s.40-48); UYAR, T.: Hacizden Doğan İstihkak İddiaları (İBD., 1985/7-8-9, s.560-594); UYAR, T.: İstihkak Davasında Yargılama Usulü (Bursa BD., 1994/ Mart, s.55-64); UYAR, T.: İstihkak Davasının Sonuçları (TBBD., 1994/3, s.346-371); UYAR, T.: İstihkak Davasında İspat Yükü ve Kanıtlar (İBD., 1994/1-2-3, s.102-130); UYAR, T.: İcra Hukukunda İstihkak Davasının Açılma Süresi (Kayseri BD., 1995/ Ocak, s.11-18); UYAR, T.: İcra Hukukunda İstihkak İddiasına İtiraz Edilmesi (Kırıkkale BD., 1994/1-2. s.8-13); UYAR, T.: İcra Hukukunda İstihkak Davaları, 3. Bası, İzmir 1994; UYAR, T.: Üçüncü Kişinin Elindeyken Haczedilen Mallara İlişkin İstihkak Davası (İBD., 1987/1-2-3, s.49-58); UYAR,T./UYAR, A./ UYAR, C.: İcra Hukukunda İstihkak Davaları, 4.Baskı, Ankara 2021; UYAR, T./UYAR, A./UYAR, C. : İcra ve İflâs Kanunu Şerhi, 3. Baskı, Cilt: 1, 2, 3, Ankara 2014; ÜSTÜNDAĞ, S. : İcra Hukukunun Esasları, 8. Bası, İstanbul 2004 (İcra); WAGNER, W.: Fragen aus dem Gebiet der Widerspruchsklage, Art. 106-109, SchKG, Zürich 1944

Dr. Öğr. Üyesi Ali Haydar YAĞCIOĞLU

Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medeni Hukuk Anabilim Dalı

**YÜRÜRLÜKTEKİ İSVİÇRE BORÇLAR KANUNU (OR) VE
TÜRK BORÇLAR KANUNU (TBK) İLE
KARŞILAŞTIRMALI OLARAK**

**MODEL BİR KANUN TASARISI NİTELİĞİNDEKİ
“İSVİÇRE BORÇLAR KANUNU’NUN
GENEL HÜKÜMLERİ HAKKINDAKİ
2020 TASARISI (OR 2020)”
HÜKÜMLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR**

Madde Başlıkları Altında Karşılaştırmalı Olarak

- OR 2020 (ve Türkçe Çevirisi)
- OR Genel Hükümler (ve Türkçe Çevirisi)
- TBK Hükümleri

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Model Bir Kanun Tasarısı Niteliğindeki “İsviçre Borçlar Kanunu’nun Genel Hükümleri Hakkındaki 2020 Tasarısı (Or 2020)” Hükümlerine İlişkin Açıklamalar

Ali Haydar Yağcıoğlu

Hukuk Yayınları Dizisi – 3020

Birinci Baskı : Aralık, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 40 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Acocella**, Domenico: Rechtsdogmatik und Legitimation eines vertraglichen Rückabwicklungsverhältnisses bei Vertragsentstehungsmängeln, Festschrift für Anton K. Schnyder zum 65. Geburtstag, (Hrsg. Grolimund, Pascal/Koller, Alfred/Loacker, Leander D./ Portmann, Wolfgang), Schulthess Juristische Medien AG 2018, s. 491-513.
- Akçaal**, Mehmet: İsviçre Borçlar Kanunu Genel Hükümler Tasarısı'nda (OR. 2020) İfa Engellerinin Şartları, AÜHFD 2019, C. 68, S. 3, s. 529-550 (İfa Engellerinin Şartları).
- Akçaal**, Mehmet: İsviçre Borçlar Kanunu Genel Hükümler Tasarısı'nda (OR. 2020) İfa Engellerinin Sonuçları, AkdÜHFD Aralık 2018, C. 8, S. 2, s. 141-165 (İfa Engellerinin Sonuçları).
- Anderegg**, Mirco: Der Ersatz von Schadenabwehrkosten (Hrsg. Gauch, Peter), Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2014.
- Antalya**, O. Gökhan: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. I, Legal Yayıncılık, İstanbul 2015 (C. I).
- Antalya**, O. Gökhan: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. II, Legal Yayıncılık, İstanbul 2015 (C. II).
- Antalya**, O. Gökhan: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. III, Legal Yayıncılık, İstanbul 2017 (C. III).
- Aybay**, Memet Erdem: Haksız Fiillerde Zamanaşımı Konusunda İsviçre Borçlar Kanunu Değişikliği ve Buna Dair Düşünceler, BÜHFD, Y. 2019, C. 14, S. 183-184, s. 1859-1883.
- Aydoğdu**, Murat/**Kahveci**, Nalan/**Meral**, Ö. Oğuzhan/**Darcın**, Şeyhmus: Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri (Sözleşmeler Hukuku), 5. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2021.
- Buz**, Vedat: Rückabwicklung gescheiterter Verträge Kritische Bemerkungen zu Art. 79 ff. OR 202, SJZ 2015, s. 565-576.
- Cansel**, Erol/**Özel**, Çağlar: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. I, 2. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara 2017.
- Çavdar**, Pelin: İsviçre Borçlar Kanunu 2020 Tasarısı'nda Aşırı Yararlanma ve İrade Sakatlığı Hükümlerinin Düzenlenişi ve Türk Borçlar Kanunu ile Karşılaştırılması, MÜHFHAD, C. 25, S. 1, Haziran 2019, s. 434-449.

- Emmenegger**, Susan: Geldschuld und bargeldloser Zahlungsverkehr, Berner Gedanken zum Recht Festgabe der Rechtswissenschaftlichen Fakultät der Universität Bern für den Schweizerischen Juristentag 2014 (Hrsg. Kunz, Peter V./ Weber, Jonas/Lienhard, Andreas/Fargnoli, Iole/ Kostkiewicz, Jolanta Kren), Stämpfli Verlag AG, 2014.
- Enz**, Benjamin V.: Clausula rebus sic stantibus - Insbesondere im Spiegel der Rechtsprechung, (Hrsg. Sutter-Somm, Thomas), Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2018.
- Ercoskun Şenol**, H. Kübra: Gerçek Olmayan Vekâletsiz İş Görmenin Sistematiği Açısından Borçlar Kanunundaki Yeri ve 2020 İsviçre Borçlar Kanunu Tasarısı'ndaki Durum, AHBVÜHFD, C. XXII, Y. 2018, S. 4, s. 37-65.
- Eren**, Fikret: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 25. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2020.
- Eren**, Fikret: Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 8. Bası, Yetkin Yayın, Ankara 2020 (Borçlar Özel).
- Erk**, Nadja: Vorschlag eines neuen Leistungsstörungsrechts im OR 2020, SZW 2015, s. 329-336.
- Fellman**, Walter: OR 2020 – Das neue Deliktsrecht - Revision der Revision – Abkehr von einer Generalklausel der Gefährdungshaftung, HAVE 2013, s. 363-367.
- Furrer**, Andreas/**Müller-Chen**, Markus/**Çetiner**, Bilgehan: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2021.
- Glatthard**, Melchior: Das Rücktrittsrecht (Hrsg. Hausheer, Heinz), Stämpfli Verlag AG, Bern 2020.
- Gümüş**, Mustafa Alper: Borçlar Hukukunun Genel Hükümleri, Yetkin Yayınları, Ankara 2021.
- Gümüş**, Mustafa Alper: Borçlar Hukuku Özel Hükümler, C. II, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2012 (Borçlar Özel).
- Hofstetter** Karl: Neues Deliktsrecht für Unternehmen: Die Organisations- und Gefährdungshaftung im Vorentwurf OR 2020, SZW 2015, s. 322-328.
- Honsell**, Heinrich: KUKO OR, Zürich 2014.
- Honsell**, Heinrich: Kritische Bemerkungen zum OR 2020, Schweizerische Juristen-Zeitung (SJZ) 109/2013, s. 457-461.
- Honsell**, Heinrich: İsviçre Borçlar Kanunu/OR 2020'ye İlişkin Eleştirel Düşünceler, (Çeviren: **Kaya**, Ümmühan) Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Yıl. 2, 2017-II, s. 189-197 (Çeviri).

- Hotz**, Sandra: Selbstbestimmung im Vertragsrecht Unter besonderer Berücksichtigung von Verträgen zu «Liebe», Sex und Fortpflanzung, Stämpfli Verlag AG, Bern 2017.
- Huguenin**, Claire/**Hilty**, Reto M.: Schweizer Obligationenrecht 2020 Entwurf für einen neuen allgemeinen Teil, Schulthess Verlag, Zürich, 2013.
- Huguenin**, Claire/**Meise**, Barbara: OR 2020: Braucht die Schweiz ein neues Vertragsrecht? – Eine Einführung, SZW 2015, s. 280-300.
- Kara**, Doğan/**Develioğlu**, H. Murat: Borçlar Hukukunun Genel Hükümleriyle ilgili İsviçre Federal Mahkemesi Kararlarından Örnekler, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Karaşahin**, Yasin Alperen: Parteiautonomie im Verjährungsrecht, (Hrsg. Schmid, Jörg), Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2017.
- Kaşak**, Esra/**Ganbari**, Muhammed Kiomers: İsviçre Borçlar ve Ticaret Hukukunda Zamanaşımı Revizyonu, AHBVÜHFD, C. XXIV, Y. 2020, S. 1, s. 93-126.
- Kılıçoğlu**, Ahmet M.: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Turhan Kitabevi, 19. Bası, Ankara 2015.
- Kocayusufpaşaoğlu/Hatemi/Serozan/Arpacı**: Borçlar Hukuku Genel Bölüm C. I, 6. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2014 (C. I).
- Kocayusufpaşaoğlu/Hatemi/Serozan/Arpacı**: Borçlar Hukuku Genel Bölüm C. III, 6. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2014 (C. III).
- Koller**, Alfred: Unterbrechung der Verjährung, SJZ 113/2017, s. 201-213.
- Kratz**, Brigitta: Berner Kommentar, Solidarität, Art. 143-150 OR (Hrsg. Hausheer, Heinz/ Walter, Hans Peter), Stämpfli Verlag AG, 2015.
- Kuhn**, Hans: Die Modernisierung des schweizerischen Abtretungsrechts – Bemerkungen zum Zessionsrecht im OR 2020, SZW 2015, s. 351-374.
- Kuru**, Baki: İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku, Legal Yayınevi, Ankara 2016.
- Kut**, Ahmet/**Vasella**, David: Das Deliktsrecht nach dem Entwurf für ein «OR 2020» – ausgewählte Aspekte, Festschrift für Anton K. Schnyder zum 65. Geburtstag, Schulthess Juristische Medien AG, s. 631-646.
- Lehmann**, Matthias: Innovation durch den OR 2020-Entwurf: Die Vorschriften über die Liquidation, SZW 2015, s. 337-350.
- Müller**, Cristoph: Berner Kommentar, Art. 1-18 OR mit allgemeiner Einleitung in das Schweizerische Obligationenrecht, (Hrsg. Aebi-Müller, Regina E./Müller, Christoph), Stämpfli Verlag AG, 2018.

- Müller**, Melinda Florina: Roboter und Recht, Aktuelle Juristische Praxis (AJP), S. 5, Y. 2014, s. 595-608.
- Nomer**, Haluk N.: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 14. Bası, Beta Yayın, İstanbul 2015.
- Oğuzman**, M. Kemal/**Öz**, M. Turgut: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. I, 16. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2018 (C. I).
- Oğuzman**, M. Kemal/**Öz**, M. Turgut: Borçlar Hukuku Genel Hükümler C. II, 13. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2017 (C. II).
- Özdamar**, Demet/**Yağcıoğlu**, Burcu/**Meral**, Ö. Oğuzhan: Avrupa Sözleşmeler Hukuku ve Türk Hukuku'nda İfa ve İfa Etmeme, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- Pasquier**, Bruno: Die Schätzung nach gerichtlichem Ermessen unmittelbare und sinnngemässe Anwendung des Art. 42 Abs. 2 OR, (Hrsg. Gauch, Peter), Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2014.
- Sarıkaya**, Murat: İsviçre Borçlar Hukuku'nda Zamanaşımına İlişkin 1 Ocak 2020 Yürürlük Tarihli Değişiklikler ve Türk Hukuku Bakımından Düşündürdükleri: Özellikle Geç Ortaya Çıkan Bedensel Zararlarda Düzenleme İhtiyacı, MÜHFHAD, C. 26, S. 2, Aralık 2020, s. 1203-1219.
- Schmidlin**, Bruno: Das Schweizer Obligationenrecht 2020, Schweizerische Juristen-Zeitung (SJZ) 111, 2015, s. 25-34.
- Tekinay**, Selahattin Sulhi/**Akman**, Sermet/**Burcuoğlu**, Haluk/**Alttop**, Atilla: Tekinay Borçlar Hukuku, 7. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 1993.
- Tercier**, Pierre/**Pichonnaz**, Pascal/**Develioğlu**, H. Murat: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Oniki Levha Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2020.
- Topuz**, Murat: İsviçre Borçlar Kanunu'nun (OR) Genel Hükümlerine İlişkin 2020 Tasarısında Haksız Fiilden Doğan Borç İlişkilerinin Düzenleniş Biçimi ve Türk Borçlar Kanunu İle Karşılaştırılması, Cevdet Yavuz'a Armağan, MÜHFHAD, C. 22, S. 3, İstanbul 2016, s. 2693-2714.
- Trachsel**, John: Die Bemessung der Genugtuung: eine rechtsvergleichende Studie, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2018.
- von Graffenried**, Caroline: Schadloshaltung des Dritten in zweivertraglichen Dreiparteienverhältnissen, (Hrsg. Hausheer, Heinz), Stämpfli Verlag AG, Bern 2019.
- Von Hein**, Jan: Der Ersatz reiner Vermögensschäden im schweizerischen Deliktsrecht Vergleich und Perspektiven, Festschrift für Jolanta Kren Kostkiewicz (Hrsg. Markus, Alexander R./ Hrubesch-Millauer, Stephanie/Rodriguez, Rodrigo), Stämpfli Verlag AG, 2018, s. 773-798.

- Weber**, Rolf H./ **Emmenegger**, Susan: Berner Kommentar, Die Folgen der Nichterfüllung, Art. 97-109 OR, Stämpfli Verlag AG, 2. Aufl., 2020.
- Weber**, Stephan: OR 2020 – Das neue Deliktsrecht - Doch noch eine Revision des Haftpflichtrechts – erste Eindrücke zu den Vorschlägen im Entwurf OR 2020, HAVE 2013, s. 357-360.
- Widmer Lüchinger**, Corinne/**Oser**, David: Basler Kommentar Obligationenrecht I, Artikel 1-529, Helbing Lichtenhahn Verlag, 7. Auflage, Basel, 2019.
- Widmer**, Pierre: Anything goes – Haftpflichtrecht im Offside Kritische Betrachtungen zum *turnaround* in der neueren Lehre und zum Entwurf OR 2020, HAVE 2014, Schulthess Juristische Medien AG, s. 363-369.
- Widmer** Pierre/**Wessner** Pierre: Revision und Vereinheitlichung des Haftpflichtrechts – Erläuternder Bericht, s. 130-131.
- Yağcıoğlu**, Ali Haydar: Haksız Fiil Sebebiyle Birden Fazla Kimsenin Müteselsil Sorumluluğu, Adalet Yayınevi, İzmir 2014.
- Yavuz**, Cevdet/**Acar**, Faruk/**Özen**, Burak: Borçlar Hukuku Dersleri Özel Hükümler, Beta Basım, 16. Baskı, İstanbul 2019.
- Zevkliler**, Aydın/**Gökyayla**, Kadir Emre: Borçlar Hukuku Özel Borç ilişkileri, Vedat Kitapçılık, 20. Bası, İstanbul 2020.
- BBl 2014 235 Botschaft zur Änderung des Obligationenrechts (Verjährungsrecht), (<https://www.fedlex.admin.ch/eli/fga/2014/65/de>)
- Bericht des Bundesrates in Erfüllung der Postulate 13.3217 Bischof und 13.3226 Caroni vom 31. Januar 2018 (<https://www.ejpd.admin.ch/ejpd/de/home/aktuell/news/2018/2018-01-310.html>)

Doç. Dr. Polat TUNÇER

İŞ HUKUKU TEMEL BİLGİLER

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İş Hukuku Temel Bilgiler

Polat Tunçer

Hukuk Yayınları Dizisi – 2866

Birinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 05 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr - adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 46661

Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- Adal, Zeki; “İnsan Kaynakları Yönetiminin Hukukî Boyutları”, **İnsan Kaynakları Yönetimi**, 4. Baskı, İstanbul, Beta Yay., 2009, s.491-612.
- Akyiğit, Ercan; **İş Hukuku**, 7. Baskı, Ankara, Seçkin Yay., 2008.
- Alp, Mustafa; “İş Sözleşmesinin Devrinde Bazı Sorunlar”, **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 9, Özel Sayı, 2007, s. 189-209.
- Altan, Ömer Zühtü; “İş Hukuku’nun Tarihsel Gelişimi ve Hukuk Bilimi İçindeki Yeri”, **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku**, Ed. Ömer Zühtü Altan, Ünite: 1-28, 3. Baskı, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yay., 2000, s.1-18
- Altan, Ömer Zühtü; “Türkiye’de İş Hukuku’nun Tarihsel Gelişimi ve Yasal Çerçevesi”, **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku**, Ed. Ömer Zühtü Altan, Ünite: 1-28, 3. Baskı, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yay., 2000, s.34-49
- Anayurt, Ömer; **Hukuka Giriş ve Hukukun Temel Kavramları**, 3. Baskı, Ankara, Seçkin Yay., 2002.
- Andaç, Faruk; **İş Hukuku**, 2. Baskı, Ankara, Adalet Yay., 2008.
- Arpacıoğlu, Işıl Tüzün; “Türk Borçlar Hukuku’nda Temel Hatası”, **Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi**, Cilt 4, No 1, 2012, s.149-156.
- Battal, Ahmet; **Hukukun Temel Kavramları**, 2. Baskı, Ankara, Gazi Kitabevi Yay., 2003.
- Bingöl, Dursun; **İnsan Kaynakları Yönetimi**, 6.Baskı, İstanbul, Arıkan Yay., 2006.
- Bozkurt, Enver; **Hukukun Temel Kavramları**, 3. Baskı, Ankara, Asil Yay., 2004.
- Budak, Gönül; **Yetkinliğe Dayalı İnsan Kaynakları Yönetimi**, İzmir, Barış Yay., 2008.

- Canbolat, Talat; “6356 Sayılı Kanun’da Barışçıl Çözüm Yolu Olarak Arabuluculuk”, **Çalışma ve Toplum Dergisi**, 2013/4, s.247-273.
- Çelik, A. Hâkim; **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku**, 5. Baskı, Trabzon, Murathan Yay., 2009.
- Çil, Şahin; “4857 Sayılı İş Kanunu’na Göre Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma”, **Çalışma ve Toplum Dergisi**, Cilt 3, Sayı 14, 2007, s.57-79.
- Çukur, Mürsel ve Muzaffer Koç, “Ülkemizde Bireysel İş Uyuşmazlıklarının Çözümünde Özel Hakem”, **Çimento İşveren**, Eylül 2010, s.4-29.
- Dağlı, Mehmet Kasım; **Borçlar Hukuku Genel Hükümler-Özet**, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Beyazıt- İstanbul, 2016.
- Demircioğlu, Murat- Tankut Centel; **İş Hukuku**, 14. Baskı, İstanbul, Beta Yay., 2010.
- Deryal, Yahya; **Hukukun Temel Kavramları**, 5. Baskı, Trabzon, Murathan Yay., 2006.
- Dursun, Yonca; “İş Kanunu ve Türk Borçlar Kanunu Kapsamında İşçinin İşgörme ve Rekabet Etmeme Borcu”, **DEÜ. Hukuk Fakültesi Dergisi**, Prof. Dr. Şeref ERTAŞ’a Armağan, Cilt 19, Özel Sayı-2017, s.2409-2449.
- Erbek, Özge; “Taşınır Mülkiyetinin Devrinde Sebebe Bağlılık (İllilik) –Soyutluk (Mücerretlik) Meselesi”, **E- Journal of Yaşar University**, Cilt 8, Sayı- Özel, 2013, s.937-985.
- Ercoşkun Şenol, H. Kübra; “Türk Borçlar Hukukunda Hilenin Münferit Uygulama Alanları”, **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 17, Sayı 4, 2013, s.81-115.
- Erdoğan, Gürbüz; **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku**, 4. Baskı, Ankara, Detay Yay., 2009.
- Eren, M. Yusuf; “Uluslar arası Uyuşmazlıkların Çözümünde Arabuluculuk Yöntemi”, **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2014, (s.ix+143).

- Gerek, Nüvit; “İş Hukuku’nun Temel İlkeleri ve Kaynakları”, **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku**, Ed. Ömer Zühtü Altan, Ünite: 1-28, 3. Baskı, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yay., 2000, s.21-33
- Gerek, Nüvit; “Toplu İş Uyuşmazlığı ve Barışçı Çözüm Yolları”, **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku**, Ünite: 1-28, Ed. Ömer Zühtü Altan, 3. Baskı, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yay., 2000, s.298-312.
- Görgün, Şanal; **Hukukun Temel Kavramları**, 5. Baskı, Ankara, Yetkin Yay., 1996.
- Gözler, Kemal; **Genel Hukuk Bilgisi**, Bursa, Ekin Yay., 2010.
- Gözler, Kemal; **Hukukun Temel Kavramları**, 7. Baskı, Bursa, Ekin Yay., 2010.
- Gözübüyük, Şerif; **Hukuka Giriş**, 18. Baskı, Ankara, Turhan Kitabevi Yay., 2003.
- Gürüz, Demet-Gaye Özdemir Yaylacı; **İnsan Kaynakları Yönetimi: İletişimci Gözüyle**, 4. Baskı, İstanbul, MediaCat Yay., 2009.
- Hür, Ayşe, **Öteki Tarih I**, 1. Baskı, İstanbul, Profil Yay., 2012.
- Kağnıcıoğlu, Deniz; “İş Sağlığı ve Güvenliği”, **İnsan Kaynakları Yönetimi**, Ed. Ramazan Geylan, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yay., No.1747, 2007, s.229-250.
- Kağnıcıoğlu, Deniz; “Çalışma İlişkileri ve İnsan Kaynaklarının İş Güvenliği”, **İnsan Kaynakları Yönetimi**, Ed. Uğur Dolgun, Bursa, Ekin Kitabevi Yay., 2007, s.231-266.
- Kaplan, Emine Tuncay, “İşverenin Koruma ve Gözetme Borcunun Kapsamı”, **Kamu-İş**, Cilt 7, Sayı 2, 2003, s.2-16.
- Karacan, Esin; **İş Hukuku**, Kocaeli, Umuttepe Yay., 2010.
- Karcıoğlu, Fatih ve Zişan Duygu Alioğulları, “Çatışmanın Nedenleri ve Çatışma Yönetim Tarzları İlişkisi”, **Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi**, Cilt: 26, Sayı: 3-4, 2012, s.215- 237.
- Kökdemir, Doğan ve Ünsal Sığrı, “Çatışma Teorisi”, **Temel Ara buluculuk Eğitimi (Katılımcı Kitabı)**, 2017, s.12-23.

- Kurt, Resul; “İş Yargısında; Arabuluculuk”, **TBB Dergisi**, Sayı 135, 2018, s.405-444.
- Şevket Pamuk, **Türkiye’nin 200 yıllık İktisadî Tarihi**, 5. Baskı, Ankara, Türkiye İş Bankası Kültür Yay., 2015.
- Sengenberger, Werner; **Uluslararası Çalışma Örgütü, Amaçları, İşlevleri ve Politik Etkileri**, Çev.: Osman Tezgel, Friedrich- Ebert- Stiftung Derneği- Küresel Gelişim ve Politika, Alman Sendikalar Konfederasyonu (DGB)- Uluslararası Sendika Politika, Berlin, Almanya.
- Sökmen Güler, Ekin; “Toplu İş Uyuşmazlıklarının Çözümünde Yüksek Hakem Kuruluna Başvurma ve Özel Hakeme Başvurma”, **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt XIX, 2015, Sayı 3, s.55-71.
- Süzek, Sarper; **İş Hukuku**, 7. Baskı, İstanbul, Beta Yay., 2011.
- Süzek, Sarper; “İşyerinin Devri ve Hukukî Sonuçları”, **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 15, Özel Sayı, 2013, s.311-330 (Basım Yılı: 2014).
- Şakar, Müjdat; **İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku**, 3. Baskı, İstanbul, Beta Yay., 2011.
- Şimşek, M. Şerif-H. Serdar Öge; **İnsan Kaynakları Yönetimi: Stratejik ve Uluslararası Boyutlarıyla**, 2. Baskı, Ankara, Gazi Kitabevi Yay., 2009.
- Şişli, Zeynep; “Bireysel İş Uyuşmazlıkları ve Yargısal Çözüm”, **Ankara Barosu Dergisi**, 2012/ 2, s.45-67.
- Turan Başara, Gamze ve İzzet Başara, “Borçlar Kanunu Tasarısında İrade Sakatlıkları”, **Prof. Dr. Fırat Öztan’a Armağan**, Cilt 1, Ankara, Turhan Kitabevi, 2010, s.335-351.
- Uşan, M. Fatih; **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku: İş Hukuku**, Cilt 1, Ankara, Gazi Kitabevi Yay., 2006.
- Vatansever, Çiğdem; “İnsan Kaynakları Yönetimi Açısından Çalışan Sağlığı, Güvenliği ve Esenliği”, **Yönetimde İnsan Kaynakları Çalışmaları**, Ed. Atilla Yelboğa, Ankara, Turhan Kitabevi Yay., 2010, s.471-496.

- Yakışık, Müşerref; “İrade Sakatlığına Bağlı Olarak Tazminat Talebi”, **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, Cilt 3, Sayı 10, Temmuz 2012, s.277-298.
- Yeşilirmak, Ali; “Arabuluculuk Nedir?”, **Temel Arabuluculuk Eğitimi** (Katılımcı Kitabı), 2017, s.26-40.
- Yıldırım, Arzu- Burak Kaya ve Büşra Kılıç, “Sözleşmeler Hukukunda Gabin ve İrade Sakatlıklarının Değerlendirilmesi”, **GSI (Göksu Safi Işık)**, Part 9, Articletter, Winter 2019, s.149-170. <https://www.goksusafiisik.av.tr/>
- Yıldız, Kemal; “Bireysel İş Uyuşmazlıklarının Nedenleri, Yoğunlaştığı Konular ve Çalışma ve İş Kurumu’nun Bu Uyuşmazlıkları Çözme Yeteneği”, **Çalışma ve Toplum Dergisi**, 2108/3, s.1361-1380.
- Yüksel, Öznur; **İnsan Kaynakları Yönetimi**, 6. Baskı, Ankara, Gazi Kitabevi Yay., 2007.
- https://www.ilo.org/ankara/about-us/WCMS_372880/lang--tr/index.htm (ET: 26 Kasım 2018).

KANUNLAR

- 2709 sayılı **TC. Anayasası** (09 Kasım 1982)
- 657 sayılı **Devlet Memurları Kanunu** (23 Temmuz 1965).
- 818 sayılı **Borçlar Kanunu** (22 Nisan 1926).
- 6098 sayılı **Türk Borçlar Kanunu** (11 Ocak 2011)
- 1475 sayılı **İş Kanunu** (25 Ağustos 1971).
- 2429 sayılı **Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun** (19 Mart 1981).
- 2821 sayılı **Sendikalar Kanunu** (5 Mayıs 1983).
- 2822 sayılı **Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu** (5 Mayıs 1983).
- 3308 sayılı **Mesleki Eğitim Kanunu** (5 Haziran 1986).
- 4447 sayılı **İşsizlik Sigortası Kanunu** (8 Eylül 1999).

- 4721 sayılı **Medeni Kanun** (1 Ocak 2002).
- 4857 sayılı **İş Kanunu** (22 Mayıs 2003)
- 5252 sayılı **Türk Ceza Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun** (13 Kasım 2004).
- 5335 sayılı **Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun** (27 Nisan 2005).
- 6325 sayılı **Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu** (7 Haziran 2012).
- 6331 sayılı **İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu** (20 Haziran 2012).
- 6356 sayılı **Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu** (18 Ekim 2012).
- 6764 sayılı **Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun** (2 Aralık 2016).
- 7036 sayılı **İş Mahkemeleri Kanunu** (12 Ekim 2017).

YÖNETMELİKLER

- **Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği** (16 Haziran 2004 tarihli Resmî Gazete).
- **Analık İzni veya Ücretsiz İzin Sonrası Yapılacak Kısmî Süreli Çalışmalar Hakkında Yönetmelik** (8 Kasım 2016 tarihli RG) Aile, Çalışma Sosyal Hizmetler Bakanlığı.
- **Asgari Ücret Yönetmeliği** (1 Ağustos 2004 tarihli RG).
- **Çocuk ve Genç İşçilerin Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik** (6 Nisan 2004 RG). Aile, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı.
- **Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmelik** (14 Temmuz 2004 tarihli RG).

- **İş Kanunu'na İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliği** (06 Nisan 2004 tarihli RG).
- **İş Kanunu'na İlişkin Çalışma Süreleri Yönetmeliği** (06 Nisan 2004 tarihli RG.)
- **İş Kolları Yönetmeliği** (19 Aralık 2012 tarih ve 28502 sayılı RG.).
- **İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği** (9 Aralık 2003).
- **Kadın İşçilerin Gece Postalarında Çalıştırılma Koşulları Hakkında Yönetmelik** (09 Ağustos 2004 tarihli RG).
- **Kısa Çalışma ve Kısa Çalışma Ödeneği Hakkında Yönetmelik** (30 Nisan 2011 tarih RG). Aile, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı.
- **Sendika Üyeliğinin Kazanılması ve Sona Ermesi ile Üyelik Aidatının Tahsili Hakkında Yönetmelik** (9 Temmuz 2013 tarih ve 28702 sayılı RG.).
- **Sendika ve Konfederasyonların Denetim Esasları ve Tutacakları Defterler ile Toplu Sözleşmesi Sicili Hakkında Yönetmelik** (26 Kasım 2013 tarih ve 28833 sayılı RG.).
- **Toplu İş Sözleşmesi Yetki Tespiti ile Grev Oylaması Hakkında Yönetmelik** (11 Ekim 2013 tarih ve 28792 sayılı RG.).
- **Toplu İş Sözleşmesinde Arabulucuya ve Hakeme Başvurma Yönetmeliği** (7 Aralık 2013 tarih ve 28844 sayılı RG).
- **Uzaktan Çalışma Yönetmeliği** (10 Mart 2021 tarih ve 31419 sayılı RG).
- **Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği** (3 Mart 2004 tarihli RG).

Orhun YILMAZ

İş Hukukunda
DİNLENME SÜRELERİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İş Hukukunda Dinlenme Süreleri

Orhun Yılmaz

Hukuk Yayınları Dizisi – 2912

Birinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 75 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Ağartan, Eren Tahir, Gemi Adamlarının Çalışma Yaşamı ve Çalışma İlişkileri, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2006.
- Akcan, Nurettin, İslam Fıkında İşçinin Hak ve Sorumlulukları, Yüksek Lisans Tezi, Adana, 2008.
- Akgündüz, Ahmet, Eski ve Yeni Hukukumuzda İşçinin Çalışma Süresi, İstirahat, Tatil ve İbadet Hakkı, İstanbul, 1990.
- Akıllıoğlu, Tekin, İnsan Hakları Kavram Kaynaklar ve Koruma Sistemleri, İmaj Yayıncılık, 2.B., Ankara, 2010.
- Akın, Nilgün, Çalışma Hayatında Yıllık Ücretli İzin, Melikşah Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.4., S.2., Aralık 2015.
- Akın, Levent, İş Sağlığı Güvenliği ve Alt İşverenlik, Yetkin Yayıncılık, 2.B., Ankara, 2013.
- Akın, Levent, Sendikaların İş Sağlığı ve Güvenliğinin Sağlanmasına Katkısı, Çalışma ve Toplum Dergisi, S.34., 2012.
- Aktay, Nizamettin/Arıcı, Kadir/Senyen Kaplan, Emine Tuncay, Gazi Kitabevi, 4.B., Ankara, 2011.
- Akyiğit, Ercan, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu' nda Yıllık Ücretli İzin, Legal İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, S.29., 2011.
- Akyiğit, Ercan, Deniz İş Kanunu' nda Yıllık Ücretli İzin, Türk Ağır Sanayi ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası Dergisi, C.24., S.1-2., Şubat-Mayıs 2012.
- Akyiğit, Ercan, İş Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 11.B., Ankara, 2016.
- Akyiğit, Ercan, İş Kanunu Şerhi, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2001.
- Akyiğit, Ercan, Kullandırılmayan Yıllık İzin Ücretinde Gecikme Faizi, Türk Ağır Sanayi ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası Dergisi, Ağustos, 2006.
- Akyiğit, Ercan, Toplu İş Hukuku El Kitabı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2015.
- Akyiğit, Ercan, Yıllık Ücretli İzin, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2000.
- Akyiğit, Ercan, Yıllık Ücretli İzin Kurumunda Yeni Bir Durum-Yıllık İznin İşverence Kısaltımı, Çalışma ve Toplum Dergisi, S.3., 2011.

- Alp, Mustafa, İş İlişkisinin Sona Ermesi ve Kıdem Tazminatı, Yargıtay'ın 2013 Yılı İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi Semineri, On İki Levha Yayıncılık, 2.B., İstanbul, 2017.
- Alpagut, Gülsevil, Belirli Süreli Hizmet Sözleşmesi, Ankara, 1998.
- Alpagut, Gülsevil, Yargıtay'ın 2010 Yılı İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi, Kamu-İŞ, Ankara, 2012.
- Alpagut, Gülsevil, İş İlişkisinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi, Yargıtay'ın 2014 Yılı İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi Semineri, On İki Levha Yayıncılık, 2.B., İstanbul, 2017.
- Alper, Yusuf/Kaya, Pir Ali, Uluslararası Çalışma Örgütü ve Uluslararası Çalışma Standartları, Bursa, 1995.
- Andaç, Faruk, İş Hukuku-Türk Çalışma Hukuku Uygulaması, Adalet Yayınevi, Ankara, 2008.
- Astarlı, Muhittin, İş Hukukunda Çalışma Süreleri, Turhan Kitabevi, 1.B., Ankara, 2008.
- Astarlı, Muhittin, İş İlişkisinin Sona Ermesi ve Kıdem Tazminatı, Yargıtay'ın 2015 Yılı İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi Semineri, On İki Levha Yayıncılık, 1.B., İstanbul, 2017.
- Ateşoğulları, Kamil, ILO ve Türkiye, Petrol İş Sendikası Yayınları, S.44, İstanbul, 1997.
- Aykanat, Mehmet/Uslu, Abdüssamet, Hukukumuzda İşyerinde İbadet ve İşçinin Namaz İbadeti Hakkı, HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi, C.7., S.19., 2018.
- Başbuğ, Aydın, İş Hukuku Çalışanların Hakları ve Sorunları, 4.B., Binyıl Yayınevi, Ankara, 2016.
- Başterzi, Süleyman, Avrupa Birliği Konseyinin 99/70 Sayılı Yönergesi Işığında Belirli Süreli İş Yapma Koşulları ve 4857 İş Kanunu'nun Öngördüğü Sistem, İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Türk Milli Komitesi 30. Yıl Armağanı, TŞOF Plaka Matbaacılık, Ankara, 2006.
- Baycık, Gaye, İş İlişkisinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi, Yargıtay'ın 2016 Yılı İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi Semineri, On İki Levha Yayıncılık, 1.B., İstanbul, 2018.

- Baysal, Mustafa, İşçilerin Sahip Olduğu İzin Haklarının 4857 Sayılı İş Kanunu Bakımından Değerlendirilmesi, *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, C.9., S.24., Ağustos 2020.
- Bedir, Gökhan, Kısmi Süreli Çalışan İşçilerin Yıllık Ücretli İzin Hakları, *Terazi Hukuk Dergisi*, C.10., S.107., Temmuz 2015.
- Beytekin, Furkan, 5953 Sayılı Basın İş Kanununa Göre Hafta Tatili Alacağı ve Hesaplama Tekniği, *İstanbul Barosu Dergisi*, C.92., S.5., Eylül 2018.
- Bilgili, Abbas, İş Hukukunda Faiz Uygulaması Açısından Muaacceliyet ve Temerrüt Kavramları, *Sarper Süzek'e Armağan*, C.2., İstanbul, 2011.
- Bilgili, Abbas, Fazla Çalışmanın Tanıkla İspatı, *Seçkin Yayıncılık*, 2.B., 2020.
- Bingöl, Serkan, Yıllık Ücretli İzin, *Seçkin Yayıncılık*, 1.B., İstanbul, 2012.
- Bodur Yücel, Mehtap, Mevsimlik İş Sözleşmesi ile Çalışanların Yıllık Ücretli İzin Hakları, *İş ve Hayat Dergisi*, C.1., S.1., 2015.
- Caniklioğlu, Nurşen, 4857 Sayılı İş Kanununa Göre Çalışma Süresi ve Bu Sürenin Günlere Bölünmesi, *Toprak İşveren Dergisi*, Haziran 2005.
- Caniklioğlu, Nurşen, İşçinin Yıllık Ücretli İzin Talep Hakkı ve İzin Kullanılmasının Sonuçları, Prof. Dr. Nuri Çelik'e Armağan, C.2., İstanbul, 2001.
- Caniklioğlu, Nurşen, İş İlişkisinin Sona Ermesi ve Kıdem Tazminatı, *Yargıtay'ın 2017 Yılı İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi Semineri*, On İki Levha Yayıncılık, 1.B., İstanbul, 2019.
- Cengiz, İştâr, Türk İş Hukukunda Dinlenme Hakkı, *ICPESS (International Congress on Politic, Economic and Social Studies*, S.3., 2017.
- Centel, Tankut, İş Hukuku, Bireysel İş Hukuku, C.1., Beta Yayıncılık, 2.B., 1994.
- Centel, Tankut, Kısmi Süreli Çalışma ve Tatil Ücreti, *Sicil İş Hukuku Dergisi*, Haziran 2006.
- Centel, Tankut, *Türk İş Hukukunda Ücret*, İstanbul, 1988.
- Clark, Innes/Hachache, Simone/Kerr, Nicola, *Labour Law In Europe, Overview* (Editör European Employment Business Team), 2011.
- Collins, Hugh/Ewing, Keith/McColgan, Aileen, *Labour Law*, Cambridge University Press, 2012.
- Çakır, Murat, 4857 Sayılı Yasa Çerçevesinde Ara Dinlenmesinin Değerlendirilmesi, *Sosyal Güvenlik Dünyası Dergisi*, C.5., S.22., s. 21-29., 2003.

- Çelik, Ahmet Çelik, En Yüksek Mevduat Faizi Nasıl Belirlenmeli, Nasıl Uygulanmalı ?, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, S.21., 2009.
- Çelik, Aziz, Avrupa Sosyal Şartı ve Türkiye'nin Çekinceleri, Türk-İş Dergisi, S:366, Mayıs-Haziran 2005. http://www.kristalis.org.tr/aa_dokuman/Avrupa%20Sosyal%20Sarti%20ve%20Turkiye.pdf (Erişim Tarihi:14.01.2021)
- Çelik, Nuri/Caniklioğlu, Nurşen/Canbolat, Talat, İş Hukuku Dersleri, Beta Yayıncılık, 27.B., İstanbul, 2014.
- Çelik, Nuri, İş Hukuku Dersleri, Marmara Üniversitesi Eğitim ve Yardım Vakfı Yayınları, 7.B., İstanbul 1985.
- Çelik, Nuri, İş Hukuku Dersleri, Beta Yayıncılık, 24.B., İstanbul 2011.
- Çenberci, Mustafa, İş Kanunu Şerhi, Olgaç Yayınları, 5.B., Ankara, 1984.
- Çığ, Muazzez İlmiye, Uygarlığın Kökeni Sümerliler 2 - Sümerlilerde Günlük Yaşam, Kaynak Yayınları, 2011.
- Çoban, Ahmet, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015.
- Çolak, Nusret İlker, Kitle İletişim Hukuku, On İki Levha Yayıncılık, Ankara, 2007.
- Çopuroğlu, Çağlar, Süt İzni Üzerine Düşünceler, KTO Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.1., S.1., Ocak 2016.
- Çöğenli, Taner, Türk İş Hukukunda Yıllık Ücretli İzin, İstanbul, 1983.
- Demir, Ender, Aralıklı Çalışmalarda Yıllık Ücretli İzin Hakkı, Fasikül Hukuk Dergisi, C.11., S.111., Şubat 2019.
- Demir, Ender, Bireysel İş Hukuku Bakımından Konut Kapıcılarının Hakları, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.15., S.2., Temmuz-Ağustos 2016.
- Demir, Fevzi, Yargıtay Kararları Işığında İş Hukuku ve Uygulaması, 3.B., İzmir, 2003.
- Demir, Özgür, Radyoloji Çalışanlarının İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Açısından Hakları, Terazi Hukuk Dergisi, C.13., S.139., Mart 2018.
- Deniz, Çisel Ezgi, 4857 Sayılı İş Kanunu Hükümlerinin Kısmi Süreli İş Sözleşmelerine Uygulanmasında Yaşanan Sorunlar, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.15., S.185., Ocak-Şubat 2020.

- Deniz, Önder, Cumhuriyet Döneminde Tatil Kavramı ve 1935 Tarihli Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Kanunu, Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi, C.11., S.23., 2011.
- Despax, Michel/Rojot, Jacques/Laborde, Jean Pierre, Labour Law in France, Netherland, 2011.
- Doğan, Sevil, İş Hukukunda İşçinin Ara Dinlenmesi, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.26., S.2., Aralık 2020.
- Doğan Yenisey, Kübra, İş İlişkisinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi, Yargıtay'ın 2013 Yılı İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi Semineri, On İki Levha Yayıncılık, 2.B., İstanbul, 2017.
- Duman, Barış, 4857 Sayılı İş Kanunu Kapsamındaki İşçilerin Yıllık Ücretli İzin Hakkı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2020.
- Ekonomi, Münir, İş Hukuku-Ferdi İş Hukuku, C.1., İstanbul Teknik Üniversitesi Yayınları, 3.B., İstanbul, 1984.
- Ekonomi, Münir, Ara Dinlenmesine İlişkin İş Kanununda Öngörülen Süreler ve Yargıtay Kararı, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, C.11., S.42., 2014.
- Ekmekçi, Ömer/Alpagut, Gülsevil/Gülver, Ender, İş Hukuku Temel Kanunları, On İki Levha Yayınları, 2. B., İstanbul, 2018.
- Emiroğlu, Nevsal, Türk İş Hukukunda İşçinin Dinlenme Hakkı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2014.
- Emre İlhan, Neslihan, Kısmi Süreli İş Sözleşmelerinde Ücret, Kıdem Tazminatı, İhbar Tazminatı, Yıllık İzin Ücreti ve Sair Menfaatlerin Hesaplanması, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, S.43., 2014.
- Erdem, Suat, İslam Hukukunda Çalışanların Hakları, Bozok Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, C.15, S.15, 2019.
- Erener Yılmaz, Ebru, Türk İş Hukukunda Süt İzni, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.26., S.1., Haziran 2020.
- Erkul, İhsan/Gökçek Karaca, Nuray, 4857 Sayılı İş Kanunu ve Uygulaması, Nisan Kitabevi, Eskişehir, 2004.
- Esener, Turhan, İş Hukuku, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 3.B., Ankara, 1978.
- Eyrenci, Öner, Yargıtay'ın 2012 Yılı İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi, Kamu-İş, Ankara, 2014.

- Eyrenci, Öner/Taşkent Savaş/Ulucan, Devrim, Bireysel İş Hukuku, Legal Yayıncılık, 4.B., İstanbul, 2010.
- Gökçe, Sibel, Basın İş Sözleşmesine Göre Gazetecilerin Hakları ve Mesleki Sorunları, Adalet Yayınevi, Ankara, 2010.
- Gökçek Karaca, Nuray, Gazetecinin Basın İş Kanunu'ndan Doğan Hakları ve Sorumlulukları, 5953 Sayılı Basın İş Kanunu ve Uygulaması, 1.B., Legal Yayıncılık, İstanbul, 2010.
- Gökçek Karaca, Nuray/Günaydın, Barış, Gazetecilerin Ücretli Tatil ve Yıllık Ücretli İzin Hakkı, Legal İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, S.15., 2007.
- Gökdemir, Sedat, Süt İzni Hakkında Çelişen Kararlar, Bursa Barosu Dergisi, C.41., S.98., Aralık 2016.
- Göktaş, B. Kerem, Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günlerinin Cuma Akşamı Sona Ermesi İle Cumartesi Gününün Tatil Yapılması, İstanbul Barosu Dergisi, C.91., S.4., Temmuz 2017.
- Göktaş, Seracettin, Basın İş Kanunu'nda İzin ve Dinlenme ve Süreleri, Basın İş Hukuku Genel Esasları ve Uygulama Sorunları, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2006.
- Göktaş, Seracettin/Çil, Şahin, Açıklamalı-İçtihatlı Basın İş Kanunu, Turhan Kitabevi, Ankara, 2003.
- Gülersoy, Çelik. Yıllık Ücretli İzin, İ. Akgün Matbaası, İstanbul, 1964.
- Günay, Buket, İş Hukukunda Hafta Tatili, Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.5., S.1., Nisan-Mayıs 2020.
- Günay, Cevdet İlhan, İş Hukuku-Yeni İş Yasaları, 2.B., Yetkin Yayıncılık, Ankara, 2004.
- Günay, Cevdet İlhan, Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara, 1999.
- Günay, Cevdet İlhan, Yıllık Ücretli İzin Hakkı ve Ücretli İzin Alacağı, Sicil İş Hukuku Dergisi, S.20., Aralık 2010.
- Güner, Erol, Hafta Tatili Ücretinin Ödenmemesinin Cezai Yaptırımı Var Mıdır ?, Çözüm Dergisi, Mart-Nisan 2012.
- Güven, Ercan/Aydın, Ufuk, Bireysel İş Hukuku, 2.B., Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 2007.

- Hafızoğlu, Ece Sıla, Çalışma Süreleri, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.15., S.1., Ocak-Şubat 2016.
- İçel, Kayıhan/Ünver, Yener, Kitle Haberleşme Hukuku, Beta Yayınları, İstanbul, 2012.
- İnce, Ergun, İş Hukuku, İş Hukukunda Yeni Düzenlemeler, Bireyler ve İnsan Kaynakları İçin Neler Getiriyor, 10.YılSecrettv.com Yayınevi, 2.B., İstanbul, 2010.
- İnce, Ergun, Yıllık Ücretli İzin Hesabı Konusundaki Yargıtay Kararına Yönelik Değerlendirme, Sicil İş Hukuku Dergisi, S.7., 2007.
- Kapar, Recep, Çalışmaya İlişkin Temel Haklar ve İlkeler Bildirgesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C.6., S.1., 2004.
- Kara, Hacı, Çağrı Üzerine Çalışmada Kıdem Tazminatı ve Yıllık İzin Ücreti, Legal İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, S.17., 2008.
- Karaçöl, Dürdane, Türk Hukukunda Gazetecinin Parasal ve Dinlenme Hakları, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2009.
- Karadeniz, Özcan, Iustinianus Zamanına Kadar İş İlişkileri, Ankara, 1976.
- Karatekin, Ersan, 4857 Sayılı İş Kanunu Kapsamı Dışında Kalan İşçiler Bakımından Fazla Çalışma, Seçkin Yayıncılık, 1.B., 2020.
- Kayhan, Necati, Ulusal ve Uluslararası Normlara Göre Türkiye’de Yıllık İzin Hakkı ve Kamuda Alt İşverenlik İzin Uygulaması, Çalışma İlişkileri Dergisi, C.1., S.1., 2010.
- Keser, Hakan, 4857 Sayılı İş Kanunu ve 2821 Sayılı Sendikalar Kanunu’nun 31. Maddesi Kapsamında İş Uyuşmazlıklarında Tarafların İspat Yükümlülükleri, Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, S.50.
- Keskin, Özlem, Türk Hukukunda İşçinin Tatil ve Dinlenme Hakkı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2008.
- Kılıç, Ebru, İş Hukukunda Yıllık Ücretli İzin, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, C.2., S.4., Ocak 2011.
- Korkusuz, M. Refik, Uluslararası Belgelerde ve Türk Anayasasında Temel Hak ve Özgürlükler, Özrenk Matbaacılık, İstanbul, 1998.
- Korkmaz, Fahrettin/Alp, Nihat Seyhun, Bireysel İş Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 4.B., Ankara, 2019.

- Kurt, Ekrem, Türk Hukukunda Kişiyi Sıkı Sıkıya Bağlı Haklar ve Hukuki Sonuçları, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.15., S.2., 2016.
- Manfred, Weiss/Schmidt, Marlene, Labour Law and Industrial Relations in Germany, The Netherlands, 2008.
- Mollamahmutoğlu, Hamdi/Astarlı, Muhittin, İş Hukuku, Turhan Kitabevi, 4.B., Ankara, 2011.
- Mollamahmutoğlu, Hamdi/Astarlı, Muhittin, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu' nun İşin Düzenlenmesine İlişkin Hükümlerinin İncelenmesi, Sarper Süzek' e Armağan, C.1., İstanbul, 2011.
- Mollamahmutoğlu, Hamdi/Astarlı, Muhittin, Baysal Ulaş, İş Hukuku, Turhan Kitabevi, 6.B., Ankara, 2014.
- Mülayim, Baki Oğuz, İş Hukukunda Gece Çalışması, Adalet Yayınevi, Ankara, 2016.
- Narmanlıoğlu, Ünal, İş Hukuku-Ferdi İş İlişkileri 1, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, 3.B., İzmir, 1998.
- Oğuz, Özgür/Doğan Özge, Gazetecinin Yıllık Ücretli İzin Hakkı, Sosyal Güvence Dergisi, S.10., 2016.
- Okur, Zeki, Mevsimlik İşlerde Yıllık Ücretli İzin, Kamu-İş Dergisi, C.10., S.2., 2008.
- Olea, Alonso Manuel/Sanudo, Fermin Rodriguez, Labour Law in Spain, Netherlands, 2010.
- Öksüz, Ömer, Yıllık Ücretli İzin, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, S.11, 2006.
- Önder, Deniz, Cumhuriyet Döneminde Tatil Kavramı ve 1935 Tarihli Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Kanunu, Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi, C.11., S.23., s. 57-72., 2011.
- Özbek, Osman, Yorum ve Yargıtay Kararları ile Deniz İş Kanunu, Beta Yayıncılık, 2.B., İstanbul, 2003.
- Özdemir, Cumhur Sinan, 1000 Soru - Cevap İçtihatlı İş Mevzuatı Rehberi, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- Özdemir, Cumhur Sinan, İşe İade Davası Sonucu İşe Başlatılmayan İşçinin Yıllık İzin Hakkı, Terazi Hukuk Dergisi, C.10., S.108., Ağustos 2015.

- Özdemir, Cumhur Sinan, Yıllık Ücretli İzinden Borçlar Kanunu Kapsamında İndirim Yapılabilir mi ?, Terazi Hukuk Dergisi, C.8., S.87., Kasım 2013.
- Özer, Hatice Duygu, Toplu İş Hukuku Açısından Yıllık Ücretli İzin Hakkı, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.13, S.2, 2018.
- Özkaraca,ERCÜMENT, Aynı İşveren Yanındaki Aralıklı Çalışmalarda Yıllık Ücretli İzin Hakkı,Sicil İş Hukuku Dergisi, S.39., Temmuz 2018.
- Özsoy, Rabia, Analık İzni ve Kısmi Çalışma, Konya Barosu Dergisi, C.1., S.2., Temmuz 2017.
- Özveri, Murat, Yıllık Ücretli İzin Hakkı ve Yargı Kararları, Legal İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, S.15., 2007.
- Poyraz, Ercan, İş Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 7.B., Ankara, 2016.
- Reisoğlu, Seza, Akdin Feshinde Yıllık İzin Ücretinin İşçinin Son Ücreti Üzerinden Ödenmesi, Türk Ağır Sanayi ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası Dergisi, Şubat, 1998.
- Sargıcı, Ebru Yaşar, Avrupa Birliği Hukukunda Çalışma Sürelerinin Düzenlenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2006.
- Senyen Kaplan, Emine Tuncay, Bireysel İş Hukuku, Gazi Kitabevi, Ankara, 2017.
- Sevimli, Ahmet, İş Hukukunda Kaptan, Türkiye Denizciler Sendikası Eğitim Dizisi, İstanbul, 2001.
- Sevimli, Ahmet, Yıllık Ücretli İzin Hakkının Kullanılmamasının Hukuki Sonuçları Hakkında Kısa Bir Not, Sicil İş Hukuku Dergisi, Haziran, 2010.
- Seyrek, Ahmet, Medeniyete Yön Veren Uygarlıklar-Lidya, Mavi Çatı Yayınları, 1.B., 2019.
- Soydan, Selin, İş Hukukunda Ara Dinlenmesi, Melikşah Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.4., S.2., Aralık 2015.
- Soyer, Mehmet Polat, Ferdi İş İlişkinin Kurulması ve İşin Düzenlenmesi Açısından Yargıtay'ın 1997 Yılı Kararlarının Değerlendirilmesi, Yargıtay'ın İş Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 1997, İstanbul, 1999.
- Soyer, Mehmet Polat, İş Hayatındaki Önemli Bir Sorun Üzerine Not: İşverenin Yıllık Ücretli İzin Hakkını Kullandırmaması, Kemal Oğuzman'a Armağan, İstanbul, 2002.
- Sur. Melda, İş Hukuku Toplu İlişkiler, Turhan Kitabevi, 6.B., Ankara, 2017.

- Sur, Melda, İş İlişkisinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi, Yargıtay'ın 2017 Yılı İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi Semineri, On İki Levha Yayıncılık, 1.B., İstanbul, 2019.
- Sümer, Haluk Hadi, Bireysel Basın İş Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 2.B., Konya, 2016.
- Sümer, Haluk Hadi, İş Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 20.B., Konya, 2015.
- Sümer, Haluk Hadi, İş Hukuku Uygulamaları, Seçkin Yayıncılık, 7.B., Ankara, 2019.
- Süzek, Sarper, İş Hukuku, Beta Yayıncılık, 19.B., İstanbul, 2020.
- Şahlanan, Fevzi, Bireysel İş İlişkisinin Sona Ermesi ve Kıdem Tazminatı Açısından Yargıtay'ın 2003 Yılı Kararlarının Değerlendirilmesi, Yargıtay'ın İş Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 2003, Ankara, 2005.
- Şahlanan, Fevzi, Deniz İş Hukukunda İş Süresi, Fazla Çalışma, Yıllık İzin ve Hafta Tatiline İlişkin Sorunlar, TUIİS İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C.11., S.7., 1988.
- Şahlanan, Fevzi, İşe İade Kararının Uygulanmaması Durumunda 4 Aylık Çalıştırılmayan Sürenin Kıdem Süresine Eklenmesi, Tekstil İşveren Dergisi, Nisan, 2005.
- Şahlanan, Fevzi, Yıllık Ücretli İzin Hesabında Kıdem Tazminatı Ödenmiş Sürelerin Durumu, İş Hukuku İle İlgili Yargıtay Kararları, Karar İncelemeleri, Mart 2011.
- Şakar, Müjdat, Basın İş Hukuku, Gazetecilerin Çalışma İlişkileri, Beta Yayıncılık, 1.B., İstanbul, 2002.
- Şakar, Müjdat, İş Hukuku Uygulaması, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2005.
- Şakfa, Muhammed Fehr, İslam'da İş Ahkâmı ve İşçi Hakları, Nida Yayınevi, İstanbul, 1968.
- Şen, Murat, Türkiye Cumhuriyetinin Onayladığı İş ve Sosyal Güvenlik Alanındaki Çok Taraflı Uluslararası Sözleşmeler, Ankara, 2003.
- Şen, Murat, Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günlerine Rastlayan Haftalarda Fazla Çalışma, Sicil İş Hukuku Dergisi, Haziran, 2010.
- Şuğle, Mehmet Ali, Basın İş Kanunu'nun Kişi Bakımından Kapsamı, Gazeteci Kavramı ve İş Sözleşmesinin Kurulması, Basın İş Hukuku Genel Esasları ve Uygulama Sorunları, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2006.
- Taşkın, Ahmet, Uluslararası Çalışma Örgütü ve ILO Sözleşmelerinin İç Hukuka Etkisi, İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, S.30., 2011.

- Taşkent, Savaş/Kurt Dilek, Uluslararası Düzenlemeler Çerçevesinde Türk İş Mevzuatında Kadın İşçinin Korunması, Çalışma ve Toplum Dergisi, S.40., 2014.
- Tayyar, Ayşegül/Çetin, Birol, Liberal İktisadi Düşünce'de Devlet, Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, C.14., S.1., 2013.
- Tiryaki, Hamit, Süt İzni, Vergici ve Muhasebeciyle Diyalog Dergisi, C.29., S.319., s. 138-141., 2014.
- Treu, Tiziano, Labour Law in Italy, Netherlands, 2011.
- Tugay, Mustafa, Yıllık Ücretli İzin, Yaşar Hukuk Dergisi, C.1., S.2., Temmuz 2019.
- Tunca, Merda Elvan, İşçinin Dinlenme Hakkı, Doktora Tezi, İzmir, 2013.
- Tuncal, Özlem Ulusoy, Yıllık Ücretli İzin, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya, 2010.
- Tuncay, Can, Hukuki Yönden Basında İşçi-İşveren İlişkileri, Evrim Basım Yayın Dağıtım, İstanbul, 1989.
- Tuncay, Can, ILO Normları Işığında Gemi Adamının Çalışma ve Dinlenme Süreleri, Devrim Ulucan'a Armağan, Legal Yayıncılık, İstanbul 2008.
- Tuncay, Can, İş Sözleşmesinin Türleri ve Yeni İstihdam Biçimleri, 2013 Yılı İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukukuna İlişkin Sorunlar ve Çözümleri Toplantısı, İstanbul Barosu Yayınları, İstanbul, 2003.
- Tuncay, Can, Yargıtay'ın 2011 Yılı İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi, Kamu-İş, Ankara, 2013.
- Tuncay, Can/Savaş Kutsal Burcu, Toplu İş Hukuku, Beta Yayıncılık, 5.B., İstanbul, 2016.
- Tunçer, Polat, İş Hukuku, Ekin Yayıncılık, Bursa, 2019.
- Tunçomağ, Kenan, Türk İş Hukuku, 1.C., İstanbul, 1979.
- Tunçomağ, Kenan/Centel, Tankut, İş Hukukunun Esasları, Beta Yayınevi, 8.B., İstanbul, 2016.
- Tulukçu, Nezihe Binnur, İş Hukukunda Dinlenme Hakkı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2012.
- Turan, Murat, Madencilüğimizin Tarihsel Gelişimi, Türkiye- Madencilik Bilimsel ve Teknik 7. Kongresi. TMMOB Maden Mühendisleri Odası Yayını, Ankara, 1981.

- Uçar, Mustafa, Paranın Doğduğu Kent Sardes, Cansal Matbaası, Manisa, 2010.
- Ulubey, Raşit, Hafta Tatili ve Hafta Tatili Ücretinin Tüm Yönleriyle Değerlendirilmesi, Mali Hukuk Dergisi, C.27., S.157., s. 38-42., 2012.
- Ulusoy, Yasin, 4857 Sayılı İş Kanunu Açısından Ara Dinlenmesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.7., Özel Sayı, 2005.
- Urhanoglu, İhtar, Türk Hukukunda Yıllık Ücretli İzin, Yetkin Yayıncılık, 1.B., Ankara, 2020.
- Uşan, Muhammed Fatih, İş Hukuku, C.1., Gazi Kitabevi, 2.B., Ankara, 2009.
- Uzan, Nihal, Sümer ve Sümerler, Arkadaş Yayınları, 3.B., 2015.
- Uzun, Bekir, 4857 Sayılı İş Yasası ve Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği İle Getirilen Düzenlemeler Işığında Yıllık Ücretli İzin, Mercek, Nisan 2004.
- Ülkekul, Cevat, Dilaver Paşa Nizamnamesi: Taş Kömürü Havzasında Bahriye Nezareti Yönetimi, Boyut Yayınevi, İstanbul, 2019.
- Ünlü, Murat, İş Kanununa Göre Çalışma Süreleri ve Ara Dinlenmesi, Vergici ve Muhasebeciyle Diyalog Dergisi, C.25., S.270., s. 167-171., 2010.
- Üstüner, Ali Cengiz, Mısır Uygarlığı, Dragon Yayınları, İstanbul, 1998.
- Yıldız, Gaye Burcu, Bireysel İş İlişkinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi, Yargıtay'ın 2015 Yılı İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi Semineri, On İki Levha Yayıncılık, 1.B., İstanbul, 2017.
- Yıldız, Hasan, Çalışma Hayatı Ve İş Sağlığı Ve Güvenliği İle İlgili ILO Sözleşmeleri, Aristo Yayıncılık, 2017.
- Yıldız, Sevil, Medya ve Hukuk, Nobel Yayınevi, 4.B., Ankara, 2010.
- Yılmaz, Orhun, Türk İş Hukukunda Postalar Halinde Çalışma, Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.1., S.1., s. 83-110., 2018.
- Yurtsever, Haluk, Kapitalizmin Sınırları ve Toplumsal Proletarya, Yordam Kitabevi, İstanbul, 2012.
- Yüksel, Hasan, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku, Ekin Yayıncılık, Bursa, 2014.
- Yürekli, Sabahattin, Deniz İş Kanunu' nun Yer İtibariyle Kapsamı, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.9., S.1-2., 2005.

Av. Dr. Sami NARTER

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINDA HUKUKİ VE CEZAİ SORUMLULUK

- MADDİ ve MANEVİ TAZMİNAT DAVALARI
- CEZA DAVALARI

Bedensel zararlarda Zamanaşımının başlangıcı açısından önemli
16.03.2016 tarihli Yargıtay Hukuk Genel Kurulu kararı işlenmiş

4. Baskı

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İş Kazası ve Meslek Hastalığında Hukuki ve Cezai Sorumluluk
Sami Narter

Hukuk Yayınları Dizisi – 1516

Dördüncü Baskı: Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 30 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 54/A
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKLAR

- 2014 Yılı İş Cinayetleri Raporu – İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi, http://www.guvenlicalisma.org/index.php?option=com_content&view=article&id=12826:2014-yili-is-cinayetleri-raporu-en-az-1886-isci-yasamini-yitirdi&catid=149:is-cinayetleri-raporlari&Itemid=236
- 2018 Yılı İş Cinayetleri Raporu – İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi, <https://www.gazetefersude.com/isig-meclis-2018-is-cinayetleri-raporu-1923-isci-is-cinayetlerinde-hayatlarini-kaybetti-39096/> Er:16.01.2018
- 2019 Yılı Ocak Ayı İş Cinayetleri Raporu – İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi, <http://gazetekarınca.com/2019/02/is-cinayetleri-raporu-ocakta-en-az-155-isci-yasamini-yitirdi/> Er: 23.02.2019
- ABRAMS, Herbert K., A Short History of Occupational Health, Journal of Public Health Policy, Vol. 22, No. 1, 2001, 34-80, https://www.jstor.org/stable/3343553?seq=1#page_scan_tab_contents, Er: 23.11.2018
- ABRAMS, Kathryn, New Jurisprudence of Sexual Harassment, Cornell Law Review, Volume 83, Issue 5, July 1998, Er: 13.12.2018
- AKBULUT, Turhan, İşçi Sağlığı, Sistem Yayıncılık, 4. Baskı, İstanbul, 1996
- AKIN, Cemil Serhat, Sağlık ve Sağlık Harcamalarının Ekonomik Büyüme Üzerine Etkisi: Türkiye’de Sağlık Sektörü Harcamaları, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Adana, 2007
- AKIN, Galip / GÜLTEKİN, Timur, İş Sağlığı ve Güvenliği Açısından Ergonomi, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Antropoloji Bölümü Fizik Antropoloji Anabilim Dalı Yayınları No: 412, Ankara, 2014
- AKIN, Levent, “İş Kazası ve Meslek Hastalıklarından Doğan İşveren ve İşveren Vekillerinin Cezai Sorumluluğu”, http://www.kayagrubu.com.tr/uploaded/safety_igy/LEVENT_AKIN.pdf (Cezai Sorumluluk)
- AKIN, Levent, Çimento Sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliğinden Doğan Sorumluluklar, Çimento İşveren Sendikası yay, İstanbul 2011, 15-162
- AKIN, Levent, İş Kazasından Doğan Maddi Tazminat, Yetkin Yayınları, Ankara, 2001
- AKIN, Levent, İş Sağlığı Güvenliği ve Alt İşverenlik, Yetkin Yayınları, Ankara, 2013. (İş Sağlığı Güvenliği)
- AKIN, Levent, İş Sağlığı ve Güvenliği Yükümlülüklerine Aykırılık ve Kaçınılmazlık, Çimento İşveren, Cilt 27, Sayı: 4, Temmuz 2013, 48-56

- AKIN, Levent, İş Sağlığı ve Güvenliğinde İşverenin Cezai Sorumluluğu, TİSK Akademi, Cilt: 3, Sayı: 5, 2008, 210-231
- AKIN, Levent, Risk Değerlendirme Yönetmeliğinin İş Sağlığı ve Güvenliğine Katkısı, Sicil, Mart 2012, 33-43
- AKIN, Levent, Sendikaların İş Sağlığı ve Güvenliğinin Sağlanmasına Katkısı, Çalışma ve Toplum 2012/3, 101-123
- AKIN, Levent, Sosyal Güvenlik Hukukunda Bağımlı Çalışanların Maluliyeti, Yetkin Hukuk Yayınları, Ankara, 2007. (Maluliyet)
- AKINTÜRK, Turgut / ATEŞ KARAMAN, Derya, Borçlar Hukuku, Genel Hükümler Özel Borç ilişkileri, 6098 Sayılı Yeni Borçlar Kanunu ile Karşılaştırılmalı, 17. Baskı, Beta Basım, İstanbul, 2011
- AKINTÜRK, Turgut, Borçlar Hukuku Genel Hükümler Özel Borç İlişkileri, 14. Bası, Beta Basım Yayın Dağıtım, İstanbul, 2009
- AKINTÜRK, Turgut, Borçlar Hukuku Genel Hükümler Özel Borç İlişkileri, Beta Basım, İstanbul, 2011
- AKIPEK, Jale / AKINTURK, Turgut / ATEŞ KARAMAN, Derya, Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku, 11. Bası, Beta Basım, İstanbul, 2014
- AKMAN, Abdurrahman / İŞLER, Mesut Cemil, "Trafik İş Kazalarının İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatı Açısından Değerlendirilmesi", International Journal of Engineering Research and Development, Vol.4, No.2, June 2012 21
- AKPINAR, Teoman- ÇAKMAKKAYA, Baki Yiğit, İş Sağlığı ve Güvenliği Açısından İşverenlerin Risk Değerlendirme Yükümlülüğü, Çalışma ve Toplum, 273-304, 2014
- AKPINAR, Teoman, BATUR, Necat, ÇAKMAKKAYA, Baki, Yiğit, İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitimi, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2014
- AKPINAR, Teoman, İş Sağlığı Ve Güvenliği İşçi Ve İşveren Rehberi, Oniki Levha Yayıncılık, Çorlu, 2015
- AKPINAR, Teoman, İş Sağlığı ve İş Güvenliği, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2013
- AKTAY, A. Nizamettin / ARICI, Kadir / SENYEN KAPLAN, Emine Tuncay, İş Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2009.(3. Baskı)
- AKTAY, A. Nizamettin / ARICI, Kadir / SENYEN KAPLAN, Emine Tuncay, İş Hukuku, Yenilenmiş 4. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara, 2011.(4. Baskı)
- AKTAY, A. Nizamettin / ARICI, Kadir / SENYEN KAPLAN, Emine Tuncay, İş Hukuku, Yenilenmiş 6. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara, 2013.(6. Baskı)
- AKTUĞ, Semih Serkant, İş Güvencesinin Sosyal Ekonomik Hukuki Temelleri ve Türkiye Değerlendirmesi, Başbakanlık Basımevi, Ankara, 2010

- AKYILDIZ, Hüseyin, Sosyal Güvenlik Hukukuyla Ulaştığı Son Şekliyle Sosyal Güvenlik Hukuku, 2. Baskı, Cantekin Matbaası, Ankara, 2009
- AKYİĞİT, Ercan, İş Hukuku, Seçkin Yayınları, Ankara, 2010. (İş Hukuku)
- ALLI, O. Benjamin, Fundamental Principles of Occupational Health and Safety, International Labour Office, Geneva, 2001
- ALP, Esin, İş Kazalarına Yeni Yaklaşım Davranışsal Güvenlik, Çimento İşveren, Mart 2010, 4-12
- ALPAGUT, Gülsevil, İşyerinin Devri Ve İş Sözleşmesini Fesih Hakkı, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2010
- ALPAY Ali Seydi, İş Sağlığı Uygulama İlkeleri ve Çalışma Hayatında Etik Konular, Eylül 25, 2008, Er: 07.09.2015 <http://isguvenligiuzmani.org/2008/09/25/is-sagligi-uygulama-ilkeleri/>
- ALTINEL, Hüseyin, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği, Detay Yayıncılık, Ankara, 2013.
- ANDAÇ, Faruk, İş Hukuku (Türk Çalışma Hukuku Uygulaması) Ferdi İş Hukuku, Toplu İş Hukuku, Sosyal Güvenlik Hukuku, İş Uyuşmazlıkları, Yargı Yayınevi, Ankara, 2006
- ANDAÇ, Faruk, İş Hukuku Sosyal Politika Bakımından Türk Çalışma Hukuku Uygulaması, Detay Yayıncılık, Ankara, 2014
- ANTALYA, O. Gökhan, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Beta Basım, İstanbul, 2012
- AR, Kamil Necdet, Küreselleşme Sürecinde Türkiye'de Ücretlerin Gelişimi, Kamu-İş Yayını, Başbakanlık Basımevi, Ankara, 2007
- ARAL, Fahrettin, Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, Yetkin Yayınları, Ankara, 2003
- ARAS, Bahattin, Hukuk ve Ceza Mahkemesi Kararlarının Birbirine Etkisi, Yetkin Yayınları, Ankara, 2014
- ARASLI, Utkan, "Ticaret Şirket Organlarının İş Kazasından Kaynaklanan Hukusal ve Cezai Sorumluluğu", Çimento İşveren Dergisi, 2010. 26-36
- ARICI, Kadir, Bataktan Gün Işığına – Türk Sosyal Sigorta Sistemi, Türk Metal Sendikası Yayını, Ankara, 1999. (Sosyal Sigorta Sistemi)
- ARICI, Kadir, İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Hukukunda Yapılan Son Değişiklikler Semineri, Kamu-İş, Ankara, 20-21 Şubat 2013, 109-123
- ARICI, Kadir, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Dersleri, Sargın Ofset, Ankara, 1999. (İş Sağlığı ve Güvenliği)
- ARICI, Kadir, Sosyal Güvenlik Dersleri, Sargın Ofset, Ankara, 1999. (Sosyal Güvenlik Dersleri)
- ARICI, Kadir, Türk İş Sağlığı ve Güvenliği Sisteminde Kapsam Meselesi, Çimento İşveren Dergisi, Mart 2014, 10-21

- ARICI, Kadir, Türk Sosyal Güvenlik Hukuku, Gazi Kitapevi, Ankara, 2015. (Sosyal Güvenlik Hukuku)
- ASLAN, Muzaffer Yasin, Türk Hukukunda Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğu, Ankara Barosu Dergisi, Yıl:68, 2010/2, 233- 246
- ASLANKÖYLÜ, Resul, Sosyal Sigortalar Kanunu Yorumu, Nurol Matbaacılık, Ankara, 2003
- AŞÇIOĞLU, Çetin, Trafik Kazalarından Doğan Hukuk ve Ceza Sorumlulukları, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 3. Bası, Ankara, 2012. (3. Bası)
- AŞÇIOĞLU, Çetin, Trafik Kazalarından Doğan Hukuk ve Ceza Sorumlulukları, 2. Bası, Sözkese Matbaacılık, Ankara, 2008. (2. Bası)
- AŞÇIOĞLU, Çetin, Trafik Kazalarından Doğan Hukuki Sorumluluk ve Tazminat Davaları, Ankara, 1989. (1989)
- ATAY, Ender Ethem, İdare Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara, 2012
- AUGUST Ray, International Business Law - Text, Cases and Readings, Prentice Hall, New Jersey, 2000
- AYAN, Mehmet, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 9. BASKI, Mimoza Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti., KONYA, 2015
- AYAN, Mehmet, Tıbbi Müdahaleden Doğan Hukuki Sorumluluk, Kazancı Yayınları, Ankara, 1991. (Tıbbi Müdahalede Sorumluluk)
- AYDIN ÖZDEMİR, Elif, Akit Dışı Sorumlulukta Maddi Zarar ve Tazmini, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013
- AYDIN, Ufuk, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Tasarısı Üzerine, Sicil, Haziran 2012, 10-18
- AYDINLI, İbrahim, İş Sağlığı Ve Güvenliğinden Doğan Hukuki ve Cezai Sorumluluk, Seçkin Yayınları, Ankara, 2015
- AYDINLI, İbrahim, İşverenin İşyerinde Çalışan İşçilerin İş Görmekten Kaçınma Hakkı, Çimento İşveren Dergisi, C:19,Sayı:4, 2005,16-29
- AYLOTT Elizabeth, Employment Law, Kogan Page Limited Reprinted, United Kingdom, 2015
- BAĞATUR, Ege, “Madeni Hukuk ile Ceza Hukuku Arasındaki İlişki BK 53. Maddenin İncelenmesi”, Ankara Barosu Dergisi, Yıl 1965, S. 5, s. 579
- BAL, Özlem, Türk İş Hukukunda Manevi Tazminat, Adalet Yayınevi, Ankara, 2010
- BALCI Bilgin, TAÇKIN Ertuğrul, BALCI Eylem Özlem, YERDEN Aylin; “İş Kazalarında Mali Kayıplar”, http://www.istjss.org/resim/2013_winter_6_4.pdf, İstanbul Sosyal Bilimler Dergisi, 2013, Er: 12.06.2018
- BALCI, Mesut, İş Kazası ve Meslek Hastalığından Doğan Tazminat Davaları, Yetkin Yayınları, Ankara, 2008

- BALCI, Mesut, İş Kazası Veya Meslek Hastalığından Doğan Maddi ve Manevi Tazminat Davaları Uygulaması, Yetkin Yayınları, Ankara, 2011
- BALKIR, Zehra Gönül, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda İşverenin İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sorumluluğu, MESS Sicil, Yıl: 7, Sayı: 28, Aralık 2012
- BALOĞLU, Cem, Avrupa Birliği ve Türkiye'de İş Sağlığı ve Güvenliği, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2013 (AB ve Türkiye)
- BALOĞLU, Cem, İşverenlerin İş Sağlığı ve Güvenliği Yükümlülükleri ve Aykırılık Hallerinde Uygulanacak yaptırımlar, Kamu-iş, Cilt: 13, Sayı: 2, 99-125, 2013 (işverenin yükümlülükleri)
- BAŞALP, Nilgün, "Destekten Yoksun Tazminatına İlişkin Bazı Değerlendirmeler: Tazminat Şartları ve Zararın Hesabında Yetiştirme Giderleri"; Uğur Alacakaptan'a Armağan, C.2 Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2008
- BAŞAR, M. Sinan / SİNCAR, Selçuk, İş Sağlığı ve Güvenliği Bilgi Sistemi, Atatürk Üniversitesi İçin Bir Sistem Geliştirme Uygulaması, Sage Yayıncılık, Ankara, 2014
- BAŞBOĞA ŞAHBAZ, Zübeyde, İşverenin İş Kazası ve Meslek Hastalığından Doğan Hukuki Sorumluluğu ile Maddi Zararın Hesabına İlişkin Esaslar, 1. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul, 2010
- BAŞBUĞ, Aydın, İşyerinde İş Sağlığı ve Güvenliği, Şeker-İş yay, Ankara 2013
- BAŞBUĞ, Aydın, Sosyal Sigortalar Kurumunun İşverene ve Üçüncü Kişiye Rücu, Kamu - İş, Ankara, 1992
- BAŞKAN, Esra, İş Güvenliği Uzmanı Çalıştırma Yükümlülüğü ve Uzmanların İş Kazası ve Meslek Hastalıklarından Sorumluluğu, Çimento İşveren, Temmuz 2014, 20-31
- BATEMAN, Dolman, Compensation To Relatives Claims, July 23, 2009, <http://www.dolmanbateman.com.au/234/compensation-to-relatives-claims/>, Er: 15.01.2018
- BAYCIK, Gaye, Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Haklarında Yeni Düzenlemeler, Ankara Barosu Dergisi, 2013/3, 103-170
- BAYCIK, Gaye: İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Açısından Maden İşçileri, Ankara 2006
- BAYRAM, Fuat, İş Sağlığı ve Güvenliği Denetimi, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2008
- BAYRAM, Fuat, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Tasarısı Taslağı'nın Değerlendirilmesi, MESS Sicil, Eylül 2010, 48-61
- BAYRAM, Fuat, Türk İş Hukuku Açısından İşyerinde Psikolojik Taciz (Mobbing), Legal İHSGHD, 14/2007
- BAYRAM, Fuat, Türk İş Hukukunda İş Sağlığı ve Güvenliği Denetimi, İstanbul 2008. (Denetim)

- BECKER, H., İsviçre Medeni Kanunu Şerhi Borçlar Hukuku, Yargıtay Yayını, Feryal Matbaası, Ankara, 1993, (Çev. A. Suat Dura)
- BELL, Andrew C., Nutshells Employment Law, 6th Edition, Published in 2015 by Thomson Reuters (Professional)UK Limited, 2015
- BERRY Elspeth / HOMEWOOD Matthew J. / BOGUSZ Barbara, Complete EU Law, Third Edition, Oxford University Press, United Kingdom, 2017
- BIYIKCI, Erdal Timuçin, İş Sağlığı ve İş Güvenliğinde İşyeri Örgütlenmesi ve İş Güvenliği Uzmanı, Bursa 2010
- BIYIKLI, Hasan, Sosyal Ceza Hukuku, İşçinin Ceza Yoluyla Korunması, Gazi Üniversitesi Basın – Yayın Yüksekokulu Basımevi, Ankara, 1983
- BİÇERLİ, Kemal, Çalışma Ekonomisi, Beta Basım, İstanbul, 2000
- BİGAT, Şevket Güney, Beden Gücünün Azalmasından Kaynaklanan Tespit Davaları, 506 ve 5510 Sayılı Kanun ile Karşılaştırmalı, Zigana Yayıncılık, İstanbul, 2008
- BİLGİLİ, Abbas, “İş Hukukunda Faiz Uygulaması Açısından Muacceliyet ve Temerrüt Kavramları”, Prof. Dr. Sarper Süzek’e Armağan, Cilt-2, Beta Yayınları, İstanbul, 2011. (Faiz Uygulaması)
- BİLGİLİ, Özkan, Yeni Sosyal Güvenlik Uygulaması, Ankara SMMMO yayın no:60, Ankara, 2008
- BOZKURT, H. Argun, İş Yargılaması Usûl Hukuku, 4. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2012
- BRAMMER Alison, Social Work Law, Fourth Edition, Pearson Education Limited, United Kingdom, 2015
- BULUT, Mehmet, Tüm Yönleriyle Sosyal Güvenlik Uygulamalarında İdari Para Cezaları İtiraz Ve Dava Yolları, 4. Baskı, Bilge Yayınevi, Ankara, 2013
- BÜTÜNER, Okan/ Uzun Derya, “İş Kazalarının Maliyetleri ve Hesaplamaları Üzerine Bir Araştırma”, MYO-OS 2010- Ulusal Meslek Yüksekokulları Öğrenci Sempozyumu, 21-22 Ekim, Düzce, s.19-20 http://www.duzce.edu.tr/kmyo/kmyo/myos/pdf/MYO_OS_6017.pdf, Er tarihi 6.10.2018
- CABRELLI David, Employment Law in Context, Text and Materials, Third Edition, Oxford University Press, United Kingdom, 2018
- CALLAHAN Daniel, The WHO Definition of Health, The Hastings Center Studies, Vol. 1, No. 3
- CAM, Erdem, İş Güvenliği Uzmanlığı Eğitimlerindeki Hukuki Dönüşüm (2004 - 2011), Çalışma ve Toplum, S. 34, 2012/3, 125-153
- CAN, Osman/ÇAKMAK, İhsan, İş Davaları, Bilge Yayınevi, Ankara, 2011
- CANDAN, Turgut, Açıklamalı İdari Yargılama Kanunu, Adalet Yayınevi, Ankara, 2012, s. 513

- CANİKLIOĞLU, Nurşen, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası ve İşveren Yü-
kümlülükleri, Çalışma Mevzuatı Seminer Notları, Toprak İşveren yay, 2013
- CANSEL, Erol / ÖZEL, Çağlar, Türk Borçlar Hukukunda Ceza Koşulu, s. 713-
733, [http://journal.yasar.edu.tr/wp-content/uploads/2014/01/19-E.CANSEL-
%C3%87.-%C3%96ZEL.pdf](http://journal.yasar.edu.tr/wp-content/uploads/2014/01/19-E.CANSEL-%C3%87.-%C3%96ZEL.pdf)
- CARR Helen / GOOSEY David, Law For Social Workers, 14th Edition, Oxford
University Press, United Kingdom, 2017
- CARRELL, Michael A. / HEAVRİN, Christina, Labor Relations And Collective
Bargaining Cases, Practice And Law, Ninth Edition, Boston, 2010
- CENK, Ramazan, Ücretler, Tazminatlar ve Harcırahlar, Yaklaşım Yayınları,
Ankara, 1999
- CENTEL, Tankut, İş Güvencesi, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2013
- CENTEL, Tankut, İş Sağlığı ve Güvenliği Gelişmelerine Eleştirisel Bir Yaklaşım
Sicil, S. 19, Eylül 2010, 5-11
- CENTEL, Tankut, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Uygulama Alanı ve
Kapsamı, (Scope and Content of the Act on Health and Safety at Work), S:
79-84, e-dergi.marmara.edu.tr/maruhad/issue/download/.../5000000595;
- CENTEL, Tankut, İşverenin İşyerinde Sağlık ve Güvenliği Sağlama Yükümü
Çimento işveren. Mayıs 2013, 6-15
- CENTEL, Tankut, Türk Borçlar Kanunu'nda Genel Olarak İşçinin Kişiliğinin
Korunması, Sicil, Aralık 2011, 13-18
- CENTEL, Tankut, Türk Borçlar Kanunu'nda İşçinin Borçları, Sicil, Haziran 2011,
10 vd.
- CENTEL, Tankut, Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi, Merkezi İlk Yapılan-
ma Sicil, Aralık 2012, 5-9
- CENTEL, Tankut: İş Sağlığı ve Güvenliği Kurullarının Oluşum ve İşleyişi Sicil
Mart 2013, 13-23
- CHAPPELL Duncan / Dİ MARTİNO Vittorio, Violence at work, Third edition,
International Labour Organization, Geneva, 2006
- CHEESEMEN Henry R, Business Law - Ethical International & E-Commerce
Environment, Prentice Hall, New Jersey, 2001
- CIHON, Patrick J. / CASTAGNERA, James Ottavia, Employment / Labor Law,
Fourth Edition, Thomson Learning, United States of America, 2002
- CLARKSON Kenneth W. / MİLLER Roger LeRoy / JENTZ Gaylord A. / CROSS
Frank, West's Business Law Text Cases Legal And Regulatory Environ-
ment, Fifth Edition, B., West Publishing Company, USA, 1992
- CILGA, Erten: İş Sağlığı ve Güvenliğinde Son Gelişmeler, Sicil, Yıl- 7 Sayı 28
Aralık 2010, 59-71

- ÇAĞLAYAN, Ramazan, İdare Hukuku Dersleri, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013
- ÇAĞLAYAN, Yücel\KILINÇ, Ahmet, İş Güvenliği, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1992
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Rehberi, Ankara, 2011
- ÇANKAYA, Osman Güven / ÇİL Şahin, İş Hukukunda Üçlü İlişkiler, Genişletilmiş 3. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2011
- ÇANKAYA, Osman Güven, Rödövars Alt İşverenlik Sözleşmesi midir? Kamu-İş; C:13, S:3/2014
- ÇELİK, Çelik Ahmet, Ölüm Nedeniyle Destekten Yoksunluk, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2014. (Destekten Yoksunluk)
- ÇELİK, Çelik Ahmet, Sorumluluk ve Zamanaşımı, Bilge Yayınevi, Ankara, 2012. (Zamanaşımı)
- ÇELİK, Çelik Ahmet, Tazminat ve Alacak Davaları, 2. Baskı, Bilge Yayınevi, Ankara, 2012. (Tazminat)
- ÇELİK, Nuri, CANİKLİOĞLU, Nurşen, CANBOLAT, Talat, İş Hukuku Dersleri, 28. BASI, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2015
- ÇELİK, Nuri, İş Hukuku Dersleri, Yenilenmiş 23. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş, İstanbul, 2010. (23. Bası)
- ÇELİK, Nuri, İş Hukuku Dersleri, Yenilenmiş 24. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş, İstanbul, 2011. (24. Bası)
- ÇELİK, Nuri, İş Hukuku Dersleri, Yenilenmiş 24. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş, İstanbul, 2011. (24. Bası)
- ÇELİKÇAPA, Sermet, İş Sağlığı Ve Güvenliği, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2015
- ÇENBERCİ, Mustafa, İş Kanunu Şerhi, 4. Bası, Olgaç Matbaası, Ankara, 1978
- ÇENBERCİ, Mustafa, İş Kanunu Şerhi, 5. Bası, Olgaç Matbaası, Ankara, 1984
- ÇENBERCİ, Mustafa, İş Kanunu Şerhi, 6. Bası, Olgaç Matbaası, Ankara, 1986
- ÇETİNDAG, Şerif, 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve Uygulamaları Hakkında Tespitler, Toprak İşveren, Sayı: 97, Mart 2013, 20-22
- ÇETİNKAL, Altan, İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimleri ile Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri Alanında Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri, MESS Mercek, Nisan 2011
- ÇİL, Şahin, İş Hukuku Yargıtay İlke Kararları, (9. Hukuk Dairesi 2010-2011 Yılları), Yetkin Yayınları, Ankara, 2011.(Yargıtay İlke Kararları)
- ÇİL, Şahin, İş Hukukunda İbraname, 3. Baskı, Yetkin Yayıncılık, Ankara, 2013
- ÇİL, Şahin/ KAR, Bektaş, İş Yargısında Belirsiz Alacak Davası ve Kısmi Dava, Yetkin Yayınları, Ankara, 2012

- DAVİS Fredrick, Common Law, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 15, Sayı 1, 1958, s. 67-78
- DEDEAĞAÇ, Ender, 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun Getirdikleri, Ankara Barosu Yayınları, Koza Matbaacılık, Ankara, 2011
- DEMİR Engin, Metal İş Kolunda Meydana Gelen İş Kazaları ve İş Kazalarının Oluşturduğu Kayıpların Ekonomik Yönden Analizi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2009, <http://www.casgem.gov.tr/dosyalar/kitap/29/dosya-29-9033.pdf>
- DEMİR, Fevzi, En Son Yargıtay Kararları Işığında İş Hukuku ve Uygulaması, 4. Bası, Birleşik Matbaacılık, İzmir, 2005. (İş Hukuku Uygulaması)
- DEMİR, Fevzi, İş Güvencesi Hukuku, 2. Baskı, Barış Yayınları, İzmir, 1999. (İş Güvencesi Hukuku)
- DEMİRCİOĞLU Murat / CENTEL Tankut, İş Hukuku, 14. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş., İstanbul, 2010
- DEMİRCİOĞLU, A. Murat / KAPLAN, Hasan Ali: İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na İlişkin Anayasa Mahkemesi Kararının İncelenmesi, Çalışma ve Toplum, 2014/3,233-264
- DEMİRCİOĞLU, A. Murat, Labor Law In Turkey, İstanbul Chamber of Commerce Publications, İstanbul, 2010
- DEMİRCİOĞLU, KAPLAN İş Sağlığı ve Güvenliği Hukuku, İstanbul 2016,
- DEMİRCİOĞLU, Murat - KALYON, Arzu Şen, İşverenin İş Kazalarından Doğan Sorumluluğu ve Kusur Hakkında Karar İncelemesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: 15, Özel S., 2013, 33-50
- DEMİRCİOĞLU, Murat - Kaplan, Emine Tuncay, 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası Çerçevesinde İşyerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Örgütlenmesi, Sicil, S. 30, 2013, 5-23
- DEMİRCİOĞLU, Murat, Karşılaştırmalı Hukukta ve Türkiye'de İşçi Sağlığı ve İşyeri Hekimliği, İş Hukuku ve İktisat Dergisi, Cilt: 4, Sayı: 2, Kamu-İş Yayını, Haziran 1997
- DESCHENAUX, Henri, TERCİER, Pier, Sorumluluk Hukuku, (Çev: Salim Özdemir), Kadioğlu Matbaası, Ankara 1983
- DİLİK, Sait, Sosyal Güvenlik, Kamu-İş Yayını, Ankara, 1991
- DÖNMEZ, Kazım Yücel, İş Hukukunda Tazminatlar, Genişletilmiş 2. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2008. (İş Hukukunda Tazminatlar)
- DÖNMEZ, Kazım Yücel, İşçinin Borçları, Yetkin Yayınları, Ankara, 2000. (İşçinin Borçları)
- DURDU, Halil İbrahim, İş Kazalarının Ekonomik Analizi Ve Bazı Sektörler Bazında Değerlendirilmesi, Economic Analysis Of Work Accidents And The Assasment In Some Sectors, Sosyal Güvence Dergisi / Sayı: 5

- DURŞUN, Salih, İş Güvenliği Kùltürü, Kavram, Modeller, Uygulama, Beta Basım AŞ, İstanbul, 2012
- DURUKAN, Tùlin, ATA AÖF İş Sağlığı ve Güvenliği Ders Notları, 2017
- EGGER, A. / ESCHER Arnold / HAAB Robert / OSER H. İsviçre Medeni Kanun Şerhi, Giriş ve Kişinin Hukuku, Yeni Cezaevi Basımevi, Ankara, 1947. (Çev. Volf Çernis)
- EGGER, A., Medeni Kanun Şerhi Aile Hukuku Üçüncü Kısım Vesayet, Cilt 2, (Çev: Volf Çernis), Yeni Cezaevi Matbaası, Ankara, 1955
- EKDEMİR, Şadi, Avrupa Birliği-Türkiye Sosyal Güvenlik Normları, TİSK, Ankara, 2005
- EKİN, Ali, İş Sağlığı Ve Güvenliğine İlişkin Yükümlölüklerle Uymamanın Sonuçları (İşveren Açısından), Yetkin Yayıncılık, Ankara, 2010
- EKMEKÇİ, Ömer, Anahatlarıyla İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Tasa Taslağı, Çimento İşveren, Mayıs - Haziran 2008,4-17
- EMIR Astra, Selwyn's Law of Employment, 19th Edition, Oxford University Press, United Kingdom, 2016
- ENETOSH, The European Network Education and Training in Occupational Safety and Health, http://www.enetosh.net/webcom/show_article.php/_c-221/_nr-1/_lkm-175/i.html, Er: 12.11.2018
- Encyclopaedia of Occupational Health and Safety Volume III, Edited by: STELLMAN, Jeanne Mager, International Labour Office, Geneva, 1998
- Encyclopaedia Of Occupational Health And Safety, Volume 1, A-K, Thrd (Revised) Edition, Tecnical Editor: PARMEGGIANI, Luigi, International Labour Office, Geneva, 1991
- Encyclopaedia of Occupational Health and Safety, Volume 2, L-Z, Thrd (Revised) Edition, Tecnical Editor: PARMEGGIANI, Luigi, International Labour Office, Geneva, 1991
- EUROSTAT, European Statistical Office, <https://ec.europa.eu/eurostat/about/overview>, Er: 12.11.2018
- European Group on Tort Law, Principles of European Tort Law, <http://www.egtl.org/>, Er: 17.12.2018
- ERBİGE, Erbil, İş Güvenliği Palavramız, Berdan Matbaacılık, İstanbul, 2014.
- ERDOĞAN, Gülnur, Medeni Yargıda Adil Yargılanma Hakkı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2011
- EREN, Fikret, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 8. Bası, Beta Basım Dağıtım A.Ş, İstanbul, 2003.(8. Baskı)
- EREN, Fikret, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Değiştirilmiş 13. Baskı, Beta Basım Dağıtım A.Ş, İstanbul, 2011.(13. Baskı)

- EREN, Fikret, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Gözden Geçirilmiş 9. Bası, İstanbul, Aralık 2006, (9. Bası)
- EREN, Fikret, Borçlar Hukuku ve İş Hukuku Açısından İşverenin İş Kazası ve Meslek Hastalığından Doğan Sorumluluğu, Ankara 1974
- EREN, Fikret, Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, Değiştirilmiş 14. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2012. (14. Baskı)
- EREN, Fikret, Sorumluluk Hukuku Açısından Uygun İlliyet Bağ Teorisi, Ankara 1975
- ERGÖR, Alp, İş Sağlığı Kavramı, Tanımlar, Halk Sağlığı ile İlişkisi, Çalışma Alanları, [kisi.deu.edu.tr/.../alp.ergor/5016-uygulama-retmenleri-2012-1\(93\).ppt](http://kisi.deu.edu.tr/.../alp.ergor/5016-uygulama-retmenleri-2012-1(93).ppt), Er, 27.07.2015
- ERKAN, Cahit, İş Sağlığı Ders Kitabı, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Yayınları, 2. Baskı, Ankara, 1969
- ERTEM, Melikşah, İş Sağlığı Tanım ve İlkeleri, İzmir Halk Sağlığı Müdürlüğü Çalışan Sağlığı Hizmetleri Şubesi, İzmir, 2012. www.ihsn.gov.tr/indir/calisansagligi/epidemioloji.ppt, Er: 20.07.2015
- ERTÜRK, Şükran, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda İşverene Getirilen Yüklümlükler, Sicil İş Hukuku Dergisi, S. 27, Eylül 2012, 13-24.
- ESENER, Turhan, GÜMRÜKÇÜOĞLU BOZKURT, Yeliz, Sendika Hukuku, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2014
- ESİN, Alp, İş Güvenliğinde Uzmanlığın Önemi, Çimento İşveren, Temmuz 2014, 10-19
- EU-OSHA, <https://osha.europa.eu/tr/about-eu-osha/our-story>, Er: 23.11.2018
- EUROPEAN GROUP ON TORT LAW, Principles of European Tort Law, <http://www egtl.org/>, Er: 14.10.2018
- EYRENCİ, Ömer - TAŞKENT, Savaş - ULUCAN, Devrim, Münir EKONOMİ, 60. Yaş Günü Armağanı, Kamu - İş, Ankara, 1993
- EYRENCİ, Öner/TAŞKENT, Savaş/ ULUCAN, Devrim, Bireysel İş Hukuku, 6. Baskı, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2014
- EYRENCİ, Öner/TAŞKENT, Savaş/ULUCAN, Devrim, Bireysel İş Hukuku, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2004
- EYRENCİ, Öner; "4857 sayılı İş Kanunu ile Getirilen Yeni Düzenlemeler", Legal İHSGHD, 2004, S.1. (4857 sayılı Kanunla Getirilen Düzenlemeler)
- FERRET, Ed, Health and Safety at Work Revision Guide, Third Edition, National General Certificate in Occupational Health and Safety, Routledge Taylor&Francis Group, 2016

- FEYZİOĞLU, Feyzi Necmeddin, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Cilt I, Fa-külteler Matbaası, İstanbul, 1976
- Framework Directive, 89/391/EEC, Council Directive on the Introduction of Measures to Encourage Improvements in the Safety and Health at work, Official Journal, 183, 29 June 1989, Er: 06.11.2018
- FRANKO, I. Nisim, Şeref ve Haysiyete Tecavüzden Doğan Manevi Zararın Tazmini, Ankara, 1973
- FUNK, Fritz, Borçlar Kanunu Şerhi 1 Umumi Hükümler, (Çev: Hıfzı Veldet, Cemal Hakkı Selek)Kenan Basımevi, İstanbul, 1938
- GEÇER Bekir – Evcil Cahit, İş Kanunu Uygulama Rehberi, DATASSİST Eğitim Yayınları, İstanbul, 2006
- GEREK, Nüvit, 6098 sayılı Borçlar Kanunu’nda öngörülen Tehlike Sorumlulu-ğu, Sicil İş Hukuku Dergisi, S: 24, Aralık, 2011, s: 31-39
- GEREK, Nüvit, Türkiye’de İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği, Türk Metal Sendikası Yayını, Ankara, 1998
- GEREK, Nüvit: İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun Düşündürdükleri, Sicil İş Hukuku Dergisi, Sayı: 28, Aralık 2012, 10-19
- Global strategy on occupational health for all: The way to health at work http://www.who.int/occupational_health/publications/globstrategy/en/index6.html, Er: 27.07.2018
- GÖKCAN, Hasan Tahsin, Haksız Fiil Sorumluluğu ve Tazminat Hukuku, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2010. (Tazminat Hukuku)
- GÖKCAN, Hasan Tahsin, Karayolları Trafik Kanununa Göre Hukuki Sorumluluk Tazminat Sigorta ve Rücu Davaları, 8 Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2014
- GÖKCAN, Hasan Tahsin, Tıbbi Müdahaleden Doğan Hukuki ve Cezai Sorumluluk, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2013. (Tıbbi Müdahalede Sorumluluk)
- GÖLCÜKLÜ, Feyyaz, İdari Ceza Hukuku ve Anlamı, Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C. 18, S.2, 1963, Er: 28.9.2015, <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/42/398/4310.pdf>
- GÖREN, Sami, En Son Değişikliklerle Açıklamalı – İçtihatlı 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu, Yetkin Basımevi, Ankara, 2012
- GÖRKEM, Abdullah, İş Güvenliği, Özkan Matbaacılık, Çorum, 2005
- GÖZLER Kemal, KAPLAN Gürsel, İdare Hukuku Dersleri, Ekin yayınevi, Bursa, 2013
- GÜLEÇ UÇAKHAN, Sema, Maddi Tazminat Esasları ve Hesaplanması, Seçkin Yayınevi, Ankara, 1994. (3. Baskı)

- GÜLERCİ, Altan Fahri / KILINÇ, Ayşe, 6098 Sayılı Kanunla Karşılaştırmalı Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Yetkin Yayınları, Ankara, 2011
- GÜMÜŞ, Mustafa Alper: Borçlar Hukuku, Özel Hükümler, İstanbul 2013
- GÜNAY, Cevdet İlhan, İş Davaları, Güncellenmiş 2. Baskı, Yetkin Hukuk Yayınları, Ankara, 2009. (İş Davaları)
- GÜNAY, Cevdet İlhan, İş Hukuku, Yeni İş Yasaları, Ankara-2003.(İş Hukuku)
- GÜNAY, Cevdet İlhan, İş Mahkemeleri Kanunu Şerhi, Yetkin Hukuk Yayınları, Ankara, 2000. (İş Mahkemeleri Kanunu Şerhi)
- GÜNAY, Cevdet İlhan, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri, 2. Baskı, Yetkin Hukuk Yayınları, Ankara, 2008. (İş ve Sosyal Güvenlik)
- GÜNAY, Cevdet İlhan, Şerhli İş Kanunu, Genişletilmiş 2. Baskı, Cilt I – II- III, Yetkin Hukuk Yayınları, Ankara, 2001. (Şerh, Cilt 1,2,3)
- GÜNDÜZ, Fatma Ebru / Gündüz, Hakan, İdare Hukukunda Destekten Yoksun Kalma Tazminatı, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XV, Y. 2011, s. 226-258, http://webftp.gazi.edu.tr/hukuk/dergi/15_3_9.pdf; Er, 25.7.2014
- GÜNEREN, Ali, İş Kazası ve Meslek Hastalığından Kaynaklanan Maddi ve Manevi Tazminat Davaları, Genişletilmiş 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2011
- GÜRBÜZ, Sait / ŞAHİN, Faruk, Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2014
- GÜVEN, Ercan / AYDIN, Ufuk, Bireysel İş Hukuku, Güncellenmiş Genişletilmiş 3. Baskı, Nisan Kitapevi, Eskişehir, 2010
- GÜVEN, Rana, Sağlık Hizmetlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği, 4 Temmuz 2013, Ankara, <http://slideplayer.biz.tr/slide/2388122/>; Er, 27.07.2015
- GÜZEL, Ali - ÇATALKAYA, Deniz, İşverenin İş Kazasından Doğan Sorumluluğunun Niteliği ve Sınırları (Karar İncelemesi) Çalışma ve Toplum 2011/3, Sayı: 30, 2011, 231-288
- GÜZEL, Ali / OKUR, Ali Rıza/ CANİKLİOĞLU Nurşen, Sosyal Güvenlik Hukuku, 5510 Sayılı Kanuna Göre Hazırlanmış 14. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 2012
- GÜZEL, Ali / OKUR, Ali Rıza/ CANİKLİOĞLU Nurşen, Sosyal Güvenlik Hukuku, 5510 Sayılı Kanuna Göre Hazırlanmış 12. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 2009
- GÜZEL, Ali / OKUR, Ali Rıza/ CANİKLİOĞLU Nurşen, Sosyal Güvenlik Hukuku, 5510 Sayılı Kanuna Göre Hazırlanmış 14. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 2012
- GÜZEL, Ali Rıza - OKUR, Ali RIZA, Sosyal Güvenlik Hukuku, Beta Basım – Yayın AŞ, 8. Bası, İstanbul, 2002

- GÜZEL, Ali, Ertan, Emre; “İşyerinde Psikolojik Tacize (Mobbinge) Hukuksal Bakış: Avrupa Hukuku ve Karşılaştırmalı Hukuk”, Legal İHSGHD, 14/2007
- HAFIZOĞULLARI, Zeki, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Fail” <http://www.abchukuk.com/makale/makale308.html>
- HAKERİ, Hakan, Ceza Muhakemesi Hukuku, Adalet Yayınevi, Ankara, 2012
- HAKERİ, Hakan, Tıp Hukuku, 5. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2012
- Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/beslenme/besin-guvenligi-ve-hijyen.html>, Er : 27.07.2018
- HATIRNAZ EROL, Gültezer, Özel Hastanelerin Hukuki Sorumluluğu ve Hasta Hakları, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2013
- HAVUTÇU, Ayşe, “Haksız Fiil Sorumluluğunda Zamanaşımı Sürelerinin Başlangıcı”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 12, Özel S., 2010, s. 579-605 (Basım Yılı: 2012) <http://webb.deu.edu.tr/hukuk/dergiler/dergimiz-12-ozel/2-ozel/2-aysehavutcu.pdf>
- HAYEK, Friedrich A., Law, Legislation and Liberty, Vol. III, Hukuk, Yasama ve Özgürlük, Çev: Doç, Dr, Mehmet Öz, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1997
- Health And Safety Guide For Pesticide Formulators, National Institute for Occupational Safety and Health, Cincinnati, Ohio, 1977
- HEİL, Hubertus, http://www.bmas.de/SharedDocs/Downloads/DE/PDF-Publikationen/a985-soziale-sicherung-gesamt-tuerkisch.pdf?__blob=publicationFile, Almanyada Sosyal Güvenlik 2018, Er: 18.11.2018
- HEINRICH, Bernd, Ceza Hukuku Genel Kısım I, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014, (Çevirenler, Hakan Hakeri, Yener Ünver, Veli Özer Özbek, Özlem Yenerer Çakmur, Barış Erman, Koray Doğan, Ramazan Barış Atladı, Pınar Bacaksı, İlker Tepe)
- HEINRICH, Bernd, Ceza Hukuku Genel Kısım II, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015, (Çevirenler, Hakan Hakeri, Yener Ünver, Veli Özer Özbek, Özlem Yenerer Çakmur, Barış Erman, Koray Doğan, Ramazan Barış Atladı, Pınar Bacaksı, İlker Tepe)
- HEINZ Leymann, “The Content and Development of Mobbing at Work”, European Journal of Work and Organizational Psychology, Yıl:5, Sayı:2, 1996, 165-184, Er: 16.12.2018
- HERSCH, Joni, Sexual Harassment In Workplace, IZA World of Labor, September 2015, wol.iza.org, doi: 10.15185/iz awol.188, <https://wol.iza.org/uploads/articles/188/pdfs/sexual-harassment-in-workplace.pdf>, Er: 29.11.2018
- HIRIGOYEN, Marie - France, Le Harcelement Moral: La Violence Perverse Au Quotidien, 2003 Editions La Decouverte, Paris, Çeviri; Heval Bucak, İstanbul, 2015

- HİRSCH, Ernst E, Anılarım (Kayzer Dönemi Weimar Cumhuriyeti Atatürk Ülkesi), (Çev: Fatma Suphi), 6 Bası, Tübitak Popüler Bilim Kitapları.
- HİRSCH, Ernst E, Üniversite Kavramı ve Türkiye'deki Gelişimi, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1979
- HOLT, Allan St John, Principle of Health and Safety at Work, Third İnternational Edition, Published by IOSH Sevice Limited, 2003
- HOWES, Victoria, Who is responsible for health and safety of temporary workers? EU and UK perspectives, http://usir.salford.ac.uk/23584/1/V_Howes_paper_ELLJ-finL_.pdf, Er: 25.02.2018
- <http://www.abgm.adalet.gov.tr/yayinlar/belgeler/e-kutuphane/AvrupaBirligiHukukununKaynaklari.pdf>, Er: 07.12.2018
- http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/97807/WHA1_94_eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y, Er: 06.11.2018
- <http://journal.yasar.edu.tr/wp-content/uploads/2014/01/19-E.CANSEL-%C3%87.-%C3%96ZEL.pdf>, Er: 19.11.2018
- <http://www.aims.org.pk/wp-content/uploads/2014/08/OHSAS-18001-2007-Standards.pdf>, Er: 18.11.2018. (OHSAS 18001:2007)
- <http://www.dolmanbateman.com.au/234/compensation-to-relatives-claims/>, Er: 18.01.2018
- <http://www.guvenligi.com/is-guvenligi-nedir> Er : 03.04.2014
- <http://www.hse.gov.uk/humanfactor/topics/common4.pdf>, Er: 23.07.2018
- http://www.isgum.gov.tr/rsm/file/isgdoc/isgip/isgip_saglik_gozetimi_rehberi.pdf Er : 10.03.2014
- <https://disk.org.tr/2015/04/disk-ar-turkiyede-cocuk-isciligi-gercegi-raporu-2015/> Er : 11.02.2018
- <https://isgrehberi.org/2018/06/15/is-guvenligi-uzmani-cezai-sorumlulugu/>
- <https://osha.europa.eu/en/legislation/directives/the-osh-framework-directive/1>, Er: 06.11.2018
- <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.786.9225&rep=rep1&type=pdf>, Er: 24.11.2018
- <http://www.osha.gov/about.html>, Er: 05.12.2018
- <https://www.starlinesafety.com/is-kazalari-ve-maliyet>, Er: 16.11.2018
- https://www.turkcebilgi.com/birle%C5%9Fmi%C5%9F_milletler, Er: 19.11.2018
- https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Accidents_at_work_statistics, Er: 16.12.2018
- https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Accidents_at_work_statistics, Er: 06.11.2018

- https://www.ilo.org/moscow/areas-of-work/occupational-safety-and-health/WCMS_249278/lang--en/index.htm, Er: 27.11.2018
- ILO Constitution, https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=1000:62:1566624867971040::NO:62:P62_LIST_ENTRIE_ID:2453907:NO, Er: 19.11.2018
- International Congress on Occupational Health and Safety Training,- Uluslararası İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi - Atatürk Üniversitesi Rektörlüğü, Erzurum, 2015.
- International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/cescr.aspx>, Er: 19.11.2018
- İŞIKLI Alpaslan, İş Hukuku, Gözden Geçirilmiş 7. Baskı, İmaj Yayınevi, Ankara, 2010
- İŞIKLI, Alpaslan, Ücret, Sevinç Matbaası, Ankara, 1975
- İLERİ, Ülkü, İş Sağlığı ve Güvenliği Önlemleri İle Sosyo-Ekonomik Sonuçları, Efil Yayınevi, İzmir, 2014
- İLHAN, Mustafa Necmi, ATA-AÖF İş Sağlığı ve Güvenliği Ders Notları, Psikososyal Risk Etmenleri
- İNAN, Ali Naim, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, AÜHF Yayınları, Ankara, 1984
- İNAN, Ali Naim, YÜCEL, Özge, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 4. Baskı, Seçkin Yayıncılık, ANKARA, 2014
- İNCİ, Nurdoğan, Kaza Maliyet Analizi, http://www.nurdogan.net/kaza_dosyalar/AA-NI-0806102-ISG_Kaza_Maliyet_Analizi_R2A.pdf, Er: 12.06.2018
- İNCİROĞLU, Lütfi, İş Sağlığı ve Güvenliği'nde İşçi ve İşverenin Hukuki ve Cezai Sorumluluğu, 2. Baskı, İstanbul 2008
- İNCİROĞLU, Lütfi, Yeni İş Sağlığı Ve Güvenliği Mevzuatı Uygulaması, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2014
- İREN, Ertan: Geçici İş İlişkisinde İşverenlerin İş Sağlığı ve Güvenliği Önlemleri Alma Yükümlülüğü, AÜHFD, 60 (2) 2011, 302 vd
- İstanbul uzman, ISG Kavram ve Kuralları Gelişimi, egitim.druz.com.tr/indir/isg-kavram-ve-kurallarinin-gelisimi Er: 27.07.2015
- İstanbul uzman, ISG Kavram ve Kuralları Gelişimi; egitim.druz.com.tr/indir/isg-kavram-ve-kurallarinin-gelisimi Er: 27.07.2015
- İş Sağlığı Ve Güvenliği Kültürü, YİBİTAŞ-LAFARGE Yayını.
- İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulama İlkeleri ve Güvenlik Kültürü, <http://www.guvenligi.com/is-guvenligi-nedir> Er: 03.04.2014
- İş Sağlığı ve Güvenliğine Genel Bakış ve Güvenlik Kültürü. harusem.harran.edu.tr/manager/shared_files/.../190515_1432035949.pdf, Er: 06.04.2014

- İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Alanında Temel Bilgiler, [http://www.ikkistanbul.org/is%20kazalari%20\(web\).pdf](http://www.ikkistanbul.org/is%20kazalari%20(web).pdf), Er 29.01.2014
- İşçi Sağlığı Ve İş Güvenliği Raporu, tmmob makina mühendisleri odası, Güncellenmiş Sekizinci Baskı, Yayın No: MMO/689, Mart 2018, Ankara
- KABAKÇI, Mahmut, Avrupa Birliği İş Hukukunda İşverenin İş Sağlığı ve Güvenliği İle İlgili Temel Yükümlülükleri ve Türk Mevzuatının Uyumu, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2009 (AB İş Hukuku)
- KABAKÇI, Mahmut: 6331 Sayılı Kanun'un İş Sağlığı ve Güvenliği Anlayışı ve Risklerden Korunma İlkelerinin (m.5) İşlevi, Sicil, Mart 2013, 61-76 (Risklerden Korunma)
- KABAKÇI, Mahmut: İş Sağlığı ve Güvenliğinin Hukuk Sistemindeki Yeri, TBB Dergisi, Sayı 86, 2009, 249-267 (İSG)
- KALABALIK Halil, İnsan Hakları Hukuku, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2013
- KANGAL, Zeynep T., Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğu, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2003
- KAPAR, Recep: Ekonomik Krizlerin Çalışanların Sağlığı ve Güvenliği Üzerindeki Etkileri, Çalışma ve Toplum 2012/3, 73-100
- KAPLAN, Emine Tuncay, İşverenin Koruma ve Gözetme Borcunun Kapsamı, Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C: 7, S: 2003/2
- KARADENİZ, Oğuz, Dünya'da ve Türkiye'de İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları ve Sosyal Koruma Yetersizliği, Çalışma ve Toplum, 2012, 15-75
- KARAGÖZ, Veli, İşyeri Hekimliği Kurumu ve Uygulama Sorunları, AÜEHFD, Cilt: X, S. 1-2, 2006, 361-394
- KARAHASAN, Mustafa Reşit, Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Beta Basım Dağıtım A.Ş., İstanbul, 2004
- KARAKAŞ, İsa, SGK Meslek Hastalığı Uygulamaları ve Meslek Hastalığı Davaları, Adalet Yayınevi, Ankara, 2011
- KARAKOÇ, Mehmet: 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na Göre İşverenin Eğitim Verme Yükümlülüğü, Mali Çözüm, İSMIMO, Mayıs Haziran 2013, 277-285
- KAYA, Pir Ali, Çalışma Hukukunda Eşitlik ve Ayrımcılık., Siyasal Kitabevi, Ankara, 2014
- KILIÇ, Leyla, İşverenin İş Sağlığı ve Güvenliğini Sağlama Yükümlülüğü ve Sorumluluğu, Ankara 2006
- KILIÇ, Leyla: İş Sağlığı ve Güvenliği Kavramı ve 4857 Sayılı İş Kanunu Madde 77 Kapsamında İşverenin Yükümlülüğü, MESS Sicil, Yıl: 6, Sayı: 22, Haziran 2011, 91-100

- KILIÇOĞLU Ahmet M., “Haksız Fiillerden Sorumlulukta Ceza Hukuku ile Medeni Hukuk İlişkisi”, AÜHFD, C. XXIX, S. 3-4, Y. 1973, S. 185-225 (Ceza – Medeni İlişkisi)
- KILIÇOĞLU, Ahmet M., “Manevi Tazminatın Hukuki Niteliği”, Ank. Bar. D, 1984, S.1. (Manevi Tazminat)
- KILIÇOĞLU, Ahmet M., Borçlar Hukuku Genel Hükümler Yeni Borçlar Kanunu Hükümlerine Göre Hazırlanmış, 14. Bası, Turhan Kitapevi, Ankara 2011. (14. Bası)
- KILIÇOĞLU, Ahmet, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 2. Bası, Turhan Kitapevi, Ankara 2002.(2. Bası)
- KILIÇOĞLU, Mustafa / ŞENOC AK, Kemal, İş Kanunu Şerhi, Cilt I – II, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2008. (İş Kanunu Şerhi)
- KILIÇOĞLU, Mustafa, 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’na Uyarlı İş yargılamaları Usulü, Legal Yayınevi, İstanbul, 2011. (İş yargılaması)
- KILIÇOĞLU, Mustafa, Cismani Zarar ve Ölüm Hallerinde Manevi Zarar ve Manevi Tazminat, Kamu-İş; Cilt: 7, Sayı: 3/2004,1-30. <http://vywww.kamu-is.org.tr/pdf/7311.pdf>
- KILIÇOĞLU, Mustafa, Destekten Yoksun Kalma Tazminatı, Bilge Yayınevi, Ankara, 2014. (Destek)
- KILIÇOĞLU, Mustafa, İş Kanunu Yorumu ve Yargıtay Uygulaması, Ayhan Yayıncılık, İstanbul, 2005. (İş Kanunu Yorumu)
- KILIÇOĞLU, Mustafa, Sorumluluk Hukuku, Cilt 1, Turhan Kitapevi, Ankara, 2002. (Sorumluluk)
- KILIÇOĞLU, Mustafa, Tazminat Esasları ve Hesap Yöntemleri, Adil Yayınevi, Ankara, 1998.
- KILIÇOĞLU, Mustafa, Tazminat Esasları ve Hesap Yöntemleri, Ankara, 2008. (Tazminat Hesapları)
- KILIÇOĞLU, Mustafa, Tazminat Hukuku, 2. Baskı, Legal Yayınevi, İstanbul, 2006. (Tazminat Hukuku 2. Baskı).
- KILIÇOĞLU, Mustafa, Tazminat Hukuku, Legal Yayınevi, İstanbul, 2005. (Tazminat).
- KILKIŞ, İlknur, İş Sağlığı ve Güvenliği, Dora Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2014.
- KIRCA, Çiğdem, “Manevi Tazminatın Fonksiyonu ve Niteliği”, Yargıtay Dergisi, Temmuz 1999.
- KIDNER Richard, Blackstone’ Statues on Employment Law 2017-2018, 27th Edition, Oxford University Press, United Kingdom, 2017
- KOCA, Mahmut / ÜZÜLMEZ, İlhan, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015.

- KOÇ Muzaffer/ AKBIYIK Nihat, Türkiye’de İş Kazalarının Maliyetleri ve Çözüm Önerileri, Akademik Yaklaşımlar Dergisi/Journal Of Academic Approaches, 2011, cit:2 Sayı:2 <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/ayd/article/view/5000125180/5000115048>
- KOÇ, Nevzat, Çalışma Hayatı Açısından Yeni Borçlar Kanunu ve Ticaret Kanunu Semineri – İstanbul-2011, TİSK yayınları, Matsa Basımevi, Ankara, 2012
- KORKMAZ, Fahrettin / ALP, Nihat Seyhun, Bireysel İş Hukuku, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2014.
- KORKUSUZ Refik / UĞUR Suat, Sosyal Güvenlik Hukukuna Giriş, Yeni Mevzuata Göre Hazırlanmış 2. Baskı, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2010.
- KORKUSUZ, Refik - UĞUR, Suat, Sosyal Güvenlik Hukuku, Ekin yay. Bursa 2013.
- KORKUSUZ, Refik / UĞUR, Suat, Sosyal Güvenlik Hukuku, 4. Baskı, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2015. (4. Baskı)
- KORKUT, Gülsüm - TETİK, Alim, 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun Getirdiği Yenilikler ve Temel Sorunlar Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C.18 Y.2013,455-474.
- KUDAT, Arkun, Cismani Zararların Değerlendirme Prensipleri ve Maluliyet Baremleri, Tisa Matbaacılık, Ankara, 1970.
- KURU, Baki / ARSLAN Ramazan / YILMAZ, Ejder, **Medeni Usul Hukuku**, 18. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara, 2012. (23. Baskı)
- KURU, Baki / ARSLAN Ramazan / YILMAZ, Ejder, Medeni Usûl Hukuku, 18. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara, 2007.(18. Bası)
- KURU, Baki / ARSLAN, Ramazan / YILMAZ, Ejder, Medeni Usûl Hukuku, S yayınları, Ankara, 1986.
- KÜLAHÇIOĞLU, Gürdal, İş Güvenliği, 3. Baskı, Mühendislik Mimarlık Fakültesi Basım Ünitesi, İZMİR, 1992.
- Labour Act Of Turkey (Act No: 4857), Translated by Toker Dereli, Turkish Employers Association of Metal Industries, 2005
- Labour Inspection Convention, 1947 (No. 81), (Er : 06.11.2018), https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_INSTRUMENT_ID:312226, Er: 06.10.2018
- LAÇİNER, Vedat, Teknik ve Tıbbi İş Güvenliğinin Hukuksal Boyutu, İstanbul 2013.
- LATCHEVA Rossalina, Sexual Harassment in the European Union: A Pervasive but Still Hidden Form of Gender – Based Violence, 2017, Vol. 32 (12): 1821-1852, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/30156991>, Er: 31.12.2018
- LAW Sweetey / MAYFIELD Milton / MAYFIELD Jacqueline, Employee Information Technology Use and Mandatory Training, Business And Law, Mercado, Sylvia, Kierkegaard (ed.)Ankara Bar Association, 2008, 270-283

- LEPLAT Jacques / CUNY Xavier, Les Accidents Du Travail, Presses Universitaires De France, Paris, 1974
- LEVIS Arthur, Modern Business Law - Principles and Practise, Great Britain by Tudor Business Publishing Limited, Second Edition, 1997
- Limitations Act 1980, <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1980/58>, Er: 12.01.2019
- MACINTYRE Ewan, Esential of Business Law, Fifth Edition, Pearson Education Limited, United Kingdom, 2015
- MAKAS, Recep, Türk Borçlar Kanunu ve İş Kanunu'na Göre İşçinin Özen Borcu ve Borca Aykırılığın Hukuki Sonuçları, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XVI, S.4, Y. 2012, 149-180.
- MANUEL, Meegan Candice, The Experience And Perception Of Sexual Harassment In The Workplace, <http://etd.uwc.ac.za/xmlui/handle/11394/6319>, 2017, Er: 05.11.2018
- MESTÇİOĞLU, Mahmut Celal, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kültürü, "İşyeri Hekimliği", Toprak İşveren Dergisi, Sayı: 86, 2010, 1-12.
- MEŞE YAZILIM HUKUK VE İÇTİHAT PROGRAMI (Meşe)
- MILLER Roger Leroy / JENTZ, Gaylord A., Business Law Today, West Publissing Company, St Paul, USA, 1991
- MOLLAMAHMUTOĞLU, Hamdi / ASTARLI, Muhittin, İş Hukuku Gözden Geçirilmiş ve 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu-6331 sayılı İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kanunu İşlenmiş 5. Bası, Turhan Kitapevi, Ankara, 2012. (5. Bası)
- MOLLAMAHMUTOĞLU, Hamdi / ASTARLI, Muhittin, İş Hukuku Gözden Geçirilmiş ve 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu İşlenmiş 4. Bası, Turhan Kitapevi, Ankara, 2011. (4. Bası)
- MOLLAMAHMUTOĞLU, Hamdi, "4857 Sayılı Kanun'un Getirdiği Önemli Bazı Yenilikler", Kamu-İş D; C:7, S: 4/2004. (4857 Sayılı Kanun'un Getirdiği Yenilikler)
- MOLLAMAHMUTOĞLU, Hamdi, ASTARLI, Muhittin, **İş Hukuku**, Gözden Geçirilmiş ve 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu-6331 sayılı İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kanunu İşlenmiş 5. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2012.
- MOLLAMAHMUTOĞLU, Hamdi, İş Hukuku, Turhan Kitapevi, Ankara, 2008. (3. Bası)
- MOLLAMAHMUTOĞLU, Hamdi/ASTARLI, Muhittin/ BAYSAL Ulaş, İş Hukuku, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 6. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2014.(6. Bası)

- MOLLAMAHMUTOĞLU, Hamdi: İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Bakımından İşçinin Red Hakkı, Türk Kamu İş, İş Hukuku ve İktisat Dergisi, c. 2,15 vd.
- MURAT, Bedrettin, Trafik Hukuku, 6. Baskı, Adalet yayınevi, Ankara, 2013.
- MURPHY William / FORD James, Loss of Financial Support, [https:// swmichigan-personalinjury.com/loss-financial-support/](https://swmichigan-personalinjury.com/loss-financial-support/), Er: 17.01.2018
- MUTLAY, Faruk Barış, Sosyal Sigorta Yardımlarına Hak Kazanma Koşulları ve Eşitli İlkesi, Beta Basım, İstanbul, 2014.
- NARMANLIOĞLU, Ünal, İş Hukuku Ferdi İş İlişkileri, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2014.
- NARTER, Sami, “Çalışanların İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarından Ceza Yoluyla Korunması”, İstanbul Aydın Üniversitesi Yayınları, İş Sağlığı ve Güvenliği Sorunları ve Çözüm Önerileri, İstanbul, 2016, s. 20-43. (Ceza Yoluyla Koruma)
- NARTER, Sami, “Haksız Fiillerde Zamanaşımı ve Bedensel Zararlarda Zamanaşımının Başlangıcı Sorunu”, Terazi Hukuk Dergisi, C: 10, S: 109 Yıl: 2015, s. 21-35 (Bedensel Zararlarda Zamanaşımı)
- NARTER, Sami, “İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarında Tüzel Kişi Organı Olarak Ortak İşverenin Cezai Sorumluluğu”, Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi, Cilt: 17, S: 2, Yıl: 2015, s. 229-266 (İKMH’de Cezai Sorumluluk)
- NARTER, Sami, “İş Sözleşmesinin Feshi Halinde Boşta Geçen Süre İçin Ödenecek Miktar Ücret midir? Tazminat mı?” Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, cilt: 13, sayı: 2 Başbakanlık Basımevi, Ankara, 2013
- NARTER, Sami, “Meslek Hastalığında Sorumluluklar ve Sigortasız Çalışanın Meslek Hastalığına Tutulması”, Karatahta İş Yazısı Dergisi, S: 2, Yıl: 2015, s. 19-43 (Sigortasız Çalışanın Meslek Hastalığı)
- NARTER, Sami, İş ve Borçlar Hukukunda İş Güvencesi ve Akdin Sona Ermesinden Doğan Tazminatlar, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013
- NOĞAY, Sami, İnsan Sağlığı ve İş Güvenliği, Nogay Yayınları, Ankara, 1990. (İnsan Sağlığı)
- NOĞAY, Sami, İş Güvenliği, 8. Baskı, Armoni Matbaacılık, Ankara,1998. (İş Güvenliği)
- NOMER, Haluk N. Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 13. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 2013.
- NOMER, Haluk N. Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 6. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 2008.
- OCAK, Saim, İş Güvenliği Uzmanlığı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013.

- Occupational Health And Safety Assessment Series, OHSAS 18001:2007, Occupational Health And Safety Management Systems, Er: 08.11.2018
- Occupational Health Services Convention, 1985 (No. 161), (Er : 06.11.2018.), https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C161, Er: 08.11.2018
- Occupational Health Services Recommendation, 1985 (No. 171), https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO:12100:P12100_INSTRUMENT_ID:312509:NO, Er: 08.11.2018
- Occupational Safety And Health - Questionnaire Survey For Member's, Rakamlarla İş Yerlerinden Tükenen Yaşam - Petrol – İş, 1986.
- Occupational Safety and Health Convention, 1981 (No. 155), (Er : 06.11.2018), https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=normlexpub:12100:0::no::p12100_instrument_id:312300, Er: 08.11.2018
- Occupational Safety and Health Recommendation, 1981 (No. 164), https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO:12100:P12100_INSTRUMENT_ID:312502:NO, Er: 08.11.2018
- ODAMAN, Serkan, Esneklik Prensibi Çerçevesinde Yargıtay Kararları Işığında Türk İş Hukukunda Çalışma Süreleri Ve Yöntemleri, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2013.
- ODMAN, M. Tefik / YILMAZ, Raşit, Ticaret Şirketlerinde Yöneticilerin Cezai Sorumluluğu, İstanbul Kültür Üniversitesi, Hukuk Fakültesi Dergisi, Ocak 2008, Yıl: 7, C: 7, S: 1.
- OFLUOĞLU, Gökhan - SARIKAYA, Gökmen, OHSAS 18001 İş Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetim Sistemi Kamu-İş; Cilt:8, Sayı: 3, 2005.
- OĞURLU, Yücel, İdari Yaptırımlara Genel Bir Bakış ve İdari Yaptırım-Ceza Yaptırımı Ayrımı, Er : 28.9.2015, <http://hukuk.erzincan.edu.tr/dergi/icindekiler.php?id=8>
- OĞUZ, Özgür, AB Direktifleri ve Türk İş Hukukunda İş Sağlığı ve Güvenliğinde İşverenlerin Yükümlülükleri ve İşçilerin Hakları, İstanbul 2011.
- OĞUZMAN M. Kemal, / ÖZ Turgut, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 12. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2014.
- OĞUZMAN, M. Kemal, ÖZ, Turgut M., Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1995.
- OĞUZMAN, M. Kemal/ ÖZ, M. Turgut, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 3. Bası, Filiz Kitapevi, İstanbul, 2000.
- OLGAÇ Senai, Kazai ve İlmi İçtihatlarla Borçlar Kanunu, Olgaç Matbaacılık, Ankara, 1977.

- OLGAÇ, Cüneyt / BULUT, Mehmet, İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları Uygulamaları ve Rücu Davaları 2. Baskı, Bilge Yayınevi, Ankara, 2013.
- ORHUNÖZ, Ergun, Ölüm ve Cismani Zararlarda Manevi Tazminat, Seçkin Yayınevi, İzmir, 1999.
- OSER, Hugo, SCHÖNENBERGER, Wilhelm, Commentaire du Code Federal des Obligations, İsviçre Bağlamlar (Borçlar) Kanunu Şerhi, (Çev: Hüseyin Avni Göktürk), İstanbul Halk Basımevi, Ankara, 1935,
- ÖÇAL Mehmet / ÇİÇEK Özal, Türkiye Ve Avrupa Birliği'nde İş Kazası Verilerinin Karşılaştırmalı Analizi, HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi © Cilt: 6 Yıl: 6 Sayı:16, 616-637
- ÖNERCİ, Okan, Genel Sağlık konulu konferans 10-17 haziran 2013 Nurol Makina Ankara, 2013.
- ÖZARSLAN Bahadır Bumin, Avrupa Birliği Komisyonu, European Union Commission Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi / Journal of Turkish World Studies, Cilt: V, Sayı 2, 229-246, İzmir, 2005
- ÖZBEK, Veli Özer, KANBUR, Mehmet Nihat, DOĞAN, Koray, BACAKSIZ, Pınar, TEPE, İlhan, Türk Ceza Hukuku, 4. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2012.
- ÖZBEY, Özcan, Türk Hukukunda Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Hakkı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013
- ÖZDEMİR, Ali, İş Güvenliği, Birsen Yayınevi, İstanbul, 2013.
- ÖZDEMİR, Elif Aydın, Akit Dışı Sorumlulukta Maddi Zarar Tazmini, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013
- ÖZDEMİR, Elif Aydın, Akit Dışı Sorumlulukta Maddi Zarar Tazmini, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013
- ÖZDEMİR, Erdem, İş Sağlığı ve Güvenliği Hukuku, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2014 (İSG Hukuku)
- ÖZDEMİR, Erdem, İşyerinde Cinsel Taciz, Çalışma ve Toplum, 2006/4, 83-96 (Cinsel Taciz)
- ÖZEN Çöl, Serap, İşyerinde Psikolojik Şiddet: Hastane Çalışanları Üzerine Bir Araştırma, Çalışma ve Toplum, 2008/4, 107-134.
- ÖZEN, Muharrem, "Türk Ceza Kanunu Tasarısının Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğuna İlişkin Hükümlerine Bir Bakış" <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/283/2585.pdf>
- ÖZEN, Mustafa, İdari Ceza Hukuku Genel Hükümler, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013.
- ÖZGENÇ, İzzet, Türk Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 7. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2012.

- ÖZGÜMÜŞ, Hansel, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğine Hatalı Yaklaşımlar, TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Bülteni, Mayıs 2013.
- ÖZKAN, Zehra, Avrupa Özel Hukukunun Uyumlaştırılması - Harmonization of European Private Law, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Ankara, 2017
- ÖZKAN, Zehra, Avrupa Özel Hukukunun Uyumlaştırılması (Harmonization of European Private Law, Ankara Üni. Hukuk Fak. Dergisi, 66 (1) 2017: 157-199
- ÖZKILIÇ, Özlem, İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatında İşverenin Risk Değerlendirme Yükümlülüğü ve Risk Değerlendirme Uygulamaları, MESS Sicil, Yıl: 2, Sayı: 6, Haziran 2007, 56-61.
- ÖZKUL, Emin Aydın, "Destekten Yoksun Kalma ve İşgöremezlik Tazminatlarının Hesabına İlişkin İlkeler", Çim. İşv. D, Ocak 1995.
- ÖZTAN, Bilge, Medeni Hukukun Temel Kavramları, 39. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2014
- ÖZVERİ, Murat, Yargı Kararları Işığında 506 Sayılı Yasa ve Sosyal Güvenlik, Selüloz - İş Sendikası, İzmit, 2000.
- PEKCANITEZ, Hakan / ATALAY, Oğuz / ÖZEKES Muhammet, Hukuk Muhakemeleri Kanunu Hükümlerine Göre Medeni Usûl Hukuku, 12. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara, 2011.
- PEKCANITEZ, Hakan / ATALAY, Oğuz / ÖZEKES Muhammet, Medeni Usûl Hukuku, 4. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara, 2016.
- PEKŞEN, Yıldız, İş Sağlığı ve Güvenliği Kavramı, İş Sağlığı Uygulama İlkeleri, İş Sağlığında Etik Konular, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Mayıs – 2005, Er, 07.09.2015 212.175.131.61/ www.isggm.gov.tr/htdocs/images/.../yldz_peksen.ppt
- PENELOPE, Kent, Law Of The European Union, Pearson Education Limited, England, 2001
- PENNINGS, Frans, Introduction To European Social Security Law, Third Edition, Printed in the Netherlands, 2001
- POLAT, Halil, 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na Genel Bakış, Toprak İşveren, Mart 2013, 1-5.
- POLAT, Halil, Trafik Güvenliğini Kasten Tehlikeye Sokma Suçu ve Bu Suçun Yaratılma ve Öldürme Suçlarıyla İctimai, Adalet Yayınevi, Ankara, 2010.
- Promotional Framework for Occupational Safety and Health Convention, 2006 (No. 187), https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C187, Er: 06.11.2018

- Protection of Workers' Health Recommendation, 1953 (No. 97), https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_INSTRUMENT_ID:312435, Er: 06.11.2018
- RAUCH, Thomas, *Arbeitsrecht Für Arbeitgeber*, Linde Verlag Wien Ges.m.b.H., Wien, 2005
- REİSOĞLU, Safa, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 7. Baskı, Beta Basım Dağıtım A.Ş., İstanbul, 1988. (Borçlar Hukuku 7. Baskı)
- REİSOĞLU, Safa, *Borçlar Hukuku, Genel Hükümler*, 1.7.2012'de Yürürlüğe Girecek Olan Türk Borçlar Kanunu'ndaki Değişikliklerde İşlenerek Güncelleştirilmiş ve Genişletilmiş 22. Baskı, Beta Basım, İstanbul, 2011. (22. Baskı)
- RİTU Sadana,, *Definition and measurement of reproductive health*, Bulletin of the World Health Organization 2002, 80 (5), s. 407, <http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/268767/PMC2567784.pdf?sequence=1&isAllowed=y; Er: 22.07.2018>
- RYAN, Alan, *Shaping A Safety Culture*, Erş, 25.07.2018, http://www.qldminingsafety.org.au/_dbase_upl/2000_spk036_Ryan.pdf, Er: 17.08.2018
- SANLI, Kerem Cem, *Haksız Fiil Hukukunun Ekonomik Analizi*, Arıkan Basım Yayın Dağıtım Ltd. Şti., İstanbul, 2007.
- SARAÇ, Coşkun: *İşyerinde Kalp Krizinden Ölüm ve işverenin İş Kazasından Dolayı Sorumluluğu*, Sicil, Haziran 2012 sayı 26, 125-130.
- SARIBAY ÖZTÜRK, Gizem, *İş Sağlığı Ve Güvenliği Yükümlülüklerinin Yerine Getirilmemesinin Hukuki, İdari Ve Cezai Sonuçları*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- SAVAŞ, Fatma Burcu, "Haksız Fiil Tazminatının Tabi Olduğu Zamanaşımı Süresinin İşlemeye Başlama Anı", *TBB Dergisi*, Sayı 74, Yıl:2008, s. 121-147 <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2008-74-387>
- SENYEN KAPLAN, Emine Tuncay, *Kadın İşçinin İş İlişkisinden Doğan Hakları ve Korunması*, Sözkese Matbaacılık, Ankara, 1999.
- SENYEN KAPLAN, Emine, *Yeni Türk Borçlar Kanunu Hükümlerine Göre İş İlişkisinde İşçinin Kişilik Haklarının Korunması*, Sicil, Aralık 2011.
- SENYEN KAPLAN, Emine, *Yeni Türk Borçlar Kanunu Hükümlerine Göre İş İlişkisinde İşçinin Kişilik Haklarının Korunması*, MESS Sicil, S. 24, Aralık 2011,40-54.
- SERATLI, Gaye Burcu, "4857 sayılı İş Kanunu'na Göre İş Sağlığı ve Güvenliği", *AÜHFD*, Cilt: 53, Sayı: 2, Ankara 2004, 197-245.(İSG)
- SERATLI, Gaye Burcu, *İş Kazasından Doğan Destekten Yoksun Kalma Tazminatı*, Yetkin Yayıncılık, Ankara, 2003. (İş Kazası)

- SERİN, Nesrin, Meslek Eğitimi ve Mesleki Yeterlilik Sistemi, Toprak İşveren Dergisi, 2014/102, 16 vd.
- SEVİMLİ, Ahmet, Türk Borçlar Kanunu m.417 ve İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Işığında Genel Olarak İşçinin Kişiliğinin Korunması, Çalışma ve Toplum, S. 36, 2013, 107-148.
- SEVİMLİ, Ahmet, Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 26.03.2009, E. 2007/41164, K. 2009/8092 sayılı Kararının incelenmesi, İşçinin Kişilik Değerlerine Saldırı Nedeniyle Manevi Tazminat, Çalışma ve Toplum, 2010/1, 295-308.
- SEVİMLİ, K. Ahmet, Türk Borçlar Kanunu m. 417 ve İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Işığında Genel Olarak İşçinin Kişiliğinin Korunması, Çalışma ve Toplum, 2013/1, 107-147
- SEYHAN, Güneş, İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetimi, İlya İzmir Yayınevi Matbaası, İzmir, 2012.
- SGK İş Kazası ve Meslek Hastalıkları İstatistikleri 2011, http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/tr/kurumsal/istatistikler/sgk_istatistik_yilliklari, Er : 26.05.2015
- SOYASLAN, Doğan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Yetkin Yayınları, Ankara, 2014.
- SÖZER, Ali Nazım, Türk Genel Sağlık Sigortası, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2014. (Genel Sağlık)
- SÖZER, Ali Nazım, Türk Sosyal Sigortalar Hukuku, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2013. (Sosyal Sigortalar)
- Summary Of Resolutions And Decisions Of The First World Health Assembly, Palais des Nations, Geneva, 24. June - 24 July; 1948 http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/97807/WHA1_94_eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y Er: 22.07.2018
- SUR, Melda, "İşçinin Çalışmaktan Kaçınma Hakkı", A. Can Tuncay'a Armağan, İstanbul, 2005.(Çalışmaktan Kaçınma)
- SUR, Melda, İş Hukuku Toplu İlişkiler, 5. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2015.
- SUR, Melda, İş Hukuku Toplu ilişkiler, Güncellenmiş 4. Baskı, Turhan Kitapevi, Ankara, 2011.(Toplu İş Hukuku)
- SÜMER, Haluk Hadi, İş Hukuku Uygulamaları, 5. Baskı, Mimoza Yayınları, Ankara, 2015.(uygulamalar)
- SÜMER, Haluk Hadi, İş Hukuku Uygulamaları, Mimoza Basım Yayım Dağıtım, Konya, 2000.(İş Hukuku Uygulamaları)
- SÜMER, Haluk Hadi, Sigortalının Servis Aracı Beklerken Uğradığı Kaza İş Kazası Mıdır? Çimento İşveren, Temmuz 1997, 6-13.

- SÜZEK, Sarper, “İş Hukukunda Disiplin Cezaları” Çalışma ve Toplum Dergisi, S. 28, 2011/1. (Disiplin Cezaları)
- SÜZEK, Sarper, İş Güvenliği Hukuku, Savaş Yayınları, Ankara, 1985. (İş Güvenliği)
- SÜZEK, Sarper, İş Hukuku Yenilenmiş 11. Baskı, Beta Basım A.Ş., İstanbul, 2015. (11. Baskı)
- SÜZEK, Sarper, İş Hukuku Yenilenmiş 9. Baskı, Beta Basım A.Ş., İstanbul, 2013. (9. Baskı)
- SÜZEK, Sarper, İş Hukuku, 7. Baskı, Beta Basım A.Ş., İstanbul, 2011. (7. Baskı)
- STEİN, Michael Ashley, Victorian Tort Liability For Workplace Injuries, University Of Illinois Law Review, Stein.Doc, 2008.03.31, 933-984
- ŞAHBAZ BAŞBOĞA, Zübeyde, İşverenin İş Kazası ve Meslek Hastalığından Doğan Hukuki Sorumluluğu ile Maddi Zararın Hesabına İlişkin Esaslar, 1. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul, 2010.
- ŞAHLANAN, Fevzi, “Yeni İş Kanunu’nun Genel Hükümleri ve Temel Kavramları”, Yeni İş Yasası Sempozyumu, İstanbul Barosu Yayınları, İstanbul, 2003. (Yeni İş Kanunu)
- ŞAKAR, Müjdat / YİĞİT ŞAKAR, Ayşe, İşçiye Ödenecek Tazminatlar, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, 2010.
- ŞAKAR, Müjdat, Gerekçeli ve İçtihatlı İş Kanunu Yorumu, Gözden Geçirilmiş 2. Baskı, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, 2006. (İş Kanunu Yorumu)
- ŞAKAR, Müjdat, İş Hukuku Uygulaması, Yenilenmiş ve Genişletilmiş 9. Baskı, Beta Basım, İstanbul, 2011. (İş Hukuku Uygulaması)
- ŞAKAR, Müjdat, Ölçüsüz Taşeronlaşmaya Karşı Önlemlerde Geri Adım: İş Sağlığı ve Güvenliği Kanun Tasarısı Taslağına Sıkıştırılan Değişikliğin Değerlendirilmesi, Çalışma ve Toplum, 2010/4, 29-34.
- ŞAKAR, Müjdat, Sosyal Sigortalar Uygulaması, Yenilenmiş 10. Baskı, Beta Basım, İstanbul, 2011. (Sosyal Sigortalar Uygulaması)
- ŞEN, Murat, İşverenin İşçiyi Koruma ve Gözetme Borcu Kapsamında İşçinin Kişiliğinin Korunmasına Aykırılık ve Sonuçları, Sicil, Aralık 2012, 129- 139.
- ŞENYÜZ, Doğan, 6098 Sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu’na Göre Hazırlanmış Borçlar Hukuku, Genel ve Özel Hükümler, 5. Baskı, Ekin Basım Dağıtım, Bursa, 2011.
- ŞİMŞEK, Cebail, Meslek Hastalıkları ve İş ile İlgili Hastalıklar Tanı Rehberi, İSGİP, Ankara
- ŞİRİN, Şerafettin, Faiz ve Uygulaması, Alfa Basım Dağıtım, İstanbul, 1994.

- TAN Oktay, “Şantiyelerde Oluşan İş Kazalarının İşverene Maliyeti ve Hesaplama Yöntemleri”, <http://www.oktaytan.net/isverenemaliyeti.pdf>, Er: 12.06.2018
- TANDOĞAN, Haluk, Kusura Dayanmayan Sözleşme Dışı Sorumluluk Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara, 1981.
- TANDOĞAN, Haluk, Türk Mesuliyet Hukuku, Vedat kitapçılık, İstanbul, 2010.
- TAŞKENT, Savaş, Açıklamalı-İçtihatlı 4857 Sayılı İş Kanunu, 2. Baskı, İstanbul 2008.(Açıklamalı İş Kanunu)
- TAYLOR Stephen / EMIR Astra, Employment Law, Fourth Edition, Oxford University Press, United Kingdom, 2015
- TEKİN Semih, İşletmelerde İş Sağlığı Ve Güvenliğine Yapılan Yatırımların Maliyet Kazanç Analizi, Ankara-2014, Er: 12.06.2018, <https://www.csgb.gov.tr/media/2015/semihtekin.pdf>,
- TELMAN, Nursel / ÖNEN, Levent / ÖZGELDİ, Mürşide, Psikolojide İş Sağlığı İş Güvenliği, Nobel Yayıncılık, Ankara, 2015.
- TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/SANCAKTAR, Oğuz/ÖNOK, Rifat Murat; İnsan Hakları El Kitabı, 4. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2011
- The Oldest Code of Laws in the World, The Code of Laws promulgated by Hammurabi, King of Babylon B. C. 2285-2242, Translated by C.H.W. Johns, Cambridge, 1903, Gece Kitaplığı, Ankara. 2018
- The Philadelphia Declaration, Er: 19.11.2018, https://www.ilo.org/public/libdoc/ilo/1944/44B09_10_e_f.pdf
- The Way To Safety And Health For Textile Finishing Workers, National Institute for Occupational Safety and Health, Cincinnati, Ohio, 1977
-
- TINAZ, Pınar, İşyerinde Psikolojik Taciz (Mobbing), Çalışma ve Toplum, 2006/4, 13-28
- TİFTİK, Mustafa, Akit Dışı Sorumlulukta Maddi Tazminatın Kapsamı, Yetkin Yayınları, Ankara, 1994.
- TMMOB Makina mühendisleri Odası, VIII. Ulusal İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kongresi, Genel Bilgiler, Er: 11.09.2015, <http://www.mmo.org.tr/etkinlikler/isag/>
- TODD Trevor, Wrongful Death Claims – Loss of Financial Support, August 11th 2013, <http://disinherited.com/wrongful-death-claims-loss-financial-support-0/>, Er: 15.01.2017
- TOPALHAN, Türker, Ücret Teorileri ve Ücret Politikaları, Gazi Kitapevi, Ankara, 2012.

- TOPALHAN, Türker, Ücret ve Ücret Teorileri, Gazi Kitapevi, Ankara, 2010.
- TOZAN, Celal, İş Kazaları ve Meslek Hastalığı Uygulamaları, Türkiye İşçi Sendikası Konfederasyonu, Ankara, 2011.
- TSE, 18001 - İş Sağ. ve Güv. Yön. Sis., Er : 19.11.2018, <https://tse.org.tr/Icerik-Detay?ID=2438&ParentID=63>,
- TUNCAY, A. Can / EKMEKÇİ, Ömer, Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri, Yenilenmiş 14. Bası, Beta Basım, İstanbul, 2011.(Sosyal Güvenlik)
- TUNCAY, A. Can, Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri, Beta Basım- Yayın, İstanbul, 1992.
- TUNCAY, Can - Ekmekçi, Ömer: Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri, İstanbul 2013
- TUNÇOMAĞ, Kenan, Borçlar Hukuku, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1972. (Borçlar Hukuku)
- TUNÇOMAĞ, Kenan, İş Hukukunun Esasları, Beta Basım Yayın Dağıtım, İstanbul, 1988
- TUNÇOMAĞ, Kenan/CENTEL, Tankut, İş Hukukunun Esasları, 5. Bası, Beta Basım Yayın Dağıtım, İstanbul, 2008
- TUNÇOMAĞ, Kenan/CENTEL, Tankut, İş Hukukunun Esasları, 7. Baskı, Beta Basım Yayın Dağıtım, İstanbul 2015
- TUOR, Pierre, İsviçre Medeni Kanununun Federal Mahkeme Kararlarına Göre Sistemli İzahı, Tercüme Eden: Amil Artus, Örnek Matbaası, Ankara, 1956
- TURAN, Kâmil, Ferdi İş Hukuku, Kamu-İş Yayını, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara,1993
- TURAN, Kamil, İş Hukukunun Genel Esasları, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1990
- UÇUM, Mehmet, İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunu, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2013.
- UGGEN Christopher / BLACKSTONE Amy, Sexual Harassment as a Gendered Expression of Power, American Sociological Review, December 28, 2012
- ULUSAN, İlhan, Fransız, Alman ve İsviçre Hukukunda İş Kazası ve Meslek Hastalığı Nedeniyle İşverenin Sorumluluğunun Düzenlenmesi, Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi, No.16, Yıl 13, 1979, 77-88 (İş Kazası ve Meslek Hastalığı)
- ULUSAN, İlhan, Özellikle Borçlar Hukuku ve İş Hukuku Açısından İşverenin İşçiyi Gözetme Borcu, İstanbul 1990. (İşçiyi Gözetme Borcu)
- Uluslararası Sosyal Haklar Sempozyumu, 22-23 Ekim 2009, Akdeniz Üniversitesi, Antalya, Bildiriler, Belediye-İş Sendikası Yayını, Yorum Matbaacılık, Ankara, 2009.

- ULUSOY, Zeynep Duygu, Mobbing Suç Tipi İçin Bir Analiz Denemesi Tanımlanması The Mobbing As A Type Of Crime, TBB Dergisi 2013 (105), 129-170, 16.12.2018
- United Nations, The Universal Declaration of Human Rights, <http://www.un.org/en/universal-declaration-human-rights/>, Er : 19.11.2018
- United States Code Title 29, Chapter 15—Occupational Safety And Health (Sections 651 To 678), Sections 666, <http://uscode.house.gov/view.xhtml?req=granuleid:USC-prelim-title29-section666&num=0&edition=prelim>
- URAL, Sami Sezai, Hak ve Özgürlüklerin Korunması Bakımından Bireysel Başvuru, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2013
- USTA, Osman, İş Hukukunda Akdin Feshinden Doğan Tazminatlar ve Uygulamaları, Feryal Matbaaları, Ankara, 1998. (İş Hukukunda Tazminatlar)
- UŞAN, Fatih, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku, Cilt 1, İş Hukuku, Gazi Kitabevi, Ankara, 2006.(İş ve Sosyal Güvenlik)
- UŞAN, Fatih, Türk Sosyal Güvenlik Hukukunun Temel Esasları, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2009. (Sosyal Güvenlik Hukuku)
- UYANIK, Zekeriya, “193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu’na Göre Özel Olarak Ücret Sayılan Haller”, http://www.muhasabenet.net/makale_zekeriya%20uyanik_gelir%20uzmani-GVK%20ya%20gore%20ozel%20olarak%20ucret%20sayilan%20haller.html
- ÜNVER, Yener / HAKERİ, Hakan, Ceza Muhakemesi Hukuku, 5. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2012
- VATANSEVER, Çiğdem, Risk Değerlendirme’de Yeni Bir Boyut: Psikososyal Tehlike ve Riskler, Çalışma ve toplum, 2014/1, 117-138
- VATANSEVER, Çiğdem, Risk Değerlendirmede Yeni Bir Boyut: Psikososyal Tehlike ve Riskler, Çalışma ve toplum, 2014/1, 117-138
- VELİCANGİL, Sıtkı / VELİCANGİL, Ömer, Endüstri Sağlığı ve Meslek Hastalıkları, İSGÜM Basımevi, Ankara, 1987.
- VON TUHR, Andreas, Borçlar Hukukunun Umumi Kısım, Cilt 1-2, Yargıtay Yayını, Olgay Matbaası, Ankara, 1983, (Çev. Cevat Edege).
- WALSH, J. David, Employment Law For Human Resource Practice, Third Edition, South-Western Cengage Learning, USA, 2010
- WILKINSON, Robert E., America's Labor Relations System - The Law And The Practice, İstanbul, 1979
- Workmen's Compensation (Occupational Diseases) Convention (Revised), 1934 (No. 42), https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C042, Er : 06.11.2018

- Worst Forms of Child Labour Convention, 1999 (No. 182), https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C182, Er : 17.10.2018
- YAMAÇ, Zehra Gönül, Sosyal Sigortalar Hukukunda Halefiyet ve Rücu, T.C. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir, 1996.
- YARSUVAT, Duygun, Çalışma Ceza Hukuku, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1978.
- YARSUVAT, Duygun, <http://www.yarsuvat-law.com.tr/articles/article7.pdf> Hukukta Bilgisayar Kullanımı ile Ortaya Çıkan Sorunlar ve Türk Hukuku
- YAVUZ Mustafa, “Türk Ceza Kanunu’nda Şirketler İçin Öngörülen Güvenlik Tedbirleri”, Yaklaşım / Mart 2011 / Sayı: 219
- YAVUZ, Cevdet, Türk Borçlar Hukuku Özel Hükümler, Beta Basım Dağıtım A.Ş., İstanbul, 1996.(Borçlar Özel)
- YAVUZ, Cevdet, Türk Borçlar Kanunu ve Türk Borçlar Kanunu’nun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun, Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş., İstanbul, 2011. (Türk Borçlar Hukuku)
- YAVUZ, Cevdet: Borçlar Hukuku Dersleri, Özel Hükümler, İstanbul 2012
- YAVUZ, Nihat, Borçlar Hukuku-El Kitabı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018
- YAVUZ, Nihat, Türk Borçlar Kanunu’nun Getirdiği Değişiklikler Ve Yenilikler Genel Hükümler-Özel Hükümler, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2012
- YILDIRIM, Abdülkerim, Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, ANKARA, 2014
- YILDIRIM, Zeynep, İş Sağlığı ve Güvenliği Yükümlülüğünü Yerine Getirmeyen İşverenin Cismani Zararlar Bakımından Cezai Sorumluluğu, İstanbul 2010.
- YILDIZ, Gaye Burcu, İşverenin İş Kazasından Doğan Hukuki Sorumluluğu, Toprak İşveren Dergisi, 2010
- YILMAZ Aslı, Sosyal Güvenlik Hukukunda İş Kazası Kavramı: Kıta Avrupası Ve Anglosakson Hukuk İstemlerinden Birer Örnek İle Türk Hukuku Karşılaştırması, Sosyal Güvence Dergisi / Yıl: 6 / Sayı: 11, 2017
- YILMAZ, Fatih, 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nda Önleyici Yaklaşım ve İşverenlerin Yükümlülükleri, TÜHİS İş Hukuku ve İktisat Dergisi Cilt: 24 Sayı: 6 / Cilt: 25 Sayı: 1-2 Mayıs - Ağustos - Kasım 2013,44-69
- YILMAZ, Fatih, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nda İşveren ve Çalışanların Yükümlülükleri, Toprak İşveren, Sayı: 97, Mart 2013, 11-19
- YILMAZ, Fatih, Risk Değerlendirmesinde Yöntem Tartışması, Toprak İşveren Dergisi, 2010/86, 16-19

- YILMAZ, Fatih, Türkiye’de İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri ve Örgütlenmesi: Sağlık ve Güvenlik Birimleri Hakkında Yönetmeliğin Eleştirel Bir Değerlendirmesi, Kamu-İş; Cilt: 11, Sayı: 2/2010, 89-112
- YILMAZ, Halil, “Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile İş Yargılamasında Ne Değişti?”, Sicil İHD, S.24, 2011
- YILMAZ, Halil, Türk İş Hukukunda Bireysel İş Hukuku Açısından İşveren Vekilliği, Ankara 2012
- YILMAZ, Mehmet, Kamu Kurumlarında İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun Uygulanması, ÇSGB Çalışma Dünyası Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 2, Ekim-Aralık 2013, 39-51
- YİĞİT, Abdulvahap, İş Güvenliği, Alfa Aktüel Yayınları, Bursa, 2015
- YİĞİT, Yusuf, İş Hukukunda İşverenin Çalışanlara Bilgi Verme ve Danışma Yükümlülüğü, İstanbul 2010
- ZAFER, Hamide, Ceza Muhakemesi Hukukunda Hekimin Meslek Sırrını Saklama Yükümlülüğü, ev. <http://hamidezafer.com/category/makaleler/>;
- ZAPATA, Tan Tahsin, Borçlar Hukuku, 4. Bası, Savaş Yayınevi, Ankara, 2007
- ZEVKLİLER, Aydın, Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 10. Bası, Turhan Kitapevi, Ankara, 2008
- ZONİ Silvia / LUCCHİNİ Roberto G, European Approaches To Work-Related Stress: A Critical Review On Risk Evaluation, Safety And Health At Work, Vol. 3, No. 1, Mar. 30, 2012, Er: 18.11.2018

LLM. Av. Işıl YAPRAK

İŞ SIRRININ KORUNMASI
VE
REKABET YASAĞI
SÖZLEŞMESİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İş Sırrının Korunması ve Rekabet Yasağı Sözleşmesi İşıl Yaprak

Hukuk Yayınları Dizisi – 2989

Birinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 01 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu, T.C. Resmi Gazete, Sayı:24607, 22 Kasım 2001[Çevrimiçi]. Erişim Adresi: www.resmigazete.gov.tr (Erişim Tarihi: 20.11.2020)
- 4857 sayılı İş Kanunu, T.C. Resmi Gazete, Sayı: 25134, 22 Mayıs 2003 [Çevrimiçi]. Erişim Adresi: www.resmigazete.gov.tr (Erişim Tarihi: 10.12.2020)
- 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun, Sayı: 81140, 20 Haziran 1952[Çevrimiçi]. Erişim Adresi: www.resmigazete.gov.tr (Erişim Tarihi: 10.01.2021)
- 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu, T.C. Resmi Gazete, Sayı: 27836, 11 Ocak 2011 [Çevrimiçi]. Erişim Adresi: www.resmigazete.gov.tr (Erişim Tarihi: 15.02.2021)
- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, T.C. Resmi Gazete, Sayı: 27846, 13 Ocak 2011 [Çevrimiçi]. Erişim Adresi: www.resmigazete.gov.tr (Erişim Tarihi: 10.11.2020)
- Akyiğit, E.(1991) *İsviçre ve Türk İş Hukukunda İşçinin Hizmet Akdi Sonrasına Yönelik Rekabet Yasağı*, Kamu İş Dergisi, Cilt:2(7), ss.4-21.
- Akyiğit, E . (1992) *Türk Alman ve İsviçre Hukukunda Sadakat Borcu Açısından Yan İş Problemi*, Kamu-İş Dergisi, Cilt:3(1), ss.31-45.
- Akyiğit E. (2020) *Bireysel İş Hukuku*. 13. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Akyiğit, E. (2021) *İş Hukuku*, 10. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Alpagut, G. (2012), *İşçinin Sadakat Borcu ve Yeni Türk Borçlar Kanunu ile Getirilen Düzenlemeler*, Sicil Hukuk Dergisi, Cilt:7(25), ss.23-32.
- Arıcı, K. (1997), *Hizmet Akitlerinde Cezai Şart Konulması*, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:2(2), ss.23-45.
- Arkun, B.(2010) *İş Hukukunda İşçinin Sır Saklama Yükümlülüğü*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Bilgi Üniversitesi.
- Arslan Ertürk, A. (2010) *Türk İş Hukukunda İşçinin Sadakat Borcu*. 1. Baskı. İstanbul: 12 Levha Yayıncılık.

- Arslan Ertürk, A. (2014), *Türk Borçlar Kanunu'nun Hizmet Sözleşmesine İlişkin Hükümlerinin İş Kanunu Üzerindeki Etkisi*, İş Hukukunda Genç Yaklaşımlar Konferansı, Cilt:5(12), ss.49-113.
- Baskan, Ş. E. (2012), *6098 sayılı Borçlar Kanunu Hükümleri Çerçevesinde Rekabet Yasağı Sözleşmesi*, Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:2(2), ss.116-125
- Başpınar, V. (1999), *Kişilik Hakkı Açısından Kelepçeleme Sözleşmesi*, Ankara Barosu Dergisi, Cilt:1(1), ss.17-34.
- Belverenli, D. (2016), *İşçinin Sır Saklama Borcu*, Legal İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Cilt:13(50), ss.12-43.
- Bilge, M. (2005) *Ticari Sırların Korunması*, 1. Baskı. Ankara: Asil Yayıncılık.
- Büyükdillan, N. (2019) *İşçinin Rekabet Etmeme Borcu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Karatay Üniversitesi.
- Çabri, S. (2006), *Cezai Şart Borçlusunun Tacir Olması Halinde Fahiş Cezai Şartın İndirimi*, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Cilt:1(11), ss.913-928
- Caniklioğlu, N., (2012), *Türk Borçlar Kanununun Hizmet Sözleşmesinin Kurulmasına, Tarafların Hak ve Borçlarına İlişkin Hükümlerin Genel Biçimde Değerlendirilmesi*, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, Cilt:7(2), ss.45-123.
- Çelik, N., Caniklioğlu, N. ve Canbolat, T. (2016) *İş Hukuku Dersleri*. 30. Baskı. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Çelik, N., Caniklioğlu, N. ve Canbolat, T. (2017) *İş Hukuku Dersleri*. 31. Baskı. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Çelik, N., Caniklioğlu, N. ve Canbolat, T. (2019) *İş Hukuku Dersleri*. 33. Baskı. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Deliduman, S. ve Oruç, Y. (2012) *Ticari Davalar*, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt:18(2), ss.99-109.
- Demir, F. (2018) *En Son Yargıtay Kararları Işığında İş Hukuku ve Uygulaması İşçinin Sadakat Borcu ve Uygulaması*, 16. Baskı. İzmir: Albi Yayıncılık.
- Demir, F. Ve Demir, G.(2009) *İşçinin Sadakat Borcu ve Uygulaması*, Kamu-İş Dergisi, Cilt:11(1), ss.1-37.
- Doğan, S. (2013), *Toplu İş Sözleşmesinin Ard Etkisi*, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 15(1), ss.781-812.

- Doğan, S. (2019) *İşçinin Rekabet Yasağı ve İş Sırrının Korunması*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Erdemlioğlu, D. (2009), *İş Hukukunda Rekabet Yasağı Sözleşmeleri*, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Cilt: 6(21), ss:139-159.
- Eyrenci, Ö., Taşkent, S. ve Ulucan, D. (2019) *Bireysel İş Hukuku*. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Güleryüz, T. (2015), *İş Hukukunun Emredici Yapısı Işığında Rekabet Yasağı Sözleşmesi*, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Cilt:1(11), ss.313-344.
- Gürsel, İ. (2016) *İşçinin Kişisel Verilerinin Korunması Hakkı*, 1. Baskı. Ankara: Adalet Yayıncılık.
- Kaplan, İ. (2007) *Hakimin Sözleşmeye Müdahalesi*, 1. Baskı. İstanbul: Seçkin Yayıncılık.
- Karagöz, V. (2006) *İş Sözleşmesinde Cezai Şart*, 1. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Kayasoylu, D. (2020) *Haksız Rekabet Hükümlerine Göre Üretim ve İş Sırlarının Korunması*, 1. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Kayırgan, H. (2014), *İş Hukukunda Sadakat Borcunun Genel Bir Değerlendirmesi*, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt: 20(1), ss.459-478
- Kazancı, *Yargıtay Kararları* [Çevrimiçi]. Erişim Kaynağı: www.kazanci.com.tr, (Erişim Tarihi:01.04.2021).
- Keser, E. (2007) *İşçinin İşverenin Talimatlarına Uyma Borcu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Keser, H. (2011) *6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununa Göre Rekabet Yasağı*, Sicil Hukuk Dergisi, Cilt:6(24), ss.88-106.Kılıç, Ç. (2019) *İş Hukukunda Rekabet Yasağı*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi.
- Kortaş, A. (2021) *Hizmet Sözleşmelerinde Rekabet Yasağı Sözleşmesi*. 1. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Kurt Konca, N. (2013), *Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Asliye Ticaret Mahkemeleri*, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Cilt: 4(15), ss.79-125.
- Lexpera, *Yargıtay Kararları* [Çevrimiçi]. Erişim Kaynağı: https://www.lexpera.com.tr, (Erişim Tarihi: 15.03.2021).

- Makas, R. (2012) *Türk Borçlar Kanunu ve İş Kanununa Göre İşçinin Özen Borcu ve Borca Aykırılığın Hukuki Sonuçları*, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 6(4), ss.149-180.
- Manav, E. (2010), *İş Hukukunda Rekabet Yasağı Sözleşmesinin Geçerlilik Koşulları*, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Cilt:7(4), ss.322-363 .
- Manav, E. (2011), *İşçinin Rekabet Etmeme Borcu*, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Cilt:2(2), ss.101-134.
- Mollamahmutoğlu, H., Astarlı, M. ve Baysal U. (2019) *İş Hukuku Ders Kitabı*. 4. Baskı. Ankara: Lykeion Yayınları.
- Oğuzman, K. ve Öz, T. (2016) *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Oğuzman, K. ve Öz, T. (2020) *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. 18. Baskı. İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Özdemir, H. (2010), *İşyerinde İşçilerin İzlenmesi ve İşçinin Kişilik Haklarının Korunması*, Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:16(2), ss.231-270.
- Özdemir, M. E. (2005), *İş Hukukunda Cezai Şart*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:6(3), ss.403-416
- Senyen-Kaplan, T. (2019) *Bireysel İş Hukuku*. 11. Baskı. Ankara: Gazi Yayıncılık.
- Sümer, H. H. (2009) *İş Hukuku Uygulamaları*. 1. Baskı. Konya: Mimoza Yayıncılık.
- Sümer, H. H. (2020) *İş Hukuku*. 25. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Süzek, S. (2014) *Yeni Türk Borçlar Kanunu Çerçevesinde İşçinin Rekabet Etmeme Borcu*, Prof Dr. Berin Ergin'e Armağan, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt:1(2), ss.457-468.
- Süzek, S. (2018) *İş Hukuku*. 17. Baskı. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Süzek, S. (2020) *İş Hukuku*. 19. Baskı. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Şahlanan, F.(2007) *Rekabet Yasağı Geçerlilik Şartları*, Tekstil İşveren Dergisi, Cilt:1(15), ss.1-5.
- Tamer, A.(2013)*Tacirler Bakımından Cezai Şart*, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Cilt: 4(14), ss.731-770.
- Taşkent, S., Kabakçı, M. (2009), *Rekabet Yasağı Sözleşmesi*, Sicil İş Hukuku Dergisi, Sayı:16, ss21-46.

- TDK [Çevrimiçi]. Erişim Adresi: <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim Tarihi:01.10.2020)
- Tunçomağ, K. ve Centel, T. (2018) *İş Hukukunun Esasları*. 9. Baskı. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Tuncay, A. C. (2001) *İşçinin Sadakat Yükümlülüğü, Prof Dr.Hayri Domaniç'e 80. Yaş Günü Armağanı*, Cilt:2(1), ss.1044-1085.
- Tunçomağ, K. ve Centel T. (2015) *İş Hukukunun Esasları*. 4. Baskı. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Uşan, F. (2003) *İş Hukukunda İşçinin Sır Saklama Yükümlülüğü*. 1. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Uşan, F. (2005), *İş Sözleşmesinin Feshinde İşverenin Eşit Davranma Borcu Var mıdır (Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin Bir Kararı Üzerine Değerlendirme)*, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Cilt:8(1), ss. 1623-1632.
- Uşan, F. (2011), *Rekabet Yasağı Sözleşmesinin Taşınması Gereken Şartlar ve Bunun Geçerliliği Meselesi (Yargıtay 9. Hukuk Daire'nin Bir Kararı Üzerine Değerlendirme)*, Sicil İş Hukuku Dergisi, Cilt:2(21), ss.116-128.
- Ünal, A. (2017) *Kelepçeleme Sözleşmeleri*. 2. Baskı. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Yargıtay Karar Arama [Çevrimiçi]. Erişim Adresi: <https://karararama.yargitay.gov.tr> (Erişim Tarihi: 12.03.2021)
- Zeybekoğlu, P. (2018) *İşverenin Yönetim Hakkı Çerçevesinde İtiraz Edilebilir İş Kavramı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ekonomi Üniversitesi.

Arş. Gör. Ercan UZUN

İzmir Bakırçay Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalı

İş ve Sosyal Güvenlik Hukukunda

EV HİZMETLERİNDE ÇALIŞANLAR

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İş ve Sosyal Güvenlik Hukukunda Ev Hizmetlerinde Çalışanlar
Ercan Uzun

Hukuk Yayınları Dizisi – 2988

Birinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 91 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Akbıyık, Nihat. "Ev Hizmetlerinde Çalışma: Malatya'da Bir Alan Araştırması", **Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi**, S.21, 2013, ss.207-241.
- Akdeniz, Ayşe Ledün. **İş İlişkilerinde İmkânsızlık**, İstanbul 2018.
- Akdeniz, Ayşe Ledün. İşverenin İş Kazası ve Meslek Hastalığından Doğan Zararlardan Sorumluluğunun Niteliği, **Prof. Dr. Berin Ergin'e Armağan**, İstanbul 2014, ss.3-30.
- Akın, Levent. "5510 Sayılı Kanun Açısından İş Kazaları", **III. Çalışma Yaşamı Kongresi**, Çalışma Yaşamının Güncel Sorunları ve İş Mevzuatı, Nisan 2010, ss.192-199.
- Akın, Levent. "COVID-19'un İş İlişkilerine Olası Etkileri", **Çimento İşveren**, C.34, S.3, Mayıs 2020, ss.16-71.
- Akın, Levent. **Sosyal Güvenlik Hukukunda Bağımlı Çalışanların Maluliyeti**, Yetkin, 2007.
- Akil, Cenk. "Yargıtay Kararları Işığında Medeni Yargılama Hukukunda Hukuka Aykırı Biçimde Elde Edilmiş Delillerin Değerlendirilip Değerlendirilemeyeceği Meselesi", **AÜHFD**, 61 (4) 2012, ss.1223-1270.
- Akipek, Jale ve Turgut Akıntürk. **Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri-Kişiler Hukuku**, B.4, İstanbul 2002.
- Akkaya, Merve. "Ev Hizmeti Kavramı ve Ev Hizmetlerinde Çalışanların Sigortalılığı", Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2018.
- Akyiğit, Ercan. **İş Hukuku Açısından Ödünç İş İlişkisi**, 1. Baskı, Kamu İş Yayını, Ankara, 1995.
- Akyiğit, Ercan. İsviçre ve Türk İş Hukukunda İşçinin Hizmet Akdi Sonrasına Yönelik Rekabet Yasağı, **Kamu-İş**, C.2, S.6-7, Ocak 1991, ss.4-11.
- Akyiğit, Ercan. "Ölüm ve İş İlişkisinde Yeni Sonuçları", **Sicil İş Hukuku Dergisi**, 22, Haziran 2011, ss.32-45.

- Akyiğit, Ercan. "Türk-Alman ve İsviçre Hukukunda Sadakat Borcu Açısından Yan İş Problemi", **Kamu İş**, S.2, Nisan 1992, ss.31-45.
- Akyiğit, Ercan. **Açıklamalı ve İçtihatlı Türk İş Hukukunda İş Güvencesi**, Ankara 2007.
- Akyiğit, Ercan. **İçtihatlı ve Açıklamalı 4857 Sayılı İş Kanunu Şerhi**, C.1, B.3, 2008, Ankara.
- Akyiğit, Ercan. **İş Hukuku**, Güncellenmiş 13.Basım, Seçkin, Ankara 2021.
- Alkan, Ayten. "Belediye Kadınlara da Hizmet Eder: Kadın Dostu Belediye Hizmetleri: Neden, Nasıl?", **Ka-Der, Yarın İçin Bugünden Kampanyası Eğitim Dizisi 3**, 2.Baskı, Mayıs 2006, Ankara.
- Alp, Mustafa. "İş Hukukunda İkalenin (Bozma Sözleşmesi) Geçerlilik Koşulları", **Legal İHSGHD**, 2008/17, ss.27-46.
- Alp, Mustafa. "İş İlişisinin Sona Ermesi ve Kıdem Tazminatı", **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Derneği**, Yargıtay'ın İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi, Oniki Levha, Kasım 2017.
- Alp, Mustafa. "İş Sözleşmesinin Devri", **Kadir Has Üniversitesi İş Hukukunda Üçlü İlişkiler Sempozyumu**, İstanbul 2009.
- Alp, Mustafa. "İş Sözleşmesinin Devrinde Bazı Sorunlar", **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.9, Özel Sayı, 2007, ss.189-209.
- Alpagut, Gülsevil. "4857 Sayılı Yasa Çerçevesinde Belirli Süreli İş Sözleşmesi", **Mercek Dergisi**, Ocak 2004/33, s. 73-91.
- Alpagut, Gülsevil. "Geçici İş İlişisini Düzenleyen Avrupa Birliği Yönergesi'nin Değerlendirilmesi", **Prof. Dr. Sarper Süzek'e Armağan**, Beta, C.I, İstanbul 2011, ss.353-368.
- Alpagut, Gülsevil. "İş Sözleşmesinin Sona Ermesine İlişkin Sözleşmesel Kayıtlar ve Sözleşmenin Tarafların Anlaşmasıyla Sona Ermesi", **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku 11.Toplantı**, İstanbul Barosu-Galatasaray Üniversitesi, İstanbul 2008, ss.19-52.
- Alpagut, Gülsevil. "İşçinin Ediminin Güvence Altına Alınması Aracı Olarak Asgari Süreli Sözleşme ve Belirsiz Süreli Sözleşmede Cezai Şart", **Sicil İş Hukuku Dergisi**, S.8,2007, ss. 13-21.
- Alpagut, Gülsevil. "Mesleki Anlamda Geçici İş İlişkisi: Sınırlamadan Teşvike", **Prof. Dr. Can Tuncay'a Armağan**, 1. Baskı, Legal Yayınevi, İstanbul, 2005, ss. 260-278.

- Alpagut, Gülsevil. "Türk Borçlar Kanunu'nun Hizmet Sözleşmesinin Devri, Sona Ermesi, Rekabet Yasağı, Cezai Şart ve İbranameye İlişkin Hükümler", **Legal İHSGHD**, S.31, 2011, ss. 913-959.
- Alpagut, Gülsevil. **Belirli Süreli Hizmet Sözleşmesi**, Tühis Yayınları, İstanbul 1998.
- Alper, Yusuf. "Sosyal Güvenlik ve Emeklilik Yaşının Tespiti", **Çimento-İşveren**, C. 11, S.1, ss.1-14.
- Alper, Yusuf. **Sosyal Sigortalar Hukuku**, Dora, Güncellenmiş 10.Baskı, 2019.
- Alper, Yusuf. **Türkiye'de Sosyal Güvenlik**, Dora, 8.Baskı.
- Altınok Ormancı, Pınar. **Sürekli Borç İlişkilerinin Haklı Sebep Feshi**, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2011.
- Andaç, Faruk. **Türk İşsizlik Sigortası Hukuku**, Legal, Temmuz 2020.
- Anderson, Bridget. **Doing the Dirty Work?: The Global Politics of Domestic Labour**, Zed Books, 2000.
- Aral, Fahrettin. **Türk Borçlar Hukukunda Kötü İfa**, Yetkin, Ankara 2011.
- Arıcı, Kadir. "Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi 2017", Sosyal Sigortaların Genel Hükümleri ve Türleri, **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Derneği**, Oniki Levha, Kasım 2019.
- Arıcı, Kadir. **Türk Sigorta Hukuku**, Gazi Kitabevi, Ankara 2015.
- Arslan Ertürk, Arzu. "5510 sayılı Kanunun Ek 9'uncu Maddesi Kapsamında Ev Hizmetlerinde Çalışanların Sigortalılığı", **Legal İHSGHD**, 2015, ss. 89-127.
- Arslan Ertürk, Arzu. "Yeni Türk Borçlar Kanununun Genel Hizmet Sözleşmesinin Kurulmasına ve Tarafların Borçlarına İlişkin Esasları", Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan, **Legal İHSGHD**, ss.533-559.
- Arslan Ertürk, Arzu. **Türk İş Hukukunda İşçinin Sadakat Borcu**, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul 2010.
- Arslanköylü, Resul. **En Son Değişikliklerle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Şerhi**, Bilge, C.1, Ankara 2015.
- Arslanköylü, Resul. **Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Şerhi**, Bilge, C.1, Ankara 2013.
- Arslanoğlu, M. Anıl. "İş Sözleşmesinin İradi Devri ile İşverenin Değişmesi", **Legal İHSGHD**, S.10, 2006, ss.533-545.

- Astarlı, Muhittin. **İş Hukukunda İkale**, Yetkin, Ankara 2013.
- Astarlı, Muhittin. İş İlişkilerinin Sona Ermesi ve Kıdem Tazminatı, **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Derneği**, Yargıtay'ın İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 2015, Oniki Levha, Kasım-2017.
- Atalı, Murat ve diğerleri. **Medeni Usul Hukuku**, Yetkin, Ankara 2018.
- Ayan, Serkan. "Belirli Süreli İş Sözleşmesi", **Aühfd**, 2005, C. 54, S.4, ss. 431-487.
- Aydemir, Murteza. "97/81/EC Sayılı Avrupa Birliği Yönergesi ve Alman Hukukuyla Karşılaştırmalı Olarak 4857 sayılı İş Kanunu'nda Kısmi Süreli Çalışma ve Bu Çalışmadan Kaynaklanan İşçilik Hakları", **İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Türk Milli Komitesi 30. Yıl Armağanı**, Ankara 2006.
- Aydın, Ufuk. "İş Hukuku Açısından İşçinin Bilgi Uçurması, Whistleblowing", **Sosyal Bilimler Dergisi**, 2002-2003.
- Aydın, Ufuk. "İş Sözleşmesinin Anlaşma ile Sona Erdirilmesi", **Çimento İşverenleri Dergisi**, Mayıs 2004, ss.4-9.
- Aydın, Ufuk. **İş Hukukunda İşçinin Kişilik Hakları**, Eskişehir 2002.
- Aydınlı, İbrahim. **İşverenin Sosyal Temas ve İş İlişkisinden Doğan Edimden Bağımsız Koruma Yükümlülükleri ve Sonuçları**, Seçkin, Ankara 2004.
- Aydoğdu, Murat ve Nalan Kahveci. **Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri**, Adalet Yayınevi, 2019.
- Ayiter, Nüşin. "Borçlar Kanunu Hükümlerine Göre Feri Rekabet Memnuiyeti Mukavelesi", **A.E. Arsebük Armağanı**, Ankara 1958, ss.463-479.
- Bakırcı, Kadriye. **İş Hukuku Açısından İşyerinde Cinsel Taciz**, Yasa Yayınları, İstanbul 2000.
- Baskan, Esra. "İsteğe Bağlı Sigortalılık", **Legal İHSGHD**, S.57, 2018, ss.127-154.
- Baskan, Esra. "Türk İş Hukukunda Meslek Edinilmiş Geçici İş İlişkisi", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. XXI, 2017, S.2, ss.3-44.
- Başalp, Nilgün. **Kişisel Verilerin Korunması ve Saklanması**, Yetkin, Ankara 2004.
- Başaran, Ayhan. **Sosyal Sigortalılar İçin Emeklilik Kılavuzu**, Ankara 1987.

- Başbüyük Erkanlı, Betül. İş Görmekten Kaçınma Sebebi Olarak İş Yerinde Cinsel Taciz, **Legal İHSGHD**, S.61,2019, ss.127-180.
- Başpınar, Veysel. “Avukatın Özen Borcu”, **GÜHFD**, C. 12, S. 1-2, 2008, ss.39-62.
- Başpınar, Veysel. **Vekilin (Avukatın, Hekimin, Mimarın, Bankanın) Özen Borcundan Doğan Sorumluluğu**, Gözden Geçirilmiş Genişletilmiş B. 2, Ankara 2004.
- Başterzi, Fatma. Yaşlılık Sigortası, Ankara 2006.
- Başterzi, Süleyman. “Avrupa Birliği Konseyinin 99/70 Sayılı Yönergesi Işığında Belirli Süreli İş Sözleşmesi Yapma Koşulları ve 4857 Sayılı İş Kanunu’nun Öngördüğü Sistem”, **İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Türk Milli Komitesinin 30. Yıl Armağanı**, Ankara 2006, ss.119-191.
- Baycık, Gaye. İş İlişkilerinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi, **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Derneği**, Yargıtay’ın İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 2016, Oniki Levha, Kasım 2018.
- Baycık, Gaye. **Türk-İsviçre Hukukunda İşçinin Hukuki Sorumluluğu**, Yetkin, Ankara 2015.
- Baycık, Gaye. “Corona Virüs Salgınının İş İlişkilerine Etkileri” <http://gayebaycık.av.tr/2020/04/28/corona-virus-salgininin-is-iliskilerine-etkileri/>
- Bayram, Fuat. **İşverenin Sosyal Sigorta Yükümlülükleri**, Beta, İstanbul 2015.
- Bayram, Fuat. Türk İş Hukuku Açısından İşyerinde Psikolojik Taciz, **Legal İHSGHD**, 2007, ss.551-574.
- Bedük, Mehmet Nusret. “İş Sözleşmesinin Feshinde Kötüniyet Tazminatı”, **Prof. Dr. Sarper Süzek’e Armağan**, C.1, İstanbul 2011, ss.921-968.
- Bilgili, Özkan. “İstirahatlı İşçiye Ücreti Tam Olarak Ödenir Mi”, **Legal İHSGHD**, S.32,2011, ss.39-72.
- Bilgili, Özkan. “Kısmi Süreli Çalışanların Eksik Günlerine İlişkin GSS Primleri”, **Sicil İş Hukuku Dergisi**, S.19,2010, s.134-158.
- Bilgili, Özkan. **Yeni Sosyal Güvenlik Uygulaması**, ASMMMO, Ankara 2008.

- Birben, Erhan ve Sezgi Öktem Songu. “İş Yargılamasının Medeni Usul Hukukuna Hâkim Olan İlkeler Bakımından Değerlendirilmesi”, **Prof. Dr. Nuri Çelik’e Armağan**, C.II, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 2001, ss.1076-1143.
- Birben, Erhan. “İşçinin Özel Yaşamı nedeniyle İş Sözleşmesinin Feshi”, **İş Hukukunda Genç Yaklaşımlar II**, Oniki Levha, Ekim 2016, ss.135-169.
- Birben, Erhan. “İşverenin İş Sözleşmesini Fesih hakkının Etkisizleşmesi”, **DEÜHFD**, C.15, Özel Sayı, 2013, s.451-480.
- Birben, Erhan. “Kanuna Aykırı Geçici İş İlişkisine Bağlanan Hukuki Sonuçlar”, **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Hukukta Disiplinler Arası Yaklaşımlar Konferansları No.1**, “Çalışma Hayatındaki Hukukî Sorunlar” Uluslararası Sempozyumu, Bildiri Özetleri, 15-16 Mart 2018 İzmir, ss.13-15.
- Birben, Erhan. “Yasal Asgari Ücret Yargı Kararı ile Düşürülebilir Mi?”, **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 9, Özel Sayı, 2007, ss.319-329.
- Bostancı, Yalçın. Sosyal Güvenlik Hukukunda Genel Sağlık Sigortası, Basılmamış Doktora Tezi, Konya 2007.
- Bozkurt, Enver. **Genel Hukuk Bilgisi**, Yetkin Yayınları, Ankara 2011, s.53.
- Buhur, Sami. “Koronavirüs Sürecinde Devletin Mali ve İktisadi Rolünün Değerlendirilmesi”, **Mali Hukuk Dergisi**, 2020, S.187, ss.1895-1924.
- Burnham, Linda ve Nik Theodore,. “Home Economics: The Invisible and Unregulated World of Domestic Work”, 2012 National Domestic Workers Alliance New York.
- Buz, Vedat. “Genel Olarak Cezai Şart”, **İş Hukukunda Güncel Sorunlar I**, Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi, İstanbul 2012.
- Buz, Vedat. **Medeni Hukukta Yenilik Doğuran Haklar**, Yetkin, Ankara 2005.
- Canbolat, Talat. “Kısa Vadeli Sigorta Hükümleri”, **Yeni Sosyal Güvenlik Sistemi Değerlendirme Semineri**, İstanbul Barosu Yayınları, Mart 2010.
- Canbolat, Talat. “Mevzuatta Öngörülen Bazı İş Sözleşmesi Türlerinin 4857 Sayılı İş Kanunu’nun Belirli Süreli İş Sözleşmesine İlişkin Esasları Yönünden Değerlendirilmesi”, **Legal İHSGHD**, S.13, 2007, ss.187-219.

- Caniklioğlu, Nurşen ve Ercüment Özkaraca. "Ev Hizmetlerinde Çalışanların Sigortalılığı", **Prof. Dr. Fevzi Şahlanan' A Armağan**, C. 2, İÜHFM Özel Sayı, C. 74, 2016, ss.1133-1161.
- Caniklioğlu, Nurşen ve Saim Ocak. "İşverenlerin Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortası Primi Payında Yüzde Beş Oranında İndirim", **Legal İHSGHD**, 2009, S.21, ss.205-238.
- Caniklioğlu, Nurşen. "6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Öngörülen İşveren Yükümlülükleri", **Çalışma Mevzuatı Seminer Notları, Türkiye Toprak İşverenleri Sendikası**, İstanbul 2012, ss.27-84.
- Caniklioğlu, Nurşen. "Sosyal Güvenlik Hukukunda Kadın", **Ankara Barosu Hukuk Kurultayı**, 2006, ss.368-420.
- Caniklioğlu, Nurşen. "Sosyal Hukukta Ayırmacılık Olarak Değerlendirilebilecek Düzenlemeler ve Mağduriyetin Giderilmesi için Başvurulabilecek Yollar", **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Türk Milli Komitesi 30. Yıl Armağanı**, İstanbul 2006, ss. 643-700.
- Caniklioğlu, Nurşen. "Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Tasarısına Göre Sosyal Sigorta Hak ve Yükümlülükleri", **İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukukuna İlişkin Sorunla ve Çözüm Önerileri 13. Yıl Toplantıları**, İstanbul Barosu ve Galatasaray Üniversitesi, İstanbul 2006.
- Caniklioğlu, Nurşen. "Türk Borçlar Kanunu'nun Hizmet Sözleşmesinin Kurulmasına, Tarafların Hak ve Borçlarına İlişkin Hükümlerinin Genel Bir Değerlendirmesi", **TİSK Tarafından Düzenlenen Çalışma Hayatı Açısından Yeni Borçlar Kanunu ve Ticaret Kanunu Semineri**, İstanbul 2011, ss. 78-109.
- Caniklioğlu, Nurşen. "Yaşlılık Sigortasının Yeniden Yapılandırılmasının Esasları", **Sosyal Güvenliğin Yeniden Yapılandırılması Semineri**, Türkiye, 7-8 Aralık 2006, ss.191-226.
- Caniklioğlu, Nurşen. 5510 Sayılı Kanun'a Göre Maluliyet Aylığı, **Sicil İş Hukuku Dergisi**, S.3, 2006, ss.145-161.
- Centel, Tankut. "Kısmi Süreli Çalışma ve Hafta Tatili Ücreti", **Sicil İş Hukuku Dergisi**, S.2, 2006, ss.19-22.
- Centel, Tankut. **İş Hukuku**, C.I Bireysel İş Hukuku, Beta, İstanbul 1994.
- Centel, Tankut. İş Hukukunda Ücret, **Türkiye Denizciler Sendikası**, Eğitim Dizisi-9, İstanbul 1988.

- Centel, Tankut. "Covid-19 Salgını ve Türk Çalışma Yaşamı", **Sicil İş Hukuku Dergisi**, S.43, 2021, ss. 11-29.
- Civan, Orhan Ersun. "Yeni Düzenlemeler Çerçevesinde Meslek Edinilmiş Ödünç (Geçici) İş İlişkisi", **AÜHFD**, 66 (2) 2017, ss.311-398.
- Civan, Orhan Ersun. Pınar Çağlayan Aksoy, Meslek Edinilmiş İş İlişkisi ile İlgili Yargıtay Kararının İncelenmesi, **Legal İHSGHD**, 45, 2015, ss.1301-1308.
- Çakmak, İhsan. **Serhli Sosyal Sigortalar Kanunu**, Ankara 2001.
- Çankaya, Osman Güven ve Şahin Çil. **İş Hukukunda Üçlü İlişkiler**, Yetkin, 2006.
- Çavuş, Özgür Hakan. "Sosyal Koruma Kapsamında Ev Hizmetlerinde Çalışanlar", **Legal İHSGHD**, Prof. Dr. Fevzi Demir'e Armağan, Özel Sayı, 2016, ss. 543-583.
- Çelik, Nuri, Nurşen Caniklioglu, Talat Canbolat. **İş Hukuku Dersleri**, Beta, Yenilenmiş 33. Bası, İstanbul 2020.
- Çenberci, Mustafa. **Sosyal Sigortalar Kanunu Şerhi**, Ankara 1985.
- Çiçekli, Bülent. **Avrupa Sosyal Şartı-Temel Rehber**, Ankara 2001.
- Çil, Şahin. "İbra Sözleşmesi ile İkale Sözleşmesinin İş Güvencesine Etkile-ri", **Sicil İş Hukuku Dergisi**, 7, ss.25-35.
- Demir, Fevzi. **İş Hukuku Uygulamaları**, İzmir 2003.
- Demir, Müslim. "Türkiye'de Ev hizmetlerinde Çalışanlara Yönelik Yeni Bir Sosyal Güvenlik Hakkı: Ek-9 Sigortalılığı", **Legal İHSGHD**, ss.583-594.
- Demircioğlu, Murat ve Hasan Ali Kaplan. **Sorularla İş Sağlığı ve Güvenli-ği Hukuku**, İstanbul 2016.
- Demircioğlu, Murat ve Murat Engin. **Dünyada ve Türkiye'de Esnek Çalışma**, İstanbul, İstanbul Ticaret Odası Yayını, No:2022-52, 2007.
- Demircioğlu, Murat ve Tankut Centel. **İş Hukuku**, Beta Yayınevi, 2015.
- Demircioğlu, Murat, Doğan Korkmaz, Hasan Ali Kaplan. **Yargıtay Kararları Işığında Sorularla 4857 Sayılı İş Yasası**, B.4, İstanbul 2018.
- Dinç, Mutlu. **6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu, Gerekçeli-Karşılaştırmalı**, Seçkin, Ankara 2017.

- Direk, Didem. Türkiye’de Ev Hizmetlerinde Çalışan Kadınların İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Sorunları: İstanbul İli Analizi, **Journal of Life Economics**, ss.103-118.
- Doğan Yenisey, Kübra. “Hizmet Sözleşmesi”, **Türk Borçlar Kanunu Sempozyumu: Makaleler-Tebliğler**, İstanbul 2012, ss.297-336.
- Doğan Yenisey, Kübra. “Yeni Bir Tasarı Işığında Mesleki Faaliyet Olarak Geçici İş İlişkisi ve Geçici İş İlişkisi”, Prof. Dr. Turhan Esener Armağanı, **I. İş Hukuku Uluslararası Kongresi**, Ankara 2016, ss.133-171.
- Doğan Yenisey, Kübra. Bireysel İş İlişkilerinin Kurulması ve İşin Düzenlenmesi, **Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi Semineri**, Ankara 2006.
- Doğan Yenisey, Kübra. Türk Borçlar Kanununun Genel Hizmet Sözleşmesine İlişkin Hükümleri ve İş Hukuku Açısından Önemi, **İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Akademik Forumu**, Legal Yayıncılık, Haziran 2014, ss.78-110.
- Doğan, Mehmet. **Büyük Türkçe Sözlük**, Birlik Yayınları, 1986, Ankara.
- Doğan, Sevil. **İş Sözleşmesinde Bağımlılık unsuru, Atipik İş İlişkileri Açısından Değerlendirilmesi**, Seçkin, Ankara 2016.
- Doğan, Sevil. **İşçinin Rekabet Yasağı- İş Sırrının Korunması**, Genişletilmiş 2.Baskı, Seçkin, 2019.
- Dülger, Murat Volkan. “İnsan Hakları ve Temel Hak ve Özgürlükler Bağlamında Kişisel Verilerin Korunması”, **İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 2018.
- Ekmekçi, Ömer. “4857 Sayılı İş Kanunu’nda Geçici (Ödünç) İş İlişkisinin Kurulması, Hükümleri ve Sona Ermesi”, **Legal İHSGHD**, 2004, S.2, ss. 367-382.
- Ekmekçi, Ömer. “Geçici (Ödünç) İş İlişkisinin Kurulması, Hükümleri ve Sona Ermesi”, **Türk İş Hukukunda Üçlü İlişkiler**, İstanbul: Legal Yayıncılık, 2008, ss. 100-119.
- Ekmekçi, Ömer. “Türk Borçlar Kanunu Tasarısında Genel Hizmet Sözleşmesi Taraflarının Karşılıklı Hak ve Borçları ve İşçinin Kişiliğinin Korunmasına İlişkin Hükümler”, **Legal İHSGHD**, 2005, ss. 3705–3719.
- Ekonomi, Münir. “İş Sözleşmesinin Sona Erdirilmesinde Tarafların Anlaşması, İbraname ile İş Güvencesi Davasından Feragat ve Sulh, Karar İncelemesi”, **Yargı Kararları ve İncelemeleri Dergisi**, I, 2006, ss.29-47.

- Ekonomi, Münir. "Mesleki Faaliyet Olarak Ödünç (Geçici) İş İlişkisi", **Prof. Dr. Devrim Ulucan'a Armağan**, 1. Baskı, Legal Yayınevi, İstanbul, 2008, ss. 231- 266.
- Ekonomi, Münir. "Yeni İş Arama İzni ve Uygulaması", **Osman Güven Çankaya'ya Armağan**, Kamu-İş, Ankara 2010, s.123-151.
- Ekonomi, Münir. 4857 Sayılı Kanun Hükümlerine Göre Belirli Süreli İş Sözleşmelerinin Hukuka Uygunluğu(I), **Legal İHSGHD**, S.9, 2006.
- Ekonomi, Münir. Doğum veya Evlat Edinme Sonrası Çocuğun Bakımı ve Yetiştirilmesi Amacıyla Ücretsiz İzin ve Kısmi Süreli Çalışma Hakları, **Legal İHSGHD**, S.53, 2017.
- Ekonomi, Münir. Öner Eyrenci, Hizmet Akdinin Devri ile İşverenin Değişmesi, **Prof. Dr. Nuri Çelik'e Armağan**, C.II, İstanbul 2001.
- Erbaş, Gökhan. "6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kapsamında İşçinin Elektronik Ortamda Gözetlenmesi", **Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 7, S.1, 2017, ss. 97-108.
- Erdem, Y. Hakan. **Osmanlı'da Köleliğin Sonu 1800-1909**, Kitap Yayınevi, İstanbul, 2004.
- Erdoğan, Gülnur. Mobbing (İşyerinde Psikolojik Taciz), **TBB Dergisi**, Sayı 83, 2009, ss.318-352.
- Erdoğdu, Seyhan ve Gülay Toksöz. "Kadınların Görünmeyen Emeğinin Görünen Yüzü Türkiye'de Ev İşçileri", **Uluslararası Çalışma Örgütü, Çalışma Koşulları ve İstihdam Serisi**, No: 42.
- Eren, Fikret. **Borçlar Hukuku ve İş Hukuku Açısından İşverenin İş Kazası ve Meslek Hastalığından Doğan Sorumluluğu**, Ankara 1974.
- Eren, Fikret. **6098 Sayılı Türk Borçlar Kanuna Göre Hazırlanmış Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Yetkin Yayınları,17.Baskı, Ankara 2014.
- Eren, Fikret. **Borçlar Hukuku Özel Hükümler**, Yetkin, Ankara 2014.
- Ergin, Hediye. "İşçinin İşyerinde Çalışan Diğer Bir İşçiye Sataşması Nedeniyle İş Sözleşmesinin İşveren Tarafından Feshi", **Sicil İş Hukuku Dergisi**, 2015, S: 34, ss.71-87.
- Ergin, Hediye. "İşçinin Tedavisi Olanaksız Hastalığı Nedeniyle İşverenin Derhal Fesih Hakkı", **Sicil İş Hukuku Dergisi**,38,2017, ss.54-64.
- Ersoy, Zehra. "Konut ve Ev Kavramlarının Karşılaştırmalı Analizi", Yayınlanmamış Doktora Tezi, D.E.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir 2002.

- Ertaş, Kudret. **Türk Hukukunda İşçinin Sadakat Borcu**, Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi, Ankara 1982.
- Ertürk, Şükran. “5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Öngören 5754 Sayılı Kanun’dan Sonra Uzun Vadeli Sigorta Kollarına Genel Bir Bakış”, **Legal İHSGHD**, 2008, ss.1045-1066.
- Ertürk, Şükran. **İş İlişkisinde Temel Haklar**, İzmir 2002.
- Ertürk, Şükran. **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuk Pratik Çalışmaları**, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 6.Baskı, Seçkin, Eylül 2018, Ankara.
- Esen, Bünyamin. “Türk Hukukunda İş Kazası ve Meslek Hastalık Hallerinde İşverenin Hukuki Sorumluluğu”, **Legal İHSGHD**, 2012, S.36, ss.192-206.
- Eser, Oktay. Mobbing Kavramının Türkçe Serüveni.
- Eyrenci, Öner. “4857 Sayılı İş Kanunu ile Getirilen Yeni Düzenlemeler Genel Bir Değerlendirme”, **Legal İHSGHD**, 2004/I, ss. 15-56.
- Eyrenci, Öner. Savaş Taşkent, Devrim Ulucan, Esra Baskan, **İş Hukuku**, Beta, 10.Baskı, İstanbul 2020.
- Fidan, Fatma ve M. Çağlar Özdemir. “Ev Hizmetlerinde Çalışan Kadınlar Ya Da Evlerin Kadınları”, **Çalışma İlişkileri Dergisi**, C.2, S.1, Temmuz 2011, ss.79-89.
- Gerek, Nüvit. “Haftalık Normal Çalışma Sürelerinin Altında Sürelerle Yapılan Çalışmalar İçerisinde Kısa Çalışmanın Yeri ve Önemi”, **Legal İHSGHD**, 2013, S.38, ss. 3-26.
- Gerek, Nüvit. “Kısmi Süreli Çalışmaların Bireysel İş Hukukumuzda Yarattığı Sorunlar”, **Tühis İş Hukuku ve İktisat Dergisi**, Ağustos 1990, ss.3-8.
- Görgün, L. Şanal ve Mehmet Kodakoğlu. **Hukukun Temel Kavramları**, Genişletilmiş 6.Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2008.
- Gözübüyük, A. Şeref. **Hukuka Giriş ve Hukukun Temel Kavramları**, Güncelleştirilmiş 31.Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2009
- Güler, Mikdat. “Belirli Süreli İş Sözleşmesi”, **Legal İHSGHD**, 2005/5, ss.27-82.
- Gülver, Ender. “Türk Borçlar Kanunu’nda İş Sözleşmesinin Derhal Feshi”, **Legal İHSGHD**, C.8, S.31, 2011, ss. 999-1029.

- Gümrükçüoğlu Bozkurt, Yeliz. Deneme Süreli İş Sözleşmeleri, **İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 2012, C.11, S.2, ss.47-84.
- Gümrükçüoğlu Bozkurt, Yeliz. **Türk İş Hukukunda Belirli Süreli İş Sözleşmesi**, Vedat, İstanbul 2012.
- Günay, Cevdet İlhan. “İkale Sözleşmesi”, **Çimento İşverenleri Dergisi**, Eylül 2009, ss.4-25.
- Günay, Cevdet İlhan. **İş Kanunu Şerhi**, C.2, Yetkin, 2015.
- Günay, Cevdet İlhan. **Türk İş Hukukunda Fazla Saatlerle Çalışma Ücreti**, Yetkin, Ankara 2007.
- Günay, Mehmet. “Ödünç İş İlişkisi” Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Konya 2007.
- Güneş, Başak ve Faruk Barış Mutlay. “Yeni Borçlar Kanunu’nun “Genel Hizmet Sözleşmesi’ne İlişkin Hükümlerinin İş Kanunu ve 818 Sayılı Kanun’la Karşılaştırılarak Değerlendirilmesi”, **Çalışma ve Toplum Dergisi**, Sayı: 30, 2011/3. s.231-288.
- Gürsel, İlke. İşçinin Kişisel Verilerinin Korunması Hakkı, Adalet, Ankara 2016.
- Güzel, Ali ve Ali Rıza Okur. **Sosyal Güvenlik Hukuku**, Yenilenmiş 10. Bası, Beta Yayınları, İstanbul, 2004.
- Güzel, Ali ve Hande Heper. “Sürekli İstihdamdan Geçici Atipik İstihdam!... Mesleki Amaçlı Geçici İş İlişkisi” **Çalışma ve Toplum**, 2017/1, S.52, ss. 11-58.
- Güzel, Ali, Ercüment Özkaraca, Deniz Ugan. “Karşılaştırmalı Hukukta ve Türk Hukukunda Belirli Süreli İş Sözleşmesi: Yapılma ve Yenilenme Koşulları”, **Prof. Dr. Sarper Süzek’e Armağan**, C.1, İstanbul 2011.
- Güzel, Ali, Ali Rıza Okur, Nurşen Caniklioğlu. **Sosyal Güvenlik Hukuku**, Yenilenmiş 18.Bası, Beta, Şubat 2020.
- Güzel, Ali. “Fabrikadan İnternete İşçi Kavram ve Özellikle Hizmet Sözleşmesinin Bağımlılık Unsuru Üzerine Bir Deneme”, **Kamu İş**, C.4, S.2, Haziran 1997.
- Güzel, Ali. İşverenin Değişmesi, İşyerinin Devri ve Hizmet Akitlerine Etkisi, Kazancı, İstanbul 1987.
- Hafizoğlu, Ece Sıla. “Çalışma Süreleri”, **Prof. Dr. Turhan Esener’e Armağan**, C.II, Ankara 2016, ss. 123-164.

- Honsell H., N.P.Vogt, W.Wiegand. Basler Kommentar, Obligationenrecht, I, Art 1-529, Basel 2007.
- İnciroğlu, Lütfi. “Çalışanların Doğuma Bağlı Haklarında Ne Değişti”, **Legal İHSGHD**, S.49, 2016.
- İnciroğlu, Lütfi. “Ev Hizmetlerinde Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği”, <http://www.lutfiinciroglu.com/content/view/118/19>.
- İnciroğlu, Lütfi. **Çalışma Hayatında Esnek Çalışma Uygulamaları**, Güncellenmiş 2.Baskı, Legal, Mayıs 2020, Ankara.
- Kabakcı, Mahmut. **Geçerli Fesih Nedeni Olarak Yetersiz İş Görme**, Beta, İstanbul 2012.
- Kalaycıoğlu, Sibel ve Helga Rittersberger Tılıç. **Evlerimizdeki Gündelikçi Kadınlar, Cömert Ablaların Sadık Hanımları**, Su Yayınları, Ankara, 2001.
- Kaplan, Emine Tuncay. **İşverenin Hukuki Sorumluluğu**, Ankara 1992, s.33;
- Kar, Bektaş. **İş Yargılaması Usulü**, Genişletilmiş 2.Bası, Yetkin, Ankara 2019.
- Kara, Hacı. “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun Getirdiği Yeni Düzenlemeler”, **TBB Dergisi**, 2013, ss.353-388.
- Karabulut, Şahin. “7244 Sayılı Kanun Kapsamında Yeni Koronavirüs Salgının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Amacıyla Alınan Önlemler”, **Mali Hukuk Dergisi**, 2020, S.185, ss.1291-1320.
- Karaca, Nuray Gökçek ve Fatma Kocabaş. “Ev Hizmetlerinde Çalışanların Karşılaştıkları Sorunların Türkiye Açısından Değerlendirilmesi”, **Kamu-İş**, 2009, C.10, S:4, ss.161-176.
- Karaçöp, Eda ve Efe Yamakoğlu. “6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun Hizmet Sözleşmesine İlişkin Hükümleri ve İş Kanunları ile İlişkisi”, **Legal İHSGHD**, S.38, 2013.
- Karagöz, Veli. **İş Sözleşmesinde Cezai Şart**, Seçkin, Ankara 2006.
- Karakoyun, Funda. “Home Ofis -Evden Çalışma- Yöntemi ve Vergi Hukukundaki Düzenlemeler”, **Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi**, Cilt 12, Sayı 29, 2016,ss.141-162.
- Karaman, Mehmet Halis. “4857 Sayılı İş Kanunu M. 13. Kısmi Süreli Çalışma, Ayrımcılık Yasağı, Kıdem Tazminatı, Yıllık Ücretli İzin ve Hafta Tatili”, Karar İncelemesi, **Çalışma ve Toplum**, 2010/2, ss.269-300.

- Karaman, Mehmet Halis. "5510 Sayılı Kanun'da Tanımlı Sosyal Sigorta Statüleri ve Çakışan Sigortalılık İlişkisi", **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**, 2014, C.20, S.1, ss.875 - 894 .
- Kenton, Will. "Home Office" <https://www.investopedia.com/terms/h/home-office.asp>
- Keser, Hakan. "Ekonomik Kriz ve Asgari Ücret Artışlarının İşçinin İş Sözleşmesinin İşverence Feshinde Geçerli Sebep Sayılıp Sayılmayacağına İlişkin Bir Değerlendirme", **Sicil İş Hukuku Dergisi**, S.41, 2019, ss.11-36.
- Keser, Hakan. "İşverenin Fazla Çalışma Yapılması Yönündeki Talimatına Uymayan ya da Fazla Çalışma Onayını Geri Alan İşçinin İş Sözleşmesinin İşverence Feshine İlişkin Bir Değerlendirme", **Sicil İş Hukuku Dergisi**, S.39, 2018, ss.19-43.
- Kılıçoğlu, Ahmet. **Borçlar Hukuku**, Genişletilmiş 18.Baskı,Turhan Kitabevi, Ekim 2014.
- Korkusuz, Refik ve Suat Uğur. **Sosyal Güvenlik Hukuku**, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 7. Baskı, Ekin, Bursa 2020.
- Koyuncu, Ahmet. "İşçinin Sadakat Borcu ve İşverenle Rekabet Yasağı", **Sicil İş Hukuku Dergisi**, Eylül 2009, S.15, ss.89-96.
- Köme Akpulat, Ayşe. **İş Mahkemelerinde Yargılamanın Özellikleri**, Oniki Levha, Temmuz 2018.
- Köseoğlu, Ali Cengiz. "İş Sözleşmesinin İşçiden Kaynaklanan Nedenlerle Bildirimli Feshine Genel Bir Bakış", **Legal İHSGHD**, S.36, 2012, ss.85-131.
- Kressel, Eckhard ve Michael Wollenschlaeger. Leitfaden zum Sozialversicherungsrecht, 2. neubearbeitete Auflage, Luchterhand 1996.
- Kumar, Rupesh ve Shrawan Kumar. "Musculoskeletal risk factors in cleaning occupation—A literature review",*International Journal of Industrial Ergonomics*.
- Kuntalp, Erden, Nami Barlas, Ahu Ayanoglu Morali, Pelin Çavuşoğlu Işıntan, Mehtap İpek, Mert Yaşar, Sedef Koç. **Türk Borçlar Kanunu Tasarısı'na İlişkin Değerlendirmeler**, İstanbul 2005.
- Kurt, Resul. "Doğum Sonrası Yarım ve Kısmi Çalışma Hakkı, **Mali Hukuk Dergisi**, S.159, 2018.
- Kuru, Baki. **Hukuk Muhakemeleri Usulü**, 6.Bası, C.I, Demir-Demir, İstanbul 2001.

- Kurucu, Oğuz. **İçtihatlarla İş Yargısı**, Ankara, 1994.
- Laçiner, Fatma. "Uluslararası Çalışma Örgütü Normları ve Türk Hukuku Kapsamında Ev Hizmetlerinde Çalışan İşçilerin Sorunları", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale 2015.
- Laçiner, Vedat. "Mobbing (İşyerinde Psikolojik Taciz)", **Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu**.
- Makas, Recep. "Türk Borçlar Kanunu ve İş Kanunu'na Göre İşçinin Özen Borcu ve Borca Aykırılığın Hukuki Sonuçları", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.16, 2012, S.4, ss.149-180.
- Manav, A. Eda. "Ev Hizmetlerinde Çalışanların Sigortalılığı", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Eylül-Ekim 2015, S.120, ss. 509-538.
- Manav, A. Eda. "İş İlişkinde İşçinin Kişisel Verilerinin Korunması", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.19, 2015, S.2, ss.95-136.
- Manav, A. Eda. **İş Hukukunda Geçersiz Feshi ve Geçersiz Feshin Hüküm ve Sonuçları**, Ankara, Legal, 2009.
- Meriç, Nedim. "Türk ve Alman İş Hukukunda Kısmi Süreli Çalışma", **Legal İHSGHD**, C.2, S.8, ss.1545-1580.
- Mollamahmutoğlu, Hamdi, Muhittin Astarlı, Ulaş Baysal. **İş Hukuku Ders Kitabı**, Gözden Geçirilmiş 3.Baskı, Ankara 2019.
- Mollamahmutoğlu, Hamdi. **Hizmet Sözleşmesi, Kuruluş-İçerik-Sona Erme**, Ankara 1995.
- Mutlay, Faruk Barış. "4857 sayılı İş Kanunu Bakımından Deneme Kaydı İçeren İş Sözleşmelerine İlişkin Sorunlar ve Sözleşmenin Tazminatsız Sona Erdirilmesinin Anlamı", **Legal İHSGHD**, S.61,2019, ss.39-80.
- Mutlay, Faruk Barış. "İş Hukukunda Zorunlu Arabuluculuk", **İş Hukukunda Genç Yaklaşımlar III**, İstanbul 2018.
- Mutlay, Faruk Barış. **Türk Sosyal Güvenlik Hukukunda Eşitlik ve Ayrımcılık Yasağı İlkesi**, Beta, Eylül 2014.
- Mutlu, Emre. "Türkiye'de Esnek Çalışmaya Yönelik Düzenlemeler ile Kayıtdışı İstihdam Arasındaki İlişki", Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, **Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı**, Ankara 2012.
- Narmanlıoğlu, Ünal. "Belirli Süreli İş Sözleşmesiyle Çalışan İşçinin Sözleşmesinin İşverence Haksız Halinde Kıdem Tazminatı Talep Hakkı", **Prof. Dr. Turhan Esener'e Armağan**, Ankara 2000.

- Narmanlıoğlu, Ünal. "İşverenin Emir ve Talimat Verme Yetkisinin Geçici Süre ile Sınırlı Olarak Başkasına Devredilmesi (Ödünç "Geçici" İş İlişkisi)", **Sicil İş Hukuku Dergisi**, Eylül 2011, Y. 6, S. 23, ss.15-51.
- Narmanlıoğlu, Ünal. **Ferdi İş İlişkileri**, Beta, B.5, İstanbul 2014.
- Narmanlıoğlu, Ünal. **İş Hukuku Ferdi İş İlişkileri**, C.I, 4.Baskı, İstanbul 2012.
- Nart, Serdar. **Borçlar Hukuku**, Adalet, Ankara 2014.
- Ocak, Saim. "Doğum/Evlat Edinme Nedeniyle Kısmi Süreli Çalışma Uygulaması", **Sicil İş Hukuku Dergisi**, S.37, 2017, ss.52-101.
- Ocak, Saim. "Genel Sağlık Sigortasında Prim Koşulu", **Prof.Dr.Ali Güzel'e Armağan**, Beta, C.2, İstanbul 2010, ss.1053-1136.
- Odaman, Serkan ve Ö. Çavuş. "İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Açısından Ödünç İş İlişkisi", **Prof. Turhan Esener'e Armağan**, C.1, Ankara 2016.
- Odaman, Serkan. **Türk ve Fransız Hukukunda Ödünç İş İlişkisi**, Legal, İstanbul 2007.
- Oğuz, Karadeniz. "Ev Hizmetlerinde Çalışanlar ve Sosyal Koruma Sorunu", II. Çalışma Yaşamı Kongresi, İş Müfettişleri Derneği, A.Ü. Siyasal Bilgiler Fak., **Sosyal Politika Araştırma Merkezi**, 26-27 Nisan 2008, ss.176-204.
- Oğuzman, Kemal ve Turgut Öz. **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, C.I, Gözden Geçirilip Güncelleştirilmiş 11.Bası, İstanbul 2014.
- Oğuzman, Kemal ve Turgut Öz. **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, C.II, Gözden Geçirilip Güncelleştirilmiş 11.Bası, İstanbul 2014
- Oğuzman, Kemal ve Turgut Öz. **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, 8.Bası, İstanbul 2010.
- Oğuzman, Kemal. **Türk Borçlar Kanunu ve İş Mevzuatına Göre Hizmet Akdinin Feshi**, İstanbul 1955.
- Okur, Ali Rıza. "Ev Hizmetlerinde (İşlerinde) Çalışanların Sigortalılığı", **Kamu-İş**; C:7, S: 3/2004.
- Okur, Zeki. "Türk İş Hukukunda İşçinin Kişisel Verilerinin Korunması Hakkı", **Prof. Dr. Tankut Centel'e Armağan**, İstanbul 2011, ss.368-408.
- Okur, Zeki. **Türk İş Hukukunda İşçinin Kişisel Verilerinin Korunması Hakkı**, **Prof. Dr. Tankut Centel'e Armağan**, İstanbul 2011.

- Olgaç, Senai. **Hizmet Akdi**, İstanbul 1977.
- Onaran Yüksel, Melek. **Karşılaştırmalı Hukuk Işığında Türk İş Hukukunda Kadın Erkek Eşitliği**, Beta, İstanbul 2000.
- Öktem Songu, Sezgi ve Asiye Şahin Emir. “Sosyal Güvenlik Hukuku Bakımından Özel İstihdam Bürosu Aracılığıyla Kurulan (Meslek Edinilmiş) Geçici İş İlişkisi Kapsamında Çalışan İşçiler”, **Sicil İş Hukuku Dergisi**, S.43,2020, ss.234-253.
- Öktem Songu, Sezgi. “Anayasal Bir Temek Hak Olarak İfade Özgürlüğünün İşçi Açısından İşyerindeki Yansımaları”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, **Prof. Dr. M .Polat Soyer’e Armağan**, C.I, İzmir 2014, ss.609-654.
- Öktem Songu, Sezgi. “Bir Haklı Fesih Sebebi Olarak “Sataşma””, **Sicil İş Hukuku Dergisi**, 2018, S.39, ss.113-145.
- Önder, Ayhan. **Hukukun Temel Kavramları**, 2.Basım, Ünyay, Muğla 2000
- Öngören, Gürsel ve Memduh Aslan. “Vergi Uygulamalarında Konut ve Daire Kavramı”, **Mali Hukuk Dergisi**, S.97(9), 2013, ss. 3-24.
- Özçelik, Volkan. **Türk Medeni Usul Hukukunda Taraflarca Getirilmiş İlkesi**, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- Özdemir, M. Erdem. “Hizmet Sözleşmesinin Sona Ermesine İlişkin Hükmeler”, **Prof. Dr. Cevdet Yavuz’a Armağan**, s.557-566.
- Özkaraca, Ercüment. “İşyerinin Devri Halinde İşverenlerin Hukuki Sorumluluğu”, **Kadir Has Üniversitesi İş Hukukunda Üçlü İlişkiler Sempozyumu**, İstanbul 2009.
- Pekcanıtez, Hakan, Oğuz Atalay, Muhammet Özkes. **Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı**, Yetkin Yayınları,3.Bası, Ankara 2015.
- Pekcanıtez, Hakan. “Medeni Usul Hukukunda Hukuka Aykırı Yollardan Elde Edilen Delillerin Değerlendirilmesi”, **Haluk Konuralp Anısına Armağan**, Yetkin, Ankara 2009.
- Postacıoğlu, E.İlhan. “İş Mahkemelerinin Yetkisi”, **İş Hukuku Dergisi**, S.5, 1969, ss.478-485.
- Ramirez Machado, J.M. Domestic Work, Conditions Of Work And Employment: Alegal Perspective, Conditions Of Work And Employment Series No.7,2003.
- Reisoğlu, Safa. **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, İstanbul 2004.

- Reisoğlu, Safa. **Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Yirmi beşinci Bası, Beta, İstanbul 2014.
- Reisoğlu, Seza. **Hizmet Akdi**, Ankara 1968
- Reyhani Yüksel, Sera. "Türk Borçlar Kanunu Uyarınca Hizmet Sözleşmesinde Derhal Fesih", **Legal İHSGHD**, ss.1995-2012.
- Roggwiler, Hans. Der "Wichtige Grund" und seine Anwendung in ZGB und OR, Aarau, 1956.
- Sarıbay Öztürk, Gizem. "Domestic Workers' Working Hours in Turkey In light of ILO Convention No. 189", **Hungarian Labour Law E-Journal**, 2017/2, ss. 30-47.
- Savaş Kutsal, Burcu. "Ev Hizmetlerinde Çalışanların Sigortalılığı", **İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 2016, ss.651-685.
- Seliçi, Özer. **Borçlar Kanuna Göre Sözleşmeden Doğan Sürekli Borç İlişkinin Sona Ermesi**, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1977.
- Senyen Kaplan, E. Tuncay. **Bireysel İş Hukuku**, Yenilenmiş 11. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara 2020.
- Senyen Kaplan, Emine Tuncay. "İşçinin İş Görme Ediminin İfasını Engellleyen Nedenler ve Hukuki Sonuçları", **Prof. Dr. Sarper Süzek'e Armağan**, C.1, İstanbul 2011, ss.567-594.
- Serozan Rona, **İfa, İfa Engelleri, Haksız Zenginleşme**, B.2, İstanbul 1998.
- Sevimli, Ahmet. **4857 Sayılı İş Kanunu'nda Düzenlenen Kısmi Süreli İş Sözleşmeleri**, Beta, İstanbul 2019.
- Sevimli, K. Ahmet. Kısmi Süreli İş Sözleşmesiyle Çalışan İşçinin Dinlenme Hakkı, **İş Hukukunda Yeni Yaklaşımlar**, II, İstanbul 2018.
- Sevimli, K. Ahmet. "Türk Borçlar Kanunu m.417 ve İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Işığında Genel Olarak İşçinin Kişiliğinin Korunması", **Çalışma ve Toplum**, 36, 2013/1, ss.107-147.
- Soyer, M. Polat. "Genel Hizmet Sözleşmesine İlişkin Yeni Borçlar Kanunu Hükümlerinin İş Hukuku Bakımından Önemi", **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku 2011 Yılı Toplantıları**, İstanbul Barosu-Galatasaray Üniversitesi, İstanbul 2012, ss.165-203.
- Soyer, M. Polat. "Hizmet Sözleşmesinin Sona Ermesine İlişkin "Yeni" Türk Borçlar Kanunu Hükümleri ve İş Hukuku Bakımından Önemi", **Sicil İş Hukuku Dergisi**, Haziran, S.22, ss. 12-19.

- Soyer, M. Polat. İşçinin İş Görme Borcu, İzmir 1979, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Soyer, M. Polat. "6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nda Yer Alan "Genel Hizmet Sözleşmesi" ne İlişkin "Bazı" Hükümlerin İş Hukuku Açısından Önemi", **İş Hukukunda Güncel Sorunlar 2 Semineri**, 25 Mayıs 2012, İstanbul 2012, ss.4-51.
- Soyer, M. Polat. "Hizmet Akdinin İşçi Tarafından Feshi İçin Öngörülen Cezai Şartın Geçerliliği Sorunu", **Kamu-İş**, C.5, S.3, 2000, ss.363-380.
- Soyer, M. Polat. "İş İlişisinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi", Yargıtay'ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi, **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Derneği**, Ankara 2010, ss.10-85.
- Soyer, M. Polat. "Türk Borçlar Kanunu Tasarısının "Genel Hizmet Sözleşmesine İlişkin Hükümleri Üzerine Düşünceler", **Prof. Dr. Devrim Ulucan Armağanı**, İstanbul, 2008, ss. 149-167.
- Soyer, M. Polat. "Yeni Düzenlemeler Karşısında Fazla saatlerle Çalışmaya İlişkin Bazı Düşünceler," **Legal İHSGHD**, 2004, ss.797-808.
- Soyer, M. Polat. **Rekabet Yasağı Sözleşmesi**, Ankara, 1994.
- Sönmez, Gülsüm. "Çalışma Belgesi Düzenlemeden Doğan Sorumluluk", **Prof. Dr. Sarper Süzek'e Armağan**, C.II, İstanbul 2011, ss.1489-1518.
- Sözer, Ali Nazım. "Düşük Gelirle Çalışanların Sigortalılığı: Almanya ve Türkiye Örneğinde Bir Değerlendirme", **Legal İHSGHD**, Özel Sayı, ss. 511-543
- Sözer, Ali Nazım. "İşgöremezlik, Meslekte Kazanma Gücünün Kaybı Çalışma Gücünün Kaybı Kavramları ve Sakatlık Kavramı ile ilişkileri", **Adalet Dergisi**, Y.75, S.1, 1984, ss.33-46.
- Sözer, Ali Nazım. "Sosyal Sigortaların Genel Hükümleri ve Türleri", Yargıtay'ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 2014, **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Derneği**, Oniki Levha, 2017.
- Sözer, Ali Nazım. **Türk Genel Sağlık Sigortası**, Güncellenmiş 2.Bası, Beta, Mayıs 2018.
- Sözer, Ali Nazım. **Türk Sosyal Sigortalar Hukuku**, Beta, Güncellenmiş 4.Baskı, İstanbul 2019.

- Sur, Melda. Yargıtay'ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 2017, İş İlişkisinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi, **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Derneği**, Oniki Levha, Kasım 2019.
- Sükûn, Hakan. "Ev Hizmetlerinde Çalışanlar İçin İnsan Onuruna Yakışır İş", **Türk-İş**, 2010, S.389, ss.90-92.
- Sümer, Haluk Hadi. **İş Hukuku Uygulamalar**, 7.Baskı, Ankara 2019
- Sümer, Haluk Hadi. **İş Hukuku Uygulamaları**, Konya 2000.
- Sümer, Haluk Hadi. **İş Hukuku**, Gözden Geçirilmiş 22. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2017.
- Süzek, Sarper. "İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Açısından İşverenlerin Yükümlülükleri" **Legal İHSGHD**, C.14, S.55, 2017, ss.1295-1322.
- Süzek, Sarper. "İşverenin Yönetim Hakkı ve Sınırları", **Prof. Dr. Metin Kutsal'a Armağan**, 1998, ss.225-232.
- Süzek, Sarper. "Yeni Türk Borçlar Kanunu Çerçevesinde İşçinin Rekabet Etmeme Borcu", **İÜHFM**, C.72, S.2, ss.457-467.
- Süzek, Sarper. **Destekten Yoksunluk ve Cismani Zararlarda İşverenin Özel Hukuktan Doğan Sorumluluğu, Destekten Yoksunluk ve Cismani Zararlarda Sorumluluk ve Tazminat**, İstanbul 1996.
- Süzek, Sarper. **Genel Esaslar**, Ankara 1998.
- Süzek, Sarper. **İş Akdinin Askıya Alınmasının Genel Teorisi**, Savaş Yayınları, Ankara 1989.
- Süzek, Sarper. **İş Hukuku**, Yenilenmiş 18. Baskı, Beta, İstanbul 2019.
- Süzek, Sarper. **İş Hukuku**, Beta, Yenilenmiş 19. Baskı, İstanbul 2020.
- Şahin Emir, Asiye ve Büşra Kazmaz Tepe. İş Uyuşmazlıklarına İlişkin İbra Hükmü İçeren Arabuluculuk Anlaşma Belgesinin Arabuluculuğa Elverişlilik Bakımından Değerlendirilmesi, **Çalışma ve Toplum**, 2018/3, ss. 1481-1508.
- Şahin Emir, Asiye. "Belirli Süreli İş Sözleşmesine İlişkin Sınırlamalar ve Esneklik Olanakları Avrupa Birliği Örnekleriyle", **D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 18, S. 1, 2016, ss.113-153.
- Şahin Emir, Asiye. "İşçinin Yakalandığı Bulaşıcı Hastalığın 5510 Sayılı Kanun Anlamında İş Kazası Olup Olmadığının Değerlendirilmesi- Domuz Gribi ve Koronavirüs Özelinde Bir Değerlendirme", **Legal İHSGHD**, C.17, S.66, ss.547-592.

- Şahin Emir, Asiye. **İş ve Sosyal Güvenlik Hukukunda Analık**, Adalet, Ankara 2019.
- Şahlanan, Fevzi. "4857 Sayılı Yasanın Genel Hükümleri, Sözleşme Türleri, İş Sözleşmesinin Feshi ve İş Güvencesine İlişkin Hükümler", **4857 Sayılı Yeni İş Kanunu'nun Değerlendirme Konferans Notları**, Türk-İş, 2003.
- Şahlanan, Fevzi. "İş Mahkemeleri ve İş Yargılaması", **Türk Endüstri İlişkileri Derneği III.Uluslararası Endüstri İlişkileri Kongresi**, İstanbul Tühis, 1999, ss.107-130.
- Şakar, Müjdat. "Türk Sosyal Güvenlik Hukukunda Yaşlıların Korunması", Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 1987.
- Şakar, Müjdat. **Sosyal Sigortalar Uygulaması**, İstanbul 2014.
- Şakar, Müjdat. **Sosyal Sigortalar Uygulaması**, Yenilenmiş 12.Baskı, Beta, Şubat 2017.
- Şen, Murat. "İşverenin Fesih Hakkının Toplu İş Sözleşmesi Hükmüyle Sınırlandırılması", **AÜEHFD**, 2003, ss.541-562.
- Şener, Ahmet Melik. "İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa Göre İşverenin Sorumluluğu", **Legal İHSGHD**, C.11, S.42, 2014, ss.113-136.
- Şenyüz, Doğan. **Borçlar Hukuku Genel Hükümler ve Özel Hükümler**, Bursa, Ekin Basım Yayın Dağıtım, 2013.
- T.D.K. (1998), Türkçe Sözlük, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara.
- Tanör, Bülent. **Anayasa Hukukunda Sosyal Haklar**, 1978.
- Taşkent, Savaş ve diğerleri. **Açıklamalı ve İçtihatlı 4857 Sayılı İş Kanunu**, Beta, B.6, İstanbul 2012.
- Taşkent, Savaş. "Belirli Süreli İş Sözleşmelerinde "Esaslı Neden" Sorunu", **Sicil İş Hukuku Dergisi**, S. 24, Aralık 2011, ss.19-30.
- Taşkent, Savaş. "İş Sözleşmesinin İkale Yolu ile Sona Erdirilmesi", **Kamu-İş**, C.11, S:4/2011, ss.1-7.
- Taşkent, Savaş. "Belirli Süreli İş Sözleşmesi Yapma Serbestisi ve Bunun Sınırı", **Sicil İş Hukuku Dergisi**, Mart 2008, S. 9, ss.14-22.
- Taşkent, Savaş. "İş Sözleşmesinin Askıya Alınması ve Ücretsiz İzin Uygulanması", **Sicil İş Hukuku Dergisi**, 3, 2006, ss. 20-28.
- Taşkent, Savaş. **İşverenin Yönetim Hakkı**, İstanbul 1981.

- Tekinay, Selahattin Sulhi ve diğerleri. **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, B.6.İstanbul 1988.
- Terzioğlu, Ahmet. İş Hukukunda İşverenin Borcu Olarak Ücret, **Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi**, Ekim 2019, S.72, ss. 1890 – 1908.
- Topgül, Seda. “Ev Hizmetlerinde Çalışan Kadınların Sosyal Güvenliği” **Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, 2016, C.21, S.1, ss.339-352.
- Tosuner, Mehmet ve Zeynep Arıkan. **Türk Vergi Sistemi**, Kanyılmaz Matbaacılık, İzmir 2014.
- Tuncay, Aziz Can ve Fatma Burcu Savaş. “Türk Borçlar Kanunu Uyarınca İş Sözleşmesinin Haklı Nedenle Feshi”, **Prof. Dr. Mustafa Dural’a Armağan**, İstanbul 2013, ss.1175-1196.
- Tuncay, Aziz Can ve Ömer Ekmekçi. **Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri**, 20.Bası, Beta, İstanbul 2019.
- Tuncay, Aziz Can. “İşçinin Sadakat Yükümlülüğü”, **Prof. Dr. Hayri Domaniç’e 80.Yaş Günü Armağanı**, İstanbul 2001, ss.1044-1085.
- Tuncay, Aziz Can. “Sosyal Sigortaların Genel Hükümleri ve Türleri”, **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Derneği**, Yargıtay’ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 2013, Oniki Levha, 2017.
- Tuncay, Aziz Can. İş Mahkemelerinin Yetkisi ve Sözleşme Yasağı, **İş Hukuku Dergisi**, S.9, 1969, ss.759-767.
- Tunçomağ, Kenan ve Tankut Centel. **İş Hukukunun Esasları**, Beta, 9.Baskı, İstanbul 2018.
- Tunçomağ, Kenan. **Cezai Şart**, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1963.
- Tunçomağ, Kenan. **Sosyal Güvenlik Kavramı ve Sosyal Sigortalar**, Beşinci Bası, İstanbul 1990.
- Turna, Fatma. “ABD Vergi Hukuku Açısından Ev Eksenli Çalışma Modeli”, **Mali Hukuk Dergisi**, S.188, 2020, ss.2215-2244.
- Uçum, Mehmet. **Yeni İş Kanunu Seminer Notları**, İstanbul 2003.
- Ulucan, Devrim. “4857 Sayılı Kanun’a Göre İş Sözleşmesi Türleri”, **Yeni İş Yasası Seminer Notları ve İş Kanunu, Türkiye Toprak, Seramik, Çimento ve Cam Sanayi İşverenleri Sendikası Yayını**, 25-29 Haziran 2003.

- Uşan, M. Fatih. **İş Hukukunda İş Sırrının Korunması**, Seçkin, Ankara 2003.
- Uşan, M.Fatih. **İş ve Sosyal Sigorta Uygulamasında Parça Başına Ücret**, Ankara 2003.
- Uşan, M. Fatih. “Eski İşçinin Sır Saklama Borcu (Karşılaştırmalı Bir İnceleme)”, **Sicil İş Hukuku Dergisi**, Mart 06,Yıl 1,Sayı 1, ss. 53-70.
- Uygur, Turgu. **6098 Sayılı Borçlar Kanunu Şerhi**, C.2, Seçkin, 2012.
- Üçışık, Hasan Fehmi. **Sosyal Güvenlik Hukuku**, Ötüken, İstanbul 2015.
- Ünlütürk Ulutaş, Çağla ve Nagihan Durusoy Öztepe. “Ev Hizmetlerinde Mesleki Sağlık ve Güvenlik Sorunu”,**Çalışma İlişkileri Dergisi**,Temmuz 2013 C.4 S.2, ss. 44 – 57.
- Üstün, Yasin ve Ayşe Nida Günal. İş İlişkilerinde Bazı Yaygın Uygulamaların Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kapsamında Değerlendirilmesi, **Kişisel Verileri Koruma Dergisi**, C.2, S.2, ss.61-74.
- Venturi - Zen-Ruffinen, Marie-Noëlle. La résiliation pour justes motifs des contrats de durée, Zurich-Bâle-Genève 2007.
- Wolfgang, Gitter, Jochem Schmitt. Sozialrecht, 5. Auflage, München 2001.
- Yavuz, Cevdet, Faruk Acar, Burak Özen. **Türk Borçlar Hukuku Özel Hükümler**, Beta Yayıncılık, 10.Bası, İstanbul 2014.
- Yavuz, Nihat. **Yeni ve Eski Borçlar Kanunu’na Göre Eser ve Hizmet Sözleşmeleri**, Adalet, Ankara, 2011.
- Yıldırım alp, Sinem ve Emel İslamoğlu. “İnsana Yakışır İş” Kavramı Bağlamında Türkiye’de Ev Hizmetinde Çalışan Kadınlar”, **Sosyal Güvenlik Dergisi**, C.4,S. 2, 2014, ss.145-175.
- Yıldırım alp, Sinem. Türkiye’de Ev Hizmetinde Çalışanların Sorunları, **Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**,2014,C. 4,S.1, ss.45-59.
- Yıldız, Gaye Burcu. “Bireysel İş İlişkilerinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi”, **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Derneği**, Yargıtay’ın İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 2015, Oniki Levha, Kasım-2017, İstanbul.
- Yılmaz, Halil. “İşyeri Dışında Meydana Gelen İş Kazaları (Sigortalının “Asıl İşini Yapmaksızın Geçen Zamanlarda” Uğradığı İş Kazası)”, **Legal İHSGHD**, 2019, S.64, ss.1621-1642.

- Yılmaz, Halil. İş Sözleşmesinin İşverenin Malvarlığına Zarar Verilmesi Nedeniyle Feshi, **Legal İHSGHD**, C.6, S. 23, 2009, ss. 995-1011.
- Yılmaz, Mikail. “Ev Hizmetlerinde Çalışanların Sigortalılık Şartları, Kıdem ve İhbar Tazminatı Hakları ile Kazançlarının Vergiden Müstesna Olması”, **İSMMO**, Eylül-Ekim 2017.
- Yiğit, Yusuf. **İş Sözleşmesinin Devri**, Ekin, Bursa 2014.
- Yücedağ, Nafiye. “Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kapsamında Genel İlkeler”, **Kişisel Verileri Koruma Dergisi**, C.1, S.1, ss.47-63.
- Yücel Bodur, Mehtap. **İş ve Sosyal Güvenlik Hukukunda Birlikte İşverenlik**, Beta, 2018.
- Yücesoy, Yasemin. “Kısa Çalışma Uygulaması ve İş Sözleşmesine Etkileri ile Kısa Çalışmanın Nedensel ve Süresel Koşulları”, **Sicil İş Hukuku Dergisi**, 2019, S.42, ss.144-172.
- Yürekli, Sabahattin. **Türk Borçlar Kanunu’na Göre Hizmet Sözleşmesinin Sona Ermesi**, B.3, Ankara 2016.
- Zevkliler, Aydın ve Gökyayla K. Emre. **Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri**, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2020.

Do. Dr. Barış DUMAN
İzmir Cumhuriyet Başsavcı Vekili

4857 SAYILI İş KANUNU KAPSAMINDAKİ
İşÇİLERİN YILLIK ÜCRETİ
İZİN HAKKI

2. Baskı

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İşçilerin Yıllık Ücretli İzin Hakkı
Barış Duman

Hukuk Yayınları Dizisi – 2566

İkinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 96 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:
Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:
Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- AKAT**, Derya: Türk İş Hukukunda Kısa Çalışma, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2012, (Erişim:<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> 28/06/2019).
- AKDENİZ**, Ayşe Ledün: “5521 Sayılı İş Mahkemeleri Kanununda Yapılan Son Değişiklikler”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Y. 2016, C.74, Özel Sayı.
- AKI**, Erol: “Mevsimlik İşlerde Çalışma Sorunları”, Turhan Esener’e Armağan, Ankara 2000.
- AKILLIOĞLU**, Tekin: “Avrupa Sosyal Şartı Üzerine Bazı Gözlemler”, (Erişim: <http://www.idare.gen.tr/akillioglu-sosyalsart.htm> 09/06/2016).
- AKIN**, Levent: “Maaş ve Ücret Haczi”, AÜHFD, C. 44, S. 1, Y. 1995, s. 335-363; YAVAŞ, Murat: “Maaş ve Ücret Haczi”, TBB Dergisi, Y. 2009, S. 84.
- AKIN**, Levent: “Covid-19’un İş İlişkilerine Olası Etkileri”, Çimento İşveren Dergisi, Mayıs 2020, C. 34, S. 3, (Kısaltma: Covid-19).
- AKPULAT KÖME**, Ayşe: İş Mahkemelerinde Yargılamaların Özellikleri, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul 2018.
- AKTAY**, A. Nizamettin/ ARICI, Kadir/ SENYEN-KAPLAN, E. Tuncay: İş Hukuku, Yenilenmiş 6. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara 2013.
- AKYİĞİT**, Ercan: “Yeni Borçlar Kanunu’nda Yıllık Ücretli İzin”, Sicil Dergisi, Y. 6, S. 21, S. Mart 2011.
- AKYİĞİT**, Ercan: 1475 sayılı İş Kanunu, Deniz İş Kanunu ve Basın İş Kanunu’nda Yıllık Ücretli İzin, Türk-Alman-İsviçre Hukuku Karşılaştırmalı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2000, (Kısaltma: Yıllık İzin).
- AKYİĞİT**, Ercan: “Deniz İş Kanunu’nda Yıllık Ücretli İzin”, TÜHİS İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C. 24, S. 1-2, Şubat-Mayıs 2012, (Kısaltma: Deniz İş).
- AKYİĞİT**, Ercan: 1475 Sayılı İş Kanunu, Deniz İş Kanunu ve Basın İş Kanunu’nda Yıllık Ücretli İzin, Türk-Alman-İsviçre Hukuku Karşılaştırmalı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2000, (Kısaltma: Yıllık İzin).
- AKYİĞİT**, Ercan: İş Hukuku, 12. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2018, (Kısaltma: İş Hukuku).

- AKYİĞİT**, Ercan: “İş İlişkisinin (Bireysel) Devri”, Karar İncelemesi, TÜHİS, Kasım 2001, (Kısaltma: Devir).
- AKYİĞİT**, Ercan: “Yeni İş Yasasında Yıllık Ücretli İzne Ait Yenilikler”, TÜHİS, C. 19, S. 3, Şubat 2005, (Kısaltma: Yenilik).
- AKYİĞİT**, Ercan: “Yıllık Ücretli İzin Kurumunda Yeni Bir Durum: Yıllık İznin İşverence Kısaltımı (İndirimi)”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2011/3 (30), (Kısaltma: İzin Kısaltımı).
- AKYİĞİT**, Ercan: “YILLIK İzin Ücretinde Zamanaşımı, Çimento İşveren Dergisi, Eylül 1999, C. 13, S. 5, (Kısaltma: Zamanaşımı), (Erişim: www.ceis.org.tr/dergi/Docs/2mak995.pdf, 04/08/2019).
- AKYİĞİT**, Ercan: “Yıllık İzin Ücreti Mirasçıya Geçmez mi?”, TÜHİS Dergisi, C. 15, Kasım 1999, S. 6, C. 16, Şubat 2000, S. 1, (Kısaltma: Miras).
- AKYİĞİT**, Ercan: “İşçinin Yıllık İzinde Yan İş İmkânı”, İş Hukuku Dergisi, C. 2, Y. 1992, (Kısaltma: Yan İş).
- AKYİĞİT**, Ercan: “Kullandırılmayan Yıllık İzin Ücretinde Gecikme Faizi”, TÜHİS İş Hukuku ve İktisat Dergisi, Ağustos 2006, (Kısaltma: Faiz).
- AKYİĞİT**, Ercan: “İş Yasasındaki İdari Para Cezalarındaki Görevli Yargı Yeriyle İlgili Yargıtay Kararı Üzerine”, ÇEİS Dergisi, Ocak 2011, ((Erişim: <http://www.ceis.org.tr/dergi/2011ocak/kararincelemesi.pdf> 13.09.2019).
- ALAKIR**, Mustafa Rüştü: Uluslararası Belgelerde ve Türk Hukukunda İşyeri Devri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2019, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>, 15/08/2019).
- ALANGOYA**, H. Yavuz/ **YILDIRIM**, M. Kamil/ **DEREN-YILDIRIM**, Nevhis: Medeni Usul Hukuku Esasları, 7. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul 2009.
- ALAT**, A. Enes: “İş Mahkemelerinde Yargılama Usulü”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 2018, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> 15/08/2019).
- ALP**, Mehmet Okan: Yıllık Ücretli İzin, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2008, (Kısaltma: İzin).
- ALP**, Mustafa: “İş Sözleşmesinin Devrinde Bazı Sorunlar”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: 9, Özel Sayı, Y: 2007.

- ALP**, Mustafa/ **ÇELEBİ**, Duygu: “İş Yargılamasında Belirsiz Alacak Davası”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Y. 2016, C. 74, Özel Sayı.
- ALPAGUT**, Gülsevil: “İş İlişkisinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi”, Yargıtay’ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 2014, Seminer- Ankara, 20-21 Kasım 2015, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2017, (Kısaltma: 2014 Kararları).
- ALPAGUT**, Gülsevil: İşyerinin Devri ve İş Sözleşmesini Fesih Hakkı, Beta Yayınevi, İstanbul 2010, s. 121, (Kısaltma: İşyeri Devri).
- ALPAGUT**,Gülsevil: “İş İlişkisinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi Açısından Yargıtayın 2010 Yılı Kararlarının Değerlendirilmesi”, Yargıtay’ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku 2010 Yılı Kararlarının Değerlendirilmesi Semineri, Ankara 2012, (Kısaltma: 2010 Kararları), (Erişim: http://kamu-is.org.tr/pdf/yargitay_karsemineri2010.pdf 17/06/2019).
- ALPAGUT**, Gülsevil: Belirli Süreli Hizmet Sözleşmesi, TÜHİS Yayınları, İstanbul 1998, (Kısaltma: Belirli Süreli).
- ALPAGUT**, Gülsevil: “İş Mahkemeleri Kanunu Tasarısı Taslağı İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağının Değerlendirilmesi”, İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Derneği 40. Yıl Uluslararası Toplantısı, İş Mahkemeleri Kanunu Tasarısı Taslağının Değerlendirilmesi, 14 Mayıs 2016-İstanbul, Editör: Prof.Dr. Kübra Doğan YENİSEY, TİSK Yayınları, Ankara 2016, (Kısaltma: İş Mahkemeleri), (Erişim: <https://www.tisk.org.tr/yayin/2016-is-hukuku-mahkemeleri-kanunu-tasarisi.pdf> 29.10.2019).
- ALPAGUT**, Gülsevil: “7244 Sayılı Kanun’la Getirilen Düzenlemeler ve İnşaat Sektöründe Uygulama Sorunları”, İnşaat Sektöründe Salgın Dönemi, Çalışma Hayatı, İntes Yayınları, Y. 2020, (Erişim:<https://intes.org.tr/dergi/insaat-sektorunde-salgın-donemi-calisma-hayati-uygulamaları/>, 06/12/2020), (Kısaltma: 7244 sy. K.).
- ANDAÇ**, Faruk: İş Hukuku (Türk Çalışma Hukuku Uygulaması), Ankara 2008.
- ARGUN**, Fazilet Nurel: “Kısmi Süreli Çalışma ve Bireysel İş Hukuku Açısından Doğurduğu Sorunlar”, (Erişim: www.ceis.org.tr/dergi/mayis1994/makale_2.pdf, 29/07/2019).
- ARSLAN**, Ramazan/ **YILMAZ**, Ejder/**TAŞPINAR AYVAZ**, Sema: Medeni Usul Hukuku, Yetkin Hukuk Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2016.

- ARSLANOĞLU, M.** Anıl: “İş Sözleşmesinin İradi Devri İle İşverenin Değişmesi”, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Y: 2006, C: 3, S: 10.
- ASTARLI, Muhittin:** İş Hukukunda Çalışma Süreleri, Turhan Kitabevi, Ankara 2008.
- ATEŞDURSUN, Sevgi:** İşverenin Yönetim Hakkı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- AYBAY, Rona:** Açıklamalı İnsan Hakları Evrensel Bildirisi, TBB Yayınları, Ankara 2006.
- AYDEMİR, Murteza:** Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının İş Sözleşmelerine Etkisi, Terazi Hukuk Dergisi, Y. 2020, C. 15, S. 164.
- AYDIN, Sema/ KAPLAN, Hasan Ali/ KALYON ŞEN, Arzu:** “Ticari İşletme Devri Ve Devrin Hukuki Sonuçları”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XVII, Y.2013, S.1-2.
- AYDIN, Ufuk:** “6552 Sayılı (Torba) Yasa Sonrası Asıl İşveren-Alt İşveren İlişkileri, Sosyal Güvenlik Dergisi, Ocak 2015, C.5, S.1.
- AYDINLI, İbrahim:** “6552 Sayılı Kanunla Alt İşveren Kurumunda Yapılan Yeni Düzenlemeler ve Değişiklikler”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XVIII, Y. 2014, S. 3-4.
- AYDINLI, İbrahim:** Türk İş Hukukunda İşyeri ve İşletme Kavramaları, Demiryol-İş Eğitim Yayınları, Ankara 2001, (Kısaltma: İşyeri).
- AVCI, Mehmet Özgür:** “İş Sözleşmesinin Hükümsüzlüğü”, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, 2010/ 28.
- BALKIR, Zehra Gönül:** “Türk İş Hukuk Gecikme Faizi ve Uygulama Sorunları”, Çimento İşveren Dergisi, Mart 2001, C. 15, S. 2.
- BASKAN, Ş. Esra:** “Türk İş Hukukunda Meslek Edinilmiş Geçici İş İlişkisi”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXI, Y. 2017, S. 2.
- BAŞBUĞ, Aydın/ BODUR, Mehtap Yücel:** İş Hukuku, 5. Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul 2018.
- BAŞÖZEN, Ahmet/ GÜLEŞÇİ, Yusuf:** “İş Mahkemelerinde Yetki Sorunu”, Prof. Dr. Ramazan Arslan’a Armağan, C. I, Yetkin Yayınları, Ankara 2015.
- BAŞTERZİ, Süleyman:** “İş İlişkisinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi Açısından Yargıtayın 2009 Yılı Kararlarının Değerlendirilmesi”, Yargıtay’ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku 2009 Yılı Kararlarının Değerlendirilmesi Semineri, Ankara 2012, (Kısaltma: 2009 Kararları), (Erişim: http://kamu-is.org.tr/pdf/yargitay_karsemineri2009.pdf 17/06/2019).

- BAŞTÜRK**, Faruk: “Teknik Direktör ve Antrenörlerin Durumu”, *LEGAL İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi*, Y. 2005, S. 6.
- BAYCIK**, Gaye: “İş İlişkisinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi”, Yargıtay’ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 2016, Seminer- Ankara, 01-02 Aralık 2017, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2018.
- BAYCIK**, Gaye: “Corona Virüs Salgınının İş İlişkilerine Etkisi”, (Erişim: gayebaycik.av.tr/wp-content/uploads/2020/04/CORONA-VIRUS-SALGINININ-IS-ILISKILERINE-ETKILERI.pdf, 06/12/2020), (Kısaltma: Salgın).
- BAYSAL**, Ulaş: “Türk ve Alman Hukukunda Çağrı Üzerine Çalışma”, *TÜHİS İş Hukuku ve İktisat Dergisi*, C. 24, S. 1-2, Şubat-Mayıs 2012.
- BEDÜK**, Mehmet Nusret: “Hizmet Alım İhalelerinde Yıllık Ücretli İzin Sorunu”, *Kamu-İş Dergisi*, C:12, S:4/2012, (Erişim: <http://www.kamu-is.org.tr/pdf/1241.pdf> 20/06/2019).
- BENLİ**, Abdurrahman/ YİĞİT, Yusuf: “4857 Sayılı İş Kanununa Göre Geçici İş İlişkisi ve Bu İlişkinin Hukuki Sonuçları”, *Kamu-İş Dergisi*, C: 8, S: 4/2006.
- BİLGE**, Necip/ÖNEN, Ergun: *Medeni Yargılama Hukuku Dersleri*, 3. Baskı, Sevinç Matbaası, Ankara 1978.
- BİNGÖL**, Serkan: *Yıllık Ücretli İzin*, Seçkin Yayınevi, Ankara 2012.
- BİRBEN**, Erhan/ÖKTEM, Sezai: “İş Yargılamasının Medeni Usul Hukukuna Hakim Olan İlkeler Bakımından Değerlendirilmesi, Nuri Çelik’e Armağan II, Beta Yayınları, İstanbul 2001.
- BİRİNCİ**, Görkem: “İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin Kısa Tarihi I- Milletler Cemiyeti’nden Birleşmiş Milletler’e”, *Nevşehir Hacıbektas Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, C. 7, S. 2, Ocak 2017.
- BİRLİKSEVEN POLAT**, Eda: 4857 Sayılı İş Kanununa Göre Yıllık Ücretli İzin, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan 2018, s. 3, (Erişim: www.tez.yok.gov.tr, 22.09.2019).
- BODUR-YÜCEL**, Mehtap: *Mevsimlik İş Sözleşmesiyle Çalışanların Yıllık Ücretli İzin Hakları*, İş ve Hayat Dergisi, Y. 2015, C. 1, S. 1.
- BOZKURT**, H. Argun: *İş Yargılaması Usul Hukuku*, Seçkin Yayınevi, 6. Baskı, Ankara 2018.
- BOZKURT**, H. Argun: “İş Mahkemeleri ve Yargılama Yöntemi”, *Ankara Barosu Dergisi*, Y. 68, S. 2010/2,(Kısaltma: İş Mahkemeleri).

- BOZOK AKSEKİ**, Sultan: İş Mahkemesi Kararlarına Karşı İstinaf Kanun Yolu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar 2018, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tarama.jsp>, 28.10.2019)).
- BUDAK**, Ali Cem/ **KARAASLAN**, Varol: Medeni Usul Hukuku, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- BULUT**, Enver: Mevsimlik Tarım İşçilerinin Yaşam ve Çalışma Koşullarına İlişkin Bir Saha Araştırması: Kocaali Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Haziran 2013, (Erişim: www.guvenlitarim.gov.tr 17/06/2019).
- BÜYÜKTARAKÇI**, Sevil: “Mevsimlik İşler ve Kampanya İlerinde Belirli Süreli İş Sözleşmesi”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: 11, Özel S.: 2009, Basım Yılı: 2010.
- CAM**, Erdem: “Sosyal Taraflar Perspektifinden İşyerinde Sosyal Diyalog”, İş, Güç Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi, Y. 2017, C. 19, S. 4, (Erişim: www.isguc.org 22.09.2019).
- CAN**, Hacı: “Türkiye-Avrupa Topluluğu Ortaklık İlişkisinin Hukuki Çerçevesi”, Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi, C. 3, No. 1, (Güz:2003).
- CANBOLAT**, Talat: “6356 Sayılı Kanunda Barışçıl Çözüm Yolu Olarak Arabuluculuk”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2013/4 (39), (Kısaltma: Arabulucu).
- CANBOLAT**, Talat: “Toplu İş Sözleşmesinden Yararlanamayacak İşçiler”, Kamu-İş; C: 6, S: 4/2002, (Kısaltma: Toplu İş), (Erişim: <http://kamu-is.org.tr/pdf/649.pdf>, 01.11.2019)
- CANİKLİOĞLU**, Nurşen: “İşçinin Yıllık Ücretli İzin Talep Hakkı”, Prof.Dr. Nuri Çelik’e Armağan II, Beta Yayınevi, İstanbul 2001, (Kısaltma: Yıllık İzin).
- CANİKLİOĞLU**, Nurşen: “Türk Borçlar Kanunu-İş Kanunu İlişkisi ve Türk Borçlar Kanununun Bazı Hükümlerinin İş Kanunu Açısından Değerlendirilmesi”, TİSK 10. Yılında İş Kanunu Semineri-15 Kasım 2013, Ankara 2014, (Kısaltma: Borçlar).
- CANİKLİOĞLU**, Nurşen: Geçici (Ödünç) İş İlişkisinin Tarafları Açısından Hukuki Sonuçları, Legal Vefa Toplantıları (II), Prof.Dr. Nuri Çelik’e Saygı, Türk İş Hukukunda Üçlü İlişkiler, İstanbul 2018, (Kısaltma: Geçici İş İlişkisi).

- CANIKLIOĞLU**, Nurşen/CANBOLAT, Talat: "4857 sayılı İş Kanununda Para Cezasına Bağlanan Yükümlülükler ve Bu Para Cezalarının Özellikleri", *Kamu-İş Dergisi*, C. 7, S. 3/2004, (Kısaltma: İdari Ceza).
- CENGİZ**, İhtar: "Türk İş Hukukunda Dinlenme Hakkı", *Uluslararası Politik, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Kongresi Bildiri Özetleri Kitabı*, Ankara, 9-11 Kasım 2017, (Kısaltma: Dinlenme), (Erişim: <http://www.registericpress.org/index.php/ICPESS/article/view/2145> 22.09.2019).
- CENGİZ URHANOĞLU**, İhtar: "Kadın İşçilerin Hamilelik ve Analık Durumlarının İş Sözleşmesine Etkisi", *Kamu-İş Dergisi*, Y: 2009, C:10, S:4, (Erişim: <http://kamu-is.org.tr/pdf/1042.pdf> 25/06/2019).
- CENGİZ**, İhtar: *İş Sözleşmesinin İradi Devri*, Ankara 2014, (Kısaltma: Devir).
- CENTEL**, Tankut: "Covid-19 Salgını ve Türk Çalışma Yaşamı", *Sicil Dergisi*, Y.2020, S.43.
- CİVAN**, Orhan Ersun: "Meslek Edinilmiş Ödünç İş İlişkisi İle İlgili Gelişmeler", *İş Hukukunda Yeni Yaklaşımlar*, Beta Yayınevi, İstanbul 2017.
- COŞKUN ATAY**, Ayşegül: "İstinaf Yargılaması", *TBB Dergisi*, Y. 2018, S.135.
- ÇANKAYA**, Osman Güven/ **ÇİL**, Şahin: "İş Hukukunda Üçlü İlişkiler, Yetkin Yayınları, Ankara 2006.
- ÇELİK**, Ahmet Çelik: "En Yüksek Mevduat Faizi Nasıl Belirlenmeli, Nasıl Uygulanmalı?", *Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi*, Y. 2009, C. 6; S. 21.
- ÇELİK**, Aziz: "Avrupa Sosyal Şartı ve Türkiye'nin Çekinceleri", *Türk-İş Dergisi*, S. 366, Mayıs-Haziran 2005.
- ÇELİK**, Nuri/ **CANIKLIOĞLU**, Nurşen/ **CANBOLAT**, Talat: *İş Hukuku Dersleri*, Yenilenmiş 32. Bası, Beta Yayınevi, İstanbul 2019.
- ÇELİK**, Nuri: "Hizmet Akdinin Türleri ve Sona Ermesi Açısından Arayışlar", *TÜHİS İş Hukuku ve İktisat Dergisi*, C. 16, Mayıs 2001- S. 6/ C. 17, Ağustos 2001-S. 1, (Kısaltma: Hizmet Akdi).
- ÇELİK**, Nuri: "Kısmi Süreli Çalışmada İşçinin Kıdeminin Hesabı", *Kamu-İş Dergisi*, C: 6, S: 4/2002, (Kısaltma: Kısmi Süre), (Erişim: <http://www.kamu-is.org.tr/pdf/645.pdf> 20/06/2019).
- ÇELİK**, Nuri: "Ekonomik Krizde Toplu İşçi Çıkarmayı Önleyici Çözüm Arayışları", *Kamu-İş Dergisi*, Y. 2000, C. 5, S. 3, (Kısaltma: Ekonomik Kriz), (Erişim: <http://kamu-is.org.tr/pdf/5324.pdf> 30.09.2019).
- ÇENBERCİ**, Mustafa: *İş Kanunu Şerhi*, 3. Baskı, Sevinç Matbaası, Ankara 1976.

- ÇİÇEK**, Mustafa: İş Hukukunda Zorunlu Arabuluculuk, Seçkin Yayınları, Ankara 2018.
- ÇİL**, Şahin: “Avrupa Sosyal Şartı ve Yargıtay Kararları”, Sicil Dergisi, Y. 5, S. 18, Haziran 2010.
- ÇİL**, Şahin: İş Hukuku Yargıtay İlke Kararları- 9. Hukuk Dairesi 2008-2009-2010 Yılları, 3. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara 2011, (Kısaltma: İlke Kararları).
- ÇİL**, Şahin: “İş Kanunu Kapsamında Çalışma ve Dinlenme Süreleri”, Yargıtay Kararları Işığında İnşaat Sektöründe İş Hukuku Uygulamaları Semineri, 29 Eylül 2018, İNTES Yayınları, Ankara, 2019, (Kısaltma: İnşaat).
- ÇİL**, Şahin: “6098 Sayılı Borçlar Kanunu Hükümleri Çerçevesinde İş Hukukunda İbra Sözleşmelerinin Geçerliliği”, Sicil Dergisi, Mart 2011, Y. 6, S. 21, (Kısaltma: İbra).
- ÇİL**, Şahin: İş Hukuku Yargıtay İlke Kararları 2015-2016 Yılları, Yetkin Yayınları, Açıklamalı, 7. Baskı, Ankara 2016, (Kısaltma: 2015-2016).
- ÇİL**, Şahin: “7244 Sayılı Kanun’la Getirilen Düzenlemeler ve İnşaat Sektöründe Uygulama Sorunları”, İnşaat Sektöründe Salgın Dönemi, Çalışma Hayatı, İntes Yayınları, Y. 2020, (Erişim:<https://intes.org.tr/dergi/insaat-sektorunde-salgın-donemi-calisma-hayati-uygulamaları/>, 06/12/2020), (Kısaltma: 7244 sayılı Kanun).
- ÇOPUROĞLU**, Çağlar: Ücret ve Korunması, Ankara 2013.
- ÇÖĞENLİ**, Taner M.: Türk İş Hukukunda Yıllık Ücretli İzin Hakkı, Üçdal Neşriyat, İstanbul 1983.
- ÇUBUKÇU**, Erdoğan: “4857 sayılı İş Kanunu Açısından İşçinin Yıllık Ücretli İzni Hakkında Düşünceler”, TÜHİS İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C.21, S. 4, Mayıs 2008.
- ÇUBUKÇU**, Erdoğan: “Yıllık Ücretli İznin Kullanılma Zamanı-İşçinin Kullanmadığı Yıllık İzne Ait Ücret Alacağı Hakkının Doğumu-Yıllık İzin Ücretinde Zamanaşımının Başlangıcı”, Karar İncelemesi, TÜHİS İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C. 15-16, S. 6-1, Kasım 1999-Şubat 2000, (Kısaltma: Karar İncelemesi).
- ÇUKUR**, Mürsel/ KOÇ, Muzaffer: “Ülkemizde Bireysel İş Uyuşmazlıklarının Çözümünde Özel Hakem”, Çimento İşveren Dergisi, Eylül 2010, S. 5, C. 24.
- DEMİR**, Fevzi: İş Hukuku ve Uygulaması, Albi Yayınları, İzmir 2018.
- DEMİRCİOĞLU**, A. Murat/ CENTEL, Tankut: İş Hukuku, Gözden Geçirilmiş ve Yenilenmiş 19. Bası, Beta Yayınevi, İstanbul 2016.

- DEMİRCİOĞLU**, A. Murat/ **KORKMAZ**, Doğan/ **KAPLAN**, Hasan Ali: Yargıtay Kararları Işığında Sorularla 4857 Sayılı İş Yasası, Beta Yayıncılık, Genişletilmiş 4. Baskı, İstanbul 2018.
- DEMİRTAŞ**, Bilgen Öyküm: Türk Hukukunda Toplu İş Sözleşmesinden Yararlanma, Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2009 (Erişim: <http://acikerisim.bahcesehir.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/904/084574C1.pdf?sequence=1> 01.11.2019).
- DERELİ**, Toker: “6356 sayılı Yeni Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu: Genel Bir Değerlendirme, Çalışma ve Toplum, 2013/1, (36).
- DOĞAN**, Gülmelahat: “Sürekli Borç İlişkilerinde Borçlunun Temerrüdü”, Ankara Barosu Dergisi, 2014/4.
- DULAY**, Dilek: “İşyerinin veya Bir Bölümünün Devri”, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Y. 2011, C. 8, S. 32.
- DULAY**, Dilek: Türk İş Hukukunda Evde Çalışma, Turhan Kitabevi, Ankara 2016, (Kısaltma: Evde Çalışma).
- DURGUN**, Mehmet: Yeni Türk Ticaret Kanunu ve Yeni Türk Borçlar Kanununa Göre Faiz Hükümlerinin Değerlendirilmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2014, (Erişim: www.acikerisim.ticaret.edu.tr 18/08/2019).
- EKİN**, Ali: “İş İlişkisi Devam Ederken Dava Konusu Edilen Yıllık İzin Talebi Sonrası İş İlişkisinin Feshi Halinde Diğer İşçilik Alacaklarına Yönelik Açılan Dava İle Birleşen İlk Dava sonucunda Yıllık İzin Talebinin Reddinin Anayasa ve Usul Ekonomisi Açısından Değerlendirilmesi”, Karar İncelemesi, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Y: 2015, C: 12, S: 48.
- EKMEKÇİ**, Ömer: “Bireysel İş İlişkilerinin Kurulması ve İşin Düzenlenmesi Açısından Yargıtayın 2003 Yılı Kararlarının Değerlendirilmesi”, Yargıtayın İş Hukukuna İlişkin Kararlarının Değerlendirilmesi 2003, Ankara 2005, (Kısaltma: 2003 Değerlendirmesi).
- EKMEKÇİ**, Ömer: “Geçici (Ödünç) İş İlişkisinin Kurulması, Hükümleri ve Sona Ermesi, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Y: 2004, C: 1, S: 2, (Kısaltma: Geçici).
- EKMEKÇİ**, Ömer: “Maddi İş Hukuku Yönünden 7036 Sayılı İş Mahkemeleri Kanunu”, *Yeni İş Mahkemeleri Kanunu Üzerine Toplantısı* (23 Aralık 2017), Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2018.

- EKONOMİ**, Münir: “Çalışma Şartlarının Belirlenmesi ve Değişen İlişkilere Uyumu”, Prof. Dr. Kemal Oğuzman'a Armağan, Ankara, 1997, (Kısaltma: Çalışma Şartları).
- EKONOMİ**, Münir: İş Hukuku, C.I, Ferdi İş Hukuku, 2. Baskı, İstanbul 1980, (Kısaltma: İş Hukuku).
- EKONOMİ**, Münir: “Doğum Yapan Kadın İşçilere Verilmesi Gereken Süt İzninin Çalışma Süresinden Sayılma Özelliği ve Hukuki Sonuçları”, LEGAL İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, C. 12, S. 47, Y. 2015. (Kısaltma: Süt İzni).
- EKONOMİ**, Münir: “Bireysel İş İlişkisinin Kurulması ve İşin Düzenlenmesi Açısından Yargıtayın 2002 yılı Kararlarının Değerlendirilmesi”, Yargıtayın İş Hukukuna İlişkin Kararlarının Değerlendirilmesi 2002, Ankara 2004, (Kısaltma: 2002 Değerlendirmesi).
- EKONOMİ**, Münir: “Bireysel İş İlişkisinin Kurulması ve İşin Düzenlenmesi”, Yargıtayın İş Hukukuna İlişkin 2002 Yılı Kararlarının Değerlendirilmesi, Ankara 2004, (Kısaltma: 2002 Değerlendirmesi).
- EKONOMİ**, Münir: İşyerinin Bir Bölümünün Devri (Kısmi Devir) Ve İş İlişkilerine Etkisi”, Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, Y. 2000, C.5, S. 3, s. 331, (Kısaltma: Kısmi Devir), (Erişim: <http://www.kamu-is.org.tr/dergiler2.htm> 19.09.2019).
- EMİR ŞAHİN**, Asiye: İş ve Sosyal Güvenlik Hukukunda Analık, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- EMİR ŞAHİN**, Asiye/ TEPE KAYMAZ, Büşra: “İş Uyuşmazlıklarına İlişkin İbra Hükmü İçeren Arabuluculuk Anlaşma Belgesinin Arabuluculuğa Elverişliliği Bakımından Değerlendirilmesi”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2018/3 (58).
- EMİROĞLU**, Nevral: Türk İş Hukukunda İşçinin Dinlenme Hakkı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2014, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tarama.jsp> 19/06/2019).
- ENDES**, Nurtaç: Türk İş Hukukunda Kısa Çalışma, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya 2014, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> 28/06/2019).

- ENGİN**, Murat: “Bireysel İş İlişkilerinin Kurulması ve İşin Düzenlenmesi Açısından Yargıtayın 2004 Yılı Kararlarının Değerlendirilmesi”, Yargıtayın İş Hukukuna İlişkin Kararlarının Değerlendirilmesi 2004, Ankara 2006, (Kısaltma: 2004 Değerlendirmesi).
- ERDOĞAN**, Gülnur: “Avrupa Sosyal Şartı ve Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı”, TBB Dergisi, S. 77, Y. 2008.
- ERKUL**, İhsan: Türk İş Hukuku Dersleri, 931 Sayılı İş Kanunu ve Uygulaması, Eskişehir 1970.
- ERMUMCU**, Senem Değer: “Doğum ve Evlat Edinme Sonrası Kısmi Çalışma ve Yarım Çalışma Hakkı-Ödeneği”, DEÜHFD, Prof. Dr. Şeref ERTAŞ’a Armağan, C. 19, Özel Sayı-2017.
- ERTÜRK**, Zeynep Ezgi: 4857 sayılı Kanuna Göre Fazla Çalışma, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2018, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> 30.06.2019).
- ERTÜRK**, Şükran: İş İlişkisinde Temel Haklar, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2002.
- ESENER**, Turhan: İş Hukuku, Yeniden Gözden Geçirilmiş 3. Bası, Sevinç Matbaası, Ankara 1978.
- EYRENCİ**, Öner: “İş İlişkisinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi Açısından Yargıtay’ın 2012 Yılı Kararlarının Değerlendirilmesi”, Yargıtay’ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku’na İlişkin 2012 Yılı Kararlarının Değerlendirilmesi Semineri, (Kısaltma: 2012 Değerlendirmesi), (Erişim: <http://www.kamu-is.org.tr/pdf/yargitaykarsemineri2012.pdf> 17/06/2019).
- EYRENCİ**, Öner: “Ücret ve İşin Düzenlenmesi Açısından Yargıtayın 1979-1983 Kararlarının Değerlendirilmesi”, Yargıtayın İş Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 1979-1983, İstanbul 1985, (Kısaltma: 1979-1983 Değerlendirmesi).
- EYRENCİ**, Öner: “İşin Düzenlenmesinde Değişim ve Esneklik Gerekliliği”, TÜHİS Dergisi, Mayıs 2001-Ağustos 2001, C. 16-17, S. 6-1.
- EYRENCİ**, Öner: “Ferdî İş İlişkilerinin Kurulması ve İşin Düzenlenmesi”, Yargıtayın İş Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 1989, İstanbul 1991, (Kısaltma: 1989 Değerlendirmesi).
- EYRENCİ**, Öner/ TAŞKENT, Savaş/ ULUCAN, Devrim: Bireysel İş Hukuku, 7. Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul 2016.
- GEZER KAYSİ**, Hanife Serap: 4857 Sayılı İş Kanunu Açısından Yıllık Ücretli İzinler, Uygulamaları ve Hukuki Sonuçları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2017, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> 30.06.2019).

- GÖKÇEN**, Füsün: “İki Soruda Ücretli İzin Hakkı”, Sicil Dergisi, Mart 2007, Y. 2, S. 5.
- GÖKTAŞ**, Seracetin: “Salgın Hastalık Döneminde Fesih Yasakları, Ücretsiz İzin Uygulamaları ve İş Hukukundan Doğan Sorunlar”, İnşaat Sektöründe Salgın Dönemi, Çalışma Hayatı, İntes Yayınları, Y. 2020, (Erişim:<https://intes.org.tr/dergi/insaat-sektorunde-salgin-donemi-calisma-hayati-uygulamaları/>, 06/12/2020).
- GÜLER**, Şerafettin: “4857 Sayılı İş Kanununa Göre Ödünç İş İlişkisi”, TÜHİS İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C. 21, S. 2-3, Kasım 2007-Şubat 2008, (Kısaltma: Ödünç İş).
- GÜLER**, Şerafettin: “Toplu İş Sözleşmesine Konulamayacak Hükümler”, TÜHİS İş Hukuku ve İktisat Dergisi, Mayıs 2008, C. 21, S. 4, (Kısaltma: Toplu İş).
- GÜLER**, Şerafettin: “Yargı Kararları Işığında Toplu İş Sözleşmesinden Yararlanma”, TÜHİS İş Hukuku ve İktisat Dergisi, Ağustos 2006, (Kısaltma: TİS).
- GÜLERSOY**, Çelik: Yıllık Ücretli İzin, İstanbul 1964.
- GÜLMEZ**, Mesut: “Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartına Uyum Sağlayabilecek miyiz”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2007/1 (12).
- GÜLVER**, Ender: “İş Yargılamasında Görev”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Y. 2001, C. LIX, S.1-2.
- GÜNAY**, Cevdet İlhan: “Yıllık Ücretli İzin Hakkı ve Ücretli İzin Alacağı”, Sicil Dergisi, Aralık 2010, Y. 5, S. 20.
- GÜNAY**, Cevdet İlhan: “İş Hukukunda Faiz ve Uygulaması”, Kamu-İş Dergisi, C: 6, S: 4/2002, (Kısaltma: Faiz).
- GÜNAY**, Cevdet İlhan: İş Yargısı ve Arabuluculuk, Yetkin Yayınları, Ankara 2017 (Kısaltma: İş Yargısı).
- GÜNER**, Erol: “İşçi Ücretlerinden Yapılacak Haciz Kesintilerinde Yapılacak İşlemler”, Mali Çözüm Dergisi, Kasım-Aralık 2016, S. 138.
- GÜNGÖR**, Dilge: “Koronavirüs Salgınının İş İlişkilerine Etkisi”, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Mayıs-Haziran 2020, C. 15, S. 189-190.
- GÜVEN**, Ömer İlker: İş Hukukundaki İdari Para Cezaları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 2008, (Erişim: https://tez.yok.gov.tr/Ulusal_TezMerkezi/tarama.jsp 22.09.2019).

- GÜZEL**, Ali: İşverenin Değişmesi-İşyerinin Devri ve Hizmet Akitlerine Etkisi, Kazancı Hukuk Yayınları, İstanbul 1987.
- GÜZEL**, Ali: “Bireysel İş İlişkilerinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi Açısından Yargıtayın 2005 yılı Kararlarının Değerlendirilmesi”, Yargıtayın İş Hukukuna İlişkin Kararlarının Değerlendirilmesi 2005, Ankara 2007, (Kısaltma: 2005 Değerlendirmesi).
- GÜZEL**, Ali/ **HEPER**, Hande: “Sürekli İstihdamdan Geçici Atipik İstihdam!..: Mesleki Amaçlı Geçici İş İlişkisi”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2017/1 (52).
- HENSSLER**, Martin/ **WILLEMSSEN**,Heinz Josef/ **KALB**,HeinzJürgen: ArbeitsrechtKommentar, 7. Auflage, Verlag Dr. OttoShmidt, Köln 2016.
- İNCE**, Ergun: “Yıllık Ücretli İzin Hesabı Konusundaki Yargıtay Kararına Yönelik Değerlendirme”, Sicil Dergisi, Eylül 2007, Y. 2, S. 7.
- İNCİROĞLU**, Lütfi: Sorulu-Cevaplı İş Hukuku Uygulaması, Güncellenmiş 4. Baskı, Legal Yayınevi, İstanbul 2019.
- İSKENDER**, Meryem: Basın İş Kanununda İşverenin Ücret Ödeme Borcu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2013, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tarama.jsp> 06/06/2019).
- İZMİRLİOĞLU**, Ayça: “6098 Sayılı Kanuna Göre İbraname”, Yaşar Üniversitesi Elektronik Dergisi,(Erişim:<https://journal.yasar.edu.tr/wp-content/uploads/2014/01/12-Ay%C3%A7a-%C4%B0ZM%C4%B0RL%C4%B0O%C4%9ELU.pdf>, 02/08/2019).
- İZMİRLİOĞLU**, Ayça: “Sendikaların Yargılama Alanına İlişkin Bireysel Nitelikli Faaliyetleri”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 19, S. 2, Y. 2017, (Kısaltma: Sendika).
- İZVEREN**, Adil: İş Hukuku (I,II,III), Ankara 1974, s. 141.
- KABALAK**, Yörük: “İş Davalarına Konu Olan İşçilik Alacaklarının Net Miktar Üzerinden Hesaplanması Zorunluluğu”, İstanbul Barosu Dergisi, İş Hukuku Özel Sayı, Eylül 2007.
- KABUL**, Sibel: Türk İş Hukukunda Çalışma Süreleri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon 2011, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tarama.jsp>, 22.09.2019).
- KAHRAMAN**, Uğur Hakan: “Türk İş Hukukunda Üçlü İlişkiler”, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Y. 2011, C. 8, S. 29.

- KAPLAN SENYEN**, E. Tuncay: Bireysel İş Hukuku, Yenilenmiş 9. Baskı, Gazi Kitapevi, Ankara 2018.
- KAR**, Bektaş: “Mevsimlik İş”, Sicil Dergisi, Aralık 2006, S. 4.
- KAR**, Bektaş: İş Yargılaması Usulü, Yetkin Yayınları, Ankara 2018, (Kısaltma: İş Yargısı).
- KAR**, Bektaş: “İş Yargılamasına Hakim Olan İlkeler”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: 15, Özel S., 2013, (Kısaltma: İlkeler).
- KAR**, Bektaş: “Sendikaların Dava Ehliyeti, Taraf Sıfatı ve Davayı Takip Yetkisi”, İÜHFM, İXXIV, Özel Sayı, 2. Cilt.
- KARA**, Hacı: “Çağrı Üzerine Çalışmada Kıdem Tazminatı ve Yıllık Ücretli İzin”, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Y: 2008, C: 5, S:17.
- KARAÇÖL**, Dürdane: Türk Hukukunda Gazetecinin Parasal ve Dinlenme Hakları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2009, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tarama.jsp> 06/06/2019).
- KARADURMUŞ**, Mehmet: “İhbar Süresi İle Yıllık Ücretli İzin Süresi İç İçe Girebilir mi? Toplu İş Arama İzni ve İş Günleri”, Mali Çözüm Dergisi, Temmuz-Ağustos 2011, (Erişim: <http://archive.ismmmo.org.tr/docs/malicozum/106malicozum/20%20mehmet%20karadurmus.pdf> 08.07.2019).
- KARAMAN**, Mehmet Halis: “4857 sayılı İş Kanunu m. 13. Kısmi Süreli Çalışma, Ayrımcılık Yasağı, Kıdem Tazminatı, Yıllık Ücretli İzin Ve Hafta Tatili – Karar İncelemesi”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2010/2 (25).
- KAYA**, Pınar Arıoğlu: 4857 sayılı İş Kanunu Kapsamında Yıllık Ücretli İzin Hakkı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurovu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana 2016. (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tarama.jsp> 06/06/2019).
- KAYHAN**, Necati: “Ulusal ve Uluslararası Normlara Göre Türkiye’de Yıllık İzin Hakkı ve Kamuda Alt İşverenlik Uygulaması”, Çalışma İlişkileri Dergisi, Y. 2010, C. 1, S. 1.
- KESKİN**, Özlem: Türk Hukukunda İşçinin Dinlenme ve Tatil Hakkı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2008, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tarama.jsp> 10/06/2019).
- KILIÇ**, Ali: “4857 sayılı Kanun ve Yargıtay Kararları Çerçevesinde Ödünç İş İlişkisi”, Selçuk Üniversitesi Kadınhanı Faik İçil Meslek Yüksekokulu Sosyal ve Teknik Araştırmalar Dergisi, Y. 1, C. 1, Mayıs 2011.

- KILIÇ**, Cem: “Corona virüse karşı yıllık izin formülü”, (Erişim: <https://www.ntv.com.tr/yazarlar/prof-dr-cem-kilic/corona-viruse-karsi-yillik-izin-formulu>, HpnsVboWv0CqtHDQfduWGQ, 07/12/2020).
- KILIÇ**, Ebru: “İş Hukukunda Yıllık Ücretli İzni”, TAAD, Cilt: 2, Yıl: 2, Sayı: 4 (20 Ocak 2011).
- KILIÇOĞLU**, Mustafa: 4857 Sayılı İş Kanunu Yorumu ve Yargıtay Uygulaması, Ayhan Yayıncılık, Ankara 2005.
- KILIÇOĞLU**, Mustafa/ **ADA KILIÇOĞLU**, İlayda: Şerhli İş Kanunu Yorumu ve Yargıtay Uygulaması, Bilge Yayınevi, 4. Baskı, Ankara 2016.
- KILINÇ**, Ayşe: “İş Mahkemeleri ve İş Mahkemelerinde Yargılamanın Özelilikleri”, TBB Dergisi, Y. 2009, S. 86.
- KOÇ**, Muzaffer/ **GÖRGÜLÜ**, İbrahim: “4857 Sayılı İş Kanunu’na Göre Kısmi Çalışma Uygulaması ve Sonuçları, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2011/1 (28).
- KOÇAK**, Türkan: İşyeri Devrinin Bireysel ve Toplu İş Sözleşmelerine Etkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2018, (Erişim:<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>, 15/08/2019).
- KORKMAZ**, Erkan: “İş Hukukunda Belirsiz Alacak Davası ve Kısmi Davası”, Ankara Barosu Dergisi, S. 2016/1.
- KORKMAZ**, Cansu: İş Yargılamasında Kanun Yolları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2015, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tarama.jsp>, 28.10.2019).
- KORKMAZ**, Fahrettin/ALP, Nihat Seyhun: Güncellenmiş 3. Baskı, Seçkin Yayınevi, İstanbul 2016.
- KÖSEOĞLU**, A. Cengiz: Türk Hukukunda İşçinin Dinlenme Hakkı ve Özellikle Yıllık Ücretli İzni Hakkı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1997.
- KÖSEOĞLU**, Ali Cengiz/KABÜL, Sibel: “Türk İş Hukukunda Çalışma Süreleri”, Prof.Dr. Sarper Süzek’e Armağan, C. 1, Beta Yayınevi, İstanbul 2011.
- KÖSEOĞLU**, Ali Cengiz/ KAYA, Ayça: “Türk İş Hukukunda Kadın İşçilerin Korunması”, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Y: 2011, C: 8, S: 29.
- KURT**, Resul: “Yıllık Ücretli İzni Uygulamasında Özellikli Durumlar ve ‘İznin Satılmazlığı’”, Mali Çözüm Dergisi, Eylül-Ekim 2017, S. 143.

- KURT**, Resul: “İş Yargısında ‘Arabuluculuk’, TBB Dergisi, 2018 (135), (Kısaltma: Arabuluculuk), (Erişim: <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2018-135-1762,05/09/2019>).
- KURT KONCA**, Nesibe: “İş Kanununun 6111 Sayılı Kanun İle Değişik 91 ve 92. Maddelerinin Medeni Usul ve İcra Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi”, TÜHİS İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C. 24, S. 1-2, Şubat-Mayıs 2012.
- KURT KONCA** Nesibe/**DAMAR** Ceren: “İş Yargısında İstinaf Kanun Yolu”, TBB Dergisi, Y.2016, S. 125.
- KURU**, Baki: İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku, Legal Yayınları, İstanbul 2016, (Kısaltma: Usul).
- KURU**, Baki: “Hukuk Usulünde Görevsizlik ve Yetkisizlik Kararları Üzerine Yapılacak Muameleler”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.4, S. 1, Y. 1967.
- LOKMANOĞLU**, Saim Yunus: “İş Mahkemeleri Kanunu Işığında Arabuluculuk Kavramı”, TAAD, Y. 9, S. 33, Ocak 2018.
- LÖWİSH**, Manfred/ **CASPERS**, Georg/ **KLUMPP**,Steffen: Arbeitsrecht, EinStudienbuch, 9. NeubearbeiteteAuflage, Verlag Franz Vahlen München 2012.
- MANAV**, Eda: “İşçinin Rekabet Etmeme Borcu”, TAAD, C:2, Y:2, S: 4 (20 Ocak 2011).
- MANAV ÖZDEMİR**, A. Eda/ **GÖKTAŞ**, Seracettin: “Bedelli Askerliğin İş Sözleşmesine Etkisi”, Sicil Dergisi, Y. 2018, S. 40.
- MANAV ÖZDEMİR**, Eda: “İş Mahkemelerinin İşleyişi ve Bireysel İş Uyuşmazlıklarının Alternatif Çözüm Yöntemleri”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2015/4 (47), (Kısaltma: İş Yargılaması).
- MANAV ÖZDEMİR**, Eda: Türk Hukukunda Grevin İş Sözleşmesine Etkisi, Turhan Kitabevi, Ankara 2016, (Kısaltma: Grev).
- MANAV ÖZDEMİR**, A. Eda: “Covid-19 Salgınının Çalışma Şekilleri ve İşçinin İzin ve Ücret Hakları Açısından İş Sözleşmesine Etkisi”, Sicil Dergisi, Y. 2020, S. 43, (Kısaltma: Covid-19).
- MOLLAMAHMUTOĞLU**, Hamdi/ **ASTARLI**, Muhittin/ **BAYSAL**, Ulaş: İş Hukuku Ders Kitabı, C. 1, Bireysel İş Hukuku, Güncellenmiş 2. Baskı, Lykeion Yayınevi, Ankara 2018.
- MOLLAMAHMUTOĞLU**, Hamdi: “4857 Sayılı Yeni İş Kanunun Getirdiği Önemli Bazı Yenilikler”, Kamu-İş Dergisi, C:7, S: 4/2004, (Kısaltma: Yenilikler), (Erişim: <http://kamu-is.org.tr/pdf/741.pdf> 21/06/2019).

- MOLLAMAHMUTOĞLU**, Hamdi: İş Hukuku, Genel Kavramlar-Bireysel İş İlişkileri, Turhan Yayınevi, 3. Baskı, Ankara 2008, (Kısaltma: İş).
- MUŞUL**, Timuçin: Medeni Usul Hukuku, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2012.
- MUTLU**, Emre: “Kısmi Süreli Çalışmanın İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kapsamında Değerlendirilmesi”, Sosyal Güvence Dergisi, Y. 3 S. 4, Kasım 2013.
- MUTLAY**, Faruk Barış: “İşe İade Davalarında Arabuluculuk”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2018/4 (59).
- MÜLAYİM**, Baki Oğuz: “ İşçi Alacaklarına İlişkin Davalarda Net Tutar Yerine Brüt Tutar Üzerinden Karar Verilmesi”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:9, Sayı:2, Yıl 2018.
- NAMLI**, Mert: “İş Uyuşmazlıkları ve İstinaf”, Sicil Dergisi, Y. 2016, S. 36.
- NAMLI**, Mert: “ İş Mahkemeleri Kanunu Tasarısı Taslağı İle Getirilen Zorunlu Arabuluculuk Kurumunun Medeni Usul Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi”, İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Derneği 40. Yıl Uluslararası Toplantısı, İş Mahkemeleri Kanunu Tasarısı Taslağının Değerlendirilmesi, 14 Mayıs 2016-İstanbul, Editör: Prof.Dr. Kübra Doğan YENİSEY, TİSK Yayınları, Ankara 2016, s. 155, (Kısaltma: Zorunlu Arabuluculuk), (Erişim: <https://www.tisk.org.tr/yayin/2016-is-hukuku-mahkemeleri-kanunu-tasarisi.pdf> 29.10.2019).
- NARMANLIOĞLU**, Ünal: “İş İlişkisinin Kurulması ve İşin Düzenlenmesi Açısından Yargıtayın 1986 Yılına Ait Bazı Kararlarının Değerlendirilmesi”, Yargıtayın İş Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 1986, İstanbul 1988, (Kısaltma: 1986 Değerlendirilmesi).
- NARMANLIOĞLU**, Ünal: İş Hukuku, Ferdi İş İlişkileri, Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş 5. Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul 2014.
- NARMANLIOĞLU**, Ünal: “Kanun Dışı Grevin, Grevle İlgili İşçilerin İş İlişkilerine Etkileri”, Y. 1997, C. 4, S. 2, (Kısaltma: Grev), (Erişim: <http://kamu-is.org.tr/pdf/4216.pdf> 30.09.2019).
- NURDOĞAN**, Ali Kemal: “Uluslararası Çalışma Örgütünün Yüzüncü Yıl Dönümü ve Türkiye İlişkileri”, Bitlis Eren Üniversitesi Akademik İzdüşüm Dergisi, C. 3, S. 4, Aralık 2018.
- OCAK**, Saim: Türk İş Hukukunda Kısa Çalışma, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2008, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> 28/06/2019).

- ODAMAN**, Serkan: “Yeni Düzenlemeler Çerçevesinde Türk İş Hukukunda Ödünç İş İlişkisi Uygulaması”, Sicil Hukuk Dergisi, Y. 2016, S. 36, (Kısaltma: Yeni Düzenleme).
- ODAMAN**, Serkan: Türk ve Fransız İş Hukukunda Ödünç İş İlişkisi, Legal Yayıncılık, İstanbul 2007.
- OĞUZ**, Özgür: Türk İş Hukukunda Dava Şartı Olarak Arabuluculuk, Legal Yayınları, İstanbul 2019.
- OĞUZ**, Özgür/ **DOĞAN**, Özge: “Türk İş Mahkemelerinde Yargılama Usulü”, TBB Dergisi, Y. 2016, S. 127.
- OĞUZ**, Özgür/ **DOĞAN**, Özge: “Gazetecinin Yıllık Ücretli İzin Hakkı”, Sosyal Güvence Dergisi, Y. 5, S. 10.
- OKUR**, Zeki: “Mevsimlik İşlerde Yıllık Ücretli İzin (Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararı İncelemesi)”, İÜHFM, Y. 2014, C. LXXII, S. 2, s. 312, (Kısaltma: Mevsimlik İş).
- OKUR**, Zeki: “Mevsimlik İşlerde Yıllık Ücretli İzin (Karar İncelemesi), Kamu-İş Dergisi, C: 10, S: 2/2008.
- OKUR**, Zeki: Bireysel İş Uyuşmazlıklarında Dava Şartı Olarak Arabuluculuk, Karahan Kitapevi, Ankara 2019.
- OLGAÇ**, Senai: Hukuk Davalarında Görev ve Yetki, Olgaç Matbaası, Ankara 1977.
- ÖKSÜZ**, Ömer: “Yıllık Ücretli İzin”, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Y: 2006, C: 3, S: 11, s. 863.
- ÖZALP**, Hakan: Türk İş Hukukunda Fazla Çalışma ve Ücreti, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2013, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/30.06.2019>).
- ÖZCAN**, İrem: İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukukunda Kısmi Süreli Çalışma, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul 2018, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>, 28.10.2019).
- ÖZDEMİR**, Burhan: “Ev Çalışması”, Kamu-İş Dergisi, Y. 1997, C. 4, S. 2.
- ÖZDEMİR**, Cumhur Sinan: “İşçilerde Yıllık Ücretli İzin Uygulaması ve Birlikmiş İşçi İzinlerinin Kullandırımı”, Mali Çözüm Dergisi, Eylül-Ekim 2010, (Erişim: <http://archive.ismmmo.org.tr/docs/malicozum/101malicozum/19%20cumhur%20sinan%20ozdemir.pdf> 08.07.2019).

- ÖZDEMİR**, Erdem: “İş Hukukunda Mutlak Emredici Hükümlerin Yeri”, Y. 2005, C. 54, S. 3.
- ÖZDEMİR**, Erdem: “İş Hukukunda İbraname Uygulamaları”, Sicil Dergisi, Mart 2007, Y. 2, S. 5, (Kısaltma: İbraname).
- ÖZDEMİR**, Olgu: “Bireysel İş Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk”, Fevzi Şahlanan’a Armağan, C. I, İÜHFM, LXXIV, Özel Sayı, Y. 2016.
- ÖZEKES**, Muhammet: Sorularla Medeni Usul Hukukunda Yeni Kanun Yolu Sistemi (İstinaf-Temyiz), TBB Yayınları, Ankara 2008.
- ÖZEKES**, Muhammet/ **ATALI**, Murat: “7036 Sayılı İş Mahkemeleri Kanunu Üzerine Eleştiri, Değerlendirme ve Öneriler”, *Yeni İş Mahkemeleri Kanunu Üzerine Toplantısı* (23 Aralık 2017), Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2018.
- ÖZEKES**, Özlem: “İşe İade Taleplerinde Dava Şartı Olan (Zorunlu) Arabuluculuk”, TBB Dergisi, 2018 (138).
- ÖZEN**, Cüneyt: Yıllık Ücretli İzin Hakkı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2012, s. 16, (Kısaltma: Yıllık İzin), (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tarama.jsp> 06/06/2019).
- ÖZEN**, Cüneyt: “Yıllık Ücretli İzin Hakkının 4857 Sayılı İş Kanunundaki Görünümü”, Çalışma Dünyası Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 1, Ocak-Nisan 2015, s. 69, (Kısaltma: Yıllık İzin Görünümü).
- ÖZER**, Hatice Duygu: “Doğum İzninin İşçinin Kıdemine ve İş Sözleşmesinin Feshine Etkisi”, Karar İncelemesi, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2009/2 (21), (Kısaltma: Doğum İzni), (Erişim: <http://calismatoplum.org/sayi21/ozet.pdf> 19.09.2019).
- ÖZER**, Hatice Duygu: “Toplu İş Hukuku Açısından İşçinin Yıllık Ücretli İzin Hakkı”, ERÜHFD, C. XIII, S. 2, (2018) .
- ÖZKARACA**, Ercüment: İşyeri Devrinin İş Sözleşmelerine Etkisi ve İşverenlerin Hukuki Sorumluluğu, Beta Yayınevi, İstanbul 2008, (Kısaltma: İşyeri Devri).
- ÖZKARACA**, Ercüment: “İşyeri Devri Devirden Önce Doğan Borçlardan Sorumluluk”, Karar İncelemesi, (Erişim: <http://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423874067.pdf> 15/08/2019), (Kısaltma: Karar İncelemesi).
- ÖZKARACA**, Ercüment: “Yeni İş Arama İzninin Süresi ve İspatı”, Sicil Dergisi, Y. 5, S. 20, Aralık 2010, (Kısaltma: İş Arama).

- ÖZ-SELEK**, Cihan/**BULUT**, Enver: “Mevsimlik Tarım İşçilerinin Türk Hukuk Sistemi İçindeki Yeri”, ÇSGB Çalışma Dünyası Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 1, Temmuz-Eylül 2013.
- ÖZTÜRK**, Esra: Türk Hukukunda Kısmi Süreli İş Sözleşmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2011, (Kısaltma: Kısmi Süreli), (Erişim: www.tez.yok.gov.tr, 18.09.2019).
- ÖZTÜRK**, Mehmet Onat: “Kullandırılmayan Yıllık Ücretli İzin Hakkı Sebebiyle İş Kanunu Çerçevesinde Yapılan Ödemeler”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2012/4 (35).
- ÖZVERİ**, Murat: “Yıllık Ücretli İzin Hakkı ve Yargı Kararları”, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Y: 2007, C: 4, S: 15.
- PEKCANITEZ**, Hakan: “Belirsiz Alacak Davasının İş Hukuku Uygulaması”, Prof.Dr.Polat Soyer’e Armağan II, DEÜHFD, C. 15, Özel Sayı, Y. 2013, İzmir 2014.
- PEKCANITEZ**, Hakan/ **ÖZEKES**, Muhammet/ **AKKAN**, Mine/ **TAŞ KORKMAZ**, Hülya: Pekcanitez Usul, Medeni Usul Hukuku, C. II, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul 2017.
- POYRAZ**, Ercan: İş Hukuku, Güncellenmiş 7. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2016.
- PREİS**, Ulrich: Arbeitsrecht, IndividualarbeitsrechtLehrbuchfür Studiumund Praxis, 4. Auflage, Verlag Dr. OttoShmidt, Köln 2012.
- REİSOĞLU**, Seza: “İşyerinin Bir Diğer İşverene Devrinin Hizmet Akitlerine Etkisi”, Prof.Dr. Nuri Çelik’e Armağan II, Beta Yayınları, İstanbul 2001.
- RUHİ**, Ahmet Cemal: Adli Yargıda İstinaf ve Temyiz, Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2016.
- SARIKAYA**, ECENUR, “Covid-19 Pandemisinin Bireysel İş Hukuku Bakımından Sonuçları”, Terazi Hukuk Dergisi, Y. 2020, C. 15, S. 170.
- SAYIN**, Ali Kemal: “İLO Normlarının ve Örgütün Denetim Mekanizmasının Türk İş Hukukuna Etkisi”, ÇSGB Çalışma Dünyası Dergisi, C. 1, S. 1, Temmuz-Eylül 2013.
- SAYIŞ**, Begüm: İş Hukukunda İşyeri Devri ve Hukuki Sonuçları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2008, Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>, 28.10.2019).

- SEÇKİN**, Muhammet İhsan: Çalışma Ekonomisi ve İş Hukuku Açısından Kısa Çalışma, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2015, (Erişim:<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> 28/06/2019).
- SELİN**, Sert: “Çağrı Üzerine Çalışmaya Dayalı İş Sözleşmesi”, TBB Dergisi, 2014 (110).
- SEVGİ**, Emre: Kısmi Süreli İş Sözleşmesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2014, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> 28.10.2019).
- SEVİMLİ**, Ahmet: “Türk Hukukunda Tam Süreli Çalışmayı Esas Alan Mevzuat Karşısında Kısmi Süreli İş Sözleşmesi: Seçilmiş İki Sorun Üzerine Görüşler”, İş Hukukunda Genç Yaklaşımlar, Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2014, (Kısaltma: Çağrı Üzerine).
- SEVİMLİ**, Ahmet: “Yıllık Ücretli İzin Hakkının Kullandırılmamasının Hukuki Sonuçları Hakkında Kısa Bir Not”, Sicil Dergisi, Y. 5, S. 18; Haziran 2010.
- SOYER**, Polat: “İş İlişkilerinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi Açısından Yargıtayın 2008 Yılı Kararlarının Değerlendirilmesi”, Yargıtayın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukukuna İlişkin 2008 Yılı Kararlarının Değerlendirilmesi, Ankara 2010, (Kısaltma: 2008 Değerlendirmesi).
- SOYER**, Polat: “Ferdî İlişkilerin Kurulması ve İşin Düzenlenmesi”, Yargıtay İş Hukukuna İlişkin Kararlarının Değerlendirilmesi 1997, İstanbul 1999, (Kısaltma: 1997 Değerlendirmesi).
- SOYER**, Polat: 4857 Sayılı İş Kanunu Değerlendirme Konferansı Notları, 12-13 Temmuz 2003- Bolu, Türk-İş Yayınları, Ankara 2003, s. 22, (Kısaltma: Tebliğ).
- SOYER**, Polat: “Yargıtayın Yıllık Ücretli İzin Hakkına İlişkin İki Kararı Üzerine Bazı Düşünceler”, İş Hukuku Dergisi, Ekim-Aralık 1992.
- SUBAŞI**, İbrahim/YİĞİT, Yusuf: “İş Sözleşmesinin Devrinde Şekil Şartı”, (Erişim: http://www.sekeris.org.tr/dergi/multimedia/dergi/99_is_sozlesmesinin_devrinde_sekil_sarti.pdf 24/06/2019).
- SUR**, Melda: İş Hukuku Toplu İlişkileri, Turhan Kitabevi, Ankara 2019.
- SUR**, Melda: “İzinde Olan İşçinin Yasadışı Greve Katılması”, Sicil Dergisi, Haziran 2009, Y. 4, S. 14, (Kısaltma: Yasadışı Grev).
- SÜMER**, Haluk Hadi: İş Hukuku, Gözden Geçirilmiş 23. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2018.

- SÜMER**, Haluk Hadi: “Covid-19 Küresel Salgınının İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Açısından Meydana Getirdiği Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, TÜBA Covid-19 Küresel Salgını: Hukuki Değişim ve Etkileşimler Raporu, Temmuz 2020, (Erişim: <http://www.tuba.gov.tr/files/yayinlar/raporlar/Hukuk%20Raporu.pdf>, 06/12/2020), (Kısaltma: Covid-19).
- SÜZEK**, Sarper: İş Hukuku, Yenilenmiş 19. Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul 2019.
- SÜZEK**, Sarper: “Bireysel İş Hukukunun Bugünü ve Geleceği”, Sicil Dergisi, Haziran 2009, Y. 4, S. 14, (Kısaltma: Bireysel İş Hukuku).
- SÜZEK**, Sarper: “İşyerinin Devri ve Hukuki Sonuçları”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: 15, Özel S., 2013, Basım Yılı: 2014, (Kısaltma: İşyeri Devri).
- SÜZEK**, Sarper: “Bireysel İş İlişkisinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi Açısından Yargıtayın 2001 Yılı Kararlarının Değerlendirilmesi”, Yargıtayın İş Hukukuna İlişkin Kararlarının Değerlendirilmesi 2001, Ankara 2003, (Kısaltma: 2001 Değerlendirmesi), (Erişim: <http://kamu-is.org.tr/pdf/yargitaydegerlemesi2001.pdf> 28.06.2019).
- ŞAHİN**, Muzaffer/ AVŞAR, Zakir: “Basın İş Kanunu, Sorunlar ve Güncelleme Tartışmaları”, Sosyal Güvenlik Dergisi, C. 6, S. 2, Ekim 2016.
- ŞAHİN**, Çağatay Serdar: “İş Hukukunda Zorunlu Arabuluculuk Uygulaması”, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XV, S. 2, Y. 2018.
- ŞAHLANAN**, Fevzi: “İş İlişkisinin Kurulması ve İşin Düzenlenmesi Açısından Yargıtay’ın 1995 Yılı Kararlarının Değerlendirilmesi, Yargıtayın İş Hukukuna İlişkin Kararlarının Değerlendirilmesi 1995, İstanbul 1997, (Kısaltma: 1995 Değerlendirmesi).
- ŞAHLANAN**, Fevzi: “İşverenin Değişmesi-İşyerinin Devri ve İş Hukukuna İlişkin Sonuçları, TÜHİS, Kasım 2000-Şubat 2001, C. 23, S. 2-3, (Kısaltma: İşverenin Devri).
- ŞAHLANAN**, Fevzi: “İş Yargılaması”, İÜHFM, Y. 1976, S.1-4, (Kısaltma: İş Yargılaması).
- ŞAKAR**, Müjdat: Meslek Yüksekokulları İçin İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku, Yenilenmiş 11.Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul 2018.
- ŞEN**, Memet Nejat: 4857 sayılı İş Kanununa Göre Çalışma Süresinin Düzenlenmesi ve Fazla Çalışma, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2013, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> 30.06.2019).

- ŞEN**, Murat: “Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günlerine Rastlayan Haftalarda Fazla Çalışma”, Sicil Dergisi, Y. 5, S. 18, Haziran 2010.
- ŞEN**, Murat: “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununa Göre İş Hukukunda İbra Sözleşmesi”, Sicil Dergisi, Aralık 2011, Y. 6, S. 24, s. 74, (Kısaltma: İbra).
- ŞEN**, Murat: “İş Mahkemelerinde Yetki ve Yetki Sözleşmeleri”, AÜEHFD, C. VIII, S. 1-2, (2004), (Kısaltma: Yetki).
- ŞENGÜL**, Mehmet: İbranamenin Hukuki Niteliği, Kapsamı ve Geçerliliğinin Koşulları, LEGAL İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, C.3, S.10, Y.2006.
- ŞİŞLİ**, Zeynep: “Bireysel İş Uyuşmazlıkları ve Yargısal Çözüm”, Ankara Barosu Dergisi, 2012/2.
- TANRIVER**, Süha: Medeni Usul Hukuku, C.1, Temel Kavramlar ve İlk Derece Yargılaması, Yetkin Hukuk Yayınları, Ankara 2016.
- TAPAN**, Mehmet Nuri: “Avrupa Birliği (AB) Hukukunun Kaynakları ve Ulusal Hukuka Etkileri Avrupa Adalet Divanı, TBB Dergisi, 1998/ 3.
- TAŞKENT**, Savaş: “Mevsimlik Bir İşte Yapılan Belirli Süreli İş Sözleşmesi” (Karar İncelemesi), Çalışma ve Toplum Dergisi, 2010/3 (26).
- TAŞKENT**, Savaş: “Alt İşveren”, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Y: 2004, C: 1, S: 2.
- TATAR SÖNMEZ**, Gülsüm: İşyeri Devrinin Kazanılmış Haklara Etkisi, Tühis Yayınları, Ankara 2011.
- TEMİR**, Arif: Sorulu Cevaplı ve İçtihatlı İş Hukukunda İzinler ve Uygulaması, Güncellenmiş 3. Baskı, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara 2018.
- TOPÇU**, Umut: “Kısmi Süreli İş Sözleşmesiyle Çalışanların Yıllık Ücretli İzin Hakkı”, Mali Çözüm Dergisi, Eylül-Ekim 2011.
- TULUKÇU**, N. Binnur: İş Hukukunda Dinlenme Hakkı, Adalet Yayınevi, Ankara 2012.
- TUNCA**, Merda Elvan: İşçinin Dinlenme Hakkı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 2013, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tarama.jsp> 19/06/2019).
- TUNCAL ULUSOY**, Özlem: Yıllık Ücretli İzin, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2010, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tarama.jsp>, 09/06/2019).

- TUNCAY**, Can: “İş İlişkisinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi Açısından Yargıtayın 2011 Yılı Kararlarının Değerlendirilmesi”, Yargıtay’ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukukuna İlişkin 2011 Yılı Kararlarının Değerlendirilmesi Semineri, Ankara 2013, (Kısaltma: 2011 Kararları), (Erişim: <http://kamu-is.org.tr/pdf/yargitaykarsemineri2009.pdf> 17/06/2019).
- TUNCAY**, Can: “Hizmet Akdinin Türleri ve Sona Ermesi Açısından Ara-yışlar”, TÜHİS, Mayıs-Haziran 2001, (Kısaltma: Hizmet Akdi).
- TUNÇOMAĞ**, Kenan/ CENTEL, Tankut: İş Hukukunun Esasları, 9. Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul 2018.
- TUNÇOMAĞ**, Kenan: İş Hukukunun Esasları, Beta Yayınları, İstanbul 1988.
- TURAN**, Kamil: İş Hukukunun Genel Esasları, Kamu-İş Yayınları, Ankara 1990.
- UÇAROL**, Fatma Bengü: İşyeri Devrinin İş Sözleşmesine Etkisi, Seçkin Yayınevi, Ankara 2017.
- UÇUM**, Mehmet/ KARATAŞ, Hüseyin: “Başlıca Esasları Yönünden İş Kanunu-Basın İş Kanunu Karşılaştırması”, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Y: 2007, C: 4, S: 14.
- UÇUM**, Mehmet: Yeni İş Kanunu Seminer Notları, Legal Yayıncılık, İstanbul 2003.
- UĞUR**, Aynaz: “İş Mahkemeleri Kanunu’nun Temel Özellikleri ve HMK Karşısındaki Durumu”, TBB Dergisi, 2014 (110).
- ULUCAN**, Devrim: “İşyeri Devrinin İş İlişkilerine Etkisi ve Devir Nedeni İle Yapılan Fesihlerin Hukuki Sonuçları”, İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Türk Milli Komitesi, 30. Yıl Armağanı, Ankara 2006.
- ULUSOY**, Yasin: “ 4857 Sayılı İş Kanunu Açısından Ara Dinlenmesi”, DEÜHFD, C. 7, Özel Sayı, Y. 2005.
- UMAR**, Bilge: Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, 2. Baskı, Yetkin Hukuk Yayınları, Ankara 2014.
- UZUN**, Pınar: “ İşyerinin veya Bir Bölümünün Devri, Sonuçları ve Diğer Üçlü İş İlişkileriyle Karşılaştırılması, EÜHFD, C.XVII, S. 1-2, 2013.
- WALTERMANN**, Raimund: Arbeitsrecht, 16. neubearbeitete Auflage, Verlag Franz Vahlen München 2012.

- YAĞCIOĞLU**, Kaan Muharrem: “Yeni İş Mahkemeleri Kanunu Uyarınca Arabuluculuk ve Arabuluculuğun İş Yargılamasına Etkisi”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 20, Sayı: 2, 2018.
- YALÇINKAYA**, Merve: İş Sözleşmesinin Devri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2015, (Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tarama.jsp>, 15/08/2019).
- YAVUZ**, Ezgi: “Ücret Ödenmesi, İspatı, Gününde Ödenmemesi ve Sonuçları”, İstanbul Barosu Dergisi, İş Hukuku Özel Sayısı, Eylül 2007.
- YANGIN DULAY**, Dilek: “Ücretin Ödenmemesi Sebebiyle İşçinin İş Görmekten Kaçınma Hakkı”, TAAD, Y. 3, S. 10, (Temmuz 2012).
- YASİN**, Melikşah: “Örf ve Adet Kuralları İle İdari Teamüllerin İdare Hukukundaki Yeri”, Hakemli Makale, İdare Hukuku ve İlimler Dergisi, C. 15, S. 2
- YENİSEY DOĞAN**, Kübra: “Bireysel İş İlişkisinin Kurulması ve İşin Düzenlenmesi Açısından Yargıtayın 2006 Yılı Kararlarının Değerlendirilmesi”, Yargıtayın İş Hukukuna İlişkin 2006 Yılı Kararlarının Değerlendirilmesi, Ankara 2009, (Kısaltma: 2006 Değerlendirmesi).
- YENİSEY DOĞAN**, Kübra: İş Hukukunda İşyeri ve İşletme, -Alman ve Fransız Hukukuyla Karşılaştırmalı Bir İnceleme-, Legal Yayıncılık, İstanbul 2007, (Kısaltma: İşyeri).
- YENİSEY DOĞAN**, Kübra: “İş İlişkisinin Sona Ermesi ve Kıdem Tazminatı”, Yargıtayın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 2016, 01-02 Aralık 2017, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul 2018, (Kısaltma: 2016 Değerlendirmesi).
- YENİSEY DOĞAN**, Kübra: “İş Yargısında Zorunlu Arabuluculuk”, İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Derneği 40. Yıl Uluslararası Toplantısı, İş Mahkemeleri Kanunu Tasarısı Taslağının Değerlendirilmesi, 14 Mayıs 2016-İstanbul, Editör: Prof.Dr. Kübra Doğan YENİSEY, TİSK Yayınları, Ankara 2016, (Kısaltma: Zorunlu Arabuluculuk), (Erişim: <https://www.tisk.org.tr/yayin/2016-is-hukuku-mahkemeleri-kanunu-tasarisi.pdf> 29.10.2019).
- YETİK**, Murat: “İş Hukukunda Yıllık İzin ve Uygulaması”, (Erişim: <http://www.alomaliye.com/2013/07/02/is-hukukunda-yillik-ucretli-izin-ve-uygulamasi/> 17/08/2019).

- YILDIZ**, Gaye Burcu: “Bireysel iş ilişkisinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi, Yargıtay’ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 2015, Seminer-İstanbul, 25-26 Kasım 2016, Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2017.
- YILMAZ**, Ejder: Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Yetkin Hukuk Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2013, (Kısaltma: Usul).
- YILMAZ**, Halil: “İş Yargılamasının Gösterdiği Özellikler”, Sicil Dergisi, Haziran 2010, Y. 5, S. 18, (Kısaltma: İş Yargılaması).
- YİĞİT**, Yusuf: İş Sözleşmesinin Devri, Ekin Yayınevi, Bursa 2014, s.232.
- ZİNCİRLİOĞLU ALBAYRAK**, Candan: “İşyerinin Devrinde Türk Ticaret Kanunu İle İş Kanunu Hükümlerinin İş İlişkilerine Etkisi”, TBB Dergisi, Y. 2014, S. 114.
- ZİNCİRLİOĞLU ALBAYRAK**, Candan: “İş Hukukunda İşyeri ve İşletme Kavramlarının Önemi”, TAAD, Y. 9, S. 34, (Nisan 2018), (Kısaltma: İşyeri)

Gürkan ORMANCI

HUKUKİ AÇIDAN

İŞLETME ADI

VE

İŞLETME ADININ KORUNMASI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Hukuki Açıdan İşletme Adı ve İşletme Adının Korunması
Gürkan Ormancı

Hukuk Yayınları Dizisi – 2952

Birinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 35 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Akipek, Jale G., Akıntürk, Turgut/Ateş, Derya, Türk Medenî Hukuku Birinci Cilt Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku, 12. bs., Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 2015.
- Aksoy, Mehmet Ali, "Yeni Bir Kurum Olarak Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni'nin Ticari İşletme Rehni ile Karşılaştırmalı Olarak Değerlendirilmesi", Ankara Barosu Dergisi, 2018, S. 1, s. 53-90.
- Antalya, O., Gökhan, Topuz, Murat, Marmara Hukuk Yorumu, Medeni Hukuk Giriş Temel Kavramlar Başlangıç Hükümleri C. I, 3. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019, (Anılış: Medeni).
- Antalya, O., Gökhan, Topuz, Murat, Marmara Hukuk Yorumu, Eşya Hukuku, C. IV/I, 3. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019, (Anılış: Eşya).
- Antalya, Osman, Gökhan, Sağlam, Marmara Hukuk Yorumu, Miras Hukuku, C. III, 4. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019,
- Arkan, Sabih, Ticari İşletme Hukuku, 15. bs., Sözkese Matbaacılık, Ankara, 2011.
- Arslan, Ramazan, Yılmaz, Ejder, Taşpınar Ayvaz, Sema, Hanağası, Emel, Medenî Usul Hukuku, 5. bs., Yetkin Yayınları, Ankara, 2019.
- Arslan, Yılmaz, Ticaret Hukuku Dersleri, 9. bs., Ekin Yayınevi, Bursa, 2014.
- Atalı, Murat, Ermenek, İbrahim, İcra Ve İflâs Hukuku (Takip Hukuku I-Takip Hukuku II), 1. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- Ayan, Mehmet, Eşya Hukuku III Sınırlı Aynî Haklar, 8. bs., Seçkin yayıncılık, Ankara, 2017.
- Ayhan, Rıza, "Ticari İş-Ticari İşletme-Ticaret Sicili-Ticaret Unvanı-Haksız Rekabet, Sempozyum Yürürlülüğünün Birinci Yılında 6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu", Erzurum Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XVI, S. 3-4, 2012, s. 31-53.
- Ayhan, Rıza, Özdamar, Mehmet, Çağlar, Hayrettin, Ticari İşletme Hukuku Genel Esaslar, 8. bs., Yetkin Yayınları, Ankara, 2015.
- Bahtiyar, Mehmet, "Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'nın Dili ile Bazı Hükümlerinin Değerlendirilmesi", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 61, 2005, s. 47-106, (Anılış: Tasarı).

- Bahtiyar, Mehmet, Ticari İşletme Hukuku, 20. bs., Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 2019, (Anılış: İşletme).
- Bal, Nurullah, "İnternet Alan Adları ve İnternet Alan Adları Uyuşmazlıklarının Tahkim Yoluyla Çözümlemesi", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XVII, 2013, S. 1-2, s. 315-351.
- Baştuğ, İrfan, Erdem, Ercüment, Ticarî İşletme Hukuku (Ders Notları), 1. bs., Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Yayınları, Ankara, 1993.
- Battal, Ahmet, Ticari İşletme Hukuku, 1. bs., Gazi Kitapevi, Ankara, 2007.
- Bayrak, Önder, Uygulamada Fikri-Sınai Mülkiyet ve Haksız Rekabet Suçları (Açıklamalı-İçtihatlı), 1. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Bilge, Mehmet Emin, "Marka ve Ticaret Unvanı Arasındaki İltibas", Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi, C. I, S. 2, 2014, s. 7-22, (Anılış: İltibas).
- Bilge, Mehmet Emin, Ticari Ad ve İşaretler Arasında Karıştırılma Tehlikesi, 1. bs., Yetkin Yayınları, Ankara, 2014, (Anılış: Karıştırılma tehlikesi).
- Bilgili Fatih, Demirkapı Ertan, Ticari İşletme Hukuku, 6. bs., Dora Basım Yayın, Bursa, 2016.
- Bolayır, Nur, "Fikrî Mülkiyet Haklarında Cebri İcra Sistemi", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XVI, Özel Sayı, Prof. Dr. Hakan PEKCANITEZ'e Armağan, 2014, s. 2513-2570.
- Boyacıoğlu, Cumhur, Ticaret Unvanı, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 1995.
- Bozer, Ali, Göle, Celal, Ticari İşletme Hukuku, 3. bs., Sözkese Matbaacılık, Ankara, 2015.
- Can, Ozan, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Acentelikte Rekabet Yasası Anlaşması, 1. bs., Turhan Kitabevi, Ankara, 2011, (Anılış: Acente).
- Can, Ozan, "Rekabet Yasası ve Rekabet Sınırlandırmaları Hukuku İlişkisi", Rekabet Dergisi, S. 32, 2007, (Anılış: Rekabet), s. 3-42.
- Çağlar, Hayrettin, Özdamar, Mehmet, "Ticaret Unvanının Korunması", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XVI, S. 2, 2006, s. 119-150.
- Çamurcu, Emin, "Ticari İşletmelerde Taşınır Rehni Sözleşmesinin Tarafları", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXI, S. 3, 2017, s. 201-234.

- Çeker, Mustafa, Ticaret Hukuku, 7. bs., Karahan Kitabevi, Adana, 2013.
- Çetiner, Selma, Bozkurt Yüksel, Armağan, Ticari İşletme ve Şirketler Hukuku, 3. bs., Detay Yayıncılık, Ankara, 2015.
- Çınar Karabağ, Nihal, Türk Ticaret Kanunu'na Göre Haksız Rekabet ve Yaptırımları, 2. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Çiyiltepe, Hamdi, Ticaret Hukuku, 2. bs., Murathan Yayınevi, Trabzon, 2010.
- Dal, Seniha, "6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK) M. 342'ye Göre Fikrî Mülkiyet Haklarının Anonim Şirkete Aynı Sermaye Olarak Konulması", Marmara Üniversitesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. XVIII, S. 2, 2012, s. 371-398, (Anılış: Sermaye).
- Dal, Seniha, "Türk Hukukunda İnternet Alan Adları (Domain Names) ve Bu Alandaki Son Gelişmeler", Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C. XXVIII, S. 1, 2010, s. 479-497, (Anılış: Alan Adı).
- Demirbaş, Ali, "Tüketici Hukuku Açısından Karşılaştırmalı Reklam – Doğrudan Mı Dolaylı Mı?", Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXIV, S. 1, 2020, s. 31-54.
- Demirel, Duygu, Ticaret Sicili, 1. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.
- Dermirkapı, Ertan, "Ticari İşletmenin Tespiti Açısından Esnaf İşletmesi Kavramının Değerlendirilmesi", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XVII, S. 1-2, 2013, s. 371-441.
- Deryal, Yahya, Ticaret Hukuku, 8. bs., Derya Kitapevi, İstanbul, 2005.
- Domaniç, Hayri, Ticaret Hukukunun Genel Esasları, 4. bs., Temel Yayın Dağıtım, İstanbul, 1998.
- Dural, Mustafa, Öğüz, Tufan, Türk Özel Hukuku Cilt II Kişiler Hukuku, 14. bs., Filiz Kitapevi, İstanbul, 2013.
- Dural, Mustafa, Sarı, Suat, Türk Özel Hukuku Cilt I Temel Kavramlar ve Medenî Kanunun Başlangıç Hükümleri, 8. bs., Filiz Kitapevi, İstanbul, 2013.
- Efeçınar, Ceyda Süral, Yardım, Mehmet Ertan, Ticari Uyuşmazlıklarda Zorunlu Arabuluculuk, 1. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Erdil, Engin, Haksız Rekabet Hukuku, 2. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.

- Eren, Fikret, Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 7. bs., Yetkin Yayınları, Ankara, 2019.
- Erem, Turgut S., Ticaret Hukuku Prensipleri Cilt I Ticari İşletme, 4. bs., İstanbul, 1971.
- Eriş, Gönen, Ticari İşletme ve Şirketler, 3. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- Görgün, Şanal, Börü, Levent, Toraman, Barış, Kodakoğlu, Mehmet, Medenî Usûl Hukuku, 8. bs., Yetkin Yayınları, Ankara, 2019.
- Güneş, İlhami, Uygulamada Marka, Haksız Rekabet ve Telif Suçları, 3. bs., Adalet Yayınevi, Ankara, 2017, (Anılış: Suçlar).
- Güneş, İlhami, 6769 Sayılı Sinaî Mülkiyet Kanunu Işığında Uygulamalı Marka Hukuku, 1. bs., Adalet Yayınevi, Ankara, 2018, (Anılış: Marka).
- Güneş, İlhami, Uygulamada Fikri ve Sinaî Mülkiyet Hakları ve Haksız Rekabet Davaları, 5. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018, (Anılış: Rekabet).
- Güngör, Seda Ş., “Türk Ticaret Kanunu Hükümleri Kapsamında İşletme Adı ve İşletme Adının Korunması”, Erzurum Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XVIII, S. 1-2, 2014, s. 193-209.
- Gürzumar, Osman Berat, Franchise Sözleşmeleri ve Bu Sözleşmelerin Temelini Oluşturan “Sistem”lerin Hukuken Korunması, 1. bs., Beta Basım Yayın Dağıtım, İstanbul, 1995.
- Güven, Şirin, “6102 Sayılı TTK’nun Haksız Rekabete Dair Düzenlemelerinin Amacı ve Koruduğu Menfaatler Çerçevesinde Dürüst ve Bozulmamış Rekabet Kavramı”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. XVIII, S. 2, 2012, s. 175-187.
- Hirş, Ernst Eduard, Ticaret Hukuku Dersleri, 3. bs., İsmail Akgün Matbaası, İstanbul, 1948.
- İmirlioğlu, Dilek, Marka Hukukunda Ayırt Edicilik ve Ayırt Ediciliğin Zedelenmesi, 2. bs., Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- İmregün, Oğuz, Kara Ticareti Hukuku Dersleri (Genel Hükümler, Oratklıklar, Kıymetli Evrak), 10. bs., Filiz Kitabevi, İstanbul, 1993.
- İnal, Tamer, Ticari İşletme Hukuku, 1. bs., Kazancı Kitap Yayınevi, İstanbul, 2004.
- İnan, Ali, Naim, Ertaş, Şeref, Albaş, Hakan, Miras Hukuku, 10. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019, s. 64.

- Karaman, Zeliha, İnternet Alan Adı Uyuşmazlıkları ve Çözüm Yolları: Karşılaştırmalı Bir Analiz, 1. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- Karasu, Rauf, Suluk, Cahit, Nal, Temel, Fikri Mülkiyet Hukuku, 3. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Karayalçın, Yaşar, Ticaret Hukuku, 3. bs., Güzel İstanbul Matbaası, Ankara, 1968.
- Kaya, Arslan, Marka Hukuku, 1. bs., Arıkan Basım Yayım Dağıtım İstanbul, 2006.
- Kayar, İsmail, Ticaret Hukuku, 2. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2013.
- Kayıhan, Şaban, Yasan, Mustafa, Ticari İşletme Hukuku, 4. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- Kendigelen, Abuzer. Yeni Türk Ticaret Kanunu, Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler, 1. bs., On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2011.
- Keskin, Dilşad, Demircioğlu, Reyhan, Medeni Hukuk-II (Eşya Hukuku-Miras Hukuku), 1. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- Kuru, Baki, Medenî Usul Hukuku Ders Kitabı, 3. bs., Yetkin Yayınları, Ankara, 2019.
- Muşul, Timuçin, Haciz Ve Hazce İştirak, 1. bs., Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- Noyan, Erdal, Güneş, İlhami, Marka Hukuku, 5. bs., Adalet Yayınevi, Ankara, 2015.
- Odman Boztosun, Ayşe, Ünal, Akın, "Türk Ticaret Kanunu Tasarısındaki Ticaret Unvanına, İşletme Adına ve Haksız Rekabete İlişkin Hükümlerin Değerlendirilmesi, 27-28 Mayıs 2005 Günü Yeditepe Üniversitesi'nde Düzenlenen Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Sempozyumu'nda Sunulan Tebliğler", Yedi Tepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. II, S. 1, 2005, s. 383-412.
- Oğuz, Sefer, İnternet Alan Adı (Domain Name) Haklarının Korunması, 3. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- Okutan, Gül, "Ticaret Unvanı ve İşletme Adı", 40. Yılında Türk Ticaret Kanunu, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayını, 1. bs., İstanbul, 1997.
- Özaltan, Yurdal, "Ticaret Unvanı ve İşletme Adına Yönelik Tecavüzlerde Kişilik Hakkını Koruyucu Hukuki Mekanizmaların İşlevi", Legal Hukuk Dergisi, C. XII, S. 141, 2014, s. 167-193.

- Özdemir, Hayrünnisa, “Türk ve İsviçre Medenî Hukukunda Ad Üzerindeki Hak ve Korunması”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2008, C. LVII, S. 3, 2008, s. 561-598.
- Özkan, Ahmet Fatih, “Ticaret Unvanlarında Ek Kullanımı”, Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi, C. IV, S. 2, 2018, s. 239-262.
- Öztan, Bilge, Medeni Hukukun Temel Kavramları, 38. bs., Turhan Kitabevi, Ankara, 2013.
- Pekcanitez, Hakan, Atalay, Oğuz, Özekes, Muhammet, Medenî Usûl Hukuku Ders Kitabı, 3. bs., Yetkin Yayınları, Ankara, 2015.
- Pınar, Hamdi, “Reklam Ve Satış Yöntemlerine İlişkin Haksız Rekabet Hâlleri”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. XVIII, S. 2, 2012, s. 129-156.
- Poroy, Reha, Yasaman, Hamdi, Ticari İşletme Hukuku, 18. bs., Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2019.
- Pulaşlı, Hasan, Şirketler Hukuku Genel Esaslar, 3. bs, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015.
- Sağlam, İpek, “Ticarî İşletmelerin Ürün Kirası Sözleşmelerine Konu Teşkil Etmesi ve Bunun Benzer Hukukî İlişkiler ile Karşılaştırılması”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi. C. XIX, S. 1, 2013, s. 131-166 (Anılış: Karşılaştırma).
- Serozan, Rona, Medeni Hukuk, Genel Bölüm/Kişiler, 5. bs., Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2014.
- Şener, Oruç Hami, Ticari İşletme Hukuku, 1. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016, (Anılış: İşletme).
- Şener, Oruç Hami, Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku Ders Kitabı, 2. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2015, (Anılış: Ortaklıklar).
- Tekil, Fehiman, Ticari İşletme Hukuku, 1. bs., Tekil Müşavirlik ve Yayıncılık, İstanbul, 1990.
- Tekinalp, Ünal, Fikrî Mülkiyet Hukuku, 5. bs., Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2012.
- Tunçer, Polat, Ticaret Hukuku, 1. bs., Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.
- Uzunallı, Sevilay, Marka Hukuku, 1. bs., Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.

- Ülgen, Hüseyin, Helvacı, Mehmet, Kendigelen, Abuzer, Kaya, Arslan, Nomer Ertan, N. Füsün, Ticari İşletme Hukuku, 5. bs., On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- Yasan, Mustafa, “TTK M. 52’ye Göre “Ticari Dürüstlüğe Aykırılık” Şartının İncelenmesi”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXI, S. 2, 2013, s. 191-227.
- Zevkliler, Aydın, Acabey, M. Beşir, Gökyayla, K. Emre, Zevkliler Medeni Hukuk, 6. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2000.
- Zevkliler, Aydın, Gökyayla, K. Emre, Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 15. bs., Turhan Kitapevi, Ankara, 2015.

Süleyman SAPANOĞLU
Yargıtay Sekizinci Hukuk Dairesi
Onursal Başkanı

3402 SAYILI
KADASTRO KANUNU

GEREKÇE - AÇIKLAMALAR
YARGITAY KARARLARI

Gözden Geçirilmiş

8. Baskı

ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

3402 Sayılı Kadastro Kanunu
Süleyman Sapanoğlu

Hukuk Yayınları Dizisi – 1936

Sekizinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 72 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : [adalet.com.tr - adaletyayinevi.com](mailto:adalet.com.tr-adaletyayinevi.com)
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.
Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB
Tel. 0312 395 8 500-501
www.ozdogandigital.com
Sertifika no. 17021

KAYNAKÇA

Akın Düren Devlet Malları, Ankara 1975.

A. Rıza Düzceer Kazandırıcı zamanaşımıyla taşınmaz iktisabı, 2. Baskı

Prof. Dr. Baki Kuru Hukuk Muhakemeleri Usulü, 6.Bası, Cilt 1, 2, 3, 4, 5, 6 - 2001

Burhan Sınmaz – İ.Karataş Gayrimenkul Hukuk Davaları, Ankara, 1989

Edip Doğrusöz Sular Hukuku-Ankara-1990

Ercan Egeman - A.Rıza Çelik -

A.Nazım Kaynak

Y.Engin Selimoğlu -Haşim Gök YHGK On Yıllık Emsal Kararları 1975-1984

Prof. Dr. Ejder Yılmaz Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi-2. Baskı- 2013

Prof. Dr. Fikret Eren - Doç. Dr. Veysel Başaran Toprak Hukuku - 2005

Galip Esmer Mevzuatımızda Gayrimenkul 2004.

Prof. Dr. Hakan Pekcanıtez - Doç. Dr. Oğuz Atalay - Yrd. Doç. Dr. Muammer Özkes Medeni Usul Hukuku

Prof. Dr. Halil Cin - Mehmet Handan Surlu Mera, Yaylak ve Mera Kanunu Şerhi

Hilmi Özdemir İmar İhya ve Zilyetliğe Dayanan Tapu İptali Davaları – 1996

Hilmi Özdemir Tapu iptali ve tescil davaları – 2002

Hüseyin Hatemi Medeni Hukuk Tüzel Kişileri – Cilt 1, İstanbul 1979

İhsan Özmen - Halim Çorbalı 3402 sayılı Kadastro Kanunu Şerhi 1991

Prof. Dr. İsmet Sungurbey Medeni Hukuk Sorunları, Cilt 4, 1980

J. Akgün /Turgut Akıntürk Eşya Hukuku-İstanbul 2009

Nihat Okurer - Mehmet Reşit Dereli - Orhan Onur Yargıtay 8.Hukuk Dairesi Emsal Kararları

M. Zerrin Akgün Mera Hukuku – Ankara, 1968

Nusret Ozanalp Tapulama Kanunu Şerhi – 1976

Prof. Dr. Sadık Kırbaş - Devlet Malları, Ankara, 1988

Prof. Dr. Sefa Reisoğlu Türk Eşya Hukuku – 5. Baskı, Ankara 1977

Prof. Dr. Selahattin Sulhi Tekinel - Doç. Dr. Servet Akman - Doç. Dr. Haluk Burcuoğlu - Yrd. Doç. Dr. Atilla Altop Eşya Hukuku, 5. Bası

Süleyman Sapanoğlu: Hukuk Sistemimizde Ormanlar Ankara 2021

Süleyman Sapanoğlu; Kanunlar Uyarınca Devlete Kalan Taşınmazlar, Ankara 2021

Şükrü Özdemir - Necip Deda Orman Hukuku, 1991

Şükrü Özdemir Gayrimenkul ve Usul Hukukuna İlişkin Yargıtay Tatbikatı

Şükrü Özdemir Gayrimenkul Miras Davaları ve Yabancıların Mülk Edinmeleri, 1986

Şükrü Özdemir - Burhan Sınmaz - İzzet Karataş Zilyetlik-Tapu İptali-Tescil-Men'i Müdahale Davaları ve Usul Hükümleri TDK-Türkçe Sözlüğü

Veysel Başpınar Türk Toprak Hukukunda - İhya- 1995

Meydan Larousse

Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararları Cilt 1, 2, 3, 4, 5, 6

Yargıtay Kararlar Dergisi

Arzu POLAT

**KAMU ALACAĞININ
CEBREN TAHSİLİNDE
ÖDEME EMRİ UYGULAMASI**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kamu Alacağının Cebren Tahsilinde Ödeme Emri Uygulaması
Arzu Polat

Hukuk Yayınları Dizisi – 2934

Birinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 11 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- AĞAR, Serkan; **Vergi Tahsilatından Kaynaklanan Uyuşmazlıkların Çözüm Yolları**, Yaklaşım Yayınları, Ankara 2009.
- AKMAZ, Kemal; "Kamu Alacağının Cebren Tahsilinde Ödeme Emri ve Mal Bildirimi", **Lebib Yalkın**, Ağustos 2007, S.44.
- AKYILMAZ, Bahtiyar; **İdari Usul İlkeleri Işığında İdari İşlemin Yapılış Usulü**, Yetkin, Ankara, 2000.
- ALPASLAN, Mustafa, KAYA, Eda; "Kamu Alacaklarının Yeni Ödeme Emri İle Takibi", **E-Yaklaşım**, Aralık 2009, S.204.
- ALPASLAN, Mustafa, KAYA, Eda; "Mali Yargıda Adli Tatil ve Ödeme Emrine Karşı Vergi Davası", **E-Yaklaşım**, Ağustos 2010, S.212.
- ARICA, Mehmet Nadir; "Amme Alacaklarının Tahsilinde Ödeme Emri Uygulaması", **Maliye ve Sigorta Yorumları**, 2012 Kasım, S.573.
- AY, Hakan, ALPASLAN, Mustafa; "Kamu Alacaklarının Takibinde Rüçhan Hakkı Uygulaması", **Legal Mali Hukuk**, 2011 Aralık, S.84
- AYGÜN, Fethi; "5766 Sayılı Kanun Sonrasında Limited Şirket Ortak ve Temsilcisinin Kamu Alacağından Sorumluluğu", **Maliye Postası**, 15 Temmuz 2008, S.669.
- BAKMAZ, Zübeyir; "Vergi Mükellefleri Ödeme Emirlerine Karşı Hata Düzeltme Talebinde Bulunabilir Mi?", **E-Yaklaşım**, Kasım 2009, S.203.
- BATUN, Mehmet; "Kamu alacağının Güvence Altına Alınmasında İhtiyati Tahakkuk", **Vergi Dünyası**, 2010 Ocak, S.341.
- BATUN, Mehmet; "Ödeme Emrine Karşı Dava Açılması", **Vergi Dünyası**, Şubat 2009, S.330.
- BAYRAKLI, Hasan Hüseyin; **Vergi İcra Hukuku**, 2.Baskı, Afyon Kocatepe Üniversitesi Yayını, Afyon 2001.
- BAYRAKLI, Hasan Hüseyin **Genel Vergi Hukuku**, Derya Kitabevi, Afyon 2007.
- BEYAZKILIÇ, Recep, KAPLAN, Mesut; "İhtiyati Tahakkuk ve İhtiyati Haciz Uygulaması", **Vergi Dünyası**, S.323, Temmuz 2008.

- BİLİCİ, Nurettin; **Vergi Hukuku, Genel Hükümler, Türk Vergi Sistemi**, 20. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2008.
- BOZDOĞAN, Mine Nur; “Kamu Alacaklarının Korunmasında İptal Davası”, **Legal Mali Hukuk**, 2007 Ocak, S.25.
- BUDAK, Tamer, BENK, Serkan; “Kamu Alacağı: Hukuki Bir Değerlendirme”, **Business and Economics Research Journal**, Volume 2, Number 2, 2011, s.63. (Erişim: 20.09.2013, www.berjournal.com).
- BÜLBÜL, Duran; **Türk Vergi Hukukunda Gecikme Zammı, Gecikme Faizi, Tecil Faizi**, Ankara 2003.
- CANDAN, Turgut; **Amme Alacakları Tahsili Usulü Hakkında Kanun**, Maliye ve Hukuk Yayınları, Ankara 2007.
- CANDAN, Turgut; **Açıklamalı İdari Yargılama Usulü Kanunu**, Maliye ve Hukuk Yayınları, Ankara 2005.
- ÇELİK, Binnur; **Kamu Alacaklarının Takip ve Tahsil Hukuku**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2002.
- ÇETİNKAYA, Özhan; **Mahalli İdareler Maliyesi**, Ekin Basın Yayın Dağıtım, Bursa 2009.
- ÇİFTÇİ, Erhan; “Ödeme Emrine Karşı Dava Açma Sürelerine İlişkin Özel Durumlar”, **Yaklaşım**, Ekim 1997, S.58.
- DOĞRUSÖZ, A. Bumin; “Haksız Çıkma Zammında Sorunlar”, **Yaklaşım**, Kasım 2009, S.203.
- DÖNMEZ, Recai; “İcra ve İflas Hukuku ile Vergi İcra Hukukuna Göre Mal Bildiriminde Bulunmamanın Doğuracağı Sonuçların Karşılaştırılması”, **Yaklaşım**, S.129, Eylül 2003.
- EDİZDOĞAN, Nihat; **Kamu Maliyesi**, 10.Baskı, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa 2008.
- EROL, Ahmet; “Ödeme Emrine İtiraz Hakkının Kullanımı”, **Lebib Yalkın**, 2011 Ağustos, S.92.
- GERÇEK, Adnan; **Kamu Alacaklarının Takip ve Tahsil Hukuku**, 2.Baskı, Ekin Basın Yayın Dağıtım, Bursa 2011.
- GERÇEK, Adnan; “5766 Sayılı Kanun ve Danıştay Kararları Çerçevesinde Limited Şirketlerde Kanuni Temsilciler ve Ortakların Vergi Borcundan Sorumluluğu”, **Yaklaşım**, Mart 2010, S.207.

- GÖZLER, Kemal; **İdare Hukuku Dersleri**, Ekin Yayınları, Bursa 2009.
- GÜNDAY, Metin; **İdare Hukuku**, 6.Baskı, İmaj Yayınevi, Ankara 2002.
- GÜNDEŞLİ, Ersan; “Kamu Alacağı Kavramı”, **Maliye ve Sigorta Yorumları**, 2004, S.414.
- GÜNER, Sedat; **6183 ve 7201 Sayılı Kanunlar-İçtihatlı ve Örnekli-**, Gümrük Kontrolörleri Derneği Yayını, Ankara 1999.
- GÜZEL, Ahmet, ÖZDEMİR, Muharrem; **Amme Alacakları Tahsil Usul ve Esasları**, Nobel Kitabevi, Adana 2007.
- İLERİ, Yusuf; “Vergi Borçlarının Kanuni Temsilcilerden Tahsilinde Vergi İdaresine Tanınan Yeni Ayrıcalıklar”, **Yaklaşım**, Ağustos 2008, S.188.
- KARAKOÇ, Yusuf; **Genel Vergi Hukuku**, Yetkin Yayınları, Ankara 2007.
- KARAKOÇ, Yusuf; **Kamu Alacaklarının Tahsili Aşamasında Ortaya Çıkan ve Vergi Yargısında Çözümlenen Uyuşmazlıklar**, Yetkin Yayınları, Ankara 2000.
- KAYNAR, Handan; “Kamu Alacakları Açısından İhtiyati Haciz Uygulaması”, **Vergi Raporu**, S.106, Temmuz 2008.
- KESKİN, Filiz; “6183 Sayılı Kanun’da Haksız Çıkma Zammı Uygulaması”, **Legal Mali Hukuk**, 2011 Eylül, S.81.
- KIRBAŞ, Sadık; **Vergi Hukuku**, 16.Baskı, Siyasal Kitabevi, Ankara 2004.
- KIRIKTAŞ, İlhan; “Yürütmenin Durdurulması Kararları ve Vergilemeye Etkisi”, **Vergi Dünyası**, S.279, Kasım 2004.
- KIZILOT Şükrü, KIZILOT Zuhâl; **Vergi İhtilafları ve Çözüm Yolları**, 19.Baskı, Yaklaşım Yayınları, Ankara 2011.
- KIZILOT, Şükrü; “Ödeme Emrine Dava Açma Süresi 7 Gün Mü Yoksa 30 Gün Mü?”, **Yaklaşım**, Haziran 2007, S.174.
- KÖSE, Ömer; “Kamu Alacakları Açısından Kanuni Temsilcilerin Sorumluluğu”, **Diyalog**, Şubat 2010, S.262.
- NARTER, Recep; “6183 Sayılı Kanuna Göre Ödeme Emrine Karşı Açılan Davalarda Dava Nedenleri”, **Vergi Sorunları Dergisi**, Eylül 1995, S.84.
- OKTAR, Ateş; **Vergi Hukuku**, 6.Baskı, Türkmen Kitabevi, İstanbul 2011.
- ONAR, Sıddık Sami; **İdare Hukukunun Umumi Esasları**, 3.basım, İsmail Akgün Yayınları, İstanbul 1966.

- ÖNCEL, Mualla t KUMRULU, Ahmet, ÇAĞAN, Nami; **Vergi Hukuku**, 13.basım, Turan Kitabevi, Ankara 2006, s.159.
- ÖZBALCI, Yılmaz; **Amme Alacakları Tahsil ve Usulü Hakkında Kanun Yorum ve Açıklamaları**, Oluş Yayıncılık, Ankara 2008.
- ÖZDEN, Murat; “Kamu Alacaklarında Rüçhan Hakkı”, **Maliye Postası**, 15 Şubat 1996, S.371.
- SAKAL, Mustafa, ALPASLAN, Mustafa; “Ödeme Emrine Dava Açılması ve Haksız Çıkma Zammı”, **Yaklaşım**, Mayıs 2009, S.197.
- SERİM, Nilgün; **6183 Sayılı Kanunda Amme Alacaklarının Korunması**, Türkmen Kitabevi, İstanbul 2007.
- SONSUZOĞLU, Elif; **Türk Vergi Hukukunda Fer’i Borç ve Alacak Olarak Faiz ve Zam**, Türkmen Kitabevi, İstanbul 2001.
- ŞEKER, Sakıp; “Vergi İncelemelerine Dayanan İhtiyati Haciz Uygulamalarının Mükellef Hakları Yönünden Değerlendirilmesi”, **Legal Mali Hukuk**, Ocak 2008, S.37.
- ŞENER, Hasan; “6183 Sayılı Kanunun Uygulama Sorunları ve Yapılan Son Değişiklikler”, **Maliye Dergisi**, Temmuz-Ağustos 1984, S.70.
- ŞENTÜRK, Gencer; **Hukukçu Gözüyle Vergi Uygulamaları**, Etki Yayınları, İzmir 2009.
- ŞİMŞEK, Edip; **Amme Alacakları Tahsili Usulü Kanun Şerhi**, Ankara 1990.
- TAŞ, Metin; **Vergi İcra Hukukunda Haciz**, Ekin Kitabevi, Bursa 2000.
- UYUMAZ, Alper; “İcra ve İflas Hukukunda Gecikmiş İtiraz”, **Selçuk Üniversitesi SBE Dergisi**, 24/2010.
- ÜNLÜ, Cengiz; **Açıklamalı- İctihatlı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun**, Seçkin Yayınevi, Ankara 1995.
- YAKAR, Soner; “Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkındaki Kanunda Anayasaya Aykırı Bir Zam: Haksız Çıkma Zammı”, **Vergi Sorunları**, Temmuz 2009, S.250.
- YILDIRIM, Ramazan, AVCI, Mustafa; **İdare Hukukuna Giriş**, 2.Baskı, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir 2013.
- YILDIZ, Yalçın; “6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanunun 58/5’inc, Maddesi Uyarınca Haksız Çıkma Zammı Uygulamasına İlişkin Açıklama ve Değerlendirmeler”, **Maliye ve Sigorta Yorumları**, 2013 Mart, S.577.

YILMAZ, Kazım; **Kamu (Amme) Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Yasa**, Ce-Ka Yayınları, Ankara 2006.

Kanunlar ve Diğer Kaynaklar

1 Sayılı Tahsilat Genel Tebliği

Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Amme Alacaklarının Tahsili Hakkında Kanun

Belediye Gelirleri Kanunu

Danıştay Kararları

İcra iflas Kanunu

İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun

İdari Yargılama Usul Kanunu

Kabahatler Kanunu

Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunu

Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanun

Türk Dil Kurumu, Güncel Türkçe Sözlük

Türk Medeni Kanunu

Vergi Usul Kanunu

Yargıtay Kararları

Burak ATEŞ

Hakim

KAMU DAVASINA KATILMA

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kamu Davasına Katılma

Burak Ateş

Hukuk Yayınları Dizisi – 2841

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 70 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Açıkgözoğlu, Muhammet. Ceza Hukuku Açısından Teori ve Uygulamada Mağdur Kavramı, Ankara 2000.
- Akdemir, Süleyman. Ceza Hukukunda Mağdurun Korunması, Akevler Akdeniz Bilimsel Araştırma Merkezi Yayınları, İzmir, 1988.
- Akman, Mehmet. Osmanlı Devleti'nde Ceza Yargılaması, Eren Yayıncılık, İstanbul, 2005.
- Altaş, Soner. Türk Ticaret Kanunu ve İlgili Mevzuat, Birinci Baskı, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2017.
- Ansay, Sabri Şakir. Hukuk Tarihinde İslam Hukuku, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, Üçüncü Bası, 1958.
- Antalya, Gökhan. Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Cilt II, Birinci Bası, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- Arıkan, Baha. "İslam Ceza Hukukunun Esasları", Adalet Dergisi, Yıl: 53, Sayı: 11-12, Kasım-Aralık 1962, ss. 1189-1201.
- Artuk, M. Emin, Ahmet Gökçen. Gerekçeli Ceza Kanunları, 19. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- Artuk, M. Emin, Ahmet Gökçen, M. Emin Alşahin, Kerim Çakır. Ceza Hukuku Genel Hükümler, 12. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- Aslan, Necla. "Ceza Mahkemelerinde Davaya Katılma (Müdahale) Üzerine Bir İnceleme", Adalet Dergisi, Yıl: 77, Sayı: 2, Mart-Nisan 1986, ss. 67-72.
- Avcı, Mustafa. Türk Hukuk Tarihi, Atlas Akademi Yayınevi, 7. Basım, Konya, 2018.
- Aydın, Mehmet Akif. Osmanlı Devleti'nde Hukuk ve Adalet, Klasik Yayınları, Birinci Basım, İstanbul, 2014.
- Aydın, Mehmet Akif. Türk Hukuk Tarihi, 9. Baskı, Beta Basım Yayın, İstanbul, 2012.
- Bacanlı, Mehmet Rifat. Ceza Muhakemesinde Mağdurun Korunması, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Ankara, 2007.

- Bakıcı, Sedat. "Kamu Davasına Katılma", Ankara Barosu Dergisi, Sayı: 6, 1991, ss. 909-922.
- Baki, Ensar. CMK m. 171/1 Uyarınca Cumhuriyet savcısının Kamu Davası Açmada Takdir Yetkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Ankara, 2011.
- Boyacı, Akın. "Ceza Muhakemesinde Davaya Katılma", İÜHFİM C.LXXI, S.1, 2013, ss. 157-175.
- Canbolat, Selâhattin. "Yargıtay Kararları Işığında Ceza Usul Hukukunda Kamu Davasına Müdahale", Ankara Barosu Dergisi, Sayı: 6, 1984, ss. 887-903.
- Centel, Nur ve Hamide Zafer. Ceza Muhakemesi Hukuku, Yenilenmiş ve Gözden Geçirilmiş 12. Bası, Beta Basım Yayın, İstanbul, 2015.
- Cin, Halil, Ahmet Akgündüz. Türk Hukuk Tarihi, Kamu Hukuku, I. Cilt, Osmanlı Araştırmalar Vakfı Yayınları, İstanbul, 1995.
- Cin, Halil, Gül Akyılmaz. Türk Hukuk Tarihi, 7. Baskı, Sayram Yayınları, Konya, 2015.
- Çolak, Halûk, Mustafa Taşkın. Ceza Muhakemesi Kanunu Şerhi, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2007.
- Değirmenci, Olgun. "Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukukunda Mağdur Hakları", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı: 77, 2008, ss. 33-86.
- Demirbaş, Timur. Ceza Hukuku Genel Hükümler, 8. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2012.
- Donay, Süheyl. Güncelleştirilmiş Ceza Yargılaması Hukuku, Beta Yayınevi, 1. Bası, İstanbul, 2015.
- Donay, Süheyl. Ceza Muhakemesi Kanunu(CMK) Şerhi, Beta Yayınevi, 2009.
- Dönmezer, Sulhi. "Müdahale Yolu ile Dava-Tevhidi İçtihat Kararı", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt: 12, Sayı: 1, İstanbul, 1946, ss. 364-371.
- Dönmezer, Sulhi ve Sahir Erman. Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Genel Kısım, Cilt: 1, 11. Bası, Beta Basım Yayın, İstanbul, Mayıs 1994.
- Dönmezer, Sulhi ve Sahir Erman. Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Genel Kısım, Cilt: 2, 10. Bası, Beta Basım Yayın, İstanbul, 1994.

- Dural, Mustafa ve Tufan Ögüz. Türk Özel Hukuku, Kişiler Hukuku, Cilt: 2, 12. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2012.
- Dural, Mustafa ve Ekrem Kurt. Açıklamalı Türk Medeni Kanunu ve Türk Borçlar Kanunu, 11. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2017.
- Dural, Mustafa ve Suat Sarı. Türk Özel Hukuku, Temel Kavramlar ve Medeni Kanunun Başlangıç Hükümleri, Cilt: 1, 7. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2012.
- Ekinci, Ekrem Buğra. Osmanlı Hukuku Adalet ve Mülk, Arı Sanat Yayınevi, İstanbul, 2008.
- Erem, Faruk. “Ceza Davasına Müdahalenin Lüzumsuzluğu”, Adalet Dergisi, Sayı. 11-12, Yıl.53(Kasım-Aralık 1962), ss. 1202-1205.
- Erem, Faruk. Ceza Usul Hukuku, Genişletilmiş 5. Baskı, Ankara, 1978.
- Eren, Fikret. Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 20. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara, 2016.
- Feyzioğlu, Metin. Ceza Muhakemesi Hukukunda Tanıklık, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1996.
- Gülşen, Recep. “Ceza Muhakemesi Açısından Mağdurun Hakları”, 3. Yılında Yeni Ceza Adaleti Sistemi, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2009, ss. 683-696.
- Gültekin, Özkan. “Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukukunda Mağdur Hakları”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Yıl: 3, Sayı: 11, Ekim 2012, ss. 119-148.
- Gültekin, Özkan. “Mağdur Hakları Bakımından Uzlaşma”, Adalet Dergisi, Yıl: 2012, Sayı: 44, ss. 68-89.
- Günay, Erhan. Ceza Davalarında Usul ve Esaslar, Seçkin Yayınevi, Ankara, 1998.
- Hafızoğulları, Zeki ve Muharrem Özen. Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, US-A Yayıncılık, İkinci Basım, Ankara, 2010.
- Hakeri, Hakan. Ceza Hukuku Genel Hükümler, 13. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2012.
- Hakeri, Hakan, Kasten Öldürme Suçları, 1.Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2006.

- Hatemi, Hüseyin ve Emre Gökyayla, Borçlar Hukuku Genel Bölüm, 3. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2015.
- Helvacı, Serap. Gerçek Kişiler, 6. Bası, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2016.
- İçel, Kayıhan, Yener Ünver, Hakan Hakeri. Karşılaştırmalı Ceza Hukuku Yasaları, Yenilenmiş 6. Bası, Beta Yayınevi, 2009.
- Kafes, Veli. "Ceza Hukukunda Mağdurun Zararının Giderilmesi", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Sayı: 60, 2011, ss. 83-156.
- Kantar, Baha. Ceza Muhakemeleri Usulü, 4. Bası, Ankara, 1957.
- Katoğlu, Tuğrul. "Mağdurun Korunması ve Mağdur Hakları", 3. Yılında Yeni Ceza Adaleti Sistemi, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2009, ss. 697-702.
- Kazaker, Gözde. Kamu Davasına Katılma (Müdahale), Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İzmir, 2013.
- Kılıçoğlu, Ahmet. Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 20. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2016.
- Koca, Mahmut ve İlhan Üzülmöz. Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 9. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.
- Koca, Mahmut. "Temyiz Yolunda Davaya Katılma", TAAD, Yıl:5, Sayı:18, 2014.
- Koç, Ziya. Ceza Muhakemesinde Katılan, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2011.
- Kufacı, Ahmet. "Ceza Kamu Davasında Müdahilin Durumu Üzerine Bir Açıklama Denemesi", Adalet Dergisi, Yıl: 78, Sayı: 6, Kasım-Aralık 1987, ss. 56-79.
- Kunter, Nurullah. "Amme Davasına Müdahale", Adliye Ceridesi, Sayı: 10, 1943, ss. 844-861.
- Kunter, Nurullah, Feridun Yenisey ve Ayşe Nuhoglu. Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, 17. Bası, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2009.
- Malkoç, İsmail, Mert Yüksektepe. Açıklamalar ve Yorumlarıyla 5271 sayılı Yeni Ceza Muhakemesi Kanunu, 2.Cilt, Malkoç Kitabevi, Ankara, 2008.

- Oğuzman, M. Kemal, Özel Seliçi, Saibe Oktay Özdemir. Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler), Gözden Geçirilmiş ve Yenilenmiş 16. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2016.
- Onbaşıoğlu, Ahmet. “Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda Müdahale Yolu İle Dava”, Adalet Dergisi, Yıl: 42, Sayı: 12, Aralık 1951, ss. 1812-1821.
- Onursal, Sami. Kamu Davasına Müdahale, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1968.
- Özbek, Veli Özer. Ceza Hukukunda Suçtan Doğan Mağduriyetin Giderilmesi, Seçkin Yayınevi, Ankara, 1999.
- Özbek, Veli Özer. CMK İzmir Şerhi, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2005.
- Özbek, Veli Özer, Koray Doğan, Pınar Bacaksız, İlker Tepe. Ceza Muhakemesi Hukuku, 8. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.
- Özen, Mustafa. Ceza Muhakemesi Hukuku Dersleri, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.
- Özgenç, İzzet. Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi, 3.Basım, Ankara, 2006.
- Özgenç, İzzet. Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 11. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2015.
- Öztan, Bilge. Medeni Hukuk'un Temel Kavramları, 38. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2013.
- Öztürk, Bahri, Durmuş Tezcan, Mustafa Ruhan Erdem, Özge Sırma Gezer, Yasemin F. Saygılar Kırıt, Özdem Özaydın, Esra Alan Akcan, Efser Erden Tütüncü, Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 10. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.
- Öztürk, Bahri ve Mustafa Ruhan Erdem. Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku, 18. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- Parlar, Ali. Ceza Muhakemesi Kanunu Şerhi, Bilge Yayınevi, Ankara, 2015.
- Reisoğlu, Safa. Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Yirmibeşinci Bası, İstanbul, 2014.
- Sadak, Murat. “Mağdurun Kanun Yollarına Başvuru Hakkı”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Sayı: 1, Nisan 2010, ss. 213-238.
- Soyaslan, Doğan. Ceza Muhakemesi Hukuku, 4. Baskı, Yetkin Yayınevi, Ankara, 2010.

- Şahin, Cumhur. Ceza Muhakemesi Hukuku, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 7. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.
- Şekerci, Osman. İslam Ceza Hukukunda Ta'zir Suçları ve Cezaları, Bayrak Yayıncılık ve Matbaacılık, İstanbul, 1996.
- Toroslul, Nevzat ve Metin Feyzioğlu. Ceza Muhakemesi Hukuku, Savaş Yayınları, Ankara, 2016.
- Tosun, Öztekin. Türk Suç Muhakemesi Hukuku Dersleri. 3. Bası. İstanbul, Sulhi Garan Matbaası, 1981.
- Üçok, Coşkun, Ahmet Mumcu, Gülnihal Bozkurt. Türk Hukuk Tarihi, Turhan Kitabevi, 18. Baskı, Ankara, 2016.
- Ünlütepe, Canan. Kamu Davasına Katılma, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul, 2008.
- Ünver, Yener ve Hakan Hakeri. Ceza Muhakemesi Hukuku, 12. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2016.
- Yaşar, Osman. Yeni İçtihatlarla Uygulamalı ve Yorumlu Ceza Muhakemesi Kanunu, 3. Cilt, Güncellenmiş 7. Baskı, Seçkin Yayınevi, 2017.
- Yılmaz, Ejder. Hukuk Sözlüğü, Yenilenmiş 4. Baskı, Yetkin Yayınevi, Ankara, 2010.
- Yurtcan, Erdener. Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK) Şerhi, 8. Bası, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.
- Yurtcan, Erdener. Ceza Yargılaması Hukuku, 14. Bası, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.

Prof. Dr. Serkan INARLI
Arş. Gör. Munise Seray GÖNCÜ DÖNER
Arş. Gör. Kerim AZAK

KAMU GÖREVLİLERİNE

RÜCU DAVALARI

(YARGITAY KARAR ÖRNEKLERİYLE)

ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kamu Görevlilerine Rücu Davaları

Serkan Çınarlı - Munise Seray Göncü Döner - Kerim Azak

Hukuk Yayınları Dizisi – 2824

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 46 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara
 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa
 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKLAR

- Akyılmaz, Bahtiyar/ Sezginer, Murat/ Kaya, Cemil**, Türk İdare Hukuku, Yenilenmiş 10.Baskı, Savaş Kitap, Ankara 2019.
- Arslan, Ramazan/ Yılmaz, Ejder/ Taşpınar Ayvaz, Sema**, Medenî Usul Hukuku, 1.Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2016.
- Ayan, Mehmet ve Ayan, Nurşen**, Kişiler Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 8.Baskı, Ankara 2016.
- Aydın Ünver, Tülay**, *“Ceza Yargılamasında Haksız Tahrik Nedeniyle İndirim Yapılmasının Tazminat Davasına Etkisi”*, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:15, Sayı:2-1, Temmuz Ağustos 2016, s.233-253.
- Aykın, Aykut Cemil ve Çınarlı, Serkan**, Sağlık Personelinin Hukuki Sorumluluğu, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016.
- Balkar, Kemal Galip**, *“Hizmet Kusuru-Şahsî Kusur Mefhumlarını Ayıran Kistaslar”*, Ankara Barosu Dergisi, S. 4, 1953, s.296-301.
- Bolayır, Nur**, Hukuk Yargılamasında Delillerin Toplanmasında Tarafların ve Hâkimin Rolü, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2014.
- Bozkurt, Tamer**, Sigorta Hukuku, 8. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2014.
- Çeker, Mustafa**, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Sigorta Hukuku, 22. Baskı, Karahan Kitabevi, Adana 2020.
- Demir, Şamil**, *“Türk Borçlar Kanunu’nun Para Borçlarında Faize İlişkin Getirdiği Yenilik ve Sınırlamalar”*, Ankara Barosu Dergisi, Y.70, S. 2012/4, s.209-234.
- Deynekli, Adnan**, Medeni Usul Hukukunda Islah, Bilge Yayınevi, Ankara 2013.
- Duran, Lûtfi**, Türk Kamu Personelinin Malî Sorumluluğu, Sevinç Matbaası, Ankara 1974.
- Duran, Lûtfi**, *“Türk Kamu Personelinin Mali Sorumluluğu Sorunu”*, Amme İdaresi Dergisi, C. 17, S. 2, 1984, s.3-20.

- Duran, Lûtfi**, Türkiye İdaresinin Sorumluluğu, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları, Ankara 1974.
- Ercan, İsmail**, Medeni Usûl Hukuku, 3. Baskı, XII Levha Yayıncılık, İstanbul 2015.
- Eren, Fikret**, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Yetkin Yayınları, Ankara 2014.
- Eren, Fikret**, Sorumluluk Hukuku Açısından Uygun İlliyyet Bağ Teorisi, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara 1975.
- Giritli, İsmet/ Bilgen, Pertev/ Akgüner, Tayfun**, İdare Hukuku, Der Yayınları, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş Üçüncü Baskı, İstanbul 2008.
- Gözler, Kemal**, İdare Hukuku, C. II, Güncellenmiş Üçüncü Baskı, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa 2019.
- Gözübüyük, A. Şeref ve Tan, Turgut**, İdare Hukuku, C. I, Güncelleştirilmiş 13.Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara 2019.
- Günay, M. Barış**, Sigorta Hukuku, Güncellenmiş 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- Günday, Metin**, İdare Hukuku, Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş 10.Baskı, İmaj Yayınevi, Ankara 2015.
- Güran, Saîd**, “İdarenin ve Ajanın Sorumluluğunun Belirlenmesini İlişkin Düşünceler”, Amme İdaresi Dergisi, C. 12, S. 1, 1979, s.55-62.
- Güven, Kudret**, “Hekimlerin Mesleki Sorumluluk Sigortası ve Uygulaması”, Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.3, S.2, Temmuz 2017, s.11-67.
- Hatemi, Hüseyin ve Gökyayla, K. Emre**, Borçlar Hukuku Genel Bölüm, 2. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2012.
- Kayar, İsmail**, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Sekizinci Baskı, Detay Yayıncılık, Ankara 2013.
- Kender, Rayegân**, Türkiye’de Hususi Sigorta Hukuku, Sigorta Müessesesi, Sigorta Sözleşmesi, Güncelleştirilmiş On Dördüncü Baskı, XII Levha Yayıncılık, İstanbul 2015.
- Kıcalıoğlu, Mustafa**, Haksız Fiillerden Doğan Tazminat Davaları, Yetkin Yayınları, Ankara 2015.

- Kılıçoğlu Ahmet M.**, Borçlar Hukuku Genel Hükümler (Yeni Borçlar Kanunu'na Göre), Genişletilmiş 18. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2014.
- Kuru, Baki**, İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku, Birinci Baskıya Ek 1. Tıpkı Baskı, Legal Yayıncılık, İstanbul 2016.
- Kuru, Baki/ Arslan, Ramazan/ Yılmaz, Ejder**, Medenî Usul Hukuku Ders Kitabı, 24. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2013.
- Meriç, Nedim**, “*Türk ve Alman Hukukunda Tanık İfadesinin Değerlendirilmesi*”, Legal Medenî Usûl ve İcra ve İflâs Hukuku Dergisi, C.1, S.1, 2005, s.89-121.
- Oğuzman, M. Kemal ve Öz, M. Turgut**, Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt 2, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2014.
- Onar, Sıddık Sami**, İdare Hukukunun Umumi Esasları, C.II, Üçüncü Baskı, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul 1966.
- Onar, Sıddık Sami**, İdare Hukukunun Umumi Esaslar, C. III, Üçüncü Baskı, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul 1966.
- Özgenç, İzzet**, Türk Ceza Hukuku Mevzuatı (Kanunlar), C. I, 24.Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- Özgüldür, Serdar**, “*İdarenin Hukuki Sorumluluğu ve Tam Yargı Davaları*”, in Günışığında Yönetim, İl Han Özay, Üçüncü Tıpkı Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul 2017, s.809-890.
- Pekcanıtez, Hakan/ Atalay, Oğuz/ Özekes, Muhammet**, Medenî Usûl Hukuku Ders Kitabı, 6. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2018.
- Postacıoğlu, İlhan E.**, Medeni Usul Hukuku Dersleri, Altıncı Bası, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, İstanbul 1975.
- Reisoğlu, Sefa**, Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Beta Yayınları 25. Bası, İstanbul 2014.
- Seyhan, Serkan**, “*Yargı Kararlarının İdarece Uygulanmaması Durumuna Fransız Hukukunda Getirilen Çözüm: Yargısal Emir*”, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:15, S.2-2, Ağustos 2016, s.561-583.
- Şenocak, Kemal**, Mesleki Sorumluluk Sigortası, Turhan Kitabevi, Ankara 2000.

- Tandoğan, Haluk**, Türk Mes'uliyet Hukuku, 1961 Yılı Birinci Basıdan Tıpkı Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2010.
- Tekinsoy, M. Ayhan**, *"Anayasa Mahkemesinin Kamu Görevlilerinin Kişisel Sorumluluğu Konusundaki Yaklaşımının Muhtemel Sonuçları"*, Ankara Barosu Dergisi, Y. 71, S. 2013/1, s.19-55.
- Türk, Erol**, *"İdarenin Hizmet Kusurundan Doğan Sorumluluğu"*, İstanbul Barosu Dergisi, C.93, S.3, Haziran 2019, s.153-169.
- Ulaş, Işıl**, Uygulamalı Zarar Sigortaları Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara 2012.
- Uler, Yıldırım**, İdarî Yargıda İptal Kararlarının Sonuçları, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara 1970.
- Ulukapı, Ömer**, Medenî Usûl Hukuku, 3. Baskı, Mimoza Yayınları, Konya 2015.
- Ulusoy, Ali D.**, Yeni Türk İdare Hukuku, 3.Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2020.
- Yağcıoğlu, Ali Haydar**, Haksız Fiil Sebebiyle Aynı Zarardan Birden Fazla Kimsenin Müteselsil Sorumluluğu, Adalet Yayınevi, Ankara 2014.
- Yayla, Yıldızhan**, İdare Hukuku, 2. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul 2010.
- Yenice, Kazım ve Esin, Yüksel**, Açıklamalı-İçtihatlı-Notlu İdari Yargılama Usulü, Ankara 1983.
- Yıldırım, Ramazan ve Çınarlı, Serkan**, Türk İdare Hukuku Dersleri, 6.Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- Yılmaz, Ejder**, Medeni Yargılama Hukukunda Islah, 4. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2013.

Dr. Seyithan KAYA

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Hukuk Fakóltesi İdare Hukuku Anabilim Dalı

KAMU GÖREVLİSİNİN KİŞİSEL KUSURU VE SORUMLULUĞU

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kamu Görevlisinin Kişisel Kusuru ve Sorumluluğu
Seyithan Kaya

Hukuk Yayınları Dizisi – 3015

Birinci Baskı : Aralık, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 35 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- AKTAŞ, Sururi, "Hukuk Devleti İdealine Felsefi Bir Bakış", *Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi*, Y. 5, S. 2020/1, Ankara 2020, s. 1-32.
- AKYILMAZ, Bahtiyar /SEZGİNER, Murat/ KAYA, Cemil, *Türk İdare Hukuku*, 9. bs., Ankara 2018 (Akyılmaz/Sezginer/Kaya, *İdare Hukuku*).
- AKYILMAZ, Bahtiyar /SEZGİNER, Murat/ KAYA, Cemil, *Türk İdari Yargılama Hukuku*, 1. bs., Ankara 2018 (Akyılmaz/Sezginer/Kaya, *İdari Yargılama*).
- AKYILMAZ, Bahtiyar, "İdare Hukukunda Kamu Görevlisine Rücu Sorunu", *Prof. Dr. Fikret Eren'e Armağan*, Ankara 2006, s. 1057-1060 (Akyılmaz, "İdare Hukukunda").
- AKYILMAZ, Bahtiyar, "İdarenin Kusurlu Personeline Rücu Sorunu", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu* (28-29 Mayıs 2009), Ankara 2009, s. 538-549 (Akyılmaz, "Rücu Sorunu").
- AKYILMAZ, Bahtiyar, *Kamu Görevlilerinin Kusurlarıyla Üçüncü Şahıslara Vermiş Oldukları Zararlardan Doğan Mali Sorumluluk*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi SBE, Konya 1991 (Akyılmaz, *Mali Sorumluluk*).
- AKYILMAZ, Bahtiyar, "Kamu Zararlarının Genel Esasları, Kamu Zararının Rücu ve Rücu Sorumluluğu", *Kamu Zararı ve Sorumluluk Çalıştayı*, Ankara 2015, s. 43-63 (Akyılmaz, "Rücu Sorumluluğu").
- AKYILMAZ, Bahtiyar, "Kamu Zararı ve Kamu Zararında Rücu", *İÜHF*, C. LXIX, S.1-2, 2011, s. 61-78 (Akyılmaz, "Kamu Zararı").
- AKYILMAZ, Bahtiyar, "Sosyal Risk ve Uygulama Alanı", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. IX, S. 1-2, Ankara 2005, s. 185-212 (Akyılmaz, "Sosyal Risk").
- AKYILMAZ, Bahtiyar, "Yargı Kararlarının Yerine Getirilmemesinden Doğan Sorumluluk", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XI, Sa.1-2, Y. 2007, s. 449-469 (Akyılmaz, "Yargı Kararları").

- AKYILMAZ, Bahtiyar/EVREN, Çınar Can/TÜRKÖĞLU ÜSTÜN, Kamile/İSBİR, Begüm/KARAGÖZ CİN, Emine/ALBAL, Hilal/ÇITAK, Halim Alperen, “İnsan Zararları Mahkemelerinin Kuruluş ve Görevlerine Dair Kanun Teklifine Eleştirel Bakış”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XIX, S. 2, Y. 2015, s. 167-198.
- ALACAKAPTAN, Uğur, *Suçun Unsurları*, Ankara 1975.
- ALICA, Süheyla, “Çevre Denetiminde İdarenin Sorumluluğu”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XV, Y. 2011, S. 4, s. 87-119.
- ALPASLAN, Ali Rıza, “Danıştay Başkansözcülüğü”, *Danıştay Dergisi*, Y. 6, S. 20-21, s. 46-67.
- ANTALYA, O. Gökhan, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, C. I, İstanbul 2012.
- ARTANTAŞ, Çağdaş, “Türk Hukukunda Kamu Personelinin Mali Sorumluluğu”, *Hacettepe HFD*, C. 7, S. 1, 2017, s. 365-396.
- ARAL, Vecdi, *Hukuk ve Hukuk Bilimi Üzerine*, İstanbul 2012.
- ARTUK, M. Emin/ GÖKÇEN, Ahmet/ YENİDÜNYA, A. Caner, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 15. bs., Ankara 2015.
- AŞIK, Sebanur, Mütessesil Sorumlulukta Zarar Verenlerin Birbirine Karşı Rücu İlişkisi, *Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ankara 2019, s. 33 vd.
- ATAR, Yavuz, *Türk Anayasa Hukuku*, 11. bs., Ankara 2017.
- ATASAYAN, M. Gözde, *Kamu Hizmetlerinin Süreklilik ve Düzenlilik İlkesi*, İstanbul 2012.
- ATAY, Ender Ethem, *İdare Hukuku*, 6. bs., Ankara 2018.
- AYDIN, Hüseyin, “ Ceza Hukukunda Kamu Görevlisi Kavramı”, *Ankara Barosu Dergisi*, S. 1, Ankara 2010, s. 109-128 (Hüseyin Aydın).
- AYDIN, Muhammed Ali, *İdarenin Hizmet Kusurundan Doğan Sorumluluğu*, Ankara 2016 (Muhammed Ali Aydın).
- AYKIN, Yunus, “Danıştay Kararlarında Hizmet Kusuru – Kişisel Kusur Ayrımı”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu (28-29 Mayıs 2009)*, Ankara 2009, s.529-536.
- BALCI, Muharrem/ANIK, Ömer/KAYAN, Abdullah/KILINÇ, Ümmügülsüm, “Devletin (İdarenin) Hukuki Sorumluluğu”, <http://www.muharrembalci.com/yayinlar/tebligler/228.pdf>, s. 1-45.

- BALTA, Tahsin Bekir, *İdare Hukuku I Genel Hükümler*, Ankara 1972-74.
- BAŞBÜYÜK, İsa, “Türk Ceza Kanunu’nda İşkence Suçu”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 12, Özel S., Y. 2010, s.1443-1485, (Basım Yılı: 2012).
- BAYINDIR, M. Savaş, “Sağlık Hizmetlerinde İdarenin ve Hekimlerin Sorumluluğu”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XI, S. 1-2, Y. 2007, s. 551-589.
- BIGOT, Grégoire, *L’arrêt Blanco du 8 février 1873*, [https://www.academia.edu/37399870/L’arret Blanco du 8 février 1873](https://www.academia.edu/37399870/L’arret_Blanco_du_8_fevrier_1873) (E.T. 10/07/2019).
- BULUT, Nihat, *Sanayi Devriminden Küreselleşmeye Sosyal Haklar*, İstanbul 2009.
- BÜLBÜL GÜNER, Tuğçe, *İdari Yargı Kararlarının Uygulanmaması Nedeniyle İdarenin ve Kamu Görevlisinin Sorumluluğu*, Dokuz Eylül Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir 2012.
- BORCHARD, Edwin, “French Administrative Law”, *Faculty Scholarship Series*. Paper 3445, 1933.
- BOZDAĞ, Ahmet, “İdare Hukukunda İdarenin Hizmet Kusuru ve Danıştay Uygulaması”, *Türk İdare Dergisi*, S. 468, Eylül 2010, s. 33-48.
- COLIN, Frédéric, *Droit public*, 3. bs., Fransa 2014.
- CHAPUS, René, *Droit administratif général*, C. I, 15. bs., Montchrestien, Paris 2001 (Chapus, C. I).
- CHRÉTIEN, Patrice/CHIFFLOT, Nicolas / TOURBE, Maxime, *Droit administratif*, 14. bs., Paris 2014.
- CROZAT, Charles, “Fransız Âmme Hukukunda Mukavele Harici Kusurdan Doğan Mesuliyet”, (Çev. Ferit H. Saymen), İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Y. 1, Ağustos 1935, S. 3, s. 281-302.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan, *İdare Hukuku Dersleri*, 6. bs., Ankara 2018 (Çağlayan, *İdare Hukuku*).
- ÇAĞLAYAN, Ramazan, *İdari Yargılama Hukuku*, 10. bs., Ankara 2018 (Çağlayan, *İdari Yargılama*).
- ÇAĞLAYAN, Ramazan, *İdari Yargı Kararlarının Sonuçları ve Uygulanması*, Ankara 2000 (Çağlayan, *Yargı Kararları*).

- ÇAĞLAYAN, Ramazan, *Tarihsel, Teorik ve Pratik Yönleriyle İdarenin Kusursuz Sorumluluğu*, Ankara 2007 (Çağlayan, *Kusursuz Sorumluluk*).
- ÇAĞLAYAN, Ramazan “Kamu Zararında Rücu ve Rücu Sorumluluğu”, *Kamu Zararı ve Sorumluluk Çalıştayı*, Ankara 2015, s. 81-104 (Çağlayan, *Sorumluluk Çalıştayı*).
- ÇAKMAK, Ufuk Ramazan, *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi Yargılamasında Hakkaniyete Uygun Tatmin*, Ankara 2021.
- ÇAL, Sedat “Kamu Hizmeti Kavramı Üzerine Kimi Düşünceler”, *Prof. Dr. Hüseyin Hatemi’ye Armağan*, İstanbul 2009, s.1829-1906.
- ÇELİKKOL, Hüseyin, “İdarenin Objektif Sorumluluğu”, *İzmir Barosu Dergisi*, S. 2, İzmir 1985, s. 14-26.
- ÇINARLI, Serkan/ÇELİK, Selçuk Sinan, “Yargı Yolunun Tespitinde Kamu Görevlisinin Görev Kusuru, Kişisel Kusuru Ayırımı ve Mobing Uygulamalarının Durumu”, *Terazi Hukuk Dergisi*, C. 11, S. 118, Haziran 2016, s. 41-56.
- ÇITAK, Halim Alperen, *İdarenin Kusursuz Sorumluluğu Bağlamında Sosyal Risk İlkesi*, Ankara 2014.
- DESCHENAUX, Henri/TERCIER, Pierre, *Sorumluluk Hukuku*, (Çev. Salim Özdemir), Ankara 1983.
- DELCROS, Xavier/DELCROS, Bertrand, *Fransa ve İngiltere’de İdarenin Sorumluluğu*, (Çev. Turgut Candan), Ankara 1984.
- DEMREN DÖNMEZ, Burcu, “Türk Ceza Kanununda ‘Kamu Görevlisi’ Kavramı”, *TBB Dergisi*, S. 94, Y. 2011, s. 95-130.
- DERBİL, Süheyp, *İdare Hukuku*, 5. Bası, Ankara 1959.
- DEUSTCH, Erwin, “Sorumluluk Hukukunun Temel İlkeleri”, (Çev. Şeref Ertaş), *DEÜHFD*, 1983, s. 245-260.
- DEVRİM, Semahattin, “Yürütmenin Durdurulması İstemlerinde Kanunsözcülerinin Düşünceleri Hakkında Bir İnceleme”, *Danıştay Dergisi*, Y. 6, S. 20-21, s. 71-74.
- DOEHRING, Karl, *Genel Devlet Kuramı*, (Çev. Ahmet Mumcu), İstanbul 2002.
- DOĞAN, D. Mehmet, *Büyük Türkçe Sözlük*, Ankara 2011.
- DÖNMEZ, Mert, *İdarenin Mali Sorumluluğu Bağlamında Kamu Görevlisine Rücu*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi SBE, Ankara 2019.

- DÖNMEZER, Sulhi/ERMAN, Sahir, *Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku*, C.II, İstanbul 1997.
- DUEZ, Paul, *Mukavele Dışında Amme Kudretinin Me'uliyeti* (Çev. İbrahim Senil), Ankara 1950.
- DURAN, Lûtfi, "Anayasa Mahkemesine Göre Türkiye'nin Hukuk Düzeni II", *AİD*, C. 19, S. 2, Haziran 1986, s. 3-28 (Duran, "Hukuk Düzeni II").
- DURAN, Lûtfi, *İdare Hukuku Meseleleri*, İstanbul 1964 (Duran, *İdare Hukuku*).
- DURAN, Lûtfi, "İdari İşlemden Sorumluluk, İptal Davası-Tam Yargı Davası", *İÜHFİM*, C. XXXIII, Sa. 3-4, s. 3-26 (Duran, "İdari İşlemden Sorumluluk").
- DURAN, Lûtfi, "Türk Kamu Personelinin Mali Sorumluluğu Sorunu", *AİD*, C. XVII, S. 2, Haziran 1984, s. 3-20 (Duran, "Mali Sorumluluğu Sorunu").
- DURAN, Lûtfi, "Türk Kamu Personelinin Mali Sorumluluğu", Prof. Dr. Tahsin Bekir Balta'ya Armağan, Ankara 1974, s. 59-120 (Duran, "Mali Sorumluluğu").
- DURAN, Lûtfi, "Yargıtay'ın Kamu Hukukuna Değın Son Kararları Üzerine Mülahazalar (III)", *AİD*, C. 18, Aralık 1985, s. 63-82 (Duran, "Mülahazalar (III)").
- DÜREN, Akın, *İdare Hukuku Dersleri*, Ankara 1979.
- ENDICOTT, Timothy, *Administrative Law*, Third Edition, Oxford University Press, 2015.
- EVREN, Çınar Can, "Hizmet Kusuru-Haksız Fiil Ayrımı ve Yargı Düzeni", *TBB Dergisi*, (95), 2011, s. 175-196.
- EREM, Faruk, *Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku-I*, Ankara 1995.
- EREN, Fikret, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 16. bs., Ankara 2014.
- ERDEM, Mustafa Ruhan/PARLAK, Benay, "Ceza Hukuku Boyutuyla Mobbing", *TBB Dergisi*, Sayı 88, 2010, s. 261-286.
- ERDOĞAN, İhsan, "Haksız Fiilde Kusurlu Sorumluluk ve Özellikle Kusur Unsuru", *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Y. 1990, C. 3, S. 1, s. 109-134 (İhsan Erdoğan).
- ERDOĞAN, Mustafa, *Anayasa Hukuku*, 6. bs., Ankara 2011 (Mustafa Erdoğan).

- ERKUT, Celal, "Fransa'da Conseil d'Eta'nın Sosyolojik ve Tarihsel Açından Gelişimi", *İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi*, Y. 1983, C. 4, S. 1-3, s. 43-50.
- EROĞLU DURKAL, Müzeyyen, "İdarenin Sorumluluğunun Ortaya Çıkışı ve Temeli", *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XXIII, Y. 2019, S. 1, s. 159-189 (Eroğlu Durkal, "İdarenin Sorumluluğunun").
- EROĞLU DURKAL, Müzeyyen, "Terörden ve Terörle Mücadeleden Doğan Tazminat Sorumluluğunun Dayanağı", *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XIII, S. 2, Kayseri 2018, s. 315-369 (Eroğlu Durkal, "Tazminat Sorumluluğu").
- ERSOY, Uğur, "Türk Ve Alman Ceza Hukuku -Sistemlerinde Kusur Prensiplerinin Kapsamı Ve Objektif Cezalandırılabilirlik Şartlarının Kusur Prensibi İle Bağdaştırılabilirliği", *TBB Dergisi*, 2013 (109), s. 203-250.
- EROĞLU DURKAL, Müzeyyen, "Yargı Kararları Işığında Hizmet Kusuru", *Terazi Hukuk Dergisi*, C. 14, S. 150, Şubat 2019, s. 265-292, (Eroğlu Durkal, "Hizmet Kusuru").
- ERSÖZ, Ahmet Kürşat, *Türk İdare Hukuku Açısından Sağlık Hizmetlerinden Kaynaklanan Sorumluluk*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi SBE, Konya 2010.
- ETGÜ, Mehmet Akif, *Kamu Hukukunda Mülkiyet Hakkı ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Mülkiyet Hakkına Bakışı*, İstanbul 2009 (Etgü, *Mülkiyet Hakkı*).
- ETGÜ, Mehmet Akif, *Kozmopolisten Küreselleşen Dünyanın Devletine: Küresel Devlet*, İstanbul 2018 (Etgü, *Küresel Devlet*).
- FAVRE, Antoine, "Fault As An Element Of The Illicit Act", *The Georgetown Law Journal*, Vol. 52, 1964.
- FLAVIER, Hugo/FROGER, Charles, "Administrative Justice in France. Between Singularity And Classicism", *Brics Law Journal*, Vol. III (2016), Issue 2, s. 80-111.
- FOILLARD, Philippe, *Droit Administratif*, 3. édition, Paris 2014.
- FREEDEMAN, Charles E., *Modern Fransa'da Danıştay* (Çev. Işık Gökten), Ankara 1971.
- FRIER, Pierre-Laurent/PETIT, Jacques, *Droit Administratif*, 10. édition, Paris 2015.

- GEDİK, Ömer, Anayasa Mahkemesi Kararlarının Yorum Yöntemleri Açısından İncelenmesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi SBE Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı, İstanbul 2013.
- GÜMÜŞAY, İpek Nur, *Danıştay Kararları Işığında Sağlık Hizmetlerinden Kaynaklanan Sorumluluk*, Ankara 2021.
- GÜNDAY, Metin, *İdare Hukuku*, 10. bs., Ankara 2011.
- GÜNEŞ, Felemez, "İYUK Madde 28/4 Değişikliği: Yargı Kararlarının İdare Tarafından Uygulanmaması ve Çözüm Önerileri", *TAAD*, Y. 7, S. 28, Ankara 2016, s. 103-128.
- GÜNEŞ, Mehmet/GÜNDÜZ, Mustafa, "Kamu Görevlisine Rücu Edilmesinde Hukuki Sorunlar ve İdari Yargı Kararları Işığında Güncel Bir Değerlendirme", *Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Y. 4, S. 7, Ankara 2015, s. 7-19.
- GÖKPINAR, Mahmut, "Ceza "Sorumluluğunun Temeli: "Kast"", *TBB Dergisi*, S. 79, Y. 2008, s. 198-234.
- GÖNÜL KOŞAR, Günhan, *Haksız Fiil Sorumluluğunda Kusur ve Etkisi*, İstanbul 2020.
- GÜRAN, Sait, "Anayasanın 128 ve 129'uncu Maddeleri Yönünden Kamu Görevlileri İle Bakanların Durumu", *AİD*, C. 17, S. 3, Eylül 1984, s. 28-35 (Güran, "Kamu Görevlileri").
- GÜRAN, Sait, "İdarenin ve Ajanın Sorumluluğunun Belirlenmesine İlişkin Düşünceler", *AİD*, C. 12, S. 1, Mart 1979, s. 55-62 (Güran, "Ajanın Sorumluluğu").
- GÖREN, Zafer, "Sosyal Hukuk Devletinde Özgürlük ve Yükümlülük", *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Y. 13, S. 26, Güz 2014/2, s. 26-46.
- GÖZLER, Kemal *İdare Hukuku*, C. I, 2. bs., Bursa 2009 (Gözler, C. I).
- GÖZLER, Kemal *İdare Hukuku*, C. II, 2. bs., Bursa 2009 (Gözler, C. II).
- GÖZLER, Kemal, *Türk Anayasa Hukuku*, 2. bs., Bursa 2018 (Gözler, *Anayasa*).
- GÖZLER, Kemal /KAPLAN, Gürsel; *İdare Hukuku Dersleri*, 18. bs., Bursa 2016.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref, "Terör Olayları ve Yönetimin Sorumluluğu", *Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, C. 50, S. 3-4 (Gözübüyük, "Terör Olayları").

- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref, *Yönetmelik Yargı*, 35. Bası, Ankara 2016 (Gözübüyük, *Yönetmelik*).
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref/TAN, Turgut, *İdare Hukuku*, C.1, 10. Bası, Ankara 2014 (Gözübüyük/Tan, C. I).
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref/TAN, Turgut, *İdare Hukuku*, C. II, 4. Bası, Ankara 2010 (Gözübüyük/Tan, C. II).
- HATEMİ, Hüseyin/ GÖKYAYLA, Emre, *Borçlar Hukuku Genel Bölüm*, İstanbul 2011.
- HARLOW, Carol Rhian, *Administrative Liability: A Comparative Study Of Franch And English Law*, Thesis submitted for the degree of Ph.D. of the University of London and registered at the London School of Economics and Political Science, December, 1979.
- HINK, Heinz R., *Service-Connected versus Personal Fault in the French Law of Government Tort Liability*, 18 Rutgers L. Rev. 17, 1963.
- İŞIKLAR, Celâl, “Danıştay Kararlarında İdarenin Kusursuz Sorumluluğunu Kaldıran ve Azaltan Hâller”, *YBHD*, Y. 4, S. 2019/1, s. 115-158.
- İÇEL, Kayıhan, *Ceza Hukukunda Taksirden Doğan Sübjektif Sorumluluk*, İstanbul 1967.
- İÇEL, Kayıhan, “Ceza Hukukunda Temel Kusurluluk Şekli “Kast”, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Y. 6. 12, Güz 2007/2, s. 61-70.
- KALABALIK, Halil, *İdare Hukuku Dersler*, C. I, Ankara 2019.
- KALENDER, Ahmet, *Türk Aile Hukukunda Boşanma Nafakası (Yoksulluk Nafakası)*, Ankara 2021.
- KAMİLOĞLU, Elif, *İdarenin Sorumluluğunda Hizmet Kusuru-Kişisel Kusur Ayırımı*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi SBE Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul 2013.
- KANETİ, Selim, “Haksız Fiil Sorumluluğunda Kusur Kavramının Görevi”, *Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler Sempozyumu 1977*, İstanbul Üniversitesi Mukayeseli Hukuk Enstitüsü Yayını, İstanbul 1980, s. 29-66 (Kaneti, “Kusur Kavramı”).
- KANETİ, Selim, *Haksız Fiilde Hukuka Aykırılık Unsuru*, İstanbul 2007 (Kaneti, *Hukuka Aykırılık*),
- KANLIGÖZ, Cihan, “1982 Anayasasına göre kamu görevlisi kavramının anlam ve kapsamı”, *AÜHFD*, C. 43, Sa. 1, 1951, s. 169-197.

- KARSLI, Abdurrahim, Usul Hukuku Açısından Rücu Davaları, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul 1994.
- KAPLAN, Gürsel, *İdari Yargılama Hukuku*, 3. bs., Bursa 2018 (Gürsel Kaplan).
- KAPLAN, Onur, “1924 Anayasası’nda Yargı Yetkisi ve Şura-yı Devlet’in Fonksiyonu”, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XXII, S. 1, Ankara 2018, s. 171-198 (Onur Kaplan).
- KARAHANOGULLARI, Onur, *Kamu Hizmeti (Kavram ve Hukuksal Rejim)*, Ankara 2015.
- KARAHASAN, Mustafa Reşit, *Sorumluluk Hukuku - Kusura Dayanan Sözleşme Dışı Sorumluluk – Kusura Dayanmayan Sözleşme Dışı Sorumluluk*, 6. bs., İstanbul 2003.
- KARAVELİOĞLU, Celâl/KARAVELİOĞLU, Erdem Cemil, *Açıklamalı ve Son İçtihatlarla İdari Yargılama Usulü Kanunu*, 7. bs., 2009.
- KAYA, Cemil, *İdari Yargı Kararlarının Uygulanması Konusuna Danıştay’ın Yaklaşımı (İYUK Madde 28 Üzerine Bir İnceleme)*, İstanbul 2013 (Cemil Kaya, *İdari Yargı Kararları*).
- KAYA, Cemil, “Rücuen Tazminat İstemiyle Açılan Davalarda Görevli Yargı Yerinin Belirlenmesi Konusunda Uyuşmazlık Mahkemesi Uygulaması”, *İÜHF*, C. LXX, S. 1, s. 115-122 (Cemil Kaya, “Rücuen Tazminat”).
- KAYA, Seyithan, *2017 Anayasa Değişiklikleri Çerçevesinde Anayasa Yargısı ve Bireysel Başvuru*, Ankara 2018 (Seyithan Kaya, *Anayasa Yargısı*).
- KILIÇ ÖZTÜRK, Yasemin, “Sağlık Hizmet Sunumunda İdarenin Kusur Sorumluluğu”, *Ankara Medical Journal*, C. 15, S. 4, 2015, s. 235-243.
- KILIÇOĞLU, Ahmet M., *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Ankara 2011.
- KOCA, Mahmut/ ÜZÜLMEZ, İlhan, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 4. bs., Ankara 2017 (Koca/Üzülmmez, *Özel Hükümler*).
- KOCA, Mahmut/ ÜZÜLMEZ, İlhan, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 12. bs., 2019 (Koca/Üzülmmez, *Genel Hükümler*).
- KURT, Leyla Müjde, “Haksız Fiil Sonucu Oluşan Zarardan Birden Çok Kişinin Sorumlu Olduğu Hallerde Rücu Talebinin Tabi Olduğu Zamanlaşımı”, *TBB Dergisi*, 2011 (95), s. 133-162.
- KURTULAN, Gökçe, “Haksız Fiilde Hukuka Aykırılık Unsuru”, *MÜHF-HAD*, C. 23, S. 1, 2017, s. 465-504.

- KÜLAHÇI, Şölen, “KKTC Hukuku’nda İdarenin Haksız Fiil Sorumluluğu”, *Ankara Barosu Dergisi*, Y. 75, S. 2017/3, Ankara 2017, s. 243-261.
- LEMOTHE, A. L. G. Dutheillet de, “İdarenin Haksız Fiil Dolayısıyla Mesuliyeti Konusunda Fransız Kamu Hukukundaki Gelişmeler”, (Çev. S. DERBİL), *AÜHFD*, C. XVII, S. 1-4, s. 113-120.
- MERAKLI, Serkan, *Ceza Hukukunda Kusur*, Ankara 2017.
- MİNATTUR, Joseph, “French Administrative Law”, The Indian Law Institute, Vol. 16:3, 1974, p. 364-376.
- NOMER, Haluk N., “Halefiyet İle Rücu Hakkı Arasındaki İlişki, Özellikle Sosyal Sigortalar İle Özel Sigortaların Rücu Hakları Bakımından Halefiyetin Rolü”, *İHFM*, C. LV, S. 3, İstanbul 1997, s. 243-260.
- ONAR, Sıddık Sami, *İdare Hukukunun Umumi Esasları*, İstanbul 1952 (Onar, *İdare Hukuku*).
- ONAR, Sıddık Sami, *İdare Hukukunun Umumi Esasları*, C. III, 3. bs., İstanbul 1966 (Onar, C. III).
- OĞUZ, Habip, “Sorumluluk Hukukunda Kusur”, *TAAD*, Y. 7, S. 28, Ekim 2016, s. 273-286.
- OĞUZMAN, M. Kemal/ÖZ, M.Turgut, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, C. 2, İstanbul 2017.
- ORULLUOĞLU, Cuma, “Kamu Zararında Sorumluluk 1”, *Mali Kılavuz*, Ocak-Mart 2011, s. 5-13.
- OZANSOY, Cüneyt, Tarihsel ve Kuramsal Açıdan İdarenin Kusurdan Doğan Sorumluluğu, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1989.
- ÖZAY, İl Han, *Günüşişimde Yönetim*, İstanbul 2017.
- ÖZBEK, Veli Özer/ DOĞAN, Koray/ BACAKSIZ, Pınar/ TEPE, İlker, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 13ç bs., Ankara 2018.
- ÖZBUDUN, Ergun, *Türk Anayasa Hukuku*, 12. bs., Ankara 2011.
- ÖZCAN, Emrah, Fiili Yol, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku (İdare Hukuku) Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2009 (Emrah Özcan).
- ÖZCAN, Elvin E., “Kamu Zararının İdare Hukuku İle Kavranması”, *Kamu Zararı Paneli*, Ankara 2012, s. 2-6 (Elvin Özcan).

- ÖZDEMİR, Necdet, *Hizmet Kusuru Teorisi ve İdarenin Sorumluluğu*, Ankara 1963.
- ÖZEN, Muharrem/TOZMAN, Önder, "Türk Ceza Hukukunda Kamu Görevlisi Kavramı", *AİD*, C. 42, S. 4, Aralık 2009, s. 25-57.
- ÖZGENÇ, İzzet, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 15. bs., Ankara 2019.
- ÖZTÜRK, Bahri/ ERDEM, Mustafa Ruhan/ÖZBEK, Veli Özer, *Uygulamalı Ceza Hukuku ve Emniyet Tedbirleri Hukuku*, Ankara 1998.
- PAUL, Duez; *Mukavele Dışında Amme Kudretinin Mes'uliyeti*, (Çev. İbrahim Senil), Ankara 1950.
- PERDOME, Jaime Vidal "Kolombiya İdari Yargısı", (Çev. Turgut CANDAN), *Damıstay Dergisi*, Y.12, S. 46-47, Ankara 1982, s. 6-15.
- PONTIER, Jean-Marie, "La Responsabilité Administrative", <http://www.ntpu.edu.tw/files/event/20081127144718.pdf>, s. 1-19. (E.T. 28/09/2018).
- POUILLAUDE, Hugo-Bernard, *Le lien de causalité dans le droit de la responsabilité administrative*, Thèse de doctorat en Droit public soutenue le, 13 Décembre 2011, <https://docassas.u-paris2.fr>.
- RENDERS, David, *Droit administratif Général*, Bruxelles 2015.
- RENDERS, David, *Code administratif*, 6. édition, Bruxelles 2015.
- REİSOĞLU, Safa, *Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 25. bs., İstanbul 2014.
- RİCİ, Jean-Claude *Droit administratif*, 4. bs., Paris, Hachette 2004.
- ROUAULT, Marie-Christine, *Contentieux Administratif*, Bruxelles 2015.
- SAĞLAM, Harun, *Türk Hukukunda Kamu Görevlilerinin Kişisel Kusurlarından Kaynaklanan Zararlardan Dolayı İdarenin Sorumluluğu ve Kamu Görevlilerine Rücu Edilmesi*, Atatürk Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 2010 (Harun Sağlam).
- SAĞLAM, Musa, "Fransız Uyuşmazlık Mahkemesi 2015 Reformu: Değişiklikler ve Gerekçeleri ", *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, S. 5, 2015, s. 667-706 (Musa Sağlam).
- SANCAKTAR, Oğuz/ ÖNÜT, Lale Burcu/US DOĞAN, Eser/KASAPOĞLU TURHAN, Mine/SEYHAN, Serkan, *İdare Hukuku*, Ankara 2019.

- SARICA, Ragıp, "Adli Mahkemelerde İdare Ajan ve Memurları Aleyhlerinde, Şahsi Kusurlarına Binaen Açılan Tazminat Davalarında Şikayeti Mucip Fiilin Şahsi Bir Kusur Teşkil Edip Etmediğini Tayin Adli Mahkemeler İçin Bir Meselei Müstehire midir?", *İÜHFM*, Y. 1946, C. 12, S. 4, s. 1037-1057 (Sarica, "Şahsi Kusur").
- SARICA, Ragıp, "Ajan ve Memurların Vazifeleri Sırasında İşledikleri Bazı Suçların Hizmet Kusuru Sayılıp Sayılamayacağı Meselesinin Münakaşası", *İÜHFM*, Y. 1946, C. 12, S. 1, s. 85-118 (Sarica, "Suç ve Hizmet Kusuru").
- SARICA, Ragıp, "Fransada Ajan ve Memurlar Aleyhinde Açılan Tazminat Davalarında, Şikâyeti Mucip Fillin Şahsî Bir Kusur mu Yoksa Bir Hizmet Kusuru Mu Teşkil Ettiğini Tayin İşinin ihtilâf Mahkemesine Ait Bulunduğu Hususunda ihtilâf Mahkemesinin Pellettier Kararındanberi Şaşmaz içtihadı ve Buna Karşı Serdedilen Bazı Tenkitler", *İÜHFM*, C. 13, S. 1, İstanbul 1947, s. 23-64 (Sarica, "Pellettier Kararı").
- SARICA, Ragıp, "Fransa'da Ajan ve Memurların Şahsi Kusurlarından Devletin, İdarenin Mali Mesuliyeti Meselesi", *İÜHFM*, C. 15, S. 2-3, İstanbul 1949, s. 546-568 (Sarica, "Fransa'da Ajan ve Memurların Şahsi Kusurları").
- SARICA, Ragıp, "Hizmet Kusuru ve Karakterleri", *İÜHFM*, C. 15, S. 4, İstanbul 1949, s. 859-895 (Sarica, "Hizmet Kusuru").
- SARICA, Ragıp, "İdare Ajan ve Memurlarının Şahsi Kusurlarından Dolayı Şahsan Mesul Tutulmalarının Hukuki Mesnetleri", *İÜHFM*, Y. 1949, C. 15, S. 1, s. 34-54 (Sarica, "İdare Ajan ve Memurlarının Şahsi Kusurları").
- SARICA, Ragıp, *İdari Kaza*, İstanbul 1949 (Sarica, *İdari Kaza*).
- SARICA, Ragıp, "Şahsi Kusur ve Kistaslar", *İBD*, Y. 20, S. 3, Mart 1946, s. 87-101 (Sarica, "Şahsi Kusur").
- SARICA, Ragıp, "Vazifeye Müteallik Bazı Suçların Hizmet Kusuru Sayılmasına Karşı Serdedilen İtirazlara Cevap", *İÜHFM*, Y. 1946, C. 12, S. 2-3, s. 439-462 (Sarica, "Vazifeye Müteallik Bazı suçlar").
- SARİKOĞLU, Şenel, "İdarenin Mali Sorumluluğu Açısından Zarar Kavramı", *Anakara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 65, S. 4, Ankara 2016, s. 2389-2422.
- SCHWARZ, Andréas B., *Borçlar Hukuku Dersleri*, C. I, (Çev. Bülent Davran), İstanbul 1948.

- SEZER, Yasin, "Kamu Hizmetine Girme Hakkı", *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 11, S. 3-4, Y. 2003, s. 153-171.
- SEZGİNLER, Murat, "İdarenin Sorumluluğunun Genel Esasları ve Kamu Zararından Sorumluluk", *Kamu Zararı ve Sorumluluk Çalıştayı*, Ankara 2015, s. 65-80.
- SERRAND, Pierre, *Droit Administratif*, tome 1 les actions administratives, Paris 2015.
- SIMONNEAUX, Antoine, Les cumuls de responsabilités civiles, pour faute, entre l'agent public et l'Administration, Mémoire de Master 1, Université De Rennes 1, Faculté De Droit Et De Science Politique, (<https://www.lepetitjuriste.fr>, (E.T. 12/07/2019).
- SÖYLER, Yasin, "Yargıtay Kararları Işığında Kişisel Kusur", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XIV, Y. 2010, Sa. 2, s. 555-592.
- SUSMUŞ, Türker, "Kamu Zararı - Kurum Zararı İlişkisi, Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri Çerçevesinde Kamu Zararının Denetimi ve Saptanma Önerisi", *Kamu Zararı (Panel)*, 24 Mayıs 2012, Ankara s. 19-32.
- ŞAŞMAZ, Aysema Pelin, "İdarenin Sorumluluğu ve Danıştay Kararlarındaki Görünümüne Genel Bakış", *JEBPIR*, C. 2, S. 2, 2016, s. 211-235.
- ŞENER, Esat, *Hukuk Sözlüğü*, Ankara 2001.
- ŞİŞANECİ, Mustafa, 1982 Anayasası Çerçevesinde İdarenin Hizmet Kusuru, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi SBE, Ankara 2009.
- TAN, Turgut, *İdare Hukuku*, 7. bs., Ankara 2018.
- TANDOĞAN, Haluk, *Türk Mes'uliyet Hukuku (Akit Dışı ve Akdi Mes'uliyet)*, Ankara 1961 (Tandoğan, Mes'uliyet).
- TANDOĞAN, Haluk, *Kusura Dayanmayan Sözleşme Dışı Sorumluluk Hukuku*, Ankara 1981 (Tandoğan, Sözleşme Dışı Sorumluluk).
- TEK, Savaş, "İdare Hukukunda İdarenin Sorumluluğu", *TAAD*, S. 1, Ankara 2010, s. 313-333.
- TEKİNAY, S. Sulhi/AKMAN, Sermet/BURCUOĞLU, Haluk/ALTOP, Atilla, *Tekinay Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 7. bs., İstanbul 1993.
- TEKİNSOY, M. Ayhan, "Anayasa Mahkemesinin Kamu Görevlilerinin Kişisel Sorumluluğu Konusundaki Yaklaşımının Muhtemel Sonuçları", *Ankara Barosu Dergisi*, S. 2013/ 1, Ankara 2013, s. 19-55.

- TUNÇ, Hasan/BİLİR, Faruk/YAVUZ, Bülent, *Türk Anayasa Hukuku*, 6. bs., Ankara 2015.
- TUNÇOMAĞ, Kenan, *Türk Borçlar Hukuku*, C. I, 6. bs., Ankara.
- TURABİ, Selami, “Kusurluluk Ve Kusurluluğu Etkileyen Haller”, *TBB Dergisi*, 2012 (101), s. 267-292.
- TURGUT, Tuğba, “İdare Hukukunda Kamu Görevlisine Rücu”, *Adalet Dergisi*, S. 39, Ankara 2011, s. 185-203.
- TÜMER, Ebru Öztüm (edt.), *İşyerlerinde Psikolojik Taciz (Mobbing) Bilgilendirme Rehberi*, 2. bs., Mayıs 2014, s. 1-47, <https://www.ailevecalisma.gov.tr/media/1327/i%C5%9Fyerlerinde-psikolojik-taciz-mobbing-bilgilendirme-rehberi-2014.pdf>, (E.T. 15/10/2020).
- THIOYE, Malick, *Le droit mauritanien de la responsabilite civile: approche des notions de faute et de dommage*, Droit, Université de Perpignan, Français, 2017.
- TRUCHET, Didier, *Droit Administratif*, 6. bs., Paris 2015.
- ULUSOY, Ali D., *Yeni Türk İdare Hukuku*, Ankara 2019.
- ULUTAŞ, Birgül, “Türkiye’de İdari Yargı Kararlarının Uygulanmasındaki Güçlükler”, *Eğitim Bilim Toplum*, C. 7, S. 28, Güz 2009, s. 21-35.
- KARAKEHYA, Hakan/ USLUADAM, Asena Kamer, “Türk Ceza Hukuku Öğretisinde Suçun Manevi Unsuru Bağlamında Suç Genel Teorisine İlişkin Görüşler”, *Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi (CHKD)*, C. 3, S. 2, Y. 2005, s. 1-24.
- WALINE, Jean, *Droit administratif*, 25. bs., 2014.
- YAYLA, Yıldızdan, *İdare Hukuku*, İstanbul 2009.
- YEREBASMAZ, Yasin, *Yargı Kararları Işığında Hizmet Kusuru Kişisel Kusur Ayrımı*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul 2012.
- YILDIRIM, Turan/YASİN, Melikşah/KAMAN, Nur/ÖZDEMİR, H.Eyüp/ÜSTÜN, Gül/OKAY TEKİNSOY, Özge, *İdare Hukuku*, 6. bs., İstanbul 2015.
- YILDIRIM, Turan, “Yargı Kararlarının Uygulanmaması Sorunu”, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, ISSN: 1303-5134, s. 1-12, www.insanbilimleri.com, (E.T. 18/04/2020).

- YILDIZ, Hayrettin, “İdarenin Sosyal Risk Sorumluluğunda İlliyet Bağı Meselesi”, *TBB Dergisi*, Y. 27, S. 116, Ocak-Şubat 2015, s. 135-178.
- YILMAZ, Ejder, *Hukuk Sözlüğü*, Ankara 2004.
- YILMAZ, Serdar, “Kamu Alacaklarının Tahsili Hukukunda İhtiyati Haciz Müessesesi Ve İhtiyati Hacze Karşı Açılan Davalarda İdari Yargı Yerlerince Verilen Kararların Uygulanması”, *AÜHFD*, S. 61 (4), Ankara 2012, s. 1437-1503.
- YUMUK, Hamit, İdari Yargıda Tazminat Davası, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku (İdare Hukuku) Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2005.
- YÜCESOY YILMAZ, Yasemin, “Hekim Aleyhine Açılan Tazminat Davalarında Zamanaşımı Uygulaması”, *TAAD*, Y. 6, S. 23, Ankara Ekim 2015, s. 273-294.
- YOHANNES, Aberham / MİCHAEL, Desta G., *Administrative Law (Teaching Material)*, 2009, <https://chilot.me/wp-content/uploads/2011/06/administrative-law.pdf>.
- YOLÇİYEY, Mübariz, Türk Hukukuyla Mukayeseli Olarak Azerbaycan Hukukunda Sigortacının Rücu Hakkı, Selçuk Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya, 2008.
- ZANOBINI, Guido, İdare Hukuku, (Çev. Atıf Akgüç/Sahir Erman), C. I, İstanbul 1945.

İNTERNET KAYNAKLARI

- <https://www.academia.edu/37399870/L'arret Blanco du 8 fevrier 1873>
- <https://www.ailevecalisma.gov.tr/media/1327/i%C5%9Fyerlerinde-psikolojik-taciz-mobbing-bilgilendirme-rehberi-2014.pdf>
- <https://www.ailevecalisma.gov.tr/media/1327/i%C5%9Fyerlerinde-psikolojik-taciz-mobbing-bilgilendirme-rehberi-2014.pdf>
- <https://acikerisim.tbmm.gov.tr/xmlui/bitstream/handle/11543/1169/200901027.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- <https://acikerisim.tbmm.gov.tr/xmlui/bitstream/handle/11543/1169/200901027.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

- <https://acikerisim.tbmm.gov.tr/xmlui/bitstream/handle/11543/1169/200901027.pdf?sequence=1&isAllowed=y;>
https://www.anayasa.gov.tr/media/6382/gerekceli_anayasa.pdf
- <https://acikerisim.tbmm.gov.tr/xmlui/bitstream/handle/11543/1169/200901027.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- <https://www.anayasa.gov.tr>
- <https://chilot.me/wp-content/uploads/2011/06/administrative-law.pdf>
- <https://dergipark.org.tr/download/article-file/13763>
- <http://www.dildernegi.org.tr>
- <https://docassas.u-paris2.fr>
- www.insanbilimleri.com
- <https://karararama.yargitay.gov.tr>
- www.kazanci.com
- <https://www.lepetitjuriste.fr>
- <https://legalbank.net>
- <https://www.mevzuat.gov.tr>
- <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.657.pdf>
- <http://www.mevzuat.tbmm.gov.tr>
- <http://www.muhammedbalci.com/yayinlar/tebligler/228.pdf>
- <http://www.mevzuat.tbmm.gov.tr>
- <http://www.ntpu.edu.tw/files/event/20081127144718.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2005/06/20050601-10.htm>
- <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2010-88-598>
- <http://www.tdk.gov.tr>
- <http://www.tribunal-conflits.fr/decisions-quelques-grands-arrets.html>

EDA YILDIZ

KAMU GÜVENLİĞİ KARŞISINDA
ÖZGÜRLÜK-OTORİTE DENGESİNİN
SAĞLANMASI VE DEVLETİN ROLÜ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kamu Güvenliği Karşısında Özgürlük-Otorite Dengesinin Sağlanması ve Devletin Rolü
Eda Yıldız

Hukuk Yayınları Dizisi – 2804

Birinci Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 12 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

13. Türkiye İnsan Hakları Hareketi Konferansı, Nihai Rapor ve Sonuç Bildirgesi, *“Olağanüstü Koşullarda İnsan Haklarını Savunmak”*, 25-27 Kasım 2016 Pamucak / İzmir.
- A. FANID, Nematollah, *“İran İslam Cumhuriyetinin Hükümet Sistemi”*, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Yıl: 7 Sayı:12 2015, s.283-296.
- ABAY, Müslüm, *“1937-1938 Madalyalı Alevi Katliamı: Dersim”*, Cinius Yay., 1. Baskı, 2014, İstanbul
- ABU-MANNEH,, *“Ali ve Fu’ad Paşaların Bab-ı Ali’deki Nüfuzlarının Kökleri (1855-1871)”*, (iç.) İNALCIK, Halil, SEYİTDANDIOĞLU, Mehmet, (Ed.), *“Tanzimat, Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu”*, İstanbul, İş Bankası Kültür Yayınları, 2014, p. 477-491.
- ACKERMAN, Bruce, *“We The People”*, Vol: 1 and 2, (Harvard University Press 1991 and 1998), (Aktaran: TROPER, (2003), s.111.
- AÇIL, Murat, *“Latin Amerika Ülkelerinde Başkanlık Sistemi”*, Oniki Levha Yayınları, 1. Baskı, Şubat 2018, İstanbul.
- AGAMBEN, Giorgio, *“İstisna Hali”*, çev. Kemal Atakay, Otonom Yayınları, 1. Basım, Şubat 2006, İstanbul, s.12.
- AGAMBEN, Giorgio, *“Kutsal İnsan”*, Çev. İsmail Türkmen, Ayrıntı Yay., 3. Basım, 2017, İstanbul.
- AGUILAR, Cristián Letelier, *“Anayasal Denetimin Anayasal Demokrasideki Rolü”*, Anayasa Yargısı 34 (2017), s.267-271.
- AĞAOĞULLARI, Mehmet Ali, KÖKER, Levent, *“Tanrı Devletinden Kral Devlete”*, İmge Yay., 6. Baskı, 2013, Ankara.
- AĞAOĞULLARI, Mehmet Ali (Ed.), *“Siyasal Düşünceler Tarihi”*, T.C. Anadolu Üniversitesi Yay., 1. Baskı, 2013, Eskişehir.
- AGAOGULLARI, Mehmet Ali, *“Socrates’ten Jakobenlere Batı’da Siyasal Düşünceler”*, İletişim Yay., 2011, İstanbul.

- AĞAOĞULLARI, Mehmet Ali, KÖKER, Levent, “*Kral-Devlet ya da Ölümlü Tanrı*”, İmge Kit. 4. Baskı, 2009, Ankara.
- AKAD, Mehmet, DİNÇKOL VURAL, Bihterin, BULUT, Nihat, “*Genel Kamu Hukuku*”, Der Yay., 12. Basım, 2016, İstanbul.
- AKILLIOĞLU, Tekin, “*Temel Hakların Durdurulması*”, Bahri Savcı’ya Armağan, Mülkiyeliler Birliği Vakfı Yay., 7, 1988, Ankara.
- AKGÜL, Suat, “*Cumhuriyet Dönemine Kadar Dersim Sorunu*”, Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi OTAM S.4, 1993, s.1-22.
- AKIN, Rıdvan, “*TBMM Devleti (1920-1923): Birinci Meclis Döneminde Devlet Erkleri ve İdare*”, İletişim Yayınları, 1. Baskı, 2001, İstanbul.
- AKSOY, Mete Ulaş, “*Kutsal İnsan: Giorgio Agamben’in Egemenlik Anlatısında Kurbansal Durum*”, FLSF (Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi), 2016 Güz, sayı: 22, s.16-40.
- AKŞİN, Sina, “*Jön Türkler ve İttihat ve Terakki*”, İmge Kitabevi Yayınları, 3. Baskı, Kasım 2001, İstanbul.
- AKTAN, Coşkun Can, “*Tımar sistemi ve Osmanlı İmparatorluğu’ndaki Uygulaması*”, “*Osmanlı Tımar Sisteminin Mali Yönü*”, Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi, S:52, 1988, s. 69-78.
- AKTAR, Ayhan, “*Varlık Vergisi ve Türkleştirme Politikaları*”, İletişim Yayınları, İstanbul, 2001.
- AKYILMAZ Bahtiyar, “*Milli Egemenlik Kavramının Gelişimi*”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi D., C. 2, S. 1-2, Yıl 1998.
- AKYOL, Taha, “*Türkiye’nin Hukuk Serüveni: Fıkıhtan Hukuka ve Demokrasiye Geçiş Sorunları*”, Doğan Kitap, 1. Baskı, Kasım 2014, İstanbul.
- ALBAYRAK, Mustafa, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, “*Demokrat Parti Döneminde Milli Korunma Kanunu Uygulamaları (1955-1960)*”, Sayı 67-68-69, Cilt: XXIII, 2007, ss.1-20.
- ALFORD, Ryan, “*Permanent State of Emergency: Unchecked Executive Power and the Demise of the Rule of Law*”, McGill-Queen’s University Press, 2017, Canada, p.IX-X.
- ALGÖR, İlhami, “*Ma Sekerdo Kardaş?: N’etmişiz Kardaş: ‘Dersim 38’ Tanıklıkları*”, Doğan Kitap Yay., 1. Baskı, 2010, İstanbul.
- ALKAN, Haluk, “*Türk Cumhuriyetlerinde Siyasal Kurumsallaşma Süreci: Geçen Yirmi Yılın Bir Bilançosu*”, Bilig Dergisi, Bahar 2012, S:61, s.1-30.

- ALTUN, Hasan Mutlu, “Terörle Mücadele Sırasında Temel Hak ve Özgürlüklerin Korunması”, Selçuk Üniversitesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 2010, Konya.
- AMNESTY INTERNATIONAL, “Killing at Will: Extrajudicial Executions and Other Unlawful Killings by the Police in Nigeria”, Amnesty International Pub., 2009, London.
- ANAYURT, Ömer, “Anayasa Hukuku”, Seçkin Yay., 2018, Ankara.
- ARCHAR, Gilbert, “The Clash of Barbarisms: September 11 and the Making of the New World Disorder”, New York, Monthly Review Press, 2002.
- ARENDT, Hannah, “Totalitarizmin Kaynakları/1: Antisemitizm”, İletişim Yay. 5. Baskı, 2014, İstanbul
- ARENDT, Hannah, “Totalitarizmin Kaynakları/3: Totalitarizm”, İletişim Yay., 2. Baskı, 2017, İstanbul.
- ARMAĞAN, Abdüllatif, “Klasik Dönemde Osmanlılarda Devlet Yönetim Anlayışına Dair Bazı Düşünceler”, Gazi Akademik Bakış Dergisi, Cilt:5, Sayı:9, Kış 2011, s.139-156.
- ARNHART, Larry., “Siyasi Düşünce Tarihi”, (Çev. Ahmet Kemal Bayram), 4. Baskı, Adres Yay., 2011, Ankara.
- ARSLAN, Rıza, “Demokratik Yönetim Sistemleri”, Dora Yayınları, 1. Baskı, Bursa, 2013.
- ARSTEINTREDET, Leiv., LLANOS, Mariana, NOLTE, Detlef, “Paraguay and the Politics of Impeachment”, Journal of Democracy, 2013, S.24, N.4, s.110-123.
- ASLAN, Seyfettin, “Osmanlı Siyasi Rejimini Şekillendiren Bir Olgu Olarak Patrimonyalizm”, İktisadi ve İdari İlimler Dergisi, Cilt:17, Nisan 2003, Sayı:1-2, s.245-253.
- ASLAN, Seyfettin, DÜNDAR, Tahir “Cumhuriyet döneminde İstiklal Mahkemeleri”, Mukaddime, 2014, S.5, C.1, s.27-44.
- ATAÖV, TÜRKKAYA, “11 Eylül: Terörle Savaş mı, Bahane mi?”, Alkım Yay., 2003, İstanbul.
- AYAZ, Erhan, “6-7 Eylül Olaylarının Türk Gazetelerindeki Yansımaları”, International Anatolia Academic Online Journal, Social Science, S.2, C.2, s.82-92.

- AYBAY, Rona, “Genel Kamu Hukuku: Devlet (18.-20. Yüzyıl)”, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yay., 1. Baskı, 2017, İstanbul.
- AYBAY, Rona, “Public Emergencies, Economic Crises and Human Rights”, İnsan Hakları Yıllığı: 1981-1982, Yıl:3-4, Ankara, s.152-156.
- AYBUDAK, Utku, “Modern Devlet Bağlamında Ortaya Çıkan Egemenlik Kavramı ve Egemenliğin Dönüşümü”, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of International Social Research Cilt: 10, Sayı: 54, Yıl: 2017, s.226-237.
- AYDIN, M. Akif, “Kanunnameler ve Osmanlı Hukuku’nun İşleyişindeki Yeri”, Osmanlı Araştırmaları Dergisi, XXIV, 2004, İstanbul, s.37-46.
- AYHAN, Hasan, “İnönü Döneminde Basın”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Anabilim Dalı, 2013, Konya.
- BAL, İhsan,(Der.) “Terörizm: Terör, Terörizm ve Küresel Terörle Mücadelede Ulusal ve Bölgesel Deneyimler”, USAK Yay., 1. Baskı, Nisan 2006, Ankara.
- BALDWIN, Nicholas D. J., “Concluding Observations: Legislative Weakness, Scrutinizing Strength?”, The Journal of Legislative Studies, 2004, S.10,C.2-3, s. 295-302.
- BARAK, Aharon, “Proportionality”, Cambridge University Press, 2012.
- BARIN, Taylan, “Anayasa Yargısının demokratik Meşruiyeti”, Oniki Levha Yay., 2016, İstanbul.
- BARKAN, Joel D. (2009) “African Legislatures and the “Third Wave” of Democratization”,(in), BARKAN, Joel D. (ed.), “Legislative Power in Emerging African Democracies”, Lynne Rienner Publishers, s.1-33.
- BAŞTÜRK, Efe, “Biyopolitika ve Savaşım: Foucault ve Agamben Arasındaki Ayrımın Kavramsal İçeriği”, Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi • Marmara University Journal of Political Science • Cilt 5, Sayı 2, Eylül 2017, ISSN 2147-6934, ss. 1-23.
- BAŞTÜRK, Efe, “Modern Egemenliğin “Nomos”u Olarak İstisna Hali”, Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi (FLSF) . Spring 2013, Issue 15, p. 71-83.
- BAUMANN, Zygmunt, “Küreselleşme”, Çev. Abdullah Yılmaz, Ayrıntı Yay. 4. Basım, 2012, İstanbul.
- BAYAR, Celal, “Şark Raporu”, Sadeleştirme: Nejat Bayramoğlu, Kaynak Yay., 1. Basım, 2006, İstanbul.

- BEAUD, Olivier, “ *Anything Goes?: How does French Law Deal With the State of Emergency?*”, (iç.) AURIEL, Pierre, BEAUD, Olivier, WELLMAN, Carl (Ed.), “The Rule of Crisis: Terrorism, Emergency Legislation and the Rule of Law”, Springer International Publishing, 2018, Switzerland.
- BELL, Lauren Cohen, “*Following the Leaders or Leading the Followers? The US President’s Relations with Congress*”, The Journal of Legislative Studies, S.10, C.2-3, s.195.
- BERMANN, George A., GOEBEL, Roger J., DAVEY, William J., FOX, Eleanor M. “*European Community Law*”, West Publ., 1993, 166-191.
- BIELEFELDT, Heiner, “*Demokratik hukuk Devletinde Özgürlük ve Güvenlik*”, ÇOBAN, Ali Rıza, CANATAN, Bilal, KÜÇÜK, Adnan (Ed.) “*Hukuk Devleti*”, Adres Yay., 1. Baskı, 2008, İstanbul.
- BİBER, Ahmet Emre, “*Değişen Devlet Anlayışı, Müdahalecilik ve Piyasa Ekonomisi*”, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2008, Cilt:1, Yıl:9, Sayı:16, s.56-69.
- BİLGİN, Pertev, “*1961 Anayasası’na göre Sıkıyönetim*”, Sulhi Garan Matbaası, İstanbul, 1976.
- BİRECİKLİ, İhsan Burak, “*Sultan II. Abdülhamit’e Karşı Başarısız Bir Darbe Girişimi*”, Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi, Cilt:1 Sayı:1, 2012, s.683-697.
- BLACKSTONE, William, “*Commentaries on the Laws of England*”, Oxford Press, 3rd ed., 1765.
- BORA, Tanıl, “*Cereyanlar: Türkiye’de Siyasi İdeolojiler*”, İletişim Yay., 1. Baskı, 4. Baskı, 2017, İstanbul.
- BORATAV, Korkut, “*Türkiye’de Devletçilik*”, Savaş Yayınları, Ankara, 1982, s. 225; AKMAN, Solak, “*II. Dünya Savaşı Yıllarında Türkiye’de Hububat Üretiminin Vergilendirilmesi*”, Hacettepe Hukuk Fak. Derg., S.1, C.2, 2011, 73-91.
- BOYAR, Oya, “*Anayasa Hukuku ve Şiddet*”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi 22 / 1, s. 53-80.
- BOYLE, Michael J., “*The War on Terror in American Grand Strategy*”, International Affairs (Royal Institute of International Affairs 1944-), Vol. 84, No. 2 (Mar., 2008), pp. 191-209.

- BOZINOVIC, Filip G., "Finding the limits of France's State of Emergency", Claremont-UC Undergraduate Research Conference on the European Union: Vol. 2017, Article 4, s.17.
- BOZKURT, Enver, "Uluslararası Toplumun Paradoksu: Terörizm, İnsan Hakları, Güvenlik ve 11 Eylül Sonrası Meydana Gelen Değişiklikler", Asil Yay. 1. Baskı, 2007, Ankara.
- BUCAKTEPE, Adil, "Birinci ve İkinci Meşrutiyet Anayasalarında Öngörülen Devlet Modelleri Hakkında Bir Değerlendirme", Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 42. Sayı Ekim 2014, s.45-56.
- BULUNMAZ, Barış, "Türk Basın Tarihi İçerisinde Demokrat Parti Dönemi ve Sansür Uygulamaları", Öneri Dergisi, C.10, S.37, 2012, s.203-214.
- BULUT, Nihat, "Siyasal İktidar Tipleri ve Bir Siyasal Tipi Olarak Devlet", www.cdn.istanbul.edu.tr/FileHandler2.ashx?f=siyasal-iktidar-tipleri-ve-bir-siyasal-tipi-olarak-modern-devlet.pdf.
- BUSTAMANTE, Thomas, FERNANDES, Bernardo Gonçalves, (Ed.) "Democratizing Constitutional Law: Perspectives on Legal Theory and the Legitimacy of Constitutionalism", Springer, 2016.
- BULUT, Nihat, "Türkiye'de Temel Hak ve Özgürlüklerin Gelişimi Açısından 1909 Anayasa Değişikliklerinin Önemi", Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C: XII S: 1 – 2, 2008, s.1-15.
- BUZAN, Barry and WAEVER, Ole, "Regions and Powers: The Structure of International Security", Cambridge University Press, Cambridge, 2003.
- BÜYÜK, Celal, "Yasama Yürütme Yargı: Platon'dan Montesquieu'ya Devletin Fonksiyonlarına Genel Bir Bakış", Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi, Cilt.10, Sayı:1, 2010, s.159-170.
- CAHN, Olivier, "The Fight Against Terrorism and Human Rights: The French Perspective" (in) M. Wade and A. Maljevic' (eds.), "A War on Terror?: The European Stance on a New Threat, Changing Laws and Human Rights Implications", Springer Science+Business Media, LLC 2010.
- CAMPBELL, Colton C., STACK JR., John F. (Ed.), "Congress Confronts The Court. The Struggle For Legitimacy and Authority in Lawmaking", Rowman & Littlefield Publishers Inc.
- CAN, Osman, ŞİMŞEK AKTAŞ, Duygu, "Olağanüstü Hal Dönemi Kanun Hükmünde Kararnamelerinin Yargısal Denetimi Üzerine", MÜHF - HAD, C.23, S.1,s.13-43.

- CEVİZCİ, Ahmet. "Felsefe Sözlüğü", Paradigma Yay., 2000, İstanbul.
- CHAISTY, Paul, CHEESEMAN, Nic, POWER, Timothy, "Rethinking the Presidentialism Debate: Conceptualizing Coalitional Politics in Cross-regional Perspective", *Democratization*, 2012, s.1-23.
- CHEIBUB, Jose Antonio, ELKINS, Zachary, GINSBURG, Tom, "Latin American Presidentialism in Comparative and Historical Perspective" University of Chicago Public Law & Legal Theory Working Paper No. 361, 2011.
- COLOMER, Josep M., NEGRETTO, Gabriel L., "Can Presidentialism Work Like Parliamentarism?", *Government and Opposition*, Vol:40, Issue:1, 2005, p.60-81.
- CONCEIL OF EUROPE, Committee of Experts on Terrorism", *Profiles on Counter-Terrorist Capacity: France* 2013, <https://rm.coe.int/1680641029>.
- COŞKUN, Nilüfer, "Resmi İdeoloji ve Yargısal Aktivizm", *DÜHFD*, Cilt: 22, Sayı: 36, Yıl: 2017, s. 59-86.
- COŞKUN, Vahap, "Güvenliği Özgürlükte Aramak", *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Sayı: 8-9-10-11, (2003-2004), s.1-10.
- COX, Gary W., MORGENSTER, Scott, "Latin America's Reactive Assemblies and Proactive President", *The Journal of Comparative Politics*, Vol.33, No.2, 2001, s.173.
- ÇAKIR, Hamza, YAVALAR, Deniz Elif, "Demokrat Parti İktidarı ve Basın", *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C.6, S.3, 2017, s.257-270.
- ÇAKMAK, Diren, "Asad Ghanem'in Etnik Azınlık Taleplerini Anlama Modeli Üzerine ", *Tesam Akademi Dergisi*, 2014, 1(2), 97-113.
- ÇAKMAK, Diren, "Sammy Smootha'nın Etnik Demokrasi Modeli Üzerine", *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler enstitüsü Dergisi*, Yıl:6, S:2, Aralık 2013, s.53-83.
- ÇALEN, Mehmet Kaan, "1909 Kanun-i Esasî Tadilatı", *Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, C: 2, S: 4, Temmuz-2012, s. 129-140.
- ÇEÇEN, Anıl, "Devlet ve İnsan Hakları", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 1989/6, s.826-845.
- ÇELİK, Fikret, KAYA, Ayman, "Thomas Hobbes ve John Locke'un Egemenlik Anlayışları Çerçevesinde Karşılaştırmalı Bir Analiz", *The Journal of Academic Social Science Studies*, No: 65, Spring I 2018, p. 333-350.

- ÇETİN, Halis, “Özgürlüğe Karşı Güvenlik: Hayek’in Kölelik Yolu Eserini Yeniden Okumak”, C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, Cilt 5, Sayı 1, Yıl:2004, s.1-23.
- ÇETİN, Halis, “Egemenlik ve Hukuk İlişkisi Üzerine”, C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, Cilt 3, Sayı 2, 2002, s.1-16.
- ÇETİN, Halis, “Liberalizmin Tarihsel Kökenleri”, C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, Cilt 3, Sayı 1, 2002, s.79-96.
- ÇOBAN KARABULUT, Pakize, “İkinci Dünya Savaşı Yıllarında Milli Korunma Kanunu ve Ege Kırsalında Etkileri”, Tarih Okulu Dergisi (TOD) Haziran 2015Yıl 8, Sayı XXII, ss. 371-398.
- DAVER, Bülent, “Fevkalade Hâl Rejimleri”, Ankara, 1961.
- DEMİR, Ramazan, “Feodalizmin Devlete İsyanı ve Dersim Olayları”, Palme Yay., 1. Baskı, 2010, Ankara.
- DEMİRTAŞ, Barış, “Jön Türkler Bağlamında Osmanlı’da Batılılaşma Hareketleri”, U.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl: 8, Sayı: 13, 2007/2, s.389-408.
- DEVEREUX, Robert, “The First Ottoman Constitutional Period”, The John Hopkins Press, 1963.
- DİKİCİ, Ali, “Millî Şef İsmet İnönü Dönemi Laiklik Uygulamaları” Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi S 42, Kasım 2008, s. 161-192.
- DOĞAN, İlyas (Ed.), “İnsan Hakları Hukuku”, Astana Yay. 1. Baskı, 2013, Ankara.
- DUHAMER, Olivier, “Terrorism and Constitutional Amendment in France”, European Constitutional Law Review, Volume 12, Issue 1, May 2016, p. 1-5.
- DURAN, Lütfü, “İdare Hukuku Ders Notları”, Üniversite Matbaası, İstanbul.
- DWORKIN, Ronald “Hakları Ciddiye Almak”, Dost Yayınevi, 1. Baskı, 2007, Ankara.
- DWORKIN, Ronald, “Siyasi Yargıçlar ve Hukuk Devleti”, ÇOBAN, Ali Rıza, CANATAN, Bilal, KÜÇÜK, Adnan (Der.), “Hukuk Devleti: Hukukî Bir İlke, Siyasî Bir İdeal”, Adres Yay. 1. Bası, 2008, Ankara, s.295-325.
- EDLIN, E. Douglas, “Institutional Identity and the Rule of Law: Belmarsh, Boumediene, and the Construction of Constitutional Meaning in England and the United States”, Loyola of Los Angeles Law Review, Vol.41, 2008, p.481-528.

- EKİCİ, Süleyman, “Hayek’te Özgürlük Demokrasi İlişkisi”, Akademik Yaklaşımlar Dergisi, Kış 2015, C:6, S:7, s.84-103.
- ELLIOT, Mark, “Constitutional Foundations of Judicial Review”, Hart Publishing, 2001.
- ERDEM, Demirhan Fahri, ERDEM, Çiğdem, “Ortadoğu’da Otoriter Rejimler: Ortadoğu Arap Toplamlarının Tarihsel, Siyasal ve Sosyo-Ekonomik Yapısı Üzerinden Bir Değerlendirme”, Akademik Orta Doğu, Sayı:2, s.213-238.
- ERDOĞAN, Mustafa, “Anayasa Hukuku”, Orion Yay. 7. Baskı, 2011, Ankara.
- ERDOĞAN, Mustafa, “Anayasal Demokrasi”, Siyasal Kitabevi, Eylül 2015, Ankara.
- ERDOĞAN, Mustafa, “Anayasal-Demokratik Bir Rejimde Özgürlük ve Güvenlik”, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Yıl:12 Sayı: 24 Güz 2013/2 s. 21-29.
- EREN, Abdurrahman, “Özgürlüklerin Sınrlanmasında Demokratik Toplum Düzeninin Gereklere”, Beta Yay.,1. Bası, 2004, İstanbul.
- ERGÜL, Engin, “İbn Haldun’un Teorileri ile Karşılaştırmalı Genel Kamu Hukuku”, Adalet Yay., 1. Baskı, 2019, Ankara.
- ESEN, Selin, “Karşılaştırmalı Hukukta ve Türkiye’de Olağanüstü Hâl Rejimi”, Adalet Yay., 2008, Ankara.
- FALLON, Richard J., “Law and Legitimacy in the Supreme Court”, The Belknap Press of Harvard University Press, 2018
- FELDMAN, William, “Theories of Emergency Powers: A Comparative Analysis of American Martial Law and the French State of Siege”, Cornell International Law Journal, Vol.38, 2005, s.1023.
- FENDOĞLU, Hasan Tahsin, “2001 Anayasa Değişikliği Bağlamında Temel Hak ve Özgürlüklerin Sınrlanması”, Anayasa Yargısı, AYM Yayını, C. 19, Y. 2002, s.111-149.
- FENDOĞLU, Hasan Tahsin, “Anayasa Hukuku”, Yetkin Yay., 2015.
- FISH, M. Steven, “Stronger Legislatures, Stronger Democracies”, Journal of Democracy, S.17, C.1, 2006, s. 5-20.
- FITZPATRICK, Joan, “Human Rights in Crisis: The International system for Protecting Rights during States of Emergency”, University of Pennsylvania Press, 1994, Philadelphia.

- FOLLESDAL Andreas, MALİKS, Reidar, (Ed.), *"Kantian Theory and Human Rights"*, Routledge, 2014, New York;
- FREDMAN, Sandra, *"The Positive Right to Security"*, in B.J. Goold and L. Lazarus (eds.), *Security and Human Rights*, Hart Publishing, 2007, 307-324.
- FRENCH, Robert, *"Executive Power in Australia-Nurtured and Bound in Anxiety"*, University of Western Australia Law Review Vol 43, No.2, s.16-41.
- GARCIA-MANSILLA, Manuel José, *"Seperation of Powers Crisis: The Case of Argentina"*, Georgia Journal of International & Comparative Law, 2004, s.360-387.
- GELBER, Katharine, MCNAMARA, Luke, *"Evidencing the Harms of Hate Speech"*, Social Identities, Vol:22, Issue:3, 2016, p.324-341.
- GEMALMAZ, Mehmet Semih, *"Devlet, Birey, Özgürlük"*, Legal Yay, 2. Baskı, 2012, İstanbul.
- GEMALMAZ, Mehmet Semih, *"Ulusalüstü İnsan Hakları Hukukunda Olağanüstü Rejim Standartları"*, BDS Yay., 1991, İstanbul.
- GEORGEON, François, *"Sultan Abdülhamid"*, İletişim Yay. 1. Baskı, 2012, İstanbul.
- GHANEM,A. (2012). *"Understanding Ethnic Minority Demands: A new Typology"*, Nationalizm and Ethnic Politics, vol.18, no.3, (pp.358-379).
- GIDDENS, Anthony, *"Ulus Devlet ve Şiddet"*, Çev. Cumhur Atay, Kalkedon Yay. 2. Baskı, 2008, İstanbul.
- INGSBERG, Benjamin, *"Presidential Power, Unchecked and Unbalanced"*, W. W. Norton & Company, 2007.
- GLASIUS, Marlies, *"What Autoritarianism is... and is not: A Practice Perspective"*, International Affairs, Volume 94, Issue: 3, 2018, p. 515-533.
- GLASSMAN, Jim, *"Imperialism Imposed and Invited: The "War on Terror" Comes to Southeast Asia"* (In), Derek Gregory and Allan Pred (eds.), *Violent Geographies: Fear, Terror, and Political Violence*. New York: Routledge, 2007.
- GOLDSMITH, Jack, *"The Terror Presidency. Law and Judgement Inside The Bush Administration"*, W. W. Norton & Company; Reprint edition, 2009.

- GOLDSMITH, Jack, 'Will Donald Trump Destroy the Presidency?', The Atlantic Magazine (Washington DC), October 2017.
- GOLOĞLU, Mahmut, "Devrimler ve Tepkileri", Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 4. Baskı, 2017, İstanbul.
- GÖK, Gonca Oğuz, "Kimin Güvenliği? Uluslararası Göç-Güvelik İlişkisi ve Uluslararası Örgütlerin Rolü ", KOSBED, 2016, 31: 65 - 82.
- GÖNENÇ, Levent, "Prospects for Constitutionalism in Post-Communist Countries", b.1., NLD: Brill Academic Publishers, Leiden, 2002.
- GÖNENÇ, Levent, "Siyasi İktidarın, Dengelenmesi, Denetlenmesi ve Anayasalar", TEPAV Anayasa Çalışma Metinleri.
- GÖREN, Zafer, "Temel Hakların Sınırlandırılması-Sınırlamanın Sınırları", İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Yıl:6 Sayı: 12 Güz 2007/2 s.39-59.
- GÖREN, Zafer, "Türk ve Alman Anayasa Hukuku'nda Anayasa Yargısının Sınırları ve Yürürlüğü durdurma Kararları", Anayasa Yargısı, C:12, 1995.
- GÖZE, Ayferi, "Siyasal Düşünceler ve Yönetimler", Genişletilmiş 7. Bası, Beta Yayınları, İstanbul, 1995, s.141.
- GÖZLER, Kemal, "Anayasa Hukukuna Giriş, Genel Esaslar ve Türk Anayasa Hukuku", Ekin Yay., 2013, Bursa.
- GÖZLER, Kemal, "Anayasa Normlarının Geçerliliği Sorunu", Ekin Yay. Bursa, 1999.
- GÖZLER, Kemal, "Kanun Hükmünde Kararnamelerin Hukuki Rejimi", Ekin Kitabevi Yayınları, Bursa, 2000.
- GÖZTEPE, Ece, "Anayasa Şikayeti", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No: 530, Ankara 1998,
- GÖZTEPE, Ece, "Çoğunlukçu Demokrasi Anlayışına Karşı Çoğulcu Demokrasi Modelleri: Normatif Düzenleme Olanakları ve Bunun Sınırlılığı Üzerine Bazı Düşünceler", Kamu Hukukçuları Platformu Çoğulcu Demokrasi Çoğunlukçu Demokrasi İkilemi ve İnsan Hakları Toplantısı (5-6 Haziran 2010), Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara, 2010, s. 130-169.
- GÖZTEPE, Ece, "Anayasa Yargısının Meşruluğu", (iç.) GÖZTEPE, Ece, ÇELEBİ, Aykut (Der.), "Demokratik Anayasa: Görüşler ve Öneriler", Metis Yay., 1. Bası, 2012, İstanbul, s.387-417.

- GÖZÜBÜYÜK, Şeref, “*Anayasa Hukuku*”, Turhan Kitabevi, 13. Bası, Ağustos 2004, Ankara.
- GUNNEFLO, Markus, “*Targeted Killing: A Legal and Political History*”, Cambridge University Press, 2016, Cambridge.
- GÜL, Cengiz, “*Karşılaştırmalı Hükümet Sistemlerinde Yürütme*”, Yetkin Yayınları, 1. Basım, Ankara, 2017.
- GÜNDOĞAN, Nezahat, GÜNDOĞAN, Kâzım, “*Dersim’in Kayıp Kızları: Tertele Çenequ*”, İletişim Yay., 9. Baskı, 2019, İstanbul.
- GÜNEL, Necmi, “*Dersim İsyanı*”, Paraf Yay., 2011, İstanbul.
- GÜNEŞ, Hakan, “*Başkanlık, Parlamentarizm ve Yerel Ağlar: Özbek ve Kırgız Siyasal Sistemlerinin Yeniden Düzenlenmesi*”, İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi No:45,2011, s.23-43.
- GÜRBÜZ, Ahmet, “*J.J. Rousseau ve Toplum Sözleşmesi Kuramı’nın Değeri*”, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı:4.
- GÜZ, Nurettin, “*Türkiye’de Basın-İktidar İlişkileri (1920-1927)*”, Gazi Üniversitesi Yayınları, Ankara, 1991.
- GÜZEL, Hasan Celal, ÇİÇEK, Kemal, KOCA, Salim (Ed.), “*Türkler*”, Cilt:10, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 2002.
- HAKYEMEZ, Yusuf Şevki, “*Çoğunlukçu Demokrasi Anlayışı, Rousseau ve Türk Anayasaları Üzerine Etkisi*”, AÜ Hukuk Fakültesi Dergisi, S.52, C.4, 2003, s. 69-92.
- HAKYEMEZ, Yusuf Şevki, “*2001 Yılında Yapılan Anayasa Değişikliklerinin Siyasal Parti Özgürlüğü Üzerindeki Etkileri*” Anayasa Yargısı Dergisi, S.19, 2002, s. 550-571.
- HARD, William, “*The Spirit of the Constitution*”, The Annals of the American Academy of Political and Social Science, Vol. 185, The Constitution in the 20th Century (May, 1936), p. 11-15.
- HARTLY, T.C., “*European Community Law*”, Clarendon pres., Oxford 1988.
- HAYEK, Freidrich A., “*Hukuk, Yasama ve Özgürlük*”, Çev. Atilla Yayla, Mustafa Erdoğan, Mehmet Öz, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1. Basım, Eylül 2012, İstanbul.
- HAYEK, Friederich A., “*Kölelik Yolu*”, Çev. Turhan Feyzioğlu, Yıldırım Arslan, Atilla Yayla, Liberte Yay., 5. Baskı, 2014, Ankara, s.167-168.

- HAZIR, Hayati, “ Olağanüstü Hâl Rejimlerinin Hukuki Niteliği ve Pozitif Hukuk Düzeni Üzerindeki Tesiri” Selçuk Üniversitesi Hukuk fakültesi Dergisi, C:1, S:1, 1988, s.29-41.
- HECKER, Mark, TENENBAUM, Elie, “France vs. Jihadism: The Republic in a New Age of Terror”, Notes de l’Ifri, IFRI Security Studies Center, January 2017, s.11.
- HERSH, Seymour, “Emir Komuta Zinciri: 11 Eylül’den Ebu Gureyb’e Uzanan Yol”, Çev. Mehmet Harmancı, Agora Kitaplığı, 2004, İstanbul.
- HEYWOOD, Andrew, “Siyaset”, (Çev. Berat Özipek, Bircan Şahin, Mete Yıldız, Zeynep Kopuzlu, Bahattin Seçilmişoğlu, Atilla Yayla), Ankara, 2014.
- HOBBS, Thomas, “Leviathan”, Çev. Semih Lim, YKY Yay. 14. Baskı, 2016, İstanbul.
- HOCALOĞLU, Baran, “II. Meşrutiyette İktidar-Muhalefet İlişkileri, 1908-1913”, Kitap Yay., 2010, İstanbul.
- HOLDEN, William N., “A Neoliberal Landscape of Terror: Extrajudicial Killings in the Philippines”, ACME: An International E-Journal for Critical Geographies, 2012, V.11, No.1, 145-176 .
- HÜNER, Mehmet Fatih, “Demokrasinin İşleyişinde Yargının Rolü ve Meşruiyeti”, Adalet Yay., 2012, Ankara.
- IHONVBERE, J. (Ed.), “The Political Economy of Crisis and Underdevelopment in Africa: Selected Works of Claude Alee” Lagos, Nigeria: Jos Publishers, 1989.
- IŞIK, Hüseyin Murat, “Anayasa Mahkemesi Kararlarında Devletin Resmi İdeolojisi (Siyasi Parti Kapatma Kararlarının İçerik Analizi)”, Adalet Yay., 2012, Ankara.
- İLTER AKARÇAY, Ebru Rukiye, “Karşılaştırmalı Perspektiften Başkanlık Sistemi Tartışması: Koalisyon İnşası ve Kuvetler Birliğinden Kaçınmak Mümkün mü? ”, Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi / Marmara University Journal of Political Science • Cilt 4, Sayı 1, Mart 2016, ss. 105-127.
- İNCEOĞLU, Sibel, “Türkiye: AB’nin Yetkileri Karşısında Nasıl Bir Egemenlik Anlayışı”, Anayasa Yargısı Dergisi S.22, C.9, 2005, s. 231-251.
- JELLINEK, Georg, “İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi Üzerine”, Çev. Rezzan İtişgen Dülger, Muzaffer Dülger, Pinhan Yay. 1. Basım, 2017, İstanbul.

- JENKINS, David, *"When Good Cases Go Bad: Unintended Consequences of Rights-Friendly Judgments"*, (in); DAVIS, F. Fergal, LONDRAS, Fiona de (ed.), *"Critical Debates on Counter-Terrorism Judicial Review"*, Cambridge University Press, 2014, p.75-96.
- KABACALI, Alpay, *"Türk Basınında Demokrasi"*, Ankara, Kültür Bakanlığı Yayınları, 1994.
- KABOĞLU, İbrahim (Der.), *"Türkiye'nin Anayasa Gündemi (27 Uzman, 66 Soru-Yanıt)"*, İletişim Yay. 1. Baskı, İstanbul, 2016.
- KABOĞLU, İbrahim, *"Özgürlükler Hukuku"*, AFA Yay. 2. Baskı. s.61, 1994, İstanbul.
- KAHRAMAN, Ahmet, *"Kürt İsyanları: Tedip ve Tenkil"*, Evrensel Yay., 3. Basım, 2011, İstanbul.
- KANSU, Aykut, *"İttihadcıların Rejim ve İktidar Mücadelesi, 1908-1913"*, Çev. Seda Somuncuoğlu, İletişim Yay., 1. Baskı, 2016, İstanbul.
- KAPANI, Münci, *"Kamu Hürriyetleri; Teorik ve Pozitif Gelişmeler, Hürriyetlerin Korunması Problemi"*, Ankara 1970.
- KAPLAN, İbrahim, *"Demokrasi, Hukuk, Otorite"*, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, Yıl:1994, Sayı:1-2, Cilt.:49, s.267-271.
- KARABÖCEK, Can, *"Modern Devlette Egemenlik Sorunu"*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2011, İstanbul.
- KARATEPE, Şükrü, *"Tek Parti Dönemi"*, 3. Baskı, 2001, İstanbul.
- KARPAT, Kemal, *"Türk Demokrasi Tarihi"*, Timaş Yay., 1. Baskı, 2010, İstanbul.
- KAVANAGH, Aileen, *"Constitutionalism, counterterrorism, and the courts: Changes in the British Constitutional Landscape"*, International Journal of Constitutional Law, Vol.9, Issue:1, 2011, p.172-199.
- KAYA, Emir, *"Anayasa Mahkemesinin İnsan Hakları Zemini"*, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XVIII, Y. 2014, Sa. 3-4, s.573-604.
- KAYA, İbrahim, *"Terörle mücadele ve İnsan Hakları"*, USAK yay., 2005, Ankara.
- KESKİNSOY, Ömer, KAYA, Semih Batur, *"Türkiye'nin Hükümet Sistemleri Üzerine Bir Değerlendirme"*, TBB Dergisi 2018 (137), s.67-96.
- KILIÇOĞLU CİHANGİR, Çiğdem, *"Modern Yunanistan'ın Karanlık Çağı: Albaylar Cuntası:1967-1974"*, Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 37, Aralık2016, s. 518-539.

- Kınalızâde Ali Efendi, “*Ahlak, Ahlak-ı Ala’î*”, Haz. Hüseyin Algül, Tercüman 1001 Temel Eser.
- KIZILKAYA, Ahmet, “*Ekonomik ve Siyasi Boyutlarıyla Varlık Vergisi*”, HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi, Cilt: 5, Yıl: 5, Sayı: 12, s.84-85.
- KMIEC, Keenan D., “*The Origin and Current Meanings of Judicial Activism*”, California Law Review, Volume 92, Issue 5, October 2004, s.1442-1476.
- KOÇAK, Cemil, “İzmir Suikasti ve Muhalefetin Susturuması”, (iç.), AKŞİN, Sina (haz.) “*Yakınçağ Türkiye Tarihi*”, Cilt:1, Milliyet Kitaplığı, İstanbul, s.143-145.
- KUÇURADİ, İoanna, “*Yirmibirinci Yüzyılın Eşiğinde Demokrasi Kavramı ve Sorunları*”, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi Cumhuriyetimizin 75. Yılı Özel Sayısı.
- KUYAŞ, Ahmet, “*İzmir Suikasti-1926*”, NTV Tarih Dergisi, Sayı:41, Haziran 2012, İstanbul, s.36-44.
- KUZU, Burhan, “*Her Yönüyle Başkanlık Sistemi*”, Babıali Kültür Yay., 2. Baskı, İstanbul, 2012.
- KUZU, Burhan, “*Olağanüstü Hâl Kavramı ve türk Anayasa Hukukunda Olağanüstü Hâl Rejimi*”, Kazancı Yay., 1993, İstanbul.
- KÜÇÜK, Adnan, “Egemenlik (Hakimiyet), Halk Egemenliği ve Milli Egemenlik Tartışmaları ve Egemenlik Anlayışında Esaslı Dönüşüm”, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi 0 / 6 (Ocak 2016): 311-361.
- LANDES, William M., POSNER, Richard A., “*The Independent Judiciary in an Interest-Group Perspective.*”, The Journal of Law & Economics, Vol. 18, No. 3, Economic Analysis of Political Behavior: Universities-National Bureau Conference Series Number 29 (Dec., 1975), p. 875- 901.
- LAZARUS, Liona, “*Right to Security*”, Edited by Rowan Cruft, S. Matthew Liao and Massimo Renzo, “*Philosophical Foundations of Human Rights*”, Oxford University Press, 2015.
- LEHOUCQ, Fabrice, “*Constitutional Design and Democratic Performance in Latin America*”, Verfassung und Recht in Übersee / Law and Politics in Africa, Asia and Latin America, Vol. 38, No. 4, 2005, p. 370-390.
- LEWIS, Bernard, “*Modern Türkiye’nin Doğuşu*”, Çev. Metin Kırıatlı, Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1984, Ankara.

- LIJPHART, Arend, “Çağdaş Demokrasiler: Yirmibir Ülkede Çoğunlukçu ve Oydaşmacı Yönetim Örüntüleri”, (çev. Ergun Özbudun, Ersin Onulduran), Yetkin Yayınları, Ankara, 1996.
- LIJPART, Arend, “Demokrasi Modelleri”, Çev. Güneş Ayas, Utku Umut Bulsun, İthaki Yayınları, 2. Baskı, Şubat 2016, İstanbul
- LİNZ, Juan J., “An Autharitarian Rejime: The Case of Spain”, In Erik Allard and Yrjo Littunen (eds.), “Cleavalagesi Ideologies and Party Systems”, 1964
- LINZ, Juan J., “Totaliter ve Otoriter Rejimler”, Çev. Ergun Özbudun, Liberte Yay, 2017, Ankara.
- LOCKE, John, “Yönetim Üzerine İkinci İnceleme”, Çev. Fahri Bakırcı, 2. Baskı, Ankara, 2012.
- LOEWENSTEIN, Karl, “Political Power and the Governmental Process”, Chicago: The Univesity of Chicago Press, 1957.
- LUBERT, Howard, “Sovereignty and Liberty in William Blackstone’s ‘Commentaries on the Laws of England’”, The Review of Politics, Vol. 72, No. 2 (SPRING 2010), p. 271-297.
- MAINWARING, Scott, “Presidentialism in Latin America”, Latin American Research Review, Vol. 25, No. 1, 1990, p. 157-179.
- MARDİN, Şerif, “Yeni Osmanlı Düşüncesinin Doğuşu”, İletişim Yayınları, 6. Baskı, 2006, İstanbul.
- MAZICI, Nurşen, “1930’a Kadar Basının Durumu ve 1931 Matbuat Kanunu”, Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi, C.5, S.18, s.131-154.
- MCDONALD, Christie, HOFFMANN, Stanley, “Rousseau and Freedom”, Cambridge University Press, 2010.
- MCSHERRY, J. Patrice, “Operation Condor as a Hemispheric “Counterterror” Organization” (In), Cecilia Menjivar and Nestor Rodriguez (eds.), *When States Kill: Latin America, the US, and Technologies of Terror*. Austin: University of Texas Press, 2005.
- MERTENS, Thomas, “Criminal Justice after 9-11: ICC or Military Tribunals”, German Law Journal, Vol.5, No.5, 2004, p.545-568.
- METİN, Yüksel, “Ölçülülük İlkesi”, Seçkin Yay. 1. Baskı, 2002, Ankara.

- METİN, Yüksel, "Türkiye'de Yargı Bağımsızlığına İlişkin Kimi Sorunlar ve Çözüm Önerileri ", Anayasa Yargısı Dergisi, S.27, 2010, s.217-272.
- MİS, Nebi, ASLAN, Ali, AYVAZ, M. Erkut, DURAN, Hazal, "Dünyada Başkanlık Sistemi Uygulamaları", SETA Yayınları, 51 I. Baskı: 2015, İstanbul.
- MONTESQUIEU, "Kanunların Ruhu Üzerine", Çev. Fehmi Baldaş, Hiperlink Yay., 2014, İstanbul.
- MORAG, Nadav, "International Counterterrorism Laws and Practices: Israel and France in Comparison", International Criminal Justice Review 2018, Vol. 28, No.2, s.162-176.
- MORGENTHAU, Hans J. "Politics Among Nations: The Struggle for Power and Peace", 6. Baskı, 1985, New York.
- MUMCU, Ahmet, "Osmanlı Hukuku'nda Zulüm Kavramı", Phoenix Yay., 2007, Ankara.
- NACIF, Benito, "The Fall of the Dominant Presidency: Lawmaking under Divided Government in Mexico", The Oxford Handbook of Mexican Politics, Edited by Roderic Ai Camp, Oxford University Press; 1. Ed. 2012, s.234-265.
- NASHEF, Hania A.M., "Abu Ghraib and Beyond: Torture as an Extension of the Desiring Machine", Other Modernities, N. 8 – 11/2012, p. 79-93.
- NAVOT, Suzie, "Emergency as a State of Mind—The Case of Israel", (in), AURIEL, Pierre, BEAUD, Olivier, WELLMAN, Carl, (Ed.) "The Rule of Crisis: Terrorism, Emergency Legislation and Rule of Law", Springer International Pub., 2018, p.185-213.
- NDULO, Muna, "Presidentialism in the Southern African States and Constitutional Restraint on Presidential Power", Vermont Law Review, Cornell Law Faculty Publications, (2002), p.769-780.
- NICHOLS, Andrew John, "The Legitimacy Crisis in Judicial Review", 1996.
- OCAK, Hasan, "Siyaset/Toplum Felsefesi/ Ahlakı Açısından Katip Çelebi'de Ulema ve Ümeranın Yeri" Mîzânü-l Hak İslamî İlimler Dergisi, S.1, 2016, s.83-100.
- ODER, Bertil Emrah, "Bireysel Başvuruda Kanunilik Ölçütü: Tutarlılık ve Stratejik Kullanım Sorunları", Güncel Hukuk Dergisi, Ekim 2016, Sayı: 154-10.
- OJIE, A.E., "Democracy, Ethnicity, and the Problem of Extrajudicial Killing in Nigeria", Journal of Black Studies, Vol. 36, No. 4 (Mar., 2006), p. 546-569.

- OKANDAN, Recai Galip, “*Umumî Âmmе Hukuku Dersleri*”, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1959.
- OKAY TEKİNSOY, Özge, “*Avrupa Kamu Düzeni Kavramı*”, Hacettepe Hukuk Fak. Derg., S.1, C.1, 2011, 66–79.
- OMER-MAN, Emily Schaeffer, “Extrajudicial Killing With Near Impunity: Excessive force by Israeli Law Enforcement Against Palestinians”, Boston University International Law Journal, Vol.35/115, 2017, p.115-156.
- ONAR, Erdal, “*Türkiye’nin Başkanlık veya Yarı-Başkanlık sistemine Geçmesi Düşünülmeli Midir?*”, (İç.) ERGÜL, Teoman, “*Başkanlık Sistemi*”, Türkiye Barolar Birliği Yayını, 2005, s. 71-104.
- ONAR, Sıddık Sami, “*İdare Hukukunun Umumi Esasları*”, İstanbul 1966, C:1, s., 436-441; C:3, s.1497-1503.
- ONARAN, Burak, “*Padişahı Devirmek, Osmanlı Islahat Çağında Düzen ve Muhalefet:Kuleli (1859), Meslek (1867)*”, Çev. Saadet Özen, İletişim Yay., 1. Baskı, 2018, İstanbul.
- ORTAYLI, İlber, “*İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı*”, Timaş yayınları, 33. Baskı, İstanbul, 2011.
- ÖDEN, Merih, “*Anayasa Mahkemesi ve Olağanüstü Hâl ve Sıkıyönetim Kanun Hükmünde Kararnamelerinin Anayasaya Uygunluğunun Yargısal Denetimi*”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 58 S. 3, Yıl:2009, s.659-69
- ÖKTEM, Niyazi, “*Sosyolojinin ve Felsefenin Verileriyle Devlet ve Hukuk Felsefesi Akımları*”, İstanbul, 1993.
- ÖZ, Mehmet, “*Klasik Dönem Osmanlı Siyasi Düşüncesii: Tarihi Temeller ve Ana ilkeler*”, İslami Araştırmalar Dergisi, C. 12, Sayı: 1, 1999, s.27-33.
- ÖZALP YANCI, Nihan, “*Türkiye’de Aktivizm ve Kendi Kendini Sınırlandırma Çerçevesinde Anayasa Mahkemesinin Yargısal Yorumu*”, Oniki Levha Yay., 2018.
- ÖZBUDUN, Ergun, “*Anayasacılık ve Demokrasi*”, Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2. Baskı, İstanbul, 2015.
- ÖZBUDUN, Ergun, “*Türk Anayasa Hukuku*”, Gözden Geçirilmiş 6. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara, 2011.
- ÖZCAN, Abdülkadir, “*Fatih Teşkilat Kanunnamesi ve Nizam-ı Alem için Kardeş Katli Meselesi*”, Tarih Dergisi, Sayı:33, İstanbul, 1982, s. 17-18.

- ÖZDEMİR, Ali, “Kamu Düzeni ve Kamu Güvenliği Kavramlarına Analitik Bir Yaklaşım”, *International Journal of Legal Process*, Vol:2, Year: 2016, No:2, s.78-115.
- ÖZDEMİR, Gürbüz, “Batı’da Ve Türklerde Egemenlik Kavramı”, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S:23, Nisan 2009, s.123-138.
- ÖZDEMİR, Gürbüz, “Weberyan Anlamda Türklerde Otorite Ve Meşruiyet İlişkisi (15.yüzyıl Osmanlı Dönemine Kadar)”, *Akademik İncelemeler Dergisi* (Journal of Academic Inquiries), Cilt/Volume: 9, Sayı/Issue: 2, Yıl/Year: 2014, s.69-90.
- ÖZER, Buğra, ŞEKER, Güven, ÖKMEN, Mustafa, “Arendtçi Yaklaşım bakımından Ulus-Ötesi Süreçlerde İnsan Hakları ve Uluslararası Göç Süreçleri”: Önleyici Güvenlik Yaklaşımı Açısından Bazı Değerlendirmeler”, *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, S: 16 (Özel Sayı I): 85-91, 2014.
- ÖZEREN, Süleyman, CİNOĞLU, Hüseyin, “Terörizm ve Amerika Birleşik Devletleri: 11 Eylül Öncesi ve Sonrası Terörle Mücadele Politikalarının Değerlendirilmesi”, içinde; Der. BAL, İhsan, “Terörizm: Terör, Terörizm ve Küresel Terörle Mücadelede Ulusal ve Bölgesel Deneyimler”, *USAK Yay.*, 1. Bası, Ankara, 2006.
- ÖZKORKUT ÜNAL, Nevin, “Yargı Bağımsızlığı Açısından Osmanlı’da ve Günümüz Türkiye’sinde Yargıya Genel Bir Bakış”, *AÜHFD*, 2008, C.57 S.1, s.225-242.
- ÖZTAN, Güven Gürkan, BEZCİ, Egemen B, “Türkiye’de Olağanüstü Hal: Devlet Akli, Askerler ve Siviller” *Mülkiye Dergisi*, S.39, C.1, 2015. 159-186.
- ÖZTUNA, Yılmaz, “Bir Darbenin Anatomisi”, *Ötüken Yay.*,13. Baskı, 2011, İstanbul, s.290-293.
- ÖZTÜRK, Fatih, “Karşılaştırmalı Anayasa Yargısında Politik Sorun ve Yargısal Aktivizm Doktrini: Anayasal Yargı Denetimi Gerekli mi?”, *Beta Yay.*, 2014, İstanbul.
- PAYE, Jean-Claude, “Hukuk devletinin Sonu: Olağanüstü Halden Diktatörlüğe Terörle Mücadele”, Çev. Demet Lüküslü, *İmge Yay.*, 1. Baskı, 2009, Ankara.
- PEREIRA, Carlos, POWER, Timothy J., RENNO, Lucio, “Under What Conditions Do Presidents Resort to Decree Power”, *The Journal of Politics*, Volume:67, Issue:1, 2005, pp. 178–200.

- PERETTI, Terri Jennings, *"In Defense of a Political Court"*, Princeton University Press, 1999, New Jersey.
- PERRY, Michael J., *"The Constitution in the Courts: Law or Politics?"*, Oxford University Press, 1994, New York.
- POGGI, Gianfranco, *"Devlet: Doğası, Gelişimi ve Geleceği"*, Çev. Aysun BABACAN, Bilgi yay. 3. Baskı, 2011, İstanbul.
- POWELL, Rhonda, *"The Relational Concept of Security"*, DPhil Dissertation, University of Oxford, 2006, p. 73.
- RAKICI, Cemil, KURŞUN, Arzu, *"Sosyal Refah Devletinin Tarihi Süreci ve Günümüz Bazı Refah Devletlerinin Değerlendirilmesi"*, Uluslararası Ekonomi ve Yenilik Dergisi, S.2, 2016, 135-156.
- RENAN, Ernest, *"Nutuklar ve Konferanslar"*, "Millet Nedir?" Çev. Ziya İshan, Sakarya Basımevi, Ankara, 1946, s.123 (https://alibabahan.weebly.com/uploads/1/4/0/4/14044326/millet_nedir_ernest_renan.pdf).
- ROSE, David, *Guantanamo Amerika'nın İnsan Haklarına Karşı Savaşı*, Çev. Sule Gülmen, Birinci Basım, 1001 Kitap Yayınları, 2005.
- ROSSITER, C. L., *"Constitutional Dictatorship: Crisis Government in the Modern Democracies"* Princeton: Princeton University Press, 1948, s.77.
- RUMELİLİ, Bahar, KARADAĞ, Sibel, *"Göç ve Güvenlik: Eleştirel Yaklaşımlar"*, Toplum ve Bilim, S:140, 2017, s.69-92.
- ROUSSEAU, Jean- Jacques, *"Toplum Sözleşmesi"* (çev. Vedat Günyol), İstanbul, 1990.
- RYAN, Allan A., *"The 9/11 Terror Cases: Constitutional Challenges in the War against Al Qaeda"* Lawrence: University Press of Kansas, 2015.
- SAĞLAM, Fazıl, *"Hukuk Devleti ve Terör"*, Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, Yıl 2007, Cilt 62, Sayı 03, s. 291 - 317.
- SAĞLAM, Fazıl, *"Temel Hakların Sınırlandırılması ve Özü"*, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara, 1982.
- SAMUELS, David, *"Separation of Powers"*, (in) BOIX, C. ve STOKES, S.C. (eds.) *"The Oxford Handbook of Comparative Politics"*, Oxford University Press., 2007, Oxford.
- SANCAR, Mithat, *"Global Olağanüstü Hal"*, (İç.) Ioanna Kuçuradi (Ed.) *"Yirmibirinci Yüzyılın Başında İnsan Haklarına Yönelik Tehditler"*, H.Ü. İnsan Hakları ve Felsefesi Uygulama ve Araştırma Merkezi, 1. Baskı, 2004, Ankara.

- SARI, İsmail, "1979 Devrimi Sonrası İran'ın Rejim Paradigması ve Dış Politika Yönelimleri", Türkiye Ortadoğu Çalışmaları Dergisi, Turkish Journal of Middle Eastern Studies, Cilt: 2, Sayı: 1, 2015, s.95-135.
- SARIAY, Ercüment, "Tahrîr-i Sükun Kanununa Dair Bazı Düşünceler", Aksaray Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi, Cilt:2, Sayı:4, 2015, s. 377-403.
- SARICA, Ragıp, "Fransa ve Türkiye'de Örfi İdare Rejimi", İstanbul Barosu Mecmuası, Şubat-Mart 1941, S:2-3, Yıl:15, s.81-100.
- SARTORI, Giovanni, "Constitutionalism: A Preliminary Discussion", The American Political Science Review, Vol. 56, No. 4 (Dec., 1962), pp. 853-864.
- SARTORI, Giovanni, "Demokrasi Teorisine Geri Dönüş", Çev. Tunçer Karamustafaoğlu, Mehmet Turhan, Yetkin Yay. 1996, Ankara.
- SAYGIN, Engin, "Ölçülülük İlkesine Yönelik Türk ve İngiliz İdare Hukuku Yaklaşımı Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz", Ankara Barosu Dergisi, 2017/2, s.59-88.
- SCHLESINGER, Jr., Arthur M., "The Supreme Court: 1947", Fortune, Jan. 1947, at 202-208.
- SCHEPPELE, Kim Lane, "Law in a Time of Emergency: States of Exception and the Temptations of 9/11", Journal of Constitutional Law, Vol. 6:5, May 2004, p.1001-1083.
- SCHMIDT, Manfred G., "Demokrasi Kuramlarına Giriş", (Çev. M. Emin Köktaş), Ankara: Vadi Yay., 2001.
- SCHMITT, Carl, "Siyasi İlahiyat: Egemenlik Kuramı Üzerine Dört Bölüm", Çev. A. Emre Zeybekoğlu, Dost Yay., 2016, Ankara.
- SCHWARZ JR, FREDERICK A.O., HUQ, Aziz Z., "Unchecked and Unbalanced: Presidential Power in a Time of Terror", The New Press, 2008.
- SENNET, Richard, "Otorite", Çev. Kamil Durand, Ayrıntı Yay. 2. Basım, 2005, İstanbul.
- SEROZAN, Rona, "Anayasa ve Sıkıyönetim Yasası", Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi, Yıl:5, S:8, 1971, s.85-92.
- SEYAZ, Adnan, "Bir Melez Rejim Olarak Rekabetçi Otoriteryanizm", Kırklareli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Yıl: 2018, Cilt: 7, Sayı: 3, s.190-204.

- SIMPSON, Matthew, *"Rousseau's Theory of Freedom"*, Continuum International Publishing Group, 2006.
- SOLGUN, Cafer, *"Dersim... Dersim..."*, Timaş Yay., 5. Baskı, 2014, İstanbul.
- STEINER, Josephin, *"Direct Applicability in EEC Law"*, LQR, 1982, vol. 98, s. 229-248.
- STRAUSS, Leo, *"Tabii Hak ve Tarih"*, Çev. Ozan ERÖZDEN, AKAL, Cemal Bali (Der.), *"Devlet kuramı"*, Dost Yay. 2. Baskı, 2005, Ankara, s.269-320.
- ŞAYLAN, Gencay, *"Temsili Liberal Demokrasinin Önlenemez Krizi"*, İmge Yay. 1. Baskı, 2008, Ankara.
- ŞENER, Bülent, *"Soğuk Savaş Sonrası Dönemde Uluslararası Göç Olgusu ve Ulusal Güvenlik Üzerindeki Etkileri Üzerine Bir Değerlendirme"*, Güvenlik Bilimleri Dergisi, Mayıs 2017, S.6 C.1, s. 01-31.
- TACAR, Pulat Y.; *"Terör ve Demokrasi"*, Bilgi Yayınları, Ankara, 1999.
- TAFLIOĞLU, Serkan, *"İran İslam Cumhuriyeti'nde Egemenlik ve Meşruiyet Kaynağı 'Velayet-i Fakih'"*, Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, Cilt 68, No.3, 2013, s.95-112.
- TAN, Turgut, *"Türk Hukuku'nda Kanun Hükmünde Kararname Uygulaması ve Sorunlar"* Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, Cilt: 50 Sayı: 1, Yıl:1995, s.335-353.
- TANDOĞAN, Muhammed, *"Nijerya ve Nijer'in Devlet Sistemlerinin Otoriterleşmesinde Askerî Darbelerin Etkisi"*, Afrika araştırmacıları Derneği, Rapor-2, 2016, İstanbul.
- TANNENBAUM, Donald G. ve SCHULTZ, David, *"Siyasi Düşünce Tarihi"*, (Çev. Fatih Demirci), 7. Baskı, 2011, Adres Yay., Ankara.
- TANÖR, Bülent, *"Sıkıyönetim"*, Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi, İletişim Yay., İstanbul.
- TANRISEVER, Oktay F., *"Güç"*, (iç.) Atilla Eralp (Ed.), *"Devlet ve Ötesi"*, İletişim Yay. 5. Baskı, 2010, İstanbul, s.53-71.
- TARHAN, Ahmet Bora, *"Türkiye'de Postmodernizmle Gelişen Siyasetin Siyasal İktidara Yansımaları"*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, 2010, İzmir.
- TAYLOR, Charles, *"Çokkültürcülük: Tanınma Politikası"*, YKY Yay., 2018, İstanbul.

- TDK. Türk Dil Kurumu Sözlüğü. www.tdk.org.tr.
- TELLİ, Kutlay, *“Legal Aspects of Counter-Terrorism Measures under the Practice of the United Nations”*, Ankara Barosu, 2014, Ankara.
- TERZİ, Abdurrahman, *“Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin Ölüm Cezalarının Yerine Getirilmesine Karar verme Yetkisi: Tarihsel Süreç, Belgeler ve Tartışmalar”*, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı, Yasama Uzmanlığı Tezi, 2014, Ankara.
- TEZİÇ, Erdoğan, *“Anayasa Hukuku”*, 4. Baskı, Beta Basım Yayım, İstanbul, 1997.
- TİRYAKIOĞLU, Feyza, *“Türkmenistan’da Başkanlık Sistemi ve İnsan Hakları”*, (iç.) DOĞAN, İlyas, ÜNVER, Serdar (Ed.), *“Dört Kıtada Başkanlık Sistemi: Ülke Örnekleriye Hukukun Üstünlüğü, İnsan Hakları ve Demokrasi”*, 1. Baskı, Astana Yay., Ankara, 2017, s.528-557.
- TROPER, Michel, *“The Logic of Justification of Judicial Review”*, *International Journal of Constitutional Law*, Volume 1, Issue 1, 1 January 2003, p. 99–121.
- TUĞLUOĞLU, Fatih, *“Demokrat Parti’nin Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Kanunu ve Zile Hadisesi”*, *Tarihin Peşinde-Uluslararası Tarih ve Sosyal Araştırmalar Dergisi-*, Yıl: 2016, Sayı: 15 Sayfa: 155-183.
- TUNAYA, Tarık Zafer, *“Türkiye’de Siyasi Partiler”*, Doğan Kardeş Basımevi İstanbul, 1952
- TUNÇAY, Mete, *“Batı’da Siyasal Düşünceler Tarihi Seçilmiş Yazılar Eski ve Orta Çağlar”*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yay, 2006, İstanbul.
- TURHAN, Faruk, AKSU, Muharrem, *“11 Eylül sonrası ABD’de Özgürlük Güvenlik Dengesi Açısından Terörü Önleme Amaçlı Tedbirler/Özellikle Patriot Kanunu ile Getirilen Kısıtlamalar”*, S.D.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi C.I, S.1, Yıl 2011, s.47-90.
- TURHAN, Mehmet, *“Anayasal Devlet”*, Gündoğan Yay. 1. Bası, Haziran 1997, İstanbul.
- TURHAN, Mehmet, *“Siyaset ve Anayasa”*, Gündoğan Yay., 1995, Ankara.
- TUSHNET, Mark, *“Preserving Judicial Independence in Dominant Party States”*, *New York Law School Law Review*, Vol.60, 2015/16, p.107-123.
- TUSHNET, Mark, *“Authoritarian Constitutionalism”*, 100 *Cornell Law Review*, V. 391, p.421–431, 2015.

- TÜRE, İlknur, “Başkanlık sisteminde Yürütme Organının Gücü: ABD, Arjantin ve Brezilya”, *Researcher: Social Science Studies*, Yıl:2016, Cilt: 4, Sayı: 7, s. 54-73.
- ULLMAN, Richard H., “Redefining Security”, *International Security*, Vol. 8, No. 1 (Summer, 1983), p. 129-153.
- ULUŞAHİN, Nur, “Başkanlık Sistemi ve Değerler Sorunsalı”, *Liberal Düşünce Dergisi*, Cilt:4, S:16, Güz 1999
- ULUŞAHİN, Nur, “Liberal Demokrasinin Çıkmazı: Çatışma Karşısında Barış için Azınlık-Çoğunluk İlişisini Yeniden Düzenleme Gereği”, *Anayasa Yargısı*, S:24, 2007, s.609-640.
- UNHCR Report, Global Trends Forced Displacement İn 2015, The UN Refugee Agency., 2015.
- UYANIK, Halit, “Hukukun Otoritesi: Joseph Raz’da Otorite Olarak Hukuk”, Oniki Levha Yay. 1. Baskı, 2014, İstanbul.
- UYGUN, Oktay, “Demokrasinin Çoğunlukçu ve Çoğunlukçu Modelleri: İki Bin Beş Yüz Yıllık Bir Tartışmanın Analizi”, Editör: Ece Göztepe, Çoğunlukçu Demokrasi Çoğunlukçu Demokrasi İkilemi ve İnsan Hakları Toplantısı, Ankara: TBB Yayını, 2010, ss. 22-80.
- UYGUN, Oktay, “Küreselleşme ve Değişen Egemenlik Anlayışının Sosyal Haklara Etkisi”, *Anayasa Yargısı Dergisi* 20, 200, s. 250-284.
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, “Osmanlı Tarihi”, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1947.
- ÜLMAN, A. Haluk, “Alman Nasyonal Sosyalist Partisi”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi* 12 / 04,s.148-179.
- ÜSKÜL, Zafer, “Siyaset ve Asker”, Afa yay., İstanbul, 1990.
- VAN DER SCYHFF, Gerhard, “Judicial Review of Legislation”, Springer, Dordrecht, 2010, Switzerland.
- WEBER, Max, “Sosyoloji Yazıları”, Çev. Taha Parla, İletişim Yay., 6. Baskı, 2004, İstanbul.
- WILKINSON, Paul; “Terör ve Terörizm: Kavramlar, Özellikler ve Tipoloji”, Çev., Talip Kabadayı, (iç.) GÜZEL, Cemal “Silinen Yüzler Karşısında Terör”, (Der), Ayraç Yayınevi, Ankara, 2002, s.142-162.
- WOKLER, Robert,(Ed.) “Rousseau and Liberty”, Manchester University Press, 1995.

- YAĞBASAN, Elif Berfin, “İstisnalar Kaideyi Bozar mı?: Agamben ve Çıplak Hayat”, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü e-Dergi Cilt 1 - Sayı 1 / Aralık 2017, s.9-16.
- YARDIMCIOĞLU, Fatih, “1960’dan 15 Temmuz’a Darbelere Ekonomi Politik Bir Bakış”, Politik, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Kongresi Bildiri Özetleri Kitabı, 2017, Ankara, s.216 vd.
- YAVUZ, Bülent, “Çoğulcu Demokrasi Anlayışı ve İnsan Hakları”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XIII, Y. 2009, S. 1-2, s.283-302.
- YILDIRIM, YASİN, KAMAN, ÖZDEMİR, ÜSTÜN, OKAY TEKİNSOY, “İdare Hukuku”, Oniki Levha Yay., 2013, İstanbul.
- YILDIZ, Nuran “Demokrat Parti İktidarı (1950-1960) ve Basın”. Ankara Üniversitesi SBF Dergisi 51 / 01, Temmuz 2014, s.481-505.
- YILMAZ, Hakan, “Tarih Boyunca İhtilaller ve Darbeler”, TİMAŞ Yay. s.1-25.
- YOO, John, “The Powers of War and Peace: The Constitution and foreign Affairs After 9/11”, University of Chicago Press, 2006.
- YURTSEVEN, Yılmaz, ŞAHİN, Gamze Nur “Klasik Dönem Osmanlı Hukukunda Padişahın Yargı Yetkisi”, Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi, S.1, 2016, s.159-206.
- ZABUNOĞLU, H.Gökçe, “Toplum Sözleşmesi Bağlamında John Locke’un Devlet Anlayışı”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 7, Sayı 2, Ocak 2016, s. 431 - 456.
- ZABUNOĞLU, Yahya, “Kamu Hukukuna Giriş”, AÜHF Yay., Sevinç Matbaası, 1973, Ankara.
- ZENGİN, Mehmet Ali, “ABD Başkanlık Sisteminde Fren ve Denge Mekanizması Üzerine Bir İnceleme”, Sayı: 28, Yıl:7, ekim 2016, s.1-28.
- ZUCCO, Cesar Jr., “Legislative Coalitions in Presidential Systems: The Case of Uruguay”, Latin American Politics and Society, Vol. 55, No. 1, 2013, p. 96-118.
- ZÜRCHER, Eric Jan, “Modernleşen Türkiye’nin Tarihi”, Çev..Yasemin Saner, İletişim Yayınları, 26. Baskı, 2011, İstanbul.

Mustafa ARSLAN

**KAMU İCRA HUKUKUNDA
TASARRUFUN İPTALİ DAVALARI**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kamu İcra Hukukunda Tasarrufun İptali Davaları
Mustafa Arslan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2939

Birinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 14 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Gerçek, A., (2015), **Kamu Alacaklarının Takip Ve Tahsil Hukuku**, Ekin Basım Yayın Dağıtım, (4. Baskı), Bursa
- Geçer, A. E., **“Kamu İcra Hukukunda İhtiyati Haciz Sebepleri ve İhtiyati Haciz Karşısında Amme Borçlusunun Hukuki Durumu”**, *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 25, (1), 2017
- Türk, A., **“Sermaye Ortaklıklarının ve Kooperatiflerin Borca Batıklık Nedeniyle İflası ve İflasın Ertelenmesi Konusunda İcra ve İflas Kanunu’nda Yapılan Son Değişikliklerin Değerlendirilmesi ve Öneriler”**, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 6, (1), 2004
- Güneren, A., (2012), **“İcra ve İflas Hukukunda Tasarrufun İptali Davaları”**, Yetkin Yayınları, Ankara
- Akipek, J., Akıntürk, T., **Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku**, (2004) I. Cilt, (Yenilenmiş Beşinci Bası),
- Arslan, A. S., **Tasarrufun İptali Davasından Sonra Açılan Menfi Tespit Davasında Bekletici Mesele Yapma Sorunu**, (Kasım 2014) Ejder Yılmaz’a Armağan, Cilt 2, Yetkin Yayınevi
- Taşdelen, A., **“Genel İcra Hukuku İle Karşılaştırmalı Kamu İcra Hukukunda Hacizde İstihkak İddiaları Ve Davaları”**, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 53, (2), 2004
- Kuru, B., **İcra ve İflas Hukuku**, (Şubat 2016), Legal Yayınevi
- Kuru, B., vd., **İcra ve İflas Hukuku**, Yetkin Yayınları, (26. Baskı), Ankara
- Kuru, B., vd., **Medeni Usul Hukuku**, (2012), Yetkin Yayınları, (6100 sayılı HMK’na Göre Yeniden Yazılmış 23. Baskı), Ankara
- Bahçeci, B., **“Türkiye’de Kamu Alacaklarının Müteselsil Sorumluluk Yoluyla Tahsili Eğilimi ve Gümrük Kanunu Uygulaması”**, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 60 (3), 2011
- Çelik, B., **Kamu Alacaklarının Takip ve Tahsil Hukuku**, (2000), Kültür Yayınları,
- Çelik, B., **“Takas-Mahsup Farklılığı ve Takasın Kamu Alacaklarını Koruyan Bir Müesseseye Olmasının Nedenleri”**, *Mevzuat Dergisi*, 3(27), İstanbul

- Aksüt, B. D., **“Kamu İcra Hukuku’nda Menfaat Dengesi”**, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 16, (Özel Sayı) 2014,(Basım Yılı 2015), Hakan Pekcanitez’e Armağan
- Derdiman, C., **Anayasa Hukuku**, (2011), Alfa Aktüel
- Kostakoğlu, C., **“6183 Sayılı Kanuna Göre Amme Alacaklarının Tahsili Yönünden İptal Davası”**, *Yargıtay Dergisi*, Ocak-Nisan 1991
- Akil, C., **“Yargıtay Kararları Işığında Tasarrufun İptali Davası Bağlamında Aciz Belgesi”**, *Ankara Barosu Dergisi*, 2014, (3)
- Yavuz, C., **Türk Borçlar Hukuku Özel Hükümler**, (2014), Beta Yayıncılık, (9. Baskı)
- Şenyüz, D., vd., **Vergi Hukuku**,(2012) Ekin Basım, (3. Baskı), Bursa
- Çetin, E. H., **Tasarrufun İptali Muvazaa İnançlı İşlem ve Nam-ı Müstear**, (2016), Adalet Yayınevi
- Özkaya, E., **İnançlı İşlem ve Muvazaa Davaları**, Seçkin Yayıncılık, (6. Baskı)
- Öner, E., **Vergi Hukuku**, (2017), Seçkin Yayıncılık, (8. Baskı)
- Günay, E., **Tasarrufun İptali Davası(Borçlu Muvazaası)**, Seçkin Yayıncılık, (4. Baskı)
- Ertekin, E. ve Karataş. İ., **İcra ve İflas Hukukunda İstihkak ve Tasarrufun İptali Davaları**, (1995), Yetkin Hukuk Yayınları
- Öz, E. ve B., Demirtaşoğlu, B., **“Kamu Alacağını Koruma Yöntemi Olarak Tasarrufun İptali Davaları”**, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, Temmuz 2012, Yıl:3, (10)
- Ayaz, E., **Limited Şirketlerde Kanuni Temsilci ve Ortakların Vergisel Sorumlulukları Danıştay Kararları Işığında**, Seçkin Yayıncılık, (3. Baskı)
- Kılıçoğlu, E., **“İflasın Ertelenmesinin Konkordato ve Uzlaşma Yoluyla Yeniden Yapılandırma Kurumlarıyla Karşılaştırılması”**, *Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku Dergisi*, 2017
- Devellioğlu, F., **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat**, (2011), Aydın Kitabevi, (28. Baskı)
- Askan, F., **“Tasarruf İptal Davaları”**, (2008), Bilge Yayınevi
- Yerlikaya, G. K., **6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Şerhi**, (2012), XII Levha, İstanbul

- Üstün, G., **İdare Hukuku Boyutuyla 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Uygulamalarında Görev Sorunu**, (2013), 12 Levha Yayıncılık, İstanbul
- Albayrak, H., **“Tasarrufun İptali Davalarında Yargıtay Tarafından Kabul Edilen Özel Dava Şartları”**, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 64 (4), 2015
- Albayrak, H. ve S. Açar, **“Tasarrufun İptali Davalarının Kamu İcra Hukuku ve Genel İcra Hukuku Çerçevesinde Özel Dava Şartları Bakımından Karşılaştırılması”**, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 2016 (124)
- Arslaner, H., **6183 Sayılı Kanun Kapsamında Kamu Alacaklarının Haciz Yolu İle Tahsili**, (2010), Yetkin Yayınları
- Arslaner, H., **“Kamu Alacaklarının Tahsilatını Sağlamaya Yönelik Bir Önlem: Tasarrufun İptali Davaları”**, *Sosyoekonomi*, 2017, Vol. 25(32), 81-104
- Ay, H. Ve T. Baran, **“Kamu Alacaklarının Korunma Yöntemleri Ve Bir Değerlendirme”**, *SosyoEkonomi Dergisi*, 2014/1
- Pekcanıtez, H., vd., **İcra Ve İflas Hukuku Ders Kitabı**, (2015), Yetkin Yayınları, Ankara
- Gaul H. F., **İcra Hukuku Analizleri**, çev. Nevhis Deren Yıldırım, Beta Yayıncılık, (3. Baskı)
- Bayraklı, H. H., **Vergi İcra Hukuku**, (2000), Afyon
- Akşener, H. S., **İcra ve İflas Hukukunda Tasarrufun İptali Davaları**, (2007), Legal Yayıncılık, (2. Baskı)
- Kovan, H., **100 Soruda Muris Muvazaası Nedeni ile Tapu İptal ve Tescil Davaları ile Tasarrufun İptali Davaları**, (2016), Adalet Yayınevi, Ankara
- Kazancı, İ. T., **“Bir Yargıtay Kararı Işığında Eşlerin Anlaşmalı Boşanma İle Alacaklılarından Mal Kaçırma Davalarının Tasarrufun İptali Davasına Konu Edilmesi Sorunu”**, *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt:6, (2), 2015
- Kazancı, İ. T., **Tasarrufun İptali Davalarında İspat**, (2015), Yetkin Yayınları, Ankara
- Özer, İ., **Kamu Alacaklarının Tahsili Teorisi ve Türkiye’de Uygulanması**, (1979), Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü, Ankara

- Başbüyük, İ., **"Kamu İcra Hukukunda Alacağın Tahsiline Etki Eden Suçlar (AATUHK m.110-114)"**, *Dokuz Eylül Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 16, Özel Sayı 2014, Prof. Dr. Hakan Pekcanitez'e Armağan, Basım Yılı 2015
- İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Tahsilat Grup Müdürlüğü, **"6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Uygulama Rehberi"**, (2007), İstanbul
- Bahriyeli, K., **Türk Ceza Kanunu'nda Kamu Görevlisinin Suçu Bildirmemesi Suçu (TCK m. 279)**, (2010), İstanbul
- Çağlar, K., **Açıklamalı-İçtihatlı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve Yorumu**, (2014), Adalet Yayınevi, Ankara
- Gözler, K., **Hukuka Giriş**, (2016), Ekin Basım
- Gözler, K., **İdare Hukuku Dersleri**, (2010), Ekin Basım, (10. Baskı)
- Gözler, K. ve G. Kaplan, **İdare Hukuku Dersleri**, (2015), Ekin Basım, (17. Baskı)
- Öncü, K., **Vergi Hukukunda Tasarrufun İptali Davaları**, (2012), Seçkin Yayıncılık
- Börü, L., **"İcra Ve İflas Hukukunda Zarar Verme Kastından Dolayı İptal Davası"**, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt:58, (3), 2009
- Sarısözen, M. S., **"Tasarrufun İptali Davasının İpotek Alacaklısı ve Dördüncü Kişiye Etkisi(Özellikle Tasarruf Tarihinden Sonra Yeni Malik Tarafından Tesis Edilen İpoteğin Öncelik Hakkının Bulunmaması)"**, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 2016(125)
- Yılmaz, M. A. E., **"Hacze Takipli Katılma"**, <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/313/3038.pdf>
- Yıldırım, M. K., **İcra ve İflas Hukukunda İptal Davaları**, (1995), Alfa Basım Dağıtım
- Coşkun, M., **"Açıklamalı-İçtihatlı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun"**, (2013), Seçkin, (2. Baskı), Ankara
- Coşkun, M., **"İtirazın İptali, Menfi Tespit ve İstirdat, Tasarrufun İptali, İflas ve İflasın Ertelenmesi, Sıra Cetveline İtiraz Davaları"**, Seçkin Yayıncılık, (3. Baskı)
- Ayan, M., **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Seçkin Yayıncılık, (11. Baskı)
- Bulut, M., **"Sosyal Güvenlik Kurumu Alacaklarına İlişkin İhtiyati Haciz ve İhtiyati Tahakkuk Uygulamaları"**, *Mali Çözüm*, Sayı 91, 2009

- Mutluer, M. K., **Vergi Genel Hukuku**, (2008), İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, (2. Baskı), İstanbul
- Yıldırım, M. K., **“Tasarrufun İptali Davasının İşlevi Bakımından Aciz Vesikası İle İlişkisi Hakkında Düşünceler”**, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt:11, 2009
- Aslan, M., **“Mirasçılarının Vergi Borçlarından Sorumluluğu”**, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Cilt 17
- Balcı, M. ve H. Yılmaz, **Sosyal Sigorta Prim Alacaklarının Takip ve Tahsil**, (2014), Yetkin Yayınları, Ankara
- Toktaş, M., **Kamu Alacağının Korunmasında Tasarrufun İptali Davaları Peçeleme ve Muvazaalı İşlemler**, (2009), Seçkin Yayıncılık, Ankara
- Uzun Çam, M., **Kamu Alacağının Korunmasında Tasarrufun İptali Davaları**, (2017), Seçkin Yayıncılık
- Öncel, M., vd., **Vergi Hukuku**, (2011), Turhan Kitabevi, (20. Bası), Ankara
- Özekes, M., **İcra Hukukunda Temel Haklar ve İlkeler**, (2009), Adalet Yayınevi, Ankara
- Özdemir, M., **Vergi İcra Hukuku**, (2014), MN Yayınları
- Koçak, M., **Vergi İcra Hukuku**, (2011), Seçkin Yayıncılık, Ankara
- Sezginer, M., **İptal Davasının Uygulama Alanı Bakımından Ayrılabilir İşlem Kuramı**, (2000), Yetkin Yayınları, Ankara
- Tombaloğlu, M. L., **Amme Alacaklarının Takip ve Tahsil Usulü**, (2011), Seçkin Yayıncılık, Ankara
- Berkin, N. B., **“Alman İflas Hukukunda İptal Davası”**, s. 148. (<http://dergipark.ulakbim.gov.tr/iuhfm/article/viewFile/1023004654/1023004246>)(E.T.:09.05.2018)
- Karadağ, N. C., **“Vergi Alacağının Güvence Altına Alınmasında Teminat, İhtiyati Haciz ve İhtiyati Tahakkuka İlişkin Özellikli Durumlar”**, *Maliye Dergisi*, (162), Ocak-Haziran 2012
- Dalcı, N., **“Alacağın Toptan Devri Bağlamında İflas”**, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 63, (2), 2014
- Bilici, N., **Vergi Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, (29. Baskı)
- Antalya, O. G., **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, (2013), Beta Yayınları, Cilt I, (2. Baskı), İstanbul

- Pehlivan, O., **Vergi Hukuku Genel Hükümler ve Türk Vergi Sistemi**, (2018), Trabzon
- Çiftçi, P., **İcra Hukukunda Menfaat Dengesi**, (2010), Adalet Yayınları, Ankara
- Çağlayan, R., **İdare Hukuku Dersleri**, (2015), Adalet Yayınevi, (3. Baskı), Ankara
- Kaplan, R., **"Hukuksal Açıdan Kamu Alacağı"**, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, Yıl 4, (15), Ekim 2013
- Narter, R. ve A. Arıkan, **"Vergi Hukukunda Aciz Hali"**, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, Yıl 9, (34), Nisan 2018
- Serozan, R., **Medeni Hukuk Genel Bölüm/Kişiler Hukuku**, (2011), Vedat Kitapçılık, İstanbul
- Reisoğlu, S., **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, (2011), Beta Yayınevi, (22. Baskı), İstanbul
- Yılmaz, S., **"Kamu Alacaklarının Tahsili Hukukunda İhtiyati Haciz Müessesesi ve İhtiyati Hacze Karşı Açılan Davalarda İdari Yargı Yerlerince Verilen Kararların Uygulanması"**, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 61 (4), 2012
- Ağar, S., **"Özel Hukuk İşlemlerinin(Tasarruflarının) İptaline İlişkin Davaların Vergi Hukukuna Yansımaları"**, *Vergi Sorunları Dergisi*, Sayı: 326, Kasım 2015
- Şamlıoğlu, S. ve Özbalcı Y., **Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanun Yorum ve Açıklamaları**, (1988), Ankara
- Onar, S. S., **İdare Hukukunun Umumi Esasları**, (1966), İsmail Akgün Matbaası, Cilt III, (3. Baskı), İstanbul
- Uyar, T., **"İptal Davasının Sonuçları İİK. Mad. 283"**, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 12, Özel S., 2010, (Basım Yılı: 2012)
- Uyar, T., vd., **İcra ve İflas Hukukunda Tasarrufun İptali Davaları**, (2011), Cilt I, İzmir
- Budak, T., **Türk Vergi Hukukunda Anayasal Ölçüt: Mali Güç**, (2010), XII Levha Yayıncılık
- Budak T. ve S. Er, **"Limited Şirket Ortaklarının Kamu Alacağına İlişkin Sorumluluklarının Değerlendirilmesi"**, *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 4, S. 2, 2013

- Budak, T., ve S. Benk, **“Kamu Alacağı: Hukuki Bir Değerlendirme”**, *İşletme ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi* BERJ, 2(2) 2011
- Muşul, T., **İcra ve İflas Hukuku**, (2013), Cilt II, Adalet Yayınevi, Ankara
- Akıntürk, T., **Türk Medeni Hukuku Aile Hukuku**, (2008), II. Cilt, (Yenilenmiş 11. Bası)
- Candan, T., **Açıklamalı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun**, (2011), Maliye ve Hukuk Yayınları, (2. Baskı)
- Üstün, Ü. S., **“Kamu İdareleri Tarafından Konulan Hacizler Arasında Öncelik(Kamu İdareleri Arasında Hacze İştirak)”**, *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 23(1), 2015
- Özbalcı, Y., **Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Yorum ve Açıklamaları**, (2010), Oluş Yayıncılık A.Ş.
- Karakoç, Y., **Genel Vergi Hukuku**, (2014), Yetkin Yayınları, (7. Bası), Ankara
- Karakoç, Y., **Kamu Alacaklarının Tahsili Aşamasında Ortaya Çıkan ve Vergi Yargısında Çözümlenen Uyuşmazlıklar**, (2000), Yetkin Yayınları, Ankara
- Karakoç, Y., **Kamu İcra Hukuku**, (2016), Yetkin Yayınları, Ankara
- Karakoç, Y., **Kamu İcra Hukukunda Tasarrufun İptali Davası**, (2009), Prof. Dr. Muallâ Öncel’e Armağan, C. 1, Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara
- Karakoç, Y., **Vergi Hukuku Uygulamaları**, (2016), Yetkin Yayınları, (2. Baskı), Ankara

Yargı Kararları

- Anayasa Mahkemesi 09.12.1994 E:1994/43 K:1994/42-2
- Anayasa Mahkemesi 19.03.2015 E:2014/144, K:2015/29
- Danıştay 11. D. 11.01.1998 E:1997/1649, K:1998/3891
- Danıştay 3. D. 11.03.2014 E:2003/1501, K:2004/703
- Danıştay 3. D. 04.06.1998 E:1997/3280, K:1998/2148
- Danıştay 4. D. 09.01.1975 E:1973/5255, K:1975/28
- İzmir BAM 5. HD. 20.04.2017 E:2017/311, K:2017/253
- Yargıtay 10. HD. 16.01.2014 E:2014/463, K:2014/360

- Yargıtay 10. HD. 29.03.2005 E:2005/476, K:2005/3303
- Yargıtay 12. HD. 01.05.2007 E:2007/7379, K:2007/8731
- Yargıtay 13. HD. 19.11.1976 E:1976/4423, K:1976/7845
- Yargıtay 13. HD. 25.06.1979 E:1979/3011, K:1979/3730
- Yargıtay 14. HD. 04.03.1996 E:1996/1126, K:1996/1085
- Yargıtay 15. HD. 07.10.2004 E:2004/1376, K:2004/4957
- Yargıtay 15. HD. 01.03.2005 E:2005/6802, K:2005/1116
- Yargıtay 15. HD. 01.07.1997 E:1997/3012, K:1997/3397
- Yargıtay 15. HD. 01.12.1998 E:1998/4386, K:1998/4515
- Yargıtay 15. HD. 02.10.1989 E:1989/2845, K:1989/3951
- Yargıtay 15. HD. 04.12.1995 E:1995/6572, K:1995/7119
- Yargıtay 15. HD. 05.03.2002 E:2002/1145, K:2002/1654
- Yargıtay 15. HD. 05.11.2003 E:2003/4290, K:2003/5246
- Yargıtay 15. HD. 06.12.1990 E:1990/4123, K:1990/5350
- Yargıtay 15. HD. 08.08.1999 E: 1999/899, K:1999/1305
- Yargıtay 15. HD. 09.07.1987 E:1987/1517, K:1987/2916
- Yargıtay 15. HD. 09.11.1992 E:1992/5656, K:1992/5193
- Yargıtay 15. HD. 09.11.1994 E:1994/5324, K:1994/6642
- Yargıtay 15. HD. 09.11.1998 E:1998/3883, K:1998/4141
- Yargıtay 15. HD. 11.07.1991 E:1991/26623, K: 1991/3676
- Yargıtay 15. HD. 13.02.2007 E:2006/5521, K:2007/853
- Yargıtay 15. HD. 13.12.2004 E:2004/4138, K:2004/6456
- Yargıtay 15. HD. 15.12.1997 E:1997/5197, K:1997/5407
- Yargıtay 15. HD. 16.01.1995 E:1994/6377, K:1995/76
- Yargıtay 15. HD. 16.02.1987 E:1986/4519, K:1987/524
- Yargıtay 15. HD. 16.09.1996 E:1996/4516, K:1996/4322
- Yargıtay 15. HD. 17.01.1995 E: 1994/6538, K:1995/115
- Yargıtay 15. HD. 17.12.1987 E:1987/3690, K:1987/4496

- Yargıtay 15. HD. 18.03.2002 E:2002/531, K:2002/1173
- Yargıtay 15. HD. 18.07.2006 E:2006/2879, K:2006/4561
- Yargıtay 15. HD. 18.11.2003 E:2003/5510, K:2003/5515
- Yargıtay 15. HD. 27.02.2007 E:2006/7545, K:2007/1231
- Yargıtay 15. HD. 19.02.2007 E:2006/6179, K:2007/1006
- Yargıtay 15. HD. 19.11.2003 E:2003/4277, K:2003/5571
- Yargıtay 15. HD. 20.06.2006 E:2006/1258, K:2006/3739
- Yargıtay 15. HD. 20.10.2004 E:2004/2912, K:2004/5368
- Yargıtay 15. HD. 21.05.1996 E:1996/2753, K:1996/2798
- Yargıtay 15. HD. 21.10.1991 E:1991/4234, K: 1991/4949
- Yargıtay 15. HD. 21.12.1987 E:1987/2436, K:1987/4535
- Yargıtay 15. HD. 22.04.1998 E:1998/1262, K:1998/1598
- Yargıtay 15. HD. 23.01.2006 E:2006/7577, K:2006/178
- Yargıtay 15. HD. 23.10.2001 E:2001/4244, K:2002/4730
- Yargıtay 15. HD. 01.07.2002 E:2002/3149, K:2002/3582
- Yargıtay 15. HD. 23.10.2004 E:2004/3310, K:2004/5282
- Yargıtay 15. HD. 23.12.1992 E:1992/6234, K:1992/6234
- Yargıtay 15. HD. 24.06.2003 E:2003/1643, K:2003/3472
- Yargıtay 15. HD. 24.10.1994 E:1994/3652, K:1994/6122
- Yargıtay 15. HD. 24.12.2002 E:2002/4141, K:2002/6142
- Yargıtay 15. HD. 24.12.2003 E:2003/5014, K:2003/6213
- Yargıtay 15. HD. 25.02.1997 E:1996/6141, K:1997/996
- Yargıtay 15. HD. 25.06.1990 E:1990/1367, K:1990/3091
- Yargıtay 15. HD. 25.10.2005 E:2005/4421, K:2005/5715
- Yargıtay 15. HD. 26.02.2007 E:2006/7507, K:2007/1189
- Yargıtay 15. HD. 26.06.2003 E:2003/1116, K:2003/3382
- Yargıtay 15. HD. 27.11.1997 E:1997/5099, K: 1997/5076
- Yargıtay 15. HD. 29.05.2002 E:2002/1468, K:2002/2870

- Yargıtay 15. HD. 29.11.2004 E:2004/4059, K:2004/6073
- Yargıtay 15. HD. 30.01.1989 E:1989/3821, K:1989/270
- Yargıtay 15. HD. 30.06.1997 E:1997/3062, K:2002/3352
- Yargıtay 15. HD. 30.09.1997 E:1997/4069, K:1997/4067
- Yargıtay 15. HD. 30.09.2003 E:2003/3452, K:2003/4429
- Yargıtay 15. HD. 15.04.1998 E:1998/1143, K:1998/1444
- Yargıtay 16. HD. 26.04.2007 E:2006/5416, K:2007/2766
- Yargıtay 17. HD. 01.11.2007 E:2007/2501, K:2007/3333
- Yargıtay 17. HD. 01.12.2015 E:2014/5129, K:2015/13065
- Yargıtay 17. HD. 02.02.2010 E:2009/9900, K:2010/706
- Yargıtay 17. HD. 03.06.2008 E:2008/986, K:2008/2995
- Yargıtay 17. HD. 03.07.2008 E:2008/741, K:2008/3717
- Yargıtay 17. HD. 03.11.2015 E:2015/12851, K:2015/11494
- Yargıtay 17. HD. 04.06.2007 E:2007/2797, K:2007/1910
- Yargıtay 17. HD. 04.10.2010 E:2010/4342, K:2010/7703
- Yargıtay 17. HD. 05.10.2010 E:2010/4523, K:2010/7737
- Yargıtay 17. HD. 07.06.2016 E:2014/13182, K:2014/6948
- Yargıtay 17. HD. 08.10.2007 E:2007/3122, K:2007/29999
- Yargıtay 17. HD. 08.10.2007 E:2007/4397, K:2007/3011
- Yargıtay 17. HD. 09.10.2007 E: 2007/3034, K:2007/3030
- Yargıtay 17. HD. 09.10.2007 E:2007/3034, K:2007/3030
- Yargıtay 17. HD. 10.05.2011 E:2010/11572, K:2011/4547
- Yargıtay 17. HD. 12.02.2008 E:2007/4595, K:2008/1348
- Yargıtay 17. HD. 12.11.2007 E:2007/4827, K:2007/3566
- Yargıtay 17. HD. 13.11.2008 E:2008/1908, K:2008/5306
- Yargıtay 17. HD. 14.05.2007 E:2007/1713, K:2007/1644
- Yargıtay 17. HD. 15.03.2011 E:2010/11574, K:2011/2277
- Yargıtay 17. HD. 15.03.2016 E:2014/12897, K:2016/3259

- Yargıtay 17. HD. 15.11.2007 E:2007/3042, K:2007/3663
- Yargıtay 17. HD. 18.05.2009 E:2009/547, K:2009/3235
- Yargıtay 17. HD. 18.04.2012 E:2012/12788, K:2012/4874
- Yargıtay 17. HD. 19.07.2007 E:2007/1733, K:2007/2554
- Yargıtay 17. HD. 19.11.2008 E:2007/2804, K:2007/5381
- Yargıtay 17. HD. 20.04.2010 E:2009/1634, K:2010/3679
- Yargıtay 17. HD. 20.05.2009 E:2009/2985, K:2009/3397
- Yargıtay 17. HD. 20.06.2011 E:2010/11090, K:2011/6367
- Yargıtay 17. HD. 23.10.2013 E:2012/11814, K:2013/14191
- Yargıtay 17. HD. 24.02.2009 E:2008/4557, K:2009/871
- Yargıtay 17. HD. 25.05.2009 E:2009/1624, K:2009/3567
- Yargıtay 17. HD. 25.09.1990 E:1990/2371, K:1990/3561
- Yargıtay 17. HD. 27.11.2007 E:2007/4399, K:2007/3915
- Yargıtay 17. HD. 28.03.2013 E:2012/8258, K:2013/4368
- Yargıtay 17. HD. 29.01.2008 E:2007/5645, K:2007/363
- Yargıtay 17. HD. 22.01.2018 E: 2015/17170, K:2018/1203
- Yargıtay 19. HD. 10.11.2005 E:2005/5121, K:2005/10997
- Yargıtay 19. HD. 14.03.2008 E:2008/713, K:2008/2501
- Yargıtay 23. HD. 22.09.2014 E:2014/1902, K:2014/5852
- Yargıtay 4. HD. 11.09.1978 E:1977/10609, K:1978/9686
- Yargıtay 4. HD. 16.02.2011 E:2010/1669, K:2011/1368
- Yargıtay 4. HD. 22.04.2010 E:2010/4012, K:2010/4807
- Yargıtay 4. HD. 23.12.1982 E:1982/10331, K:1982/11654
- Yargıtay 4. HD. 30.05.1977 E:1977/11500, K:1997/3670
- Yargıtay 4. HD. 24.03.2010 E:2010/2797, K: 2010/3315
- Yargıtay 5. CD. 20.02.2002 E:2002/1646, K:2002/1981
- Yargıtay 5. HD. 12.06.1997 E:1997/2743, K:1997/2911
- Yargıtay HGK. 14.04.2004 E:2004/15-182, K:2004/220

Yargıtay HGK. 25.11.1987 E:1987/15-380, K:1987/872

Yargıtay HGK. 30.03.2016 E:2014/17-843, K:2016/433

Yargıtay HGK. 14.04.2004 E:2004/15-182, K:2004/220

Yargıtay HGK. 25.11.1987 E:1987/15-380, K:1987/872

Yargıtay İcra İflas Dairesi 12.04.1969 E:1421, K:1969/4104

www.kazanci.com

İhsan AKÇİN
Yargıtay Onursal Birinci Başkanvekili
Ceza Genel Kurulu Başkanı

KAMU İDARESİNİN GÜVENİLİRLİĞİNE VE İŞLEYİŞİNE KARŞI SUÇLAR

- ▶ Zimmet Suçu (m. 247)
- ▶ İrtikap Suçu (m. 250)
- ▶ Rüşvet Suçu (m. 252)

2. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2019

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kamu İdaresinin Güvenilirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar
İhsan Akçin

Hukuk Yayınları Dizisi – 2443

İkinci Baskı : Haziran, 2019

ISBN : 978 – 605 – 300 – 772 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 26062

Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

- Akdağ, Selami, Türk Ceza Kanunu Şerhi Emsal İçtihatları ve İlgili Kanunlar, Ankara 1976.
- Akıntürk, Turgut, Medeni Hukuk.
- Artuk-Gökcen-Yenidünya, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 3. Baskı, Ankara 2002.
- Artuk-Gökcen-Yenidünya, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 6. Bası, Ankara 2005.
- Artuk-Gökcen-Yenidünya, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 7. Bası, Ankara 2006.
- Asker Yüksektepe, Mert, Rüşvet ve İrtikap, Aristo Yayınevi,
- Asker Yüksektepe, Mert, Zimmet, Aristo Yayınevi,
- Bakıcı, Sedat, Açıklamalı Zimmet-İrtikap-Rüşvet Suçları, Ankara 1988.
- Bayraktar, Köksal, Türk Ceza Kanunu Reformu II, Makaleler, Görüşler, Raporlar, Türk Ceza Kanunu Tasarısı Hakkında Galatasaray Üniversitesinin Görüşü, 1. Baskı, Türkiye Barolar Birliği Yayınları.
- Centel-Zafer-Çakmut, Türk Ceza Hukukuna Giriş, (5237 Yeni Türk Ceza Kanunu ve İlgili Mevzuata Göre Yenilenmiş) 3. Baskı.
- Çetin, Erol, Ceza Hukukunda Memur ve Memur Suçları, Ankara 2000.
- Dönmezer-Erman, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, 9. Bası.
- Dönmezer-Erman, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Genel Kısım, 12. Baskı.
- Dönmezer, Sulhi, Ceza Hukuku, C. II.
- Erman, Sahir, Ceza Tatbikat ve Tatbikatında Memur.
- Erdurak, Yılmaz Güngör, İçtihatlı Türk Ceza Kanunu, 2. Baskı, Ankara 1991.
- Erdurak, Yılmaz Güngör, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, 2. Baskı, Ankara 1988.
- Erem, Faruk, Türk Ceza Kanunu Şerhi, Özel Hükümler, C. II, Ankara 1993.
- Erem, Faruk, Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku, C. I, Ankara 1984.
- Erman-Özek, Ceza Hukuku Özel Bölüm, Kamu Güvenine Karşı İşlenen Suçlar, İstanbul 1992.
- Erman, Sahir, Sahtekarlık Cürümleri, 3. Bası.
- Gözübüyük, Abdullah Pulat, Türk Ceza Kanunu Açılımı, İstanbul 1976.
- Hafızoğulları-Aygün Eşitli, Kamu İdaresinin Güvenilirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar, Ankara 2014,
- Hakeri, Hakan, Ceza Hukukunda İhmal Kavramı ve İhmali Suçların Çeşitleri, Ankara 2003.

- Hakeri, Hakan, Yeni Türk Ceza Hukukunun Temel Kavramları, 3. Baskı.
- Kunter-Yenisey, Ceza Muhakemesi Hukuku, 11. Bası, İstanbul 2000.
- Kaban-Aşaner-Güven-Yalvaç, Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları, Ankara 2001.
- Malkoç-Güler, Zimmet-İrtikap-Rüşvet ve Başlıca Memur Suçları, Ankara 1993.
- Malkoç, İsmail, Açıklamalı Yeni Türk Ceza Kanunu, Özel Hükümler, Ankara 2006.
- Meran, Necati, Kamu Görevlisine ve Adliyeye İlişkin Suçlar, Ankara 2006.
- Oğuzman- Seliçi-Özdemir, Eşya Hukuku, 10. Bası.
- Okuyucu Ergün, Güneş, Türk Ceza Hukukunda Zimmet Suçu, Ankara 2008,
- Önder, Ayhan, Türk Ceza Hukuku, Özel Hükümler, 3. Bası, İstanbul 1991.
- Özen, Mustafa, İrtikap ve Rüşvet Suçları, Ankara 2010,
- Özbek, Veli Özer, TCK. İzmir Şehri, Yeni Türk Ceza Kanununun Anlamı 3. Baskı Ankara 2006.
- Özgenç, İzzet, Türk Ceza Kanunu Gazi Şehri (Genel Hükümler) Ankara 2005.
- Özgenç, İzzet, Ekonomik Çıkar Amacıyla İşlenen Suçlar, Ankara 2002.
- Özoğuz, N, Şahsi Hak Davası, A D. 1946.
- Pınar, İbrahim, Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun, Ankara 2000.
- Savaş-Mollamahmutoğlu, Türk Ceza Kanununun Yorumu, Ankara 1995.
- Şahin-Özgenç, Türk Ceza Hukuku, Gazi Külliyesi, Ankara 2005.
- Şahin, Cumhur, Ceza Muhakemesi Kanunu Gazi Şerhi, Ankara 2005.
- Şen, Ersan, Yeni Türk Ceza Kanunu Yorumu C. I, İstanbul 2006.
- Tezcan-Erdem-Önok, Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, 4. Baskı, Ankara 2006.
- Tezcan-Erdem-Önok, Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, 8. Baskı, Seçkin/Hukuk
- Uygun, Mehmet, Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları, Ankara 1997.
- Uygun-Savaş-Mollamahmutoğlu, Ceza Genel Kurulu Kararları, Ankara 1987, Ankara 1991.
- Üzülmüş, İlhan, Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Zimmet Suçu, Hukuki Perspektifleri Der- gisi s.216.

Süleyman SAPANOĞLU
Yargıtay 8. Hukuk Dairesi
Onursal Başkanı

KAMU ORTA MALLARI

MERA, YAYLAK

VE

KIŞLAKLAR

ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kamu Orta Malları – Mera, Yaylak ve Kışlaklar
Süleyman Sapanoğlu

Hukuk Yayınları Dizisi – 2908

Birinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 67 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

Akgün, M. Zerrin; Mera Hukuku – Ankara, 1968

Akipek, Jale/Akıntürk, Turgut: Eşya Hukuku, İstanbul 2009

Cın; Halil : Türk Hukukunda Mera, Yaylak ve Kışlaklar; Ankara 1980

Cin;Halil/Surlu;M.Handan: Mera, Yaylak ve Mera Kanunu Şerhi, Ankara 2000

Düren /Akın: Devlet Malları, Ankara 1975.

Düzceer A. Rıza: Kazandırıcı zamanaşımıyla taşınmaz iktisabı, 2. Baskı

Ebül’ula Mardin- Toprak Hukuk Dersleri, Ankara, 1947

Erdoğan, Celal: Topluluk Mülkiyeti, Ankara 1975

Eren; Fikret Eren/ Başaran; Veysel Toprak Hukuku - 2005

Eren, Fikret : Borçlar Hukuk Genel Hükümler

Eren, Fikret: Mülkiyet Hukuku, Ankara 2014

Esmer, Galip: Mevzuatımızda Gayrimenkul Hükümleri ve Tapu

Karahasan, Mustafa Reşit: Sorumluluk ve Tazminat Hukuku, Ankara 1981

Karahasan; Mustafa Reşit /Özmen; : Eşya Hukuku, Ankara 1988

Kırbaş; Sadık - Devlet Malları, Ankara, 1988

Kuru, Baki: İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku, İstanbul 2016

Ozanalp, A. Nusret: Tapulama Kanunu Şerhi- 1976-Ankara:

Özmen, İhsan/Çorbalı, Halim: 3402 Sayılı Kadastro Kanunu Şerhi, Ankara 1992

Özkaya;Eraslan:Elatmanın Önlenilmesi Davaları, Ankara 2019

Pekcanıtez, Hakan/Atalay, Oğuz/Özkes, Muammer: Medeni Usul Hukuku, Ankara 2001

Reisoğlu, Sefa: Türk Eşya Hukuku, Ankara 1977

Sapanoğlu, Süleyman: Tapu İptali ve Tescil Davaları, Ankara 2019

Sınmaz, Burhan/ /Karataş, İzzet: Gayrimenkul Hukuk Davaları, Ankara, 1989

Sirmen, Lale: Tapu Sicilinin Tutulmasından Doğan Zararlardan Devletin Sorumluluğu- Ankara- 1975

Şener, Esat: MK'nın 917 maddesine göre Hazinesinin mesuliyeti, İstanbul 1968

Prof. Dr. İsmet Sungurbey Medeni Hukuk Sorunları, Cilt 4, 1980

Tekinay, Selahattin Sulhi/Akman, Servet/Burcuoğlu, Haluk/Altop, Atilla: Eşya Hukuku, İstanbul 1989

Veysel Başpınar, Türk Toprak Hukukunda - İhya- 1995

Yılmaz; Ejder; Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi-2. Baskı- 2013

Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararları Hukuk Bölümü: Cilt 1, 2, 3, 4, 5, 6

Yargıtay Kararlar Dergisi

Selman Sacit BOZ
Gizem Elif BÜYÜKYILDIRIM

Abidin Kadir İNCE
Enis ACAR

KAMU PERSONEL HUKUKU

Editör: Dr. Öğretim Üyesi Selman Sacit BOZ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kamu Personel Hukuku
Selman Sacit Boz

Hukuk Yayınları Dizisi – 2832

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 55 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKLAR

- ACAR, Ali**, "Çalışanların Hakkı Olarak Yaşanabilir Bir Emeklilik Dönemi", Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi, C. 1, S. 3, 1999, s. 111-132.
- ADALET BAKANLIĞI CEZA İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**, Disiplin Soruşturması Usul ve Esasları, Ankara, 2014.
- AKBULUT, Berrin**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 3. Baskı, Ankara, 2016.
- AKBULUT, Emre**, Türk İdare Hukukunda Kanunî İdare İlkesi, İstanbul, 2013.
- AKGÜNER, Tayfun**, "Laiklik Üzerine", İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi, C.12, S. 1-3, 2011, s. 23-39.
- AKGÜNER, Tayfun**, Kamu Personel Yönetimi, 6. Baskı, İstanbul, 2014, [Kamu Personel Yönetimi].
- AKILLIOĞLU, Tekin**, "Düşünce ve Anlatım Özgürlüğü ve Kamu Görevlileri", İnsan Hakları ve Kamu Görevlileri Sempozyumu, Ankara, 1992, s. 25-34.
- AKINCI, Müslüm-AVCI, Mustafa-ERSÖZ, A. Kürşat-ÇALIŞKAN, Ahmet Ziya-AÇIMUZ, H. Bige-YAVUZDOĞAN, Seçkin-ALKUŞ, Oktay**, İdare Hukuku-II, İstanbul, 2014.
- AKYILDIZ, Ali**, "Memur Yargılamasında İdari Süreç", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 5, S. 1-2, Haziran-Aralık 2001, s. 144-209.
- AKYILMAZ, Bahtiyar**, "Anayasal Esaslar Çerçevesinde Kamu Personeli Disiplin Hukuku ve Uygulamadaki Sorunlar", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 6, S. 1-2, Y. 2004, s. 241-262, [Kamu Personeli Disiplin Hukuku].
- AKYILMAZ, Bahtiyar**, "Türk Hukukunda Kamu Görevlilerinin Devlete Sadakat Yükümlülüğü", Danıştay ve İdari Yargı Günü 149. Yıl Sempozyumu, Ankara, 11 Mayıs 2017, s. 15-34.

- AKYILMAZ, Bahtiyar-SEZGİNER, Murat-KAYA, Cemil**, İdare Hukuku, 12. Baskı, Ankara, 2020.
- ALAN, Hacer**, Doğum Sonrası Dönemde Sosyal Desteğin Anne Bebek Bağlılığına Etkisi, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2011.
- ALICI, Mustafa**, "Özel Hayatından Dolayı Memura Disiplin Cezası Verilebilir Mi?", Gümrük Ticaret Dergisi, C. 5, S. 15, Y. 2019, s. 44-51.
- ALKAYA SOLMAZ, Filiz-ÖZATAMER, Oya**, "Radyasyon ve Radyoaktif Madde Toksisitesi", Türkiye Klinikleri Dergisi, C. 10, S. 2, 2012, s. 28-34.
- ANAYURT, Ömer**, Anayasa Hukuku Genel Kısım, Ankara, 2018.
- ARTANTAŞ, Çağdaş**, "Türk Hukukunda Kamu Personelinin Mali Sorumluluğu", Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 7, S. 1, Y. 2017, s. 365-396.
- ASLAN, Arzu**, Kamu Kuruluşlarında Sözleşmeli Personel Uygulaması ve İşçi Statüsü ile Karşılaştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.
- ASLAN, Zehreddin-ALTINDAĞ, Halil**, Memurların Disiplin ve Ceza Soruşturması, Ankara, 2019.
- ATAR, Yavuz**, Türk Anayasa Hukuku, 11. Baskı, Ankara, 2017.
- ATAR, Yavuz**, Türk Anayasa Hukuku, 12. Baskı, Ankara, 2018, [Görüş değişikliği olmuştur].
- ATASAYAN, M. Gözde**, Kamu Hizmetinin Süreklilik ve Düzenlilik İlkesi, İstanbul, 2012.
- ATAY, Ender Ethem**, İdare Hukuku, 4. Baskı, Ankara, 2014.
- AVCI, Mustafa**, "Kamu Görevlileri", İdare Hukuku II, Ed. Müslüm Akıncı-Mustafa Avcı, İstanbul, 2014, s. 84-267.
- AVCI, Mustafa**, Devlet Memurları Kanunu Kapsamında Kamu Görevliliğine Giriş, Ankara, 2009, [Kamu Görevliliğine Giriş].
- AYANOĞLU, Taner**, "Kamu Personelinin Hukuki Rejimi", Günışığında Yönetim, İstanbul, 2004, s. 979-1018.

- AYDIN, Hüseyin**, "Ceza Hukukunda Kamu Görevlisi Kavramı", Ankara Barosu Dergisi, S. 2010/1, s. 109-128.
- AYTAÇ, Burhan**, "Personel Yönetiminde Yeterlik İlkesi", Amme İdaresi Dergisi, C. 23, S. 4, 1990, s. 91-109.
- BABAN, Aziz**, "Memurun Şikayet Hakkı ve Devlet Şurası", Ankara Barosu Dergisi, S. 6, 1958, s. 336-338.
- BAŞ, Eylem**, "Hakimlerin ve Savcıların Disiplin Yönünden Soruşturulmaları ve İşledikleri Suçlar Nedeniyle Yargılanmaları", Ankara Barosu Dergisi, S. 3, Y. 2016, s. 267-359.
- BAŞAR, Hüseyin**, "Kamu Görevlilerine Yönelik Soruşturmalar", Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, S. 3, Y. 1988, s. 65-78.
- BENAZIR ATEŞ, Aylin**, Hukuk ve İdeoloji, Yüksek Lisans Tezi, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016.
- BEYOĞLU, Cem Ümit**, "AİHM Kararları Işığında Kamu Görevlilerinin Grev Hakkı", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 135, Y. 2018, s. 77-118.
- BİLGİN, Kamil Ufuk**, Kamu Görevlileri Sendikal ve Demokratik Haklar Çalıştayı, Y. 2010, s. 104-109.
- BİLİR, Faruk**, "Anayasanın 90. Maddesinde Yapılan Değişiklik Çerçevesinde Milletlerarası Andlaşmaların İç Hukuktaki Yeri", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 13, S. 1, 2005, s. 77-107.
- BOZ, Selman Sacit**, "Memur Disiplin Hukukuna Hakim Olan Temel İlkeler", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 25, S. 2, Y. 2017, s. 15-41, [Memur Disiplin Hukukuna Hakim Olan Temel İlkeler].
- BOZ, Selman Sacit**, "Yargı Kararları Işığında Müesses Durum", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 20, S. 2, 2018, s. 127-157.
- BOZ, Selman Sacit**, Memur Yargılanmasında İzin ve İtiraz Süreci, Ankara, 2014, [Memur Yargılanmasında İzin ve İtiraz Süreci].
- BUCAKTEPE, Adil**, "Devlet Memurluğu ve Memurların Değerlendirilmesi Üzerine Düşünceler", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 18, S. 3-4, Y. 2014, s. 459-489.

- BULUT, Metin**, "Kamu Görevlileri Disiplin Hukukunda Kanunilik İlkesini Yeniden Düşünmek", Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, C. 6, S. 12, Y. 2018, s. 227-278.
- CEM, Cemil**, "Disiplin ve Disiplin Hukuku", Ankara Barosu Dergisi, C. 5, 1965, s. 821- 834.
- CEM, Cemil**, "Türk Kamu Yönetimine Toplu Bir Bakış", Amme İdaresi Dergisi, C. 8, S. 4, 1975, s. 3-23.
- CİN, Halil-AKGÜNDÜZ, Ahmet**, Türk-İslam Hukuk Tarihi, C. 1, İstanbul, 1990.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan**, İdare Hukuku Dersleri, 8. Baskı, Ankara, 2020.
- ÇAKMAK, N. Münci**, İdare Hukukunda Kuramsal Olarak Kamu Yararı, Ankara, 2013.
- ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI**, Türkiye Tarafindan Onaylanan ILO Sözleşmeleri, Ankara, 2014.
- ÇAPAR, Selim**, "Almanya'da Kamu Personel Sistemi", Türk İdare Dergisi, S. 466, Mart 2010, s. 47-63.
- ÇELİK, Aziz**, "Türkiye'de 2000'li Yıllarda Grevler ve Grev Dışı Eylemler: Çalışma Hayatında "Pax Romana" mı?", IV. Sosyal Haklar Ulusal Sempozyumu, 2012, s. 107-131.
- ÇETİN, Fatih**, Devlet Memurluğunun Sona Ermesi, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011.
- ÇIRAKMAN, Birsan**, "Kamu Hizmeti", Amme İdaresi Dergisi, C. 9, S. 4, 1976, s. 75-94.
- ÇİFTÇİOĞLU, Cengiz Topel**, "2802 Sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununa Göre Hakim ve Savcıların Disiplin Soruşturmaları", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 13, S. 1, Y. 2011, s. 127-157.
- ÇİFTER, Algun**, "Piyasa Ekonomisine Sahip Sanayileşmiş Bazı Ülkelerde Toplu İş Sözleşmesinin Taraf İradeleri Dışında Oluşması", İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, S. 8, Güz 2005/2, s. 65-81.

- ÇOLAK, İsmail**, "Osmanlı'da Memur ve Öğretmenlere 'Ticaret Yasağı'", Somuncubaba Aylık İlim Kültür Dergisi, S. 205, Kasım 2017, s. 79-81.
- DAHL, Robert**, Demokrasi Üzerine, Çev. Betül Kadıoğlu, 4. Baskı, Ankara, 2017.
- DEDEOĞLU, Erdoğan**, Açıklamalı ve İçtihatlı 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, C. I, Ankara, 2011.
- DEMİR, Rıdvan**, Türk Hukukunda Memur Yükümlülüklerinin Temel Hak ve Özgürlükler Karşısındaki Durumu, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016.
- DEMREN DÖNMEZ, Burcu**, "Türk Ceza Kanununda Kamu Görevlisi Kavramı", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 2011/94, s. 95-130.
- DERBİL, Süheyy**, "Kamu Hizmeti Nedir", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 7, S. 3, 1950, s. 28-36.
- DURAL, Mustafa-ÖĞÜZ, Tufan**, Türk Özel Hukuku Kişiler Hukuku, 15. Baskı, İstanbul, 2014.
- DURAN, Lütfi**, "Anayasa Mahkemesine Göre Türkiye'nin Hukuk Düzeni (II)", Amme İdaresi Dergisi, C. 19, S. 2, 1986, s. 3-28.
- DURAN, Ömer**, T.C. Sayıştay Başkanlığı Kamu Personel Rejimi Ders Notları, Ankara, 2018, [Kamu Personel Rejimi Ders Notları].
- DURMUŞ, A. Alper**, Memur Disiplin Hukuku, 10. Baskı, Ankara, 2014.
- EKİCİ ŞAHİN, Meral-YEMENİCİ, Kürşat**, "6763 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikler Işığında Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma", Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 8, 2018, s. 445-509.
- ERASLAN, Yunus**, Türk Hukukunda Yargı Mensuplarının Disiplin Sorumluluğu, Ankara, 2018.
- ERDOĞDU, Ahmet**, "Yeni Disiplin Cezaları", Danıştay Dergisi, S. 1, Y. 1973, s. 5-18.

- EREN, Abdurrahman**, "Anayasa Mahkemesinin Kanun Hükmünde Kararnamelere İlişkin İçtihatları Doğrultusunda Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Değerlendirilmesi", *Anayasa Yargısı Dergisi*, C. 36, S.1, 2019, s. 1-72.
- ERKUT, Celal**, *Hukuka Uygunluk Bloku (İdare Hukukunda Hukukun Genel Prensipleri Teorisi)*, İstanbul, 1996.
- EROĞUL, Cem**, "Siyaset Kavramı Hakkında Deneme", *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, C. 29, S. 2, 1974, s. 113-130.
- ERSÖZ, A. Kürşat**, "Devlet Memurlarının Siyaset Yapma Yasağı ve Değerlendirilmesi", *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, S. 26, Y. 7, Nisan 2016, s. 71-104.
- ERSÖZ, A. Kürşat-SERTTAŞ, Seher**, "Devlet Memurlarının İsnat ve İftiralar Karşı Korunması", *İzmir Barosu Dergisi*, C. 84, S. 2, Y. 2019, s. 161-196.
- GENÇKAYA, Ömer Faruk**, *Türkiye'de Yolsuzluğun Önlenmesi İçin Etik Projesi Akademik Araştırma Çalışması-Çıkar Çatışması*, Ankara, Mayıs 2009.
- GİRİTLİ, İsmet**, *Kamu Yönetimi Teşkilatı ve Personeli*, İstanbul, 1979.
- GİRİTLİ, İsmet-BİLGİN, Pertev-AKGÜNER, Tayfun-BERK, Kahraman**, *İdare Hukuku*, 5. Baskı, İstanbul, 2012.
- GORTNER, H.F.**, *Values and Ethics in Handbook of Administrative Ethics*, Ed. Terry ve L. Cooper, New York, 1994.
- GÖKPİNAR, Mahmut**, "Ceza Sorumluluğunun Temeli: Kast", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 79, Y. 2008, s. 198-234.
- GÖRKEM, Zeynep Ezgi**, *Arabuluculuk Sürecinde Arabulucunun Hukuki Statüsü-Hakları-Yükümlülükleri*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2015.
- GÖZLER, Kemal**, "Devlet Personel Başkanlığı Web Sitesi Neden Hâlâ Yayında?", www.anayasa.gen.tr/dpb.htm, 09.01.2020.
- GÖZLER, Kemal**, "Sağlık Personeline Getirilen İstifa Yasağı Hukuka Uygun mu?", www.anayasa.gen.tr/istifa-yasagi.htm, 15.10.2020.

- GÖZLER, Kemal**, Devletin Genel Teorisi, 9. Baskı, Bursa, 2018, [Devletin Genel Teorisi].
- GÖZLER, Kemal**, Hukuka Giriş, 13. Baskı, Bursa, 2016.
- GÖZLER, Kemal**, İdare Hukuku, C. 2, 3. Baskı, Bursa, 2019, [İdare Hukuku].
- GÖZLER, Kemal**, İnsan Hakları Hukuku, 2. Baskı, Bursa, 2018.
- GÖZLER, Kemal**, Türk Anayasa Hukuku, 3. Baskı, Bursa, 2019, [Türk Anayasa Hukuku].
- GÖZLER, Kemal**, Türkiye'nin Yönetim Yapısı, 2. Baskı, Bursa, 2019, [Türkiye'nin Yönetim Yapısı].
- GÖZLER, Kemal-KAPLAN, Gürsel**, İdare Hukuku Dersleri, 20. Baskı, Bursa, 2018.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref**, Yönetim Hukuku, 33. Baskı, Ankara, 2015.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref-TAN, Turgut**, İdare Hukuku, C. I, 8. Baskı, Ankara, 2001.
- GÜÇLÜ, Yaşar**, Devlet Memurunun El Kitabı Devlet Memurlarının Hak ve Yükümlülükleri, Ankara, 2009.
- GÜLGEÇ, Yahya Berkol**, Normlar Hiyerarşisi, İstanbul, 2016.
- GÜLMEZ, Mesut**, Memurlar ve Sendikal Haklar-Türkiye'de ve Dünya'da, Ankara, 1990.
- GÜNDAY, Metin**, İdare Hukuku, 10. Baskı, Ankara, 2015.
- GÜNDÜZ, F. Ebru**, "Anayasa Mahkemesi Kararlarına Göre İdari Vesa yet", Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 20, S. 33, 2015, s. 63-89.
- GÜNDÜZ, F. Ebru**, "Disiplin Cezalarının Geri Alınması", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XX, S. 1, Y. 2016, s. 411-424.
- GÜRAN, Sait**, "Anayasa Mahkemesinin 1982 Anayasası Döneminde Personel Hukukuna Bakışı", Anayasa Yargısı Dergisi, C. 6, 1989, s. 39-66, [Personel Hukukuna Bakışı].
- GÜRAN, Sait**, "Anayasanın 128. ve 129. Maddeleri Yönünden Kamu Görevlileri İle Bakanların Durumu", Anayasa Yargısı Dergisi, Ankara, 1989, s. 193-200.

- GÜRAN, Sait**, "Yeni Bir Buluş: 'Askıdaki Memur'", İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi, S. 1, 1980, s. 69-78.
- GÜRAN, Sait**, Memur Hukukunda Kayırma ve Liyakat Sistemleri, İstanbul, 1980.
- GÜRBÜZ, Reşit**, İdare Hukuku, Ankara, 2011.
- GÜVEN, Mehmet**, Mevzuatımızda Sendika, Toplu İş Sözleşmesi ve Grev Hakları Açısından Memur ve İşçinin Durumu, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki**, "Ceza Hukuku Düzeninde Devlet Sırrı", Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 2, S. 2, Y. 2012, s. 172-177.
- HAKERİ, Hakan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 17. Baskı, Ankara, 2014.
- HATİPOĞLU, Mehmet**, "Kamu Görevlilerine Disiplin Cezalarının Uygulanmasında Ölçülülük İlkesi", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 143, 2019, s. 181-220.
- HATİPOĞLU, Mehmet-SARICALAR, Ahmet Cahit**, "Memur Disiplin İşlemlerinde Amaç Unsuru", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 28, S. 2, Y. 2020, s. 675-711.
- HEKİMOĞLU, H. Birsen**, "İdeoloji: Karmaşık Dünyayı Anlaşılır Kılmak", Modern Siyasal İdeolojiler, Der. H. Birsen Hekimoğlu, 9. Baskı, İstanbul, 2016.
- İŞIKLAR, Celal**, Teori ve Uygulamada Kamu Disiplin Yaptırımları, Ankara, 2019.
- İŞIKLI, Alpaslan**, Kamu Kesiminde Çalışanların ve Öğretmenlerin Sendikal Hakları, Ankara, 1977.
- İNAN, Afet**, Atatürk Hakkında Hatıralar ve Belgeler, 21. Baskı, İstanbul, 2019.
- İSBİR, Begüm**, "TBMM İçtüzüğü'ne Göre Milletvekillerine Uygulanan Disiplin Cezaları", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XII, S. 1-2, Y. 2008, s. 823-849.
- KABOĞLU, İbrahim**, Anayasa Hukuku Dersleri, 12. Baskı, İstanbul, 2017.

- KALABALIK, Halil**, İdare Hukuku Dersleri, C. 1, 2. Baskı, Konya, 2016.
- KAMAN KARAN, Nur**, Devlet Memurluğunun Sona Ermesi, Ankara, 2003.
- KANLIGÖZ, Cihan**, "1982 Anayasasına Göre Kamu Görevlisi Kavramının Anlam ve Kapsamı", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 43, S. 1, 1993, s. 169-197, [Kamu Görevlisi Kavramının Anlam ve Kapsamı].
- KANLIGÖZ, Cihan**, Türk Hukukunda Kamu Görevlisi Kavramı, Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2002.
- KARAARSLAN, Mehmet**, "Suç ve Cezaların Memuriyete Etkisi", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 58, S. 1, Y. 2009, s. 95-138.
- KARAHANOGULLARI, Onur**, "Kamu Hizmetleri Kavramı ve Kamu Hizmetleri Alanında Yeni Eğilimler", Değişim Sürecinde Kamu Hizmetleri ve Sendikal Politikalar Sempozyumu, Ankara, 2003, s. 1-9.
- KARAHANOGULLARI, Onur**, "Memur Disiplin Hukukunun Niteliği ve İlkeleri", Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi, C. 8, S. 3, Y. 1999, s. 55-77, [Memur Disiplin Hukukunun Niteliği ve İlkeleri].
- KARAHANOGULLARI, Onur**, Kamu Hizmeti (Kavramsal ve Hukusal Rejim), 3. Baskı, Ankara, 2015.
- KARAN, Ulaş**, "Kamu Görevlilerinin Dernekler ve Vakıflar Bağlamında Örgütlenme Özgürlüğü: Anayasa Hukuku Perspektifinden Bir Değerlendirme", İstanbul Hukuk Mecmuası, C 76, S. 1, Y. 2018, s. 65-108.
- KARDOĞAN, Nezir-KAHRAMANOĞLU, Selim-ÜNVER, Mehmet**, Açıklamalı 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, Ankara, 2014.
- KARSLI, Mehmet Rauf**, "Üst Kademe Kamu Yöneticilerinin Atama Usul ve Esasları Üzerine Bir İnceleme", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 28, S. 1, 2020, s. 187-208.

- KARSLI, Mehmet Rauf**, İdare Hukukunda Kamu Görevlisi Kavramı, İstanbul, 2016.
- KAYA, Cemil**, "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Kamu Görevlilerinin Sadakat Yükümlülüğü", Danıştay ve İdari Yargı Günü 149. Yıl Sempozyumu, Ankara, 11 Mayıs 2017, s. 35-58.
- KAYA, Cemil**, "Kamu Görevlilerinin Seçimlere Katılmak Üzere Görevden Çekilmesi ve Göreve Dönmesi", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 19, S. 4, 2015, s. 227-258.
- KAYA, Cemil**, "Mahkumiyet Kararının Tecil Edilmesinin Belediye Başkanı Seçilme Yeterliliğine Etkisi", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 8, S. 1-2, Y. 2000, s. 379-380.
- KAYA, Cemil**, "Memur Disiplin Suç ve Cezalarına ve Disiplin Soruşturmasına Hakim Olan Temel İlkeler", Amme İdaresi Dergisi, C. 38, S. 2, Y. 2005, s. 61-87, [Disiplin Soruşturmasına Hakim Olan Temel İlkeler].
- KAYAR, Nihat**, Kamu Personel Yönetimi, Bursa, 2010.
- KELEŞ, Erdoğan**, "Tanzimat Dönemi'nde Rüşvetin Önlenmesi İçin Yapılan Düzenlemeler (1839-1858)", Tarih Araştırmaları Dergisi, C. 24, S. 38, Y. 2005, s. 259-280.
- KESKİN, Bayram**, Sözleşmeli Personel, Ankara, 2010.
- KESKİN, Züleyha**, Kamu Hizmetinde Eşitlik, İstanbul, 2015.
- KILIÇOĞLU, Ahmet**, Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2015.
- KİS YENEN, İlkey**, Devlet Memurlarının Ticaret ve Diğer Kazanç Getirici Faaliyetlerde Bulunma Yasağı, Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2018.
- KORKUSUZ, Refik**, "Ülkemizde Kamu Görevlilerine Sendika Hakkı ve İçeriği", Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 12, Y. 2009, s. 105-123.
- KUTUL, Metin**, "Devlet Personeli (Memur) Sendikalarının Hukuki Esasları ve Sınırları", Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, S. 20, 1969, s. 169-202.

- MAHİROĞULLARI, Adnan**, "Gelişim Süreci ve Yasal Çerçevesiyle Türkiye'de Memur Sendikacılığı" İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası, S. 55, 2005, s. 143-189.
- MEMİŞ, Emin**, "Mevzuatımızda ve Uygulamada Kamu Hizmetine Girme/Çekilme Hakları, Arşiv Araştırması ve Güvenlik Soruşturması Analizleri", İdare Hukuku Sempozyum Tebliği, Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 4-5 Nisan 2003.
- MEMİŞ, Emin**, Genel İdare Hukuku Notları, İstanbul, 2014, [Genel İdare Hukuku Notları].
- NARMANLIOĞLU, Ünal**, İş Hukuku II Toplu İş İlişkileri, İzmir, 2001.
- NOHUTÇU, Ahmet**, İdare Hukuku, 9. Baskı, Ankara, 2013.
- OCAK, Kasım**, "Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi İle İdari Vesayet Yetkisi Düzenlenmesinin Bir Örneği Olarak Cumhurbaşkanlığı Ofisleri", Anayasa Yargısı Dergisi, C. 36, S. 1, 2019, s. 163-193.
- ODYAKMAZ, Zehra-KAYMAK, Ümit-ERCAN, İsmail**, İdare Hukuku, 16. Baskı, İstanbul, 2015.
- OĞURLU, Yücel**, Karşılaştırmalı İdare Hukukunda Ölçülülük İlkesi, Ankara, 2002.
- OĞUZMAN, Kemal-BARLAS, Nami**, Medeni Hukuk, İstanbul, 2014.
- ONAR, Sıddık Sami**, İdare Hukukunun Umumi Esasları, C. II, İstanbul, 1960.
- ÖNOK, Murat**, Uluslararası Boyutuyla İşkence Suçu, Ankara, 2006.
- ÖNÜT, Lale Burcu**, "Türk Memur Hukukunda Engelli Hakları", Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 8, S. 1, Haziran 2018, s. 109-131.
- ÖZBEK, Mustafa Serdar**, "Soruşturma Evresinde Uzlaştırma Usulü", Ed. M. S. Özbek, O. Cüni ve M. Özcan, Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma Eğitim Kitabı, Ankara, 2018, s. 63-129.

- ÖZBEK, Veli Özer-DOĞAN, Koray-BACAŞIZ, Pınar-TEPE, İlker**, Ceza Muhakemesi Hukuku Temel Bilgiler, Ankara, 2017.
- ÖZBEK, Veli Özer-KANBUR, M. Nihat-DOĞAN, Koray-BACAŞIZ, Pınar-TEPE, İlker**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2015.
- ÖZBUDUN, Ergun**, Türk Anayasa Hukuku, Ankara, 2014.
- ÖZEK, Çetin**, Devlete Karşı Suçlar, İstanbul, 1976.
- ÖZEKES, Muhammet**, Temel Hukuk Bilgisi, Ankara, 2014.
- ÖZEKİN, Tülay**, "Karşılaştırmalı Kamu Personel Sistemleri Fransa'-da Kamu Personel Sistemi", <http://tulayozekin.blogspot.com/2010/12/fransada-kamu-personel-sistemi.html>, e.t. 03.07.2020.
- ÖZEN, Muharrem-TOZMAN, Önder**, "Türk Ceza Hukukunda Kamu Görevlisi Kavramı", Amme İdaresi Dergisi, C. 42, S. 4, 2009, s. 25-57.
- ÖZGENÇ, İzzet**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2010.
- ÖZKAL SAYAN, İpek-GÜNEŞER DEMİRCİ, Aytül**, "Kamu Personelinin Değerlendirilmesinde Performans Sistemine Geçiş Sürecinin Analizi", Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, C. 73, S. 2, 2018, s. 667-700.
- ÖZTOPRAK, Sezin**, "Devlet Memurları Kanunu'na Göre Devlet Memurluğundan Çıkarma Disiplin Cezasının Hakkaniyete Uygunluğu", KTO Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 1, S. 2, Temmuz 2016, s. 203-207.
- PINAR, İbrahim**, Devlet Memurları Kanunu Şerhi ve İlgili Mevzuat, Ankara, 2001.
- SANCAKDAR, Oğuz**, "Disiplin Yaptırımlarının Hukukî Niteliği Konusundaki Başlıca Görüşler", Fasikül Hukuk Dergisi, C. 5, S. 39, Şubat 2013, s. 7-12.
- SANCAKDAR, Oğuz**, Disiplin Yaptırımı Olarak Devlet Memuriyetinden Çıkarma ve Yargısal Denetimi, Ankara, 2001.

- SANCAKDAR, Oğuz-ÖNÜT, Lale Burcu-US DOĞAN, Eser-KASAPOĞLU TURHAN, Mine-SEYHAN, Serkan,** İdare Hukuku Teorik Çalışma Kitabı, 8. Baskı, Ankara, 2019.
- SARICALAR, Ahmet Cahit,** Disiplin İşlemlerinde Amaç Unsuru, Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, 2019.
- SENCER, Muzaffer,** "Tanzimat'a Kadar Osmanlı Yönetim Sistemi", Amme İdaresi Dergisi, C. 17, S. 2, 1984, s. 21-44.
- SEVER, Çiğdem,** "Kamu Hizmetlerinde Biçimsel Ölçütte Çözülme ve Anayasanın 128. Maddesinin 1. Fıkrası", Ankara Barosu Dergisi, S. 2013/3, s. 245-268.
- SEZER, Yasin,** "Kamu Hizmetine Girme Hakkı ve Liyakat İlkesi Açısından İstisnai Memurluklar", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 11, S. 3-4, Y. 2003, s. 173-193.
- SEZER, Yasin,** "Kamu Hizmetine Girme Hakkı", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cumhuriyetimize 80. Yıl Armağanı, C. 11, S. 3-4, s. 153-171.
- SEZER, Yasin-İPEK, Ali İhsan,** "Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasının Kamu Personel Hukukuna Etkileri", Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, C. 1, S. 3, Y. 2010, s. 43-74.
- SİĞİN, Aykut,** Çalışma Hayatı ve Emeklilik Bağlamında Türkiye'de Yaşlılık, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, S. 25/1, 2016, s. 87-101.
- SÖKMEN, Uğur,** "Kamu İdaresinde Mahkûmiyeti Olanların Devlet Memuru Olmaları ve Memuriyet Statüsünü Kaybetmeleri", Maliye Dergisi, S. 158, Ocak-Haziran 2010, s. 618-639.
- SÖKMEN, Uğur,** İzinler, Kamu Personelinin İzinleri, Ankara, 1996.
- SUR, Melda,** Grev Kavramı, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayını, İzmir, 1987.
- ŞAHİN, Ali-ÇALIŞKAN, Sibel,** "Avantaj ve Dezavantajlarıyla Performans Değerlendirme Sistemi ve Türk Kamu Yönetiminde Uygulanabilirliği", Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi, C. 18, S. 36, 2018, s. 114-130.

- ŞAHİN, Faruk**, "Yönetim Hukukundaki Memur Kavramıyla Ceza Hukukundaki Memur Kavramının Karşılaştırması", Ankara Barosu Dergisi, S. 1, 2004, s. 15-42.
- ŞEN, Mustafa Lütfi**, "Kamu Görevlilerini Yoldan Çıkaran Bubi Tuzakları: Hediye ve Bağışlar", Enderun Dergisi, C. 3, S. 2, 2019, s. 98-108.
- ŞENGÜL, Ramazan**, "Avrupa Birliği'nde Memurların Statüsü", Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C. 6, S. 1, Ekim 2016, s. 41-52.
- TAN, Turgut**, İdare Hukuku, 4. Baskı, Ankara, 2015.
- TANİLLİ, Server**, Devlet ve Demokrasi, İstanbul, 1988.
- TANÖR, Bülent-YÜZBAŞIOĞLU, Necmi**, 1982 Anayasasına Göre Türk Anayasa Hukuku, 14. Baskı, İstanbul, 2015.
- TAŞKIN, Ahmet**, Kamu Görevlileri Disiplin Hukuku, Ankara, 2006.
- TEZCAN, Durmuş-ERDEM, Mustafa Ruhan-ÖNOK, Murat**, Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, 13. Baskı, Ankara, 2016.
- TOKGÖZ, Hikmet**, İstisnai Memuriyet, Ankara, 2017.
- TOPRAK, Zafer**, "1909 Tatil-Eşgâl Kanunu Üzerine", Toplum ve Bilim Dergisi, S. 13, Y. 1981, s. 141-156.
- TORTOP, Nuri**, Kamu Personel Yönetimi, Ankara, 1999.
- UĞUR, Hüsamettin**, "3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununa Eleştirel Bir Bakış ve Çözüm Önerileri", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 76, Y. 2008, s. 289-320.
- ULUSOY, Ali D.**, İdari Yaptırımlar, İstanbul, 2013, [İdari Yaptırımlar].
- ULUSOY, Ali D.**, Yeni İdare Hukuku, Ankara, 2019, [İdare Hukuku].
- UYAR, Talih-UYAR, Alper-UYAR, Cüneyt**, Türk Medeni Kanunu Kişiler Hukuku, Ankara, 2016.
- UYGUN, Fulya**, Memur Disiplin Suç ve Cezaları, Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012.

- UYGUN, Oktay**, Devlet Teorisi, 4. Baskı, İstanbul, 2017, [Devlet Teorisi].
- UYGUN, Serdar Vural**, "Kamu Personel Sisteminde Patolojik Bir Tip, 'Yığmacı Memur': Nedenler, Etkiler, Tedbirler", Social Sciences Studies Journal, C. 3, S. 6, 2017, s. 168-179.
- UZ, Abdullah**, "Anayasal Bir Hak Olarak Kamu Hizmetine Girme Hakkı ve Liyakat İlkesi", İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 2, S. 1, Y. 2011, s. 59-94.
- UZ, Abdullah**, "Kamu Görevlilerinin Ceza Kovuşturmasına Tabi Tutulabilmesi İçin Yetkili İdari Mercî Tarafından Verilebilecek Kararların Hukuki Niteliği ve Denetimi Üzerine", İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 2, S. 2, Y. 2011, s. 157-207.
- ÜNLÜ, Ahmet**, "Örneklerle Kamu Kurumlarında Yaşanan Acı Etik İhlalleri", <https://www.yenisafak.com/yazarlar/ahmetunlu/15-ornekle-kamu-kurumlarinda-yasanan-etik-ihlalleri-2052430>, e.t. 02.07.2020.
- YALÇINDAĞ, Selçuk**, "Kamu Yönetim Sistemimizin Tarihsel Evrimi Üzerine Notlar", Amme İdaresi Dergisi, C. 3, S. 2, 1970, s. 20-57.
- YAŞAR, Hasan Nuri**, İdare Hukuku, 2. Baskı, İstanbul, 2014.
- YAYLA, Yıldızhan**, İdare Hukuku, İstanbul, 2009.
- YILDIRIM, Cemal**, Çağdaş Felsefe Sözlüğü Terimler-Öğretiler-Filozoflar, İstanbul, 2000.
- YILDIRIM, Ramazan-AVCI, Mustafa**, Türk İdari Rejimine Giriş, Ankara, 2015.
- YILDIRIM, Ramazan-ÇINARLI, Serkan**, Türk İdare Hukuku Dersleri, C. 1, Ankara, 2018.
- YILDIRIM, Turan**, "İdarenin Kanuniliği İlkesi Bağlamında Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Anayasal Sınırı", Anayasa Yargısı Dergisi, C. 36, S. 1, 2019, s. 304-310.
- YILDIRIM, Turan-ÇAKIR, Hüseyin Melih**, İdare Hukuku-İdari Yargı Ders Notları, İstanbul, 2012.

- YILDIRIM, Turan-KARAN, Nur**, İdare Hukuku-I, İstanbul, 2009.
- YILDIRIM, Turan-YASİN, Melikşah-KAMAN, Nur-ÖZDEMİR, H. Eyüp-ÜSTÜN, Gül-OKAY TEKİNSOY, Özge**, İdare Hukuku, 6. Baskı, İstanbul, 2015.
- YILDIZ, Günay**, "Gelişimi Üzerinden İşlevsel Bir Kamu Personel Rejimi", Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 2, S. 4, 2017, s. 31-52.
- YÜKSEL, Cüneyt**, Devlette Etikten Etik Devlete: Kamu Yönetiminde Etik, C. 2, İstanbul, 2005.
- ZABUNOĞLU, Yahya Kazım**, İdare Hukuku, C. 1, Ankara, 2012.
- Yüksek yargı kararlarına erişim "www.uyap.gov.tr" adlı siteden sağlanmıştır.*

Editör:

Doç. Dr. R veyda KIZILBOĞA  ZASLAN

KAMUDA DENETİM

Kurumlar, Y ntemler ve Uygulamalar

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kamuda Denetim (Kurumlar, Yöntemler ve Uygulamalar)

Editör: R veyda Kızılboğ   zaslan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2974

Birinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 77 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin  zbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.

İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde

No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0 312 395 85 71

Sertifika No: 47479

Sayıştay'ın da siyasi denetime ilişkin hareket alanının zayıfladığı gözlenmektedir.

Türkiye'nin genel siyasetinde çeşitli saikler ile siyasi denetimin gereği gibi yürütülemiyor olması her ne kadar büyük bir sorun teşkil etse de, 1980'lerden itibaren iç içe geçen kentlerin oraya çıkardığı metropolleşmeye paralel yerel kamusal mal ve hizmet sağlayıcıları ve koordinasyon aracı olarak devreye alınan büyükşehir belediyeleri, 20. yüzyıl sonunda yerel siyasetin merkez siyasetini belirlediği ve denetlediği yeni bir zemin üretmiştir. Bu zemin 2018 yılında uygulanmaya başlanan başkanlık sisteminin yürütmeyi güçlendiren boyutuna karşın, ölçek üzerinden geniş coğrafyalarda yerel kamusal mal ve hizmet sunan metropoller siyasi denetim açısından önemli bir denge denetim aracı haline getirmiştir. Yerel siyaset, genel siyasetin denetimi bağlamında Türkiye'de her ne kadar önemli bir denge ve denetim aracı haline gelmiş olsa da, söz konusu yerel siyaset kurumlarının iç siyasal boyutta var olagelen hukuki, siyasi, idari ve sosyo-kültürel sorunları söz konusu denetimin kendi derinliğinde gereği gibi yürütülmesini zorlaştırmaktadır.

KAYNAKÇA

- Akbey, F. & Gök, M. (2020), Kesin Hesap Kanunu ve Bütçe Hakkı: TBMM Görüşmeleri Üzerine Bir Analiz. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. Sayı: 56. Mayıs-Ağustos. s. 279-305.
- Akıncı, B. (2020). Türkiye'de 24 Haziran 2018 Seçimleri Sonrasında "Topal Ördek" Tartışması: Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Olası Riskler ve Karşı Çözümler. *Turkish Studies- Economics, Finance, Politics*. 15 (1), s. 9-21.
- Alıcı, O.V. & Kızılböğâ Özaslan, R. (2020). Büyükşehir Belediye Meclislerinde Temsil Sorunu ve Meclis Üyelerinin Üstlenebilecekleri Görevlerdeki Orantısızlık. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*. Cilt: 29. Sayı: 1. s. 95-115.
- Arıkboğa, E. (2014). Büyükşehir Belediye Meclislerindeki Temsil Adaletsizliğinin Coğrafi ve Siyasi Görünümleri. *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*. Cilt: 2. Sayı: 2. s. 35-61.

- Dinçer, Ö. & Yılmaz, C. (2003), *Değişimin Yönetimi İçin Yönetimde Değişim*, Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma: 1, Başbakanlık, http://www.sp.gov.tr/upload/xSpKutuphane/files/ewRtI+Degisimin_Yonetimi_icin_Yonetimde_Degisim_2003_.pdf adresinden alındı.
- Eryılmaz, B. (2008). *Bürokrasi ve Siyaset Bürokratik Devletten Etkin Yönetime*. Alfa Yayınları. 3. Baskı. İstanbul.
- Eryiğit, B.H. (2012). *Belediyelerde Stratejik Planlama Sürecinde Dikey ve Yatay Entegrasyon: İstanbul Örneği*. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Kamu Yönetimi Bilim Dalı Yayınlanmamış Doktora Tezi. Sakarya.
- Eryiğit, B.H. (2015). *Türkiye’de Belediye Birlikleri ve Marmara Belediyeler Birliğinin Tarihi*. Hayat Yayınları. Birinci Baskı. İstanbul.
- Eryiğit, B. H. (2016). Türk Belediyeciliğinin Yönetimsel Sistemi Üzerine Bir Tartışma. *Turkish Studies*. Volume: 11. Number: 2. s. 435-450.
- Eryiğit, B.H. & Kızılboğa Özasan, R. (2017). Türk Belediyecilik Sisteminde Uygulanan Hükümet Sistemi ve Bir Model Önerisi. *Strategic Public Management Journal*. Volume: 3. Number: 6. s. 116-130.
- Eryiğit, B.H. (2018). Metropoliten Alanların Yönetimine Dair Kuramlar Ekseninde Türkiye’de Büyükşehir Belediye Mevzuatının İncelenmesi. *TESAM Akademi Dergisi*. Yerel Yönetimler Özel Sayısı. s. 51-76.
- Gönenç, L. (2010). Yasaların Anayasaya Uygunluğunun Denetimi ve Anayasa Yargısı, TEPAV, https://www.tepav.org.tr/upload/files/1295967249-5.Yasalarin_Anayasaya_Uygunlugunun_Denetimi_ve_Anayasa_Yargisi.pdf adresinden alındı.
- Gözler, K. (2010). *Anayasa Hukukunun Genel Teorisi*, Ekin Yayınevi. Bursa.
- Gül, H. Kiriş, H.M. Negiz, N. Gökdayı. İ. (2014), *Türkiye’de Yerel Yönetimler ve Yerel Siyaset*. Detay Yayıncılık. Birinci Baskı. Ankara.
- Gül, H. (2019). Türkiye’nin Yeni Hükümet Sisteminde Siyasi Denetim: 2018 Haziran Seçim Sonuçları Özelinde Bir Analiz. *İzmir İktisat Dergisi*, 34 (2), 299-310.
- Gürsel, E. (2019). Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Yürütmenin Düzenleme Yetkisi ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Anayasal Sınırları. *Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. Cilt: 1. Sayı: 2. s. 391-424.

- “Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”. Resmi Gazete, Sayı: 30344, Tarih: 26.02.2018.
- “Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu”. Kanun No: 5018. Resmi Gazete. Sayı: 25326, Tarih: 10.12.2003.
- Köse, H. Ö. (2019). Başkanlık Sisteminde Denge ve Denetim: Parlamento-nun Yürütmeyi Denetleme İşlevi ve Parlamento Adına Yürütülen Sayıştay Denetiminin Önemi. *Sayıştay Dergisi*. Sayı: 114, Eylül. s. 7-31.
- Sayıştay Başkanlığı 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu. (2020), <https://www.sayistay.gov.tr/tr/?p=2&CategoryId=98> adresinden alındı.
- Selen, U. & Taytak, M. (2017). Türkiye’de Bütçenin Yasama Organı Tarafından Denetimi ve Sayıştayın Konumu. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. Cilt: 19. Sayı: 1. Haziran. s. 193-223.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi (2012). Parlamenter Denetim Sempozyumu. ISBN: 978-975-8805-34-1, https://www.tbmm.gov.tr/yayinlar/ct_sempozyum.pdf
- Yılmaz, A. (2012). *Türkiye’de Planlama Politikası ve Yönetimi*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara.
- 1982 Anayasası, 09.11.1982 tarihli ve 17863 mükerrer sayılı Resmi Gazete, <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2709.pdf>
- 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 21.01.2017 tarihli ve 29976 sayılı Resmi Gazete, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/02/20170211-1.htm>
- 1982 Anayasası, <https://www.anayasa.gen.tr/1982ay.htm> adresinden alındı.
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 24.12.2003 tarihli ve 25326 sayılı Resmi Gazete, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2003/12/20031224.htm>.
- 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 10.07.2004 tarihli ve 25531 sayılı Resmi Gazete, www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5216&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5
- 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, 22.02.2005 tarihli ve 25745 sayılı Resmi Gazete, <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5302.pdf>
- 5393 sayılı Belediye Kanunu, 13.07.2005 tarihli ve 25874 sayılı Resmi Gazete, <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5393.pdf>

6085 sayılı Sayıştay Kanunu, 03.12.2010 tarih ve 27790 sayılı Resmi Gazete, <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6085.pdf>

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 12.11.2012 tarih ve 28489 sayılı Resmi Gazete, <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6360.pdf>

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, 26.02.2018 tarih ve 30344 sayılı Resmi Gazete, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/02/20180226-10.htm>

<https://www.sayistay.gov.tr/tr/?p=2&CategoryId=73> adresinden alındı.

<https://www.sayistay.gov.tr/tr/?p=2&CategoryId=98> adresinden alındı.

<https://sozluk.gov.tr/> adresinden alındı.

Mahalli idareler devlet yapısı içinde kendilerine tanınan özerklik içinde ancak idarenin bütünlüğü çerçevesinde hareket etmektedirler. Devlet teşkilatı içerisinde yer alan tüm kurumların yasal mevzuatla düzenlenmiş bir mekanizma içerisinde denetlenmesi bir zorunluluktur. Kamu gücünün denetim olmadan kullanılması orada kargaşa ve hatta anarşik bir durum ortaya çıkarabilir. Bu bağlamda merkezi idarelere Anayasa ile tanınmış olan vesayet yetkisi, üniter devlet içerisinde mahalli idarelerin yönetimin bütünlüğü ilkesi gereği diğer tüm kurum ve kuruluşlarla uyum içinde çalışmalarına imkân veren bir araçtır. Oysa Belediye Kanunu'nun neredeyse yarısı belediyelerin işlem ve kararları ile seçilmiş organları üzerinde vesayet makamına yetki veren hükümler içermektedir. Buna büyükşehir belediyelerine belediyeler üzerinde vesayet yetkisi tanıyan hükümlerin eklenmesi ile durum yerel özerklik aleyhine ağırlaşmaktadır. Vesayet denetiminin bir gereklilik olduğu aşîkârdır. Ancak denetimin hukuki denetim ile sınırlandırılması, özerk yapıları dolayısıyla yerindelik denetiminin mümkün olduğunca asgari düzeye indirilmesi yerel demokrasinin de bir şartıdır. Kaldı ki belde halkını temsil etmek üzere seçimlerle oluşturulmuş organlarınca daha önceden belirlenmiş hukuk normlarına göre yapılan uygulamaların yerinde olup olmadığının denetiminin son kerte de temsil yetkisini verenlerce etkin şekilde gerçekleştirilmesi mümkündür.

KAYNAKÇA

- Akın, C. (2000). Kamu Yönetiminde Yeniden Düzenleme Çalışmaları ve Denetim Sistemimiz. *Türk İdare Dergisi*, 427, s. 77-108
- Aktalay, A., & Abdulhakimoğulları, E. (2010). Yerel Yönetimlerde Dış Denetimin Amaç Bakımından Değerlendirilmesi. *ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (12), 179-201.
- Aktan, T. (1976). Mahalli İdarelerde Vesayet Denetimi. *Amme İdaresi Dergisi*, 9 (3), 3-24.
- Alkan, A. & Erdem, R. (2019). Güç: Formal ve İnfomal Yönden Güce Kavramsal Bir Bakış. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 10 (24), 405-433.

- Alıcı, O. V. (2016). Kamu Yönetiminde İç Denetim Mekanizmasının Reorganizasyonu. *Toros Üniversitesi İİSBF Sosyal Bilimler Dergisi*, 3 (5), 195-199.
- Alıcı, O. V. (2016). Büyükşehir Belediyesinin İlçe Belediyeleri üzerindeki Denetim Yetisinin Kavramsal Açıdan Değerlendirilmesi” *Yerel Politikalar Dergisi*, (2), 38-52.
- Alıcı, O. V. (2020). Su ve Kanalizasyon İdareleri Üzerindeki İdari Vesayet Yetkisinin Dönüşümü: Teknik Vesayet. *TAAD*, 11 (42), 247-268.
- Altun, M. & Kuluçlu, E. (2005). Doktrin ve Mevzuat Işığında Kamuoyu Denetimine Genel Bir Bakış. *Sayıştay Dergisi*, (56), 23-51.
- Angın, C. (2016). Anayasa Mahkemesi ve Danıştay Kararlarında Yerel Yönetimler ve Yerel Özerklik. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 6 (3), 643-656.
- Aydın, A. H. (2013). *Kamu Yönetimine Giriş*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Bağdatlı, S. (2012). *Hukuk Sözlüğü*. İstanbul: Derin Yayınları.
- Bayrakça, E. (2002). Demokratik Yerel Yönetimin Temel İlkeleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (7), 89-110.
- Batmaz, Y. (2015). Denetim Üzerinden Kamu Yönetimindeki Değişimi Anlamak. *Sayıştay Dergisi*, (98), 5-18.
- Bozatay, Ş. A. & Demir, K. A. (2014). Osmanlı Adli ve İdari Sisteminde Kadılık: Kurumsal Bir Değerlendirme. *Mehmet Akif Ersoy Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6 (10), 71-89.
- Bozkurt, P. (2013). Denetim Kavramı ve Denetim Anlayışındaki Gelişmeler. *Denetişim Dergisi*, (12), 56-62.
- Bulut, Y. & Dönmez, D. (2020). Türkiye’de Büyükşehir Yönetimlerine İlişkin Değişim ve Dönüşüm. *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, 3 (2), 283-297.
- Büyükalvarcı, A., Uz, M. A., Bezirci, M., & Güven, M. (2008). Records of “Kadı” Principle of Accrual Accounting: A Research on the Judicial Records in Konya in the Year 1848. *12th World Congress of Accounting Historians*, İstanbul, 1-30.
- Çağdaş, T. (2019). Federal ve Üniter Devletlerin Yerinden Yönetim Birimlerinin Benzerlik ve Farklılıkları Açısından İncelenmesi. *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 6 (1), 161-179.

- China Audit Society. (1991). History and Development Of State Audit In China. Geist, B (Dü) içinde, *State Audit and Accountability*. İsrail: State Comprollers's Office.
- Chong, H. G. (2008). Auditing in China. *The Journal of Corporate Accounting & Finance*, 19 (6), 49-54.
- Çelik, V. & Demirci, Ö. (2019). Türk Kamu Yönetiminin Denetim Yolları. *Ekonomi İşletme Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Dergisi (JEBPIR)*, 5 (2), 133-143.
- Coşkun, B. (2002). Türk Kamu Yönetiminde İdari Denetim Süreci ve Bu Süreç İçinde Ortaya Çıkan Sorunlar. *Türk İdare Dergisi*, (437), 81-104.
- Doğan, K. C. (2015). Yönetimin Bir Fonksiyonu Olarak Denetim ve Kamu Yönetiminde Yeri. *Ombudsman Akademik Dergisi*, 2 (3), 107-141.
- Demirkaya, Y. (2019). Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi: Kamu Yönetiminde Değişim. *Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Yerel Yönetimler Sempozyumu*, Ankara: Türkiye Belediyeler Birliği.
- Ertekin, Y. (2004). Çağdaş Yönetim ve Denetim. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 1 (1), 55-67.
- Eryılmaz, B. (1993). Kamu Bürokrasisinin Denetlenmesinde Yeni Gelişmeler. *Amme İdaresi Dergisi*, 26 (4), 81-106.
- Eryılmaz, B. (2002). *Bürokrasi ve Siyaset*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Eryılmaz, B. (2013). *Kamu Yönetimi*. Kocaeli: Umuttepe Yayınları.
- Esen, Selin (2016). 2016 Anayasa Değişiklik Teklifinin Değerlendirilmesi. *Ankara Barosu Dergisi*, (4), 45-74.
- Fedai, R. & Aydın, G. (2020). Yerel Yönetimlerde Reform: Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ve Merkez Yerel İlişkilerinin Seyri. *COMÜ LJAR*, 1 (1), 118-132.
- Geray, C. (2021). Yerel Demokrasi Özerklik ve Halk Katılımı. <https://www.ekodialog.com/Makaleler/yerel-demokrasi-ozerklik-halk-katilimi.html> (28/5/2021).
- Gözler, K. & Kaplan, G. (2014). *İdare Hukukuna Giriş*. Bursa: Ekin Yayınevi.
- Gözler, K. (2018). *Mahalli İdareler Hukukuna Giriş*. Bursa: Ekin Kitapevi Yayınları.
- Gül, C. (2018). Türkiye’de Cumhurbaşkanlığı Sisteminin Dinamikleri ve Yürütmenin Yeni Konumu. *ERÜHFD*, 13 (2), 235-262.

- Güler, T. (2020). 2000’li Yıllar Türkiye’sinde Merkez – Yerel İlişkilerinin Gelişimi. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 18 (2), 59-69.
- Günel, N. (1995). 2000’li Yılların Eşiğinden Yönetimsel Denetim Sistemine Eleştirel Bir Bakış. *Türk İdare Dergisi*, (409), 17-36.
- Güzel, İ. H. (2018). Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde İdari Vesayet ve Yerel Yönetimlerde Denetim Etkinliği. *Denetim*, 8 (14), 19-30.
- Kandeğer, B. & Alicı, O. V., (2012). Türk Kamu Yönetiminde Denetimin “Evrım” Ve “Geleceği”, *Türk İdare Dergisi*, (475), 89-100.
- Karahan, M. (2020). Türkiye’de Bağımsız Denetim ve Denetim Kültürünün Tarihsel Gelişim Süreci: Karşılaştırmalı Bir İnceleme. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 12 (22), 245-259.
- Karakılçık, Y. & Küçük, Ü. (2021). Devlet Denetleme Kurulu ve Yerel Yönetimlere İlişkin Denetim Yetkileri: Yasal Düzenlemeler Üzerinden Bir Değerlendirme. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31 (2), 977-988.
- Karanfiloğlu, Y. A. (2000). Yerel Yönetimlerin Denetimine İlişkin Genel Esaslar ve Denetleme Şekilleri. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 9 (2), 62-75.
- Khan, M. A. (1995). Yeni Başlayanlar İçin Denetime Giriş (Çev: Eroğlu, F.), *Sayıştay Dergisi*, (19), 15-30.
- Khan, Z. H. (1997). Introduction to Government and Financial Audit. (Çev: Özer, H.) *Kamu Kesiminde Performans Denetimi ve Türkiye Açısından Değerlendirilmesi*, Ankara: Sayıştay Yayınları.
- Keleş, R. (1997). Yerel Yönetimlerde Denetim. *Sayıştay Dergisi*, (25), 10-17.
- Köse, H. Ö. (1999). Denetim ve Demokrasi. *Sayıştay Dergisi*, (33), 62-85.
- Küçük, H. (2018). Yerel Özerklik Bağlamında Belediyelerin Denetimi: İtalya ve Türkiye Örneği. *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*, 6 (1), 35-60.
- İnanç, H. & Feyzullah Ü. (2007). Türkiye’de Kamu Yönetiminin Denetlenmesinde Açıklığın önemi ve Uygulama Düzeni. *DPÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, (18), -.
- Mecek, M. & Atmaca, Y. (2020). Yerel Yönetimlerin İdari Yapısına İlişkin Mevzuat Analizi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19 (76), 2068-2087.
- Mutlusu, A. F. (2001). Yönetimsel Yapıların oluşumunu ve Niteliğini Belirleyen Etkenler. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3 (3), 72-94.

- Ocak, K. (2019). Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi İle İdari Vesayet Yetkisi Düzenlenmesinin Bir Örneği Olarak Cumhurbaşkanlığı Ofisleri. *Anayasa Yargısı*, 36 (1), 163-193.
- Okur, Y. (2010). Türkiye’de Teftiş ve İç Denetim: Kavramlar, Beklentiler ve Hayatla Yüzleşme. *Maliye Dergisi*, (158), 570-586.
- Öner, Ş. (2019). Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin Yerel Yönetim Mevzuatına Etkileri. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 4 (2), 303-332.
- Öner, Ş. (2020). Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi: Merkez-Yerel İlişkilerinde Kurumsal Değişim ve Dönüşüm. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19 (75), 1335-1350.
- Örselli, E. & Bayrakçı, E. (2016). *Yerel Hizmetlerde Vatandaş Karnesi: Konya Örneği*. Konya: Çizgi Kitapevi.
- Övgün, B. (2016). Kamu Yönetimi Reformunda Bir Açmaz: Yerelleşme mi, Merkezileşme mi?. *Mülkiye Dergisi*, 40 (3), 159-179.
- Özer, A. (1993). Yerel Yönetimlerin Denetimi Üzerine Bir Değerlendirme. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 2 (4), 23-32.
- Özer, M. A. (2015). Türkiye’de Kamu Yönetiminin Denetiminde Yeni Arayışlar: Kamu Denetçiliği Kurumu Örneği. *Sayıştay Dergisi*, (98), 19-40.
- Özkaya, Ö. (2019). *Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde İdarenin Bütünlüğü*. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Özoğlu, B., Mercan, C. & Çakıroğlu, S. (2010). *Bir Güvence ve Danışmanlık Hizmeti İç Denetim*. İstanbul: İBB İç Denetim Birimi Başkanlığı Yayınları.
- Sanal, R. (2002). *Türkiye’de Yönetimsel Denetim ve Devlet Denetleme Kurulu*. Ankara: TODAİE Yayınları.
- Saran, U. (1995). Türk Kamu Yönetiminde Denetim Sistemi. *Türk İdaresi Dergisi*, (409), 53-69.
- Saygın, E. & Yamak, T. (2018) Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde İdare Denetim: Kamu Denetişim Modeli. *Denetişim Dergisi*, 8 (17), 5-18.
- Sayıştay, (2000). *Performans ve Risk Denetimi Terimleri*. Ankara: Sayıştay Başkanlığı.
- Sharkansky, A. (1991). The Development of State Audit. *State Audit and Accountability, State of Israel Comptroller's Office, Jerusalem*.
- Şimşek, M. Ş. & Çelik, A. (2018). *Yönetim ve Organizasyon*. Konya: Eğitim Yayınevi.

- Taner, A. (2012). Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma Arayışları ve Hesap Verme Sorumluluğuna Etkileri, *Sayıştay Dergisi*, (85), 27-50.
- Tataroğlu, M. (2017). *Bilgi Çağında Kamu Yönetiminin Denetimi*. İzmir: Kitapana Yayınevi.
- Tortop, N. (1974). Yönetimin Denetlenmesi ve Denetleme Biçimleri. *Amme İdaresi Dergisi*, 7 (1), 27-50 .
- Tortop, N., Yayman, H., İsbir, G. E., Özer, M. A. & Aykaç, B. (1999). *Yönetim Bilimi*. Ankara: Yargı Yayınevi.
- Ünal, F. & Erdoğan, A. (2016). Kamu Yönetiminin Denetimi Anlayışında Dönüşüm ve Ombudsmanlık Kurumu. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Afro-Avrasya Özel Sayısı, 623-632.
- Yaylı, H. & Pustu, Y. (2008). Yerel Demokrasinin İlkeleri. *Karadeniz Araştırmaları Dergisi*, (16), 133-153.
- Yücel, B. (2009). Amaç ve Unsurları Bakamından Maliye Teftiş Kurulu Uygulamalarında Klasik Anlamda Teftiş. *Maliye Dergisi*, (157), 47-64.
- Yüksel, İ. (2017). 6771 Sayılı Anayasa Değişikliği Kanunu'nun Ardından Kanun Yapma Yöntemi. *Hacettepe HFD*, 7 (2), 251-274.
- 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı RG, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180710-1.pdf> (17/6/2021).
- 4 Sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı RG, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180715-1.pdf> (9/6/2021).
- 5 sayılı Devlet Denetleme Kurulu Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı RG, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180715-2.pdf> (10/6/2021).
- 213 sayılı Vergi Usul Kanunu (Güncel Hali), <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.4.213.pdf> (18/6/2021).
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu (Güncel Hali), <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.657.pdf> (18/6/2021).
- 674 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 1/9/2016 tarihli ve 29818 sayılı 2. Mükerrer RG, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/09/20160901M2-2.htm> (13/6/2021).

- 703 Sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 9/7/2018 tarihli ve 30473 sayılı 3. Mükerrer RG, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180709M3.pdf> (10/6/2021).
- 1580 sayılı Belediye Kanunu, 14/4/1930 tarihli ve 1471 sayılı RG, <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/1471.pdf> (3/6/2021).
- 2443 sayılı Devlet Denetleme Kurulu Kurulması Hakkında Kanun, 3/4/1981 tarihli ve 17299 sayılı RG, <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/17299.pdf> (10/6/2021).
- 3030 Sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, 9/7/1984 tarihli ve 18453 sayılı RG, <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/18453.pdf> (3/6/2021).
- 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 10/7/2004 tarihli ve 25531 sayılı RG, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2004/07/20040723.htm#1> (3/6/2021).
- 5393 sayılı Belediye Kanunu, 13/7/2005 tarihli ve 25874 sayılı RG, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2005/07/20050713-6.htm> (3/6/2021).
- 6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 12/11/2012 tarihli ve 28489 sayılı RG, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/12/20121206-1.htm> (18/5/2021).
- 6447 Sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 22/3/2013 tarihli ve 28595 sayılı RG, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/03/20130322-2.htm> (3/6/2021).
- 6771 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 11/2/2017 tarihli ve 29976 sayılı RG, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/02/20170211-1.htm> (2/6/2021).
- Anayasa Mahkemesi Kararları (AYM), <https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/ND/1988/23?EsasNo=1987%2F18&KararAramaRaporu=1&KararNo=1988%2F23%20> (2/6/2021).
- Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik (Güncel Hali), <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=11125&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5> (13/6/2021).

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğünün 7/8/2018 tarihli ve 138314 sayılı yazısı, <http://www.mihder.org.tr/wp-content/uploads/2018/09/sndt26d2.pdf> (9/6/2021).

Hazine ve Maliye Bakanlığının (Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü) 9/1/2021 tarihli ve E.9167 sayılı genelgesi (Sıra No: 3), <https://ms.hmb.gov.tr/uploads/2021/01/Mahalli-Idareler-Sozlesmeli-Personel-Ucret-Tavanlari.pdf> (8/7/2021).

İçişleri Bakanlığı, <https://www.e-icisleri.gov.tr/Anasayfa/MulkiIdariBolumleri.aspx> (26/5/2021)

Türk Dil Kurumu (TDK), www.sozluk.gov.tr (30/11/2020).

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Adrese-Dayali-Nufus-Kayit-Sistemi-Sonuclari-2020-37210> (26/5/2021).

KAYNAKÇA

- Acaray, D. (2020). Anayasal Bir Kuruluş Olarak MGK- Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde MGK'nın Yeri ve Alternatif Bir Yeni Kurum: Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 69(3), 1293-1326.
- Acaray, D. (2021). Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Türkiye'de İnsan Haklarının Korunmasında Polisin Rolü. *Ombudsman Akademik*, 7(14), 171-197.
- Acun, B. (2020). İdari Yargılama Usulünde Yargılamanın Yenilenmesi Başvurusu. *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 11(1), 338-352.
- Açdoyuran, S. B. (1999). İdari İşlemin Yetki Unsuru ve Yetki Unsurundaki Sakatlıklar. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 7(1-2), 1-19.
- Aktaş, B., & Seyhan, S. (2019). Uyuşmazlık Mahkemesi Kararları Işığında İdari Yargının Görev Alanının Belirlenmesine İlişkin Bir İnceleme. *TBB Dergisi*(144), 105-172.
- Aktaş, G. (2015). Uyuşmazlık Mahkemesi Kararlarında İdari Yargının Görev Alanı Ölçütleri (Belirlenebilir mi?). *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*(5), 1-35.
- Akyılmaz, B., Sezginer, M., & Kaya, C. (2019). *Türk İdari Yargılama Hukuku* (2. b.). Ankara: Savaş Yayınevi.
- Barın, T. (2020). *Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Hukuki Rejimi ve Anayasallık Denetimi*. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- Beriş, H. E. (2017). Bürokrasinin Demokratik Denetimine İlişkin Temel Sorunlar. S. Z. Haklı içinde, *Bürokrasinin Demokratik Denetimi* (1. b., s. 17-40). Ankara: Polis Akademisi Yayınları.
- Bozkurt, Ö., & Ergün, T. (2008). Danıştay. *Kamu Yönetimi Sözlüğü*, 2. (S. Sezen, Derleyici) Ankara: TODAİE Yayınları.
- Chevallier, J. (2010). *Hukuk Devleti*. (E. C. Gürcan, Çev.) Ankara: İmaj Yayıncılık.
- Çağlayan, R. (2018). *İdarî Yargılama Hukuku* (Güncellenmiş 10. b.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Çal, S. (2010). İdari Sözleşmelerde Ölçüt Sorunu ve Farklı Bir Yaklaşım Önerisi. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, XIV(1), 223-274.

- Çalış, H. S. (2018). *İdari Yargının Varlık Sebebi Olarak İptal Davası*. Ankara: Yetkin Yayıncılık.
- Çıtak, H. A. (2017). Güncel Bireysel Başvuru Kararları ve İdarî Yargıda İptal Davası Açma Süresi. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, XXI(2.), 221-240.
- Düğer, S. (2019). *Anglosakson Hukuk Sisteminde İdarenin Yargısal Denetimi* (1. b.). Ankara: Yetkin Yayınları.
- Erdem, J. G. (2016). Yargı (Jurisdiction). H. Altunok, & F. G. Gedikkaya (Dü) içinde, *Kamu Politikaları Ansiklopedisi* (1. b., s. 373-377). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Erdoğan, T. (2020, Temmuz-Aralık). İdari Yargılama Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi Sebebi Olarak Anayasa Mahkemesinin Bireysel Başvuru Kararları. *Sakarya Hukuk Dergisi*, 8(1-2), 39-64.
- Eryılmaz, B. (2013). *Kamu Yönetimi Düşünceler-Yapılar- Fonksiyonlar- Politikalar* (6. b.). Kocaeli: Umuttepe Yayınları.
- Göçgün, M. (2017). *İdari İşlemin Konu Unsuru* (1. b.). İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- Gözübüyük, A. Ş. (2004). *Yönetmelik Yargı* (Güncelleştirilmiş 20. b.). Ankara: Turhan Kitabevi.
- Gözler, K. (2018). *Mahalli İdareler Hukuku* (1. b.). Bursa: Ekin Yayıncılık.
- Gözler, K. (2019). *İdare Hukuku* (Güncellenmiş 3. b., Cilt I). Bursa: Ekin Yayıncılık.
- Günday, M. (2004). *İdare Hukuku* (9. b.). Ankara: İmaj Yayınevi.
- Güran, S. (1987). Yargı Denetiminin Kapsamı. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 52(1-4), 35-45.
- İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi. (2015, 03 06). *Danıştay Karar Örnekleri*. 06 12, 2021 tarihinde <https://cdn.istanbul.edu.tr/statics/idarehukuku-hukuk.istanbul.edu.tr/wp-content/uploads/2015/03/6-mart.pdf> adresinden alındı
- İstek, A. (2017). *Tam Yargı Davalarında Maddi Tazminat*. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Kılınç, A. (2018). Türk Kamu Yönetiminde Denetim Mekanizması ve Uygulanabilirliği. V. Erat, C. Ekiz, & İ. Arap (Dü) içinde, *Quo Vadis: Kamu Yönetimi* (1. b., s. 417-440). Ankara: Nika Yayınevi.

- Kalabalık, H. (2018). *İdari Yargılama Usulü Hukuku* (12. b.). Konya: Sayram Yayıncılık.
- Kalabalık, H. (2019). *İdare Hukuku Dersleri* (5. b., Cilt 1). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Kaplan, G. (2020). *İdari Yargılama Hukukuna Giriş* (2. b.). Bursa: Ekin Yayınevi.
- Karahanoğulları, O. (2017). *Türkiye’de İdari Yargı* (2. b.). Ankara: Turhan Kitabevi Yayınları.
- Kayar, N. (2013). *İdarî Yargı Kuruluş ve İşleyişi* (Güncellenmiş 2. b.). Bursa: Ekin Yayıncılık.
- Koç, E. (2019). Türk Hukuku’nda Devlet İşlerine Karşı Başvuru Yollarını Gösterme Yükümlülüğü. *TBB*(145), 301-347.
- Mil, H. İ. (2016). *Türk Kamu Denetimi Sistemi*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Odyakmaz, Z., Kaymak, Ü., & Ercan, İ. (2008). *İdari Yargı*. İstanbul: İkinci Sayfa Yayıncılık.
- Okşar, M. (2019). *2017 Anayasa Değişiklikleri Çerçevesinde Yürütme Erkinin Üstünlüğü*. Ankara: Yetkin Yayıncılık.
- Özay, İ. H. (2017). *Günüşiğinde Yönetim* (2 inci baskıdan tıpkı 3. b.). İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Özcan, M. T. (2017). *Modern Toplum ve Hukuk Devleti* (2. b.). İstanbul: Tekin Yayınları.
- Özel, K. C. (2020, Ocak-Haziran). İdari Sözleşmelerin Ölçütleri Üzerine Bir Değerlendirme. *Ombudsman Akademik Dergisi*, 6(12), 181-220.
- Özkaya, Ö. (2019). *Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde İdarenin Bütünlüğü İlkesi* (1. b.). Ankara: Adalet Yayınevi.
- Özkaya, Ö. (2020). Devlet Olgusu Üzerine Bir Değerlendirme. *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, 8(16), 317-352.
- Parlak, B., & Doğan, K. C. (2016). *Kamu Yönetimi - Kamu Yönetimi Disiplininin Gelişmesinde Rol Oynayan Kuramsal Yönler Üzerine Bir Giriş* (1. b.). İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Sancakdar, O., Us, E., Kasapoğlu Turhan, M., Öñüt, L. B., & Seyhan, S. (2017). *İdare Hukuku -Teorik Çalışma Kitabı-* (Genişletilmiş ve Güncellenmiş 6. b.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

- Sancar, M. (2016). *Devlet Aklı Kısılcacında Hukuk Devleti* (6. b.). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Sever, D. Ç. (2021). *Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında İdare Hukukunda Kanuna Dayanma İlkesi*. Ankara: Turhan Yayıncılık.
- Şen, M. (2013). İdarenin Yargısal Denetiminin Sınırlarına İlişkin Modeller. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, XVII(1-2), 1623-1641.
- T.C. Danıştay. (tarih yok). *Danıştay Karar Arama Sayfası*. Mart-Temmuz 2021 tarihinde <https://karararama.danistay.gov.tr> adresinden alındı
- Türk Dil Kurumu. (2021). *Türk Dil Kurumu Sözlükleri*. Mayıs 28, 2021 tarihinde Türk Dil Kurumu: <https://sozluk.tdk.gov.tr> adresinden alındı
- Tanör, B., & Yüzbaşıoğlu, N. (2002). *1982 Anayasasına Göre Türk Anayasa Hukuku*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Tataroğlu, M. (2017). *Bilgi Çağında Kamu Yönetiminin Denetimi* (1. b.). İzmir: Kitapana Yayınevi.
- Turan, H. (2015). Bireysel Başvuru Yolunun Tanımı, Amacı ve Özellikleri. H. Turan, & R. Kaplan (Dü) içinde, *Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Usulü ve Kabul Edilebilirlik Kriterleri* (s. 1-6). Ankara: T.C. Anayasa Mahkemesi.
- Ulu, G. (2020, Yaz). İdari İşlemin Unsurlarının İşlevi. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(38/2), 74-102.
- Uygun, O. (2020). *Devlet Teorisi* (Gözden Geçirilmiş 7. b.). İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- Wilson, W. (2018). *İdarenin İncelenmesi* (1. b.). (N. Şat, Çev.) Ankara: Liberte Yayıncılık.
- Yücesoy, A. A. (2016). *İdari Yargılama Hukukunda İptal Davalarında Menfaat* (1. b.). Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Yıldırım, A. (2015). Mahkemenin Konu Bakımından Yetkisi (Ratione Materiae). H. Turan, & R. Kaplan (Dü) içinde, *Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Usulü ve Kabul Edilebilirlik Kriterleri* (s. 59-79). Ankara: T.C. Anayasa Mahkemesi.

nameleri ile de kurulabildiğinden, kararnamelerle yeni kurulan idareler açısından Sayıştay denetim alanının sınırlandırılıp sınırlandırılmayacağı değerlendirilmiştir.

Sayıştay hesap yargılamasında sorumluluk halleri konusuna değinilerek, ilamlarda ancak kamu görevlilerinin sorumlu tutulabildiği, bu durumun ilamların icrasında hukuki olmayan sonuçlara yol açabildiği ifade edilmiştir. Ayrıca, ilamların icra takibatını aynı zamanda ilamlarda sorumlu olarak yer alan üst yöneticilere bağlı hukuk biriminin başlatacak olmasının, ilamların infaz etkinliği açısından olumsuz sonuçlar doğurduğu sonucuna varılmıştır.

Hesap yargılaması konusunda, kamu görevlilerini hukuka uygun ve hata yapmaktan alı koyacak şekilde sorumlu tutarak bunlar yanında ahizlerin de sorumluluğa dâhil edilmesi gerektiği konusunun, yeni bir sistematige oturtulması gerektiği değerlendirmesi yapılmıştır.

Ayrıca yeni hükümet sistemine uyumun bir sonucu olarak bakanların da hesap yargılamasında sorumlu tutulmaları gerektiği konusundaki değerlendirmelerimiz paylaşılmıştır.

KAYNAKÇA

- 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 09.04.1987 tarihli ve 19426 sayılı Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.3346.pdf>
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 24.12.2003 tarihli ve 25326 sayılı Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5018.pdf>
- 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, 19.12.2020 tarihli ve 27790 sayılı Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6085.pdf>
- 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu, 18.12.2011 tarihli ve 28146 sayılı Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6253.pdf>
- Aksoy, M., Geçgel, B., & Öz, Y., 2018, Sayıştay Hesap yargısı, Ankara, T.C. Sayıştay Başkanlığı Yayınları

- ASOSAI Performans Denetim Rehberi, 2002, Sayıştay Başkanlığı Araştırma, İnceleme, Çeviri Dizisi (<https://www.sayistay.gov.tr/tr/Upload/95906369/files/yayinlar/ASOSAIPerDenReh.pdf>)
- Atakan, N., Coşkun, A., Sonuvar, S. M., 1997, Performans Denetimi Pakistan Sayıştayı Uygulaması, Ankara, T.C. Sayıştay Başkanlığı Yayınları
- Daştan, D., 2003, "Takdir Yetkisi, Yargısal Denetimi ve Yerindelik", İstanbul Barosu Dergisi (2)
- DİKMEN, S., ÇİÇEK, H. G., 2020, "Avrupa Sayıştayı ile Üye Devlet Yüksek Denetim Kurumları Arasındaki İlişki", Sayıştay Dergisi (117), Sayıştay Başkanlığı Yayınları
- INTOSAI 1977 Lima Deklarasyonu Sayıştay Başkanlığı Çevirisi, (https://www.sayistay.gov.tr/tr/Upload/95906369/files/mevzuat/Standartlar/ISSAI_1.pdf, 2021)
- KOÇBERBER, S., 2015, "Kamu Zararı Kavramı Üzerine Yargı Kurumları Arasındaki Hüküm Uyuşmazlıklarında Uyuşmazlık Mahkemesinin Rolü ve Önemi", Sayıştay Dergisi (97), Sayıştay Başkanlığı Yayınları
- Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği (www.mevzuat.gov.tr, 2021)
- Mutluer, M. K., Öner, E., Kesik, A., 2006, Bütçe Hukuku, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları
- Sayıştay Başkanlığı, 2012, Kuruluşundan Cumhuriyet'e Sayıştay Tarihi 1862 – 1923, Sayıştay Başkanlığı Yayınları
- Sayıştay Denetim Yönetmeliği, 17.12.2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=15612&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>
- Sayıştay Düzenlilik Denetimi Rehberi, 2018, Sayıştay Başkanlığı
- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, 09.11.1982 tarihli ve 17863 sayılı Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=2709&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>

KAYNAKÇA

- Abdioğlu, H. (2007). Yönetişim İlkelerinin Uygulanmasında Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) Kurumu ve Avrupa Birliği Sürecinde Türkiye Açısından Önemi, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (11), 79-102.
- Akıncı, M. (1999). Bağımsız İdari Otoriteler ve Ombudsman, İstanbul: Beta Yayınları.
- Atalay, C. (2016). Avrupa Birliği Uyum Sürecinde Türkiye’de Kamu Denetçiliği Kurumunun Ortaya Çıkışı, *Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, (12), 462-477.
- Ataman, T. (1993). İngiltere’de Ombudsman Kurumu (İdarenin Parlamento Tarafından Denetimi), *Türk İdare Dergisi*, Sa: 400, s. 217-249.
- Ateş, H. & Buyruk, C. (2018). Bir İyi Yönetişim İlkesi Olarak Katılımcılık Ve Türk Kamu Yönetiminde Katılımcılığın Konumu, *Ombudsman Akademik, Özel Sayı 1*, s.81-98.
- Avşar, B.Z. (1999), *Ombudsman (Kamu Hakemi) Türkiye İçin Bir Model Önerisi*, Ankara: HAK-İŞ Eğitim Yayınları.
- Bulur, A. (2007). Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları ve Arabuluculuk Yöntemi, *Ankara Barosu Dergisi*, 65 (4), 30-46.
- Çağdaş, T. (2017). Ombudsman Kurumu ve Türkiye’de 6328 Sayılı “Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun Düzenlenmesi, *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 4 (2), 83-107.
- Demircioğlu, H. R. (2015). Aile Hukuku Uyuşmazlıkları Bakımından 6325 Sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu’nun Uygulanabilirliği, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, 6 (23), 45-84.
- Doğan, C.K. (2014). Postmodern Kamu Yönetimi Anlayışı Çerçevesinde Bir Denetim Paradigması: Ombudsman, *Sayıştay Dergisi*, 25 (94), ss. 73-96.
- Efe, H. (2011). Avrupa Ombudsmanı’nın AB İçinde İyi Yönetim Hukukun Üstünlüğü ve İnsan Haklarını Koruyucu Rolü, *Avrupa Çalışmaları Dergisi*, 19 (2), s. 1-29.
- Efe, H. & Demirci M. (2013). Ombudsmanlık Kavramı ve Türkiye’de Kamu Denetçiliği Kurumundan Beklentiler, *Sayıştay Dergisi*, Sayı: 90, s. 49-72.
- Enginer, U. O. (2017), Arabuluculuk ve Gizlilik, *Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 5 (9), s. 73-98.

- Erdoğan, T. (2015). *Ombudsman ve Türkiye’de Kamu Denetçiliği*, İstanbul: Legal Yayıncılık.
- Erdoğan, E. & Erzurumlu, N. (2016). Hukuk Uyuşmazlıklarında Türkiye’nin Arabuluculuk Tecrübesi ve Zorunlu Arabuluculuk Taslağı, <https://setav.org/assets/uploads/2016/12/Turkiyenin-Arabuluculuk-Tecrubesi-PDF.pdf>
- Erhürman, T. (2000), Türkiye İçin Nasıl Bir Ombudsman Formülü, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 49 (155), s. 155-180.
- Erkal, H. (2011). Yeni Bir Anayasal Kurum Ombudsman, *İdarenin Sesi Dergisi*, (145), s. 57-61.
- Esgün, İ. U. (1996) Ombudsman Kurumunun Türkiye İçin Gerekliliği Üzerine Bir Değerlendirme, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 45, Sa. 1-4, s. 251-278.
- Fendoğlu, H.T. (2013). Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) ve Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Hakkı. *Ankara Barosu*, Sa. 4, s. 23-49.
- Gölönü, S. (1997). Ombudsman ve Yönetimde Hakla İlişkilerin Gelişmesine Etkisi, *Sayıştay Dergisi Ekim-Aralık Sa: 27*, s. 3-14.
- Kahraman, M. (2011), Hukuk Devletine Katkıları Bakımından Kamu Denetçiliği, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8 (16), s. 355-373.
- Kaplan, Ç. & Macit, M.& Özcan, E. (2014). Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) Kurumunun Kamuoyu Algısı Üzerine Bir Çalışma, *Çankara Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 5), s. 75-104.
- Kaya, İ. S. & Karabay, H. (2019). Ombudsmanlığın Uluslararası Hukuk Sistemlerindeki Yeri, *Ombudsman Akademik*, C. 6, Sa. 11, s. 213-232.
- Kaygısız, Ü. (2016). Kamu Denetçiliği Kurumu Kurumsal Algı Ölçeği (KDKKAÖ) Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C.8, Sa. 16, s. 19-37.
- Kekeç, K. E. (2014). *Arabuluculuk Yoluyla Uyuşmazlık Çözümünde Temel Aşamalar ve Taktikler*, 2. Basım, Ankara: Adalet Yayınları.
- Kestane, D. (2006). Çağdaş Bir Denetim Organizasyonu Olarak Ombudsmanlık (Kamu Denetçiliği), *Maliye Dergisi*, (151), s. 128-142.
- Köksal, M. (2005). *Ombudsman “Kamu Hakemi*, Ankara: Melis Matbaacılık.

- Köseoğlu, Ö. (2010). Avrupa Ombudsmanı’nın Hukuki Statüsü, İşleyişi ve Kurumsal Etkinliği, *Sayıştay Dergisi*, 21 (79) s. 31-62.
- Köseoğlu, Ö. (2019). *Türk Kamu Yönetiminde Denetim, Türk Kamu Yönetimi*, Editör: Hamza Ateş, Ankara: Savaş Yayınevi, s. 495-519.
- Kurt, R. (2018). İş Yargısında Arabuluculuk, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 135 (30), s. 337-376 .
- Lokmanoğlu, S.Y. (2018). İş Mahkemeleri Kanunu Işığında Arabuluculuk Kavramı, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, 9 (33), s. 863-885.
- Odyakmaz, Z. (2013). Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) Kurumunun Tanıtılması ve 6328 Sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinin Değerlendirilmesi, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, 4 (14), s. 1-85.
- Özbek, M. S. (2013). *Alternatif Uyuşmazlık Çözümü*, 3. Basım, İstanbul: Yetkin Yayınları.
- Özden, K. (2010). *Ombudsman (Kamu Denetçisi) ve Türkiye’deki Tartışmalar*, Ankara: Seçkin Yayınları
- Özmumcu, S. (2013). *Uzakdoğu’da Arabuluculuk Anlayışı ile Türk Hukuk Sisteminde Arabuluculuk Kurumuna Genel Bir Bakış*, İstanbul: Oniki Levha Yayıncılık, 3. Bası,
- Öztürk, N.& Yazar, G. (2019). *Türk Hukukunda Arabuluculuk*, I. Uluslararası Harran Multidisipliner Çalışmalar Kongresi Tam Metin Kitabı, s. 892-989.
- Reif, L. C. (2004). *The Ombudsman, Good Governance and the International Human Rights Sstem*, Martinus Nijhoff Publishers, Boston.
- Sevinç, İ. (2015). Kamu Yönetiminin Denetlenmesinde Yeni Bir Yöntem Olarak Ombudsmanlık Kurumunun Uygulanabilirliği *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, C. 20, Sa: 4, s. 99-121.
- Sezen, S. (2001). Ombudsman: Türkiye İçin Nasıl Bir Çözüm, *Amme İdaresi Dergisi*, 34 (4) s. 71-98.
- Süler, G.Y.(2010). Ombudsmanlık Kurumu ve Türkiye’de Uygulanabilirliği, *Bütçe Dünya Dergisi*, Sa.34, s. 157-167.
- Şahin, M.S. (2015). *Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) ve Uygulama Örnekleri*, 1. Baskı, Ankara: Astana Yayınları.
- Şahin, R. (2010). Ombudsman Kurumu Ve Türkiye’de Kurulmasının Türkiye’nin Demokratikleşmesi ve Avrupa Birliği Üyeliği Üzerine Etkileri, *Türk İdare Dergisi*, (468), s. 131-157.

- Tekin, E. (2018). Arabuluculuk Müessesesinin Vergi Kanunları Açısından Değerlendirilmesi, *Vergi Raporu Dergisi*, (231), s. 11-17.
- Temizel, Z.(1997a). Yurttaşın Yönetime Karşı Korunmasında Bağımsız Bir Denetim Organı Ombudsman, İstanbul.
- Temizel, Z.(1997b). Yurttaşın Yönetime Karşı Korunmasında Bir Başka Denetim Organı: Ombudsman, *Yeni Türkiye, Siyasette Yozlaşma Özel Sayısı II, Mart-Nisan Sa: 14*, s. 764-778.
- Tıktık, Ç. Y. (2013). *Arabuluculukta Gizliğin Korunması*, İstanbul: XII Levha Yayınları.
- Tuğsavul Taşpolat, M. (2012). *Türk Hukukunda Arabuluculuk*, Ankara: Yetkin Yayıncılık.
- Tutal, E. (2014). *Dünyada ve Türkiye’de Ombudsmanlık*, 1. Basım, Ankara: Adalet Basım Yayım Dağıtım.
- Uler, Y. (1990). *Ombudsman (Kamu Denetçisi)*, 1. Ulusal İdare Hukuku Kongresi, 3. Kitap Çeşitli İdare Hukuku Konuları, Ankara: Danıştay Matbaası.
- Usta, H. (2014). Türkiye’de Ombudsman (Kamu Denetçiliği) Kurumu, *Denetim Dergisi*, (14), s. 59-64.
- Yaşar, F. (2019). Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemi İçerisinde Arabuluculuk ve Ombudsmanlık Kurumu Arasındaki Mukayese, *Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 9 (2), s. 353-376.
- Yıldırım, K.E. (2019). Mahalli İdarelerce Yürütülen Hizmetlere İlişkin Şikâyetlerin İncelenmesi ve Yerel Yönetimler Kamu Denetçisinin Gerekliliği, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19 (3), s. 395-404.
- Yıldırım, F. (2016). Türk Hukuk Sisteminde Alternatif Bir Çözüm Yolu Olarak Arabuluculuk, *International Journal of Social Sciences and Education Research*, s. 926-944.
- Yıldırım, F. (2019). *Arabuluculuk Ve Ombudsmanlık*, 1. Basım, Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Yılmaz, A & Akdemir, D.Ş. (2020). Ombudsmanlık Kurumunun Etkinliğinin Kurum Kararları Üzerinden İncelenmesi, *Ombudsman Akademik C.7, Sa. 13*, s. 15-55.
- Yüce, N. (2020). *Ombudsman Dünya Örnekleri ve Türkiye’de Kamu Denetçiliği Uygulaması*, 2. Baskı, Ankara: Gazi Kitabevi.

KAYNAKÇA

- Akal, Z. (1998). *İşletmelerde Performans Ölçüm ve Denetimi*, 3. Basım, Ankara: Milli Prodüktivite Merkezi Yayınları.
- Aktaş, D. (2020). Türkiye’de Devlet Memurlarının Başarısının Değerlendirilmesi: Millî Eğitim Bakanlığı Örneği. *Bingöl Üniversitesi SBE Dergisi*, 10(19), s.267-296.
- Ateş, H.&Köseoğlu, Ö. (2011). *Belediyelerde Kurumsal Performans Yönetimi*. İstanbul: İlke Yayıncılık.
- Baş, İ. M.&Artar, A. (1990). *İşletmelerde Verimlilik Denetimi-Ölçme ve Denetleme Modelleri*. Ankara: MPM Yayınları.
- Barnard, C. (1956). *The Functions of the Executive*. Harvard University Press.
- Buyruk, H. (2014). Öğretmen Performansının Göstergesi Olarak Merkezi Sınavlar ve Eğitimde Performans Değerlendirme. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), s.28-42.
- Can, H.&Kavuncubaşı, Ş. (2005). *Kamu ve Özel Kesimde İnsan Kaynakları Yönetimi*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Carter, N.&Greer, P. (1993). Evaluating Agencies. Next Steps and Performance Indicators. *Public Administration*, 71(1/2), s.407-416.
- Cole, A.&Jones, G. (2005). Reshaping the State: Administrative Reform and New Public Management in France. *Governance*, 18(4), s.567-588.
- Coşkun, S.&Dulkadiroğlu, H. (2020). *Nereden Başlamalı? Çalışan ve Memur Performans Yönetimi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Coşkun, S., Dulkadiroğlu, H.&Kunduracı, N. F. (2016). Kamu Sektöründe Bireysel Performansa Göre Ücret Uygulamaları: Başarısızlığın Yaygınlaşması. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 71(2), s.627-651.
- Çeetin Karabat, B. (2017). *Örgütlerde Performans Yönetimi*. Sakarya: sakarya Yayıncılık.
- Demirbaş, T. (2010). Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Faaliyet Raporları ile Saydamlığı Sağlama Çabaları: Belediyeler Üzerine Bir Araştırma. Altuğ, F., Çetinkaya, Ö.&İpek, S. (Ed.), *Mahalli İdareler Maliyesi Üzerine Yazılar*, Bursa: Ekin Kitabevi Yayınları, s.287-316.
- DPT (1990). *Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı 1990-1994*. <https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2018/11/Alt%C4%B1nc%C4%B1-Be%C5%9F-Y%C4%B1ll%C4%B1k-Kalk%C4%B1nma-Plan%C4%B1-1990-1994%E2%80%8B.pdf>, (Erişim Tarihi: 12.04.2021).

- DPT (1996). *Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı 1996-2000*. <https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2018/11/Yedinci-Be%C5%9F-Y%C4%B1ll%C4%B1k-Kalk%C4%B1nma-Plan%C4%B1-1996-2000%E2%80%8B.pdf>, (Erişim Tarihi: 12.04.2021).
- Drucker, P. (1954). *Practice of Management*. New York: Harper&Row Publishers.
- Erbaş, M. S.&Kutlu, Ö. (2020). Türk kamu Yönetiminde Bireysel Performans Değerlendirmesi ve Ülke Örnekleri. *Sayıştay Dergisi*, 31(119), s.69-97.
- Erdumlu, G. (1991). Kamu Yönetiminde Performansın Ölçülmesi. *Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 7(1-2), s.317-332.
- Erkan, A. (2011). Performansa Dayalı Ödeme: Sağlık Bakanlığı Uygulaması. *Maliye Dergisi*, 160, s. 423-437.
- Erten, Ş. (2021). Kamu Değeri: Tanımı ve Ölçülmesi Üzerine Bir İnceleme. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İİBF Dergisi*, 14(1), s.104-125.
- Falay, N. (1987). Verimlilik-Etkinlik-Tutumluluk. *Çağdaş Sayıştay Denetimi Sempozyumu T.C. Sayıştay 125. Kuruluş Yıldönümü Kutlamaları*, 4-5 Haziran, s.47-55.
- Fayol, H. (2003). *Genel ve Endüstriyel Yönetim*. Çalıkoğlu, M. A. (Çev.), Ankara: Adres Yayınları.
- Frederickson, D. G.&Frederickson, H. G. (2006). *Measuring the Performance of the Hallow State*. Washington: Georgetown University Press.
- Guyomarch, A. (1999). 'Public Service', 'Public Management' and the 'Modernization' of French Public Administration. *Public Administration*, 77(1), s.171-193.
- Gülener, S. (2011). Yargı Bağımsızlığını Güçlendirici Bir Mekanizma Olarak Yargısal Hesap Verebilirlik ve Türk Yargı Sistemi. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, XV(2), s.215-252.
- Heinrich, C. J. (2011). Measuring Public Sector Performance and Effectiveness. Peters, B.G.&Pierre, J. (Ed.), *Handbook of Public Administration*, London: Sage Publications, s.25-37.
- Karacan, E. (2010). Performans Esaslı Bütçeleme Sistemi ve Türkiye Uygulaması. *DPT Uzmanlık Tezi*, Ankara: Koza Yayıncılık.
- Kubalı, D. (1999). Performans Denetimi. *Amme İdaresi Dergisi*, 32(1), s.31-62.

- Kuhlmann, S. (2010). Performance Measurement in European Local Governments: A Comparative Analysis of Reform Experiences in Great Britain, France, Sweden and Germany. *International Review of Administrative Sciences*, 76(2), s.331-345.
- Hughes, O. (2003). *Public Management and Public Administration: An Introduction*. New York: Palgrave Mcmillan.
- Köseoğlu, Ö.&Tuncer, A. (2014). Kamu Yönetiminde Yeni Bir Yaklaşım Olarak kamu Değeri: Kavramsal ve Kuramsal Açıdan Bir Tartışma. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 12(24), s.145-170.
- Long, E. & Franklin, A. L. (2000). The Paradox of Implementing the Government Performance and Results Act: Top-down direction for Bottom-up Implementation. *Public Administration Review*, 64(3), s.309-319.
- Lynch, T. D.&Day, S. E. (1996). Public Sector Performance Measurement. *Public Administration Quarterly*, 19(4), s.404-419.
- Özer, H. (1992). Performans Denetimi. *Sayıştay Dergisi*, 7, s.30-40.
- Özgür, H.&Aydın, G. (2020). Türk Kamu Sektörü Bireysel ve Kurumsal Performans Değerlendirme Politikasının Uygulama Aşamasının Analizi: 1965-2018. *Kamu Yönetimi ve Politikaları Dergisi*, 1(3), s.6-35.
- Özkal Sayan, İ.&Güneşer Demirci, A. (2018). Kamu Personelinin Değerlendirilmesinde Performans Sistemine Geçiş Sürecinin Analizi. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 73(2), s.667-700.
- Öztutku, H. (2010). *Örgütsel Performans Boyutuyla İnsan Kaynakları Yönetimi*. Ankara: Gazi Kitabevi Yayınları.
- Pollitt, C.&Bouckaert, G. (2011). *Public Management Reform*. 3rd Edition, London: Oxford University Press.
- Sanderson, I. (2001). Performance Management, Evaluation and Learning in 'Modern' Local Government, *Public Administration*, 79(2), s.297-313.
- Saydam, M. (2018). Türk Kamu Yönetimi İçin Önerilen Yeni Değerlendirme Sistemi: Personel Başarı Değerlendirme Sistemi (PBDS). *Yasama Dergisi*, 38, s.70-109.
- Songur, M. (1995). *Mahalli İdarelerde Performans Ölçümü*. Ankara: Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Yayınları, No: 6.

- Strateji ve Bütçe Başkanlığı (2019), *Program Bütçe Rehberi* (Program Sınıflandırması ve Performans Bilgisi), <https://sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2019/09/programrehber.pdf> (Erişim Tarihi: 20.04.2021).
- Strateji ve Bütçe Başkanlığı (2020), *Program Bütçe Esaslarına Göre Performans Programı İzleme Rehberi* (Merkezi Yönetim Kapsamındaki İdareler İçin), https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/04/ProgramButceEsaslarinaGorePerformansProgrami_izlemeRehberi.pdf, (Erişim Tarihi: 20.04.2021).
- Şimşek, M. Ş.&Öge, H.S. (2011). *İnsan Kaynakları Yönetimi*. Konya: Eğitim Kitabevi Yayınları.
- Taylor, F. (2003). *Bilimsel Yönetimin İlkeleri*. Akın, H. B. (Çev.), Ankara: Adres Yayınları.
- Thompson, K. (2003). *Papers on the Science of Administration*. Gullick, L.&Urwick, L. (Ed.), *The Early Sociology of Management and Organization*. Vol. IV., London: Routledge.
- Uyargil, C. (2009). Performans Değerlendirme. *İnsan Kaynakları Yönetimi*, Uyargil, C. (Ed.), İstanbul: Beta Yayınları, s.47-84.
- West, W. F. (2011). *Program Budgeting and the Performance Movement: The Elusive Quest for Efficiency in Government*. Washington D.C: Georgetown University Press.

KAYNAKÇA

- 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=1&MevzuatTur=19&MevzuatTertip>
- 3 sayılı Üst Kademe Kamu Yöneticileri İle Kamu Kurum Ve Kuruluşlarında Atama Usûllerine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/19.5.3.pdf>
- 5 sayılı Devlet Denetleme Kurulu Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 15.7.2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/19.5.5.pdf>
- 73 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 21.04.2021 tarihli ve 31461 sayılı Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/04/20210421-5.pdf>
- 83 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 25.08.2021 tarihli ve 31579 sayılı Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/08/20210825-1.pdf>
- 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 13.12.1983 tarihli ve 18251 sayılı Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=178&MevzuatTur=4&MevzuatTertip=5>
- 2560 sayılı İstanbul Su Ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş Ve Görevleri Hakkında Kanun, 20.11.1981 tarihli ve 17523 sayılı Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=2560&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>
- 5393 sayılı Belediye Kanunu, 03.07.2005 tarihli ve 25874 sayılı Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5393&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>
- 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 10.07.2004 tarihli ve 25531 sayılı Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5216&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>
- 646 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 10.07.2011 tarihli ve 27990 sayılı, Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/07/20110710-1.htm>

- 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 26.09.2011 tarihli ve 28103 sayılı Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=659&MevzuatTur=4&MevzuatTertip=5>
- 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 09.07.2018 tarihli ve 30473 sayılı Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=703&MevzuatTur=4&MevzuatTertip=5>
- Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliği, 24.01.2007 tarihli ve 26413 sayılı Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2007/01/20070124-7.htm>
- Akbulut Ö. Ö., vd. (2012), *Türk Kamu Yönetiminde Teftiş ve İç Denetim*. TODAİE Yayını, (364)
- Altuntaş, M. (1995), 59. Kuruluş Yılında Gelirler Kontrolörleri, *Yaklaşım Dergisi*, (29)
- Bakır, C. (2012). Maliye Bürokrasisinde Örgütsel Değişim ve Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı'nın Kurulması, *Amme İdaresi Dergisi*, 2 (45), 81-102
- Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik, 22.02.2007 tarihli ve 26442 sayılı Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=11125&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>
- Devlet Malzeme Ofisi Teftiş Kurulu Yönetmeliği, 19.12.1993 tarihli ve 21793 sayılı Resmi Gazete, Erişim Adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/21793.pdf>
- HUK, (2011). *Hesap Uzmanları Kurulu 2010 Yılı Faaliyet Raporu*, 03.06.2017 Hesap Uzmanları Kurulu, (Mart-2011), http://www.hud.org.tr/HUKyayin/HUK_2010_faaliyet-raporu.pdf. adresinden alındı
- İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulu Çalışma Yönetmeliği, 15/6/1989 tarihli ve 20196 sayılı Resmî Gazete, Erişim Adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=4619&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>
- İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulu Yönetmeliği, 2/7/2021 tarih ve 31499 sayılı Resmî Gazete, Erişim Adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/06/20210602-29.htm>
- www.icisleri.gov.tr (20.04.2021) *İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığı Tarihçesi*, <https://www.icisleri.gov.tr/mulkiyeteftis/mulkiye-teftis-kurulu-tarihcesi> adresinden alındı

- Kandegir, Barış ve Alıcı, Orhan Veli (2012), Türk Kamu Yönetiminde Denetimin “Evrimi” ve “Geleceği”. *Türk İdare Dergisi*, (475), s. 89-100.
- Mutlu, F. (1998). Vergi Denetmenleri 62. Yaşında. *Vergi Raporu Dergisi*, (34), s.3-7
- Özdemir, M.(2018). (17.12.2018) “Tahakkuk Müfettişliğinden Vergi Müfettişliğine İbلاغ” <http://www.alomaliye.com/2016/03/03/tahakkuk-mufettisliginden-vergimufettisligine-iblag/> adresinden alındı
- Parlak, B. ve Doğan, K. C. (2019). *Kamu Yönetiminde Denetim ve Ombudsmanlık*. Bursa: Ekin Kitabevi
- Pekşen, F. (2019). Osmanlı Devletinden Günümüze Vergi Denetiminin Tarihçesi, *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 9(1), s. 107-116.
- Seviğ, V. (2011). 66. Kuruluş Yıldönümünde Hesap Uzmanları Kurulu, *Vergi Dünyası Dergisi*, (358), s.9-10
- TBMM. (6/1879) *TBMM Zabıt Ceridesi*, 17.12.20018 tarihinde TBMM: <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d04/c023/tbmm04023078ss0305.pdf> adresinden alındı
- Yürekli, Ömer (2015), Kamu Yönetim Teftiş Ve Denetim Sistemi Ve Yeniden Yapılanması, *Türk İdare Dergisi*, (480), s. 89-100.

kariyer planlaması tekraren gözden geçirilmeli, başka görevlere atanmaların neden bu şekilde bir tercihte bulundukları kök neden analizine tabi tutularak gerekli aksiyonlar alınmalıdır.

İç denetim alanında yaşanan sorunların bir kısmının geliştirilebilmesi ise iç denetçilerin çabalarına bağlıdır. Yeni kurulan iç denetim faaliyetinin en önemli yürütücüsü olmak kolay bir iş değildir. Buna rağmen iç denetçiler, üst yönetici ve denetlenen birim bürokratlarına her açılış ve kapanış toplantısında, her izleme toplantısında, her saha çalışmasında, her rapor onayında iç denetimin “ne olduğu” ve “ne olmadığını” tekraren anlatmalıdır. Bunun yanında işlerini yazılı standartlara uygun, hatta standartlardan da daha iyi yaparak kurum ve faaliyetlerine değer kattıklarını üst yönetici, denetlenen birim ve bürokratlarına gösterdiklerinde bir sonraki iç denetim, önceki iç denetim faaliyetinden daha etkili ve sonuç olarak kuruma ve faaliyetlerine daha değer katıcı nitelikte olacaktır.

KAYNAKÇA

- Acar, İ.A. ve Şahin, E.A. (2009). Plan ve Bütçe İlişkisi Açısından İç Denetim, *Maliye Dergisi*, Sayı 156, 83-103.
- Adiloğlu, B. (2011). *İç Denetim Süreci ve Kontrol Prosedürleri*, Türkmen Kitabevi, İstanbul
- Akpınar, M. (2011). Denetim Anlayış ve Metodolojisinde Değişimin Adı: İç Denetim, *Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7. Sayı.
- Alıcı, O. (2016). Kamu Yönetiminde İç Denetim Mekanizmasının Reorganizasyonu. *Toros Üniversitesi İİSBF Sosyal Bilimler Dergisi*, 3 (5), 185-200 .
- Aras, G. (2006). İşletmelerde Sürdürülebilir Değer Yaratma ve İç Denetim, *TİDE İç Denetim Dergisi*, Sonbahar, Sayı: 16.
- Arslan, C. (2013). İç Denetim Ve Türkiye’de Büyükşehir Belediyelerinin İç Denetim Uygulamaları Üzerine Bir Araştırma, *Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Mahalli İdareler Ve Yerinden Yönetim Bilim Dalı Doktora Tezi*. İstanbul.
- Bilge, S. ve Kiracı, M. (2010). *Kamu Sektöründe İç Denetim ve İç Denetimin Başarıyla Uygulanmasında Rol Oynayan Faktörler*, Gazi Kitabevi, Ankara.

- Deran, A. ve Alıcı, O. V. (2020). Büyükşehir Belediyeleri ile Bağlı İdarelerde İç Denetimin Etkinliği: Mersin Örneği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 23 (2), 720-735.
- Derici, O., Tüysüz, Z. ve Sarı, A. (2007). Kurumsal Risk Yönetimi ve Sayıştay Uygulaması. *Sayıştay Dergisi*, Nisan-Haziran. S: 65. 151-172.
- Flesher Dale L., Previts Gary John ve Samson William D., (2005) Auditing in the United States: A Historical Perspective, *Abacus*, Vol: 41, No: 1, ss. 2-14.
- Güredin, E. (2014). *Denetim ve Güvence Hizmetleri*, Türkmen Kitabevi, 13. Baskı, İstanbul.
- Griffiths, P. (2005). *Risk- Based Auditing*. Gower Publishing Limited.
- İDKK, (2013). *Kamu İç Denetim Rehberi*. Ankara.
- Kamu İç Denetim İkincil ve Üçüncül Düzey Mevzuat. https://ms.hmb.gov.tr/uploads/2019/09/5018_Sayili_Kanun.pdf, Erişim tarihi: 01.07.2021.
- Kamu İç Denetim 2019 Yılı Genel Raporu. Kamu İç Denetim Genel Raporu, <https://ms.hmb.gov.tr/uploads/2021/01/2019KamuicDenetimGenelRaporu.pdf>, Erişim tarihi: 03.07.2021.
- Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu Gerekçesi. <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d22/c098/tbmm22098020ss1014.pdf>, Erişim tarihi: 02.07.2021.
- Karavardar, A. (2014). İç Denetim Fonksiyonunun Dış Denetçiler Tarafından Değerlendirilmesi: Türkiye’de Bir Kanaat Fonksiyon Yaklaşımı Uygulaması, *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 43. Sayı.
- Karcioğlu, R., Kurnaz, E. (2017). Kamu Kurumlarında İç Denetim Faaliyetlerinin Yürütülmesinde Karşılaşılan Başlıca Sorunların Tespiti: Kamu İç Denetçilerine Yönelik Bir Araştırma, *İGÜ Sosyal Bilimler Dergisi Özel Sayısı*, ICEFM.
- Kaya, E. B. (2010). Risk Odalı İç Denetim Ve Uygulaması, *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Ana Bilim Dalı Doktora Tezi*. Ankara.
- Kepekçi, C. (2000). *Bağımsız Denetim*, Siyasal Kitabevi, Ankara.
- Kızılboğa, R. (2012). Kurumsal Risk Yönetimi Odaklı İç Denetim ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi İçin Bir Model Önerisi, *Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi*, İstanbul.

- Kubalı, D. (1998). *Performans Denetimi Kavramı, İlkeler, Metodoloji ve Uygulamalar*, Cumhuriyetin 75. Yıl Özel Basımı, Sayıştay Başkanlığı Yayınları. Ankara.
- Kurnaz, N. ve Çetinoğlu, T. (2010). *İç Denetim*, Umuttepe Yayınları, 1. Basım, İzmit.
- Moeller, R. (2009). *Brink's Modern Internal Auditing*, John Wiley&Sons, Canada.
- Özgül, B. ve Mengi, B.T. (2016) *Kurumsal Sürdürülebilirlik ve Güvencesi İç Denetim*, (1.Baskı), Beta Basım Yayım, İstanbul.
- Özoğlu, B., Mercan, C. ve Çakıroğlu S. (2010). Bir Güvence ve Danışmanlık Hizmeti: İç Denetim, *İstanbul Büyükşehir Belediyesi İç Denetim Birimi Başkanlığı Yayınları*, No:1, İstanbul.
- Özbek, Ç. (2012). İç Denetim “Kurumsal Yönetim, Risk Yönetimi ve İç Kontrol”, *Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yayınları*, No:3, İstanbul.
- Pehlivanlı, D. (2008). Kurumsal Risk Yönetimi Temelli İç Denetim ve Türkiye Uygulamaları, *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Kocaeli.
- Pehlivanlı, D. (2014). *Modern İç Denetim*, (2.Baskı), Beta Basım Yayım, İstanbul.
- Pickett K. H. S. (2005). *Auditing The Risk Management Process*, John Wiley & Sons, USA.
- Pickett, K.H.S. (2010). *The Internal Auditing Handbook, (Third Edition)*, John Wiley & Sons Ltd., United Kingdom.
- Pickett, K.H.S. (2006). *The Essential Handbook of Internal Auditing*. Wiley&Sons.
- Sakin, T. (2017). *İç Kontrol Sistemi ve İç Denetim*, (1.Baskı), Çağlayan Kitap Yayıncılık
- Sawyer, B.L., Dittenhofer, M.A., Scheiner, J.H., Graham, A. ve Makosz, P. (2005). *Sawyer's Internal Auditing*. 5. Baskı. Florida: The Institute of Internal Auditors.
- TİDE. (2021). *Sertifikasyon Aday El Kitabı*. Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yayınları. İstanbul.
- TİDE Ana Prensipler. <https://www.tide.org.tr/page/25/Ana-Prensipler>, Erişim tarihi: 22.06.2021.

- TİDE Sertifikasyon İle İlgili Bilgilendirme. <https://www.tide.org.tr/duyuru/637/IIA-Sertifikalarindaki-Degisikliklerle-Ilgili-Onemli-Bilgiler-CCSA-CFSA-ve-CGA>, Erişim tarihi: 23.06.2021.
- TİDE İç Denetimde Kilometre Taşları. <https://www.tide.org.tr/page/4/Kilometre-Taslari>, Erişim tarihi: 23.06.2021.
- TİDE İç Denetimin Tanımı. <https://www.tide.org.tr/page/26/Ic-Denetimin-Tanimi>, Erişim tarihi: 31.05.2021.
- UİDS, (2016). *Uluslararası İç Denetim Standartları*.
- Uluslararası Mesleki Uygulama Çerçevesi (UMUÇ), <https://www.tide.org.tr/page/307/UMUC>, Erişim tarihi: 16.06.2021.
- Uzun, A.K. (2001). İç Denetimin Fonksiyonunu Değiştiren Unsur: Teknoloji, *Active*. Kasım-Aralık.
- Uzun, F. (2007). İç Denetim ve Fransa Uygulaması, *Yerel Yönetim ve Denetim Dergisi*, 12(9), 31.
- Yılmaz, İ. (2020). Türkiye’de İç Denetimde Merkezi Uyumlaştırmanın Rolü: Kamu İç Denetçileri Üzerinde Bir Araştırma, *İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi*.

İç kontrolün kurumsal yönetime katkısı son olarak denetim boyutu ile ilişkilendirilerek değerlendirilebilir. İzleme ve raporlama unsurları kurumun yönetsel süreçlerindeki eksikliklerin tespit edilerek, bunların önlenmesi için yönetim tarafından gerekli tedbirlerin alınmasını sağlar. Bu sayede kurumda denetim yapma yetkisi olan diğer aktörlerin işi kolaylaşır.

Özetle, mevzuata uygun iş ve işlem tesis etmekle yükümlü olan kamu kurumları, iç kontrol sistemi ile disipline olmakta, tüm süreçler sistematikleştirilmekte, kaynak kullanımında verimlilik ve ekonomiklik kıstas alınarak hesap verebilirlik ilkesi etkin kılınmaktadır. Misyon ile ilişkili hedeflere ulaşılması amacıyla risk değerlendirme ve kontrol faaliyetleri yürütülerek, hata ve eksikliklerin zamanında tespiti mümkün hale getirilmektedir. Kurumun insan kaynakları politikaları netleştirilerek, kişiye özgü uygulamalara son verilmekte, çalışanların kariyer gelişimlerinin desteklenmesini sağlayıcı bir yapı oluşturulmaktadır. Bilgi ve iletişimin başarıdaki kilit rolü kıstas alınarak bunları geliştirici tedbirler alınması sağlanmaktadır. Son olarak kontrol ortamı, risk değerlendirme, kontrol faaliyetleri ve bilgi&iletişim unsurları kapsamında uygulanan ilkeler değerlendirmeye tabi tutularak, rapor hazırlanmakta ve yöneticilerin rapordaki eksik-hatalı hususları gidermesi istenmektedir. Bu uygulamalar beraberinde kurumsal yönetimde başarıyı getirmekte ve hatta sürdürülebilir kılmaktadır.

KAYNAKÇA

- Akyel, R. (2010). Türkiye’de İç Kontrol Kavramı, Unsurları ve Etkinliğinin Değerlendirilmesi, *Yönetim ve Ekonomi*, 17(1), s. 83-97.
- Aktan, C.C. (2013). Kurumsal Şirket Yönetimi, *Organizasyon ve Yönetim Bilimler Dergisi*, 5(1), s. 150-191.
- Alikulova, L.B., N.N. Nurmukhametov, L.M.Sembiyeva & D.A. Pankov. (2019). Risk Management, Audit and Internal Control, *Bulletin the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan*, 3(379),s. 93-101.
- Anderson, U. L., M.J. Head, S. Ramamoorti, C. Riddle, M. Salamasick, & P.J. Sobel. (2017). *Internal Auditing*, Amerika: Internal Audit Foundation, 4. Baskı.

- Biegelman, M. T. & Bartow, J. T.(2012). *Executive Roadmap to Fraud Prevention and Internal Control*, 2. Baskı, New Jersey: John Wiley&Sons, Inc.
- Büyükarıkan, U. & Eryılmaz, C. (2020). İşletmelerde İç Kontrol Sisteminin Yeri ve Önemi, *Sosyal Bilimler Kongresi Tam Metin Kitabı*, s.113-127.
- Celayir, D. (2021). *İç Denetim ve Risk Değerlendirme*, İstanbul: Hiper Yayın.
- Chang, S., Yen, D.C., Chang, I-C., Jan, D. (2014). Internal Control Framework For A Compliant ERP System, *Information&Management*, 51(2),187-205.
- COSO, (2013). *Internal Control-Integrated Framework*, 18 Ocak, 2021 tarihinde <https://www.coso.org/Documents/990025P-Executive-Summary-final-may20.pdf> adresinden alındı.
- DiNapoli, T. P. (2016). *Standards For Internal Control In New York State Government*, 5 Şubat, 2021 tarihinde <https://www.osc.state.ny.us/files/state-agencies/guidance/pdf/agencies-ictf-docs-int-control-stds.pdf> adresinden alındı.
- Erdoğan, S. (2009). *İç Kontrol Sistemi: Kamu İktisadi Teşebbüsleri İçin İç Kontrol Model Önerisi*, Planlama Uzmanlığı Tezi, T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı Yıllık Programlar ve Konjonktür Değerlendirme Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Eryılmaz, B. & Biricikoğlu, H. (2011). Kamu Yönetiminde Hesap Verebilirlik ve Etik, *İş Ahlakı Dergisi*, 4(7), s. 19-45.
- Hacıhasanoğlu, T., Çağlı, T. (2020). İç Kontrol Sisteminin Kurumsallaşma Üzerine Etkisi: Devlet Üniversiteleri Üzerine Bir Araştırma, *Muhasebe ve Finans İncelemeleri Dergisi*, 3(2), s. 132-147.
- Hay, D. (1993). Internal Control: How It Evolved in the Same Ways in Four Different Countries, *Accounting Historians Journal*, 2 Mayıs, 2021 tarihinde <file:///C:/Users/90532/Downloads/PreprintofInternalcontrolhowitevolvedDHay.pdf> adresinden alındı.
- Ionescu, L. (2016). The Role of Accounting and Internal Control in Reducing Bureaucracy in the Public Sector, *Journal of Economic Development, Environment and People*. 5(4), s. 46-51.
- Kalkınma Bakanlığı. (2018). *Kamuda Kurumsal Yönetim ve Yenilikçilik Özel İhtisas Komisyonu Raporu*. 10 Mayıs, 2021 tarihinde https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/04/KamudaKurumsalYonetim_ve_YenilikcilikOzelIhtisasKomisyonuRaporu.pdf adresinden alındı.

- Kayıkçıoğlu, S. (2019). Bağımsız Denetimde Hile Müzakeresi ve İç Kontrolle İlişkin Tespitler, *TİDE Academia Research*, 1(1), s. 77-107.
- Kesim, E. *Bir Etik Davranış İlkesi Olarak Hesap Verebilirlik (Hesap Verme Sorumluluğu)*, s. 269-281. 8 Şubat, 2021 tarihinde <http://etik.gov.tr/wp-content/uploads/2019/03/erdogankesim-biretikdavranisilkesiolarakhesap.pdf> adresinden alındı.
- Kızılboğa, R. (2013). *Kurumsal Risk Yönetimi Odaklı İç Denetim*, İstanbul: Marmara Belediyeler Birliği Yayını.
- Kızılboğa, R. & Özşahin, F. (2013). Etkin Bir İç Kontrol Sisteminin İç Denetim Faaliyetine ve İç Denetçilere Katkısı, *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 6(2), s. 220-236.
- Mahadeen, B., Dmour, R., Obeidat, B.Y., Tarhini, A. (2016). Examining the Effect of the Organization's Internal Control System on Organizational Effectiveness: A Jordanian Empirical Study, *International Journal of Business Administration*, 7(6), s. 22-41.
- McNally, J.S. (2013). The 2013 COSO Framework & SOX Compliance: One Approach To An Effective Transition, *Strategic Finance*, 11 Aralık, 2020 tarihinde https://www.coso.org/documents/COSO%20McNallyTransition%20Article-Final%20COSO%20Version%20Proof_5-31-13.pdf adresinden alındı.
- Moeller, R. R. (2014). *Executive's Guide to COSO Internal Controls*, New Jersey: John Wiley&Sons, Inc.
- OECD. (2016), *G20/OECD Principles of Corporate Governance (Turkish version)*, Paris: OECD Publishing. 21 Mayıs, 2021 tarihinde <http://dx.doi.org/10.1787/9789264257443-tr>, <https://tusiad.org/tr/yayinlar/raporlar/item/1861-kurumsal-yonetim-ilkeleri> adresinden alındı.
- OECD. (2000). *Kurumsal Yönetim İlkeleri*. TÜSİAD, Lebib Yalkın Yayınları ve Basım, 21 Mayıs, 2021 tarihinde <https://tusiad.org/tr/yayinlar/raporlar/item/1861-kurumsal-yonetim-ilkeleri> adresinden alındı.
- Ogunmakin, A. A. (2020). Effect of Internal Control System on the Accountability of Public Parastatals in Ekiti State, *Journal of Accounting and Financial Management*, 6(4), s.12-23.
- Oktrivina, D.S.A., Suroso, S., Purwoko, B., & Widyastuti, T. (2017). Performance the Malcolm Baldrige on State Elctricity Company in Indonesia, *International Journal of Economics and Finanacial Issues*, 7(5), s. 413-416.

- Özer, G., Merter, A.K. & Cınar, S. (2019). Analysis of the Effectiveness of Public Internal Control System: Example of State Universtiy, Global Business Research Congress, *Press Academia Procedia*, 9(1), s. 203-208.
- Özkardeş, L. (2017). Kurumsal Firmaların İç Kontrol, İç Denetim ve Riske Yaklaşımları, *Journal of Yasar University*, 12(47), s. 191-200.
- Pamungkas, B. & Prasetyo, Y. (2017). Internal Control Systems by Internal Control Unit in Improving Officers Compliance, *International Journal of Applied Business and Economic Research*, 15(17), s. 1-14.
- Paramita, A. (2008). Analysis of Relationship Role Of Corporate Culture of Good Corporate Governance in PTAneka Tambang Tbk. The 2nd National Conference UKWMS. Surabaya, *Journal of the Winners*. 8 (2), s. 126-138.
- Rodgers, W. & Söderbom, A. (2015). Corporate Social Responsibility Enhanced Control Systems Reducing the Likelihood of Fraud, *Journal of Business Ethics*, 131(4), s. 871-882.
- Rubino, M., Vitolla, F. & Garzoni, A. (2017). The Impact of an IT Governance Framework on the International Control Environment, *Records Management Journal*, 27(1), s. 19-41.
- Sarı, M., Lubis, A de F., Maksum, A., & Lumbanraja, P. (2018). The Influence of Organization's Culture and Internal Control to Corporate Governance an is Impact on Bumh (State-Owned Enterprises) Corporate Performance in Indonesia, *Journal of Advanced Research in Law and Economics*, 9(2), 681-691.
- Sayıştay Başkanlığı. (2020). 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 4 Ocak, 2020 tarihinde <https://www.sayistay.gov.tr/tr/?p=2&CategoryId=97> adresinden alındı.
- Setyaningsih, S.D., Mulyani, S., Akbar, B., & Farida, I. (2021). *Implementation and Performance of Accounting Information Systems, Internal Control and Organizational Culture in the Quality of Financial Information*, Utopía y Praxis Latinoamericana; ISSN 1316-5216; ISSN-e 2477-9555 Año 26 n.o extra interlocuciones 1, 2021, pp. 222-236.
- Tüm, K. (2015). Muhasebe Hilelerinin Önlenmesinde İç Kontrol Sisteminin Önemi Üzerine Bir Araştırma, *Giresun Üniversitesi İİBF Dergisi*, 1(1), s. 105-128.

- Uyar, M. (2018). Muhasebe Denetimi ve İç Kontrol Sisteminin İşletmelerde İnovasyon Yapma Yeteneğine Etkileri Üzerine Ampirik Bir İnceleme, *İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), s. 149-168.
- Yaman, A. (2008). Kamu İç Kontrol Sisteminin Başarı Faktörleri, *Mali Hukuk Dergisi*, Sayı 138, 20 Mayıs, 2021 tarihinde https://bertankaya.net/wp-content/uploads/2013/05/Kamu_I_Kontrol_Sisteminin_Basari_Faktrleri-Adem_Yaman1.pdf adresinden alındı.
- Yeşil, A. (2019). Finansal Yönetimde Hesap Verebilirliğin ve İç Kontrolün Önemi, *Uluslararası Akademik Yönetim Bilimleri Dergisi*, 5 (6), s. 1-12.
- Younas, A. & Kassim, A. A. (2019). Essentiality of Internal Control in Audit Process, *International Journal of Business and Applied Social Science*, 5(11), s. 1-6.
- Zengin, A. N. & Yılmaz, A. A. (2017). Kurumsal Yönetim İlkeleri ve Standartları, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(48), s. 684-702.
- Wang, Y. & Ruan, L. (2016). A Reserch Internal Control, Cash Dividends and Enterprise Performance Based on Economic Consequences, *Filomat*, 30(15), s. 4223-4234.
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 24.12.2003 tarihli ve 25326 sayılı Resmi Gazete, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2003/12/20031224.htm>.
- 14 Aralık, 2020 tarihinde <https://na.theiia.org/standards-guidance/topics/Documents/COSO%20FAQs%20May%202013%20branded.pdf> adresinden alındı.

KAYNAKÇA

- 47 no'lu Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 18.10.2019 tarihli ve 30922 sayılı Resmi Gazete, Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=47&MevzuatTur=19&MevzuatTertip=5>
- 660 Sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 02.11.2011 tarihli ve 28103 sayılı Resmi Gazete, Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=660&MevzuatTur=4&MevzuatTertip=5>
- 696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 24.12.2017 tarihli ve 30280 sayılı Resmi Gazete, Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/12/20171224-22.htm>
- 702 Sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, TBMM Tutanakları Erişim adresi: <https://www2.tbmm.gov.tr/d27/1/1-0006.pdf>
- 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu, 26.01.1970 tarihli ve 13409 sayılı Resmi Gazete, Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=1211&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>
- 2018/1 no'lu Bakanlıklara Bağlı, İlgili ve İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile İlgili Cumhurbaşkanlığı Genelgesi, 15.07.2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete, Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180715-16.pdf>
- 2018/2 no'lu Bakanlıklara Bağlı, İlgili ve İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile İlgili Cumhurbaşkanlığı Genelgesi, 24.07.2018 tarihli ve 30488 sayılı Resmi Gazete, Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180724-11.pdf>
- 2813 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Kuruluşuna İlişkin Kanun, 07.04.1983 tarihli ve 18011 sayılı Resmi Gazete, Erişim adresi: Mevzuat Bilgi Sistemi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=2813&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>

- 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun, 13.12.1994 tarihli ve 22140 sayılı Resmi Gazete, Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=4054&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>
- 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun, 09.01.2002 tarihli ve 24635 sayılı Resmi Gazete, Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.4733.pdf>
- 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu, 22.01.2002 tarihli ve 24648 sayılı Resmi Gazete, Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=4734&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 24.12.2003 tarihli ve 25326 sayılı Resmi Gazete, Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5018&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>
- 5411 sayılı Bankacılık Kanunu, 01.11.2005 tarihli ve 25983 sayılı Mükerrer Resmi Gazete, Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5411&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>
- 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu, 10.11.2008 tarihli ve 27050 sayılı Mükerrer Resmi Gazete, Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5809.pdf>
- 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu, 30.12.2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazete, Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=6362&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>
- 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu, 30.03.2013 tarihli ve 28603 sayılı Resmi Gazete, Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=6446&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>
- 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, 07.04.2016 tarihli ve 29677 sayılı Resmi Gazete, Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=6698&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>
- Amin, A., & Thrift, N. (1992). Neo-Marshallian Nodes in Global Networks. *International Journal of Urban and Regional Research*, 16(4), 571-587. doi:<https://doi.org/10.1111/j.1468-2427.1992.tb00197.x>
- AYM. (2020). 2018/115 Esas ve 2020/81 Karar Sayılı Anayasa Mahkemesi Kararı. Erişim adresi: <https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/ND/2020/81?KararNo=2020%2F81>

- BDDK. (2011). *Yıllık Faaliyet Raporu - 2010*. Erişim adresi: https://www.bddk.org.tr/ContentBddk/dokuman/hakkinda_0003_01.pdf
- BDDK. (2020). *2019 Faaliyet Raporu*. Erişim adresi: https://www.bddk.org.tr/ContentBddk/dokuman/hakkinda_0003_11.pdf
- BDDK. (2021). *Temel Bankacılık Verileri*. Erişim adresi: <https://www.bddk.org.tr/Anasayfa>
- BTK. (2016). *2015 Faaliyet Raporu*. Erişim adresi: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu: <https://www.btk.gov.tr/uploads/pages/slug/2015-faaliyet-raporu.pdf>
- BTK. (2020). *2019 Faaliyet Raporu*. Erişim adresi: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu: <https://www.btk.gov.tr/uploads/pages/faaliyet-raporlari/2019-genel-faaliyetraporu.pdf>
- BTK. (2021). *Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü*. Erişim adresi: <https://www.btk.gov.tr/uploads/pages/pazar-verileri/ceyrek-raporu-2020-4-ceyrek-26-03-21-kurum-disi.pdf>
- Chang, H.-J. (1997). The economics and politics of regulation. *Cambridge journal of economics*, 21(6), 703-728.
- Collinge, C. (1996). *Spatial articulation of the state: reworking social relations and social regulation theory*. Erişim adresi: <https://www.birmingham.ac.uk/Documents/college-social-sciences/business/management/collinge/spatial-articulation.pdf>
- Daniel, C. (1990). The economics of regulation: Principles and institutions Alfred E. Kahn Cambridge, MA: MIT Press, 1988, Vol. I, 199 pp., Vol. II, 360 pp. *Atlantic Economic Journal*, 18(3), 96-103. doi:10.1007/BF02298975
- EPDK. (2020). *Faaliyet Raporu 2019*. Erişim adresi: EPDK web sitesi: <https://www.epdk.gov.tr/Detay/DownloadDocument?id=BbfLXkIqqU0=>
- EPDK. (2021). *Tarihçe*. Erişim adresi: <https://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/1-1051/tarihce>
- Guasch, J. L., & Hahn, R. W. (1997). The Cost and Benefits of Regulation: Some Implications for Developing Countries, paper for the World Bank. *World Development Report*, March.
- Hantke-Domas, M. (2003). The public interest theory of regulation: non-existence or misinterpretation? *European journal of law and economics*, 15(2), 165-194. doi:<https://doi.org/10.1023/A:1021814416688>

- Hertog, J. D. (1999). General Theories of Regulation. In B. B. G. de & Geest (Eds.), *Encyclopedia of Law and Economics* (Vol. III, pp. 223-270). Cheltenham, UK: Edward Elgar.
- Jessop, B. (1990). Regulation theories in retrospect and prospect. *Economy and Society*, 19(2), 153-216. doi:10.1080/03085149000000006
- Jones, M. (1998). Restructuring the local state: economic governance or social regulation? *Political Geography*, 17(8), 959-988. doi:https://doi.org/10.1016/S0962-6298(97)00090-5
- Joskow, P. L. (1998). *Regulatory priorities for reforming infrastructure sectors in developing countries*: World Bank.
- KAYSİS. (2021a). Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanlığı Mevzuat Listesi. Erişim adresi: <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Kurum/56605468>
- KAYSİS. (2021b). Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı Mevzuat Listesi. Erişim adresi: <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Kurum/45993912>
- KAYSİS. (2021c). Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanlığı Mevzuat Listesi. Erişim adresi: <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Kurum/35316425>
- KAYSİS. (2021d). Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Başkanlığı Mevzuat Listesi. Erişim adresi: <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Kurum/12784452>
- KAYSİS. (2021e). Kamu İhale Kurumu Başkanlığı Mevzuat Listesi. Erişim adresi: <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Kurum/60122325>
- KAYSİS. (2021f). Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanlığı Mevzuat Listesi. Erişim adresi: <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Kurum/80791010>
- KAYSİS. (2021g). Nükleer Düzenleme Kurumu Başkanlığı Mevzuat Listesi. Erişim adresi: <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Kurum/29806280>
- KAYSİS. (2021h). Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanlığı Mevzuat Listesi. Erişim adresi: <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Kurum/70203335>
- KAYSİS. (2021i). Rekabet Kurumu Başkanlığı Mevzuat Listesi. Erişim adresi: <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Kurum/50486054>
- KAYSİS. (2021j). Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığı Mevzuat Listesi. Erişim adresi: <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Kurum/74627836>

- KAYSİS. (2021k). Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanlığı Mevzuat Listesi. Erişim adresi: <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Kurum/97354901>
- KGK. (2021). *2020 Faaliyet Raporu*. Erişim adresi: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu: https://kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/Duyurular/v2/Diger/2020_Faaliyet_Raporu.pdf
- KİK. (2016). *2015 Faaliyet Raporu*. Erişim adresi: Kamu İhale Kurumu: http://www2.ihale.gov.tr/duyurular2012/2015_Faaliyet_Raporu.pdf
- KİK. (2020). *2019 Faaliyet Raporu*. Erişim adresi: Kamu İhale Kurumu: https://dosyalar.kik.gov.tr/genel/IhaleGovTr/2019_yili_faaliyet_raporu.pdf
- KVKK. (2020). *2019 Yılı Faaliyet Raporu*. Erişim adresi: <https://kvkk.gov.tr/SharedFolderServer/CMSFiles/c325adf5-5337-4567-95c8-b6b953b745aa.pdf>
- MGK. (1981a). *2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu*. TBMM Tutanakları: Milli Güvenlik Konseyi Erişim adresi: https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/KANUNLAR_KARARLAR/kanuntbmmc064/kanunmgkc064/kanunmgkc06402499.pdf
- MGK. (1981b). *Sermaye Piyasasının Düzenlenmesi ve Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu*. Milli Güvenlik Konseyi Erişim adresi: https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/MGK_/d01/c004/mgk_01004065ss0217.pdf
- MGM. (2021). Kuruluş Bazında Ödenek ve Harcamalar Tablosu. *Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar*. Erişim adresi: <https://ms.hmb.gov.tr/uploads/sites/3/2021/01/Kurulus-Bazinda-Odenek-ve-Harcamalar-Tablosu-2.xls>
- Moran, M. (2002). Understanding the Regulatory State. *British Journal of Political Science*, 32(2), 391-413. doi:<https://doi.org/10.1017/S0007123402000169>
- Murdoch, J. (1995). Actor-Networks and the Evolution of Economic Forms: Combining Description and Explanation in Theories of Regulation, Flexible Specialization, and Networks. *Environment and Planning A: Economy and Space*, 27(5), 731-757. doi:10.1068/a270731
- Noll, R. G. (1980). *What is regulation?* Paper presented at the Conference on the Growth of Regulation, California.
- OECD. (1995). *Recommendation of the Council on Improving the Quality of Government Regulation*. Erişim adresi: <https://legalinstruments.oecd.org/public/doc/128/128.en.pdf>

- Pitton, V. (2007). Disentangling Chile's authoritarian neoliberalism and its effects: the downfall of public higher education and its implications for equitable access. *Critical Studies in Education*, 48(2), 249-267. doi:10.1080/17508480701494267
- RTÜK. (2021). 2020 Yılı Faaliyet Raporu. Erişim adresi: RTÜK: <https://www.rtuk.gov.tr/assets/Icerik/Download/2020ylfaalyetraporu.pdf?download=true>
- Shleifer, A. (2005). Understanding Regulation. *European Financial Management*, 11(4), 439-451.
- SPK. (2016). 2015 Yılı Faaliyet Raporu. Erişim adresi: Sermaye Piyasası Kurulu: <https://www.spk.gov.tr/Sayfa/Dosya/1224>
- SPK. (2020). 2019 Yılı Faaliyet Raporu. Erişim adresi: Sermaye Piyasası Kurulu: <https://www.spk.gov.tr/Sayfa/Dosya/1314>
- Stigler, G. J. (1971). The theory of economic regulation. *The Bell journal of economics and management science*, 3-21. doi:<https://doi.org/10.2307/3003160>
- TBMM. (1983a). Telsiz Kanunu Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. Erişim adresi: TBMM Tutanakları: https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/MGK_/d01/c008/mgk_01008138ss0555.pdf
- TBMM. (1983b). Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu Kanunu Tasarısı ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. TBMM Tutanakları Erişim adresi: https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/MGK_/d01/c011/mgk_01011182ss0718.pdf
- TBMM. (1994a). Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun Teklifi. TBMM Tutanakları Erişim adresi: <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d19/c042/tbmm19042024ss0356.pdf>
- TBMM. (1994b). Rekabetin Korunması Haklarında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonları Raporları (1/542). TBMM Tutanakları Erişim adresi: <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d19/c073/tbmm19073046ss0599.pdf>
- TBMM. (1999). Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması İle Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları ve Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı. TBMM Tutanakları Erişim adresi: <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem21/yil01/ss191m.htm>

- TBMM. (2000a). *Elektrik Piyasası Kanunu Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları*. TBMM Tutanakları Erişim adresi: <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem21/yil01/ss597m.htm>
- TBMM. (2000b). *Telgraf ve Telefon Kanunu, Ulaştırma Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun ile Telsiz Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/585)*. Erişim adresi: TBMM Tutanakları: <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d21/c024/tbmm21024051ss0309.pdf>
- TBMM. (2001a). *Doğal Gaz Piyasası Kanunu Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları*. Erişim adresi: TBMM Tutanakları: <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem21/yil01/ss651m.htm>
- TBMM. (2001b). *Kamu İhale Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonları Raporları (1/930)*. TBMM Tutanakları Erişim adresi: <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem21/yil01/ss794m.htm>
- TBMM. (2001c). *Şeker Kanunu Tasarısı ile Plan ve Bütçe ve Tarım, Orman ve Köyüşleri ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları*. TBMM Tutanakları, Erişim adresi: <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d21/c058/tbmm21058077ss0636.pdf>
- TBMM. (2008). *Elektronik Haberleşme Kanunu Tasarısı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporları (1/566)* Erişim adresi: TBMM Tutanakları: <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d23/c026/tbmm23026138ss0255.pdf>
- TBMM. (2011). *Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm; Avrupa Birliği Uyum ve Anayasa Komisyonları Raporları* TBMM Tutanakları Erişim adresi: <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d23/c089/tbmm23089047ss0568.pdf>
- TBMM. (2012). *Sermaye Piyasası Kanunu Tasarısı*. Erişim adresi: 24.Dönem Kanun Tasarısı Bilgileri (Geçmiş Dönem), Erişim adresi: <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem24/yil01/ss337.pdf>

- TBMM. (2016). *Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı (1/541) ve Adalet Komisyonu Raporu* TBMM Tutanakları Erişim adresi: <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem26/yil01/ss117.pdf>
- Tickell, A., & Peck, J. A. (1992). Accumulation, regulation and the geographies of post-Fordism: missing links in regulationist research. *Progress in Human Geography*, 16(2), 190-218. doi:10.1177/030913259201600203
- TÜİK. (2021). Dönemsel Gayrisafi Yurt İçi Hasıla, IV. Çeyrek: Ekim - Aralık, 2020 [Press release]. Erişim adresi: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Donemsel-Gayrisafi-Yurt-Ici-Hasila-IV.-Ceyrek:-Ekim---Aralik,-2020-37180>
- WB. (1998). *World Development Report 1997: The State in a Changing World: Overview* (Vol. 29): The World Bank.
- Windholz, E., & Hodge, G. A. (2012). Conceptualising social and economic regulation: implications for modern regulators and regulatory activity. *Monash UL Rev.*, 38(2), 212-237.

vb.). Özellikle kamu politikası oluşum sürecinde kamuoyunun etkinliği ve gündem belirleme gücü sosyal ağların yaygınlaşması ile beraber önemli bir etkiye ulaşmıştır. Denetim fonksiyonu icra edilirken toplumsal talebe göre kamu politikalarının şekillenmesi ve bu politikaların tekrar denetlenmesi yine sosyal ağların diyalektik gücünü gösterir. Günümüzde yeni medya araçları vasıtasıyla kamuoyu denetimi aktif şekilde gerçekleştirilmektedir. Ancak bu yöntemin yaptırım gücü potansiyeli, nicel verilerle ortaya konulamamıştır. Kitle iletişim araçları üzerinden kamuoyu denetimi noktasında atılan adımlarla ilgili en büyük soru işareti, kamuoyu hâline gelen fikir/düşüncenin 'gerçekliği'dir. Bu noktada *post-truth* tartışması konunun en popüler tartışmalarından biri olsa da asıl olan yeni medya araçları vasıtasıyla 'algı' yönetiminin başarılı şekilde gerçekleştirildiğine olan inançtır. Tartışmalar devam ederken unutulmaması gereken; teknolojinin hızla geliştiği ve dijitalleşmenin yükselişini sürdürdüğü yaşam şartları içerisinde kamuoyu denetiminin her geçen gün popülerlik kazandığıdır.

KAYNAKÇA

- Abelson, D. E. ve Carberry, C. M. (1997). *Policy Experts in Presidential Campaigns: A Model of Think Tank Recruitment*. *Presidential Studies Quarterly*, 27(4), s. 679-697.
- Akcagündüz, E. (2020). Türkiye'de Kamu Yönetiminin Denetim Yöntemlerinin Etkinliği ve Kamuoyu Denetimi Üzerine Nitel Bir İnceleme. *EKEV Akademi Dergisi*, Sayı: 84, s. 211-228.
- Alemdar M., & Kocaömer, C. (2020). Çevreci Sivil Toplum Kuruluşlarının Instagram Paylaşımlarını Diyalojsal İlkeler ve Halkla İlişkiler Modelleri Bağlamında Okumak, *Connectist: Istanbul University Journal of Communication Sciences*, Sayı: 59, s. 299-331.
- Alemdar, Z., (2015). Baskı Grupları ve Sivil Toplum, Der: Sayarı, S., ve Bilgin, H., D., *Karşılaştırmalı Siyaset*, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, s. 170-188.
- Altun, M. & Kuluçlu, E. (2005). Doktrin ve Mevzuat Işığında Kamuoyu Denetimine Genel Bir Bakış. *Sayıştay Dergisi*, Sayı: 56, s. 23-51.

- Arslan, E. (2009). Düşünce Kuruluşlarının Türkiye Serüveni. H. Kanbolat ve H. A. Karasar (Ed.) (2009). *Türkiye’de Stratejik Düşünce Kültürü ve Stratejik Araştırma Merkezleri* (ss. 31-36), Ankara: Nobel Yayınları.
- Aslan, S. (2010). Türkiye’de Sivil Toplum, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (31), s. 260-283.
- Aşkın, Ö., Ç. (2007). *Devletten Sivil Topluma*, İstanbul: Plato Film Yayıncılık.
- Atabek, N. & Dağtaş, E. (1998). *Kamuoyu ve İletişim*. Eskişehir: Eğitim Sağlık ve Bilimsel Araştırma Çalışmaları Vakfı Yayını.
- Atabek, N. (1996). Kamuoyu: Basında Kamuoyu Araştırmaları. *Yeni Türkiye*, 11.
- Atabek, N. (2002). Kamuoyu, Medya ve Demokrasi, *Kurgu Dergisi*, Sayı: 19, s. 223-238.
- Aybay, R. (1962). Baskı Grupları, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt: XXVII, No: 1-4.
- Babur, M. M. (2021). Bir Temsil Alanı Olarak Türkiye’de Düşünce Kuruluşları. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23 (1). s.1-19.
- Baggot, T. (1995). *Pressure Groups Today*. Manchester and New York: Manchester University Press.
- Bertrand R. (1998). *Sorgulayan Denemeler*, Çev: Arık, N., TÜBİTAK.
- Boyd, D. M. & Nicole B. Ellison (2008), Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13, s. 210-230.
- Cambridge Dictionary, “Post-truth”, <https://dictionary.cambridge.org/tr/s%C3%B6z%C3%BCk/ingilizce/post-truth>, Erişim Tarihi: Nisan 2021.
- Clarke, G. (1998). Non-Governmental Organizaqtions (NGOs) and Politics in the Developing World, *Political Studies*, XLVI, s. 36-52.
- Daver, B. (1993). *Siyaset Bilimine Giriş*, Ankara: Siyasal Kitapevi.
- Dinçkol, B. (2006), Yönetilenlerin -“ Öz” Yönetimi- Kamuoyu. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (10), s. 49-66.
- Doğan, İ. (2007). Türkiye’de Çok Partili Dönemde Sivil Toplumun Gelişimi (1945-2000). *Kamu Hukuku Arşivi*, 10 (2), s. 95.
- Doh, J. P., & Guay, T. R. (2006). Corporate Social Responsibility, Public Policy, and NGO Activism in Europe and the United States: An

- Institutional –Stakeholder Perspective, *Journal of Management Studeis*, 43 (1), s. 47-73.
- Eken, M. (1994). Kamu Yönetiminde Gizlilik Geleneği ve Açıklık İhtiyacı, *Amme İdaresi Dergisi*, 27 (2), s. 25–54.
- Eken, M. (2005). Gizlilik Geleneğinden Şeffaf Yönetime Doğru. *Amme İdaresi Dergisi*, 38 (1), s. 113–130.
- Erdoğan, İ. (1999). Dördüncü Gücün İlettiği: Amerikan Örneği. K. Alemdar (Ed.), *Medya Gücü Ve Demokratik Kurumlar*. İstanbul: Afa.
- Eryılmaz, B. (2000). *Kamu Yönetimi*, İstanbul: Erkam Matbaacılık.
- Fındıklı, R. (1996). Yönetimde Açıklık - Açık Yönetim. *Türk İdare Dergisi*, Sayı: 412, s. 103–110.
- Fidan, Z. (2016). *Teknoloji ve Siyasal İletişim: Seçim Kampanyalarında Yeni İletişim Teknolojilerinin Kullanımı*, Konya: Literatürk Academia Yayınları.
- Gezgin, S. (2002). Medyanın Toplumsal İşlevi ve Kamuoyu Oluşumu. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, C.1. s. 11-20.
- Gözübüyük, A. Ş. & Tan, T. (1998). *İdare Hukuku*, Ankara: Turhan Kitapevi.
- Güneş, İ. (2014). Sivil Toplum Kuruluşları. *Son Baskı Dergisi*, 1(5).
- Güran, S. (1982). Yönetimde Açıklık. *İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi*, Yıl: 3, Sayı: 1-3, s. 101-112.
- Güvenç, S. (2006). Türkiye'nin Dış Politikası ve Düşünce Kuruluşları. S. C. Mazlum ve E. Doğan (Ed.) (2007). *Sivil Toplum Ve Dış Politika: Yeni Sorunlar ve Yeni Aktörler* içinde (ss.159-180). İstanbul: Bağlam Yayınları.
- Harman, S. (2014). Sivil Toplum Kuruluşlarının Turizm Sistemindeki İşlevleri Üzerine Bir İnceleme. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11 (26), s. 343-360.
- Haşlak, G. & Gülener, S. (2006). Sosyal ve Siyasal Düşüncede Sivil Toplum Tartışmaları ve Toplulukçu Düşüncede Topluluk, Birey ve Devlet Anlayışı. III. Uluslararası STK'lar Kongresi, Çanakkale.
- Hennessy, B. C. (1975). *Public Opinion*. USA: Duxbury Press.
- İşıklı, A. (1994). *Türkiye'de Sendikacılık Hareketleri İçinde Demokrasi Kavramının Gelişimi*, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- İnanç, Ü., & Ünal, F., (2007). Türkiye'de Kamu Yönetiminin Denetlenmesinde Yönetimde Açıklığın Önemli ve Uygulama Düzeyi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 18.

- İrvan, S. (1994). Siyasi Tutumlar ve Kamuoyu. *Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları*, Sayı: 1-2.
- Kapani M. (1993). *Kamu Hürriyetleri*. Yedinci Baskı, Ankara: Yetkin Yayınları
- Kapani, M. (2011). *Politika Bilimine Giriş*, Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Kaya, R. (1999). Medya, Toplum, Siyaset. K. Alemdar (Ed.), *Medya Gücü ve Demokratik Kurumlar*. İstanbul: Afa Yayınları.
- Kırlı, Ö. (2015). Kitle iletişim Araçlarının Karar Verme ve Kamuoyu Oluşumunda Etkisi. *Kamu Yönetimi ve Siyaset biliminde Karar Verme*, Ed: Kırışık, F. & Önder, Ö., içinde. Ankara: Detay Yayıncılık, s. 327-350.
- Kuzu, B. (1985). Kamu Yönetiminde Baskı Gruplarının Rolü ve Memleketimizdeki Duruma Genel Bir Bakış. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. LI, No:1-4.
- Lasorsa, L. D. (1991) Effects of Newspaper Competition on Public Opinion Diversity. *Journalism Quarterly*, 68.
- Lewis, D. (2010). Nongovernmental Organizations, Definition and History. *International Encyclopedia of Civil Society*.
- Lowell, A. L. (1913). *Public Opinion and Popular Government*, New York.
- McGann, J. G. (2007). *Think Tanks And Policy Advice in The United States, Academics, Advisors And Advocates*. New York: Routledge.
- McGann, J., (2019). *Think Tanks, Foreign Policy and the Emerging Powers*. Ed: McGann, J., Palgrave Macmillan.
- Neuman, E. N. (1998), *Kamuoyu- Suskunluk Sarmalının Keşfi*, Ankara: Dost Kitapevi.
- Oxford Sözlük, "Sivil Toplum", <https://languages.oup.com/google-dictionary-tr/>, Erişim tarihi: Nisan 2021.
- Öz, E. (1992). *Türkiye'de Tek Parti Yönetimi ve Siyasal Katılım*. Ankara: Gündoğan Yayınları.
- Özay, İ. (2002). *İkinci Bine Kavuşurken Gün Işığında Yönetim*, İstanbul: Alfa Yayıncılık.
- Rich, A. (2004). *Think Tanks, Public Policy, and The Politics of Expertise*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Scott, D. M. (2010). *The New Rules of Marketing and PR*, New Jersey: John Wiley and Sons.

- Shils, E.. (1991). The Virtue of Civil Society. *Government and Opposition*, 26 (1), s. 3-20.
- Shively, W. P. (2003). *Power And Choice: An Introduction to Political Science*. New York: McGraw Hill.
- Stone, D. (2000). Think Tank Transnationalisation and Non-profit Analysis, Advice and Advocacy. *Global Society*, 14(2), s.153-172.
- Stone, D. ve Garnett, M. (1998). Introduction: Think Tanks, Policy Advice And Governance. Stone, D., Denham, A. and Garnett, M. (Eds.) (1998). *Think Tanks Across Nations: A Comparative Approach* (ss. 1-21). Manchester: Manchester University Press
- T.C. İçişleri Bakanlığı (2021c). "İstatistikler", T.C. İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü, <https://www.siviltoplum.gov.tr/>, Erişim tarihi: 12 Nisan 2021.
- T.C. İçişleri Bakanlığı, (2021a). "Dernek Sayıları", T.C İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü, <https://www.siviltoplum.gov.tr/dernek-sayilari>, Erişim tarihi: Nisan 2021
- T.C. İçişleri Bakanlığı, (2021b). "Bölgelere Göre Faal Dernek Sayısı", T.C. İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü, <https://www.siviltoplum.gov.tr/derneklerin-bolgelere-gore-dagilimi>, Erişim tarihi: Nisan 2021.
- Talas, M. (2011). Sivil Toplum Kuruluşları ve Türkiye Perspektifi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, Sayı: 29, s. 387-401.
- Tayşir, E., A. & Pazarıcık, Y. (2006). Sivil Toplum Kuruluşlarında Çağdaş Yönetim Tekniklerinin Kullanım Alanlarının Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma. III. Uluslararası STK'lar Kongresi.
- Tortop, N. (1974). Yönetimin Denetlenmesi ve Denetim Biçimleri. *Amme İdaresi Dergisi*, 7 (1), s. 27-50.
- Trottier, D., & Fuchs, C. (2014). *Social Media, Politics and the State: Protests, Revolutions, Riots, Crime and Policing in the Age of Facebook, Twitter and YouTube* [Elektronik Sürüm]. Abingdon, England: Routledge Publications.
- Truman, D., B., (1981). *The Governmental Process: Political Interests and Public Opinion*. Westport: Greenwood Press Reprint.
- Tunaya, T. Z. (1975). *Siyasi Müesseseler ve Anayasa Hukuku*, İstanbul: Sulhi Garan Matbaası.

- Ünal, F. & Efe, F.. (2018). Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Kamuoyu Denetiminde Etkinlik Sorunu. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 58, s. 239-249.
- Vakıflar Genel Müdürlüğü, (2021). “Vakıfların Türlerine Göre Dağılımı”, Vakıflar Genel Müdürlüğü, https://cdn.vgm.gov.tr/genelicerik/genelicerik_945_290519/01-vakiflarin-turlerine-gore-dagilimi05082020.pdf, Erişim tarihi: Nisan 2021.
- Wapner, P. (1995). Politics Beyond the State: Environmental Activism and World Civic Politics, *World Politics*, 47 (3).
- Yavuz, C. & Kaynar, İ. (2015). Kamuoyu Oluşumunda Stratejik Bir Araç Olarak Sivil Toplum Kuruluşları. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(2), s. 183-196.
- Yegen, C. (2014). Bir Dijital Aktivizm Biçimi Olarak Slaktivizm: Change.org Örneği. *Karadeniz Teknik Üniversitesi İletişim Araştırmaları Dergisi*, 4(2), s. 84-108.

Turan INAR
Arabulucu - Avukat

AIKLAMALI - İTİHATLI
UYGULAMALI

KAMULAŞTIRMASIZ **EL ATMA DAVALARI**

5999 - 6487 SAYILI KANUNLAR VE İTİHATLARI

- Kamulaştırmasız El Atma Davaları
- Kamulaştırma ve Kamulaştırmasız El Atmada Faiz
- 5999 - 6487 Sayılı Kanunlar ve Uzlaşma
- En Son Yayımlanan; Yargıtay, Danıştay ve Anayasa Mahkemesi Kararları
- Dava Dilekesi ve Karar Örneklere
- Kamulaştırma Kanununun Tam Metni

6. Baskı

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Açıklamalı - İçtihatlı - Uygulamalı
Kamulaştırmaz El Atma Davaları
Turan Çınar

Hukuk Yayınları Dizisi – 1336

Altıncı Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 08 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

YARARLANILAN ESERLER

- **Abdullah Şeref Gözübükk**
İdare Hukuku.
- **Ali Arcak**
Kamulaştırma Devletleştirme Kanunları, Ankara 1986.
- **Baki Kuru, Ramazan Arslan, Ejder Yılmaz**
Medeni Hukuk Usulü, Ankara 1998.
- **Celal Karavelioğlu**
Açıklamalı ve En Son İçtihatlarla İdari Yargılama Usulü Kanunu, Akçaabat 1993.
- **Celal Karavelioğlu**
3194 Sayılı İmar Kanunu 18. Madde Uygulaması, Arazi ve Arsa Düzenlemesi Parselasyon, Trabzon 1999.
- **Çınar Turan**
Kamulaştırma Davaları, Ankara 2020.
- **Feyzi Necmettin Feyzioğlu**
Borçlar Hukuku, İstanbul 1977.
- **Halil Kılıç**
Gayrimenkul Davaları, Ankara 2001, Cilt.1, Baskı-2.
- **İsmet Giritli, Pertev Bilgen**
İdare Hukuku, İstanbul 1979.
- **Kemal Oğuzman, Özer Şeliçi**
Eşya Hukuku, İstanbul 2002.
- **Kenan Tunçomağ**
Borçlar Hukuku, Cilt 1- Genel Hükümler, İstanbul 1972.
- **Mahmut Bilgen (Hakim)**
Faiz Hukuku, Munzam Zarar ve İlgili Mevzuat, Bursa 2001.
- **Mehmet Şengül**
Tapuya Kayıtlı Olmayan Taşınmazların Kamulaştırılması, İstanbul 2004.
- **Mustafa Reşit Karahasan**
Mülkiyet Hukuku, İstanbul 1975.
- **Metin Günday**
İdare Hukuku, Ankara 2002.

- **Nafiz Erdem (Hakim)**
Türk Borçlar Kanunu Şerhi ve Davaları, Ankara, Cilt 1.
- **Ömer Nasuhi Bilmen**
Hukuku İslamiye ve İstilahat-ı Fıkhiye, İstanbul 1952, C.5.
- **Özdemir Durmuş (Hakim)**
Yeni Kamulaştırma Kanunu ve Mevzuatı, Ankara 2002.
- **Sezai Olgaç**
Kazai ve İlmi İçtihatlarla Borçlar Kanunu, Ankara 1976, Cilt-2.
- **Sezer Çapri**
İmar kanunu Uyarınca Kamulaştırma, İstanbul 2005.
- **Sıddık Sami Onar**
İdare Hukukunun Umumi Esasları, İstanbul 1966, C.3.
- **Veli Böke (Avukat)**
Kamulaştırma Kanunu ve Kamu Bedelinin Tespiti ve Tescil Davaları, Ankara 2004.
- **Yargıtay Kararlar Dergisi.**
- **Yargıtay Dergisi.**
- **Danıştay Kararlar Dergisi.**
- **Legal Hukuk Dergisi.**
- **İlmi ve Kazai İçtihatlar Dergisi.**
- **Yargı Dünyası Dergisi.**

Metin TANCI

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi
24. Ceza Dairesi Başkanı

Uygulayıcı ve Denetleyici Gözüyle

KASTEN ÖLDÜRME SUÇU

Genel Hükümler ve Yargılama Usulü

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kasten Öldürme Suçu (Genel Hükümler ve Yargılama Usulü)

Metin Tancı

Hukuk Yayınları Dizisi – 2815

Birinci Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 19 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Abdullah Pulat Gözübüyük, Türk Ceza Kanunu Gözübüyük Şerhi, İstanbul 1988
- Ali Parlar-Muzaffer Hatipoğlu, 5237 Sayılı TCK7da Özel ve Genel Hükümler Açısından Ağır Ceza Davaları, Ankara, 2010
- Doğan Soyaslan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 1998
- Ersin Turan-Cengiz Otacı, Genel Hükümlerle Bağlantılı Olarak Kasten İnsan Öldürme Suçları, Ankara 2016
- Hakan Hakeri, Ceza Hukuku, Ankara, 2017
- Haydar Erol, Gerekçeli ve Açıklamalı Türk Ceza Kanunu, 1. Baskı, Ankara
- İzzet Özgenç, Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler, 2012
- Mahmut Koca-İlhan Üzülmüş, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 6. Bası, Ankara, 2013
- Metin Tancı, Yargıtay Ceza Genel Kurulu İçtihatları Açıklamalı Rehberi, Ankara, 2016
- Sedat Bakıcı, 5237 Sayılı Yasa Kapsamında Ceza Hukuku Genel Hükümleri, Ankara, 2008
- Sedat Bakıcı, Olaydan Kesin Hükme Kadar Ceza Yargılaması ve Ceza Kanunu Genel Hükümler, Ankara, 2000
- Vahit Bıçak, Suç Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2013
- Veli Özer Özbek/Koray Doğan/Pınar Bacaksız, İlker Tepe, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, İzmir 2016
- Yargıtay Ceza Daireleri Uygulamasında Sıklıkla Rastlanan Bozma Sebepleri, Ankara, 2018

Olca GÖÇÜM
Avukat & Arabulucu & Bilirkişi

UYGULAMAYA YÖNELİK YARGITAY VE BAM KARARLARI IŞIĞI ALTINDA

KAT MÜLKİYETİ HUKUKU VE KENTSEL DÖNÜŞÜM

Kat İrtifakı ve Kat Mülkiyetinin Kurulması	Ortak Yerlerden Faydalanma ve Oranı
Ortak Yerlere El Atılması ve Eski Hale İade	Ortak Giderlere Katılım Payı ve Oranı
Yönetim Planı ve Yönetim Planının Bağlayıcılığı	Kat Malikleri Kurulu Toplantısı ve Toplantı Zamanı
Vekaleten Oy Kullanma Hakkı ve Oranı	Anagayrimenkulde Hayvanların Beslenmesi
Yönetici ve Yönetim Kurulunun Seçilmesi	İşletme Projesinin Hazırlanması ve Bağlayıcılığı
Faydalı ve Lüks Masraflar/Kat Maliklerinin Masraflara Katılımı	Isı Sistemi ve Isı Sisteminin Değiştirilmesi, Mantolama Yapımı
Yöneticinin Sorumluluğu, Hesap Vermesi	Otopark Kullanım Hakkı
Güneş Enerjisi ve Dış Duvara Klima Motoru Montesi	Toplu Yapılar/Kurulması/Yönetimi/Ortak Giderlere Katılım
Anagayrimenkule Kat İlavesi	Kat Mülkiyetinin Sona Ermesi
Toplu Yapılarda Ortak Yer Kullanımı	Toplu Yapılarda Yönetim Planı ve Değiştirilmesi
Kat Mülkiyeti Ek Maddeleri/Görevli Mahkeme	Devre Mülk Yönetimi ve Giderlerinden Sorumluluk Oranı
Devre Mülk Hakkı	6306 Sayılı Yasa Gereği Kentsel Dönüşüm

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kat Mülkiyeti Hukuku ve Kentsel Dönüşüm
Olca Göçüm

Hukuk Yayınları Dizisi – 2750

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 45 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr - adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.
Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB
Tel. 0312 395 8 500-501
www.ozdogandigital.com
Sertifika no. 17021

KAYNAK

GERMEÇ, Mahir ERSİN : **Kat Mülkiyeti Hukuku**, 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2010

İLGEZDİ, Ali Rıza: **Adım Adım Kat Mülkiyeti Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.

KARAHACIOĞLU, Ali Haydar/ VELİOĞLU,Ahmet : **Kat Mülkiyeti Kanunu ve İlgili Kanunlar**,Genişletilmiş 4. Baskı,Adalet Yayınevi, ANKARA, Mart 1999.

KURAK, Necat: **Kat Mülkiyetinden Kaynaklanan Davalar**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.

PULAK, Tahsin Murat: **Kat Mülkiyeti Kanunu**, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 9. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.

KİRAZ, Ali Güvenç: **A'dan Z'ye Kentsel Dönüşüm Kentsel Dönüşüm ile İlgili Pratik Bilgiler ve Dilekçeler**, 8. Baskı Beta Yayınevi, İstanbul Eylül 2019

ŞİMŞEK, Suat : **Türkiyede Kentsel Dönüşüm Uygulamaları**,4. Baskı Seçkin Yayınevi, Ankara Haziran 2016

Prof. Dr. Yasin SEZER

Avukat

Dr. Hüseyin BİLGİN

Konya Bölge İdare Mahkemesi
5. İdari Dava Daire Üyesi

AÇIKLAMALI - İÇTİHATLI

KENTSEL DÖNÜŞÜM UYGULAMA REHBERİ

Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş

3. BASKI

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kentsel Dönüşüm Uygulama Rehberi

Yasin Sezer-Hüseyin Bilgin

Hukuk Yayınları Dizisi – 1716

Üçüncü Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 10 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Akyılmaz Bahtiyar - Murat Sezginer - Cemil Kaya, *Türk İdare Hukuku, Seçkin yayınevi*, Ankara, 2014.
- Ali Yağcı-Rabia Taş Rabia- Tuğçe Kılıç, *Açıklamalı- İctihadlı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu*, Ankara, 2015.
- Aydın Akgül, "Tam Yargı Davalarında Zararın Tamamıyla Zarar Görenin Kusurundan Kaynaklanması", *Terazi Aylık Hukuk Dergisi*, S.32, s.111-125.
- Ayşegül Çoban Atik, *Kamulaştırmada Yargısal Denetim*, Ankara, 2014.
- Cafer Ergen, *İdari Yargı Davaları*, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2008.
- Cemil Kaya, "İdari Yargıda Mahkeme Kararlarının Uygulanmaması Nedeniyle Manevi Tazminat İstemi", *Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XIV, S. 1-2, 2010, s.73.
- Denizer Şanlı, "Planlama Yetkisinin Analizi", *Ankara Barosu Dergisi*, Yıl 67, S.3, 2009.
- Elif Orta, *İmar Hukukunda Plan Hiyerarşisi ve Planların Çatışması*, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2006.
- Ercan Aslantaş- Filiz Gül- Özlem Şimşek- Ahmet Berberoğlu, *Danıştay 6. Daire Kararları Işığında İmar Hukukunda Arazi ve Arsa Düzenlemesi (Parse-lasyon)*, Ankara, 2006.
- Erol Alpar, "İdare Hukukunda Kazanılmış Hak Kavramı ve Uygulaması", (www.msb.gov.tr/ayim/ayim_ana.asp: 28.12.2009)
- Ethem Atay- Hasan Odabaşı- Hasan Tahsin Gökcan, *Teori ve Yargı Kararları Işığında İdarenin Sorumluluğu ve Tazminat Davaları*, 2. Bası, Ankara, 2010.
- Ethem Atay, *İdare Hukuku*, Turhan Yayınevi, Ankara, 2006.
- Fatih Birttek, "Tam Yargı Davalarında Fazlaya İlişkin Hakların Saklı Tutulması ve Anayasa Mahkemesi'nin 12.06.2008 Tarihli Kararı", *Terazi Hukuk Dergisi*, Yıl 4, S.35, Temmuz 2009.
- Fethi Aytaç- Mehmet Dönmez-Hüseyin Bilgin, *Açıklamalı – İctihatlı Belediye Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve Mahalli İdareleri İlgilendiren Temel Mevzuat*, Mahalli İdarelere Hizmet Derneği, Ankara 2009.
- Gürsel Özkan, "4734 Sayılı Kamu İhale Kanununda Öngörülen Zorunlu İdari Başvuru Yolları", *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, Yıl.5, S.17, Nisan 2014, s.63-110.

- Hakan Pekcanıtez, *Belirsiz Alacak Davası*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2011.
- Halil Kalabalık, *İmar Hukuku Dersleri*, Ankara, 2014.
- Halil Kalabalık, *İdari Yargılama Usulü Hukuku*, 6. Bası, Konya, 2013.
- Halil Kalabalık, *İmar Hukuku Dersleri*, Ankara, 2014.
- Hayrettin Eren, “Bir İdari İşlem Olarak Kamulaştırma”, *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.VII, S.1-2, s.129-154.
- Hüseyin Koçak-Metin Beyaz, *İmar Uygulamaları*, Ankara 2004; Celal Karavelioğlu, *Değişiklik Açıklama ve İçti- hatlarla İmar Kanunu 18. Madde Uygulaması*, 5.Bası, Ankara 2010.
- Hüseyin Bilgin, “5598 sayılı Yasayla Kentsel Dönüşüm Konusunda Getirilen Yenilikler İnceleme”, *Yerel Yönetim ve Denetim Aylık Mesleki ve Bilimsel Dergi*, C.15, S.7, Temmuz-2010.
- Hüseyin Bilgin, “Danıştay Kararları Işığında İmar Planları”, *Mahalli İdareler Derneği Dergisi*, Y.19, S.182, s.49-60.
- Hüseyin Bilgin, “Danıştay Kararları Işığında İptal Davalarında Menfaatin Güncel Olması”, *Terazi Aylık Hukuk Dergisi*, Y.4, S.30, s.137-150.
- Hüseyin Bilgin-Yasin Sezer, *Açıklamalı İçtihatlı İmar Kanunu Uygulama Rehberi*, 6.Bası, Adalet Yayınevi, Ankara, 2020.
- Hüseyin Koçak- Metin Beyaz, *İmar Uygulamaları*, Ankara 2004.
- Hüseyin Koçak-Metin Beyaz, *3194 sayılı Kanunun 18. Maddesi Gereğince İmar Uygulamaları*, Güncelleştirilmiş 6. Baskı, Ankara 2018.
- İlker Nusret Çolak, *Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Hukuku*, 2. Bası, Şubat 2015.
- Karavelioğlu, Celal; *Değişiklik Açıklama ve İçtihatlarla İmar Kanunu 18. Madde Uygulaması*, 5.Bası, Ankara, 2010.
- Kemal Gözler-Gürsel Kaplan, *İdare Hukuku Dersleri*, Ekin Yayınevi, Bursa, 2014.
- Mehmet Ünlüçay, “İdarenin Tazmin Borcu ve Enflasyon Olgusu”, *Danıştay Dergisi*, S. 94, 1998.
- Melih Ersoy, “İmar Planlarının Kademelendirilmesi ve Farklı Ölçeklerdeki Planlar Arasındaki İlişki”, *Mekan Planlama ve Yargı Denetimi*, (Der.) Melih Ersoy – Çağatay Keskinok, Yargı Yayınevi.
- Muhittin Arabacıoğlu, *Açıklamalı ve İçtihatlı İmar Kanunu Mevzuatı ve Uygulaması*, 7.Bası, Ankara 2001.
- Oğuz Sancaktar, *Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Hukuku*, 2.Bası, Ankara, 2012.

- Ömer Köroğlu, *İmar Hukukunda Planlama Süreci ve Arazi ve Arsa Düzenlemeleri (Parselasyon)*, On İki Levha Yayıncılık, 3. Baskı, İstanbul 2016.
- Ramazan Çağlayan, *İdare Hukuku Dersleri*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.
- Ramazan Yıldırım, *İdari Başvurular*, 2. Bası, Konya, 2006.
- Suat Şimşek, *İmar Kanunu 18. Madde Uygulamaları (Arazi ve Arsa Düzenlemeleri) İtiraz ve Dava Yolları*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- Suat Şimşek; "Arazi ve Arsa Düzenlemesinde Aynı Yerden Parsel Verilmesi İlkesi ve Bu İlkenin İstisnaları", *Mahalli İdareler Derneği Dergisi*, S.217, s.44-50.
- Şeref Gözübüyük- Turgut Tan, *İdare Hukuku- Genel Esaslar*, C.I, Turhan Kitabevi, Ankara, 2006.
- Şeref Gözübüyük-Tan Turgut, *İdare Hukuku- Genel Esaslar*, C. II, 7.Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2014.
- Tuncay Armağan, *İdarenin Sorumluluğu ve Tam Yargı Davaları*, Ankara, 1997.
- Turan Yıldırım, *İdari Yargı*, Beta Yayınları, İstanbul, 2008.
- Turgut Candan, *Açıklamalı İdari Yargılama Usulü Kanunu*, 5. Bası, Ankara, 2012.
- Turgut Tan, *İdare Hukuku*, Turhan Kitabevi, Ankara, 2011.
- Yahya Deryal, *Hukukun Temel Kavramları*, Derya Kitabevi, Trabzon, 2006.
- Yasin Sezer- Hüseyin Bilgin, "Danıştay Kararlarında İdari Başvurular", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.57, S.4, 2008.
- Yasin Sezer- Uğur Bulut, "İdari Yargıda Belirsiz Tam Yargı Davası İhtimali", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S.116, s.213-246.
- Yasin Sezer, "Riskli Alan İlanı ve Hukuki Sonuçları", (<http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2017-130-1660>: 07.03.2020)'den iktibas edilmiştir.
- Yasin Sezer-Recep Emre Kalkan-Mustafa Emre Şahin, *İmar Hukuku Dersleri*, 4. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2021.
- Yıldızhan Yayla, *İdare Hukuku*, 2.Bası, Beta yayınevi, Eylül 2010.
- Yusuf Sertaç Serter, *İdari Uyuşmazlıkların Çözümünde Yargı Dışı Bir Araç Olarak İdari Başvurular*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015.
- Yücel Ünal, *Türk Şehir Planlama Hukukunun Dünü – Bugünü 1985 – 2015*, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2015.

Av. Hakan GÜLER

KIBRIS BARIŞ HAREKÂTI
VE
DOĞU AKDENİZ POLİTİKASI

ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kıbrıs Barış Harekâtı ve Doğu Akdeniz Politikası
Av. Hakan Güler

Hukuk Yayınları Dizisi – 2997

Birinci Baskı : Kasım, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 09 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

KİTAPLAR:

- AĞAOĞULLARI, M. Ali. (2013). *Batıda Siyasal Düşünceler Tarihi*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- AN, A. (2007). *Kıbrıslı Türklerin Siyasal Tarihi*. Lefkoşa: Ahmet An.
- ANDERSON, B.(2015). *Hayali Cemaatler, Milliyetçiliğin Kökenleri ve Yayılması*.(İ. Savaşır, Çev.) İstanbul: Metis Yayınları.
- ARMAOĞLU, F. (2000) *Kıbrıs Meselesi 1954 – 1959 Türk Hükümetinin Davranışları*. Ankara: Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları .
- ARMAOĞLU, F.(2007). 19. Yüzyıl Siyasî Tarihi (1789–1914). İstanbul: Alkım Yayınları.
- ARMAOĞLU, F.(2009). 20. Yüzyıl Siyasî Tarihi (1914– 1995). İstanbul: Alkım Yayınları.
- ATUN, A. (2010). *Kıbrıs Müzakereleri ve Kıbrıs' ta Son Gelişmeler*. Near East University and SAMTAY Foundation.
- BAKAN, S. (2019). *İktisadi Düşünceler ve Devlet*. İstanbul: Bilsam Yayınları.
- BAKAN, S., KARADAĞ, A. KÜÇÜK, A. (Ed.) (2005). *Türkiye'de Siyasal Hayat C. 1 ve 2* Bursa: Alfa Aktüel.
- BAŞBUĞ, İ. (2016). *Unutulan Ada Kıbrıs*. İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınevi.
- BAYÜLKEN, Ü. H.(2001). *Crprus Question And The United Nations*. Ankara: Özyurt Matbaacılık.
- CAN, Ş.(2014). *Kurtarılmış Ada Kıbrıs*. Ankara: Akademisyen Kitapevi.
- ÇAHA, Ö.- ŞAHİN, B.(2013). *Dünyada ve Türkiyede Siyasal İdeolojiler*. Ankara: Orion Kitapevi
- DEĞER, M. Emin. (2010). *Oltadaki Balık Türkiye*. İstanbul: Kilit Yayınevi.
- DENKTAŞ, R. (2004) *Bayrak Yere Düşürülmez*. İstanbul: İleri Yayınları.
- FANON, F. (2013). *Yeryüzünün Lanetlileri*. (Ş. Süer, Çev.) İstanbul: Versus.
- FUKUYAMA, F. (2016). *Tarihin Sonu ve Son İnsan*.(Z. Dicleli, Çev.) İstanbul: Profil Kitap.

- GÜRCAN, A. İhsan (2013). *Kıbrıs Barış Harekatı ve Ötesi*. İstanbul: Kartaş Yayınevi.
- GÜVEN, D. (2012). *6-7 Eylül Olayları*. İstanbul: İletişim Yayınları..
- HASGÜLER, M. (2004). *Coğrafyasına Teslim Olan Ada Kıbrıs*. İstanbul: Anka Yayınları.
- HASGÜLER, M. (2002) *Kıbrıs'ta Enosis ve Taksim Politikalarının Sonu*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- HEYWOOD, A. (2016). *Küresel Siyaset*. Ankara: Adres Yayınları.
- HEYWOOD, A. (2012). *Siyaset*. Ankara: Adres Yayınları.
- HEYWOOD, A. (2018). *Siyasetin ve Uluslararası İlişkilerin Temel Kavramları*. Ankara: BB101 Yayınları.
- HEYWOOD, A. (2018). *Siyaseti İdeolojiler*. Ankara: BB101 Yayınları.
- İSMAİL, S. (1998). *150 Soruda Kıbrıs Sorunu*. İstanbul: Kastaş Yayınları.
- KARLUK, R. (2014). *Avrupa Birliği: Kuruluşu, Gelişmesi, Genişlemesi ve Kurumları*. İstanbul: Beta Yayınevi.
- KARPAT, K. (2012). *Kısa Türkiye Tarihi*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- KAYNAK. M. – GÜRSES, E.(2005). *Büyük Ortadoğu Projesi*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- KESER, U. (2006). *Türk Mukavemet Teşkilatı*, İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık.
- KESER, U. (2019). *Kıbrıs Türk Mücadele Tarihinde İletişim 1955-1974*. İstanbul: Hiperlink Yayınları.
- KESER, U. (2013). *Dünden Bugüne Kıbrıs 1913 -2013*. Ankara: Berikan Yayınları.
- KESER, U. (2010). *Kıbrısta Türk - Yunan Fırtınası 1940-1950 / 1960-1970*. İstanbul: Boğaziçi Yayınları.
- KIZILYÜREK, N. (2016). *Milliyetçilik Kıskaçında Kıbrıs*. İstanbul: İletişim Yayınevi.
- KIZILYÜREK, N.(2008). *Rauf Denktaş ve Kıbrıs Türk Milliyetçiliği. Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce, Cilt 4, İstanbul: İletişim Yayınları*.
- MACHIAVELLİ, N. (2014). *Hükümdar*. İstanbul: Türkiye İş bankası Kültür Yayınları.

- MİLAS, H.(2008). *Milli Türk Kimliği Ve Öteki(Yunan). Modern Türkiye’de Siyasi Düşünce, İstanbul: İletişim Yayınları.*
- MÜTERCİMLER, E. (2007). *Satılık Ada Kıbrıs.* İstanbul: Alfa Yayıncılık.
- ORAN, B.(Ed.) (2001), *Türk Dış Politikası(Cilt 1 ve 2).* İstanbul: İletişim Yayınları.
- ORTAYLI, İ. (2016). *Cumhuriyet’in İlk Yüzyılı.* İstanbul: Timaş Yayınları.
- ORTAYLI, İ. (2016). *Türkiye’nin Yakın Tarihi.* İstanbul: Timaş Yayınları.
- ÖYMEN, O. (2012). *Uçurumun Kenarında Dış Politika.* İstanbul: Remzi Kitapevi.
- PAZARCI, H. (2017). *Uluslararası Hukuk.* Ankara: Turhan Kitapevi.
- PAPUÇÇULAR, H.(2019). *Türkiye ve Oniki Ada.* İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.
- RAYNER, J.(1987). *Ezilmiş Çiçekler(Crushed Flowers).*(S.Ülman Çev.), İstanbul: Kuzey Kıbrıs Tanıtma Vakfı Yayını.
- ÖZAKMAN, T. (2012). *Şu Çılgın Türkler Kıbrıs.* Ankara: Bilgi Yayınevi.
- ÖZARSLAN, B. Bumin (2007). *Uluslararası Hukuk Açısından Kıbrıs Sorunu.* İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık.
- POLAT, S. (2019). *Mavi Vatan İçin Jeopolitik Rota.* İstanbul: Kaynak Yayınları.
- SMİTH, ANTHONY D. (2013). *Milliyetçilik.* (Ü. Hüsrev Yolsal, Çev.), Ankara: Atıf Yayınları.
- TARAKÇI, M. (2010). *Kıbrıs Barış Harekâtı.* İstanbul: Hiperlink Yayınları.
- TUNCER, H. (2012). *Kıbrıs Sarmalı.* İstanbul: Kaynak Yayınları.
- TZU, S.(2018). *Savaş Sanatı.* (P. Otkan, G. Fidan, Çev.), İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.
- YAYCI, C. (2019). *Libya Türkiye’nin Denizden Komşusudur.* İstanbul: Avrasya Stratejik Araştırmaları Merkezi Yayınları.

MAKALELER:

- ACAR, I. – YILMAZ, M.(2018). TÜCAUM 30. Yıl Uluslararası Coğrafya Sempozyumu. 3-6 Ekim 2018, Ankara, s. 597-607.
- AKARÇAY, P.- AK, G.(2018). Ulusal Güvenlik Bağlamında Kıbrıs: Jeostratejik/Jeoeconomik Önem Ve Gelişmeler. Tarihi Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi, Cilt:5, Sayı:1, s. 140-157.
- AKMAN, H.(2012). Kıbrıs Cumhuriyeti İlanından Johnson Mektubuna, Kıbrıs Sorunu (1960-1964). Güney-Doğu Avrupa Araştırmaları Dergisi, Sayı 22, s.68-98.
- ARIK, U. (2011). Kıbrıs Krizi. Lefke Avrupa Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt(2) 3-21.
- BAKAN, S. (2005). 21. Asrın Eşiğinde Türkiye – Avrupa Birliği İlişkileri. Türkiye’de Siyasal Hayat C. 2. Bursa: Alfa Aktüel.
- BALIK, İ. (2018). Türkiye’nin Deniz Yetki Alanları ve Kıyıdaş Ülkelerle Yetki Alanı Anlaşmazlıkları. Kent Akademisi, Cilt 11, Sayı 1, s. 86-98.
- BALIKÇIOĞLU, E. (2016). Kıbrıs Müzakerelerinde “Taksim” Tartışmaları (1956–1959). Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi, Cilt(1), 30-61.
- BAYILLIOĞLU, U.(2012). Bazı Yunan Mahkeme Kararları Işığında Kıbrıs Sorununa İlişkin Düşünceler. Çankaya Üniversitesi Hukuk Dergisi, Cilt 9, Sayı 1, s.43-67.
- ÇAKMAK, Z.(2008). Kıbrıs’tan Anadolu’ya Türk Göçü (1878–1938). A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, Sayı 36, Erzurum, s.201-223.
- CENGİZ, H. A.(2018). Halepa Fermanı Ve Sonrası Girit’te Yapılan Düzenlemeler. Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 16, s. 74-89.
- ERDOĞAN, H.(2016). Kıbrıs Meselesinin Türkiye-Avrupa Birliği İlişkilerine Etkileri. Akademik Hassasiyetler, s.135-161.
- ERTUĞRUL, Ü.E.(2017). Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt(13), Sayı 1, s.41-71.
- FIRAT, M. M.(2007). 24 Nisan 2004 Kıbrıs Referandumunun Ardından. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi Cilt 59, Sayı 2 s.179 -187.

- GÜLEN, A.(2012). *İnönü Hükümetleri'nin Kıbrıs Politikası (1961-1965). Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi, Sayı50, s. 389-428.*
- GÜNDÜZLER, U. (2016). *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Ve Avrupa Birliği Adalet Divanı Kararlarının Mülkiyet Sorunu Bakımından Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hukukuna Etkileri. Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi, Cilt(15), s. 23-58.*
- GÜNEŞ, Ş. A. (2007). *Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi ve Deniz Çevresinin Korunması. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 56 Sayı 2, s.1-37.*
- KAYA, Y. – YETER, B.(2018). *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. Cilt: 20, Sayı: 2, s. 215-229.*
- KESER, U. (2006). *2004 Referandum Döneminde Kıbrıs ve Yaşanan Gelişmeler. Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi, Cilt(13), s. 173-188.*
- KESER, U. – AK, G.(2018). *Kıbrıs Sorunu ve Deniz Hukuku Bağlamında Doğu Akdeniz’de Yapılması Gerekenler. Kıbrıs Araştırmaları ve İncelemeleri Dergisi, I/2, s. 95-107.*
- KODAL, T. (2013). *Kıbrıs Sorununun Çözümü Konusunda Bilinmeyen Bir Kaynak: Prof. Dr. Nihat Erim’in Başbakan Adnan Menderes’e Sunmuş Olduğu Rapor. Belgi Dergisi, Cilt(6), s 771-801.*
- ORHUN, Fatma Ç.(2017). *Doğu Akdeniz Enerji Kaynaklarının Kıbrıs Sorununa Muhtemel Etkileri. Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi, Yıl 2, Sayı/No. 2, s.36-54.*
- ÖZTÜRK, Y.(2017). *Uluslararası Hukukta Devletlerin Egemen Eşitliği Kavramının Jus Cogens Niteliği. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi XLII, 2017/1, S. 37-53.*
- SANDIKLI, A. ve AKÇADAĞ E. (2011). *Kıbrıs Sorunu Kapsamında AB-Türkiye İlişkileri. Bilge Strateji Dergisi, Cilt(2), Sayı 4, s.1-17.*
- SAVRUN, E.(2013). *Kıbrıs’ta Yunan Cunta Darbesine Karşı Türk Barış Harekâtı’nın Belgelerle Kısa Tarihi. Uluslararası Beşeri Bilimler ve Eğitim Dergisi, s. 258-273.*
- SERBEST, M.Bürkan.(2018). *Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi. Cilt 2, Sayı 2, s. 127-136.*

- ŞAHİN, İ. (2016). *İngiltere'nin Akdeniz Siyasetinde Kıbrıs (1580-1878)*. Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 4 Sayı: 7, s.149-176.
- ŞAHİN, İ. - TOPBAŞ, S. P.(2015). *Kamuoyu ve Dış Politika Bağlamında Peyami Safa'nın Yazılarında Kıbrıs Meselesi*. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 7, Sayı 13, s.389-412.
- ŞİMŞİR, N. B. (2010). *Kıbrıs, Kıbrıs!.* Mülkiye Dergisi, Cilt (28), Sayı 242, s.291-340.
- TAN, Ö.(2016). *Türkiye'nin Avrupa Birliği Sürecinde Kıbrıs Sorunu*. Balkan Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 5, Sayı 10, s.40-47.
- YAKA, Ö.(2011). *Memleket Siyaset Yönetim*. Cilt.6, Sayı 16, 2011/16, s.71-115.
- YALÇIN, E.(2017). *Yunanların Bitmeyen İdeali: "Megali İdea"*. Toros Üniversitesi İİSBF Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 4, Sayı 7, s.33-48.
- YILMAZ, H.(2017). *Kıbrıs Barış Harekâtı Ve Sonuçları*. İnönü Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 6, Sayı 1, s.87-98.
- YILMAZ, R.(2014). *Kıbrıs Kara Sınır Kapılarının Açılışının Toplumsal Müzakerelere Etkisi ve KKTC'de Devletleşme Olgusu (2003-2013)*. Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi, s.369-392.
- YÜCEL, S.(2009). *Ege'de Bitmeyen Sorunun Bir Unsuru Olarak Türk Ve Yunan Karasuları Ve Ulusal Hava Sahaları*. Harp Akademileri Komutanlığı, Stratejik Araştırmalar Enstitüsü Dergisi, s.83-102.
- YÜKSEL, D. Y.(2009). *Kıbrıs Türk Milli Mücadelesi*. Çağdaş Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi, VIII/18-19, Bahar-Güz, s.161-184.

BELGESEL:

- Mehmet Ali Birand, *Kıbrıs'ın 50 Yılı Belgeseli*, 1999.
- Mehmet Ali Birand, *Demirkırat Belgeseli*, 1991.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR:

- <https://tr.wikipedia.org/> Erişim Tarihi: 24.10.2019.
- <http://www.mfa.gov.tr/kibris> Erişim Tarihi: 25.10.2019.
- <https://ab.gov.tr/> Erişim Tarihi: 22.11.2019.

- <http://www.tpao.gov.tr/> Erişim Tarihi: 10.08.2019.
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı. *Annan Planı Sonrası*. Erişim Tarih: 13.09.2019.

MEKTUP:

- JONHNSON, L. *Lydon B. Johnson* 'un İsmet İnönü'ye Mektubu. **5 Haziran 1964** .
- İNÖNÜ, İ . *T.C. Başbakanı İsmet İnönü'nün ABD Başkanı Lydon B. Johnson'a Cevabı*. **13 Haziran 1964**.

ANTLAŞMALAR:

- Avrupa İnsan Haklar Sözleşmesi (3 Eylül 1953)
- Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi (10 Aralık 1982).
- Cenevre Sözleşmeleri ve Ek Protokolleri (12 Ağustos 1949).
- Garanti Antlaşması (11 Şubat 1959).
- İttifak Antlaşması (Şubat 1959).
- Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Temelini Oluşturan Antlaşma (Şubat 1959)
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Anayasası(1985)
- Londra Antlaşması (12 Şubat 1959).
- Lozan Antlaşması (24 Temmuz 1923).
- Zürih Antlaşması (6 – 11 Şubat 1959).

Av. Olcay GÖÇÜM

Arb. & Bilirkişi

KİRA HUKUKU

- ♦ Kira & Kat Mülkiyeti Hukuku Bilirkişisi
- ♦ Kira Sözleşmesinin Şekli & İspat Kuralı
- ♦ Kira Sözleşmesinin Konusu & Tarafları
- ♦ Kira Bedeli & Süresi
- ♦ Kiralayanın Borçları
- ♦ Kira Sözleşmesinin Tapuya Şerhi
- ♦ Alt Kira & Kira Sözleşmesinin Devri
- ♦ Erken Tahliye & Tahliye Davalarında Görev
- ♦ Genel Hükümlere Tabi Taşınmazların Tahliyesi
- ♦ Konut ve Çatılı İş Yerlerinde Tahliye
(Kiralayan ve Kiracıdan Kaynaklanan Sebepler)
- ♦ Hor Kullanmaya Dayalı Tazminat
- ♦ Rödovans Sözleşmeleri
- ♦ Kiraya Veren Hapis Hakkı
- ♦ Tahliye Davasında Tehiri İcra
- ♦ Konusuz Kalan Davalarda Yargılama Gideri ve Vekalet Ücreti
- ♦ Kira Tespit Davaları
- ♦ Kira Hukukunda Faydalı İmalat
- ♦ Kira Alacağı İcra İnkâr Tazminatı
- ♦ Kira Sözleşmelerinde Kefilin Sorumluluğu
- ♦ İhale ile Kiraya Verilen Taşınmazların Tahliyesi
- ♦ İcra İflas Yasasına Göre Tahliye
- ♦ Kira Uyarılama Davaları
- ♦ Kira Uyarılama Davalarında İhtiyati Tedbir
- ♦ Kira Uyarılama Davalarında Arabuluculuk

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kira Hukuku
Olcaý Göçüm

Hukuk Yayınları Dizisi – 2411

İkinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 45 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAK

Celal ERDOĞAN (Tahliye, Kira Tespit ve Kira Alacağı Davaları)

M. Lütfi TOMBALOĞLU (Kira Sözleşmesinden Kaynaklanan Uyuşmazlıklar)

Ahmet Cemal RUHİ (Kira Hukuku)

Nihat YAVUZ (Kira)

Cevdet İlhan GÜNAY (Türk Borçlar Kanunu Şerhi)

Gizem KILIÇ ÖZTÜRK (Kira Tespit Davası ve Esasları-Makale)

Kira Sözleşmesi ve Tahliye Davaları (Mithat CERAN)

Nihat YAVUZ
Yargıtay 3. Hukuk Dairesi
Onursal Başkanı

YENİ TBK, HMK, İİK VE
İSTİNAFA GÖRE
KİRA HUKUKU

- ◆ KİRA SÖZLEŞMESİNİN FESHİ [TAHLİYE]
- ◆ KİRA BEDELİNİN BELİRLENMESİ [TESPİTİ]
- ◆ KİRA ALACAĞI
- ◆ TAZMİNAT DAVALARI
- ◆ UYARLAMA DAVALARI
- ◆ TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA
32 SAYILI KARARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KARARLAR
- ◆ DİLEKÇE ÖRNEKLERİ

Güncelleştirilmiş ve Gözden Geçirilmiş

9. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kira Hukuku

Nihat Yavuz

Hukuk Yayınları Dizisi – 1634

Dokuzuncu Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 58 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKLAR

- Acar, Faruk:** Kira Hukuku Şerhi, 3.Baskı, İst. 2016.
- Acar, Faruk:** Kira Hukuku Şerhi (TBK m. 299-321), 2. Baskı, İst. 2015.
- Acar, Faruk:** Kira Hukuku Şerhi -TBK mad. 299, 312- İst. 2013.
- Acar, Faruk:** Kira Sözleşmesinde Bağlantılı İşlem ve Güvence, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hakemli Hukuk Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 103-104, İst. 2013 (Kısaltılması: Bağlantılı İşlem ve Güvence).
- Akçaal, Mehmet:** Sözleşme Sonrası Sorumluluk – Doktora Tezi – Konya 2018.
- Akıncı, Şahin:** Türk Borçlar Kanunu Tasarısı’nın Kira Sözleşmesine İlişkin Hükümlerinin Değerlendirilmesi, Borçlar Kanunu Tasarısı Sempozyumu, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi - Kayseri Barosu Başkanlığı, Kayseri, 2007.
- Atlas, Hüseyin (Editör):** Kira Sözleşmesindeki Sorunlar (kıs. Sorunlar) Ank. 2019
- Altınok Ormancı, Pınar:** Sürekli Borç İlişkilerinin Haklı Sebep Feshi –doktora tezi- İst. 2011.
- Alttop, Attila:** Finansal Kiralama Sözleşmesi’nde Kiracının Finansal Kiralama Bedelini Ödemede Temerrüde Düşmesi Durumunda Kiralayanın Hakları, Prof. Dr. M. İlhan Ulusan’a Armağan, C.III, Ank. 2016.
- Altuntop, Merve:** 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu Kapsamında Yazılı Tahliye Tahhüdü Sebebiyle Tahliye, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Yıl: 5, Sayı: 19, Ekim 2014.
- Andreas von Tuhr:** Borçlar Hukukunun Umumi Kısım. c.1-2, çev. Cevat Edege, Ank. 1983.
- Arslan, Zeynep:** Ürün Kirası Sözleşmesinin Sona Ermesi ve Kiralananın İadesi -tez-, Ank. 2016.
- Arslan/Ramazan/Yılmaz, Ejder/Ayvaz, Sema Taşpınar:** Medeni Usul Hukuku, 2.baskı, Ank. 2016.
- Aydın, Gülşah Sinem:** Kira Sözleşmesinin Genel Hükümlere Göre Sona Ermesi, İst. 2013.
- Aydıncık, Şirin:** Yapma Borçlarının İfa Edilmemesi ve Hukuki Sonuçları –özellikle TBK. mad. 113/1 kapsamında- NAMA İFA -Doktora Tezi- İst. 2013.
- Aydoğdu, Murat/Kahveci, Nalan:** Türk Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, İzmir 2013.

- Aydoğdu, Murat:** Genel İşlem Koşulları Şerhi, Ank. 2018.
- Aysal, Mustafa:** Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarında Sözleşmenin Sona Ermesi, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hakemli Hukuk Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 103-104, İst. 2013 (Kısaltılması: Sözleşmenin Sona Ermesi).
- Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi, Yıl: 2013, Cilt: 9, Sayı: 103-104, İst. Nisan, 2013 (Kısaltılması: Bahçeşehir).
- Baş Süzel, Ece:** Gerçek Olmayan Vekaletsiz İş Görme –menfaat devri yaptırımı- Doktora Tezi- İst. 2015.
- Başpınar, Veysel:** Borç Sözleşmelerinin Kısmi Butlanı, -doktora tezi-, Ank. 1998.
- Baysal, Başak:** Sözleşmenin Uyarlanması, İst. 2009.
- Becker, H:** Borçlar Hukuku, Çeşitli Sözleşme İlişkileri, Çev: Dr. Suat Dura, Ank. 1993.
- Bulut, Nil Karabağ:** Medeni Kanun'un 23. Maddesi Kapsamında Kişilik Hakkının Sözleşme Özgürlüğüne Etkisi, Doktora Tezi, İst. 2014.
- Bulut, Nil Karabağ:** Üçüncü Kişiyi Koruyucu Etkili Sözleşme, İst. 2009.
- Burcuoğlu, Haluk:** 6570 Sayılı Yasaya Göre Kiracının Tahliye Edilmesi, İst. 1993.
- Burcuoğlu, Haluk:** Borçlar Hukuku Tasarısı'nın Kira İle İlgili Düzenlemesinin Son Hali ile İlgili Açıklamalar.
- Burcuoğlu, Haluk:** Uygulama ve Öğretiden Örneklerle Özel Hukukta (Aile-Kira-Borçlar Hukukunun Diğer Bazı Bölümleri) Quo Vadis (Nereye), İst. 2016.
- Çabri, Sezer:** 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre: Kiraya Verenin Ayıptan Sorumluluğu -doktora tezi- Ank. 2013
- Çakıroğlu Baklavacı, Evren:** Kıymetli Evrak Hukuku'nda Alacağın Temliki (Devri), Ank. 2017.
- Çebi, Hakan:** İşletme Sözleşmeleri, Ank. 2014.
- Çevik, Seda Öktem:** Kiralananın Sözleşmenin Bitiminden Önce Geri Verilmesi (TBK mad. 325), Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hakemli Hukuk Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 103-104, İst. 2013 (Kısaltılması: Sözleşme Bitiminden Önce Geri Verme).
- Çınar, Nihal Ural:** Türk Borçlar Kanunu'nda Düzenlenen Kira Sözleşmelerinde Kira Bedelinin Ödenmemesi ve Hukuki Sonuçları -doktora tezi- İst. 2014
- Daşlı, Engin:** 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu Hükümlerine Göre Kira Sözleşmesinin Feshi, İst.2017.
- Diren, Duygu:** Alacağın Temlikinin Hukuksal Sonuçları (Alacağın Temliki -Devri-) Ank. 2017.

- Doğan, Murat:** Konut ve Çatılı İşyeri Kira Sözleşmelerinin Sona Ermesi, Ank. 2011.
- Erdem, Mehmet:** Konut ve Çatılı İş Yeri Kiralarında Yazılı Tahliye Taahhüdünün Geçerlilik Şartları ve Özellikle Taahhüdün Kiralananın Tesliminden Sonra Verilmiş Olduğunun İspatı, Prof. Dr. Özer Seliçi'nin Anısına Armağan, Ank. 2016.
- Erdoğan, Celal:** Tahliye, Kira Tespiti ve Kira Alacağı Davaları, Ank. 1998.
- Esener, Turhan:** Borçlar Hukuku, Ank. 1969.
- Ernest, Hırş:** Hukuk Felsefesi ve Hukuk Sosyolojisi Dersleri, 3. Baskı, Ank. 1996.
- Gökyayla, Emre:** Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarına İlişkin Hükümlerin Uygulama Alanı (TBK mad. 339) Prof. Dr. Aydın Zevkliler'e Armağan, İzmir 2013.
- Gökyayla, Emre:** Taşınmazı Satan Malikin Taşınmazın Kullanma Hakkını Bir Süre Daha Muhafaza Etmesine Dair Anlaşmalar ve Sonuçları, Prof. Dr. Feridun Yenisey'e Armağan, Cilt: II, İst. 2014.
- Gökyayla, Emre:** Türk Borçlar Kanunu'nun Kira Bedelinin Belirlenmesine İlişkin 344. Maddesinin Değerlendirilmesi, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hakemli Hukuk Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 103-104, İst. 2013 (Kısaltılması: Kira Bedelinin Belirlenmesi).
- Gümüş, Mustafa Alper:** 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Kira Sözleşmesinde Yan Giderler, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hakemli Hukuk Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 103-104, İst. 2013 (Kısaltılması: Yan Giderler).
- Gümüş, Mustafa Alper:** Borçlar Hukuku, Özel Hükümler, C. 1, İst. 2008 (Kısaltılması: Borçlar).
- Gümüş, Mustafa Alper:** Yeni 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Kira Sözleşmesi, İst. 2011.
- Gümüş, Mustafa Alper:** Türk Borçlar Kanunu (TBK) Mad. 100 (eski BK mad. 84)'ün Mahsup Kuralına İlişkin Bir İnceleme, Prof. Dr. Aydın Zevkliler'e Armağan, İzmir 2013.
- Hekim, Aylin:** Konut ve Çatılı İşyeri Kira Sözleşmelerinin Bildirim Yolu ile Sona Ermesi (TBK. m. 347) İst. 2019.
- Helvacı, İlhan:** Hukuki Mütalaalar, C.II, İst. 2017.
- İnceoğlu, M. Murat:** Kira Hukuku, C. 1, 2, İst. 2014.
- İnceoğlu, M. Murat:** Kira Hukukunda Ayıba Karşı Tekeffül Borcu, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hakemli Hukuk Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 103-104, İst. 2013 (Kısaltılması: Ayıba Karşı Tekeffül).
- İnceoğlu, Murat / Baş, Ece:** Türk Borçlar Kanunu Açısından Depozito ve Bankaların Bundan Kaynaklanan Sorumluluğu, BATİDER, C.XXVIII, Sayı:1, Ank. 2012.

- İnceoğlu, Murat/Baş, Ece:** Türk Borçlar Kanunu Uyarınca Kira Parasının Belirlenmesi, Prof. Şener Akyol'a Armağan, İst. 2011.
- İnceoğlu, Murat:** Kiracı Aleyhine Düzenleme Yasağı (TBK. mad. 346), Prof. Dr. Belgin Erdoğmuş'a Armağan, İst. 2011.
- Kahraman, Zafer:** Türk Borçlar Kanunu İstanbul Şerhi, İst. 2017.
- Kahraman, Zafer:** Saf Garantili Taahhütleri. İst. 2017.
- Karl, Oftinger:** Federal Mahkeme İçtihatları, Çev. Kemal Dayınlarlı, Ank. 1985.
- Keskin, A.Dilşad:** Objektif Manevi Zarar Teorisi Açısından Manevi Tazminat, Ank. 2016.
- Kuru, Baki:** İcra ve İflas Hukuku, 2. Baskı, Ank. 2013.
- Kuru, Baki:** İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku, İst. 2016.
- Kuru/Arslan/Yılmaz:** Medeni Usul Hukuku, 22. baskı, Ank. 2011.
- Moralı, Ahu Ayanoglu:** Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarında Kiraya Veren TBK mad. 347 Çerçevesinde Kira Sözleşmesinin Bildirim Yoluyla Sona Erdirmesi, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hakemli Hukuk Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 103-104, İst. 2013 (Kısaltılması: Bildirim Yoluyla Sona Erdirme).
- Nomer, Haluk Nami:** İrade Sakatlıklarında Kısmi İptal Mümkün müdür? Prof.Dr.M. İlhan Ulusan'a Armağan, C.III., Ank. 2016
- Nomer, Haluk Nami:** Borçlar Hukuku, İst. 2015
- Nomer, Haluk Nami:** Sözleşmedeki Esaslı Bir Nokta, Özellikle Karşılıklı Borç Doğuran Akitlerde İvazın Miktarı Belirlenmeksizin Sözleşme Kurulabilir mi? Prof. Dr. Aydın Zevkliler'e Armağan, İzmir 2013.
- Oğuzman/Öz:** Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, C.I, İst. 2013, C.II, İst. 2016.
- Oral, Sıla:** Alman Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi, Özyeğin Üniversitesi, İst. 2014.
- Önay, Işık:** Yenileme –doktora tezi- İst. 2016, sh.261, dipnot 1007 ve orada anılanlar.
- Öz, Turgut:** Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Ayıba Karşı Tekeffül Hükümlerinin Uygulanmasında Borçlar Kanunu Hükümlerinin Yeri ve Rolü, Tüketici Hukuku Konferansı, Ank. 2016, sh.175.
- Özen, Burak:** Kira Bedeli Artışına İlişkin Sözleşme Hükümleri –kıs.kira bedeli artışı- Medeni Kanun'un ve Borçlar Kanunu'nun 90.Yılı Uluslararası Sempozyumu, 1926'dan Günümüze Türk-İsviçre Medeni Hukuku, II.Cild, Ank.2017.
- Özen, Burak:** Kira Konusunun Devri, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hakemli Hukuk Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 103-104, İst. 2013.

- Özer, Tülay:** 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun Kira Bedelinin Belirlenmesine İlişkin Hükümlerinin Değerlendirilmesi ve 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Hükümlerine Göre Kira Tespit Davasının Niteliği, Prof. Dr. Erhan Adal'a Armağan, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, İst. 2012.
- Öztaş, İlker:** Kiralananda Yenilik ve Değişiklik Yapılması, Doçentlik Tezi, Ank. 2016.
- Özyakışır, Özkan:** Konut ve Çatılı İşyeri Kira Sözleşmelerinde Kira Bedeli -Doktora Tezi- Ank. 2019.
- Ruhi, Canan / Ruhi, Ahmet Cemal :** Adli Yargı Hukuk Rehberi, Ank. 2012.
- Tandoğan, Haluk:** Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, Cilt: 2, Ank. 1987.
- Topuz, Seçkin/Canbolat, Ferhat:** Taşınmazlara İlişkin Kira Sözleşmelerinin İçeriğinin Örtülü İrade Beyanlarıyla Değiştirilmesi, Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 1, Sayı: 1, Yıl: 2011.
- Sarıcalar, Eyüp:** Kira Tespit Davası ve Son Uygulamalar, 1925'den Günümüze Türk – İsviçre Medeni Hukuku, 2.Cilt. Ank. 2017.
- Uçkan, Mertkan:** Ev ve Süs Hayvanlarının Konuttan Tahliye Edilmesi Hakkında Bir Değerlendirme, Prof. Dr. Aydın Zevkliler'e Armağan, İzmir 2013.
- Ulusoy, Erol:** Kira Depozitosuna Faiz Ödenir mi? BATİDER, C.XX, Sayı:3, Haziran 2000.
- Ural Çınar, Nihal:** Türk Borçlar Kanunu'nda Düzenlenen Kira Sözleşmelerinde Kira Bedelinin Ödenmemesi ve Hukuki Sonuçları -Doktora Tezi- İst. 2014.
- Yavuz, Cevdet:** Borçlar Hukuku Dersleri, Özel Hükümler, İst. 2012.
- Yavuz, Nihat:** Türk Kira Hukuku, C.1, Ank. 2003.
- Yavuz, Nihat:** Uygulamada Sebepsiz İktisap -Nedensiz Zenginleşme-, Ank. 2011.
- Yayla, Deniz Meraklı:** Kiraya Veren Hapis Hakkının Kullanılması (Karar İncelemesi), Prof. Dr. Feridun Yenisey'e Armağan, Cilt: II, İst. 2014.
- Yıldırım, Abdülkerim:** Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarında Kiracının Güvence Vermesi, AÜHFD, 64 (1) 2015.
- Yıldız Portakal, Seda:** 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Borca Katılma, İst.2016.
- Yılmaz, Halil:** Kiracının Taşınmazı Özenle Kullanma Borcunun İhlali: Hor Kullanma Tazminatı, Terazi Hukuk Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 95, Ank. Temmuz 2014.
- Yılmaz, Süleyman:** Yargıtay Kararları Işığında 6570 sayılı Kanun Kapsamındaki Kira Sözleşmelerinde Kefilin Sorumluluğu, AÜHFD Cilt: 57, Sayı: 3, Ank. 2008.

Necat KURAK
Emekli
Sulh Hukuk Mahkemesi Hakimi

KİRA SÖZLEŞMELERİNDEN KAYNAKLANAN DAVALAR

- Kira alacağı ve tazminat davaları
- Kira tespit davaları
- Kira uyarılma davaları ve tahliye davaları
- Kira alacağı ve tazminat davaları
- Konut ve çatılı işyeri kira sözleşmesi
- Tahliye davaları
- Adi kira sözleşmesi
- Kira tespit davaları
- Ürün kira sözleşmesi
- Kira uyarılma davaları
- Devlet İhale Kanununa göre yapılan kira sözleşmesi

2. Baskı

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kira Sözleşmelerinden Kaynaklanan Davalar
Necat Kurak

Hukuk Yayınları Dizisi – 2382

Birinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 74 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKLAR

Nihat Yavuz Kira Hukuku 6. Baskı 2018

Prof. Dr. Haluk Burcuoğlu Konut ve Çatılı İşyeri Kira Sözleşmelerinde, Sözleşmeye Aykırılık Nedeniyle Fesih ve İade İstemi İle İlgili Yargıtay Uygulamasının Değerlendirilmesi

Prof. Dr. Abdülkadir Arpacı Yeni Borçlar Kanunu'nun Kiraya Veren Hapis Hakkına İlişkin Düzenlemesi

Doç. Dr. Murat Aydoğdu Konut Ve Çatılı İşyeri Kirası Sözleşmelerin Kiracının Güvence (Depozito) Verme Borcu- Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi

Doç. Dr. Serkan Ayan Kiracının Kira Sözleşmesinden Doğan Borçlarının Kefaletle Teminat Altına Alınması

Doç. Dr. M. Murat İnceoğlu / Arş. Görv. Ece Baş Kira Hukukunda Bağlantılı Sözleşme Yapma Yasağı, UHFM C. LXX, S. 2, 166 s. 165-182, 2012)

Doç. Dr. Murat Aydoğdu Konut Ve Çatılı İşyeri Kirası Sözleşmelerin Kiracının Güvence (Depozito) Verme Borcu- Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi

Yrd. Doç. Dr. Alpaslan AKARTEPE Türk Borçlar Kanunu'nun 315. Maddesi Çerçevesinde Kiracının Kira Bedelini Ödemede Temerrüdü Ve Hukuki Sonuçları

Yrd. Doç. Dr. Sezer Çabri Kira Sözleşmesinde Kiralananın Mülkiyetinin El Değiştirmesinin Veya Üçüncü Kişinin Kiralanan Üzerinde Sınırlı Ayni Hak Sahibi Olmasının Sözleşmeye Etkisi

Dr. Mustafa Kılıçoğlu Tahliye-Tespit-Uyarılama, B. 4 2017 Ankara

Dr. Elif Aydın Özdemir Türk Borçlar Kanunu'na Göre Niteliği Gereği Geçici Kullanıma Özgülenmiş Taşınmazların Kiralanması- D. E. Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi

Dr. Pınar Altınok Ormancı Kira Sözleşmesinin kurulmasından Sonra Kiralananın El Değiştirmesi: *"Satımkirayı Bozmaz"* İlkesinin Sonuçları

Dr. Öğr. Üyesi-Turan Şahin Kira Sözleşmesinin Önemli Sebeplerle Olağanüstü Feshi

- Dr. Cüneyt PEKMEZ** Türk Borçlar Kanunu Çerçevesinde Borca Aykırılıktan Doğan Kusursuz Sorumluluğa Genel Bakış
- Öğr. Gör. Mustafa KOCA** Türk Borçlar Kanunu'nun Kira Sözleşmesine İlişkin Genel Hükümlerine Göre Ürün Kirasının Sona Ermesi- Kara Harp Okulu Öğretim Görevlisi
- Arş. Görv. Aziz Erman Bayram** Kira sözleşmesinde Kiracının Kiralananı Geri Verme Borcu
- Arş. Görv. Gizem Kılıç Öztürk** Kira Tespit Davası Ve Esasları-TBB Dergisi 2017
- Arş. Gör. İpek Yücer** Alt Kira-
- Arş. Gör. Ece Baş** Kira Hukukunda Bağlantılı Sözleşme Yapma Yasağı
- Arş. Gör. Meltem Ertuğrul** Üçüncü Kişinin Kira Sözleşmesinin Kurulmasından Sonra Kiralanda Üstün Hak Sahibi Olması-Ankara Barosu Dergisi
- Nuh Beyzaoğlu** Türk Borçlar Kanunu'na Göre Kiraya Veren Ayıba Karşı Tekeffül Borcu-Yüksek Lisans Tezi. 2013
- Murat Nokay** Gayrimenkul Kiralarında Kiracının Kira Parasını Ödeme Borcu. Yüksek Lisans Tezi(2007)
- Yasemin KARABİDEK** Hasılat Kirasından Kaynaklanan Davalar ve Takipler. 2011
- Av. Nevran Suiçmez** Türk Borçlar Kanununda Kiracının Ve Kiraya Veren Yükümlülükleri
- Nihal Ural Çınar** Kira Bedelinin Ödenmemesi Ve Hukuki Sonuçları- Doktora Tezi-Eylül 2013
- Zeynep Arslan** Ürün Kirası Sözleşmesinin Sona Ermesi Ve . Kiralananın İadesi Eylül 2015-Yüksek Lisans Tezi
- Av. Şamil Demir** Kiralayanın Hapis Hakkı-Ankara Barosu Dergisi-2013/4
- Tuğba Tekelioğlu** TBK Madde 316 Kapsamında Kiracının Sözleşme İhlali Yüksek Lisans Tezi-2019
- Neşe Özkanoglu** 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Kapsamında Konut Ve Çatılı İşyeri Kira Sözleşmesinin Kiraya Veren Tarafından Sona Erdirilmesi-Yüksek Lisans Tezi-2019
- Hayrettin Fırat Mehmetoğlu** Kiralananın El Değiştirmesi Ve Yeni Malikin Gereksinim Nedeniyle Fesih Hakkı-Yüksek Lisans Tezi-2019
- Serhat Tolga Sezer** Medeni Usul ve İcra İflas Hukukunda Takas-Yüksek Lisans Tezi Av. Mehmet Öztürk

Elif KÖKÜSARİ

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medeni Hukuk Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi

6098 SAYILI TÜRK BORÇLAR KANUNU'NA GÖRE

KİRACININ KİRALANANI GERİ VERME BORCU

(TBK m. 334 - 335)

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kiracının Kiralananı Geri Verme Borcu
Elif Köküarı

Hukuk Yayınları Dizisi – 2921

Birinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 84 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA*

- ACAR ÜNAL, Özlem/URAL ÇINAR, Nihal**, “Kefalet Sözleşmesi Hükümlerinin Kira Sözleşmeleri Bakımından Değerlendirilmesi”, *İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. M. İlhan Uluşan’a Armağan, C. I, Y. 2016, C. 15, S. 2, s. 43-80.
- ACAR, Faruk**, *Aile Hukukumuzda Aile Konutu-Mal Rejimleri ve Eşin Yasal Miras Payı*, Genişletilmiş 4. bs., Ankara 2014 (*Aile Konutu*).
- ACAR, Faruk**, *Kira Hukuku Şerhi (TBK m. 299-332)*, Yenilenmiş ve Genişletilmiş 4. bs., İstanbul 2017.
- AKARTEPE, Alpaslan**, “Kiraya Veren Hapis Hakkı”, *Yaşar Üniversitesi Elektronik Dergisi*, Prof. Dr. Aydın Zevkliler’e Armağan, C. I, Y. 2013, C. 8, s. 55-78.
- AKARTEPE, Alpaslan**, “Türk Borçlar Kanunu'nun 315. Maddesi Çerçevesinde Kiracının Kira Bedelini Ödemede Temerrüdü ve Hukuki Sonuçları”, *MÜHF-HAD*, Prof. Dr. Cevdet Yavuz’a Armağan Özel Sayısı, C. I, Y. 2016, C. 22, S. 3, s. 83-110 (*Kira Bedeli*).
- AKGÜN, Necla**, “Toplu Mülkiyette ve Kiracı Tarafın Çokluğu Halinde Tahliye (Borçlar Kanununa ve 6570 Sayılı Gayrimenkul Kiraları Hakkındaki Kanuna Göre, Müsterek Mülkiyette, İştirak Halinde Mülkiyette ve Kiracının Çokluğunda Tahliye)”, (Danışman: Doç. Dr. Abdulkadir Arpacı), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1994.
- AKINCI, Ziya**, *Millîterarası Tahkim*, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 4. bs., İstanbul 2016.
- AKINTÜRK, Turgut**, *Müteselsil Borçluluk*, Ankara 1971.
- AKINTÜRK, Turgut/ATEŞ, Derya**, *Türk Medenî Hukuku, C. II, Aile Hukuku*, Yenilenmiş 21. bs., İstanbul 2019.
- AKSAN NAR, Şerife**, *Kat Mülkiyetinde Ortak Yerlerin Tabi Olduğu Hukuki Rejim*, Ankara 2015.

---

* Dipnotlarda geçen eserler, yazarlarının soyadları ile gösterilmiştir. Aynı yazarın birden fazla eserine atıf yapılması halinde, eserlerin isimleri parantez içinde ayrıca gösterilmiş; yazarın geniş ölçüde faydalanılan eseri için kısaltma yapılmıştır. Aynı soyadlı yazarların ise isim baş harfleri ile kısaltma yapılmıştır.

- AKSU, Mustafa**, “Taşınmazlarda İntifa Hakkı Kurulmadan Önce ya da İntifa Süresince Yapılmış Kira Sözleşmesinin İntifa Hakkının Sona Ermesiyle Birlikte Hukuki Durumu”, *Prof. Dr. Özer Seliçi’ye Armağan*, Ankara 2006, s. 41-81.
- AKSU, Mustafa**, “Yargıtay Birinci Hukuk Dairesi’nin İntifa Konusu Taşınmazın İntifa Hakkı Sahibi Tarafından Kiraya Verilmesi ve Daha Sonra İntifa Hakkının Sona Ermesi Durumunda Kira Sözleşmesinin Hukuki Akibetine İlişkin 3.7.2003 Tarihli Kararının Değerlendirilmesi”, *e-akademi Hukuk, Ekonomi, Siyasal Bilimler Aylık İnternet Dergisi*, Y. 2004, S. 34, http://www.e-akademi.org/makaleler/MAksu1.htm#_ftn5, e.t. 6.10.2019 (İntifa Hakkı).
- ALAF, Mevlüdiye**, “Konut veya Çatılı İşyeri Kiraları Bakımından Kiracının Sözleşmeye Uygun Kullanma, Özen ve Saygı Gösterme Borcu”, *Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Y. 2017, C. 8, S. 15, s. 9-44.
- ALTAŞ, Hüseyin**, *Hasılat ve Şirket Kirası (BK. mad. 270-298)*, Ankara 2009.
- ANIL, Yaşar Şahin**, *Kira Aktinden Doğan Tahliye Davaları*, İstanbul 1991.
- ANTALYA, O. Gökhan**, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Marmara Hukuk Yorumu C. V/1, 1, Genişletilmiş 2. bs., Ankara 2019.
- ANTALYA, O. Gökhan**, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Marmara Hukuk Yorumu C. V/1, 2, Genişletilmiş 2. bs., Ankara 2019 (Borçlar Genel, C. V/1, 2).
- ANTALYA, O. Gökhan/TOPUZ, Murat**, *Eşya Hukuku*, Marmara Hukuk Yorumu C. IV/1, Genişletilmiş 3. bs., Ankara 2019 (Eşya).
- ANTALYA, O. Gökhan/TOPUZ, Murat**, *Medeni Hukuk, Giriş, Temel Kavramlar, Başlangıç Hükümleri, C. I*, Marmara Hukuk Yorumu, Genişletilmiş 3. bs., Ankara 2019.
- ARAL, Fahrettin**, *Türk Borçlar Hukukunda Kötü İfa*, Ankara 2011.
- ARAL, Fahrettin/AYRANCI, Hasan**, *Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 11. bs.*, Ankara 2015.
- ARIKAN, Süreyya**, “Alt Kiranın ve Kiranın Devredilmesinin Nitelendirilmesi ve Alt Kiranın ve Kiranın Devrinin Tahliye Davalarına Etkileri”, (Danışman: Doç. Dr. Haluk Burcuoğlu), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1988.
- ARSLAN, Ramazan/YILMAZ, Ejder/TAŞPINAR AYVAZ, Sema/HANAĞASI, Emel**, *Medenî Usul Hukuku*, 5. bs., Ankara 2019.
- ARSLAN, Ramazan/YILMAZ, Ejder/TAŞPINAR AYVAZ, Sema/HANAĞASI, Emel**, *İcra ve İflâs Hukuku*, 5. bs., Ankara 2019 (İcra).

- AYAN, Serkan**, "Kiracının Kira Sözleşmesinden Doğan Borçlarının Kefalette Teminat Altına Alınması", *DEÜHFD, Prof. Dr. Şeref Ertaş'a Armağan*, Y. 2017, C. 19, s. 295-348.
- AYANOĞLU MORALI, Ahi**, "Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarında Kiraya Veren TBK m. 347 Çerçevesinde Kira Sözleşmesini Bildirim Yoluyla Sona Erdirmesi", *BÜHF Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi*, Y. 2013, C. 9, S. 103-104, s. 108-131.
- AYDEMİR, Efrail**, *Yeni Türk Borçlar Yasasına Göre Kira Hukuku*, 2. bs., Ankara 2013.
- AYDEMİR, Fatih**, *Türk Hukukunda Tahkim Sözleşmesi*, İstanbul 2017 (Aydemir F.).
- AYDIN, G. Sinem**, *Kira Sözleşmesinin Genel Hükümlere Göre Sona Ermesi* (TBK m. 327-333), İstanbul 2013.
- AYDINLIYIM, Suat**, *Türk Hukukunda Adi Kira Sözleşmesinin Son Bulması*, Ankara 1972.
- AYDOĞDU, Murat**, "Konut ve Çatılı İşyeri Kirası Sözleşmelerinde Kiracının Güvence (Depozito) Verme Borcu (TBK 342)", *DEÜHFD*, Y. 2012, C. 14, S. 1, s. 1-53.
- AYDOĞDU, Murat/KAHVECİ, Nalan**, *Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri (Sözleşmeler Hukuku)*, Gözden Geçirilmiş, Yenilenmiş ve Dipnotlu 4. bs., Ankara 2019.
- AYRANCI, Hasan**, *Sözleşmelerin Yüklenilmesi (Devri)*, Ankara 2003.
- BALCI, Betül**, "Kira İlişkisinin Devri ve Hukuki Sonuçları", (Danışman: Doç. Dr. İpek Sağlam), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2019.
- BAYBURTLU, Burçin**, "Kiralık Aile Konutlarında Kira Sözleşmesine Taraf Olmayan Eşin Hukuki Durumu", *İBD*, Y. 2011, C. 85, S. 5, s. 157-174.
- BAYGIN, Cem**, "Culpa in Contrahendo Sorumluluğu ve Amerikan Hukukundaki Uygulaması", *AÜEHFD*, Y. 2000, C. IV, S. 1-2, s. 345-377.
- BAYGIN, Cem**, "Edim Dışı Sebepsiz Zenginleşmeden Doğan İade Talebinin Haksız Fiil ve Vekaletsiz İş Görmeden Doğan Talepler Karşısındaki Durumu", *Prof. Dr. Fahiman Tekil'e Armağan*, C. II, Y. 2003, s. 571-602 (Sebepsiz Zenginleşme).
- BAYGIN, Cem**, "Türk Borçlar Kanunu'nun Borç İlişkisinin Hükümleri", *EÜHFD*, Y. 2010, C. XIV, S. 3-4, s. 119-144 (Borç İlişkisi).
- BAYGIN, Cem/DOĞAN, Murat**, "Türk Borçlar Kanunu Tasarısında Kira Sözleşmesine İlişkin Hükümler", *Hukuki Perspektifler Dergisi*, Y. 2005, S. 4, s. 116-131.

- BAYRAM, A. Erman**, “Birlikte Kira”, *Ankara Barosu Dergisi*, Y. 77, S. 2019/1, s. 89-154 (*Birlikte Kira*).
- BAYRAM, A. Erman**, “Kira Sözleşmesinde Kiracının Kiralananı Geri Verme Borcu”, *GÜHFD*, Y. 2017, C. XXI, S. 4, s. 131-181.
- BAYSAL, Başak**, “Türk Borçlar Kanunu’nun Yürürlüğü”, *İÜHF*, Y. 2012, C. LXX, S. 1, s. 221-244.
- BERKİ, Şakir**, “Borçlar Hukukunda İcar”, *AÜHFD*, Y. 1955, C. 12, S. 3, s. 163-186.
- BERTAN, Suad** *Aynı Haklar, Medenî Kanunun 618-764 üncü Maddelerinin Şerhi (Bu Maddelerle İlgili Kanunlar ve Eski Hükümler)*, C. II, MK 703-764, Ankara 1976.
- BULUT, Meltem**, *Eşlerin Hukuki İşlem Özgürlüğüne Getirilen Sınırlamalar*, Ankara 2016.
- BURCUOĞLU, Haluk**, “6570 S. GKH’da Tahliye Bildiriminde, Tahliye Gününün Kira Dönemi İçerisinde Bir Gün veya Kira Dönemi Bitim Gününe Rastlaması”, *İBD*, Y. 1984, C. 58, S. 10-12, s. 637-647 (*Tahliye Günü*).
- BURCUOĞLU, Haluk**, “Kira Sözleşmesinin Sona Ermesi ve Kiralananın Geri Verilmesi ile Tahliye Davası - Ürün Kirasında İşletme Ruhsatının Devri Sorunu”, *Türk Medeni Kanunu ve Borçlar Kanunu’nun 90. Yılı Sempozyumu*, C. II, İstanbul 2016, s. 897-902 (*Sempozyum*).
- BURCUOĞLU, Haluk**, “Konut ve Çatılı İşyeri Kira Sözleşmelerinde, Sözleşmeye Aykırılık Nedeniyle Fesih ve İade İstemi ile İlgili Yargıtay Uygulamasının Değerlendirilmesi”, *Yaşar Üniversitesi Elektronik Dergisi*, Prof. Dr. Aydın Zevkliler’e Armağan, C. I, Y. 2013, C. 8, s. 657-673 (*Fesih ve İade*).
- BURCUOĞLU, Haluk**, *Yargıtay Kararları Işığında 6570 Sayılı Yasa’ya Göre Kiracının Tahliye Edilmesi*, İstanbul 1993.
- CANYÜREK, Murat**, *Müteselsil Borçlulukta İç ve Dış İlişkiler*, İstanbul 2003.
- CERAN, Mithat**, *Kira Sözleşmeleri Tahliye ve Tesbit Davaları*, Genişletilmiş 2. bs., Ankara 2015.
- CEYLAN, Ebru**, “İsviçre Borçlar Kanunu’nun Kira Sözleşmeleri ile İlgili Hüküm Çevirileri”, *İBD*, Y. 2013, C. 87, S. 4, s. 215-242.
- CİHAN, A. Hulki**, *Kullandırma Sözleşmelerinde Hasar*, İstanbul 2015.
- ÇABRİ, Sezer**, “Kira Sözleşmesinde Kiralananın Mülkiyetinin El Değiştirmesinin veya Üçüncü Kişinin Kiralanan Üzerinde Sınırlı Aynı Hak Sahibi Olmasının Sözleşmeye Etkisi”, *MÜHF-HAD*, Y. 2012, C. 18, S. 3, s. 163-199 (*Sözleşmeye Etki*).

- ÇABRİ, Sezer**, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununa Göre Kiraya Verenin Ayıptan Sorumluluğu, Ankara 2013.
- ÇETİNER, Bilgehan**, Hapis Hakkı, İstanbul 2010.
- DAŞLI, Engin**, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Hükümlerine Göre Kira Sözleşmesinin Feshi, İstanbul 2017.
- DEMİRCİOĞLU, H. Reyhan**, Kira Sözleşmesinde Yan Giderler, Ankara 2018.
- DEMİRCİOĞLU, H. Reyhan**, Güven Esası Uyarınca Sözleşme Görüşmelerindeki Kusurlu Davranıştan Doğan Sorumluluk (Culpa In Contrahendo Sorumluluğu), Ankara 2009.
- DOĞAN, Murat**, “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununa Göre Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarına İlişkin Hükümlerin Değerlendirmesi”, MÜHF-HAD, Özel Hukuk Sempozyumu Özel Sayısı, Sempozyum No. III, Prof. Dr. Cevdet Yavuz’a Armağan, 2012, s. 505-523 (Sempozyum).
- DOĞAN, Murat**, “Adi Kirada Kiracının Kiralananı Geri verme Borcu”, AÜEHFD, Y. 2004, C. VIII, S. 1-2, s. 443-476 (Geri Verme).
- DOĞAN, Murat**, “Medeni Kanunun Getirdiği Yeni Bir Müessese: Aile Konutu”, AÜEHFD, Y. 2002, C. VI, S. 1-4, s. 285-300 (Aile Konutu).
- DOĞAN, Murat**, “Türk Medeni Kanunu’nun Evliliğin Genel Hükümleri Bakımından Getirdiği Yenilikler”, AÜHFD, Y. 2003, C. 52, S. 4, s. 93-129 (Evliliğin Genel Hükümleri).
- DOĞAN, Murat**, Konut ve Çatılı İşyeri Kira Sözleşmesinin Sona Ermesi, Ankara 2011.
- DOĞAN, Murat/ŞAHAN, Gökhan/ATAMULU, İsmail**, Borçlar Hukuku Genel Hükümler Ders Kitabı, Ankara 2019.
- DURAL, Mustafa**, Borçlunun Sorumlu Olmadığı Sonraki İmkânsızlık (BK 117), İstanbul 1976.
- DURAL, Mustafa/ÖĞÜZ, Tufan/GÜMÜŞ, M. Alper**, Türk Özel Hukuku, Cilt III, Aile Hukuku, Gözden Geçirilmiş 13. bs., İstanbul 2018.
- EKŞİ, Nuray**, Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nda Tahkim (6100 Sayılı HMK md. 407-444), İstanbul 2013.
- ERDEM, Mehmet**, Özel Hukukta Zamanaşımı, İstanbul 2010.
- ERDOĞAN, Hasan**, Tahliye, Kira Tespiti ve Kira Alacağı Davaları, Ankara 2000.
- EREN, Fikret**, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 24. bs., Ankara 2019 (Borçlar Genel).
- EREN, Fikret**, Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 7. bs., Ankara 2019.
- ERGÜNE, S. Mehmet**, “Reform Sonrası Alman Medenî Kanununda İmkânsızlık Halleri ve Sonuçları”, İÜHFM, Y. 2004, C. LXII, S. 1-2, s. 351-380.

- EROL DURAK, Yasemin**, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Kira Sözleşmesinde Alt Kira ve Kira Hakkının Devri, Ankara 2017.
- ERZENGİN, E. Doğan**, "Kiralananın Sözleşmenin Sona Ermesinden Önce İadesi", (Danışman: Prof. Dr. Serap Helvacı), Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2020.
- ERZURUMLUOĞLU, Erzan**, *Sözleşmeler Hukuku (Özel Borç İlişkileri)*, Yenilenmiş 7. bs., Ankara 2017.
- ESEN, Oğuzhan**, "İlamlı İcrada Taşınmazın Tahliyesi ve Teslimi", (Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Cengiz Kulaksız), Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2018.
- ESENER, Turhan/GÜVEN, Kudret**, *Eşya Hukuku*, Genişletilmiş ve 6750 Sayılı Kanun Eklenmiş 7. bs., Ankara 2017.
- GENÇ ARIDEMİR, Arzu**, "Kiraya Vereninin İntifa Hakkının Sona Ermesi Durumunda Malikin Taşınmaz Kira Sözleşmesinin Tarafı Haline Gelip Gelemeyeceği Sorunu", *BÜHF Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi*, Y. 2012, C. 8, S. 95-96, s. 125-158.
- GÖKÇE, Erdoğan**, "Kiralananın Boşaltıldığı, Boşaltma Günü Nasıl ve Hangi Delillerle İspatlanır. Kiracı Kiralayana Verdiği Depozitoyu Ne Zaman Geri Alabilir?", *İBD*, Y. 2012, C. 86, S. 4, s. 182-186.
- GÖKYAYLA, Emre**, "Kiralanda Kiracı Tarafından Yenilik ve Değişiklik Yapılması", *Yargıtay Kararları Işığında Güncel Medeni Hukuk Problemleri Sempozyumu Bildirileri (Der. Tuğçe Tuzcuoğlu/A. Hulki Cihan)*, İstanbul 2019, s. 173-201.
- GÖKYAYLA, Emre**, "Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarına İlişkin Hükümlerin Uygulama Alanı (TBK m. 339)", *Prof. Dr. Aydın Zevkiler'e Armağan*, C. II, İzmir 2013, s. 1203-1251 (*Uygulama Alanı*).
- GÖKYAYLA, Emre**, "Türk Borçlar Kanununun Kira Bedelinin Belirlenmesine İlişkin 344. Maddesinin Değerlendirilmesi", *BÜHF Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi*, Y. 2013, C. 9, S. 103-104, s. 18-51 (*Kira Bedeli*).
- GÜL, Fatma**, "Akıllı Ev Sistemleri", (Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nursel Akçam), Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2010.
- GÜMÜŞ, M. Alper**, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Kira Sözleşmesi, 04.07.2012 Tarihli ve 6353 Sayılı Kanun'a Göre Güncellenmiş 2. bs., İstanbul 2012.
- GÜMÜŞ, M. Alper**, *Borçlar Hukuku Özel Hükümler*, C. I, 3. bs., İstanbul 2013 (*Borçlar Özel*).

- GÜMÜŞ, M. Alper**, *Teoride ve Uygulamada Evliliğin Genel Hükümleri ve Mal Rejimleri*, İstanbul 2008 (*Evliliğin Genel Hükümleri*).
- GÜNDOĞDU, Fatih**, *Borca Aykırılık Hallerinden Kusurlu İfa İmkânsızlığı ve Hukuki Sonuçları*, İstanbul 2014.
- HATEMİ, Hüseyin/SEROZAN, Rona/ARPACI, Abdülkadir (Arpacı)**, *Borçlar Hukuku Özel Bölüm*, İstanbul 1992.
- HAVUTÇU, Ayşe**, *Aile Birliğinin Temsili*, Ankara 2006.
- HUYSAL, Burak**, *Milletlerarası Ticari Tahkimde Tahkime Elverişlilik*, İstanbul 2010.
- İKİZLER, Metin**, "Kiralananın Satılması Durumunda Alıcının Satıcıya Karşı Hakları", *GÜHFD*, Y. 2016, C. XX, S. 2, s. 25-59.
- İNAL, H. Tamer**, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununa Göre Borca Aykırılık, *Dönme ve Fesih*, Güncellenmiş 5. bs., Ankara 2015.
- İNAN, Ali Naim**, "Die Unmöglichkeit der Leistung im deutschen, schweizerischen und türkischen Recht", Yayınlanmamış Doktora Tezi, Freiburg 1956.
- İNCEOĞLU, M. Murat**, "İfanın Alacaklı Yüzünden İmkânsızlaşması", *AÜHFD*, Y. 2008, C. 57, S. 4, s. 237-254.
- İNCEOĞLU, M. Murat**, "Kiracı Aleyhine Düzenleme Yasağı", *Prof. Dr. Belgin Erdoğan'a Armağan (Der. M. Murat İnceoğlu)*, İstanbul 2011, s. 671-688 (*Düzenleme Yasağı*).
- İNCEOĞLU, M. Murat**, *Kira Hukuku, C. I*, İstanbul 2014 (*Kira Hukuku, C. I*).
- İNCEOĞLU, M. Murat**, *Kira Hukuku, C. II*, İstanbul 2014 (*Kira Hukuku, C. II*).
- KAHVECİ, Nalan**, "6098 Sayılı TBK.nun 323. Maddesi Çerçevesinde Kira İlişkisinin Devri Durumunda Kira Sözleşmesinden Doğan Borçlardan Sorumluluk", *DEÜHFD*, Prof. Dr. Şeref Ertaş'a Armağan, Y. 2017, C. 19, s. 695-728 (*Kira İlişkisinin Devri*).
- KAHVECİ, Nalan**, *Alt Kira ve Kiranın Devri*, İzmir 2005.
- KAMÇI, Bayram**, "Kiracının Kiralananda Yaptığı Yenilikler ve Değişiklikler Sebebiyle Oluşan Değer Artışının İadesi Davası", *Terazi Hukuk Dergisi*, Y. 2014, C. 9, S. 92, s. 82-89.
- KAPANCI, K. Berk**, *Birlikte Borçlulukta Borçlular Arası İlişkiler*, 2. Tıpkı bs., İstanbul 2015.
- KAYA, Asım**, "Kiralayan ve Kiracının Kiralananda Yenilik ve Değişiklik Yapması", *TBB Dergisi*, Y. 2014, C. 115, s. 315-340.
- KELEŞ, Şanver**, *Kiralanan Taşınmazların İlamsız Tahliyesi*, Ankara 2009.
- KESKİN, A. Dilşad**, *Objektif Manevi Zarar Teorisi Açısından Manevi Tazminat*, Ankara 2016.

- KILIÇOĞLU, Ahmet M.**, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Genişletilmiş 21. bs., Ankara 2017.
- KOÇ, Nevzat**, “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununda Kira Sözleşmesine İlişkin Olarak Yapılan Yeni Düzenlemelerin Genel Değerlendirmesi”, *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Y. 2014, C. 1, S. 1, s. 7-37.
- KOÇ, Nevzat**, “Terkin Olunan İntifa Hakkının, İntifa Hakkı Sahibi Tarafından Terkinden Önce Yapılmış Kira Sözleşmesine Etkisi”, *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Y. 2015, C. 2, S. 3, s. 111-132 (İntifa Hakkı).
- KOÇAK DİKER, Duygu**, *Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarında Kiracının Ödeme Dışındaki Yan Borçlarına Aykırılığı ve Sözleşmenin Kiraya Veren Tarafından Sona Erdirilmesi* (TBK. M. 316/II-III), İstanbul 2018.
- KONUK, Emel**, “Kira Bedelinin Ödenmesi ve Kiralayanın Hapis Hakkı”, (Danışman: Prof. Dr. Murat Doğan), Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri 2011.
- KOYUNCUOĞLU, Tennur/KOYUNCUOĞLU, Hikmet/KOYUNCUOĞLU, Ö. İçöz**, *Borcun ve Sözleşmenin Yenilenmesi (Novatio-Yenileme)*, Ankara 2017 (Koyuncuoğlu).
- KUNTALP, Erden/BARLAS, Nami/AYANOĞLU MORALI, Ahi/ÇAVUŞOĞLU İŞINTAN, Pelin/İPEK, Mehtap/YAŞAR, Mert/KOÇ, Sedef**, *Türk Borçlar Kanunu Tasarısı'na İlişkin Değerlendirmeler*, İstanbul 2005 (Kuntalp ve diğerleri).
- KUNZ, Tobias/WYTTEBACH, Markus**, “Die Rückgabe der Mietsache”, *Mietrechtspraxis/mp, Die Zeitschrift für schweizerisches Mietrecht*, 3/2016, s. 187-208.
- KURU, Baki**, *Hukuk Muhakemeleri Usulü*, C. VI, 6. bs., İstanbul 2001.
- KURU, Baki**, *Medenî Usul Hukuku*, Ankara 2017 (Medenî Usul).
- NAR, Ahmet**, “Kat Malikleri Kurulu”, *EBYÜ Hukuk Fakültesi Dergisi*, Y. 2018, C. XXII, S. 1-2, s. 155-189.
- OĞUZMAN, M. Kemal/BARLAS, Nami**, *Medenî Hukuk, Giriş, Kaynaklar, Temel Kavramlar*, 24. bs., İstanbul 2018.
- OĞUZMAN, M. Kemal/ÖZ, M. Turgut**, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler C. I*, Gözden Geçirilmiş 16. bs., İstanbul 2018.
- OĞUZMAN, M. Kemal/SELİÇİ, Özer/OKTAY ÖZDEMİR, Saibe**, *Eşya Hukuku*, Gözden Geçirilmiş 20. bs., İstanbul 2017.
- ÖKTEM ÇEVİK, Seda**, “Kiralananın Sözleşmenin Bitiminden Önce Geri Verilmesi (TBK m. 325)”, *BÜHF Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi*, Y. 2013, C. 9, S. 103-104, s. 132-162 (Önce Geri Verilmesi).

- ÖKTEM ÇEVİK, Seda**, “Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın Kira Sözleşmelerinde Uygulama Alanı”, iç. Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar Çerçevesinde Döviz ile Sözleşme Yapma Yasağı ve Sözleşmelerin Uyarlanması (Editör: Doç. Dr. Murat Topuz), Ankara 2019, s. 89-110 (*Karar*).
- ÖKTEM ÇEVİK, Seda**, *Kira Sözleşmesine Etkisi Bakımından Kiralananın Devri ve Sınırlı Aynı Hakka Konu Olması*, İstanbul 2016.
- ÖMEROĞLU, Ekin**, “Taşınmazların Kiralanmasına İlişkin Sözleşmelerin Uygulanacak Hukuk, Milletlerarası Yetki ve Milletlerarası Tahkim Bakımından Türk Hukukundaki Yeri”, *TBB Dergisi*, Y. 2016, C. 29, S. 127, s. 375-396.
- ÖNCÜ, Azim**, “Kira Sözleşmelerinde Taraf Değişikliği Hâlleri ve Bunlara Bağlılanan Hukuki Sonuçlar”, (Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Reyhan Demircioğlu), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2016.
- ÖZBAY, İbrahim/KORUCU, Yavuz**, *Hukuk Muhakemeleri Kanunu Çerçevesinde Tahkim (HMK m. 407-444)*, Ankara 2016.
- ÖZÇELİK, Ş. Barış**, “Paylı Mülkiyete Konu Eşyanın Kiraya Verilmesi”, *Ankara Barosu Dergisi*, Y. 67, S. 2, Bahar 2009, s. 20-28.
- ÖZDEMİR, Hayrunnisa**, “Kiralananın Devri ve Kira Sözleşmesinin Durumu”, *AÜHFD*, Y. 2013, C. 62, S. 1, s. 147-174.
- ÖZDEMİR, Hayrunnisa**, “Mirasçılardan Murisin Borçlarından Dolayı Sorumluluğu”, *EÜHFD*, Y. 2012, C. XVI, S. 1-2, s. 191-223 (*Murisin Borçları*).
- ÖZEN, Burak**, “Kira Konusunun Devri”, *BÜHF Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi*, Y. 2013, C. 9, S. 103-104, s. 89-107 (*Kira Konusunun Devri*).
- ÖZEN, Burak**, *Haksız Zilyedlikte İade*, İstanbul 2003.
- ÖZEN, Burak**, *Türk Medeni Hukukunda Eşya Üzerinde İntifa Hakkı*, İstanbul 2008 (*İntifa Hakkı*).
- ÖZMEN, E. Saba**, “Kira Bedelinin Zamanında Ödenmemesi Sebebi ile Çekilen İki Haklı İhtarın Niteliği ile Buna Bağlı Yargıtay İçtihatlarının Eleştirisi”, *TBB Dergisi*, Y. 1989, C. 1, S. 6, s. 900-918.
- ÖZTAN, Bilge**, *Aile Hukuku*, 6. bs., Ankara 2015.
- ÖZTAŞ, İlker**, *Kiralanda Yenilik ve Değişiklik Yapılması*, İstanbul 2016 (*Yenilik ve Değişiklik*).
- ÖZTAŞ, İlker**, *Paylı Mülkiyette Paydaşın Kullanma ve Yararlanma Hakkı*, İstanbul 2011.

- PEKCANITEZ, Hakan/ATALAY, Oğuz/ÖZEKES, Muhammed**, *Medenî Usûl Hukuku*, Gözden Geçirilmiş 7. bs., İstanbul 2019.
- PEKCANITEZ, Hakan/ATALAY, Oğuz/SUNGURTEKİN ÖZKAN, Meriç/ÖZEKES, Muhammed**, *İcra ve İflâs Hukuku*, Gözden Geçirilmiş 6. bs., İstanbul 2019.
- PETEK, Hasan**, “Kat Mülkiyetinde Kiracının Diğer Kat Malikleri Tarafından Tahliyesi”, *İBD*, Y. 2010, C. 84, S. 4, s. 2133-2171.
- PETEK, Hasan**, “Kiralananın Sözleşmenin Sona Ermesinden Önce Geri Verilmesi”, *İzmir Barosu Dergisi (Borçlar Kanunu Özel Sayısı)*, Y. 77, S. 22, Mayıs 2012, s. 143-170 (Geri Verme).
- SELİÇİ, Özer**, *Borçlar Kanununa Göre Sözleşmeden Doğan Sürekli Borç İlişkilerinin Sona Ermesi*, İstanbul 1977.
- SEROZAN, Rona**, “Sözleşme İlişkisinin Çözülmesi: Sözleşme Gereğince Elde Edilmiş Edimi Geri Verme Yükümü”, *Prof. Dr. Necip Kocayusufpaşaoğlu için Armağan*, Ankara 2004, s. 195-207.
- SEROZAN, Rona**, *Borçlar Hukuku Genel Bölüm, C. III, İfa, İfa Engelleri, Haksız Zenginleşme*, Gözden Geçirilmiş 7. bs., İstanbul 2016 (İfa Engelleri).
- SEVİNÇ, A. Bengü**, “Alt Kira ve Kiranın Devri”, (Danışman: Prof. Dr. Haluk Burcuoğlu), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2010.
- SİRMEN, A. Lâle**, *Eşya Hukuku*, 5. bs., Ankara 2017.
- ŞAFAK, E. Esmâ**, “Kira Sözleşmesinin Kiracının Sözleşmeye Aykırı Davranışları Sebebiyle Feshedilmesi”, (Danışman: Prof. Dr. M. Tufan Öğüz), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2013.
- ŞAHBAZ, Ali**, “Akden Müsbet İhlali”, (Danışman: Prof. Dr. H. Murat Develioğlu), Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2018.
- ŞAHİN CANER, Ayşenur**, *Türk Borçlar Kanununda Müteselsil Borçluluk*, İstanbul 2017.
- ŞENGÜL, Mehmet**, “Kat Mülkiyeti Kanunu Çerçevesinde Kiracının Bağımsız Bölüm, Ortak Yerler ve Eklentiler Üzerindeki Kullanma ve Yararlanma Hakkı”, *TBB Dergisi*, Y. 31, S. 37, Temmuz-Ağustos 2018, s. 337-374.
- ŞIPKA, Şükran**, *Aile Konutu ile İlgili İşlemlerde Diğer Eşin Rızası (TMK m. 194)*, 2. bs., İstanbul 2004.
- TANDOĞAN, Haluk**, *Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri C. I/2: Kira ve Ödünç Verme Sözleşmeleri*, 5. Tıpkı bs., İstanbul 1992.

- TANRIVER, Süha**, *Medenî Usûl Hukuku, C. I*, Gözden Geçirilmiş, Yenilenmiş ve Genişletilmiş 2. bs., Ankara 2018.
- TATLISOY, Zafer**, *Kiracının Kiralananı Özenle Kullanma Borcu*, Ankara 2020.
- TEKBEN, Tuğçe**, “Alacaklı Temerrüdünün Hukuki Sonuçları”, *MÜHF-HAD, Prof. Dr. Cevdet Yavuz’a Armağan Özel Sayısı, C. III, Y. 2016, C. 22, S. 3, s. 2597-2621*.
- TEKİNAY, S. Sulhi/AKMAN, Sermet/BURCUOĞLU, Haluk/ALTOP, Atilla**, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Yeniden Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 7. bs.*, İstanbul 1993.
- TEKİNAY, S. Sulhi/AKMAN, Sermet/BURCUOĞLU, Haluk/ALTOP, Atilla**, *Eşya Hukuku, C. I, 5. bs.*, İstanbul 1989 (*Eşya*).
- TOPUZ, Seçkin/CANPOLAT, Ferhat** “Kira İlişkisinin Devri-(Yeni) Türk Borçlar Kanununun İlgili 323 üncü Maddesinin Değerlendirilmesi”, *TBB Dergisi, Y. 24, S. 95, Temmuz-Ağustos 2011, s. 97-134*.
- TUNÇOMAĞ, Kenan**, *Türk Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, C. II, 3. bs.*, İstanbul 1977.
- TÜMERDEM, Murat**, *Sürekli Borç İlişkilerinde Borçlunun Temerrüdü ve Sonuçları*, Ankara 2018.
- TÜRKMEN, Ahmet**, “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununun Kira Sözleşmesine İlişkin Yürürlüğü Ertelenen Hükümlerinin Değerlendirilmesi”, *Ankara Barosu Dergisi, Y. 73, S. 2015/1, s. 341-368*.
- TÜRKMEN, Ahmet**, “Kiracı Tarafından Kiralananda Yenilik ve Değişiklik Yapılması (TBK m. 321)”, *AÜHFD, Y. 2013, C. 62, S. 1, s. 219-250 (Yenilik ve Değişiklik)*.
- URAL ÇINAR, Nihal**, “TBK m. 316 Çerçevesinde Genel Olarak Kiracının Özenli Kullanım ve Komşulara Saygı Gösterme Borcu”, *İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Turhan Esener’e Armağan, C. II, Y. 2016, C. 15, S. 1, s. 719-741 (Özenli Kullanım)*.
- URAL ÇINAR, Nihal**, *Türk Borçlar Kanunu’nda Düzenlenen Kira Sözleşmelerinde Kira Bedelinin Ödenmemesi ve Hukuki Sonuçları*, İstanbul 2014.
- ÜNAL, Akın**, *Kelepçeleme Sözleşmeleri (Sözleşmelerdeki Hükümler Sebebiyle Kişinin Ekonomik Özgürlüğünün Aşırı Derecede Sınırlanması)*, Ankara 2012.
- VELİDEDEOĞLU, H. Veldet/ESMER, Galip**, *Gayrimenkul Tasarrufları ve Tapu Sicili Tatbikatı, 2. bs.*, İstanbul 1956.
- YAĞCIOĞLU, Burcu**, *Türk ve İsviçre Hukukun’da Ceza Koşulu (Cezai Şart)*, Ankara 2019.

- YAVUZ, Cevdet**, “Adi Kirada Kiracının Yaptığı Gider ve Onarımların Sözleşmenin Sona Ermesinde Hukuki Durumu”, *İÜHFEM*, Y. 1983, C. 48, S. 1-4, s. 141-168.
- YAVUZ, Cevdet**, “Türk Hukukunda Tahkim Sözleşmesi ve Tabi Olduğu Hükümler”, *II. Uluslararası Özel Hukuk Sempozyumu “Tahkim”*, İstanbul 2009, s. 133-177 (*Tahkim*).
- YAVUZ, Cevdet/ACAR, Faruk/ÖZEN, Burak**, 6098 Sayılı Türk Borçlar Borçlar Kanunu’na Göre Borçlar Hukuku Dersleri (Özel Hükümler), Güncellenmiş ve Yenilenmiş 15. bs., İstanbul 2018.
- YAVUZ, Nihat**, *Yeni TBK ve HMK’ya Göre Kira Hukuku*, Genişletilmiş 4. bs., Ankara 2015 (*Yavuz N.*).
- YILDIRIM, Abdülkerim**, “Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarında Kiracının Güvence Vermesi”, *AÜHFD*, Y. 2015, C. 64, S. 1, s. 237-265 (*Yıldırım A.*).
- YILDIRIM, M. Fadıl**, “Kiralananın Temliki Halinde Kiracının Korunması Gereksiz mi? -Kiralananın Temliki Halinde Yeni Malik Tarafından Tahliye Edilen Kiracının Tazminat Talebi-”, *GÜHFD*, Y. 2013, C. XVII, S. 4, s. 117-125.
- YILDIZ, M. Göktürk**, “Türk Borçlar Kanunu’nun Genel Hükümlerine Göre Borçlu Temerrüdünün Şartları ve Sonuçları”, (Danışman: Prof. Dr. İlhan Helvacı), Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2017.
- YILMAZ, Abdülhamit**, “Ürün Kirası Sözleşmesinde Kiracının Temerrüdü”, *MÜHF-HAD*, Prof. Dr. Cevdet Yavuz’a Armağan Özel Sayısı, C. III, Y. 2016, C. 22, S. 3, s. 3061-3080 (*Yılmaz A.*).
- YILMAZ, Halil**, “Kiracının Taşınmazı Özenle Kullanma Borcunun İhlali: Hor Kullanma Tazminatı”, *Terazi Hukuk Dergisi*, Y. 2014, C. 9, S. 95, s. 95-100 (*Yılmaz H.*).
- YILMAZ, Halil**, “Taşınmaz Kira Sözleşmesinde Kefilin Sorumluluğunun Kapsam ve Süresi”, *Terazi Hukuk Dergisi*, Y. 2008, C. 3, S. 18, s. 21-31 (*Yılmaz H., Kefilin Sorumluluğu*).
- YILMAZ, Süleyman**, “Yargıtay Kararları Işığında 6570 Sayılı Kanun Kapsamındaki Kira Sözleşmelerinde Kefilin Sorumluluğu”, *AÜHFD*, Y. 2008, S. 3, s. 753-778 (*Yılmaz S.*).
- YÜCER, İpek**, “Alt Kira”, *AÜHFD*, Y. 2008, C. 57, S. 3, s. 791-829.
- ZEVKLİLER, Aydın/GÖKYAYLA, Emre**, *Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*, 18. bs., Ankara 2018.

İNTERNET KAYNAKLARI

- **Kazancı İctihat Bilgi Bankası**
(<https://www.kazanci.com.tr/>)
- **Adalet Bakanlığı Mevzuat Genel Müdürlüğü**
(www.kgm.adalet.gov.tr)
- **Legalbank Elektronik Hukuk Bankası**
(<https://legalbank.net/>)
- **Lexpera Hukuk Bilgi Sistemi**
(<https://www.lexpera.com.tr>)
- **İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İsbike Uygulaması**
(<https://www.isbike.istanbul>)
- **İsviçre Dayanaklı Tüketim Malları Ortalama Ömür Tablosu / Paritätische Lebensdauertabelle**
(<http://www.mietrecht.ch/32.0.html>)
- **Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü**
(www.tkgm.gov.tr/tr)
- **Türk Dil Kurumu**
(www.tdk.org.tr)
- **Türkiye İstatistik Kurumu**
(www.tuik.gov.tr)

Dr. Öğr. Üyesi Halil ALTINDAĞ

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURULU
TARAFINDAN VERİLEN
İDARİ PARA CEZALARI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kişisel Verileri Koruma Kurulu Tarafından Verilen İdari Para Cezaları
Halil Altındağ

Hukuk Yayınları Dizisi – 2926

Birinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 93 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- AKÇALI GÜR Berna: "Uluslararası Hukuk ve AB Hukuku Boyutuyla Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılması", **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**, Cilt 25, Sayı 2, 2019.
- AKILLIOĞLU Tekin: "Yönetmelik İşlemlerinde Gerekçe İlkesi", **Amme İdaresi Dergisi**, Cilt 15, Sayı 2, Haziran 1982
- AKYILMAZ Bahtiyar: **İdari Usul İlkeleri Işığında İdari İşlemin Yapılış Usulü**, Yetkin, 2000.
- AKYILMAZ Bahtiyar / SEZGİNER Murat / KAYA Cemil: **Türk İdare Hukuku**, 12. Bs., Savaş Yayınevi, 2020.
- ALTINDAĞ Halil: "Bilgi Edinme Hakkı ve İdarenin Şeffaflığı İlkesi ile Kişisel Verilerin Korunması Hakkı Arasındaki Menfaat Dengesi", **Kişisel Verilerin Korunması Alanında Yeni Gelişmeler Sempozyumu**, Adalet, 2021.
- ALTINDAĞ Halil: "Kişisel Verilerin Korunması Bağlamında İdarenin Sorumluluğu", **İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 18, Sayı 2, Temmuz 2019.
- ALTINDAĞ Halil: **İdarenin Yargısal Denetiminde Kanunilik Blokunun Genişlemesi**, On İki Levha, 2016.
- ALTINDAĞ Halil: "Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenmesine İlişkin 6698 Sayılı Kanun'daki Hükümlerin Avrupa Birliği Mevzuatı ile Karşılaştırmalı Olarak Değerlendirilmesi", **II. Uluslararası Tıp Hukuku Kongresi Bildiriler Kitabı**, Adalet, 2018.
- ARTICLE 29 Working Party, "Guidelines on the Application and Setting of Administrative Fines for the Purposes of the Regulation 2016/679", ec.europa.eu/newsroom/article29/items/611237, Erişim Tarihi: 05.07.2021.
- ARTICLE 29 Working Party, "Guidelines on Consent under Regulation 2016/679", ec.europa.eu/newsroom/article29/items/623051/en, Erişim Tarihi: 05.07.2021.

- ASLAN Zehreddin / ALTINDAĞ Halil: **Memurların Disiplin ve Ceza Soruşturması**, 3. Bs., Seçkin, 2020.
- ASLAN Zehreddin / BERK Kahraman: **Rekabet Kurumunun Oluşumu, Görev ve Yetkileri ile Yargısal Denetimi**, Alfa Yayınları, 2000.
- AŞIKOĞLU Şehriban İpek: “Veri Sorumlularının Aydınlatma Yükümlülüğü – Avrupa Birliği ve Türk Hukukunda –”, **Kişisel Verileri Koruma Dergisi**, C. 1, S. 2, 2019.
- ATASOY Kemal: “Kişilik Hakkı Kapsamında Sosyal Medyada Kişisel Verilerin Korunması ve Veri Sahibinin Rızası”, **MÜHF Hukuk Araştırmaları Dergisi**, Cevdet Yavuz’a Armağan, Cilt 22, Sayı 3, 2016.
- ATAY Ender Ethem: **İdare Hukuku**, 4. Bs., Turhan Kitabevi, 2014.
- BAKIREL Nur Buğçe: **Veri Sorumlusu ve Veri İşleyen Arasındaki Sorumluluk Paylaşımı**, Seçkin, 2021.
- BAŞAR Cemal: **Türk İdare Hukuku ve Avrupa Birliği Hukuku Işığında Kişisel Verilerin Korunması**, On İki Levha, 2020.
- BAYINDIR Hamza: **Özel Sağlık Kurumları Kapsamında Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenmesi ve Korunması**, On İki Levha, 2020.
- BORAN GÜNEYSU Nilüfer / MEMİŞ Burak: “Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kapsamında Avukatın Yükümlülük ve Sorumlulukları”, **Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 5, Sayı 2, Temmuz 2019.
- BULUT Metin: “Özel Bir Hukuksal Koruma Alanı Olarak Kişisel Veriler”, **Ankara Barosu Dergisi**, 2020/3.
- CAN Emre: **İdari İşlemin Şekil Unsuru**, On İki Levha, 2016.
- CAN Sibel: “İdari Para Cezası”, **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, Yıl 7, Sayı 29, Ocak 2017.
- ÇAĞLAYAN Ramazan: **İdare Hukuku Dersleri**, 8. Bs., Adalet, 2020.
- ÇANACIK Cumhur: **Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Tarafından Regülatif İdari Yaptırım Uygulanmasında İzlenen İdari Usullere Egemen Olan İlkeler**, On İki Levha, 2020.
- ÇAPTUĞ Mehpare: **İdari Usul Hukukunda Hukuki Güvenlik İlkesi**, Seçkin, 2020.
- ÇEKİN Mesut Serdar: **Kişisel Verilerin Korunması Hukuku**, 3. Bs., On İki Levha, İstanbul, 2020.

- DEVELİOĞLU Hüseyin Murat: **Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü**, On İki Levha, İstanbul, 2017.
- DÜLGER Murat Volkan: **Kişisel Verilerin Korunması Hukuku**, Hukuk Akademisi, İstanbul, 2019.
- EKİNCİ Murat: “Ceza Hukuku İlkeleri Açısından İdari Yaptırımlar”, **Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi**, 2017/3.
- ERARSLAN Sevgi: **Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesinde Açık Rızanın Aranmadığı Haller**, 2. Bs., On İki Levha, İstanbul, 2020.
- ERDİNÇ Göksu Hazar: “Ölçülülük İlkesi ve Açık Rıza Kapsamında Biyometrik Verilerin İşlenmesi”, **Kişisel Verileri Koruma Dergisi**, Cilt 2, Sayı 1, 2020.
- EROL Ömer Faruk: **İdarenin Sivil Havacılık Alanında Hava Taşımacılığına İlişkin Faaliyetleri**, On İki Levha, İstanbul, 2018.
- EVREN Çınar Can: “Kabahatlerde Kanunilik İlkesi”, **İÜHFM**, Cilt 69, Sayı 1-2, 2011.
- GÜÇLÜ Yaşar: **İdari Para Cezaları ve Diğer İdari Yaptırımlar**, 4. Bs., Seçkin, Ankara, 2020.
- GÜNDAY Metin: **İdare Hukuku**, 10. Bs., İmaj Yayınevi, 2011.
- Information Commissioner’s Office (ICO), “Consent”, www.ico.org.uk/for-organisations/guide-to-data-protection/guide-to-the-general-data-protection-regulation-gdpr/consent/, Erişim Tarihi: 05.07.2021.
- IRION Kristina: “Government Cloud Computing and National Data Sovereignty”, **Policy & Internet**, Cilt 4, Sayı 3-4, 2012.
- İLİMAN Tarık / TEKELİ Recep: “Türkiye’deki Düzenleyici ve Denetleyici Kuruluşlar: İdari Para Cezalarının Hukuksal Zeminlerinin Değerlendirilmesi”, **Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 3, Sayı 1, 2016.
- KAĞITCIOĞLU Mutlu: “Kişisel Verileri Koruma Kurumuna İdare Hukuku Çerçevesinde Bir Bakış”, **İstanbul Kemerburgaz Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt 1, Sayı 2, 2016.
- KALYON Arzu: **Türk Vergi Hukukunda Kişisel Verilerin Korunması**, Seçkin, 2021.

- KAMA IŞIK Sezen: **Avrupa Veri Koruma Hukukuna Anayasal Bir Bakış**, On İki Levha, İstanbul, 2020.
- KANGAL Zeynel T.: **Kabahatler Hukuku**, On İki Levha, İstanbul, 2011.
- KANGAL Zeynel T.: **Kişisel Verilerin Ceza ve Kabahatler Hukukunda Korunması**, On İki Levha, İstanbul, 2019.
- KARABULUT Mustafa: **İdari Yaptırımların Hukuki Rejimi**, Turhan, 2008.
- KESER Yıldırım: "Tüketicinin Kişisel Verisinin İşlenmesinde Açık Rıza", **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 28, Sayı 3, 2020.
- Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı (1/541) ve Adalet Komisyonu Raporu**, <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem26/yil01/ss117.pdf>.
- KOCA Mahmut / ÜZÜLMEZ İlhan: "Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu (TCK m. 135)", **DEU Hukuk Fakültesi Dergisi**, Prof. Dr. Durmuş Tezcan'a Armağan, Cilt 21, 2019.
- KOCA Mahmut / ÜZÜLMEZ İlhan: **Türk Ceza Kanunu Özel Hükümler**, 5. Bs., Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- KURT Hayrettin: "İdari Yaptırımlara Karşı Güvenceler", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 18, Sayı 1, 2014.
- KÜZECİ Elif: **Kişisel Verilerin Korunması**, 4. Bs., On İki Levha, İstanbul, 2020.
- MAXWELL Winston / GATEAU Christine: "A Point for Setting Administrative Fines under the GDPR", **Revue Des Juristes De Sciences Po**, Sayı 16, Ocak 2019.
- OĞURLU Yücel: **Karşılaştırmalı İdare Hukukunda Ölçülülük İlkesi**, Seçkin, 2002.
- OĞUZ Sefer: "Kişisel Verilerin Korunması Hukukunun Genel İlkeleri", **Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi**, Cilt 13, Sayı 2, 2018.
- ÖZAY İl Han: **İdari Yaptırımlar**, İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1985.
- ÖZBEK Veli Özer / DOĞAN Koray / BACAKSIZ Pınar, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 11. Bs., Seçkin, 2020.
- ÖZBEK Veli Özer / DOĞAN Koray / BACAKSIZ Pınar / TEPE İlker: **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 13. Bs., Seçkin Yayınevi, Ankara, 2018.
- ÖZCAN Göknil: **Bankacılık İş ve İşlemlerinde Kişisel Verilerin Korunması**, On İki Levha, 2020.

- PAŞAOĞLU Cengiz / CEVHEROĞLU Emel: “Bulut Bilişim Sistemleri Kapsamında Kişisel Verilerin Şifreleme Yöntemleri”, **Bilişim Teknolojileri Dergisi**, Cilt 13, Sayı 2, Nisan 2020.
- POLATER Salih: “Kişisel Verilerin Reklam Amaçlı İşlenmesinde Hukuka Uygunluk Sebepleri”, **Kişisel Verileri Koruma Dergisi**, Cilt 1, Sayı 1, 2019.
- SAMET Saygı: “6698 Sayılı Kanun’un Sistematiğinde Yargısal Başvuru Yolları”, **Kişisel Verileri Koruma Dergisi**, Cilt 2, Sayı 2, 2020.
- SEÇKİN Sinan / ÜSTÜN Gül: “İdari İşlemlerde Takdir Yetkisi ve Gerekçe İlkesi”, **MÜHF Hukuk Araştırmaları Dergisi (Mehmet Akif Aydın’a Armağan)**, Cilt 24, Sayı 1, 2015.
- SEVİNÇ İsmail / KARABULUT Niyazi: “A Review on the Personal Data Protection Authority of Turkey”, **Akademik Hassasiyetler**, Cilt 7, Sayı 13, 2020.
- ŞİMŞEK Oğuz: **Anayasa Hukukunda Kişisel Verilerin Korunması**, Beta, İstanbul, 2008.
- TAN Turgut: **İdare Hukuku**, Turhan Kitabevi, 2011.
- TAŞATAN Caner: **Sözleşmenin Kurulması**, On İki Levha, 2021.
- TEKİN Derya: “Kişinin Tarafı Olduğu Haberleşmenin Gizliliğini İhlal Suçuna (TCK m.132/3) İlişkin Güncel Sorunlar”, **Ceza Hukuku Dergisi**, Yıl 15, Sayı 43, Ağustos 2020.
- TEKİNOĞLU Dilara: **Kişisel Verilerin Korunması Hukuku Açısından Mobil Uygulamalarda Konum Gizliliği**, On İki Levha, 2021.
- UÇAK Murat: **Civil Liability of the Data Controller for Unlawful Processing of Personal Data** (Yayımlanmamış Yükseklikans Tezi), 2019.
- ULUSOY Ali: **İdari Yaptırımlar**, On İki Levha, 2013.
- ULUSOY Ali: **Yeni Türk İdare Hukuku**, Yetkin, 2019.
- ÜSTÜN Yasin / GÜNAL Ayşe Nida: “İş İlişkilerinde Bazı Yaygın Uygulamaların Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kapsamında Değerlendirilmesi”, **Kişisel Verileri Koruma Dergisi**, Cilt 2 Sayı 2, 2020.
- YAŞAR Osman / GÖKCAN Hasan Tahsin / ARTUÇ Mustafa: **Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu**, 3. Cilt Md.86-140, 2. bs, Adalet, Ankara, 2014.

YENERER-ÇAKMUT Özlem: **Kişilerin Huzur ve Sükununu Bozma ve Gürültüye Neden Olma Suçları**, Beta, İstanbul 2014.

YÜCEDAĞ Nafiye: “Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kapsamında Genel İlkeler”, **Kişisel Verileri Koruma Dergisi**, Cilt 1, Sayı 1, 2019.

ZAFER Hamide / PAMUK Gülfem / ÇAKIR Kerim: **Kabahatler Hukuku**, Beta, 2014.

Esra TEPE

**ÖZEL HUKUK AÇISINDAN
AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ
İÇTİHATLARI IŞIĞINDA
KİŞİSEL VERİLERİN
KORUNMASI**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Özel Hukuk Açısından Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihatları Işığında
Kişisel Verilerin Korunması
Esra Tepe

Hukuk Yayınları Dizisi – 2968

Birinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 60 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- AIHM. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi: Kişisel Verilerin Korunması, (Koruma) <https://www.echr.coe.int/Documents/FS_Data_TUR.pdf> (s.e.t. 11.05.2021).
- AIHM. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi: European Convention on Human Rights <https://www.echr.coe.int/documents/convention_eng.pdf> (s.e.t. 11.05.2021).
- AIHM. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi: New Technologies, (New) <https://www.echr.coe.int/documents/fs_new_technologies_eng.pdf> (s.e.t. 11.05.2021).
- AIHM. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi: Guide on Article 8 of the European Convention on Human Rights - Right to Respect for Private and Family Life, Home and Correspondence, (Guide) <https://www.echr.coe.int/documents/guide_art_8_eng.pdf> (s.e.t. 11.05.2021).
- AKGÜL, Aydın: Kişisel Verilerin Korunmasında Yeni Bir Hak: Unutulma Hakkı ve AB Adalet Divanı'nın Google Kararı, TBB Dergisi, 2016, S. 116.
- AKINTÜRK, Turgut/ATEŞ, Derya: Medeni Hukuk, İstanbul, BETA Yayıncılık, B. 26, 2020.
- AKİPEK, Jale/AKINTÜRK, Turgut/ATEŞ, Derya: Türk Medeni Hukuku - Başlangıç Hükümleri - Kişiler Hukuku - Birinci Cilt, İstanbul, BETA Yayıncılık, B. 16, 2020.
- AKSOY, Hüseyin Can: Medeni Hukuk ve Özellikle Kişilik Hakkı Yönünden Kişisel Verilerin Korunması, Ankara, Çakmak Yayınevi, 1. Baskı, 2010.
- ARAT, Serdar: Ehliyetleri Açısından Dernek ve Vakıf Tüzel Kişilikleri (Medeni Hukuk Tüzel Kişilikleri), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2007.
- ARSLAN ONCU, Gülay: Özel Yaşama ve Aile Yaşamına Saygı Hakkı, Avrupa Konseyi Ankara Program Ofisi, 2019, s. 153-154.
- AUSLOOS, Jef: The "Right to be Forgotten" - Worth Remembering? Forthcoming Computer Law & Security Review, 2012.

- AVRUPA KONSEYİ: Privacy and Data Protection- Explanatory Memorandum <<https://www.coe.int/en/web/freedom-expression/privacy-and-data-protection-explanatory-memo>> (s.e.t. 11.05.2021).
- AVRUPA KONSEYİ: Internet: Case-law of the European Court of Human Rights <https://www.echr.coe.int/documents/research_report_internet_eng.pdf> (s.e.t. 11.05.2021).
- AYDIN, Sedat Erdem: AİHM İçtihatları Bağlamında Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, 2014.
- AYÖZGER ÖNGÜN, Çiğdem: Kişisel Verilerin Korunması Hukuku, İstanbul, Beta Yayıncılık, 2. Baskı, 2019.
- BARTLETT, Robert: Developments in the Law - The Law of Cyberspace, Harvard Law Review, C. 112, 1999, S. 7.
- BAŞALP, Nilgün: Kişisel Verilerin Korunması ve Saklanması, Ankara, Yetkin Yayınları, 2004.
- BELBIN, Ryan: When Google Becomes The Norm: The Case For Privacy and The Right To Be Forgotten, Dalhousie Journal of Legal Studies, C. 26, 2018.
- BERNAL, Paul A.: A Right to Delete?, European Journal of Law and Technology, C. 2, 2011, S. 2.
- BOERDING, Andreas/CULIK, Nicolai/DOEPKE, Christian/
- HOEREN, Thomas/JUELICHER, Tim: Data Ownership - A Property Rights Approach from a European Perspective, Journal of Civil Law Studies, C. 11, 2018, S. 2.
- BULUT, Harun: Yargıtay Kararları Doğrultusunda Kişilik Hakları ve Kişilik Haklarına Saldırıdan Kaynaklanan Hukuk Davaları, İstanbul, Beta Yayınları, B. 1, 2006.
- CANBOLAT, Ferhat/KOŞAR, Günhan Gönül: Basın Yoluyla Kişilik Hakkının İhlalinin Tespitinde Kullanılan Yargıtay ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Ölçütlerinin Değerlendirilmesi, TBB Dergisi, 2020, S. 151.
- CASTELLANO, Pere Simón.: The Right to be Forgotten under European Law: a Constitutional Debate, Lex Electronica, C. 16, 2012, S. 1.

- ÇALIŞKAN, Ayla: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Kişisel Verilerin Korunması, Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 5, Ankara, 2020, S. 1.
- ÇELİK, Yeşim: Özel Hayatın Gizliliğinin Yansıması Olarak Kişisel Verilerin Korunması ve Bu Bağlamda Unutulma Hakkı, TAAD Dergisi, 2017, S. 32.
- ÇEKİN, Mesut Serdar: Avrupa Birliği Hukukuyla Mukayeseli Olarak 6698 Sayılı Kanun Çerçevesinde Kişisel Verilerin Korunması Hukuku, İstanbul, On İki Levha Yayınları, B. 2, 2020.
- DE ANDRADE, Norberto Nuno
- Gomes: Oblivion: The Right To Be Different... From Oneself: Re-proposing The Right To Be Forgotten, The Ethics of Memory in a Digital Age, Londra, Palgrave Macmillan, 2014.
- DE TERWANGNE, Cécile: The Right to be Forgotten and Informational Autonomy in the Digital Environment, The Ethics of Memory in a Digital Age, Londra, Palgrave Macmillan, 2014.
- DINC, Engin: Kişisel Verilerin Korunmasında Uluslararası Düzenlemeler ve Türkiye'nin Durumu, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2006.
- DOĞAN, İlyas: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hukuku, Ankara, Astana Yayınları, B. 1, 2019.
- DOHERTY, Michael G.: Politicians As A Species Of "Public Figure" and The Right To Privacy, Humanitas Journal of European Studies, C. 1, 2007, S. 1.
- DOUWE, Korff: EC Study On Implementation Of Data Protection Directive - Comparative Summary Of National Laws, Human Rights Centre - University of Essex, Cambridge, 2002.
- DURAK, Yasemin: Güven Sorumluluğu ve "Culpa In Contrahendo", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 25, 2017, S. 1.
- DURAL, Mustafa/ÖĞÜZ, Tufan: Türk Özel Hukuku Cilt II Kişiler Hukuku, İstanbul, Filiz Kitabevi, B. 21, 2020.
- DURAL, Mustafa/SARI, Suat: Türk Özel Hukuku Cilt I Temel Kavramlar ve Medeni Kanunun Başlangıç Hükümleri, İstanbul, Filiz Kitabevi, B. 15, 2020.
- DUTERTRE, Gilles: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihatlarından Alıntılar, Council of Europe Publications, 2005.

- DÜLGER, Murat Volkan: Kişisel Verilerin Korunması Hukuku, İstanbul, Hukuk Akademisi, 3. Baskı, 2020.
- DZEHTSIAROU, Kanstantsin: European Consensus and the Evolutive Interpretation of the European Convention on Human Rights, German Law Journal, C. 12, 2011, S. 10.
- EREN, Fikret: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Ankara, Yetkin Yayınları, B. 23, 2018.
- ERGÜN, Ömer: Kişi Kavramı ve Çeşitleri, Dicle Üniversitesi Adalet Meslek Yüksekokulu Dicle Adalet Dergisi, 1/1, Diyarbakır, 2017.
- EUROPEAN UNION AGENCY FOR FUNDAMENTAL RIGHTS: Handbook on European Data Protection Law, Lüksemburg, Publications Office of the European Union, 2018.
- FLORIDI, Luciano: Is Semantic Information Meaningful Data?, Philosophy and Phenomenological Research, C. LXX, 2005, S. 2.
- FUSTER, Gloria González: The Emergence of Personal Data Protection as a Fundamental Right of the EU, Brüksel, Springer Science & Business, S. 16, 2014.
- GIURGIU, Andra: Challenges of Regulating a Right to Be Forgotten with Particular Reference to Facebook, Masaryk University Journal of Law and Technology, 2012, S. 7.
- GÖÇMEN UYARER, Sinem: 6698 Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Kapsamında Kişisel Verilerin Korunması, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2019.
- GÖZLER, Kemal: İnsan Hakları Hukuku, Ekin Basım Yayın Dağıtım, B. 2, 2018.
- GUIMARÃES PEREIRAA, Angela/VESNIĆ-ALUJEVIĆA, Lucia/GHEZZI, Alessia: The Ethics of Forgetting and Remembering in the Digital World through the Eye of the Media” in The Ethics of Memory in a Digital Age - Interrogating the Right to be Forgotten, Palgrave Macmillan, 2014.
- GUTWIRTH, Serge: Beyond identity?, Identity In The Information Society, C.1, 2008, S. 1.
- GÜLENER, Serdar: Dijital Hafızadan Silinmeyi İstemek: Temel Bir İnsan Hakkı Olarak Unutulma Hakkı, TBB Dergisi, 2012, S. 102.

- GÜRİZ, Adnan: Hukuk Başlangıcı, Ankara, Siyasal Kitabevi, 15. Baskı, 2013.
- HALEY, Keltie: Sharenting and the (Potential) Right to Be Forgotten, Indiana Law Journal, C. 95, 2020, S. 1005.
- HATEMİ, Hüseyin: Kişiler Hukuku, (Kişiler), İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, B. 8, 2020.
- HATEMİ, Hüseyin: Medeni Hukuk'a Giriş, (Medeni), İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, B. 9, 2020.
- HELVACI, Serap: Gerçek Kişiler, İstanbul, Legal Yayıncılık, B. 8, 2017.
- HELVACI, Serap/ERLÜLE, Fulya: Medeni Hukuk, İstanbul, Legal Yayıncılık, B. 6, 2020, s. 21.
- HUGHES, Kirsty: The Public Figure Doctrine And The Right To Privacy, Cambridge Law Journal, 78(1), 2019.
- HUTCHINSON, Michael: The Margin of Appreciation Doctrine in the European Court of Human Rights, International and Comparative Law Quarterly, C. 48, 1999, S. 3.
- İŞLEYEN, Alper: İnternet, Kamusal Alan ve Demokrasi: Eksi Sözlük'te Bedelli Askerlik Tartışmaları Örneği, Nosyon: Uluslararası Toplum ve Kültür Çalışmaları Dergisi, 2019, S. 2.
- JEŽOVÁ, Daniela: Comparative Study of Slovak and Austrian Approach to GDPR, AD ALTA, 2018, S. 1, Y. 8.
- KANG, Jerry: Information Privacy in Cyberspace Transactions, Stanford Law Review, 1997, S. 50-1193.
- KARABAĞ BULUT, Nil: Medeni Kanunun 23. Maddesi Kapsamında Kişilik Hakkının Sözleşme Özgürlüğüne Etkisi, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, B. 1, 2014.
- KARADENİZ ÇELEBİCAN, Özcan: Roma Hukuku, Ankara, Yetkin Kitabevi, 15. Baskı, 2012.
- KARADENİZ, Ramazan Onur: Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Özel Hayatın Gizliliği ve Korunması, Gazi Üniversitesi – Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2016.
- KARAS, Stan: Enhancing the Privacy Discourse: Consumer Information Gathering as Surveillance." Journal of Technology Law & Policy, C. 7, 2002, S. 1.

- KILIÇOĞLU, Ahmet Mithat: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, (Borçlar), Ankara, Turhan Kitabevi, B. 24, 2020.
- KILIÇOĞLU, Ahmet Mithat: Medeni Hukuk, (Medeni), Ankara, Turhan Kitabevi, B. 3, 2019.
- KILIÇOĞLU, Ahmet Mithat: Şeref Haysiyet ve Özel Yaşama Basın Yoluyla Saldırlardan Hukuksal Sorumluluk, (Basın), Ankara, Turhan Kitabevi, B. 5, 2016.
- KILKELLY, Ursula: A Guide to the Implementation of Article 8 of the European Convention on Human Rights, Human Rights Handbooks, 2003, S. 1.
- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU, Necip/SEROZAN, Rona/
- HATEMİ, Hüseyin/ARPACI, Abdülkadir: Borçlar Hukuku Genel Bölüm, C. 1, İstanbul, Filiz Kitabevi, B. 5 2010.
- KOKOTT, Juliane/SOBOTTA Christoph: The Distinction Between Privacy and Data Protection in the Jurisprudence of the CJEU and the ECtHR, International Data Privacy Law, C. 3, 2013, S. 4.
- KORKMAZ, İbrahim: Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Hakkında Bir Değerlendirme, TBB Dergisi, S. 124, 2016.
- KUNER, Christopher: Beyond Safe Harbor: European Data Protection Law and Electronic Commerce, International Lawyer, C. 35, 2001, S. 1.
- KUNER, Christopher: The GDPR and International Organizations, Symposium On The GDPR And International Law, American Journal of International Law, S. 114, 2020.
- KUNER, Christopher/BYGRAVE, Lee/DOCKSEY, Christopher/DRECHSLER, Laura: The EU General Data Protection Regulation: A Commentary, Oxford, Oxford University Press, 2020.
- KURT, Leyla Müjde: Kamuya Mal Olmuş Kişi Kavramı, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2017, 66(3).
- KVKK. KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU: 100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, KVKK Yayınları, Ankara, 2018.
- KVKK. KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU: Açık Rıza <<https://kvkk.gov.tr/SharedFolderServer/CMSFiles/66b2e9c4-223a-4230-b745-568f096fd7de.pdf>> (s.e.t. 11.05.2021).

- KVKK. KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU: Kanun Kapsamındaki Hak ve Yükümlülükler, (Hak ve Yükümlülükler) <<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/4192/Kanun-Kapsamindaki-Hak-ve-Yukumlulukler>> (s.e.t. 11.05.2021).
- KVKK. KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU: Kişisel Verilerin İşlenme Şartları <<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/4190/Kisisel-Verilerin-Islenme-Sartlari>> (s.e.t. 11.05.2021).
- KVKK. KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU: Kişisel Verilerin Korunmasına İlişkin Başvuru ve Şikâyet Hakkı, (Başvuru ve Şikâyet) <<https://kvkk.gov.tr/yayinlar/KİŞİSEL%20VERİLERİN%20KORUNMASINA%20İLİŞKİN%20BAŞVURU%20VE%20ŞİKÂYET%20HAKKI.pdf>> (s.e.t. 11.11.2020).
- KVKK. KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU: Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Rehberi, (İmha), KVKK Yayınları, Ankara, 2018.
- KVKK. KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU: Kişisel Verilerin Yurtdışına Aktarılması, (Aktarma) <<https://kvkk.gov.tr/yayinlar/KİŞİSEL%20VERİLERİN%20YURTDIŞINA%20AKTARILMASI.pdf>> (s.e.t. 11.05.2021).
- KVKK. KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU: Örneklerle Kişisel Verilerin Korunması, (Örneklerle), KVKKYayınları, S. 29, Ankara, 2019 <<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/5520/Orneklerle-Kisisel-Verilerin-Korunmasi>> (s.e.t. 11.05.2021).
- KVKK. KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU: Kişisel Verilerin Korunması Alanında Uluslararası ve Ulusal Düzenlemeler <<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/4183/Kisisel-Verilerin-Korunmasi-Alaninda-Uluslararası-ve-Ulusal-Duzenlemeler>> (s.e.t. 11.05.2021).
- KÜZECİ, Elif: Kişisel Verilerin Korunması, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 4. Baskı, 2020.
- LAÇİN, İrem: Unutulma Hakkı, DOC, DR. Melike Batur Yamaner'in Anısına Armağan – Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 13, İstanbul, 2014, S. 1.
- LLOYD, Ian J.: Information Technology Law, Oxford, Oxford University Press, 6. Baskı, 2011.
- MAYER-SCHÖNBERGER, Viktor: Useful Void: The Art of Forgetting in the Age of Ubiquitous Computing, Faculty Research Working Paper Series, Harvard University, 2007.

- NEETHLING, Johann: Personality Rights: A Comparative Overview, *The Comparative and International Law Journal of Southern Africa*, C. 38, 2005, S. 2.
- NICHOLS, Dale K.: The Involuntary Public Figure Class of *Gertz v. Robert Welch: Dead or Merely Dormant?*, *University of Michigan Journal of Law Reform*, C. 14, 1980.
- NOHLEN, Nicolas: *Von Hannover v. Germany*. App. no. 59320/00.2004-VI Eur. Ct. H.R., Cambridge University Press *The American Journal of International Law*, C. 100, 2006, S. 1.
- NOMER, Haluk Nami/AKBULUT Pakize Ezgi: *Medeni Hukuka Giriş*, İstanbul, Filiz Kitabevi, B. 5, 2020.
- OĞUZMAN, M. Kemal/BARLAS, Nami: *Medeni Hukuk*, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 26. Baskı, 2020.
- OĞUZMAN, M. Kemal/ÖZ, M. Turgut: *Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt I*, İstanbul, (Borçlar I), Vedat Kitapçılık, B. 18, 2020.
- OĞUZMAN, M. Kemal/ÖZ, M. Turgut: *Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt II*, (Borçlar II), İstanbul, Vedat Kitapçılık, B. 16, 2021.
- OĞUZMAN, M. Kemal/SELİÇİ Özer/OKTAY-ÖZDEMİR Saibe: *Eşya Hukuku*, (Eşya), İstanbul, Filiz Kitabevi, B. 18, 2015.
- OĞUZMAN, M. Kemal/SELİÇİ, Özer/OKTAY-ÖZDEMİR, Saibe: *Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler), (Kişiler)*, İstanbul, Filiz Kitabevi, B. 19, 2020.
- OYMAK, Hasan.: 7253 Sayılı “İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”’un Getirdikleri, *Yeni Medya Dergisi*, 2020, S. 9.
- OKSUZOĞLU, Hilal Tuğba: 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve Avrupa Birliği Hukuku’nda Kişisel Verilerin Silinmesi ve Düzeltilmesi, *Bilişim Hukuku Dergisi*, Ankara, 2019, S. 2.
- ÖZDEMİR, Hayrunnisa: *Elektronik Haberleşme Alanında Kişisel Verilerin Özel Hukuk Hükümlerine Göre Korunması*, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2009.
- OZKAN, Oğulcan: *Kişisel Verilerin Korunması*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2020.

- ÖZTAN, Bilge: Medenî Hukuk'un Temel Kavramları, Ankara, Yetkin Yayınları, B. 45, 2020.
- OZTURK, Fikret Başak: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine Göre Özel Hayatın Gizliliği, Selçuk Üniversitesi – Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2017.
- PIETER, Kubben/DUMONTIER, Michel/DEKKER, Andre: Fundamentals of Clinical Data Science, Springer Nature, 2019.
- RAINEY, Bernadette/MCCORMICK, Pamela/OVEY, Clare: The European Convention on Human Rights, Oxford, Oxford University Press, B. 8, 2021.
- RENUCCI, Jean-François: Introduction to the European Convention on Human Rights - The Rights Guaranteed and the Protection Mechanism, University of Nice, Council of Europe Publishing, B. 1, 2005.
- ROAGNA, Ivana: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Kapsamında Özel Hayata ve Aile Hayatına Saygı Gösterilmesi Hakkının Korunması, Avrupa Konseyi İnsan Hakları El Kitapları, Çeviren: Ayşegül Alkış Schäling, Strazburg, 2012.
- SALİHPAŞAOĞLU, Yaşar: Özel Hayatın Kapsamı: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihatları Işığında Bir Değerlendirme, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 17, 2013, S. 3.
- SAMUELSON, Pamela: Privacy As Intellectual Property?, Stanford Law Review, C. 52, 2000, S. 5.
- SCHWARTZ, Paul M.: Property, Privacy, And Personal Data, Harvard Law Review, C. 117, 2004, S. 7.
- SEROZAN, Rona: Medeni Hukuk - Genel Bölüm/Kişiler Hukuku, İstanbul, Vedat Kitapçılık, B. 4, 2013.
- SIMMONS, Natasha: Forget Me Not: Europe's Right to be Forgotten in the Google Age, Business Law Review, C. 35, 2014, S. 6.
- SİRMEN, Lale: Eşya Hukuku, Ankara, Yetkin Yayınları, B. 2, 2014.
- SÖZÜER, Eren: İnsan Hakları Hukukunda Unutulma Hakkı, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku ABD, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, 2017.
- SPIECKER, Indra.: A New Framework for Information Markets: GoogleSpain, Common Market Law Review, C. 52, 2015, S. 4.

- TANDOĞAN, Haluk: Şahsiyetin Akit Dışı İhlallere Karşı Korunmasının İşleyiş Tarzı ve Basın Yoluyla Olan İhlallere Karşı Özel Hayatın Korunması, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 20, Ankara, 1963, S. 1, s.19.
- TANDOĞAN, Haluk: Türk Mes'uliyet Hukuku, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2010.
- TAŞKIN, Alim: Tüzel Kişilerin Kişilik Haklarının Korunması, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 42, Ankara, 1992, S. 1.
- TEZCAN, Durmuş: Bilgisayar Karsısında Özel Hayatın Korunması, Anayasa Yargısı Dergisi, C. 8, Ankara, 1991.
- TOROSLU, Nevzat/TOROSLU, Haluk: Ceza Hukuku Genel Kısım, Ankara, Savaş Yayınevi, B. 24, 2018.
- ȚIȚIRIGĂ, Remus: Right to Privacy & 'Right to be Forgotten' (on Internet): a New Reading of Gonzáles Case" Analele Universității de Vest din Timișoara, 2018, S. 1.
- VOIGT, Paul/AXEL VON DEM, Bussche: The EU General Data Protection Regulation (GDPR), Springer International Publishing, B. 1, 2017.
- VOORHOOF, Dirk: European Court of Human Rights, L.M. and W.W. v. Germany, IRIS, C. 8, Ghent University, 2018, S. 1, s. 1-2.
- VURALOĞLU, Mehmet Oğuz: Kişisel Verilerin İşlenmesi Suretiyle Kişilik Hakkı İhlalinde Kazancın Devri Talebi, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 15, İstanbul, 2018, S. 1.
- WALDEN, I./SAVAGE, R.: Data Protection and Privacy Laws: Should Organisations be Protected?, International and Comparative Law Quarterly, 37, Cambridge, 1988, S. 2.
- WATKINS, John J.: The Demise of the Public Figure Doctrine, Oxford Academic Journal of Communication, C. 27, Oxford, 1977, S. 3.
- WECHSLER, Simon: The Right to Remember: the European Convention on Human Rights and the Right to be Forgotten, Columbia Journal of Law and Social Problems, 2015.
- WESTIN, Alan F.: 12. Bölüm: Pulling All the Facts Together - The Computer and Privacy, Privacy and Freedom, New York, IG Publishing, 2018 <<https://www.kobo.com/us/en/ebook/privacy-and-freedom>> (s.e.t. 15.05.2021).

YEGEN, Ceren: Demokratik ve Yeni Bir Kamusal Alan Olarak Sosyal Medya, Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Anemon, C. 1, 2013, S. 2.

YILDIRIM, Canberk: Kişisel Verilerin Korunması Hukuku Kapsamında Unutulma Hakkı, İstanbul Barosu Dergisi, C. 93, İstanbul, 2019, S. 5.

YILMAZ, Berrak: Türk Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Kişisel Verilerin Korunması, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 2019.

YILMAZ, Süleyman/ÇAVUŞOĞLU, Gökçe Filiz: Kişisel Verileri Koruma Hukuku, Ankara, Yetkin Yayınları, 2020.

ZEVKLİLER, Aydın/ERTAŞ, Şeref/HAVUTÇU, Ayşe/ACABEY, Beşir/GÜRPINAR, Damla: Yeni Medeni Kanuna Göre Medeni Hukuk (Temel Bilgiler), Ankara, Turhan Kitabevi, B. 10, 2018.29. MADDE ÇALIŞMA GRUBU: Guidelines on consent under Regulation 2016/679 <https://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=623051> (s.e.t. 11.05.2021).

ÇEVİRİMİÇİ KAYNAKLAR:

A.B. Genel Veri Koruma Tüzüğü <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=EN>> (s.e.t. 11.05.2021).

A.B. Genel Veri Koruma Tüzüğü Tasarı Metni

<https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-7-2014-0212_EN.html?redirect> (s.e.t. 11.05.2021).

KAYA, Mehmet Bedii. Unutulma Hakkı: AİHM'in Unutulma Hakkına Yaklaşımı - AİHM M.L. ve W.W. v. Almanya Kararının İncelenmesi <<https://www.mbkaya.com/hukuk/unutulma-hakki-aihm-insan-haklari-hukuku.pdf>> (s.e.t. 11.05.2021).

OECD Rehber İlkeleri

<<http://www.oecd.org/sti/ieconomy/oecdguidelinesontheprivacyandtransborderflowsofpersonaldata.htm#part1>> (s.e.t. 11.05.2021).

Viviane Reding (Vice-President of the European Commission), EU Justice Commissioner The EU Data Protection Reform 2012: Making Europe the Standard Setter for Modern Data Protection Rules in the Digital

Age Innovation Conference Digital, Life, Design Munich, 22 January 2012, (Reding Söylev)

<https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/SPEECH_12_26> (s.e.t. 11.05.2021).

What Is Considered Personal Data under the EU GDPR? <<https://gdpr.eu/eu-gdpr-personal-data/>> (s.e.t. 11.05.2021).

2002/58/EC sayılı Direktif <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02002L0058-20091219>> (s.e.t. 11.05.2021).

95/46/EC s. Direktif <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:31995L0046&from=en>> (s.e.t. 11.05.2021).

<<https://en.wikipedia.org/wiki/Sharenting>> (s.e.t. 11.05.2021).

Başvuru Hakkı <<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/2062/Basvuru-Hakki>> (s.e.t. 11.05.2021).

<<https://tr.euronews.com/2020/12/11/turkiye-de-temsilcilik-acmayan-facebook-youtube-instagram-ve-twitter-a-30-ar-milyon-tl-cez>> (s.e.t. 11.05.2021).

<<https://www.hurriyet.com.tr/teknoloji/dev-sirketten-flas-turkiye-karari-dailymotion-turkiyeye-temsilci-atadi-41710446>> (s.e.t. 11.05.2021).

<<https://www.hurriyet.com.tr/teknoloji/tiktaktan-flas-karar-turkiyede-temsilcilik-acacak-41709876>> (s.e.t. 11.05.2021).

<<https://www.indiatoday.in/technology/news/story/google-right-to-be-forgotten-eu-222710-2014-10-11>> (s.e.t. 11.05.2021).

<<https://www.ntv.com.tr/teknoloji/twitter-da-turkiyede-temsilci-atiyor,09VL6m45o0G-3lXPB71rWQ>> (s.e.t. 11.05.2021).

<<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-56158395>> (s.e.t. 15.05.2021).

KURUL KARARLARI KÜNYESİ:

01.07.2019 T. ve 2019/188 s. KVKK. Kurul Karar Özeti

<<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/5506/2019-188>> (s.e.t. 17.05.2021).

27/02/2020 T. ve 2020/173 s. KVKK. Kurul Karar Özeti

<<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/6739/2020-173>> (s.e.t. 17.05.2020).

24.12.2018 T. ve 2018/156 s. <KVKK. Kurul Karar Özeti

<<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/5425/2018-156>> (s.e.t. 17.05.2021).

16.01.2020 T. ve 2020/41 s. KVKK. Kurul Karar Özeti

<<https://kvkk.gov.tr/Icerik/6714/2020-41>> (s.e.t. 17.05.2021).

16.01.2020 T. ve 2020/43 s. KVKK. Kurul Karar Özeti

<<https://kvkk.gov.tr/Icerik/6715/2020-43>> (s.e.t. 17.05.2021).

14.01.2020 T. ve 2020/13 s. KVKK. Kurul Karar Özeti

<<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/6698/2020-13>> (s.e.t. 17.05.2021).

25.03.2019 T. ve 2019/78 s. KVKK. Kurul Karar Özeti

<<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/5434/2019-78>> (s.e.t. 17.05.2021).

31.08.2018 T. ve 2018/10 s. KVKK. Kurul Kararı

<<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/4110/2018-10>> (s.e.t. 17.05.2021).

24/01/2019 T. ve 2019/9 s. KVKK. Kurul Karar Özeti

<<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/5358/Kamuoyu-Duyurusu>> (s.e.t. 17.05.2021).

24.01.2019 T. ve 2019/10 s. KVKK. Kurul Kararı

<<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/5362/Veri-Ihlali-Bildirimi>> (s.e.t. 17.05.2021).

"Açık Rızanın Hizmet Şartına Bağlanması", KVKK. Kurulu

<<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/5412/Acik-Rizinin-Hizmet-Sartina-Baglanma-si>> (s.e.t. 11.05.2021).

AİHM. KARARLARI KÜNYESİ:

Amann v. İsviçre, no. 27798/95, 16 Şubat 2000

<[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"fulltext":\["27798/95"\],"documentcollectionid2":\["GRANDCHAMBER","CHAMBER"\],"itemid":\["001-58497"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)> (s.e.t. 17.05.2021).

Bernh Larsen Holding AS ve Diğerleri v. Norvec, no. 24117/08, 14 Mart 2013

<[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"fulltext":\["24117/08"\],"documentcollectionid2":\["GRANDCHAMBER","CHAMBER"\],"itemid":\["001-117133"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)> (s.e.t. 17.05.2021).

Breyer v. Almanya, no. 50001/12, 30 Ocak 2020 <[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"fulltext":\["50001/12"\],"documentcollectionid2":\["GRANDCHAMBER","CHAMBER"\],"itemid":\["001-200442"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)> (s.e.t. 17.05.2021).

Catt v. Birleşik Krallık, no. 43514/15, 24 Ocak 2019

<[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"itemid":\["001-189424"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)> (s.e.t. 17.05.2021).

Dudgeon v. Birleşik Krallık, no. 7525/76, 24 Şubat 1983

<[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"itemid":\["001-57472"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)> (s.e.t. 17.05.2021).

I v. Finlandiya, no. 20511/03, 17 Temmuz 2008

<[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"itemid":\["001-87510"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)> (s.e.t. 17.05.2021).

K.U. v. Finlandiya, no. 2872/02, 2 Aralık 2008

<[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"itemid":\["001-89964"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)> (s.e.t. 17.05.2021).

Klass ve Diğerleri v. Almanya, no. 5029/71, 6 Eylül 1978

<[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"fulltext":\["5029/71"\],"documentcollectionid2":\["GRANDCHAMBER","CHAMBER"\],"itemid":\["001-57510"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)> (s.e.t. 17.05.2021).

Laskey ve Diğerleri v. Birleşik Krallık, no. 21627/93, 19 Şubat 1997

<[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"fulltext":\["21627/93"\],"documentcollectionid2":\["GRANDCHAMBER","CHAMBER"\],"itemid":\["001-58021"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)> (s.e.t. 17.05.2021).

Leander v. İsveç, no. 9248/81, 26 Mart 1987

<[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"fulltext":\["9248/81"\],"documentcollectionid2":\["GRANDCHAMBER","CHAMBER"\],"itemid":\["001-57519"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)> (s.e.t. 17.05.2021).

M.M. v Birleşik Krallık, 24029/07, 13 Kasım 2012

<[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"fulltext":\["24029/07"\],"documentcollectionid2":\["GRANDCHAMBER","CHAMBER"\],"itemid":\["001-114517"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)> (s.e.t. 17.05.2021).

Malone v. Birleşik Krallık, no. 8691/79, 2 Ağustos 1984

<[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"fulltext":\["8691/79"\],"documentcollectionid2":\["GRANDCHAMBER","CHAMBER"\],"itemid":\["001-57532"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)> (s.e.t. 17.05.2021).

Marckx v. Belçika, no. 6833/74, 13 Haziran 1979

<[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"fulltext":\["6833/74"\],"documentcollectionid2":\["GRANDCHAMBER","CHAMBER"\],"itemid":\["001-57534"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)> (s.e.t. 17.05.2021).

Mosley v. Birleşik Krallık, no. 48009/08, 10 Mayıs 2011

<

Peck v. Birleşik Krallık, no. 44647/98, 28 Ocak 2003

<

P.G. ve J.H. v. Birleşik Krallık, no. 44787/98, 25 Eylül 2001

<

Rotaru v. Romanya, no. 28341/95, 4 Mayıs 2000

<

Sunday Times v. Birleşik Krallık, no. 6538/74, 26 April 1979

<

Szabó and Vissy v. Macaristan, no. 37138/14, 12 Ocak 2016

<

Turek v. Slovakya, no. 57986/00, 14 Şubat 2006

<

Uzun v. Almanya, no. 35623/05, 2 Eylül 2010

<

Von Hannover v. Almanya, 59320/00, 24 Haziran 2004

<

Wegrzynowski ve Smolczewski v. Polonya, no. 33846/07, 16 Temmuz 2013
<

Z v. Finlandiya, no. 22009/93, 25 Şubat 1997

<

YARGITAY KARARLARI KÜNYESİ

Yargıtay HGK, 17.06.2015 T., 2014/4-56E, 2015/1679K

<

Yargıtay 4. HD, 14.01.2020 T., 2017/2479E, 2020/30K

<

Yargıtay 4. HD, 22.01.2018 T., 2016/3324E, 2018/274K

<

Yargıtay 4. HD, 22.11.2018 T., 2016/10881E, 2018/7271K

<

AYM KARARLARI KÜNYESİ

AYM, 04.12.2014 T., 2013/84E, 2014/183K s. Kararı, 13.03.2015 T. ve 29294 sayılı R.G.

<

AYM, 28.9.2017 T., 2016/125E, 2017/143K s. Kararı, 23.1.2018 T. ve 30310 s. R.G.
<

AYM, Birsen Berrak Tüzünataç Başvurusu, Başvuru No: 2014/20364, T. 05.10.2017, 14.11.2017 T. ve 3024 s. R.G.

<<https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2014/20364?BasvuruNoYil=2014&BasvuruNoSayi=20364>> (s.e.t. 15.05.2021).

AYM, N.B.B. Başvurusu, Başvuru No: 2013/5653, T. 03.03.2016, 24.08.2016 T. ve 29811 s. R.G.

<https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2013/5653?BasvuruNoYil=2013&BasvuruNoSayi=5653> (s.e.t. 15.05.2021).

Av. Seda MALKOÇ
Av. Muhammed Alparslan BUDAK

**KİŞİSEL VERİLERİN
KORUNMASI KANUNU'NA
AYKIRI DAVRANILMASINDA
HUKUKİ SORUMLULUK**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’na Aykırı Davranılmasında Hukuki Sorumluluk
Seda Malkoç - Muhammed Alparslan Budak

Hukuk Yayınları Dizisi – 2987

Birinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 00 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- AŞIKOĞLU, Ş. İ., “Avrupa Birliği ve Türk Hukukunda Kişisel Verilerin Korunması ve Büyük Veri”, On İki Levha Yayıncılık 1. Baskı, İstanbul, 2018.
- ATASOY, K. “Kişilik Hakkı Kapsamında Sosyal Medyada Kişisel Verilerin Korunması ve Veri Sahibinin Rızası”, Cevdet Yavuz’a Armağan, 2019.
- AKGÜL, A., “Kişisel Verilerin Korunması”, Beta Yayınları, 1. Baskı, İstanbul, 2014.
- AYGÖZGER ÖNGÜN, Ç., “Kişisel Verilerin Korunması Hukuku”, Beta Yayınları, Genişletilmiş 2. Baskı, İstanbul, 2019.
- BAŞGÜL, M. M., “Bulut Bilişim Kapsamında Ortaya Çıkabilecek Hukuki Sorunlar”, 6. Uluslararası Bilgi Güvenliği ve Kriptoloji Konferansı, Proceedings/Bildiriler Kitabı, Ankara, 2013.
- DETERMANN, L., “Kişisel Verilerin Korunması Uygulama Kılavuzu”, On İki Levha Yayınları, Çev. Hilal Temel, 1. Baskı, İstanbul, 2020, s. XIX.
- DÜLGER, M. V., “Kişisel Verilerin Korunması Hukuku”, Hukuk Akademisi Yayınları, Birinci Baskı, İstanbul, 2019.
- KAYA, M. B., / TAŞTAN, F. G. (2019). Kişisel Veri Koruma Hukuku, İstanbul, 2. Baskı, On İki Levha Yayınları.
- KUTLU, Ö., KAHRAMAN, S., “Türkiye’de Kişisel Verilerin Korunması Politikasının Analizi”, Cilt 5, Sayı 4, 2017.

MAKALELER

- AĞIRALAN, E., “Bilgi Güvenliği, Kişisel Verilerin Korunması ve Mahremiyet Etki Değerlendirmesi”, Ankara, 2015.
- AKGÜL, A., “Kişisel Verilerin Korunması Açısından İdarenin Hukuki Sorumluluğu ve Yargısal Denetimi”, İstanbul, 2013.
- BOZ, A., “Kişisel Verilerin Korunması: Türkiye, ABD ve AB Örnekleri”, Ankara, 2014.
- BOZKURT, H., “Kişisel Verilerin İşlenmesinin Hukuki Boyutu”, İstanbul, 2019.

- ÇEKİN, M. S., "6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Kanun'un Big Data (Büyük Veri) Ve İrade Serbestisi Açısından Değerlendirilmesi, İÜHFM C. LXXIV, S. 2, 2016.
- ÇELİK, Y., "Özel Hayatın Gizliliğinin Yansıması Olarak Kişisel Verilerin Korunması ve Bu Bağlamda Unutulma Hakkı", TAAD, Yıl: 8, Sayı: 32, 2017.
- DOĞAN, K., "Anayasal Bir Hak Olarak Kişisel Verilerin Korunması", AÜHFD, 61 (3), 2012.
- DEĞİRMENCİ, S., "Avrupa Birliği Bağlamında Türkiye'de Kişisel Verileri Koruma Kurumu", Uşak, 2019.
- ELMALICA, H., "Bilişim Çağının Ortaya Çıkardığı Temel Bir İnsan Hakkı Olarak Unutulma Hakkı", AÜHFD, C. 65, S. 4, 2016.
- GÜLNAZ, B., "Kişisel Verileri Koruma Kurumunun Yapısal ve İşlevsel Analizi", Mersin, 2019.
- GÜRSEL, İ., Protection of Personal Data In International Law And The General Aspects of The Turkish Data Protection Law, 2019.
- KARINÇU, S., "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kapsamında Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmemesi Kabahati", İstanbul, 2019.
- KAYA, C. "Avrupa Birliği Veri Koruma Direktifi Ekseninde Hassas (Kişisel) Veriler ve İşlenmesi", İÜHFMC. LXIX, S. 1 -2, 2011.
- NAFİYE, Y., "Medeni Hukuk Açısından Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun Uygulama Alanı ve Genel Hukuka Uygunluk Sebepleri", İÜHFM, C. LXXV, S. 2, 2017.
- ÖZER, Y. M., "Kişisel Verilerin Korunmasında Blok Zinciri Modeli: Vaatler ve Hukuki Engeller", İstanbul, 2019.
- TÜRKMEN, S., "Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesinde Açık Rızanın Aranmadığı Haller", İstanbul, 2019.
- ULUS GÖZÜM, Z., "Kişisel Verilerin Korunmasının İş İlişkisi Açısından Değerlendirilmesi", İstanbul, 2019.
- UYARER, S. G., "6698 Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Kapsamında Kişisel Verilerin Korunması", İstanbul, 2019.
- YÜCEDAĞ, N., "Medeni Hukuk Açısından Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun Uygulama Alanı ve Genel Hukuka Uygunluk Sebepleri", İÜHFM, C. LXXV, S. 2, 2017.

DERGİLER

- AÇIKGÖZ, O., "Kişisel Verilerin Hukuka Aykırı Şekilde Elde Edilmesi ve İnternet Bankacılığında Kullanılması Sonucu Malvarlığı Zarara Uğratan Bankaya Karşı Mevduat Sahibinin Hukuki Sorumluluğu", MÜHF - HAD, C. 22, S. 1, 2016.
- AVCI BRAUN, C., "Kişisel Verilerin İşlenmesinde Rıza, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi", C. 15, S. 1, 2018.
- BAYSAL, U., "İşçiye Ait Taşınabilir İletişim Cihazlarının İş Amaçlı Kullanılması" Sicil İş Hukuku Dergisi, S. 40, 2018.
- BERCİC, B., / George, C., "Identifying Personal Data Using Relational Database Design Principles", International Journal of Law and Information Technology, Vol. 17, 2008.
- Bits of Freedom, "The Purpose Limitation Principle", The EDRi Papers, An Introduction To Data Protection, S. 6, s. 8.
- BORAN GÜNEYSU, N., MEMİŞ, B., "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kapsamında Avukatın Yükümlülük ve Sorumlulukları", And Hukuk Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 2, 2019.
- BOZKURT YÜKSEL, A. E., "Nesnelerin İnternetinin Hukuki Yönden İncelenmesi", D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 17, Sayı: 2, 2016.
- Congressional Research Service, "Data Protection Law: An Overview", 2019.
- DÜLGER, M. V., "Sağlık Hukukunda Kişisel Verilerin Korunması ve Hasta Mahremiyeti", İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 1, S. 2, 2015.
- DÜLGER, M. V., "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve Türk Ceza Kanunu Bağlamında Kişisel Verilerin Ceza Normlarıyla Korunması", İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 3, S. 2, 2016.
- GÜRLER, H. E., "Türk Hukukunda Kişisel Verilerin İşlenmesinin Sınırları", İstanbul Barosu Dergisi, C. 93, S. 5, 2019.
- GÜRPINAR, D., "Kişisel Verilerin Korunamamasından Doğan Hukuki Sorumluluk", D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Şeref ERTAŞ'a Armağan, C. 19, Özel Sayı-2017.
- Handbook on European Data Protection Law, 2018 Edition, Publications Office of the European Union, 2018.
- HENKOĞLU, T./ KÜLCÜ, Ö., "Bilgi Erişim Platformu Olarak Bulut Bilişim: Riskler ve Hukuksal Koşullar Üzerine Bir İnceleme", Bilgi Dünyası, C. 14, S. 1, 2013.

- HENKOĞLU, T., ÖZENÇ UÇAK N.; “Üniversite Kütüphanelerinde Kişisel Verilerin Korunması” Bilgi Dünyası Dergisi, C. 16, S. 1, 2015.
- HOŞNUT, Y., “Uluslararası Düzenlemelerde ve Türkiye’de Kişisel Verilerin Korunması”, Yeni Medya Dergisi, Sayı: 6, Ankara, 2019.
- İNCİROĞLU, E. K., ÖGE, E., “İnsan Kaynakları ve Bilgi İşlem Departmanlarının İşletmelerde Kişisel Verilerin Korunmasındaki Rolü: Farklı Sektörlerden Örnek Olay Çalışmalar”, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, C. 12, S. 65, 2019.
- KARATAŞ DURMUŞ, N., “Ticari Sırların ve Kişisel Verilerin Korunması Kapsamında Vergi Mahremiyeti”, TAAD, Yıl: 8, Sayı: 31, 2017.
- KARLIDAĞ, S., “Ekonomi Politik Acıdan Kişisel Verilerin Korunması”, Amme İdaresi Dergisi, Cilt 46, Sayı 1, 2013.
- KARTAL, M. T., “Kişisel Verilerin Korunması: Türk Bankacılık Sektörü Üzerine Kavramsal Bir Değerlendirme”, Uluslararası Ekonomi ve Yenilik Dergisi, C. 4, S. 1, 2018.
- KAYA, M. “Telekomünikasyon Alanında Kişilik Haklarının Korunması”, Ankara Barosu Dergisi, C. 68, S. 4, Ankara, 2010.
- KORKMAZ, İ., “Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Hakkında Bir Değerlendirme”, TBB Dergisi, S. 124, 2016.
- KÜÇÜK, T. S., “Kişisel Verilerin Korunması Hakkı Çerçevesinde Kamuya Açık Alanların Kamu Tüzel Kişileri Tarafından Video Kamera Aracılığı ile Önleyici Amaçla İzlenmesi”, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 15, S. 1, 2018.
- LEE, W. W., / ZANKL, W., / CHANG, H., “An Ethical Approach to Data Privacy Protection”, Isaca Journal, Vol 6, 2016.
- MANAV, A. E., “İş İlişkisinde İşçinin Kişisel Verilerinin Korunması”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. 19, S. 2, 2015.
- OĞUZ, H., “Elektronik Ortamda Kişisel Verilerin Korunması, Bazı Ülke Uygulamaları ve Ülkemizdeki Durum”, Elektronik Ticaret Hukuku Sempozyumu, Adalet Akademisi Dergisi, 2014.
- OĞUZ, S. “Kişisel Verilerin Korunması Hukukunun Genel İlkeleri” Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi, C. 13, S. 2, 2018.
- ÖKSÜZOĞLU, H. T., “6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve Avrupa Birliği Hukukunda Kişisel Verilerin Silinmesi ve Düzeltilmesi, Bilişim Hukuku Dergisi, S. 2, 2019.

- PASQUIER, T. F. J.-M., EYERS, D., "Information Flow Audit for Transparency and Compliance in the Handling of Personal Data", 2016 IEEE International Conference on Cloud Engineering Workshops, 2016.
- SELEK, O., "Genel Veri Koruma Tüzüğü Işığında Kişisel Verilerin İşlenmesinde Rıza Açıklaması", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 21, Sayı: 2, 2019.
- SOLMAZ, E., "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları'nın "Kişisel Verilerin Korunması"na Katkısı", İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi, C. 18, S. 1, 2018.
- TEKİN, N., "Kişisel Verilerin Korunması İle İlgili Türkiye'deki Kanun Tasarısının Avrupa Birliği Veri Koruma Direktifi Işığında Değerlendirilmesi", Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, S. 4, 2014.
- YÜCEDAĞ, N., "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kapsamında Genel İlkeler", Kişisel Verileri Koruma Dergisi, C. 1, S. 1, 2019.

TEZLER

- AKSOY, H. C., "Kişisel Verilerin Korunması", Ankara Üniversitesi, 2008.
- ANI, N. A., "Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Açık Rıza", İstanbul Üniversitesi, 2018.
- ARIKLI, B., "KKTC Hukukunda Kişisel Verilerin Korunması, İstanbul Bilgi Üniversitesi", 2019.
- AŞIKOĞLU, Ş. İ., "Avrupa Birliği ve Türk Hukukunda Kişisel Verilerin Korunması ve Büyük Veri", İstanbul Üniversitesi, 2018.
- AVCI, Y., "Kişisel Verilerin Korunması", Selçuk Üniversitesi, 2019.
- AVCIOĞLU, N. H., "Türk Hukukunda Kişisel Verilerin Korunması Hakkı", KTO Karatay Üniversitesi, 2018.
- DİNÇ, E., "Kişisel Verilerin Korunmasında Uluslararası Düzenlemeler ve Türkiye'nin Durumu", Dicle Üniversitesi, 2006.
- DURSUN, Y., "6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kapsamında İşçinin Korunması, Dokuz Eylül Üniversitesi, 2019.
- Ersoy, U., "Bir İnsan Hakları Kavramı Olarak Kişisel Verilerin Korunması", Gazi Üniversitesi, 2009.
- KARABULUT, R., "Kişisel Verilerin Korunması ve Kolluk Hizmetleri", Dicle Üniversitesi, 2014.

- KILIÇ, K., “Kişisel Verilerin Korunması ve 6698 Sayılı Kanun”, Ankara Üniversitesi, 2016.
- ORAK, B., “Kişisel Sağlık Verilerinin Korunması”, Hacettepe Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Projesi, Ankara, 2019.
- ÖZTUNAY, B., “6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Işığında İşverenin Yönetim Hakkının Sınırları”, İzmir Ekonomi Üniversitesi, 2019.
- Uçak, M., “Civil Liability of Data Controller For Unlawful Processing of Personal Data”, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, 2019.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

Kazanci.com

Editör

Prof. Dr. Ahmet ÇİFTÇİ

KİTLE İLETİŞİMİNDE DENETİM

KİTLE İLETİŞİM HUKUKU: TEMEL KAVRAMLAR VE GENEL OLARAK DENETİM

YAZILI BASINDA DENETİM

RADYO VE TELEVİZYON YAYINCILIĞINDA DENETİM

SİNEMA FİLMLERİNİN DENETİMİ

İNTERNET ORTAMINDA VE SOSYAL MEDYADA YAPILAN YAYINLARIN DENETİMİ

BASIN-YAYINDA ÖZDENETİM VE BASIN KONSEYİ

GÖRSEL-İŞİTSEL MEDYADA ORTAK DENETİM

Yazarlar

Prof. Dr. Ahmet Çiftci

Prof. Dr. Filiz Erdemir Göze

Dr. Öğr. Üyesi Kemal Cem Baykal

Dr. Öğr. Üyesi Merve Ergüney

Dr. Öğr. Üyesi Sena Coşkun

Arş. Gör. Merve Can Maraşlı

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kitle İletişiminde Denetim

Ahmet Çiftci - Filiz Erdemir Göze - Kemal Cem Baykal
Merve Ergüney - Sena Coşkun - Merve Can Maraşlı

Hukuk Yayınları Dizisi – 3027

Birinci Baskı : Aralık, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 63 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

BİRİNCİ BÖLÜM

KİTLE İLETİŞİM HUKUKU: TEMEL KAVRAMLAR VE GENEL OLARAK DENETİM

Prof. Dr. Ahmet ÇİFTÇİ *

GİRİŞ

Denetim (murakabe) müessesesi, tanım, algılama ve anlayış, ölçütler, tür ve yöntemler ile denetim kurumları yönlerinden dünyada ve Türkiye’de sürekli bir değişim ve gelişim göstermektedir. Kitle İletişiminde Denetim adını verdiğimiz ve asıl konusu kitle iletişim araçları ile yapılan yayınların denetimi olan Kitabın bu Birinci Bölümünün Birinci Kısımında Kitle İletişim Hukukuna, kitle iletişimine ve kitle iletişim araçlarına ilişkin temel kavramlar açıklanmış, sonra da kitle iletişim araçlarının her birinin kısa tarihçesi verilmiştir. Birinci Bölümün İkinci Kısımında ise genel olarak **denetimin** kavramının tanımı, gerekliliği ve önemi, amacı, ilke ve özellikleri, başlıca denetim tür ve yöntemleri ile Batı’da ve Türkiye’de denetimin gelişimi üzerinde durulmuş; ayrıca yeri geldikçe kısa kısa kitle iletişim araçları–denetim bağlamında açıklamalar yapılmış, mevzuata da değinilmiştir.

Tarih boyunca insanoğlunun çalışma yani faaliyet alanlarının tür ve sayısı giderek artmış, gelişmiş, bugünkü duruma gelmiştir. Bu süreç devam etmektedir. Tarih öncesi devirlerde insanların ihtiyaçları genellikle avlanma ve beslenme, vahşi tabiata karşı korunma, basit giyim-kuşam, ısınma, vb. iken; insanların istek ve ihtiyaçlarının tür ve sayısı da giderek artmış, bilim adamları yeni yeni icatlar ve keşifler de keşifler yapmışlar; suyun kaldırma gücü, yerçekimi gibi bazı icatlar ise tesadüfen ortaya çıkmıştır¹. Örneğin ağaç kütüklerinin yuvarlanması sırasında doğan bir fikirle icat edildiğine inanılan tekerleğin tarihçesi M.Ö. 3500 yılına kadar dayanır. Vidanın da mucidi olan Archimede’in (Arşimed) suyun kaldırma gücünü bulması (M.Ö.3.yy.), Newton’un yerçekimini bulması da tesadüfidir. O dönemde göç etmeyi kolaylaştıran bir icat olan tekerlek, bugün geldiği şekli ile saatler dahi yer almaktadır. Tarih öncesi dönemlerdeki icatlara; ateşin bulunması, tekerlek, parşömen, tablet, takvim, alfa-

---

* Prof. Dr., Gazi Üniv. ve Ankara Hacı Bayram Veli Üniv., İletişim Fakültesi E. Öğretim Üyesi.

¹ İletişim ve kitle iletişimindekiler dâhil burada belirtilen icatlar, insanoğlunun kullanımına sunulan hizmetleri göstermek için verilmiştir.

yayındır. Özdenetim oto-kontrol açılarından, basın deontolojisi ilkeleri ve kuralları yani etik ilkeler de ayrı bir önem arzeder. Avrupa Birliği Devletlerinde, Medya hürriyeti ve çoğulculuk” esastır ve bu da ifade hürriyetinin temelini oluşturur (AİHS m. 10; Avrupa Temel Haklar Şartı, m. 11).

Toplumsal hayat bir düzeni gerektirir. Bu düzen ise, din, ahlâk ve görgü (nezaket) kurallarının yanında, hukuk devletlerinde ayrıca hukuk kuralları ile sağlanır. Her hak ve hürriyet gibi ifade hürriyeti ile basın-yayın hürriyetinin kamu düzeninin ve kamu güvenliğinin sağlanması, genel ahlâk, genel sağlığın korunması, başkalarının kişilik haklarının korunması gibi makul sebeplerle sınırlandırılması gerekir. Alabildiğine, sınırsız biçimde kullanılan temel hak ve hürriyetlerin suiistimal edilmesi, kötüye kullanılması söz konusu olur ve bu da topluma ve kişilere zarar verir. Burada önemli olan, sınırlamaların hakkın özüne dokunmaması, demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı olmaması ve ölçülülük ilkesine aykırı olmamasıdır. İfade hürriyeti ve basın-yayın hürriyeti ile sınırlama sebepleri arasındaki hassas denge iyi tesis edilmeli ve korunmalıdır. Netice olarak kitle iletişiminin de denetlenmesi gerekmektedir. Ancak bu denetlemenin ne zaman, nasıl, hangi ölçülere göre, hangi kişi veya merciler tarafından yapılacağı ve sansüre yol açılmaması önem arzeder. Önemli olan, yayın öncesi denetlemenin olmamasıdır. Ancak sinema filmlerinde dünya ülkelerinde, filmin ticarî dolaşıma veya gösterime girmeden önce yetkili ve görevli kamu mercilerince veya özdenetime yaklaşan bir karma sistemle denetlenmesi, değerlendirilmesi ve sınıflandırılması söz konusudur.

Bütün dünya ülkelerinde, hür fakat hür olduğu kadar da sorumlu, editoryal bağımsızlığa ve editoryal sorumluluğa sahip, yayından sonra denetlemenin olduğu, sansür ve baskının uygulanmadığı basın-yayının varlığının tesis edildiği bir düzenin kurulması dileklerimizle.

KAYNAKÇA

- Agee, W. K., Ault, P. H., Emery, E. (1994). *Introduction to Mass Communications*, 12nd edition, Publisher: Harpercollins College Div.
- Akın, İ. (1971). *Temel Hak ve Özgürlükler*, 3. bası, İstanbul.
- Akkurt, A. (2014). *Basın Özgürlüğünün Kapsamı ve Sınırları*, Ankara: Adalet Yayınevi.
- Aktan, H. Y., Ünsal, L. (2009). *Lâiklik ve İfade Özgürlüğü*, Ankara.
- Aktaş, C. (2012). “The New Media Convergence: A Discussion on the Potential of Increasing Competition of the Traditional Newspapers Versus Online Newspapers Through Quick Response Code”, *Proceedings of the International New Media Conference*, 17-19 October 2012, İstanbul, pp.13-22, published by www.inm-c.info, ISBN: 978-605-87873-3-9.
- Altaş, H., Sırataş, B. (2010). *Yakınsama ICT Media*, Avrupa Komisyonu.
- Armağan, S. (1980). *Temel Haklar ve Ödevler*, İstanbul.

- Atay, E. E. (2009). *İdare Hukuku*, 2. Baskı, Ankara: Turhan Kitabevi.
- Ay, Y. Z. (2010). *Haber Analizi ve Editörlüğü*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi Yayını, Ders Notları.
- Aybay, R. (1998). *An Introduction to Law*, 2nd edition, İstanbul: Aybay Yayınları, pp.1-40.
- Bardakçı, M. (2017). “İletişim Fakültelerinde Ne İletişilir?”, *Habertürk*, 10.02.2017.
- Baykan, M. (2011). *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarında Basın Özgürlüğü*, Ankara: Adalet Yayınevi.
- Bayraktar, K. (1980). “Film ve Suç”, *Sinema Filmlerinin Sansürü Kollojyumu*, 25.05.1978, İÜ. HF İdare Hukuku ve İdarî İlimler Enstitüsü, İstanbul: Fakülteler Matbaası.
- Bıyıklı, H. (1981). *Kitle Haberleşme Hukuku*, Ankara.
- Blackman, R. C. “Convergence Between Telecommunications and Other Media: How Should Regulation Adapt?”, *Telecommunnication Policy*.
- Bozkurt, Ö., Ergun, T., Sezen, S. (1998). *Kamu Yönetimi Sözlüğü*, Ankara: TODAİE Yayını, No 283.
- Bozkurt, P. (2013). “Denetim Kavramı ve Denetim Anlayışındaki Gelişmeler”, *Denetim Dergisi*, 12.
- Bulunmaz, B. (2014). “Yeni medya eski medyaya karşı: savaşı kim kazandı ya da kim kazanacak?” *KTÜ İletişim Araştırmaları Dergisi*, Yıl 4, Sayı 7.
- Can Maraşlı, M. (2017). “Avrupa Birliği’ne Uyum Bağlamında Radyo ve Televizyon Yayınlarında Denetim, Uygulamada Ortaya Çıkan Sorunlar ve Özdenetim”, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Gazi Üniv. Sosyal Bil. Enstitüsü, Ankara.
- Coşkun, A. (2002). *Gazete, Radyo ve Televizyon Yayınlarında Cevap Hakkı*, İstanbul: Legal Yayınevi.
- Coşkun, S. (2006). “Cevap ve Düzeltme Hakkı ve Yeni Boyutları”, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Gazi Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Coşkun, S. (2017). “Avrupa Birliği’nin Görsel-İşitsel Politikası Bağlamında Almanya, Fransa ve İngiltere ve İtalya’daki Radyo ve Televizyon Yayın Hizmetlerinin Denetimi”, *İnsan&İnsan*, Yıl 4, Sayı 13, s.199-222.
- Coşkun, S. (2017). “Görsel-İşitsel Yayıncılığın Denetlenmesi Bağlamında ABD, Japonya ve Rusya’daki Son Düzenlemeler”, *Gümüşhane Üniv. İletişim Fak. Dergisi e-GİFDER*, Cilt 5, Sayı 1, s.471-502.
- Çiftci, A (1991). “3445 sayılı Kanunla Değiştirilen Basın Kanununun 19. maddesine göre Yazılı Basında Cevap ve Düzeltme Hakkı”, *AÜ HF Dergisi*, Cilt XL, Sayı 1-4.

- Çiftci, A. (1991). “Radyo ve Televizyonda Cevap ve Düzeltme Hakkı”, *Ankara Barosu Dergisi*, Sayı 6.
- Çiftci, A. (1999). *Uluslararası Hukuk Açısından Radyo ve Televizyon Hukuku*, Ankara.
- Çiftci, A. (2001). “Basında Oto-Kontrol”, *RTÜK İLETİŞİM Dergisi*, Yıl 5, Sayı 26, s.4-7, Ankara.
- Çiftci, A. (2001). “Mukayeseli Hukuk açısından Film Denetim Sistemleri ve 3257 Sayılı Sinema, Video ve Müzik Eserleri Kanununun Getirdiği Sistem”, *Selçuk İletişim Dergisi*, Cilt 2, Sayı 1, s.16-35.
- Çiftci, A. (2007). *Farklı Dil ve Lehçelerde Yayın Hukuku*, Ankara: Gündüz Yayınevi.
- Çiftci, A. (2009). “Kişisel Mahremiyet”, <https://turk-internet.com/prof-dr-ahmet-ciftci-turkiye-de-basin-avrupa-daki-kadar-hur/>.
- Çiftci, A., Kırğıl, S. (2016). *İçtihatlı Türk Fikrî Haklar Mevzuatı*, Ankara: Adalet Yayınevi.
- Çiftci, A., Kırğıl, S. (2018). *İçtihatlı Türk Basın-Yayın Mevzuatı*, 3. Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi.
- Çiftci, A. (2019). *Hukuka Giriş ve Vatandaşlık Bilgisi: Demokrasi ve İnsan Hakları*, 7. Baskı, Ankara: Gazi Kitabevi.
- Çiftci, A., Ergüney, M. (2020). “Düzeltme ve Cevap Hakkında Yeni Gelişmeler: Sinema Filmlerine Karşı Düzeltme ve Cevap Hakkı Kullanılabilir mi?”, *TYB Akademi Dil Edebiyat ve Sosyal Bilimler Dergisi*, İKSAD Yayınları, Cilt 28, Sayı 28, s.23-55.
- Çolak, N. İ. (2010). *Kitle İletişim Hukuku*, İstanbul: XII Levha Yayıncılık.
- Çölaşan, E. (1998). “4 yıl denetçi olarak çalışan Aydın Olgun’a göre ‘TRT’nin denetim ilkeleri ağırdır, değiştirilmelidir””, *Pazar Sohbeti, Hürriyet Gazetesi*.
- Doğru, O. (2002). *İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi İçtihatları*, Cilt 1, İstanbul.
- Dönmezer, S. (1963). “Düşünce ve Kanaat Hürriyetinin Sınırı; Hürriyetlerin Özüne Dokunan Sınırlamalar”, *İstanbul Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt XXIX, Sayı 3.
- Dönmezer, S. (1976). *Basın ve Hukuku*, 4. Baskı, İstanbul.
- Dönmezer, S., Bayraktar, K. (2013). *Basın Hukuku*, 5. bası, İstanbul: Beta Yayınevi.
- Dural, M. (1977). *Türk Medenî Hukukunda Gerçek Kişiler*, İstanbul.
- Durmuş, S. (2011). Türkiye’de ve Bazı Avrupa Ülkelerinde Ortak Denetim ve Öz Denetim Uygulamaları”. *Uzmanlık Tezi*, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Ankara.

- Elder, D. (1986). "Freedom of Expression and the Law of Defamation: The American Approach to Problems Raised by the Lingens Case", *International and Comparative Law Quarterly*, Vol. 35, Part 4, pp. 891-924.
- Erdoğan, M. (2011). *İnsan Hakları Teorisi ve Hukuku*, 2. Baskı, Ankara: Orion Kitabevi.
- Eren, F. (1986). "Basında Hukukî Sorumluluk", *Türk Basınının Sorunları Sempozyumu*, (26-27 Mayıs 1986, Ankara), Ankara Üniversitesi Yayını, No 95, Ankara.
- Erkelli Kızıl, N. (1998). *İletişim Özgürlüğü ve Medyada Kontrol*, İstanbul: Beta Yayınevi.
- Evers, H. (2010). "Medya Etiği", *Televizyon Haberciliğinde Etik*, Ed. B. Çaplı-H. Tuncel, Ankara, s.45-59.
- Fowler, T. B. (2002). Convergence in Information Technology and Telecommunications World: Seperating Reality from Hype, *The Telecommunications Review*, s.12 <https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.461.9924&rep=rep1&type=pdf>.
- Geray, H. (2002). *İletişim ve Teknoloji: Uluslararası Birikim Düzeninde Yeni Medya Politikaları*, Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Gölcüklü, F. (1970). *Haberleşme Hukuku*, AÜ SBF Yayınları, No: 2192, BYYO Yayın No:1, Ankara.
- Gözübüyük, A. Ş. (2006). *Yönetim Hukuku*, 24. Bası, Ankara: Turhan Kitabevi.
- Greene, M. (2000). *Press Freedom: The New Code Words for Censorship*, published by The World Press Freedom Committee, Reston, Virginia, USA.
- Gunther, G. (1985). *Constitutional Law*, 17th edition, Stanford University Casebook Series, Mineola, New York, The Foundation Press, INC.
- Güngör, M., Kibar, Y. Ş., Yılmaz, R., Tekin, M. A. (2009). *Yakınsama: Telekomünikasyon ve Medya Sektörleri Açısından Düzenlemelere Etkileri*, Ankara.
- Günler, K. (2006). Teoride ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarında Kitle İletişim Özgürlüğü, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Güran, S. (1979). "Fikir ve Düşünceleri Açıklama Aracı Olarak Sinema Filmleri ve Sansür", *Sinema Filmlerinin Sansürü Kollogyumu-2, Raporlar, Tartışmalar*, (25 Mayıs 1978), İstanbul: Fakülteler Matbaası, s.3-27.
- Güran, S. (1987). "Administrative Law", *Introduction To Turkish Law*, 3rd edition, Kluwer Law and Taxation, Deventer, Ankara, (editors: Ansay, T. /Don W. Jr), pp.80-81.

- Güriz, A. (1995). *Hukuk Başlangıcı*, 5. Baskı, Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Güven, K. (1996). *General Principles of Turkish Law*, Ankara: Gazi Kitabevi.
- Hatipoğlu, M. (2019). “Kamu Görevlilerine Disiplin Cezalarının Uygulanmasında Ölçülülük İlkesi”, *TBB Dergisi*, 143, s.180-220.
- Hausman, C. (1990). *The Decision-Making Process in Journalism*, Chicago: Nelson-Hall Publishers.
- İçel, K. (2018). *Kitle İletişim Hukuku*, 13. bası, İstanbul: Beta Yayınevi.
- Kapani, M. (1993). *Kamu Hürriyetleri*, 7. baskı, Ankara: Yetkin Yayınları.
- Kaplan, İ. (1979). *Kişilik Haklarının Kitle Haberleşme Araçları Karşısında Korunması*, Ankara.
- Karınca, M. G. (2013). “Telekomünikasyonda Yakınsama Kavramı”, *Ankara Barosu Dergisi*, 4, s.263-282.
- Kılıçoğlu, A. M. (1982). *Şeref, Haysiyet ve Özel Yaşama Basın Yoluyla Saldırlardan Hukuksal Sorumluluk*, Ankara.
- Liberatore, F. (2009). *Convergence Perspectives on Mobile Regulatory Issues*, Jones Day London.
- MacKenzie, S. (2002). “Baise-moi, feminist cinemas and the censorship controversy”, *Screen*, Volume 43, Number 3, pp.315-324.
- Matera, F. R., Artigue, R. J. (1999). *Public Relations Campaigns and Techniques*, Publisher: Pearson, Boston.
- MacCarthy, M. M. (1995). “Broadcast Self-Regulation: The NAB Codes, Family Viewing Hour, and the Violence”, *Cardozo Arts & Entertainment*, Volume 13, p.667 <http://www.cardozoelj.com/wp-content/uploads/2013/03/MacCarthy-Broadcast-Self-Regulation.pdf>, Erişim Tarihi: 23.10.2021.
- McChesney, R. (1999). *The Global Media: The New Missionaries of Corporate Capitalism*, New York.
- Melody, W., Shin, D. H. (2006). *Convergence of Telecommunication, Media and Information Technology, and Implications for Regulation*, Emerald Group Publishing Limited, Volume VIII.
- O’Neill, J. (1988). “Piyasada Gazetecilik Yapmak”, *Medya ve Gazetecilikte Etik Sorunlar*, (Der.: A. Belsey & R. Chadwick), (Çev. Nurçay Türkoğlu), İstanbul: Ayrıntı Yayınları, s. 30-50.
- Okur H. (2021). *Tıp Etiği ve Deontolojisi Ders Notları*, <http://hamitokur.com/tip-etigi-ve-deontoloji-148>, Erişim Tarihi: 04.09.2021.
- Öktem, N. (1996). *Basında Tekelleşme, (Basın Kendini Sorguluyor)*, İstanbul.
- Özek, Ç. (1978). *Türk Basın Hukuku*, İstanbul Üniv. Hukuk Fakültesi, Yayın No 538, İstanbul.

- Özek, Ç. (1999). *Basın Özgürlüğünden Bilgilenme Hakkına*, İstanbul: Alfa Yayınevi.
- Özek, Ç. (1983). “Basında Haber Verme Hakkının Sınırları”, *Hürriyet Vakfı 1983 Yılı 1. Seminer Tutanakları*, Eğitim Yayınları, No.3.
- Özgen, M. (2003). *Gazetecinin Etik Kimliği*, 2. Baskı, İstanbul Üniv. İletişim Fak. Yayınları, No 13, İstanbul.
- Özkan, A. (2007). “*Medyada Tekelleşme Sancıları*”, TASAM, https://tasam.org/tr-tr/icerik/646/medyada_tekellesmenin_sakincalari, Erişim Tarihi: 23.10.2021.
- Özkaya Özlüer, I. (2015). “İdarî Yaptırımların Özellikleri ve Çevre Kanunu”, *Ankara Barosu Dergisi*, Sayı 1, s.121-186.
- Özokçu, E. S. (2011). *Görsel-İşitsel Medyada Sahiplik, Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi*, RTÜK, Ankara.
- Pember, D. R. (1987). *Mass Media Law*, 4th edition, Dubuque, Iowa.
- Sağlam, F. (1982). *Temel Hakların Sınırlanması ve Özü*, Ankara.
- Schauer, F. (1982). *Free Speech: A Philosophical Enquiry*, Cambridge University Press.
- Schlapp, H. (2002). *Gazeteciliğe Giriş*, (Çev. Işık Aygün), İstanbul Üniv. İletişim Fakültesi Yayını, No. 15, (Westfalya Eyaletler Yayımevi), İstanbul.
- Siebert, F. S., Peterson, T., Schram, W. (1956). *Four Theories of the Press. The Authoritarian, Libertarian, Social Responsibility, and Soviet Communist Concepts of What the Press Should Be and Do*. Illinois: University of Illinois.
- Tanju, E. (2012). *AIHM Kararları Işığında İfade ve Basın Özgürlüğü*, Ankara.
- Tanör, B. (1969). *Siyasî Düşünce Hürriyeti ve 1961 Anayasası*, İstanbul.
- Tanyer, T. (2011). “3 Boyutlu Sinema Tarihi”, *Broadcasterinfo*, Nisan 2011, s.106-109.
- Tikveş, Ö. (1968). *Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Sinema Filmlerinin Sansürü*, İstanbul.
- Tiryaki, R. (2002). “Bağımsız İdarî Kurum Olarak RTÜK”, *Ankara Üniv. Hukuk Fak. Dergisi*, Cilt 51, Sayı 4, s.169-203.
- Tokgöz, O. (1972). *Türkiye ve Ortadoğu Ülkelerinde Radyo-Televizyon Sistemleri*, Ankara.
- Tokgöz, O. (1973). “Çağımız Gazeteciliğinin Özellikleri”, *Ankara Üni. SBF BYYO Yıllık*, No 1.
- Uluç, G. (2003). *Küreselleşen Medya: İktidar ve Mücadele Alanı*, İstanbul: Anahtar Kitaplar.

- Yağmur, M., Özkılınç, M. (2009). “Sinema Tarihi, 2. ve 4. bölümler”: *Broadcasterinfo Dergisi*, pp. 107-111, Ocak-2011, s.101-103, 100-104; “Sinema Tarihi, 5. bölüm, Sinemanın İlk Yılları”, S.82, Şubat-2011.
- Yıldırım, B. (2010). “Gazeteciliğin Dönüşümü: Yöndeşen Ortam ve Yöndeşik Gazetecilik”, *Selçuk İletişim Dergisi*, 6(2), s.230-253.
- Yılmaz, E. (1992). *Hukuk Sözlüğü*, 4. Baskı, Ankara: Yetkin Yayınevi.
- Zengi, U.U. (2014). *AİHM Kararları Işığında Kitle İletişim Özgürlüğü*, Ankara: Yetkin Yayınevi.

Diğer Kaynaklar

- Ana Britannica Genel Kültür Ansiklopedisi*, Ana Yayıncılık, Cilt 19.
- European Community Audiovisual Policy*. (1992). European File, 671992, publication of the European Communities, Brussels.
- Green Paper on the Convergence of the Telecommunications, Media and Information Technology Sectors, and The Implications for Regulation Towards an Information Society Approach*. (1997). Published by European Commission, Brussels.
- <https://www.youtube.com/watch?v=IVjyJtyzE-o>, Erişim Tarihi: 04.09.2021.
- <https://sozluk.gov.tr/>, Erişim Tarihi: 04.09.2021.
- IRIS Special*. 2001: 2
- İLEF RAPOR* (2007): Medya ve İletişim Eğitiminde Uluslararası Üniversitelerin Temel Eğilimleri Raporu İçin İletişim Çalışmaları, Kitle İletişimi, Gazetecilik ve Medya Çalışmaları Birimleri İlgili Alt Rapor, Uzun dönemli (2020)
- Sözcü Gazetesi*, 26.08.2021.
- The Audio-Visual Media in the Single European Market: European Documentation*. (1988). Periodical 4/1988, Luxembourg. (European Community publication).
- Towards a Large European Audio-Visual Market*. (1988). Periodical 4/88, February 1988, Publication of the European Communities, Brussels.

İKİNCİ BÖLÜM

YAZILI BASINDA DENETİM

Dr. Öğr. Üyesi Kemal Cem BAYKAL*

GİRİŞ

Yazılı basın, kitle iletişim araçlarının en eskilerinden biridir. Antik dönemlerde, yöneticiler tarafından el yazmaları şeklinde toplumsal dolaşıma sokulan haber bültenleri, matbaanın icadından bir süre sonra yerini seri biçimde ve çok sayıda basılıp dağıtılan modern basına bırakmaya başlamıştır.

Yazının icat edildiği dönemden itibaren yöneticiler ve çoğu zaman da kilise ve din adamları, sansür yoluyla halkın gerçekleri öğrenmesini engellemişler ve aynı zamanda, kendilerinden önce yayınlanan ve kendi görüşlerine uymayan kitapları ve belgeleri de yakarak imha ettirmişlerdir¹. Basın alanında, kabaca 17. yüzyılın başından 19. yüzyılın ikinci yarısına kadar geçen dönemde, yönetenler ile burjuva sınıfı arasında gerçekleşen bir ‘basın özgürlüğü’ mücadelesi yaşanmıştır. Ticaretle uğraşan burjuva sınıf, habere ve enformasyona gereksinim duyarak ifade özgürlüğünü savunurken, yönetici sınıf bu özgürlüğü (hürriyeti) kendisi için tehlike olarak görmüş ve sınırlamak için elinden geleni yapmıştır.

18. yüzyılın sonlarından itibaren, ifade ve basın özgürlüğü, ilk kez ülkelerin bağımsızlık bildirgelerinde ve hukukî metinlerde kabul edilmiştir. 19. yüzyılın ikinci yarısında ise, Batı’da, basın özgürlüğü artık kabul gören bir hak haline gelmeye başlamıştır. Basından sonra, zaman içerisinde ortaya çıkan sinema, radyo, televizyon ve internet gibi kitle iletişim araçları, basının açtığı yoldan giderek, ifade özgürlüğünün önemli birer aracı haline gelmiştir.

Basın özgürlüğü, her ne kadar yöneticilere karşı kazanılan bir özgürlük olsa da bu özgürlüğün ‘sınırsız’ olarak kullanılmasının kişilere ve topluma zarar verdiği, özellikle 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren anlaşılmaya başlanmıştır. Basın özgürlüğünün bir kısmı hükümetlere karşı özgür olmayı ifade ederken, diğer kısmı ise patronlara ve reklam verenlere karşı özgür olmak anlamına gelen ‘editöryal bağımsızlığı’ ifade etmektedir. Dolayısıyla, basının kamusal bir görev olduğu ve yasama, yürütme ve yargı erklerinden sonra gelen bir ‘dör-

---

* Dr. Öğretim Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo-Televizyon ve Sinema Bölümü.

¹ Öymen, O. (2014). *Bir Propaganda Silahı Olarak Basın*, İstanbul: Remzi Kitabevi, s.33.

luluk sorumlu müdür ile bu kişinin bağlı olduğu bir üst amire geçmektedir. Hukukî sorumluluk ise müşterek olarak eser sahibi ile yayın sahibine aittir. Bu basamaklı sistem, yayın sahibi bakımından ‘istihdam edenin sorumluluğu’ olarak kabul edilmektedir.

Kanun, süreli yayınlar için basımcıya ‘teslim (tevdî) yükümlülüğü’ getirmiştir. Buna göre, basımcı, bastığı eserin iki nüshasını bulunduğu yerin Cumhuriyet Başsavcılığına teslim etmekle yükümlüdür. Bu uygulama, kütüphanelerin gelişmesi bakımından olumlu nitelik arz etse de süreli yayınların potansiyel olarak suç unsuru içeriyormuş gibi algılanmasına yol açabilecek nitelikte olduğu yönünde görüşler de mevcuttur. Ancak bu yükümlülük, cezaî ve hukukî sorumlulukta, sorumluların belirlenmesi ve düzeltme ve cevap hakkının kullanılmasından sorumlu ‘sorumlu müdürün’ tespiti bakımından gereklidir. Bunun gibi basılmış eserlerde künye bilgilerini bulundurma yani zorunlu bilgileri bulundurma yükümlülüğü (impressum yükümlülüğü) de aynı gerekçelerle önemlidir.

Kanunda ilgili en fazla dikkat çeken hususlardan biri de cevap ve düzeltme hakkına oldukça önem verilmiş olmasıdır. Anayasal bir temel hak olan cevap ve düzeltme hakkının kullanılmasına ilişkin süreler mümkün olduğunca geniş tutulmuş, mağdur kişinin saldırıda bulunan kişiyle eşit şartlarda bu haktan yararlanması kabul edilmiş ve cevap yazısını yayınlamayanlar hakkında oldukça ağır yaptırımlar öngörülmüştür.

KAYNAKÇA

- Akyürek, G. (2011). *Özel Hayatın Gizliliğini İhlâl Suçu*, Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Alemdar, K., Uzun, R. (2019). *Herkes İçin Gazetecilik*, Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Alemdar, Z. (1990). *Oyunun Kuralı*, Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Alver, F. (2010). *Gazetecilik Bilimi ve Kuramları*, İstanbul: Kalkedon Yayınevi.
- Aslan, A. (2017). *Kitle İletişim Suçları*, Ankara: Adalet Yayınevi.
- Barnett, S. (1998). “Dumbing Down or Reaching Out: Is it Tabloidisation Wot Done it?”, Ed. J. Seaton, *Politics and the Media: Harlots and Prerogatives at the Turn of the Millenium*, Oxford: Blackwell Publishers.
- Baudry, P., Sorbets, C., Vitalis, A. (2007). “Le conflit entre liberté d’informer et secret de la vie privée (extraits)”, *Medias et vie privée*, Dossier relayé par Cristophe Bigot, n.940, s.11-13.
- Baykal, K. C. (2012). “‘Kadın Cinayeti’ ile İlgili Bir Haber Fotoğrafının Basın Hukuku ve Basın Etiği Bakımından İncelenmesi”, 4. *Genç Bilim Adamları Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Ankara: G.Ü. SBE Yayını, s. 55-72.
- Baykal, K. C. (2020). “İntihar Haberlerinde Etik Sorunlar”, *Geçmişten Günümüze İletişim Araştırmaları-2*, Ed: Hasan Çiftçi, Ankara: İKSAD Yayınevi, s. 49-90.

- Bildirici, F. (2018). *Günahlarımızla Yıkandık*, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Black, J. (2017). *İngiltere Tarihi*, Çev: Aytaç Yıldız, Ankara: Doğubatı Yayınları.
- Briggs A., Peter B. (2011). *Medyanın Toplumsal Tarihi*, Çev: Ümit Hüsrev Yolsal/Erkan Uzun, İstanbul: Kırmızı Yayınları.
- Çaplı, B. (2002). *Medya ve Etik*, Ankara: İmge Kitabevi.
- Çetin, E. (2008). *Son Değişiklikleriyle Basın Hukuku*, 4. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Çiftci, A. (2018). *Vatandaşlık Bilgisi Demokrasi ve İnsan Hakları*, 6. Baskı, Ankara: Gazi Kitabevi.
- Çiftci, A., Kırıl, S. (2018). *Türk Basın Yayın Mevzuatı (İçtihatlı)*, 3. Baskı, Ankara: Adalet Yayınevi.
- Danışman, A. (1982). *Basın Özgürlüğünün Sağlanması Önlemleri*, Ankara: A.Ü. B.Y.Y.O Yayını.
- Dönmezer, S., Bayraktar, K., (2013). *Basın Hukuku*, 5 Baskı, İstanbul: Beta Yayınevi.
- Erkelli Kızıl, N. (1998). *İletişim Özgürlüğü ve Medyada Oto-Kontrol*, İstanbul: Beta Yayınevi.
- Erman, S., Özek, Ç. (1991). *Açıklamalı Basın Kanunu ve İlgili Mevzuat*, 3. Baskı, İstanbul: Gülen Ofset.
- Evik, V. S. (2007). *Basın Kanununa İlişkin Düşünceler (Basın Hukuku Atölye Çalışmaları, I)*, İstanbul.
- Gezgin, S., Polat, V., Arcan, H. E. (2016). *Türkiye Sözlü Basın Tarihi Cilt I*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.
- Gezgin, S., Polat, V., Arcan, H. E. (2016). *Türkiye Sözlü Basın Tarihi Cilt II*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.
- Göngen, M. A. (2021). *AB Kriterleri Işığında Türkiye’de İfade ve Basın Özgürlüğü*, Konya: Literatürk Academia.
- Gözübüyük, Ş. (2008). *Yönetim Hukuku*, 27. Baskı, Ankara: Turhan Kitabevi.
- İçel, K. (2018). *Kitle İletişim Hukuku*, 13. Baskı, İstanbul: Beta Yayınevi.
- İnal, N. (2001). *Tüm Yönleriyle Basın Davaları ve Medyanın Saldırısında Tazminat*, Ankara: Adalet Yayınevi.
- İrtem, S. K. (1999). *Abdülhamid Devrinde Hafiyelik ve Sansür*, Haz: Osman Selim Kocahanoğlu, İstanbul: Temel Yayınları.
- Kapani, M. (1993). *Kamu Hürriyetleri*, 7. Baskı, Ankara: Yetkin Yayınları.
- Kaya, A. R. (2009). *İktidar Yumağı*, Ankara: İmge Kitabevi.
- Keane, J. (2010). *Medya ve Demokrasi*, 4. Baskı, Çev: Haluk Şahin, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

- Kılıç, H. (2018). *İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Doğrultusunda Açıklamalı-İçtihatlı Basın Hukuku*, Ankara: Seçkin Yayınları.
- Kılıçoğlu, A. (2016). *Şeref Haysiyet ve Özel Yaşama Basın Yoluyla Saldırılardan Hukuksal Sorumluluk*, 5. Baskı, Ankara: Turhan Kitabevi.
- Kışlalı, A. T. (2003). *Siyasal Sistemler*, 6. Baskı, Ankara: İmge Kitabevi.
- Koloğlu, O. (2006). *Osmanlı'dan 21. Yüzyıla Basın Tarihi*, İstanbul: Pozitif Yayınevi.
- Lewis, B. (2000). *Modern Türkiye'nin Doğuşu*, 8. Baskı, Çev: Metin Kırıatlı, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayını.
- Milton, J. (2018). *Areopagitica*, Çev: Derman Kızılay, İstanbul: Pinhan Yayınevi.
- Mutlu, E. (1998). *İletişim Sözlüğü*, 3. Baskı, Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Öymen, O. (2014). *Bir Propaganda Silahı Olarak Basın*, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Özek, Ç. (1978). *Türk Basın Hukuku*, İstanbul: İ.Ü. Hukuk Fakültesi Yayını.
- Özek, Ç. (1999). *Basın Özgürlüğünden Bilgilenme Hakkına*, İstanbul: Alfa Yayınevi.
- Özer, Ö. (2010). *Liberal Basın*, 2. Baskı, İstanbul: Literatürk.
- Perin, C. (1974). *Tarih Boyunca Düşünce ve Basın Özgürlüğü*, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Poe, M. T. (2015). *İletişim Tarihi*, Çev: Umut Yener Kaya, İzmir: Isık Yayınevi.
- Sabev, O. (2016). *İbrahim Müteferrika ya da İlk Osmanlı Matbaa Serüveni*, 4. Baskı, İstanbul: Yeditepe Yayınevi.
- Siebert, F. S., Peterson, T., Schramm W. (1984). *Four Theories of the Press*, Urbana and Chicago: University of Illinois Press.
- Tanju, E. (2017). *AİHM Kararları Işığında İfade ve Basın Özgürlüğü*, 2. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Taş, O. (2012). *Gazetecilik Etiğinin Mesleki Sınırları*, İstanbul: İletişim Yayınları.
- Temiztürk, H. (2019). *Kolonyal Dönemden Trump Çağına Amerika'da Gazetecilik*, İstanbul: Kopernik Kitap.
- Thompson, J. B. (2019). *Medya ve Modernite*, 2. Baskı, Çev: Serdar Öztürk, İstanbul: Kırmızı Yayınları.
- Tokgöz, O. (2008). *Temel Gazetecilik*, 7. Baskı, Ankara: İmge Kitabevi.
- Topuz, H. (2003). *2. Mahmut'tan Holdinglere Türk Basın Tarihi*, İstanbul: Remzi Kitabevi.

- Topuz, H., Yaşar, R. (2020). *Yakın Dönem Türk Basın Tarihi*, İstanbul: Notabene Yayınları.
- Türk Hukuk Lûgati* (1998). 4. Baskı, Ankara: Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığı Yayını.
- Wasserman, H. (2010). *Tabloid journalism in South Africa: True Story!*, Indiana: Indiana University Press.
- Yalman, A. E. (2018). *Modern Türkiye'nin Gelişim Sürecinde Basın 1831-1913*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.
- Yazıcı, R. (1986). *Anayasalarımızda Basın Hukuku*, Ankara: Gazeteciler Cemiyeti Yayını.

İnternet Kaynakları

- 129 sayılı Basın İlan Kurumu Genel Kurul Kararı, <https://bik.gov.tr/kurumsal/basin-ahlak-esaslari/>, 18.11.1994, Erişim Tarihi: 22.02.2021.
- Cumhuriyet, 20.07.2020. TÜİK: Gazete, dergi sayı ve tirajları yüzde 80 azaldı, <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/tuik-gazete-dergi-sayi-ve-tirajlari-yuzde-80-azaldi-1752706>, Erişim Tarihi: 27.02.2021.
- DW, 21.04.2020. Türkiye basın özgürlüğü listesinde 154. sırada, <https://www.dw.com/tr/t%C3%BCrkiye-bas%C4%B1n-%C3%B6zg%C3%BCrl%C3%BCl%C4%9F%C3%BC-listesinde-154-s%C4%B1rada/a-53195234>, Erişim Tarihi: 20.02.2021.
- Faruk Bildirici-Medya Ombudsmanı, 07.02.2021. Basın İlan'da yıllık ceza rekoru ve habere rüşvet teklifi!, <https://farukbildirici.com/basin-ilan-da-yillik-ceza-rekoru-ve-habere-rusvet-teklifi/>, Erişim Tarihi: 23.02.2021.
- Gazeteduvar, 04.01.2020. The Economist: Tutuklu gazeteci sayısında Türkiye ikinci, <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/01/04/the-economist-tutuklu-gazeteci-sayisinda-turkiye-ikinci>, Erişim Tarihi: 21.02.2021.
- Habertürk, 20.07.2020. TÜİK açıkladı: Tirajlar eridi, <https://www.haberturk.com/tuik-acikladi-tirajlar-eridi-2749919>, Erişim Tarihi: 22.02.2021.
- Sabah Gazetesi, 13.01.2021. BİK Başkanı Sobacı'dan Kılıçdaroğlu'na cevap: Vesayetçi zihniyetin hezeyanları, <https://www.sabah.com.tr/gundem/2021/01/13/bik-baskani-sobacidan-kilicdarogluna-cevap-vesayetci-zihniyetin-hezeyanlari>, Erişim Tarihi: 23.02.2021.
- Sözcü Gazetesi, 10.01.2020. 11 bin 157 gazeteci işsiz 91 gazeteci cezaevinde, <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/11-bin-157-gazeteci-issiz-91-gazeteci-cezaevinde-5559717/>, Erişim Tarihi: 21.02.2021.

Mahkeme Kararları

- 15/12/2020 T. ve 2018/25073 sayılı Anayasa Mahkemesi Kararı.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

RADYO VE TELEVİZYON

YAYINCILIĞINDA DENETİM

Dr. Öğr. Üyesi Merve ERGÜNEY*

GİRİŞ

Radyo ve televizyon, toplumun hemen her kesimine hitap edebilen ve birçok işlevi yerine getiren kitle iletişim araçlarıdır. Radyo ve televizyonların, haber verme, bilgilendirme, eğitme, inandırma ve harekete geçirme, denetim, eleştiri, eğlendirme, kamuoyunu oluşturma ve açıklama gibi pek çok işlevi vardır. Bütün bu işlevlerinden dolayı radyo ve televizyon, toplum tarafından yaygın bir biçimde takip edilen ve cazibesini hiçbir zaman yitirmemiş kitle iletişim araçlarıdır. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından 2018 yılında 26 ilde 15 yaş ve üzeri 2.600 kişi ile yapılan Televizyon İzleme Eğilimleri Araştırması'na göre Türkiye'de günlük ortalama televizyon izleme süresinin 3 saat 34 dakika olduğu tespit edilmiştir. Hanelerdeki televizyon sahiplik oranlarına bakıldığında; evinde televizyon bulunanların oranının % 94,3, televizyon olmayanların oranının ise % 5,7 olduğu görülmüştür.¹ Dolayısıyla artık neredeyse televizyon alıcı cihazı bulunmayan hâne kalmamıştır. Yine RTÜK tarafından 2019 yılında, Türkiye genelinde 26 il ve bu illere bağlı ilçe ve köylerde 15 ve daha yukarı yaştaki toplam 4.512 birey ile yapılmış ve Türkiye nüfusunun yaklaşık olarak % 70'ini temsil eden "Radyo Dinleme Eğilimleri Araştırması'na göre; Türkiye'de günlük ortalama 1 saat 43 dakika radyo dinlendiği tespit edilmiştir.² Toplum tarafından bu denli yaygın biçimde takip edilen radyo ve televizyon yayınlarının denetimden yoksun bir biçimde faaliyetlerini sürdürmesi beklenemez. Radyo ve televizyon yayınlarının denetimi, özellikle çocuklar ve gençlerin yayın içeriklerinden olumsuz yönde etkilenmemeleri bakımından son derece önemlidir. Söz konusu denetimlerin, *eşitlik, doğruluk, kamu yararı, ifade hürriyeti* gibi temel ilkeler kapsamında yapılması, bir başka deyişle "*hür fakat sorumlu basın yayın*" anlayışı çerçevesinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

---

* Dr. Öğretim Üyesi, Samsun Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, İletişim Tasarımı ve Yönetimi Bölümü.

¹ RTÜK. (2018). *Televizyon İzleme Eğilimleri Araştırması*. Ankara: RTÜK, s.13-14.

² RTÜK. (2019). *Radyo Dinleme Eğilimleri Araştırması*. Ankara: RTÜK, s.14, 20.

KAYNAKÇA

- Alemdar, Z. (1990). *Oyunun Kuralı*. İstanbul: Bilgi Yayınevi.
- Avşar, B. Z., Demir, V. (2005). *Düzenleme ve Uygulamalarla Medyada Denetim*. Ankara: Piramit Yayıncılık.
- Aziz, A. (2013). *Televizyon ve Radyo Yayıncılığı (Giriş)*. İstanbul: Hiperlink.
- Aziz, A. (2018). *Radyo Yayıncılığı*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Bourdieu, P. (1997). *Televizyon Üzerine*. T. Ilgaz (Çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Cankaya, Ö. (2015). *Bir Kitle İletişim Kurumunun Tarihi: 1927-2000*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Cankaya, Ö., Batur Yamaner, M. (2012). *Kitle İletişim Özgürlüğü*. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Coşkun, S. (2017). Avrupa Birliği'nin Görsel-İşitsel Politikası Bağlamında Almanya, Fransa, İngiltere ve İtalya'daki Radyo ve Televizyon Yayın Hizmetlerinin Denetimi. *İnsan ve İnsan*, C: 4. S:13, s. 199-222.
- Coşkun, S. (2018). *Radyo ve Televizyon Yayın Hizmetlerinde Denetim*. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Çakır, H. (2005). *Tüm Yönleriyle Radyo*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Çakır, V. ve Gülnar, B. (2007). Avrupa Birliği'ne Uyum Sürecinde Türkiye'de Televizyon Yayıncılığına Yönelik Düzenlemeler. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Sayı: 18, s.207-223.
- Çavuşoğlu, B., Baban, E., Özdemir, Ü. (2013). Sinemada Ürün Yerleştirme ve Asmalı Konak Hayat Filmi. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, C:1, S: 2. s.150-162.
- Çiftci, A. (1999). *Uluslararası Hukuk Açısından Radyo ve Televizyon Hukuku*. Ankara: Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Basımevi.
- Çiftci, A. (2019). *Vatandaşlık Bilgisi, Demokrasi ve İnsan Hakları*. Geliştirilmiş 7. Baskı. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Çiftci, A. ve Kırğılı, S. (2019). *Türk Basın- Yayın Mevzuatı (İçtihatlı)*. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Çiftci, A., Ergüney, M. (2020). 6112 sayılı Kanun Bakımından AB Televizyon Mevzuatına Uyum: Yenilikler, Eksiklikler ve Ortaya Çıkan Sorunlar., S. Berkün (Editör). *Sosyal Bilimlere Multidisipliner Bakış içinde (57-106 ss.)* Ankara: İKSAD Yayınevi.
- Çolak, N. İ. (2013). *Kitle İletişim Hukuku*. (3. Baskı). Ankara: Oniki Levha Yayıncılık.
- Erdemir Göze, F. (2015). *Televizyon İmgesine Sinema Perdesinden Bakmak*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

- Ergüney, M. (2020). RTÜK’ün İnternet Denetimi: İlgili Mevzuat Üzerine Bir Değerlendirme. *AJIT-e: Bilişim Teknolojileri Online Dergisi*. 11 (41), 96-122.
- Gözübüyük, Ş. (2016). *Yönetim Hukuku*. Ankara: Turhan Kitabevi.
- Heyer, P. (2003). America under attack I: a reassessment of Orson Welles’ 1938 war of the worlds broadcast. *Canadian Journal of Communication*. Vol. 28(2). s.149-165.
- İçel, K. (2018). *Kitle İletişim Hukuku*. Yenilenmiş 13. Bası. İstanbul: Beta.
- İspir, N., İspir, B. (2013). Televizyon Programı İçeriği Dereceleme Sembollerinin Kullanımı ve Ebeveyn Yönlendirmesi. *Selçuk İletişim*, C:5, S: 3. s.176-183.
- Koç, N. (2012). Cumhuriyet’in İlk Yıllarında Radyo. *Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi*. C: 8, S:15, s.69-103.
- Kuruoğlu, H. (2006). *Radyoda Yayın Yapım ve Türler*. (2. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- McLuhan, M. (1967). *The Medium is the Message*. London: Penguin Books.; McLuhan, M. (1971). *Understanding Media*. London. Sphere Books.
- Mutlu, E. (2012). *İletişim Sözlüğü*. İstanbul: Sofos Yayınları.
- Mutlu, E. (2015). *Globalleşme, Popüler Kültür ve Medya* (1. Baskı). Ankara: Ütopya Yayınları.
- Oskay, Ü. (1994). İletişim Çağı İnsanın Sorunu: İletişimsizlik. *Bilim ve Teknik Dergisi*. S: 315, s.40-46.
- Özonur, D. (2016). Televizyon Programlarını Sınıflandırma Sistemleri “Akıllı İşaretler” Ne İşe Yarar? *Global Media Journal TR Edition*. C: 6 S: 12. s.214-234.
- Özsoy, A. (2011). *Televizyon ve İzleyici: Türkiye’de Dönüşen Televizyon Kültürü ve İzleyici*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Postman, N. (2019). *Televizyon Öldüren Eğlence*. O. Akınhay (Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Sümer, B. ve Adaklı, G. (2007). 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkındaki Kanun’a İlişkin Değerlendirme Raporu, *İletişim Araştırmaları*, 5(2), 141-158.
- Tiryaki, R., (2002). Bağımsız İdari Kurum Olarak RTÜK. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. C: 51, S: 4, s.169-205.
- Tör, V. N. (1945). “Radyonun Büyüsü”, *Radyo*. Ankara. C: 1, S: 4, s.15. Akt. Cankaya, Ö. (2015). *Bir Kitle İletişim Kurumunun Tarihi:1927-2000*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Ulusoy, A. (2003) *Bağımsız İdari Otoriteler*, Ankara: Turhan Kitabevi.

Ünlüer, A. O., (April 20-23, 2017). Kararları Işığında Radyo Televizyon Üst Kurulunun Televizyon Yayıncılığına Yaklaşımı; Ulusal Yayın Yapan Televizyon Kuruluşları Örnekleminde Bir İçerik Analizi. *Proceedings Book of 2. International Scientific Researches Congress on Humanities and Social Sciences*. s.336-348.

Yavuz, Y. (2008). *Radyonun ABeCesi*. Ankara: Ütopya Yayınevi.

Diğer Kaynaklar

AB İlerleme Raporları (2000-2019). https://www.ab.gov.tr/ilerleme-raporlari_46224.html, Erişim: 20.04.2021.

Bayer, Y. (29 Mayıs 2015). Yeminin özünde tarafsızlık vardır. <https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/yalcin-bayer/yeminin-ozunde-tarafsizlik-vardir-29135848>, Erişim: 20.04.2021.

CHP’li Sertel ‘TRT 208 şarkıyı yasakladı’ dedi, listeyi açıkladı. <https://www.haberturk.com/chp-li-sertel-trt-208-sarkiyi-yasakladi-dedi-listeyi-acikladi-1857180>, Erişim: 19.04.2021.

Cumhurbaşkanlığı Yayın Yasakları. <https://www.rtuk.gov.tr/cumhurbaskanligi-yayin-yasaklari-5321>, Erişim: 20.04.2021.

Ekrana gelen hatalı alt yazıya ilişkin açıklamamız. <https://www.trt.net.tr/Kurumsal/BasinAciklamalari.aspx?id=5fa3c7e68a58cb0388980320>, Erişim: 19.04.2021.

Gece bakışı programında kabulü mümkün olmayan anlamsız harf blokları. <http://www.trt.net.tr/Kurumsal/BasinAciklamalari.aspx?id=5f93f8ef8a58cb39b8af585e>, Erişim: 19.04.2021.

Millî Güvenlik Konseyi, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Kanun Tasarısı ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu, 1/639, 718 sıra sayılı

RTÜK. (2018). *Televizyon İzleme Eğilimleri Araştırması*. Ankara: RTÜK.

RTÜK. (2019). *Radyo Dinleme Eğilimleri Araştırması*. Ankara: RTÜK.

RTÜK İnternet Yayın Lisansı Olan Kuruluşlar Listesi (RD/TV/İBYH). <https://www.rtuk.gov.tr/medya-hizmet-saglayicilar/3747/8182/internet-yayin-lisansli-olan-kuruluslar-listesi-rd-ve-tv-olarak.html>, Erişim: 20.04.2021.

RTÜK Kararı (15.10.2014 tarih ve Karar No: 38). <https://www.rtuk.gov.tr/ust-kurul-kararlari/6112-sayili-kanunun-8-inci-maddesinin-birinci-fikrasinin-c-bendinde-yer-alan-insan-onuruna-veozel/10339?KararKonusu=insan%20onuruna>, Erişim Tarihi: 22.02.2021.

RTÜK Kararı, (Tarih: 10.03.2016 Karar No: 12). <https://www.rtuk.gov.tr/ust-kurul-kararlari/6112-sayili-kanunun-8-inci-maddesinin-birinci-fikrasinin-h-bendindeki-alkol-tutun-urunleri-ve-uyust/6436?KararKonusu=alkol>, Erişim: 23.02.2021.

- RTÜK Kararı. (Tarih: 28.08.2014 Karar No: 34), <https://www.rtuk.gov.tr/ust-kurul-kararlari/6112-sayili-kanunun-8-inci-maddesinin-birinci-fikrasinin-e-bendinde-yer-alan-irk-renk-dil-din-tabii/10136?KararKonusu=%C4%B1rk%20renk>, Erişim: 23.02.2021.
- RTÜK Kararı. (Tarih: 03.09.2020, Karar No: 7). <https://www.rtuk.gov.tr/ust-kurul-kararlari/6112-sayili-kanunun-8inci-maddesinin-birinci-fikrasinin-g-bendinin-ihlali-nedeniyle-kanunun-32nci-m/29928>, Erişim: 20.04.2021.
- RTÜK Kararı. (Tarih: 25.11.2014 Karar No: 22), <https://www.rtuk.gov.tr/ust-kurul-kararlari/6112-sayili-kanunun-8-inci-maddesinin-birinci-fikrasinin-f-bendinde-yer-alan-toplumen-mill-ve-manev/10520?KararKonusu=toplumsal%20cinsiyet>, Erişim: 23.02.2021.
- RTÜK Kararı. (Toplantı Tarihi: 11.09.2018. Karar No: 12). <https://kanunun-45inci-maddesi-uyarinca-uyari-trt-diyanet-turkiye-radyo-televizyon-kurumu/25079?KararKonusu=trt>, Erişim: 20.04.2021.
- RTÜK Kararı. (Toplantı Tarihi: 27.12.2016, Karar No: 36) <https://www.rtuk.gov.tr/ust-kurul-kararlari/6112sayili-kanunun-8inci-maddesinin-birinci-fikrasinin-c-bendinin-ihlali-nedeniyle-uyari-trt-1-turkiye-radyotelevizyon-kurumu/22831?KararKonusu=trt>, Erişim: 20.04.2021.
- RTÜK Kararları, <https://www.rtuk.gov.tr/ust-kurul-kararlari/6112-sayili-kanunun-8-inci-maddesinin-ikinci-fikrasinda-yer-alan-radyo-ve-televizyon-yayin-hizmetle/6743?KararKonusu=%C3%A7ocuk%20ve%20gen%C3%A7lerin%20fiziksel> Erişim Tarihi: 22.02.2021.
- RTÜK Teşkilat Şeması. <https://www.rtuk.gov.tr/teskilat-semasi>, Erişim: 20.04.2021.
- RTÜK üyesi Okan Konuralp'in RTÜK'ün aldığı kararları eleştiren röportajı için bkz. Amuran, N. (11 Ekim 2020). RTÜK Üyesi Okan Konuralp: RTÜK'ten hakkaniyet bekleme si yersiz. <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/rtuk-uyesi-okan-konuralp-rtukten-hakkaniyet-beklemesi-yersiz-1772787>, Erişim: 20.01.2021.
- Sayısal Kayıt Arşiv Analiz Sistemi. <https://www.rtuk.gov.tr/sayisal-kayit-arsiv-analiz-sistemi/4922/3044/sayisal-kayit-arsiv-analiz-sistemi.html>, Erişim: 12.04.2021
- Semboller ve Anlamları. <https://www.rtukisaretler.gov.tr/AIsaretlerPublic/content?id=2&mid=4>, Erişim: 14.04.2021.
- TRT ekranında Erdoğan konuşurken “ööööööiiiiiiilllll” yazısı belirdi, soruşturma başlatıldı. <https://t24.com.tr/haber/trt-ekraninda-erdogan-konusurken-ooooooooiiiiiiilllll-yazisi-belirdi-sorusturma-baslatildi,911091>, Erişim: 19.04.2021.

TRT'deki usulsüzlükleri denetlemekle görevlendirilen Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu üyelerinin, çocuklarını TRT'ye yerleştirdikleri ortaya çıktı. <https://www.memurlar.net/haber/942/trt-deki-usulsuzlukleri-denetlemekle-gorevlendirilen-basbakanlik-yuksek-denetleme-kurulu-uyelerinin-cocuklarini-trt-ye-yerlestirdikleri-ortaya-cikti.html>, Erişim: 20.04.2021.

TRT Kurumunun Tarihçesi. (2021). <https://www.trt.net.tr/kurumsal/tarihce.aspx>. Erişim Tarihi: 25.11.2021.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SİNEMA FİLMLERİNİN DENETİMİ

Dr. Öğretim Üyesi Sena COŞKUN *

GİRİŞ

Geniş kitlelere ulaşmada en etkili görsel-işitsel anlatım araçlarından biri olan ve “yedinci sanat” olarak adlandırılan sinema, 125 yılı aşkın bir geçmişe sahiptir. Geçmişten bu yana rekabet halinde olduğu internet ve televizyon gibi kitle iletişim araçlarının sunduğu imkânlar sayesinde özgün formunu koruyabilmiş ve bugün sinema salonlarının dışında da, dijital televizyon platformlarından, bilgisayarlardan, tabletler ve cep telefonları gibi mobil cihazlardan izlenebilir hâle gelmiştir. Kitlelere ulaşılabilirliği, potansiyel izleyiciler üzerindeki yaygın etkileri nedeniyle de kitle iletişim hukukunun düzenleme alanına dâhil edilmiştir. Yazılı basına kıyasla, görsel ve işitsel yayıncılık (radyo, televizyon ve sinema), diğer kitle iletişim araçlarından farklı olarak çok yoğun bir düzenleme ve denetime tâbi tutulmuştur. Söz konusu düzenleme ve denetim, sadece teknik konulara değil aynı zamanda yayın hizmetlerinin (programların ve filmlerin) içeriğine de yöneliktir.

Denetleme sürecinin felsefî temellerine bakıldığında, sinema filmlerinin de içerisinde yer aldığı kitle iletişim araçlarına, haber verme, halkın eğitim ve kültür düzeyini yükseltme ve eğlendirme fonksiyonlarını yükleyen Liberal Teoride, “yayıncının sorumluluğu”nun sınırlarının net biçimde çizilmediği görülmektedir. “Hürriyet Üzerine” (On Liberty) adlı eserinde, daha farklı bir noktaya dikkat çeken John Stuart Mill’in, basının birtakım ahlâkî kurallara uyması gerektiği şeklindeki görüşünün dışındaki yaygın kanı, yayıncının halka karşı herhangi bir sorumluluğunun olmamasıdır. Zira “kitle iletişiminin tüketicisi” konumundaki halkın, iyiyi ve doğruyu yanıltan, gerçeği de yalan ve sahteden ayırt etmesi beklenmektedir. 20. yüzyılla birlikte liberal teorisyenler, kamu yararı söz konusu olduğunda ve tekelleşmenin önlenmesi amacıyla devlet düzenlemesini ve müdahalesini kabul etmiş olsalar da, özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren sermayenin medya alanındaki hakimiyeti, medyanın diğer ticarî işletmelerle olan ilişkileri, tekelleşme ve temerküz eğilimi (the trend of monopolization and focalization) gibi sorunlar, sektöre girişi zorlaştırdığı gibi diğer yandan da sunulan iletilerde benzeşmeye yol açmış ve Liberal Teorinin çeşitli kesimlerce eleştirilmesine neden olmuştur¹.

---

* Dr. Öğretim Üyesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Sinema ve Televizyon Bölümü.

KAYNAKÇA

- (2011). *Türkçe Sözlük*. 11. Baskı. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- (2020). *Focus 2020-World Film Market Trends* (Ed. Martin Kanzler, Patrizia Simone). Paris: European Audiovisual Observatory.
- Adanır, O. (2007). *İşitsel ve Görsel Anlam Üretimi*. İstanbul: PMP Basım Yayın.
- Akbulut, H. (2014). Sinemaya Gitmek ve Seyir: Bir Sözlü Tarih Çalışması. *Elektronik Mesleki Gelişim ve Araştırmalar Dergisi*, 2 (2), s.1-16.
- Akçura, G. (1995). *Aile Boyu Sinema*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ataer, E. (2017). *Yasaklı Sanatın Öyküsü*, İstanbul: Librum Kitap.
- Baykal, K. C. (2015). Avrupa Birliği'ne Uyum Sürecinde 5224 Sayılı Kanun Çerçevesinde Sinema Filmlerinin Denetlenmesi ve Ortaya Çıkan Sorunlar, *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi*, Ankara.
- Baykal, K. C. (2020). "5224 Sayılı Sinema Kanunu'nda Yapılan Son Değişiklikler ve Yeni Denetim Sistemi". *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İletişim Fakültesi, Sayı 51, s.101-118.
- Benjamin, W. (1993). *Pasajlar* (Çev. Ahmet Cemal). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Bıyıklı, H. (1989). *Kitle Haberleşme Hukuku Ders Notları*. Ankara.
- Biltereyst, D., Winkel, R. V. (2013). *Silencing Cinema*. New York: Palgrave Macmillan.
- Bülbül, A. E. (2014). "#Nymphomaniac: Dijital Çağ'da Sinema, Sansür ve Mahremiyet", *Hacettepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Kültürel Çalışmalar Dergisi-Moment Dergi*, 1(2), 212-240.
- Cavell, S. (1971). *The World Viewed: Reflections on the Ontology of Film*, Cambridge: Harvard University Press.
- Chandler, D., Munday, R. (2018). *Medya ve İletişim Sözlüğü* (Çev. Babacan Taşdemir). İstanbul: İletişim Yayıncılık.
- Cosbey, J. (2010). "Using Contemporary Films to Teach About Social Problems". *National Social Science Journal*, 34(1), s.53-58.
- Coşkun, S. (2018). *Radio ve Televizyon Yayın Hizmetlerinde Denetim*. 1. Baskı. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Çeliktemel-Thomen, Ö. (2010). "Osmanlı İmparatorluğu'nda Sinema ve Propaganda (1908-1922)", *Online International Journal of Communication Studies*. Vol.2, s.1-17.
- Çiftci, A. (2001). "Mukayeseli Hukuk Açısından Film Denetimi Sistemleri ve 3257 Sayılı Sinema, Video ve Müzik Eserleri Kanununun Getirdiği Sistem", *Selçuk İletişim Dergisi*, 2(1), s.16-35.

- Çiftci, A., Kırgıl S. (2019). *Türk Basın-Yayın Mevzuatı (İçtihatlı)*. 3. Baskı. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Çiftci, A., Ergüney M. (2020). “Düzeltilme ve Cevap Hakkında Yeni Gelişmeler: Sinema Filmlerine Karşı Düzeltilme ve Cevap Hakkı Kullanılabilir Mi?”. *TYB Akademi Dil, Edebiyat ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 28, s.23-55.
- Deleuze, G. (1989). *Cinema 2: The Time-Image*. Londra: The Athlone Press.
- Diken, B., Laustsen, C. B. (2011). *Filmlerle Sosyoloji (Çev. Sona Ertekin)*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Dönmezer, S., Bayraktar, K. (2013). *Basın Hukuku*. 5. Bası. İstanbul: Beta Yayınları.
- Evren, B. (2000). “Türk Sinemasındaki İlk Sansür ya da Abdülhamid ve Sinema”. *Türk Sinemasında Sansür* (Der. Agah Özgüç). Ankara: Kitle Yayıncılık.
- Evren, B. (2015). Sinema Makinistleri de Tarih Oldu. *Cine Tele*, Sayı 6, s.23.
- Feintuck M., Varney M. (2006). *Media Regulation, Public Interest and the Law*, 2nd Edition, Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Figgis, M. (2014). *Dijital Film Yapmak*. İstanbul: Kalkedon Yayınları.
- Göker, N. (2017). Türkiye’de Sinema Seyircisi: İstanbul, Ankara ve İzmir Örneğinde Bir İzleyici Araştırması. *International Journal of Social Science*, 64, s.431-456.
- Güçhan, G. (1992). *Toplumsal Değişme ve Türk Sineması*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Güçhan, G. (1993). “Sinema-Toplum İlişkileri”. *Kurgu Dergisi*, Sayı 12, s.51-71.
- Güner, D. (2015). *Sansür ve İktidar*. 1. Baskı. İstanbul: Yeditepe Yayınevi.
- Gürbüz, A. (2020). Sanatsal Deneyimde Felsefi Açıdan Seyircinin Yolculuğu. *Sinema, Seyir ve Seyirci- Türkiye’de 2000 Sonrası Değişen Seyir Kültürü ve Yeni Seyirci Deneyimleri*, Aydan Özsoy (ed.), Konya: Literatürk Akademî, s.19-28.
- Gürkan, T. (2000). “Türk Sinemasının Tepesinde Sallanan Demokles’in Kılıcı: Sansür”, *Türk Sinemasında Sansür*. Ankara: Kitle Yayıncılık.
- Işık, M. (2007). *Dünya ve Türkiye Bağlamında Kitle İletişim Sistemleri*. Konya: Eğitim Kitabevi Yayınları.
- İçel, K. (2018). *Kitle İletişim Hukuku*. 13. Bası. İstanbul: Beta Yayınları.
- Karakaya, S. (2004). “Küreselleşme, Kültürel Yayılmacılık ve Ulusal Sinemalar”. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Sayı 12, s.63-70.
- Kayış, N., Hürkan S. (2012). *Sansürsüz Sansür Tarihi (1795-2011)*. Ankara: Sinemis Yayın.

- Kellner, D. (2013). *Sinema Savaşları* (Çev. Gürol Koca). İstanbul: Metis Yayınları.
- Kırel, S. (2010). *Kültürel Çalışmalar ve Sinema*. İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınları.
- Kracauer, S. (2011). *Caligari'den Hitler'e: Alman Sinemasının Psikolojik Tarihi* (Çev. Ertan Yılmaz). İstanbul: De Ki Basım Yayım.
- Kuhn, A., Westwell, G. (2012). *Oxford Dictionary of Film Studies*, Oxford: Oxford University Press.
- Kurnaz Şahin, F. (2014). "Cumhuriyetin Kuruluşuna Kadar Türkiye'de Yardım Cemiyetlerinin Sinema Faaliyetleri ve Kamuoyunda Sinema Algısı (1910-1923)". *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*. 30(88), s.1-35.
- McDonald, Paul (2016). "Hollywood, the MPAA, and the Formation of Anti-Piracy Policy", *International Journal of Cultural Policy*, 22(5), pp. 686-705.
- McQuail, Denis (2010). *McQuail's Mass Communication Theory*. 6th Edition. Washington DC: Sage Publications.
- Monaco, J. (2009). *Bir Film Nasıl Okunur? Sinema Dili, Tarihi ve Kuramı* (Çev. Ertan Yılmaz). İstanbul: Oğlak Yayıncılık.
- Morin, E. (2005). *The Cinema or the Imaginary Man*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Mutlu, E. (2012). *İletişim Sözlüğü*. 6. Basım. Ankara: Sofos Yayınevi.
- Mutlu, D. K. (2013). "Film Censorship during the Golden Era of Turkish Cinema". *Silencing Cinema* (Ed. Daniel Biltereyst, Roel Vande Winkel). New York: Palgrave Macmillan.
- Nora, P. (2006). *Hafıza Mekânları* (Çev. Mehmet Emin Özcan). Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.
- Odabaş, B. (2006). "Türk Sinemasının Kuruluşunda Ordunun Rolü, Belge(sel) Film ve Kurtuluş Savaşı Filmleri". *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*. Sayı 24, s.205-212.
- Onaran, A. Ş. (1968). *Sinematografik Hürriyet*. Ankara: Gürsoy Basımevi.
- Onaran, A. Ş. (2012). *Sinemaya Giriş*. İstanbul: Agora Kitaplığı.
- Öngören, M.T. (1979). "Türk Sinemasının Sorunları", *Kurgu Dergisi*, Sayı 1, s.23-79.
- Özbulduk Kılıç, I. (2020). Türkiye'de 2000 Sonrası Sanat Sinemasında Yönetmen-Seyirci İlişkisi. *Sinema, Seyir ve Seyirci- Türkiye'de 2000 Sonrası Değişen Seyir Kültürü ve Yeni Seyirci Deneyimleri*, Aydan Özsoy (ed.), Konya: Literatürk Akademi, s.93-114.
- Özgüç, A. (1976). *Türk Sineması Sansür Dosyası*, İstanbul: Koza Yayınları.

- Özonur, D. (2005). “Değişen Kültür Politikaları, Değişen Film Denetleme Sistemleri”. *Selçuk İletişim Dergisi*, 4(1), s.21-30.
- Özonur, D. (2018). “Türkiye’de Film Sansürü ve Sansürün Ekonomi Politikası”. *Perdeyi Aralamak* (Der. S. Ruken Öztürk, Hasan Akbulut). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Özön, N. (1968). *Türk Sineması Kronolojisi (1895–1966)*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Özön, N. (1995). *Karagözden Sinemaya Türk Sineması ve Sorunları/1.Cilt*. Ankara: Kitle Yayınları.
- Özön, N. (2000). *Sinema, Televizyon, Video, Bilgisayarlı Sinema Sözlüğü*. İstanbul: Kabalcı Yayınevi.
- Özön, N. (2008). *Sinema Sanatına Giriş*. İstanbul: Agora Kitaplığı.
- Özön, N. (2010). *Türk Sineması Tarihi/1896-1960*. 3. Basım. İstanbul: Doruk Yayıncılık.
- Özsoy, A. (2017). Sinema, Yeni Seyir Deneyimleri ve Çocuk İzleyici. *TRT Akademi Dergisi*, 2(4), 356-374.
- Öztürk, S. (2005). *Erken Cumhuriyet Döneminde Sinema Seyir Siyaseti*. Ankara: Elips Kitap.
- Öztürk, S. (2006). “Türk Sinemasında İlk Sansür Tartışmalar ve Yeni Belgeler”. *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi*, 5, s.47-76.
- Özuyar, A. (1999). *Sinemanın Osmanlıca Serüveni*. Ankara: Öteki Yayınevi.
- Rotha, P. (2000). *Sinemanın Öyküsü* (Çev. İbrahim Şener). İstanbul: İzdüşüm Yayınları.
- Ryan, M., Kellner, D. (2016). *Politik Kamera* (Çev. Elif Özsayar). Üçüncü Basım. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Scognamillo, G. (1998). *Türk Sinema Tarihi*. İstanbul: Kabalcı Yayınevi.
- Siebert, F. S., Peterson, T., and Schramm, W. (1984). *Four Theories of The Press*. 3rd Edition. Urbana and Chicago: University of Illinois Press.
- Smith, G. N. (2003). *Dünya Sinema Tarihi* (Çev. Ahmet Fethi). İstanbul: Kabalcı Yayınevi.
- Stam, R. (2014). *Sinema Teorisine Giriş* (Çev. Selda Salman, Çiğdem Asatekin). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Teksoy, R. (2005). *Sinema Tarihi 1. Cilt*. İstanbul: Oğlak Yayınları.
- Tikveş, Ö. (1968). *Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Sinema Filmlerinin Sansürü*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayını, Yayın No:1334.
- Vaughn, S. (2006). *Freedom and Entertainment. Rating The Movies in an Age of New Media*. USA: Cambridge University Press.
- Yenerer, V. (2013). *Türkiye’de İktidarların Kılıcı Sansür*. 1. Baskı. Ankara: Sarkaç Yayınları.

İnternet Kaynakları

<https://cerezzine.com/yasaklanmis-ve-sansure-ugramis-filmler/>, Erişim Tarihi: 15.10.2021.

<https://fasikul.altyazi.net/pano/gunesin-kizlari-filmini-paylasimak-suc-sayildi/>, Erişim Tarihi: 15.10.2021.

<https://fasikul.altyazi.net/pano/armenak-bakirciyan-belgeseline-yasak/>, Erişim Tarihi: 15.10.2021.

<https://m.bianet.org/bianet/sanat/154759-universitede-nymphomaniac-la-sansuru-sifirliyorlar>, Erişim Tarihi: 15.10.2021.

<https://sinema.ktb.gov.tr/TR-144749/degerlendirme-ve-siniflandirma-isaretleri.html>, Erişim Tarihi: 15.10.2021.

https://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/04/150413_bakur_gosterim_mavio_glu, Erişim Tarihi: 15.10.2021.

<https://www.bilimkurgukulubu.com/sinema/haluk-bilginerli-kisa-bilimkurgu-filmi-sansure-takildi/>, Erişim Tarihi: 15.10.2021.

<https://www.milliyet.com.tr/gundem/sansur-geri-geldi-253174>, Erişim Tarihi: 15.10.2021.

<http://www.siyahbant.org/turkiye-fotograf-filmini-polonyada-sansurledi/>, Erişim Tarihi: 15.10.2021.

<http://www.siyahbant.org/onur-unlu-devlet-insanlik-onuru-diyemez/>, Erişim Tarihi: 15.10.2021.

http://www.siyahbant.org/wp-content/uploads/2016/03/Sanatsal_Ifade_Ozgurlugu_Kilavuzu_Final.pdf, Erişim Tarihi: 15.10.2021.

Manovich, L. (1995). "What is Digital Cinema?". Web: http://manovich.net/content/04-projects/009-what-is-digital-cinema/07_article_1995.pdf, Erişim Tarihi: 15.10.2021.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İNTERNET VE SOSYAL MEDYA ORTAMLARINDA YAPILAN YAYINLARIN DENETİMİ

Prof. Dr. Ahmet ÇİFTÇİ *

GİRİŞ

Kitle iletişimini sağlayan ve başlıca yazılı basın (sürekli yayınlar: gazete, dergi; süresiz yayınlar: kitap, risale, vb), işitsel medya (ses bantları, plâklar ve radyo), görsel-işitsel medya (televizyon, video, sinema filmleri, internet ve sosyal medya) olarak sıralanabilen kitle iletişim araçları (*mass media*) içerisinde günümüzde en yaygın kullanılanları televizyon, internet ve sosyal medyadır. İnternet 20. yy'ın en önemli buluşlarından biridir. İfade hürriyetinin kullanılması bakımından internet uçsuz-bucaksız, adeta sınır tanımayan niteliğe sahip, çok amaç ve alanda kullanılabilen (*versatile*) bir kitle iletişim aracıdır. Bilgisayar teknolojisindeki baş döndürücü gelişmelerle birlikte bilgiye doğrudan, hızlı ve güvenli bir şekilde erişebilme ihtiyacı bilgi teknolojilerinin ne kadar önemli olduğunu ortaya koymuştur. Buna göre internet adı verilen bilgisayar ağı (şebekesi) bütün ülkelerde kayıtlı üyesi olan geniş kapsamlı bir uluslararası iletişim ağıdır. İnternet; İngilizce '*International Network*' teriminin kısaltması olup, Türkçeye 'uluslararası ağ' olarak çevrilebilir. İnternet adı verilen bu uluslararası sisteme bağlı binlerce ağ vardır ve bu ağlara da milyonlarca bilgisayar sistemi yani bilgisayar bağlıdır. İnternet; iki veya daha çok sayıda bilgisayarın birbirleriyle bağlantısı anlamına gelen bilgisayar ağlarının (network) aralarında tekrar bağlantı kurmalarıyla oluşan ve bu şekilde gittikçe büyüyüp gelişen, dünya çapında yaygın bilgisayar ağlarına dayalı bir iletişim sistemidir¹. Bütün dünyayı saran bu sistem ve yapıyı; insan beyni ve insan vücudunun her tarafını atardamarlar ve toplardamarlar vasıtasıyla kılcal damarların sarması ile oluşan sistem ve yapıya benzetmek mümkündür². İnternet, birçok bilgisayar sisteminin birbirine bağlı olduğu, dünya çapında yaygın olan ve sürekli büyüyüp gelişen

---

* Prof. Dr., Gazi Üniv. ve Ankara Hacı Bayram Veli Üniv., İletişim Fakültesi E. Öğretim Üyesi.

¹ İçel, K. (2018): *Kitle İletişim Hukuku*, İstanbul: Beta Yayınevi, 13. Bası, s.491; değişik tanımlar için bkz.: Sırabaşı, V. (2003). *İnternet ve Radyo-Televizyon Aracılığıyla Kişilik Haklarına Tecavüz (İnternet Rejimi)*, Ankara: Adalet Yayınevi, s.51-52; Oğuz, H. (2010). *İnternet Ortamında Kişilik Haklarının İhlali ve Korunması*, Ankara: Adalet Yayınevi, s.26 vd.; Günaydın, B. (2010). *İnternet Yayıncılığı ve İfade Özgürlüğü*, Ankara: Adalet Yayınevi, s.23 vd.

² Oğuz, 2010, s.26.

lardır: a) Hakkın özüne dokunmamak, b) Anayasanın 26. maddesinde belirlenen sınırlama sebeplerine (meşru amaçlara) bağlı kalmak, başka keyfî sınırlama sebepleri getirmemek, c) Sınırlamayı kanunla yapmak, d) Anayasanın sözüne ve ruhuna bağlı kalmak, e) demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı sınırlama öngörmemek, f) ölçülülük ilkesine aykırı olmamak, g) Lâik Cumhuriyetin gereklerine aykırı olmamak.

Nihayet, diğer kitle iletişim araçlarında söz konusu olan ‘hür fakat sorumlu basın’ düsturu, bu iki kitle iletişim aracı bakımından bu defa ‘**hür fakat sorumlu internet ve sosyal medya**’ olmalıdır.

KAYNAKÇA

- Bulunmaz, B. (2014). “Yeni medya eski medyaya karşı: savaşı kim kazandı ya da kim kazanacak?” *KTÜ İletişim Araştırmaları Dergisi*, Yıl 4, Sayı 7.
- Cankaya, Ö., Yamaner Batur, M. (2012) *Kitle İletişim Özgürlüğü*, İstanbul: Beta Yayınevi.
- Çiftci, A., Kırıl, S. (2018). *Türk Basın-Yayın Mevzuatı (İçtihatlı)*, 3. baskı, Ankara: Adalet Yayınevi.
- Günaydın, B. (2010). *İnternet Yayıncılığı ve İfade Özgürlüğü*, Ankara: Adalet Yayınevi.
- İçel, K. (2018). *Kitle İletişim Hukuku*, 13. bası, İstanbul: Beta Yayınevi.
- İnanç, V. MEDIACLICKBLOG, *Wikipedia*, Erişim Tarihi: 10.08.2021.
- Karakaş, Y. (2019). “Dijitalleşmenin Modern Gündelik Hayata Yansımaları ve Hikikomori Örneği”, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ankara HBV Üniv. Sos. Bil. Enstitüsü RTS Anabilim Dalı.
- Oğuz, H. (2010). *İnternet Ortamında Kişilik Haklarının İhlali ve Korunması*, Ankara: Adalet Yayınevi.
- Özen, M., Baştürk, İ. (2011). *Bilişim-İnternet ve Ceza Hukuku*, Ankara.
- Saka, E. (2018). Av. Faruk Çayır: “Türkiye’de İnternet’in 25 yılında İfade Özgürlüğü...”, <http://sosyalkafa.net/2018/04/13/av-faruk-cayir-turkiyede-internetin-25-yilinda-ifade-ozgurlugu/>, Erişim Tarihi: 08.11.2021.
- Sınar, H. (2001). *İnternet ve Ceza Hukuku*, İstanbul: Beta Yayınevi.
- Sırabaşı, V. (2003). *İnternet ve Radyo-Televizyon Aracılığıyla Kişilik Haklarına Tecavüz (İnternet Rejimi)*, Ankara: Adalet Yayınevi.
- Tokgöz, O. (1973). *Çağımız Gazeteciliğinin Özellikleri*, (Ankara Üniv. SBF BYYO Yıllığı, No.1.
- Ünker, P. (2020). “Sosyal medya düzenlenmesinden kullanıcılar nasıl etkilenecek?”, <https://www.dw.com/tr/sosyal-medya-d%C3%BCzenlenmesinden-kullan%C4%B1c%C4%B1lar-nas%C4%B1l-etkilenecek/a-54258421>, Eri-

şim Tarihi: 04.02.2021.Zengi, U. U. (2014). *AIHM Kararları Işığında Kitle İletişim Özgürlüğü*, Ankara: Yetkin Yayınevi.

<https://www.cumhuriyet.com.tr/yasam/rtukten-sonra-reklam-kurulu-da-acun-ilicalinin-kanalina-ceza-kesti-gerekce-kumari-ozendirme-1883088>, Erişim Tarihi: 08.11.2021.

EK 1: REKLAM ÖZDENETİM KURULU TARAFINDAN HAZIRLANAN “SOSYAL MEDYA ETKİLEYİCİLERİ TARAFINDAN YAPILAN TİCARİ REKLAM VE HAKSIZ TİCARİ UYGULAMALAR HAKKINDA KILAVUZ”³²

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Kılavuzun amacı, sosyal medya etkileyicileri tarafından yapılan ticari reklam ve ticari uygulamalar hakkında reklam veren, reklam ajansları, medya kuruluşları ve reklamcılık ile ilgili tüm kişi, kurum ve kuruluşlara yol göstermektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Kılavuz, sosyal medya etkileyicileri tarafından yapılan tüketiciye yönelik her türlü ticari reklam ile ticari uygulamayı kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Kılavuz, 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 61 inci, 62 nci, 63 üncü ve 84 üncü maddelerine, 10.01.2015 tarihli ve 29232 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliği ile 4/5/2021 tarihli ve 309 sayılı Reklam Kurulu toplantısında alınan karara dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Yönetmelikte yer verilen tanımlara ilave olarak bu Kılavuzun uygulanmasında;

a) Sosyal medya: 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun kapsamında sosyal etkileşim amacıyla kullanıcıların internet ortamında metin, görüntü ve ses gibi içerikleri oluşturmalarına, görüntülemelerine veya paylaşımlarına imkân sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,

b) Sosyal medya etkileyicisi: Sosyal medya hesabı üzerinden kendisine veya reklam verene ait bir mal veya hizmetin satışını ya da kiralanmasını sağlamak, hedef kitleyi oluşturanları bilgilendirmek veya ikna etmek amacıyla pazarlama iletişiminde bulunan kişiyi,

c) Reklam Kurulu: 6502 sayılı Kanunun 63 üncü maddesi ile oluşturulan Kurul’u,

³² Kaynak: Reklam Özdenetim Kurulu web sitesi (<https://www.rok.org.tr/>).

ALTINCI BÖLÜM

BASIN-YAYINDA ÖZDENETİM VE BASIN KONSEYİ

Prof. Dr. Filiz ERDEMİR GÖZE *

GİRİŞ

Demokratik rejimlerde önemli bir kurum olarak görülen ve hem siyasiler hem de vatandaşlar için merkezi bir konumda olan basının vazgeçilmezliği, onun bazı kamusal görevler yüklenmesinden kaynaklanmaktadır. Kamu yararı bulunan haberleri toplayarak kamuya iletmek, kamuoyunun serbestçe oluşumunu sağlamak, eğitmek, eğlendirmek, toplum adına iktidarları **denetlemek** basının başlıca görevlerindendir. Basının bu görevlerinin dışında bir diğer kamusal görevi de **“denetim” ve “eleştiri”dir**. Özgürlükçü demokrasilerde basının belki de en önemli görevi, tüm kamusal yaşantının kontrolü ve eleştirisidir. Demokrasinin yaşatılması, kamusal hayat içinde bağımsız kurumların birbirlerini denetlemelerinden geçmektedir. Ancak siyasi iktidarın söz konusu kurumları ve denetim mekanizmalarını etkileme ihtimalleri gözden uzak tutulmamalıdır. Bundan dolayı, modern hukuk devletinde en önemli ve etkin denetim organının özgür ve bağımsız basın olduğu kabul edilmektedir¹. Basının denetim ve eleştiri gücünün olması, bir yandan kamusal yaşantıdaki kusurlu davranışları etkili biçimde sergileyebilme özelliğinden, diğer yandan sahip bulunduğu uzmanlar aracılığı ile devlet mekanizması üzerinde ve demokratik hayat alanında bilirkişilik yapabilme niteliğinden ileri gelmektedir².

Günümüz hürriyetçi demokratik rejimlerin temel unsurlarından birinin “hür basın” olduğu tartışmasız kabul edilen bir olgudur. Basın hürriyeti, sadece basın faaliyeti içinde yer alan basın mensuplarına tanınan bir imtiyaz olmayıp, düşünce, kanaat ve haberleri değişik kalem ve ağızlardan serbestçe izleyebilme imkanını sağlaması bakımından tüm vatandaşları ilgilendiren “haber alma hürriyeti”nin bir gereğidir. Basın hürriyetinden söz edilebilmesi için, “haber, dü-

---

* Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü.

¹ İçel, K. (1986a). “Günümüzde Basının Kamusal Görevleri”, *Genç Gazeteciler Eğitim Semineri*, İstanbul: Gazeteciler Cemiyeti Yayınları, s.19.

² İçel, K. (1986b). “Basında Ceza Sorumluluğu Sistemleri ve Basın Kanunumuzun Durumu”, *Türk Basının Sorunları Sempozyumu*, 26-27 Mayıs 1986, Ankara: Ankara Üniversitesi Basın-Yayın Yüksekokulu, s.25.

önce çok sayıda dernek ve cemiyete sahip olan Türk basını için Konsey, yeni bir kuruluştur ve işlevi diğerlerinden farklıdır. Basın Konseyi, basın özgürlüğü için çalışmak, basının saygınlığı ve gazetecilerin etik ilkelere uygun davranmaları sağlamak için kurulmuştur. Basın Konseyi'nin amacı, basında çıkan haksız ya da yanlış haberler, yorumlar sonucu onurları, çıkarları zarar gören kişilerin şikayetleri üzerine konuyu incelemektir. Konsey, bu tür şikayetler üzerine araştırmaya girişip elde ettiği sonucu, eğer söz konusu yayın organı ya da gazeteci haksız bulunmuşsa çeşitli yaptırımlar uygulayarak, bunu da açıklayarak kamuoyuna duyurmaktadır. Basın Konseyi, sadece başvuruları değerlendirmekle kalmamakta, Türk basınına yapılan saldırıları önlemeye ve basın ahlâkını daha iyi seviyelere ulaştırmaya çabalamaktadır.

Gönüllü bir meslek kuruluşu olan Basın Konseyi'nin uyguladığı yaptırımlar da, bu kuruluşun varoluş nedeni ve yapısı ile aynı doğrultudadır. Basın Şeref Divanı örneğinde görüldüğü gibi, “ilan kesme” yoluyla para cezası yoktur. Bunun yerine Basın Konseyi Yüksek Kurulu, Konseye yapılan başvurularla ilgili olarak; “şikayeti yersiz bulma”, “uyarma”, “kınama” kararları verebilmektedir. Basın Konseyi Yüksek Kurulu'nun başvuru beklemeden ele aldığı konularda ise bu kararların dışına çıkılabilmektedir. Basın Konseyi kararları manevi yaptırım düzeyindedir ve teşhirden ibarettir. Teşhir mekanizması sayesinde gazetecilerin kendilerine çeki düzen vermeleri amaçlanmaktadır. Ancak sonuçlara bakıldığında bu amaca pek de ulaşılmadığı görülmektedir. Basın Meslek İlkelerinin aynı maddelerini defalarca ihlal edip, Konseyden kınama ya da uyarı cezası alan çok sayıda gazeteci aynı hataları çok kere tekrarlamaktadırlar. Bu sonuç da Basın Konseyi kararlarının ne derece etkin olduğu sorusunu akla getirmektedir. Konsey kararlarının etkin olması bir anlamda Konseyin gazeteciler ve kamuoyu tarafından benimsenmesine bağlıdır. Konseyin kurulma amacı basın özgürlüğünü korumak, Türk basınının saygınlığını sağlamak olarak gösterilmiştir. Ancak, saygınlığın sağlanması örgütlerden çok gazetecilerin bizzat kendilerine düşmektedir.

KAYNAKÇA

- Alemdar, Z. (1990). *Oyunun Kuralı*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aydoğan, F. (1993). “Basının Otokontrolünde Basın Konseylerinin İşlevi”, *Marmara İletişim Dergisi*, Sayı: 3, İstanbul.
- Barlas, M. (1983). “Basında Otokontrol ve Basın Ahlâk Yasasının Olması Gereken Temel İlkeleri”, *Basın ve Basının Karşılaştığı Hukuki Sorunlar*, 1983 Yılı 1. Seminer Tutanakları, İstanbul: Hürriyet Vakfı Yayınları No:3.
- Basın ve Basının Karşılaştığı Hukuki Sorunlar* (1983). 1983 Yılı 1. Seminer Tutanakları, İstanbul: Hürriyet Vakfı Yayınları No: 3.
- Basın Konseyi Faaliyet Raporu (1995)* (1996). İstanbul: Basın Konseyi Yayınları.

- Basın Konseyi Yıllık Raporu (1996) (1997)*. İstanbul: Basın Konseyi Yayınları.
- Basın Konseyi Yıllık Raporu (1998) (1999)*. İstanbul: Basın Konseyi Yayınları.
- Basın Konseyi Yıllık Raporu (2001) (2002)*. İstanbul: Basın Konseyi Yayınları.
- Basın Özgürlüğü ve Basın Konseyi (1986)*. Ankara: Parlamento Muhabirleri Derneği Yayınları 2.
- Belsey, A. ve Chadwick, R. (2002). “Medyada Kalitenin Bir Aracı Olarak Etik”, *Medya, Kültür, Siyaset*, Der. Süleyman İrvan, Ankara: Alp Yayınevi.
- Bertrand, C. (1999). *Dünya Basın Konseyleri Birliği VII. Uluslararası Kongresi ve IV. Genel Kurulu Bildiriler Kitabı*, İstanbul: Basın Konseyi Yayınları.
- Bıyıklı, H. (1989). *Kitle Haberleşme Hukuku Ders Notları*, Ankara: A.Ü. S. B. F. ve Basın-Yayın Yüksekokulu Basımevi.
- Bülbül, R. (2000). *İletişim ve Etik*, Konya: Damla Ofset.
- Çaplı, B. (2002). *Medya ve Etik*, Ankara: İmge Kitabevi.
- Demir, V. (1998). *Türkiye’de Medya ve Özdenetimi*, İstanbul: İletişim Yayınları.
- Demiray, M. (1996). “Basında Konuşulan Basın”, *Yeni Türkiye Medya Özel Sayısı I*, Yıl 2, Sayı 11, Ankara.
- Demirkent, N. (1996). “Bir Daha Dünyaya Gelirsem Asla Gazeteci Olmam”, *Yeni Türkiye Medya Özel Sayısı II*, Yıl 2, Sayı 12, Ankara.
- Demirkent, N. (2000). “Gazetecilik Bir Yaşam Tarzıdır”, *Salı Yazıları/Medya – Medya 2*, İstanbul.
- Dönmezer, S. (1983). “Basın Suçlarında Ceza Sorumluluğu”, *Basın ve Basının Karşılaştığı Hukuki Sorunlar 1983 Yılı I. Seminer Tutanakları*, İstanbul: Hürriyet Vakfı Eğitim Yayınları.
- Dönmezer, S. (1996). “Yine Basın Özgürlüğü Üzerine”, *Yeni Türkiye Medya Özel Sayısı I*, 11, 2, Eylül – Ekim 1996.
- Encoba, M. N. (2002). “Gazetecilik Etiği ve Demokrasi”, *Medya, Kültür, Siyaset*, Der. Süleyman İrvan, Ankara: Alp Yayınevi.
- Erdemir, F. (2003). *Türk Basınında Örgütlenme Çabaları: Örnek Olay “Basın Konseyi”*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Anabilim Dalı.
- Erdemir, F. (2009). “Türk Basınında Bir Meslek Örgütü: Basın Konseyi”, *Genç Bilim Adamları Sempozyumu*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 4-6 Mayıs 2009.
- Eren, F. (1986). “Basında Hukuki Sorumluluk”, *Türk Basınının Sorunları Sempozyumu*, 26-27 Mayıs 1986, Ankara: Ankara Üniversitesi Basın - Yayın Yüksekokulu.

- Gazeteciler Cemiyeti ve 40 Yıl* (1987). İstanbul: İstanbul Gazeteciler Cemiyeti Yayınları.
- Giritli İnceoğlu, Y. (1992). “ABD’de Basın Özgürlüğü ve Otokontrol”, *Yeni Forum*, Sayı: 282.
- Gürel, N. (1996). “Basında Sorumluluğun Çeşitli Boyutları”, *Yeni Türkiye Medya Özel Sayısı 1*, Yıl 2, Sayı 11, Ankara.
- Güvenilir Gazetecilik İçin Basın Konseyi* (1996). İstanbul: Basın Konseyi Yayınları.
- Güz, N. (1988). *Basında Yasalar Suç ve Cezalar*, Ankara: Gazeteciler Cemiyeti Yayını.
- Harris, N. (2011). “Gazeteciler İçin Davranış Kodları”, *Medya ve Gazetecilikte Etik Sorunlar*, (Der.). A. Belsey ve R. Chadwick, Çev. Nurçay Türkoğlu, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Hulin, A. (2019). “Avrupa’daki Basın Konseylerinin İşlevleri ve İşleyiş”, *Medyada Özdenetimin Önemi ve Dijital Çağda Özdenetim*, İstanbul: Basın Konseyi.
- Işık, M. (2002). *Kitle İletişim Sistemleri*, Konya: Eğitim Kitabevi.
- İçel, K. (1983). “Devletle Basın Arasındaki Karşılıklı İlişkiler”, *Basın ve Basının Karşılaştığı Hukuki Sorunlar 1983 Yılı I. Seminer Tutanakları*, İstanbul: Hürriyet Vakfı Eğitim Yayınları.
- İçel, K. (1986a). “Günümüzde Basının Kamusal Görevleri”, *Genç Gazeteciler Eğitim Semineri*, İstanbul: Gazeteciler Cemiyeti Yayınları.
- İçel, K. (1986b). “Basında Ceza Sorumluluğu Sistemleri ve Basın Kanunumuzun Durumu”, *Türk Basının Sorunları Sempozyumu*, 26-27 Mayıs 1986, Ankara: Ankara Üniversitesi Basın - Yayın Yüksekokulu.
- İçel, K. (2001). *Kitle Haberleşme Hukuku*, İstanbul: Beta Basım Yayım.
2. *Türk Basın Kurultayı* (1976). Ankara: Basın Yayın Genel Müdürlüğü, Başbakanlık Basımevi.
2. *Türk – Yunan Medya Konferansı (6 – 9 Ekim 2000)* (2001). Editör: Tamer Atabarut, İstanbul: Basın Konseyi Yayınları.
- Kaya, R. (1999). “Medya, Toplum, Siyaset”, *Medya Gücü ve Demokratik Kurumlar*, Haz. Korkmaz Alemdar, İstanbul: AFA Yayıncılık.
- Koloğlu, O. (1999). “Medya – Devlet ve Sermaye”, *Birlik*, Sayı:117.
- Kurtböke, O. (1986). “Basın Ahlakı Üzerine”, *Türk Basının Sorunları Sempozyumu*, 26 – 27 Mayıs 1986, Ankara: Ankara Üniversitesi Basın - Yayın Yüksekokulu.
- Önok, M. (2019). “Türkiye’de Basın Konseyi’nin Tarihçesi, İşleyişi ve Karşılaşılan Güncel Zorluklar”, *Medyada Özdenetimin Önemi ve Dijital Çağda Özdenetim*, İstanbul: Basın Konseyi.

- Özek, Ç. (1989). “Siyasal İktidar, Ceza Yasası ve Basın Özgürlüğü”. *Türk Basınının Beş Sorunu*, İstanbul: Basın Konseyi Yayınları.
- Özden, K. ve Gündoğan, E. (2000). “Ombudsmanlık Sistemi: Tanımı, Tarihi Gelişimi, Dünyadaki Uygulamalar ve Türkiye’deki Uygulanabilirlik Tartışmaları”, *Türkiye Günlüğü*, Sayı: 62.
- Özgen, M. (1998). *Gazetecinin Etik Kimliği*, İstanbul: Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Yayınları .
- Özgen, M. (2003). “Basında Bir Özdenetim Uygulaması Olarak Ombudsman”, *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, Sayı:16.
- Perin, C. (1974). *Tarih Boyunca Düşünce ve Basın Özgürlüğü*, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Sawant, P. B. (1999). *Dünya Basın Konseyleri Birliği VII. Uluslararası Kongresi ve IV. Genel Kurulu Bildiriler Kitabı*, İstanbul: Basın Konseyi Yayınları.
- Şahin, H. (1996). “Basının Saygınlığı”, *Yeni Türkiye Medya Özel Sayısı 1*, Yıl 2, Sayı 11, Ankara.
- Tokgöz, O. (1994). *Temel Gazetecilik*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Toroslu, N. (1999). “Medya ve Hukuk: Basın Özgürlüğü ve Sınırları”, *Medya Gücü ve Demokratik Kurumlar*, Haz. Korkmaz Alemdar, İstanbul: AFA Yayıncılık.
- Türkiye’de Basın Özgürlüğü Mevzuatı* (1990). İstanbul: Basın Konseyi Yayınları 147.
- <https://www.basinkonseyi.org.tr/basin-konseyi-sozlesmesi-2/>, Erişim Tarihi: 20.02. 2021.
- <https://www.basinkonseyi.org.tr/calisma-kurallari/>, Erişim Tarihi: 20.02.2021.
- <https://www.basinkonseyi.org.tr/kategori/basin-konseyi-kararlari/>, Erişim Tarihi: 17.04.2021.
- <https://www.ipso.co.uk/what-we-do/vision-mission-and-values/>, Erişim Tarihi: 14.04.2021.

YEDİNCİ BÖLÜM

GÖRSEL-İŞİTSEL MEDYADA ORTAK DENETİM

Arş. Gör. Merve CAN MARAŞLI *

GİRİŞ

Denetleme eylemi, kamu düzeninin sağlanması, toplumun ahenk içinde varlığını sürdürmesi, verimliliğin artması, işlerin öngörülen/beklenen şekilde yürütülmesi, yanlış veya kusurların açığa çıkarılması için son derece önem taşımaktadır. Ancak denetimin ideal şekilde yapılması gerekir ve bunun için de birçok unsur vardır. Bunların başında yapılan iş ve eyleme en uygun denetim türünün bulunması ve uygulanması gelir.

Siyasî denetim, malî denetim, ombudsman denetimi, idarî denetim, yargı denetimi, özdenetim, uluslararası denetim gibi birçok denetim türünden bahsetmek mümkündür. Bunların her biri tek başına anlam ve önem taşımakla birlikte, birbirleriyle iç içe geçmeleri, paralel veya hiyerarşik olarak uygulanmaları da söz konusu olabilir.

Medyanın gücü, toplumdaki nüfuzu, erişilme kolaylığı ve insanlar üzerindeki etkileri düşünüldüğünde, medya organlarının ve yayınlarının denetlenmesi ihtiyacı da kaçınılmazdır. Yukarıda bahsedilen denetim türlerinin medyaya yönelik olarak da uygulanabilirliği bir yana, doğası gereği medyaya en uygun denetim türlerinden biri şüphesiz ‘ortak denetim’dir (*co-regulation; co-control*).

Medyanın, bir diğer ifadeyle kitle iletişim araçlarının, en genel anlamıyla ifade özgürlüğü bağlamında önemli bir araç olarak kullanılması, onun düzenleme ve denetlenmesi üzerinde de çeşitli otoriteler tarafından bir baskı meydana getirebilmektedir. Bu nedenle medyanın denetimi ayrıca önem taşımakla birlikte, bağımsızlığı da güvence altına alınmak durumundadır. Yapılan araştırma ve istişareler göstermektedir ki medyanın denetiminin sadece özdenetim birimlerine veya kamu otoritesinin gücüyle yapılan idarî denetime bırakılmasından ziyade, olabildiğince ortak denetime tâbi tutulması özgürlük ve sorumluluk dengesini sağlayacaktır.

Bu bölümde ortak denetim kavramı tanımlanacak, diğer denetim türlerinden ayrılan ve ön plana çıkan özelliklerine değinilecek, medyanın denetimi için

---

* Arş. Gör., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü.

çı/cezalandırıcı profilinin değişmiş olduğunu söylemek pek de mümkün değildir. Bunun için Üst Kurul'un tüm yapısının gözden geçirilmesi, özellikle esas karar mercii olan Üst Kurul Başkan ve Üyelerinin tarafsız ve adaletli şekilde iş yürütücülüğünün sadece mevzuatta değil, uygulamada da temin edilmesi, Kurul'a olan güveni ve işbirliği gönüllülüğünü artıracaktır.

RTÜK'ün mevcut ortak denetim uygulamalarından etik ilkelere bakıldığında, gerçekten toplumda karşılığı olan sorunları çözme amacıyla oluşturulduğu görülmektedir: Spor yayınlarındaki son derece seviyesiz üslubun ortadan kaldırılması, terör olayları gibi toplumsal duyarlılığın en üst düzeyde olduğu bir mevzuunun hassas şekilde ele alınması, istismar ve ihmal olayları gibi toplumsal vicdanı yaralayıcı ve öfke uyandıran haberlerin yeni sorunlara yol açacak şekilde sunulmasının engellenmesi gibi... Ancak burada Üst Kurul'a düşen en önemli görevlerden biri, toplumu olumsuz olarak etkileyecek ve yaygınlaşmakta olan sorunlara karşı, daha öngörüyle hareket ederek, iş çıkırından çıkmadan bunlara müdahale etme olmalıdır. Evlendirme programları örneğinde olduğu gibi insan onuru, özel hayatın gizliliği, toplumun millî ve manevî değerleri, genel ahlâk, ailenin korunması gibi ilkeler açısından hiçbir karşılığı bulunmayan bir program türünün, farklı farklı sorunlara kapı aralamasından önce daha güçlü, kararlı ancak uzlaşma odaklı bir politika ile yaygınlaşmasının önüne geçilmesi beklenirdi. Nihayetinde Kanun Hükmünde Kararname gibi tamamen kanun eliyle yapılan bir müdahale ile bu yayınların kaldırılmış olması, tüm gerekçeler bir yana, medya özgürlüğü açısından endişe verici olmuştur. Özdenetim ve ortak denetim mekanizmalarının belirlenmesi ve en verimli şekilde uygulamaya koyulması, medya özgürlüğünü güvence altına almanın da en iyi yollarından biridir.

KAYNAKÇA

- Akıllı İşaretler Örnek Kodlama Formu* (y.t.y.). Erişim tarihi: 13.10.2021. Adres: <https://www.rtukisaretler.gov.tr/AIsaretlerPublic/testSoru>.
- Arena, A., Cole, M. D., Henrich J. Herman, B., Kamina, P., Lackner, S., Ledger M., Mastroianni, R., Polyak, G., Školkay, A., Ukrow, J., Wojciechowski, K. (2019). *Self- and Co-regulation in the New AVMSD*. Strasbourg: European Audiovisual Observatory (Council of Europe).
- Avrupa Birliği Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Yönergesi*. (2010, 15 Nisan). Erişim tarihi: 08.10.2021. Adres: <http://docplayer.biz.tr/28552062-Avrupa-birligi-gorsel-isitsel-medya-hizmetleri-yonergesi-tr-l-95-1.html>.
- Avşar, Z., Demir, V. (2005). *Düzenleme ve Uygulamalarla Medyada Denetim*. Ankara: Piramit Yay.
- Basın Meslek İlkeleri* (y.t.y.). Erişim tarihi: 03.10.2021. Adres: <https://www.basinkonseyi.org.tr/basin-meslek-ilkeleleri/>.
- Beş Soruda RTÜK'ün İnternet Yönetmeliği: 'Hedef Sansür'. (2019, 1 Ağustos). *Journo*. Erişim adresi: <https://journos.com.tr/rtuk-internet-sansur-yonetmenlik>.

- Can Maraşlı, M. (2017). Avrupa Birliği'ne Uyum Bağlamında Radyo ve Televizyon Yayınlarında Denetim, Uygulamada Ortaya Çıkan Sorunlar ve Özdenetim. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Cishecki, M. (2002, Kasım). "Co-Regulation: A New Model Of Media Regulation". *Division for the Advancement of Women (DAW) Expert Group Meeting*, Beyrut/Lübnan.
- Coşkun, S. (2015). "Türkiye'deki Futbol İçerikli Spor Programlarının Rehber İlkeler Kapsamında Ortak Denetim Açısından Değerlendirilmesi". *Karadeniz Teknik Üniversitesi İletişim Araştırmaları Dergisi*, (10), s.54-69.
- Creative Europe Programme 2021-2027*. (y.t.y.). Erişim tarihi: 7.10.2021. Adres: <https://www.opf.fi/en/creative-europe-programme-2021-2027>.
- Çiftci, A. (2017). *Vatandaşlık Bilgisi Demokrasi ve İnsan Hakları*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Denetim ve Sansür İkileminde RTÜK Yönetmeliği. (2019, 3 Ağustos). *SETA*, Erişim tarihi: 18.10.2021 Adres: <https://www.setav.org/denetim-ve-sansur-ikileminde-rtuk-yonetmeli/>.
- Devran, Y. (2015). "Medya ve Terör Sorunsalı". *e-GİFDER*, 3(2), s. 90. Erişim tarihi: 21.10.2021. Adres: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/83999>.
- Durmuş, S. (2012). Türkiye'de ve Bazı Avrupa Ülkelerinde Ortak Denetim ve Öz Denetim Uygulamaları. *Yayımlanmamış Uzmanlık Tezi*, Ankara: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu.
- Fendoğlu, H. T. (2010). "Terör ve Medya". Erişim tarihi: 21.10.2021. Adres: <http://www.hasantahsinfendoglu.net/detail.php?id=237&ustkat=makaleler>.
- Görsel İşitsel Yayıncılık Etik İlkeleri. (y.t.y.). Erişim tarihi: 03.10.2021. Adres: <https://www.rtuk.gov.tr/gorsel---isitsel-yayincilik-etik-ilkeleri/3841>.
- İçel, K. (2013). *Kitle İletişim Hukuku*. İstanbul: Beta.
- İktisadi Kalkınma Vakfı. (2003). *Avrupa Birliği'nin Telekomünikasyon ve Görsel İşitsel Politikası*. (Haz. Çapanoğlu, S. G.). İstanbul.
- İnternette Yayın Yapan Platformlara Sansür Geldi. (2019, 1 Ağustos). *Cumhuriyet*. Erişim tarihi: 18.10.2021 Adres: <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/internet-uzerinden-yayin-yapan-platformlara-sansur-geldi-1514485>.
- İstismar ve İhmal Haberlerinin Görsel İşitsel Medyada Sunumu İlke Rehberi Hazırlanacak*. (2021, 28 Haziran). Erişim tarihi: 20.10.2021 Adres: <https://www.haberler.com/son-dakika-haberleri-istismar-ve-ihmal-haberlerinin-gorsel-isitsel-14230815-haberi/>.
- İyi Uykular Çocuklar*. (y.t.y.). Erişim tarihi: 21.10.2021. Adres: <https://www.rtuk.gov.tr/iyi-uykular-cocuklar/227>.

- İzleyici Temsilciliği İletişim Portalı*. (y.t.y.). Erişim Tarihi: 14.10.2021. Adres: <https://www.rtuk.gov.tr/rtuk-iletisim-merkezi-tarihcesi/1717>.
- Kırıl, S. (2013). İfade Hürriyeti Bağlamında Basın-Yayın Hürriyetinin Sınırlandırılması. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- MacCarthy, M. M. (1995). Broadcast Self-Regulation: The NAB Codes, *Family Viewing Hour, and Television Violence*. s.667-696. Erişim tarihi: 27.10.2021. Adres: <http://www.cardozoaelj.com/wp-content/uploads/2013/03/MacCarthy-Broadcast-Self-Regulation.pdf>.
- Omur, S. (2017). İçerik Bilgilendirici İletişimin Etki Kuramları Açısından Değerlendirilmesi. *Yayımlanmamış Doktora Tezi*. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özonur, D. (2016). “Televizyon Programlarını Sınıflandırma Sistemleri “Akıllı İşaretler” Ne İşe Yarar?” *Global Media Journal TR Edition*, 6 (12), s.214-234.
- Palzer, C. (2003) “European Provisions for the Establishment of Co-Regulation Frameworks”. *Co-Regulation of the Media in Europe*. Strasbourg: European Audiovisual Observatory, s.3-13.
- Prof. Dr. Davut Dursun: Spor Programları Rehber İlkeleri bir ortak denetim çalışması olup, geline nokta memnuniyet vericidir. (2013, 12 Nisan). Erişim Tarihi: 21.10.2021. Adres: <https://www.rtuk.gov.tr/prof-dr-davut-dursun-spor-programlari-rehber-ilkeleri-bir-ortak-denetim-calismasi-olup-gelinen-nokta-memnuniyet-vericidir/2536>.
- Qui Sommes-Nous?*. (y.t.y.). Erişim tarihi: 23.10.2021. Adres: <https://www.arpp.org/qui-sommes-nous/roles-et-missions/>.
- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu. (2014). *Radyo ve Televizyon Yayıncılığı Sektör Raporu 2014*. Ankara: RTÜK Yay.
- Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun* (2011, 3 Mart). Resmi Gazete (27863).
- RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin, “Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik”e İlişkin Değerlendirme Yaptı. (2019, 4 Ağustos). Erişim tarihi: 20.10.2021. Adres: <https://www.rtuk.gov.tr/rtuk-baskani-ebubekir-sahin-radyo-televizyon-ve-istege-bagli-yayinlarin-internet-ortamindan-sunumu-hakkinda-yonetmelik-e-iliskin-degerlendirme-yapti/2948>.
- RTÜK Başkanı Prof. Dr. Davut Dursun: İzleyici ve Yayıncı Kuruluşların Katılımı ile Ortak Denetleme Mekanizmasının Geliştirilmesi Gerekliyor. (2010, 3 Mayıs). Erişim tarihi: 10.10.2021. Adres: <https://www.rtuk.gov.tr/rtuk-baskani-prof-dr-davut-dursun-izleyici-ve-yayinci-kuruluslarin-katilimi-ile-ortak-denetleme-mekanizmasinin-gelistirilmesi-gerekliyor/2691>.

RTÜK İletişim Merkezi Tarihçesi. (y.t.y.). Erişim tarihi: 22.10.2021. Adres: <https://www.rtuk.gov.tr/rtuk-iletisim-merkezi-tarihcesi/1717>.

Safaz, M. (2011). Seçim Dönemlerinde Radyo ve Televizyonlardaki Siyasi İçerikli Yayınların Denetlenmesi (Türkiye Örneği). *Yayımlanmamış Uzmanlık Tezi*, Ankara: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu.

Türkiye’de İnternet Yayınlarına RTÜK Denetimi Başladı. (2019, 2 Eylül). *DW*. Erişim tarihi: 18.10.2021 Adres: <https://www.dw.com/tr/t%C3%BCrkiyede-internet-yay%C4%B1nlar%C4%B1na-rt%C3%BCK-denetimi-ba%C5%9Flad%C4%B1/a-50261311>.

Haluk SARUHAN

**TÜRK HUKUKUNDA
KIYILARIN HUKUKSAL STATÜSÜ VE
KIYILARDAN YARARLANMA HAKKI**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Hukukunda Kıyıların Hukuksal Statüsü ve Kıyılardan Yararlanma Hakkı
Haluk Saruhan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2914

Birinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 77 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA*

- AKIN Ümit, İdare Hukuku Açısından Kıyıların Tabi Olduğu Hukuki Rejim, (Ankara: Yetkin Yayınları: 1998)
- ARSLAN Kahan Onur, “Kamu Malı Niteliğinin Tespiti ve Kamu Mallarından Yararlanma Esasları”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.131, (Ankara:2017).
- ATAY Ender Ethem, İdare Hukuku (Ankara: Turhan: 2006)
- AYANOĞLU Taner, “Kamu Mallarından Özel Yararlanmaya İlişkin Sözleşmelerin Tabi Olduğu Hukuki Rejim”, Legal Hukuk Dergisi, C. 14, S. 163, (İstanbul: Legal Yayıncılık: 2016)
- AYDINLI Bekir, Türk Hukukunda Kamu Malları, (Ankara: Milli Emlak Yayınları: 1992)
- BAŞOL Koray, DURMAN Mustafa, ÇELİK Mehmet Y., “Kalkınma Sürecinin Lokomotif: Doğal Kaynaklar”, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, S. 14 (Muğla:2005).
- BAŞPINAR Veysel, “Orman Sınırı Dışına Çıkarılan Yerlerin Hukuki Durumu”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 48, S. 1-4 (Ankara: 1999).
- BAŞPINAR Veysel, “Su Mülkiyeti Açısından Türk Medeni Kanunu, Yeraltı Suları Hakkında Kanun ve Su Kanunun Tasarısı Hükümlerinin Değerlendirilmesi” Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 65, S.4, (Ankara:2016).
- BİLGİN Pertev, “Türk Hukukunda İdarenin Taşınmaz Malları”, İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi Dergisi, S. 9 (İstanbul: 1994)
- CEVHER Celal, CEYLAN Çoşkun, KÖKSAL Özdal, “Türkiye’de Mera Kanunu Uygulamalarının Tarihsel Gelişimi”, Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü Dergisi, C. 17, S. 1-2, (Ankara:2007)
- CİN Halil, “Osmanlı Devletinde Kıyıların Hukuki Rejimi”, Seha L. Meray’a Armağan, (Ankara:Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları:1981)

---

* Tezde kullanılan tüm elektronik kaynaklar için son erişim tarihi 10.05.2018’dir.

- CROZAT Charles, "Menkul Amme Emlaki", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt.4 Sayı.4 (İstanbul:1940).
- ÇAĞLAYAN Ramazan, İdare Hukuku Dersleri, Genişletilmiş 2. Baskı (Ankara: Adalet Yayınları: 2014)
- ÇELİK Hüseyin, Yargıtay Kararları ile Açıklamalı Kıyı Kanunu ve Uygulaması (Ankara: Bilge Yayınevi:2005)
- ÇOLAK İlker, Kültür ve Tabiat Varlıklarının Devlet Malı Niteliği ve Sonuçları, [http://www .ilkercolak.com.tr/kultur-ve-tabiatarliklarinin-devlet-mali-niteligi-ve-sonuclari/](http://www.ilkercolak.com.tr/kultur-ve-tabiatarliklarinin-devlet-mali-niteligi-ve-sonuclari/)
- DURAN Lütfi, "Kamusal Malların Ölçütü", İdare Hukuku ve İlimler Dergisi, C.5, S. 1-3 (İstanbul:1984)
- DURU Bülent, Kıyı Yönetiminde Bütünleşik Yaklaşımlar ve Ulusal Kıyı Politikası, (Ankara:Mülkiyeliler Birliği Yayınları:2003)
- DÜREN Akın, Devlet Malları, (Ankara:1975).
- ER Refik, "Kıyı Kavramı, Kıyıların Doldurulması ve Kullanılmasının Hukuksal İncelemesi", İzmir Barosu Dergisi, S. 3 (İzmir:1993).
- ERDEMİR GÖZE Filiz, "Neoliberal Politikaların Kamu Hizmeti Yayıncılığına Etkileri ve TRT Örneği", Amme İdaresi Dergisi, C. 50, S. 2 (Ankara: Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü:2017)
- EREN Fikret, BAŞPINAR Veysel, Toprak Hukuku, (Ankara:2014). ERİNÇ Sırrı, Jeomorfoloji, C: 2, (İstanbul: Der Yayınları: 2001)
- ERİNÇ Sırrı, "Kıyılardan Yararlanmada Hukuki Düzenlemelere Jeomorfolojinin Katkısı", Jeomorfoloji Dergisi, S. 14 (İstanbul:1986)
- ERTAŞ Şeref, Eşya Hukuku, (Ankara: Seçkin Yayınları: 2008)
- FERUDUN Alper, "Kıyı Alanlarının Hukuki Statüsü", Journal of Naval Science and Engineering, Vol. 5, No.1 (2009),
- FİDAN Ahmet, "Kıyı Dolgu Uygulamaları Üzerine Hukuksal Yaklaşımlar ve Kıyı Korumaya İlişkin Çevresel Önlemler", Kent Akademisi, Kent Kültürü ve Yönetimi Dergisi, C. 9, S. 1, 2016
- GAZİOĞLU Cem, UZUN Yusuf, Kıyı Alanlarının Planlanması ve Kullanımı, (İstanbul: Bayem Ajans: 2013)
- GERAY Cevat, "Kamu Taşınmazları, Kıyılar ve Sayıştay", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 34, S. 1, (Ankara: 1979)

- GİRİTLİ İsmet, BİLGİN Pertev, AKGÜNER Tayfun, İdare Hukuku,(İstanbul: 1999),
- GÖKER Zeliha, “Kamusal Mallar Tanımında Farklı Görüşler”, Maliye Dergisi, S. 155, (Ankara:2008).
- GÖZLER Kemal, İdare Hukuku, Cilt II, (Bursa:Ekin Basım Yayın Dağıtım:2009).
- GÖZLER Kemal, KAPLAN Gürsel, İdare Hukuku Dersleri, 19. Baskı (Bursa: Ekin Basın Yayın Dağıtım: 2017).
- GÖZÜBÜYÜK Şeref, TAN Turgut, İdare Hukuku, Ankara: Turhan Kitapevi: 2010).
- GÜLAN Aydın, “Kamu Malları”, Özay İl Han, Günışığında Yönetim içinde, İstanbul:2004)
- GÜLAN Aydın, Kamu Mallarından Yararlanma Usullerinin Tabi Olduğu Hukuki Rejim, İstanbul: Alfa Yayınları: 1999).
- GÜNDAY Metin, İdare Hukuku, Ankara: İmaj Yayınları: 2010)
- GÜRAN Sait, “Düşünceleri Açıklama ve Yayma Aracı Olarak Kamu Malları”, Anayasa Yargısı, S. 8, Ankara:1991)
- HUBERMAN Leo, Feodal Toplumdan Yirminci Yüzyıla, Çeviren Murat Belge), İstanbul: İletişim Yayınları: 2016 –ilk baskı tarihi: 2000)
- İMRE Zahit, Yeraltı Suları ve Hukuki Durumları, İstanbul:1951). KALABALIK Halil, İmar Hukuku, Ankara: Seçkin Yayınları: 2002)
- KARABEY Haydar, “Kıyı Mekanının Tanımı, Ülkesel Kıyı Mekanının Düzenlenmesi İçin Bir Yöntem Önerisi”, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dergisi, C. 4 S. 1, Ankara: 1978)
- KARATEPE Şükrü, İdare Hukuku İzmir:1986).
- KILIÇ Ali, Kıyıda Çekilme Sürecinde Kent-Kıyı İlişkisi, Kentsel Kıyı Tanım ve Bu Kavrama Dayalı Kentsel Kıyı Geliştirme Stratejileri: İstanbul Örneği, Yayınlanmamış doktora tezi), Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul:1999)
- KIRBAŞ Sadık, “Mera Anlaşmazlıklarından Doğan Yönetimsel Sorunlar”, Amme İdaresi Dergisi Ankara: TODAİE yayınları: 1980).
- KIRBAŞ Sadık, Devlet Malları, İstanbul: Adam Yayıncılık: 1988).

- KİRAZ Refik, İdare Hukukunda Kamu Mallarından Yararlanma, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı Kamu Hukuku Programı, İzmir:2011).
- KUNTALP Erden, Deniz kıyılarının Hukuksal Düzeni, Ankara: Maya Matbaacılık: 1981).
- OĞUZMAN Kemal, SELİÇİ Özer, ÖZDEMİR OKTAY Saibe, Eşya Hukuku, 12. Baskı İstanbul: Filiz Kitabevi: 2009)
- ONAR Sıddık Sami, İdare Hukukunun Umumi Esasları, İstanbul: Marifet Basımevi: 1952).
- ONAR, Sıddık Sami, İdare Hukukunun Umumi Esasları, İstanbul: İsmail Akgün Umumi Matbaası: 1966)
- ÖZAY İlhan, Güneşışığında Yönetim, İstanbul:2002)
- PALLEMAERTS Marc, "Stockholm'den Rio'ya Uluslararası Çevre Hukuku: Geleceğe Doğru Geri Adım mı?", Çeviren Bülent Duru), Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C. 52, Ankara:1997)
- PEKCANITEZ Hakan, ATALAY Oğuz, SUNGURTEKİN Meral Özkan, ÖZEKES Muhammet, İcra ve İflas Hukuku, Ankara: Yetkin Yayınları: 2009
- SANCAKDAR Oğuz, Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunma ve Yargısal Denetimi, Ankara: Seçkin Yayıncılık: 2010)
- SANCAR Mithat, Devlet Akı Kıskaçında Hukuk Devleti, İstanbul: İletişim:2015).
- SANCAR Mithat, Hukuk Devletinin Genel Teorisi, Ankara: Dipnot Yayınları: 2006)
- SARIASLAN Damla, "Tapu Sicilinin Tutulmasından Doğan Zararlardan Devletin Sorumluluğu", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 133, Ankara: 2017)
- SEDEN Hamit Sadi, "Toprak Servetimiz", Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C. 9, S. 3, Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları: 1954).
- SESLİ Faik Ahmet, AKYOL Nihat, Türkiye'de Kıyı Alanları Konusunda Geçmişten Günümüze Ulusal Mevzuat, http://www.hkmo.org.tr/resimler/ekler/7D8_3c04118df112c13_ek.pdf

- SİRMEN Lale, “Kıyı Değişiklikleri”, Yargıtay Dergisi, C. 5, S. 4 Ankara:1979)
- ŞAHİN Esra, Kıyılardan Yararlanma, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hukuk Anabilim Dalı, Kamu Hukuku Bilim Dalı, İstanbul:2010)
- TEZCAN Durmuş, “AİHM Kararları Işığında Orman Arazilerinin Bedelsiz Tapu İptal Kararlarının Mülkiyet Hakkını İhlal Sorunu”, Journal of Yasar University, C. 8, Aydın Zevkliler’e Armağan, İstanbul:2013).
- TOKAT Hüseyin, “Türk Hukukunda Mezarlıklar”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 24 S. 2 Konya:2016)
- TOMBALOĞLU Nermin, “Anayasa Mahkemesi Kararlarında Kamu Kararı Kavramı”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C.: 5, S.:1 Malatya:2014).
- ÜNAL Mehmet, Orman Hukuku, Ankara: Yetkin Yayınları: 2010).
- YAYLA Yıldızhan, “Kamu Malının Çağdaş Tanımı”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuki Araştırmalar Dergisi, C. 7, S. 1-3 İstanbul:1993)
- YAYLA Yıldızhan, “Kamu Malları Üzerinde İrtifak Tesisi”, İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi, C. 9, S. 1-2, İstanbul:1988)
- YILDIRIM Emek, Doğu Karadeniz’in Ekolojik Tahribatının Sosyo Kültürel Ekonomik Zemini, https://www.researchgate.net/profile/Emek_Yildirim/publication/323445698_Dogu_Karadeniz_in_Ekolojik_Tahribatinin_in_SDogu_Karadeniz%27in_Ekolojik_Tahribatinin_Sosyo-Kulturel-Ekonomik_Zemini/links/5a966bc845851535bcdcd029/Dogu-Karadeniz-in-Ekolojik-Tahribatinin-SDogu-Karadeniz-in-Ekolojik-Tahribatinin-Sosyo-Kulturel-Ekonomik-Zemini.pdf
- YILDIRIM Turan, YASİN Melikşah, KAMAN Nur, ÖZDEMİR Eyüp, ÜSTÜN Gül, TEKİNSOY Özge, İdare Hukuku, 6. Baskı İstanbul: Onikilevha: 2015)
- YÜCEL Bilal, “Kıyı İşgallerine İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, Maliye Dergisi, S:154, Ankara:2008).
- ZABUNOĞLU Yahya Kazım, Devlet Kuramına Giriş, 3. Baskı Ankara: İmaj Yayınları:2017)
- ZABUNOĞLU Yahya Kazım, İdare Hukuku, C. 1, Ankara: Yetkin Yayınları: 2013).
- ZEVKLİLER Aydın, “Kıyılarda Mülkiyet İlişkisi”, Amme İdaresi Dergisi, C. 12, S. 3 Ankara: 1979).

Prof. Dr. Hasan PULAŞLI

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Hukuk Fakóltesi
Ticaret Hukuku Öğretim Üyesi

KIYMETLİ EVRAK HUKUKUNUN

ESASLARI

(GRUNDLAGEN DES WERTPAPIERRECHTS)

*Tamamen Gözden Geçirilmiş
ve Güncellenmiş*

9. BASKI

ADALET YAYINEVİ
ANKARA - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kıymetli Evrak Hukukunun Esasları
Hasan Pulaşlı

Hukuk Yayınları Dizisi – 1735

Dokuzuncu Baskı : Eylül 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 22 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren - Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

BİBLİYOGRAFYA

- Akyazan, Sıtkı** Ticari Temsilcilik ve Ticari Vekillik, Banka Şube Müdürlerinin Hukuki Durumları ve Yetkilerini Aşarak Kredi Tahsisleri, Batider, 1971, C.VI. s. 257 vd.
- Arkan, Sabih** 3167 Sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun'da Yapılan Değişiklikler, Batider, C. XXII (Haziran 2003), sa.1, s. 5 vd.
- Arsılanlı, Halil** Ticari Senet Dersleri, 3. bası, İstanbul 1954.
- Aydın, Alihan** Hakkında Ödemeden Men Kararı Verilen Çek İcra Takibine Konu Edilebilir Mi? Yargıtay 12. HD'nin İçtihadının Eleştirisi, TBB Dergisi, 2017, (132), s. 147 vd.
- Azarkan, Necat** Faktoring İşlemi Çerçevesinde Çeki Ciro İle Temlik Alan Üçüncü Kişiye Karşı Şahsi Def'ilerin İleri Sürülmesi, Dicle ÜHukuk Fakültesi Dergisi, C. 22, S.36, Yıl: 2017, s. 89-107.
- Bahtiyar, Mehmet** Yargıtay Kararları Işığında Kambiyo Senetlerinde Keşide Tarihi ve İmkânsızlığı, Batider 1999, C. XX, Sa. 1, s. 41-53 (Batider)
- Bozer, Ali** Bankacılar İçin Kıymetli Evrak Hukuku Bilgisi, BTHAE, Ankara, 1981.
- Bozer, Ali/Göle, Celal,** Kıymetli Evrak Hukuku ve 6. Baskı 2016 ve 7. baskı, Ankara-2017.
- Baumbach. A./ Hefermehl, W.** Wechselgesetz und Scheckgesetz, 22. neu bearbeitete und erweiterte Auflage, München 2000.
- Brox, Hans** Handels- und Wertpapierrecht, 17. Auflage, München 2004.
- Can, Mehmet Çelebi** Avalde Eşin Rızası Aranmalı mı? Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXI, Temmuz 2017, S. 3, s. 35-74.
- Cerrahoğlu, M. F.** Türk Ticaret Kanununa ve Yargıtay İçtihatlarına Göre Bono-da Mutlak Def'iler, İstanbul 1974.
- Coşkun, Muzaffer** Özel Hukukta Karşılıksız Çek ve Hamilin Hakları, İstanbul 1994.

- Çolak, Haluk / Özdemir, Kenan / Hız, Yüksel** Açıklamalı Gerekçeli ve İçtihatlı Çek Kanunu Uygulaması ve İlgili Mevzuat, Ankara 2003.
- Destanoğlu, Burçak, Yıldız** Yatırım Fonu Katılma Belgeleri, Ankara 2004.
- Doğanay, İsmail** Türk Ticaret Hukuku Şerhi, 3. baskı, C.2. Ankara 1990.
- Domanıç, Hayri** Kıymetli Evrak Hukuku ve Uygulaması, TTK Şerhi, C.IV. İstanbul 1990.
- Donay, Süheyl** Son Değişiklikler Açısından Çek, İstanbul 1986.
- Edgü, Ekrem** Ticaret Hukuku II, Kıymetli Evrak, Ankara 1969.
- Eren, Fikret** Borçlar Hukuku, C.I. Genel Hükümler, Ankara 1987.
- Eren, Fikret** Borçlar Hukuku C. I. Genel Esaslar, 12. baskı, İstanbul 2010.
- Eren, Fikret** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 14. Baskı Ankara 2012.
- Eriş, Gönen** Açıklamalı-İçtihatlı Türk Ticaret Kanunu, Kıymetli Evrak ve Taşıma, Ankara, Cilt.2. 1988 (Kıymetli Evrak. C.2). (Kıymetli Evrak).
- Eriş, Gönen** Uygulamalı Çek Hukuku, Ankara 1993. (Çek)
- Eriş, Gönen** Yeni Çek Yasası Işığında Uygulamalı Çek Hukuku, 4. Baskı, Ankara 2003 (Yeni Çek Yasası).
- Ertekin / Karataş** Uygulamada Ticari Senetler, 3.bası, Ankara 1998.
- Furter, Robert** Obligationenrecht II, Art. 536-1186 OR, Basler Kommentar, Basel 2002
- Gölçüklü, İlyas** III-61.1 Numaralı SPK Tebliği Açısından Kira Sertifikaları (SUKUK), Batider 2017, C. 32. S.4, s. 203-237
- Göle, Celal** Çek Hukuku, Ankara, 1989. (Çek).
- Gültekin, Özkan** Kıymetli Evrakın Ziyat ve İptali, 7. baskı Ankara 2013.
- Güngör, Şener/ Kaya, Mustafa** 4814 Sayılı Kanun İle Değişik 3167 Sayılı Çek Hamillerinin Korunması ve Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Açısından Çek Suçları, Ankara 2003 (Çek Suçları).
- Güral, Jale** Kefalet Akdiyle Aval Arasındaki Fark ve Benzerlikler, AÜHFD, C. VIII, Y. 1951, Sayı 3-4, s. 436-437.

- Gürbüz, A. Hulusi** Ticari Senetlerin İptali Davaları ve Ticari Senetlere Özgü Sorunlar, İstanbul 1984.
- Habicht, Ruth Erika** Der Checkvertrag und das Checkrecht, Diss. Zürich 1956.
- Helvacı, Mehmet** Çek Kanunu Tasarısı'nın Genel Olarak Değerlendirilmesi, Batider, (Aralık 2009), C. XXV. Sa. 4 (Prof. R. Poroy'a Armağan), s. 229 vd.
- Hippele, Thomas Ch.** Obligationenrecht II, Art. 530-1186, Basler Kommentar, Basel 2002.
- Hırş, Ernest** Ticaret Hukuku Dersler, 3.bası, İstanbul 1948.
- Hueck** Recht der Wertpapier, 10. Aufl. Berlin 1967.
- Höhn, Jakob,** Basler kommentar, Obligationenrecht II, 3. Auflage, Zürich 2008.
- Hueck/Canaris** Recht der Wertpapiere, 12. neubearbeitete Auflage, München 1986.
- İmregün, Oğuz** Kara Ticaret Hukuku, İstanbul 1979. (KTH).
- İnan, Nurkut** Çek Rizikolarından Doğan Sorumluluk, Ankara 1981 (Çek Rizikoları).
- İnan, Nurkut** Özel Hukukta Karşılıksız Çek, Batider, C.IX, S.2, 655vd.(Batider).
- İnan, N. / Kıvanç, S.** Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Çeke İlişkin Kararları, 1979-1982, Ticaret ve Yargıtay Kararları Sempozyumu I, Ankara 1984 (Semp, I).
- Jacobi, Ernst** Wechsel- und Scheckrecht, Berlin 1955
- Jäggi, P. / Druey, N./ v. Greyerz. C.** Wertpapierrecht, Basel und Frankfurt a.M. 1985.
- Kalpsüz, Turgut** Kıymetli Evrak, Kambiyo Senetler, Ders Notları, Ankara 1975.(Teksir).
- Kalpsüz, T / Erem, F. / Çelebican, G.** İktisadi ve Hukuki Yönden Çek, Genişletilmiş 2. basım, Ankara 1974.
- Karayalçın, Yaşar** Ticaret Hukuku III,Ticari Senetler, Ankara. 1970 (Ticari Senetler).

- Karayalçın, Yaşar** Özel Hukukta Meseleler ve Görüşler, Ankara 1975.
- Kınacıoğlu, Naci** Kıymetli Evrak Hukuku, 3. bası, İstanbul 1987.
- Kınacıoğlu, Naci** Görüldüğünde Ödenecek Poliçeler, Batider 1968, C.IX, Sa.3, s. 477-492
- Kırca, İsmail** 5941 Sayılı Çek Kanunu, Konferans Ankara 22 Ocak 2010.
- Kuru, Baki** İstinaf Mahkemesine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, Ankara 2017.
- Meier-Hayoz/ von der Crone** Wertpapierrecht, 1. Autlage, Bern 1985.
- Meier-Hayoz/ von der Crone** Wertpapierrecht, 2. Auflage, 2000 Bern
- Narbay, Şafak** Çekten Cayma ve Ödeme Yasağı, 2. Bası, İstanbul 1999.
- Narbay, Şafak** “3167 Sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun’da Değişiklik Yapan 4814 Sayılı Kanunun “Çekte Şekil Şartları” ve “Muhatabın Ödeme Yükümlülüğü” Konularını (Konuları) Açısından İncelenmesi, A.Ü. Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, C.VII, sa.1-2, s.467 vd.
- Narbay, Şafak** Çek Kanunda Değişiklik Yapan 4814 Sayılı Kanundan Önce Basılan Ya Da Bastırılan Çeklerin Hukukî Durumu Hakkında Bir Değerlendirme, Batider 2003, C.XXII, Sa. 2, s.97 vd.
- Narbay, Şafak** Eski Çeklerin Hukukî Niteliği Hakkında Yargıtay Onuncu Ceza Dairesinin Bir Kararı Hakkında Değerlendirme, A.Ü. Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, C.VIII, (Haziran 2004), Sa.1-2, s.517 vd.
- Netzle, Stephan** Basler Kommentar 2. Aufl. 2002, Art. 1023-1032.
- Odman Boztosun, Ayşe** Kambiyo Senetlerinde Teminat Kaydı, Legal Hukuk Dergisi, Sa.53, Yıl. 2007, s. 1487 vd.
- Olgaç, Senai** Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararları, İstanbul 1968.
- Öztan, Fırat** Kıymetli Evrak Hukuku, 15. bası, Ankara 2008.
- Öztan, Fırat** Kıymetli Evrak Hukuku, Ankara 1976; 2. Bası, Ankara 1997.
- Öztan, Fırat** Garantili Çek, Ankara 1982.
- Öztan, Fırat** Ticari Senetlerde İmzaların İstiklali İlkesi, Batider, 1979/2, 391 vd.

- Öztürk (Dirikkan), Hanife** Kıymetli Evrakın Zıyayı ve İptali, Ankara 1990.
- Poroy, Reha** Kıymetli Evrak Hukuku Esasları, 11. Bası, İstanbul 1989.
- Poroy.R/ Tekinalp. Ü.** Kıymetli Evrak Hukuku Esasları, 19. bası İstanbul 1999 ve 20. bası İstanbul 2010.
- Raddatz, Günter** Wertpapierrecht, 10. Auflage Münster 2003.
- Reisoğlu, Seza** Türk Hukukunda ve Banka Uygulamasında Çek, Ankara 1985. (Çek).
- Pulaşlı, Hasan** Çek Hukukuna İlişkin Sorunlar ve Çek Kanun Tasarılarının Getirdikleri, Türkiye Noterler Birliği Dergisi (TNBD) 1982, Sa.40, s. 115-132.
- Reisoğlu, Seza** 4491 Sayılı Yasa İle Değişik Bankalar Kanunu Şerhi, Ankara 2000.
- Pulaşlı, Hasan** Bağlı Nama Yazılı Pay Senetler (Senetleri), Ankara 1992, (Pay Senetleri).
- Pulaşlı, Hasan** Şirketler Hukuku, 4. Bası, Adana 2003.
- Pulaşlı, Hasan** 6012 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Yeni Şirketler Hukuku, Genel Esaslar, Ankara 2012.
- Pulaşlı, Hasan** Kıymetli Evrak Hukuku, 9. bası, Ankara 2010.
- Pulaşlı, Hasan** Çek Hukuku ve İlgili Mevzuat 2010 Ankara.
- Sayhan, İsmet** Kambiyo Senetlerinde Mücerretlik İlkesi ve Bedel İlişkisi, Ankara 2005.
- Sarıkaya, Merve** Kambiyo Senetlerinde teminat Kaydı, Teminat Poliçesi, Teminat Bonosu, Teminat Çeki, İstanbul 2018.
- Sezer, Ahmet** Kıymetli Evrakın Zayi Olması ve İptal Davası, Ankara 2007.
- Stranz, Martin** Kommentar zum Wechselgesetz, Berlin 1952.
- Spiller, Ute** Electronic Commerce im Bankensektor, Basisdienste und Anwendungen, Hamburg 2000.
- Tekil, Fahiman** Kıymetli Evrak Hukuku, İstanbul, 1994.
- Tekil, Müge** Çekte Muhatap Bankanın Hukukî Sorumluluğu, İstanbul 1997.
- Teoman, Ömer** Anonim Ortaklıkta İntifa Senetleri, İstanbul 1978.

- Teoman, Ömer** Yaşayan Ticaret Hukuku, C.I. Kitap 6. İstanbul 1994.
- Teoman, Ömer** Banka Çekleri Hukuken Çek midir? İHFM C.LIV, 1994, s.261 vd.
- Tunçomağ, Kenan** Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, İstanbul 1968.
- Uyar, Talih** İcra Hukukunda Kambiyo Senetleri, Manisa 1989.
- Yıldız, Şükrü** Poliçede Zamanaşımı Sürelerinin Başlangıcı, Prof. Dr. Ömer Teoman'a 55. Yaş Armağanı, İstanbul 2002, s.821 vd.
- Yıldız, Şükrü** İbraz Süresini Geçiren Çek Hamillerinin Hukukî Durumu ve Yargıtay Kararları, XIX. Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu, 10 Mayıs 2003, Ankara, s. 153 vd.
- Yongalık, Aynur** Seyahat Çekleri, Batider 1990, Sa.4, s.81 vd.
- Widmer, Ernst A.** Obligationenrecht II, Art. 530–1186, Basler Kommentar, Basel 2002.
- Zöllner, W.** Wertpapierrecht, 14. völlig neubearbeitete Auflage, München, 1987.

Av. Arb. Ayşeg l EKİNCİ

**KIZLIK ZARİ DİKİMİNİN
TIP HUKUKU BAKIMINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kızlık Zarı Dikiminin Tıp Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi
Ayşegül Ekinci

Hukuk Yayınları Dizisi – 2851

Birinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 93 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr - adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- AKCAN**, Esra Alan, “Ötanazi”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 71 (1), İstanbul: (2013): s. 3-26.
- AKIN**, Ayşe, *Dünya Nüfusu ve Kalkınma Konferansı Özet Raporu*, Sağlık Bakanlığı AÇS-AP Genel Müdürlüğü Yayını, Ankara: 1992.
- AKKAY**, Erdem, Erdem, “Ülkemizde Kızlık Zarı ve Adli Tıp Sorunları”, İstanbul: *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. 48, S. 1-4, İstanbul: (1983): s. 325-333,
- AKSOY**, Yeşim, Sermin, Derya, Taşhan, Timur ve dğr., “Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumların Cinsel Tabulara Etkisi”, *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 6 (1), Gümüşhane: 2017, s.1-8.
- ALLAN**, Young, “Internalizing and Externalizing Medical Beliefs Systems: An Ethiopian Example”, *Social Science and Medicine*,10 (3-4), Orlando: (1976): s. 147-15.
- ARMUTÇU**, Oya, “Bakire Değilsin Diyen Eşe Tazminat Cezası” *Hürriyet Gazetesi*, <https://bianet.org/bianet/print/51441-bakire-degilsin-diyen-ese-tazminat-cezasi>, [Erişim 23.09.2019]
- AYTEMİZ**, Pelin, “Lost and Found Virginity: A Critical Look to the Reappearing Hymen in Consumer Culture”, *İleti-ş-im Dergisi*, (23), Yazın Basım Yayın Matbaacılık, İstanbul: (2015): s. 98-111.

- BAKIRCI**, Çağrı Mert, “Kızlık Zarı (Hymen) Nedir? Neden Evrimleşmiştir ve Kadınlarda Neden Bulunur?”, <https://evrimagaci.org/kizlik-zari-hymen-nedir-neden-evrimlesmistir-ve-kadinlarda-neden-bulunur-117>, [Erişim 13.09.2019],
- BLANK**, Hanne, *Bekaretin El Değmemiş Tarihi*, çev. Ergün Emek, İletişim Yayınları, İstanbul:2008.
- CIHANTIMUR**, Bülent, “Hymenoplasty: Kadınlar neden tercih ediyor?” <https://www.medikalakademi.com.tr/hymenoplasty-nedir-kizlik-zari-dikimi/> [Erişim 21.09.2019]
- CINDOĞLU**, Dilek, Modern Türk Tıbbında Bekâret Testleri ve Suni Bekâret, Pınar İlkaracan (der.), *Müslüman Toplumlarında Kadın ve Cinsellik*. 2. Baskı, İletişim Yayınları, İstanbul: (2004): s.115-132.
- ÇETİN**, Adnan, “Bir Kavramın Kısa Tarihi: ‘Mahalle Baskısı’”, *Mukaddime*, 3 (3), s.81-92. Mardin, 2010.
- DANİEL**, Scott Boras, “Rhetorical Limitations and Possibilities of Technological Embodiment and the ‘Plastic Body:’ A Critical Analysis of Cosmetic Body Alteration and the Hymenoplasty Procedure,” Master’s Thesis, USA-Miami University: 2006.
- DEMİR**, Abdullah, *Osmanlı Hukuku ve Adliye Teşkilatı*, edt. Tufan Gündüz, *Osmanlı Teşkilatı El Kitabı*, Grafiker yayınları, Ankara: 2012.
- DENİZ**, Ümit, Tüfekçi, Aysel, Önder, Ömer Rıfkı, “Öğretmen Adaylarının Cinsellik Konusundaki Tutumlarının Cinsiyet ve Cinsel Deneyimlerine Göre İncelenmesi”, *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 5 (9), Giresun: (2013): s. 1-9.

- DIREK**, Zeynep, Judith, Butler, “Toplumsal Cinsiyet ve Bedenin Maddeleşmesi”, *Cinsiyetli Olmak Sosyal Bilimlere Feminist Bakışlar*, der. Zeynep Direk 4. Bs., Yapı Kredi Yayınları, İstanbul: (2014): s. 67-85.
- DOĞAN**, Recep, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alma”, *TBB Dergisi*, 2019 (142), s. 93-132.
- DUMAN**, Ayşe, “Kızlık Zarı Hakkında Ne Bilmeliyim”, *Elif Dergisi*, Evliliğe Hazırlık Özel Sayısı, (23), Tahlil Basım Yayın Eğitim Hizmetleri, İstanbul: (2013): s.143-147.
- DUYSAK**, Merve, “Hekimin Tıbbi Uygulama Hatalarından Doğan Cezai Sorumluluğu” *Hukuk Gündem*, (Ankara: 2009) S.12, s. 25-38.
- ELVEREN**, Muhammed, “Bakire çıkmadı nikah iptal”, *Hürriyet*, <http://www.hurriyet.com.tr/dunya/bakire-cikmadi-nikah-iptal-9056282>, [Erişim 11.11.2019].
- HAKERİ**, Hakan, *Tıp Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, 16. bsk., İstanbul: 2019.
- HARARI**, Yuval, Noah, *Hayvanlardan Tanrılara Sapiens İnsan Türünün Kısa Bir Tarihi*, Kolektif Kitap, İstanbul: 2015.
- HOBDDAY**, A.J., Haury, L., Dayton, P.K., “Function of the human hymen” *Medical Hypotheses*, 49(2), USA: (1997): s. 171-173.
- HUMANRIGHTSWATCH**, *Women’s Rights Project “A Matter of Power State Control Of Women’s Virginity In Turkey*, 6 (7), USA: 1994.

İLKARACAN, Pınar, *Müslüman Toplumlarda Kadın ve Cinsellik*, 6. bs., İletişim Yayınları, İstanbul: 2018.

İMAM TABERANİ, *El-Mu'cemu's-Sağır*, Çev. İshak Doğan, Hüner Yayınevi, Konya: 2019.

İPEKÇİOĞLU, Pervin, Aksoy, "Vücuttan Örnek Alma İşleminin Hukuki Niteliği ve Anayasaya Uygunluğu ve Vücuttan Örnek Alma, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, 2013, C.19, S. 2.

İSTANBULBAROSU, KADIN HAKLARI UYGULAMA MERKEZİ, *Kadına Yönelik Cinsel Şiddete Karşılaştırmalı Hukukun Yaklaşımı*, İstanbul: 2002.

KAHYAOĞLU, Hatice, Küçükkaya, Burcu, "Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Himen Muayenesi ve Himenoplastiye Karşı Bakış Açılarının İncelenmesi", *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 9 (2), İzmir:(2016): s.52-60.

KOCATEPE, Kağan, "Kızlık Zarı (Hymen)" <https://www.jinekoloji.net/kizlik-zari-hymen-yapisi-tamiri>, [Erişim 21.09.2019]

KOTTAK, Conrad Phillip, *Antropoloji: İnsan Çeşitliliğine Bir Bakış*, Çev. Serpil N. Altuntek, Ütopya Yayınevi, Ankara: 2008.

KÖK, Ahmet Nezih, İnsan Hakları ve Biyotıp Sözleşmesi'nin Uygulanmasında Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, *Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Akademik Dergisi*, S. 1, Ankara: (2018): s.147-162.

- MCCLINTOCK**, Anne, "Family Feuds: Gender, Nationalism and the Family", *Feminist Review*, (44), USA: (1993): s. 61-80.
- MILLİYET**, "Bekaret ne kadar önemli?", <http://www.milliyet.com.tr/gundem/bekaret-ne-kadar-onemli-1835115>, 11.02.2014, [Erişim 21.09.2019].
- MOROĞLU**, Nazan, *Kadının İnsan Haklarına Yönelik Uluslararası Sözleşmeler, Kadın Hakları Adli Yardım Eğitim Seminerleri*, İstanbul: (2013): s. 27-39.
- ÖĞÜNÇ**, Pınar, "Bekaret tabusuna yapay kızlık zarı", 2010, <https://t24.com.tr/haber/bekaret-tabusuna-yapay-kizlik-zari,111068>, [Erişim 06.10.2019].
- PETEK**, Hasan, Güzelleştirme Amaçlı Estetik Ameliyatlardan Kaynaklanan Hukuki Sorumluluk. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 8 (1), İzmir: (2006): s.177-239.
- PRAKASH**, Vishwa, "Hymenoplasty", *Indian J. Surg*, (71), India: (2009): s. 221–223.
- RIANE**, Eisler, *Kadeh ve Kılıç: Geçmişimiz, Geleceğimiz*, 1. bs., Maya Kitap, İstanbul: 2015.
- ROSE**, Jacqueline, *Görme ve Cinsellik*, (Çev. Ayşe Deniz T.), Metis Yayınları, İstanbul: 2010.
- Sondakika.com**, "Bakire Çıkmayan Müslüman Gelinin Nikahı Geçersiz", <https://www.sondakika.com/haber/haber-bakire-cikmayan-musulman-gelinin-nik-hi-gecersiz/> Erişim Tarihi: 27.01:2020.

- ŞEREF**, Gülseren, “Psikiyatri ve Cerrahi, Konsültasyon Liyezon Psikiyatrisi” *İzmir Devlet Hastanesi Tıp Dergisi*, (32), İzmir: (1994): s.422-428.
- ŞİMŞEK**, Hatice, “Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliğinin Kadın Üreme Sağlığına Etkisi: Türkiye Örneği”, *DEÜ Tıp Fakültesi Dergisi*, 25 (2), İzmir: (2011): s. 119-126.
- TBMM TUTANAKLARI**, Adalet Komisyonu Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Görüşmeleri, https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.mv_goruntule?pTutanakId=13987, [Erişim 01.11.2019].
- TDK**, <https://sozluk.gov.tr/>
- TEVRAT**, Bölüm 19/ Yaratılış
- TTB**, *Türk Tabipleri Birliği Etik Kurul Görüşleri*, edt. Berna Arda, Ankara:2001.
- VALENTI**, Jessica, *Purity Myth: How America's Obsession with Virginity Is Hurting Young Women*, Berkeley CA, Seal Press, USA: 2009.
- YAZIR**, Elmalılı Muhammed Hamdi, *Kur'an-ı Kerim Renkli Kelime Meali ve Muhtasar Tefsiri*, Çelik Yayınevi, İstanbul: 2018.

Ünal GENÇTÜRK

AIHM VE AYM KARARLARI IŞIĞINDA

YAŞAM HAKKI BAĞLAMINDA

**KOLLUĞUN ZOR VE SİLAH
KULLANMA YETKİSİ VE SINIRLARI**

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kolluğun Zor ve Silah Kullanma Yetkisi ve Sınırları
Ünal Gençtürk

Hukuk Yayınları Dizisi – 2764

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 60 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Ak, Tarık ve Avaner, Tekin (2019), “Silahlı İnsansız Hava Araçlarının Uluslararası Alanda ve İç Güvenlikte Sevk ve İdaresine İlişkin Hukuki Saptamalar”, **Savunma Bilimleri Dergisi**, 18(36), 43-66.
- Akbulut, Berrin (2019), **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 6. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- _____ (2019), **Türk Ceza Hukuku Temel Bilgiler**, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Akgüner, Tayfun (2011), “Milli Güvenlik Kavramı Üzerine Bazı Düşünceler”, **İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi**, 6(1-3), 16-13.
- Akgül, Aydın (2016), **Genel İdari Kolluk Faaliyetleri ve Yargısal Denetimi**, Adalet Yayınevi, Ankara.
- Akkurt, Ali (2013), “Yetkili Amirin Emrini İfa ve İfadan Doğan Sorumluluk”, **Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 1(1), 55-75.
- Akman, Elvettin ve Bayram, Tuğçe (2018), “Özel Kolluk Kuvveti Olarak Belediye Zabıtası: Zabıtaların Temel Sorunlarının Isparta Ölçeğinde Nitel Bir Analizi”, **Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi**, 1(3), 348-356.
- Aksungur, Ali Burak (2018), **Türk İdare Geleneğinde Yerel Güvenlik: Mahalle Bekçilerine Dair Bir İnceleme**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aktaş, Nuri Ahmet ve Polat, Mevlüt (2009), **Genel Kolluk Özel Güvenlik İlişkisi**, 1. Baskı, Divan Kitap, Ankara.
- Aladağ Görentaş, İtır (2015), “Türkiye’de İnsan Hakları: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Yarım Asırlık İmtihan”, **Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, 0(29), 57-69.
- Alçalar, Mustafa (2006), **Kolluğun Zor Kullanma Yetkisi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Alderson, J. (1984), **İnsan Hakları ve Polis**, (Çev. İhsan Kuntbay), Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitü Yayınları, No 232, Ankara.
- Alpar, Güray (2013), “Güvenliğin Sağlanmasında Bir Kolluk Kuvveti Olan Jandarmanın Geçmişten Günümüze Rolü ve Dünyadaki Konumu”, **Güvenlik Bilimleri Dergisi**, 2(1), 79-106.
- Altıparmak, Kerem vd. (2007), **Polis Vazife Ve Salahiyet Kanununda Değişiklik: Durdurma - Kimlik Sorma - Arama Parmak İzi Alınması Silah Kullanma**, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İnsan Hakları Merkezi, İnsan Hakları Çalışma Metinleri: V, Sayı 11, Ankara.
- Ana Salinas de Frias (2013), **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihadında Terörle Mücadele ve İnsan Hakları**, Ahmet Hamdi Topal (Çev. Ed.), Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı Yayını: 10, Ankara.
- Apaydın, Cengiz (2017), “Ceza Hukukunda Fiili Hata”, **Terazi Hukuk Dergisi**, 12(135), 52-61.
- Araç, İbrahim ve İba, Şeref (2003), “Türkiye’de Yasa Önerisi Hazırlama ve Norm Koyma Tekniği ve Yasamacı Mesleğinin Nitelikleri Üzerine”, **Ankara Üniversitesi SBF Dergisi**, 58(3), 35-59.
- Arslan, Kahan Onur (2015), “İnsan Onuru Kavramı Ve Koruma Tedbirleri Bağlamında Temel Bir İlke Olarak İnsan Onurunun Korunması”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, 28(120), 155-172.
- Akyılmaz, Bahtiyar vd. (2017), **Türk İdare Hukuku**, 8. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Artuk, M. Emin vd. (2019), **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 13. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- Artuk, M. Emin vd. (2014); **Türk Ceza Kanunu Şerhi**, Cilt 1, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- Atar, Yavuz (2019), **Türk Anayasa Hukuku**, 13. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Atay, Ender Ethem (2018), **İdare Hukuku**, 6. Baskı, Turhan Kitapevi, Ankara.
- Avcı, Ali (2011), **Özel Kolluğun Zor Kullanma Yetkisi**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Polis Akademisi, Güvenlik Bilimleri Enstitüsü.
- Ayaydın, Cem (2008), **İdare Hukuku’na Giriş 2**, Yenilik Basımevi, İstanbul.
- Aydın, Devrim (2015a), “Toplumsal Olaylarda Biber Gazı Kullanılmasının Hukuki Standartları”, **Ankara Barosu Dergisi**, 0(1), 241-261.

- _____ (2015b), “Zor Kullanma Yetkisine İlişkin Sınırın Aşılması Suçu”, **Prof. Dr. Nevzat Toroslu’ ya Armağan**, Cilt 1, Ankara Üniversitesi Yayınları, 137-174.
- _____ (2016), “Toplantı ve Gösteri Yürüyüşlerine Müdahalenin Esasları”, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 65(4), 3283-3308.
- Bahadır, Oktay (2009), **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Türk Hukukunda Yaşama Hakkı**, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- _____ (2015), **Yaşama Hakkı**, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Bahadır, Oktay ve Kıldan, İsmail Turgut (2013), “Özel Güvenlik Görevlilerinin Zor Kullanma Yetkisi”, **Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi**, 0(3), 274-310.
- Balkan, Erdinç ve Yılmaz, Aydın Murat (2013), “Sahil Güvenliğin Görevleri İle Teşkilat Özelliklerini Belirleyen Faktörlerin Dünyadaki Örnekler Paralelinde İncelenmesi”, **Türk İdare Dergisi**, 0(477), 205-222.
- Baştürk, Ömer Özmen (2019), **Milli İstihbarat Teşkilatı’na Ait Bilgi, Belge ve Kimliklere Karşı Suçlar**, Adalet Yayınevi, Ankara.
- Bayraklı, Hasan Hüseyin (2014), **İdare Hukuku**, Celepler Matbaası, Trabzon.
- Baytaz, Abdullah Batuhan (2015), “6638 Sayılı Kanun İle PVSK ve CMK’da Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi”, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, 73(2), 29-47.
- Bıçak, Vahit (2018), **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 4. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara.
- Bilge, Burak (2014), “AIHM İçtihatları Bağlamında Etkin Soruşturma Yükümlülüğü”, **İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 5(2), 367-406.
- Bilgiç, Alper (2019), **Çoklu Kolluk Sisteminin Yönetimi**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Birdsall, Andrea (2018) “Drone Warfare in Counterterrorism and Normative Change: US Policy and the Politics of International Law”, **Global Society**, 32(3), 241-262.
- Blake, Cillian (2019), “The consequentialist reasoning of the security State and the contemporary interpretation of Article 2 by the European Court of Human Rights: eroding the lethal force principles in policing operations”, **The International Journal of Human Rights**, 23(10), 1693-1717.

- Bodur, Nurullah ve Özkul, Eshat (2019), **Uygulamada Terör Örgütü ve Terör Suçları**, 4. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Centel, Nur vd. (2016), **Türk Ceza Hukukuna Giriş**, 9. Baskı, Beta Yayıncılık, İstanbul.
- Chevalier-Watts, Juliet (2010), "A rock and a hard place: has the European Court of Human Rights permitted discrepancies to evolve in their scrutiny of right to life cases?", **The International Journal of Human Rights**, 14(2), 300-318.
- Cin, Emine (2008), **Türk Hukukunda Kolluk Yetkisinin Kullanılması ve Sınırları**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Cin, Mehmet Onursal (2000), "Kolluğun Zor Kullanma Yetkisi", **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 8(1-2), 665 – 686.
- Cin, Turgay (2019), **İnsan Hakları ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi**, 2. Baskı, Ege Üniversitesi Yayınları, İktisat ve İdari Bilimler Fakültesi Yayın No 9, İzmir.
- Çağlayan, Ramazan (2019), **İdare Hukuku Dersleri**, 7. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- Çam, Ali Rıza (2015), **Adli Kolluk ve Bilişim**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul.
- Çaycı, Sadi (2016), "Türkiye'nin Milli Güvenliği", **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 65(4), 3327-3344.
- Çeçen, Anıl (2015), **İnsan Hakları**, 4. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Çelik, Adem (2015), "Özgürlük ve Güvenlik Bağlamında İç Güvenlik Paketinde Yer Alan Bazı Maddelerinin Değerlendirilmesi", **Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi**, 0(5), 235-263.
- Çiftçioglu, Cengiz Topel (2012), "Yaşama Hakkı", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, 0(103), 137-168.
- Değerli, Yavuz Selim (2015), **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Dava Sonuçlandırma Yöntemleri**, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- Değirmenci, Olgun (2016), **Askeri Ceza ve Disiplin Hukuku**, 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Demir, Cenker Korhan vd. (2015), "Hukuki Metinlerden Uygulamaya Kolluk Zor Kullanma Modeli", **Güvenlik Çalışmaları Dergisi**, 17(1), 91-115.

- Demirbaş, Timur (2019a), **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 14. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- _____ (2019b), **İnfaz Hukuku**, 6. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Derdiman, Ramazan Cengiz (2003), **Türkiye İdaresinin Hukuksal Yönü ve Yapısı**, Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul.
- _____ (2007), **Polis Yönetimi ve Hukuku**, 3. Baskı, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.
- Deveci, Ali (2014), **Yaşam Hakkı ve İşkence Yasağı İhlallerinde Etkin Soruşturma Yapma Yükümlülüğü**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Dikici, Fatih (2005), **İdare Hukuku – İdare Yargılama Usul Hukuku**, 6. Baskı, Agon Bilgi Akademisi, Ankara.
- Dinçer, Celal (2009), “Kolluk Kuvvetlerinin Zor Kullanma Yetkisi”, **Türk İdare Dergisi**, 0(462), 37-68.
- Doğan, İlyas (2015), **İnsan Hakları Hukuku**, 2. Baskı, Astana Yayınları, Ankara.
- Doğmuş, Simay (2018), **AİHS Işığında Devletlerin Yaşama Hakkına İlişkin Pozitif Yükümlülükleri**, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Doğru, Osman (2018), **Yaşama Hakkı, Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru El Kitapları Serisi – 5**, MRK Baskı ve Tanıtım, Ankara.
- Doğru, Osman ve Nalbant, Atilla (2016), **İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi Açıklama ve Önemli Kararlar**, Cilt 1, 2. Baskı, Legal Yayıncılık, İstanbul.
- Dönmezer, Sulhi (2003), **Genel Ceza Hukuku Dersleri**, Bahçeşehir Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- _____ (2005), “Kolluğun Zor Kullanma Yetkisi ve İnsan Hakları”, **Kolluğun Silah Kullanma Yetkisi**, 1. Baskı içinde (9-25), Beta Basım Yayım Dağıtım, Ceza Hukuku Derneği Yayınları No 6, İstanbul.
- Dönmezer, Sulhi ve Erman, Sahir (1997), **Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku**, Cilt 2, 11. Baskı, Beta Yayıncılık, İstanbul.
- Duran, Gökhan Yaşar (2019), “Askerî Ceza Kanununda Emre İtaatsizlikte Israr Suçu”, **Ceza Hukuku Dergisi**, 14(41), 655-721.
- Dursun, Selman (2014), “Türk Ceza Hukuku’nda Emrin İfasının Hukuki Niteliğinin Alman ve İtalyan Ceza Hukuku’yla Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi”, **Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 18(2), 203-252.

- Dülger, Murat Volkan (2014), "Hukuka Uygunluk Nedenleri ile Mazeret Nedenleri Arasındaki Ayrımın Tarihçesi, Niteliği ve Gerekliği Üzerine Karşılaştırmalı Bir Deneme", **Ceza Hukuku Dergisi**, 9(24), 121-180.
- Efe, Metin (2016), **Anayasa Mahkemesi Uygulamaları Kapsamında: Bireysel Başvuruda Kabul Edilebilirlik Şartları**, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Elban, Hasan Kemal (2008), "Avrupa Konseyi ve İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi İlişkileri", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, 0(77), 167-190.
- Enemark, Christian (2019): "On the Responsible Use of Armed Drones: The Prospective Moral Responsibilities of States", **The International Journal of Human Rights**, 1-21.
- Erarslan, Fatih (2019), "**Askeri Kolluktan Sivil Kolluğa Uzanan Süreçte Jandarma Genel Komutanlığının Yönetimsel Değişimi**", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Erdem, Mustafa Ruhan (2007), "Malvarlığına Yönelik Saldırıların Karşı Meşru Savunma İçin İnsan Öldürme ve Yaşam Hakkı (AİHS m. 2)", **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 9(0), 987-998.
- Erdoğan, Mustafa (2015a), **İnsan Hakları Teorisi ve Hukuku**, 4. Baskı, Orion Kitapevi, Ankara.
- _____ (2015b), "Silahlı Kuvvetlerin Türk Anayasa Düzeni İçindeki Yeri", **Ankara Üniversitesi SBF Dergisi**, 45(1), 309-334.
- Erkmen, Serkan Emir (2005), **Türk Devletlerinde Savaş Araç-Gereçleri (XIV. asırlar)**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ermeydan, İdris (2014), "Yargıtay Kararları Işığında Meşru Savunmada Sınırın Aşılması", **FSM İlmi Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi**, 0(3), 170-131.
- Ermiş, Münip (2007), "Terörle Mücadele Kanunu ve İnsan Hakları", **Ceza Hukuku Dergisi**, 2(4), 305-335.
- Ersan, Aykut (2013), **Ceza Hukukunda Meşru Savunma ve Meşru Savunmada Sınırın Aşılması**, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul.
- Eryılmaz, M. Bedri ve Bozlak, Ayhan (2009), "Hukukumuzda Zor ve Silah Kullanma Yetkisi", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, 0(83), 223-277.

- Esendemir, Ferit Deniz (2018), **Emniyet, Jandarma ve Sahil Güvenlik Teşkilatlarında Meslekten Çıkarma Disiplin Cezası**, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Esser, Robert (2018), "The Police and The Right To Life", Ralf Alleweldt ve Guido Fickenscher (Ed.), **The Police and International Human Rights Law**, 1. Baskı içinde (43-61), Springer International Publishing.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin (1998), "İnsan Hakları ve Adli Kolluk", **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Prof. Dr. Süleyman Arslan' a Armağan, 6(1-2), 113-123.
- Gerçeker, Hasan (2018), **Yorumlu & Uygulamalı Türk Ceza Kanunu**, Cilt 1, 4. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Giritli, İsmet vd. (2015), **İdare Hukuku**, 7. Baskı, Der Yayınları, İstanbul.
- Gözler, Kemal (2018), **İnsan Hakları Hukuku**, 2. Baskı, Ekin Basım Yayım Dağıtım, Bursa.
- _____ (2019), **İdare Hukuku**, 3. Baskı, Cilt 2, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa.
- Gözübüyük, Şeref vd. (2019), **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması**, 12. Baskı, Turhan Kitapevi, Ankara.
- Gözübüyük, Şeref ve Tan, Turgut (2018), **İdare Hukuku**, Cilt 1, Genel Esaslar, 12. Baskı, Turhan Kitapevi, Ankara.
- Günday, Metin (2013), **İdare Hukuku**, 10. Baskı, İmaj Yayınevi, Ankara.
- Güner, Selda (2011), **Kolluğun Zor ve Silah Kullanması**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gürbüz, Reşit (2011), **İdare Hukuku**, Turhan Kitapevi, Ankara.
- Güven, Gülşah (2014), "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihadı Işığında Kamu Görevlileri Tarafından Gerçekleştirilen Yaşam Hakkı İhlallerinde Etkin Soruşturma Yükümlülüğü Sorunsalı", **İstanbul Barosu Dergisi**, 88(5), 364-377.
- Güveyi, Ümit (2019), **Anayasa Hukuku Boyutuyla Milli Güvenlik**, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Güzel, İdris (2019), "İnsan Hakları Bakımından Kolluğun Zor ve Silah Kullanma Yetkisi", **Fasikül Hukuk Dergisi**, 11(111), 483-510.

- Güzeloğlu, Turan (2008), **Kolluğun Kuvvet ve Silah Kullanma Yetkisi**, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Hafızoğulları, Zeki (1995), “İnsan Hakları, Polis Görevi ve Yetkisi”, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 44(1-4), 564-585.
- _____ (1996), “Polisin Zor Kullanma Görevi ve Yetkisi”, **Polis Akademisi Seminer, Konferans, Sempozyum Bildirileri Dizisi: 2**, içinde (14-20), Ankara.
- Hakeri, Hakan (2019), **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 22. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- Hamdemir, Berkan (2018), **Anayasa Mahkemesi’ne Bireysel Başvuru**, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Heinrich, Bernd (2014), **Ceza Hukuku Genel Kısım I**, Yener Ünver (Ed.), 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- Hoşgöl, Batuhan (2019), **Etkin Soruşturma Yükümlülüğü**, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- İşıktaç, Yasemin (2010), **Hukuk Başlangıcı**, Filiz Kitapevi, İstanbul.
- İçel, Kayıhan (2016), **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Yenilenmiş Bası, Beta Yayıncılık, İstanbul.
- İçer, Mehmet Fatih (2019), **Uygulamada Karşılaşılan Tereddütlü Yönleriyle Yaralama ve Öldürme Suçları**, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- İnceoğlu, Sibel (2013), **İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa**, Beta Basım Yayım, İstanbul.
- İşgören, Ali (2016), **Türk Hukukunda Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri**, 3.Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- İşten, İnanç (2019), **Terörle Mücadelede İnsan Haklarının Sınırlandırılması**, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Kalabalık, Halil (2016), **Kısa İdare Hukuku**, 2. Baskı, Sayram Yayınları, Konya.
- _____ (2017), **İnsan Hakları Hukuku**, 5. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- _____ (2019a), **İdare Hukuku Dersleri**, Cilt 2, 4. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- _____ (2019b), **Kısa İdare Hukuku**, 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

- Karagöz, Ahmet (2005), "Özel Güvenlik Kuruluşları Eğitimi, Görev ve Yetkileri", **Kolluğun Silah Kullanma Yetkisi**, 1. Baskı içinde (45-81), Beta Basım Yayım Dağıtım, Ceza Hukuku Derneği Yayınları No 6, İstanbul.
- Karakaş, Işıl (2002), "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Yaşam Hakkı: 'McCann'den 'Kaya' ve Ötesine", **Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 0(1), 58-70.
- Karaosmanoğlu, Fatih (2012), **İnsan Hakları**, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Karlı, Mehmet ve Kurtdarcan, Bleda R. (2016), "İnsan Hakları Hukuku Altında Askeri Kuvvetlerin İç Güvenlik Faaliyetlerine Katılması: Terörizm ve İç Karışıklıklarla Müdahalede Başvurulabilecek Kuvvet Kullanımı Kurallarına İlişkin Bir Çalışma", **Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 11(141), 47-77.
- Kaya, Mehmet Orhan (2007), "Özel Güvenlik Görevlisinin Görev, Yetki ve Hakları", **Ceza Hukuku Dergisi**, 2(5), 255-278.
- Kaya, Seyithan (2018), **Anayasa Yargısı ve Bireysel Başvuru**, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- Kaygusuz, Ziyaettin (2016), **Kolluğun Zor ve Silah Kullanma Uygulamalarında Ölçülülük İlkesi: Bir Model Öneri Olarak Ge-El-Or Ölçü Testi**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Polis Akademisi, Güvenlik Bilimleri Enstitüsü.
- Kaymaz, Seydi (2014), "Malvarlığına Yönelik Saldırlara Karşı Meşru Savunma ve Yaşam Hakkı", **Prof. Dr. Feridun Yenisey'e Armağan**, Cilt 1, içinde (229-269), Beta Basım Yayım, İstanbul.
- Kelep Pekmez, Tuba (2015), **AİHM İçtihatları Bağlamında Türk ve Anglo Sakson Hukukunda Kolluğun Silah Kullanma Yetkisi**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul.
- Kıldan, İsmail ve Akdemir, Togay (2015), "Kasten Yaralama Suçunda Silah Kavramının Yargıtay Kararları Doğrultusunda İncelenmesi", **Uyumsuzluk Mahkemesi Dergisi**, 0(6), 227-246.
- Koca, Mahmut ve Üzülmaz, İlhan (2019a), **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 12. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- _____ (2019b), **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 6. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.

- Koç, Cihan ve Gündoğan, Kadir (2019), **Jandarma Polis Sahil Güvenlik Hukuku**, 1. Baskı, Sözkese Matbaası, Ankara.
- Koç, Muharrem İlhan (2016), “Bireysel Başvuru Kararlarının İcrasına İlişkin Düzenlemeler ve Kurumsal Yapılanma İhtiyacı”, **Anayasa Yargısı Dergisi**, 33(0), 133-141.
- Koyuncu Gülseven, Ayşe Seda (2008), **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarında Yaşam Hakkı ve Yaşam Hakkı İhlallerinde İhlalin Niteliği**, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İnsan Hakları Merkezi, İnsan Hakları Çalışma Metinleri: IX, Ankara.
- Kuyaksil, Ali (2017), **Demokratik Polislik ve İnsan Hakları**, 1. Baskı, Hukuk Yayınları, Ankara.
- Kürk, Erkin (2016), **Ceza Muhakemesi ve Kolluk Uygulamaları**, 5. Baskı, Coşkun Yayıncılık, İstanbul.
- Leverick, Fiona (2006), **Killing in Self-Defence**, 1. Baskı, Oxford University Press, New York.
- Mahmutoglu, Fatih Selami ve Karadeniz, Serra (2017), **Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler Şerhi**, 1. Baskı, Beta Yayıncılık, İstanbul.
- Majno (1977), **Ceza Kanunu Şerhi Türk ve İtalyan Ceza Kanunları**, Cilt 1, Yargıtay Yayınları No: 3, Sevinç Matbaası, Ankara.
- Memiş, Emin (2017), **Genel İdare Hukuku**, 2. Baskı, Filiz Kitapevi, İstanbul.
- Meraklı, Serkan (2017), **Ceza Hukukunda Kusur**, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Meran, Necati (2013), **Zimmet – Rüşvet – İrtikap ve Görevi Kötüye Kullanma Suçları**, 3. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara.
- Mil, Halil İbrahim (2014), “Türkiye’de İç Güvenlik Teşkilatları ve Özellikleri”, **Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi**, 5 (11), 40-61.
- Murray, Daragh Murray (2016), **Practitioners’ Guide to Human Rights Law in Armed Conflict**, 1. Baskı, Oxford University Press, New York.
- Onar, Sıddık Sami (1966), **İdare Hukukunun Umumi Esasları**, Cilt 3, 3. Baskı, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul.
- Osmanoğlu, M. Kerem (2012), **Polisin Zor Kullanma Yetkisi ve İnsan Hakları**, 1. Baskı, Beta Yayıncılık, İstanbul.
- Öncü, Servet ve Cevizliler, Erkan (2013), “Avrupa Bütünleşmesi İçin Önemli Bir Adım: “Avrupa Konseyi” ve Türkiye’ nin Konseye Üyeliği Meselesi”, **Gazi Akademik Bakış**, 7(13), 15-44.

- Önder, Ayhan (1992), **Ceza Hukuku Dersleri**, Filiz Kitapevi, İstanbul.
- Önder, Mehmet Seyman (2015), **Devlet ve PKK İkileminde Korucular**, 1. Baskı, İletişim Yayınları, İstanbul.
- Özay, İl Han (1981), "İdari Kolluk Eylemlerinde 'Amaç'", **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, 45(1-4), 315-319.
- Özbek, Veli Özer (2019), **İnfaz Hukuku**, 11. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Özbek, Veli Özer vd. (2019a), **Ceza Genel Hukuku Temel Bilgiler**, 10. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- _____ (2019b), **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 12. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- _____ (2019c), **Ceza Muhakemesi Hukuku Temel Bilgiler**, 10. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- _____ (2019d), **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 10. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Özbek, Veli Özer ve Tepe, İlker (2010), **TCK İzmir Şerhi Türk Ceza Kanununun Anlamı**, Cilt 1, Baskı 4, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Özbey, Özcan (2008), **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Başvuru Yöntemleri**, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- Özbudun, Ergun (2012), **Türk Anayasa Hukuku**, 13. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara.
- Özcan, Ahmet (2013), "Osmanlı Devleti'nde Jandarma Teşkilatı Kurulmasının Gündeme İlk Defa Gelişi (1839)", **Tarih Araştırmaları Dergisi**, 32(53), 173-194.
- Özen, Mustafa (2019), **Ceza Hukuku Genel Hükümler Dersleri**, 4. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- Özgenç, İzzet (2005), **Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi Genel Hükümler**, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- _____ (2019a), **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 15. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- _____ (2019b), **Suç Örgütleri**, 12. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Özgenç, İzzet ve Üzülmöz, İlhan (2019), **Ceza Genel Hukuku**, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

- Özgür, Erdem (2019), **Devlet ve Jandarma Güvenlik ve Kolluk Perspektifinde Jandarma Personel Sistemi**, Gazi Kitapevi, Ankara.
- Özkan, Ersan (2015), “Geleneksel Polislik”, Ekrem Muş ve M. Alper Sözer (Ed.), **Çağdaş Kolluk Stratejileri**, 1. Baskı içinde (9-33), Adalet Yayınevi, Ankara.
- Özkan Duvan, Ayşe (2018), “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 2. Maddesi Çerçevesinde Yaşam Hakkının Korunmasında Devletin Yükümlülüğü”, **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**, 24(2), 660-681.
- Öztürk, Bahri (2019), **Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku**, 13. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Öztürk, Bahri vd. (2017), **Ceza Muhakemesi Hukukunda Koruma Tedbirleri**, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Öztürk, Bahri ve Erdem, Mustafa Ruhan (2019), **Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku**, 19. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Parlar, Ali (2015a), **Ceza Hukukunda Meşru Savunma ve Haksız Tahrik**, 1. Baskı, Bilge Yayınevi, Ankara.
- _____ (2015b), **Türk Ceza Kanunu Şerhi**, Cilt 1, Bilge Yayınevi, Ankara.
- Polat, Oğuz (2017), **Klinik Adli Tıp**, 8. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Sami, Şemseddin (2015), **Kamus-ı Türki**, Çağrı Yayınları, İstanbul.
- Sancakdar, Oğuz vd. (2019), **İdare Hukuku Teorik Çalışma Kitabı**, 8. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Sangero, Boaz (2006), **Self-Defence in Criminal Law**, Hart Publishing, Oregon.
- Seçkin, Mehmet Beyhan (2016), “Anayasa Mahkemesinin Bireysel Başvuru Kararları Işığında, Yaşam Hakkından Kaynaklanan Kamu Gücü İhlallerinin Değerlendirilmesi”, **Ankara Barosu Dergisi**, 0(2), 419-439.
- Şahin, Adil (2005), **Türkiye’de İnsan Kaynakları Siyasal Parti Programları, Hükümet Programları ve Uygulama (1920-2003)**, 1. Baskı, Beta Basım Yayım, İstanbul.
- _____ (2018), **Burjuvazi ve Bürokrasi Kısacasında Özgürlük Versus İktidar**, Celepler Matbaacılık, Trabzon.
- Şahin, Cumhur ve Göktürk, Neslihan (2019), **Ceza Muhakemesi Hukuku I**, 10. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

- Şenol, Cem (2011), "Etkin Soruşturma Yükümlülüğü ve Etkili Başvuru Hakkı", **Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 1(1), 35-53.
- _____ (2013), **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarında Etkin Soruşturma Yükümlülüğü**, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul.
- Şimşek Akın, Havva (2014), **Kolluğun Yapısı ve Sivil Gözetimi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şirin, Osman (2005), "Silah Kullanan Kolluk Görevlileri Hakkında Verilen Yargıtay Kararları (Olaylar-Hatalar)", **Kolluğun Silah Kullanma Yetkisi**, 1. Baskı içinde (81-95), Beta Yayıncılık, Ceza Hukuku Derneği Yayınları No 6, İstanbul.
- Şirin, Tolga (2013), **Türkiye'de Anayasa Şikayeti (Bireysel Başvuru)**, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul.
- Tan, Turgut (2018), **İdare Hukuku**, 7. Baskı, Turhan Kitapevi, Ankara.
- Taner, M. Tahir (1953), **Ceza Hukuku Umumi Kısım**, 3. Baskı, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul.
- Tekin, Abdurrahman (2017), "Polisin Zor Kullanma Yetkisi", **Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 7(1), 27-58.
- Tezcan, Durmuş vd. (2019), **İnsan Hakları El Kitabı**, 8. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Toroslu, Nevzat ve Toroslu, Haluk (2018), **Ceza Hukuku Genel Kısım**, 24. Baskı, Savaş Yayınevi, Ankara.
- Tosun, Öztekin (1967), **Gazetecilik Enstitüsü İçin Suç Hukuku Dersleri**, Sermet Matbaası, İstanbul.
- Tunçer, Polat (2017), **Ceza Hukukuna Giriş Genel Hükümler**, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- Turabi, Selami (2017), **Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Rehberi**, 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Türk Hukuk Kurumu (1991), **Türk Hukuk Lügati**, 3. Baskı, Başbakanlık Basımevi Türk Hukuk Lügati.
- Ulukanlıgil, Metin (2001), **Askeri Yargıda İtaatsizlik Suçları**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ulusoy, Engin (2011), **Zor Kullanma Yetkisine İlişkin Sınırın Aşılması Suçu (TCK. Madde 256)**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.

URL, “Çarşı ve Mahalle Bekçileriyle Sokaklar Artık Daha Huzurlu”, <https://www.icisleri.gov.tr/carsi-ve-mahalle-bekcileri-ile-sokaklar-artik-daha-huzurlu> (27.11.2019).

_____, <https://mevzuat.tbmm.gov.tr/mevzuat/faces/maddebilgisi?psira=18792&psorgukriteri=256> (16.02.2020).

_____, <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem22/yil01/ss1437m.htm> (29.01.2020).

_____, <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem22/yil01/ss1437m.htm> (03.02.2020).

_____, <https://mevzuat.tbmm.gov.tr/mevzuat/faces/kanunmaddeleri?pkunlarno=54050&pkunnu marasi=5681> (06.07.2020).

_____, [https://mevzuat.tbmm.gov.tr/mevzuat/faces/maddebilgisi?psira=121029&psorgukriteri=_\(04.02.2020\)](https://mevzuat.tbmm.gov.tr/mevzuat/faces/maddebilgisi?psira=121029&psorgukriteri=_(04.02.2020)).

_____, <https://mevzuat.tbmm.gov.tr/mevzuat/faces/kanunmaddeleri?pkunlarno=42577&pkunnumarasi=5532> (05.02.2020).

_____, <https://mevzuat.tbmm.gov.tr/mevzuat/faces/kanunmaddeleri?pkunlarno=42577&pkunnumarasi=5532> (05.02.2020).

_____, <https://mevzuat.tbmm.gov.tr/mevzuat/faces/kanunmaddeleri?pkunlarno=41861&pkunnumarasi=2709> (22.03.2020).

_____, <https://mevzuat.tbmm.gov.tr/mevzuat/faces/kanunmaddeleri?pkunlarno=24110&pkunnumarasi=5237> (28.08.2020)

_____, <https://sozluk.gov.tr/>

_____, <https://www.un.org/ruleoflaw/files/BASICP~3.PDF> (12.03.2020).

Yaşar, Hasan Nuri (2016), **İdare Hukuku**, 3. Baskı, Der Yayınları, İstanbul.

Yaşar, Osman vd. (2014), **Yorumlu Uygulamalı Türk Ceza Kanunu**, Cilt 1, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.

Yayla, Yıldızhan (2010), **İdare Hukuku**, 2. Baskı, Beta Yayıncılık, İstanbul.

Yenisey, Feridun (1993), **Uygulanan ve Olması Gereken Ceza Muhakemesi Hukuku Hazırlık Soruşturması ve Polis**, 3. Baskı, Beta Yayıncılık, İstanbul.

- _____ (2007), "Seminerin 2'nci Günü Soru-Cevap Bölümü", Feridun Yenisey (Ed.), **Kolluk Görevleri Açısından TCK-CMK Semineri ve 5681 Sayılı Kanunla Değişen Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu**, 1. Baskı içinde (148-149), Bahçeşehir Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- _____ (2015), **Kolluk Hukuku**, 2. Baskı, Beta Yayıncılık, İstanbul.
- Yenisey, Feridun ve Nuhoglu, Ayşe (2019), **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 7. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Yıldırım, Ramazan (2015), **Türk İdari Rejimine Giriş**, 1. Baskı, Astana Yayınları, Ankara.
- Yıldırım, Turan (2018), **İdare Hukuku**, 7. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul.
- Yılmaz, Mustafa (2007), **Polisin Zor Kullanma Yetkisi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yokuş, Sevtap (Ed.) (2015), **Türkiye'de Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru (Anayasa Şikayeti)**, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Yokuş Sevük, Handan (2012), "Kolluk Görevlilerinin Silah Kullanma Yetkisi ve Yaşam Hakkı", **Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Prof. Dr. Duygun YARSUVAT'a Armağan, 9(2), 239-286.
- Yurtsal, Erdal Servet (2016), **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarında Yaşam Hakkı İhlalleri ve Kolluğun Zor ve Silah Kullanma Yetkisi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kara Harp Okulu - Savunma Bilimleri Enstitüsü.
- Zafer, Hamide (2013), **Ceza Hukuku Genel Hükümler TCK m. 1-75**, Beta Basım Yayım, 3. Baskı, İstanbul.
- Zabunoğlu, Yahya Kazım (2012), **İdare Hukuku**, Cilt 1, Yetkin Yayınları, Ankara.
- Zorlu, Süheyla (2018), **Özel Güvenlik Sözleşmesi**, Adalet Yayınevi, Ankara.

Mehmet Alper NACAR

**KONKORDATODA
İMTİYAZLI ALACAKLAR**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Konkordatoda İmtiyazlı Alacaklar
Mehmet Alper Nacar

Hukuk Yayınları Dizisi – 2892

Birinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 46 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA

- AKCAN, Recep; Hacze İştirak, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2005.
- AKDENİZ, Murat/ KAYIHAN, Şaban; Konkordato Hukuku El Kitabı, 13. Bası, İstanbul, Umuttepe Yayınları, 2019.
- AKINTÜRK, Turgut/ ATEŞ KARAMAN, Derya; Türk Medeni Hukuku Aile Hukuku, İstanbul, Beta Basım, 2011.
- AKİL, Cenk; “Konkordato Mühletinin Alacaklılar Bakımından Sonuçları (28.02.2018 Tarih ve 7101 Sayılı Kanunla Yapılan Değişikliklere Göre)”, TBBD, S. 141, 2019, Sayfalar: 227-252. (Mühlet)
- AKİL, Cenk; “Malvarlığının Terki Suretiyle Konkordatoda Konkordato Tasfiye Memuru”, AÜHFD, C. 61, S. 3, Sayfalar 819 – 858. (Tasfiye Memuru)
- AKİL, Cenk; Sorularla Adi Konkordato, Ankara, Adalet Yayınevi, 2019. (Konkordato)
- AKYÜREK, Ayhan/ AKYÜREK, Remziye; Konkordato Hukuku, Ankara, Yetkin Yayınevi, 2019.
- ALICI, Burhan; “Hacze Takipsiz İştirak”, Adalet Dergisi, Ankara, Adalet Bakanlığı, Eylül, 2006.
- ALPAR, M. Bülent; “İşverenin Ödeme Güçlüğü Halinde İşçi Alacaklarının Korunmasına İlişkin 173 ILO Sözleşmesi ile İlgili Çalışma Hayatı Mevzuatı”, Kamu-İş Dergisi, C.6, S.3, 2002, s. 1-2 ERİŞİM: <http://www.kamu-is.org.tr/pdf/635.pdf>
- ALTAY, Sümer; Konkordato Hukuku, İstanbul, Media Print, 1993.
- ALTAY, Sümer/ ESKİOCAK, Ali; Konkordato ve Yeniden Yapılandırma Hukuku, 4. Bası, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2018.
- ARAR, Kemal; İcra ve İflâs Hükümleri, Ankara, İdeal Matbaa, 1944.
- ARBEC, Ömer; “Boşanmanın Mali Sonuçları”, AÜHFD, 2005, C.54, S.1.
- ARSLAN, Aziz Serkan; “Konkordato Mühletinin İşçi Alacaklarına Etkisi”, TBBD, S. 142, 2019, Sayfalar: 249-272.

- ARSLAN, Ramazan/ YILMAZ, Ejder/ TAŞPINAR AYVAZ, Sema/ HANAĞASI, Emel; İcra ve İflâs Hukuku,4. Bası, Ankara, Yetkin Yayınları, 2018.
- ATALI, Murat, “*Konkordatoda Kesin Mühlet ve Sonuçları*”, 7101 Sayılı Kanunla Konkordato ve Elektronik Tebligat Konularında Getirilen Yenilikler (Editöre: Muhammet Özokes), İstanbul, 2018, Sayfalar: 85-111.
- ATALI, Murat/ ERMENEK, İbrahim/ ERDOĞAN, Ersin/ İcra ve İflâs Hukuku, İkinci Baskı, Yetkin Yayınları, 2019.
- ATAR, Eray Aksın; “*Nafakadan Ferağat*”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 22, S. 3, 2016, Sayfalar: 251-267.
- AYDEMİR, Efrail; Konkordato ve Yeniden Yapılandırma Hukuku, 2. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2019.
- BALCI, Şakir; Türk Hukukunda Konkordato, Güncel Yayınevi, İzmir, 2007.
- BELGESAY, Mustafa Reşit; İcra ve İflâs Kanunu Şerhi, M. Sıralar Matbaası, İstanbul, 1954.
- BOLAYIR, Nur; “*İflâs Tasfiyesinde Sıra Cetvelinin Birinci ve İkinci Sırasındaki İmtiyazlı Alacaklar*”, Prof. Dr. Ramazan Arslan’a Armağan, Ankara, Yetkin Yayınevi, C. I, 2015.
- BOZDAĞ, Gonca Gülfem; Türk Hukukunda ve Uluslararası Hukukta Nafaka, Ankara, Yetkin Yayınları, 2015.
- BÖRÜ, Levent; “*Adi Konkordatoda Alacakların Bildirilmesi*”, İnÜHFD, C.10, S.1, 2019, Sayfalar: 173-186. (Alacakların Bildirilmesi)
- BÖRÜ, Levent; “*Adi Konkordatoda Alacaklılar Kurulu*”, İnÜHFD, C. 9, S. 2, 2018, Sayfalar: 341-372. (Alacaklılar Kurulu)
- BULUT, Harun; Aile Hukukunda Velayet ve Nafaka Davaları, İstanbul, Beta Yayınevi, 2007.
- BURULOĞLU, Enver/ REYNA, Yuda; Konkordato Hukuku ve Tatbikat, İstanbul, Yörük Matbaası, 1968.
- COŞKUN, Mahmut; Konkordato ve İflâs, 2. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık, Şubat, 2019. (Konkordato)
- COŞKUN, Mahmut; İcra ve İflâs Kanunu, C. 3, 3. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2012. (Şerh)

- ÇAKIRCA, Seda İrem; *“Kardeşler Arasında Nafaka Yükümlülüğü”*, AÜHFD, C. 64, S. 1, 2015, Sayfalar: 65-101.
- ÇALIK, Abdurrahman; *“İşverenin Ödeme Güçlüğüne Düşmesi Halinde İşçi Ücretlerinin Ücret Garanti Fonundan Ödenmesi”*, Mali Çözüm Dergisi, Ocak-Şubat, 2019, Sayfalar: 255-261. ERIŞİM: <https://archive.ismmmo.org.tr/docs/malicozum/151malicozum/19.pdf>
- ÇELİK, Nuri/ CANİKLİOĞLU, Nurşen/ CANBOLAT, Talat; *İş Hukuku Dersleri*, İstanbul, Beta Yayınevi, 31. Basım, 2018.
- ÇİL, Şahin; *İş Hukukunda İşçinin Ücreti*, Ankara, Turhan Kitabevi, 2010.
- ÇOLAK, Haluk; *“İcra ve İflâs Suçları ile Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar”*, Bankacılar Dergisi, S. 53, 2005, Sayfalar: 72-106.
- DEYNEKLİ, Adnan; *“4949 Sayılı Kanunla Değişiklik İcra ve İflâs Kanununa Göre Adi ve Rehinli Alacakların Sırası”*, AÜHFD, C. 54, S.1, 2005, Sayfalar 191 – 204. (Sıra)
- DEYNEKLİ, Adnan; *“Aciz Hali ve İflâsın İşçi Alacaklarının Tahsiline Etkisi”*, ABD., Y. 67, S.2, 2009, Sayfalar: 43 – 47. (Aciz Hali)
- DEYNEKLİ, Adnan; *İşverenin İflâsı veya İşverene Yönelik Haciz Halinde İşçinin Ücret Alacağının Önceliği Sorunu*, TBB, S. 60, 2005, Sayfalar: 31-43. (İflâs)
- DEYNEKLİ, Adnan/ KISA, Sedat, Hacizde ve İflâsta Sıra Cetveli,3. Bası, Ankara, Turhan Kitabevi, 2005. (Sıra Cetveli)
- DEYNEKLİ, Adnan; *Sıra Cetveli İle İlgili Sorunlar*, Bankacılar Dergisi, S.67, Aralık 2008, Sayfalar: 28-69 (Sorunlar)
- DOĞAN, İzzet; *“Türk Medeni Kanununun Düzenlemelerine Göre Tedbir, Yoksulluk ve İştirak Nafakası”*, Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni, C. 35, S. 1, 2015, Sayfalar: 59-95.
- ERCAN, İsmail; *Uygulamacılar İçin İcra ve İflâs Hukuku El Kitabı*,4. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık, Şubat, 2019.
- ERDÖNMEZ, Güray; *“Yeni Konkordato Düzenlemesi Hakkında Bazı Tespitler”*, 7101 Sayılı Kanunla Konkordato ve Elektronik Tebligat Konularında Getirilen Yenilikler (Editöre: Muhammet Özkes), İstanbul, 2018, Sayfalar: 137-144.
- ERMENEK, İbrahim; *“Borca Batıklık Nedenine Dayalı Konkordatoda Geçici Mühletin Kaldırılması”*, Adalet Dergisi, S. 64, 2020, Sayfalar: 507-530.

- ERMENEK, İbrahim; İflâsın Ertelenmesi, 2. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi, 2010. (İflâs)
- ERMENEK, İbrahim; “İşsizlik Sigortası Kanununa Göre İşverenin Aczi ve Bunun İcra ve İflâs Hukuku Bakımından Doğurduğu Sonuçlar (Ücret Garanti Fonu)”, Haluk Konuralp Anısına Armağan, Ankara, Yetkin Yayınevi, C.2, 2009. (Fon)
- EROĞLU, Orhan; Uygulamada Konkordato, 2. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2019. (Konkordato)
- EROĞLU, Orhan; “İflâs Dışı Adi Konkordato Mühleti İçerisinde Borçlunun İflâsına Karar Verilebilecek Durumlar”, SÜHFD, Sayfalar: 785-807. (İflâs Kararı)
- ERSÖZ, Oğuz; “Yoksulluk Nafakasının Sona Ermesi”, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Yıl 6, S.12, Aralık 2018, Sayfalar: 463-509.
- ESENER, Turhan; İş Hukuku, Ankara, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1973.
- GENÇCAN, Ömer Uğur; Boşanma Tazminat ve Nafaka Hukuku, Ankara, Yetkin Yayınları, 2010.
- GÖRGÜN, Şanal/ TOROMAN, Barış/ KODAKOĞLU, Mehmet; İcra ve İflâs Hukuku (Ders Notları), 2. Basım, Ankara, Legem Yayıncılık, 2018.
- GÖRÜCÜ, İbrahim; “Türk Çalışma Mevzuatında Ücret Garanti Fonu ve Uygulamaları”, Kamu-İş; C:10, S.4, 2009, Sayfalar: 85-103. ERİŞİM: <http://www.kamu-is.org.tr/pdf/1044.pdf>
- GÜRDOĞAN Burhan, İflâs Hukuku Dersleri, Ankara, Ajans- Türk Matbaası, 1966.
- HAMZAÇEBİ, Mehmet; “Türk Medeni Kanununa Göre Boşanma ve Ayrılık Hallerinde Tedbir, Yoksulluk ve İştirak Nafakası”, SÜHFD, C. 10, S. 3-4, 2002, Sayfalar: 23-48.
- KALE, Serdar; “7101 Sayılı İcra ve İflâs Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Çerçevesinde İflâs Dışı Adi Konkordato”, İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 5, S. 1, Bahar 2018, Sayfalar: 214-269. (İflâs Dışı Konkordato)
- KALE, Serdar; Sorularla Konkordato (İflâs Dışı ve İflâs İçeriği Konkordato), İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, Ocak, 2017. (Konkordato)
- KAPLAN, İbrahim; Yeni Türk Konkordato Hukuku, Ankara, Yetkin Yayınları, 2019.

- KAYIK AYDINALP, Aslı; “Konkordatonun İşçilik Alacakları Ve İş Sözleşmeleri Üzerine Yansıması”, DEÜHFD, C. 21, S. 2, 2019, s. 487-522
- KESER, Hakan; “4857 Sayılı İK. VE 2004 Sayılı İİK Çerçevesinde Haciz, İflâs, Konkordato Ve İşverenin Aczinin İş Sözleşmesinden Doğan Bazı Temel Haklara Etkileri”, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, S. 12, 2006, Sayfa 1181-1220.
- KILIÇOĞLU, Ahmet M; Aile Hukuku,2. Bası, Ankara, Turhan Kitabevi, 2016.
- KIYMAZ, Taliphan; “Ücretin Korunmasına Dair Hükümler Bağlamında “Ücret Garanti Fonu”, Sicil İş Hukuku Dergisi, S.7, Eylül, 2007.
- KORKUSUZ, M. Refik; “İş Hukukumuzda Yeni Bir Kurum; Ücret Garanti Fonu”, LEGAL İHSGHD, S. 4,2004.
- KURU, Baki; İcra ve İflâs Hukuku, Ankara, Olgaç Matbaası, 1983. (İcra)
- KURU, Baki; İcra ve İflâs Hukuku, C. IV, Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 1997 (İflâs)
- KURU, Baki; İcra ve İflâs Hukuku El Kitabı,2. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi, 2013. (El Kitabı)
- KURU, Baki; İstinaf Sistemine Göre Yazılmış İcra ve İflâs Hukuku Ders Kitabı,3. Baskı, Ankara, Yetkin Yayınları, Eylül, 2019. (Ders Kitabı)
- KURU, Baki; İflâs ve Konkordato Hukuku,2. Baskı, İstanbul, Evrim Yayıncılık, 1988. (Konkordato)
- KURU, Baki/ GÖRGÜN Şanal; İcra ve İflâs Hukuku (Ders Kitabı), Ankara, Yetkin Yayınları, 1996.
- MOLLAMAHMUTOĞLU, Hamdi/ ASTARLI, Muhittin/ BAYSAL, Ulaş; İş Hukuku, 6. Basım, Ankara, Turhan Kitabevi, 2014.
- OCAK, Uğur; İşçilik Alacakları, Cilt I-II, Ankara, Kalkan Matbaacılık, 2013.
- OLGAÇ, Senai; İcra İflâs, Ankara, Olgaç Matbaası, 1978.
- ORUÇ, Murat/ ÇATIKKAŞ, Özgür/ ŞUEKİNCİ, Cafer; Hukuki ve Mali Yönleriyle Konkordato, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- OSKAY, Mustafa/ KOÇAK, Coşkun/ DEYNEKLİ, Adnan/ DOĞAN, Ayhan; İcra ve İflâs Kanunu Şerhi, C.4, Ankara, Turhan Kitabevi, 2007.
- ÖZBEK, Mustafa Serdar; “Kesinleşmeden İcra Edilemeyecek İlâmların Kesinleşmeden Önce İcraya Konulması”, Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.2, S.1, Ocak, 2016.

- ÖZEKES, Muhammet; *“Konkordatoya Başvuru ve Geçici Mühlet Kararı”*, 7101 Sayılı Kanunla Konkordato ve Elektronik Tebligat Konularında Getirilen Yenilikler (Editör: Muhammet Özekes), İstanbul, On İki Levha, 2018.
- ÖZTEK, Selçuk/ BUDAK, Ali Cem/ TUNÇ YÜCEL, Müjgan/ KALE, Serdar/ YEŞİLOVA, Bilgehan; *Yeni Konkordato Hukuku*, 2. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi, 2018.
- ÖZUĞUR, Ali İhsan; *Nafaka Hukuku*, 5. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2014.
- PEKCANITEZ, Hakan/ ATALAY, Oğuz/ SUNGURTEKİN ÖZKAN, Meral/ ÖZEKES, Muhammet; *İcra ve İflâs Hukuku Ders Kitabı*, 6. Baskı, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, Ekim, 2019.
- PEKCANITEZ, Hakan/ ERDÖNMEZ, Güray; *7101 Sayılı Kanun Çerçevesinde Konkordato*, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2018.
- POSTACIOĞLU, İlhan E.; *İcra Hukuku Esasları*, 4. Bası, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 1973. (İcra)
- POSTACIOĞLU, İlhan E.; *İflâs Hukuku İlkeleri*, C.1, İstanbul, 1978. (İflâs)
- POSTACIOĞLU, İlhan E.; *Konkordato: 538 sayılı kanun hükümleri gözönünde tutularak yazılmıştır*, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 1965. (Konkordato)
- RUHİ, Ahmet Cemal; *Nafaka Hukuku*, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2005.
- SARIBAY ÖZTÜRK, Gizem; *“İşverenin Ödeme Aczi Halinde İşçilik Alacaklarının Korunması”*, PROF. DR. SARPER SÜZEK’E ARMAĞAN, İstanbul, Beta Yayınevi, C.2, 2011.
- SARISÖZEN, M. Serhat; *İcra-İflâs ve Konkordato Hukukundaki Yenilikler*, 3. Baskı, Ankara, Yetkin Yayınevi, 2019. (Yenilikler)
- SARISÖZEN, M. Serhat; *Konkordato*, Ankara, Yetkin Yayınları, 2020. (Konkordato)
- SERİM, Azra Arkan; *“Yoksulluk Nafakası”*, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 65, Sayı 1, 2007, Sayfalar 287 – 302.
- SONAT, K. Ali; *“Ana Babanın Eğitimi Devam Eden Ergin Çocuğa Karşı Nafaka Yükümlülüğü”*, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 19, S. 1, 2013, Sayfalar: 235-292.

- SUNGURTEKİN ÖZKAN, Meral; “Ödeme Güçlüğüne Düşmüş İşveren Karşısında İşçi Hak ve Çıkarlarının Korunması Konusunda Türk Hukukunda Geçerli Olan Sistemin Uluslar Arası Normlara Uygunluğu Meselesi”, DEÜHFD, C.10, S.1, 2008. (Hakların Korunması)
- SUNGURTEKİN ÖZKAN, Meral; İşverenin İflâs Etmesi Halinde İşçilik Hak ve Alacaklarının Karşıllanması Konusundaki Sistemler ve Türk Hukukundaki Durum, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2008. (İşçilik Alacakları)
- SÜMER, Binnur; “İşçi Ücretinin Bu Ücrete Yönelik Haciz ve İşverenin İflâsı İle İşverene Yönelik Haciz Halinde Korunması”, Prof. Dr. M. Şakir Berki’ye Armağan, SÜHFD, C. 5, S. 1-2, Konya, 1996.
- SÜMER, Haluk Hadi; İş Hukuku, Konya, Mimoza Yayıncılık, 1991.
- SÜZEK, Sarper; İş Hukuku, İstanbul, Beta Yayınevi, 2019. (İş Hukuku)
- SÜZEK, Sarper; “İşçi Ücretlerinin Ödenmemesinin Hukuki Sonuçları”, AÜHFD, C.56, S.4, 2007, Sayfalar: 207-221. (Ücret)
- ŞAKAR, Müjdat; “Ücret Garanti Fonu”, Yaklaşım Dergisi, S. 182, Şubat, 2008.
- ŞENYÜZ, Doğan; “İflâsta Vergi Alacakları ve Sırası”, AÜHFD, C. 67, S. 4, Sayfalar 891 – 952. Erişim: <https://dergipark.org.tr/auhfd/issue/43197/528382>
- TANRIVER, Süha; “İflâs Dışı Konkordato Bakımından Tasdik Şartı Olarak Teminat”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 1995, C. 44, S. 1-4, Sayfalar: 209-220. (Teminat)
- TANRIVER, Süha/ DEYNEKLİ, Adnan; Konkordatonun Tasdiki, Ankara, Yetkin Yayınevi, 1996.
- TANRIVER, Süha; Konkordato Komiseri, Ankara, Yetkin Yayınları, 1993. (Konkordato)
- TERCAN, Erdal; “4949 sayılı Kanundan Sonra İmtiyazlı Alacaklar”, BATIDER, C.12, S.2, Aralık, 2003.
- TÜRE, M. Gökhan; Türk İş Hukukunda İşverenin İflâsı, Ankara, LYKEION Yayınları, 2017.
- UYAR, Talih; İcra ve İflâs Kanunu Şerhi, Ankara, Turhan Kitabevi, 2007. (Şerh)
- UYAR, Talih; “Kesin Konkordato Mühletinin ‘Alacaklılar Bakımından’ Sonuçları”, ABD, S.2, 2019, Sayfalar: 151-176. (Mühlet)

- UYAR, Talih; *“Yeni Konkordato Hukukumuzun Temel İlkeleri”*, TBBB, Mart, 2019, Ankara. (İlkeler)
- UYAR, Talih/ UYAR, Cüneyt/ UYAR, Alper; İcra ve İflâs Kanunu Şerhi *“El Kitabı”*, C.2, Ankara, 2010.
- ULUKAPI, Ömer; Konkordatonun Feshi, Konya, Mimoza Yayınları, 1998.
- ÜSTÜNDAĞ, Saim; İflâs Hukuku, 5. Basım, İstanbul, Avcıol Basın Yayın, 1998. (İflâs Hukuku)
- ÜSTÜNDAĞ, Saim; İflâs Hukuku, 6. Bası, İstanbul, Fakülteler Matbaası, 2002. (İflâs)
- ÜSTÜNDAĞ, Saim; İcra Hukuku Esasları, 8. Baskı, İstanbul, Filiz Kitabevi, 2004.
- YILMAZ, Ejder; Hukuk Sözlüğü, 9. Basım, Ankara, Yetkin Yayınevi, 2005.
- YÜCEL, Sevtap; *“Yargıtay Kararları Işığında Anlaşmalı Boşanma Davası Sonrasında Nafaka ve Tazminat Talepleri”*, AndHD, C. 4, S. 1, Ocak 2018, Sayfalar: 239-257.

Gökay POYRAZ

**Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri
Merkez Birliği Müfettişi**

**TEORİ VE UYGULAMADA
KOOPERATİFLERDE
ZİMMET SUÇU**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Teori ve Uygulamada Kooperatiflerde Zimmet Suçu
Gökay Poyraz

Hukuk Yayınları Dizisi – 2862

Birinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 605 – 70507 – 9 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Akçin, İhsan, Kamu idaresinin güvenliğine ve işleyişine karşı suçlar
Seçkin Yayınevi, 2007
- Artuk, Gökçen, Yenidünya, Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara,
2006
- Avsallı, Hüseyin, Zimmet Suçu, Yayınlanmamış Doktora Tezi,
Marmara Üniversitesi SBE, 2006,
- Baytemir, Erdal, Kamu İdaresinin Güvenirliğine ve İşleyişine Karşı
Suçlar ile Banka Zimmeti, Adalet Yayınevi, 2011
- Bekri, M.Nedim “*Türk Ceza Kanunu’nda Zimmet Suçu*”, *Yayınlanma-
mış Yüksek Lisans Tezi*, Marmara Üniversitesi SBE, İstanbul,
2006
- Bekri Nedim, TCK’da Zimmet Suçu, Adalet Yayınevi, 2007
- Cin, Halil/Akgündüz, Ahmet, Türk Hukuk Tarihi, C.:I, 3.Baskı, İs-
tanbul, 1995
- Çetin, Erol, Ceza Hukuku Açısından Kooperatifler ve Kooperatifler-
de işlenen Suçlar Yetkin Ankara 2004
- Donay, Süheyl, “Türk Hukukunda Zimmet”, MHAD, Y.:2, S.:3, 1968,
İstanbul
- Dönmezer Sulhi, Özel Ceza Hukuku Dersleri, İstanbul, 1984
- Dönmezer, Sulhi/Erman, Sahir, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku,
Genel Kısım, C.:I, Bası, İstanbul, 1985,
- Erçin, Ferhat, Türk Hukuku’nda Kooperatif Tüzel Kişiliğinin Ayırıcı
Özellikleri, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilim-
ler Enstitüsü, İstanbul 2002

- Ergün, Güneş Okuyucu, Türk Ceza Hukukunda *Zimmet Suçu*, Ankara 2008
- Ergüney, Hilmi, Türk Hukukunda Lügat ve İstılahlar, İstanbul, 1973
- Gökcan, Hasan Tahsin/Artuç, Mustafa, Ceza ve Usul Hukukunda Kamu Görevlisi Kavramı ve Özel Soruşturma Usulleri, Seçkin Yayınevi, Ankara 2012
- Gökcen, Ahmet, Tanzimat Dönemi Osmanlı Ceza Kanunları ve Bu Kanunlardaki Ceza Müeyyideleri, İstanbul 1989
- Gözler Kemal, <http://www.anayasa.gen.tr/dgt-devletkavrami.pdf>
- Gözler Kemal, İdare Hukuku, Ekin yayınevi Bursa 2009
- Gülşen, Taner, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi SBE, 2011
- Günday Metin, İdare Hukuku, Ankara, 1996
- İnanç/İnanç/Olgaç, Zimmet Suçu Seçkin Yayınevi, Ankara 2015
- İzzet Özgenç, Zimmet Suçu, Ankara, 2009
- Özcan, Orhan, Türkiye’de Kooperatifçiliğin Tarihi Gelişimi ve Cumhuriyet Dönemi Kooperatifçiliği, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, İstanbul 2007
- Özgenç, İzzet, Ekonomik Çıkar Amacıyla İşlenen Suçlar, Ankara, 2002
- Sarsıkoğlu, Şenel, “Zimmet Suçunun Kooperatifler Kanunu ve Yardım Toplama Kanunu Özelinde Değerlendirilmesi”, TBB Dergisi, 2013
- Soyaslan, Doğan. Ceza Hukuku Özel Hükümler. Ankara: Yetkin Yayınevi, 2005
- Tezcan/Erdem/Önok Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2008

- Topal, Erman Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi SBE, 2008
- Toroslu, Nevzat, Ceza Hukuku Özel Kısım, 1. Baskı, Ankara 2005
- Toroslu, Nevzat, Kooperatif Personelinin Cezai Sorumluluğu, Türkiye Barolar Birliği Dergisi 1994-4
- Tuğrul, A. Ceylani, Zimmet, Banka Zimmeti Rüşvet ve İrtikâp Suçları, Seçkin Yayınevi Ankara 2013
- Türk Hukuk Lugatı, Başbakanlık Yay., 3. Baskı, 1992
- Yarsuvat, Duygun, “Devlet İdaresi Aleyhine İşlenen Cürümlerin Genel Prensipleri”, İÜHFM, C.:XXX
- Yaşar, Osman/Gökcan, Hasan Tahsin/Artuç, Mustafa, Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Adalet Yayınevi, Ankara 2014

Dr. Ahmet BOZDAĞ

TÜRK CEZA HUKUKUNDA
KOŞULLU SALIVERİLME KURUMU
VE
ETKİNLİĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ

7242 Sayılı Kanun'a Göre Güncellenmiş ve Geliştirilmiş

2. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Ceza Hukukunda Koşullu Salıverilme Kurumu ve Etkinliğinin Geliştirilmesi
Ahmet Bozdağ

Hukuk Yayınları Dizisi – 2493

İkinci Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 35 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Akbulut, Berrin;** Ceza Hukuku Genel Hükümler, 7. Baskı, Adalet Yayınevi, 2020.
- Akbulut, İlhan;** “Şartla Tahliye”, İÜHFM, C. LV, S. 1-2, İstanbul 1996.
- Akkaş, Ahmet Hulusi;** “Koşullu Salıverilme”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XII, 2008, S. 1-2.
- Artuk, Mehmet Emin/Gökcen, Ahmet/Alşahin, M. Emin/Çakır, Kerim;** Ceza Hukuku Genel Hükümler, 12. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- Atalay, Osman;** İnfaz Hukuku ve İlamların İnfazı, 1. Baskı, Türkiye Adalet Akademisi Yayını, 2015.
- Bardak, Cengiz;** “Şartla Salıverilme”, Adalet Dergisi, S. 4, 1989.
- Bentham, Jeremy;** Ahlak ve Yasama İlkeleri, (Çev: Özmer Saruhanlıoğlu-Uğur Kâşif Boyacı), 1. Baskı, Litera Yayıncılık, 2017.
- Blakesley, Christopher L.;** “Conditional Liberation (Parole) in France”, 39 La. L. Rev. 1978, (Available at: <https://digitalcommons.law.lsu.edu/lalrev/vol39/iss1/4>).
- Bozdağ, Ahmet;** Türk Ceza Hukukunda ve Vergi Ceza Hukukunda Tekerür, 1. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara, 2009.
- Centel, Nur/Zafer, Hamide/Çakmut, Özlem;** Türk Ceza Hukukuna Giriş, 11. Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul, 2020.
- Centel, Nur;** “Cezanın Amacı ve Belirlenmesi”, Prof. Dr. Turhan Tufan Yüce Armağanı, İzmir 2001.
- Centel, Nur;** “Çağdaş Ceza İnfaz Hukukunda Özgürlüğü Bağlayıcı Cezalar ve Gelişmeler”, in: Prof. Dr. Aydın Aybay’a Armağan, 1. Baskı, Vedat Kitapçılık, 2004.
- Centel, Nur;** “Şartla Salıverme”, Hukuk Araştırmaları, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayını, C. 7, S. 1-3, 1992-1993.

- Charman, Isaac Folwood/Mitchell, Cranston J./Simpson, John R.;** “*History of the Federal Parole System*”, U. S. Department of Justice, United States Parole Commission, 2003.
- Çağlayan, M. Muhtar;** “*Yargıtay İçtihatlarının Işığı Altında Şartlı Salıverilme Üzerine Bir İzah Denemesi*”, Adalet Dergisi, Yıl 70, S. 5, 1979.
- Çolak, Haluk/Altun, Uğurtan;** “*Denetimli Serbestlik Kavramının Yaptırım Teorisi ve Penolojik Bakımından Tahlili ile Pozitif Hukukumuzdaki Düzenlemeler*”, Adalet Dergisi, S. 25, 2007.
- Demirbaş, Timur;** Ceza Hukuku Genel Hükümler, 15. Baskı, Seçkin Yayınevi, 2020.
- Dikmen, Pınar;** “*Umut Hakkı Kapsamında Güncel Gelişmeler*”, Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 1, S. 1, 2015.
- Dönmezer, Sulhi/Erman, Sahir;** Nazarî ve Tatbikî Ceza Hukuku Genel Kısım, C. I, 14. Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul, 1997.
- Dönmezer, Sulhi/Erman, Sahir;** Nazarî ve Tatbikî Ceza Hukuku Genel Kısım, C. III, 12. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul, 1997.
- Düinkel, Frieder/Fritsche, Mareike;** “*L’aménagement De La Peine Et La Libération Conditionnelle Dans Les Systèmes Pénitentiaires Allemand Et Français*”, Dévinace et Société, Vol: 29, No: 3, 2005.
- Feyzioğlu, Metin/Güngör, Devrim,** “*Cezaların Toplanması ve Koşullu Salıverme İlişkisi*”, TBB Dergisi, S. 69, 2007.
- Frank, Ulrich;** “*Der Widerruf der Strafaussetzung zur Bewährung und der Widerruf der Aussetzung des Strafrestes*”, MDR 1982.
- Gökçen, Ahmet/Balcı, Murat/Alşahin, M. Emin/Çakır, Kerim;** Ceza Muhakemesi Hukuku, 4. Baskı, Adalet Yayınevi, 2020.
- Gökçen, Ahmet;** “*Cezanın Amacı ve Hürriyeti Bağlayıcı Cezaların İnfaz Sistemleri*”, in: Ceza Hukuku Makaleleri, İstanbul, 2002.
- Gropp, Walter;** Strafrecht Allgemeiner Teil, 4. Auflage, Springer, 2015.
- Groß;** Münchener Kommentar zum StGB § 57, 3. Auflage 2016.
- Günay, Erhan;** İnfaz Hukukunda İçtima, Mahsup ve Koşullu Salıverme, 1. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2008.
- Günther, Klaus;** “*Ceza İnfaz Hukukunun İnsan İmgesi*”, in: İnfaz Hukukunun Sorunları (Sempozyumu – 24-25.11.2000) Ankara 2001.

- Hafızoğlu, Zeki;** *Ceza Normu (Normatif Yapı Olarak Ceza Hukuku Düzeni)*, 2. Baskı, US-A Yayınları, Ankara, 1996.
- Hafızoğulları, Zeki/Özen, Muharrem;** *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 12. Baskı, US-A Yayıncılık, 2019.
- Hakeri, Hakan;** *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 23. Baskı, Adalet Yayınevi, 2020.
- Heinrich, Bernd;** *Ceza Hukuku Genel Kısım I*, (Editör: Yener Ünver), 1. Baskı, Adalet Yayınevi, 2014.
- Heinrich, Bernd;** *Ceza Hukuku Genel Kısım -II*, (Editör: Yener Ünver), 1. Baskı, Adalet Yayınevi, 2015.
- Heintschel – Heinegg, Bernd von;** *Münchener Kommenter zum Strafgesetzbuch*, Band 2, 3. Auflage, 2016.
- Horner, Henry;** *Bill Affecting Parole in Illionis: The Governor's Veto*, *Journal of Criminal Law and Criminology*, III, 1937.
- İçel, Kayıhan / vd.;** *Yaptırım Teorisi*, 3. Kitap, 2. Baskı, Beta Yayınevi, 2002.
- Jescheck, Hans Heinrich;** *“Hürriyeti Bağlayıcı Cezaların Alman ve Türk Ceza Hukukundaki Yeri”*, (Çev. Ayhan Önder), İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. XLVIII-XLIV, S. 1-4, 1983.
- Jescheck, Hans Heinrich;** *Alman Ceza Hukukuna Giriş*, (Çev. Feridun Yenisey), 2. Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul, 2007.
- Kaeble, Danielle;** *Probation and Parole in the United States 2016*, U.S. Department of Justice Office of Justice Programs Bureau of Justice Statistics April 2018, <https://www.bjs.gov/content/pub/pdf/ppus16.pdf> (Erişim: 03.12.2020).
- Kafes, Veli;** *TCK Öntasarıları ve İçtihatlar Işığında Hukukumuzda Şartla Salıverme ve Uygulamadaki Sorunlar*, 1. Baskı, Adil Yayınevi, Ankara, 1998.
- Karakuş Doğan, Fatma;** *Cezanın Amacı ve Hapis Cezaları*, (Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi SBE), 2009.
- Karaman, Fikret, vd.;** *Dini Kavramlar Sözlüğü*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, İstanbul, 2009.
- Kayıhan, Şaban/Ünlütepe, Mustafa;** *Medeni Hukuka Giriş ve Türk Medeni Kanunu'nun Başlangıç Hükümleri*, Seçkin Yayınevi, 2. Baskı, 2017.

- Kıdıl, Fahrettin;** “Cezalandırmanın Amacı ve ‘Umut Hakkı’ Bağlamında Koşullu Salıverilme Yasakları”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.138, 2018.
- Koca, Mahmut/Üzülmez, İlhan;** Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 13. Baskı, Seçkin Yayınları, 2020.
- Köroğlu, Hasan;** Örgütlü Suçluluk, Seçkin Yayınevi, 1. Baskı, Ankara, 2001, s. 43.
- Kunter, Nurullah;** Şartla Mahkûm Edilen veya Şartla Salıverilen Kişilerin Gözetimi Hakkında Avrupa Sözleşmesi, İÜHF, C. XLI, S. 3-4, 1976.
- Leipold, Andrew D.;** “Recidivism, Incapacitation and Criminal Sentencing Policy”, University of St. Thomas Law Journal, Volume 3, Spring 2006.
- Leipold/Tsambikakis/Zöller;** Anwaltkommentar StGB, 2. Auflage, 2015.
- Önder, Ali Rıza;** “Salıverme”, Ankara Barosu Dergisi, S. 2, 1980.
- Önder, Ayhan;** Ceza Hukuku Dersleri, Filiz Kitabevi, 1992.
- Özbek, Veli Özer;** İnfaz Hukuku, 9. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2017.
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar;** Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 10. Baskı, Seçkin Yayınevi, 2019.
- Özen, Mustafa;** Ceza Hukuku Genel Hükümler Dersleri, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.
- Özgenç, İzzet;** Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 14. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara, 2018.
- Öztürk, Bahri/Erdem, M. Ruhan;** Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku, 20. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2020.
- Parole in the United States: People & Policies in Transition, Dialogue – Issue 37,** (www.duihua. Org, Erişim: 11.02.2019).
- Renaud, Jorge;** Grading The Parole Release Systems of All 50 States, 2019, https://www.prisonpolicy.org/reports/grading_parole.html (Erişim: 20.7.2020).
- Rey, Manuel Lopez;** “Salıverme ve Şartlı Salıverme”, (Çev. Mustafa Tören Yücel), Adalet Dergisi, Y. 61, S. 1, 1970.
- Schneider, Heike;** “Das Leugnen der Tat bei der Entscheidung über die Aussetzung der Reststrafe”, Forens Psychiatr Psychol Kriminol, (2010) 4.
- Schönke/Schröder/Kinzig;** StGB § 57, 30. Auflage, 2019.

- Selçuk, Sami;** *“Cezanın Amaçları ve Sosyal Gerçekler”*, in: Çürütmeler, 1. Baskı, Tekin Yayınevi, Ankara 1990.
- Selçuk, Sami;** *“Doğululaşan Batılı Kurum”*: Şartlı Salıverme, in: Çürütmeler, 1. Baskı, Tekin Yayınevi, 1990.
- Sözüer, Adem;** *“Organize Suçluluk Kavramı ve Batı Ülkelerindeki Bu Suçla Mücadele ile İlgili Gelişmeler”*, Hukuki Araştırmalar Dergisi, C. 9, S. 1-3, 1995.
- Stephanie, Martin;** *“Criminal Recidivism in Alaska”*, Alaska Judicial Counsel, January 2007.
- Supiot, Alain;** Homo Juridicus (Hukukun Antropolojisi Üzerine Bir Deneme), (Çev. Bilge Açımız), 2. Baskı, Dost Kitabevi, 2014.
- Şen, Ersan/Başer, Beyza;** Koşullu Salıverilme, Denetimli Serbestlik ve Ceza İnfaz Sorunları, 1. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2016.
- Şık, Hüseyin;** Türk Adli Yargı Sisteminde Savcılık Kurumu, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- Tok, Türker;** *“Ceza İnfaz Hukukunda Koşullu Salıverilme Sistemi”*, Terazi Hukuk Dergisi, S. 8, 2007.
- Toroslu, Haluk;** Ceza Müeyyidesi, (Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi SBE), 2007.
- Turinay, Faruk;** *“Ceza Hukukunda Terör Örgütü Kavramı”*, TBB Dergisi, S. 116, 2016.
- Türk Hukuk Kurumu,** Türk Hukuk Lûgatı, 3. Baskı, Başbakanlık Basımevi, Ankara, 1991.
- Üdeh, Abdulkadir;** Mukayeseli İslam Ceza Hukuku –Genel Hükümler- (Çev. Ali Şafak), 2. Baskı, Kayıhan Yayınları, İstanbul, 2012.
- Üzülmez, İlhan;** *“Cezai Sorumluluğun Esası ve Cezalandırmanın Amacına Dair Düşünce Hareketleri (Ceza Hukukunda Okullar Mücadelesi)”*, Atatürk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. V, S. 1-4, 2001.
- Witmer, Helen Leland;** *“History, Theory and Results of Parole, The”*, 18 Am. Inst. Crim. L. & Criminology 24 (1927-1928).
- Yaşar, Kenan Evren;** *“Güncel Değişikliklerle Fransız Ceza Hukukunda Örgüt Kavramı ve Örgütlenme Suçları”*, CHKD, C. 3, s. 1, 2015.
- Yenidünya, Ahmet Caner;** Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Şartla Salıverme, 1. Baskı, Legal Yayınları, İstanbul, 2002.

- Yenisey, Feridun / Nuhoglu, Ayşe;** Ceza Muhakemesi Hukuku, 6. Baskı, Seçkin Yayınevi, 2018.
- Yenisey, Feridun/Plagemann, Dottfried;** Alman Ceza Kanunu (Açıklamalar, Almanca Metin, Türkçe Çeviri ve Sözlük), 2. Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul, 2015.
- Yıldırım, Adem;** Kur'an-Sünnet Işığında Cezanın Amacı, (Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi SBE), 2013.
- Yıldız, Elif Çağla;** Jeremy Bentham'ın Ceza Teorisi, (Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi SBE), 2014.
- Yılmaz, Ejder;** Hukuk Sözlüğü, 7. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2002.
- Yumak, Semih;** *"Karşılaştırmalı Hukuk ve Türk Hukukunda Hükümlüyü Topluma Yeniden Kazandırmak Bağlamında Salıverilmeye Hazırlık, Geçiş Sürecinin Yönetimi ve Koşullu Salıverilme"*, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Yıl: 5, S. 17, 2014.
- Zafer, Hamide;** Ceza Hukuku Genel Hükümler, 7. Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul, 2019.

Prof. Dr. M. Emin ARTUK
İstanbul Medipol Ü. Hukuk Fak.
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku
Öğretim Üyesi

Doç. Dr. M. Emin ALŞAHİN
Marmara Üniversitesi Hukuk Fak.
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku
Öğretim Üyesi

KRİMİNOLOJİ

Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş

3. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kriminoloji

M. Emin Artuk - M. Emin Alşahin

Hukuk Yayınları Dizisi – 2093

Üçüncü Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 39 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

- Altınölçek, Haşmet**, Tedavide Müzik ve Antik Dönemde Uygulanması, Müzik ve Bilim Dergisi, C.1, S:1, 2004, <http://muzik-sanat-dusunce.blogspot.com/2011/10/tedavide-muzik-ve-antik-donemde.html>.
- Artuk, Emin**, Ceza Hukukuna Giriş (Ders Notları) I, İstanbul 1983.
- Artuk, M.Emin-Gökçen, Ahmet-Alşahin, M.Emin-Çakır, Kerim**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 12. Baskı, Ankara 2018.
- Artuk, M.Emin-Gökçen, Ahmet-Alşahin, M.Emin-Çakır, Kerim**, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 16. Baskı, Ankara 2017.
- Artuk, Mehmet Emin- Yenidünya, Ahmet Caner**, Suçun Önlenmesi ve Medya, İstanbul Barosu Dergisi, C.:75, S.:1-2-3, 2001.
- Aschaffenburg, G.**, Das Verbrechen und seine Bekämpfung, 3. Auflage, Heidelberg 1933.
- Ata, Ahmet Yılmaz**, Ücretler, İşsizlik ve Suç Arasındaki İlişki: Yatay-Kesit Analizi, Çalışma ve Toplum, 2011/4.
- Aytaç, Mustafa- Aytaç, Serpil- Bayram, Nuran**, Suç Türlerini Etkileyen Faktörlerin İstatistiksel Analizi, 8. Türkiye Ekonometri ve İstatistik Kongresi, İnönü Üniversitesi, 24-25 Mayıs 2007.
- Backovic, Lazar**, Österreichs grösster Pfleges skandal, Spiegel Online, 12.4.2014.
- Bahnsen, Uwe**, Das Ende des St. Pauli Killers Welt, www.welt.de.
- Bayındır, Sinan**, Türk Ceza Hukukunda Akıl Hastalığı, İstanbul 2016.
- Beccaria**, Suçlar ve Cezalar yahut Beşeriyetin Mecellesi, (Çev: Muhiddin Göklü), 3.Baskı, İstanbul 1964.
- Berg, Karl**, Der Sadist. Psychopathologie du vampire de Düsseldorf, Traduction et Préface, Nicolas Castelaux, 2015.
- Besse, François**, Je suis un bandit d'honneur, Bruxelles 1983.
- Blazek, Matthias**, Haarman und Grans-Der Fall, die Beteiligten und die Presseberichterstattung, Stuttgart 2009.
- Bourgoin, Stéphane**, Le livre noir des Serial killers, Dans la tête des tueurs en série, Nord Compo à Villeneuve-D'ascq, 2015.

- Bouzat, Pierre-Pinatel, Jean**, Traité de droit pénal et de criminologie, tome III, Criminologie par **Jean Pinatel**, 2. Edition, Paris 1970.
- Brauneck, A. E.**, Zum Begriff der kriminellen Anlage, in Festschrift für Engisch, Frankfurt/M. 1969.
- Breinersdorfer, Fred**, Der Hammermörder, Das Psychogramm eines Mörders, der die deutsche Polizei über ein Jahr lang beschäftigte, 2. Auflage, München 1992.
- Bungert, Jürgen**, Ich liebte den “Blaubart von Fehmarn” Kultur&Live-Hamburger Abendblatt, https://www.abendblatt.de/kultur_live.
- Campaniello, Nadia**, Women in crime, IZA World of Labor, November 2014, <http://wol.iza.org/articles/women-in-crime.pdf>.
- Canay-Ağaoğlu, H. Dilara**, Kadın Suçluluğu, İstanbul 2015.
- Cawthorne, Nigel**, Seri Katiller (Çev:Selen Çalık-Hatice Kaymak) İstanbul 2010.
- Chernoff, Ninan-Simon, Rita J.**, Women and Crime the World Over, Gender Issues, Summer 2000.
- Cihan, Erol**, Demokratik Bir Toplumda Suç Siyaseti Kavramı, in: Ceza Hukuku El Kitabı, İstanbul 1989.
- Collin, Fernand**, Enrico Ferri et l’avant- projet de code pénal italien de 1921, Bruxelles 1925.
- Constant, Jean**, Eléments de criminologie, Liège 1949.
- Constant, Jean**, Traité élémentaire de droit pénal, tome 1, Liège 1965.
- De Greeff, Etienne**, Introduction à la Criminologie, Paris 1948.
- De Vabres, H. Donnedieu**, La crise moderne du droit pénal, La politique criminelle des états autoritaires, Paris 1938.
- De Vabres, H. Donnedieu**, Traité de droit criminel et de législation pénale comparée, 3. Edition, Paris 1947.
- Demirbaş, Timur**, Kriminoloji, 5. Baskı, Ankara 2014.
- Dezza, Ettore-Seminara, Sergio-Vormbaum Thomas**, Moderne italienische Strafrechtsdenker, Springer-Verlag, Berlin, Heidelberg 2012.
- Dilber, Fatma**, Kitle İletişim Araçları ve Suç Olgusu, Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 16 (Özel Sayı 1), 2014.
- Dinler, Veyssel**, Türkiye’de Kriminolojinin Tarihi (I), Ceza Hukuku Dergisi, Yıl:10, Sayı:29, Aralık 2015.

- Dolu, Osman**, Suç Teorileri, Teori, Araştırma ve Uygulamada Kriminoloji, 5. Baskı, Ankara 2015.
- Dönmezer, Sulhi**, Cezai Mesuliyetin Esası, İstanbul 1949.
- Dönmezer, Sulhi**, Kriminoloji, 6. Bası, İstanbul 1981.
- Dönmezer, Sulhi**, Sosyoloji, 7. Bası, İstanbul 1978.
- Dönmezer, Sulhi-Erman, Sahir**, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Genel Kısım, Cilt II, 11. Bası, İstanbul 1997.
- Dönmezer, Sulhi-Erman, Sahir**, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Genel Kısım, Cilt I, 12. Bası, İstanbul 1997.
- Durkheim, Emile**, İntihar (Çev.: Zühre İlkelen), İstanbul 2013.
- Durkheim, Emile**, Le suicide. Etude de sociologie, Paris 1930.
- Durkheim, Emile**, Sosyolojik Metodun kuralları (Çev: Enver Aytekin), İstanbul 1994.
- Durkheim, Emile**, Toplumbilimin Yöntem Kuralları (çev: Özer Ozankaya), İstanbul 2013.
- Düzenli, Hilal-Taner, Selda**, Müzik ve Suçluluk, in: **Sancar, Türkan Yalçın**, Kriminoloji Yazıları, Ankara 2015.
- Eker, Ahmet**, “Kontrol Teorileri”, in Editör: Ekrem Muş, Kriminoloji, Suç Teorileri ve Uygulamalar, Ankara 2016.
- Enç, Mithat**, Ruh Sağlığı Bilgisi, 7. Basım, İstanbul 1978.
- Erem, Faruk**, Adalet Psikolojisi, Suçlu Psikolojisi, Usul Psikolojisi, Mahpusun Psikolojisi, 7. Baskı, Ankara 1977.
- Erem, Faruk- Danışman, Ahmet- Artuk, Mehmet Emin**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 14. Baskı, Ankara 1997.
- Exner, Franz**, Kriminalbiologie in ihren Grundzügen, Hamburg 1939.
- Ferri, La** sociologie criminelle, Paris 1914.
- Feuerbach-Mittermaier**, Lehrbuch des gemeinen in Deutschland gültigen peinlichen Rechts, 14. Auflage, 1847.
- Fişek, Nusret**, Çocuk Düşürmenin Sosyal Yönü, http://www.ttb.org.tr/n_fisek/kitap_2/23.html
- Florian, Eugenio**, Trattato di diritto penale, tome1, Mailand 1934.
- Frank, Gerd**, Totmacher 1, Arnstadt 2016.
- Friedrichsen, Gisela**, “Die Toten von Herrn Lange” Spiegel Online, Der Spiegel 30/1993.
- Friedrichsen, Gisela**, “Patientin bereits verstorben” Spiegel Online, Der Spiegel 44/1992.

- Garofalo, Baron Raffaele**, La criminologia, 5. Edition, Paris 1905.
- Garofalo, Baron Raffaele**, Criminologia. "Suç, Suçlu ve Ceza" (çev: Dr. Muhtittin Göklü), İstanbul, 1957.
- Garofalo, Baron Raffaele**, Riparazione alle vittime del delitto, Torino 1887.
- Garraud, R.**, Traité théorique et pratique du droit pénal français, tome 1, 3. Edition, Nouveau Tirage Paris 1928.
- Gassin, Raymond-Cimamonti, Sylvie-Bonfils, Philippe**, Criminologie, 7. Edition, Paris 2011.
- Gelişin, Arkın**, Bir Seri Katilin Anatomisi, Ted Bundy, Ankara 2014.
- Gelişin, Arkın**, Seri Katiller Tarihi, İnsan Avcılarının Peşinde, Ankara 2015.
- Geserick, Gunther-Harborg, Stephan-Pfeiffer, Hans-Schüler, Wolfgang**, Serienmörder in Deutschland, Leipzig 2005.
- Geserick-Harborg-Pfeiffer-Schüler**; Gisela Friedrichsen, Zuflucht bei den Nazis, Der Spiegel Online 13/1997.
- Geserick-Vendura-Wirth**, Experiment Frauenmord Hilmar S. (1969) in: Geserick-Harborg-Pfeiffer-Schüler, Serienmörder in Deutschland, Leipzig 2005.
- Girod, Hans**, Blutspuren, Weitere ungewöhnliche Mordfälle aus der DDR, München 2003.
- Giuttari, Michele**, Das Monster von Florenz, Anatomie einer Ermittlung (çev: Katharina Förs-Rita Seuss), Bergisch Gladbach, 2007.
- Gölcüklü, Feyyaz**, Ceza Hukuku Dersleri, Ankara 1981-1982 (Teksir).
- Gramberg, Michael**, Der Blaubart von Fehmarn, in: Helfried Spitza (Hrsg.): Die großen Kriminalfälle, Der St. Pauli Killer, der Ausbrecherkönig und neun weitere berühmte Verbrechen, Frankfurt/Main 2004.
- Grispigni**, Cours de droit pénal, t. I, Cedam, 1932.
- Gruhle**, Die Ursachen der jugendlichen Verwahrlosung und Kriminalität, Berlin 1912.
- Gundolf, Hubert**, Verbrecher von A bis Z, Hamburg 1966.
- Gültekin, Mücahit**, Müzik Psikolojisi: Heavy Metal Müziğinin Psikososyal Etkileri, <http://aileakademisi.org/sites/default/files/HEAVY%20METAL%20MÜZİĞİ%20PSİKO-SOSYAL%20ETKİLERİ.pdf>.
- Haddad, Solène**, 50 Affaires Criminelles qui ont marqué la France, City Editions 2013.
- Harborg, Stephan**, Das Hannibal-Syndrom, Phänomenen Serienmord, 13. Auflage, München/Berlin 2016.

- Haarmeyer, Jan**, “Mucki” Pinzner: Das Ende eines Auftragsmörders, Hamburger Abendblatt, www.abendblatt.de.
- Heidensohn, Frances**, The Crimes Of Women, Criminal Justice Matters, Volume 5, 1991.
- Hiess, Peter-Lunzer, Christian**, Mord-Express, die grössten Verbrechen in der Geschichte der Eisenbahn, Wien-München 2000.
- Hippel, R. v.**, Die geschichtliche Entwicklung der Freiheitsstrafe, in: Deutsches Gefängniswesen herausgegeben von Erwin Bumke, Berlin 1928.
- Holtzman, Elizabeth**, Premenstrual Symptoms: No Legal Defense, St. John’s Law Review, Vol. 60, 1986, (<http://heinonline.org>)
- Hooton**, Crime an the Man, Cambridge 1931.
- Hooton**, The American Criminal, Cambridge 1939.
- İçli, Tülin Günşen**, Kriminoloji, 8. Baskı Ankara 2013.
- İçli, Tülin Günşen**, Türkiye’de Suçlular, Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Özellikleri, Ankara 1993.
- İoannou, Maria**, “Suça ilişkin bireyselci açıklamalar”, in: David Canter, Suç Psikolojisi (Çev: Ali Dönmez-Işıl Çoklar Başer-Meltem Güler) Ankara 2011.
- Jeschek, Hans-Heinrich- Weigend, Thomas**, Lehrbuch des Strafrechts, Allgemeiner Teil, 5. Auflage, Berlin 1996.
- Kaiser, Günther**, Kriminologie. Ein Lehrbuch, 3. Auflage, Heidelberg 1996.
- Kaner, Sema**, “Suçluluğu Açıklayan Yaklaşımlar”, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, Cilt:25, Sayı:2, Ankara 1992.
- Kantar, Baha**, Ceza Hukuku, Başlangıç, Ankara 1937.
- Karabenli, İ. Metin**, Kriminalistik ve Kriminal Polis Lâboratuvarları, in: Ceza Hukuku El Kitabı, İstanbul 1989.
- Karakan Karakaş, Zeynep**, Antisozyal Kişilik Bozukluğu Olan ve Agresif Davranış Sergileyen Erkek Bireylerde y Kromozomu Düzensizliğinin Araştırılması- Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Adana 2009.
- Karaman Kenekçi, Yasemin-Yücedağ Özcan Arife**, Okullarda Çocuk Suçluluğunun Önlenmesi, <http://www.kriminoloji.com/>.
- Kargın, Vedat**, “Anomi ve Gerilim Teorileri”, in: Editör: Ekrem Muş, Kriminoloji, Suç Teori ve Uygulamalar, Ankara, 2016.
- Karınca, Eray**, Sorularla Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Yayın No:179, Ankara 2010.

- Kaygısız, Mustafa**, Türkiye’de Seri Katiller, Paralel Cinayetler, Ankara 2009.
- Keskin Kızıroğlu, Serap**, Türk Ceza Hukukunda Çocuk Düşürtme, Düşürme ve Kısırlaştırma Suçları, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.:19, S.:2 (Özel Sayı), Yıl:2013.
- Kızmaz, Zahir**, Din ve Suçluluk: Suç Teorileri Açısından Kuramsal Bir Yaklaşım, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C.:15, S.:1.
- Kızmaz, Zahir**, Ekonomik Yapı ve Suç: Bazı Araştırma Bulguları Üzerine Genel Bir Değerlendirme, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C.:13, S.:2, Elazığ 2003.
- Kızmaz, Zahir**, Ortadoğu Ülkelerinde Suç Oranlarına Genel Bir Bakış, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt:24, Sayı:1, Elazığ 2014.
- Killias, Martin- Aebi, Marcelo F.- Kuhn, André**, Précis de criminologie, 3. Edition, Berne 2012.
- Kinberg, O.**, Basic problems of criminology, Copenhagen 1935.
- Kleinheyer, Gerd- Schröder, Jan**, Deutsche Juristen aus fünf Jahrhunderten, Karlsruhe und Heidelberg 1976.
- Koç, Kübra Pınar**, Kadına Yönelik Şiddet/Aydın-Efeler Mahallesi Örneği, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antropoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2015.
- Kompisch, Kathrin-Otto, Frank**, Monster für die Massen, Die Deutschen und ihre Serienmörder, Leipzig 2004.
- Krauss**, Die psychologie des Verbrechens, Tübingen 1884.
- Kunter, Nurullah**, “Türkiye’de Suçluluğun İctimai Amilleri”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.:8, S.:3-4, 1951, s.98-121.
- Kürzinger, Josef**, Kriminologie, Eine Einführung in die Lehre von Verbrechen, 2. Auflage, Stuttgart- München- Hannover, 1996.
- Larguier, Jean**, Criminologie et science penitentiaire, 10. Edition, Paris 2005.
- Le Bon, Gustave**, Kitleler Psikolojisi (çev: Hasan İlhan), Ankara 2014.
- Le Bon, Gustave**, Psychologie des foules, (Yığınların Psikolojisi), Paris 1895.
- Lessing, Theodor**, Haarmann, Die Geschichte eines Werwolfs, und andere Gerichtsreportagen, Sammlung Luchterhand im dtv, München 1995.
- Lieber, Harry- Stock, Heidi-Paul Louis**, Serienmörder, Bestien in Menschengestalt, München 2000.

- Lindlau, Dagobert**, Der Lohnkiller, Eine Figur aus dem Organisierten Verbrechen, Hamburg 1992.
- Lombroso, Cesare**, Les applications de l'anthropologie criminelle, Paris 1892.
- Lombroso**, Le crime. Causes et remèdes, Paris 1907.
- Lombroso**, Suç İşlemenin Sebepleri (Çev: Sadi Irmak), 2. Baskı, İstanbul 1963.
- Lourie, Richard**, L'affaire Tchikatilo le démon de Rostov, Paris 1993.
- Lygia Négrier Dormont**, Criminologie, Paris 1992.
- M. Laiguel- Lavastine ve V.V. Stanciu**, Précis de criminologie, Paris 1950.
- Mannheim, Hermann**, Vergleichende Kriminologie. Band 1, Stuttgart 1973.
- Matthias, Blazek**, Haarmann und Grans-Der Fall, die Beteiligten und die Presseberichterstattung, Stuttgart 2009.
- Mauz, Gerhard**, "...und das in einem christlichen Haus", Spiegel Online, Der Spiegel 5/1989.
- Mauz, Gerhard**, "Die Staatsanwaltschaft als Partei", Spiegel Online, Der Spiegel 38/1989.
- Mauz, Gerhard**, "...wir haben es mit eiskaltem Mord zu tun", Spiegel Online, Der Spiegel 2/1989.
- Mavili, Aliye**, Şiddetin Psikolojik ve Sosyal Boyutları, in: Güven Toplumunun İnşası, Şiddetin Anatomisi ve Çözüm Yolları, İstanbul 2020.
- Maxwell, J.**, Le crime et la société, Paris 1912.
- Mergen, Armand**, Die Kriminologie. Eine systematische Darstellung, Berlin und Frankfurt am Main, 1967.
- Merle, Roger-Vitu, André**, Traité de droit criminel, tome 1, 5. Edition, Paris 1984.
- Mezger, Edmund**, Kriminologie. München und Berlin 1951.
- Michel, Pascal**, 40 ans d'affaires criminelles, 1969-2009, 2009.
- Murakami, Peter-Murakami, Julia**, Lexikon der Serienmörder, 450 Fallstudien einer pathologischen Tötungsart, 8. Auflage, München 2002.
- Muş, Ekrem- Öz, Salih**, Biyolojik&Psikolojik Teoriler, in: Kriminoloji, Suç Teorileri ve Uygulamalar, Editör: Ekrem Muş, Ankara 2016.
- Neubacher, Frank**, Kriminologie, 3. Auflage, Baden-Baden 2017.
- Neubacher, Frank**, Serienmörder, Kriminalistik 57 (2003).
- Newton, Michael**, Die große Enzyklopädie der Serienmörder, 7. Auflage, Graz 2016.

- Oyan, Selin-Sağlamtimur, Baybars,** Müziğin İnsanlar ve Çeşitli Canlılar Üzerinde Etkilerinin Değerlendirilmesi, İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi, C.2, S.1, 2016.
- Önder, Ayhan,** Ceza Hukuku Genel Hükümler, C.I, İstanbul 1991.
- Özden, Salih Yaşar,** Adli Psikiyatri, İstanbul 2007.
- Parmentier, Hanno,** Der Würger von Düsseldorf, Leben und Taten des Serienmörders Peter Kürten, Suttner Verlag, Erfurt 2013.
- Pinatel, Jean,** Traité élémentaire de science pénitentiaire et de défense sociale, Paris 1950.
- Polat, Ahmet- Gül, Serdar Kenan,** Suçun Ölçümü, Ankara 2010.
- Polat, Oğuz,** Kriminoloji ve Kriminalistik Üzerine Notlar, 2. Baskı, Ankara 2015.
- Pötzl, Norbert F.,** Der Hammermörder, Blutspur eines Polizisten, in: Helfried Spitza (Hrsg.): Die grossen Kriminalfälle, Deutschland im Spiegel berühmter Verbrechen, Frankfurt/Main 2001.
- Pradel, Jean,** Histoire des doctrines pénales, 2. Edition, Paris 1991.
- Preston, Douglas-Spezi, Mario,** Le monstre de Florence (Çev. Sebastian Danchen), Paris 2010.
- Prins,** Science pénale et droit positif, Bruxelles 1889.
- Ranson, Matthew,** Crime, Weather and Climate Change, M-RCBG Associate Working Paper Series, No:8, s.26, http://ksghauser.harvard.edu/index.php/content/download/67660/1243450/version/1/file/ranson_2012-8.FINAL.pdf
- Reiner, Joachim,** "Ich bin eigentlich sehr sensibel" Zeit Online, 3.2.1989.
- Ressler, Robert K.-Shachtman, Tom,** Ich jagte Hannibal Lecter, Die Geschichte des Agenten der 20 Jahre lang Serienmörder zur Strecke brachte, München 1993.
- Roggenkamp, Viola,** Pinznerns erdrückendes Erbe In:Die Zeit Nr. 11, 11.3.1988.
- Rundfunk, Norddeutscher,** Landesfunkhaus Niedersachsen (Hrsg.), Kathrin Pagendarm, Eckhardt Reimann et al., Hannover 2006.
- Saldâna, Quintiliano,** La criminologie nouvelle Presses Universitaires, Paris 1929.
- Schmelck, Robert- Picca, Georges,** Pénologie et droit pénitentiaire, Paris 1967.

- Schmidhäuser, Eberhard**, Einführung in das Strafrecht, Reinbek bei Hamburg, 1972.
- Schneider, Hans Joachim**, Einführung in die Kriminologie, 3. Auflage, Berlin-New York 1993.
- Schwind, Hans-Dieter**, Kriminologie, Eine praxisorientierte Einführung mit Beispielen, 10. Auflage, Heidelberg 2000.
- Sebük, Mehmet Ali**, Kriminoloji, Ankara 1942.
- Seelig, Ernst**, Traité de criminologie, Paris 1956.
- Seelig, Ernst**, Lehrbuch der Kriminologie, neubearbeitet und ergänzt von Hanns Bellavic, 3. Auflage, Darmstadt 1963.
- Sezer, Fahri**, Öfke ve Psikolojik Belirtiler Üzerine Müziğin Etkisi, Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, C.8, S.1, Y.2011.
- Sieklucki, Jean-Michel**, les criminels vont-ils tous en enfer?, Quarante ans de cour d'assises, Anovi 2014.
- Sokullu-Akıncı, Füsün**, Kriminoloji, 5. Bası, İstanbul 2007.
- Somakçı, Pınar**, Türklerde Müzikle Tedavi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, S.15, Y. 2003/2.
- Soyaslan, Doğan**, Kriminoloji (Suç ve Ceza Bilimleri) Dersleri, 3. Baskı, Ankara 2015.
- Stéfani, G.-Levasseur, G.- Jambu Merlin, R.**, Criminologie et Science pénitentiaire, 2. Edition, Paris 1970.
- Stiegler, Bernd (Hg.)**, Tat ohne Täter, Der Mordfall Fritz Angerstein, Konstanz 2013.
- Taner, Tahir**, Ceza Hukuku Umumi Kısım, 3. Basım, İstanbul 1953.
- Taş, Kemaleddin-Gürler, Adem**, Din ve Suç İlişkisi Üzerine Uygulamalı Bir Araştırma, Journal of Islamic Research, 2011, 22/1.
- Taylor, Lawrance- Dalton, Katharina**, Premenstrual Syndrome: A New Criminal Defense?, California Western Law Review, Vol.19, 1982-1983, (<http://heinonline.org>).
- Thibault, Laurence**, La peine de mort en France et à l'étranger, Saint-Amand (Cher), 1977.
- Thonisen**, Kriminalpolitische Bekämpfungsmethoden, Berlin, 1893.
- Topallı, Fikret**, Seri Katiller 2, İstanbul 2007.
- Topallı, Fikret**, Seri Katiller, 8. Baskı, İstanbul, 2007.

- Többen**, Beiträge zur Psychologie und Psychopathologie der Brandstifter 1917.
- Uzun, Ertuğrul**, Kriminoloji Tarihinde Klasik ve Pozitivist Okullar, Ceza Hukuku Dergisi, Yıl:4, Sayı:9, Nisan 2009.
- v. Hentig, Hans**, Crime, causes and conditions, New York 1949.
- v. Liszt, Franz**, Traité de droit pénal allemand (çev: M. René Lobstein), Tome Premier, Paris 1911.
- v. Liszt, Franz-Schmidt, Eberhard**, Lehrbuch des Deutschen Strafrechts, 25. Auflage, Berlin und Leipzig, 1927.
- Velidedeoğlu, Hıfzı Veldet**, "Cezai Sosyoloji, Cezaların Şahsileştirilmesi ve Enrico Ferri", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C.:6, S.:1, 1940, s.23-35.
- Vidal, Georges-Magnol, Joseph**, Cours de droit criminel et de science pénitentiaire. Tome I, Droit pénal général-science pénitentiaire, 9. Edition, Paris 1949.
- Vouin, Robert- Léauté, Jacques**, Droit pénal et criminologie, Paris 1956.
- Vronsky, Peter**, Femmes Serial Killer, Pourquoi les femmes tuent? (çev:Patricia Barbe-Girault), Paris 2014.
- Wehner, B.**, Die Lateenz der Straftaten. Die nicht entdeckte Kriminalität, Wiesbaden 1957.
- Yavuz, Sevinç**, Kolici Bir Seri Katilin Öyküsü, İstanbul 2001.
- Yaz, Damla**, Seri Katiller, in: **Sancar, Türkan Yalçın**, Kriminoloji Yazıları, Ankara 2015.
- Yıldız Tülin**, Kadına Yönelik Şiddet ve Şiddeti Tanılamada Acil Hemşiresinin Rolü, Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimler Dergisi, Yıl:2011, Cilt:14, Sayı:3.
- Yüce, Turan Tufan**, Ceza Hukuku Dersleri, Cilt 1, Manisa 1982.
- Yücel, Mustafa Tören**, Kriminoloji, Suç ve Ceza, İstanbul 2004.
- Zandberg, Danuta Harrich**, Der St. Pauli Killer, in: Helfried Spitra (Hrsg.): Die großen Kriminalfälle, Der St. Pauli Killer, der Ausbrecherkönig und neun weitere berühmte Verbrechen, Frankfurt/Main 2004.
- Zander, Ulrich**, Schwerin: Die Jagd nachdem "Sandmann", <https://www.svz.de>.
- Zipf, Heinz**, Kriminalpolitik, Eine Einführung in die Grundlagen, Karlsruhe 1973.

Beşir BABAYİĞİT

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Hukuk Fakóltesi
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı
Araştırma Görevlisi

**KUMAR OYNANMASI İÇİN
YER VE İMKÂN
SAĞLAMA SUÇU
(TCK m. 228)**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kumar Oynanması İçin Yer ve İmkân Sağlama Suçu (TCK m. 228)
Beşir Babayiğit

Hukuk Yayınları Dizisi – 2842

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 69 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, Emre İkbâl** (2020) Bilişim Sistemi Aracılığıyla Haksız Yarar Sağlama Suçu, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Adalet Vekâleti** (1931) “*Muş C. M. umumiliğine Tg. E.*” Adliye Ceridesi, Sene 10, S. 112, s. 887.
- Agin, Nurşen Selen** (2019) Türk Ceza Hukuku’nda Bilişim Sistemlerinin Kullanılması Suretiyle Dolandırıcılık Suçu (TCK md.158/1-f) (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Akarslan, Hüseyin** (2015) Bilişim Suçları, 2. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Akbulut, Berrin** (2017) Bilişim Alanında Suçlar, 2. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık (**Akbulut**, Bilişim Alanında).
- Akbulut, Berrin** (2017) Ceza Hukuku Genel Hükümler, 4. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi (**Akbulut**, Genel Hükümler).
- Akev, Sahir Talat** (1964) Türk Hususî Hukukunda Kumar ve Bahis, İstanbul, Sulhi Garan Matbaası.
- Akgündüz, Ahmed** (2011) İslam ve Osmanlı Hukûku Külliyyâtı Kamu Hukuku, C. 1, İstanbul, Osmanlı Araştırmaları Vakfı.
- Akkaş, Ahmet Hulusi** (2016) Ceza Muhakemesi Bağlamında Yargı Mercî Kararlarının Birbirleri Üzerindeki Etkisi, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Alacakaptan, Uğur** (1961) Suçun Unsurları, Ankara, Ajans-Türk Matbaası.
- Altıparmak, Cüneyd** (2008) “*Kumar Kabahati*” Terazî Hukuk Dergisi, S. 19, Ankara, Seçkin Yayıncılık, s. 133-140.
- Amerikan Psikiyatri Birliği** (2014) Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve Sayısal Elkitabı (DSM-5 Tanı Ölçütleri Başvuru Elkitabı), Ankara, Hekimler Yayın Birliği (Çev. Köroğlu, Ertuğrul).
- Antalya, O. Gökhan** (2015) Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. 1, İstanbul, Legal Yayıncılık (**Antalya**, Genel Hükümler).
- Antalya, O. Gökhan** (2017) Manevi Zararın Belirlenmesi ve Manevi Tazminatın Hesaplanması, İstanbul, Legal Yayıncılık (**Antalya**, Manevi Zararın).
- Antisthenes/Diogenes** (2020) Kinik Felsefe Fragmanları, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları (Yunanca ve Latince Aslından Derleyen ve Çev. Çevik, C. Cengiz).

- Arcan, Kuntay** (2012) *Psychological Predictors of Problem Gambling Behaviors* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Arslan, Çetin/Azizağaoğlu, Bahattin** (2004) *Yeni Türk Ceza Kanunu Şerhi*, Ankara, Asil Yayınevi.
- Artuk, M. Emin/Gökçen, Ahmet/Alşahin, M. Emin/Çakır, Kerim** (2017) *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 11. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi (**Artuk/Gökçen/Alşahin/Çakır**, Genel Hükümler).
- Artuk, M. Emin/Gökçen, Ahmet/Alşahin, M. Emin/Çakır, Kerim** (2017) *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 16. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi (**Artuk/Gökçen/Alşahin/Çakır**, Özel Hükümler).
- Artuk, M. Emin/Gökçen, Ahmet/Yenidünya, Caner** (2014) *Türk Ceza Kanunu Şerhi*, C. 4, 2. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi (**Artuk/Gökçen/Yenidünya**, TCK Şerhi).
- Artuk, M. Emin/Gökçen, Ahmet/Yenidünya, Caner** (2016) *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 10. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi (**Artuk/Gökçen/Yenidünya**, Genel hükümler).
- Artuk, Mehmet Emin/Alşahin, Mehmet Emin** (2013) *“Objektif Cezalandırılabilir Şartı ve Zamanaşımı”* Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 19, S. 2 (Özel Sayı, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan), s. 17-44.
- Austin, John** (2015) *Hukukun Belirlenmiş Alanı*, İstanbul, Tekin Yayınevi (Çev. Yükselbaba, Ülker/Üye, Saim/Koloş, Umut).
- Avcı, Mustafa** (2017) *Türk Hukuk Tarihi*, 6. Bası, Konya, Atlas Akademi.
- Babayiğit, Beşir** (2018) *“Kumar Oynama ve Kumar Oynanması İçin Yer ve İmkân Sağlama Fiilleri”* Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Y. 9, S. 34, Ankara, s. 283-315.
- Babayiğit, Beşir/Karacan, Abdullah Enes** (2020) *“Ceza Muhakemesi Hukukunda Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulleri”* Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 8, S. 16 (Prof. Dr. İbrahim Dülger'in Anısına Armağan), s. 851-907.
- Beccaria, Cesare** (2004) *Suçlar ve Cezalar Hakkında*, Ankara, İmge Kitabevi (Çev. Selçuk, Sami).
- Bentham, Jeremy** (2017) *Ahlâk ve Yasama İlkeleri*, İstanbul, Litera Yayınevi (Çev. Saruhanoğlu, Ömer/Boyacı, Uğur Kâşif).
- Berber, Emre** (2018) *İnsan Haklarının Yüku Kültürel ve İdeolojik Çerçevele Eleştirel Bir Değerlendirme*, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık.

- Bloch, Abraham P.** (1984) *A Book of Jewish Ethical Concepts*, New York, KTAV Publishing House.
- Bulut, İlhan** (2020) *Suçta Netice (Yayımlanmamış Doktora Tezi)*, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Centel, Nur/Zafer, Hamide** (2016) *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 13. Baskı, İstanbul, Beta Yayınları.
- Centel, Nur/Zafer, Hamide/Çakmut, Özlem** (2016) *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar*, 3. Bası, İstanbul, Beta Yayınları (**Centel/Zafer/Çakmut**, *Kişilere Karşı*).
- Centel, Nur/Zafer, Hamide/Çakmut, Özlem** (2016) *Türk Ceza Hukukuna Giriş*, 9. Bası, İstanbul, Beta Yayınları (**Centel/Zafer/Çakmut**, *Türk Ceza*).
- Ceran, Mithat** (2011) *“6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu’nda Uygulayıcı Gözüyle Kira Sözleşmesi”* 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Sempozyumu, Ankara, Ankara Barosu, s. 139-154.
- Cicero** (2014) *De Re Publica (Devlet Üzerine)*, İstanbul, İthaki Yayınevi (Çev. Çevik, Celal Cengiz) (**Cicero**, *De Re Publica*).
- Cicero** (2016) *De Officiis (Yükümlülükler Üzerine)*, 3. Basım, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları (Çev. Çevik, Celal Cengiz) (**Cicero**, *De Officiis*).
- Cicero** (2017) *De Legibus (Yasalar Üzerine)*, 2. Basım, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları (Çev. Çevik, Celal Cengiz) (**Cicero**, *De Legibus*).
- Çağlayan, M. Muhtar** (1970) *En Son Tâdilleriyle Birlikte Gerekçeli, Notlu ve İctihatlı Türk Ceza Kanunu*, C. 3, Ankara, Yarı Açık Cezaevi Matbaası.
- Çalıkçı, Ayşenur** (2008) *Oynarken Tükenmek: Kumar*, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.
- Çelen, Ömer** (2020) *Bir İştirak Şekli Olarak Yardım Etme (Asli Fail Yardım Eden Ayrımı)* Ankara, Adalet Yayınevi.
- Çevik, Celal Cengiz** (2017) *Cicero’nun Devlet’i De Re Publica Yazıları*, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları.
- Dallaryan, Sezar** (2007) *Bir Özel İlgi Çeşitlendirmesi: Kumar Turizmi ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Örneği*, İstanbul, Güncel Yayıncılık.
- Değirmenci, Olgun** (2007) *Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama Suçu (Kara Para Aklama Suçu)*, Ankara, Turhan Kitabevi (**Değirmenci**, *Kara Para Aklama*).
- Değirmenci, Olgun** (2014) *Ceza Muhakemesinde Sayısal (Dijital) Delil*, Ankara, Seçkin Yayıncılık (**Değirmenci**, *Sayısal Delil*).

- Demiray, Mustafa** (2009) Hak Zâil Olmaz Roma, Türk ve İslâm Hukuklarında Eksik Borç, İstanbul, Klasik Yayınevi.
- Demirbaş, Timur** (2015) İnfaz Hukuku, 4. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık (**Demirbaş**, İnfaz Hukuku).
- Demirbaş, Timur** (2016) Ceza Hukuku Genel Hükümler, 11. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık (**Demirbaş**, Genel Hükümler).
- Demircan, Tunç** (2016) Bilişim Alanında Suçlar, İstanbul, Legal Yayınevi.
- Doğan, Koray** (2015) Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar, 2. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Donay, Süheyl** (2007) Türk Ceza Kanunu Şerhi, İstanbul, Beta Yayınevi.
- Dönmezer, Sulhi** (1984) Kriminoloji, 7. Baskı, İstanbul, Filiz Kitabevi (**Dönmezer**, Kriminoloji).
- Dönmezer, Sulhi** (2001) Kişilere ve Mala Karşı Cürümler, 16. Bası, İstanbul, Beta Yayınevi (**Dönmezer**, Kişilere).
- Dönmezer, Sulhi/Erman, Sahir** (1983) Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku Genel Kısım, C. II, 8. Bası, İstanbul, Filiz Kitabevi (**Dönmezer/Erman**, Nazari ve Tatbiki, C. II).
- Dönmezer, Sulhi/Erman, Sahir** (1985) Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku Genel Kısım, C. I, 9. Bası, İstanbul, Filiz Kitabevi (**Dönmezer/Erman**, Nazari ve Tatbiki, C. I).
- Dülger, Murat Volkan** (2011) Suç Gelirlerinin Aklanmasına İlişkin Suçlar ve Yaptırımlar, Ankara, Seçkin Yayıncılık (**Dülger**, Suç Gelirlerinin).
- Dülger, Murat Volkan** (2020) Bilişim Suçları ve İnternet İletişim Hukuku, 8. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık (**Dülger**, Bilişim Suçları).
- Emiroğlu, Haluk** (2002) “Roma Hukukunun Bilgi Kaynaklarından Corpus Iuris Civilis ve Türkiye’de Hukuk Resepsiyonu” Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 51, S. 3, s. 85-96.
- Erbaş, Rahime/Tokgöz, H. Begüm** (2020) “Türk Ceza Hukukunda Ultima Ratio İlkesi Bağlamında Spor Müsabakalarına Dayalı Bahis ve Şans Oyunları” 5. Türk-Kore Ceza Hukuku Günleri Karşılaştırmalı Hukukta Ekonomik Suçlar Uluslararası Sempozyumu Tebliğler, C. II, Ankara, Seçkin Yayıncılık (Ed. Özgenç, İzzet/Şahin, Cumhur/Turhan, Faruk), s. 1719-1753.
- Erdoğan, Yeşim** (2017) Lise Düzeyindeki Ergenlerin Kumar Oynamaları ile Riskli Davranışlar Arasındaki İlişkiler (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Erdurak, Yılmaz Güngör** (1991) Türk Ceza Kanunu, 2. Bası, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Erem, Faruk** (1968) Ceza Usulü Hukuku, 2. Bası, Ankara, Ajans-Türk Matbaası (Erem, Ceza Usulü).
- Erem, Faruk** (1971) Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku, C. I, 9. Baskı, Ankara, Sevinç Matbaası (Erem, Ümanist Doktrin, C. I).
- Erem, Faruk** (1971) Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku, C. II, Ankara, Sevinç Matbaası (Erem, Ümanist Doktrin, C. II).
- Erem, Faruk** (1993) Türk Ceza Kanunu Şerhi Özel Hükümler, C. III, Ankara, Seçkin Yayıncılık (Erem, Özel Hükümler).
- Erem, Faruk/Toroslu, Nevzat** (1978) Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 3. Baskı, Ankara, Sevinç Matbaası.
- Eren, Fikret** (2017) Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 21. Baskı, Ankara, Yetkin Yayınevi.
- Faris, Suzanne B.** (2012) “*Changing Public Policy and the Evolution of Roman Civil and Criminal Law on Gambling*” UNLV Gaming Law Journal, C. 3, S. 2, s. 199-219.
- Feuerbach, Paul Johann Anselm** (1801) Lehrbuch des gemeinen in Deutschland gültigen peinlichen Rechts, Giessen.
- Feyzioğlu, Feyzi Necmeddin** (1958) “*Cezaî ve Hukukî Cepheleriyle Kumar ve Bahis*” Ahmet Esat Arsebük’ün Aziz Hâtırasına Armağan, Ankara, Güzel İstanbul Matbaası.
- Fuller, Lon L.** (2016) Hukukun Ahlâkı, İstanbul, Tekin Yayınevi (Çev. Arıkan, Engin).
- Garofalo, Baron Raffaele** (1957) Criminologia «Suç, Suçlu ve Ceza», İstanbul, Nurgök Matbaası (Çev. Göklü, Muhittin).
- Gökçen, Ahmet** (1989) Tanzimat Dönemi Osmanlı Ceza Kanunları ve Bu Kanunlardaki Ceza Müeyyideleri, İstanbul.
- Göktürk, Neslihan** (2013) Fikri İçtima (Suçların İçtiması), Ankara, Adalet Yayınevi (Göktürk, Fikri İçtima).
- Göktürk, Neslihan** (2016) “*Suçun Yasal Tanımında Yer Alan “Hukuka Aykırılık” İfadesinin İcra Ettiği Fonksiyon*” İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 7, S. 1, s. 407-450 (Göktürk, Hukuka Aykırılık).
- Göktürk, Neslihan** (2016) Haksızlık Yanılgısının Ceza Sorumluluğuna Etkisi, Ankara, Seçkin Yayıncılık (Göktürk, Haksızlık Yanılgısının).

- Gören, Sami** (2012) En Son Değişikliklerle Açıklamalı-İçtihatlı 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu, Ankara, Yazarın Kendi Yayını.
- Gözübüyük, Abdullah Pulat** (1988) Alman, Fransız, İsviçre ve İtalyan Ceza Kanunlarıyla Mukayeseli Türk Ceza Kanunu Gözübüyük Şerhi, C. 4, 5. Bası, İstanbul, Kazancı Hukuk Yayınları.
- Grotius, Hugo** (2005) The Rights of War and Peace, Book II, Indianapolis, Liberty Fund (Ed. Tuck, Richard).
- Gül, Abdulkadir** (2013) “Osmanlı Taşrasında Suç ve Suçlular (1919 Ocak Ayı Erzincan Sancağı Örneği)” Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XVII, S. 1-2, s. 1-29.
- Gündel, Ahmet** (2009) Yeni Türk Ceza Kanunu Açıklaması, Ankara.
- Güriz, Adnan** (1963) Faydacı Teoriye Göre Ahlâk ve Hukuk, Ankara, Ajans-Türk Matbaası (**Güriz**, Faydacı Teoriye).
- Güriz, Adnan** (2017) Hukuk Felsefesi, 12. Baskı, Ankara, Siyasal Kitabevi (**Güriz**, Hukuk Felsefesi).
- Gürkan, Ülker** (1961) Sosyolojik Hukuk İlmi, Ankara, Ajans Türk Matbaası.
- Hafızoğulları, Zeki** (1987) Ceza Normu Normatif Bir Yapı Olarak Ceza Hukuku Düzeni, Ankara, Seçkin Yayıncılık (**Hafızoğulları/Özen**, Ceza Normu).
- Hafızoğulları, Zeki/Özen, Muharrem** (2015) Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 8. Baskı, Ankara, US-A Yayıncılık (**Hafızoğulları/Özen**, Genel Hükümler).
- Hafızoğulları, Zeki/Özen, Muharrem** (2016) Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler Kişilere Karşı Suçlar, 5. Baskı, Ankara, US-A Yayıncılık (**Hafızoğulları/Özen**, Kişilere Karşı).
- Hafızoğulları, Zeki/Özen, Muharrem** (2016) Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler Topluma Karşı Suçlar, 2. Baskı, Ankara, US-A Yayıncılık (**Hafızoğulları/Özen**, Topluma Karşı).
- Hakeri, Hakan** (2001) “Zincirleme-Piramitsel Oyunlar Düzenleme Suçu” Yargıtay Dergisi, C. 27, S. 103, s. 137-172 (**Hakeri**, Zincirleme-Piramitsel Oyunlar).
- Hakeri, Hakan** (2007) “Ceza Hukukunda Önemsiz Hareketler” Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 69, s. 55-96 (**Hakeri**, Önemsiz Hareketler).
- Hakeri, Hakan** (2016) Ceza Hukuku Genel Hükümler, 19. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi (**Hakeri**, Genel Hükümler).
- Hart, H. L. A.** (2015) “Pozitivizm ve Hukuk ile Ahlâkın Ayrılması” H. L. A. Hart ve Hukuk-Ahlâk Ayrımı, İstanbul, Tekin Yayınevi (Çev. Uzun, Ertuğrul; Ed. Gürler, Sercan), s.101-151 (**Hart**, Pozitivizm ve Hukuk).

- Hart, H. L. A.** (2015) Hukuk, Özgürlük ve Ahlâk, Ankara, Dost Kitabevi (Çev. Öz, Erol) (**Hart**, Hukuk, Özgürlük ve Ahlâk).
- Hatemi, Hüseyin** (1976) Hukuka ve Ahlâka Aykırılık Kavramı ve Sonuçları (Özellikle BK. 65 Kuralı), İstanbul, Sulhi Garan Matbaası.
- Heinrich, Bernd** (2014) Ceza Hukuku Genel Kısım-I, Ankara, Adalet Yayınevi (Ed. Ünver, Yener).
- Herakleitos** (2018) Fragmanlar, 2. Basım, İstanbul, ALFA Yayınları (Çev. Çakmak, Cengiz).
- Hobbes, Thomas** (2018) Leviathan, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları (Çev. Lim, Semih).
- Işıқтаç, Yasemin** (2015) Hukuk Felsefesi, 4. Baskı, İstanbul, Filiz Kitabevi.
- İçel, Kayıhan** (2016) Ceza Hukuku Genel Hükümler, Yenilenmiş Bası, İstanbul, Beta Yayıncılık.
- İçel, Kayıhan/Donay, Süheyl** (1999) Karşılaştırmalı ve Uygulamalı Ceza Hukuku Genel Kısım, 1. Kitap, 3. Bası, İstanbul, Beta Yayınları.
- İçel, Kayıhan/Özgenç, İzzet/Sözüer, Adem/Mahmutoğlu, Fatih S./Ünver, Yener** (1999) Suç Teorisi, 2. Kitap, İstanbul, Beta Yayınları.
- Kangal, Zeynel** (2010) “Cezalandırılabilirliğin Objektif Koşulları” İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 68, S. 1-2, s. 151-167.
- Kant, Immanuel** (1999) Pratik Aklın Eleştirisi, Ankara, Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları (Çev. Kuçuradi, İoanna) (**Kant**, Pratik Aklın).
- Kant, Immanuel** (2015) Ahlâk Metafiziğinin Temellendirilmesi, Ankara, Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları (Çev. Kuçuradi, İoanna) (**Kant**, Ahlâk Metafiziğinin).
- Karakehya, Hakan** (2013) “Kumar Kabahati (Kabahatler K. m. 34)” Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 2, Ankara, Seçkin Yayıncılık, s. 229-242 (**Karakehya**, Kumar Kabahati).
- Karakehya, Hakan** (2013) “Kumar Oynanması İçin Yer ve İmkân Sağlama Suçu” Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 19, S. 2 (Özel Sayı, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan), s. 699-713 (**Karakehya**, Kumar Oynanması).
- Karakehya, Hakan** (2020) “Türkiye’de Kumar Faaliyetlerine Kamusal Müdahalenin Sınırlarının Değerlendirilmesi” 5. Türk-Kore Ceza Hukuku Günleri Karşılaştırmalı Hukukta Ekonomik Suçlar Uluslararası Sempozyumu Tebliğler, C. II, Ankara, Seçkin Yayıncılık (Ed. Özgenç, İzzet/Şahin, Cumhur/Turhan, Faruk), s. 1693-1710 (**Karakehya**, Kumar Faaliyetleri).

- Karakehya, Hakan/Usluadam, Asena Kamer** (2015) “*Türk Ceza Hukuku Öğretisinde Suçun Manevi Unsuru Bağlamında Suç Genel Teorisine İlişkin Görüşler*” CHKD, C. 3, S. 2, s. 1-24.
- Kaya, Mehmet Bedii** (2010) Teknik ve Hukuki Boyutlarıyla İnternete Erişimin Engellenmesi, İstanbul, Oniki Levha Yayınevi.
- Kelsen, Hans** (2016) Saf Hukuk Kuramı: Hukuk Kuramının Sorunlarına Giriş, İstanbul, Nora Yayınevi (Çev. Uzun, Ertuğrul).
- Keskin, Oğuzhan Bekir** (2014) “*Modern Hukuki Sistemin Temelleri Üzerine Bir Giriş Çalışması: Geç Ortaçağ’da Corpus Iuris Civilis’in Keşfi ve Etkileri*” İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. LXXII, S. 1, s. 599-625.
- Kılıç, Ahmet** (2018) “*Kaybolmuş veya Hata Sonucu Ele Geçmiş Eşya Üzerinde Tasarruf Suçu*” Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi, S. 2018/2, s. 1-35 (**Kılıç**, Kaybolmuş Eşya).
- Kılıç, Ali Şahin** (2016) Uluslararası Boyutuyla Rüşvet Suçu, Ankara, Adalet Yayınevi (**Kılıç**, Rüşvet).
- Kılıç, Ali Şahin** (2020) Ceza Hukukunda Hukuka Aykırılık (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ankara (**Kılıç**, Hukuka Aykırılık).
- Kilmister, Ian Fraser (Motörhead)** (1980) “*Ace of Spades*” Ace of Spades, Bronze Records, Catalog ID. 202 876-320, Side A, No. 1.
- Koca, Mahmut** (2020) “*Şans (Talih) Oyunları, Hukuk Sistemlerinin Konuya Yaklaşımı, Ortaya Çıkan Sorunlar, Bu Sorunların Çözümüne Yönelik Hukuki Çareler ve Türkiye’nin Şans Oyunları Politikası*” 5. Türk-Kore Ceza Hukuku Günleri Karşılaştırmalı Hukukta Ekonomik Suçlar Uluslararası Sempozyumu Tebliğler, C. II, Ankara, Seçkin Yayıncılık (Ed. Özgenç, İzzet/Şahin, Cumhur/Turhan, Faruk), s. 1563-1625.
- Koca, Mahmut/Üzülmez, İlhan** (2020) Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 13. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık (**Koca/Üzülmez**, Genel Hükümler).
- Koca, Mahmut/Üzülmez, İlhan** (2020) Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 7. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi (**Koca/Üzülmez**, Özel Hükümler).
- Korkmaz, Adil/Avar, Ayşenur** (2019) “*Olasılık Kuramında Veni, Vidi, Vici*” Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi, C. 4, S. 2, s. 436-446 (**Korkmaz/Avar**, Olasılık Kuramında).
- Korkmaz, Adil/Avar, Ayşenur** (2019) “*Olasılık: Janus Yüzlülüğünün Eski ve Yeni Görünümleri*” Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi, C. 4, S. 1, s. 81-92 (**Korkmaz/Avar**, Olasılık: Janus).

- Kozak, İbrahim Erol** (2011) *Kâdim Dönemler Genel Hukuk Tarihi*, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Köseoğlu, Cemal** (1955) *Haşiyeli Türk Ceza Kanunu*, 8. Basılış, İstanbul, Marifet Matbaası.
- Kunter, Nurullah** (1949) *Suçun Kanuni Unsurları Nazariyesi*, İstanbul, İsmail Akgün Matbaası (**Kunter**, Suçun Kanunu).
- Kunter, Nurullah** (1955) “*Hukuk Umumi Nazariyesinde “Fiil” ve Bir Suç Unsuru Olarak “Netice”*” *Medenî Hukuk Ordinaryüs Profesörü A. Samim Gönensay’a Armağan*, s. 194-211 (**Kunter**, Fiil ve Netice).
- Kunter, Nurullah** (1981) *Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku*, 7. Bası, İstanbul, Kazancı Hukuk Yayınları (**Kunter**, Ceza Muhakemesi).
- Küçük, Eşref** (2007) “*XII. Yüzyıl Rönesansı ve “Yeniden Doğan” Roma’yı Günümüze Bağlayan Son Halka: Pandekt Hukuku*” *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 6, S. 4, s. 111-122.
- Külçür, İzzet Erdem** (2017) *Ceza Hukukunda Yer Bakımından Uygulama*, Oniki Levha Yayınevi.
- Lee, Jin-Kuk** (2020) “*Kore’de Bahis Oyunları Bağlamında Ceza Hukuku Sorumluluğu*” 5. Türk-Kore Ceza Hukuku Günleri Karşılaştırmalı Hukukta Ekonomik Suçlar Uluslararası Sempozyumu Tebliğler, C. II, Ankara, Seçkin Yayıncılık (Ed. Özgenç, İzzet/Şahin, Cumhur/Turhan, Faruk), (Çev. Bayraktarlı, İhsan Yılmaz), s. 1551-1561.
- Leukippos/Demokritos** (2019) *Atomcu Felsefe Fragmanları*, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları (Yunanca ve Latince’den Derleyerek Çev. Çevik, C. Cengiz).
- Ludwig, Frederick J./Hudges, Dominic O.P.** (1955) “*Bingo, Morality and Criminal Law*” *The Catholic Lawyer*, C. 1, S. 1, Article 3, s. 8-26.
- Meran, Necati** (2007) *Açıklamalı İçtihatlı Yeni Türk Ceza Kanunu*, 2. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Mill, John Stuart** (2017) *Faydacılık*, İstanbul, Pinhan Yayıncılık (Çev. Murteza, Gökhan).
- Morrison, James** (2016) *DSM-5’i Kolaylaştıran Klinisyenler İçin Tanı Rehberi*, Ankara, Nobel Yayıncılık (Çev. Uğur Kural, Hanife).
- Münif Paşa** (2016) *Hikmet-i Hukûk*, Konya, Çizgi Kitabevi (Sad. Doğan, Gökhan).
- Orta, Mesut** (2015) *Bilişim Suçları ve Elektronik Delillerin Toplanması Muhafazası Değerlendirilmesi Sunulması (Adli Bilişim)*, Ankara, Yetkin Yayınevi.

- Ölmez, Gökhan** (2020) Suçun Tanımlanabilir ve Değerlendirilebilir Unsurları (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ankara.
- Ömeroğlu, Ömer** (2015) Suç ve Ahlâk, Ankara, Yetkin Yayınevi.
- Önder, Ayhan** (1989) Ceza Hukuku Genel Hükümler, C. 2, İstanbul, Beta Yayınevi (Önder, Genel Hükümler, C. 2).
- Önder, Ayhan** (1991) Ceza Hukuku Genel Hükümler, C. 1, İstanbul, Beta Yayınevi (Önder, Genel Hükümler, C. 1).
- Önder, Ayhan** (1992) Ceza Hukuku Dersleri, İstanbul, Filiz Kitabevi (Önder, Ceza Hukuku Dersleri).
- Önder, Ayhan** (1994) Şahıslara ve Mala Karşı Cürümler ve Bilişim Alanında Suçlar, İstanbul, Filiz Kitabevi (Önder, Şahıslara).
- Önder, Ayhan** (1994) Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 4. Baskı, İstanbul, Filiz Kitabevi (Önder, Özel Hükümler).
- Özbek, Veli Özer** (2002) "İnternet Kullanımında Ortaya Çıkabilecek Bazı Ceza Hukuku Sorunları" Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 4, S. 1, s. 101-158.
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar/Tepe, İlker** (2016) Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 7. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık (Özbek/Doğan/Bacaksız/Tepe, Genel Hükümler).
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar/Tepe, İlker** (2016) Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 10. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık (Özbek/Doğan/Bacaksız/Tepe, Özel Hükümler).
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar/Tepe, İlker** (2017) Ceza Muhakemesi Hukuku, 9. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık (Özbek/Doğan/Bacaksız/Tepe, Ceza Muhakemesi).
- Özek, Çetin** (1963) "Türk Ceza Hukukunda Kumar Suçu" İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 29, S. 1-2, s. 121-156.
- Özen, Muharrem/Baştürk, İhsan** (2011) Bilişim-İnternet ve Ceza Hukuku, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Özen, Mustafa** (2007) "Kumar Oynanması İçin Yer ve İmkân Sağlama Suçu" Terazi Hukuk Dergisi, S. 15, Ankara, Seçkin Yayıncılık, s. 73-76.
- Özgenç, İzzet** (1996) "Davranış Normları Teorisi (Haksızlık ve Müeyyide İlişkisi)" Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (Prof. Dr. M. Şakir BERKİ'ye Armağan), C. 5, S. 1-2, s. 443-454 (Özgenç, Davranış Normları).

- Özgenç, İzzet** (1996) Suça İştirakin Hukukî Esası ve Faillik, İstanbul, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Hukuk Müşavirliği Yayını (**Özgenç**, Suça İştirakin).
- Özgenç, İzzet** (2002) ““Non bis in idem” Kuralının Milletlerarası Değeri ve TCK.nun 10/A Maddesi Hükmüne İlişkin Değerlendirme” Yargıtay Dergisi, C. 28, S. 3, s. 323-358 (**Özgenç**, Non bis).
- Özgenç, İzzet** (2014) “İcrai Suça İhmali Davranışla İştirak: Anayasa Mahkemesi’nin Bir Kararı Üzerine Değerlendirmeler” Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, C. 2, S. 1-2, s. 1-10 (**Özgenç**, İcrai Suça).
- Özgenç, İzzet** (2017) Suç Örgütleri, 9. Bası, Ankara, Seçkin Yayıncılık (**Özgenç**, Suç Örgütleri).
- Özgenç, İzzet** (2018) “Cinsel Suçlar Bağlamında, Kuran Hükümleri Üzerine Bir Değerlendirme” Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXII, S. 3, s. 57-65 (**Özgenç**, Cinsel Suçlar).
- Özgenç, İzzet** (2018) “Fuhuş ve Hukuk” Dr. Dr. h.c. Silvia Tellenbach’a Armağan, Ankara, Seçkin Yayıncılık, s. 483-502 (**Özgenç**, Fuhuş ve Hukuk).
- Özgenç, İzzet** (2020) “Sonuç ve Değerlendirme” 5. Türk-Kore Ceza Hukuku Günleri Karşılaştırmalı Hukukta Ekonomik Suçlar Uluslararası Sempozyumu Tebliğler, C. II, Ankara, Seçkin Yayıncılık (Ed. Özgenç, İzzet/Şahin, Cumhur/Turhan, Faruk), s. 1907-1934 (**Özgenç**, Sonuç).
- Özgenç, İzzet** (2020) Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 16. Bası, Ankara, Seçkin Yayıncılık (**Özgenç**, Genel Hükümler).
- Özker, Nihat** (1946) Suç-Ceza ve Sosyete Bakımlarından Kumar, İzmir, Ticaret Basımevi.
- Öztürk, Bahri** (2016) Ana Hatlarıyla Ceza Muhakemesi Hukuku, 3. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık (**Öztürk**, Ana Hatlarıyla).
- Öztürk, Bahri** (2016) Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 10. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık (**Öztürk**, Nazari ve Uygulamalı).
- Öztürk, Bahri/Erdem, Mustafa Ruhan** (2016) Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku, 16. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Parlar, Ali/Hatipoğlu, Muzaffer** (2008) Açıklamalı-Yeni İçtihatlarla 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Yorumu, C. 4, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Pınarcı, Gözde** (2014) Üniversite Öğrencilerinde Kumar Oynama, Patolojik Kumar Bağımlılığı ve İlişkili Karakter Özellikleri (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Madde Bağımlılığı, Toksikoloji ve İlaç Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

- Radbruch, Gustav** (1946) *“Yasal Haksızlık ve Yasa Üstü Hukuk”* (Metin, Sevtap/Heper, Altan (2015) Ceza Hukuku Felsefesine Katkı: Radbruch Formülü, İstanbul, Tekin Yayınevi), s. 74-101.
- Savaş, Vural/Mollamahmutoğlu, Sadık** (1998) Türk Ceza Kanunu Yorumu, C. 4, 2. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Schopenhauer, Arthur** (2020) İsteme ve Tasavvur Olarak Dünya, Ankara, Doğuş Batı Yayınları (Çev. Aktaş, A. Onur).
- Sebük, Mehmet Ali** (1945) Ceza Evlerinde İşlenen Cürümler ve Firar Hâdiseleri, İstanbul, Ahmet Sait Matbaası.
- Seneca, Lucius Annaeus** (2014) De Providentia (Tanrısal Öngörü), İstanbul, Alfa Yayınevi (Çev. Dürüşken, Çiğdem) (**Seneca**, De Providentia).
- Seneca, Lucius Annaeus** (2014) Naturales Quaestiones (Doğa Araştırmaları), İstanbul, Jaguar Yayınevi (Çev. Çevik, Celal Cengiz) (**Seneca**, Naturales Quaestiones).
- Shakespeare, W.** (1623) *“The Life of King Henry the Eight”*, Histories, The First Edition of Shakespeare. The Works of Shakespeare, In Reduced Facsimil From The Famous First Folio Edition of 1623 (Published: Iaggard, Isaac/Blount, Ed.), New York, Funk & Wagnalls, s. 205-232.
- Sınar, Hasan** (2001) *“İnternetin Ortaya Çıkardığı Hukuki Sorunlara Bir Ceza Hukuku Yaklaşımı”* Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni, C. 17, S. 1-2, s. 355-372.
- Skinner, Chris** (2015) Dijital Bankacılık, İstanbul, MediaCat Kitapları (Çev. Özata, Nadir).
- Smith, Fran** (2017) *“Bağımlı Beyin”* National Geographic Türkiye, Eylül Sayısı, No. 197, İstanbul, National Geographic Society Yayını, s. 40-61.
- Soyaslan, Doğan** (2015) Kriminoloji (Suç ve Ceza Bilimleri), 3. Baskı, Ankara, Yetkin Yayınevi (**Soyaslan**, Kriminoloji).
- Soyaslan, Doğan** (2016) Ceza Hukuku Genel Hükümler, 7. Baskı, Ankara, Yetkin Yayınları (**Soyaslan**, Genel Hükümler).
- Soyaslan, Doğan** (2016) Ceza Hukuku Özel Hükümler, 11. Baskı, Ankara, Yetkin Yayınları (**Soyaslan**, Özel Hükümler).
- Soyaslan, Doğan** (2016) Ceza Muhakemesi Hukuku, 6. Baskı, Ankara, Yetkin Yayınevi (**Soyaslan**, Ceza Muhakemesi).
- Şahbaz, İbrahim** (2016) Açıklamalı ve İçtihatlı Türk Ceza Kanunu, C. 2, Ankara, Yetkin Yayınevi.

- Şahin Ceylan, Şule** (2015) *“H. L. A. Hart’a Göre Hukuk-Ahlâk İlişkisi”* H. L. A. Hart ve Hukuk-Ahlâk Ayrımı, İstanbul, Tekin Yayınevi (Ed. Gürler, Ser-can), s. 29-63.
- Şahin, Cumhur/Göktürk, Neslihan** (2020) Ceza Muhakemesi Hukuku I, 11. Bası, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Şahin, Cumhur/Kılıç, Ali Şahin** (2020) *“Bahis ve Şans Oyunlarından Kaynaklanan Ceza Hukuku Sorumluluğu Bağlamında Suç Teorisine İlişkin Sorunlar”* 5. Türk-Kore Ceza Hukuku Günleri Karşılaştırmalı Hukukta Ekonomik Suçlar Uluslararası Sempozyumu Tebliğler, C. II, Ankara, Seçkin Yayıncılık (Ed. Özgenç, İzzet/Şahin, Cumhur/Turhan, Faruk), s. 1655-1673.
- Şen, Ersan** (2017) *“Kumar, Bahis ve Şans Oyunları Oynatma Suçu”* Yorumluyorum-16, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Şeyh Bedreddin** (2012) Fıkıh Ekolleri Arasındaki Tartışmalı Konuların İncelikleri (Letâifu’l-İşârât fi Beyâni’l-Mesâili’l-Hilâfiyyât), Ankara, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları (Ed. Apaydın, Yunus Hacı).
- Taner, M. Tahir** (1949) Ceza Hukuku Umumî Kısım, İstanbul, Ahmet Sait Matbaası (Taner, Umumî Kısım).
- Taner, M. Tahir** (1950) Ceza Muhakemeleri Usulü, 2. Bası, İstanbul, Duygu Matbaası (Taner, Ceza Muhakemeleri).
- Temiz, Kemal** (2010) İslâm’da Kumar Yasağı (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ondokuzmayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.
- Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Önok, Murat** (2017) Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, 14. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık (Tezcan/Erdem/Önok, Ceza Özel).
- Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Önok, Murat** (2017) Uluslararası Ceza Hukuku, 4. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık (Tezcan/Erdem/Önok, Uluslararası Ceza).
- Toroslu, Nevzat/Toroslu, Haluk** (2015) Ceza Hukuku Genel Kısım, 21. Baskı, Ankara, Savaş Yayınevi.
- Tosun, Öztekin** (1981) Türk Suç Muhakemesi Hukuku Dersleri Genel Kısım, C. 1, 3. Bası, İstanbul, Fakülteler Matbaası.
- Tuğlacı, Pars** (1971) 20. Yüzyıl Ansiklopedik Türkçe Sözlük, C. 2, İstanbul, Pars Yayınevi.
- Türkiye Jokey Kulübü** (2009) At Yarışlarında Yasadışı Bahisle Mücadele, İstanbul, Türkiye Jokey Kulübü Yayını.

- Türkoğlu, Halide Gökçe** (2017) Roma Hukukunda Suç ve Ceza, 2. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Tüzüner, Özlem** (2013) “Kumar ve Bahis Borcu Hakkında De Lege Ferenda Düşünceler” Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 107, s. 245-272.
- Udeh, Abdulkadir** (1976) İslam Ceza Hukuku ve Beşeri Hukuk, İstanbul, İhya Yayınları (Çev. Nuri, Akif).
- Uygun, Oktay** (2017) Hukuk Teorileri, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık.
- Uz, M. Ali** (1994) Kumar, Konya, Yeşilay Derneği Konya Şubesi Yayınları.
- Uzun, Ertuğrul** (2015) “Ahlâksızlığın Cezalandırılması: Devlin-Hart Tartışması” H. L. A. Hart ve Hukuk-Ahlâk Ayrımı, İstanbul, Tekin Yayınevi (Ed. Gürler, Sercan), s. 61-99.
- Ünal, Necdet** (2010) “Kur’an’da Meysir Kavramı ve Günümüzdeki Bazı Kumar Türlerinin Bu Çerçeve de Değerlendirilmesi” Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi, C. 10, S. 3, s. 247-265 (Ünal, Meysir).
- Ünal, Osman Gazi** (2020) Türk Ceza Hukuku’nda Tehlike Suçları (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ankara (Ünal, Tehlike Suçları).
- Ünver, Yener** (1989) Ceza Hukukunda Akıl Hastalığı ve Ceza Sorumluluğuna Etkisi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul (Ünver, Akıl Hastalığı).
- Ünver, Yener** (2003) Ceza Hukukuyla Korunması Amaçlanan Hukuksal Değer, Ankara, Seçkin Yayıncılık (Ünver, Hukuksal Değer).
- Üzülmez, İlhan/Akkaş, Ahmet Hulusi** (2007) “Suçun Yapısında Objektif Cezalandırılabilme Şartları” Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 2, S. 1-2, s. 71-87.
- Yalvaç, Gürsel** (2008) Karşılaştırmalı Gerekçeli İçtihatlı Türk Ceza Kanunu, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Yaşar, Osman/Gökcan, Hasan Tahsin/Artuç, Mustafa** (2014) Yorumlu Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, C. 5, 2. Bası, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Yavuz, Faruk** (2008) Roma Kefalet Akd’inin Günümüze Yansıması (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Yenidünya, Ahmet Caner** (2013) Yargıtay Kararları Işığında Hırsızlık Suçu (TCK md. 141-147), Ankara, Adalet Yayınevi.
- Yenisey, Feridun/Nuhoglu, Ayşe** (2017) Ceza Muhakemesi Hukuku, 5. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık.

- Yenisey, Feridun/Plagemann, Gottfried** (2015) Alman Ceza Kanunu Strafgesetzbuch (StGB), 2. Baskı, İstanbul, Beta Yayınevi.
- Yerdelen, Erdal** (2013) Cezanın Belirlenmesi (Türk-Alman Uygulaması), Ankara, Adalet Yayınevi.
- Yıldız, Banu** (2019) “Online Kumar Bağımlılığı” Problemleri Teknoloji Kullanımı, Ankara, PEGEM Akademi Yayınları (Ed. Savcı, Mustafa/Ercengiz, Mustafa/Aysan, Ferda), s. 243-276.
- Yılmaz, Sacit** (2020) “Bahis Oyunları ve Ceza Hukuku Sorumluluğu” 5. Türk-Kore Ceza Hukuku Günleri Karşılaştırmalı Hukukta Ekonomik Suçlar Uluslararası Sempozyumu Tebliğler, C. II, Ankara, Seçkin Yayıncılık (Ed. Özgenç, İzzet/Şahin, Cumhur/Turhan, Faruk), s. 1755-1769.
- Yiğitoğlu, Mustafa/Habergetiren, Ömer Faruk** (2016) “Yahudilik ve İslam’da Zina Suçu ve Cezası” İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, C. 5, S. 2, s. 271-297.
- Yüce, Turhan Tufan** (1982) Ceza Hukuku Dersleri, C. 1, Manisa, Şafak Yayınevi.
- Yücer, İpek** (2007) “Yenileme (Tecdit)” Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 9, S. 1, s. 233-260.
- Zafer, Hamide** (2015) Ceza Hukuku Genel Hükümler TCK m. 1-75, 5. Bası, İstanbul, Beta Yayınevi.
- <http://apps.who.int/>
- <http://spor.gov.ct.tr/>
- <http://www.hristiyan.net/>
- <http://www.jewishencyclopedia.com/>
- <http://www.legislation.gov.uk/>
- <http://www.mahkemeler.net>
- <http://www.mevzuat.gov.tr>
- <http://www.mpi.gov.tr/>
- <http://www.resmigazete.gov.tr/>
- <http://www.tdk.gov.tr/>
- <http://www.tff.org/>
- <http://www.yolgosterici.com/>
- <https://carm.org/>
- <https://dictionary.cambridge.org/>

<https://droitromain.univ-grenoble-alpes.fr/>
<https://emsal.yargitay.gov.tr/>
<https://icd.who.int/brow>
<https://incil.info>
<https://karararama.yargitay.gov.tr>
<https://kuran.diyenet.gov.tr>
<https://lexetius.com/>
<https://macrotypography.blogspot.com/>
<https://medya.tjk.org/>
<https://piyango-cekilis.gov.ct.tr/>
<https://screenrant.com/>
<https://sozluk.gov.tr/>
<https://www.aa.com.tr/>
<https://www.bik.gov.tr/>
<https://www.gesetze-im-internet.de/>
<https://www.kazanci.com.tr>
<https://www.macmillandictionary.com/>
<https://www.psychiatry.org/>
<https://www.sinerjimevzuat.com.tr>
<https://www.stuff.co.nz/>
<https://www.theguardian.com/>
<https://www.tjk.org/>

Özkan AYKAR
Gelir Uzmanı

KURUMLAR VERGİSİ EL KİTABI

- ✓ Kurumlar Vergisi Mevzuatındaki Yeniliklere Dair Açıklamalar
- ✓ 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu
- ✓ Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hk. Kanun
- ✓ Ar-Ge ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hk. Kanun
- ✓ Ar-Ge ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine ilişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği
- ✓ 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği
- ✓ Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliğ
- ✓ Kurumlar Vergisi Beyannamesi Örnek Uygulama

2. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kurumlar Vergisi El Kitabı

Özkan Aykar

Hukuk Yayınları Dizisi – 2506

İkinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 605 – 70507 – 3 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.

İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde

No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0 312 395 85 71

Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- AKDOĞAN, Abdurrahman. Türk Vergi Sistemleri ve Uygulaması, Ankara: Gazi Kitabevi, 1998.
- AKSOY, Şerafettin. Vergi Hukuku ve Türk Vergi Sistemi, İstanbul: Filiz Kitabevi, 1999.
- ALPTEKİN, Volkan; *Türk Vergi Sistemi*, Gazi Kitabevi, Ankara, 2013.
- ARMAĞAN, Ramazan; "Türkiye'de Gelir ve Kurumlar Vergisi Oranlarında İndirimin Vergi Gelirleri Üzerine Etkileri", *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 12 (3), 2007, 227-252.
- ARPACI, Altan Ömer; "Kurumlar Vergisi Mükellefi Olarak İktisadi Kamu Kuruluşları ile Dernek veya Vakıflara Ait İktisadi İşletmeler", *Mali Çözüm Dergisi*, 97, 2010, 167-184.
- ÇETİN, Güneş, GÖKBUNAR, Ramazan; "Mükellef Haklarına Vergi İdaresi Çalışanlarının Bakışı", *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 17 (1), 2010, 23-46.
- DİL, Şeref; "Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında Yer Alan Muafiyet, İstisna ve İndirimler", Yüksek Lisans Tezi, Okan Üniversitesi SBE, 2014.
- GİB, 5520 Sayılı KVK Gerekçesi,
http://www.gib.gov.tr/fileadmin/user_upload/Gerekceler/5520_Sayili_Kanun.pdf
- İNCE, Eyyup "Kurumlar Vergisinin Teorik Açısından Değerlendirilmesi" Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi Mart 2013, Sayı: 111.
- KIZILOĞLU, Şükrü. Kurumlar Vergisi Kanunu ve Uygulaması, Cilt I, Ankara: Yaklaşım Yayınları, 2000.
- KURBETÇİ, Pınar; "Kurumlar Vergisinde İstisnalar", Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi SBE, 2010.
- ORUÇ, Anıl; "Kurumlar Vergisinde İstisna Uygulamalarının Değerlendirilmesi", Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi SBE, 2013.
- ÖNCEL, Muallâ ile Ahmet Kumrulu, Nami Çağan. Vergi Hukuku, Ankara: Turhan Kitabevi, 12. Baskı 2005.
- ÖNER, Cihat; "Dar Mükellefiyette Ticari Kazancın Türkiye'de Elde Edilmiş Sayılmadığı Haller Üzerine", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 63 (2), 2014, 365-395.
- SARAÇOĞLU, Fatih "Vergi Entegrasyonu Teorileri", <http://www.vergisorumlari.com.tr/makale.aspx?makaleno=2009>, (11.06.2019)
- TURHAN, Salih. Vergi Teorisi ve Politikası, İstanbul: Filiz Kitabevi, 1998.
- Türk, İsmail. İktisadi Kalkınmanın Finansmanında Vergi Politikası, Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, No:125-107, 1961.
- ULUATAM, Özhan ve Methibay, Yaşar. Vergi Hukuku, Ankara: İmaj Yayıncılık, 1999.
- YAVUZ, Hakan; "Türkiye'de Kurumlar Vergisinin Ekonomik Etkileri ve Değerlendirilmesi", Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi SBE, 2008.
- 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu
- 4962 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Ve Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Kanun
- 5746 Sayılı Ar-Ge ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun
- Ar-Ge ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine ilişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği
- 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (1-17 Seri No'lu Değişiklikler Dahil)
- 1 Seri Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliği (1-4 Seri No'lu Değişiklikler Dahil)

Dilara KARLI

**KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
KAPSAMINDA**

**ŞİRKETLERDE
BİRLEŞME VE DEVİR**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kurumlar Vergisi Kanunu Kapsamında Şirketlerde Birleşme ve Devir
Dilara Karlı

Hukuk Yayınları Dizisi – 2861

Birinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 605 – 70507 – 8 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- ACAR, Mustafa Gürhan/AKAY, Yaşar (2005) 'Vergi Kanunları Açısından Temsil', *Vergi Dünyası*, Eylül, S. 289, s. 69-73.
- AKBİLEK, Nevzat (2009) *Türk ve Avrupa Birliği Hukukunda Anonim Şirket Birleşmelerinde Pay Sahibinin Korunması*, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- AKDAĞ, Necla Güney (2005) 'Türk Ticaret Kanunu Tasarısında Şirketlerin Yeniden Yapılanmasına İlişkin Düzenlemeler Hakkında Genel Değerlendirme', *Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Sempozyumu, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 2, S. 1, s. 499-511.
- AKER, Halit (2003) 'Hâkim İşletme İle Bağımlı Şirket Arasındaki Hukuki İlişki ve Hâkim İşletmenin Sadakat Borcu', *BATİDER*, C. XXII, S. 2, s. 153-204.
- AKER, Halit (2008) 'Türk Şirketler Hukukunda Yeni Bir Kurum: "Hâkim Şirketin Güvenden Doğan Sorumluluğu" (TTK Tasarısı m. 209): İsviçre Federal Mahkemesi Kararları Işığında Bir Değerlendirme', *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 57, S. 4, s. 1-97.
- AKINCI, Şahin (1996) 'Roma Hukukunda Şirket (Societas) Akdi ve Bunun Türk Hukukuna Etkisi', Prof. Dr. M. Şakir BERKİ'ye Armağan, *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 5, S.1-2.
- AKSOY, Mehmet Ali (2017) Sermaye Piyasası Kanunu'nun İlişkili Taraf İşlemi Düzenlemelerinin 6102 Sayılı TTK'nın Ortaklıklar Topluluğu Hükümleri Açısından Değerlendirilmesi, *Ticaret Ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi(TFM)*, C. 3, S. 2, s. 23-40.
- AKSOY, Nazım (2017) Joint Venture'ın Türk ve Rus Mevzuatları Açısından Hukuki Tahlili, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 9, S. 19, s. 368-395.
- AKYÜZ, Helin Berfin (2007) *Türk Rekabet Hukuku Kapsamında Şirketlerde Birleşme ve Devralmalar*, Adalet Yayınevi.
- ALAGÖZ, A. (2011) 'Şirket Birleşmeleri ve Şirket Birleşmelerinin Türk Vergi Sistemindeki Yeri', Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi.
- AL KILIÇ, Şengül(2009) *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Ticaret Şirketlerinin Birleşmesi*, 1. Basım, Beta Basım Yayım Dağıtım A. Ş., İstanbul.

- ALEMDAROĞLU, Mustafa Hakan (2018) 'İş Ortaklığı Uygulaması ve Özellikli Konular', *Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi*, Haziran, S. 174, s. 110-114.
- ALTAŞ, Soner (2012) *Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Limited Şirketler*, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- ANSAY, Tuğrul/YONGALIK, Aynur (2009) *Bankacılar İçin Şirketler Hukuku Bilgisi*, Yirmi Birinci Baskıdan Tıpkı Basım, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara.
- ANSAY, Tuğrul/YONGALIK, Aynur (2018) *Şirketler Hukuku Bilgisi*, 22. Baskı, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara.
- ARSLANLI, Halil (1960) *Kollektif ve Komandit Şirketler*, 2. Bası, Fakülteler Matbaası, İstanbul.
- ASLANOĞLU, Suphi (2007) 'Yeni Kurumlar Vergisi Kanunu'nda Şirket Birleşmeleri ve Birleşmelerin Muhasebeleştirilmesi-I', *Yaklaşım*, Y. 15, S. 176, s. 198-205.
- ATİLLA, Özkan (2009) *Avrupa Birliğinde Kurumların Vergilendirilmesi ve Türkiye*, Maliye Hesap Uzmanları Derneği, Ankara.
- Avrupa Ekonomik Topluluğu (2011) *Türkiye-AET İlişkileri*, Avrupa Topluluğu Yayınları, Ankara.
- AYBOĞA, Hanifi (2000) 'İştiraklerle İlgili Uluslararası ve Türkiye'deki Mevzuatın Kapsamı', *Mali Çözüm*, S. 53, s. 89-99.
- AYDIN, Erkan (2016) *Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi Açısından Vakıfların Vergilendirilmesi*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul.
- AYDOĞAN, Fatih (2012) *Tek Kişi Ortaklığı*, 1. Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- AYTAÇ, Zühtü (1976) 'Bağlı İşletmeler Hukuku ve Türk Hukukundaki Görünüm', *BATİDER*, C. VIII, s. 97-124.
- BAHADIR, Zeynep (2013) 'Sözleşmenin Devri ve Sözleşmeye Katılma', *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (GÜHFD)*, C. XVII, S. 3, s. 1-28.
- BAHTİYAR, Mehmet (2005) 'Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'nın Dili İle Bazı Hükümlerinin Değerlendirilmesi', *TBB Dergisi*, S. 61, s. 47-106.
- BAHTİYAR, Mehmet (2014) *Ortaklıklar Hukuku – Kısa Karşılaştırma ve Değerlendirmeler, Dersler, Soru Örnekleri*, Yeni TTK'ya Göre Yazılmış ve Güncellenmiş 8. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım A. Ş., İstanbul.
- BAHTİYAR, Mehmet (2017) *Ortaklıklar Hukuku*, Güncellenmiş 12. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım A. Ş., İstanbul.

- BARLAS, Nami (2016) *Adi Ortaklık Temeline Dayalı Sözleşme İlişkileri*, 4. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- BARLASS, İrfan (2006) *Anonim ve Limited Ortaklıklarda Kanuni Temsilcilerin Vergisel Sorumluluğu*, 1. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- BAŞARAN YAVAŞLAR, Funda (2005) 'Sınır Ötesi Devir Yoluyla Birleşmelerde Kurumlar Vergisi-AB Hukuku ile Karşılaştırmalı Bir Çalışma', *Vergi Dünyası*, Y. 24, S. 291, s. 118-129.
- BAŞTUĞ, İrfan (1974) *Şirketler Hukukunun Temel İlkeleri*, Ege Üniversitesi İktisadi ve Ticari Bilimler Fakültesi Yayınları No. 64/44, İstiklâl Matbaası, İzmir.
- BAYRAM, Salih (2016) 'Türk Vergi Hukukunda Şirket Birleşmeleri: Sorunlar ve Çözüm Önerileri', Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maliye Anabilim Dalı, Doktora Tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.
- BAYRAM, Salih (2017) *Uygulama Örnekleriyle Bölünme, Birleşme ve Tasfiye İşlemleri (Vergi Hukuku-Ticaret Hukuku-AB Hukuku)*, Maliye Hesap Uzmanları Derneği, İstanbul.
- BAZ, S. (2018) 'Karşılaştırmalı Hukukta ve Türk Hukukunda Joint Venture', Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İzmir: İzmir Ekonomi Üniversitesi.
- BERBER, E. (2012) 'Vergi Hukukunda Mali İkametgah', Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- BEKLER, Muhittin (2010) '5520 Sayılı kurumlar Vergisi Kanununun 4'üncü Maddesinin Kooperatiflerle İlgili (k) Bendi Hükmünün Uygulamada Ortaya Çıkarttığı Sorunlar', *Vergi Dünyası*, Eylül, S. 349, s. 88-93.
- BİLGİLİ, Fatih/DEMİRKAPI, Ertan (2013) *Şirketler Hukuku*, Güncellenmiş 9. Basım, Bursa, Dora Basım Yayın.
- BİLGİŞİN, Şevket Memedali (1950) *Ticaret Hukuku Prensipleri*, İstanbul Üniversitesi yayınlarından No:121, Duygu Matbaası, İstanbul.
- BİLİCİ, Nurettin (2005) *Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri*, Genişletilmiş ve Güncelleştirilmiş 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- BİLİCİ, Nurettin (2013) *Avrupa Birliği ve Türkiye (Mali Yardımlar, Vergilendirme)*, Yeniden Kaleme Alınmış 6. Baskı, Seçkin Yayınevi, İstanbul.
- BİLİCİ, Nurettin/BİLİCİ, Adem (2017) *Mali Hukuk*, 4. Baskı, Savaş Yayınevi, Ankara.

- BOYACIOĞLU, Cumhur(2006) *Konzern Kavramı*, 1. Basım, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- BOZKURT, Tamer (2008) ‘Vergi Yükümlülüğü-Vergi Sorumluluğu Kavramları Çerçevesinde Anonim Şirketlerde Tek Başına Temsil ve İlzama Yetkili Olanların (Özellikle Murahhas Azaların) Vergisel Sorumluluğu’, *BATİDER*, C. XXIV, S. 4, s. 239-268.
- BOZKURT, Tamer (2020) *Şirketler Hukuku*, 11. Baskı, Legem Yayıncılık, Ankara.
- CAN, İsmail (1993) ‘Ferdî İşletmelerin Devri-Şirketlerin Nevi Değiştirmesi ve Birleşme-Devir’, Maliye Gelirler Kontrolörleri Derneği Yayını, *Vergi Sorunları Dergisi*, S. IV.
- CANDAN, Turgut (2006) *Kanuni Temsilcinin Vergi ve Diğer Kamu Alacaklarından Sorumluluğu*, Güncelleştirilmiş 3. Baskı, Maliye ve Hukuk Yayınları, Ankara.
- COŞKUN, İsa (2006) ‘Avrupa Birliği’nin Vergilendirme Stratejisi ve Kurumlar Vergisi’, *Vergi Dünyası*, Y. 25, S. 300, s. 61-63.
- ÇAKIR ÇELEBİ, Fatma Betül (2017) ‘Joint Venture’ın Hukuki Niteliği’, *Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi*, Yıl: 2, S. 2, s. 97-126.
- ÇAKIR ÇELEBİ, Fatma Betül (2018) ‘Şirketler Topluluğunda Hâkim Teşebbüs’, *Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi*, C. 4, S. 1, s. 19-32.
- ÇATALCALI, Osman Tan(2007) ‘Kartel Teorisi, İhracat Kartelleri ve Kriz Kartelleri’, Uzmanlık Tezleri Serisi, C. 201, No: 83, *Rekabet Kurumu*, Ankara.
- ÇEKER, Mustafa (2017) *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Sigorta Hukuku*, 17. Baskı, Karahan Kitabevi, Adana.
- ÇELEN, Mustafa (2004) ‘Anonim Şirketlerde Kanuni Temsilcilerin Vergisel Sorumlulukları’, *Vergi Dünyası*, Mayıs, S. 273, s. 99-115.
- ÇELİK, G. (2010) ‘Avrupa Birliğinde Kurumların Vergilendirilmesi ve Üyelik Sürecinde Türkiye’nin Uyum Çalışmaları’ (Yüksek Lisans), Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.
- ÇİLİNGİR, Ali İhsan Özgür (2002) ‘Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirketlerin Birleşmesinde Külli Halefiyet İlkesi’, *Vergi Dünyası*, Ağustos, S. 252, s. 144-147.
- COŞTAN, Hülya (2013) *Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Birleşme, Bölünme ve Tür Değiştirme Kararları*, Güncellenmiş 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

- DAMAR, Emrullah (2005) 'Devralma Yoluyla Şirket Birleşmelerinin Vergisel Avantajları ve Birleşilen Şirketin İştirak Payının Netleştirme Hesabında Dikkate Alındığı Örnek Uygulama-I', *Yaklaşım*, Y. 13, S. 156, s. 121-126.
- DAYANÇ KUZEYLİ, Nazlı Nilay (2019) 'Sermaye Şirketlerinin Birleşmesinde Vergi Sorumluluğu', *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 9, S. 1, s. 129-158.
- DAYINDARLI, Kemal (2007) *Joint Venture Sözleşmesi*, Gözden Geçirilmiş, Güncelleştirilmiş, Genişletilmiş 3. Baskı, Dayındarlı Hukuk Yayınları Ltd. Şti., Ankara.
- de La Morandière/Rodière/Houin (1962) *Droit Commercial*, 3. Baskı.
- DEMİRCİ, Serdar (2018) 'Sigorta Kooperatifçiliği: Türkiye Uygulaması', *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 9, S. 1, s. 387-418.
- DEMİRKAPI, Ertan (2013) 'Ticari İşletmenin Tespiti Açısından Esnaf İşletmesi Kavramının Değerlendirilmesi', *GÜHFD*, C. XVII, S. 1-2, s. 371-441.
- Dewing (1953) *Financial Policy of Corporations*, 5 Ed., New York.
- DOLBUN, M. (2014) 'Şirket Birleşmelerinin Vergi Gelirleri Üzerindeki Etkisi', Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- DOMANIÇ, Hayri (1988) *Adi-Kollektif ve Komandit Şirketler*, Genişletilmiş Dördüncü Bası, Eskin Matbaası, İstanbul.
- DURAN, İmral (2009) 'Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletme (KOBİ) Birleşmeleri', *Mali Çözüm*, C. 19, S. 94, s. 223-241.
- DURNA KEZİK, Ş.(2008) 'Ulusal ve Uluslararası Düzenlemeler Çerçevesinde Şirket Birleşmeleri ve Konsolide Finansal Tablolar', Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İşletme Anabilim Dalı, Kayseri: Erciyes Üniversitesi.
- DÜZENLİ, M. (2018)'Vakfa Bağlı İktisadi İşletmelerin Vakıflara Kâr Dağıtım Yapmaları Durumunda Gelir Vergisi Tevkifatı', Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İşletme Anabilim Dalı, İstanbul: Okan Üniversitesi
- ECEMİŞ, Adile (2014) 'Adi Ortaklıklar TTK ve Vergi Kanunlarına Göre Tür Değiştirebilir Mi?', *Vergi Sorunları Dergisi*, C. 37, S. 304, s. 57-63.

- EKŞİT, Ayşegül ‘Sermaye Piyasasında Avrupa Birliği (AB) Şirketler Hukuku Mevzuatına Uyum Çalışmaları’: ÖZKORKUT, Korkut (Editör) (2010) Avrupa Birliği Perspektifinden Türk Ticaret Kanunu Tasarısının Sermaye Piyasasına Etkileri Uluslararası Konferans, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, s. 439-616.
- ELELE, Onur (2007) ‘Şirketlerin Devir ve Bölünme Yoluyla Yeniden Yapılandırılmasında Şirket Ortaklarının Vergilendirilmesi’, *Yaklaşım*, Y. 15, S. 174, s. 111-114.
- EMİNOĞLU, Cafer(2013) *Konzern/Gesellschaftengruppe (Österreich-Türkei-EU- Ein Rechtsvergleich-)*, 1. Basım, On İki Levha Yayıncılık A.Ş., İstanbul.
- ERDEM, Halil Ercüment (2013) ‘Birleşme Bölünme ve Tür Değiştirmede Yeni Davalar’, *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Oğuz İmregün’e Saygı Sempozyumu, C. 2, s. 113-138.
- ERDEM, Halil Ercüment (2013) ‘Türk Ticaret Kanunu Uyarınca Ticari İşletmenin Devri’, *Journal of Yaşar University*, C. 8, Sayı Özel, s. 987-1018.
- ERDEM, Tahir (2012) ‘Şirket Birleşmelerinin Vergisel Boyutu’, C. 35, S. 285, *Vergi Sorunları Dergisi*, s. 132-150.
- ERKİLET, Şaban (1991) *Vergi Hukuku-Muhasebe ve Bütçe İlkeleri Açısından Vakıflar ve Derneklerin Değerlendirilmesi*, Mars Ticaret ve Sanayi A. Ş., Ankara.
- FARMER, Paul/LYAL, Richard (1994) *EC Tax Law*, Clarendon Press, Oxford.
- FANTORINI, Stefano/ÜZELTÜRK, Hakan (2001) *Avrupa Birliği’nin Vergilendirme Politikası ve Türkiye’nin Uyumunu*, Hürrem Cansevdi (Editör), İktisadi Kalkınma Vakfı, İstanbul.
- GENÇAY ÇAPANOĞLU, Sema (2011) *Sorularla AB Politikaları ve Türkiye Serisi (Seri No: 7) Vergilendirme Politikası*, İktisadi kalkınma Vakfı Yayınları, İstanbul.
- GÖKBEL, Doğan (2004) ‘Farklı Ülke Şirketleri Arasındaki Birleşmelerin Türk Hukukundaki Vergisel Sonuçlarının Avrupa Birliği Hukuku ile Karşılaştırılması’: SUMER, Haluk/PERNSTEINER, Helmut (Editörler). *Şirket Birleşmeleri*, 1. Baskı, İstanbul, Alfa Yayınları, s. 23-47.
- GÖKBEL, Doğan (2004) Farklı Ülke Şirketleri Arasındaki Birleşmelerin Türk Hukukundaki Vergisel Sonuçlarının Avrupa Birliği Hukuku ile Karşılaştırılması: SUMER, Haluk/PERNSTEINER, Helmut (Editörler). *Şirket Birleşmeleri*, 1. Baskı, İstanbul, Alfa Yayınları.

- GÖKMEN, Selahattin (2014) 'Zararlı Şirketlerin Devir Yoluyla Birleşmesinde Karşılaşılan Bir Çelişki', *Vergi Sorunları Dergisi*, C. 37, S. 304, s. 34-38.
- GÖKTUNA, H. D. E. (2011) 'Vergi Hukukunda Birleşme, Bölünme ve Hisse Değişimi İşlemleri' Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maliye Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- GÖKTÜRK, Kürşat (2013) 'Türk Ticaret Kanununa Göre Ticaret Şirketlerinin Birleşme Süreci ve Bazı Sorunlar', *GÜHFD*, C. XVII, S. 1-2, s. 631-662.
- GÜNDOĞDU, Gökmen (2014) 'Bir Şirketler Topluluğu En Az Kaç Bağlı Şirketten Oluşur?-Ticaret Sicil Yönetmeliği m. 105 hükmünün TTK m. 195 Hükmü ile Uyumsuzluğu Sorunu-', *Legal Hukuk Dergisi*, C. 12, S. 133, s. 107-126.
- GÜMÜŞKAYA, Gamze (2010) 'Anonim ve Limited Ortaklık Kanuni temsilcilerinin Vergisel Sorumluluğu Açısından Tahsil İmkansızlığı', *Vergi Dünyası*, Mart, S. 343, s. 200-222.
- GÜNDÜZ, Necmettin (2018) "Derneklerin ve Derneklere Ait İktisadi İşletmelerin Vergilendirilmesi", *Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi*, Ekim, S. 178, s. 7-63.
- GÜNDÜZ, N. Kemal/PERÇİN, Necati (1997) *Amortismanlar ve Yeniden Değerleme*, 1. Baskı, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara.
- GÜNEŞ, İsmail Hakkı/AKBİYİK, Ali Arslan (2001) 'Birleşmeler (II) – Kurumlar Vergisi Kanunu Açısından İşletmelerde Vergisiz Birleşmeler', *Mali Çözüm*, C. 12, S. 57, s.228-233.
- GÜNEŞ, Şibli (2009) 'Şirket Birleşmelerinin Vergi Kanunları Karşısındaki Durumu', *Mali Çözüm*, S. 93, s. 157-168.
- GÜREL, Murat (2013) 'Şirket Birleşmelerinde Finansal Destek Verme Yasasına İlişkin TTK 380.1 Uygulanabilir Mi?', *BATİDER*, C. XXIX, S. 4, s. 187-211.
- HAZIROĞLU, Elif Cemre(2016) Yapısal Değişiklikler ve Kurucu Menfaatleri, *BATİDER*, C. XXXII, S. 4, s. 173-200.
- HAZIROĞLU, Elif Cemre (2017) 'Ticari İşletmenin Bir Ticaret Şirketine Dönüşmesinde Ticari İşletmeyi İşletenin Önceki Borçlardan Sorumluluğu', *TFM*, C. 3, S. 1, s. 71-82.
- HİRSCH, Ernest (1948) *Ticaret Hukuku Dersleri*, Genişletilmiş 3. Bası, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul.

- İŞİK, Hüseyin (2014) *Uluslararası Vergilendirme*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul.
- İMREGÜN, Oğuz (1996) *Kara Ticareti Hukuku Dersleri*, Yeniden Gözden Geçirilmiş İlaveli On Birinci Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul.
- İNCE, Eyyup (2018) 'Kooperatiflerde Ortak Dışı İşlemler ve Yeni Kurumlar Vergisi Mükellefi: Kooperatiflere Bağlı İktisadi İşletmeler', *Vergi Sorunları Dergisi*, S. 353, s. 59-65.
- İPEKEL KAYALI, Fena (2014) *Türk Ticaret Kanununa Göre Birleşmeler*, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- J. Hamel/G. Lagarde (1954) *Traité de Droit Commercial*, Paris.
- KAPLAN, İbrahim (2013) *İnşaat Sektöründe Müşterek İş Ortaklığı-Joint Venture-*, 3. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara.
- KARA, Mustafa Sencer(2015) 'Aracılık Konsorsiyumu', *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 23, S. 1, s. 313-351.
- KARACAN, Ali İhsan (2017) *Bankacılık Kurumları Hukuku Cilt I*, Legal Yayıncılık.
- KARAKOÇ, Yusuf (2017) *Genel Vergi Hukuku*, Yetkin Yayınları, Ankara.
- KARAMAN COŞGUN, Özlem (2015) '6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda Teşebbüs Kavramı ve Tacir Sayılmanın Sonuçları, *Marmara Üniversitesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C. 21, S. 1, s. 107-166.
- KARATAŞ DURMUŞ, Neslihan (2015) 'Ticaret Kanunu Kapsamındaki Şirket Toplulukları ve Bunların Vergi Hukuku Karşısındaki Durumları', *Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi (TFM)*, C. 2, s. 71-84.
- KARATAŞ DURMUŞ, Neslihan (2016) 'Spor Kulüplerinin Vergilendirilmesi', *TAAD*, Y. 7, S. 27, s. 245-278.
- KARAYALÇIN, Yaşar (1973) *Ticaret Hukuku*, 2. Baskı, Sevinç Matbaası, Ankara.
- KANDİLOĞLU, Onur/ŞEN, Taner (2018) 'Üretici KOBİ'lerin Büyümelerini Teşvik Eden Yeni Müessese: İndirimli Kurumlar Vergisi Oranı Düzenlemesinin Değerlendirilmesi', *Vergi Raporu*, Y. 26, S. 229, s. 108-115.
- KAVAK, Ahmet (2005) *Sermaye Şirketlerinin Tasfiye, Birleşme, Devir ve Bölünme İşlemleri: Vergi Hukuku Açısından Değerlendirme*, Maliye ve Hukuk Yayınları, Ankara.
- KAVAK, Ahmet (2009) *Sermaye Şirketlerinin Tasfiye, Birleşme, Devir ve Bölünme İşlemleri*, Maliye ve Hukuk Yayınları, Ankara.

- KENDİGELEN, Abuzer (2011) *Türk Ticaret Kanunu Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul.
- KESKİN, Fikri Tunç (2017) *Uygulamada Sigorta Hukuku I. Cilt*, Birinci Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- KEŞMİR, Didem (2016) <[https:// assets.kpmg/ content/ dam/ kpmg/ pdf/2016/06/tr-sorumlu-vergicilik-didem-kesmir.pdf](https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/pdf/2016/06/tr-sorumlu-vergicilik-didem-kesmir.pdf)>, s. 36-44.
- KIRCA, İsmail/ŞEHİRALİ ÇELİK, Feyzan Hayal/ MANAVGAT, Çağlar (2013) *Anonim Şirketler Hukuku Cilt 1 Temel Kavram ve İlkeler, Kuruluş, Yönetim Kurulu, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Türkiye İş Bankası A.Ş. Vakfı, Sözkese Matbaacılık, Ankara.*
- KIZILOĞLU, Şükrü (1994) *Vergi Uyuşmazlıklarıyla İlgili Danıştay Kararları ve Özelgeler (Muktezalar)*, Yaklaşım Yayınları, Ankara.
- KIZILOĞLU, Şükrü (2002) *Vergi Uyuşmazlıkları İle İlgili Danıştay Kararları ve Özelgeler (Muktezalar) Cilt 6*, Yaklaşım Yayınları, Ankara.
- KIZILOĞLU, Şükrü (2008) *Vergi Uyuşmazlıklarıyla İlgili Danıştay Kararları ve Özelgeler (Muktezalar)*, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara.
- KOCAER, Şenol (2018) *Şirket Yeniden Yapılandırılmaları*, Güncellenmiş ve Genişletilmiş 4. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- KOLOTOĞLU, Olcay (2014) 'Birbirlerine İştiraki Olan Şirketlerin Devir Yoluyla Birleşmesi', *Vergi Sorunları Dergisi*, C. 37, S. 334, s. 26-33.
- KORKUT, Ömer (2007) Türk Hukuku Bakımından Ortak Girişim (Joint Venture) ve İş Ortaklığı, *Legal Hukuk Dergisi*, S. 52, s. 1151-1164.
- KOSCHAKER, Paul/AYİTER, Kudret (elden geçiren) (1971) *Modern Hususi Hukuka Giriş Olarak Roma Hususi Hukukunun Ana Hatları*, Sevinç Matbaası, Ankara.
- KULAKSIZOĞLU, Şebnem (2004) '139/04 Sayılı Yeni EC Birleşme Tüzüğü Kapsamında Birleşmelerin Değerlendirilmesi', *Rekabet Dergisi*, S. 17, s. 78-121.
- KUŞÇU, Serdar (2010) 'Devir Yoluyla Birleşme (Vergisiz Birleşme)', *Vergi Raporu*, S. 130, s. 96-102.
- Küng, Manfred/Camp, Raphaël (2006) *GmbH-Recht*, Kommentar, Zürich.
- MAÇ, Mehmet (2018) 'Asi Ortaklığın Ticaret Şirketine Devri veya Ticaret Şirketine Dönüştürülmesi', *Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi*, Ekim, S. 178, s. 70-75.
- Meier-Hayoz/Forstmoser (2004) *Schweizerisches Gesellschaftsrecht*, Bern.

- METHİBAY, Yaşar (1996) *Avrupa Topluluğunda Vergi Uyumlaştırması ve Türk Kurumlar Vergisi*, Turhan Kitabevi, Ankara.
- MOROĞLU, Erdoğan (2006) *Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ile Yürürlük ve Uygulama Kanunu Tasarısı Taslağı Değerlendirme ve Öneriler*, 4. Bası, Türkiye Barolar Birliği, Ankara.
- MOROĞLU, Erdoğan (2010) *Makaleler*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık A.Ş., İstanbul.
- MOROĞLU, Erdoğan (2015) *Hukuki Mütalâalar II*, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- MUTLUER, Mehmet Kamil (2007) *Vergi Özel Hukuku*, 1. Baskı, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- MUTLUER, Mehmet Kamil/DAYANÇ KUZEYLİ, Nazlı Nilay (2019) *Vergi Teorisi İle İlişkilendirilmiş Vergi Hukuku Genel ve Özel Hükümler*, Yetkin Yayınları, Ankara.
- NARBAY, Şafak/KESİCİ, Buğra (2015) ‘Ticaret Ortaklıklarında Yapısal Değişiklik Kararına Karşı Öngörülen İptal Davası Üzerine “Karşılaştırmalı Bir İnceleme”’, *TFM*, C. 1, s. 107-159.
- NAZALI, Ersin (2008) *Kurumlar Vergisi Açısından Anonim Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme ve Bölünme İşlemleri*, Maliye Hesap Uzmanları Derneği, Yapım Tanıtım Yayıncılık Ltd. Şti., İstanbul.
- NAZALI, Ersin (2013) *Vergisel ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Yönüyle Anonim ve Limited Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme, Bölünme ve Tür Değişimi İşlemleri*, 3. Baskı, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara.
- OĞUZMAN, M. Kemal/ÖZ, M. Turgut (2018) *Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt 2*, Gözden Geçirilmiş 14. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- OKUMUŞ, Semi/ERDEL, Veyssel (2002) ‘Avrupa Birliği’nde Dolaysız Vergilerin Uyumlaştırılması Çalışmaları’, *Yaklaşım Dergisi*, Y. 10, S. 113, s. 130-136.
- OKUTAN NİLSSON, Gül (2001) “Tek Kişi Ortaklığı” Türk Hukukunun Avrupa Birliği Hukukuna Uyum-Acquis Communautaire’in Alınması-Açıklamalar, Değerlendirmeler ve Öneriler(Proje Yöneticisi: Ünal Tekinalp), İstanbul.
- OKUTAN NİLSSON, Gül (2004) *Anonim Ortaklıklarda Paysahipleri Sözleşmeleri*, Çağa Hukuk Vakfı Yayınları, İstanbul.
- OKUTAN NİLSSON, Gül (2009) *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Şirketler Topluluğu Hukuku*, On İki Levha Yayıncılık A.Ş., İstanbul.

- OKUTAN NİLSSON, Gül (2011) 'Şirketler Topluluğu', *Bankacılar*, Y. 22, S. 79, s. 90-103.
- ORAL, Hasan (2005) 'Avrupa Birliğindeki Vergi Uyum Çalışmaları ve Türkiye', *TBB Dergisi*, S. 56, s. 261-280.
- ORBAY ORTAÇ, Nurdan/CAN, Ozan (2016) 'Yapı Kooperatiflerinin Tacir Sıfatı Olup Olmadığı Sorusu Bağlamında Yargıtay 15. Hukuk Dairesinin 15.9.2014 Tarih, 2014/2787 Esas ve 2014/5195 Karar Sayılı Kararının Eleştirisi', *BATİDER*, C. XXXII, S. 3, s. 79-104.
- ÖNCEL, Mualla/KUMRULU, Ahmet/ÇAĞAN, Nami (2016) *Vergi Hukuku*, 25. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara.
- ÖNER, Erdoğan (2017) *Türk Vergi Sistemi*, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 8. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- ÖZBALCI, Yılmaz (2003) *En Son Kanun Değişiklikleri ile Kurumlar Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları*, Oluş Yayıncılık, Ankara.
- ÖZCAN, Zekai (2014) *Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Kanunları Kapsamında Hangi Şirket Kurulmalı?*, Güncellenmiş 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- ÖZCAN, Zekai (2018) 'Derneklerin Sermaye Şirketi Kurması veya Kurulmuş Sermaye Şirketlerine Ortak Olması', *Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi*, Ağustos, S. 176, s. 183-185.
- ÖZDEN, Engin (2015) 'Vergi Yükümlülükleri ve Avantajları Boyutuyla Dernekler, Vakıflar ve Bağışçılar', *Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maliye Anabilim Dalı, Doktora Tezi*, Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- ÖZDİLER, Eda (2005) 'Sermaye Şirketlerinde Kanuni Temsilcinin Vergisel Sorumluluğu', *Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi*, Ankara: Ankara Üniversitesi.
- ÖZEL, Salih (2005) 'Şirket Birleşmeleri ve Vergi İlişkisi', *Yaklaşım*, Y. 13, S. 155, s. 12-17.
- ÖZMEN, Kemal (2015) *Açıklamalı-İçtihatlı-Uygulamalı Kooperatifler*, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- PASLI, Ali (2009) *Anonim Ortaklığın Devralınması*, Vedat Kitapçılık Basım Yayın Dağıtım Ltd. Şti., İstanbul.
- PASLI, Ali (2011) 'Yeni Türk Ticaret Kanunu Anonim Ortaklıkların Tanıtılması (I) YTK Kitap 2-Kısım 4- Bölüm I Genel Hükümler ve Temel İlkeler', *BATİDER*, C. XXVII, S. 3, s. 137-167.

- PASLI, Ali (2012) 'Yeni Türk Ticaret Kanunu Anonim Ortaklık Hükümlerinin Tanıtılması (II) YTK Kitap 2- Kısım 4- Bölüm 1 Kuruluşa İlişkin Sisteme Yönelik Temel Değişiklikler ve Kuruluş İşlemleri', *BATİDER*, C. XXVIII, S. 2, s. 141-199.
- PEHLİVAN, Osman/ÖZ, Ersan (2011) *Uluslararası Vergilendirme*, Derya Kitabevi, Trabzon.
- POROY, Reha/TEKİNALP, Ünal/ÇAMOĞLU, Ersin (2005) *Ortaklıklar ve Kooperatif Hukuku*, Güncelleştirilmiş 9. Basıdan 10. Tıpkı Basım, Arıkan Basım, İstanbul.
- POROY, Reha/TEKİNALP, Ünal/ÇAMOĞLU, Ersin (2010) *Ortaklıklar ve Kooperatif Hukuku*, Güncelleştirilmiş 12. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- POROY, Reha/TEKİNALP, Ünal/ÇAMOĞLU, Ersin (2014) *Ortaklıklar Hukuku I*, Güncelleştirilmiş 13. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- POROY, Reha/TEKİNALP, Ünal/ÇAMOĞLU, Ersin (2017) *Ortaklıklar Hukuku II*, Yeniden Yazılmış 13. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- PULAŞLI, Hasan (2009) 'Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Şirketler Topluluğunun Temel Nitelikleri ve Hakim Şirketin Güven Sorumluluğu', Yrd. Doç. Dr.İbrahim ONGÜN'e Armağan, *GÜHFD*, C. XI, S. 1-2, s. 259-277.
- PULAŞLI, Hasan (2013) *Şirketler Hukuku Genel Esaslar*, Güncellenmiş 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- PULAŞLI, Hasan (2014) *Şirketler Hukuku Şerhi Cilt I*, Değişiklikler ve İkincil Mevzuat Düzenlemeleriyle Güncelleştirilmiş 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- PULAŞLI, Hasan (2017) *Şirketler Hukuku Genel Esaslar*, Güncellenmiş ve Genişletilmiş 5. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- PULAŞLI, Hasan (2018) *Şirketler Hukuku Şerhi*, Yargıtay, İsviçre ve Alman Federal Mahkeme Kararları İşlenerek Tamamen Yenilenmiş ve Genişletilmiş 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- RADO, Türkan (2014) *Roma Hukuku Dersleri Borçlar Hukuku*, 10. Baskıdan Tıpkı 11. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul.
- SAĞLAM, Metin (2005) 'Avrupa Birliği'nde Kurumlar Vergisinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Düzenlemeler ve Son Öneriler', *Vergi Dünyası*, Y. 24, S. 291, s. 142-155.

- SANLI, Kerem Cem (2000) Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun'da Öngörülen Yasaklayıcı Hükümler ve Bu Hükümlere Aykırı Sözleşme ve Teşebbüs Birliği Kararlarının Geçersizliği, Rekabet Kurumu, Ankara.
- Schwarz, Andreas B. (1953) *Gaius Institutiones*. Çeviri: RADO, T. *Gaius Institutiones Borçlar Kısım*, İstanbul, Doğan Kardeş Yayınları Basımevi, s. 2-123.
- SELİMOĞLU, Recep (2001) 'Konut Yapı Kooperatiflerinin Kurumlar Vergisi Muafiyeti', *Mali Çözüm*, Y. 11, S. 55, s. 142-151.
- SEZGİN, Bülent (2018) *Kurumlar Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları*, Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- SÖNMEZ, Yusuf Ziyaeddin (2004) 'Halka Açık Anonim Ortaklıkların Birleşmesinden Doğan Sorunlar', *Yeterlik Etüdları 15. Dönem - Sermaye Piyasası Kurulu, C.2*, s. 731-787.
- SÜMER, Murat (2019) 'Avrupa Birliği'nde Şirketler Hukuku Alanında Yapılan Uyumlaştırma Çalışmaları ve Avrupa Tipi Şirket Formları', *Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi*, C. 18, No:2, s. 557-596.
- ŞAHİN, Kürşat (2001) 'Birleşme, Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi', *Vergi Sorunları Dergisi*, S. 158, s. 9-19.
- ŞAHİN, Osman Nuri (2016) 'Türkiye'deki Şirket Birleşmeleri Verilerinin Yıllar İtibariyle Analizi ve Dünya Geneli ABD, AB ve Asya-Pasifik Verileri ile Karşılaştırması', *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, C. 8, S. 15, s. 229-255.
- ŞAHİN, Turan (2011) 'Konsorsiyum Sözleşmesi', *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, C. 23, S. 92, s. 451-483.
- ŞEHİRALİ ÇELİK, Feyzan Hayal (2007) 'Hukukun Ekonomik Gerçekliğe Yanıtı: Tek Kişilik Şirketler', *BATİDER*, C. XXIV, S. 1, s. 163-216.
- ŞENEL, D. (2011) 'Vergi Düzenlemeleri Kapsamında Kobi Birleşmeleri ve Bir Uygulama', *Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- ŞENER, Esat (2001) *Hukuk Sözlüğü*, Birinci Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- ŞENER, Oruç Hami (2008) *Adi Ortaklık*, Yetkin Yayınları, Ankara.
- ŞENER, Oruç Hami (2017) *Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku Ders Kitabı*, Gözden Geçirilmiş 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

- ŞİMŞEK, V. (2010) 'Türk Ticaret Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Ticaret Şirketlerinin Birleşmesi' Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ticaret Hukuku AnabilimdalıYüksek Lisans Tezi, İstanbul: Kadir Has Üniversitesi.
- ŞİT, Başak (2012) '6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Karşısında Banka Anonim Şirketi', *BATİDER*, C. XXVIII, S. 4, s. 175-205.
- TAN, Turgut (2010) *Ekonomik Kamu Hukuku Dersleri*, Turhan Kitabevi, Ankara.
- TAN, Turgut (2018) *İdare Hukuku*, Güncelleştirilmiş 7. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara.
- TANDOĞAN, Haluk (1986) Eser Sözleşmesinde Müteahhidin İşi Yardımcı Kişilere, Alt Müteahhitlere Yaptırması, Başkasına Devretmesi, Müteahhitler Konsorsiyumu (Joint Venture) *BATİDER*, C.XIII, S. 3-4, s. 57-89.
- TARAKÇI, Hızır (1995) *Mükellefiyetin Sona Ermesi ve Kurumlaşma*, Değişim Yayınları, İstanbul.
- TARAKÇI, Hızır (2003) *Vergi ve Sermaye Piyasası Mevzuatı ile Türk Ticaret Kanunu Açısından Kurumlarda Sona Erme*, Polaris Yayınları, İstanbul.
- TASLACIOĞLU, İ. (1997) 'Türk Hukukunda Joint Venture Sözleşmelerinin Hukuki Yapısı ve Niteliği', Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ahmet Yesevi Üniversitesi.
- TASLACIOĞLU, İlker/ŞAHİNALP, Kaan (2000) Türk Hukukunda "Joint Ventre"ların Hukuki Yapısı ve Niteliği ile "Joint Venture"larda Karşılaşılan Sorunlar, *Sayıştay Dergisi*, S. 36, s. 54-93.
- TAŞKAN, Yusuf Ziya (2019) *Vergi Hukuku*, Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş İkinci Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.
- TEKİNALP, Gülören/TEKİNALP, Ünal (1988) 'Joint Venture', *Prof. Dr. Yaşar Karayalçın'a 65 inci Yaş Armağanı*, Birinci Baskı, Ankara, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Olguç Matbaası, s. 143-176.
- TEKİNALP, Gülören/TEKİNALP, Ünal (2000) *Avrupa Birliği Hukuku*, 2. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım A. Ş., İstanbul.
- TEKİNALP, Ünal (2007) 'Tarihi Gelişim İçinde Tek Ortaklı Şirketler Sorunsalı ve Türk Hukukunun Bu Konudaki Açılımı', *Prof. Dr. Hüseyin Ülgen'e Armağan I. Cilt*, Vedat Kitapçılık, İstanbul, s. 579-610.
- TEKİNALP, Ünal (2009) *Ünal Tekinalp'in Banka Hukukunun Esasları*, Yeniden Yazılmış 2. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul.

- TEKİNALP, Ünal (2011) *Yeni Anonim ve Limited Ortaklıklar Hukuku ile Tek Kişi Ortaklığının Esasları*, Yeniden Yazılmış 2. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- TEKİNALP, Ünal (2012) *Yeni Anonim ve Limited Ortaklıklar Hukuku İle Tek Kişi Ortaklığının Esasları*, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 2. Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- TEKİNALP, Ünal(2015) *Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku – Tek Kişi Ortaklığı, Anonim ve Limited Ortaklıklar, Ortaklıklar Topluluğu, Birleşme, Bölünme ve Tür Değiştirme, Değişiklikler ve İkincil Düzenlemelerle Güncelleştirilmiş 4. Baskı*, Vedat Kitapçılık, İstanbul.
- TERLEMEZ, Birol/BAHTİYAR, Mustafa (2001) *Danıştay Dördüncü Daire Kararları Gelir Vergisi, Kurumlar Vergisi, Vergi Usul, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü ve Diğer Mevzuat Hakkında*, 5G Matbaacılık, İstanbul.
- TOKATLIOĞLU, Mircan Yıldız (2004) *Avrupa Birliği'nde Maliye Politikası ve Türkiye Açısından Bir Değerlendirme*, 1. Baskı, Alfa Yayınları, İstanbul.
- TOPALOĞLU, Musa (2018) 'Yatırım Fonları ve Ortaklarında Vergilendirme', *Vergi Dünyası*, Temmuz, S. 443, s. 38-52.
- TOPÇUOĞLU, Metin/DOLMACI, Nilgün (2011) 'Yoğunlaşmaların (Birleşme veya Devralmaların) Kontrolünde Şartlı İzin ve 2010/4 Sayılı Tebliğin Getirdiği Yenilikler', *Süleyman Demirel Üniversitesi (SDÜ) Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 1, S. 1, s. 91-124.
- TURANLI, Hüsnü (2014) *Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Ticaret Şirketlerinin Birleşmesi*, 1. Baskı, Orion Kitabevi, İzmir.
- TÜRK, Hikmet Sami (1986) *Ticaret Ortaklıklarının Birleşmesi*, Ankara Üniversitesi Bankacılık ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Yayın No: 185, Ankara.
- Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu Arasında Bir Ortaklık Yaratan Anlaşma (2000) Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara.
- UYGUN, İbrahim Doğuhan (2015) *Şirketler Topluluğu Hukukunda Paysahipliği Haklarına Dayalı Hâkimiyet*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık A.Ş., İstanbul.
- ÜREL, Gürol (2014) *Yorum ve Açıklamalı Kurumlar Vergisi Kanunu Uygulaması*, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş İkinci Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

- ÜSTÜN, Yusuf/AYDIN, Muhittin (2017) *Kooperatifler Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Güncellenmiş 2. Baskı, Ankara.
- Van Ryn (1954) *Principes de Droit Commercial*, C. 1.
- VURAL, İrfan (2014) ‘Kurumlar Vergisi Kanununa Göre Gerçekleştirilen Devir ve Tam Bölünme İşlemlerinde Dikkat Edilmesi Gereken Vergisel Hususlar’, *Vergi Sorunları Dergisi*, C. 37, S. 304, s. 45-50.
- YAKIŞIKLI, Ramazan (2010) ‘Devir İşlemi Sonucu Zarar Mahsup Süresi Uzatılabilir Mi?’, *Vergi Dünyası*, Ağustos, S. 348, s. 26-31.
- YAKIŞIKLI, Ramazan (2012) ‘Kurum Kazancının Tespitinde Zarar Mahsubu’, *Vergi Dünyası*, Nisan, S. 368, s. 21-24.
- YANLI, Ö. (2011) ‘Anonim Ortaklıkların Devralma Yoluyla Birleşmesi’, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi.
- YANLI, Veliye (2013) ‘Anonim Şirketlerin Vergi Borçlarından Kanuni Temsilcilerin Sorumluluğuna İlişkin Bazı Hususlar’, *BATİDER*, C. XXIX, S. 4, s. 59-79.
- YASAMAN, Hamdi(1987) *Anonim Ortaklıkların Birleşmesi*, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Olgaç Matbaası, Ankara.
- YAVUZ, Mustafa (2018) ‘Kurumlar Vergisinden Muaf Olan Kooperatiflerde Ortak Dışı İşlemlerin Vergilendirilmesi’, *Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi*, Kasım, S. 179, s. 143-148.
- YAZARKAN, Hakan/MEZARARKALI, Pınar (2015) ‘Avrupa Birliği ve Türkiye İlişkilerinde Doğrudan Vergi Uygulamaları’, *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi (ODÜSOBİAD)*, C. 5, S. 13, s. 64-76.
- YAZICI, Alper Hakkı (2013) ‘Yeni Türk Ticaret Kanununda Şirket Birleşmeleri’, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi (TAAD)*, Y. 4, S. 14, s. 807-840.
- YILDIRIM, Bekir (2011) “Dernekler ile Dernek İktisadi İşletmelerinin Hukuki Durumu ve Vergisel Açından Değerlendirilmesi”, *Vergi Dünyası*, Kasım, S. 363, s. 157-167.
- YILDIZ PORTAKAL, Seda (2016) *6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu’na Göre Borca Katılma*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul.
- YILDIZ, Şükrü (2000) ‘Avrupa Topluluğunun Anonim şirketlerin birleşmesine İlişkin 9 Ekim 1978 Tarih ve 78/855/EEC Sayılı Şirketler Hukuku Üçüncü Konsey Yönergesi’, *Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. IV, S. 1-2, s. 623-634.

- YILDIZ, Şükrü (2008) *Makalelerim: 1988-2007*, Yetkin Yayınları, Ankara.
- YILDIZ, Şükrü (2009) *Bilirkişi Raporları ve Hukuki Mütalaalar*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık A.Ş., İstanbul.
- YILMAZ, A. Lerzan (2004) 'Farklı Ülke Şirketleri Arasındaki Birleşmelerin Türk Hukukundaki Vergisel Sonuçlarının Avrupa Birliği Hukuku ile Karşılaştırılması': SUMER, Haluk/PERNSTEINER, Helmut (Editörler). *Şirket Birleşmeleri*, 1. Baskı, İstanbul, Alfa Yayınları, s. 137-166.
- YONGALIK, Aynur (1991) *Adi Şirkette Sermaye Payı*, Banka Ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara.
- YONGALIK, Aynur (2003) 'Dernek-Adi Şirket İlişkisi', Prof. Dr. Turgut KALPSÜZ'e Armağan, Ankara, s. 283-296.
- YÜCEBAŞ, Ö.(2005) 'Şirket Birleşmeleri ve Türkiye Uygulaması', Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi.
- YÜCEL, Ahmet Tugay (2016) *Genel Muhasebe*, 4. Baskı, Maliye Hesap Uzmanları Derneği, Yapım Tanıtım Yayıncılık Ltd. Şti., İstanbul.

İNTERNET KAYNAKLARI

- ADAY, Nejat(2015) 4046 Sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 20A Maddesinin Türk Ticaret Kanununun İlgili Hükümleri Karşısında Özel Kural Sayılıp Sayılmayacağı Sorunu, *FSM İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, S. 6, s. 1-12 , < h t t p : / / w w w . t i c a r e t k a n u n u . n e t / w p - c o n t e n t / u p l o a d s / 2 0 1 6 / 0 9 / N e j a t A d a y - B o l u n m e - B i r l e s m e - O z e l - K u r a l . p d f > , s.e.t. 21.10.2019.
- BAY, Hakan/BAKMAZ, Zübeyir (2010) 'Kurumlar Vergisi Matrahının Tespitinde Zarar Mahsubu Uygulaması ve Özellik Arz Eden Hususlar', *Vergi Dünyası*, Nisan, S. 344, s. 159-165, <http:// www .vergi dun yasi.com.tr/pdf/2010/4/201046406.pdf>, 24.05.2020.
- ÇAPANOĞLU, Sema Gençay (2011) 'Sorularla AB Politikaları ve Türkiye Serisi (Seri No: 7) Vergilendirme Politikası', İktisadi Kalkınma Vakfı Yayınları, Yayın N. 246, <https:// old web .ikv .org .tr/ ima ges/ up load/data/files/vergilendirme_1.pdf>, s.e.t. 19.07.2020.
- ERDEM, Piraye(2017) 'Vakıfların İktisadi İşletme İşletmesi', <http://www.erdem-erdem.av.tr/yayinlar/hukuk-postasi/vakiflarin-ik t i s a d i - i s l e t m e - i s l e t m e s i / # _ e d n r e f 4 > , s.e.t. 11.07.2020.

- KEŞMİR, Didem (2016) 'Avrupa Birliği Yolunda Türk Vergi Mevzuatının Uyumlaştırılması', <<https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/pdf/2016/06/tr-sorumlu-vergicilik-didem-kesmir.pdf>>, s.e.t. 18.07.2020.
- <file:///Users/dilarakarli/Desktop/2018_faaliyet_raporu.pdf>, s.e.t. 28.05.2020.
- <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:31990L0435&from=EN>>, s.e.t. 12.08.2020.
- <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32003L0123&from=EN>>, s.e.t. 12.08.2020.
- <<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:058:0019:0027:EN:PDF>>, s.e.t. 05.08.2020.
- <<https://legalbank.net/belge/y-7-hd-e-2015-20286-k-2015-10627-t-01-06-2015/2210219/joint+venture>>, s.e.t. 15.11.2019.
- <<https://legalbank.net/belge/y-9-hd-e-2008-12981-k-2008-18875-t-04-07-2008-holding-kavrami/753278>>, s.e.t. 08.12.2019.
- <<https://ms.hmb.gov.tr/uploads/2018/12/Kamu-İşletmeleri-Listesi.pdf>>, s.e.t. 04.09.2019.
- <<https://sozluk.gov.tr/>>, s.e.t. 20.06.2020.
- <<http://tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php>>, s.e.t. 28.05.2020.
- <<https://tr.wikipedia.org/wiki/KOSGEB>>, s.e.t. 11.03.2020.
- <<https://uygulama.gtb.gov.tr/BeyannameSorgulama/>>, s.e.t. 16.05.2020.
- <<https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/girisim-ozelliklerine-gore-dis-ticaret-istatistikleri/1615625>>, s.e.t. 07.07.2020.
- <https://www.ab.gov.tr/files/ardb/evt/2_turkiye_ab_iliskileri/2_2_adaylik_sureci/2_2_2_ulusal_program/2_2_2_1_2001/ulusal_program_2001_cilt_2.pdf>, s.e.t. 05.08.2020.
- <<https://www.ab.gov.tr/files/pub/antlasmalar.pdf>>, s.e.t. 18.07.2020.
- <<http://www.akkuyu.com/index.php>>, s.e.t. 01.12.2019.
- <<http://www.anayasa.gen.tr/temelhakvehurriyetler.htm#:~:text=1.,hürriyeti%20negatif%20stat%C3%BC%20hakk%C4%B1%20niteli%C4%9Findedir.>>, s.e.t. 20.06.2020.
- <<http://www.anayasa.gen.tr/temelhakvehurriyetler.htm#:~:text=1,h%C3%BCrriyeti%20negatif%20stat%C3%BC%20hakk%C4%B1%20niteli%C4%9Findedir.>>, s.e.t. 20.06.2020.

- <<https://www.asmmmo.org.tr/Files/Broadcasts/Documents/YN102kurumlarvergisi.pdf>>, s.e.t. 03.03.2020.
- <[https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/MA_2018_Raporu/\\$FILE/EY_Birlesme_ve_Satin_Alma_Islemleri_2018_Raporu.pdf](https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/MA_2018_Raporu/$FILE/EY_Birlesme_ve_Satin_Alma_Islemleri_2018_Raporu.pdf)>, s.e.t. 12.12.2019.
- <<https://www.gib.gov.tr/fileadmin/mevzuatek/eski/muhsisteb1ekmuh5c.htm>>, s.e.t. 10.03.2020
- <https://www.gib.gov.tr/fileadmin/user_upload/Tebliğler/5520/32.html>, s.e.t. 16.07.2020.
- <<https://www.gib.gov.tr/fileadmin/userupload/Tebliğler/5520/9.html>>, s.e.t. 17.05.2020.
- <<https://www.gib.gov.tr/kurumlar-vergisi-genel-tebliginde-seri-no-1-degisiklik-yapilmasina-dair-teblig-seri-no-12-resmi>>, s.e.t. 11.06.2020.
- <<https://www.gib.gov.tr/mukellef-hizmetleri/etkinlikler/seminer-ve-kurslar/vedopotomasyon-egitimi>>, s.e.t. 16.05.2020.
- <<https://www.gib.gov.tr/node/87551>>, s.e.t. 16.05.2020.
- <<https://www.gib.gov.tr/node/87761>>, s.e.t. 06.05.2020.
- <<http://www.gib.gov.tr/node/95643>>, s.e.t. 25.04.2020.
- <<https://www.gib.gov.tr/sirketin-devri-halinde-kdv-iade-alamadiginin-durumu>>, s.e.t. 24.02.2020.
- <https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/faaliyetraporlari/2018/2018_faaliyet_raporu.pdf>, s.e.t. 18.10.2019
- <<https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/mevzuatek/eski/kurumlarvertumtaslak.htm>>, s.e.t. 29.02.2020.
- <<https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/yayinlar/kobi2017.pdf>>, s.e.t. 04.05.2020.
- <<https://www.gib.gov.tr/115-nolu-vergi-usul-kanunu-sirkuleri-ile-bazivergi-beyannameleri-nin-verilme-sureleri-yeni-bir-0>>, s.e.t. 13.05.2020.
- <<https://www.ikv.org.tr/images/files/A2-tr.pdf>>, s.e.t. 18.07.2020.
- <https://www.mess.org.tr/media/filer_public/58/8f/588fd5b1-304f-49d4-bf1549609fbc5e0e/mess_sirketler_hukuku_nisan_2013_-final.pdf>, s.e.t. 09.03.2020.
- <<https://www.mevzuat.gov.tr/File/GeneratePdf?mevzuatNo=11662&mevzuatTur=Tebliğ&mevzuatTertip=5>>, s.e.t. 16.05.2020.

- <<https://www.rekabet.gov.tr/dosyalar/Kararlar/karar4536.pdf?page=595&AspxAutoDetectCookieSupport=1>>, s.e.t. 12.12.2019.
- <<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2001/01/20010118.htm>>, s.e.t. 13.08.2020.
- <<https://www.taek.gov.tr/tr/hizmetlerimiz/nukleer-guvenlik/lisans/akkuyu-nukleer-santrali-lisanslamasi/700-akkuyu-nukleer-santrali-projesi.html>>, s.e.t. 01.12.2019.
- <https://www.tbmm.gov.tr/kutuphane/AB/ankara_antalasmasi.pdf>, s.e.t. 18.07.2020.
- <http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5c409697062144.59883311>, s.e.t. 17.01.2019.
- <<http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.dojsessionid=BLjLZhTPcvggLZNzLNHWj1T0kVZ1SYh4gvC2KsnhDrwJG9KgbY18!-1837412706?id=21795>>, s.e.t. 11.03.2020.
- KARA, Mustafa Sefa (2015) ‘Şirket Birleşmeleri ve Kurumlar Vergisi Kanunu Açısından Değerlendirilmesi’, <<http://www.alomaliye.com/2015/06/23/sirket-birlesmeleri-ve-kurumlar-vergisi-kanunu-acisindan-degerlendirilmesi/>>, s.e.t. 22.01.2020.
- KARACAN, Sami/ASLANOĞLU, Suphi (2007) ‘Türkiye’de Şirket Birleşmeleri ve Birleşmelerin Vergilendirme Karşısındaki Durumu-II’, Yaklaşım, S. 173, s. 184-193, <<https://burhaneray.com/sirket-birlesmeleri-ve-birlesmelerin-vergilendirme-karsisindaki-durumu/>>, s.e.t. 15.01.2020.
- KERVANKIRAN, Emrullah (2012) ‘Ön Şirket ve Hukuki Niteliği’, *Marmara Üniversitesi Özel Sayı*, 7. Oturum, Tebliğler, <<http://dspace.marmara.edu.tr/bitstream/handle/11424/2109/5000001563-5000000617-PB.pdf?sequence=1&isAllowed=y>>, s.e.t. 02.07.2019.
- KOCAAĞA, Köksal(2009) ‘Joint Venture and Its Legal Nature in Turkish Law’, *Bracton Law Journal* (School of Law at the University of Exeter), V. 41, pp. 145-159, <<https://heionline.org/HOL/Pages?handle=hein.journals/bracj41&id=1&collection=journals&index=>>>, s.e.t. 08.11.2019.
- ŞİMŞEK, Mintez (2010) ‘Derneklerin, Dernek Lokallerinin ve Derneklere Ait İktisadi İşletmelerin Vergisel Yükümlülükleri’, <<https://www.alomaliye.com/2010/12/10/derneklerin-lokallerinin-iktisadi-isletmelerin-vergisel-yukumlulukleri/>>, s.e.t. 07.07.2020.
- T. C. İçişleri Bakanlığı, Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü Dernek Sayıları, <<https://www.siviltoplum.gov.tr/dernek-sayilari>>, s.e.t. 15.06.2020.

- T.C. İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü,<<https://www.siviltoplum.gov.tr/kamu-yararına-calisan-d-er-nek-l-e-r>>, s.e.t. 20.06.2020.
- TEKBAŞ, Abdullah (2010) ‘Vergi Kanunlarının Tabi Olduğu Anayasal İlkelere’, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 12, S. 0, s. 123-191, <<https://hukuk.deu.edu.tr/dosyalar/dergiler/dergimiz-12-ozel/1-mali/5-abdullahtekbas.pdf>>, s.e.t. 04.03.2020.
- TÜSEV Vakıf ve Dernekleri İlgilendiren Vergi Uygulamaları ve Kamu Yararı Statüsü Mevcut Durum ve Öneriler,<<https://tusev.org.tr/usrfiles/images/VergiRaporu.26.04.18.web.pdf>>, s.e.t. 16.06.2020.
- TÜSEV Vakıf ve Derneklerin Vergi Karşısındaki Durumu, <<https://www.huzurevleri.org.tr/docs/VakifVeDerneklerinVergiKanunlariKarsisinda-Durumu.pdf>>, s.e.t. 15.06.2020.
- TÜSEV 2009 Faaliyet Raporu EK-15, <https://www.tusev.org.tr/usrfiles/files/Faaliyet_Raporu_2009.pdf>, s.e.t. 16.06.2020.
- Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Genel Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 2), RG: 15.08.2012, S: 28385,<<https://www.gib.gov.tr/node/88064>>, s.e.t. 16.06.2020.
- Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Genel Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 3), RG: 23.03.2013, S: 28596,<<https://www.gib.gov.tr/node/87493>>,s.e.t. 16.06.2020.
- <www.gib.gov.tr>, s.e.t. 25.03.2019.
- <www.ica.coop/en>, s.e.t. 20.06.2019.
- YAKIŞIKLI, Ramazan (2008) ‘Geçici Verginin İleride Doğacak Vergi Borçlarına veya Üçüncü Kişilerin Vergi Borçlarına Mahsubu’, *Vergi Dünyası*, Şubat, S. 318, <<http://www.vergidunyasi.com.tr/Makaleler/4610>>, s.e.t. 23.05.2020.
- YAKIŞIKLI, Ramazan (2009) ‘Geçici Vergi Uygulamaları’,*Vergi Dünyası*, Mart, S. 331,<<http://www.vergidunyasi.com.tr/Makaleler/4911>>, s.e.t. 23.05.2020.
- 4 Seri Numaralı Kurumlar Vergisi Genel Tebliği, RG: 13.08.2009, S: 27318,<<https://www.gib.gov.tr/node/88866>>, s.e.t. 09.05.2020.
- 67 seri Numaralı Kurumlar Vergisi Genel Tebliği, RG: 06.02.2000, S: 23956, <<https://www.gib.gov.tr/node/88850>>, s.e.t. 31.05.2020.

KANUN, YÖNETMELİK VE GENEL TEBLİĞLER

- RG: 28.07.1953, S: 8469.
- RG: 23.07.1956, S: 9362.
- RG: 10.01.1961, S: 10703-10705.
- RG: 11.07.1964, S: 11751.
- RG: 17.07.1964, S: 11756.
- RG: 09.11.1982, S: 17863 (Mükerrer).
- RG: 02.11.1984, S: 18563.
- RG: 21.07.1985, S: 18818.
- RG: 03.04.1986, S: 19067, 31 Seri Numaralı Kurumlar Vergisi Genel Tebliği.
- RG: 13.06.1989, S: 20194.
- RG: 30.07.1995, S: 22359.
- RG: 24.03.1998, S: 23296.
- RG: 27.12.1998, S: 23566.
- RG: 10.11.2000, S: 24226.
- RG: 06.01.1961, S: 10700.
- RG: 27.12.1998, S: 23566.
- RG: 25.11.2000, S: 24241.
- RG: 07.04.2001, S: 24366.
- RG: 03.07.2001, S: 24451.
- RG: 17.06.2003, S: 25141.
- RG: 07.08.2003, S: 25192.
- RG: 02.01.2004, S: 25334 (Mükerrer).
- RG: 06.04.2004, S: 25425.
- RG: 30.09.2004, S: 25599.
- RG: 23.11.2004, S: 25649.
- RG: 03.03.2005, S: 25744.
- RG: 01.11.2005, S: 25983 (Mükerrer).
- RG: 18.11.2005, S: 25997.
- RG: 31.03.2005, S: 25772.

- RG: 17.08.2006, S: 26262.
- RG: 01.11.2006, S: 26333.
- RG: 01.11.2006, S: 26333.
- RG: 01.02.2007, S: 26421.
- RG: 03.04.2007, S: 26482, 1 Seri Numaralı Kurumlar Vergisi Genel Tebliği.
- RG: 06.06.2008, S: 26898 (Mükerrer), <[https:// www. resmigazete.gov.tr/eskiler/ 2008/06/20080606M1-1.htm](https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2008/06/20080606M1-1.htm)>, s.e.t. 08 . 0 6 . 2020.
- RG: 27.02.2008, S: 26800.
- RG: 27.09.2008, S: 27010.
- RG: 01.04.2009, S. 27187.
- RG: 03.07.2009, S: 27277.
- RG: 22.04.2009, S: 27219.
- RG: 07.10.2010, S: 27722.
- RG: 14.2.2011, S: 27846.
- RG: 11.07.2013, S: 28704, Sermaye Piyasası Kurulu Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ (S: III-37.1).
- RG: 30.12.2012, S: 28518.
- RG: 18.04.2013, S: 28622.
- RG: 28.12.2013, S: 28865.
- RG: 11.02.2017, S: 29976.
- RG: 05.12.2017, S: 30261.
- RG: 23.12.2017, S: 30279.

MAHKEME KARARLARI

- Anayasa Mahkemesi, E: 2001/33, K: 2002/56, T: 19.06.2002, <[http:// kararlaryeni.anayasa.gov.tr/Karar/Content/7a19095b-4757-4c1d-9cf9 cc87d9acdf65?excludeGerekce=False&wordsOnly=False](http://kararlaryeni.anayasa.gov.tr/Karar/Content/7a19095b-4757-4c1d-9cf9cc87d9acdf65?excludeGerekce=False&wordsOnly=False)>, s.e.t. 26.05.2020.
- Anayasa Mahkemesi, E: 2005/14, K: 2008/92, T: 17.04.2008, <[https://www. resmigazete.gov.tr/eskiler/2008/06/20080628-16.htm](https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2008/06/20080628-16.htm)>, s.e. t. 16.06.2020.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu, E: 2006/9, K: 2006/119, T: 26.05.2006, [http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGoster Servlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRws](http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRws)

- NJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2erJlQme49ldGTw6rxTjNwZW0nXZYOIkSHwWwWIZLnagn6JFkeUhp%2FFrKRCK%2FH1R8MIZOZAGtOUu5Qsty5ez0IyF5g%3D%3D&aranan=temsilcilerin%20kamu%20alacaklar%C4%B1ndan%20sorumlulu%C4%9Fu&dokumanTuru=DANISTAYKARAR, s.e.t. 04.07.2020.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu, E: 2007/19, K: 2007/250, T: 11.07.2007, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le+RwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2erRShGWy8umGlp82TexcMhOQRwJiosFzX5%2F6+hA7HCCbYQaFnlcavgM8Lw%2F210dzFzMGdp5zspHQd3XhEpvhUj8Q=&aranan=mütealliközelmukaveleler&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t 0 8 . 0 6 . 2020.
  - Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu, E: 2007/708, K: 2008/767, T: 26.12.2008, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2erAQPy%2B4vnoWdJ0BxyFB2TQ5od7JnoysqAp4aIieBDQhunGfyC1TIS5hJirEHZHXsbl%2F8Oh0IByKMyqy%2B6qaThwg%3D%3D&aranan=vergilendirmede%20e%C5%9Fitlik%20ilkesi&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 04.03.2020.
  - Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu, E: 2013/377, K: 2014/200, T: 26.03.2014, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2er1MbGUJWlclGQb5XpApUjN%2FSZOv%2BwwOuBG1cjF%2FJ4vf8ytlm%2FQhAo3HP7fbNqqU9cXuGdGN7sviwTW0AghYXBOA%3D%3D&aranan=vergi%20sorumlusu&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 04.06.2020.
  - Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu, E: 2018/1131, K: 2019/475, T: 03.07.2019, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2erwzM90S%2FdUygtpuF7iMxGXyubu3JUF7MG%2FpFpULKqsAxkHq9yreO%2Fp%2FAPotjn8T64PzmFZOacInXHtkq%2FzruKLA%3D%3D&aranan=vergi%20sorumlusu&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 04.06.2020.
  - Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu, E: 2019/320, K: 2019/270, T: 27.03.2019, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le+RwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2erhzRFpH7vDGktgiqdp>>

ivhd+PnLZIEgV3pfXCHoJzSF1029mEDp0mLcUJza9+2jF4hR8cxliwUe4KJg3MgiKRM1w==&aranan=vergi%20sorumlusu&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>, s.e.t. 04.06.2020.

- Danıştay 3. Daire, E: 2002/3459, K: 2004/1151, T: 22.04.2004, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2erF2wILVJ4SHXZUe0FuEwWt9CPwjoqBCNrWbJL%2Br%2F%2BvS%2BFs0wjphZd6SGAYEOwnb0I6NQTPavW%2B5REhH67gSzBEg%3D%3D&aranan=m%3%BCteallik%20%3%B6zel%20mukaveleler&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 08.06.2020.
- Danıştay 3. Daire, E: 2004/2405, K: 2005/241, T: 31.01.2005, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2erOACgvrqqctkBe7%2BkLvJLgiq8sGRqzUYCqGqlU8omqFydK%2F82qMFdkNz%2FYxcCFLXtia0i8%2BIZ6AW%2Bozq2aRcYaA%3D%3D&aranan=&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 04.07.2020.
- Danıştay 3. Daire, E: 2013/7629, K: 2014/902, T: 04.03.2014, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le+RwsNJGzcYM%2Fa+6gU8dOQaq%2FfBdKB2erlTu17++xMqFsOG5iTqlew6DWJsp2SRKwqO2H3LFN0xUqeyomI31AID02PACRQ57p%2F5m8dyCRmP+AHgJoQSn1hg==&aranan=vergisorumlusu&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 04.06.2020.
- Danıştay 4. Daire, E: 2004/639, K: 2005/578, T: 07.04.2005, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2eryb2aSPlyHdYBEbWD0v1Xai4L%2F4IAAxHpiNy8BCDH1H6EGZZ8pvQKbAmjjQMgMZsD6TqwHcPodSyAMWIIUi0qDQ%3D%3D&aranan=&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 04.07.2020.
- Danıştay 4. Daire, E: 2005/361, K: 2005/1694, T: 06.10.2005, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2ergvEl366fiE24EeoMi753%2BSK5RdiBK3LySu8cBl6H2ajG7f8zSpkcuMfgTjJWtk9UVc2MdZrRTqANXKr31HZC4g%3D%3D&aranan=&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 04.07.2020.

- Bkz. Danıştay 4. Daire, E: 2007/2306, K: 2008/4933, T: 03.12.2008, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2erEaJ5s9Dvjg%2BIANluU5pLjtM8NseUeDLY3lmeRR0Y9w4PX5s9V9d8i5JcJUoh6qFYpzbUCA9nufz4WeRcYTB%2BtQ%3D%3D&aranan=&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 04.07.2020.
- Danıştay 4. Daire, E: 2007/3586, K: 2008/1613, T: 30.04.2008, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2erpMI%2Bv%2BFWk0g9kFu0UIVX%2B454bW9%2FCOmGtAZdIzhDkQHGWJUwUuIOLkaP2rvDKH45PQcqoNWpyTuQZSHCnQvMQ%3D%3D&aranan=devredlen%20i%C5%9Fletmenin%20aktif%20ve%20pasifleriyle%20bir%20b%C3%BCt%C3%BCn%20olarak%20sermaye%20C5%9Firketine%20aktar%C4%B1lmas%C4%B1&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>> s.e.t. 25.04.2020.
- Danıştay 5. Daire, E: 2007/5319, K: 2007/6963, T: 17.12.2007, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2er6Cri14xbDITFa%2F%2Faa0N9Gmm6xJupnem9h8okJaDOO3YdNba5bKxseDM8TXtcSjbY%2FktyFTzB658yLCnN9EySCA%3D%3D&aranan=birle%C5%9Fme%20an%C4%B1&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 03.05.2020.
- Danıştay 7. Daire, E: 2000/1585, K: 2001/1439, T: 30.04.2001, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2erYtXWMhx%2Fi7xv%2BbqYd77ol7BCcKfjbTVsqeik30ZJ5vs8CH8wB2P43KmBSOBzKcbch95Si%2FtL0DOEqBHyTs4y2A%3D%3D&aranan=&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 24.05.2020.
- Danıştay 7. Daire, E: 2001/1943, K: 2004/674, T: 15.03.2004, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2erbXiCEF9Qa1%2BAS94Nm%2B9QjyJ3EPThWjFWVW8gWbNrtn1RanH%2FAM%2B8ww8nCdhpZHA76vIcUV0a%2Bidymm2UJSU1g%3D%3D&aranan=&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 05.03.2020.

- Danıştay 7. Daire, E: 2001/3306, K: 2005/396, T: 16.03.2005, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2erhUsii%2BKflbWIA0x95%2F39BjYO%2BYbf7TrhOxpIzBno47GRRxMB07ZyZWFLfPn3uhgza5tQA%2BQIHh9UdnXTuM35Pw%3D%3D&aranan=&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 04.07.2020.
- Danıştay 7. Daire, E: 2003/2107, K: 2003/4494, T: 30.10.2003, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2er1QFZ8ROZl9l1rkUGvMFpUizZbZJpsgQuK4v6szk8gPI60Wu6t5cNAcCbftBGU7yFTXGISGTQiBXfArg%2FyTl%2FBQ%3D%3D&aranan=&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 22.02.2020.
- Danıştay 7. Daire, E: 2008/7150, K: 2012/1313, T: 10.04.2012, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2ercvzrpw5t2Gazwg8qVguC%2Fc0zfZShZ8VUdI%2FX5p%2F1lk9GoPZsPbOha%2B3eMEnGQC8dIqPuYrIsMq0lBxUHYN%2Bcig%3D%3D&aranan=&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 24.05.2020.
- Danıştay 9. Daire, E: 2004/4420, K: 2006/2114, T: 24.05.2006, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/GelismisDokumanAraServlet>>, s.e.t. 08.06.2020.
- Danıştay 9. Daire, E: 2005/5205, K: 2006/3461, T: 27.09.2006, <http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2erR8txcnJGFfRs5PHqEzTVcdJlv9upSORqBxicq1tKHUvzK3UHM%2BksExPKBC64agqDIZ5dmaBR31Z%2B3MwEhxsqhg%3D%3D&aranan=&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>, s.e.t. 04.07.2020.
- Danıştay 9. Daire, E: 2009/8568, K: 2010/86, T: 20.01.2010, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2erFqFHCxNcutpukSowc3SKsum%2FwAHQuNliPpwwSv%2BvxNYns5Db5sDm5pK6tqNISgiK6tptO0QnIm1tNC7FDTY1w%3D%3D&aranan=m%3C%BCteallik%20%3C%3B6zel%20mukaveleler&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 08.06.2020.

- Daniştay 9. Daire, E: 2013/11310, K: 2013/12989, T: 26.12.2013, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2erQTNIVFeFtbEws2FiKdi48CxcqQ8MWL UmpurJrvzHWKIFd1gokWfvRXkelRg27wsADzdY7Wh9jbCLu%2F1MilH0OQ%3D%3D&aranan=tasfiye%20memurlar%C4%B1&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 16.07.2020.
- Daniştay 11. Daire, E: 2007/3586, K: 2008/1613, T: 30.04.2008, s.e.t. 13.03.2008, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2erpMI%2Bv%2BFWk0g9kFu0UIVX%2B454bW9%2FCOmfgtAZdIzhDkQHGWJUwUuIOLkaP2rvDKH45PQcqoNWpyTuQZSHCNQvMQ%3D%3D&aranan=bilan%C3%A7oda ki%20unsurlar%C4%B1n%20atar%C4%B1lmas%C4%B1%20&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 13.03.2020.
- Daniştay 13. Daire, E: 2010/2490, K: 2013/2706, T: 01.11.2013, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2er0jR%2FEXaCNOOvPDib95P3gv2LW3t%2BjDHhxJteRVC%2BehZauCCe%2BICdE2vvQkr42VzffxZChNhU%2Bcrf46vZ0LZScg%3D%3D&aranan=birle%C5%9Fme%20an%C4%B1&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 03.05.2020.
- Daniştay 13. Daire Başkanlığı, E: 2011/4084, K: 2017/3172, T: 20.11.2017, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2eriZZveYpyj8kfayYflgXIMeqNKph5rwgmE%2Fa71xMcNdbJ%2BGVZpybHrr5eiTqWbixtS02Tle%2FIJOexo0TeDyjZMQ%3D%3D&aranan=birle%C5%9Fme%20an%C4%B1&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 03.05.2020.
- Daniştay 13. Daire Başkanlığı, E: 2017/2636, K: 2018/610, T: 21.02.2018, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2erG6yM6%2FdSN617vjApEbG1zRxY1ZQmmucTb%2Bp9qqQQvAuWMfLjYJK6ygWQQR%2B9kaFiT95%2FRBqbhQglj3Iqwt5g%3D%3D&aranan=&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 24.05.2020.

- Danıştay 15. Daire Başkanlığı, E: 2015/5416, K: 2017/6575, T: 14.11.2017, <<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/DokumanGosterServlet?dokumanId=6dQp1E3JJN2TqHn5HwZgd7pMO1SCD0Le%2BRwsNJGzcYM%2Fa%2B6gU8dOQaq%2FfBdKB2er5ITi2A2YvBtZ8hdT2%2FQnZ8HdPIyTfSSvZw418Cn9EUnSdx8nNciabQkjtghS3cH9ozqV3gtHm13VUKkAmx60zg%3D%3D&aranan=dernek%20ve%20vak%C4%B1flara%20ait%20iktisadi%20i%C5%9Fletmeler&dokumanTuru=DANISTAYKARAR>>, s.e.t. 21.06.2020.
- Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, E: 2003/12-574, K: 2003/564, T: 08.10.2003.
- Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, E: 2006/609, K: 2006/656, T: 18.10.2006.
- Yargıtay 3. Hukuk Dairesi, E: 2017/1001, K: 2018/12892, T: 18.12.2018.
- Yargıtay 3. Hukuk Dairesi, E: 2017/1045, K: 2018/12876, T: 18.12.2018.
- Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, E: 2006/26360, K: 2006/33190, T: 18.12.2006.
- Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, E: 2008/12981, K: 2008/18875, T: 04.07.2008, <<https://legalbank.net/belge/y-9-hd-e-2008-12981-k-2008-18875-t-04-07-2008-holding-kavrami/753278>>, s.e.t. 08.12.2019.
- Yargıtay 12. Hukuk Dairesi, E: 2008/19620, K: 2009/392 T: 13.01.2009.
- Yargıtay 12. Hukuk Dairesi, E: 2009/10957, K: 2009/19812, T: 20.10.2009.
- Yargıtay 14. Hukuk Dairesi, E: 2016/10074, K: 2018/9232, T: 19.12.2018.
- Yargıtay 15. Hukuk Dairesi, E: 2014/2787, K: 2014/5195, T: 15.09.2014.
- Yargıtay 15. Hukuk Dairesi, E: 2015/2104, K: 2015/2761, T: 23.12.2014.
- Yargıtay 19. Hukuk Dairesi, E: 2013/956 K: 2013/14965 T: 30.09.2013.
- Yargıtay 23. Hukuk Dairesi, E: 2016/2388, K: 2019/236, T: 31.01.2019.

ÖZELGELER

- T.C. Ağrı Valiliği, Defterdarlık Ağrı Defterdarlığı Gelir Müdürlüğü, S: 49101969-045-E.6932, T: 23.07.2019, <<https://www.gib.gov.tr/yenileme-fonu>>, s.e.t. 08.05.2020.
- T.C. Afyonkarahisar Valiliği Defterdarlık Gelir Müdürlüğü, S: B.07.4.DEF.0.03.10.00-KVK.MUK.200-45, T: 31.10.2011, <<https://www.gib.gov.tr/node/94565>>, s.e.t. 04.03.2020.
- T. C. Bayburt Valiliği, Defterdarlık Gelir Müdürlüğü, S: 24680638, T: 28.03.2018, <<https://www.gib.gov.tr/vakif-tarafından-kiralan-dairelerin-kiraya-verilmesi-islemlerin-in-vergisel-durumu-hk>>, s.e.t. 07.07.2020.

- T.C. Bolu Valiliği Defterdarlık Gelir Müdürlüğü, S: B.07.4.DEF.0.14.10.00-KVK/70/-16, T: 14.09.2010, <[https:// www. gib. gov.tr/node/99042](https://www.gib.gov.tr/node/99042)>, s.e.t. 23.05.2020.
- T.C. Bolu Valiliği, Defterdarlık Gelir Müdürlüğü, S: B.07.4.DEF.0.14.10.00-KVK/70/2-19, T: 22.10.2010, <[https:// www. gib. gov.tr/node/100101](https://www.gib.gov.tr/node/100101)>, s.e.t. 23.05.2020.
- T.C.Gelir İdaresi Başkanlığı, Adana Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Gelir Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.01.16.01-2011-548-KV-95, T: 21.11.2011, <[https:// www. gib. gov.tr/node/90171](https://www.gib.gov.tr/node/90171)>, s.e.t. 17.05.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü, S: B.07.1.GİB.4.06.16.01-125[1-11/2]-238, T: 20.02.2012, <[https:// www. gib. gov.tr/node/96696](https://www.gib.gov.tr/node/96696)>, s.e.t. 21.06.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.06.16.01-125[19-11/3]-983, T: 11.11.2011, <[https:// www. gib. gov.tr/node/96867](https://www.gib.gov.tr/node/96867)>, s.e.t. 26.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü, S: B.07.1.GİB.4.06.16.01-125[34-15/1]-645, T: 17.06.2015, <[https://www.gib. gov.tr/ortakliginca-kesinti-yoluyla-odenen-verginin-kurumlarvergisi ne-mahsubundan-sonra-kalan-kisminin](https://www.gib.gov.tr/ortakliginca-kesinti-yoluyla-odenen-verginin-kurumlarvergisi-ne-mahsubundan-sonra-kalan-kisminin)>, s.e.t. 23.05.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.06.16.01-125[9-15/2]-6576, T: 17.02.2016, <[https://www.gib. gov.tr/devralinan-sirketin-zararlarinin-devralan-sirketin-karindan-mah-subu-hk](https://www.gib.gov.tr/devralinan-sirketin-zararlarinin-devralan-sirketin-karindan-mah-subu-hk)>, s.e.t. 29.03.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.06.16.01-2009-GVK-94-51-201, T: 05.04.2011, <[https:// www .gib. gov.tr/node/89663](https://www.gib.gov.tr/node/89663)>, s.e.t. 20.06.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.06.16.01-2009-KVK-20-24-625, T: 18.08.2011, <[https:// www.gib.gov.tr/node/92403](https://www.gib.gov.tr/node/92403)>, s.e.t. 28.03.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Antalya Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Gelir Grup Müdürlüğü, S: B.07.1.GİB.4.07.16.01-KVK.2010.22-86, T: 16.09.2010, <[https://www .gib.gov.tr/node/98236](https://www.gib.gov.tr/node/98236)>, s.e.t. 21.06.2020.

- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.06.17.01-KDV-2:2010-14017-46-1054, T: 23.11.2011, <<https://www.gib.gov.tr/node/96837>>, s.e.t. 23.05.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.06.17.01-KDV-4:2011/14001-03-99, T: 18.01.2012, <<https://www.gib.gov.tr/node/90114>>, s.e.t. 20.06.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.06.17.02-DMG-1307-500, T: 22.07.2010, <<https://www.gib.gov.tr/node/90833>>, s.e.t. 16.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.06.17.02-155.13.04.01-155939, T: 11.04.2018, <<https://www.gib.gov.tr/birlesme>>, s.e.t. 17.05.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.06.17.02-155.13.04.01[201/3430]-7108, T: 19.02.2016, <[https://www.gib.gov.tr/vakif-iktisadi-isletmesinin-anonim-sirkete-donus me sin-de-kv-ve-dv-uygulamasi](https://www.gib.gov.tr/vakif-iktisadi-isletmesinin-anonim-sirkete-donus-me-sin-de-kv-ve-dv-uygulamasi)>, s.e.t. 07.07.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü), S: 84974990-130[1-2012-36]-425, T: 18.04.2014, <[https://www.gib.gov.tr/ no de/93633](https://www.gib.gov.tr/no de/93633)>, s.e.t. 21.06.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü, S: 84974990-130[17-2013/38]-386, T: 17.04.2014, <<https://www.gib.gov.tr/node/93909>>, s.e.t. 08.07.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı Ankara Vergi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü), S: 84974990-130[17-2013/04]-513, T: 23.05.2014, <[https://www.gib.gov.tr/ node/ 98 298](https://www.gib.gov.tr/node/98298)>, s.e.t.: 21.06.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü), S: 90792880-140[59-2012-28]-106, T: 08.02.2013, <[https://www.gib.gov.tr/ node/92217](https://www.gib.gov.tr/node/92217)>, s.e.t. 21.06.2020.

- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü), S: 27575268-32008-7880-816, T: 30.07.2013, <<https://www.gib.gov.tr/node/98843>>, s.e.t. 09.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü), S: 27575268-32298-8141-683, T: 08.07.2013, <<https://www.gib.gov.tr/node/95120>>, s.e.t. 23.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Antalya Vergi Dairesi Başkanlığı (Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü), S: 49327596-125.32[KVK.2019.ÖZ.33]-125694, T: 09.07.2019, <<https://www.gib.gov.tr/gecici-verginin-sosyal-guvenlik-kurumuna-olan-borca-mahsup-edilip-edilmeyecegi>>, s.e.t. 23.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Antalya Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Gelir Grup Müdürlüğü, S: B.07.1.GİB.4.07.16.01-KVK.ÖZ.2011/74-131, T: 21.02.2012, <<https://www.gib.gov.tr/node/101041>>, s.e.t. 09.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Aydın Vergi Dairesi Başkanlığı Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü, S: 40392771-130[8-2018-121-4]-94241, T: 20.12.2018, <<https://www.gib.gov.tr/kooperatifin-ucuncu-kisilere-ve-uyelerine-arsa-satisi-dolayisiy-la-vergisel-yukumlulukleri-hk>>, s.e.t. 10.06.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Bursa Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Gelir Grup Müdürlüğü, S: B.07.1.GİB.4.16.16.02-300-10-131-238, T: 31.10.2011, <<https://www.gib.gov.tr/node/100421>>, s.e.t. 10.06.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Bursa Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü, S: B.07.1.GİB.4.16.02-300.11.85-19, T: 11.01.2012, <http://dguder.org/Webkontrol/Icerik/Yonetimi/Dosyalar/vakfin-iktasadi-isletmesine-aktaracagi-paranın-kv-ve-kdv-yonunden-degerlendirilmesi-hk6qb_ozelge_g682_zjSS_bk_iR.pdf>, s.e.t. 16.06.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Bursa Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Gelir Grup Müdürlüğü, S: 45404237-130[I.12.103.]-218, T: 06.08.2013, <<https://www.gib.gov.tr/node/89811>>, s.e.t. 10.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü, S: B. 07. 01. Gİ B . 4 . 99.16.02-KVK-34-99, T: 18.04.2012, <<https://www.gib.gov.tr/node/94702>> s.e.t. 15.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Denizli Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü, S: B.07.1.GİB.4.20.15.01-31-MUK-2010-111-135, T: 09.06.2011, <<https://www.gib.gov.tr/node/93867>>, s.e.t. 23.05.2020.

- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Denizli Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü, S: B.07.1.GİB.4.20.15.01-37-MUK-2010-68-100, T: 20.10.2010, <<https://www.gib.gov.tr/node/96185>>, s.e.t. 15.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Denizli Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü), S: 51421814-130[17-2012/184]-44, T: 07.04.2014, <<https://www.gib.gov.tr/node/100660>>, s.e.t. 05.03.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Diyarbakır Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü, S: 71387770-120[94-2013/77]-19, T: 16.05.2013, <<https://www.gib.gov.tr/node/96309>>, s.e.t. 23.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Eskişehir Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.26.15.01-KVK-49-2-2-30, T: 28.06.2010, <<https://www.gib.gov.tr/node/91412>>, s.e.t. 09.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Gaziantep Vergi Dairesi Başkanlığı Vergi ve Anlaşmalar Uygulama Müdürlüğü, S: B.07.1.GİB.4.27.40.01-140[15-515-196]-662, T: 11.01.2016, <<https://www.gib.gov.tr/iki-sirketin-birlesmesi-sonucu-infisah-eden-sirketin-uretip-sattigi-elektrige-iliskin-harc>>, s.e.t. 25.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü, S: B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK 9-492, T: 11.05.2011, <<https://www.gib.gov.tr/node/92461>>, s.e.t. 23.05.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.34.16.01-125[6-2013/486]-60325, T: 11.06.2015, <<https://www.gib.gov.tr/vakfa-ait-saglik-alaninda-faaliyet-gosteren-isletmelerin-sube-olmaksizin-kar-zarar-konsolidasyonu>>, s.e.t. 21.06.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.34.16.01-125[9-2012/364]-1587, T: 26.09.2013, <<https://www.gib.gov.tr/nevi-degisikligi-halinde-varliklari-devralinin-ku-ru-m-un-gecmis-yil-zararlarinin-yeni-kurulacak-sirket>>, s.e.t. 17.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK mük.80-1027, T: 20.07.2011, <<https://www.gib.gov.tr/node/98448>>, s.e.t. 09.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK Geç.5-82, T: 01.02.2011, <<https://www.gib.gov.tr/node/92319>>, s.e.t. 09.05.2020.

- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.34.16.01- KVK 2-433, T: 18.10.2010, <[https:// www .gib . gov.tr/node/96021](https://www.gib.gov.tr/node/96021)>, s.e.t. 21.06.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK 9-491, T: 11.05.2011, <[https:// www. gib .gov .tr/node/97045](https://www.gib.gov.tr/node/97045)>, s.e.t. 22.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.34.16.01-125[Geç.5-2012/176], T: 14.08.2012, <[https:// www .gib.gov.tr/node/89592](https://www.gib.gov.tr/node/89592)>, s.e.t. 09.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK 8-729, T: 24.02.2012, <[https://www .gib . g ov.tr/ node/92738](https://www.gib.gov.tr/node/92738)>, s.e.t. 10.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü), S: 62030549-120[92-2014/85]-167, T: 02.02.2015, <[https:// www .gib .gov.tr/ node/ 98 736](https://www.gib.gov.tr/node/98736)>, s.e.t. 08.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü), S: 62030549-125[19-2014/2]-526, T: 25.03.2015, <[https://www .gib.gov.tr/ node/ 90320](https://www.gib.gov.tr/node/90320)>, s.e.t. 22.05.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü, S: 62030549-125[2-2015/390]-267678, T: 28.12.2016, <[https://www.gib.gov.tr/ dernek-tarafından-internet- ortamında-duzenlenecek-kermes-nedeniyle-iktisadi-isletme-olusup](https://www.gib.gov.tr/dernek-tarafından-internet-ortamında-duzenlenecek-kermes-nedeniyle-iktisadi-isletme-olusup)>, s.e.t. 21.06.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü), S: 62030549-125[9-2012/198]-3113, T: 29.11.2012, <[https://www.gib.gov.tr/ node/ 100782](https://www.gib.gov.tr/node/100782)>, s.e.t. 22.05.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü), S: 39044742-KDV.1-992, T: 08.07.2013, <[https://www.gib.gov.tr/ node/ 93249](https://www.gib.gov.tr/node/93249)>, s.e.t. 07.07.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü, S: 39044742-130-1092, T: 25.07.2013, <[https://www. gib.gov.tr/ node/ 99625](https://www.gib.gov.tr/node/99625)>, s.e.t. 23.05.2020.

- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri KDV Grup Müdürlüğü, S: B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.1-25, T: 02.01.2012, <<https://www.gib.gov.tr/node/92597>>, s.e.t. 07.07.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü, S: B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-1003, T: 09.11.2010, <https://www.gulbenkmusavirlik.com/tr_dernegin-iktisadi-isletme-olarak-limited-sirket-kurup-kurama-yaca-gi-hk-3901.html>, s.e.t. 07.07.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü, S: B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-132, T: 24.05.2010, <<https://www.gib.gov.tr/node/100175>>, s.e.t. 10.05.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Usul Müdürlüğü, S: B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01.12-1408, T: 19.04.2012, <<https://www.gib.gov.tr/node/93907>>, s.e.t. 21.06.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01.12-55, T: 06.01.2012, <<https://www.gib.gov.tr/node/94272>>, s.e.t. 05.03.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü, S: 11395140-105[227-2012/VUK-1-...]-992, T: 17.04.2004, <<https://www.gib.gov.tr/node/98132>>, s.e.t. 21.06.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı, S: B.07.1.GİB.4.34.16.01/KVK-19-7400/541, T: 12.01.2007, <<http://archive.ismmmo.org.tr/docs/yayinlar/kitaplar/yayin85/2%202.kisim.pdf>>, s.e.t. 15.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı, S: B.07.1.GİB.4.34.16.01/KVK-19-75411/897, T: 18.01.2007, <<http://archive.ismmmo.org.tr/docs/yayinlar/kitaplar/yayin85/2%202.kisim.pdf>>, s.e.t. 16.05.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.35.16.01-176300-153, T: 09.02.2012, <<https://www.gib.gov.tr/node/99975>>, s.e.t. 08.07.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı, Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü, S: 4.35.16.01-176300-86, T: 16.09.2010, <<https://www.gib.gov.tr/node/93784>>, s.e.t. 22.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü), S: 84098128-125[19-201276]-457, T: 30.07.2013, <<https://www.gib.gov.tr/node/97944>>, s.e.t. 08.05.2020.

- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü), S: 84098128-125[6-2013/17]-85, T: 17.02.2016, <<https://www.verginet.net/dtt/11/ozelge-2016-5.aspx?ozID=730>>, s.e.t. 07.07.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.41.15.01-KVK-2010/11-63, T: 13.06.2011, <<https://www.gib.gov.tr/node/94467>>, s.e.t. 10.06.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Konya Vergi Dairesi Başkanlığı, Mükellef Hizmetleri Gelir Grup Müdürlüğü, S: B.07.1 .GİB. 4.42.16.02.130[32.md/2015-254]-28052, T: 24.11.2015, <<https://www.gib.gov.tr/sirketin-devri-halinde-kdv-iade-alacaginin-durumu>>,s.e.t. 24.02.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Manisa Vergi Dairesi Başkanlığı, Vergi ve Anlaşmalar Uygulama Müdürlüğü, S: B.07.1. GİB. 4. 45. 15.01-HARÇ-63-4-10, T: 13.05.2010, <<https://www.gib.gov.tr/node/91313>>, s.e.t. 15.05.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Muğla Vergi Dairesi Başkanlığı, Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü, S: B.07.1.GİB.4.48.15.01-KDV/4-3, T: 05.01.2012, <<https://www.gib.gov.tr/node/91791>>, s.e.t. 24.02.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Muğla Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü, S: B.07.1.GİB.4.48.15.01-KDV/4-3, T: 05.01.2012, <<https://www.gib.gov.tr/node/91791>>, s.e.t. 16.05.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Muğla Vergi Dairesi Başkanlığı, Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü, S: B.07.1.GİB.4.48.15.01-48.15.01/HK-19, T: 26.07.2010, <<https://www.gib.gov.tr/node/99279>>, s.e.t. 12.03.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Muğla Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü, S: 96620903-120-108947, T: 17.10.2017, <<https://www.gib.gov.tr/adi-ortaklik-ortagi-olarak-minibus-isleten-basit-usule-tabi-ortaklarin-gercek-usule-gecisi-ve-defter>>, s.e.t. 20.06.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Muğla Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü, S: 96620903-48.15.01/1-91, T: 09.06.2012, <<https://www.gib.gov.tr/node/94705>>, s.e.t. 07.07.2020.
- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Muğla Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Usul Müdürlüğü, S: B.07.1.GİB.4.48.15.02-15.02/VUK-2-40, T: 18.12.2010, <<https://www.gib.gov.tr/node/93849>>, s.e.t. 21.06.2020.
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığı (Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü), S: B.07.1.GİB.4.54.15.01-125[9-2013-10]-40, T: 02.10.2013, <<https://www.gib.gov.tr/ilac-uretimi-yapan-sirketin-baska-bir-ilac-ureten-firmayla-birleserek-gecmis-yil-zararlarini-indirim>>, s.e.t. 22.05.2020.

- T.C. Kırklareli Valiliği, Defterdarlık Gelir Müdürlüğü, S: 19174029-010.01-15, T: 24.05.2016, <<https://www.gib.gov.tr/devralinan-sirkete-ait-fabrikanin-kiraya-verilmesi-halindezarar-mahsubu-hk>>, s.e.t. 22.05.2020.
- T.C. Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü (Kayseri Valiliği Defterdarlık: Gelir Müdürlüğüne), S: B.07.0.GEL.0.52/5217-19/49052, T: 22.12.1998, <<https://www.gib.gov.tr/node/92014>>, s.e.t. 04.03.2020.
- T. C. Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü, S: B.07.0.GEL.0.49/4904-79/19379, T: 09.05.1997, <<https://www.gib.gov.tr/node/94596>>, s.e.t. 21.06.2020.
- T. C. Maliye Bakanlığı, Gelirler Genel Müdürlüğü, Kurumlar Vergisi Sirküleri/2, S: KVK-2/2003-2/Dernekler ve Vakıflar-1, T: 14.11.2003, <<https://www.gib.gov.tr/node/86886>>, s.e.t. 21.06.2020.
- T.C. Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü, Kurumlar Vergisi Sirküleri/17, S: KVK-17/2005-5/Kurumlar Vergisi Beyannamesi-1, T: 11.04.2005, <<https://www.gib.gov.tr/node/87037>>, s.e.t. 23.05.2020.
- T.C. Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü, Vergi Usul Kanunu Sirküleri/15, S: VUK-15/2005-2/e-Beyanname-1, T: 14.02.2005, <<https://www.gib.gov.tr/node/86936>>, s.e.t. 16.05.2020.
- T.C. Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü, Vergi Usul Kanunu Sirküleri/17, S: VUK-17/2005-4/Enflasyon Düzeltmesi Uygulaması-11, T: 24.03.2005, <<https://www.gib.gov.tr/node/87160>>, s.e.t. 07.05.2020.
- T. C. Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü, S: B.07.0.GEL.0.49/4904-79/19379, T: 09.05.1997, <<https://www.gib.gov.tr/node/94596>>, s.e.t. 21.06.2020.
- T. C. Maliye Bakanlığı, Gelirler Genel Müdürlüğü, S: B.07.0.GEL.0.54/5417-1740/31047, T: 27.06.2000, <<https://www.gib.gov.tr/node/90643>>, s.e.t. 21.06.2020.
- T.C. Niğde Valiliği, Defterdarlık Gelir Müdürlüğü, S: B.07.4.DEF.0.51.10.00-001.02-8, T: 30.03.2015, <<https://www.gib.gov.tr/kooperatifin-kurumlar-vergisi-mukellefiyetinden-tekrar-muafiyete-gecerek-tasfiye-islemlerini>>, s.e.t. 10.06.2020.
- T.C. Tunceli Valiliği, Defterdarlık Gelir Müdürlüğü, S: 11949253-010-10, T: 29.05.2017, <<https://www.gib.gov.tr/kooperatifin-sozlesme-kapsamindaki-faaliyetlerinden-dolayi-mukellefiyet-tesis-edilip-edilmeyecegi-hk>>, s.e.t. 10.06.2020.

Dr. Ahmet BOZGEYİK

KURUMSAL
SİBER GÜVENLİK
YÖNETİMİ

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kurumsal Siber Güvenlik Yönetimi

Ahmet Bozgeyik

Hukuk Yayınları Dizisi – 2839

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 68 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 46661

Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- Aaker, D. A. (2007). *Strategic market management*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
- ABD Sağlık Hizmetleri. *Information memorandum*. U.S. Department Of Health And Human Services. <http://www.acf.hhs.gov/sites/default/files/cb/im1504.pdf> (Erişim Tarihi: 5 Ekim 2016)
- Acılar, A., *İşletmelerde Bilgi Güvenliği ve Örgüt Kültürü,, Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, Cilt 1, Sayı 1, 2009 sh.25-33.
- Aho, J., and Nevala, J., 2016. *Keskisuomalaisten yritysten kyberturvallisuus. Jyväskylä*. Principal Regional Council of Central Finland and Jyväskylän koulutuskuntayhtymä. http://edu360.fi/wp-content/uploads/2016/08/Yrityspuolen_kybertutkimus-FINAL-20160829.pdf (Erişim Tarihi: 15 Ekim 2016)
- Alagöz, A. ve Allahverdi, M., *Kurumsal Bilgi Güvenliği ve Muhasebe Bilgi Sistemi*, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi, 2011-3 sh.47-64.
- Albrechtsena, E., and Hovdena, J. (2009). *The information security digital divide between information security managers and users*. Computers & Security Volume 28, Issue 6, September 2009,, 28(6), 476-490.
- Alford, L. D. (2000). *Cyber warfare: protecting military systems*. The Journal of the Defense Acquisition University Review Quarterly, 7(2).
- Alter, S., and Sherer, S. (2004). *A general, but readily adaptable model of information system risk*. Communicaitons of the AIS, 14(1),1-28.
- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S. ve Yıldırım, E. (2010) *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*, SPSS Uygulamalı, 6. Baskı, Ankara, Pegem Akademi.
- Amerikan Savunma Bakanlığı. (2013). *Cyberspace operations*. DOD. http://www.dtic.mil/doctrine/new_pubs/jp3_12R.pdf (Erişim Tarihi: 12 Kasım 2016)
- Anderson, R. (2001). *Why information security is hard—an economic perspective*. 17th Annual Computer Security Applications Conference. New Orleans: University of Cambridge Computer Laboratory.
- Arora, V. (2016). *Comparing different information security standards: COBIT v s. ISO 27001*. Carnegie Mellon University, Qatar., 7-9. <https://qatar.cmu.edu/media/assets/CPUCIS2010-1.pdf> (Erişim Tarihi: 12 Ekim 2016)

- ASD. (2016). *Strategies to Mitigate Targeted Cyber Intrusions*. Australian Signals Directorate:
http://www.asd.gov.au/publications/protect/Top_4_Mitigations.pdf (Erişim Tarihi: 25 Ekim 2016)
- Aspan, M. (2011). *Citi says 360,000 accounts hacked in May cyber-attack*. Reuters
<http://www.reuters.com/article/2011/06/16/us-citigroup-hacking-idUSTRE75F17620110616> (Erişim Tarihi: 18 Kasım 2016)
- Avnet. (2016). *Cyber attack how it works*.
<http://www.ts.avnet.com/uk/images/DDoS-Howitworks-4.jpg> (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2016)
- Bakır, E. (2016). 5. *Boyutta savaş: siber savaşlar - II*. Tubitak Bilgem:
<https://www.bilgiguvenciligi.gov.tr/siber-savunma/5.-boyutta-savas-siber-savaslar-ii.html> (Erişim Tarihi: 3 Eylül 2016)
- Bakır, E. (2011). *İnternet güvenliğinin tarihçesi*. TUBİTAK Bilgem Dergisi, 3(5), 16.
- Barrett, N. (2003). *Penetration testing and social engineering: Hacking the weakest link*. Information Security Technical Report, 8(4), 56-58
- Baskerville, R. (1993). Information systems security design methods: implications for information systems development. ACM Computing Surveys, 25, 375-414.
- Baykara, M., Daş, R. ve Karadoğan, İ., *Bilgi Güvenliği Sistemlerinde Kullanılan Araçların İncelenmesi*, 1 st International Symposium on Digital Forensics and Security (ISDFS'13), 20-21 May 2013, sh.231-239 Elazığ, Turkey.
- Baykara, M., Daş, R., Karadoğan, İ., *Bilgi Güvenliği Sistemlerinde Kullanılan Araçların İncelenmesi*, 1 st International Symposium on Digital Forensics and Security (ISDFS'13), 20-21 May 2013, sh.231-239 Elazığ, Turkey.
- Bayram, N. (2013), *Yapısal eşitlik modellemesine giriş*, Ezgi Kitabevi Yayınları, Ankara.
- Baze, A. (2016). Realistic risk management using the CIS 20 security security controls. SANS Institute InfoSec Reading Room.
- Berghel, H. (2005). The two sides of RoI: return on investment vs. risk of incarceration. Communications of the ACM, 48(4), 15-20.
- BM Uluslararası Telekomünikasyon Birliği . (2008). X.1205 : *Overview of cybersecurity*. ITU. <https://www.itu.int/rec/T-REC-X.1205-200804-I> (Erişim Tarihi: 20 Ekim 2016)

- Borland, J. (2013). *For tor, publicity a mixed blessing*. Wired: <http://www.wired.com/2013/12/tor-publicity-mixed-blessing/>_(Erişim Tarihi: 10 Ekim 2016)
- Brandpowder. (2016). *How deep is your web*. Brandpowder <http://www.brandpowder.com/how-deep-is-your-web/>_(Erişim Tarihi: 28 Ekim 2016)
- Brown, G., and Poellet, K. (2012). *The customary international law of cyberspace*. Strategic studies, 127-145. <http://www.au.af.mil/au/ssq/2012/fall/brown-poellet.pdf>_(Erişim Tarihi: 3 Kasım 2016)
- Campbell, K., Gordon, L., Loeb, M., and Zhou, L. (2003). The economic cost of publicly announced information security breaches: empirical evidence from the stock market. Computer Security, 11, 431-448.
- Canbek, G., ve Sağıroğlu, ř. (2006). *Bilgi, bilgi güvenliği ve süreçleri üzerine bir inceleme*. Gazi Üniversitesi Politeknik Dergisi, 9(3), 165-174.
- Carr, N. (2003). *It doesn't matter*. Harvard Business Review 81 (5), 41-49.
- Cavusoglu, H., Mishra, B., and Raghunathan, S. (2004). The effect of Internet security breach announcements on market value: capital market reactions for breached firms and internet security developers. Int. J. Electron. Commerce, 9, 69-104.
- CCDCOE. (2009). *Tallinn manual on the international law applicable to cyber warfare*. Talinn: NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence.
- Cherdantseva, Y., and Hilton, J. (2013). *A reference model of information assurance & security. Availability, reliability and security (ARES)*, 2013 Eighth International Conference (pp. 546 - 555). Regensburg: IEEE.
- Chinn, D., Kaplan, J., and Weinberg, A. (2014). Risk and responsibility in a hyper-connected world: implications for enterprises insights and publications. McKinsey & Company.
- Coady, C. (1996). *Terörün ahlaki, cogito (şiddet)*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, Kış-Bahar.
- COBIT. (24 Ekim 2016). *COBIT 5*. COBIT 5: <http://www.isaca.org/cobit/pages/default.aspx>_(Erişim Tarihi: 12 Aralık 2016)
- Cridland, C. (2008). The history of the internet: the interwoven domain of enabling technologies and cultural interaction, terrorism (ed.), responses to cyber terrorism NATO Science for Piece and Security. Ankara: IOS Press (Cilt 34).
- Crist, J. (2007). *Web based attacks*. SANS Institute InfoSec Reading Room. GIAC Gold Certification.

- Cropf, R. (2008). *American public administration: public service for the 21st century*. Pearson Education.
- CSA. (27 Ekim 2016). *Cloud controls matrix v3.0.1 (10-6-16 update)*. CSA - Cloud Security Alliance : <https://cloudsecurityalliance.org/download/cloud-controls-matrix-v3-0-1/>
- Czosseck, C., Ottis, R., and Ziolkowski, K. (2012). *4th International Conference on Cyber Conflict*. 4th International Conference on Cyber Conflict . NATO CCD COE Publications.
- Dağlı, A. (2015). Örgütsel muhalefet ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması: geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 14 (53). 198-218.
- Denning, P. (1991). *Computers under attack: intruders, worms, and viruses*. USA: Addison-Wesley Publishing Company.
- Desai, D. (2013). *Beyond location: Data security in the 21st century*. *Communications of the ACM*, 56(1), 34-36. doi:10.1145/2398356.2398368
- Dhillon, G., and Backhouse, J. (2001). Current directions in IS security research: towards socio-organizational perspectives. *Information Systems Journal*, 11, 127-153.
- DHS. (2016). *Continuous diagnostics and mitigation (CDM)*. ABD İçişleri Bakanlığı: <https://www.dhs.gov/cdm> (Erişim Tarihi: 18 Ekim 2016)
- Dimopoulos, V., Furnell, S., Jennex, M.E., and Kritharas, I., *Approaches to IT security in small and medium enterprises*. In *Proceedings of the 2nd Australian Information Security Management Conference, Securing the Future*, Perth, Australia, 26 November 2004; pp. 73-82.
- Dingledine, R., Mathewson, N., and Syverson, P. (2004). *Tor: the second-generation onion router*. *SSYM'04 Proceedings of the 13th conference on USENIX Security Symposium*, 13, pp. 21-21.
- DTIC. (2012). *Objective 3.3 Lexicon & Abbreviations MNE7 Multinational Experiment 7 "Access to the Global Commons"*. Defense Technical Information Center. <http://www.dtic.mil/dtic/tr/fulltext/u2/a590834.pdf> (Erişim Tarihi: 3 Ocak 2017)
- EC Council-CEH. (2016). *Certified Ethical Hacker - InfoSec Cyber Security Certification*. International Council of E-Commerce Consultants: <https://www.eccouncil.org/> (Erişim Tarihi: 24 Ağustos 2016)
- Efe, A. (2006). *Yeni nesil internet Protokolü'ne (IPv6) geçişle birlikte internet saldırılarının geleceğine yönelik beklentiler*. Akademik Bilişim 2006, (s. 134 Numaralı Bildiri). Denizli: Akademik Bilişim. <http://ab.org.tr/ab06/bildiri/134.doc> (Erişim Tarihi: 25 Ekim 2016)

- Eminağaoğlu, M. (2008). *Dikkat Casus Var! Bilgi Güvenliği Yazı Dizisi*. İstanbul:Tekborsa Dergisi, p. Sayı:15.
- Erbschloe, M. (2005). *Trojans, worms, and spyware: a computer security professional's guide to malicious code*. . Burlington,MA: Elsevier Butterworth-Heinemann.
- ERIA. (2009). *Strengthening Information Security in the Business Sector (FY2009)*. Jakarta: The Economic Research Institute for ASEAN and East Asia (ERIA). 2016, from http://www.eria.org/publications/research_project_reports/strengthening-information-security-in-the-business-sector-1.html_(Erişim Tarihi: 15 Ocak 2017)
- FFIEC. (2016). *FFIEC Information Technology Examination Handbook*. FFIEC. http://ithandbook.ffiec.gov/ITBooklets/FFIEC_ITBooklet_InformationSecurity.pdf_(Erişim Tarihi: 25 Ekim 2016)
- Filkins, B. (2016). *A Sans Survey. IT Security Spending Trends*. SANS Institute. www.sans.org/reading-room/whitepapers/leadership/security-spending-trends-36697. (Erişim Tarihi: 15 Ağustos 2016)
- Fischer, A. E. (2009). *Creating a National Framework for Cybersecurity: an Analysis of Issues and Options*. New York: Nova Science Publisher Inc.
- Gady, F.-S. (2016). *Top US Spy Chief: China Still Successful in Cyber Espionage Against US*. The Diplomat: <http://thediplomat.com/2016/02/top-us-spy-chief-china-still-successful-in-cyber-espionage-against-us>_(Erişim Tarihi: 22 Ağustos 2016)
- Gehrmann, M. (2012). Combining ITIL, COBIT and ISO/IEC 27002 for structuring comprehensive information technology for management in organizations. *Navus - Revista de Gestão e Tecnologia*, 2(2), 66-77.
- Goel, S., and Chen, V. (2008). Can business process reengineering lead to security vulnerability: analyzing the reengineered process. *International Journal of Production Economics* 115 (1), 104-112.
- Goldman, G. (2011). *Mass e-mail breach: Just how bad is it?* CNN Money http://money.cnn.com/2011/04/06/technology/epsilon_breach/index.htm (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2016)
- Gordon, S., and Chess, D. (1999). *Attitude Adjustment: Trojans and Malware on the Internet*. Proceedings of the EICAR Conference. Aalborg, Denmark.
- Gökçen, H. (2002). *Yönetim Bilgi Sistemleri*. Ankara: Epi Yayıncılık.
- Gökçen, H. (2007). *Yönetim Bilgi Sistemleri*. Ankara: Palme Yayıncılık.
- Güngör, M. (2015). *Ulusal Bilgi Güvenliği: Strateji Ve Kurumsal Yapılanma*, Uzmanlık Tezi. Ankara: TC. Kalkınma Bakanlığı, Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığı.

- Gürbüz, S. ve Şahin, F. (2016). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri: Felsefe-Yöntem-Analiz*, 3. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Gürkaynak, M., ve İren, A. A. (2011). *Reel Dünyada Sanal Açmaz: Siber Alanda Uluslararası İlişkiler*. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 16, 263-279.
- Hagen, J. M., Albrechtsen, E., and Hovden, J. (2008). Implementation and effectiveness of organizational information security measures. *Information Management & Computer Security*, 16(4), 377-397.
- Hanaylı, M. (2014). *Linux Tabanlı Ftp Sunucularda Veri Transferinde Algoritmalar Yardımıyla Güvenli Erişim Yönetimi Uygulaması*. Dumlupınar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Matematik Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi.
- Hansen, L., and Nissenbaum, H. (2009). *Digital Disaster, Cyber Security, and the Copenhagen School*. *International Studies Quarterly*, 53, 1155-1175.
- Hassinen, T., (2017) *Enhancing Cyber Security for SME organizations through self-assess-ments How self-assessment raises awareness* Master's Thesis April 2017 School of Technology Master's Degree Programme in Information Technology Cyber Security
- Hemphill, A. T., and Longstreet, P. (2016). Financial data breaches in the U.S. retail economy: Restoring confidence in information technology security standards. *Technology in Society*, 44, 30-38.
- Herrmann, D. S. (2007). *Complete Guide To Security and Privacy Metrics Measuring Regulatory Compliance, Operational Resilience, and ROI*. New York: Auerbach Publications.
- Hildreth, S. (2001). *Cyberwarfare Congressional Research Service Report for Congress*. DC: Congressional Research Service & The Library.
- Hoffer, J. A., and Straub, D. W. (1989). *The 9 to 5 underground: Are you policing computer crimes*. *Sloan Management Review*, 30(4), 35-43.
- Huang, C., Farn, K., and Lin, F., (2011). *A Study on Information Security Management with Personal Data Protection*. 2011 IEEE 17th International Conference on Parallel and Distributed Systems (pp. 624-630). IEEE Computer Society.
- Hutcheson, G. and Sofroniou, N. (1999) *The Multivariate Social Scientist: Introductory Statistics Using Generalized Linear Models*. Sage Publication, Thousand Oaks, CA.
- IAD. (2016). *Manageable Network Plan Guide (version 4.0)*. Information Assurance: https://www.iad.gov/iad/customcf/openAttachment.cfm?FilePath=/iad/library/ia-guidance/security-configuration/networks/assets/public/upload/manageable-network-plan-guide.pdf&WpKes=aF6woL7fQp3dJiQy4zLnU2u8sNVpdxKAnjUjKp_ (Erişim Tarihi: 25 Ekim 2016)

- Intoccia, G., and Moore, W. J. (2006). *Communications Technology, Warfare, and the Law: Is the Network a Weapon System*. Houston Journal of International Law, 28, 467-489.
- IPA. (2016). *Information Technology Promotion Agency*. IPA: http://www.ipa.go.jp/security/english/benchmark_system.html (Erişim Tarihi: 20 Ekim 2016)
- Ipsos Mori. (2016). *Cyber Security Breaches Survey 2016 Main Report*. London: Ipsos MORI's Social Research Institute. https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/521465/Cyber_Security_Breaches_Survey_2016_main_report_FINAL.pdf (Erişim Tarihi: 5 Ekim 2016)
- ISACA. (2015). *CISM Review Manual*, 14th Edition. ISACA.
- ISACA. (2016). *COBIT Global Regulatory and Legislative Recognition*. ISACA: <http://www.isaca.org/COBIT/Pages/Recognition.aspx> (Erişim Tarihi: 23 Ekim 2016)
- Ismail, R., and Zainab, A. (2011). *Information systems security in special and public libraries: an assessment of status*. Malaysian Journal of Library & Information Science, 16(2), 45-62.
- ISO. (2015). *ISO Survey 2015*. ISO.ORG. <http://www.iso.org/iso/home/standards/certification/iso-survey.htm?certificate=ISO%209001&countrycode=AF> (Erişim Tarihi: 20 Ekim 2016)
- ISO/IEC 27002. (2016). *ISO/IEC 27002 Information technology -- Security techniques -- Code of practice for information security controls*. ISO.ORG: http://www.iso.org/iso/catalogue_detail?csnumber=54533 (Erişim Tarihi: 25 Ekim 2016)
- ITIL. (2016). *What is ITIL? Best Practice?* Axelos: <https://www.axelos.com/best-practice-solutions/itil/what-is-itil> (Erişim Tarihi: 27 Ekim 2016)
- ITU. (2015). *ITU Facts and Figures*. ITU Telecommunication Development Bureau. <http://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Documents/facts/ICTFactsFigures2015.pdf> (Erişim Tarihi: 25 Ekim 2016)
- Jang-Jaccard, J., and Nepal, S. (2014). *A survey of emerging threats in cyber security*. Journal of Computer and System Sciences, 80, 973–993.
- Kalaycı, Ş. (2008). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikler*. 3.Baskı, Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Kanno, Y. (2005). *Information Security Measures Benchmark (ISM-Benchmark)*. Tokyo: Information-technology Promotion Agency (IPA) Japan. <https://www.ipa.go.jp/files/000011796.pdf> (Erişim Tarihi: 15 Haziran 2016)

- Kara, M. (2013). *Siber Saldırılar - Siber Savaşlar Ve Etkileri*. İstanbul: Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Bilgi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bilişim ve Teknoloji Hukuku Yüksek Lisans Programı.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel yayın Dağıtım.
- Karri, R., Rosenfeld, K., Rajendran, J., and Tehranipoor, M. (2010). *Trustworthy Hardware: Identifying and Classifying Hardware Trojans*. IEEE Computer, 43, 39-46.
- Karunaratne, J. (2016). *The Passive Splice Network Tap*. Janitha: <http://www.janitha.com/articles/passive-splice-network-tap/> (Erişim Tarihi: 5 Ekim 2016)
- Kauppinen, T., and Kivikoski, J. (2016) *Tutkimus suomalaisen PK-yrittäjien digitaalisuudesta ja tietoturvasta*. Helsinki. Principal Elisa Oyj and Yrittäjäsanommat. <http://hub.elisa.fi/download/9327/> (Erişim Tarihi: 10 Ekim 2016)
- Keskin, F. (1998). *Uluslararası Hukukta Kuvvet Kullanma: Savaş, Karışma ve Birleşmiş Milletler*. Ankara: Öteki Matbaası.
- Klimburg, A. (2012). *National Cyber Security Framework Manual*. NATO CCD COE Publications.
- KOSGEB, (2016). *KOBİ Tanımı Değişti*, KOSGEB, http://www.kobi.org.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=239:kob-tanm-deiti&Itemid=348 (Erişim Tarihi: 17 Mayıs 2016)
- Kong, F., and Li, M. (2013). *Hardware Attacks*. In A. Miri, Advanced Security and Privacy for RFID Technologies (pp. 33-44). Hershey, PA: IGI Global.
- Konrad, A. (2013). *Feds Say They've Arrested 'Dread Pirate Roberts,' Shut Down His Black Market' The Silk Road*. Forbes 2013,7.
- Krutz, R. L., and Vines, R. D. (2007). *The CEH Prep Guide: The Comprehensive Guide to Certified Ethical Hacking*. Indianapolis, IN: Wiley Publishing Inc.
- Kudat, B. (2007). *Kötü adamların hızına yetişen daha güvenli*. BThaber, 6004:15.
- Küçükşille, E. U., Yalçınkaya, M. A., ve Uçar, O. (2014). *Siber Saldırılarda İstismar Kitlerinin Kullanımı Üzerine Bir Analiz ve Savunma Önerileri*. 7. Uluslararası Bilgi Güvenliği ve Kriptoloji Konferansı. İstanbul: ISC Turkey.
- Lachow, I. (2013). *Active Cyber Defense A Framework for Policymakers*. Center for a New American Security.
- Li, Q. (2007). *Bullying in the new playground: Research into cyberbullying and cyber victimisation*. Australasian Journal of Educational Technology, 23(4), 435-454.

- Li, Q., Gao, H., Xu, B., and Jiao, Z. (2008). *Hardware Threat: the Challenge of Information Security*. International Symposium on Computer Science and Computational Technology. IEEE Computer Society.
- Liu, S., and Cheng, B. (2009). *Cyberattacks: Why, What, Who, and How*. IT Professional Magazine, 11(3), 14-21.
- Loeb, L. (2002). *Information Assurance Powwow Part 1*. IEEE Systems, Man, and Cybernetics Information Assurance Workshop. IEEE.<http://www.ibm.com/developerworks/security/library/s-confnotes2/> (Erişim Tarihi:5 Aralık 2016)
- Malhotra, N. K. (2004) *Marketing research: an applied orientation, 4th edition*, Prentice-Hall International, London.
- Marinos, L., Belmonte, A., and Rekleitis, E. (2016). *ENISA Threat Landscape 2015*. European Union Agency For Network And Information Security.
- Maskun, A., Manuputty, A., Noor, S., and Sumardi, J. (2013). *Cyber Security: Rule of Use Internet Safely*. Socail and Behavioral Sciences 103, 255-261.
- McCumber, J. (1991). *Information systems security: A comprehensive model*. Proceedings 14th National Computer Security Conference. Baltimore: National Institute of Standarts and Technology.
- McHugh, J., Christie, A., and Allen, J. (2000). *Defending Yourself: The Role of Intrusion Detection Systems*. IEEE Software, 17(5), 42-51.
- McMaster Universitesi. (2016). *IP (Internet Protocol) Spoofing*. McMaster University- Computer and Software Engineering:http://wiki.cas.mcmaster.ca/index.php/IP_Spoofing (Erişim Tarihi: 25 Agustos 2016)
- Meray, S. L. (1962). *Devletler Hukukuna Giriş*. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.
- Meydan, C. H. ve Şeşen, H. (2015) *Yapısal Eşitlik Modellemesi AMOS Uygulamaları*, Seçkin Yayınevi, Ankara.
- Mil, H. İ.,(2015) *Sosyal Güvenlik Kurumundaki Siber Güvenlik Yönetimi Uygulamalarının İncelenmesi ve Değerlendirilmesi*, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Nisan 2015 YIL-7 S.13 sh.398-416.
- Mirdas, A. (2016). *Terör Nedir Ne Dęildir*. Akademik Perspektif: <http://akademikperspektif.com/2013/11/28/teror-nedir-ne-degildir/> (Erişim Tarihi: 26 Agustos 2016)
- Mitnick, K. D., and Simon, W. L. (2003). *The art of deception: controlling the human element of security*. Indianapolis,Indiana: Wiley & Sons.
- NC State University. (2016). *IT Security*. NC State University, Office of Information Technology: <https://oit.ncsu.edu/it-security/safe-computing/spyware/> (Erişim Tarihi: 2 Eylül 2016)

- NCSL. (2016). *Security Breach Notification Laws*. National Conference of State Legislatures: <http://www.ncsl.org/research/telecommunications-and-information-technology/security-breach-notification-laws.aspx>____(Erişim Tarihi: 5 Ekim 2016)
- NERC. (2016). *Critical Infrastructure Protection Standards*. The North American Electric Reliability Corporation: <http://www.nerc.com/pa/Stand/Pages/CIPStandards.aspx> (Erişim Tarihi: 27 Ekim 2016)
- New Scientist Magazine. (2016). *New Scientist Magazine, Issue 2844 "Dot-dash-diss: The gentleman hacker's 1903 lulz"*. New Scientist Magazine. Issue 2844: <http://www.newscientist.com/article/mg21228440.700-dotdashdiss-thegentleman-hackers-1903-lulz.html>_(Erişim Tarihi: 10 Temmuz 2016)
- NIST. (2010). *Guide to Protecting the Confidentiality of Personally Identifiable Information (PII)*. Computer Security Division. Gaithersburg, MD: National Institute of Standards and Technology (NIST). <http://csrc.nist.gov/publications/nistpubs/800-122/sp800-122.pdf> (Erişim Tarihi: 11 Ekim 2016)
- NIST. (2016). *Cybersecurity Framework*. National Institute of Standards and Technology. <https://www.nist.gov/programs-projects/cybersecurity-framework> (Erişim Tarihi: 25 Ağustos 2016)
- Nickolov, E. (2008). Modern trends in the cyber attacks against the critical information infrastructure. Regional Cybersecurity Forum, 7-9.
- Nissenbaum, H. (2005). Where Computer Security Meets National Security. *Ethics and Information Technology*, 2, 61-73.
- Okoye, S.,(2017) *Strategies to Minimize the Effects of Information Security Threats on Business Performance*, College of Management and Technology, Walden University, Doctoral Study 2017
- Ottekin, F. (2016). *Bilgi Güvenliğinde ISO 27000 Standartlarının Yeri ve Öncelikli ISO 27002 Kontrolleri*. Bilgi Güvenliği: <https://www.bilgiguvenligi.gov.tr/bt-guv.-standartlari/bilgi-guvenliginde-iso-27000-standartlarinin-yeri-ve-oncelikli-iso-27002-kontrolleri.html>__(Erişim Tarihi: 21 Ekim 2016)
- Öcüt, A. (2016). *Mail ile Gelen TTNET Faturalarına Dikkat Ediniz*. Adem Öcüt Kişisel Blog: <http://ademocut.com/mail-ile-gelen-ttnet-faturalarina-dikkat-ediniz/>_(Erişim Tarihi: 10 Aralık 2016)
- Öğüt, A. (2003). *Bilgi Çağında Yönetim* (2. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Özdamar, K., Odabaşı, Y., Hoşcan, Y., Kırcaali-İftar, G., Özmen, A., ve Uzuner, Y. (1999). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*, (Edt.Ali Atıf Bir). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fak.Yay.

- Panko, R. (2009). *Business computer and network security*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Parker, D. (2010). Our Excessively Simplistic Information Security Model and How to Fix It. *ISSA Journal*, 12-21.
- Patchin, J., and Hinduja, S. (2006). *Bullies move beyond the schoolyard: A preliminary look at cyberbullying*. *Youth Violence and Juvenile Justice*, 4, 148-169.
- PCI SSC. (2016). *Requirements and Security Assessment Procedures*. PCI Security Standards Council: https://www.pcisecuritystandards.org/document_library?category=pcidss&document=pci_dss (Erişim Tarihi: 29 Ekim 2016)
- Persadha, P., Waskita, A., and Yazid, S. (2016). *Comparative Study of Cyber Security Policies among Malaysia, Australia, Indonesia: A Responsibility Perspective*. *Proceedings - 4th International Conference on Cyber Security, Cyber Warfare, and Digital Forensics, CyberSec 2015* (pp. 146-150). Jakarta: IEEE.
- Ponemo Institute Research. (2015). *2015 Cost of data breach study: Global Analysis*. Ponemo Institute L.L.C.
- Popular Science. (1970). Popular Science Popular Science http://www.popsci.com/archive-viewer?id=8QAAAAAAMBAJ&pg=66__ (Erişim Tarihi: 3 Ekim 2016)
- Post, J. V. (1979). *Cybernetic War, The Omni Book of Computers & Robots*. Zebra Books.
- PwC. (2016). *The Global State of Information Security Survey 2016*. PwC. Augustos 12, 2016, <http://www.pwc.com/gx/en/issues/cyber-security/information-security-survey/data-explorer.html>
- Radikal Gazetesi. (2016). *Radikal Ekonomi*. Radikal Gazetesi Web Sitesi: <http://www.radikal.com.tr/haber.php?haberno=240161> (Erişim Tarihi: 28 Eylül 2016)
- Rıfat, İ. R., ve Zerenler, M. (2008). *Turizm İşletmelerinde Yönetim Bilişim Sistemleri Kullanımının Yönetimsel Kararlar Üzerindeki Etkisi*. *S.Ü Sosyal Ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*(1(15)), 375-391.
- Richardson, R. (2008). *2008 CSI/FBI Computer Crime & Security Survey*. CSI.
- Richardson, R. (2011). *2011 CSI Computer Crime and Security Survey*. Computer Security Institute.
- Richardson, R. (2011). *CSI Computer Crime and Security Survey*. Computer Security Institute.

- Rid, T. (2012). *Cyber War Will Not Take Place*. Journal of Strategic Studies, 35(1).
- Ridley, G., Young, J., and Carroll, P. (2004). *COBIT and its utilization: a framework from the literature*. System Sciences, Proceedings of the 37th Annual Hawaii International Conference (p. 8). IEEE.
- Risk Based Security. (2015). *2015 Reported Data Breaches Surpasses All Previous Years*. Risk Based Security. <https://www.riskbasedsecurity.com/2016/02/2015-reported-data-breaches-surpasses-all-previous-years/> (Erişim Tarihi: 13 Kasım 2016)
- Rogin, J. (2012). *NSA Chief: Cybercrime constitutes the "greatest transfer of wealth in history"*. Foreign Policy: <http://foreignpolicy.com/2012/07/09/nsa-chief-cybercrime-constitutes-the-greatest-transfer-of-wealth-in-history/> (Erişim Tarihi: 9 Kasım 2016)
- Salem, M. B., Shlomo, H. S., and Stolfo, S. J. (2008). *A Survey of Insider Attack Detection Research*. Insider Attack and Cyber Security, 39, 69-90.
- Saltzer, J., and Schroeder, M. (1975). *The protection of information in computer systems*. Proceedings of the IEEE. 63(9), pp. 1278-1308. IEEE.
- Schmid, A. P. (1993). *The Response Problem As a Definition Problem*, Western Responses to Terrorism. England: Frank Cass & Co. Ltd.
- Schneier, B. (2008). *Schneier on Security*. USA: John Wiley & Sons Inc.
- Scott. (2016). *Why HTTPS and SSL are not as secure as you think*. Scott.Net: <https://www.sott.net/article/275524-Why-HTTPS-and-SSL-are-not-as-secure-as-you-think> (Erişim Tarihi: 13 Ekim 2016)
- Segev, A., Porra, J., and Roldan, M. (1998). *Internet security and the case of Bank of America*. Communications of the ACM, 41, 81-87.
- Shahriar, H., and Zulkernine, M. (2012). *Mitigating program security vulnerabilities: Approaches and challenges*, ACM Computer Survey., 44(3).
- Sisaneci, İ., Akin, O., Karaman, M., and Saglam, M. (2013). *A Novel Concept For Cybersecurity: Institutional Cybersecurity*. 6th International Conference on Information Security and Cryptology, 89.
- Solms, B. (2005). *Information Security governance: COBIT or ISO 17799 or both?* Computers and Security, 24, 99-104.
- Solms, V., and Niekerk, V. (2013). *From Information security to Cyber Security*. Computers & Security 38, 97-102.
- Srikantaswamy, S., and Phaneendra, H. (2012). *Improved Caesar Cipher with Random Number Generation Technique and Multistage Encryption*. International Journal on Cryptography and Information Security (IJCIS), 2(4), 39-49.

- SSL Shop. (2016). *Eavesdropping Attack: A Dark Shadow on the Network*. SSL Shop: <https://www.cheapsslshop.com/blog/eavesdropping-attack-a-dark-shadow-on-the-network> (Erişim Tarihi: 25 Ağustos 2016)
- Stallings, W. (2006). *Cryptography and network security: principles and practices*. Pearson Education.
- Stop-Think-Connect. (2016). *Back Up Poster*. Stop-Think-Connect: https://www.stopthinkconnect.org/resources/preview/back-up-poster__ (Erişim Tarihi: 19 Ekim 2016)
- Straub, D., and Welke, R. (1998). Coping with systems risks: security planning models for management decision making. *MIS Quarterly*, 22, 441-469.
- Sundt, C. (2006). *Information security and the law*. Information Security Technical Report, 11(1), 2-9.
- Şahinaslan, E., Kantürk, A., Şahinaslan, Ö., ve Borandağ, E., *Kurumlarda Bilgi Güvenliği Farkındalığı, Önemi ve Oluşturma Yöntemleri*, Akademik Bilişim'09 - XI. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri 11-13 Şubat 2009 sh.597-602 Harran Üniversitesi, Şanlıurfa
- Şentürk, H., Çil, C. Z., and Sağiroğlu, Ş. (2012). *Cyber Security Analysis of Turkey*. *International Journal of Information Security Science*, 1(4), 112-125.
- T.C Ulaştırma Bakanlığı. (2016). *2016-2019 Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi*. Ankara: T.C Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı.
- Tarcan, M., Gul, Y., Gul, F., and Tarcan, G. (2010). The Exchange Ratio In The Dimensions Of Integrity, Confidentiality And Availablity Of Information Security In The Teaching And General Hospitals: Case Study Of Ministry Of Health Hospitals Of Turkey. *Northeast Decision Siences Institute Proceedings*, (p. 610).
- Tekin, M., Güles, H., ve T., B. (2000). *Dünyadaki Teknoloji Yönetimi Bilişim Teknolojileri*. Konya: Damla Ofset.
- Thomson, K. L., and Solms, R. V. (2005). *Information security obedience:a definition*. *Computers & Security*, 24, 69-75.
- Tipton, H., and Krause, M. (2007). *Information Security Management Handbook*. Auerbach Publicaions.
- Tomlin M., (2015) *Advancing Small Business Cyber Maturity: An application of the NIST Cybersecurity Framework*. Master's thesis, Royal Holloway, University of London, 2015.
- TS ISO/IEC 27001:2013. (2016). *Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Standardı*.

- Tsukayama, H. (2011) *Cyber attack was large-scale, Sony says*. Washington Post https://www.washingtonpost.com/blogs/faster-forward/post/cyber-attack-waslarge-scale-sony-says/2011/05/04/AF78yDpF_blog.html (Erişim Tarihi: 25 Ocak 2017)
- Türk Ansiklopedisi. (1958). *Türk Ansiklopedisi, Cilt 9*. Ankara: Maarif Basımevi.
- Türk Dil Kurumu. (2017). *Güncel Türkçe Sözlük* http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&view=gts (Erişim Tarihi: 17 Mayıs 2016)
- UDHB (2016). *Siber Güvenlik*. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı: <http://www.udhb.gov.tr/h-12-siberguvenlik.html> (Erişim Tarihi: 27 Ekim 2016)
- UK Cyber Essentials. (2014). *Cyber Essentials Scheme*. GOV.UK. https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/317481/Cyber_Essentials_Requirements.pdf (Erişim Tarihi: 18 Ekim 2016)
- UK ICO. (2016). *Data protection self assessment toolkit*. ICO: <https://ico.org.uk/for-organisations/improve-your-practices/data-protection-self-assessment-toolkit/> (Erişim Tarihi: 15 Eylül 2016)
- UK-NCSC. (2016). *10 Steps: Summary*. UK National Cyber Security Centre: https://www.ncsc.gov.uk/guidance/10-steps-executive-summary__ (Erişim Tarihi: 5 Eylül 2016)
- Ünver, M., Canbay, C., ve Mirzaoğlu, A. (2011). *Siber Güvenliğin Sağlanması: Türkiye'deki Mevcut Durum ve Alınması Gereken Tedbirler*. Ankara: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu.
- Vacca, R. J. (2006). *Guide to Wireless Network Security*. Pomeroy, OH: Springer Science & Business Media LLC.
- Valenzuela, I. (2016). *Game Changer: Identifying and Defending Against Data Exfiltration Attempts*. SANS Cyber Defense Summit. Nashville, TN: SANS. https://files.sans.org/summit/Cyber_Defense_Summit_2015/PDFs/Identifying-and-Defending-Against-Data-Exfiltration-Attempts-Ismael-Valenzuela-Foundstone.pdf (Erişim Tarihi: 3 Eylül 2016)
- Valli, C., Martinus, I., ve Johnstone, M. (2014). *Small to medium enterprise cyber security awareness: An initial survey of Western Australian business*. In Proceedings of the International Conference on Security and Management (SAM) (p. 1). The Steering Committee of the World Congress in Computer Science, Computer Engineering and Applied Computing (WorldComp). <http://worldcomp-proceedings.com/proc/p2014/SAM9779.pdf> (Erişim Tarihi: 10 Ağustos 2016)

- Vardal, N. (2009). *Yükseköğretimde Bilgi Güvenliği: Bilgi Güvenlik Yönetim Sistemi İçin Bir Model Önerisi Ve Uygulaması*. (Yayınlanmış doktora tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Verizon. (2016). *Verizon's 2016 Data Breach Investigations Report*. Verizon. http://www.verizonenterprise.com/resources/reports/rp_DBIR_2016_Report_en_xg.pdf (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2016)
- Von Solms, B. (2000). *Information security – the third wave?* Computers & Security, 19(7), 615-620.
- Vorakulpipat, C., Siwamogsatham, S., and Pibulyarojana, K. (2010). *Exploring Information Security Practices in Thailand Using ISM-Benchmark*. Technology Management for Global Economic Growth (PICMET), 2010 Proceedings of PICMET '10 (pp. 1-4). Phuket: IEEE.
- Vural, Y. ve Sağiroğlu, Ş. (2011). *Kurumsal Bilgi Güvenliğinde Güvenlik Testleri ve Öneriler*, Gazi Üniv. Müh. Mim. Fak. Der. Cilt 26, No 1, 89-103, 2011
- Vural, Y., ve Sağiroğlu, Ş. (2008). *Kurumsal Bilgi Güvenliği ve Standartları üzerine bir inceleme*. Gazi Üniversitesi Müh, Mimarlık Fakültesi Dergisi Cilt 23, No 2, 507-522.
- Ware, H. (1979). *Security Controls for Computer Systems: Report of Defense Science Board Task Force on Computer Security - RAND Report R-609-1*. Santa Monica: The Rand Corporation. <http://www.rand.org/pubs/reports/R609-1/index2.html> (Erişim Tarihi: 15 Ekim 2016)
- Wei, O. K. (2016). *Reality: Security and Spending Are Unbalanced*. IBM Software Group: http://www-07.ibm.com/sg/smarterbusiness/meettheexperts/includes/downloads/Securing_Your_Web_0910_eve.pdf (Erişim Tarihi: 29 Ekim 2016)
- Weimann, G. (2006). *Terror On The Internet: The New Arena The New Challenges*, . Washington D.C.: United States Institue Of Peace.
- Whitman, M. (2003). *Enemy at the gate: threats to information security*. Communications of the ACM, 46(8), 91-95.
- Whitman, M., and Mattord, H. (2012). *Principles of Information Security, 4th ed*. Cengage Learning.
- Winther, R., Gran, B. A., and Dahll, G. (2005). *Computer Safety, Reliability, and Security*. 24th International Conference SAFECOMP 2005, (p. 371). Fredrikstad, Norway.
- Wolf, J., and Maclean, W. (2011). IMF cyber attack aimed to steal insider information: Expert. Reuters <http://www.reuters.com/article/2011/06/12/us-imfcyberattack-idUSTRE75A20720110612> (Erişim Tarihi: 19 Kasım 2016)

- Wood, C. C. (2005). *Information Security Policies Made Easy*. Houston,TX: Information Shield.
- Yaşar, H., ve Çakır, H. (2015). *Kurumsal Siber Güvenliğe Yönelik Tehditler ve Önlemleri*. Düzce Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Dergisi, 3, 488-507.
- Yavanoğlu, U., Sağiroğlu, Ş., ve Çolak, İ., *Sosyal Ağlarda Bilgi Güvenliği Tehditleri ve Alınması Gereken Önlemler*, Politeknik Dergisi, Cilt:15 Sayı: 1 s. 15-27, 2012.
- Yayla, A., and Hu, Q. (2011). The impact of information security events on the stock value of firms: The effect of contingency factors. *Journal of Information Technology*, 26, 60-77.
- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). *SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yeh, Q.J., and Chang, A. J. (2007). Threats and Countermeasures for Information System Security: A Cross-Industry Study. *Information & Management*, 44(5), 480-491.
- Yeşilyurt, H.(2015) *Finansal Hizmet Sektöründe Siber Güvenlik Riskleri Ve Çözüm Yolları: Ödeme Sistemleri ve Tedarik Zinciri Bütünlüğü*, CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt:13, Sayı:2, Haziran 2015 sh.97-120.
- Yılmaz, E., Ulus, H.İ., ve Gönen, S., *Bilgi Toplumu Geçiş ve Siber Güvenlik*, Bilişim Teknolojileri Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 3, Eylül 2015 s. 133-146.
- Zhang, H., Han, W., Lai, X., Lin, D., Ma, J., and Li, J. (2015). *Survey on cyberspace security*. *Science China, Information Sciences*, 58, 110101:1–110101:43.
- Zikmund, W. G. (2002). *Business Research Methods*. Nashville, TN: South-Western College Pub.

Dr. Yunus Emre KAHRAMAN

**KURUMSAL YÖNETİM,
SAHİPLİK YAPISI VE
SERMAYE YAPISI KARARLARI**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kurumsal Yönetim, Sahiplik Yapısı ve Sermaye Yapısı Kararları
Yunus Emre Kahraman

Hukuk Yayınları Dizisi – 3007

Birinci Baskı : Kasım, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 29 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Abdioğlu, H. (2007). İşletmelerde Kurumsal Yönetim Anlayışı Kapsamında İç Denetimin Rolü ve İMKB-100 Örneği, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Abu-Serdaneh, J., Zuriekat, M.I. and Al-Sheikh, I.A.S. (2010). Ownership Structure and Corporate Performance in the Jordanian Manufacturing Companies, *Jordan Journal of Business Administration*, 6 (3), 427-438.
- Acaravcı, S.K. (2004). Gelişmekte Olan Ülkelerde Sermaye Yapısını Etkileyen Faktörler: Türkiye’de Bir Uygulama, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Aganin, A. and Volpin, P. (2005). A History of Corporate Governance around the World: Family Business Groups to Professional Managers.
- Agrawal, A. and Knoeber, C.R. (1996). Firm Performance and Mechanisms To Control Agency Problems Between Managers and Shareholders, *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 31 (3), 378-396.
- Akbulut, R. (2011). İMKB’de İmalat Sektöründeki İşletmelerde İşletme Sermayesi Yönetiminin Karlılık Üzerindeki Etkisini Ölçmeye Yönelik Bir Araştırma. İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, 40 (2), 195-206.
- Akdoğan, Y.E. (2009). Kurumsal Yönetim Ve İMKB 100 Endeksi Üzerine Bir Uygulama. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Akdoğan, Y.E. ve Boyacıoğlu, M.A. (2010). Corporate Governance In Turkey. An Overview. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 24, 11-30.
- Akeju, J.B. and Babatunde, A.A. (2017). Corporate governance and financial reporting quality in nigeria. *International Journal of Information Research and Rewiev*, 4 (2), February, 3749-3753.
- Akgüç, Ö. (2010). Finansal Yönetim (8.Baskı). İstanbul: Avcıol Basım Yayın.

- Akın A. (2004). Mülkiyet Sahipliğinden Kaynaklanan Yönetim Hakkının Devri Açısından Post- Modern Yönetimsel Kontrol Yaklaşımları Ve Stratejileri. Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 22, 127-148.
- Akkaya, G.C. (2008). Sermaye Yapısı Varlık Verimliliği ve Karlılık İMKB’de Faaliyet Gösteren Deri-Tekstil Sektörü İşletmeleri Üzerine Bir Uygulama. Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 30, 1-13.
- Akman, E. (2012). Sermaye Yapısını Belirleyen İşletmeye Özgü Faktörler: İMKB’de İşlem Gören Sanayi Firmaları Üzerine Bir Panel Veri Uygulaması, Yayınlanmamış Doktora Tezi Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.
- Aksoy, A. ve Yalçiner, K. (2008). İşletme Sermayesi Yönetimi (4.basım). Ankara: Gazi Kitabevi.
- Aktan, C.C. ve Börü, D. (2011). Önemli Bir Tanımlama Ögesi: Paydaslar (Stakeholders). <http://www.canaktan.org/yonetim/kurumsal-sosyalsorum/kurumsal-sosyal/paydaslar.htm>
- Aksu, M. ve Köseadağ A. (2005). İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Şirketlerin Şeffaflık ve Kamuyu Bilgilendirme Bakımından Derecelendirilmesi. 1st International and 7th National Conference of Accountancy in Turkey: Corporate Governance and Auditing, Antalya.
- Aktan, C. C. (2006). Kurumsal Yönetim, Kurumsal Şirket Yönetimi. Ankara: SPK Yayını, Yayın No: 196.
- Alacaklıoğlu, H. (2009). Kurumsal Yönetim ve Aile Şirketleri, Resital Yayıncılık, İstanbul.
- Allen, F. and Gale, D.M. (1992). Stock-Price Manipulation, The Review of Financial Studies, 5 (3), 503-529.
- Allen, F. and Gale, D.M. (2002). A Comparative Theory of Corporate Governance. Wharton Financial Institutions Center Working Paper No: 2-26.
- Almeida, H. and Wolfenzon, D. (2005) A Theory of Pyramidal Ownership and Family Business Groups. NBER Working Paper, 1-48.
- Alp, A ve Kılıç, S. (2007). Düzenlemelerde Kaliteyi Sağlamak Amacıyla Düzenleyici Rejimin Tasarlanması: Türk Düzenleyici Sisteminin Bir Değerlendirmesi. İMKB Dergisi, Yıl: 10, 37: 35-57.

- Alp, A. ve Kılıç, S. (2014). Kurumsal Yönetim Nasıl Yönetilmeli? Doğan Kitap, İstanbul, 43-46.
- Alp, A. ve Oğuz, F. (2011). Yeni Finansal Düzen Krizlerin Sonu mu? Doğan Kitap, İstanbul.
- Andersson, T., Carlsen, J. and Getz, D. (2002). Family Business Goals In The Tourism And Hospitality Sector: Case Studies And Cross-Case Analysis From Australia, Canada and Sweden, Family Business Review, 15 (2), 88-105.
- Anderson, R.C. and Reeb, D.M. (2003). Founding – Family Ownership and Firm Performance: Evidence From The S&P 500. The Journal of Finance, 58 (3), 1303-1327.
- Andrade, G. and Kaplan, S.N. (1998). How Costly is Financial distress? Evidence from Highly Leveraged Transactions That Became Distressed. The Journal of Finance. 53 (5), 1443-1493.
- Ararat, M. (2003). Kurumsal Yönetim ve Şeffaflık, 6. Muhasebe Denetimi Sempozyumu, İSMMMO.
- Aras, G. ve Müslümov, A. (2001). Sermaye Piyasalarının Gelişiminde Kurumsal Yatırımcıların Rolü: OECD Ülkeleri ve Türkiye Örneği, Kurumsal Yatırımcılar Derneği Yayınları.
- Arıkboğa, Ş. and Menteş, A. (2009). Türkiye’de Kurumsal Yönetişim İklimi”, İktisat Fakültesi Mecmuası, 59 (2), 85-120.
- Aslan A. (2005). Hâkim Ortağın Azınlık Paylarını Satın Alma Hakkı (Squeeze-Out Right)”, Sermaye Piyasası Kurulu Ortaklıklar Finansmanı Dairesi Yeterlilik Etüdü, 1-55.
- Aslanoğlu, S. ve Zor, İ. (2005). Kurumsal Yatırımcı Olarak Özel Emeklilik Fonları: Türkiye’de Oluşturulan Sisteme Yönelik Değerlendirme ve Geleceğe Yönelik Bir Tahmin. İşletme Bölümü Muhasebe ve Finansman Dergisi, 26, 185-196.
- Atabey, N. A., Parlakkaya, R. ve Alagöz, A. (2012). Genel Muhasebe (2. basım). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Attig, N., Boubakri, N., Ghou, S. and Guedhami O. (2016). Firm Internationalization and Corporate Social Responsibility.
- Aydın, N., Başar M. ve Çoşkun, M. (2009). Finansal Yönetim. Ankara. Detay Yayıncılık.

- Aytekin, S. ve İbiş, A. (2014). Mülkiyet Yapısının İşletmelerin Finansal Performansı Üzerindeki Etkilerinin Değerlendirilmesi: BİST Metal Eşya, Makine Endeksi (Xmesy) Üzerine Bir Uygulama. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 40, 120-129.
- Aytekin, M. ve Sönmez A.R. (2016), Kurumsal Yönetim Uygulamalarının İşletme Performansına Etkisi, *Türk Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 1 (2), 32-41.
- Baker, M. And Wurgler, J. (2002). Market Timing and Capital Structure. *Journal of Finance*, 57, 1-32.
- Bancel, F. and U.R. Mittoo (2004). Cross-Country Determinants of Capital Structure Choice: A Survey of European Firms. *Financial Management*, 33 (4), 103-132.
- Başaran, Ü. (2008). İMKB’de İşlem Gören Otomotiv ve Otomotiv Yan Sanayi İşletmelerinin Sermaye Yapısı Kararlarını Etkileyen Faktörlerin Analizi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.
- Başoğlu, U., Ceylan, A. ve Parasız, İ. (2001). Finans Teori Kurum Uygulama (1.Baskı). Bursa: Ekin Kitabevi.
- Bathala, C.T., Moon, K.P. and Rao, R.P. (1994). Managerial Ownership, Debt Policy and The Impact of Institutional Holdings: An Agency Perspective.
- Bauer R., Gunster, N. and Otten, R. (2003). Empirical Evidence on Corporate Governance in Europe. The Effect on Stock Returns, Firm Value and Performance, *Journal of Asset Management*, 5, 1-24.
- Bayrakdaroğlu, A. (2010). Mülkiyet yapısı ve Finansal Performans: İMKB Örneği, *Ekonomi Bilimleri Derhisi*, 2 (2), 10-21.
- Bayraktaroğlu, H. ve Çelik, İ. (2015). Kurumsal Yönetim Uygulamalarının Getiri Oynaklığı Üzerine Etkisi: Borsa İstanbul’da Bir Araştırma, *Akdeniz Üniversitesi, İİBF Dergisi*, XVII (1), 97-108.
- Becht, M., Bolton, P. and Röell, A. (2005). Corporate Governance and Control. *ECGI Working Paper Series in Finance*, 1-122.
- Beiner, S., Drobetz, W., Schmid W. and Zimmerman, H. (2004). An Integrated Framework of Corporate Governance and Firm Valuation Evidence From Switzerland, *European Corporate Governance Institute Finance Working Paper*.

- Berezneak, E. (2007). Bankalarda Kurumsal Yönetim Çerçevesine Sahiplik Yapısı Ve Performans İlişkisi; Türkiye Uygulaması. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tez Çalışması, İstanbul.
- Berger, A. and Patti, E.B. (2002). Capital Structure and Firm Performance: A New Approach to Testing Agency Theory and an Application to the Banking Industry, *Journal of Banking & Finance*, 30, 1050-1103.
- Berk, N. (2017). Finansal Yönetim (12.Baskı). Türkmen Kitabevi, İstanbul.
- Berle, A.A. and Means, G.C. (1932). *The Modern Corporation And Private Property*, (Revised Edition, 1967) Harcourt Brace And World, Inc, New York.
- Beuselinck, C., Blanco B. and Garcia-Lara J. M. (2013). The Role of Foreign Shareholders in Disciplining Financial Reporting, *IESEG Working Paper Series*.
- BİST (2019). Kurumsal Yönetim Endeksi, <http://borsaistanbul.com/urunler-ve-piyasalar/endeksler/pay-endeksleri/kurumsalyonetim-endeksi>.
- Bhasin M. L. (2013). Voluntary Corporate Governance Disclosures in the Annual Reports. *International Journal of Finance and Accounting*, 2 (4), 199-210.
- Black B. (2001). The Corporate Governance Behavior and Market Value of Russian Firms, *Emerging Markets Review*, 2 (2), 89-108.
- Black, B.S., Jang, H. and Kim, W. (2006). Does Corporate Governance Affect Firms Market Values? Evidence From Korea. *Journal of Law, Economics & Organization*, 22 (2), 367-411.
- Blondel, C., Rowell, N. and Van der Heyden. L. (2002). Prevalence of Patrimonial Firms on Paris Stock Exchange: Analysis of The Top 250 Companies in 1993 and 1998. *INSEAD Working paper*.
- Bonazzi, L. and Islam, S.M.N. (2007). Agency Theory and Corporate Governance. *Journal of Modelling in Management*, 2 (1), 7-23.
- Bontempi, M.E. (2002). The Dynamic Specification of The Modified Pecking Order Theory: Its Relevance To Italy. *Economics*, 27 (1), 1-22.
- Booth, L., Aivazian, V., Demircuc-Kunt, A. and Maksimovic, V. (2001). Capital Structures in Developing Countries. *The Journal of Finance*. 56 (1), 87-130.

- Borgia, F. (2005). Corporate Governance & Transparency Role of Fisclosure: How Prevent New Financial Scandals and Crimes. American University Transnational Crime and Corruption Center School of International Service.
- Boubakri, Cosset N.J.C. and Guedhami, O. (2004). Privatization, Corporate Governance and Economic Environment: Firm-level Evidence from Asia, Pacific-Basin Finance Journal, 12 (1), 65-90.
- Brailsford, T.J., Oliver, B.R. and Pua, S.L.H. (2002). On The Relation Between Ownership Structure and Capital Structure.
- Brealey, R., Leland, H.E. and Pyle, D.H. (1977). Informational Asymmetries, Financial Structure and Financial Intermediation. The Journal of Finance. 32 (2), 371-387.
- Brigham, E.F. and Houston, J.F. (2004). Fundamentals of Financial Management. (4.Edition). Mason Ohio: South Western Educational Publication.
- Bulut, H.İ., Çankaya, F. ve Er, B. (2009). Yönetici Sahiplik Düzeyinin Halka Arz Sonrası Faaliyet Performansı ve Düşük Fiyatlandırma Üzerine Etkisi. Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 11 (1), 102-121.
- Büber, H. (2008). Kurumsal Yönetim İlkelerini Uygulama Derecesi İle Performans Arasındaki İlişki: İMKB’de Faaliyette Bulunan Aile İşletmeleri Üzerine Bir Uygulama,
- Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmış Doktora Tezi, Kütahya.
- Büker, S., Aşıkoğlu, R. ve Sevil G. (2009). Finansal Yönetim. Ankara. Sözkese Matbaacılık.
- Büte, M. (2010). Aile İşletmelerinin Kurumsallaşma Sürecinde Yaşadığı Sorunlar. Akademik Bakış Dergisi, 22, 1-26.
- Büyükmert, N. (2015). İşletmelerde Sahiplik Yapısının Karlılık ve Sermaye Yapısı Üzerine Etkileri: Borsa İstanbul’da Ampirik Bir Uygulama. Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1-156.
- Büyüksalvarcı, A. ve Abdioğlu, H. (2010). İMKB Kurumsal yönetim Endeksinde İşlem Gören Şirketlerin Finansal ve Finansal Olmayan Belirleyicileri: İMKB İmalat Sektöründe Bir Uygulama, Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı (MÖDAV), 3, 119-143.

- Büyükaşvarcı, A. ve Abdioğlu, H. (2012). Kurumsal Yönetim Uygulamalarının Hisse Senedi Getirileri Üzerine Etkisi: İMKB Şirketleri Üzerine Ampirik Bir Uygulama. 19-42.
- Büyüktortop, M. (2007). Çokuluslu İşletmelerde Sermaye Yapısı ve İMKB’de Bir Uygulama, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Cadbury, A. (1992). The Report on The Financial Aspects of Corporate Governance. London: Burgess Science Press.
- Cadbury, A. (2000). Family Firms and Their Governance: Creating Tomorrow’s Company From Today’s, Egon Zender International.
- Carleton, W.T and Silberman, I.H. (1977). Joint Determination of Rate of Return and Capital Structure: An Econometric Analysis. American Finance Association.
- Carson, T. L. (2003). Self-Interest and Business Ethics: Some, Lessons of The Recent Corporate Scandals. Journal of Business Ethics, 43 (4).
- Cassar, G. and Holmes, S. (2003). Capital Structure and Financing of SMEs: Australian Evidence, Accounting and Finance, 43, 123-147.
- Castanias R. (1983). Bankruptcy Risk and Optimal Capital Structure, The Journal of Finance, 38 (5), 1617-1635.
- Céspedes, J., Gonzalez, M. and Molina, C.A. (2010). Ownership and Capital Structure in Latin America. Journal of Business Research, 63, 248-254.
- Ceylan, A. (2001). İşletmelerde Finansal Yönetim. (7. basım). Bursa: Ekin Kitabevi Yayınları.
- Ceylan, A. (2002). Finansal Teknikler (4. basım). Bursa: Ekin Kitabevi Yayınları.
- Ceylan, A. (2004). Sermaye Piyasaları ve Finansal Kurumlar (1.basım). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Ceylan, A. ve Korkmaz, T. (2010). İşletmelerde Finansal Yönetim (11.Baskı). Bursa: Ekin Basım Yayın Dağıtım.
- Ceylan, A. ve Korkmaz T. (2012). Sermaye Piyasası ve Menkul Değer Analizi (6.basım). Bursa: Ekin Basım Yayın.
- Ceylan, I.E. (2018). Impact of Ownership Concentration on Capital Structures: A Case of Turkish Banking Sector. Optimum Journal of Economics and Management Sciences, 5 (2), 193-204.

- Chadha, S. and Sharma, A.K. (2015). Capital Structure and Firm Performance: Empirical Evidence from India. 19 (4), 295-302.
- Challaye, F. (1994). Mülkiyet Tarihi, Düşünen Adam Yayınları, İstanbul.
- Chen, S.S. ve Huang, C. (2013). The Sarbanes-Oxley Act, Earning Management and Post-Buyback Performance of Open-Market Repurchasing Firms. 48 (6), 1847-1876.
- Chen, W. P., Chung, H., Hsu, T.L. and WU, S. (2010). External Financing Needs, Corporate Governance, and Firm Value, Corporate Governance: An International Review, 18 (3), 234-249.
- Chua, J.H., Chrisman, J.J. and Sharma, P. (1999). Defining The Family Business By Behavior, Entrepreneurship Theory and Practice, 23, 21-41.
- Chung, H.J. and John, K. (2017). Board Indepence, CEO Ownership and Compensation. Asia Pasific Journal of Financial Studies, 46, 558-582.
- Churaev, K. (2003). The Impacts of Corporate Governance Issues on Values of Turkish Companies, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Clarke, D. C. (2003). Corporate Governance In China: An Overview, Chins Economic Review, 14, 494-507.
- Clarke, T. (1998). The Stakeholders Corporation: A Business Philosophy for The Information Age. Long Range Planning, 31, 181-188.
- Claessens, S., Djankov, S. and Lang, L. (2000). The Separation of Ownership and Control in East Asian Corporations, Journal of Financial Economics 58, 81-112.
- Clement, M. (2009). The recent Development of Corporate Governance in German DAX Companies Theory and Practice – An Empirical Investigation, Aarhus School of Business, http://pure.au.dk/portal/files/8336/thesis_final.pdf
- Coffee, J.C. (2001). The Rise Of Dispersed Ownership: The Roles Of Law And The State In The Seperation Of Ownership And Control. The Yale Law Journal, 111 (1), 1-84.
- Coffee, J.C. (2005). A Theory of Corporate Scandals: Wht the USA and Europe differ. Oxford Review of Economic Policy, 21 (2), 198-211.
- Cornett, M.M., Marcus, A.J., Saunders, A. and Tehranian, H. (2007). The Impact of Institutional Ownership on Corporate Operating Performance, Journal of Banking & Finance, 31 (6), 1769-1793.

- Coşkun, M. ve Sayılır, Ö. (2012). Relationship Between Corporate Governance and Financial Performance of Turkish Companies, *International Journal of Business and Social Science*, 3 (14), 59-64.
- Cronqvist, H. and Nilsson, M. (2003). Agency Costs of Minority Shareholders. *The Journal of Financial Quantitative Analysis*, 38 (4), 693-718.
- Cuervo, A. (2002). Corporate Governance Mechanisms: A Plea For Less Code of Good Governance and More Market Control. *Corporate Governance: An International Review*, 10 (2), 84-91.
- Çakalı, K.R. (2008). Role of Internal Auditing in Corporate Governance: Two Case Studies From Turkey, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Işık Üniversitesi, İstanbul.
- Çaldağ, Y. ve Ayanoglu, Y. (2012). Genel Muhasebe (9.basım). Ankara: Gazi Kitabevi.
- Çarıkçı, İ. H., Kalaycı, Ş. ve Gök, İ.Y. (2009). Kurumsal Yönetim-Şirket Performansı İlişkisi: İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi Üzerine Ampirik Bir Çalışma, *Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, 1 (1), 51-72.
- Çıtak, L. (2006). Kurumsal Yönetim Sistemlerinde Yakınsama. *İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 35,145-172.
- Çinko, M. ve Kasaboğlu, O.T. (2017). Kurumsal Sahiplik İle Sermaye Yapısı Arasındaki İlişki Üzerine Bir Çalışma: Türkiye Örneği. *Marmara İktisat Dergisi* 1 (2), 155-70.
- Çonkar, K., Elitaş C. ve Atar, G. (2011). İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi'ndeki (XKURY) Firmaların Finansal Performanslarının Topsis Yöntemi İle Ölçümü ve Kurumsal Yönetim Notu ile Analizi. *İktisat Fakültesi Mecmuası*, 61 (1), 81-115.
- Dağlı, H. (2009). Sermaye Piyasası ve Portföy Analizi. Derya Kitabevi. Trabzon.
- Dağlı, H., Ayaydın, H. ve Eyüpoğlu. K. (2010). Kurumsal Yönetim Endeksi Performans
- Değerlendirmesi: Türkiye Örneği, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 48, 18-31.
- Daily, C.M., Dalton, D.R. and Rajagopalan, N. (2003). Governance Through Ownership: Centuries of Practice, Decades of Research. *Academy of Management Journal*, 46 (2), 152-159.

- Dal, S. (2008). Türk Ticaret Kanunu (TTK) Tasarısı Işığında Aile Şirketlerinde Kurumsal Yönetim.3. Aile İşletmeleri Kongresi, İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 78, İstanbul.
- Dalğar, H. (2006). Türk Finansal Piyasalarında Kurumsal Yatırımcılar olarak Emeklilik Yatırım Fonları ve Performanslarının Değerlendirilmesi. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi. Isparta.
- Dalğar, H. ve Çelik, İ. (2011). Kurumsal Yönetimin İşletmelerin Finansal Yapısına Etkileri: İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi (XKURY) Üzerine Bir İnceleme, Finans Politik ve Ekonomik Yorumlar, 48 (557), 99-110.
- Dalğar, H. ve Pekin, S. (2011). Kurumsal Yönetim İle Finansal Tablo Manipülasyonu Arasındaki İlişki: İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi'nde Yer Alan Şirketlerde Bir Araştırma, Mali Çözüm Dergisi, 19-44.
- Davis, E.P. (1996). The Role Of Institutional Investors in The Evolution of Financial Structure And Behaviour. Financial Markets Group And Esrc Working Paper. (FMG Special Papers), 89, 1-52.
- Davis, J., Donaldson, L. and Schoorman, D. (1997). Toward A Stewardship Theory of Management. Academy of Management Review, 22 (1), 20-47.
- Deesomsak, R., Paudyal, K. and Pescetto, G. (2004). The Determinations of Capital Structure: Evidence From the Asia Pacific Region. Journal of Multinational Financial Management. Elsevier, 14(4-5), 387-405.
- De Kok, J.M.P., Uhlaner L.M. and Thurik A.R. (2006). Professional HRM Practices in Family Owned-Managed Enterprises. Journal of Small Business Management, 44 (3), 442-461.
- Deloitte ve TKYD (2006). Nedir Bu Kurumsal Yönetim, Kurumsal Yönetim Serisi, Deloitte ve TKYD Ortak Yayını, İstanbul.
- Deloitte ve TKYD (2007). Aile Şirketleri İçin Adım Adım Kurumsal Yönetim, Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği ve Deloitte Ortak Yayını, Kurumsal Yönetim Serisi, İstanbul.
- Demirbaş, M. ve Uyar, S. (2006). Kurumsal Yönetim İlkeleri ve Denetim Komitesi, Güncel Yayıncılık, İstanbul.
- Demirci, M. (2010). KOBİ'lerde Kurumsal Yönetim Uygulamasının Kara Etkisi: İstanbul İlinde Bir Uygulama, Atılım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

- Demireli, M. ve Yıldırım, E. (2009). Kurumsal Yönetim, Mülkiyet ve Kontrol Yapıları ve Şirketlerin Finansal Performanslarına Etkileri (İMKB İmalat Sanayi Örneği). *Finansal Politik & Ekonomik Yorumlar*, 46 (532), 82-89.
- Demirhan, D. (2009). Sermaye Yapısını Etkileyen Firmaya Özgü Faktörlerin Analizi: İMKB Hizmet Firmaları Üzerine Bir Uygulama. *Ege Academic Review*. 9 (2), 677-697.
- Demirkan, S. (1999). Çalışanları Hisse Senedi Edindirme Planları ve Türkiye İçin Öneriler. *Sermaye Piyasası Kurulu Ortaklıklar Finansmanı Dairesi*, 1-43.
- Demsetz, H. (1983). The Structure of Ownership and The Theory of The Firm. *Journal of Law and Economics*, 26 (2), 376-389.
- Demsetz, H. and Lehn, K. (1985). The Structure of Corporate Ownership: Causes and Consequences. *The Journal of Political Economy*, 1153-1176.
- Demsetz, H. and Villalonga, B. (2001). Ownership Structure and Corporate Performance. *Journal of Corporate Finance*, 7 (3), 208-232.
- Devlet Teşkilatı Bilgi Bankası (2014). Kamu İktisadi Teşebbüsleri, DTBB.
- Dincer, B. (2013). Kurumsal Yönetimin Farklı Teoriler Yoluyla Değerlendirilmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 36, 16.
- Dinç, E. ve Abdioğlu, H. (2009). İşletmelerde Kurumsal Yönetim Anlayışı ve Muhasebe Bilgi Sistemi İlişkisi: İMKB-100 Şirketleri Üzerine Ampirik Bir Araştırma. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12 (21), 157-184.
- Dittmar, A. and J. Mahrt-Smith. (2005). Corporate Governance and the Value of Cash Holdings, 1-45.
- Djebali, R. and Belanès A. (2015). On The Impact Of Family Versus Institutional Blockholders On Dividend Policy. *The Journal of Applied Business Research*, 31 (4).
- Doğan, M. (2010). İşletme Ekonomisi ve Yönetimi. Nobel Yayınevi, Ankara.
- Doğan, M. (2016). Mülkiyet Yapısının Finansman Kararları Üzerindeki Etkisi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*.
- Doğukanlı, H. (2008). *Uluslararası Finans* (2. basım). Adana: Karahan Kitabevi.

- Donaldson, L. and Davis, J. (1991). Stewardship Theory or Agency Theory: CEO Governance and Shareholder Returns. *Australian Journal of Management*, 16 (1), 50-64.
- Driffield, N., Mahambare, V. And Pal, S. (2006). How Does Ownership Structure Affect Capital Structure and Firm Performance? Recent Evidence From East Asia, 1-47.
- Drobetz, W., Schillhofer, A. and Zimmermann, H. (2004). Corporate Governance and Expected Stock Returns: Evidence from Germany. *European Financial Management*, 10, 269-291.
- Du, J. and Dai Y. (2005). Ultimate Corporate Ownership Structures And Capital Structures: Evidence From East Asian Economics. *Corporate Governance*, 13 (1), 62-73.
- Du Plessis, J.J., Hargovan, A. and Bagaric, M. (2010). *Principles of Contemporary Corporate Governance*. Cambridge University Press.
- Dura, Y.C. (2006). Mülkiyet-Verimlilik İlişkisi: Mülkiyet Hakları Teorisi. Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yönetim ve Ekonomi Dergisi, 13 (2), 227-237.
- Dündar, Ş. (2010). Aile İşletmelerinde Kurumsal Yönetim Anlayışı ve Profesyonelleşmenin İşletme Performansına Etkileri, Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Dwivedi, N. and Jain, A.K. (2005). Corporate Governance and Performance of Indian Firms: The Effect of Board Size and Ownership, Employee Responsibilities and Rights Journal, 17 (3), 161-172.
- Ege, İ., Topaloğlu, E.E. ve Öztamanoğlu, M. (2013). Finansal Performans İle Kurumsal Yönetim Notları Arasındaki İlişki: BİST Üzerine Bir Uygulama, *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 5 (9).
- Ehrhardt, M. and Brigham, E. (2013). *Corporate Finance: A focused approach*. Cengage Learning, 27-769.
- Eisenberg M. (1976). *The Structure of the Corporation: A Legal Analysis*. Little, Brown and Co. Boston, MA.
- Eisenhardt, K.M. (1989). Agency Theory: An Assessment and Review. *Academy of Management Review*, 14: 57-74.
- Elitaş, C., Yıldız, F., Karakoç, M. ve Özdemir, S. (2012). Kurumsal Yönetim Endeksi: Kredi Derecelendirmesi Üzerine Bir Model Önerisi. Ankara: Gazi Kitabevi.

- Ellili, N.O.D. and Farouk, S. (2011). Examining The Capital Structure Determinants: Empirical Analysis of Companies Traded on Abu Dhabi Stock Exchange. *International Research Journal of Finance and Economics*. 67, 82-96.
- Elyasiani, E. and Jia, J. (2010). Distribution of Institutional Ownership and Corporate Firm Performance. *Journal of Banking & Finance*, 34 (3), 607-621.
- Ercan, M.K. ve Ban, Ü. (2010). Değere Dayalı İşletme Finansı Finansal Yönetim (6.Baskı). Ankara: Gazi Kitabevi.
- Erdoğan, E.O (2016). Temsil Teorisi Çerçevesinde Sahiplik Yapısının İşletmelerin Sermaye Yapısı Kararları Üzerine Etkisi: BİST Uygulaması. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2 (24), 160-181.
- Erdoğan, D.C. (2015). Kurumsal Yönetim Endeksinin (XKURY) Firma Finansal Performansına Etkisi: BİST 100 Üzerinde Bir Araştırma. Süleyman Demirel Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Doktora tezi. Isparta.
- Erdoğan, M. (2011). Finansal Yönetim (2.Baskı). Erzurum: Aktif Yayınevi.
- Erdoğan, N. (1993). Uluslararası İşletmelerde Mali Risk ve Yönetimi& Çağdaş Finansman Teknikleri (1. basım). Ankara: Mü-ka Matbaacılık.
- Erdönmez, P. (2003). Türkiye’de 2001 Yılındaki Mali Kriz Sonrasında Kurumsal Sektörde Yeniden Yapılandırma. *Bankacılar Dergisi*, 47, 52.
- Erişmiş, A. (2013). Yönetim Kurulu Yapısının Bist Şirketlerinin Performansı Üzerine Etkisi, (Yayınlanmış Doktora Tezi) Adana: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Erkens, D.H., Hung, M. and Matos, P. (2012). Corporate Governance in the 2007-2008 Financial Crisis: Evidence from Financial Institutions worldwide. *Journal of Corporate Finance*, 18 (2), 389-411.
- Ersoy, E., Bayrakdaroğlu, A. ve Şamiloğlu, F. (2011). Türkiye’de Kurumsal Yönetim ve Firma Performansı (Tobin-q ve Anormal Getiri) Ara-sındaki İlişkinin Analizi, *Finans Politik ve Ekonomik Yorumlar*, 48 (554), 71-83.
- Ersöz, H.Y. (2011). Özelleştirmede Çalışanların Mülkiyet Sahipliği; Karde-mir Örneği.

- Estrin, S. and M. Wright. (1999). Corporate Governance in the Former Soviet Union: An Overview, *Journal Of Comparative Economics*, 27, 398-421.
- Ertuna, B. ve Tükel, A. (2008). Şirketlerin Kamuyu Aydınlatma Düzeyleri: Ortaklık Yapısı Ve Kurumsal Yönetimin Etkileri, *İMKB. Dergisi*, Sayı: 40.
- Faccio, M. and Lang, L.H.P. (2002). The Ultimate Ownership Of Western European Corporations. *Journal of Financial Economics*, 65, 363-396.
- Fama, E. and Jensen, M. (1983). Separation of Ownership and Control. *Journal of Law and Economics*. 26, 301-325.
- Fama, E., French, F. and Kenneth, R. (2002). Testing Trade-Off and Pecking Order Predictions About Dividends and Debt. *The Review of Financial Studies*. 15 (1), 1-33.
- Faulkender, M. (2002). Cash Holdings Among Small Business. Working Paper.
- Feizizadeh, A. (2012). Corporate Governance: Frameworks, *Indian Journal of Science and Technology*, 5 (9), 3353-3361.
- Fernandez-Mendez, C. and Gonzales, V.M (2019). Bank Ownership, Lending Relationships and Capital Structure: Evidence From Spain. *BRQ Business Research Quarterly*, 22, 137-154.
- Fındıkcı, L. (2005). Aile Şirketleri, Alfa Yayınları, İstanbul.
- Flanagan, P. A., Mackin, C., LaMantia, C. and Yener, D. (1990). ESOP's and Corporate Finance Implications. *Financial Management*, 19 (1), 76-82.
- Frank, M.Z. and Goyal, V.K. (2009). Capital Structure Decisions: Which Factors Are Reliably Important? *Financial Management*, 38 (1), 1-37.
- FRC (Financial Reporting Council) (2006). The UK Approach to Corporate Governance, UK, <http://www.frc.org.uk/getattachment/1db9539d-9176-4546-91ee-828b7fd087a8/The-UK-Approach-to-Corporate-Governance.aspx>
- Freeman, R.E. and Mcvea, J. (2001). A Stakeholder Approach to Strategic Management. Working Paper, No: 01-02, 1-31.
- Freeman E. R. and Reed D. L. (1983). Stockholders And Stakeholders: A New Perspective On Corporate Governance. *California Management Review*, 25 (3), 88-106.
- FTSE Research, (2005). FTSE ISS Corporate Governance Rating and Index Series- Measuring the Impact of Corporate Governance on Global Portfolios, http://www.bolagsstyrning.se/UserFiles/Archive/462/2005-12-15_corporate_governance_rating_bilaga_1.pdf

- Geçili, M. (2014). İşletmeler Üzerinde Etkili Olan Sermaye Yapısı Kararları İle Bu Kararları Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi. (Yüksek Lisans Tezi). Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gençtürk, M. (2003). Finansal Kriz Dönemlerinde İşletmelerin Hisse Yoğunluklarının Performanslarına Etkisi. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 8 (2), 231-251.
- Gompers, P., J. Ishii and A. Metrick. (2001). Corporate Governance and Equity Prices, NBER Working Paper, No: 8449, 1-68.
- Gompers, P., J. Ishii and A. Metrick. (2003). Corporate Governance and Equity Prices, The Quarterly Journal of Economics, 118 (1), p.107-155.
- Graham, J.R. and Harvey, C.R. (2001). The Theory and Practice of Corporate Finance: Evidence from The Field. Journal of Financial Economics. 60 (2), 187-243.
- Garay, U. and Gonzalez, M. (2008). Corporate Governance and Firm Value: The Case of Venezuela, Corporate Governance, 16 (3), 195-209.
- Gregory, H. J. (2002). Comparative matrix of Corporate Governance Codes Relevant to the European Union and its member States. Weil Gotshal and Manges LLP.
- Grove, H. and Basilio, E. (2011). Major Financial Reporting Frauds of the 21st Century: Corporate Governance and Risk Lessons Learned. Journal of Forensic and Investigative Accounting, 3, 191-226.
- Griffin J. and Mahon, J.F. (1997). The Corporate Social Performance and Corporate Financial Performance Debate. Business & Society, 36 (1), 5-32.
- Gruszczynski, M. (2006). Corporate Governance and Financial Performance of Companies in Poland, International Advances in Economic Research, 12, 251-259.
- Gupta, A. (2019). Capital Structure, Ownership Structure and R&D Investments: Evidence From Indian Firms. The IUP Journal of Applied Finance, 25 (1), 36-59.
- Gupta, P. and Sharma, A.M. (2014). A Study of the Impact of Corporate Governance Practices on Firm Performance in Indian and South Korean Companies, Procedia-Social and Behavioral Sciences, 133, 4-11.
- Guriev, S. and Megginson, W. (2005). Privatization: What Have We Learned? ABCDE Conference Working Paper.

- Güçlü, H (2010). Kurumsal Yönetim Uyum Derecelendirmesi. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü, İstanbul.
- Güçlü H. (2013). İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi'nin Performansının Oluşturulan İki Yeni Endeksle Karşılaştırılması. İMKB Dergisi, 50, 49.
- Gülşen, Z.A. ve Ülkütaş Ö. (2012). Sermaye Yapısının Belirlenmesinde Finansman Hiyerarşisi Teorisi Ve Ödünleşme Teorisi: İMKB Sanayi Endeksinde Yer Alan Firmalar Üzerine Bir Uygulama. Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8 (15).
- Güney, Y., Özkan, A. ve Özkan, N. (2003). Additional International Evidence on Corporate Cash Holdings. Working Paper.
- Gürbüz, A.O., Aybars, A. ve Kutlu, Ö. (2010). Corporate Governance and Financial Performance with a Perspective on Institutional Ownership: Empirical Evidence from Turkey. Journal of Applied Management Accounting Research, 8, 21-37.
- Gürbüz, A. O. ve Ergincan, Y. (2004). Kurumsal Yönetim Türkiye'deki Durumu ve Geliştirilmesine Yönelik Öneriler, Literatür Yayıncılık, İstanbul.
- Gürsoy, C. T. (2014). Finansal Yönetim İlkeleri (3.Baskı). Beta Basım, İstanbul.
- Gürsoy, G. ve Aydoğan, K. (2002). Equity Ownership Structure, Risk-Taking and Performance: An Empirical Investigation in Turkish Companies. Emerging Markets Finance & Trade, 38 (6), 6-25.
- Güven, A., Bodur, M., Ener, H. ve Talug, C. (2005). Comparing Board-Level Governance at MNEs and Local Firms: Lessons from Turkey. Journal of International Management, 11, 67-86.
- Güvençer, Ü. C. (2008). Vekâlet Teorisi: Firma Performansına Etkisi. Uludağ Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek lisans Tezi. Bursa.
- Halaç, Y. ve Durak, M.G (2013). İMKB'de İşlem Gören İşletmeler için Para Politikası ve Sermaye Yapısı İlişki. Ege Academic Review, 13 (4), 497-504.
- Hamid, A.A. (2011). Corporate Governance Theories. Erişim: <http://ari-glrcr.blogspot.com/2011/12/corporate-governance-theories.html>
- Haris, M. and Raviv, A. (1990). Capital Structure and Information Role of Debt. The Journal of Finance, 45 (2), 321-349.
- Haris, M. and Raviv, A. (1991). The Theory of Capital Structure. Journal of Finance, 46 (1), 297-355.

- Hart, O. (1995). Corporate Governance: Some Theory and Implications. *The Economic Journal*, 105 (430), 678-689.
- Haugen, R.A. and Senbet, W.L. (1978). The Insignificance of Bankruptcy Costs to the Theory of Optimal Capital Structure. *The Journal of Finance*, 33 (2), 383-393.
- Hernandez, M. (2007). Stewardship: Theoretical Development And Empirical Test Of Its Determinants. The Fuqua School of Business Duke University.
- Himmelberg, C.P., Hubbard, R.G. and Palia, D. (1999). Understanding The Determinants of Managerial Ownership and The Link Between Ownership and Performance. *Journal of Financial Economics*, 53 (3), 352-386.
- Hiraki, T., Inou, H., Ito, A., Kuroki, F. and Masuda H. (2003). Corporate Governance and Firm Value in Japan: Evidence from 1985 to 1998. *Pacific-Basin Finance Journal*, 11 (3), 238-264.
- Hutchinson, M. and Gul, F.A. (2003). Investment Opportunity Set, Corporate Governance Practices and Firm Performance, *Journal of Corporate Finance*, 10 (4), 595-614.
- Huyghebaert, N and Wang, L. (2019). Value creation and value distribution in Chinese Listed Firms: the role of Ownership Structure, board characteristics and Control. *The European Journal of Finance*, 25 (6), 465-488.
- International Finance Corporation (IFC). (2010). *Corporate Governance Manuel*, 2nd Edition, Hanoi.
- Irk, E. (2012). Firmaların Sermaye Yapısını Etkileyen Faktörler: İstanbul Menkul Kıymet Borsası Örneği, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
- Işık, S. (2011). Amerika’da Mülkiyetin Tabana Yayılması Çerçevesinde Çalışanların Hisse Senedi Sahipliği Planı (ESOP). *Çalışma ve Toplum, Ekonomi ve Hukuk Dergisi*, 267-275.
- İnam, M. (2007). *Sermaye Piyasası* (1. basım). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- İskenderoğlu, Ö., Saygın, O. ve Akdağ, S. (2014). *Kurumsal Yönetim ve Sermaye Yapısı*. Karahan Kitabevi.
- İzciler, D. (2014). *Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Süresinin Şirketlerin Performansları Üzerine Etkileri*. İstanbul.

- Jackson, G. (2010). Understanding Corporate Governance in the United States An Historical and Theoretical Reassessment, Arbeitspapier 223, Germany, http://www.boeckler.de/pdf/p_arbp_223.pdf
- Javed, A.Y. and Robina, I. (2007). Relationship Between Corporate Governance Indicators and Firm Value: A Case Study of Karachi Stock Exchange, Pakistan Institute of Development Economics (PIDE) Working Papers.
- Jensen, M.C. and Meckling, W.H. (1976). Theory of The Firm: Managerial Behavior, Agency Costs and Ownership Structure. *Journal of Financial Economics*, 3 (4), 304-361.
- Jensen, M. and Clifford, S. (1985). Stockholder, Manager and Creditor Interest: Applications of Agency Theory. Recent Advances in Corporate Finance. Irwin. Homewood. (<http://papers.ssrn.com/abstract=173461>)
- Jensen, M. (1986). Agency Costs of Free Cash Flow. *Corporate Finance and Takeovers*. *American Economic Review*, 76, 323-339.
- Jensen, M.C. (2001). Value Maximisation, Stakeholder Theory, and the Corporate Objective Function. *European Financial Management*, 7 (3), 297-317.
- Joh, S.W. (2003). Corporate Governance and Firm Profitability: Evidence from Korea Before the Economic Crisis, *Journal of Financial Economics*, 68 (2), 287-322.
- John, K and Lemma W.Senbel, M. (1988). Corporate Governance and Board Effectiveness. *Journal of Banking and Finance*, 22 (4), 371-403.
- Johnson, S., Bone, P., Breach, A. and Friedman, E. (2000). Corporate Governance in the Asian Financial Crisis, *Journal of Financial Economics*, 58.
- Johnson, S. and Shleifer, A. (2004). Privatization and Corporate Governance, NBER East Asia Seminar on Economics, 12, 13-34.
- Kabakçı, Y. (2008). Sermaye Yapısı ile İşletme Performansı Arasındaki İlişki: Gıda Sektöründe Bir Uygulama. *Ege Akademik Bakış*, 8 (1), 167-182.
- Kamal, M. (2010). Corporate Governance and State-owned Enterprises: A Study of Indonesia's Code of Corporate Governance. *Journal of International Commercial Law and Technology*. 5 (4), 206-224.

- Kamar, E., Karaca, P., Mandic, and Talley, E. (2009). Going Private Decisions and the Sarbanes-Oxley Act of 2002: A Cross-Country Analysis. *Journal of Law Economics and Organization*, 25, 107-133.
- Kandır, S. (2013). Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu Açıklamalarının Hisse Senedi Getirileri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi. *Bankacılar Dergisi*, 85, 21-23, 121-123.
- Karabıyık, H. (2011). Türkiye’de Firma Büyüklüğü Ve Sahiplik Yapısını Etkileyen Sektöre Özgü Firma Belirleyicilerinin Analizi: İMKB’de Sektörel Karşılaştırma, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karacaer, S., Temiz, H. ve Güleç, Ö.F. (2016). Determinants of Capital Structure: An Application on Manufacturing Firms in Borsa Istanbul. *International Academic Journal of Accounting and Financial Management* 3 (2), 47-59.
- Karadeniz, E. (2008). Türk Konaklama İşletmelerinde Sermaye Yapısını Etkileyen Sektöre Özgü Firma Belirleyicilerinin Analizi: İMKB’de Sektörel Karşılaştırma, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karamustafa, O., Varıcı, İ. Ve Er, B. (2009). Kurumsal Yönetim ve Firma Performansı: İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi Kapsamındaki Firmalar Üzerinde Bir Uygulama, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1 (17), 100-119.
- Karan, M.B. (2013). Yatırım Analizi ve Portföy Yönetimi (4.Baskı). Ankara: Gazi Kitabevi.
- Kartal, C. ve Atay, M.S. (2009). Genel Muhasebe Tekdüzen Muhasebe Sistemi ile Uyumlu (1.basım). Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Kaya, F. (2011). Uluslar Arası Finansman (1. basım). İstanbul: Beta Basım Yayın Dağıtım.
- Kayağıl, S. Ö. (2012). Kurumsal Yönetim Düzeyinin Belirleyicileri ve Etkileri Üzerine İMKB’de Bir Uygulama, Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gebze.
- Khanna, T. and Palepu, K. (2000). Is Group Affiliation Profitable in Emerging Markets? An Analysis of Diversified Indian Business Groups. *Journal of Finance* 55, 867-891.

- Kılıç, M. (2009). Kurumsal Yönetim Ve Derecelendirmesi: Halka Açık Şirketler İçin Talepsiz Kurumsal Yönetim Derecelendirme Model Önerisi. (Yayınlanmış Doktora Tezi) Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kılıç, S. (2011). İMKB Kurumsal yönetim Endeksine Dâhil Olan Şirketlerin Getiri Performanslarının Ölçülmesi, Finans Politik ve Ekonomik Yorumlar, 48 (552), 45-58.
- Kılıçbay, A. (1992). Türk Ekonomisi. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara.
- Kınay, F.K. (2001). Konaklama Sektörü İşletmelerinde Sermaye Yapısı Kararlarının Firma Değerlemesine Etkisi ve Bir Uygulama. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Kırım, A. (2001). Aile Şirketlerinin Yönetimi. Sistem Yayıncılık, İstanbul.
- Kısakürek, M.M. ve Aydın, Y. (2013). İşletmelerde Sermaye Yapısı İle Karlılık Arasındaki İlişkinin Analizi: 1992-2011 Yılları Arası Finansal Krizler Odaklı BİST'te Bir Uygulama, Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 14(2), 97-121.
- Kim, H. J. and S. S. Yoon. (2007). Corporate Governance and Firm Performance In Korea, Malaysian Accounting Review, 6 (2), 1-17.
- King, M.R and Eric Santor (2007). Family Values: Ownership Structure, Performance and Capital Structure of Canadian Firms. 1-30.
- Kirchmaier, T. and Grant, J. (2006). Corporate Ownership Structure And Performance in Europe. Cep Discussion Paper No: 0631, 2-37.
- Klapper, L. and Love. I. (2004). Corporate Governance, Investor Protection and Performance in Emerging Markets, Journal of Corporate Finance, Volume 10, Issue 5, p.703-728.
- Klein, P., Shapiro, D.M. and Young, J. (2005). Corporate Governance, Family Ownership and Firm Value: The Canadian Evidence, Corporate Governance: An International Review, 13 (6), 769-784.
- Kocağa, Ö. (2010). Ownership Structure And Corporate Governance In Turkish Stock Companies, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Koçel, T. (2016). İşletme Yöneticiliği, Beta Yayın Dağıtım, 16. Baskı İstanbul.

- Korkut, S. (2007). Parlamenter Denetim Kapsamında Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Denetlenmesi: TBMM KİT Komisyonunun Denetim Prosedürü ve KİT'lerin Denetiminde Geleceğe Dönük Öngörüler. *Yasama Dergisi*, 6, 6-46.
- Kowalewski, O. (2012). Does Corporate Governance Determine Corporate Performance and Dividends During Financial Crisis: Evidence From Poland. *Wharton Financial Institutions Center Working Paper*, 12-14, 1-40.
- Kuğu, T. D. (2011). Değere Dayalı Finansal Performans Ölçütlerinin Sermaye Yapısı İle İlişkilendirilmesi ve İMKB'de Bir Uygulama. *Yayımlanmamış Doktora Tezi*, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.
- Kula, V. ve Baykut, E. (2017). Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksi (XKURY) İle Korku Endeksi (VIX) Arasındaki İlişkinin Analizi. *AKÜ iktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi*, 19 (2), 28-30.
- Kumar, R. (2003). Who Can Be Wronged? *Philosophy & Puclic Affairs*.
- La Porta, R., Loper-De-Silanes, F. and Shleifer, A. (1999). Corporate Ownership Around the World. *The Journal of Finance*, 54 (2). 470-518.
- La Porta, R., Lopez-De-Silanes, F., Shleifer, A. and Vishny, R. (1998). Law And Finance. *Journal Of Political Economy*, 106 (6), 1115-1153.
- La porta, R., Lopez-de-Silanes, F., Shleifer, A. and Vishny, R. (2000). Investor Protection and Corporate Governance. *Journal of Financial Economics*, 58 (1), 3-27.
- Leaven, L. and Levine, R. (2007). Complex Ownership Structures and Corporate Valuations. *IMF Working Paper*, 1-37.
- Leadbeater, C. (1997). A Piece of the Action: Employee Ownership, Equity Pay and the Rise of the Knowledge Economy, 28, 8-76.
- Lehman, E. and Weigan, J. (2000). Does the Governed Corporation Perform Better? Governance Structures And Corporate Performance in Germany, *European Finance Review*, 4 (2), 155-194.
- Lei, Q. andnd Chen, H. (2019). Corporate Governance Boundary, Debt Constraint and Investment Efficiency. *Emerging Markets Finance & Trade*, 55, 1091-1108.
- Leland, H.E. and Pyle, D.H. (1977). Information Asymmetries, Financial Structure and Financial Intermediation. *The Journal of Finance*, 32 (2), 371-387.

- Li, K., Yue, H., ve Zhao, L. (2009). Ownership, Institutions and Capital Structure: Evidence from China. *Journal of Comparative Economics*, 37 (3), 471-490.
- Lichtenberg, F.R. and Pushner, G.M. (1994). Ownership Structure and Corporation Performance in Japan, Japan and the World Economy, 6 (3), 240-262.
- Lindqvist, C. and Mijovski, D. (2012). Does Agency Theory Or Stewardship Theory Apply to the Venture Capitalist Entrepreneur Relationship? Bachelor Thesis in Industrial and Financial Management, 1-48.
- Lorsch, J.W.(2006). A Progress Report on U.S. Corporate Governance, One Issue Two Voices, Corporate Governance in Canada and the United States: A Comparative View, Woodrow Wilson International Center for Scholars.
- Luo, Y. (2005). Corporate Governance And Accountability In Multinational Enterprises: Concepts And Agenda. *Journal of International Management*, 11, 1-8.
- Maher, M. and Andersson, T. (1999). Corporate Governance: Effects on Firm Performance and Economic Growth, OECD, Paris.
- Mallin, C. A. (2013). Corporate Governance. Oxford: Oxford University Press.
- Marchia M.T. (2008). On The Relevance of Ownership Structure in Determining The Maturity of Debt.
- Margaritis, D. And Psillaki, M. (2010). Capital Structure, Equity Ownership and Firm Performance. *Journal of Banking & Finance*, 34, 621-632.
- Maria, Palacin, J., Sanchez and Pietro, F.D. (2016). The Role of the Regional Financial Sector in the Capital Structure of Small and Medium-Sized Enterprises, 50 (7), 1132-1247.
- Marks, H.K., Robbins, L.E., Fernandez, G. and Funkhouser, J.P. (2005). The Handbook of Financing Growth: Strategies and Capital Structure, Hoboken, N.J.
- Mehran, H. Taggart, R.A. and Yermack D. (1999). CEO Ownership, Leasing and Debt Financing. *Financial Management*, 28 (2), 5-14.
- Miles, J.A. and Ezzell, J.R. (1980). The Weighted Average Cost of Capital, Perfect Capital Markets and Project Life: A Clarification. *The Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 15(3), 719-730.

- Miller, M. (1977). Debt and taxes. *Journal of Finance*, c. 32, S.2, s. 261-275.
- Millstein, I.M. (1998). The Evolution of Corporate Governance in the United States. Remarks to the World Economic Forum, Davos, Switzerland.
- Mirzaei, A., Liu, G. and Beirne, J. (2012). Market Structure and Bank Profitability: Emerging versus Advanced Economies. *Economics Bulletin*, 32 (4), 3166-3173.
- Mitton, T. (2002). A Cross-Firm Analysis of the Impact of Corporate Governnace on the East Asian Financial Crisis, *Journal of Financial Economics*, 64 (2), 215-241.
- Modigliani, F. (1988). MM-Past, Presen, Future. *The Journal of Economic Perspectives*, 2 (4), 149-158.
- Modigliani F. and Miller M.H. (1958). The Cost of Capital, Corporation Finance and The Theory of Investment. *The American Economic Review*. 48 (3), 261-297.
- Moerland, P.W. (1995). Alternative Disciplinary Mechanism in Different Corporate Systems. *Journal of Economic Behavior and Organization*, 26, 17-34.
- Mohamad-Yusof, N.Z., Wickramasinghe, D. and Zaman, M. (2018). Corporate Governance, Critical Juncture and Ethnic Politics Ownership and Boards in Malaysia. *Critical Perspectives on Accounting* 55, 33-52.
- Monks, R.A.G. and Minow, N. (2001). *Corporate Governance*, 2nd Edition, Blackwell Publishing.
- Morck, R. (2003). Corporate Governance and Family Control. *Global Corporate Governance Forum Discussion Paper No.1*, 1-25.
- Morck, R., Shleifer, A. and Vishny, R.W. (1988). Management Ownership and Market Valuation: An Empirical Analysis. *Journal of Financial Economics*, 20, 292-314.
- Morck, R. And Yeung, B. (2003). Agency Problems in Large Family Business Groups.
- Morey, M., Gottesman, A., Baker, E. and Godridge, B. (2009). Does Better Corporate Governance Result in Higher Valuations in Emerging Markets? Another Examination Using a New Data Set. *Journal of Banking Finance*, 33, 255-261.

- Muigai, R.G. (2016), Effect of capital structure on financial distress of non-financial companies listed in Nairobi securities exchange. Dissertation of Doctor of Philosophy in Finance in the Jomo Kenyatta University of Agriculture and Technology.
- Murphy, E. A. (2005). Corporate Ownership In France: The Importance Of History. A History Of Corporate Governance Around The World (Ed. Randall K. Morck), 182-221.
- Musteen, M., Deepak K. D. and Hermann, P., (2009). Ownership Structure and CEO Compensation: Implications for the Choice Foreign Market Entry Modes, *Journal of International Business Studies*, 40, 321-338.
- Myers, S. and Majluf N.S. (1984). The Capital Structure Puzzle. *Journal of Finance*. 39 (3).
- Nasr, B.H., Boubarki N. and Cosset J. (2009). Ownership Structure and Earnings Quality: Evidence from Newly Privatized Firms, https://www.researchgate.net/publication/228431077_Ownership_Structure_and_Earnings_Quality_Evidence_from_Newly_Privatized_Firms.
- Naomi, P., Ekaputra, I.A. and Wibowo, B. (2018). The Role of Industrial Factors on Optimal Capital Structure Proxy: An Empirical Study on Indonesia Manufacture Companies. *Serbian Journal of Management*, 13 (1), 105-113.
- Nicholson, G. J. and Kiel. G.C. (2007). Can Directors Impact Performance? A Case Based Test of Three Theories of Corporate Governance, *Corporate Governance: An International Review*, 15 (4), 585-608.
- Nuraini, A. (2015). The Role of Governance on Financial Reporting's Quality (Evidence From Indonesia Stock Exchange). *Research Journal of Finance and Accounting*, 6 (6), 122-133.
- OECD (2003). *Corporate Governance: A Survey of OECD Countries*.
- OECD (2004). *Principles Of Corporate Governance*. OECD Publications, Paris, 1-65.
- OECD (2004). Kurumsal Yönetim İlkeleri, Kurumsal Yönetim Derneği ve Ekonomik İşbirliği Ve Kalkınma Örgütü, Yayın No. KYD-Y/2005-01-01.
- Okka, O. (2009). *Analitik Finansal Yönetim Teori ve Problemler* (1.basım). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Oman, C. (2001). *Corporate Governance and National Development*, OECD Technical Papers, No. 180.

- Ooghe, H. and De Langhe, T. (2002).The Anglo-American Versus The Continental European Corporate Governance Model: Empirical Evidence Of Board Composition in Belgium. *European Business Review*, 14 (6), 433-442.
- Oral, T., Polat, E. ve Şit, A. (2017). Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksinde Yer Alan Şirketlerin Sermaye Yapıları İle Hisse Senedi Getirileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, 8 (1), 128-131.
- Organization for Economic Cooperation and Development (OECD). (2004). OECD Principles of Corporate Governance France: OECD Publications. Erişim: www.oecd.org
- Oruç, E. (2012). Temsil Teorisi Çerçevesinde Sahiplik Yapısının İşletmelerin Finansal Kararları Üzerine Etkisi: İMKB Uygulaması. Akdeniz Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Antalya.
- Ozili, P. K. and Uadiale, O. (2017). Ownership concentration and bank profitability. *Future Business Journal*, 3, 159-171.
- Önder, Z. (2003). Kurumsal Şirket Yönetimi Konusunda OECD İlkeleri, Diğer İlkeler ve Türkiye. Kurumsal Şirket Yönetim. Ankara, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası yayını.
- Örgün, G.S. ve Aygün, M. (2018). Sahiplik Yapısı ve Kar Kalitesi: Borsa İstanbul Üzerine Bir İnceleme. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 11 (3), 333-348.
- Özdemir, M. (1997). Finansal Yönetim. Ankara. Gazi Kitabevi.
- Özel, S. (2005). Global Finansal Krizler, Deniz Kültür Yayınları, No:13, İstanbul.
- Öztürk, M. B. ve Demirgüneş, K. (2008). Kurumsal Yönetim Bakış Açısıyla Entelektüel Sermaye. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19 (195), 395-411.
- Özsoy, Z. (2011). Kurumsal Yönetim ve Yönetim Kurulları. İmge Yayınları.
- Özvar K. ve Ersoy, E. (2017). Sermaye Yapısının Kar Dağıtım Kararlarına Etkisi: Panel Tobit Yöntemiyle Bir Analiz. *Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 9 (17), 129-147.
- Pagano M., Panetta F. and Zingales L. (1998). Why Do Companies Go Public? An Empirical Analysis. *The Journal of Finance*, 53 (1), 26-65.

- Pamukçu, F. (2011). Finansal Raporlama ile Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflıkta Kurumsal Yönetimin Önemi. Muhasebe ve Finansman Dergisi, 133-148.
- Paslı, A. (2004). Anonim Ortaklık Kurumsal Yönetimi (Corporate Governance), İstanbul: Beta Yayın Dağıtım.
- Pedersen T. and Thomsen S. (1997). European Patterns of Corporate Ownership: A Twelve Country Study. Journal of International Business Studies, 28 (4), 758-779.
- Pejovich S. (2010). Immorality Of The Transition Industry: The Case Of Eastern Europe. Political Economy, 106 (6), 1-51.
- Perotti, E. (2004). State Ownership: A Residual Role? World Bank Research Paper, 3407, 3-21.
- Pesqueux, Y., Yamak, S. and Süer, Ö. (2005). Les Scandales Bancaires Au Primse De L'ethique: Une Comparaison Franco-Turque, Les Scandales Bancaires Au Primse De L'ethique: Une Comparaison Franco-Turque, HAL archives-Ouvertes, 1-39.
- Petersen, M.A. and Rajan, R.G. (1994). The Benefits of Lending Relationships: Evidence from Small Business Data. The Journal of Finance. 49 (1), 3-37.
- PFS Program (2006). Lectures on Corporate Governance - Three Models of Corporate Governance, East-West Management Institute, <http://www.emergingmarketsesg.net/esg/wp-content/uploads/2011/01/Three-Models-of-Corporate-Governance-January-2009.pdf>
- Phillips, R., Freeman R.E. and Wicks A.C. (2003). What Stakeholder Theory Is Not. Business Ethics Quarterly, ISSN 1052-150X, 13 (4), 479-502.
- Poyraz, E. (2016). Finansal Yönetim (3.Baskı). Ekin Yayınevi, Bursa.
- Pushner, G.M. (1995). Equity Ownership Structure, Leverage and Productivity: Empirical Evidence from Japan. Pacific-Basin Finance Journal, 3, 241-255.
- Rahinasamy, R.S., Krishnaswamy, C.R. and Mantripragada, K.G. (2000). Capital Structure and Product Market Interaction: An International Perspective. Global Business and Finance Review, 5 (2), 51-63.
- Rajan R.G. and Zingales, L. (1995). What Do We Know About Capital Structure? Some Evidence from International Data. The Journal of Finance. 50 (5), 1421-1460.

- Rasiah, D. (2012). The Separation of Ownership and Control in Malaysian Domestic Companies, Erişim: <http://www.ipedr.com/vol38/024-ICEBI2012-A10014.pdf>
- Renders, A., Gaeremynck, A. and Sercu, P. (2010). Corporate-Governance Rating and Company Performance: A Cross-European Study. *Corporate Governance: An International Review*, 12 (8), 88-105.
- Renneboog, L. (2000). Ownership, Managerial Control and the Governance of Companies Listed on the Brussels Stock Exchange, *Journal of Banking and Finance*, Elsevier, 12 (12), 1959-1995.
- Ross, S. A. (1973). Economic Theory of Agency The Principal's Problem. *American Economic Review*, 134.
- Ross, S., Westerfield, W.R. and Jordan, B. (2010). *Fundamentals of Corporate Finance* (9.Edition). Newyork: McGrawHill Irwin. 1-708
- Saglam, N. (2011). Dünya'da ve Türkiye'de Aile şirketleri. www.kobifinans.com
- Saha (2019). Kurumsal Yönetim ve Derecelendirme Hizmetleri A.ř. Erişim: <http://www.saharating.com/-saharati/bist-kurumsal-yonetim-endeksi-xkury>
- Sakınç, İ. (2008). Sermaye Sahipliğı ve Firma Değeri İle İlişkisi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.
- Sakarya, ř. (2011). İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi Kapsamındaki şirketlerin Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu ve Hisse Senedi Getirileri Arasındaki İlişkinin Olay Çalışması (Event Study) Yöntemi ile Analizi. *ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 7 (13), 148-150.
- Sakarya, ř., Yıldırım, H.H. ve Yavuz, M. (2018). Kurumsal Yönetim Endeksi ve Katılım 30 Endeksi İle BİST 50 Endeksi'nin Performanslarının Değ erlendirilmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 23 (2), 440-444.
- Sami, H., Wang, J. and Zhou, H. (2011). Corporate Governance and Operating Performance of Chienese Listed Firms. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 20, 107-113.
- Sandıkçioğ lu, A. (2005). Kurumsal Yönetim Uyum Derecelendirmesi (Yeterlik Etüdü). Ankara: Sermaye Piyasası Kurulu Ortaklıklar Finansmanı Dairesi.

- Santos, S.M., Moreira, A.C. and Vieira, E.S. (2014). Ownership Concentration, Contestability, Family Firms, and Capital Structure. *Journal of Management & Governance*, 1063-107.
- Sarıaslan, H. ve Erol, C. (2008). Finansal Yönetim Kavramlar, Kuramlar ve İlkeler (1.Baskı). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Sarıkamış, C. (2005). Türkiye’de Özelleştirme Çalışmaları. *Muhasebe Ve Finansman Dergisi*, No.28, 7-14.
- Sayılgan, G., Karabacak, H. ve Küçükkocaoğlu, G. (2006). The Firm-Specific Determinants of Corporate Capital Structure: Evidence from Turkish Panel Data. *Investment Management and Financial Innovations*, 3 (3): 125-139.
- Sayılgan, G. ve Uysal, B. (2011). Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Sektörel Bilançoları Kullanılarak Sermaye Yapısını Belirleyen Faktörler Üzerine Bir Analiz: 1996-2008. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi*, 66 (4).
- Sayman, Y. (2012). Sahiplik Yapısının Firma Performansı ve Sermaye Yapısı Üzerine Etkileri: İMKB’de İşlem Gören Üretim Firmalarında Bir Uygulama, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.
- Scherr, F.C. (1998). The Bankruptcy Cost Puzzle, *Quarterly Journal of Business and Economics*, 27 (3), 147-179.
- Seitz, N. and Ellison, M. (2005). *Capital Budgeting and Long Term Financing Decisions* (4.Edition). USA: South Western Thomson.
- Serinkaya, İ. (2008). Kurumsal Yönetim Uygulamalarının Firma Değeri Üzerindeki Etkisi Ekonometrik Bir Analiz, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Niğde.
- Sermaye Piyasası Kurulu (SPK). (2004). Kurumsal Yönetim Uygulama Anketi.
- Sermaye Piyasası Kurulu (SPK). (2007). Sermaye Piyasasında Derecelendirme Faaliyeti ve Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin Esaslar Tebliği. Ankara Sermaye Piyasa Kurulu.
- Sermaye Piyasası Kurulu (SPK). (2011). Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ. (Seri IV, No:54, 56) ve SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri Eki.
- Sharma, R. (2013). The Potential of Private Institutional Investors for the Financing of Transport Infrastructure, Discussion Paper No.2013-14, International Transport Forum at the OECD, 3-61.

- Sheikh, N. A., Z. Wang and S. Khan. (2013). The Impact of Internal Attributes of Corporate Governance On Firm Performance: Evidence From Pakistan, *International Journal of Commerce and Management*, 23 (1), 38-55.
- Shleifer, A. and Vishny R.W. (1986). Large Shareholders and Corporate Control", *Journal of Political Economy*, 94 (3), 463-487.
- Shleifer, A. and Vishny, R.W. (1997). A Survey of Corporate Governance. *The Journal of Finance*, 52 (2), 737-783.
- Short H., Keasey, K. and Duxbury, D. (2002). Capital Structure, Management Ownership And Large External Shareholders: An Uk Analysis. *International Journal Of The Economics And Business*, 9 (3), 372-398.
- Short, H., Zhang, H. and Keasey, K. (2002). The Link Between Dividend Policy and Institutional Ownership. *Journal of Corporate Finance*, 8 (2), 105-122.
- Sıvacioğlu, C. M. (2008). Kurumsal Yönetim, Sermaye Piyasalarındaki Ölçülebilir Etkileri ve Bir Uygulama, Gazi Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Siddiqui, S. S. (2015). The Association between Corporate Governance and Firm Performance -A Meta Analysis, <http://ssrn.com/abstract=2424592>.
- Slyke, D.M.V. (2006). Agents or Stewards: Using Theory to Understand the Government –Non Profit Social Service Contracting Relationship. Oxford University Press on Behalf on the *Journal of Public Administration Research and Theory*, 17 (2), 157-187.
- Skopljak, V. (2012). Capital Structure and Firm Performance in the Financial Sector: Evidence from Australia. *Asian Journal of Finance & Accounting*, 4 (1).
- Smith, A. (1776). *The Wealth of Nations*, An Electronic Classics Series Publication, J. MANIS (Editor), The Pennsylvania State University.
- Smith, C.W. (1977). Alternative Methods for Raising Capital: Right Vs Underwritten Offerings. *The Journal of Financial Economics*. 5, 273-307.
- Smith, C.W.Jr. (1986). Investment Banking and The Capital Acquisition Process. *Journal of Financial Economics*. 15 (1), 3-29.
- Smith, E. D. (1976). The Effect of the Separation of Ownership from Control on Accounting Policy Decisions. *The Accounting Review*, 51 (4), 704-722.

- Solomon, J. and Solomon, A. (1998). Corporate Governance and Accountability, Sussex: Willey.
- Standard and Poor's (2004). Corporate Governance Scores and Evaluations, Criteria, Methodology and Definitions.
- Sönmez, A. ve Toksoy, A. (2011). Kurumsal Yönetim İlkelerinin Türkiye'deki Aile İşletmelerine Uygulanabilirliği. Maliye Finans Yazıları, 25 (92), 51-90.
- Sraer, D. and Thesmar, D. (2004). Performance and behavior of family firms: Evidence from the French stock market. Malakoff, France: Centre de Recherche en Économie et Statistique-Institut National de la Statistique et des Études Économiques (CREST-INSEE). Unpublished manuscript.
- Sumail, L.O. (2018). Corporate Governance and Dividend Payout Ratio in Non-Financial Firms Listed in Indonesian Stock Exchange. 14 (4), 851-861.
- Süer, H.C. (2011). İMKB'de Kurumsal Yönetim Ve Firma Değeri İlişkisinin Modellenmesine İlişkin Bir Uygulama. (Yayınlanmamış Doktora Tezi) İstanbul, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sürmen, Y.(2011). Muhasebe-1 (1.basım). Trabzon: Celepler Matbaacılık.
- Şamiloğlu, F. ve Akgün, A.İ. (2012). Finansal Yönetim (1.Baskı), Melisa Matbaacılık, İstanbul.
- Şamiloğlu, F. ve Ünlü U. (2010). Sahiplik Yapısı ve Firma Performansı Arasındaki İlişki: İMKB 100 Endeksi Firmaları Üzerine Bir Uygulama, MUFAD Muhasebe ve Finansman Dergisi, 46, 65-74.
- Şehirli, K. (1999). Kurumsal Yönetim, İstanbul SPK Denetleme Dairesi Araştırma Raporu, 14 (4), 55-3.
- Şengür, E. D. ve A. S. Özbek Püskül. (2011). İMKB Kurumsal Yönetim Endeksindeki Şirketlerin Yönetim Kurulu Yapısı ve İşletme Performansının Değerlendirilmesi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 31, 33-50.
- Taggart, R.R. (1977). A Model of Corporate Financing Decisions. The Journal of Finance. 32 (5), 1467-1484.
- Taner, B. ve Akkaya, C. (2009). Sermaye Piyasası Faaliyet Alanı ve Menkul Kıymetler. Ankara: Detay Yayıncılık.

- Tanrıöven, C. ve Aksoy E. E. (2010). İMKB’de İşlem Gören Şirketlerde Ortaklık Yoğunlaşmasının Firma Performansı Üzerine Etkileri, Muhasebe ve Finansman Dergisi, 46, 215-233.
- Taşkın, F.D. ve Coşkun, S. (2015). Ortaklık Yapılarının Finansman Kararları Üzerine Etkisi: BİST Enerji Firmaları İncelemesi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 17 (1), 105-118.
- Teh, C.T. (2009). Compliance and Impact of Corporate Governance Best Practice Code on the Financial Performance of New Zealand Listed Companies. Ph.D Thesis, Massey University, New Zealand.
- Temiz, H. ve Dalkılıç, E. (2018). Sahiplik Yapısı ve Sermaye Kararları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: BİST İmalat Sektörü Örneği. A İBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2018, Cilt:18, Yıl:18, Sayı: 4, 18: 171-188
- Terim, B. (2009). Türkiye’de Firmaların Sermaye Yapısı: Belirleyici Etmenler ve Gelişim, (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.
- Tevfik, A., T.(2012). Yatırım Projeleri (1. basım). İstanbul: Literatür Yayıncılık.
- Thomsen, S. and Pedersen, T. (2000). Ownership Structure and Economic Performance in The Largest European Companies, Strategic Management Journal, 21 (6), 687-704.
- Titman, S. and Wessels, R. (1988). The Determinants of Capital Structure Choice. The Journal of Finance. 43 (1), 1-19.
- Tong, G. and Green, C.J. (2005); Pecking Order or Trade-off Hypothesis? Evidence on the Capital Structure of Chinese Companies, Applied Economics, 37, 2179-2189.
- Tonus Z. (2013) Yönetim ve Organizasyon-II, Anadolu Üniversitesi (1.Baskı). Eskişehir: Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Toraman, C. ve Abdioğlu, H. (2008). İMKB Kurumsal Yönetim Endeksinde Yer Alan Şirketlerin Kurumsal Yönetim Uygulamalarında Zayıf ve Güçlü Yanları: Derecelendirme Raporlarının İncelenmesi. MUFAD Muhasebe ve Finansman Dergisi, 40, 97-108.
- Toraman, C. ve Okuyan, H.A. (2009). İşletmelerde Ortaklık Yapısında Yoğunlaşmanın Kaynak Yapısı Üzerindeki Etkisi: İMKB Şirketleri Üzerine Bir Uygulama.
- Tricker, B. (2015). Corporate Governance: Principles, Policies and Practices. Oxford Universit Press, USA.

- Tuna, K. (2013). Bankalarda Kurumsal Yönetim. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Tuncel, H. T. (2011). Aile Şirketlerinde Kurumsallaş(ama)ma, Konya Ticaret Odası Etüd-Araştırma Uzmanı, 1-9.
- Turaboğlu, T. (2002). Vekâlet Teorisi: Firma Sahiplik Yapısı ve Performans İlişkisi Türkiye Uygulaması. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Adana
- Türk Ticaret Kanunu (TKK). (2011). 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu. Erişim: <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/02/20110214-1-1.htm>
- Türko, M.R. (1999). Finansal Yönetim (1.Baskı). İstanbul: Alfa Kitabevi.
- Uysal, B. (2010). Sermaye Yapısını Belirleyen Faktörler: Sektörel Bir İnceleme, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Uzkaralar, Ö. (2017). Kurumsal Yönetim ve Sermaye Maliyeti. Akademisyen Kitabevi. Ankara.
- Ülgen, G. (2005). 500 Büyük Firma İçinde Yabancı Sermaye Kaynaklı Firmaların 2003 Performansı, Maliye Araştırma Merkezi Konferansları, 47, 45-55.
- Ünlü, U., Bayrakdaroğlu, A. ve Şamiloğlu, F. (2011). Yönetici Sahipliği ve Firma Değeri: İMKB için Ampirik Bir Uygulama, Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, 66(2): 201-214.
- Ünlü, U., Yalçın, N. ve Yağlı, İ. (2017). Kurumsal Yönetim ve Firma Performansı: TOPSIS Yönetimi ile BİST 30 Firmaları Üzerine Bir Uygulama. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Dokuz Eylül Üniversitesi, 19 (1), 63-81.
- Van Horne, J.C. and Wachowicz, J. (2008). Fundamentals of Financial Management. (13th Edition). İngiltere: Prentice Hall.
- Varış, M., Küçükçolak, A., Erdoğan, O. ve Özer, L. (2001). Sermaye Piyasalarında Kurumsal Yönetim İlkeleri, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Dergisi, 5 (19), 1- 209.
- Velnampy T. (2013). Corporate Governance and Firm Performance: A Study of Sri Lankan Manufacturing Companies, Journal of Economics and Sustainable Development, 4 (3), 228-236.

- Vo, D. H. and Nguyen, T.M. (2014). The Impact of Corporate Governance on Firm Performance: Empirical Study in Vietnam, *International Journal of Economics and Finance*, 6 (6), 1-13.
- Vo, D. and T. Phan. (2014). Corporate Governance And Firm Performance: Empirical Evidence From Vietnam, http://www.murdoch.edu.au/School-of-Management-and-Governance/_document/Australian-Conference-of-Economists/Corporate-governance-and-firm-performance.pdf.
- Weil, G. Manges (2002), Comparative Study of Corporate Governance Codes Relevant to the European Union and Its Member States. Commission Européenne, http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/company/company/news/crop-gov-codesrpt_en.htm.
- Weimer, J. and Pape, J. (1998). A Taxonomy of Systems of Corporate Governance. 23, 1-26.
- Wet, W.A. (2004). The Role of Asymmetric Information on Investments in Emerging Markets, *Economic Modelling*, 21 (4), 622.
- Wheelen, T.L. and Hunger, J.D. (2006). *Strategic Management and Business Policy* (10th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Education Inc.
- Wong, S. (2009). Audit Pricing in Australia in 2000. *International Review of Business Research Papers*, 5 (3), 82-89.
- Xanthakis, M., Tsiapouri, L. and Spanos, L. (2006). The Construction of a Corporate Governance Rating System for a Small Open Capital Market: Methodology and Applications in the Greek Market. The IUP Journal of Corporate Governance and University of Athens Economics Working Paper.
- Xu, X. and Wang, Y. (1997). Ownership Structure, Corporate Governance, And Firms' Performance. *Policy The Case of Chinese Stock Companies*, 1-54.
- Yakar, R. (2011). *Sermaye Yapısı Teorileri ve İMKB'de Ampirik Bir Çalışma* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya.
- Yalçın, K., Tanrıöven, C., Bal, H., Aksoy, E.E. ve Kurt, Ç. (2011). *Finansal Teknikler ve Türev Araçlar* (2. basım). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Ye, W. and Zhang, Y. (2019). CEO Traits, Dynamic Compensation and Capital Structure. School of Economics and Trade, Hunan University, Changsha, China.

- Yelkikalan, N. ve Aydın, E. (2010). Aile İşletmelerinin Yaşamlarını Sürdürebilmesinde Sonraki Kuşakların Duygusal Sahiplik Algılamasının Rolü ve Önemi, *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 8 (2), 82-120.
- Yener, A.L. (2002). Türk Firmalarının Sermaye Yapısını Etkileyen Faktörler: 500 Büyük Firmadan Hisse Senetleri İMKB’de İşlem Görenler İçin Bir Analiz. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Yenice, S. ve Dölen, T. (2013). İMKB’de İşlem Gören Firmaların Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyumunun Firma Değeri Üzerindeki Etkisi, *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 9 (19), 198-212.
- Yıldırım, M. (2007). Türkiye’de Kurumsal Yönetim ve Şirketlerin Finansal Performansları Üzerine Etkileri, Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Yıldırım, L. ve Gülcemal, T. (2010). Kaldıraçlı Şirket Ele Geçirmeleri (Leveraged But Out-LBO) ve Türkiye Uygulamaları: Borç Yiğidini Kamçısı mı? *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 2 (1), 108-113.
- Yıldırım, A.G. ve Yücel, E. (2007). Sermaye Yapısı Kararlarına İlişkin Mersin ve Adana İllerinde Bir Uygulama. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 35, 2-15.
- Yıldırım, A. G. ve Yücel, E. (2012). İşletmelerin Sahiplik Yapısının İncelenmesi: Sahiplik ve Kontrol Ayırımı Konusunda Çıkarımlar, *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 8 (16), 42-58.
- Yurttadur, M. (2009). KOBİ’lerde Sermaye Yapısı ve Kar Dağıtım Politikasının Büyüme Üzerine Etkileri, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Kadir Has Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yücel, E. (2006). Firmaların Sermaye Yapısı Kararları: Mersin ve Adana’da Sınai İşletmeler Üzerine Bir Uygulama. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Mersin. Mersin Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yükeri, Y. (2009). İmalat Sanayi İşletmelerinin Sermaye Yapısı Kararlarını Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi: Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi’nde Bir Uygulama. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Yüksel, F. (2018). Kurumsal Yönetim ve Entegre Raporlama İlişkisi: BİST Kurumsal Yönetim Endeksi’nde Yer Alan İşletmeler Üzerine Bir Araştırma, 188-207.

- Zhang, W.B. (1998). A Two-Regional Growth Model. The Journal of The RSAI, 77 (2), 173-188.
- Zengin, A. N. (2014). Kurumsal Yönetim İlkeleri ve Borsa'da İşlem Gören Şirketlerin Kurumsal Yönetim İlkeleri Çerçevesinde Performanslarının Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul, 9-25.
- Zheka, V. (2005). Corporate Governance, Ownership Structure And Corporate Efficiency: The Case Of Ukraine, Managerial and Decision Economics, 26 (7), 451-460.
- Zheka, V. (2006). Does Corporate Governance Predict Firms Performance? The Case of Ukraine. 2nd Annual Conference on Empirical Legal Studies Paper, Social Science Research Network.
- <http://www.jcravasyarating.com/Pages.aspx?Page=kurulusumuz-hakkinda>
Erişim Tarihi: 01.11.2018
- <http://www.kobirate.com.tr/Hakkimizda> Erişim Tarihi: 11.11.2018
- <http://www.saharating.com/~saharati/kurumsal-yonetim-derecelendirmesi/kurumsal-yonetim-derecelendirmesi-nedir> Erişim Tarihi: 01.12.2018
- <http://www.issgovernance.com> Erişim Tarihi: 03.11.2018
- <http://www.kap.org.tr/tr/Endeksler> Erişim Tarihi: 01.12.2018
- www.isscgq.com/abouttheratings.htm Erişim Tarihi: 01.01.2019
- www.saharating.com Erişim Tarihi: 03.01.2011
- www.tkyd.org Erişim Tarihi: 11.01.2019

ZEHRA AVCI

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi

**RİZİKONUN GERÇEKLEŞMESİNDE
KUSURUN SİGORTA TAZMİNATI
VE
SİGORTA BEDELİNİN
ÖDENMESİNE ETKİSİ**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**Rizikonun Gerçekleşmesinde Kusurun Sigorta Tazminatı ve
Sigorta Bedelinin Ödenmesine Etkisi**
Zehra Avcı

Hukuk Yayınları Dizisi – 2810

Birinci Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 06 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 46661

Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKLAR

- Acar**, Serdar (2012), Sorumluluk Sigortacısının Doğrudan Davada Dayanabileceği Savunmalar, 1. Baskı, İstanbul, Vedat Kitapçılık.
- Ahn**, Jae / **Baek**, Jae Ho / **Kim**, Joon Young / **Bae**, Brandon (2015), 'The Insurance and Reinsurance Law Review (Ed. Peter Rogan): Chapter 22 Korea', Law Business Research Ltd, Londra, 312- 457.
- Ahrens**, R. (1935), Der Eintritt des Versicherungsfalles in der Haftpflichtversicherung, Nürnberg.
- Akgün**, Evrim (2012) 'Türk Hukuku ve Avrupa Sigorta Sözleşmesi Hukuku İlkeleri (PEICL) Çerçevesinde Rizikonun Ağırlaşması Ve Hafiflemesi' Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi, http://www.academia.edu/10127526/T%C3%BCrk_Hukuku_ve_Avrupa_Sigorta_S%C3%B6zleşmesi_Hukuku_%C4%B0lkeleri_PEICL_%C3%87er%C3%A7evesinde_Rizikonun_A%C4%9F%C4%B1rla%C5%9Fmas%C4%B1_Ve_Hafiflemesi_Aggravation_and_Reduction_of_Risk_Pursuant_to_Turkish_Law_and_Principles_of_European_Insurance_Contract_Law_PEICL_, s.e.t. 01.08.2020, s. 1-39.
- Akmut**, Özdemir (1980), Hayat Sigortası Teori ve Türkiye'deki Uygulama, 1. Baskı, Ankara, Sevinç Matbaası.
- Akyol**, Şener (1976) Tam Üçüncü Şahıs Lehine Sözleşme, 1. Baskı, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları.
- Arkan**, Sabih (2020) Ticari İşletme Hukuku, 26. Basıdan Tıpkı Basım, Ankara, Bankacılık Enstitüsü Yayınları.
- Armbrüster**, Christian, Prölss/Martin (2015), Versicherungsvertragsgesetz, 29. Aufl., C.H. Beck, §81.
- Arseven**, Haydar (1960), 'Ticaret Kanunu'nun Sigortacıya Müteallik Umumi Hükümlerinin Meydana Çıkardığı Bazı Meseleler', Ticaret ve Banka Hukuku Haftası 27 Nisan-3 Mayıs 1959, 1. Baskı, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Enstitüsü Yayınları, s.183-216.
- Atabek**, Reşat (1950), Sigorta Hukuku, İstanbul, Duygu Matbaası.

- Aydın**, Sevgican (2018), Sigorta Ettirenin Sözleşme Öncesi Beyan Yükümlülüğünün İhlali ve İhlal Halinde Sigortacının Hakları, 1. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınları.
- Ayhan**, Rıza/ **Çağlar**, Hayrettin (2018), Sigorta Hukuku Ders Kitabı, 1. Baskı, Ankara, Yetkin Yayınları, C. I, II.
- Bağrıaçık**, Safiye (2013) ‘Sigorta Sözleşmesinde Taraflar Dışındaki İlgililerin Hukuki Durumu’, (Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Baysal**, Başak (2012) Zarar Görenin Kusuru (Müterafik Kusur), 1. Baskı, İstanbul, 12 Levha Yayınları.
- Baysal**, Pelin (2011), ‘6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu ve 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Bakımından Zarar Sigortalarında Sigorta Ettirenin Beyan Yükümlülükleri ve Bu Yükümlülüklerinin İhlaline İlişkin Yaptırımlar’, Legal Hukuk Dergisi, C. 9, S. 2011, <https://legal.com.tr/Book/NIPsa0kHCUu1Es-eYVKvQA/1294e7d758df410f8496dd5ed58fc83d?s=Legal+Hukuk+Dergisi+Y%C4%B1l+2011+Say%C4%B1+105,s.e.t.11.07.2020,s.3517-3540>.
- Beckmann**, Roland Michael / **Matusche-Beckmann**, Annemarie (2015), Versicherungsrechts-Handbuch, 3. Aufl., München, C.H. Beck, §24.
- Bennett**, Carol S. (1989) Insurances of Liability, 2nd Edition, London, Witherby & Co. Ltd.
- Bilgen**, Mahmut (2017), Öğreti ve Uygulamada Sigorta Hukuku, 1. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Birds**, John (2013), Birds’ Modern Insurance Law, Ninth Edition, London, Sweet & Maxwell.
- Bozer**, Ali (1965), Sigorta Hukuku, 1. Baskı, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü.
- Bozer**, Ali (1977) ‘Yangın Dolayısıyla Sorumluluk Sigortası’, Mesuliyet Sigortaları Semineri Tebliği III, 1. Baskı, İstanbul, Sigorta Hukuku Türk Derneği Yayınları.
- Bozer**, Ali (1981), Sigorta Hukuku, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü.
- Bozer**, Ali (2009), Sigorta Hukuku (Genel Hükümler- Bazı Sigorta Türleri), 2. Baskı, Ankara, Bankacılık Enstitüsü Yayınları.

- Burmam**, Michael / **Heß**, Rainer / **Hühnermann**, Katrin / **Jahnke**, Jürgen (2018), Straßenverkehrsrecht: StVR, 25. Aufl., Buch, C. H. Beck, §81.
- Can**, Mertol (2006), Mesleki Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarına Bir Bakış, 1. Baskı, Ankara Bankacılık Enstitüsü Yayınları.
- Can**, Mertol (2009) Türk Özel Sigorta Hukuku, 3. Baskı, Ankara, İmaj Yayınevi.
- Carolan**, Michael T. / **Kalish**, Paul W. / **O'Neill**, William C. / **Raphael**, Rachel P. (2015), 'The Insurance and Reinsurance Law Review (Ed. Peter Rogan): Chapter 31 United States', Law Business Research Ltd, Londra, s. 437-456.
- Çeker**, Mustafa (2016), 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Sigorta Hukuku, 14. Baskı, Adana, Karahan Kitabevi.
- Çelik**, Nazlı Hilal (2015) 'Adam Çalıştırmanın Sorumluluğu' (Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Davey**, James / **Coggon**, John (2006), 'Life Assurance And Consensual Death: Law Making For The Rationally Suicidal', Cambridge Law Journal, 65(3), s.521-548.
- Demirayak**, Ezgi Başak (2011), 'Sigorta Sözleşmesinin Yapılması Sırasında ki Beyan Yükümlülüğünün İhlalinde Nedensellik Bağı', İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 2, S. 2, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/208262>, s.e.t. 04.08.2020, s. 477-496.
- Deutscher Bundestag, 16. Wahlperiode, Drucksache 16/3945, 20.12.2006, Gesetzenwurf der Bundesregierung, Entwurf eines Gesetzes zur Reform des Versicherungsvertragsrechts, s.79-80.
- Ercoskun Şenol**, Kübra (2016) 'Sözleşmenin İçeriğini Belirleme Özgürlüğü ve Bunun Genel Sınırı: TBK m. 27', İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. LXXIV, S. 2, s. 709-737.
- Erdoğan**, İhsan (1990) 'Haksız Fiilde Kusurlu Sorumluluk ve Özellikle Kusur Unsuru' Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 3, S. 1, <http://dergipark.gov.tr/suhfd/issue/26614/280260>, s.e.t. 11.07.2020, s.109-134.
- Eren**, Fikret (1975) Sorumluluk Hukuku Açısından Uygun İlliyyet Bağı Teorisi, 1. Baskı, Ankara, Sevinç Matbaası.
- Eren**, Fikret (2019) Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 24. Baskı, Ankara, Yetkin Yayınları.

- Eroğlu**, Sevilay (2005), Hastalık Sigortası Sözleşmesinin Kurulmasında İhbar Külfeti, 1. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınları.
- Fidan**, İsmail (2005), 'Sorumluluk Sigortalarında Rizikonun Gerçekleşmesi', Ankara Barosu Dergisi, S. 2005/2, s. 33-56.
- Fischer**, James A. (1990), 'The Exclusion From Insurance Coverage Of Losses Caused By The Intentional Acts Of The Insured: A Policy In Search of a Justification', 30 Santa Clara Law Review 95, <https://heinonline.org/HOL/P?h=hein.journals/saclr30&i=111>, s.e.t. 20.07.2020, s. 95-172.
- Freedman**, Warren (1952), Richards on the Law of Insurance, New York, Baker Voorhis & Co. Inc.
- Günel**, H. Yılmaz (1961) 'Müterafik Kusur', Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C. 16, S. 1, s. 208-220.
- Güvel**, Övünç (2017) 'Roma Hukukunda Sorumluluk', Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 25, S. 2, s. 375-404.
- Güven**, Sabri (1982) 'Kusur Kavramı ve Çeşitleri I ve II', I, s. 574, Yargıtay Dergisi, I: Y. 1981, s. 570-588, II: Y. 1982 s. 154-186.
- Hacıömeroğlu**, A. Oğuzhan (2017) 'Sorumluluk Sigortasında Sigorta Hımayesinin Kapsamı' (Doktora Tezi) Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Hacıömeroğlu**, Oğuzhan A. (2015), 'Sigorta Sözleşmelerinin Kuruluş Safhasındaki Sigorta Ettirenin Beyan Yükümlülüğünün Culpa In Contrahendo Sorumluluğu Açısından Değerlendirilmesi', Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi, C. 1, S. 2, s. 49-70.
- Hakeri**, Hakan (2017), Ceza Hukuku Genel Hükümler, 21. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Hatemi**, Hüseyin / **Gökyayla**, Emre (2012) Borçlar Hukuku Genel Bölüm, 2. Baskı, İstanbul, Vedat Kitapçılık.
- Heiss**, Helmut (2016), 'The Principles of European Insurance Contract Law (PEICL)', European Journal of Commercial Contract Law, C. 8, S. 2, s. 28-35.
- Honig**, Richard (1938), Roma Hukuku (Çeviren: Şemseddin Talip), 2. Baskı, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Yayınları.

- Kabukçuoğlu Özer**, F. Dilek (2014), *Mukayeseli Hukukta ve Uygulamada Hayat Sigortası*, 2. Baskı, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları.
- Karabıyık**, Aydın (2006), 'Police Genel Şartları ve Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Uyarınca Sağlık Sigortası Sözleşmesi' (Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü, İstanbul.
- Karan**, Yeliz (2010) 'Haksız Fiil Sorumluluğunda Tazminatın Belirlenmesi Bakımından Zarar Görenin Kusuru', (Yüksek Lisans Tezi) Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karasu**, Rauf (2016), *Yargıtay ve Sigorta Tahkimi İtiraz Hakem Heyeti Kararları Işığında Karayolları Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (Trafik Sigortası)*, 1. Baskı, Ankara, Yetkin Yayınları.
- Karayazgan**, Ahmet (2005), 'Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Zarar Sigortaları Hükümleri Hakkında Genel Bir Bakış', *Sigorta Hukuku Dergisi*, Özel Sayı, s. 52-78.
- Kaya**, Arslan (2013), *Türk Ticaret Kanunu Şerhi Birinci Kitap Yedinci Kısım: Acentelik*, 1. Baskı, İstanbul, Beta Yayınları.
- Kayıhan**, Şaban (2016), 'Zarar Sigortalarında Sigortacının Halefiliyeti', *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C. 22, S. 3, s. 1595-1624.
- Kender**, Rayegan (1977), 'Mesuliyet Sigortasının Mahiyet ve Türleri', *Mesuliyet Sigortaları Semineri Tebliği III*, 1. Baskı, İstanbul, Sigorta Hukuku Türk Derneği Yayınları.
- Kender**, Rayegan (2016), *Türkiye'de Hususi Sigorta Hukuku*, 14. Baskı, İstanbul, 12 Levha Yayınları.
- Kılıçoğlu**, Ahmet (2014) *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 18. Baskı, Ankara, Turhan Kitabevi, s. 329.
- Kılıçoğlu**, Mustafa (2004) 'Haksız Fiillerde İlliyet Bağı', *Yargıtay Dergisi*, C. 30, S. 1-2, <http://www.yargitaydergisi.gov.tr/dergiler/ym/ocak2004.pdf>, s.e.t. 10.07.2020, s. 27-44.
- Kurt**, L. Müjde (2015) 'Zarar Görenin Zararı Azaltma Külfeti', *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 64, S. 3, s. 775-814.
- Lange**, Oliver (2002), *Praxisfragen der D&O-Versicherung (Teil II)*, DStR. Heft 39.

- Lipscomb**, Hubert S (1936), 'Insurers' Liability and Rights when Insured's Death is Caused by Beneficiary or Assignee', Mississippi Law Journal, S. 476, <https://heinonline.org/HOL/P?h=hein.journals/mislj8&i=484>, s.e.t. 09.08.2020, s. 476-488.
- Littbarski**, Sigurd (2001), Allgemeine Versicherungsbedingungen für die Haftpflichtversicherung: AHB- Kommentar, München, §1.
- Lücke**, Werner, Prölß/Martin (2015), Versicherungsvertragsgesetz, Band 14, Vorbemerkung zu den §100-112, 29. Aufl, Verlag C.H.Beck, München, §103.
- Memiş**, Tekin (2004), 'Sigorta Hukukunda Ağır Kusur ve Kırmızı Işık İhlali Konulu Bir Hukuk Genel Kurul Kararı Değerlendirmesi', Reasürör, S. 54, s. 4-18.
- Oğuz**, Habip (2016) 'Sorumluluk Hukukunda Kusur', Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Y. 7, S. 28, s. 273-286.
- Oğuzman**, Kemal/ **Öz**, Turgut, (2016) Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 12. Baskı, C. 2, İstanbul, Vedat Kitapçılık.
- Omağ**, Merih Kemal (2006) 'Özel Sigorta Hukukunda Muafiyet Klozları', Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi Armağan Özel Sayısı, Doç.Dr. Mehmet Somer'in Anısına Armağan, İstanbul, 529-542.
- Omağ**, Merih Kemal (2011), Türk Hukukunda Sigortacının Kanuni Halefiyeti, 1. Baskı, İstanbul, Vedat Kitapçılık.
- Özdamar**, Mehmet (2009), Sigortacının Sözleşme Öncesi Aydınlatma Yükümlülüğü, 1. Baskı, Ankara, Yetkin Yayınları.
- Özgenç**, İzzet (2019) Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 15. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınları.
- Öztan**, Fırat (1966) Sigorta Akdinin İnikadında İhbar Mükellefiyeti, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Enstitüsü Yayınları.
- Poroy**, Reha / **Yasaman**, Hamdi (2015), Ticari İşletme Hukuku, 15. Baskı, İstanbul, Vedat Kitapçılık.
- Rado**, Türkan (2015) Roma Hukuku Dersleri Borçlar Hukuku 11. Baskı, İstanbul, Filiz Yayınevi.
- Reisoğlu**, Safa (2014) Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 25. Baskı, İstanbul, Beta Yayınları.

- Schimikowski**, Peter (2014), *Versicherungsvertragsrecht*, 5. Aufl., Verlag C. H. Beck, München.
- Schmidt**, R. (1956), *Gedanken zur Dauer des Haftpflichtversicherungsschutz*, VersR.
- Schwarz**, Andreas B. (1948) *Borçlar Hukuku Dersleri*, (Çeviren: Bülent Davran), 1. Baskı, İstanbul, Kardeşler Basımevi.
- Seven**, Vural (2016) 'Alkollü Araç Kullanma İle İlgili Karayolları Trafik Kanunu'nda Yapılan Değişikliğin Sigorta Şirketinin İspat Yüküne Etkisi' Cevdet Yavuz'a Armağan, C. 22, S. 3, <http://dergipark.gov.tr/maruhad/issue/36500/359621>, s.e.t. 14.07.2020, s. 2521-2529.
- Sopacı Öztuna**, Birgül (2012), 'Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun Sigortacının Kanuni Halefiyetine İlişkin Düzenlemelerinin Alman Sigorta Sözleşmeleri Kanunu'ndaki Düzenlemelerle Birlikte Değerlendirilmesi', Banka ve Ticaret Enstitüsü Dergisi, C. 28, S. 3, s. 117-152.
- Sopacı Öztuna**, Birgül (2015), *Yönetici Sorumluluk Sigortası*, 2. Baskı, İstanbul, Vedat Kitapçılık.
- Stoecker**, Phillip (2011), *Der Vorsatz des Versicherungsnehmers bei der Herbeiführung des Versicherungsfalles im Sinne des ' 103 VVG*, Göttingen Universitätsverlag, Berlin.
- Şeker Öğüz**, Zehra (2010), *Türk Ticaret Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Sigorta Sözleşmelerinde Sözleşme Öncesi İhbar Görevi*, 1. Baskı, İstanbul, Filiz Kitabevi.
- Şeker**, Zehra (2000), *Sigorta Sözleşmesinin Hukuki Niteliği Üzerine*, Prof. Dr. M. Kemal Oğuzman'ın Anısına Armağan, İstanbul, Beta Yayınları, s. 1044-1056.
- Şenocak**, Kemal (2000), *Mesleki Sorumluluk Sigortası -Özellikle Doktor, Avukat, Mimarın Mesleki Sorumluluk Sigortası*, 1. Baskı, Ankara, Turhan Kitabevi.
- Şenocak**, Kemal (2009), 'Türk Ticaret Kanunu'nun Mal Sigortasına İlişkin Hükümlerinin Sorumluluk Sigortalarına Uygulanabilirliği', Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 58, S.1, s. 189-229.
- Şenocak**, Kemal (2012) 'Hayatı Sigorta Edilecek Kişi (Riziko Şahsı)', Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. XXVIII, S. 4, s. 47-82.
- Şenocak**, Kemal (2018), 'Sorumluluk Konusu Olaya Kasten Neden Olma (TTK m. 1477)', *Sigorta Hukuku Sempozyumları*, 1. Baskı, İstanbul, 12 Levha Yayınları, s. 173-180.

- Tahiroğlu**, Bülent (2016), Roma Borçlar Hukuku, 1. Baskı, İstanbul, Der Yayınları.
- Tandoğan**, Haluk (1963) Mukayeseli Hukuk, Hususiyle Türk-İsviçre ve Alman Hukuku Bakımından Üçüncü Şahsın Zararının Tazmini, 1. Baskı, Ankara, Ajans-Türk Matbaası.
- Tandoğan**, Haluk (2010) Türk Mes'uliyet Hukuku, 1961 Yılı 1. Basıdan Tıpkı Basım, İstanbul, Vedat Kitapçılık.
- Tekinay**, Selahattin Sulhi/**Akman**, Sermet/**Burcuoğlu**, Haluk/**Altıp**, Atilla (1988) Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 6. Baskı, İstanbul, Filiz Kitabevi.
- Tiftik**, Mustafa (1994) Akit Dışı Sorumlulukta Maddi Tazminatın Kapsamı, 1. Baskı, Ankara, Yetkin Yayınları
- Toroslu**, Haluk (2016) 'Bilinçli Taksir Üzerine Bir Değerlendirme', Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 126, s. 95-122.
- Tunçomağ**, Kenan (2001), 'Hayat Sigortası Sözleşmesinin Tanım, Meydana Getirilmesi ve Hüküm Doğurması', Nuri Çelik'e Armağan, C. I, İstanbul, Beta Yayınları, s. 789-806.
- Ulaş**, Işıl (2002), Can Sigortası Hukuku Hayat ve Kişisel Kaza Sigortaları, 2. Baskı, Ankara, Turhan Kitabevi.
- Ulaş**, Işıl (2012), Uygulamalı Zarar Sigortaları Hukuku, 8. Baskı, Ankara, Turhan Kitabevi.
- Uluğ Cicim**, İlknur / **Alhan**, Yunus (2016), 'Alman Sorumluluk Sigortaları ile İlgili Hükümlerin Türk Ticaret Kanunu Açısından Değerlendirilmesi', Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 2, <https://jurix.com.tr/article/7568>, s.e.t. 28.04.2020.
- Uluğ**, İlknur (2005), 'Sigorta Hukukunda Riziko Kavramı ve Bu Kavramdaki Değişiklikler', Türkiye'de Sigorta Hukukunun Sorunları ve Geleceği- Sempozyum, 1. Baskı, İstanbul, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, s. 308-350.
- Uluğ**, İlknur (2005). 'Türk Ticaret Kanunu Tasarısında Zarar Sigortaları', Sigorta Hukuku Dergisi, Özel Sayı, s. 197-214.
- Ülgen**, Hüseyin (2016) 'Başkası Lehine Sigorta Ve Bu Sigortada Sigortalının Ve Sigorta Ettirenin Talep Ve Dava Hakkı', Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 22, S. 3, Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan, Özel Sayı, C. I, s. 2827-2838.

- Ülgen**, Hüseyin / **Helvacı**, Mehmet / **Kendigelen**, Abuzer / **Kaya**, Arslan / **Nomer Ertan**, Füsün (2015), Ticari İşletme Hukuku, 5. Baskı, İstanbul, 12 Levha Yayınları.
- Ünan**, Samim (1998), 1. Baskı, İsteğe Bağlı Genel Sorumluluk Sigortasında Riziko, İstanbul, Beta Yayınları.
- Ünan**, Samim (1998), Hayat Sigortası Sözleşmesi, 1. Baskı, İstanbul, Beta Yayınları.
- Ünan**, Samim (2012), Zorunlu Hekim Sorumluluğu Sigortası Genel Şartlar Şerhi, 1. Baskı, İstanbul, Özgül Basımevi.
- Ünan**, Samim (2016) Türk Ticaret Kanunu Şerhi: Altıncı Kitap Sigorta Hukuku, 1. Baskı, İstanbul, C. I, 12 Levha Yayınları.
- Ünan**, Samim (2017) 'Hayat Sigortalarında Lehtar Atama ile İlgili Bazı Sorunlar', İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 16 S. 2-3, s. 295-330.
- Ünan**, Samim / **Atamer**, Kerim (Yayına Hazırlayanlar), Principles of European Insurance Contract Law (PEICL) Avrupa Sigorta Sözleşmesi Hukuku İlkeleri (ASSH) İngilizce Metin ve Türkçe Çeviri (2011), Sigorta Hukuku Derneği, İstanbul.
- Vance**, William R. (1951), Handbook on the Law of Insurance, Minnesota, West Publishing Co.
- Von Tuhr**, Andreas (1983) 2. Baskı, Ankara, (Çeviren: Cevat Edege) Borçlar Hukukunun Umumi Kısımı, C. 1-2, Yargıtay Yayınları.
- Wade**, John W. (1936), 'Acquisition of Property by Wilfully Killing Another--A Statutory Solution', Harvard Law Review, S. 49, <https://heinonline.org/HOL/P?h=hein.journals/hlr49&i=773>, s.e.t. 09.08.2020, s. 715-755.
- Wagner**, Erich (1986), Haftpflichtversicherung, 2. Aufl., Bühl, Karlsruhe.
- Wandt**, Manfred / **Weyers**, Hans L. (2003), Versicherungsrecht, 3. Aufl, Carl Heymanns Verlag.
- Yaman**, Fulya (2006), 'Mal Sigortalarında Sigorta Himayesinin Kapsamı' (Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü, İstanbul.
- Yongalık**, Aynur (1998), Çevre Sorumluluk Sigortası, 1. Baskı, Ankara, Bankacılık ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü.

Zilelioğlu, Hilal (1987) 'Roma Hukukundaki Sorumluluk Ölçütlerine Genel Bir Bakış' Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 39, S. 1, <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/303/2859.pdf>, s.e.t. 16.07.2020, s. 241-264.

İnternet Kaynakları

http://leginfo.legislature.ca.gov/faces/codes_displayText.xhtml?lawCode=INS&division=1.&title=&part=1.&chapter=6.&article=2., s.e.t. 02.08.2020.

<http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201004/20100430ATT73919/20100430ATT73919EN.pdf>, s.e.t. 02.08.2020.

<https://beck-online.beck.de/Dokument?vpath=bibdata%2Fges%2Fvvg1908%2Fcont%2Fvvg1908.p61.htm&anchor=Y-100-G-VVG1908-P-61>, s.e.t. 13.01.2020.

<https://www.legifrance.gouv.fr/content/location/1744>, s.e.t. 02.08.2020.

<https://www.uibk.ac.at/zivilrecht/forschung/evip/restatement/sprachfassung/peicl-en.pdf>, s.e.t. 02.08.2020.

<https://www.law.go.kr/LSW/eng/engLsSc.do?menuId=2&section=lawNm&query=commercial&x=0&y=0#liBgcolor12>, s.e.t. 10.11.2020.

Legalbank Elektronik Hukuk Bankası.

Neue Juristische Wochenschrift, <https://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2fzeits%2fnjw%2froot%2fcont%2fnjw.htm>, s.e.t. 13.01.2020.

Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlük, <https://sozluk.gov.tr/>, s.e.t. 08.08.2020.

Prof. Dr. Oğuz SANCAKDAR

Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Kamu Hukuku Bölüm Başkanı-İdare Hukuku
Anabilim Dalı Başkanı

Arş. Gör. Pınar YAĞCI, LL.M.

Dokuz Eylül Üniversitesi
Hukuk Fakültesi İdare Hukuku
Anabilim Dalı

Şükür TAŞYILDIZ, LL.M.

Georg-August Universität
Göttingen
Doktora Öğrencisi

Arş. Gör. Ezgi ÇIRAK, LL.M.

İzmir Ekonomi Üniversitesi Hukuk
Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi
Hukuku Anabilim Dalı

KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARI HUKUKU

- Doğal, Tarihi, Arkeolojik ve Kentsel Sit Alanları
- Sit Alanları ve Uygulamaları
- Geçiş Dönemi Koruma Esasları ve Kullanma Şartları
- Koruma Amaçlı İmar Planları ve Hükümleri
- Tescilli Eski Eserler ve Müdahaleler
- Bakım-Onarım Esasları ve Mâli Kolaylıklar
- Temel İlkeler
- Koruma Bölge Kurullarının Yapısı ve İşleyişi
- Taşınır Kültür Varlıkları
- Koleksiyonculuk ve Müzeler
- 2863 sayılı Kanuna Muhalefet Suçları
- Yargı Kararları
- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu Kararları
- Tabiat Varlıklarını Koruma Merkez Komisyonunun İlke Kararları

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kültür ve Tabiat Varlıkları Hukuku

Oğuz Sancakdar - Pınar Yağcı - Şükür Taşyıldız - Ezgi Çırak

Hukuk Yayınları Dizisi – 2887

Birinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 34 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA*

- AB KÜLTÜREL MİRAS MEVZUATI ve TÜRKİYE PROJESİ (Sivil Toplum Diyalogu: Avrupa Bilgi Köprüleri (Avrupa Birliği Kültürel Miras Mevzuatı ve Türkiye Projesi (2006-2007) (<http://www.kumid.eu>)
- ADRIANI Thomas, Das Recht der Kulturdenkmalpflege, unter besonderer Berücksichtigung der Verhaeltnisse in Niedersachsen, Göttingen 1962.
- AHUNBAY Zeynep, Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon, İst 1996.
- AJDA (L'Actualité Juridique Droit Administratif), Numero special, droit de l'urbanisme bilan et perspectives, 20 mai 1993.
- AKILLIOĞLU T., "Kamu Yararı Kavramı Üzerine Düşünceler", Amme İdaresi Dergisi C.24, S.2, Haziran 1991.
- AKİPEK Serap, Ulusal ve Uluslararası Hukuk Açısından Kültür Malları, Ankara 1999.
- AKİPEK Jale, Turgut AKINTÜRK, Eşya Hukuku, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2009.
- AKYILMAZ Bahtiyar/SEZGİNER Murat/KAYA Cemil, Türk İdare Hukuku, Ank 2009.
- ALAN N., "Türk İdari Yargısında Yerindelik ve Takdir Yetkisinin Değerlendirilmesi", İdari Yargıda Son Gelişmeler Sempozyumu, Ank 1982.
- ANGLİM KREDER Jennifer, The Choice Between Civil and Criminal Remedies in Stolen Art Litigation, Vanderbilt Journal of Transnational Law, C. 38, 2015.
- ASSMAN Schmidt-Eberhard/BADURA Peter/BREUER Rüdiger/FRIAUF Heinrich Karl/KREBS Walter/KUNİG Philip/RULAND Franz/SALZWEDEL Jürgen, Besonderes Verwaltungsrecht, Berlin, NewYork 1995.
- ARNDT Hans-Wolfgang/KÖPP Klaus/OLDIGES Martin/SCHENKE Wolf-Rüdiger/SEEWALD Otfried/STEINER Udo, Besonderes Verwaltungsrecht, Hrsg. STEINER Udo, Heidelberg 1988.
- ARNDT Hans-Wolfgang/RUDOLF Walter, Öffentliches Recht, 13.b., München 2000.
- ARTUK Mehmet Emin, Ahmet GÖKCEN, Caner YENİDÜNYA, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 14. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.
- ASLAN Zehreddin, İdarî Yargı'da Yürütmenin Durdurulması, 2.b., İst 2001.
- ATAY Çınar, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Olgusu, Yasal Gelişim Süreçleri, Tanımlar, Uygulamalar, İzmir Ticaret Odası Yayın No: 96, İzmir 2001.
- ATAY Ethem Ender, İdare Hukuku, 2.b., Ank 2009.
- ATILGAN Cansu, Ulusal Ve Uluslararası Düzenlemeler Işığında Türkiye'de Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması Üzerine Bir Değerlendirme, Art-Sanat Dergisi, Temmuz 2016, ss.249-261, s.252.

---

* Kaynakçada konu ile doğrudan ilgili eserlere yer verilmiştir.

- AUBY J-B/PERINET-MARQUET H., Droit de l'urbanisme et de la construction, Paris 1989.
- AUBY Jean-Marie/AUBY Jean-Bernard, Institutions administratives, Organisation générale. Fontion publique. Contentieux administratif. Interventions de l'administration dans l'économie. Prix. Planification. Aménagement du territoire, 6e édition, Paris 1991.
- AUBY Jean-Marie /BON Pierre, Droit administratif des biens, Domaine, Travaux publics, Expropriation, Paris 1991.
- AUBY Jean-Marie/DRAGO Roland, Traité des recours en matière administrative, Paris 1992.
- AUDRERIE Dominique, La protection du patrimoine culturel dans les pays francophones, Editions Estem, 2000.
- AYDIN Mahmut, "Çalınan Orijinal Altın "Kanatlı Denizatı (Hippocampus)'nın Taşınabilir X-Işını Floresans Spektrometresi Yöntemiyle Türkiye'ye İade Edilmesinin Sağlanması", Türkiye Bilimler Akademisi Arkeoloji Dergisi, S.20, 2017.
- AYDOS Oğuz Sadık, "Taşınır Kültür Varlığı Koleksiyonculuğuna İlişkin Değerlendirmeler", Ankara Barosu Dergisi, C.66, S. 4, Güz 2008.
- AZRAK Ülkü, İptal Davalarının Objektif Niteliği Üzerine Düşünceler, Onar Armağanı, İst 1977.
- AZRAK Ülkü, "İdari Usul ve Yasalaştırılması", 1. Ulusal İdare Hukuku Kongresi, Ank 1-4 Mayıs 1990.
- BACHER Ernst, "Denkmalschutz und Kulturgüterschutz", **Internationaler Kulturgüterschutz**, Wiener Symposion 18./19. Oktober 1990 (Hrsg. Getre Reichelt), Wien 1992.
- BASS George, "A Hoard of Trojan and Sumerian Jewelry," American Journal of Archaeology, V. 74, 1970, ss. 339-341; AVRIL Tom, "Could museum's gold be from ancient Troy?," Philly.com, January 31.
- BAŞKAYA Zafer, Barajların Olası Çevresel ve Sosyo-Ekonomik Etkilerinin Halkın Bakış Açısıyla Değerlendirilmesi: İlsu Barajı ve Hasankeyf Örneği, Journal of International Social Research C. 8, S.40, ss.347-383,
- BATOR Paul, The International Trade In Art, University of Chicago Press, Chicago, 1983.
- BATUR YAMANER Melike, ÖKTEM A. Emre, KURTDARCAN Bleda, UZUN Mehmet C., 12 Ağustos 1949 Cenevre Sözleşmeleri ve Ek Protokolleri, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları.
- BEAUCAMP Guy, Rostocker Umweltrechtstag 1999 zu den Neuregelungen im Bundesnaturschutzgesetz DVBl 1999, 1345 (1347).
- BECKER Siegfried/OLDENHAGE Klaus, Kulturgüterrückgabegesetz, [Baden-Baden], Nomos, Nomos-Kommentar, 1. bs, 2008.

- BECKER, Bernd, Das Recht der Länder zur Abweichungsgesetzgebung (Art. 72 Abs. 3 GG) und das neue WHG und BNatSchG, DVBl. 2010 754 (758), S. 174.
- BEKTAŞ Cengiz, Koruma-Onarım, 2.b., İst 2001.
- BENDER Bernd/SPARWASSER Reinhard/ENGEL Rüdiger, Umweltrecht, Heidelberg, 3.b., 1995
- BERNAT Björn/DAVYDOV Dimitrij, KARNAU Oliver, CHRISTOPH Rauhut, Quo vadis Denkmalrecht? Kulturerbe zwischen Pflege und Recht Veranstaltung, 2015 MÜNSTER (WESTF).
- BERNSDORF Norbert/KLEINE-TEBBE Andreas, Kulturgutschutz in Deutschland, Ein Kommentar, Köln 1996
- BILA Jacqueline, National Kulturgüterschutz in der Europäischen Union, Bonn Uni., Diss., 1997.
- BILLET Philippe, Protection de la Nature, Revue Juridique de l'Environnement, n°1, 2004, ss. 97-113.
- BOESLER Dorothee/KLEEFELD Klaus Dieter, Kulturgüter in der Planung: Handreichung zur Berücksichtigung des kulturellen Erbes bei Umweltprüfungen, Köln, Verlag d. Rheinischen Vereins, 2008.
- BOWEN Blair, "Indian Rights: Native Americans versus American Museums – A Battle for Artifacts", American Indian Law Review, C.7, S. 1.
- BOWEN Blair, "Indian Rights: Native Americans versus American Museums: A Battle for Artifacts." American Indian Law Review C.7, S.1, 1979.
- BRAIBANT Guy, Droit administratif Français, Paris 1992.
- BRÉDIF Hervé / Simon Laurent, Quelle place pour les acteurs locaux dans la gestion de la biodiversité ordinaire ?, Bulletin de l'association de géographes français, Sayı : 91-1, ss. 2014, 17-34.
- BRETON Jean-Marie, Entre protection et valorisation : le patrimoine saisi par le droit, Tourisme, culture(s) et attractivité des territoires, Sayı: 20, Aralık 2011.
- BUSSE Jürgen, Die naturschutzrechtliche Eingriffsregelung in der Bauleitplanung: mit Erläuterungen zum Ökokonto ; Handbuch, München [u.a.], Rehm, 1. bs, 2001.
- BÜRKEL Walter, "Praktische Probleme des Denkmalschutzrechts aus der Sicht des Juristen", **Denkmalrecht unter Denkmalschutz?** Dresdner Schriften zum öffentlichen Recht, Band 3, Ansgar Hense (Hrsg.), Berlin 2003.
- CEBECİ Ö. F./ÇAKILCIOĞLU M., "Koruma Amaçlı İmar Planlarının Onaylanma Sürecindeki Çelişkiler", Mali Denetim ve Yönetim, S.18, Ocak-Şubat 2003.
- CEYLAN Ümit, Taşınır Kültür Ve Tabiat Varlıkları Kaçakçılığı Suçu (Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu M.32, 68), Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hukuk Anabilim Dalı Kamu Hukuku Bilim Dalı, İstanbul, 2018.
- CHAPUISAT J., Le Droit de l'urbanisme, Paris 1983.
- CHAPUS René, Droit administratif général, 3. b., Paris 1988.

- COLLADO Kelvin D., "A Step Back for Turkey, Two Steps Forward in the Repatriation Efforts of Its Cultural Property", 5 Case W. Res. J.L. Tech. & Internet, 2014.
- CORNU Marie, Le droit culturel des biens, L'intérêt culturel juridiquement protégé, Ouvrage honoré d'une subvention du Ministère français de l'Education nationale, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche, Bruzeşses 1996.
- CZERMAK Andrea, Kunst die zu Verbrechen führt, Eine kriminologisch-kriminalistische Einführung für Kunstliebhaber, Graz 2000
- ÇAL Halit, "Osmanlı'dan Cumhuriyete Eski Eserler Kanunları", Prof. Dr. Kazım Yaşar Koprıman'a Armağan, Ankara, 2005.
- ÇEÇENER H., B., "SİT Geçiş Dönemi - Koruma Amaçlı Plan- Kısmi Plan Değişikliği Konusunda Yanlış Yorumlar", Mimarlık Dergisi, Mart-Nisan, S. 316, 2004.
- DANIŞTAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME KARARLARI III, 1973-1984, Danıştay Başkanlığı, Ank 1985.
- DARCY Gilles, La responsabilité de l'administration, Paris 1996.
- DAVYDOV Dimitrij, Denkmalschutz und Eigentumsgewährleistung im deutschen und russischen Recht: eine rechtsvergleichende Darstellung unter besonderer Berücksichtigung der Rechtslage in Nordrhein-Westfalen und dem Gebiet Leningrad, Bonn, 2010, xvii+236 sayfa sayıları
- DEBBASCH Charles/BOURDON Jacques/PONTIER Jean-Marie/ RICCI Jean-Claude, Droit administratif des biens, Paris 1994.
- DEBBASCH Charles, Institutions et droit administratifs, l'action et le contrôle de l'administratif Français, Paris 1992.
- DECKEN von der Kersten, Kulturgüterrecht, Baden-Baden, Nomos, Nomos Gesetze, 2. bs, 2020, s. 1176.
- DEGUERGUE Maryse, Procédure administrative contentieuse, Paris 2003.
- Denkmalschutz. Texte zum Denkmalschutz und zur Denkmalpflege, herausgegeben vom Deutschen Nationalkomitee für Denkmalschutz, Band 52, 1993.
- Deutsche Denkmalschutzgesetze, Schriftenreihe des Deutschen Nationalkomitees für Denkmalschutz, 3. Aufl. 1998.
- DELVOLVE P., L'acte administratif, Paris 1983.
- DE MEO Antonia M., "More Effective Protection for Native American Cultural Property through Regulation of Export", American Indian Law Review, C. 19, S. 1, 1994.
- DICKSON Graham J., "The Need for a National Registry of Cultural Objects" Fordham International Law Journal, C.11, S. 4, 1987.
- DIETER J. Martin/KRAUTZBERGER Michael, Handbuch Denkmalschutz und Denkmalpflege: Recht, fachliche Grundsätze, Verfahren, Finanzierung, München, C.H. Beck, 4., überarbeitete und erweiterte Auflage, 2017.

- DIETRICH Björn, Eine Systematisierung der Schutzgebietskategorien des Bundesnaturschutzgesetzes nach landschaftsökologischen Kriterien, Hamburg, Kovač, Schriftenreihe Umweltrecht in Forschung und Praxis, 2010.
- DIETRICH Christian, Denkmalrecht: ein Rechtsvergleich zwischen Deutschland und Italien, Frankfurt am Main, PL Acad. Research, Europäische Hochschulschriften, 2013.
- DİLEK Muzaffer, Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması ve Yaşatılmasında Yerel Yönetimlerin Rolü ve Şanlıurfa Örneği, TİD, S.436, Eylül 2002.
- Direction régionale des affaires culturelles de la région Centre, Protéger un immeuble au titre des monuments historiques - Guide pratique, Juin 2011.
- Direction de l'eau et de la biodiversité Sous-direction des espaces naturels, Rapports, Trame Verte et Bleue et Documents d'Urbanisme, Temmuz 2013, http://www.trameverteetbleue.fr/sites/default/files/references_bibliographiques/trame_verte_et_bleue_et_documents_durbanisme_-_guide_methodologique.pdf, Erişim Tarihi: 16.04.2019.
- DREIER Horst/BAUER Hartmut (ed.), GG Kommentar, Artikel 20 - 82, Tübingen, Mohr Siebeck, 3. bs, 2015.
- DRÖSCHMEISTER Rainer/ELLWANGER Götz/EMDE Franz/SSYMANK Axel/KLINGENSTEIN Frank, Die Lage der Natur in Deutschland: Ergebnisse von EU-Vogelschutz- und FFH-Bericht, Bonn - Bad Godesberg, 2020.
- DRIEHAUS Hans-Joachim/PIETZNER Rainer, Einführung in das Allgemeine Verwaltungsrecht, 3. b., München 1996.
- DROBENKO B., Les Servitudes D'urbanisme, Contribution A l'Elaboration de la Notion Droit Français, Decembre 1990.
- DUBOIS Jean-Pierre, La responsabilité administrative, Paris 1996.
- DURAN, L, İdare Hukuku Ders Notları, İst 1982.
- DURSUN Gizem, "Yargıtay Kararları Işığında 2863 Sayılı KVTVKK m. 65'te Düzenlenen Suçların Değerlendirilmesi", Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 12, Sayı: 157, Eylül 2017, ss. 93-128.
- DÜREN A., İdare Hukuku Dersleri, Ank 1979.
- EBERL/MARTİN/PETZET, Bayerisches Denkmalschutzgesetz, Kommentar, 5. Auflage, Köln 1997.
- EBERL Wolfgang, Kulturgüter: gesetzlicher Rahmen zum Umgang mit Denkmälern und Kunstwerken einschließlich Steuerrecht, Stuttgart, Verlag W. Kohlhammer, Rechtswissenschaften und Verwaltung: Handbücher, 1. bs, 2016.
- EHLERS Dirk, "Verwaltung und Verwaltungsrecht im demokratischen und sozialen Rechtsstaat", Allgemeines Verwaltungsrecht, (Herausgegeben, Hans-Uwe Erichsen), 10 b., Berlin. NewYork, 1995.

- EKE F., “Kültürel-Doğal Mirasın Korunması ve Belediyeler”, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Belediyeler, Yıl 4, S.7 Eylül 1990.
- EKE F., Kıyı Mevzuatının Gelişimi ve Planlama, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü, Yayın No: 77, Ank 1995.
- ELMENHORST Lucas, Kulturgutschutzgesetz: Kommentar, München, C.H. Beck, 2018.
- ENGELER Walter, Das Baudenkmal im schweizerischen Recht: Untersuchungen zum materiellen Baudenkmalbegriff und dem Verfahren der Unterschutzstellung, Zürich [u.a.], Dike-Verl., St. Galler Schriften zur Rechtswissenschaft. - Zürich : Dike-Verl, 2008.
- EPINEY Astrid, Art. 20a, Kommentar, in: STARCK Christian (Hrsg.), Das Bonner Grundgesetz, 6. Aufl., München 2010, S. 167-219.
- ERBGUTH Wilfried/SCHLACKE Sabine, Umweltrecht, Nomos Verlag, Baden-Baden, 6. Auflage, 2016.
- ERDER Cevat, Venedik Tüzüğü Tarihi Bir Anıt Gibi Korunmalıdır, O.D.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Dergisi, Cilt 3, Sayı 2, Güz 1977.
- ERDOĞAN İhsan, “Hukuki Açından Define”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.17, S.1-2, 2013, ss. 513-533, s.520.
- EREN Fikret Mülkiyet Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara, 2014.
- ERTAŞ Türker, Kuvvetler Ayrılığı İlkesi Bağlamında Yasama, Yürütme, Yargı Organları Arasındaki Modern İlişkiler, 3. baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- ERKUT Celal, “Kültürel Mirasın Korunması Hukuku”, Yıldızhan Yayla’ya Armağan, Galatasaray Üniversitesi Yayınları Armağan Serisi No: 4, İst 2003.
- ERKUT Celal, İptal Davasının Konusunu Oluşturma Bakımından İdari İşlemin Kimliği, Ank 1990.
- ESENER, Turhan Kudret GÜVEN, Eşya Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara, 2012, s. 322; Döndü KUŞCU, “Hukuki Olarak Define Arayıcılığı”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, S.25, C.2, 2019.
- ESİN Ufuk, “19. Yüzyıl Sonlarında Heinrich Schliemann’ın Troya Kazıları ve Osmanlılarla İlişkileri,” Zeynep Rona (yay.haz.), Osman Hamdi Bey ve Dönemi. Sempozyum 17-18 Aralık 1992, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1993.
- ESİN Ufuk, Heinrich Schliemann, Kazı Raporları ve Mektuplarından Seçme Parçalarla, Sandoz Kültür Yayınları, İstanbul 1991.
- Espaces Naturels, Protection De La Nature Et Culture, Une Histoire Commune, No: 53, Ocak 2016, <http://www.espaces-naturels.info/protection-nature-et-culture-histoire-commune>, Erişim Tarihi: 16.04.2019.
- Europäische Denkmalschutzgesetze in deutscher Übersetzung, (Hrsg. Hans Hingst ve Anton Lipowschek), Neumünster 1975.

- FECHNER, Rechtlicher Schutz archäologischer Kulturgüter, Berlin 1991.
- FISCHER-HÜFTLE Peter, Zur naturschutzrechtlichen Vereinsklage nach dem BNatSchG 2009, NuR 2011, 237-241, 237
- FISCHER-HÜFTLE Peter, Vielfalt, Eigenart und Schönheit der Landschaft aus der Sicht eines Juristen, NuL 1997, 239-244.
- FLAMME Maurice - André, Droit administratif, 2. b., Bruxelles, 1989.
- FOX Claudia, "The UNIDROIT Convention on Stolen or Illegally Exported Cultural Objects: An Answer to the World Problem of Illicit Trade in Cultural Property", American University International Law Review, C.9, S.3, 1993.
- FRIER Pierre-Laurent, *Droit du patrimoine culturel*, Presses Universitaires de France (Puf), collection droit fondamental - droit politique et théorique, décembre 1997.
- FISCHERMEIER, Die Inschutznahme im Denkmal-und Naturschutzrecht und ihre Bedeutung für das Verwaltungssachenrecht, Erlanger Diss., 1986.
- FORSTHOFF Ernst, Lehrbuch des Verwaltungsrecht, Band I, Allgemeiner Teil, München 1973.
- FRANKE Nils Magnus, Naturschutz – Landschaft – Heimat, Springer VS, Wiesbaden, 2017.
- FRANZIUS Claudio/REINERT Sigrid, Zur Geschichte des deutschen Umweltrechts, Berlin, Duncker und Humblot, 1994.
- FRENZ Walter., BNatSchG: Bundesnaturschutzgesetz : Kommentar, Berlin, Erich Schmidt Verlag, Berliner Kommentare, 3., völlig neu bearbeitete und wesentlich erweiterte Auflage, 2021.
- FRIEDLER, Wilfried, "Neue völkerrechtliche Ansätze des Kulturgüterschutzes", Internationaler Kulturgüterschutz, Wiener Symposion 18./19. Oktober 1990 (Hrsg. Getre Reichelt), Wien 1992
- GASSNER Erich/BENDOMIR-KAHLO/RÄNTSCH-SCHMIDT Annette/ RÄNTSCH-SCHMIDT Jürgen, Bundesnaturschutzgesetz, München 2006
- GASSNER Erich/SCHMIDT-RÄNTSCH Johanna, Bundesnaturschutzgesetz: Kommentar; unter Berücksichtigung der Bundesartenschutzverordnung, des Washingtoner Artenschutzübereinkommens, der EG-Artenschutz-Verordnungen, der EG-Vogelschutz-Richtlinie und der EG-Richtlinie "Fauna, Flora, Habitate", München, Beck, 2., vollst. neubearb. Aufl., 2003.
- GASSNER Erich, Zum Vollzug des Art. 20a GG, NuR (2014) 36, S. 483.
- GEBEßLER, August (ed.). Schutz und Pflege von Baudenkmalern in der Bundesrepublik Deutschland: ein Handbuch, Köln: Kohlhammer, 1980.
- GELLERMANN, Martin. Das modernisierte Naturschutzrecht Anmerkungen zur Novelle des Bundesnaturschutzgesetzes. Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht. 2002, no. 9, S. 1025–1033.
- GERAY Uçkun, "Doğal Sit Alanlarında Yapılaşma", <http://www.cekulvakfi.org.tr/icerik/haftaninYazisi.asp?ID=17>

- GERVASONI, Véronique, Les conventions de protection de la nature, Revue Juridique de l'Environnement, numéro spécial, 2008, Biodiversité et évolution du droit de la protection de la nature. ss. 135-147.
- GİRİTLİ İ., Türk Devlet Şurası İçtihatlarına Göre İdarenin Yetkisini Saptırması. İdari Tasarrufların Maksat Unsurundaki Sakatlık. İst 1957.
- GİRİTLİ İsmet/BİLGİN Pertev/AKGÜNER Tayfun, İdare Hukuku, 3.b., İst 2008.
- GİYİK Abdülbaki, İmar Kirliliğine Neden Olma Suçu, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Cilt: 30, Sayı: 134, Ocak 2018, ss.71-114.
- GÖK T., "Planlama ve İmarla İlgili Yargı Denetiminde Bilirkişilerin İşlevi", 12. Dünya Şehircilik Günü Kolokyumu (16-18 Kasım 1988), Ank 1990.
- GÖZLER Kemal, İdare Hukuku Dersleri, Bursa 2009.
- GÖZÜBÜYÜK A., Şeref/DİNÇER Güven, İdarî Yargılama Usûlü, Ank 1996.
- GÖZÜBÜYÜK A., Şeref/TAN Turgut, İdare Hukuku, C. 1, Genel Esaslar, Ank 2008.
- GREEN Graham, "Evaluating the Application of the National Stolen Property Act to Art Trafficking Cases", HARV. J. ON LEGIS. 251.
- GREEN Graham, "Evaluating the Application of the National Stolen Property Act to Art Trafficking Cases", Harvard Journal on Legislation, C.44, S.1, 2007.
- GRUNDGESETZ, Beck-Texte im dtv., Textausgabe mit ausführlichem Sachverzeichnis und einer Einführung von Universitätprofessor Dr. Günter Dürig, 33.b., München 1996.
- GÜLAN Aydın, Kamu Mallarından Yararlanma Usullerinin Tâbi Olduğu Hukukî Rejim, İst 1999.
- GÜLAN Aydın, "Tarihi Dokuyu Yenilemek Adına Cerrahi Bir Müdahale Aracı: Yenileme Alanları", Prof. Dr. Hüseyin Hatemi'ye Armağan, C.2., İst 2009.
- GÜLAN, Aydın, Şehircilik Sorunlarının Ağırlaşmasında Hukukun Rolü Hakkında Düşünceler, Sosyoloji Dergisi, sy. 22, 2011, S. 296.
- GÜNEŞ Ahmet M., Alman Çevre Hukukunun Anayasal Çerçevesi, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 2009, S. 792 vd.
- GÜNDAY Metin, İdare Hukuku, Ank 2004.
- GÜNDEL Ahmet, Eski Eserler ve Ceza Hukuku, Ank 1996.
- GÜNEŞ Turan, Türk Pozitif Hukukunda Yürütme Organının Düzenleyici İşlemleri, Ank 1965.
- GÜRAN Sait, "Türk İdare Hukukunda Tazminat Miktarının Saptanması", Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler III. Sempozyumu (Ank 12-13 Mayıs 1979), İst 1980.
- GÜRAN Sait, "Memur Hukukunda Kayırma ve Liyakat Sistemleri", İst 1980.
- GÜRSEL K., Meltem, Kamulaştırma Hukuku, Ank 2009.
- HAGER, Naturverständnis und Umweltrecht, JZ 1998, s. 223.

- HAHN Henry, Umwelt- und zukunftsverträgliche Entscheidungsfindung des Staates: Die staatliche Verantwortung für Umweltschutz, dessen Stand bei Interessenkonflikten, die gerechte Durchsetzung mittels gesteuerter Abwägung und das Potential der wissenschaftlichen Politikberatung, Mohr Siebeck, 2017.
- HAMMER Felix, "Der Denkmal- und Kulturgutschutz in Verfassung der Gegenwart, -Eine vergleichende Betrachtung eines wichtigen Verfassungsthemas-", Die Öffentliche Verwaltung, Dezember 1999, Heft 24.
- HARTMAN Brent J., Extending the Scope of the Antiquities Act, 32 Pub. Land & Resources L. Review, S.153, 2011.
- HEKIMOGLU Mehmet Merdan, Federal Alman Anayasası'na Göre Yasama Yetkininin Hukuki Boyutları in: Prof. Prof. Dr. Hüseyin Hatemi'ye Armağan, Vedat Kitapçılık, Cilt 2, 1. Bası, Haziran 2009.
- HENSE Ansgar, "Reform des Denkmalrechts?", DRESDNER SCHRIFTEN ZUM ÖFFENTLICHEN RECHT, Herausgegeben von Jochen Rozek, (Hrsg.) Ansgar Hense, Denkmalrecht unter Denkmalschutz?, Frankfurt am Main, 2003, sh.95 vd.
- HENSE, Ansgar (ed.). Denkmalrecht unter Denkmalschutz?: Aktuelle rechtspolitische, verfassungs- und verwaltungsrechtliche Probleme von Denkmalschutz und Denkmalpflege®, 1. bs. Frankfurt am Main [u.a.] Lang, 2003.
- HIGGINS Noelle, The protection of cultural heritage during armed conflict: the changing paradigms, London, Routledge, 2020.
- HIPP Anette, Schutz von Kulturgütern in Deutschland, Schriften zum Kulturgüterschutz de Gruyter, Berlin 2000.
- HINGST Hans/LIPOWSCHKE Anton, Europäische Denkmalschutzgesetze in deutscher Übersetzung, Band II, Neumünster, 1975.
- HIRZEL Frederick, Die Anwendung denkmalschutzrechtlicher Verpflichtungen auf kirchliche Baudenkmale in Sachsen-Anhalt, Halle an der Saale, Universitätsverlag Halle-Wittenberg, Hallesche Schriften zum Recht. - Halle, 2017.
- HOPPENBERG Michael/WITT Sigfried De, Handbuch des öffentlichen Baurechts, München, Beck, 1993.
- HÖNES, Ernst Reiner, Kultur- und Naturdenkmalpflege, NuR 1986, 225.
- HÖNES, Ernst Reiner, 80 Jahre Reichsnaturschutzgesetz, NuR (2015) 66.
- HÖNES Ernst-Rainer, "Denkmalschutz und Raumordnung", NVwZ 2008 Heft 12.
- HUBER M. Peter, Allgemeines Verwaltungsrecht, 2. b., Heidelberg 1997.
- HUGHES William J., "United States v. Hollinshead: A New Leap in Extraterritorial Application of Criminal Laws", Hastings International and Comparative Law Review, S.149, 1977.
- IBLER Martin, Öffentliches Baurecht, München 2006.
- INSERGUET Brisset Véronique, La protection du patrimoine culturel par les règles d'urbanisme, Revue juridique de l'Ouest, N° Spécial 2012-1. Environnement

- et patrimoine culturel. Approche comparée : droits brésilien, français et de l'Union européenne, ss. 117-132.
- İÇEL Kayıhan, "Anayasa Hükümleri ve Yüksek Mahkemelerin Kararları Çerçevesinde Af, Şartla Salıverilme ve Ertelemeye İlişkin Yasal Düzenlemelerin Yasaklanmış Haklar Üzerindeki Etkileri", *Anayasa Yargısı Dergisi*, 2001, C.18.
- JARASS Hans D., *Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland: Kommentar*, München, C.H. Beck, 16. bs, 2020.
- JAEGER Andrea, *Internationeler Kulturgüterschutz, Rechtslage-Rechtpraxis-Rechtsentwicklung, Internationale Wirtschaftsrecht*, Band 11, Köln 1993.
- JELLINEK Georg, *Allgemeine Staatslehre*, Kronberg/Ts., Athenäum, 3. bs, 1976.
- J.-F. Gilli/H.Charles/J.de Lanversin, *Les Grands Arrêts Du Droit de l'Urbanisme*, 3e edition, Paris 1989.
- KABAALİOĞLU A.Halûk/YILDIRIM Turan, *Türkiye'nin İdari Teşkilâtı (İlgili Anayasa Mahkemesi ve Danıştay Kararları)*, İst 1995.
- KALABALIK Halil, *İmar Hukuku*, 2. b. Ank 2005.
- KALLWEIT Nils-Christian, *Drittschutz aus dem Denkmalschutz*, Berlin, Duncker & Humblot, *Schriften zum öffentlichen Recht. - Berlin*®: Duncker & Humblot, 2013.
- KÄMPER Burk/THÖNNES Hans-Werner, *Denkmalschutz und Denkmalpflege im kirchlichen Bereich: Essener Gespräche zum Thema Staat und Kirche* 41, Münster, Aschendorff, 2007, xi+187 sayfa sayıları.
- KANADOĞLU Sabih, *Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Hukuku*, 3.b., Ank 2007.
- KANBUR M., N., *Kültür ve Tabiat Varlıklarının Yurt Dışına Çıkarılma Yasağına Muhalefet Suçu (KvTVKK m.32 ve m. 68)*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi) İzmir 2007.
- KANEFİELD W., *Advisory Council On Historic Pres., Federal Historic Preservation Case Law, 1966-1996: Tirty Years Of The National Historic Preservation Act*, 1996.
- KARADUMAN, Hüseyin. *Türkiye'de Eski Eser Kaçakçılığı* (Ankara: ICOM Türkiye Milli Komitesi, 2008.
- KARADUMAN Hüseyin, *Türkiye'de Eski Eser Kaçakçılığı*, Ank 2008.
- KARAGÖZOĞLU F./SÖNMEZ İ./KARAGÖZOĞLU T., *Taşınır ve Taşınmaz Eski Eserler Hukuku*, Ank 1985.
- KARAHANOĞULLARI Onur, *Kamu Hizmeti (Kavram ve Hukuksal Rejim)*, Ank 2002.
- KARAKAŞ Turan, *Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması Mevzuatı*, Ankara 1997.
- KARAKOÇ Yusuf, *Genel Vergi Hukuku*, Ank 2007.
- KATOĞLU Tuğrul, *Ceza Hukuku ve Kültür Varlıkları*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- KAYE Lawrence M., CARLA, T. Main., "The Saga of the Lydian Hoard Antiquities: From Uşak to New York and Back Again." In *Antiquities, Trade or Betrayed. Legal, Ethical and Conservation Issues*, edited by Kathryn W. Tubb, 150-162. London: Archetype, 1995.

- KENNEDY Grimsted, Patricia, "Legalizing Compensation and the Spoils of War: The Russian Law on Displaced Cultural Valuables and the Manipulation of Historical Memory." *International Journal of Cultural Property*, Vol. 17, no. 2, 2010.
- KERSTEN Jens, Georg Jellinek und die klassische Staatslehre, Tübingen, Mohr-Siebeck, Beiträge zur Rechtsgeschichte des 20. Jahrhunderts. - Tübingen®: Mohr Siebeck, 1. bs, 2000, xx+535 sayfa sayıları.
- KİLA, J.D, "Inactive, Reactive, or Pro-Active Cultural Property Crimes in the Context of Contemporary Armed Conflicts", *Journal of Eastern Mediterranean Archaeology and Heritage Studies*, C.1, S.4, 2013.
- KIRCHHOF, Kirchhof, Welches Schutzregime gilt in potenziellen FFH-Gebieten? – Zugleich eine. Anmerkung zum Urteil des BVerwG v. 27.10.2000 NuR 2001, 666.
- KLEEBOERG Rudolf/EBERL Wolfgang, Kulturgüter in Privatbesitz: Handbuch für das Denkmal- und Steuerrecht, Heidelberg, Verl. Recht und Wirtschaft, Bücher des Betriebs-Beraters, 2., vollständig neubearb. Aufl., 2001.
- KLOEPFER Michael, Denkmalschutz und Umweltschutz: rechtliche Verschränkungen und Konflikte zwischen dem raumgebundenen Kulturgüterschutz und dem Umwelt- und Planungsrecht, Berlin®: Duncker & Humblot, 1., neue Ausg., 2012.
- KLOEPFER Michael, Zur Geschichte des deutschen Umweltrechts, 1994, S. 70 vd.
- KLOEPFER Michael, Umweltrecht, 2.b., München 1998
- KLUTH, Winfried, Umweltrecht: ein Lehrbuch, Berlin, Springer, Lehrbuch, 2. bs, 2020.
- KNAPP Blaise, Précis de Droit Administratif, 4. b., Bale 1991.
- KNOPP, Günther-M., Die Umsetzung der Umwelthaftungsrichtlinie im Umweltschadengesetz unter besonderer Berücksichtigung der Auswirkungen auf das deutsche Wasserrecht, ZUR. 2009, no. 9, S. 455–456.
- KNOPP Günther-M., Umweltgesetzbuch – ein Trauerspiel ohne Ende?, UPR, 2009.
- KOCA Mahmut, İlhan ÜZÜLMEZ, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 13. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2020, Ankara.
- KOÇ Zeynel, Taşınmaz Kültürel Miras Yönetimi ve Mali Teşvikler (İstanbul Ticaret Odası Yayın No: 2008-52), İst 2008.
- KOLODZIEJCOK Karl-Günther/RECKEN Josef/KRON Susan, Naturschutz, Landschaftspflege und einschlägige Regelungen des Jagd- und Forstrechts: ergänzbare Kommentierung und Sammlung der nationalen und internationalen Rechtsgrundlagen der Sicherung von Natur und Landschaft, des Artenschutzes, des Wildschutzes sowie der Erhaltung des Waldes.
- KONRAD Christian/MÜHLBAUER Hermann/MÜLLER-WALTER Markus H./STÖCKEL Heinz Naturschutzrecht: mit Artenschutz und Europarecht/Internationales Recht, München, Verlag C. H. Beck, Beck'sche Kurz-Kommentare, 3., neubearbeitete und erweiterte Auflage des von Albert Lorz begründeten Werks, 2013.

- KOTULLA Michael, „Umweltschutzgesetzgebungskompetenzen und „Föderalismusreform“ NVwZ 2007, 489 (493).
- KOÇDEMİR K., Kültür Varlıklarımızın Korunmasında Müzecilik ve Açık Hava Müzeleri Uygulaması, Türk İdare Dergisi, S.390, Mart 1991.
- KÖNİG Klaus/OERTZEN von Hans Joachim/WAGENER Frido, L'Administration Publique En République Fédérale D'Allemagne (Çev. AUTEXIER Christian), Paris 1983.
- KÖRNER Raimund, Denkmalschutz und Eigentumsschutz: Die Pflicht zur Erhaltung von Baudenkmälern im Lichte der grundgesetzlichen Eigentumsgewährleistung, Berlin, Duncker & Humblot, Schriften zum Öffentlichen Recht sy 614, 1st ed., 1992.
- KRASS Urte, Was macht die Kunst?, Herbert Utz Verlag, 2009.
- KRINGS, Petra, Neues Naturschutzrecht in Schleswig-Holstein, Niedersachsen und Mecklenburg-. Vorpommern
- KUTLU Muhtar, “Somut Olmayan Kültürel Miras “İnsanlık Yeryüzünün Çok Renkliliğini Korumaya Kararlı”, <http://www.cekulvakfi.org.tr/icerik/haftaninYazisi.asp?ID=73>
- KUŞÇU Döndü, “Hukuki Olarak Define Arayıcılığı”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.25, S. 2, Prof. Dr. Ferit Hakan Baykal Armağanı, Aralık 2019.
- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Mevzuatı, Ankara 1990.
- LAMY Yvon, Du monument au patrimoine. Matériaux pour l'histoire politique d'une protection, Genèses, 11, 1993, ss. 50-81.
- LANDELLE Philippe, La protection des espaces naturels Approche juridique, Faune Sauvage n° 276/ Nisan 2007, http://www.oncfs.gouv.fr/IMG/file/juridique_synthese/FS276_landelle.pdf, ss.50-58.
- LANDRON P., “Fransız Devlet İdaresi’nde Kurulların Rolü” (Çev. AZRAK A.Ülkü) Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi, S. 6, İst 1970.
- LAUBADERE de André/VENEZİA Jean /GAUDEMMENT Yves, Droit Administratif, 16.b., Paris 1999.
- LAUBADERE André De/VENEZIA Jean-Claude/GAUDEMMENT Yves, Traité de Droit Administratif, 10 b., Paris 1995.
- LEBRETON Gilles, Droit administratif général, Paris 2000.
- LECLERCQ Claude/CHAMINADE André, Droit administratif, 3.b., Paris 1992.
- LEGE Joachim, “Eigentumsrecht und Denkmalschutz: Mit einem Anhang zur Verfassungsmäßigkeit des sächsischen Denkmalschutzgesetzes”, DRESDNER SCHRIFTEN ZUM ÖFFENTLICHEN RECHT, Herausgegeben von Jochen Rozek, (Hrsg.) Ansgar Hense, Denkmalrecht unter Denkmalschutz?, Frankfurt am Main, 2003, sh.17 vd.

- LEIDINGER Tobias, Ensembleschutz durch Denkmalbereichssatzungen der Kommunen: Darstellung, Analyse und Bewertung eines Instruments des Denkmalschutzrechts unter besonderer Berücksichtigung der Rechtslage in Nordrhein-Westfalen, Berlin, Duncker & Humblot, Schriften zum Öffentlichen Recht sy 633, 1st ed., 1993.
- LEISNER Walter Georg, Denkmalgerechte Nutzung.: Ein Beitrag zum Denkmalsbegriff im Recht des Denkmalschutzes. Unter besonderer Berücksichtigung der Lage in Hamburg, Berlin, Duncker & Humblot, Schriften zum Öffentlichen Recht sy 892, 1. bs, 2002.
- LERAO Michel, Contentieux administratif, 3e., Bruxelles 2004.
- LERSNER Lersner, zum Rechtsbegriff der Natur, nuR 1999.
- LÏET-VERAUX G., Le Droit de la Construction, Paris 1976.
- LUHMANN Niklas, Die Kunst der Gesellschaft, Frankfurt am Main, Suhrkamp, Suhrkamp-Taschenbuch Wissenschaft, 9. bs, 2017.
- LÜTKES Stefan, Bundesnaturschutzgesetz: Kommentar, München, C.H. Beck, 2. bs, 2018.
- LÜTKES Stefan, Naturschutz und Windenergie- Rechtliche Rahmenbedingungen und Perspektiven, in: BRANDT Edmund, Das Spannungsfeld Windenergieanlagen - Naturschutz in Genehmigungs- und Gerichtsverfahren, S. 15 vd.
- MADRAN Emre, Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Kültür Varlıklarının Korunmasına İlişkin Tutumlar ve Düzenlemeler (Tanzimat), 1800-1950, ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayını, Ank 2002.
- MADRAN Emre, "Doğal Sit Alanlarının Belirlenmesi ve Koruma/Kullanma Koşullarına İlişkin Notlar" (tarihsiz).
- MAGİERA Siegfried, Kommentar zur Charta der Grundrechte der Europäischen Union, (Hrsg. Jürgem Meyere), Baden-Baden, 2003.
- MARTIN Dieter/SCHIMIDT Karin, Denkmalschutzrecht in Berlin, Ein Leitfaden für die Praxis mit einer Einführung von Landeskonservator Jörg Haspel, Berlin 2000.
- MARTIN/SCHNEIDER/WECKER/BREGGER, Kommentar Sächsisches Denkmalschutz-gesetz, Wiebaden 1990.
- MARTIN J.Dieter/KRAUTZBERGER Michael, Handbuch Denkmalschutz und Denkmalpflege –einschließlich Archäologie- Recht-fachliche Grundsätze-Verfahren-Finanzierung, München 2006.
- MARZIK Ulf/WILRICH Thomas, Bundesnaturschutzgesetz:, Baden-Baden, Nomos-Verl.-Ges., 1. bs, 2004.
- MAURER Hartmut, Allgemeines Verwaltungsrecht, München, C.H. Beck, Grundrisse des Rechts, 20., überarbeitete und ergänzte Auflage, 2020.
- MELCHINGER Hansjörg, Die Eigentumsdogmatik des Grundgesetzes und das Recht des Denkmalschutzes, Berlin, Duncker und Humblot, Schriften zum öffentlichen Recht, 2019.

- MERRYMAN John Henry, "Two Ways of Thinking about Cultural Property", *American Journal of International Law*, C.80, S. 4, Ekim 1986.
- MERRYMAN John Henry, *A Licit International Trade In Cultural Objects*, in *Art Market Matters*, Helvoirt: The European Fine Art Foundation, 2004.
- MESNARD André-Hubert, *Le décret du 20 septembre 1989 et la définition du patrimoine naturel et culturel du littoral*, *Le décret du 20 septembre 1989 et la définition du patrimoine naturel et culturel du littoral*, *Revue Juridique de l'Environnement*, n°4, 1990. *L'aménagement et la protection du littoral*, ss. 535-542.
- MESSERSCHMIDT Klaus/BERNATZKY Aloys/BÖHM Otto, *Bundesnaturschutzrecht : Kommentar zum Gesetz über Naturschutz und Landschaftspflege (Bundesnaturschutzgesetz - BNatSchG); mit Ausführungsvorschriften des Bundes, Landesrecht und Anmerkungen*, [Heidelberg u.a.], Rehm, 1977-.
- MEßERSCHMIDT, *Das künftige Naturschutzrecht*, UPR 2008, 361 (365).
- MIETH Stefan, *Die Zumutbarkeit im Denkmalrecht: Eigentumsgrundrecht und Denkmalschutz in der Praxis*, Stuttgart, Verlag W. Kohlhammer, *Handbücher Rechtswissenschaften und Verwaltung*, 2., überarbeitete und aktualisierte Auflage, 2017.
- Ministère de la Culture, *Protection au titre des « Monuments historiques »*, <http://www.culture.gouv.fr/Aides-demarches/Protections-labels-et-appellations/Protection-Monument-historique>, Erişim Tarihi: 16.04.2019.
- Ministère de la Culture, *Les Monuments historiques*, file:///C:/Users/USER/Downloads/Les%20Monuments%20historiques.pdf, Erişim Tarihi: 16.04.2019.
- MOENCH Christoph, "Die Entwicklung des Denkmalschutzrechts, NVwZ 1988 Code de L'urbanisme, Paris 1992.
- MOULINIER Pierre, *Les politiques publiques de la culture en France*, Presses Universitaires de France (Puf), collection *Que sais-je ?* 1999.
- MORAND-DEVILLER Jacqueline, *Cours de droit administratif*, 3.b., Paris 1993.
- MUMCU A., "Eski Eserler Hukuku ve Türkiye", *AÜHFD*, C.26, S.3-4, 1969.
- MUMCU A., "Eski Eserler Hukuku ve Türkiye", *AÜHFD*, C.28, S.1-2, 1971.
- NETHÖVEL Petra, *Das Verursacherprinzip im Denkmalrecht: zur Haftung für dokumentierende Maßnahmen bei der Zerstörung von Boden- und Baudenkmalern*, Baden-Baden, Nomos, *Schriften zum Kunst- und Kulturrecht*, 1. bs, 2008.
- NEGRI Vincent, Odier Thierry. *Protection et conservation des parcellaires antiques dans le paysage actuel*, *Revue archéologique du Centre de la France*, tome 29, fascicule 2, 1990, ss. 117-130.
- NIEDERSTADT Frank, *Ökosystemschutz durch Regelungen des öffentlichen Umweltrechts*, Berlin, Duncker & Humblot, *Schriften zum Umweltrecht*, 1998.
- Neues zum Schutz von Kulturgut, *Internationaler Kulturgüterschutz, EG-Richtlinie, UNIDROIT-Konvention und Folgerecht*, (Hrsg. Getre REICHELT), Wien 1997.

- ODENDAHL Kertsin, Kulturgüterschutz, Entwicklung, Struktur und Dogmatik eines ebenenübergreifenden Normensystems, Tübingen 2005.
- ODYAKMAZ Zehra/KAYMAK Ümit/ERCAN İsmail, Anayasa Hukuku-İdare Hukuku, İst 2009.
- OKYAY İsmet, Fransa'da Kentsel Sit Alanlarının Korunması, Malraux Yasası, İst 2001.
- O'KEEFE Patrick Joseph, Commentary on the 1970 UNESCO Convention. Institute of Art and Law, 2007.
- OLSCHOWY Gerhard, Natur- und Umweltschutz in der Bundesrepublik Deutschland: mit 133 Tabellen, Hamburg [u.a.], Parey, 1. bs, 1978.
- ONAR S., S., İdare Hukukunun Umumi Esasları, C. II, 3.b., İst 1966.
- OPPERMANN Thomas/LYNDEL v. Prott, Prinzipien des Kulturgüterschutzes.: Ansätze im deutschen, europäischen und internationalen Recht., Berlin, Duncker & Humblot, Tübinger Schriften zum internationalen und europäischen Recht sy 37, 1st ed., 1996.
- ÖNGÖREN G., Türk Hukukunda İdarî Dava Açma Süreleri, İst 1990.
- ÖNOK R. Murat, Tarihi Perspektifiyle Uluslararası Ceza Divanı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2003.
- ÖRÜCÜ E., Taşınmaz Mülkiyetine Bir Kamu Hukuku Yaklaşımı, Mülkiyet Hakkının Sınırlanması, İst 1976.
- ÖZAY İl Han, Günışığında Yönetim, İst 2002.
- ÖZBEK Veli Özer, Koray DOĞAN, Pınar BACAŞIZ, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 10. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- ÖZBEK Veli Özer, Koray DOĞAN, Pınar BACAŞIZ, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 15. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- ÖZEL S., Uluslararası Alanda Kültür Varlıklarının Korunması, İst 1998.
- ÖZEL S., "Kültür Varlıklarının İadesi Davalarında Davacı İçin Önemli bir Engel: Zamanaşımı Meselesi", Prof. Dr. Nihal Uluocak'a Armağan, İÜHF Yayınları, 1999.
- ÖZEL Sibel, 5226 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Üzerine Bir Değerlendirme, İÜHF, c. LXIII, sy. 1-2, 2005.
- ÖZEL Sibel, "Kültür Varlıkları Üzerinde Geniş Kapsamlı Kanunlarla Tesis Edilen Devlet Mülkiyeti Ve Türk Hukukundaki Durum", İstanbul Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 55, S.4, 1997.
- ÖZEL Sibel, "Kültür Varlıklarının İadesinde Doğrudan Uygulanma Kabiliyeti Olan Uluslararası Sözleşme: Çalınan Ya Da Yasadışı Olarak İhraç Edilen Kültürel Objelerle İlgili 1995 UNIDROIT Konvansiyonu", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi Armağan Özel Sayısı, Cilt: 19, Sayı: 2, Yıl: 2013.

- ÖZMEN Saba Etem, ÇELİKER Gönül, "Tarım Arazilerinde Yapı İnşa Etme ve Özel-likle İkamet Amaçlı Yapılara İlişkin Sorunlar", İstanbul Barosu Dergisi, C.83, S.2009/6.
- ÖZTÜRK Bahri, Mustafa Ruhan ERDEM, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku, 16. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016.
- ÖZYİĞİT Ö., "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yasası Üzerine", Ege Mimarlık Dergisi, Sayı. 6-7 (1992/3-4),
- PACTEAU Bernard, Contentieux administrative, Paris 1985.
- PAHL-WEBER Elke, Denkmalschutz und Stadtentwicklung, Bonn, Selbstverl. des BBSR, Informationen zur Raumentwicklung. - Stuttgart®: Franz Steiner Verlag, 1974.
- PAPIER Hans Jürgen, Recht der öffentlichen Sachen, 2.b., Berlin 1984.
- PARODI Silvana, Eigentumsbindung und Enteignung im Natur- und Denkmalschutz, Berlin, Duncker & Humblot, Schriften zum Öffentlichen Recht sy 470, 1st bs., 1984.
- PAUL D., "Yetki - Saptırma" - İdari Tasarruflarda Maksat Unsuru Çev. DEMİREL H., DD, Yıl 19. S.74-75, 1989.
- PEINE Franz Joseph, Allgemeines Verwaltungsrecht, 3.b., Heidelberg, 1997.
- PEISER Gustave, Droit administratif, 10. b., Paris 1992.
- PEISER Gustave, Droit administratif des biens, 17. b., Paris 2002.
- PELLISSIER Gilles, Le principe d'égalité en droit public, Paris 1996.
- PÉRINET-MARQUET Hugues. La protection publique des biens culturels en droit français, Revue internationale de droit comparé. Vol. 42 N°2, Avril-juin 1990. Etudes de droit contemporain, ss. 789-804.
- PERSICK Lawrence J., "The Continuing Development of United States Policy Concerning the International Movement of Cultural Property," Penn State International Law Review: C. 4, S. 1, 1985.
- PHELPS Ryan D., "Protecting North America's Past: The Current (and Ineffective) Laws Preventing the Illicit Trade of Mexican Pre-Columbian Antiquities and How We Can Improve Them", Texas Law Review, C. 94:785.
- PIEPER Hans-Gerd, Öffentliches Baurecht, 4.b., Münster 2007.
- POLAT Halil, Özel Ceza Yasalarındaki Suçlar, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015.
- PRISER G., Droit Administratif, Paris 1985.
- PROTT Lyndel V, O'KEEFE Patrick J., "'Cultural Heritage' Or 'Cultural Property'?", International Journal Of Cultural Property, Vol.1, 1992.
- PRÖBSTL Ulrike, Naturschutz in Deutschland Geschichte, Strategien und Perspektiven, Forstwissenschaftliches Centralblatt vereinigt mit Tharandter forstliches Jahrbuch, 111, (1992), S. 296.

- PÜRSELİM DOĞAN, Hatice, Almanya'da Tescil Edilmiş Eşcinsel Hayat Ortaklığında Veraset İlamının Alınması ve Bu İlama Dayanılarak Türkiye ve Almanya'da Bulunan Terekenin Paylaştırılması. Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni, 31 (1), s. 243-266.
- PÜTTNER Günter, Allgemeines Verwaltungsrecht, 7.b., Düsseldorf 1995.
- RADESPIEL Liane, Die naturschutzrechtliche Verbandsklage: theoretische Grundlagen und empirische Analyse, Baden-Baden, Nomos Verl.-Ges., Beiträge zum Landwirtschaftsrecht und zur Biodiversität. - Baden-Baden®: Nomos, 1. bs, 2007.
- RASCHÈR Francesco Giovanni Andrea, Kulturgütertransfer und Globalisierung, UNESCO-Konvention 1970-Unidroit-Konvention 1995-EG-Verordnung 3911/92-EG-Richtlinie 93/7-Schweizerisches Recht, Zürich 2000
- REICHELT Getre, Internationaler Kulturgüterschutz-Rechtliche und kulturpolitische Aspekt Vortraege, Reden und Berichte aus dem Europa-Institut/Nr.143, Herausgegeben von RESS Georg/WILL Michael R., Gemeinsame Vortragsveranstaltung der Arbeitsstelle Schutz und Rückführung von Kulturgütern im Geltenden Völkerrecht und des Europa-Instituts der Universitaet des Saarlandes in Saarbrücken, am 30. Mai 1988.
- REICHELT Gerte, "International Protection Of Cultural Property" Uniform Law Review, Vol.:1, 1985.
- ROSECRANCE Barbara, "Harmonius Meeting: The Mc Clain Decision and the Cultural Property Implementation Act", Cornell International Law Journal C.19, S.1, 1986.
- ROSENBERG Ronald H, Federal Protection For Archaeological Resources", Arizona Law Review, C. 22, S.3, 1980.
- RÖSSING Lars, Denkmalschutz und Umweltverträglichkeitsprüfung, Berlin, Duncker & Humblot, Schriften zum Umweltrecht. - Berlin®: Duncker & Humblot, 2004.
- RUFFERT Matthias, „Von der Europäisierung des Verwaltungsrechts zum Europäischen Verwaltungsverbund." In: Die Öffentliche Verwaltung (DÖV), Heft 18, 2007: 761.
- SACHS Michael, Grundgesetz: Kommentar, München, C.H. Beck, 8. bs, 2018.
- SANCAKDAR Oğuz, Belediyenin İmar Planını Yapması-Değiştirmesi ve İptal Davası, Ank, 1996.
- SANCAKDAR Oğuz, "Alman İdare Hukukunda Kamusal Yükümlülüklerin Özelleştirilmesinin Sınırları", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.6, S.2, 2004, sh.255-274.
- SANCAKDAR Oğuz, "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Türk Yargı Sistemindeki Konumu ve Kararlarının İdari Yargı Hakiminin Vereceği Kararlara Etkisi", Danıştay Başkanlığı, Sempozyum Ankara 10 Mayıs 2007, 139. Yıl, Ank 2008, sh. 211-297.

- SANCAKDAR Oğuz, "İdari Yargıda "Tek Dilekçe ile Dava Açma" (Karşılaştırmalı Hukuki Analiz)", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.9, S.2, 2007, (basım yılı 2009) İzmir, sh. 223-269.
- SANCAKDAR Oğuz/TEPE İlker, "Alman Hukukunda "Kültür Varlığı" Kavramı ve Başlıca Koruma İlkeleri", DEÜHFD, C.11, sh. 1753 vd. (2010).
- SANCAKDAR Oğuz, Cemal BAŞAR ve Pınar YAĞCI, "Kültürel Mirasın Afetlerde Korunmasının Hukuki ve Güvenlik Boyutu", Afetler ve Güvenlik Yönetimi, Ed. Zerrin toprak KARAMAN VE Oğuz SANCAKDAR, Palme Yayınevi, 2019, ss. 179-202.
- SANCAKDAR Oğuz, İdari Yargılama Hukuku, Sorubankası.net Yayınları, 2. Baskı, İzmir 2018. (İdari Yargılama Hukuku)
- SANCAKDAR Oğuz, Lale Burcu ÖNÜT, Eser US DOĞAN, Mine KASAPOĞLU TURHAN ve Serkan SEYHAN, İdare Hukuku Teorik Çalışma Kitabı, 8. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara 2019. (İdare Hukuku)
- SARICA Ragıp, İdarî Kaza, İst 1949.
- SARNIGHAUSEN Hans-Cord, "Zum Denkmalschutz für Grünanlagen und Bäume: Theorie und Praxis im Widerspruch?" Die Öffentliche Verwaltung, November 2004, Heft 22.
- SCHWADORF-RUCKDESCHER, Brigitte, Rechtsfragen des grenzüberschreitenden rechtsgeschäftlichen Erwerbs von Kulturgütern, Frankfurt, 1995.
- SCHENKE Wolf-Rüdiger, Verwaltungsprozessrecht, 5. b., Heidelberg 1997.
- SCHLACKE Sabine, GK-BNatSchG: Gemeinschaftskommentar zum Bundesnaturschutzgesetz, Köln, Wolters Kluwer Deutschland GmbH, Gemeinschaftskommentare zum UmweltrechtJurion®: KommentareWolters Kluwer Online®: Kommentare, 2. bs, 2017.
- SCHLACKE, Überindividueller Rechtsschutz, Habil.-Schr. Univ. Rostock WS 2006/2007, Verlag: Mohr Siebeck, 1. Auflage 2009.
- SCHÖNBERGER Sophie, Batik in Bethlehem, Hikaye in Hannover: Der rechtliche Schutz des Kulturerbes zwischen kulturellem Internationalismus und nationaler Identität, Baden-Baden, Nomos, Schriften zum Kunst- und Kulturrecht. - Baden-Baden®: Nomos, 1. bs, 2014.
- SCHÖNBERGER Sophie, Öffentliches Kulturrecht: materielle und immaterielle Kulturwerke zwischen Schutz, Förderung und Wertschöpfung, Tübingen, Mohr Siebeck, Jus publicum. - Tübingen®: Mohr Siebeck, 2013.
- SCHUMACHER Jochen, Bundesnaturschutzgesetz: Kommentar, Stuttgart, Kohlhammer, 3., erweiterte und aktualisierte Auflage, 2021.
- SCHUSCHKE-NEHEN Laura, Kulturgüterschutz in Deutschland und der Europäischen Union, Köln, 2008.

- SEIFERT Philip, Das UNESCO-Übereinkommen zum Schutz des Kultur- und Naturerbes der Welt und die Rechtsordnung der Bundesrepublik Deutschland, Berlin, Duncker & Humblot, Veröffentlichungen des Walther-Schücking-Instituts für Internationales Recht an der Universität Kiel / Walter-Schücking-Institut für Internationales Recht, 2016.
- SHAUKLAND Graeme, Tarihi Değeri Olan Kentlere Neden El Atmalıyız? Çev. Karman Tuncay, Cogito, Üç Aylık Düşünce Dergisi, Kent ve Kültürü, Yapı Kredi Yayınları, S.8, Yaz 1996, sh. 24 vd.
- SIDORSKY Emily, "The 1995 UNIDROIT Convention on Stolen or Illegally Exported Cultural Objects: The Role of International Arbitration", International Journal of Cultural Property, Cambridge University Press.
- SÖNMEZ Ali, Truva Hazinelelerinin Peşinde Bir Hukuk Mücadelesi: Osmanlı Devleti ve Schliemann Davası, OTAM, S.29, Bahar 2011.
- SÖNMEZ İbrahim, KARAGÖZOĞLU, Turgay, Taşınır – Taşınmaz Eski Eserler Hukuku, Ankara 1989.
- SPENNEMANN Jörg, Verfahrensbeschleunigung im Denkmalrecht, Baden-Baden, Nomos, Schriftenreihe zum deutschen und internationalen Wirtschaftsrecht. - Baden-Baden®: Nomos, 1. bs, 2005.
- STARCK Christian, GG Kommentar, Artikel 20-82, München, C.H. Beck, 7. bs, 2018.
- STEINBERG, Rudolf. Verfassungsrechtlicher Umweltschutz durch Grundrechte und Staatszielbestimmung. Neue Juristische Wochenschrift, 1996.
- STELLHORN Holger, Umnutzung und Modernisierung von Baudenkmälern: Probleme des Verfassungs-, Bau- und Denkmalrechts, Wiesbaden, Kommunal- und Schul-Verlag Wiesbaden, Wissenschaft und Praxis der Kommunalverwaltung. - Wiesbaden®: Kommunal- und Schul-Verl., 2016.
- STEINBERG Alexander, Umweltschutz als Staatsziel, NJW 1996, 1985.
- STICH Rudolf/BURHENNE Wolfgang, Denkmalrecht der Länder und des Bundes, Berlin 2004.
- STOBER Rolf, Allgemeines Verwaltungsrecht, Hrsg. von Rudolf Schweickhardt, Stuttgart, 1991.
- STONE P., "Human Rights and Cultural Property Protection in Times of Conflict", International Journal of Heritage Studies, C.18, S.3, 2012.
- STROBL/MAJACCO/BIRN, Denkmalschutzgesetz, Baden-Württemberg, 1989.
- ŞİMŞEK Fatma, DİNÇ, Güven, "XIX. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğunda Eski Eser Anlayışının Doğuşu Ve Bu Alanda Uygulanan Politikalar", U.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl: 10, Sayı: 16, 2009/1.
- TAN Turgut, İdarî İşlemin Geri Alınması, Ank 1970.
- Taşınmaz Kültür Varlıkları, İzmir Ticaret Odası Yayını, İzmir 2009.
- TATAR Ercan/ÖZDOĞAN Mehmet/BAŞGELEN Nezih, 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkındaki Kanun Taslağına, Gerekçeleriyle Birlikte Öneriler, İst 1993.

- T.C. Kültür Bakanlığı Anıtlar Ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Yitik Mirasın Dönüş Öyküsü, Ocak 2003.
- TEKELİ İ., Mülkiyet Kurumu, Kamu Yararı Kavramı ve İmar Planları Üzerine, 12. Dünya Şehircilik Günü Kolokiyumu (16-18 Kasım 1988), Ank 1990.
- TEZCAN Durmuş, ERDEM Mustafa Ruhan, ÖNOK R. Murat, Uluslararası Ceza Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2009.
- TEZCAN Durmuş, Mustafa Ruhan ERDEM, R. Murat ÖNOK, Ceza Özel Hukuku, 18. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- THOMAS Lee, Türkiye Korunan Alan Yönetiminde IUCN Kategori Sistemi, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi, Nisan 2006, Ankara.
- THORN Bettina, Internationaler Kulturgüterschutz nach der UNIDROIT-Konvention (Hrsg. Wilfried Fiedler/Erik Jayme/Kurt Siehr), Berlin 2005.
- TILLMANN Elena, Bundesnaturschutzgesetz und Kulturlandschaftspflege, Berlin, Lexxion, Der juristische Verlag, Beiträge zum Raumplanungsrecht. - Berlin®: Lexxion, Der Jur. Verl., 2016.
- ULER Yıldırım, İdari Yargıda İptal Kararının Sonuçları, Ank 1970.
- ULUOCAK Nihal, "Çalıntı Kültür Varlıklarının İadesine İlişkin Bazı Mahkeme Kararları", Milletlerarası Hukuk ve Özel Hukuk Bülteni, Yıl 14, S.1-2, 1994.
- ULUSOY Ali, Hukuk-Ekonomi Perspektifinden Uluslararası Tahkim ve Kamu Hizmeti, Ank 2001.
- UMAR B./ÇİLİNGİROĞLU A., Eski Eserler Hukuku, Ank 1990.
- UMAR Bilge, "2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na Getirilen Değişiklikler Üzerine", Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, c.1, S.2, 2004.
- Umweltgesetzbuch (UGB-KomE), Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit, Berlin, 1998.
- URICE Stephen K., "Between Rocks and Hard Places: Unprovenanced Antiquities and the National Stolen Property Act", 40 N.M. L. Rev., 2010.
- UZUN Elif, "Milletlerarası Ceza Mahkemesi Düşüncesinin Tarihsel Gelişimi ve Roma Statüsü", Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt.03 Sayı.2, 2003.
- VAN LANG Agathe, La loi Littoral et la protection des espaces naturels. In: Revue Juridique de l'Environnement, numéro spécial, 2012. Les 25 ans de la Loi Littoral, ss. 105-116.
- VELİOĞLU Ece, BUNDLE, Anne Laure, RENOLD, Marc-André, "Case Troy Gold – Turkey and the University of Pennsylvania Museum of Archaeology and Anthropology," Platform ArThemis (<http://unige.ch/art-adr>), Art-Law Centre, University of Geneva.
- VELİOĞLU, Ece, CHECHİ, Alessandro, RENOLD, Marc-André, "Case Elmali Hoard – Turkey and OKS Partners," Platform ArThemis (<http://unige.ch/art-adr>), Art-Law Centre, University of Geneva.

- Verwaltungsgerichtsordnung/Verwaltungsverfahrensgesetz/
Verwaltungskostengesetz/ Verwaltungszustellungsgesetz/ Verwaltungs-
Vollstreckungsgesetz/Deutsches Richtergesetz, 27. Auflage, München 2000.
- VIEBROCK, Jan, Nikolaus, Kategorien des Denkmalbegriffs, Handbuch
Denkmalschutz und Denkmalpflege (Hrsg: Martin, Dieter/Krautzberger,
Michael), Münih, 2006.
- VLACHOS Georges, Principes généraux du droit administratif, Paris 1993.
- VON KLAUS Köpp, Besonderes Verwaltungsrecht (Hrsg. Steiner), Heidelberg 1988.
- VON DANIELS Gero/ÜBELEISE Maximilian, Offshore-Windkraft und
Naturschutz – Anforderungen an Offshore-Windparks in der deutschen
AWZ, ZNER 2011, 602-608
- VRDOLJAK Ana Filipa, International Law, Museums and the Return of Cultural
Objects, Cambridge University Press, Cambridge 2006.
- WALTER Bürkel, "Praktische Probleme des Denkmalschutzrechts aus der Sicht des
Juristen", DRESDNER SCHRIFTEN ZUM ÖFFENTLICHEN RECHT,
Herausgegeben von Jochen Rozek, (Hrsg.) Ansgar Hense, Denkmalrecht
unter Denkmalschutz?, Frankfurt am Main, 2003.
- WEFING Heinrich, "Schutz für den Denkmalschutz: Einige Anmerkungen zur Debatte
über die Zukunft der Denkmalpflege" DRESDNER SCHRIFTEN ZUM
ÖFFENTLICHEN RECHT, Herausgegeben von Jochen Rozek, (Hrsg.) Ansgar
Hense, Denkmalrecht unter Denkmalschutz?, Frankfurt am Main, 2003.
- WIECKERT Schmaltz, Kommentar Niedersächsisches Denkmalschutzgesetz, Han-
nover 1998.
- WINGHART Stefan, Denkmalschutz und Denkmalpflege in Niedersachsen, [Han-
nover], Niedersächsisches Landesamt für Denkmalpflege, 2015.
- WITTERN Andreas/BASSLSPERGER Maximilian, Verwaltungs- und
Verwaltungsprozessrecht: Grundriss für Ausbildung und Praxis, Stuttgart,
Kohlhammer, Recht und Verwaltung, 19., überarb. und erw. Aufl., 2007.
- YAĞCI Pinar, Rüzgar Enerjisinin İdare Hukuku Açısından İncelenmesi, Turhan
Kitabevi, Ankara 2019.
- Yasal Düzenlemelerde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması ve Yerel Yönetim-
ler (Derleyenler: Emre Mardan-Nimet Özgönül), T.C. Kültür ve Turizm Ba-
kanlığı, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, 2.b., Ank 2006.
- YAYLA Yıldızhan, "Kamu Malı Üzerinde İrtifak Tesisi", İdare Hukuku ve İlimleri Der-
gisi (İHİD) (Prof. Dr. Lûtfi DURAN'a Armağan Özel Sayısı, S.1-3, Yıl 9 1988.
- YAYLA Yıldızhan, İdare Hukuku, İst 2009.
- YAVUZ Hakan A, "Bir Savaş Suçu Olarak Kültürel Miras Niteliğindeki Eserlere
Yönelik Saldırı Eylemi Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin Al Mahdi Kararı
Üzerine Bir İnceleme", Ankara Barosu Dergisi, S.3, 2017.
- YENİCE K./ESİN Y., Açıklamalı-İçtihatlı-Notlu, İdari Yargılama Usulü, Ank 1983.
- YILDIRIM Turan/KARAN Nur, İdare Hukuku I, İst 2009.

YILDIRIM Ramazan, İdare Hukuku Dersleri I, Konya 2006.

ZABUNOĞLU K. Yahya, İdare Hukuku Ders Notları, Ank 2004.

ZEREN N., “Koruma Amaçlı İmar Planlarının Uygulama Sorunları”, 11. Dünya Şehircilik Günü Kolokiyumu, (6-8 Kasım 1987 Edirne) Ank 1989.

ZEVKLİLER A., “Kıyılarda Mülkiyet İlişkileri”, AİD, C.XII, S.3, 1976.

İLGİLİ WEB SİTELERİNDEN ÖRNEKLER

- <http://europa.eu.int/eur-lex/lex/en/repert/1640.htm>
- <http://www.unesco.org.tr>
- <http://www.droitdelaculture.org>
- <http://www.icomos.org.tr>
- <http://w.euromedheritage.net>
- <http://europa.eu.int/comm/culture>
- <http://kvmgm.kultur.gov.tr>
- <http://www.wmt.org>
- <http://www.mimarlik.org.tr>
- <http://www.planlama.org.tr>
- <http://www.arkitera.com>
- <http://www.tarihikentlerbirligi.org.tr>
- <http://www.cekulvakfi.org.tr>
- <http://www.coe.int/>
- <http://www.danistay.gov.tr>
- <http://www.kazanci.com.tr>
- <http://www.icom.org>
- <http://www.ica.org>
- <http://europanostra.org>
- <http://www.kumid.eu>
- <http://www.legifrance.gouv.fr>
- <http://www.denkmalschutz.in>
- <http://www.culture.gouv.fr>
- <http://www.denkmalschutz.at/salzburg/alt-s.htm>
- <http://www.naturschutz.at/>
- <http://www.denkmal-forum.de>
- <http://www.denkmaliste.org>
- www.baurecht.de

Rukiye Mehtap ÖZLÜ

Aix-Marseille Université

Ecole Doctorale Sciences juridiques et politiques

Faculté de Droit et de Science Politique

Centre de Recherches Administratives

L'UNION EUROPEENNE ET LES COLLECTIVITES LOCALES TURQUES

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

L'Union européenne et les collectivités locales turques

Rukiye Mehtap Özlü

Hukuk Yayınları Dizisi – 2877

Birinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 25 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 46661

Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

BIBLIOGRAPHIE

I. LES OUVRAGES GENERAUX

- AKYILMAZ B., SEZGİNER M., KAYA C., *Türk İdare Hukuku*, Seçkin, Ankara, 2009, p. 202.
- ATAY E., *İdare Hukuku*, Ankara Turhan, 2006, 130 p.
- AUBY J.-B., AUBY J.-F., NOUGUELLOU R., *Les collectivités locales*, puf, 5e éd., 2009, 395 p.
- AUTIN J.-L., RIBOT C., *Droit administratif général*, 5e Ed., Litec, 2007, 415 p.
- CHAPUS R., *Droit administratif général*, 15e Ed, Paris, Montchrestien, Coll. Précis Domat, 2001, 1427 p.
- BLUMANN C., DUBOIS L., *Droit matériel de l'Union européenne*, Paris Montchrestien, 3e éd., 2004, 613 p.
- BLUMANN C., Dubois L., *Droit institutionnel de l'Union européenne*, Litec, 4. Ed., Paris, 2010, 828 p.
- DURAN L., *İdare Hukuku Ders Notları*, İstanbul, İÜHF Yayınları, 1982, 516 p.
- ERYILMAZ B., *Tanzimat ve Yönetimde Modernleşme*, İstanbul, İşaret Yayınları, 1992, 278 p.
- FRIER P.-L., PETIT J., *Précis de droit administratif*, 6. Ed., Paris, Montchrestien, 2010, 537 p.
- GÖZLER K., *İdare Hukuku*, Cilt I, Bursa, Ekin, 2009, 1419 p.
- GÖZLER K., *İdare Hukuku Dersleri*, 8. Basım, Bursa, Ekin, 2009, 863 p.
- GÖZÜBÜYÜK Ş., TAN T., *İdare Hukuku Genel Esaslar*, Cilt 1, Ankara, Turhan Kitabevi, 2006, 1037 p.
- GÜNDAY M., *İdare Hukuku*, 10. Ed., Ankara, İmaj Yayıncılık, 2015, 688p.
- KELEŞ R., *Yerinden Yönetim ve Siyaset*, 8. Ed., İstanbul, Cem Yayınevi, 2012, 605 p.
- MARDIN S., *Türk Modernleşmesi*, İstanbul, İletişim Yayınları, 1992, 366 p.
- NADAROĞLU H., *Mahalli İdareler*, 7. Ed., İstanbul, Beta Yayınevi, 2001, 275 p.
- ONAR S.S., *İdare Hukukunun Umumi Esasları*, Cilt II, İstanbul, 1966, 622 p.
- ÖZAY İ.-H., *Günışığında Yönetim*, İstanbul, Filiz Kitabevi, 2004, 1037 p.
- YAYLA Y., *İdare Hukuku*, İstanbul, Beta Yayınevi, 2009, 497 p.
- YILDIRIM T., YASİN M., KARAN N., ÖZDEMİR H.-E., ÜSTÜN G., TEKİNSOY O., *İdare Hukuku*, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2012, 1000 p.
- YILDIRIM R., *İdare Hukuku Dersleri I*, Güncelleştirilmiş 4. Ed., Konya, Mimoza Yayınları, 2012, 426 p.

II. LES OUVRAGES SPECIALISES –THESES – TRAVAUX COLLECTIFS – MELANGES

- ALBERT N., *Performance et droit administratif*, Coll. Et débats, Paris, Litec, 2009, 306 p.
- AYTAÇ F., *Açıklamalı Köy Kanunu, Köy İdaresi Hakkında Bilgiler*, 5. Ed., Ankara, Seçkin Yayınevi, 2009, 344 p.
- ATASOY V., *Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Yapısı ve Yeniden Düzenlenmesi*, İstanbul, Türk Dünyası Araştırma Vakfı, 1992, 272 p.
- BAYRAKTAR U. et MASSICARD E., *La décentralisation en Turquie*, Focales n°7, Paris, Agence française de développement, 2011, 103 p.
- BIDEGARAY C., (dir.), *L’Etat autonome : forme nouvelle ou transitoire en Europe*, Economica, coll., 1994, 204 p.
- BOURDON J., PONTIER J.-M., RICCI J.-C., *Droit des collectivités territoriales*, 2. Ed., P.U.F., 1998, 736 p.
- BOUINOT J., *La nouvelle gestion municipale, comptabilité et management d’une commune*, Ed. Cujas, 1977, 264 p.
- BOULET M., *Les collectivités territoriales françaises dans le processus d’intégration européenne*, Paris, L’Harmattan, 2011, 761 p.
- BOUVIER M., ESCLASSAN M-C, *Le système communal, État actuel et virtualités de la gestion financière des communes*, Paris, LGDL, 1981, 295 p.
- BOUVIER M., *Introduction au droit fiscal et à la théorie de l’impôt*, 4. Ed., LGDJ, Collection systèmes, 2001, 217 p.
- BOUVIER M., *Les finances locales*, 18. Ed., LGDJ, collection système, 2020, 288 p.
- BRISSON J.-F. (dir.), *Les transferts de compétences de l’État aux collectivités territoriales*, Paris, L’Harmattan, 2009, 593 p.
- BULUT Y., EREN V., KARAKAYA S., AYDIN A. (dir.), *Kurumdan Uygulamaya Yerel Yönetimler ve Kentsel Politikalar*, Ankara, Pegem Akademi, 2013, 954 p.
- CANATAN B., *Yerellik İlkesi*, Ankara, Galeri Kültür Yayınevi, 2001, 154 p.
- CASTRIC O., *Quel partenariat pour les régions de l’Union européenne?*, Ed. Apogée, Rennes, 2002, 424 p.
- COMBEAU P. (dir.), *Les contrôles de l’Etat sur les collectivités territoriales aujourd’hui*, Paris, L’Harmattan, 2007, 382 p.
- CONSTANTINESCO V., KOVAR R., SIMON D., *Traité sur l’Union européenne, Commentaire article par article*, Economica, 1995, 1000 p.
- ÇELEBİ T., *Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı ve Türkiye’de İdari Vesayet Uygulamasının Değerlendirilmesi*, Ankara Üniversitesi, Mémoire non publié, 2003, 142 p.
- CHARPENTIER J. et ENGEL C. (dir.), *Les régions de l’espace communautaire*, Presses universitaires de Nancy, coll. Cap Europe, 1992, 281 p.
- DELMAS-MARTY M., *Critique de l’intégration normative L’apport du droit comparé à l’harmonisation des droits*, puf, 2004, 330 p.

- DENIZEAU C., *L'idée de puissance publique à l'épreuve de l'Union européenne*, Paris, LGDJ, Coll. Thèses- Bibliothèque de droit public, 2004, 704 p.
- DİNÇER Ö., YILMAZ C., *Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma 1 : Değişimin Yönetimi İçin Yönetimin Değişimi*, Ankara, TC Başbakanlık Yayınları, 2003, 170 p.
- DOAT M., *Recherche sur la notion de collectivité locale en droit administratif français*, LGDJ, Coll. Bibliothèque de droit public, Tome 230, 2003, 317 p.
- DUPEYRON B., *L'Europe au défi de ses régions transfrontalières Expérience rhénane et pyrénéenne*, Peter Lang, Bern, 2008, 259 p.
- DURAND F., *Les collectivités territoriales et l'Europe : la place des autorités locales et régionales dans la construction européenne*, Thèse Paris I, 1997, 767 p.
- EMREALP S., *Türkiye Yerel Gündem 21 Programı : Yerel Gündem 21 Uygulamalarına Yönelik Kolaylaştırıcı Bilgiler El Kitabı*, İstanbul IULA-EMME (UCLG-MEWA) Yayını, 2005, 142 p. <http://www.umraniye.bel.tr/images/kentkonseyi/YG21%20EI%20Kitabi.pdf>.
- ERYILMAZ B., *Yerel Yönetimlerin Yeniden Yapılanması*, İstanbul, Birleşik Yayıncılık, 1997, 214 p.
- FOURNIE F., *Recherches sur la décentralisation dans l'œuvre de Maurice Hauriou*, LGDJ, 2005, 656 p.
- GOUDIN J.-P., *Gouverner par contrat*, 2. Ed., Paris, Presses de Sciences Po (P.F.N.S.P.), 2007, 280 p.
- GÖNÜL M., *Yerel Yönetim Birlikleri*, Ankara, TODAİE, 1977, 236 p.
- GÜLER B.-A., *Yerel Yönetimler : Liberal Açıklamalara Eleştirel Yaklaşım*, TODAİE, 2. Ed., 1998, 380 p.
- GÜLER B.-A., *Hükümetin 8 Ekim 2012 Günlü Bütünşehir Yasa Tasarısı Üzerine*, <http://www.yayed.org>, 2012, 225 p.
- GÜLER B.-A., *Bütünşehir Belediyesi*, TBMM Komisyon Konuşmaları, 12 Kasım 2012, Ankara.
- GÜNAL E., *Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı Bağlamında Türkiye'de Yerel Yönetimlerin Özerkliği Sorunu*, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Mémoire non publié, Çanakkale, 1997.
- HAMAMCI C., *Merkezi Yönetim- Yerel Yönetim Ekseninde Belediyelerimizin Yapısı ve Demokratikleşme Eğilimi*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Thèse non publiée, 1981.
- HEICHLINGER A., *Une représentation régionale à Bruxelles : un choix judicieux pour influencer sur l'élaboration de la politique européenne ? Current European Issues*, Maastricht, Institut Européen d'Administration Publique, 1999, 34 p.
- HOUSER M., *L'intervention de l'Etat et la coopération entre les communes*, Paris, L'Harmattan, 2009, 592 p.
- İNALCIK H., SEYİTDANLIOĞLU M. (dir.), *Tanzimat, Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu*, Ankara, Phonix, 2006, 826 p.
- JACQUE J.-P., *Droit institutionnel de l'Union européenne*, Paris, Dalloz, Coll. Cours droit public, 4. Ed., 2006, 779 p.

- JOYAU M., *De l'autonomie locale, de collectivités territoriales - Essai sur la liberté du pouvoir normatif local*, Paris, LGDG, Coll. Bib de droit public, T 198, 1999, 362 p.
- KADA N., *Les collectivités territoriales dans l'Union européenne Vers une Europe décentralisée ?*, Grenoble, PUG, 2010, 189 p.
- KALABALIK H., *Avrupa Birliği Ülkeleriyle Karşılaştırmalı Yerel Yönetim Hukuku, Teori-Uygulama*, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2005, 885 p.
- KARAASLAN M., *Türkiye'de Yerel Yönetimlerin Özerkliği ve Denetimi*, Ankara Üniversitesi SBE Kamu Hukuku, Thèse non publié, 2007. 337 p.
- KARAASLAN M., *Özerklik ve Denetim Açısından Yerel Yönetimler Reformu*, Ankara, Turhan Kitabevi, 2008, 302 p.
- KAVRUK H., ERDEM T., ÖZTAŞ N., KELEŞ İ., PUSTU Y., AKTÜRK B., *Türkiye'de Köy Yerleşimi ve Yöntemi - Köy Sorunları Araştırması*, Ankara, TODAİE, 2012, 309 p.
- KAVRUK H., *Köy ve Mahalle : Yerleşim ve Yönetim Birimi*, Ankara, Odak Yayınları, 2004, 334 p.
- KÖSECİK M., AKBAŞ İ., *AB Mali Yardımları ve Türkiye'de Desteklenen Yerel Yönetim Projeleri*, Ankara, Gazi Kitabevi, 2009, 258 p.
- KURAN A.-B., *İnkılap Tarihimiz ve Jön Türkler*, İstanbul, Kaynak Yayınları, 2000, 461 p.
- LABAYLE H. (dir.), *Vers un droit commun de la coopération transfrontalière ?*, Actes de la journée d'études du RENTI du 16 septembre 2005, Bruxelles, Bruylant, 2006, 267 p.
- LEJEUNE Y., (dir.), *Le droit des relations transfrontalières entre autorités régionales ou locales relevant d'Etats distincts. Les expériences franco-belge et franco-espagnole*, Bruxelles, Bruylant, Coll. RENTI, 2005, 213 p.
- LEVRAT N., *Le droit applicable aux accords de coopération transfrontière entre collectivités publiques infra étatiques*, Paris, PUF, novembre 1994, 485 p.
- LEVRAT N., *Europe et ses collectivités territoriales – Réflexions sur l'organisation et l'exercice du pouvoir territoriales dans un monde globalisé*, Bruxelles, PIE Peter Lang, Coll. Cité européenne, 2005, 304 p.
- LEVRAT N., *Etude réalisée en faveur du Comité des Régions, le Groupement européen de coopération européenne*, CDR117-2007_ETU, janvier 2007, 304 p.
- LUBAC J.-C., *Recherche sur les problèmes juridiques de la coopération internationale des collectivités territoriales*, Thèse, Toulouse 1, 2005, 596 p.
- MALO L., *Autonomie locale et Union européenne*, Bruxelles, Bruylant, 2010, 719 p.
- MONJAL P.-Y., *Droit européen des collectivités locales*, L.G.D.J., 2010, 202 p.
- MONTABONE B., *L'Union européenne et la Turquie Les enjeux d'un développement régional*, Presses Universitaire de Rennes, 2013, 236 p.
- NACAK O., *Avrupa Birliği Sürecinde Türkiye'de Yerel Yönetimlerin Demokratikleşmesi ve İdari Denetim*, Kırıkkale Üniversitesi, Mémoire non publié, 2007, 174 p.

- NALBAT A., *Üniter Devlet Bölgeselleşmeden Küreselleşmeye*, İstanbul, Kredi Yayınları, 1997, 376 p.
- NDEDI A., *Manuel sur l'élaboration des budgets programmes : Budget programme et croissance économique*, éd. Universitaires européennes, 2014, 404 p.
- NONON J., CLAMEN M., *L'Europe et ses couloirs, Lobbying et lobbyistes*, Paris, Dunod, Coll. Dunod Masson Ho, 1991, 268 p.
- NOUREAU A., *L'Union européenne et les collectivités territoriales*, Université de La Rochelle, Thèse non publié, 2011, <https://tel.archives-ouvertes.fr/tel-00590966>, p.741.
- OHTAMIŞ E., *Avrupa Birliği Sınırötesi İşbirliği Programları Yönetim Yapıları ve Türkiye Uygulamaları*, Ankara, DPT Uzmanlık Tezleri, 2008, 265 p.
- ORTAYLI İ., *Tanzimattan Cumhuriyete Yerel Yönetim Geleneği*, İstanbul, Hil Yayınları, 1985, 222 p.
- ORTAYLI İ., *Osmanlı'yı Yeniden Keşfetmek*, Timaş Yayınevi. 2012, 190 p.
- ÖZGÜR H., KÖSECİK M. (dir.), *Yerel Yönetimler Üzerine Güncel Yazılar-2: Uygulama*, Ankara, Nobel Yayınları, 2007, 788 p.
- ÖZER B., ŞEKER G., (dir.) *Yerel ve Bölgesel Kalkınma: Küresel ve Yerel Bakış Açıları*, 2002, 263 p.
- ÖZER Y.-E., *Bölgesel Kalkınma Ajanslarının Yapılanması ve İşlevselliği: İzmir ve Çukurova Örnekleri*, Bursa, Ekin Basın Yayın, 2009, 320 p.
- ÖZİŞİK F.-U., *L'Européanisation de la politique de développement régional en Turquie*, IEP d'Aix en Provence, Thèse non publiée, 2012, 411 p.
- ÖZTÜRK A., *21. Yüzyıl Türkiye'si İçin Yerel Yönetimler Modeli*, İstanbul, Ümraniye Belediyesi Kültür Yayınları, 1997, 228 p.
- PARLAK B., ÖZGÜR H. (dir.), *Avrupa Birliği ile Bütünleşme Sürecinde Türkiye'de Yerel Yönetimler*, Bursa, Alfa Yayınevi, Ekim 2002, 385 p.
- PONTIER J.-M., *L'Etat et les collectivités territoriales. La répartition des compétences*, LGDJ, 1978, 630 p.
- PORTAL E., *La planification stratégique dans les collectivités territoriales françaises Analyse empirique et essai de typologie*, L.G.D.J, 2002, 360 p.
- PRIOLLAUD F.-X., SIRITZKY D., *La Constitution européenne- Texte et communautaire*, Paris, La Documentation française, Paris, La documentation Française, 2005, 510 p.
- REY V., COUDROY DE LILLE L., BOULINEAU E. (dir.), *L'élargissement de l'Union européenne : réformes territoriales en Europe centrale et orientale*, Paris, L'Harmattan, 2004, 246 p.
- RODRIGUES-GARCIA S., *Complexité territoriale et aménagement de l'intercommunalité française au sein de l'Union européenne*, Paris, L'Harmattan, 2002, 274 p.
- SABUKTAY A., *Yerel Yönetimler Reformu Destekleme Programı Kitap Dizisi 3, Yerel Yönetimlerde İşbirliği ve Katılım*, TODAİE Yayını n°336, Yerel Yönetimler Araştırma ve Eğitim Merkezi Yayını n°21, Haziran 2007, 120 p.

- SAĞBAŞ I., ÇALIŞKAN A., GÜRLER-HAZMAN G., ERİN M.-Z., *Yerel Yönetimlerde Performans Ölçümleri Teori ve Uygulama Örnekleri*, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2011, 181 p.
- SANCHEZ-SCHMID M.-T., *Rapport sur l'objectif 3: un défi pour la coopération territoriale - le futur agenda de la coopération transfrontalière, transnationale et interrégionale*, 2010/2155(INI) du 11/04/2011.
- SAVARY G., *L'Europe va-t-elle démanteler les services publics ?*, Coll. Monde en cours, Ed. de l'Aube, 2005, 224 p.
- TAMER M., *Bölge Valiliği*, Ankara, Tamer Ofset, 1994, 176 p.
- TARAKLI D., *Otuzbeş Yıl Sonra Tokat İlinin Kızık Köyü*, Ankara, ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayını, 1994, 214 p.
- TBB İller ve Belediyeler Dergisi, *Uluslararası Belediye İşbirlikleri ve Birliğimizin Rolü*, n°776, Aralık 2012, 27 p.
- TEK H., *Le système territorial turc et l'enjeu de l'intégration européenne*, IEP de Grenoble, Thèse non publiée, 2010, 393 p.
- TEKELİ İ., İLKİN S., *Avrupa Birliği Türkiye ve Yerellik*, 2. Ed., İstanbul, IULA – EMME Yayıncılık, Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Ortadoğu ve Batı Asya Bölge Teşkilatı, 2005, 181p.
- TOKSÖZ F., *Avrupa Birliği ve Türkiye'de Yerel Yönetim*, Ankara, TBB, 2011, 152 p.
- TURAN M., *Bölge Kalkınma Ajansları Nedir, Ne Değildir?*, Ankara, Paragraf Yayınevi, 2005, 310 p.
- ULUSOY A., AKDEMİR T., *Mahalli İdareler*, 8. Ed., Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2010, 480 p.
- VAYSSIÈRE B., *Groupes des pression en Europe : Europe des citoyens ou Europe des intérêts?*, Paris, Privat, Coll. Questions d'histoire immédiate, 2002, 125 p.
- VERPEAUX M., *Les collectivités territoriales en France*, 3. Ed, Paris, Dalloz, Coll. connaissance du droit, 2006, 174 p.
- VUILLERMOZ R., *La Belgique, l'Espagne, et l'Italie face à l'intégration européenne*, Bruxelles, Bruylant, coll. de l'Institut d'études européenne, 2003, 701 p.

III. ARTICLES - COMMUNICATIONS - CHRONIQUES

- ACAR A., SEVİNÇ İ., « Avrupa Birliği SIGMA Programı'nın Türk Kamu Yönetimine Yansımaları », *Atatürk Üniversitesi İİBF Dergisi*, Cilt 25, Sayı 2, 2011, pp. 1-12.
- ADIGÜZEL Ş., « 6360 Sayılı Yasa'nın Türkiye'nin Yerel Yönetim Dizgesi Üzerine Etkileri : Eleştirel Bir Değerlendirme », *Toplum ve Demokrasi*, 6 (13-14), 2012, pp. 153-176.
- AÏSSAOUI H., « L'élargissement européen au prisme des fonds structurels : Vers une européanisation de la gestion publique du territoire en Pologne », *Politique européenne*, n° 15, hiver 2005, pp. 61-84.

- AKILLI H., « Sulama Birlikleri Kanunu'nun Üretici Katılımı ve Mali Sorunlar Bağlamında Değerlendirilmesi », *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 47, Sayı 4, Aralık 2014, pp. 161-184.
- AKIN C., « Türkiye'de Yerel Özerkliğin Anlamı », *Türk İdare Dergisi*, Yıl 69, Sayı 414, 1997, pp. 111-124.
- AKSU İ.-F., « On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun » *Siyaset, Hukuk ve Yönetim Araştırma Merkezi*, TASAV Bilgi notu, 2012, pp. 1-16.
- AL H., « Kamu Yönetimi Temel Kanunu Yasa Tasarısı », *Liberal Düşünce*, Kış 2004, pp. 183-197.
- ALODALI F. B., ÖZCAN L., ÇELİK F., USTA S., « Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı ve Türkiye'de Belediyelerde Özerklik », *Selçuk Üniversitesi Karaman İİBF Dergisi, Yerel Ekonomiler Özel Sayısı*, Mayıs 2007, pp. 1-11.
- ALLEMAND R., « Les modalités du contrôle administratif des actes locaux dans six Etats de l'Union Européenne », *RFDA*, 2008, pp. 287-295.
- ALTAY E., « Danıştay'ın İdari Görevleri ve Kararları », *TBB Dergisi*, Sayı 56, 2005, pp. 189-238.
- ALTINTAŞ A., KOCABEY M., « Belediyelerde İç Kontrol Uygulamaları ve Karşılaşılan Sorunlar », *Dış Denetim*, Nisan-Mayıs-Haziran 2011, pp. 39-46.
- ALTINTAŞ A., « Mahalli İdarelerde Performans Yönetimi ve Riskleri », *Sayıştay Dergisi*, Sayı 69, Nisan-Haziran 2008, pp. 3-16.
- ARIKAN Y.-E., « Bütünleşen Avrupa'da Yerel Yönetimler », *Görüş*, Mart 2004, pp. 38-51.
- ARIKBOĞA E., « Büyükşehir Belediye Modeli ve Reform », *Marmara Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Sayı 2, Haziran 2012, pp. 3-32.
- ARMAĞAN S., « 1982 Anayasası'nda Uluslararası Andlaşmaların İmzalanması ve Onaylanması Sistemi » http://www.anayasa.gov.tr/files/pdf/anayasa_yargisi/anayargi/armagan.pdf, pp. 340-360.
- ATMACA Y., « Optimal Belediye Büyüklüğü ve Yeni Büyükşehir Belediye Yasası », *Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt 3, Sayı 2, 2013, pp.168-184.
- AUBELLE V., « La commune, échelon de proximité, une mystification ? », *Pouvoirs locaux*, n° 83, décembre 2009, pp. 75-78.
- AUBIN E., « Contrôle administratif de légalité, différents types de contrôles », *Juris Classeur collectivités territoriales*, fascicule n° 911, avril 2010.
- AUBY J.-B., « L'Europe et la décentralisation », *RFD*, n° 1, septembre 1995, pp. 16-25.
- AUDEOUD O., « Les collectivités infra étatiques dans la vie internationale », in *L'Etat souverain à l'aube du XXIeme siècle*, Paris, SFDI, Pédone, 1994, pp. 139-169.
- AUTEXIER C., « Le cadre juridique de l'action extérieure des régions », *RFDA*, 1986, pp. 568-579.
- AUTEXIER C., « L'action extérieur des collectivités locales françaises dans le cadre européen », *Encyclopédie Dalloz, Droit des collectivités locales*, fasc.4408-18, 1996.

- AVANER T., « BKA Siyasal Rejim Sorunu Yaratır mı? », in TURAN M. (dir.), *Bölge Kalkınma Ajansları Nedir, Ne Değildir?*, Ankara, Paragraf Yayınevi, 2005, pp. 239-263.
- AYDEMİR S. R., « Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının Işığı Altında Türk Yerel Yönetimleri », *Mevzuat Dergisi*, Yıl 4, Sayı 45, Eylül 2001, pp. 1-10.
- AYGİN M. « Kent Konseylerinin Kent Yönetimine Katkıları Üzerine Bir İnceleme : Elazığ Örneği », *International Journal of Social Science*, n°29, 2014, pp. 217-236.
- BAFOIL F. et GORAK GIQUEL B., « Les coopérations transfrontalières à l'épreuve de l'Union européenne. Une comparaison Europe central-Turquie », *Les études du CERL*, n° 156, juillet 2009, pp. 1-37.
- BALCI A., « Türk Kamu Yönetimi Sisteminin AB Normlarına Uyumlaştırılması », in UZUN T., ÖZEN S., (dir.), *Avrupa Birliği Sürecinde Türkiye*, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2004, pp.113-127, 332p.
- BALCI A., « Türkiye AB İlişkileri Perspektifinden Kamu Yönetimi Sisteminin Yeniden Yapılandırılması », *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 38, Sayı 4, 2005, pp. 23-37.
- BARLAS E., KARAGÖZ B., « Subsidiarite İlkesi : Kavramsal Bir Çerçeve », *Sosyal Bilimler Araştırmalar Dergisi*, Cilt 2, Sayı 1, 2007, pp. 155-174.
- BAYRAMOĞLU, S. « Türkiye'de Bölgesel Politikaların Gelişimi », in M. Turan (dir.), *Bölge Kalkınma Ajansları Nedir Ne Değildir ?*, Ankara, Paragraf Yayınevi, 2005, pp. 35-120.
- BIANCARELLI J., « CEE et collectivités territoriales. La dynamique institutionnelle », *AJDA*, 1991, pp. 835-846.
- BIANCARELLI J., « La dynamique institutionnelle », *AJDA*, 12, 1991, pp. 835-845.
- BON P., « L'accès des collectivités locales au juge constitutionnel » in *Mélanges en l'honneur de Jean Claude Douence, La profondeur du droit local*, Dalloz, 2006, p. 45-70.
- BOTTINI F., « L'impact du *New public management* sur la réforme territoriale », *RFDA*, 2015, p.717.
- BOULINEAU E., SUCIU M., « Décentralisation et régionalisation en Bulgarie et en Roumanie. Les ambiguïtés de l'eupéanisation », *L'Espace géographique*, 4, 2008, pp. 349-369.
- BOUZEL J.-C., « L'action extérieure des collectivités territoriales », *RA.*, n° 238, 1987, pp. 373-374.
- BOZKURT Ö., « Avrupa Birliği Süreci ve Kamu Yönetimi », *Küreselleşme ve Avrupa Birliği Sürecinde Türk Kamu Yönetimi Sempozyumu, Türk Parlamenterler Birliği*, Ankara, 2002.
- BOZTEPE M., « Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Yerel Yönetimlerin Meclis Kararları Üzerinde Vesayet Denetimi », *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, Cilt 6, Sayı 10, Mayıs 2014, pp. 94-110.
- BRISSON J.-F., « Les nouvelles clefs constitutionnelles de répartition matérielle des compétences entre l'Etat et les collectivités locales », *AJDA*, n°11/2003, 24/03/2003, pp. 529-539.

- BÜLENT S., « Yasa Önünde Eşitlik İlkesi », *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 27, Sayı 3, 1994, pp. 13-25.
- CABANNES A. et ROBBES A., « La coopération décentralisée : comment s'extraire des contingences de l'intérêt public local ? », *AJDA*, 2005, pp. 593-602.
- ÇAĞDAŞ T., « Türkiye'de Yerel Yönetimlerde İdari Özerklik », *Marmara Üniversitesi İİBF Dergisi*, Cilt 30, Sayı 1, 2011, pp. 391-416.
- ÇAĞLAR S., « Anayasa Mahkemesi Kararlarında Eşitliğin Dar Yorumu », *Ankara Barosu Dergisi*, 2012/3, pp. 41-86.
- CALS S., « De la simplification des structures intercommunales : entre échecs et espoirs », *RFDA*, n°1, janvier-février 2004, pp. 31-41.
- ÇELİKİYAY H., TURGUT S.-R., « Avrupa Birliği Perspektifinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Yönetişim Dinamikleri », *Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, Cilt 13, Sayı 3, 2011, pp. 25-56.
- CONDORELLI L., LEVRAT N., « Les régions d'Europe : des espaces de paix et de prospérité », in. Conseil de l'Europe, CPLRE, *La régionalisation en Europe : bilan et perspectives Actes, Genève, 3-5 juin 1993*, Etudes et Travaux, n°35, Strasbourg, Service de l'Édition et de la Documentation, 1994, pp. 216-242.
- CANPOLAT H., « Türk Yerel Yönetim Sisteminde Ölçek Reformları ve 5747 Sayılı Kanunla İlgili Yargı Kararlarının Değerlendirilmesi », *Türk İdare Dergisi*, Sayı 467, Haziran 2010, pp. 79- 113.
- CANPOLAT H., « İl Düzeyinde Stratejik Planlama ve Sivas İli Uygulamalarının Değerlendirilmesi », *Maliye Dergisi*, Sayı 159, Temmuz-Aralık 2010, pp. 1-20.
- CAUTRES B. et MONCEAU N., « L'eurosepticisme face à l'adhésion de la Turquie à l'UE Les opinions publiques européennes et turque », *Congrès AFSP Toulouse 2007 Table ronde 5¹¹ SEP* "Les résistances à l'intégration européenne" *Session I*, pp. 1-27.
- CLAMEN M., « Lobbies et lobbying : Bruxelles sous influence », *Regards sur l'actualité*, Paris, La Documentation française, avril 1997, n° 230, pp. 3-12.
- CHAPUISAT J., « La répartition des compétences, commentaire de la loi n° 83-8 du 7 janvier 1983 relative à la répartition des compétences entre les communes, les départements les régions et l'Etat », *AJDA*, 1983, pp. 81-101.
- CHEVALLIER J., « La gouvernance, un nouveau paradigme étatique ? », *Revue française d'administration publique*, n°105-106, 2003/1, pp. 203-217.
- ÇOLAKOĞLU E., « Kırsal Kalkınmaya Bir Çözüm Önerisi Olarak Köy-Kent », *ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 3, Sayı 6, 2007, pp. 187-202.
- COLLY F., « CEE et finances des collectivités locales », *AJDA*, 1991, pp. 861-868.
- CROUZATIER-DURAND F., « L'expérimentation locale (loi organique du 1er août 2003) », *RFDA*, n°1, janvier février 2004, pp. 21-28.
- D'ARGENT P., « La nature juridique des partenaires à la coopération transfrontalière », in Y. Lejeune, (dir.), *Le droit des relations transfrontalières entre autorités régionales ou locales relevant d'Etats distincts. Les expériences franco-belge et franco-espagnole*, Bruxelles, Bruylant, 2005, pp. 77-94.

- DECHAUX R., LETURCQ A. et LE QUINIO A., « Compte rendu des discussions et débats », in *Annuaire international de justice constitutionnelle*, Autonomie régionale et locale et constitutions - La répartition des compétences normatives entre le parlement et le gouvernement, 22-2006, 2007, pp. 459-524.
- DECAUX E., « La convention-cadre européenne sur la coopération transfrontalière des collectivités ou autorités locales », *RGDIP*, 1984, pp. 557-620.
- DEGRON R., « Le groupement européen de coopération territoriale : consécration des euro régions ? », *AJDA*, 14/07/2008, pp. 1373-1377.
- DELCAMP A., « La décentralisation française et l'Europe », *Pouvoirs-Revue française d'études constitutionnelles et politiques*, n°60, 1992, pp. 149- 160.
- DELCAMP A., « Principe de subsidiarité et décentralisation », *RFDC*, n° 23, 1995, p. 609-624.
- DELCAMP A., « La Charte européenne de l'autonomie locale et son système de contrôle », *Annuaire des collectivités locales*, 1999, pp. 139-172.
- DELPEREE F., « Les collectivités locales et l'Europe » in *Autonomie locale et Constitution, XVII e Cours internationale de justice constitutionnelle, Annuaire International de Justice Constitutionnelle*, 2005, pp. 315-351.
- DEMİRCİ GÜNEŞER A., « Farklı Ülkelerde Bölge Kalkınma Ajansları », in M. Turan (dir.), *Bölge Kalkınma Ajansları Nedir Ne Değildir ?*, Ankara, Paragraf Yayınevi, 2005, pp. 181-196.
- DEMİRCİ GÜNEŞER A., « Bölgesel Kalkınma Ajansları », *Kamu Yönetimi Dünyası Dergisi*, Sayı 15, Temmuz-Eylül 2003, pp. 16-20.
- DEMİRÖZ N.-A., « Bölge Valiliği Üzerine », *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 4, Sayı 24, 1990, pp. 55- 70.
- DERDİMAN R.-C., « Türkiye'de Büyükşehir Belediyelerinin ve Bu Belediyelerin Yapılarındaki Yeni Değişikliklerin Anayasaya Uyumu Sorunu », *S.D.Ü Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 2, Sayı 1, 2012, pp. 51-87.
- DEROSIER J.-P., « La dialectique centralisation/ décentralisation, Recherches sur le caractère dynamique du principe de subsidiarité », *Revue internationale de droit comparé*, vol. 59 n°1, 2007. pp. 107-140.
- DIALLO I., « L'avenir du déféré préfectoral en droit public français », *AJDA*, n° 44/05, 2005, pp. 2438-2444.
- DIDIER S., GUILLERM M. « Déféré préfectoral en matière contractuelle : une profonde mutation contrats publics », *CP-ACCP*, n° 123, juillet-août 2012, pp. 57-59.
- DOĞRUSÖZ B.-A., « Yargı Kararları Işığında Vergilerin Kanuniliği İlkesi Açısından Türk Vergi Mevzuatının İncelenmesi », *Marmara Üniversitesi Maliye Araştırma ve Uygulama Merkezi*, Yayın n° 12, 2000, pp. 137-138.
- DOLEZ B., « Le régime juridique de la coopération décentralisée après l'adoption de la loi d'orientation pour l'aménagement et le développement du territoire », *RFDA*, septembre-octobre 1995, pp. 936-945.
- DOUENCE J.-C., « Réflexion sur la vocation générale des collectivités locales à agir dans l'intérêt public local », in *Quel avenir pour l'autonomie des collectivités locales ?* Paris, de l'Aube, 1999, pp. 317-342.

- DRAGOS D.-C., NEAMTU B., « La réforme de l'administration publique locale en Roumanie : Tendances et obstacles », *Revue Internationale des Sciences Administratives*, Vol 73, 2007/4, pp. 699-720.
- DUBOS O., « Droit Administratif et droit communautaire », *J. Cl. Administratif*, Fasc. 24, 2007.
- DUPUY P.-M., « La coopération régionale transfrontalière et le droit international », *AFDI*, 1977, pp. 837-860.
- ECKLY P., « Le droit de la coopération transfrontalière », in RISCH, P. (coord.), *Guide juridique de la coopération transfrontalière*, Strasbourg, PUS, 1995, pp. 9-49.
- ERENÇİN A., « Belediyenin Görevleri Üzerine », *ÇYYD*, Cilt 15, Sayı 1, Ocak 2006, pp.17-29.
- FALCONE V., « L'impact des avis du Comité des Régions sur le processus décisionnel communautaire » in BOURRINET J. (dir.), *Le Comité des Régions de l'Union européenne*, Centre d'Etudes et de Recherches Internationales et Communautaires, Université d'Aix-Marseille III, Jean Vergès, Coll. Coopération et Développement, 1997, pp. 183-190.
- FAURE B., « Le droit administratif des collectivités locales et la concurrence », *AJDA*, 2001, pp. 136-142.
- FAURE B., « Les relations paradoxales de l'expérimentation et du principe d'égalité, A propos de la décision n° 2004-503 DC du 12 août 2004, loi relative aux libertés et responsabilités locales », *RFDA*, 2004, pp. 1150-1156.
- FERAL P.-A., « Le comité des régions de l'Union européenne, du traité de Maastricht au traité d'Amsterdam », *Revue de la recherche juridique, Droit prospectif*, PU Aix-Marseille, n°1, 1998, pp. 77-105.
- FERAL H., FERAL P.-A., « Le Comité des Régions, un organe à renforcer dans l'Union européenne et à dupliquer en France », *JCP/A*, n°25, 2004, pp. 815-821.
- GAUDIN H. (dir.), « L'État membre de l'Union européenne », *Annuaire de Droit Européen*, vol. II, Bruxelles, Bruylant, 2004, pp. 3-256.
- GINTRAD E., « La liberté contractuelle des collectivités territoriales locales et le droit de la concurrence », in AUBY J.-B. et FAURE B. (dir.), *Les collectivités locales et le droit-Les mutations actuelles-Les mutations actuelles*, Paris, Ed. de l'Aube, 1999, pp. 259-268.
- GOEHRS M., « Le groupement européen de coopération territoriale (GECT), outil contractuel de régulation territoriale », *Jurisdoctrina*, n° 9, 2013, pp. 85-109.
- GÖYMEN K., « Türk Yerel Yönetiminde Katılımcılığın Evrimi : Merkeziyetçi Bir Devlette Yönetişim Dinamikleri », *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 32, Sayı 4, 1999, pp. 67-83.
- GÖZLER K., « 6360 Sayılı Kanun Hakkında Eleştiriler : Yirmi Dokuz İlde İl Özel İdareleri ve Köylerin Kaldırılması ve İlçe Belediyelerinin Büyükşehir İlçe Belediyesi Hâline Dönüştürülmesi Anayasamıza Uygun mudur ? », *Legal Hukuk Dergisi*, Cilt 11, Sayı 122, Şubat 2013, pp. 37-82.

- GRASLAND C., « Les inégalités régionales dans une Europe élargie », in CHAVANCE B. (dir.) *Les incertitudes du grand élargissement. L'Europe centrale et balte dans l'intégration européenne*, Paris, L'Harmattan, 2004, pp. 181-214.
- GUILLOUD L., « Le Comité des Régions, un organe paradoxal de l'Union européenne », *RMCE*, n° 532, octobre-novembre 2009, pp. 582-586.
- GÜL M., « Türkiye'de Belediyelerin Dış Borçlanması », *Sayıştay Dergisi*, Sayı 74-75, 2009, pp. 97-115.
- GÜLER B.-A., « Bölge Kalkınma Ajansları Nedir, Ne Değildir? », *Memleket Mevzuat*, Şubat 2006/2, pp. 25-27.
- GÜLER B.-A., « Avrupa ve Yerel Yönetimlerin Anayasal Konumu Avrupa Bölgesel ve Yerel Yönetimler Kongresi'nin Anayasa Değişikliği İstekleri », *Genel-İş Emek Araştırma Dergisi*, Sayı 1, 2005, pp. 35-46.
- GÜLER B.-A., « Kamu Yönetimi Temel Kanun Tasarısı », *Hukuk ve Adalet-Eleştirel Hukuk Dergisi*, Yıl 1, Sayı 2, Nisan-Haziran 2004, pp. 1-33.
- GÜLER B.-A., « Yerel Yönetimleri Güçlendirmek mi ? Ademi Merkeziyetçilik mi ? », *ÇYYD*, Cilt 9, Sayı 2, Nisan 2000, pp. 14-29.
- GÜLER M.-F., « Kamu İdarelerinde Etkin Yönetimde İç Kontrol », *Maliye Dergisi*, Temmuz-Aralık 2009, pp. 183-195.
- GÜLER Z., ÇIRAKOĞLU D., TOKMAK M., « Türkiye'de Kırsal Kalkınma Modeli Olarak Köy-Kent Uygulamaları : Bolu Mudurnu İlçesi Taşkesti Örneği », *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı 4, 2014, pp. 155-167.
- GÜNER M.-F., « Kamu İdarelerinin Etkin Yönetiminde İç Kontrol Uygulamalarının Rolü », *Maliye Dergisi*, Sayı 157, Temmuz-Aralık 2009, pp. 183-195.
- GÜRAN S., « Büyükşehir Yönetimi Üzerine », *İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi*, Cilt 4, Sayı 1-3, 1983, pp. 51-58.
- GÜRAN S., « İl Özel İdarelerinin Bugünkü Rolü », *İl Özel İdareler Sempozyumu, İl Özel İdaresi Yayını*, n° 2, 1986.
- HEINE A.-M., « Pour une nouvelle gouvernance dans l'Union européenne : les contrats et les conventions d'objectifs ou la conceptualisation d'une association des collectivités territoriales à la mise en œuvre des normes communautaires », in LUCHAIRE Y (dir.), *Collectivités territoriales et gouvernance contractuelle*, Paris, L'Harmattan, 2006, pp. 91-106.
- HONDU S., « Belediyenin Seçilmiş Organlarının ve Seçilmiş Organ Üyelerinin Görevden Uzaklaştırılması ve Bunun Yargı Denetimi », *Türk İdare Dergisi*, Sayı 395, Haziran 1992, pp. 19-28.
- HONDU S., « Belediye Meclislerinin Feshi, Belediye Başkanlarının Düşürülmesi ve İl Genel Meclislerinin Feshi, Sebepleri, Sonuçları ve Yargılama Usulleri », *Türk İdare Dergisi*, Sayı 387, Haziran 1990, pp. 101-150.
- HOORENS M., CHATRIE I., « L'Europe locale est-elle en train de naître ? », *Pouvoir Locaux*, n° 81, II/2009, pp. 94-102.

- HUYSSSEUNE M. JANS, T., « Bruxelles, capitale de l'Europe des régions? Les bureaux régionaux, acteurs politiques européens », *Brussels Studies*, n° 16, 25 février 2008, pp.1-12.
- İNALCIK H., « Tanzimat'ın Uygulanması ve Sosyal Tepkiler », *Belleten*, Cilt XXVII, 1964, pp.623-649.
- İNAÇ H., ÜNAL F., « Avrupa Yerel Özerklik Şartı ve Türkiye'de Belediyeler », *Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı 17, Nisan 2007, pp.1-24.
- IŞIK M., « Avrupa Birliği'nin Yönetişim Anlayışı Çerçevesinde Bilgi Edinme Kanunu'nun Değerlendirilmesi », *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, Sayı 2, 2010, pp. 39-49.
- JACQUES C., « La gouvernance, un nouveau paradigme étatique ? », *Revue française d'administration publique*, 1/2003, n° 105-106, pp. 203-217.
- KABAALIOĞLU H., « Avant propos » in CHABAL P. et DE RAULIN A. (dir.), *Le Chemins de la Turquie vers l'Europe*, Presses de l'Université d'Artois, 2002, pp.13-18.
- KAPLAN G., « Yeni İl Özel İdaresi Kanununa Göre İl Genel Meclisi ve Encümeni Kararları Üzerinde Vesayet Denetimi », *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 54, Sayı 3, 2005, pp. 121-155.
- KAPLAN G., « 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu İle 5393 Sayılı Belediye Kanununa Göre Belediye Meclisi Kararları Üzerindeki Denetim », *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi (Prof. Dr. Hüseyin Hatemi'ye Armağan)*, İstanbul, Vedat Kitapçılık, Yıl III, Sayı 6, 2005, pp. 233-256.
- KAPLAN G., « Yeni Yasal Düzenlemelere Göre Belediye Meclisi Kararları Üzerinde Vesayet Denetimi », *Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Sayı 2, 2005, pp. 67-90.
- KARAHANOĞULLARI O., « Kamu Yönetimi Temel Kanunu Taslağındaki Anayasaya Aykırılıklar », *AUSBF GETA, Tartışma Metinleri*, Özel Sayı 59, pp. 47-67.
- KARASU K., « Yerelleşme Söylemi ve Bölge Kalkınma Ajansları », *Memleket Siyaset Yönetim*, Cilt 4, Sayı 11, 2009, pp. 1-48.
- KELEŞ R., « Avrupa'nın Bütünleşmesi ve Yerel Yönetimler », *Türk Belediyecilik Derneği-Konrad Adenauer Vakfı*, Ankara, 1999, pp. 25-30.
- KIRIŞIK F., « Kamu Yönetiminin Yeniden Örgütlenmesi ve Kamu Hizmetlerinin Yürütülmesinde Yerellik İlkesi ve Türkiye'de Uygulanabilirliği », *Namık Kemal Üniversitesi Dergisi Sosyal Bilimler Metinleri*, n° 5, 2013, pp. 1-16.
- KIZILBOĞA R., ÖZASLAN, K., « İl Özel İdaresi İle Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'nın Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi », *KAYSEM 8 Kuramdan Uygulamaya Yerel Yönetimler ve Kentsel Polikalar Bildiri Kitabı*, Hatay, 11-12 Mayıs 2013, pp.1-23.
- KOYUNCU E., SERTESSEN S., « Yerelleşmede Bir İleri İki Geri », *TEPAV*, n° 201210, Şubat 2012, pp. 1-8.
- KÖSEÇİK M., « Avrupa Birliği'nin Bütünleşmesi Sürecinde Yerel Yönetimler », in PARLAK B., ÖZGÜR H. (dir.), *AB Bütünleşme Sürecinde Türkiye'de Yerel Yönetimler*, İstanbul, Alfa Yayını, 2002, pp.1-38.

- KÖSECİK M., YILDIRIM F., « Avrupa Birliği'nin Yerel Yönetimler Üzerindeki Etkileri », *Türk İdare Dergisi*, Cilt 73, Sayı 431, Haziran 2001, pp. 31-54.
- KULUÇLU E., « 5393 Sayılı Kanun Çerçevesinde Kent Konseyleri », *Dış Denetim Dergisi*, Nisan-Mayıs-Haziran 2011, pp. 182-186.
- LACHAUME J.-F., « Contrôle administratif légalité », *J.Cl collectivités territoriales*, Fasc., 910, 2004, 23 p.
- LAFORE R., « L'action à l'étranger des collectivités territoriales », *RDP*, 1988, pp. 763-811.
- LASCOMBE M., VANDENDRIESSCHE X., « L'autonomie financière des collectivités territoriales en chantier », *RFDA*, 2005, pp. 417-728.
- LE BART C., LEFEBVRE R., « Introduction- Une nouvelle grandeur politique ? », in LE BART C., LEFEBVRE R. (dir.), *La proximité en politique*, Ed. PUR, 2005, pp. 11-30.
- LEJEUNE Y., « La nature juridique des organismes de coopération transfrontalière entre autorités régionales ou locales », in LEJEUNE Y. (dir.), *Le droit des relations transfrontalières entre autorités régionales ou locales relevant d'Etats distincts. Les expériences franco-belge et franco-espagnole*, Bruxelles, Bruylant, 2005, pp. 95-146.
- LEVADE A., « Quelle identité constitutionnelle nationale préserver face à l'Union européenne », in ANDRIANTSIMBAZOVINA J., BLUMANN C., GAUDIN H. et PICOD F. (dir.), *Annuaire de droit européen*, Bruxelles, Bruylant, vol 2, 2004, pp. 173-197.
- LEVRAT N., « La coopération territoriale : adaptation de la coopération transfrontalière aux nouveaux territoires du projet européen », *RAE-LEA*, n° 3, 2006, pp. 495-509.
- LEVRAT N., « La complexité de la prise en compte du fait régional », in BITSCH M.-T. (dir.), *Le fait régional et la construction européenne*, Bruxelles, Bruylant, 2003, pp.187-211.
- LEVRAT N., « Multi-level gouvernance et légitimité démocratique » in TELO M. (coordinateur), *Commentaire des professeur Jean Monnet sur le projet de Livre blanc de la Commission européenne sur la gouvernance*, 7 juin 2001.
- LOUVARIS A., « Les contrats des collectivités territoriales et le droit de concurrence », *Contrats et Marchés publics*, n° 5, mai 2007, pp. 33-40.
- MARCOU G., « L'adaptation des structures territoriales face à la politique régionale communautaire », *Revue d'études comparatives est-Ouest*, vol. 33, n° 3, 2002, pp. 131-167.
- MARKS G., « Structural Policy and Multi-Level Governance in the EC », in CAFRUNY A. and ROSENTHAL G. (dir.), *The State of the European Community II: The Maastricht Debates and Beyond*, Boulder (Co), Lynne Rienner, 1993, pp. 391-410.
- MARKS G., « An actor centred Approach to Multi-Level Governance », *Regional & Federal Studies*, 6, 2, 1996, pp. 20-38.

- MARGELLOS T.-M., « L'émergence de la « région » dans l'ordre juridique communautaire », in VANDERSANDEN G. (dir.), *l'Europe et les régions Aspects juridiques*, Université de Bruxelles, 1997, pp.19-64.
- MASSARDIER G., TEK H., « L'eupéanisation des rapports centre/périphérie en Turquie. Entre accommodement communautaire et prolongement des pratiques domestiques », *Pôle Sud*, n° 23, 2005, pp. 25-43.
- MASSICARD E., « Régionalisme impossible, régionalisation improbable, la gestion territoriale en Turquie à l'heure du rapprochement avec l'Union européenne », *Revue d'étude comparatives East-Ouest*, 2008, pp. 171-203.
- MASSICARD E., « L'islamisme turc à l'épreuve du pouvoir municipal », *Critique Internationale*, n° 42, 2009, pp. 21-38.
- MAZON R., COURTOIS C., « Les collectivités locales à l'assaut de Bruxelles », *La Gazette des communes*, n° 1639, 01/04/2002, p. 42.
- MENGİ A., « YerindenYönetim : Avrupa Birliği'nde Bölgeler Ulus Devlete Karşı mı? », *Mülkiye Dergisi*, Cilt 28, Sayı 245, 2007, pp. 47-56.
- MICHEL H., « Les groupes d'intérêt au secours de la démocratie européenne. Elaboration et mise en œuvre de la « démocratie participative » à la Commission européenne », *Cultures et pratiques participatives » : une perspective comparative Colloque organisé par le LAIOS et l'AFSP Paris*, 20 et 21 janvier 2005, pp. 1-13.
- MONTABONE B., « La région entre attentes européennes et trajectoire nationale : les « agences de développement » en Turquie », *Territoire en mouvement Région, régionalisation, régionalisme*, n°16, 2012, pp. 71-85.
- MONTABONE A., « Régionalisation et développement régional en Anatolie du Sud- Est : réflexions autour de la région Diyarbakır- Şanlıurfa », *EchoGéo [En ligne]*, n° 16, URL : [http : //echogeo.revues.org/12405](http://echogeo.revues.org/12405), 2011, pp.1-16.
- MOZOL P., « Un chantier permanent de la décentralisation : la répartition des compétences », *RGCT*, n° 49, juin 2011, pp. 3-28.
- NEMERY J.-C., GROUD H., « Les collectivités territoriales et les institutions européennes », *Annuaire des collectivités locales*, Tome 9, 1989, pp. 113-122
- ÖNDER Ö., SEZER Ö., « Yerel Yönetim Reformunda Katılıma Yeni Bir Yaklaşım : Yerel Hizmetlere Gönüllü Katılım », *I. Ulusal Yerel Yönetimler Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Sakarya Üniversitesi, pp. 281-293.
- ÖNEZ-ÇETİN Z., « Türkiye'de İl Özel İdaresi Sistemi Dönüşümü ve 6360 Sayılı Kanunun Dönüşüme Etkisi », *Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Dergisi*, Cilt 20, Sayı 2, 2015, pp. 247-266.
- ORTAYLI İ., « Yerel Yönetim : Devraldığımız Miras », *Türk Belediyeciliğinde 60. Yıl Uluslararası Sempozyum Bildiri ve Tartışmalar*, Ankara Büyükşehir Belediyesi, Ankara, 23-24 Kasım1990, pp.63-74.
- ORTAYLI İ., « Türkiye'de Yerel Yönetim Geleneği », *Mimarlık*, n°151, Sayı 2, 15/1977, pp. 15-16.
- ORTIZ L., « La décentralisation à l'eupéenne : une remise en cause de la puissance publique étatique ? », in P. RAIMBAULT (dir.), *La puissance publique à l'heure européenne*, Paris, Dalloz, Coll. Thèmes et commentaires, 2006, pp. 137-159.

- ÖZÇELİK Y., « Büyükşehir Belediyesi ile İlçe Belediyeleri Arasındaki İlişkiler », *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, Yıl 5, Sayı 19, Eylül 2014, pp. 1117-1142.
- ÖZDEMİR A.-T., « Mahalli İdarelerde Halk Katılımı Bağlamında Kent Konseyleri », *Sayıştay Dergisi*, Sayı 83, Ekim-Aralık 2011, pp. 31-56.
- ÖZEL M., « Kamu Yönetiminde Yeni Bir Örgütlenme İlkesi : Yerellik (Subsidiarite) », *ÇYYD*, Cilt 9, Sayı 3, Temmuz 2000, pp. 25-43.
- ÖZER M.-A., « Yerel Yönetimler Reformunda Reform : 6360 Sayılı Kanun'un Düşündürdükleri », *Yerel Politikalar*, Sayı 3, 2013, pp. 97-127.
- PADIOLEAU J.-G., « L'action publique post-moderne. Le gouvernement politique des risques », *PMP*, décembre 1999, n° 4, pp. 85-127.
- PALABIYIK H., « İl Özel İdaresi ve Belediye Hizmetlerine Gönüllü Katılım », *Yönetim Bilimleri Dergisi*, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Cilt 5, Sayı 1, 2007, pp. 47-54.
- PALABIYIK H., KARA M., «5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu ve Köy Birlikleri-Toplum Kalkınması İlişkisi», in ÖZGÜR H., KÖSECİK M. (dir.), *Yerel Yönetimler Üzerine Güncel Yazılar-2: Uygulama*, Ankara, Nobel Yayınları, 2007, pp. 25-47.
- PARLAK, B. « Avrupa Birliği Perspektifinden Merkezi Yönetim- Yerel Yönetim İlişkileri », in B. Parlak et H.Özgür, *AB Bütünleşme Sürecinde Türkiye'de Yerel Yönetimler*, İstanbul, Alfa Yayını, pp.39-72.
- PARICIO A., « La régulation des compétences des collectivités territoriales en matière de services publics par le droit de l'Union européenne », in POTVIN-SOLIS L. (dir.), *Les effets du droit de l'Union européenne sur les compétences des collectivités territoriales*, Paris, L'Harmattan, 2013, pp. 327-362.
- PASTOREL J.-P., « Réflexions sur l'aménagement du territoire : vers l'intégration « interrégionale » européenne ? », *RFDA*, 2005, pp. 269-278.
- PERALDI-LENEUF F., « Le droit communautaire et les services publics locaux », <http://amministrazioneincammino.luiss.it/app/uploads/2010/03/peraldi.pdf>.
- PETITE M. « Les lobbies européennes », *Pouvoirs*, n° 48, Paris, PUF, 1989, pp. 95-105.
- PITIRLI A., « Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı », *Türk İdare Dergisi*, Sayı 383, Haziran 1989, pp. 59-72.
- PONTIER J.-M., « Entre deux rives : une décennie d'intercommunalité », *JCPA*, n°29, 13/07/2009, pp. 42-46.
- PONTIER J.-M., « Autonomie locale, libre administration, décentralisation », in *En hommage à Francis Delpérée : itinéraire d'un constitutionnaliste*, Bruxelles, Bruylant, 2007, pp. 1221-1230.
- PONTIER J.-M., « Charte européenne de l'autonomie locale enfin ? », *AJDA*, 2006, pp. 1577.
- PONTIER J.-M., « Nouvelles observations sur la clause générale de compétence », in *Mélanges en l'honneur de Jean-Claude Douence. La profondeur du droit local*, Dalloz, 2006, pp. 365-394.

- PONTIER J.-M., « La loi organique relative à l'expérimentation par les collectivités territoriales. Loi organique du 1er août 2003 relative à l'expérimentation par les collectivités territoriales », *AJDA*, 2003 pp.1715-1717.
- PONTIER J.-M., « L'expérimentation et les collectivités locales », *RA.*, n° 320, mars-avril 2001, p. 169.
- PONTIER J.-M., « La subsidiarité en droit administratif », *RDP*, n°102 (6), novembre-décembre 1986, pp. 1515-1537.
- PRIOLLAUD F.-X., « Les collectivités territoriales françaises dans l'Union européenne » in *Les collectivités locales et l'Europe, Regards sur l'actualité*, n°331, mai 2007, pp. 5-15.
- RIDEAU J., « Le rôle des États membres dans l'application du droit communautaire », *AFDI*, 1972, pp. 864-903.
- RIDEAU J., « Groupes de pression et administration dans la Communauté européenne », *AEAP*, vol. XV, 1992, pp. 203-247.
- ROBERT L., « L'action à l'étranger des collectivités territoriales », *RDP*, 1988, pp.763-811.
- ROUX A., « Aspect constitutionnels des droits à l'expérimentation » in *Les collectivités locales et l'expérimentation : perspectives nationales et européennes, Documentation française*, 2004, pp. 155-170.
- RUBIO N., « Les collectivités territoriales et l'application du droit communautaire », *Regard sur l'actualité, La documentation française*, n°331, mai 2007, pp. 17-29.
- SABINE S. et YVES S., « L'eupéanisation comme processus de transfert de politique publique », *Revue internationale de politique comparée*, vol. 13, 2/2006, pp. 179-211.
- ŞAHİN S.-Z., « Kent Konseylerinin Katılımcı Kent Yönetimine Katkıları Üzerine Bir Değerlendirme : Ankara Örneği », *Kent Konseyleri Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Kent Konseyleri Sempozyumu, Bursa, 6-7 Mayıs 2011, pp. 173-188.
- SALTİK N., « İç Kontrol Standartları », *Bütçe Dünyası Dergisi*, Cilt 2, Sayı 26, 2007, pp. 58-69.
- SAKİ H., « Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı », *Dış Denetim Dergisi*, Nisan-Mayıs-Haziran 2011, pp. 67-72.
- SAUVIAT A., « L'autonomie financière et fiscale des collectivités locales en Europe. Approche théorique », in (textes réunis par) PAULIAT H., *L'autonomie des collectivités territoriales en Europe une source potentielle de conflit?*, Presses Universitaires de Limoges, 2004, pp. 171-179.
- SAYIN D., « Hizmette Yerellik ve Bölgecilik », in M. Turan (dir.), *Bölge Kalkınma Ajansları Nedir, Ne Değildir?*, Ankara, Paragraf Yayınevi, 2005, pp. 265-280.
- SCHEINDER C., « La souveraineté de l'Etat au carrefour du droit international et du droit administratif. Réflexions sur les développements récents du droit transnational de l'action extérieure des collectivités infra étatiques », in *Mélanges Gustave Périser*, Grenoble, Presses universitaires de Grenoble, 1995, pp. 423-449.

- SCOTT A.-J., STORPER M., « Régions, mondialisation, développement », *Géographie, économie, société*, vol. 8, 2006/2, pp. 169-192.
- ŞENGÜL R., ÇETİNKAYA N.-I., « Belediye Hizmetlerine Gönüllü Katılım : Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Örneği », in BULUT Y., EREN V., KARAKAYA S., AYDIN A. (dir.), *Kurumdan Uygulamaya Yerel Yönetimler ve Kentsel Politikalar*, Ankara, Pegem Akademi, 2013, p.744-752.
- SERTESSEN S., « Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı Reform Açısından Önemli mi ? », *TEPAV*, n°201339, Kasım 2013, pp. 1-5.
- SEVİM H., « L'Européanisation des pays candidats- Le cas de l'administration turque », *Politique européenne*, n° 41, 2013/3, pp. 64-87.
- SEZER Y., TORLAK S.-E., « Belediye ve Büyükşehir Belediyesi Kuruluş Kriterleri », *Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt IX, Sayı 3-4, 2005, pp. 515-531.
- SEZGİN E., ERKUT G., « Avrupa Birliği Üyelik Sürecinde Türkiye'de Sınır Bölgeleri ve Sınırotesi İşbirliği : Edirne-Kırklareli Örneği », *MEGARON*, 9(3), 2014, pp. 228-240.
- SEZGİNER M., « İmtiyaz Sözleşmelerinde İhale Süreci », *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt XI, Sayı 1-2, 2007, pp. 1079-1093.
- ŞİNİK B., « Anayasa Mahkemesi Kararı Işığında Türkiye'de (Bölge) Kalkınla Ajansları », *MEGARON*, 5(3), 2005, pp. 128-136.
- SMET I., « Les Régions se mobilisent- Quel 'lobby régional' à Bruxelles ? », in CHAÉYES P.-H. GOBIN, C, SMET I., WINAND P. (dir.), *Lobbyisme, pluralisme, et intégration européenne. Lobbying, Pluralism and European Integration*, Paris, PUE, 1998, pp. 303-327.
- SMETS I., WINAND P., « A la recherche d'un modèle européen de représentation des intérêts », in MAGNETTE P. (Auteur), *Le nouveau modèle européen, Institutions et gouvernance*, Université de Bruxelles, vol.1, 2000, pp. 138-154.
- SOHNLE J., « L'action extérieure des collectivités locales », in J.-L. Pissaloux (dir.), *Dictionnaire « Collectivités territoriales et développement durable*, 2015.
- STECKEL-MONTES M.-C., « Le pouvoir fiscal local, objet nouveau du droit constitutionnel », *AJDA*, 2004, pp. 1316-1322.
- TAMBOU O., « Les contrôles des acteurs locaux de la coopération transfrontalière », in COMTE H. et LEVRAT N. (dir.), *Aux coutures de l'Europe*, L'Harmattan, 2006, pp. 315-334.
- TAN T., « Osmanlı İmparatorluğunda Yabancılar Verilmiş Kamu Hizmeti Ayrıcalıkları », *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, Cilt 22, Sayı 2, 1967, pp. 285-326.
- TAŞ B., « AB Uyum Sürecinde Türkiye için Yeni bir Bölge Kavramı : İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) », *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt VIII, n° 2, Aralık 2006, pp. 185-197.
- TEKELİ İ., « 1930-1944 Döneminde Cumhuriyetin Belediyecilik Deneyimi », in TÜRKÇAN E. (dir.) *Türkiye'de Belediyeciliğin Evrimi*, Türk İdareciler Derneği, Ankara, 1978, pp. 45-115.

- TOPAL A.-K., « Belediyelerin Özgelirlerinin Artırılmasında Vergilendirme Yetkisi : Ülkelerarası Bir Karşılaştırma », *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 2004, Cilt 18, Sayı 3-4, pp.119-133.
- TORTOP N., « İl Özel İdareleri İle İlgili Son Düzenlemeler », *İdarecinin Sesi Dergisi*, Cilt 19, Sayı 110, 2005, pp. 47-49.
- ULUSOY A., « Yerel Yönetimlere İlişkin Yeni Yasal Düzenlemelerin Değerlendirilmesi », *Danıştay 137. Yıl Sempozyumu*, Ankara, Danıştay Yayınları, 11 Mayıs 2005, pp. 179-196.
- UYSAL K., « Avrupa Birliği : Yerel ve Bölgesel Yönetimler », *Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Dergisi*, Cilt 14, Sayı 1, 2009, pp. 273-286.
- VANDERSANDEN G., « La place des régions dans le contentieux communautaire : le chaînon manquant », in *Mélange en l'honneur du professeur J.-V. Louis*, Ed. de L'Université de Bruxelles, 2003, pp. 545-577.
- VAUCHER M., « Réalité juridique de la notion région communautaire », *RTD européenne*, octobre-décembre, 1994, pp. 525-550.
- VERHEIJEN T., « Les critères administratifs de l'adhésion à l'Union européenne : sont-ils voués au placard ? », *Revue d'études comparatives Est-Ouest*, vol. 33, n°3, 2002, pp. 79-99.
- VERPEAUX M., « Les enjeux de la réforme des collectivités », *Lamy collectivités territoriales*, n° 44, mars 2009, pp. 71-78.
- VERPEAUX M., « France, in autonomie régionale et locale et constitution, XXII Table ronde internationale, *Annuaire internationale de justice constitutionnelle*, 2006, Paris et Aix en Provence, Economica et PUAM, pp. 187-200.
- VERPEAUX M., « Constitution, déféré préfectoral et recours pour excès de pouvoirs ou Commune de Port, encore... », in PETIT J. (dir.), *Les collectivités locales, Mélanges en l'honneur de Jacques Moreau*, Economica, 2003, pp. 469-480.
- VIARD J., « La décentralisation est-elle dangereuse pour l'unité nationale ? », *Pouvoir Locaux*, n° 81, II/2009, pp. 37-41.
- WILLIAMS-RIQUIER P., « La Charte Européenne de l'autonomie locale : un instrument juridique international pour la décentralisation », *Revue française d'administration publique*, n° 121-122, 2007, pp. 191-202.
- WISMER N., « Les modalités de l'Etat dans la coopération transfrontalière », in FERNANDEZ de CASADEVANTE ROMANI C. (dir.), *L'Etat et la coopération transfrontalière*, Bruxelles, Bruylant, coll. RENTI, 2007, pp. 85-102.
- YAKAR S., GÜNDÜZ İ.-O., « Türkiye'de Belediyelerin Vergilendirme Yetkisi « Var » mı « Yok » mu İşte Bütün Mesele Bu », *Sayıştay Dergisi*, Sayı 92, Ocak-Mart 2014, pp. 117-141.
- YALÇIN M., « L'appropriation, la transformation et l'institutionnalisation des Agendas 21 locaux en Turquie : Histoire et effets », http://www.participation-et-democratie.fr/sites/default/files/atelier_1-4_melike_yalcin.pdf.
- YALÇINDAĞ S., « Bitmeyen Senfoni : Yerel Yönetimler Reformu », *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 26, Sayı 1, 1993, pp. 43-69.

- YETER E., « Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı Karşısında Türkiye : Anayasa ve İlgili Yasalarda Durum », *ÇYYD*, Cilt 5, Sayı 1, Ocak 1996, pp. 3-13.
- YILDIRIM U., ÖNER S., AYRIÇAY Y., TAŞ İ.-E., « İl Özel İdaresi ve Belediye Gelirleri Yasa Tasarısı Taslağı : Mali Özerklik mi? Merkez Kaynaklı Gelirlerin Revizyonu mu? », *ÇYYD*, Cilt 15, Sayı 3, Temmuz 2006, pp. 43-61.
- YILMAZ Z., « Kent Konseyleri : Yerel Demokrasi ve Halk Katılımının Neresinde ? », *Güncel Hukuk Dergisi*, Sayı 1-121, Ocak 2014, pp. 58-61.
- YILMAZ T., « Türkiye'nin Kullanmadığı Stratejik Güç : Lobicilik », *TASAM*, 2009, http://www.tasam.org/trTR/Icerik/1109/turkiyenin_kullanmadigi_stratejik_guc_lobicilik.
- ZENGİN O., « Büyükşehir Belediyesi Sisteminin Dönüşümü : Son On Yılı Değerlendirmesi », *Ankara Barosu Dergisi*, Sayı 2, 2014, pp. 91-116.
- ZENGİN E., « Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı ve Türkiye (Yasal Açıdan Karşılaştırma) », *Türk İdare Dergisi*, Yıl 66, Sayı 403, Haziran 1994, pp. 195-204.

IV. LES RAPPORTS

1. Les rapports de la Commission européenne

- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (98) 711 final, 17/12/1998, non publié au *JOCE*.
- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (1999) 513 final, 18/10/1999, non publié au *JOCE*.
- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (2000) 713 final, 11/10/2001, non publié au *JOCE*.
- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (2001) 700 final, SEC (2001) 1756, 13/11/2001, non publié au *JOCE*.
- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (2002) 700 final, SEC (2002) 1412, 09/10/2002, non publié au *JOCE*.
- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (2003) 676 final, SEC (2003) 1212, 05/11/2003, non publié au *JOUE*.
- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (2004) 656 final, SEC (2004) 1201, 06/10/2004, non publié au *JOUE*.
- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (2005) 561 final, SEC (2005) 1426, 09/11/2005, non publié au *JOUE*.
- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (2006) 649 final, SEC (2006) 1390, 08/11/2006, non publié au *JOUE*.

- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (2007) 663 final, SEC (2007) 1436, 06/11/2007, non publié au *JOUE*.
- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (2008) 674 final, SEC (2008) 2699, 05/11/2008, non publié au *JOUE*.
- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (2009) 533 final, SEC (2009) 1334, 14/10/2009, non publié au *JOUE*.
- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (2010) 660 final, SEC (2010) 1327, 09/11/2010, non publié au *JOUE*.
- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (2011) 666 final, SEC (2011) 1201, 12/10/2011, non publié au *JOUE*.
- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (2012) 600 final, SWD (2012) 336, 10/10/2012, non publié au *JOUE*.
- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (2013) 700 final, SWD (2013) 417, 16/10/2013, non publié au *JOUE*.
- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (2014) 700 final, SWD (2014) 307, 08/10/2014, non publié au *JOUE*.
- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (2015) 611 final, SWD (2015) 216, 10/11/2015, non publié au *JOUE*.
- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (2016) 715 final, SWD (2016) 366, 09/11/2016 non publié au *JOUE*.
- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (2018) 450 final, SWD (2018), 153, 17/04/2018 non publié au *JOUE*.
- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (2019) 260 final, SWD (2019) 220, 29/05/2019, non publié au *JOUE*.
- Rapport régulier de la Commission sur les progrès accomplis par la Turquie sur la voie de l'adhésion, COM (2020) 660 final, SWD (2020) 355, 06/10/2020, non publié au *JOUE*.

2. Les rapports et recommandation du Conseil de l'Europe

- Recommandation n° 470 (1966) du Conseil de l'Europe, *Projet de convention relatif à la coopération européenne de pouvoirs locaux*, 29/12/1966.

- Recommandation n° 29 (1997) du Congrès des pouvoirs locaux et régionaux de l'Europe, *L'état de la démocratie locale et régionale en Turquie*, 03/06/1997.
- Rapport n° 71 (2000) du CDLR, *Répercussion sur l'autonomie financière des collectivités territoriales des limites à l'endettement public national fixées dans un contexte européen*, 07-09/06/2000.
- Rapport du Conseil de l'Europe, n° CG (12) 25 Partie II, *Rapport d'information sur la démocratie locale et régionale en Turquie*, présenté par KNAPE A. et STÖCKLING H.-U., Strasbourg, 22/11/2001.
- Rapport du CDLR, *Le contrôle et l'audit de l'action des collectivités locales*, Communes et régions d'Europe n° 66, préparé par PASTORET J.-S. et NEMERY J.-C., 1999.
- Recommandation n° 176 (2005) du Congrès des pouvoirs locaux et régionaux, *La démocratie locale et régionale en Turquie*, Discussion et adoption par la Commission permanente du Congrès, 08/11/2005.
- Recommandation n° 229 (2007) du Congrès des pouvoirs locaux et régionaux, *Enquête sur la situation à Sur/Diyarbakır*, 2007.
- Recommandation n° CG (20) 6 du Congrès des pouvoirs locaux et régionaux, *La démocratie locale et régionale en Turquie*, préparée par KNAPE A. et VAN STAA H., 01/03/2011.

3. Divers rapports et études

- Assemblée des régions d'Europe, Commission V, « Infrastructure et développement régional », Rapport présenté par SAVY R. avec TURNER J., HUSSON C. et BODEN B., *Régions et territoire en Europe, Les effets territoriaux des politiques européennes vus par les régions*, Strasbourg, 1995.
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü, *2018 Yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu*, 2019.
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü, *2019 Yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu*, 2020.
- Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission, *Internal Control: Integrated Framework*, American Institute of Certified Public Accountants, USA, 1994.
- Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), *Uzun Vadeli Strateji ve Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı*, 1996-2000, Ankara, 1995.
- Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), *Uzun Vadeli Strateji ve Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı*, 2001-2005, Ankara, 2000.
- Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), *Uzun Vadeli Strateji ve Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı*, 2007-2013, Ankara, 2006.
- Document de la Convention européenne, *La dimension régionale et locale en Europe*, Bruxelles, CONV 518/03 du 29/01/2003.
- Europa, *Documentation NUTS, Regions, Eurostat*, http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/fr/FTU_4.5.6.pdf, 21/07/2009.

- İçişleri Bakanlığı/ Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, *2006 Yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu*, 2007.
- İçişleri Bakanlığı/ Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, *2007 Yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu*, 2008.
- İçişleri Bakanlığı/ Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, *2008 Yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu*, 2009.
- İçişleri Bakanlığı/ Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, *2009 Yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu*, 2010.
- İçişleri Bakanlığı/ Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, *2010 Yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu*, 2011.
- İçişleri Bakanlığı/ Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, *2011 Yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu*, 2012.
- İçişleri Bakanlığı/ Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, *2012 Yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu*, 2013.
- İçişleri Bakanlığı/ Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, *2013 Yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu*, 2014.
- İçişleri Bakanlığı/ Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, *2014 Yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu*, 2015.
- İçişleri Bakanlığı/ Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, *2015 Yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu*, 2016.
- Kalkınma Bakanlığı, Uzun Vadeli Strateji ve Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı, 2014-2018, Ankara, 2013.
- Kalkınma Bakanlığı, Uzun Vadeli Strateji ve Onbirinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, 2019-2023, Ankara, 2019.
- Les cahiers de la MOT, *Le groupement européen de coopération territoriale*, n° 7, mai 2008.
- OCDE, *Public Management Developments*, 1995.
- OCDE, *Principes européens d'administration publique*, Documents SIGMA, n° 27, éd. OCDE, 1999.
- Rapport annuel de la Cour des comptes européenne relatif à l'exercice 1994, 95/C 303/01, JOCE C. 303/116 du 14/11/1995.
- Rapport d'information de l'Assemblée nationale, *Le projet de loi organique (n° 855) relatif à l'expérimentation par les collectivités territoriales*, préparé par PIRON M., n° 955, 18/06/2003.
- Rapport d'information du Sénat, *Projet de loi constitutionnelle relatif à l'organisation décentralisée de la République*, préparé par GARREC R., n° 27 (2002-2003), 23/10/2003.
- Rapport d'information du Sénat, *La réorganisation territoriale*, préparé par KRATTINGER Y. et GOURAULT J., n° 264 (2008-2009), 11/03/2009.
- Rapport du CE français, « Le cadre juridique de l'action extérieure des collectivités locales ? », *Documentation française*, juin 2006.

- Rapport du Conseil de l'Europe, *La participation des résidents étrangers à la vie publique locale*, CG (7) 5 Partie II, préparé par LUND H., 28/04/2000.
- Rapport du Comité des régions, *Le GECT dans les contributions au livre vert sur la cohésion territoriale, L'état des lieux et l'avenir du GECT du point de vue des différents acteurs*, préparé par BRUNET O., mai 2009.
- Rapport de TÜSİAD, *Yeni Anayasa Yuvarlak Masa Toplantıları Dizisi : Yeni Anayasanın Beş Temel Boyutu*, TÜSİAD Yayınları, İstanbul, 2011.
- Rapport public du Conseil d'État de 1996, *Considérations générales : Sur le principe d'égalité*, EDCE, n° 48, 1997.
- Programme national de 2001, *Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı ile Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararı*, Ankara, 2001.
- TBMM, *Bilgi Edinme Hakkı Kanunu Tasarısı ile Avrupa Birliği Uyum ve Adalet Komisyonları Raporları*, n° 1/632, Dönem 22, Yasama Yılı 1, Sayı 248.
- TBMM, *Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı ile İçişleri, Plan ve Bütçe ve Anayasa Komisyonları Raporları*, n° 1/731, Sayı 349.
- Türkiye Belediyeler Birliği, *Stratejik Plan 2015-2019*, <https://www.tbb.gov.tr/birligimiz/faaliyet-raporu-ve-stratejik-plan/stratejik-plan/>,
- Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü (TODAİE), *Kamu Yönetimi Araştırması*, Yerel Yönetimler Araştırma Grubu Raporu, Ankara, 1992.
- Türkiye'de Yerel Yönetim Reformu Uygulamasının Devamına Destek Projesi (LAR) II. Aşama, *Vilayetler Hizmet Birliğinin Kurumsal Yapısının Gözden Geçirilmesi*, préparé par KNOX R. et EMİL F., Ankara, Nisan 2011.

V. LEGISLATION ET AUTRES SOURCES DOCUMENTAIRES

1. Droit de l'Union européenne

A. Règlements européens

- Règlement (CE) n° 724/75 du Conseil du 18/03/1975 portant création d'un Fonds européen de développement régional, *JOCE* L. 73/I du 21/03/1975.
- Règlement (CE) n° 2137/85 du Conseil du 23/07/1985 relatif aux programmes intégrés méditerranéens, *JOCE* L. 199 du 31/07/1985.
- Règlement (CE) n° 1466/97 du Conseil du 7/07/1997 relatif au renforcement de la surveillance des positions budgétaires ainsi que de la surveillance et de la coordination des politiques économiques, *JOCE* L. 209 du 02/08/1997.
- Règlement (CE) n° 1659/98 du Conseil du 17/07/1998 relatif à la coopération décentralisée, *JOCE* L. 213 du 30/07/1998.
- Règlement (CE) n° 2500/2001 du Conseil du 17/12/2001 concernant l'aide financière de préadhésion en faveur de la Turquie et modifiant les règlements (CEE) n° 3906/89, (CE) n° 1267/1999, (CE) n° 1268/1999 et (CE) n° 555/2000, *JOUE* L. 342/1 du 27/12/2001.

- Règlement (CE) n° 1059/2003 du Parlement européen et du Conseil du 26/05/2003 relatif à l'établissement d'une nomenclature commune des unités territoriales statistiques (NUTS), *JOUE L.* 154/1 du 21/06/2003.
- Règlement (CE) n° 625/2004 du Parlement européen et du Conseil du 31/03/2004 prorogeant et modifiant le règlement n°169/98 relatif à la coopération décentralisée, *JOUE L.* 99 du 03/04/2004.
- Règlement (CE) n°1082/2006 du Parlement européen et du Conseil du 05/07/2006, *JOUE L.* 210/19 du 11/07/2006.
- Règlement (CE) n°1083/2006 du Conseil du 11/07/2006 portant dispositions générales sur le fonds européen de développement régional, le fonds social européen et le fonds de cohésion, *JOUE L.* 210 du 31/07/2006.
- Règlement (CE) n°1085/2006 du Conseil du 17/07/2006 établissant un instrument d'aide de préadhésion (IAP), *JOUE L.* 210/82 du 31/07/2006.
- Règlement (UE) n° 1173/2011 COM sur la mise en œuvre efficace de la surveillance budgétaire dans la zone euro, *JOUE L.* 306/1 du 23/11/2011.
- Règlement (UE) n° 1174/2011 COM établissant des mesures d'exécution en vue de remédier aux déséquilibres macroéconomiques excessifs dans la zone euro, *JOUE L.* 306/8 du 23/11/2011.
- Règlement (UE) n° 1175/2011 COM modifiant le règlement (CE) n° 1466/97 du Conseil relatif au renforcement de la surveillance des positions budgétaires ainsi que de la surveillance et de la coordination des politiques économiques, *JOUE L.* 306/12 du 23/11/2011.
- Règlement (UE) n° 1176/ 2011 COM sur la prévention et la correction des déséquilibres macroéconomiques, *JOUE L.* 306/25 du 23/11/2011.
- Règlement (UE) n° 1177/2011 COM modifiant le règlement (CE) n 1467/97 visant à accélérer et à clarifier la mise en œuvre de la procédure concernant les déficits excessifs, *JOUE L.* 306/12 du 23/11/2011.
- Règlement (UE) n° 472/2013 du Parlement européen et du Conseil du 21/05/2013 relatif au renforcement de la surveillance économique et budgétaire des Etats membres de la zone euro connaissant ou risquant de connaître de sérieuses difficultés du point de vue de leur stabilité financière, *JOUE L.* 140 du 27/05/2013.
- Règlement (UE) n° 473/2013 du Parlement européen et du Conseil du 21/05/2013 établissant des dispositions communes pour le suivi et l'évaluation des projets de plans budgétaires et pour la correction des déficits excessifs dans les Etats membres de la zone euro, *JOUE L.* 140 du 27/05/2013.
- Règlement (UE) n° 1302/2013 du 17/12/2013 modifiant le règlement (CE) n° 1082/2006 relatif à un groupement européen de coopération territoriale (GECT) en ce qui concerne la clarification, la simplification et l'amélioration de la constitution et du fonctionnement de groupements de ce type, *JOUE L.* 347/303 du 20/12/2013.
- Règlement (UE) n° 1303/2013 du Parlement européen et du Conseil du 17/12/2013 portant dispositions communes relatives au Fonds européen de développement régional, au Fonds social européen, au Fonds de cohésion, au Fonds européen agricole pour le développement rural et au Fonds européen pour les affaires

maritimes et la pêche, portant dispositions générales applicables au Fonds européen de développement régional, au Fonds social européen, au Fonds de cohésion et au Fonds européen pour les affaires maritimes et la pêche, et abrogeant le règlement (CE) n° 1083/2006 du Conseil, *JOUE* L. 347/320 du 20/12/2013.

B. Directives

- Directive 2004/17/CE du Parlement européen et du Conseil du 31/03/2004 portant coordination des procédures de passation des marchés dans les secteurs de l'eau, de l'énergie, des transports et des services postaux, *JOUE* L. 134 du 30/04/2004.
- Directive 2004/18/CE du Parlement européen et du Conseil du 31/03/2004 relative à la coordination des procédures de passation des marchés publics de travaux, de fournitures et de services *JOUE* L. 134 du 30/4/2004.
- Directive 2007/66/CE du Parlement européen et du Conseil du 11/12/2007 modifiant les directives 89/665/CEE et 92/13/CEE du Conseil en ce qui concerne l'amélioration et l'efficacité des procédures de recours en matière de passation des marchés publics, *JOUE* L. 335 du 20/12/2007.
- Directive 2009/81/CE du Parlement européen et du Conseil du 13/07/2009 relative à la coordination des procédures de passation de certains marchés de travaux, de fournitures et de services par des pouvoirs adjudicateurs ou entités adjudicatrices dans les domaines de la défense et de la sécurité, et modifiant les directives 2004/17/CE et 2004/18/CE, *JOUE* L. 216 du 20/08/2009.
- Directive 2011/85/UE sur les exigences applicables aux cadres budgétaires des États membres, *JOUE* L. 306/41 du 23/11/2011.
- Directive 2014/23/UE du Parlement européen et du Conseil du 26/02/2014 sur l'attribution de contrats de concession, *JOUE* L. 94/1 du 28/03/2014.
- Directive 2014/24/UE du Parlement européen et du Conseil du 26/02/2014 sur la passation des marchés publics et abrogeant la directive 2004/18/CE (dite « secteurs classiques »), *JOUE* L. 95/65 du 28/03/2014.
- Directive 2014/25/UE du Parlement européen et du Conseil du 26/02/2014 relative à la passation de marchés par des entités opérant dans les secteurs de l'eau, de l'énergie, des transports et des services postaux et abrogeant la directive 2004/17/CE (dite « secteurs spéciaux »), *JOUE* L. 94/243 du 28/03/2014.

C. Décisions et Résolutions

- Résolution n°A2-218/88 du Parlement européenne du 18/11/1988 sur la politique régionale communautaire et le rôle des régions, *JOCE* C. 326 du 19/12/1988.
- Décision du Conseil 2003/398/CE concernant les principes, priorités, objectif intermédiaires et conditions du partenariat pour l'adhésion de la Turquie du 19/05/2003, *JOUE* L. 145 du 12/06/2003.
- Décision de la Commission du 22/12/20003 portant approbation du programme « Interreg III A Grèce – Turquie » dans le cadre de l'initiative communautaire Interreg III A entre la Grèce et la Turquie, C (2003) 5325 du 22/11/2003.

- Résolution du Parlement européen sur la proposition de règlement du Conseil portant dispositions générales sur le Fonds européen de développement régional, le Fonds social européen et le Fonds de cohésion (COM (2004)0492 — 2004/0163(AVC), *JOUE* C.157 E/285 du 06/07/2006.
- Décision de la Commission portant informations techniques et financières, « Bulgarie-Turquie » Programme 2007-2013 de coopération transfrontalière au titre de l'IAP, C (2007) 6477 du 20/12/2007.
- Décision du Conseil du 18/02/2008 relative aux principes, aux priorités et aux conditions du partenariat pour l'adhésion de la République de Turquie et abrogeant la décision 2006/35/CE, *JOUE* L. 51/4 du 26/02/2008.
- Décision du Conseil du 16/12/2014 arrêtant la composition du CdR (2014/930/UE), *JOUE* L. 365/143 du 19/12/2014.

D. Communication de la Commission

- COM (1988) 487/CEE, « La création du Conseil consultatif des collectivités régionales et locales », *JOCE* L.247 du 06/09/1988.
- COM (1990) 1562/3 final, « États membres fixant les orientations pour des programmes opérationnels que les États membres sont invités à établir dans le cadre d'une initiative communautaire concernant les zones frontalières (Interreg) », *JOCE* C. 215 du 30/09/1990.
- COM (1992) du 02/12/1992 « Un dialogue ouvert et structuré entre la Commission et les groupes d'intérêt », *JOCE* C. 63/2 du 05/03/1993.
- COM (1995) 163 final du 03/05/1995, « Livre blanc sur la préparation des États associés de l'Europe centrale et orientale à leur intégration dans le marché intérieur de l'Union », non publié au *JOCE*.
- COM (2000) du 29/04/2000, « Communication interprétative de la Commission sur les concessions en droit communautaire », *JOCE* C. 121/2 du 29/04/2000.
- COM (2001) 428 final du 25/07/2001, « Gouvernance européenne- Un livre blanc », *JOCE* C. 287 du 12/10/2001.
- COM (2002) 709 final du 11/12/2002, « Un cadre pour des contrats et des conventions tripartites d'objectif entre la Communauté, les Etats et les autorités régionales et locales », non publié au *JOCE*.
- COM (2003) 270 final du 21/05/2003, « Les services d'intérêt général », *JOUE* C. 76 du 25/03/2004.
- COM (2006) 194 final du 03/05/2006, « Initiative européenne de transparence », *JOUE* C. 151 du 29/6/2006.
- COM (2007) 127 final du 21/03/2007, « Initiative européenne en matière de transparence », non publié au *JOUE*.
- COM (2007) 725 final du 20/11/2007, « Les services d'intérêt général, y compris les services sociaux d'intérêt général : un nouvel engagement européen », non publiée au *JOUE*.

- COM (2008) 616 final du 06/10/2008, « La cohésion territoriale : faire de la diversité territoriale un atout », non publiée au *JOUE*.
- COM (2009) 612 final du 28/10/2009, « Initiative européenne en matière de transparence : le registre des représentants d'intérêts, un an après », non publiée au *JOUE*.

E. Avis du Comité des régions

- Avis du Comité des régions, CdR 136/1995 final, « La révision du traité sur l'Union européenne et du traité instituant la Communauté européenne », *JOCE C. 100/1* du 02/04/1996.
- Avis du Comité des régions, 2000/C 156/02, « Conférence intergouvernementale 2000 », *JOCE C.156* du 06/06/2000.
- Avis du Comité des régions, CdR 181/2000 final du 13/03/2002, « Stratégie pour la promotion de la coopération transfrontière et inter-régionale dans une Europe élargie, un document fondamental et d'orientation pour l'avenir », *JOCE C.192/37* du 12/08/2002.
- Avis du Comité des régions, 2002/C 107/12, « Soutien au développement de structures institutionnelles au niveau local et régional dans les pays candidats », *JOCE C. 107/32* du 03/05/2002.
- Avis du Comité des régions, 2002/C 107/17, « Proposition de règlement du Parlement européen et du Conseil relatif à L'établissement d'une nomenclature commune des unités territoriales statistiques (NUTS) », *JOCE C. 107* du 03/05/2002.
- Avis du Comité des régions, 2003/C 73/15, « Le rôle des pouvoirs régionaux et locaux dans la construction européenne », *JOUE C. 73/58* du 26/03/2003.
- Avis du Comité des régions, 2003/C 66/05, « La voie vers une Constitution pour les citoyens européens », *JOUE C. 66/21* du 19/03/2003.
- Avis de Comité des régions, CdR 19/2003 final, « Le suivi du Livre blanc sur la gouvernance européenne », 02/07/2003, non publié au *JOUE*.
- Avis du Comité des régions, 2006/C 31/03, « Recommandation de la Commission européenne concernant les progrès réalisés par la Turquie sur la voie de l'adhésion », *JOUE C. 31* du 07/02/2006.
- Avis du Comité des régions, CdR 10/2007 du 19/03/2007, « The membris of the Bureau working group on relations with Turkey on the objectives, mandate and working methodes of the working group », 2007, non publié au *JOUE*.
- Avis du Comité des régions, CdR 245/2007 final du 9-10/04/2008, « Stratégie pour l'élargissement pour 2007-2008 pays candidats », 2008, non publié au *JOUE*.
- Avis du Comité des régions, CdR 93/2008 final, « La valeur ajoutée de la participation des collectivités territoriales au processus d'élargissement », 2008, non publié au *JOUE*.

- Avis du Comité des régions, 2009/C 211/01 du 17-18/06/2009, « Livre blanc sur la gouvernance multiniveaux », *JOUE* C. 211 du 04/09/2009.
- Avis du Comité des régions, CdR 89/2009 final du 17-18/06/2009, « La mise en place de Pactes territoriaux européens : proposition de révision des contrats et conventions triparties », 2009, non publié au *JO*.
- Avis du Comité des régions, 2009/C 76/10, « La valeur ajoutée de la participation des collectivités territoriales au processus d'élargissement », *JOUE* C. 76/48 du 31/03/2009.
- Avis du Comité des régions, 2010/C 232/06 du 14-15/04/2010, « Stratégie d'élargissement et principaux défis 2009-2010 : Pays candidats », *JOUE* C. 232 du 27/08/2010.
- Avis du Comité des régions, 2012/C 113/12, « Bâtir une culture européenne de la gouvernance à multi-niveaux : le suivi du Livre blanc du Comité des Régions », *JOUE* C. 113 du 18/04/2012.
- Avis du Comité des régions, 2014/C 174/03, « Stratégie d'élargissement et principaux défis 2013-2014 », *JOUE* C. 174/7 du 07/06/2014.
- Comité de Régions, « Règlements intérieurs et de procédure », *JOUE*. L. 65/41 du 05/03/2014.
- Communication de presse du Comité des régions, CdR/09/113 du 04/12/2009, « Le traité de Lisbonne transforme le Comité des régions en gardien du principe de subsidiarité, l'assemblée des élus locaux et régionaux de l'UE », 2009, non publié au *JOUE*.
- Communication de presse du Comité des régions, CdR/12/7 du 16/02/2012, « Gouvernance à multi niveaux : donner plus de poids aux régions et aux villes dans l'exercice de la gouvernance européenne », 2012, non publié au *JOUE*.
- Consultation du Comité des régions, CdR 7444/2010, « Révision du règlement GECT (Groupement européen de coopération territoriale) », 2010, non publié au *JOUE*.
- Rapport du Comité des régions, CdR 391/1999 final, « Préparer l'élargissement de l'Union européenne : la décentralisation dans les pays candidats de la première vague, office des publications des Communautés européennes », 1999, non publiée au *JOCE*.
- Recommandation du Comité des régions à la Commission européenne et au Conseil, CdR 137/2010 final du 06/10/2010, « La future composition du Comité des régions de l'UE », 2010, non publié au *JOUE*.
- Résolution du Comité des régions, CdR 424/1999 final du 17/11/1999, « Le processus d'élargissement de l'UE », 1999, non publiée au *JOCE*.

2. Droit du Conseil de l'Europe

- Conseil de l'Europe, *Charte européenne de l'autonomie locale*, STE n° 122 du 15/10/1985, entrée en vigueur le 01/10/1988.

- Conseil de l'Europe, *Charte européenne des langues régionales ou minoritaires*, STE n° 148 du 05/11/1992, entrée en vigueur le 01/03/1998.
- Conseil de l'Europe, *Convention-cadre européenne sur la coopération transfrontalière des collectivités ou autorités territoriales*, STE n°106 du 21/05/1980, entrée en vigueur le 22/12/1981.
- Conseil de l'Europe, *Convention-cadre européenne pour la protection des minorités nationales*, STE n° 157 du 01/02/1995, entrée en vigueur le 01/02/1998.
- Conseil de l'Europe, *Protocole additionnel n°1 à la Convention-cadre européenne sur la coopération transfrontalière des collectivités ou autorités territoriales*, STE n° 159 du 09/11/1995, entrée en vigueur le 01/12/1998.
- Conseil de l'Europe, *Protocole n° 2 à la Convention-cadre européenne sur la coopération transfrontalière des collectivités ou autorités territoriales relatif à la coopération interterritoriale*, STE n° 169 du 05/05/1998, entrée en vigueur le 01/02/2001.
- Conseil de l'Europe, *Protocole n° 3 à la Convention-cadre européenne sur la coopération transfrontalière des collectivités ou autorités territoriales relatif aux Groupements euro régionaux de coopération (GEC)*, CETS n° 206 du 16/11/2009, entrée en vigueur le 01/03/2013.
- Rapport du Conseil de l'Europe, *Le rapport explicatif de la Charte européenne de l'autonomie locale*, STE n° 122, Strasbourg, 15/10/1985.
- Résolution du Conseil de l'Europe, (74)8, *La coopération des collectivités locales dans les régions frontalières*, 27/02/1974.
- Résolution du Congrès des pouvoirs locaux et régionaux, 226 (1991), *Les solidarités régionales*, 1991.
- Résolution du Congrès des pouvoirs locaux et régionaux, 227 (1991), *Les relations extérieures des collectivités territoriales*, 1991.
- Résolution statutaire du Comité des Ministres du Conseil de l'Europe, 2000 (1), *Le Congrès des pouvoirs locaux et régionaux de l'Europe*, 15/03/2000.

3. Droit turc

- La loi n°2464 relative aux ressources des communes du 26/05/1981, *JO* n° 17354 du 29/05/1981.
- La loi n°2577 relative à la procédure du droit administratif du 06/01/1982, *JO* n° 17589 du 20/01/1982.
- La loi n° 2820 relative aux partis politiques du 22/04/1983, *JO* n° 18027 du 24/04/1983.
- La loi n° 4735 relative au contrat du marché public, 05/01/2002, *JO* n° 24648 du 22/01/2002.
- La loi n° 4734 relative au marché public, 04/01/2002, *JO* n° 24648 du 22/01/2002.
- La loi n°4749 relative à la finance publique et à la gestion des dettes publiques, 28/03/2002, *JO* n°24721 du 09/04/2002.

- La loi n° 5018 relative au contrôle et à la gestion de la finance publique, 10/12/2003, *JO* n° 25326 du 24/12/2003.
- La loi n°5216 relative aux municipalités métropolitaines du 10/07/2004, *JO* n° 25531 du 23/07/2004.
- Loi n°5302 relative aux départements, 22/02/2005, *JO* n° 25745 du 04/03/2005.
- La loi n° 5355 relative aux unions de collectivités locales, 26/05/2005, *JO* n° 25842 du 11/06/2005.
- Loi n°5393 relative aux communes, 03/07/2005, *JO* n° 25874 du 13/07/2005.
- La loi n°5449 relative à la création, la coordination et les missions de l'Agence de développement du 25/01/2006, *JO* n° 26074 du 08/02/2006.
- La loi n°5747 concernant la création des arrondissements dans la frontière d'une municipalité métropolitaine du 06/03/2008, *JO* n° 26824 du 22/03/2008.
- La loi n° 5779 relative à l'attribution d'action du budget général à ceux de départements et de communes, 02/07/2008, *JO* n° 26937 du 15/07/2008.
- La loi n°6360 concernant la création des nouvelles municipalités métropolitaines du 12/11/2012, *JO* n° 28489 du 06/12/2012.
- La loi n°6447 concernant la création nouvelles municipalités métropolitaines pour compléter les carences de la loi n°6360, 14/03/2013, *JO* n° 28595 du 22/03/2013.
- Le règlement relatif au bénévolat au sein de département et de commune, *JO* n° 25961 du 09/10/2005.
- Le règlement sur les principes et procédure des auditeurs internes du 26/06/2006, *JO* n° 26226 du 12/07/2006.
- Le Règlement relatif au conseil de villes *JO* n° 26313 du 08/10/2006.
- Le règlement relatif à l'unité sur le contrôle interne, *JO* n° 26738 du 26/12/2007.

VI. TABLE DE JURISPRUDENCES

1. Jurisprudences européennes et étrangères

- CJCE, 05/02/1963, *Van Gend en Loos c/ Administratie de Belastingen*, aff. 26/62, *Rec.* 1963-3.
- CJCE, 15/07/1964, *Flaminio Costa contre ENEL*, aff. 6/64 *Rec.* 1964- 1141.
- CJCE, 15/12/1971, *International Fruit Company*, aff. 51 à 54/71, *Rec.* 1971-1107.
- CJCE, 21/03/1974, *Belgische Radio en Televisie et Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs contre SV SABAM et NV Fonior*, aff. 127/73, *Rec.* 1974-51.
- CJCE, 9/03/1978, *Administration des finances de l'Etat contre Société anonyme Simmenthal*, aff. 106/77, *Rec.* 1978-629.
- CJCE, 21/06/1979, *Atalanta Amsterdam c/Produktschap voor vee en vlees*, aff. 240/78, *Rec.* 1979-2137.
- CJCE, 29/11/1980, *SA Roquette contre Conseil*, aff. 138/79, *Rec.* 1980-3333.
- CJCE, 25/05/1982, *Commission c/ Pays-Bas*, aff. 96/81, *Rec.* 1982-1791.

- CJCE, 21/09/1983, *Deutsche Milchkontor GmbH*, aff. 205/82 à 215/82, *Rec.* 1983-2633.
- CJCE, 18/06/1985, *P. Steinhäuser c/ Ville de Biarritz*, aff. 197/84, *Rec.* 1985-1819.
- CJCE, 10/03/1987, *Commission des Communautés européennes contre République Italienne*, aff. 199/85, *Rec.* 1987-1039.
- CJCE, 22/06/1989, *Fratelli Costanzo SpA contre Comune di Milano*, aff. 103/88, *Rec.* 1989-1839.
- CJCE, 28/02/1991, *Commission c/ République fédérale d'Allemagne*, aff. C-131/88, *Rec.* 1991-1825.
- CJCE, 18/11/1999, *Teckal Srl contre Comune di Viano et Azienda Gas-Acqua Consorziale (AGAC) di Reggio Emilia*, aff. C-107/98, *Rec.* 1999-I-8121.
- CJCE, 07/12/2000, *Telaustria Verglas GmbH and Telefonadress GmbH V telekom Austria AG*, aff. C-324/98, *Rec.* 2000-I-10754.
- CJCE, 16/01/2003, *Commission des communautés européennes contre République italienne*, aff. C-388/01, *Rec.* 2003-I-721.
- CJCE, 11/01/2005, *Standt Halle et RPL Recycligpark Lochau GmbH contre Arbeits-gemeinschaft Thermische Restabfall- und Energieverwertungsanlage TREA Leuna*, aff. C-26/03, *Rec.* 2005-I-26.
- CJCE, 13/10/2005, *Parking Brixen GmbH contre Gemeinde Brixen et Standwerke Brixen AG*, aff. C-458/03, *Rec.* 2005-I-8585.
- CJCE, 06/09/2006, *Portugal c/ Commission*, aff. C-88/03, *Rec.* 2006-I-7115.
- CJCE, 11/09/2008, *Union General de Trabajadores de la Rioja UGT-Rioja c/ Juntas Generales des Territorio Historico de Vizcaya*, aff. C-428/06 à C-434/06, *Rec.* 2008-I-6747.
- CJCE, 11/06/2009, *Commission c/France*, aff. C-327/08, non publié au *JO*.
- CIJ, 06/04/1955, aff. *Nottebohm* (deuxième phase), *Rec.* 1955, p. 4.
- CC français, n°2004-503 DC du 12/08/2004, *Loi relative aux responsabilités et libertés locales*, *JORF* n° 190 du 17/08/2004.
- CC français, n°2005-516 DC du 07/07/2005, *Loi de programme fixant les orientations de la politique énergétique*, *JORF* n°163 du 14/07/2005.
- CE français, 13/01/1988, *Mutuelles générales des personnels des collectivités locales et des leurs établissements*, Req n° 68166, *Rec.* 1988.
- CE français, 6/10/2000, *ministre de l'Intérieur contre Commune de Saint-Florent et autres*, Req n° 205959, *Rec.* 2000.
- CE français, Assemblée, 16/07/2007, *Sté Tropic travaux signalisation*, Req. n°291545, *Rec.* 2007.
- CE français, 04/11/2009, *Communauté d'agglomération Toulon-Provence-Méditerranée c. SNEF*, Req n° 327948, *Rec.* 2009.
- CE français, 23/12/2011, *Ministre de l'Intérieur, de l'Outre-Mer, des Collectivités territoriales et de l'Immigration*, Req. n° 348647, *Rec.* 2011.

2. Jurisprudences turques

A. Cour Constitutionnelle

- CC turque, 03/07/1969, E.1969/23, K.1969/41, *JO* n° 13420 du 24/07/1970.
- CC turque, 22/12/1970, E.1970/29, K.1970/48, *JO* n° 13813 du 18.04.1971
- CC turque, 24/12/1970, E.1970/36, K.1970/50 du, *JO* n° 13826 du 04/05/1971.
- CC turque, 12/10/1976, E.1976/38 K.1976/46, *JO* n°15825 du 20/01/1977.
- CC turque, 01/03/1985, E.1984/12 K.1985/6, *JO* n°18757 du 17/05/1985.
- CC turque, 25/2/1986, E.1985/1, K.1986/4, *JO* n° 19160 du 10/07/1986.
- CC turque, 22/06/1988, E.1987/18, K.1988/23, *JO* n° 20001 du 26/11/1988.
- CC turque, 17/07/1990, E.1990/1, K.1990/21, *JO* n° 20931 du 16/07/1991.
- CC turque, 20/10/1992, E.1992/13, K.1992/50, *JO* n° 21623 du 30/6/1993.
- CC turque, 03/12/1992, E.1992/46, K.1992/52, *JO* n° 22407 du 17/09/1995.
- CC turque, 07/07/1994, E.1997/49, K.1997/45-2, *JO* n° 22047 du 10/09/1994.
- CC turque, 01/12/1994, E.1994/43, K.1995/42-2, *JO* n° 22181 du 24/01/1995.
- CC turque, 28/06/1995, E.1994/71, K.1995/23, *JO* n° 22586 du 20/03/1996.
- CC turque, 18/01/2005 E.2004/118, K.2005/8, *JO* n° 25785 du 13/04/2005.
- CC turque, 18/01/2007, E.2005/32, K.2007/3, *JO* n° 26741 du 29/12/2007
- CC turque, 24/01/2007, E.2005/95, K.2007/5, *JO* n° 26741 du 29/12/2007.
- CC turque, 25/01/2007, E.2005/94, K.2007/7, *JO* n° 26822 du 20/03/2008.
- CC turque, 25/01/2007, E.2004/79, K.20007/6, *JO* n° 26759 du 17/01/2008.
- CC turque, 30/11/2007, E.2006/61, K.2007/91, *JO* n°26796 du 23/02/2008.
- CC turque, 21/02/2008, E.2005 /73, K.2008/59, *JO* n° 27047 du 07/11/2008.
- CC turque, 15/5/2008, E.2004/1, K.2008/106, *JO* n° 26927 du 05/07/2008.
- CC turque, 31/10/2008, E.2008/34, K.2008/153, *JO* n° 27076 du 06/12/2008.
- CC turque, 04/02/2010, E.2008/27, K.2010/29, *JO* n° 27619 du 22/06/2010.
- CC turque, 29/12/2011, E.2010/62, K.2011/175, *JO* n° 28297 du 19/05/2012.
- CC turque, 17/11/2011, E.2010/11, K.2011/153, *JO* n° 28204 du 14/02/2012.
- CC turque, 10/04/ 2013, E.2012/158 K.2013/55, *JO* n° 28886 du 18/01/2014.
- CC turque, 14/06/2015, E.2014/177, K.2015/49, *JO* n° 29383 du 11/06/2015.

B. Conseil d'Etat

- CE turc, 11. Chambre, 05/07/1979, E.1979/914, K.1979/3538, non publié au *JO*.
- CE turc, 3. Chambre, 17/07/1979, K.1979/134, E.1979/409, non publié au *JO*.
- CE turc, 11. Chambre, 19/09/1979, E.1979/1733, K.1979/3659, non publié au *JO*.
- CE turc, Les conseils des chambres administratives, E.1986/118, K.1986/84, du 25/09/1986, non publié au *JO*.

- CE turc, 6. Chambre, 28/05/1986, E.1986/310, K.1986/559, non publié au *JO*.
- CE turc, 1. Chambre, 24/09/1992, E.1992/232, K.1992/294, non publié au *JO*.
- CE turc, 10. Chambre, 29/04/1993, E.1991/1, K.1993/1752, non publié au *JO*.
- CE turc 8. Chambre, 02/03/1994, E.1993/1647, K.1994/701, non publié au *JO*.
- CE turc, 1. Chambre, 05/04/1995, E.1995/62, K.1995/60, non publié au *JO*.
- CE turc, 8. Chambre, du 20/08/1996, E.1996/2614, K.1996/2072, non publié au *JO*.
- CE turc, 1. Chambre, 18/09/1996, E.1996/124, K.1996/181, non publié au *JO*.
- CE turc, Les conseils des chambres administratives, 03/10/1996, E.1996/79, K.1996/83, non publié au *JO*.
- CE turc, 8. Chambre du 11/10/1996, E.1996/2993, K.1996/2545, non publié au *JO*.
- CE turc, 5. Chambre, 24/10/1996, E.1994/6009, K.1996/3250, non publié au *JO*.
- CE turc, 8. Chambre, du 17/12/1996, E.1996/3365, K.1996/3891, non publié au *JO*.
- CE turc, 6. Chambre, 17/12/1996, E.1996/523, K.1996/5823, non publié *JO*.
- CE turc, 8. Chambre, 18/06/1997, E.1997/2117, K.1997/2169, non publié au *JO*.
- CE turc, 6. Chambre, 24/04/1998, E.1997/3697, K.1998/2219, non publié au *JO*.
- CE turc, 10. Chambre, 25/11/1998, E.1996/5391, K.1998/6116, non publié au *JO*.
- CE turc, 8. Chambre, 22/06/2005, E.2004/4729, K.2005/3142, non publié au *JO*.
- CE turc, 1. Chambre, 10/02/2006, E.2005/969, K.2006/185, non publié au *JO*.
- CE turc, 8. Chambre, 22/05/2008, E.2007/1280, K.2008/3744, non publié au *JO*.
- CE turc, 13. Chambre, 23/06/2008, E.2007/4549, K.2008/5019, non publié au *JO*.
- CE turc, 8. Chambre, 19/12/2008, E.2008/4826, K.2008/8384, non publié *JO*.
- CE turc, 1. Chambre, 18/02/2009, E.2008/1444, K.2009/334, non publié *JO*.
- CE turc, 13. Chambre, 06/03/2009, E.2008/10609, K. 2009/2685, non publié au *JO*.
- CE turc, Les conseils des chambres administratives, 22/12/2009, E.2009/15, K.2009/19, non publié au *JO*.
- CE turc, 8. Chambre, 13/12/2010, E.2008/ 2578, K.2010/6780, non publié au *JO*.
- CE turc, 8. Chambre, 28/12/2010, E.2010/5829, K.2010/7415, non publié au *JO*.
- CE turc, Les conseils des chambres administratives, 18/03/2013, E.2012/1896, K.2013/914, non publié au *JO*.

C. Tribunaux administratifs

- Tribunal administratif d'Istanbul, 26/03/2010, E.2009/1143, K.2010/518, non publié au *JO*.
- Tribunal administratif de Diyarbakır, 31/01/2007, E.2006/1410, K.2007/1416, non publié au *JO*.
- Tribunal administratif de Bursa, 15/09/2006, E.2006/1818, K.2006/1502, non publié au *JO*.

Muhammed Furkan SİDİM

Hâkim

LİMİTED ŞİRKETTE ÇIKMA VE ÇIKARILMA

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Limited Şirkette Çıkma ve Çıkarılma
Muhammed Furkan Sidim

Hukuk Yayınları Dizisi – 2745

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 32 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.
Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB
Tel. 0312 395 8 500-501
www.ozdogandigital.com
Sertifika no. 17021

KAYNAKLAR

KİTAPLAR

- ALTAŞ Soner, *Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Limited Şirketler*, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2011.
- ARSLAN Ramazan/YILMAZ Ejder/TAŞPINAR AYVAZ Sema, *Medenî Usul Hukuku*, 3. b, Ankara: Yetkin Yayınları, 2017.
- ARSLANLI Halil, *Kollektif ve Komandit Şirketler*, 2. b., İstanbul: Fakülteler Matbaası, 1960.
- ARSLANLI Halil, DOMANIÇ Hayri, *Ticaret Kanunu Şerhi*, C. III, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2010.
- BAHTİYAR Mehmet, *Ortaklıklar Hukuku*, 12. b., İstanbul: Beta Yayınları, 2017.
- BAŞTUĞ İrfan, *Limited Şirkette Ortağın Çıkma ve Çıkarılması*, İzmir: Ege Üniversitesi Matbaası, 1966.
- BAŞTUĞ İrfan, *Şirketler Hukukunun Temel İlkeleri*, İzmir: İstiklal Matbaası, 1974.
- BİLGİLİ Fatih, DEMİRKAPI Ertan, *Şirketler Hukuku Dersleri*, 6. b., Bursa: Dora Basım Yayın Dağıtım, 2018.
- CERRAHOĞLU M. Fadlullah, *Türk Ticaret Kanununa ve Yargıtay İçtihatlarına Göre Limited Ortaklıklar Hukuku*, İstanbul: İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Yayınları, 1976.
- ÇAMOĞLU Ersin, *Kollektif Ortaklıkta Haklı Sebep Kavramı ve Ortağın Haklı Sebepçe Çıkarılması*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Fakülteler Matbaası, 1976.
- ÇAĞLAR Hayrettin, *Anonim Şirketlerde Esas Sermayenin Azaltılması*, Ankara: Turhan Kitabevi, 2010.

- ÇEKER Mustafa, *Ticaret Hukuku*, 8. b., Adana: Karahan Kitabevi, 2014..
- ÇELİK Aytekin, *Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirketlerde Ortaklıktan Çıkarılma*, 2. b., Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2012.
- ÇEVİK Orhan Nuri, *Limited Şirketler Hukuku ve Uygulaması*, 4. b., Ankara: Yetkin Yayınları.
- DEMİRKAPI Ertan, *Limited Ortaklıkta Payın Devri*, İzmir: Güncel Hukuk Yayınları, 2008.
- DOĞANAY İsmail, *Türk Ticaret Kanunu Şerhi*, C. I, 3. b., Ankara: Feryal Matbaası, 1990.
- ERDEM Nuri, *Anonim Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi*, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2012.
- ERDİL Engin, *Limited Şirketlerde Ortaklıktan Çıkarılma*, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2010.
- EREN Fikret, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 11. b., İstanbul: Beta Basım A. Ş., 2009.
- ERİŞ Gönen, *Ticari İşletme ve Şirketler*, C. III, Ankara: Seçkin Yayınları, 2014.
- ERİŞ Gönen, *Türk Ticaret Kanunu*, C. III, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2010.
- HIRSCH Ernst, *Ticaret Hukuku Dersleri*, 3.b., İstanbul: İsmail Akgün Matbaası, 1948.
- İMREGÜN Oğuz, *Anonim Ortaklıklar*, 4. b., İstanbul: Yasa Yayıncılık A.Ş., 1989.
- KARAYALÇIN Yaşar, *Ticaret Hukuku*, Cilt II, 2. b., Ankara: Sevinç Matbaası, 1973.
- KENDİGELEN Abuzer, *Yeni Türk Ticaret Kanunu*, 3. Baskı, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2016.
- MOROĞLU Erdoğan, *Türk Ticaret Kanunu ile Yürürlük ve Uygulama Kanunu Tasarısı Değerlendirme ve Öneriler*, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 6. b., 2009.

- ÖZTÜRK DİRİKKAN Hanife, *Limited Şirket Ortağının Ayrılması ve Ayrılma Payı*, Ankara: Yetkin Yayınları, 2005.
- POROY Reha, TEKİNALP Ünal, ÇAMOĞLU Ersin, *Ortaklıklar ve Kooperatif Hukuku*, 12. b., İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2010.
- POROY Reha, TEKİNALP Ünal, ÇAMOĞLU Ersin, *Ortaklıklar Hukuku*, C. I, 13. b, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2014.
- POROY Reha, TEKİNALP Ünal, ÇAMOĞLU Ersin, *Ortaklıklar Hukuku*, C. II, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2017.
- PULAŞLI Hasan, *Şirketler Hukuku Şerhi*, C. II, 2. b., Ankara: Adalet Yayınevi, 2015.
- ŞENER Oruç Hami, *Limited Ortaklıklar Hukuku*, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2017.
- TEKİL Fahiman, *Şirketler Hukuku*, İstanbul: Otağ Matbaacılık, 1981.
- TEKİNALP Ünal, *Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku*, 4. b., İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2015.
- SÖNMEZ Yusuf Ziyaeddin, *Anonim Ortaklıklarda Pay Sahibinin Ortaklıktan Ayrılma Hakkı*, İstanbul: Beta Basım A.Ş., 2009.
- TAŞDELEN Nihat, *6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Limited Ortaklıklarda Çıkma Çıkarılma ve Fesih*, Ankara: Yetkin Yayınları, 2012.
- SÜZEK Sarper, *İş Hukuku*, 12. b, İstanbul: Beta Basım A.Ş., 2016.
- UÇAR Salter, *Tüm Şirketlerde Fesih ve Tasfiye*, Kazancı Matbaacılık, 1996.
- YILDIRIM Ali Haydar, *Limited Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi*, Bursa: Dora Basım Yayın Dağıtım, 2013, s. 62.
- YILDIZ Şükrü, *Limited Şirketler Hukuku*, İstanbul: Arıkan Basım Yayımları, 2007.

MAKALELER

- AKER Halit, “Anonim ve Limited Şirketlerde Ortaklık Sıfatının Sona Ermesi ve Özellikle Haklı Sebep Fesih Davasına İlişkin Bazı Değerlendirmeler”, *BATİDER*, C. XXXII, S. 1, ss. 63-150.
- AYDOĞAN Fatih, “Federal Almanya’da Limited Şirketler Kanunu’nda (GmbHG) Yapılan Değişiklikler – Yenilikler (MoMiG)”, *BATİDER*, C. XXV, S. 3, ss. 391-424.
- BALIK İfakat/BEKTAŞ İbrahim, “Yargıtay Kararları”, *BATİDER*, C. XXXII, S. 3 (2016).
- BEKTAŞ İbrahim, “Yargıtay Kararları”, *BATİDER*, C. XXXII, S. 2 (2016).
- BEKTAŞ İbrahim/BALIK İfakat, “Yargıtay Kararları”, *BATİDER*, C. XXXIII, S. 3 (2017).
- CENKÇİ Esra, “Çıkan ya da Çıkarılan Limited Ortağına Ayrılma Akçesinin Ödenmesi (TTK m. 642)”, *Ankara Barosu Dergisi*, S. 4 (2018).
- COŞTAN Hülya, “Limited Şirkette Oyda İmtiyazlı (!) Paylar ve İmtiyazlı Paylar”, *Ankara Barosu Dergisi*, S. 4 (2012).
- ÇAMOĞLU Ersin, “Anonim Ortaklığın Haklı Sebep Feshinde Hakim Takdir Yetkisi”, *BATİDER*, C. XXXI, S. 1, 2015, ss. 5-19.
- ÇAMOĞLU Ersin, “İsviçre, Alman ve Türk Hukuklarında Limited Ortağın Sınırlı Sorumluluğu İlkesinin Anlamı ve Önemi”, *İÜHFM*, C. 38, S. 1-4 (1973).
- ÇAMOĞLU Ersin, “Limited Ortakların Selef Sıfatıyla Sorumluluğu”, *BATİDER*, C. VI, S. 3, 1972, ss. 503-518.
- ÇAMOĞLU Ersin, “Limited Ortaklıktan Çıkarılma”, *BATİDER*, C. XXX, S. 3, 2014, ss. 5-20.
- ÇAMOĞLU Ersin, “Türk Ticaret Kanununun Kollektif Ortaklığın Haklı Sebep Feshi ve Ortağın Çıkarılmasına İlişkin Hükümlerin Emredici Niteliği”, *Ord. Prof. Dr. Halil Arslanlı’nın Anısına Armağan*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayını, 1978.

- ÇEKER Mustafa, "Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Pay Sahiplerinin Şirketten Çıkma Hakkı", *BATİDER*, C. XXIII, S. I, 2005, ss. 61-73.
- DEMİRKAPI Ertan, YILDIRIM Ali Haydar, "İsviçre Borçlar Kanunu'nda Limited Ortaklıklar Hukuku Alanında Yeni Düzenleme", *BATİDER*, C. XXIV, S. 3, 2008, ss. 433-466.
- DEVELİ Bilge, "6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde Ayrılma Akçesi", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XVII, S. 1-2 (2013).
- GİRAY Eda, "Limited Şirketlerin Haklı Sebeple Feshi ve Yargıtay'ın Yaklaşımı", *İstanbul, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Yıl:6, Sayı:12 (Güz 2007).
- GÖKTÜRK Kürşat, "Türk Ticaret Kanununa Göre Ticaret Şirketlerinin Birleşme Süreci ve Bazı Sorunlar", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XVII, S. 1-2 (2013).
- GÖZÜYEŞİL Fevzi Fırat, "Limited Şirketlerde Çıkmaya Katılma", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XVII, S. 1-2 (2013).
- GÜREL Murat, "Yargıtay Kararları", *BATİDER*, C. XXVII, S. 4 (2011).
- GÜREL Murat/TEKİN Ufuk/BEKTAŞ İbrahim, "Yargıtay Kararları", *BATİDER*, C. XXXI, S. 2 (2015).
- GÜRPINAR Bünyamin, "Limited Şirkette Çıkma ve Çıkmaya Katılma", Ankara: Gazi ÜHFD, C. XX, S. 2 (2016).
- KESKİN Harun/VAR Kübra, "Yargıtay Kararları", *BATİDER*, C. XXIX, S. 2 (2013).
- KIRCA İsmail/GÜREL Murat, "Limited Şirket Ortağının Kendisini Çıkarmaya Yönelik Genel Kurul Kararının Alınmasında Oy Hakkına Sahip Olup Olmadığı Sorunu", *Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü 60. Yıl Armağanı*, Ankara: Sözkesen Matbaacılık, 2015.
- KÜRŞAT Zekeriya, "Yeni Borçlar Kanunumuzda Adi Ortaklık Hükmünün Değerlendirilmesi", *İÜHFM*, C. LXX, s. 1.

- MOROĞLU Erdoğan, “Anonim Ortaklıkta Azınlık Paysahiplerinin Korunması ve Haklı Nedenlerle Fesih”, *Ord. Prof. Dr. Halil Arslanlı’nın Anısına Armağan*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayını, 1978.
- NOMER ERTAN Fusun, “Anonim Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi Davası – TTK m. 531 Üzerine Düşünceler”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. 73, S. 1 (2015).
- ORUÇ Murat, “6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’na Göre Anonim Ortaklıktan Haklı Sebeple Fesih İstemine Bağlı Çıkarılma”, *BATİDER*, C. XXVII, S. 1 (2011), ss. 209-236.
- ÖCAL Akar, “Limited Şirketin Haklı Sebeplerle Mahkeme Kararıyla Sona Erdirilmesi”, *Prof. Dr. Turgut Kalpsüz’e Armağan*, Ankara: Turhan Kitabevi, 2003.
- ÖLEKLİ Neşe, “Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Ayrılma Hakkı”, *İstanbul Hukuk Mecmuası*, C. 76, S. 1 (2018).
- PEKDİNÇER Tamer, “İki Ortaklı Limited Şirketlerde Ortaklardan Birinin Haklı Sebeplere Dayanarak Mahkeme Kararı ile Çıkma İstemi ve Bu İsteme Yüksek Mahkemenin Yaklaşımı”, *Prof. Dr. Fahman Tekil’in Anısına Armağan*, İstanbul: Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş., 2003.
- SÜMER Ayşe, “Anonim Ortaklıkların Haklı Nedenle Feshi”, *MÜHFHAD*, C. XVIII, S. 2, (Özel Sayı, Sempozyum), ss. 839-849.
- SELIÇİ Özer, *Borçlar Kanununa Göre Sözleşmeden Doğan Sürekli Borç İlişkilerinin Sona Ermesi*, İstanbul: Fakülteler Matbaası, 1976.
- ŞAHİN Ayşe, “Limited Şirkette Ortağın Ortaklıktan Çıkması ve Çıkarılması”, *MÜHFHAD*, C. XVIII, S. 2, (Özel Sayı, Sempozyum), ss. 851-858.
- ŞAHİN Ayşe, “Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun Limited Ortaklıkta Ortağın Çıkması ve Çıkarılmasına İlişkin Hükümlerinin Değerlendirilmesi”, *Ersin Çamoğlu’na Armağan*, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2013.

- TARHAN Damla Gül, "Halka Açık Anonim Ortaklıkların Birleşme İşlemleri Açısından Ayrılma Hakkı ve Ayrılma Akçesi", *BATİDER*, C. XXXIII, S. 1 (2017).
- TEOMAN Ömer, "Limited Ortaklığın Edindiği Kendi Paylarından Doğan Hak ve Borçlar ve Edinmenin Diğer Bazı Sonuçları", *Tüm Makalelerim Cilt I-II*, İstanbul: 12 Levha Yayıncılık, 2012.
- TEOMAN Ömer, "Limited Ortaklığın Kendine Ait Tüm Payları Edinmesi", *Tüm Makalelerim Cilt I-II*, 2. b, İstanbul: 12 Levha Yayıncılık A.Ş., 2012.
- ÜÇİŞİK Güzin, "Limited Şirkette Ortağın Ortaklıktan Çıkarılması", *Prof. Dr. Fahiman Tekil'in Anısına Armağan*, İstanbul: Beta Basım A.Ş., 2003.
- YANLI Veliye, "Limited Şirketin Amme Borçlarından Dolayı Ortakların Sorumluluğu", *Prof. Dr. Erdoğan Moroğlu'na 65. Yaşgünü Armağanı*, İstanbul, 1999.

DİĞER YAYINLAR

- GÖZÜYEŞİL Fevzi Fırat, *Limited Şirketlerde Ortağın Çıkması ve Çıkarılması*, (Yüksek Lisans Tezi), Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012, <https://tez.yok.gov.tr>, (E.T. 19.08.2019).
- TEKİN İsa, *Limited Şirkette Ortağın Çıkması ve Çıkarılmasında Ayrılma Akçesinin Gerçek Değerinin Tespiti, Öneriler ve Bir Uygulama*, (Doktora Tezi), İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019, <https://tez.yok.gov.tr>, (E.T. 01.09.2020).
- TEKİNALP Ünal, "Çıkmaya Katılma", www.arslanlibilimarsivi.com, (E.T. 19.08.2019).
- ULUSAL YARGI AĞI BİLİŞİM SİSTEMİ, www.uyap.gov.tr, (E.T. 27.08.2019).

AYŞEGÜL KAYA

Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Medeni Hukuk Anabilim Dalı
Araştırma Görevlisi

**MAL ORTAKLIĞI REJİMİNİN
SONA ERMESİ
VE
TASFİYESİ**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Mal Ortaklığı Rejiminin Sona Ermesi ve Tasfiyesi
Ayşegül Kaya

Hukuk Yayınları Dizisi – 2844

Birinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 78 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.
Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB
Tel. 0312 395 8 500-501
www.ozdogandigital.com
Sertifika no. 17021

KAYNAKÇA *

- ABİK**, Yıldız, “*Gaipliğin Nişanlılık Üzerindeki Etkisi*”, AÜHFD, C. 54, S. 2, 2005, s. 153-181.
- ACABEY**, Mehmet Beşir, “*Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminde Mal Grupları- İspat Kuralları ve Eşlerin Paylı Mülkiyeti Altındaki Mallara İlişkin Düzenlemeler*”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 9, Özel Sayı, 2007, s.491-534.
- ACAR**, Faruk, Aile Hukukumuzda Aile Konutu Mal Rejimleri Eşin Yasal Miras Payı, 5. Baskı, Ankara 2016.
- ACAR**, Faruk, “*Türk Hukukunda Yasal Mal Rejimleri*”, Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni, C. 35, S. 1, Ocak 2015, s. 143- 156, (Kısaltılmışı: Mal Rejimleri).
- AKÇA**, Neslihan, “*Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi Kapsamında Eşlerin Paylı Mülkiyetlerinde Bulunan Malların Edinilmesine Yaptıkları Katkı Bakımından Değer Artış Payı Alacağı*”, AÜHFD, C. 67, S. 2, 2018, s. 201- 226.
- AKINCI**, Şahin, “*Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminin Tasfiyesinde Karşılaşılan Bazı Meseleler ve Çözüm Önerileri*”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 22, S. 3, 2016, s. 165- 190.
- AKINTÜRK**, Turgut/ **ATEŞ**, Derya, Türk Medeni Hukuku Aile Hukuku İkinci Cilt, 21. Bası, İstanbul 2019 (Kısaltılmışı: Aile Hukuku).

---

* Aynı yazarın birden fazla eserine ve aynı soyadı taşıyan farklı yazarlara yapılan atıfları ayırmak için belirlenen kısaltmalar, eserin sonunda parantez içinde verilmiştir.

- AKINTÜRK**, Turgut/ **ATEŞ**, Derya, Medeni Hukuk, 24. Baskı, İstanbul 2018 (Kısaltılmışı: Medeni Hukuk).
- AKİPEK**, Jale G., Türk Eşya Hukuku (Ayni Haklar) İkinci Kitap Mülkiyet, 2. Bası, Ankara 1973.
- AKİPEK**, Jale G./ **AKINTÜRK**, Turgut/ **ATEŞ KARAMAN**, Derya, Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku, 7. Baskı, İstanbul 2009.
- AKKURT**, Sinan Sami/ **ERDOĞAN**, Kemal/ **TOKAT**, Hüseyin, Borçlar Hukuku, 1. Baskı, Ankara 2018.
- ALDEMİR**, İpek Betül, Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminde Taraf İradelerinin Etkisi, 1. Baskı, İstanbul 2018.
- ANIL**, Yaşar Şahin/ **TANER**, Yonca, Eşler Arasındaki Mal Rejimleri, 1. Baskı, İstanbul 2011.
- ANTALYA**, O. Gökhan, Gerekçeli ve Açıklamalı 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu, 4. Baskı, İstanbul 2017.
- ANTALYA**, O. Gökhan, Marmara Hukuk Yorumu Miras Hukuku Cilt III, 4. Baskı, Ankara 2019, (Kısaltılmışı: Miras).
- ANTALYA**, O. Gökhan, Marmara Hukuk Yorumu Eşya Hukuku Cilt IV/ 1, 3. Baskı, Ankara 2019, (Kısaltılmışı: Eşya).
- ANTALYA**, O. Gökhan, Marmara Hukuk Yorumu Eşya Hukuku Cilt IV/ 1, 1 Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 2. Baskı, Ankara 2019, (Kısaltılmışı: Borçlar Hukuku).
- ARMUTÇUOĞLU**, Can Yalçın, “Aile Konutuna Sağlanan Koruma ve Aile Konutu Şerhinin Hukukî Niteliği”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 17, S. 1- 2, 2011, s. 413- 438.
- ATAMULU**, İsmail, “Türk Medeni Kanununda Olağanüstü Mal Rejimi ve Özellikle Olağanüstü Mal Rejimine Geçiş Halleri”, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 5, S. 1- 2, Aralık- Ocak 2010, s. 151- 181.

- ATEŞAĞAOĞLU**, Erdem/ **ELGİN**, Ceyhun, “Ortaklığın Giderilmesi (İzale-i Şüyu) Davaları: Taşınmaz Satışları İçin İstatistiksel Bir Analiz”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, C. 31, S. 139, Kasım 2018, s. 221- 237.
- AYAN**, Serkan, Evlilik Birliğinin Korunması, 1. Baskı, Ankara 2004.
- AYAN**, Mehmet, Eşya Hukuku II Mülkiyet, 9. Baskı, Ankara 2016, (Kısaltılmışı: Mülkiyet).
- AYAN**, Mehmet, Eşya Hukuku III Sınırlı Aynî Haklar, 8. Baskı, Ankara 2017, (Kısaltılmışı: Sınırlı Aynî Haklar).
- AYANOĞLU**, Ahu, “Yasal Mal Rejiminin Ölümle Sona Ermesinde Yargıtay Uygulaması”, Aile Hukuku Derneği Mal Rejimi Çalıştayı 26-27 Nisan 2019, İstanbul, s. 45- 51.
- AYDOS**, Oğuz Sadık, “Eşlerin Geçmişe Etkili Mal Rejimi Sözleşmesi Yapabilmesi (4722 sayılı Kanun m. 10/ III)”, (Prof. Dr. Cevdet Yavuz’a Armağan), Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 22, S. 3, 2016, s. 383-393.
- AYİTER**, Nuşin, Türk Medeni Kanunu ve Borçlar Kanununda Elbirliği Ortaklıkları (İştirak Halinde Mülkiyet), Ankara 1961.
- BAŞPINAR**, Veysel, “Türk Medeni Kanunu ile Aile Hukukunda Yapılan Değişiklikler ve Bu Konuda Bazı Önerilerimiz”, AÜHFD, C. 52, S. 3, 2003.
- BADUR**, Emel, “Yargıtay Hukuk Genel Kurul Kararı Karşısında Aile Konutu Şerhinin (Ortadan Kalkan) Etkisi”, Terazi Hukuk Dergisi, C. 10, S. 110, 2015, s. 14- 30.
- BERKİ**, Şakir, “Türk Medeni Kanununda Evlenmede Mutlak Butlan”, AÜHFD, C. 19, S. 1, 1962, s. 201-231.
- BİLGİN**, Mahmut, “Türk Medeni Kanununda Yeni Bir Kurum Aile Konutu”, Bursa Barosu Dergisi, C. 26, S. 70, Ekim 2002, s. 13- 21.
- BİLGİLİ**, Fatih/ **DEMİRKAPI**, Ertan, Borçlar Hukuku, 12. Baskı, Bursa 2018.

- BÜBERCİ ÇİFTÇİ**, Afet Gülen/ **İÇÖZ DEMİREL**, Derya, Anonim ve Limited Şirketlerde Pay, Kar Payı ve Yedek Akçelerin Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi Kapsamında Tasfiyesi, 1. Baskı, Ankara 2019.
- CANSEL**, Erol/ **ÖZEL**, Çağlar, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 2. Baskı, Ankara 2017.
- CEYLAN**, Ebru, *“Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminin Tasfiyesinden Doğan Katılma Alacağı, Değer Artış Payı Alacağı ve Denkleştirme Alacağı ile İlgili Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi”*, İstanbul Barosu Dergisi, C. 90, S. 4, 2016, s. 15- 42.
- CEYLAN**, Ebru, *“Yeni Türk Medeni Kanunu’nda Aile Konutunun Önemi”*, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 128, 2017, s. 203- 230, (Kısaltılmışı: Aile Konutu).
- ÇAĞIRAN TUNCER**, Senar, Türk Medeni Kanununda Mal Ortaklığı Rejimi, 1. Baskı, Ankara 2015.
- ÇEKİN**, Mesut Serdar, *“Mal Rejimi Hukukunda Gerçekleştirilen Tasarrufların Miras Hukukuna Etkisi”*, İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 4, S. 2, 2017, s. 189- 207.
- ÇEKİN**, Mesut Serdar, *“Kişisel Mal ve Edinilmiş Mal Ayrımı”*, Aile Hukukundaki Hak İhlallerinin Tespiti ve Çözüm Önerileri Çalıştayı, 1. Baskı, Ankara 2019, s. 127- 131, (Kısaltılmışı: Kişisel Mal).
- ÇINAR**, Kazım, *“Yabancılık Unsuru İçeren Nafaka İlişkilerinde İrade Serbestisi”*, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 14, S. 179- 180, Temmuz- Ağustos 2019, s. 1511- 1536.
- DALCI ÖZDOĞAN**, Nurchihan/ **ÖZDEMİR**, Furkan, *“Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminin Tasfiyesinden Önceki Dönemde Katılma Alacağının Devrinin Mümkün Olup Olmadığı Problemi”*, Çukurova Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 2, S. 4, Aralık 2015, s. 41- 57.
- DEMİR**, Mehmet, *“Türk Medeni Kanunu’na Göre Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminde Değer Artış Payı ve Denkleştirme Alacağı”*, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 61, 2005, s. 292- 303.

- DEMİR**, Şamil, “Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminde Artık Değerin Hesaplanması ve Paylaştırılması”, Ankara Barosu Dergisi, S. 1, 2014, s. 246- 269.
- DEMİRBAŞ**, Feride, “Aile Konutu Şerhinin İyiniyetli Üçüncü Kişilerin Aynı Hak Kazanımlarına Etkisi ve Konuya İlişkin Yargıtay Uygulaması”, Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, C. 4, S. 12, 2017, s. 420- 427.
- DEMİRTAŞ**, Sedat, “Genel Olarak Mal Rejimleri ve Özellikle Katkı Alacağı ile Bilirkişilik”, Aile Hukukundaki Hak İhlallerinin Tespiti ve Çözüm Önerileri Çalıştayı, 1. Baskı, Ankara 2019, s. 117- 120.
- DOĞAN**, Murat, “Medeni Kanunun Getirdiği Yeni Bir Müessese: Aile Konutu”, Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, C. VI, S. 1- 4, 2002, s. 285- 300.
- DOĞAN**, Murat, “Mal Rejiminin Tasfiyesinde ve Mirasın Paylaşımında Aile Konutu ve Ev Eşyası”, EÜHFD, C. VII, S. 3- 4, 2003, s. 651- 696, (Kısaltılmışı: Tasfiye ve Miras).
- DOĞAN**, Murat/ **ŞAHAN**, Gökhan/ **ATAMULU**, İsmail, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 1. Baskı, Ankara 2019.
- DOĞRU**, Ecem, “Mal Rejimleri”, İstanbul Barosu Dergisi, C. 90, S. 2, 2016, s. 80- 94.
- DURAL**, Mustafa/ **ÖĞÜZ**, Tufan/ **GÜMÜŞ**, Mustafa Alper, Türk Özel Hukuku Cilt III Aile Hukuku, 13. Bası, İstanbul 2018.
- DURAL**, Mustafa/ **ÖĞÜZ**, Tufan, Türk Özel Hukuku Cilt II Kişiler Hukuku, 19. Baskı, İstanbul 2018.
- ERDEM**, Mehmet, Aile Hukuku, 1. Baskı, Ankara 2018.
- ERDOĞAN**, İhsan/ **KESKİN**, A. Dilşad, Türk Medeni Hukuku (Başlangıç Hükümleri- Kişiler Hukuku), Ankara 2018.
- EREN**, Fikret, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 23. Baskı, Ankara 2018.
- ERKAN**, Vehbi Umut / **YÜCER**, İpek, “Ayırt Etme Gücü”, AÜHFD, C. 60, S. 3, 2011, s. 485-522.

- ERKAN**, Vehbi Umut, *“Türk Medeni Kanunu’nda Evlilik Birliği İçerisinde Kadının Ekonomik ve Sosyal Hakları”*, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, C. 30, S. 134, Ocak 2018, s. 431- 450.
- ERTANHAN**, Mesut, *“Elbirliği Mülkiyeti, Miras Ortaklığı ve Miras Hisselerinin Haczi”*, Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 7, S. 13, Haziran 2019, s. 99- 136.
- ERTAŞ**, Şeref, *“Eski Medeni Kanun Zamanında Evlenen Kişilerin Mal Rejimi Tasfiyesinde Bazı Hukuki Sorunlar”*, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 15, Özel S., 2013, s. 915- 932.
- ERTAŞ**, Şeref, *“Katılım Alacağının Kapsamındaki Edinilmiş Mallar”*, Terazi Hukuk Dergisi, C. 14, S. 153, Mayıs 2019, s. 1058- 1063, (Kısaltılmışı: Edinilmiş Mallar).
- ESENER**, Turhan/ **GÜVEN**, Kudret, Eşya Hukuku, 7. Baskı, Ankara 2017.
- GENÇCAN**, Ömer Uğur, Mal Rejimleri Hukuku, 5. Baskı, Ankara 2018.
- GUILLOD**, Olivier, *“İsviçre Boşanma Hukukunda Son Gelişmeler”*, Türkiye- İsviçre Karşılaştırmalı Hukuk Sempozyumu I Borçlar Hukuku, 1. Baskı, Ankara 2015, s. 143- 170.
- GÜMÜŞ**, Mustafa Alper, Teoride ve Uygulamada Evliliğin Genel Hükümleri ve Mal Rejimleri, 1. Bası, İstanbul 2008.
- GÜNAY**, Cevdet İlhan, Borçlar Hukuku Genel Hükümler- Özel Borç İlişkileri, Ankara 2016.
- GÜNDOĞDU ÖZBEK**, Melisa, *“Yargıtay Uygulamasında Eklenecek Değerlerin Değer Tespiti”*, Aile Hukuku Derneği Mal Rejimi Çalıştayı, 1. Baskı, İstanbul 2019, s. 9- 15.
- GÜNERGÖK**, Özcan, *“Eşlerden Birinin Mülkiyetindeki Tapuya Kayıtlı Aile Konutu Üzerinde Üçüncü Kişilerin Mülkiyet veya Sınırlı Aynî Hak İktisabı”*, Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 13, S. 1- 2, 2009, s. 249- 283.

- GÜVEN**, Kudret, “4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun’un Getirdiği Hukuki Tedbirler”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. İhsan Tarakçıoğlu’na Armağan, C. II, S. 1- 2, 1998, s. 1- 25.
- GÖKÇE**, Ziya, “Edinilmiş Mallara Katılma”, AÜHFD, C. 65, S. 4, 2016, s. 3457-3492.
- GÖKTÜRK**, Hüseyin Avni, Medeni Hukuk II Aile Hukuku, Ankara 1943.
- GÖZÜTOK**, Gülfer, Terk Sebebiyle Boşanma, 1. Baskı, Ankara 2019.
- HATEMİ**, Hüseyin/ **KALKAN OĞUZTÜRK**, Burcu, Aile Hukuku, 6. Baskı, İstanbul 2018.
- HAUSHEER**, Heinz/ **GEISER**, Thomas/ **KOBEL**, Esther, Das Eherecht des Schweizerischen Zivilgesetzbuches, Bern 2000.
- HAUSHEER**, Heinz/ **GEISER**, Thomas/ **AEBI- MÜLLER**, Regina E., Das Familienrecht des Schweizerischen Zivilgesetzbuches, 5. Auflage, Bern 2014.
- HAUSHEER**, Heinz/ **REUSSER**, Ruth/ **GEISER**, Thomas, Berner Kommentar, Die Gütergemeinschaft, Art. 221-246; Die Gütertrennung, Art. 247-251 ZGB, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Familienrecht, Das Eherecht, Das Güterrecht der Ehegatten, Bern 1996.
- HAUSHEER**, Heinz/ **REUSSER**, Ruth/ **GEISER**, Thomas, Berner Kommentar, Allgemeine Vorschriften, Art. 181-195a ZGB; Der ordentliche Güterstand der Errungenschaftsbeteiligung, Art. 196-220 ZGB, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Familienrecht, Das Eherecht, Das Güterrecht der Ehegatten, Bern 1992.
- HAVUTCU**, Ayşe, Evlilik Birliğinin Temsili, 1. Baskı, Ankara 2006.
- HELVACI**, Serap, Gerçek Kişiler, 3. Bası, İstanbul 2010.
- HÜSEYİN**, İhsan, “Aile Konutu: Kavram, Üzerindeki Haklar ve Korunması”, AÜHFD, C. 67, S. 3, 2018, s. 577- 604.

- İÇÖZ DEMİREL**, Derya/ **BÜBERCİ**, Afet Gülen, Boşanma Davaları, 1. Baskı, Ankara 2017.
- İMAMOĞLU**, Hülya, “Çocuğun Kişiliğinin Ana Babaya Karşı Korunması”, AÜHFD, C. 54, S. 2, 2005, s. 183-218, (Kısaltılmışı: Kişiliğin Korunması).
- İMAMOĞLU**, Hülya, “Hasta Vasiyetine İlişkin Bazı Meseleler”, AÜHFD, C. 65, S. 1, 2016, s. 199-230, (Kısaltılmışı: Hasta Vasiyeti).
- İNAN**, Ali Naim/ **ERTAŞ**, Şeref/ **ALBAŞ**, Hakan, İnan Türk Medeni Hukuku Miras Hukuku, 10. Bası, Ankara 2019.
- İŞLETEN**, Mehtap İpek, “Aile Konutu Şerhi ve Şerhin İyiniyetli Üçüncü Kişilere Etkisinin Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 04. 10. 2006 Tarihli, E. 2006/ 2- 59, K. 2006/ 624 Sayılı Kararı Çerçevesinde Değerlendirilmesi”, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 13, S. 2, Temmuz 2014, s. 927- 953.
- KAMACI**, Mahmut, “Aile Konutu ve Hak Sahibi Eşin Bu Konutla İlgili Tasarruflarına Diğer Eşin Katılma Hakkı (Rıza) (TMK’nın 194. Maddesi)”, Yargıtay Dergisi, C. 30, S. 1- 2, Ocak- Nisan 2004, s. 113- 138.
- KARABAĞ BULUT**, Nil, “Eşlerden Yalnız Birinin Kişisel Kullanımına Yarayan Eşyanın Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminin Tasfiyesindeki Rolü”, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 1, S. 145- 146, Eylül- Ekim 2016, s. 799- 828.
- KARACA**, Hilal, “Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi Çerçevesinde Kişisel Mallar”, Terazi Hukuk Dergisi, C. 12, S. 130, Haziran 2017, s. 43- 53.
- KARAKİMSELİ**, Ayşe, Eşler Arasındaki Yasal Mal Rejimine Karşı Alacaklıları Koruyucu Düzenlemeler, 1. Baskı, Ankara 2017.
- KARAMERCAN**, Fatih, Katkı- Değer Artış Payı & Katılma Alacağı Davaları, 3. Baskı, Ankara 2016.
- KAYAR**, İsmail, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu’na Göre Borçlar Hukuku Genel Hükümler Özel Borç İlişkileri, 11. Baskı, Ankara 2019.

- KAYIŞ**, Ferhat, *“Eşlerden Birinin Ölümünün Boşanma Davasına, Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminin Tasfiyesine ve Miras Hakkına Etkisi”*, Terazi Hukuk Dergisi, C. 7, S. 67, Mart 2012, s. 14- 28.
- KESKİN**, Alper, *“Türk Medeni Hukukunda Mal Rejimleri”*, İstanbul Barosu Dergisi, C. 85, S. 4, 2011, s. 122- 130.
- KILIÇOĞLU**, Ahmet, Aile Hukuku, 3. Bası, Ankara 2017, (Kısaltılmışı: Aile Hukuku).
- KILIÇOĞLU**, Ahmet, Medeni Hukuk, 2. Bası, Ankara 2018, (Kısaltılmışı: Medeni Hukuk).
- KILIÇOĞLU**, Ahmet, Medeni Kanunu’muzun Aile-Miras-Eşya Hukukuna Getirdiği Yenilikler, 2. Bası, Ankara 2004, (Kısaltılmışı: Yenilikler).
- KILIÇOĞLU**, Ahmet, *“Çağdaş ve Laik Bir Toplum Yaratılmasında Medeni Kanunun Rolü”*, ABD, S. 1, 2000, (Kısaltılmışı: Çağdaş).
- KILIÇOĞLU**, Ahmet, Katkı- Katılma Alacağı, 5. Bası, Ankara 2014, (Kısaltılmışı: Katılma Alacağı).
- KILIÇOĞLU**, Ahmet, *“Aile Konutu ve Ev Eşyasında Sağ Kalan Eşin Mülkiyet Hakkı (Konusunda Bir Davada Yapılan Hatalar)”*, Erzurumluoğlu Armağanı, Ankara 2012, s. 499- 512, (Kısaltılmışı: Aile Konutu).
- KILIÇOĞLU YILMAZ**, Kumru, *“Eşlerin Paylı Mülkiyetleri”*, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 114, 2014, s. 79- 104.
- KILIÇOĞLU YILMAZ**, Kumru, *“Evlilik Birliğinin Korunması”*, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 120, 2015, s. 423- 464, (Kısaltılmışı: Evlilik Birliği).
- KILIÇOĞLU YILMAZ**, Kumru, *“Paylaşmalı Mal Ayrılığı Rejimi”*, Terazi Hukuk Dergisi, C. 9, S. 99, Kasım 2014, s. 31- 40, (Kısaltılmışı: Paylaşmalı Mal Ayrılığı).
- KIRMIZI**, Mustafa, Açıklamalı- İctihatlı Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi ve Aile Konutu, 3. Baskı, Ankara 2014.

- KÖROĞLU**, Emre, *“Edinilmiş Mallara Katılma Rejimini Sona Erdiren Sebepler ve Bu Mal Rejiminin Sona Erme Anı (TMK m. 225)”*, ERÜHFD, C. XI, S. 1, 2016.
- KÖSEOĞLU**, Bilal, *Aile Mahkemelerinin İşleyişi*, 1. Baskı, Ankara 2005.
- KURT**, Leyla Müjde, *“Aile Konutu Şerhinin Hukukî Etkisi”*, Terazî Hukuk Dergisi, C. 13, S. 146, Ekim 2018, s. 33- 44.
- MİDYAT**, Nuri Aziz, *Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminde Değer Artış Payı*, 1. Baskı, İstanbul 2017.
- MOROĞLU**, Nazan, *“Mal Rejimine İlişkin Genel Hükümler ve Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi”*, Yeni Medeni Kanunun Aile Hukukuna Getirdiği Yenilikler ve Uygulaması Sempozyumu, Ankara 2003, s. 75- 87.
- NÄF-HOFMANN** Marlies/ **NÄF-HOFMANN** Heinz, *Schweizerisches Ehe- und Erbrecht, Die Wirkungen der Ehe im allgemeinen, das eheliche Güterrecht und das Erbrecht der Ehegatten*, Zürich 1998.
- NEBİOĞLU ÖNER**, Şebnem, *Aile Konutunun Sağ Kalan Eşe Özgülenmesi*, 1. Baskı, Ankara 2014.
- NEBİOĞLU ÖNER**, Şebnem, *“Aile Konutunun Özellikleri, Unsurları, Koruma Süresi ve Korunma Nedenleri”*, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 97, 2011, s. 117- 154, (Kısaltılmışı: Aile Konutu).
- ODENDAHL**, Hanswerner, *“Türk Medeni Kanunu’nun Yeni “Mal Rejimi” Hükümleri, Eksiklikleri ve Sorunları Üzerine Bir Karşılaştırma”*, Prof. Dr. A. Şeref Gözübüyük’e Armağan, Ankara 2005, s. 475- 496.
- OĞUZMAN**, Kemal/ **DURAL**, Mustafa, *Aile Hukuku*, İstanbul 1994.
- OĞUZMAN**, Kemal/ **SELİÇİ**, Özer/ **OKTAY-ÖZDEMİR**, Saibe, *Kişiler Hukuku*, 17. Bası, İstanbul 2018.
- OKUR**, Sinan, *“Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminde Katılma Alacağını Borçlu Eşten veya Borçlu Eşin Mirasçılarında Tahsil Edemeyen Katılma Alacaklısı Eşin TMK m. 241’e Göre Üçüncü Kişilere Karşı Dava Hakkı”*, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 11, S. 1, Haziran 2016, s. 147- 198.

- OLGAÇ**, Samet Can, “Aile Konutunun Sağ Kalan Eşe Özgülenmesi (TMK m. 240- 652)”, *Terazi Hukuk Dergisi*, C. 11, S. 120, Ağustos 2016, s. 105- 118.
- ÖZCAN**, Didem, “Türk Medeni Kanunu’nun 230. Maddesine Göre Denkleştirme Hesabına Kısa Bir Bakış”, *Aile Hukuku Derneği Mal Rejimi Çalıştayı*, 1. Baskı, İstanbul 2019, s. 1- 8.
- ÖZDAMAR**, Demet/ **KAYIŞ**, Ferhat/ **YAĞCIOĞLU**, Burcu/ **AK-GÜN**, Aliye, *Yasal Mal Rejimi (Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi) ve Tasfiyesi*, 5. Baskı, Ankara 2019.
- ÖZEL**, Çağlar, “Medeni Hukuk Açısından Ölüm Anının Belirlenmesi ve Ceset Üzerindeki Hakka İlişkin Bazı Düşünceler”, *AÜHFD*, C. 51, S. 1, Mart 2002.
- ÖZMEN**, Etem Saba/ **AYDIN**, Gülşah Sinem, “Birlikte Mülkiyette (Paylı Mülkiyet/ Elbirliği Mülkiyeti) Yapılan Kazandırıcı İşlemler ve 6306 Sayılı Kanun’a Dayalı Uygulama”, *Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 5, S. 1, Haziran 2015.
- ÖZMEN**, Nihal, “Türk Medeni Hukukunda Mal Rejimi Kavramı ve Olağanüstü Mal Rejimi”, *Hukuk Gündemi Dergisi*, S. 8, Yaz 2007, s. 41- 43.
- ÖZTAN**, Bilge, *Aile Hukuku*, 6. Bası, Ankara 2015 (Kısaltılmışı: *Aile Hukuku*)
- ÖZTAN**, Bilge, *Şahsın Hukuku Hakiki Şahıslar*, 6. Baskı, Ankara 1994 (Kısaltılmışı: *Şahsın Hukuku*).
- ÖZTAN**, Bilge, “Eşlerden Birinin Ölümü Hâlinde Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminin Tasfiyesi”, *Çankaya Üniversitesi’nin 20. Kuruluş Yılı Etkinlikleri Evrensel Hukuk İlkeleri Işığında Türk Medeni Hukukunda Değişimler Sempozyumu*, 1. Baskı, Ankara 2016, s. 239- 256 (Kısaltılmışı: *Edinilmiş Mallara Katılma*).
- ÖZUGUR**, Ali İhsan, *Mal Rejimleri*, 6. Baskı, Ankara 2011.
- PEHLİVAN**, Metin, “Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminin Sona Erme Sebepleri ve Sona Erme Anının Önemi”, *Kırklareli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, C. 6, S. 2, 2017, s. 67- 83.

- SAATÇIOĞLU**, Fuat, Aile Konutu ve Şerhi, 1. Baskı, Ankara 2016.
- SARI**, Suat, Evlilik Birliğinde Yasal Mal Rejimi Olarak Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi, 1. Baskı, İstanbul 2007.
- SERDAR**, İlknur, “1756 (2014/ 4) Sayılı Genelge Kapsamında Aile Konutu Şerhi”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 21, S. 2, 2019, s. 583- 628.
- SEROZAN**, Rona, Medeni Hukuk Genel Bölüm/ Kişiler Hukuku, 8. Bası, İstanbul 2018 (Kısaltılmışı: Medeni Hukuk).
- SEROZAN**, Rona, “Kişilik Hakkının Korunmasıyla İlgili Bazı Düşünceler”, İstanbul Üniversitesi Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 11, S. 14, Kasım 2011 (Kısaltılmışı: Kişilik Hakkı).
- SEROZAN**, Rona/ **ENGİN** Baki İlkey, Miras Hukuku ve Uygulama Çalışmaları, 6. Baskı, Ankara 2019.
- SİRMEN**, A. Lale, Eşya Hukuku, 6. Baskı, Ankara 2018.
- SONSUZOĞLU**, Elif, Medeni Kanun’da Mal Rejimi Düzenlemeleri ve Vergi Hukukundaki Etkileri, İstanbul 2006.
- ŞAHAN**, Gökhan, “Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminde Denkleştirme (TMK md. 230)”, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XIII, S. 1, 2018, s. 71- 99.
- ŞENGÜL**, Mehmet, “Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminde Katılma Alacığının İfasına İlişkin Hüküm ve Sonuçlar”, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 7, S. 3- 4, Aralık- Ocak 2012, s. 61- 97.
- ŞENOCAK**, Zarife, “Miras Hukukunda Sağ Kalan Eşin Aile Konutunun ve Ev Eşyasının Özgülenmesini Talep Hakkı”, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 25, S. 2, Haziran 2009, s. 97- 129.
- ŞIPKA**, Şükran, Aile Konutu ile İlgili İşlemlerde Diğer Eşin Rızası, 2. Bası, İstanbul 2004.
- ŞIPKA**, Şükran/ **ÖZDOĞAN**, Ayça, Yargı Kararları Işığında Soru ve Cevaplarla Eşler Arasındaki Malvarlığı Davaları, 2. Baskı, İstanbul 2017.

- ŞİPKA**, Şükran/ **AKTEPE ARTIK**, Sezin, “Katılma Alacağı Davası Belirsiz Alacak Davası Olarak Açılabilir Mi?”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 16, Özel Sayı (Prof. Dr. Hakan Pekcanıtez’e Armağan), 2014, s. 431-458.
- ŞİMŞEK**, Mustafa, “Uygulamada Mal Rejimi Davaları”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 99, 2012, s. 381-395.
- T.C. ADALET BAKANLIĞI**, Türk Medeni Kanunu, Türk Medeni Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun ve Gerekçeleri, Ankara 2002.
- TEKÇE**, Fatma Nur, “Manevi Tazminat Davalarında Görevli ve Yetkili Mahkeme”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 22, S. 3, Aralık 2016.
- TEKİNAY**, Selâhattin Sulhi, Türk Aile Hukuku, 7. Baskı, İstanbul 1990.
- TERCIHER**, Pierre/ **PICHONNAZ**, Pascal/ **DEVELİOĞLU**, Murat, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 1. Baskı, İstanbul 2016.
- TOKAT**, Hüseyin, “Gaipliğin Aile Hukuku Yönünden Sonuçları”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.25, S.2, 2017, s. 523-575.
- TOKAT**, Hüseyin, Türk Hukukunda Gaiplik, 1. Baskı, Ankara 2018, (Kısaltılmışı: Gaiplik).
- TURAN BAŞARA**, Gamze, “Eşlerden Birinin Yapmış Olduğu Sağlararası Karşılıksız Kazandırmaların Mal Rejimi ve Miras Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi”, Aile Hukuku Derneği Mal Rejimi Çalıştayı, 1. Baskı, İstanbul 2019, s. 61- 64.
- TÜRK**, Erol, “Evlilik Birliğinde Mal Rejimleri”, İstanbul Barosu Dergisi, C. 91, S. 4, 2017, s. 287- 293.
- ULUÇ**, Yusuf, Mal Rejimleri ve Tasfiyesi, Ankara 2014.
- UYUMAZ**, Murat, “Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminin Tasfiyesinde İspat ve Envanter”, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXI, S. 3- 4, s. 123- 170.

- ÜNAL**, Akın, “Türk Medeni Kanunu’nda Mal Rejimlerine İlişkin Hak İhlalleri”, Aile Hukukundaki Hak İhlallerinin Tespiti ve Çözüm Önerileri Çalıştayı, 1. Baskı, Ankara 2019, s. 121- 125.
- ÜREM**, Müge, “TMK m. 240 Hükmü Uyarınca Sağ Kalan Eşin Konut ve Ev Eşyası Üzerindeki Talep Hakkı”, Aile Hukuku Derneği Mal Rejimi Çalıştayı, 1. Baskı, İstanbul 2019, s. 25- 32.
- VARDAR HAMAMCIOĞLU**, Gülşah, “Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminde Eşler Arası Karşılıksız Kazandırmalar”, Aile Hukuku Derneği Mal Rejimi Çalıştayı, 1. Baskı, İstanbul 2019, s. 19- 24.
- VELİDEDEOĞLU**, Hıfzı Veldet, Türk Medeni Hukuku Cilt II Aile Hukuku, 4. Bası, İstanbul 1960.
- von TUHR**, Andreas, Borçlar Hukuku, 2. Baskı, Ankara 1983, (Çeviren: Cevat EDEGE).
- YAĞCIOĞLU**, Ali Haydar, Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminde Eşlerin Yasal Alım Hakkı, İzmir 2007.
- YAKUPPUR**, Sendi, “Aile Konutu ve Tapu Kütüğüne Güven İlkesi”, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 11, S. 145-146, Eylül- Ekim 2016, s. 777- 797.
- YARAYAN**, Ali, Türk Medeni Hukuku Temel Bilgiler, Ankara 2013.
- YAŞAR**, Halis, “Miras Paylaşılmasında Aile Konutunun Sağ Kalan Eşe Özgülenmesi”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, C. 26, S. 100, Mayıs 2012, s. 405- 422.
- YETİK**, Nurten, Boşanma-Anlaşmalı Boşanma ve Mal Rejimleri, 3. Baskı, Ankara 2008.
- YILDIRIM**, Abdulkerim, Türk Aile Hukuku, 2. Basım, Ankara 2018.
- YILDIRIM**, Abdulkerim/ **SARI**, Cengiz, “Elbirliği Mülkiyetinin Paylı Mülkiyete Çevrilmesinde Görevli Mercî Sorunu”, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 9, S. 115- 116, Mart- Nisan 2014, s. 103- 122.
- YILMAZ**, Ejder, Hukuk Sözlüğü, 10. Baskı, Ankara 2011.

- ZEVKLİLER**, Aydın, “Yasal Mal Rejiminin Yasalaşma Sürecindeki Tartışmalar”, Çankaya Üniversitesi’nin 20. Kuruluş Yılı Etkinlikleri Evrensel Hukuk İlkeleri Işığında Türk Medeni Hukukunda Değişimler Sempozyumu, 1. Baskı, Ankara 2016, s. 257- 263.
- ZEVKLİLER**, Aydın/ **ERTAŞ**, Şeref/ **HAVUTÇU**, Ayşe/ **ACABEY**, M. Beşir/ **GÜRPINAR**, Damla, Yeni Medeni Kanuna Göre Medeni Hukuk (Temel Bilgiler), 10. Bası, Ankara 2018.
- ZEYTİN**, Zafer, Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi ve Tasfiyesi, 3. Baskı, Ankara 2017.
- ZEYTİN**, Zafer, “Edinilmiş Mallara Katılma Rejimindeki Artık Değere Katılma Alacağı (veya Değer Artış Payı Alacağı) Haczedilebilir mi?”, Terazi Hukuk Dergisi, C. 2, S. 8, Nisan 2007, s. 13- 20, (Kısaltılmışı: Artık Değere Katılma).
- ZEYTİN**, Zafer, “Artık Değere Katılma ve Değer Artış Payı Alacağında Zamanaşımı”, Terazi Hukuk Dergisi, C. 3, S. 21, Mayıs 2008, s. 15- 24, (Kısaltılmışı: Zamanaşımı).
- ZEYTİN**, Zafer/ **ERGÜN**, Ömer, Türk Medeni Hukuku, 4. Baskı, Ankara 2018.

Selahattin DOĞAN, PhD

**MARITIME AREAS,
ILLEGAL MIGRATION
and
INTERCEPTION OF VESSELS**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Maritime Areas, Illegal Migration and Interception of Vessels
Selahattin Doğan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2923

Birinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 88 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

BIBLIOGRAPHY

A- BOOKS

- Acer Y, Kaya İ. (2019). *Uluslararası Hukuk Temel Ders Kitabı*, Ankara, SeçkinYayıncılık.
- Acer Y. (2003). *The Aegean Maritime Disputes and International Law*, New York, Routledge.
- Akkutay, Aİ. (2018). *Kıta Sahanelığı Kavramı, Kıta Sahanelığının Yarattığı Hak ve Yetkiler ile Deniz Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Çerçevesinde 200 Deniz Milinin Ötesindeki Kıta Sahanelığı*, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Alexandrowicz CH. (1967). *An Introduction to the History of the Law of Nations in the East Indies: (16th, 17th and 18th centuries)*, Oxford, Clarendon Publishers.
- Anderson DH. (2013). Some Aspects of the Use of Force in Maritime Law Enforcement: Boschiero N. et al. (eds). *International Courts and the Development of International Law*, the Hague, T.M.C. Asser Press, 2013, pp.233-243.
- Barnes R. (2010). The International Law of the Sea and Migration Control: Ryan B, Mitsilegas V. (eds). *Extraterritorial Immigration Control: Legal Challenges*, Vol.21: Guild E, Niessen J. (eds). *Immigration and Asylum Law and Policy in Europe*, Leiden, Boston, Martinus Nijhoff.
- Beckman R, Davenport T. (2012). *The EEZ Regime: Reflections after 30 Years, Securing the Ocean for the Next Generation*, Seoul, Law of the Sea Institute.
- Bourcart J. (1949). *Geographie du Fond des Mers: Etude du Relief des Oceans*, Paris, Payot.
- Byers M. (2004). *Power and the Power of Rules: International Relations and Customary International Law Custom*, Cambridge, Cambridge University Press.
- Canca HS. (2012). *Denizde İşlenen Suçlar*, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Cartens AM, Varner E. (eds.) (2020). *Intersections in International Cultural Heritage Law*, Oxford University Press, Oxford.

- Çaşın M.H. (2013). *Modern Uluslararası Hukukun Temel Esasları*, İstanbul, Legal Yayıncılık.
- Churchill RR, Lowe AV. (1985). *The Law of the Sea*, Manchester, Manchester University Press.
- Coleman, N. (2009). *European Readmission Policy: Third Country Interests and Refugee Rights*, Leiden, Martinus Nijhoff Publishers
- Craig A. (2013). *International Legitimacy and the Politics of Security*, Lexington Books, New York.
- Ekşi N. (2016). *Türkiye Avrupa Birliği Geri Kabul Antlaşması*, Beta Basım Yayım Dağıtım AŞ.
- Fleischer CA. (1984). The Exclusive Economic Zone under the Convention Regime and in State Practice: Koers AW, Bernard HO. (eds). *The 1982 Convention on the Law of the Sea Law of the Sea, Proceedings of Seventeenth Annual Conference, July 12-16, 1983*, Honolulu, University of Hawaii.
- Gidel G. (1932). *La Droit International de la Mer: Le Temps de Paix*, Paris, Impr. par les Établissements Mellottée, digitized 2008.
- Gallagher AT, David, F.(2014). *The International Law of Migrant Smuggling*, New York, Cambridge University Press.
- Goodwin-Gill, GS. (1996). *The Refugee in International Law*, Second ed., Oxford, Clarendon Press.
- Goodwin-Gill, GS, McAdam J. (2007). *The Refugee in International Law*, New York, Oxford University Press.
- Guilfoyle D. (2009). *Shipping Interdiction at the Law of the Sea*, Cambridge, Cambridge University Press.
- Hornberger J. (2011). *Policing and Human Rights: The Meaning of Violence and Justice in the Everyday Policing of Johannesburg*, Abingdon, New York, Routledge.
- Jennings R, Watts A. (eds). (1992). *Oppenheim's International Law*, Vol.1 Peace, Part 2 to 4, 9th Edn. London, Longman.
- Jessup PC. (1927). *The Law of Territorial Waters and Maritime Jurisdiction*, New York, G.A. Jennis Co.
- Klug A, Howe T. (2010). The Concept of State Jurisdiction and the Applicability of the Non-refoulement Principle to Extraterritorial Interception Measures: Ryan B, Mitsilegas V. (eds). *Extraterritorial Immigration Control: Legal Challenges*: Guild E, Niessen j. (eds). *Immigration and Asylum Law and Policy in Europe*, Vol.21, Leiden Bostan, Martinus Nijhoff.

- Kraska J. (2011). *Maritime Power and the Law of the Sea: Expeditionary Operations in World Politics*, Oxford, Oxford Press.
- Kuran S. (2009). *Uluslararası Deniz Hukuku*, İstanbul, Türkmen Kitabevi.
- Lauterpacht E, Bethlehem D. (2003). The scope and content of the principle of non-refoulement: Opinion: Feller E, Türk V, Nicholson F. (eds). *Refugee Protection in International Law: UNHCR's Global Consultations on International Protection*, Cambridge, Cambridge University Press, 87-177.
- Lokita S. (2010). The Role of the Archipelagic Baselines in Maritime Boundary Delimitation, New York, Division for Ocean Affairs and the Law of the Sea Office of Legal Affairs.
- Lowe VA. (2006). Jurisdiction: Evans M. (eds). *International Law*, 2. Edition, Oxford, Oxford University Press, 335-60.
- Mallia P. (2010). *Migrant Smuggling by Sea: Combating a Current Threat to Maritime Security through the Creation of a Cooperative Framework*, Leiden, Boston, Martinus Nijhoff.
- Meyers H. (1967). *The Nationality of Ships*, The Hague, Martinus Nijhoff.
- Nordquist MH, Satya NH, Shabtai R. (eds)(1995). *United Nations Convention on the Law of the Sea, 1982, A Commentary*, Vol.VI, Dordrecht, Martinus Nijhoff.
- O'Connell, DP. (Shearer IA.(eds)) (1984). *The International Law of the Sea*, Oxford, Clarendon Press.
- Okur DA. (2009). *Deniz Hukukunda Liman Devleti Yetkisi ve Denetimi*, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık AŞ.
- Oppenheim L. (1955). *International Law*, vol. 1, Lauterpacht (eds) 8th Edition, London, Longmans, Green Co.
- Özman A. (2006). *Deniz Hukuku I: Kaynaklar, Kişiler, Nesneler, Deniz Alanları*, Ankara, Turhan Kitabevi.
- Papastavridis E. (2014). *Interception of Vessels on the High Seas: Contemporary Challenges to the Legal Order of the Oceans*, London, Bloomsbury.
- Papadakis N. (1977). *The International Legal Regime of Artificial Islands*, Leiden, Brill Archive.
- Perruchoud R, Redpath J. (2004). *Glossary on Migration*, 2. Edition, Geneva, International Organization for Migration.
- Poulantzas NM. (2002) *The Right of Hot Pursuit in International Law* (2nd ed.), The Hague, Martinus Nijhoff.

- Pictet J. (eds) (1952). *Commentary on the Geneva Conventions of 12 August 1949, vol. 2: Geneva Convention for the Amelioration of the Condition of Wounded, Sick and Shipwrecked Members of Armed Forces at Sea: International Committee of the Red Cross*, Geneva, International Committee of Red Cross.
- Rayfuse RG. (2004). *Non-Flag Enforcement in High Seas Fisheries*, Leiden, Martinus Nijhof.
- Roach JA, Smith RM. (2012). *Excessive Maritime Claims*, Third Edition, Leiden, Brill&Nijhoff.
- Ronzitti N. (1988). The Crisis of the Traditional Law Regulating International Armed Conflicts at Sea and the Need for Its Revision: N. Ronzitti (eds). *The Law of Naval Warfare: A Collection of Agreements and Documents with Commentaries*, Dordrecht, Martinus Nijhoff, 1-58.
- Rothwell, D./Stephens, T. (2010). *The International Law of the Sea*, New York, Bloomsbury Publishing.
- Schwarzenberger G. (1969). *International Law as Applied by International Courts and Tribunals*, 3rd Edition, London, Stevens.
- Soons AH. (1974). *Artificial Islands and Installations in International Law*, Occasional Paper Series 22, Rhode Island, Law of the Sea Institute, University of Rhode Island.
- Stephens T, Rothwell D. (2010). *The International Law of the Sea*, Oxford and Oregon, Hart Publishing.
- Swarztrauber S. (1973). *Three Mile Limit of Territorial Seas*, Annapolis, Naval Institute Press.
- Symmons CR. (2008). *Historic Waters in the Law of the Sea: A Modern Re-Appraisal*, Leiden/Boston, Martinus Nijhoff.
- Tanaka Y. (2008). *The International Law of the Sea*, New York, Ashgate Publishing.
- Tanaka Y. (2008) *A Dual Approach to Ocean Governance: The cases of Zonal and Integrated Management in International Law of the Sea*, New York, Ashgate Publishing.
- Tütüncü AN. (2004). *Gemi Kaynaklı Deniz Kirliliğinin Önlenmesi, Azaltılması ve Kontrol Altına Alınmasında Devletin Yetkisi*, İstanbul, Beta Yayınları.
- UNHCR (2011) *Rescue at Sea, Stowaways and Maritime Interception Selected Reference Materials*, 2nd Ed., Geneva.

- UNODC (2004). *Legislative Guides for the Implementation of the United Nations Convention against Transnational Organized Crime and Protocols thereto*, UN Publications.
- Van Selm J, Cooper B. (2006). *The New Boat People: Ensuring Safety and Determining Status*, Washington, Migration Policy Institute.
- Vella I. (2010). A New Advent for Renewable Off-shore Resources: Gutierrez NAM. (eds). *Serving the Rule of International Law: Essay in Honour of Professor David Joseph Attard*, New York, Routledge.
- Wouters K. (2009). *International Legal Standards for the protection from Refoulement*, Cambridge, Intersantia.
- Yang H. (2006). *Jurisdiction of Coastal State over Foreign Merchant Ships in International Waters and the Territorial Sea*, Heidelberg, Springer.
- Yturriaga JA. (1991). *Straits Used for International Navigation: A Spanish Perspective*, Boston, Martinus Nijhoff.

B-ARTICLES

- Acer, Y. (2019). Doğu Akdeniz’de Deniz Yetki Alanları ve Türkiye-Libya Mutabakatı, *Seta Analiz*, 301:1-15.
- Alexander LM. (1983). Baseline Delimitations and Maritime Boundaries, *Virginia Journal of International Law*, 23:503-536.
- Alexander LM, Hodgson RD. (1972). Toward an Objective Analysis of Special Circumstances: bays, rivers, coastal and oceanic archipelagos and atolls, *Law of the Sea Institute*, Occasional Paper no. 13.
- Allain J. (2001). The Jus Cogens Nature of Non-Refoulement, *International Journal of Refugee Law*, 13:533-558.
- Arrend AC. (2003). International Law and Preemptive Use of Military Force, *The Washington Quarterly*, 26:89-103.
- Baird R. (2004). Coastal State Fisheries Management: A Review of Australian Enforcement Action in the Heard and McDonald Island Australian Fishing Zone, *Deakin Law Review*, 9:91-118.
- Baird R. (2009). Arrests in a Cold Climate (Part 2) -Shaping Hot Pursuit through State Practice, *Antarctic and Southern Ocean Law and Policy Occasional Papers*, 13:1-21
- Baird, T. (2017). Carrier Sanctions in Europe: A Comparison of Trends in 10 Countries *European Journal of Migration and Law*, 19(3):307-334.

- Bardin A. (Spring 2002). Coastal State's Jurisdiction over Foreign Vessels, *Pace International Law Review*, 14:28-75.
- Barnes R. (2004). Refugee Law at Sea, *International and Comparative Law Quarterly*, 53:47-77.
- Becker MA. (2005). The Shifting Public Order of the Oceans: Freedom of Navigation and the Interdiction of Ships at Sea, *Harvard International Law Journal*, 46:131-231.
- Bingham, JW. et al. (1932). The Harvard Research in International Law, Draft Convention on Piracy, *American Journal of International Law*, 26(1):739-785.
- Bingham, Joseph W. et al. (1935) Harvard Research on International Law, Draft Convention on Jurisdiction with Respect to Crime, *American Journal of International Law*, 29(1):439-442.
- Bjarte, V. (2008). Extraterritorial Border Controls and Responsibility to Protect: A View From ECRE. Amsterdam Law Forum. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/26612023_Extraterritorial_Border_Controls_and_Responsibility_to_Protect_A_View_From_ECRE, accessed: 08.09.2020.
- Blay S, Burn J, Keyzer P. (2007). Interception and Offshore Processing of Asylum Seekers: The International Law Dimensions, *UTS Law Review*, 9:7-25.
- Bodansky D. (1991). Protecting the Marine Environment from Vessel-Source Pollution: UNCLOS III and Beyond, *Ecology Law Quarterly*, 18:719-777.
- Borelli S, Stanford B. (2014). Troubled Waters in the Mare Nostrum: Interception and Push-backs of Migrants in the Mediterranean and the European Convention on Human Rights, *Review of International Law and Politics*, 10:29-67.
- Carroz J, Roche AG. (1968). The International Policing of High Sea Fisheries, *Canadian Year Book of International Law*, 6:61-88.
- Coppens J. (2013). Migrant Smuggling by Sea: Tackling Practical Problems by Applying a High-Level Inter-Agency Approach, *Ocean Yearbook Online*, 27(1):323-358.
- Coquia JR. (1962). The Territorial Waters of Archipelagos, *Philippine International Law Journal*, pp.139-156.
- Crail P. (2006). Implementing UN Security Council Resolution 1540: A Risk-Based Approach, *Nonproliferation Review*, 13(2):355-399.

- Dickinson ED. (1926). Jurisdiction at the Maritime Frontier, *Harvard Law Review*, 40(1):1-29.
- Doğan, S. (2020). A Legal Evaluation of Turkey-Libya Maritime Boundary Agreement, *Uluslararası Hukuk Bülteni*, 19:10-17.
- Draper JA. (1977). The Indonesian Archipelagic State Doctrine and Law of the Sea: Territorial Grab or Justifiable Necessity, *The International Lawyer*, 11:143-162.
- Edwards A. (2012). Temporary Protection, Derogation and the 1951 Refugee Convention, *Melbourne Journal of International Law*, 13:595-635.
- Fischer A, Lescano TL, Tohidipur T. (2009). Border Controls at Sea: Requirements under International Human Rights and Refugee Law, *International Journal of Refugee Law*, 21:256-296.
- Fitzmaurice G. (1959). Some Results of the Geneva Convention on the Law of the Sea, *The International and Comparative Law Quarterly*, 8:73-121.
- Frelick, B./Kysel I. M./Podkul, J. (2016). The Impact of Externalization of Migration Controls on the Rights of Asylum Seekers and Other Migrants, *Journal on Migration and Human Security*, 4(4):190-220.
- Garmon T. (2002). International Law of the Sea: Reconciling the Law of Piracy and Terrorism in the Wake of September 11th, *Tulane Maritime Law Journal*, 27:257-75.
- Gill TD. (1992). The Forcible Protection, Affirmation and Exercise of Rights by States under Contemporary International Law, *Netherlands Yearbook of International Law*, 13:105-173.
- Gilmore WC. (1988). Hot Pursuit and Constructive Presence in Canadian Law Enforcement, *Marine Policy*, 12(2):105-11.
- Goodwin-Gill GS. (1986). Non-Refoulement and the New Asylum-Seekers, *Virginia Journal of International Law*, 26(4):897-902.
- Greig DW. (1983). The Protection of Refugees and Customary International Law, *Australian Yearbook of International Law*, 8:108-141.
- Guilfoyle D. (2007). Interdicting Vessels to Enforce the Common Interest: Maritime Countermeasures and the Use of Force, *International and Comparative Law Quarterly*, 56:69-82.
- Halberstam M. (1988). Terrorism on the High Seas: The Achille Lauro, Piracy and the IMO Convention on Maritime Safety, *American Society of International Law*, 82:269-310.

- Heintschel von Heinegg, W. (2006). Current Legal Issues in Maritime Operations: Maritime Interception Operations in the Global War on Terrorism, Exclusion Zones, Hospital Ships and Maritime Neutrality, *International Law Studies*, 80:207-33.
- Hillock A. (1977). The Origins of 200 Mile Offshore Zones, *American Journal of International Law*, 71:494-500.
- Hunnings MN. (1965). Pirate Broadcasting in European Waters, *International and Comparative Law Quarterly*, 14:410-436.
- Jackson A. (2002). The Convention on the Conservation and Management of Fishery Resources in the South East Atlantic Ocean 2001, *International Journal of Marine and Coastal Law*, 7:33-77.
- Jesus JL. (2003). Protection of Foreign Ships against Piracy and Terrorism at Sea: Legal Aspects, *The International Journal of Maritime and Coastal Law*, 18:363-400.
- Kelley N. (2007). International Refugee Protection Challenges and Opportunities, *International Journal of Refugee Law*, 19(3):401-439.
- Klein N. (2014). Assessing Australia's Push Back the Boats Policy under International Law: Legality and Accountability for Maritime Interception of Irregular Migrants, *Melbourne Journal of International Law*, 15(2):414-443.
- Klein N. (2014). A Case for Harmonizing Laws on Maritime Interceptions of Irregular Migrants, *International and Comparative Law Quarterly*, 63(4):787-814.
- Kim HW. (2015). Ships, Boats & Piracy: the Potential Maritime Menace in Antiquity. Retrieved from https://www.academia.edu/11758022/Ships_Boats_and_Piracythe_Potential_Maritime_Menace_in_Antiquity, accessed 23.11.2019.
- Klein GD. (1963). Bay of Fundy Intertidal Zone Sediments, *Journal of Sedimentary Petrology*, 33(4):844-854.
- Knauss JA. (1985). Creeping Jurisdiction and Customary International Law, *Ocean Development and International Law* 15(2):209-216.
- Koh TT. (1987). The Territorial Sea, Contiguous Zone, Straits and Archipelagoes under the 1982 Convention on the Law of the Sea, *Malaya Law Review*, 29(2):163-199.
- Kusumaatmadja M. (1978). Bunga Rampai Hukum Laut: Puspitawati D. (2011). Indonesia's Archipelagic State Status: Current Development, *Indonesian Journal of International Law*, 8(4):693-714.
- Kwast PJ. (2007). Maritime Interdiction of Weapons of Mass Destruction in International Legal Perspective, *Netherlands Yearbook of International Law*, 38:163-241.

- Kwast PJ. (2008). Maritime Law Enforcement and the Use of Force: Reflections on the Categorization of Forcible Action at Sea in the Light of the Guyana/Suriname Award, *Journal of Conflict and Security Law*, 13(1):49-91.
- Lavalle R. (2014). The Rights of States over Low-tide Elevations: A Legal Analysis, *International Journal of Marine and Coastal Law*, 29(3):457-479.
- Lestari MM. (2017). Study of the Right of Foreign Ship against State Sovereignty (Case Study Indonesia), *Indonesian Journal of International Law*, 14(4):.497-513.
- Lewis, R. (2020). The Doctrine of Constructive Presence and the Arctic Sunrise Award (2015): The Emergence of the "Scheme Theory", *Ocean Development and International Law*, 51(1):19-34.
- Lowe AW. (1977). The right to Entry into Maritime Parts in the International Law, *San Diego Law Review*, 14(3):597-608.
- Macnab R, Neto P, Van De Poll R. (2001). Cooperative Preparations for Determining the Outer Limit of the Juridical Continental Shelf in the Arctic Ocean: a Model for Regional Collaboration in Other Parts of the World, Proceedings of a Continental Shelf Workshop hosted by the Argentine Council of International Relations, *Boundary and Security Bulletin*, Buenos Aires Durham University, 9(1):86-96.
- Martin M. (2013). The Global Approach to Migration and Mobility: The State of Play, Statewatch, <https://www.statewatch.org/media/documents/analyses/no-215-gamm-state-of-play.pdf>, accessed 19.09.2020.
- Magner T. (2004). A Less than 'Pacific' Solution for Asylum Seekers in Australia, *International Journal of Refugee Law*, 16(1):53-90.
- Malone LA. (2001). Economic Hardship as Coercion under the Protocol on International Trafficking in Persons by Organized Crime Elements, *Fordham International Law Journal*, 25:54-94.
- Mathew P. (1994). Sovereignty and the Right to Seek Asylum: The Case of the Cambodian Asylum-Seekers in Australia, *Australian Yearbook of International Law*, 15(1):35-101.
- McLaughlin R. (2016). Authorizations of Maritime Law Enforcement Operations, *International Review of the Red Cross*, 68(2):465-490.
- Menefe SP. (1993). The Case of the Castle John, Or Greenbeard the Pirate: Environmentalism, Piracy and the Development of International Law, *California Western International Law Journal*, 24(1):1-16.

- Miltner B. (2015). The Mediterranean Migration Crisis: A Clash of the Titans' Obligation, *The Brown Journal of World Affairs*, 22(1):213-236.
- Nong H, Jianwei L, Pingping C. (2013). The Concept of Archipelagic State and the South China Sea: UNCLOS, State Practice and Implication, *China Oceans Law Review*, 2013(1):209-239.
- Oxman BH. (2000). Transit of Straight and Archipelagic Waters by Military Aircraft, *Singapore Journal of International and Comparative Law*, 2000(4):377-417.
- Ömeroğlu, A. (2020). Extradition of Offenders arrested in Transit Area, *Uluslararası Hukuk Bülteni*, 20:30-36.
- Paspalanova, M. (2007). Undocumented vs. Illegal Migrant: Towards Terminological Coherence Retrieved from http://www.scielo.org.mx/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1665-89062008000100004, accessed: 01.09.2020.
- Proelss A, Müller T. (2008). The Legal Regime of the Arctic Ocean, *Heidelberg Journal of International Law*, 68:651-687.
- Przetacznik F. (1977). Freedom of Navigation through Territorial Sea and International Straits, *Revue De Droit International De Sciences Diplomatiques et Politiques*, 1977:299-319.
- Puspitawati D. (2011). Indonesia's Archipelagic State Status: Current Development, *Indonesian Journal of International Law*, 8(4):693-714.
- Reichert C. (2009). Determination of the Outer Continental Shelf Limits and the Role of the Commission on the Limits of the Continental Shelf, *The International Journal of Marine and Coastal Law*, 24(2):387-399.
- Reuland RC.(1993). The Customary Right of Hot Pursuit Onto the High Seas: Annotations to Article 111 of the Law of the Sea Convention, *Virginia Journal of International Law*, 33:557-582.
- Reuland RC. (1989). Interference with Non-National Ships on the High Seas: Peacetime Exceptions to the Exclusivity Rule of Flag-State Jurisdiction, *Vanderbilt Journal of Transnational Law*, 22(5):1161-1230.
- Robertson HB. (1982). The Suppression of Pirate Radio Broadcasting: A Test Case of the International System for Control of Activities outside National Territory International Telecommunications, *Law and Contemporary Problems*, 45:71-101.
- Shearer IA. (1986). Problems of Jurisdiction Law Enforcement against Delinquent Vessels, *The International and Comparative Law Quarterly*, 35:320-343.

- Slaughter AM, Burke-White W. (2002). An International Constitutional Moment, *Harvard International Law Journal*, 43(1):1-23.
- Smith DD. (1967-68). Pirate Broadcasting, *The Southern California Law Review*, 41:769-815.
- Tasikas V. (2004). Unmanned Aerial Vehicles and the Doctrine of Hot Pursuit: A New Era of Coast Guard Maritime Law Enforcement Operations, *Tulane Maritime Law Journal*, 29(1): 59-80.
- Tondini M. (2017). The Use of Force in the Course of Maritime Law Enforcement Operations, *Journal on the Use of Force and International Law*, 4(2):253-272.
- Trevisanut S. (2014). International Law and Practice: The Principle of Non-refoulment and the De-Territorialization of Border Control at Sea, *Leiden Journal of International Law*, 27(03):661-675.
- Wagner D. (2015). A Push to the Sea A Global Analysis of Immigration by the Sea: A United States Coast Guard Policy Expansion in Preparation for Influx of Migrants via the Sea, *Loyola Maritime Law Journal*, 2015(2):303-334.
- Walker GK, Noyes JE. (2002). Definitions for the 1982 Law of the Sea Convention-Part II, *California Western International Law Journal*, 33(2):191-324.
- White M. (2001). M.V. Tampa and Christmas Island Incident, *Bimco Review*, 2001:116-141.
- Vogel, D. (2000). Migration Control in Germany and the United States, *The International Migration Review*, 34(2):390-422.
- Zhang S, Chin K. (2002). Enter the Dragon: Inside Chinese Human Smuggling Organizations, *Criminology*, 40(4):737-768.

C- OFFICIAL DOCUMENTS

- 13088 Honduras - Agreement Concerning Cooperation for the Suppression of Illicit Maritime Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances of 2000.
- Algeria, D. (1974). Guinea, Ivory Coast, Liberia, Madagascar, Mali, Mauritania, Morocco, Sierra Leone, Sudan, Tunisia, Upper Volta and Zambia, "Draft Articles on the Regime of Islands," UNDoc.A/CONF.62/C.2/L.62/Rev. 1. Retrieved from <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/islet>, accessed 06.05.2020.

- Agreement between the European Union and the Republic of Mauritius on the Conditions of Transfer of Suspected Pirates and Associated Seized Property from the European Union-led Naval Force to the Republic of Mauritius and on the Condition of Suspected Pirate after Transfer of 2011.
- Agreement between the Government of the United States of America and the Government of the Commonwealth of the Bahamas Concerning Cooperation in Maritime Law Enforcement of 2004.
- Agreement on Cooperative Enforcement of Fisheries Laws between the Government of Australia and the Government of the French Republic in the Maritime Areas Adjacent to the French Southern and Antarctic Territories, Heard Island and the McDonald Islands, Controllers of 2007.
- Agreement between the European Union and the Republic of Turkey on the readmission of persons residing without authorisation of 2014.
- Agreement between the European Union and Georgia on the readmission of persons residing without authorisation of 2011
- Convention for the Suppression of the Traffic in Women of Full Age 1933, 150 LNTS 431 (as amended).
- Convention for the Suppression of the Traffic in Persons and the Exploitation of the Prostitution of Others 21 March 1950, 96 UNTS 271.
- Convention on the High Sea of 1958.
- Council Decision of 26 April 2010 Supplementing the Schengen Borders Code as regards the Surveillance of the Sea External Borders in the Context of Operational Cooperation Coordinated by the European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the European Union [2010].
- Council of Europe Parliamentary Assembly (1976). Recommendation No: 773.
- Council of Europe Parliamentary Assembly (2011). The interception and rescue at sea of asylum seekers, refugees and irregular migrants.
- Decree No. 598 of Denmark, The Fishing Territory of Faeroe Islands. Retrieved from http://www.un.org/depts/los/LEGISLATIONANDTREATIES/PDFFILES/DNK_1976_Decree.pdf, accessed 21.11.2019.
- Department of State Bureau of Oceans and Affairs, United States Response to Excessive Maritime Claims, No. 112, p.31. Retrieved from <https://www.state.gov/documents/organization/58381.pdf>, accessed 21.11.2019.
- Directive 2008/115/Ec of The European Parliament and of the Council on common standards and procedures in Member States for returning illegally staying third-country nationals. Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1602915554293&uri=CELEX:32008L0115>, accessed 20.09.2020.

- European Council conclusions, <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/european-council/2018/06/28-29/>, accessed 16.09.2020.
- EU Parliament Directorate-General for Internal Policies, Policy Department Citizen's Right and Constitutional Affairs (2010). Readmission Policy in the European Union.
- EU Commission Staff Working Document, "Study on the International Law Instruments in Relation to Illegal Immigration by Sea" SEC(2007) 691, 15.05.2007.
- FAO (2001) Action Plan.
- Human Rights Council resolution 33/1.
- IMO (1972) Convention on the International Regulations for Preventing Collisions at Sea, (COLREGs), London, 20 October 1972. Retrieved from [http://www.mar.ist.utl.pt/mventura/Projecto-Navios-I/IMO-Conventions%20\(copies\)/COLREG1972.pdf](http://www.mar.ist.utl.pt/mventura/Projecto-Navios-I/IMO-Conventions%20(copies)/COLREG1972.pdf), accessed 20.11.2019.
- International Agreement for the Suppression of the White Slave Traffic of 1904 1 LNTS 83.
- International Convention for the Suppression of the Traffic in Women and Children 1921, 9 LNTS 415 (as amended).
- International Convention for the Suppression of the White Slave Traffic 1910 (as amended), 98 UNTS 101.
- International Convention on Maritime Search and Rescue of 1979.
- International Convention for the Suppression of Terrorist Bombings of 1997.
- International Convention for the Suppression of Terrorist Financing of 1999.
- International Convention for the Suppression of Acts of Nuclear Terrorism of 2005.
- Kourf, D. (2006). The right to life A guide to the implementation of Article 2 of the European Convention on Human Rights, Human rights handbooks, No. 8, <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168007ff4e>, accessed 20.09.2020.
- Kingdom of Spain, Royal Decree No. 2510/1977. Retrieved from http://www.un.org/depts/los/LEGISLATIONANDTREATIES/PDFFILES/ESP_1977_Decree.pdf, accessed 21.11.2019.
- Kingdom of Spain, Act No 15/1978 on the Economic Zone. Retrieved from http://www.un.org/depts/los/LEGISLATIONANDTREATIES/PDFFILES/ESP_1978_Act.pdf, accessed 21.11.2019.

- League of Nations Document, C-196, M-70.1927. V.
- Malta Declaration by the members of the European Council on the external aspects of migration: addressing the Central Mediterranean route. Retrieved from <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/02/03/malta-declaration/>, accessed 16.09.2020.
- Memorandum by the Secretariat of the UN. (1957, September 30). Historic Bays (Preparatory Document no. 1) A/CONF 13.1.
- Memorandum of Understanding between the Government of the United States of America and the Government of the People's Republic of China on Effective Cooperation and Implementation of United Nations General Assembly Resolution 46/215 of 20 December 1991, Washington, 1993.
- Note by the President of the Security Council. (31, Jan. 1992). Retrieved Jul. 18, 2019, from United Nations: <http://undocs.org/s/23500>.
- Reidy, A. (2003). The prohibition of torture A guide to the implementation of Article 3 of the European Convention on Human Rights, Human rights handbooks, No. 6, <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168007ff4c>, accessed 20.09.2020.
- Proclamation no. 2668 of the US President. (1946). Proclamation by the President with Respect to Coastal Fisheries in Respect of Certain Areas of the High Seas. Washington.
- Protocol of 2005 to the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation.
- Protocol for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Fixed Platforms Located on the Continental Shelf of 1988.
- Protocol Relating to Intervention on the High Seas in Cases of Marine Pollution of 1973.
- Radiocommunications Act of Australia of 1992.
- Readmission Agreements, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/EMO_05_351, accessed 15.09.2020.
- Regulation (EU) No 656/2014 of the European Parliament and of the Council (2014) "Establishing Rules for the Surveillance of the External Sea Borders in the Context of Operational Cooperation Coordinated by the European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the European Union"

- Report of the International Law Commission, (1955), 7th Session, A/2934.
- Republic of Philippines, Republic Act No. 9522 amending certain provisions of Republic Act No. 3046, as amended by Republic Act No. 5446. Retrieved from <http://extwprlegs1.fao.org/docs/texts/phi91237.doc>, accessed 20.11.2019.
- Resolution 1816 (2008) of United Nations Security Council.
- Rome Statute of the International Criminal Court of 1988.
- Royal Decree of Ministry of Foreign Affairs of Norway, The Regulation relating to the Limit of Norwegian Territorial Sea around Svalbard. Retrieved from http://www.un.org/depts/los/LEGISLATIONANDTREATIES/PDFFILES/D EPOSIT/nor_mzn38_2001.pdf, accessed 21.11.2019.
- San Remo Manual on Armed Conflict at Sea of 1994.
- Slavery Convention or the Convention to Suppress the Slave Trade and Slavery of 1926.
- Supplementary Convention on the Abolition of Slavery, the Slave Trade, and Institutions and Practices Similar to Slavery of 1956.
- Treaty of Amsterdam amending the Treaty on European Union, the Treaties establishing the European Communities and certain related acts of 1997.
- The 2004 WPC Fishery Agreement.
- The 1994 Agreement relating to the Implementation of Part XI of the United Nations Convention on the Law of the Sea.
- The Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal of 1989.
- The Cartagena Declaration on Refugees of 1984, adopted by the Colloquium of the International Protection of Refugees in Central America, Mexico and Panama of 1984.
- The Committee established pursuant to Security Council Resolution 1540 (2004). (2008). Report.
- The Council of Europe Agreement on Illicit Traffic by Sea, implementing Article 17 of the United Nations Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances of 1995.
- The Convention relating to the Status of Refugees of 1951.
- The Establishing Charter of ICTY was adopted by the UN Security Council in 1993 by the Resolution No 827 and amended several times afterwards.

The Establishing Charter of ICTR was adopted by the UN Security Council in 1994 by the Resolution No 955.

The 2014 Frontex Regulation

The ILA Committee (2000) Coastal State Jurisdiction Relating to Marine Pollution Final Report.

The Joint letter to the EU Presidency from the Heads of States of Cyprus, France, Greece, Italy, Malta, Portugal, Spain and Slovenia, 25.09.2006.

The UN Convention on the Protection of the Underwater Cultural Heritage of 2001.

The International Convention against the Taking of Hostage of 1979.

The International Convention for the Prevention of Pollution from Ships of 1973.

The International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism of 1999.

The Philippines Delegation to the U.N. Geneva Conference of 1958. The Philippine Proposal at Document A/Conf. 13/C. 1/L. 98 of the U.N.

The National Commission of Inquiry (2011). Report On The Israeli Attack On The Humanitarian Aid Convoy To Gaza On 31 May 2010, p.53. Retrieved from <http://www.mfa.gov.tr/data/Turkish%20Interim%20Report.pdf>, accessed 24.08.2020.

The Neutrality Act. (1794). 1 Stat. 369 (1794), 18 USC sections 960–2 (1982).

The Protocol against the Smuggling of Migrants by Land, Sea, and Air, Supplementing the UNTOC of 2003.

The Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children; supplementing the UN Convention against Transnational Organized Crime 2000

The Treaty on Friendship, Partnership and Cooperation between Italy and Libya of 2008.

The United Nations Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances of 1988.

The United Nations Agreement for the Implementation of the Provisions of the UNCLOS of 10 December 1982 relating to the Conservation and Management of Straddling Fish Stocks and Highly Migratory Fish Stocks of 1995.

The United Nations Convention on the High Seas of 1958.

- The United Nations Treaty Collection. Retrieved from https://treaties.un.org/Pages/ViewDetailsIII.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XXI-6&chapter=21&Temp=mtdsg3&clang=_en#EndDec, accessed 20.11.2019.
- The Universal Declaration of Human Rights.
- The US Department of State the Bureau of Research, International Boundary Study Straight Baseline Faeroe. Retrieved from <https://www.state.gov/documents/organization/62005.pdf>, accessed 21.11.2019.
- The US Department of State the Bureau of Intelligence and Research, Straight Baselines Savallbard. Retrieved from <https://www.state.gov/documents/organization/61539.pdf>, accessed 21.11.2019.
- The US Department of State Bureau of Oceans and Affairs, United States Respons to Excessive Maritime Claims, No. 112. Retrieved from p.31.<https://www.state.gov/documents/organization/58381.pdf>, accessed 21.11.2019.
- The US Department of Navy (2017) Commander's Handbook on Law of Naval Operations.
- The Slavery Convention of 1926.
- The US, Executive Order No 12807, 24.05.1992, (57 Fed Reg 23133).
- The US Maritime Drug Law Enforcement Act, 46 USCA§70502.c.
- The Yugoslavian Delegation to the U.N. Conference of 1958. Document A/Conf. 13/C. 1/L. 59 of the U.N.
- Treaty between the Government of Australia and the Government of the French Republic on Cooperation in the Maritime Areas Adjacent to the French Southern and Antarctic Territories (TAAF), Heard Island and the McDonald Islands, [came into force 2005] ATS 6.
- UN, Advance Unedited Reporting Material, para.30. Retrieved from https://www.un.org/Depts/los/general_assembly/Unedited_A_73_368.pdf, accessed 25.08.2020.
- UN Human Rights Committee (2004) General Comment No. 31 [80], The Nature of the General Legal Obligation Imposed on States Parties to the Covenant, CCPR/C/21/Rev.1/Add.13. Retrieved from <https://www.refworld.org/docid/478b26ae2.html>, accessed 20.11.2019.
- UN Food and Agriculture Organization (2001) International Plan of Action to Prevent, Deter and Eliminate Illegal, Unreported and Unregulated Fishing.

- UN High Commissioner for Refugees (UNHCR) (January 2015) *Rescue at Sea. A Guide to Principles and Practice as Applied to Refugees and Migrants*. Retrieved from <https://www.refworld.org/docid/54b365554.html>, accessed 23.11.2019.
- UN General Assembly (1998) *Report of Secretary General on Oceans and the Law of the Sea*, A/53/456.
- UN General Assembly, 12.12.1996, A/RES/51/62
- UN Office on Drugs and Crime (2004) *Practical Guide for Competent National Authorities Under Article 17 of the UN Narcotics Convention*, New York, United Nations.
- UNHCR/IMO (2004). *Guidelines on the Treatment of Persons Rescued at Sea*, MSC.167(78).
- UNHCR ExCom (2000) *Interception of Asylum-Seekers and Refugees: The International Framework and Recommendations for a Comprehensive Approach*, EC/50/SC/CRP.17.
- UNHCR ExCom (1979) Conclusion N.6 (XXVIII).
- UNHCR ExCom (1981) Conclusion No. 22 (XXXII).
- UNHCR ExCom (1994) Conclusion No. 74 (XLV).
- UN (2004) *High-Level Panel on Threats, Challenges and Change, A More Secure World: Our Responsibility*, Un Doc A/59/565.
- UNODC (2016) *Global Report Trafficking in Person*, New York, United Nations.
- UNHCR ExCom (2003). *Conclusion on Protection Safeguards in Interception Measures No 97*.
- UN Security Council (2008). Resolution 1816.
- UN Security Council (2006). Resolution 1718.
- UNHCR (2008) *The Treatment of Persons Rescued At Sea: Conclusions and Recommendations from Recent Meetings and Expert Round Tables Convened by UNHRC*, A/AC.259/17, para.28-30. Retrieved from <https://www.refworld.org/docid/49997aeb27.html>, accessed 25.08.2020.
- UNHCR (2010) *Protection Policy Paper: Maritime Interception Operations and the Processing of International Protection Claims: Legal Standards and Policy Considerations with Respect to Extraterritorial Processing*.
- UNHCR (2010). *Maritime Interception Operations and the Processing of International Protection Claims: Legal Standards and Policy Considerations with Respect to Extraterritorial Processing*.

- UNHCR, Refugees and Asylum-Seekers in Distress at Sea-how Best to Respond? Expert Meeting in Djibouti, 8-10 November 2011, Summary Conclusions.
- UNODC (2011) Smuggling of Migrants: A Global Review and Annotated Bibliography of Recent Publications.
- UN General Assembly (1967). Declaration on Territorial Asylum, A/RES/2312(XXII). Retrieved from <https://www.refworld.org/docid/3b00f05a2c.html>, accessed 9 January 2019.
- UN General Assembly (2018). Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration.
- UN Committee against Torture (2006). Concluding Observation: United States of America: UN doc. CAT/C/USA/CO/2.
- UN Recommendations on Statistics of International Migration of 1998.
- UNHCR (2002). Background Note on the Protection of Asylum Seekers and Refugees Rescued at Sea.
- UNHCR, Refugees and Asylum-Seekers in Distress at Sea-how best to respond? Expert Meeting in Djibouti, 8-10 November 2011, Summary Conclusions.
- www.ohchr.org/EN/Issues/Slavery/SRSlavery/Pages/SRSlaveryIndex.aspx.

D- COURT CASES

- Alaska v. US, The US Supreme Court, J.D.19.06.1997 [521 U.S. 1 (1997)].
- Al-Skeini and Others v. England, ECtHR, No: 55721/07, J.D.07.07.2011.
- Cameroon v. Nigeria; equatorial Guinea intervening (Land and Maritime boundary between Cameroon and Nigeria), The Court of Arbitration, D.D.10.10.2002.
- Castle John and Nederland's Stichting Sirius v. NV Marjlo and NV Parfin, Belgium Court of Cassation, J.D.19.12.1986 (77 I.L.R 537).
- Cyprus v. Turkey [GC] (merits), ECtHR, No: 25781/94, J.D. 12.03.2001.
- El Salvador/Honduras: Nicaragua intervening (Land, Island and Frontier Dispute), ICJ, J.D.13.09.1992.
- Eritrea v. Yemen (Territorial Sovereignty and Scope of the Dispute), The Arbitral Tribunal under the U.N., D.D.09.09.1998.
- France v. United Kingdom (The Minquiers and Ecrehos Case), ICJ, J.D.17.11.1953.

- France v. Turkey (S.S. Lotus), The Permanent Court of International Justice, J.D.07.09.1927.
- France Louise, The United States Court of Appeals for the 2nd Circuit, D.D. 1924 [1 Fed.(2nd) 1004].
- Federal Republic of Germany v. Denmark; Federal Republic of Germany v. Netherlands, ICJ, J.D.20.02.1969.
- F.G. v. Sweden, ECtHR, No: 43611/11, J.D.23.03.2016.
- Giuliani and Gaggio v Italy, ECtHR (GC), No. 23458/02, J.D.24.03.2011.
- Grace and Ruby, The United States District Court for the District of Massachusetts, D.D. 18.09.1922 (283 Fed . 475).
- Hirsi Jamaa and Others v. Italy, ECtHR, No. 27765/09, J.D.23.02.2012.
- Issa and others v. Turkey, ECtHR, No: 31821/96, J.D.16.11.2004.
- Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons (Advisory Opinions and Orders), ICJ, D.D.08.07.1996.
- Louisiana v. US, The US Supreme Court, J.D.03.03.1969 [394 U.S. 11 (1969)].
- Medvedyev and others v. France, ECtHR, No: 3394/03, J.D.29.03.2010.
- MSS v. Belgium and Greece, ECtHR, No: 30696/09, J.D.21.01.2011.
- Nicaragua v. Colombia (Territorial and Maritime Dispute), ICJ, J.D.09.11.2012.
- Prosecutor v. Kupreski, International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia, No: IT-95-16, J.D.04.01.2000.
- Prosecutor v. Dragoljub Kunarac, Radomir Kovac and Zoran Vukovic, ICTY, No: IT-96-23 and IT-96-23/1, J.D.12.06.2002.
- Qatar v. Bahrain (Case Concerning Maritime Delimitations and Territorial Questions between Qatar and Bahrain), ICJ, J.D.19.03.2001.
- Saadi v. Italy, ECtHR, No: 37201/06, J.D.28.02.2008.
- Saint Vincent and the Grenadines v. Guinea [M/V "Saiga" (no. 2)], ITLOS, J.D.01.07.1999.
- Spain v. Canada (Fisheries Jurisdiction), ICJ, J.D.04.12.1998.
- Naim Molvan v. Attorney-General for Palestine, Judicial Committee of Privy Council of the United Kingdom, D.D.2004.1948.
- New Zealand v. France (Rainbow Warrior), New Zealand-France Arbitration Tribunal, D.D.30.04.1990.
- The Haitian Centre for Human Rights v United States, The Inter-American Commission of Human Rights, No: 10.675, D.D.13.03.1997.

- The Republic of Philippines v. the People's Republic of China (The South China Sea Arbitration Award), PCA, No: 2013/19, D.D.12.07.2016.
- The Marjorie E. Bachman, The US District Court for the District of Massachusetts, D.D.27.02.1925 [4 Fed. (2nd) 405].
- The Montreux Convention of 1936 for Turkish Straits of the Bosphorus, the Sea of Marmara and the Dardanelles.
- The Straits of Magellan in Boundary Treaty of 1881 between Chile and Argentina.
- Tunisia v. Libya, ICJ, No: 63, J.D.24.02.1982.
- United Kingdom and Northern Ireland v. Albania (The Corfu Channel Case), ICJ, No: 1949/1, J.D.09.04.1949.
- United Kingdom v. Norway (Anglo-Norwegian Fisheries), ICJ, Order, J.D.18.02.1951.
- US v. Bravo, The US Court of Appeals 1st Circuit, D.D. 29.05.2007 [489 F.3d 1 (2007)].
- US v. Luis Enrique Gonzalez, The US Court of Appeals for the District of Columbia Circuit, D.D.16.05.1989 [875 F.2d 875 (D.C. Cir. 1989)].
- US v. Shelhammer, The US District Court for the Southern District of Florida, D.D.18.03.1988 [681 F. Supp. 819 (S.D. Fla. 1988)].
- US v. Tinoco, The US Court of Appeals 11th Circuit, D.D.04.09.2002 (304 F.3d 1088).
- US v. Pinto-Mejia, The United States Courts of Appeals Second Circuit, D.D.14.10.1983 720 [F.2d 248 (2d Cir. 1983)].
- US v. Postal, The US Courts of Appeals 5th Circuit, J.D.15.02.1979 [589 F.2d 862 (5th Cir. 1979)].
- Varnava and Others v. Turkey, ECtHR, No: 16064/90, J.D.18.09.2009.

E- OTHERS

- Alvik, I. (2004). Law of the Seas – first lecture: History and sources of the law, Scandinavian Institute of Maritime Law, Hugo Grotius, The Free Sea, Liberty Fund Indianapolis.
- Aydın, G. (2016). Uluslararası Hukukta Deniz Yoluyla Gerçekleştirilen Yasa Dışı Göç ile Mücadele, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi.

- BBC News, <http://news.bbc.co.uk/2/hi/africa/6105262.stm>, accessed 20.11.2019.
- Breide C, Saunders P. (2008). Challenges to the Unclose Regime: National Legislation Which Is Incompatible with International Law, International Hydrographic Organization. Retrieved from https://legacy.iho.int/mtg_docs/com_wg/ABLOS/ABLOS_Conf5/Papers/Session5-Paper2-Breide.pdf accessed 24.08.2020.
- EURLEX. EU and Kenya has come to conclusion on exchange of letter on transfer, prosecution and trial of pirates. Retrieved from [http://eurlex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:22009A0325\(01\)&from=EN](http://eurlex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:22009A0325(01)&from=EN), accessed 20.11.2019.
- EUNAVFOR MED Operation Sophia. Retrieved from <https://www.operationsophia.eu/about-us/>, accessed 25.08.2020.
- Galea F. (2009) Artificial Islands in the Law of the Sea, Unpublished Dissertation, Malta: University of Malta.
- Harvard Research on International Law, 'Draft Convention on Jurisdiction with Respect to Crime', (1935), Published online by Cambridge University Press: 12.04. 2017.
- ICCAT, Joint Scheme of International Inspection. Retrieved from <https://www.iccat.int/en/Inspection.html>, accessed 25.08.2020.
- Kenyan Court Sentences Seven Somali Pirates. Retrieved from <https://worldmaritimeneews.com/archives/63075/kenyan-court-sentences-seven-somali-pirates/>, accessed 20.11.2019.
- Marine Insight. A Guide to Different Types of Boats. Retrieved from <https://www.marineinsight.com/types-of-ships/a-guide-to-different-types-of-boats/>, accessed 23.11.2019.
- Martin LH. Merit Hearings day 2 (22.12.2016), Retrieved from Permanent Court of Arbitration. <http://www.pcacases.com/web/sendAttach/1548>, accessed 20.11.2019.
- NEAFC Scheme of Control and Enforcement of 2017.
- NAFO Conservation and Enforcement Measures of 2019.
- NTI. North Korea Missile Capabilities, 1 May 2010. Retrieved from <https://www.nti.org/analysis/articles/north-korea-missile-capabilities/>, accessed 21.11.2019.
- Ollus N. (2002). The United Nations Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children: A Tool for

- Criminal Justice Personnel. Retrieved from https://www.unafei.or.jp/english/pdf/RS_No62/No62_06VE_Ollus1.pdf, accessed 11.01.2017.
- Overview of the Workshop on Historic Waters and Archipelagic Regimes (2005). *China Oceans Law Review*, pp.571-576.
- Remarks by National Security Advisor Stephen J. Hadley at the Proliferation Security Initiative Fifth Anniversary Senior Level Meeting, 28.05.2008. Retrieved from <https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2008/05/20080528-3.html>, accessed 25.08.2020.
- Proliferation Security Initiative, Statement of Interdiction Principles. Retrieved from <https://www.psi-online.info/psi-info-en/botschaft/-/2077920>, accessed 24.08.2020.
- Roach JA. (2006). Proliferation Security Initiative (PSI): Countering Proliferation by Sea, paper presented at Law of the Sea Issues in the East and South China Seas, Panel VII: Commercial Shipping in the Region in Xiamen, China (March 2005). Available at www.state.gov/s/l/2005/87344.htm
- Schloenhardt A. (1999). Organized Crime and the Business of Migrant Trafficking: An Economic Analysis. Retrieved from https://www.cestim.it/argomenti/30traffico/30traffico_economia.pdf, accessed 25.12.2017.
- Somali Pirates Sentenced To Prison. Retrieved from <https://www.maritime-executive.com/article/Somali-Pirates-Sentenced-To-Prison-2013-10-23>, accessed 20.11.2019.
- The Convention for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources. Retrieved from <https://www.ccamlr.org/en/organisation/camlr-convention-text>, accessed 25.08.2020.
- The International Criminal Court. (2017). Elements of Crimes. Retrieved from <https://www.icc-cpi.int/NR/rdonlyres/336923D8-A6AD-40EC-AD7B-45BF9DE73D56/0/ElementsOfCrimesEng.pdf>, accessed 20.11.2019.
- The Republic of Ecuador. Division for Ocean Affairs and the Law of the Sea. Retrieved from http://www.un.org/depts/los/LEGISLATIONAND-TREATIES/PDFFILES/ecu_2010_decree_english.pdf, accessed 20.11.2019.
- Webster O. (1944) United States Customs Court Reports: Cases Adjudged in the United States Custom Courts.
- Zadorin M. (2011) Conservation Issues in Coastal Waters: State Sovereignty, Indigenous Peoples and International Obligations. Small

- Master's Thesis, Masters of Laws in Law of the Sea, Tromsø: University of Tromsø Faculty of Law.
- <https://refugeesmigrants.un.org/migration-compact>, accessed 25.08.2020.
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/bitstream/10603/188821/7/5%20chapter3.pdf>, accessed 08.05.2019.
- <https://www.unhcr.org/4ef338da9.pdf>, accessed on 23.12.2019.
- <https://www.icmc.net/icmc-unhcr-resettlement-deployment-scheme>, accessed on 02.01.2020.
- <https://strasbourgobservers.com/2012/03/01/interception-at-sea-illegal-as-currently-practiced-hirsi-and-others-v-italy/>, accessed on 23.08.2020.
- The United Nations Treaty Collection, https://treaties.un.org/Pages/ViewDetailsIII.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XXI-6&chapter=21&Temp=mtdsg3&clang=_en#EndDec, accessed 20.11.2019.
- http://www.un.org/depts/los/reference_files/chronological_lists_of_ratifications.htm, accessed 20.11.2019.
- https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XI-4&chapter=21&clang=_en, accessed 20.11.2019.
- <http://news.bbc.co.uk/2/hi/africa/6105262.stm>, accessed 20.11.2019.
- [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:22009A0325\(01\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:22009A0325(01)&from=EN). Retrieved Jun 26, 2019.
- <https://worldmaritimeneews.com/archives/63075/kenyan-court-sentences-seven-somali-pirates/>, accessed 20.11.2019.
- <https://www.iddri.org/sites/default/files/PDF/Publications/Catalogue%20Idri/Etude/202001-ST0120-high%20seas.pdf>.
- https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=VI-19&chapter=6&clang=_en, accessed 20.11.2019.
- <https://2009-2017.state.gov/t/isn/trty/index.htm>, accessed 25.08.2020.
- <https://www.wassenaar.org>, accessed 21.11.2019.
- <https://emergency.unhcr.org/entry/44937/migrant-definition#:~:text=The%20term%20is%20increasingly%20used,is%20forced%20or%20voluntary>, accessed 09.08.2020.
- https://www.law.cornell.edu/wex/undocumented_immigrant, accessed: 01.09.2020.

<https://web.archive.org/web/20180327050413/https://www.dhs.gov/border-security>, accessed 03.09.2020.

<https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Migration/GlobalCompactMigration/ThePrincipleNon-RefoulementUnderInternationalHumanRightsLaw.pdf>, accessed: 03.09.2020.

<https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-towards-a-new-policy-on-migration/file-action-plan-against-migrant-smuggling>, accessed 16.09.2020.

https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/irregular-migration-return-policy/return-readmission_en, accessed 16.09.2020.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/MEMO_16_963.

<https://www.milliyet.com.tr/dunya/geri-kabulu-askiya-aldik-6004216>, accessed 18.09.2020.

Prof. Dr. Sevilay UZUNALLI
Yaşar Üniversitesi Hukuk Fakültesi

MARKA HUKUKU

Genişletilmiş

2. Baskı

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Marka Hukuku

Sevilay Uzunallı

Hukuk Yayınları Dizisi – 2484

İkinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 23 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKLAR

- Akın, İrfan:** “Adwords Reklam Sistemi”, FMR, S. 2009/1, s. 37 vd.
- Arkan, Sabih:** Marka Hukuku, C. I, Ankara 1997 (Anılış: Yazar, C.1).
- Arkan, Sabih:** Marka Hukuku, C. 2, Ankara 1998 (Anılış: Yazar, C. 2).
- Arkan, Sabih:** “Yabancı Markaların Türkiye’de Korunması”, Batider, S. 1999/1, s. 9 vd. (Anılış: Yazar, S. 1991/1).
- Arkan, Sabih:** “5833 Sayılı Kanun İle 556 Sayılı KHK’da Yapılan Değişiklikler”, Batider, S. 2009/1, s. 9 vd. (Anılış: Yazar, S. 2009/1).
- Arkan, Sabih:** “Sınai Mülkiyet Kanunu’nun 5.3 Maddesiyle İlgili Bazı Düşünceler”, Batider, 2017/3, s. 5 vd.
- Arkan, Sabih:** “Marka Tescil Başvurusunun Lisans Sözleşmesine Konu Olması-Bazı Sorunlar”, Batider, Y. 2019/3, s. 39 vd.
- Arslan, Özge:** Marka Hakkının Sona Ermesi, Ankara 2019.
- Ayhan, Rıza/ Çağlar, Hayrettin/ Yıldız, Burçak/ İmirlioğlu, Dilek:** Sınai Mülkiyet Hukuku, Ankara 2021.
- Aykurt Karaca, Elif:** Marka Hukukunda Muvafakat ve Muvafakatin Uygulanma Koşulları, Ankara 2020.
- Baydak, Ecrin:** Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni, İstanbul 2018.
- Beck’sche Online-Kommentare (BeckOK) MarkenR,** (Hrsg. Kur, Annette/von Bomhard, Verena/Albrecht, Friedrich), 26. Edition Stand: 01.07.2021 München 2021.
- Berger, Mathis:** “Durchsetzung der Lizenz gegenüber Dritten”, sic! 2005, s. 163 vd.
- Berlit, Wolfgang:** “Markenrechtsmodernisierungsgesetz: Was ändert sich am 14.1.2019? GRUR-Prax 2019, s.1 vd.
- Bozbel, Savaş:** “Markanın Alan Adı, Yönlendirici Kod (Metatag) ve Anahtar Sözcük (Keywords) Olarak Kullanılması (MarkaKHK m. 9/II, e bendi)”, Haluk Konuralp Anısına Armağan, Ankara 2009, s. 234 vd.

- Bozgeyik, Hayri:** “Garanti Markasının Marka Hukukundaki Yeri ve Benzer Kavramlarla İlişkisi”, İÜHFM, C. LXXI, S. 2, 2013, s. 91 vd.
- Bozkurt Yaşar, Sevgi:** “Marka Lisansı Sözleşmesinin Şekli ve Sicile Kaydı”, Terazi Hukuk Dergisi, Eylül 2006, S. 1, s. 32 vd.
- Bozkurt Yüksel, Armağan Ebru:** Patent Uyuşmazlıklarının Çözüm Yolları Milletlerarası Tahkim ve Devlet Yargısı, Ankara 2009.
- Brehm, Roland:** Berner Kommentar, Bd. VI/1/3/1, Allgemeine Bestimmungen, Die Entstehung durch unerlaubte Handlungen, Bern 2006.
- Büyükkılıç, Gül:** Marka Hukukunda Tanınmış Markanın Sulandırma Karşı Korunması, İstanbul 2019.
- Ceylan, Çiğdem:** Marka Lisansı Sözleşmesi, Ankara Barosu FMR Dergisi, S. 2017/1, s. 58 vd.
- Çağlar, Hayrettin:** Marka Hukuku Temel Esaslar, 2. Baskı, Ankara 2015.
- Çapa, M. Sadık:** “Üçüncü Kişiler Tarafından Marka Hakkına Teca-vüz Durumunda Basit Lisans Alanların Zararlarının Tazmini”, İKÜHFD, 16(2) 2017, s. 567 vd.
- Çolak, Uğur:** Türk Marka Hukuku, 4. Baskı, İstanbul 2018.
- Develioğlu, Hüseyin Murat:** “Haksız Fiilden Doğan Tazminat Taleple-rinin Tabi Olduğu Bir Yıllık Zamanaşımı Süresinin Başlangıç Anı”, Prof. Dr. Rona Serozan’a Armağan, C. 1, İstanbul 2010, s. 799 vd.
- Dirikkan, Hanife:** Tanınmış Markanın Korunması, Ankara 2003.
- Dişel Kumru, Buse:** Dava Takip Yetkisi, İstanbul 2020.
- Ekmekçi, Ömer/ Özkes, Muhammet/ Atalı, Murat/ Seven, Vural:** Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk, 2. Baskı, İstanbul 2019.
- Eminoğlu, Cafer /Erdoğan, Ersin:** Ticari Uyuşmazlıklarda İhtiyari ve Dava Şartı (Zorunlu) Arabuluculuk, Ankara 2020.
- Erdönmez, Güray:** Medeni Usul Hukukunda Belgelerin İbrazi Mec-buriyeti, 2. Baskı, İstanbul 2014.
- Eren, Fikret:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 12. Baskı İstanbul 2010.
- Eriş, Gönen:** Açıklamalı-İçtihatlı Türk Ticaret Kanunu, C. 1, 2. Baskı, Ankara 2010.

- Fezer, Karl-Heinz:** Markenrecht, 4. Aufl. München 2009.
- Fischer, Theo:** Schadensberechnung im gewerblichen Rechtsschutz, Urheberrecht und unlauteren Wettbewerb, Basel 1961.
- Gün, Buket:** Marka Hukukunda Birlikte Var Olma, İstanbul 2019.
- Gündoğdu, Gökmen:** Türk Hukukunda Coğrafi İşaret Kavramı ve Korunması, İstanbul 2006.
- Güneş, İlhami:** Sınai Mülkiyet Kanunu Işığında Uygulamalı Marka Hukuku, Ankara 2018.
- Haedicke, Maximilian:** “Nutzungsbefugnisse und Ausgleichspflichten in der Bruchteilsgemeinschaft an Marken”, GRUR 2007, s. 23 vd.
- Hasselblatt, Gordian N.:** MAH Gewerblicher Rechtsschutz, 5. Aufl. 2017.
- Ingerl, Reinhard:** “Die Neuregelung der Agentenmarke im Markengesetz”, GRUR 1998, s. 2 vd.
- Ingerl, Reinhard/ Rohnke, Christian:** Markengesetz, 3. Aufl., 2010.
- Karaaslan, Pelin:** “Markaların Kapsadığı Ürünler Arasındaki Benzerlik İncelemesinde Lisans Uygulamalarının Rolü”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 28, S.2020/3, s. 887 vd.
- Karaca, Osman Umut:** Markayı Kullanma Zorunluluğu ve Kullanmanın Hukuki Sonuçları, Ankara 2018.
- Karahan, Sami:** “Ortak Marka”, Prof. Dr. Ülgen’e Armağan, I. C, İstanbul 2007, s. 1097 vd.
- Karan, Hakan/Kılıç, Mehmet:** Markaların Korunması KHK Şerhi ve İlgili Mevzuat, Ankara 2004.
- Kaya, Arslan:** Marka Hukuku, İstanbul 2006 (Anılış: Yazar, Marka).
- Kaya, Arslan:** “Kullanılmama Sebebi İle Markanın İptali Kararının Etkisi ve İptal Davasında Usul Sorunları Üzerine”, Prof. Dr. Hamdi Yasaman’a Armağan, İstanbul 2017, s. 373 vd.
- Kervankıran, Emrullah:** “Markanın Müşterek (Paylı) Mülkiyete Konu Olması ve Bu Bağlamda Ortaya Çıkabilecek Sorunlar”, Prof. Dr. Hamdi Yasaman’a Armağan, İstanbul 2017, s. 393 vd.
- Kırca, İsmail:** “Tescilli Markanın Başvuru Eserlerinde Yer Alması”, Batider, S. 2003/2, s. 13 vd.

- Kırca, İsmail:** Markaların Milletlerarası Tescili (Madrid Sistemi), Ankara 2005.
- Kırca, İ./ Şehirali Çelik, F.H./ Manavgat, Ç.:** Anonim Şirketler Hukuku, C. 1, Ankara 2013.
- Klett, Kathrin:** “Die durchschnittlich aufmerksame Verbraucherin und der durchschnittlich gut ausgebildete Fachmann”, GRUR 2001, s. 549 vd.
- Kochendörfer, Mathias:** “Verletzerzuschlag auf Grundlage der Enforcement-Richtlinie?”, ZUM 2009, s. 389.
- Körner, Eberhard:** “Der Verbrauch gewerblicher Schutzrechte durch Schadenersatzzahlungen nach begangener Verletzung, insbesondere im Hinblick auf Parallele ausländische Schutzrechte”, GRUR 1980, s. 205 vd.
- Köse, Mutlu Yıldırım/ Tınaz, Canan/ Atlı, Tuğçe:** “Geleneksel Olmayan Markalar”, FMR, S. 2014/2, s. 75 vd.
- Lastres, José Manuel Otero:** “Die Zustimmung des Markeninhabers zur Eintragung einer verwechselbaren Marke nach spanischem Recht” GRUR Int. 1977, s. 261 vd.
- Leister, Alexander/ Romeike, Lukas:** “Individual-, Kollektiv- oder eigene Garantiemarke? Der Schutz von Gütezeichen in der GMV de lege lata und de lege ferenda”, GRUR Int. 2016, s. 122 vd.
- Meran, Necati:** Marka Hakları ve Korunması, Ankara 2008.
- Nertz, Christoph:** Der Anspruch auf Zahlung einer angemessenen Vergütung bei rechtswidrige Benutzung fremder Immaterialgüterrechte (sog. Lizenzanalogie) Basel 1995.
- Nomer Ertan, Füsün:** Haksız Rekabet Hukuku, İstanbul 2016.
- Nomer, Haluk N.:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 10. Baskı, İstanbul 2011.
- Noyan, Erdal:** Marka Hukuku, 4. Baskı, Ankara 2009.
- Oğuzman, M. Kemal/ Öz, Turgut:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, İstanbul 2010.
- Oğuzman, M. Kemal/ Seliçi, Özer/Oktay-Özdemir, Saibe:** Eşya Hukuku, İstanbul 2013.

- Ohly, Ansgar:** "Schadenersatzansprüche wegen Rufschädigung und Verwässerung im Marken- und Lauterkeitsrecht", GRUR 2007, s. 925 vd.
- Ongan, Burak:** Sınai Haklara İlişkin Lisans Sözleşmelerinde Tarafların Hukuki Durumu, Ankara 2007.
- Oruç, Harun:** "Markanın Ticari Vekil Veya Temsilci Tarafından Tescilli", Jurix Veri Tabanı.
- Özel, Çağlar:** Marka Lisansı Sözleşmesi, 2. Baskı, Ankara 2015.
- Öztaş, İlker:** "Paylı Mülkiyette Paydaşın Kullanma ve Yararlanma Hakkı", İstanbul 2011.
- Pahlow, Louis:** "Anspruchskonkurrenzen bei Verletzung lizenzierter Schutzrechte unter Berücksichtigung der Richtlinie 2004/48/EG", GRUR 2007, s. 1003 vd.
- Paslı, Ali:** Uluslararası Antlaşmaların Türk Marka Hukukunun Esasına Etkileri, İstanbul 2014 (Anılış: Yazar, Uluslararası).
- Paslı, Ali:** Marka Hukukunda Ürün Benzerliği, İstanbul 2018 (Anılış: Yazar, Ürün Benzerliği).
- Paslı, Ali/Soykan, İsmail Cem:** "Marka Tescilinde 35.08. Sınıfın Anlamı ve Kapsamı", Fikri Mülkiyet Hukuku Yıllığı 2010 (Editör: Prof. Dr. Tekin Memiş), İstanbul 2011, s. 441 vd.
- Pehlivan, Hakan:** "Marka Tescilinde Mal ve Hizmet Sınıflandırılmasında Yapılacak Değişiklikler "Nice Sınıflandırma Sistemi 11. Versiyon", FMR Dergisi, 2017, S. 1, s. 149 vd.
- Pekcanıtez, Hakan/ Atalay Oğuz/ Özekes Muhammet:** Medeni Usul Hukuku, C. II, 15. Baskı, İstanbul.
- Pınar, Hamdi:** "Marka, Haksız Rekabet ve Rekabet Hukuku Açısından LPG-Tüp Piyasasındaki Bazı Uygulamalar", FMR, S. 2006/3, s. 124 vd.
- Raßmann, Christian:** "Verwechslungsgefahr und Schutzzumfang im neuen Markenrecht -ein völliger Neubeginn ? GRUR 1987, s. 580 vd.
- Ruess, Peter:** "Just google it? -Neuigkeiten und Gedanken zur Haftung der Suchmaschinenanbieter für Markenverletzungen in Deutschland und den USA-", GRUR 2007, s. 203 vd.

- Saraç, Tahir:** Patentten Doğan Hakka Tecavüz ve Hakkın Korunması, Ankara 2003.
- Schirmbacher, Martin:** "Google-AdWords –Wie geht es weiter für Werbetreibende nach den EuGH-Urteilen?", GRUR-Prax 2010, s. 165 vd.
- Schmidt, Karsten:** Münchener Kommentar zum Handelsgesetzbuch, 2. Aufl. München 2009.
- Seven, Vural:** Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu'na Göre Taşınır (Varlık) Rehni, 2. Baskı, İstanbul 2019.
- Sönmez, Numan Sabit:** "6769 Sayılı Sınai Mülkiyet Kanununa Göre Markanın Kullanılmaması Neticesinde Ortaya Çıkan Sonuçlar", İstanbul Hukuk Mecmuası, S. 2018/1, s. 277 vd.
- Spitz, Philippe:** "Überlegungen zum entgangenen Gewinn und zur Gewinnherausgabe im Bereich des gewerblichen Rechtsschutz", sic! 2007, s. 795 vd.
- Steigüber, Christian:** "Der "neue" Anspruch auf Urteilsbekanntmachung im Immaterialgüterrecht?", GRUR 2011, s. 295 vd.
- Steinbeck, Anja:** "Veränderungen bei der Beurteilung der Warenähnlichkeit", GRUR 2005, s. 108 vd.
- Ströbele, Paul/ Hacker, Franz:** Markengesetz Kommentar, 9 Aufl. Köln 2009.
- Suluk, Cahit/ Orhan, Ali:** Uygulamalı Fikri Mülkiyet Hukuku, C. 3 Tasarımlar, Ankara 2008.
- Suluk, Cahit (Karasu, Rauf/ Nal, Temel):** Fikri Mülkiyet Hukuku, 4. Baskı, Ankara 2020.
- Şehirli Çelik, Feyzan Hayal:** "Sınai Mülkiyet Hakkı Tescilinin Anlamı Üzerine -SMK m. 155 Vesilesiyle Bir İnceleme-", Batider, S. 2018/2, s. 33 vd.
- Şenocak, Kemal:** "Tescilli Markanın Aynısının veya benzerinin Alan Adı (Domain Name) Olarak Kullanılması Suretiyle Marka Hakkının İhlali", Batider, S. 2009/3, s. 91 vd.
- Şit-İmamoğlu, Başak:** Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu Üzerine Bir İnceleme, Ankara 2017.

- Tandoğan, Haluk:** Türk Mes'uliyet Hukuku, Ankara 1961.
- Tarnec, L. A.** (çev. Öçal, Akar): "Markalara İlişkin Bazı Fransız Mahkeme Kararları", Eskişehir İTİAD, S. 1965/1, s. 235.
- Tekin, Ufuk:** "Multimedya Markaları", Batider, S. 2020/2, s. 195 vd.
- Tekinalp, Ünal:** Fikri Mülkiyet Hukuku, 5. Baskı, İstanbul 2012.
- Tekinay, Selahaddin S. /Akman, Sermet/Burcuoğlu, Haluk/Altop, Atilla,** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 7. Baskı, İstanbul 1993.
- Ullmann, Eike:** "Wer sucht, der findet –Kennzeichenverletzung im Internet", GRUR 2007, s. 638 vd.
- Ullmann, Eike:** "Die bösgläubige Markenmeldung und die Marke des Agentenüberschneidende Kreise", GRUR 2009, s. 369.
- Utku, Doruk:** Sınai Hakların Rehni, Ankara 2009.
- Uygur, Turgut:** Açıklamalı-İçtihatlı Borçlar Kanunu, Sorumluluk ve Tazminat Hukuku, C. 2, 2. Baskı, Ankara 2003.
- Uzunallı, Sevilay:** Avrupa Birliği'ne Uyum Sürecinde Markanın Köken Ayırt Etme İşlevi İle Bağlantılı Kavramların Yorumu, İstanbul 2008 (Anılış: Yazar, Köken).
- Uzunallı, Sevilay:** Markanın Korunmasının Kapsamı ve Tazminat Talebi, Ankara 2012 (Anılış: Yazar, Tazminat).
- Uzunallı, Sevilay:** "Paylı Mülkiyete Konu Markanın Paydaşlarca Kullanılması", Fikri Mülkiyet Hukuku Yıllığı 2013 (Editör: Prof. Dr. Tekin Memiş), Ankara 2015, s. 495 vd.
- Uzunallı, Sevilay:** "Marka Hukukunda Malların ve/veya Hizmetlerin Benzerliğinin Tespiti Sorunu", Prof. Dr. Hamdi Yasaman'a Armağan, İstanbul 2017, s. 676 vd. (Anılış: Yazar, Hamdi Yasaman'a Armağan).
- Uzunallı, Sevilay:** "Marka Hakkına Tecavüz Halinde Sicile Kayıtlı Olmayan Lisans Alanın Dava Hakkı", Fikri Mülkiyet Hukuku Yıllığı 2019 (Editör: Prof. Dr. Tekin Memiş), Ankara 2020, s. 247 vd.
- v. **Ungern-Sternberg, Joachim:** "Einwirkung der Durchsetzungsrichtlinie auf das deutsche Schadenersatzrecht", GRUR 2009, s. 460 vd.

- Vatansever, Erman:** "Türk Marka Hukukunda Malların ve Hizmetlerin Sınıflandırılmasında Kullanılan Tebliğ ve Tebliğ'de Kullanılan Alt Grup Sistemi Üzerine Değerlendirmeler", Terazi Hukuk Dergisi, 2020, C. 15, s. 87 vd.
- Weiler, Frank:** "Die Eintragungsfähigkeit von Dienstleistungsmarken des Einzelhandels im deutschen und europäischen Markenrecht-Zugleich eine Besprechung des Urteils des EuGH vom 7. Juli 2005 – C-418/02 -Praktiker" WRP 2006, s. 195 vd.
- Yardım, Mehmet Ertan:** "Ticari Uyuşmazlıklarda Zorunlu Arabuluculuğa Başvuru", Ticari Uyuşmazlıklara Zorunlu Arabuluculuk (Editörler: Süral Efeçinar, Ceyda/ Yardım, Mehmet Ertan), Ankara 2019, s. 89 vd.
- Yasaman, Hamdi:** Yasaman Marka Hukuku, C. 1, İstanbul 2004 (Anılış: Yazar, C.1; Yazar C.2).
- Yasaman, Hamdi:** "Marka Hukukunda Markaya Tecavüz Halinde Tazminat Talepleri ve Bazı Sorunlar", Marka Hukuku İle İlgili Mütalaalar Bilirkişi Raporları III, İstanbul 2008, s. 3 vd (Anılış: Yazar, Tazminat).
- Yasaman, Hamdi:** ""Atatürk" Markasının Hükümsüzlüğü İle İlgili AB Adalet Divanı Kararı Üzerine Düşünceler", TBB Dergisi 2014 (115), s. 341 vd.
- Yıldız, Burçak:** "Yargıtay Kararları Işığında Coğrafi Markalar", İnÜHFD, S. 2018/2, s. 125 vd.
- Yıldız, Ozan Ali:** "Muvafakatname ve Markaları Konu Alan Bir Arada Var Olma Sözleşmeleri", Fikri Mülkiyet Hukuku Yıllığı 2019 (Editör: Prof. Dr. Tekin Memiş), Ankara 2020, s. 315 vd.
- Yusufoğlu, Fülürya:** Anonim Şirketlerde Gayri Maddi Hakların Sermaye Olarak Konulması, İstanbul 2016.
- Yusufoğlu Bilgin, Fülürya:** "Kullanma Niyeti Olmaksızın Markanın Kötüniyetli Olarak Tescili ve Hükümsüzlüğü", Fikri Mülkiyet Hukuku Yıllığı 2019 (Editör: Prof. Dr. Tekin Memiş), Ankara 2020, s. 345 vd.
- Zahn, Alexander:** Die Herausgabe des Verletzergewinnes, Köln 2005.

Prof. Dr. Hayrettin AĞLAR Do. Dr. Burak YILDIZ Dr. Dilek İMİRLİOĞLU

Ankara Hacı Bayram Veli Ü.
Hukuk Fakóltesi

Ticaret Hukuku ABD Ö. Üyesi

Ankara Ü.

Hukuk Fakóltesi

Ticaret Hukuku ABD Ö. Ü.

Marka ve Patent Vekili

MARKA VEKİLLİĞİ SINAVINA HAZIRLIK

- o Marka Hukuku
- o Coğrafi İşaret ve Geleneksel Ürün Adları
- o Tasarım Hukuku
- o Medeni Hukuk Başlangı Hükümleri
- o Kişiler Hukuku
- o Vekâlet Sözleşmesi
- o Tacir
- o Ticaret Sicili
- o Ticaret Unvanı ve İşletme Adı
- o Haksız Rekabet
- o İlgili ve Seçilmiş Mevzuat
- o Örnek Sorular

Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş

3. Baskı

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Marka Vekilliği Sınavına Hazırlık

Hayrettin Çağlar – Burçak Yıldız – Dilek İmirlioğlu

Hukuk Yayınları Dizisi – 2179

Üçüncü Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 28 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA

- Aksoy*, Mehmet Ali; *Haksız Rekabet Halleri ve Haksız Rekabetin Tespiti*, Yayınlanmamış Doktora Tezi 2011.
- Akyol Aslan*, Leyla; *Medeni Usul Hukukunda Delil Tespiti*, Ankara 2011.
- Althammer*, Werner/*Ströbele*, Paul/*Klaka*, Rainer; *Markengesetz*, 6. Aufl., Köln, Berlin 2000.
- Antalya*, Gökhan / *Topuz*, Murat; *Medeni Hukuk: Giriş, Temel Kavramlar, Başlangıç Hükümleri*, C. I, 3. Baskı, Ankara: Seçkin 2019.
- Arkan*, Sabih; *Marka Hakkının Tüketilmesi*, Prof. Dr. Ali Bozer'e Armağan, Ankara 1998, s. 197-208 (Bozer Armağanı).
- Arkan*, Sabih; *Marka Hukuku C. 1*, Ankara 1997 (C. I).
- Arkan*, Sabih; *Marka Hukuku C. 2*, Ankara 1998 (C. II).
- Arkan*, Sabih; *Ticarî İşletme Hukuku*, 23. Bası, Ankara 2017, (İşletme).
- Ayhan*, Rıza; *Haksız Rekabet Sebebiyle Elde Edilen Menfaatlerin İadesi*, Konya 1990.
- Bauer*, Robert; *Die Ware als Marke*, GRUR 1996, 319-320.
- Berlit*, Wolfgang; *Markenrecht*, 9. Aufl., München 2012.
- Bilge*, Mehmet Emin, *Ticaret Sicili*, İstanbul 1999.
- Bilgişin*, Memedali Şevket; *Ticaret Hukuku Prensipleri*, C.I, İstanbul 1950.
- Bingener*, Senta; *Das Wesen der Positionsmarke oder Wo die Positionsmarke hingehört?*, MarkenR 2004, s. 377vd.
- Böhmman*, Dirk; *Ein Kessel Buntes – Anmerkungen zur Schutzfähigkeit der Farbmarke*, GRUR 2002, 658-661.
- Busse*, Rudolf/*Starck*, Joachim; *Warenzeichengesetz*, 6. Aufl., Berlin, New York 1990.
- Camcı*, Ömer; *Marka Davaları*, İstanbul 1999 (Marka).
- Cengiz*, Dilek; *Türk Hukukunda İktibas veya İltibas Suretiyle Marka Hakkına Tecavüz*, İstanbul 1995.
- Çağlar*, Hayrettin; *Tescilli Markanın Farklı Şekilde Kullanılması*, FMR 2007, C. 7, Sa. 2, s. 11vd (Kullanma).
- Çağlar*, Hayrettin; *Der Schutz des Markeninhabers nach türkischem und deutschem Markenrecht*, Augsburg 2004 (Markenrecht).
- Çağlar*, Hayrettin/*Özdamar*, Mehmet; *“Ticaret Unvanının Korunması”*, SÜHFD, C. XIV, sa. 2, Konya 2006, s.119-150.

- Çamlıbel-Taylan**, Esin; Marka Hakkının Kullanımıyla Paralel İthalatın Önlenmesi, Ankara 2001.
- Çevik**, Orhan Nuri; *Türk Ticaret Kanunu*, Ankara 1985.
- Çolak**, Uğur; *Türk Marka Hukuku*, 2. Baskı, İstanbul 2014.
- Deren-Yıldırım**, Nevhis; Haksız Rekabet Hukuku ile Fikri ve Sınai Mülkiyet Hukuku'nda ihtiyati Tedbirler, 2. Baskı, İstanbul 2002.
- Devellioğlu**, Ferit; *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat*, Ankara 2007.
- Dreier**, Thomas; TRIPS und die Durchsetzung von Rechten des geistigen Eigentums, GRUR Int. 1996, 205-218.
- Doğanay**, İsmail; *Türk Ticaret Kanunu Şerhi*, C. I, 3. Baskı, Ankara, 1990.
- Eren**, Fikret; *Borçlar Hukuku Özel Hükümler* 6. Baskı, Ankara: Yetkin 2018.
- Eriş**, Gönen; *Türk Ticaret Kanunu*, C. II, 2. Baskı, Ankara 2010.
- Fezer**, Karl-Heinz; Grundprinzipien und Entwicklungslinien im europäischen und internationalen Markenrecht, WRP 1998, s. 1-14.
- Fezer**, Karl-Heinz; *Markenrecht*, 4. Aufl., München 2009 (Fezer, § Rn.).
- Fezer**, Karl-Heinz; Olfaktorische, gustatorische und haptische Marken, WRP 1999, s. 575-579.
- Fricke**, Friedrich Wilhelm; Paralelimporte von Markenwaren und freier Warenverkehr innerhalb der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft, WRP 1977, s. 217-230.
- Fritz**, Claus-Peter; Gegenwart und Zukunft von Markenformen unter besonderer Berücksichtigung akustischer Zeichen, Diss., Tübingen 1992.
- Gaul**, Dieter/Bartenbach, Kurt; *Handbuch des gewerblichen Rechtsschutzes*, 5. Aufl., Band II, Köln 1994.
- Göle**, Celal; *Aldatıcı Reklamlara Karşı Tüketicinin Korunması*, Ankara, 1983.
- Gümüüş**, Mustafa Alper; 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununa Göre Hazırlanmış Borçlar Hukuku Özel Hükümler, C. II, (Eser, Vekâlet, Sımsarlık, Vekâletsiz İş Görme Havale, Saklama, Kefalet ve Garanti), 3. Baskı, İstanbul: Vedat 2014.
- Gümüüş**, Mustafa Alper; 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununa Göre Hazırlanmış Borçlar Hukuku Özel Hükümler, C. I, (İsimsiz Sözleşmeler Teorisi, Satış, Mal Değişimi, Bağışlama, Kira, Kullanım Ödücü, Tüketim Ödücü, Genel Hizmet Sözleşmesi), 3. Baskı, İstanbul: Vedat 2013.
- Gündoğdu**, Gökmen; *Türk Hukukunda Coğrafi İşaret Kavramı ve Korunması*, İstanbul: Beta 2006.
- Güneş**, İlhami; *Uygulamada Fikri Mülkiyet ve Haksız Rekabet Davaları*, 3. Bası, İzmir 2015.

- Güney**, Necla Aksoy; Yeni Türk Ticaret Kanunu ve Avrupa Birliği Mevzuatı Çerçevesinde Ticaret Sicili, TOOB Yayını, İstanbul 2011.
- Ingerl**, Reinhard/Rohnke, Christian; Markengesetz, 3. Aufl., München 2010.
- Isenberg**, Cathrin; Die Geruchsmarke als Gemeinschaftsmarke, Frankfurt am Main 2011.
- Jaeger-Lenz**, Andrea; Neues zum Farbenschutz, WRP 1999, s. 290-299.
- Kalpsüz**, Turgut; Die Regelung der internationalen Schiedsgerichtsbarkeit in der Türkei, in: FS Manfred Rehbinder, München, Bern 2002, s. 681-697.
- Karaahmet**, Erdoğan/Yalçın, Uğur; Marka Tescilinin Temel İlkeleri ve Uygulamaları, Ankara 1999.
- Karahan**, Sami; Marka Hukukunda Hükümsüzlük Davaları, Konya 2002.
- Karahan**, Sami; Seri Markalar, Fikri Mülkiyet Hukuku Yıllığı 2009, İstanbul 2009, s. 389-421.
- Karan**, Hakan/Kılıç, Mehmet; Markaların Korunması - 556 Sayılı KHK Şerhi ve İlgili Mevzuat, Ankara 2004.
- Karayalçın**, Yaşar; Ticari İşletme Hukuku, Ankara 1968.
- Kaya**, Aslan; Marka Hukuku, İstanbul, 2006 (Marka).
- Kaya**, Mehmet Emin; "TEKBİR" marka olabilir mi? O LA MAZ., Ankara 2013 (Tekbir).
- Kayihan**, Şaban/Ünlütepe, Mustafa; Medeni Hukuk Bilgisi, 4. Baskı, Ankara: Seçkin 2017.
- Kılıçoğlu**, Ahmet; Medeni Hukuk: Temel Kavramlar, Başlangıç Hükümleri, Kişilik Hukuku, Ankara: Turhan 2016.
- Kırca**, İsmail; Markaların Milletlerarası Tescili (Madrid Sistemi), Ankara 2005.
- Kocayusufpaşaoğlu**, Necip; Borçlar Hukuku Genel Bölüm I, İstanbul 2014, s. 148 vd; **Ayhan**, R., *Teyit Mektubu*, Prof. Dr. Ersin Çamoğlu'na Armağan, *İÜHFM*, C. LXXI, S. 2, 2013.
- Kur**, Annette; Schutz nicht eingetragener, aber notorisch bekannter Marken (Art. 6bis PVÜ) und Schutz berühmter Marken (Q 100), GRUR Int. 1990, s. 605-609.
- Kur**, Annette; TRIPS und das Markenrecht, GRUR Int. 1994, s. 987-997.
- Kuru**, Baki/Arslan, Ramazan/Yılmaz, Ejder; Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, 24. Baskı Ankara 2013.
- Lange**, Paul; Marken- und Kennzeichenrecht, 2. Aufl., München 2012.
- Lehmann-Richter**, Arnold; Die Umwandlung einer Marke in eine Gattungsbezeichnung, WRP 2002, s. 1391-1394.
- Mulch**, Joachim; Der Tatbestand der markenrechtlichen Erschöpfung, Köln 2001.
- Oğuzman**, M. Kemal/Seliçi, Özer/Oktay, Saibe, Eşya Hukuku, 19. Baskı, İstanbul 2016.

- Özdamar**, Mehmet; “Yargıtay Kararları Işığında Fatura İçeriğine İtiraz Edilmesi” ABD., Yıl 66, sa. 1, Ankara 2008.
- Özgür**, Didem; Avrupa Birliği Hukukunda Alkollü Sert İçkilerin Üzerindeki Coğrafi İşaretlerin Korunması, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 2014, C. 16, Prof. Dr. Hakan Pekcanitez’e Armağan, Özel Sayı, s. 3507 vd.
- Öztaş**, Bilge; Medeni Hukuk'un Temel Kavramları, 38. Baskı, Ankara: Turhan 2013.
- Pekcanitez**, Hakan/**Atalay**, Oğuz/**Özkes**, Muhammet; *Hukuk Muhakemeleri Kanunu’na Göre Medenî Usûl Hukuku*, 13. Bası, Ankara 2012.
- Poroy**, Reha/**Tekinalp**, Ünal; Marka Hakkına İlişkin Bazı Sorunlar, Prof. Dr. Haluk Tandoğan’ın Hatırasına Armağan, Ankara 1990, s. 333-345.
- Poroy**, Reha/**Yasaman**, Hamdi; Ticari İşletme Hukuku, 14. Baskı, İstanbul 2012.
- Sack**, Rolf; Die Erschöpfung von gewerblichen Schutzrechten und Urheberrechten nach deutschem Recht, WRP 1999, s. 1088-1115.
- Sack**, Rolf; Die Verwechslungsgefahr im Marken- und Wettbewerbsrecht – einheitliche Auslegung?, WRP 2013, s. 8-16.
- Schreiner**, Rupert; Die Dienstleistungsmarke, München 1983.
- Schultz**, Detlef von; Die Farbmarke: ein Sündenfall?, GRUR 1997, s.714-721.
- Schultz**, Detlef von (Hrsg.); Kommentar zum Markenrecht, Heidelberg 2012 (von Schultz/yazar, §, Rn.).
- Schultz/Stuckel**
- Schultz/Schweyer**
- Schurgacz**, Gudrun; Die Sloganparodie im Markenrecht, Hamburg 2009.
- Serozan**, Rona; Medeni Hukuk, Genel Bölüm, Kişiler Hukuku, 8. Baskı, İstanbul, Vedat 2018.
- Sieckmann**, Ralf; Erste Entscheidung zur Eintragung einer Geruchsmarke nach der Gemeinschaftsmarkenverordnung, WRP 1999, s. 618-620.
- Spitz**, Philippe; Überlegungen zum entgangenen Gewinn und zur Gewinnherausgabe im Bereich des gewerblichen Rechtsschutzes, SIC! 2007, Zeitschrift für Immaterialgüter-, Informations- und Wettbewerbsrecht, s. 795 - 811.
- Ströbele**, Paul/**Hacker**, Franz; Markengesetz Kommentar, 10. Aufl., Köln 2012.
- Sungur**, H. Halis/**Boran**, Kamil; Türk Ticaret Kanunu Şerhi ve Tebligatı ile İlgili Mevzuat, İstanbul 1957.
- Şenocak**, Kemal; Soyut Renk Markaları, Prof. Dr. Turgut KALPSÜZ’e Armağan, Ankara 2003, s. 55-125.
- Tekil**, Fehiman; Ticari İşletme Hukuku, 3. Baskı, İstanbul 1997.

- Tekinalp*, Gülören/*Tekinalp*, Ünal; Avrupa Birliği Hukuku, 2. Bası, İstanbul 2000.
- Tekinalp*, Ünal; Fikri Mülkiyet Hukuku, 5. Baskı, İstanbul 2012.
- Tekinalp*, Ünal; Markanın Üçüncü Kişi Tarafından Kullanılması, Prof. Dr. Oğuz İmregün'e Armağan, İstanbul 1998, s. 633-644 (İmregün Armağanı).
- Tekinalp*, Ünal/*Çamoğlu*, Ersin; Sınai Mülkiyet Kanunu, İstanbul: Vedat 2017.
- Tekinay/Akman/Burcuoğlu/Altop*; Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 7. Baskı, İstanbul 1993.
- Teoman*, Ömer; Markanın Terkinini Sağlamak İçin Açılacak Bir Davada Husu-
metin Türk Patent Enstitüsü'ne Yöneltilibilip Yöneltilmeyeceği Sorunu,
Prof. Dr. Oğuz İmregün'e Armağan, İstanbul 1998, s. 645-653.
- Teplitzky*, Otto; Wettbewerbsrechtliche Ansprüche und Verfahren, 10. Aufl.,
Köln 2011 [zit.: Teplitzky, Kapitel, Rn.].
- Thilo*, Alexandra; Neue Formen der Marke im Markenrecht und in der
Gemeinschaftsmarkenverordnung, Diss. Konstanz 1998.
- Thun*, Andrea; Zur Markenrechtsfähigkeit der Gesellschaft bürgerlichen Rechts,
GRUR 1999, 862-865.
- TÜRKPATENT: Coğrafi İşaret Tescil Başvurusu Hazırlama ve İnceleme Esasları,
www.turkpatent.gov.tr
- TÜRKPATENT: C101 Coğrafi İşaret Başvuru Formu, www.turkpatent.gov.tr
- TÜRKPATENT: Coğrafi İşaret ve Geleneksel Ürün Adı Amblem Kullanım Kıla-
vuzu, www.turkpatent.gov.tr.
- TÜRKPATENT: Coğrafi İşaretler ve Geleneksel Ürün Adları Denetim Raporu
Hazırlama Kılavuzu, www.turkpatent.gov.tr
- TÜRKPATENT: Coğrafi İşaretler ve Geleneksel Ürün Adları Başvuru Kılavuzu,
www.turkpatent.gov.tr.
- TÜRKPATENT: C401 Geleneksel Ürün Adı Başvuru Formu,
www.turkpatent.gov.tr
- TÜRKPATENT: C303 Coğrafi İşaret / Geleneksel Ürün Adı Faaliyet Gösteren
Listesi Bildirim Formu, www.turkpatent.gov.tr.
- Ulferts-Römmermann*, Viola; Die abstrakte oder konturlose Farbmarke, in: FS
für Günter Eisenführ, Köln 2003, s. 39-63.
- Uysal*, Erkan; Probleme des türkischen Markenrechts aus der Sicht des
deutschen und europäischen Rechts, München 1998.
- Uzunallı*, Sevilay; Markanın Korunmasının Kapsamı ve Tazminat Talebi, Anka-
ra 2012.
- Ünal*, Oğuz Kürşat, Fatura ve İspat Kuvveti, 5. Bası, Ankara 2013.
- Viefhues*, Martin; Geruchsmarken als neue Markenform, MarkenR 1999, s. 249-
254.

- Völker**, Stefan/**Semmler**, Jörg; Markenschutz für Farben und Farbkombinationen, GRUR 1998, s. 93-102.
- Wittenzellner**, Ursula; Schutzzfähigkeit von Farben als Marken nach dem neuen Markengesetz, in: FS für Friedrich-Karl Beier, München 1996, s. 333-339.
- Wolff**, Christiane; Hoeren/Sieber/Holznagel, Handbuch Multimedia – Recht, Ergänzungs Lieferung 27, Teil 11 werberecht im Internet, 27, München 2011, 11, Rn. 84vd.
- Yasaman**, Hamdi; Hizmet Markaları, Batider 1975, 73-93 (Batider 1975).
- Yasaman**, Hamdi; Marka Hukuku, C. I, II, İstanbul 2004.
- Yasaman**, Hamdi; Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun Ticari İşletme Hukuku Alanında Getirdiği Yenilikler Sempozyumu, Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 25- 26 Kasım 2011, İstanbul 2012.
- Yavuz**, Cevdet; Türk Borçlar Hukuku Dersleri, Özel Hükümler, 15. Baskı, İstanbul, Beta 2018.
- Yıldız**, Burçak; “Coğrafi İşarete Tecavüz Niteliği Taşıyan Bazı Fiiller Hakkında - Avrupa Birliği Adalet Divanı Kararları Işığında Bir Değerlendirme-”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 2019, C. 10, S. 1, s. 16-24
- Yıldız**, Burçak; “Sınaî Mülkiyet Kanunu Açısından Geleneksel Ürün Adları”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 2018, C. 9, S. 1, s. 27-60.
- Yıldız**, Burçak; WIPO’nun Coğrafi İşaret Hukuku Alanındaki Faaliyetleri ile Paris, Madrit ve Lizbon Sözleşmelerinde Coğrafi Köken Gösteren İşaretlere İlişkin Düzenlemeler, (“WIPO”), Ankara Barosu Fikri Mülkiyet ve Rekabet Hukuku Dergisi 2008, C. 8, S. 1.
- Yıldız**, Burçak; Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Sözleşmesi’nde (TRIPS’de) Coğrafi İşaretlere İlişkin Düzenlemeler, Ankara Barosu Fikri Mülkiyet ve Rekabet Hukuku Dergisi 2008, C. 8, S. 3.
- Yıldız**, Burçak; Coğrafi İşaretlere İlişkin Çok Taraflı Bir Bildirim ve Sicil Sistemi Kurulması Konusunda Dünya Ticaret Örgütü Nezdinde Yürütülen Müzakereler, Görüşülen Tasarımlar ile Ülkemizin Bu Konudaki Yaklaşımı, Ankara Barosu Fikri Mülkiyet ve Rekabet Hukuku Dergisi 2009, C. 9, S. 3.
- Yıldız**, Burçak; Türk Coğrafi İşaretlerinin Avrupa Birliği’nde Korunması Kapsamında, Ülkemiz Açısından Önem Taşıyan Bazı Coğrafi İşaretlerin Avrupa Birliği Coğrafi İşaret Sicili’ne Diğer Devletlerdeki Gruplar Tarafından Tescillerinin Hukuki Sonuçlarının Değerlendirilmesi, Prof. Dr. Fırat Öztan’a Armağan, C. II, Ankara: Turhan Kitabevi 2010, s. 2311 vd.
- Yılmaz**, Ejder; Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, 2. Baskı, Ankara 2013.
- Zevkliler**, Aydın/**Gökyayla**, K. Emre; Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 18. Baskı, Ankara, Turhan 2018.

Dr. Öğr. Üyesi Taner Emre YARDIMCI

**HUKUK DAVALARINDA
MECBURİ
DAVA ARKADAŞLIĞI**

ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Hukuk Davalarında Mecburi Dava Arkadaşlığı

Taner Emre Yardımcı

Hukuk Yayınları Dizisi – 2813

Birinci Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 28 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salimat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 47771

Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA*

- Abide-Tiryaki, Büşra** : 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na Göre Davanın Açılmamış Sayılmasını Gerektiren Hâller ve Sonuçları, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2019.
- Acar, Faruk** : Türk - İsviçre Medeni Hukukunda Alacaklılar Arası Teselsül, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2003.
- Acar, Faruk** : “*Temerrüden Tahliye Bağlamında Kiraya Veren Yasal Mirasçılarının Sözleşmeyi Fesih Hakkı*”, Yargıtay Kararları Işığında Güncel Medeni Hukuk Problemleri Sempozyumu Bildirileri (8-9 Kasım 2018), On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2019, s. 163-171.
- Acun-Mekengeç, Merve** : “*Türk Hukuku'nda Teminat Gösterme Yükümlülüğü*”, MHB, Cilt: 37, Sayı: 2, 2017, s. 1-33.
- Ağca-Toplandı, Pınar** : Birlikte Mülkiyette Ortak Menfaati Koruma Yetkisi, Yetkin Yayınları, Ankara 2016.
- Akcan, Recep** : Usul Kurallarına Aykırılığa Dayanan Temyiz Nedenleri, Nobel Yayınevi, Ankara 1999.
- Akcan, Recep/Kaya, Cemil** : “*Medeni ve İdari Yargıda Hakimin Davaya Bakmaktan Yasaklılığı ve Reddi*”, İÜHFM, Cilt: 68, Sayı: 1-2, 2010, s. 171-196.
- Akıncı, Ziya** : “*Yargıtay Kararları Işığında Tahkim Şartının Geçerliliği*”, Tahkim Anlaşması (ed. Özdemir-Kocasakal, Hatice/Balkar, Süheylâ), On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020, s. 69-86.
- Akil, Cenk** : İstinaf Kavramı, Yetkin Yayınevi, Ankara 2010.
- Akil, Cenk** : “*Genel Hatlarıyla Alman Medeni Yargılama Hukukunda Kısmi Hüküm*”, İÜHFM, Cilt: 70, Sayı: 1, 2012, s. 179-201.
- Akil, Cenk** : “*Medeni Muhakeme Hukukunda Değişiklik Davası ve Maddi Hukuktaki Görünüm Biçimleri*”, TAAD, Yıl: 3, Sayı: 10, 2012, s. 153-182.

---

* İşbu çalışmada atıf yapılan yargı kararları kazancı içtihat programından temin edilmiştir. Diğer veri tabanlarından alınan yargı kararları bakımından ise kararın yanında parantez içinde ilgili programa dair bilgiye yer verilmiştir.

- Akil, Cenk** : Borçlunun Üçüncü Kişilerdeki Mal ve Alacaklarının Haczi, Yetkin Yayınevi, Ankara 2013.
- Akil, Cenk** : Kısmî Dava, Yetkin Yayınları, Ankara 2013.
- Akipek, Jale/Akıntürk, Turgut/Ateş, Derya** : Eşya Hukuku, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2018.
- Akıntürk, Turgut** : Müteselsil Borçluluk, Sevinç Matbaası, Ankara 1971.
- Akkanat, Halil** : Türk Medeni Hukukunda İyiniyetin Korunması, Filiz Kitabevi, İstanbul 2010.
- Akkaya, Tolga** : Medenî Usûl Hukukunda İstinaf, Yetkin Yayınları, Ankara 2009.
- Akkaya, Tolga** : “*Medeni Usul Hukukunda İradî Taraf Değişikliği (HMK m. 124)*”, DEÜHFD, Cilt: 16, Özel Sayı: Prof. Dr. Hakan Pekcanitez’e Armağan, 2015, s. 897-941.
- Akyol-Aslan, Leyla** : Medenî Usul Hukukunda Davadan Feragat, Yetkin Yayınları, Ankara 2011.
- Akyol-Aslan, Leyla** : Medenî Usul Hukukunda Cevap Dilekçesi Verilmesinin Sonuçları, Yetkin Yayınları, Ankara 2019.
- Alangoya, M. Yavuz** : Medeni Usul Hukukunda Vakıalar ve Delillerin Toplanmasına İlişkin İlkeler, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1979.
- Alangoya, M. Yavuz** : Medeni Usul Hukukunda Dâva Ortaklığı (Tarafların Taaddüdü), (Tıpkı Basım: 1965), Nemaş Yayınevi, İstanbul 1999.
- Alangoya, H. Yavuz/Yıldırım, M. Kamil/Deren-Yıldırım, Nevhis** : Hukuk Muhakemeleri Kanunu Tasarısı (Değerlendirme ve Öneriler), İstanbul Barosu, İstanbul 2006.
- Alangoya, H. Yavuz/Yıldırım, M. Kamil/Deren-Yıldırım, Nevhis** : Medeni Usul Hukuku Esasları, 8. Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul 2009.
- Alangoya, Yavuz** : “*Yargılama Sırasında Taraf (Yanda) İradî Olarak Meydana Gelen Değişme Hakkında Düşünceler*”, Makaleler, Beta Yayınevi, İstanbul 2012, s. 21-84.
- Albayrak, Hakan/Mavzer, Tahsin** : “*Haksız Fiilden Doğan Davalarda Ortak Yetkili Mahkeme Sorunu*”, SÜHFD, Cilt: 27, Sayı: 2, 2019, s. 279-306.
- Aldemir, Hüsnü** : Hukuk Davalarında Yargılama Giderleri, 4. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2017.
- Alp, Nihat Seyhun** : Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Kapsamında Rücu Davaları, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018.
- Ansay, Sabri Şakir** : Hukuk Yargılama Usulleri, 7. Baskı, Güzel Sanatlar Matbaası, Ankara 1960.
- Aral, Fahrettin** : Türk Medenî Hukukunda Mirasın Taksimi Dâvası, Sevinç Matbaası, Ankara 1979.

- Aras, Aslı** : Çekişmesiz Yargıda Yargılama Usulü (6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Çerçevesinde Çekişmesiz Yargı Usûlü), Yetkin Yayınları, Ankara 2017.
- Aras, Aslı** : “*Cevap Dilekçesi Verilmemesinin Hukuki Sonuçları*”, DEÜHFD, Cilt: 19, Özel Sayı: Prof. Dr. Şeref ERTAŞ’a Armağan, 2017, s. 1927-1952.
- Arpacı, Abdülkadir** : “*Genel Mülkiyet Hukuku*”, Eşya Hukuku (Hatemi/Serozan/Arpacı), Filiz Kitabevi, İstanbul 1991, s. 65-237.
- Arslan, Aziz Serkan** : “*HMK Hükümlerine Göre Teminat Kurumu ve Dava Şartı Niteliği*”, DEÜHFD, Cilt: 16, Özel Sayı: Prof. Dr. Hakan Pekcanitez’e Armağan, 2015, s. 943-974.
- Arslan, Ramazan** : Medenî Usul Hukukunda Dürüstlük Kuralı, S Yayınları, Ankara 1989.
- Arslan, Ramazan/Yılmaz, Ejder/ Taşpınar-Ayvaz, Sema/Hanağası, Emel** : İcra ve İflâs Hukuku, 5. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2019.
- Arslan, Ramazan/Yılmaz, Ejder/ Taşpınar-Ayvaz, Sema/Hanağası, Emel** : Hukuk Muhakemeleri Kanunu ve İlgili Mevzuat, 6. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2019.
- Arslan, Ramazan/Yılmaz, Ejder/ Taşpınar-Ayvaz, Sema/Hanağası, Emel** : Medenî Usul Hukuku, 6. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2020.
- Arslanpınar, Tuğçe** : Medenî Yargılama Hukukunda Karşı Dava, Yetkin Yayınları, Ankara 2017.
- Aslan, Kudret** : “*Medenî Usul Hukukunda Davanın Açılmamış Sayılmasının Etkileri*”, MİHDER, Cilt: 9, Sayı: 25, 2013, s. 29-113.
- Aslan, Kudret** : Medenî Usul Hukukunda Davanın Geri Alınması, Yetkin Yayınları, Ankara 2016.
- Aşık, İbrahim** : “*Hukuk Muhakemeleri Kanunu’na Göre Yetki Sözleşmesi*” TBB, Sayı: 97, 2011, s. 11-48.
- Atalı, Murat** : Medenî Usul Hukukunda Aleyhe Bozma Yasağı, Yetkin Yayınları, Ankara 2014.
- Atalı, Murat** : “*Hizmet Tespit Davasının Sosyal Güvenlik Kurumu’na İhbarı*”, DEÜHFD, Cilt: 16, Özel Sayı: Prof. Dr. Hakan Pekcanitez’e Armağan, 2014, s. 631-652.
- Atalı, Murat/Ermenek, İbrahim/Erdoğan, Ersin** : Medenî Usûl Hukuku, 3. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2020.
- Ayan, Serkan** : Zamanaşımının Durması ve Zamanaşımının Kesilmesi, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- Ayar, Ahmet** : Adi Ortaklıkta İç ve Dış İlişkiler, Filiz Kitabevi, İstanbul 2019.

- Aybay, Aydın** : Müşterek Mülkiyette Taksim, Sulhi Garan Matbaası, İstanbul 1966.
- Aybay, Aydın/ Hatemi, Hüseyin** : Eşya Hukuku, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2014.
- Aydemir, Fatih** : Türk Hukukunda Tahkim Sözleşmesi, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2017.
- Karademir-Aydemir, Dilek** : Medeni Usul Hukukunda Mahkemelerin Yetkisi, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- Ayiter, Nûşin** : Türk Medenî Kanunu ve Borçlar Kanununda Elbirliği Ortaklıkları: İştirak Halinde Mülkiyet, Yeni Desen Matbaası, Ankara 1961.
- Bahadır, Zeynep** : Medenî Usûl Hukukunda Kısmî Karar, Yetkin Yayınları, Ankara 2018.
- Bağlı-Tahiroğlu, Yasemin** : Hukuk Yargılamasında Vekâlet Ücreti, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2019.
- Ballon, Oskar J.** : Einführung in das österreichische Zivilprozessrecht - Streitiges Verfahren, 12. Auflage, Leykam Buchverlag, Graz 2009.
- Bartels, Klaus** : Der vertragliche Schuldbeitritt im Gefüge gegenseitiger Dauerschuldverhältnisse, Mohr Siebeck, Tübingen 2003.
- Baygın, Cem** : Soybağı Hukuku, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2010.
- Baykan, Metin** : Anayasa Mahkemesi'ne Yapılan Bireysel Başvuruların Ön İncelemesi ve Kabul Edilebilirliği, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- Behringer, Maximilian** : Die Wirkungen der notwendigen Streitgenossenschaft (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Nürnberg 1962.
- Belgesay, Mustafa Reşit** : Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu Şerhi, 3. Bası, Duygu Matbaası, İstanbul 1948.
- Bilge, Necip/Önen, Ergun** : Medenî Yargılama Hukuku Dersleri, 3. Baskı, Sevinç Matbaası, Ankara 1978.
- Blomeyer, Arweb** : *“Einzelanspruch und gemeinschaftlicher Anspruch von Miterben und Miteigentümer (Zur Frage der notwendigen Streitgenossenschaft)”*, AcP, Band: 159, 1960/61, s. 385-405.
- Bolayır, Nur** : Medenî Usûl Hukukunda Yetki Sözleşmeleri, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2009.
- Bork, Reinhard** : Einführung in das Insolvenzrecht, 9. Auflage, Mohr Siebeck, Tübingen 2019.

- Bork, Reinhard/Roth, Herbert (ed.)** : Kommentar zur Zivilprozessordnung, Band 1: §§ 1-77, 23. Auflage, Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 2014 (Stein/Jonas/**Yazar Adı** § ... kn. ...) .
 Kommentar zur Zivilprozessordnung, Band 2: §§ 78-147, 23. Auflage, Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 2016 (Stein/Jonas/**Yazar Adı** § ... kn. ...) .
 Kommentar zur Zivilprozessordnung, Band 5: §§ 328-510c, 23. Auflage, Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 2015 (Stein/Jonas/**Yazar Adı** § ... kn. ...) .
 Kommentar zur Zivilprozessordnung, Band 6: §§ 511-703d, 23. Auflage, Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 2018 (Stein/Jonas/**Yazar Adı** § ... kn. ...) .
 Kommentar zur Zivilprozessordnung, Band 8: §§ 802a-915h, 23. Auflage, Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 2017 (Stein/Jonas/**Yazar Adı** § ... kn. ...) .
 Kommentar zur Zivilprozessordnung, Band 10: §§ 1025-1066, 23. Auflage, Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 2014 (Stein/Jonas/**Yazar Adı** § ... kn. ...) .
- Boran-Güneysu, Nilüfer** : Medenî Usûl Hukukunda Karar, Adalet Yayınevi, Ankara 2014.
- Börstinghaus, Ulf** : “*Die Zustimmungsklage im Mieterhöhungsverfahren*”, NJW, Heft: 42, 2012, s. 3077-3079.
- Börü, Levent** : Dava Konusunun Devri, Yetkin Yayınları, Ankara 2012.
- Börü, Levent** : “*Tarafta (İradi) Değişim (HMK m. 124)*”, Prof. Dr. Ejder Yılmaz’a Armağan, Cilt: I, Yetkin Yayınları, Ankara 2014, s. 587-629.
- Braun, Johann** : Lehrbuch des Zivilprozeßrechts (Erkenntnisverfahren), Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 2014.
- Brückner, Klaus** : Das Verhalten der Streitgenossen im Prozess (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Frankfurt am Main 1972.
- Budak, Ali Cem** : Medeni Usul Hukukunda Üçüncü Kişilerin Haklarının Korunması, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2000.
- Budak, Ali Cem** : “*Hukuk Muhakemeleri Kanunu’na Göre Yetki Sözleşmesi*”, MİHDER, Cilt: 8, Sayı: 21, 2012, s. 1-25.
- Budak, Ali Cem** : “*Türk Hukukunda Çekişmesiz Yargı*”, Medenî Usul ve İcra İflâs Hukukçuları Toplantısı-IV, 2005, s. 128-187.
- Budak, Ali Cem/Karaaslan,** : Medenî Usul Hukuku, 4. Baskı, Adalet Yayınevi,

- Varol** : Ankara 2020.
- Bulut, Uğur** : İcra Hukukunda Ödeme Yerine Alacakların Devri (İİK m. 120), Adalet Yayınevi, Ankara 2013.
- Bulut, Uğur** : Medenî Usûl Hukukunda Davaların Yığılması (Objektif Dava Birleşmesi), Adalet Yayınevi, Ankara 2017.
- Bulut, Uğur** : “İslah Yoluyla Talep Sonucunun Daraltılması”, İzBD, Yıl: 83, Sayı: 2, 2018, s. 15-43.
- Buz, Vedat** : Medeni Hukukta Yenilik Doğuran Haklar, Yetkin Yayınları, Ankara 2005.
- Canyürek, Murat** : Müteselsil Borçlulukta İç ve Dış İlişkiler, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2003.
- Coester-Waltjen, Dagmar** : “*Streitgenossen und Nebenintervenienten*”, JURA, Heft: 8, 1989, s. 442-445.
- Çabri, Sezer** : Miras Hukuku Şerhi (TMK m. 640-682), Cilt: III, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Çamoğlu, Ersin** : Kollektif Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi ve Ortaklığın Haklı Sebeple Çıkarılması, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2008.
- Çamoğlu, Ersin** : “*Kollektif Ortaklıklar*”, Ortaklıklar Hukuku I (Poroy/Tekinalp/Çamoğlu), 14. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2019, s. 213-277.
- Çiftçi, Pınar** : Medenî Yargılama Hukukunda İspat Hakkı ve Sınırlamaları, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- Çınar, Ömer** : “*Mazbut ve Mülhak Vakıflarda Galle (Gelir) Üzerinde Vakıf Evlatlarının ve Diğer İlgililerin Hak Sahipliği ve İntifa Hakkı Hayrından Fazla Olan Mülhak Vakıfların Aile Vakfına Dönüştürülmesi*”, MÜHF-HAD, Cilt: 22, Özel Sayı: Cevdet Yavuz’a Armağan, 2016, s. 827-855.
- Çon, Ömer** : 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’na Göre Hakimın Davaya Bakmaktan Yasaklılığı ve Reddi, Yetkin Yayınları, Ankara 2013.
- Dalcı-Özdoğan, Nurgihan** : Müteselsil Sorumluluk, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2015.
- Demir, Şamil** : “*Arabuluculuk Arkadaşlığı*”, ABD, Cilt: 71, Sayı: 2, 2013, s. 291-314.
- Demirbaş, Feride** : “*Baba ile Çocuk Arasındaki Soybağına İlişkin Davalarda Davacı Olabilecek Kişiler*”, AHBVÜ-HFD, Cilt: 22, Sayı: 3, 2018, s. 3-36.
- Deren-Yıldırım, Nevhis** : Türk, İsviçre ve Alman Medeni Usul Hukukunda Kesin Hükmün Sübjektif Sınırları (*Kesin Hükmün 3. Kişilere Sirayeti Sorunu*), Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 1996.

- Deynekli, Adnan/Kısa, Sedat** : Hacizde ve İflasta Sıra Cetveli, 3. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2005.
- Dirksen-Schwanenland, Monika** : Die Auswirkungen der notwendigen Streitgenossenschaft, insbesondere auf das Rechtsmittelverfahren, Peter Lang Verlag, Frankfurt am Main/Berlin/Bern/New York/Paris/ Wien 1996.
- Dişel, Buse** : İcra Hukukunda Takip Arkadaşlığı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2014.
- Dişel, Buse** : Dava Takip Yetkisi, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Döner, Ayhan/Çelik, Yeşim** : “*Anayasa Mahkemesinin Bireysel Başvuruyu İnceleme Aşamaları, Ortaya Çıkan Sorunlar ve Sonuçları*”, ERZSOSDE, Cilt: 9, Sayı: 1, 2016, s. 275-294.
- Dural, Mustafa/Öz, Turgut** : Türk Özel Hukuku (Miras Hukuku), Cilt: IV, 13. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2019.
- Duran, Fatih** : Adi Ortaklıkta Katılım Payı Getirme Borcuna Aykırılık, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Durman, Okay** : Yargıtay Kararları Işığında Kadastro Mahkemelelerinde Yargılama, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2002.
- Ekmekçi, Ömer/Yiğit, Esra** : Bireysel İş Hukuku Dersleri, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Elgün, Emel Şeyda** : Medenî Usul Hukukunda Davanın Açılmamış Sayılması ve Sonuçları, Adalet Yayınevi, Ankara 2011.
- Eminoğlu, Cafer/Erdoğan, Ersin** : Ticari Uyuşmazlıklarda İhtiyari ve Dava Şartı (Zorunlu) Arabuluculuk, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- Ercan, İbrahim/Özbay, İbrahim** : “*Medenî Usul Hukukunda Kanun Yollarından Ferağat*”, EÜHFD, Cilt: X, Sayı: 3-4, 2006, s. 433-458.
- Ercan-Özler, Meltem** : Medenî Usûl Hukuku’nda Dava Konusu, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2019.
- Ercan-Özler, Meltem** : Medeni Usul Hukukunda Maddi Hukuka İlişkin Savunma Vasıtaları, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Erdem, Nuri** : Anonim Ortaklığın Haklı Sebep Feshi, 2. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2019.
- Erdoğan, Ersin** : “*Paylı Mülkiyete Konu Eşyada Mecburi Dava Arkadaşlığı ve Davayı Birlikte Açma Zorunluluğunun Usûl Hukuku Açısından Değerlendirilmesi*”, MİHDER, Cilt: 9, Sayı: 25, 2013, s. 183-211.
- Erdoğan, Ersin** : Hakem Kararlarının Kesin Hüküm Etkisi, Yetkin Yayınları, Ankara 2017.

- Erdönmez, Güray** : Medenî Usûl Hukukunda Belgelerin İbrazi Mecburiyeti, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2014.
- Erdönmez, Güray** : “HMK. m.57/1, c Hükümü Çerçevesinde İhtiyari Dava Arkadaşlığının Mümkün Olduğu Haller”, DEÜHFD, Cilt: 16, Özel Sayı: Prof. Dr. Hakan Pekcanitez’e Armağan, 2015, s. 695-755.
- Eren, Fikret** : Mülkiyet Hukuku, 4. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2016.
- Eren, Fikret** : Türk Medeni Hukukunda Tenkis Dâvası, Sevinç Matbaası, Ankara 1973.
- Eren, Fikret** : Borçlar Hukuku (Genel Hükümler), 25. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2020.
- Eren, Fikret/Yücer-Akıntürk, İpek** : Türk Miras Hukuku, 2. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2019.
- Erişir, Evrim** : Medeni Usûl Hukukunda Taraf Ehliyeti, Güncel Hukuk Yayınları, İzmir 2007.
- Erişir, Evrim** : Geçici Hukukî Korumanın Temelleri ve İhtiyatî Tedbir Türleri, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2013.
- Ermenek, İbrahim** : Medenî Usul Hukukunda Davayı Kabul (Mahkeme Huzurunda Yapılan Kabuller), Adalet Yayınevi, Ankara 2009.
- Ermenek, İbrahim** : Medenî Usul Hukukunda Davaların Birleştirilmesi ve Ayrılması, Yetkin Yayınları, Ankara 2014.
- Eroğlu, Orhan** : “Birlikte Mülkiyet - El Birliği Mülkiyeti”, Gayrimenkul Davaları (ed. Havutcu, Ayşe/Akıncı, Müslüm/Dinç, Mutlu), Cilt: 1, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019, s. 133-250.
- Esener, Turhan/Güven, Kudret** : Eşya Hukuku (Genişletilmiş ve 6750 sayılı Kanun Eklenmiş), 8. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2019.
- Fellmann, Walter/Müller, Karin** : Die einfache Gesellschaft, Art. 530-544 OR (ed. Hausheer, Heinz/ Walter, Hans Peter), Band: VI, Stämpfli Verlag, Bern 2006.
- Forstmoser, Peter/Meier-Hayoz, Arthur/Nobel, Peter** : Schweizerisches Aktienrecht, Stämpfli Verlag, Bern 1996.
- Ganiyeva, Salimya** : Rusya Federasyonu Örneği Işığında Milletlerarası Ticarî Tahkim ve Mahkemelerin Tahkime Müdahalesi, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- Gaul, Hans Friedhelm/Schilken, Eberhard/ Becker-Eberhard, Ekkehard** : Zwangsvollstreckungsrecht, 12. Auflage, C.H. Beck Verlag, München 2010.

- Geier, Eva Ruth** : Die Streitgenossenschaft im internationalen Verhältnis, Haupt Verlag, Bern/Stuttgart/Wien 2005.
- Globisch, Günter** : Das Versäumnisurteil in der notwendigen Streitgenossenschaft, S. Roderer Verlag, Regensburg 1995.
- Gottwald, Peter** : “Grundprobleme der Streitgenossenschaft im Zivilprozeß”, JA, Yıl: 14, 1982, s. 64-71.
- Göksu, Mustafa** : Civil Litigation and Dispute Resolution in Turkey, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara 2016.
- Gökyayla, K. Emre** : “Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmelerinde, Mahkemece Sözleşmenin Feshine Karar Verilen Hâllerde İfaya Eklenen Ceza Koşulunun Akıbeti”, DEÜHFD, Cilt: 19, Özel Sayı: Prof. Dr. Şeref ERTAŞ’a Armağan, 2017, s. 47-67.
- Gören-Ülkü, Nazlı** : “Dava Ortaklığı veya Davaya Müdahale Halinde Hâkimin Reddi Talebinde Bulunabilecek Kişiler”, DEÜHFD, Cilt: 16, Özel Sayı: Prof. Dr. Hakan Pekcanitez’e Armağan, 2015, s. 1613-1624.
- Görgün, L. Şanal/Börü, Levent/Toraman, Barış/Kodakoğlu, Mehmet** : Medeni Usul Hukuku, 9. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2020.
- Gümüş, Alper** : Medeni Hukuk ve Medeni Usul Hukuku Boyutuyla Tereke (Miras Ortaklığı) Temsilcisi (TMK m. 640/III), Filiz Kitabevi, İstanbul 2020.
- Güneş, Yusuf** : Orman Hukuku, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2019.
- Gürer, Hülya Atlan** : “Taşınmaz Mülkiyetinin Zamanaşımı Yoluyla Kazanılması”, Gayrimenkul Davaları (ed. Havutcu, Ayşe/Akıncı, Müslüm/Dinç, Mutlu), Cilt: 1, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019, s. 623-715.
- Güzel, Ali/Okur, Ali Rıza/Caniklioğlu, Nurşen** : Sosyal Güvenlik Hukuku, 18. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2020.
- Hanağası, Emel** : Davada Menfaat, Yetkin Yayınları, Ankara 2009.
- Hanağası, Emel** : Medenî Yargılama Hukukunda Silahların Eşitliği, Yetkin Yayınları, Ankara 2016.
- Hanağası, Emel** : “Anonim Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi Davasının Medeni Usul Hukuku Perspektifinden Değerlendirilmesi”, BATIDER, Cilt: XXXII, Sayı: 1, 2016, s. 199-270.

- Hassold, Gerhard** : Die Voraussetzungen der besonderen Streitgenossenschaft: eine Studie über die konkurrierende Prozessführung mehrerer materiell Beteiligter, Duncker & Humblot Verlag, Berlin 1970.
- Hausheer, Heinz/Walter, Hans Peter (ed.)** : Berner Kommentar, Schweizerische Zivilprozessordnung, Band I: Art. 1-149 ZPO, Band II: Art. 150-352 - Art. 400-406 ZPO, Stämpfli Verlag, Bern 2012 (Bk-ZPO/**Yazar Adı** Art. ... kn. ...).
- Henckel, Wolfram** : Parteilehre und Streitgegenstand im Zivilprozeß, Carl Winter Universitätsverlag, Heidelberg 1961.
- Hopt, Klaus J./Wiedemann, Herbert** : Aktiengesetz Großkommentar, Band: 7, Teil: 2, 4. Auflage, De Greyter Verlag, Berlin 2013 (Großkomm AktG/**Yazar Adı** § ... kn. ...).
- İkizler, Metin** : Evlenmenin Hükümsüzlüğü, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018.
- İkizler, Metin/ Kurban, Yasin** : Eski ve Yeni Vakıflar Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- İmre, Zahit/Erman, Hasan** : Miras Hukuku, 14. Basım, Der Yayınları, İstanbul 2018.
- İnan, Ali Naim/Ertaş, Şeref/Albaş, Hakan** : Miras Hukuku, 10. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- İyilikli, Ahmet Cahit** : Haciz İhbarnameleri (İİK m. 89), Yetkin Yayınları, Ankara 2012.
- İyilikli, Ahmet Cahit** : Hukuk Yargılamasında Kesin Hüküm, 2. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2020.
- Jauernig, Othmar/Hess, Burkhard** : Zivilprozessrecht, 30. Auflage, C. H. Beck Verlag, München 2011.
- Jauernig Othmar (ed.)** : Jauernig Bürgerliches Gesetzbuch, 18. Auflage, C.H. Beck Verlag, 2021 (Jauernig/**Yazara Adı** BGB § ... kn. ...).
- Kähler, Lorenz** : *“Widerklage und Erweiterungsklage unter Streitgenossen”*, ZZP, Band: 123, Heft: 4, 2010, s. 473-498.
- Kale, Serdar** : Medeni Yargılamada Taraf Ehliyeti, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2010.
- Kapancı, Kadir Berk** : Birlikte Borçlulukta Borçlular Arası İlişkiler, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2014.
- Karaaslan, Varol** : *“Davalı Tarafıta Meydana Gelen İradî Taraf Değişikliği Konusundaki Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi”*, Prof. Dr. Ejder Yılmaz’a Armağan, Cilt: II, Yetkin Yayınları, Ankara 2014, s. 1129-1143.

- Karaaslan, Varol** : Hâkimin Davayı Aydınlatma Ödevi, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- Karamercan, Fatih** : Dava Dilekçesinin Unsurları-Somutlaştırma Yükü, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016.
- Karslı, Abdurrahim** : Medeni Usul Hukukunda Usulî İşlemler, Kudret Basım Ambalaj, İstanbul 2001.
- Karslı, Abdurrahim** : Medeni Muhakeme Hukuku, 5. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul 2020.
- Kavasoğlu, Abdurrahman** : Medeni Usûl Hukukunda Davada Temsil, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul 2007.
- Kaya, Sedat** : “7036 Sayılı İş Mahkemeleri Kanunu Çerçevesinde Bireysel İş Uyuşmazlıklarında Zorunlu Arabuluculuk”, EBYÜHFD, Cilt: XXII, Sayı: 1-2, 2018, s. 209-261.
- Kendigelen, Abuzer** : Anonim Ortaklık Payı Üzerinde İntifa Hakkı, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 1994.
- Kendigelen, Abuzer** : Türk Ticaret Kanunu (Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler), 3. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2016.
- Keser-Berber, Leyla** : Uluslararası Ekonomik Tahkimde Çok Taraflı Tahkim Sorunu, Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 1999.
- Kırca, İsmail** : “Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü”, Anonim Şirketler Hukuku (Kırca/Şehirali-Çelik/Manavgat), Cilt: 2/2, 2. Baskı, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara 2017, s. 1-300.
- Kırtıloğlu, Serhat** : Medeni Yargılama Hukukunda Değişiklik Davası, Adalet Yayınevi, Ankara 2014.
- Kırtıloğlu, Serhat** : “İradi Taraf Değişikliği ve İradi Taraf Değişikliğinin Sonuçları”, Prof. Dr. Ejder Yılmaz'a Armağan, Cilt: I, Yetkin Yayınları, Ankara 2014, s. 1270-1322.
- Kıyak, Emre** : Türk Hukuk Muhakemesinde Davanın Açılması'nın Usul Hukukuna İlişkin Sonuçları, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2014.
- Kiraz, Taylan Özgür** : Medenî Yargılama Hukukunda İkrar, 2. Baskı, Bilge Yayınevi, Ankara 2013.
- Kocayusufpaşaoğlu, Necip** : Miras Hukuku, 2. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 1978.
- Kodakoğlu, Mehmet** : Medenî Usul Hukukunda Aslî Müdahale, Legem Yayıncılık, Ankara 2018.
- Konuralp, Orhan Emre** : “Hukuk Muhakemeleri Kanunu’na Göre Ortak Yetkili Mahkeme ile Münhasır Yetki Sözleşmesiy-le Belirlenen Mahkemenin Yetkisinin Niteliği”, TBBD, Sayı: 142, 2019, s. 211-230.

- Korkmaz, Ramazan** : Medenî Usûl Hukuku Açısından Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru, 2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2017.
- Kostkiewicz, Jolanta Kren/Wolf, Stephan/Amstutz, Marc/Fankhauser, Roland (ed.)** : Orell Füssli Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch, 3. Auflage, Orell Füssli Verlag, Bern 2016 (Orell Füssli-ZGB/**Yazar Adı** Art. ... kn. ...).
- Kostkiewicz, Jolanta Kren/Vock, Dominik (ed.)** : Kommentar zum Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs SchKG, 4. Auflage, Schulthess Verlag, Zürich 2017 (Kostkiewicz/Vock/**Yazar Adı** Art. ... kn. ...).
- Koçyiğit, İlker/Bulur, Alper** : Ticari Uyuşmazlıklarda Dava Şartı Arabuluculuk, Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Arabuluculuk Daire Başkanlığı Yayını, Ankara 2019.
- Köroğlu, Anıl** : Medenî Usûl Hukuku Bakımından Ortaklığın Giderilmesi Davası (Çift Taraflı Dava Teorisi Işığında Bir İnceleme), On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Kulaklı, Emrah** : İmar Kısıtlılığı ile Arazi ve Arsa Düzenlemesinden Doğan Taşınmaz Mülkiyeti Kısıtlamaları, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul 2014.
- Kurşat, Zekeriya** : Paylı Mülkiyetin Sona Ermesi, Arıkan Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2008.
- Kuru, Baki** : Nizasız Kaza, Ajans Türk Matbaası, Ankara 1961.
- Kuru, Baki** : Hukuk Muhakemeleri Usulü, Cilt: I-VI, Demir Demir Yayıncılık, İstanbul 2001.
- Kuru, Baki** : İcra ve İflas Hukuku, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2013.
- Kuru, Baki** : Medenî Usul Hukuku (El Kitabı), Cilt: I-II, Yetkin Yayınları, Ankara 2020.
- Kuru, Baki/Arslan, Ramazan/Yılmaz, Ejder** : Medenî Usul Hukuku, 19. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2008.
- Kuru, Baki/Budak, Ali Cem** : Tespit Davaları, 2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2010.
- Krüger, Wolfgang/Rauscher, Thomas (ed.)** : Münchener Kommentar zur Zivilprozessordnung mit Gerichtsverfassungsgesetz und Nebengesetzen, Band 1: Einleitung, §§ 1-354, Band 2: §§ 355-1024, 6. Auflage, C.H. Beck Verlag, München 2020 (MüKoZPO/**Yazar Adı** § ... kn. ...).
- Lindacher, Walter F.** : "Die Streitgenossenschaft", JuS, Heft: 5, 1986, s. 379-384.
- Lücke, Wolfgang** : "Betrachtungen zum Prozeßrechtsverhältnis", ZJP, Band: 108, Heft: 4, 1995, s. 427-454.

- Lüke, Wolfgang** : Die Beteiligung Dritter im Zivilprozeß: Eine rechtsvergleichende Untersuchung zu Grundfragen des subjektiven Verfahrenskonzentration, Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 1993.
- Mantzouranis, Ioannis** : Die notwendige Streitgenossenschaft im Zivilprozess, Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 2013.
- Mazlum, İsmet** : Medenî Usûl Hukukunda Aslî Müdahale, Yetkin Yayınları, Ankara 2019.
- Meriç, Nedim** : Medenî Yargılama Hukukunda Tasarruf İlkesi (Hukuk Muhakemeleri Kanunu Hükümleri Çerçevesinde), Yetkin Yayınları, Ankara 2011.
- Meriç, Nedim** : Türk-İsviçre İcra Hukukunda Paylaştırma Kuralları ve Sıra Cetveline Müracaat Yolları, Yetkin Yayınları, Ankara 2015.
- Moroğlu, Erdoğan** : Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, 9. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Musielak, Joachim** : Grundkurs ZPO, C. H. Beck Verlag, München 2012.
- Musielak, Hans-Joachim/Voit, Wolfgang (ed.)** : Zivilprozessordnung mit Gerichtsverfassungsgesetz, 17. Auflage, Franz Vahlen Verlag, München 2020 (Musielak/Voit/**Yazar Adı** § ... kn. ...).
- Muşul, Timuçin** : Medenî Usul Hukuku (Temel Bilgiler), 2. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2009.
- Namlı, Mert** : Türk ve Fransız Medenî Usûl Hukuku'nda Yargılamanın Yenilenmesi, Beta Basım Yayımlar Dağıtım, İstanbul 2014.
- Nar, Ahmet** : Türk Miras Hukukunda Tenkis, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2016.
- Nomer, Halûk Nami/Ergüne, Mehmet Serkan** : Eşya Hukuku, 7. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2019.
- Oğuzman, Kemal/Barlas, Nami** : Medenî Hukuk (Giriş, Kaynaklar, Temel Kavramlar), 24. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2018.
- Oğuzman, Kemal/Öz, M. Turgut** : Borçlar Hukuku (Genel Hükümler), Cilt I: (16. Bası), Cilt: II (14. Bası), Vedat Kitapçılık, İstanbul 2018.
- Oğuzman, Kemal/Seliçi, Özer/ Oktay-Özdemir, Sahibe** : Eşya Hukuku (Zilyetlik-Tapu Sicili, Taşınmaz ve Taşınır Mülkiyeti, Kat Mülkiyeti, Sınırlı Aynî Haklar), 21. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul 2018.
- Okumuş, Nagehan** : Hakem Kararlarının İptali, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Kayseri 2018.
- Okur, Mustafa** : Adlî Teminat, Yetkin Yayınları, Ankara 2011.
- Önen, Ergun** : İnşâî Dâva, Olgaç Matbaası, Ankara 1981.

- Özbek, Mustafa Serdar** : Noter Senetlerinde Sahtelik, 4. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2018.
- Özbay, İbrahim** : “*Hakem Kararlarının Kesin Hüküm Teşkil Etmesi*”, Prof. Dr. Ergun Önen’e Armağan, İstanbul 2003, s. 281-304.
- Özbay, İbrahim** : Hakem Kararlarının Temyizi, Yetkin Yayınları, Ankara 2004.
- Özbay, İbrahim/Aksan-Nar, Şerife** : “*Son Yasal Değişiklikler Çerçevesinde Tanımanın İptali Davası ve Bu Davada Uygulanacak Usul*”, EÜHFD, Cilt: XIV, Sayı: 3-4, 2010, s. 187-226.
- Özbay, İbrahim/Fak, Alican** : “*Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile Getirilen Yeni Bir Yargılamanın İadesi Sebebi: Mahkemenin Kanuna Uygun Olarak Teşekkül Etmemiş Olması*”, YD, Cilt: 44, Sayı: 3, 2018, s. 503-548.
- Özbay, İbrahim/Korucu, Yavuz** : Hukuk Muhakemeleri Kanunu Çerçevesinde Tahkim (HMK m. 407-444), Adalet Yayınevi, Ankara 2016.
- Özcan, Zeynep** : Paylı Mülkiyette Paydaşların Yetkileri ve Yükümlülükleri, Yetkin Yayınları, Ankara 2013.
- Özekes, Muhammet** : Medeni Usul Hukukunda Asli Müdahale, Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 1995.
- Özekes, Muhammet** : İcra ve İflâs Hukukunda İhtiyati Haciz, Seçkin Yayıncılık, Ankara 1999.
- Özekes, Muhammet** : “*Medeni Usul Hukukunda Yok Hüküm ve Etkisiz Hüküm*”, YD, Cilt: 26, Sayı: 4, 2000, s. 661-699.
- Özekes, Muhammet** : “*İş Kanunu’nun 20. ve 21. Maddelerinin Medeni Yargılama ve İcra Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi*”, 75. Yaş Günü İçin Prof. Dr. Baki Kuru Armağanı, Ankara 2004, s. 479-551.
- Özekes, Muhammet** : “*Anayasa Mahkemesinin Kararı Karşısında Kısmî Dava ile Belirsiz Alacak Davası Arasındaki Sınırın Belirlenmesi Sorunu*”, Prof. Dr. Ejder Yılmaz’a Armağan, Cilt: II, Yetkin Yayınları, Ankara 2014, s. 1589-1606.
- Özekes, Muhammet** : “*7036 sayılı Kanunla Yapılan Değişikliklerin İşe İade Davasının Niteliği ve İcrasına Etkisi*”, SİCİL İş Hukuku Dergisi, Sayı: 39, 2018, s. 62-77.
- Özer, Tülay** : HUMK’tan HMK’ya Medeni Usul Kanunu Tasarıları, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi, İstanbul 2012.
- Özkaya-Ferendeci, Özden** : “*Davalının Cevap Dilekçesi Vermemesi Halinde m. 128’in Uygulanması ve Ortaya Çıkan Sorunlara İlişkin Çözüm Arayışları*”, MÜHF-HAD, Cilt: 24, Sayı: 1, 2018, s. 258-269.

- Özmen, Ethem Seba** : Türk Hukukunda Paydaşıktan Çıkarma Davası, Kazancı Hukuk Yayınları, Ankara 1992.
- Özmumcu, Seda** : “*Davanın Açılmasına Bağlanan Sonuçların Davanın Açılmamış Sayılması Halinde Değerlendirilmesi*”, İÜHFM, Cilt: LXX, Sayı: 2, 2012, s. 183-205.
- Öztürk, Emrah** : Medeni Usul Hukukunda İlk İtirazlar, Yetkin Yayınları, Ankara 2014.
- Palandt, Otto** : Bürgerliches Gesetzbuch, 78. Auflage, C.H. Beck Verlag, München 2019 (Palandt/**Yazar Adı** § ... kn. ...).
- Pamukçu, Bengü** : Medenî Yargılama Hukukunda Dosyanın İşlemden Kaldırılması, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Pekcanıtez, Hakan** : “*Die Interventionsarten im türkischen Zivilprozessrecht*”, Makaleler, Cilt: I, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2016, s. 169-193.
- Pekcanıtez, Hakan** : “*Medenî Yargıda Adil Yargılanma*” Makaleler, Cilt: I, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2016, s. 385-412.
- Pekcanıtez, Hakan** : “*Hukukî Dinlenilme Hakkı*” Makaleler, Cilt: I, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2016, s. 509-559.
- Pekcanıtez, Hakan/Atalay, Oğuz/Özekes, Muhammet** : Medenî Usul Hukuku, 3. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2015.
- Pekcanıtez, Hakan/Özekes, Muhammet/Akkan, Mine/Taş-Korkmaz, Hülya (ed.)** : Medenî Usûl Hukuku, Cilt: I-III, 15. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2017 (**Yazar Adı** Pekcanıtez Usûl s. ...).
- Pekcanıtez, Hakan/Atalay, Oğuz/Özekes, Muhammet** : Medenî Usul Hukuku, 8. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Pekcanıtez, Hakan/Meriç, Nedim** : Medenî Usûl Hukukunda Fer’î Müdahale, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Peksöz, Vildan** : Medenî Usûl Hukuku Açısından Adi Ortaklık İlişkileri, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Peksöz, Vildan** : “*Adi Ortaklıklarla İlgili Takiplerde Haciz*”, İHM, Cilt: 78, Sayı: 1, 2020, s. 1-19.
- Poroy, Reha/Tekinalp, Ünal** : “*Adi Ortaklık*”, Ortaklıklar Hukuku I (Poroy/Tekinalp/Çamoğlu) 14. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2019, s. 43-101.
- Postacıoğlu, İlhan E.** : “*Borçlunun Üçüncü Şahsa Karşı Alacaklarının Haczi ile İlgili Bazı Problemler*”, BATIDER, Cilt: X, Sayı: 2, 1979, s. 353-368.
- Postacıoğlu, İlhan E.** : Medeni Usul Hukuku Dersleri, 6. Bası, Sulhi Garan Matbaası, İstanbul 1975.

- Postacıoğlu, İlhan E./Altay, Sümer** : Medenî Usûl Hukuku Dersleri, 7. Baskı, Vedat Yayınevi, İstanbul 2015.
- Pulaşlı, Hasan** : Şirketler Hukuku Genel Esasları, 6. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- Riedel, Ernst** : *“Feststellung der Forderungen, Verteilung, Aufhebung”*, Handbuch Insolvenzrecht (ed. Bork, Reinhard/Hölzle, Gerrit), 2. Auflage, RWS Verlag, Köln 2019, s. 591-646.
- Rosenberg, Leo** : Lehrbuch des deutschen Zivilprozessrechts, 9. Auflage, C.H. Beck Verlag, München/Berlin 1961.
- Rosenberg, Leo/Schwab, Karl Heinz/Gottwald, Peter** : Zivilprozessrecht, 18. Auflage, C.H. Beck Verlag, München 2018.
- Roth, Herbert** : *“Zweiparteiensystem und mehrseitige Gestaltungs-klage im Personengesellschaftsrecht”*, Festschrift für Bernhard Großfeld zum 65. Geburtstag, Recht und Wirtschaft Verlag, Heidelberg 1999, s. 915-928.
- Säcker, Franz Jürgen/Rixecker, Roland /Oetker, Hartmut/ Limperg, Bettina** : Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Band 6: §§ 631-704, Band 11: §§ 1922-2385, 8. Auflage, C.H. Beck Verlag, München 2020 (MüKoBGB/**Yazar Adı** § ... kn. ...).
- Sanwald, Reto** : Austritt und Ausschluss aus AG und GmbH, Dike Verlag, Zürich/St. Gallen 2009.
- Sarı-Fidan, Özlem** : Miras Ortaklığı, Adalet Yayınevi, Ankara 2016.
- Sarihan, Banu Bilge** : Müşterek Mülkiyetin Sona Ermesi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya 2008.
- Sarısözen, M. Serhat** : *“Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun Medeni Usul Hukukumuzda Getirdiği Yeni Düzenlemeler”*, TBBD, Yıl: 24, Sayı: 96, 2011, s. 331-382.
- Selçuk, Seyhan** : Hukuk Muhakemeleri Kanunu’na Göre Hakem Kararlarının İptali, Yetkin Yayınları, Ankara 2018.
- Schellhammer, Kurt** : Zivilprozess (Gesetz-Praxis-Fälle), 15. Auflage, C.F. Müller Verlag, Heidelberg 2016.
- Schilken, Ebehard** : Gerichtsverfassungsrecht, Carl Heymanns Verlag, Köln/München 2007.
- Schilken, Ebehard** : Zivilprozessrecht, 7. Auflage, Franz Vahlen Verlag, München 2014.
- Schlosser, Peter** : Gestaltungsklagen und Gestaltungsurteile, Ernst und Werner Gieseking Verlag, Bielefeld 1966.
- Schmidt, Karsten** : Mehrseitige Gestaltungsprozesse bei Personengesellschaften, Decker/Müller Verlag, Heidelberg 1992.

- Schmidt, Karsten** : Gesellschaftsrecht, 4. Auflage, Carl Heymanns Verlag, Köln/Berlin/Bonn/München 2002.
- Schmidt, Karsten** : *“Mehrparteienprozess, Streitverkündigung und Nebenintervention bei Gestaltungsprozessen im Gesellschaftsrecht”*, Festschrift für Kostas E. Beys zum 70. Geburtstag, Band: 2, Athen 2003, s. 1485-1499.
- Schumann, Ekkehard** : *“Das Versäumen von Rechtsbehelfsfristen durch einzelne notwendige Streitgenossen”*, ZZP, Band: 76, Heft: 5/6, 1963, s. 381-400.
- Schwab, Karl Heinz** : *“Die Voraussetzungen der notwendigen Streitgenossenschaft”*, Festschrift für Friedrich Lent zum 75. Geburtstag, München/Berlin 1957, s. 271-299.
- Schwab, Martin** : Das Prozeßrecht gesellschaftsinterner Streitigkeiten, Mohr Siebeck, Tübingen 2005.
- Serozan, Rona/Engin, Baki İlkey** : Miras Hukuku ve Uygulama Çalışmaları, 6. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- Sieewart, David** : *“Parteienlehre”*, Schweizerisches Zivilprozessrecht (Isaak Meier), Schulthess Verlag, Zürich/Basel/Genf 2010, s. 147-194.
- Sirmen, A. Lale** : Eşya Hukuku, 7. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2019.
- Sogo, Miguel** : *“Örtliche Zuständigkeit”*, Schweizerisches Zivilprozessrecht (Isaak Meier), Schulthess Verlag, Zürich/Basel/Genf 2010, s. 97-144.
- Soylu, M. Furkan** : *“Medenî Usûl Hukukunda Ortak Yetkili Mahkeme”*, SÜHFD, Cilt: 25, Sayı: 2, 2017, s. 449-484.
- Spühler, Karl/Dolge, Annette/Gehri, Myriam** : Schweizerisches Zivilprozessrecht und Grundzüge des internationalen Zivilprozessrechts, 9. Auflage, Stämpfli Verlag, Bern 2010.
- Spühler, Karl/Tenchio, Luca/Infanger, Dominik** : Basler Kommentar Schweizerische Zivilprozessordnung, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel 2010 (BKS-ZPO/**Yazar Adı** Art. ... kn. ...).
- Stahelin, Adrian/Stahelin, Daniel/Grolimund, Pascal** : Zivilprozessrecht (Unter Einbezug des Anwaltsrechts und des internationalen Zivilprozessrechts), Schulthess Juristische Medien, Zürich 2013.
- Sungurtekin-Özkan, Meral** : *“Anayasal Şikayet Üzerine Anayasa Mahkemesinin Temel Hak İhlali Kararı Vermesi ve Yeniden Yargılama Yapılmasının HUMK ve HMK Çerçevesinde Değerlendirilmesi”*, Prof. Dr. Ramazan Arslan’a Armağan, Cilt: 2, 2015, s. 1465-1477.

- Sutter-Somm, Thomas** : *“Die Verfahrensgrundsätze und die Prozessvoraussetzungen”*, Schweizerische Zeitschrift für Zivilprozess- und Zwangsvollstreckungsrecht, Heft: 15, 2007, s. 301-326.
- Süzek, Sarper** : İş Hukuku (Genel Esaslar - Bireysel İş Hukuku), 18. Baskı, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2019.
- Şahin, Ayşe** : Anonim Ortaklığın Haklı Sebep Feshi, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2013.
- Şahin-Caner, Ayşenur** : Türk Borçlar Kanununda Müteselsil Borçluluk, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2017.
- Şener, Oruç Hami** : Adi Ortaklık, Yetkin Yayınları, Ankara 2008.
- Şener, Oruç Hami** : Yeni TTK Döneminde Anonim ve Limited Ortaklıklara İlişkin Verilen Yargıtay Emsal Kararlarının Değerlendirilmesi, Seçkin Yayıncılık, 2. Baskı, Ankara 2020.
- Şengöz, Çağrı** : Paylı Mülkiyet Kavramı ve Paylı Mülkiyetin Sona Ermesi, Yetkin Yayınları, Ankara 2018.
- Tanrıver, Süha** : Medenî Usul Hukukunda Derdestlik İtirazı, 2. Bası, Adalet Yayınevi, Ankara 2007.
- Tanrıver, Süha** : *“Hukuk Muhakemeleri Kanunu Bağlamında Akdedilen Yetki Sözleşmeleri Üzerine Bazı Düşünceler”*, DEÜHFD, Cilt: 16, Özel Sayı: Prof. Dr. Hakan Pekcanitez’e Armağan, 2015, s. 459-468.
- Tanrıver, Süha** : Medenî Usûl Hukuku (Temel Kavramlar ve İlk Derece Yargılaması), Cilt: I, 3. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2020.
- Taş-Korkmaz, Hülya** : *“6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun Görev, Yetki ve Yargı Yeri Belirlenmesine İlişkin Hükümlerinin Değerlendirilmesi”*, Yaşar Üniversitesi Dergisi, Cilt: 8, Özel Sayı: Prof. Dr. Aydın Zevklir’e Armağan, 2013, s. 1753-1818.
- Taş-Korkmaz, Hülya** : Medenî Usûl Hukukunda İradî Taraf Değişikliği, Yetkin Yayınları, Ankara 2014.
- Taş-Korkmaz, Hülya** : *“Davacı Tarafıta İradî Taraf Değişikliği Yapılması ve Bu Konuya Yargıtay’ın Bakış Açısının Değerlendirilmesi”*, Fasikül Hukuk Dergisi, Cilt: 10, Sayı: 100, 2018, s. 117-137.
- Taşpınar, Sema** : Medeni Yargılama Hukukunda İspat Sözleşmeleri, Yetkin Yayınları, Ankara 2001.
- Taşpınar-Ayvaz, Sema** : Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun (HMK) Zaman Bakımından Uygulanması, Yetkin Yayınevi, Ankara 2013.

- Tekinay, Selâhatin Sulhi/ Akman, Sermet/Burcuoğlu, Halûk/ Altop, Atillâ** : Eşya Hukuku, Cilt: I, 5. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 1989.
- Tercan, Erdal** : Medenî Usul Hukukunda Tarafların İsticvabı, Yetkin Yayınları, Ankara 2001.
- Tercan, Erdal** : Medenî Usul Hukukunda (Kesin Sürelerin Kaçırılması Halinde) Eski Hale Getirme (Hali sabıka irca), Yetkin Yayınları, Ankara 2006.
- Tercier, Pierre/Pichonnaz, Pascal/Develioğlu, Murat** : Borçlar Hukuku (Genel Hükümler), On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2016.
- Tsikrikas, Dimirios** : *“Probleme der notwendigen Streitgenossenschaft in rechtsvergleichender Betrachtung”*, ZZP, Band: 109, Heft: 4, 1995, s. 503-523.
- Thouvenin, Florent** : Der Kooperationsvertrag Kooperationen im Grenzbereich von Vertrags- und Gesellschaftsrecht, Stämpfli Verlag, Bern 2017.
- Topal, Önder** : Medeni Yargılama Hukuku Bağlamında Çift Yönlü Dava Olarak Ortaklığın Giderilmesi (İzale-î Şüyü Davası), Yetkin Yayınları, Ankara 2020.
- Topuz, Gökçen/Topuz, Seçkin** : *“Miras Ortaklığında Mirasçıların Dava Arkadaşlığı”*, ABD, Yıl: 66, Sayı: 3, 2008, s. 60-67.
- Topuz, Gökçen/Topuz, Seçkin** : *“Takasın Davada İleri Sürülmesi”*, AÜHFD, Cilt: 57, Sayı: 3, 2008, s. 719-731.
- Toraman, Barış** : Medeni Usul Hukukunda Bilirkişi İncelemesi (6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu ile Getirilen Yenilikler Çerçevesinde), Yetkin Yayınları, Ankara 2017.
- Tuncay, A. Can/Ekmekçi, Ömer** : Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri, 20. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2019.
- Tuncer-Kazancı, İdil** : Tasarrufun İptali Davalarında İspat, Yetkin Yayınları, Ankara 2015.
- Tunçomağ, Kenan** : Türk Borçlar Hukuku, Cilt: I, 6. Bası, Sermet Matbaası, İstanbul 1976.
- Tutumlu, Mehmet Akif** : Medeni Usul Hukukunda Islah, 4. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- Tutumlu, Mehmet Akif** : Zamanaşımı Def'i, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- Türkmen, Emre** : Adi Ortaklıkta Çıkma ve Çıkarılma, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- Türkmen, Yusuf** : Medeni Yargılama Hukukunda Davada Teminat, Yetkin Yayınları, Ankara 2020.

- Ulmer, Peter** : *“Gestaltungsklagen im Personengesellschaftsrecht und notwendige Streitgenossenschaft”*, Festschrift für Ernst Geßler, Franz Vahlen Verlag, München 1971, s. 269-282.
- Ulukapı, Ömer** : Medeni Usul Hukukunda Dava Arkadaşlığı, MIMOZA Yayınevi, Konya 1991.
- Ulukapı, Ömer** : *“Medeni Usul Hukukunda Derdestlik ve Sonuçları”*, YD, Cilt: 21, Sayı: 4, 1995, s. 395-445.
- Ulukapı, Ömer** : Medeni Usul Hukukunda Tarafların Duruşmaya Gelmemesi, MIMOZA Yayınevi, Konya 1997.
- Ulukapı, Ömer** : Medenî Usûl Hukuku, 3. Baskı, MIMOZA Yayınları, Konya 2015.
- Umar, Bilge** : Türk İcra-İflâs Hukukunda İptal Dâvası, Fakülte-ler Matbaası, İstanbul 1963.
- Umar, Bilge** : Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, 2. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2014.
- Üstündağ, Saim** : İddia ve Müdafaanın Değiştirilmesi Yasağı, Ce-zaevi Matbaası, İstanbul 1967.
- Üstündağ, Saim** : *“Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun Tadili Tasarısı Hakkında Düşünceler”*, İÜHM, Cilt: 33, Sayı: 1-2, 1967, s. 141-182.
- Üstündağ, Saim** : Medeni Yargılama Hukuku, Cilt: I-II, 7. Baskı, Nesil Matbaacılık, İstanbul 2000.
- Üstündağ, Saim** : İcra Hukukunun Esasları, 8. Bası, İstanbul 2004.
- Üstündağ, Saim** : İflâs Hukuku (İflâs, Konkordato, İptal Davaları), 8. Bası, Yaylacık Matbaacılık, İstanbul 2009.
- von Holzen, Cristina** : Die Streitgenossenschaft im schweizerischen Zivilprozess, Helbing & Lichtenhahn Verlag, Basel 2006.
- Waldner, Wolfram** : Der Anspruch auf rechtliches Gehör, 2. Auflage, Otto Schmidt Verlag, Köln 2000.
- Wagner, Gerhard** : Prozeßverträge, (Privatautonomie im Verfahrensrecht), Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 1998.
- Wieser, Eberhard** : *“Notwendige Streitgenossenschaft”*, NJW, Heft: 16, 2000, s. 1163-1165.
- Winte, Hans-Heinrich** : Die Rechtsfolgen der notwendigen Streitgenossenschaft unter besonderer Berücksichtigung der unterschiedlichen Grundlagen ihrer beiden Alternativen, V. Florentz Verlag, München 1988.

- Wolf, Stephan/Engel, Martin** : Berner Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch (Die Teilung der Erbschaft, Art. 602-619 ZGB), Stämpfli Verlag, Bern 2014 (Bk-ZGB/**Yazar Adı** Art. ... kn. ...).
- Yabancı, Türkan** : Ortaklığın Giderilmesi Davası, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara 1997.
- Yardımcı, Taner Emre** : “*Yeni Elektronik Tebligat Yönetmeliği Çerçevesinde Elektronik Tebligat*”, ABD, Cilt: 77, Sayı: 3, 2019, s. 1-38.
- Yardımcı, Taner Emre** : “*Anonim Şirket Genel Kurul Kararının İptalinde Dava Dilekçesinin Islahı*”, İnÜHFD, Cilt: 11, Sayı: 1, 2020, s. 321-337.
- Yavaş, Murat** : Borçlunun Üçüncü Şahıslardaki Mal, Hak ve Alacaklarının Haczi (İİK m. 89), Arıkan Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2005.
- Yavuz, Cevdet/Erlüle, Ful-ya/Sağlam, İpek** : Türk Medeni Hukuku ve Türk Borçlar Hukuku Mevzuatı, 12. Baskı, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2014.
- Yener, Orhan** : Hukuk ve Ceza Davalarında Taraf Teşkili ve Dava Ehliyeti Davaya Vekalet, Yetkin Yayınları, Ankara 1997.
- Yetkin, Ece Selin** : Paylı Mülkiyette Paylaştırma Hakkı ve Bu Hakkın Sınırları, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- Yıldırım, Mehmet Kâmil** : Medeni Usul Hukukunda Delillerin Değerlendirilmesi, Kazancı Matbaacılık, İstanbul 1990.
- Yıldırım, Mehmet Kâmil/Deren-Yıldırım, Nevhis** : İcra ve İflas Hukuku, 7. Baskı, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2016.
- Yılmaz, Ejder** : Medenî Yargılama Hukukunda Yemin, 2. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2012.
- Yılmaz, Ejder** : Medeni Yargılama Hukukunda Islah, 4. Baskı, Bilge Yayınevi, Ankara 2013.
- Yılmaz, Ejder** : “*Davada Taraf Değişikliği*”, Prof. Dr. Saim Üstündağ’a Armağan, Ankara 2009, s. 569-596.
- Yılmaz, Ejder** : İcra ve İflâs Kanunu Şerhi, Yetkin Yayınları, Ankara 2016.
- Yılmaz, Ejder** : Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Cilt: I-III, 3. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2017.
- Yılmaz, Orhan** : Tarafların Teşkili, Erzurum 1972.
- Yongalık, Aynur** : Şahıs Şirketlerinde Ortak Davası (*Actio Pro Socio*), Banka ve Ticaret Hukuku Enstitüsü, Ankara 2010.

- Yüce, Melek Bilgin** : “*Medeni Hukuk Bakış Açısıyla Elbirliği Mülkiyetinde Dava Arkadaşlığının Değerlendirilmesi*”, Yargıtay Kararları Işığında Güncel Medeni Hukuk Problemleri Sempozyumu Bildirileri (8-9 Kasım 2018), On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2019, s. 343-383.
- Yüce, Melek Bilgin** : “*Genel Olarak Kamu Malları*”, Gayrimenkul Davaları (ed. Havutcu, Ayşe/Akinci, Müslüm/Dinç, Mutlu), Cilt: 2, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019, s. 2143-2168.
- Yüksel, Sinan H.** : “*Anonim Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi Davasında Davalı Sıfatı Üzerine Düşünceler*”, Prof. Dr. Hamdi Yasaman’a Armağan, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2017, s. 863-881.

Prof. Dr. Mustafa ATEŞ
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Arş. Gör. Muhammed Afif KAYA
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

MEDENİ HUKUK

Pratik Çalışmalar

BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ - TEMEL KAVRAMLAR - KİŞİLER HUKUKU

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Medeni Hukuk Pratik Çalışmalar

Mustafa Ateş - Muhammed Afif Kaya

Hukuk Yayınları Dizisi – 3019

Birinci Baskı : Aralık, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 41 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

SEÇİLMİŞ KAYNAKÇA

- Akıntürk, Turgut / Akipek, Jale G. / Ateş, Derya, Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri, Kişiler Hukuku, Birinci Cilt, Beta Basım Yayın, 2021
- Akıntürk, Turgut / Ateş, Derya, Medeni Hukuk, Beta Basım Yayın, 2020
- Dural, Mustafa / Öğüz, Tufan, Türk Özel Hukuku Cilt - II, Kişiler Hukuku, Filiz Kitabevi, 2021
- Dural, Mustafa / Sarı, Suat, Türk Özel Hukuku Cilt - I, Temel Kavramlar ve Medeni Kanunun Başlangıç Hükümleri, Filiz Kitabevi, 2021
- Eren, Fikret, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Yetkin Yayınları, 2021
- Kılıçoğlu, Ahmet, Medeni Hukuk, Turhan Kitabevi, 2021
- Kocayusufpaşaoğlu Necip / Hatemi, Hüseyin / Serozan, Rona / Arpacı, Abdulkadir, Borçlar Hukuku Genel Bölüm, Prof. Dr. Necip Kocayusufpaşaoğlu, Borçlar Hukukuna Giriş Hukuki İşlem Sözleşme, Filiz Kitabevi, 2017
- Nomer, Haluk Nami / Akbulut, Pakize Ezgi, Medeni Hukuka Giriş – Bölüm - I, Filiz Kitabevi, 2021
- Oğuzman, M. Kemal / Barlas, Nami, Medeni Hukuk, Giriş, Kaynaklar, Temel Kavramlar, On İki Levha Yayıncılık, 2021
- Oğuzman M. Kemal / Öz, Turgut, Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt 1-2, Vedat Kitapçılık, 2021
- Oğuzman, M. Kemal / Seliçi, Özer/ Oktay-Özdemir, Saibe, Kişiler Hukuku, Filiz Kitabevi, 2021
- Öztan, Bilge, Kişiler Hukuku Gerçek Kişiler, Yetkin Yayınları, 2021
- Serozan, Rona, Medeni Hukuk, Genel Bölüm / Kişiler Hukuku, Vedat Kitapçılık, 2018
- Zevkliler, Aydın / Ertaş, Şeref / Havutçu, Ayşe / Acabey, M. Beşir, Damla Gürpınar, Yeni Medeni Kanuna Göre Medeni Hukuk, Turhan Kitabevi, 2018

Editörler

Prof. Dr. Metin İKİZLER & Doç. Dr. Özlem TÜZÜNER

MEDENİ HUKUK - I

BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ KİŞİLER HUKUKU

Ders Kitabı

Yazarlar:

**Ayşenur Şahin Caner & Dursun Ali Demirboğa
Hatice Karacan Çetin & Hayriye Şen Doğramacı
Metin İkizler & Ömer Ergün & Özkan Özyakışır
Özlem Tüzüner & Pınar Aktaş Avcı
Seda Gayretli Aydın & Semih Yünlü & Senar Ç. Tuncer
Sinan Sami Akkurt & Zeynep Özcan**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Medeni Hukuk - I

Başlangıç Hükümleri - Kişiler Hukuku

Ders Kitabı

Ayşenur Şahin Caner - Dursun Ali Demirboğa - Hatice Karacan Çetin
Hayriye Şen Doğramacı - Metin İkizler - Ömer Ergün - Özkan Özyakışır
Özlem Tüzüner - Pınar Aktaş Avcı - Seda Gayretli Aydın - Semih Yünlü
Senar Ç. Tuncer - Sinan Sami Akkurt - Zeynep Özcan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2965

Birinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 63 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

§ 1. HUKUK ve MEDENİ HUKUK *

I. HUKUK KAVRAMI

A. Hukukun Tanımı

Kelime anlamı ile “*Hukuk*” Arapça kökenli olup hak kelimesinin çoğuludur¹. Bazı batı dillerinde de hak ve hukuk kavramları aynı kelime ile ifade edilmektedir². Hukuk, hak kavramından çok daha geniş bir kavramdır.

Bir kavram olarak “*Hukuk*” geçmişten günümüze tartışılmış, tanımını üzerinde uzlaşamamıştır³. Bunun en önemli sebeplerinden biri kavramın, hukuk biliminin yanı sıra hukuk tarihi ve hukuk felsefesi; sosyoloji, ekonomi, işletme ve kamu yönetimi vb. pek çok bilim dalını yakından ilgilendirmesi ve her bir disiplinin hukuka yaklaşımının birbirinden farklı olmasıdır⁴. Hukuk bilimi açısından hukuku en basit hâliyle “*toplumsal hayatta kişilerin davranışlarını ve*

---

* Dr. Öğr. Üyesi Hatice KARACAN ÇETİN

¹ Detaylı bilgi için bkz. Hatemi, H.: Medeni Hukuk’a Giriş, 8. Bası, İstanbul 2017, s. 35, 36; Gözler, K.: “Hukuk” Kelimesi Kaç Yaşında? Etimoloji Bize Ne Söyler?, Türk Anayasa Hukuku Sitesi, <https://www.anayasa.gen.tr/hukuk-kac-yasinda.htm> (E.T: 02.02.2021).

² Almanca’da “*Recht*” Fransızca’da “*droit*” terimi hem hak hem de hukuku ifade edecek şekilde kullanılmaktadır. Bu kelimelerin başına, hukuk ifade edilmek isteniyor ise “*objektif*”, hak ifade edilmek isteniyorsa “*sübjektif*” sıfatları getirilmekte (objektives Recht, droit objectif, sübjektives Recht, droit sübjektif şeklinde), ya da yalın olarak kullanılan bu kelimeler cümle içinde hak ya da hukuk olarak anlaşılmaktadır. Sadece İngilizce’de “*law*” terimi hukuk ve kanun anlamında kullanılmakta olup hak kavramını ifade etmek için “*right*” terimi yer almaktadır.

³ Serozan, R.: Medeni Hukuk (Genel Bölüm, Kişiler Hukuku), 1. Bası, İstanbul 2011, 2.

⁴ Oğuzman, M. K./Barlas, N.: Medeni Hukuk (Giriş, Kaynaklar, Temel Kavramlar), 25. Bası, 2019, s. 1.

BÖLÜM KAYNAKÇASI

- Akipek, Jale G./Akıntürk, Turgut/Ateş Karaman, Derya: Türk Medeni Hukuku (Başlangıç Hükümleri, Kişiler Hukuku), 10. Bası, İstanbul 2013.
- Akipek, Jale G.: Sübjektif Hüsnüniyetin Mahiyeti Ve Hükümleri, AÜHFD, 1957, C. 14 (1), s. 56-71.
- Akkurt, Sinan Sami/Erdoğan, Kemal/Tokat, Hüseyin: Medeni Hukuk, Ankara 2021.
- Anayurt, Ömer: Anayasa Hukuku (Temel Kavramlar ve Türk Anayasa Hukuku), 3. Bası, Ankara 2020.
- Antalya, O. Gökhan/Topuz, Murat: Medeni Hukuk C. I (Giriş, Temel Kavramlar, Başlangıç Hükümleri), 4. Bası, Ankara 2021.
- Antalya, O. Gökhan: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. V/1,1, 2. Bası, Ankara 2019.
- Antalya, O. Gökhan: Hukuk Metodolojisi C. II, 1. Bası, Ankara 2021.
- Antalya, O. Gökhan: Hukuk Teorisi C. I, 2. Bası, Ankara 2020.
- Atar, Yavuz: Türk Anayasa Hukuku, 13. Bası, Ankara 2019.
- Birtek, Fatih: Ceza Hukuku (Genel Hükümler) Temel Bilgiler, 6. Bası, Ankara 2018.
- Cansel, Erol/Özel, Çağlar/Yüksel, Mehmet: Hukuk Başlangıcı (Hukukun Temel Kavram ve Kuramları), 6. Bası, Ankara 2015.
- Dural, Mustafa/Öz, Turgut: Türk Özel Hukuku C. IV (Miras Hukuku), 12. Bası, İstanbul 2018.
- Dural, Mustafa/Sarı, Suat: Türk Özel Hukuku C. I (Temel Kavramlar ve Medeni Hukukun Başlangıç Hükümleri), 15. Bası, İstanbul 2020.
- Eren, Fikret: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 24. Bası, Ankara 2019.
- Esener, Turhan/, Demir, Ender: Hukuka Giriş, 12. Bası, İstanbul 2018.
- Gözler, Kemal: "Hukuk" Kelimesi Kaç Yaşında? Etimoloji Bize Ne Söyler?, Türk Anayasa Hukuku Sitesi, <https://www.anayasa.gen.tr/hukuk-kac-yasinda.htm> (E.T: 02.02.2021).
- Hatemi, Hüseyin: Medeni Hukuk'a Giriş, 8. Bası, İstanbul 2017.
- İşıқтаç, Yasemin: Hukuk Başlangıcı, 4. Bası, İstanbul 2020.

- Kayıhan, Şaban/Ünlütepe, Mustafa: Medeni Hukuka Giriş ve Türk Medeni Kanunu'nun Başlangıç Hükümleri, 4. Bası, Ankara 2019.
- Kılıçoğlu, Ahmet M.: Medeni Kanunumuzun Aile-Miras ve Eşya Hukuku'nda Getirdiği Yenilikler, 3. Bası, Ankara 2014.
- Küçük, Eşref: "XII. Yüzyıl Rönesansı ve "Yeniden Doğan" Roma'yı Günümüze Bağlayan Son Halka: Pandekt Hukuku", AÜHFD, C. 56, S. 4, 2007, s. 111-122.
- Meissel, Franz-Stefan: "Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch", Staatslexikon der Görres-Gesellschaft, 8. Auflage, https://www.staatslexikon-online.de/Lexikon/Allgemeines_B%C3%BCrgerliches_Gesetzbuch (E.T: 10.06.2021).
- Oğuzman, M. Kemal/Barlas, Nami: Medeni Hukuk (Giriş, Kaynaklar, Temel Kavramlar), 25. Bası, 2019.
- Oğuzman, M. Kemal/Öz, Turgut: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. 1, 14. Bası, İstanbul 2016.
- Oğuzman, M. Kemal/Seliçi, Özer/, Oktay-Özdemir, Saibe: Eşya Hukuku, 19. Bası, İstanbul 2016.
- Saymen, Ferit H.: Matlablar Kanun mudur?", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 1945, C. 10, S. 3-4, s. 565-578.
- Serozan, Rona/Engin, Baki İlkay: Miras Hukuku ve Uygulamalı Çalışmaları, 6. Bası, Ankara 2019.
- Serozan, Rona: Eşya Hukuku I, 3. Bası, İstanbul 2014 (Eşya Hukuku I).
- Serozan, Rona: Medeni Hukuk (Genel Bölüm, Kişiler Hukuku), 1. Bası, İstanbul 2011.
- Tiftik, Mustafa: Hukuka Giriş, 7. Bası, Samsun 2016.
- Turinay, Faruk: Dil, Hukuk ve Anayasa: Bir Kelimenin Tarihi, Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi, C. I, S. 1, 2012, s. 477-495.
- Velidedeoğlu, Hıfzı Veldet: Türk Medeni Hukuku, C. I (Umumi Esaslar), 7. Bası, İstanbul 1968.
- Yenisey, Feridun/Nuhoğlu, Ayşe: Ceza Muhakemesi Hukuku, 8. Bası, Ankara 2020.

§ 2. HUKUK KURALLARININ ÖZELLİKLERİ, ÇEŞİTLERİ ve UYGULANMASI *

I. HUKUK KURALLARININ ÖZELLİKLERİ

A. Hukuk Kurallarının Soyutluğu

Hukuk kuralı belli bir kişi veya belli bir olay göz önüne alınarak değil, aynı durumdaki bütün kişiler ve benzer nitelikteki bütün olaylara uygulanacak şekilde hazırlanır ve genel bir ifade olarak ortaya konulur¹.

B. Hukuk Kurallarının Genelliği

Hukuk kuralları sadece belli bir kişi veya belli bir olaya değil aynı durumda olan bütün kişilere ve aynı nitelikteki bütün olaylara uygulanır. Sadece belli bir kişi için çıkarılan kanunlar (af kanunu gibi) genel nitelikte değildir².

C. Hukuk Kurallarının Sürekliliği

Kanunlar yürürlüğe girdikleri tarihten itibaren kapsamına giren bütün kişilere ve olaylara yürürlükten kaldırılıncaya kadar

---

* Dr. Öğr. Üyesi Zeynep ÖZCAN

¹ Dural, M./Sarı, S.: Türk Özel Hukuku, C.1, Temel Kavramlar ve Medenî Kanunun Başlangıç Hükümleri, 15. Baskı, İstanbul 2020, s. 99; Öztan, B.: Medeni Hukuk'un Temel Kavramları, 45. Baskı, Ankara 2020, s. 25; Kayıhan, Ş./Ünlütepe, M.: Medeni Hukuka Giriş ve Türk Medeni Kanunu'nun Başlangıç Hükümleri, 4. Baskı, Ankara 2019, s. 53; Altaş, H.: Medeni Hukuk Başlangıç Hükümleri (TMK m. 1-7), 2. Baskı, Ankara 2020, s. 57; Bilgili F./Demirkapı E.: Hukukun Temel Kavramları, 17. Baskı, Bursa 2020, s. 29; Ayan, M./Ayan, N.: Medeni Hukuka Giriş, 13. Baskı, Ankara 2020, s. 29.

² Altaş, 57; Öztan, 25; Kayıhan/Ünlütepe, 53; Bilgili/Demirkapı,30; Ayan/Ayan, 29; Dural/Sarı, 99.

hukukun genel ilkelerini ve korunan menfaatleri de göz önüne alarak bizzat *kendisi hukuk kuralı yaratır*.

Hâkimin yarattığı hukuk kuralı soyut ve genel kural olmakla birlikte; emredici ve bağlayıcı değildir, sadece hâkimin çözüme ulaştırmaya çalıştığı olay için bağlayıcıdır. Hâkimin yarattığı hukuk kuralı bir kanun hükmü değildir. Dolayısıyla hâkimin yarattığı hukuk kuralının yazılı hukuk kuralları gibi bütün mahkemeleri bağlayıcı niteliği yoktur. Hatta o kuralı bizzat yaratmış olan hâkim dahi sonradan önüne gelecek benzer uyuşmazlıkta yarattığı bu hükümle bağlı değildir. Hâkimin hukuk yaratması, kuvvetler ayrılığı ilkesine aykırılık teşkil edemez. Hâkimin yarattığı hukuk kuralı istinaf ve temyiz yoluna başvurulduğunda üst yargı denetimine tabidir. Bu denetim kapsamında hâkimin yarattığı hukukun yerindeliği, somut olaya uygun şekilde karar verilip verilmediği denetlenir.

BÖLÜM KAYNAKÇASI

- Akipek, Jale/Akıntürk, Turgut/Ateş, Derya: Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri, Kişiler Hukuku, C. I, 15. Baskı, İstanbul 2020.
- Akyol, Şener: Medeni Hukuka Giriş, 2. Baskı, İstanbul 2006.
- Altaş, Hüseyin: Medeni Hukuk Başlangıç Hükümleri (TMK m. 1-7), 2. Baskı, Ankara 2020.
- Anayurt, Ömer: Hukuka Giriş ve Hukukun Temel Kavramları, 20. Baskı, Ankara 2020.
- Antalya, Gökhan/Topuz, Murat: Medeni Hukuk, Giriş, Temel Kavramlar, Başlangıç Hükümleri, Cilt I, 4. Baskı, Ankara 2021.
- Ayan, Mehmet/Ayan, Nurşen: Medeni Hukuka Giriş, 13. Baskı, Ankara 2020.
- Bilgili Fatih/Demirkapı Ertan: Hukukun Temel Kavramları, 17. Baskı, Bursa 2020.
- Dural, Mustafa/Sarı, Suat: Türk Özel Hukuku, C.1, Temel Kavramlar ve Medenî Kanunun Başlangıç Hükümleri, 15. Baskı, İstanbul 2020.
- Edis, Seyfullah: Medeni Hukuka Giriş ve Başlangıç Hükümleri, 6. Baskı, Ankara 1997.

- Gözübüyük, Şeref: Hukuka Giriş ve Hukukun Temel Kavramları, 40. Baskı, Ankara 2020.
- Hatemi, Hüseyin: Medeni Hukuka Giriş, 9. Baskı, İstanbul 2020.
- Helvacı, Serap/Erlüle, Fulya: Medeni Hukuk, 6. Baskı, İstanbul 2020.
- Honsell, Heinrich: Art.1 N.1, Art.4. N.14, in: Basler Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Zivilgesetzbuch I, Art. 1-456 ZGB, hrsg. von Honsell, H./Vogt, N. P./Geiser, T., 5. Aufl, Basel, Genf, München 2014.
- Kayar, İsmail/Üzülmez, İlhan: Hukukun Temel Kavramları, Seçkin yayınları, 11. Baskı, Ankara 2018.
- Kayıhan, Şaban: Hukukun Temel Kavramları, 8. Baskı, Ankara 2020.
- Kayıhan, Şaban/Ünlütepe, Mustafa: Medeni Hukuka Giriş ve Türk Medeni Kanunu'nun Başlangıç Hükümleri, 4. Baskı, Ankara 2019.
- Kayıhan, Şaban/Günergök, Özcan/Hüseyin, İhsan: Medeni Hukuka Giriş ve Türk Medeni Kanunu'nun Başlangıç Hükümleri, İzmit 2020.
- Kılıçoğlu, Ahmet: Medeni Hukuk Temel Bilgiler, 6. Baskı, Ankara 2018.
- Medicus, Dieter: Allgemeiner Teil des BGB, Heidelberg 2006.
- Meier- Hayoz, Arthur: Berner Kommentar, Zivilgesetzbuch, Bern 1966.
- Oğuzman, Kemal/Barlas, Nami: Medeni Hukuk, Giriş, Kaynaklar, Temel Kavramlar, 26. Baskı, İstanbul 2020.
- Öztan, Bilge: Medeni Hukuk'un Temel Kavramları, 45. Baskı, Ankara 2020.
- Serozan, Rona: Medeni Hukuk, 8. Baskı, İstanbul 2018.
- Tekinay, Selahattin Sulhi: Medeni Hukukun Genel Esasları ve Gerçek Kişiler Hukuku, 6. Baskı, İstanbul 1996.
- Thomas, Geiser: Art.1 N. 2, Art. 1 N. 5, in: Basler Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Zivilgesetzbuch I, Art. 1-456 ZGB, hrsg. von Thomas, G./Fountoulakis, C., 6. Aufl, Basel, München 2018.
- Tuor, Peter/Schnyder, Bernhard/Schmid, Jörg/Jungo, Alexandra: Das Schweizerische Zivilgesetzbuch, 13. Aufl., Basel, Zürich 2009.
- Wolf, Manfred/Neuner, Jörg: Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Rechts, 10. Aufl., München 2010.
- Zevkliler, Aydın/Ertaş, Şeref/Havutçu, Ayşe/Gürpınar, Damla: Medeni Hukuk, 10. Baskı, Ankara 2018.

§ 3. HAK KAVRAMI VE HAKKIN TÜRLERİ *

I. HAK KAVRAMI

Hak kavramı, yalnız medeni hukukun değil, hukukun temel kavramlarından biridir. İnsanlar, hakkı tanımlamak için tarihin eski dönemlerinden bu yana yoğun çaba göstermişlerdir. Tüm Kara Avrupası hukuk sistemlerinde olduğu gibi bizim hukuk sistemimizin de temelini teşkil eden Roma hukukunda hakka karşılık olarak “*actio*” sözcüğü kullanılmıştır¹. “*Actio*” dava hakkı anlamına gelir. Bu hak sayesinde kişiler belirli bazı durumlarda haklarını dava açmak yoluyla himaye edebilmiştir². Doktrinde bazı yazarlara göre, Roma hukukunda “*ius*” sözcüğü hem hukuk hem hakkı ifade etmek için kullanılmıştır³. Ancak doktrinde bu görüşe karşı bazı yazarlar, “*ius*” sözcüğünün kişilerin statülerini ifade etmenin dışında hakkı ifade eden bir anlamı bulunmadığını savunmuştur⁴. Hak ile hukuk kavramlarının aynı sözcükle ifade edildiği örneklerle günümüz Kara Avrupası hukuk sistemine dahil kimi ülke hukuklarında da rastlamak mümkündür. Alman hukukunda “*recht*” sözcüğü, Fransız hukukunda “*droit*” sözcüğü hem hak hem hukuku ifade etmek üzere kullanılır. Her iki dilde de hak ve hukuk kavramını birinden ayırt etmek için sözcüklerin önüne objektif ve sübjektif kelimeleri eklenir. Bu sayede ilk durumda hukuk, ikinci durumda da hak sözcüğü kas-

---

* Dr. Öğr. Üyesi Hayriye ŞEN DOĞRAMACI

¹ Antalya, G./Topuz, M.: Medeni Hukuk, C. I, 4. Bası, Ankara 2021, s. 114; Buz, V.: Yenilik Doğuran Haklar, Ankara 2005, s. 21.

² Umur, Z.: Roma Hukuku Ders Notları, 3. Bası, İstanbul 1999, s. 149; Antalya/Topuz, 114; Buz, 21.

³ Antalya/Topuz, 113; Honsell, H.: Römisches Recht, 8. Bası, Salzburg 2015, s. 19; Umur, 147.

⁴ Buz, 21; Bazı modern hukukçular tarafından Romalıların nazari olarak hak kavramı ile meşgul olmadıkları hakkında bkz. Umur, 149.

ğan bir organizmaya benzetilerek tanımlanır⁹⁶. Doktrinde geniş anlamda borç ilişkisi şeklinde de isimlendirilen bu ilişkiden doğan tüm haklar ve borçlar kural olarak sözleşmenin taraflarını bağlar (*nisbilitas prensibi*)⁹⁷. Sözleşmenin taraflarından biri sahibi olduğu bu haklardan birini üçüncü kişiye devredebilir. Böyle olsa bile sözleşme aracılığıyla sahip olduğu hakları kullanabilecek olan yine sözleşmenin tarafıdır. Burada teorik olarak anlattıklarımızı örneklendirecek olursak, A ile B arasında yapılan bir kira sözleşmesinden doğan hak ve yükümlülükler bu sözleşmenin tarafları olarak A ve B'yi bağlar. Bu ilişkide kiraya veren A, kiracısı B'den kira bedelinin düzenli olarak ödemesini isteme hakkına; B ise A'dan, kira sözleşmesinin devamı süresince kiralananın kullanılmaya elverişli biçimde bulundurulmasını talep etme hakkına sahiptir. Kiracı kira bedelini ödemede temerrüde düşer veya kiralananı özenle kullanma borcunu ihlal ederse, kira sözleşmesini feshetme imkânı kiraya verene aittir. Kiraya verene tanınan bu hak, borç ilişkisine bağlı bir hak olarak karşımıza çıkar.

d. Bir Topluluğa Mensup Olmaya Bağlı Haklar

Kişilerin bir topluluğa üye olması dolayısıyla sahip olduğu haklardır. Derneğe üye olmaya bağlanan haklar örnek olarak gösterilebilir.

BÖLÜM KAYNAKÇASI

Ahlberg, Hartwig; Möhring/Nicolini Urheberrecht Kommentar, hrsg. von Ahlberg H./Götting, H.P., 4. Bası, München 2018.

Antalya, Gökhan/Topuz, Murat: Medeni Hukuk, C. I, 4. Bası, Ankara 2021.

Baur, Jürgen F./Stürner, Rolf: Sachenrecht, 18. Bası, Tübingen 2009.

Becker, Hermann: Berner Kommentar, Allgemeine Bestimmungen, Art. 1-183 OR, Band/Nr. VI/1, 2. Bası, Bern 1945.

Buz, Vedat: Yenilik Doğuran Haklar, Ankara 2005.

⁹⁶ Eren, 22 vd.

⁹⁷ Eren, 23 vd.

- Dural, Mustafa/Öz, Turgut: Türk Özel Hukuku, C.IV Miras Hukuku, 10. Bası, İstanbul 2016.
- Eren, Fikret: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 20. Bası, Ankara 2016.
- Eren, Fikret: Mülkiyet Hukuku, Ankara 2011.
- Fikentscher, Wolfgang/Heinemann, Andreas: Schuldrecht, 10. Bası, Berlin 2006.
- Gauch, Peter/Schlupe, Walter: Schweizerisches Obligationenrecht Allgemeiner Teil, Band I, 10. Bası, Zürich-Basel-Genf 2014.
- Güriz, Adnan: Hukuk Felsefesi, 13. Bası, Ankara 2019.
- Haab, Robert: Einleitung, Zürcher Kommentar Band/Nr. IV/1, Das Eigentum, Art. 641-729 ZGB, 2. Bası, Zürich, 1977.
- Helvacı, Serap: Gerçek Kişiler, 7. Bası, İstanbul 2016.
- Honsell, Heinrich: Römisches Recht, 8. Bası, Salzburg 2015.
- Huhn, Cristoph/Lemke, Reiner.: Prütting-Wegen-Weinreich (PWW) BGB Kommentar, 8. Bası, Köln 2013.
- İmre, Zahit/Erman, Hasan: Miras Hukuku, 9. Bası, İstanbul 2013.
- Kılıçoğlu, Ahmet: Fikri Haklar, 6. Bası, Ankara 2020.
- Kocayusufoğlu, Necip: Borçlar Hukukuna Giriş- Hukuki işlem- Sözleşme, 4. Bası, İstanbul 2008.
- Larenz, Karl/Wolf, Manfred: Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Rechts, 9. Bası, München 2004.
- Medicus, Dieter/Petersen, Jens: Allgemeiner Teil des BGB, 11. Bası, Heidelberg, 2016.
- Mohr, Jochen: Münchener Kommentar zum BGB (MüKoBGB), Band 8, 8. Bası, München 2020.
- Müller, Christoph.: Berner Kommentar, Art. 1-18 OR mit allgemeiner Einleitung in das Schweizerische Obligationenrecht, hrsg. von E.Aebi-Müller, R./Müller, C., Bern 2018.
- Oğuzman, Kemal/Seliçi, Özer/Oktay-Özdemir, Saibe.: Eşya Hukuku, 21. Bası, İstanbul 2018.
- Oğuzman, Kemal/Barlas, Nami: Medeni Hukuk, 18. Bası, İstanbul 2012.

- Öz, Turgut: Borçlu Temerrüdünde Sözleşmeden Dönmenin Bu Sözleşme Gereğince Kazanılmış Aynı Haklara Etkisi ve Klasik Dönme Kuramı İle Yeni Dönme Kuramının Kısa Bir Karşılaştırmalı Eleştirisi, İÜMHAD, S. 13, 1996, s. 131-172.
- Pohlmann, Petra: Münchener Kommentar zum BGB (MüKoBGB, § 903), Band 8, 8. Bası, München 2020.
- Seliçi, Özer: Borçlar Kanunu'na Göre Sözleşmeden Doğan Sürekli Borç İlişkilerinin Sona Ermesi, İstanbul 1977.
- Serozan, Rona: Eşya Hukuku I, 3. Bası, İstanbul 2014.
- Serozan, Rona: Sözleşmeden Dönme, 2. Bası, İstanbul 2007.
- Sirmen, Lale: Eşya Hukuku, 4. Bası, Ankara 2016.
- Sirmen, Lale: Türk Özel Hukukunda Şart, Ankara 1992.
- Tekinalp, Ünal: Fikri Mülkiyet Hukuku, 5. Bası, İstanbul 2012.
- Umur, Ziya: Roma Hukuku Ders Notları, 3. Bası, İstanbul 1999.
- Zerres, Thomas: Bürgerliches Recht, 9. Bası, Berlin 2019.

§ 4. HUKUKÎ İŞLEM *

Hukukî işlem, kişi ve hak kavramlarından sonra, özel hukukun belki de en önemli mefhumudur. Sosyal yaşamda, gazete veya kitap almaktan, spor salonuna üye olmaya; vasiyetname tanzim etmekten kefalet vermeye pek çok hukukî işlem gerçekleşir. Hatta internet üzerinde, kullanıcıların sair dijital eylemleri, meselâ kabul butonunu tıklaması, hukukî sonuca yönelmiş beyan sayılabilir. İşte bu sıklıkta karşımıza çıkan hukukî muameleler, zihinde, ne kadar iyi bilinirse; gönülde de, hukukçuluk, o denli yeşermektedir.

Hukukî işlem bölümünün birden fazla defa okunması tavsiye edilmektedir. Çünkü bu bölümdeki başlıklar birbirlerine göbekten bağlıdır. Aşağıdaki her bir terimin, hukuk yaşamınız boyunca dilinize pelesenk olacağı, şimdiden temin edilir.

Hukukî işlemler ve bunların geçersizliği, gerek teorik, gerek pratik anlamda, yüksek önemi haizdir. Üstelik, hukuk düzenindeki gelişme ve değişikliklere paralel vaziyette, hükümsüzlük türleri güncel ayak uydurmaktadır. Bunun için, çalışmaya, tüketiciden ticarete, hatta icradan rekabete ve iş hukukuna kadar geniş spektrumlu örnekler serpiştirilmiştir. Böylesine ciddiyet arz eden konunun bu kadar az sayfada ihata edilmesi tabii ki mümkün değildir. Sadece hukuk bilginliğine adaylığını yürekten koymuş akademisyenleri değil, tüm hukukçu meslektaşları ilgilendiren bu kısa derlemenin geniş yelpazede fayda üretmesi temenni edilir.

I. HUKUKÎ İŞLEM VE İLİNTİLİ KAVRAMLAR

Her konuya vakıf olmak, evvel emirde terminolojiye hâkimiyetle sağlanır. Kavramlar üzerinde tahakkümünü ilân edememiş kişi-

---

* Doç. Dr. Özlem TÜZÜNER

VI. TAHVİL VE UYARLAMA

Tahvil (*conversion*), yani çevirme, hukukî işlemin geçersizlikten kurtarılması maksadıyla, doktrinde önerilen yöntemlerden biridir. Tahvil kurumunun tanımı veya karşılığı kanunda bulunmamaktadır. *Conversion*, şekle aykırılıktan geçersiz sözleşmenin başka hukukî işleme dönüştürülerek âdeta araftan kurtarılmasına yarar. Öyle ki, şekle aykırı muamele, olduğu hâliyle geçerlik şartlarını taşıdığı aynı amaç ve sonuca yönelmiş benzer başka hukukî işlem kılığında geçerli kabul edilir. Tahvilde sıklıkla anılan örnek, noterde akdedilen taşınmaz satış sözleşmesinin taşınmaz satış vaadi görünümünde muteber sayılmasıdır¹²⁷.

BÖLÜM KAYNAKÇASI

- Acar, Faruk: Aile Hukukumuzda Mal Rejimleri-Eşin Yasal Miras Payı, Seçkin, 5. Baskı, Ankara, 2016.
- Acar, Faruk: Rehin Hukuku Dersleri, Vedat, 1. Baskı, İstanbul, 2015 (Acar, Rehin Hukuku).
- Açıkgöz, İlhan: Hukuka Giriş-Temel Kavramlar, Türk Ortopedi ve Travmatoloji Birliği Derneği Dergisi, S. 19, 2020, s. 3-14.
- Akçaal, Mehmet: Borçlar Kanunu'nun Genel İşlem Koşullarına Dair Hükümleri Hakkında Bir İnceleme, GÜHFD, C. 53, S. 1, 2014, s. 49-69.
- Akpınar, Fatih: İşverene Çalışma Koşullarını Değiştirme Yetkisi Veren Kayıtların Genel İşlem Koşulları Açısından Değerlendirilmesi, Çalışma ve Toplum, S. 1, 2021, s. 317-354.
- Akkurt, Sami Sinan: Hukukî İşlemlerde Geçersizlik Olgusuna Genel Bir Bakış, Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 4, S. 1, 2014, s. 99-131.
- Akyol, Şener: Sözleşmenin Yorumu, Vedat, 1. Baskı, İstanbul, 2010.

---

¹²⁷ Havutçu, s. 651 vd. Tekinay/Akman/Burcuoğlu/Altop, s. 110. Esener, s. 69. Akyol, s. 48. İkizler, s. 29. Oğuzman/Barlas, prg. 755. Koç, Hükümsüzlük, s. 133. Uçaryılmaz, s. 369. Dural/Sarı, prg. 1164, 1165. Akkurt, s. 106. Helmut, s. 198, 199. Oğuzman/Öz, prg. 548-550. Gülerci, s. 100, 101.

- Aliefendioğlu, Yılmaz: Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Yokluk ya da Yok İşlem, TBB Dergisi, S. 81, 2009, s. 1-14.
- Altay, Anlam Sıtkı: Anonim Ortaklıklarda Özel Denetimin Koşullarına İlişkin Düşünceler, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 2, 2013, Prof. Dr. Oğuz İmregün'e Saygı Sempozyumu, s. 55-76.
- Altay, Anlam Sıtkı: Bağımsız Denetim Karşısında Anonim Ortaklık Organlarının İşleyişi, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 1, C. II, 2010, Prof. Dr. Köksal Bayraktar'a Armağan, s. 963-1001 (Altay, Bağımsız Denetim).
- Antalya, Gökhan O./Doğancı Doğa E.: Genel İşlem Koşullarında Saydamlık Kuralının, Bunun TBK m. 20 vd.'daki Görünümlerinin ve TTK m. 55 f.1 ile TBK m. 20 vd.'nın Birlikte Uygulanabilirliğinin Değerlendirilmesi, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 24, S. 2, 2018, s. 823-860.
- Antalya, Gökhan O.: Eşya Hukukuna Hâkim İlkelerden Aleniyet İlkesi, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 23, S. 3, 2017, s. 419-440.
- Berki, Şakir: Roma'da Aynî Haklar, AÜHFD, C. 5, S. 2, 1948, s. 323-375.
- Börü, Parlak Şafak: Mülkiyetin Teminat Amacıyla İnançlı İşlemle Devri, TBB Dergisi, S. 128, 2017, s. 231-272.
- Cihan, Hulki: Temsilci Bakımından İrade Sakatlıklarının Özellikleri, Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 6, S. 2, 2016, s. 169-179.
- Dilek, Uğur Bekir: İslâm Hukuku Açısından Genel İşlem Koşulları İçeren Akitler: İz'ân Akitleri (Türk Borçlar Kanunu Bağlamında), Marife Dinî Araştırmalar Dergisi, C. 18, S. 1, 2018, s. 231-257.
- Dural, Mustafa/Sarı, Suat: Türk Özel Hukuku, C. I, Temel Kavramlar ve Medenî Kanun'un Başlangıç Hükümleri, Filiz, 11. Baskı, İstanbul, 2016.
- Dural, Mustafa/Öğüz, Tufan: Türk Özel Hukuku, C. II, Kişiler Hukuku, Filiz, 17. Baskı, İstanbul, 2016.
- Dural, Mustafa/Öğüz, Tufan/Gümüş, M. Alper: Türk Özel Hukuku, C. III, Aile Hukuku, Filiz, İstanbul, 2018.
- Erbek, Özge: Taşınır Mülkiyetinin Devrinde Sebebe Bağlılık (İllilik)-Soyutluk (Mücerretlik) Meselesi, Yaşar Üniversitesi Dergisi, C. 8, Özel Sayı, 2013, s. 937-985.

- Erdem, Mehmet: Aile Hukuku, Seçkin, 1. Baskı, Ankara, 2018.
- Ergüne, Mehmet Serkan: Vasiyetnamenin Yorumu, 12 Levha, 1. Baskı, İstanbul, 2010.
- Erkan, Vehbi Umut/Yücer, İpek: Ayırt Etme Gücü (*Maturity*), AÜHFD, C. 60, S. 3, 2011, s. 485-522.
- Ersöz, Oğuz: Genel İşlem Koşullarının Kişi Bakımından Uygulama Alanı ve Tacirler Hakkında Uygulanması, İstanbul Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 3, S. 1, 2017, s. 69-104.
- Esener, Turhan: Türk Hususî Hukukunda Muvazaalı Muameleler, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları 105, 1. Baskı, Ankara, 1956.
- Gülerci, Altan Fahri: Borçlar Hukuku Dersleri (Genel Hükümler), On İki Levha, 2. Baskı, İstanbul, 2018.
- Gülerci, Altan Fahri: Sorumluluk Hukuku Bakımından Bankacılıkta Risk Kavramı, Türkiye Bankalar Birliği Yayınları 307, 1. Baskı, İstanbul, 2015 (Gülerci, Risk Kavramı).
- Günveren, Burcu Güzide: Roma Hukuku'nda Kullanım Öduncü (Ariyet) Sözleşmesi (*Commodatum*), Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 9, S. 2, 2019, s. 311-363.
- Gürzumar, B. Osman: 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. Maddesine Aykırı Sözleşmelerin Tâbi Olduğu Geçersizlik Rejimi, Rekabet Dergisi, S. 12, 2002, s. 3-76.
- Hatemi, Hüseyin: İslâm Hukuku Dersleri, Sümer, İstanbul, 2012 (Hatemi, İslâm Hukuku).
- Hatemi, Hüseyin: Aile Hukuku I (Evlilik Hukuku), Vedat, 1. Baskı, İstanbul, 2005.
- Havutçu, Ayşe: Şekle Aykırılık Nedeniyle Geçersiz Hukukî İşlemlerin Tahvili, DEÜHFD, C. 3, S. 1-4, 1987, s. 643-681.
- Helmut, Köhler: Hukukî İşlemlerde Butlan Yapıtırımına Getirilen Sınırlamalar, Çev. Neslihan Çil, Hukuk Köprüsü, C. 5, S. 10, 2016, s. 191-205.
- Helvacı, Serap/Karasu, Bülent: Yetkisiz Temsilcinin Hukukî Sorumluluğu, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 24, S. 1, 2018, s. 197-214.
- İkizler, Metin: Evlenmenin Hükümsüzlüğü, Seçkin, 1. Baskı, Ankara, 2018.

- İkizler, Metin: Centilmenlik Anlaşmaları, DEÜHFD, Prof. Dr. Şeref Ertaş'a Armağan, C. 19, Özel Sayı, 2017, s. 415-441 (İkizler, Centilmenlik).
- Kahraman, Zafer: Saf Garanti Taahhütleri, Vedat, 1. Baskı, İstanbul, 2017.
- Karakocalı, Ahmet: Roma Hukuku'nda ve Türk Hukuku'nda Korkutma (*Metus*), Seçkin, 1. Baskı, Ankara, 2016.
- Kırkbeşoğlu, Nagehan: Türk Özel Hukukunda Kısmî Hükümsüzlük, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Dan. Hüseyin Hatemi, İstanbul, 2010.
- Koç, Nevzat: Şekle Aykırılık ve Şekle Aykırılığı İleri Sürmenin Sınırı Olarak Hakkın Kötüye Kullanılması, DEÜHFD, C. 3, S. 1-4, 1987, s. 593-641.
- Koç, Nevzat: Türk Medenî Hukuku'nda ve Roma Hukuku'nda Hükümsüzlük (Butlan), DEÜHFD, C. 2, S. 2, 1981, s. 127-172 (Koç, Hükümsüzlük).
- Koç, Nevzat: Türk Medenî Kanunu'ndaki Düzenlemeler Işığında Vesayet Hukukuna Genel Bir Bakış, DEÜHFD, C. 7, S. 1, 2005, s. 99-120 (Koç, Vesayet).
- Korkmaz Sayın, Sermet Bengi: Roma Hukuku'nda Hile (*Dolus*) Kavramı, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 7, S. 2, 2017, s. 425-438.
- Kuntalp, Erden: Karışık Muhtevalı Akit, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları 291, 1. Baskı, Ankara, 1971.
- Kutluay, Ezgi: Türk Borçlar Kanunu'nda Genel İşlem Koşulları, DEÜHFD, C. 19, Prof. Dr. Şeref Ertaş'a Armağan, 2017, s. 1369-1422.
- Oğuzman, M. Kemâl/Barlas, Nami: Medenî Hukuk (Giriş-Kaynaklar-Temel Kavramlar), Vedat, 22. Baskı, İstanbul, 2016.
- Oğuzman, M. Kemâl/Öz, Turgut M.: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. 1, Vedat, 14. Baskı, İstanbul, 2016.
- Okutan, Gül: Ön Sözleşme (Sözleşme Yapma Vaadi), Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları 6, 1. Baskı, İstanbul, 2006.
- Ozanemre Yayla, Hatice Tolunay: Gabinetin Şartları, Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 7, S. 2, 2011, s.195-217.
- Öcal Akipek, Şebnem: Vekâlet Sözleşmeleri Kısa Şerhi, Türk Borçlar Kanunu Kısa Şerh Projesi, Madde 502, Ed. Hakan Tokbaş, Aristo, 1. Baskı, 2017, s. 13-22.
- Öz, Kerem: Tadil Sözleşmesi, Filiz, 1. Baskı, İstanbul, 2016.

- Özdemir, Hayrunnisa: Vekâlet Sözleşmeleri Kısa Şerhi, Türk Borçlar Kanunu Kısa Şerh Projesi, Madde 503, Ed. Hakan Tokbaş, Aristo, 1. Baskı, 2017, s. 24-33.
- Özdemir, Hayrunnisa: Hekimin Hukukî Sorumluluğu, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 11, S. 1, 2016, s. 33-81 (Özdemir, Hekimin Hukukî Sorumluluğu).
- Paslı, Ali: Anonim Ortaklık Genel Kurulunda Kullanılan Oyun Hukukî Niteliği, İÜHFM, C. 67, S. 1-2, 2009, s. 167-182.
- Şeker, Muzaffer: 6098 Sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu'na Göre Ismarlanmayan Şeyin Gönderilmesi (BK. 7), İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, S. 24, Güz, 2013/2, s. 81-98.
- Şenol, Nilay: Taşınmaz Satış Sözleşmelerinde Bedelde Muvazaa ve Sonuçları, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 17, S. 1, 2020, s. 305-337.
- Taşpınar, Sema: Fiilî Karinelerin İspat Yükünün Dağılımındaki Rolü, AÜHFD, C. 45, S.1, 1996, s. 533-572.
- Tekelioğlu, Numan: Mecelle'de ve Türk Borçlar Kanunu'nda Satış Sözleşmesinin Kurulması ve UNSURLARI, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 25, S. 2, 2017, s. 485-521.
- Tekinay, Selâhattin Sulhi/Akman, Sermet/Burcuoğlu, Halûk/Altıp, Atillâ: Tekinay Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Filiz, 7. Baskı, İstanbul, 1993.
- Uçaryılmaz, Şans Talya: Roma Hukuku'nda Sözleşmesel *Bona Fides* (Dürüstlük Kuralı) Kavramı ve Çağdaş Hukuka Etkisi, TBB Dergisi, S. 135, 2018, s. 335-382.
- Uygur, Atiye B.: Teminat Amaçlı İnançlı İşlemler, GÜHFD, C. 10, S. 1-2, s. 171-195.
- Uzun, Fatih Burak: Gerçek Kişilerin Hak Ehliyeti ve Hak Ehliyetine Uygulanacak Hukukun Tespiti, Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 6, S. 2, 2016, s. 11-48.
- Ünal, Akın/Köroğlu, Emre: Genel İşlem Koşullarının İçerik Denetiminin Sonuçları, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, S. 13, Haziran 2019, s. 523-550.
- Ürem, Müge/Özmen, Sabâ: Geçerli Sebebe Dayanmaksızın Kullanılan Bozucu Yenilik Doğuran Hakkın Hukukî Sonuçları ve Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararı Eleştirisi, İstanbul Barosu Dergisi, C. 90, S. 3, 2016, s. 193-281.

- Yeniocak, Umut: Borçlar Kanunu Hükümlerine Göre Genel İşlem Koşullarının Yargısal Denetimi, TBB Dergisi, S. 107, 2013, s. 75-96.
- Yeşiller, Mehmet: Roma Hukuku'nda Hükümsüzlük Hâlleri, GÜHFD, C. XV, S. 3, 2011, s. 77-94.
- Yücer, İpek: TMK mad. 15'in Uygulama Çerçevesinde Değerlendirilmesi, Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 1, S. 2, 2015, s. 57-74.
- Yüksel, Sinan H.: Borsaya Kote Edilmemiş Bağlı Nama Yazılı Payların Devrinde Şirketin Alım Önerisinde Bulunarak Onay İstemini Reddetme Hakkı (Kaçış Klozu), Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 2, 2013, Prof. Dr. Oğuz İmregün'e Saygı Sempozyumu, s. 159-271.
- Zeytin, Zafer: Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi ve Tasfiyesi, Seçkin, 3. Baskı, Ankara, 2017.

Ş 5. İYİNİYET VE DÜRÜSTLÜK KURALI *

Geniş anlamda iyiniyet, kişinin dürüstlüğünü, ondaki kişisel ve toplumsal ahlâkı gösteren kavramdır¹. Roma Hukukundan günümüze uzanan “iyiniyet (bona fides)” kavramı, hukuk alanında özellikle iki hususta önemli rol üstlenegelmiştir. Bunlardan ilki “hakların kazanılmasında”, diğeri ise “hakların kullanılmasında ve borçların ifasında” üstlendiği roldür².

Her ne kadar 4723 sayılı Türk Medenî Kanunu (TMK) yürürlüğe girdikten sonra iç hukukumuz bakımından pratik önemini yitirmiş görünse de hukuk teorisinde hâlen kıymet arz ettiği düşünülen ayırma göre, iyiniyetin, hakların kazanılması ve hukuki durumların kurulmasında üstlendiği rol subjektif iyiniyet (şimdi sadece iyiniyet)”; hakların kullanılmasında ve borçların ifasında üstlendiği rol ise objektif iyiniyet (artık dürüstlük kuralı) olarak ifade edilmektedir.

İşte bu bölümde, öncelikle (hakların kazanılması ve hukuki durumların kurulmasında) iyiniyet; akabinde (hakların kullanılmasında ve borçların ifasında) dürüstlük kuralı incelenecektir.

I. İYİNİYET

Geniş anlamda iyiniyetin (bona fides), kişinin dürüstlüğünü, ondaki kişisel ve toplumsal ahlâkı gösteren bir kavram olduğu belir-

---

* Doç. Dr. Sinan Sami AKKURT

¹ İnan, A. N.: Medenî Hukuk, 2. bası, Ankara 2005, s. 81.

² Nitekim *bona fides* kavramı Roma döneminde (hukukunda), *iyiniyet* ve *dürüstlük kuralı* kavramlarını bir arada ifade etmek üzere (geniş anlamda) kullanılmaktaydı. Ayrıntılı bilgi için bkz., Beck, A.: Zu den Grundprinzipien der bona fides im römischen Vertragsrecht, in: FG für August Simonius, Aequitas und bona fides, München 1955, s. 24 vd.

pit edilir⁴⁷. Bu yönüyle hakkın kötüye kullanıldığı iddiası (usul hukundaki niteliği itibariyle) def'i değil, *itirazdır*⁴⁸.

Hâkim somut olayda hakkın kötüye kullanıldığını takdir ve tespit ederse hak sahibini, hakkını o tarz kullanmakla elde etmeyi amaçladığı sonuca ulaşmasını sağlayacak hukuki imkânlardan mahrum bırakır; örneğin onun, kötüye kullandığı hakka dayanarak ileri sürdüğü iaddia ve savunmaları nazara almaz. Nitekim hakkın kötüye kullanılmasının genel yaptırımı, *hukuk düzeninin o hak için bahşettiği hukuki korumadan mahrum kalmaktır*⁴⁹.

BÖLÜM KAYNAKÇASI

Acemoğlu, Kevork: Hakkın Kötüye Kullanılması ve İsviçre Federal Mahkemesi, İstanbul Üniversitesi Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 1, S. 1, 1967, s. 149 vd.

Akipek, Jale/Akıntürk, Turgut/Ateş, Derya: Türk Medenî Hukuku, C. I, Başlangıç Hükümleri – Kişiler Hukuku, 14. bası, İstanbul 2018.

Akipek, Jale: Sübjektif Hüsnüniyetin Mahiyeti ve Hükümleri, AÜHFD, C. 14, S. 1, 1957, s. 56 vd.

Akkanat, Halil: Türk Medeni Hukukunda İyiniyetin Korunması, İstanbul 2010.

Akkurt, S. Sami/Erdoğan, Kemal/Tokat, Hüseyin: Tablolar, Şemalar ve Örnek Olaylarla Medenî Hukuk (Temel Bilgiler), Ankara 2021.

Altaş, Hüseyin: Medeni Hukuk Başlangıç Hükümleri (TMK m. 1-7), 2. bası, Ankara 2020.

Antalya, O. Gökhan/Topuz, Murat: Marmara Hukuk Yorumu, C. I, Medenî Hukuk, 3. bası, Ankara 2019.

⁴⁷ Honsell, in: BaslerK, Art. 2, N. 9; Barlas, N.: Dürüstlük Kuralı ve Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağının Alman Medenî Kanunundaki Düzenleme Tarzı ve Eleştirisi, İÜHFM, C. 55, S. 3, 1997, s. 202.

⁴⁸ Özsunay, 329.

⁴⁹ Tuor, P./Schnyder, B./Schmid, J.: Das Schweizerische Zivilgesetzbuch, 11. Aufl., Zürich 1995, s. 55; Akipek/Akıntürk/Ateş, 191; Ayan/Ayan, 251.

- Ataay, Aytekin: *Medenî Hukukun Genel Teorisi*, 3. bası, İstanbul 1980.
- Ateş, Derya: *Sözleşme Özgürlüğü Yönünden Dürüstlük Kuralları*, TBB Dergisi, S. 72, 2007, s. 75 vd.
- Ayan, Mehmet/Ayan, Nurşen: *Medenî Hukuka Giriş*, 13. bası, Ankara 2020.
- Barlas, Nami: *Dürüstlük Kuralı ve Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağının Alman Medenî Kanunundaki Düzenleme Tarzı ve Eleştirisi*, İÜHFİM, C. 55, S. 3, 1997, s. 191 vd.
- Baumann, Max: Art. 3, N. 2, in: *Zürcher Kommentar zu Art. 1-7 ZGB*, hrsg. Baumann, M./Dürr, D./Marti, A./Lieber, V./Schnyder, B., 3. Aufl, Zürich 1998.
- Beck, Alexander: *Zu den Grundprinzipien der bona fides im römischen Vertragsrecht*, in: *FG für August Simonius, Aequitas und bona fides*, München 1955, s. 24 vd.
- Burcuoğlu, Haluk: *Son Mahkeme Kararları ve Yargıtay Kararları Işığında Hukukta Beklenmeyen Hâl ve Uyarlama*, İstanbul 1995.
- Derreux, M. G.: *Kanunu Bilmemek Özür Sayılmaz Kaidesi Hakkında Bazı Düşünceler* (çev. Güral, Jale), AÜHFD, C. 2, S. 4, 1945, s. 197 vd.
- Dural, Mustafa/Sarı, Suat: *Türk Özel Hukuku, C. I, Temel Kavramlar ve Medenî Kanunun Başlangıç Hükümleri*, 15. bası, İstanbul 2020.
- Edis, Seyfullah: *Medenî Hukuka Giriş ve Başlangıç Hükümleri*, Ankara 1977.
- Erdoğan, İhsan/Keskin, Dilşad: *Türk Medeni Hukuku*, 3. bası, Ankara 2020.
- Erman, Hasan: *Medenî Hukuk Dersleri*, 7. bası, İstanbul 2020.
- Erten, Ali: *İyiniyetin Korunmadığı Hukukî Durumlar*, iç: Hüseyin Cahit Oğuzoğlu'na Armağan, Ankara 1972.
- Feyzioğlu, Feyzi Necmeddin: *Medenî Kanunun 50. Yıldönümünde Hakların Kötüye Kullanılması*, iç: *Medenî Kanunun 50. Yıl Sempozyumu*, İstanbul 1978, s. 152 vd.
- Giritlioğlu, Necla: *Dürüstlük Kuralları, Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı, Özellikle Şekil Eksikliğinden Dolayı Geçersizliğin Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı ile Sınırlandırılması*, İstanbul 1989.
- Hatemi, Hüseyin: *Medenî Hukuk'a Giriş*, 9. bası, İstanbul 2020.
- Hausheer, Heinz/Jaun, Manuel: *Stämpflis Handkommentar, ZGB Vorb. zu Art. 1-10*, Bern 2013.

- Helvacı, Serap/Erlüle, Fulya: Medenî Hukuk, 6. bası, İstanbul 2020.
- Honsell, Heinrich: Art. 2, Art. 3, in: Basler Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Zivilgesetzbuch I, Art. 1-456 ZGB, hrsg. von Honsell, H./Vogt, N. P./Geiser, T., 5. Aufl, Basel, Genf, München 2014.
- İmre, Zahir: Medenî Hukuka Giriş, 3. bası, İstanbul 1980.
- İnan, A. Naim: Medenî Hukuk, 2. bası, Ankara 2005.
- Jäggi, Peter: Berner Kommentar, Zivilgesetzbuch, Bern 1966.
- Kayıhan, Şaban/Günergök, Özcan/Hüseyin, İhsan: Medeni Hukuka Giriş ve Türk Medenî Kanunu'nun Başlangıç Hükümleri, İzmit – Kocaeli 2020.
- Kılıçoğlu, Ahmet M.: Medenî Hukuk, 3. bası, Ankara 2019.
- Kılıçoğlu, Ahmet M.: Taşınmaz Satımında Şekil ve Hakkın Kötüye Kullanılması, AÜHFD, C. 38, S. 1, 1981, s. 209 vd.
- Kocayusufpaşaoğlu, Necip: Borçlar Hukukuna Giriş – Hukukî İşlem – Sözleşme, iç: Kocayusufpaşaoğlu/Hatemi/Serozan/Arpacı, Borçlar Hukuku Genel Bölüm, 6. bası, İstanbul 2014.
- Koller, Alfred: Der gute und der böse Glaube im allgemeinen Schuldrecht, Arbeiten aus dem Juristischen seminar der Universität Freiburg Schweiz, 1985.
- Nomer, H. Nâmi/Akbulut, P. Ezgi: Medenî Hukuka Giriş, Bölüm I, 4. bası, İstanbul 2020.
- Oğuzman, M. Kemal/Barlas, Nami: Medenî Hukuk, 26. bası, İstanbul 2020.
- Oğuzman, M. Kemal: Dürüstlük Kuralına (MK.2) Başvuru Hususunda Bazı Yargıtay Kararlarının Eleştirilmesi, iç: Prof. Dr. Yaşar Karayalçın'a 65'inci Yaş Armağanı, Ankara 1988, s. 407 vd.
- Özsunay, Ergun: Medenî Hukuka Giriş, 5. bası, İstanbul 1986.
- Schmid, Wieland: Zum Begriff des guten Glaubens im schweizerischen Recht, SJZ 1967, s. 305 vd.
- Schwarz, Andreas B.: Medenî Hukuka Giriş (çev. Veldet, Hıfzı), İstanbul 1942.
- Tekinay, S. Sulhi: Medenî Hukuka Giriş Dersleri, 5. bası, İstanbul 1987.
- Tuor, Peter/Schnyder, Bernhard/Schmid, Jörg: Das Schweizerische Zivilgesetzbuch, 11. Aufl., Zürich 1995.

- Ulusan, İlhan: Culpa in Contrahendo Üstüne, iç: Prof. Dr. Ümit Yaşar Doğanay Anısına Armağan, İstanbul 1982, s. 287 vd.
- Uyar, Talih: Yargıtay Kararlarında “Dürüstlük (Objektif İyiniyet)” Kuralı (MK.2/1) ve “Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı” (MK.2/2), iç: Prof. Dr. Seyfullah Edis’e Armağan, İzmir 2000, s. 439 vd.
- Velidedeoğlu, H. Veldet: Hakkın İyiye ve Kötüye Kullanılması (Objektif Hüsünüyet ve Hakkın Suistimali), Adliye Dergisi, S. 2, 1959, s. 113 vd.
- von Tuhr, Andreas: Allgemeiner Teil des Deutschen Rechts, Bd. II/1, Leipzig 1954.
- Zevkliler, Aydın/Acabey, M. Beşir/Gökyayla, Emre: Zevkliler Medenî Hukuk, Ankara 2000.
- Zeytin, Zafer/Ergün, Ömer: Türk Medenî Hukuku, 5. bası, Ankara 2020.

§ 6. HAKLARIN KORUNMASINDA İSPAT KURALLARI VE RESMÎ SİCİL VE SENETLERİN İSPAT KUVVETİ *

I. GİRİŞ

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun (TMK) başlangıç hükümleri kısmında düzenlenen 6. ve 7. maddeleri esas itibariyle yargılama hukukuyla bağlantılı bazı hususları konu edinmektedir. Nitekim m. 6'da ispat yüküne ilişkin temel kural, m. 7'de ise resmî sicil ve senetlerin ispat kuvveti düzenlenmiştir. İspata ilişkin bu kuralların daha iyi anlaşılabilmesi için bu kurallarla bağlantılı bazı hususlara da değinmekte fayda vardır. Böylelikle ispat yükü ve resmî belgelerle ispat meselesinin hangi durumlarda gündeme geleceğinin tespiti de daha kolay yapılabilir. Bu noktada değinilmesinde fayda olan konular ise hak ve hakların korunması meselesidir. Zira ispata ilişkin temel kurallar, yukarıda da vurgulandığı üzere yargılama hukukuyla yakından ilgilidir. Yargılama ise hakların korunamadığı ihtimallerde gündeme gelir. Dolayısıyla ispata ilişkin temel kuralları ele almadan önce hak ve hakların korunması meselesini incelemekte fayda vardır.

Yapılan bu açıklamalar doğrultusunda, çalışmanın bu bölümünde öncelikle hakların korunması hususuna değinilecektir. Ardından hakların korunmasında temel kural olarak nitelendirilebilecek hakların devlet eliyle korunması incelenecek ve bu konuyla ilgili temel kavramlara yer verilecektir. Daha sonra söz konusu temel kavramlardan biri olan iddia ve savunma kavramlarıyla bağlantılı olarak TMK m. 6'da düzenlenen ispat yükü meselesi ele alınacaktır. Son olarak resmî sicil ve senet kavramlarına değinilecek ve bu belgelerin ispat kuvveti TMK m. 7 ve ilgili diğer kanun hükümleri çerçevesinde incelenecektir.

---

* Dr. Öğr. Üyesi Dursun Ali DEMİRBOĞA

Resmî siciller bakımından ise TMK m. 7 hükmü uygulanabilir. Örneğin nüfus sicilinde yer alan bir kaydın doğru olmadığı her türlü delille ispat edilebilir. Ancak sicildeki kayıt tapu sicilinde olduğu üzere bir senede dayanıyorsa, aksinin ispatı için kesin delil gerekir. Bu tip durumlarda tanık dinlenemez.

BÖLÜM KAYNAKÇASI

Akipek, Jale/Akıntürk, Turgut/Ateş, Derya: Türk Medeni Hukuku, Başlangıç Hükümleri-Kişiler Hukuku, 14. Bası, İstanbul 2018.

Altaş, Hüseyin: Medeni Hukuk Başlangıç Hükümleri, 1. Bası, Ankara 2018.

Antalya, O. Gökhan/Topuz, Murat: Medeni Hukuk, Giriş-Temel Kavramlar-Başlangıç Hükümleri, 4. Bası, Ankara 2021.

Arslan, Ramazan/Yılmaz, Ejder/Taşpınar Ayvaz, Sema/Hanağası, Emel: Medeni Usul Hukuku, 5. Bası, Ankara 2019.

Atalı, Murat/Ermenek, İbrahim/Erdoğan, Ersin: Medeni Usul Hukuku, 3. Bası, Ankara 2020.

Buz, Vedat: Medeni Hukukta Yenilik Doğuran Haklar, Yetkin Yayınları, 1. Bası, Ankara 2005.

Dural, Mustafa/Sarı, Suat: Türk Özel Hukuku, C. I, Temel Kavramlar ve Medeni Kanun'un Başlangıç Hükümleri, 13. Bası, İstanbul 2018.

Edis, Seyfullah: Medeni Hukuka Giriş ve Başlangıç Hükümleri, 6. Bası, Ankara 1997.

Eren, Fikret: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 24. Bası, Ankara 2019.

Erman, Hasan: Medeni Hukuk Dersleri, 6. Bası, İstanbul 2016.

Hatemi, Hüseyin: Medeni Hukuka Giriş, 8. Bası, İstanbul 2017.

Kuru, Baki: Medeni Usul Hukuku El Kitabı, C. I, 1 Bası, Ankara 2020.

Lardelli, Flavio: Art. 8 N. 1, in: Basler Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Zivilgesetzbuch I, Art. 1-456 ZGB, hrsg. von Honsell, H./Vogt, N.P./Geiser, T., 5. Aufl, Basel, Genf, München 2014.

Marro, Pierre-Yves: Art. 8 N. 1, Kurz Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch, hrsg. von Büchler, A./Jakob, D., Basel 2018.

- Oğuzman, M. Kemal/Barlas, Nami: Medeni Hukuk, Giriş-Kaynaklar-Temel Kavramlar, 25. Bası, İstanbul 2019.
- Oğuzman, M. Kemal/Öz, M.Turgut: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. 2, 12 Bası, İstanbul 2016.
- Pekcanıtez, Hakan/Atalay, Oğuz/Özekes, Muhammet: Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, 8. Bası, İstanbul 2020.
- Serozan, Rona: Medeni Hukuk, Genel Bölüm/Kişiler Hukuku, 8. Bası, İstanbul 2018.
- Tanrıver, Süha: Medeni Usul Hukuku, C.I, Temel Kavramlar ve İlk Derece Yargılaması, 2. Bası, Ankara 2018.
- Tekinay, Selahattin Sulhi/Akman, Sermet/Burcuoğlu, Halûk/Altop, Atilla: Tekinay Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 7. Bası, İstanbul 1993.
- Umar, Bilge/Yılmaz, Ejder: İspat Yükü, 2. Bası, İstanbul 1980.
- Üstündağ, Saim: Medeni Yargılama Hukuku, C. I-II, 7. Bası, İstanbul 2000.
- Walter, Hans Peter: Art. 8/3, N. 56, in: Berner Kommentar Einleitung, Art. 1-9 ZGB Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Einleitung und Personenrecht, hrsg. von Hausheer, H./Walter, H.P., Bern 2012.

§ 7. KİŞİ KAVRAMI VE GERÇEK KİŞİLER*

I. GENEL OLARAK KİŞİLER HUKUKU

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun Başlangıç bölümünü izleyen ilk kitabı Kişiler Hukukunu düzenlemektedir. TMK'da kişiler hukuku kitabında, 8 ilâ 117. maddeler arasında sırasıyla, kişiliğin başlangıcı, sona ermesi ve korunması, kişinin ehliyetleri, adı, yerleşim yeri ve diğer kişilerle olan hısımlık bağı ile kişisel durum sicili düzenlenmiştir. Kişiler hukukunun konusunu sadece gerçek kişiler adı verilen insanlar oluşturmamakta; gerçek kişiler dışında belirli niteliklere sahip insan veya mal toplulukları da kişi olarak kabul edilmekte ve hukukumuzda bu varlıklar tüzel kişi olarak adlandırılmaktadır.

Türk Medeni Kanunu'nun kişiler hukuku kitabının ilk kısmında düzenlenen gerçek kişilere ilişkin hak ve fiil ehliyetleri, yerleşim yeri, isim ve kişiliğin korunmasına ilişkin hükümler, niteliklerine uygun düştüğü ölçüde, tüzel kişiler bakımından da uygulama alanı bulmaktadır.

II. KİŞİ VE KİŞİLİK KAVRAMLARI

A. Kişi Kavramı

1. Genel Olarak

Hukuki anlamda kişi kavramı, haklara ve borçlara sahip olabilen varlıkları ifade etmek üzere kullanılmakta ve hukuk düzeni tarafından kendilerine hak ve borçlara sahip olabilme yetkisi verilen varlıklar kişi olarak adlandırılmaktadır¹. Bu tanımdan hareketle kişi

---

* Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur ŞAHİN CANER

¹ Dural, M./Öğüz, T.: Türk Özel Hukuku Cilt II Kişiler Hukuku, İstanbul 2020, s. 5; Helvacı, S.: Gerçek Kişiler, İstanbul 2017, s. 23.

BÖLÜM KAYNAKÇASI

- AKİPEK, Jale/AKINTÜRK, Turgut/ATEŞ, Derya: Kişiler Hukuku, Birinci Cilt, Yenilenmiş 16. Baskı, İstanbul 2020.
- AKSOY, Hüseyin Can: Türk ve İsviçre Hukuklarında Evcil Hayvanlara Verilen Zararlara İlişkin Özel Hukuktan Doğan Sorumluluk, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Yıl: 2017, Sayı: 129.
- ARAT, Ayşe: Gerçek Kişilerde Kişiliğin Sona Ermesi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi, Cilt:9, Sayı: 1-2.
- AYAN, Mehmet/AYAN, Nurşen: Kişiler Hukuku, Gözden Geçirilmiş 9. Baskı, Ankara 2020.
- DURAL, Mustafa/ÖĞÜZ, Tufan: Türk Özel Hukuku Cilt II Kişiler Hukuku, İstanbul 2020.
- ERDOĞAN İhsan/KESKİN, A. Dilşad: Türk Medeni Hukuku, Genişletilmiş 3. Bası, Ankara 2020.
- ERMAN, Hasan: Medeni Hukuk Dersleri, 7. Bası, İstanbul 2020.
- HATEMİ, Hüseyin: Kişiler Hukuku, Güncellenmiş 8. Bası, İstanbul 2020.
- HELVACI, Serap/ERLÜLE, Fulya: Medeni Hukuk, 6. Bası, İstanbul 2020.
- HELVACI, Serap: Gerçek Kişiler, İstanbul 2017.
- KESKİN, A. Dilşad: Doğum Öncesi Gerçekleşen Zarar Verici Fiil Sebebiyle Tazminat: Ceninin Tazminat Talebi, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XVII, Yıl: 2013, Sayı: 1-2.
- KILIÇOĞLU, Ahmet M.: Medeni Hukuk, Güncellenmiş 3. Bası, Ankara 2019.
- OĞUZMAN, Kemal/SELİÇİ, Özer/OKTAY ÖZDEMİR, Saibe: Kişiler Hukuku, 19. Bası, İstanbul 2020.
- ÖZSUNAY, Ergun: Hayatın Başlangıcı ve Sonuna İlişkin En Önemli Hukuksal Sorunlar, Prof. Dr. Bülent Davran'a Armağan, İstanbul 1998.
- ÖZTAN, Bilge: Medeni Hukukun Temel Kavramları, 43. Bası, Ankara 2019.
- ZEYTİN, Zafer/ERGÜN, Ömer: Türk Medeni Hukuku, 5. Bası, Ankara 2020.

§ 8. HAK VE FİİL EHLİYETİ *

I. HAK EHLİYETİ

A. Genel Olarak

Hak ehliyeti, haklara ve borçlara sahip olabilme yeteneğidir¹. Hakkın süjesi (öznesi), kişidir². Bu sebeple, sadece kişiler, haklara ve borçlara sahip olabilirler. Nitekim hak ehliyeti, hukukun, “kişi (şahıs)” saydığı varlıklara özgü bir ehliyet türüdür³. Dolayısıyla kişi dışındaki varlıkların, hak ehliyetinden bahsedilemez. Meselâ, hayvanların hak ehliyeti bulunmamaktadır⁴.

Hukukta kişiler, gerçek kişi (hakikî şahıs) ve tüzel kişi (hükmî şahıs) olmak üzere iki gruba ayrılır. Bunlar, hak ehliyetinin başlangıcı, içeriği, sona ermesi gibi konularda farklı özellikler arz ederler. Bu sebeple, hak ehliyetinin, aşağıdaki gibi, “gerçek kişilerin hak ehliyeti” ve “tüzel kişilerin hak ehliyeti” olarak ayrı ayrı belirtilip açıklanması isabetli olur.

---

* Dr. Öğr. Üyesi Özkan ÖZYAKIŞIR

¹ Dural, M./Öğüz, T.: Türk Özel Hukuku Cilt II Kişiler Hukuku, 18. Baskı, İstanbul, Ekim 2017, 39; Oğuzman, M. K./Seliçi, Ö./Oktay-Özdemir, S.: Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler), Gözden Geçirilmiş ve Yenilenmiş 16. Bası, İstanbul, Kasım 2016, 42; Aybay, A./Aybay, R.: Hukuka Giriş, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları'nda 1. Baskı, İstanbul, Kasım 2003, 190; Özsunay, E.: Gerçek Kişilerin Hukukî Durumu, Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş Dördüncü Bası, İstanbul, 1979, 25; Erdoğan, İ./Keskin, A. D.: Türk Medeni Hukuku (Başlangıç Hükümleri - Kişiler Hukuku), 3. Baskı, Ankara, Ekim 2020, 224; Doğan, İ.: Hukuka Giriş, 1. Baskı, Eylül 2017, 111.

² Gözübüyük, A. Ş.: Hukuka Giriş ve Hukukun Temel Kavramları, 7. Bası, Ankara, Eylül 1991, 74; Erdoğan/Keskin, 212; Bilge, N.: Hukuk Başlangıcı, 35. Bası, Ankara, Eylül 2017, 235; Atay, E. E.: Hukuk Başlangıcı, Ankara, Kasım 2013, 293.

³ Erdoğan/Keskin, 224; Özsunay, 10.

⁴ Tekinay, S. S.: Medenî Hukukun Genel Esasları ve Gerçek Kişiler Hukuku, Gözden Geçirilmiş İlâveli Altıncı Bası, İstanbul, 1992, 203; Serozan, R.: Medeni Hukuk, Genel Bölüm/Kişiler Hukuku, 6. Bası, İstanbul, Ekim 2015, 417.

sona ermez, hak ehliyeti devam eder; ancak fiil ehliyeti ortadan kalkar. Bu hâlde, gerekli organlardan yoksun kaldığı için tüzel kişiye TMK m. 427/b. 4 uyarınca yönetim kayyımı atanır. Böylece tüzel kişi, fiil ehliyetine kavuşmuş olur⁹⁷.

Tüzel kişinin sona ermesi⁹⁸ durumunda, hak ve fiil ehliyeti, tasfiye amacıyla sınırlı olmak üzere tasfiye sırasında devam eder (TMK m. 52). Tasfiye süreci sona erdiğinde, tüzel kişinin hak ve fiil ehliyeti de tamamen ortadan kalkar.

BÖLÜM KAYNAKÇASI

- Atay, Ender Ethem: Hukuk Başlangıcı, Ankara, Kasım 2013.
- Aybay, Aydın/Aybay, Rona: Hukuka Giriş, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları'nda 1. Baskı, İstanbul, Kasım 2003.
- Bilge, Necip: Hukuk Başlangıcı, 35. Bası, Ankara, Eylül 2017.
- Doğan, İlyas: Hukuka Giriş, 1. Baskı, Eylül 2017.
- Dural, Mustafa/Öğüz, Tufan: Türk Özel Hukuku Cilt II Kişiler Hukuku, 18. Baskı, İstanbul, Ekim 2017.
- Erdoğan, İhsan/Keskin, A. Dilşad: Türk Medeni Hukuku (Başlangıç Hükmeleri-Kişiler Hukuku), 3. Baskı, Ankara, Ekim 2020.
- Ergün, Ömer: Medeni Hukuk Tüzel Kişilerinin Ehliyet Durumu, 1. Baskı, İstanbul, Ağustos 2010.
- Gözübüyük, A. Şeref: Hukuka Giriş ve Hukukun Temel Kavramları, 7. Bası, Ankara, Eylül 1991.
- Güriz, Adnan: Hukuk Başlangıcı, 18. Baskı, Ankara, Eylül 2017.
- Oğuzman, M. Kemal/Seliçi, Özer/Oktay-Özdemir, Saibe: Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler), Gözden Geçirilmiş ve Yenilenmiş 16. Bası, İstanbul, Kasım 2016.
- Özsunay, Ergun: Gerçek Kişilerin Hukukî Durumu, Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş Dördüncü Bası, İstanbul, 1979.

⁹⁷ Öztan, 24, 25; Dural/Öğüz, 250; Oğuzman/Seliçi/Oktay-Özdemir, 286; Ergün, 184.

⁹⁸ Bkz. Yukarıda, I, C.

Öztan, Bilge: Medeni Hukuk Tüzel Kişilerinde Organ Kavramı ve Organın Fiillerinden Doğan Sorumluluk, Ankara, 1970.

Serozan, Rona: Medeni Hukuk, Genel Bölüm/Kişiler Hukuku, 6. Bası, İstanbul, Ekim 2015.

Tekinay, Selâhattin Sulhi: Medenî Hukukun Genel Esasları ve Gerçek Kişiler Hukuku, Gözden Geçirilmiş İlâveli Altıncı Bası, İstanbul, 1992.

§ 9. KİŞİLİK VE KORUNMASI*

Hukuk düzenlerinin ele aldığı ve korumayı amaçladığı en önemli değerlerin başında hiç şüphesiz insan gelmektedir. Bu sebeple, kişilik ve kişiliğin korunması hususu, gerek hukuki düzenlemelerde yer alması gerek yargı kararlarına konu olması gerek hukuk öğretisi tarafından ele alınması noktasında olsun, en önemli hukuki konuların başında gelmektedir.

Bu doğrultuda aşağıda, kişilik, kişilik hakkı, kişilik hakkı değerleri, kişilik hakkının ihlâli, ihlâlin hukuka uygun olduğu hâller ve kişiliğin korunması konuları incelenecektir.

I. KİŞİ

Kişî kavramı, hukuk düzenlerinin odak noktasıdır. Hukuk normları genel olarak, kişilerin bireysel ve topluluk hâlindeki menfaatlerini inceleyerek, bireyin varlığının, toplum içindeki konumunun, diğer kimseler ile olan ilişkilerinin ve hatta kişinin doğa, hayvanlar ve olaylar ile arasındaki etkileşiminin sınır ve kurallarını düzenler. Bu bakımdan kişî kavramı gerek medeni hukuk gerek özel hukuk gerek kamu hukuku içinde ele alınan ve korunan bir öznedir.

Yukarıdaki bölümlerde incelendiği üzere, hukukumuzda gerçek kişiler ve tüzel kişiler olmak üzere iki tür kişilik mevcuttur¹. Gerçek

---

* Dr. Öğr. Üyesi Semih YÜNLÜ

¹ Oğuzman, M. K./Seliçi, Ö./Oktay-Özdemir, S.: Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler), 18. bası, İstanbul 2019, Rn. 5; Helvacı, S.: Gerçek Kişiler, 8. bası, İstanbul 2017, s. 23; Arpacı, A.: Kişiler Hukuku (Gerçek Kişiler), 2. bası, İstanbul 2000, s. 2 vd.; Öztan, B.: Şahsın Hukuku – Hakiki Şahıslar, 7. bası, Ankara 1997, s. 6 vd.; Kayıhan, Ş./Ünlütepe, M.: Medeni Hukuka Giriş ve Türk Medeni Kanunu’nun Başlangıç Hükümleri, 4. bası, Ankara 2019, s. 106.

me hakkını hiç veya zamanında kullanamamış; internet ortamındaki içeriğin kaldırılması için idari prosedüre başvurmamış; saldırıyı fiili bir karşı koyma ile engelleme girişiminde bulunmamış dahi olsa, yukarıdaki başlıklarda düzenlenmiş hukuki imkanlardan faydalanabilecektir.

BÖLÜM KAYNAKÇASI

- Akipek, Jale/Akıntürk, Turgut/Ateş, Derya: Türk Medeni Hukuku: Kişiler Hukuku, C. I, 15. bası, İstanbul 2019.
- Antalya, Osman Gökhan/Topuz, Murat: Medeni Hukuk (Giriş – Temel Kavramlar – Başlangıç Hükümleri), C. I, 3. bası, Ankara 2019.
- Arpacı, Abdülkadir: Kişiler Hukuku (Gerçek Kişiler), 2. bası, İstanbul 2000.
- Dural, Mustafa/Öğüz, Tufan: Türk Özel Hukuku, C. II, Kişiler Hukuku, 21. bası, İstanbul 2020.
- Eren, Fikret: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 24. bası, Ankara 2019.
- Hatemi, Hüseyin: Kişiler Hukuku, 7. bası, İstanbul 2018.
- Helvacı, Serap: Gerçek Kişiler, 8. bası, İstanbul 2017.
- Kayıhan, Şaban/Ünlütepe, Mustafa: Medeni Hukuka Giriş ve Türk Medeni Kanunu’nun Başlangıç Hükümleri, 4. bası, Ankara 2019.
- Nomer, Haluk Nami: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 17. bası, İstanbul 2020.
- Oğuzman, M. Kemal/Seliçi, Özer/Oktay-Özdemir, Saibe: Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler), 18. bası, İstanbul 2019.
- Öztan, Bilge: Şahsın Hukuku – Hakiki Şahıslar, 7. bası, Ankara 1997.
- Serozan, Rona: Medeni Hukuk (Genel Bölüm – Kişiler Hukuku), 8. bası, İstanbul 2018.
- Tandoğan, Haluk: Türk Mes’uliyet Hukuku, İstanbul 2010.
- Yünlü, Semih: Görüntü Üzerinde Kişilik Hakkı, İstanbul, 2021
- Zeytin Zafer/Ergün, Ömer: Türk Medeni Hukuku, 4. bası, Ankara 2018.

§ 10. HISIMLIK VE YERLEŞİM YERİ*

Türk Medeni Kanunu, Kişiler Hukuku kitabının birinci kısmını oluşturan Gerçek Kişilerin birinci bölümü olan “*Kişilik*” başlığı altında kişinin ehliyetlerinden sonra hısımlık, devamında ise yerleşim yeri konusunu ele almıştır. Hukuk düzeni kişileri birbirlerinden ayırmaya yarayan bazı durumları, kurumlaştırmıştır. Hısımlık ve yerleşim yeri bu kurumlardan bazılarıdır. Hısımlık, kişinin yakın çevresiyle, yerleşim yeri ise kişinin uzak çevresiyle olan ilişkilerini belirler.¹ Hısımlık ve yerleşim yeri kişiliği oluşturan kişisel hâller içinde yer alır. Genel olarak hısımlık, kişinin belirli kişiler arasındaki yakınlık bağı; yerleşim yeri ise kişinin oturduğu yerle olan ilişkisini ifade etmektedir.²

I. HISIMLIK

Hukuk düzeni, belirli kişiler arasındaki yakınlık bağına hukuki sonuçlar atfederek ve bağlayarak hısımlık kurumunu oluşturmuştur. Bu hukuki sonuçlar, hısımlar arasında kimi zaman birtakım imtiyazlar kimi zaman ise butlanlar olarak karşımıza çıkmaktadır.³

Türk Medeni Kanunu’nun 17. maddesi kan hısımlığına, 18. maddesi ise kayın hısımlığına ilişkindir. Genel nitelikteki bu hükümler kendi başlarına yeterli olmayıp mevzuattaki diğer düzenlemelerle birlikte hüküm ifade ederler. Hısımlığa bağlanan sonuçlar Medeni Kanunu’nun Aile hukuku, Miras hukuku kitaplarında; Tica-

---

* Dr. Öğr. Üyesi Seda GAYRETLİ AYDIN

¹ Zevkliler A./Acarbey B./Gökyayla K. E.: Zevkliler Medeni Hukuk, 6. bası, Ankara 2000, 335. (Zevkliler 2000)

² Kılıçoğlu A. M.: Medeni Hukuk, 3. bası, Ankara 2019, 275.

³ Saymen, F. H.: Türk Medeni Hukuku Cilt 2 Şahsın Hukuku, 2. bası, İstanbul 1960, 197.

ilişkilerde uygulanacak hukukun tespitinde, yetki konusunda ve tebligat hukuku açısından tebligat yapılacak yerin belirlenmesinde yerleşim yeri önemlidir (Tebligat Kanunu m. 10/2). İcra İflas Kanunu'nda (İİK m. 50), Gelir Vergisi Kanunu'nda (GVK m. 4, m.10) Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkındaki Kanun'da (m. 33 m.35) yerleşim yerine ilişkin hükümler bulunmaktadır.

BÖLÜM KAYNAKÇASI

- Akipek, Jale/Akıntürk, Turgut/Ateş, Derya: Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku, Yenilenmiş 12. baskı, İstanbul 2015.
- Akkurt, Sinan Sami/Erdoğan, Kemal/Tokat, Hüseyin: Medeni Hukuk Temel Bilgiler, Ankara 2021.
- Arpacı, Abdülkadir: Kişiler Hukuku Gerçek Kişiler, 2. bası, İstanbul 2000.
- Ataay, Aytekin.: Giriş Hakiki Şahıslar, 3. bası, İstanbul 1978.
- Ayan, Mehmet/Ayan, Nurşen: Kişiler Hukuku, 8. bası, Ankara 2016.
- Berki, Şakir: Türk Medeni Kanunundaki Çeşitli Hısımlıklar Arasındaki Farklar, AÜHFD C XXVI, S 1-2, 1969, 107-116.
- Dural, Mustafa/Öğüz Tufan: Türk Özel Hukuku Cilt II Kişiler Hukuku, 21. bası, İstanbul 2020.
- Erman, Hasan: Medeni Hukuk Dersleri Başlangıç Hükümleri ve Kişiler Hukuku, 6. bası, İstanbul 2016.
- Guillod, Sarah.: Art. 20 N. 2, in: ZGB Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Orell Füssli Kommentar, hrsg. von Kostkiewicz, J.K./Wolf, S./Amstutz, M./Fankhauser, R., Orell Füssli Verlag AG, Zürich 2016.
- Hamamcıoğlu, Vardar Gülşah: Türk Medeni Kanunu'na Göre Yerleşim Yeri, İstanbul 2009.
- Hatemi, Hüseyin: Kişiler Hukuku, 6. bası, İstanbul 2017.
- Havutçu, Ayşe: Evli Kadının Yerleşim Yeri, DEÜHFD C 7, Sayı: 1, 2005, s. 29-50.
- Helvacı, Serap/Erlüle Fulya: Medeni Hukuk, 4. bası, İstanbul 2016.
- Helvacı, Serap: Gerçek Kişiler, 7. bası, İstanbul 2016.

- Kannowski Bernd, Art 7 N.18 in: Staundinger Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen Buch 1: Allgemeiner Teil. Einleitung zum Art 1-14 BGB; hrsg. Von Honsell H., Bernd Kannowski Fritzsche J., VerschG 18 Aufl, Berlin 2018.
- Kılıçoğlu, Ahmet M: Medeni Hukuk, 3. bası, Ankara 2019.
- Kocaman, Arif B: Türk Medeni Kanunu'na Göre Yerleşim Yeri, Prof Dr. Bilge Öztan a Armağan, Ankara 2008, 567-580.
- Oğuzman, M. Kemal/Seliçi, Özer/ Oktay-Özdemir, Saibe: Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler), İstanbul 2020.
- Öztan, Bilge: Medeni Hukukun Temel Kavramları, 41. bası, Ankara 2016.
- Öztan, Bilge: Şahsın Hukuku Hakiki Şahıslar, 7. bası, Ankara 1997.
- Saymen, H. Ferit: Türk Medeni Hukuku, cilt 2 Şahsın Hukuku, 2. bası, İstanbul 1960.
- Serozan, Rona: Medeni Hukuk Genel Bölüm/Kişiler Hukuku, 7. bası, İstanbul 2017.
- Spickhoff, Andreas.: Art. 7 N. 37, 38, in: Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, BGB, Band 1, Allgemeiner Teil §§ 1-240, 8. Auflage. 2018.
- Steinbeck, Anja: Vereinsautonomie und Dritteinfluß, Berlin 1999.
- Tekinay, Selehattin Sulhi: Medeni Hukukun Genel Esasları ve Gerçek Kişiler Hukuku, 6. bası, İstanbul 1992.
- Velidedeoğlu, Hıfzı Veldet: Türk Medeni Hukuku, 3. bası, İstanbul 1963.
- Wellenhofer, Marina: Art. N 1589 n. 1-3 in: Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch: Band 10: Familienrecht II, § Art1589-1921 BGB, hrsg von Säcker F. J., Rixecker R., Oetker H., Limperg B. 8. Aufl. München 2020.
- Yarayan, Ali: Türk Medeni Hukuku Temel Bilgiler, Ankara 2013.
- Zevkliler, Aydın/ Acarbey, K. Beşir/ Gökyayla, Emre: Zevkliler Medeni Hukuk, 6. Bası, Ankara 2000.
- Zevkliler, Aydın/Ertas, Şeref/Havutçu, Ayşe/ Gürpınar, Damla: Yeni Medeni Kanun'a Göre Medeni Hukuk (Temel Bilgiler), 9. bası, Ankara 2015.
- Zeytin, Zafer/Ergün, Ömer: Türk Medeni Hukuku, Ankara 2017.

§ 11. KİŞİSEL DURUM SİCİLLERİ *

I. GENEL OLARAK KİŞİSEL DURUM SİCİLİ KAVRAMI

Kişisel durum sicili kavramı kişilerin hukuki durumlarının kaydedildiği sicilleri ifade etmektedir. Kişisel durum kavramının geniş ve dar olarak iki anlamda kullanılması söz konusudur. Dar anlamda kişisel durum, kişilerin kişiler hukuku ve aile hukuku yönünden içinde bulunduğu konumu ile ilgili olan niteliklerini, geniş anlamda kişisel durum ise kişinin tüm medeni ve siyasi durumlarını kapsar. Türk Medeni Kanunu bakımından kişisel durum sicillerine kaydedilecek hususlar dar anlamda kişisel durumlarda mevcut olan niteliklerdir. Bu kapsamda değerlendirilen kişisel durumlara bir kimsenin yaşı ve cinsiyeti, bekâr, nişanlı evli, dul, boşanmış olması, velayet veya vesayet altında bulunması gibi hâller dâhildir. Bu hâller kişinin hukuki durumunu, hak ve borçlarını etkiler.

Gerçek kişilerin birbirlerinden ayrılmasına yarayan kişisel durumlar hayat boyu aynı kalmazlar. Kişisel durumun değişmesi ya kişisel durumun tamamen ortadan kalkması ya da yerine bir yenisinin kazanılması ile söz konusu olabilir. Bir hukuki işlem veya hukuki olayda kişisel durumun değişmesine etkili olabilir. Hem hukuki hem de doğal olaylar olan doğum ve ölüm kişisel durumların kazanılmasında ve kaybedilmesinde önemli yere sahiptir. Örneğin; kişiliğin kazanılması doğum ile kaybı ise ölümle gerçekleşir.

Kişisel durumlar kanunkoyucunun öngördüğü ve kanunla düzenlediği bazı hukuki işlemler ile de kanundan kaynaklı değişikliğe uğrayabilirler¹. Hukuki işlemler kişisel durumu değişikliğe uğrayan kişi tarafından bizzat yapılabileceği gibi üçüncü bir kişi tarafından da yapılabilir. Kişinin evlenmesi veya evlat edinmesi bizzat yaptığı

---

* Dr. Öğr. Üyesi Pınar AKTAŞ AVCI

¹ Akıntürk, T./Akipek, J. G./Ateş, D.: Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku 1. Cilt, 16. Bası, İstanbul 2020, s. 474

Zarar memurun kusuru nedeni ile ortaya çıkmışsa devlet ödenen tazminat için o memura rücu hakkına sahiptir. Devletin sorumluluğuna ilişkin davalar ile memura rücu davaları TMK m.38/2' ye göre; kişisel durum sicilinin tutulduğu yer mahkemesinde açılır.

Yabancı ülkelerdeki nüfus memuru görevini yerine getiren Türkiye temsilcilikleri de TMK'daki sorumluluk hükümlerine tabidir.

BÖLÜM KAYNAKÇASI

Akıntürk, Turgut, Jale Akipek, Ateş Derya: Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku 1. Cilt, 16. Bası, İstanbul 2020.

Ayan, Mehmet, Ayan, Nurşen: Kişiler Hukuku Genel Bilgiler-Gerçek Kişiler-Tüzel Kişiler, 9. Baskı, Ankara 2020.

Dural, Mustafa, Öğüz, Tufan: Türk Özel Hukuku Cilt: II Kişiler Hukuku, 21. Baskı, İstanbul 2020.

Hatemi, Hüseyin: Kişiler Hukuku, İstanbul2020.

Helvacı, Serap: Gerçek Kişiler, İstanbul 2017.

Lexpera İçtihat Programı.

Oğuzman, M. Kemal, Seliçi, Özer, Oktay Özdemir, Saibe: Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler), İstanbul 2020.

Öztan, Bilge: Medeni Hukukun Temel Kavramları, 45.Baskı, Ankara 2020.

§ 12. TÜZEL KİŞİLER*

I. TÜZEL KİŞİ VE TÜZEL KİŞİLİK KAVRAMI

Haklara ve borçlara sahip olabilen varlıklara kişi denir. Hukuk düzeninde kişi, gerçek kişiler ve tüzel kişiler olmak üzere ikiye ayrılır. Gerçek kişiler doğal ve gerçek bir varlığa sahipken; tüzel kişiler, kanunlardaki belli koşulları sağlamakla hukuk düzeni tarafından kendisine bağımsız bir kişilik tanınan, belli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere bir araya gelen kişi veya bir amaca özgülünen mal topluluklarıdır.

Kişilik, kişi olmaya bağlı olarak tanınan hak ve yetkilerin bütünü ifade eden bir kavramdır. Gerçek kişiler ve tüzel kişiler kişiliğe sahiptir. Ancak yapıları gereği gerçek kişiler ve tüzel kişiler arasında kişiliğin kapsamı farklılık gösterir¹. Buradan hareketle tüzel kişilik; tüzel kişiye, kurucularından bağımsız olarak yapısına uygun düştüğü ölçüde ve kapsamda hukuk düzeni tarafından tanınan hak ehliyeti, fiil ehliyeti, kişi olması sebebiyle hukuken korunan değerler ile kişisel durumların, bütünüdür.

Hukuk düzeni neden gerçek kişiler dışında, başka türde bir kişiye gerek duymuştur? Ortak çıkarlarını korumak ve ortak gereksinimlerini karşılamak için insanların, ortak bir amaç çevresinde toplanması veya bu amaçları gerçekleştirmek için belirli malları bu amaca/amaçlara özgülemeleri gerekebilir. Bazen de belki sadece bir kişinin ömrü boyunca uğraşmakla bile erişemeyeceği amaçları olabilir, bu amaçlar üstün nitelik de taşıyabilir. İnsan ömrü ve gücü bazı amaçları gerçekleştirmek için yeterli olmadığından²; sözü edilen

---

* Dr. Öğr. Üyesi Senar ÇAĞIRGAN TUNCER

¹ Oğuzman, K./Seliçi, Ö./Oktay-Özdemir, S.; Tüzel Kişiler (Gerçek ve Tüzel Kişiler), 19. Bası, İstanbul 2020, N. 7.

² Kılıçoğlu, A. M.: Medeni Hukuk, Temel Kavramlar, Başlangıç Hükümleri, Kişiler Hukuku, 3. Bası, Ankara 2019, 472/473.

Kurulduktan sonra amacı, kanunun emredici hükümlerine veya ahlâka aykırı hâle gelmesi sebebiyle, kişiliği mahkeme kararıyla sona erdirilen tüzel kişinin malvarlığı, kuruluş belgesine bakılmaksızın ilgili kamu kuruluşuna geçer (TMK m.54/3).

Özgülemeye ilişkin olarak Dernekler Kanunu, Vakıflar Kanunu Medeni Kanun 54. maddeden farklı düzenlemeler öngörülmüştür. Dernekler Kanunu m. 15/1'e göre; genel kurul kararı ile feshedilen veya kendiliğinden sona erdiği tespit edilen derneğin mallarının tasfiyesi, tüzüğünde gösterilen esaslara, tüzükte tasfiyenin ne şekilde yapılacağına genel kurul kararına bırakıldığı hâllerde, genel kurul kararına göre yapılır. Tüzükte özgülemenin ne şekilde yapılacağı genel kurula bırakılmakla birlikte genel kurul karar almamışsa veya dernek mahkeme kararı ile kapatılmışsa, derneğin malvarlığı mahkeme kararıyla derneğin amacına en yakın ve kapatıldığı tarihte en fazla üyeye sahip derneğe devredilir. Vakıflar Kanunu 27. maddeye göre ise; sona eren vakıfların borçlarının tasfiyesinden arta kalan malvarlığı vakıf senedinde yazılı hükümlere göre, vakıf senedinde özel bir hüküm bulunmuyorsa vakıflar genel müdürlüğün görüşü alınarak mahkeme kararıyla benzer amaçlı bir vakfa geçer. Mahkeme kararıyla dağıtılan vakıfların borçlarının tasfiyesinden arta kalan mal ve haklar ise Vakıflar Genel Müdürlüğe intikal eder.

BÖLÜM KAYNAKÇASI

- Akünel, Teoman: Türk Medeni Hukukunda Tüzel Kişiler, İstanbul 1995.
- Arslan, İbrahim/Ünal, Mücahit: Avukatlık Ortaklığının Diğer Ortaklı Türleriyle Karşılaştırılması ve Hukuki Niteliği, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.16, S.1, 2008, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/suhfd/issue/26641/281166> (ET: 1.5.2021), s. 233-246.
- Centel, Nur: "Ceza Hukukunda Tüzel Kişilerin Sorumluluğu -Şirketler Hakkında Yaptırım Uygulanması" AÜHFD, C. 65, S. 4, s.3313-3326.
- Çağlayan, Ramazan: Hukukumuzda Kamu Tüzel Kişiliği Kavramı ve Kısıtları, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Y. 2016, S. 7, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/229908> (ET: 1.5.2021), s. 373-398.

- Dural, Mustafa/Öğüz, Tufan: Türk Özel Hukuku, C. II, Kişiler Hukuku, 21. bası, İstanbul 2020.
- Ertaş, Şeref: Eşya Hukuku, 10. Bası, İzmir 2012.
- Hâtemî, Hüseyin: Medeni Hukuk Tüzel Kişileri, İstanbul 1979 (Kısaltma: tüzel kişiler).
- Hatemi, Hüseyin: Organın Eylemlerinden Dolayı Sorumluluk, Sorumluluk Hukukunun Güncel Sorunları, Sorumluluk Hukukundaki Gelişmeler I. Sempozyumu, Ankara 1977 (kısaltma: sorumluluk).
- İkizler, Metin: Tüzel Kişilerin İlkeli Kişiliği, Bu Uğurda Ana Statünün Anlamı ve İşlevi, Ankara, 2012.
- Kaşak, Fahri.Erdem: Tüzel Kişilik Kavramı ve Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 26, S. 2, 2020, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1360035>, (ET: 24.4.2021), s. 1242-1263.
- Kılıçoğlu, Ahmet M.: Medeni Hukuk, Temel Kavramlar, Başlangıç Hükümleri, Kişiler Hukuku, 3. Bası, Ankara 2019.
- Oğuzman, Kemal/Seliçi, Özer/Oktay-Özdemir, Saibe; Tüzel Kişiler, Gerçek ve Tüzel Kişiler, 19. Bası, İstanbul 2020.
- Özsunay, Ergun: Medeni Hukukumuzda Tüzel Kişiler, 4. bası, İstanbul 1978.
- Öztan, Bilge: Medeni Hukuk Tüzel Kişilerinde Organ Kavramı ve Organın Fiillerinden Doğan Sorumluluğu, Ankara 1970 (kısaltma: organ).
- Öztan, Bilge: Tüzel Kişiler, 4. bası, Ankara 2001 (kısaltma: tüzel kişiler).
- Pulaşlı, Hasan: Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Yeni Şirketler Hukuku, Genel Esaslar, Ankara 2012.
- Serozan, Rona: Tüzel Kişiler, Özellikle Dernekler ve Vakıflar, 2. Bası
- Zevkliler, Aydın/Acabey M. Beşir/Gökyayla Emre: Medeni Hukuk Giriş ve Başlangıç Hükümleri, Kişiler Hukuku, Aile Hukuku, 6. Bası, Ankara 2000.

§ 13. DERNEKLER *

Türk hukukunda dernekler, 4721 sayılı TMK'nın 56-100. maddeleri arasında düzenlenmiştir. TMK hükümleri daha çok derneklerin özel hukuk boyutu ile ilgilidir. Derneklerin kamu hukuku yönü ise ağırlıklı olarak 2004 tarih ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nda (DK)¹ düzenlenmiştir. Derneklerle ilgili bir diğer önemli mevzuat ise 2005 tarihli Dernekler Yönetmeliği² (DY)'dir.

Dernekler, vakıflarla birlikte Medeni hukuk tüzel kişilerindendir. Ancak vakıflardan farklı olarak, kişi topluluğudur/birliğidir. Kazanç paylaşma amacı gütmeyenler. Nasıl ki Medeni Kanun özel hukuk ilişkileri için temel kanun niteliğinde ise, işte dernekler de, özellikle, kazanç paylaşma amacı gütmeyen kişi topluluklarının ana modelidir. Bu nedenle kazanç paylaşma amacı gütmeyen diğer kişi topluluklarında, kendi kanunlarında hüküm bulunmayan hâllerde, derneklere ilişkin düzenlemelere başvurulur. Hatta bu husus, bazı tüzel kişiler için kanunda açıkça ifade edilmiştir³.

I. TANIMI VE UNSURLARI

TMK m. 56'ya göre dernekler, gerçek veya tüzel en az yedi kişinin kazanç paylaşma dışında belirli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek

---

* Prof. Dr. Metin İKİZLER

¹ RG 23.11.2004, S. 25649.

² RG 31.03.2005, S. 25772.

³ Örneğin, sendikalar hakkında, Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nda hüküm bulunmayan hâllerde TMK ve DK'nın bu Kanun'a aykırı olmayan hükümlerinin uygulanacağı zikredilmiştir (m. 79). Siyasi Partiler Kanunu'nda ise derneklere yapılan yollama çok daha nettir: TMK, DK ve dernekler hakkında uygulanan diğer kanunların bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri, siyasi partiler hakkında da uygulanır (m. 121/1) Kooperatifler için ise TTK'da düzenlenen anonim ortaklıklara ilişkin hükümlere yollamada bulunulmuştur. (Kooperatifler Kanunu m. 98).

BÖLÜM KAYNAKÇASI

- Akipek, Jale G./Akıntürk, Turgut/Ateş, Derya: Türk Medeni Hukuku, C. I, Başlangıç Hükümleri-Kişiler Hukuku, 16. baskı, İstanbul 2020.
- Akünel, Teoman: Türk Medeni Hukukunda Tüzel Kişiler, İstanbul 1995.
- Ayan, Mehmet/Ayan, Nurşen: Kişiler Hukuku, 3. baskı, Konya 2011.
- Brückner, Christian: Das Personenrecht des ZGB, Zürich 2000.
- Burhoff, Detlef: Vereinsrecht, 6. Aufl., Berlin 2006.
- Çağırğan, Senar: Derneklerin Hak ve Fiil Ehliyetleri, yayımlanmamış yüksek lisans tezi, İzmir 2006.
- Dural, Mustafa/Öğüz, Tufan: Türk Özel Hukuku, C. II, Kişiler Hukuku, 20. baskı, İstanbul 2019.
- Dutertre, Gilles: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarından Örnekler, Avrupa Konseyi Yayınları, T.C. Başbakanlık İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı, Ankara 2007.
- Dündar Sezer, Tijen: Dernek Kurma Özgürlüğünün İçeriği ve Gelişim Süreci Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Der., C. 10, S. 1, 2008, s. 1-58.
- Gürpınar, Damla/İkizler, Metin: Medeni Hukuk I, Açık Öğretim Fakültesi Atatürk Üniversitesi Yayınları No: 1019, Erzurum 2012.
- Heini, A./Portmann, W.: Das Schweizerische Vereinsrecht, in: Schweizerisches Privatrecht, Bd. II/5, begr. von Gutzwiller, M. (u.a.), 3. Aufl., Basel 2005.
- Honsell, Heinrich/Vogt, Nedim P./Geiser, Thomas (Hrsg.): Basler Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Zivilgesetzbuch I, Art. 1-456 ZGB, 3. Aufl, Basel, Genf, München 2006.
- İkizler, Metin: Tüzel Kişilerin İlkeliği Kişiliği, Bu Uğurda Ana Statünün Anlamı ve İşlevi, Ankara 2012.
- Karasu, Rauf: Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Anonim Şirketlerde Emredici Hükümler İlkesi, Ankara 2009.
- Oğuzman, M. Kemal/Seliçi, Özer/Oktay-Özdemir, Saibe: Kişiler Hukuku, 19. bası, İstanbul 2020.
- Özdamar, Demet/Türk, Ahmet/İkizler, Metin/Çağırğan, Senar: Yeni Dernekler Hukuku Mevzuatımızın Karşılaştırmalı Olarak Değerlendirilmesi, Ankara 2008.

Öztan, Bilge: Tüzel Kişiler, Ankara 2000.

Reichert, Bernhard: Vereins- und Verbandsrecht, 10. Aufl., Neuwied 2005.

Riemer, H. Michael: Vereins- und Stiftungsrecht (Art. 60-89bis ZGB) mit den Allgemeinen Bestimmungen zu den juristischen Personen (Art. 52-59 ZGB), in: SHK- Stämpflis Handkommentar, Bern 2012.

Sauter, Eugen/Schweyer, Gerhard/Waldner, Wolfram/Wörle-Himmel, Christof: Der eingetragene Verein, 19. Aufl., München 2010.

Steinbeck, Anja: Vereinsautonomie und Dritteinfluß, Berlin 1999.

Tuor, Peter/Schnyder, Bernhard/Schmid, Jörg/Jungo, Alexandra: Das Schweizerische Zivilgesetzbuch, begr. von Peter Tuor, 14. Aufl., Zürich 2015.

§ 14. VAKIFLAR *

I. TÜRKİYE'DE VAKFIN KISA TARİHÇESİ, VAKIF KAVRAMI, TANIMI VE ÖZELLİKLERİ

A. Vakfın Kısa Tarihçesi

Osmanlı İmparatorluğunun dağılmasıyla onun mirası üzerine kurulan Türkiye Cumhuriyeti, Osmanlı İmparatorluğundaki vakıf kurumu gibi bazı kurumları devam ettirmiştir. Vakıf, Osmanlı İmparatorluğu'nda geçirdiği birçok aşamadan sonra Evkaf-ı Hümayun Kurumu tarafından idare edilmiş ve fıkıh esaslarına göre hukuksal statüsü belirlenmiştir. Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra ise, vakıfların yönetimi 3 Mart 1924 yılına kadar, Şeyh-ul İslamlıkla birleştirilmiş, Şer'îye ve Evkaf Vekâleti adı altında, bir vekâlet kurumu içerisinde düzenlenmiştir¹.

1924 yılında Şer'îye ve Evkaf Vekâleti 429 sayılı kanun ile ilga edilerek bu kurumun görevlerini yerine getirmek üzere, Başbakanlığa bağlı olarak oluşturulan Vakıflar Genel Müdürlüğü (VGM) kurulmuştur². 4 Ekim 1926 tarihinde ise, Mülga Medeni Kanun (EMK) yürürlüğe girmiştir. Yine aynı tarihte yürürlüğe giren “Kanun-u Medeninın Sureti Meriyeti ve Şekli Tatbiki Hakkındaki Kanun” da vakıflar ile ilgili olarak bir düzenleme yapılmıştır. İlgili yasanın 8. maddesinde, “Kanun-u Medeninın meriyeti vazından mukaddem vücuda getirilen evkaf hakkında, ayrıca bir tatbikat kanunun neşrolunur” denilerek EMK'nın yürürlüğe girmesinden önce kurulmuş ve varlığını devam ettiren vakıflar ile ilgili olarak bir vakıflar kanu-

---

* Dr. Öğr. Üyesi Ömer ERGÜN

¹ Hatemi H.: “Vakıf Kurumunun Tarihi Gelişimi”, Makalenin metni için bkz. Özay İl Han, İki bine Kavuşurken Günışığında Yönetim, İstanbul 1994, s. 314-315; Eski ve yeni vakıflar hakkında bkz. İkizler, M./Kurban, Y.: Eski ve Yeni Vakıflar Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2021, s. 1 vd.

² Hatemi, Tarihi Gelişim, 315.

Bu kanun zihinlerde herhangi şüphe uyanmaması için, yeni vakıfların TMK hükümlerine göre kurulup faaliyet göstereceğini ifade etmiştir (VK m. 5). Özellikle uygulamada vakıf kurulurken amaçlarını gerçekleştirmek için ne kadar mal özgüleneceğine ilişkin en az tutarı her yıl vakıflar meclisi belirleyecektir. Bu kanun ile vakıflarında VGM'ye beyanda bulunmak şartıyla şube ve temsilcilik açabileceği ifade edilmiştir. Daha da önemlisi yabancılarında Türkiye de vakıf kurabileceği belirtilmiş, ancak buna hukuksal ve fiili "mütekabiliyet" şartı getirilmiştir (VK m. 5/4).

BÖLÜM KAYNAKÇASI

Akipek, Jale G., Akıntürk, Turgut, Ateş Karaman, Derya: Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku, birinci cilt, yenilenmiş 9. baskı, Beta Yay., İstanbul 2012.

Akipek, Jale: Şahsın Hukuku, Ankara 1961.

Ayan, Mehmet/Ayan, Nurşen: Kişiler Hukuku, Adalet Yayınları, 9. Baskı, Ankara-2020.

Aytaş Gülseren, S.: "Vakıflar Kanunu Bir Ayrıcalık Belgesidir", İBD, C. 82, S. 2, Y. 2008.

Ballar, Suat: Yeni Vakıflar Hukuku, Beta Yay., Yenilenmiş 2.Baskı, İstanbul 1991.

Demir İlhan: Yeni Vakıfların Temel Kitabı, Hukuki Araştırmalar Derneği Yay., Ankara 1998.

Em, Ali: "Türk Medeni Kanunu'na Göre Yapılan Vakıflarla İlgili Mevzuat", Cumhuriyetin 80.Yılında Uluslararası Vakıf Sempozyumu, 15-17 Aralık 2003, VGMY, Ankara 2004.

Grüniger, Harold: Basler Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, ZGB I Art. 1 – 456 Vor Art 80 – 89 Nr. 4 (Grüniger/BaslerKomm).

Hatemi, Hüseyin: "Vakıf Kurumunun Tarihi Gelişimi", Makalenin metni için bkz, Özay İl Han, İki bine Kavuşurken Günışığında Yönetim, İstanbul 1994.

- Hatemi, Hüseyin: Önceki ve Bugünkü Türk Hukukunda Vakıf Kurma Muamelesi, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1969.
- İkizler, Metin, Kurban, Yasin: Eski ve Yeni Vakıflar Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2021.
- İşeri A., Akünel T., Tezel A., Bayrakeri F.: Türkiye’de Medeni Kanuna Göre Kurulmuş Vakıflar ve Sorunları, Vehbi Koç Vakfı Yay., İstanbul 1975
- İşeri Ahmet, Akünel Teoman, Tezel Adnan, Bayrakeri Feridun: Türkiye’de Medeni Kanuna Göre Kurulmuş Vakıflar ve Sorunları, Vehbi Koç Vakfı Yay., İstanbul 1975.
- İşeri Ahmet: Türk Medeni Kanunu’na Göre Vakıf (Tesis), Sevinç Matbaası, Ankara 1968.
- Köprülü Bülent: Medeni Hukuk, 2. Bası, İstanbul 1984.
- Kuru Baki, Arslan Ramazan, Yılmaz Ejder: Medeni Usul Hukuku, Değiştirilmiş 18.baskı, Yetkin Yay., Ankara 2007.
- Öğüz, Tufan: Türk Hukukunda Vakıf Tüzel Kişiliğinin Hukuki Esasları, Beşir Kitapevi, İstanbul 2007.
- Ömer Hilmi Efendi: İthaf-ül Ahlâf fi Ahkâm-il Evkaf, VGM Yay., İktbal Matbaacılık, Ankara.
- Özsunay, Ergun: Medeni Hukukumuzda Tüzel Kişiler, 5.baskı İstanbul Üniversitesi Yay. no. 2443, İstanbul-1982.
- Öztan, Bilge: Tüzel Kişiler (ders notları), Turhan Kitapevi, Ankara 1994.
- Öztürk, Nazif: Elmalı Hamdi Yazır Gözüyle Vakıflar, Türkiye Diyanet Vakfı Yay., Ankara 1995.
- Reinhard Bork, Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Gesetzbuchs, 2. neubearbeitete Auflage, Mohr Siebeck, Tübingen, 2006.
- Saydam, Okan/Ekici, Mustafa: Türk Medeni Kanunu’na göre Vakıf, VGM Yay., Ankara 1998.
- Saymen Ferit H., Köprülü Bülent: Medeni Hukuk Dersleri C. 1, İktisadi ve Ticari İlimler Yüksek Okulu Yay., İstanbul 1964.
- Seifart, Werner: von Campenhausen, Axel Freiherr: Handbuch des Stiftungsrechts, 2. Aufl., München 1999.

Serozan, Rona: Tüzel Kişiler Özellikle: Dernekler ve Vakıflar, 2.bası, Filiz Kitapevi, İstanbul 1994.

Tandoğan, Haluk: “Türk Medeni Kanunu Ön Tasarısının Tüzel Kişilere İlişkin Hükümleri Üzerinde Görüşler”, AÜHF Dergisi, Y. 1973, C. 30, S. 1-4.

Veldet, Hıfzı: Medeni Hukuk I Şahsın Hukuku, İkinci Basım, Ahmet Sait Matbaası, İstanbul 1945.

Editörler

Prof. Dr. Metin İKİZLER & Doç. Dr. Özlem TÜZÜNER

MEDENİ HUKUK - I

BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ KİŞİLER HUKUKU OLAY ve TEST SORULARI

Pratik Kitabı

Yazarlar:

**Ayşenur Şahin Caner & Dursun Ali Demirboğa
Hatice Karacan Çetin & Hayriye Şen Doğramacı
Metin İkizler & Ömer Ergün & Özkan Özyakışır
Özlem Tüzüner & Pınar Aktaş Avcı
Seda Gayretli Aydın & Semih Yünlü & Senar Ç. Tuncer
Sinan Sami Akkurt & Zeynep Özcan**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Medeni Hukuk - I

Başlangıç Hükümleri - Kişiler Hukuku - Olay ve Test Soruları Pratik Kitabı

Ayşenur Şahin Caner - Dursun Ali Demirboğa - Hatice Karacan Çetin
Hayriye Şen Doğramacı - Metin İkizler - Ömer Ergün - Özkan Özyakışır
Özlem Tüzüner - Pınar Aktaş Avcı - Seda Gayretli Aydın - Semih Yünlü
Senar Ç. Tuncer - Sinan Sami Akkurt - Zeynep Özcan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2966

Birinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 64 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKLAR

ESERLER

- Antalya G./Topuz M., Medenî Hukuk, C. I, 4. Bası, Ankara, 2021.
- Baur J. F./Stürner R., Sachenrecht, 18. Aufl., Tübingen, 2009.
- Buz V., Yenilik Doğuran Haklar, Ankara, 2005.
- Dural M./Öğüz T./Gümüş M. A., Türk Özel Hukuku, C. III, Aile Hukuku, 15. Baskı, İstanbul, 2020.
- Dural M./Sarı S., Türk Özel Hukuku, C. I, Temel Kavramlar ve Medenî Kanun'un Başlangıç Hükümleri, 15. Baskı, İstanbul 2020.
- Dural M./Öz T., Türk Özel Hukuku, C. IV, Miras Hukuku, 15. Bası, İstanbul, 2020.
- Eren F., Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 20. Bası, Ankara 2016.
- Fikentscher W./Heinemann A., Schuldrecht, 10. Aufl., Berlin, 2006.
- Gauch P./Schluep W., Schweizerisches Obligationenrecht Allgemeiner Teil, Band I, 10. Aufl., Zürich-Basel-Genf, 2014.
- Heini A./Portmann W., Das Schweizerische Vereinsrecht, in: Schweizerisches Privatrecht, Bd. II/5, begr. von Gutzwiller, M. (u.a.), 3. Aufl., Basel, 2005.
- Helvacı S., Gerçek Kişiler, 7. Bası, İstanbul, 2016.
- Honsell, H./Vogt, N. P./Geiser, T. (Hrsg.): Basler Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Zivilgesetzbuch I, Art. 1-456 ZGB, 3. Aufl, Basel, Genf, München 2006.
- İkizler M., Tüzel Kişilerin İlkeli Kişiliği, Bu Uğurda Ana Statünün Anlamı ve İşlevi, Ankara, 2012.
- İmre Z./Erman H., Miras Hukuku, 15. Bası, İstanbul, 2021.
- Kaplan E. T., Sendika Genel Kurul Kararlarının İptali Davası ve Şartları, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C. 49, S. 1, 1994, s. 255-265.
- Kocayusufpaşaoğlu N., Borçlar Hukukuna Giriş, 4. Bası, İstanbul, 2008.

- Larenz K./Wolf M., Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Rechts, München, 2004.
- Moroğlu E., Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, 4. Baskı, İstanbul, 2004.
- Nomer H. N., Kişi Birliklerinde Genel Kurul Kararlarının Geçersizliğine İlişkin Temel Esaslar, İstanbul, 2008.
- Oğuzman M. K./ Barlas N., Medenî Hukuk, 26. Baskı, İstanbul, 2020.
- Oğuzman M. K./Öz Turgut, Borlar Hukuku Genel Hükümler, C.I-II, 16. Baskı, İstanbul, 2021.
- Oğuzman K./Seliçi Ö./Oktay-Özdemir S., Eşya Hukuku, 21. Bası, İstanbul, 2018.
- Pulaşlı H., Şirketler Hukuku Şerhi, C. I-II, Ankara, 2011.
- Riemer H. M., Personenrechts des ZGB, Personenrecht, 2. Aufl., Bern, 2002.
- Riemer H. M., Berner Kommentar, Kommentar zum schweizerischen Zivilgesetzbuch, Bd. I/3/2: Das Personenrecht, Die juristische Personen, Die Vereine, Art. 60-79 ZGB, 3. Aufl., Bern, 1990.
- Serozan R., Eşya Hukuku I, 3. Bası, İstanbul, 2014.
- Serozan R., Tüzel Kişiler, Özellikle Dernekler ve Vakıflar, 2. Bası, İstanbul, 1994.
- Sirmen L., Eşya Hukuku, 4. Bası, Ankara, 2016.
- Uyar T., Türk Medenî Kanunu, Gerekçeli-İçtihatlı, Kişiler Hukuku, C. II, Ankara, 2002.

WEB SİTELERİ

- www.hukukturk.com
- www.kazanci.com.tr
- www.e-uyar.com

Zeynep DEMİRYÜREK

MEDENİ YARGILAMADA HUKUKA AYKIRI DELİL

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Medeni Yargılamada Hukuka Aykırı Delil
Zeynep Demiryürek

Hukuk Yayınları Dizisi – 3001

Birinci Baskı : Kasım, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 16 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 46661

Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- Akbulut, Berrin Delil Değerlendirme Yasakları, Fasikül Hukuk Dergisi, Y.2, S.13, Aralık 2010.
- Aksoy İpekçioğlu, Pervin, Gözaltında Alınan İfadenin Önemi ve Delil Değeri, AÜFHD, C.87, S.3, 2008, S. 64.
- Akyol Aslan, Leyla Medeni Usul Hukukunda Delil Tespiti, Ankara 2011.
- Akyürek, Güçlü Ceza Yargılamasında Hukuka Aykırı Delillerin Değerlendirilmesi Sorunu, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 101, Temmuz/Ağustos 2012.
- Alangoya, Yavuz Medeni Usul Hukuku Esasları, İstanbul 2003.
- Alangoya, Yavuz/
Yıldırım, M. Kamil/
DerenYıldırım, Nevhis Medenî Usul Hukuku Esasları, 7. Baskı, İstanbul 2009.
- Albayrak, Hakan, Yaklaşık İspat, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Konya 2012.
- Altunkaş, Aysun Hukuka Aykırı Delil Teorisi Işığında İfade Alma ve Sorgu, İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hukuk Yüksek Lisans Programı İnsan Hakları Hukuku Bölümü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2006.
- Arslan, Ramazan Medeni Usul Hukukunda Dürüstlük Kuralı, Ankara 1989.
- Arslan, Ramazan Medeni Usul Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi, Ayyıldız Matbaası, Ankara 1977.

- Arslan, Ramazan Kesin Hüküm İhtiyacı ve Yanılma Gerçeği, Ankara Barosu Dergisi, 1988/5-6.
- Arslan, Ramazan/
Yılmaz, Ejder/
Taşpınar Ayvaz, Sema/
Hanağası, Emel Medeni Usul Hukuku, 6. Baskı, Yetkin 2020.
- Arslan Öncü, Gülay Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde Özel Yaşamın Korunması Hakkı, Beta, İstanbul 2011.
- Atalay, Oğuz Medeni Usul Hukukunda Menfi Vakıaların İspatı, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayını, İzmir 2001.
- Atalı, Murat İsviçre Federal Hukuk Muhakemeleri Kanunu Ön Tasarısı Hakkında Değerlendirmeler, Legal MİHDER, 2006/III.
- Ateş, Mustafa Hukuk Yargılamasında ve Özellikle Boşanma Davalarında Hukuka Aykırı Deliller, THD (Terazi Hukuk Dergisi), Şubat 2008, S. 18.
- Belgesay, Mustafa Reşit Hukuk ve Ceza Usulü Muhakemesinde Deliller, İstanbul 1980.
- Berkin, Necmettin Tatbikatçılara Medeni Usul Hukuk Rehberi, İstanbul 1980.
- Bilge, Necip/
Önen, Ergun, Medeni Yargılama Hukuku Dersleri, Ankara 1978.
- Birtek, Fatih Ceza Muhakemesinde Delil ve İspat, 2. Baskı, Ankara 2017.
- Bulut, Mehmet Liberalizm Sorguda (mı)?, Eskiye Dergisi, Sayı 18, Yaz 2010.
- Canstein, Raban von Die rationelle Grundlagen des Civilprozesses, Wien 1877.

- Centel, Nur/
Hamide, Zafer Ceza Muhakemesi Hukuku, 10. Bası, İstanbul, Beta Yayıncılık, 2013.
- Çelik, Ferhat Boşanma Davalarında İspat ve Deliller, Ankara 2019.
- Çınar, Ali Rıza Hukuka Aykırı Kanıtlar, TBB Dergisi, Sayı 55, 2004.
- Çiftçi, Pınar Medeni Yargılama Hukukunda İspat Hakkı ve Sınırlamaları, Birinci Bası, Kasım, Ankara 2018.
- Damaska Mirjan The Faces of Justice and State Authority, A Comparative Approach to the Legal Process, Yale Univ. Press, Londra 1986.
- Demirbaş, Timur Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2002.
- Demirbaş, Timur Soruşturma Evresinde Şüphelinin İfadesinin Alınması, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2013.
- Deren Yıldırım, Nevhis Hâkimle Tarafların İşbirliği İlkesi ve Yaratığı İdeolojik Çağrışımlar, Prof. Dr. Baki Kuru Armağanı, Ankara 2004, (Hâkimle Tarafların İşbirliği İlkesi)
- Devellioğlu, Ferit Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lügat, Ankara 1970.
- Donay, Süheyl Meslek Sırrının Açıklanması Suçu, İÜHF Yayınları, İstanbul, 1978.
- Dönmezer, Sulhi Genel Ceza Hukuku Dersleri, İstanbul 2003.
- Dülger, Murat Volkan Dışlama Kuralı ve Hukuka Aykırı Delillerin Uzak Etkisi (Zehirli Ağacın Meyvesi Öğretisi), Seçkin, Ankara 2014.
- Erdönmez, Güray Pekcanıtez Medeni Usul Hukuku, 15. Bası, Onikilevha, İstanbul 2017.

- Erdönmez, Güray Medeni Usul Hukukunda Belgelerin İbrazi Mecburiyeti, 2. Bası, Oniki Levha, İstanbul 2014. (Belgelerin ibrazı)
- Erem, Faruk Savunma ve Ceza Yargılamasının Temel-deki Kusurları, TBBD, (1), 91-99.
- Eren, Fikret Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 15. Bası, Yetkin, Ankara 2013.
- Erman, Sahir Sentez Raporu, Hukuka Aykırı Deliller Sempozyumu, İstanbul, İstanbul Barosu Yayını, 1996.
- Eryılmaz, Ali Ceza ve Disiplin Hukukunda Hukuka Aykırı Delil, Ankara, Hukab Yayınları, 2013.
- Gaul, Hans Friedhelm “Zur Frage nach Dem Zweck des Zivilprozesses”, AcP, C. 168, 1968, (Zweck des Zivilprozesses).
- Gedik, Doğan/
Mahir, Topaloğlu Ceza Muhakemesinde İspat ve Şüphenin Sanık Lehine Yorumlanması, Ankara, Adalet Yayınevi, 2014.
- Gözler, Kemal Yorum İlkeleri, Anayasa Hukukunda Yorum ve Norm Somutlaşması, Ankara, KHP ve TBB Ortak Yayını, 2013.
- Gülsoy, Mehmet Tevfik Türkiye’de Anayasanın Üstünlüğü ve Bağlayıcılığı, İstanbul Üniv. SBE, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Yayınlanmamış YL Tezi, İstanbul 1994.
- Güralp, Aşye Gülin Anglo-Amerikan ve Kıta Avrupası Medeni Yargılama Sistemlerindeki Yeni Gelişmeler Ve Türk Hukuku İle Karşılaştırılması, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, Doktora Tezi, 2010.

- Habscheid,, J. Walther Richterrecht oder Parteifreiheit, ZZP 81 (1968), Heft: 3-4, (175-196).
- Hatemi, Hüseyin Kişiler Hukuku Dersleri, İstanbul, 1992.
- Hirsch, Ernest Kuvvet ve Hukuk, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi 40. Yıl Armağanı, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayını No. 210, Ankara 1966.
- İçel, Kayıhan/
Sokullu Akıncı, Füsun/
Özgenç, İzzet/
Sözuer, Adem/
Mahmutoğlu, Fatih S./
Ünver, Yener İçel-Suç Teorisi, 2. Kitap, 3.Bası, İstanbul: Beta Yayınevi, 2004.
- İçel, Kayıhan Sorgulamada Hukuka Aykırılık ve Sonuçları, Prof. Dr. Nurullah Kunter'e Armağan, İstanbul, İÜHF Yayını, 1998.
- İçel, Kayıhan Arama, Elkoyma ve Buna Bağlı Hukuka Aykırı Deliller (Oturma Başkanı Olarak Yaptığı Konuşma), Hukuka Aykırı Deliller Sempozyumu (10-11-12 Mart 1995, İstanbul), 2. Gün, İstanbul.
- İnceoğlu, Sibel, İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlarında Adil Yargılanma Hakkı, İstanbul 2005.
- Kabaoğlu, İbrahim Özgürlükler Hukuku 1, 7. Baskı, İmge Yayınevi, Ankara 2013.
- Kabaoğlu, İbrahim Anayasa Hukuku Dersleri (Genel Esaslar), 3. Bası, Legal, İstanbul 2006.
- Kaçak, Nazif Hukuk Davalarında İspat Rehberi, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 2. Baskı, Ankara 2006.

- Kale, Serdar/
Keser, Salih Medeni Yargılama Hukukunda Delil Sistemi, Mehmet Akif Aydın'a Armağan. Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, c. 21, s. 2, 2016.
- Kanadoğlu, Korkut Türk ve Alman Anayasa Yargısında Anayasal Değerlerin Çatışma ve Uyumlaştırılması, İstanbul 2001.
- Kanbur, M. Nihat "Yeni Anayasa Reformu Çerçevesinde Anayasaya Delil Yasaklarına İlişkin Hüküm Konulması Gereği Üzerine", Ceza Hukuku Dergisi, Y.6, S.17, Ankara: Seçkin Yayınevi, 2011.
- Kaneti, Selim Haksız Fiilde Hukuka Aykırılık Unsuru, İstanbul 2007.
- Karaaslan, Varol Medenî Usûl Hukukunda Hâkimin Aydınlatma Ödevi, Ankara 2013.
- Karslı, Abdurrrahim Medenî Usul Hukukunda Usûlî İşlemler, İstanbul 2001.
- Kaymaz, Seydi Ceza Muhakemesinde Hukuka Aykırı (Yasak) Deliller, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 1997.
- Kaymaz, Seydi Ceza Muhakemesinde Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi, Ankara, Seçkin Yayınları, 2009.
- Kılıçoğlu, Ahmet Şeref Haysiyet ve Özel Yaşama Basın Yoluyla Saldırılarından Hukuksal Sorumluluk, AÜHF Yayınları, Ankara, 1982.
- Kılıçoğlu, Evren Medeni Yargılamada Hukuka Aykırı Elde Edilmiş Delillerin Kullanılması, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hukuk Anabilim Dalı Özel Hukuk Bilim Dalı, Doktora Tezi, İstanbul 2011.

- Koca, Mahmut Ceza Muhakemesinde Hukuka Aykırı Delilleri Değerlendirme Yasağı, AÜHFD, C. IV, S. 1-2, 2000.
- Koca, Mahmut Ceza Muhakemesinde Deliller, CHD, Y.1, S.2, Aralık 2006.
- Kocaoğlu, Serhat Sinan Tarihsel Perspektifi ile Batı Hukukunda Savunma Hakkı ve Müdafii, ABD 2010, Y. 68, C. 3.
- Kodek, Georg E. Rechtswidrig Erlangte Beweismittel Im Zivilprozess, Wien 1987.
- Kofmel, Sabine Das Recht auf Beweis im Zivilverfahren, Stämpfli Verlag AG, Bern 1992.
- Konuralp, Haluk Medeni Usul Hukukunda İspat Kurallarının Zorlanan Sınırları, Yetkin Yayınları, Ankara 1999.
- Köse, Metin Ceza Kovuşturmasında Delillerin Ortaya Konulması ve Değerlendirilmesi, Doktora Tezi, EAÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Haziran 2016.
- Kunter, Nurullah Suçun Kanuni Unsurları Nazariyesi, İstanbul 1949.
- Meriç, Nedim Medeni Yargılama Hukukunda Tasarruf ve Taleple Bağlılık İlkesinin Kapsamı ve Bazı Güncel Kararların Değerlendirilmesi, S.D.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi MİHBİR Özel Sayısı.
- Meriç, Nedim Hâkimin Davayı Aydınlatma Yükümlülüğü, Prof. Dr. Bilge Umar Armağanı, DEÜHFD Özel Sayı, C. 11, 2009.
- Optican, Scott “Amerika, Kanada ve Yeni Zelanda’da Hukuka Aykırı Deliller, Arama ve İkrar”, Mukayeseli Hukukta Arama, İfade Alma ve Hukuka Aykırı Deliller, İstanbul, Bahçeşehir Üniversitesi Yayınları, 2. Bası, 2007.

- Önder, Ayhan/
Erol Cihan Özet Ceza Muhakemesi Hukuku'na 1992 Değişiklikleri İle İlgili Ek, İstanbul, Filiz Kitabevi, 1993.
- Özbek, Veli Özer CMK İzmir Şerhi, Ankara 2005.
- Özbek, Veli Özer/
Mehmet Nihat Kanbur/
Koray Doğan/
Pınar Bacaksız/
İlker Tepe Ceza Muhakemesi Hukuku, 5. Bası, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2013.
- Özekes, Muhammet Medenî Usul Hukukunda Hukukî Dinlenilme Hakkı, Ankara 2003.
- Özen, Mustafa Ceza Muhakemesi Hukuku, 3. Baskı, Ankara 2019.
- Özen, Muharrem/
Özen, Mustafa Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil Yasakları, YÜHFD, Prof. Dr. Duygun Yarsuvat'a Armağan, C.IX, S.2, 2012.
- Öztan, Bilge Medeni Hukukun Temel Kavramları-Hukuka Giriş-Başlangıç Hükümleri-Kişiler Hukuku-Aile Hukuku-Miras Hukuku-Eşya Hukuku, 27. Bası, Ankara, 2008, (Medeni)
- Öztunç, Özgün Ceza Muhakemesinde Hukuka Aykırı Deliller, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü hukuk anabilim Dalı Kamu Hukuku bilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2010
- Öztürk, Bahri Yeni Yargıtay Kararları Işığında Delil Yasakları: Hukuka Aykırı Olarak Elde Edilen Deliller-Delil Yasakları, Ankara, AÜSBF İnsan Hakları Merkezi Yayınları, 1995.

- Öztürk, Bahri/
Erdem, Mustafa Ruhan Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2007.
- Öztürk, Bahri/
Durmuş Tezcan/
Mustafa Ruhan Erdem/
Özge Sırma/
Yasemin F. Saygılar Kırıt/
Özdem Özaydın/
Esra Alan Akcan/
Efser Erden Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 7. Bası, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2014.
- Pekcanıtez, Hakan/
Atalay, Oğuz/
Özekes, Muhammet Medenî Usul Hukuku, 2. Bası, Ankara 2014.
- Pekcanıtez, Hakan/
Taş Korkmaz, Hülya/
Özekes, Muhammet/
Akkan, Mine Pekcanıtez Usul-Medeni Usul Hukuku, C. II, 2017.
- Pekcanıtez, Hakan Hukuki Dinlenilme Hakkı, Prof. Dr. Seyfullah Edis'e Armağan, İzmir 2000.
- Pekcanıtez, Hakan Medeni Usul Hukukunda Hukuka Aykırı Yollardan Elde Edilen Delillerin Değerlendirilmesi, Haluk Konuralp Anısına Armağan, C. 2, Ankara 2009.
- Pflughaupt, Matthias Pozesssökonomie, Mohr Siebeck, Tübingen, 2011.
- Prütting, Hanns Arabuluculuk ve Hukuk Devleti, Çev. Pınar Çiftçi, Medeni Usul ve İcra-İflas Hukukçuları Toplantısı – IX (15-16 Ekim 2010/Ankara) TBB Yayınları 215, Ankara 2012.

- Prütting Hans/
Gehrlein, Markus
Sağlam, Mehmet
- ZPO Kommentar, 2010, § 284 Rn 86 vd.,
Ekim 2001 Tarihinde Yapılan Anayasa
Değişiklikleri Sonrasında Düzenlendikleri
Maddede Hiçbir Sınırlama Nedenine Yer
Verilmemiş Olan Temel Hak ve Özgürlük-
lerin Sınırı Sorunu, AYD, S. 19, 2002.
- Schreiber, Klaus
- Der Dispositionsgrundsatz im Zivilprozeß,
Jura 1988, (190-197)
- Serozan, Rona
- Soybaşı Hukuku Üzerine Çeşitlemeler,
Prof. Dr. Bilge Öztan'a Armağan, Ankara
2008.
- Serozan, Rona
- Çocuk Hukuku, Vedat Kitapçılık, 2005.
(Çocuk Hukuku.)
- Serozan, Rona
- Medeni Hukuk, Genel bölüm, Genişletil-
miş 4. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2013.
(Medeni hukuk)
- Simil, Cemil
- Hâkimin Davayı Aydınlatma Ödevinin
Sınırları, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk
Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Hakan
Pekcanıtez'e Armağan, C. 16, Özel Sayı
2014, s. 1351-1376 (Basım Yılı: 2015)
- Sözer, Ali Nazım
Şahbaz, İbrahim
- Hukukta Yöntem Bilim, İstanbul 2017.
İletişimin Denetlenmesi ve Yasak Deliller,
Ankara 2009.
- Şahin, Cumhur/
Göktürk, Neslihan
- Ceza Muhakemesi Hukuku, C. II, 4. Baskı,
Ankara 2015.
- Şahin, Cumhur
- Ceza Muhakemesi Kanunu Gazi Şerhi,
Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2005.
- Şahin, Cumhur
- Sanığın Kolluk tarafından Sorgulanması,
Ankara, Yetkin Yayınları, 1994.
- Şen, Ersan
- Türk Ceza Yargılaması Hukuku'nda Hu-
kuka Aykırı Deliller Sorunu, İstanbul, Beta
Yayınevi, 1998.

- Şen, Ersan Devlet ve Kitle İletişim Araçları Karşısında Özel Hayatın Gizliliği ve Korunması, Kazancı Hukuk Yayınları, No: 148, İstanbul, 1996.
- Şen, Ersan Türk Hukukunda Telefon Dinleme, Gizli Soruşturmacı, X Muhbir, Ankara 2009.
- Şen, Ersan İletişimin Denetlenmesi Tedbiri, CHD, s. 3, 2007/Nisan.
- Tandoğan, Haluk Şahsiyetin Akit Dışı İhlallere Karşı Korunmasının İşleyiş Tarzı ve Basın Yoluyla İhlallere Karşı Özel Hayatın Korunması, AHFM, C. XX, 1963, sayı 1-4.
- Tanrıver, Süha Türk Medeni Usul Hukuku Bağlamında Hukuka Aykırı Elde Edilen Delillerin Durumunun İrdelenmesi, TBBD 2006/65.
- Taşpınar, Sema Fiili Karinelerin İspat Yükünün Dağılımındaki Rolü, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 45, Sayı 1, 1996.
- Tercan, Ercan Hâkimin Davayı Aydınlatma Yükümlülüğü Kapsamında Tarafların Dinlenmesi, MİHDER, C. 7, S. 18, İstanbul 2011.
- Tezcan, Durmuş AİHM Kararları Işığında Adil Yargılama Hakkı Bakımından Delillerin Değerlendirilmesi (Delillerin Değeri), Ord. Prof. Dr. Sulhi Dönmezer Armağanı, C. II Atatürk Araştırma Merkezi ve Türk Ceza Hukuku Derneği Yayını, Ankara 2008.
- Tezcan, Durmuş/
Erdem, Mustafa Ruhan/
Sancakdar, Oğuz/
Önok, Rıfat Murat İnsan Hakları El Kitabı, Mart 2014.
- Tosun, Öztekin Ceza ve Medenî Muhakeme Hukuku Açısından Hukuka Aykırı Yollarla Elde Edilmiş Delillerin İspat Kuvveti, İstanbul 1976.

- Tutumlu, Mehmet Akif Hukuk Davasında Hukuka Aykırı Yollar-
dan Elde Edilen Delillerin İspat Değeri,
Prof. Dr. Fırat Öztan'a Armağan, C. II, An-
kara 2010.
- Tyler, Tom R. "Procedural Justice and The Courts", The
Journal of The American Judges
Association, C. 44, S. 1/2.
- Umar, Bilge/
Yılmaz, Ejder İspat Yüğü, İstanbul 1980.
Ünver, Yener Ceza Muhakemesinde İspat, CMK ve Uy-
gulamamız, Ceza Hukuku Dergisi (CHD),
Aralık 2006, S: 2.
- Ünver Yener/
Hakan Hakeri Ceza Muhakemesi Hukuku, C.II, 7. Bası,
Ankara, Adalet Yayınevi, 2013.
- Üstündağ, Saim Medeni Yargılama Hukuku, 7. Bası, İstan-
bul 2000.
- Walter Rechberger "Relations Between Parties, Judges and
Lawyers. Modern Civil Procedure and the
Balance of Procedural Forces", XII
Congreso Mundial de Derecho Procesal,
Vol. III, La relación entre las partes, los
jueces y los abogados, Universidad
Nacional Autónoma de México, México
2005, (Relations Between Parties, Judges
and Lawyers)
- Yeğın, Abdullah İslami-İlmi-Edebi-Felsefi Yeni Lügat, İs-
tanbul 2005.
- Yenisey, Feridun Yasak Yöntemlerle ve Hukuka Aykırı Şe-
kilde Elde Edilen Deliller, 24.10.1994 Yargı-
tay'da Sunulan Tebliğ, Vural Savaş/Sadık
Mollamahmutoğlu, Ceza Muhakemesi
Usulü Kanununun Yorumu, C.I, Madde 1-
257, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 1995.

- Yıldırım, M. Kamil Medenî Usul Hukukunda Dava Konusu Teorileri, MÜHF Huk. Araş. Der.1991, Cilt: 6, (23-50)
- Yıldırım, M. Kamil Medeni Yargılama Hukukunda İspat Yasakları ve Özellikle Taraflarca Hukuka Aykırı Yoldan Elde Edilmiş Deliller, Erdoğan Teziç'e Armağan, İstanbul 2007.
- Yıldırım, M. Kamil Medeni Usul Hukukunda Delillerin Değerlendirilmesi, İstanbul 1990.
- Yılmaz, Ejder Usul Ekonomisi, AÜHFD, 2008, Cilt 57, Sayı 1, Prof. Dr. Necip Bilge'nin Anısına Armağan.
- Yılmaz, Ejder Yargılama Giderlerinin İşlevi ve Sosyal Hukuk Devleti, Ankara Barosu Dergisi, 1984/2.
- Yılmaz, Yeşim Ceza Muhakemesinde Hukuka Aykırı Delillerin İspat Değeri, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Mayıs 2013.
- Yurtcan, Erdener Ceza Yargılaması Hukuku, İstanbul 2002.
- Yurtcan, Erdener Ceza Yargılaması Hukuku, İstanbul 2007.
- Yurtcan, Erdener Ceza Yargılaması Hukuku, 5. Bası, İstanbul, Alfa Basım, 1994.
- Zhivko, Stalev Sosyalist Avrupa Ülkelerinde Hukuk Yargılaması, Çev. Ejder Yılmaz, AÜHFD, S. 1-4, 1976.

<http://tdk.gov.tr/>

<https://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/gr/gr220en.pdf>

<https://www.kazanci.com.tr/>

Editör

Metin BULUT

MEB Bakanlık Maarif Başmüfettişı

Kavramsal ve Uygulama Boyutlarıyla

MEMUR SORUŞTURMA HUKUKU

Metin BULUT

MEB Bakanlık Maarif
Başmüfettişı

Abdulkadir DURSUN

MEB Maarif Müfettişı

Dr. Mahmut GÖKPINAR

MEB Bakanlık Maarif Müfettişı

Saadettin GÜZEL

MEB Bakanlık Maarif Müfettişı

Serdar ŞEN

MEB Bakanlık Maarif Müfettişı

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kavramsal ve Uygulama Boyutlarıyla Memur Soruşturma Hukuku
Editör: Metin Bulut

Hukuk Yayınları Dizisi – 2805

Birinci Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 13 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

MEMUR SORUŞTURMA HUKUKU: BİR ANLAM, KAPSAM ve TASVİR DENEMESİ

(Public Servant Investigation Law:
An Attempt at Meaning, Scope and Description)

Metin BULUT

FIHRİST

ÖZET	16
SUMMARY	16
1. Genel Hukuk Teorisi Alanına Özgü Kavramlarla Memur Soruşturma Hukuku Tanımına Ulaőmak veya Bir Girizgah Oluşturmak	17
2. Soruşturma Hukukunun Başlıca İşlevleri	26
3. Soruşturma Sürecine Yön Veren Genel Uygulama İlkeleri	29
4. Soruşturmacının Kimliği.....	35
5. Soruşturma Raporlarının Hukuki Mahiyeti ve Soruşturmacı Sorumluluğu.....	42
SONUÇ.....	47
KAYNAKLAR	49

KAYNAKLAR

- AKBAŞ Kasım, “Hans Kelsen: Hukukun Saf Kuramı”, **Çağdaş Hukuk Düşüncesine Giriş**, (Ed. Ertuğrul UZUN), İthaki Yayınları, İstanbul, 2015, (s. 29-47).
- AKYILMAZ Bahtiyar/SEZGİNER Murat/KAYA Cemil, **Türk İdari Yargılama Hukuku**, Savaş Kitabevi, Ankara, 2018.
- AKYILMAZ Bahtiyar/SEZGİNER Murat/KAYA Cemil, **Türk İdare Hukuku**, Savaş Kitabevi, Ankara, 2017.
- ASLAN Zehreddin/ALTINDAĞ Halil, **Memurların Disiplin ve Ceza Soruşturması**, Seçkin Yayınları, Ankara, 2018.
- ARSLAN Mehmet/BULUT Metin/DURSUN Abdulkadir, **Eğitim ve Diğer Kamu Kurumlarında Disiplin Usulü ve Soruşturma Örnekleri**, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2019.
- ATAY, Ender E., “Müfettişlerin Hazırladıkları Disiplin Soruşturma Raporlarından Dolayı Sorumlu Tutulabilirliği Sorunu”, **Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi**, (7), 2016, (s. 167-182).
- ATAY Ender E., **İdare Hukuku**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2019.
- ATAY Ender E., **Hukuk Başlangıcı**, Gazi Kitabevi, Ankara, 2019.
- BERMAN Harold J., **The Nature and Functions of Law**, The Foundation Press, Inc, USA, Brooklyn, 1958.
- BOZ, Selman S., “Memur Disiplin Hukukuna Hakim Olan temel İlkeler”, **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, (25) 2, 2017, (s. 15-41).
- BOZKURT Ömer/ ERGUN Turgay/SEZEN Seriyeye, **Kamu Yönetimi Sözlüğü**, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayını No: 342, Ankara, 2008.
- BULUT Metin, “Kamu Görevlileri Disiplin Hukukunda Kanunilik İlkesini Yeniden Düşünmek”, **Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi**, (6) 12, 2018, (s. 227-277).
- ÇAĞLAYAN Ramazan, **İdare Hukuku Dersleri**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- DUNHAM Beth W., **Introduction to Law**, Delmar Cengage Learning, New York, USA, 2009.
- DURSUN Hasan, “Müfettiş Raporu İçerisinde Yer Alan Teklife Karşı İptal Davası Açılabilir mi?”, **Terazi Hukuk Dergisi**, (12) 2, 2007, (s. 95-103).

- EHRLICH Eugen, **Fundamental Principles of the Sociology of Law**, Routledge, London and New York, 2017.
- FABIÁN Raimondo, **General Principles of Law in the Decisions of International Criminal Courts and Tribunals (1)**, Leiden, NL: Brill | Nijhoff, 2008. ProQuest ebrary. Retrieved from Web. 14 August 2016. <http://www.ebrary.com>
- FRIEDMAN Lawrence M. / HAYDEN Grant M., **American Law An Introduction**, Oxford University Press, USA, New York, 2017.
- GİRİTLİ İsmet/BİLGİN Pertev/ AKGÜNER Tayfun, **İdare Hukuku**, Der Yayınları, İstanbul, 2001.
- GORDİLLO Agustín, **An Introduction to Law**, Esperia, England, London, 2003.
- GÖKPINAR, Mahmut, "Müfettişlerin Düzenlemiş Oldukları Soruşturma Raporlarının Hukuki Niteliği ve Buna Bağlı Sorumlulukları –Sonuçlar–", **Terazi Hukuk Dergisi**, (36) 4, 2009, (s. 103-118).
- GÖZLER Kemal/KAPLAN Gürsel, **İdare Hukuku Dersleri**, Ekin Yayınları, Bursa, 2018.
- GÜNDAY Metin, **İdare Hukuku**, İmaj Yayınevi, Ankara, 2017.
- GÜRKAN Ülker, **Hukuk Sosyolojisine Giriş**, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2019.
- HAGE Jaap, "Sources of Law", **Introduction to Law**, (Ed. Jaap HAGE/Antonia WALTERMANN/Bram AKKERMANS), Springer, Switzerland, 2017, (s. 1-20).
- IŞIKLAR Celal, **Teoride ve Uygulamada Kamu Disiplin Yaptırımları**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- KAĞITCIOĞLU Mutlu, "İdari İşlemin İcrailiği", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, (103), 2012, (s. 267-284).
- KALABALIK Halil, **İdare Hukuku Dersleri**, Seçkin Yayınları, Ankara, 2019.
- KARAHANOGULLARI Onur, "Memur Disiplin Hukukunun Niteliği ve İlkeleri", **Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi**, (8) 3, 1999, (s. 55-77).
- KAYA Cemil, "Memur Disiplin Suç ve Cezalarına ve Disiplin Soruşturmasına Hâkim Olan Temel İlkeler", **Amme İdaresi Dergisi**, (38) 2, 2005, (s. 61-87).

- LİVANELİOĞLU Ömer A., **Memur Disiplin Hukuku**, Türk Hukuk Enstitüsü Yayınları, Ankara, 2003.
- ONAR Sıddık Sami, **İdare Hukukunun Umumi Esasları, II. Cilt**, Hak Kitabevi, İstanbul, 1966.
- SANCAKDAR Oğuz/ ÖNÜT Lale Burcu/DOĞAN Eser US/ TURHAN Mine Kasapoğlu/ SEYHAN Serkan, **İdare Hukuku Teorik Çalışma Kitabı**, Seçkin Yayınları, Ankara, 2019.
- SANCAKDAR Oğuz, “Disiplin Yaptırımlarının Hukuki Niteliği Konusundaki Başlıca Görüşler”, **Fasikül Hukuk Dergisi**, (39), 2013, (s. 7-12).
- SHAPIRO Scott, **Legality**, Cambridge, Mass: Harvard University Press, 2011.
- ŞAHİN Cumhur/GÖKTÜRK Neslihan, **Ceza Muhakemesi Hukuku I**, Seçkin Yayıncılık, 2019, Ankara.
- TAN Turgut, **İdare Hukuku**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2019.
- Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük, <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 01.09.2020).
- Türk Hukuk Kurumu, **Türk Hukuk Lügati**, Başbakanlık Basımevi, Ankara, 1991.
- ULUSOY, Ali D, **Yeni Türk İdare Hukuku**, Yetkin Yayınları, 2019.
- UZUN Ertuğrul, “İskandinav Hukuki Realizmi”, **Çağdaş Hukuk Düşüncesine Giriş**, (Ed. Ertuğrul UZUN), İthaki Yayınları, İstanbul, 2015, (s. 91-112).
- YENİSEY Feridun/NUHOĞLU Ayşe, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.

TÜRK CEZA KANUNU GENEL HÜKÜMLERİNİN DİSİPLİN HUKUKUNDAKİ GÖRÜNÜMÜ

(The Appearance of The General Provisions
of The Turkish Criminal Law in Disciplinary Law)

Dr. Mahmut GÖKPINAR

İÇİNDEKİLER

ÖZET	55
SUMMARY	55
GİRİŞ	56
1- SUÇ ve CEZADA KANUNİLİK İLKESİ (TCK md.2)	58
1/1. Belirlilik ve Kıyas Yasağı İlkesi	59
1/2. Lehe Kanun İlkesi	62
2- FİİLSİZ (DAVRANIŞSIZ) SUÇ OLMAZ İLKESİ	64
2-1. Davranış Sayısı	66
2-1.a/ Davranış Tekliği	66
2-1.b/ Davranış Çokluğu	68
3- DİSİPLİN SUÇUNUNUN GERÇEKLEŞTİRİLİŞ ŞEKLİ OLARAK KAST ve TAKSİR (TCK md. 21, 22)	71
3-1/ Kast	72
3-1/a. Kastın Bilme Unsuru	73
3-1/b. Kastın Bilme Unsuru Bakımından Hata (TCK md.30)	74
3-1/c. Kastın İsteme Unsuru Bakımından Değerlendirilmesi	79
3-2/ Taksir	79
3-3/ 5237 Sayılı TCK md.21/5'in Görünümü Olarak 'Ekip Halinde Yürütülen Faaliyetlerde Güven İlkesi'	81
4- CEZAİ SORUMLULUĞU KALDIRAN VEYA AZALTAN NEDENLER (TCK Md. 24-34)	82
4-1- Genel Olarak Hukuka Uygunluk Nedenleri ve Özellikleri	83

KAYNAKÇA

- AKBULUT, Berrin, Türk Ceza Kanunu ile Kabahatler Kanunun Genel Hükümlerinin Yaptırım Hükümleri Dışında Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi, Yayınlanmış Doçentlik Tezi, Adalet Yayınevi, Güncelleştirilmiş ve Genişletilmiş 2. Baskı, Ankara 2014.
- AKBULUT, Berrin, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Adalet Yayınevi, 3. Baskı, Ankara 2016.
- AKBULUT, Berrin, “Bağlılık Kuralı”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XIV, Y. 2010, Sy. 1.
- AKDAĞ, Hale, “Gönüllü Vazgeçme”, Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi, Sy. 3(2), 2013.
- AKSAN, Murat, Ceza Mahkûmiyetine Bağlı Hak Yoksunlukları, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007.
- ALŞAHİN, Mehmet Emin, Ceza Hukukunda Zamanaşımı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 2010.
- AYGÜN, Gökçen, Kademe İlerlemesinin Durdurulması Cezası, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.
- BEREKET, Zühal, Hukukun Genel İlkeleri ve Danıştay, Yetkin Yayınları, Ankara 1996.
- BOZ, Selman Sacit, “Memur Disiplin Hukukuna Hâkim Olan Temel İlkeler”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.25, Sy.2, 2017.
- BULUT, Metin, “Kamu Görevlileri Disiplin Hukukunda Kanunilik ilkesini Yeniden Düşünmek”, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Sy.12, 2018.
- DEĞİRMENCİ, Olgun, “Ceza Hukukunda Yanılma Kavramı Ve Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Yanılma” TBB Dergisi 2014 (110).
- DEMİRBAŞ, Timur, “Türk Ceza Kanununda Hukuka Uygunluk Sebeplerinde Sınırın Aşılması”, İn: Prof. Dr. Hayri DOMANIÇ’e Armağan, İÜHFY, 1995.
- DEMİREL, Muhammed/KARTAL, Melik, “Ceza Hukukunda Suça Azmettirme Hareketi: Suça Sevk Etme”, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN’a Armağan, C.21, Özel S., 2019.
- DURSUN, Selman, “Türk Ceza Hukuku’nda Emrin İfasının Hukuki Niteliğinin Alman Ve İtalyan Ceza Hukuku’yla Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi”, GÜHFD, C. XVIII, Sy. 2, 2014.

- EREM, Faruk, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, C.II, 12. Baskı, Seçkin Kitabevi, Ankara, 1985.
- EREM, Faruk, “Ceza Hukukunda Hakkın Kullanılması”, AÜHFD, C.41, Sy.1, 1990.
- EŞİTLİ AYGÜN, Ezgi “Suçların Ve Cezaların Kanuniliği İlkesi”, TBB Dergisi, Sy. 104, 2013.
- EVREN, Çınar Can, “Kabahatlerde Kanunilik İlkesi “, İÜHFM, C. LXIX, Sy. 1-2, 2011.
- GÖKCEN, Ahmet, Belgede Sahtecilik Suçları(5237 s.lı TCK .m. 204-212), Turhan Kitabevi, 2. Baskı, Ankara 2010.
- GÖKPINAR, Mahmut, “Bir Kurgu Üzerinden Hukuka Uygunluk Nedenlerinin TCK’da Belirtilenlerle Sınırlılığı ve Bunun Sonuçları Üzerine Bir Deneme”, Güncel Hukuk Dergisi, Sy. 80, 2010.
- GÖKPINAR, Mahmut, Disiplin Hukukunda Yasak Hukuka Aykırı Deliller, Disiplin Suçu Teorisi, Kazancı Yayınevi, İstanbul 2011.
- GÖKTÜRK, Neslihan/ ÖZGENÇ, İzzet / ÜZÜLMEZ, İlhan, Ceza Hukukuna Giriş, Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 1447, 2012.
- GÖKTÜRK, Neslihan, “Türk Hukuku’nda Suçların İctimai”, CHKD, C. 2, Sy.1-2, 2014.
- GÖZLER, Kemal, “Karşılaştırmalı Anayasa Hukukunda Af Yetkisi”, bkz. <http://www.anayasa.gen.tr/af.htm>
- GÜNAL, Yılmaz, “Disiplin Cezaları”, Ankara Üniversitesi SBF Dergisi 13, 1958.
- GÜNGÖR, Devrim, Ceza Hukukunda Fiil Üzerinde Hata, Yetkin Yayınları, Ankara, 2007.
- GÜLEÇ, Sesim Soyer “Türk Ceza Kanununda Haksızlık Yanılgısı (M. 30/4)”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: 10, Sayı 1, 2008.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki/ÖZEN, Muharrem, Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler, 2. Basım, Us-A, Ankara, 2010.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki/ GÜNGÖR, Devrim, “Türk Ceza Hukukunda Suçların Tasnifi”, TBBD, Sy. 69, 2007
- HAKERİ, Hakan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Adalet Yayınevi, Ankara 2013.
- HAKERİ Hakan, “Yeni Türk Ceza Kanununda İştirak”, Ceza Hukuku Dergisi, S.1, 2006.

- KABAN, Mater / AŞANER, Halim/ GÜVEN, Özcan / YALVAÇ, Gürsel, Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları, Eylül 2001/Temmuz 2004, Adalet Yayınevi, Ankara 2004.
- KANGAL, Zeynel, Ceza Hukukunda Zorunluluk Durumu, Seçkin Yayınevi, Ankara 2010.
- KAZANCI, Behiye EKER, *"Mağdurun Davranışları Ve Heyecan Halinin Ceza Sorumluluğuna Etkisi - Haksız Tahrik"*, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: 15, 2013.
- KEÇELİOĞLU Elvan, *"Kusurluluğu Ortadan Kaldıran Sebeplerle Hukuka Uygunluk Sebepleri Arasındaki Ayırımın TCK'nın Uygulanması Bakımından Pratik Sonuçları"*, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sy.87, 2010.
- KEÇELİOĞLU, Elvan, *"Alman Ceza Hukukunda Faillik"*, TBB Dergisi, Sayı 65, 2006.
- KEYMAN, Selahattin, *"Tipiklik ve Ceza Hukuku"*, AÜHFD, C.31, Sy. 1, 1980.
- KOCA, Mahmut/ ÜZÜLMEZ, İlhan, Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler, Seçkin Yayınevi, 5. Baskı, Ankara 2012.
- KOPARAN, M. Reşat, *"TCK Genel Hükümler Ceza Sorumluluğunu Kaldıran Ve Azaltan Sebepler"*, TBB Dergisi, Sy.64, 2006.
- KORKMAZ Kadir, *"Takdir Yetkisinin Disiplin Hukukunda Kullanımı ve Yargısal Denetimi"*, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XIII, 2009, Sy. 1-2.
- KUNTER, Nurullah, Suçun Maddi Unsurları Nazariyesi(Hareket-Netice-Sebebiyet Alakası), İÜHFY, İstanbul 1964.
- LİVANELİOĞLU, Ömer Asım, Memur Disiplin Hukuku, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- MERAKLI, Serkan, Ceza Hukukunda Kusur, Seçkin Yayınevi, Ankara 2017.
- OĞURLU Yücel, Karşılaştırmalı İdare Hukukunda Ölçülülük İlkesi, 2002.
- ÖNDER, Ayhan, Ceza Hukuku Dersleri, Filiz Kitapevi, İstanbul 1992.
- OTACI, Cengiz, *"Suçun Kanuni Sonucu Olarak Belli Hakları Kullanmaktan Yoksun Bırakılma"*, TAAD, Cilt:2, Yıl:2, Sayı:4, 2011.
- ÖZBEK, Veli Özer, Yeni Türk Ceza Kanununun Anlamı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2006.
- ÖZEN, Mustafa, *"5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun İştirak Kurumuna Bakışı"*, TBB Dergisi, Sayı 70, 2007.

- ÖZGENÇ, İzzet, Uygulamalı Ceza Hukuku Çözümlü Örnek Olaylar ve Karar Tahlilleri, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 2. Baskı, Sebat Yayınevi, İstanbul 1998, s. 213-214.
- ÖZGENÇ, İzzet, Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi Genel Hükümler, Seçkin Yayınevi, 2. Baskı, Ankara 2005.
- ÖZGENÇ, İzzet, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 6. Bası, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2011.
- ÖZGENÇ, İzzet / ŞAHİN, Cumhur, Uygulamalı Ceza Hukuku, Ankara 2001.
- RÖNNEAU, Thomas, “Özgürlüğün Gerçekleşme Aracı Olarak Rıza”, CHD, Sy. 26, 2014.
- SAĞLAM, Mehmet, “Türk Personel Hukukunda Disiplin Suç ve Cezalarına İlişkin Esaslar ve Uygulaması”, Mahalli İdareler Derneği Yayınları, Ankara 2003.
- SANCAR Türkan Yalçın, “Yeni Türk Ceza Kanununda Zincirleme Suç”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sy.70, 2007.
- SINAR, Hasan, “Türk Ceza Hukukunda Dolaylı Faillik”, Ceza Hukuku Dergisi, Sayı: 15, 2011.
- ŞAHİN EKİCİ, Meral, Ceza Hukukunda Rıza, XII Levha Yayınları, İstanbul 2012.
- ŞAHİN, Mehmet, “YASAL (MEŞRU) SAVUNMA”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sy.75, 2008.
- ŞEN, Ersan, Yeni Türk Ceza Kanunu’nun Yorumu, C. 1, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2006.
- TOROSLU Nevzat, Ceza Hukuku Genel Kısım, Ankara, 2007 (2007-a).
- TOROSLU, Haluk, Ceza Müeyyidesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007.
- TOROSLU, Haluk, “Bilinçli Taksir Üzerine Bir Değerlendirme”, TBBD, Sy. 126, 2016.
- TOZMAN, Önder, Suça Teşebbüs, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Adalet Yayınevi, Ankara 2015.
- TURABİ, Selami, “Kusurluluk Ve Kusurluluğu Etkileyen Haller”, TBB Dergisi 2012 (101).
- URUŞAK, Uğur, Ceza Hukukunda Hukuka Uygunluk Sebebi Olarak Bir Hakkın Kullanılması, Yayınlanmamış Doktora Tezi, XII Levha Yayınları, İstanbul 2010.

UZ, Abdullah, *“Disiplin Hukukunda Tekerrür Ve Tekerrüre Bağlanan Hukuki Sonuçlar Üzerine Farklı Bir Yaklaşım”*, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 15, Sayı: 1, 2013.

YILDIRIM, Turan, *“Kamu Yararı Ve Disiplin Cezalarının Affı”*, Anayasa Yargısı Dergisi, Sy. 17.

YILDIZ, Mehmet Emre, *Ceza Hukukunda Akıl Hastalığının Kusur Yeteneğine Etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.

YILMAZ, Zekeriya, *Teori ve Uygulamada Müsadere*, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2003.

ZAFER, Hamide, *Ceza Hukuku Genel Hükümler TCK m. 1-75*, Beta Yayınevi, İstanbul 2010.

MEMUR SORUŞTURMA HUKUKUNDA İSPAT

(Proof in Public Servant Investigation Law)

Dr. Mahmut GÖKPINAR

İÇİNDEKİLER

ÖZET	144
SUMMARY	144
GİRİŞ	145
A- İSPAT KÜLFETİ ve HAKLARI (YÜKÜMLÜLÜKLERİ)	146
B- İSPAT ARAÇLARI ve YÜKÜMLÜLÜKLERİ BAKIMINDAN SORUŞTURMA YÜRÜTEN GÖREVLİLERİN CEZAI ve HUKUKİ SORUMLULUĞU	147
b-1. Genel olarak yükümlölükler	147
b-2. “Görevi Kötüye Kullanma” Suçundan Sorumluluk	148
b-3. Soruőturmacıların İsnat Edilen Kişilerin Haklarını Bilmiyordum Savunmasının Görevi Kötüye Kullanma Suçu Bakımından Değeri(TCK md.30/4)	152
b-4. Soruşturmacı Görevlilerin Hukuksal Sorumlulukları	153
C- DELİLLERİN TOPLANMASI	154
c-1. Tanık Beyanları	154
c-2. Tutanakların Delil Değeri	164
c-3. Resmi Belgelerin Delil Değeri	166
c-4. Elektronik Belgelerin Delil Değeri	167
c-5. Keşif	168
c-6. Bilirkişi İncelemesi	169
c-7. Görüntü ve Ses Kasetlerinin Delil Değeri	172
D- DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLEREK KANAATE ULAŞILMASI	179
d-1. Deliller Soruşturma Konusu Olayı Temsil Etmelidir	179
d-2. Yasak-Hukuka Aykırı Delillerin Ulaőılacak Kanaate Esas Alınması	180
Yasak İfade Alma Yöntemleri	181

KAYNAKLAR

- AKBULUT, Berrin, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 3. Baskı, Ankara 2016.
- AKYILMAZ, Bahtiyar/SEZGİNER, Murat/KAYA, Cemil, Türk İdare Hukuku, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 8. Baskı, 2017 Ankara.
- AMBOS, Kai, “*Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Yargılama Hakları Silahların Eşitliği, Çelişmeli Önsoruşturma ve AİHS m. 6*”, Çev: Yener ÜNVER, İçinde: Adil Yargılanma Hakkı ve Ceza Hukuku, Seçkin Yayınevi, Ankara 2004.
- AYDIN, Devrim, Ceza Muhakemesinde Deliller, Yayımlanmış Doçentlik Tezi, Yetkin Yayınları, Ankara 2014.
- ATAY, Ender Ethem, “*Müfettişlerin Hazırladıkları Disiplin Soruşturma Raporlarından Dolayı Sorumlu Tutulabilirliği Sorunu*”, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Sy.7.
- BEKAR, Elif, Objektif Cezalandırılabilme Koşulları ve Bu Koşullar Bağlamında Türk Ceza Kanunu’nda Yer Alan Suçlar, İstanbul Arşivi, İstanbul 2017.
- BAŞBÜYÜK, İsa, “*İletişim Sırasında Elde Edilen Gizli Ses Kayıtlarının Ceza Muhakemesinde Delil Olarak Kabul Edilebilirliği Sorunu*”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 19, Sayı: 1, 2017.
- BOZ, Selman Sacit, “*Memur Disiplin Hukukuna Hâkim Olan Temel İlkeler*”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.25, Sy.2, 2017.
- 8- BOZDAĞ, Ahmet/SARIUSTA, Kader, “*Ceza Yargılamasında Mağdurun Beyanı Ve Delil Değeri*”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:8, Sy.2, 2017.
- DİNÇ, Güney, Sorularla Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Birinci Baskı, Ankara 200.6
- DOĞAN, Koray, Ceza Muhakemesinde Belirsizlik Kuşkudan Sanık Yararlanır İlkesi “*in dubio reo*”, Yayımlanmış Doçentlik Tezi, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016.
- ERDEM Mustafa R. “*5271 Sayılı CMK ‘da İletişimin Dinlenmesi ve Tespiti*” Hukuki Perspektifler Dergisi, Sy.3, 2005.
- GÖKCEN Ahmet, Belgede Sahtecilik Suçları, Yayımlanmış Profesörlük Takdim Tezi, 2. Baskı, 2010.

- FEYZİOĞLU, Metin, Ceza Muhakemesinde Vicdani Kanaat, Yayımlanmış Doçentlik Tezi, Yetkin Yayınevi, 2002, Ankara.
- 14- GÖKPINAR, Mahmut, *“Danıştay Kararlarında Hizmet Kusuru Kişisel Kusur Ayırımı”*, İstanbul Barosu Dergisi, Sayı:2006/5.
- GÖKPINAR, Mahmut, Adil Yargılanma Hakkının Asgari Gerekleri Karşısında Türk Kamu Hukuku, Adalet Yayınevi, Ankara 2008.
- GÖKPINAR, Mahmut, *“Müfettişlerin Düzenlemiş Oldukları Soruşturma Raporlarının Hukuksal Niteliği ve Buna Bağlı Sorumlulukları - Sonuçlar-”* Terazi Hukuk Dergisi, Sy.36, 2009.
- GÖKPINAR, Mahmut, Disiplin Hukukunda Yasak Hukuka Aykırı Deliller, Disiplin Suçu Teorisi, İstanbul, 2011.
- 18 GÖKTÜRK, Neslihan, *“Yalan Tanıklık Suçu (TCK m. 272)”*, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XX, Y. 2016, Sy. 1(2016-a).
- GÖKTÜRK, Neslihan, *“Kişiler Arasındaki Konuşmaların Dinlenmesi Ve Kayda Alınması Suçu (TCK M. 133)”*, TAAD, Sy. 24, 2016(2016-b).
- GÖZEL, Arif, *“Belgede Sahtecilik Suçlarının Konusu Olarak Belge Ve Elektronik Belge”*, Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C.5, S.1, Yıl 2015.
- GÖZÜBÜYÜK A.Şeref/TAN Turgut, İdare Hukuku C.2, 4. Baskı, 2010.
- GÜNGÖR, Devrim, *“Ceza Hukukunda Kural Üzerinde Hata”*, TBBD, Sy. 68, 2007.
- GÜNGÖR, Devrim, *“Ceza Muhakemesinde Tanık Beyanının Delil Değeri Üzerine Bazı Tespit Ve Değerlendirmeler”*, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt:6 Sayı 2 Yıl 2015(2015).
- KAYA, Emir, *“İnsan Hakları Açısından Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması”*, Ankara Barosu Dergisi, Sy.2013/3.
- 25- KAYMAZ Seydi, *“Yasak Sorgu Yöntemi Olarak Aldatma”*, Yargıtay Dergisi, Cilt,24, Sy.1-2, 1998.
- KAZANCI, Eker Behiye, *“Kişilerin izinsiz Görüntülerinin Alınmasının Tck M. 134 Çerçevesinde Korunması”*, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: 9, Sayı: 1, 2007, s.154.
- KEÇELİOĞLU, Elvan, *“Kusurluluğu Ortadan Kaldıran Sebeplerle Hukuka Uygunluk Sebepleri Arasındaki Ayırımın TCK’nın Uygulanması Bakımından Pratik Sonuçları”*, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sy.87.

- KOCA, Mahmut, “*Ceza Muhakemesi Hukukunda Deliller*”, Ceza Hukuku Dergisi (CHD), Y.1, Sy. 2, 2006.
- KOCA Mahmut, Hazırlık Soruşturmasında Sanığın Savunma Hakkı, 1998.
- 30-KOCAOĞLU, Serhat Sinan, Yargıtay Kararları Işığında Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar, Yetkin Yayınları, Ankara, 2016.
- KUNTER, Nurullah/YENİSEY, Feridun/ NUHOĞLU, Ayşe, Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, Beta Yayınları, 18. Baskı, İstanbul 2010.
- MERAKLI, Serkan, “ *İfade Alma-Sorgu Kuralları ve Bunlara Aykırı Elde Edilen Beyanlar*”, İçinde: Prof. Dr. FERİDUN YENİSEY’E ARMAĞAN, C.I, 2014 İstanbul.
- PARLAK, Bayram, İdari Yargıda İspat Ve İspata Yarayan Araçlar, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.
- OĞURLU, Yücel, “*Ceza Mahkemesi Kararının Disiplin Cezalarına Etkisi Ve Sorunu “Ne Bis İn Idem” Kuralı*”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C.52, Sy.2.
- OKUYUCU-ERGÜN, Güneş, “*Soruşturmanın Gizliliği*,” AUHFD, 59 (2), 2010.
- ÖNTAN, Yaprak, Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011.
- ÖZBOYACI Alper, Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil Yasakları, 2008.
- ÖZEN, Muharrem / KÖKSAL, Atacan, “ *Suçsuzluk Karinesi Bağlamında Soruşturma Yapılmasına Yer Olmadığı Kararı*”, Ankara Üni. Hukuk Fak. Dergisi, 68 (1), 2019.
- ÖZTÜRK, Bahri, Yeni Yargıtay Kararları Işığında Delil Yasakları, İnsan Hakları Merkezi Yayınları, 1995.
- SEVÜK, Handan Yokuş, “*Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik*”, İÜHFMC. LXIV, Sy. 1., 2006.
- ŞAHİN, Cumhur, Ceza Muhakemesinde İspat(Delillerin Doğrudan Doğruluğu İlkesi), Yayınlanmamış Doçentlik Tezi, Yetkin Yayınları, Ankara 2000.
- ŞAHİN, Cumhur, Sanığın Kolluk Tarafından Sorgulanması, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 1994.

- ŞAHİN, Cumhur, Ceza Muhakemesi Kanunu Gazi Şerhi, 2005.
- KOCA Mahmut, Hazırlık Soruşturmasında Sanığın Savunma Hakkı, 1998.
- ŞEN, Ersan, Devlet ve Kitle İletişim Araçları Karşısında Özel Hayatın Gizliliği ve Korunması, İstanbul 1996.
- ŞENOL, Cem, Ceza Muhakemesi Hukukunda Hukuka Aykırı Delillerin Değerlendirilmesi Yasağı, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 2015.
- TANER, Fahri Gökçen, Türk Ceza Hukukunda Cinsel Özgürlüğe Karşı Suçlar (6545 ve 6763 Sayılı Kanunu Değişiklikleriyle), Yayımlanmış Doktora Tezi, Seçkin Yayınevi, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 2. Baskı, Ankara 2017.
- ULUSOY Ali, Kamu Hizmeti İncelemeleri, Ülke Kitapları, 1.Bası, İstanbul 2004.
- ÜSTÜN FİŞ, Gül “*Disiplin Soruşturmalarında Hukuka Aykırı Deliller*”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi • Cilt 24, Sayı 1, Haziran 2018.
- ÜZÜLMEZ, İlhan, “*Görevi Kötüye Kullanma Suçu (TCK M. 257) “ Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XVI, 2012, Sy. 1.*
- YAYLAK Cihan, İdari Yargılama Usulünde Hukuka Aykırı Delillerin Değerlendirilmesi, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) İstanbul, 2017.
- YILDIZ, Ali Kemal, “*Ceza Muhakemesi Hukukunda Keşif Ve Yer Gösterme*”, İÜHFİM, C. IJCV, Sy.1, 2007.
- YURTCAN, Erdener, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Çerçevesinde İnsan Hakları, Savunma Hakkı, Yasak Sorgu Yöntemleri, Yargılamanın Yenilenmesi.
- ZAFER, Hamide, Ceza Hukuku Genel Hükümler (TCK m.1-75) Ders Kitabı, İstanbul 2010.

SOSYAL MEDYA KULLANIMI VE BİLİŞİM SUÇLARININ MEMUR SORUŞTURMA HUKUKUNA YANSIMALARI

**(Use of Social Media and Reflections of Information
Offenses on Public Servant Investigation)**

Abdulkadir DURSUN

İÇİNDEKİLER

ÖZET	214
SUMMARY	214
1. BİLİŞİM HUKUKU TEMEL KAVRAMLARI	215
2. ULUSAL VE ULUSLARARASI HUKUKTA SİBER SUÇLAR.....	217
2.1. Türk Ceza Kanununda (TCK) Bilişim Suçları.....	218
2.2. Elektronik İmza Kanunu	223
2.3. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu	223
2.4. İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Kanunu	224
2.5. Uluslararası Hukukta Bilişim Suçları.....	225
3. BİLİŞİM SUÇLARIYLA MÜCADELEDE ULUSAL VE ULUSLARASI KURULUŞLAR.....	231
3.1. Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı (I.C.P.O – International Criminalpolice Organization – Interpol).....	231
3.2. Avrupa Polis Teşkilatı (Europol)	233
3.3. Eurojust (European Union Agency for Criminal Justice Cooperation)	233
3.4. Emniyet Genel Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı.....	235
3.5. Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi (USOM,TR-CERT).....	236
4. DÜNYADA SIK KULLANILAN SOSYAL MEDYA PLATFORMLARI	237
4.1. Youtube	237
4.2. Twitter	238

KAYNAKÇA

- Aliusta, C., & Benzer, R. (2018). Avrupa Siber Suçlar Sözleşmesi ve Türkiye'nin Dahil Olma Süreci. *Uluslararası Bilgi Güvenliği Mühendisliği Dergisi*, 4(2), 35-42.
- Asan, A. (2020). *Sanal aleminde bir hukuku var! "Soru ve Cevaplarla Sosyal Medya Hukuk Rehberi"*. İstanbul: İnkilap.
- Avrupa Birliği Politika Döngüsü*. (2019). Aralık 7, 2019 tarihinde <https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-trends/eu-policy-cycle-empact> adresinden alındı
- Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunması Sözleşmesi. (2011, Eylül 10). *T.C. Resmi Gazete*(28050).
- Avrupa Siber Suçlar Merkezi*. (2019). Aralık 7, 2019 tarihinde <https://www.europol.europa.eu/about-europol/european-cybercrime-centre-ec3> adresinden alındı
- Avşar, B. Z., & Öngören, G. (2010). *Bilişim Hukuku*. İstanbul: Türkiye Bankalar Birliği.
- Ceza Muhakemesi Kanunu. (2004, Aralık 4). *T.C. Resmi Gazete*(25673).
- Cezai Konularda Uluslararası Adli İş Birliği Kanunu. (2016, Nisan 23). *T.C. Resmi Gazete*(29703).
- Devlet Memurları Kanunu. (1965, Temmuz 14). *T.C. Resmi Gazete*(12056).
- Dülger, M. V. (2004). *Bilişim Suçları* (Birinci b.). Ankara: Seçkin Yayınları.
- Elektronik İmza Kanunu. (2004, Ocak 23). *T.C. Resmi Gazete*(25355).
- Emniyet Teşkilatı Disiplin Tüzüğü. (1979, Nisan 24). *T.C. Resmi Gazete*(16618).
- Erdem, M., & Özocak, G. (2019). Siber Güvenliğin Sağlanmasında Uluslararası Hukukun ve Türk Hukukunun Rolü. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 68(1), 127-212.
- Eurojust*. (2020). Ocak 28, 2020 tarihinde <http://www.eurojust.europa.eu/pages/home.aspx> adresinden 28.01.2020 tarihinde alınmıştır adresinden alındı

Europol Hakkında. (2019). Aralık 7, 2019 tarihinde

<https://www.europol.europa.eu/about-europol> adresinden alındı

Facebook. (2019). Aralık 9, 2019 tarihinde

<https://www.facebook.com/communitystandards/> adresinden alındı

Facebook Topluluk Standartları. (2019). Aralık 9, 2019 tarihinde

https://www.facebook.com/communitystandards/violence_crime_behavior adresinden alındı

Hakimler ve Savcılar Kanunu. (1983, Şubat 24). *T.C. Resmi Gazete*(17971).

Hukuki Konularda Uluslararası Ceza İstinabe İşlemlerinde Adli

Makamlarımızca Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar Konulu Genelge. (2011, Kasım 16). *Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü*(69/2).

Hukuki Konularda Uluslararası İstinabe Taleplerine Uygulanacak Esaslar

Hakkında Genelge. (2011, Kasım 16). *Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü*(63/2).

İçel, K. (2011). Avrupa Konseyi Siber Suç Sözleşmesi Bağlamında “Avrupa Siber Suç Politikasının Ana İlkeleri”. *Journal of Istanbul University Law Faculty*, 59(1-2), 3-10.

İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun. (2007, Mayıs 23). *T.C. Resmi Gazete*(26530).

İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. (2020, Temmuz 31). *T.C. Resmi Gazete*(31202).

Interpol. (2018). *Yıllık Rapor*. <https://www.interpol.int/Who-we-are/What-is-INTERPOL>.

Interpol. (2019). Aralık 7, 2019 tarihinde <https://www.interpol.int/Who-we-are/What-is-INTERPOL> adresinden alındı

Kişisel Verilerin Korunması Alanında Uluslararası ve Ulusal Düzenlemeler.

(2020). Mart 30, 2020 tarihinde Kişisel Verileri Koruma Kurumu:
<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/4183/Kisisel-Verilerin-Korunmasi-Alaninda-Uluslararası-ve-Ulusal-Düzenlemeler> adresinden alındı

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu. (2016, Nisan 7). *T.C. Resmi Gazete*(29677).

Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi. (2016, Mart 17). *T.C. Resmi Gazete*(29656).

Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun. (2016, Şubat 18). *T.C. Resmi Gazete*(29628).

Özbek, M. (2013). Adli Bilişimde Delillerin Toplanması ve İncelenmesi. İstanbul: Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hukuk Yüksek Lisans Programı (Bilişim ve Teknoloji Hukuku) Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Sanal Ortamda İşlenen Suçlar Sözleşmesi. (2014, Ağustos 9). *T.C. Resmi Gazete*(29083).

Sanal Ortamda İşlenen Suçlar Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun. (2014, Mayıs 2). *T.C. Resmi Gazete*(28988).

Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı. (tarih yok). Aralık 8, 2019 tarihinde <https://www.egm.gov.tr/siber/hakkimizda2> adresinden alındı

(Haziran 2019). *Siber Suçlarla Mücadelede Ortak Zorluklar.* Europol ve Eurojust Ortak Raporu. Ocak 28, 2010 tarihinde http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/Eurojust-framework/Casework/Joint%20report%20of%20Eurojust%20and%20Europol%20on%20Common%20challenges%20in%20combating%20Ocybercrime%20%28June%202019%29/2019-06_Joint-Eurojust-Europol-report_Common-challenges-in-com adresinden alındı

Türk Dil Kurumu. (2019). Aralık 11, 2019 tarihinde <https://www.sozluk.gov.tr/> adresinden alındı

Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu. (2013, Şubat 16). *T.C. Resmi Gazete*(28561).

Türk Yargı Etiği Bildirgesi. (2019, Mart 14). *T.C. Resmi Gazete*(30714).

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası. (1982, Kasım 9). *T.C. Resmi Gazete*(17863 (Mükerrer)).

Türkiye Noterler Birliği. (2019). Aralık 4, 2019 tarihinde <https://e-hizmet.tnb.org.tr/tespit/public/main.xhtml> adresinden alındı

Twitter. (2020). Nisan 2, 2020 tarihinde <https://about.twitter.com/tr/company.html> adresinden alındı

Uluç, G., & Süslü, B. (2006, Aralık). Örnek Yargı Kararlarıyla Sosyal Medya Hukuku. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(17), 337-353.

Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı. (2013, Haziran 20). *T.C. Resmi Gazete*.

Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi-USOM. (2019). Aralık 2019, 2019 tarihinde <https://www.usom.gov.tr/hakkimizda.html> adresinden 12.12.2019 tarihinde alınmıştır. adresinden alındı

USOM. (Temmuz 2014). *Siber Güvenliğe İlişkin Temel Bilgiler Raporu*. Ankara: Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi (USOM -TRCERT).

Youtube. (2019). Aralık 12, 2019 tarihinde <https://www.youtube.com/about/> adresinden alındı

Yükseköğretim Kanunu. (1981, Kasım 6). *T.C. Resmi Gazete*(17506).

CEZA YARGILAMASI VE DİSİPLİN HUKUKU BAKIMINDAN KAMU AVUKATLARI HAKKINDA SORUŞTURMA USULÜ

(Investigation Procedure Against Public Lawyers
in Terms of Criminal Trial and Disciplinary Law)

Saadettin GÜZEL

İÇİNDEKİLER

ÖZET	285
SUMMARY	286
GİRİŞ	287
1. BİR KAMU GÖREVLİSİ OLARAK AVUKATLAR	289
2. KAMU AVUKATLARI HAKKINDA SORUŞTURMA USULÜ	292
2.1. Ceza Yargılaması Bakımından Kamu Avukatları Hakkında Soruşturma Usulü	293
2.2. Disiplin Hukuku Bakımından Kamu Avukatları Hakkında Soruşturma Usulü	299
3. SONUÇ	306
KAYNAKÇA	307

ÖZET

Kamu avukatları hakkındaki soruşturmalar, ceza yargılaması ve disiplin hukuku olmak üzere iki temel konu başlığı altında incelenmiştir. Kamu avukatları hakkında yürütülecek ceza ve disiplin soruşturmalarında kamu avukatlarının tabi olduğu mevzuat ve soruşturma usulü, görev yapılan kamu kurumu ve avukatın istihdam edilme yöntemleri gibi hususlara göre farklılaşmaktadır. Ka-

KAYNAKÇA

- ALBAYRAK, Süha O. / SAYAN, İpek, “Kamuda Melez Bir Statü: Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personel”, **Mülkiye Dergisi**, Yıl: 2013, Cilt: 35, Sayı: 272, (s. 195-216).
- BOZ, Selman S., “Memur Disiplin Hukukuna Hâkim Olan Temel İlkeler”, **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Yıl: 2017, Cilt: 25, Sayı: 2, (s. 15-41).
- CANOĞLU, Veysel C., “Disiplin Soruşturmasında Delil ve İspat”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Yıl: 2018, Sayı: 138, (s. 231-272).
- ÇAYCI, Cumhur, “Devlet Avukatları, Namıdiğer Kamu Avukatları”, **Ankara Barosu Dergisi**, Yıl: 2018, Sayı: 4, (s. 483-496).
- DALKILIÇ, Elvin E., “Kamu Avukatlarının Türk İdare Hukuku Açısından Dikkate Alınması Gereken Sorunları”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Yıl: 2016, Cilt: 29, Sayı: 124, (s. 305-322).
- DUMAN, Bahattin, “Kamuda Görev Yapan Meslek Mensuplarının Soruşturma Usulü ve Uygulamadaki Problemler”, **Terazi Hukuk Dergisi**, Yıl: 2016, Cilt: 11 Sayı: 116, (s. 102-109).
- DÜĞER, Sırrı, “İdare Hukuku Açısından Avukatlık”, **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Yıl: 2019, Cilt: 27, Sayı: 1, (s. 55-77).
- ERTÜRK, Cahide S., **Türk Hukukunda Kamu Avukatlığı ve Bağlı Avukatlık**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.
- GÖKCAN, Hasan T., “Yeni Türk Ceza Kanunu Hükümleri Karşısında Avukatlık Mesleği”, **Ankara Barosu Dergisi**, Yıl: 2009, Cilt: 67, Sayı: 2. (s. 151-156).
- GÜNDAY, Metin, “Ankara Barosu Hukuk Kurultayı”, **Avukatlık Mesleğinin Kamu Hizmeti Niteliği**, Ankara, 2004, s.98. <http://www.ankarabarusu.org.tr/Siteler/1940-2010/Kitaplar/pdf/until2007/hukukkurultay04-3.pdf> (Erişim tarihi: 09.07.2020).
- GÜNER, Semih, **Avukatlık Hukuku**, 4. Basım, Yetkin Yayınları, Ankara, 2009.
- KARAARSLAN, Mehmet, “İdare’nin Yargısal Mercilerde Temsili ve Temsilcilerin Sorumluluğu”, **Ankara Barosu Dergisi**, Yıl: 2016, Sayı: 3, (s.419-465).
- TÜRKMEN, Coşkun, **Kamu Avukatları**, Ankara Barosu Yayınları, Ankara, 2009.
- YILMAZ, Ejder, “Kamuda Çalışan Avukatlar”, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Yıl: 2008, Cilt: 57, Sayı: 3, (s. 733-752).

İHALE VE SÖZLEŞMESİ KONULU MEMUR SORUŞTIRMALARINDA HUKUKA UYGUNLUK SINIRLARI

Serdar ŞEN

İÇİNDEKİLER

ÖZET	312
SUMMARY	312
GİRİŞ	313
I. İHALE ve SÖZLEŞME HUKUKU TEMEL BİLGİLER	316
A. İhale ve Sözleşmesi	316
B. İhale ve Sözleşmesinin Hukuki Dayanakları	321
1. Kanunlar	322
2. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu Kapsamındaki Düzenlemeler	324
3. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu Kapsamındaki Düzenlemeler	328
II. KAMU İHALESİ	329
A. İhale İlkeleri	329
1. Yorum İlkeleri	330
2. Mal ve Hizmet Alımı ile Yapım İşi İhalelerinin Bağımsızlığı İlkesi	333
3. Mal ve Hizmet Alımı ile Yapım İşi İhalelerinin Kısımlara Bölünmezliği İlkesi	336
4. Temel İhale Usullerinin Önceliği İlkesi	338
5. Ödeneğin Ön Şart Olması İlkesi	342
6. ÇED İlkesi	348
B. İhale ve Alım Usulleri	350
1. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunundaki Usuller	350
1.1. Açık İhale Usulü	350

KAYNAKÇA

- AKEL, Yeliz Neslihan, “İdari Usul ve İhale İlkeleri Temelinde Pazarlık Usulü Hakkında Bir Değerlendirme”, **Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi**, Yıl: 2018, Sayı:11, (s.1-48).
- ALDEMİR, Hüsnü, ALDEMİR, Musa, **Türkçe İngilizce Hukuki Terimler Sözlüğü**, 1. Basım, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018, s.296.
- ATILBAZ, Yıldırım, **4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu Kapsamında Doğrudan Temin İle Yapılacak Alımlardaki Uygulamaların Analizi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 2009.
- BÜLBÜL, Duran / KAYA, Ali, **Doğrudan Temin**, 1. Basım, Gazi Kitabevi, Ankara, 2017.
- DEMİR, Çağla, **4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’na Göre Belediyelerde Uygulanan Kamu Alım Usulleri: Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.
- DEMİRBAŞ, Harun, “Usulüne Uygun Yapılmayan İhalenin İdare Mahkemesi Kararı ile İptalinin Kamu İhale Sözleşmesine Etkisi”, **İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Yıl: 2017, Cilt: 4, Sayı: 1, (s.103-121).
- DEMİRBOĞA, Dursun Ali, **Kamu İhale Sözleşmesinin Feshi**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.
- DEMİRBOĞA, Dursun Ali, “Kamu İhale Sözleşmesinin Yapılması Usulleri”, **Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi**, Yıl: 2017, Sayı: 9, (s.181-201).
- DOĞANYİĞİT, Sadettin, **Açıklamalı-İçtihatlı-Sorun Çözümlü Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu**, 17. Basım, Seçkin Akademik ve Mesleki Yayınlar, Ankara 2018, s.
- EKŞİ, Hakkı, **Kamu Harcamaları Kapsamında Kamu İhale Sisteminin Yolsuzluk Suçları Açısından Değerlendirilmesi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bursa, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.
- ERTAŞ, Rıza Cem, **Kamu Kaynaklarının Etkin Kullanımı Açısından Kamu İhale Kanununda Öngörülen İhale Usullerinin İncelenmesi ve Değerlendirilmesi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.
- FİLİBE, Murat, **Kamu Kaynaklarının Kullanımında İhale Sisteminin Rolü: 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu’nu İyileştirmeye Yönelik Öneriler**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bursa, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.

- GÖZLER, Kemal / KAPLAN, Gürsel, **İdare Hukuku Dersleri**, 20. Basım, Ekin Basın Yayın Dağıtım, Bursa, 2018.
- GÜNEL, Mustafa Cahit, “Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Taraf Olduğu Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarına Uygulanacak Hukuk (TBK m.339/f.II)”, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, Yıl: 2014, Cilt: 72, Sayı: 1, (s.831-850).
- GÜNEŞ SÖZEN, Seda, **4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu’nda Doğrudan Temin Alım Usulü**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2018.
- KILIÇ, İlyas / YASLIKAYA, Hakan / ARSLAN, Ruhi, **Kamu Alımlarında Muayene ve Kabul İşlemleri**, 1. Basım, Seçkin Akademik ve Mesleki Yayınlar, Ankara, 2019.
- KILIÇ, Zülfü, **A’dan Z’ye Açıklamalı-Gerekçeli-KİK Kararları Örnekli Kamu İhale Kılavuzu**, 2. Basım, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- ÖCAL ÇİFTÇİ, Burcu Zernişan/YILMAZ, Hakkı Hakan, “ Kamu İhale Sisteminin Etkinliği: Türkiye’de Şikâyet Süreçlerinin Belirleyicileri Üzerine Ampirik Bir Analiz”, **TC. Hazine ve Maliye Bakanlığı Maliye Dergisi**, Yıl: 2017, Sayı: 174, (s.299-314).
- ÖZER, Barış/ MIYNAT, Mustafa “Türkiye’de Uygulanan Kamu Tedarik Usullerinin Yolsuzluk Riski Açısından Analizi”, **Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Yıl: 2016, Cilt: 14, Sayı: 2, (s.21-50).
- PINAR, Yunus Akşin, **Kamu İhale Sözleşmelerinin Türk Borçlar Hukuku’nda Yeri ve İhalenin Yargı Kararlarıyla İptali Karşısında Akıbetleri**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.
- SANCAK, Şenol, **İdarenin Takdir Yetkisi Kavramının Uygulamadaki Yeri: Kamu İhale Kurumu Örneği**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2020.
- SANCAKDAR, Oğuz, “Kamu İhale Kurulu Kararlarının Yargısal Denetimi Bağlamında Yürütmenin Durdurulması ve Hukuki Sonuçları”, **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Yıl: 2014, Cilt: 16, Özel Sayı/Prof. Dr. Hakan Pekcanitez’e Armağan, (s.3843-3911).
- SEYHAN, Serkan, **4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu Kapsamındaki İhalelerin İdari ve Yargısal Denetimi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2018.
- ŞAKAR, Ceren, **Kamu İhale Sözleşmelerinin Hukuki Rejimi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aydın, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- ŞANSLI, Canan, “Hukukun Ekonomik Analizi Çerçevesinde Kamu İhale Hukuku”, **Finans Politik & Ekonomik Yorumlar Dergisi**, Yıl: 2016, Cilt: 53, Sayı: 612, (s.51-62).
- TERCAN, Huri, **4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu Kapsamındaki Kamu İhalelerinde Karşılaşılan Sorunların Kamu İhale Kurumu Nezdinde İrdelenmesi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2019.
- TETİK, Kübra, **Kamu İhale İşlemlerinde İdarenin Takdir Yetkisi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012.
- ÜNAL, Ali, **Eğitim Kurumlarında Adli ve İdari Soruşturma**, 3. Basım, Anı Yayıncılık, Ankara, 2016.
- ÜNAL, Nurdoğan /EROL, Mesut, **Gelir Getirici İşlemlerde İhale Usulü Devlet İhale Kanunu**, 2. Basım, Seçkin Akademik ve Mesleki Yayınlar, Ankara 2016.
- ÜSTÜN, Ümit Süleyman / ÇALIŞ, Hande Sena, “4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu’na Hâkim Olan İlkelerin Değerlendirilmesi”, **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 2018, Cilt 26, Sayı 2, (s.111-147).
- YALAZAY, Sait, **4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu Kapsamında Yapılan İhalelere Karşı İdari Başvuru Yolları**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014.
- YAVUZ, Nihat, **Borçlar Hukuku El Kitabı**, 1. Basım, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- YILDIRIM, Hakkı, **Kamu İhale Kanunu, Yapım İşleri İhale Mevzuatı ve Yapım İşlerinde İş Deneyim Belgesi, Alt Yüklenici ve Fiyat Dışı Uygulamaları**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 2018.

<https://sozluk.gov.tr/>

<https://www.kazanci.com.tr/>

<https://www.sbb.gov.tr/>

<https://www.tbmm.gov.tr/kanunlarvekararlar.htm>

Prof. Dr. Hacı CAN

Dokuz Eylül Üniversitesi
Milletlerarası Özel Hukuk
Anabilim Dalı Başkanı

Arş. Gör. Ekin TUNA

Dokuz Eylül Üniversitesi
Milletlerarası Özel Hukuk
Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi

MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK

Güncelleştirilmiş

5. BASI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Milletlerarası Özel Hukuk - Ders Kitabı

Hacı Can - Ekin Tuna

Hukuk Yayınları Dizisi – 2061

Beşinci Bası : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 99 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- AKINCI, Ziya**, Milletlerarası Tahkim, 6. Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2021.
- AKINCI, Ziya/DEMİR- GÖKYAYLA, Cemile**, Milletlerarası Aile Hukuku, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2010.
- AKİL, Cenk**, Hâkimin Hukuku Kendiliğinden Uygulaması İlkesi, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 57, Sayı 3, 2008, s. 1-32.
- ALİBABA, Arzu**, Milletlerarası Unsurlu Sözleşmelerde Hukuk Seçimi ve Sınırlandırılması, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk (Milletlerarası Özel Hukuk) Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2005.
- ALTHAMMER, Cristoph**, Kollisionsrechtliche Fragestellungen bei der Anwendung ausländischen Rechts durch die Amtsgerichte gemäß § 119 Abs. 1 Nr. 1c GVG, IPRax 2007, 514-519.
- ALTUĞ, Yılmaz/YASAN, Mustafa**, Milletlerarası Özel Hukukta Kamu Düzeni, Prof. Dr. Ergun Önen'e Armağan, Alkım Yayınevi, İstanbul 2003, s. 139-149.
- ARAT, Tuğrul**, Evlat Edinmeye İlişkin Bağlama Kuralları (Basılmamış Doktora Tezi) Ankara 1982.
- ARSLAN, İlyas**, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin Milletlerarası Özel Hukuka Etkisi, Adalet Yayınevi 2019.
- ATAMAN-FİĞANMEŞE, İnci**, Çifte Vatandaşlık Halinde MÖHUK'un 4. Maddesinin b ve c Bentlerinin Uygulanma Alanı, MHB1999/2000, S. 1-2, Aysel Çelikel'e Armağan, s. 95-114.
- AYAN, Serkan**, Zamanaşımının Durması ve Zamanaşımının Kesilmesi, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- AYBAY, Rona**, Türk Mahkemesince Uygulanacak Yabancı Yasanın, Anayasa'ya Aykırılığı Sorunu, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 54, 2004, s. 139-145.
- AYBAY, Rona**, An Introduction to Law, Alfa Yayınları, İstanbul, 2013.

- AYBAY, Rona/DARDAĞAN, Esra**, Milletlerarası Düzeyde Yasaların Çatışması (Kanunlar İhtilâfı), 2. Baskı, İstanbul Bilgi Ü. Yayını, İstanbul 2008.
- AYGÜN, Mesut**, Milletlerarası Özel Hukukta Nafakaya İlişkin Yeni Sistem, Yetkin Yayınları, Ankara 2016.
- AYGÜN, Mesut**, Güncel Gelişmelerin Işığında Çekten Doğan Yabancı Unsurlu Uyuşmazlıklara Uygulanacak Hukukun Tespiti, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2012, C. LXI, S. 3, s. 925-972.
- AYOĞLU, Tolga**, Uluslararası Ticari Sözleşmelere Uygulanan Genel Prensipler, Maddi Hükümler ve Ticari Adet - Teamüller Olarak Lex Mercatoria, Vedat Yayınevi, İstanbul 2011.
- BALKAR-BOZKURT, Süheyla**, Milletlerarası Özel Hukukta Bitmeyen Tartışma: Atıf (Renvoi) Teorisi, Uygulaması ve Değerlendirilmesi, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2014/2, Doç. Dr. Melike Batur Yamaner'in Anısına Armağan, Cilt II, s. 795-862.
- BALKAR, Süheyla**, Milletlerarası Satım Sözleşmelerine Uygulanacak Hukuk ve Maddî Milletlerarası Özel Hukuk Kuralları, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2002.
- BASEDOV, Jürgen**, Avrupa Özel Hukukunun Doğuşu, çev. Arzu Oğuz, AÜHFD 2003, 1-18.
- BEHN, Oliver**, Das Bundesverfassungsgericht und die Hinterbliebenenrente bei "hinkender Ehe, NJW 1984, 1014-1019.
- BERNITT, Carmen Christina**, Die Anknüpfung von Vorfragen im europäischen Kollisionsrecht, Mohr Siebeck, Tübingen, 2010.
- BISCHOFF, Kai**, EGBGB Art. 19, in Barbara Dauner-Lieb/Werner Langen (Hrsg.) BGB Schuldrecht, Nomos Kommentar, Band 2, 3. Auflage, Nomos Verlag, Baden Baden 2016.
- BLECKMANN, Albert**, Die völkerrechtlichen Grundlagen des internationalen Kollisionsrechts, Carl Heymanns Verlag, Köln, 1992.
- BÖHMER, Christof**, Heilung formfehlerhafter Ehen durch Statutenwechsel?, FS Firsching, 1985, 41-51.
- BUDZIKIEWICZ, Christiene**, Materielle Statuseinheit und kollisionsrechtliche Statusverbesserung, Mohr Siebeck, Tübingen 2007.
- BUSSE, Daniel**, "Rom I" und „Rom II": Anwendbarkeit vor Schiedsgerichten, ecorex 2012, 1072-1075.

- CAN, Hacı/ TUNA, Ekin**, Sınıraşan Sözleşmelere İlişkin Meseleler: Sözleşme Alacağından Üçüncü Kişilerin Sorumlu Tutulması Çerçevesinde Zamanaşımı Defisinin İleri Sürülmesine İlişkin Bir Vaka İncelemesi, Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Haziran 2019, Cilt: 7- Sayı 1, s. 111-133.
- CAN, Hacı/TUNA, Ekin**, Mavi Kartlı Yabancılar, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- COESTER-WALTJEN, Dagmar**, Das religiöse jüdische Recht im internationalen Privat und Verfahrensrecht, FS Kühne, 2009, 669-688.
- CUMALIOĞLU, Emre**, Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi Bakımından Türk Mahkemelerinin Münhasır Yetkisi, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2008, Cilt 3, Sayı 2, s. 431-448.
- ÇELİKEL, Aysel**, Devletler Özel Hukuku'nun Konusuna Giren Uyuşmazlıklarda Anayasal Denetim, Anayasa Yargısı Dergisi, Cilt 8, 1991, s. 209-224.
- ÇELİKEL, Aysel/ERDEM, Bahadır**, Milletlerarası Özel Hukuk, Yenilenmiş 16. Bası, Beta Yayıncılık, İstanbul 2020.
- DANNEMANN, Gerhard**, Die ungewollte Diskriminierung in der internationalen Rechtsanwendung. Zur Anwendung, Berücksichtigung und Anpassung von Normen aus unterschiedlichen Rechtsordnungen, Tübingen 2004, in RabelsZ 70 (2006), 601-608.
- DANNEMANN, Gerhard**, Sachrechtliche Gründe für die Berücksichtigung nicht anwendbaren Rechts, FS Stoll, 2001, 417-436.
- DOĞAN, Vahit**, Milletlerarası Ticaret Hukuku, Savaş Yayınevi, Ankara 2020.
- DOĞAN, Vahit**, Milletlerarası Özel Hukuk, 5. Bası, Savaş Yayınevi, Ankara 2019.
- DOĞAN, Vahit**, Banka Teminat Mektupları, 3. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2005.
- DÖLLE, Hans**, Über die Anwendung fremden Rechts, Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht (GRUR), 1957, 56-62.
- DÖRNER, Heinrich**, Probleme des neuen internationalen Kindschaftsrechts, FS Henrich, 2000, 119-131.
- DRÖMANN, Philipp**, Die Integration ausländischer Sachenrechte im deutschen internationalen Privatrecht, Lit Verlag, Münster, 2013.
- DUTTA, Anatol**, Trusts in Schleswig-Holstein? - ein Lehrstück zum Testieren unter falschem Recht, IPRax 2016, 139-143.

- DUTTA, Anatol**, Fragen des Allgemeinen Teils und Einbindung in das Kollisionsrecht der EU - Vorstellung des Vorschlags, in Dutta, Anatol; Helms, Tobias; Pintens, Walter (eds.): Ein Name in ganz Europa : Vorschläge für ein internationales Namensrecht der Europäischen Union. *Schriften zum deutschen und ausländischen Familien- und Erbrecht*, Vol. 15. Frankfurt am Main Wolfgang Metzner Verlag, 75-81.
- DUTTA, Anatol**, Vollstreckung in öffentlichrechtliche Forderungen ausländischer Staaten, IPRax 2007, 109-117.
- EBENROTH, Carsten/EYLES, Uwe**, Der Renvoi nach der Novellierung des deutschen Internationalen Privatrechts, IPRax 1989, 1-12.
- EICHENHOFER, Eberhard**, Neue internationalfamilienrechtliche Vorfragen im Sozialrecht, SGB 2016, 184-189.
- EICHENHOFER, Eberhard**, Internationales Sozialrecht, C.H. Beck Verlag, München 1994.
- EKŞİ, Nuray**, Milletlerarası Deniz Ticareti Alanında "Incorporation" Yoluyla Yapılan Tahkim Anlaşmaları, 2. Bası, İstanbul, 2010.
- EKŞİ, Nuray**, Yargıtay Kararları Işığında Milletlerarası Miras Hukuku, Beta Yayıncılık, İstanbul 2013.
- EKŞİ, Nuray**, Sözleşmeden Doğan Borçlara Uygulanacak Hukuk Hakkında Roma Konvansiyonu, Beta Yayıncılık, İstanbul 2004.
- EKŞİ, Nuray**, Yabancılik Unsuru Taşıyan Akitler ve Bu Akitlerin AT Roma Konvansiyonu'na Göre Anlamı, MHB, 1992, S.1-2, s. 1-10.
- ERDOĞAN Ersin**, Medenî Usûl Hukuku Kurallarının Yer Bakımından Uygulanması, Yetkin Yayınları, Ankara 2016.
- ERKAN, Mustafa**, MÖHUK Madde 31 Bağlamında Türk Hukukunda Doğrudan Uygulanan Kurallara Bakış, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XV, Yıl 2011, Sayı 2, s. 81-121.
- ERSEN-PERÇİN, Gizem**, Milletlerarası Özel Hukuk Bakımından Mal Rejimleri, XII Levha, İstanbul 2014.
- ESPLUGUES, Carlos/José Luis IGLESIAS/Guillermo PALAO** (Ed.), Application of Foreign Law, Sellier, Munich 2011.
- FAWCETT, James/Peter NORTH**, Cheshire and North's Private International Law, 12. Bası, Oxford University Press, London, 1992.
- FRANK, Rainer**, Öffentlich-rechtliche Ansprüche fremder Staaten vor inländischen Gerichten, RabelsZ 34 (1970), 56-75.

- GABAUER, Martin**, Art. 11 Rom I-VO, Beck-online.Groskommentar; BeckOGK, Verlag C.H. Beck, München, 2016.
- GİRAY, Faruk K.**, Milletlerarası Özel Hukuk Hakkaniyetinin 5718 Sayılı MÖHUK Kapsamında Değerlendirilmesi, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Erhan Adal'a Armağan, Yıl 2011-2012, Cilt VIII-IX, Sayı 1-2, s. 555-577.
- GÖKSU, Mustafa**, "Hukuk Yargılamasında Vakıa ve Hukuk", Haluk Konuralp Anısına Armağan, Ankara, Yetkin Yayınevi, 2009, C. I, s. 323-350.
- GÖSSL, Susanne Lilian**, Die Vorfrage im Internationalen Privatrecht der EU, ZfRV 2011, 65-71.
- GRIMM, Alexander**, Applicability of the Rome I and II Regulations to International Arbitration, Schieds VZ 2012, 189-200.
- GUTZLER, Stephan**, SGB I § 34, in Rofls/Giesen/Kreikebohm/Udsching (Hrsg.), Beck'scher Online-Kommentar Sozialrecht, 43. Edition, Stand: 1. Dezember 2016.
- GÜNGÖR, Gülin**, Temel Milletlerarası Özel Hukuk Metinlerinin Sözleşme-den Doğan Borç İlişkilerine Uygulanacak Hukuk Konusunda Yakınlık Yaklaşımı, YetkinYayınevi 2007.
- GÜRİZ, Adnan**, Hukuk Başlangıcı, 10. Bası, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2005.
- HARFIELD, Henry**, Extraterritorial Application of Law - General Principles, 64 Am. Soc'y Int'l L. Proc., 1970, 130-134.
- HAUSMANN, Rainer**, Anwendbares Recht vor deutschen und italienischen Schiedsgerichten – Bindung an die Rom I-Verordnung oder Sonderkollisionsrecht?, in Festschrift für Bernd von Hoffmann, 2011, 971-986.
- HAUSMANN, Rainer**, Pleading and Proof of Foreign Law - a Comparative Analysis, The European Legal Forum - Forum iuris communis Europae, Sayı 1, 2008, 1-13.
- HAUSMANN, Rainer**, EGBGB Art. 4, J. von Staudingers Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Neubearbeitung, Sellier - de Gruyter, Berlin 2007.
- HAUSMANN, Rainer/ODERSKY, Felix**, Internationales Privatrecht in der Notar- und Gestaltungspraxis, 3., neu bearbeitete und erweiterte Auflage, C.H. Beck, München 2017.

- HEINZE, Christian**, Bausteine eines Allgemeinen Teils des europäischen Internationalen Privatrechts, FS Kropholler, 2008, 105-128.
- HELDRIICH, Anfreas**, Das Internationale Privatrecht in der Rechtsprechung des Bundesgerichtshofs, FS BGH, 2000, 733-766.
- HELMS, Tobias**, Vereinbarung von Gütertrennung durch Wahl des Güterstandes anlässlich einer Eheschließung auf Mauritius, IPRax 2012, 324-325.
- HENRICH, Dieter**, Vorfragen im Familien- und Erbrecht: eine unendliche Geschichte, Liber Amicorum Klaus Schurig Zum 70. Geburtstag, Dr. Otto Schmidt Verlag, 2012, 63-72.
- HENRICH, Dieter**, Rückverweisung abweichender Qualifikation im internationalen Namensrecht (BGH, S. 137), IPRax 2008, 121-123.
- HENRICH, Dieter**, Die Wirksamkeit der Adoption als Vorfrage für die Namensführung des Adoptierten, IPRax 1998, 96-97.
- HENRICH, Dieter**, Kindschaftsreformgesetz und IPR, FamRZ 1998, 1401-1406.
- HENRICH, Dieter**, Das Bestehen einer Ehe als Vorfrage im IPR, StAZ 1966, 219-224.
- HEPTING, Reinhard**, Das IPR des Kindesnamens nach der Kindschaftsrechtsreform, StAZ 1998, 133-146.
- HERFARTH, Christopf**, Die Scheidung nach jüdischem Recht im internationalen Zivilverfahrensrecht, Universitätsverlag Winter, Heidelberg, 2000.
- HERZOG, Brigitte**, Proof of International Law and Foreign Law Before a French Judge, Va. J. Int'l L., Vol. 18:4, 1978, 651-663.
- HEßLER, Hans-Joachim**, Islamisch-rechtliche Morgengabe: vereinbarter Vermögensausgleich im deutschen Scheidungsfolgenrecht, IPRax 1988, 95-98.
- HOFFMANN, Bernd**, Art. 27 EGBGB, in Soergel, Hans-Theodor (Begr.), Bürgerliches Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen (BGB), 12., vollständig überarbeitete und erweiterte Auflage, Kohlhammer Verlag, 1996.
- HOHLOCH, Gerhard**, Internationales Privatrecht Einleitung, in Erman, Walter, Bürgerliches Gesetzbuch: Handkommentar mit AGG, EGBGB (Auszug), Schmidt, Otto; Auflage: 12., neubearb. Auflage, 2008.

- HOHLOCH, Gerhard**, Das Deliktsstatut: Grundlagen und Grundlinien des internationalen Deliktsrechts, Hermann Luchterhand Verlag, Berlin, 1984.
- HUG, Sabine**, Die Substitution im Internationalen Privatrecht – anhand von Beispielen aus dem internationalen Familienrecht, München/Florentz 1983.
- HUNTER, I. A.**, Proving Foreign and International Law in the Courts of England and Wales, 18 Va. J. Int'l L. 1977-1978, 665-696.
- HÜBNER, Hess**, Die Revisibilität ausländischen Rechts nach der Neufassung des §545 ZPO, Neue Juristische Wochenschrift (NJW) 2009, 3132-3135.
- İLDAN, Merve**, 5718 Sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun'un 1. Maddesi Çerçevesinde Yabancılik Unsuru, İstanbul Medipol Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2021.
- JÄNTERÄ-JAREBORG, Maarit**, Foreign Law in National Courts A Comparative Perspective, Recueil des Cours, Cilt 304, 2003, 185-385.
- JOCHM, Rainer**, Die persönlichen Rechtsbeziehungen der Ehegatten in einer „hinkenden“ Ehe – ein Sonderproblem?, FamRZ 1964, 392-397.
- KARTZKE, Ulrich**, Renvoi und Sinn der Verweisung, IPRax 1988, 8-13.
- KEGEL, Gerhard/SCHURIG, Klaus**, Internationales Privatrecht, 9. neubearbeitete Auflage, C.H. Beck Verlag, München 2004.
- KLASEN, Karla**, Inhalt und Reichweite der Kollisionsnorm in § 1051 Abs. 1 und 2 ZPO | KSzW 2013, 181-188.
- KLINKHARDT, Horst**, Das enttäuschte Adoptivkind, IPRax 1999, 356-357.
- KONDRING, Jörg**, Flucht vor dem deutschen AGB-Recht bei Inlandsverträgen, RIW 2010, 184-191.
- KÖSOĞLU, Mehmet**, Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanunun 31. Maddesi: Sözleşme ile Sıkı İlişkili Üçüncü Bir Devletin Doğrudan Uygulanan Kurallarına Etki Tanınması, MHB Yıl 28, Sayı 1-2, s. 147-172.
- KREUZER, Karl**, Berichtigungsklauseln im Internationalen Privatrecht, IPRax 1993, 157-162.
- KREUZER, Karl**, Zur Funktion von kollisionsrechtlichen Berichtigungsnormen, ZfRV 33 (1992), 168-192.
- KURU, Baki**, Hukuk Muhakemeleri Usulü, Cilt II, Sevinç Matbaası, Ankara 1980.

- KROPHOLLER, Jan**, Internationales Privatrecht: Einschliesslich der Grundbegriffe des Internationalen Zivilverfahrensrechts, 6. Auflage, Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 2006.
- KROPHOLLER, Jan/v. HEIN, Jan**, Europäisches Zivilprozessrecht, Kommentar zu EuGVO, Lugano-Übereinkommen 2007, neu bearbeitete und umfassend aktualisierte Auflage, Hardcover Deutscher Fachverlag GmbH, Frankfurt 2018.
- KURU, Baki/Ramazan, ARSLAN/Ejder, YILMAZ**, Medenî Usul Hukuku, 18. Bası, Yetkin Hukuk Yayınları, Ankara, 2007.
- KÜPE, Bahar**, Milletlerarası Özel Hukukta Şekil, Adalet Yayınevi, Ankara 2021.
- LEIBLE, Stefan**, Wege zu Einem Europäischen Privatrecht Anwendungsprobleme und Entwicklungsperspektiven des Gemeinschaftsprivatrechts, Habilitationsschrift, Bayreuth 2001.
- LOOSCHELDERS, Dirk**, Erbstatut nach "altem" IPR, Anmerkung zu dem Beschluss des OLG Düsseldorf vom 3. 6. 2016 - I-3 Wx 268/14, FamRZ 2016, 2153-2154.
- LOOSCHELDERS, Dirk**, Die Anpassung im internationalen Privatrecht : zur Methodik der Rechtsanwendung in Fällen mit wesentlicher Verbindung zu mehreren nicht miteinander harmonisierenden Rechtsordnungen, Müller Verlag, Heidelberg 1995.
- MAKAROV, Alexander N.**, Die privatrechtlichen Vorfragen im Staatsangehörigkeitsrecht, ZfRV 2 (1962), 147-157.
- MANKOWSKI, Peter**, Zur Rechtsprechung - Obergrenze für das erstattungsfähige Honorar eines ausländischen Verkehrsanwalts? (BGH, NJW 2005, 1373), NJW 2005, 2346-2349.
- MANKOWSKI, Peter**, Wichtige Klärungen im Internationalen Arbeitsrecht, IPRax 1994, 88-98.
- MANN, Frederick Alexander**, The Judicial Recognition of an Unrecognized State, International and Comparative Law Quarterly, 1987, Vol. 36, 348-350.
- MANSEL, Heinz Peter**, Zum Verhältnis von Vorfrage und Substitution - Am Beispiel einer unterhaltsrechtlichen Vorfrage des iranischen Scheidungsrechts, FS Kropholler, 2008, 353-372.
- MANSEL, Heinz Peter**, Substitution im deutschen Zwangsvollstreckungsrecht, FS W. Lorenz, 1991, 651-731.

- MÄSCH, Gerhard**, Zur Vorfrage im europäischen IPR, in Leible/Unberath, Brauchen wir eine Rom 0-Verordnung?, Überlegungen zu einem Allgemeinen Teil des europäischen IPR, Jena 2013, 201-221.
- MÄSCH, Gerhard**, Art. 10, in Heinz Georg Bamberger/Herbert Roth (Hrsg.), Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, 3. Auflage, Verlag C. H. Beck, München 2012.
- MÄSCH, Gerhard**, Einstein und das Scheidungsurteil - die kollisionsrechtliche Relativität der Rechtskraft nach dem BayObLG: (zu BayObLG, 12.9.2002 - 1Z BR 10/02, unten S. 121, Nr. 9), IPRax 2004.
- MAULTZSCH, Felix**, Parteiautonomie im Internationalen Privat- und Zivilverfahrensrecht, in Jan von Hein u. Giesela Rühl (Hrsg.), Kohärenz im Internationalen Privat- und Verfahrensrecht der Europäischen Union, Mohr Siebeck, Tübingen 2016, 153-182.
- MCGUIRE, Mary R.**, Verfahrenskoordination und Verjährungsunterbrechung im Europäischen Prozessrecht, Mohr Siebeck, Tübingen 2004.
- MEKENGEÇ ACUN, Merve**, 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun Kapsamında Atıf (Renvoi) Prensibinin Uygulanması, EÜHFD, C. XVII, S. 3-4 (2013), s. 237-283.
- MERRYMEN, John Henry**, Foreign Law as a Problem, 19 Stan. J. Int'l L., 1983, 151-173.
- MROZYNSKI, Peter**, Sozialgesetzbuch Allgemeiner Teil, 5., vollständig neubearbeitete Auflage, Verlag C.H. Beck, München 2014.
- MÜLLER, Michael F.**, Mehrdeutige Begriffe im Internationalen Privatrecht, Jura 2015, 1319-1325.
- NAGEL, Heinrich/Peter GOTTWALD**, Internationales Zivilprozessrecht, 7. Bası, Verlag. Dr. Otto Schmidt, Köln 2013.
- NEUHAUS, Paul H.**, Die Grundbegriffe des Internationalen Privatrechts, 2. Auflage, Mohr Siebeck Verlag, Tübingen, 1976.
- NOJACK, Jana**, Exklusivnormen im IPR, Interessenanalyse, dogmatische Einordnung und Anwendungsprobleme, Mohr Siebeck Verlag, Tübingen 2005.
- NOMER, Ergin**, Devletler Hususi Hukuku, Yenilenmiş 22. Bası, Beta Yayıncılık, İstanbul 2017.
- NOMER, Ergin**, Davada Yabancı Kanun, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 1972.

- OĞUZ, Arzu**, Hukuk Tarihi ve Karşılaştırmalı hukuk Açısından Milletlerarası Ticaret Hukuku (Lex Mercatoria) – Unidroit İlkeleri'nin Lex Mercatoria Niteliği, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Yıl 2001, Cilt 50, Sayı 3, s. 11-53.
- OĞUZMAN, Kemal /Nami, BARLAS**, Medenî Hukuk, 18. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2012.
- ÖKÇÜN, A. Gündüz**, Devletler Hususî Hukuku'nun Kaynakları ve Kamu Düzeni, 2. Bası, Sermaye Piyasası Kurulu Yayınları, Ankara 1997.
- ÖMEROĞLU, Ekin**, Fikri Mülkiyet Haklarının İhlaline Uygulanacak Hukukta "Soft Law" Tarafından Hukuk Seçimine Yer Verilmesi, (2019) 40 (1) PPIL, s. 55-77.
- ÖNAL, Ali**, Amerikan, Avrupa Birliği ve Türk Hukuku Kapsamında Haksız Fiillere Uygulanacak Hukuka Dair Genel Kural Yetkin Yayınevi, Ankara 2021.
- ÖNAL, Ali**, Türk Hukuku ve AB Düzenlemeleri Çerçevesinde Vekâletsiz İş Görmeye Uygulanacak Hukuk, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi 22 (2016), s. 2151-2180.
- ÖZDEMİR, Hatice**, MÖHUK Kapsamına Giren Sözleşmelerin Tespiti Bağlamında "Yabancılık Unsuru Taşıyan Sözleşme" ve "Milletlerarası Sözleşme" Kavramları, İstanbul Barosu Dergisi, 1999, Sayı 4, s. 926-941.
- ÖZDEMİR-KOCASAKAL, Hatice**, Sözleşmelere Uygulanacak Hukukun MÖHUK m. 24 Çerçevesinde Tespiti ve Üçüncü Devletin Doğrudan Uygulanan Kuralları, Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni, Y. 30, Sayı 1-2, 2010, s. 27-88.
- ÖZDEMİR KOCASAKAL, Hatice**, Doğrudan Uygulanan Kurallar ve Sözleşmeler Üzerindeki Etkileri, Galatasaray Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2001.
- ÖZKAN, Işıl**, Tanınmamış Devletlerin Yasa Hukukî İşlem ve Kararlarının Tanınması, On İki Levha Yayıncılık 2017.
- ÖZTÜRK, Necla**, Evlilik Mallarına Uygulanacak Hukuk Hakkında La Haye Sözleşmesi'nin Özellikleri ve Sözleşme'nin Onaylandığı Ülkelerdeki Türk Vatandaşlarına Etkisi, TBB Dergisi, Sayı 71, 2007, s. 81-107.
- PEKCANITEZ, Hakan/ATALAY, Oğuz/ÖZEKES, Muhammet**, Medenî Usûl Hukuku, 14. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2013.
- PFEIFFER, Thomas**, Die Abwahl des deutschen AGB-Rechts mittels Schiedsabrede in einem Inlandsfall, NJW 2012, 1169-1174.

- PFEIFFER, Thomas**, Methoden der Ermittlung ausländischen Rechts, in Rolf Stürner/Hiroyuki Matsumoto/Wolfgang Lücke/Masahisa Deguchi, Festschrift für Dieter Leipold zum 70. Geburtstag, 2009, 283-300.
- PRÜTTING, Hanns**, Münchener Kommentar zur Zivilprozessordnung, 4. Basi, Verlag C.H. Beck, München, 2013.
- RAKOB, Julia**, Ausländische Mobiliarsicherungsrechte im Inland, Universitätsverlag Winter GmbH Heidelberg 2001.
- RAUSCHER, Thomas**, Internationales Privatrecht, Mit internationalem Verfahrensrecht, 5., neu bearbeitete Auflage, C.F. Müller Verlag, Köln 2017.
- RAUSCHER, Thomas**, Sachnormverweisungen aus dem Sinn der Verweisung, NJW 1988, 2151-2154.
- ROLOFF, Steffanie**, Die Geltendmachung ausländischer öffentlich-rechtlicher Ansprüche im Inland, Peter Lang Verlag, Frankfurt u.a. 1994.
- RUHİ, A. Cemal**, Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun, 4. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2014.
- RUHİ, A. Cemal/Yavuz KAPLAN**, Yabancı Mahkeme ve Hakem Kararlarının Tenfizi Açısından Kamu Düzeni (Ordre Public), MHB, Yıl 22, 2002, s. 643-663.
- SAATCIOĞLU, Onur Can**, 5718 Sayılı MÖHUK m.37/2 Hükmünde Yer Verilen “Münhasıran” Kavramı ile “Söz Konusu İşletmenin İşyeri” İfadesi Hakkında Değerlendirmeler, Hacettepe HFD, 7(1) 2017, s. 333-364.
- SAMTLEBEN, Jürgen**, Zur kollisionsrechtlichen „Vorfrage“ im öffentlichen Recht, RabelsZ 52 (1988), 466-497.
- SCHILE, Sven**, Römische IPR-Verordnungen - kein Korsett für internationale Schiedsgerichte, RIW 2013, 678-692.
- SCHMITTMANN, Jens/KOCKER, Sabine**, Zur Geltendmachung niederländischer Parksteuern vor deutschen Gerichten, DAR 1996, 293-296.
- SCHRÖDER, Jochen**, Die Anpassung von Kollisions- und Sachnormen, Neu Kölner rechtswissenschaftliche Abhandlungen 18, Köln 1961.
- SCHULZ, Carsten**, Die Subsumtion ausländischer Rechtstatsachen, Duncker & Humblot GmbH, Berlin 1997.
- SCHURIG, Klaus**, Eine hinkende Vereinheitlichung des internationalen Ehescheidungsrechts in Europa, Festschrift für v. Hoffmann, 2011, 405-415.

- SCHURIG, Klaus**, Kollisionsnorm und Sachrecht: Zu Struktur, Standort und Methode des internationalen Privatrechts. (Schriften zum Internationalen Recht), Duncker & Humblot, Berlin 1981.
- SCHUZ, Rhona**, A Modern Approach to the Incidental Question, Springer Verlag, Heidelberg u.a.1997.
- SCHÜTZE, Rolf**, Deutsches Internationales Zivilprozessrecht unter Einschluss des Europäischen Zivilprozessrechts, 2. Auflage, de Gruyter, Göttingen, 2005.
- SEEWALD, Otfried**, SGB I § 34, Kasseler Kommentar zum Sozialversicherungsrecht, 89. ErgLfg. 2016, Beck-online.
- SIEHR, Kurt**, Kindesentführung und EuEheVO - Vorfragen und gewöhnlicher Aufenthalt im Europäischen Kollisionsrecht, IPRax 2012, 316-320.
- SONNENBERGER, Hand Jürgen**, Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, 6. Auflage, Verlag C.H. Beck, München, 2012.
- SONNENBERGER, Hand Jürgen**, Internationales Privatrecht - Band 10 (Bürgerliches Gesetzbuch - Münchener Kommentar), 5. Auflage, Verlag C. H. Beck München 2010.
- SPELLENBERG, Ulrich**, EGBGB Art. 11 Form von Rechtsgeschäften, Münchener Kommentar zum BGB 5. Auflage, C.H. Beck Verlag, München 2010.
- STURM, Fritz**, Einl. IPR, J. von Staudingers Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Sellier - de Gruyter, 2012.
- STURM, Fritz/STURM, Gudrun**, § 34 SGB I: Ein Riegel im deutschen internationalen Sozialrecht, Festschrift für Lorenz, 2001, 423-440.
- STURM, Fritz**, Selbständige und unselbständige Anknüpfung im deutschen IPR bei Vor- und Familiennamen, StAZ 1990, 350-356.
- ŞANLI, Cemal/ESEN, Emre/Ataman-Figaneşe, İnci**, Milletlerarası Özel Hukuk, 9. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2021.
- ŞENSÖZ, Ebru**, 27.11.2007 Tarih ve 5718 Sayılı MÖHUK Uyarınca Yabancılik Unsuru Taşıyan Evlilik Mallarına İlişkin İhtilâflarda Uygulanacak Hukuk, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Hukuk Sayısı, 2009/2, s. 173-211.
- TARMAN, Zeynep Derya**, Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun (MÖHUK)'daki Boşluk: Ada Uygulanacak Hukuk, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 66 (2017), s. 461-490.

- TARMAN, Zeynep Derya**, Yabancılık Unsuru Taşıyan İş Sözleşmelerine Uygulanacak Hukuk, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 59 (2010), s. 521-550.
- TARMAN, Zeynep Derya**, 5718 Sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun (MÖHUK) Uyarınca Yabancılık Unsuru Taşıyan Akdi Borç İlişkilerinde Hukuk Seçimi, BATİDER, 2010, C.XXVI, S.1, s. 143-168.
- TEKİN, Esra**, Milletlerarası Özel Hukukta Kişilik Haklarının İnternet Yoluyla İhlalinde Sorumluluk, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2021.
- TEKİNALP, Gülören**, Milletlerarası Özel Hukuk Bağlama Kuralları, Vedat Yayınevi, Ankara 2011.
- TEKİNALP, Gülören**, Türk Milletlerarası Özel Hukuk ve Milletlerarası Usul Hukuku Tasarısı, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 2011, s. 91-121.
- TEKİNALP, Gülören**, MÖHUK'ta Uygulanacak Hukuk Açısından Düzenlenmeyen veya Eksik Düzenlenen Konular, Prof. Dr. Selâhattin Sulhi Tekinay'ın Hatırasına Armağan, Beta Yayınevi, İstanbul, 1999, s. 579-588.
- TEKİNALP, Gülören/UYANIK, Ayfer**, Milletlerarası Özel Hukuk - Bağlama Kuralları, 12. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2016.
- THORN, Karsten**, Art. 3-47 EGBGB, Bürgerliches Gesetzbuch: BGB, C.H. Beck Verlag, Otto Palandt-Bearbeiter ab 68. Aufl. 2009.
- TOPÇUOĞLU, Hamide**, Tavsif İhtilafları, AÜHFİD 5 (1949), s. (80-141).
- ULUOCAK, Nihal**, Milletlerarası Özel Hukuk Dersleri, Filiz Kitapevi, İstanbul 1989.
- VAN VENROOY, Gerd J.**, Internationalprivatrechtliche Substitution, Hartung-Gorre Verlag, Konstanz 1999.
- VOGEL, Klaus**, Der räumliche Anwendungsbereich der Verwaltungsrechtsnorm, Metzner Verlag, Frankfurt a.M. 1965.
- v. BAR, Jan/MANKOWSKI, Peter**, Internationales Privatrecht Band 1: Allgemeine Lehren, 2. Auflage, C.H. Beck Verlag, München 2003.
- von HEIN, Jan**, Einleitung zum Internationalen Privatrecht, in Franz Jürgen Säcker u.a. (Hrsg.) Münchener Kommentar zum BGB, Band 11, 7. Auflage, München 2018.
- von HEIN, Jan**, Rom I-VO Art. 11, in Thomas Rauscher (Hrsg.) Europäisches Zivilprozess- und Kollisionsrecht EuZPR/EuIPR Band III: Rom I-VO, Rom II-VO, 4., neu bearbeitete Auflage, Verlag Dr. Otto Schmidt, Köln 2016.

- von HOFFMANN, Bernd/Thorn, Karsten**, Internationales Privatrecht, 9. Auflage, C.H. Beck Verlag, München 2007.
- v. MOHRENFELS, Winkler**, Kollisionsrechtliche Vorfragen und materielles Recht, RabelsZ 51 (1987), 20-34.
- YASAN- TEPETAŞ, Candan**, İmalatçının Sorumluluğuna Uygulanacak Hukuk, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2021.
- YAŞAR, Tuğçe N.**, Türk Mahkemelerinde Yabancı Hukukun Uygulanması, Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni, Yıl 33, Sayı 2, 2013, s. 75-114.
- YILMAZ, Ejder**, Hukuk Sözlüğü, 10. Bası, Yetkin Hukuk Yayınları, Ankara, 2006.
- WANDT, Manfred**, Internationale Produkthaftung, Fachmedien Recht und Wirtschaft in Deutscher Fachverlag GmbH, Berlin 1995.
- WELLER, Marc-Philippe**, Das autonome Unternehmenskollisionsrecht, IPRax 2017, 167-178.
- WELLER, Marc-Philippe**, Die neue Mobilitätsanknüpfung im Internationalen Familienrecht - Abfederung des Personalstatutenwechsels über die Datumtheorie, IPRax 2014, 225-233.
- WENGLER, Wilhelm**, Überfragte Vorfrage (zu BayObLG, 11.1.1990, IPRax 1991, 119), IPRax 1991, 105-107.
- WENGLER, Wilhelm**, Vorfragen beim Namensrecht, IPRax 1987, 164-167.
- WENGLER, Wilhelm**, Alternative Zuweisung von Vorfragen und hinkenden Ehen, IPRax 1984, 68-72.
- WENGLER, Wilhelm**, Zur Zulässigkeit von „gesetzändernden“ Rechtsverordnungen, JZ 1964, 622 ff.

Dr. Öğr. Üyesi Bahar KÜPE

MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKTA ŞEKİL

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Milletlerarası Özel Hukukta Şekil
Bahar Küpe

Hukuk Yayınları Dizisi – 2822

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 40 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Abik, Yıldız, "Nişanlanma ve Nişanlılık", *AÜHFD*, 54(2), 2005, 65-152.
- Acun Mekengeç, M., "5718 Sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun Kapsamında Atf (Renvoi) Prensibinin Uygulanması", *EÜHFD*, XVII(3-4), 2013, 237-283.
- Acun Mekengeç, M., *Aynî Haklardan Doğan Uyuşmazlıklarda Uygulanacak Hukuk ve Yetkili Mahkeme*, XII Levha Yayınları, 1. Baskı, İstanbul 2016.
- Akgün, C., "Konsolosluk Evlenmelerinin Şekline Uygulanacak Hukuk", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, XXI(3), 2017, 109-136.
- Akıncı, Z., *Milletlerarası Ticari Hakem Kararları ve Tenfizi*, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Yayınları, Ankara 1994.
- Akıncı, Z./Demir Gökyayla, C., *Milletlerarası Aile Hukuku*, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2010.
- Akıntürk, T./Ateş Karaman, D., *Türk Medeni Hukuku Aile Hukuku II. Cilt*, 16. Bası, Beta Basım, İstanbul 2014.
- Akipek, Ş./Küçükgüngör, E., *Sözleşmeler Rehberi*, Yetkin Yayınları, Ankara 2000.
- Alangoya, H.Y./Yıldırım M. K./Deren-Yıldırım, N., *Medenî Usul Hukuku Esasları*, 5. Bası, İstanbul 2005.
- Alatlı, A., *Batıya Yön Veren Metinler II-Rönesans / Protestan Reformu Erken Modern Dönem / Bilim Çağı*, 2014, Alfa Yayınları.
- Alibaba, A., *Milletlerarası Unsurlu Sözleşmelerde Hukuk Seçimi ve Sınırlandırılması*, (Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Ankara 2005.
- Alp, Y., *Taşınmaz Satım Vaadi Sözleşmesi*, (Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya 2017.
- Altuğ, Y./Yasan, M., "Milletlerarası Özel Hukukta Kamu Düzeni", *Prof. Dr. Ergun Önen'e Armağan*, Alkım Yayınevi, İstanbul 2003, 139-149.
- Ansay, T., "İkametgâhın Tayininden Doğan Kanunlar İhtilafı", *AÜHFD*, X(1-4), 1953, 666-687.

- Arık, F.K., "Muaddel İsviçre Borçlar Kanununda Ticaret Senetlerinden Doğan Kanun Çatışmaları", *Siyasi Bilimler Mecmuası*, 11(125), 1941, 198-203.
- Arslan (Akyüz), S. P., *Şekle Aykırılık Nedeni İle Geçersiz Taşınmaz Satımlarından Doğan Hukuki Sonuçlar*, (Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2004.
- Ataman Figanmeşe, İ., "Çifte Vatandaşlık Hâlinde MÖHUK'un 4. Maddesinin b ve c Bentlerinin Uygulama Alanı", *MHB Prof. Dr. Aysel Çelikel'e Armağan*, 19-20(1-2), 1999-2000, 95-114.
- Ataman Figanmeşe, İ., "Lahey Sözleşmelerinde İade ve Devam Eden Atıf ve Bu Konuda Gelişen Yeni Anlayış", *MHB, Prof. Dr. Ergin Nomer'e Armağan*, 22(2), 2002, 39-74.
- Atamer, Y., "Devletler Özel Hukukunda Tüketicinin Korunması", *İÜHFM*, LV(1-2), 1995-1996, 421-446.
- Aybay, R. / Dardağan, E., *Uluslararası Düzeyde Yasaların Çatışması (Kanunlar İhtilafı)*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2005.
- Aybay, R., *Tarih ve Hukuk Açısından Konsolosluk*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2009.
- Aygün, M., "ABD Kanunlar İhtilâfı Hukukuna Kuramsal ve Metodolojik Bir Bakış: Çeşitli Teori ve Metotlar, II. Restatement ve Sözleşmeye Uygulanacak Hukuk (ABD Kanunlar İhtilafı)", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, XX(2), 2016, 129-170.
- Aygün, M., "Güncel Gelişmelerin Işığında Çekten Doğan Yabancı Unsurlu Uyuşmazlıklara Uygulanacak Hukukun Tespiti (Çek)", *AÜHFD*, 61(3), 2012, 925-972.
- Aygün, M., *Milletlerarası Özel Hukukta Kambyo Senetleri*, (Kambyo Senetleri), (Doktora Tezi), Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir 2008 .
- Aygün, M., "Yabancılık Unsurunun Mahiyeti ve Yargılamadaki Rolü (Yabancılık Unsuru)", *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Prof. Dr. Hakan PEKCANITEZ'e Armağan*, C: 16, Özel Sayı 2014, 1025-1066.
- Aygün, M./Altıparmak, A.K., "650/2012 Sayılı Avrupa Birliği Miras Tüzüğünde Mirasa Uygulanacak Hukukun Tespiti", *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 11(143 – 144), Temmuz - Ağustos 2016, 29-57.

- Baran Çelik, N., *Milletlerarası Unsurlu Ölüme Bağlı Tasarruflara Uygulanacak Hukukun Tayini*, (Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2008.
- Bayata Canyaş, F. A., "5718 Sayılı Yeni MÖHUK Uyarınca Doğrudan Uygulanan Kurallar ve Özellikle Üçüncü Devletin Doğrudan Uygulanan Kuralları", *Hâluk Konuralp Anısına Armağan*, C. III, Ankara 2009.
- Bayraktaroğlu Özçelik, G., "Yabancı Unsurlu Tüketici Sözleşmelerinden Doğan Uyuşmazlıklarda Türk Mahkemelerinin Milletlerarası Yetkisinin Tayini", *AÜHFD*, 63(4), 2014, 833-878.
- Beale, J. H., Dicey's "Conflict of Laws", *Harvard Law Review*, 10(3) (Oct. 26, 1896), 168-174.
- Belbez, H., "Yunan Devletler Hususi Hukuku", *AÜHFD*, 1(3), 1943, 457-470.
- Berki, O. F., "Devletin Mirasta Mevkii ve Bundan Doğan Kanun İhtilafları", *Ankara Barosu Dergisi*, C: 3, 1944, 4-8.
- Berki, O. F., *Devletler Hususi Hukuku-Tabiiyet ve Yabancılar Hukuku C:1*, 7. Baskı, Ankara 1970.
- Berki, O.F., "Devletler Hususi Hukukunda Kanuna Karşı Hile", *AÜHFD*, 1(3), 1944, 406-423.
- Berki, Ş., "Türk Hukukunda Vasiyet", *AÜHFD*, VIII(3-4), 1951, 3-vd.
- Bozer, A./Göle, C., *Kıymetli Evrak Hukuku*, Güncellenmiş ve Genişletilmiş 6. Bası, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara 2017.
- Bozkurt Yaşar, S., "Türk Özel Hukukunda Şekil Kavramı ve Şekil Eksikliği Sebebi ile Hükümsüzlüğün TMK. m. 2/f.sı Gereğince Sınırlanması", *Terazi Hukuk Dergisi*, 1(4), Aralık 2006, 31-44.
- Can, H./Toker, A. G., *Milletlerarası Özel Hukuk Ders Kitabı*, Adalet Yayınevi, 2. Baskı.
- Cavers, D.F., Dicey's Conflict of Laws by J. H. C. Morris, *Harvard Law Review*, 63(7), (May, 1950), 1278-1281.
- Cheshire/North/Fawcett, *Cheshire's Private International Law*, Oxford University Press, 14th Revised Edition.
- Chesterman, M. R., "Choice of Law Aspects of Liens and Similar Claims in International Sale of Goods", *ICLQ*, V.: 22, 1973.

- Cin, H., *İslam ve Osmanlı Hukukunda Evlenme*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, No: 341, Ankara 1974.
- Cohn, E. J., The Form of Wills of Immovables, *The International and Comparative Law Quarterly*, 5(3), (Jul., 1956), 395-404.
- Collier, J. G., *Conflict of Laws*, 4th ed, Cambridge University Press, 2001.
- Creid, K. G./Dewaal M.J./Zimmermann, R., *Comparative Succession Law Volume I-Testamentary Formalities*, Oxford University Press.
- Çalışkan, Z., "5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanunun 26. Maddesine Göre Tüketici Sözleşmelerine Uygulanacak Hukuk", *MHB*, 28(1-2), 2008, 28-50.
- Çelikel, A., "Türk Milletlerarası Özel Hukuk'unda "Atıf" Prensibinin Uygulanması (Atıf)", *MHB*, 3(2), 1983, 1-10.
- Çelikel, A./Erdem, B. B., *Milletlerarası Özel Hukuk*, 15. Bası, Beta Basım, İstanbul 2017.
- Çelikel, A., "Devletler Hususi Hukukunda Bağlama Kaidelerinin Tespitinde Uygulanan Yeni Bir Metod", *İÜHFM*, 35(1-4), 1969, 231-248.
- Çelikel, A., *Menkul Eşya Üzerinde Ayni Haklardan Doğan Kanunlar İhtilaftı*, İÜ Fakülteler Matbaası, İstanbul 1972.
- Çelikel, A./Şanlı, C./Öztekin, G./Erdem, B.B./Ataman, İ/ Giray, F. K., *Milletlerarası Özel Hukuk Anlaşmaları C:II*, Beta Basım, İstanbul 2005.
- Çınar, K., *Yabancılık Unsuru İçeren Taşınmazlara İlişkin Sözleşmelere Uygulanacak Hukuk*, (Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2016.
- Çivi, A., "İslam Hukukuna Göre Yurtdışında Yapılan Evliliklerin İsviçre'de Tanınması", *İKÜHFD*, S: 2, 2010, 157-162.
- Çörekçi, E., *Ülkelerarası Evlat Edinme*, (Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2009.
- Daniel, B. R., "The Renvoi in Private International Law", *International Journal of Social Science and Humanity*, 3(1), January 2013, 66-69.
- Dayınlarlı, K., "Milletlerarası Özel Hukukta Kamu Düzeni", *Yaşar Karayalçın'a Armağan*, Ankara 1988, 653-679.
- Delaume, G. R., "What Is an International Contract? An American and a Gallic Dilemma", *ICLQ*, 28, 1979, 258-279.

- Deliduman, S., "Medeni Usul Hukukunda Senet ve Senetlerle Yazılı Şekil Arasındaki İlişki", *Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi*, 1-2, 2000, 413-435.
- Demir, B., "6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Kapsamında Doğrudan Temsil Müessesesi", *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 6(1), 2015.
- Demir, Ş., "Ölüme Bağlı Tasarrufların Yorumu", *TAAD*, 4(14), (Temmuz 2013).
- Dethloff, N., "Evlatlık ve Velayet Hakkı-Tescil Edilmiş (Kayıtlı) Hayat Ortaklıkları Alanındaki Problemler", Çev: Kalkan Oğuztürk, B., *Küresel Bakış*, 1(1), Nisan 2011, 13-20.
- Devers, A., Çev: Tiryakioğlu, B./Öztürk, N., Private International Law Aspects Of Non-Marital Unions Some French Reflections On The Applicable Law, "Evlilik Dışı Beraberliklerin Milletlerarası Özel Hukuk Yönü Uygulanacak Hukuka İlişkin Fransa'daki Bazı Görüşler", *MHB*, 37(2), 963-994.
- Devres, M.N., "Ticari Senetlerde Kanunlar İhtilafı", *Adliye Ceridesi*, S: 13, 1936, 784-813.
- Diamond, A.L., *Harmonization Of Private Internaional Law Relating To Contractual Obligations*, Recueil Des Cours, Martinus Nijhoff Publishers, 1986/I, 233-312.
- Dicey-Morris, *The Conflict Of Laws*, 12th ed., I-I, London.
- Dieckmann, A., Çev: Yılmaz, E./Ortan, N., "Bir Alman Yurttaşının Temsilci Aracılığıyla (Elden) Evlenmesinin Devletler Özel Hukuku Bakımından Ortaya Çıkardığı Sorunlar", *AÜHFD*, 35(1-4), 1981, 457-484.
- Dirikkan, H., "Tacirler Arası İhbar ve İhtarlar", *DEÜHFD*, 4(1), 2002, 39-75.
- Doğan, İ., *Öğretide ve Uygulamada Milletlerarası Aile Hukuku ve Milletlerarası Usul Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2010.
- Doğan, V., "Atıf Teorisindeki Yeni Gelişmeler ve Türk Hukuku", *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (Prof. Dr. Süleyman ARSLAN'a ARMAĞAN)*, 6(1-2), 821-849.
- Doğan, V., "Tüketici Akitlerine Uygulanacak Hukukun Tespiti", *SÜHFD*, 5(1-2), 1996, 153-179.
- Doğan, V., *Milletlerarası Özel Hukuk*, 4. Baskı, Savaş Yayınevi, Ankara 2017.
- Doğan, V., "Milletlerarası Özel Hukukta Zayıf Akit Tarafın Korunması", *MHB*, 15(1-2), 1995, 21-39.

- Doğan, V., *Türk Vatandaşlık Hukuku*, 14. Baskı, Savaş Yayınevi, Ankara 2017.
- Doğan, V., *Türk Yabancılar Hukuku*, 2. Baskı, Savaş Kitabevi, Ankara 2017.
- Doğanay, İ., *Türk Ticaret Kanun Şerhi, İkinci Cilt*, Madde: 347-815, Sevinç Matbaası, Ankara 1974.
- Doğangün, T., *Türk Hukukunda Yabancı Unsurlu Hukuki İşlemlerin Şekline Uygulanacak Hukuk*, (Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1989.
- Domaniç, H., *Kıymetli Evrak Hukuku*, 2. Baskı, Eğitim Yayınları, İstanbul 1975.
- Dural, M., "Türk İsviçre Hukukunda Ortak Vasiyetnameler", *MHAD*, 3(4), 1969, 265-173.
- Dural, M., "İsviçre'de Eşcinsel Hayat Ortaklığının Düzenlenişi", *E-Journal Of Yasar University* (Yaşar Üniversitesi Elektronik Dergisi), C: 8, Özel Sayı – 2013, Prof. Dr. Aydın Zevkliler'e Armağan, 927-937.
- Dural, M./Öğüz, T./Gümüş, M. A., *Türk Özel Hukuku C: III Aile Hukuku*, 12. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2016.
- Dural, M./Öğüz, T./Gümüş, M.A., *Türk Özel Hukuku C: III, Aile Hukuku*, Filiz Kitabevi, İstanbul 2016.
- Dural, M./Öz, T., *Türk Özel Hukuku C: IV, Miras Hukuku*, Filiz Kitabevi, İstanbul 2015.
- Dürgen, B./Yelmen, A., "Sözleşme Statüsünün Uygulama Alanı ve Uygulama Alanı Dışında Kalan Hâller", *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Özel Sayı*, C:1, 2015, 449-480.
- Ekşi, N., "Yabancılık Unsuru Taşıyan Akitler ve Bu Akitlerin AT Roma Konvansiyonu'na Göre Anlamı", *MHB*, 12(1-2), 1992, 1-10.
- Ekşi, N., *Milletlerarası Özel Hukukta Medeni Olmayan Evliliklerin ve Adli Olmayan Boşanmaların Tanınması*, Beta Yayıncılık, İstanbul 2012.
- Ekşi, N., "Sözleşmeden Doğan Borç İlişkilerine Uygulanacak Hukuk Hakkında Konvansiyon", *Prof. Dr. Yılmaz Altuğ'a Armağan*, *MHB*, 17(1-2), 1997-1998, 153-162.
- Ekşi, N., *Yargıtay Kararları Işığında Milletlerarası Miras Hukuku*, Beta Basım, İstanbul 2013.
- Elbir, A. K., "Ticaret Kanunumuz ve Beynelmilel La Haye ve Cenevre Konferansları", *İstanbul Baro Mecmuası*, S: 1-2, 1936, 172-185.

- Elçin, D., "Milletlerarası Özel Hukukta Ön Sorun", *TAAD*, 9(33), (Ocak 2018), 211-241.
- Erdem, B. B., *Türk Vatandaşlık Hukuku*, 3. Baskı, Beta Basım, İstanbul 2013.
- Erdener, N., *Türk Devletler Hususi Hukuk Sisteminde Locus Regit Actum Kaydının Tatbiki*, Yenilik Basımevi, İstanbul 1958.
- Erdoğan, İ., "Hukuki Muamelelerde Şekle Aykırılığın Sonuçları", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S: 1, Haziran 1997, 114-123.
- Eren, F., *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 22. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2017.
- Erkan, M., "Kambiyo Senetlerinin Şekil Bakımından Geçerliliğine Uygulanacak Hukuk: Tamamlayıcı Kuralda Vatandaşlık Faktörü", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi Özel Sayı*, 6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu'nu Beklerken, 10-11-12 Mayıs 2012 Sempozyum, 18(2), 2012, 751-768.
- Erkan, M., "MÖHUK Madde 31 Bağlamında Türk Hukukunda Doğrudan Uygulanan Kurallara Bakış", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, XV(2), 2011, 81-121.
- Ersen, G., *Yabancıların Evlenme Hakkı*, (Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2007.
- Esener, T., "Devletler Hususi Hukukunda İradenin Muhtariyeti Prensibi", *AÜHFD*, 11(1), 1954, 478-513.
- Fratcher, W.F., *The Uniform Probate Code and the International Will*, *Michigan Law Review*, Vol. 66, No. 3 (Jan., 1968), 469-496.
- Gelgel, G., *Devletler Özel Hukukunda Çocuk Hukukundan Doğan Problemler*, Beta Basım, İstanbul 2012.
- Giray, F. K., "Aile Konutu Kavramının Kanunlar İhtilafı Hukukunca Değerlendirilmesi", *MHB*, 23(1-2), 2003, 423-448.
- Giray, F.K., "Uluslararası Sözleşmelerde Evlat Edinme", *MHB*, Prof. Dr. Aysel Çelikel'e Armağan, 19(1-2), 1999-2000, 333-350.
- Gothieb, A.E., "The Incidental Question Revisted Theory and Practice in the Conflict of Laws", *ICLQ*, Vol.26, 1977, 734-798.
- Göğer, E., *Devletler Hususi Hukuku (Kanunlar İhtilafı)*, 3. Bası, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No: 356, Ankara 1975.

- Göğer, E., *Kanunlar İhtilâfı (İçtihatlar Açısından Bağlama Kuralları)*, AÜHF Yayınları No: 326, Ankara 1973.
- Graveson, R. H., *The Conflict of Laws*, 6th ed.
- Graveson, R. H., *The Ninth Hague Conference Of Private International Law*, ICLQ, Jan. Vol: 10, 1961, 18-69.
- Güngör, G., "Tüketicinin Mutad Meskeni Hukuku "Düşünsel Temeller", *AÜHFD*, 57(2), 2008, 115-132.
- Güngör, G., *Milletlerarası Özel Hukukta Tüketicinin Korunması*, Yetkin Yayınları, Ankara 2000.
- Güngör, G., *Tabiiyet Hukuku (Gerçek Kişiler-Tüzel Kişiler-Şeyler)*, 3. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2015.
- Güral, J., "Evlenmeden Doğan Kanun İhtilâfları", *AÜHFD*, 3(1), 1946,147-178.
- Gürzumar, A., "Türk Devletler Özel Hukuku Açısından Boşanma Davalarında Kamu Düzeninin Etkileri", *MHB*, S: 1-2, 1994, 21-54.
- Hague Conference on Private International Law, *The Implementation and Operation of The 1993 Hague Intercounty Adoption Convention: A Guide To Good Practice* (Guide No: 1), Bristol 2008.
- Hirsch, E. E., "Police ve Çek Hukukunun Birleştirilmesine Dair Cenevre Uyuşması (2) – Çek Hukukuna Dair Anlaşma", (Çev. Yavuz Abadan), *Siyasi ilimler Mecmuası*, S: 36, 1934, 32-35.
- Hirsch, E. E., *Ticaret Hukuku Dersleri- C: III*, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No: 86, İstanbul 1939.
- Hohloch, G., Çev: Şenocak, Z., "Alman Aile Hukukundaki Yeni Gelişmeler Reformun Hareket Noktaları, Reformun Gerçekleşmesi ve Diğerleri", *İÜHFM*, 45(1), 1996, 369-395.
- Howery, W. H., *Marriage by Proxy and Other Informal Marriages*, *University of Kansas City Law Review*, Vol: 13, 1944-1945, 48-102.
- Huysal, B., *Milletlerarası Özel Hukukta Temsile Uygulanacak Hukuk*, XII Levha Yayınları, İstanbul 2015.
- İkizler, M., *Evlenmenin Hükümsüzlüğü*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018.
- İmre, Z./Ermann, H., *Miras Hukuku*, 11. Tıpkı Basım, Der Yayınları, İstanbul 2015.

- İnal, E., *E-Ticaret*, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2005.
- İrge Erdoğan, B., "Milletlerarası Özel Hukukta Deniz Yoluyla Yolcu Taşıma Sözleşmesine İlişkin Genel Değerlendirme", *MHB*, 37(2), 2017, 473-507.
- Jaeschke, G., Çev: Berkin, N., "Türk Hukukunda Evlenme Akdinin Şekli", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 19(1-2), 1953, 408-vd.
- Kalensky, P., *Trends of Private International Law*, Acedemia Prague, Prague 1971.
- Kaya, C., *Milletlerarası Özel Hukukta Kamu Düzeni Kavramının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile İlişkisi*, (Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2015.
- Kaya, S., *Yabancı Unsurlu Sigorta Sözleşmelerine Uygulanacak Hukuk*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2016.
- Kılıçoğlu, A., *Miras Hukuku*, Genişletilmiş 2. Bası, Ankara 2007.
- Kıyma, İ./Kıyma, İ., *Çin Halk Cumhuriyeti Hukuk Derlemeleri*, Legal Yayıncılık, İstanbul 2012.
- Kiestra, L. R., *The Impact Of The European Convention On Human Rigts On Private International Law*, Springer, 2014.
- Kocayusufpaşaoğlu, N., *Borçlar Hukukuna Giriş, Hukuki İşlem, Sözleşme*, 6. Tıpkı Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2014.
- Kocayusufpaşaoğlu, N., *Miras Hukuku*, 3. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 1987.
- Kocayusufpaşaoğlu, N./Hatemi, H./Serozan, R./Arpacı, A., *Borçlar Hukukuna Giriş, Hukuki İşlem, Sözleşme*, 6. Tıpkı Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2014.
- Korkmaz, F., *Roma Hukukunda Stipulatio*, (Yüksek Lisans Tezi), Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir 2014.
- Kök, A., *Roma I Tüzüğü Işığında Milletlerarası Unsurlu Sigorta Sözleşmelerinden Doğan Kanunlar İhtilâfı*, (Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2011.
- Köseoğlu, M., "Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanunun 31. Maddesi: Sözleşme İle Sıkı İlişkili Üçüncü Bir Devletin Doğrudan Uygulanan Kurallarına Etki Tanınması", *MHB*, 28(1-2), 2008, 147-172.

- Kuru, B./Aslan, R./Yılmaz, E., *Medeni Usul Hukuku*, 25. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2014.
- Küçükpehlivan, O., *Sözleşmelerin İnternet Aracılığı ile Kurulması ve Geçerliliği*, (Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2006.
- Lando, O., “On Some Writers on The Conflict of Laws of Contracts”, *Essays in Honour of Sir Peter North: Reform and Development o Private International Law*, (Edited by James Fawcett), New York: Oxford University Press 2002, 237-253.
- Lando, O., “The EEC Convention on the Law Applicable to Contractual Obligations”, (The EEC Convention), *CMLR*, Vol: 24, 1987.
- Lando, O., Contracts, Chapter 24, *Private International Law* (Edt. Lipstein, K.), *International Encyclopedia of Comparative Law*.
- Latey, W., Conflicts of Jurisdiction in Matrimonial Causes, *The International and Comparative Law Quarterly*, 14(3), (Jul., 1965), 845-861.
- Lee L. T. / Quigley J., *Consular Law And Practice*, Third Edition, Oxford University Press, 2013.
- Lorenz, S./ Ruhi, A.C., “Yetişkinlerin Evlat Edinilmesi ve Lex Loci Actus”, *MHB Ergin Nomer’e Armağan*, 22(2), 1173-1186.
- Lorenzen, E. G., The Renvoi Doctrine in the Conflict of Laws. Meaning of “The Law of a Country”, *The Yale L. J.*, 27(4), (Feb., 1918), 509-534.
- Lorenzen, E.G., “The Validity of Wills, Deeds and Contracts as Regards Form in The Conflict of Laws”, *Yale L.J.*, V: 20, 1910-1911, 427 (The Validity of Wills).
- Moroğlu, E., *Kambiyo Senetlerinde Düzenlenme Yeri*, Makaleler, XII Levha Yayıncılık, İstanbul 2010.
- Mutlay, Erkoç, H., *Evlat Edinmenin Devletler Özel Hukukunda Kuruluşu ve Hükümleri*, (Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1987.
- Mutlu, I. U., *Yabancı Hakem Kararlarının Tanınması ve Tenfizinde Kamu Düzeyinin Etkisi*, (Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2003.
- Nomer E./Şanlı, C., *Devletler Hususi Hukuku*, 14. Bası, Beta Basım, İstanbul 2006.

- Nomer, E., *Devletler Hususi Hukuku Genel Prensipler-Uygulama, Milletlerarası Usul Hukuku-Yabancı Kararların Tanınması ve Tenfizi*, 5. Baskı, İstanbul 1988.
- Nomer, E., *Devletler Hususi Hukukunda "Önmele", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 27(1-4), 2011, 340-357.
- Nomer, E./Şanlı, C., *Devletler Hususi Hukuku*, 14. Baskı, Beta Basımevi, İstanbul 2006.
- Nomer, E./Şanlı, C., *Devletler Hususi Hukuku*, 21. Baskı, Beta Basımevi, İstanbul 2015.
- North, P. M., "Development of Rules of Private International Law In the Field of Family Law", *Academie de Droit International Recueil Des Cours*, 1980-I, *Collected Courses of the Hague Academy of International Law*, 1980.
- O' Brien, J., *Smith's Conflict Of Laws*, Second Edition, London 1999, Cavendish Publishing.
- Oğuzman, K./Seliçi, Ö./Oktay, S., *Eşya Hukuku*, 20. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul 2017.
- Onar, S. S., *İdare Hukukunun Umumi Esasları, C. I*, İstanbul 1966.
- Ökçün, A. G., *Devletler Hususi Hukukunun Kaynakları ve Kamu Düzeni*, Ankara 1967.
- Ökçün, A. G., *Türk Konsoloslarının Evlendirme Yetkisi, Milletlerarası Hukuk Yazıları, Sermaye Piyasası Kurulu*, Ankara 1998.
- Ökçün, G., *Türk Konsoloslarının Evlendirme Yetkisi, SBFD, XXII(2)*, Haziran 1968, 211-218.
- Önder, F., *Borçlar Hukuku Açısından E-İmza*, (Yüksek Lisans Tezi), Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale 2007.
- Öz, T., "Parçalanmış Bir Mülkiyet: Trust", *Prof. Dr. Rona Serozan'a Armağan-Cilt II, XII Levha Yayıncılık*, İstanbul 2010.
- Özdemir Kocasakal, H., *Doğrudan Uygulanan Kurallar ve Sözleşmeler Üzerindeki Etkileri*, Galatasaray Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2001.
- Özdemir Kocasakal, H., "Sözleşmelere Uygulanacak Hukukun MÖHUK m. 24 Çerçevesinde Tespiti ve Üçüncü Devletin Doğrudan Uygulanan Kuralları", *MHB*, 30(1-2), 2010, 27-62.

- Özdemir Kocasakal, H., *Doğrudan Uygulanan Kurallar ve Sözleşmeler Üzerindeki Etkileri*, (Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2001.
- Özdemir, H., “Kambiyo Taahhütlerinin Şekil Bakımından Geçerliliğine Uygulanacak Hukuk”, *Nihâl Uluocak’a Armağan*, İstanbul 1999.
- Özdemir, H., “MÖHUK Kapsamına Giren Sözleşmelerin Tespiti Bağlamında “Yabancılaşma Unsuru Taşıyan Sözleşme” ve “Uluslararası Sözleşme” Kavramları”, *İstanbul Barosu Dergisi*, 73(10-11-12), 1999, 926-941.
- Özel, S., “Ülkelerarası Evlat Edinme”, *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, *Ata Sakmar’a Armağan*, 2011/1, Beta Basım, İstanbul 2012, 609-618.
- Öztan, B., *Medeni Hukukun Temel Kavramları*, 39. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2014. Öztan, B., *Miras Hukuku*, Turhan Kitabevi, Ankara 2016.
- Öztan, F., *Kıymetli Evrak Hukuku*, Güncelleştirilmiş 17. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2012.
- Öztekin Gelgel, G., “5718 Sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usûl Hukuku Hakkında Kanun Bünyesinde Tüketici Sözleşmeleri”, *Avrupa’da Devletler Özel Hukuku ve Yeni Türk Milletlerarası Özel Hukuk ve Usûl Hukuku Hakkında Kanun’un Akitler ve Ticaret Hukukuna İlişkin Hükümleri*, *Koç Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dr. Nüsret- Semahat Arsel Uluslararası Ticaret Hukuku Araştırmaları Merkezi Konferans Yayınları Serisi- 2*, İstanbul 2010.
- Öztekin Gelgel, G., “Devletler Özel Hukukunda Velayet, Çocuk Kaçırmaları, Evlat Edinmeye İlişkin Problemler”, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4, S: 8, Güz 2005/2, 119-148.
- Öztekin Gelgel, G./ Erdem, B.B., *Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun*, Beta Basım, İstanbul 2008.
- Öztekin, G., *İsbat Hukukuna Uygulanacak Hukuk Hakkında Görüşler*, *MHB*, 9(1), 1989, 37-46.
- Öztürk, N., *Milletlerarası Özel Hukukta Aile Kurma Amaçlı Evlilik Benzeri Yaşam Modelleri*, Adalet Yayınevi, Ankara 2016.
- Pekcanitez, H./Atalay, O./Özekes, M., *Medeni Usul Hukuku*, 14. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2013.
- Plantard, J.P., “The Explanatory Report on the Convention Providing a Uniform Law on the Form of an International Will”, *Uniform Law Review*, V: 1, 1974, 90-98.

- Poroy, R./Tekinalp, Ü., *Kıymetli Evrak Hukuku Esasları*, Yeniden Yazılmış 21. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2013.
- Pürselim Doğan, H. S., "Almanya'da Tescil Edilmiş Eşcinsel Hayat Ortaklığında Veraset İlamının Alınması ve Bu İlama Dayanılarak Türkiye ve Almanya'da Bulunan Terekenin Paylaşılması", *MHB*, 31(1), 2001, 243-266.
- Rabel, E. *"The Conflict of Laws, A Comparative Study, Volume: 1, Introduction: Family Law"*, Second Edition, Michigan Legal Publications, Michigan 1958.
- Rabel, E., *The Conflict of Laws, A Comparative Study, Volume 4, Property Bills and Notes: Inheritance: Trusts: Application of Foreign Law: Intertemporal Relations*, Second Edition, Michigan Legal Publications, Michigan 1958.
- Robertson, A. H., "A Survey of the Characterization Problem in the Conflict of Laws: Part I. Previous Statements of the Problem in English", *Harvard Law Review*, 52(5), (Mar. 1939), 747-772.
- Rogerson, P., *Collier's Conflict of Laws*, Fourth Edit, Cambridge University Press 2003.
- Roubache, J., Edt. by L. Garb "France in International Succession", *The Netherlands*, 2004.
- Ruhi, A. C., 27.11.2007 Tarih ve 5718 Sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2008.
- Ruhi, A. C., *Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun (Gerekçeli-Açıklamalı-Yargıtay İçtihatlı)*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2008.
- Ruhi, A. C./Kaplan, Y., "Yabancı Mahkeme ve Hakem Kararlarının Tenfizi Açısından Kamu Düzeni (Ordere Public)", *MHB, Prof. Dr. Ergin Nomer'e Armağan*, 22(2), 2002, 643-663.
- Ruhi, A. C., *Türk Hukukunda Evlat Edinme ve Evlat Edinme ile İlgili Yabancı Mahkeme Kararlarının Türkiye'de Tanınması*, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2003.
- Ryder, F.R. / Bueno, A. / Hedley, R. / Phillips, M., *Byles on Bills of Exchange: The Law of Bills of Exchange, Promissory Notes, Bank Notes and Cheques*, 21.edn., London: Sweet&Maxwell, 1998.
- Sauveplanne, J.G, "Consumer Protection in Private International Law", *NILR*, C: 32/1, 1985.

- Sayman, Y., *Türk Devletler Hususi Hukukunda Evlenmenin Kuruluşu*, İstanbul Üniversitesi Yayın No: 3010, İstanbul 1982.
- Saymen, F.H./Elbir, H.K., *Türk Medeni Hukuku, C. III. Aile Hukuku*, 2. Bası, İstanbul 1960.
- Schmidt, T.S., *The Incidental Question in Private International Law*, Rec. Des. Cours, Vol: 233, 1993-1992.
- Selman, P., "The Rise And Fall Of Intercountry Adoption in The 21 St Century, International Social Work", Vol. 52(5), 575-594. <http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0020872809337681>.
- Serozan, R./Engin, B. İ, *Miras Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, İstanbul 2004.
- Seviğ, M. R., *Devletler Hususi Hukuku C. II*, İstanbul Üniversitesi Yayınları No: 209, İstanbul 1943.
- Seviğ, M. R./Seviğ, V. R., *Devletler Hususi Hukuku*, 3. Bası, İstanbul Üniversitesi Yayınları No: 992.
- Seviğ, M. R., *Türkiye Cumhuriyeti Kanunlar İhtilafı Kaidelerinin Sentezi*, İstanbul Üniversitesi Yayınları No: 152, İstanbul 1941.
- Seviğ, V.R., "Ahkam-ı Şahsiye Dâvalarında Türk Mahkemesinin Yetkisi", *İHFM*, XXIX(4), 1963.
- Seviğ, V.R., "Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkındaki Kanun ve Atıf, Önsorun, Niteleme Sorunları Açısından Hakkın Korunması Amacı", *MHB*, 2(1), 1982, 14-16.
- Seviğ, V.R., "Devletler Hususi Hukukunda Hile Teorisinin Temeli", *İÜHFM*, 4(15), 1949, 1148-vd.
- Seviğ, V.R., *Mirasla İlgili Devletler Hususi Hukuku Kaideleri*, Sulhi Garan Matbaası, İstanbul 1963.
- Seviğ, Vedat Raşit Mülkilik Esası ve Müktesep Haklar, *İHFM*, 18(1-2), 1952, 161-187.
- Söğütlü Erişgin, Ö. "Roma Toplumunda Kadının Konumu", *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 4(2), 2013, 1-31.
- Sur, M., *Uluslararası Hukukun Esasları*, Güncellenmiş 7. Baskı, Bata Basım, İstanbul 2013.
- Sumner, I. / Warendorf, H., *Family Law Legislation Of The Netherlands: A Translation Including Book 1 Of The Dutch Civil Code, Procedural And Transitional Provisions And Private International Law Legislation*, Antwerp 2003.

- Sütken, E., *Roma Hukuku'nda Şekil*, (Doktora Tezi), Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir 2010.
- Şanlı, C., La Haye Devletler Özel Hukuku Sözleşmeleri, *İBD*, 63(7-9), 1989, 378-379.
- Şanlı, C., *Milletlerarası Ticari Tahkimde Esasa Uygulanacak Hukuk*, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 1986.
- Şanlı, C., *Uluslararası Ticari Akitlerin Hazırlanması ve Uyuşmazlıkların Çözüm Yolları*, 6. Bası, Beta Basım, İstanbul 2006.
- Şanlı, C./Esen, E./Ataman Figanmeşe, İ., *Milletlerarası Özel Hukuk*, 5. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2016.
- Şensöz Malkoç, E., "Yabancıların Türkiye'de Evlenmesi Konsolosluk Evlenmelerinin Hukuki Geçerliliği ve Sonuçları", *MHB*, 37(2), 2017, 711-760.
- Tan Dehmen, M., *Milletlerarası Usul Hukukunda Yabancı Belgelerin İspat Gücü*, (Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2012.
- Tahenni, H., *Conflict Of Law Rules in Marriage: An Approach*, University Of Glasgow 1995.
- Tanrıbilir, F.B., "5718 Sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun'un Genel Hükümlerinde Yapılan Değişiklikler Üzerine", *TBB Dergisi*, S: 87, 2010, 195-227.
- Tanrıbilir, F.B., *Kanuni Mirasçılıktan Doğan Kanunlar İhtilafı*, Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi, Ankara 2000.
- Tanrıbilir, F.B./Şit Köşgeroğlu, B., "Uluslararası Özel Hukukta Evlat Edinme", *Tuğrul Arat'a Armağan*, Yetkin Yayınları, Ankara 2012.
- Tarman Z. D./Önay, I., "Milletlerarası Evlât Edinme Hukukunda Kamu Düzeni Engeli", *AÜHFD*, 60(2), 2011, 331-365.
- Tarman, Z. D., Akdi Borç İlişkilerine Uygulanacak Hukuk Hakkında Roma I Tüzüğü, *BATİDER*, XXV(2), 2009.
- Tarman, Z.D., "Akdi Borç İlişkilerine Uygulanacak Hukuk Hakkındaki Roma I Tüzüğü", *BATİDER*, XXV(2), 2009, 299-332.
- Tekdoğan Bahçivancı, I. S., "Evlilik Dışı Birlikte Yaşam Modellerine Uygulanacak Hukuk", *TAAD*, S: 33 (Ocak 2018), 623-684.

- Tekinalp, G./Uyanık Çavuşoğlu, A., *Milletlerarası Özel Hukuk Bağlama Kuralları*, Güncelleştirilmiş 10. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2010.
- Tekinalp, G., *Acenta Sözleşmesine Uygulanan Kanunlar İhtilaflı Kuralı*, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara 1972.
- Tekinalp, G., *Milletlerarası Özel Hukuk Bağlama Kuralları*, 3. Bası, Beta Basım, İstanbul 1986.
- Tekinalp, G., Türk “Milletlerarası Özel Hukuk ve Milletlerarası Usul Hukuku Tasarısı”, *İÜHFM*, 44(1-4), 1978, 91-103.
- Tekinalp, G., *Türk Devletler Hususi Hukukunda Temsil Yetkisi*, İÜHFY No: 2377, İstanbul 1977.
- Tekinalp, G., “Yabancı Resmî Belgelerin Tasdiki Ve Tasdik (Legalisation) Mecburiyetinin Kaldırılması Hakkında La Haye Sözleşmesi”, *MHB*, 6(2), 1986, 157-162.
- Tekinalp, G./Tekinalp, Ü., “Internationales Privatrecht / Handelsrecht”, *İHFM*, 55(1-2), 1996, 549-553.
- Tekinalp, G., “Türk Hukukunda MÖHUK’tan İtibaren Milletlerarası Aile Hukukundaki Gelişmeler”, *Cumhuriyetin 75. Yıl Armağanı*, İstanbul 1999.
- Tekinay, S. S./Akman, S. /Burcuoğlu, H. /Altıpar, A., *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 7. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 1993.
- Timur, H., “Devletler Hususi Hukukunda Amme İntizamı”, *İHFM*, S. 4, 1941, 866- 905.
- Tiryakioğlu, B., *Taşınır Mallara İlişkin Milletlerarası Satım Akitlerine Uygulanacak Hukuk*, AÜHF Yayınları No: 503, Ankara 1996.
- Toçuoğlu, H., “Vasıf İhtilafları”, *AÜHFD*, 6(1), 1949, 80-141.
- Topçuoğlu, H., *Kanuna Karşı Hile, (Kanundan Kaçınma Yolları)*, Selüloz Basımevi, İzmit, 1950.
- Tötterman, R. E. B., “Functional Bases of the Rule Locus Regit Actum in English Conflict Rules”, *The International and Comparative Law Quarterly*, Vol. 2, No. 1 (Jan., 1953), 27-46.
- Tuğ, A., *Türk Özel Hukukunda Şekil*, 2. Baskı, Konya 1994.
- Twiss, T., *The Conflict of Marriage Laws*, *Law Mag. & Rev. Quart. Rev. Juris. & Quart. Dig. All Rep. Cases*, vol. 8, 1882-1883.

- Uluocak, N., "Evlenmenin Şekli Geçerliliğinde "In Favorem" Atıf Uygulaması (Atıf)", *MHB*, 4(2), 1984, 107-119.
- Uluocak, N., "Taşınmaza İlişkin Satış Vaadi Sözleşmesi-Şekil-Yetkili Hukuk- Sebepsiz Zenginleşme-Yetkili Hukuk", *MHB*, S:1, 1981, 54-59.
- Uluocak, N., *Milletlerarası Özel Hukuk Dersleri (Kişisel Statü-Miras Statüsü)*, Filiz Kitabevi, İstanbul 1987.
- Umur, Z., *Roma Hukuku*, Beta Basım, 3. Bası, İstanbul 1999.
- Uyar, T., *İcra Hukukunda Kambiyo Senetleri*, 2. Bası, Manisa 1989.
- Ünal, Ş., "Miras Hukuku Konusundaki Uluslararası Gelişmeler", *MHB*, 7(1), 1987, 27-32.
- Ünalçın, P., "Avrupa Birliği Üye Ülkelerinde Miras Hukukuna ve Vasiyet-namelere Kısa Bir Bakış", *LEGES Hukuk Dergisi*, S: 26, Şubat 2012, s. 17-vd.
- Velidedeoğlu, H. V., *Türk Medeni Kanununa Göre Medeni Hukuku*, 2. Bası, İstanbul Üniversitesi Yayın No: 1419, İstanbul 1969.
- Vural Çelenk, B., "Yabancı Unsurlu İş Sözleşmelerinde For Devletin Doğrudan Uygulanan Kurallarının Tespiti ve Uygulanması", *YBHD*, S: 3, 2017, 27-296.
- Wardle, L. D., "International Marriage Recognition: A World Dilemma", *Families Across Frontiers*, ed: Nigel Lowe, Gillian Douglas, Martinus Nijhoff Publishers, The Hague, Boston, London 1996.
- Whytock, C. A., *The Evolving Forum Shopping System*, Cornell Law Review, Volume: 96, Issue: 3 March 2011, Article 8.
- Yargı, M. A., Suudi Arabistan'da Evlenme İşlemleri, *M.Ü. İlâhiyat Fakültesi Dergisi*, C: 40, 2011/1, 167-186.
- Yavuz, C./Acar, F./Özen, B., *Borçlar Hukuku Dersleri*, 12. Baskı, Beta Basım, İstanbul 2013.
- Yazıcı, H./Atasoy, H., *Şahıs, Aile ve Miras Hukuku ile İlgili Yargıtay Tatbikatı*, Ankara 1970.
- Yılmaz, İ., "Türk Hukukunda Yabancılaşma Unsuru Bakımından Çek", *Prof. Dr. Turhan Tufan Yüce'ye Armağan*, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayını, İzmir 2001.
- Yörük, A.K., *Nazari Ameli Devletler Hususi Hukuku*, 2. Bası, İstanbul Üniversitesi Yayınları No: 464.

- Zengin Özküçükparlak, B., 6098 S. Türk Borçlar Kanununda Görme Engelliler ve İmza Atamayanlar Bakımından Adi Yazılı Şekil, *Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 1(2), Aralık 2015, 137-161.
- Zevkliler, A., *Açıklamalı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun*, 2. Bası, Ankara 2001.
- Zevkliler, A./Ertaş, Ş./Havutçu, A./Aydoğdu, M./Cumalıoğlu, E., *Borçlar Hukuku – Genel Hükümler ve Özel Borç İlişkileri Ana İlkeler*, 2. Baskı, Barış Yayınları Fakülteler Kitabevi, İzmir 2013.
- Zimmermann, R., *The Law of Obligations, Roman Foundations of The Civil Trial*, Oxford University Press, Capetown 1992.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

- <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24642>.
- http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1056.
- <https://acikerisim.tbmm.gov.tr/xmlui/handle/11543/71>.
- http://www.jus.unitn.it/cardoza/obiter_dictum/codciv/Prel.htm.
- <http://italiantortlaw.altervista.org/civilcode.html>.
- http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_busca_assunto_diploma.php?buscajur=1620&artigo_id=&pagina=1&ficha=1&nid=775&tabela=leis&diplomas=&artigos=&so_miolo=
- <http://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/es/es122en.pdf>.
- <http://www.dutchcivillaw.com/legislation/dcctitle4444.htm>
- <https://www.rwi.uzh.ch/dam/jcr:00000000-14c0-11a6-0000-0000115fcc32/PILA.pdf>.
- <http://www.unife.it/giurisprudenza/giurisprudenza/studiare/private-international-law/materiale-didattico/archivio/italian-statute-on-private-international-law-of-31-may-1995-no-218-as-originally-adopted-unofficial-english-translation>.
- https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_bgbeg/englisch_bgbeg.html#p0015.

- <https://assets.hcch.net/docs/8e321c1a-9151-4608-a8a1-6dbee0f92cfd.pdf>.
- <http://www.uhdigm.adalet.gov.tr/sozlesmeler/coktarafilsoz/lahey.html>.
- <https://www.rwi.uzh.ch/dam/jcr:00000000.../PILA.pdf>.
- [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:\[%22001-112541%22%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-112541%22%22]}) .
- <http://echr.ketse.com/doc/38797.07-en-20100706/view/>.
- <http://italiantortlaw.altervista.org/civilcode.html>.
- <https://www.hcch.net/en/publications-and-studies/publications2/explanatory-reports>.
- https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_bgbeg/englisch_bgbeg.html#p0015
- https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_bgbeg/englisch_bgbeg.html#p0015.
- <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/specialised-sections/intercountry-adoption>.
- <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/status-table/?cid=40>.
- http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32012R0650#ntr6-L_2012201EN.01010701-E0006
- <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/status-table/?cid=40>.
- <http://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/B-4/FullText.html>.
- <http://www.jus.uio.no/english/services/library/treaties/09/9-03/exchange-notes.xml>.
- <http://www.jus.uio.no/english/services/library/treaties/09/9-03/laws-cheques.xml>.
- https://treaties.un.org/pages/LONViewDetails.aspx?src=LON&id=550&chapter=30&clang=_en
- <https://www.admin.ch/opc/en/classified-compilation/19110009/201704010000/220.pdf>.
- http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=182628
- <https://www.rwi.uzh.ch/dam/jcr:00000000.../PILA.pdf>.

- <http://www.unife.it/giurisprudenza/giurisprudenza/studiare/private-international-law/materiale-didattico/archivio/italian-statute-on-private-international-law-of-31-may-1995-no-218-as-originally-adopted-unofficial-english-translation>.
- <http://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/B-4/FullText.html>.
- <https://www.nvi.gov.tr/PublishingImages/Lists/PageContents/EditForm/No%2016.doc>.
- <https://www.konsolosluk.gov.tr/Procedure/ShowProcedureDetail/?procedureId=3&procedureDetailId=5018>
- https://media.sclqld.org.au/documents/digitisation/v11_pp247-
- <https://acikerisim.tbmm.gov.tr/xmlui/handle/11543/67>
- https://www.legifrance.gouv.fr/content/download/1950/13681/version/3/.../Code_22.pdf
- http://www.adalet.gov.tr/genelgeler/genelge_pdf/71-1.pdf
- [256_Marriage%20And%20Divorce_Foreign%20Marriage%20Acts,%201892%20to%201947%20\(Imperial\).pdf](#).
- <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32008R0593>
- https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/KANUNLAR_KARARLAR/kanuntbmmc009/kanuntbmmc009/kanuntbmmc00901788.pdf.
- https://www.legifrance.gouv.fr/Media/Traductions/English.../code_civil_20130701_EN

Ramazan KARAKAYA
Ankara 2. Aile Mahkemesi Hakimi

MİRASIN GEÇMESİ VE SONUÇLARI

(TMK 575 – 639. MADDELER)

- **MİRASIN AÇILMASI**
  - Ölüm
  - Ölüm Karinesi
  - Gaiplik
- **MİRASIN GEÇMESİNİN SONUÇLARI**
  - Koruma Önlemleri
  - Mirasın Kazanılması
  - Mirasın Reddi
  - Resmi Defter Tutma
  - Resmi Tasfiye
  - Miras Sebebiyle İstihkak

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Mirasın Geçmesi ve Sonuçları

Ramazan Karakaya

Hukuk Yayınları Dizisi – 2751

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7802 – 77 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

YARARLANDIĞIM KAYNAKLAR

- ▶ AYİTER Nuşin, Miras Hukuku 2.bası, Ankara 1971
- ▶ GENÇCAN Ömer Uğur, Miras Hukuku, 2. bası, Ankara 2011
- ▶ HELVACI İlhan, Mirasın Reddi, İstanbul 2002
- ▶ İNAN Ali Naim, ERTAŞ Şeref,ALBAŞ Hakan, İNAN Türk Medeni Hukuku Miras Hukuku 7. bası,Ankara 2008
- ▶ İMRE Zahit, ERMAN Hasan, Miras Hukuku,3. bası,, İstanbul, 1995
- ▶ KILIÇOĞLU Ahmet M, Miras Hukuku, 3. bası, Ankara 2009
- ▶ KURT, Leyla Müjde: “Ceninin Malvarlığı Hakları”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 2, Sa. 1, 2011, 179.
- ▶ KURU Baki, ARSLAN Ramazan, YILMAZ Ejder Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı Ankara 2011
- ▶ KURU Baki,BUDAK Ali Cem,Tespit Davaları, 2010
- ▶ NOMER Ergin, Devletler Hususi Hukuku, 6. bası,İstanbul 1990
- ▶ ÖZTAN Bilge, Miras Hukuku, 4. bası, Ankara 2010
- ▶ ÖZUĞUR Ali İhsan, Türk Medeni Kanunundan Önce ve Sonra Miras Hukuku, 2 cilt, Ankara 2005
- ▶ ŞENER Esat, Eski ve Yeni Miras Hukuku Şerh, Ankara 1988

Merve Ayşeg l KULULAR İBRAHİM

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Hukuk Fak ltesi

MODERN TEKNOLOJİNİN HUKUKİ TEMELLERİ

TELGRAF  RNEĞİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Modern Teknolojinin Hukuki Temelleri: Telgraf Örneği

Merve Ayşegül Kulular İbrahim

Hukuk Yayınları Dizisi – 2802

Birinci Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 09 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 46661

Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

1.BİRİNCİL KAYNAKLAR

1.1. BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ (BOA)

1.1.1. İrade Dosya Usulü (DUİT)

58/63

58/62

1.1.2. Meclis-i Vükela Mazbataları(MV)

247/29

1.2. MECLİS-İ MEBUSAN ZABIT CERİDESİ (MMZC),

MMZC, 9 Kanunuevvel 1324, Devre:1, Cilt:1, İçtima Senesi:1, 3. Toplantı.

MMZC, 21 Kanunuevvel 1325, Devre:1, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 20.Toplantı.

MMZC, 31 Kanunuevvel 1325, Devre:1, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 24.Toplantı.

MMZC, 1 Şubat 1325, Devre:1, Cilt:2, İçtima Senesi:2, 40. Toplantı.

MMZC, 2 Şubat 1325, Devre:1, Cilt:2, İçtima Senesi:2, 41.Toplantı.

MMZC, 3 Şubat 1325, Devre:1, Cilt:2, İçtima Senesi:2, 42. Toplantı.

MMZC, 15 Şubat 1325, Devre:1, Cilt:2, İçtima Senesi:2, 47.Toplantı.

MMZC, 17 Şubat 1325, Devre:1, Cilt:2, İçtima Senesi:2, 49.Toplantı.

MMZC, 24 Şubat 1325, Devre:1, Cilt:3, İçtima Senesi:2, 51.Toplantı

MMZC, 23 Şubat 1324 Devre:1, Cilt:2, İçtima Senesi:1, 38.Toplantı.

MMZC, 5 Kanunusani 1324, Devre:1, Cilt:1, İçtima Senesi:1, 14.Toplantı.

MMZC, 4 Kanunusani 1325, Devre:1, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 26.Toplantı

MMZC, 7 Teşrinisani 1325, Devre:1, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 4. Toplantı

MMZC, 16 Teşrinisani 1325, Devre:1, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 8.Toplantı

MMZC, 7 Kanunusani 1325, Devre:1, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 27.Toplantı

- MMZC, 13 Kanunusani 1325, Devre:1, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 30. Toplantı
- MMZC, 16 Kanunusani 1325 Devre:1, Cilt:2, İçtima Senesi:2, 31. Toplantı
- MMZC, 11 Kanunusani 1325, Devre:1, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 29. Toplantı
- MMZC, 19 Kanunusani 1325, Devre:1, Cilt:2, İçtima Senesi:2, 33. Toplantı
- MMZC, 30 Kanunusani 1325, Devre:1, Cilt:2, İçtima Senesi:2, 39. Toplantı
- MMZC, 31 Kanunuevvel 1325, Devre:1, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 24. Toplantı
- MMZC, 2 Kanunuevvel 1325, Devre:1, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 15. Toplantı
- MMZC, 9 Teşrinisani 1325, Devre:1, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 5. Toplantı
- MMZC, 11 Teşrinisani 1325, Devre:1, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 6. Toplantı
- MMZC, 21 Teşrinisani 1325, Devre:1, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 10. Toplantı
- MMZC, 9 Şubat 1326, Devre:1, Cilt:3, İçtima Senesi:3, 45. Toplantı
- MMZC, 19 Teşrinievvel 1327, Devre:1, Cilt:1, İçtima Senesi:4, 9. Toplantı
- MMZC, 24 Teşrinievvel 1327, Devre:1, Cilt:1, İçtima Senesi:4, 11. Toplantı
- MMZC, 18 Nisan 1327, Devre:1, Cilt:6, İçtima Senesi:3, 88. Toplantı
- MMZC, 13 Teşrinisani 1327, Devre:1, Cilt:2, İçtima Senesi:4, 20. Toplantı
- MMZC, 28 Mart 1327, Devre:1, Cilt:5, İçtima Senesi:3, 76. Toplantı
- MMZC, 3 Temmuz 1328, Devre:2, Cilt:2, İçtima Senesi:1, 34. Toplantı
- MMZC, 16 Temmuz 1328, Devre: 2, Cilt:2, İçtima Senesi:1, 42. Toplantı
- MMZC, 21 Temmuz 1328, Devre:2, Cilt:2, İçtima Senesi:1, 46. Toplantı
- MMZC, 5 Mart 1334, Devre:3, Cilt:2, İçtima Senesi:4, 63. Toplantı
- MMZC, 4 Mart 1333, Devre:3, Cilt:3, İçtima Senesi:3, 48. Toplantı
- MMZC, 9 Şubat 1332, Devre:3, Cilt:2, İçtima Senesi:3, 42. Toplantı
- MMZC, 21 Mayıs 1330, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:1, 10. Toplantı
- MMZC, 17 Kanunusani 1330, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:1, 17. Toplantı
- MMZC, 19 Kanunusani 1330, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:1, 18. Toplantı
- MMZC, 21 Kanunusani 1330, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:1, 20. Toplantı
- MMZC, 1 Kanunuevvel 1330, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:1, 1. Toplantı
- MMZC, 8 Kanunuevvel 1330, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:1, 3. Toplantı

- MMZC, 20 Kanunuevvel 1330, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:1, 8. Toplantı
- MMZC, 29 Kanunuevvel 1330, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:1, 11. Toplantı
- MMZC, 16 Şubat 1330, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:1, 33. Toplantı
- MMZC, 5 Temmuz 1330, Devre:3, Cilt:2, İçtima Senesi:1, 37. Toplantı
- MMZC, 6 Temmuz 1330, Devre: 3, Cilt:2, İçtima Senesi:1, 38. Toplantı
- MMZC, 2 Nisan 1327, Devre:1, Cilt:5, İçtima Senesi:3, 80. Toplantı
- MMZC, 23 Teşrinisani 1331, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 6. Toplantı
- MMZC, 30 Teşrinisani 1331, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 8. Toplantı
- MMZC, 16 Teşrinisani 1331, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 4. Toplantı
- MMZC, 26 Teşrinisani 1331, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 7. Toplantı
- MMZC, 12 Teşrinievvel 1331, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:1, 41. Toplantı
- MMZC, 22 Teşrinievvel 1331, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:1, 44. Toplantı
- MMZC, 24 Teşrinievvel 1331, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:1, 45. Toplantı
- MMZC, 26 Teşrinievvel 1331, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:1, 46. Toplantı
- MMZC, 7 Kanunusani 1331, Devre:3, Cilt 1, İçtima Senesi:2, 19. Toplantı
- MMZC, 25 Kanunusani 1331, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 24. Toplantı
- MMZC, 26 Kanunusani 1331, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 25. Toplantı
- MMZC, 3 Kanunuevvel 1331, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 9. Toplantı
- MMZC, 14 Kanunuevvel 1331, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:2, 12. Toplantı
- MMZC, 20 Şubat 1331, Devre:3, Cilt:2, İçtima Senesi:2, 38. Toplantı
- MMZC, 24 Şubat 1331, Devre:3, Cilt:2, İçtima Senesi:2, 41. Toplantı
- MMZC, 24 Eylül 1331, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:1, 36. Toplantı
- MMZC, 20 Mart 1333, Devre:3, Cilt:3, İçtima Senesi:3, 57. Toplantı
- MMZC, 9 Kanunusani 1332, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:3, 28. Toplantı
- MMZC, 17 Kanunuevvel 1332, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:3, 19. Toplantı
- MMZC, 8 Kanunuevvel 1332, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:3, 15. Toplantı
- MMZC, 10 Kanunuevvel 1332, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:3, 16. Toplantı

MMZC, 22 Kanunuevvel 1332, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:3, 21. Toplantı
 MMZC, 1 Kanunuevvel 1332, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:3, 12. Toplantı
 MMZC, 2 Mart 1334, Devre:3, Cilt:2, İçtima Senesi:4, 60. Toplantı
 MMZC, 8 Kanunusani 1334 Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:4, 30. Toplantı
 MMZC, 10 Kanunusani 1334, Devre:3, Cilt:1, İçtima Senesi:4, 31. Toplantı

2. DİĞER KAYNAKLAR

- Akpınar, M. (2013). Bir Tanzimat Bürokratinin Portresi: Krikor Ağaton Efendi (1823 - 1868). *Tarih İncelemeleri Dergisi*, 28(2), 329 - 354. Eylül 26, 2017 tarihinde <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/58873> adresinden alındı
- Aydoğan, A; Başaran, F. (2012). Yeni Medyayı Alternatif Medya Bağlamında Anlamak. In *Alternatif Medya, Alternatif Gazetecilik*, 213 - 247. Konya: Literatürk Yayınları.
- Banar, S. (2006). Türkiye’de Haber Verme Dışlevinin Kişilik Hakları ve Etik Yaklaşımına Değerlendirilmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* (15), 125 - 138. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/55366> adresinden alındı
- Bates, C. G. (2015). *The Early Republic and Antebellum America: An Encyclopedia of Social, Political, Cultural, and Economic History*. Routledge.
- Beauchamp, K. G. (2001). *History of Telegraphy*. IET.
- Bozkurt, R. (1966). *Osmanlı İmparatorluğu’nda Kollar, Ulak ve İaşe Menzilleri*. Ankara: Genelkurmay Basımevi.
- Buxton, W. J., Cheney, M. R., & Heyer, P. (Dü.). (2015). *Harold Innis’s History of Communications: Paper and Printing - Antiquity To Early Modernity*. London: Rowman & Littlefield.
- Codding, G. A. (1988). Three Times Forty: The ITU in a Time of Change. L. S. Finkelstein (Dü.) içinde, *Politics in the United Nations System*, 324 - 349. Durham and London: Duke University Press.
- Columbian Correspondence College. (1903). *A History of the Railway Mail Service*. Washington, D. C.

- Conference Télégraphique Internationale De Vienne - Révision De La Convention De Paris. International Telecommunication Union (ITU) . (1868). Vienna: Imprimerie Imperiale Et Royale De La Tour Et De L'état (Kalenin ve Devletin İmparatorluk ve Kraliyet Basımı). Eylül 24, 2017 tarihinde <http://search.itu.int/history/HistoryDigitalCollectionDocLibrary/4.2.51.fr.20.0.pdf> adresinden alındı
- Crew, M. A., ve Kleindorfer, P. R. (1992). *The Economics of Postal Service*. USA: Kluwer Academic Publishers
- Çetin, M., & Kök, R. (2015). Kırım Savaşı'nda Osmanlı Ordusu'nda Yaşanan Lojistik. *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10/10, 313 - 340.
- Davison, R. H. (2003). Osmanlı İmparatorluğu'na Elektrikli Telgrafın Girişi. (D. M. Burak, & çeviren.; Dü) *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi (OTAM)*, 14, 347 - 386. Ekim 18, 2017 tarihinde <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/19/1271/14639.pdf> adresinden alındı
- Demir, T. (2005). *Türkiye'de Posta, Telgraf ve Telefon Teşkilatının Tarihsel Gelişimi (1840 - 1920)*. Ankara: PTT Genel Müdürlüğü.
- DİA. (2006). Müstahfız. *İslam Ansiklopedisi*, 109 - 111. Erişildi: Kasım 11, 2018. <http://www.islamansiklopedisi.info/dia/pdf/c32/c320084.pdf>.
- Durgun, H. (2014). Teke Sancağı'nın Batısında Telgraf Hattı Tesisinin Gelişimi: Elmalı Örneği. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi (HÜTAD)*(21), 67 - 85.
- Friedman, W. F. (1928). *Report on the History of the Use of Codes and Code Language, the International Telegraph Regulations Pertaining Thereto, and the Bearing of This History on the Cortina Report*. Washington: U.S. Govt. Printing Off.
- Gellman, R. M. (1996). Can Privacy Be Regulated Effectively on a National Level? Thoughts on the Possible Need for International Privacy Rules. *Villanova Law Review*, 41, 129 - 172. March 25, 2019 tarihinde https://heinonline-org.ezproxy.library.qmul.ac.uk/HOL/Page?collection=journals&handle=hein.journals/vllalr41&id=184&men_tab=srchresults adresinden alındı
- Halacoglu, Y. (1981). Osmanlı İmparatorluğu'nda Menzil Teşkilatı Hakkında Bazı Mülahazalar. *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, II (2).

- Halacoglu, Y. (2012). Ulak. *İslam Ansiklopedisi*, 42.
- Header, H., & Morris, J. (1990). *Italy: A Short History*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hochfelder, D. (2013). *The Telegraph in America, 1832-1920*. Johns Hopkins University Press.
- Ihsanoglu, E. (1995). Osmanlı İmparatorluğu'nun Teknoloji Çağını Yakalama Gayretleri. *Çağını Yakalayan Osmanlı*, İstanbul: İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA).
- Kaçar, M. (1986). *Osmanlı Telgraf İşletmesi (1854 - 1871)*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Bölümü Yüksek Lisans Tezi.
- Kaçar, M. (1995). Osmanlı Telgraf İşletmesi. E. İhsanoğlu içinde, *Çağını Yakalayan Osmanlı* (s. 45 - 120). İstanbul: Yıldız Matbaacılık ve Yayıncılık.
- Kelsen, H. (2003). *Principles of International Law*. New Jersey: The Lawbook Exchange.
- Keskin, Ö., & Sönmez, A. (2009). Telgrafın Osmanlı İmparatorluğu'nda Yayılması: Çanakkale Telgraf Hattı Örneği. *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi (OTAM)*, 25, 67 - 81.
- Kniestedt, J. (1988). The First 20 Years in the Development of the International Telegraph Union: Review on the International Telegraph Conference in Berlin, 1885. *Telecommunication Journal*, 55(9), 610 - 614. Eylül 24, 2017 tarihinde <http://search.itu.int/history/HistoryDigitalCollectionDocLibrary/12.31.71.en.pdf> adresinden alındı
- Koyuncu Kaya, M. (2015). Osmanlı İdaresinde Bir Balkan Şehri: Varna (1774 - 1878). *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of*, 10/1, 383 - 418.
- Kulular İbrahim, M. A. (2015). *Protection of Privacy and Personal Data in the Absence of "The Code": The Case of Turkey*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi) Londra: Queen Mary University of London. 07 Aralık 2017 tarihinde <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.js> adresinden alındı
- Kulular İbrahim, M. A. (2018). Osmanlı Telgraf Mühendisleri. *Turkish Studies*, 13(16), 185 - 198. Ocak 5, 2019 tarihinde <http://www.turkishstudies.net/DergiTamDetay.aspx?ID=13830&Detay=O> adresinden alındı

- Küçük, S. (2018). Cumhuriyetin Biyografik Temellerinden: Mehmet Sabri Toprak. *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi* 5 (18): 121 - 150.
- Lyall, F. (2016). *International Communications: The International Telecommunication Union and the Universal Postal Union*. New York: Routledge.
- Magder, T. (2011). The origins of international agreements and global media: The post, the telegraph, and wireless communication before World War I. R. Mansell, & M. Raboy (Dü) içinde, *The Handbook of Global Media and Communication Policy* (s. 21- 39). West Sussex: Wiley - Blackwell.
- New York Times (1857-1922). (1875, Ağustos 14). *The International Telegraph Conference*, 5, column 6. New York.
- Noam, E. (1992). *Telecommunications in Europe*. New York: Oxford University Press.
- Notes of Recent Decisions. (1903). *American Law Review*, 37(4), 604 - 633.
- Orakhelashvili, A. (2006). The Idea of European International Law. *The European Journal of International Law*, 17(2), 315 - 347. Ekim 8, 2017 tarihinde <https://academic.oup.com/ejil/article/17/2/315/2756256/The-Idea-of-European-International-Law> adresinden alındı
- Oxford Dictionaries*. (2017). (Oxford University Press) Eylül 18, 2017 tarihinde <https://en.oxforddictionaries.com/definition/patent> adresinden alındı
- Özcan, A. (2007). Redif. *İslam Ansiklopedisi*, 524 - 526. Erişildi: Kasım 11, 2018. <http://www.islamansiklopedisi.info/dia/pdf/c34/c340372.pdf>.
- Participants in the International Telegraph Conference (Paris, 1865)*. Eylül 25, 2017 tarihinde International Telecommunication Union (ITU): <http://search.itu.int/history/HistoryDigitalCollectionDocLibrary/4.1.4.4.en.1.00.pdf> adresinden alındı
- Pettit, P. (2010). Legitimate International Institutions: A Neo-Republican Perspective. S. Besson, & J. Tasioulas (Dü) içinde, *The Philosophy of International Law* (s. 139 - 162). New York: Oxford University Press.
- Pfetsch, F. R. (2011). Power in International Negotiations: Symmetry and Asymmetry. (D. Supérieur, Dü.) *Négociations*, 16(2), 39 - 56. Ekim 8, 2017 tarihinde <https://www.cairn.info/revue-negotiations-2011-2-page-39.htm> adresinden alındı

- Pre-1865 International Telegraph Agreements*. Eylül 25, 2017 tarihinde International Telecommunication Union (ITU): <http://www.itu.int/en/history/Pages/Pre1865Agreements.aspx> adresinden alındı
- Reinalda, B. (2009). *Routledge History of International Organizations from 1815 to the Present Day*. New York: Routledge.
- Rutkowski, A. (2011). Public International Law of the International Telecommunication Instruments: Cyber Security Treaty Provisions since 1850. *Info*, 13(1), 13 - 31.
- Sood, G. D. S. (2009). The Informational Fabric of Eighteenth-Century India and the Middle East: Couriers, Intermediaries and Postal Communication. Cambridge University Press. 43 (5).
- Şentürk, M. H. (2002). Osmanlılarda Haberleşme ve Menzil Teşkilatına Genel Bir Bakış. *Türkler*, 14.
- The 1865 International Telegraph Conference*. Eylül 25, 2017 tarihinde International Telecommunication Union (ITU): <http://www.itu.int/en/history/Pages/ITUBorn1865.aspx> adresinden alındı
- The International Telegraph Conference. (1925, Ekim). *American Journal of International Law*, 19(4), 777 - 778. Ekim 12, 2017 tarihinde <http://www.jstor.org/stable/2188324> adresinden alındı
- Tonkin, E., Pfeiffer, H. D., & Tourte, G. (2012). Twitter, Information Sharing, and the London Riots. *Bulletin of the American Society for Information Science and Technology Banner*, 38(2), 49 - 57. 13 Mayıs 2018 tarihinde <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/bult.2012.1720380212> adresinden alındı
- United States Code Title 35 - Patents*. (The United States Patent and Trademark Office) Eylül 15, 2017 tarihinde <https://www.uspto.gov/web/offices/pac/mpep/mpep-9015-appx-l.html#d0e303482> adresinden alındı
- Winston, B. (1998). *Media Technology and Society: A History: from the Telegraph to the Internet*. London: Routledge.
- Xydis, D. P., & Peaslee, A. J. (Dü). (1976). *International Governmental Organizations Constitutional Documents* (Cilt 5). Hague: Martinus Nijhoff.
- Yazıcı, N. (1995). Posta Nezaretinin Kuruluşu. *Çagını Yakalayan Osmanlı* içinde. İstanbul: İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA).

Ahmet Ertan YILMAZTEKİN

Yargı Kararları Işığında
CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA
**MÜDAFİ YARDIMINDAN
YARARLANMA HAKKI**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Muhakemesi Hukukunda Müdafî Yardımından Yararlanma Hakkı
Ahmet Ertan Yılmaztekin

Hukuk Yayınları Dizisi – 2850

Birinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 87 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKLAR

- Achard**, Edmond Martin. “Müdafaaya Övgü”. Çev. Burhan Gürdoğan. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 19/1 (1962), 393-404.
- Akbaş**, Mehmet. *5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Çerçevesinde Müdafaa Makamının Görev ve Yetkileri Yönünden Hukuki Statüsü*. Diyarbakır: Dicle Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 2007.
- Akcan**, Recep. “Avukatlık Kanunu Geçici Madde 13’te Düzenlenen Dava Vekili Kurumunun Mevcudiyeti Hakkında Bir İnceleme”. *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 3/2 (2012), 1-10.
- Akduman**, Cenk. *Ceza Muhakemesi Hukukunda Vekil ve Müdafî*. İzmir: Yaşar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2017.
- Apiş**, Özge. “Güncel Yargı Kararları ve Yasa Değişiklikleri Işığında İfade Alma ve Sorgu Sırasında Şüpheli/Sanığın Hakları”. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi* 25/1 (Ocak 2019), 53-85.
- Artukoğlu**, Muhammed Necat. *Osmanlı Yargı Teşkilatında Avukatlık Kurumunun Gelişimi*. Erzincan: Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019.
- Aydın**, Mehmet Akif. *Türk Hukuk Tarihi*. İstanbul: Beta Basım Yayım, 14. Basım, 2019.
- Balcı**, Meral. *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Yargıtay Kararları Işığında Koruma Tedbirleri Kapsamında Müdafie Özgü Düzenlemeler*. Bursa: Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2014.
- Başbüyük**, İsa. “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (m.6/3-c) Kapsamında Müdafî Yardımından Yararlanma Hakkı”. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi* 19/2 (2013), 1339-1371.
- Bayıllıoğlu**, Uğur. “Savunma Hakkının Etkin Kullanımı Bakımından Müdafinin Önemi”. *Ankara Barosu Dergisi* 2 (2004), 39-53.
- Bozdağ**, Ahmet - **Şık**, Hüseyin. “Müdafinin Görevinin Sona Ermesi ve Hukuki Sonuçları”. *Ankara Barosu Dergisi* 2 (2014), 47-66.
- Bozdağ**, Ahmet. *Ceza Muhakemesi Hukukunda Müdafî*. Ankara: Adalet Yayınevi, 1. Basım, 2014.

- Centel**, Nur - **Zafer**, Hamide. *Ceza Muhakemesi Hukuku*. İstanbul: Beta Basım Yayım, 16. Basım, 2019.
- Centel**, Nur Başar. *Ceza Muhakemesi Hukukunda Müdafî*. İstanbul: Kazancı Hukuk Yayınları, 1. Basım, 1984.
- Centel**, Nur. "Ceza Soruşturmasında Müdafîin Rolüne Eleştirel Yaklaşım". *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası* 72/2 (Haziran 2014), 703-723.
- Çınar**, Ali Rıza. "Ceza Yargılamasında Müdafîin Görevlendirilmesi". *Yargıtay Dergisi* 26/1-2 (Ocak-Nisan 2000), 84-123.
- Çulha**, Rifat vd.. *Ceza Muhakemesi Hukukunda Başvuru Kitabı*. Ankara: Bilge Yayınevi, 2017.
- Çulha**, Rifat. "Müdafîin İnsan Haklarını Koruma Görevi". *Türkiye Barolar Birliği Dergisi* 14/1 (2002), 129-155.
- Demirbaş**, Ali Timur. *Prof. Dr. Sahir Erman'a Armağan Hazırlık Soruşturma-sında Savunma*. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım, 1999.
- Dereli**, Alparslan. *Mutlak Bozma Nedeni Olarak Savunma Hakkının Kısıtlanması*. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019.
- Doğmuş**, Simay. "Soruşturma Evresinde Müdafîin Dosya İnceleme Yetki-sinde Karşılaşılan Temel Sorunların Temel Hak ve Özgürlükler Bağ-lamında Değerlendirilmesi". *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (Prof. Dr. Durmuş Tezcan'a Armağan)* 21/Özel Sayı (2019), 1059-1096.
- Doğru**, Osman - **Nalbant**, Atilla. *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi Açıklama ve Önemli Kararlar*. Ankara: Şen Matbaa, 1. Basım, 2012.
- Duran**, Ayhan. *Ceza Muhakemesi Hukukunda Müdafî ve Müdafîin Görev ve Yetkileri*. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2011.
- Dursun**, Selman. "5271 Sayılı Kanun'da Müdafî". *Hukuk Perspektifler Dergisi* 3 (2007), 125-130.
- Dutertre**, Gilles. *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarından Örnekler*. Ankara: Şen Matbaa (Avrupa Konseyi Yayınları), 2007.
- Dülger**, Murat Volkan. "Ceza Muhakemesinde Müdafîin Konumu ve Uygula-mada Yaşanan Sorunlar". *Ankara Barosu Dergisi* 4 (Ocak 2012), 38-76.

- Ekinci**, Ekrem Buğra. “Tanzimat Devri Osmanlı Mahkemeleri”. *Ankara Barosu Dergisi* 1 (2001), 59-73.
- Ercan**, İsmail. *Ceza Muhakemesi Hukuku*. İstanbul: Kuram Kitap, 12. Basım, 2017.
- Erdem**, Mustafa Ruhan - **Şentürk**, Candide. *Ceza Muhakemesinde Kanun Yolları*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2018.
- Erem**, Faruk. “Ceza Hukukunda Meslek Sırrı”. *Ankara Hukuk Fakültesi Dergisi* 1/1 (1943), 35-72.
- Erem**, Faruk. “Eski Yunanda ve Romada Avukatlık”. *Ankara Barosu Dergisi* 5 (1976), 849-854.
- Erem**, Faruk. “Savunma Hakkının Tarihsel Gelişimi”. *Ankara Barosu Dergisi* 2 (Nisan 1990), 206-214.
- Erem**, Faruk. *Diyalektik Açidan Ceza Yargılaması Hukuku*. Ankara: Işın Yayıncılık, 2. Basım, 1986.
- Eser**, Albin, “Alman ve Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Sanığın Hukuki Durumu”. Çev. Nur Centel. *Yargıtay Dergisi* 16/3 (Temmuz 1990), 313-338.
- Fırat**, Yağmur. *Ceza Muhakemesinde Zorunlu Müdafilik*. İstanbul: Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2018.
- Güngör**, Burak. *Silahların Eşitliği İlkesi ve Çelişmeli Yargılama Hakkı'nın Bireysel Başvuru Usulünde İncelenmesi*. Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora tezi, 2019.
- Gürseller**, İ. Güneş. “Müdafi Tayininde Nereden Nereye”. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi* 72 (Eylül- Ekim 2007), 121-134.
- Hafızoğulları**, Zeki. “Genel Çizgileriyle Savunma Hakkı”. *Ankara Barosu Dergisi* 1 (Mart – 1994), 20-40
- İnceoğlu**, Sibel. *Adil Yargılanma Hakkı Anayasa Mahkemesi Bireysel Başvuru El Kitapları Serisi-4*. Ankara: Mrk Baskı ve Tanıtım Hiz. 2018.
- İnceoğlu**, Sibel. *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa*. Ankara: Şen Matbaa, 1. Basım, 2013.
- Kaçmaz**, Gözde. *Ceza Muhakemesinde Müdafî*. İstanbul: Bahçeşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2015.
- Karakehya**, Hakan - **Tepecik**, Filiz. “Sanığa Atanmış Müdafii Seçme Hakkı Tanınmasının Asimetrik Bilgi Teorisi Açısından Değerlendirilmesi”. *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi* 8/4 (Aralık 2019), 30-39.

- Karakehya**, Hakan. "Ceza Muhakemesinde Zorunlu Müdafilik". (Uğur Alacakaptan'a Armağan). Cilt 1. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 1. Basım, 2008.
- Karakehya**, Hakan. "Dolaylı Maddi Gerçek: Ceza Muhakemesinde Yargılama Makamının Maddi Gerçeğe Deliller Aracılığıyla Ulaşma Zorluğu". *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi* 27 (Temmuz 2016), 59-82.
- Kılıçoğlu**, Ahmet M. *Borçlar Hukuku*. Ankara: Turhan Kitapevi, 19. Basım, 2015.
- Kocaoğlu**, S. Sinan. "Devlet Sistemlerine Göre Savunma Hakkı ve Müdafî". *Ankara Barosu Dergisi* 2 (2010), 125-141.
- Kocaoğlu**, S. Sinan. "Tarihsel Perspektifi ile Batı Hukukunda Savunma Hakkı ve Müdafî". *Ankara Barosu Dergisi* 3 (2010), 117-135.
- Kocaoğlu**, S. Sinan. "Tarihsel Perspektifi ile Türk-İslam Hukukunda Savunma Hakkı ve Müdafî". *Ankara Barosu Dergisi* 4 (2010), 61-79.
- Kocaoğlu**, S. Sinan. *Müdafî*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 3. Basım, 2017.
- Kunter**, Nurullah vd.. *Muhakeme Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku*. İstanbul: Beta Yayınları, 18. Basım, 2010.
- Mahmutoğlu**, Fatih Selami - **Dursun**, Selman. *Türk Hukukunda Müdafîin Yasaklık Halleri*. Ankara: Seçkin Yayınları, 1. Basım, 2004.
- Mengen**, Fatma Betül. *İslam Ceza Hukukunda Savunma Hakkı*. Kastamonu: Kastamonu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019.
- Oğul**, Oğuzhan. *Ceza Yargılamasında Savunma Hakkının Sınırlandırılması*. Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019.
- Oğuzhan**, Teoman. "Alman Anayasa Mahkemesi Kararlarında 'Bağımsız Bir Adliye Organı' Olarak Avukat". *Türkiye Barolar Birliği Dergisi* 56 (Ocak-Şubat 2005), 175-187.
- Oğuzman**, M. Kemal vd.. *Kişiler Hukuku*. İstanbul: Filiz Kitapevi, 16. Basım, 2016.
- Öz**, Buket. *Şüphelinin ve Sanığın Savunma Hakkının Sınırları*. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019.
- Özbek**, V. Özer vd.. *Ceza Muhakemesi Hukuku*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 8. Basım, 2016.

- Özdemir**, Şule Albayrak. *Türk Borçlar Hukukunda Temsil*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2009.
- Özgenç**, İzzet - **Şahin**, Cumhuriyet, "İddia ve Savunma Hakkı", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 5/2 (Ocak 2001), 80-107.
- Özkorkut**, Nevin Ünal. "Savcılık, Avukatlık ve Noterlik Kurumlarının Osmanlı Devleti'ne Girişi. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 52/4 (2003), 147-154.
- Öztürk**, Bahri vd.. *Ceza Muhakemesi Hukuku*. Ankara: Seçkin Yay. 9. Basım, 2009
- Öztürk**, Müberra. *Hukuka Kesin Aykırılık Hali Olarak Savunma Hakkının Kısıtlanması*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019.
- Pehlivan**, Ali. "Soruşturma Evresinde Müdafî ve Vekilin Evrak İnceleme Yetkisi". *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi (Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan)* 19/2 (2013), 1491-1539.
- Reisoğlu**, Safa. *Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. İstanbul: Beta Basım Yayım, 25. Basım, 2014.
- Schroeder**, Friedrich-Christion. "Ceza Muhakemesinde 'Dürüst Yargılama' İlkesi". Çev. Cumhuriyet Şahin. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (Prof. Dr. M. Şakir Berki'ye Armağan)* 5/1-2 (Ocak 1996), 269-283.
- Soyaslan**, Doğan. *Ceza Muhakemesi Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayınları, 2018.
- Şahin**, Cumhuriyet. "Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Ceza Muhakemesinde Silahların Eşitliği ve Çelişmeli Yargılama İlkesi". *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (Prof. Dr. Durmuş Tezcan'a Armağan)* 21/Özel Sayı (2019), 3051-3065.
- Şahin**, Cumhuriyet. "Sanığın Savunmasını Hazırlaması İçin Gerekli Zaman ve Kolaylıklara Sahip Olma Hakkı". *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 8/2 (Haziran-Aralık 2004), 226-273.
- Şahin**, Cumhuriyet. "Sorgu Müessesesine İlişkin Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Değişikliklerinin Genel Bir Değerlendirmesi". *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, (Ocak 1995), 79-92.
- Taner**, Fahri Gökçen. *Ceza Muhakemesi Hukukunda Adil Yargılanma Hakkı Bağlamında Çelişme ve Silahların Eşitliği*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 1. Basım, 2019.

- Taşkın, Ş.** Cankat. "Müdafiin ve Vekilin Hukuki Yardımı, Sınırları ile Uygulamada Karşılaşılan Sorunların AİHM İçtihatları Işığında Değerlendirilmesi". *Türkiye Barolar Birliği Dergisi* 69 (Mart-Nisan 2007), 211-240.
- Top, Sinem.** "Müdafi Yardımından Yararlanma Hakkına Uygulanan Sınırlar". *Türkiye Barolar Birliği Dergisi* 137 (Temmuz- Ağustos 2018), 217-240.
- Toroslu, Nevzat - Feyzioğlu, Metin.** *Ceza Muhakemesi Hukuku*. Ankara: Savaş Yayınevi, 15. Basım, 2016.
- Turna, Aydın.** *Ceza Muhakemesinde Müdafî*. Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2011.
- Uğurtan, Gülizar.** *Silahların Eşitliği İlkesi Bağlamında Müdafîin İfade ve Sorguda Rolü*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019.
- Yerli, Fahrettin Kemal.** "Kutsal Bir Hak: Savunma Hakkı". *İstanbul Barosu Dergisi* 78/3 (2004), 869-905.
- Yılmaz, Ejder.** "Bir Meslek Olarak Dünden Yarına Doğru Avukatlık", *Ankara Barosu Hukuk Fakültesi Dergisi* 44/1 (Mart 1995), 193-208.
- Yurtcan, Erdener.** *Alman Hukukunda Müdafilerin Görevden Yasaklanması*. İstanbul: Beta Yayınları, 1. Basım, 1981.
- Yüksel, Göksel.** "5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Çerçevesinde Müdafî". *Hukuk Gündemi Dergisi* 13 (Mart 2010), 51-60.
- Zafer, Hamide.** "Savunma Hakkı ve Sınırları". *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi* 19/2 (Ocak 2013), 507-540.
- Zafer, Hamide.** *Faile Yardım Suçu ve Müdafîin Bu Suçtan Sorumluluğu*. İstanbul: Beta Yayınları, 1. Basım, 2004.

Dr. Ahmet Cemal RUHİ
Akademisyen / Avukat

NÜFUS VE SOYBAĞI DAVALARI

ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Nüfus ve Soybağı Davaları

Ahmet Cemal Ruhi

Hukuk Yayınları Dizisi – 2955

Birinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 43 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.
Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB
Tel. 0312 395 8 500-501
www.ozdogandigital.com
Sertifika no. 52170

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Abik, Yıldız:** Kadının Soyadı ve Buna Bağlı Olarak Çocuğun Soyadı, 1. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2005.
- Akar, Kemal:** Soybağı Tespiti, 1. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara Nisan 2015.
- Akıntürk, Turgut/ Ateş, Derya:** Türk Medeni Hukuku, Aile Hukuku, İkinci Cilt, 23. Baskı, Ankara Şubat 2021.
- Akipek, Jale G./ Akıntürk, Turgut/Ateş, Derya:** Kişiler Hukuku, Cilt: 1, Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri, 16. Baskı, Beta Yayıncılık, İstanbul Eylül 2020.
- Arıdemir, Arzu Genç:** *"Türk Hukukunda Anne ve Babası Evli Olan Çocuğun Soyadı ve Uygulamada Ortaya Çıkan Sorunlar"*, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt VIII, Sayı: 2, İstanbul 2012.
- Ayan, Mehmet/Ayan, Nurşen:** Kişiler Hukuku Genel Bilgiler – Gerçek Kişiler – Tüzel Kişiler, 9. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara Ekim 2020.
- Ayvaz, Sema Taşpınar:** *"Mahkeme Kararı İle Düzeltilmiş Nüfus Kayıtları Hakkında Tekrar Mahkemeye Başvurulabilir mi?"*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Prof. Dr. Ejder YILMAZ'a Armağan, Cilt 2, Yetkin Basımevi, Ankara 2014.
- Babacan, Güngör/Uslu, Kazım:** Uygulamada Nüfus Davaları, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2013.
- Başara Turan, Gamze:** *"Türk Medenî Kanunu'nun 40'inci Maddesi Kapsamında Cinsiyet Değişikliği ve Hukukî Sonuçları"*, TBB Dergisi, Yıl: 25, sayı: 103, Ankara 2012.
- Baygın, Cem:** Soybağı Hukuku, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul Eylül 2010.
- Bilginoğlu, Nurettin Emre:** *"Türk Medeni Kanunu Açısından Cinsiyet Değişikliği ve Sonuçları"*, Legal Hukuk Dergisi, Cilt 12, Sayı 143, İstanbul 2014.
- Cengiz, Bilal:** Türk Hukukunda Ad ve Adın Değiştirilmesi, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2011.
- Çiftçi, Selçuk:** Nüfus Davalarında Cumhuriyet Savcısının Görevleri, Ankara 2007. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Demiralp, Tunç B:** İçtihatlı Uygulamalı Örnekli Nesep -Nüfus ve Sicille İlgili Kişisel Hukuk Davaları, 1. Baskı, Alfa/Aktüel Kitabevi, İstanbul 2003.
- Dural, Mustafa/ Öğüz, Tufan/ Gümüş, Mustafa Alper:** Türk Özel Hukuku, Cilt III, Aile Hukuku, Filiz Kitabevi, 16. Baskı, İstanbul 2021.
- Dural, Mustafa/ Öğüz, Tufan:** Türk Özel Hukuku, Cilt: 2 (Kişiler Hukuku), 21. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul Ekim 2021.
- Gençcan, Ömer Uğur:** Soybağının Kurulması, Reddi, Düzeltilmesi, İtiraz Davaları ve Soybağının Hükümleri, 1. Baskı, Yetkin Yayınevi, Ankara Ocak 2002.
- Gençcan, Ömer Uğur:** Hısımlık Hukuku, (Babalık, Evlat Edinme, Tanıma – Diğer Soybağı Davaları, Aile Topluluğu), Yetkin Yayınevi, 1. Baskı, Ankara Ekim 2018.
- Gençcan, Ömer Uğur:** Nüfus Kaydının Düzeltilmesi Davası, 1. Baskı, Yetkin Yayınevi, Ankara 2000.
- Hatemi, Hüseyin:** Kişiler Hukuku, 8. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul Eylül 2020.
- Kaya, Murat:** *"Türk Hukukunda Cinsiyet Değişikliği ve Hukukî Sonuçları"*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Ankara 2008.

- Kılınç, Ümit:** *“İsim Ve Soyisim Hakkının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Kapsamında Korunması”*, TBB Dergisi, (89), Ankara 2010.
- Kırkbeşoğlu, Nagehan:** *Soybağı Alanında Biyoetik ve Hukuk Sorunları*, 1. Baskı, Vedat Yayıncılık, İstanbul Şubat 2006.
- Oğuzman, Kemal/ Seliçi, Özer/Oktay Özdemir, Saibe:** *Kişiler Hukuku Gerçek ve Tüzel Kişiler*, 19. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul Ekim 2020.
- Özdemir, Hayrunnisa:** *“Türk ve İsviçre Medeni Hukukunda Ad Üzerindeki Hak ve Korunması”*, AÜHFD C. 57, Sayı: 3, Erzincan 2008.
- Özkan Hasan/Ataç, Kifayet İştîp:** *Açıklamalı ve İçtihatlı Nüfus Davaları ve Nüfus İşlemleri*, 2. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara Mart 2009.
- Özüğür, Ali İhsan:** *Açıklamalı – İçtihatlı Kişi Hukuku – Velayet – Vesayet – Soybağı, Evlat Edinme Hukuku – Diğer Eşin Rıza ve Onamına Bağlı İşlemler*, Seçkin Yayınevi, 5. Baskı, Ankara Mayıs 2016.
- Paksoy, Gülnihal:** *“Soybağının Reddi”*, TBB Dergisi, (97), Ankara 2011.
- Sağlam, İpek:** *“Türk Medeni Kanunu Madde 40 Üzerine Bir Değerlendirme”*, AÜEHFD. C. VIII, S. 3-4 (2004).
- Sert, Selin:** *“Türk Medeni Hukukunda Cinsiyet Değiştirme”*, TBB Dergisi, Yıl: 28, Sayı: 118, Ankara 2015.
- Şipka, Şükran:** *“Yeni Medeni Kanuna Göre Cinsiyet Değişikliğinin Evliliğe Etkisi”*, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Prof. Dr. Ergun Özsunay’a Armağan, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2004.
- Tekdoğan, Aydın:** *Nüfus – Kamulaştırma - İmar Davaları ile İcra İflas Kanununa İlişkin Asliye Hukuk Davaları*, Cilt 3, Dava Dilekçesi ve Karar Örnekleri Ekli, 1. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara Eylül 2020.
- Tekin, Nurullah:** *“Cinsiyet Değiştirme Kavramı ve Cinsiyet Değişikliği Ameliyatının Hukuki Açısından Değerlendirilmesi”*, Terazi Aylık Hukuk Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 39, Ankara 2009.
- Turgut, Cemile:** *Yapay Döllenme Taşıyıcı Annelik ve Soybağına İlişkin Hukuki Sorunlar*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul Eylül 2016.
- Tüzüner, Özlem:** *Adli Genetik ve Tıbbi Biyoloji Bilimlerinin Soybağı Hukukuna Etkileri*, 1. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul Ocak 2017.
- Uyumaz, Murat:** *Soybağı Davalarında Usule İlişkin Hükümler*, 1. Baskı, Yetkin Yayınevi, Ankara Haziran 2015.
- Yılmaz, Merve:** *“Evli Kadının Soyadı”*, TAAD Yıl: 3, Sayı: 10, (Ankara Temmuz 2012).
- Yönet, Cansın:** *“Cinsiyet Değişikliği ve Hukuku”*, İBD, Cilt: 88, Sayı: 5, Yıl 2014, İstanbul 2014.

İsmail GÜLER

UYGULAMADA

NÜFUS ve SOYBAĞI

DAVALARI

* Yaş Düzeltme Davası

* Ad (İsim) Düzeltme Davası

* Soyad (Soyisim) Düzeltme Davası

* Kayıt İptali Davası

* Cinsiyet Düzeltme Davası

* Gaiplik Kararı Verilmesi Davası

* Ölü Kaydının Düzeltilmesi Davası

* Ölü Olduğunun Tespiti Davaları

* Ergin Kılınma (Kaza-i Rüşt) Davası

* Soybağının Reddi Davaları

* Babalık Davaları

* Tanımaya İlişkin Davalar

AÇIKLAMALI - İÇTİHATLI - ÖRNEKLİ

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Uygulamada Nüfus ve Soybağı Davaları
İsmail Güler

Hukuk Yayınları Dizisi – 2975

Birinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 78 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- **DURAL**, Mustafa/**ÖĞÜZ**, Tufan, Türk Özel Hukuku (Kişiler Hukuku), C.II, Filiz Kitabevi, İstanbul 2010
- **KILIÇOĞLU**, Ahmet M., Aile Hukuku, 5. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara 2020
- **ÖZTAN**, Bilge, Aile Hukuku, 6. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara 2015.
- **ÖZTAN**, Bilge, Medeni Hukukun Temel Kavramları, 9. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara 2002
- **REMZİ**, Mehmet/**AYDIN**, Sezer/**ISPARTALI**, Murat, Medeni Hukuk, İkinci Sayfa Yayınları, Kasım 2010
- **SAĞLAM**, İpek, Türk Medeni Kanunu m. 40 Üzerine Bir Değerlendirme, Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, C. VIII, S. 3-4, Y. 2004
- **ŞAHİN**, Emin, Asliye Hukuk Davaları, 2. Baskı, C. I, Adalet Yayınevi, Ankara 2010

Dr. Hatice TRKAY

**ULUSLARARASI HUKUKTA
NKLEER SİLAHLARIN
KULLANIMININ YASAKLANMASI
SORUNU VE
KUZEY KORE RNEĞİ**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**Uluslararası Hukukta Nükleer Silahların Kullanımının Yasaklanması Sorunu
ve Kuzey Kore Örneği**
Hatice Türkay

Hukuk Yayınları Dizisi – 2950

Birinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 26 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA*

KİTAPLAR VE MAKALELER

- ACER Yücel / KAYA İbrahim**, Uluslararası Hukuk Temel Ders Kitabı, 11. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- ADIBELLİ Barış**, Kuzey Kore (Bir Komünist Hanedanlığın Hikâyesi), C.1, 1. Baskı, Bilim & Gönül Yayınevi, İstanbul 2012.
- AĞIR Bülent Sarper**, “Bush Doktrini: Küresel Bir Hegamonik İstikrar Arayışı mı?”, Uluslararası İlişkiler, C.3, S.12, s. 71-100.
- AHIMSA Djali**, “Peaceful Uses: Review of Article IV and V”, The Future of the Non-Proliferation Treaty (Ed. John SIMPSON / Darrly HOWLETT), 1st Edition, Palgrave Macmillan UK, London 1995, s. 109-118.
- AK Tarık**, “Günümüzün Savaşlarında Çevre Konusuna İlişkin Bir Değerlendirme”, İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi, S.32, 2016, s. 17-26.
- AKÇADAĞ ALAGÖZ Emine**, “Stratejik Kültür Perspektifinden Kuzey Kore’nin Nükleer Programı”, Uluslararası İlişkiler, C.16, S.61, 2019, s. 111-126.
- AKDOĞAN Erkan**, 21. Yüzyılda Yeni Silah Teknolojileri Silahların Kontrolü ve Uluslararası Hukuk, 1. Baskı, Legem Yayıncılık, Ankara 2018.
- AKGÜNDÜZ Ahmed**, İslam ve Osmanlı Hukuku Külliyyatı, Kamu Hukuku, 1. Cilt, 1. Baskı, Osmanlı Araştırmaları Vakfı, İstanbul 2011.
- AKKUTAY Ali İbrahim**, “Silahlı Çatışmalar Hukukunda İç Silahlı Çatışmaların Uluslararasılaşması”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 65(1), 2016, s. 1-61.
- AKSAR Yusuf**, Evrensel Yargı Kuruluşları (Evrensel), 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2007.
- AKSAR Yusuf**, Uluslararası Hukuk II, 5. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.

---

* Aynı yazarın farklı eserlerine yapılan atıflar için ilk kez kullanılan eserde soyisim, diğerlerinde soyisim ve eser adının kısaltması; aynı soyisimdeki yazarlar için ilk kez kullanılan eserde soyisim, diğerlerinde soyisim ve eser adının kısaltması kullanılmıştır. Eserlerin kısaltmaları kaynakçada verilmiştir.

- AKŞİN Sina**, Kısa 20. Yüzyıl Tarihi, 6. Baskı, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2018.
- ALBAYRAK Gökhan**, “İnsancıl Hukukun Temel İlkeleri ve Bu İlkelerin Tarihsel Gelişim Safhaları”, Uluslararası İnsancıl Hukuk (Ed. Fatma TAŞDEMİR, Gökhan ALBAYRAK), Ankara 2018, s. 15-35.
- ALSAN Zeki Mesud**, Silahsızlanma Problemi, 1. Baskı, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara 1953.
- ALPKAYA Gökçen**, “Nükleer Silahlar ve Uluslararası Adalet Divanı”, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C.52, S.1-4, 1997, s. 105-115.
- ALTINTAŞ Nazım**, “Nükleer Silahlanma ve Türkiye”, Silahlı Kuvvetler Dergisi, Ankara 2000.
- ARBAY Rona**, İnsan Hakları Hukuku, 2. Baskı, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2015.
- ARMAN Perçem**, “2017 Nükleer Silahların Yasaklanması Antlaşması: Amaçladığını Başarabilir mi?”, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş Tezcan’a Armağan, C.21, Özel Sayı, 2019, s. 1907-1947.
- ASLAN M. Yasin**, “Savaş Hukukunun Temel Prensipleri”, TBB Dergisi, S.79, 2008, s. 235-274.
- AUKERMAN Miriam J.**, “War, Crime or War Crime?: Interrogating Analogy Between War and Terror”, Enemy Combatants, Terrorism and Armed Conflict Law (Ed. David K. LINNAN), 1st Edition, Praeger Security International, London 2008, s. 145-164.
- BAGHERI Saeed**, “Uluslararası İnsancıl Hukuk ve Terörizme Karşı Nükleer Silahların Kullanımı”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.18, S.3-4, 2014, s. 899-921.
- BAGHERI Saeed**, Uluslararası İnsancıl Hukuk ve Nükleer Silahlar, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2015.
- BANDEOĞLU Zeyyat**, “The Nuclear Non-Proliferation Regime: Inconsistency and Illegitimacy Creates Its Weaknesses”, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, S.37, 2014, s. 150-169.
- BATUR YAMANER Melike**, Silahlı Çatışmalarda Sivillerin Korunması, 1. Baskı, Arıkan Yayınları, İstanbul 2007.

- BAYILLIOĞLU Uğur**, İnsani Müdahale Çıkmazından Çıkış Arayışı: Korumaya Sorumluluğu, 1. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara 2016.
- BECK Peter J.**, "The Antarctic Treaty System After 25 Years", The World Today, Vol: 42, No: 11, 1986, s. 196-199.
- BECHHOEFER Bernhard G.**, "The Nuclear Test Ban Treaty in Retrospect", Case Western Reserve Journal of International Law, Vol: 5, Iss: 2, 1973, s. 125-156.
- BEKMEN Ahmet**, "MARKSİZM: "Praksisi'in Teorisi", 19. Yüzyıldan 20. Yüzyıla Modern Siyasal İdeolojiler (H. Birsen ÖRS), 9. Baskı, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2016, s. 163-253.
- BENNETT Burce W.**, Uncertainties in The North Korean Nuclear Threat, National Defence Research Institute, Santa Monica 2010.
- BERMUDEZ Joseph S.**, "North Korea-Set to join the "Nuclear Club", Jane's Defense Weekly, 23.09.1989, s. 594-597.
- BLAIR Bruce G. / DEAN Jonathan / FETTER Steve / GOODBY James / LEWIS George N. / NOLAN Janne E. / POSTOL Theodore / HIPPEL Frank N. Von**, The Nuclear Turning Point, Brookings Institution Press, Washington, 1989.
- BOTHE M.**, "Chemical Warfare", Encyclopedia, Vol: 3.
- BOURANTONIS Dimitris**, "The Negotiation of the Non-Proliferation Treaty, 1965-1968: A Note", The International History Review, Vol: 19, No: 2, 1997, s. 347-357.
- BOZBIYIK Arif / HANCI İ. Hamit / ÖZDEMİR Çağlar / DEMİRKAN Özgür**, "Nükleer Silahlar: Üretimi ve Etkileri", Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi, C.10, S.10, 2001.
- BOZKURT Enver**, Uluslararası Hukukta Kuvvet Kullanımı, 3. Baskı, Asil Yayın Dağıtım, Ankara 2007.
- BOZKURT Enver / POYRAZ Yasin / ERDAL Selcen**, Devletler Hukuku, 10. Baskı, Legem Yayınları, Ankara 2018.
- BUNN George**, The Legal Status of U.S. Negative Security Assurances to Non-Nuclear Weapon States, The Non-Proliferation Review, Vol: 4, No: 1, 1997.
- BUSZYNSKI Leszek**, Negotiating with North Korea, 1st Edition, Routledge, New York 2013.

- CASSENE Antonio**, International Criminal Law, 2nd Edition, Oxford University Press, New York 2008.
- CEVİZLİLER Erkan / ÖNCÜ Ali Servet**, “Birinci Dünya Savaşı’ndan Sonra Avrupa Barışı İçin Önemli Bir Adım: Locarno Konferansı”, Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi, Sonbahar, Yıl:5, 9, s. 307-340.
- CHA Victor D. / KANG David C.**, Nuclear North Korea, Colombia University Press, New York 2003.
- CIMBALA Stephen J.**, Nuclear Weapons and Cooperative Security in the 21 st Century, 1st Edition, Routledge, New York 2017.
- COLEMAN Stephen**, “Etnical Challenges of New Military Teknologies”, New Teknologies and the Law of Armed Conflict (Ed. Nasu HITOSHI, Robert McLAUGLIN), ASSER Press, Geneva 2014, s. 29-41.
- CORWIN David M.**, “The Legality of Nuclear Arms Under International Law”, Penn State International Law Review, Vol: 2, No: 2, Spring-1987, s. 271-291.
- CROOK John R.**, “U.S. and Other Powers Reach Tentative Understanding on North Korea’s Nuclear Program”, The American Journal of International Law, Vol: 99, Iss: 4, October 2005.
- CROZAT Charles** (Çev. Edip F. ÇELİK); Devletler Umumi Hukuku, Cilt I, 1. Baskı, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1950.
- CRYER Robert / FRİMAN Hakan / ROBINSON Darrly / WILMSHURST Elizabeth**, An Introduction to International Criminal Law and Procedure, 2nd Edition, Cambridge University Press, New York 2010.
- ÇAKMAK Cenap**, Uluslararası Hukuk – Giriş, Teori ve Uygulama, 1. Baskı, Ekin Kitabevi Yayınları, Bursa 2014.
- ÇELİK Edip F.**, Milletlerarası Hukuk II, 2. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul 1987.
- DAVENPORT Kelsey**, “North Korea Conducts Nuclear Test”, Arms Control Today, Vol: 43, Iss: 2, Washington March-2013, s. 20-24.
- DEGUELDRE Claude A. / DAWSON Richard J. / NAJDANOVIC-VISAK Vesna**, “Nuclear Fuel Cycle, with Liquid Ore and Fuel: Toward Renewable Energy”, Sustainable Energy and Fuels, Iss: 7, 2019/3, s. 1693-1700.
- DEMİRCİ Saadet**, “Nükleer Terörizm ve Tehdit Boyutlarına Yönelik Çıkarımlar”, Ege Stratejik Araştırmalar Dergisi, 3/2015, s. 59-84.

- DENK Erdem**, “Uluslararası Andlaşmalar Hukukunda *Jus Cogens* Kuralları” (Uluslararası Andlaşmalar), Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C.56, S.2, 2001, s. 43-70.
- DENK Erdem**, “Bir Kitle İmha Silahı Olarak Nükleer Silahların Yasaklanmasına Yönelik Çabalar”, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C.66, No: 3, 2011, s. 93-136.
- DIEHL Sarah J. / MALTZ James Clay**, Nuclear Weapons and Nonproliferation, 2nd Edition, ABC CLIO, California 2008.
- DINSTEIN Yoram**, The Conduct of Hostilities Under the Law of International Armed Conflict, 1st Edition, Cambridge University Press, Cambridge 2004.
- DİKBAŞ Yılmaz**, İsrail’in Nükleer Silah Cephaneliği, 1. Baskı, Asya Şafak Yayınları, İstanbul 2006.
- DİNÇ Güney**, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne Göre Çevre ve İnsan, 1. Baskı, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara 2008.
- DOĞAN İlyas**, Devletler Hukuku, Genişletilmiş 3. Baskı, Astana Yayınları, Ankara 2016.
- DOĞANALP Tuğba**, “Uluslararası Hukukta Kitle İmha Silahları ve Silahsızlanmaya Yönelik Girişimler”, Uluslararası Yönetim ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 3/4, 2016, s. 15-28.
- DOST Süleyman**, “Uluslararası İnsancıl Hukukta Hainlik Yasağı, Meşru Savaş Hileleri ve Casusluk”, Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.8, S.1, Haziran-2018, s. 27-55.
- DONNELLY Jack** (Çev. Mustafa ERDOĞAN, Levent KORKUT), Teoride ve Uygulamada Evrensel İnsan Hakları, Yetkin Yayınevi, Ankara 1995.
- DOWDESWELL Tracey Leigh**, “The Brussels Peace Conference of 1874 and the Modern Laws of Belligerent Qualification”, Osgoode Hall Law Journal, Vol: 54, Iss: 3, Spring-2017, s. 805-850.
- DOYLE James E. / ENGSTROM Peter**, “The Utility of Nuclear Weapons: Tradeoffs and Opportunity Costs”, Pulling Back from The Nuclear Brink (Ed. Barry SCHNEIDER / William DOWDY), 1st Edition, Routledge, London 1998, s. 39-59.
- DUMN Lewis A.**, “Rethinking the Nuclear Equation: The United States and the New Nuclear Powers” (Rethinking), Weapons Proliferation in the 1990s (Ed. Brad ROBERTS), 1st Edition, The MIT Press, London 1995, s. 151-171.

- DUMN, Lewis A.**, "The Obligations of Parties: Reviews of Article I and II", The Future of the Non-Proliferation Treaty (Ed. John SIMPSON / Darrly HOWLETT), 1st Edition, Palgrave Macmillan UK, London 1995, s. 61-65.
- DÜLGER Kenan**, Devletlerin Uluslararası İnsancıl Hukukun İhlalinden Doğan Sorumluluğu, 1. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul 2015.
- ELİK Süleyman**, "Nükleer Teknoloji ve Kitle İmha Silahlarının Yayılması Sorunu Ekseninde Türkiye-İran İlişkilerine Tematik Bir Yaklaşım 1945-2013", Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi, 13/2 (Kış-2013), s. 1-24.
- ERDAL Selcen**, Uluslararası Hukuk Perspektifinden İran'ın Nükleer Programı, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- ERDEM Mete**, "İnsancıl Hukukta Martens Kaydı", İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.6, S.2, 2015, s. 211-285.
- ERDURMAZ A. Serdar**, "İran ve Nükleer Programındaki Gelişmeler", Kaosa Doğru İran (Güncel İran İncelemeleri) (Ed. Osman Metin ÖZTÜRK / Yalçın SARIKAYA), Ankara 2006, s. 149-172.
- ERDURMAZ A. Serdar**, Ortadoğu'daki Kitle İmha Silahları, Silahların Kontrolü ve Türkiye (Ortadoğu), 1. Baskı, Ümit Yayıncılık, Ankara 2003.
- EREKER Funda**, "İlkçağlardan Günümüze Haklı Savaş Kavramı", Uluslararası İlişkilerde Çatışmadan Güvenliğe (Ed. Mustafa AYDIN, Hans Günter BRAUCH, Mitat ÇELİKPALA, Ursula OSWALD SPRİNG, Necati POLAT), İstanbul 2012, s. 45-73.
- ERKİNER Hakan Hakkı**, Devletin Haksız Fiilden Kaynaklanan Hukuki Sorumluluğu, 1. Baskı, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2010.
- Essential Visual History of the World (Başvuru Kitapları Dünya Tarihi), NTV Yayınları, İstanbul 2014.
- ERTUĞRUL Ümmühan Elçin**, Uluslararası Hukukun Emredici Normlarından Doğan Yükümlülüklerin Ciddi İhlallerinden Devletin Sorumluluğu (Uluslararası Hukuk), 1. Baskı, Yetkin Yayınevi, Ankara 2012.
- ERTUĞRUL Ümmühan Elçin**, Uluslararası Silahlı Çatışmalar Hukukunda Bireysel Statüler, 1. Baskı, Yetkin Yayınevi, Ankara 2017.
- FISCHER D. A. V.**, "The International Atomic Energy Agency", Nuclear Law for a Developing World (Ed. International Atomic Energy Agency), Vol:11, No:3, Vienna 1969, s. 1-14.

- FORAN Virginia I.**, "Preventing the Spread of Arms: Nuclear Weapons", Arms Control Towar the 21st Century (Ed. Jeffrey A. LARSEN/Gregory J. RATTRAY), Lynne Rienner Publischer, London 1996, s. 175-200.
- FREIER Shalheveth**, "Nuclear-Weapons-Free Zones", Nuclear Non-Prolifera tion and the Non-Proliferation Treaty (Ed. FRY M. P. / KEANTINGE N. P. / ROTBLAT J.), 1st Edition, Springer-Verlag, London 1990, s. 63-70.
- FREESTONE David / DAVIDSON Scott**, "Nuclear Weapon-Free Zones", Nuclear Weapons and International Law (Ed. Istvan POGANY), 1st Edition, Routledge, London 1987, s. 176-216.
- FRYE William R.**, "The Quest for Disarmament Since World War II", Arms Control: Issues for the Public (Ed. Louis HENKIN), New York 1961, s. 18-48.
- FUQUA Jacques L.**, Nuclear Endgame: The Need for Engagement with North Korea, 1st Edition, Praeger Security International, London 2007.
- GALBRAITH Jean**, "Contemporary Practice of The United Relating to International Law", The American Journal of International Law, Vol: 112, Iss:1, Washington, January 2018, s. 95-100.
- GARDNER Gary A.**, Nuclear Proliferation, Lynne Rienner Publischer, London 1994.
- GARWIN Richard I. / VON HIPPEL Frank N. / SMITH Harold**; "A Technical Analysis: Deconstructing North Korea's October 9 Nuclear Test", Arms Control Today, Vol: 36, Iss: 9, Washington 2006, s. 14-19.
- GAUSE Ken E.**, North Korea Under Kim Chong-il, 1st edition, Praeger Security International, California 2011.
- GERGER Haluk**, Nükleer Tehlike, 1. Baskı, Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara 1983.
- GEYİK (TÜRKAY) Hatice**, "Devletlerin İnsancıl Hukuk Kurallarının İhlali Nedeniyle Sorumluluğu", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.24, S.2, 2016, s. 57-91.
- GLASSTONE Samuel / DOLAN Philip J.**, The Effects of Nuclear Weapons, Third Edition, Washington 1977.
- GOLDBLAT Jozef**, "No-First-Use of Nuclear Weapons and European Security", Nuclear Weapons, the Peace Movement and the Law (Ed. J. DEWAR / A. PALIWALA / S. PICCIOTTO / M. RUETE) (No-First-Use), 1st Edition, Palgrave Macmillan UK, London 1986, s. 47-54.

- GOLDBLAT Jozef**, "Nuclear-Weapon-Fre-Zones: A History and Assessment", The Nonproliferation Review (Nuclear-Weapon), Spring-Summer 1997, s. 18-32.
- GOLDBLAT Jozef**, Arms Control: The New Guide to Negotiations and Agreements (Arms Control), Sage Publications, Whitshire 2002.
- GÖZLER Kemal**, İnsan Hakları Hukukuna Giriş, 1. Baskı, Ekin Kitabevi Yayınları, Bursa 2017.
- GÖZLÜĞÖL Said Vakkas**, "Nükleer Korku Gölgesinde Uluslararası Barış ve Güvenlik", Ankara Barosu Dergisi, 2013/2, s. 223-245.
- GREENWOOD Christopher J.**, "Historical Development and Legal Basis", The Handbook of Humanitarian Law in Armed Conflicts (Ed. Dieter FLECK), Oxford University Press, Oxford/New York 1995.
- GREENWOOD Christopher J.**, "The Advisory Opinion on Nuclear Weapons and the Contribution of the International Court to International Humanitarian Law", ICRC, 1 January 1997, No: 316, s. 65-75.
- GRIEF Nicholas**, "The Legality of Nuclear Weapons", Nuclear Weapons and International Law (Ed. Istvan POGANY), 1st Edition, Routledge, London 1987, s. 22-52.
- GROTIUS Hugo** (Çev. Seha L. MERAY), Savaş ve Barış Hukuku, 1. Baskı, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara 1967.
- GÜNAY Hacı Mehmet**, "Devletler Hukuku", İslam Hukuku El Kitabı (Ed. Talip TÜRÇAN), Grafiker Yayınları, Ankara 2012, s. 333-354.
- GÜNDÜZ Aslan**, Milletlerarası Hukuk, 7. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul 2014.
- GÜNEŞ Ahmet M.**, Avrupa Birliği Hukukuna Giriş, 1. Baskı, Ekin Kitabevi Yayınları, İstanbul 2017.
- GÜNEYSU Gökhan**, "Askeri Gereklilik İlkesi ve Uluslararası İnsancıl Hukuk" (Askeri Gereklilik), Ankara Barosu Dergisi, S.4, 2012, s. 91-109.
- GÜNEYSU Gökhan**, "Orantılılık İlkesi ve İnsancıl Hukuk" (Orantılılık İlkesi), Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Yıl:4, S.14, Temmuz-2013, s. 451-465.
- HALL J. A.**, "Ten Years of The International Atom", Nuclear Law for a Developing World (Ed. International Atomic Energy Agency), Vol:11, No:3, Vienna 1969, s. 15-19.

- HAMEL GREEN Michael**, "The Nuclear Ban Treaty and 2018 Disarmament Forums: An Initial Impact Assessment", *Journal for Peace and Nuclear Disarmament*, Vol: 1, Iss: 2, 2018, s. 436-463.
- HAYASHI Kaunobu / KOMAKI Terus**, Kim Jong II's North Korea, Institute of Developing Economies, Tokyo 1997.
- HAYASHI Mika Nishimura**, "The Martens Clause and Military Necessity", *The Legitimate Use of Military Force* (Ed. Howard M. HENSEL), 1st Edition, Routledge, Bonlington 2008, s. 135-159.
- HECKER Siegfried S.**, "Nuclear Developments in North Korea", *Assessment of the Nuclear Programs of Iran and North Korea* (Ed. Jungmin KANG), 1st Edition, Springer Netherlands, London 2013, s. 3-20.
- HELM Robert W. / WESTERVELT Donald R.**, "The New Test Ban Treaties: What Do They Mean? Where Do They Lead?", *International Security*, Vol: 1, No: 3, Winter-1977, s. 162-178.
- HENCKAERTS Jean-Mare / DOSWALD-BECK Louise** (Çev. Emre ÖKTEM / Melike BATUR YAMANER / Dolunay ÖZBEK / Bleda R. KURTDARCAN / Mehmet Cengiz UZUN / Abdullah KAYA), *Uluslararası İnsancıl Teamül (Örf-Adet) Hukuku, C.1: Kurallar*, 1. Baskı, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, İstanbul 2005.
- HENSEL Howard M.**, "Theocentric Natural Law and Just War Doctrine", *The Legitimate Use of Military Force* (Howard M. HENSEL), 1st Edition, ASHGATE, Borlington 2008, s. 5-29.
- HILDRETH Steven A.**, "North Korean Ballistic Missile Threat to The United States", *North Korea's Nuclear and Ballistic Weapons* (Ed. Simon R. HOLDEN), Nova Science Publishers, New York 2010, s. 1-9.
- HOFFMANN Wolfgang**, "Introduction to the Verification Regime of the Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty", *Physics of the Earth and Planetary Interiors* 113, 1999, <https://reader.elsevier.com/reader/sd/pii/S0031920199000278?token=0ED5C0487D8C978BB29A5E8F90D6E843BDF44D0862B64018D4B34D1B710D0EB86006B6AB8200A90F231CA6C834F7CB1B> (2.2.2021).
- HOŞ Serdar H.**, *Haklı Savaş ve İnsancıl Hukuk*, 2. Baskı, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2020.
- IŞIK Alper**, "Uluslararası Silahlı Çatışmalar Hukukunda Hastanelerin, Tıbbi Personelin ve Tedavi Görenlerin Korunması", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.23, S.1, s. 159-193.

- IBRAGIMOVA Galia**, "Central Asian Nuclear Weapon Free Zone: Greater Security for The Region?", Russian International Affairs Council, 24.07.2015, <https://russiancouncil.ru/en/analytics-and-comments/analytics/central-asian-nuclear-weapon-free-zone-greater-security-for-/> (8.2.2021).
- İŞBİLEN Evren**, Nükleer Satranç İran'ın Nükleer Politikası ve Türkiye, 1. Baskı, Ozan Yayıncılık, İstanbul 2009.
- JOHNSON Rebecca**, "Is the NPT up to the Challenge of Proliferation?", United Nations Institute for Disarmament Research: Disarmament Forum, December 2004.
- JONAS David S.**, The Comprehensive Nuclear Test ban Treaty: Current Legal Status in The United States and The Implications of A Nuclear Test Explosion, <https://nyujilp.org/wp-content/uploads/2013/02/39.4-Jonas.pdf> (16.2.2021).
- JUN Bong-Geun**, "Cyclical Patterns of North Korean Nuclear Crisis and Solutions: A South Korean Perspective", Assessment of the Nuclear Programs of Iran and North Korea (Ed. Jungmin KANG), 1st Edition, Springer Netherlands, London 2013, s. 53-64.
- KADELBACH Stefan**, "Jus Cogens, Obligations Erga Omnes and other Rules-The Identification of Fundamental Norms", The Fundamental Rules of the International Legal Order-Jus Cogens and Obligations Erga Omnes (Ed. Christian TOMUSCHAT / Jean-Marc THOUVENIN), Martinus Nijhoff Publishers, Lieden/BOSTON, s. 21-41.
- KAKIŞIM Can**, "Kuzey Kore'nin Resmi İdeolojisi Olarak Cuçe Öğretisi ve Kuzey Kore Dış Politikasına Etkileri", Uluslararası İlişkiler Dergisi, C.14, S.56, 2017, s. 74-88.
- KAPANİ Münci**, İnsan Haklarının Uluslararası Boyutları, 4. Baskı, BB101 Yayınları, İstanbul 2011.
- KARABEL Sibel**, "Kuzey Kore-ABD Nükleer Denkleminde Çin'in Konumu", Stratejist, Haziran-Temmuz 2018/13, s. 58-65.
- KARADAĞ Ulaş**, "Birleşmiş Milletler Andlaşması'na Göre Meşru Müdafaa Hakkı", İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.7, S.2, 2016, s. 171-186.
- KARAKOÇ İrem**, "Uluslararası Hukukta Emredici Kural (*Jus Cogens=Peremptory Norms*) Olgusuna Tarihsel Bir Yaklaşım, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.8, S.1, 2006, s. 87-122.

- KAVUNCU Sibel**, "Nükleer Silahsızlanma Yolunda Start Süreci", Bilge Strateji, C.5, S.8, Bahar 2013, s. 119-148.
- KERR Paul**, "North Korea Admits Secret Nuclear Weapons Programme", Arms Control Today, Vol: 32, Iss: 9, Washington, October 2002, s. 19-24.
- KESKİN Funda**, "Silahlı Çatışmalar Hukukunun B. M. Kuvvetlerine Uygulanması", Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C.52, S.1, 1997, s. 447-466.
- KESKİN Funda**, Uluslararası Hukukta Kuvvet Kullanma: Savaş, Karışma ve Birleşmiş Milletler (Kuvvet Kullanma), 1. Baskı, Mülkiyeliler Birliği Vakfı Yayınları, Ankara 1998.
- KESSLER J. Christian**, Verifying Nonproliferation Treaties, 1st Edition, Natl Defence University Press, Washington 1995.
- KİBAROĞLU Mustafa**, "Kuzey Kore'nin Nükleer Silah Programı: Sebepler ve Sonuçlar", Uluslararası İlişkiler, C.1, S.1, Bahar 2004, s. 154-172.
- KILIÇ Hayrettin / GÜNEL İbrahim**, "Nükleer Santraller ve Nükleer Silahlar", Nükleer Enerji Sempozyumu, 2007.
- KIM Jina**, The North Korean Nuclear Weapons Crisis, 1st Edition, Palgrave Macmillan UK, London 2014.
- KIM Hyun**, "Comparing North Korea Policies of The Obama and Trump Administrations", Nanzan Review of American Studies, Vol: 39, 2017, s. 45-69.
- KIM Sung Chull**, "North Korea's Nuclear Doctrine and Revisionist Strategy" (Nuclear Doctrine), North Korea and Nuclear Weapons: Entering The New Era of Deterrence, (Ed. Sung Chull KIM / Michael D. COHEN), Georgetown University Press, Washington 2017, s. 31-54.
- KIM Sung Chull**, North Korea Under Kim Jong-il (North Korea), Suny Press, New York 2006.
- KINTNER William R.**, "Arms Kontrol for a Five-Power World", The Rationale for Superpower Arms Control, SALT Implicationsa for Arms Control in the 1970 (Ed. Robert L. PFALTZGRAFF / William R. KINTNER), Philadelphia 1971, s. 167-186.
- KISS Alexandre**, "International Humanitarian Law and the Environment", Environmental Policy and Law, Vol: 31, No: 4-5, June 2001, s. 223-231.

- KLARE Michael**, (Çev. Harp Akademileri Öğretim Başkanlığı), *Serseri Devletler ve Yasadışı Nükleer Güçler*, 1. Baskı, Harp Akademileri Basımevi, Ankara 1996.
- KOPPE Erik**, *The Use of Nuclear Weapons and The Protection of The Environment During International Armed Conflict*, 1st Edition, Hart Publishing, Oregon 2008.
- KURTDARCAN Bleda Rıza**, *Muharebe Alanının Yeni Aktörleri: Askeri Yüklenciler*, 1. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul 2017.
- KURAN Selami / TÜRKAY KAHRAMAN F. Şeyda**, "Silahlı Çatışmalarda Kültürel Varlıkların Korunması Hukuki Rejiminde Bir İstisna Olarak "Askeri Gereklilik": Andlaşmalarla Getirilen Düzenlemeler", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.23, S.1, Ocak-2017, s. 89-158.
- KWAK Tae-Hwan / JOO Seung-Ho**, "Introduction", *North Korea's Second Nuclear Crisis and Northeast Asian Security* (Ed. Seung-Ho JOO / Tae-Hwan KWAK), 1st Edition, Routledge, Burlington 2007, s. 1-13.
- KWAK Tae-Hwan**, "North Korea's Second Nuclear Crisis and the Six-Party Talks", *North Korea's Second Nuclear Crisis and Northeast Asian Security* (Ed. Seung-Ho JOO / Tae-Hwan KWAK), 1st Edition, Routledge, Burlington 2007, s. 15-44.
- LEE Roy S.**, *The International Criminal Court The Making of The Rome Statute Issues, Negotiations, Results*, 1st Edition, Springer, London 1997.
- LEWIS Patricia / THAKUR Ramesh**, "Arms Control, Disarmament and the United Nations", *Strengthening Disarmament and Security*, Disarmament Forum, No:1, 2004.
- LINDBLOM Anna-Karin**, *Non-Governmental Organizations in International Law*, Cambridge University Press, New York 2005.
- LÜTEM İlhan**, *Devletler Hukuku Dersleri*, 1. Baskı, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, İstanbul 1958.
- MANDELBAUM Michael**, *The Nuclear Revolution: International Politics Before and After Hiroshima*, Cambridge University Press, London 1984.
- MAY Larry**, *War Crimes and Just War*, 1st Edition, Cambridge University Press, New York 2007.
- MAYERS Teena Karsen**, *Understanding Nuclear Weapons and Arms Control: A Guide to the Issues*, Subsequent Edition, Potomac Books Inc, Washington 1986.

- McLAUGHLIN Robert / HITOSHI Nasu**, "Introduction: Conundrum of New Technologies in the Law of Armed Conflict", New Technologies and the Law of Armed Conflict (Ed. Nasu HITOSHI / Robert McLAUGHLIN), ASSER Press, Geneva 2014, s. 1-17.
- MELZER Nils**, Interpretive Guidance on the Notion of Direct Participation in the Hostilities Under the Humanitarian Law, Reports and Documents, Vol: 90, No: 872, December 2008, s. 991-1049. <https://www.icrc.org/en/doc/assets/files/other/irrc-872-reports-documents.pdf> (13.01.2021).
- MENGİLER Özgür**, Birleşmiş Milletler Çerçevesinde Uluslararası Uyuşmazlıkların Barışçı Çözümü, 1. Baskı, Barış Platin, Ankara 2005.
- MERAY Seha L.**, Devletler Hukukuna Giriş, C.2, 1. Baskı, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara 1962.
- MILLER, Lynn H.**, "The Contemporary Significance of the Doctrine of Just War", World Politics, Vol: 16, No: 2, 1964, s. 254-286.
- MORGAN Patrick**, "Nonproliferation or Deterrence? Or Both?", North Korea and Nuclear Weapons: Entering The New Era of Deterrence, (Ed. Sung Chull KIM / Michael D. COHEN), Georgetown University Press, Washington 2017, s. 15-29.
- MUTLU Erdem İlker**, Savaşın ve Barışın Hukuku, 1. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara 2016.
- MULLER Harald / FRANCESCHINI Giorgio / MELAMUD Aviv / MULLER Daniel / PéCZELI Anna / SCHAPER Annette**, A Nuclear Weapon-Free Zone in Europe Concept – Problems – Chances, Prif Working Paper, No:27, Frankfurt 2016.
- NAIDU M. V.**, "Nuclearization of North Korea", Peace Research, Vol: 38, Iss: 1, May 2006, s. 1-7.
- NAM Sung-Wook**, North Korean Nuclear Weapons and Reunification of The Korean Peninsula, Word Scientific, 2019.
- NIKSCH Larry A.**, North Korea's Nuclear Weapons Development and Diplomacy, 2010.
- NORRIS Robert S. / COCHRAN Thomas B.**, "Nuclear Weapon", Encyclopedia Britannica, 12.12.2019. <https://www.britannica.com/technology/nuclear-weapon> (28.1.2021).
- ODERMATT Jed**, "Between Law and Reality: 'New Wars' and Internationalised Armed Conflict", Amsterdam Laws Forum, Summer-2013, s. 19-32.

- O'HANLON Michael / MOCHIZUKI Mike**, Crisis on The Korean Peninsula, 1st Edition, McGraw-Hill Education, New York 2003.
- OLSEN Edward A.**, "The Bush Administration and North Korea's Nuclear Policy", North Korea's Second Nuclear Crisis and Northeast Asian Security (Ed. Seung-Ho JOO / Tae-Hwan KWAK), 1st Edition, Routledge, Burlington 2007, s. 45-65.
- ÖKTEM Emre**, Terörizm, İnsancıl Hukuk ve İnsan Hakları, 2. Baskı, Derin Yayınları, İstanbul 2011.
- ÖRNEK Serdar**, Uluslararası Hukukta Kuvvet Kullanımı 1991 ve 2003 Irak Harekâtları, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2013.
- ÖZCAN Gencer**, "Kimyasal Silahların Yasaklanması Örgütü", Güvenlik Sayıları, No: 31, Kasım 2019, s. 1-7.
- ÖZDEMİR Ahmet**, "Uluslararası İnsancıl Hukukun Uygulamaya Yönelik Caydırıcı ve Zorlayıcı İlkesi: Koruma Sorumluluğu", The Academic Elegance, C.3, S.5, 2017, s. 87-115.
- ÖZDEN Nezih**, Nükleer Çağın İlk 40 Yılı, C.1-2, 1. Baskı, İTÜ Nükleer Enerji Enstitüsü Genel Yayınları, Ankara 1983.
- ÖZGÜR Salih**, Geleceğe Yönelen Tehdit Kitle İmha Silahları, 1. Baskı, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul 2006.
- ÖZSOY Şule**, "İnsancıl Hukukun Gelişimi", İnsan Hakları Yıllığı, C.19-20, 1997-1998, s. 111-125.
- ÖZTÜRK Bayram**, "Türkiye Nasıl Bir Antarktika Stratejisi Geliştirmelidir?", Bilge Strateji, C.7, S.13, Güz 2015, s. 1-10.
- PAZARCI Hüseyin**, "Uluslararası Hukuka Göre Çevrenin Savaş Sırasında Korunması" (Çevrenin Korunması), Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C.47, S.1, 1992, s. 103-114.
- PAZARCI Hüseyin**, Uluslararası Hukuk Dersleri 1. Kitap (1. Kitap), Gözden Geçirilmiş 15. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara 2021.
- PAZARCI Hüseyin**, Uluslararası Hukuk Dersleri 4. Kitap (4. Kitap), Gözden Geçirilmiş 4. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara 2020.
- PAZARCI Hüseyin**, Uluslararası Hukuk (Uluslararası Hukuk), 19. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara 2020.

- PEKAR Çiğdem**, “Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Anlaşması Çerçevesinde Nükleer Teknolojinin “İki Yüzlü” Yapısı”, Yönetim Bilimleri Dergisi, C.15, S.29, 2017, s. 319-327.
- PFALTZGRAFF Robert L.**, “The Rationale for Superpower Arms Control, SALT İmplicationsa for Arms Control in the 1970”, The Rationale for Superpower Arms Control, SALT İmplicationsa for Arms Control in the 1970 (Ed. Robert L. PFALTZGRAFF / William R. KINTNER), Philadelphia 1971.
- PHILIPS Gary W. / NAGEL David J.**, A Primer on the Detection of Nuclear and Radiological Weapons, Create Space Independent Publishing Platform, Washington 2005.
- PONTING Clive** (Çev. Eşref Bengi ÖZBİLEN), Yeni Bir Bakış Açısıyla Dünya Tarihi, 1. Baskı, Alfa Yayıncılık, 2011.
- POPOVIC Neil A. F.**, “Humanitarian Law, Protection of the Environment, and Human Rights”, Georgetown International Environmental Law Review, Vol: 8, No: 1, 1995, s. 67-90.
- PROVOST René**, International Human Rights and Humanitarian Law, Cambridge University Press, New York 2002.
- PYO Lee Kwang** (Korean Overseas Information Services), A Handbook of Korea, Samhwa Printing Company, 1990.
- RAINER R.**, “The Treaty for The Prohibition of Nuclear Weapons in Latin America (Thaltelolco Treaty), Nuclear Law for a Developing World (Ed. International Atomic Energy Agency), Vol:11, No:3, Vienna 1969, s. 315-323.
- RATHJENS George**, “Rethinking Nuclear Proliferation”, Weapons Proliferation in the 1990s (Ed. Brad ROBERTS), The MIT Press, London 1995, s. 93-105.
- RAUF Tariq**, “Nuclear Disarmament: Review of Article VI”, The Future of the Non-Proliferation Treaty (Ed. John SIMPSON / Darrly HOWLETT), 1st Edition, Palgrave Macmillan UK, London 1995, s. 66-85.
- RAYMOND Gregory A. / KEGLEY Charles W.**, “Preemption and Preventive War”, The Legitimate Use of Military Force (Ed. Howard M. HENSEL), 1st Edition, ASHGATE, Borlington 2008, s. 99-115.
- REÇBER Sercan**, İnsancıl Müdahale ve Koruma Sorumluluğu, 1. Baskı, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2016.

- REISMAN W. Micheal / ARMSTRONG Andera**, "Claims to Pre-emptive Use of Force: Some Trends and Projections and Their Implications for World Order", *International Law and Armed Conflict: Exploring the Faultlines*, (Ed. Micheal SCHMITT / Jelena PEJIC), 1st Edition, BRILL, Boston 2007, s. 79-112.
- RIDGWAY Matthew B.**, *The War in Korea*, London 1967.
- RITCHIE Nick**, *US Nuclear Weapons Policy After the Cold War*, 1st Edition, Routledge, New York 2009.
- ROEHRING Terence**, "One Rogue State Crisis at a Time!": The United States and North Korea's Nuclear Weapons Programé, *Word Affairs*, Vol: 165, Iss: 4, Spring 2003, s. 155-178.
- ROZMAN Gilbert**, *Strategic Thinking About the Korean Nuclear Crisis*, Palgrave Macmillan, New York 2011.
- SAÇAR Ali**, *İnsan Hakları Hukuku'nda Danışma Görüşlerinin Yeri, İşlevi ve Etkililiği*, 1. Baskı, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2015.
- SANDER Oral**, *Siyasi Tarih (1918-1994)*, 16. Baskı, İmge Kitabevi Yayınları, Ankara, 2007.
- SAV Özden**, *Uluslararası İnsancıl Hukuk Açısından Savaş ve Barış Hukuku*, 1. Baskı, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara 2015.
- SARIBEYOĞLU Meltem**, "Kitle İmha Silahlarının Kullanımının Yasaklanmasına İlişkin Uluslararası Düzenlemeler", *İstanbul Ticaret Üniversitesi Dergisi*, S.5, 2004, s. 21-53.
- SARIBEYOĞLU SKALAR Meltem**, "Silahlı Çatışmalarda Sivillerin Korunması İçin Güvenli Bölgeler", *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.9, S.123-124, 2014, s. 37-64.
- SBEARER Ivan**, "A Revival of Just War Theory?", *International Law and Armed Conflict: Exploring the Faultlines*, (Ed. Micheal SCHMITT / Jelena PEJIC), 1st Edition, BRILL, Boston 2007, s. 1-21.
- SCOBELL Andrew / SANFORD John M.**, *North Korea's Military Threat: Pyongyang's Conventional Forces, Weapons of Mass Destruction and Ballistic Missiles*, April 2007. <http://www.strategicstudiesinstitute.army.mil/> (28.01.2020).
- SCOVILLE Herbert Jr.**, "A Comparison of the Effects of Neutron Bombs and Standard Fission Weapons", *Bulletin of Peace Proposals*, Vol: 12, No: 4, 1981, s. 395-398.

- SHAW Malcolm N.**, “Nuclear Weapons And International Law” (Nuclear Weapons), Nuclear Weapons And International Law (Ed. Istvan POGANY), 1st Edition, St. Martin’s Press, London 1987, s. 1-21.
- SHAW Malcolm N.**, International Law, 7th Edition, Cambridge University Press, Cambridge 2014.
- SIGAL Leon V.**, Disarming Strangers, Nuclear Diplomacy with North Korea, 1st Edition, Princeton University Press, New Jersey 1997.
- SKERKER Michael**, “Jesus and Mars: A Brief Introduction to the Christian Just War Tradition”, Enemy Combatants, Terrorism and Armed Conflict Law (Ed. David K. LINNAN), 1st Edition, Praeger Security International, London 2008, s. 207-220.
- SOLIS Gary D.**, The Law of Armed Conflict, 1st Edition, Cambridge University Press, New York 2010.
- SPECTOR Leonard S. / McDONOUGH Mark M. / MEDEIROS Evan S.**, Tracking Nuclear Proliferation: A Guide in Maps and Charts 1995, Brookings Institution Press, Washington 1995.
- SPINGARN E. E.**, “Baisc Features of the U.S. Atomic Energy Commission”, Nuclear Law for a Developing World (Ed. International Atomic Energy Agency), Vol:11, No:3, Vienna 1969, s. 65-76.
- STEWART James G.**, “Towards a Single Definition of Armed Conflict in International Humanitarian Law: A Critique of Internationalized Armed Conflict”, The Peter A Allard School of Law Allard Research Commons, Vol: 85, No: 850, s. 313-350.
- SUR Melda**, Uluslararası Hukukun Esasları, 13. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul 2019.
- SÜVARİ Kahraman**, “Türkiye’nin Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Andlaşmasına Katılımı: Nedenleri ve Etkileri”, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C.17, S.2, Yıl:17, 2017, s. 167-194.
- TACAR Pulat Y.**, Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Sorunu, T.C. Başbakanlık Atom Enerjisi Komisyonu, Ankara 1970.
- TAŞDEMİR Fatma**, “21. Yüzyılda Uluslararası Nitelikte Olmayan Silahlı Çatışmaların Gri Bölgesi: Statü Tartışmaları”, Uluslararası İnsancıl Hukuk (Ed. Fatma TAŞDEMİR / Gökhan ALBAYRAK), Ankara 2018, s. 83-129.

- TAŞDEMİR Fatma**, “İnsan Hakları Hukuku ve İnsancıl Hukuk Açısından Türkiye’nin Ayrılıkçı Terör Örgütü PKK ile Mücadelesi” (İnsan Hakları), Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.16, S.1, Yıl:2012, s. 107-151.
- TAŞDEMİR Fatma**, Uluslararası Nitelikte Olmayan Silahlı Çatışmalar Hukuku (Uluslararası Nitelikte), 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2009.
- TAŞDEMİR Hakan**, “Silahlı Çatışmalarda Sivil Kişilerin ve Sivil Nesnelerin Korunması” (Silahlı Çatışmalarda), Uluslararası İnsancıl Hukuk (Ed. Fatma TAŞDEMİR / Gökhan ALBAYRAK), Ankara 2018, s. 37-60.
- TEZCAN Durmuş / ERDEM Mustafa Ruhan / ÖNOK R. Murat**, Uluslararası Ceza Hukuku, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2014.
- The Institute for East Asian Studies, North Korea’s Policy Toward The United Nations, Seul.
- TICAHURST Rupert**, “The Martens Clause and the Laws of Armed Conflict”, International Review of the Red Cross, No: 317, 1997.
- T’ONGIRWON Kukt’o**, A White Paper on South-North Dialogue in Korea, National Unification Board Republic of Korea, 1982.
- TONKIN Hannah**, State Control Over Private Military and Security Companies in Armed Conflict, 1st edition, Cambridge University Press, Cambridge 2011.
- TOPAL Ahmet Hamdi**, Uluslararası Terörizm ve Terörist Eylemlere Karşı Kuvvet Kullanımı, 1. Baskı, Beta Yayınları, Kırklareli 2005.
- TÜRMEN Rıza**, “Nükleer Silahsızlanma”, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, 1973, s. 227-231.
- TÜTÜNCÜ Ayşe Nur**, “Nükleer Silahlar ve Milletlerarası İnsancıl Hukuk İlişkisinin Divan’ın 1996 Tarihli Danışma Görüşü Çerçevesinde Değerlendirilmesi” (Nükleer Silahlar), Milletlerarası Hukuk Bülteni, S.23, 2003, s. 791-816.
- TÜTÜNCÜ Ayşe Nur**, İnsancıl Hukuka Giriş, 4. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul 2006.
- UÇAR Azime Ayça**, Uluslararası Hukuk Kuralları Çerçevesinde Nükleer Silah Kullanımı, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2016.
- United Nations, Treaty on The Non-Proliferation of Nuclear Weapons, New York 1969.

UTGOFF Victor A., *The Coming Crisis, Nuclear Proliferation, U.S. Interests and World Order*, The MIT Press, London 2000.

UYGUN Oktay, *Devlet Teorisi*, 1. Baskı, On İki Levha yayınları, İstanbul 2014.

UZUN Elif, “Milletlerarası Adalet Divanı’nın Nükleer Silahların Tehdidi veya Kullanımının Meşruiyeti ile İlgili 1996 Tarihli İstişari Mütalaasına İnsancıl Hukuk Açısından Bir Bakış”, *Atatürk Üniversitesi Erzin-can Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.7, S.3-4, Aralık 2003, s. 557-589.

ÜNAL Bekir, “İran-Kuzey Kore Savunma Sanayii ve Nükleer Teknoloji İşbir-liği” (İran-Kuzey Kore), *Bilge Strateji*, C.6, S.10, Bahar 2014, s. 115-136.

ÜNAL Şeref, *Uluslararası Hukuk (Uluslararası Hukuk)*, 1. Baskı, Yetkin Yayı-nevi, Ankara 2005.

VAN DER WOLF William-Jan, *War Crimes*, WLP Publisher, The Netherlands 2010.

VARLIK Ali Bilgin, “Savaşı Tanımlamak: Terminolojik Bir Yaklaşım”, *Avrasya Dergisi*, 1/2, 2013, s. 114-129.

VARRIALE Cristina, *Arms Control Today*, Vol: 48, Iss: 7, Washington, October 2018, s. 6-10.

WARREN Christopher, *U.S. Department of State Dispatch*, Vol: 6, Iss: 5, Washington 1995, s. 54-57.

WANG Tao, “Neutralizing Indochina: The 1954 Geneva Conference and China's Efforts to Isolate the United States”, *Journal of Cold War Studies*, 19/2, 2017, s. 3-42.

WATKIN Kenneth, “21. Century Conflict and International Humanitarian Law? Status Quo or Change?”, *International Law and Armed Conflict: Exploring the Faultlines*, (Ed. Micheal SCHMITT / Jelena PEJIC), 1st Edition, BRILL, Boston 2007, s. 265-297.

Weapons of Mass Destruction Commission, Weapons of Terror, Stockholm 2006.

WEERAMANTRY Christopher, “Dissenting Opinion-Advisory Opinion of the ICJ on the Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons”, *American Journal of International Law*, 86/3, 1996, s. 476-505. <https://www.icj-cij.org/en/case/95> (11.12.2020).

WEXLER Lestey, “International Law Divergence”, *Pepperdine Law Review*, Vol: 42, 2015, s. 549-589.

WILLIAMS Robert E. / CALDWELL Dan / CALDWELL Jr., “Just War Theory and the Principles of Just Peace”, *International Studies Perspectives*, 2006/7, s. 309-320.

WILLRICH Mason, “The Treaty on Non-Proliferation of Nuclear Weapons: Nuclear Technology Confronts World Politics”, *The Yale Law Journal*, Vol: 77, No: 8, 1968, s. 1447–1519.

YAMAN Ahmet / ÇALIŞ Halit, *İslam Hukukuna Giriş*, 1. Baskı, Bilimsel Araştırma Yayınları, İstanbul 2018.

YILMAZ Sait, “Kuzey Kore’nin Geleceği”, acikarsiv.aydin.edu.tr, (4.2.2020).

KARARLAR VE RAPORLAR

United Nations, General Assembly Resolution A/RES1(I), Establishment of a Commission to Deal with the Problems Raised by the Discovery of Atomic Energy, 24 January, <https://research.un.org/en/docs/ga/quick/regular/1> (18.01.2021).

United Nations, General Assembly Resolution A/RES/112 (II), The problem of independence of Korea, 13 November 1947, [https://undocs.org/en/A/RES/112\(II\)](https://undocs.org/en/A/RES/112(II)) (4.3.2021).

United Nations, General Assembly Resolution A/RES/195 (III), The problem of independence of Korea, 11 December 1948, [https://undocs.org/en/A/RES/195\(III\)](https://undocs.org/en/A/RES/195(III)) (3.12.2019).

United Nations Security Council, S/RES/82(1950), adopted by the Security Council at its 473rd meeting on 25 June 1950, [https://undocs.org/en/A/1775%20\(Supp\)](https://undocs.org/en/A/1775%20(Supp)) (15.11.2019).

United Nations Security Council, S/RES/83(1950), Complaint of aggression upon the Republic of Korea, 27 June 1950, [https://undocs.org/en/A/1775%20\(Supp\)](https://undocs.org/en/A/1775%20(Supp)) (15.11.2019).

United Nations Security Council, S/RES/84(1950), on the Korean question and a unified command under the United States, 7 July 1950, <https://digitallibrary.un.org/record/> (15.11.2019).

United Nations, General Assembly Resolution A/RES/1(I), Establishment of a Commission to Deal with the Problems Raised by the Discovery of Atomic Energy, 24 January 1946, [https://undocs.org/en/A/RES/1\(I\)](https://undocs.org/en/A/RES/1(I)) (11.12.2019).

- United Nations, General Assembly Resolution A/RES/1576 (XV), Prevention of the wider dissemination of nuclear weapons, 20 December 1960, [https://undocs.org/en/A/RES/1576\(XV\)](https://undocs.org/en/A/RES/1576(XV)) (1.2.2021).
- United Nations, General Assembly Resolution A/RES/1653 (XVI), Declaration on the prohibition of the use of nuclear and thermo-nuclear weapons, 24 November 1961, [https://undocs.org/en/A/RES/1653\(XVI\)](https://undocs.org/en/A/RES/1653(XVI)) (1.2.2021).
- United Nations, General Assembly Resolution A/RES/1665 (XVI), Prevention of the wider dissemination of nuclear weapons, 4 December 1961, [https://undocs.org/en/A/RES/1665\(XVI\)](https://undocs.org/en/A/RES/1665(XVI)) (1.2.2021).
- United Nations, General Assembly Resolution A/RES/1911 (XVIII), Denuclearization of latin America, 27 November 1963, [https://undocs.org/en/A/RES/1911\(XVIII\)](https://undocs.org/en/A/RES/1911(XVIII)) (3.2.2021).
- United Nations, General Assembly Resolution A/RES/2028 (XX), Non-proliferation of nuclear weapons, 19 November 1965, [https://undocs.org/en/A/RES/2028\(XX\)](https://undocs.org/en/A/RES/2028(XX)) (1.2.2020).
- United Nations, General Assembly Resolution A/RES/2444 (XXIII), Basic principles of the legal status of the combatants struggling against colonial and alien domination and racist regimes, 12 December 1973, [https://undocs.org/en/A/RES/3103\(XXVIII\)&Lang=E&Area=RESOLUTION](https://undocs.org/en/A/RES/3103(XXVIII)&Lang=E&Area=RESOLUTION) (18.01.2021).
- International Court of Justice, Border and Transborder Armed Actions (Nicaragua v. Costa Rica), 21 October 1986, <https://www.icj-cij.org/public/files/case-related/73/073-19861021-ORD-01-00-EN.pdf> (25.12.2020).
- International Committee of the Red Cross (ICRC), Basic rules of international humanitarian law in armed conflicts, 31.12.1988, <https://www.icrc.org/en/doc/resources/documents/misc/basic-rules-ihl-311288.htm> (29.12.2019).
- The International Court of Justice, Advisory Opinion, 8 July 1996, <https://www.icj-cij.org/public/files/case-related/95/095-19960708-ADV-01-00-EN.pdf> (1.2.2021).
- United Nations Security Council, S/RES/2371(2017), Adopted by the Security Council at its 8019th meeting on 5 August 2017, [https://undocs.org/S/RES/2371\(2017\)](https://undocs.org/S/RES/2371(2017)) (8.3.2020).
- United Nations Security Council, S/RES/2397(2017), Adopted by the Security Council at its 8151st meeting on 22 December 2017, [https://undocs.org/S/RES/2397\(2017\)](https://undocs.org/S/RES/2397(2017)) (8.3.2020).

The International Campaign to Abolish Nuclear Weapons, May-2020 Report, <https://www.ican.org/report-73-billion-nuclear-weapons-spending-2020> (12.6.2020).

United Nations, : C.N.478.2020.TREATIES-XXVI.9 (Depositary Notification), 26 October 2020, <https://treaties.un.org/doc/Publication/CN/2020/CN.478.2020-Eng.pdf> (1.2.2021).

İNTERNET KAYNAKLARI

https://www.dunya.com/dunya/Birleşmiş_Milletler039den-8-devlete-nukleer-anlasma-uyarisi-haberi-315069, (12.3.2018).

m.bianet.org(01.09.2019).

<http://pris.iaea.org/PRIS/WorldStatistics/UnderConstructionReactorsByCountry.aspx> (11.10.2019).

turkcebilgi.com (4.11.2019).

International Committee of The Red Cross, <https://ihl-databases.icrc.org/applic/ihl/ihl.nsf/INTRO/365?OpenDocument> (25.12.2019).

<https://tr.sputniknews.com/dunya/201809061035085555-bm-guterres-nukleer-denemeler-mesaji/> (12.3.2019).

<https://www.diplomasi.net/antarktika-antlasmasi/> (12.3.2019).

<http://edam.org.tr/nukleer-silahlardan-arindirilmis-bolgeler/> (13.3.2019).

<http://pris.iaea.org/PRIS/WorldStatistics/OperationalReactorsByCountry.aspx> (11.10.2019).

<http://edam.org.tr/nukleer-silahlardan-arindirilmis-bolgeler/> (4.12.2019).

https://www.tbirlesmis-milletler.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBİRLEŞMİŞ_MİLLETLER/d21/c015/tBirleşmiş_Milletler21015014ss0171.pdf (28.12.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/KANUNLAR_KARARLAR/kanunbmmc080/kanuntbmmc080/kanuntbmmc08004238.pdf (30.12.2019).

<https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d21/c015/tbmm21015014ss0171.pdf> (29.01.2020).

<https://undocs.org/A/CONF.229/2017/8> (1.2.2020).

<https://ihl-databases.icrc.org/ihl/INTRO/195> (18.02.2020).

- <http://www.aa.com.tr> (2.3.2020).
- [aa.com.tr](http://www.aa.com.tr) 8erişim adresi(4.02.2020).
- [dw.com/tr](http://www.dw.com/tr) (18.6.2020).
- <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/8322.pdf> (20.12.2020).
- <https://2009-2017.state.gov/t/isn/5182.htm> (28.12.2020).
- <https://ihl-databases.icrc.org/applic/ihl/ihl.nsf/Article.xsp?action=openDocument&documentId=2A921D989053D623C12563CD0051EEF9> (29.12.2020).
- <https://www.jus.uio.no/english/services/library/treaties/05/5-03/chemical-weapons.xml> (30.12.2020).
- <https://ihl-databases.icrc.org/applic/ihl/ihl.nsf/385ec082b509e76c41256739003e636d/30b2a952e0f3feb9c125641e0039cbe2> (30.12.2020).
- <https://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k4824.html> (30.12.2020).
- R.G., 30.01.1953, Sayı 8322.
- <https://www.jus.uio.no/english/services/library/treaties/06/6-02/preservation-fauna-natural.xml> (18.1.2021).
- <https://www.oas.org/juridico/english/treaties/c-8.html> (18.1.2021).
- https://avalon.law.yale.edu/20th_century/we005.asp (28.01.2021).
- <https://www.iaea.org/publications/documents/treaties/treaty-prohibition-nuclear-weapons-latin-america-tlatelolco-treaty> (29.1.2021).
- http://disarmament.un.org/treaties/t/tlateloco_p1/text (29.1.2021).
- http://disarmament.un.org/treaties/t/tlateloco_p1/text (29.1.2021).
- https://asean.org/?static_post=treaty-on-the-southeast-asia-nuclear-weapon-free-zone (29.01.2021).
- https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/KANUNLAR_KARARLAR/kanuntbmmc062/kanuntbmmc062/kanuntbmmc06202225.pdf (29.1.2021).
- <https://www.armscontrol.org/> (8.2.2021).
- <https://ihl-databases.icrc.org/ihl/INTRO/135> (9.3.2021).
- https://en.unesco.org/sites/default/files/wpfd_2014_statement_final.pdf (26.5.2021).

Elif BOLAT TRKDOĞAN

Tokat Gaziosmanpaşa niversitesi Hukuk Fakltesi
Medeni Hukuk Anabilim Dalı
Araştırma Grevlisi

**TRK HUKUKUNDA
BİR KUSURSUZ SORUMLULUK
TR OLARAK
OBJEKTİF ZEN DEVİNE
DAYALI SORUMLULUK**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Hukukunda Bir Kusursuz Sorumluluk Türü Olarak
Objektif Özen Ödevine Dayalı Sorumluluk
Elif Bolat Türkdoğan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2879

Birinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 30 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Abik**, Yıldız; Taşınmaz Malikinin Olumlu Müdahaleler Nedeniyle Komşulara Karşı Sorumluluğu, EÜHFD, C. XIV, S. 3-4 (2010), s. 145-186.
- Ahmedov**, Ziya; Türk ve Azerbaycan Hukukunda Adam Çalıştırmanın Hukuki Sorumluluğu (*Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Ankara 2012).
- Akartepe**, Alparslan; Türk Borçlar Kanunu'nda Haksız Fiilden Doğan Borç İlişkileri Alanında Getirdiği Yenilikler ve Değişiklikler, EÜHFD, C. XVI, S. 1-2, 2012, s. 159-190.
- Akçura Karaman**, Tuğba; Üreticinin Ayıplı Ürününün Sebep Olduğu Zararlar Nedeniyle Üçüncü Kişilere Karşı Sorumluluğu, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2008.
- Akıncı**, Şahin; Borçlar Hukuku Bilgisi Genel Hükümler, 9. Baskı, Ekim 2016, Sayram Yayınları, Konya.
- Akıntürk**, Turgut; Türk Medeni Hukuku Aile Hukuku Yeni Medeni Kanun'a Uyarlanmış İkinci Cilt, Yenilenmiş 10.Baskı, Beta Yayınları, 2006 İstanbul.
- Akipek**, Jale G. / **Akıntürk**, Turgut / **Ateş**, Derya; Eşya Hukuku, Beta Yayınları, İstanbul 2018.
- Akipek**, Jale; Gayrimenkul Malikinin Mes'uliyetinin Kavram ve Mahiyeti, AÜHFD, C. XI, S. 01-02, s. 333-370. (Akipek, Gayrimenkul Malikinin Mes'uliyetinin Kavram ve Mahiyeti).
- Akkayan Yıldırım**, Ayça; 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Düzenlemeleri Çerçevesinde Kusursuz Sorumluluğun Özel Bir Türü Olarak Tehlike Sorumluluğunun Özel Bir Türü Olarak Tehlike Sorumluluğu, İÜHFM, C. LXX, S. 1, 2012, s. 203-220.
- Akkuş**, Mustafa; İstihdam Edenin Sorumluluğu (*Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Ankara 1989).
- Altop**, Atilla; Türk Borçlar Kanunu Tasarısı'na Göre Hakkaniyet Sorumluluğu, Marmara Üniversitesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Roma Hukukundan Modern Hukuka Sorumluluk (Sempozyum Özel Sayısı), C. XIV, S. 4, 2008, s. 85-97.

- Andreas von**, Tuhr; Borçlar Hukukunun Umumi Kısım C. 1-2, (Çev. Cevat Edege), Olgaç Matbaası, Ankara 1983.
- Antalya**, O. Gökhan; Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Roma Hukukundan Modern Hukuka Sorumluluk (Sempozyum Özel Sayısı), C. XIV, S. 4, 2008, s. 63-83. (Antalya, Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler).
- Antalya**, O. Gökhan; Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt I, İstanbul: Beta Yayıncılık, Birinci Baskı, Ocak 2012.
- Antalya**, O. Gökhan; Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt II, İstanbul: Legal Yayıncılık, Birinci Baskı, Kasım 2015. (Antalya, BH Genel Hükümler C. II).
- Aral**, Fahrettin; Temyiz Kudretinden Mahrum Şahısların Hukuki Sorumluluğu, BATİDER C. X, S. 3, Ankara 1980, s. 733-758. (Aral, Temyiz Kudretinden Mahrum).
- Aras**, Talip; Adam Çalıştırmanın Sorumluluğu, Türkiye Noterler Birliği Hukuk Dergisi, 2015-1, 63-88.
- Arbek**, Ömer; Çocukların Akit Dışı Vermiş Oldukları Maddi Zararlardan Sorumluluk, Ankara: Yetkin Yayıncılık, 2007.
- Arda**, Aslı; Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Taraf Sorumluluğuna İlişkin Paris Sözleşmesi Kapsamında Nükleer Tesis İşletenin Hukuki Sorumluluğu, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2005).
- Ataay**, Aytekin; Borçlar Hukukunun Genel Teorisi Birinci Yarım, İkinci Bası, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Fakülteler Matbaası, İstanbul 1975.
- Ataş**, Zehra Gizem; 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Adam Çalıştırmanın Sorumluluğu, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 15 (2) 2016, 205-232.
- Avcı**, Mustafa / **Uzunkaya**, Mehmet Celal; Tehlike Sorumluluğunun Genelleşmesine Yönelik Düzenleme Tercihi, Uluslararası Antalya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Haziran 2015, S. 5, 41-65.
- Ayan**, Mehmet; Borçlar Hukuku (Genel Hükümler), Gözden Geçirilmiş 11. Baskı, Ekim 2016 Ankara.

- Ayan**, Mehmet; Eşya Hukuku II Mülkiyet, Gözden Geçirilmiş ve Güncelleştirilmiş 4. Baskı, Mimoza Yayınları, Konya 2012. (Ayan, Mülkiyet).
- Aybay**, Aydın; Borçlar Hukuku Dersleri Genel Bölüm, On dördüncü Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul 2016. (Aybay, Borçlar Hukuku Dersleri).
- Aybay**, Aydın / **Hatemi**, Hüseyin; Eşya Hukuku, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2014.
- Aydınlı**, İbrahim; İstihdam Edenin (Adam Çalıştıranın) Sorumluluğu (BK m. 55), Kamu-İş Yayınları, C. VII, S. 2/2003.
- Aydoğdu**, Murat; Sivil Amaçlı Nükleer Santral İşletenin ve Nükleer Madde Taşıyanın Hukuki Sorumluluğu, Ankara 2009.
- Aytekin Naimi**, Tuğba; Bina ve Yapı Malikinin Sorumluluğu (BK m. 58), (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Doğu Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazimağusa 2006).
- Badur**, Emel; Gayrimenkul Malikinin Sorumluluğu, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 2001/3, s. 836-880.
- Baş**, Ece; 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu Açısından Bina veya Yapı Eserlerinden Doğan Sorumluluk, On iki Levha Yayıncılık, İstanbul Kasım 2011.
- Başıoğlu**, Başak; Sözleşme Dışı Kusursuz Sorumluluk Hukuku ve Özellikle Tehlike Sorumluluğuna İlişkin Değerlendirmeler, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. VI, S. 2, Y. 2015, s. 29-56.
- Baumert**, Georg; (Çev. İrfan Yazman), İşçi ve Müstahdemlerin İşletme İçindeki ve Üçüncü Kişiler Karşısındaki Sorumluluk Bakımından Durumları, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 34, S. 1-4, Y. 1977.
- Belgesay**, Mustafa Reşit; Mahkeme İçtihatları Tahlilleri, Temyiz Kudreti Olmaya n Bir Şahıs Tarafından Yapılan Akdin Neticesi ve Temyiz Kudretinin İspatı, (<http://dergipark.gov.tr/iuhfm/issue/9154/114728>, E.T: 01.01.2017, s. 674-684).
- Bilgen**, Mahmut ve Yargıtay HGK Tetkik Hâkimleri; Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Emsal Kararları, 2012-2013-2014, Ankara 2014.
- Bilgin Yüce**, Melek; Çevrenin Kirlenmesinden Doğan Hukuki Sorumluluk, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. VII, S. 2, 2010, s. 137-166.
- Bolat**, Elif; Türk Hukukunda Kefalet Sözleşmesinin Kuruluşu ve Geçerlilik Şartları, Uluslararası Sosyal & Hukuk Çalışmaları Kongresi, (Editör: Mustafa Çakır), Legal Hukuk Kitapları Serisi: 534, Aralık 2018, 589-622.

- Boydak**, Alptekin Burak; Karayolları Trafik Kanunu Kaynaklı Kusursuz Sorumluluk, TAAD, Y. 5, S.17, Nisan 2014, s. 303-330.
- Brüggemeier**, Gert; Organisationshaftung; Deliktsrechtliche Aspekte Innerorganisatorischer Funktionsdifferenzierung, AcP, 191. Band, 1991.
- Bulut**, Öner; Organizasyon Sorumluluğu Bağlamında Hastanenin Tıbbi Müdahaleden Kaynaklanan Kusursuz Sorumluluğu, İstanbul Barosu Dergisi, C. 94, S. 1, Y. 2020, 142-157.
- Büyüksağış**, Erdem; Tehlike Esasına Dayanan Genel Sorumluluk Kuralı Üzerine Eleştirel Değerlendirmeler, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. VIII, S. 1, İzmir 2005.
- Çalışkan**, Alican / **Yıldırım**, Kaan Can; Taşınmaz Malikinin Salt Malvarlığı Zararlarından Sorumluluğu, Sorumluluk Hukuku, Seminerler 2018 (Editör Başak Baysal), On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, Ocak 2019, 87-117.
- Çelik**, Aslıhan; Bina ve Yapı Eseri Malikinin Hukuki Sorumluluğu (BK m. 58), (*Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Ankara 2006).
- Çelik**, Çelik Ahmet; 6098 sayılı Yeni Borçlar Kanunu'nda Yeni Bir Düzenleme İşletme Tehlikeleri ve Tehlike Sorumluluğu, Yargı Dünyası, S. 189, Eylül 2011, s. 11-23.
- Demir**, Mehmet; Tıbbi Organizasyon Kusuru Açısından Hastanelerin Hukuksal Sorumluluğu, Ankara, Turhan Yayınevi, 2010.
- Demirkaya**, Burak; Türk Hukukunda ve Kıbrıs Türk Hukukunda Motorlu Araç İşletenlerin Hukuki Sorumluluğu, (*Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Doğu Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazimağusa* 2009).
- Deschenaux**, Henri / **Tercier**, Dierre (Çev. Salim Özdemir); Sorumluluk Hukuku, Ankara 1983.
- Durak**, Yasemin; Tehlike Sorumluluğu, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi, C. IX, S. 1, 2014, 24-51.
- Dural**, Mustafa / **Öğüz**, Tufan / **Gümüş**, Mustafa Alper; Türk Özel Hukuku / Cilt: III, Aile Hukuku, Filiz Kitabevi, İstanbul 2015.
- Dural**, Mustafa / **Öz**, Turgut; Türk Özel Hukuku Cilt IV Miras Hukuku, Filiz Kitabevi, İstanbul 2019.
- Edis**, Seyfullah; Medeni Hukuka Giriş ve Başlangıç Hükümleri, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No: 519, Altıncı Basım, Ankara 1997.

- Erbilen**, İnci; Kusursuz Sorumluluk Hallerinden Adam Çalıştırmanın Sorumluluğu, İstanbul Barosu Dergisi, C. 92, S. 4, Y. 2018, 167-188.
- Erdem**, Mehmet; Türk Borçlar Kanunu Uyarınca Tehlike Sorumluluğu, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Özel Hukuk Sempozyumu Özel Sayısı, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi Sempozyumu (3-4 Haziran 2011) Sempozyum No: III, Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan, 2011, s. 217-226.
- Erdoğan**, İhsan; Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Gazi Kitabevi, 3. Baskı, 2017, Ankara.
- Erdoğan**, İhsan / **Keskin**, A. Dilşad; Türk Medeni Kanunu (Başlangıç Hükümleri – Kişiler Hukuku) Genişletilmiş 3. Baskı, Gazi Kitabevi, Ekim 2020, Ankara.
- Erdoğan**, Mehmet Şirin / **Atalay**, Ezgi; Tehlike Sorumluluğu, Ankara Barosu Dergisi, 2004/3, Ankara Barosu Yayınları, s. 27-54.
- Eren**, Fikret; Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Ankara: Yetkin Yayınları, 24. Baskı, 2019. (Eren, BH Genel Hükümler).
- Eren**, Fikret; Karayolları Trafik Kanununa Göre Motorlu Araç İşletenin Akit Dışı sorumluluğunun Hukuki Niteliği ve Unsurları, AHFD, C.XXXIX, S. 1-4.
- Eren**, Fikret; Mülkiyet Hukuku, 3. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2014 (Eren, Mülkiyet Hukuku).
- Eren**, Fikret; Sorumluluk Hukuku Açısından Uygun İlliyet Bağ Teorisi, Ankara 1985.
- Erkan**, Vehbi Umut / **Yücer**, İpek; Ayırt Etme Gücü, AÜHFD, 60 (3) 2011, s. 485-522.
- Erman**, Hasan; Eşya Hukuku Dersleri, Gözden Geçirilmiş 8. Basım, Der Yayınları: 415, İstanbul, 2018.
- Erten**, Ali; Borçlar Kanunu ve Yapı Denetimi Hakkında KHK Açısından Türk Hukukunda Yapıların Neden Oldukları Zararlardan Dolayı Sorumluluk, Ankara 2000.
- Erten**, Ali; Türk Borçlar Hukukuna Göre Bina ve İnşa Eseri Sahiplerinin Sorumluluğu (BK m. 58), Ankara 2000. (Erten, Bina Sahibi).
- Erwin**, Deutsch; Sorumluluk Hukukunun Temel İlkeleri, (Çev. Şeref Ertaş), DEÜHFD, İzmir, 1981.

- Esener, Turhan / Güven, Kudret;** Eşya Hukuku, Genişletilmiş 5. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2012.
- Feyzioğlu, Feyzi Necmeddin;** Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt – I, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1976.
- Gerek, Nüvit;** 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nda Öngörülen Tehlike Sorumluluğu, Sicil, Aralık 2011, s. 31-39.
- Gönül Koşar, Günhan;** Haksız Fiil Sorumluluğunda Kusur ve Etkisi, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, Şubat 2020.
- Görmez, Onur;** Nükleer Santral İşletenin Kusursuz Sorumluluğu, Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Haziran 2014, C. II, S. 1, s. 109-144.
- Güdük, Zeynep;** Türk Mevzuatında Çevreyi Kirletenin Hukuki Sorumluluğu, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 2017 (130), s. 187-224.
- Gülerce, Altan Fahri / Kılınç, Ayşe;** 6098 Sayılı yeni TBK ile Karşılaştırmalı Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Yetkin Yayınları, Ankara 2011.
- Gümüşsoy, Güler;** 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununa Göre Tehlike Sorumluluğu, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 13 (2) 2014: 31-54.
- Günarslan, Fatma Banu;** Tapu Sicilinin Tutulmasından Devletin Sorumluluğu, Terazi Hukuk Dergisi, C. XIV, S. 155, Temmuz 2019, s. 1393-1409.
- Günay, Cevdet İlhan;** Türk Borçlar Kanunu Şerhi, Gözden Geçirilmiş 2. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2015.
- Gürten, Kadir;** Roma Hukuku'nda Hakkaniyet (Aequitas), Ankara: Adalet Yayınevi, 2008.
- Hatemi, Hüseyin;** Aile Hukuku, 8. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, Ocak 2020.
- Hatemi, Hüseyin / Gökyayla, Emre;** Borçlar Hukuku, Genel Bölüm, İstanbul 2011.
- Hatemi, Hüseyin / Serozan, Rona / Arpacı, Abdülkadir;** Eşya Hukuku, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1991.
- Hatemi, Hüseyin; Kocayusufpaşaoğlu/Hatemi/Serozan/Arpacı** Borçlar Hukuku Genel Bölüm İkinci Cilt: Sözleşme Dışı Sorumluluk Hukuku, İstanbul: Filiz Kitabevi, 1994.

- Havutçu**, Ayşe; Üreticinin Sorumluluğu, Ankara, 2004.
- Helvacı**, İlhan; Temyiz Kudretinden Yoksun Şahısların Hukuki Sorumluluğu Üzerine, İHFM, C. LV – S. 4, 1997, s. 145-171.
- İmre**, Zahit; Doktrinde ve Türk Hukukunda Kusursuz Mesuliyet Halleri, İstanbul 1949.
- İmre**, Zahit / **Erman**, Hasan; Miras Hukuku, Gözden Geçirilmiş 14. Basım, Der Yayınları, İstanbul, 2018.
- İnan**, Ali Naim / **Yücel**, Özge; Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Türk Borçlar Kanunu'na Göre Güncellenip, Genişletilmiş 4. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara 2014.
- İnceoğlu**, Murat / **Kurtulan**, Gökçe; TBK m. 71/f.4 Hükmüne Alternatif Çözüm: Örtülü Boşluk, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 15 (2) 2016, 45-60.
- İşgüzar**, Hasan / **Demir**, Mehmet / **Yılmaz**, Süleyman; Miras Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara, 2019.
- İyimaya**, Ahmet; Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sorunları, Ankara 1990.
- Kaplan**, İbrahim; Borçlar Hukuku Dersleri (Genel Hükümler), Gözden Geçirilmiş 6. Baskı, İmaj Yayınevi, Ankara 2012.
- Kara Kılıçarslan**, Seda; Adam Çalıştıranın Sorumluluğu, Turhan Kitabevi, Ankara 2017.
- Karaca**, Mehmet; İfa Yardımcısının Fiilinden Borçlunun Sorumluluğu, Terazi Hukuk Dergisi, Eylül 2010, S. 49, 47-62.
- Karacan Çetin**, Hatice; Karayolları Trafik Kanununda Hukuki Sorumluluk (Türk, İsviçre ve Alman Hukukları Karşılaştırmalı), 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, Temmuz 2016.
- Karahasan**, Mustafa Reşit; Sorumluluk ve Tazminat Hukuku (Birinci Cilt), 1989, Beta, İstanbul.
- Karahasan**, Mustafa Reşit; Sorumluluk ve Tazminat Hukuku, Ankara 1981 (Karahasan, Sorumluluk ve Tazminat Hukuku).
- Karakılıç**, Hasan; Borçlar Hukuku Genel Hükümler Ders Notları, Oniki Levha Yayınları, İstanbul Şubat 2016.
- Kaya**, Asım; Taşınmaz Malikinin Sorumluluğu, Terazi Hukuk Dergisi, C. XI, S.113, Ocak 2016, s. 47-56. (Kaya, Taşınmaz Malikinin Sorumluluğu).

- Kaya**, Asım; 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Sebeplerin Yarışması, Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. I, S. 2, Ekim 2016, 207-228. (Kaya, Sebeplerin Yarışması).
- Kılıç**, Şebnem; Adam Çalıştırmanın Hukuki Sorumluluğu, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XI, S. 145-146, 1021-1068.
- Kılıçoğlu**, Ahmet M.; Borçlar Hukuku Genel Hükümler (Yeni Borçlar Kanunu'na Göre) Genişletilmiş 20. Baskı, Ankara: Turhan Kitabevi, Eylül 2016. (Kılıçoğlu, BH Genel Hükümler).
- Kılıçoğlu**, Ahmet M.; 2918 Sayılı Yasaya Göre Motorlu Araç İşletenin Sorumluluğu, BATİDER., 1984, C. XII, S. 2-3, s. 3-52.
- Kılıçoğlu**, Mustafa; Sorumluluk Hukuku, C. I, Sözleşme Dışı Sorumluluk, Ankara, Turhan Kitabevi, 2002.
- Kılınç**, Ayşe Nur; Adam Çalıştırmanın Organizasyon Sorumluluğu, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- Kızılyar**, İpek Hanım; Ev Başkanı ile Gözetimindeki Kişinin Müteselsil Sorumluluğu, Sorumluluk Hukuku, Seminerler 2018 (Editör Başak Baysal), On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, Ocak 2019, 331-348.
- Kocaman**, Sümeyye; Türk Borçlar Kanunu'nun 66. Maddesi Çerçevesinde Adam Çalıştırmanın Sorumluluğu, TAAD, Y. 6, S. 22, Temmuz 2015, s. 585-609.
- Koç**, Nevzat; Bina ve Yapı Eseri Maliklerinin Hukuki Sorumluluğu, Ankara 1990. (Koç, Bina ve Yapı Eseri).
- Koç**, Nevzat; Türk Borçlar Kanunu'nun Sözleşme Dışı Sorumluluk Hukukuna İlişkin Hükümlerinin Değerlendirilmesi, Prof. Dr. Aydın Zevkiler'e Armağan, s. 1669-1689.
- Koçano Rodoslu**, Emine; Ev Başkanının Sorumluluğu, AÜHFD, 63 (4) 2014, s. 879-899.
- Korkmaz**, Fırat; Kusurun Mahiyetinin Kusur İlkesine Etkisi, KTO Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. V, S. 1, Ocak 2020, 75-100.
- Korkusuz**, Refik; Hukukumuzda Tehlike Sorumluluğu Uygulaması ve Yeni Borçlar Kanunu Tasarısındaki Düzenlemesi, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu (28-29 Mayıs), Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Basımevi, Ankara, 2009.

- Koyuncu Aktaş**, Nihan; TBK m. 71 Hükümünde Düzenlenen Tehlike Sorumluluğu, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XV, S. 193-194, 2020, 1383-1426.
- Kurt**, Ekrem; Yapı Malikinin Sorumluluğu, Marmara Üniversitesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Roma Hukukundan Modern Hukuka Sorumluluk (Sempozyum Özel Sayısı), C. XIV, S. 4, 2008, s. 171-192.
- Kurtoğlu**, Serda; Türk Borçlar Hukukunda Hayvan Sahibinin Sorumluluğu, İstanbul 1980.
- Kuru**, Baki; İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, Yetkin Yayınları, Ankara, Ağustos 2017.
- Malloy**, Rabin Paul; Law in a Market Context- An Introduction to Market Concepts in Legal Reasoning, Cambridge, Cambridge University Press, 2004, s. 170.
- Memiş**, Muhammed Şamil / **Yılmaz**, Çiğdem; Hâkimin Hukuku Re'sen Uygulaması Kapsamında Sebeplerin Yarışması Hükümünün Değerlendirilmesi, Sorumluluk Hukuku, Seminerler 2018, (Editör Başak Bay-sal), İstanbul, Ocak 2019, 349-370.
- Nart**, Serdar; Ayırt Etme Gücünden Yoksun Kimselerin Hukuki Sorumluluğu (Hakkaniyet Sorumluluğu), 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Temmuz 2014.
- Oğuz**, Cemal; Fedakârlığın Denkleştirilmesi İlkesi Uyarınca Taşınmaz Malikinin Sorumluluğu, Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu 2009, s. 209-217. (Oğuz, Fedakârlığın Denkleştirilmesi İlkesi).
- Oğuzman**, M. Kemal / **Öz**, M. Turgut; Borçlar Hukuku Genel Hükümler 6098 sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu'na Göre Güncellenip, Genişletilmiş 12. Baskı Cilt II, İstanbul: Vedat Yayıncılık, Şubat 2016.
- Oğuzman**, M. Kemal / **Seçili**, Özer / **Oktay Özdemir**, Saibe; Eşya Hukuku, Gözden Geçirilmiş 21. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul 2018.
- Oğuzman**, M. Kemal / **Seliçi**, Özer / **Oktay Özdemir**, Saibe; Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler), Gözden Geçirilmiş ve Yenilenmiş 16. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul 2016.
- Oğuzman**, M. Kemal; Medeni Hukuk Pratik Çalışmaları II Borçlar Hukuku – Miras Hukuku, Genişletilmiş 3. Bası, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1978. (Oğuzman, Medeni Hukuk Pratik Çalışmaları).

- Oral**, Tuğçe; Veteriner Hekimin Sözleşme Dışı Sorumluluğu, TAAD, Y. 5, S. 16, Ocak 2014, s. 319-335.
- Öz**, Kerem; Çeviren, İsviçre Federal Mahkemesi I. Hukuk Dairesi'nin Hayvan Bulunduranın Hukukî Sorumluluğuna İlişkin Güncel Bir Kararı, Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. VII, S. 13, Haziran 2019, 395-402.
- Özbay**, İbrahim; 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Neler Getirdi?, Seçkin Yayıncılık, 2. Baskı, Ankara, Haziran 2013.
- Öznur**, Alev; Yargıtay Kararları Doğrultusunda Karayolları Trafik Kanununa Göre Kusursuz Sorumluluk (*Yayımlanmamış Yüksek Lisan Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Mart 2012, İstanbul).
- Öztan**, Bilge; İmalatçının Sorumluluğu, Ankara 1982.
- Öztaş**, İlker; 6098 sayılı TBK'nda Yapı Malikinin Sorumluluğu, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Özel Hukuk Sempozyumu Özel Sayısı, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi Sempozyumu (3-4 Haziran 2011) Sempozyum No: II, Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan, 2011.
- Pekmez**, Cüneyt; Tapu Sicilinin Tutulmasından Devletin Sorumluluğu, On İki Levha Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul, Temmuz 2013.
- Reisoğlu**, Kemal; İstihdam Edenlerin Mesuliyeti, Ankara 1958. (Reisoğlu, İstihdam Eden).
- Reisoğlu**, Safa; Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 1.7.2012'de yürürlüğe giren Yeni Türk Borçlar Kanunu'na Göre Hazırlanmış Yirmi dördüncü Bası, Beta Yayınları, İstanbul 2013. (Reisoğlu, BH Genel Hükümler).
- Sağlam**, İpek; Adam Çalıştırmanın Sorumluluğu, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Özel Hukuk Sempozyumu Özel Sayısı, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi Sempozyumu (3-4 Haziran 2011) Sempozyum No: III, Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan, 2011, s. 165-173.
- Sanlı**, Kerem Cem; Kusursuz Sorumluluk Halleri, Türk Borçlar Kanunu Sempozyumu, Makaleler – Tebliğler, Derleyen: M. Murat İnceoğlu, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 1. Baskı, Ocak 2012.
- Saraç**, Senem; Türk Borçlar Kanunu'nda Tehlike Sorumluluğu (TBK m. 71), 1. Baskı, On İki Levha Yayınları, İstanbul, Ekim 2013.

- Sarıaslan**, Damla; Tapu Sicilinin Tutulmasından Doğan Zararlardan Devletin Sorumluluğu, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 2017 (133), s. 393-422.
- Sirmen**, A. Lale; Eşya Hukuku, 6. Baskı, Yetkin Hukuk Yayınları, Ankara 2018. (Sirmen, Eşya Hukuku).
- Sirmen**, A. Lale; Taşınmaz Mülkiyetinin Kullanılmasında Çevre Etkileri Yaratan Müdahalelerden Dolayı Malikin Sorumluluğu, *AÜHFD*, C. XI, S.1-4, s. 281-306.
- Şahin**, Eda; Türk Medeni Kanunu Madde 1007 Kapsamında Tapu Sicili Tutulmasından Devletin Sorumluluğu ve Devlete Karşı Açılacak Tazminat Davasında Zamanaşımı Meselesi, *Terazi Hukuk Dergisi*, C. XIII, S. 141, Mayıs, 2018, s. 51-67.
- Şahin**, Turan; Türk-İsviçre Borçlar Kanunu ve İsviçre Borçlar Kanunu (2020) Tasarısında Kusursuz Sorumluluk Hallerinin Görünümü, *Terazi Hukuk Dergisi*, C. XIII, S. 145, Eylül 2018, 125-129. (Şahin, Kusursuz Sorumluluk).
- Şahin**, Turan; Türk Medeni Kanununun 730. Maddesi Kapsamında Taşınmaz Malikin Sorumluluğu, *Terazi Hukuk Dergisi*, C. XIII, S. 143, Temmuz 2018, 43-54. (Şahin, Taşınmaz Malikin Sorumluluğu).
- Şenocak**, Zarife; Borçlunun İfa Yardımcılarından Dolayı Sorumluluğu, *Dayınlarlı Hukuk Yayınları Ltd. Şti*, Ankara 1995.
- Tahiroğlu**, Bülent; Kusursuz Sorumluluk ve Modern Hukuklara Etkisi, *Marmara Üniversitesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Roma Hukukundan Modern Hukuka Sorumluluk (Sempozyum Özel Sayısı), C. XIV, S. 4, 2008, s. 157-170.
- Tandoğan**, Haluk; Kusura Dayanmayan Sözleşme Dışı Sorumluluk, Ankara: Turhan Kitabevi, 1981. (Tandoğan, Kusura Dayanmayan).
- Tandoğan**, Haluk; Tehlike Sorumluluğu Kavramı ve Türk Hukukunda Tehlike Sorumluluklarının Düzenlenmesi Sorunu, *BATİDER*, C. X, S. 2, Y. 1979. (Tandoğan, Tehlike).
- Tandoğan**, Haluk; Türk Mesuliyet Hukuku, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2010. (Tandoğan, Mesuliyet).
- Tekdemir**, Faruk; Taşınmaz Malikin Sorumluluğu, *İstanbul Barosu Dergisi*, C. 91, S. 2, Y. 2017, 126-144.
- Tiftik**, Mustafa; Akit Dışı Sorumlulukta Maddi Tazminatın Kapsamı, Ankara: Yetkin Yayınları, 1994. (Tiftik, Akit Dışı).

- Tekin**, Umut; 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Hükümlerine Göre Hayvan Bulunduranın Sorumluluğu, İstanbul Barosu Dergisi, C. 86, S. 5, Y. 2012, 245-261.
- Tekinay**, Selahattin Sulhi / **Akman**, Sermet /**Burcuoğlu**, Haluk /**Altop**, Atilla; Tekinay Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Yeniden Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 7. Baskı, İstanbul: Filiz Kitabevi, 1993. (Tekinay/Akman/Burcuoğlu/Altop, Tekinay).
- Tercier**, Pierre / **Pichonnaz**, Pascal / **Develioğlu**, H. Murat; Borçlar Hukuku Genel Hükümler, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, Mart 2016.
- Tiftik**, Mustafa; Türk Hukukunda Tehlike Sorumluluklarının Genel Kural İle Düzenlenmesi Sorunu, Ankara: Yetkin Yayınları, 2. Baskı, 2005. (Tiftik, Tehlike Sorumluluğu).
- Tiftik**, Mustafa; Yeni Düzenleme ve Değişiklikler Çerçevesinde Hukuka Giriş ve Hukukun Temel Kavramları, Gözden Geçirilmiş 7. Baskı, Endülüs Kitabevi, Ekim 2016. (Tiftik, Hukuka Giriş).
- Tiftik**, Mustafa / **Bolat**, Elif; Uygulamada Vekilin Özen Borcu, Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Mustafa Dural Anısına Özel Sayı II, C. V, S. 2, Aralık 2017, 165-180.
- Tiftik**, Mustafa / **Öztürk**, Esra; Türk Borçlar Kanunu'nda Tehlike Sorumluluğu Hükmünün (TBK m. 71) Olması Gereken Hukuk Açısından Eleştirisi, Hukuk Biliminin Güncel Sorunları III. Uluslararası Kongre Bildiri Kitabı, C. II (Özel Hukuk) 4-6 Mayıs 2012 Samsun Türkiye, Adalet Yayınları, Ekim 2012.
- Tunçomağ**, Kenan; Türk Borçlar Hukuku, Cilt I, Genel Hükümler, 6. Bası, İstanbul 1976.
- Türk**, Burak / **Yılmaz**, Çiğdem; Türk Borçlar Kanunu'nun 60. Maddesi Kapsamında Sorumluluk Sebeplerinin Yarışması, Sorumluluk Hukuku, Seminerler 2018, (Editör Başak Baysal), İstanbul, Ocak 2019, 371-407.
- Türkmen**, Ahmet; 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Organizasyon Sorumluluğu (TBK m. 66/III), İÜHFM C. LXX, S.2, 2012, s. 257-284.
- Uluslan**, İlhan; Medeni Hukukta Fedakârlığın Denkleştirilmesi İlkesi ve Uygulama Alanı, Ek Bölüm İle Güncelleştirilmiş 2. Tıpkı Bası, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2012. (**Uluslan**, Medeni Hukukta Fedakârlığın Denkleştirilmesi İlkesi).

- Uluslan**, İlhan; Tehlike Sorumluluğu Üstüne, İstanbul Üniversitesi Muka-yeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. IV, S.6, 1970.
- Uluslan**, İlhan; Türk Borçlar Kanunu'nda Yer Alan Genel Tehlike Sorumlu-luğu Kuralına İlişkin Birkaç Tespit ve Hukuk Düzeni Tarafından Faa-liyetine İzin Verilmiş Önemli Ölçüde Tehlike Arz Eden İşletmelerin Yol Açtığı Zararların Uygun Bir Bedelle Denkleştirilmesi Sorunu, Journal Of Yaşar University, C. VIII, S. Özel, s. 2897-2905.
- Uluslan**, İlhan; Türk Hukukunda Nükleer Zararlardan Doğan Hukuki So-rumluluk, Prof. Dr. Halit Kemal Elbir'e Armağan, İstanbul 1996. (Ulu-san, Nükleer).
- Uyar Özbek**, Zeynep; Türk Hukukundaki Kusursuz Sorumluluk ve Tehli-ke Sorumluluğu Halleri (*Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üni-versitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır 2009*).
- Uygur**, Turgut; Açıklamalı – İçtihatlı Borçlar Kanunu Sorumluluk ve Taz-minat Hukuku m. 51-108 C. III, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2003 (Uy-gur, C. III).
- Uygur**, Turgut; Açıklamalı ve İçtihatlı Borçlar Kanunu, Genel Hükümler, C. I, Ankara 1990 (Uygur, C. I).
- Üçışık**, Güzin; Tehlike Sorumluluğunun Genel Kural İle Düzenlenmesi, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu (28-29 Mayıs), Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Ba-sımevi, Ankara, 2009, s. 127-146.
- Ünal**, Mehmet; Türk Medeni Hukukunda Aile Başkanının Sorumluluğu, Ankara 1979.
- Ünal**, Mehmet / **Başpınar**, Veysel; Şekli Eşya Hukuku, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 9. Baskı, Savaş Yayınevi Ankara, 2017.
- Ünlütepe**, Mustafa; TBK m. 66/III Hükmüne Dayalı Organizasyon Sorum-luluğunun İşletme Bilimi Anlamında Organizasyon ile İlişkisi, Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. IV, S. 1, Temmuz 2016, 87-115. (Ünlütepe, İşletme).
- Ünlütepe**, Mustafa; Mustafa; Organizasyon Sorumluluğu (TBK m. 66/III), İstanbul, Legal, 2016. (Ünlütepe, Organizasyon).
- Ünlütepe**, Mustafa; Organizasyon Sorumluluğu (TBK m. 66/III) ve Tehlike Sorumluluğu (TBK m. 71) İlişkisinin Değerlendirilmesi, Erciyes Üni-

- versitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XII, S. 2, Y. 2017, 1-47. (Ünlütepe, Tehlike).
- Yavuz**, Cevdet; Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Güncellenmiş ve Yenilenmiş 14. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul, 2016.
- Yavuz**, Cevdet; Türk Borçlar Kanunu Tasarısı'na Göre Kusursuz Sorumluluk Halleri ve İlkeleri, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Roma Hukukundan Modern Hukuka Sorumluluk (Sempozyum Özel Sayısı), C. XIV, S. 4, 2008, s. 29-61. (Yavuz, Kusursuz Sorumluluk).
- Yağcı**, Mine; Yardımcı Kişilerin Fiillerinden Sorumluluk (TBK m. 116), On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, Aralık 2018.
- Yıldırım**, Abdulkerim; Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Güncellenmiş 10. Baskı, Monopol Yayınları, Ankara 2019.
- Yıldırım**, Kaan Can; Türk Borçlar Kanunu m. 71 Uygulamasında Tipik Risk Kavramı, Sorumluluk Hukuku, Seminerler 2018, (Editör Başak Bay-sal), İstanbul, Ocak 2019, 447-476. (Yıldırım, Tipik Risk).
- Yılmaz**, Necla; Adam Çalıştırmanın Sorumluluğu (*Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, İstanbul Eylül 2014).
- Yılmaz**, Süleyman; Türk Borçlar Kanunu Tasarısı'nda Sebep Sorumluluklarına İlişkin Yeni Hükümler, AÜHFD, C. 59, S. 3, 2010, s. 551-578.
- Yücel**, Özge; Türk Borçlar Kanunu'na Göre Genel Tehlike Sorumluluğu, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık Ankara, Ağustos 2014.
- Yücel**, Özge; Türk Borçlar Hukukunda İzin Verilen Riskten Doğan Genel Tehlike Sorumluluğu, Batider, C. XXX, S. 3, 2014, 177-227. (Yücel, İzin Verilen Risk).
- Yünlü**, Semih; Yardımcı Kişilerin Fiillerinden Sorumluluk, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, Ocak 2019.
- Zevkliler**, Aydın; Taşınmaz Malikinin Yetkileri Açısından İmar Kurallarına Aykırı ve Zarar Verici İnşaat, Ankara 1982. (Zevkliler, Taşınmaz Zarar Verici İnşaat).

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

Legalbank Elektronik Hukuk Bankası.

<https://www.kararara.com/forum/viewtopic.php?f=45&t=11689>

<http://dergipark.gov.tr/iuhfm/issue/9154/114728>

kararlar.uyusmazlik.gov.tr

<https://www.jurix.com.tr/>

https://fedlex.data.admin.ch/filestore/fedlex.data.admin.ch/eli/cc/27/317_321_377/20210101/de/pdf-a/fedlex-data-admin-ch-eli-cc-27-317_321_377-20210101-de-pdf-a.pdf

https://www.gesetze-im-internet.de/bgb/_831.html

Mustafa TOPRAK
Hakim

AÇIKLAMALI – İÇTİHATLI

ORMAN SUÇLARI

Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş
4. Baskı

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Açıklamalı - İċtihatlı Orman Suçları
Mustafa Toprak

Hukuk Yayınları Dizisi – 1281

Dördüncü Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 18 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- ▶ **Aras Celal**, Açıklamalı İctihatlı Orman Kanunu, Adalet Yayınevi 2009
- ▶ **Artuç Mustafa**, Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması, Adalet Yayınevi 2008
- ▶ **Dr. Öğr.Üyesi Ercan Yaşar** Adalet Dergisi Sayı:65
- ▶ **Eker Hüseyin**, Açıklamalı İctihatlı Hırsızlık Suçları, HUKAB yayınları 2013
- ▶ **Kılıç Halil**, Gayrimenkul Davaları, Adalet Yayınevi 2013
- ▶ **Korkmaz Yakup**, Özel Ormanlar ve Mülkiyet Açısından Değerlendirilmesi, Gazi Üniv. Hukuk Fakülltesi Dergisi C XIV, Y. 2010
- ▶ **Mestav Mehmet**, Açıklamalı İctihatlı Orman Kanunu ve İlgili Mevzuat 2009
- ▶ **Mustafa Ruhan Erdem – Cendide Şentürk**, Ceza Hukuku Dergisi
- ▶ **Özgenç İzzet**, Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi
- ▶ **Ünal Mehmet**, Orman Hukuku, Yetkin Yayınları 2010
- ▶ **Tosun Kerim/Artuç Mustafa**, Özel Ceza Yasalarında Sulh Ceza Davaları, Adalet Yayınevi 2010
- ▶ **Yaşar Osman/ Gökcan Hasan Tahsin/Artuç Mustafa**, Yorumlu Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Adalet Yayınevi 2010

Semra Betül DOĞANGÜZEL

OSMANLI HUKUKUNDA NİŞANLANMA

2. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Osmanlı Hukukunda Nişanlanma

Semra Betül Doğangüzel

Hukuk Yayınları Dizisi – 2726

İkinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 30 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Abdullah bin Mahmûd el-Mevsilî, El-İhtiyâr Li-Ta'îlî'l-Muhtâr, çev. OĞUZ, Ahmet/DADAŞ, Mustafa Bülent/TURAL, Tahir, c. 3, İstanbul, 2017.
- Abdurrahman Cezîrî, Dört Mezhebe Göre İslâm Fıkhi, çev. KESKİN, Mehmet, c. 5, Çağrı, İstanbul, 1990.
- Abdülhalim Ebû Şakka, çev. ARSLAN, Ali/ ARPAÇUKURU/Osman, İslâm Kadın Ansiklopedisi, c. 2, Düşün, İstanbul, 2007.
- ACAR, H. İbrahim, "Nişan" maddesi, TDVİA, c. 33, y. 2007.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet, Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri, c. 1, Fey Vakfı, İstanbul, 1990.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet, Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri, c. 3, Fey Vakfı, İstanbul, 1991.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet, Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri, c. 4, Fey Vakfı, İstanbul, 1992.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet, Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri, c. 6, Fey Vakfı, İstanbul, 1993.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet, Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri, c. 7, Fey Vakfı, İstanbul, 1994.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet, Mukayeseli İslâm ve Osmanlı Hukuku Külliyyatı, Diyarbakır, 1986.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet, İslâm Hukukunda Kölelik-Câriyelik Müessesesi ve Osmanlı'da Harem, OSAV, 5. Baskı, İstanbul, 2000.
- AKINTÜRK, Turgut/ATEŞ KARAMAN, Derya, Türk Medenî Hukuku, c. 2, 16. Basım, 2014.
- AKTAN, Hamza, "Kefâet", İslâm'da İnanç, İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi, c. 3, İstanbul, 2006.
- AKYILMAZ, Gül, İslâm ve Osmanlı Hukukunda Kadının Statüsü, Göksu, Konya, 2000.
- APAYDIN, Yunus, "İbrâ" maddesi, TDVİA, c. 21, y. 2000.
- ANSAY, Sabri Şakir, Eski Aile Hukukumuz Bir Nazar, AÜHF Yayınları, Ankara, 1952.

- AVCI, Mustafa, Türk Hukuk Tarihi Dersleri, Mimoza, Konya, 2014.
- AYBAKAN, Bilal, Fürû' Fıkıh Sistematiği Üzerine, MÜİFD, S. 31, y. 2006/2.
- AYDIN, M. Akif, Osmanlı Aile Hukuku, Klasik, 1. Basım, İstanbul, 2017.
- AYDIN, M. Âkif, Türk Hukuk Tarihi, Beta, 13. Basım, İstanbul, 2015.
- AYVERDİ, İlhan, Kubbealtı Lugatı, Mas, 2. Basım, İstanbul, 2006.
- ATAR, Fahrettin, "Sulh" maddesi, TDVİA, c. 37, y. 2009.
- Şeyhülislam Yenişehirli Abdullah Efendi, Behcetü'l-Fetâvâ, haz. KAYA, Süleyman; ALGIN, Betül; TRABZONLU, Zeynep; ERKAN, Asuman, Klasik, 2011.
- BERKİ, Ali Himmet, Açıklamalı Mecelle (Mecelle-i Ahkâm-ı Adliyye), Hikmet Yayınları, İstanbul, ts.
- BİLMEN, Ömer Nasuhi, Hukûk-ı İslâmiyye ve Istılâhât-ı Fıkhiyye Kamusu, c. 1, 1. Baskı, Ravza, İstanbul, 2013.
- BOSTANCIOĞLU, Sevcen, 9 Numaralı Antakya Şeriye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H. 1188-1191/M. 1774-1777), Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans). 2015.
- BOZKURT, Gülnihal, Alman-İngiliz Belgelerinin ve Siyasî Gelişmelerin Işığı Altında Gayrimüslim Osmanlı Vatandaşlarının Hukukî Durumu, TTK, 2. Basım, Ankara, 1996.
- BUSBECQ, O. Ghiselin, Türk Mektupları, çev. Hatice Özkan, Özgü Yayınları, İstanbul, 2002, s. 108.
- Celâleddîn es-Suyûtî, el-Câmi'us-Sağîr min Ahâdisi'l Beşîri'n-Nezîr, c. 2, Ocak Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul, 2013.
- Cerîde-i İlmiyye Fetvaları, haz. CEBECİ, İsmail, Klasik Yayınları, 1. Basım, İstanbul 2009.
- CİN, Halil, İslam ve Osmanlı Hukukunda Evlenme, AÜHF Yayınları, Konya, 1988.
- CİN, Halil/ AKYILMAZ, Gül, Türk Hukuk Tarihi, 9. Baskı, Sayram, Konya, 2017.
- Darülfünun Hukuk Fakültesi Mecmuası, y. 3, S. 17.
- DEMİRCİ, Ahmet, '3 Numaralı Tokat Şer'iye Sicili (1797-1799/ H. 1212-1213)' (Yüksek Lisans), Tokat, 2007.
- DEVECİ KANAT, Sevim, 1898-1899 Tarihleri Arasında Behisni (Besni) Kazası'nın Sosyal Ve Ekonomik Durumu (194 Numaralı Şer'iyye Siciline Göre), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans), Konya, 2001.

- DEVELLİOĞLU, Ferit, Osmanlıca-Türkçe Okul ve Yazışma Sözlüğü, Doğu Matbaacılık, Ankara, 1964.
- Diyarbakir Şer'iyye Sicilleri Âmid Mahkemesi 3709 Numaralı Sicil (H.1145/1732) 3712 Numaralı Sicil (H.1145-1212/1732-1798) c. 2, DÜİF Yayınları, ed. Ahmet Zeki İzgöer haz. Mehmet Yahya Okutan, Diyarbakır, 2013.
- DÖNDÜREN, Hamdi, Delilleriyle İslam Hukuku Şahıs, Aile ve Çözümlü Miras, Erenler, İstanbul, 1983.
- DÖNMEZ, İbrahim Kâfi, "Sedd-i Zera'i" maddesi, TDVİA, c. 36, y. 2009.
- DUMAN, Ali, Aile Hukuku Hakkında Şeriye Encümeninin Mazbatası, Hikmet Yurdu Dergisi, y. 10, C. 10, S. 19, Ocak-Haziran 2017/1.
- DURAL, Mustafa & ÖĞÜZ, Tufan & GÜMÜŞ, Mustafa Alper, Türk Özel Hukuku c. III (Aile Hukuku), Filiz Kitabevi, 3. Baskı, İstanbul, 2010.
- DÜZDAĞ, Ertuğrul, Şeyhülislâm Ebussuud Efendi Fetvaları Işığında 16. Asır Türk Hayatı, İstanbul, Enderun, 2. Baskı, 1983.
- EKİNCİ, Ekrem Buğra, Osmanlı Hukuku (Adalet ve Mülk), Arı Sanat, İstanbul, 2012.
- EKŞİ, Ahmet, İslam Hukukunda Bir Manevi Tazminat Türü Olarak Hükûmetü'l-Elem, İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi, S. 21, y. 2013.
- Elmalılı M. Hamdi Yazır, Alfabetik İslâm Hukuku ve Fıkıh Istılâhları Kâ-mûsu, c. 2, haz. YALÇIN, Ayhan, Eser, İstanbul, 1996.
- ERDOĞAN, Mehmet, Fıkıh ve Hukuk Terimleri Sözlüğü, Rağbet Yayınları, 1. Baskı, İstanbul, 1998.
- Fetavâyı Ali Efendi, orijinal eser, ts.
- FINDIKOĞLU, Z. Fahri, İçtimaiyat, İÜ Yayınları, İstanbul, 1974.
- KAPLAN, Hanife, 1735-1737 Yılları Arasında Konya'da Sosyal Yaşam (53 Numaralı Konya Şer'iyye Siciline Göre), Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat 2014.
- GÖYÜNÇ, Nejat, Osmanlı İktidarının Temel Unsurlarından Örf-Gelenek, İlmî Araştırmalar 5, İstanbul 1997.
- GÖZÜBENLİ, Beşir, "Fuzûlî" maddesi, TDVİA, c. 13, y. 1996.
- GÜRBÜZ, Sevda, 296 Numaralı Karaman/Larende Şer'îye Sicili Çerçevesinde 1829-1832 Yılları Arasında Karamanda Sosyal, İdarî ve Hukukî Hayat (Yüksek Lisans), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2009.

- GÜVEN, Mehmet Ali, 33 Numaralı Konya Şer'îye Sicili (Değerlendirme ve Transkripsiyon), Selçuk Üniversitesi SBE (Yüksek Lisans), Konya, 2006.
- HATEMÎ, Hüseyin, Hukuka ve Ahlâka Aykırılık Kavramı ve Sonuçları, Sulhi Garan Matbaası, İstanbul, 1976.
- İbrahîmi Halebî, İzahlı Mülteka el Ebhur Tercümesi, çev. UYSAL, Mustafa, 1968.
- İbn-i Âbidin, Redd'ül-Muhtar Ale'd-Dürrü'l-Muhtar, c. 5, çev. DAVUDOĞLU, Ahmet, Şamil, İstanbul, 1983.
- İmam Kurtubî Terceme ve Notlar, el-Câmiu Li Ahkâmi'l-Kur'ân, çev. ERYARSOY, M. Beşir, c. 3, Buruc, İstanbul, 1997.
- İNALCIK, Halil, Osmanlı Hukukuna Giriş Örfi-Sultani Hukuk ve Fatih'in Kanunları, AÜSBFD, 1958.
- İNALCIK, Halil, "Orhan", TDVİA, c. 33, y. 2007, s. 375.
- JENNINGS, Ronald C., Christians and Muslims in Ottoman Cyprus and the Mediterranean World, 1571-1640, New York University Press, 1993.
- Kadı Sicillerinde Samsun -1763 No'lu Samsun Şer'îye Sicil Defteri (H. 1274-1277)- haz. Osman KESKİNER, c. 2, Samsun, 2014.
- KARACAOĞLU, M. Faruk, 1765-1768 Yılları Arasında Konya'da Sosyal Ve Ekonomik Hayat (59 Numaralı Konya Şer'îye Siciline Göre), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans), Konya, 2008.
- KARAMAN, Abdullah, Fıkıh Usûlü, Rağbet, 4. Basım, İstanbul, 2016
- KARAMAN, Hayrettin, Mukayeseli İslam Hukuku, c. 1, Nesil Yayınları, İstanbul, 1999.
- KAYABAŞ, Ebru, Osmanlı Devleti'nde Tanzimat Dönemi İtibarıyla Aile Hukukunun Gelişimi –Hukuk-ı Aile Kararnamesi-, Filiz, İstanbul, 2009.
- KILIÇOĞLU, Ahmet, Aile Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara, 2015.
- KILINÇ, Ahmet, "Osmanlı Devleti'nde Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemi Olarak Muslihûn: Osmanlı Arabuluculuğu", II. Türk Hukuk Tarihi Bildirileri, c. 2, ed. Fethi Gedikli, Onikilevha, İstanbul, 2016.
- KILINÇ, Ahmet/ Kılınç, Ayşenur, Mehrin Türk Pozitif Hukuku Açısından Yeniden Değerlendirilmesi Gerekliği, İnÜHFD, S. 10(1), y. 2019.
- KILINÇ, Ahmet, İslâm Hukukunun Evrenselliği Bağlamında Hukuk-ı Aile Kararnamesi ile Malezya İslam Aile Hukuku Kanunu 1984'ün Muka-yesesı, ERÜHFD, c. 14, S. 2, y. 2019.

- KURT, Abdurrahman, Bursa Sicillerine Göre Osmanlı Ailesi (1839-1876), Uludağ Üniversitesi Basımevi, Bursa, 1998.
- KÜÇÜK, Fatih, 14 Numaralı Konya Şer'îye Sicili (1080-1081/1669-1670) (Değerlendirme ve Transkripsiyon),(Yüksek Lisans), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.
- KÜÇÜKTİRYAKİ, Ahmet Yasin, Sadreddin Efendi'nin Hukuk-ı Aile Kararnamesi'ne İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans) Ankara, 2009.
- LEVY, Reuben, The Social Structure of Islam, Cambridge at the University Press, 4. Baskı, 1969.
- Mehmed Bahaeddin, En-Necah fi Ahkâmî'n-Nikâh, İstanbul, Tevsi-i Tıbaat Matbaası, R. 1332.
- M. De M. D'Ohsson, XVIII. Yüzyıl Türkiye'sinde Örf ve Adetler, çev. YÜKSEL, ZerhaN, Tercüman, ts.
- Meydan Larousse, c. 5, İstanbul, 1971.
- Misalli Büyük Türkçe Sözlük, ts.
- Mustafa el-Hin/Mustafa el-Buğa/Ali el-Şerbeci, Büyük Şafii Fıkhı (el-Fıkh'ul-Menhecî alâ Mezheb'il-İmam eş-Şafii, çev. Ali Arslan, c. 2, Arslan, İstanbul, 1994.
- OCAKOĞLU, Ömer Faruk, Hanefi Mezhebinin Mezhep İçi İşleyişinde Örfün Konumu: İbn Âbidîn'in Örf Risalesi Örneği (Yüksek Lisans) Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2004.
- ONGAN, Halit, Ankara'nın İki Numaralı Şer'îye Sicili, TTK, 2. Basım, Ankara, 2014.
- Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Büyük Lügat, c. 2, ts.
- Operatör Prof. Dr Cemil (Paşa) Topuzlu İstanbul Eski Şehremini, İstibdat-Meşrutiyet-Cumhuriyet Devirlerinde 80 Yıllık Hatıralarım, Topuzlu Yayınları, 4. Baskı, İstanbul, 2002.
- ORTAYLI, İlber, Osmanlı Toplumunda Aile, Pan, İstanbul, 2001.
- ÖZDAMAR, Toroshan, 176 Numaralı Besni Şer'îye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans), 2016.
- ÖZPOLAT, Leyla, 1 Numaralı Konya Şer'îye Sicili (970-1019/1563-1610) Değerlendirme ve Transkripsiyon, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü(Yüksek Lisans), 2016.

- Peçevi İbrahim Efendi, Peçevi Tarihi, c. I, haz. Bekir Sıtkı Baykal, Kültür Bakanlığı Yayınları, 1. Baskı, Ankara, 1981.
- PEIRCE, Leslie P., Harem-i Hümayun: Osmanlı İmparatorluğu'nda Hükümlerlik ve Kadınlar, çev. Ayşe Berktaş, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 2016.
- SAK, İzzet, "Osmanlı Toplumunda Nâmzedin (Nişanın) Bozulması ve Sonuçları: Konya Örneği (18. Yüzyılın İlk Çeyreğine Âit Konya Şer'îye Sicillerine Göre)", SÜSBED, S. 16, y. 2006.
- Sak, Şerîye Sicillerine Göre Sosyal ve Ekonomik Hayatta Köleler (17. ve 18. Yüzyıllar), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Doktora Tezi), Konya, 1992.
- SARICAOĞLU, Fikret, "Dîvân-ı Hümâyûn'un Kronolojik Toplanma ve Merasim Günleri (1153-1210, 1740-1795)", Osmanlı Araştırmaları, S. XXX, İstanbul, 2007.
- Serahsî, Mebsût, ed. AKŞİT, Mustafa Cevat, c. 4, İstanbul, 2008.
- SAVADOĞO, Abdourrahmane İslam Aile Hukukunda Nişanlanma ve Evlilik Akdi Esnasında Ortaya Çıkan Çağdaş Problemler, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans), Konya, 2018.
- Şemseddin Sami, Kamus-ı Türki, Dersaadet, 1316
- SCHACHT, Joseph İslâm Hukukuna Giriş (An Introduction to Islamic Law), çev. Mehmet Dağ, Abdulkadir Şener, AÜİF Yayınları, 2. Basım, Ankara, 1986.
- SEVİCİ, Hatice, 54 Numaralı Konya Şer'îye Sicili'nin (1-190) Değerlendirme Ve Transkripsiyonu (H. 1150 1152/M. 1738-1740), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans), Konya, 2011.
- ŞENER, Abdulkadir, İslâm Hukukunda Hibe, AÜİF Yayınları, Ankara, 1984.
- Şer'îye Sicilleri I, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul 1988.
- TEPELİ, Hikmet, 337 Numaralı Bozkır Şer'îyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans), Konya, 2010.
- TİMUR, Hıfzı, Eski Örfî Hukukumuzda Nişanlanma ve Kalım Müessesesi, Ebul'Ula Mardin'e Armağan'dan ayrı bası, Kenan Matbaası, İstanbul, 1944.
- Universitas Islam Negeri, Maulana Malik Ibrahim, Pusat Perpustakaan, ts.

- ÜÇÖK, Coşkun/ MUMCU, Ahmet/ BOZKURT, Gülnihal, Türk Hukuk Tarihi, 19. Baskı, Turhan, 2017.
- YAMAN, Ahmet, İslâm Aile Hukuku, İstanbul, 8. Baskı, MÜİF Vakfı Yayınları, 2011.
- YAZICI, Emel, 47 Numaralı Tokat Şer'îye Sicili'nin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi (Yüksek Lisans), Tokat, 2011.
- YAZIR, Elmalılı M. Hamdi, Alfabetik İslâm Hukuku ve Fıkıh İstılâhları Kâmûsu, c. 2, haz. YALÇIN, Ayhan, Eser, İstanbul, 1996.
- Yusuf el-Kardavî, İslâm Işığında Çağdaş Meselelere Fetvalar, çev. BULUT, Veysel, Ravza, c. 2, 2010.
- ZEYDAN, Abdulkerim İslâm Hukukuna Giriş, Kayıhan Yayınları, İstanbul, 2012.
- ZUHAYLİ, Vehbe, İslâm Fıkıhı Ansiklopedisi, Feza, İstanbul, 1994.
- 39 Numaralı Konya Kadı Sicili (1113-1113/1701-1702), haz. SOLAK, İbrahim/ SAK, İzzet, Konya BŞB, Konya, 2016.
- 41 Numaralı Konya Kadı Sicili (1115-1116/1703-1704), haz. SAK, İzzet, Konya BŞB, Konya, 2016.
- 45 Numaralı Konya Kadı Sicili, haz. SAK, İzzet/ ÇETİN, Cemal, Konya BŞB, Konya, 2016.
- 49 Numaralı Konya Kadı Sicili, haz. SAK, İzzet/ SOLAK, İbrahim, Konya BŞB, Konya, 2016
- 50 Numaralı Konya Kadı Sicili, haz. SAK, İzzet/ ÇETİN, Cemal, Konya BŞB, Konya, 2014.
- 53 Numaralı Konya Kadı Sicili (1148-1149/ 1736-1737), SAK, İzzet/ SOLAK, İbrahim, Konya BŞB, Konya, 2016.
- BOA, 7 Numaralı Mühimme Defteri (975-976/1567-1569) Özet-Transkripsiyon-İndeks 1, haz. ŞENER, Murat, Ankara, 1998.
- BOA, 12 Numaralı Mühimme Defteri (978-979/ 1570-1572) Özet-Transkripsiyon-İndeks 1, Ankara 1996, haz. ŞEBER, Murat/ŞEN, Metin, Ankara, 1996.

Dr. Saliha OKUR GÜMRÜKÇÜOĞLU

**OSMANLI'DAN GÜNÜMÜZE
EVLATLIK KURUMU
VE
KORUYUCU AİLE**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Osmanlı'dan Günümüze Evlatlık Kurumu ve Koruyucu Aile

Dr. Saliha Okur Gümrükçüoğlu

Editör: Prof. Dr. Fethi Güngör

Hukuk Yayınları Dizisi – 2871

Birinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 16 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr - adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.

İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde

No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0 312 395 85 71

Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

ARŞİV BELGELERİ

BOA, A.DVN.ŞKT-1

BOA, A.DVN.ŞKT-2

BOA, A.DVN.SMHM.

BOA, DH.MKT.

İstanbul Kadı Sicilleri (İKS)

Bursa Kadı Sicilleri (BKS)

KİTAP VE MAKALELER

- Abacı, Nuran; *Bursa Şehri'nde Osmanlı Hukuku'nun Uygulanması (17. Yüzyıl)*, Ankara: Kültür Bakanlığı yay., 2001.
- Adıyeke, Nükhet A.; "XVII. Yüzyıl Girit (Resmo) Şeriye Sicillerine Göre İhtidâ Hareketleri ve Girit'te Etnik Dönüşüm", XVI. *Türk Tarih Kongresi*, C. II, Ankara, 2006, s. 557-568.
- Akgül, Ceylan Sülü-Güngör Fethi, "Çocuk Koruma Sistemindeki Sıcak Yuva: Türkiye'de Koruyucu Aile Modeli", *International Social Sciences Studies Journal*, C. 5, S. 47, 2019, s. 5740-5748.
- Akıntürk, Turgut; *Türk Medeni hukuku: Aile hukuku*, C. II, İstanbul: Beta Basım Yayım, 2006.
- -----; Karaman Derya Ateş; *Türk Medeni Hukuku: Aile Hukuku*, İstanbul: Beta Yay., 2011.

- Akyüz, Emine; “Evlât Edinmeye İlişkin Uluslararası Sözleşmeler”, *Çağdaş Hukuk Sistemleri ve Türk Medenî Kanunu, Prof. Dr. Hamide Topçuoğlu’na Armağan*, Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi yay., 1995, s. 153 - 169.
- Akyüz, Yahya; *Türk Eğitim Tarihi*, İstanbul: Kültür Koleji Yay., 1994.
- Ahmet Midhat Efendi, *Peder Olmak Sanatı*, İstanbul, 1900.
- Alinge, Curt, *Moğol Kanunları*, çev. Coşkun Üçok, Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 1967.
- Amin, Cahide-Tan, Müge; “Erkek Yetiştirme Yurdu Çocuklarında Davranış Sorunları”, *Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, C. 4, S. 1, 1988, s. 15-29.
- Arat, Tuğrul; “Evlat Edinme Hukukundaki Toplumsal Gelişmelerin İşlevsel açıdan Bakış”, *Prof. Dr. Osman F. Berki’ye Armağan*, Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1977, s.105-178.
- Arık, Fikret; “Evlat Edinme” *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, C. 3, S. 3-4, 1948, s. 178-203.
- Arsal, Sadri Maksudi; *Umumi Hukuk Tarihi*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 1948.
- Arsebük, Esat; *Aile Hukuku*, C. II, Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 1940.
- As, İzzettin; *Bir Sosyal Hizmet Kurumu Olarak Dârüleytam*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Basılmamış Doktora Tezi), İstanbul 2020.
- Aslan, Halide; “Osmanlı İmparatorluğu’nun Son Dönemlerinde Mühtedî Çocuk Manzaraları” *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. 14, S. 1, 2009, s. 119-142.
- Ataay, M. Aytekin; *Medeni Hukukta Evlat Edinme*, İstanbul: Birinci Fasikül, 1957.

- -----; *Şahıslar Hukuku*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 1969.
- Ateş, Ali Osman; *İslam'a Göre Cahiliye ve Ehl-i Kitap Örf ve Adetleri*, İstanbul: Beyan yay., 1996.
- Avcı, Casim-Şentürk, Recep; "Kabile" *TDV İslam Ansiklopedisi*, C. XXIV, İstanbul, 2001, s. 30-32.
- Aydoğdu, Murat; *Çağdaş Hukuki Gelişmeler Işığında Evlat Edinme*, İzmir: Günaydın Hukuk Yay., 2006.
- Aydın, M. Âkif ve Diğerleri, *İstanbul Kadı Sicilleri*, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), 2008.
- -----; *İslam Osmanlı Aile Hukuku*, İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı (İFAV), 1985.
- -----; "Evlât Edinme", *TDV İslam Ansiklopedisi*, C. XI, İstanbul, 1995, s. 527-529.
- Ayhan, Halis-Maviş, Hakkı; "Dârüşşafaka", *DİA*, C. IX, İstanbul, 1994, s. 7-9.
- Ayiter, Kudret; *Roma Hukuku Dersleri, Aile Hukuku*, Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 1963.
- Aytekin, Hakan; *1914-1924 Yılları Arasında Korunmaya Muhtaç Çocuklar ve Eğitimleri*, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 2006.
- Bardakoğlu, Ali; "Hidane", *TDV İslam Ansiklopedisi*, C. XVII, İstanbul, 1998, s. 467-471.
- Bay, Abdullah; "Osmanlı Toplumunda Koruyucu Aile Uygulaması", *Koruyucu Aile Olmak*, Ankara: Diyanet Vakfı Yayınları 2018.
- *Behçetü'l-Fetâvâ*, haz. Süleyman Kaya ve dğr., İstanbul, 2011.

- Berki, Şakir; *Alman İsviçre ve Türk Medeni Kanunlarında Evlat Edinme*, Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 1962.
- Bilmen, Ömer Nasuhi; *Hukuki İslamiyye ve Istılahatı Fıkhiyye Kamusu*, C. III, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 1951.
- Canan, İbrahim; "Vakıfların Çocuğun Korunmasına Yönelik Fonksiyonel Yapıları", *Aile ve Toplum*, C. I, S. 2, 1991, s. 56-62.
- Caferoğlu, Ahmet; "Türk Taamül Hukukunda Evlâtlık Müessesesi", *Türk Hukuk ve İktisat Tarihi Mecmuası*, C. II, İstanbul, 1939, s. 97-118.
- Çağlar, Doğan; "Atatürk ve Cumhuriyet Devrinde Korunmaya Muhtaç Çocuklara Sağlanan Bakım ve Öğretim Olanakları", *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, C. 15, S. 2, Ankara 1982, s. 1-21.
- Çavuşoğlu, Turgay; *Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu Himâye-i Etfal Cemiyeti (30 Haziran 1921-5 Mayıs 1981)*, İstanbul: Beyaz Gemi Yayınları, 2001.
- *Cemiyet-i Tedrisiyye-i İslamiye Salnamesi*, İstanbul, 1332, s. 8.
- Çengelci, Ethem; "Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununa Hukuki Yönden Bir Bakış", *Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Yüksekokulu Dergisi*, C. 9, S. 1-2-3, 1991 s. 1-19.
- Cevâd Ali; *el-Mufasssal fî Tarihi'l-Arab Kable'l-İslam*, C. VII, Dârü's-Saki yay. (el-Mektebetü's- Şamile)., 2001.
- -----; *el-Mufasssal fî Tarihi'l-Arab Kable'l-İslam*, C. V, Beyrut: Dârü'l-İlm li'l-Melayin, 1970.
- Çanlı, Mehmet; "Eytam İdaresi Sandıkları ve Yetimlerin Ekonomik Haklarının Korunması", *Savaş Çocukları: Öksüzler ve Yetimler*, Ed. Emine Gürsoy Naskali- Aylin Koç, İstanbul: Umut Kağıtçılık, 2003.

- Çelebican, Özcan Karadeniz; *Roma Hukuku Tarihi Giriş-Kaynaklar Genel Kavramlar Şahsın Hukuku-Hakların Korunması*, Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi yay., 1986.
- Çörekçi, Elif; *Ülkelerarası Evlat Edinme*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Erzurum, 2009.
- Doğan, Recep; “Bir Koruma İşlemi Olarak Koruyucu Aile Kurumu ve Koruyucu Aile Yönetmeliği”, *Ankara Barosu Dergisi*, S. 2, 2013, s. 147-170.
- Dural/Öğüz/ Gümüş, Türk Özel Hukuku: Aile Hukuku, C. III, İstanbul, 2005.
- *Düstur*, Birinci Tertip, C. I, İstanbul; Ankara: Başvekalet Neşriyat ve Müdevvenat Dairesi Müdürlüğü, H.1289/M.1872.
- Düzbakar, Ömer; “Kimsesiz Çocuklar ve Çocuk Haklarının Korunmasına İlişkin Bursa Şer’iyye Sicillerine Yansıyan Örnekler” *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 5, S. 6, 2004, s. 87-95.
- Düzdağ, M. Ertuğrul; *Şeyhülislam Ebussuud Efendi Mecmuaları*, İstanbul: Kapı Yayınları 2018.
- Ebû Abdullah Ahmed b. Muhammed eş-Şeybani Ahmed İbn Hanbel; *el-Müsned*, C, XXXI, Tahkik: Şuayb Arnavut-İbrahim Zeybek, Beyrut-Lübnan: Müessesetu’r-Risale yay., 1999.
- Ebû Abdullah Muhammed b. Ahmed b. Ebî Bekr Kurtubî; *el-Camiu li ahkâmi’l-Kur’ân*, C. IV, Riyad: Dâru Âlemi’l-Kütüb, 1952.
- -----; *el-Câmi’ li-ahkâmi’l-Kur’ân* (671/1273), C. XIV, thk. Abdullah b. Abdülmuhsin et-Türki, Beyrut: Müessesetu’r-Risale, 2006.

- Ebû'l-Ala Mevdudî; *Tefhîmu'l- Kur'ân*, C. IV, İstanbul: İnsan Yay., 2005.
- Ebû Bekr Alaeddin Ebû Bekr b. Mes'ud b. Ahmed el-Hanefi Kasani; *Bedaiü's-sanai' fî tertibi's-şerai'*, C. VII, Kahire: Matbaatü'l-Cemaliyyeti'l-Amire, 1910.
- Ebû Bekr Muhammed b. Abdillâh b. Muhammed el-Meâfirî İbnü'l Arabî; *Ahkâmü'l-Kur'ân*, C. III, (thk. Ali Muhammed Bicavi), Kahire: İsa el-Babi el-Halebi, 1974.
- Ebü'l-Fazl Muhammed b. Mükerrrem b. Ali el-Ensârî İbn Manzur, *Lisanu'l-Arab*, C. XII, Beyrut: Dâru Sadır, 1311.
- Erbay, Celal; *İslam Hukukunda Küçüklerin Himâyesi*, İstanbul: Göytürk yay., 1995.
- Ergenç, Özer; "Osmanlı Şehrindeki "Mahalle'nin İşlev ve Nitelikleri Üzerine" *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, C. 4, S. 4, 1984, s. 71-78.
- Ergin, Osman Nuri; *Türkiye Maarif Tarihi, I-II, III-IV*, İstanbul: Eser Matbaası, 1977.
- -----; "Dârülhayr-i Alî", *İstanbul Ansiklopedisi*, C. VIII, Ed. Reşat Ekrem Koçu, İstanbul: İstanbul Ansiklopedisi ve Neşriyat, 1966, s. 4247,4248.
- Ertuğ, Hüseyin; "İslamda Yetimlerin Hukuki Statüsü", *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S. 31, Erzurum, 2009, s. 128-150.
- Erul, Bünyamin; "Zeyd B. Hârise", *DİA*, C. XLIV, İstanbul, 2013, s. 319-320.
- Ebû Abdillâh (Ebü'l-Fazl) Fahrüddîn Muhammed b. Ömer b. Hüseyin er-Râzî et-Taberistânî, *Mefâtihu'l-Gayb*, C. IX, Beyrut: Dâru'l-kütübî'l-ilmiyye, 1981.
- -----; *Mefâtihu'l-Gayb*, C. VI, Beyrut: Dâru'l-kütübî'l-ilmiyye, 2000.

- Faroqhi, Suraiya; Osmanlı'da Kentler ve Kentliler, çev. Neyyir Kalaycıoğlu, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1993.
- *Fatih Mehmet II Vakfiyeleri*, Ankara: Vakıflar Umum Müdürlüğü Neşriyatı, 1938.
- *Fetavây-ı Hindiyye*, der. Burhanpurlu Şeyh Nizam, çev. Mustafa Efe, C. IX, Ankara: Kandil Matbaası, 1986.
- Feyzioğlu, Feyzi N.; *Medeni Hukuk Dersleri*, İstanbul: Fakülteler Matbaası, 1973.
- Gemici Filiz, Beste; *Milletlerarası Özel Hukukta Evlat Edinme*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), 2016.
- Giray, Faruk Kerem; "Uluslararası Sözleşmelerde Evlat Edinme" C. 19, S.1-2, *Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni*, s. 333-350.
- Goldfarb, William; Effects Of Psychological Deprivation In Infancy And Subsequent Stimulation, *American Journal of Psychiatry*, July 1945, s. 18-33.
- Gürcan, Ayşen; "Türk Toplumunda Koruyucu Aile ve Evlat Edinme Hizmetlerine İlişkin Bakış Açısı ve Yaklaşımı", *Koruyucu Aile, Evlat Edinme Hizmetleri ve Ruh Sağlığı*, Prof. Dr. Mualla Öztürk Anısına XX. Sempozyum Sunumları, Ed. Neşe Erol, 15-16 Şubat 2007, Ankara: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk/Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Yay., 2008, s.27-39.
- Gürer, Ahmet Şamil-Bay, Abdullah; *Osmanlı Toplumunda Beslemelik Kurumu*, Ankara: Yalın Yay., 2013.
- Gürkan, Ülker; "Evlat edinme ve beslemelerin hukuki durumu" *Türk Hukuku ve Toplum Üzerine İncelemeler*, Ankara: Türkiye Kalkınma Vakfı yay., 1974.

- İbrahim Halebi, *İzahlı Mülteka el-Ebhur Tercümesi*, C. II, çev. Mustafa Uysal, 1968.
- İnan, Ali Naim; *Çocuk Hukuku*, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi yay., 1968.
- İpşirli, Mehmet; “Avârız Vakfı”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C. IV, İstanbul, 1991, s.109.
- İzgi, Özkan; *Uygurların Siyasi ve Kültürel Tarihi (Hukuk Vesikalarına Giriş)*, Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, 1987.
- Kaleli, Reyhan; *İslam Hukukunda Koruyucu Aile-Mukayeseli Bir Çalışma, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, 2019.
- Kapıcı, Hikmet Zeki; *Dârülhayr-i Ali*, Ankara: Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi Yay. 2019.
- Kara, Uğur; *Sosyal Devletin Yükselişi ve Düşüşü*, Ankara: Özgür Üniversite Kitaplığı, 2004.
- Karaman, Hayrettin; *Mukayeseli İslam Hukuku*, C. I, İstanbul: Nesil Yayınları, 1996.
- Karataş, Ali İhsan; *Mahkeme Sicillerine Göre XVIII. Yüzyılda Bursa’da Gayr-i Müslimler*, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları Ana Bilim Dalı, İslam Tarihi Bilim Dalı (Basılmamış Doktora Tezi), Bursa, 2005.
- Karatay, Abdullah; *Erken Cumhuriyet Dönemi Korunmaya Muhtaç Çocuklar Politikası*, İstanbul: Kriter Yayınevi, 2018.
- -----; “Türkiye’de Koruyucu Aile: Kökenleri, Gelişimi ve Bugünü”, *Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2017, S. 5, s. 389-427.

- Kılıçoğlu, Ahmet M.; *Medeni Kanunumuzun Aile, Miras, Eşya Hukukuna Getirdiği Yenilikler*, Ankara: Turhan yayınevi, 2003.
- Kılınç, Mustafa; “Dârüleytamlarda Yürütülen Mesleki Teknik Eğitim Uygulamaları”, *Atatürk Yolu Dergisi*, S. 64, 2019, s. 211-228.
- Kocabaş, Elif; *Dilencilik Meseleleriyle Mücadele Bağlamında Dârülaceze*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 2019.
- Koç, Bekir; “Osmanlı Islahhânelerinin İşlevlerine İlişkin Bazı Görüşler,” *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 6, S.2, 2007, s. 36-50.
- Koç, Yunus; “Osmanlı Dönemi İstanbul Nüfus Tarihi” *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, C. 8, S. 16, 2010, s.171-199.
- Koçer, Hasan Ali; *Türkiye’de Modern Eğitimin Doğuşu ve Gelişimi (1773-1923)*, İstanbul: MEB yayınları 1991.
- Koçu, Reşat Ekrem; *Dârülaceze (1895–1974)* İstanbul: İnkılap ve Aka Basımevi, 1974.
- Köprülü, Bülent; *Medeni Hukuk*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 1970-1971.
- Köse, Saffet; “Lakit”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C. XXVII, İstanbul, 2003, s. 68-69.
- Köse, Murtaza; “Mukayeseli Hukukta Evlat Edinme Problemi” *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S. 15, Erzurum, 2001, s. 267-276.
- *Kur’an Yolu Tefsiri*, haz. Hayreddin Karaman, Mustafa Çağrı, İbrahim Kâfi Dönmez, Sadrettin Gümü, C. IV, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yay., 2003.
- Kurt, Abdurrahman; *Bursa Sicillerine Göre Osmanlı Ailesi (1839-1876)*, Bursa: Sentez Yayıncılık, 2013.

- -----; "Tanzimat Döneminde Koruyucu Aile Müesseseleri", *Sosyo-Kültürel Değişim sürecinde Türk Ailesi*, C.II, Ankara: Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu, 1992.
- -----; "İslam'ın Koruyucu Aileye Bakışı", *Ulu-dağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. 1, S. 6, 1994, s. 177-186.
- Kürkçüoğlu, Kemal Edip; *Süleymaniye Vakfiyesi*, Ankara: Vakıflar Umum Müdürlüğü Neşriyatı, 1962.
- *Maarif Vekilliği Dergisi*, C. 3, S. 22, İstanbul, 1940.
- Mavili, Aliye-Bilgin, Özkan; "Kurum Bakımından Cinsel İstismar Mağduru Çocuklara İlişkin Bir Araştırma", *Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, C. 1, S. 2, 2017, s. 104-128.
- Muhammed b. Mahmud el-Uşrûsenî; *Ahkamu's-Sıgâr (İslâm Hukukunda Çocuklarla İlgili Hükümler)*, çev. İbrahim Canan, İstanbul, 1984.
- Muhammed Tahir b. Muhammed b. Muhammed et-Tunusi İbn Aşur, *Tefsirü't-Tahrîr ve't-tenvîr*, C. II, XXX, 1973.
- *Netîcetü'l-Fetâvâ*, der. Seyyid Ahmed Efendi, haz. Süleyman Kaya, İstanbul, 2014.
- Nuhoğlu, Hidayet Y.; "Dârüleytam", *TDV İslam Ansiklopedisi*, C. VIII, İstanbul, 1993, s. 521.
- Oğuzman Kemal-Dural Mustafa; *Aile Hukuku*, İstanbul: Filiz Kitabevi, 1998.
- Oğuzoğlu, H. Cahit; *Medeni Hukuk, Şahsın Hukuku*, C. I, Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1963.
- Okandan, R.Galip; *Umumi Hukuk Tarihi Dersleri*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1951.

- Önköl, Ahmet; “Civar” TDV İslam Ansiklopedisi, C. VIII, İstanbul, 1993, s. 34-35.
- Özbek, Nadir; *Osmanlı İmparatorluğu’nda Sosyal Devlet Siyaset, İktidar ve Meşruiyet 1876-1914*, İstanbul: İletişim Yay., 2002.
- -----; “II. Abdülhamit ve Kimsesiz Çocuklar Dârülhayr-i Âli”, *Tarih ve Toplum Dergisi*, S.182, 1999, s.11-20.
- Özcan, Tahsin; *Osmanlı Para Vakıfları*, Ankara: Türk Tarih Kurumu 2003.
- -----; “Osmanlı Toplumunda Yetimlerin Himâyesi ve Eytâm Sandıkları”, *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S.14, 2006, s. 103-121.
- Özdemir, Savaş; *II. Abdülhamid Devri Vilayet Sanayi Mektepleri*, Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Kilis, 2015.
- Özen, Şükrü; “Vela” TDV İslam Ansiklopedisi, C. XLIII, İstanbul, 2013, s.11-15.
- Öztan, Bilge; *Aile hukuku*, Ankara: Turhan Kitabevi, 2004.
- Öztürk, Cemil; “Osmanlıda Bir Mesleki Eğitim ve Çocuk Esirgeme Kurumu: Dârülhayr-i Âli”, *Milli Eğitim Dergisi*, S.143, 1999, s. 76-84.
- -----; “İslahhâneler”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C. XIX, İstanbul, 1999, s.190-191.
- Öztürk, Nazif; “Aile Vakıfları”, *Türk Aile Ansiklopedisi*, C. III, s. 1035-1036.
- Pakalın, Mehmet Zeki; *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, C. I, Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı, 1971.

- Ruhi, Ahmet Cemal; *Türk Hukukunda Evlât Edinme ve Evlât Edinme ile ilgili Yabancı Mahkeme Kararlarının Türkiye’de Tanınması*, Ankara, 2002.
- *Salnâme-i Nezâret-i Maârif-i Umumiye*, Sene 4, İstanbul: Matbaa-i Âmire 1319.
- Samur, Gülhan; *Anne Sütü*, Ankara: Sağlık Bakanlığı Yay., 2008.
- Sancık, Murat; *İslam Öncesi Dönem Cahiliye Kültürü*, Isparta: Fakülte Kitabevi, 2002.
- Sarıkaya, Makbule; *Himâye-i Etfal Cemiyeti 1923-1935*, Atatürk Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü (Basılmamış Doktora tezi), Erzurum, 2005.
- Sayıta Usta, Sevgi; *Türk Hukukunda Çocuğun Koruyucu Aile Yanına Yerleştirilmesi*, İstanbul: Filiz Kitabevi, 1996.
- Semiz, Yaşar-Kuş, Recai; “Osmanlıda Mesleki Teknik Eğitim İstanbul Sanayi Mektebi (1869-1930)”, *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, S.15, 2004, s. 276-295.
- Seydişehirî, Mahmud Es’ad b. Emîn; *Tarih-i İlmi Hukuk*, Ankara: Yetkin Basımevi, 2012.
- Seyyid Sabık, *Fıkhu’s Sünne*, C. III, çev. Tayyar Tekin, İstanbul: Pınar Yayınları, 1987.
- Şafak, Nurdan; “Dârüleytamda Çocuk Olmak: On Çocuk, On Portre”, *FSM İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, S. 2, 2013, s. 261-283.
- Şemsettin Sami; *Kamus-i Türki(1904)*, İstanbul: Tercüman Gazetesi, C. III, 1985.
- Şıpka, Şükran; 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu’nun “Evlât Edinme”ye İlişkin Hükümlerinin İncelenmesi, *İÜHFM*, C. 57, S. 1-2, 1999.

- Soydan, Aynur; “Dârüşşafaka Tarihinden Kesitler”, *Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları*, S. 3, 2013, s. 249-268.
- Tabanoğlu, Ahmet; “Evlat Edinme ve Koruyucu Aile Müesseselerindeki Gelişmeler”, *I. Aile Şurası Bildirileri*, 17-20 Aralık 1990.
- Taşkın, Ünal; “Klasik Dönem Osmanlı Eğitim Kurumları”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, The Journal Of International Social Research C. 1, S. 3*, 2008, s. 344-366.
- *The Interpreter's Dictionary of The Bible*, Ed. George Arthur Buttrick, New York: Abingdon Press, 1962.
- Tosun, Mebrure, Yalvaç Kadriye; *Sümer, Babil, Assur Kanunları ve Ammi-Şaduqa Fermanı*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1989.
- *Türkçe Sözlük*, Ankara: TDK, 2011.
- Uluçay, Çağatay; *Harem II*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1971.
- Umur, Ziya; *Roma Hukuku Lügati*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1983.
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı; *Osmanlı Tarihi II*, Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1988.
- Üstüner Seval-Erol Neşe, Şimşek Zeynep, “Koruyucu Aile Bakımı Altındaki Çocukların Davranış ve Duygusal Sorunları”, *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*, C. 12, S. 3, 2005, s.130-140.
- Vaux, Roland de, *Yahudilikte Aile*, çev. Ahmet Güç, Bursa: Arasta Yayınları, 2003.
- Yazıcı, Nesimi; “Osmanlılarda Yetimlerin Korunması Üzerine Bazı Değerlendirmeler”, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. 48, S.1, Ankara, 2007.

- -----; “Osmanlılarda Yetimlerin Korunması Üzerine Bazı Değerlendirmeler”, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, C. 48, S. 1, 2007, s. 1-46.
- Yazır, Elmalılı Hamdi; *Hak Dini Kur'an Dili* (1361/1942), C. VI, İstanbul: Huzur Yayınevi, 2003.
- Yelkenci Ömer Faruk; *II. Abdülhamit'in Eğitim Hamlesi*, İstanbul: Kaknüs Yay, 2010.
- Yıldırım, Mehmet Ali; *Tanzimat Döneminde Meslek Okulları*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih (Yakınçağ Tarihi) Anabilim Dalı (Basılmamış Doktora Tezi), Ankara, 2010.
- Yıldırım, Nuran; *İstanbul Dârülaceze Müessesesi Tarihi*, İstanbul: Dârülaceze Vakfı, 1996.
- -----; *Hastane Tarihimizde Bir Kutup Yıldızı Hamidiye Etfal Hastanesi*, İstanbul: Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi, 2010.
- Yıldırım, Şeyda; 2000'li Yıllarda Çocuk Koruma Sistemi İçinde Bakım Hizmetlerinin Genel Görünümü, *MCBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 15, S. 1, 2017, s. 87-110.
- Yurdakök, Murat; *Doğa ve İnsan Tarihinde Anne Sütü*, İstanbul: Wyeth İlaçları AŞ, Bilimsel Yayınları, 1996.
- Zevkliler, Aydın; “Türk Hukukunda Korunmaya Muhtaç Çocuklar”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 25, S. 1, 1968.

İNTERNET KAYNAKLARI

- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü Türkiye Aile Yapısı Araştırması, 2016. <https://www.aile.gov.tr/media/35811/taya-2016.pdf> (ET.: 04.05.2021)
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü. E-Bülten, 2017. (<https://www.aile.gov.tr/uploads/chgm/uploads/pages/yayinlar-ana-baslik/cocuk-hizmetleri-genel-mudurlugu-2017-bulteni.pdf> (ET.: 04.05.2021)
- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü. 2019 Yıl Sonu Verileri <https://ailevecalisma.gov.tr/koruyucu-aile/sss-sayfasi> (ET.: 04.05.2021)
- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü. E-Bülten, Sayı:8, Şubat 2021. <https://www.aile.gov.tr/media/69561/e-bulten-sayi-8.pdf> (ET.: 04.05.2021)
- Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü. 2019 Yıl Sonu Verileri <https://www.aile.gov.tr/media/41553/kurumsal-istatistikler.pdf> (ET.:04.05.2021)
- Anadolu Ajansı “Koruyucu aile başvurusunda 'e-Devlet' dönemi” <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/koruyucu-aile-basvurusunda-e-devlet-donemi/1195310> (ET.: 9.03.2021)
- Bizim Çocuklar Gençlik Akademisi <https://www.bcga.org.tr/> (ET.:28.03.2021)
- Çocukların Korunması ve Ülkelerarası Evlat Edinme Konusunda İşbirliğine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun <https://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k5049.html> (ET.: 04.05.2021)

- Darülaceze “Kuruluş Amacı” <https://www.darulaceze.gov.tr/kurulus-amaci/> (ET.:03.04.2021)
- Darüşşafaka Cemiyeti “Darüşşafaka Eğitim Kurumları” https://www.darussafaka.org/egitim-kurumlari_ (ET.: 06.04.2021)
- Darüşşafaka Cemiyeti “Darüşşafaka Tarihinin Kilometre Taşları” <https://www.darussafaka.org/hakkimizda/cemiyet/tarihce> (ET.: 25.01.2021)
- Hamidiye Etfal Hastanesi <https://sislietfaleah.saglik.gov.tr/TR,56867/tarihcemiz.html> (ET.: 04.05.2021)
- İstanbul Koruyucu Aile Derneği https://www.istanbulkoruyucuaille.org.tr/hakkimizda/hakkimizda_ (ET.: 11.04.2021)
- Korunma Altında Yetişen Gençler ve Koruyucu Aile Derneği (KALBEN) https://kalben.org.tr/_ (ET.:28.03.2021)
- Koruyucu Aile, Evlat Edinme Derneği (KOREV) “Misyonumuz” <https://www.korev.org.tr/p/2/misyonumuz> (ET.: 11.04.2021)
- Mutlu Yuva Derneği “Hakkımızda” <https://mutluyuva.org/kurumsal/hakkimizda> (ET.:11.04.2021)
- Türkiye Korunmaya Muhtaç Çocuklar (Koruncuk) Vakfı “Hakkımızda” <https://koruncuk.org/page/hakkimizda> (ET.: 11.04.2021)
- Yetim Vakfı “Hakkımızda” <https://yetimvakfi.org.tr/hakkimizda-tr-1177.html> (ET.:11.04.2021)
- Yetimleri Koruma Federasyonu “Hakkımızda” <https://www.orphans.care/tr/about-us/about-the-federation/> (ET.:11.04.2021)

Dr. iur. Sinan OKUR, LL.M.

OTONOM ARAÇLARDA SÖZLEŞME DIŞI HUKUKİ SORUMLULUK

**YAPAY ZEKÂ SORUMLULUK DOKTRİNİNE
MUKAYESELİ BİR KATKI**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Otonom Araçlarda Sözleşme Dışı Hukuki Sorumluluk
Sinan Okur

Hukuk Yayınları Dizisi – 2820

Birinci Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 42 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- AKÇURA KARAMAN**, Tuba, Üreticinin Ayıplı Ürününün Sebep Olduğu Zararlar Nedeniyle Üçüncü Kişilere Karşı Sorumluluğu, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2007.
- AKİPEK**, Jale G./**AKINTÜRK**, Turgut: Eşya Hukuku, İstanbul 2009.
- AKİPEK**, Şebnem, Bedensel Zararların Tazmini Kapsamında Tüketici Hukuku Yönünden Ürün Sorumluluğu, Yeni Gelişmeler Işığında Bedensel Zararların Tazmini, C. 2, Ankara 2016, s. 23-38.
- AKKANAT**, Halil, İlaç Kullanımından Kaynaklanan Zararlardan Sorumluluk Açısından Hasta-Hekim Üretici İlişkileri, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi, I. Sağlık Hukuku Sempozyumu, 08-09 Mayıs 2009 Kayseri, s. 75-84.
- AKKURT**, Sinan Sami, Yapay Zekânın Otonom Davranışlarından Kaynaklanan Hukukî Sorumluluk, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, S. 13, 2019, s. 39-59.
- ALBRECHT**, Frank, "Fährt der Fahrer oder das System?" - Anmerkungen aus rechtlicher Sicht SVR 2005, S. 373 ff.
- Almanca -Türkçe Büyük Lügat Großes Deutsch -Türkisches Wörterbuch A-Z, Haz. **DENKER**, Arif Cemil- **DAVRAN**, Bülent İstanbul, 1973
- ALPAYDIN**, Ethem, Yapay Öğrenme, İstanbul 2018.
- ALPAYDIN**, Ethem, Yapay Öğrenme, Yeni Yapay Zekâ, (Çev. Aylin Ağar), İstanbul 2020.
- ALTAY**, Sabah: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu Uyarınca Adam Çalıştırmanın İşletme Faaliyeti (Organizasyonu) Dolayısıyla Sorumluluğu (TBK m. 66/3), 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi Sempozyumu (3-4 Haziran 2011), Prof. Dr. Cevdet YAVUZ'a Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Özel Hukuk Sempozyumu Özel Sayısı, İstanbul 2011, s. 175-189.
- ANTALYA**, Gökhan Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. II, İstanbul 2018.
- ARMBRÜSTER**, Automatisiertes Fahren – Paradigmenwechsel im Straßenverkehrsrecht? ZRP 2017, 83 ff.

- ARMBRÜSTER**, Christian, Verantwortungsverlagerungen und Versicherungsschutz – Das Beispiel des automatisierten Fahrens, in: GLESS, Sabine/SEELMANN, Kurt (Hrsg.), Intelligente Agenten und das Recht, S. 205 ff.
- ARZT**, Clemens/**RUTH-SCHUMACHER**, Simone, Überführen hoch- oder vollautomatisierter Fahrzeuge in den „risikominimalen Zustand“, RAW 2017, 89 ff.
- AŞÇIOĞLU**, Çetin, Trafik Kazalarından Doğan Hukuk ve Ceza Sorumlulukları, Ankara 2005.
- ATAMER**, Yeşim M., Avrupa Topluluğu Hukukunda İmalatçının Sorumluluğu, Ebru Ceylan (Ed.), Tüketicinin Korunması Semineri 2-4 Kasım 2006, Ankara 2006, s. 73-84.
- Automotive Software 2.0: Risiken und Haftungsfragen GWR 2016, S. 393 ff.
- AYDEMİR**, Emrah, WEKA ile Yapay Zekâ, Ankara 2019.
- AYDOS**, Oğuz Sadık, Ürün Sorumluluğu, Ankara 2009.
- BACH**, Moritz, Autonomes Fahren und gesetzliche Grundlagen, Universität Koblenz-Landau, vom 21. Juli 2016, S. 7, <https://www.uni-koblenz-landau.de/de/koblenz/fb4/ist/AGZoebel/Lehre/sommer2016/SeminarASidA/A1>.
- BACHMEIER**, Werner/**MÜLLER**, Dieter/ **REBLER**, Adolf, Verkehrsrecht Kommentar, Köln 2017.
- BAK**, Başak, Medenî Hukuk Açısından Yapay Zekânın Hukuki Statüsü ve Yapay Zekâ Kullanımından Doğan Hukuki Sorumluluk, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, S. 35, 2018, s. 211-232.
- BALKE**, Rüdiger, Automatisiertes Fahren, SVR 2018, S. 5 ff.
- BAMBERGER**, Heinz Georg/**ROTH**, Herbert/**HAU**, Wolfgang/**POSECK**, Roman (Hrsg.), BeckOK BGB, 56. Edition, Stand: 01.11.2020, München 2020.
- BAŞPINAR**, Veysel, İlaç Üreticisinin Hukuki Sorumluluğu, Şen, Murat/ Başözen, Ahmet (ed.), İlaç Hukuku: Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi, I. Sağlık Hukuku Sempozyumu, 8-9 Mayıs 2009, s.85 vd.
- BAYSAL**, Başak, Haksız Fiil Hukuku, İstanbul 2019.
- BECK**, Susanne, Über Sinn und Unsinn von Statusfragen – zu Vor- und Nachteilen der Einführung einer elektronischen Person, in: Günther/Hilgendorf S. 239 – 262.

- BECK,** Susanne/**KUSCHE,** Carsten/**VALERIUS,** Brian (Hrsg.), Digitalisierung, Automatisierung, KI und Recht, Festgabe zum 10-jährigen Bestehen der Forschungsstelle RobotRecht, Baden-Baden 2020.
- BENKENDORFF,** Reimar Alexander Schmerzensgeld außerhalb des Schadensersatzrechts: eine Untersuchung zur Anwendbarkeit des § 253 Abs. 2 BGB im Rahmen einer Geschäftsführung ohne Auftrag sowie im Falle des zivilrechtlichen Aufopferungsanspruchs nach § 906 Abs. 2 Satz 2 BGB, Frankfurt am Main, 2009.
- BERGER,** Max B., Autonomes Fahren – Gedanken und Lösungsvorschläge, Zeitschrift für Haftung und Versicherung HAVE 2016, S. 289 ff.
- Bericht** der Arbeitsgruppe "Digitaler Neustart" der Konferenz der Justizministerinnen und Justizminister 2018.
- BERNASCONI,** Mario, Die Haftung des Motorfahrzeughalters für andere Personen (Art. 58 IV SVG), Zürich, 1975.
- BERNDT,** Stephan, Der Gesetzesentwurf zur Änderung des Straßenverkehrsgesetzes – ein Überblick, SVR 2017, 121 ff.
- BEWERSDORF,** Cornelia, Zulassung und Haftung bei Fahrerassistenzsystemen im Straßenverkehr Zur Verantwortlichkeit von Staat, Fahrer, Halter und Hersteller für die Sicherheit des Straßenverkehrs Schriften zum Technikrecht (SZT), Band 8, Berlin 2005.
- BEWERSDORF,** Cornelia, Zur Vereinbarkeit von nichtübersteuerbaren Fahrerassistenzsystemen mit dem Wiener Übereinkommen über den Straßenverkehr, NZV 2003, S. 266 ff.
- BİNGÖL,** Mehmet Safa/**KAYMAK,** Çağrı/**UÇAR,** Ayşegül, Derin Öğrenme Kullanarak Otonom Araçların İnsan Sürüşünden Öğrenmesi, Fırat Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Dergisi, C. 31, S. 1, 2019, s. 177-185.
- BOLATOĞLU,** Bolat, Karayolları Trafik Kanununa göre Motorlu Araç İşletenin Hukuki Sorumluluğu (İşleten Kavramı ve Sorumluluğun Şartları), Ankara 1988.
- BORGES,** Georg, Haftung für selbstfahrende Autos, CR 4/2016, S. 272 ff.
- BORGES,** Georg, Rechtliche Rahmenbedingungen für autonome Systeme, NJW 2018, 977 ff.

- BORSARI**, Andreas E., Schadensabwälzung nach dem schweizerischen Produkthaftungspflichtgesetz (PrHG), Zürich 1998.
- BOZKURT YÜKSEL**, Armağan Ebru, Robot Hukuku, TAAD, Y. 7, S. 29, 2017, s. 85-112.
- BÖRDING**, Andreas/**JÜLICHER**, Tim/**RÖTTGEN**, Charlotte/ **v. SCHÖNFELD**, Max, Neue Herausforderungen der Digitalisierung für das deutsche Zivilrecht, CR 2017, S. 134 ff.
- BREHM**, Roland, Motorfahrzeughaftpflicht, Bern 2008
- BRISCH**, Klaus/**MÜLLER-ter JUNG**, Marco, Autonomous Driving – Von Data Ownership über Blackbox bis zum Beweisrecht, CR 2016, S. 411 ff.
- BROX**, Hans/**WALKER**, Wolf-Dietrich, Besonderes Schuldrecht, 45. Auflage, München 2021.
- BRÜGGEMEIER**, Gert, Haftungsrecht. Struktur, Prinzipien, Schutzbereich – Ein Beitrag zur Europäisierung des Privatrechts, Berlin/Heidelberg/New York 2006.
- BUCK-HEEB**, Petra/**DIECKMANN**, Andreas, Zivilrechtliche Haftung von Fahrer und Halter bei (teil-) autonomem Fahren, in: **OPPERMANN**, Bernd H./ **STENDER-VORWACHS**, Jutta (Ed.) Autonomes Fahren Rechtsprobleme, Rechtsfolgen, technische Grundlagen, München 2020
- BURMANN**, Michael/**HEß**, Rainer/**HÜHNERMANN**, Katrin/**JANKE**, Jürgen (Hrsg.) Straßenverkehrsrecht mit StVO nebst CsgG, dem StVG, den wichtigsten Vorschriften der StVZO und der FeV, dem Verkehrsstraf- und Ordnungswidrigkeitenrecht, dem Schadensersatzrecht des BGB, Zivilprozessrecht und Versicherungsrecht, der Bußgeldkatalog-Verordnung sowie Verwaltungsvorschriften, München 2020.
- BUSSMANN**, Adrian Strassenverkehrsrechts-Tagung 2016 an der Universität Freiburg: Selbstfahrende Autos, Strassenverkehr / Circulation routière 2/2016, Interdisziplinäre Zeitschrift / Revue interdisciplinaire, S. 71 ff.
- BÜHLER**, Roland, Definition des Produktfehlers im Produkthaftungspflichtgesetz (PrHG), AJP, 1993, S. 1425 ff.
- BÜYÜKTANIR**, Burcu G. Özcan/**KARAOŞMANOĞLU**, Dilâ Okyar: Endikasyon Dışı (Off-Label) İlaç Kullanımından Doğan Zarar-

- lardan İlaç Üreticisinin ve Hekimin Hukuki Sorumluluğu, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 8, S. 1, 2017, s. 153-198.
- CHRISTEN**, Andres, Produkthaftung nach der EG-Produkthaftungsrichtlinie im Vergleich zur Produkthaftung nach schweizerischem Recht, Zürich 1992.
- ÇEKİN**, Mesut Serdar, Otonom Araçlar ve Hukuki Sorumluluk, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, S. 33, 2018, s. 283-346.
- ÇELİKTAŞ**, Demet, 2098 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda İşletenin Hukuki Sorumluluğu, İzmir 1987.
- DÄHLER**, Haftungsrecht, in: DÄHLER, Manfred/SCHAFFHAUSER, René (Hrsg.), Handbuch Straßenverkehrsrecht, Basel 2018, S. 1 ff.
- DALCI**, Nurcihan, TBK Md.71 Bağlamında İlaç Üreticisinin Tehlike Sorumluluğu, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 114, 2014, s. 49-79.
- DAUNER-LIEB**, Barbara/LANGEN, Werner (Hrsg.), BGB Schuldrecht, Band 2, 4. Auflage, Baden-Baden 2021.
- DEMİR**, Mehmet: İlaç Kullanımı Sonucunda Doğan Zararlardan İlaç Üreticisinin, Eczacının ve Hekimin Sorumluluğu, TBB Dergisi, S. 89, 2010, s. 96-128.
- DEMİR**, Merve Nur/ALTUN, Yusuf, Otonom Araçla Genetik Algoritma Kullanılarak Haritalama ve Lokasyon, Düzce Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Dergisi, C. 8, S. 1, 2020, s. 654-666.
- DENGA**, Michael, Deliktische Haftung für künstliche Intelligenz, CR 2018, S. 69 ff.
- DENGA**, Michael/ELLINGHAUS, Ulrich/DÖVELING, Johannes, § 23 Automatisierter Transport in: EBERS/HEINZE/KRÜGEL/STEINROTTER, S. 684 ff.
- DEUTSCH**, Deutsch/AHRENS, Hans-Jürgen, München 2014.
- DIEKMANN**, Niels, Haftungsfragen im Zusammenhang mit Mensch-Roboter-Interaktion, Mensch und Computer 2019.
- DITTMERS**, Hannah, Autonomous Driving Overview of the Current Legal Framework, Journal of Science, Humanities and Arts, 1 (4).
- DOĞAN**, Mehtap, Yapay Zekâ Felsefesinde Bilinç Problemi (Doktora Tezi), Ankara 2020.
- DOMINGOS**, Petro, Master Algoritma Yapay Öğrenme Hayatımızı Nasıl Değiştirecek? (Çeviren: Tufan Göbekçin). İstanbul 2017.

- DÖTSCH**, Jens/**KOEHL**, Felix/**KRENBGER**, Benjamin/**TÜRPE**, Andreas, Beck'scher Online- kommentar Straßenverkehrsrecht, 2. Edition Stand: 01.12.2018.
- DROSTE**, Johannes, Produktbeobachtungspflichten der Automobilhersteller bei Software in Zeiten vernetzten Fahrens, CCZ 2015, S. 105 ff.
- EBERS**, Martin, Außervertragliche Haftung für Künstliche Intelligenz- Grundfragen, RB 2019, S. 37 ff.
- EBERS**, Martin/**HEINZE**, Christian/**KRÜGEL**, Tina/**STEINRÖTTER**, Björn (Hrsg.), Künstliche Intelligenz und Robotik, München 2020.
- EICHELBERGER**, Jan, § 5 Zivilrechtliche Haftung für KI und smarte Robotik in: **EBERS**, Martin/**HEINZE**, Christian/**KRÜGEL**, Tina/**STEINRÖTTER**, Björn (Ed.) Künstliche Intelligenz und Robotik, Rechtshandbuch, München 2020, S. 172 ff.
- EISENBERG**, Claudius/**GILDEGGEN**, Rainer/**REUTER**, Andreas/**WILLBURGER**, Andreas, Produkthaftung, Berlin 2014.
- ELLES**, Anselm (Hrsg.), Risiken vermeiden, Krisen bewältigen, Hamburg 2008.
- ELMAS**, Çetin, Yapay Zekâ Uygulamaları, Ankara 2018.
- EMMERICH**, Volker, BGB-Schuldrecht Besonderer Teil, 15., neu bearbeitete Auflage, Heidelberg 2018.
- ENSTHALER**, Jürgen/**FÜßLER**, Andreas/**NUISSL**, Dagmar, Deliktsrechtliche Produzentenhaftung — Haftung aus §§ 823 ff. BGB, in: Juristische Aspekte des Qualitätsmanagements. Qualitätswissen, Berlin 1997.
- ENSTHALER**, Jürgen/**GOLLRAD**, Markus, Rechtsgrundlagen des automatisierten Fahrens Standardessentielle Patente und Fahrzeugvernetzung, Zulässigkeit und Zulassung, Haftungsrecht, Datenschutz, Datensicherheit und Datenhoheit, Berlin 2019.
- ERCAN**, Cannur, Robotların Fiillerinden Doğan Hukuki Sorumluluk Sözleşme Dışı Sorumluluk Hallerinde Çözüm Önerileri, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, S. 40, 2019, s. 19-51.
- EREN**, Fikret, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2020 (EREN, Genel).
- EREN**, Fikret, Borçlar Hukuku Özel Hükümler, Ankara 2020 (EREN, Özel).
- ERLÜLE**, Fulya, Yapımcının Sorumluluğu, MÜHFAD, C. 14, S. 4, İstanbul 2008, s. 310-330.

- ERNST**, Hans-Günter, Der Betrieb des Kraftfahrzeuges, Die Rechtsprechung des Bundesgerichtshofs, SVR 2011, 241 ff.
- ERSOY**, Çağlar, Robotlar, Yapay Zeka ve Hukuk, İstanbul 2018.
- ESSER**, Josef/**WEYERS**, Hans Leo, Schuldrecht. Band II Besonderer Teil. Teilband 2. Gesetzliche Schuldverhältnisse, Heidelberg 1991
- ETZKORN**, Philipp, Die Initiative des EU-Parlaments für eine EU-Verordnung zur zivilrechtlichen Haftung beim Einsatz von KI, Wie sich das EU-Parlament die unionsrechtliche Regelung der zivilrechtlichen Haftung beim Einsatz von KI vorstellt, Computer und Recht 2020, Heft 11, S. 764 ff.
- FÄRBER**, Berthold, Kommunikationsprobleme zwischen autonomen Fahrzeugen und menschlichen Fahrern, in: MAURER, Markus/ GERDES, J. Christian/ LENZ, Barbara et al. (Hrsg.), Autonomes Fahren, Technische, rechtliche und gesellschaftliche Aspekte, Berlin 2015, S. 127 ff.
- FELDLE**, Jochen, Zivilrechtliche Haftung im automatisierten Straßenverkehr – Hackerangriffe, Sicherheitserwartungen und erlaubte Nebentätigkeiten in: BECK, Susanne/ KUSCHE, Carsten/ VALERIUS, Brian (Hrsg.) Digitalisierung, Automatisierung, KI und Recht, Festgabe zum 10-jährigen Bestehen der Forschungsstelle RobotRecht, Baden-Baden 2020, S. 199 vd.
- FELLMANN**, Walter, Haftung beim Einsatz autonomer Fahrzeuge, in: NORER, Roland, (Hrsg.), SRLR - Schriften zum Recht des ländlichen Raums Band/Nr. 14, Smart Farming: Von Landtechnik bis Big Data. Rechtsfragen einer digitalisierten Landwirtschaft Tagungsband der 6. Luzerner Agrarrechtstage. Zürich, 2020, S. 36
- FELLMANN**, Walter, Inhalt und Tragweite des Produktesicherheitsgesetzes (PrSG), HAVE 2010, S. 3 ff.
- FELLMANN**, Walter, Schweizerisches Haftpflichtrecht Band II: Haftung nach der gewöhnlichen Kausalhaftung des StSG und den Gefährdungshaftungen des SVG, des Transportrechts (TrG, EBG, BG Anschlussgleise, BSG und SebG) sowie des LFG, Bern 2013
- FELLMANN**, Walter/**KOTTMANN**, Andrea, Schweizerisches Haftpflichtrecht, Band:1, Allgemeiner Teil sowie Haftung aus Verschulden und Persönlichkeitsverletzung, gewöhnliche Kausalhaftungen des OR, ZGB und PrHG, Bern 2012.

- FELLMANN**, Walter/**VON BÜREN-VON MOOS**, Gabrielle, Grundriss der Produkthaftungspflicht, Bern 1993.
- FISCHER**, Willi/**LUTERBACHER**, Thierry (Hrsg.), Haftpflichtkommentar, Kommentar zu den schweizerischen Haftpflichtbestimmungen, Zürich 2015.
- FLECK**, Jörg/**THOMAS**, Aline, Automatisierung im Straßenverkehr, NJOZ 2015, S. 1393 ff.
- FOERSTER**, Max, Automatisierung und Verantwortung im Zivilrecht ZfPW 2019, 418 ff.
- FORGÓ**, Nikolaus, Datenschutzrechtliche Fragestellungen des autonomen Fahrens, in: **OPPERMANN/STENDER-VORWACHS**.
- FRANKE**, Ulrich, Rechtsprobleme beim automatisierten Fahren – ein Überblick, DAR 2016, 61 ff.
- FREISE**, Rainer, Rechtsfragen des automatisierten Fahrens, VersR 2019, Heft 2, S. 65 ff.
- FRENZ**, Walter /**CASIMIR-van den BROEK**, Erika, Fahrerassistenzsysteme und Anpassungsbedarf im nationalen Recht- Rechtliche Aspekte des Forschungsprojekts "KONVOI", DAR 2009, S. 625 ff.
- FRENZ**, Walter, Haftungsfragen bei Fahrerassistenzsystemen, ZfSch 2003, 381 ff.
- FUCHS**, Maximilian/**PAUKER**, Werner/**BAUMGÄRTNER**, Alex, Delikts- und Schadensersatzrecht, Berlin 2017.
- FUCS**, Maximilian, Arbeitsteilung und Haftung, JZ 1994, S. 533 ff.
- FURRER**, Andreas/**SCHNYDER**, Anton K. (Hrsg.), CHK - Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Obligationenrecht - Allgemeine Bestimmungen Art. 1-183 OR, 3. Auflage, Zürich 2016.
- GAIL**, Uwe, Betrachtungen zur Beurteilung der Betriebsgefahr bei autonomen Fahrzeugen, SVR 2019, S. 321 ff.
- GASSER**, Tom Michael /**SEECK**, Andre /**SMITH**, Bryant Walker, Rahmenbedingungen für die Fahrerassistenzentwicklung, Handbuch Fahrerassistenzsysteme, in: Handbuch Fahrerassistenzsysteme Grundlagen, Komponenten und Systeme für aktive Sicherheit und Komfort, **WINNER**, Hermann/**HAKULI**, Stephan, Berlin 2015, 27-54.
- GASSER**, Tom Michael, Grundlegende und spezielle Rechtsfragen für autonome Fahrzeuge, in: **MAURER**, Markus/ **GERDES**, J.

- Christian/ LENZ, Barbara et al. (Hrsg.), Autonomes Fahren, Technische, rechtliche und gesellschaftliche Aspekte, Berlin 2015, 543 ff.
- GASSER**, Tom Michael/**ARZT**, Clemens/**AYOUBI**, Mihir ua, Rechtsfolgen zunehmender Fahrzeugautomatisierung, Gemeinsamer Schlussbericht der BAST-Projektgruppe, BAST-Bericht F 83, 2012.
- GEIGEL**, Haftpflichtprozess, mit Einschluss des materiellen Haftpflichtrechts, Kurt Haag (Hrsg.) München 2020.
- GLESS**, Sabine/**JANAL**, Ruth Hochautomatisiertes und autonomes Autofahren – Risiko und rechtliche Verantwortung, JR 2016, 561 ff.
- GLESS**, Sabine/**WEIGEND**, Thomas, Intelligente Agenten und das Strafrecht, ZStW 2014, S. 561 ff.
- GNOSS**, Urs P., Anspruchskonkurrenz im schweizerischen Produkthaftpflichtrecht, Zürich 1997.
- GOLLRAD**, Markus, Baukastenmodell statt Automatisierungsstufen – Anknüpfungspunkte für die Regulierung automatisierter Fahrzeuge RAW 2020, 103
- GOMILLE**, Christian, Herstellerhaftung für automatisierte Fahrzeuge, JZ 2016, S. 76 ff.
- GÖZLER**, Kemal, Yorum İlkeleri, Anayasa Hukukunda Yorum ve Norm So-mutlaşması, Ankara, KHP ve TBB Ortak Yayını, 2013.
- GREGER**, Reinhard, Haftungsfragen beim automatisierten Fahren, NZV 2018, 1 ff.
- GREGER**, Reinhard/ **ZWICKEL**, Martin, Haftungsrecht des Straßenverkehrs, Berlin 2014.
- GROß**, Nadja/**GRESSEL**, Jacqueline, Entpersonalisierte Arbeitsverhältnisse als rechtliche Herausforderung – Wenn Roboter zu Kollegen und Vorgesetzten werden, NZA 2016, S. 990 ff.
- GRUBER**, Christian Joachim/**EISENBERGER**, Iris, Wenn Fahrzeuge selbst lernen: Verkehrstechnische und rechtliche Herausforderungen durch Deep Learning?, in: **EISENBERGER**, Iris/**LACHMAYER**, Konrad /**EISENBERGER**, Georg, (Hrsg), Autonomes Fahren und Recht, Wien 2017, S. 51 ff.
- GRUBER**, Malte-Christian, Gefährdungshaftung für informationstechnologische Risiken: Verantwortungszurechnung im „Tanz der Agenzien“, KJ Kritische Justiz 2013, S. 356 ff.

- GRUBER**, Malte-Christian, Zumutung und Zumutbarkeit von Verantwortung in Mensch-Maschine-Assoziationen in: Günther/Hilgendorf (Ed.), Robotik und Gesetzgebung, S. 123 ff.
- GRUNEWALD**, Barbara/**PFEIFER**, Karl-Nikolaus, Verbraucherschutz im Zivilrecht, Berlin 2010.
- GRÜNEBERG**, Christian, Schadensverursachung durch ein außerhalb der Fahrbahn abgestelltes Kraftfahrzeug - ein Fall des § 7 I StVG?, NZV 2001, S. 109 ff.
- GRÜNOGEL**, Thomas, Das Fahren von Autos mit automatisierten Funktionen - Gesetzliche Änderungen zur Verwendung und Haftung im Straßenverkehr MDR 2017, S. 973 ff.
- GRÜTZMACHER**, Malte, Die deliktische Haftung für autonome Systeme – Industrie 4.0 als Herausforderung für das bestehende Recht?, CR 2016, S. 695 ff.
- GRÜTZMACHER**, Malte, Gesetzentwurf zum autonomen Fahren: Drum prüfe, was der Hersteller findet, Legal Tribune Online, 13.01.2017, <https://www.lto.de//recht/hintergruende/h/autonomes-fahren-gesetzentwurf-haftung-fahrer-hersteller/>, Erişim Tarihi: 15.01.2021.
- GSELL**, Beate, Substanzverletzung und Herstellung: deliktsrechtlicher Eigentumsschutz für Material und Produkt, Tübingen, 2003.
- GSELL**, Beate/**KRÜGER**, Wolfgang/**LORENZ**, Stephan/**REYMANN**, Christoph (Hrsg.), beck-online.GROSSKOMMENTAR, Produkthaftung, München 2021.
- GÜNTHER**, Jan-Philipp, Roboter und rechtliche Verantwortung: Eine Untersuchung der Benutzer- und Herstellerhaftung, München 2016.
- GÜNTHER**, Jens/**BÖGLMÜLLER**, Matthias, Künstliche Intelligenz und Roboter in der Arbeitswelt, BB 2017, S. 53 ff.
- HADER**, Bernd, Autonomes Fahren, Wien 2018.
- HÄHNCHEN**, Susanne/**SCHRADER**, Paul T. /**WEILER**, Frank/**WISCHMEYER**, Thomas, Legal Tech, Juristische Schulung JuS 2020, S. 625 ff.
- HAMMEL**, Tobias, Haftung und Versicherung bei Personenkraftwagen mit Fahrerassistenzsystemen (VersR-Schriften 61), Karlsruhe 2016.

- HANISCH**, Jochen, Haftung für Automation, Göttingen 2010.
- HANISCH**, Jochen, Zivilrechtliche Haftungskonzepte für Robotik in: HILGENDORF, Eric (Hrsg.), Robotik im Kontext von Recht und Moral, Baden-Baden 2013, S. 27 ff.
- HANS**, Armin, Automotive Software 2.0: Risiken und Haftungsfragen GWR 2016, S. 393 ff.
- HÄNSENBERGER**, Silvio, Die Haftung für Produkte mit lernfähigen Algorithmen, Jusletter 2018.
- HÄNSENBERGER**, Silvio, Die zivilrechtliche Haftung von autonomen Drohnen unter Einbezug von Zulassungs- und Betriebsvorschriften, Berlin 2018.
- HARS**, Alexander, Wie revolutionär sind selbstfahrende Fahrzeuge?, Wiesbaden 2014.
- HARTMANN**, Bernd J., Perspektiven der Ökonomischen Analyse des Öffentlichen Haftungsrechts, Der Staat Vol. 50, 2011
- HARTMANN**, Künstliche Intelligenz im Zivilrecht in: HARTMANN, Matthias, KI und Recht Kompakt, S. 29 ff.
- HARTMANN**, Matthias (Hrsg.), KI & Recht Kompakt, Berlin 2021.
- HARTMANN**, Volker, Aktueller Überblick über Rechtsfragen des automatisierten und autonomen Fahrens, PHI 2016, S. 114 ff.
- HARTMANN**, Volker, Here come the robots – Produkthaftung und Robotik am Beispiel des automatisierten und autonomen Fahrens (Teil 2: Anforderungen an die Produktbeobachtung), PHi 2017, S. 42 ff.
- HARTUNG**, Sven/ **REGULA**, Sven/ **SCHAEUFFELEN**, Angelika (Hrsg.), Rechtsfragen in der Automobil- und Zulieferindustrie, 2., aktualisierte und erweiterte Auflage, Frankfurt am Main 2018.
- HAUS**, Klaus-Ludwig/**KRUMM**, Carsten/**QUARCH**, Matthias (Hrsg.), Gesamtes Verkehrsrecht, Verkehrszivilrecht, Versicherungsrecht, Ordnungswidrigkeiten- und Strafrecht, Verkehrsverwaltungsrecht, Baden-Baden 2017.
- HAUSHEER**, Heinz/**WALTER**, Hans Peter (Hrsg.), BK - Berner Kommentar, Die Entstehung durch unerlaubte Handlungen, Art. 41 - 61 OR, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Obligationenrecht, 4. überarbeitete Auflage, Bern 2013.
- HAVUTÇU**, Ayşe, İmalatçının Sorumluluğu Ankara 2005.

- HAVUTÇU**, Ayşe/**GÖKYAYLA**, Emre, Karayolları Trafik Kanununa Göre Hukuki Sorumluluk, Ankara 1999.
- HEIDEGGER**, Martin, Sein und Zeit, Tübingen 1977.
- HEISS**, Stefan, Künstliche Intelligenz: Gesetzentwurf für ein europäisches Haftungsrecht beim Einsatz von künstlicher Intelligenz, Neue Zeitschrift für Gesellschaftsrecht 2021, 2.
- HELMIG**, Ekkehard, Sicherheitserwartungen für automatisierte und autonome Fahrzeuge: Haftung aus Basis- vs. Zukunftstechnologie, PHi 2016, S. 1 ff.
- HELMING**, Ekkehard/**REGULA**, Sven, Qualitätssicherungsvereinbarungen unter der ISO/TS 16949 – Haftungsrisiken und Vermeidungsstrategien, PHi-5, 2012, S. 184 ff.
- HENTSCHEL** Peter/**KÖNIG**, Peter/**DAUER**, Peter/ (Hrsg.), Straßenverkehrsrecht, 46. Auflage, München 2021.
- HESS**, Hans-Joachim, Produkthaftpflichtgesetz (PrHG), 3., überarbeitete und ergänzte Auflage, Bern 2016.
- HESS**, Hans-Joachim/**POINTET**, Philippe O., Haftungsrisiko von Führungskräften. Ein Leitfaden zur Risikominimierung und Haftungsprävention, Tübingen 1998.
- HEY**, Tim, Die außervertragliche Haftung des Herstellers autonomer Fahrzeuge bei Unfällen im Straßenverkehr, Berlin 2018.
- HILGENDORF**, Eric, Offene Fragen der neuen Mobilität: Problemfelder im Kontext von automatisiertem Fahren und Recht, RAW 2018, S. 85 ff.
- HOEREN**, Thomas, Ein Treuhandmodell für Autodaten? - § 63 a StVG und die Datenverarbeitung bei Kraftfahrzeugen mit hoch- oder vollautomatisierter Fahrfunktion, NZV 2018, S. 153 ff.
- HOFFMANN**, Martin, Tagungsbericht: 2. Fachkonferenz »Automatisiertes und autonomes Fahren«, NZV 2019, S. 177 ff.
- HOLLIGER-HAGMANN**, Eugénie, Produktesicherheitsgesetz (PrSG) Produktsicherheit und Haftpflicht, Zürich 2011.
- HONSELL**, Heinrich/**ISERING**, Bernhard/**KESSLER**, Martin A., Schweizerisches Haftpflichtrecht, Zürich 2013.
- HOPPE**, Florian, Technische Grundlagen, in: **HARTMANN**, Matthias (Hrsg.), KI & Recht kompakt, Berlin 2020.

- HOTZ**, Selina, Automatisiertes Fahren – Bewertung eines zur Änderung des Straßenverkehrsgesetzes in: Aktuelle Probleme des Versicherungsvertrags-, Versicherungsaufsichts- und Vermittlerrechts, DREES, Holger/KOCH, Robert/NELL, Martin (hrsg.), Berlin 2016, S. 59 ff.
- HUGEL**, Carmen, Haftung und Deckung: Die Haftpflichtversicherung - eine Darstellung anhand von Fällen, Karlsruhe, 2006.
- HUGUENIN**, Claire, Obligationenrecht, Allgemeiner und Besonderer Teil, Zürich, 2014.
- HUNZIKER-BLUM**, Felix, Spinat, Amalgam und die Lenkerhaftung, HAVE 2012, 347 ff.
- JAKL**, Bernhard, Das Recht der Künstlichen Intelligenz, MMR 2019, 711-715.
- JANAL**, Ruth, Die deliktische Haftung beim Einsatz von Robotern – Lehren aus der Haftung für Sachen und Gehilfen in: GLESS, Sabine/SEELMANN, Kurt (Hrsg.), Intelligente Agenten und das Recht, S. 139 ff.
- JÄNICH**, Volker M./SCHRADER, Paul T. /RECK, Vivian, NZV 2015, Rechtsprobleme des autonomen Fahrens, NZV 2015, S. 313 ff.
- JANSEN**, Nil, Die Struktur des Haftungsrechts: Geschichte, Theorie und Dogmatik außervertraglicher Ansprüche auf Schadensersatz, Tübingen, 2003.
- JOHANNING**, Volker/ MILDNER, Roman, Car IT kompakt, Wiesbaden 2015.
- JOURDAN**, Frank/MATSCHI, Helmut, Automatisiertes Fahren, Wie weit kann die Technik den Fahrer ersetzen? Entwickler oder Gesetzgeber, wer gibt die Richtung vor?, NZV 2015, 26 ff.
- JUNKER**, Markus/BECKMANN, Roland Michael/RÜßMANN, Helmut (Hrsg.), juris PraxisKommentar BGB, Band 2, Schuldrecht, 9. Auflage, 2020.
- KANIŞLI**, Erhan, Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu (ÜGTDK) Uyarınca Üreticinin Sorumluluğu, İstanbul Hukuk Mecmuası, C. 78, S. 3, 2020, s. 1413-1468.
- KAPLAN**, İbrahim, İmalatçının Sorumluluğu Üzerine Düşünceler, BATİDER, C. XIII, S. I, Ankara 1985, s. 137-140.
- KAPLAN**, İbrahim, Türk ve İsviçre Hukukunda İmalatçının Sorumluluğu, Adalet Dergisi, S. 1-2, 1977, s. 78-110.

- KARACAN ÇETİN**, Hatice, Karayolları Trafik Kanununda Hukuki Sorumluluk, Türk, İsviçre ve Alman Hukukları Karşılaştırmalı, Ankara 2016.
- KAULARTZ**, Markus/**BRAEGELMANN**, Tom (Hrsg.), Rechtshandbuch Artificial Intelligence und Machine Learning, München 2020.
- KELLER**, Alfred, Haftpflicht im Privatrecht Band I, Bern 2001.
- KILIÇOĞLU**, Ahmet M., Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2018.
- KILIÇOĞLU**, Ahmet M., Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 2. Baskı, Ankara 2020.
- KILIÇOĞLU**, Ahmet, 2918 S.lı Yasaya Göre Motorlu Araç İşletenin Sorumluluğu Batider, C. XII, S. 2-3, 1984, s. 3-52.
- KIRCA**, Çiğdem, Ürün Sorumluluğu, Ankara 2007.
- KIRCA**, İsmail/**AYDIN**, Ramazan: İnkişaf Riski - İmalatçının/Üreticinin Sorumluluğu, Prof. Dr. Fikret Eren'e Armağan, Ankara 2006, s. 679-693.
- KIRN/MÜLLER-HENGSTENBERG**, Rechtliche Risiken autonomer und vernetzter Systeme, Eine Herausforderung, Berlin 2016.
- KLINK-STRAUB**, Judith/**KEBER**, Tobias, Aktuelle Gesetzeslage zum automatisierten Fahren – eine Rechtsvergleichung, NZV 2020, S. 113 ff.
- KLUGE**, Vanessa/**MÜLLER**, Anne-Kathrin, Autonome Systeme Überlegungen zur Forderung nach einer „Roboterhaftung“, InTeR 1/17, S. 989 ff.
- KOCH**, Robert, Verteilung des Haftpflichtversicherungs-/Regressrisikos bei Kfz-Unfällen während der Fahrzeugführung im Autopilot-Modus gem. § 1a Abs. 2 StVG, VersR 2018, S. 901.
- KOLLER**, Ingo, Die Risikozurechnung bei Vertragsstörungen in Austauschverträgen: eine Untersuchung zur Rechtsfortbildung auf dem Gebiet der materiellen Leistungerschwerung, Zweckstörung sowie Schadensersatzhaftung bei Sach- und Dienstleistungen, Berlin, 1979.
- KÖNDGEN**, Johannes, Haftpflichtfunktionen und Immaterialschaden am Beispiel von Schmerzensgeld bei Gefährdungshaftung, Berlin, 1976.
- KÖNIG**, Carsten, (Vorerst) Keine Haftungsbefreiung für Halter und Fahrer automatisierter Kraftfahrzeuge, JR 2017, S. 323 ff.

- KÖNIG**, Carsten, Die gesetzlichen Neuregelungen zum automatisierten Fahren, NZV 2017, S. 123 ff.
- KÖNIG**, M. Michael, Software (Computerprogramme) als Sache und deren Erwerb als Sachkauf, NJW 1993, 3121.
- KÖTZ**, Heinz/**WAGNER**, Gerhard, Deliktsrecht, München 2013.
- KRAFT**, Ioana Ruxandra, Der Angleichungsstand der EG-Produkthaftung: eine vergleichende Untersuchung am Beispiel der Rechtslage in Deutschland, Frankreich, Spanien und Rumänien, Berlin 2004.
- KRAUSE**, Rüdiger, Entwicklungsrisiken und Produkthaftung, in: VIEWEG, Klaus (Hrsg.), Risiko - Recht - Verantwortung . Erlanger Symposium am 9./10. Juli 2004, Köln 2006, S. 451 ff.
- KRAUß**, Christoph/**WAIDNER**, Michael, DuD 2015, 383 ff.
- KULLMANN**, Hans Josef/**KATZENMEIER**, Christian/**VOIGT**, Tobias, ProdHaftG, Gesetz über die Haftung für fehlerhafte Produkte Kommentar, 7. Auflage, Berlin 2020.
- KUPFERSCHMIED**, Basil D., Autonome Fahrzeuge – Die Haftung im Strassenverkehr der Zukunft, HAVE 2015, 356-366.
- LANDOLT**, Hardy/**ROBERTO**, Vito, Haftpflichtrecht, 2. Auflage, Zürich 2016.
- LANGE**, Knut Werner, Die Haftung für fehlerhafte Produkte, Teil 1: Die Produzentenhaftung, JA 2018, S. 761 ff.
- LANGE**, Ulrich, Automatisiertes und autonomes Fahren – eine verkehrs-, wirtschafts- und rechtspolitische Einordnung, NZV 2017, S. 345 ff.
- LARENZ**, Karl/**CANARIS**, Claus-Wilhelm, Band II/2, München 1986.
- LEHMANN**, Michael, Produkt- und Produzentenhaftung für Software, NJW 1992, 1721.
- LENZ**, Tobias, Produkthaftung, München 2014.
- Lexikon Automatisiertes Fahren** https://www.dvr.de/download/lexikon-automatisiertes-fahren_lang.pdf, Erişim Tarihi: 15.01.2021.
- LIESEGANG**, Dietfried/**IWANOWITSCH** Dirk, Ökonomische Analyse des Haftungsrechts, in: Liesegang D., Iwanowitsch D. (eds) Die Produkt- und Umwelthaftung. Springer, Berlin, Heidelberg, 1997.
- LOHMANN**, Melinda, Automatisierte Fahrzeuge im Lichte des Schweizer Zulassungs- und Haftungsrechts, Baden-Baden 2016.

- LOHMANN**, Melinda/ **RUSCH**, Arnold F., Fahrassistenzen- systeme und selbstfahrende Fahrzeuge im Lichte von Haft- pflicht und Versicherung, HAVE 2015, S. 349 ff.,
- LOHMANN**, Melinda Florina, Roboter als Wundertüten – eine zivilrechtliche Haftungsanalyse, AJP/PJA 2/2017, S. 152 ff.
- LOOSCHELDERS**, Dirk, Schuldrecht Besonderer Teil, München 2021.
- LÖTSCHER**, Cordula, Wenn das Auto den Laster nicht sieht Verschiebung zivilrechtlicher Verantwortlichkeit aufgrund intelligenter Algorithmen?, Jusletter IT 2016, 1 ff.
- LUTZ**, Lennart S. /**TANG**, Tito/**LIENKAMP**, Markus, Die rechtliche Situation von teleoperierten und autonomen Fahrzeugen, NZV 2013, S. 57 ff.
- LUTZ**, Lennart S., Autonome Fahrzeuge als rechtliche Herausforderung, NJW 2015, S. 119 ff.
- LÜDEMANN**, Lüdemann /**SUTTER**, Christine /**VOGELPOHL**, Kerstin, Neue Pflichten für Fahrzeugführer beim automatisierten Fahren- eine Analyse aus rechtlicher und verkehrspsychologischer Sicht, NZV 2018, S. 411 ff.
- MAHLOW**, Philipp/**POPP**, Severin, KI als Rechtssubjekt: Die E-Person – ein einführender Überblick, CTRL Cologne Technology Review & Law/1, 2021, 22 ff.
- MANN**, Matthias, Benutzerorientierte Entwicklung und fahrgerechte Auslegung eines Querführungsassistenten, Göttingen, 2008.
- MARCIANO**, Jonathan, LegalTech hits \$1 billion investment as lawyers belatedly embrace automation, <https://becominghuman.ai/legaltech-hits-record-1-billion-investment-in-2018-71d4e60d6bf2> .
- MARTIN**, Manuela/**UHL**, Kathrin, Die gewerbliche Nutzung von Drohnen – Hightech-Spielzeug oder Innovationstechnologie?, RAW 2020, S. 109 ff.
- MATTHAEI**, Richard/**RESCHKA**, Andreas/**RIEKEN**, Jens et al., Autonomes Fahren, in: WINNER, Herman/**HAKULI**, Stephan/**LOTZ**, Felix et al. (Hrsg.), Handbuch Fahrerassistenzsysteme, Grundlagen, Komponenten und Systeme für aktive Sicherheit und Komfort, 3. Auflage, ATZ/MTZ-Fachbuch, Wiesbaden 2015, S. 1139–1165.
- MAURER**, Markus, Einleitung, in: **MAURER**, Markus/**GERDES**, J. Christian/**LENZ**, Barbara et al. (Hrsg.), Autonomes Fahren,

- Technische, rechtliche und gesellschaftliche Aspekte, Berlin 2015, S. 1ff.
- MAY**, Elisa, Automatisiertes Fahren: UN-Gremium beschließt Änderung des Wiener Übereinkommens über den Straßenverkehr, DAR 2019, S. 719.
- MEDICUS**, Dieter/**LORENZ**, Stephan, Schuldrecht II, 19. Auflage, München 2010.
- MEHRINGS**, Josef, Vertragsrechtliche Aspekte der Nutzung von Online- und CD-ROM-Datenbanken, NJW 1993, 3102.
- MEYER**, Oliver/**HARLAND**, Hanno, Haftung für softwarebezogene Fehlfunktionen technischer Geräte am Beispiel von Fahrerassistenzsystemen, CR 2007, S. 689-695.
- MÖLLERS**, Thomas M. J., Rechtsgüterschutz im Umwelt- und Haftungsrecht: präventive Verkehrspflichten und Beweiserleichterungen in Risikolagen, Tübingen 1996.
- MUSIELAK**, Hans-Joachim, Grundkurs BGB, München 2008
- MÜLLER**, Anne-Kathrin, Software als „Gegenstand“ der Produkthaftung, Zugleich eine Betrachtung des Verhältnisses von § 823 Abs. 1 BGB zum Produkthaftungsgesetz, Baden-Baden 2019.
- MÜLLER**, Melinda Florina, Roboter und Recht, AJP/PJA 2014, S. 595 ff.
- MÜLLER-CHEN**, Markus/**LOHMANN**, Melinda, Selbstlernende Fahrzeuge – eine Haftungsanalyse, SZV 2017, S. 43 ff.
- MÜLLER-HENGSTENBERG**, Claus D., Computersoftware ist keine Sache, NJW 1994, 3128.
- MÜLLER-HENGSTENBERG**, Claus D./**KIRN**, Stefan, Intelligente (Software-)Agenten: Eine neue Herausforderung unseres Rechtssystems
Rechtliche Konsequenzen der "Verselbstständigung" technischer Systeme, MMR 2014, 307 ff.
- MÜLLER-HENGSTENBERG**, Claus D./**KIRN**, Stefan, Rechtliche Risiken autonomer und vernetzter Systeme, 2016
- NABIYEV**, Vasif. V., Yapay Zekâ, Stratejili Oyunlar -Örüntü Tanıma-doğal Dil İşleme, Ankara 2016.
- NAGEL**, Bernhard, Produkthaftung im Produktionsverbund, in: HAHN, Dietger/**KAUFMANN**, Lutz (Hrsg.), Handbuch Industrielles Beschaffungsmanagement. Wiesbaden 1999.

- NENNİOĞLU**, Ahmet Kemal/**KÖROĞLU**, Tahsin, Otonom araçlarda hareket planlaması, *Artibilim: Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, C. 1, S. 2, 2018, s. 20-29.
- NIGGLI**, Marcel Alexander/**PROBST**, Thomas/**WALDMANN**, Bernhard (Hrsg.), *Basler Kommentar Strassenverkehrsgesetz (SVG)*, Basel 2014.
- NOMER**, Haluk N., 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununa Göre Motorlu Araç İşletenin Hukuki Sorumluluğu, *İstanbul Barosu Dergisi*, 1992, c. 66, s. 36 vd.
- NUGEL**, Michael, Anmerkung, Haftung beim automatisierten Fahren – ein aktueller Überblick, *AnwZert VerkR 10/2018 Anm 2*.
- OETKER**, Hartmut/ **MAULTZSCH**, Felix, *Vertragliche Schuldverhältnisse, Eine Einführung in die klassischen und ein Überblick über die atypischen Vertragsarten*, Berlin, 2013,
- OFTINGER**, Karl/**STARK**, Emil W., *Schweizerisches Haftpflichtrecht Band II/2: Besonderer Teil. Zweiter Teilband. Gefährdungshaftungen: Motorfahrzeughaftpflicht und Motorfahrzeughaftpflichtversicherung*, Zürich 1989.
- OĞUZER**, Pelin, Avrupa Birliği ve Türk Hukukunda Üreticinin Sorumluluktan Kurtuluş Sebepleri, Başak Baysal (Ed.), *Sorumluluk Hukuku (Seminerler)*, İstanbul 2016, s. 351-412.
- OĞUZMAN**, M. Kemal/**ÖZ**, M. Turgut, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler C. II*, İstanbul 2013.
- OĞUZMAN**, M. Kemal/**SELİÇİ**, Özer/**OKTAY-ÖZDEMİR**, Saibe, *Eşya Hukuku*, 21. Baskı, İstanbul 2018.
- OKYAR KARAOSMANOĞLU**, Dila, *Adam Çalıştırmanın Sorumluluğu (TBK M. 66)*, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2019.
- OPPERMANN**, Bernd H./**STENDER-VORWACHS**, Jutta (Hrsg.), *Autonomes Fahren Rechtsprobleme, Rechtsfolgen, technische Grundlagen*, München 2017.
- ÖZ**, Turgut: Üreticinin Sorumluluğu, *İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. VI, S. 2, 2007, s. 7-18.
- ÖZÇİFT**, Akın/**ÇELİKTEN**, Azer/**AKARSU**, Kâmil, *Yapay Zekâ Kavramlarına Giriş*, Ed. GÖÇEN, Ahmet, Ankara 2020.
- ÖZEL**, Çağlar, *Tüketicinin Korunması Açısından Ayıplı Maldan Doğan Sorumluluk Kapsamında Yapımcının Sorumluluğu Sorunu*, Prof.

- Dr. M. Kemal Oğuzman'ın Anısına Armağan, İstanbul 2000, s. 771-788.
- ÖZSUNAY**, Ergun, AB'de ve Türkiye'de Ürün Sorumluluğu (AB Yönergesi ve Bazı Yabancı Düzenlemelerin Işığında Türk Hukukuna İlişkin Düşünceler), Ersin Çamoğlu'na Armağan, İstanbul 2013, s. 357-391.
- ÖZSUNAY**, Ergun, Türk Hukukunda Gerçek Bir Boşluk Yapıcının Sorumluluğu, BATİDER, C. X, S. I, Ankara 1979, s. 108- 122.
- ÖZTAN**, Bilge, İmalatçının Sorumluluğu, Ankara 1982.
- PAKSOY**, Meliha Sermin/**ARSLAN DEMİR**, Gizem: Üreticinin TBK 71 Kapsamında Sorumlu Tutulması, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 71, S. 2, 2013, s. 299-316.
- PALANDT**, Bürgerliches Gesetzbuch, München 2008.
- PEKMEZ**, Cüneyt, Alman Karayolları Trafik Kanunu'nda 20 Haziran 2017'de Yapılan Değişiklikler Çerçevesinde Türk/ İsviçre Hukuku'nda Araçların Otonomlaştırılmasının İşletenin Sorumluluğuna Etkisi, İstanbul Hukuk Mecmuası, C. 77, S. 1, 2019, s. 153-184.
- PETEK**, Hasan, İlaç Üreticisinin Hukuki Sorumluluğu, Ankara 2009.
- PETERSEN**, Jens, Examens-Repetitorium Allgemeines Schuldrecht, 10., neu bearbeitete Auflage., München 2021.
- PIEPER**, Fritz Uli, Die Vernetzung autonomer Systeme im Kontext von Vertrag und Haftung, InTeR 2016, S. 188 ff.
- PLÜSS**, Adrian/**JETZER**, Rolf P., Die Produktheftpflicht, Die Produkthaftpflicht, Ein Handbuch für die Praxis, Zürich 1999.
- PROBST**, Thomas, Die Benutzung (teil-)autonomer Motorfahrzeuge im Strassenverkehr aus haftpflichtrechtlicher Sicht / I.- V, in, Probst, Thomas/Werro, Franz (Hrsg.), Strassenverkehrsrechts-Tagung 21. - 22. Juni 2016, Zürich 2016, S. 1-83.
- PRÜTTING**, Hanns/**WEGEN**, Gerhard/**WEINREICH**, Gerd (Hrsg.), BGB – Kommentar, 15. Auflage, München 2020.
- PÜTZ**, Fabian/**MAIER**, Karl, Haftung und Versicherungsschutz bei einem Cyberangriff auf ein Kfz, r+s 2019, S. 444 ff.
- RAITH**, Nina, Das vernetzte Automobil: Im Konflikt zwischen Datenschutz und Beweisführung (DuD-Fachbeiträge), Berlin 2019.
- RAITH**, Nina, Das Vernetzte Automobil-Im Konflikt zwischen Datenschutz und Beweisführung, Wiesbaden, 2018

- REBLER**, Adolf, Höhere Gewalt und unabwendbares Ereignis im Straßenverkehrsrecht SVR 2011, S. 246 ff.
- REDEKER**, Helmut, IT-Recht, 7. Auflage, München 2020.
- REESE**, Byron, Yapay Zekâ Çağı, Dördüncü Çağ: Akıllı Robotlar, Bilinçli Bilgisayarlar ve İnsanlığın Geleceği (İngilizce 'den çeviren Mihriban Doğan), İstanbul 2018.
- REINHARD**, Urs, Arzneimittelhaftung nach schweizerischem Recht, Bern 2011.
- REUSCH**, Philipp/**WEIDNER**, Niklas M., Future Law: Blockchain, Industrie 4.0, Internet of Things, Robotik, Heidelberg 2018.
- REY**, Heinz/**WILDHABER**, Isabelle, Ausservertragliches Haftpflichtrecht, Zürich 2018.
- REY**, Heinz, Ausservertragliches Haftpflichtrecht, Zürich 2008
- RIEHM**, Thomas, Nein zur ePerson! Gegen die Anerkennung einer digitalen Rechtspersönlichkeit, RDİ 2020, S. 42 ff.
- RIEHM**, Thomas, Von Drohnen, Google-Cars und Software-Agenten, ITRB 2014, S. 113 ff.
- RIEHM**, Thomas/**MEIER**, Stanislaus, Künstliche Intelligenz im Zivilrecht, in: FISCHER, Veronika/HOPPEN, Peter J. /WIMMERS, Jörg, (Hrsg.), DGRI-Jahrbuch 2018, 1 ff.
- ROBERTO**, Vito, Haftpflichtrecht, Bern 2018.
- ROUHIAINEN**, Lasse, Yapay Zekâ (Çev. Toprak Deniz Odabaşı), İstanbul 2020.
- RUSCH**, Arnold F., Weiterfresserschaden auch in der Schweiz?, in: HAVE 3/2012, 269-331.
- RÜFFER**, Wilfried/**HALBACH**, Dirk/**SCHIMIKOWSKI**, Peter, Versicherungsvertragsgesetz, VVG, EGVVG, VVG-InfoV, AltZertG, PflVG, KfzPflVV, Allgemeine Versicherungsbedingungen, Kommentar, Baden-Baden 2020.
- SÄCKER**, Franz Jürgen/**RIXECKER**, Roland/**OETKER**, Hartmut/**LIMPERG**, Bettina (Hrsg.), Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Band 7, Schuldrecht – Besonderer Teil IV §§ 705–853, Partnerschaftsgesellschaftsgesetz, Produkthaftungsgesetz, 8. Auflage, München 2020.
- SANLI**, Kerem Cem/**ATAMER**, Yeşim M., Hukuk ve Ekonomi Perspektifinden İmalatçının Kusursuz Sorumluluğuna Dair Bir Değerlen-

- dirme, Prof. Dr. Belgin Erdoğan'a Armağan, M. Murat İnceoğlu (Ed.), İstanbul 2011, s. 769-813.
- SANLI**, Kerem, Haksız Fiil Hukukunun Ekonomik Analizi-Hukuk ve Ekonomi Öğretisi, İstanbul, 2007.
- SASSENBERG**, ThomasU/**FABER**, Tobias (Hrsg.), Rechtshandbuch Industrie 4.0 und Internet of Things, 2. Auflage, München 2020.
- SAY**, Cem, 50 Soruda Yapay Zekâ, İstanbul 2020.
- SCHÄFER**, Hans-Bernd/**OTT**, Claus, Lehrbuch der ökonomischen Analyse des Zivilrechts, Berlin, 2012.
- SCHAFFHAUSER**, René/**ZELLWEGE**, Jakob, Grundriss des schweizerischen. Strassenverkehrsrechts, Bd. II: Haftpflicht und Versicherung, Bern 1988.
- SCHAUB**, Reneta, Interaktion von Mensch und Maschine, Haftungs- und immaterialgüterrechtliche Fragen bei eigenständigen Weiterentwicklungen autonomer Systeme, JZ 2017, 342-349.
- SCHAUB**, Reneta, Interaktion von Mensch und Maschine, JZ 2017, S. 343.
- SCHEUFEN**, Marc, Künstliche Intelligenz und Haftungsrecht: die e-Person aus öko-nomischer Sicht, Wirtschaftsdienst 2019/ 6, 411 ff.
- SCHIRMER**, Jan-Erik, Robotik und Verkehr, RW 2018, 453 – 476.
- SCHMID**, Alexander/**WESSELS**, Ferdinand, Event Data Recording für das hoch- und vollautomatisierte Kfz, NZV 2017, S. 357 ff.
- SCHNYDER**, Anton K./**PORTMANN**, Wolfgang/**MÜLLER-CHEN**, Markus, Ausservertragliches Haftpflichtrecht, 2. Auflage, Zürich 2013.
- SCHRADER**, Paul T. Haftungsrechtlicher Begriff des Fahrzeugführers bei zunehmender Automatisierung von Kraftfahrzeugen, NJW 2015, 3537 ff.
- SCHRADER**, Paul T., Haftungsfragen für Schäden beim Einsatz automatisierter Fahrzeuge im Straßenverkehr, DAR 2016, S. 242 ff.
- SCHRADER**, Paul T., Herstellerhaftung nach dem StVG-ÄndG 2017, DAR, 2018, S. 314 ff.
- SCHUBERT**, Mathias N., Autonome Fahrzeuge – Vorüberlegungen zu einer Reform des Haftungsrechts, PHi 2015, S. 46 ff.
- SCHULTE**, Martin/**SCHRÖDER**, Rainer (Hrsg.), Handbuch des Technikrechts, Berlin 2011.

- SCHULZ-MERKEL**, Philipp/**MEIER**, Dominik, Grundfälle zur Haftung bei Verkehrsunfällen, JuS 2015, s. 201 ff.
- SCHWENZER**, Ingeborg, Schweizerisches Obligationenrecht Allgemeiner Teil, Bern 2016.
- SCRABACK**, Bianca, Wer sollte für das „auto-Auto“ haften? Eine rechtsökonomische Analyse der Haftung für Schäden, die durch automatisiert fahrende Kraftfahrzeuge verursacht werden, in: Tim Husemann, at all. Jahrbuch Junge Zivilrechtswissenschaft Baden-Baden 2019, s. 293 ff.
- SEEHAFER**, Astrid/**KOHLER**, Joel, Künstliche Intelligenz: Updates für das Produkthaftungsrecht?, Mögliche Anpassungen der europäischen Produkthaftungsrichtlinie für neue Technologien, EuZW 2020, 213.
- SEROZAN**, Rona, Eşya Hukuku I, İstanbul 2014.
- SINGLER**, Haftungsprobleme bei autonomen Fahrzeuge, Freilaw 2017, 14 ff.
- SİRMEN**, Lale, Eşya Hukuku, Ankara 2020.
- SOLMECKE**, Christian/**JOCKISCH**, Jan, Rechtsfragen zu Software in Pkws - Zulassungs- und Haftungsfragen zu softwarebasierten Fahrzeugsystemen, MMR 2016, S. 359 ff.
- SOLUM**, Lawrence B., Legal Personhood for Artificial Intelligences, N.C. L. Rev., V. 70, N. 4, 1231 ff.
- SOSNITZA**, Olaf, Das Internet der Dinge – Herausforderung oder gewohntes Terrain für das Zivilrecht? CR 2016, S. 764 ff.
- SÖBBING**, Thomas, Die Absicherung von Software-Finanzierungen, Comput und Recht 30(8), S. 485 ff.
- SPIECKER GEN. DÖHMANN**, Indra, Zur Zukunft systemischer Digitalisierung – Erste Gedanken zur Haftungs- und Verantwortungszuschreibung bei informationstechnischen Systemen, CR 2016, S. 698 ff.
- SPINDLER**, Gerald, Robotor, Automation, künstliche Intelligenz, selbststeuernde Kfz - Braucht das Recht neue Haftungskategorien?, Eine kritische Analyse möglicher Haftungsgrundlagen für autonome Steuerungen, CR 2015, S. 766 ff.
- SPINDLER**, Gerald, Verantwortlichkeiten von IT-Herstellern, Nutzern und Intermediären, Bonn, 2007.

- STADLER**, Martin, Versicherungsrechtliche Fragen zu Fahrerassistenzsystemen in: Rechtliche Aspekte automatisierter Fahrzeuge Beiträge zur 2. Würzburger Tagung zum Technikrecht im Oktober 2014, **HILGENDORF**, Eric/**HÖTITZSCH** Sven/**LUTZ** Lennart S., Baden-Baden 2015, S. 87 ff.
- STAUF**, Christian/**HASSEMER**, Michael, Ganzheitliches Intellectual Property Management im Unternehmen, Berlin 2016.
- STÖBER**, Michael/**PIERONCZYK**, Marc-Christia /**MÖLLER**, Annelie, Die Schadensersatzhaftung für automatisierte und autonome Fahrzeuge, DAR 2020, S. 609-613.
- STÖHR**, Karlheinz, Stand von Wissenschaft und Technik, InTeR 2015, S. 34 ff.
- STRAUB**, Wolfgang, Produktheftung für Informationstechnologiefehler, Studien zum Verbraucherrecht, Bd. 7, Zürich 2002.
- ŞEKER**, Abdulkadir/**DIRİ**, Banu/ **BALIK**, Hasan Hüseyin, Derin Öğrenme Yöntemleri ve Uygulamaları Hakkında Bir İnceleme, Gazi Mühendislik Bilimleri Dergisi (GMBD) 3 / 3 (Aralık 2017), 47-64.
- TAEGER**, Jürgen, Ausservertragliche Haftung für fehlerhafte Computerprogramme, Tübingen, 1995.
- TAMM**, Marina/**TONNER**, Klaus/**BRÖNNEKE**, Tobias (Hrsg.), Verbraucherrecht, 3. Auflage, Baden-Baden 2020.
- TANDOĞAN**, Haluk, Türk Mesuliyet Hukuku (Akit Dışı Ve Akdi Mesuliyet), İstanbul 2010, s. 18.
- TANDOĞAN**, Haluk: Sözleşme Dışı Sorumluluk, Ankara 1981 (TANDOĞAN, Sözleşme Dışı).
- TEKİNAY**, Selahâttin Sulhi/**AKMAN**, Sermet/**BURCUOĞLU**, Halûk/**ALTOP**, Atillâ, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, İstanbul 1993.
- TERNIG**, Ewald, Wer führt – Mensch oder Maschine?, ZfSch 2016, S. 303 ff.
- THÖNE**, Meik/**KELLNER**, Julia „Fehlgeleitet“, JA 2020, S. 253 ff.
- TİFTİK**, Mustafa: Türk Hukukunda Tehlike Sorumluluklarının Genel Kural ile Düzenlenmesi Sorunu, 2. Baskı, Ankara 2005.
- ÜNAL**, Akın/**KALKAN**, Arif: Türk Hukukunda Ürün Sorumluluğu Üzerine Olan ve Olması Gereken Hukuka Dair Genel Düşünceler, TAAD., Y. 11, S. 39, 2019, s. 45-82.
- ÜNAL**, Mehmet/**BAŞPINAR**, Veysel, Şekli Eşya Hukuku, Ankara 2012.
- ÜNAL**, Zeynep, Derin Öğrenme, Ankara 2020.

- ÜNLÜTEPE**, Mustafa, Organizasyon sorumluluğu: TBK m. 66/III, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2015.
- v. KALER**, Matthias /**WIESER**, Sylvia, Weiterer Rechtsetzungsbedarf beim automatisierten Fahren NVwZ 2018, S. 369 ff.
- VOGT**, Wolfgang, Fahrerassistenzsysteme: Neue Technik - Neue Rechtsfragen?, NZV 2003, S. 153 ff.
- VOLAND**, Thomas/**CONRADY**, Jan /**QIU**, Stephan /**SCHUCK**, Kira, Regulatorische und haftungsrechtliche. Entwicklungen im Bereich des Automatisierten Fahrens, RAW 2019, S. 75 ff.
- VOLAND**, Thomas/**CONRADY**, Jan/**QIU**, Stephan /**SCHUCK**, Kira, Regulatorische und haftungsrechtliche Entwicklungen im Bereich des Automatisierten Fahrens, RAW 2019, S.84.
- von BODUNGEN**, Benjamin/**HOFFMANN**, Martin, Autonomes Fahren – Haftungsverschiebung entlang der Supply Chain?, NZV 2016, S. 449 ff.
- VON BODUNGEN**, Benjamin/**HOFFMANN**, Martin, Hoch- und vollautomatisiertes Fahren ante portas – Auswirkungen des 8. StVG-Änderungsgesetzes auf die Herstellerhaftung, NZV 2018, 97.
- VON BÜHREN**, Roland/**CHAPPUIS**, Christine/**GIRSBERGER**, Daniel/**KRAMER**, Ernst A./**SUTTER-SOMM**, Thomas/**TERCIER**, Pierre/**WIEGAND**, Wolfgang (Hrsg.), Schweizerisches Privatrecht (SPR), Band X, Basel 2008.
- VON CAEMMERER**, Ernst, Reform der Gefährdungshaftung: Vortrag gehalten vor der Berliner Juristischen Gesellschaft am 20. November 1970, Berlin, 1971.
- VON STAUDINGER**, Julius, Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Buch 2, Recht der Schuldverhältnisse. §§ 826-829; ProdHaftG, 18. Auflage, Berlin 2018.
- VON STAUDINGER**, Julius, Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch: Staudinger BGB - Buch 2: Recht der Schuldverhältnisse: §§ 823 E-I, 824, 825 (Unerlaubte Handlungen 1 - Teilband 2), 14., neubearbeitete Auflage, Berlin 2010.
- von UNGERN-STERMBERG**, Antje, Völker - und europarechtliche Implikationen autonomen Fahrens, in: **OPPERMANN**, Bernd H./**STENDER-VORWACHS**, Jutta (Ed.) Autonomes Fahren Rechtsprobleme, Rechtsfolgen, technische Grundlagen, München 2020.

- WACHENFELD**, Walther/ **WINNER**, Hermann, Die Freigabe des autonomen Fahrens, Berlin 2015.
- WAGNER**, Bernd/**GOEBLE**, Thilo, Freie Fahrt für das Auto der Zukunft? ZD 2017, S. 263 ff.
- WAGNER**, Gerhard, Produkthaftung für autonome Systeme, AcP 2017, 707.
- WAGNER**, Gerhard, Verantwortlichkeit im Zeichen digitaler Techniken, VersR 2020, S. 717-741.
- WALDNER**, Michael, Die Haftung der Betreiber von Kernanlagen für Nuklearschäden nach neuem schweizerischem Recht, in: Aktuelle Juristische Praxis (AJP), Band 21 (2012), Nr. 8, S. 1103-1118.
- WANDT**, Manfred, Gesetzliche Schuldverhältnisse, München 2014.
- WEISSENBERGER**, Philippe, Kommentar Strassenverkehrsgesetz und Ordnungsbussengesetz, Zürich 2014.
- WENDE**, Susanne, Haftungsfragen bei vernetzten und autonomen Systemen in: SASSENBERG, Thomas/**FABER**, Tobias, Rechtshandbuch Industrie 4.0 und Internet of Things, München 2020.
- WENDEHORST**, Christiane, Ist ein Roboter haftbar? in: https://www.forschung-und-lehre.de/recht/_st-e_n-roboter-haftbar-2415/.
- WENDT**, Janine/**OBERLÄNDER**, Marcel, Produkt- und Produzentenhaftung bei selbstständig veränderlichen Systemen, Ein Überblick, Inter 2016, 58 ff.
- WESTERMANN**, Harm Peter/**GRUNEWALD**, Barbara /**MAIER-REIMER**, Georg (Hrsg.), Erman BGB, Band I, 16., neu bearbeitete Auflage, Köln 2020.
- WIDMER LÜCHINGER**, Corinne/**OSER**, David (Hrsg.), Basler Kommentar, Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, 7. Auflage, Basel 2019.
- WIDMER**, Pierre/**WESSNER**, Pierre, Revision und Vereinheitlichung des Haftpflichtrechts, Erläuternder Bericht, 2004.
- WIGGER**, Dominika, Automatisiertes Fahren und strafrechtliche Verantwortlichkeit wegen Fahrlässigkeit, Baden-Baden 2020.
- WILDHABER**, Isabelle, Produkthaftung im Gentechnikrecht, Zürich 2000.
- WILLE**, Stefan, Einführung in die Straßenverkehrshaftung, Juristische Arbeitsblätter (JA) 2008, S. 210 ff.

- WILLRICH**, Thomas, Geräte- und Produktsicherheitsgesetz (GPSG): Gesetz über technische Arbeitsmittel und Verbraucherprodukte, Berlin 2004.
- WINKELMANN**, Thomas, Produkthaftung bei internationaler Unternehmenskooperation, Berlin, 1991
- WINKLE**, Thomas, Sicherheitspotenzial automatisierter Fahrzeuge: Erkenntnisse aus der Unfallforschung, in: MAURER, Markus/GERDES, J. Christian/LENZ, Barbara/WINNER, Hermann (Hrsg.), Autonomes Fahren, Berlin 2015, S. 351-376.
- WOLFERS**, Benedikt, Regulierung und Haftung bei automatisiertem Fahren, zwei Seiten einer Medaille?, RAW 2018, 94 ff.
- YAVUZ**, Cevdet, Tüketicinin Korunması Bakımından İmalatçının (Ürün) Sorumluluğu, Prof. Dr. Mustafa Dural'a Armağan, İstanbul 2013, s. 1316-1333.
- YETİM**, Servet, Sürücüsüz Araçlar ve Getirdiği / Getireceği Hukuki Sorunlar, An-kara Barosu Dergisi, S. 1, 2016, s. 127-184.
- YILDIRIM**, M. Fadıl, Türk Hukukunda İlaç Üreticisinin İlacın Ayıplarından Sorumluluğu, Murat Şen ve Ahmet Başözen (ed), İlaç Hukuku: Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi, I. Sağlık Hukuku Sempozyumu, 8-9 Mayıs 2009, s. 19-36.
- YILDIRIM**, Mustafa Fadıl, Standart Bilgisayar Programı Devir Sözleşmeleri, (Paket Yazılım Sözleşmeleri), İstanbul 1999.
- YILMAZ**, Atınc/KAYA, Umut, Derin Öğrenme, İstanbul 2019.
- YILMAZ**, Hamdi, Karayolları Trafik Kanunu'na Göre Motorlu Araç İşletenin Hukuksal Sorumluluğu, İstanbul 2014.
- ZECH**, Herbert, Gefährdungshaftung und neue Technologien, JZ 2013, S. 21 ff.
- ZECH**, Herbert, Gutachten, Entscheidungen digitaler autonomer Systeme: Empfehlen sich Regelungen zu Verantwortung und Haftung? Gutachten für den 73. Deutschen Juristentag, München 2020,
- ZECH**, Herbert, Künstliche Intelligenz und Haftungsfragen, Zeitschrift für die gesamte Privatrechtswissenschaft (ZfPW), 2019, S. 198 ff.
- ZECH**, Herbert, Zivilrechtliche Haftung für den Einsatz von Robotern – Zuweisung von Automatisierungs- und Autonomierisiken, in: GLESS, Sabine/ SEELMANN, Kurt (Ed.) Intelligente Agenten und das Recht, Baden-Baden 2016, 163 ff.

İnternet Kaynakları

beck-online.beck.de

http://relevancy.bger.ch/php/aza/http/index.php?highlight_docid=aza%3A%2F%2F04-10-2010-4A_319-2010&lang=de&type=show_document

<http://www.trafik.gov.tr>

<https://cbddo.gov.tr/>

<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/614340>

<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/868038>;

<https://tr.wikipedia.org/wiki/LIDAR>

<https://eur-lex.europa.eu>

<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2017/745/oj>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DE/TXT/?qid=1415266727957&uri=CELEX:31985L0374>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32001L0095>

<https://law.justia.com/cases/california/court-of-appeal/3d/119/757.html>

<https://ozgununlu.com/blog-detay/yazilim-hatalari-nelerdir>

<https://rsw.beck.de/aktuell/daily/meldung/detail/tesla-werbung-zu-autopilot-und-autonomes-fahren-fuer-verbraucher-irrefuehrend>

<https://tse.org.tr>

<https://ugdgm.ticaret.gov.tr/duyurular/genel-urun-guvenligi-yonetmeligi-taslagi-goruse-acildi>

<https://unece.org>

<https://wirtschaftslexikon.gabler.de>

<https://www.ab.gov.tr/files/pub/antlasmalar.pdf>

<https://www.adac.de>

<https://www.auto.de/magazin/wildtiere-ausweichmanoever-gefaehrlicher-zusammenprall/>

<https://www.bast.de>

<https://www.bgbl.de>

<https://www.britannica.com>

<https://www.dw.com/de/das-elektroauto-muss-noch-die-kurve-kriegen/a-55909040>

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0276_EN.html

- https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0276_EN.html.
- <https://www.forbes.com/sites/bradtempleton/2020/06/02/tesla-in-taiwan-crashes-directly-into-overtaken-truck-ignores-pedestrian-with-autopilot-on/#c26824958e56>
- <https://www.okan.edu.tr/arastirma/sayfa/916/lidar-sensoru/>
- <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com>
- <https://www.quarks.de/technik/mobilitaet/autonomes-fahren-was-sind-die-technischen-herausforderungen/>
- <https://www.resmigazete.gov.tr>
- https://www.servat.unibe.ch/dfr/bger/2006/060125_4C-307-2005.html
- <https://www.servat.unibe.ch/dfr/c2110456.html>
- <https://www.tagesschau.de/wirtschaft/boerse/tesla-autopilot-gericht-101.html#:~:text=Ende%20Oktober%20erkl%C3%A4rte%20die%20Zentrale,deutschen%20Stra%C3%9Fen%20komplett%20autonom%20fahren>
- <https://www.theguardian.com/technology/2016/jun/30/tesla-autopilot-death-self-driving-car-elon-musk>
- <https://www.togg.com.tr>
- <https://www.webtekno.com/sadece-11-dolar-yuzunden-180-kisiye-mezar-olan-otomobil-ford-pinto-h59796.html>
- <https://www.welt.de/>
- <https://www2.deloitte.com/de/de/pages/manufacturing/articles/studie-autonomes-fahren.html>
- www.ius.uzh.ch/dam/jcr:6b5f43ea-b3ff-44c8-9e71-39c8dda21ddc/HPR_vollstaendig_Bildschirmversion.pdf
- www.law.tuwien.ac.at

Doç. Dr. İbrahim Yaşar GÖK

OTONOM TAŞITLARDA SİGORTA

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Otonom Taşıtlarda Sigorta

İbrahim Yaşar Gök

Hukuk Yayınları Dizisi – 2882

Birinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 33 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Abdrabou**, Atef / **Naik**, Sagar, "Delay Analysis of a Reliable Broadcast Scheme for I2V/V2I Communications". *Proceedings of 2017 IEEE 86th Vehicular Technology Conference*. 24-27 September, 2017, Toronto, pp. 1-6.
- Alp**, Selçuk / **Engin**, Taylan, "Trafik Kazalarının Nedenleri ve Sonuçları Arasındaki İlişkinin TOPSIS ve AHP Yöntemleri Kullanılarak Analizi ve Değerlendirilmesi". *İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 10(19), 2011, ss. 65-87.
- Andersen**, Kamilla Egedal / **Köslich**, Simon / **Pedersen**, Bjarke Kristian Maigaard Kjær / **Weigelin**, Bente Charlotte / **Jensen**, Lars Christian, "Do We Blindly Trust Self-Driving Cars". *Proceedings of the Companion of the 2017 ACM/IEEE International Conference on Human-Robot Interaction*. 06-09 March, 2017, Vienna, pp. 67-68.
- Anderson**, James M. / **Heaton**, Paul / **Carroll**, Stephan J., *The U.S. Experience with No-Fault Automobile Insurance: A Retrospective*. Rand, Santa Monica, 2010.
- Anderson**, James M. / **Kalra**, Nidhi / **Stanley**, Karlyn D. / **Sorensen**, Paul / **Samaras**, Constantine / **Oluwatola**, Oluwatobi A., *Autonomous Vehicle Technology: A Guide for Policymakers*. Rand, Santa Monica, 2016.
- Antalya**, O. Gökhan, *Marmara Hukuku Yorumu - Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt:V/1,2*. (2. Baskı). Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Aslan Düzgün**, Ülgen, "Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında (Trafik Sigortası) Zarar Kavramı ve Sigortacının Rücu Hakkı". *Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi*, 29(3), 2013, ss. 189-218.
- Aslan Düzgün**, Ülgen, "Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası Genel Şartları ile Getirilen Yenilikler ve Değişiklikler". *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, 7(14), 2019, ss. 153-193.

- Atkinson**, Katie, "Autonomous Cars: A Driving Force for Change in Motor Liability and Insurance". *SCRIPTed: Journal of Law, Technology and Society*, 17(1), 2020, pp. 125-151.
- Ayhan**, Rıza / **Çağlar**, Hayrettin, *Sigorta Hukuku Ders Kitabı Cilt I*. Yetkin Yayınları, Ankara, 2018.
- Babb**, Dana P., "The Deployment of Car Manufacturers into a Sea of Product Liability: Recharacterizing Preemption As a Federal Regulatory Compliance Defense in Airbag Litigation". *Washington University Law Quarterly*, 75(4), 1997, pp. 1677-1706.
- Barclift**, Z. Jill, "Preventive Law: A Strategy for Internal Corporate Lawyers to Advise Managers of Their Ethical Obligations". *The Journal of the Legal Profession*, 33(1), 2008, pp. 31-51.
- Baskıcı**, Murat, "Osmanlı Anadolusunda Sigorta Piyasası: 1860-1918". *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 57(4), 2002, ss. 1-33.
- Bimbraw**, Keshav, "Autonomous Cars: Past, Present and Future - A Review of the Developments in the Last Century, the Present Scenario and the Expected Future of Autonomous Vehicle Technology". *Proceedings of the 12th International Conference on Informatics in Control, Automation and Robotics (ICINCO-2015)*. 21-23 July 2015, Alsace, pp. 191-198.
- Boeglin**, Jack, "The Cost of Self-Driving Cars: Reconciling Freedom and Privacy with Tort Liability in Autonomous Vehicle Regulation". *Yale Journal of Law and Technology*, 17(1), 2015, pp. 171-203.
- Bora Çınar**, Sevda, *Sigorta Sözleşmesinde Anonim Şirketin Beyan Yükümlülüğü*. Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Bose**, Ujjayini, "The Black Box Solution to Autonomous Liability". *Washington University Law Review*, 92(5), 2015, pp. 1325-1352.
- Bostwick**, Phillip D., "Liability of Aerospace Manufacturers: MacPherson v. Buick Sputters into the Space Age". *Journal of Space Law*, 22(1&2), 1994, pp. 75-96.
- Bozkurt**, Tamer, *Sigorta Hukuku*. (10. Baskı). On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2017.

- Brodsky**, Jessica S., "Autonomous Vehicle Regulation: How an Uncertain Legal Landscape May Hit the Brakes on Self-Driving Cars". *Berkeley Technology Law Journal*, 31(2), 2016, pp. 851-878.
- Brownsword**, Roger / **Somsen**, Han, "Law, Innovation and Technology: Before We Fast Forward – A Forum for Debate". *Law, Innovation and Technology*, 1(1), 2009, pp. 1-73.
- Bugra**, Aysegul, "Room for Compulsory Product Liability Insurance in the European Union for Smart Robots? Reflections on the Compelling Challenges". P. Marano ve K. Noussia (Eds.), *InsurTech: A Legal and Regulatory View* (pp. 167-197). Springer, Cham, 2020.
- Buğra**, Ayşegül, "Otomatik Yönlendirme Seviyesi Yüksek Kara Araçları ve Sigorta". S. Amasya (Ed.), *Sigorta Hukukunun İki Güncel Sorunu: - İnsansız Araçlar - Sorumluluk ve Özel Sağlık Sigortalarında Birden Çok Sigorta Sempozyumu* (ss. 1-41) On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2020.
- Butenko**, Anna / **Larouche**, Pierre, "Regulation for Innovativeness or Regulation of Innovation?". *Law, Innovation and Technology*, 7(1), 2015, pp. 52-82.
- Canadian Council of Motor Transport Administrators**, *Canadian Jurisdictional Guidelines for the Safe Testing and Deployment of Highly Automated Vehicles*. Canadian Council of Motor Transport Administrators, Ottawa, 2018.
- Canis**, Bill, *Issues in Autonomous Vehicle Testing and Deployment* (Report No: R45985). Congressional Research Service, Washington, D.C., 2020.
- Canpolat**, Önder, "Üretici ve Sorumluluğu". *Ankara Barosu Dergisi*, 71(2), 2013, ss. 369-398.
- Chan**, Ching-Yao, "Advancements, Prospects, and Impacts of Automated Driving Systems". *International Journal of Transportation Science and Technology*, 6(3), 2017, pp. 208-216.
- Channon**, Matthew, "Automated and Electric Vehicles Act 2018: An Evaluation in Light of Proactive Law and Regulatory

- Disconnect". *European Journal of Law and Technology*, 10(2), 2019, pp. 1-36.
- Chatzipanagiotis**, Michael P. / **Leloudas**, George, "Automated Vehicles and Third-Party Liability: A European Perspective". *University of Illinois Journal of Law, Technology & Policy*, 2020(1), pp. 109-199.
- Chehri**, Abdellah / **Mouftah**, Hussein T., "Autonomous Vehicles in the Sustainable Cities, The Beginning of a Green Adventure". *Sustainable Cities and Society*, 51(Article No. 101751), 2019, pp. 1-8.
- Cheng**, Eric, "OBAMACARS: Applying an Insurance Mandate to Manufacturers of Fully Autonomous Vehicles". *George Washington Law Review*, 87(4), 2019, pp. 973-995.
- Chimombo**, Steve, "Opinion: The Panopticon in Malawi's Literary Criticism". *Journal of Humanities*, 19(1), 2005, pp. 114-124.
- Cho**, Rico L. T. / **Liu**, John S. / **Ho**, Mei Hsiu-Ching, "Autonomous Vehicle Technology Development: A Patent Survey Based on Main Path Analysis". *Proceedings of 2019 Portland International Conference on Management of Engineering and Technology*. 25-29 August 2019, Portland.
- Claus**, Stefan / **Silk**, Nicholas / **Wiltshire**, Chris, "Potential Impacts of Autonomous Vehicles on the UK Insurance Sector". *Bank of England Quarterly Bulletin*, 2017(Q1), pp. 40-48.
- Coca-Vila**, Ivó, "Self-Driving Cars in Dilemmatic Situations: An Approach Based on the Theory of Justification in Criminal Law". *Criminal Law and Philosophy*, 12(1), 2018, pp. 59-82.
- Cummins**, J. David / **Weiss**, Mary A., "The Effects of No Fault on Automobile Insurance Loss Costs". *The Geneva Papers on Risk and Insurance*, 16(58), 1991, pp. 20-38.
- Çeker**, Mustafa, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Sigorta Hukuku. (12. Baskı). Karahan Kitabevi, Adana, 2015.

- Çekin**, Mesut Serdar, "Otonom Araçlar ve Hukuki Sorumluluk". *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, 9(33), 2018, ss. 283-301.
- Demirci**, Serdar, "Ürün Sorumluluk Sigortasına Sorumluluk Hukuku ve Genel Şartlar Çerçevesinde Güncel Bir Bakış". *Ankara Barosu Dergisi*, 77(3), 2019, ss. 119-180.
- Demmel**, Sébastien / **Gruyer**, Dominique / **Burkhardt**, Jean-Marie / **Glaser**, Sébastien / **Larue**, Grégoire / **Orfila**, Olivier / **Rakotonirainy**, Andry, "Global Risk Assessment in an Autonomous Driving Context: Impact on both the Car and the Driver". *IFAC-PapersOnLine*, 51(34), 2019, pp. 390-395.
- Dhar**, Vasant, "Equity, Safety, and Privacy in Autonomous Vehicle Era". *Computer*, 49(11), 2016, pp. 80-83.
- Dietmayer**, Klaus, "Predicting of Machine Perception for Automated Driving". M. Maurer, J. C. Gerdes, B. Lenz ve H. Winner (Eds.), *Autonomous Driving: Technical, Legal and Social Aspects* (pp. 407-424). Springer, Berlin, 2016.
- Diñç**, İnan Deniz, *Ürün Sorumluluk Sigortasında Rizikonun Konusu ve Teminatın Kapsamı*. On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2017.
- Dönmez**, Ünsal, "Türk ve Alman İlaç Hukukunda Hatalı Üretilen İlaçtan Doğan Sorumluluk ve Özel Sorumluluk Halleri". *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 7(1), 2016, ss. 381-406.
- Duffy**, Sophia H. / **Hopkins**, Jamie Patrick, "Sit, Stay, Drive: The Future of Autonomous Car Liability". *Science and Technology Law Review*, 16(3), 2013, pp. 453-480.
- Dworkin**, Terry Morehead, "Federal Reform of Product Liability Law". *Tulane Law Review*, 57, 1983, pp. 602-647.
- Eren**, Fikret, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. (20. Baskı). Yetkin Yayınları, Ankara, 2016.
- European Commission**, *Roadmap on Highly Automated Vehicles (Gear 2030 Discussion Paper, Rev1.1-11.06.2016)*. European Commission, Brussels, 2016.

- Evas**, Tatjana, *A Common EU Approach to Liability Rules and Insurance for Connected and Autonomous Vehicles*. European Parliament Research Service, Brussels, 2018.
- Färber**, Berthold, "Communication and Communication Problems Between Autonomous Vehicles and Human Drivers". M. Maurer, J. C. Gerdes, B. Lenz ve H. Winner (Eds.), *Autonomous Driving: Technical, Legal and Social Aspects* (pp. 125-144). Springer, Berlin, 2016.
- Feldthusen**, Bruce / **Green**, Michael D. / **Goldberg**, John C. P. / **Sharkey**, Catherine M., "Product Liability in North America". H. Koziol, M. D. Green, M. Lunney, K. Oliphant, L. Yang (Eds.), *Product Liability: Fundamental Questions in a Comparative Perspective* (pp. 345-395). De Gruyter, Berlin, 2017.
- Frascaroli**, Emily / **Southerland**, John Isaac / **Davis**, Elizabeth / **Parker**, Woods, "Let's Be Reasonable: The Consumer Expectations Test is Simply Not Viable to Determine Design Defect for Complex Autonomous Vehicle Technology". *Journal of Law and Mobility*, 2019(1), pp. 53-72.
- Friedrich**, Bernhard, "The Effect of Autonomous Vehicles on Traffic". M. Maurer, J. C. Gerdes, B. Lenz ve H. Winner (Eds.), *Autonomous Driving: Technical, Legal and Social Aspects* (pp. 317-334). Springer, Berlin, 2016.
- Garza**, Andrew P., "Look Ma, No Hands!: Wrinkles and Wrecks in the Age of Autonomous Vehicles". *New England Law Review*, 46(3), 2012, pp. 581-616.
- Glancy**, Dorothy J., "Privacy in Autonomous Vehicles". *Santa Clara Law Review*, 52(4), 2012, pp. 1171-1239.
- Groshen**, Erica L. / **Helper**, Susan / **MacDuffie**, John Paul / **Carson**, Charles, *Preparing U.S. Workers and Employers for an Autonomous Vehicle Future (Technical Report No: 19-036)*. Upjohn Institute for Employment Research, Kalamazoo, Michigan, 2019.
- Grunwald**, Armin, "Societal Risk Concillations for Autonomus Driving. Analysis, Historical Context and Assessment". M.

- Maurer, J. C. Gerdes, B. Lenz ve H. Winner (Eds.), *Autonomous Driving: Technical, Legal and Social Aspects* (pp. 641-663). Springer, Berlin, 2016.
- Guo**, Hao / **Meamari**, Ehsan / **Shen**, Chien-Chung, "Blockchain-inspired Event Recording System for Autonomous Vehicles". *1st IEEE International Conference on Hot Information-Centric Networking (HotICN)*. 15-17 August, 2018, Shenzhen.
- Günay**, M. Barış, *Sigorta Hukuku*. Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Güvel**, Enver Alper / **Güvel**, Afıtap Öndaş, *Sigortacılık*. (8. Baskı). Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- Haque**, Md Mazharul / **Chin**, Hoong Chor / **Huang**, Helai, "Modeling Fault Among Motorcyclists Involved in Crashes". *Accident Analysis & Prevention*, 41(2), 2009, pp. 327-335.
- Harbour**, Nancy Caine, *Product Liability: A U.S. View*. Nancy Caine Harbour & Bookboon.com, London, 2015.
- Heinrichs**, Dirk, "Autonomous Driving and Urban Land Use". M. Maurer, J. C. Gerdes, B. Lenz ve H. Winner (Eds.), *Autonomous Driving: Technical, Legal and Social Aspects* (pp. 213-231). Springer, Berlin, 2016.
- Herd**, Alexander, "R2DFord: Autonomous Vehicles and the Legal Implications of Varying Liability Structures". *Faulkner Law Review*, 5(1): 2013, pp. 29-58.
- Howells**, Geraint G. / **Mildred**, Mark, "Is European Products Liability More Protective Than the Restatement (Third) of Torts: Products Liability". *Tennessee Law Review*, 65(4), 1998, pp. 985-1030.
- Imai**, Takeyoshi, "Legal Regulation of Autonomous Driving Technology: Current Conditions and Issues in Japan". *IATSS Research*, 43(4), 2019, pp. 263-267.
- Jadaan**, Khair / **Zeater**, Sana / **Abukhalil**, Yazan, "Connected Vehicles: An Innovative Transport Technology". *Procedia Engineering*, 187, 2017, pp. 641-648.

- Jia**, Dongyao / **Ngoduy**, Dong, "Enhanced Cooperative Car-Following Traffic Model with the Combination of V2V and V2I Communication". *Transportation Research Part B*, 90, 2016, pp. 172-191.
- Juhász**, Ágnes B., "The Regulatory Framework and Models of Self-Driving Cars". *Zbornik Radova*, 52, 2018, pp. 1371-1389.
- Kamali**, Maryam / **Linker**, Sven / **Fisher**, Michael, "Modular Verification of Vehicle Platooning with Respect to Decisions, Space and Time". C. Artho ve P. C. Ölveczky (Eds.), *Formal Techniques for Safety-Critical Systems* (pp. 18-36). Springer, Cham, 2018.
- Karacan Çetin**, Hatice, *Karayolları Trafik Kanununda Hukuki Sorumluluk*. Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.
- Kayihan**, Şaban / **Bağcı**, Ömer, *Türk Özel Sigorta Hukuku Dersleri*. (2. Baskı). Umuttepe Yayınları, Kocaeli, 2017.
- Keeton**, Page, "Products Liability – Liability Without Fault and the Requirement of a Defect". *Texas Law Review*, 41(7), 1963, pp. 855-873.
- Keeton**, W. Page, "Products Liability – Design Hazards and the Meaning of Defect". *Cumberland Law Review*, 10(2), 1979, pp. 293-316.
- Kender**, Rayegan, *Türkiye’de Hususi Sigorta Hukuku*. (12. Baskı). On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2013.
- Kılıçoğlu**, Ahmet M., *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. (Genişletilmiş 20. Baskı). Turhan Kitabevi Yayınları, Ankara, 2016.
- Kohler**, William J. / **Colbert-Taylor**, Alex, "Current Law and Potential Legal Issues Pertaining to Automated, Autonomous and Connected Vehicles". *Santa Clara High Technology Law Journal*, 31(1), 2015, pp. 99-138.
- Larsen**, Kim D., "Strict Products Liability and the Risk-Utility Test for Design Defect: An Economic Analysis". *Columbia Law Review*, 84(8), 1984, pp. 2045-2067.

- Law Commission / Scottish Law Commission**, *Automated Vehicles: A Joint Preliminary Consultation Paper (Law Commission Consultation Paper 240 & Scottish Law Commission Discussion Paper 166)*. Law Commision and Scottish Law Commission. London and Edinburgh, 2018.
- Leenes**, Ronald / **Palmerini**, Erica / **Koops**, Bert-Jaap / **Bertolini**, Andrea / **Salvini**, Pericle / **Lucivero**, Federica, "Regulatory Challenges of Robotics: Some Guidelines for Addressing Legal and Ethical Issues". *Law, Innovation and Technology*, 9(1), 2017, pp. 1-44.
- LeValley**, Dylan, "Autonomous Vehicle Liability – Application of Common Carrier Liability". *Seattle University Law Review SUpra*, 5, 2013, pp. 5-26.
- Li**, Jia / **Bujanovic**, Pavle / **Simoni**, Michele / **Fagnant**, Daniel / **Kockelman**, Kara, "Identifying CAV Technologies". K. Kockelman ve S. Boyles (Eds.), *Smart Transport for Cities & Nations* (pp. 2_1 – 2_12). University of Texas at Austin, 2018.
- Lin**, Patrick, "Why Ethics Matters for Autonomous Cars". M. Maurer, J. C. Gerdes, B. Lenz ve H. Winner (Eds.), *Autonomous Driving: Technical, Legal and Social Aspects* (pp. 69-85). Springer, Berlin, 2016.
- Litman**, Todd, "Autonomous Vehicle Implementation Predictions, Implications for Transport Planning". Victoria Transport Policy Institute, Victoria, Canada, 2020.
- Liu**, Yuyan / **Tight**, Miles / **Sun**, Quanxin / **Kang**, Ruiyu, "A Systematic Review: Road Infrastructure Requirement for Connected and Autonomous Vehicles (CAVs)". *Journal of Physics: Conference Series*, 1187(4), 2019, pp. 1-13.
- Liu**, Chen / **Rouse**, William Bill / **Belanger**, David, "Understanding Risks and Opportunities of Autonomous Vehicle Technology Adoption Through Systems Dynamic Scenario Modelling – The American Insurance Industry". *IEEE Systems Journal*, 14(1), 2020, pp. 1365-1374.

- Manan**, Muhammad Marizwan Abdul / **Varhelyi**, András / **Çelik**, Ali Kemal / **Hashim**, Hizal Hanis, "Road Characteristics and Environment Factors Associated with Motorcycle Fatal Crashes in Malaysia". *IATSS Research*, 42, 2018, pp. 207-220.
- Marchant**, Gary E. / **Lindor**, Rachel A., "The Coming Collision Between Autonomous Vehicles and the Liability System". *Santa Clara Law Review*, 52(4), 2012, pp. 1321-1340.
- Margan**, Srivathsan Karanai, "Autonomous Vehicles and Insurance". *BimaQuest - The Journal of Insurance, Pension and Management*, 18(3), 2018, pp. 15-24.
- Marino**, Angela, "The Cost of a Countermeasure: The Expansive Liability Protection of the Public Readiness and Emergency Preparedness Act of 2005". *University of Florida Journal of Law and Public Policy*, 20(2), 2009, pp. 199-220.
- Marson**, James / **Ferris**, Katy / **Dickinson**, Jill, "The Automated and Electric Vehicles Act 2018 Part 1 and Beyond: A Critical Review". *Statute Law Review*, 20(20), 2019, pp. 1-22.
- Matsui**, Yasuhiro / **Hitosugi**, Masahito / **Doi**, Tsutomu / **Oikawa**, Shoko / **Takahashi**, Kunio / **Ando**, Kenichi, "Features of Pedestrian Behavior in Car-to-Pedestrian Contact Situations in Near-Miss Incidents in Japan". *Traffic Injury Prevention*, 14(S1), 2013, pp. 58-63.
- Meehan**, Taylor, "Lessons from the Price-Anderson Nuclear Industry Indemnity Act for Future Clean Energy Compensatory Models". *Connecticut Insurance Law Journal*, 18(1), 2011, pp. 339-371.
- Millard-Ball**, Adam, "Pedestrians, Autonomous Vehicles, and Cities". *Journal of Planning Education and Research*, 38(1), 2018, pp. 6-12.
- Miller**, Charlie / **Valasek**, Chris, "A Survey of Remote Automotive Attack Surfaces". *Black Hat USA Conference*. 2-7 August, 2014, Las Vegas.
- Morgan**, Jeffery D., "The Oil Pollution Act of 1990". *Fordham Environmental Law Review*, 6(1), 2011, pp. 1-27.

- Noussia**, Kyriaki, *The Principle of Indemnity in Marine Insurance Contracts*. Springer, Berlin, 2007.
- OECD**, *Safety of Vulnerable Road Users*. Organization for Economic Co-operation and Development OECD, Paris, 1998.
- Owen**, David G., "Risk-Utility Balancing in Design Defect Cases". University of Michigan Journal of Law Reform, 30(2-3), 1997, pp. 239-260.
- Owings-Edwards**, Stephanie, "Choice Automobile Insurance: The Experience of Kentucky, New Jersey, and Pennsylvania". *Journal of Insurance Regulations*, 23(1), 2004, pp. 25-41.
- Oxley**, Jennie / **Fildes**, Brian / **Ihsen**, Elfriede / **Charlton**, Judith / **Day**, Ross, "Differences in Traffic Judgements between Young and Old Adult Pedestrians". *Accident Analysis & Prevention*, 29(6), 1997, pp. 839-847.
- Papadimitriou**, Eleonora / **Filtness**, Ashleigh / **Theofilatos**, Athanasios / **Ziakopoulos**, Apostolos / **Quigley**, Claire / **Yannis**, George, "Review and Ranking of Crash Risk Factors Related to the Road Infrastructure". *Accident Analysis & Prevention*, 125, 2019, pp. 85-97.
- Parkinson**, Simon / **Ward**, Paul / **Wilson**, Kyle / **Miller**, Jonathan, "Cyber Threats Facing Autonomous and Connected Vehicles: Future Challenges". *IEEE Transactions on Intelligent Transportation Systems*, 18(11), 2017, pp. 2898-2915.
- Pavone**, Marco, "Autonomous Mobility-on-Demand Systems for Future Urban Mobility". M. Maurer, J. C. Gerdes, B. Lenz ve H. Winner (Eds.), *Autonomous Driving: Technical, Legal and Social Aspects* (pp. 387-404). Springer, Berlin, 2016.
- Pekmez**, Cüneyt, "Alman Karayolları Trafik Kanunu'nda 20 Haziran 2017'de Yapılan Değişiklikler Çerçevesinde Türk/İsviçre Hukuku'nda Araçların Otonomlaştırılmasının İşletenin Sorumluluğuna Etkisi". *İstanbul Hukuk Mecmuası*, 77(1), 2019, ss. 153-184.

- Pérez-Marín**, Ana M. / **Guillen**, Montserrat, "Semi-Autonomous Vehicles: Usage-Based Data Evidences of What Could Be Expected from Eliminating Speed Limit Violations". *Accident Analysis and Prevention*, 123, 2019, pp. 99-106.
- Petit**, Jonathan / **Shladover**, Steven E., "Potential Cyberattacks on Automated Vehicles". *IEEE Transactions on Intelligent Transportation Systems*, 16(2), 2015, pp. 546-556.
- Pomerleau**, Dean A., *ALVINN: An Autonomous Land Vehicle in a Neural Network (Technical Report, CMU-CS-89-107)*. Carnegie Mellon University, Pittsburgh, 1989.
- Pütz**, Fabian / **Murphy**, Finbarr / **Mullins**, Martin / **O'Malley**, Lisa, "Connected Automated Vehicles and Insurance: Analysing Future Market-Structure from a Business Ecosystem Perspective". *Technology in Society*, 59(Article No.101182), 2019, pp. 1-9.
- Raiyn**, Jamal, "Data and Cyber Security in Autonomous Vehicle Networks". *Transport and Telecommunication*, 19(4), 2018, pp. 325-334.
- Rannenber**, Kai, "Opportunities and Risks Associated with Collecting and Making Usable Additional Data". M. Maurer, J. C. Gerdes, B. Lenz ve H. Winner (Eds.), *Autonomous Driving: Technical, Legal and Social Aspects* (pp. 497-517). Springer, Berlin, 2016.
- Rice**, Nathan J., "The General Aviation Revitalization Act of 1994: A Ten-Year Retrospective". *Wisconsin Law Review*, 2004(3), pp. 945-974.
- Rouf**, Ishtiaq / **Miller**, Robert D. / **Mustafa**, Hossen A. / **Taylor**, Travis / **Oh**, Sangho / **Xu**, Wenyuan / **Gruteser**, Marco / **Trappe**, Wade / **Seskar**, Ivan, "Security and Privacy Vulnerabilities of In-Car Wireless Networks: A Tire Pressure Monitoring System Case Study". *Proceedings of 19th USENIX Security Symposium*. 11-13 August 2010, Washington, D.C.

- Sabol**, Martha A. / **Diebold**, Beth, "Readiness and Responsibility in the Year 2000: A Look at Y2K Legislation". *Loyola Consumer Law Review*, 11(4), 1999, pp. 217-223.
- Schellekens**, Maurice, "No-Fault Compensation Schemes for Self-Driving Vehicles". *Law, Innovation and Technology*, 10(2), 2018, pp. 314-333.
- Schoonmaker**, Joshua, "Proactive Privacy for a Driverless Age". *Information & Communications Technology Law*, 25(2), 2016, pp. 96-128.
- Schwarting**, Wilko / **Pierson**, Alyssa / **Alonso-Mora**, Javier / **Karaman**, Sertac / **Rus**, Daniela, "Social Behavior for Autonomous Vehicles". *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 116(50), 2019, pp. 24972-24978.
- Schwartz**, Victor E. / **Mahshigian**, Liberty, "National Childhood Vaccine Injury Act of 1986: An Ad Hoc Remedy or Window for the Future". *Ohio State Law Journal*, 48(2), 1987, pp. 387-398.
- Sheehan**, Barry / **Murphy**, Finbarr / **Mullins**, Martin / **Ryan**, Cian, "Connected and Autonomous Vehicles: A Cyber-Risk Classification Framework". *Transportation Research Part A*, 124, 2019, pp. 523-536.
- Siedel**, George J. / **Haapio**, Helena, "Using Proactive Law for Competitive Advantage". *American Business Law Journal*, 47(4): 2010, pp. 641-686.
- Sirmen**, Sedat, "Türk Kanunlar İhtilafı Hukukunda Zarar Sigortaları Kapsamına Giren Milletlerarası Unsurlu Sigorta Akitlerine Uygulanacak Hukuk". *Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi*, 26(3), 2010, ss. 41-66.
- Suchodolski**, Jeanne C., "Cybersecurity of Autonomous Systems in the Transportation Sector: An Examination of Regulatory and Private Law Approaches with Recommendations for Needed Reforms". *North Carolina Journal of Law & Technology*, 20(1), 2018, pp. 121-197.
- Sun**, Yunbo, "Construction of Legal System for Autonomous Vehicles". *4th International Conference on Culture, Education and Economic Development of Modern Society (ICCESE 2020)*. 13-14 March, 2020, Moscow, pp. 598-602.

- Şenocak**, Kemal, “Karayolları Trafik Kanunu’na Göre Mağdurun Doğrudan Doğruya Sigortacı Karşısındaki Alacak Hakkı”. *Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi*, 25(4), 2009, ss. 277-296.
- Taeihagh**, Araz / **Lim**, Hazel Si Min, “Governing Autonomous Vehicles: Emerging Responses for Safety, Liability, Privacy, Cybersecurity, and Industry Risks”. *Transport Reviews*, 39(1), 2019, pp. 103-128.
- Tamer**, Diler, “Roma Hukukunda Sigorta”. *Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 14(1), 2017, ss. 85-96.
- Transport Canada**, *Testing Highly Automated Vehicles in Canada: Guidelines for Trial Organizations*. Transport Canada, Ottawa, 2018.
- Transport Canada**, *Canada’s Safety Framework for Automated and Connected Vehicles*. Transport Canada, Ottawa, 2019.
- Trebilcock**, Michael J., “Incentive Issues in the Design of No-Fault Compensation Systems”. *University of Toronto Law Journal*, 39(1), 1989, pp. 19-54.
- Trommer**, Stefan / **Kolarova**, Viktoriya / **Fraedrich**, Eva / **Kröger**, Lars / **Kickhöfer**, Benjamin / **Kuhnimhof**, Tobias / **Lenz**, Barbara / **Phleps**, Peter, *Autonomous Driving: The Impact of Vehicle Automation on Mobility Behaviour*. Institute for Mobility Research, Munich, 2016.
- Tugay**, Mustafa, *Türk ve Alman Sosyal Güvenlik Hukuku Açısından Devlet Destekli Bireysel Emeklilik Programları*. Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- UK Parliament**, *Automated and Electric Vehicles Act 2018 (Briefing Paper, Number CBP 8118)*. House of Commons Library. London, 2018.
- UN Environment**, *Global Outlook on Walking and Cycling 2016*. UN Environment, Nairobi, 2016.
- Ünal**, Akın / **Kalkan**, Arif, “Türk Hukukunda Ürün Sorumluluğu Üzerine Olan ve Olması Gereken Hukuka Dair Genel Düşünceler”. *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, (39), 2019, ss. 45-82.

- Ünan**, Samim, *Türk Ticaret Kanunu Şerhi Altıncı Kitap Sigorta Hukuku Cilt I Genel Hükümler*. On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2016. (2016a)
- Ünan**, Samim, *Türk Ticaret Kanunu Şerhi Altıncı Kitap Sigorta Hukuku Cilt II Birinci Bölüm: Zarar Sigortaları*. On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2016. (2016b)
- Ünan**, Samim, *Türk Ticaret Kanunu Şerhi Altıncı Kitap Sigorta Hukuku Cilt III İkinci Bölüm: Can Sigortaları*. On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2017.
- Villasenor**, John, *Products Liability and Driverless Cars: Issues and Guiding Principles for Legislation (White Paper)*. Center for Technology Innovation at Brookings. Washington, D.C., 2014.
- Wade**, John W., "On the Nature of Strict Tort Liability for Products". *Mississippi Law Journal*, 44(5), 1973, pp. 825-851.
- Wang**, Song / **Li**, Zhixia, "Exploring the Mechanism of Crashes with Automated Vehicles Using Statistical Modelling Approaches". *PLoS ONE*, 14(3), 2019, pp. 1-16.
- Watney**, Caleb / **Draffin**, Cyril, *Addressing New Challenges in Automotive Cybersecurity (Research Report No.118)*. R Street Institute. Washinton, D.C., 2017.
- Winkle**, Thomas, "Safety Benefits of Automated Vehicles: Extended Findings from Accident Research for Development, Validation and Testing. M. Maurer, J. C. Gerdes, B. Lenz ve H. Winner (Eds.), *Autonomous Driving: Technical, Legal and Social Aspects* (pp. 335-364). Springer, Berlin, 2016.
- Winner**, Hermann / **Wachenfeld**, Walther, "Effects of Autonomous Driving on the Vehicle Concept". M. Maurer, J. C. Gerdes, B. Lenz ve H. Winner (Eds.), *Autonomous Driving: Technical, Legal and Social Aspects* (pp. 255-275). Springer, Berlin, 2016.
- Witt**, Robert C. / **Urrutia**, Jorge, "A Comparative Economic Analysis of Tort Liability and No-Fault Compensation Systems in Automobile Insurance". *The Journal of Risk and Insurance*, 50(4), 1983, pp. 631-669.

- Wolf**, Ingo, "The Interaction Between Humans and Autonomous Agents". M. Maurer, J. C. Gerdes, B. Lenz ve H. Winner (Eds.), *Autonomous Driving: Technical, Legal and Social Aspects* (pp. 103-124). Springer, Berlin, 2016.
- Wu**, Stephen S., "Product Liability Issues in the U.S. and Associated Risk Management". M. Maurer, J. C. Gerdes, B. Lenz ve H. Winner (Eds.), *Autonomous Driving: Technical, Legal and Social Aspects* (pp. 553-569). Springer, Berlin, 2016.
- Yaprak**, Şenol / **Akbulut**, Merve Ayşe, *Trafik Kaza ve Denetim İstatistikleri (Rapor No: 27)*. Polis Akademisi Başkanlığı. Ankara, 2019.
- Zehtabchi**, Maryam, *Measuring Innovation in Autonomous Vehicle Technology (Economic Research Working Paper No. 60)*. World Intellectual Property Organization, Geneva, 2019.
- Zhang**, Tao / **Antunes**, Helder / **Aggarwal**, Siddhartha, "Defending Connected Vehicles Against Malware: Challenges and a Solution Framework". *IEEE Internet of Things Journal*, 1(1), 2014, pp. 10-21.
- Zhang**, Yanfei / **Pan**, Ting / **Zhang**, Yuchen, "Study on Micro-Traffic Behavior of Non-Motorized Vehicle". *International Journal of Applied Science and Mathematics*, 4(4), 2017, pp. 94-98.

İnternet Kaynakları

- Abc15 Arizona**, "Tempe Police: Self-Driving Uber Vehicle Involved In Rollover". <https://www.abc15.com/news/region-southeast-valley/tempe/tempe-police-self-driving-uber-vehicle-involved-in-car-accident-no-injuries> (erişim tarihi: 14.03.2020).
- Abc15 Arizona**, "Self-Driving Car Crash in Arizona: Red Light Runner Hits Waymo Van". <https://www.abc15.com/news/region-southeast-valley/chandler/waymo-car-involved-in-chandler-arizona-crash> (erişim tarihi: 14.03.2020).
- Accenture**, "Autonomous Vehicles: Plotting a Route to the Driverless Future". https://www.accenture.com/_acnmedia/pdf-55/accenture-insight-mobility-iot-autonomous-vehicles.pdf (erişim tarihi: 12.04.2020).

ALI, "The Story of ALI". <https://www.ali.org/about-ali/story-line/> (erişim tarihi: 26.04.2020).

Anadolu Ajansı, "Türkiye'de Her Bin Kişiden 3'ü Görme Engelli". <https://www.aa.com.tr/tr/saglik/turkiyede-her-bin-kisiden-3u-gorme-engelli/687335> (erişim tarihi: 10.03.2020).

Aptiv, "Our Journey". <https://www.aptiv.com/our-journey> (erişim tarihi: 13.03.2020).

Argo AI, "Our Mission". <https://www.argo.ai/our-mission/> (erişim tarihi: 13.03.2020).

Argo AI, "FAQ". <https://www.argo.ai/faq/> (erişim tarihi: 13.03.2020).

Autocar, "Tesla Autopilot Users Offered 5% Insurance Discount in UK". <https://www.autocar.co.uk/car-news/new-cars/tesla-autopilot-users-offered-5-insurance-discount-uk> (Erişim Tarihi: 15.04.2019).

Automotive News, "Why Level 3 Automated Technology Has Failed to Take Hold". <https://www.autonews.com/shift/why-level-3-automated-technology-has-failed-take-hold> (erişim tarihi: 16.03.2020).

Automotive News Europe, "Mercedes Exec Outlines Next Steps on Road Toward Autonomous Driving". <https://europe.autonews.com/automakers/mercedes-exec-outlines-next-steps-road-toward-autonomous-driving> (erişim tarihi: 16.03.2020).

Autovista Group, "The State of Autonomous Legislation in Europe". <https://autovistagroup.com/news-and-insights/state-autonomous-legislation-europe> (erişim tarihi: 19.03.2020).

Avrupa Konseyi Ürün Sorumluluk Direktifi Metni. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:31985L0374&from=en> (erişim tarihi: 24.04.2020).

BBC, "Apple Self-Driving Car Minor Crash". <https://www.bbc.com/news/technology-45380373> (erişim tarihi: 14.03.2020).

- BBC**, “Tesla in Fatal California Crash Was on Autopilot”. <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-43604440> (erişim tarihi: 15.03.2020).
- BBC**, “Uber Self-Driving Crash Mostly Caused By Human Error”. <https://www.bbc.com/news/technology-50484172> (erişim tarihi: 14.03.2020).
- BBC**, “CES 2020: The Russian Car With No Driver at the Wheel”. <https://www.bbc.com/news/technology-51003224> (erişim tarihi: 13.03.2020).
- BBC**, “Tesla Autopilot Crash Driver Was Playing Video Game”. <https://www.bbc.com/news/technology-51645566> (erişim tarihi: 15.03.2020).
- Bicycle Guider**, “Bike Statistics & Facts for 2020”. <https://www.bicycle-guider.com/bike-facts-stats/> (erişim tarihi: 24.03.2020).
- Birleşik Krallık Otomatik ve Elektrikli Taşıtlar Kanunu** (Automated and Electric Vehicles Act 2018) Metni. <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2018/18/contents/enacted> (erişim tarihi: 19.04.2020).
- Bloomberg**, “Uber Has Spent More Than \$1 Billion On Driverless Cars”. <https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-04-11/uber-has-spent-more-than-1-billion-on-driverless-cars> (erişim tarihi: 12.03.2020).
- Bloomberg**, “Apple’s Autonomous Cars Need Much More Human Help Than Its Rivals”. <https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-02-13/apple-s-autonomous-cars-need-much-more-human-help-than-rivals> (Erişim Tarihi: 14.03.2020).
- Bloomberg**, “Self-Driving Cars Might Kill Auto Insurance as We Know It”. <https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-02-19/autonomous-vehicles-may-one-day-kill-car-insurance-as-we-know-it>. (erişim tarihi: 11.04.2020).
- BMW**, “The Path to Autonomous Driving”. <https://www.bmw.com/en/automotive-life/autonomous-driving.html> (erişim tarihi: 16.03.2020).

Business Insider, "Here's the Tech that Lets Uber's Self-Driving Cars See the World". <https://www.businessinsider.com/how-ubers-driverless-cars-work-2016-9> (erişim tarihi: 14.03.2020).

Business Insider, "A Google Self-Driving Car Reportedly Caused a Crash in 2011 after a Former Engineer Changed its Code to Drive Where It Wasn't Supposed to". <https://www.businessinsider.com/anthony-levandowski-google-self-driving-car-crash-2018-10> (Erişim Tarihi: 25.02.2020).

Business Korea, "Korean Government Sets Safety Standards for Level 3 Autonomous Vehicles". <http://www.businesskorea.co.kr/news/articleView.html?idxno=39828> (05.04.2020).

California Public Utilities Commission, "Class A Charter Party Certificate Drivered Autonomous Vehicle Passenger Service Pilot Program". <https://www.cpuc.ca.gov/uploadedFiles/CPUCWebsite/Content/Licensing/autovehicle/WaymoAVPermit.pdf> (erişim tarihi: 11.03.2020).

Carnegie Mellon University, "No Hands Across America". https://www.cs.cmu.edu/afs/cs/usr/tjochem/www/nhaa/nhaa_home_page.html (erişim tarihi: 11.03.2020).

Catapult Transport Systems, "Market Forecast for Connected and Autonomous Vehicles". https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/642813/15780_TSC_Market_Forecast_for_CAV_Report_FINAL.pdf (erişim tarihi: 21.03.2020).

Centre for Connected & Autonomous Vehicles, "Pathway to Driverless Cars: Consultation on Proposals to Support Advanced Driver Assistance Systems and Automated Vehicles, Government Response". https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/581577/pathway-to-driverless-cars-consultation-response.pdf (erişim tarihi: 19.03.2020).

Centre for Connected & Autonomous Vehicles, "Code of Practice: Automated Vehicle Trialling". https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/776511/code-of-practice-automated-vehicle-trialling.pdf (erişim tarihi: 19.03.2020).

CNBC, “Waymo Wins Industry’s First Approval to Test Driverless Cars on Public Roads in California”. <https://www.cnn.com/2018/10/30/waymo-can-now-test-driverless-cars-on-public-roads-in-california.html> (Erişim Tarihi: 16.03.2020).

CNBC, “Waymo Just Signed A Deal to Make Self-Driving Cars for Use in France and Japan”. <https://www.cnn.com/2019/06/20/waymo-inks-driverless-car-deal-with-nissan-renault-for-europe-asia.html> (erişim tarihi: 13.03.2020).

CNBC, “Waymo Makes Autonomous Vehicles Available to Lyft Riders”. <https://www.cnn.com/2019/06/27/waymo-makes-autonomous-vehicles-available-to-lyft-riders.html> (erişim tarihi: 13.02.2020).

CNBC, “Tesla, GM and Others Hyped Up Emerging Technologies in Autos. Now They Have to Deliver”. <https://www.cnn.com/2019/12/19/tesla-gm-and-others-hyped-up-self-driving-and-electric-vehicles.html> (erişim tarihi: 13.03.2020).

CNBC, “Apple Bought Autonomous Vehicle Start-up Drive.ai”. <https://www.cnn.com/2019/06/26/apple-buys-autonomous-vehicle-start-up-driveai.html> (erişim tarihi: 13.03.2020).

CNBC, “Uber’s Self-Driving Cars Are A Key to Its Path to Profitability”. <https://www.cnn.com/2020/01/28/ubers-self-driving-cars-are-a-key-to-its-path-to-profitability.html> (erişim tarihi: 12.03.2020).

CNN Business, “Tesla’s Promise of ‘Full Self-Driving’ Angers Autonomous Vehicle Experts”. <https://edition.cnn.com/2019/03/02/tech/tesla-full-self-driving/index.html> (erişim tarihi: 16.03.2020).

Congress.gov, “S.2182 – SPY Car Act of 2019”. <https://www.congress.gov/bill/116th-congress/senate-bill/2182> (erişim tarihi: 04.04.2020).

Cybersecurity and Infrastructure Security Agency, “Cybersecurity Insurance”. <https://www.cisa.gov/cybersecurity-insurance> (erişim tarihi: 12.04.2020).

- Daimler**, "Pioneering Autonomous Driving". <https://media.daimler.com/marsMediaSite/en/instance/print/The-PROMETHEUS-project-launched-in-1986-Pioneering-autonomous-driving.xhtml?oid=13744650> (erişim tarihi: 11.03.2020).
- Daimler**, "Autonomous Driving. Legal Framework". <https://www.daimler.com/innovation/case/autonomous/legal-framework.html> (erişim tarihi: 19.03.2020).
- Daimler**, "Conditions Necessary for Autonomous Driving". <https://media.daimler.com/marsMediaSite/en/instance/ko/Conditions-necessary-for-autonomous-driving.xhtml?oid=9271969> (erişim tarihi: 18.03.2020).
- Daily Mail**, "Shocking Video Shows California Tesla Driver Sleeping Behind the Wheel As His Car Speeds Down the Highway on Autopilot". <https://www.dailymail.co.uk/news/article-7564785/Shocking-video-shows-Tesla-driver-SLEEPING-wheel-car-speeds-highway.html> (erişim tarihi: 15.03.2020).
- Deloitte**, "Connected and Autonomous Vehicles in Ontario". <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ca/Documents/consulting/ca-EN-CVAV-Research-Insurance-Report-2018Apr25-Final-AODA.PDF> (erişim tarihi: 12.04.2020).
- Dentons**, "Global Guide to Autonomous Vehicles". <file:///C:/Users/ibrahim/Downloads/Autonomous%20Vehicles%20Report%202020.pdf> (erişim tarihi: 19.03.2020).
- Department for Transport**, "The Pathway to Driverless Cars: A Code of Practice for Testing". https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/446316/pathway-driverless-cars.pdf (erişim tarihi: 17.03.2020).
- Department for Transport**, "Reported Road Casualties Great Britain: 2018 Annual Report". https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/834585/reported-road-casualties-annual-report-2018.pdf (erişim tarihi: 09.03.2020).

- Digital Trends**, “Sit Back, Relax, and Enjoy a Ride Through the History of Self-Driving Cars”. <https://www.digitaltrends.com/cars/history-of-self-driving-cars-milestones/> (erişim tarihi: 13.04.2019).
- Driving Tests**, “What is Vehicle Platooning?”. <https://www.drivingtests.co.nz/resources/what-is-vehicle-platooning/> (erişim tarihi: 29.03.2020).
- Ehrenberg, S./ Valentine, S.** “Lecture Notes for Restatements of the Law”. <http://www.kentlaw.edu/academics/lrw/tutorials/restatement.htm> (erişim tarihi: 26.04.2020).
- European Commission**, “On the to Automated Mobility: An EU Strategy for Mobility of the Future”. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52018DC0283> (erişim tarihi: 05.04.2020).
- European Commission**, “Guidelines on the Exemption Procedure for the Approval of Automated Vehicles”. https://ec.europa.eu/growth/content/guidelines-exemption-procedure-eu-approval-automated-vehicles_en (erişim tarihi: 05.04.2020).
- European Commission**, “Traffic Rules and Regulations for Cyclist and Their Vehicles”. https://ec.europa.eu/transport/road_safety/specialist/knowledge/pedestrians/special_regulations_for_pedestrians_and_cyclists/traffic_rules_and_regulations_for_cyclists_and_their_vehicles_en (erişim tarihi: 24.03.2020).
- European Economic and Social Committee**, “The Proactive Law Approach”. <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/proactive-law-approach> (erişim tarihi: 18.04.2020).
- Federal Aviation Administration**, “Fact Sheet – General Aviation Safety”. https://www.faa.gov/news/fact_sheets/news_story.cfm?newsId=21274 (erişim tarihi: 17.04.2020).
- FindLaw**, “Watson v. Ford Motor Company TRW TRW”. <https://caselaw.findlaw.com/sc-supreme-court/1538348.html> (erişim tarihi: 27.04.2020).

- Forbes**, “Key Milestones of Waymo – Google’s Self-Driving Cars”. <https://www.forbes.com/sites/bernardmarr/2018/09/21/key-milestones-of-waymo-googles-self-driving-cars/#7865ca1e5369> (Erişim Tarihi: 13.04.2019).
- Forbes**, “Waymo Has the Most Autonomous Miles, By A Lot”. <https://www.forbes.com/sites/davidsilver/2018/07/26/waymo-has-the-most-autonomous-miles-by-a-lot/#52b467b47ee5> (Erişim Tarihi: 12.03.2020).
- Forbes**, “Uber Self-Driving Crash: What Really Happened”. <https://www.forbes.com/sites/meriamheberboucha/2018/05/28/uber-self-driving-car-crash-what-really-happened/#3816b034dc41> (Erişim Tarihi: 25.02.2020).
- Forbes**, “Most Americans Still Afraid to Ride in Self-Driving Cars”. <https://www.forbes.com/sites/tanyamohn/2019/03/28/most-americans-still-afraid-to-ride-in-self-driving-cars/#56668fde32da> (erişim tarihi: 19.03.2020).
- Fortune**, “Waymo Reaches 20 Million Miles of Autonomous Driving”. <https://fortune.com/2020/01/07/googles-waymo-reaches-20-million-miles-of-autonomous-driving/> (erişim tarihi: 11.03.2020).
- Fortune**, “What’s in a Name? For Tesla’s Full Self Driving, It May Be Danger”. <https://fortune.com/2020/11/08/tesla-full-self-driving-autonomous-vehicle-safety/#:~:text=That%20would%20be%20considered%20at,automation%20on%20the%20SAE%20scale>. (erişim tarihi: 02.01.2021).
- Futurism.com**, “Insurance Companies Are Now Offering Discounts If You Let Your Tesla Drive Itself”. <https://futurism.com/insurance-companies-offering-discounts-tesla-drive-itself> (Erişim Tarihi: 12.04.2020).
- Government of Netherlands**, “Green Light for Experimental Law for Testing Self-Driving Vehicles on Public Roads”. <https://www.government.nl/latest/news/2019/07/02/green-light-for-experimental-law-for-testing-self-driving-vehicles-on-public-roads> (erişim tarihi: 05.04.2020).

- Governors Highway Safety Association**, “Autonomous Vehicles”.
<https://www.ghsa.org/state-laws/issues/autonomous%20vehicles> (erişim tarihi: 18.03.2020).
- GOV.UK**, “Connected and Autonomous Vehicle Research and Development Projects”. <https://www.gov.uk/government/publications/connected-and-autonomous-vehicle-research-and-development-projects> (erişim tarihi: 19.03.2020).
- GOV.UK**, “Centre for Connected and Autonomous Vehicles”.
<https://www.gov.uk/government/organisations/centre-for-connected-and-autonomous-vehicles> (erişim tarihi: 19.03.2020).
- GOV.UK**, “New System to Ensure Safety of Self-Driving Vehicles Ahead of Their Sale”. <https://www.gov.uk/government/news/new-system-to-ensure-safety-of-self-driving-vehicles-ahead-of-their-sale> (erişim tarihi: 19.03.2020).
- Guardian**, “Tesla Driver Dies in First Fatal Crash While Using Autopilot Mode”. <https://www.theguardian.com/technology/2016/jun/30/tesla-autopilot-death-self-driving-car-elon-musk> (erişim tarihi: 15.03.2020).
- Health Resources and Services Administration**, “National Vaccine Injury Compensation Program”. <https://www.hrsa.gov/vaccine-compensation/index.html> (erişim tarihi: 17.04.2020).
- Hein Online**, “Restatement, Third, Torts: Product Liability”.
<https://home.heinonline.org/titles/American-Law-Institute-Library/Restatement-Third-Torts-Products-Liability/?letter=R&t=5760> (erişim tarihi: 26.04.2020).
- IEEE**, “IEEE Code of Ethics”. <https://www.ieee.org/about/corporate/governance/p7-8.html> (erişim tarihi: 30.03.2020).
- IEEE Spectrum**, “Researcher Hacks Self-Driving Car Sensors”.
<https://spectrum.ieee.org/cars-that-think/transportation/self-driving/researcher-hacks-selfdriving-car-sensors> (erişim tarihi: 23.03.2020).

Insurance Information Institute, “Facts + Statistics: Auto Insurance”. <https://www.iii.org/fact-statistic/facts-statistics-auto-insurance> (erişim tarihi: 09.03.2020).

Insurance Institute for Highway Safety, “General Statistics”. <https://www.iihs.org/iihs/topics/t/general-statistics/fatality-facts/state-by-state-overview> (erişim tarihi: 09.03.2020).

Iot for All, “How Do Self-Driving Cars Work?”. <https://www.iotforall.com/how-do-self-driving-cars-work/> (erişim tarihi: 16.03.2020).

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Yönetim Merkezi, “TÜİK Motorlu Kara Taşıtları Mayıs 2019 Raporunu Yayınladı”. <https://uym.ibb.gov.tr/kurumsal/haberler-ve-duyurular/t%C3%BCik-motorlu-kara-ta%C5%9F%C4%B1tlar%C4%B1-may%C4%B1s-2019-raporunu-yay%C4%B1nlad%C4%B1> (erişim tarihi: 09.03.2020).

Jaguar, “Waymo and Jaguar Land Rover Announce Long-Term Partnership, Beginning With Self-Driving Jaguar I-Pace”. <https://www.jaguar.com/news/waymo-partnership.html> (erişim tarihi: 11.03.2020).

Karayolları Genel Müdürlüğü, “Karayolu Ulaşım İstatistikleri 2018”. <https://www.kgm.gov.tr/SiteCollectionDocuments/KGMdocuments/Yayinlar/YayinPdf/KarayoluUlasimIstatistikleri2018.pdf> (erişim tarihi: 09.03.2020).

Karp, L. / Kim, R. / Liu, C. / Liu, B., “Insuring Autonomous Vehicle”. https://www.accenture.com/_acnmedia/pdf-60/accenture-insurance-autonomous-vehicles-pov.pdf (erişim tarihi: 11.04.2020).

KPMG, “Connected and Autonomous Vehicles – The UK Economic Opportunity”. <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/pdf/2015/04/connected-and-autonomous-vehicles.pdf> (erişim tarihi: 20.03.2020).

KPMG, “2019 Autonomous Vehicles Readiness Index”. <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2019/02/2019-autonomous-vehicles-readiness-index.pdf> (erişim tarihi: 18.03.2020).

- Law Commission**, “Automated Vehicles”. <https://www.lawcom.gov.uk/project/automated-vehicles/> (erişim tarihi: 19.03.2020).
- Lifewire**, “Waymo’s Self-Driving Cars: How They Work”. <https://www.lifewire.com/waymo-self-driving-cars-4171314> (Erişim Tarihi: 16.03.2020).
- Lyft**, “Self-Driving”. <https://self-driving.lyft.com/> (erişim tarihi: 13.03.2020).
- McCarthy, J.**, “Computer Controlled Cars”. <http://jmc.stanford.edu/commentary/progress/cars.pdf> (erişim tarihi: 11.03.2020).
- McKinsey & Company**, “A New Look at Autonomous-Vehicle Infrastructure”. <https://www.mckinsey.com/industries/capital-projects-and-infrastructure/our-insights/a-new-look-at-autonomous-vehicle-infrastructure> (erişim tarihi: 22.03.2020).
- Motortrend**, “New Teslas Get Free Trial of Full Self-Driving Option, but There’s a Catch”. <https://www.motortrend.com/news/tesla-full-self-driving-free-trial-incentive/> (erişim tarihi: 02.01.2021).
- National Conference of State Legislatures**, “Autonomous Vehicles, Self-Driving Vehicles Enacted Legislation”. <https://www.ncsl.org/research/transportation/autonomous-vehicles-self-driving-vehicles-enacted-legislation.aspx> (erişim tarihi: 18.03.2020).
- National Highway Traffic Safety Administration**, “Traffic Safety Facts, Pedestrians”. <https://crashstats.nhtsa.dot.gov/Api/Public/ViewPublication/812681> (erişim tarihi: 24.03.2020).
- National Highway Traffic Safety Administration**, “Automated Vehicles for Safety”. <https://www.nhtsa.gov/technology-innovation/automated-vehicles-safety> (erişim tarihi: 17.03.2020).
- National Transport Commission**, “Guidelines for Trials of Automated Vehicles in Australia”. <https://www.ntc.gov.au/sites/default/files/assets/files/Guidelines%20for%20trials%20of%20automated%20vehicles%20in%20Australia.pdf> (erişim tarihi: 19.03.2020).
- National Transport Commission**, “Automated Vehicle Program”. <https://www.ntc.gov.au/transport-reform/automated-vehicle-program> (erişim tarihi: 19.03.2020).

- National Transport Safety Board**, “Preliminary Report”. <https://www.nts.gov/investigations/AccidentReports/Reports/HWY19FH008-preliminary.pdf> (erişim tarihi: 15.03.2020).
- Nbcnews**, “Tesla Driver Caught on Camera Apparently Asleep at the Wheel”. <https://www.nbcnews.com/nightly-news/video/tesla-driver-caught-on-camera-apparently-asleep-at-the-wheel-68543557694> (erişim tarihi: 15.03.2020).
- Nevada Legislature**, “Adopted Regulation of the Department of Motor Vehicles”. <https://www.leg.state.nv.us/register/2011Register/R084-11A.pdf> (erişim tarihi: 13.04.2020).
- Nordic School of Proactive Law**, “The Idea”. <http://www.juridicum.se/se/proactivelaw/main/> (erişim tarihi: 18.04.2020).
- OECD**, “Soft Law”. <https://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/irc10.htm> (erişim tarihi: 20.04.2020).
- Politico**, “The Man Who Invented the Self-Driving Car (in 1986)”. <https://www.politico.eu/article/delf-driving-car-born-1986-ernst-dickmanns-mercedes/> (erişim tarihi: 11.03.2020).
- Pulse News**, “Level 3 Autonomous Cars Become Legal in Korea from July”. <https://pulsenews.co.kr/view.php?year=2020&no=15420> (erişim tarihi: 05.04.2020).
- Quartz**, “Germany’s Self-Driving Car Ethicists: All Lives Matter”. <https://qz.com/1061476/germanys-new-regulations-on-self-driving-cars-means-autonomous-vehicles-wont-compare-human-lives/> (erişim tarihi: 19.03.2020).
- Quartz**, “Waymo’s Self-Driving Car Crashed Because Its Human Driver Fell Asleep at the Wheel”. <https://qz.com/1410928/waymos-self-driving-car-crashed-because-its-human-driver-fell-asleep/> (Erişim Tarihi: 25.02.2020).
- Rapberger**, W., “The New Shape of Cyber Security Insurance – Meeting Evolving Threats Head On”. <https://insuranceblog.accenture.com/the-new-shape-of-cyber-security-insurance-meeting-evolving-threats-head-on> (erişim tarihi: 01.06.2020).

Reuters, “GM Buys Cruise Automation to Speed Self-Driving Car Strategy”. <https://de.reuters.com/article/gm-cruiseautomation/gm-buys-cruise-automation-to-speed-self-driving-car-strategy-idUKL1N16J01N> (erişim tarihi: 13.03.2020).

Reuters, “Exclusive: U.S. Clears Softbank’s \$2.25 Billion Investment in GM-Backed Cruise”. <https://www.reuters.com/article/us-cfius-softbank-gm-exclusive/exclusive-u-s-clears-softbanks-2-25-billion-investment-in-gm-backed-cruise-idUSKCN1U100J> (erişim tarihi: 13.03.2020).

Reuters, “GM Considers Options for Its Lyft Stake Following IPO”. <https://www.reuters.com/article/us-gm-lyft/gm-considers-options-for-its-lyft-stake-following-ipo-idUSKCN1QZ28S> (erişim tarihi: 13.03.2020).

Royal Society for The Prevention of Accidents, “Road Safety Factsheet”. <https://www.rospa.com/rospaweb/docs/advice-services/road-safety/road-crashes-overview.pdf> (Erişim Tarihi: 13.04.2019).

Society of Automobile Engineers, “SAE International Releases Updated Visual Chart for Its ‘Levels of Driving Automation’ Standard for Self-Driving Vehicles”. <https://www.sae.org/news/press-room/2018/12/sae-international-releases-updated-visual-chart-for-its-%E2%80%9Clevels-of-driving-automation%E2%80%9D-standard-for-self-driving-vehicles> (erişim tarihi: 13.03.2020).

Statista, “Car Insurance in the U.S. – Statistics & Facts”. <https://www.statista.com/topics/3087/car-insurance-in-the-united-states/> (10.03.2020).

Statista, “Number of Cars Sold Worldwide from 1990 to 2020”. <https://www.statista.com/statistics/200002/international-car-sales-since-1990/> (erişim tarihi: 08.03.2020).

Statista, “Number of Motor Vehicles Registered in the United States from 1990 to 2017”. <https://www.statista.com/statistics/183505/number-of-vehicles-in-the-united-states-since-1990/> (erişim tarihi: 09.03.2020).

- Statista**, “Number of Tesla Vehicles Delivered Worldwide from 4th Quarter 2015 to 4th Quarter 2019”. <https://www.statista.com/statistics/502208/tesla-quarterly-vehicle-deliveries/> (erişim tarihi: 28.02.2020).
- Statista**, “Number of Aircraft in the United States from 1990 to 2019”. <https://www.statista.com/statistics/183513/number-of-aircraft-in-the-united-states-since-1990/> (erişim tarihi: 17.04.2020).
- Techcrunch**, “UBER in Fatal Crash Detected Pedestrian but Had Emergency Braking Disabled”. <https://techcrunch.com/2018/05/24/uber-in-fatal-crash-detected-pedestrian-but-had-emergency-braking-disabled/> (Erişim Tarihi: 13.04.2019).
- TechCrunch**, “Waymo, Take the Wheel: Self-Driving Cars Go Fully Driverless on California Roads”. <https://techcrunch.com/2018/10/30/waymo-takes-the-wheel-self-driving-cars-go-fully-driverless-on-california-roads/> (erişim tarihi: 18.03.2020).
- TechCrunch**, “Waymo Has Now Driven 10 Billion Autonomous Miles in Simulation”. <https://techcrunch.com/2019/07/10/waymo-has-now-driven-10-billion-autonomous-miles-in-simulation/> (erişim tarihi: 17.03.2020).
- TechCrunch**, “Nuro’s New Delivery R2 Bot Gets the First Driverless Vehicle Exemption from Feds”. <https://techcrunch.com/2020/02/06/nuros-new-delivery-r2-bot-gets-the-first-driverless-vehicle-exemption-from-feds/> (erişim tarihi: 18.03.2020).
- Tesla**, “Autopilot and Full Self-Driving Capability”. <https://www.tesla.com/support/autopilot> (erişim tarihi: 16.03.2020).
- Tesla**, “Autopilot”. <https://www.tesla.com/autopilot> (erişim tarihi: 17.03.2020).
- Tesla**, “Model S”. <https://www.tesla.com/models/design#battery> (erişim tarihi: 30.04.2020).
- Thales Group**, “The Majority of UK Public Would Not Feel Safe in Self-Driving Cars”. <https://www.thalesgroup.com/en/united-kingdom/press-release/majority-uk-public-would-not-feel-safe-self-driving-cars#:~:text=New%20research%20from%20global%20technology,in%20a%20self%2Ddriving%20car.> (erişim tarihi: 20.04.2020).

The Digital Insurer, “Four Ways Autonomous Vehicles Will Change Auto Insurance”. <https://www.the-digital-insurer.com/blog/insurtech-impact-autonomous-vehicles-auto-insurance/#> (erişim Tarihi: 13.04.2019).

The Driven, “Tesla Could Be Worth \$6 Trillion in Four Years If It Can Land Autonomous Driving”. <https://thedriven.io/2020/02/06/tesla-could-be-worth-6-trillion-in-five-years-if-it-can-land-autonomous-driving/> (erişim tarihi: 28.02.2020).

The Japan Times, “Cabinet Paves Way for Self-Driving Vehicles on Japan’s Roads Next Year with New Rules”. <https://www.japantimes.co.jp/news/2019/09/20/national/japans-cabinet-autonomous-driving/#.XnNhjqgza00> (erişim tarihi: 19.03.2020).

The Japan Times, “Honda Plans to Launch ‘Level 3’ Autonomous Vehicle This Year”. <https://www.japantimes.co.jp/news/2020/01/04/business/corporate-business/honda-plans-launch-level-3-autonomous-vehicle-year/#.Xm9sN6gza00> (erişim tarihi: 16.03.2020).

The Korea Herald, “Level 3 Autonomous Car to Be Sold in S. Korea from July”. <http://www.koreaherald.com/view.php?ud=20200105000078> (erişim tarihi: 05.04.2020).

The Mercury News, “Blame Game: Self-Driving Car Crash Highlights Tricky Legal Question”. <https://www.mercurynews.com/2018/01/23/motorcyclist-hit-by-self-driving-car-in-s-f-sues-general-motors/> (erişim tarihi: 15.03.2020).

The Moscow Times, “Yandex Self-Driving Cars Break Into World Top 3”. <https://www.themoscowtimes.com/2020/07/28/yandex-self-driving-cars-break-into-world-top-3-a71004> (erişim tarihi: 02.01.2021).

The New York Times, “Uber’s Self-Driving Cars Are Valued at \$7.25 Billion by Investors”. <https://www.nytimes.com/2019/04/18/technology/uber-atg-autonomous-cars-investment.html> (erişim tarihi: 12.03.2020).

The New York Times, “Tesla Autopilot System Found Probably at Fault in 2018 Crash”. <https://www.nytimes.com/2020/02/25/business/tesla-autopilot-ntsb.html> (erişim tarihi: 15.03.2020).

TheRobotReport, “How California’s Self-Driving Cars Performed in 2017”. <https://www.therobotreport.com/self-driving-cars-disengagements/> (erişim tarihi: 14.03.2020).

TheRobotReport, “LIDAR Approach to Self-Driving Cars”. <https://www.therobotreport.com/researchers-back-teslas-non-lidar-approach-to-self-driving-cars/> (erişim tarihi: 17.03.2020).

TheRobotReport, “California Approves Testing of Light-Duty Autonomous Delivery Vehicles”. <https://www.therobotreport.com/california-light-duty-autonomous-delivery-vehicles/> (erişim tarihi: 18.03.2020).

The Strait Times, “Standards Drawn Up for Safe Use of Fully Autonomous Vehicles”. <https://www.straitstimes.com/singapore/transport/standards-drawn-up-for-safe-use-of-fully-autonomous-vehicles> (erişim tarihi: 19.03.2020).

The Telegraph, “Driverless Car Involved in Crash in First Hour of FirstDay”. <https://www.telegraph.co.uk/technology/2017/11/09/driverless-car-involved-crash-first-hour-first-day/> (erişim tarihi: 14.03.2020).

The Telegraph, “How Do Driverless Cars Work?”. <https://www.telegraph.co.uk/cars/features/how-do-driverless-cars-work/> (erişim tarihi: 14.04.2019).

The Verge, “Startup’s Self-Driving Test Car Crashes After Driver Takes Control”. <https://www.theverge.com/2016/1/21/10810726/cruise-automation-self-driving-car-accident> (erişim tarihi: 15.03.2020).

The Verge, “A Self-Driving Shuttle in Las Vegas Got into An Accident on Its First Day of Service”. <https://www.theverge.com/2017/11/8/16626224/las-vegas-self-driving-shuttle-crash-accident-first-day> (erişim tarihi: 14.03.2020).

The Verge, “Riding in Waymo One, The Google Spinoff’s First Self-Driving Taxi Service”. <https://www.theverge.com/2018/12/5/18126103/waymo-one-self-driving-taxi-service-ride-safety-alphabet-cost-app> (Erişim Tarihi: 15.04.2019).

The Verge, “Self-Driving Shuttle Crashed in Las Vegas Because Manual Controls Were Locked Away”. <https://www.theverge.com/2019/7/11/20690793/self-driving-shuttle-crash-las-vegas-manual-controls-locked-away> (erişim tarihi: 14.03.2020).

The Verge, “Disgruntled Former Waymo Self-Driving Car Operator Arrested for Causing Car Crash”. <https://www.theverge.com/2020/2/13/21136878/waymo-disgruntled-employee-self-driving-car-crash-autonomous> (erişim tarihi: 25.02.2020).

The Washington Post, “A Waymo Safety Driver Collided with a Motorcyclist. The Company Says a Self-Driving Minivan Would Have Done Better”. <https://www.washingtonpost.com/technology/2018/11/06/waymo-safety-driver-collides-with-motorcyclist-company-says-self-driving-minivan-would-have-done-better/> (erişim tarihi: 25.02.2020).

The Washington Post, “Waymo’s CEO on Fatal Autonomous Uber Crash: Our Car Would Have Been Able to Handle It”. https://www.washingtonpost.com/local/trafficandcommuting/waymos-ceo-on-fatal-autonomous-uber-crash-our-car-would-have-been-able-to-handle-it/2018/03/25/4cc97550-3046-11e8-8abc-22a366b72f2d_story.html (erişim tarihi: 14.03.2020).

The Washington Post, “How Does an Autonomous Car Work? Not So Great”. <https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/business/how-does-an-autonomous-car-work/> (erişim tarihi: 17.03.2020).

Thomson Reuters Westlaw, “Application for a Permit for Post-Testing Deployment of Autonomous Vehicles on Public Roads”. [https://govt.westlaw.com/calregs/Document/IA87BAEEEEAE2546028DC8CB7AB2D9DF0A?viewType=FullText&originationContext=documenttoc&transitionType=CategoryPageItem&contextData=\(sc.Default\)](https://govt.westlaw.com/calregs/Document/IA87BAEEEEAE2546028DC8CB7AB2D9DF0A?viewType=FullText&originationContext=documenttoc&transitionType=CategoryPageItem&contextData=(sc.Default)) (erişim tarihi: 18.03.2020).

- TÜİK**, “Nüfus ve Konut Araştırması 2011”. <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=15843> (erişim tarihi: 10.03.2020).
- TÜİK**, “Nüfus Projeksiyonları”. <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=30567> (erişim tarihi: 10.03.2020).
- TÜİK**, “Taşıt-kilometre İstatistikleri 2017”. <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=30885> (erişim tarihi: 09.03.2020).
- TÜİK**, “Karayolu Trafik Kaza İstatistikleri, 2018”. <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=30640> (erişim tarihi: 09.03.2020).
- Türkiye Sigorta Birliği**, “Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Primlerine İlişkin Genelge”. <https://www.tsb.org.tr/images/Documents/2017-1%20Genrlgr.pdf> (erişim tarihi: 08.03.2020).
- Türkiye Sigorta Birliği**, “2018 Sektör Raporu”. <https://www.tsb.org.tr/Document/Yayinlar/2018%20Y%C4%B1%C4%B1%20Sekt%C3%B6r%20Raporu%20T%C3%BCrk%C3%A7e.pdf> (erişim tarihi: 08.03.2020).
- Uber**, “Get an Uber Ride”. <https://www.uber.com/us/en/ride/> (erişim tarihi: 12.03.2020).
- Uber**, “Self-Driving Car Technology”. <https://www.uber.com/us/en/atg/technology/> (erişim tarihi: 12.03.2020).
- United Nations**, “World Population Prospects 2019”. <https://population.un.org/wpp/> (erişim tarihi: 25.04.2020).
- United States Coast Guard**, “Oil Pollution Act of 1990 (OPA)”. https://www.uscg.mil/Mariners/National-Pollution-Funds-Center/About_NPFC/OPA/ (erişim tarihi: 17.04.2020).
- United States Environmental Protection Agency**, “Summary of the Oil Pollution Act”. <https://www.epa.gov/laws-regulations/summary-oil-pollution-act> (erişim tarihi: 17.04.2020).
- University of Washington**, “Pilot Project”. <http://faculty.washington.edu/jbs/itrans/parkshut.htm> (erişim tarihi: 11.03.2020).

USA Today, “Waymo Self-Driving Vehicle Involved In Arizona Crash”.<https://www.usatoday.com/story/tech/nation-now/2018/06/17/waymo-self-driving-vehicle-arizona-crash/708809002/> (erişim tarihi: 14.03.2020).

VentureBeat, “California DMV Releases Autonomous Disengagement Reports for 2019”. <https://venturebeat.com/2020/02/26/california-dmv-releases-latest-batch-of-autonomous-vehicle-disengagement-reports/> (erişim tarihi: 13.03.2020).

VentureBeat, “GM’s Cruise Now Has 1.800 Employees Working on Self-Driving Cars, Up from 1.000 in March 2019”. <https://venturebeat.com/2020/02/05/gms-cruise-now-has-roughly-1800-employees-working-on-self-driving-cars/> (erişim tarihi: 13.03.2020).

VentureBeat, “California DMV Releases Autonomous Vehicle Disengagement Reports for 2019”. <https://venturebeat.com/2020/02/26/california-dmv-releases-latest-batch-of-autonomous-vehicle-disengagement-reports/> (erişim tarihi: 14.03.2020).

Waymo, “Experienced Driver”. <https://waymo.com/> (erişim tarihi: 10.03.2020).

Waymo, “FAQ”. <https://waymo.com/faq/> (erişim tarihi: 11.03.2020).

Wholesale and Specialty Insurance Association, “Autonomous Vehicles”. https://www.wsia.org/docs/PDF/Emerging_Issues/AutonomousVehicles.pdf (erişim tarihi: 01.06.2020).

Wickert, G. “Commentary: The Failure of No-Fault Insurance”. <https://www.claimsjournal.com/news/national/2016/05/12/270759.htm> (erişim tarihi: 01.05.2020).

Wired, “Google’s Self-Driving Car Caused Its First Crash”. <https://www.wired.com/2016/02/googles-self-driving-car-may-caused-first-crash/> (erişim tarihi: 14.03.2020).

Wired, “How Do Self-Driving Cars See? (And How Do They See Me)?”. <https://www.wired.com/story/the-know-it-alls-how-do-self-driving-cars-see/> (erişim tarihi: 15.04.2019).

- Wired**, “Fully Self-Driving Cars Are Really Truly Coming to California”.<https://www.wired.com/story/california-self-driving-car-laws/> (erişim tarihi: 18.03.2020).
- Wired**, “Why People Keep Rear-Ending Self-Driving Cars”.<https://www.wired.com/story/self-driving-car-crashes-rear-endings-why-charts-statistics/> (erişim tarihi: 26.02.2020).
- Wired**, “A Safety Board Faults Tesla and Regulators in a Fatal 2018 Crash”. <https://www.wired.com/story/safety-board-faults-tesla-regulators-fatal-2018-crash/> (erişim tarihi: 17.03.2020).
- World Economic Forum**, “Filling Legislative Gaps in Automated Vehicles”.http://www3.weforum.org/docs/WEF_Filling_Legislative_Gaps_in_Automated_Vehicles.pdf (erişim tarihi: 18.03.2020).
- World Health Organization**, “Global Status Report on Road Safety.2018”.https://www.who.int/violence_injury_prevention/road_safety_status/2018/en/ (erişim tarihi: 08.03.2020).

Prof. Dr. Murat BALCI

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku
Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

**TÜRK, ALMAN ve İSVİÇRE
HUKUKUNDA**

OTOPSİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk, Alman ve İsviçre Hukukunda Otopsi
Murat Balcı

Hukuk Yayınları Dizisi – 2798

Birinci Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 05 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

YAZILI KAYNAKLAR:

- ATAN** Yusuf/**BAHŞİ** İlhan/**TATAROĞLU** Zekeriya/**ORHAN** Mustafa/**ÇETKİN** Murat, Charles Ambroise Bernard: Türkiye’de Adli Otopsinin Başlangıcı, Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi 2018.
- BİLGİN** Nursel Gamsız/**ÖGENLER** Oya/**AKÇA** Tamer, Ülkemizde Adli Otopsinin Tarihçesi, Lokman Hekim Journal, 2011.
- BURTON** JL, The History of the autopsy, in Burton J, Rutty G. The Hospital Autopsy. Second ed. Arnold Press, London, 2001: 1-6, King LS, Meehan MC. A History of the autopsy, a review. Am J Pathol, 1973; 73(2): 514-44.
- CAN** İsmail Özgür / **KARAMAN** Gökçe, Adli Otopsi ve İlgili Yasal Düzenlemeler, in: Hukuk Öğrencileri İçin Adli Tıp, Ankara 2020.
- CANTÜRK** Gürol, Tıbbi Malpraktis İddialarında Adli Otopsinin Önemi, in: II. Ulusal Sağlık Hukuku Kongresi, Ankara 2015.
- CELBİŞ** Osman/**AYDIN** N. Engin/**SOYSAL** Zeki/**MIZRAK** Bülent, “Türkiye’de Adli Otopsi Uygulamasındaki Güncel Hukuki Durum”, İnönü Tıp Fakültesi Dergisi, 11(1) 53-56, 2004.
- CENTEL** Nur/**ZAFER** Hamide, Ceza Muhakemesi Hukuku, 14. Bası, İstanbul 2017.
- ÇOLAK** Haluk/**TAŞKIN** Mustafa/Ceza Muhakemesi Kanunu, Ankara 2005.
- DADA** MA/**ANSARİ** NA, Origins of the postmortem examination in diagnosis. J Clin Pathol, 1996;49:965-966.
- DOĞRU** Osman/**NALBANT** Atilla, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi Açıklama ve Önemli Kararlar, Legal: İstanbul, 2012, (Önemli Kararlar).
- DUNAND** Jean-Philippe/**MAHON** Pascal, Les certificats dans les relations de travail, Certificat de travail et certificat de salaire, Certificat médical et expertise médicale, Aspects de droit pénal, Collection du Centre d’étude des relations de travail (CERT) / vol. 11, Genève/Zurich/Bâle, 2018.

- DURAN** Gökhan Yaşar, Ceza Muhakemesi Hukukunda Ölünün Kimliği-nin Belirlenmesi, Adli Muayene ve Otopsi (CMK 86-89), Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 14, S. 177-178, s. 1089-1164.
- ERSOY** Gökhan/**TOPRAK** Sadık, *"Hukuki ve Tıbbi Açıdan Otopsi Süreci"*, Klinik Gelişim Dergisi.
- ESMARCH** F., Über Künstliche Blutleere bei Operationen, Volkmanns Sammlung Klinischer Vorträge, 1873, Chir. Band I, No. 58.
- FRANKLIN** Daniel, Soren Blau, Physical and virtual sources of biological data in forensic anthropology: Considerations relative to practitioner and/or judicial requirements, Statistics and Probability in Forensic Anthropology, 10.1016/B978-0-12-815764-0.00008-3, (17-45), (2020).
- GÖK** Şemsi, Adaletin Oluşmasında Otopsinin Yeri, 1. Ulusal Adli Tıp Günleri, İstanbul 1995.
- GRABHERR** S./**GYGAX** E./**SOLLBERGER** B./**ROSS** S./**OESTERHELWEG** L./ **BOLLIGER** S./**CHRISTE** A./**DJONOV** V./**THALI** MJ./**DIRNHOFER** R., Two-step postmortem angiography with a modified heart-lung machine: preliminary results. AJR Am J Roentgenol. 2008 Feb;190(2):345-51. doi: 10.2214/AJR.07.2261. PMID: 18212219.
- GRABHERR** Silke/**DEL MARLESTA** Maria/**BOLLMANN** Marc/**MANGİN** Patrice/ **RIZZO** Elena, L'imagerie forensique Rev Med Suisse 2008.
- GROß** Dominik, Zwischen Theorie und Praxis: Traditionelle und aktuelle Fragen zur Ethik der Medizin, Köninghausen & Neumann Yayınevi, Almany, 1 Ocak 2000.
- GÜLTEKİN TIRTİR** Filiz/**TIRTİR** Mustafa, Adli Otopsi, İstanbul Barosu Dergisi, C. 81, S. 5, s. 1983-1996, İstanbul 2007.
- HANCI** İ. Hamit/**ERDEM** Yurdagül/**POLAT** Sevinç, Adli Hemşirelik, Ankara 2020.
- HARRIS** David John/**O'BOYLE** Michael/**WARBRICK**, Law of the European Convention on Human Rights Law of the European Convention on Human Rights, Oxford University Press, 2014, s. 214-218.
- HAUSMANN** Roland, L'examen du cadavre: à quoi faut-il faire attention, FORUM MÉDICAL SUISSE 2015;15(38):840-847.
- HOMBACH** Jean Pierre, Roy Black Schlagerstar, 2010.
- KARAKEHYA** Hakan, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2016.

- KING LS/MEEHAN MC.** A History of the autopsy, a review. Am J Pathol, 1973; 73(2): 514-44.
- KORFF** Douwe, Yaşam Hakkı, Avrupa Konseyi İnsan Hakları El Kitapları No:8.
- MADEA** Burkhard, Die ärztliche Leichenschau. Rechtsgrundlagen, praktische Durchführung, Problemlösung, 2. Bası, Springer Medizin yayınevi, Heidelberg 2006.
- MALKOÇ** İsmail/**GÜLER** Mahmut, Uygulamada Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, Adil Yayınevi.
- NORDEGREN** Thomaz, The A-Z Encyclopedia of Alcohol and Drug Abuse, Brown Walker Press, ABD 2002.
- ÖZTÜRK** Bahri/**TEZCAN** Durmuş/**ERDEM** Mustafa Ruhan vd. Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2018.
- SAVAŞ** Vural/ **MOLLAMAHMUTOĞLU** Sadık, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Yorumu, Ankara 1998.
- ŞAHİN** Cumhur, Ceza Muhakemesi Kanunu Gazi Şerhi, Seçkin Yayıncılık, 1. Baskı, Aralık 2005.
- TUNALI** İbrahim, Adli Tıp, Ankara 2001.
- YENİSEY** Feridun/**NUHOĞLU** Ayşe, Ceza Muhakemesi Hukuku, Güncellenmiş 7. Baskı.
- WIRTH** Ingo, Kriminalistik-Lexikon, Kriminalistik Yayınevi, 4. Bası, Almanya 2011.

İNTERNET KAYNAKLARI:

- <https://arastirmax.com/tr/system/files/dergiler/5674/makaleler/11/1/arastirmax-turkiyede-adli-otopsi-uygulamasindaki-guncel-hukuki-durum.pdf> (Erişim Tarihi: 27.04.2020).
- ACADÉMIE SUISSE DES SCIENCES MÉDICALES (ASSM)**, Bases juridiques pour le quotidien du médecin, 2020, <https://www.fmh.ch/fr/prestations/droit/bases-juridiques-quot-medecin.cfm> (E.T.12.10.2020).
- ALPER** Behnan/**AZMAK** Derya/**ÇEKİN** Necmi/**GÜLMEN** Mete Kortut/**KOÇ** Sermet/ **SALAÇIN** Serpil, Adli Otopsiler ve Adli Patoloji, <https://www.ttb.org.tr/eweb/adli/3.html> (Erişim Tarihi: 23.04.2020).

- Beschluss der Bundesärztekammer, Stellungnahme zur “Autopsie”-Kurzfassung, <https://www.pathologie.de/?eID=downloadtool&uid=517> (Erişim Tarihi: 19.04.2020).
- Case Of Mccann And Others V. The United Kingdom (GC), 18984/91, 27.09.1995 (Erişim Tarihi: E.T.05.10.2020), p.147; Hugh Jordan v. Birleşik Krallık, 24746/94, 04.05.2001, p.102 (Erişim Tarihi: 05.10.2020).
- CECCHETTO G./BAJANOWSKI T./CECCHI R.**, et al. Back to the Future - Part 1. The medico-legal autopsy from ancient civilization to the post-genomic era. *Int J Legal Med* 131, s.1069, 1069–1083 (2017), <https://doi.org/10.1007/s00414-017-1584-8>, (Erişim Tarihi: 19.08.2020).
- DAŞKIN** Diğdar, Hukuk Devleti ve Kişisel Güvenlik, http://www.umut.org.tr/userfiles/files/Document/document_DIGDAR%20DASKIN.pdf (Erişim Tarihi: 27.04.2020).
- DOĞRU** Osman, Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru El Kitapları Serisi – 5, Ankara 2018, <https://www.anayasa.gov.tr/media/3555/yasama-hakki.pdf>, (Erişim Tarihi: 05.10.2020).
- DORAN** Figen, Histokimya, *Aegean Pathology Journal* 2, 2005, http://www.turkpath.org/pdf/pdf_APJ_683.pdf (Erişim Tarihi: 19.04.2020).
- GRABHERR** Silke, Quand les morts révèlent leurs secrets: les nouvelles méthodes d’investigation de la médecine légale, <https://www.youtube.com/watch?v=0T8Q9WW0NFY>, (Erişim Tarihi: 21.10.2020).
- GRABHERR**, les nouvelles méthodes d’investigation de la médecine légale, ayrıca bkz. Silke Grabherr, L’imagerie médicale donne une seconde vie à la médecine légale, Université de Genève, *JOURNAL* N°115; <https://www.unige.ch/lejournale/numeros/115/article1/>, (Erişim Tarihi: 21.10.2020).
- HANCI** Hamit, “Adli Entomoloji”, *TBB Dergisi*, S. 49, 2003 <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2003-49-759> (Erişim Tarihi: 19.04.2020).
- ŞEN** Ersan, <https://www.hukukihaber.net/adli-tip-kurumu-hakkinda-mevzuat-makale,6126.html> ER:05.01.2021.
- http://cdn.istanbul.edu.tr/statics/ogrenci-istanbultip.istanbul.edu.tr/wp-content/uploads/2010/05/079_solsistopanat2013-20141.pdf (Erişim Tarihi: 19.04.2020).
- http://www.turkishstudies.net/turkishstudies?mod=makale_tr_ozet&makale_id=24977 (Erişim tarihi: 02.05.2020).

- https://fr.wikipedia.org/wiki/Suisse_romande,
<https://www.unine.ch/islc/home/presentation/dialectologie/lasuisse-romande.html>, (Erişim Tarihi: 28.10.2020).
- <https://fr.wikipedia.org/wiki/Tomodensitom%C3%A9trie#/media/Fichier:Ct-workstation-neck.jpg> (Erişim Tarihi: 28.10.2020).
- <https://obgyn.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/uog.3869>, (Erişim Tarihi: 28.10.2020).
- <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1617-0830.2007.00086.x>,
(Erişim Tarihi: 28.10.2020).
- <https://polizei.brandenburg.de/fm/32/Schmuck%202.pdf> (Erişim Tarihi: 19.04.2020).
- <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/18212219/> (Erişim Tarihi: 22.10.2020).
- https://serval.unil.ch/resource/serval:BIB_0DEB39D0FD79.P001/REF (Erişim Tarihi: 28.10.2020).
- <https://www.admin.ch/opc/fr/classified-compilation/19500267/index.html#fn1>, (Erişim Tarihi: 26.10.2020).
- <https://www.admin.ch/opc/fr/classified-compilation/19660262/index.html#fn1> (Erişim Tarihi: 26.10.2020).
- <https://www.admin.ch/opc/fr/classified-compilation/19995395/index.html>,
(Erişim Tarihi: 22.10.2020).
- <https://www.admin.ch/opc/fr/classified-compilation/20052319/index.html>,
(Erişim Tarihi: 22.10.2020).
- [https://www.coe.int/t/dg3/healthbioethic/texts_and_documents/RecR\(99\)3.pdf](https://www.coe.int/t/dg3/healthbioethic/texts_and_documents/RecR(99)3.pdf), (Erişim Tarihi: 26.10.2020).
- <https://www.curml.ch/historique>, (Erişim Tarihi: 20.10.2020).
- <https://www.curml.ch/prestations-de-lunite-romande-de-medecine-forensique-urmf> (Erişim Tarihi: 20.10.2020).
- INAUGURATION DU NOUVEAU PLATEAU TECHNIQUE D'AUTOPSIE**, Dossier de presse 23 mai 2016,
https://www.hug.ch/sites/interhug/files/presse/2016.05.23_communique_et_dossier_de_presse_-_nouveau_plateau_technique_dautopsie.pdf,
<https://www.hug.ch/rapport-activite-2016/medecine-legale>, (Erişim Tarihi: 20.10.2020).

http://www.journalagent.com/terh/pdfs/TERH_1_1_47_49.pdf (Erişim Tarihi: 01.05.2020).

Kişisel Hallere İlişkin Kanun Hükmünde Kararname (Ordonnance sur l'état civil), <https://www.admin.ch/opc/fr/classified-compilation/20040234/index.html>, (Erişim Tarihi: 20.10.2020).

KÖK Ahmet Nezh, “Pratisyen hekim otopsi yapabilir mi?” <https://www.medimagazin.com.tr/authors/ahmet-nezh-kok/tr-pratisyen-hekim-otopsi-yapabilir-mi-72-62-955.html> (Erişim Tarihi: 01.05.2020).

MUTZENBERG Patrick/**MANGIN** P./**ELGER** B., Le droit de recours en matière d'autopsies médico-légales, Médecine & Droit, Volume 2012, Issue 117,2012, <https://doi.org/10.1016/j.meddro.2012.08.001>, (<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1246739112000905>), (Erişim Tarihi: 20.10.2020).

SCHNEGG Céline/**REY** Séverine, « Quand les morts passent un scanner », Anthropologie & Santé [En ligne], 15 2017, mis en ligne le 29 novembre 2017, consulté le 21 octobre 2020, <https://journals.openedition.org/anthropologiesante/2698>, (Erişim Tarihi: 22.10.2020).

SHELMERDINE S. C./**HUTCHINSON** J. C./**WARD** L./**SEKAR** T./**ASHWORTH** M. T./**LEVINE** S./**SEBİRE** N. J./**ARTHURS** O. J., Feasibility of INTACT (INcisionless TArgeted Core Tissue) biopsy procedure for perinatal autopsy, Ultrasound in Obstetrics & Gynecology, 10.1002/uog.20387, 55, 5, (667-675), (2020), <https://obgyn.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1002/uog.20387>, (Erişim Tarihi: 22.10.2020).

ÇEVİRİMİÇİ KAYNAKLAR

AİHM'nin 10 Nisan 2001 tarihli, 26129/95 başvuru numaralı *Tanlı/Türkiye davası* için bknz. <https://www.kararara.com/aihm/turkce3/aihm11850.htm> (Erişim Tarihi: 01.05.2020).

AİHM'nin 19.02.1998 tarih, 158/1996/777/978 başvuru numaralı *Kaya/Türkiye Davası*'nın “Komisyon, ceset üzerinde yapılmış olan otopsinin kusurlu ve ek-sik olduğu görüşündedir.” Şeklinde 41. Paragrafındaki değerlendirmesi için bknz. Dışişleri Bakanlığı'nun 1998 tarihli gayriresmi özet çevirisi, <https://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/pdf/?library=ECHR&id=001-121583&filename=CASE%20OF%20KAYA%20v.%20TURKEY%20-%20%5BTurkish%20Translation%5D%20by%20the%20Turkish%20Ministry%20of%20Foreign%20Affairs.pdf> (Erişim Tarihi: 01.05.2020).

- <http://www.abchukuk.com/cezahukuku/adli-tipsozlugu.html> (Erişim Tarihi: 30.04.2020).
- <https://www.adlientomoloji.com/> (Erişim tarihi: 01.05.2020)
- <https://www.akcigercerrahisi.com/> (Erişim Tarihi: 10.05.2020).
- <https://www.biyologlar.com/> (Erişim Tarihi: 29.04.2020).
- <https://www.doktordanhaberler.com/> (Erişim Tarihi: 19.04.2020).
- <https://www.doktortakvimi.com/blog/> (Erişim Tarihi: 19.04.2020).
- <https://www.duden.de/rechtschreibung/> (Erişim Tarihi: 19.04.2020).
- <https://www.gesundheit.de/lexika/medizin-lexikon/> (Erişim Tarihi: 19.04.2020).
- <https://kelimeler.gen.tr/> (Erişim Tarihi: 19.04.2020).
- <https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/> (Erişim Tarihi: 22.10.2020).
- <https://www.nedirnedemek.com/> (Erişim tarihi: 02.05.2020).
- <https://sagligabiradim.com/> (Erişim Tarihi: 24.04.2020).
- <https://www.saglikaktuel.com/> (Erişim Tarihi: 19.04.2020).
- <https://www.saglik.sozlugu.org/> (Erişim Tarihi: 19.04.2020).
- <https://www.saglikterimleri.com/> (Erişim Tarihi: 19.04.2020).
- <http://www.tahlilsonuclari.gen.tr/konu/238/seroloji-testi-nedir> (Erişim Tarihi: 10.05.2020).
- <http://www.terimleri.com/> (Erişim Tarihi: 09.05.2020).
- <https://www.tipacilar.com/> (Erişim Tarihi: 19.04.2020).
- <https://www.tipakademi.com/> (Erişim Tarihi: 19.04.2020).
- <https://www.tiplopedi.com/> (Erişim Tarihi: 19.04.2020).
- <https://www.tipterimlerisozlugu.com/> (Erişim Tarihi: 19.04.2020).
- <https://www.toraks.org.tr/> (Erişim Tarihi: 19.04.2020).
- <https://www.turkcerrahi.com/makaleler/> (Erişim Tarihi: 19.04.2020).
- <https://www.turkcerrahi.com/tip-sozlugu/> (Erişim Tarihi: 19.04.2020).
- <http://www.turkishstudies.net/> (Erişim tarihi: 02.05.2020).

Prof. Dr. Mustafa ÖZEN

Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

ÖĞRETİ VE UYGULAMA IŞIĞINDA

CEZA HUKUKU GENEL HÜKÜMLER

ADALET YAYINEVİ

Ankara, 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Öğreti ve Uygulama Işığında Ceza Hukuku Genel Hükümler
Prof. Dr. Mustafa Özen

Hukuk Yayınları Dizisi – 2184

Dördüncü Baskı: Nisan-2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 81 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Ankara Şube

Cihan Sokak No: 16/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 88 Oto 3. Bölge
2284. Sok. No: 101 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 33748

KAYNAKÇA

- ALBAYRAK, Mustafa; Notlu, Atıflı, Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Ankara, 2014.
- ARTUK, Mehmet Emin/GÖKCEN, Ahmet/YENİDÜNYA, A. Caner; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2009.
- ARTUK, Mehmet Emin/YENİDÜNYA, A. Caner; Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Erteleme Müessesesi, Prof. Dr. Sahir ERMAN'a Armağan, İstanbul, 1999.
- ARTUK, Mehmet Emin; Emniyet Tedbirleri, Argumentum, 23 (1992).
- BAYRAKTAR, Köksal; Türk Ceza Kanunu Tasarısına İlişkin Genel Bir Değerlendirme ve Genel Hükümler Üzerine Birkaç Eleştiri, Eylül 2004, Ankara, Türk Ceza Kanunu Reformu ikinci Kitap, TBBD.
- BECCARİA, Çeviren, M. GÖKLÜ, Suçlar ve Cezalar yahut Beşeriyetin Mecellesi, 1997.
- AZRAK, Ülkü; Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının geriye yürümezliği, http://www.anayasa.gov.tr/files/pdf/anayasa_yargisi/anyarg
- BİLGE, Necip; Anayasa Mahkemesinin İptal Kararlarının Geriye Yürümezliği Sorunu, Ankara Barosu Dergisi, Sayı, 3, Yıl, 1990.
- BİLİR, Faruk; Türkiye'de Milletvekilliği ve Milletvekilliğinin Sona Ermesi, Ankara, 2001.
- CENTEL, Nur/ZAFER, Hamide/ ÇAKMUT, Özlem Yenerer; Türk Ceza Hukukuna Giriş, İstanbul, 2005.
- CENTEL, Nur/ZAFER, Hamide/ÇAKMUT, Özlem Yenerer; Türk Ceza Hukukuna Giriş, İstanbul, 2010.
- CENTEL, Nur; Yeni Türk Ceza Kanununda Cezalar ve Güvenlik Tedbirleri Sistemi, Yeni Türk Ceza Kanunu Sempozyumu, Mart 2005, Türk Ceza Hukuku Derneği Yayını, Yayın no: 7.
- CENTEL; Yeni Türk Ceza Kanunu Sempozyumu, 5 Mart 2005.
- ÇINAR, Ali Rıza; Türk Ceza Hukukunda Cezalar, Ankara, 2005.
- DEMİRBAŞ, Timur; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2005.
- DEMİRBAŞ, Timur; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2006.
- DİNÇKOL, Abdullah; Hukukun Temel Kavramları, İstanbul, 2001.
- DÖNMEZER, Sulhi/ERMAN, Sahir; Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Cilt III, İstanbul, 1994, no: 2121.
- ERMAN, Sahir; Askeri Ceza Hukuku, Umumi Kısım ve Usul, 7. Baskı, İstanbul, 1983.
- GÖLCÜKLÜ, Feyyaz; Ceza Hukuku Açısından 1961 Türkiye Anayasası, SBFD XVII, 2 (1962).
- HAFIZOĞULLARI, Zeki/ÖZEN, Muharrem; Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 3. Baskı, Ankara, 2010.

- HAKERİ, Hakan; Ceza hukuku genel hükümler, Ankara, 2011.
- İÇEL, Kayıhan/SOKULLU – AKINCI, Füsün/ÖZGENÇ, İzzet/SÖZÜER, Adem/MAHMUTOĞLU, Fatih Selami/ÜNVER, Yener; Yaptırım Teorisi, İstanbul, 2002.
- İÇEL, Kayıhan; Ceza Hukukunda Taksirden Doğan Sübjektif Sorumluluk, İstanbul, 1967.
- İÇEL, Kayıhan; Hürriyeti Bağlayıcı Cezalara Seçenek Olan Müesseselerdeki Gelişmeler ve Türk Ceza Sisteminin Bu Yönden Değerlendirilmesi, in Değişen Toplum ve Ceza Hukuku Açısından TKC'nın 50. Yılı ve Geleceği, İstanbul, 1977.
- İÇEL; Kayıhan/DONAY, Süheyl; Karşılaştırmalı ve Uygulamalı Ceza Hukuku, İstanbul 1987.
- İLHAN, Abdulkadir/AKÇİN, İhsan/EREL, Kemalettin/HALİTOĞLU, Coşkun/BOZOĞLU, Süleyman/FAZLA, Yüksel/ÖRER, Fatma Betül/ÖZBEY, Özcan; Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları (2005 – 2015) Ankara, 2015.
- İLHAN, Abdulkadir/FAZLA, Yüksel/ÖRER, Fatma Betül/ÇAKIL, Dursun/KÖSE, Mehmet/HALİTOĞLU, Coşkun/BOZOĞLU, Süleyman/KURŞUN, Ömer Faruk/KIR, Oğuzhan; Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları (2005-2015), Ankara, 2015.
- KIRATLI, Metin; Anayasa Yargısında Somut Norm Denetimi: İtiraz Yolu, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayını, Ankara, 1996.
- KOCA, Mahmut/ÜZÜLMEZ, İlhan; Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2010.
- KOCA, Mahmut/ÜZÜLMEZ, İlhan; Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2011.
- KOCA, Mahmut; YTCK'nda Hukuka Uygunluk Sebepleri, Ceza Hukuku Dergisi, Yıl 1, Sayı 1, Ekim 2006.
- KUNTER, Nurullah, Ceza Hukukunun Bugünkü Gelişmesinde Franz von List'in Rolü, İHFM, XVII, 1-2, (1951).
- M.S. Aykonu/E.A, Özkul, Anayasa Yargısı II, Ankara 1981.
- MAHMUTOĞLU, Fatih Selami; Kabahatleri Suç Olmaktan Çıkarma Eğilimi ve Düzene Aykırılıklar (İdari Ceza Hukukunda) Yaptırım Rejimi, İstanbul, 1995.
- MALKOÇ, İsmail/GÜLER, Mahmut; Uygulamada Ceza Muhakemeleri Usulü Hukuku, Cilt II, Ankara, 1998.
- MONTESQUIEU, Çeviren, F. BALDAŞ, Kanunların Ruhu Üzerine İstanbul, 1998.
- ÖNDER, Ayhan; Ceza Hukuku Genel Hükümler - I, İstanbul, 1991.
- ÖNDER, Ayhan; Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Cilt III, İstanbul, 1989
- ÖNDER, Ayhan; Ceza Hukukunda Tecil ve Benzer Müesseseler (Mukayeseli Hukukta ve Hukukumuzda), İstanbul, 1963.
- ÖNDER, Ayhan; Suçun İşlendiği Yer Tayininde Hareket Nazariyesi, ABD, XVII, 4 (1959 – 1960).
- ÖZBEK, Veli Özer/KANBUR, Nihat/DOĞAN, Koray/BACAKSIZ, Pınar/TEPE, İlker; Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2010.
- ÖZBEK, Veli Özer; TCK İzmir Şerhi I, 3. Bası, Ankara, 2005.

- ÖZBUDUN, Ergun; Türk Anayasa Hukuku, 14. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2013.
- ÖZEK, Mustafa Çetin; 1997 Türk Ceza Yasası Tasarısına İlişkin Düşünceler, Sahir ERMAN'a Armağandan Ayı Bası, İstanbul, 1999.
- ÖZEN, Muharrem, Ceza Hukukunda Objektif Sorumluluk, Ankara, 1998.
- ÖZEN, Muharrem; Ceza Hukukunda Meşru Savunma, Ankara, 1995.
- ÖZEN, Muharrem; TCK'da Taksir, Alman - Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, İstanbul, 2010.
- ÖZGENÇ, İzzet; Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2007.
- ÖZGENÇ; Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2010.
- ÖZTÜRK, Bahri/ERDEM, Mustafa Ruhan; Uygulamalı Ceza Hukuku ve Emniyet Tedbirleri Hukuku, Ankara, 2011.
- SAMAHA, Joel; Criminal Law, 1999, New York.
- YALÇIN SANCAR, Türkan/KÖPRÜLÜ, Timuçin; Ceza Hukuku Genel Hükümler Uygulamalı Çalışmaları, Ankara, 2014.
- SAVAŞ, Vural- MOLLAMAHMUTOĞLU, Sadık, Türk Ceza Kanunu Yorumu, Ankara, 1994, Cilt I.
- SOYASLAN, Doğan; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2005.
- SOYASLAN, Doğan; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2012.
- SOYASLAN, Doğan; Teşebbüs Suçu, Ankara, 1994.
- SOYASLAN; Yürütme Organının Suç ve Ceza Koyma Yetkisi, Ankara, 1990.
- SÖZÜER, Adem; Suça Teşebbüs, İstanbul, 1994.
- TEZCAN, Durmuş/ ERDEM, M. Ruhan; Türk Ceza Kanunu Tasarısı hakkında Dokuz Eylül Üniversitesinin Görüşü.
- TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/ÖNOK, R. Murat; Teorik ve Pratik Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2010.
- TEZİÇ, Erdoğan; Anayasa Hukuku, 16. Bası, Beta Yayınları, İstanbul, 2013.
- TOROSLU, Nevzat; Ceza Hukukunda Okullar, Nurullah Kunter'e Armağan, İstanbul 1998.
- TOROSLU, Nevzat; Ceza Hukuku Genel Kısım, Ankara, 2008.
- TOSUN, Öztekin; Ceza Hukukunda Tefsir ve Yanlış Tefsir, İHFM, XXVII, 1, (1962).
- TOSUN, Öztekin; Ceza Hukukunun Gerçek Kaynakları, İHFM, XXVIII, 3-4, (1963).
- TOSUN, Öztekin; Yürütme Organının Koyduğu Kaidelere Aykırılıkların Cezalandırılması, İHFM XXVIII, 2 (1962).
- TURHAN, Faruk; Yeni Türk Ceza Kanununa Göre Cezaların Ertelenmesi ve Uygulamada Ortaya Çıkan Bazı Sorunlar, Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt X, Sayı 3-4, 2006.

- U, SIEDER, (Çev, S. Keskin,/H. Zafer/Ü. Kocasakal), Avrupa Ceza Hukuku Yolunda, Avrupa Birliğinin Mali Çıkarlarının Korunmasına İlişkin Ceza Hukuku Kuralları, Ankara, 2001.
- ÜNVER, Yener; Ceza Hukukunda Objektif Sorumluluk, Ceza Hukuku Günleri, 70. Yılında Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler 26-27 Mart 1997, İstanbul, 1998.
- ÜNVER, Yener; Psikiyatride Hasta Hakları, in; Sağlık Hakkı – Hasta Hakları Özel Sayısı, S: 3, 2007.
- ÜZÜLMEZ, İlhan; Yeni Ceza Kanunun Sisteminde Cezanın Belirlenmesi ve Bireyselleştirilmesi, E.Ü.H.F.D., Cilt X, Sayı 3-4, Yıl 2006.
- YARSUVAT, Duygun / BAYRAKTAR, Köksal; Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi TCK Tasarısı Hakkındaki Görüşleri, Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Makaleler, Görüşler, Raporlar, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Ankara, 2004.
- YARSUVAT, Duygun; Yürütme Organının Koyduğu Kaidelerle Suç İhdası ve 1961 Anayasası, İHFM, XXIX, 3 (1963).
- YAŞAR, Osman/GÖKCAN, Hasan Tahsin/ARTUÇ, Mustafa; Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Cilt 1, Ankara, 2014.
- YURTCAN, Erdener; Ceza Yargılamasında Kesin Hüküm, İstanbul, 1987.
- YÜCE, Turhan Tufan; Ceza Hukuku Dersleri, Manisa, 1982.
- ZAFER, Hamide; Ceza Hukuku Genel Hükümler (TCK m. 1 -75), Ders kitabı, İstanbul, 2010.
- ZEVLİLER, Aydın; Medeni Hukuk (Giriş Ve Başlangıç Hükümleri, Kişiler Hukuku, Aile Hukuku), Ankara, 1995.

Prof. Dr. Mustafa ÖZEN

Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

ÖĞRETİ VE UYGULAMA IŞIĞINDA

CEZA HUKUKU ÖZEL HÜKÜMLER-I

**ADALET YAYINEVİ
ANKARA - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Öğreti ve Uygulama Işığında Ceza Hukuku Özel Hükümler -I
Prof. Dr. Mustafa Özen

Hukuk Yayınları Dizisi – 2185

Beşinci Baskı : Nisan-2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 80 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- AKBULUT, Berrin; İhaleye Fesat Karıştırma Suçu, (TCK m. 235), Ceza Hukuku Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 9, 2009.
- AKÇİN, İhsan/EREL, Kemalettin/HALİTOĞLU, Coşkun/BOZOĞLU, Süleyman/FAZLA, Yüksel/ÖRER, Fatma Betül/ÖZBEY, Özcan; Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları (2005 – 2012) Ankara, 2012.
- ARSLAN, Çetin; İhaleye Fesat Karıştırma Suçu, Ankara, 2012.
- ARTUK, Mehmet Emin/GÖKCEN, Ahmet/YENİDÜNYA, A. Caner; Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2006.
- ARTUK, Mehmet Emin/GÖKCEN, Ahmet/YENİDÜNYA, A. Caner; Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2008.
- ARTUK, Mehmet Emin/GÖKCEN, Ahmet/YENİDÜNYA, A. Caner; Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2010.
- ARTUK, Mehmet Emin/GÖKCEN, Ahmet/YENİDÜNYA, A. Caner; Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2014.
- ARTUK Mehmet Emin; İntihar ve İntihara Yardım Suçu Üzerine Bir Deneme, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 4, Sayı 1-2.
- AYDIN, Murat; Tıp Ceza Hukukunda Organ Ticareti Suçu, Tıp Ceza Hukukunun Güncel Sorunları, V. Türk Alman Tıp Hukuku Sempozyumu, 28 Şubat 1 Mart 2008, Ankara.
- BAYRAKTAR, Köksal; Hekimin Tedavi Nedeniyle Cezai Sorumluluğu, İstanbul, 1972.
- BAYRAKTAR, Köksal/EVİK, Vesile Sonay/KURT, Gülşah; Ceza Özel Hukuku, Cilt I, Uluslararası Suçlar, İstanbul, 2016.
- CENTEL, Nur/ZAFER, Hamide/ÇAKMUT, Özlem Yenerer; Kişilere Karşı İşlenen Suçlar, Cilt – I, İstanbul, 2011.
- DONAY, Suheyl, Türk Ceza Kanunu, İstanbul, 2004.
- DÖNMEZER, Sulhi; Kişilere ve Mala Karşı Cürümler, İstanbul, 2001,
- DEĞİRMENCİ, Olgun; Uluslararası Ceza Muhakemelerinin Kararları Işığında Mukayeseli Hukukta Ve Türk Hukukunda Soykırım Suçu, Türkiye Barılar Birliği Dergisi, Sayı 70, 2007.
- EREM; Ceza Hukukunda İntihar, Yargıtay Dergisi, Cilt 16, Sayı 4, 1990.
- ERMAN, Sahir/ÖZEK, Çetin; Ceza Hukuku Özel Bölüm, Kişilere Karşı İşlenen Suçlar, İstanbul, 1994.
- ERMAN, Sahir; Hakaret ve Sövme Suçları, 2. Bası, İstanbul, 1989.
- EŞİTLİ, Ezgi Aygün; İnsan Üzerinde Deney ve Deneme Suçları, Ankara, 2012.

- GÖZLER, Kemal; İdare Hukuku Dersleri, Bursa, 2002.
- GÜNDAY, Metin; İdare Hukuku, Ankara, 2011.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki / KETİZMEN, Muammer; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Hayata Karşı İşlenen Suçlar, Ankara Barosu Dergisi, Yıl 66, Sayı 1, Kış, 2008.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki/ÖZEN, Muharrem; Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2010.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki/ÖZEN, Muharrem; Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2012.
- HAKERİ, Hakan; Tıp Hukuku, Ankara, 2012.
- HAKERİ, Hakan; Kasten Öldürme Suçları, Ankara, 2006.
- KAZANCI- EKER, Behiye; İhaleye Fesat Karıştırma ve Edimin İfasına Fesat Karıştırma Suçları, Ankara, 2007.
- KOCA, Mahmut; Yağma Cürümleri, Ankara, 2003.
- KOCA, Mahmut/ÜZÜLMEZ, İlhan; Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2013.
- KOCA, Mahmut/ÜZÜLMEZ, İlhan; Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar, Ankara, 2014.
- ÖNDER, Ayhan; Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, İstanbul, 1994.
- ÖZBEK, Veli Özer; Yeni Türk Ceza Kanununun Anlamı, Cilt II, Özel Hükümler, m. 76 – 169, Ankara, 2008.
- ÖZBEK, Veli Özer/KANBUR, Nihat/DOĞAN, Koray/BACAKSIZ, Pınar/TEPE, İlker; Türk Ceza Özel Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2010.
- ÖZBEK, Veli Özer/KANBUR, Nihat/DOĞAN, Koray/BACAKSIZ, Pınar/TEPE, İlker; Türk Ceza Özel Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2012.
- ÖZBEK, Veli Özer/KANBUR, Nihat/DOĞAN, Koray/BACAKSIZ, Pınar/TEPE, İlker; Türk Ceza Özel Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2014.
- ÖZGENÇ, İzzet; Ekonomik Çıkar Amacıyla İşlenen Suçlar, Ankara, 2002.
- ÖZGENÇ, İzzet; İhale Sürecinde İşlenen Suçlar, Ankara, 2011.
- ÖZGENÇ, İzzet; İrtikâp ve Rüşvet Suçları, Ankara, 2012.
- REİSOĞLU, Safa; Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, İstanbul, 2014.
- SOYASLAN, Doğan; Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2005.
- SOYASLAN, Doğan; Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2012.
- SOYASAN, Doğan; Organ Nakilleri, Sağlık Hukuku ve Yeni Türk Ceza Kanunundaki Düzenlemeler, İstanbul, 2007.
- SOYASLAN, Doğan; Organ Nakilleri, Tıp Ceza Hukukunun Güncel Sorunları, V. Türk Alman Tıp Hukuku Sempozyumu, 28 Şubat 1 Mart 2008.
- TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/ÖNOK, R. Murat; Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, Ankara, 2006.

- TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/ÖNOK, R. Murat; Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, Ankara, 2007.
- TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/ÖNOK, R. Murat; Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, Ankara, 2012.
- TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/ÖNOK, R. Murat; Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, Ankara, 2014.
- TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/ÖNOK, R. Murat; Uluslararası Ceza Hukuku, Ankara, 2009.
- TOROSLU, Nevzat; Ceza Hukuku Özel Kısım, Ankara, 2006.
- TURHAN, Faruk; Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Uluslararası Suçlar, www.ceza-bb.adalet.gov.tr/makale/101.
- ÜNVER, Yener; İnsan Üzerinde Deney ve Deneme Suçları, in: Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sempozyum Özel Sayısı, Sağlık Hukuku Sempozyumu, Ocak 2007.
- ÜNVER, Yener; TCK'nda Kamu İdaresi Aleyhine İşlenen Suçlar, Alman – Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, Cilt III, Ankara, 2010.
- YARSUVAT Duygun/BAYRAKTAR Köksal; Yeni Türk Ceza Kanununda Bazı Suçlar Bakımından Tıbbi Uygulamaların Durumu, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Erden KUNTALP'e Armağan, C. II, Kamu Hukuku, Yıl 32, 2004/2.
- YAŞAR, Osman/GÖKCAN, Hasan Tahsin/ARTUÇ, Mustafa; Yorumlu – Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Ankara, 2010.
- YAŞAR, Osman/GÖKCAN, Hasan Tahsin/ARTUÇ, Mustafa; Yorumlu – Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Ankara, 2014.

Pof. Dr. Mustafa ÖZEN

Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

**ÖĞRETİ VE UYGULAMA IŞIĞINDA
CEZA MUHAKEMESİ
HUKUKU**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara-2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Öğreti ve Uygulama İşığında Ceza Muhakemesi Hukuku
Musatfa Özen

Hukuk Yayınları Dizisi – 2183

Dördüncü Baskı : Nisan-2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 79 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Ankara Şube

Cihan Sokak No: 16/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- ALPARSLAN, Şükrü; Anglo –Amerikan Hukukunda Mahkemeye Saygısızlık Suçu ve Türk Hukukundaki Durum, İHFM XL, 1- 4, 1974.
- ASLAN, Muzaffer; Askeri Yargıda Savcılık, Ankara, 1998.
- AYDIN, Murat; Cumhuriyet Savcısının Delilleri Değerlendirme Yetkisi ve Kamu Davası Açma Mecburiyeti’ Yargı Reformu İzmir Barosu, 5-8 Nisan – İzmir 2000.
- CENTEL, Nur/ZAFER, Hamide; Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul, 2005.
- CENTEL, Nur/ZAFER, Hamide; Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul, 2008.
- EREM, Faruk; Avukatın Duruşmayı Terk Etme Hakkı, İBD, XVI, 1971.
- FEYZİOĞLU, Metin; 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Hakkında Bazı Tespit ve Değerlendirmeler, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 62, Yıl 2006.
- GÜRELLİ, Nevzat; Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, İstanbul, 1967.
- KAYNAK, A.; Hazırlık Soruşturmasında Cumhuriyet Savcısının Takdir Yetkisi’ ABD, 1998/2.
- KESKİN, Serap; Yargıç Bağımsızlığı, Kunter Armağanı, İstanbul, 1998.
- KUNTER, Nurullah/YENİSEY, Feridun/NUHUĞLU, Ayşe; Ceza Muhakemesi Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul 2008.
- KUNTER, Nurullah/YENİSEY, Feridun; Ceza Muhakemesi Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul 2000.
- ÖZBEK, Veli Özer/KANBUR, Nihat/DOĞAN, Koray/BACAKSIZ, Pınar/TEPE, İlker; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2011.
- ÖZBEK, Veli Özer; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2006.
- ÖZGENÇ, İzzet; Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2014.
- ÖZTÜRK, Bahri/ERDEM, Mustafa Ruhan; Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2006.
- ÖZTÜRK, Bahri/TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/SIRMA, Özge/SAYGILAR, F. Yasemin/ALAN, Esra; Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2010.
- ÖZTÜRK, Bahri; Delil Yasakları, Yeni Yargıtay Kararları Işığında Delil Yasakları (Hukuka Aykırı Olarak Elde Edilen Deliller) Ankara, 1995.
- PEKCANITEZ, Hakan/ATALAY, Oğuz/ÖZEKES, Muahmmet; Hukuk Usulu Mukameleri Kanunu Hükümlerine Göre Medeni Usul Hukuku Temel Bilgiler, Ankara, 2014
- SOYASLAN, Doğan; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2005.

- ŞAHİN, Cumhur; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2009.
- TOROSLU, Nevzat; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2006.
- TOROSLU, Nevzat/FEYZİOĞLU, Metin; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2008.
- TURHAN, Faruk; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2006.
- ÜNVER, Yener/HAKERİ, Hakan; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2010.
- YENİDÜNYA, A. Caner/İÇER, Zafer; Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2016.
- YENİSEY, Feridun; İnsan Hakları Açısından Arama, Elkoyma, Yakalama ve İfade Alma, Ankara, 1995, İnsan Hakları Merkezi Yayını I.
- YENİSEY, Feridun/NUHOĞLU, Ayşe; Ceza Muhakemesi Hukuku Ders Kitabı, İstanbul, 2014.
- YURTCAN, Erdener; Ceza Yargılaması Hukuku, İstanbul, 2005.

Elif POLAT

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medeni Hukuk Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi

**ÖLÜNCEYE KADAR BAKMA
SÖZLEŞMESİNDE
MUVAZAA VE TENKİS**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesinde Muvazaa ve Tenkis
Elif Polat

Hukuk Yayınları Dizisi – 2811

Birinci Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 00 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- ADAY, NEJAT** (1992), Taşınmaz Mülkiyetinin Naklinde Muvazaa, İstanbul, Kazancı Hukuk Yayınları.
- AKARTEPE, ALPASLAN** (2010), Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi, 2. Baskı, İstanbul, Vedat Kitapçılık.
- AKGÜN, ZERRİN M.** (1953), Ölünceye Kadar Bakma Akdi, Adalet Dergisi, C.44, S.8, s. 821-843.
- AKINTÜRK, TURGUT/ATEŞ, DERYA** (2020), Borçlar Hukuku Genel Hükümler Özel Borç İlişkileri, 29. Baskı, İstanbul, Beta, (2020).
- AKINTÜRK, TURGUT/ATEŞ, DERYA** (2019), Türk Medenî Hukuku, Aile Hukuku, İkinci Cilt, 21. Baskı, Ankara, Beta.
- AKİPEK ÖCAL, ŞEBNEM** (2018), 'Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi' KHÜHFD, C.6, S.1, s. 83-91.
- ALBAŞ, HAKAN** (2012), Miras Hukukunda İptal ve Tenkis Def'i MÜHFHAD., C.18, S. 3, s. 149-162.
- ARIK, K. FİKRET** (1959), Ölünceye Kadar Bakma Akdi, Adliye Dergisi, C.50, S.3, s. 277-307.
- ARSLAN, RAMAZAN/YILMAZ, EJDER/AYVAZ TAŞPINAR, SEMA/HANAĞASI, EMEL** (2019), Medenî Usul Hukuku, 5. Baskı, Ankara, Yetkin.
- ATALI, MURAT/ERMENEK, İBRAHİM/ERDOĞAN, ERSİN** (2018), Medenî Usul Hukuku, 1. Baskı, Ankara, Yetkin.
- ATAMULU, İSMAİL** (2017), Türk Borçlar Hukukunda Muvazaa, Ankara, Adalet Yayınevi.
- AYAN, MEHMET** (2016), Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 11. Baskı, Ankara, Seçkin.
- AYAN, MEHMET** (2016), Miras Hukuku, 9. Baskı, Ankara, Seçkin.
- BAYGIN, CEM** (2005), Türk Miras Hukukunda Alacaklıların Korunması, Ankara, Seçkin.

- BERKİ, ALİ HİMMET** (1990), Mecelle (Mecelle-i Ahkâm-ı adliye), İstanbul.
- BİLGE, NECİP** (1971), Borçlar Hukuku Özel Borç Münasebetleri, Ankara.
- ÇANDARLI, ZAHİT** (1949), "Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi ve Feshi İhbarı, ABD., C.5, S.68, s. 12-20.
- DOĞAN, MURAT/ŞAHAN, GÖKHAN/ATAMULU, İSMAİL** (2019), Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 1. Baskı, Ankara, Seçkin.
- DURAK, YASEMİN** (2015), Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi, BÜHFD., C.1, S.1, s. 265-299.
- DURAL, MUSTAFA/ÖĞÜZ, TUFAN/GÜMÜŞ, MUSTAFA ALPER** (2019), Türk Özel Hukuku C. III Aile Hukuku, Gözden Geçirilmiş Ondördüncü Bası, İstanbul, Filiz Kitabevi.
- DURAL, MUSTAFA/ÖZ, TURGUT** (2019), Türk Özel Hukuku Cilt IV Miras Hukuku, 13. Baskı, İstanbul Filiz Kitabevi.
- DÜNDAR, MUSTAFA** (2006), 'Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi' (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- ERDEM, MEHMET** (2019), Aile Hukuku, 2. Baskı, Ankara, Seçkin.
- ERDEM, NAFİZ** (1990), Türk Borçlar Kanunu Şerhi ve Davaları, Özel Hükümler, Adana, Metin Ofset Matbaası.
- ERDOĞAN, İHSAN** (2019), Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 4. Baskı, Ankara, Gazi Kitabevi.
- EREN, FİKRET** (2019), Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 7. Baskı, Ankara, Yetkin, (*Özel Hükümler*).
- EREN, FİKRET** (2019), Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 24. Baskı, Ankara, Yetkin, (*Genel Hükümler*).
- EREN, FİKRET** (1973), Türk Medenî Hukukunda Tenkis Davası, Ankara, AÜ Hukuk Fakültesi Yayınları, (1973).
- EREN, FİKRET/AKTÜRK YÜCER, İPEK** (2019), Türk Miras Hukuku, 1. Baskı, Ankara, Yetkin.
- ERTÜRK, NEZİH** (1983), Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi, TNBHD., S. 39, s. 34-39.
- ESENER, TURHAN** (1956), Türk Hususi Hukukunda Muvazaalı Muameleler, İstanbul.
- ESENER, TURHAN** (1969), Borçlar Hukuku Akitlerin Kuruluşu ve Geçerliliği, Ankara, AÜ Hukuk Fakültesi Yayınları, (1969).

- EVİZ, ESRA** (2019), *Muris Muvazaası*, Ankara, On İki Levha Yayınları.
- FEYZİOĞLU, FEYZİ NECMEDDİN** (1976), *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, İstanbul, Fakülteler Matbaası.
- GÜNAY, ERHAN** (2016), *Ölünceye Kadar Bakıp Gözetme Sözleşmesinden Kaynaklanan Uyuşmazlıklar*, 2. Baskı, Ankara, Seçkin.
- GÜNAY, ERHAN** (2019), *Tasarrufun İptali Davası*, 5. Baskı, Ankara, Seçkin, (2019).
- GÜLERCİ, ALTAN FAHRİ** (2018), *Borçlar Hukuku Dersleri Genel Hükümler*, İstanbul, On İki Levha Yayınları.
- GÖRGÜN, ŞANAL/BÖRÜ, LEVENT/TORAMAN, BARIŞ/KODAKOĞLU, MEHMET** (2019), *Medenî Usul Hukuku*, 8. Baskı, Ankara, Yetkin.
- HATEMİ, HÜSEYİN** (2018), *Miras Hukuku*, 8. Baskı, İstanbul, On İki Levha Yayınları.
- HATEMİ, HÜSEYİN/GÖKYAYLA, K. EMRE** (2017), *Borçlar Hukuku Genel Bölüm*, 4. Bası, İstanbul, Vedat Kitapçılık.
- HATEMİ, HÜSEYİN/SEROZAN, RONA/ARPACI, ABDÜLKADİR** (1992), *Borçlar Hukuku Özel Bölüm*, İstanbul, Filiz Kitabevi.
- HATİPOĞLU, CİHAN YÜKSEL** (2004), *Murisin Mirasçılar Aleyhine Yaptığı Sağlararası Muvazaalı Muamelelerin Hukukî Sonuçları*, Ankara, Yetkin.
- İNAN, ALİ NAİM** (1984), *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 3. Bası, Ankara, AÜ Hukuk Fakültesi Yayınları.
- İNAN, ALİ NAİM/ERTAŞ, ŞEREF/ALBAŞ, HAKAN** (2019), *Miras Hukuku*, 10. Baskı, Ankara, Seçkin.
- İMRE, ZAHİT** (1978), *Türk Miras Hukuku*, 4. Baskı, İstanbul.
- İMRE, ZAHİT/ERMAN, HASAN** (2018), *Miras Hukuku*, İstanbul, Der Yayınları.
- İŞGÜZAR, HASAN/DEMİR, MEHMET/YILMAZ, SÜLEYMAN** (2019), *Miras Hukuku*, Ankara, Yetkin.
- KARACABEY, ÖMER FARUK** (1980), *Hakların Yarışması*, Ankara Barosu Dergisi, 5.6, s. 666-685.
- KARAHASAN, MUSTAFA REŞİT** (2003), *Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 1. Cilt, İstanbul, Beta, (2003).
- KARAHASAN, MUSTAFA REŞİT** (2002), *Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*, Cilt II. İstanbul, Beta.

- KARAYALÇIN, YAŞAR** (2000), Mirasbırakanın Muvazaası Mı? Tasarruf Özgürlüğü ve Saklı Payın Korunması Mı? Bir Tartışma, Ankara, Turhan Kitabevi.
- KAYACAN AKSU, SİMGE** (2019), Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesinde Bakım Alacaklının Güvence Sağlamaya Yönelik Hakları, DEÜHFD, C.21, S.1, s. 353-395.
- KAYHAN, FAHRETTİN** (2000), "Taşınmaz Mülkiyetinin Naklinde Muris Muvazaası", ABD, S. 3, s. 177-197.
- KAVAK, YALÇIN** (2015), "Borçlar Hukukunda Yazılı Şekil" (Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- KILIÇOĞLU, AHMET M.** (2019), Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 23. Bası, Ankara, Turhan Kitabevi, (*Genel Hükümler*).
- KILIÇOĞLU, AHMET M.** (2019), Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 1. Bası, Ankara, Turhan Kitabevi, (*Özel Hükümler*).
- KILIÇOĞLU, AHMET M.** (2018), Miras Hukuku, 9. Bası, Ankara, Turhan Kitabevi.
- KİPER, OSMAN** (1995), Öğreti ve Uygulamada Muvazaa, (Mirasçıdan Satış Görünümüyle Mal Kaçırma, Tenkis, Mirasta Geri Verme, Mirasta Hakediş (İstihkak Davaları), Ankara, Adil Yayınevi.
- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU, NECİP** (1987), Miras Hukuku, İstanbul. Filiz Kitabevi.
- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU, NECİP** (1992), Miras Hukuku, 2. ve 3. Basılara Ek Kitap, İstanbul, (1992).
- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU, NECİP/ HATEMİ, HÜSEYİN/SEROZAN, RONA/ ARPACI, ABDÜLKADİR** (2017), Borçlar Hukuku- Genel Bölüm, C.1, İstanbul, Filiz Kitabevi.
- KORKMAZ, TEKİN** (2008), Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- KÖSEOĞLU, HALUK** (1970), Ölünceye Kadar Bakma Akdi ve Şekil Unsuru, ABD, S.2. s. 259-263.
- KURU, BAKİ** (2019), Medenî Usul Hukuku, 3. Baskı, Ankara, Yetkin.
- MARDİN, EBUL'ULA** (1940), Ölünceye Kadar Bakma Mukavelesi, İÜHFM., C.4, S.1, s. 58-99.
- NAR, AHMET** (2016), Türk Miras Hukukunda Tenkis, 1. Baskı, İstanbul, On İki Levha Yayınları.

- NOMER, HALUK NAMİ** (2002), Beklenen Haklar Üzerindeki Tasarrufların Hukukî Sonuçları, İstanbul, Beta.
- OĞUZMAN, KEMAL** (1990), Mirasbırakanın Gayrimenkule İlişkin Muvazaalı İşlemleri Bakımından Tenkis Davası ve Tapu Kaydının Tashihi Davası", Prof. Dr. İlhan E. Postacıoğlu'na Armağan, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Yayınları, s. 187-198.
- OĞUZMAN, M. KEMAL/ÖZ, TURGUT** (2019), Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. I, 17. Baskı, İstanbul, Vedat Kitapçılık.
- OĞUZMAN, M. KEMAL/SELİÇİ, ÖZER/OKTAY, ÖZDEMİR SAİBE** (2018), Eşya Hukuku, 21. Baskı, İstanbul, Filiz Kitabevi.
- OLGAÇ, SENAI** (1978), Ömür Boyunca Gelir, Ölünceye Kadar Bakma Akdi, Ankara, Olgaç Matbaası.
- OLGAÇ, SENAI/ KARAHASAN, MUSTAFA REŞİT** (1956), Gayrimenkullerin Akid Esasına Dayanan İktisap ve Tescilleri, İstanbul.
- OSER, HUGO/ SCHONENBERGER, WILHELM** (1964), İsviçre Borçlar Kanunu Şerhi (Çev. İsmet Sungurbey), Ankara.
- ÖNEN, TURGUT** (1981), Borçlar Hukuku, Ankara, Ankara İktisadi ve İdari Bilim Yayınları.
- ÖNDER, AKİL** (1949), "Ölünceye Kadar Bakma Akdi", Adalet Dergisi, C. 40, S. 7; s. 995-1022.
- ÖZCAN, HÜSEYİN** (1980), Ansiklopedik Hukuk Sözlüğü, 5. Baskı, Ankara, Seçkin.
- ÖZKAYA, ERASLAN** (2007), Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi, 1. Baskı, Ankara, Seçkin.
- ÖZKAYA, ERASLAN** (2017), İnançlı İşlem ve Muvazaa Davaları, 7. Baskı, Ankara, Seçkin, (2017).
- ÖZMEN, İHSAN/ÖZKAYA, ERASLAN** (1993), Muvazaa Davaları, Ankara, Adalet.
- ÖZSUNAY, ERGUN** (1968), Türk Hukukunda ve Mukayeseli Hukukta İnançlı Muameleler, İstanbul.
- ÖZTAN, BİLGE** (2019), Miras Hukuku, 10. Bası, Ankara, Yetkin.
- ÖZUĞUR, ALİ İHSAN** (2015), Tenkis Mirasta Denkleştirme ve Muvazaa Davaları, 5. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi.
- RUHİ, CANAN/RUHİ, AHMET CEMAL** (2016), Muris Muvazaası-Muris Muvazaası Hukuksal Nedenine Dayalı Tapu İptal ve Tescil Davası, Ankara, Seçkin.

- SARI, SUAT** (2018), Miras Hukuku 7. Baskı, İstanbul, Filiz Kitabevi.
- ŞAHİN, AYŞENUR** (2009), Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesinin Hükümleri, Prof. Dr. Hüseyin Hatemi'ye Armağan, C.2, İstanbul, s. 1447-1491.
- ŞAHİN, TURAN** (2018), "Ölüme Bağlı Tasarruflarda İptal Yaptırımı", Yargıtay Dergisi, C. 44, S. 3, s. 915, s. 893-934.
- ŞAHİN, TURAN** (2019), Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi, Ankara, Yetkin.
- SEROZAN, RONA/ENGİN, BAKİ İLKAY** (2018), Miras Hukuku ve Uygulama Çalışmaları, 5 Baskı, Ankara, Seçkin.
- SUNGURBEY, İSMET** (1992), Mirasbırakanın Danışıklı İşlemleri, Dürüstlük Kuralının Uygulama Alanı, Çifte Satış Sözleşmeleri, İstanbul, (1992).
- SUNGURBEY, İSMET** (2003), Medeni Hukukun Temel Sorunları, Ankara, Adalet Yayınevi.
- TANDOĞAN, HALÛK** (1985), Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri C.I/1, Kendisine Özgü Yapısı Olan ve Karma Sözleşmeler, Satış ve Çeşitleri, Trampa, Bağışlama, Ankara.
- TERECİ, HAYAL** (2014), Ömür Boyu Gelir Sözleşmesi ve Ölünceye Kadar Bakım Sözleşmesi, Terazi Hukuk Dergisi, C.9, S.100, s. 222-230.
- TEKDOĞAN, AYDIN** (2019), Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi, Terazi Hukuk Dergisi, C.14, S.155, s. 1424-1435.
- TEKDOĞAN, AYDIN** (2019), Mirasta Denkleştirme ve Tenkis Davaları, 2. Baskı, Ankara, Seçkin, (Tenkis).
- TEKİNAY, SELAHATTİN SULHİ/ AKMAN, SERMET/ BURCUOĞLU, HALUK/ ALTOP, ATILLA** (1993), Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 7. Baskı, İstanbul, Filiz Kitabevi.
- TOPDEMİR, FUAT** (1995), Mirasbırakanın Mirasçılarında Mal kaçırma Amacıyla Yaptığı Muvazaalı İşlemlere Karşı Mirasçıların Başvuru Yolları, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- TUNÇOMAĞ, KENAN** (1959), Ölünceye Kadar Bakma Akdi, Ankara, (1959).
- TUNÇOMAĞ, KENAN** (1977), Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, II. Cilt, İstanbul, (1977).
- TUNÇOMAĞ, KENAN** (1972), Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C.I, 5. Bası, İstanbul Fakülteler Matbaası, (1972).
- TURANBOY, NURİ** (2010), Mirasbırakanın Denkleştirme ve Tenkise Bağlı Sağlararası Hukukî İşlemleri, Ankara, Yetkin.

- UYAR, TALİH** (2014), “Tasarrufun İptali Davasının Uygulamada Tartışılan Yönleri (İİK m.227 vd.)”, *Legal Hukuk Dergisi*, C.12, S.138, Y.2014, s. 169-176.
- ÜNAL, AKIN** (2017), *Kelepçeleme Sözleşmeleri*, 2. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi.
- ÜSTÜNDAĞ, SAİM** (2000), *Medenî Yargılama Hukuku*, 7. Bası, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- YAVUZ, CEVDET/ ACAR, FARUK/ ÖZEN, BURAK** (2018), *Borçlar Hukuku Dersleri Özel Hükümler*, 15. Baskı, Beta.
- YAVUZ, NİHAT** (2008), *Muvazaa, İnançlı İşlem, Nam-ı Müstear ve Kanuna Karşı Hile Davaları, En Son İçtihatlarla Gözden Geçirilmiş İkinci Bası*, İstanbul, Adalet Yayınevi.
- YENİPİNAR BERBEROĞLU, FİLİZ** (2019), *Miras Hukuku Davaları*, 1. Baskı, İstanbul, Aristo.
- ZEVKLİLER, AYDIN/ GÖKYAYLA, K. EMRE** (2016), *Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*, 16. Baskı, Ankara, Turhan Kitabevi.
- ZEVKLİLER, AYDIN/HAVUTÇU, AYŞE** (2007), *Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*, 9. Bası, Ankara, Seçkin.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

<https://www.kararara.com/>

<https://www.kazanci.com.tr/>

<https://legalbank.net/>

<https://www.lexpera.com.tr/>

Emine Güler ELVERİCİ
Yargıtay Üyesi

ÖNALIM DAVALARI

(ALIM VE GERİ ALIM HAKLARI)

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Önalım Davaları

Emine Güler Elverici

Hukuk Yayınları Dizisi – 2931

Birinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 04 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık

İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde

No: 23-25 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0312 353 65 44

Sertifika No: 46491

YARARLANILAN ESERLER

- KARAHASAN, Mustafa Reşit; Yeni Türk Medeni Kanunu Eşya Hukuku, 2007
- FEYZİOĞLU, Feyzi N; Eşya Hukuku Dersleri (1968)
- SİRMEN, Lale;Eşya Hukuku, 2016
- AYDOĞDU, Murat;Yasadan ve Sözleşmeden Doğan Önalım Hakkı, 2013
- TUNABOYLU, Müslim;Önalım (Şuf'a) Davaları, 2004
- ÖZKAYA, Eraslan; İnançlı İşlem ve Muvazaa Davaları, 2015
- OĞUZMAN, M.Kemal;SELİÇİ, Özer;OKTAY-ÖZDEMİR, Saibe, Eşya Hukuku, 2009
- EREN, Fikret;Türk Medeni Kanununa Göre Yasal Önalım Hakkı, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C.XII, Y.2008 s 1-2, s.103-126, Yasal Önalım Hakkı
- ÖZENLİ, Soysal;Uygulamada Önalım (Şuf'a) Davaları, 1990
- KURU, Baki;Medeni Usul Hukuku El Kitabı, 2020
- KURU, Baki; Hukuk Muhakemeleri Usulü, 2001
- ERDOĞAN, Hasan, Şuf'a Davaları, 2001
- KILIÇOĞLU, Mustafa, Akdi ve Kanuni Şuf'a Davaları (Önalım) , 1997
- AYAN, Mehmet; Eşya Hukuku II Mülkiyet, 2000
- ZORLU, Süheyla, (Dr.Öğr.Üyesi) , 'Teminat Amaçlı Geri Alım Hakkı Tesisinin Lex Commissoria Yasağına Aykırı Olup Olmadığının Değerlendirilmesi', Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, c.28, S.2, 2020, s.603-630
- YARGITAY KARARLARI (ÖZEL ARŞİV)

Dr. Mahmut ESER

**ÖRGÜTSEL YAPILARDA
İNOVASYON VE PRESENTEEİSM
KAVRAMLARININ İLİŞKİLERİ**

**THE RELATIONSHIP
BETWEEN INNOVATION AND
PRESENTEEISM IN
ORGANIZATIONAL STRUCTURES**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Örgütsel Yapılarda İnovasyon ve Presenteeism Kavramlarının İlişkileri
The Relationship Between Innovation and
Resenteeism in Organizational Structures
Mahmut Eser

Hukuk Yayınları Dizisi – 2999

Birinci Baskı : Kasım, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 13 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

BIBLIOGRAPHY

- ALTUNIŞIK, R, Coşkun, R. YILDIRIM, E. ve BAYRAKTAROĞLU, S.(2001), Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri, Sakarya Kitabevi, Sakarya.
- ARIBOĞAN, Ü.(1993), "Globalleşmenin Farklı Boyutları", T. İktisat Dergisi, Sayı: 243, Ankara.
- AYHAN, A.(1999), Yenilik(İnovasyon), Gebze İleri Teknoloji Enstitüsübasımevi, Yayın Not: 5, Kocaeli.
- BALTAŞ, A.(2001), Değişimin İçinden Geleceğe Doğru Ekip Çalışması Ve Liderlik, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- BARUTÇUGİL, İ.(2004), Stratejik İnsan Kaynakları Yönetimi, Kariyer yayıncılık, İstanbul, İş Hayatında Yaratıcılık, Rota Yayınları, İstanbul.
- COŞKUN, R.(2002), "Gücün Ve Sorumluluğun Organizasyonlara Yayılması: Çalışanı Güçlendirme (Empowerment)" Stratejik Boyutuyla Modern Yönetim Yaklaşımlara, Ed: İsmail Dalay Vd. Beta Yayınevi.
- GENÇ, N.(2004), Yönetim Ve Organizasyon: Çağdaş Sistemler ve Yaklaşımlar, Seçkin Yayınevi, Ankara.
- İRİZ, R.(2005), Yaratıcılık Ve Yenilik Bağlamında Girişimcilik Ve Kobi'ler, Çizgi Yayınevi, Konya.
- KESKİN, H.(2005), "Çalışanları Güçlendirmek", <http://www.gyte.edu.tr/Ebulten/Sayi10/Makale.Htm>
- KOÇEL, T.(2001), İşletme Yöneticiliği, Beta Yayın, İstanbul.
- KOVANCI, A.(1994), "Yaratıcılık", Hava Harp Okulu Bülteni, Cilt 14, Sayı
- KOVANCI, A.(2001), Toplam Kalite Yönetimi, Sistem Yayıncılık, Ankara.
- MAY, R.(1998), Yaratma Cesareti, Metis Yayınları, İstanbul.
- ÖZÇER, N., Yönetimde Yaratıcılık Ve Yenilikçilik, Rota Yayınları, İstanbul.
- Yavuz, H.S. (1989), Yaratıcılık, Boğaziçi Üniversitesi Matbaası.
- ARONSSON, G., GUSTAFSSON, K., & DALLNER, M. (2000). Sick But Yet At Work. An Empirical Study Of Sickness Presenteeism. Journal Of Epidemiology And Comminty Health, 54, 502-509.
- ARONSSON, Gunnar, KLAS Gustafsson (2005), "Sickness Presenteeism: Prevalence, Attendance-Pressure Factors, And An Outline Of A Model For Pesearch", Journal Of Occupational And Environmental Medicine, 47, 958-966.

- ALAVINIA, S. M., MOLENAAR, D. Ve Burdorf A. (2008), "Productivity Loss İn The Worforce; Associations With Healt, Work Demands And Individual Characteristics" American Journal Af Industrial Medicine, Cilt 52, Sayı 1, S.49-56.
- ARNOLD, K.A., Barling, J., KELLOWAY, E.K. (2001). Transformational Leadership Or The Iron Cage: Which Predicts Trust, Commitment And Team Efficacy. Leadership & Organizational Development. Vol. 22 Pp.315-20.
- BARNES, Maria Carla, RHIANNON Buck, GARETH Williams, KATIE Webb Ve Mansel Aylward (2008), "Beliefs About Common Healt Problems And Work: A Qualitative Study", Social Science And Medicine, Cilt 67, Sayı 4, S. 657-665.
- BIRON, Caroline, Jean Pierre Brun-Hans Rvers-Carry L.Cooper(2006), "At Work But I11: Psychosocial Work Environment And Well-Being Determinants Of Presenteeism Propensity", Journal Of Public Mental Healty, 5,4.
- BURTON, Wayne N., DANIEL J. Conti, CHIN-YU Chen, ALYSSA B. Schultz ve DEE W. Edington (1999). "The Role Of Health Risk Factors And Disease On Worker Productivity", Journal Of Occupational And Environmental Medicine, Cilt 41, Sayı 10, Ss. 863-877.
- BURTON, Wayne N., CHIN-YU Chen, DANIEL J. Conti, GLENN Pransky, ALYSSA B. Schultz ve DEE W. Edington (2005). "The Assonciation Of Healty Risks With Onthe-Job Productivity", Journal Of Occupational And Environmental Medicine, Cilt 47, Sayı 8, Ss. 769-777.
- BURTON, W . N., PRANKY, G., CONTI, D. J., CHEN, C.-Y., & EDINGTON, D. W. (2004). The Associaton Of Medical Contidions And Presenteeism. Journal Of Occupational And Environmental Medicine, 46, S38-S45.
- BALCI, A.(2003). Örgütsel Sosyalleşme Kuram Strateji Ve Taktikler, Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- BALAY, R. (2000). Yönetici Ve Öğretmenlerde Örgütsel Bağlılık, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- BOYLU, Y., Pelit, E. & Güçer, E. (2007). Akademisyenlerin Örgütsel Bağlılık Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma. Finans, Politik Ve Ekonomik Yorumlar Dergisi, 44(51), 55-74.

- BROWN, B.B.(2003). Employees" Organizational Commitmen And Their Perception Of Supservivors" Relations-Oriented And Task-Oriented Leadership Behaviors, Dissertation. Faculty Of The Virginia Polytechnic Institute And State University, Virginia. [Http://Scholar. Lib.Vt.Edu/Theses/](http://Scholar.Lib.Vt.Edu/Theses/)
- BOYAS, J., WIND, L.H. ve KANG, S.(2012), "Exploring The Relationship Between Employment-Social Capital, Job Stress, Burnout, And Intend To Leave Among Child Protection Workers: An Age-Based Path Analysis Model", *Children And Youth Services Review*, 34,50-62.
- CAVERLEY, Natasha, J. BARTON Cunningham ve JAMES N. Macgregor(2007). "Sickness Presenteeism, Sickness ABSENTEEİSM and Health Fallowing Restructuring İn A Public Service Organization", *Journal Of Management Studies*, Cilt 44, Sayı 2, Ss.304-319.
- CANFIELD, G. W., & SOASH, D. G. (1955). Presenteeism—A Constructive View. *Personnel Journal*, 34, 94-97.
- CHEN, L.Y., "Examining The Effect Of Organization Culture And Leaership Behaviors On Organizational Commitment, Job Satisfaction And Job Performance At Small And Middle Sized Firms Of Taiwan", *Journal Of American Academy Of Business*, Vol:5, No:1/2, 2004, Ss. 432-438.
- CHEN, Z.X. And Francesco, A.M., "The Relationship Between The Three Components Of Commitment And Employee Performanca İn China", *Journal Of Vocational Behavior*, Vol:62, Issue:3, June,2003, Ss. 490-516.
- CELEP, C. (2000). *Eğitimde Örgütsel Adanma Ve Öğretmenler*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- COOPER, Carry L. (1998)." The Changing Nature Of Work", *Community Work And Family*, Cilt1, Sayı3, Ss. 313-317.
- COHEN, G.L.,(1994). Ever More Moonlighter. *Labour Force Survey*. Autumn,6(3): 6.
- COHEN, A., (1992). Antedecetents Of Organizational Commitment Across Occupational Groups: A Meta Analysis, *Journal Of Organizational Behavior*, 13:539-554.
- CURRIVAN, D. B., (1999). The Causal Order Of Job Satisfaction And Organizational Commitment İn Models Of Employee Turnover. *Human Resource Management Review*,9(4):495-524.
- CUNNIGHAM, J. B. And Macgregor, J.(2000). Trust And The Design Of Work Complementary Constructs İn Satisfaction And Performance *Human Relations* 2000;53; 1575-1591

- ÇİFTÇİ, Birgül(2010), "İşte Var Ol(Ama)Ma Sorunu Ve İşletmelerin Uygulayabileceği Çözüm Önerileri", Çalışma Toplum 1,153-173.
- ÇETİN, M.Ö.(2004). Örgüt Kültürü Ve Örgütsel Bağlılık, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- ÇETİN, M.Ö.(2004). Örgütsel Vatandaşlık Davranışı, Ankara:Nobel Yayın Dağıtım.
- ÇÖL, G.(2004). İnsan Kaynakları Örgütsel Bağlılık Kavramı Ve Benzer Kavramlarla İlişki, Cilt. 6. Sayı:2. S. 4-11.
- ÇOBAN, Ö, Harman, S.(2012), Sü İibf Sosyal Ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi D" Abate, Caroline P. Ve Erik R. EDDY(2007). "Engaging İn Personal Business On-The-Job: Extending The Presenteeism Construct", Human Resource Development Quarterly, Cilt 18, Sayı 3, Ss. 361-383.
- DEW, K., KEEFE, V., & SMALL, K.(2005). "Choosing" To Work When Sick: Worplace Persenteeism. Social Science & Medicine, 60, 2273-2282.
- DRISCOLL, J. W. (1978). Trust And Participation İn Organizational Decision Making As Predictors Of Satisfaction. Academy Of Management Journal, Vol. 21(1), 44-56.
- EDINGTON, Dee W., Alyssa B. Schultz (2008)."The Total Vaule Of Health: A Review Of Literature", International Journal Of Workplace Health Management", 1,1.
- EVANS, C. J.(2004). Health And Work Productivity Assessment: State Of The Art Or State Of Flux? Journal Of Occupational And Environmental Medicine,46,S3-S11
- FIRNS,Ian, ANTHONY Travagline ve GRANT O'Neill(2006). "Absenteeism İn Times Of Ropid Organizational Change", Strategic Change, Cilt15, Sayı 3, Ss. 113-128.
- FISHER, C.D., LOCKE, E.A., (1992). The New Look İn Job Satisfaction Research And Theory. In: SMITH, P.C., Cranny, C.J., Stone, E.F. (Eds.), Job Satisfaction: How People Feel About Their Jobs And How İt Affects Their Performance. Lexington Books, New York: 165-194.
- GAERTNER, S.; (1999), "Structural Determinants Of Job Satisfaction And Organizational Commitment İn Turnover Models". Human Resource Management Review, 9(4), 479-493.
- GOETZEL, Ron Z., STACEY R. Long, Ronald J. OZMİNKOWSKİ, Kevin HAWKINS, Shaohung WANG ve Wendy LYNCH (2004)."Health. Absence, Disability And Presenteeism Cost Estimates Of Certain Physical And Mental Health Contidions Affecting Us Employees", Journal Of Occupational And Environmental Medicine, Cilt 46, Sayı 4, Ss. 398-412.

- GRINYER, A., & Singleton, V. (2000). Sicknes Absence As Risk-Taking Behaviour: A Study Of Organizational And Cultural Factors In The Public Sector. *Health, Risk & Society*, 2, 2-21.
- HUMMER, J., Sherman, B., & QUINN, N. (2002). Present And Unaccounted For Occupational Health & Safety, 71, 40
- HWANG, I.S. And Kou, J. H., "Effects Of Job Satisfaction And Perceived Alternative Employment Opportunities On Turnover Intention: An Examination Of Public Sector Organizations", *Journal Of American Academy Of Business*, Cambridge, Vol:8, No:2, 2006, Ss. 254-255.
- HEMP, Paul (2004). "Presenteeism: At Work – But Out Of It", *Harvard Business Review*, [Http://Www.ihpm.org/Pdf/Presenteeism.Pdf](http://www.ihpm.org/Pdf/Presenteeism.Pdf), (18.11.2009).
- HANSEN, Claus D. ve JOHAN H. Andersen(2008). "Going ill To Work- What Personal Circumstances, Attitudes And Work-Related Factors Are Associated With Sicknes Presenteeism ", *Social Science And Medicine*, Cilt 67, Sayı 6, Ss. 956-964.
- İNCE, M. ve GÜL, H. (2005). *Yönetimde Yeni Bir Paradigma. Örgütsel Bağlılık*, Konya: Çizgi Yayıncılık.
- JAROS, S.J. (1995). An Assessment Of Meyer & Allen's Three Component Model Of Organizational Commitment And Turnover Intentions. *Academy Of Management Journal*. 317-321.
- JOHNS, G.(2009). Absenteeism Or Presenteeism? Attendance Dynamics And Employee Well-Being. In S. Cartwright, & C. L. Cooper (Eds.), *The Oxford Handbook Of Organizational Well-Being*(Pp. 7-30). Oxford: Oxford University Press.
- JOHNS, G., & NICHOLSON, N. (1982). The Meanings Of Absence: New Strategies For Theory And Research. *Research In Organizational Behavior*, 4, 127-172. Copyright # (2009) John Wiley & Sons, Ltd. *J. Organiz. Behav.* 31, 519-542 (2010)
- JOHNS, G. (2009) ' Presenteeism In The Workplace: A Review And Research Agenda' *journal Of Organizational Behavior*, *J. Organiz. Behav.* 31, 519-542 (2010)
- JOHNS, G. (2002), ' Absenteeism And Mental Health', İç. Jay C. Thomas Ve Michelhersen (Eds.), *Handbook Of Mental Health In The Workplace* (Ss.437-455), Sage, Thousand Oaks, Ca.
- JOHNS, G. ve JIA J. Xie (1998), ' Perceptions Of Absence From Work: People's Republic Of China Versus Canada ', *Journal Of Applied Psychology*, 83(4):515-530.

- JOHNS, G. (2010), "Presenteeism In The Workplace: A Review And Research Agenda", *Journal Of Organizational Behavior*, 31, 519-542
- JOHNS, G. (2009). Absenteeism Or Presenteeism? Attendance Dynamics And Employee Well-Being. In S. Cartwright, & C. L. Cooper (Eds.), *The Oxford Handbook Of Organizational Well-Being* (Pp. 7-30). Oxford: Oxford Universty Press.
- JOHNS, G. (1997). Contemporary Research On Absence From Work: Correlates, Causes, And Consequences. *International Review Of Industrial And Organizational Psychology*, 12, 115-174.
- JOHANSSON, G., & LUNDBERG, I. (2004). Adjustment Latitude And Attendance Requirement As Determinants Of Sickness Absence Or Attendance. *Empirical Tests Of The İllness Fleşibility Model*. *Social Science & Medicine*, 58, 1857-1868.
- JEX, Steve M. (2002), *Organizational Psychology: A Scientist – Practitioner Approach*, John Wiley & Sons, New York.
- JARDALI, F., DIMASSI, H., DUMIT., N., JAMAL, D. ve MOURO, G. (2009), "A National Cross- Sectional Study On Nurses' Intent To Leave And Job Satisfaction İn Lebanon: Implications For Policy And Practive". *Bmc Nursung*, 8 (3), 1-13.
- KAYA, N. & SELÇUK, S. (1997). Bireysel Başarı Güdüsü Organizasyonel Bağlılığı Nasıl Etkiler. *Doğus Üniversitesi Dergisi*, 8 (2), 75 – 190.
- KILIÇ, Alpaslan (2004), *Örgüt İçi Stres Faktörlerinin Çalışınların "Çatışma Ve İşten Ayrılma Eğilimleri" Üzerindeki Etkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- KOOPMANSCHAP, M., BURDORF, A., JACOB, K., MEERDİNG, W. J., BROUWER, W., & SEVERENS, H. (2005). Measuring Productivity Changes İn Economic Evaluation. *Pharmacoeconomics*, 23, 47-54.
- KOOPMAN, Cherly. KEENTH R. Pelletier, JAMES F. Murray, CLAIRE E. Sharda, MARC L. BERGER, Robin S. Turpin, PAUL Hackleman, PAMELA Gibson, DANIELLE M. Holmes ve TALOR Bendel (2002). "Stanford Presenteeism Scale: Health Status And Employee Productivity", *Journal Of Occupational And Environmental Medicine*, Cilt 44, Sayı 1, Ss. 1 – 12.
- KOOPMAN, C., PELLETIER, K. R., MURRAY, J. F., SHARDA, C.E., BERGER, M. L., TURPIN, R. S., & BENDEL, T. (2002). Standford Presenteeism Scale: Health Status And Employee Productivity. *Journal Of Epidemiology And Community Health*, 44, 14 -20.

- KRISTENSEN, Kai, HANS Jorn Juhl. JACOB Estildsen, JESPER Nielsen, NIELS Frederiksen ve CARSTEN Bysgaard (2006), "Determinants Of Absenteeism In A Large Danish Bank", *International Journal Of Human Resource Management*, 17(9): 1645-1658.
- KAYNAK, T., (1990), *Organizasyonel Davranış Ve Yönlendirmesi*, 2. Baskı, Alfa Basım Yayın Dağıtım, İstanbul. Kim, H. Ve Stoner, M. (2008). "Burnout And Turnover Intention Among Social Workers: Social Workers: Effects Of Role Stress, Job Autonomy And Social Support". *Administration In Social Work*, 32 (3), 5 – 25.7
- LAMB, Charles E. Ratner, PAUL H. Johnson, CLARION E. Ambegaonkar, J. JOSHI Ambarish, V. Ashish, DAVID Day, NAJAH Sampson, BENJAMIN Eng (2006), "Economic Impact Of Workplace Productivity Losses Due To Allergic Rhinitis Compared With Select Medical Conditions In The United States From An Employer Perspective", *Current Medical Research And Opinion*, 22, 1203 – 1210.
- LEVIN-Epstein, Jodie (2005). "Presenteeism And Paid Sick Days", <http://www.clasp.org> (01.05.2010).
- LOWE, Graham (2002). "Here In Body Absent In Productivity", *The National Journal Of Human Resources Management*, <http://www.grahamlowe.ca/Documents/26/2002-12-Lowe.pdf> (15.12.2009).
- LAMERS, Leida M., WILLEM – Jan Meerding, JOHAN L. Severens ve WERNER B. F. Brouwer (2005). "The Relationship Between Productivity And Health- Related Quality Of Life: An Empirical Exploration In Persons With Low Back Pain", *Quality Of Life Research*, Cilt 14, Sayı 3, Ss. 805 – 813.
- LEVIN-Epstein, Jodie (2005). "Presenteeism And Paid Sick Days", <http://www.clasp.org> (01.05.2010)
- MEERDING, Williem-Jan, W. Ijzelenberg, M. A. KOOPMANSCHAP, JOHAN L. Severens ve A. BURDORF (2005). "Health Problems Lead To Considerable Productivity Loss At Work Among Workers High Physical Load Jobs", *Journal Of Clinical Epidemiology*, Cilt 58, Sayı 5, Ss. 517 – 523.
- MACGREGOR, James N., J. BARTON Cunningham ve NATASHA Caverley (2008). "Factors In Absenteeism And Presenteeism: Life Events And Health Events", *Management Research News*, Cilt 31, Sayı 8, Ss. 607 – 615.
- MANDIRACIOĞLU A, (2013) Presentizm Olgusu The Phenomenon Of Presenteeism Haziran 2013, Cilt 3, Sayı 2, Sayfa 9 – 17 June 2013, Volume 3, Number 2, Page 9 – 17 P-Issn: 2146 – 4839 2013/2 Sgd.Sgk.Gov.Tr E-Posta:Sgd@Sgk.Gov.Tr

- MATHIS, Robert L. ve JOHN H. Jackson (2007), Human Resource Management, 12th Ed. South-Western College Publication.
- MUCHINSKY, P. M. (1977). Organizational Communication: Relationships To Organizational Climate And Job Satisfaction. *Academy Of Management Journal*, Vol. 20(4), 592-607
- MEDIBARK, Sick At Work, 2011:2-11, www.medibank.com.au/Client/Documents/Pdfs/Sick_At_Woork.Pdf, (29.03.2013).
- MEYER, J. P. and ALLEN, N. J., "A Three-Component Conceptualization Of Orgnizational Commitment", *Journal Of Organizational Behavior*, Vol:19, 1998, Ss. 29-52.
- MEYER, J. P., STANLEY, D. J., Herscovitch, L. & TOPOLNYTSKY, L., "Affective, Continuance, And Normative Commitment To The Organization: A Meta-Analysis Of Antecedents, Correlates, And Consequences", *Journal Of Vocational Behavior*, Vol:61, 2002, Ss. 20-52.
- MEYER J.P. & ALLEN, N.J. (1997), *Commitment In Workplace, Theory, Research And Application*, London: Sage Publications.
- MEYER, J. P., ALLEN, N. J. ve SMITH, C. A.; (1993), "Commitment To Organizations And Occupations: Extension And Test Of A Three—Component Conceptualization", *Journal Of Applied Psychology*, 78(4),538-551.
- MOWDAY, R.T., PORTER, L. W., STEERS, R. M. (1982). *Employee-Organization Linkages, The Psychology Of Commitment, Absenteeism And Turnnover*. Academic Press, Inc.: New York.
- MUNIR, Fehmidah, JOANNA Yarker ve CHERLY Haslam (2008). "Sickness Absence Management: Encouraging Attendance Or Risk-Taking Presenteeism In Employees With Chronic Illness?", *Disability And Rehabilitation*, Cilt 30, Sayı 19, Ss. 1461-1472.
- MUNIR, F., YARKER, J., HASLAM, C., LONG, H., LEKA, S., GRİFFETHS, A., Et Al. (2007). Work Factors Related To Psychological And Health-Related Distress Among Employees With Chronic İllnesses. *Journal Of Occupational Rehabilitation*, 17, 259-277.
- NIELSEN, Ann-Kristina Lokke (2008), "Determinants Of Absenteeismin Public Organizations: A Unit-Level Analysis Of Work Absence İn A Large Danish Municipality", *The International Journal Of Human Resourca Management*, 19(7):1330—1348.

- NICHOLSON, N., & Johns, G. (1985). The Absence Culture And The Psychological Contract---Who'S In Control Of Absence? *Academy Of Management Review*, 10, 397—407.
- ÖKTEN, S. S.; (2008), " Güçlendirmenin İş Tatmini Ve İşten Ayrılma Niyeti Üzerine Etkisinde Kalite Kültürünün Ara Değişken Olarak İncelenmesi", Gebze İleri Teknoloji Enstitüsü Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Gebze.
- ÖZSOY, A.S. (2004). Bir Yüksekokul Çalışanlarının Kuruma Bağlılık Durumlarının İncelenmesi, *Cilt. 6. Sayı:2. S. 13-19.*
- PUIG-Ribera, Anna. JIM Mckenna ve NICHOLAS Gilson (2006). "Measuring Presenteeism In Catalan Emloyess: Linguistic Adaptation And Validation", *Internotional Journal Of Workplace Health Management*, Cilt 1, Sayı 3, Ss. 198-208.
- PILLAI, R., SCHRIESHEIM, C. A., WILLIAMS, E. S., (1999) Fairness Perceptions And Trust As Mediators For Transformatuonal And Transaccional Leadership: A Two-Sample Study. *Journal Of Management*, Vol. 25, No. 6, 897-933.
- PODSAKOFF, P. M., MACKENZİE, S. B., BOMMER, W. H.,(1996). Transformational Leader Behaviors And Substitutes For Leadership As Determinants Of Employee Satisfaction, Commitment, Trust, And Organizational Citizenship. *Behaviorsjournal Of Management*, Vol.22, No. 2,259-298.
- REGARSON, William Tunstall(2005). Absenteeism And Preseteeism As Related To Self-Reported Health Status And Health Beliefs Of Tennessee Safety And Health Professionals, *Yayınlanmamış Doktora Tezi*, The University Of Tennessee, Abd.
- RAMSEY, Jase, BETTY Jane Punnett ve DION Greenidge (2008), "A Social Psychology Account Of Absenteeism In Barbados", *Human Resource Management Journal*, 18(2):97-117.
- RAMSEY, Robert D. (2006). "Presenteeism: A New Problem In The Workplace", *Supervision*, Cilt 67, Sayı 8, Ss. 14-17.
- RUSBELT, C., FARREL, D. ve ROGERS G.:(1998), "Impact Of Exchange Variables On Exit, Voice, Loyalty, And Neglect: An Integrative Model Of Responses To Declining Job Satisfaction", *Academy Of Management Journal*, 599-627

- SAARVALA, Eric (2006). "Presenteeism: The Latest Attack On Economic And Human Productivity",
[Http://Supportingadvancement.Com/employment/General/Saarvalapresenteeism.Htm](http://Supportingadvancement.Com/employment/General/Saarvalapresenteeism.Htm) (10.10.2009).
- SHUSTER, Cynthia R. (2003), "Present And Unaccounted For Presenteeism",
[Http://Www.Icecumbetopper.Com/Pdfs/Docs/Oh/Oh_Su/Film03/Fs14.Pdf](http://Www.Icecumbetopper.Com/Pdfs/Docs/Oh/Oh_Su/Film03/Fs14.Pdf) (28.12.2009).
- SHAMANSKY, Sherry L.(2002). "Presenteeism...Or When Being There Is Not Being There", *Public Health Nursing*, Cilt 19, Sayı 2, Ss. 79-80.
- SCHULTZ, Alyssa B. ve DEE W. Edington (2007). "Employee Health And Presenteeism: A Systematic Review", *Journal Of Occupational Rehabilitation*. Cilt 17, Sayı 3, Ss. 547-579.
- SEMA, S., "Predicting Turnover Intention: The Case Of Malaysian Government Doctors", *The Journal Of American Academy Of Business*, Cambridge, Vol:8, No:2, 2006, Ss.113-119.
- SMITH, D. J. (1970). Absenteeism And Presenteeism In Industry. *Archives Of Environmental Health*, 21,670-677.
- STOLZ, R. L. (1993). Reducing Turnover Through Incentive Programs. *Cornell Hotel And Restaurant Administration Quarterly*,34,79.
- STEADERS, Richard M. ve SUSAN R. Rhodes (1978), "Major Influences On Employee Attendance: A Process Model", *Journal Of Applied Psychology*, 63(4): 391—407.
- SIMPSON, R. (1998).Presenteeism, Power And Organizational Change: Long Hours As A Career Barrier And The Impact On The Working Lives Of Women Managers. *British Journal Of Management*,9,S37-S50.
- SHERIDAN, A. (2004). Chronic Presenteeism, The Multiple Dimension To Men'S Absence From Part-Time Work. *Gender, Work And Organization*, 11,207—225.
- STEWART, Walter F., JUDITH A. Ricci, ELISABETH Chee, STEVEN R. Hahn, DAVID Mordgantein(2003), "Cost Of Lost Productive Work Time Among Us Workers With Depression", *Journal Of The American Medical Association*, 289,3135—3144.
- STEWART, Walter F., JUDITH A. Ricci, ELISABETH Chee, DAVID Morganstein (2003), "Lost Productive Work Time Costs From Health Conditions In The United States: Results From The American Productivity Audit", *Journal Of Occupational And Environmental Medicine*, 45:12, 1234-1246.

- ŞAHİN, F. (2011) Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi, 2011, Cilt:4, Sayı: 1, S. 24-39
- TAYLOR, R. G. 1989. The Role Of Trust In Labor-Management Relations. *Organization Development Journal*, 7: 85-89.
- TÜTÜNCÜ, Özkan ve DEMİR, Mahmut (2003), "Konaklama İşletmelerinde İnsan Kaynakları Kapsamında İşgücü Devir Hızının Analizi Ve Muğla Bölgesi Örneği", *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 2, İzmir.
- TURPIN, R. S., OZMINKOWSKI, R. J., SHARDA, C. E., COLLINS, J. J., BERGER, M. L., BILLOTTI, G. M., Et Al. (2004). Reliability And Validity Of The Stanford Presenteeism Scale. *Journal Of Occupational And Environmental Medicine*, 46, 1123—1133.
- TETT, R. ve MEYER J. P., (1993), "Job Satisfaction Organizational Commitment Turnover Intention And Turnovers", *Personal Psychology*, 259-267.
- UYGUÇ, N. & ÇİMRİN, D. (2004). Deü Arastırma Ve Uygulama Hastanesi Merkürez Laboratuvarı Çalışanlarının Örgütle Bağlılıklarını Ve İsten Ayrılma Niyetlerini Etkileyen Etkenler. *Dokuz Eylül Üniversitesi İİ.B.F. Dergisi*, 19(1), 91-99.
- WASTI, A. (2000). Akademisyenler Ve Profesyoneller Bakış Açısıyla Türkiye" Dekı Yönetim, Liderlik Ve İnsan Kaynakları Uygulamaları, (Ed. Zeynep Aycan), Ankara: Türk Psikologları Derneği.
- WHITEHOUSE, D. (2005). Workplace Presenteeism: How Behavioral Professionals Can Make A Difference. *Behavioral Healthcare Tomorrow*, 14, 32.
- WORRALL, L., COOPER, C., & CAMPBELL, F. (2000). The New Reality For Uk Managers : Perpetuel Change And Employment İnstability. *Work, Emyloyment & Society*, 14, 647-668.
- YALIM, Deniz (2005), "Hastayız Yine De Ofisteyiz", İnsan Kaynaklarında Yeni Eğilimler, Ed. Deniz Yalım, Hayat Yay., İstanbul.
- YUMUŞAK, Sedat (2008). "İşgören Verimliliğini Etkileyen Faktörlerin İncelenmesine Yönelik Bir Alan Arastırması", Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt 13, Sayı 3, Ss. 241-251.
- YÜKSEL, Ö. (2000). İnsan Kaynakları Yönetimi, Ankara: Gazi Kitabevi

ÖZEL HUKUKUN GÜNCEL MESELELERİ SEMPOZYUMU II

TTK'nın Yürürlüğünün 7. Yılında Anonim Şirketler Hukuku

25 - 26 Nisan 2019

Bildiriler – Tartışmalar

Editörler

Doç. Dr. Burak ADIGÜZEL

Dr. Öğr. Üyesi Özlem İLBASMIŞ HIZLISOY

Arş. Gör. Dr. Aydın Alber YÜCE

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2020

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Özel Hukukun Güncel Meseleleri Sempozyumu II

Editörler: Burak ADIGÜZEL- Özlem İLBASMIŞ HIZLISOY - Aydın Alber YÜCE

Hukuk Yayınları Dizisi – 2783

Birinci Baskı : Aralık, 2020

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 79 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

ANONİM ŞİRKETLERDE GENEL KURULUN AZINLIK TARAFINDAN TOPLANTIYA ÇAĞRILABİLMESİ

Prof. Dr. Şaban KAYIHAN*

Özet

Sermaye şirketi niteliğindeki anonim şirketlere bir dizi ilkeler hâkimdir. Bunlardan biri de *çoğunluk ilkesidir*. Çoğunluk ilkesinden kast edilen ortak çoğunluğu olmadığı gibi, mutlak sermaye ve pay çoğunluğu da değildir. Bu ilke özellikle pay sahibinin genel kurulda şirket işlerine ilişkin haklarını kullanırken önem kazanır ve genel olarak oyların şirketteki sermaye payı oranına göre kullanılmasıyla kararların alınacağı esasına dayanır. Bu ilke kural olmakla birlikte, sermaye çoğunluğuna sahip ortak veya ortakların bu ilkeye güvenerek şirkette her istediklerini her zaman yapabilecekleri anlamına gelmemektedir.

İşte çoğunluk ilkesinin yumuşatılması amacıyla Kanunkoyucu, belirli miktarlardaki paylara sahip paydaşların korunması yani çoğunluğun azınlığı her zaman ezmesini engellemek için bir takım düzenlemeler öngörmüştür. Bu yönde yapılan en önemli düzenleme *azınlık* haklarıdır. TTK. kural olarak kapalı tip anonim ortaklıklarda esas sermayenin yüzde onuna, halka açık anonim ortaklıklarda ise esas sermayenin yüzde beşine karşılık gelen paya sahip olan paydaşlara azınlık demiş ve bu azınlığa önemli haklar sağlamıştır. Böylelikle çoğunluk hâkimiyeti ilkesinin etkisinin yumuşatılması hedeflenmiştir. Bu orandaki azınlığa temin edilen diğer haklarla beraber anonim şirket genel kurulunu bazı durumlarda toplantıya çağırma imkânı da bahşedilmiştir. Biz bu tebliğimizde özellikle bu husus üzerinde durmayı amaçladık.

Anahtar Kelimeler: Anonim şirket, paydaş, çoğunluk ilkesi, azınlık hakları, yönetim kurulu, genel kurul toplantısı.

---

* T.C. Yalova Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku ABD Öğretim Üyesi.

KAYNAKÇA

- Bahtiyar, Mehmet:** Ortaklıklar Hukuku, Güncellenmiş 12. Baskı, İstanbul, 2017, s. 307.
- Bilgili, Fatih / Demirkapı, Ertan:** Şirketler Hukuku, 9. Basım, Bursa 2013.
- Eriş, Gönen:** Açıklamalı-İçtihatlı Ticari İşletme ve Şirketler, Ankara, 2017.
- Kayıhan, Şaban:** "Türk Hukukunda Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Azınlığın Yönetime Girmesi İmkânı: Birikimli Oy Sistemi", http://journals.manas.edu.kg/mjsr/oldarchives/Vol07_Issue14_2005/440.pdf, (02.02.2019).
- Kayıhan, Şaban:** Anonim Şirketlerde Üst Gözetim, Ankara 2011.
- Kayıhan, Şaban / Yasan, Mustafa:** Şirketler Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2017.
- Kendigelen, Abuzer:** Türk Ticaret Kanunu, Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler, Güncellenmiş 2. Basıdan 3. (Tıpkı) Bası, İstanbul 2016.
- Pulaşlı, Hasan:** Şirketler Hukuku Genel Esasları, 5. Baskı, Ankara 2017.
- Şener, Oruç Hami:** Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku, Ankara 2017.
- Ulusoy, Erol:** Anonim Şirketlerde Bireysel ve Azınlık Pay Sahibi Hakları Ankara 2016.
- Üçışık, Güzin / Çelik, Aydın:** Anonim Ortaklar Hukuku, 1. Cilt, Ankara 2013.

ANONİM ORTAKLIKLARDA GENEL KURULU TOPLANTIYA ÇAĞIRMA İSTEMİ YÖNETİM KURULUNCA REDDOLUNAN YA DA KANUNDA ÖNGÖRÜLEN SÜRE İÇİNDE OLUMLU CEVAP VERİLMİYEN AZLIĞIN MAHKEMEYE BAŞVURUSU ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER

Dr. Öğr. Üyesi Ece Deniz GÜNAY*

Dr. Gözde Engin GÜNAY**

Özet

Genel kurul kararları toplantıya katılsın ya da katılmasın tüm pay sahipleri için bağlayıcı niteliği haiz olduğundan gerek genel kurulların toplanması gerekse karar alınması belirli düzenlemelere tabi tutulmuştur. Anonim ortaklıklarda pay sahipliğine ilişkin hakların en etkin kullanıldığı yer genel kuruldur. 6102 sayılı TTK m. 412 ile eski TTK'dan farklı olarak, azlığa fazla prosedür öngörmeksizin genel kurulun toplantıya çağırılması istemi ile mahkemeye başvurma imkânı getirilmesi, pay sahipliği haklarının etkinleştirilmesi çabasına örnek teşkil eder. Bu bağlamda makalemizde TTK m. 412 düzenlemesiyle ilgili iki husus ele alınmaktadır.

İlk husus, azlığın genel kurulu toplantıya çağırma isteminin, yönetim kurulu tarafından reddedildiği ya da isteme yedi iş günü içerisinde olumlu cevap verilmediği takdirde mahkemeye yaptığı müracaatın ticaret hukukundaki çekişmesiz yargı işlerinden biri olarak nitelendirilip nitelendirilemeyeceği hususudur.

İkinci olarak, genel kurulu toplantıya çağırarak üzere mahkemenin üçüncü bir kişiyi atamak yerine çağırıcı bizatihi kendisinin yapmasının mümkün olup olmayacağı hususu hakkında değerlendirmede bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Azlık hakları, çekişmesiz yargı işi, yönetim kurulunun devredilemez görev ve yetkileri, ikincil hak, genel kurulu toplantıya çağırma

---

* Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.

** Galatasaray Üniversitesi, Özel Hukuk Doktora-Ticaret Hukuku Mezunu.

KAYNAKÇA

- Aday, Nejat:** Özel Hukukta Yüklenti Kavramı ve Sonuçları, İstanbul 2000.
- Aras, Aslı:** Çekişmesiz Yargıda Yargılama Usulü, Ankara 2017.
- Başözen, Ahmet:** Güncel Yargıtay Kararları Işığında İhtiyati Tedbirlerde Yaklaşık İspat ve İhtimal Kavramı, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (DEÜHFD), C.16, Özel Sayı, 2014, s. 653-694.
- Günay, Ece Deniz:** Sermaye Piyasası Hukuku'nda Örtülü Kazanç Aktarımı ve Türk Ticaret Kanunu Açısından Değerlendirilmesi, İstanbul 2018.
- Günay, Gözde Engin:** Anonim Ortaklıklar Hukuku'nda Özel Denetim, İstanbul 2018 (Özel Denetim).
- Hatemi, Hüseyin:** Medeni Hukuk'a Giriş, b.7, İstanbul 2013.
- Hatemi, Hüseyin /Gökyayla, K. Emre:** Borçlar Hukuku (Genel Bölüm), b.3, İstanbul 2015.
- Karahan, Sami (Editör):** Şirketler Hukuku, b.1, Konya 2012.
- Karasu, Rauf:** Anonim Şirketlerde Emredici Hükümler İlkesi, b.2, Ankara 2015.
- Kaya, Mustafa İsmail:** Anonim Şirkette Tek Bir Pay Sahibinin Genel Kurulu Toplantıya Çağırması, Batider, 60. Yıl Armağanı, Ankara 2015, s. 403-434.
- Kendigelen, Abuzer:** Türk Ticaret Kanunu (Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler), b.3, İstanbul 2016.
- Kuru, Baki:** İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku, İstanbul 2016 (İstinaf).
- Kuru, Baki:** Nizasız Kaza, Ankara 1961.
- Moroğlu, Erdoğan:** Makaleler I, b.1, İstanbul 2010 (Makaleler I).
- Moroğlu, Erdoğan:** 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Değerlendirme ve Öneriler, b.7, İstanbul 2012.
- Pekcanitez, Hakan/ Özekes, Muhammet/ Akkan, Mine/ Taş Korkmaz, Hülya (Editör-ler):** Pekcanitez Usul- Medeni Usûl Hukuku, b.15, C.II, İstanbul 2017.
- Tercier, Pierre; Amstutz, Marc; Trigo Trindade, Rita:** Commentaire Romand, éd.2, Bâle 2017.
- Poroy, Reha/Tekinalp, Ünal/Çamoğlu, Ersin:** Ortaklıklar Hukuku I, b.14, İstanbul 2019.
- Pulaşlı, Hasan:** Şirketler Hukuku Şerhi, C.II, b.3, Ankara 2018.
- Tanrıver, Süha:** Medenî Usûl Hukuku, C.I, Ankara 2018.
- Ulusoy, Erol (Editör):** Anonim Şirketlerde Bireysel ve Azınlık Pay Sahibi Hakları, b.2, Ankara 2016.
- Ulusoy, Yılmaz:** Mukayeseli Sermaye Şirketleri, Ankara 1975.
- Yasaman, Hamdi:** Anonim Ortaklıklarda Azınlığın Genel Kurulu Toplantıya Çağırması, Reha Poroy'a Armağan, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayını, No:708, İstanbul 1995, s. 450-454.

TTK M. 434.2 BAĞLAMINDA ANONİM ŞİRKET PAY SAHİPLERİNİN OY SAYISININ SINIRLANDIRILMASININ ŞARTLARI VE SONUÇLARI

Dr. Öğr. Üyesi Özlem İLBASMIŞ HIZLISOY*

Özet

TTK m. 434.1, c. 1 gereğince, anonim şirket pay sahiplerinin oy hakkında kural olarak sermayeye dayalı oransallık ilkesi geçerlidir. Oy hakkında geçerli olan oransallık ilkesinin ilk istisnası, TTK m. 434'ün ikinci fıkrasında düzenlenmektedir. TTK m. 434.2'de, her pay sahibinin sadece bir paya sahip olsa da en az bir oy hakkına sahip olduğu belirtildikten sonra birden fazla paya sahip olan pay sahiplerine tanınacak oy sayısının esas sözleşmeyle sınırlandırılabilceği hüküm altına alınmıştır.

Bu çalışmada, pay sahiplerinin oy sayısının geçerli olarak sınırlandırılabilmesi için gerekli şartların neler olduğu belirlenecektir. Bu kapsamda, sınırlandırmanın *esas sözleşme hükmüyle yapılması*, *pay sahiplerinin asgari oy hakkını ihlâl etmemesi*, *eşit işlem ilkesine aykırı olmaması* ve *anonim şirketin temel yapısına aykırı olmaması* şartları ele alınacaktır. Bu bağlamda, pay sahiplerinin oy sayısının sınırlandırılabilmesi için sınırlandırmanın *şirket menfaati gereği olmasının* veya *pay sahiplerinin birden fazla paya sahip olmalarının* şart olup olmadığı hususları da tartışılacaktır. Ardından şartlara uygun sınırlandırmanın sonuçlarının neler olacağı mercek altına alınacaktır. Bu kapsamda özellikle sınırlamaya tabi olduğu için *oy hakkı donan payların genel kurul toplantı veya karar nisabının hesaplanmasında dikkate alınıp alınmayacağı* sorununa ilişkin değerlendirmeler yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Oy Hakkı, Sınırlandırma, Esas Sözleşme, Oransallık İlkesi, Eşit İşlem İlkesi

---

* Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.

KAYNAKÇA

- Akın, Murat Yusuf:** Anonim Ortaklıkta Bağlı Nama Yazılı Hisseler, İstanbul, 2014.
- AktG, Kommentar zum Aktiengesetz:** (Hrsg. Thomas Wachter), 2. Auflage, Köln, 2014.
- Aktiengesetz Kommentar:** (Hrsg. Wolfgang Hölters), 3. Auflage, München, 2017.
- Arslanlı, Halil:** Anonim Şirkette Pay ve Pay Sahipliği, İÜHFM, C. XXIII, S. 3-4, Y. 1958.
- Arslanlı, Halil:** Anonim Şirketler I, Umumî Hükümler, İstanbul, 1960.
- Arslanlı, Halil:** Anonim Şirketler II-III, Anonim Şirketin Organizasyonu ve Tahviller, İstanbul, 1960.
- Ayhan, Rıza/Çağlar, Hayrettin/Özdamar, Mehmet:** Şirketler Hukuku, Genel Esaslar, Ankara, 2019.
- Bahtiyar, Mehmet:** Ortaklıklar Hukuku, 13. Baskı, İstanbul, 2019.
- Basler Kommentar, Obligationenrecht II:** (Hrsg. Heinrich Honsell/Nedim Peter Vogt/Rolf Watter), 5. Auflage, Basel, 2016.
- Bilgili, Fatih/Demirkapı, Ertan:** Şirketler Hukuku Dersleri, Bursa, 2018.
- Böckli, Peter:** Das Aktienstimmrecht und seine Ausübung durch Stellvertreter, Basel, 1961.
- Böckli, Peter:** Schweizer Aktienrecht, 4. Auflage, Zürich Basel Genf, 2009.
- Bürgi, F. Wolfhart:** Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, V. Band: Obligationenrecht, 5. Teil: Die Aktiengesellschaft, b/1: Rechte und Pflichten der Aktionäre (Art. 660-697), Zürich, 1957.
- Çeker, Mustafa,** Anonim Ortaklıkta Oy Hakkı ve Kullanılması, Ankara, 2000.
- Çelikyurt, Faruk:** Anonim Ortaklıkta Pay Sahibinin Oy Hakkının Donması, İstanbul, 2018.
- Eminoğlu, Cafer:** Anonim Şirket Pay Sahipleri Açısından “Eşit Şartlarda Eşit İşlem” İlkesi, TFM, 2015/1.
- Erdem, H. Ercüment:** Türk ve İsviçre Hukuklarında Eşit İşlem İlkesi, Türk Ticaret Kanunu İle İlgili Makaleler (2009-2016), İstanbul, 2017.
- Forstmoser, Peter/Meier-Hayoz, Arthur/Nobel, Peter:** Schweizerisches Aktienrecht, Bern, 1996.
- Gesellschaftsrecht:** (Hrsg. Martin Henssler/Lutz Strohn), 3. Auflage, München, 2016.
- Hırş, E.:** Notlu Ticaret Kanunu Birinci Kitap, Ankara-İstanbul, 1946.
- Hırş, E.:** Ticaret Hukuku Dersleri, İstanbul, 1948.

- Hüffer, Uwe / Koch, Jens:** Aktiengesetz, 12. Auflage, München, 2016.
- İmregün, Oğuz:** Anonim Şirketlerde Pay Sahipleri Arasında Umumî Heyet Kararlarından Doğan Menfaat İhtilâfları ve Bunları Telif Çareleri, İstanbul, 1962.
- İmregün, Oğuz:** Anonim Ortaklıklar, 4. Baskı, İstanbul, 1989.
- Kendigelen, Abuzer:** Anonim Ortaklıkta Yönetime Katılma Haklarında İmtiyaz, İstanbul, 1999.
- Kendigelen, Abuzer:** Anonim Şirketlere İlişkin Hükümlerde Benimsenen Bazı Ağırlaştırılmış Nisaplar Bilinçli Bir Tercihin Ürünü mü?, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü 60. Yıl Armağanı, Ankara, 2015.
- Kendigelen, Abuzer:** Türk Ticaret Kanunu, Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler, 2. Baskıdan 3. Tıpkı Baskı, İstanbul, 2016.
- Kırca, İsmail / Şehirali Çelik, Feyzan Hayal / Manavgat, Çağlar:** Anonim Şirketler Hukuku, C. 1, Temel Kavram ve İlkeler, Kuruluş, Yönetim Kurulu, Ankara, 2013.
- Kırca, İsmail / Şehirali Çelik, Feyzan Hayal / Manavgat, Çağlar:** Anonim Şirketler Hukuku, C. 2/2, Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, Ankara, 2016.
- Kommentar zum Aktiengesetz, Band 1, §§1-149:** (Hrsg. Gerald Spindler/Eberhard Stolz), 3. Auflage, München, 2015.
- Moroğlu, Erdoğan:** Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, 8. Baskı, İstanbul, 2017.
- Nomer, N. Fusun:** Anonim Ortaklıkta Eşit Davranma (Eşit İşlem) İlkesi, Prof. Dr. Oğuz İmregün'e Armağan, İstanbul, 1998.
- Omağ, Merih Kemal:** Anonim Şirketler Hukukunda Eşit İşlem İlkesi, Hukuk Araştırmaları, C. 1, Sa. 1, Ocak-Nisan 1986.
- Poroy, Reha / Tekinalp, Ünal / Çamoğlu, Ersin:** Ortaklıklar ve Kooperatif Hukuku, 12. Baskı, İstanbul, 2010.
- Poroy, Reha / Tekinalp, Ünal / Çamoğlu, Ersin:** Ortaklıklar Hukuku I, Yeniden Yazılmış 13. Baskı, İstanbul, 2014.
- Poroy, Reha / Tekinalp, Ünal / Çamoğlu, Ersin:** Ortaklıklar Hukuku II, Yeniden Yazılmış 13. Baskı, İstanbul, 2017.
- Pulaşlı, Hasan:** Anonim Şirketlerde Esas Sözleşme İle Oy Hakkının Sınırlandırılması, Buna İlişkin Yöntemler ve Oyun Dondugu Haller, Batider, Yıl:2017, C.XXXIII, Sa. 3.
- Pulaşlı, Hasan:** Şirketler Hukuku Şerhi, C. I, 3. Baskı, Ankara, 2018.
- Pulaşlı, Hasan:** Şirketler Hukuku Şerhi, C. II, 3. Baskı, Ankara, 2018.
- Raiser, Thomas / Veil, Rüdiger:** Recht der Kapitalgesellschaften, 5. Auflage, München, 2010.
- v. Salis, Ulysses:** Beschränkung der Stimmkraft der Aktionäre durch Höchststimmklauseln, Neues zum Gesellschafts- und Wirtschaftsrecht, Zum 50. Geburtstag von Peter Forstmoser, Zürich, 1993.

- Schleiffer, Patrick:** Der gesetzliche Stimmrechts-ausschluss im schweizerischen Aktienrecht, Bern, 1993.
- Schluap, Walter René:** Die wohlerworbenen Rechte des Aktionärs und ihr Schutz nach schweizerischem Recht, Zürich und St.Gallen, 1955.
- von Steiger, F.:** Das Recht der Aktiengesellschaft in der Schweiz, Zürich, 1970.
- Şehirali Çelik, Feyzan Hayal:** Anonim Şirketlerde Çıkar Çatışmaları Ekseninde Şirket Ele Geçirmelerine Karşı Önlemler, Ankara, 2008.
- Şener, Oruç Hami:** Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku, 4. Baskı, Ankara, 2019.
- Şirketler Hukuku:** (Ed. Sami Karahan), 1. Baskı, Konya, 2012.
- Tandoğan, Halûk:** Yeni Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirketlerde Hissedarların Sahip Olacağı Rey Sayısının Tahdidi, Ankara Barosu Dergisi, S. 1, 1957.
- Tandoğan, Halûk:** Anonim Şirketlerde Hissedarların Umumî Heyete İştirak ve Rey Haklarının Esas Mukavele İle Tahdidi, Ticaret ve Banka Hukuku Haftası (27 Nisan-3 Mayıs 1959) Tebliğler-Müzakereler-Yabancı Dilde Hülâsalar, Ankara, 1960.
- Tekinalp, Ünal:** Anonim Ortaklıkta Yeni Bağlam Sisteminin Esasları Pay Defteri Hukuku ile, İstanbul, 2012.
- Tekinalp, Ünal:** Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku, İstanbul, 2015.
- Teoman, Ömer:** Anonim Ortaklıkta Pay Sahibinin Oy Hakkından Yoksunluğu, İstanbul, 1983.
- Teoman, Ömer:** Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'na Göre Anonim Ortaklıkta Pay Sahibinin Oy Hakkı, Batider, Yıl: 2009, C. XXV, Sa. 3.
- Teoman, Ömer:** Ticaret Sicili Müdürü Anonim Ortaklık Genel Kurulunun İptal Edilebilir Bir Kararını Tescilden Kaçınabilir mi?, Prof. Dr. Rona Serozan'a Armağan, Cilt: II, İstanbul, 2010.
- Uzel, Necdet:** 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa Göre Anonim Ortaklıkta Esas Sözleşmesel Bağlam, İstanbul, 2013.
- Üçışık, Güzin / Çelik, Aydın:** Anonim Ortaklıklar Hukuku, C. I, Ankara, 2013.
- Yanlı, Veliye / Okutan Nilsson, Gül:** Türk Ticaret Kanunu'nun 198. Maddesi Uyarınca Bildirim Yapılmamasının Anonim Şirketteki Oy Haklarına Etkisi, Prof. Dr. Hamdi Yasaman'a Armağan, İstanbul, 2017.
- Yıldız, Şükrü:** Anonim Ortaklıkta Pay Sahipleri Açısından Eşit İşlem İlkesi, Ankara, 2004.

6102 SAYILI TTK'YA GÖRE PAY SAHİBİNİN TEMEL KÂR PAYI HAKKI VE YEDEK AKÇELER İLE İLİŞKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Zehra Badak*

Özet

Bu çalışmada 6102 sayılı TTK'da anonim şirket pay sahibinin temel kâr payı hakkı tanımlanarak, kanunun düzenlemeleri çerçevesinde yedek akçeler ile ilişkisi ortaya konmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Temel Kâr Payı Hakkı, Yedek Akçeler, Pay Sahibinin Kar Payı Hakkı

Abstract

Under the scope of this article, the primary dividend right of the shareholder of a joint stock company and its relationship with company's reserve funds is tried to be analysed.

Key Words: Primary Dividend Right, Reserve Funds, The Dividend Right of the Shareholder

---

* İstanbul Ticaret Üniversitesi, Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi.

KAYNAKÇA

- Arslanlı, Halil:** Anonim Şirketler, C. I, II, IV-V, İstanbul 1960.
- Arslanlı, Halil:** “Açık Yedek Akçeleri”, İktisave Maliye Dergisi, C. – VII, 1060-1961.
- Ateşgaoğlu, Erdem:** Vergi Hukuku Bakımından Anonim Şirketlerde Kâr Dağıtım, İstanbul 2012.
- Badak, Zehra:** Türk Ticaret Kanunu’na Göre Anonim Şirkette Pay Sahibinin Kâr Payı Hakkı, İstanbul 2018.
- Bahtiyar, Mehmet:** Anonim Ortaklıkta Kayıtlı Sermaye Sistemi ve Sermaye Artırımı, Beta Yayınları, İstanbul 1996.
- Bahtiyar, Mehmet:** Ortaklıklar Hukuku, Güncellenmiş 13. Bası, Beta Yayınevi, İstanbul 2019. (Ortaklıklar)
- Bilgili, Fatih / Demirkapı, Ertan:** Şirketler Hukuku, 9. Baskı, Bursa 2013.
- Bilgin, Yüksel:** Anonim Ortaklıkta Kâr Payı ve Kâra Katılan Kişiler, Ankara, İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi, 1982.
- Birsel, Mahmut T.:** Anonim Şirketler Hukukunda Kâr Kavramı, C. 1, Ege Üniversitesi Matbaası, İzmir 1973.
- Birsel, Mahmut T.:** Yargıtay Kararları Işığı Altında Şirket Karı Konusunda Anonim Şirket ile Payscale Arasındaki Menfaat Çatışması, Banka ve Ticaret Hukuku Enstitüsü Yayınları, Ankara 1971. (Menfaat Çatışması)
- Bozgeyik, Hayri:** “Halka Açık Anonim Şirketlerde Kâr Dağıtım”, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. XX, S. 3, Yıl 2000, s. 117-156.
- Canözü, Salih:** Anonim Şirketlerde Kâr Payının Tespiti ve Dağıtılması, Ankara, Seçkin Yayınları, 2016.
- Çağıran Tuncer, Sena / Ulusoy, Yasin:** “Yedek Akçeler”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Şeref Ertaş’a Armağan, C. 18, Özel Sayı – 2017, s. 1971- 1996.
- Doğrusöz, Bumin:** “Birinci Temettü Zorunlu mu”, Hukuka Göre, Dünya Gazetesi, 16.06.2016.
- Domanıç, Hayri:** Anonim Şirketler Hukuku ve Uygulaması, TTK Şerhi II, İstanbul
- Göle, Celal:** Anonim Ortaklıklarda Nakdî Sermaye Koyma Borcu ve Bu Borcu İfade Temerrüt, Ankara 1976.
- Gülbüz Usluel, Aslı E.:** Anonim Şirketlerde Pay Sahibinin Kâr Payı Alma Hakkı, Ankara 2016.
- İmregün, Oğuz:** Anonim Ortaklıklar, Yasa Yayınları, İstanbul 1989. (Anonim Ortaklıklar)
- Karahan, Sami (ed.) / Bozgeyik, Hayri:** Şirketler Hukuku, Mimoza Yayıncılık, Mart 2015.

- Karayalçın, Yaşar:** Muhasebe Hukuku, Banka ve Ticaret Hukuku Enstitüsü Yayınları, Ankara, 1988. (Muhasebe)
- Karayalçın, Yaşar:** “Mecburi-Kanuni Yedek Akçeler ve Kullanılması”, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C IV, S. 3, Ocak 1968, s. 409-419.
- Karslıoğlu, Hasan:** Anonim Şirketlerde Örtülü Kâr Dağıtımı, Ankara 2015.
- Karyağdı, Nazmi:** Tüm Yönleriyle Kâr Dağıtımı, 4. Bası, İstanbul 2014.
- Kaya, Arslan:** “Müktesep Haklar”, Makalelerim I, İstanbul 2012.
- Kendigelen, Abuzer:** Yeni Türk Ticaret Kanunu, Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler, 3. Baskı, XII Levha Yayıncılık, İstanbul 2016. (İlk Tespitler)
- Kendigelen, Abuzer:** “Genel Kurul Kararlarının İptali (Kâr Payının Dağıtımı)”, Hukukî Mütalâalar, Cilt 13:2013/2, İstanbul 2015. (Kar Dağıtımı)
- Koç, İdil Özlem:** “Şirketlerin Kâr Payı Dağıtım Politikasını Belirleyen Faktörler”, Şirketlerde Kâr Payı Dağıtımı (ed. İdil Özlem Koç), Ankara 2016.
- Moroğlu, Erdoğan:** Türk Ticaret Kanunu Değerlendirme ve Öneriler, 8. Baskı, İstanbul 2016. (Değerlendirme ve Öneriler)
- Moroğlu, Erdoğan:** Anonim Ortaklıklarda, Sermaye Artırımı, XII Levha Yayınları, İstanbul, 2017. (Sermaye Artırımı)
- Moroğlu, Erdoğan / Kendigelen, Abuzer:** İçtihatlı Notlu Türk Ticaret Kanunu, Güncelleştirilmiş 10. Bası.
- Poroy, Reha / Tekinalp, Ünal / Çamoğlu, Ersin:** Ortaklıklar ve Kooperatif Hukuku, 12. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2010. (Ortaklıklar 12. Bası)
- Poroy, Reha / Tekinalp, Ünal / Çamoğlu, Ersin:** Ortaklıklar Hukuku I, Yeniden Yazılmış 13. Baskı, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2014. (Ortaklıklar I)
- Poroy, Reha / Tekinalp, Ünal / Çamoğlu, Ersin:** Ortaklıklar Hukuku II, Yeniden Yazılmış 13. Baskı, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2017. (Ortaklıklar II)
- Pulaşlı, Hasan:** Şirketler Hukuku Şerhi, C.I-II-III, Ankara, 2018. (Şerh)
- Tekil, Fahiman:** Şirketler Hukuku, 2. Cilt, Anonim Şirketler, İkinci Bası, İstanbul 1978.
- Tekinalp, Ünal:** Anonim Ortaklığın Bilançosu ve Yedek Akçeleri, Gözden Geçirilmiş 2. Bası, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1979. (Bilanço)
- Tekinalp, Ünal:** Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2013. (Yeni Hukuk)
- Turanlı, Hüsnü / Seyman Korkmaz, Seda:** “Anonim Ortaklıklarda Kar Payı Alma Hakkı”, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 1, Ocak 2015, s. 7-44.
- Üçışık, Güzin / Çelik, Aydın:** Anonim Ortaklıklarda Finansal Tablolar Yedek Akçeler ve Kar Dağıtımı, İstanbul 2018. (“Kar Dağıtımı”)
- Yanlı, Veliye:** “Yeni Ticaret Kanunu ve Anonim Şirketlerde Kâr Dağıtımı”, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. XXX, S. 1, Nisan 2014. (Kar Dağıtımı)
- Yıldız, Şükrü:** Anonim Ortaklıkta Pay Sahipleri Bakımından Eşit İşlem İlkesi, Ankara, Seçkin Yayınları, 2004.

ANONİM ORTAKLIKLARDA İBRA KARARI BAĞLAMINDA OY HAKKINDAN YOKSUNLUĞA DOĞRUDAN AYKIRILIĞIN YAPTIRIMI VE TARTIŞMALI BAZI HUSUSLAR

Dr. Öğr. Üyesi Ali Haydar Yıldırım*

Özet

Bu çalışmada, anonim ortaklık yönetim kurulu üyelerinin ibrasında oydan yoksunluk bakımından önem taşıyan bazı sorunlara değinilmiştir. Bu kapsamda ilk olarak, oy yasağına aykırılığın yaptırımı hususuna temas edilmiştir. Yargıtay'ın farklı yönde kararları bulunmasına rağmen oy yasağına aykırılığın yaptırımı iptal edilebilirliktir. İkinci olarak, genel kurulda kullanılan tüm oylar oy yasağına tabiyse, oy yasağını düzenleyen Türk Ticaret Kanunu (TTK) madde 436/2 uygulanmaz. Aksi halde genel kurulun karar alınması olanaksız hale gelir. Düzenleme azınlık pay sahiplerini korumayı amaçlamaktadır. Tüm pay sahiplerinin ortaklık yönetiminde yer aldığı durumda, korunması gereken azınlık pay sahiplerinden söz etmek olanaklı değildir. Üçüncü olarak, oy yasağına aykırı olarak kullanılan oylar nedeniyle alınan ibra kararı iptal edilebilir. İptal kararı yanında, olumlu tespit davası açması da olanaklıdır. Bu dava, genel kurul kararlarının iptali davasında öngörülen şartlara tabidir. Dava sonucunda mahkemenin olumlu kararı tüm pay sahipleri bakımından hüküm ve sonuç doğurur. Bu çalışmada son olarak temas edilen husus, oy yasağına uyulmaksızın alınan genel kurul kararının iptali nedeniyle meydana gelen zarardan kimin sorumlu olacağıdır. Bu noktada oy yasağına uymadan oy kullanan pay sahibiyle genel kurul toplantı başkanının sorumluluğu gündeme gelebilecektir.

Anahtar Kelimeler: 1. Anonim ortaklık 2. Oy hakkı 3. İbra 4. Oydan yoksunluk 5. Olumlu tespit davası

---

* Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilimdalı Öğretim Üyesi.

KAYNAKÇA

Akbay, Direnç: Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Genel Kurulunun Toplanma ve Karar Alma Esasları, İstanbul 2010.

Akdağ Güney, Necla: Anonim Şirket Yönetim Kurulu, 2. Bası, İstanbul 2016.

Altaş, Soner: “Anonim Şirkette İbra Kararı Alınırken Uyulacak Usul ve Oy Hakkından Yoksunluk Hali”, THD 2018, C. XIII, S. 143, s. 56-62.

Aydoğan, Fatih: Tek Kişi Ortaklığı, İstanbul 2012.

Ayhan, Rıza/ Çağlar, Hayrettin/ Özdamar Mehmet: Şirketler Hukuku Genel Esaslar, Ankara 2019.

Aytaç, Zühtü: Anonim Ortaklıklarda İbra, Ankara 1982.

Bahtiyar, Mehmet: Ortaklıklar Hukuku, 13. Bası, İstanbul 2019

Bilgili, Fatih/Demirkapı, Ertan: Şirketler Hukuku, 9. Baskı, Bursa 2013.

Bilgili, Fatih/Cengil, Fatih: “Limited Şirket Genel Kurulunda Pay Sahibinin Oy Hakkından Yoksunluğu” GSÜHFD 2017, S.1, s. 69-121.

Böckli, Peter: Schweizer Aktienrecht- mit Fusionsgesetz, Börsengesellschaftsrecht, Konzernrecht, Corporate Governance, Recht der Revisionsstelle und der Abschlussprüfung in neuer Fassung - unter Berücksichtigung der angelaufenen Revision des Aktien- und Rechnungslegungsrechts, 4. Auf, Zürich 2009.

Bühler, Simon/von der Crone, Hans Caspar: “Positive Beschlussfeststellungsklage”, SZW 2014, s. 564-572.

Bürgi, Wolfhart H.: Das Obligationenrecht (Zürcher Kommentar) 5. Teil: Die Aktiengesellschaft, b/1: Art. 660-697, Zürich 1957.

Bürgers, Tobias / Körber, Torsten (Hrsgb.): Heidelberger Kommentar zum Aktiengesetz, Heidelberg-München-Landsberg- Berlin 2008 (Anılış: Bürgers/Körber (İlgili Bölüm Yazarı).

Chammartin, Catherine / von der Crone, Hans Caspar: “Der Déchargebeschluss Entscheid des Schweizerischen Bundesgerichts 4C.107/2005 vom 29. Juni 2005 i.S. A. AG (Klägerin und Berufungsklägerin) gegen B., C. und D. (Beklagte und Berufungsbeklagte)”, SZW 2005, s. 329-338.

von der Crone, Hans Caspar: Aktienrecht, Bern 2014.

Çamoğlu, Ersin: Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu, 3. Bası, İstanbul 2010.

Çeker, Mustafa: Anonim Ortaklıkta Oy Hakkı ve Kullanılması, Ankara 2000.

Çelik, Aydın: Anonim Ortaklıklarda Yönetim Kurulu Üyelerinin İbrası, Ankara 2007.

- Domanıç, Hayri:** Anonim Şirketler Hukuku Uygulaması- TTK Şerhi, İstanbul 1988.
- Drinhausen, Florian/Eckstein, Hans- Martin (Hrsgb.):** Beck'sches Handbuch der AG, 3. Auf, München 2018 (Anılış: BeckHdB-AG (İlgili Bölüm Yazarı).
- Eminoğlu, Cafer:** "Tek Pay Sahipli Anonim Şirkette Genel Kurul", İnÜHFD 2015, C.VI, S.1, s. 129-166.
- Eriş, Gönen:** Ticari İşletme ve Şirketler, 3. Bası, Ankara 2017.
- Forstmoser, Peter / Meier-Hayoz, Arthur / Nobel, Peter:** Schweizerisches Aktienrecht, Bern 1996.
- Goette, Wulf / Habersack, Mathias (Hrsgb.):** Münchener Kommentar zum Aktiengesetz, Band III, 4. Auf, München 2018 (Anılış: MüKo/AktG (İlgili Bölüm Yazarı).
- Goette, Wulf / Habersack, Mathias (Hrsgb.):** Münchener Kommentar zum Aktiengesetz, Band IV, 4. Auf, München 2016 (Anılış: MüKo/AktG (İlgili Bölüm Yazarı).
- Grigoleit, Hans Christoph (Hrsgb.):** Aktiengesetz Kommentar, München 2013(Anılış: Grigoleit (İlgili Bölüm Yazarı).
- Grunsky, Wolfgang:** "Stimmrechtsbeschränkungen in der Hauptversammlung", ZIP 1991, S.12, s. 778-782.
- Haefliger, Peter:** Die Durchführung der Generalversammlung bei der Aktiengesellschaft. Abhandlungen zum schweizerischen Recht, Bern 1978.
- Heidel, Thomas (Hrsgb.):** Aktienrecht und Kapitalmarktrecht, 5. Auf. München 2020 (Anılış: Heidel (İlgili Bölüm Yazarı).
- Henssler, Martin/Strohn, Lutz (Hrsgb.):** Gesellschaftsrecht, 4. Auf, München 2019 (Anılış: Henssler/Strohn (İlgili Bölüm Yazarı).
- Hoffmann-Becking, Michael (Hrsgb.):** Münchener Handbuch des Gesellschaftsrecht, Band 4: Aktiengesellschaft, 4. Auf, München 2015 (Anılış: Münc.Hdb.AG/ İlgili Bölüm Yazarı).
- Honsell, Heinrich/Vogt, Nedim Peter / Watter, Rolf:** Basler Kommentar Obligationenrecht II (Art. 530-964 OR), 5. Auf, 2016 (Anılış: BSK (İlgili Bölüm Yazarı).
- Hopt, Klaus J./ Wiedemann, Herbert (Hrsgb.):** Aktiengesetz-Großkommentar, Band V, 4. Auf, Berlin 2008 (Anılış: Hopt/Wiedemann (İlgili Bölüm Yazarı)).
- Hölter, Wolfgang (Hrsgb.):** Aktiengesetz-Kommentar, 3. Auf, München 2017 (Anılış: Hölter (İlgili Bölüm Yazarı).
- Hüffer, Uwe/ Koch, Jens (Hrsgb.):** Aktiengesetz, 13. Auf, München 2018 (Anılış: Hüffer/Koch (İlgili Bölüm Yazarı).
- İmregün, Oğuz:** Anonim Ortaklıklar, 4. Bası, İstanbul 1989.
- Karasu, Rauf:** Anonim Şirketlerde Emredici Hükümler İlkesi, 2. Bası, Ankara 2015.
- Kırca, İsmail/Şehirli Çelik, Feyzan Hayal/Manavgat, Çağlar:** Anonim Şirketler Hukuku –Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü-, C. 2/2, Ankara 2016 (Anılış: Kırca/Şehirli Çelik/Manavgat (İlgili Bölüm Yazarı).

- Kunz, Peter V.:** Die Klagen im Schweizer Aktienrecht, Zürich 1997 (Anlış: Klagen).
- Kunz, Peter V.:** Der Minderheitenschutz im schweizerischen Aktienrecht – Eine gesellschaftsrechtliche Studie zum aktuellen Rechtszustand verbunden mit Rückblick und mit Vorausschau sowie mit rechtsvergleichenden Hinweisen, Bern 2001 (Anlış: Minderheitenschutz).
- Metzler, Lukas/Schmuki, Markus:** “Voraussetzungen und Folgen der Déchargeerteilung der Generalversammlung an den Verwaltungsrat einer Aktiengesellschaft”, AJP 2001, s. 945-948.
- Moroğlu, Erdoğan:** Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, 7. Bası, İstanbul 2014.
- Nomer, N. Fusun:** Anonim Ortaklıkta Pay Sahibinin Sadakat Yükümlülüğü, İstanbul 1999.
- Oberholzer, Dominik:** Die Einmann-GmbH, im europäischen, deutschen, englischen und schweizerischen Recht, Uznach/SG 2000.
- Önder, Fahrettin M. / Karademir, Halis:** “İbra Kararında Oy Hakkından Yoksunluk”, ÖHÜİİBFD 2017, C.X, S.4, s. 173-186.
- Paslı, Ali:** “Anonim Ortaklık Genel Kurulunda Kullanılan “Oy”un Hukuki Niteliği”, İÜHFM 2009, C. LXVII, S. 1-2, s. 167-182
- Poroy, Reha/Tekinalp, Ünal/Çamoğlu, Ersin:** Ortaklıklar Hukuku, C. I-II, İstanbul 2019.
- Pulaşlı, Hasan:** şirketler Hukuku şerhi, 3. Bası, Ankara 2018 (Anlış: şerh)
- Pulaşlı, Hasan:** “Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Tek Ortaklı Sermaye şirketleri ve Buna İlişkin Bazı Özel Durumlar”, Regesta 2011, S.1, s. 13-37.
- Roberto, Vito/Trüeb,Hans Rudolf (Hrsgb.):** Personengesellschaften und Aktiengesellschaft – Vergütungsverordnung Art. 530-771 OR - VegüV- Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, CHK-Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, 3. Auf, 2016. (Anlış: CHK (İlgili Bölüm Yazarı).
- Schleiffer, Patrick:** Der gesetzliche Stimmrechtsausschluss im schweizerischen Aktienrecht, Bern 1993.
- Schmidt, Karsten/Lutter, Marcus (Hrsgb.):** Aktiengesetz Kommentar, 3. Auf, Köln 2015 (Anlış: Schmidt/Lutter (İlgili Bölüm Yazarı).
- Schott, Bertrand G.:** Aktienrechtliche Anfechtbarkeit und Nichtigkeit von Generalversammlungsbeschlüssen wegen Verfahrensmängeln, Zürich/St. Gallen 2009.
- Schwander, Ivo/Dubs, Dieter:** “Die positive Beschlussfeststellungsklage im Aktienrecht”, Festschrift für Rolf Bär, Bern 1997, s. 343- 361.
- Schwerdtfeger, Armin (Hrsgb.):** Gesellschaftsrecht, 3. Auf, Köln 2015 (Anlış: Schwerdtfeger (İlgili Bölüm Yazarı).
- Semler, Johannes/ Volhard, Rüdiger / Reichert, Jochem (Hrsgb.):** Arbeitshandbuch für die Hauptversammlung, 4. Auf, München 2018 (Anlış: Semler / Volhard/ Reichert (İlgili Bölüm Yazarı).

Serozan, Rona: Medeni Hukuk- Genel Bölüm-Kişiler Hukuku, 4. Bası, İstanbul 2011.

Spindler, Gerald/ Stilz, Eberhard (Hrsgb.): Kommentar zum Aktiengesetz, Band 1-2, 4. Auf, München 2019 (Anılış: Spindler/Stilz (İlgili Bölüm Yazarı).

Şener, Oruç Hami: Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku, 4. Bası, Ankara 2019 (Anılış: Ortaklıklar)

Şener, Oruç Hami: Yeni TTK Döneminde Anonim ve Limited Ortaklıklara İlişkin Verilen Yargıtay Emsal Kararlarının Değerlendirilmesi, Ankara 2019 (Anılış: Emsal Kararlar).

Teoman, Ömer: Anonim Ortaklıkta Pay Sahibinin Oy Hakkından Yoksunluğu, Ankara 1983.

Tekinalp, Ünal: Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku, 4. Bası, İstanbul 2015.

Theusinger, Ingo/ Schilha, Raph: “Die Leitung der Hauptversammlung – eine Aufgabe frei von Haftungsrisiken ?”, BB 2015, s. 131-141.

Tokcan, F. Pelin: Limited Ortaklıkta Oy Hakkından Yoksunluk, İstanbul 2018.

Üçışık, Güzin H./ Çelik, Aydın: Anonim Şirketler Hukuku, C.I, Ankara 2013.

Vock, Dominik: Prozessuale Fragen bei der Durchsetzung von Aktionärsrechten, Zürich 2000.

Wibmer, Jeannette K. (Hrsgb.): Aktienrecht Kommentar Aktiengesellschaft, Rechnungslegungsrecht, VegüV, GeBüV, VASR ReiheOFK - Orell Füssli Kommentar (Navigator.ch) 2016 (Anılış OFK (İlgili Bölüm Yazarı).

Yiğit, İlhan: Anonim Ortaklık Genel Kurulun İşleyişi ve Ortaya Çıkan Sorunlar, İstanbul 2005.

Zöllner, Wolfgang/Noack, Ulrich (Hrsgb.): Kölner Kommentar zum Aktiengesetz, Band 3/1-7. Teillieferung, 3. Auf, Köln 2017 (Anılış: Zöllner/Noack (İlgili Bölüm Yazarı).

Zöllner, Wolfgang/Noack, Ulrich (Hrsgb.): Kölner Kommentar zum Aktiengesetz, Band 5-3. Teillieferung, 3. Auf, Köln 2017 (Anılış: Zöllner/Noack (İlgili Bölüm Yazarı).

ANONİM ORTAKLIKLARDA PAY SENEDİ BASTIRILMA ZORUNLULUĞU VE AZINLIĞIN PAY SENEDİ BASTIRILMASINI TALEP HAKKI

Dr. Öğr. Üyesi Nuri Erdem *

Özet

6772 sayılı ETK'da (Eski Ticaret Kanununda) pay senetlerinin bastırılma zorunluluğuna ilişkin özel bir düzenleme bulunmamaktaydı. Ancak öğretide özellikle pay sahiplerinin talep etmesi halinde pay senedi bastırılması gerektiği, pay sahiplerinin bu konuda hukukten korunmaya değer menfaatleri bulunduğu kabul edilmekteydi. 6102 sayılı TTK'da, hamiline yazılı pay senetleri bakımından bedelleri tamamen ödendikten sonra 3 ay içerisinde bastırılma zorunluluğu getirilmiş, nama yazılı pay senetlerinin bastırılması ise azınlığın talep etmesine bağlı olarak zorunlu tutulmuş gözükmektedir. Talebe bağlı olarak çıkarılacak nama yazılı senetler bakımından ise yasada bir süre öngörülmemiştir. Yine talepte bulunabilecek azınlık pay sahipleri oranının belirtilmemesi, gerekçede mahkeme-ye başvurulmasından söz edilmesine karşılık hükme aykırılığa ilişkin pozitif düzenleme bulunmaması, düzenlemenin eleştirilen ve değerlendirilmesi gereken yönleridir. Halka açık şirketlerde ise SerPKan (Sermaye Piyasası Kanunu) 13 kapsamında kaydi sistem öngörüldüğünden hükmün halka açık şirketlere uygulanma kabiliyeti bulunmadığı kabul edilmektedir. Çalışmamızda yeni bir azınlık hakkı olarak ihdas edilen pay senedi bastırılmasını talep hakkı, pay senedi bastırılma zorunluluğu ile bağlantılı olarak tüm yönleri ile ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Pay, Pay Senedi, İlmuhaber, Anonim Şirket, Azınlık Hakları,

---

* İstanbul Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

KAYNAKÇA

ARSLANLI, Halil: Anonim Şirketler I, Umumi Hükümler, İstanbul, 1960.

AYHAN, Rıza / ÇAĞLAR, Hayrettin / ÖZDAMAR, Mehmet: Şirketler Hukuku Genel Esaslar, Ankara, 2019.

AYTAÇ, Zühtü: Sermaye Piyasası Hukuku ve Pay Senetleri, Ankara 1988.

BAHTİYAR, Mehmet: “Anonim Şirketlerde Azınlık Oranlarının Ana Sözleşme İle Değiştirilmesi Sorunu”, TTK’nın 5. Yılı Sempozyumu, Tebliğler Kitabı, Türkiye Adalet Akademisi Yayını, Ankara, 2018, s. 363 vd..

BAHTİYAR, Mehmet: Anonim Ortaklık Anasözleşmesi, İstanbul 2001 (Anasözleşme).

BAHTİYAR, Mehmet: Ortaklıklar Hukuku, Güncellenmiş 13. Bası, İstanbul, 2019 (Ortaklıklar).

BÖCKLI, Peter: Schweizer Aktienrecht, mit Fusionsgesetz, Börsengesellschaftsrecht, Konzernrecht, Corporate Governance, Recht der Revisionsstelle und der Abschlussprüfung in neuer Fassung - unter Berücksichtigung der angelaufenen Revision des Aktien - und Rechnungslegungsrechts, 4. Aufl., Zürich - Basel - Genf 2009.

BÜRGI, Wolfhart: Zürcher Kommentar zum Aktienrecht, Art.660-697, Zürich 1957.

DEKKER Stephan in: Jeannette K. WIBMER (Hrsg.), Aktienrecht Kommentar, Aktiengesellschaft, Rechnungslegungsrecht, VegüV, GeBüV, VASR, 1. Aufl., Zürich 2016,

DOMANIÇ, Hayri: “Hisse Senetlerinin Çıkarılma Zamanı ve Mecburiyeti”, Yaklaşım Dergisi 20, 1994, s. 5 vd. (Hisse Senetleri).

DOMANIÇ, Hayri: Türk Ticaret Kanunu Şerhi, C. II, Anonim Şirketler Hukuku ve Uygulaması, İstanbul, 1988.

DRUEY, Jean Nicolas: “Die Entmaterialisierung des Wertpapiers. Einige rechtsvergleichende Hinweise”, SAG 1987, s. 45 vd..

FORSTMOSER Peter / LÖRTSCHER, Thomas: “Namenaktien mit aufgeschobenem Titeldruck”, SAG 1987, s. 52 vd..

FORSTMOSER, Peter / MEIER-HAYOZ, Arthur / NOBEL, Peter: Schweizerisches Aktienrecht, Bern 1996.

FORSTMOSER, Peter / MEIER-HAYOZ, Arthur: Einführung in das Schweiz, Aktienrecht, Bern 1983.

GÖKSOY, Can: Anonim Ortaklıkta Payın Rehni, Ankara 2001.

İMREGÜN, Oğuz: Anonim Ortaklıklar Hukuku, İstanbul 1989.

JÄGGI, Peter / DRUEY, Jean Nicolas / VON GREYERZ, Christoph: Wertpapierrecht: Unter besonderer Berücksichtigung von Wechsel und Check. Das Recht in Theorie und Praxis, Basel/Frankfurt am Main, 1985.

KARAYALÇIN, Yaşar: Ticaret Hukuku III, Ticari Senetler, Ankara, 1970.

KENDİGELEN, Abuzer: Yeni Türk Ticaret Kanunu Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler, Güncellenmiş 2. Basıdan 3. (Tıpkı) Bası, İstanbul, 2016.

KIRCA, İsmail / ŞEHİRALİ ÇELİK, Feyzan Hayal / MANAVGAT, Çağlar: Anonim Şirketler Hukuku Cilt:1, Ankara, 2013.

LANZ Martin / FAVRE, Olivier: "Inhaberaktien in der Form von Wertrechten - Neue Möglichkeiten unter Art. 973c OR", GesKR 2009, s. 548 vd..

MANAVGAT, Çağlar: "Sermaye Piyasası Kanunu'nun 10/A Maddesi Hükmüne Göre Kaydi Sistemin Esasları", AÜHFD, C. 50. Sa. 2 (2001), s. 167 vd..

MEIER-HAYOZ, Arthur / VON DER CRONE, Hans Caspar: Wertpapierrecht, Bern, 2018.

MÜLLER, Lukas, in: Jolanta KREN KOSTKIEWICZ / Stephan WOLF/ Marc AMSTUTZ / Roland FANKHAUSER (Hrsg.), OR Kommentar, Schweizerisches Obligationenrecht, 3. Aufl., Zürich 2016.

NARBAY, Şafak: "6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Ortaklıkta Pay ve Pay Senetlerinin Devri", EÜHFD, C. XVI, S. 3-4 (2012), s. 201 vd. (Pay Devri).

NARBAY, Şafak: Anonim Ortaklıkta Pay Defteri, Ankara 2003 (Pay Defteri).

NOBEL, Peter: "Der Eintrag im Aktienbuch als Legitimationsmittel gegenüber der Gesellschaft", SZW 65/1993, s. 123 vd..

OERTLE, Matthias / DU PASQUIER, Shelby R, in: Obligationenrecht II, Basler Kommentar, Basel, Genf, München 2002, Art. 683-688 OR.

ÖZTAN, Fırat: Kıymetli Evrak Hukuku, Ankara 1997.

PEKER, İbrahim / KARAAĞAÇLI, Bora: "Dünyada ve Türkiye'de Sermaye Piyasası Altyapı Kurumları", Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi, Cilt 7, Sayı 13, Temmuz 2015, s. 356 vd..

POROY, Reha / TEKİNALP, Ünal / ÇAMOĞLU, Ersin: Ortaklıklar Hukuku I, İstanbul 2019 (Ortaklıklar I).

POROY, Reha / TEKİNALP, Ünal / ÇAMOĞLU, Ersin: Ortaklıklar Hukuku II, İstanbul 2017 (Ortaklıklar II).

POROY, Reha / TEKİNALP, Ünal / ÇAMOĞLU, Ersin: Ortaklıklar ve Kooperatif Hukuku, İstanbul 2010 (Ortaklıklar 2010).

PULAŞLI, Hasan: Şirketler Hukuku Şerhi, Ankara, 2018.

SCHMID, Christoph, in: Vito ROBERTO / Hans Rudolf TRÜEB (Hrsg.), Personengesellschaften und Aktiengesellschaft - Vergütungsverordnung, Art. 530-771 OR - VegüV, 3. Aufl., Zürich - Basel - Genf 2016.

SEVİ, Ali Murat: Anonim Ortaklıkta Payın Devri, Ankara 2004.

ŞENER, Oruç Hami: Ortaklıklar Hukuku, Ankara, 2019.

TEKİNALP, Ünal: Evraksız Kıymetli Evrak ve Kıymet Haklarına Doğru, BATİDER 1988, Cilt: XIV, Sa. 3, s. 8 vd. (Evraksız Kıymetli Evrak).

TEKİNALP, Ünal: Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku, Değişiklikler ve İkincil Düzenlemelerle Güncelleştirilmiş 4. Bası, İstanbul, 2015 (Sermaye Ortaklıkları).

TEOMAN, Ömer: “Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun Hisse Senetlerinin Bastırılmasına İlişkin Düzenlemesi”, BATİDER, C. XXIX, Sa. 2 (Haziran 2013), s. 5 vd..

TURANBOY, Asuman: Varakasız Kıymetli Evrak, Ankara, 1988.

ÜÇİŞİK, Güzin / ÇELİK, Aydın: Anonim Ortaklıklar Hukuku Cilt:1, İstanbul, 2013.

ÜNAL, Mücahit: Sermaye Piyasası Araçlarının Kaydileştirilmesi, Ankara, 2001.

ÜLGEN, Hüseyin / HELVACI, Mehmet / KAYA, Arslan / NOMER ERTAN, Füsun: Kıymetli Evrak Hukuku, İstanbul 2019.

VON GREYERZ, Christoph: Die Aktiengesellschaft, Schweizerisches Privatrecht, Basel/Frankfurt am Main, 1982.

VON STEIGER, Fritz: İsviçre’de Anonim Şirketler Hukuku, İstanbul 1968. (Çev.: Tahir ÇAĞA)

HALKA AÇIK ANONİM ŞİRKETLERDE YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN GENEL KURUL TARAFINDAN SEÇİLMESİNİN İSTİSNALARI OLARAK KOOPTASYON VE SERMAYE PİYASASI KANUNU MADDE 128/1/K HÜKMÜ

Doç. Dr. Cafer EMİNOĞLU*

Kemalettin Ahmet AKSOY**

Özet

Çalışmamızın konusunu, halka açık anonim ortaklıklarda yönetim kurulu üyelerinin genel kurul tarafından seçilmesinin istisnaları olan kooptasyon ve SPK m. 128/1/k hükmü oluşturmaktadır. Bu kapsamda, kooptasyonun halka açık anonim ortaklıklar açısından uygulamasının belirlenmesinin yanı sıra, somut bir ihtiyaca cevaben kanuna eklenen SerPK m. 128/1/k'nın uygulama alanı ve sebep olabileceği olası sorunlara çözüm önerileri tespit edilmeye çalışılmıştır.

SerPK m. 128/1/k'ya göre yönetim kurulunun toplantı yeter sayısını kaybetmesinin ardından 30 gün içinde toplantı yeter sayısını sağlayacak sayıda yönetim kurulu üyesi seçmek üzere genel kurulun toplanmaması halinde SPK re'sen atama yapmaktadır. Mezkûr düzenleme, uygulamasının sadece bir defa gerçekleşmesinin de etkisiyle birçok soruyu cevapsız bırakmaktadır. Bu çalışmada özellikle kooptasyon ve SerPK m. 128/1/k arasındaki ilişki, düzenlemenin sebep olacağı olası sorunlar kapsamında incelenmektedir. SPK'ya tanınan yetkinin sınırları, sebep olacağı sorumluluk rejimi, kurulan düzenin şirketler hukukunun temel ilkeleriyle olan uyumluluğu tartışma konusu yapılmış ve özellikle tek bir olaya yönelik kanuni düzenleme yapmanın sebebiyet vereceği sorunlar ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kooptasyon, halka açık anonim ortaklıklarda yönetim kurulu, yönetim kurulu üyelerinin seçimi.

---

* Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi. E-Posta: cafer.eminoglu@gmail.com.

** Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi. E-Posta: k.ahmetaksoy@gmail.com.

KAYNAKÇA

- Akdağ Güney, Necla:** Anonim Şirket Yönetim Kurulu, 2. Baskı, İstanbul 2016.
- Arsılanlı, Halil:** Anonim Şirketler, C. II, Anonim Şirketin Organizasyonu ve Tahviller, İstanbul, 1960.
- Böckli, Peter:** Schweizer Aktienrecht mit Fusionsgesetz, Börsengesellschaftsrecht, Konzernrecht, Corporate Governance, Recht der Revisionsstelle und der Abschlussprüfung in neuer Fassung – unter Berücksichtigung der angelaufenen Revision des Aktien- und Rechnungslegungsrechts, 4. Auflage, Zürich 2009.
- Çevik, Orhan Nuri:** Anonim Şirketler, Ankara 1988.
- Çoştan, Hülya:** “Özel Hukuk Tüzel Kişilerinin ve Kamu Tüzel Kişilerinin Yönetim Kurulu Üyeliği”, BATİDER, C.29, S.1, s.117 vd.
- Demir, H. Erdal:** Sermaye Piyasası Kurulu’nun Anonim Şirketlerdeki Yönetim Kurulu-na İlişkin Kurumsal Yönetim İlkeleri, İstanbul 2013.
- Demir, Koray:** “Kooptasyon Uygulamasında Yeni Bir Perspektif Mümkün Mü? (TTK m. 363/1’de Öngörüldüğü Haliyle Kooptasyon)”, İÜHFM, C. LXXV, S. 1, s. 315 vd. (Kooptasyon).
- Eminoğlu, Cafer/Çakır, Fatma Betül:** “Anonim Ortaklıklarda Tüzel Kişilerin Yönetim Kurulu Üyesi Seçilmesi ve Kamu Tüzel Kişilerinin Yönetim Kuruluna Temsilci Ataması”, GÜHFD, C. XVIII, S. 3-4, s. 287 vd.
- Kırca, İsmail/Şehirli Çelik, Feyzan Hayal/Manavgat, Çağlar:** Anonim Şirketler Hukuku, C. 1, Ankara 2013.
- Kortunay, Ayhan:** Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu ve Üyelerin Bilgi Edinme Hakkı, İstanbul 2015.
- Manavgat, Çağlar:** Hukuki Bakımdan Halka Açık Anonim Ortaklıklar ve Halka Arz, Ankara 2016.
- Poroy, Reha/Tekinalp, Ünal/Çamoğlu, Ersin:** Ortaklıklar Hukuku, C. 1, 13. Baskı, İstanbul 2014.
- Pulaşlı, Hasan:** Şirketler Hukuku Şerhi, C. 1, 2. Baskı, Ankara 2014.
- Tekinalp, Ünal:** Anonim Ortaklıkların Yönetim Kurullarında Tüzel Kişilerin Temsili, Ankara 1965.
- Tekinalp, Ünal:** Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku, 4. Baskı, İstanbul 2015.

ANONİM ŞİRKETLERDE ANASÖZLEŞME DEĞİŞİKLİĞİ*

Prof. Dr. Mehmet BAHTİYAR**

GİRİŞ

Konumuz, anonim şirketlerde genel anasözleşme değişikliği (TTK. 452-455) olup, özel değişikliklere kural olarak değinilmeyecektir. Özel değişiklikler olarak ifade edilen esas sermaye artırımı ve esas sermaye azaltımı (TTK. 456-475) birçok çalışmaya konu yapılmış bulunmakla birlikte, uygulamadaki önemine ve yol açtığı teorik sorunlara rağmen, genel değişikliklerin nispeten daha az incelendiği görülmektedir. Öte yandan, genel değişiklikler konusunda 6102 Sayılı TTK.'nın getirdiği başlıca yeniliklerin de ele alınmasında yarar vardır. İlgili ikincil mevzuatta da sorunlu bazı düzenlemelere rastlanmaktadır. Bu gerekçeler, konuyu seçerek sizlere sunmama neden olmuştur.

Aşağıda, sırasıyla önce anasözleşme değişikliği kavramına ve değişiklik nedenlerine değinilecek, sonra, değişiklik konusunda karar vermeye münhasıran yetkili organ olan genel kurulun yetki sınırlarına işaret edilip, değişiklik aşamaları açıklanacaktır. Daha sonra, TTK. 452 kapsamında değişikliğin anasözleşme ile yasaklanıp yasaklanamayacağı sorunu ile yine bu maddede sözü edilen müktesep ve vazgeçilemez hak kavramları ve aralarındaki farklar ele alınacak, nihayet, değişikliğe ilişkin bazı sorunlar hakkında, ayrı başlıklar altında değerlendirmeler yapılacaktır.

---

* Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi tarafından 25.04.2019 tarihinde düzenlenen “Özel Hukukun Güncel Meseleleri-Türk Ticaret Kanunu’nun Yürürlüğünün 7. Yılında Anonim Şirketler Hukuku” Sempozyumunda sunduğumuz tebliğin metnidir. Öncelikle böyle kapsamlı ve önemli bir sempozyumu düzenledikleri ve davet ettikleri için Sayın Dekan Prof. Dr. Murat DOĞAN’a ve değerli meslektaşım Doç. Dr. Burak ADIGÜZEL’e teşekkür ediyorum.

** Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Öğretim Üyesi.

KAYNAKÇA

AKBAY, Direnç: Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Genel Kurulunun Toplanma ve Karar Alma Esasları, İstanbul 2010.

AKDAĞ GÜNEY, Necla: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde Anonim Şirket Esas Sözleşmesinin ve Sözleşme Değişikliğinin Tescili ve Tescilin Etkileri, Regesta, 2011, S. 1, s. 39 vd.

ALTAŞ, Soner: Şirketler Hukukuna İlişkin Yüksek Yargı Kararları, Ankara 2016.

ARSLANLI, Halil: Anonim Şirketler I, İstanbul 1960.

ARSLANLI, Halil: Anonim Şirketler II-III, İstanbul 1960.

AYHAN, R./ÇAĞLAR, H./ÖZDAMAR, M.: Şirketler Hukuku Genel Esaslar, Ankara 2019.

BAHTİYAR, Mehmet: Anonim Ortaklık Anasözleşmesi, İstanbul 2001.

BAHTİYAR, Mehmet: Ortaklıklar Hukuku, 14. Bası, İstanbul 2020.

BAHTİYAR, Mehmet: Sermaye Piyasası Hukukuna Giriş, İstanbul 2019.

BAHTİYAR, Mehmet: Anonim Ortaklıkta Sermaye Artırımının Tescili ve Tescilin İşlevi, Makaleler I, İstanbul 2008, s. 125 vd.

BAHTİYAR, Mehmet: Anonim Şirketlerde Genel Kurul Toplantı Tutanağı ve Özellikle Kararların Hükümsüzlüğüne Etkileri, Prof. Dr. Ersin ÇAMOĞLU'na Saygı Günü, Şirketler Hukukunun Güncel Sorunları Sempozyumu, 30.10.2017, Bildiri Kitabı, Özyeğin Üniv. Hukuk Fakültesi Yayını, İstanbul 2019, s. 37 vd. veya Makaleler IV, İstanbul 2019, s. 359 vd.

BAHTİYAR, Mehmet: 6102 Sayılı TTK'da Ticaret Siciline Tescil Yanında İlanı Da Gereken Hususlar Sorunu (m. 35/3), Regesta, 2013, S. 3, s. 3 vd.

BİÇER, L./HAMAMCIOĞLU, E.: Limited Şirket Genel Kurulunda Yetersayılar, Prof. Dr. iur. Merih Kemal OMAĞ'a Armağan, C. 1, İKÜHFD. 2017; S. 2 (Özel Sayı), s. 343 vd.

BİLGİLİ, F./DEMİRKAPI, E.: Şirketler Hukuku, Bursa 2013.

ERDEM, Nuri: 6102 Sayılı TTK'ya Göre Anonim Ortaklık Pay Sahiplerinin Müktesep (Kazanılmış) Hakları, REGESTA, 2012/1, s. 29 vd.

HAMAMCIOĞLU, E.: Anonim Ortaklıklarda Anasözleşme Değişikliği, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi.

İMREGÜN, Oğuz: Anonim Ortaklıklar, İstanbul 1989 (AO.).

İMREGÜN, Oğuz: Anonim Şirketlerde Pay Sahipleri Arasında Umumi Heyet Kararlarından Doğan Menfaat İhtilafları ve Bunları Telif Çareleri, İstanbul 1962.

- KARAHAN, S./BOZGEYİK, H.:** Şirketler Hukuku, 2. Baskı, Konya 2013.
- KARASU, Rauf:** Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Anonim Şirketlerde Emredici Hükümler İlkesi, Ankara 2009.
- KENDİGELEN, Abuzer:** Türk Ticaret Kanunu, Değişiklikler-Yenilikler ve İlk Tespitler, 2. Bası, İstanbul 2012.
- KENDİGELEN, Abuzer:** Gerekçeli-Karşılaştırmalı Yeni Türk Ticaret Kanunu, İstanbul 2011.
- KIRCA, İ./ŞEHİRALİ ÇELİK, F. H./MANAVGAT, Ç.:** Anonim Şirketler Hukuku, C. 2/2 (Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü), 2. Baskı, Ankara 2017.
- KORKUT, Ö.:** Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının Butlanı, Adana 2012.
- MOROĞLU, Erdoğan:** Anonim Ortaklıkta Sermaye Artırımı, İstanbul 2018 (Sermaye Artırımı).
- MOROĞLU, Erdoğan:** Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü (Hükümsüzlük),
- MOROĞLU, Erdoğan:** 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu, Değerlendirme ve Öneriler, İstanbul 2016 (Değerlendirme).
- MOROĞLU, E./ KENDİGELEN, A.:** İçtihatlı-Notlu TTK. ve İlgili Mevzuat, 10. Bası, İstanbul 2014.
- NOMER, H.:** Kişi Birliklerinde Genel Kurul Kararlarının Geçersizliğine İlişkin Temel Esaslar, İstanbul 2008.
- POROY, R./ TEKİNALP, Ü./ ÇAMOĞLU, E.:** Ortaklıklar Hukuku I, 13. Bası, İstanbul 2014.
- POROY, R./ TEKİNALP, Ü./ ÇAMOĞLU, E.:** Ortaklıklar Hukuku II, 14. Bası, İstanbul 2019.
- PULAŞLI, Hasan:** Şirketler Hukuku Genel Esaslar, 4. Baskı, Ankara 2016 (Genel Esaslar).
- PULAŞLI, Hasan:** Şirketler Hukuku Şerhi, C. III, Ankara 2018 (Şerh).
- ŞENER, O. Hami:** Ortaklıklar Hukuku, Ankara 2017 (Ortaklıklar).
- ŞENER, O. Hami:** Anonim ve Limited Ortaklıklara İlişkin Verilen Yargıtay Emsal Kararlarının Değerlendirilmesi, 2. Baskı, Ankara 2020 (Ağırlaştırılan Yetersayılar).
- TEKİNALP, Ünal:** Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku, İstanbul 2013 (Sermaye Ortaklıkları).
- ÜÇİŞİK, G./ ÇELİK, A.:** Anonim Ortaklıklar Hukuku, 1. Cilt, Ankara 2013.
- ÜSTÜN, Y./ AYDIN, M.:** Kooperatifler Hukuku, Ankara 2014
- YİĞİT, İ.:** Anonim Ortaklık Genel Kurulunun İşleyişi ve Ortaya Çıkan Sorunlar, İstanbul 2005.

6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNU ÇERÇEVESİNDE ANONİM ŞİRKETLERDE ESAS SÖZLEŞMEYİ DEĞİŞTİREN GENEL KURUL KARARLARININ VE YÖNETİM KURULU KARARLARININ ETKİ ZAMANI

Dr. Bilge Aytuğar*

Özet

Anonim şirket (esas) sözleşmesinin değiştirilmesi, genel kurulun devredilemez görev ve yetkilerine dâhildir (TTK m.408/2, (a); Art.698, Abs.2, Ziff.1 OR). Esas sözleşmenin değiştirilmesine ilişkin genel kurul kararları, yönetim kurulu tarafından ticaret siciline tescil ve ilân ettirilir. Değiştirme kararı, üçüncü kişilere karşı tescilden önce hüküm ifade etmez (TTK m.455; karş. Art.647 OR, Art.932 OR). Hükümün lafzı, her tür ve konuda yapılan şirket sözleşmesi değişikliklerinin, tescilden önce üçüncü kişilere karşı ileri sürülemeyeceğine işaret etmekle birlikte hükmün, *şirketin saf iç ilişkisini* ilgilendiren kararlarının tescilden önce iç ilişkide hüküm ve sonuç doğurmasına imkân verip vermeyeceği ve bu esastan olmak üzere, sözleşme değişikliklerinde tescilin kurucu etkiyi mi yoksa bildirici etkiyi mi haiz olduğu hususları ayrıca incelenmeye muhtaçtır (TTK m.456/3; m.462/3; m.470; m.471; m.486/1). Şirket sözleşmesindeki değişikliklerin ticaret siciline tescil edilmesi kurucu etkiyi haiz ise kurucu etkinin ağırlığı, sözleşmeyi değiştiren kararın iç ve/veya dış etkiyi haiz olmasına göre farklı derecede önem taşıyacaktır. Hazırlanan tebliğ kapsamında, münferit sözleşme değişikliği konuları ayrıca ele alınmak suretiyle sözleşme değişikliği kararlarının, hangi hallerde şirketin iç ve/veya dış ilişkisine yönelik olduğu ve tescilin etkileri nazara alınarak hangi tür sözleşme değişikliklerinde, değişikliğin hüküm ve sonuç doğurması için ticaret siciline tescil anının esas alınması gerektiği konusunda öğretide tartışmalı olan hususlar incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anonim şirket, genel kurul, yönetim kurulu, esas sermaye, ticaret sicili, tescil.

---

* Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Araştırma Görevlisi Dr. bilge.aytugar@hbv.edu.tr.

olsa da pay sahipliği haklarının oluşma zamanını, *kural olarak* sermaye artırımının iç ilişkide tamamlandığı an olarak tespit etmeliyiz. Sermaye azaltım kararının pay sahipliği haklarına etkisi konusunda da benzer bir sonuca ulaşmakla birlikte kararın icrası ve bu kapsamda sermayenin pay sahiplerine iade edilmesi hususunda şirketin bunu en erken sermaye azaltım kararının tescilinin sicil gazetesinde yapılacak ilânından sonra gerçekleştirmesi gerektiği kabul edilmelidir.

KAYNAKÇA

- Akdağ Güney, N.:** “6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde Anonim Şirket Esas Sözleşmesinin ve Sözleşme Değişikliğinin Tescili ve Tescilin Etkileri”, REGESTA 1/2011, s. 39-58.
- Alışkan, M./Tok, A.:** “Sermaye Piyasası Kurulu’nun Halka Açık Şirket Esas Sözleşme Değişikliklerine Uygun Görüş Verme Yetkisi”, Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 3, Sa. 6, Aralık 2017, s. 45-65.
- Ansay, T.:** Anonim Şirketler Hukuku, B. 5, Ankara 1975.
- Arkan, S.:** Ticarî İşletme Hukuku, B. 25, Ankara 2019.
- Ayhan, R./Çağlar H./Özdamar, M.:** Ticari İşletme Hukuku Genel Esaslar, B. 12, Ankara 2019, (Ticari İşletme).
- Ayhan, R./Çağlar H./Özdamar, M.:** Şirketler Hukuku Genel Esaslar, Ankara 2019, (Şirketler Hukuku).
- Bahtiyar, M.:** Ortaklıklar Hukuku, B. 11, İstanbul 2016, (Ortaklıklar).
- Bahtiyar, M.:** “Anonim Ortaklıkta Sermaye Artırımının Tescili ve Tescilin İşlevi”, Makaleler I, İstanbul 2008, s. 125-142, (Tescil).
- Bahtiyar, M.:** “Ticaret Sicili”, Makaleler II, İstanbul 2008, s. 37-42, (Ticaret Sicili).
- Betz, C.:** Die Heilung nichtiger Hauptversammlungsbeschlüsse durch Eintragung und Fristablauf, Augsburg 2014.
- Bilge, M. E.:** “İlanın Ticaret Sicilinin Sahip Olduğu Hukuki Etkiler Üzerindeki Rolü”, A.Ü. Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi C. III, Sa. 1, Y. 1999, s. 263-273.
- Bilgili, F./Demirkapı, E.:** Ticaret Hukuku Bilgisi, B. 13, Ocak 2018.
- Böckli, P.:** Schweizer Aktienrecht, 4. Aufl., Basel 2009.
- Çağlar, H.:** Anonim Şirketlerde Esas Sermayenin Azaltılması, Ankara 2010.
- Demirel, D.:** Ticaret Sicili, Ankara 2016.
- Dubs, D.:** “Gesellschaftsrechtliche Governance Beschlussvoraussetzung und deren Abgrenzung von anderen Bedingungen für die Rechtswirksamkeit von Ak-

- tionärsbeschlüssen*", Festschrift für Peter Böckli zum 70. Geburtstag, 2006, s. 445-469.
- Ehmann, E.** (Hrsg: **Grigoleit, H. C.**), Aktiengesetz, 1. Aufl., 2013, AktG §181.
- Eriş, G.**: Madde Açıklamalı-En Son İçtihatlı Türk Ticaret Kanunu, C. 1, Madde: 1-556, B. 2, Ankara 1992, (1992).
- Eriş, G.**: Açıklamalı-İçtihatlı 6335-6552-6728 Sayılı Kanunlarla Güncellenmiş TTK Hükümlerine Göre Ticari İşletme ve Şirketler, C. I, Madde 1-63, B. 3, Ankara 2017, (2017).
- Forstmoser, P./Meier-Hayoz, A./Nobel, P.**: Schweizerisches Aktienrecht, Bern 1996.
- Gericke, D./Lambert, C., Orell Füssli** Kommentar, (Hrsg: **Kostkiewicz/Wolf/Amstutz/Fankhauser**), 2016, Art.653a.
- Glanzmann, L.**: "Die Bilanzierung des Eigenkapitals im Einzelabschluss von Kapitalgesellschaften", SZW, 2017, s. 274-290.
- Hölters, W.**: Aktiengesetz, 3. Aufl., München 2017, AktG §181.
- Hüffer, U./Koch, J.**: Aktiengesetz, 13. Aufl., 2018, AktG §181.
- Isler, M./von der Crone, H. C.**: "Handelsregistersperre Entscheid des Schweizerischen Bundesgerichts 4A_26/2007 (BGE 133 III 368) vom 5. Juni 2007 i.S. A. und Verein B. (Beschwerdeführer) gegen die Aufsichtsbehörde über das Handelsregister des Kantons Genf (Beschwerdegegnerin)", SZW 2008, s. 222-234.
- İmregün, O.**: Anonim Ortaklıklar, B. 4, İstanbul 1989.
- Kalender, E.**: "Anonim Şirketlerde Genel Kurul Toplantı Yerinin Esas Sözleşmede Gösterilmesi", BATİDER, C. XXXV, Sa. 2, Y. 2019, s. 213-232.
- Karaahmetoğlu, İ. Ö.**: "Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 1.5.2016 Tarihinde Verdiği E. 2015/9937, K. 2016/4885 Sayılı Kararı Işığında Anonim Şirketin "Merkezi" Kavramı", ERÜHFD, C. XII, Sa. 1, Y. 2017, s. 1-49.
- Karayalçın, Y.**: "Yeniden Değerleme Fonu-Esas Sermaye Artırımı", Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu VI, 14-15 Nisan 1989, s. 147-166.
- Kaya, M. İ.**: Şartlı Sermaye Artırımı, Ankara 2009.
- Kendigelen, A.**: Türk Ticaret Kanunu, Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler, B. 2, İstanbul 2012.
- Kırca, İ./Şehirli Çelik, F. H./Manavgat, Ç.**: Anonim Şirketler Hukuku, C. I, Ankara 2013.
- Korkut, Ö.**: "6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirketlerde Sermaye Artırımının Geçersizliği", İÜHFM, C. LXXI, Sa. 2, Y. 2013, s. 275-285.
- Länzlinger, A.**: BSK Kommentar, Obligationenrecht II, (Hrsg.: **Honsell, H./Vogt, N. P./Watter, R.**), 2016, Art.694 OR.
- Locher, P.**: Steuerrechtliche Folgen der Revision des Aktienrechtes, ASA 61, s. 97-121.

- Maag, H.:** Handbuch Schweizer Aktienrecht, (Hrsg.: **Fischer, W./Drenckhan, H./Gwessiani, M./Theus Simoni, F.**), 1. Aufl., 2014, §75.
- Manavgat, Ç.:** Hukuki Bakımdan Halka Açık Anonim Ortaklıklar ve Halka Arz, Ankara 2016.
- Meier-Hayoz, A./Forstmoser, P.:** Schweizerisches Gesellschaftsrecht, Bern 2012.
- Messer, R.:** “Der Wirkungszeitpunkt von Verwaltungsratsbeschlüssen”, AJP/PJA, 2015, s. 167-180.
- Moroğlu, E.:** Anonim Ortaklıklarda Sermaye Artırımı, B. 4, İstanbul 2018.
- Pulaşlı, H.:** Şirketler Hukuku Genel Esaslar, B. 5, Ankara 2017.
- Reisoğlu, S.:** Bankacılık Kanunu Şerhi, C. I, Ankara 2007.
- Schenker, F.:** Basler Kommentar Obligationenrecht II, (Hrsg.: **Honsell, H./Vogt, N. P./Watter, R.**), Art.530-964 OR, 5. Aufl., Art.647 OR.
- Schucany, E.:** Kommentar zum schweizerischen Aktienrecht, 2. Aufl., Zürich 1960.
- Siegwart, A.:** Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, V. Band, Obligationenrecht, Zürich 1945.
- Spindler, G./Stilz, E.:** Kommentar zum Aktiengesetz, 4. Aufl. München 2019.
- Stein, U.:** Münchener Kommentar zum Aktiengesetz, (Hrsg.: **Goette, W./Habersack, M.**), 4. Aufl., 2016, AktG §181.
- Şehirali Çelik, F. H.:** “TTK m.408.2 Dışında Düzenlenen Genel Kurul Yetkilerinin Devredilmezliği: Kural mı, İstisna mı?” Prof. Dr. Hikmet Sami Türk’e Armağan, Ankara 2017, s. 643-667.
- Şener, O. H.:** Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku Ders Kitabı, B. 2, Ankara 2015.
- Tekinalp, Ü.:** Ünal Tekinalp’in Banka Hukukunun Esasları, B. 2, İstanbul 2009, (Banka).
- Tekinalp, Ü., (Poroy/Tekinalp/Çamoğlu):** Ortaklıklar ve Kooperatif Hukuku, B. 7, İstanbul 1997, (1997).
- Tekinalp, Ü., (Poroy/Tekinalp/Çamoğlu):** Ortaklıklar Hukuku II, B. 13, İstanbul 2017, (2017).
- Truniger, C.:** Präjudizienbuch OR, Die Rechtsprechung des Bundesgerichts (1875-2015), (Hrsg.: **Gauch, P./Aeppli, V./Stöckli, H.**), 2016, Art.932 OR.
- Ulusoy, E.:** “Ticaret Siciline Tescilin Olumsuz Etkisine Veda Elektronik Ticaret Sicili-Ticaret Sicili Bilgi Bankası- İnternet Sayfası”, Prof. Dr. Hüseyin Ülgen’e Armağan, C. 1, İstanbul 2007, s. 89-123.
- Ülgen, H./Helvacı, M./Kaya, A./Nomer Ertan, N. F.:** Ticari İşletme Hukuku, B. 6, İstanbul 2019.
- Vogel, A.:** CHK – Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, (Hrsg.: **Roberto, V./Trüeb, H. R.**), 3. Aufl., 2016, Art.932 OR.

- Vogt, H. U.:** Der öffentliche Glaube des Handelsregisters Registerrecht, Vertrauenshaftung, Ökonomie der Information, 2003.
- von Büren, R./Stoffel, W. A./Weber, R. H.:** Grundriss des Aktienrechts, 3. Aufl., 2011.
- Weber, H.:** Formelle Voraussetzungen statutenändernder Beschlüsse der Aktiengesellschaft, Romanshorn 1953.
- Wiedemann, H.:** (Hrsg: **Hopt, K. J./Wiedemann, H.**), Aktiengesetz, Großkommentar, Band 6, §§ 150-220, 1994, AktG §181.
- Zindel, G. G./Isler, P. R.:** BSK Kommentar, Obligationenrecht II, (Hrsg.: **Honsell, H./Vogt, N. P./Watter, R.**), 2016.
- Zindel, G. G./Weber, D. S./Philippe, A. F.:** *“Zeitpunkt der Wirksamkeit statutenändernder Generalversammlungs- und Verwaltungsratsbeschlüsse”*, REPRAX, 2008, s. 36-61.

EMREDİCİ HÜKÜMLER İLKESİ (TTK md. 340) ÇERÇEVESİNDE ESAS SÖZLEŞME VE PAY SAHİPLERİ SÖZLEŞMESİ HÜKÜMLERİNDE GEÇERLİLİK SORUNU

Dr. Öğr. Üyesi Elif Cemre HAZIROĞLU*

Özet

TTK md. 340 hükmü, Kanun'un anonim ortaklıklara ilişkin hükümlerinin emredici nitelikte olduğunu, esas sözleşmede bunlara aykırı düzenleme yapılamayacağını hükme bağlar. Dolayısıyla, ortaklığın kişiselleştirilmesi bağlamında, ortaklık esas sözleşmesinde Türk Ticaret Kanunu (TTK) hükümlerine aykırı herhangi bir düzenlemenin yapılamayacağı, esas sözleşme serbestisinin oldukça sınırlı olduğu sonucuna varılabilir.

Pay sahipleri sözleşmesi, yalnızca sözleşme taraflarını bağlayan bir borçlar hukuku sözleşmesidir. Dolayısıyla, esas sözleşmenin tâbi olduğu sıkı şekil koşullarına bağlı değildir. Kanunda özel bir şekil düzenlenmemiş olduğundan, TBK md. 12 gereği şekil serbestisi uygulama alanı bulur. Bununla birlikte bu sözleşme de, diğer tüm sözleşmeler gibi, emredici hükümlere, ahlaka ve kamu düzenine aykırı olamayacaktır (TBK md. 27). Pay sahipleri sözleşmesinin emredici hükümlere aykırı olamaması, içerik serbestisi açısından oldukça kısıtlayıcıdır. Zira TTK md. 340 uyarınca anonim ortaklıklara ilişkin bütün hükümler emredici niteliği haiz bulunduğundan, pay sahipleri sözleşmesi de TTK hükümlerinden ayrılan düzenlemeler içeremeyecektir. Esas sözleşme ile düzenlenemeyeceği öngörülen bir hükmün pay sahipleri sözleşmesi ile nasıl düzenlenebileceği sorusunun cevabı, anılan sözleşmenin olağan içeriği değerlendirilirken emredici hükümlerin özellikleri tespit edilmek ve dikkate alınmak suretiyle verilebilir.

Anahtar Kelimeler: anonim ortaklığın kişiselleştirilmesi, emredici hükümler, esas sözleşme, pay sahipliği hakları, pay sahipleri sözleşmesi.

---

* Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi (cemrehaziroglu@hacettepe.edu.tr)

KAYNAKÇA

- Ayhan, R., Çağlar, H., Özdamar, M.:** Şirketler Hukuku Genel Esaslar, Ankara 2019.
- Ayoğlu, T.:** Sermaye Şirketleri Özelinde Şirketler Hukuku Uyuşmazlıklarının Çözümünde Tahkim, İstanbul 2018.
- Bahtiyar, M.:** Anonim Ortaklık Anasözleşmesi, İstanbul 2001.
- Bilge, K.:** Pay Sahipleri Sözleşmesi Kapsamında Anonim Şirketlerde Pay Devrinin Kısıtlanması, İstanbul 2017.
- Bozkurt, T.:** Anonim Şirketlerde Pay Devrinin Sınırlandırılması, İstanbul 2016.
- Karasu, R.:** Anonim Şirketlerde Emredici Hükümler İlkesi, Ankara 2015.
- Moroğlu, E.:** Anonim Ortaklık Anasözleşmesi ve Hukuki Niteliği, Prof. Dr. Kemal Oğuzman'ın Anısına Armağan, İstanbul 2000, s. 515-529. (Anılış: Anasözleşme)
- Moroğlu, E.:** Anonim Ortaklıklarda Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, İstanbul 2017. (Anılış: Hükümsüzlük)
- Okutan Nilsson, G.:** Anonim Ortaklıklarda Paysahipleri Sözleşmeleri, İstanbul 2003.
- Poroy, R., Tekinalp, Ü., Çamoğlu, E.:** Ortaklıklar Hukuku I, İstanbul 2019.
- Pulaşlı, H.:** Bağlı Nama Yazılı Pay Senetleri, Ankara 1992.
- Pulaşlı, H.:** Şirketler Hukuku Şerhi, Cilt I, Ankara 2018.
- Pulaşlı, H.:** Şirketler Hukuku Şerhi, Cilt II, Ankara 2018.
- Şener, O. H.:** Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku, Ankara 2019.
- Uzel, N.:** Anonim Ortaklıkta Esas Sözleşmesel Bağlam, İstanbul 2013.
- Yusuf Akın, M.:** Anonim Ortaklıkta Bağlı Nama Yazılı Hisseler, İstanbul 2014.

ANONİM ŞİRKETLERDE TASFİYEDEN DÖNMİYİ DÜZENLEYEN TTK 548. MADDENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Süleyman KIRAN*

Özet

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK'nın) yürürlüğünden önce tasfiyeden dönmeyi açıkça düzenleyen bir mevzuat hükmü bulunmamaktaydı. Bununla birlikte, anonim şirketler tarafından tasfiyeden dönme uygulanmakta, yargı kararlarında ve uygulamada çoğunlukla bu müessese reddedilmemekteydi. TTK m. 548 ile birlikte tasfiyeden dönme mevzuatta açıkça ilk defa kendine düzenleme alanı bulmuştur.

Tasfiyeden dönmeye ilişkin düzenleme birçok sorunu da beraberinde getirmiştir. Düzenlemenin mehzazını Alman Paylı Ortaklıklar Kanunu (Aktiengesetz-AktG) § 274 hükmü oluşturmaktadır. Ancak TTK m. 548'in AktG § 274'ten farklılaştığı noktalar da bulunmaktadır. Bu çalışmada anonim şirketlerde tasfiyeden dönmeyi düzenleyen TTK m. 548 hükmü çeşitli açılardan ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tasfiye, Tasfiyeden Dönme, Genel Kurul Kararı, İflasın Kaldırılması

---

* Arş. Gör.; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı.

KAYNAKÇA

- Al Kılıç; Şengül:** Anonim Şirketlerde Tasfiyeden Dönme, Ankara 2017.
- Alışkan, Murat:** “Anonim Şirketlerde Sicil Kaydının ve Tasfiyenin Yeniden Açılması (İhya)”, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kazancı Hukuk Dergisi, S. 59-60, 2009, s. 7-47.
- Ansay, Tuğrul:** “İnfisah Eden Bir Anonim Şirket Ana Sözleşmesinin Değiştirilebilmesi Sorunu”, Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu- III, 14-15 Şubat 1986, s. 189-207.
- Arslanlı, Halil:** “Anonim Şirketlerde İnfisahın Hukuki Neticeleri”, BATİDER, C. I, 1969, s. 301-319.
- Arslanlı, Halil:** Anonim Şirketler: IV. Kısım Anonim Şirketin Hesapları- V. Kısım Anonim Şirketin İnfisahı ve Tasfiyesi, Ankara 1961.
- Aytulun, Metin/ Toroslu, M. Vefa:** İçtihatlı ve Uygulamalı Anonim Şirketlerde Tasfiye, İstanbul 2014.
- Bahtiyar, Mehmet:** Ortaklıklar Hukuku, 11. Baskı, İstanbul 2016.
- Bilge, Mehmet Emin:** “Anonim Şirketin Sona Ermesi ve Tasfiyesi”, Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XVI, S. 3-4, 2012, s. 261-294.
- Bilgili, Fatih / Demirkapı, Ertan:** Şirketler Hukuku Dersleri (Şirketler), 6. Baskı, Bursa 2018.
- Bilgili, Fatih / Demirkapı, Ertan:** Şirketler Hukuku, 9. Baskı, Bursa 2013.
- Buz, Vedat:** Borçlunun Temerrüdünde Sözleşmeden Dönme, Ankara 1998.
- Çevik, Orhan Nuri:** “Anonim Şirketlerde Sona Erme Halinden Dönülebilir Mi?”, Ankara Barosu Dergisi, S. 3, 1987, s. 354-367.
- Demirsatan, Barış:** “Hukuka Aykırı Tasfiyenin Tüzel Kişiliğe Etkisi”, İÜHFM, C. LXXIV, S. 2, 2016, s. 685-708.
- Diñç, Serhan:** “6102 Sayılı Kanuna Göre Anonim Şirketlerde Sona Erme”, Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi, S. 2, 2016, s. 223-248.
- Eren, Fikret:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 19. Baskı, Ankara 2015.
- Eşgin, Osman:** Ortaklıklarda Tasfiye İşlemlerinin Türk Vergi Sistemi Açısından İncelenmesi, İstanbul 2017.
- Füller, Thomas Jens, (Bürgers, Tobias/ Körber, Torsten (Heausgeber)):** Aktiengesetz, 3. Auflage, München 2014.
- Güven, Şirin:** “6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde Anonim Şirketlerin Sona Ermesi ve Tasfiyesi”, Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S.1, C. 1, 2016, s. 35-63.
- Hirschmann, Jörn/ Hölters:** Wolfgang (Herausgeber), Aktiengesetz Kommentar, 3. Auflage, München 2017.

- İlbasmış Hızlısoy, Özlem:** Anonim Şirketin Haklı Sebepçe Feshi, Ankara 2016.
- Kaderoğlu, Murat:** Anonim Şirketin İnfisahı (Dağılması), İstanbul 2017.
- Karahan, Sami:** “Anonim ve Limited Şirketlerde Ek Tasfiye”, Prof. Dr. Ömer Teoman’a 55. Yaş Günü Armağanı, C. I, İstanbul 2002, s. 445-456.
- Karahan, Sami:** “Anonim ve Limited Şirketlerde İhya ve Tasfiyeden Dönme- Karar Tahlili” (Karar Tahlili), Prof. Dr. Fahiman Tekil’in Anısına Armağan, İstanbul 2003, s. 277-293.
- Karahan, Sami:** Anonim Şirketlerde Tasfiye, Konya 1988.
- Karaman Coşgun, Özlem:** Anonim Şirketin Tasfiyesi, Ankara 2015.
- Kendigelen, Abuzer:** Türk Ticaret Kanunu Değişiklikleri Yenilikler ve İlk Tespitler, 2. Baskı, İstanbul 2012.
- Kervankıran, Emrullah:** Anonim Şirketlerin Tasfiyesi, İstanbul 2015.
- Kırca, İsmail/ Şehirali Çelik, Feyzan Hayal/ Manavgat, Çağlar:** Anonim Şirketler Hukuku, C. 1, Ankara 2013.
- Koch, Jens:** Münchener Kommentar zum Aktiengesetz, 4. Auflage, München 2016.
- Moroğlu, Erdoğan:** 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Değerlendirme ve Öneriler, 7. Baskı, İstanbul 2012.
- Moroğlu, Erdoğan:** Anonim ve Limited Ortaklıklarda Fesih Kararının Geri Alınması” (Fesih Kararı), Prof. Dr. Ömer Teoman’a 55. Yaş Günü Armağanı, C. I, İstanbul 2002, s. 563-575.
- Oğuzman, Kemal:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Cilt: I, 14. Baskı, İstanbul 2016.
- Poroy, Reha/ Tekinalp, Ünal/ Çamoğlu, Ersin:** Ortaklıklar Hukuku I, 13. Baskı, İstanbul 2014.
- Pulaşlı, Hasan:** Şirketler Hukuku Şerhi, C. II, 2. Baskı, Ankara 2014.
- Songur, Damla:** “Türk Hukukunda Şirketlerin İhyası- Yargıtay Kararları Işığında TTK Geçici 7. Madde Üzerine Değerlendirmeler”, Prof. Dr. Sabih Arkan’a Armağan, İstanbul 2019, s. 1003-1031.
- Şener, Oruç Hami:** Anonim Ortaklıkta Ek Tasfiye (İhya) (Ek Tasfiye), Ankara 2015.
- Şener, Oruç Hami:** Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku Kitabı, 3. Baskı, Ankara 2017.
- Tekil, Müge:** “Genel Kurulun Anonim Şirketin Feshi Kararını Geri Alması-İsviçre Federal Mahkemesinin 18 Haziran 1997 Tarihli Yeni İçtihatı”, İÜHF, C. LVI, S. 1-4, s. 319-327.
- Yasaman, Hamdi:** “Anonim Ortaklıkta Tasfiyeden Dönme”, İsviçre Borçlar Kanunu’nun İktibasının 80. Yılında İsviçre Borçlar Hukuku’nun Türk Ticaret Hukuku’na Etkileri, İstanbul 2009, s. 735-747.
- Yıldız, Şükrü:** “6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 548. Maddesine Göre Tasfiyeden Dönme”, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, S. 30, 2016, s. 131-148.

TÜRK EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER ÇERÇEVESİNDE ANONİM ŞİRKETLERİN SERMAYE KAYBI VE BORCA BATIKLIĞIN HUKUKİ SONUÇLARI*

Prof. Dr. Mehmet Özdamar**

Özet

Yürürlükten kaldırılan 6762 sayılı önceki Kanun'da olduğu gibi mevcut 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda¹ da anonim şirket yönetim kurulunun görevleri arasında sayılan şirketin mali durumunu inceleme ve bu konuda gerekli tedbirleri alma çerçevesinde şirketin sermayesinin kaybı ve borca batıklık halinde yönetim kuruluna görev ve sorumluluk yüklenmiştir. Eski Kanuna göre bazı değişiklik ve yenilikler ile kaleme alınan TTK m. 376 hükmünde, anonim şirketin ekonomik olarak zor duruma düşmesi halinde yönetim kurulunun yapması gereken işlemler ve alması gereken önlemler düzenlenmiştir. Söz konusu düzenlemenin ekonomik daralmanın yaşandığı dönemlerde özel sektör şirketleri için ciddi sıkıntılar doğurması sebebiyle Ticaret Bakanlığı tarafından ikincil bir düzenleme ile Kanun hükmünün uygulaması ilave birtakım şartlara bağlanmıştır. Çalışmamızda güncel gelişmeler çerçevesinde hükmün uygulanma sorunu ele alınmıştır.

Abstract

Within the scope of the inspecting the company's financial standing and taking precautions, which are accepted as duties of a board of management of a joint stock company, responsibility and duty belongs to the board in case of capital loss and going into debt, stated in the Turkish Commercial Code No. 6102 as in the abrogated Turkish Commercial Code No. 6762. In the Act. 376 of the new Turkish Commercial Code, which is novel and different compared to old code, the precautions and proceedings a company must take if the company struggles with financial manners. Enforcing of act is bounded to extra conditions by a regulation made by Ministry of Trade since the act cause serious problems for private sector in the times of financial depression. In this study, the problem of the enforcing the act is approached within the scope of the current developments.

---

* İşbu Tebliğ, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi tarafından 25-26 Nisan 2019 tarihlerinde düzenlenen "Özel Hukukun Güncel Meseleleri Sempozyumu'nda (II)" sunulmuştur.

** Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Kürsüsü Öğretim Üyesi

¹ RG. 14.02.2011 T., 27846 S.

KAYNAKÇA

- Akdağ Güney, N.:** Anonim Şirket Yönetim Kurulu, İstanbul 2016.
- Aytuğar, B.:** Anonim Şirketlerde Oy Hakkında İmtiyaz, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2018.
- Bärtschi, H.: (Jung, P./Kunz, P. V.):** Gesellschaftsrecht, Schulthess, 2016.
- Böckli, P.:** Schweizer Aktienrecht mit Fusionsgesetz, Börsengesellschaftsrecht, Konzernrecht, Corporate Governance, Recht der Revisionsstelle und der Abschlussprüfung in neuer Fassung - unter Berücksichtigung der ange-laufenen Revision des Aktien- und Rechnungslegungsrechts, 4. Aufl. Schulthess Juristische Medien AG, 2009.
- Bürgi, W. F.:** Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, V. Band, 5. Teil, Die Aktiengesellschaft, b/2: Art. 698-738 OR, Schulthess&CO AG, Zürich 1969.
- Can, M. Ç.:** “Banka Yönetim Kurulu Üyesi Olarak Tüzel Kişi”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XX, Y. 2016, Sa. 1, s. 27-64.
- Can, M. Ç.:** “Pay Sahiplerinin veya Alacaklıların Doğrudan Zararlarının Tazmini Amacıyla İkame Edilen Sorumluluk Davalarında TTK m. 1534’ün Etkisi”, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 21, S. 4, s. 3-32.
- Can, M. E.:** “Anonim Şirkette Sermaye ve Kanuni Yedek Akçeler Toplamının Üçte İkisinin Kaybının Hukuki Sonuçları”, C. XIII, S. 1, (2018), s. 1-36.
- Çağlar, H.:** Anonim Şirket Sermayesinin Azaltılması, Ankara 2010.
- Dalla Torre, L.:** Präjudizienbuch OR, Die Rechtsprechung des Bundesgerichts (1875-2015), Hrsg: Peter Gauch, Viktor Aepli, Hubert Stöckli, 9. Aufl., Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2016.
- Eğilmez, M.:** “Özelleştirme Bir İşe Yaradı mı?”, Kendime Yazılar, 27.03.2014, <http://www.mahfiegilmez.com/2014/03/ozellestirme-bir-ise-yarad-m.html>.
- Forstmoser, P./Forrer, F.:** “Entwicklungen im Gesellschaftsrecht -- Handelsgesellschaften und Genossenschaften -- und im Wertpapierrecht/Le point sur le droit des sociétés -- sociétés commerciales et sociétés coopératives -- et des papiers-valeurs”, Schweizerische Juristen-Zeitung (SJZ) 97/2001, s. 488-496.
- Forstmoser, P./Meier-Hayoz, A./Nobel, P.:** Schweizerisches Aktienrecht, Stämpfli Verlag, Bern 1996.
- Göktürk, K.:** “Anonim Şirket Yönetim Kurulunun Özellikle Yetki Devri Halinde Gözetim Sorumluluğu ve Hukuku Belirlilik Sorunu” TBB Dergisi 2014 (114), s. 179-200.
- Göktürk, K./Can, M. Ç.:** “Farklılaştırılmış Teselsülün - Özellikle - Dış İlişki Bakımından Anlamı ve Bankacılık Kanununun Şahsi İflas Sorumluluğu ile Karşılaştırılması”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 2, Sayı 2, s. 247-282.

- Homburger, E.:** Kommentar zum schweizerischen Zivilrecht (Zürcher Kommentar), Bd. V/5b, Der Verwaltungsrat, Art. 707-726 OR, 2. Aufl., Schulthess Juristische Medien AG, 1997.
- Karagöl, E.T.:** “Geçmişten Günümüze Türkiye’de Dış Borçlar”, SETA Analiz, Sa. 26, Ağustos 2010.
- Kaşak, E.:** Anonim Şirketlerde Genel Kurul ile Yönetim Kurulu Arasındaki Yetki Dağılımına İlişkin Temel Esaslar, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2018.
- Kaşak, F. E.:** Sözleşme Özgürlüğünün Sınırı Olarak Kanunun Emredici Hükümlerine Aykırılık, 1. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2019.
- Kaya, M. İ.:** “Ticaret Kanunu ve TTK Tasarısının Yönetim Kuruluna Anonim Ortaklığın Mali Durumunun Bozulması Halinde Yüklendiği Yükümlülükler”, Kazancı 2007, S. 37-38, s. 7 vd.
- Kayar, İ.:** “Yeni TTK’ya Göre Anonim Şirkette Sermaye Kaybı ve Borca Batıklığın Tespiti ve Sonuçları”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, 6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu’nu Beklerken, Cilt 18, S. 2, İstanbul 2012, s. 643-658.
- Kendigelen, A.:** Türk Ticaret Kanunu, Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler, 2. Bası, İstanbul 2012.
- Krneta, G.:** Praxiskommentar Verwaltungsrat Art. 707-726 OR und Spezialgesetze. Ein Handbuch für Verwaltungsräte, Stämpfli Verlag AG, 2. Aufl., Bern 2005.
- Manavgat, Ç. (Kırca, İ./Şehirali Çelik, F. H.):** Anonim Şirketler Hukuku Cilt:1, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara 2013.
- Meier-Hayoz, A./ Fortsmoser, P.:** Schweizerisches Gesellschaftsrecht, Bern 2012.
- Pulaşlı, H.:** Şirketler Hukuku Şerhi, 3. Baskı, C. II, Ankara 2018.
- Roth Pellanda, K.:** Organisation des Verwaltungsrates Zusammensetzung, Arbeitsteilung, Information und Verantwortlichkeit, Dike Verlag AG, Zürich 2007, SSHW-268.
- Sarı, M.:** Dış Borç Yönetimi ve Türkiye Uygulamaları, TCMB Uzmanlık Tezi, Ankara 2004.
- Sayhan, İ.:** “Anonim Şirketlerde Aktiflerin Pasifleri Karşılıyamadmasının Sonucu Olarak İflas ve İflasın Ertelenmesi”, Batider, C. XXIII, S. 1, s. 78 vd.
- Schucany, E.:** Kommentar zum schweizerischen Aktienrecht, 2. Aufl., Orell Füssli Verlag, Zürich 1960.
- Sunaric, P.:** Kurzkomentar Obligationenrecht, Art. 1-1186 OR, Hrsg: Honsell, Heinrich, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel 2014.
- Tekinalp, Ü.:** Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku (Anonim ve Limited Ortaklıklar, Tek Kişi Ortaklığı, Ortaklıklar Topluluğu, Birleşme, Bölünme, Tür Değiştirme), İstanbul 2015.
- Tekinalp, Ü. (Poroy, R./Çamoğlu, E.),** Ortaklıklar Hukuku I, 14. Bası, İstanbul 2019.

Türk, A.: *“Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun Getirdiği Değişiklik ve Yeniliklerle Anonim Ortaklıkta Sermaye Kaybı ve Hukuki Sonuçları*, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt. 17, Sayı: 2, 2015, s. 63 vd.

Türk, A.: Anonim Ortaklıkta Sermaye Kaybı ve Borca Batıklığının Hukuki Sonuçları, Ankara 1999.

Üçışık, G./Çelik, A.: Anonim Ortaklıklar Hukuku, I. Cilt, Ankara 2013.

von Büren, R. (Stoffel, Walter A./ Weber, Rolf H.): Grundriss des Aktienrecht, 2011.

von der Crone, H., C.: Aktienrecht, Stämpfli Verlag AG, Bern 2014.

Wibmer, J. K.: Aktienrecht Kommentar Aktiengesellschaft, Rechnungslegungsrecht, VegüV, GeBüV, VASR, OFK - Orell Füssli Kommentar (Navigator.ch), 1. Aufl., Verlag Orell Füssli Verlag AG, 2016.

Wüstiner, H.: Basler Kommentar: Obligationenrecht II, Art. 530-964 OR (Art. 1-6 SchIT AG, Art. 1-11 ÜBest GmbH), Hrsg: Heinrich Honsell, Nedim Peter Vogt, Rolf Watter, 4. Aufl., Helbing & Lichtenhahn (Verlag), 2012.

YARGITAY KARARLARI EKSENİNDE ANONİM ORTAKLIK YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN HUKUKÎ SORUMLULUĞU İLE İLGİLİ GÜNCEL SORUNLAR

Prof. Dr. Şafak Narbay *

Arş. Gör. Buğra Kesici **

Özet

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, anonim ortaklık yönetim kurulu üyelerinin hukukî sorumluluk rejimi ile ilgili önemli yenilikler öngörmüştür. Bununla birlikte, usul hukuku ile de yakından ilgili olduğu dile getirilebilecek muhtelif konularda yargı tatbikatı ile güncel öğreti arasında görüş ayrılıklarının mevcut olduğu söylenebilir. Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 2012 yılı ve sonrasında Yargıtay 11. Hukuk Dairesi tarafından tesis edilen güncel kararlar incelendiğinde, tartışmaya açılacak konu başlıkları daha fazla sayıda olmakla birlikte, bu çalışma kapsamında incelenmesi plânlanan konu başlıklarının altı alt başlık altında tasnif edilebilmesi mümkün görünmektedir. Bunlar: (i) doğrudan/dolayısıyla zararın tazmini talebi ve davacı tarafından yapılan hatalı nitelendirmenin sonuca etkisi, (ii) aktif husumet ehliyeti özelinde pay sahipliği sıfatının muhafaza edilmesi gerekli olan zaman dilimi, (iii) ibra ile ilgili özel sorunlar, ibra kararının kapsamı ve bağlantılı davalarla olan ilişkisi, (iv) organsal sorumluluk temelinde yönetim kurulu üyelerinin haksız fiil sorumluluğu, (v) anonim ortaklık tarafından açılan sorumluluk davalarında genel kurul kararının gerekli olup olmadığı ve (vi) kusurun ispatıdır. İşte bu çalışmada, konunun hukuki alt yapısı göz önünde bulundurularak, bahsi geçen sorunlara yönelik önemli çözüm önerilerinde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yönetim kurulu üyelerinin hukukî sorumluluğu, doğrudan ve dolayısıyla zarar, ibra ile ilgili özel sorunlar, haksız fiil sorumluluğu, genel kurul kararının gerekli olup olmadığı, kusurun ispatı.

---

* Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı
(safaknarbay@sakarya.edu.tr)

** İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı
(bugra.kesici@istanbul.edu.tr)

KAYNAKÇA

- AYDIN Alihan:** “Türk Ticaret Kanunu’nun Anonim Ortaklıkta Sermaye Kaybı ve Borca Batıklığa İlişkin Düzenlemesine (TK m.376) Eleştirel Bir Bakış”, İÜHFİM C.LXX, 2012, 101-114
- BİLGİLİ Fatih:** “Alman Hukukunda Anonim Ortaklık Yönetim Kurulunun İşletmeyle İlgili Aldığı Kararlardan Dolayı Sorumluluğu ve Yeni Hazırlanan Kanun Tasarısıyla Paylı Ortaklıklar Kanunu’nda Bu Konuda Getirilen Değişiklikler”, <http://www.e-akademi.org/makaleler/fbilgili-4.htm>
- CAN Mustafa Erdem:** “Anonim Şirkette Sermaye ve Kanuni Yedek Akçeler Toplamının Üçte İksinin Kaybının Hukuki Sonuçları”, ERÜHFD, C. XIII, S. 1, 2018, 1-37
- DEYNEKLİ Adnan:** “Borca Batık Anonim Şirketlerde İyileştirme Tedbirleri”, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.9, S.117, 2014, 103-112
- DOĞRUSÖZ KOŞUT Hanife:** “Anonim Ortaklık Yöneticilerinin ve Denetçilerinin Hukuki ve Cezai Sorumluluğu (TTK m.549-563)”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.18, S.2, 2012, 683-696
- EROĞLU Orhan:** Uygulamada Konkordato, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, İstanbul 2019
- ERTÜRK Mümin:** İşletme Biliminin Temel İlkeleri, 9. Baskı, Beta Yayıncılık, İstanbul 2013
- GÜMÜŞ, Mustafa Alper:** “6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK) m.18/II’de Yer Alan “Basiretli İş Adamı (Tacir) Davranışı” Ölçütünün İyiniyetin (TMK m.3) Varlığının Belirlenmesindeki İşlevi”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Araştırmaları Dergisi, Prof. Dr. Cevdet Yavuz’a Armağan, II. Cilt S.3, Özel Sayı, İstanbul 2016, 1221-1240
- HELVACI Mehmet:** “Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluk Sistemindeki Başlıca Yenilikler”, Türk Ticaret Kanunu’nun 5. Yıl Sempozyumu Tebliğler Kitabı, Türkiye Adalet Akademisi, Ankara 2018, 319-342
- KAYA Arslan:** “Borca Batık Anonim Şirketin İflasının Ertelenmesi”, Prof. Dr. Erdoğan Moroğlu’na 65. Yaş Günü Armağanı’ndan Ayrı Bası, İstanbul 1999, 279-303
- KAYAR İsmail:** “Yeni TTK’ya Göre Anonim Şirkette Sermaye Kaybı ve Borca Batıklığının Tespiti ve Sonuçları”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.18, S.2, 2012, 643-658
- KRAAKMAN Reiner, ARMOUR John, DAVIES Paul, ENRIQUES Luca, HANSMANN Henry, HERTIG Gerard:** The Anatomy of Corporate Law, A Comparative and Functional Approach, Oxford University Press, 3rd Edt., UK 2017
- McCORMACK Gerard, KEAY Andrew, BROWN Sarah:** European Insolvency Law, Edward Elgar Publishing, UK 2017

ÖZKORKUT Korkut: “Bankaların Kredi Koşullarında Şirket Finansal Tablolarının Rolü, 6012 Sayılı TTK’ya Göre Hangi Bilanço Hangi Kar” Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü 60. Yıl Sempozyumu “Banka Hukukuna Genel Yaklaşım”, 11 Aralık 2015, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara 2017, 21-43

PEKCANITEZ Hakan, ATALAY Oğuz, SUNGURTEKİN ÖZKAN Meral, ÖZEKES Muhammet: İcra ve İflas Hukuku Ders Kitabı, 4. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2017

POROY Reha, TEKİNALP Ünal, Ersin ÇAMOĞLU: Ortaklıklar Hukuku I, Yeniden Yazılmış 13.Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2014

POROY Reha, TEKİNALP Ünal, Ersin ÇAMOĞLU: Ortaklıklar Hukuku II, Yeniden Yazılmış 13.Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2017

PULAŞLI Hasan: “Yönetim Kurulunun “İşadamı Kararı”nın (Business judgment Rule) Anlam ve Uygulanmasının Amerikan, Alman ve İsviçre Yüksek Mahkeme Kararları Işığında Değerlendirilmesi ve Türk Hukukunda Durum”, Türk Ticaret Kanunu’nun 5. Yıl Sempozyumu Tebliğler Kitabı, Türkiye Adalet Akademisi, Ankara 2018, s. 281-318.

T.C. Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü, 09/11/2005 t. 4903 s. Türk Ticaret Kanunu Tasarısı

TEKİNALP Ünal: “Basel III’ün Türkiye Muhasebe Standartlarının Uygulanmasına ve Sermaye Ortaklıklarının Denetlenmesine Olan Etkisi”, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü 60. Yıl Sempozyumu “Banka Hukukuna Genel Yaklaşım”, 11 Aralık 2015, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara 2017, 7-16

TÜRK Ahmet: “Anonim Ortaklıkta Borca Batıklık ve İflasın Ertelenmesi Konusunda 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu ve Yürürlük Kanunu ile Getirilen Yenilik ve Değişiklikler”, BATİDER, C.XXXII, Sa.1, 2016, s.5-60

ÜÇİŞİK Güzin, ÇELİK Aydın: Anonim Ortaklıklar Hukuku, Adalet Yayınevi, I. Cilt, Ankara 2013 (Ortaklıklar)

ÜÇİŞİK Güzin, ÇELİK Aydın: Anonim Ortaklıkta Finansal Tablolar Yedek Akçeler ve Kar Dağıtımı, Oniki Levha, İstanbul 2018 (Finansal Tablolar)

YARALI Levent: Şirketler Hukukuna İlişkin Yargıtay Kararları-I, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara 2012

<http://admin.ch/ch/d/sr/220/a725.html>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:32017L1132>

http://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/DynamicContentFiles/Türkiye%20Muhasebe%20Standartları/TMSTFRS2018Seti/TMS/TMS_1_2018.pdf

<http://kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/DynamicContentFiles/Türkiye%20Muhasebe%20Standartları/TMSTFRS2019Seti/Finansal%20Raporlamaya%20İlişkin%20Kavramsal%20Çerçeve/Kavramsal%20Çerçeve.pdf>

www.lexpera.com.tr

<https://www.spk.gov.tr/Sayfa/AltSayfa/1216>

ANONİM ŞİRKETLERDE ATİPİK YAPILANMALAR SORUNU

Dr. Öğr. Üyesi Esra KAŞAK*

Özet

Öğretide anonim şirketlere ilişkin hükümler konulurken kanun koyucunun belirli bir tip anonim şirketi model olarak aldığını kabul eden yazarlar bulunmaktadır. Model alınan bu tip, genellikle çok sayıda pay sahibi olan ve sermayeye dayalı olarak yapılanmış bir anonim şirkettir. Ancak anonim şirketlere ilişkin düzenlemeler, özel kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, az sayıda pay sahibi bulunan ve şahsa dayalı olarak yapılanmış anonim şirketlere de uygulanmaktadır. Büyük şirketler düşünülerek hazırlanan hükümlerin, küçük şirketlere de uygulanması zaman zaman tatmin edici sonuçlar doğurmayabilir. Salt bu sebeple ilgili hükmün somut olayda uygulanmayacağı sonucuna varılması mümkün değildir. Aksi bir yorum, hâkimin kanunla bağlı olması kuralına aykırılık teşkil eder. Ancak zaman zaman somut olayda söz konusu olan anonim şirketin özelliklerinin dikkate alınmasını gerektiren durumlar olabilir. Bu çalışmada uyumsuzluğa konu veya uyumsuzluğun tarafı olan anonim şirketin somut özelliklerinin dikkate alınmasını gerektiren istisnai durumlar ortaya konulmuştur.

Anahtar kelimeler: Anonim Şirket, Tipoloji, Tip, Sınıf, Tür.

The Problem of Atypical Structures in Joint Stock Companies

Abstract

There are authors in the doctrine, who accept that the legislator takes a certain type of joint stock company as a model at legislature process on joint stock companies. This modelled type is generally a joint stock company with a large number of shareholders and structured based on capital. However, the regulations regarding joint stock companies are also applied to joint stock companies, which have a small number of shareholders and are structured on a personal basis, without prejudice to the provisions of private law. From time to time, this situation may not produce satisfactory results. Solely for this reason, it is not possible to conclude that the relevant provision will not apply in the present case. However, in this paper, it has been revealed whether there will be exceptional circumstances that require consideration of the concrete features of the joint stock company that is the subject of the dispute or the party of the dispute.

Key Words: Joint stock company, Typology, Type, Class, Kind.

---

* Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.

KAYNAKÇA

- Ansay, Tuğrul:** Anonim Şirketler Hukuku, Altıncı bası, Olgaç Matbaası, 1982.
- Arslanlı, Halil:** Anonim Şirketler, I Umumi Hükümler, 3. Bası, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1960 (C. I).
- Arslanlı, Halil:** Anonim Şirketler, II-III Anonim Şirketin Organizasyonu ve Tahviller, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1960 (C. II-III).
- Ayhan, Rıza/Çağlar, Hayrettin/Özdamar, Mehmet:** Şirketler Hukuku Genel Esaslar, Yetkin Yayınları, Ankara 2019.
- Bär Rolf:** "Grundprobleme des Minderheitenschutzes in der Aktiengesellschaft", ZBJV 95, (1959), 369 vd.
- Baumann, Maja R.:** Die Familienholding, SSHW Band/Nr. 244, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich 2005.
- Bertschinger, Urs:** "Wie weiter im Aktienrecht?", Richterliche Rechtsfortbildung in Theorie und Praxis, Festschrift für Hans Peter Walter Methodenlehre und Privatrecht, Zivilprozess- und Wettbewerbsrecht, Hrsg: Peter Forstmoser, Heinrich Honsell, Wolfgang Wiegand, Stämpfli Verlag AG, 2005, s. 207-229.
- Bühler, Christoph B.:** "Zwingendes Aktienrecht: Rechtfertigungsgründe und Alternativen Grundsätzliche Überlegungen zur Zukunft der Gestaltungsfreiheit im Schweizer Aktienrecht nach der Annahme der Volksinitiative «gegen die Abzockerei»" GesKR 4/2013, s. 541-550.
- Cafilisch, Silvio:** Die Bedeutung und die Grenzen der rechtlichen Selbständigkeit der abhängigen Gesellschaft im Recht der Aktiengesellschaft, Winterthur 1961.
- Çelik, Aytekin:** "Halka Açık Anonim Ortaklık Statüsünün Kaybedilmesi", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.13, Sa. 1, Y. 2005, s. 33 vd.
- Dural, Mustafa/Sarı, Suat:** Türk Özel Hukuku Cilt I Temel Kavramlar ve Medeni Kanunun Başlangıç Hükümleri, Filiz Kitabevi, İstanbul 2006.
- Edis, Seyfullah:** Medeni Hukuka Giriş ve Başlangıç Hükümleri, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 1997.
- Emmenegger, Susan/Tschentscher, Alex:** Berner Kommentar, Bd. I, Einleitung und Personenrecht, 1. Abteilung, Einleitung, Art. 1-9 ZGB, Heinz Hausheer/Hans Peter Walter (Hrsg.), Bern 2012.
- Forstmoser, Peter/Küchler, Marcel:** Aktionärbindungsverträge Rechtliche Grundlagen und Umsetzung in der Praxis, Schulthess Verlag, Zürich 2015.
- Forstmoser, Peter/Meier-Hayoz, Arthur/Nobel, Peter:** Schweizerisches Aktienrecht, Stämpfli Verlag, Bern 1996.

- Forstmoser, Peter/Vogt, Hans-Ueli:** Einführung in das Recht, 4. Auflage, Stämpfli Verlag AG, Bern, 2008.
- Forstmoser, Peter:** "Atypische und widerrechtliche Genossenschaften und Vereine sowie ihre registerrechtliche Behandlung", SAG 55 (1983), s. 142-155 (1983).
- Forstmoser, Peter:** "Corporate Governance – eine Aufgabe auch für KMU?", Hrsg.: von der Crone, Hans Caspar/Forstmoser, Peter/Weber, Rolf H./Zäch, Roger, Aktuelle Fragen des Bank- und Finanzmarktrechts, Festschrift für Dieter Zobl zum 60. Geburtstag, Zürich 2004, s. 475-505 (2004).
- Furrer, Martin:** Der gemeinsame Zweck als Grundbegriff und Abgrenzungskriterium im Recht der einfachen Gesellschaft, Zürich, 1996.
- Germann, Sandro:** Die personalistische AG und GmbH Unter besonderer Berücksichtigung von Aktionär- und Gesellschafterbindungsverträgen, SSHW-Band/Nr. 327, Dike Verlag AG, 2015.
- Handschin, Lukas:** "Kaufmännische einfache Gesellschaften", Entwicklungen im Gesellschaftsrecht I, (Bern 2006), s. 31-44.
- Hirsch, Alain/Nobel, Peter:** "Projekt einer privaten Aktiengesellschaft", SZW 69 (1997), 126-135.
- Hrubesch, Stephanie/Bosshardt, Martina:** Einleitungsartikel und Personenrecht, Hofer, Sibylle, Hrubesch-Millauer, Stephanie, Schulthess Juristische Medien AG, 2. Auflage, Stämpfli Verlag, Bern, 2012.
- Horber, Felix:** Die Informationsrechte des Aktionärs Eine systematische Darstellung, Schulthess Polygraphischer Verlag, Zürich 1995.
- Iseli, Thomas:** Führungsorganisation im Aktien-, Banken und Versicherungsrecht Ausgestaltung, Aufgaben und Abgrenzungen von Verwaltungsrat und Geschäftsleitung, aktuelle Entwicklungen und Corporate Governance, Schulthess Zürich Basel Genf 2008.
- Jäggi, Peter:** "Ungelöste Fragen des Aktienrechts", SAG 31. Jahrgang 1958/59, s. 57-80 (1958).
- Jäggi, Peter:** "Von der atypischen Aktiengesellschaft" Festgabe Franz Josef Jeger, Solothurn 1973, S. 563-580 (1973).
- Karasu, Rauf:** Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Anonim Şirketlerde Emredici Hükümler İlkesi, Yetkin Yayınları, Ankara 2009.
- Kaşak, Esra:** "Anonim Şirketlerin Haklı Sebeple Feshinde Şahsi Sebeplerin Değerlendirmeye Alınip Alınamayacağı Hususunun Hâkimin Takdir Yetkisi Bakımından Değerlendirilmesi", Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXIII, Y. 2019, S. 3, s. 161 vd. (2019A).
- Kaşak, Esra:** Anonim Şirketlerde Genel Kurul İle Yönetim Kurulu Arasındaki Yetki Dağılımına İlişkin Temel Esaslar, Oniki Levha Yayıncılık, Ankara 2019 (2019).

- Kaşak, Fahri Erdem:** Sözleşme Özgürlüğünün Sınırı Olarak Kanunun Emredici Hükümlerine Aykırılık, 1. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2019 (Kaşak, F., E.).
- Koller, Arnold:** Grundfragen einer Typuslehre im Gesellschaftsrecht, Freiburg 1967.
- Meier-Hayoz, Arthur/Forstmoser, Peter:** Schweizerisches Gesellschaftsrecht, mit Einbezug des künftigen Rechnungslegungsrecht und der Aktienrechtsreform, 11. Auflage, Stämpfli&Cie AG Bern 2012.
- Meier-Hayoz, Arthur/Schlupe, Walter R./Ott, Walter:** "Zur Typologie im schweizerischen Gesellschaftsrecht" ZSR 90/1971, s. 293 vd.
- Meier-Hayoz, Arthur:** "Zur Typologie im Aktienrecht", Lebendiges Aktienrecht, Festschrift für F.W. BÜRGI, Zürich 1971, s. 243-264.
- Middendorff, Patrick/Grob, Beatrice:** Personen- und Familienrecht-Partnerschaftsgesetz Art. 1-456 ZGB-PartG, Peter Breitschmid, Alexandra Jungo (Hrsg.), CHK-Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, 3. Auflage, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich, 2016.
- Okutan Nilsson, Gül:** Anonim Ortaklıklarda Paysahipleri Sözleşmeleri, İstanbul 2004, Çağa Hukuk Vakfı.
- Ott, Walter:** Die Problematik einer Typologie im Gesellschaftsrecht, dargestellt am Beispiel des schweizerischen Aktienrechts, Verlag Stämpfli&Cie AG Bern 1972.
- Plüss, Adrian:** Aktienrecht Kommentar, Aktiengesellschaft, Rechnungslegungsrecht, VegüV, GeBüV, VASR, OFK - Orell Füssli Kommentar (Navigator.ch), Hrsg: Jeanette K. Wibmer, 1. Auflage, Orell Füssli Verlag AG 2016.
- Pugatsch, Sigmund:** Der Austritt aus der personenbezogenen Aktiengesellschaft, Zürich 1976.
- Riemer, Hans Michael:** Berner Kommentar, Band/Nr. I/3/1, Allgemeine Bestimmungen, Systematischer Teil und Kommentar zu Art. 52-59 ZGB Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Einleitung und Personenrecht, Die juristische Personen, 3. Auflage, Hrsg: Heinz Hausheer, Stämpfli Verlag AG, Bern 1993 (BK-Riemer).
- Riemer, Hans Michael:** Die Einleitungsartikel des Schweizerischen Zivilgesetzbuches: Art.1-10 ZGB, 2. Auflage, Stampflis Verlag AG, Bern, 2003 (2003).
- Sanwald, Reto:** Austritt und Ausschluss aus AG und GmbH, SSHW Band/Nr. 280, Dike Verlag AG, Zürich 2009.
- Spillmann, Till:** Institutionelle Investoren im Recht der (echten) Publikumsgesellschaften, SSHW-Band/Nr. 232, Schulthess Juristische Medien AG, 2004.
- Şahin, Ayşe:** Anonim Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi, 1. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2013.
- Şehirali Çelik, Feyzan Hayal (Kırca, İsmail/Manavgat, Çağlar:** Anonim Şirketler Hukuku Cilt:1, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara 2013.
- Tekinalp, Ünal:** "Grundzüge der türkischen Handelsrechtsreform 2011", ZBJV 149/2013, s. 81-95 (2013).

Tekinalp, Ünal: “AO Tipi İçinde Sınıf Değiştirme-Kayıtlı Sermaye Sisteminde Çıkarılan Sermayenin Tescilinin Hukuki Niteliği”, *Batider*, Aralık 1993, C. 17, S. 2, s. 29-37 (1993).

von Steiger, Werner: *Gesellschaftsrecht*, SPR VIII/I, Basel/Stuttgart 1976.

Waldburger, Martin: *Personengesellschaften und Aktiengesellschaft – Vergütungsverordnung*, Art. 530-771 OR – VegüV CHK - Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, 3. Aufl. 2016, Hrsg: Vito Roberto, Hans Rudolf Trüb, Schulthess Juristische Medien AG.

Weber, Rolf H.: “Aufbruch zu neuer juristischer Person: Investmentgesellschaft mit variablem Kapital”, *Grundfragen der juristischen Person*, Festschrift für Hans Michael Riemer zum 65. Geburtstag, Bern 2007, s. 433-449.

Weiss, Gottfried: *Zum schweizerischen Aktienrecht*, Stämpfli Verlag Bern 1968.

Wohlmann, Herbert: *Die Treuepflicht des Aktionärs*, Zürich 1968.

Botschaft, 2007: Botschaft zur Änderung des Obligationenrechts (Aktienrecht und Rechnungslegungsrecht sowie Anpassungen im Recht der Kollektiv- und der Kommanditgesellschaft, im GmbH-Recht, Genossenschafts-, Handelsregister- sowie Firmenrecht), 21. Dezember 2007.

Botschaft, 1983: Botschaft über die Revision des Aktienrechts vom 23. Februar 1983.

TÜRK TİCARET KANUNU’NUN 361’İNCİ MADDESİNDE İHDAS EDİLEN SİGORTANIN HUKUKİ NİTELİĞİ VE BU SİGORTA AÇISINDAN SİGORTALANAN MENFAAT

Dr. Öğr. Üyesi Abdülhamid Oğuzhan HACİÖMEROĞLU*

Özet

Yönetici sigortası Türk Hukuku’nda ilk defa 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 361’inci maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddede kanun koyucu yönetici sigortasının tanımını yapmamış, unsurlarını ve kapsamını belirlememiştir. Mezkûr maddede sadece yönetim kurulu üyelerinin anonim şirkete verebilecekleri zararların belli koşullarda sigortalması halinde bu sigortanın kurumsal yönetim ilkelerine uygunluk değerlendirmesinde dikkate alınacağı ifade edilmiştir. Çalışmamızda yönetici sigortası detaylı bir şekilde incelenmemiştir. Çalışmamızın konusu, yönetim kurulu üyelerinin şirkete verebilecekleri zararlar için yaptırılan bir sigortanın, halka açık anonim ortaklıkların kurumsal yönetim ilkelerine uygunluk değerlendirmesinde dikkate alınabilmesi için Türk Ticaret Kanunu 361’inci madde bağlamında taşıması gereken şartların ne olduğu ve bunlar özelinde ortaya çıkabilecek sorunlardır.

Anahtar Kelimeler: Anonim Şirket, Yönetim Kurulu Üyesi, Yönetici Sigortası, Sorumluluk Sigortası, Kurumsal Yönetim İlkeleri

---

* Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.

KAYNAKÇA

- Acar, Serdar:** Sorumluluk Sigortacısının Doğrudan Davada Dayanabileceği Savunmalar, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2012.
- Aras Yeşilova, Ecehan:** Sorumluluk Sigortalarında Zarar Görenin Doğrudan Dava Hakkı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2013.
- Arseven, Haydar:** Sigorta Hukuku, B.2, Beta Yayınları, İstanbul, 1991.
- Atabek, Reşat:** Sigorta Hukuku, Duygu Matbaası, İstanbul, 1950.
- Atamer, Kerim:** *Yeni Türk Ticaret Kanunu Uyarınca Zarar Sigortalarına Giriş*, Batider, C. XXVII. Ankara, 2011, s. 21-106.
- Ayhan, Rıza/ Çağlar, Hayrettin:** Sigorta Hukuku, C.1, Yetkin Yayınları, Ankara, 2018.
- Bahtiyar, Mehmet:** Ortaklıklar Hukuku, Beta, 12. Bası, İstanbul, 2017.
- Bilgili, Fatih/ Demirkapı, Erkan:** Şirketler Hukuku, Dora Yayıncılık, Bursa, 2018.
- Birds, John,** *Birds' Modern Insurance Law*, 7th Edition, Sweet & Maxwell, London, 2007.
- Bozer, Ali:** Sigorta Hukuku, BTHAE, Ankara, 1965. (Kısaltılmışı: 1965)
- Bozer, Ali:** *Yangın Dolayısıyla Sorumluluk Sigortası, Teori ve Uygulama Açısından Mesuliyet Sigortaları*, III. Sigorta Semineri, Sevinç Matbaası, İstanbul, 1977, s. 318-319.
- Can, Mertol:** Türk Özel Sigorta Hukuku, İmaj Yayınevi, Ankara, 2009.
- Çeker, Mustafa:** Sigorta Hukuku, Karahan Kitabevi, Adana, 2011.
- Deutsch, Erwin:** *Versicherungsvertragrecht*, 4. Aufl., Karlsruhe, 2000.
- Ehrenzweig, Albert:** *Deutsches (Österreichisches) Versicherungs-vertragsrecht*, Wien, 1952.
- Geiser, H. A.:** *Die Begrenzung des Risikos in der Haftpflichtversicherung*, Bern, 1946.
- Karayalçın, Yaşar:** *Sorumluluk (Mesuliyet) Sigortaları*, Sigorta Hukuku Dergisi, C. II, S.1-2, 1984, s. 27-68.
- Kender, Rayegan:** *Mesuliyet Sigortasının Mahiyeti ve Türleri, Teori ve Uygulama Açısından Mesuliyet Sigortaları*, III. Sigorta Semineri, Sevinç Matbaası, İstanbul, 1977.
- Kender, Rayegan:** *Türkiye’de Hususi Sigorta Hukuku*, 15. Bası, Oniki Levha Yayınevi, İstanbul, 2016. (Kısaltılmışı: Sigorta)
- Kervankıran, Emrullah:** *“Sermaye Şirketlerinde Yöneticilerin ve Müdürlerin Sorumluluk Sigortası (D&O Insurance)”*, Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2008/1, s. 237-274.

- Kırca, İsmail / Şehirli Çelik, Feyzan Hayal/ Manavgat, Çağlar:** Anonim Şirketler Hukuku, C.1, BTHAE, Ankara, 2013
- Koenig, Willy:** Schweizerisches Privatversicherungsrecht, Bern., 1967.
- Korkmaz, Melih Can:** “Sermaye Şirketlerinde Yönetici ve Müdürlerin Sorumluluğu Sigortası (D&O Sigortası) ve Tarafları”, Prof. Dr. Cevdet Yavuz’a Armağan, MÜHFAD., C. 22, S.3, 2016, s. 1823-1841.
- Kubilay, Huriye:** Uygulamalı Özel Sigorta Hukuku, Barış Yayınları, İzmir, 2003.
- Kubilay, Huriye:** *Anonim ve Limited Şirketlerde Yönetim Kurulu Üyelerinin ve Müdürlerin Sorumluluk Sigortası*, Bilgi Toplumunda Hukuk, Ünal Tekinalp’e Armağan, C.1, İstanbul, 2003, s. 537-561.
- Meixner, Oliver / Steinbeck, Rene:** Allgemeines Versicherungs-Vertragsrecht, 2. Aufl., München, 2011.
- Pulaşlı, Hasan:** Şirketler Hukuku Şerhi, C.2, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- Sayhan, İsmet:** Sigorta Sözleşmelerinin Konusu, Yetkin Yayınları, Anlara, 2001,
- Sergici, Erdoğan:** Mesuliyet Sigortası Türleri, Sigorta Hukuku Türk Derneği III. Sigorta Semineri, Ankara, 1977.
- Sieg, Oliver, Terbille, M. / Höra, K.:** Münchener Anwalts Handbuch Versicherungsrecht, 3. Aufl., §17-D&O Versicherung, 2015.
- Sopacı Öztuna, Birgül:** Yönetici Sorumluluk Sigortası, Vedat Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- Şenocak, Kemal:** Mesleki Sorumluluk Sigortası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2000. (Kısaltılmışı: Mesleki)
- Şenocak, Kemal:** *Menfaat Değerinin Altına Sigorta*, GÜHFD., Cilt IV, Sayı 1-2, 2000. s. 51-90. (Kısaltılmışı: Menfaat)
- Ulaş, Işıl:** Uygulamalı Zarar Sigortaları Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara, 2012.
- Ünan, Samim:** *Kara Sigortalarında Sigorta Ettirenin Görevleri ile İlgili Bazı Sorunlar*, SHD., S. 1, 1998, s. 97-113. (Kısaltılmışı: Sigorta)
- Ünan, Samim:** Zorunlu Hekim Sorumluluğu Sigortası Genel Şartlar Şerhi, Sigorta Hukuku Türk Derneği, İstanbul, 2012. (Kısaltılmışı: Hekim)
- Ünan, Samim:** Türk Ticaret Kanunu Şerhi-Sigorta Hukuku-Genel Hükümler, C.1, Oniki Levha, İstanbul, 2016. (Kısaltılmışı: Cilt 1).
- Ünan, Samim:** Türk Ticaret Kanunu Şerhi-Sigorta Hukuku-Sigorta Türlerine İlişkin Özel Hükümler, C.2, Oniki Levha, İstanbul, 2016. (Kısaltılmışı: Cilt 2)

6102 SAYILI TTK İLE BİRLİKTE ANONİM ŞİRKETLERDE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN ARTAN KULLANIMI

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Fatih ÖZKAN*

Özet

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) Türk ticaret hukukuna yaptığı katkılardan biri de ticari hayatta bilişim teknolojilerinin kullanımını artırması ve bilişim teknolojilerini şirketler hukukuna, özellikle de anonim şirketler hukukuna dâhil etmesidir. TTK'nın "*Elektronik işlemler ve bilgi toplumu hizmetleri*" başlıklı bölümü altında 1524 ila 1528. maddelerinde yer alan düzenlemeler arasında internet sitesi oluşturulması, ticari hayat-taki birtakım belgelerin elektronik ortamda düzenlenebilmesi, kayıtlı elektronik posta ile güvenli elektronik imza kullanımı ve kurulların elektronik ortamda yapılması bulunmaktadır. Bu makalede TTK'nın adı geçen bölümünde yer alan bilişim teknolojileri bir bütün olarak masaya yatırılmakta, hükümlerin tartışmalı yönleri ele alınmakta ve hükümlere ilişkin eleştirel değerlendirmelerde bulunmaktadır.

Anahtar sözcükler: "Elektronik işlemler ve bilgi toplumu hizmetleri", "Elektronik genel kurul", "İnternet sitesi oluşturma yükümlülüğü", "Bilişim teknolojileri", "Anonim şirket"

---

* Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi. Bu makale, yazarın Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi tarafından düzenlenen "*TTK'nın Yürürlüğü'nün Yedinci Yılında Anonim Şirketler Sempozyumu*" kapsamında 26 Nisan 2019 tarihinde sunduğu aynı adlı tebliğin metnidir.

KAYNAKÇA

- ALTAŞ, Soner:** “İlk Defa İnternet Sitesi Açma Yükümlülüğünün Kapsamına Giren Şirketlerce Yapılması Gereken İşlemler”, *Mali Çözüm Dergisi*, Sa: 131, s. 55-71
- ALTAŞ, Soner:** “Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre İnternet Sitesi Açma ve Yönlendirilmiş Mesaj Bulundurma Zorunluluğu”, *Mali Çözüm Dergisi*, Sa: 103, s. 143-150
- ARI, Zekeriyya:** “Türk Ticaret Kanunu Tasarısının Elektronik Ortama İlişkin Hükmü (Tasarı m.1527) ve Sanal Genel Kurul”, *EÜHFD*, C: 13, Sa: 3-4, s. 177-199
- AYHAN, Rıza / ÇAĞLAR, Hayrettin / ÖZDAMAR, Mehmet:** *Şirketler Hukuku Genel Esaslar*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2019
- BAHTİYAR, Mehmet:** “6102 sayılı TTK ve İkincil Düzenlemelere Göre Anonim Şirketlerin Genel Kurullarında Uygulanacak Olan Elektronik Genel Kurul Sistemi-I”, Türk Ticaret Kanunu’na İlişkin İkincil Mevzuatın Değerlendirilmesi, (Sempozyum Kitabı), Seçkin Yayınevi, İstanbul, 2014, s. 113-132
- BAHTİYAR, Mehmet:** *Ortaklıklar Hukuku*, 12. Bası, Beta Basım, İstanbul, 2017
- BİLGE, Mehmet Emin:** “Anonim Ortaklık Genel Kurul Toplantılarında Temsilci Aracılığıyla Oy Vermede İnternetin Kullanımı”, *AÜEHFD*, C: 7, S: 1-2, s. 341-367
- BİLGE, Mehmet Emin:** “Pay Sahiplerinin Anonim Ortaklık Genel Kurullarına İnternet Aracılığıyla Katılımı”, *Bilgi Toplumunda Hukuk: Ünal Tekinalp’e Armağan*, C: 1, Beta Basım Yayın, İstanbul, 2003, s. 219-235
- BİLGİLİ, Fatih:** “İnternet ve Anonim Ortaklık Genel Kurul Toplantısı”, *Prof. Dr. Necip Kocayusufpaşaoğlu İçin Armağan*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2004, s. 565-588
- BOROS, Elizabeth:** “Virtual Shareholder Meetings”, *3 Duke Law & Technology Review*, s. 1-10
- BOZKURT, Tamer:** *Şirketler Hukuku*, 10. Bası, Legem Yayıncılık, Ankara, 2019
- CAN, Mustafa:** “Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarında Oluşan Güç Boşluğu ve Giderilmesi Yollarından Vekâleten Oy Kullanma (Proxy) Sistemi”, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 1998
- ÇEKER, Mustafa:** “Anonim Ortaklıklarda Pay Sahiplerinin Yönetime Katılması”, *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C: 13, Sa: 1, s. 37-56
- ÇEKER, Mustafa:** “Halka Açık Anonim Şirketlerde Temsilci Aracılığıyla Oy Kullanma ve Pay Sahiplerine Çağrıda Bulunarak Vekâlet Toplanması”, *BATİDER*, C: 18, S: 1-2, s. 177-197
- ÇETİNER, Selma / BOZKURT YÜKSEL, Armağan Ebru:** *Ticari İşletme ve Şirketler Hukuku*, 4. Bası, Seçkin Kitabevi, Ankara, 2017
- DOĞU, Ali Haydar:** *Bilişim Hukuku*, Ekin Kitabevi, Bursa, 2016

- EMİNOĞLU, Cafer:** *Türk Ticaret Kanunu'nda Kurumsal Yönetim (Corporate Governance)*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2014
- ERCAN, Tayfun:** "Yeni Türk Ticaret Kanunu'nda Elektronik İşlemler", *İstanbul Barosu Dergisi*, C: 86, Sa: 2, s. 227-234
- EYUBOĞLU, Ceren:** "Halka Açık Anonim Şirketlerde Elektronik Genel Kurul Toplantıları", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2018
- EYÜBOĞLU, Seren:** "6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde Borsaya Kote Anonim Şirketlerde Elektronik Genel Kurul Sistemi", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2014
- FALCIOĞLU, Mete Özgür:** *Anonim Şirketlerde Elektronik Genel Kurul*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2016
- FALCIOĞLU, Mete Özgür:** "Anonim Şirketlerde İnternet Sitesi Açma Yükümlülüğü ve Aykırılığın Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü Bakımından Etkisi", *Legal Hukuk Dergisi*, C: 14, Sa: 159, s. 1299-1330
- HASSELBACH, Kai / SCHUMACHER, Stephan:** "Hauptversammlung im Internet", *Zeitschrift für Unternehmens- und Gesellschaftsrecht*, C: 29, Sa: 2, s. 258-286
- HECKELMANN, Martin:** *Hauptversammlung und Internet*, Nomos, 2006
- KAYA, Mustafa İsmail:** "Anonim Ortaklıkların Genel Kurul Toplantılarının İnternet Aracılığıyla Yapılması", *AÜHFD*, C: 52, Sa: 4, s. 211-228
- KAYA, Mustafa İsmail:** "Pay Sahiplerinin Anonim Şirket Genel Kurulunda Temsil Edilmesi", *BATIDER*, C: 30, Sa: 4, s. 45-95
- KAYA, Mustafa İsmail:** "Ticaret Sicilinin Elektronik Ortamda Tutulması", *Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C: 5, Sa: 1, s. 67-99
- KAYIHAN, Şaban:** "Anonim Ortaklıklarda Genel Kurul ve İnternet", *BATIDER*, C: 22, Sa: 1, s. 79-109
- KENDİGELEN, Abuzer:** *Türk Ticaret Kanunu: Değişiklikleri Yenilikler ve İlk Tespitler*, 3. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2016
- KIRCA, İsmail / ŞEHİRALİ ÇELİK, Feyzan Hayal / MANAVGAT, Çağlar:** *Anonim Şirketler Hukuku: Temel Kavram ve İlkeler, Kuruluş, Yönetim Kurulu*, C: 1, BTHAE Yayınları, Ankara, 2013
- NARBAY, Şafak:** "Türk Ticaret Kanunu Tasarısında Kıymetli Evrak Hukuku Kitabında Yapılan Düzenlemeler ve Değişiklik Önerilerimiz", *DEÜHFD*, C: 7 (Özel Sayı), s. 173-222
- NOACK, Ulrich:** "Hauptversammlung der Aktiengesellschaft und moderne Kommunikationstechnik - aktuelle Bestandsaufnahme und Ausblick", *Neue Zeitschrift für Gesellschaftsrecht*, Sa: 2003/6, s. 241-249
- OĞUZ DURAN, Ş. Zeynep:** "Halka Açık Anonim Şirketlerde Elektronik Genel Kurul", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2017

- ÖZDİLEK, Ali Osman:** *Anonim Şirketlerde Genel Kurullara Elektronik Ortamda Katılım*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017
- ÖZER, Işık:** “Anonim Ortaklıklarda Genel Kurul ve Genel Kurulun Elektronik Ortamda Toplanması ve Karar Alması”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2006
- ÖZER, Işık:** “Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Anonim Şirketlerde Genel Kurula Elektronik Ortamda Katılım”, *BATIDER*, C: 25, Sa: 4, s. 623-662
- PIELKE, Walther:** *Die Virtuelle Hauptversammlung*, Nomos, 2009
- POROY, Reha / YASAMAN, Hamdi:** *Ticari İşletme Hukuku*, 13. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2010
- PULAŞLI, Hasan:** “Elektronik Ortamda Genel Kurula İlişkin Düzenlemelerin Evrimi ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunundaki Durum”, *Prof. Dr. Sarper Süzek’e Armağan*, C: 3, Beta Basım Yayın, İstanbul, 2011, s. 2621-2684
- PULAŞLI, Hasan:** *Şirketler Hukuku Genel Esaslar*, 5. Bası, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017
- RIEGGER, Bodo:** “Hauptversammlung im Internet”, *Zeitschrift für das gesamte Handels- und Wirtschaftsrecht*, Sa: 165, s. 204-219
- SEEGER, Axel:** *Die Online-Hauptversammlung*, Deutscher Universitätsverlag, 2002
- SELÇUK MAHMATLI, Perihan:** “Pay Sahiplerinin Genel Kurulda Temsili”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2015
- SIEMS, Mathias:** *Die Konvergenz der Rechtssysteme im Recht der Aktionäre*, Mohr Siebeck, Tübingen, 2005
- SONGUR, Damla Gülseren:** “Anonim Şirketlerde Pay Sahibinin Temsili”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2012
- ÜREYEN, Yegân:** “Anonim Ortaklıkta Vekaleten Oy Kullanma ve Proxy Sistemi”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2005
- TEKİNALP, Ünal:** “Erişim Hakkı”, *BATIDER*, C: 23, Sa: 4, s. 5-12
- TEKİNALP, Ünal:** “Halka Açık Anonim Ortaklıkların Genel Kurullarında Oluşan Güç Boşluğu Sorununa İlişkin Çeşitli Çözümler, Öneriler ve Eleştirisi”, *Kubalı’ya Armağan*, İstanbul Üniversitesi Mukayeseli Hukuk Enstitüsü, İstanbul, 1974, s. 467-489
- TEKİNALP, Ünal:** “Türk Ticaret Kanunu Tasarısının Kurumsal Yönetim Felsefesine Yaklaşımı”, *Uğur Alacaktan’a Armağan*, C: 2, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2008, s. 635-652
- TEOMAN, Ömer:** “Sermaye Ortaklarının İnternet Sitesi Açma ve Burada Yasada Öngörülen İçerikleri Yayımlama Yükümlülüğüne Aykırı Davranmanın Yaptırımını Nedir?”, *BATIDER*, C: 27, Sa: 4, s. 5-12

- TURGUT, Melis:** *Borsaya Kote Anonim Ortaklıklarda Elektronik Genel Kurul, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2015*
- VAROL, Asaf / BAŞTÜRK, İhsan:** “Hukuki ve Teknik Boyutuyla Elektronik Tebligat ile Kayıtlı Elektronik Posta Sistemi”, *Ankara Barosu Dergisi*, Sa: 2015/1, s. 263-278
- YAYLA, Ümit:** *Yeni Türk Ticaret Kanunu ve Yeni Sermaye Piyasası Kanunu Uyarınca Anonim Ortaklık Genel Kurulları: Elektronik Genel Kurullar, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2013*
- ZETZSCHE, Dirk:** *Die Virtuelle Hauptversammlung: Aktionärsbeteiligung via Internet aus juristischer und betriebswirtschaftlicher Sicht mit Erfahrungsberichten*, Eric Schmidt Verlag, Berlin, 2002
- ZETZSCHE, Dirk:** “Virtual Shareholder Meetings and the European Shareholder Rights Directive – Challenges and Opportunities”, Heinrich-Heine-University Center for Business and Corporate Law Research Paper Series No: 06/2007, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=996434 (Erişim tarihi: 11.09.2019)

PAEMİSYON

PAEMİSYON

POLİS TERFİ ve YURTDIŞI MİSYON KORUMA SINAVLARINA HAZIRLIK SORU BANKASI

- Rütbe Terfi Sınavlarına Hazırlık
- Komiser Yardımcılığı Sınavlarına Hazırlık
- Polis Amirleri Eğitimi Merkez Sınavlarına Hazırlık
- Polis - Yurtdışı Misyon Koruma Sınavlarına Hazırlık
- Amir - Yurtdışı Misyon Koruma Sınavlarına Hazırlık
- Polis Okulları Ara ve Yıl Sonu Sınavlarına Hazırlık
- Branş Sınavlarına Hazırlık

E D İ T Ö R

Hüseyin CUNEYDİOĞLU

2. Baskı

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Polis Terfi ve Yurtdışı Misyon Koruma Sınavlarına Hazırlık

Soru Bankası PAEMİSYON

Editör: Hüseyin Cüneydioğlu

Hukuk Yayınları Dizisi – 1659

İkinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 72 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 46661

Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

1. <http://www.anayasa.gen.tr/>
2. <http://www.anayasa.gov.tr/>
3. <http://www.danistay.gov.tr/>
4. <https://docs.google.com/document/d/>
5. <http://www.egm.gov.tr/Sayfalar/default.aspx>
6. <http://www.idarehukuku.net/makale/Idari-Yargi-Davalari.html>
7. <http://www.idare.gen.tr/ihdersleri-bolumler.htm>
8. <http://www.kararara.com/>
9. <http://mevzuat.basbakanlik.gov.tr/>
10. <http://notoku.com/idari-kararlarin-tanimi-ve-ozellikleri/>
11. <http://www.sosyalbilgiler.biz/>
12. <http://www.tbmm.gov.tr/anayasa.htm>
13. http://www.turkhukuk sitesi.com/makale_511.htm
14. <http://www.turkhukuk sitesi.com/index.php>
15. <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/>
16. http://tr.wikipedia.org/wiki/Ana_Sayfa
17. <http://www.yargitay.gov.tr/>
18. <http://www.edb.adalet.gov.tr/>
19. <http://aof.anadolu.edu.tr/>
20. <http://hm.ibu.edu.tr/>
21. <http://www.ankarabarusu.org.tr/>
22. <http://www.ceza-bb.adalet.gov.tr/>
23. www.mevzuat.gov.tr/
24. <http://www.ceza-bb.adalet.gov.tr/>
25. <http://www.tdk.gov.tr/>
26. <http://ihami.anadolu.edu.tr/>
27. <http://www.uyap.gov.tr/>
28. <https://barandogan.av.tr/>

Uzman Gözüyle

**PATENT VE FAYDALI
MODELDEN KAYNAKLANAN
UYUŞMAZLIKLAR**

Dr. Ali Rıza KÖKER

Uğur Gürşad YALÇINER

2. BASKI

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Uzman Gözüyle Patent ve Faydalı Modelden Kaynaklanan Uyuşmazlıklar

Dr. Ali Rıza KÖKER - Uğur Gürşad YALÇINER

Hukuk Yayınları Dizisi – 2715

İkinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 11 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Burak Çavdar

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

- Ahn, H. (2014). *Second Generation Patents in Pharmaceutical Innovations*. Baden: Nomos Verlagsgesellschaft
- Alica, T. (2015). Patent Enforcement in Turkey. İçinde: *Patent Enforcement Worldwide: Writings in Honour of Dieter Stauder*, (Ed. C. Heath). London: Bloomsbury Publishing, s:285-311.
- Allred, B. B. ve Park, W. G. (2007). Patent Rights And Innovative Activity: Evidence From National And Firm-Level Data, *Journal of International Business Studies*, 38, s.878–900.
- Arslan, R. (2013). Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun Geçici Hukuki Korumalar Konusunda Getirdiği Yenilikler, *Bankacılar Dergisi*. Vol.24, Özel Sayı, s.7-27.
- Atalay, B. (2017). *Patent Hukukunda İstem Yazım Teknikleri*. İstanbul: Legal
- Banbury, C. M. ve Mitchell, W. (1995). The Effect of Introducing Important Incremental Innovations On Market Share And Business Survival. *Strategic Management Journal*, Vol.16, s.161-182.
- Bently, L. ve Sherman, B. (2004). *Intellectual Property Law*, Oxford, UK: Oxford University Press
- Birinci, Y. (2011). Patent Korumasının Yeniliklerin Yayılması Üzerindeki Etkileri. İçinde: *Yeniliklerin Yayılımı Kuramsal ve Uygulamalı Tartışmalar*. (Ed. H. O. Yeloğlu) Ankara: Siyasal Kitabevi s.21-40.
- Blijlevens, A. (2017). Unity Of inventions *Presentation done in National Patent Drafting Course WIPO/IP/KUL/17*
- Bugos, G. E. ve Kevles, D. J. (1992), Plants as Intellectual Property, *American Practice, Law, and Policy in World Context*, Osiris 2nd Series, Vol. 7, s.74-104.
- Curtis, B. R. ve Supreme Court Of The United States. 1853 U.S. Reports: Winans v. Denmead, 56 U.S. 15 How. 330. Periodical s.330 – 348.
- Çağlar, H. (2006). Patent Hukukunda Önkullanım Hakkı, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. 10(1,2), s.77-92.
- Çolak, U. (2012). Patent Hukukunda Buluşsal Adım İncelemesi, İçinde: *Fikrî Mülkiyet Hukuku Yıllığı* (Ed. T. Memiş) İstanbul: Yetkin
- David, P. A. (1993). Intellectual Property Institutions and the Panda's Thumb: Patents, Copyrights, and Trade Secrets in Economic Theory and History. İçinde: *Global Dimensions of Intellectual Property Rights in Science and Technology* (Ed. M. B. Wallerstein vd.) Washington, DC: The National Academies Press, s.19-62.
- Dericioğlu, M. K. (2016). *Buluşlar ve Patent Sistemi*, İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Matbaası
- Domeij, B. (2000). *Pharmaceutical Patents in Europe*. The Hague: Kluwer Law International
- England, P. (2015). Parallel Patent Proceedings Between the European Patent Office and UK Courts. *Journal of Intellectual Property Law & Practice*. Vol.10(7), s.509-517.
- England, P. (2017). Novelty of Patents in Europe and the UPC. *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, Vol.12(9), s.739-746.
- England, P. (2019). *A Practitioners Guide To European Patent Law*, Oxford: Hart Publishing

- Erdoğan, E. (2017). 6769 Sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu Çerçevesinde Patent Hakları Açısından Öngörülen İhtiyati Tedbirlere İlişkin Bazı Düşünceler. *Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi*. 3(1), s. 47–65.
- Ergün, M. (2004). Patentten Doğan Haklara Tecavüz Olmadığının Tespiti, *FMR Dergisi*. Sayı.3, Cilt.4, s.35-42.
- Eyubuğlu, S. (2017). 551 Sayılı KHK İle Sınai Mülkiyet Kanununa Göre Karşılaştırmalı Olarak Tecavüzün Mevcut Olmadığı Hakkında Dava. *FMR Dergisi*. Sayı.1. 26 Nisan Dünya Fikri Mülkiyet Günü Özel Sayısı, s-33-46.
- Fusco, S. (2019). Lessons from the Past: The Venetian Republic's Tailoring of Patent Protection to the Characteristics of the Invention. *17 Nw. J. Tech. Intell. Prop.* s.101-142.
- Griliches, Z. (1990). Patent Statistics as Economic Indicators: A survey. *Journal of Economic Literature*, 27, s.1661-1707.
- Gupta, M. (2009). Sufficiency of Disclosure in Patent Specification. *Journal of Intellectual Property Rights*. 14, s.307-316.
- Güneş, İ. (2019). *Sınai Mülkiyet Kanunu Işığında Patent ve Faydalı Model Hukuku* Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Harguth, A. ve Carlson, S. (2011). *Patents in Germany and Europe: Procurement, Enforcement and Defense: An International Handbook* The Netherlands: Kluwer Law International
- Helpman, E. (1993). Innovation, Imitation, and Intellectual Property Rights, *Econometrica, Econometric Society*, 61(6), s. 1247-1280.
- Huysal, S. A. (2010). *İlaç Patenti*. İstanbul: Vedat kitapçılık
- IPR Gezini - Etiket: Fethi Merdivan (2021, 18 Mart). Erişim adresi: <https://iprgezini.org/tag/fethi-merdivan/>
- Kayakökü, A. (2017). *Patent Başvurusu*, Ankara: Seçkin
- Kılıçoğlu, A. M. (2017). *Sınai Haklarla Karşılaştırmalı Fikri Haklar*. Ankara: Turhan Kitabevi
- Knesch, G. (1994). Assessing Inventive Step in Examination and Opposition Proceedings in the EPO, *EPI Information*, 3, s.95-101.
- Köker, A. R (2005). Patent Korumasının Önemi ve Ekonomik Gösterge Olarak Patent, Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, [www.teknolojitransferi.gov.tr/TeknolojiTransfer Platformu/resources/temp/A6DA56C8-4BB0-4160-90FA-6BD253F4F48F.pdf](http://www.teknolojitransferi.gov.tr/TeknolojiTransferPlatformu/resources/temp/A6DA56C8-4BB0-4160-90FA-6BD253F4F48F.pdf)
- Königer, K. (2019). A Friendly Reminder 25 Years After Trips: An International Harmonisation of the Grace Period in Patent Law Remains Preferable. *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 14(5), s.341-342.
- Kuru, B. (2015). *Medeni Usul Hukuku*. Legal Yayıncılık İstanbul
- Landes, W. M. ve Posner, R. A. (2003). *The Economic Structure of Intellectual Property Law* Cambridge: Harvard University Press
- Langinier, C. ve Moschini, G.. (2002). The Economics of Patents: An Overview *Working Paper, No. 02-WP 293*, Iowa State University, Center for Agricultural and Rural Development
- Mossoff, A. (2001). Rethinking the Development of Patents: An Intellectual History 1550-1800. *Hastings Law Journal* Vol.52, s.1255-1322.
- Nelson, R. R. (1959). The Economics of Invention: A Survey of the literature, *The Journal of Business*, 32(2), s.101-127.
- Ortan, A.N. (1979). *Patent Lisans Sözleşmesi*, Ankara: Doğan Basımevi

- Oruçoğlu, P. (2007). Patent verilebilirlik şartları. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. <https://www.ulusaltezmerkezi.net/patent-verilebilirlik-sartlari>
- Öztürk, Ö. (2008). *Türk Hukukunda Patent Verilebilirlik Şartları*, İstanbul: Arıkan
- Öztürk, Ö.ve Sevinç, E. (2012). İncelemesiz Patent Sistemi ve Uygulamada Ortaya Çıkan Problemler, İçinde: *Fikrî Mülkiyet Hukuku Yıllığı 2011* (Ed. T. Memiş) İstanbul: Yetkin, s.347-382.
- Patodia, D., Jain S. ve Shukla U. (2007). Doctrine of Equivalents: Scope & Limitations. *Journal of Intellectual Property Rights*. Vol.12, s.314-329.
- Pekcanitez, H., Özokes, M. ve Atalay, O. (2017). *Medeni Usul Hukuku*, 5.Bası İstanbul: Vedat Kitapçılık
- Phillips, J. ve Firth, A. (2001). *Introduction to Intellectual Property Law*, Londra: Butterworths
- Pierce, S. N. (2015). Inventorship, Double Patenting, and the America Invents Act. *Berkeley Technology Law Journal*, Vol. 30, No.2, s.1613-1686.
- Posner, R. ve Easterbrook, F. (1980). *Antitrust Cases, Economic Notes, and Other Materials*, New York: West Publishing
- Praveen R. (2005). Inventive Step or Non-Obviousness of an Invention. *Journal Of Intellectual Property rights*, Vol.10, s.232-238.
- Prime, T. ve Booton D. (2017). *European Intellectual Property Law*. NewYork: Routledge
- Roberts, J. (2001). The Drive to Codify: Implications for the Knowledge-Based Economy. *Prometheus*, 19(2), s.99-116.
- Rogers, J. L. (2003). *Protect Your Patent*. Illionis: Sphinx Publishing
- Rogge, R. (1997). The Concept of Novelty and European Patent Law, *IIC - International Review Of Industrial Property And Copyright Law*, Vol. 28, No. 4, s.263-274.
- Saraç, T. (2001). Patent Hukukunda Yenilik Kavramı ve Yeniliğin Belirlenmesi *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 9, Sayı 1-2, s.189-212.
- Saraç, T. (2003). *Patentten Doğan Hakka Tecavüz ve Hakkın Korunması*. Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Saraç, T. (2004). Çalışanlar tarafından geliştirilen buluşlarda patent hakkı kime verilecektir. *Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Dergisi*, 9(2), s.257-278.
- Saraç, T. (2005). Patent Hukukunda Hükümsüzlük Davaları. 1. *İstanbul Fikrî Mülkiyet Hukuku Sempozyumu*, İstanbul: İstanbul Ticaret Üniversitesi Yayınları s.111-164
- Scherer, F. M. (1980) *Industrial Market Structure and Economic Performances*, Second Edition, Chicago: Rand-McNally
- Schmookler, J. (1957). Inventors Past and Present, *The Review of Economics and Statistics*, 39(3), s.321-333.
- Suluk, C. (2012). Patent ihlaline Cezai Yaptırımın Uygunluğu Tartışmaları, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 14, Sayı: 1, s.79-101.
- Suluk, C., Karasu, R. ve Nal, T. (2017). *Fikri Mülkiyet Hukuku*. Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Şehirali Çelik F. H. (2010). Buluş Sahibinin Açıklamaları Patent Almasını Ne Zaman Engellemez? -Riskler ve Olasılıklar Üzerine Düşünceler-, İçinde: *Prof. Dr. Fırat Öztan'a Armağan*, (Ed. S. Arıkan). C. II Ankara: Turhan Kitabevi
- Şehirali Çelik, F. H. (2017). Patent Verilebilirlik Değerlendirmesinde “Önceki Tarihli Başvurular”. *Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi*, 3(1) s.103-117.

- Şehirali, F. H. (1998). *Patent Hakkının Korunması*. Ankara: Turhan Kitabevi
- Tekinalp, Ü. (2012). *Fikri Mülkiyet Hukuku*, 5. Bası, İstanbul: Vedat Kitapçılık
- Ünal, O. (2008). *Patent Hukukunda İstemler*, Bursa: Onur Hukuk Bürosu
- Waarden, F. V. (2001). Institutions and Innovation: The Legal Environment Of Innovating Firms. *Organization Studies*, 22(5). s.765-795
- Wenger, H. C. (1993). *Patent Harmonization*, London: Sweet & Maxwell
- Yalçiner, U. G. (2000). *Sınai Mülkiyetin İlkeleri*, Ankara: Metal Ofset
- Yıldırım, E. Ç. (2018). Sınai Mülkiyet Kanunu Kapsamında Patent Tecavüzü Davaları İhtiyati Tedbirler. *FMR Dergisi*, 2018/1, s.87-101.
- Yurtsever, Ş. (1999). *Patentin Hukuki Korunması Ve İlgili Mevzuat*, Ankara: Adalet Yayınevi
- Yusufoğlu, F. (2012). Avrupa Patent Ofisi Nezdindeki İtiraz Prosedürü İle Paralel Olarak Yürütülen Hükümsüzlük Davası ve Bekletici Mesele Sorunu. İçinde: *Fikri Mülkiyet Hukuku Yıllığı 2011* (Ed. T. Memiş) İstanbul: Yetkin, s.425-476.
- Yusufoğlu, F. (2014). *Patent Verilebilirlik Şartları*, İstanbul: Vedat
- Yusufoğlu, F. (2015). Patent Davalarında İhtiyati Tedbirler. İçinde: *Fikri Mülkiyet Hukuku Yıllığı 2013* (Ed. T. Memiş). İstanbul: Yetkin s.519-560.
- Zorzal, P., Pimenta, F., Fernandes, A. ve Vasconcellos, A. (2018). Sufficiency of Disclosure and Genus Claims for Protection of Biological Sequences: A Comparative Study Between Brazilian, European and United States Patent Offices. *Biotechnology Research and Innovation*. 3, s.91-102.

Ulusal ve Uluslararası Ofislerin Yayınları

- European Patent Academy (2010). Patent Eğitim Seti: Ana Modül 1 - Fikirlerinizi Koruyun. (Çeviri TÜRKPATENT, 2017) <https://www.turkpatent.gov.tr/TURKPATENT/resources/PatentEgitimSeti/AnaM1.pdf/>
- European Patent Office (EPO) (2019). Case law of the Board Of Appeal <https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/case-law.html>
- European Patent Office (EPO) (2019). Guidelines for Examination in the EPO. <https://www.epo.org/law-practice/legal-texts/guidelines.html>
- Intellectual Property Office of Singapore (2019). Examination Guidelines for Patent Applications at IPOS <https://www.ipos.gov.sg/resources/patent>
- TPE (2016). Patent İnceleme Kılavuzu "www.turkpatent.gov.tr/TURKPATENT/resources/temp/EDAD1D29-D2CB-4F2E-BE4C-F1AD15F8E44C.pdf"
- TÜRKPATENT (2018). Patent-Faydalı Model Başvuru Kılavuzu [https://www.turkpatent.gov.tr/ TURKPATENT/commonContent/PAbout](https://www.turkpatent.gov.tr/TURKPATENT/commonContent/PAbout)
- The United States Patent and Trademark Office (USPTO) (2019). Manual of Patent Examining Procedure (MPEP) <https://www.uspto.gov/web/offices/pac/mpep/index.html>
- World Intellectual Property Organisation (WIPO) (2007). Patent Drafting Manual <https://www.wipo.int/publications/en/>
- World Intellectual Property Organisation WIPO (2019) PCT International Search and Preliminary Examination Guidelines. <https://www.wipo.int/export/sites/www/pct/en/texts/pdf/ispe.pdf>

Assist. Prof. Dr. Mustafa ÇAKIR

Kocaeli University
Faculty of Law
Public International Law

**PREVENTING THE USE
BIOLOGICAL WEAPONS
AND BIOTERRORISM**

**A DILEMMA IN A WORLD FULL
OF CONSPIRACIES**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Preventing the use Biological Weapons and Bioterrorism:

A Dilemma in a World Full of Conspiracies

Mustafa Çakır

Hukuk Yayınları Dizisi – 2818

Birinci Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 36 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.

İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde

No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0 312 395 85 71

Sertifika No: 47479

BIBLIOGRAPHY

- 1925 Geneva Protocol: www.un.org/disarmament/wmd/bio/1925-geneva-protocol/ Accessed on April 25, 2020
- 1997 OPCW Report, 5 December 1997, also Chen, Xu, "General Debate Statement by Ambassador Chen Xu, Head of the Chinese Delegation to the Third Review Conference on the Chemical Weapons Convention" Organization for the Prohibition of Chemical Weapons, 8 April 2013, www.opcw.org.
- 2007 OPCW Report, "Report of The OPCW on The Implementation of The Convention on The Prohibition of The Development, Production, Stockpiling and Use of Chemical Weapons and on Their Destruction In 2006" p. 4, 6 November 2007
- 2016 OPCW Report, November 30th, 2016. www.opcw.org/resources/documents/annual-reports
- 2017 OPCW Report, September 27th, 2017. www.opcw.org/resources/documents/annual-reports
- 2018 OPCW Report, November 19th, 2018, www.opcw.org/resources/documents/annual-reports Accessed on December 21st, 2019
- Ajay Kumar Goel, "Anthrax: A disease of biowarfare and public health importance", World Journal of Clinical Cases, January 16th, 2015
- Albert R. Jonsen and Jeff Stryker, "The Social Impact Of AIDS In The United States", National Research Council (US) Panel on Monitoring the Social Impact of the AIDS Epidemic, National Academics Press, Washington DC, 1993.
- Alexis Orsini, "Le coronavirus, originaire d'un laboratoire de Wuhan lié à la France ? Retour sur une rumeur virale", 20 Minutes, January 10th, 2020
- All OPCW annual reports can be accessed at: <https://www.opcw.org/resources/documents/annual-reports> Accessed on September 11th 2019

- All the past sessions, <https://www.nti.org/learn/treaties-and-regimes/convention-prohibition-development-production-and-stockpiling-bacteriological-biological-and-toxin-weapons-btwc/> Accessed on April 30, 2020
- Amit Sysal, "How does COVID-19 compare to other pandemics?", *The Daily Wildcat*, March 19th, 2020
- Arms Control Association "Chemical and Biological Weapons Status at a Glance": www.armscontrol.org
- Arms Control Association "Chemical and Biological Weapons Status at a Glance", <https://www.armscontrol.org/factsheets/cbwprolif> Accessed on September 11th 2019
- Associated Press. "Egypt Plans Poison-Gas Facility, Paper Says," March 10th, 1989.
- Austin Alchon, Suzanne, "A pest in the land: new world epidemics in a global perspective" (2003). University of New Mexico Press. p. 21. ISBN 0826328717
- Avalon Project, *Laws and Customs of War on Land (Hague II)*; July 29th, 1899
- Aylin Woodward, "Both the new coronavirus and SARS outbreaks likely started in Chinese wet markets. Photos show what the markets look like.", *Business Insider*, February 26th, 2020
- BBC News, "Britain's Anthrax Island", July 2001. http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/scotland/1457035.stm Accessed on July 13th, 2020.
- BBC News, "Russian spy: What happened to Sergei and Yulia Skripal?" September 27th, 2018.
- Benjamin C. Garret, "Historical Dictionary of Nuclear Biological and Chemical Warfare", Rowman & Littlefield (2017), p. 174
- Bertolt Brecht was a German poet, playwright and theatre writer in the early 1900s.
- Bertolt Brecht, "Poets 1913-1956, The Darkest Times 1938-1941", p. 347, Eyre Methuen London Ltd 1987.
- Binder, Patrice and Olivier Lepick. "Que sais-je?" University Press, Paris, France 2001

- Biological and chemical weapon onboard the S.S. Ourang Medan leaked into the ship and took lives of its crew. <https://mysteriousfacts.com/story-of-s-s-ourang-medan-the-mystery-ship/> Accessed on December 20th, 2019
- Bioweapons available at <https://www.armscontrol.org/subject/16/date> accessed 20 August 2018.
- Bisher, Jamie, "During World War I, Terrorists Schemed to Use Anthrax in the Cause of Finnish Independence", Military History, August 2003
- CBS News, "Miraculous day": American Ebola patients discharged from Atlanta hospital", August 21st, 2014
- Center for Disease Control (CDC), "Bioterrorism Agents/Diseases by Category": <https://emergency.cdc.gov/agent/agentlist-category.asp> Accessed on March 19, 2020
- Center for Disease Control and Prevention (CDC), "Symptoms": <https://www.cdc.gov/plague/symptoms/index.html> Accessed on March 30, 2020
- Center for Disease Control and Prevention (CDC). "Signs & Symptoms" <https://www.cdc.gov/tularemia/signssymptoms/index.html> Accessed on March 30, 2020
- Centre for Disease Control (CDC), Types of Anthrax". 21 July 2014. and CDC "Symptoms". July 23, 2014.
- Chalumeau M., et al. "Fluoroquinolone safety in pediatric patients: a prospective, multicenter, comparative cohort study in France." Pediatrics. 2003;111
- Chap, Olivia, "Skeletons in the Soviet Closet: The Last Tsar and his Family in the Early Soviet Era, 1918-1937" (2015). Slavic Studies Honors Papers. 3.
- Charter of the United Nations: www.un.org/en/charter-united-nations/index.html Accessed on April 20, 2020
- Chemistry of Toxic Agents," Vol 2, Moscow, Khimiya, 1973
- Chris Schneidmiller, "South Korea Completes Chemical Weapons Disposal," Global Security Newswire, October 17th, 2008, www.nti.org.
- Cleminson, Ronald. "What Happened to Saddam's Weapons of Mass Destruction", Arms Control Association. September 2003. www.armscontrol.org

Communication from the Commission to the Council and the European Parliament on cooperation in the European Union

Communication from the Commission to the Council and the European Parliament on cooperation in the European Union on preparedness and response to Biological and Chemical agent attacks (Health security) /* COM/2003/0320 final */: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52003DC0320&from=EN>
Accessed on April 28, 2020

Congressional Record, Proceeding and Debates of the 91st Congress First Session, Volume 115, Part 9, May 5th – 14th, 1969, p. 11209 – 12644, United States Government Printing Office, Washington, 1969

Convention on Biological Diversity, “Cartagena Protocol on Biosafety to the Convention on Biological Diversity”: www.bch.cbd.int/protocol/background/ Accessed on April 27, 2020

Convention on the Prohibition of the Development, Production and Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapons and on Their Destruction (BTWC), www.opbw.org/convention/conv.html
Accessed December 21st, 2019

Convention on the prohibition of the development, production, stockpiling and use of chemical weapons and on their destruction, Paris January 13th, 1993, accessed at <https://ihl-databases.icrc.org/ihl/INTRO/553>
Accessed on April 28, 2020

Convention on the Suppression of Unlawful Acts relating to International Civil Aviation Beijing, 10 September 2010, https://www.icao.int/secretariat/legal/List%20of%20Parties/Beijing_Conv_EN.pdf Accessed on April 20, 2020

Daniel Feakes and Caitríona McLeish, “Resource Guide for the CWC Second Review Conference 2008”, Harvard Sussex Program, TMC Asser Press, The Hague, March 2008

Dany Shoham, “The Evolution of Chemical and Biological Weapons in Egypt,” ACPR Policy Paper No. 46, www.acpr.org.il, 1998; Volume 1: “The Rise of CB Weapons: The Problem of Chemical and Biological Warfare”, Stockholm International Peace Research Institute, (Stockholm: Almqvist & Wiskell, 1971), p. 160.

David Cyranoski, “Inside the Chinese lab poised to study world’s most dangerous pathogens”, *Nature*, February 22nd, 2017

- David Robertson, "nCoV's relationship to bat coronaviruses & recombination signals (no snakes) - no evidence the 2019-nCoV lineage is recombinant" *Virological*, January 22nd, 2020
- David V. Cohn, "Life and Times of Louis Pasteur, School of Dentistry, University of Louisville, February 11th, 1996,
- Domagoj Valjak "Operation Vegetarian: in 1942, the British planned on killing millions of Germans by dropping anthrax onto their pastures". *The Vintage News*, (Jan 10, 2018).
- Dominican Today, "India to destroy chemical weapons stockpile by 2009". <https://web.archive.org/web/20130907155755/http://www.dominicantoday.com/dr/world/2007/12/30/26543/India-to-destroy-chemical-weapons-stockpile-by-2009> Accessed on December 15th, 2019
- Donald A. Henderson, et al., "Smallpox as a Biological Weapon: Medical and Public Health Management," *Journal of the American Medical Association* Vol. 281 No. 22, June 9th, 1999
- Doug Bock Clark, "The Untold Story of Kim Jongnam's Assassination," *GQ*, September 25, 2017. www.gq.com/story/kim-jong-namaccidental-assassination. Accessed on December 23rd, 2020
- Dr. Guy Kodzo et al, "Le Virus Ebola ne vient pas d'Afrique", *Levenissian*, October 11th, 2014
- Dr. Kent Brantly is an American medical doctor. He got infected by the Ebola Virus while on his medical mission, *The Samartan's Purse*.
- Dr. Robert Verity et al, "Estimates of the severity of coronavirus disease 2019: a model-based analysis", *The Lancet*, March 30th, 2020
- ECBC Communications, "JUPITR program takes shape on Korean Peninsula": March 12th, 2014
- Elise Thomas, "Qanon Deploys 'Information Warfare' to Influence the 2020 Election", *Wired*, February 2nd, 2020 <https://www.wired.com/story/qanon-deploys-information-warfare-influence-2020-election/> Accessed on February 21, 2020
- Emily Baumgaertner and William J. Broad, "North Korea's Less-Known Military Threat: Biological Weapons", *New York Times*, January 29th, 2019
- Felton, Mark "The devil's doctors: Japanese Human Experiments on Allied Prisoners of War", *Pen & Sword*, 2012.

- Fort Pitt Block House. "What was Fort Pitt?", <http://www.fortpittblockhouse.com/what-was-fort-pitt/> Accessed on August 20th, 2020
- Fox News "Syria threatens to use chemical arms if attacked". July 23, 2012. www.foxnews.com/world/syria-threatens-to-use-chemical-weapons-if-attacked Accessed on December 21st, 2019
- Franke, S. et al, "Chemistry of Toxic Agents," Vol 1, Moscow, Khimiya, 1973
- Frischknecht, Friedrich. "The History of Biological Warfare", EMBO reports, 2003
- Fritz Haber's son Ludwig Haber, used the current percentage of the European population to approximate people who died.
- Geissler E et al. "Biological and Toxin Weapons: Research, Development, and Use from the Middle Ages to 1945". New York, Oxford University Press; 1999, p.70-90
- Glenn Kessler, "History lesson: When the United States looked the other way on chemical weapons". The Washington Post, September 4th, 2013, www.washingtonpost.com/news/fact-checker/wp/2013/09/04/history-lesson-when-the-united-states-looked-the-other-way-on-chemical-weapons/ . Accessed on December 21st, 2019
- Global Security, "Special Weapons Facilities: www.globalsecurity.org/wmd/world/syria/facility.htm Accessed on December 31st, 2019
- Guizhen Wu, "Laboratory biosafety in China: past, present, and future", National Institute for Viral Disease Control and Prevention, Chinese Center for Disease Control and Prevention, Beijing 102206, China, ScienceDirect, October 2019
- HISTORY.COM Editors, "Black Death", A&E Television Networks, September 17th, 2010 available at <https://www.history.com/topics/middle-ages/black-death> accessed 21 August 21, 2020.
- History.com Editors, "First blood of the French and Indian War", February 9th, 2010 <https://www.history.com/this-day-in-history/first-blood-of-the-french-and-indian-war> Accessed on August 19th, 2020
- Horinko, Marianne, Cathryn Courtin. "Waste Management: A Half Century of Progress." EPA Alumni Association. March 2016. https://www.medicinenet.com/cat_scan/article.htm#what_is_a_ct_scan

Hyun-Kyung Kim, Elizabeth Philipp and Hattie Chung, "North Korea's Biological Weapons Program, The Known and Unknown" Belfer Center for Science and International Affairs. October 21017

Ian F.W. Beckett, "The Great War: 1914–1918", New York: Longman, 2001

International Committee of the Red Cross, "1972 Convention on the Prohibition of Biological weapons": December 4th, 2019

International Committee of the Red Cross. "Declaration Renouncing the Use, in Time of War, of Explosive Projectiles Under 400 Grammes Weight. Saint Petersburg, November 29th / December 11th 1868.": www.ihl-databases.icrc.org/ihl/full/declaration1868 Accessed on April 3, 2020

International Legal Instruments: www.un.org/sc/ctc/resources/international-legal-instruments/ Accessed on April 15, 2020

International Maritime Organization, "Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Maritime Navigation, Protocol for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Fixed Platforms Located on the Continental Shelf (SUA)", Adopted 10 March 1988; Entry into force 1 March 1992; 2005 Protocols: Adopted 14 October 2005; Entry into force 28 July 2010: www.imo.org

International Maritime Organization, The 1988 SUA Convention protocols were revised into what became 2005 Protocols to the SUA Convention, <http://www.imo.org/en/About/Conventions/ListOfConventions/Pages/SUA-Treaties.aspx> Accessed on April 16, 2020

International Maritime Organization: <http://www.imo.org/en/About/Conventions/ListOfConventions/Pages/SUA-Treaties.aspx> Accessed on April 16, 2020

Iraq Survey Group Final Report (2004) on the country's chemical warfare program available on https://www.globalsecurity.org/wmd/library/report/2004/isg-final-report/isg-final-report_vol3_cw-anx-b.htm Accessed on September 20th, 2019

It is apparent that even though coronavirus infections which were not linked to the market: Jon Cohen, "Mining coronavirus genomes for clues to the outbreak's origins", *Sciencemag*, January 31st, 2020

James Astill, "Strike one" *The Guardian*, October 2nd, 2001 www.theguardian.com Accessed on December 21st, 2019

- Jason Wright et al. "Genome engineering using the CRISPR-Cas9 system" *Nature Protocols* 8, no. 11, 2013, p-2281.
- Jim Twitch, "Getting Away With Murder, Part 1" (2005)
- Joanne Henry, "8 Most Deadly Weapons Used in World War I", *War of Our Fathers*. July 19, 2019 <http://www.warofourfathers.com/8-most-deadly-weapons-used-in-world-war-i/> Accessed on September 20th, 2019
- John Keegan, "The First World War", New York: Alfred A. Knopf, 1999
- John Koster, "Genocide or hokum?: In any case, the dreaded disease killed Indians in vast numbers", August 2012 <https://www.historynet.com/smallpox-in-the-blankets.htm> Accessed on April 20th, 2020
- John S. Bradley et al. "Pediatric Anthrax Clinical Management", NCBI, June 24th 2015: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4479255/> Accessed on March 30, 2020
- Johns Hopkins Center for Public Health Preparedness, "Plague": https://www.jhsph.edu/research/centers-and-institutes/johns-hopkins-center-for-public-health-preparedness/tips/topics/Biologic_Weapons/plague2.html Accessed on March 30, 2020
- Julian Perry Robinson, "The Problem of Chemical and Biological Warfare": Volume II: CB Weapons Today (Stockholm, SIPRI, 1973), p. 241.
- Karen Weintraub, "Analysis identifies lethal strain of anthrax the Soviets produced as bioweapon", September 27th, 2016 <https://www.statnews.com/2016/09/27/anthrax-soviet-bioweapon/> Accessed on September 11th 2019
- Ken Alibek and S. Handelman. "Biohazard: The Chilling True Story of the Largest Covert Biological Weapons Program in the World – Told from Inside by the Man Who Ran it.", Delta (2000)
- Ken Alibek and Stephen Handelman, "Biohazard: The Chilling True Story of the Largest Covert Biological Weapons Program in the World--Told from Inside by the Man Who Ran It", Hutchinson, UK, 1990.
- Kevin Walsh, "Gruinard Island, off the northwest coast of Scotland. Most famous for being the test site for Britain's biological weapons. It was contaminated with anthrax for decades.", 2005 <https://www.flickr.com/photos/86624586@N00/36190793/> Accessed on September 11, 2019

- Kitsune's Thoughts, 2010, <https://celestialkitsune.wordpress.com/2010/01/29/unit-731/> Accessed on January 20th, 2020
- Knoph, J. T et. al. "Re-Evaluating Russia's Biological Weapons Policy, as Reflected in the Criminal Code and Official Admissions: Insubordination Leading to a President's Subordination". *Critical Reviews in Microbiology*. 32 (1): p. 1-13
- Laws and Customs of War on Land (Hague, II), July 29th, 1899, <https://www.loc.gov/law/help/us-treaties/bevans/m-ust000001-0247.pdf> Accessed on May 14th, 2020
- Lepick O. "French activities related to biological warfare", 1919.
- Lesley Wroughton and David Brunnstrom, "With a piece of paper, Trump called on Kim to hand over all nuclear, chemical and biological weapons" *Japan Times*. February 27, 2019
- Ludwig Fritz Haber, "The Poisonous Cloud", Oxford Press, February 20, 1986 p. 31-39.
- Massie, Robert K. "The Romanovs: The Final Chapter", Random House Publishing Group. February 22nd 2012
- Michael R. Gordon and Stephen Engelberg, "Egypt Accused of Big Advance on Poison Gas," *United Press International* 10 March 1989
- Mikesell, P et. al. Plasmids, Pasteur, and Anthrax" (1983), *ASM News* p. 320-2.
- Milton Leitenberg, Politics and the Life Sciences "Biological Weapons and Bioterrorism in the First Years of the Twenty-First Century" Vol. 21, No. 2, pp. 3-27 Cambridge University Press, (September, 2002)
- Ministry of National Defense, Republic of Korea, "2012 Defense White Paper," December 2012, p. 36. www.nti.org/media/pdfs/ROK_2012_White_Paper.pdf Accessed on December 21st, 2019
- Modris Eksteins, "Rites of Spring: The Great War and the Birth of the Modern Age", Boston: Houghton Mifflin, 1989
- Mollaret, H. H., "L'arme biologique - bactéries, virus et terrorisme", Plon, 2002
- Moreno, Jonathan D. "Undue Risk: Secret State Experiments on Humans" Routledge, 2001.
- New York Times, 10 March 1989; "Egypt Can Build Poison Gas Plant, Paper Reports," *Toronto Star*, March 10th, 1989

- NHK Documentary, "The Truth of Unit 731: Elite medical students and human experiments" (2017).
- Nihongo News, "Unit 731. A child that is still alive is having a vivisection performed on it without anesthesia.", <https://nihongo.news.wordpress.com/politics/hashimoto/> Accessed on February 10th, 2020
- NPR, The Anthrax Investigation, "Timeline: How The Anthrax Terror Unfolded": February 15th, 2011
- Office of the Spokesman, United States Department of State, "Beijing Convention and Protocol on Aviation Security Adopted", September 10th, 2010, Washington DC: 2009-2017.state.gov Accessed on April 16, 2020
- Organization for the Prohibition of Chemical Weapons, "Member State - Republic of Korea," www.opcw.org.
- Patrick Kiger, "Did Colonists Give Infected Blankets to Native Americans as Biological Warfare?", Nov 15th, 2018. <https://www.history.com/news/colonists-native-americans-smallpox-blankets> Accessed on March 3rd, 2020
- Paulina Firozi, "Tom Cotton keeps repeating a coronavirus conspiracy theory that was already debunked", The Washington Post, February 17th, 2020
- Pearl Harbor Visitors Bureau, "The Secret Japanese Plan for Biological Warfare", <https://visitpearlharbor.org/tag/unit-731/> Accessed on October 20th, 2019
- Peter Pringle, "Swiss Firm 'Aided Egypt in Gas Plant'," The Independent, March 11th, 1989
- Philippe Bossi, "National and International Aspects on Bioterrorism and Biosecurity", September 15th, 2011
- Pippa Stevens et al, "Stock market live updates: Dow plunges 1,100, worst point drop in history, will Fed act?", CNBC Markets, February 27th, 2020
- Pitt, William R. "War On Iraq: What Team Bush Doesn't Want You to Know " (2002), Context Books, New York.
- Pr. Michael Bothe, "Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and Use of Chemical Weapons and on their Destruction" Geneva September 3rd, 1992, Audiovisual Library of International Law

- Prashant Pradhan et. al., "Uncanny similarity of unique inserts in the 2019-nCoV spike protein to HIV-1 gp120 and Gag", BiorXiv, January 31st, 2020, <https://www.biorxiv.org/content/10.1101/2020.01.30.927871v1> Accessed on February 21, 2020
- Proliferation Security Initiative: www.psi-online.info/ Accessed on April 27, 2020
- QAnon movement is a far-right movement. The movement consists of conspiracy theorists. They portray the President Donald Trump as a mystical individual fighting the corrupt deep state and the democratic party.
- R. Jeffrey Smith, "China May Have Revived Germ Weapons Program, U.S. Officials Say," The Washington Post, February 24th, 1993
- Rai Farhatullah, "Seven Years War (1754 – 1763)", p. 11-13.
- Rajiv Chandra, "China: Beijing Denies it has Revived Germ Warfare Program," IPS-Inter Press Service, March 4th,
- Redman, Charles, State Department Briefing, Federal Information Systems Corporation, March 10th, 1989.
- Richard Preston, "The Ebola Wars: How genomics research can help contain the outbreak", The New Yorker, October 20th, 2014
- Robert Walgate, "SARS escaped Beijing lab twice: Laboratory safety at the Chinese Institute of Virology under close scrutiny", The Scientist, April 25th, 2004
- Rocky Mountain Medical Journal," Japanese Use of the Chinese as 'Guinea Pigs' To Test Germ Warfare.": (August 1942) p. 571-572
- Rohan Perera, Audiovisual Library of International Law, "International Convention for the Suppression of Acts of Nuclear Terrorism" April 13th, 2005, New York
- Royce, Knut. "Iraq Offers Deal to Quit Kuwait U.S. rejects it, but stays interested". Newsday Washington Bureau. Long Island, N.Y. p-5. (January 3rd, 1991)
- RT Question More, "US gave Saddam blessing to use toxins against Iranians". August 26th, 2013 www.rt.com/news/chemical-weapons-iran-iraq-980/. Accessed on December 20th, 2019

- Ryan S. Noyce, Seth Lederman and David H. Evans. "Construction of an infectious horsepox virus vaccine from chemically synthesized DNA fragments." PLOS ONE, January 19th, 2018
- Seth Carus et al "Bioterrorism and Biocrimes: The Illicit Use of Biological Agents Since 1900, Center for Counterproliferation Research.", September 24. 2002, p. 70-71.
- Sheldon Harris, "Factories of Death: Japanese Biological Warfare, 1932-1945, and the American Cover-up" Psychology Press (2002), p. 142
- Shiro Ishii, "Japan's Angel of Death", March 23, 2017 <https://shiroishiidosenbach.wordpress.com/2017/03/23/first-blog-post/> Accessed on March 13th, 2020
- Simon Denyer, "Gaddafi's chemical weapons spark renewed worries", The Washington Post, September 8, 2011, www.washingtonpost.com/world/middleeast/gaddafischchemicalweaponssparkrenewedworries/2011/09/07/gIQA4TBVAK_story.html Accessed on December 21, 2019
- Sixth Committee (Legal) — 64th session, "Measures to eliminate international terrorism (agenda item 106)": <https://www.un.org/en/ga/sixth/64/Terrorism.html> Accessed on April 16, 2020
- Smithson, Amy; Gaffney, Frank Jr. "India declares its stock of chemical weapons". <https://web.archive.org/web/20121106050759/http://www.highbeam.com/doc/1P1-3987660.html> Accessed on September 30th, 2019
- Sofia Lotto Persio, "North Korean Soldier Had 'Anthrax Antibodies,' Raising Concerns Over Pyongyang's Biological Weapons Plans", Newsweek, December 27th, 2017
- Space War, "Libya's NTC pledges to destroy chemical weapons: OPCW". Accessed at www.spacewar.com/reports/Libyas_NTC_pledges_to_destroy_chemical_weapons_OPCW_999.html. Accessed on December 21st 2020
- Stroud C., et. al., "Prepositioning Antibiotics for Anthrax", Committee on Prepositioned Medical Countermeasures for the Public; Institute of Medicine, Washington DC, National Academies Press (US); September 30, 2011.
- Supporting Russia's Transformation, clintonwhitehouse5.archives.gov/WH/EOP/NSC/html/nsc-12.html Accessed on April 25, 2020

- TBTO, "Gerboise Bleue' On 13 February 1960: First French Nuclear Test, Conducted In The Algerian Desert" <https://www.ctbto.org/specials/testing-times/13-february-1960-the-first-french-nuclear-test> Accessed on December 30, 2019
- The agonizing death from the smallpox, <https://historicipswich.org/2017/09/01/the-great-dying/> Accessed on March 4th, 2020
- The Australia Group "The Australia Group - Origins". www.australiagroup.net/en/origins.html . Accessed on April 25, 2020
- Thira Sirisanthana and Arthur E. Brown, "Anthrax of the Gastrointestinal Tract", July 8th, 2008: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2730335/>
- Toyin Ajayi, "Smallpox and Bioterrorism", Stanford University. https://web.stanford.edu/group/sjir/3.2.02_ajayi Accessed on April 20th, 2020
- U.S. Department of State, "Adherence to and Compliance with Arms Control, Nonproliferation and Disarmament Agreements and Commitments," 2010 www.state.gov
- U.S. Department of State, "Adherence to and Compliance with Arms Control, Nonproliferation and Disarmament Agreements and Commitments," 2014 www.state.gov
- U.S. Department of State, "Adherence to and Compliance with Arms Control, Nonproliferation and Disarmament Agreements and Commitments," 2017 www.state.gov
- UN News, "Both ISIL and Syrian Government responsible for use of chemical weapons, UN Security Council told" November 7th, 2017: www.news.un.org
- Unclassified Report to Congress on the Acquisition of Technology Relating to Weapons of Mass Destruction and Advanced Conventional Munitions, 1 January - 30 June 2002, Central Intelligence Agency, www.fas.org.
- Under the support of the League of the Nations, the Protocol was signed in June 1925, <https://www.un.org/disarmament/wmd/bio/1925-geneva-protocol/> Accessed on September 20th, 2019
- Unit 731, "Japan's Biological Warfare Project", <https://unit731.org/experiments/> Accessed on November 5th, 2019

- United Nations Office of Disarmament Affairs, "UN Security Council Resolution 1540 (2004)" <https://www.un.org/disarmament/wmd/sc1540/> Accessed on April 16, 2020
- United Nations Security Council resolution 1267 (1999). www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1267 (1999) Accessed on April 21, 2020
- United Nations Security Council resolution 1373 (2001): www.un.org/sc/ctc/resources/databases/recommended-international-practices-codes-and-standards/united-nations-security-council-resolution-1373-2001/ Accessed on April 20, 2020
- United Nations Treaty Collection, Chapter XVIII Penal Matters, "International Convention for the Suppression of Terrorist Bombings", New York, December 15th, 1997
- United Nations, Meeting and Coverage, "With Consensus Resolution, General Assembly Reiterates Unequivocal Condemnation of Terrorism, Reaffirms Support for 2006 UN Global Counterterrorism Strategy": www.un.org/press Accessed on April 16, 2020
- WHO Advisory Committee on Variola Virus Research, "Report of the Twelfth Meeting", November 17–18, 2010 p. 6, 27
- WHO Guidance, "Public health response to biological and chemical weapons", Annex 3 p. 230777
- World Health Organization, "Naming the coronavirus disease (COVID-19) and the virus that causes it" [https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/naming-the-coronavirus-disease-\(covid-2019\)-and-the-virus-that-causes-it](https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/naming-the-coronavirus-disease-(covid-2019)-and-the-virus-that-causes-it) Accessed on March 21, 2020
- World Health Organization, "WHO Guidelines on Tularemia" 2007
- World Health Organization, "Ebola virus Disease", February 10th, 2020
- World Health Organization, "Smallpox": <https://www.who.int/csr/disease/smallpox/en/> Accessed on April, 1, 2020
- Wuhan Institute of Virology has China's first biosafety level 4 laboratory also called P4 Laboratory since 2015.
- Young, Luise, "Japan's Total Empire: Manchuria and the Culture of Wartime Imperialism" Los Angeles: University of California Press (1998). p. 83–93

Yuki Tanaka et al. "Beyond Victor's Justice? The Tokyo War Crimes Trial Revisited.", Martinus Nijhoff, Boston 2011. p. 192-193.

Zang Feng, "Officials punished for SARS virus leak", China Daily, July 2nd, 2004

Zhang Shibo, "New Highland of War", National Defense University Press, 2017.

Dr. Pınar AKTAŞ AVCI

**TÜKETİCİ İŞLEMİ NİTELİĞİNDEKİ
PROMOSYONLU
SATIŞ SÖZLEŞMELERİ**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Tüketici İşlemi Niteliğindeki Promosyonlu Satış Sözleşmeleri

Pınar Aktaş Avcı

Hukuk Yayınları Dizisi – 2797

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 07 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- Abik, Yıldız, *Promosyonlu Satım Sözleşmesi*, Seçkin Yayınevi, Ankara 2002.
- Açıkgöz, O., "6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun'un Haksız Şartlarla İlgili Getirdiği Yenilikler", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 21 (2), 2016, 805–838.
- Açıkgöz, Osman, *Tüketicinin Korunması Çerçevesinde Mobil Haberleşme Abonelik Sözleşmesinde Genel İşlem Koşulları*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2013.
- Akıbıyık, Cem, "Türk Borçlar Kanunu'na Göre İlan Yoluyla Ödül Sözü Verme", *İKÜ Hukuk Fakültesi Dergisi*, 11(2), 2012, 25-46.
- Akçaal, M., "Borçlar Kanunu'nun Genel İşlem Koşullarına Dair Hükümleri Hakkında Bir İnceleme", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, XVIII (1), 2014, 49–69.
- Akçaal, M., Uyumaz, A., "6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Bazı Hükümlerine (M. 1–16) İlişkin Bir İnceleme", *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 4 (2), 2013, 176–241.
- Akçura Karaman, Tuba, *Üreticinin Ayıplı Ürününün Sebep Olduğu Zararlar Nedeniyle Üçüncü Kişilere Karşı Sorumluluğu*, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2008.
- Akev, Sahir Talat, *Türk Hukukunda Kumar ve Bahis*, Sulhi Garan Matbaası, İstanbul 1964.
- Akıncı, Ş., "Kötü İfa-Eksik İfa-Ayıplı İfa Ayrımı ve Bu Ayrımın Hukuki Sonuçları", *Medeni Kanun ve Borçlar Kanunun 90. Yılı Armağanı Kadir Has Üniversitesi Yayını*, 2016, 1391–1404.
- Akipek, Şebnem, "Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Yer Alan Haksız Sözleşme Şartları ile Türk Borçlar Kanunu'nda Yer Alan Genel İşlem Koşullarının Bankacılık Sektörü Açısından Değerlendirilmesi", *2. Tüketici Hukuku Sempozyumu Ses Çözümleri ve Makaleleri*, Bilge Yayınevi, Ankara 2013, 331–340.

- Aksu, M., "Türk Borçlar Kanunu'nun Getirdiği Yeniliklerden İbra", Prof. Dr. Aydın Zevkliler' e Armağan, *E-Journal of Yasar University (Yaşar Üniversitesi Elektronik Dergisi)*, 8, 2013, 97-130.
- Aksoy, Mehmet Ali, *Haksız Rekabet Halleri Ve Haksız Rekabetin Tespiti*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2011
- Aktürk, İpek Yücer, *İsimsiz Sözleşme Genel Teorisi ve Uzaktan Öğretim Sözleşmesi*, Yetkin Yayınları, Ankara 2016.
- Akünel, T., "Satıcının Onarım Garantisi", *İHFM*, 38 (1-4), 1973, 547-570.
- Altaş, Hüseyin, *Borçlunun Sorumlu Olmadığı Sonraki İmkânsızlık*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1991.
- Altunkaya, M., "Taksitle Satımda Alıcının Temerrüdü Halinde Satıcının Seçimlik Hakları", *EÜHFD*, III (2), 2008, 333-360.
- Altunkaya, Mehmet, *Edimin Başlangıçtaki İmkânsızlığı*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2004.
- Anayasa Mahkemesi 31.05.2007 Tarih ve E.2007/53, K.2007/61 Sayılı Kararı, *T.C. Resmî Gazete*, 26739, 27 Aralık 2007.
- Ankara BAM 4. Hukuk Dairesi, 17.04.2019 tarihli ve 2017/2715 E., 2019/688 K. sayılı kararı(Lexpera Hukuk Bilgi Sistemi, On İki Levha Yayıncılık A.Ş.)
- Antalya, O. Gökhan, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler- Cilt 1*, 2. Baskı, İstanbul 2013.
- Aral, Fahrettin, Ayrancı, Hasan, *Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*, Yetkin Yayınları, Ankara 2018.
- Aral, Fahrettin, *Türk Borçlar Hukukunda Kötü İfa*, Yetkin Yayınları, Ankara 2011.
- Arbek, Ömer, *Satım Konusu Ayıplı Malın Tamir Edilmesi*, Yetkin Yayınları, Ankara 2005.
- Arkan, Sabih, *Ticarî İşletme Hukuku 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Hazırlanmış*, BATİDER Yayınları Ankara 2019.
- Arıkan, Mustafa, "6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nda Genel İşlem Koşulları", Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi Özel Hukuk Sempozyumu Özel Sayısı 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi Sempozyumu* (3-4 Haziran 2011), İstanbul 2011, 69-74.

ASA, <https://www.asa.org.uk>.

Aslan, İ. Yılmaz, *Tüketici Hukuku Dersleri*, Ekin Kitabevi, Bursa 2006.

Aslan, İ. Yılmaz, *Tüketici Hukuku*, Ekin Kitabevi, Bursa 2015.

Atamer, Y., "Tüketici Hukukunun Gelişmesi, Tüketicinin Korunması Semineri", *Türkiye Adalet Akademisi Yayınları*, 2007, 21–32.

Atamer, Yeşim M., "Genel İşlem Şartlarının Denetiminde Yeni Açılımlar: Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun m. 6, Tüketici Sözleşmelerindeki Haksız Şartlar Hakkında Yönetmelik ve Borçlar Kanunu Taslağı m.18 a-f", *Prof. Dr. Necip Kocayusufpaşaoğlu'na Armağan*, Seçkin Yayınevi, Ankara 2004, 291–331.

Atamer, Yeşim, *Uluslararası Satım Sözleşmelerine İlişkin Birleşmiş Milletler Antlaşması (CISG) Uyarınca Satıcının Yükümlülükleri ve Sözleşmeye Aykırılığın Sonuçları*, Beta Yayınevi, İstanbul 2005.

Atamer, Yeşim M., "Yeni Türk Borçlar Kanunu Hükümleri Uyarınca Genel İşlem Koşullarının Denetlenmesi – TKHK m. 6 ve TTK m. 55, f. 1, (F) ile Karşılaştırmalı Olarak", *Türk Hukukunda Genel İşlem Şartları Sempozyumu*, Ankara 2011, 7–78.

Atamer, Y., İnceoğlu, M., *Satım Sözleşmesinde Tüketicinin Seçimlik Hakları ve Avrupa Birliği Hukuku ile Uyumu Sorunu*, Otomotiv Distribütörleri Derneği, İstanbul 2012.

Atamer, Y. M., Baş, E., "Avrupa Birliği Hukuku ile Karşılaştırmalı Olarak 6502 sayılı Yeni Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca Satım Sözleşmesinde Ayıptan Doğan Sorumluluk", *İstanbul Barosu Dergisi*, 88(1), 2014, 19-60.

Atasoy, Ömer Adil, Taşkın, Mustafa, Acar, Hakan, *Tüketiciyi Koruma Hukuk İlgili Mevzuat ve Yargıtay Kararları*, Ankara 2000.

Atılğan, S., "Basın Ekonomisi ve Promosyon", *Marmara İletişim Dergisi*, 3, Temmuz 1993, 233–237.

Atılğan, S., "Türk Basınında Promosyon Çıkması", *Marmara İletişim Dergisi*, 9, 1995, 233–237.

Ayhan, Rıza, Özdamar, Mehmet Çağlar, Hayrettin, *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Hükümlerine Göre, Ticarî İşletme Hukuku Genel Esaslar*, Yetkin Yayınevi, Ankara 2019.

Ayan, Mehmet, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Mimoza Yayınevi, Konya 2013.

- Ayan, N., "Taşınır Satımında Satıcının Kanundan Doğan Ayıba Karşı Tekeffül Borcu", *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 15 (1), Konya 2007, 11-38.
- Aydoğdu, M., "6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Getirdiği Yeniliklere Genel Bakış, Sözleşmeye Aykırılık, Ayıplı İfa Kavramlarına Getirdiği Farklı Yaklaşım ve Bu Konudaki Önerilerimiz", *DEÜHFD*, 15 (2), 2013, 1-61.
- Aydoğdu, Murat, Kahveci, Nalan, *Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*, Adalet Yayınevi, Ankara 2014.
- Aydoğdu, Murat, *Türk Borçlar Hukuku'nda Genel İşlem Koşullarının ve Tüketici Hukukunda Haksız Şartların Denetimi*, Seçkin Yayınevi, Ankara 2014.
- Aydoğdu, Murat, Ayan, Serkan, *Türk Borçlar ve Türk Ticaret Hukuku'nda Yer Alan Faiz İle İlgili Düzenlemeler*, Adalet Yayınevi, Ankara 2014.
- Aytekin, P., Yalman, Ş., "Promosyonların Anlık Satın Alma Davranışına Etkisini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma", *Tüketici ve Tüketim Araştırmaları Dergisi*, 6 (1), Haziran 2014, 83-119.
- Bahtiyar, M., Biçer, L., "Adi İş/Ticari İş/Tüketici İşlemi Ayrımı ve Bu Ayrımın Önemi", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi Özel Sayı Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan*, 22 (3), 2016, 395-436.
- Baltacıoğlu, Tunçtan, *İşletmelerde Satış Artırma Çabaları*, Öz Anadolu Matbaası, Ankara 1980.
- Barnes, Steve Ogden, Minahan, Stella, *Sales Promotion Decision Making Concepts, Principles, and Practice*, New York 2015.
- Baygın, C., "Türk Borçlar Kanunu'nun Borç İlişkisinin Hükümleri – Borçların ve Borç İlişkilerinin Sona Ermesi Konularında Getirdiği Bazı Yenilik ve Değişiklikler", *Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, XIV (3-4), Erzincan 2010, 119-144.
- Baykal, C. M., "Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Bakımından Gazete Promosyonları", *Yargıtay Dergisi*, 23 (3), 1997, 341-371.
- Baykal, M., "Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Bakımından Gazete Promosyonları", *TBBĐ*, 2, 1996, 168-202.
- Bellican, C., "6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında Bilgilendirme Yükümlülüğünün Değerlendirilmesi", *İKÜHFD*, 16 (2), 2017, 305-340.

- Bianca, Cesare Massimo, "Article 35", *Bianca-Bonell Commentary on the International Sales Law*, Milan 1987.
- Bilge, Necip, *Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*, Sevinç Matbaası, Ankara 1971.
- Borçlar Kanunu, (1926), *T. C. Resmî Gazete*, 366, 22 Nisan 1926.
- Bucher, Eugen, Buz, Vedat, "Mağdur Edilen Alıcı", *Prof. Dr. Necip Kocayusufoğlu İçin Armağan*, Ankara 2004, 145–179.
- Budak, A. C., "6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a Göre Tüketici Hakem Heyetleri", *DEÜHFD*, 16 (Özel Sayı), 2014, 77–103.
- Burcuoğlu, H., "İsviçre Federal Mahkemesi'nin, Satım Sözleşmesinde Alıcının Ayıp Hükümlerine ya da Hata Hükümlerine Başvurma Yollarından Birini Seçebileceğine İlişkin 7 Haziran 1988 Tarihli Kararının Değerlendirilmesi", *İstanbul Üniversitesi Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 18, İstanbul 1990, 89–103.
- Buz, Vedat, *Borçlunun Temerrüdünde Sözleşmeden Dönme*, Yetkin Yayınevi, Ankara 1998.
- Büyüksağış, Erdem, "Yeni Sosyo-Ekonomik Boyutuyla Maddi Zarar Kavramı", Vedat Kitapçılık, İstanbul 2007.
- Can, Hacı, *Avrupa Birliği Sözleşme Hukuku*, Adalet Yayınevi, Ankara 2015.
- Cangöz, İ., "Türk Basınında Tutundurma (Promosyon) Çıkmazı ve Ansiklopedi Kampanyası", *Kurgu Dergisi*, 5 (14), 1996, 183–200.
- Ceylan, E., "6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Getirdiği Önemli Yenilikler ve Değişiklikler", *İstanbul Barosu Dergisi*, 89 (2), İstanbul 2015, 76–179.
- Ceylan, E., "6502 sayılı Yeni Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a Göre Garanti Belgesi ve Satış Sonrası Hizmetlere İlişkin Hükümlerin Değerlendirilmesi", *İKÜHFD Özel Sayısı*, 15 (2), İstanbul 2016, 415–418.
- Circus, Philip, Painter, Tony, *Sales Promotion Law: A Practical Guide*, Payne Simon, London –Edinburg 1998.
- Cohen, Maurice, *Satış Promosyonu Politikası*, (Çev.: Sühely Gürbaşıkan), İstanbul Reklam Yayınları No: 17, İstanbul 1973.
- Commission of the European Communities, *Green Paper on European Union Consumer Protection*, COM (2001) 531 final, Brussels 2001.

- Cortés, S, "Promoting Your Products: Free Draws, Prize Competitions, and Unfair Competition", *Tilburg Foreign Law Review*, 9 (1), 2001–2002, 377–392
- Cortés, S, Marquilles, R., *Sales promotion in the EU – The proposed Community Regulation*, *The European Legal Forum* (E), 6, Verlag GmbH, München 2002, 328–331.
- Council, "Council Directive 93/13/EEC of 5 April 1993 on Unfair Terms in Consumer Contracts", *OJ*, L 95/29, 21.4.1993.
- Cumalıoğlu, E., "6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Satıcının Ayıplı Maldan Sorumluluğunun Koşulları", *Terazi Hukuk Dergisi*, 9 (Özel Sayı), 2014, 20–29.
- Çınar, Ömer, *Tüketici Hukukunda Haksız Şartlar*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2009.
- Çıtır, Eren "Ticari İş- Tüketici İşlemi İlişkisi", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2016, XX(3), 37-52.
- Demir, M., "Tüketim Mallarının Satımındaki Garantilere İlişkin AB Yönergesi ve Ülkemizdeki Yasal Düzenleme", *AÜHFD*, 54 (3), 2005, 23-51.
- Demiral, Meltem, *Şartlı Bağışlama*, Adalet Yayınevi, Ankara 2011.
- Deniz, B. Y., "Avrupa Birliği Tüketici Hukuku ile Türk Tüketici Hukukunun Bazı Yönlerinin Karşılaştırmalı Değerlendirilmesi", *TAAD*, 4 (12), 2013, 239–254.
- "Directive 1999/44/EC of the European Parliament and of the Council of 25 May 1999 on Certain Aspects of the Sale of Consumer Goods and Associated Guarantees", *OJ*, L 171/12, 7.7.1999.
- "Directive 2000/31/EC of the European Parliament and of the Council of 8 June 2000 on Certain Legal Aspects of Information Society Services, in Particular Electronic Commerce, in the Internal Market ('Directive On Electronic Commerce')", *OJ*, L 178/1, 17.7.2000.
- "Directive 2001/95/EC of the European Parliament and of the Council of 3 December 2001 on General Product Safety (Text with EEA Relevance)", *OJ*, L 11/4, 15.1.2002.
- "Directive 2002/65/EC of the European Parliament and of the Council of 23 September 2002 Concerning the Distance Marketing of Consumer Financial Services and Amending Council Directive 90/619/EEC and Directives 97/7/EC and 98/27/EC", *OJ*, L 271/16, 9.10.2002.

- “Directive 2011/83/EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on Consumer Rights, Amending Council Directive 93/13/EEC and Directive 1999/44/EC of the European Parliament and of the Council and Repealing Council Directive 85/577/EEC and Directive 97/7/EC of the European Parliament and of the Council Text with EEA Relevance”, *OJ*, L 304/64, 22.11.2011.
- Draft European Parliament Legislative Resolution on the proposal for a directive of the European Parliament and the Council on consumer rights (COM(2008)0614 – C7-0349/2008 – 2008/0196(COD)). Ordinary legislative procedure—first reading. Amendment 59 (Article 2—point 1).
- Dizdar, Ali Murat, “Genel İşlem Şartları”, *Bankacılar Dergisi*, 72, İstanbul 2010.
- Döner, K., “Tüketici Mahkemelerinin Görevli Olduğu Uyuşmazlıklar”, *DÜHFD*, 22 (36), 2017, 137–185.
- Dönmez, Z., “2011/83/EU Sayılı Tüketici Hakları Direktifi ve Bu Direktifin Mesafeli Sözleşmeler Alanında Türk Hukuku’na Yansımaları”, *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 7 (1), 2016, 351–380.
- Dural, Mustafa, *Borçlunun Sorumlu Olmadığı Sonraki İmkânsızlık*, İstanbul 1976.
- Ebers, Martin, “The notion of ‘consumer’”, H. Schulte-Nölke, C. Twigg-Flesner, M. Ebers (Ed.), *EC Consumer Law Compendium Comparative Analysis*, 2008.
- Edis, Seyfullah, *Türk Borçlar Hukukuna Göre Satıcının Ayıba Karşı Tekeffül Borcu*, Ankara 1963.
- Erdoğan, İrfan, *Teori ve Pratikte Halkla İlişkiler*, Pozitif Matbaacılık, Ankara 2006.
- Eren, Fikret, “İsimsiz Sözleşmelere İlişkin Bazı Sorunlar”, *Prof. Dr. Turgut Akıntürk’e Armağan*, Beta Basın Dağıtım, İstanbul 2008, 85-111.
- Eren, Fikret, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Yetkin Yayınları, Ankara 2014.
- Eren, Fikret, *Borçlar Hukuku Özel Hükümler*, Yetkin Yayınları, Ankara 2017.
- Erlüle, Fulya, “Tüketim Mallarının Satımı Sözleşmesi ve Bu Mallara İlişkin Olarak Verilen Garantiler Hakkında Yönerge”, *Prof. Dr. Necip Kocayusufpaşaoğlu İçin Armağan*, Ankara 2004, 419–435.
- Ermenek, İ., “Yargı Kararları Işığında Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri ve Bu Alanda Ortaya Çıkan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerileri”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 1–2, 2013, 563–630.

- Ferrari, F., "Fundamental Breach of Contract Under the UN Sales Convention –25 Years of Article 25 CISG", *Journal of Law and Commerce*, 25, Spring 2006, 489–508.
- Feyzioğlu, Feyzi Necmeddin, *Borçlar Hukuku İkinci Kısım Akdin Muhtelif Nevileri–Cilt 1*, 4. Bası, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1978.
- Feyzioğlu, Feyzi Necmeddin, *Borçlar Hukuku İkinci Kısım Akdin Muhtelif Nevileri–Cilt 2*, 4. Bası, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1977.
- Göksoy, Y.C., "Yeni Alman Haksız Rekabet Kanunu ve Haksız Rekabet Alanında Getirdiği Yenilikler", *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 9(2), 2007, 143-174.
- Göktürk, K., "Ticari İş Kavramı, Sınırlandırılması ve Faiz Meselesi", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, XIX (2), 2015, 3-44.
- Graffi, L., "Case law on the Concept of "Fundamental Breach" in the Vienna Sales Convention, *Revue de droit des affaires internationales*", *International Business Law Journal*, 3, Paris 2003, 338–349.
- Gürpınar, Damla, *Sözleşme Dışı Yanlış Tavsiyede Bulunma, Öğüt ve Bilgi Vermeden Doğan Hukuki Sorumluluk*, Güncel Yayınevi, İzmir 2006.
- Gümüş, Mustafa Alper, "Kısmi İfa", *Prof. Dr. Fahman Tekil'in Anısına Armağan*, İstanbul 2003, 603-631.
- Gümüş, Mustafa Alper, *Borçlar Hukuku Özel Hükümler Kısa Ders Kitabı*, Filiz Kitabevi, İstanbul 2018.
- Gümüş, Mustafa Alper, *Borçlar Hukuku Özel Hükümler–Cilt I*, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2013.
- Gündoğdu, Fatih, *Borç Aykırılık Hallerinden Kusurlu İfa İmkânsızlığı ve Hukuki Sonuçları*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2014.
- Güngör, Gülin, "Milletlerarası Özel Hukukta Tüketicinin Korunması", Yetkin Yayınevi, Ankara 2000.
- Güven, Şirin, *Haksız Rekabet Hukukunun Amacı ve Koruduğu Menfaatler*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2011.
- Harry M. Flechtner, "Decisions on Conformity of Goods under Article 35 of the UN Sales Convention (CISG): the 'Mussels Case'", Ingeborg Schwenzer, Yeşim M. Atamer, and Petra Butler (Ed.), *Evidentiary Standards for Lack of Conformity, and the 'Default Rule' vs 'Cumulative' Views of Implied Conformity Obligations, Current Issues in the CISG and Arbitration*, (ss 177–190), Netherlands 2014.

- Havutçu, Ayşe, *Açık İçerik Denetimi Yoluyla Tüketicinin Genel İşlem Şartlarına Karşı Korunması*, Güncel Yayınevi, İzmir 2003.
- Havutçu, Ayşe, *Tam İki Tarafa Borç Yükleyen Sözleşmelerde Temerrüt ve Müspet Zararın Tazmini*, Fakülteler Kitabevi, İzmir 1995.
- Havutçu, Ayşe, *Türk Hukukunda Örtülü Bir Boşluk: Üreticinin Sorumluluğu*, Seçkin Yayınları, Ankara 2005.
- Hayrunnisa Özdemir, “Ayıplı Mal”, Oya Şahin Mccarthy, Mutlu Dinç (Ed.), *Tüketici Hukuku Davaları Teori-Uygulama*, (ss 129-183), Seçkin Yayınevi, Ankara 2017.
- Hayrunnisa Özdemir, “Ayıplı Hizmet”, Oya Şahin Mccarthy, Mutlu Dinç (Ed.), *Tüketici Hukuku Davaları Teori-Uygulama*, (ss 193-216)Seçkin Yayınevi, Ankara 2017.
- Heim, Sebastian, “Practice Point, Protection of competitors, consumers and the general public—The new German, Act against Unfair Competition”, *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 1(8), 524-538.
- Horchover, David, *Sales Promotion*, Capstone Publishing, Oxford 2002.
- <http://millipiyango.gov.tr/node/40>
- International Chamber of Commerce (ICC), *Guide to Drafting International Distributorship Agreements*, No 441, ICC Publication.
- International Chamber of Commerce (ICC), *ICC Advertising and Marketing Communications Code*, ICC Publication, Paris 2018.
- International Chamber of Commerce (ICC), *International Code of Sales Promotion Practice*, No 432 A, ICC Publication.
- International Chamber of Commerce (ICC), *The ICC Model Distributorship Contract (Sole Importer–Distributor)*, Paris 1993.
- 22.04.1933 Tarihli Meclis Tutanakları, (https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/KANUNLAR_KARARLAR/kanuntbmmc012/kanuntbmmc012/kanuntbmmc01202234.pdf.)
- İkizler, M., “Tüketici ile İşlem Yapan (Sonraki) Tüketicinin Korunmasına İlişkin Görüş ve Öneriler”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Prof. Dr. Cevdet Yavuz’a Armağan, 22 (3), 2016, 1333-1349.
- İnal, H. T., “Tüketici Sözleşmelerinde Haksız Şartlar”, *Terazi Aylık Hukuk Dergisi*, 9 (89), Ocak 2014, 32–57.

- İnal, H.Tamer, *Borça Aykırılık Fesih ve Dönme*, Seçkin Yayınevi, Ankara 2018.
- İnan, Ali Naim, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Sevinç Matbaası, Ankara 1979.
- İnan, Ali Naim, *Türk Hukukunda İlan Suretiyle Yapılan Vaadler*, Ankara 1961.
- İş Yeri Dışında Kurulan Sözleşmeler Yönetmeliği, (2015), *T.C. Resmî Gazete*, 29236, 14 Ocak 2015.
- Kadioğlu, Kâmil, *Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun*, Turhan Kitabevi, Ankara 2000.
- Kampanyalı Satışlara İlişkin Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, (2003), *T.C. Resmî Gazete*, 25137, 13 Haziran 2003.
- Kara Kılıçaslan, S, "Tüketici Sözleşmelerinde Bilgilendirme Yükümlülüğü", *HÜHFD*, 5 (2) 2015, 183–222.
- Kara, İlhan, *Tüketici Hukuku*, Engin Yayınevi, Ankara 2012.
- Karakocalı, Ahmet, "Tüketici Hukukundaki Haksız Şartlar", Oya Şahin Mccarthy, Mutlu Dinç (Ed.), *Tüketici Hukuku Davaları*", (ss 93–121), Seçkin Yayıncılık, Ankara 2017.
- Karşılığı Nakit Olmayan Piyangolar ve Çekilişler Hakkında Yönetmelik, 2006, *T.C. Resmî Gazete*, 26309, 4 Ekim 2006.
- Kılıçoğlu, Ahmet, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Turhan Kitabevi, Ankara 2004.
- Kırca, Çiğdem, *Franchise Sözleşmesi*, BATİDER Yayınları, Ankara 1998.
- Kırca, Çiğdem, *Ürün Sorumluluğu*, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 2007.
- Kingisepp, Margus, Värvi, Age, "The Notion of Consumer in EU Consumer Acquis and the Consumer Rights Directive—a Significant Change of Paradigm?", *Juridica International*, XVIII, 2011, 44–53.
- Kocayusufpaşaoğlu, Necip, Hatemi, Hüseyin, Serozan, Rona, Arpacı, Abdülkadir *Borçlar Hukuku Genel Bölüm–I. Cilt*, İstanbul 2008.
- Kotler, Philip, *A'dan Z'ye Pazarlama*, (Çev.: Aslı Kalem Bakkal), Media Cat Kitapları, İstanbul 2009.
- Kotler, Philip, *Pazarlama Yönetimi*, (Çev.: Nejat Muallimoğlu), Beta Basım Yayın Dağıtım, İstanbul 2000.

- Kuntalp, Erden, *Ard Arda Teslimli Satım Akdi*, Ankara 1968.
- Kuntalp, Erden, *Karışık Muhtevalı Akit*, Ankara 1971.
- Kuru, Baki, *İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku*, Yetkin Yayınları, Ankara 2018.
- Küçükayhan Aşcıoğlu, Meltem, *Rekabet Hukuku ve Dağıtım Sözleşmeleri*, Adalet Yayınevi, Ankara 2011.
- Künnecke, Arndt, “Yeni Avrupa Birliği Tüketici Hakları Direktifi – 2011/83/AB (Arka Planı, İçeriği, Değerlendirmesi)”, (Çev.: Kıvılcım Bilgen), *Hukuk Köprüsü*, 3 (5), Aralık 2013, 171–190.
- Lexpera Hukuk Bilgi Sistemi, On İki Levha Yayıncılık A.Ş.
- M. Atamer, Y., Baş, E., “Avrupa Birliği Hukuku ile Karşılaştırmalı Olarak 6502 sayılı Yeni Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca Satım Sözleşmesinde Ayıptan Doğan Sorumluluk”, *İstanbul Barosu Dergisi*, 88 (1), 2014, 19–60.
- Makaracı Başak, A., Öktem Çevik, S., “6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nda Taksitle Satım Sözleşmesine Getirilen Düzenlemeler”, *Legal Hukuk Dergisi*, 10 (111), 2012, 93-121.
- Makaracı, Aslı, *Taşınır Mallara İlişkin Kampanyalı Satım Sözleşmesi*, Seçkin Yayınevi, Ankara 2007.
- Mehmet Akif Tutumlu, “Tüketici Hakem Heyetlerinde Uyuşmazlık Çözümü”, Oya Şahin McCarthy, Mutlu Dinç (Ed.), *Tüketici Hukuku Davaları*, (ss 986–1016), Seçkin Yayıncılık, Ankara 2017.
- Morawitz, Ch., *Türkiye Maliyesi*, Maliye Bakanlığı Tetkik Kurulu Yayınları, Ankara 1979.
- Narbay, Şafak Akkuş, Muhammed, “Ticari İş Niteliğinin Belirlenmesi ve Ticari İş- Tüketici İşlemi Ayrımı”, *Prof.Dr. Sabih Arkan’a Armağan*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2019, 865 – 866.
- Nomer, Haluk Nami, “Sözleşmedeki Esaslı Bir Nokta, Özellikle Karşılıklı Borç Doğuran Akitlerde İvazın Miktarı Belirlenmeksizin Sözleşme Kurulabilir Mi?”, *Yaşar Üniversitesi Elektronik Dergisi*, Prof. Dr. Aydın Zevkiler’e Armağan, 8, 2013, 2053–2074.
- Oğuzman, Kemal, Öz, Turgut, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler-Cilt 2*, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2013.

- Oğuzman, Kemal, Öz, Turgut, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler-Cilt 1*, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2013.
- Oktay, S, “İsimsiz Sözleşmelerin Geçerliliği, Yorumu ve Boşlukların Tamamlanması”, *İHFM*, LV, 1996, 263–296.
- Olgaç, Senai, *Kazai ve İlmi İçtihatlarla Türk Borçlar Kanunu-Cilt II*, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul 1970.
- Online Etymology Encyclopedia, <https://www.etymonline.com/word/promotion>
- Oya Şahin, McCarthy, “Tüketici Sözleşmelerini Diğer Sözleşmelerden Ayıran Hususlar”, Oya Şahin McCarthy, Mutlu Dinç (Ed.), *Tüketici Hukuku Davaları Teori – Uygulama*, (ss 65–91), Seçkin Yayınevi, Ankara, 2017.
- Ozanoğlu, H. S, “Tüketici Sözleşmeleri Kavramı (Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un Maddi Anlamda Uygulanma Alanı)”, *AÜHFD*, 5 (1), 2001, 55–90.
- Ozanoğlu, Hasan Seçkin, *Tüketicinin Korunması Açısından Taksitle Satım Sözleşmesi*, Ankara 1999.
- Önen, Turgut, *Karşılıklı Borç Doğuran Sözleşmelerde Borçlunun Temerrüdü ile İlgili Genel Mahiyetteki Hükümler*, Güney Matbaacılık, Ankara 1975.
- Önsoy, Rıfat, *Mali Tutsaklığa Giden Yol Osmanlı Borçları*, Turhan Kitabevi, Ankara 1999.
- Öz, T., “Tüketici Hukuku Bakımından Genel İşlem Şartları”, *İKÜHFD*, Aralık 2002, 128–151.
- Özdamar, Demet, “Aynî Sözleşme ve Aynî Sözleşmeye Benzer ya da Onunla Bağlantılı Bazı Kavramların Karşılaştırılması”, *Yargıtay Dergisi*, 26 (3), Temmuz 2000, 399–418.
- Özdemir, Biltekin, *Osmanlı Devleti Dış Borçlanması*, Maliye Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Yayın No: 2010/403, Ankara 2010.
- Özdemir, Hakan, *Birleşmiş Milletler Anlaşması (CISG) Çerçevesinde Uluslararası Ticari Satımlarda Malların Sözleşmeye Uygunluğu*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2010.
- Özdemir, Hayrunnisa, *Türk Borçlar Kanuna ve Viyana Satım Sözleşmesine (CISG) Göre Ayıptan Doğan Sorumluluğun Kapsamı*, Yetkin Yayınları, Ankara 2013.

- Özel, Ç., “Tüketicinin Korunması Açısından Ayıplı Maldan Doğan Sorumluluk Kapsamında Yapımcının Sorumluluğu Sorunu”, *Prof. Dr. M. Kemal Oğuzman’ın Anısına Armağan*, İstanbul 2000, 771–821.
- Özel, Çağlar, *Tüketicinin Korunması Hukuku*, Seçkin Yayınevi, Ankara 2014.
- Özsunay, Ergun, *Kartel Hukuku*, İstanbul 1985.
- Öztan, Bilge, *İmalatçının Sorumluluğu*, Turhan Kitabevi, Ankara 1982.
- Öztekin Gelgen, G., “Act on the Protection of Consumers in the Turkish Law and Its Differences from the Influencing EU Regulations”, *Prof. Dr. M. Kemal Oğuzman’ın Anısına Armağan*, İstanbul 2000, 821–833.
- Pekcanıtez, H., “Tüketici Sorunları Hakem Heyeti”, *İzmir Barosu Dergisi*, 61, 1996, 40–58.
- Pelin Baysal, “Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Antlaşması (CISG) Çerçevesinde Satıcının Ayıptan Sorumluluğu”, Şükran Şıpka, Ahmet Cemil Yıldırım (Ed.), *Yeni Türk Borçlar Kanunu ve CISG’e Göre Satış Sözleşmeleri*, (ss221-268), On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2012.
- Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, (2015), *T.C. Resmî Gazete*, 29251,14 Ocak 2015.
- Perakende Ticarete Uygulanacak İlke ve Kurallar Hakkında Yönetmelik, (2016), *T.C. Resmî Gazete*, 29793, 06 Ağustos 2016.
- Pickton, David, Broderick, Amanda, *Integrated Marketing Communications*, Harlow Pearson, Essex 2005.
- Poroy, Reha, “Tüketicinin Korunmasına İlişkin Bazı Özel Hukuk Sorunları”, *Ord. Prof. Dr. Halil Arslanlı’nın Anısına Armağan*, İstanbul 1978, 513-550.
- Poroy, Reha, Yasaman, Hamdi, *Ticari İşletme Hukuku*, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2012.
- Rado, Türkan, *Roma Hukuku Borçlar Hukuku Dersleri*, İstanbul 2001.
- Rachman David, J., Mescon, Michael, Courtland L Bovée, Thill John V., *Business Today*, 8 Th. Edition, McGraw- Hill 1996.
- Rao, V. R., Thomas, L. J., “Dynamic Models for Sales Promotion Policies”, *Operational Research Quarterly*, 24 (3), 1973, 403–417.

- Rehbinder, M., "Genel İşlem Şartları ve Tüketicinin Korunması", (Çev.: Ömer Teoman), *Journal of Istanbul University Law Faculty*, 42 (1-4), 641-653.
- Reisoğlu, Safa, *Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Beta Basım Dağıtım, İstanbul 2012.
- Rook, W., Fisher, R. J., "Normative Influences on Impulsive Buying Behavior Dennis Source", *Journal of Consumer Research*, 22 (3), 1995, 305-313.
- Rudolf, Jhering von, "Der Zweck im Recht", I, (1877- 1883), s 107, naklen: Zimmermann, Reinhard, "The New German Law of Obligations", Oxford University Press, Oxford 2005.
- Schroeder, Henrik, "Unfair Competition", Michael Wendler Bernard Buecker Bernd Tremml Key (Ed.), *Aspects Of German Business Law*, Berlin 2006, 139-145.
- Sabuncuoğlu, Zeyyat, *Halkla İlişkiler*, Alfa Aktüel Yayınevi, Bursa 2008.
- Schultz, Don, A. Robinson, William, *Sales Promotion Essentials*, Chicago 1982.
- Selin Sert Sütçü, "Promosyonlu Satışlar", Oya Şahin Mccarthy, Mutlu Dinç (Ed.), *Tüketici Hukuku Davaları*, (ss 657-698), Seçkin Yayınları, Ankara 2017.
- Serozan, R., "CISG' a ve TBK'ya Göre Alıcının Dönme Hakkının Sınırları", *İÜHFİM*, LXX (2), 2012, 207-220.
- Serozan, R., "Tüketiciyi Koruma Yasasının Sözleşme Hukuku Alanındaki Düzenlemesinin Eleştirisi", *Yasa Hukuk İhtihat ve Mevzuat Dergisi*, 15 (173/4), 1996, 577-598.
- Serozan, R., "Yürürlükteki İfa Engelleri ve Haksız Fiiller Hukukunun Yetersizlikleri ve Bu Yetersizliklerin Aşılmasında Giderek Önemi Artan Kavramlar: "Sözleşmenin Müspet ihlali" ve "Culpa in Contrahendo", *İstanbul Üniversitesi Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 18, İstanbul 1990, 27-42.
- Serozan, Rona, "Manevi Tazminat İstemine Değişik Bir Yaklaşım", *Prof. Dr. Halûk Tandoğan'ın Hatırasına Armağan*, Ankara 1990, 67-101.
- Serozan, Rona, Baysal, Başak, Şanlı, Kerem Cem, *Borçlar Hukuku Özel Bölüm*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2018.
- Serozan, Rona, *Sözleşmeden Dönme*, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2007.

- Shimp, Terence A., Andrews, J. Craig, *Advertising, Promotion, and Other Aspects of Integrated Marketing Communications*, Ninth Edition, South-Western 2013.
- Sicilli Kavanini – Cilt 11, Karakoç Sarkis (Ed.), İstanbul 1931.
- Spilsbury, Sallie, *Guide to Advertising and Sales Promotion Law*, Cavendish Publishing Limited, London 1998.
- Stern, H., “The Significance of Impulse Buying Today”, *Journal of Marketing*, 26 (2), 1962, 59–62.
- Sürelî Yayın Kuruluşlarınca Düzenlenen Promosyon Uygulamalarına İlişkin Yönetmelik, (2014) T.C. Resmî Gazete, 29034, 18 Haziran 2014.
- Sütçü, S S, “Promotional Sales In Law: Turkish Law, German Law And English Law”, *International Journal of Business and Management Studies*, 2017, 83–91, <http://universitypublicationsnet>.
- Şahiniz, Salih, *Tacirler Arası Ticari Satımlarda Satıcının Ayıplı İfadan (Ayıplı Mal Tesliminden) Sorumluluğu*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2008.
- Şengül, Mehmet, “İfa (Kavram; Kişi, Konu, Yer, Zaman Unsurları)” Prof. Dr. İsmet Sungurbey’ e Armağan Borçlar Hukuku Genel Hükümler Konferansları I, İstanbul 2014, 278-320.
- Tandoğan, Haluk, *Özel Borç İlişkileri–Cilt 1*, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2008.
- Tandoğan, Haluk, *Türk Mes’uliyet Hukuku*, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2010.
- Tekinay, Selahattin Sulhi, Akman, Sermet, Burcuoğlu, Haluk, Altop, Atilla, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Filiz Yayınevi, İstanbul 1993.
- The CAP Code, *The UK Code of Non-broadcast Advertising and Direct & Promotional Marketing Edition 12*, <https://www.asa.org.uk>.
- Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliği, (2015), T.C. Resmî Gazete, 29232, 10 Ocak 2015.
- Tiftik, Mustafa, *Türk Hukukunda Özel Okul Sözleşmesi*, Yetkin Yayınevi, Ankara 2005.
- Tiryaki, Betül, *Tüketicinin Korunması Hukuku Açısından Ayıplı Hizmetten Doğan Sorumluluk*, Yetkin Yayınları, Ankara 2007.
- Toker, A. G., “Vienna Satım Sözleşmesi (CISG) Uyarınca Sözleşmenin Esaslı İhlâli”, *Public and Private International Law Bulletin*, 33 (1), 2013, 213 – 250.

- Topuz, Murat, “*Maddi Zarar ve Bu Zararın Belirlenmesi*”, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2011.
- Tuğlacı, P., *İktisadi Ticari Hukuki Terimler Sözlüğü*, ABC Kitabevi, İstanbul 1996.
- Tuhr, Andreas von, *Borçlar Hukukunun Umumî Kısım*–Cilt I, (Çev.: Cevat Edege), İstanbul 1952.
- Tunçomağ, Kenan, *Borçlar Hukuku, Genel Hükümler*–Cilt 1, Sermet Matbaası, İstanbul 1976.
- Tutumlu, M. A., “6502 sayılı TKHK’ya göre Tüketici Hakem Heyetlerinin Görev ve Yetki Sınırı”, *Terazi Aylık Hukuk Dergisi*, Ocak 2014, 116–118.
- Tutumlu, Mehmet Akif, *Tüketici Sorunları Hakem Heyetlerinin Yapısı, İşleyişi, Sorunları ve Çözüm Önerileri*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2006.
- Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, (1995), *T. C. Resmî Gazete*, 22221, 08 Eylül, 1995.
- Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, (2013), *T. C. Resmî Gazete*, 28835, 07 Kasım 2013.
- Türk Borçlar Kanunu, (2011), *T. C. Resmî Gazete*, 27836, 01 Temmuz 2012.
- Türk Dil Kurumu Yayınları, *İktisat Terimleri Sözlüğü*, Ankara 2011.
- Türk Dil Kurumu Yayınları, *Türkçede Batı Kökenli Kelimeler Sözlüğü*, Ankara 2015.
- Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Satışına ve Sunumuna İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, (2011), *T.C. Resmî Gazete*, 27808, 07 Ocak 2011.
- Uluslan, İ., “Genel İşlem Şartlarında ve Özellikle Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Haksız Şartlara İlişkin İçerik Denetimi”, *İKÜHFD*, 2013, 27–47.
- United Nations, *UNCITRAL Digest of Case Law on the United Nations Convention on the International Sale of Goods*, United Nations Publication, Sales No. E.08.V.15, New York 2008.
- Uygur, Turgut, *Türk Borçlar Kanunu Şerhi*–Cilt I, Seçkin Yayınevi, Ankara 2013.
- Uzunallı, S., “Genel İşlem Şartlarının Haksız Rekabet Hükümleriyle Denetlenmesi”, *İÜHFM*, LXXI (2), 2013, 383–420.

- Ünlütepe, M., “6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’a Göre Taksitle Satış Sözleşmesi”, *Ankara Barosu Dergisi*, 2014/2, 293-358.
- Ünlütepe, M., “Taşınır Satış Sözleşmesinde Satıcının Ayıptan Sorumluluğu Bakımından Gözden Geçirme ve Bildirim Külfetinin Yerine Getirilmesinin Tabi Olduğu Süreler”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 24 (1), 2018, 296-335.
- Velay, A. du, *Türkiye Maliye Tarihi*, Maliye Bakanlığı Tetkik Kurulu Yayınları, Ankara 1978.
- Waterschoot, W.V., Bulte, C.V.d., “The 4P Classification of the Marketing Mix Revisited”, *Journal of Marketing*, 56 (4), Oct. 1992, 83-93.
- www.sinerjimevzuat.com.tr
- www.karararama.yargitay.gov.tr.
- Yaraş, E., “Tüketicilerin Fiyat Algılamalarına Yönelik Bir Araştırma”, *Selçuk Üniversitesi İİBF Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 15, 2008, 281-300.
- Yavuz, Cevdet, “Satıcının Ayıba Karşı Tekeffül Borcunun Tanımı, Hukuki Niteliği, Özellikleri ve Bu Borcu Düzenleyen Kanun Hükümlerinin Uygulama Alanı”, *Yaşar Karayalçın’a 65’inci Yaş Armağanı*, Ankara 1988, 503-543.
- Yavuz, Cevdet, “Tüketicinin Ayıplı Mal ve Hizmetlere Karşı Korunması”, *M. Kemal Oğuzman’ın Anısına Armağan*, İstanbul 2000, 1293-1317.
- Yavuz, Cevdet, *Satıcının Satılan Malın Ayıplarından Sorumluluğu*, Beta Basım Dağıtım, İstanbul 1989.
- Yavuz, Cevdet, *Satıcının Satılanın (Malın) Ayıplarından Sorumluluğu*, Beta Basım Dağıtım, İstanbul 1989.
- Yavuz, Cevdet, *Türk Borçlar Hukuku Özel Hükümler*, Beta Yayınevi, İstanbul 2014.
- Yavuz, Nihat, *Ayıplı İfa*, Seçkin Yayınevi, Ankara 2010.
- Yelbaşı, C., *Ansiklopedik Hukuk Sözlüğü*, Sim Matbaacılık, Ankara 2014.
- Yeniocak, U., “Borçlar Kanunu Hükümlerine Göre Genel İşlem Koşullarının Yargısal Denetimi”, *TBB*, (107), 2013, 75-96.

- Yeşim Atamer, "Third Persons' Liability for Non-Conformity in Sales Contracts and Sellers' Right of Redress in Turkey", Martin Ebers, André Janssen, Olaf Meyer (Ed.), *European Perspectives on Producers' Liability-Direct Producers' Liability for Non-conformity and the Sellers' Right of Redress*, (ss 579-600), Sellier. European Law Publishers, Munich 2009.
- Yeşim M. Atamer, "Genel İşlem Koşulu mu Bireysel Pazarlıkla Kurulan Sözleşme mi? Tüketici ve Tacir İşlemleri Açısından Karşılaştırmalı Olarak Başvurabilecek Değerlendirme Kriterleri", Çiğdem Kırca (Ed.), *Yeni Türk Borçlar Kanunu ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Sempozyumu Makaleler, Tebliğler*, (ss 103-137), İstanbul 2013.
- Yeşim M. Atamer, "Taşınır Satımı Sözleşmesi", M. Murat İnceoğlu (Ed.), *Türk Borçlar Kanunu Sempozyumu Makaleler-Tebliğler*, (ss 187-221), On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2012.
- Yeşim, A., "Tüketici Satım Sözleşmelerine ilişkin TKHK m. 4-Eleştiriler ve Revizyon Teklifleri", *Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi*, XXIV, 2007, 81-108.
- Yıldırım, A., "Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağının Bazı Maddelerine İlişkin Değerlendirmeler", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, XVII (1-2), 2013, 1015-1047.
- Yılmaz, C., "6098 Sayılı TBK Çerçevesinde Taksitle Satış Sözleşmesi (TBK m. 253-262)", *Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan*, 2. Basım, Legal Yayınevi, 2012, 443-471.
- Yılmaz, Faruk, Osmanlı'nın Borç Batağı, İz Yayıncılık, İstanbul 2011.
- Yılmaz, Halil, *Borçların İfasında İhtirazi Kayıt (Çekince) İleri Sürülmesi ve Uygulaması*, Seçkin Yayıncılık Ankara 2015.
- Yüce Bilgin, M., "Satış Sözleşmesinde Ayıptan Dolayı Sorumluluğun Şartları ve Alıcının Seçimlik Hakları", *Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan*, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi Özel Hukuk Sempozyumu Özel Sayısı*, 2012, 371-407.
- Yücer Aktürk, İ., "Viyana Satım Sözleşmesi Kapsamında Satıcının Ayıptan Doğan Sorumluluğu", *Ankara Barosu Dergisi*, 2015/1, 211-238.
- Yücer Aktürk, İ., "Tüzel Kişi Tacirin Tüketici Sıfatı", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2016, XX(2), 103-128.

Yükselen, Cemal, *Temel Pazarlama Bilgileri*, Ankara 1994.

Zarife, Ş., “Borçlar Kanunu’nun 96 vd. ve 194 vd. Maddeleri Açısından “Aliud” un (Başka Şeyin) Teslimi”, *BATİDER*, XV (1), Haziran 1989, 113–135.

Zevkliler, Aydın, *Açıklamalı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun*, İzmir 1996.

Zevkliler, Aydın, Gökyayla, Emre, *Borçlar Hukuku Özel Borç ilişkileri*, Turhan Kitabevi, Ankara 2014.

Zevkliler, Aydın, Özel, Çağlar, *Tüketicinin Korunması Hukuku*, Seçkin Yayınları, Ankara 2016.

Büşra BEYDÜZ

Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Genel Kamu Hukuku Anabilim Dalı
Araştırma Görevlisi

RADBRUCH FORMÜLÜNÜN SİYASAL İKTİDARLA İLİŞKİSİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Radbruch Formülünün Siyasal İktidarla İlişkisi

Büşra Beydüz

Hukuk Yayınları Dizisi – 2881

Birinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 29 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 46661

Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA*

- Agamben, Giorgio, Auschwitz'den Artakalanlar, Çeviren: Ali İhsan Başgöl, Bağımsız Kitaplar, 1. Baskı, Ankara 2004.
- Ağaoğulları, Mehmet Ali, Sokrates'ten Jakobenlere Batı'da Siyasal Düşünceler, İletişim Yayınları, 6. Baskı, İstanbul 2015.
- Akad, Mehmet/ Vural Dinçkol, Bihterin/ Bulut, Nihat, Genel Kamu Hukuku, Der Yayınları, 12. Baskı, İstanbul 2016.
- Akal, Cemal Bali, İktidarın Üç Yüzü, Dost Kitabevi, 8. Baskı, Ankara 2016. (İktidarın Üç Yüzü)
- Akal, Cemal Bali, Devlet, Yasa ve Hakimiyet, Cumhuriyet'in 75. Yıl Armağanı, İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1999. (Devlet ve Yasa)
- Akbaş, Kasım, Hukuk Büyübozumu, Legal Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul 2006.
- Akgöl, Emin Mehmet, Kuvvetler Ayrılığı İlkesinin Dönüşümü ve Günümüz Demokratik Rejimlerindeki Anlamı, Ankara Barosu Dergisi, Yıl:68, Sayı: 2010/4 s. 79-101.
- Akman, Şefik Taylan, Hukuk Politika İlişkisi (Hukukun Ekonomi Politik Analizi ve Liberal Hukuk Düzeninin Eleştirilmesi), İmge Kitabevi, 1. Baskı, Ankara 2016.
- Aktaş, Sururi, Eleştirel Hukuk Çalışmalar, Kazancı Kitap, 1. Baskı, İstanbul 2006. (Eleştirel Hukuk)
- Aktaş, Sururi, Hukuk Kavramının Analizi, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 67, Sayı:2, 2018, s. 227-252. (Hukuk Kavramı)
- Aktaş, Sururi, Prosedürel Doğal Hukuk: Lon L. Fuller'in Hukuk Kavramı, 12 Levha Yayınları, 1. Baskı, Ankara 2011. (Fuller)
- Althusser, Louis, İdeoloji ve Devletin İdeolojik Aygıtları, Çeviren: Yusuf Alp, Mahmut Özışık, İletişim Yayınları, 4. Baskı, İstanbul 1994.
- Arslan, Ezgi, Derrida ve Radbruch'ta Hukuk Adalet İlişkisi ve Hakimnin Rolü, (Danışman: Eylem Ümit Atılğan), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2017.

---

* Yazarın birden fazla eserine yapılan atıflarda kullanılan kısaltmalar, parantez içinde belirtilmiştir.

- Asker, Ahmet, Nazi Irk Tasnifinde Türkler ve Ortadoğu Halkları, Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi, Cilt: 12, Sayı: 25, 2012, s. 79-99.
- Atay, Ender Ethem, Hukukta Meşruiyet Kavramı, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 2, 1997, s. 121- 166.
- Aydın, Melike Belkıs, Gustav Radbruch Düşüncesinde Dönemsel Vurgu Değişimi, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt: 73, Sayı: 2, 2015, s. 7- 28. (Dönemsel Vurgu)
- Aydın, Melike Belkıs, İyi İnsanlar Kötü Kurallara İtaat Etmez: Gustav Radbruch, Çağdaş Hukuk Düşüncesine Giriş, İthaki Yayınları, 2. Baskı, 2017, s. 113- 137. (Kötü Kurallar)
- Balan, Arzu, Orta Yolcu Bir Formül Olarak Radbruch Formülü, Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 1, 2018, s. 69-94.
- Ball, Alan R., Modern Politics and Government, Macmillan Education, 4. Edition, 1988.
- Beetham, David, The Legitimation of Power (Issues in Political Theory), Palgrave Macmillan, 1. Edition, Great Britian 1991.
- Bierstedt, Robert, An Analysis of Social Power, American Sociological Review, Volume: 15, No: 6, 1950, s. 730-738.
- Bix, Brian H., Radbruch's Formula and Conceptual Analysis, American Journal of Jurisprudence, Volume: 53, 2011, s. 45-57. (Conceptual Analysis)
- Bix, Brian, Robert Alexy, Radbruch's Formula and the Nature of Legal Theory, Rechtsheorie, Volume: 37, 2006, s. 139- 149. (Robert Alexy)
- Bodur, Harun, Adalet Tanrı(ça)ları: Themis ve Diğerleri, ", Yargı: Kurallar, Kurumlar, Kararlar Kolokyumu, Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Arkivi- 25. Kitap, İstanbul: İstanbul Barosu Yayınları, s. 143-167.
- Bulut, Nihat, Feodaliteden Küreselleşmeye Ekonomik İktidar Siyasal İktidar İlişkisi, Seçkin Yayınları, 1. Baskı, Ankara 2003.
- Canetti, Elias, Kitle ve İktidar, Çeviren: Gülşat Aygen, Ayrıntı Yayınları, 3. Baskı, İstanbul 2006.
- Cevizci, Ahmet, Felsefe Sözlüğü, Paradigma Yayınları, 1. Baskı, İstanbul 2005.
- Centel, Nur, Ceza Muhakemesi Hukukunda Hakimin Tarafsızlığı, Kazancı Yayınları, İstanbul 1996.
- Chroust, Anton Hermanm, The Philosophy of Law of Gustav Radbruch, The Philosophical Review, Volume: 53, No:1, January 1944, s. 23- 45.

- Coicaud, Jean- Marc, Legitimacy and Politics, Translated and edited: David Ames Curtis, Cambridge University Press, 1. Edition, 2002.
- Coşar, Yakup, Sivil İtaatsizlik, Kamu Vicdanına Çağrı Sivil İtaatsizlik, Ayrıntı Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2001, s. 9-28.
- Crew, David F., Hitler and the Nazis- A History in Documents, Oxford University Press, New York 2005.
- Çam, Esat, Siyaset Bilimine Giriş, Der Yayınları, 10. Baskı, İstanbul 2011.
- Çataloluk, Gökçe, Piyasaya Hukukçu Yetiştirmek: Hukuk Fakültelerinin Sistemsel Dönüşümdeki Rolü, Türkiye'nin Hukuk Sisteminde Yapısal Dönüşüm, Derleyenler: Ali Murat Özdemir, Muammer Ketizmen, İmge Kitabevi, 1. Baskı, Ankara 2014, s. 297-315.
- Çatlı, Mehmet, Demokratik Toplum Düzeninin Gerekleri Muktedir/ Erkli Demokrasi, On İki Levha Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul 2019.
- Çetin, Halis, Çağdaş Siyasal Akımlar, Orion Kitabevi, 2. Baskı, Ankara 2011. (Siyasal Akımlar)
- Çetin, Halis, Egemenlik ve Hukuk İlişkisi Üzerine, Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 2, 2002, s. 1-16. (Egemenlik ve Hukuk)
- Çetin, Halis, Siyasetin Evrensel Sorunu: İktidarın Meşruiyeti Meşruiyetin İktidarı, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt: 58 Sayı: 3, 2003, s. 61- 88. (Meşruiyet)
- Daver, Bülent, Siyaset Bilimine Giriş, Siyasal Kitabevi, 1. Baskı, Ankara 1993.
- Dikmen Caniklioğlu, Meltem, Anayasal Devlette Meşruiyet, Yetkin Yayınları, Ankara 2010.
- Dreier, Ralf, Recht- Staat- Vernunft, Studien zur Rechtstheorie 2, Suhrkamp Verlag, 2. Auflage, Germany 2016.
- Duverger, Maurice, Siyaset Sosyolojisi, Çeviren: Şirin Tekeli, Varlık Yayınları, İstanbul 1982.
- Dyzenhaus, David, The Grudge Informer Case Revisited, New York University Law Review, Volume: 83, 2008, s.1000- 1034.
- Geiger, Rudolf, The German Border Guard Cases and International Human Rights, European Journal of International Law, No: 9, 1998, s. 540- 549.
- Gönenç, Levent, Meşruiyet Kavramı ve Anayasaların Meşruiyeti Kavramı, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Sayı: 1, Cilt: 50, 2001.

- Göze, Ayferi, Siyasal Düşünceler ve Yönetimler, Beta Yayınları, 16. Baskı, İstanbul 2016.
- Gregor, Neil, Nazizm, Oxford University Press, 1. Edition, New York 2000.
- Grigsby, Ellen, Analyzing Politics An Introduction to Political Science, Cengage Learning, 5. Edition, 2011.
- Güriz, Adnan, Hukuk Felsefesi, Siyasal Kitabevi, 8. Baskı, Ankara 2009. (Hukuk Felsefesi)
- Güriz, Adnan, Adalet Kavramının Belirsizliği, Adalet Kavramı, Türkiye Felsefe Kurumu Seminerler Dizisi, 3. Baskı, Ankara 2013. (Adalet Kavramı)
- Easton, David, A Re-Assessment of the Concept of Political Support, British Journal of Political Science, Cambridge University Press, Volume: 5, No: 4, 1975, s. 435-457.
- Erdoğan, Mustafa, Anayasal Demokrasi, Siyasal Kitabevi, 9. Baskı, Ankara 2012.
- Fraenkel, Ernst, İkili Devlet: Diktatörlük Teorisine Bir Katkı, Çeviren: Tanıl Bora, İletişim Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2020.
- Friedrich, Carl J./ Brzezinski, Zbigniew K., Totalitarian Dictatorship and Autocracy, Harvard University Press, 2. Edition, Cambridge 1965.
- Friedmann, Wolfgang, Gustav Radbruch, Vanderbilt Law Review, Volume: 14, 1960, s. 191-209.
- Fuller, Lon L., Hukukun Ahlakı, Çeviren: Engin Arıkan, Tekin Yayınları, 1. Baskı, İstanbul 2016. (Hukukun Ahlakı)
- Fuller, Lon L., Positivism and Fidelity to Law: A Reply to Professor Hart, Harvard Law Review, Volume: 71, No: 4, 1958, s. 630- 672. (Positivism)
- Haffner, Sebastian, Bir Alman'ın Hikayesi Hatırladıklarım (1914-1933), Çeviren: Hulki Demirel, İletişim Yayınları, 7. Baskı, İstanbul 2020.
- Haldemann, Frank, Gustav Radbruch v. Hans Kelsen: A Debate on Nazi Law, Ratio Juris, Volume: 18, No: 2, June 2005, s. 162- 178.
- Heywood, Andrew, Siyasi İdeolojiler, Çeviren: Ahmet K. Bayram, Özgür Tüfekçi, Hüsamettin İnaç vd., Adres Yayınları, 8. Baskı, Ankara 2017.
- Hirsch, Ernest, Hukuk Felsefesi ve Hukuk Sosyolojisi Dersleri, Uyarlayan: Selçuk Baran Veziroğlu, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 3. Baskı, Ankara 2001. (Hukuk Felsefesi)

- Hirsch, Ernest, İktidar ve Hukuk, Çeviren: Hayrettin Ökçesiz, Çağdaş Hukuk Felsefesi ve Hukuk Kuramı İncelemeleri, Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Arkivi Yayınları 1, Alkım Yayınevi, İstanbul 1997, s. 296-308. (İktidar)
- Hitler, Adolf, Hitler, Kavgam, Çeviren: Selman Uğurlu, Berre Yayınları, 1. Baskı, İstanbul 2017.
- Hunt, Alan, Explorations in Law and Society- Toward a Constitutive Theory of Law, Rotledge, 1. Edition, New York 1993.
- İşıқтаç, Yasemin, Hukuk Yazıları II, Yetkin Yayınları, 1. Baskı, İstanbul 2013.
- Kapani, Munci, Politika Bilimine Giriş, BB101 Yayınları, 52. Baskı, Ankara 2016.
- Keyman, Selahattin, Hukuki Pozitivizm, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 35, Sayı: 1, 1978, s. 17- 55. (Hukuki Pozitivizm)
- Keyman, Selahattin, Tabii Hukukun Doktrininin Epistemolojik Tahlili, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 47, Sayı: 1, 1998, s. 17-36. (Tabii Hukuk)
- Kia, Rukiye Akkaya, Bir Ders Konusu Olarak Devlet ya da Genel Kamu Hukuku Dersinin Kökenleri, Beta Yayınları, 1. Baskı, İstanbul 2013.
- Klare, Karl, The Politics of Duncan Kennedy's Critique, Cardozo Law Review, 2011, Vol: 22, s. 1073- 1103.
- Koloş, Umut, Foucault, İktidar ve Hukuk, Modern Hukukun Soybilimi, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 1. Baskı, İstanbul 2015.
- Kuçuradi, İoanna, İnsan Hakları: Kavramları ve Sorunları, Türkiye Felsefe Kurumu, 3. Baskı, Ankara 2016.
- Kühl, Kristian, Radbruch Formülü, Çeviren: Mehmet Cemil Ozansü, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt: 70, Sayı: 1, 2012, s. 369- 374.
- Künzler, Adrian, Judicial Legitimacy and the Role of Courts: Explaining the Transitional Context of the German Border Guard Cases, Oxford Journal of Studies, Volume: 32, No: 2, s. 349- 381.
- Leawoods, Heather, Gustav Radbruch: An Extraordinary Legal Philosopher, Washington University Journal of Law and Policy, Volume: 2, 2000, s. 489- 515.
- Linz, Juan J., Totaliter ve Otoriter Rejimler, Çevirmen: Totaliter ve Otoriter Rejimler, Çevirmen: Ergun Özbudun, Liberte Yayınları, 4. Baskı, Ankara 2017.

- Lipson, Leslie, Siyasetin Temel Sorunları, Çeviren: Fügen Yavuz, İş Bankası Kültür Yayınları, 1. Baskı, İstanbul 2005.
- Lukes, Steven, Power: A Radicial View, Palgrave Macmillan, 2. Edition, 2005.
- Mertens, Thomas, Nazisizm, Legal Pozitivizm and Radbruch's Thesis on Statutory Injustice, Law and Critique, No: 14, 2003, s. 277- 295. (Nazisizm and Radbruch's Thesis)
- Mertens, Thomas, Radbruch and Hart on the Grudge Informer: A Reconsideration, Ratio Juris, Volume: 15, No: 2, June 2002, s. 186-205. (Grudge Informer)
- Metin, Sevtap/ Heper, Altan, Ceza Hukuku Felsefesine Katkı: Radbruch Formülü, Tekin Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2015.
- Mızrak, Dilan/ Temiz, Özgür, Hukuk ve Politika (Türkiye'de yaşanan Olağanüstü Dönemlerin Edebiyat Eserleri Işığında İncelenmesi), Ankara Barosu Dergisi, Sayı: 2, 2009, s. 77-97.
- Miller, Russell, Rejecting Radbruch: The European Court of Human Rights and the Crimes of the East German Leadership, Leiden Journal of International Law, Volume: 14, Issue: 3, 2001, s. 653-663.
- Mills, Wright, İktidarın Seçkinleri, Çeviren: Ünsal Oskay, Bilgi Yayınevi, 1. Baskı, Ankara 1974.
- Müller, Ingo, Hitler's Justice: The Courts of the Third Reich, Translated: Deborah Lucas Schneider, Harvard University Press, 1. Edition, Cambridge Massachusetts 1991.
- Nussbaum, Martha, İnsanlığın Hukuk Eğitiminde Geliştirilmesi, Çeviren: Aysima Çalışkan, Eray Yağanak, Arke Logos Felsefe Dergisi, Sentez Yayınları, Sayı: 4 (Güz), 2017, s. 135- 148.
- Okandan, Recai Galip, Umumi Amme Hukuku (Devletin Doğuşu, Pozitif ve Teorik Gelişmesi, Unsurları), İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1968.
- Oleson, James C., The Antigone Dilemma: When the Paths of Law and Morality Diverge, Cardozo Law Review, Volume: 29, No: 2, 2007, s. 669-702.
- Otacı, Cengiz, Hukuka Rağmen Kanun, Hakimın Direnme Hakkı ya da Radbruch Formülünü Hatırlamak, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 120. Sayı, 2015, s. 571- 616.
- Ökçesiz, Hayrettin, "Hukuk Devleti", Hukuk Devleti, Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Arkivi Yayınları, Afa Yayıncılık, Sayı: 4, İstanbul 1998, s. 17- 34. (Hukuk Devleti)

- Ökçesiz, Hayrettin, "Hukuk Devleti ve Yargıcı", Hukuk Devleti, Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Arkivi Yayınları, Afa Yayıncılık, Sayı: 4, İstanbul 1998, s. 242-261. (Yargıç)
- Ökçesiz, Hayrettin, Hukukçu Eğitiminde Bir Denek Taşı: "Radbruch Formülü", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı: 56, 2005, s. 167- 174. (Radbruch Formülü)
- Özcan, Mehmet Tevfik, Hukuk Sosyolojisine Giriş, Kavim Yayınları, 3. Baskı, İstanbul 2007. (Hukuk Sosyolojisi)
- Özcan, Mehmet Tevfik, Modern Toplum ve Hukuk Devleti, 12. Levha Yayınları, 1. Baskı, İstanbul 2008. (Hukuk Devleti)
- Özbudun, Ergun, Türk Anayasa Hukuku, Yetkin Yayınları, 14. Baskı, Ankara 2013.
- Özdemir, Ali Murat, Sözü'n Mülkiyeti- Hukukun Ekonomik Politikası, Dipnot Yayınları, 1. Baskı, Ankara 2008.
- Özenç, Berke, Hukuk Devleti: Kökenleri ve Küreselleşme Çağındaki İşlevi, İletişim Yayınları, 1. Baskı, İstanbul 2014.
- Öztekin, Ali, Siyaset Bilimine Giriş, Siyasal Kitabevi, 6. Baskı, Ankara 2010.
- Parsons, Talcott, On the Concept of Political Power, Proceedings of the American Philosophical Society, Volume: 107, No: 3, 1963, s. 232-262.
- Paulson, Stanley L., Radbruch on Unjust Laws: Competing Earlier and Later Views, Oxford Journal of Legal Studies, Volume: 15, Issue: 3, 1995, s. 489-500. (Unjust Laws)
- Paulson, Stanley L., On the Background and Significance of Gustav Radbruch's Post-War Papers, Oxford Journal of Legal Studies, Volume: 26, No: 1, 2006, s. 17- 40. (Significance of Radbruch)
- Pappe, H. O., On the Validity of Judicial Decisions in the Nazi Era, The Modern Law Review, Volume: 23, No: 3, 1960, 260-274.
- Pock, Max, A; Gustav Radbruch's Legal Philosophy, Saint Louis University Law Journal, Volume: 7, No:1, 1962, s. 57-71.
- Poulantzas, Nicos, Faşizm ve Diktatörlük, Çeviren: Ahmet İnel, Birikim Yayınları, İstanbul 1980, s. 186.
- Radbruch Gustav, Beş Dakika Hukuk Felsefesi, Çeviren: Hayrettin Ökçesiz, Çağdaş Hukuk Felsefesi ve Hukuk Kuramı İncelemeleri, Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Arkivi Yayınları 1, Alkım Yayınevi, İstanbul 1997, s. 66- 67. (Beş Dakika)

- Radbruch, Gustav, *Five Minutes of Legal Philosophy*, Translated by Bonnie Litschewski Paulson and Standley L. Paulson, *Oxford Journal of Legal Studies*, Volume: 26, No: 1, 2006, s. 13-15. (Five Minutes)
- Radbruch, Gustav, "Hukuk Devleti", *Hukuk Devleti*, Çeviren: Hayrettin Ökçesiz, *Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Arkivi Yayınları*, Afa Yayıncılık, Sayı: 4, İstanbul 1998, s. 11- 16. (Hukuk Devleti)
- Radbruch, Gustav, *Hukuk Kavramı*, Çeviren: Melike Belkıs Aydın, *Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 1, Sayı: 2, 2015, s. 144-150. (Hukuk Kavramı)
- Radbruch, Gustav, *Hukukta Bilgelik Dolu Özlü Sözler*, Çeviren: Vecdi Aral, *On İki Levha*, 2. Baskı, İstanbul 2008. (Hukukta Bilgelik)
- Radbruch, Gustav, *Statutory Lawlessness and Supra-Statutory Law*, Translated by Bonnie Litschewski Paulson and Standley L. Paulson, *Oxford Journal of Legal Studies*, Volume: 26, No: 1, 2006, s. 1-11. (Statutory Lawlessness)
- Radbruch, Gustav, *Vorschule der Rechtsphilosophie*, Vandenhoeck & Ruprecht, 3. Auflage, Göttingen, 1950. (Vorschule der Rechtsphilosophie)
- Rawls, John, *A Theory of Justice*, Harvard University Press, United States of America 1971.
- Rousseau, Jean Jacques, *The Social Contract*, Translated by: G. D. H. Cole, Fellow of Magdalen College, Oxford, London and Toronto: J.M. Dent and Sons, 4. Edition, New York 1923.
- Ruhi, Muhammet Emin, *Adolf Hitler ve Nazizm Alman Faşizmi ve Yahudi Soykırımı*, *On İki Levha Yayıncılık*, 1. Baskı, İstanbul 2017.
- Russell, Bertrand, *İktidar*, Çeviren: Erol Esençay, İlya Yayınevi, 1. Baskı, İzmir 2003.
- Saliger, F, *Content and Practical Significance of Radbruch's Formula*, *КЛАСИКИ ФИЛОСОФІЇ ПРАВА: ГУСТАВ РАДБРУХ*, 2004, s. 68- 70.
- Sancar, Mithat, "Devlet Akıllı" *Kıskacında Hukuk Devleti*, İletişim Yayınları, 8. Baskı, İstanbul 2016.
- Sartori, Giovanni, *Demokrasi Teorisine Geri Dönüş*, Çeviren: Tunçer Karamustafaoğlu, Mehmet Turhan, Sentez Yayıncılık, 2. Baskı, İstanbul 2014.
- Schmitt, Carl, *Kanunilik ve Meşruiyet*, Çeviren: Mehmet Cemil Ozansü, İthaki Yayınları, 1. Baskı, İstanbul 2016.

- Spaak, Torben, *Meta Ethics and Legal Theory: The Case of Gustav Radbruch*, Law and Philosophy, 2009, No: 28, s. 261- 290.
- Steinweis, Alan E./ Rachlin, Robert D. (Ed.), *Nazi Almanyası'nda Hukuk İdeoloji, Fırsatçılık ve Adaletin Saptırılması*, Çeviren: Kıvılcım Turanlı, Zoe Yayınları, İstanbul 2020.
- Stolleis, Micheal, *Tarihle İlgilenmeyen Hukukçu Tehlikelidir. Yürürlükteki Hukuku Bilmek Niçin Yeterli Değildir? Hukuk Eğitimi Nasıl Olmalıdır*, Çeviren: Muhammed İkbâl İmamoğlu, Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları, Sayı 7, 2009 (Bahar), s. 47-56.
- Tepe, Harun, *Yargı Etiği ya da Yargıda Etik: Yargı Nasıl Etik Olur?*, Hacettepe Hukuk Felsefesi Dergisi, Cilt:7, Sayı: 1, 2017, s. 85- 96.
- Teziç, Erdoğan, *Anayasa Hukuku Genel Esaslar*, Beta Yayınları, 13. Baskı, İstanbul 2009.
- Thoreau, Henry David, *Sivil İtaatsizlik*, Çeviren: Melis Olçum, Kafekültür Yayıncılık, İstanbul 2013.
- Uygun, Oktay, *Devlet Teorisi*, 12 Levha Yayınları, 1. Baskı, İstanbul 2014. (Devlet Teorisi)
- Uygun, Oktay, *Hukuk Teorileri*, On İki Levha Yayıncılık, 2. Baskı, İstanbul 2020. (Hukuk Teorileri)
- Uygur, Gülriz, *Adil Olmayan Kural Karşısında Yargıç: Radbruch Formülü, Gürkan Çelebican'a Armağan*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara 2011, s. 99- 114. (Radbruch Formülü)
- Uygur, Gülriz, *Hukuki Pozitivizmin Değişen Yüzü mü?*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 52, Sayı: 2, 1996, s. 145-176. (Hukuki Pozitivizm)
- Uygur, Gülriz, *Hukukta Adaletsizliği Görmek*, Türkiye Felsefe Kurumu, 2. Baskı, Ankara 2016. (Adaletsizliği Görmek)
- Yağcı, Öner, *Nazi Kampları*, Akılçelen Kitaplar, 1. Baskı, Ankara 2018.
- Vergin, Nur, *Siyasetin Sosyolojisi*, Doğan Yayınları, 8. Baskı, İstanbul 2015.
- Wachsmann, Nikolaus/ Caplan, Jane, *Concentration Camps in Nazi Germany: The New Histories*, Routledge, 1. Edition, New York 2010.
- Weber, Max, *Sosyoloji Yazıları*, Çeviren: Taha Parla, İletişim Yayınları, 6. Baskı, İstanbul 2004. (Sosyoloji Yazıları)
- Weber, Max, *Theories of Society (Foundations of Modern Sociological Theory)*, Volume: 1, Edited by: Talcott Parsons, Edward Shils, Kaspar D. Naegle, and Jesse R. Pitts, The Free Press of Glencoe, New York 1961. (Theories of Society)

Zabunoğlu, Yahya Kazım, Kamu Hukukuna Giriş (Devlet: Tanım, Kaynak, Unsurları), Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, No: 328, Ankara 1973.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

- Yumak, Semih, Özgürlükler Ülkesinde Bir Adalet Bakanı Vekilinin Adalet Bakanlığına İhaneti, <https://www.hukukihaber.net/ozgurlukler-ulkesinde-bir-adalet-bakani-vekilinin-adalet-bakanligina-ihaneti-makale,5141.html> (Erişim tarihi: 07.02.2019).
- Sarıkaya, Muharrem, Ergenekon İçin de Radbruch Gerekir, <https://www.haberturk.com/yazarlar/muharrem-sarikaya/1228589-ergenekon-icin-de-radbruch-gerekir> (Erişim tarihi: 8.02.2019).
- <http://www.chronik-der-mauer.de/material/180391/gesetz-ueber-die-staatsgrenze-der-ddr-grenzgesetz-25-maerz-1982> (Erişim tarihi: 18.11.2018).
- [https://hudoc.echr.coe.int/tur#{%22fulltext%22:\[%22radbruch%22\],%22documentcollectionid%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\],%22itemid%22:\[%22001-59353%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/tur#{%22fulltext%22:[%22radbruch%22],%22documentcollectionid%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22],%22itemid%22:[%22001-59353%22]}) (Erişim tarihi: 21. 11 2018).
- https://www.swisseduc.ch/immersion/hist/ww2/antisemitism/docs/nuremberg_laws.pdf (Erişim Tarihi: 25.05.2019).
- http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&view=bts (Erişim tarihi: 10.12.2018).
- <http://www.verfassungen.ch/de/ddr/polizeigesetz68.htm> (Erişim tarihi: 18.11.2018).

Dr. Öğr. Üyesi Pınar BACAKSIZ

Dokuz Eylül Üniversitesi
Hukuk Fakültesi Adalet MYO

Arş. Gör. Seda Yağmur SÜMER

Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı

ROBOTLAR, YAPAY ZEKA VE CEZA HUKUKU

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Robotlar, Yapay Zeka ve Ceza Hukuku

Pınar Bacaksız - Seda Yağmur Sümer

Hukuk Yayınları Dizisi – 2843

Birinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 77 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.

Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB

Tel. 0312 395 8 500-501

www.ozdogandigital.com

Sertifika no. 17021

KAYNAKÇA

- Akbilek** Meliha, "Teknolojinin Pandora Kutusu: Robotların Hukukî Kişilikleri (!) ve Hukukî Sorumlulukları", Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:3, Sayı: 6, Aralık 2017.
- Akbulut** Berrin, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 16. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- Akgül** Aydın, Danıştay ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Kişisel Verilerin Korunması, Beta Yayınevi, İstanbul 2014.
- Aksoy** Hüseyin Can, Medeni Hukuk ve Özellikle Kişilik Hakkı Yönünden Kişisel Verilerin Korunması, Çakmak Yayınevi, Ankara 2010.
- Akyürek** Güçlü, Özel Hayatın Gizliliğini İhlal Suçu, Seçkin Yayıncılık, 1. Bası, Ankara 2011.
- Aldemir** Hüsnü, Uygulayıcılar İçin Ceza Hukuku Genel Hükümler Rehberi, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- Alexandre** Filipe Maria, The Legal Status of Artificially Intelligent Robots, Tilburg 2017.
- Alston** Philip, " Report of the Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions", Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu, 14. Oturum, 28 Mayıs 2010, s.4, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/A38037358F1EF91B492577370006546B-Full_Report.pdf.
- Altınok** Arda, "Chatbot ve Yapay Zekalı Asistanlara Hukuksal Yaklaşım", İstanbul Barosu Dergisi, Cilt:93, Sayı:3, 2019.
- Altunç** Sinan, "Robotlar, Yapay Zeka ve Ceza Hukuku", s. 8, https://www.academia.edu/37812174/Robotlar_Yapay_Zeka_ve_Ceza_Hukuku.
- Andreu-Perez** Javier,/Leff Daniel/Zhong Yang Guang, "From Wearable Sensors to Smart Implants-Towards Pervasive and Personalised Healthcare", EEE Transactions on Biomedical Engineering, 2015.
- Apaydın** Cengiz, "İnsansız Hava Sistemlerinin ve Araçlarının Trafik Güvenliğini Tehlikeye Sokma Suçları Açısından Ceza Hukukundaki Yansımaları", Terazi Hukuk Dergisi, Cilt:14, Sayı:160, 2019.

- Argüden** Yılmaz/ **Erşahin** Burak, Veri Madenciliği (Veriden Bilgiye, Masraftan Değere), ARGE Danışmanlık Yayınları No: 10, 1. Basım, İstanbul Kasım 2008, s.15; <https://arge.com/kitaplar/verimadenciligi.pdf>.
- Arslan** Çetin, “Avrupa Birliği Hukukunda Kişisel Verilerin Üçüncü Ülkelere Aktarılması”, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, Galatasaray Üniversitesi Yayını No : 70, Galatasaray Hukuk Fakültesi Yayını No : 49, Cilt:1, 2010.
- Asaro** M. Peter, “Robots and Responsibility from a Legal Perspective” <https://peterasaro.org/writing/ASARO%20Legal%20Perspective.pdf>.
- Asaro** Peter M., “What Should We Want From a Robot Ethic?”, International Review of Information Ethics, 2006, Sayı:6.
- Asimov** Isaac, Ben, Robot, İthaki Yayınevi, İstanbul 2019.
- Atalay** Muhammet / **Çelik** Enes, “Büyük Veri Analizinde Yapay Zekâ ve Makine Öğrenmesi Uygulamaları”, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt:9, Sayı:22, Aralık 2017.
- Aydemir** Emrah, Weka ile Yapay Zeka, Seçkin Yayıncılık, Güncellenmiş 2. Baskı, Ankara 2019.
- Aydemir** Melisa, “Yapay Zekalı Robotların Ceza Sorumluluklarının Araştırılması”, Suç ve Ceza Dergisi, Sayı:4, 2018.
- Aysun** Melike Köse, Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu (TCK m. 135), Seçkin Yayıncılık, 1. Bası, Ankara 2018.
- Bak** Başak, “Medeni Hukuk Açısından Yapay Zekânın Hukuki Statüsü ve Yapay Zekâ Kullanımından Doğan Hukuki Sorumluluk”, TAAD, Sayı:35, Temmuz 2018.
- Balta** Kaynak Büşra, “Yapay Zeka Ürünlerinin Hukuki Niteliği Ve Fikri Eser Kavramı”, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:24, Sayı:3, 2020.
- Beck** Susanne, “Intelligent Agents and Criminal Law—Negligence, Diffusion of Liability and Electronic Personhood” Robotics and Autonomous Systems 86 (2016).
- Bostrom** Nick, Süper Zeka, Koç Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2019.
- Boydak** Ece, “Sağlık Hizmetleri ve Yapay Zeka”, Sağlık Hizmetleri Uygulamalarında Dijital Dönüşüm, Eğitim Yayınevi, Konya 2019.

- Börü Şafak Parlak**, “Robotik Cerrahi Müdahalelerden Doğan Hukuki Sorumluluk”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:12, Sayı:2, 2019.
- Buchanan Bruce G.**, “A (very) Brief History of Artificial Intelligence”, AI Magazine, Cilt:26, Sayı:4, 2005.
- Buocz Thomaas Julius**, “Artificial Intelligence in Court”, Retskraft, Copenhagen Journal of Legal Studies, Vol.2, N.1, 2018.
- Calo Ryan**, “ Artificial intelligence policy: a primer and roadmap”, Univercity of Bologna Law Review, Cilt:3, Sayı:2, 2018, <https://bolognalawreview.unibo.it/article/view/8670/8420>.
- Cankurt Ezgi**, “Singularity Robotların ve Trans-Human Çağının Eşiğinde: Yapay Zekânın Ceza Sorumluluğu”, “Sanal Dünyada Adalet (Justice in the Virtuel World)”, 9. Uluslararası Suç ve Ceza Film Festivali, 22 – 28 Kasım 2019, <http://cdn.istanbul.edu.tr/FileHandler2.ashx?f=9uscff-teblig.pdf>.
- Centel Nur/Zafer Hamide/Çakmut Özlem**, Türk Ceza Hukukuna Giriş, 10. Bası, Beta Yayınevi, İstanbul 2017.
- Chae Yoon**, “U.S AI Regulation Guide: Legislative Overview and Practical Considerations, Robotics”, Artificial Intelligence and Law/January – February 2020, Vol. 3, No:1, s.19; <https://www.bakermckenzie.com/-/media/files/people/chae-yoon/rail-us-ai-regulation-guide.pdf>.
- Chopra Samir/White Laurence**; “Artificial Agents-Personhood in Law and Philosophy”, <https://www.researchgate.net/publication/220837427>.
- Çekin Serdar Mesut**, “ Otonom Araçlar ve Hukuki Sorumluluk,” Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Yıl:9, Sayı:33, 2018.
- Çelik Şener**, “Stuxnet Saldırısı ve ABD’nin Siber Savaş Stratejisi: Uluslararası Hukukta Kuvvet Kullanmaktan Kaçınma İlkesi Çerçevesinde Bir Değerlendirme”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 15, Sayı: 1, 2013, (Basım Yılı: 2014), <https://hukuk.deu.edu.tr/dosyalar/dergiler/dergimiz-15-1/senercelik.pdf>.
- Çetin Selin**, "Cenin hakları ve Robot hakları" Hukuk & Robotik, 2017. <https://robotic.legal/amp/fetus-rights-and-robot-rights/>.
- Çetin Selin**, “Yapay Zekâ ve Hukuk ile ilgili Güncel Tartışmalar”, İstanbul, Ankara ve İzmir Baroları Çalıştay Raporu(Yapay Zekâ Çağında Hukuk), 2019.
- Day Frank D.**, “Ceza Hukukunun Kökeni ve Doğası”, Çev: Devrim Aydın, Ceza Hukuku Dergisi, Yıl:6, Sayı:16, Ağustos 2011.

- Değirmenci** Olgun, “Yapay Zekâ Ve Ceza Hukuku Sorumluluğu” https://www.academia.edu/42794137/Yapay_Zeka_ve_Ceza_Sorumlulu%C4%9Fu, (E.T:28.09.2020).
- Deliorman** Gül/ **Kantarıcı** Aylin, “Yazılım Kalite Kontrolü”, <https://ab.org.tr/ab16/bildiri/164.pdf>, (E.T:11.02.2021).
- Demirbaş** Timur, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Güncellenmiş 14. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- Doğan** Fatma Karadaş, Cezanın Amacı ve Hapis Cezası, Legal Yayınevi, İstanbul 2010.
- Doğan** Koray, “Sürücüsüz Araçlar, Robotik Cerrahi, Endüstriyel Robotlar ve Cezai Sorumluluk”, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN’a Armağan, Cilt:21, Özel Sayı, 2019.
- Doğan** Koray/ **Meraklı** Serkan, Trafik Ceza Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- Doğan** Mehtap/ **Arıcı** Murat, “Yapay Zeka ve Savaş”, V. Uluslararası Felsefe Kongresi –Savaş ve Barış Bildiri Tam Metinleri Kitabı, Sentez Yayıncılık, İstanbul 2018.
- Dore** Fatma, “Güçlü Yapay Zekaya Karşı Çin Odası Argümanı”, Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt:14, Sayı:1, Haziran 2012.
- Dönmezer** Sulhi, Cezai Mesuliyetin Esası, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No:96, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul 1949.
- Dülger** Murat Volkan, “Günümüz Yapay Zeka Teknolojisi ve ‘Robot Yargıç Dergisi, Sayı:5, Ocak 2018, https://www.researchgate.net/publication/Avukat_Gercegi_Meslegimiz_Elimizden_Gidiyor_Mu?, HPlus 322789785.
- Dülger** Murat Volkan, “Yapay Zekâ Teknolojileri ve Veri Koruma Hukuku”, https://www.academia.edu/40471926/Yapay_Zeka_Teknolojileri_ve_Veri_Koruma_Hukuku.
- Dülger** Volkan Murat, “Yapay Zekalı Varlıkların Hukuk Dünyasına Yanışması: Bu Varlıkların Hukuki Statüsü Nasıl Belirlenmeli?”, Terazi Hukuk Dergisi, Cilt:13, Sayı:142, 2018.
- Dülger** Volkan, Kişisel Verilerin Korunması Hukuku, Hukuk Akademisi Yayınları, İstanbul 2019.
- euRobotics The European Robotics Coordination Action, “Suggestion for a green paper on legal issues in robotics”, Grant Agreement Number: 248552 01.01.2010 – 31.12.2012, s. 39, https://www.unipv-lawtech.eu/files/euRobotics-legal-issues-in-robotics-DRAFT_6j6ryjyp.pdf.

- Fırat** Oktay Zihni/ **Fırat** Seniye Ümit, " Sanayi 4.0 Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme: Kavramlar, Küresel Gelişmeler ve Türkiye", Toprak İşveren Dergisi, Sayı:114, 2017, <https://www.researchgate.net/publication/318316976>.
- Fırat** Oktay Zihni/ **Fırat** Seniye Ümit, "Endüstri 4.0 Yolculuğunda Trendler ve Robotlar", İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, Cilt:46, Sayı:2, 2017.
- Fikes** Richard/ **Nilsson** Nils, "STRIPS: A New Approach to the Application of Theorem Proving to Problem Solving," Artificial Intelligence, Cilt:2, Sayı: 3-4, 1971, <http://ai.stanford.edu/users/nilsson/OnlinePubs-Nils/PublishedPapers/strips.pdf>.
- Gezer** Murat, "Yapay Zeka ve Tarihçesi", Sağlık Bilimlerinde Yapay Zeka, Çağlayan Yayıncılık, İstanbul 2019.
- Gless** Sabine/ **Silverman** Emily / **Weigend** Thomas (Çeviren: Serkan Oğuz)," Robotlar Zarara Neden Oluyorsa, Kim Sorumlu Tutulabilir? Kendi Kendini Süren Arabalar ve Cezai Sorumluluk", Küresel Bakış, Yıl:8, Sayı:23, 2017.
- Goertzel** Mercedes Karen, "Legal Liability for Bad Software", CrossTalk The Journal of Defense Software Engineering, Cilt:29, Sayı:5, Eylül/Ekim 2016.
- Green** Claude Cordell, "The Application of Theorem Proving to Question-Answering Systems", Teknik Rapor No:CS 138, Ağustos 1969, ss. 3-5, <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.222.8760&rep=rep1&type=pdf>.
- Gunkel** David J., "The other question: can and should robots have rights?", Ethics Inf Technol, 2018, s. 88, <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s10676-017-9442-4.pdf>.
- Güleç** Sesim Soyer, "Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Trafik Güvenliğine Karşı İşlenen Suçlar", Hukuki Perspektifler Dergisi, Sayı:9, 2006.
- Gürgüze** Gürkan/**Türkoğlu** İbrahim, "Kullanım Alanlarına Göre Robot Sistemlerinin Sınıflandırılması", Fırat Üniversitesi Müh. Bil. Dergisi, Cilt:31, Sayı:1, 2019.
- Gürson** Poyraz, "Modern Savaşın Yeni Alanı Yapay Zeka", <http://turpav.org/milli-politikalar-enstitusu/guvenlik-teror/modern-savasin-yeni-alani-yapay-zeka.html>.
- Hakeri** Hakan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.

- Horowitz** Michael C., "The promise and peril of military applications of artificial intelligence", Bulletin of the Atomic Scientists, **Çeviren: Ercan Caner**," Yapay Zekâ Askeri Uygulamalarının Geleceği ve Tehlikeleri", 2018, [https://sunsavunma.net/wp-content/uploads/2018/04/Yapay-Zek%C3%A2-Askeri Uygulamalar%C4%B1n%C4%B1n-Gelece%C4%9Fi-ve-Tehlikeleri.pdf](https://sunsavunma.net/wp-content/uploads/2018/04/Yapay-Zek%C3%A2-Askeri-Uygulamalar%C4%B1n%C4%B1n-Gelece%C4%9Fi-ve-Tehlikeleri.pdf).
- Humbe** A. B./ **Deshmukh** P. A./ **Kadam** M. S., "The Review Of Articulated R12 Robot And Its Industrial ApplicationS", International Journal of Research in Engineering & Technology (IMPACT: IJRET), Cilt:2, Sayı:2, 2014.
- Hutchins** W. John, "Machine Translation: A Brief History," Concise History of the Language Sciences: From the Sumerians to the Cognitivists, Oxford: Pergamon Press, 1995, s. 439, <http://hutchinsweb.me.uk/ConcHistoryLangSci-1995.pdf>.
- İçer** Zafer/ **Buluz** Başak, "Yapay Zekânın Ceza Muhakemesindeki Rolü ve Geleceği", 9. Uluslararası Suç ve Ceza Film Festivali, İstanbul Üniversitesi, 2019, https://www.academia.edu/41074795/YAPAY_ZEK%C3%82NIN_CEZA_MUHAKEMES%C4%B0NDEK%C4%B0_ROL%C3%9C_VE_GELECE%C4%9E%C4%B0.
- İnce** Gökhan, "Dünyanın Bütün Robotları, Birleşin!", İstanbul Teknik Üniversitesi Vakfı Dergisi, Sayı:75, 2012, http://www.ituvakif.org.tr/dergi/pdf-oku.asp?ID=19#your_book_name/3.
- İnce** Şükran/ **Şimşek** Zişan Melike/**Kaynarca** Fatih, "Yapay Zekâ Ve Robotların Hukuki Sorumluluğunun Türk Yasal Mevzuatı Çerçevesinde İncelenmesi", GSI ARTICLETTER, 2019, https://www.goksusafiisik.av.tr/Articleletter/2019_Summer/GSI_Articleletter_2019_Summer_Article2.pdf.
- İtişgen** Rezzan, "Türk Ceza Hukukunda Kişisel Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme veya Ele Geçirme Suçu", Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Yıl: 6, Sayı:23, Ankara Ekim 2015.
- Jakobs** Günther, Schuldprinzip, VS Verlag für Sozialwissenschaften, Almanya 1993.
- Kabacaoğlu** Özgün, "Teknolojinin Savaşı Dönüştürmesinde Yeni Bir Aşama: Robotik Savaş", Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt:13, Sayı:2, 2020.
- Kalabalık** Halil, İnsan Hakları Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2009.

- Karaaslan** Muzaffer, “Peculium’un Roma Ekonomik Hayatındaki Rolü”, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Şeref ERTAŞ’a Armağan, Cilt: 19, Özel Sayı, 2017.
- Karaduman** Tevfik, “Yapay Zeka Uygulama Alanları”, Gazi Üniversitesi, Bilişim Enstitüsü, Adli Bilişim. A.B.D, https://www.academia.edu/16703256/Yapay_zeka_makale_09_06.
- Karagöz** Ayşe Betül/ **Molu** Fatma, “Yazılım Test Sürecinde Hata Yönetimi ve Finans Sektöründen Örnek Uygulama”, <https://ab.org.tr/ab16/bildiri/143.pdf>.
- Karagöz** Julide Güzin, Sağlıkta Dijital Dönüşüm(Yapay Zeka(AI) ve Nesnelerin İnterneti(IoT)), Kutlu Yayınevi, İstanbul 2018.
- Kaya** Burcu, “Moda Sektöründe Yapay Zeka ve Eser Sahipliği”, 28 Temmuz 2020, www.lawfashion.com/2020/07/28/moda-sektorunde-yapay-zeka-ve-eser-sahiplig/.
- Kaya** Sencer, Sınai Mülkiyetin Geleceğinde Yapay Zekâ Ve Büyük Veri’nin Yeri, Türk Patent Ve Marka Kurumu Patent Dairesi Başkanlığı, Ankara, 2020, (Yayımlanmamış Uzmanlık Tezi), <https://www.teknolojitransferi.gov.tr/TeknolojiTransferPlatformu/resources/temp/5A80EB6D-F730-4D21-A007-E27D0690F1FB.pdf?jsessionid=3434C3F53106E09E79FCDCF705EE719E>.
- Kılıçarslan** Kara Seda, “Yapay Zekanın Hukuki Statüsü ve Hukuki Kişiliği Üzerine Tartışmalar”, Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi, Yıl: 2019/2, Sayı:4.
- Koca** Mahmut, “Trafik Güvenliğini Kasten Tehlikeye Sokma Suçu (TCK m. 179/2, 3)”, Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi, Sayı: 11-12, Temmuz-Ağustos 2005.
- Koca** Mahmut/ **Üzülmez** İlhan, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 12. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- Korkmaz** İbrahim, Kişisel Verilerin Ceza Hukuku Kapsamında Korunması, Seçkin Yayıncılık, 2. Bası, Ankara 2019.
- Kurt** Şenol, “Silahlı İnsansız Hava Araçları Kullanımında Karşıma Çıkan İki Kavram: Hedefleyerek Öldürme ve Meşru Müdafaa”, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:10, Sayı:129-130, 2015.
- Kurzweil** Ray, İnsanlık 2.0, Alfa Yayınları, 5. Baskı, İstanbul 2020.

- Küçüktaşdemir** Özgür, “Nörohukuk ve Kusur (İsnat) Yeteneğine İlişkin Yeni Yaklaşımlar”, IV. Uluslararası Sağlık Hukuku Kongresi(3-4 Mayıs 2018), Özyeğin Üniversitesi, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018.
- Küçüktaşdemir** Özgür, “Yeni İnsanla Tanışmak: Hukukun Genel İlkeleri ve Ceza Hukukunun Geleceği Üzerine Bir Deneme”, **Prof. Dr. Nami Çağan Anısına Armağan**, Atılım Üniversitesi Yayınları No: 63, Hukuk Fakültesi Yayınları No: 1, 1. Baskı Nisan 2020.
- Küzeci** Elif, Kişisel Verilerin Korunması, 2. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2018.
- Laçın** Tunç, “Yapay Zeka ve Robotik Cerrahi”, Sağlık Bilimlerinde Yapay Zeka, Çağlayan Yayıncılık, İstanbul 2019.
- Lashbrooke**, E. C. (1988) ‘Legal Reasoning and Artificial Intelligence’, 34 Loy. L. Rev. 287.
- Ledet** Eric/**Liddle** Benjamin/**Kardinova** Katherine/**Harper** Sara, “Smart Implants in Orthopedic Surgery, Improving Patient Outcomes: A Review” Innovation and Entrepreneurship in Health, 2018.
- Markwalder** Nora/**Simmler** Monika, “Roboterstrafrecht”, AJP 2017, S. 171.
- Mijwill**, Maad M., “History of Artificial Intelligence”, Nisan 2015, https://www.researchgate.net/publication/322234922_History_of_Artificial_Intelligence.
- Morison** John/**Harkens** Adam, Reengineering Justice? Robot Judges, Computerised Courts and (Semi) Automated Legal Decision-Making, Legal Studies (2019) 39.
- Nezgitli** Sena/**Benzer** Recep, Avrupa Birliği Siber Güvenlik Kanunu, Journal of Information Systems and Management Research Bilişim Sistemleri ve Yönetim Araştırmaları Dergisi, 2 (1), 2020.
- Nilsson** Nils J., Yapay Zeka Geçmişi ve Geleceği, 2. Baskı, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, İstanbul 2019.
- Of Culpability And Legal Personhood In An Age Of Artificial Intelligence, Criminal Law Forum (2019) 30:1–31.
- Onay** Alay/**Övür** Ayten, “Yapay Zeka Örneği Olarak Black Mirror Dizisi METAL Kafa Bölümünün İncelenmesi”, Yeni Medya Elektronik Dergi – eJNM, Cilt:2, Sayı: 3, 2018, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/513991>.
- OVIC** AI Issues Paper, Artificial Intelligence and Privacy 2018.

- Öncü** Gülay Arsan, Özel Yaşama ve Aile Yaşamına saygı Hakkı, Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru El Kitapları Serisi(8), Avrupa Konseyi Yayınları, Ocak 2019.
- Önok** R. Murat, " Trafik Güvenliğini Tehlikeye Sokma Suçu (TCK m. 179)", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı:121, 2015.
- Özbek** Betül, "Yapay Zeka Buluş Sahibi Olabilir mi Tartışmasında Yeni Perde Avrupa Patent Ofisi DABUS Kararı Temyiz Argümanları ve Güncel Gelişmeler, Haziran 2020, <https://iprgezgini.org/2020/06/22/yapay-zeka-bulus-sahibi-olabilir-mi-tartismasinda-yeni-perde/>.
- Özbek** Ceren, "Yaratan Zeka: Yapay Zeka Tarafından Üretilen Sanat Eserlerinde Eser Sahipliği ve Telif Hakkı Sorunu", "Sanal Dünyada Adalet (Justice in the Virtuel World)", 9. Uluslararası Suç ve Ceza Film Festivali, 22 – 28 Kasım 2019, <http://cdn.istanbul.edu.tr/FileHandler2.ashx?f=9uscff-teblig.pdf>.
- Özbek** Veli Özer, "Elektronik Ortamda Saklı Bulunan Verilerin Ceza Muhakemesinde Delil Niteliği ve Değerlendirilmesi", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:59, Sayı:1-2, İstanbul 2001.
- Özbek** Veli Özer/ **Doğan** Koray/ **Bacaksız** Pınar, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş 10. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- Özbek** Veli Özer/ **Doğan** Koray/ **Bacaksız** Pınar, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- Özbek** Veli Özer/ **Özbek** Ceren," Yapay Zekanın Dahil Olduğu Suçlar Bakımından Ceza Hukuku Sorumluluğunun Belirlenmesi", Ceza Hukuku Dergisi, Yıl:14, Sayı:41, Aralık 2019.
- Özbek** Veli Özer/**Doğan** Koray/**Bacaksız** Pınar, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- Özdemir** Gökçe Türkoğlu, "Roma Hukukunda Actio de Peculio", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 7, Sayı: 2, 2005.
- Özen** Mustafa, Ceza Hukuku Genel Hükümler Dersleri, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- Özenbaş** Nazmiye, "Ceza Sorumluluğunun Gelişimi", Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi(Prof. Dr. Doğan Soyaslan Armağanı), Cilt:7, Sayı:2, 2013.
- Özgenç** İzzet, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.

- Özgenç İzzet/Üzülmez İlhan**, Ceza Genel Hukuku, Gözden Geçirilmiş 2. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Özkan Halid**, “İnsansız Hava Araçlarının/Drone’ların Türk Sivil Havacılık Hukukuna Göre Statüsü, Unsurları ve Ceza Hukuku Boyutuyla Güncel Sorunlar”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı:125, 2016.
- Özkan Halid**, “MOBESE İzleme ve Kayıtlarını Ceza Muhakemesi Hukuku Açısından Değerlendirilmesi”, Ceza Hukuku Dergisi, Cilt: 11, Sayı: 30, Yıl: 2016.
- Özkaya Pelin/Refik Samet**, “Yazılım Ürünlerinin Telif Hukuku Kapsamında Korunması”, Uluslararası Bilgi Güvenliği Mühendisliği Dergisi, Cilt:6, No:1, <https://dergipark.gov.tr/ubgmd>.
- Özparlak Başak Ozan**, “İnsan-Robot Etkileşimi ve Hukuk”, Hukuk Köprüsü, Cilt:16, Sayı:16, 2019.
- Öztürk Bahri/ Erdem Ruhan**, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- Parentoni Leonardo**, “Artificial Intelligence”, M. Sellers, S. Kirste (eds.), Encyclopedia of the Philosophy of Law and Social Philosophy.
- Pekmez Kelep Tuba**, “Otonom Araçların Kullanımından Doğan Cezaî Sorumluluk: Türk Hukuku Bakımından Genel Bir Değerlendirme”, Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, Yıl:6, Sayı:2, 2018.
- Pérennou Thomas**, State of the art on Legal Issues (Ethics&Autonomous agents), Ağustos, 2014.
- Personhood of Robots”, Information, 2018, 9, 230, s. 5, <https://www.mdpi.com/2078-2489/9/9/230/htm>.
- Re Richard M./Solow-Niederman Alicia**, Developing Artificially Intelligent Justice, 22 STAN. TECH. L. REV, 242 (2019).
- Reed Chris/Kennedy Elizabeth/Silva Sarah Nogueira**, Responsibility, Autonomy And Accountability: Legal Liability For Machine Learning, Queen Mary University of London, School of Law Legal Studies Research Paper No. 243/2016.
- Retornaz Aksoy Eylem**, “Otonom Araçlar ve Ceza Hukuku”, “Sanal Dünyada Adalet (Justice in the Virtuel World)”, 9. Uluslararası Suç ve Ceza Film Festivali, 22 – 28 Kasım 2019, <http://cdn.istanbul.edu.tr/FileHandler2.ashx?f=9uscff-teblig.pdf>.

- Retornaz** Emine Eylem Aksoy, " Trafik Güvenliğini Kasten Tehlikeye Sokma Suçu", Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Sayı:1, 2012, <http://dosya.gsu.edu.tr/Docs/HukukFakultesi/TR/FakulteDergisi/fakulte-dergisi-2012-1-hukuk-fakultesi.pdf>.
- Rosenberg** Aeron E./ **Itakura** Fumitada, "Evaluation of an automatic word recognition system over dialed-up telephone lines ",The Journal of the Acoustical Society of America, Cilt: 60, 1976, S:12, : <https://doi.org/10.1121/1.2003178>.
- Russell** Stuart J./ **Norvig** Peter, Artificial Intelligence: a Modern Approach, 3. Edition, 2010, <https://faculty.psau.edu.sa/filedownload/doc-7-pdf-a154ffbec538a4161a406abf62f5b76-original.pdf>.
- Sarı** Onur, "Yapay Zekânın Türk Fikri Mülkiyet Hukukuna Göre Korunması", İzmir Barosu Dergisi, Ocak 2020.
- Searle**, John R., "Minds, Brains and Programs", The Behavioral and Brain Sciences, 1980, Sayı:3, <https://www.law.upenn.edu/live/files/3413-searle-j-minds-brains-and-programs-1980pdf>.
- Sert** Şeyma, Kişisel Verilerin Türk Ceza Kanunu Kapsamında Korunması, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- Simmler** Monika/**Markwalder** Nora, Guilty Robots? – Rethinking The Nature
- Sourdin** Tania,"Judge v. Robot? Artificial Intelligence and Judicial Decision-Making", UNSW Law Jurnalı Volume 41(4).
- Soyer Güleç** Sesim, "Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Trafik Güvenliğine Karşı İşlenen Suçlar", Hukuki Perspektifler Dergisi, Sayı:9, 2006.
- Stanila** Laura, Artificial Intelligence and Human Rights. A Challenging Approach on the Issue of Equality, <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=895055>.
- Sümer Seda Yağmur**, (Sır Saklama Yükümlülüğü Kapsamında) Sağlık Mesleği Mensuplarının Suçu Bildirmemesi Suçu (TCK m. 280), (Adalet Yayınevi), Ankara 2020.
- Şen** Ersan, "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Son Tasarısı", <https://www.hukukihaber.net/kisisel-verilerin-korunmasi-kanunu-son-tasarisi-makale,3742.html>.
- Tezcan** Durmuş, "Bilgisayar Karşısında Özel Hayatın Korunması", Anayasa Yargısı Dergisi, Sayı:8, Anayasa Mahkemesinin 29. Kuruluş Yıldönümü Sempozyumu, Ankara 25-27 Nisan 1991.

- Toroslu** Nevzat, “Ceza Hukukunda Okullar”, Prof. Dr. Nurullah Kunter’e Armağan, İstanbul Üniversitesi hukuk Fakültesi Eğitim, Öğretim ve Yardımlaşma Vakfı Yayını No:716, İstanbul 1998.
- Toroslu** Nevzat, “Cezai Sorumluluğun Gelişimi”, Yargıtay Dergisi, Sayı:1-2, 1990.
- Töngür** Ali Rıza/**Çetintürk** Ekrem, “Ceza Hukuku Genel Hükümler”, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- Turan** Metin, Karşılaştırılmalı Hukukta Kişisel Verilerin Korunması, Güncellenmiş İkinci Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- Usluoğulları** Fatih Hitami/**Tıplamaz** Sıtkı/**Yaycı** Nesime, “Robotic Surgery and Malpractice”, Turk J Urol,, Cilt: 43, Sayı: 4, 2017.
- Uzun** Fatih Burak, “Gerçek Kişilerin Hak Ehliyeti ve Hak Ehliyetine Uygulanacak Hukukun Tespiti”, Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:6, Sayı:2, 2016.
- Ünsal** Burçak, “Yapay Zeka, Robotlar, Hukuki Düzenlemeler”, İstanbul Barosu Dergisi, Cilt:93, Sayı:4, 2019.
- Üzülmaz** İlhan, “Ceza Sorumluluğunun Esası ve Cezalandırmanın Amacına Dair Düşünce Hareketleri (Ceza Hukukunda Okullar Mücadelesi)”, Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi, Cilt:5, Sayı:1-4, 2001.
- Várkonyi** Gizem Gültekin, “Yapay Zekâ ve Kişisel Veriler: Teknoloji ve Hukuk Arasında Başka Bir Boyut”, <https://www.cybermagonline.com/yapay-zek-ve-ksssel-verler-teknoloj-ve-hukuk-arasnda-baska-br-boyut>.
- Villasenor** John , “Products Liability Law as a way to Address AI Harms”, <https://www.brookings.edu/research/products-liability-law-as-a-way-to-address-ai-harms/#footnote-4>.
- Williams** Damien P., Strange Things Happen at the One Two Point: The Implications of Autonomous Created Intelligence in Speculative Fiction Media, The Machine Question: AI, Ethics and Moral Responsibility, AISB/IACAP WORLD CONGRESS 2012, Birmingham, UK, 2-6 July 2012.
- Yapık** Seçil/ **Eyim** Ahmet, “Zihin Felsefesi Bağlamında Yapay Zeka Çalışmalarından “Turing Testi’ne Yönelik İtirazlar”, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt:12, Sayı:67, 2019.
- Yaşar** Yusuf, “Bir Suçun İspatı Amacıyla İletişimin Kayda Alınmasının Hukuki Niteliği”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Yıl:4, Sayı:4, Ankara Temmuz 2013.

- Yılmaz** Sabire Senem, Tıp Alanında Kişisel Verilerin Açıklanması Suçu, Güncellenmiş 2. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2017.
- Yüksek** Bozkurt Armağan/ **Bak** Başak/ **Yüksel** Reyhani Sera/ **Aslanova** Kemale, Futurist Hukuk, Aristo Yayınları, İstanbul 2018.
- Yüksel** Bozkurt Armağan Ebru, “Robot Hukuku”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Cilt:7, Sayı:29, 2017.
- Yüksel** Bozkurt Armağan Ebru, “Yapay Zekanın Buluşlarının Patentlenmesi”, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Yıl 6, Sayı 11, Haziran 2018, ss. 596-597; **Sarı** Onur, “Yapay Zekânın Sebep Olduğu Zararlardan Doğan Sorumluluk”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı:147, 2020.
- Zafer** Hamide, Ceza Hukuku Genel Hükümler TCK m. 1-75, 7. Bası, Beta yayınevi, İstanbul, 2019.
- Zeytin** Zafer/ **Gençay** Eray, “ Hukuk ve Yapay Zekâ: E-kîşi, Mali Sorumluluk ve Bir Hukuk Uygulaması”, Türk Alman Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:1, Sayı:1, 2019.
- Zorlu** Mustafa, “Yapay Zeka ve Telif Hakkı”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı:142, 2019.

İNTERNET KAYNAKLARI ve HABER LİNKLERİ

- <http://prw.kyodonews.jp/prwfile/prdata/0370/release/200402259634/index.html>
- <http://web.shgm.gov.tr/documents/sivilhavacilik/files/mevzuat/sektorel/taslaklar/SHT-IHA.pdf>, (E.T:25.09.2020).
- <http://www.ankara.gov.tr/sivil-insansiz-hava-araclari-ve-amator-havacilik-faaliyetleri-kapsamindaki-hava-araclarinin-uyacagi-usul-ve-esaslar#>, (E.T:26.09.2020).
- http://www.endustri40.com//ibm-watsonin-yapabilecegi-5-sey/#disqus_thread, (E.T:15.09.2020).
- <http://www.robethics.org/atelier2006/docs/ROBOETHICS%20ROADMAP%20Rel2.1.1.pdf><http://www.robot-era.eu/robotera/>, (E.T:18.09.2020).
- <https://akikok012um1.wordpress.com/south-korean-robot-ethics-charter-2012/>, (E.T:28.08.2020).
- <https://analyticsindiamag.com/leobner-prize-platform-test-chatterbot/#:~:text=The%20Loebner%20Prize%20for%20artificial,to%20implement%20the%20Turing%20Test>, (ET:08.08.2020),
- <https://anr.fr/Project-ANR-13-CORD-0006>
- <https://cmars.nasa.gov/mer/mission/rover-status/#recent>
- <https://deepmind.com/blog/announcements/deepmind-health-joins-google-health>, (E.T:16.09.2020).
- <https://dmvny.com/news/12001-regulations-for-self-driving-cars.htm>
- <https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupMeetingDoc&docid=36608>
- <https://emerging-europe.com/news/estonia-proposes-bill-rights-responsibilities-robots/>
- <https://epsrc.ukri.org/research/ourportfolio/themes/engineering/activities/principlesofrobotics/><https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1593073685620&uri=CELEX%3A52020DC0066>,
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008R0216&from=EN>,
- <https://fractal.ai/ieee-initiative-on-ethics-of-autonomous-and-intelligent-systems/>
- https://iha.shgm.gov.tr/public/document/SHT-IHA_REV1.pdf, (E.T:25.09.2020).

- <https://investinestonia.com/robots-may-receive-the-status-of-a-legal-entity-in-estonia/>
- <https://penntoday.upenn.edu/news/ai-predicts-human-rights-trial-outcomes-according-penn-ucl-sheffield-study>, (E.T:03.11.2020).
- <https://plato.stanford.edu/entries/goedel-incompleteness/#UndRes>, (E.T:16.12.2020).
- https://prpbs.com/makaleler/rpanedir.html?gclid=EAIaIQobChMI0M_2-fX36wIVRM3tCh1BOgX9EAAAYBCAAEgJEl_D_BwE, (E.T:20.09.2020).
- <https://rm.coe.int/16806ebe7a>
- <https://shop.un.org/books/world-robotics-2005-27319>
- <https://thedigitalhealthsociety.com/european-commission-white-paper-artificial-intelligence-european-approach-excellence-and-trust/>,
- [https://tr.wikipedia.org/wiki/Curiosity_\(ke%C5%9Fif_arac%C4%B1\)](https://tr.wikipedia.org/wiki/Curiosity_(ke%C5%9Fif_arac%C4%B1))
- <https://www.311institute.com/meet-ross-the-worlds-first-ai-lawyer/>, (E.T:04.09.2020).
- <https://www.automaticheating.com.au/solutions/commercial-heating-systems/>,
- [https://www.battelle.org/government-offerings/national-security/payloads-platforms-controls/counter-UAS-technologies/dronedefender#:~:text=Counter%2DUAS%20Device,DroneDefender%C2%AE%20Counter%2DUAS%20Device,UAS\)%20countermeasure%20developed%20by%20Battelle.](https://www.battelle.org/government-offerings/national-security/payloads-platforms-controls/counter-UAS-technologies/dronedefender#:~:text=Counter%2DUAS%20Device,DroneDefender%C2%AE%20Counter%2DUAS%20Device,UAS)%20countermeasure%20developed%20by%20Battelle.), (E.T:26.09.2020).
- https://www.cep.eu/fileadmin/user_upload/cep.eu/Analysen/COM_2020_66_EU-Datenstrategie/cepPolicyBrief_EU_Data_Strategy_Part_I_Communication_COM_2020__66.pdf
- https://www.epo.org/law-practice/legal-texts/html/epc/2016/e/EPC_conv_20180401_en_20181012.pdf(E.T:09.10.2020);
- <https://www.eu-robotics.net/sparc/about/index.html>
- <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/en/stay-informed/research-and-analysis>
- [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/654179/EP_RS_STU\(2020\)654179_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/654179/EP_RS_STU(2020)654179_EN.pdf),

- <https://www.europarl.europa.eu/stoa/en/home/highlights>,
- [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_STU\(2020\)641530](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_STU(2020)641530)
- <https://www.gercekbilim.com/artik-hastanede-kaninizi-robotlar-alacak/>, (E.T:16.09.2020).
- https://www.hezelburcht.com/en/grants/horizon-2020/?utm_term=horizon%202020%20grant&utm_campaign=Search%20-%20Generiek%20-%20Subsidies%20-%20Horizon%202020&utm_source=adwords&utm_medium=ppc&hsa_acc=4102197749&hsa_cam=10518160924&hsa_grp=109566811328&hsa_ad=447597635451&hsa_src=g&hsa_tgt=kwd-396699300860&hsa_kw=horizon%202020%20grant&hsa_mt=e&hsa_net=adwords&hsa_ver=3&gclid=CjwKCAiAn7L-BRBbEiwAl9UtkGVisEXwjQX11kQ_OVWqjj7BvCCYmfR4m_nxIPOrcm_PTFcQC3c1MhoCjPAQAvD_BwE
- <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/cevizlibag-yurdunda-kiz-ogrencilere-drone-ile-taciz-40019122>, (E.T:26.09.2020).
- <https://www.hurriyet.com.tr/teknoloj/cnde-mahkemelerde-yapay-zekayargc-donem-41257582>, (E.T:27.10.2020).
- <https://www.ibm.com/watson-health/oncology-and-genomics>, (E.T:16.09.2020).
- <https://www.ibm.com/watson-health/solutions/healthcare-provider>, (E.T:16.09.2020).
- <https://www.ieee.org/>
- https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---ilo-ankara/documents/publication/wcms_695386.pdf
- <https://www.jara.jp/e/news/2014/dl/honbunEN.pdf>
- <https://www.leg.state.nv.us/App/NELIS/REL/79th2017/Bill/4750/Text>
- <https://www.lexpera.com.tr/resmi-gazete/metin/anayasa-mahkemesinin-26-12-2013-tarihli-ve-e-2013-43-k-2013-168-sayili-karari>, (E.T:03.10.2020).
- <https://www.livescience.com/53825-atlas-robot-video-boston-dynamics.html>, (E.T:07.09.2020).
- <https://www.log.com.tr/cin-yapay-zeka-tarafindan-yonetilen-insansiz-polis-istasyonu-hazirliginda/>, (E.T:03.11.2020).

- <https://www.manufacturingglobal.com/technology/collaborative-robotics-increased-paradigm-electronics-throughput-50>, (E.T:20.09.2020).
- <https://www.medimagazin.com.tr/hekim/tibbi-gelismeler/tr-dunyanin-ilk-robotik-cerrahi-ile-kafa-tabani-tumoru-ameliyati-turkiyede-yapildi-2-19-76687.html>, (E.T: 19.09.2020).
- <https://www.memorial.com.tr/bolumler/robotik-cerrahi-merkezi/>, (E.T:19.09.2020).
- <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=17067&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>, (E.T:25.09.2020).
- <https://www.milliyet.com.tr/yerel-haberler/istanbul/turkiye-de-ilk-kez-uygulanan-robotik-bobrek-nakli-basariyla-sonuclandi-10829932>, (E.T:19.09.2020).
- <https://www.nature.net/yapay-zeka-nedir-2-yazisi-20.html>, (E.T:15.09.2020).
- <https://www.ntv.com.tr/galeri/yasam/meghan-markle-ve-prens-harryye-drone-tacizi,Fw441Bn7FUi3dC1sngWJ3Q/8KS91THr0Opj6FORhtPzg>, (E.T:26.09.2020).
- <https://www.oecd.org/going-digital/ai/principles/>
- <https://www.press.bmwgroup.com/global/article/detail/T0209722EN/innovative-human-robot-cooperation-in-bmw-group-production?language=en>, (E.T:20.09.2020).
- <https://www.questdiagnostics.com/home/physicians/healthcareit/quantumsolutions/>, (E.T:16.09.2020).
- <https://www.reuters.com/article/autos-selfdriving-crashes/gms-self-driving-cars-involved-in-six-accidents-in-september-idUSL2N1MF1RO>, (E.T:01.09.2020).
- <https://www.reuters.com/article/zurich-ins-group-claims/zurich-insurance-starts-using-robots-to-decide-personal-injury-claims-idUSL8N1IJ3L0>, (E.T:05.09.2020).
- <https://www.roboticslawjournal.com/global/estonia-a-robotically-transformative-nation-28728942#:~:text=Regulating%20robots&text=Currently%2C%20the%20economy%20ministry%20is,artificial%20intelligence%20in%20legal%20disputes.&text=The%20user%20of%20a%20self,with%20the%20user's%20contact%20details>.

- <https://www.tieto.com/en/newsroom/all-news-and-releases/corporate-news/2016/10/tieto-the-first-nordic-company-to-appoint-artificial-intelligence-to-the-leadership-team-of-the-new-data-driven-business/>, (E.T:04.09.2020).
- ¹ <https://www.underarmour.com.au/en-au/connected-fitness-apps.html>, (E.T:16.09.2020).
- https://www.underarmour.com.tr/tr-tr/erkek-ua-hovr-infinite-reflect-kosu-ayakkabisi/3021927.html?dwvar_3021927_color=400&CID=PS|TR|BR|GGL|all|all|acc|b|brand-shoes&gclid=EAIaIQobChMIuOyal9Pt6wIVxOFRCh1K4wG5EAAYASAAEgJhRPD_BwE, (E.T:16.09.2020).
- <https://www.webtekno.com/japonya-da-bir-yapay-zeka-vatandas-oldu-h36014.html>, (E.T:04.09.2020).
- <http://www.columbia.edu/cu/computinghistory/jacquard.html#:~:text=The%20Jacquard%20system%20was%20developed,production%20of%20intricate%20woven%20patterns>, (E.T:10.12.2020).
- <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/ethics-guidelines-trustworthy-ai#:~:text=On%208%20April%202019%2C%20the,received%20through%20an%20open%20consultation>.,
- [https://en.wikipedia.org/wiki/VITAL_\(machine_learning_software\)#:~:text=VITAL%20\(Validating%20Investment%20Tool%20for,England\)%20and%20dissolved%20in%202017.&text=Fortune%20reported%20in%202019%20that%20VITAL%20is%20no%20longer%20used](https://en.wikipedia.org/wiki/VITAL_(machine_learning_software)#:~:text=VITAL%20(Validating%20Investment%20Tool%20for,England)%20and%20dissolved%20in%202017.&text=Fortune%20reported%20in%202019%20that%20VITAL%20is%20no%20longer%20used)., (E.T:04.09.2020).
- <https://liveinnovation.org/watch-the-1st-concert-with-songs-composed-by-artificial-intelligence/>, (E.T:11.10.2020).
- <https://tr.wikipedia.org/wiki/Otomasyon>;
<https://www.digiatek.com/otomasyon-nedir-hangi-alanlarda-kullanilir-blog>; (E.T:15.09.2020).
- <https://www.cnnturk.com/bilim-teknoloji/japonlar-leonardo-davincinin-robotu-uretti?page=1>, (ET:07.08.2020).
- <https://faculty.psau.edu.sa/filedownload/doc-7-pdf-a154ffbce538a4161a406abf62f5b76-original.pdf>, (E.T:18.08.2020).
- <https://social-innovation.hitachi/en/solutions/ai>, (E.T:09.10.2020).
- https://en.wikipedia.org/wiki/Death_of_Elaine_Herzberg, (E.T:02.09.2020).
- <https://vitreoshealth.com/index.php/the-power-of-ai>, (E.T:16.09.2020).

- <https://www.theguardian.com/world/2015/jul/02/robot-kills-worker-at-volkswagen-plant-in-germany>, (E.T:01.09.2020).
- <https://www.theguardian.com/stage/2015/dec/01/beyond-the-fence-computer-generated-musical-greenham-common>, (E.T:17.10.2020).
- <https://www.theguardian.com/technology/2016/jun/28/chatbot-ai-lawyer-donotpay-parking-tickets-london-new-york>, (E.T:04.09.2020).
- <https://www.schoolmart.com/2017/03/29/the-calculator-a-brief-history/#:~:text=In%201642%2C%20the%20first%20true,arithmetic%20calculations%20previously%20thought%20impossible>, (E.T:10.12.2020).
- <https://webrazzi.com/2017/04/19/yapay-zeka-destekli-saglik-uygulamasi-ada/>, (E.T:16.09.2020).
- https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2017-0051_EN.pdf,
- <https://www.weforum.org/agenda/2019/03/estonia-is-building-a-robot-judge-to-help-clear-legal-backlog/>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Leonardo%27s_robot, (ET:07.08.2020).
- https://en.wikipedia.org/wiki/Lyuben_Dilov, (ET:07.08.2020).
- https://en.wikipedia.org/wiki/Three_Laws_of_Robotics, (ET:07.08.2020).
- https://en.wikipedia.org/wiki/Three_Laws_of_Robotics, (ET:07.08.2020).
- <https://tr.wikipedia.org/wiki/R.U.R.>, (ET:07.08.2020).
- <https://www.asimovs.com/>, (ET:07.08.2020).
- https://en.wikipedia.org/wiki/Turing_test, (ET:08.08.2020)
- <http://www.fierz.ch/history.htm>, (E.T: 09.08.2020).
- <http://www.fierz.ch/samuel.htm>, (E.T: 09.08.2020).
- https://de.wikipedia.org/wiki/Alan_Turing, (E.T:09.08.2020).
- http://www.archive.org/details/sailfilm_hear, (E.T:18.08.2020).
- https://archive.org/details/sailfilm_pump, (E.T:18.08.2020).
- https://en.wikipedia.org/wiki/Eugene_Goostman, (E.T: 18.08.2020).
- <http://www.computer-go.info/h-c/index.html>, (E.T:26.08.2020).
- <http://www.cs.ualberta.ca/pokert/index.html>, (E.T:26.08.2020)
- <http://www.gibware.com/>, (E.T:26.08.2020)
- [https://en.wikipedia.org/wiki/Tay_\(bot\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Tay_(bot)), (E.T:01.09.2020).
- <https://www.bbc.com/news/world-asia-china-40815024>, (E.T:01.09.2020).
- <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-41780346>, (E.T:04.09.2020).

- <https://www.hansonrobotics.com/sophia/>, (E.T:04.09.2020).
- [https://en.wikipedia.org/wiki/Sojourner_\(rover\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Sojourner_(rover)), (E.T:07.09.2020),
- <http://www.robotics-openletter.eu/>, (E.T:08.09.2020).
- <http://cyradiahealth.com/>, (E.T:16.09.2020).
- <http://www.teknolo.com/lumo-lift/>, (E.T:16.09.2020).
- <https://cardiodiagnosticsinc.com/#technology>, (E.T:16.09.2020).
- <https://www.atomwise.com/our-technology/>, (E.T:18.09.2020).
- <https://www.berghealth.com/>, (E.T:18.09.2020).
- <https://www.bioflightvr.com/>, (E.T:18.09.2020).
- <https://www.zorarobotics.be/robots>, (E.T:18.09.2020)
- <http://www.biomedhealthtech.com/robodoc.html>, (E.T:19.09.2020).
- <https://www.dorothyai.com/>, (E.T:09.10.2020).
- <https://en.wikipedia.org/wiki/Sunspring>, (E.T:18.10.2020).
- <https://www.dijifi.org/2019/03/robot-hakim.html>, (E.T:27.10.2020).
- <https://anaqua.com/analytics/>, (E.T:03.11.2020).
- <https://ebrevia.com/#homepage>, (E.T:03.11.2020).
- <https://lexmachina.com/about/>, (E.T:03.11.2020).
- https://premonition.ai/legal_analytics/, (E.T:03.11.2020).
- <https://quantaverse.net/>, (E.T:03.11.2020).
- <https://www.lawgeex.com/>, (E.T:03.11.2020).
- <https://www.neotalogic.com/product/perfectnda/>, (E.T:03.11.2020).
- <https://www.trademarknow.com/about>, (E.T:03.11.2020).
- <https://home.ravellaw.com/products-and-technology>, (E.T:03.11.2020).
- <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/2.5.714561.pdf>
- https://ai.stanford.edu/~jkrause/cars/car_dataset.html, (E.T:18.08.2020).
- https://www.medgadget.com/2006/02/the_acrobot_sur.html,
(E.T:19.09.2020).
- <https://ifr.org/ifr-press-releases/news/record-2.7-million-robots-work-in-factories-around-the-globe>
- <http://en.people.cn/n3/2017/1116/c90000-9293696.html>, (E.T:19.09.2020).
- <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2920.pdf>,
(E.T:25.09.2020).

Dr. Davut ÖZYURT

RUSYA FEDERASYONU ANAYASAL DÜZENİNDE

DEVLET BAŞKANININ

KONUMU VE FONKSİYONU

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Rusya Federasyonu Anayasal Düzeninde Devlet Başkanının Konumu ve Fonksiyonu
Davut Özyurt

Hukuk Yayınları Dizisi – 2771

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 67 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- AKKUTAY,A.İ.,(2008). “Rusya’da Yargı Bağımsızlığı ve Hakimlik Teminatı”. **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**,C.XII,S.1-2.
- ALEHİN,A.,KARMOLİTSKİY,A.,KOZLOV,Y.,(2003). **Administrativnoe Pravo Rossiyskoy Federatsii**. Moskva: İzdatelstvo Zertsalo.
- ALEHİN,A.P.,KOZLOV,U.M.,(1995). **Administrativnoe Pravo RF**. Moskva.
- ALEKSANDROV,A.,(2012). **Aktualnie Vaprosi Razbitiya Rossiyskovo Parlamentariz-ma Na Sovremennom Etape**. Moskva: Unity.
- ALEKSANDROVİÇ,A.,SERGEEVİÇ,B.,ALEKSANSANDRAVİÇ,S.,(2014). **İzbiratelnoe Pravo Protssess V Rossiyskoy Federatsii**. Moskva: Prospekt.
- ALEKSEEV,İ.,TSANKO,M.,ARTUNYAN,R.,(2015). **İzbiratelnoe Pravo Rossii V Shemah**. Moskva: Prospekt.
- ANDIEH,R.B.,(1997).**Russia’s Constitutional Revolution: Legal Consciousness and The Transition to Democracy 1985-1996**. Pennsylvania: PSU Press.
- ARTYUNYAN ,A.A.,(2013). **Konstitutsionalizm: Problemy Postsovyetkoy Realnosti**. Moskva: İzdatelstvo Norma.
- ASKER,Ali.,(2016). “Rusya Federasyonu Anayasasında Kuvvetler Ayrılığı ve Yargı Erki Üzerine Bazı Notlar”. **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 65/4.
- ASKER,Ali.,(2015). **Rusya’da Yönetim Geleneğinin Değişmeyen Özelliği: Güçlü Yürütme. Başkanlık Sistemi**. Ankara:Liberte Yayınları.
- AVAKYAN,S.,(2011).**Konstitutsionno-Pravovoy Status Politicheskikh Partiy V Rossi**. Moskva: İzdatelstvo Norma.
- AVAKYAN,S.,(2011). “Praktika Konstitutsionnih reform: nekotorie problemi”. **Vestnik MGU**, Seriya Pravo, No:1.
- AVAKYAN,S.,(2006). **Konstitutsionnoe Pravo Rossi, Tom-2**. Moskva: İzdatelstvo Norma.
- AVAKYAN,S.,(1999). **Federalnoe Sobranie-Parlament Rossii**. Moskva: Russiyskiy Yuridicheskiy İzdatelskiy Dom.

- AVAKYAN,S.,(1998).“Problemi Konstitutsionnoy Prava Prezident Rossiskoy Federatsii : Evolyutsiya Konstitutsionnoy Pravovoy Statusa”. **Vestnik Moskovskogo Universiteta**, Seriya 1-Pravo. Moskova: İzdatelstvo MGU.
- AVAKYAN,S.,(1998). “Prezident Rossiskoy Federatsii:Evolyutsiya Konstitutsionno-Pravovogo Statusa”. **Jurnal Pravo**.
- BADER,M.,(2009).Understanding Party Politics in the Former Soviet Union: Authoritarianism, Volatility, and Incentive Structures. **Democratizatsiya**,V.17.
- BAGLAY,M.V.,(2014). **Konstitutsionnoe Pravo Rossiyskoy Federatsii**. Moskva: İzdatelstvo Norma.
- BAGLAY,M.V.,LEYBO,Y.U.,ENTİNA,L.M.,(2013). **Konstitutsionnoe Pravo Zarubej-nın Stran**. Moskva: İNFRA-M.
- BAGLAY,M.V.,(2008). **Prezidenti Rossiskoy Federatsii i Soedinennıh Ştatov Ameririki: Rol,Poryadok Bıborov, Polnomoçiya**. Moskva:İzdatelstvo Norma.
- BAHÇECİ,M.,(2008). **Devlet Başkanının Veto Yetkisi**. Ankara: Yetkin Yayınları.
- BARABANOV,G.A.,(1996). “Parlametni Pravitelstvov RF”. **Konstitutsionnoe Sroy Rossii**.
- BENEDİKTER,T., (2014).**Modern Özerklik Sistemleri: Dünya Özerklik Örnekleri**. İstanbul: Nika Yayınları.
- BOBILEVA,K.,(2007). “Vzaimodeystvie Prezidenta S Federalnimi Organami İspolinitelnoy Vlasti Rossiskoy Federatsi”. **Jurnal Administrativnoe Pravo i Protsess**, No:2.
- BOBILEVA,K.,(2007). “Stanovlenie i Razvitie İnstituta Prezidenta V Rossiskoy Federatsii”. **Jurnal Aktualnye Problemi Rossiyskovo Prava**,No:1.
- BROWN,A.,(2006).“The Gorbachev Era”, **The Cambridge History of Russia: Volume III –The Twentieth Century**. Cambridge: Cambridge University Press.
- BUSKOVITCH,P.,(2017). **Rusya’nın Kısa Tarihi**.İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.
- BUTLER,W.,(2009). **Russian Law**. Oxford:Oxford University Press.
- BUTLER,W.E.,(1991). **Basic Documents on the Soviet Legal System**. New York: Oceana Publications.

- BUTLER, W.E., (1988). **Soviet Law**. London: Butterworths.
- CHANDLER, A., (2001). "Presidential Veto Power in Post- Communist Russia, 1994-1998". **Canadian Journal of Political Science** V. 34, N. 3.
- ÇETVERNİN, V., (2008). **Forma Gosudarstva, Problemy Obşey Teorii Prava i Gosudarstva**. Moskva: İzdatelstvo Norma.
- ÇİRKİN, V., (2015). **Verhnyaya Palata Sovremennogo Parlamenta, Sravnitelno-Pravovoe Issledovanie**. Moskova: İzdatelstvo Norma.
- ÇİRKİN, V., (2015). **Zakonodatel'naya Vlast**. Moskova: İzdatelstvo Norma.
- ÇİRKİN, V., (2013). **Konstitutsionno Pravo**. Moskova: İzdatelstvo Norma.
- ÇİRKİN, V., (2013). **Glava Gosudarstva : Sravnitelno-pravovoe İssledovanie**. Moskova: İzdatelstvo Norma.
- ÇİRKİN, V., (2011). **Sravnitelnoe Gosudarstvovedenie**. Moskova: İzdatelstvo Norma.
- ÇİRKİN, V., (2011). **Venjamin, Sravnitelnoe Konstitutsionnoe Pravo**. Moskva: Yurisprudentsiya.
- ÇİRKİN, V., (2004). "Optimalnaya İzbiratel'naya Sistema Dlya Rossii". **Jurnal Rossiyskovo Prava**, No:11.
- ÇİRKİN, V., (1997). "Prezidentskaya Vlast". **Gasudarstvo i Pravo**. Moskva.
- DEHGAN, A., (1994). **Federalizm, Regionalism and Sovereignty in Russia. Seton Hall Constitutional Law Journal**, Vol.5-1-13. New Jersey: Seton Hall University School of Law.
- DEGTEV, G.V., (2003). **Konsitutionno-pravovoy Status Prezidentov Rossiskoy Federatsii i SŞA**. Moskova.
- DUBOV, İ., (1993). "Zakonodatel'naya İnitsiativa: Problemy i Puti Sovershenstvovaniya". **Jurnal Gasudarstvoi Pravo**, No:10. Moskova: Nauka.
- EROĞLU DURKAL, M., KARAHÖYÜK, M., (2017). **Yarı Başkanlık Sistemi ve Rusya Federasyonu Örneği**. Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.XII.
- EBZEEV, B.S., (2014). **Konstitutsiya Vlast i Svoboda V Rossii: Opıt Snitetçeskovo İssledovaniya**. Moskva: Prospekt.
- EBZEEV, B.S., (2013). **Kommentariy K Konstitutsii Rossiyskoy Federatsii**. Moskva: İzdatestvo Norma.
- EBZEEV, B.S., (2013). **Vvedenie V Konstitutsiyu Rossi**. Moskva: İzdatestvo Norma.

- EBZEEV,B.S.,(2011). **Liçnost i Gosudarstvo V Rossii: Vzaimnaya Otvetctvennost i Konstitutsionnie Obyazonnocti**. Moskva: İzdatestvo Norma.
- ELÇEV,V.,(1999). **Gosuderstvennaya Duma: Rol i Mesto Apparata V Zakonotelnom Protsesse**. Moskva.
- ELGIE,R.,McMENAMİN, L.,(2007). Variation within semi-presidentialism: Cohabitation, Cabinet Stability and Non-Partisan Prime Ministers. **American Political Science Assoc. Annual Meetings**,30.08.2007.
(http://citation.allacademic.com/meta/p_mla_apa_research_citation/2/0/8/8/8/p208883_index.html) (E.T.:01.01.2016)
- ERDEM,K.,(2014). **Yarı Başkanlık ya da Süper Başkanlık: Rusya Federasyonu Örneği**. Ankara: TBMM Araştırma Merkezi.
- ERİAŞVİLİ,N.,(2012). **Aktualnie Vaprozi Razbitiya Rossiyskovo Parlamentarizma Na Sovremennom Etape**. Moskva: Unity.
- FOGLESONG,T.,(2002). *"Pardons and Amnesties in Russia: Clarifying the Difference"*. New York, **Vera Institute of Justice**, May.
(<http://www.vera.org/download?file=155/Pardons%2Bin%2BRussia.pdf>) (E.T.:21/01/2015)
- FROMMEYER,T.A.,(1999). "Power Sharing Treaties in Russia's Federal System". **Loyola of Los Angeles International and Comparative Law Journal**, Vol. 21.
- FRYE, T.,(1997). "A Politics of Institutional Choice: Post Communist Presidencies". **Comperative Political Studies**,V.30,N.5.
(https://www.researchgate.net/publication/249698842_A_Politics_of_Institutional_ChoicePost-Communist_Presidencies) (E.T.: 05/05/2018)
- GÖZLER,K.,(2010). **Anayasa Hukuku Genel Esaslar**. Bursa: Ekin Yayınevi.
- GÖZLER,K.,(2001). **Karşılaştırmalı Anayasa Hukukunda Af Yetkisi**. Anayasa Yargısı, Cilt 18. Ankara: Anayasa Mahkemesi Yayını.
(<https://www.anayasa.gov.tr/media/4657/gozler.pdf>) (E.T.:01/01/2018)
- GRUDTSİNA,L.,(2006). "Vıborı Bez Vıbora, ili Novoe İzbratelnoe Zakonodatelstvo Kak İndikator Otmiraniya Elementov Demokratii v Rossii". **Jurnal Advokat** ,No:12.
- HABRİEVA,T.,(2004). "Novie Zakonoproektı O Poryaddke Formirovaniya Gosudarstvennoy Dumı i Organov İpolnitelnoy Vlasti Subektov RF". **Jurnal Rossiyskovo Prava**,No:11.

- HABRİEVA,T., ÇİRKİN,V.,(2005). **Teoriya Sovremennoy Konstitutsii**. Moskova: İzdatelstvo Norma.
- HENDERSON,J.,(2011).**The Constitution of The Russian Federation: A Contextual Analysis**. Oxford:Hart Publishing.
- HERSPRING, D.R.,(2003). **Introduction, in Putin's Russia: Past Imperfect, Future Uncertain**. Lanham: Rowman & Littlefield Publishers.
- HEYMAN,N.,(1993).**Russian History** .San Diego: McGraw-Hill Publication.
- HOLMES,S.,(1994). "Superpresidentialism and Its Problems". **East European Constitutional Review**, V. 2, N. 4 (Fall 1993) /V.3, No. (Winter 1994).
- HUSKEY,E.,(2004). "Nomenklatura lite? The Cadres Reserve in Russian Public Administration". **Jurnal Problems of Post-Communism**, Volume-51, Issue-2.
- HUSKEY,E.,(1999). **Presidential Power In Russia**. New York: M.E. Sharpe.
- JAKKE,J.,(2002). **Konstitutsionnoe Pravo i Poliçeskie İnstitutı**. Moskva: Yurist.
- İSAEV,B.A.,BARANOV,N.A.,(2013). **Sovremennaya Rossiyskaya Politika**. Moskva: Piter.
- İVAN,M.,(2007). **Prezident Rossiskoy Federatsii: Konstitutsionno-Pravovie Otnoşeniya**. Moskva:ALMİ.
- İVAN,M.,(2000). "Prezident i Federalnoe Sobranie". **Pravoi Ekonomika**, Vol.3, 2000
- İVANOV,İ .A. ,(2004). "Polnomoçiya Prezidenta RF Po Otmene Aktov Prabitelstva RF i Priostonovleniyu Deystviya Aktov İspolnitelnoy Vlasti Subyektof Rossiskoy Federatsii". **Konstitutsionnoe i Munitsipalnoe Pravo**.
- İVANOV,S.,(2002). **Sootnoşenie Zakona i Podzakonovo Normativnovo Pravovovo Akta Rossiskoy Federatsii**. Moskva: Narodny Uçitel.
- İVANOV, L.O.,(1996). "Zakonotborçestvu Bolşe Poryaka i Soglasovannosti". **Rossiskaya Yusitsiya**,No.8.
- KAHN,J.,(2002). **Federalism, Democratization and the Rule of Law in Russia**.Oxford: Oxford Press.
- KAMAROVA,V.V.,(2017). **Konstitutsionnaya Zakonnost V Realizatsii Printsipa Razdeleniya Vlastey**. Moskva:Prospekt.

- KİKOT,A.V.,(1994). "Konstitutsionny Sud Rossii: Opit i Problemi" (Mejdunarotniy Nauçniy Seminar). **Gasudarstvo i Pravo**,No-1.
- KOLESNIKOV, A., ORLOV, D.,(1997). "Priority to Order and Reform". **New York Times**, April.
- KOLYUŞIN,Y.İ.,(1999). **Konstitutsionnoe Pravo Rossi**. Moskva-İzdatelstvo Norma.
- KOVYAKOV,E.,(2005). **Parlamentskiy Kontrol: Zarubejniy Opit i Rossiyskaya Praktika**. Moksova.
- KORNİLAeva,A.,(2002). **Teoriya Parlamentckovo Kontrolya B Kontekcte Printsipa Razdeleniya Vlastey**. Dissertatsiya, UFA-2002.
(<https://search.rsl.ru/ru/record/01002304001>), (Erişim Tarihi:05.11.2018)
- KOTENKOV,A.A.,(1998). **Konstitutsionno-Pravovie Osnovi:Praktika i Problemi Povişeniya Effektivnosti Vzaimodeystviya Prezidenta Rossiskoy Federatsii S Gocudarstvennoy Dumoy Sobraniya Rossiskoy Federatsii V Zakonotvorçeskoy Sfere**. Moskova.
- KOVAÇEV,D.,(2003). **Problemi Konstitutsionno Prava**. Moskva: Olita.
- KOZLOVA,E.İ.,KUTAFİN,O.E.,(2015). **Konstitutsionnoe Pravo Rossi**. Moskova: Prospekt.
- KOZLOVA,E.İ.,KUTAFİN,O.E.,(2006). **Konstitutsionnoe Pravo Rossi**. Moskova: Prospekt.
- KRAŞENİNİKOV,P.,(2009). **Zakonotvorçeskiy Protsess**. Moskva: Statut .
- KUTAFİN,O.E.,(2015). **Konstitutsionnoe Pravo Rosii**.Moskva: Prospekt.
- KUTAFİN,O.E.,(2014). **Glava Gosudarstva**. Moskva: Prospekt.
- KUTAFİN,O.E.,(2011). **İstoçniki Konstitutsonno Prava Rossiyskoy Federatsii**. Moskva: Prospekt.
- LAFİTSKİY,V.,(2003). "Konstitutsiya Pozbolila Rossii İzbejat Ugrozı Raspadaı Novıh Politiceskih Potryaseriyy".**Zakonodatelstvoi Ekonomika**, No:12.
- LAPAEVA,V.V.,(1995). **İstoçniki Prava Rossiyskoy Federatsii**. Moskva: İzdatelstvo BEK.
- LAPATUHİNA, E.,(2013). "Vzaimodeystvie Organov Predstavitelnoy Vlasti Pri Osuşestvlenii Funktsii Kontrolya". **RGGU Vestnik**, No3-104.
- LAZAREV,V.V.,(2013). **Obşaya Teoriya Prava Gosudarstva**. Moskva: İzdatestvo NORMA.
- LAZAREV,V.V.,(2008). **Kommentariy K Konstitutsii Rossiyskoy Federatsii**. Moskva: İzdatestvo NORMA.

- LEDENEVA,A.V.,(2006). **How Russia Really Works: The Informal Practices that Shaped Post- Soviet Politics and Business**. New York: Cornell University Press.
- LIJPHARD,A.,(2014). **Demokrasi Modelleri: Otuz Altı Ülkede Yönetim Biçimleri ve Performansları**. İstanbul: İthaki Yayınları .
- LINZ, J.J., (1993). “Başkanlık Sistemi veya Parlamenter Sistem Arasındaki Tercihin Siyasal ve Sosyal Sonuçları”. **BDT Ülkelerinde Demokrasiye Geçiş ve Anayasa Yapımı** (çev. OZBUDUN,E. & KOKER,L).Ankara: Yetkin Basım Evi.
- LOGUNOV, O.,(2012). **Aktualnie Vaprozi Razbitiya Rossiyskovo Parlamentarizma Na Sovremennom Etape**. Moskva- Unity.
- LUÇİN,V.O.,VASİLEVIÇ,G.A.,PRUDNİKOV,A.S.,(2013). **Konstitutsionnoe Pravo Zarubejnih Stran**. Moskva: Yuniti-Dana.
- LUÇİN,V.A.,(2002). **Konstitutsiya Rosisskoy Federatsii: Problemi Realizatsii**. Moskova.
- LUÇİN,V.O.,(2000). “Konstitutsionne Deliktı”. **Gosudarsvto i Pravo**, No:1.
- LYUBİMOV,A.,(2005). “ ‘Nulevoe Çtenie! Zakonoprektor Kak İstrument Soglasovaniya İnteresov”. **Jurnal Predstavitel'naya Vlast XXI Vek**, No:1/61. (<http://pvlast.ru/archive/index.179.php>) (E.T.:05/05/2016)
- MALKO,A.V.,SALOMAMİN,A.U.,(2015). **Osnovı Pravovoy Politiki**. Moskva: İNFRA-M.
- MANOHİN,V.,(2008). “Otraslevoy Printsip V Organizatsii Gosudarstvennovo Upravleniya”. **Administrativnoe Pravo i Protsses**, No:1.
- MAZO, E. D.,(2005). “Constitutional Roulette: The Russian Parliament's Battles with the President over Appointing a Prime Minister”. **Standford Journal Of International Law**, Vol. 41, No: 123.
- McFAUL,M.,(2006). “The Russian Federation”.**The Cambridge History of Russia: Volume III –The Twentieth Century**. Cambridge: Cambridge University Press.
- McFAUL,M.,(2004). **Political Parties. Between Dictatorship and Democracy**. Washington: Carnegie Endowment for International Peace.
- McFAUL,M.,(2002). **Russia's Unfinished Revolution: Political Change from Gorbachev to Putin**. New York: Cornell University Press.

- McQUIRE,K.,(2012). "President-Prime Minister Relations, Party Systems,anda Democratic Stability in Semipresidential Resgimes: Comparing the French and Russian Models". **Texas International Law Journal**,Vol.47,Issue-2,Spring.
- MENŞOV,V.L.,(2011). **Konstitutsionnoe Pravo Rossii**. Moskva: Forum.
- MERRIT,M.,(2000). "The Russian state Duma, On-stage and Off: Inquiry, Impeachment, and Opposition".**Democratizatsiya**,V.8.
(http://demokratizatsiya.pub/archives/08-2_Merritt.PDF) (Erişim tarihi: 15.12.2018)
- MİHALEVA,N.,(2005). "Vıborı Gubernatorov Ne Opravdali Naşih Nadejd. Partiynoe Strotelstvo V Rossii: Tseli i Sredstva". **Jurnal Advokat**, No:5.
- MİHAYLOVSKAYA,İ.B,(2013). **Sudı i Sudi: Nezavicimost i Upravlyaemost**. Moskva: Prospekt.
- MİŞİN,A.A.,(2002). **Konstitutsionnoe (Gosudarstvennoe) Pravo Zarubejnih Stran**. Moskva: Yustitsinform.
- MİŞİN,A.A.,VLACİHİN,V.A.,(1985). **Konstitutsiya SŞA, Mejdunarodnie Otnoşeniya**. Moskva.
- MİTSKEVİÇ,A.,(1994). **Sootnoşenie Zakona i Ukaza Prezidenta Rossiskoy Federatsi**. Moskva: Yuridıçeskaya Literatura.
- MİTYUKOV,M.A.,(2015). **Rojdenie Konstitutsii Rossii**. Moskva: Prospekt.
- MOSER,R.G.,(2001). **Executive-Legislative Relations in Russia 1991-1999, Russian Politics Challenges Of Democratization**. New York: Cambridge University Press.
- MUNRO,N.,ROSE,R.,(2007). A Guide to Russian Elections. **Study in Public Policy**, No:428. Aberdeen.
- MURİÇEV,K.,(2011). **Sistema Predctavitelnih Organov Vlasti V Rossiyskoy Federatsii**. Moskva: İzdatelstvo Norma.
- NARUSOVA,L.,(2012).**Aktualnie Vaproşi Razbitiya Rossiyskovo Parlamentarizma Na Sovremennom Etape**.Moskva: Unity.
- NARİŞKİN,S.,HABRİEVA, T.,(2006). **Administrativnaya Reforma V Rossi**. Moskva: İNFRA-M.
- NESTEYANOVA,S.E.,(2015). **Sudebnaya Praktika Konstitusionnovo Suda Rossiyskoy Federatsii S Kommentariyami**. Moskva: Prospekt.
- NESTEYANOVA,S.E.,(2013). **Konstitutsionniy Sudebnyy Protsess V Rossii**. Moskva: İnfra-M.

- NESTERENKO,İ.A.,(2014). **Pravotvorçestvo V Rossiyskoy Federatsii**. Moskva-Unity.
- NOZDRAÇEV,A.,TİHOMİROV,Y.,(1996). **İspolnitelnaya Vlast V Rossiskoy Federatsi, Nauçno Praktičeskoe Posobie**. Moskva: İzdatelstvo BEK .
- NUDENKO,L.,(2004). **Konstitutsionno-Pavovoy Status Deputata Zakonatelnovo Organa Gosudarctvennoy Vlasti i Rossiyskoy Federatsii**. Sankt-Peterburg: Yuridiçeskiy Tsentr Press .
- OKUNKOV,L.,(2001). "Prezident i Pravitelstvo v Mehanizme Gosudarstvennoy Vlasti". Jurnal **Rossiyskovo Prava**, No:2.
- OKUNKOV,L.,(2000). "Perspektivı Perepacpredeleniya Polnomoçiy Mejdu Prezidentom i Federalnum Sobraniem". **Zakonodatelctvo**,No:9.
- OKUNKOV,L.,ROŞİN,V.,(1999). **Veto Prezidenta**. Moskva.
- OKUNKOV,L.,(1998). "Veto Prezidenta: Konstitutsionnie Osnovaniya i Praktika". **Jurnal Rossiyskovo Prava**,No:2.
- OKUNKOV,L.A.,(1996). **Prezident Russiskoy Federatsii**. Moskova: Gruppa.
- OSTROW,M.J.(1998). "Procedural Breakdown and Deadlock in the Russian State Duma: The Problems of an Unlinked,Dual-channel Insttutional Design". **Europe-Asia Studies**. N.5.
- OVERSLOOT, H.,VERHEUL,R.,(2006). "Managing Democracy: Political Parties and the State in Russia". **Journal of Communist Studies and Transition Politics**, V. 22, N. 3.
- PAJETNIH,D.V.,(2014).**Konstitutsionno-Pravovoy Status Çlenov soveta Fedratsii Federalnovo Sobraniya rossii Vernih Palat Parlamentov Germanii i Frantsii**.Moskva: Yurlitihform.
- PARRISH, S.,(1998). "Presidential Decree Authority in Russia 1991-1995". **Executive Decree Authority**. New York: Cambridge University Press.
- PARRISH, S.,ORTTUNG,R.W.,(1996). "From Confrontation to Cooperation in Russia. Transition", **Transition**, N.13, December.
- POLENİNA,S.,(1996). **Zakonotborçestvo v Rossiskoy Federatsii**. Moskva: İGP-RAN.
- POPOV,L.,MİGRAÇEV,Y.,TİHOMİROV,S.(2018). **Administrativnoe Pravo**. Moskva: Yurayt.
- POPOV,L.,MİGRAÇEV,Y.,(2015). **Administrativnoe Pravo Rossiyskoy Federatsii**. Moskva: RG-Press.

- POPOV,L.,MİGRAÇEV,Y.,TİHOMİROV,S.,(2012). **Gosudarstvennoe Upravlenie V Rossii i Zarubejnih Stranah: Administrativno-Pravovie Aspekti**. Moskva: İzdatelstvo Norma.
- POPOV,L.,MİGRAÇEV,Y.,TİHOMİROV,S.,(2011).**Gosudarstvennoe Upravlenie i İspolnitelnaya Vlast**. Moskva: İzdatelstvo Norma.
- POPOVA,N.,(2013).” K Voprosu O Polnomoçiyah Prezidenta RF V Sfere İspolnitelnoy Vlasti”. **Rossiyskiy Gosudactvennyy Gumanitarniy Universitet-VESTNIK**, No:3-104.
- PROTSYK,O.,(2006). “Intra-Executive Competition between President and Prime Minister: Patterns of Institutional Conflict and Cooperation under Semi-Presidentialism”.**Political Studies Journal**, Vol:54.
- PROTSKY,O.,(2005). “Prime Minister’s Identity in Semi-Presidential Regimes: Constitutional Norms and Cabinet Formation Outcomes”. **European Journal of Political Research**, Vol:44.
- PROTSYK, O.,(2004). “Rulling with Decrees: Presidential Decree Making in Russia and Ukraine”. **Europe Asia Studies**, V. 56, N. 5.
- PROTSYK,O.,WILSON,A.,(2003). “Centre Politics in Russia and Ukraine: Patronage, Power and Virtuality”. **Party Politics**, V.9, N. 6.
- PRUDNİKOV,A.,GASANOV,K.,VİNOGRADOV,V.,(2010). **İzbiratelnoe Pravo**. Moskva:Unity.
- PUGAÇEV,A.N.,VEREGA,İ.V.,(2009). **Konstitutsionnoe Pravo: Teokratiçeskie Osnovi**. Novopoltsk: İzdatelstvo PGU.
- RADÇENKO,V.İ., MARIO,İ.,(2006). **Prezident i Osnovnoy Zakon Rossii**. Moskva: Almi.
- REDDAWAY, P.,(2002). Is Putin’s Power More Formal Than Real?..**Post-Soviet Affairs**, N:18-1.
- REMINGTON, T.F.,(2001). **The Russian Parliament: Institutional Evolution in a Transitional Regime, 1989-1999**. New Haven& London:Yale University Press.
- REMINGTON, T.F.,(2002). **Governance and the Separation of Powers in Russia. Governance in Russia**. New York: Carnegie Corporation.
- REMINGTON, T.F.,(1999).**Politics in Russia**. New York: Longman.
- REMINGTON, T.F.,SMITH, S.S., HASPEL, M.,(1998). “Decrees,Laws and Inter-Branch Relation in Russian Federation”. **Post-Soviet Affairs**, October-December , Vol.14,No4,287-322.

- REMINGTON, T.F.,SMITH, S.S.,(1998). "Theories of Legislative Institutions and the Organization of the Russian Duma". **American Journal of Political Science**,No:2.
- ROSS,C.,(2010). "Federalism and Inter-governmental Relations in Russia". **Journal of Communist Studies and Transition Politics**,V.26-I.2.
- RUMYATSEV,O.(2012). **Aktualnie Vaprozi Razbitiya Rossiyskovo Parlamentarizma Na Sovremennom Etape**. Moskva: Unity.
- SAKWA,R.,(2009).*The Quality of Freedom. Khodorkovsky, Putin and the Yukos Affair*. Oxford: Oxford University Press.
- SAKWA,R.,(2008).**Russian Politics and Society**. Abingdon:Routledge.
- SELEZNEVA, G.S.,(1997). **Vsya Vlast-zakonu: Zakonodatelstvo i Traditsii Ukaznovo Prava v Rossii**. Moskva.
- SUDOROV,V.,(2000). **Konstitutsionnyy Status Prezidenta Rossiskoy Federatsii**. MGYuA Dissertatsiya Doktora.Moskova.
- SHARLET,R.,(1994). "The Prospects for Federalism in Russian Constitutional Politics". **Publius**, Vol.24/2. Oxford: Oxford University Press.
- SHEBALTSEVA,A.,(2008). **Is Russia a Constitutional Democracy? Check and Balanches in the Russian Constitutional System**. Central European University Department of Political Science.
(www.etd.ceu.edu/2008/shebaltseva_aleksandra.pdf) (E.T.:05.05.2017)
- SHEINIS,V.,(2004). **The Constitution, Between Dictatorship and Democracy: Russian Post-Communist Political Reform**.Washington: Carnegie Endowment for International Peace Press.
- SMOLYAKOV,A.,(2012).Aktualnie Vaprozi Razbitiya Rossiyskovo Parlamentarizma Na Sovremennom Etape. Moskva: Unity.
- SMOLENSKIY,M.B.,(2006). **Konstitutsionnoe Pravo Zarubejnih Stran**. Rostov: Feniks .
- SOLOMON,P.H.,FOGLESONG,T.S.,(2018). **Courts and Transition in Russia: The Chanllenge of Judicial Reform**. London: Routledge Publishing.
- SOLNICK,S.,(1995). "Federal Bargaining in Russia". **East European Constitutional Law Review**.New York: New York Law School.
- ŞAHRAY,S.,(2013).**Neizvestnaya Konstitutsiya – Constitutio İncognita**. Moskva: İzdatelstvo Krasnaya Zvezda.
- ŞEN,İ.G.,(2004). **Rusya Federasyonu Siyasal Sistemi**. Eskişehir:Anadolu Üniversitesi Yayınları, No:1552, Hukuk Fakültesi Yayınları,No:7.

- SLİVA,A.Y.,(2013). **Kommentariy K Konstitutsii Rossiyskoy Federatsii.** Moskva: İzdatestvo Norma.
- SHUGART,M.S.,(1996). "Executive-Legislative Relations in Post-Communist Europe". **Transition**,N.13, December.
- SHUKUROV,T.,(2003). **Hükümet Sistemlerinin Çeşitli Açılardan Değerlendirilmesi ve Bu Değerlendirme Işığında 1993 tarihli Rusya Federasyonu Anayasasının Getirdiği Hükümet Sistemi.** Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- ŞMAVONYAN,V.,(2003). "Yuridiçeskiy Karakter Prezidentoy Vlasti V Rossiskoy Sisteme Razdeleniya Vlastey". **Konstitutsionnoe Sroy Rossii.**
- ŞUVALOVA,İ.İ.,(2004). **Pravitelstvo Rossiyskoy Federatsii V Zakonotvorçeskom Protsesse.** Moskva: İzdatelstvo Norma.
- TARASOV,A.,(2002). "Gosudarstvenniy Kontrol: Suşnost, Soderjanie, Sovremennoe, Sostoyanie". **Jurnal Rossiyskovo Prava**, No:1.
- THAMES,C.F.,(2004). Party and Personel Preference in Post Soviet Legislatures. **Social Science Quarterly**, Vol. 85, N.2.
- TIMOTY, J. C., (1998) **Public Opinion and the Constitutional Referendum, in Growing Pains: The Russian Election Of 1993.**Washington: Brookings Institution Press.
- TİHOMİROV,Y.,(2001).**Teoriya Kompetentsii.** Moskva: Yuriiformtsentr.
- TİHOMİROV,Y.,(1999). **Konstitutsionnoe Zakonoatelctvo Rossi.** Formula Prava.
- TİHOMİROV,Y.,(1998). **Kontseptsii Razvitiya Rossiyskovo Zakonodatelstva.** Moskva: İnstitut Zakonodatelstva i Sravnitelnovo Pravovedeniya.
- TİHOMİROV,Y.,(1996). **İspolnitelnaya Vlast V Rossiskoy Federatsi, Nauçno Praktičeskoe Posobie.** Moskova: İzdatelstvo BEK.
- TOPORNİNA,B.N.,(1997). **Konstitutsiya Rossiskoy Federatsii: Nauçno-praktičeskiy Kommentariy.** Moskva: Yurist.
- TROCHEV,A.,(2008). **Judging Russia: Constitutional Court in Russian Politics, 1990–2006.** Cambridge:Cambridge University Press.
- TROXEL,T.,(2003). **Parliamentary Power in Russia, 1994-2001 : President vs Parliament.** London: Palgrave Macmillan Press.
- UMNOVA,İ.A.,(2015). **Konstitutsionnoe Pravo Rossiyskoy Federatsii,Tom-1.** Moskva: Yurayt.

- VALENTEY,S.D.,(2008).**Rossiyskiy Federalizm:Ekonomiko-Pravoviy Problemi**.Sankt-Peterburg: Aleteyya.
- VARLEN,M.,(2015).**Status Parlamentariya: Teoreticheskie Prolemi**.Moskva: Prospekt.
- VASIĞVIÇ,G.A.,KONDRATOVIÇ,N.M.,PRIHODKO,L.A.,(2006).
Konstitutsionnoe Pravo Zarubejnih Stran. Minsk: Knijdiy Dom.
- VIŞNEVSKIY,A.F.,GORBAMOK,N.A.,KUÇINSKIY,V.A.,(2013).**Obşaya Teoriya Gosudarstva i Prava**.Minsk:Akademiya MVD.
- VITRUK,N.V.,(2011). **Konstitutsionnoe Pravosudie**. Moskva: İzdatelstvo Norma.
- VOROBĖV,V.,(2012). **Aktualnie Vaprosi Razbitiya Rossiyskovo Parlamentarizma Na Sovremennom Etape**. Moskva:Unity.
- WALKER,E.W.,(1993). "Politics of Blame and Presidential Powers in Russia's New Constitution". **East European Constitutional Review**,Vol. 2, no. 4 (Fall 1993)/Vol. 3, No. 1 (Winter 1994).
- WEISMAN,A.J.,(1995). "Separation of Power in Post-Cummunist Government:A Constitutional Case Study Of The Russian Federation". **A.U. International Law Review**,Vol.10-No.
- WHITE, S.,(2000). **Russia's New Politics: The Management of A Postcommunist Society**. Cambridge: Cambridge University Press.
- WHITE, S.,(1999). **" Russia", Semi Presidentialism in Europe**. New York: Oxford University Press.
- WHITEMORE,S.,(2010). "Parliamentary Oversight in Putin's Neopatrimonial State. Watchdogs or Show-dogs?". **Europe-Asia Studies**, Vol-62-6.
- WILLERTON,J.P., SHULUS,A.A.,(1995). "Constructing a New Political Process: The Hegemonic Presidency and the Legislature". **The J. Marshall Law Review**, Vol.28: 787,Issue-4.
- YETİŞKİN,B.,(2018). **Mukayeseli Hukukta Devlet Sırrı**. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- ZAHAROV,A.,(1996). **Zakonodatelnıy Protsess V Rossii: Grajdane i Vlast**. Moskva: MR IN-T.
- ZLATOPOLSKI,D.L.,(1994). "İnstitut Prezidenta V Vostoçnoy Evrope: Paryadok Vıbirov i Otbetctvennost". **Jurnal Pravo** , V.11/No 5.

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI, MEVZUAT VE RESMİ GAZETE

- RF Yasama Külliyatı 1995,No:33,S.3424.
(<http://www.szrf.ru/szrf/oglavlenie.phtml?md=0&nb=100>) (16.12.2018)
- RF Yasama Külliyatı 1995,No:49,S.7868.
(<http://www.szrf.ru/szrf/oglavlenie.phtml?md=0&nb=100>) (16.12.2018)
- Anayasa Mahkemesi Bülteni,1996,No,3
(http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_10619/ca1820d99f2c758e82d835816b28c0a34417dc33/) (16.12.2018)
- RF Yasama Külliyatı 1996,No:18,S.2253.
(<http://www.szrf.ru/szrf/oglavlenie.phtml?md=0&nb=100>) (16.12.2018)
- RF Yasama Külliyatı 1996,No:19,S.2370.
(<http://www.szrf.ru/szrf/oglavlenie.phtml?md=0&nb=100>) (16.12.2018)
- RF Yasama Külliyatı 1998,No:51,S.6341.
(<http://www.szrf.ru/szrf/oglavlenie.phtml?md=0&nb=100>) (16.12.2018)
- 10 Nisan 1999 tarihli ve 25 sayılı Rusya Resmi Gazetesi
(<https://rg.ru/gazeta/2010/02/10.html>) (16.12.2018)
- RF Yasama Külliyatı 1999,No:6,S.866.
(<http://www.szrf.ru/szrf/oglavlenie.phtml?md=0&nb=100>) (16.12.2018)
- RF Yasama Külliyatı 1999,No:29,S.3773.
(<http://www.szrf.ru/szrf/oglavlenie.phtml?md=0&nb=100;>) (16.12.2018)
- RF Yasama Külliyatı 2008,No:35,S.4051.
(<http://www.szrf.ru/szrf/oglavlenie.phtml?md=0&nb=100&year=2008>) (16.12.2018)
- RF Yasama Külliyatı 1996,No:19,S.2370.
(<http://www.szrf.ru/szrf/oglavlenie.phtml?md=0&nb=100>) (16.12.2018)
- 10 Nisan 1999 tarihli ve 25 sayılı Rusya Resmi Gazetesi
(<https://rg.ru/gazeta/2010/02/10.html>) (16.12.2018)
- RF Yasama Külliyatı 1999,No:6,S.866.
(<http://www.szrf.ru/szrf/oglavlenie.phtml?md=0&nb=100>) (16.12.2018)
- Rusya Federasyonu Toplu Mevzuatı,2002,No.22 S.2031.
(<http://www.szrf.ru/szrf/docslist.phtml?md=1&nb=100&year=&issid=1002002022000>)) (16.12.2018)

- RF Yasama Külliyatı 2008,No:35,S.4051.
(<http://www.szrf.ru/szrf/oglavlenie.phtml?md=0&nb=100&year=2008>)
(16.12.2018)
- Rusya Federasyonu Toplu Mevzuatı,1995,No.28 S.2675
(http://www.szrf.ru/szrf/docslst.phtml?md=1&nb=100&year=&issid=1001995028000&div_id=4) (16.12.2018)
- Rusya Federasyonu Toplu Mevzuatı,1997,No:18,s.2149.
(http://www.szrf.ru/szrf/docslst.phtml?nb=100&year=&issid=1001997018000&div_id=4) (16.12.2018)
- International Republican Institute,Deletaion Report: IRI Monitoring Mission to The Referandum in Russian Federation, 25 Nisan 1993.
(http://www.iri.org/sites/default/files/fields/field_files_attached/resource/russias_1993_constitutional_referendum_0.pdf) (16.12.2018)
- Duma İç Yapısı “*Komiteti i komissii Gosudarstvennoy Dumi*” başlığı altında ,
<http://www.duma.gov.ru/structure/committees/html> (02/12/2017).
- Rusya Federasyonu Ombudsmanlık Kurumu resmi internet sayfası.
(http://ombudsmanrf.org/ombudsman/document/normativnye_pravovye_akty?page=2) (16.12.2018)

Doç. Dr. Polat TUNÇER

SAĞLIK HUKUKU TEMEL BİLGİLERİ

Gözden Geçirilmiş

6. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Sağlık Hukuku Temel Bilgileri

Polat Tunçer

Hukuk Yayınları Dizisi – 1799

Altıncı Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 66 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr - adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.

İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde

No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0 312 395 85 71

Sertifika No: 47479

SÖZLÜK

- Aciz:** Bir şahsın borçlarını ödeyemeyecek durumda bulunması.
- Adem-i ifa:** Yapmamak, yerine getirmemek; borcu ödememek.
- Afoni:** Hastanın ancak fısıltıyla sürdürebildiği konuşma biçimi.
- Agnozi:** Duyu işlevlerinde bozukluk olmamasına karşın, nesneleri tanıyamama ya da tanımlayamama.
- Agorafobi:** Açık alanlarda bulunmaktan korkma.
- Aleksi:** Görme keskinliğindeki bir bozukluğa bağlanamayan, önceden kazanılmış okuma becerisinin kaybı.
- Aleksitimi:** Duygularının ya da duygu durumunun farkında olmama ya da bunları tanımlamakta zorluk çekme veya hiç tanımlayamama.
- Aloji:** Konuşmanın gözlenmesi ve sözel davranıştan anlaşıldığı üzere düşüncede bir yoksullaşmanın olması.
- Amnezi:** Bellek kaybı. Geçmişteki yaşantıları kısmen ya da tümüyle anımsayamama.
- Anerji:** Hareketsiz kalma eğilimi. Hasta sandalyede ya da koltukta saatlerce oturabilir ve hiçbir etkinliği kendiliğinden başlatmayabilir.
- Anhedoni:** Doyum sağlanan etkinliklere karşı hiç ilgi duymama ve kendini bunlardan geri çekme. Hiçbir şeyden zevk almama.
- Anoreksiya:** İştahın azalması ya da yok olması.
- Avolisyon:** Amaca yönelik etkinlikleri başlatamama ve sürdürmememe, içsel güç (enerji) ve istek kaybı.
- Cinsel İstismar:** Çocuğun bir yetişkin tarafından; cinsel uyarı ve doyum için kullanılması, fuhuşa zorlanması, pornografi gibi diğer türlü suçlarda cinsel bir obje olarak kullanılması.
- Deliryum:** Korku ve halüsinasyonlara giden; şaşkınlık, huzursuzluk, konfüzyon ve yönelim bozukluğunun olduğu durum.
- Depersonalizasyon:** Kişinin kendi vücudundan ayrılmış gibi hissettiği ve kendi vücuduna ya da zihinsel süreçlerine sanki dışarıdan bir gözlemciymiş gibi bakıyor olduğu biçiminde bir algı değişikliği ya da yaşantısı. Benliğinden ayrılmış olma duygusu.
- Depresyon:** Keder, hüüzün, üzüntü, yalnızlık, umutsuzluk ve çaresizlik duygusu.

Derealizasyon: Dış dünyanın acayip ya da gerçek dışıymış gibi görüldüğü biçiminde bir algı değişikliği ya da yaşantı. Gerçek dışılık duyumlarını yaşama.

Distraktibilite: Dikkatini belirli bir konu üzerinde tutamama, yani küçük bir uyarı ile dikkatinin bir konudan bir diğerine kayması ya da dikkatinin çok sık bir biçimde önemsiz ya da ilgisiz dış uyarılara çekilmesi.

Duygusal İstismar: Çocuk ve gençlerin, kendilerini etkileyen tutum ve davranışlara maruz kalarak ya da ihtiyaç duydukları ilgi, sevgi ve bakımdan mahrum bırakılarak toplumsal ve bilimsel standartlara göre, psikolojik hasara uğratılması.

Egomani: Patolojik düzeyde kendisiyle uğraşıp durma.

Ekolali: Başka birinin söylediği bir sözcüğü ya da deyişi patolojik olarak, papağan gibi ve açıkça anlamsız bir biçimde yinleme.

Ekopraksi. Bir başkasının davranışlarını taklit yoluyla yinleme.

Eksitasyon: Dış uyarılardan etkilenmeyen açıkça amaçsız ve kızmış motor davranış.

Ekstazi: Yoğun bir kendinden geçme duygusu.

Emtia: Eşya, mallar.

Endiferans: Kişinin çevresinde olup bitenlere karşı ilgisiz ve kayıtsız kalması. Aldırmazlık, vurdumduymazlık.

Enkoherans (şizofazi): Sözcükler ve deyişler mantıklı ya da anlamlı bir ilişki taşımaksızın yan yana getirildiği için başkalarınca anlaşılır olmayan konuşma ya da düşünce biçimi.

Ensest: Evlenmeleri hukuksal, ahlakî ve dinî bakımdan yasaklanmış yakın akraba olan kadın ile erkeğin cinsel ilişkide bulunmaları.

Erotomanik Hezeyan: Genellikle daha yüksek bir konumda olan birinin kendisine âşık olduğuna ilişkin hezeyan.

Fobi: Özgül bir nesne, etkinlik ya da durumdan sürekli olarak mantıksızca korkma ve bundan kaçınmaya zorlanma.

Füg: Başlıca bozukluk; geçmişini unutup, birden, beklenmedik bir biçimde evinden ya da işyerinden ayrılıp gitmedir. Füg durumu bir dissosiyasyondur; yakın çevreden bir kaçıştır ve ne olup bittiğini anımsayamama ile belirlidir.

Gabin: (1) Bir sözleşmede tarafların karşılıklı edimleri arasında açık bir rantısızlık bulunmasıdır. Karşı tarafın, özel durumundan aşırı faydalanma olarak da nitelenebilir. Gabin durumunda zarar gören taraf bir yıl içinde sözleşmeyi bozduğunu bildirerek, verdiği şeyi geri alabilir. Bir yıl geçtikten sonra sözleşme geçerli hale gelir. (2) Haksız faydalanma, sömürü...

Gayri kabili rücu: Geri dönülemez rücu.

Hallüsinasyon: İlgili duyu organını ilgilendiren bir dış uyaran olmaksızın ortaya çıkan, gerçek bir algıymış gibi duyumsanan duygusal bir algıdır. Gerçek algıya benzer bir nitelik gösterir.

Hedonizm: Haz arama davranışları.

Hezeyan (Delüzyon): Büyük çoğunluğun neye inandığına bakılmaksızın sürdürülen ve tersinin geçerli olduğuna ilişkin açık ve tartışmasız kanıtlar getirilmesine karşın değiştirilemeyen, dış gerçeklikten doğru olmayan anlamlar çıkartmaya dayalı, yanlış inanç.

Hiperaktivite: Huzursuz, agresif ve zarar verici etkinlik.

Hiperfaji: İştahın artması ve çok yemek yeme.

Hipermnezi: Bellekte tutma ve anımsama derecesinde abartılı artma.

Hipersomnia: Gece uykusunun uzun olması, gün içinde yeterince uyanık kalmakta zorluk çekme ya da istemeden gündüz uyumak zorunda kalma. Aşırı uyku durumu.

Hipervijilans: Dikkatini bütün iç ve dış uyaranlar üzerinde toplama ve bunlar üzerinde odaklaşma.

Hissi kablel vuku: Olacak bir hadiseyi önceden bilme, görme, hissetme. Önsezi, içine doğma.

İfa: Ödeme, yerine getirme, bir işi yapma, edim.

İhmal: Çocuğa bakmakla yükümlü kişinin; çocuğun sağlık, eğitim ve danışma gibi temel ihtiyaçlarını karşılamaması. Ve beslenme, barınma ve giyinme gibi bakım gereklerini yerine getirmemesi anlamına gelir.

İhzar (Zorla getirme): Kolluk gücü ile mahkemeye zorla getirme.

İkale: Arapça kökenli bir kelime olan ikale; sözlükte bir şeyi gidermek, ortadan kaldırmak anlamına gelir. Hukuki anlamda ise; mevcut bir sözleşmenin yeni bir sözleşmeyle ortadan kaldırılmasıdır. Bir başka deyişle; taraflar aralarındaki sözleşmeyi, sona erdirmek amacıyla, yeni bir sözleşme yapar ve karşılıklı olarak alacak ve borçlarından vazgeçerler.

İlam: Kesinleşmiş ve yerine getirilmesi gereken mahkeme kararı.

İmpulsif Davranış: Düşünmeden ve olası sonuçlarını öngörmeden davranma. Dürtüyle hareket etme.

İnsomnia: Uykuya dalmakta ya da uykuyu kesintisiz sürdürmekte zorluk çekme.

İntifa: Yararlanma, bir şeyden istifade etme.

İrtifak: Hacet talep etme, ihtiyaç duyma. Mevcut bir mal üzerinde kullanma hakkı.

İrtifak hakları: Bir taşınmaz üzerinde, bir kullanma ve yararlanmaya rıza göstermeyi veya mülkiyete özgü bazı hakların kullanılmasından kaçınmayı gerektiren ve diğer bir taşınmaz veya kişi yararına aynı hak olarak tesis edilen hukuki işlem.

İsnad: Bir şeyi veya bir işi, birisi için yaptı diyebilme, bir şeye dayanırma, yükleme.

İsticvap: Bir tarafın kendi aleyhine olan belli bir (veya birkaç) vakia hakkında mahkeme tarafından sorguya çekilmesi.

İstinabe: Mahkeme mahallinde bulunmayan ve mahkemece dinlenmesi gereken kişinin, yargılayan mahkemenin talebi ile oturduğu yer mahkemesince dinlenmesi.

İzalei şüyu (Ortaklığın giderilmesi): İştirak halindeki mülkiyetin paylaşılması işlemi.

Kabili rücu: Dönülebilir rücu.

Katapleksi: Çoğu zaman, kahkaha atma, öfkelenme, korkma ya da şaşırma gibi yoğun duygulara eşlik eden ve kişinin yere düşmesiyle sonuçlanan, birden ortaya çıkan davranış.

Klang Çağrışımları: Anlam olarak olmasa da ses olarak benzer sözcüklerin birbirini çağrıştırmaları. Sözcüklerin anlamlı bir birlikteliği yoktur, ancak ses uyumu gösterirler.

Klastrofobi: Kapalı yerlerden hastalık derecesinde korkma.

Kompulsiyon: Kişinin obsesyonlarına bir tepki olarak ya da katı bir biçimde uygulanması gereken kurallarına göre, yapmaktan kendini alıkoyamadığı yineleyici davranışlar.

Layihâ: Herhangi bir konuda bir görüş ve düşüncüyü bildiren yazı; tasarı.

Libidoda Artma: Cinsel ilgi ve istekte artma.

Maddi hata: Esasa ilişkin olmayan, yazıda ve rakamda yanlışlığı gösterir hata.

Mahcuz (Hacizli): Üzerinde satılamaz şerhi bulunan menkul / gayrimenkul her türlü eşya veya değer.

Mannerizm: Yer etmiş, alışkanlık olmuş istem dışı hareketler.

Monomani: Tek bir nesneyle hastalık derecesinde uğraşıp durma.

Muaccel: Peşin, ivedi, vadesi (eceli) gelmiş, ödenmesi gereken hale gelmiş.

Muhtel: Bozulmuş, eksilmiş, zarara uğramış.

Mutizm: Yapısal bir bozukluk olmaksızın hiç ses çıkartmama, konuşmama.

Müstafi: Kendi isteğiyle işinden çekilmiş, istifa etmiş.

Müştekî: Şikâyetçi, şikâyet eden, ilgili makama derdini anlatan kimse.

Mütemmim cüz: Bütünün vazgeçilmez parçası.

Negativizm: Kabul edilebilir önerileri ya da öğütleri kabul etmeme, bunlara karşı koyma ve direnme. Muhalif olma eğilimi.

Obsesyon: İstenmeden gelen, uygunsuz olarak yaşanan ve belirgin anksiyete ya da sıkıntıya neden olan, yineleyici ve sürekli düşünceler, dürtüler ya da düşlemler.

Otistik Düşünce: Kendi iç dünyasıyla uğraşıp durma.

Öfori: Yaşanan olaylarla ve gerçeklerle uyumlu olmayan, abartılı ve ruhsal yönden kendini iyi hissetme duygusu. Nesnel koşullara uymayan bir ölçüde kendini iyi ve neşeli hissetme duygusu.

Özgül Fobi: Belirli bir nesne ya da durumla sınırlı korku.

Panfobi: Herşeyden korkma.

Panik: Bunaltıcı korku ve endişe duygularının eşlik ettiği yoğun anksiyete atağı.

Paramnezi: Anıların çarpıtılması sonucu ortaya çıkan bellek bozukluğu. Gerçeklerin ve düşlerin birbirine karıştırıldığı bellek bozukluğu.

Parasomnia: Uyku sırasında ya da uykuyla uyanıklık geçişleri arasında ortaya çıkan olağandışı davranışlar ya da fizyolojik olaylar.

Pederasti: 18 yaşın üzerinde olan ve 12-16 yaşları arasındaki erkek çocuklara cinsel ilgi duyan erkekler.

Ritüel: Karmaşık bir davranış, bir töreni andırıncasına hep aynı düzende kompulsif bir biçimde yapma.

Rücu: Dönme; geri dönme, cayma, sözünden dönme, sözünü geri alma, bir ödeme yapan kimsenin bu bedeli, asıl ödeme yapması gereken kişiden istemesi.

Sosyal Fobi: Toplum önünde konuşma, dışarıda yemek yeme, başkalarının yanında yazı yazma, genel tuvaleti kullanma gibi toplumsal durumlarda utanacağından korkma.

Spazm: Kas ya da kas gruplarının istem dışı hareketleri.

Temlik: Devir, alacağın bir başkasına devri, mülkiyetin devri,

Takbih: Çirkin görme, beğenmeme, kınama.

Tebellüğ: Bir bildiriyi imza karşılığı alma.

Tebliğ: Bir kararı muhatabına resmi olarak iletme.

Tedbir: Henüz kararı verilmeyen konularda, dava sonuna kadar belirli önlemlerin alınması.

Tekemmül: Tamamlama.

Tekit: Üsteleme.

Temerrüt: Gecikme.

Temlik (Temellük): Devretme, devralma.

Temyiz: Üst mahkeme incelemesi talebi.

Tenkis: Azaltma.

Tensip: Uygun görme.

Teraküm: Birikme, yığılma.

Tereke: Ölenin aktif malvarlığı.

Teşmil: Yayma.

UYAP (Ulusal Yargı Ağı Projesi): Bütün adli işlemlerin elektronik ortamda yapılarak muhafazasını sağlayan proje; bu projenin ardından ulusal yargı ağına verilen kısa isim.

Vareste (Bağışık): Mahkeme kararı ile duruşmaya katılmama izni.

Vasıf: Suçun hangi kanun maddesini ihlal ettiğine ilişkin olan hukuki tabir; nitelik.

Vasi: Vesayet atındakinin hukuki işlemlerini yapan, mahkeme kararı ile atanmış kişi.

Vekil: Vekâlete dayalı iş yapan.

Velayet (veli): Reşit olmayan çocuğun kanuni temsilcisi, kanuna göre anne ve baba.

Veraset ilamı: Mirasçıları gösteren belge.

Verbijerasyon: Özel birtakım sözcükleri ya da deyişleri anlamsız bir biçimde yineleme. Hastanın söyledikleri hem dinleyene hem de kendisine anlamsız gelmektedir.

Vesayet: Vasi ile temsil edilme hali.

Yed-i emin: Birden çok kişi arasında hukuki durumu çekişmeli olan bir malın, çekişme sonuçlanıncaya kadar emanet olarak bırakıldığı kimse, güvenilir kişi.

Yokluk (Keenlemyekün): Hukuken işlemin sonuç doğurmaması.

Zabıt: Bir hukuki durumu tespit eden yazılı kâğıt.

Zamanaşımı: Kanunda öngörülen ve belirli koşullar altında geçmekle, bir hakkın kazanılmasını, kaybedilmesini veya bir yükümlülüğün kurtulmayı sağlayan süre.

Zımnî: Üstü kapalı, açık olmayan; ima yoluyla.

Zilyet: Sahibi kendisi olsun olmasın bir malı kullanmakta olan, elinde tutan kimse.

Dr. iur. Ahmet Emrah GEÇER

**İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Hukuk Fakültesi
Mali Hukuk Ana Bilim Dalı**

**VERGİ USUL KANUNU'NDA
SAHTE BELGE VE MUHTEVİYATI
İTİBARI İLE YANILTICI BELGE
DÜZENLEME VE KULLANMA
SUÇLARI**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**Vergi usul Kanunu'nda Sahte Belge ve Muhteviyatı İtibari ile
Yanılıcı Belge Düzenleme ve Kullanma Suçları**
Ahmet Emrah Geçer

Hukuk Yayınları Dizisi – 2944

Birinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 24 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

Akgüner, M. Süha; Sekdur, Mahmut	: Vergi Hukukunda Naylon Fatura, Tek Ağaç Yayınevi, Ankara, 2004.
Akkaya, Mustafa	: Vergi Hukukunda Ekonomik Yaklaşım, Turhan Yayınevi, Ankara, 2002.
Aksoy, Şerafettin	: Vergi Hukuku ve Türk Vergi Sistemi, 14. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1999.
Aksoy Dursun, Sanem	: Eşya Kavramı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010.
Arkan, Sabih	: Ticarî İşletme Hukuku, 19. Bası, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara, 2014.
Arslaner, Hakan	: Vergi Kabahat ve Suçlarının Unsurları, Ekin, Bursa, 2017.
Artuk Mehmet Emin; Gökçen, Ahmet; Yenidünya, A. Caner	: Ceza Hukuku Genel Hükümler, 10. Bası, Adalet Yayınları, Ankara, 2016.
Bahtiyar, Mehmet	: Ticari İşletme Hukuku, 20. Bası, Beta, İstanbul, 2019
Bakıcı, Sedat	: 5237 sayılı Yasa Kapsamında Ceza Hukuku Genel Hükümleri, 2. Bası, Adalet, Ankara, 2008.
Batı, Murat	: Muhasebe Hileleri ve Vergiden Kaçınma, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2. Bası, 2017.
Başaran Yavaşlar, Funda	: Vergi Ödevi İlişkisinin Tarafları Üzerinden Alman Vergilendirme Usulü -Hukuk Devleti Bakış Açısıyla-, Seçkin, Ankara, 2013.
Bayar, İbrahim Nihat	: Vergi Kaçakçılığı, Mali Akademi Yayınları, Ankara, 2013.
Baykara, Bekir	: Teorik ve Pratik Yönleri ile Vergi ve Vergi Ceza Hukuku, Maliye Hesap Uzmanları Derneği, İstanbul, 2009.
Bayraklı, Hasan Hüseyin	: Vergi Ceza Hukuku, 3. Bası, Külcüoğlu Kültür Merkezi Yayınları, Uşak, 2006.
Bekar, Elif	: Türk ve Amerikan Ceza Hukukunda Zorunluluk Hali, Seçkin, Ankara, 2013
Biyan, Özgür	: Türk Vergi Hukukunda İspat ve Delil, Adalet Yayınevi, Ankara, 2012.
Brown, Karen B. (Ed.)	: A Comparative Look At Regulation of Corporate Tax Avoidance, Ius Gentium Comparative Perspectives on Law and Justice 12, Springer, 2012.
Broyles, D. Scott	: Criminal Law in the USA, 2 nd Edition, Wolters Kluwer-Law&Business, USA, 2015.
Budak, Tamer	: Türk Vergi Hukukunda Anayasal Ölçüt: Mali Güç, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010.

- Can, Mertol : **Deniz Ticareti Hukuku Ders Kitabı**, Cilt: I, Giriş-Gemi-Deniz Hukuku Kişileri, İmaj Yayıncılık, Ankara, 2000.
- Candan, Turgut : **Vergi Suçları ve Cezaları**, Maliye ve Hukuk Yayınları, 3. Bası, Ankara, 2010.
- Candan, Turgut : **Açıklamalı İdari Yargılama Usulü Kanunu**, 6. Bası, PwC, İstanbul, 2015.
- Cengiz, Aydın; Kılıç, Ömer : **Türk Vergi Hukukunda Naylon Fatura Suçları**, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2017.
- Centel, Nur; Zafer, Hamide; Çakmut, Özlem : **Türk Ceza Hukukuna Giriş**, 4. Bası, Beta, İstanbul, 2006.
- Centel, Nur; Zafer, Hamide : **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 13. Bası, Beta, İstanbul, 2006.
- Chand, Vikram : **The Interaction of Domestic Anti-Avoidance Rules with Tax Treaties**, Schultless, Zurich Switzerland, 2018.
- Chéruiy, Christian : **Tax Procedure in Belgium: Audit to Litigation A First Insight**, Loyens & Loeff SCRL/CVBA, 2014.
- Cihan, Erol : **Cebir Kullanma Cürmü: TCK Madde 188**, İstanbul Üniversitesi Yayınları, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1978.
- Çağan, Nami : **Vergilendirme Yetkisi**, Kazancı Hukuk Yayınları, İstanbul, 1982.
- Çakır, Kerim : **Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama Suçu**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2016.
- Çakmakçı, Ali; Köseer, Semra : **Sahte belge ve Vergi Kaçakçılığı Suçları**, 1. Bası Seçkin, Ankara, 2019.
- Çavuş, Adnan : **Suç Genel Teorisi Işığında Vergi Kaçakçılığı Suçları**, Beta, İstanbul, 2016.
- Çetin Erol; Malkoç, İsmail : **Uygulamada Sahtekârlık Suçları, Bilgisayar Suçları, Tebligat Suçları ve İlgili Mevzuat**, Adalet Yayınevi, Ankara, 1995.
- Çitil, Bünyamin : **Vergi Hukukunda Sahte Fatura Suçları**, Seçkin, Ankara, 2019.
- Çolak, Mustafa : **Elektronik Vergileme Hukuku**, Seçkin, İstanbul, 2020.
- Çomaklı, Şafak Ertan : **Vergi Ceza Hukukunda Mahsus Suç**, Savaş Yayınevi, Ankara, 2008.
- Değirmenci, Olgun : **Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama Suçu (Kara Para Aklama Suçu)**, 1. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2007.
- Demirbaş, Timur : **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 14. Bası, Seçkin, Ankara, 2019.
- Donay, Süheyl : **Ceza Mahkemesinde Yargılanan Vergi Suçları**, Beta, İstanbul, 2008.
- Donay, Süheyl : **Güncelleştirilmiş Ceza Yargılaması Hukuku**, Beta, İstanbul, 2015.

Dönmezer, Sulhi; Erman, Sahir	:	Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku Umumi Kısım Cilt I , İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Matbaası, İstanbul, 1971.
Dönmezer, Sulhi; Erman, Sahir	:	Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku Cilt II , 6. Bası İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayını, İstanbul, 1978.
Dönmezer, Sulhi; Erman, Sahir	:	Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku Genel Kısım II 8. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1983.
Dönmezer, Sulhi Erman, Sahir	:	Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku Genel Kısım Cilt III , 12. Bası, Beta, İstanbul, 1997.
Dural, Mustafa; Sarı, Suat	:	Temel Kavramlar ve Medeni Kanunun Başlangıç Hükümleri , Filiz Kitabevi, İstanbul, 2004.
Dural, Mustafa; Öz, Turgut Öz	:	Miras Hukuku , 8. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2015.
Dülger, İbrahim	:	Türk Ceza Hukukunda Müsadere , Sayram Yayınevi, Konya, 2009.
Edizdoğan, Nihat; Taş, Metin; Çelikkaya, Ali	:	Vergi Ceza ve Yargılama Hukuku , 1. Bası, Ekin, Bursa, 2007.
Ela, Hatice	:	Vergi Ceza Hukukunda Sahte Belge ve Yanıltıcı Belge , Seçkin, Ankara, 2020.
Erdem, Tahir	:	Vergisel Kabahatler , Beta, İstanbul, 2010.
Erem, Faruk	:	Türk Ceza Hukuku , Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayını, Ankara, 1962.
Erem, Faruk	:	Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler Cilt I , Seçkin, Ankara, 1984.
Erem, Faruk	:	Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku Cilt IV: Özel Hükümler , 4. Bası, Seçkin, Ankara, 1993.
Erem, Faruk; Danişman, Ahmet; Artuk, Mehmet Emin	:	Ceza Hukuku Genel Hükümler , 14. Bası, Seçkin, Ankara, 1997.
Erginay, Akif	:	Vergi Hukuku İlkeler, Vergi Tekniği, Türk Vergi Sistemi , 15. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1995.
Erman, Sahir	:	Evrakta Sahtekârlık Suçlarında Varaka Mevhumu , İsmail Akgün Matbaası, İstanbul, 1949.
Erman, Sahir	:	Sahtekârlık Cürümleri , 3. Bası, İstanbul Üniversitesi Yayınları No: 1550, İstanbul, 1970.
Erman, Sahir	:	Sahtekârlık Suçları Ticari Ceza Hukuku Cilt: III , 3. Bası, Nazım Terzioğlu Matematik Araştırma Enstitüsü, İstanbul, 1981.
Erman, Sahir	:	Vergi Suçları , İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 1988.
Erman, Sahir; Özek, Çetin	:	Ceza Hukuku Özel Bölüm Kamu Güvenine Karşı İşlenen Suçlar , Yeni Şehir Kitabevi, İstanbul, 1996.

- Erol, Ahmet : **Türk Vergi sistemi ve Vergi Hukuku**, Yaklaşım Yayını, Ankara, 2008.
- Fukuyama, Francis : **The Origins of Political Order**, Profile Books, Croydon-United Kingdom, 2012.
- Gedik, Doğan : **5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa Göre Müsadere**, Adalet, Ankara, 2007.
- Gökçen, Ahmet : **Belgede Sahtecilik Suçları**, 5. Bası, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- Gözübüyük, A. Pulat : **Türk Ceza Kanunu Açıklaması**, Cilt: III, Sevinç Matbaası, Ankara, 1970.
- Güçlü, Faruk : **Türk Ceza Kanunu Açısından Vergi Kaçakçılığı**, 1. Bası, Yazarın Kendi Yayını, Ankara, 1998.
- Güçlü, Faruk : **Vergi Kaçakçılığı ve Uygulamaları**, Detay Yayıncılık, Ankara, 2001.
- Gülşen, Recep : **Ceza Hukukunda Sorumluluğu Kaldıran Nedenlerden Kaza, Mücbir Sebep, Cebir ve Tehdit**, Seçkin, İstanbul, 2007.
- Gümüşkaya, Gamze : **Mülkiyet Hakkına Vergisel Müdahaleler Bakımından İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi'ne Kişisel Başvuru**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010.
- Günay, Erhan : **Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2010.
- Gündel, Ahmet : **Vergi Suçları ve Cezaları**, 3. Bası, Adil Yayınevi, Ankara, 1995.
- Güney, Niyazi; Yılmaz, Zekeriya : **Dava ve Cezanın Düşürülmesi**, Adalet, Ankara, 2008.
- Güneş, Gülsen : **Verginin Yasallığı İlkesi**, 4. Tıpkı Bası, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2014.
- Güngör, Devrim : **Resmi Belgede Sahtecilik Suçu**, 1. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara, 2010.
- Hafızoğulları, Zeki; Özen, Muharrem. : **Türk Ceza Kanunu Özel Hükümler Topluma Karşı Suçlar**, 1. Bası, Ankara, US-A Yayınları, 2012.
- Hakeri, Hakan : **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 19. Bası, Adalet Yayınevi, Ankara, 2016.
- Harari, Yuval Noah : **Sapiens: A brief history of humankind**, Harvill Secker, United Kingdom, 2014.
- Hatipoğlu, Muzaffer; Parlar, Ali : **Özel Ceza Yasaları Uygulamalarında Ekonomik ve Ticari Suçlar**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2005.
- Heinrich, Bernd (Ünver, Yener Ed.) : **Ceza Hukuku Genel Kısım II**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015.
- Hızlı, Yılmaz : **Türk Vergi Hukukunda Kaçakçılık Suçu**, 1. Bası, Kazancı Hukuk Yayınları, Ankara, 1984.

- Ilica, Zeynel;
Ilica, Ömür : **Vergi Hukukunda Sahte Fatura ve Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge**, Adalet, Ankara, 2016.
- İçel, Kayıhan : **Suçların İçtimalı**, İstanbul Üniversitesi Yayınları, No. 1762, Sermet Matbaası, İstanbul, 1972.
- İçel, Kayıhan;
Donay, Süheyl : **Karşılaştırmalı ve Uygulamalı Ceza Hukuku**, 1. Bası, Beta Yayıncılık, İstanbul, Filiz Kitabevi, 2005.
- İçel, Kayıhan;
Evik, A. Hakan : **Ceza Hukuku Genel Hükümler II**, 4. Bası, Beta, İstanbul, 2007.
- İçel Kayıhan; Sokullu Akıncı, Füsun;
Özgenç, İzzet; Sözüer, Adem;
Mahmutoğlu, Fatih Selami;
Ünver, Yener : **İçel Yaptırım Teorisi**, 1. Bası, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2000.
- İçel Kayıhan; Sokullu Akıncı, Füsun;
Özgenç, İzzet; Sözüer, Adem;
Mahmutoğlu, Fatih Selami;
Ünver, Yener : **İçel Suç Teorisi**, 3. Bası, Beta Yayıncılık, İstanbul 2004.
- İçel, Kayıhan : **İçel Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Yenilenmiş Bası, Beta, İstanbul, 2016.
- İpek, Ali İhsan : **Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2010.
- Jescheck, Hans-Heinrich : **Alman Ceza Hukukuna Giriş**, (Tercüme Eden: Feridun Yenisey) 2. Bası, Beta, İstanbul, 2007.
- Selim Kaneti; Esra Ekmekci;
Gülşen Güneş; Mahmut Kaşıkçı : **Vergi Hukuku**, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2019.
- Karakoç, Yusuf : **Vergi Ceza Hukuku**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2016.
- Karakoç, Yusuf : **Genel Vergi Hukuku**, 7. Bası, Yetkin, Ankara, 2014.
- Karakoç, Yusuf : **Türk Vergi Ceza Hukukunda Pişmanlık ve İslah**, 2. Bası, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Yayınları, No:76, 1997.
- Kaşıkçı, Mahmut : **Türk Hukukunda Vergi Kaçakçılığı Suçları**, Ethemler Yayıncılık, İstanbul, 2007.
- Kaşıkçı, Mahmut : **Vergi Yargılaması Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi**, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2017.
- Katoğlu, Tuğrul : **Ceza Hukukunda Hukuka Aykırılık**, Seçkin, Ankara, 2003.
- Keyman, Selahattin : **Türk Hukukunda Af (Genel Af-Özel Af)**, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, 1965.
- Kırbaş, Sadık : **Vergi Hukuku Temel Kavramlar İlkeler ve Kurumlar**, 20. Bası, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2015.
- Kızılot, Şükrü;
Kızılot, Zuhal : **Vergi, Ticaret ve Ceza Hukuku Yönünden Kaçakçılık Suçları ve Naylon Fatura İhtilafları**, 4. Bası, Yaklaşım, Ankara, 2011.

- Kızılot, Şükrü; Kızılot, Zuhâl : **Vergi İhtilafları ve Çözüm Yolları**, 19. Bası Yaklaşım, Ankara, 2011.
- Koca, Mahmut; Üzülmüş, İlhan : **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 4. Bası, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.
- Koca, Mahmut; Üzülmüş, İlhan : **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 10. Bası, Seçkin Ankara, 2017.
- Kocahanoğlu, Osman Selim : **Türk Vergilendirme Hukukunda Vergi Suçları, Vergi Cezaları ve İhtilaf Sistemi**, 1. Baskı, Bilmen Basımevi, İstanbul, 1977.
- Kocahanoğlu, Osman Selim : **Vergi Suçları, Vergi Cezaları ve Kurtulma Yolları**, 2. Bası, Yayıncılık Matbaası, İstanbul, 1983.
- Köbel, Von Raf : **Selbstbelastungsfreiheiten Der nemo-tenetur-Satzim materiellen Strafrecht**, 1. Auflage, Duncker & Humblot, Berlin, 2006.
- Köstü, Ozan Muzaffer : **Danıştay İçtihatları Işığında Sahte Fatura ve Tespiti**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2011.
- Kuhn, Thomas; Weigell, Jörg : **Steuerstrafrecht**, 2. Auflage, Verlag C. H. Beck München, 2013.
- Kumkale, Ruknettin : **Hukuki ve Mali Yönleriyle Fatura**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2008.
- Leitner, Roman; Toifl (Ed.) : **Steuerstrafrect International-International Tax Criminal Law**, (Ed.), Linde Verlag, 2007
- Lepage, Agathe; Maistre du Chambon, Patrick; Salomon, Renaud : **Droit pénal des affaires**, 5e édition, Lexis Nexis/Manuels, France, 2018.
- Lopez, Christian : **Droit pénal fiscal**, coll. Systèmes, LGDJ, France, 2012.
- Lymer, Andy; Oats, Lynne : **Taxation Policy and Practice**, 19. Edition, EP Fiscal Publications, United Kingdom, 2012.
- Lyons, Susan M. : **International Tax Glossary**, 2nd Edition, IFBD Publications, Netherlands, 1992.
- Mahmutoğlu, Fatih Selami : **Kabahatleri Suç Olmaktan Çıkarma Eğilimi ve Düzenli Aykırılıklar Hukukunda (İdari Ceza Hukukunda) Yaptırım Rejimi**, Kazancı Yayınları, İstanbul, 1995.
- Metin, Yüksel : **Ölçülülük İlkesi - Karşılaştırmalı Bir Anayasa Hukuku İncelemesi**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2002.
- Miller, Angharad; Oats, Lynne : **Principles of International Taxation**, 3rd Edition, Bloomsbury Professionals, Sussex UK, 2012.
- Mutluer, M. Kâmil : **Genel Vergi Hukuku**, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2006.
- Nadaroğlu, Halil : **Kamu Maliyesi Teorisi**, 8. Bası, Beta, İstanbul, 1992.
- Oğurlu, Yücel : **Karşılaştırmalı İdare Hukukunda Ölçülülük İlkesi**, 1. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2002.

- Ok, Nuri; Gündel, Ahmet : **Açıklamalı İçtihatlı Ceza Mahkemelerinin Görevine Giren Vergi Kaçakçılığı Suçları**, Seçkin, Ankara, 2002.
- Oktar, S. Ateş : **Vergi Hukuku**, 13. Bası, Türkmen Kitabevi, İstanbul, 2018.
- Öncel, Mualla; Kumrulu, Ahmet, Çagan, Nami : **Vergi Hukuku**, 27. Bası, Ankara, Turhan Kitabevi 2018.
- Önder, Ayhan : **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Cilt: II, Beta, İstanbul, 1989.
- Önder, Ayhan : **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 4. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1994.
- Özbalcı, Yılmaz : **Gelir Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları**, Oluş Yayıncılık, İstanbul, 1976.
- Özbalcı, Yılmaz : **Vergi Usul Kanunu Yorum ve Açıklamaları**, Oluş Yayıncılık, Ankara, 2005.
- Özbek, Veli Özer : **TCK İzmir Şerhi Türk Ceza Kanunun Anlamı**, Cilt:1, 3. Bası, Seçkin, Ankara, 2006.
- Özbek, Veli Özer; Doğan, Koray; Bacaksız, Pınar; Tepe, İlker : **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 5. Bası, Seçkin, Ankara, 2016.
- Özbek, Veli Özer; Doğan, Koray; Bacaksız, Pınar; Tepe, İlker : **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 7. Bası, Seçkin, Ankara, 2016.
- Özbek, Veli Özer : **Ekonomi Ceza Hukuku Birinci Kitap Genel Hükümler**, Seçkin, Ankara, 2020.
- Özbudun, Ergun : **Türk Anayasa Hukuku**, 15. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara, 2014.
- Özdemir, Serkan : **Türk Vergi Hukukunda Belgeler ve Uygulama Sonuçları**, 1. Bası, Seçkin, Ankara, 2020.
- Özdiler Küçük, Eda : **Vergi Hukukunda Karineler**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2011.
- Özen, Mustafa : **213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda Düzenlenen Vergi Suçları ve Kabahatleri**, 2. Bası, Adalet, Ankara, 2018.
- Özer, Yılmaz; Doğan, A. Abdullah; Arıca, M. Nadir : **Vergi Hukukunda Belgeler**, Şafak Matbaası, Ankara, 1996.
- Özgenç, İzzet : **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 9. Bası, Seçkin, Ankara, 2013.
- Özgenç, İzzet : **Suç İştirakin Hukuki Esası ve Faillik**, 1. Bası, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Hukuk Müşavirliği, İstanbul, 1996.
- Özkan, Halid : **Ceza Hukukunda Azmettirme**, 1. Bası, Seçkin, Ankara, 2013.
- Öztan, Bilge : **Medeni Hukukun Temel Kavramları**, 26. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2007.
- Öztürk, Bahri Öztürk; Erdem, Mustafa Ruhan : **Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku**, 10. Bası, Seçkin, Ankara, 2006.

- Parlar, Ali; Demirel, Güleç : **Adli ve İdari Vergi Suçları**, Adil Yayınevi, Ankara, 2002.
- Poroy, Reha; Tekinalp, Ünal; Çamoğlu, Ersin : **Ortaklıklar Hukuku I**, 13. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2014.
- Pradel, Jean : **Droit pénal général**, 21e édition, Cujas / Référence, France, 2016.
- Rençber, Altan : **Kabahat Genel Teorisi Açısından Vergi Kabahatleri**, 1. Bası, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2017.
- Saban, Nihal : **Vergi Hukuku**, 10. Bası, Beta, İstanbul, 2019.
- Sağlam, Fazıl : **Temel Hakların Sınırlandırılması ve Özü**, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları No:506, Ankara, 1982.
- Sancar, Türkan Yalçın : **Müteselsil Suç**, Seçkin, Ankara, 1995.
- Sandford, C.T. : **Hidden Costs of Taxation**, Institute of Fiscal Studies, UK London, 1973.
- Seer, Roman; Wilms, Anna Lena (Ed.) : **Surcharges and Penalties in Tax Law**, (EATLP Annual Congress Milan 28-30 May 2015), EATLP International Tax Series Volume:14, IFBD, Netherlands, 2016.
- Selçuk, Muhlis; Mutlu, Aysegül; Doğrusöz, A. Bumin; Seviğ, Veyisi : **Türk Vergi Sisteminde Öneriler**, İstanbul Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası Yayını, İstanbul, Yayın No:6, İstanbul, 1993.
- Sevilengül, Orhan : **Genel Muhasebe**, 17. Bası, Gazi Kitabevi, Ankara, 2014.
- Somuncu, Ahmet : **Türk Vergi Sisteminde Belge Düzeni Uygulama-Sorunlar-Yargı Kararları**, Seçkin, Ankara, 2014.
- Soyaslan, Doğan : **Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 8. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara, 2010.
- Söhn, Hartmut; Heuermann, Bernd : **Abgabenordnung – Finanzgerichtsordnung Kommentar**, Verlag Dr. Otto Schmidt, Köln, 2012.
- Sözüer, Adem : **Suçta Teşebbüs**, Kazancı Yayınları, İstanbul, 1994.
- Şenyüz, Doğan : **Vergi Ceza Hukuku**, Ekin, Bursa, 2013.
- Tan, Turgut : **İdare Hukuku**, 2. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2013.
- Taş, Metin; Çelikkaya, Ali : **Vergi Ceza ve Yargılama Hukuku**, Ekin Yayınları, Ankara, 2007.
- Taşdelen, Aziz : **Vergi Usul Kanunu Yönünden Vergi Kabahatleri**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2010.
- Taşdemir, Kubilay; Özkepir, Ramazan : **Uygulamada-Öğretide Belgelerde Sahtecilik, Mala Karşı Suçlar ve Bilişim Alanında Suçlar**, Adil Yayınevi, Ankara, 1998.
- Taştan, Mehmet : **Açıklamalı-İçtihatlı Vergi Kaçakçılığı Suçları**, Adalet, Ankara, 2015.
- Tezcan, Durmuş; Erdem, Mustafa Ruhan; Önok, R. Murat : **Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku**, 8. Bası, Ankara, Seçkin, 2012.

- Tiley, John; Loutzenhiser, Glen : **Revenue Law**, Hart Publishing, 7th Edition, Oxford United Kingdom, 2012.
- Tipke, Klaus : **Besteuerungsmoral und Steuermoral**, Verlag für Sozialwissenschaften, Springer Fachmedien Wiesbaden, Düsseldorf, 2000.
- Tipke, Klaus; Lang, Joachim; Seer, Roman; Hey, Johanna; Montag, Heinrich; Englisch, Joachim; Hennrichs, Joachim : **Steuerrecht**, Verlag Dr. Otto Schmidt, 21. Auflage, 2013.
- Toroslu, Nevzat : **Ceza Hukukunda Zaruret Hali**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları no:234, Sevinç Matbaası, Ankara, 1968.
- Toroslu, Nevzat : **Cürümlerin Tasnifi Bakımından Suçun Hukuki Konusu**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Yayın No:273, Sevinç Matbaası, Ankara, 1970.
- Toroslu, Nevzat : **Ceza Hukuku Özel Kısım**, 8. Bası, Savaş Yayınevi, Ankara, 2015.
- Toroslu, Nevzat : **Ceza Hukuku Genel Kısım**, 10. Bası, Savaş Yayınevi, Ankara, 2007.
- Tosun, Öztekin : **Hileli Vergi Suçları**, İstanbul Üniversitesi Yayını, İstanbul, 1962.
- Türk, İsmail : **Kamu Maliyesi**, Turhan Kitabevi, Ankara, 1992.
- Ubelhoer, Kurt; Pfeiffer, Sebastian; Huisman, Eline; Schaffer, Erich : **Introduction to Austrian Tax Law**, 3. Auflage, Facultas Verlags und Buchhandels AG facultas Universitätverlag, Wien, Österreich, 2018.
- Uğur, Hüsametlin; Elibol, Mert : **Açıklamalı-İçtihatlı Vergi Suçları**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2016.
- Uluslan, İlhan; Başaran Yavaşlar, Funda : **İdari Ceza Hukuku Sempozyumu**, Seçkin, Ankara, 2009.
- Uygun, Oktay : **1982 Anayasa'sında Temel Hak ve Özgürlüklerin Genel Rejimi**, Kazancı Hukuk Yayınları, İstanbul, 1992.
- Uysal, Ali; Eroğlu, Nurettin : **Açıklamalı ve Örnekli Vergi Usul Kanunu**, 4. Bası, Yazarın Kendi Yayını, Ankara, 2009.
- Ülgen, Hüseyin; Helvacı, Mehmet; Kaya, Arslan; Nomer Ertan, N. Füsün : **Ticari İşletme Hukuku**, Vedat Kitapçılık İstanbul, 2006.
- Ünal, Oğuz Kürşat : **Fatura ve İspat Kuvveti**, 4. Bası, Bilge Yayınevi, Ankara, 2006.
- Ünver, Yener : **Ceza Hukukuyla Korunması Gereken Hukuksal Değer**, Seçkin, İstanbul, 2003.

Ünver, Yener; Hakeri, Hakan	:	Ceza Muhakemesi Hukuku , 12. Bası, Adalet Yayınevi, Ankara, 2016.
Ürel, Gürol	:	Güncel Vergi Usul Kanunu Uygulaması , Maliye ve Hukuk Yayınları, Ankara, 2007.
Watson, Camilla E.	:	Tax Procedure and Tax Fraud in A Nutshell , 5th Edition, West Academic Publishing, US, 2016.
Weaver, Russell L.; Friedland, Steven I.; Hancock, Catherine; Fair, Bryan K.; Knechtle, John C.; Rosen, Richard D.	:	Constitutional Law: Cases, Materials and Problems , Fourth Edition, Wolters Kluwer, New York, 2017.
Yaltı, Billur	:	Vergi Yükümlüsünün Hakları , Beta, İstanbul, 2006.
Yaşar, Osman; Gökcan, Hasan Tahsin; Artaç, Mustafa	:	Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu Cilt 4 , Adalet Yayınevi, Ankara, 2010.
Yıldırım, Zübeyr	:	Vergi Ceza Hukukunda Pişmanlık ve Islah , Adalet, Ankara, 2013.
Yılmaz, Zekeriya	:	Teoride ve Uygulamada Müsadere , Seçkin, Ankara, 2003.
Yiğit, Uğur	:	Vergi Kaçakçılığı Suçları ve Diğer Hürriyeti Bağlayıcı Vergi Suç ve Cezaları , Beta, İstanbul, 2004.
Yurtcan, Erdener	:	Ceza Yargılamasında Kesin Hüküm , Kazancı Hukuk Yayınları, İstanbul, 1987
Yüce, Mehmet	:	Vergi Kaçakçılığı Suçu (Sahte Belge ve Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge Düzenleme ve Kullanma Suçu) ve Yargılama Usulü , Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
Yücel, Necmi N.	:	Tatbikatta Vergi Cezaları , İnkılap Kitabevi, İstanbul, 1955.
Yüksektepe, Mert Asker	:	Belgede Sahtecilik , Aristo Yayıncılık, İstanbul, 2018.
Zafer, Hamide	:	Ceza Hukuku Genel Hükümler TCK m. 1-75 , 5. Bası, Beta, İstanbul, 2015.
Zevkililer, Aydın; K. Emre Gökyayla	:	Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri , 14. Bası Turhan Kitabevi, Ankara, 2014.

MAKALELER

- Açıkgöz, Osman : "Vakıf Yönetim Organının İbrası ve Uygulanacak Hükümlerin Tespiti", **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**, Özel Sayı: Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan, Prof. Dr. Ozman Açıkgöz'e Armağan, Cilt 22, Sayı 3, 2016, ss. 53-82.
- Ağar, Serkan : "Sahte veya Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge Düzenleme veya Kullanma Suçları", **TBB**, Sayı:58, 2005, ss. 273-301.
- Akbulut, Berrin : "Vergi Suçlarında İştirak", **Karşılaştırmalı Hukukta Ekonomik Suçlar Uluslararası Sempozyumu Tebliğler**, (Ed. İzzet Özgenç; Cumhuriyet Şahin; Faruk Turhan), Cilt:II, Seçkin, Ankara, 2020, s. 1141-1152.
- Akçaoğlu, Ertuğrul : "Vergi Ziyatı Kavramı Üzerine Bazı Tespit ve Değerlendirmeler", **Vergi Kaçakçılığı Suçları Sempozyum Kitabı**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2017.
- Akdeniz, Demet : "Sahte ve Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge Düzenleme ve Kullanma Suçunda Manevi Unsur", **Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt:5, Sayı:1, 2018, ss. 90-105.
- Akdeniz, Kurtuluş : "Açık Fatura-Kapalı Fatura", **Yaklaşım Dergisi**, Sayı:66, Haziran 1998.
- Akış, Ercüment : "Resmi Evrak ve Sahtecilik", **Yerel Yönetim ve Denetim Dergisi**, Cilt:2, Sayı:5, Temmuz 1997, ss. 4- 11.
- Akkaya, Çetin : "Suçların İçtimai Bağlamında Fiil Tekliği", **Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi**, Yıl:7, Sayı:13, Haziran 2019, ss. 1-38.
- Akkaya, Mustafa : "Vergi Mahkemesi ve Ceza Mahkemesi Kararlarının Etkileşimi Üzerine Bir İnceleme", **AÜHFD**, Sayı:49, 2000, ss. 85-96.
- Akkaya, Mustafa : "İdari ve Adli Vergi Ceza Sistemine Eleştirel Bakış", **Vergi Sorunları Dergisi**, Yıl:31, Sayı:233, 2008, ss. 29-36.
- Akkaya, Mustafa; Bayar, İbrahim Nihat : "Vergi Ziyatına Neden Olmayan Kaçakçılık Suçlarında Tarhiyat Öncesi Uzlaşmanın Cezaya ve Ceza Yargılamasına Etkisi", **Yaklaşım Dergisi**, Sayı:220, Nisan 2011.
- Akkaya, Mustafa : "Vergi Kaçakçılığı Suçları Teori ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar", **Vergi Kaçakçılığı Suçları Sempozyum Kitabı**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2017, ss. 17-28.
- Aktaş, Murat; Özgür, Murat : "Vergi Usul Kanunu'nda Yeralan Hürriyeti Bağlayıcı Ceza Gerektiren Suçlarda Dava Zamanasımı Süreleri (Eski ve Yeni Ceza Kanunu Bağlamında İrdelenmesi)-II", **Yaklaşım**, Yıl:14, Sayı:161, Mayıs 2006.
- Alessandro, Giovannini, : "Il ne bis in idem per la Corte EDU e il sistema sanzionatorio tributario domestico", **Rassegna Tributaria**, Vol:57, no. 5/2014, p. 1155-1183.

- Alkan, Nevzat; Sözen, Şevki : "Türkiye'de Adli Belge İncelemesinde Bilirkişilik Sisteminin Değerlendirilmesi", **Adli Tıp Bülteni**, Cilt:3, Sayı:3, 1998.
- Althuber, Franz; : "Austria", **The Tax Disputes and Litigation Review** Holzer, Stefan (Ed. Simon Whitehead), Sixth Edition, Law Business Research Ltd, London, 2018.
- Arslan, Çetin : "Vergi Kaçakçılığı Suçlarında İçtima Sorunu", **Vergi Kaçakçılığı Suçları Sempozyum Kitabı**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2017, ss. 75-79.
- Arslan, Çetin; Baştürk, İhsan : "Belgede Sahtecilik Suçunun Konusu Olarak Elektronik Ortamdaki Veriler", **ERÜHFD**, Cilt:8, Sayı:2, 2013, ss. 195-219.
- Arslan, Çetin; Erdoğan, Yağmur Müge : "Vergi Kaçakçılığı Suçlarında Zincirleme Suç", **Karşılaştırmalı Hukukta Ekonomik Suçlar Uluslararası Sempozyumu Tebliğler**, (Ed. İzzet Özgenc; Cumhur Şahin; Faruk Turhan) Cilt:2, Seçkin, Ankara, 2020, ss.1067-1077.
- Ateşgözoğlu, Erdem : "Vergi Usul Kanunu'nun 371. Maddesinde Yer Alan Pişmanlık ve Islah Kurumu Üzerine Genel Bir Değerlendirme", **Vergi Dünyası**, Sayı:343, Mart 2010.
- Ayaz, Garip; Sönmez, Erdal : "Vergi İdaresinin Bankalardan Aldığı Bilgiler ve Islah Hükümlerinden Yararlanmayı Engeller", **Yaklaşım Dergisi**, Sayı:81, Eylül 1999.
- Aykın, Hasan : "Vergi Usul Kanunu'nun 359. Maddesi Kapsamında Neden Olunan Vergi Ziyayı ve Kazanç Müsaderesi", **Yaklaşım Dergisi**, Yıl:17, Sayı:204, Aralık 2009.
- Ayrault, Ludovic; Motte, A. Maitrot de la : "France" Ed. Roman Seer; Anna Lena Wilms, **Surcharges and Penalties in Tax Law**, EATLP International Tax Series, Volume 14, Amsterdam, 2016, p. 333-354.
- Bahçeci, Barış : "İHAM'ın Vergi Cezalarında Ne Bis İn İdem İçtihadı ile Türk Hukukunun Uyum Sorunu", **TBB**, 2018 (136), ss. 141-166.
- Bakır, Tunay : "Sahte veya Muhteviyatı İtibari ile Yanıltıcı Belge", **Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi**, Sayı:7, Temmuz 2004.
- Barlass, T. İrfan : "Thoughts on the Offence of Entering of Accounts and Transactions into Any Books, Documents or Recording Medium Other Than Statutory Accounting Books in A Manner to Cause A Reduction in Tax Base", **Annales de la Faculte de Droit d'Istanbul**, 2013, Cilt.44, ss.147-162.
- Başaran Yavaşlar, Funda : "Vergi Suç ve Kabahatleri Hukuku'nda Son Durum", **İstanbul Barosu Dergisi**, C.82, S. 2008/6, ss. 2840-2859.
- Başaran Yavaşlar, Funda : "Vergi Usul Kanun'unda Yer Alan Vergi Kabahat ve Yaptırımlar", **İdari Ceza Hukuku Sempozyumu**, Seçkin, Ankara, 2009, ss.285-298.

- Başaran Yavaşlar, Funda : "Sahte veya Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Kullanılması Suretiyle İşlenen Vergi Kaçakçılığı Suçunda Kastın Tespiti", **Fasikül Hukuk Dergisi**, Cilt:10, Sayı:100, Mart 2018, ss. 341-372.
- Batı, Murat : "213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu Kapsamında Kaçakçılık Suçu ve Cezai Sorumluluğu", **Vergi Dünyası**, Yıl:36, Sayı:421, Eylül 2016, ss. 21-41.
- Batun, Mehmet : "Kaçakçılık Suçlarında İştirak, Birleşme ve Tekerrür", **Yaklaşım Dergisi**, Yıl:18, Sayı:213, Eylül 2010.
- Baykara, Bekir : "Ceza Mahkemesi ve Vergi Mahkemesi Kararlarının Birbirine Etkisi", **Vergi Dünyası**, Sayı 323, Temmuz 2008.
- Baykara, Bekir : "Maliye İdaresinin "Vergi Kaçakçılığı Suçu"na Yaklaşımı Üzerine Tespit ve Değerlendirmeler", **Vergi Kaçakçılığı Suçları (Sempozyum Kitabı)**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2017, ss. 43-58.
- Baykara, Bekir : "VUK 359. Maddedeki Kaçakçılık Suçları ile İhlal Edilen Menfaat (Suçun Hukuki Konusu)", **Vergi Dünyası**, Yıl:38, Sayı:446, Ekim 2018, ss. 61-67.
- Bergmann, Sebastian : "Missbrauch im Anwendungsbereich der Mutter-Tochter-Richtlinie", **Internationales und Europäisches Steuerrecht, Steuer und Wirtschaft (StuW)**, 3/2010, pp. 246-261.
- Berry, Sean Richard : "Double Jeopardy Clause and Successive State Prosecutions: If at First You Don't Succeed, Try, Try Again, The-Fifth Amendment: Heath v. Alabama, 106 S. Ct. 433 (1985)", **Journal of Criminal Law and Criminology (JoCLC)**, Vol:77 Issue:3, 1987, pp. 632-645.
- Bilici, Nurettin; Başaran Yavaşlar, Funda : "Non Bis In Idem Kuralı ve Yasallık İlkesi (Türk Vergi Hukuku ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi İlkeleri)", Nevzat Saygılıoğlu (Ed.), **Prof. Dr. Şükrü Kızılot'a Armağan**, Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ankara, 2014, ss. 49-72.
- Bayraktar, Köksal : "Türk Ceza Kanununda Kamu Düzeni, Kamunun İtimadı ve Kamunun Selameti Aleyhine İşlenen Cürümler", **Değişen Toplum ve Ceza Hukuku Karşısında TCK'nın 50 Yılı ve Geleceği**, İstanbul, 1977.
- Biyan, Özgür : "Türk Vergi Hukukunda Belge Düzeni ve İspat: Eleştiriler ve Öneriler", **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt:12, Özel Sayı 2010, ss. 27-55.
- Biyan, Özgür : "Aynı Fiil Nedeniyle Vergi Ziyat Cezası ve Hapis Cezasının Birlikte Uygulanması: Non Bis in Idem İlkesi", **Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi**, Sayı:145, Ocak 2016, ss. 100-107.

- Bours, J.P. : "Droit pénal ou fiscal? Electa una via, recursus ad alteram non datur la loi du 20 septembre 2012", **Journal des Tribunaux**, 2012, no 6512, pp. 165-174.
- Budak, Yılmaz : "Aklama Suçu ile Vergi Usul Kanunu'ndaki Hapis Cezasını Gerektiren Suçların İlişkisi", **Vergi Dünyası**, Sayı:319, Mart 2008.
- Budak, Yılmaz : "Sahte Fatura Kullanımı Her Halde Savcılığa Bildirmek Zorunludur", **Vergi Dünyası**, Sayı:349, Eylül 2010.
- Candan, Turgut : "Danıştay Kararlarında Vergi Suçu Algılaması", **Vergi Sorunları Dergisi**, Özel Sayı, Şubat 2008, Sayı: 233.
- Carbone, Donato; Vincenzo Carbone : "The Crime of Fraudulent Statement Referred to in Articles 2 and 3 of D. Lgs. March 10, 2000, N.74," **Curentul Juridic, The Juridical Current, Le Courant Juridique**, Petru Maior University, Faculty of Economics Law and Administrative Sciences and Pro lure Foundation, vol. 39, 2009, pp. 112-122.
- Chang, Juin-jen; Lai, Ching-chong : "Collaborative Tax Evasion And Social Norms: Why Deterrence Does Not Work", **Oxford Economic Papers**, Volume: 56, No: 2, April 2004, pp.344-368.
- Chérut, Christian : **Tax Procedure in Belgium: Audit to Litigation A First Insight**, Loyens & Loeff SCRL/CVBA, 2014.
- Cihan, Erol; Yenisey, Feridun : "Non Bis İn İdem İlkesi", **Prof Dr. Çetin Özek Armağanı**, Galatasaray Üniversitesi, İstanbul, 2004.
- Colaïanni, Francesco : "I Meccanismi Premiali Nel Nuovo Diritto Penale Tributario", **Diritto e pratica società**, Vol. 5, No.6, 2002.
- Cooper, Graeme S. : "Analyzing Corporate Tax Evasion", **Tax Law Review**, Vol. 50, 1994.
- Çağan, Nami : "Demokratik Sosyal Hukuk Devletinde Vergilendirme", **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt XXXVII, Sayı 1-4, 1982.
- Çavuş, Adnan : "Vergi Kaçakçılığı Suçuna Konu Olabilecek Kayıt ve Belgeler", **Yaklaşım Dergisi**, Yıl 8, Sayı 91, Temmuz 2000, ss.222-224.
- Çerçi, Recep : "Vergi Suç ve Cezalarına İlişkin Yasal Düzenlemelerin Gelir İdaresi ve Yargı Mercilerince Farklı Yorumlanmasından Kaynaklanan Adaletsizlikler ve Doğurduğu Sorunlar ve Çözüm Önerileri", **Mali Pusula Dergisi**, Yıl:4, Sayı:39, Mart 2008.
- Çıgılı, Halil : "Yargıtay Kararları Işığında 15 Soruda Sahte Belge (Fatura) Düzenleme ve Kullanma Eylemleri", **Terazi Hukuk Dergisi**, Cilt:10, Sayı:107, Temmuz 2015, ss. 51-69.
- Çiçek, Hüseyin Güçlü; Herek, Hatice : "Türkiye'de Vergi Suç ve Cezalarının Değerlendirilmesi: Antalya İli Örneği", **Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Yıl:2012, Cilt:32, Sayı:1, ss. 311-342.

- Çiçek, Niyazi : "Hukuksal Geçerlilik Bakımından Resmî Belgelerin Biçimsel Özellikleri", **Amme İdaresi Dergisi**, Cilt:40, Sayı:4, Aralık 2007, ss. 133-153.
- Çitil, Bünyamin : "Vergi Hukukunda Mali Müşavirlerin Sorumluluğu", **TBB**, 2013 (106), ss. 345-356.
- Dannecker, Gerhard : "Criminal Tax Law Germany", **Steuerstraftrect International-International Tax Criminal Law**, (Ed. Roman Leitner; Gerald Toifl), Linde Verlag, 2007.
- Daragenli, Vesile Sonay : "Tehlike Suçları", **Prof. Dr. Sahir Erman'a Armağan**, Alfa Basım, İstanbul, 1999.
- Demir, Hasan Fehmi : "Ceza Hükümü İçeren Özel Kanunlardaki Ceza Muhakemesi Şartlarının TCK'nun 67/1. Maddesi Hükümü Çerçevesinde Değerlendirilmesi ve Dava Zamanaşımının Durması Hallerinde Azami Süre Sorunu", Eric Hilgendorf, Yener Ünver (Ed), **Alman-Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku**, Cilt: 3, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayın:18, İstanbul, 2010.
- Demirci, Azmi : "Vergi Usul Kanunu'nda Düzenlenen Zamanaşımı Sürelerinin Yeni Türk Ceza Kanunu ile Uyum", **Vergi Dünyası**, Sayı:297, Mayıs 2006.
- Demirel, Hakkı : "Türk Ceza Kanununun Evrakta Sahtekârlık Cürmü Hakkındaki Hükümlerinin Sistematik İzahı Üzerinde Bir Deneme", **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt:13, Sayı:1, 1956, ss. 31-52.
- Derouin, Philippe : "France", Ed. Simon Whitehead, **the Tax Disputes and Litigation Review**, Sixth Edition, Law Business Research Ltd, London, 2018, pp. 121-133.
- Díaz, Antonio López : "Spain", Ed. Roman Seer; Anna Lena Wilms, **Surcharges and Penalties in Tax Law**, EATLP International Tax Series, Volume 14, Amsterdam, 2016, pp. 581-609.
- Diliçikık, Ata : "Türk Ceza Kanununa Uyum Amacıyla Yapılan Değişiklikler", **Vergi Dünyası**, Sayı:320, Nisan 2008.
- Docclo, Caroline P. : "Belgium", Simon Whitehead (Ed.), **The Tax Disputes and Litigation Review**, Sixth Edition, Law Business Research Ltd, London, 2018.
- Doğan, Uğur; Nalçacı, İlknur Gür : "E-Arşiv Fatura ve E-Fatura Arasındaki Farklar", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı:321, Haziran 2015.
- Doğrusöz, A. Bumin : "Vergi Ceza sistemine Yönelik Eleştiriler", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı:233, Şubat 2008.
- Doğrusöz, A. Bumin : "Sahte Belge Kullanımı: Riskler ve Alternatifler", **Yaklaşım Dergisi**, Yıl: 16, Sayı: 190, Ekim 2008.
- Doğrusöz, A. Bumin : "Vergi Ceza Sistemi Üzerine", **Yaklaşım Dergisi**, Yıl: 17, Sayı: 196, Nisan 2009.

- Donato, Carbone; Vincenzo, Carbone, : "The Crime of Fraudulent Statement Referred to in Articles 2 and 3 of D. Lgs. March 10, 2000, N.74" **Curentul Juridic, The Juridical Current, Le Courant Juridique**, Petru Maior University, Faculty of Economics Law and Administrative Sciences and Pro lure Foundation, vol. 39, 2009, pp. 112-122.
- Doolin, Colleen J. : "Determining the Taxable Status of Trusts That Run Businesses", **Cornell Law Review**, Vol:70, 1985, pp. 1143-1164.
- Doran, Michael : "Tax Penalties And Tax Compliance", **Harvard Law School Journal on Legislation (HJoL)**, Vol: 46, 2009, pp. 111-161.
- Dönmez, Halit; Tüzün, Ruhşen : "Belgelerde Sahtecilik Suçları", **Sahtecilik ve Dolandırıcılık Suçları Eğitim Çalıştayı Ders Notları**, 22-24 Eylül 2017.
- Drüen, Klaus-Dieter; Philipp J. Butler : "Germany" (National Report), **Surcharges and Penalties in Tax Law**, EATLP Annual Congress Milan, EATLP International Tax Series Volume 14, IFBD, Amsterdam, 2016, pp. 355-388.
- Duff, David G. : "Tax Avoidance in the 21st Century", **Australian Business Tax Reform in Retrospect and Prospect** (Ed. Chris Evans; Rick Krever), Thomson Reuters, Sydney Australia, 2009, pp. 477-501.
- Ehrke-Rabel, Tina; Kofler, Georg : "Gratwanderungen – Das Niemandsland zwischen aggressiver Steuerplanung, Missbrauch und Abgabenhinterziehung," **Österreichische Steuerzeitung (ÖStz)**, Oktober 2009 916, pp.456-472.
- Emini, M. Emin : "Hak Kavramı", **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Sayı:12, 2004, ss. 203-216.
- Erdem, Tahir : "Kaçakçılık Suçlarında Pişmanlık", **Vergi Sorunları Dergisi**, Yıl:2004, Sayı:189, ss.101-115.
- Erdem, Tahir : "Sahte veya Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge Düzenleme ya da Kullanma Suçları", **Vergi Sorunları Dergisi**, Yıl: 33, Sayı: 267, Aralık 2010.
- Erdem, Tahir : "Türk Ceza Kanunu ve Vergi Usul Kanunu Kapsamındaki Belgede Sahtecilik Suçlarının Değerlendirilmesi (TCK Kapsamında Belgede Sahtecilik Suçları)", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı: 263, Ağustos 2010.
- Erdem, Tahir : "Vergi Uygulamasında Belgede Sahtecilik Suçlarının Konusunu Oluşturan Belgeler", **Vergi Sorunları Dergisi**, Yıl: 33, Sayı: 266, Kasım 2010
- Erdem, Tahir : "Kaçakçılık Suçları Açısından Zincirleme (Müteselsil) Suç", **Vergi Sorunları Dergisi**, Yıl:32, Sayı:249, Haziran 2009, ss.113-122.

- Erdoğan, Taha : "Anlaşmalı Matbaalarda Belge Basım, Dağıtımına İlişkin Usul ve Esaslar ile Bir Öneri", **Vergi Raporu**, Yıl: 17, Sayı: 112, Ocak 2009.
- Erkiner, Kismet H. : "Hileli Vergi Suçu", **Maliye Araştırma Merkezi Konferansları Dergisi**, Yıl: 1969, Sayı:18, ss. 221-265.
- Erman, Sahir : "Evrakta Sahtekârlık Suçlarında Varaka Mefhumu", **İÜHFM**, Cilt:XVI, Sayı:1-2, 1950.
- Erman, Sahir : "Hileli Vergi Suçları Hakkında Bazı Düşünceler", **Maliye Araştırma Merkezi Konferansları Dergisi**, Yıl: 1957, Sayı: 3.
- Erol, Ahmet : "Nitelikli Vergi Suçlarında Etkin Pişmanlık Uygulanabilir mi?", **Yaklaşım Dergisi**, Ocak 2010, Sayı:205, ss. 15-19.
- Eryıldız, Hüsnü Sefa : "Alman Ceza Hukukunda Suça Azmettirme (Alm. CK m.26)", **Terazi Hukuk Dergisi**, Cilt:11, 2016, ss. 38-49.
- Feria, Rita De La; Tanawong, Parintira : "United Kingdom", Roman Seer; Anna Lena Wilms (Ed.), **Surcharges and Penalties in Tax Law**, EATLP International Tax Series, Volume 14, Amsterdam, 2016, pp. 703-737.
- Foster, Hartley : "Administrative Machinery", Natalie Lee, (Ed.), **Revenue Law: Principles and Practice**, Thirtieth Edition, Bloomsbury Professionals, Sussex UK, 2012.
- Freedman, Judith : "Defining Taxpayer Responsibility: In Support of a General Anti-Avoidance Principle", **British Tax Review**, University of Oxford Faculty of Law Legal Studies Research Paper Series (No. 14/2006), 2004, pp. 332-357.
- Froelich, Edward I. : "United States", Ed. Simon Whitehead, **the Tax Disputes and Litigation Review**, Sixth Edition, Law Business Research Ltd, London, 2018, pp. 401-429.
- Garcin, Claude : "Le Droit Pénal Fiscal: Les Principales Infractions et Les Personnes Punissables", **Les Sanctions Pénales Fiscales**, Paris, 2000.
- Geçer, Ahmet Emrah : "Vergi Ceza Hukukunda Non Bis İn İdem İlkesi", **AÜHFD**, Cilt:65, Sayı:2, 2016, ss. 315-348.
- Geçer, Ahmet Emrah : "Kanuni Temsilcilerin Amme Borçlarından Sorumluluğu: Kusurlu Sorumluluk v. Kusursuz Sorumluluk", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt:20, 2016, ss. 211-236.
- Geçer, Ahmet Emrah : "Sermaye Piyasası Hukukunda Piyasa Dolandırıcılığı Suçu", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: XXI, Sayı:2, 2017, ss. 241-270.
- Geçer, Ahmet Emrah : "İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi'nin Vergi Cezalarında "Non bis in idem" İlkesine İlişkin A ve B v. Norveç Kararının Türk Vergi Hukuku Uygulamasına Etkileri", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı:350, Kasım 2017, ss. 108-120.

- Gencel, Ufuk : "Vergi Kaçakçılığı Suçlarında İştirak Müessesesi ve Sorunları", **Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi**, Ankara SMMMO, 2014-3, ss.71-87.
- Gider, Zeynullah : "Sahte Belge ile Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge Ayrımı", **Vergi Dünyası**, Sayı:365, Ocak 2012.
- Giovannini, Alessandro : "Il ne bis in idem per la Corte EDU e il sistema sanzionatorio tributario domestico", **Rassegna Tributaria**, Vol:57, no. 5/2014.
- Gökcan, Hasan Tahsin : "Özel Belgede Sahtecilik Suçu (TCK M. 207)", **Ankara Barosu Dergisi**, Yıl:68, Sayı:2010/.
- Gökmen, Mustafa Kemal : "Belgede Sahtecilik Suçlarında Genel Kavramlar ve Manevi Unsur", **Ankara Barosu Dergisi**, 2019/1, s. 459-472.
- Göktürk, Neslihan : "Türk Hukuku'nda Suçları İçtimalı", **CHCD**, Cilt:2, Sayı:1-2, 2014, ss. 31-59.
- Gören, Ömer : "Vergi Ceza Hukukunda İştirak", **Ankara Barosu Dergisi**, 2013/2, ss.359-368.
- Gutmann, Daniel : "Vergiden Kaçınmanın Tanımlanması" (Çev. Selçuk Özgenç), **Vergiden Kaçınmanın Önlenmesi: Ulusal ve Uluslararası Vergi Hukukunda Alınan Önlemler**, Koç Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dr. Nüsret-Semahat Arsel Uluslararası Ticaret Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi Uluslararası Vergi Hukuku Konferansları 2, Beta, İstanbul, 2014.
- Gülşen, Recep : "Yeni Türk Ceza Kanunu ve Milletlerarası Ceza Hukuku Bağlamında Non Bis İn İdem İlkesi", Ömer Teoman (Ed.), **Prof. Dr. Hüseyin Hatemi'ye Armağan**, Cilt:2, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2009.
- Gümüş, Erhan : "Vergi Kaçakçılığı Suçunda Paraya Çevirme ve Erteleme", **Vergi Dünyası**, Sayı:296, Nisan 2006.
- Günay, Fehmi : "Vergi Kaçakçılığı Suçlarına Öngörülen Hapis Cezalarının Türk Ceza Kanununda Düzenlenen Erteleme Müessesesi Karşısındaki Durumu", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı:252, Eylül 2009.
- Günday, Malik : "Sahte Fatura Kullanımı Önlenmeli mi? Sahte Fatura Neden Kullanılıyor Sorusuna Doğru Cevap Vermeden Sahte Fatura Kullanımı Önlenebilir mi?", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı:141, Mart 2000.
- Güngör, Devrim; Okuyucu Ergün, Güneş : "Ceza Muhakemesinde Bekletici Sorun Kararının Dava Zamanaşımının Durmasına Etkisi", **TBB**, Sayı 83, 2009, ss. 68-72.
- Gürboğa, Erkan : "Sahte veya Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge Kullanılan veya Düzenleyen Mükelleflerde Katma Değer Vergisi İade ve Mahsup İşlemleri 1", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı:160, Ocak 2002.

- Güreşçi, Selçuk : "Vergi Kaçakçılığı Suçları ile Aklama Suçu Fikrî İltimaya Konu Olabilir mi?", **Vergi Dünyası**, Sayı: 409, Eylül 2015, ss. 88-93.
- Güveyi, Nazmiye : "Anglo - Sakson Hukuk Sistemi ve Kara Avrupası Hukuk Sistemi Boyutuyla Ekonomik İdare Hukuku Üzerine Bazı Düşünceler", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: XXI, Sayı:1, 2017.
- Habammer, Christoph; Pflaum, Ulrich : Bleibt die Selbstanzeige noch praktikabel?, in: **Zeitschrift für deutsches Steuerrecht (DStR)**, 2014, 2267-2273.
- Hafizoğulları, Zeki : "5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Dava ve Cezanın Düşürülmesi", **Ankara Barosu Dergisi**, 2006, Sayı:3, ss. 11-40.
- Immonen, Raimo; Lindgren, Juha : "Finland", Ed. Roman Seer; Anna Lena Wilms, **Surcharges and Penalties in Tax Law**, EATLP International Tax Series, Volume 14, Amsterdam, 2016, pp. 303-331.
- İçel, Kayıhan : "Görünüşte Birleşme (İltima) İlkeleri ve Yeni Türk Ceza Kanunu", **İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Yıl: 7, Sayı 14, Güz 2008 ss. 35-49
- İçer, Zafer; Yücel, Yener : "Vergi ve Ceza Mahkemelerinin Kararlarının Birbirine Etkisinin Değerlendirilmesi", **Karşılaştırmalı Hukukta Ekonomik Suçlar Uluslararası Sempozyumu Tebliğler**, (Ed. İzzet Özgenç; Cumhuriyet Şahin; Faruk Turhan) Cilt:2, Seçkin, Ankara, 2020, ss. 1165-1184.
- İçten İnce, Neslihan : "Ba-Bs Bildirim Formları", **Vergi Raporu**, Sayı:127 Nisan 2010, ss. 53-66.
- Kaşıkcı, Mahmut : "Vergi Kaçakçılığı Suçları ile İlgili Güncel Bir Değerlendirme: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu Sonrası Vergi Suçlarına İlişkin Sorun ve Sorunsallar", **Prof. Dr. Süheyl Donay'a Armağan**, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2020, ss. 59-82.
- Karaarslan, Mehmet : "Ceza Mevzuatında Yapılan Değişikliklerin Vergi Kaçakçılığı Suçuna Etkisi", **TBB**, Yıl:2006, Sayı:64, ss.115-150.
- Karakoç, Yusuf : "Türk Vergi Ceza Hukuku Üzerine Bir Değerlendirme", **DEÜHFD Prof. Dr. Burhan Ceyhan'a Armağan**, Cilt:12 Özel Sayı, 2010 (Basım Yılı:2012), ss. 3-26.
- Karakoç, Yusuf : "Vergi Ceza Hukukuna İlişkin Tesbit ve Öneriler", **Prof. Dr. Nami Çağan'a Armağan**, Atılım Üniversitesi yayınları No:63, Hukuk Fakültesi Yayınları No:1, 2020, ss. 321-382.
- Katoğlu, Tuğrul : "Ceza Hukukunda Suçun Mağduru Kavramının Sınırları", **AÜHFD**, 61(2), 2012, ss. 657-693.
- Kessler, J. : "Tax Avoidance and Section 741 of the Taxes Act 1988", **British Tax Review**, 2004, pp. 375-409.

- Ketizmen, Muammer : “Vergi Kaçakçılığı Suçlarında Zincirleme Suç Sorunu Üzerine Bazı Tespit ve Değerlendirmeler”, **Vergi Kaçakçılığı Suçları Sempozyum Kitabı**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2017, ss. 81-83.
- Kılıç, Yılmaz : “Sahte veya Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge Kullanımının Sonuçları ve Sahte Faturaya Karşı Alınacak Önlemler”, **Vergi ve Muhasebeciyle Diyalog**, Sayı:165, Ocak 2002.
- Kırmaz, Birol : “Yargıtay İçtihatları Işığında Vergi Kaçakçılığı Suçlarında Suç Tarihinin Belirlenmesi”, **Ankara Barosu Dergisi**, 2015/1, Yıl:73, ss.329-340.
- Kızılot, Şükrü : “Şirketlerde Görev Dağılımı Yoluyla Hapis Cezasından Kurtulma”, **Yaklaşım**, Sayı:115, Temmuz 2002.
- Kızılot, Şükrü : “Sahte ya da Kapsamı İtibariyle Yanıltıcı Belge Kullanmada Hapis Cezası ve Muhatabı”, **Yaklaşım Dergisi**, Yıl:6, Sayı:69, Eylül 1998, ss. 25-30
- Koillinen, Mikael : “Country Analysis-Finland”, **Administrative Sanctions in the European Union**, Intersentia, Cambridge, 2013, pp. 159-194.
- Korhan, Gökhan : “Proforma Faturanın Mahiyeti, Kullanım Alanları ve Fatura ile Arasındaki Farklar”, **Yaklaşım Dergisi**, Sayı:178, Ekim 2007.
- Koşar, Metin : “Vergi Suçları, Cezaları ve SMMM’nin Sorumluluğu”, **Mali Çözüm Dergisi**, 30(157), Ocak-Şubat 2020, ss. 243-264.
- Köşşekoğlu, Abdullah : “Vergi Usul Kanunu’nun 359/B Maddesinde Düzenlenen Vergi Kaçakçılığı Suçu”, **Adalet Dergisi**, Sayı: 39, Ocak 2011.
- Küçükgüngör, Erkan : “Anglo-Amerikan Hukukunda Trust Kavramı, Trust’ın Tarihî Gelişimi ve Roma Hukukuna Dayanan Kıta Avrupası Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi”, **Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi**, Cilt:23, Sayı:2, Aralık 2005, ss. 5-28.
- Lenaerts, Koen : “Tax Mitigation vs. Tax Evasion in the Case of European Court of Justice”, **TEISÉ** Vilnius University Publishing House, Vol. 89, 2013, pp. 219-237.
- Lorenzo, Del Federico et al : “Italy”, **Surcharges and Penalties in Tax Law**, (Ed. Roman Seer; Anna Lena Wilms), EATLP International Tax Series, Volume 14, Amsterdam, 2016, pp. 425-482.
- Mahmutoğlu, Fatih Selami : “Kusurluluk Prensibi Açısından Azmettirenin Sorumluluğu”, **İÜHF**, Cilt:LXIII, Sayı:1-2, 2005, ss. 57-112.
- Mahmutoğlu, Fatih Selami : “Suç-Kabahat Ayrımı-İdari Ceza Hukukunun Temelleri”, **İdari Ceza Hukuku Sempozyumu**, Seçkin, Ankara, 2009, ss. 27-42.

- Maisto, Guglielmo : "Italy", Ed. Simon Whitehead, **the Tax Disputes and Litigation Review**, Sixth Edition, Law Business Research Ltd, London, 2018, pp. 198-211.
- Malherbe, Jacques; Peeters, Bart; Galéa, Geoffroy : "Belgium", Ed. Roman Seer; Anna Lena Wilms, **Surcharges and Penalties in Tax Law**, EATLP International Tax Series, Volume 14, Amsterdam, 2016.
- Maus, Michel : "Kanttekeningen rond de fiscaal administratieve sancties en de fiscale geschillen procedure in het licht van artikel 6 E.V.R.M.", **T.F.R. (Tijdschrift voor Fiscaal Recht)**, 1999, pp. 332-362.
- Mazza, Stephen W.; Lederman, Leandra; Johnson, Steve R. : "United States", Ed. Roman Seer; Anna Lena Wilms, **Surcharges and Penalties in Tax Law**, EATLP International Tax Series, Volume 14, Amsterdam, 2016, pp. 739-794.
- Mercimek, Fulya; Gerçek, Adnan : "Vergi Kaçakçılık Suçuna İştirak ve Cezai Sorumluluk", **TAAD**, Yıl:4, Sayı: 14, Temmuz 2013, ss.161-228.
- Narter, Recep; Sarıcaoğlu, Ercan : "Türk Vergi Hukukunda Vergi Kabahatlerinde ve Suçlarında İçtima", **EÜHFD**, Cilt:XVII, Sayı:1-2, 2013, ss. 73-99.
- Ok, Abdullah : "2978 sayılı Yasadan Faydalanmak Amacıyla Sahte veya Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge Kullanmak Suç mudur?", **Legal Mali Hukuk Dergisi**, Yıl:1, Sayı:5, Mayıs 2005, ss.1257-1270.
- Oktar, S. Ateş : "Kaçakçılık Suçları Üzerine Düşünceler", **Vergi Sorunları Dergisi**, 2000, Yıl:23, sayı:144, ss.75-93.
- Oktar, S. Ateş : "Sahte Fatura Kullanılmasında Sorumluluk", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı:167, Ağustos 2002.
- Onat, Emre Burak : "Vergi Kaçakçılığı Suçunda İştirak", **TBB**, Sayı:137, 2018, ss. 311-335.
- Otar, İsmail : "Risale-i Felekiyye - Kitab-us Siyagat" **İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Muhasebe Enstitüsü Dergisi**, Yıl: 10. Sayı: 37, İstanbul, 1984.
- Öden, Begüm Dilemre : "Vergi Kaçakçılığı Suçunda Hapis Cezası Kalktı mı?", **Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi**, Yıl:2015, sayı:136 ss. 108-114.
- Öncü, Kerem : "Sahte Faturanın Vergi Usul Kanunu'ndaki Şartları Taşımaması Sebebiyle Düzenlenmemiş Sayılması", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı:370, Temmuz 2019, ss.150-158.
- Öz, Ersan; Armağan, Ayşe : "Yargı Organları Kararlarına Göre Vergi Kaçakçılığı Suçlarını Önlemede Adli Vergi Cezalarının Rolü", **TAAD**, Yıl:9, Sayı:33, Ocak 2018, ss. 1-38.
- Özbay, İbrahim : "Donatma İştirakinin İflâsı", **EÜHFD**, C. XII, S. 1-2 (2008), ss. 157-198.

- Özden, Engin : "Vergi Kanunları Kapsamında Öngörülen Zorunlu Bilgileri Taşımayan Sahte Belgelerin Hiç Düzenlenmemiş Sayılıp Sayılamayacağı", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı:369, Haziran 2019, ss. 9-17.
- Özen, Mustafa : "Non Bis in idem (Aynı fiilden Dolayı İki Kez Yargılama Olmaz) İlkesi", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt:XIV, Sayı:1, 2010, ss.389-417.
- Özen, Mustafa : "Ceza Hukukunda Fikrî İçtima", **TBB**, Sayı:73, 2007, ss. 132-145.
- Özkan, Özgür : "Vergi Kanunlarına Göre Gerçek Ücretlerden Daha Düşük Tutarda Asgari Ücret Beyan Edilmesi Durumunda İşverenlerin Sorumluluğu", **Vergi Raporu**, Yıl:16, Sayı:105, Haziran 2005.
- Ömercioğlu, Abdullah; Dayıoğlu, Melike Rana; Arslan, Cem Barlas : "Vergi Suçlarının Türkiye'de Adli Görünümü", **Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (KÜSBD)**, Cilt 8, Sayı 1, Ocak 2018, ss. 51-70.
- Prebble, Rebecca : "Does the Use of General Anti-Avoidance Rules to Combat Tax Avoidance Breach Principles of the Rule of Law?" **Saint Louis University Law Journal (SLU)**, Volume:55, Issue:1, 2010, pp. 21-46.
- Prebble, Zoë M.; Prebble, John : "Comparing the General Antavoidance Rules of Income Tax Law with the Civil Law Doctrine of Abuse of Law", **Bulletin for International Taxation (BfIT)**, April 2008, pp. 151-170.
- Rädler, Albert : "Do national anti-abuse clauses distort the internal market?", **European Taxation**, September 1994, pp.311-313.
- Rençber, Altan : "Ne Bis In Idem İlkesi Uyarınca Vergi Suç ve Kabahatlerinin Değerlendirilmesi", **Karşılaştırmalı Hukukta Ekonomik Suçlar Uluslararası Sempozyumu Tebliğler**, (Ed. İzzet Özgenç; Cumhuriyet Şahin; Faruk Turhan), Cilt:II, Seçkin, Ankara, 2020, ss. 1091-1102.
- Rosenblatt, Paulo; Tron, Manuel E. : "General Report", **Cahiers De Droit Fiscal International Studies on International Fiscal Law by The International Fiscal Association Volume 103a Anti-Avoidance Measures of General Nature and Scope - GAAR and Other Rules**, Netherlands, 2018.
- Saban, Nihal : "4369'un Suç ve Ceza Sistemine Nasıl Bakmalıyız?-II", **Vergi Sorunları Dergisi**, yıl:23, Sayı:144, Eylül 2000.
- Saban, Nihal : "Bir Analiz: Türk Hukukunda Hile Kavramının Unsurları", **Muhasebe ve Finansman Dergisi**, Sayı:31, 2006, ss. 59-62.
- Sancar, Türkan Yalçın : "Yeni Türk Ceza Kanunu'nda "Zincirleme Suç"", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Sayı:70, 2007, ss.244-259.
- Seer, Roman : "Alman Hukuku'nda Vergi Kabahatleri", **İdari Ceza Hukuku Sempozyumu**, Seçkin, İstanbul, 2009, ss. 221-233.

- Solan, Lawrence M. : "Convicting the Innocent beyond a Reasonable Doubt: Some Lessons about Jury Instructions from the Sheppard Case ", **Cleveland State Law Review**, Vol:49, 2001, pp. 465-486.
- Sonay Daragenli, Vesile : Tehlike Suçları", **Prof. Dr. Sahir Erman'a Armağan**, Alfa Basım, İstanbul, 1999.
- Sonsuzoğlu, Elif : "Kaçakçılık Suçlarının Oluşmasında Vergi Ziyayı Şart mı?", **Yaklaşım Dergisi**, Yıl:18, Sayı:210, Haziran 2010.
- Sözüer, Adem : "Türk Hukukunda Af, 4454 ve 4616 Sayılı Kanunlarda Öngörülen Şartla Salıverilme ve Ertelemeye İlişkin Hükümlerin Hukuksal Niteliği İle Bu Hükümlerin Anayasa Uygunluğu Sorunu", **Anayasa Yargısı Dergisi**, 2001, Sayı:18, ss. 219-252.
- Stelkens, Ulrich : "Administrative Appeals in Germany", **Alternative Dispute Resolution in European Administrative Law**, Dacian C. Dragos; B. Neamtu (Ed.), Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2014.
- Şanlı, Ahmet : "İşçi Bırakan ve Adreslerinde Bulunamayan Mükellefler Nedeniyle Vergi İncelemelerinde Ortaya Çıkan Sorunlar ve Bir Öneri", **Yaklaşım**, Sayı:103, Temmuz 2001.
- Şen, Ersan : "VUK m.359/a-2 ve 359/b Mukayesesi", **Terazi Hukuk Dergisi**, Cilt:9, Sayı:100, Aralık 2014, ss. 676-681.
- Şengöz, Yunus : "Vergi Ceza Hukukunda Kaçakçılık Suçunun Suç Tarihi, Dava Zamanaşımı Süresi ve Başlangıcı", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı:233, Şubat 2008.
- Şentürk, Akın Gencer : "Vergi ve İlişkili Olarak Ceza Hukuku Yönünden Suç ve Cezalar ile Muhataplarına Yönelik Genel Bir Değerlendirme", **Dayanışma Dergisi**, Sayı:110, ss. 63-75.
- Taş, Metin : "Faturada Satış Bedelinin Düşük Gösterilmesi Yanıltıcı Belge Düzenlendiği Anlamına Gelir mi?", **Yaklaşım Dergisi**, Yıl:15, Sayı:178, Ekim 2007.
- Taşkan, Yusuf Ziya : Vergi Ziyayı Cezasının Üç Kat Uygulanmasında Bir Sorun Olasılığı ve Öneriler", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı:227, Ağustos 2007, ss.120-125.
- Taşkın, Ozan Ercan : "Son Çare (Ultima Ratio) Olarak Ceza Hukuku", **Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Haziran 2016, Sayı:1, ss. 60-86.
- Taştan, Mehmet : "Vergi Kaçakçılığı Suçlarından Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge Düzenleme ve Kullanma Suçu", **Adalet Dergisi**, Sayı:48, 2014.
- Taylar, Yıldırım : "Ölçülülük İlkesi Bağlamında Vergi Ziyayı Cezasının Anayasa'ya Uygunluk Sorunu, **30. Maliye Sempozyumu**, 20-24 Mayıs 2015, Antalya, ss. 137-176.

- Tekin, Nurullah : “Resmî Belgede Sahtecilik Suçunda Bazı Özel Durumlar”, **TAAD**, Yıl:5, Sayı:19, Ekim 2014.
- Tello, Jesús López : “Spain” Ed. Simon Whitehead, **the Tax Disputes and Litigation Review**, Sixth Edition, Law Business Research Ltd, London, 2014, pp. 253-267.
- Temizyürek, Onur : “Sahte veya Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge Kullanma Fiillerinde Suç Tarihi, Suça Teşebbüs ve Teselsül”, **Vergi Dünyası**, Sayı:339, Kasım 2009, ss. 115-122.
- Temizyürek, Onur : “Kaçakçılık Suçlarında 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu Uyarınca Dava Zamanasımı”, **Vergi Dünyası**, Yıl:28, Sayı:330, Şubat 2009.
- Temizyürek, Onur : “Kara Para Aklama Suçunun Unsurları”, **Vergi Dünyası**, Yıl:33, Sayı:386, Ekim 2013.
- Tercan, Erdal : “Hüküm Uyuşmazlığında Uyuşmazlık Mahkemesince Esas Hakkında Yeni Bir Karar Verilmesi”, **Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi**, Sayı:5, 2015, s. 783-825.
- Tezcan, Keramet; Kayaer, Nebahat : “Meslek Mensuplarının Vergi Kabahat ve Suçlarına İştiraki”, **Metin Taş’a Armağan**, Gazi Kitabevi, Ankara, 2015.
- Topaç, Tahir Hami : “Eşya Müsaderesi (TCK. 54)”, **Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi**, Sayı:2, 2013, ss. 47-70.
- Tosun, Ayşe Nil : “Türk Vergi Ceza Hukukunda Ne Bis In Idem İlkesi: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Verdiği Kararlardan Lucky Dev Davası”, **Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi**, 2017 7(2), ss. 95-104.
- Töngür, Ali Rıza : “Türk Ceza Kanununda Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama Suçu”, **Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt:IV, Sayı:II, Aralık 2014, ss. 37-64.
- Turhan, Faruk : “Yeni Türk Ceza Kanununda Güvenlik Tedbiri Olarak Hak Yoksunluğu ve Yasaklılığının Hukuki Niteliği, Kapsam ve Koşulları Üzerine Bir Değerlendirme”, **Ceza Hukuku Dergisi**, Cilt:2, Sayı: 4, Ağustos 2007, ss. 171-196.
- Uğurlu, Uğur : “Proforma Faturadaki Bilgiler Vergi Tarhiyatında Dayanak Teşkil Edebilir mi?”, **Vergi Raporu Dergisi**, Sayı:115, Nisan 2009.
- Urak, Ersin : “Sahte Belge (Fatura) Kullanımına Kim Teşvik Ediyor?”, **Mali Çözüm Dergisi**, Sayı:130, Temmuz- Ağustos 2015.
- Uysal, Mehmet : “Yeni Yasaların Işığında Vergi Kaçakçılığı Suçları”, **İstanbul Barosu Dergisi**, Cilt:83, Sayı:3, 2009, ss. 1271-1318.

- Ünal, Oğuz Kürşat : "Türk Hukukunda Fatura ve Hukuki Mahiyeti", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt:I, Sayı:2, 1997, ss. 41-52.
- Ünal, Oğuz Kürşat : "Sahte Fatura ve Faturadan Doğan Sorumluluklar", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt:X, Sayı:1-2, 2006, ss. 1-32.
- Ünver, Yener : "Das Rechtsgut im Strafrecht", **Annale de la Faculte de Droit d'Istanbul**, Volume: 33, N. 50, 2001.
- Üzeltürk, Hakan : "Ekonomik Suçlar ve Vergiler", **Ekonomik Suç ve Ceza Sempozyumu**, TOBB Yayın No:2005-25, 2005.
- Valente, Piergiorgio; Caraccioli, Ivo : "Transfer Pricing-Criminal Tax Law Risk under Italian Law", **European Taxation Law (ETaxL)**, July 2011, pp. 294-301.
- Vallejo, Manuel Jaén; : "Principio constitucional "ne bis in idem" a propósito de la Sentencia del Pleno del Tribunal Constitucional 2/2003", **Actualidad jurídica Aranzadi**, No:584 2003, pp. 1-5.
- Venkatesh, Vandana : "Taxation, Double Jeopardy, and the Excessive Fine Clause: Department of Revenue of Montana v. Kurth Ranch", **the Tax Lawyer**, Vol:48, No:3, 1995, pp. 911-921.
- Vergés, Miró Ayats; León, Jaume Bonet : "Spain", Ed. Simon Whitehead, **the Tax Disputes and Litigation Review**, Sixth Edition, Law Business Research Ltd, London, 2017, pp. 313-328.
- Weckström, Jouni : "Finland", Ed. Simon Whitehead, **the Tax Disputes and Litigation Review**, Sixth Edition, Law Business Research Ltd, London, 2018, pp. 111-122.
- Weinstein, Jack B.; Dewsbury, Ian : "Comment on the Meaning of 'Proof Beyond a Reasonable Doubt'", **Law, Probability and Risk**, 2006 (5), pp. 167-173.
- Xuereb, Ann : "Tax Avoidance or Tax Evasion?: The Difference Between Tax Avoidance and Tax Evasion is the Thickness of a Prison Wall", **Symposia Melitensia**, Number 10, 2015, pp. 217-229.
- Yaltı, Billur : "İnsan Haklarının Vergi Hukuku Pratiği: Adil Yargılanma Hakkının Vergi Davalarında Uygulanabilirliği", **Vergi Dünyası**, Yıl:21, No.254, Ekim 2002, ss.85-102.
- Yaltı Soydan, Billur : "Vergi Kaçakçılığı Suçunu Avrupa Topluluğu Bütçesi Aleyhine Kaçakçılık Suçu ile Okumak", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı:169, Ekim 2002.
- Yaltı, Billur : "İlkel Düzeyde Vergi Ceza Sistemi Tasarımı: Orantılılık İlkesi Uygulaması", **Vergi Sorunları Dergisi**, Yıl:31, Sayı:233, Şubat 2008, ss. 102-109.
- Yaltı, Billur : "VUK 3B'nin Sınırlarına İlişkin Bir Uygulama: Vergi Hukukunda Sermaye Tamamlama Akçesi", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı:262, Temmuz 2010.

- Yaltı, Billur : "İHAM'ın Glantz Kararının Ardından: Kaçakçılıkta Para Cezası ve Hapis Cezası Uygulamasının Non Bis in İdem İlkesine Aykırılığı Üzerine", **Vergi Sorunları Dergisi**, No.317, Şubat 2015, ss. 85-92.
- Yaltı, Billur : "Vergi Hukukunda Sorumluluğun Sınırı: Mülkiyet Hakkı: İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi Ve Anayasa Çerçevesinde AATUHK, 35 ve mükerrer 35, **Prof. Dr. Muallâ Öncel'e Armağan**, Cilt I, Ankara Üniversitesi Yayınları No: 243, Ankara, 2009, ss. 507-536.
- Yaşın, Mehmet : "Vergi Ziyasına Sebebiyet Vermeyen Kaçakçılık Suçlarında Pişmanlık Müessesinden Yararlanılabilir mi?", **Yaklaşım Dergisi**, 18 (206), ss.203-208.
- Yazıcı, Ahmet : "Pişmanlık Fayda Verir (mi)?", **E-Yaklaşım**, Sayı:26, Eylül 2005.
- Yenerer Çakmut, Özlem : "Türk Ceza Kanununa Göre Müsadere", **İstanbul Barosu Dergisi**, Cilt:76, Sayı:4, Aralık 2002.
- Yenidünya, Ahmet Caner : "Sermaye Piyasası Kanununda Düzenlenen Suç ve Kabahatlere İlişkin Genel Prensipler", **İpek Yolu Canlanıyor Türk-Cjn Hukuk Zirvesi**, Ahmet Caner Yenidünya; Mustafa Erkan; Rayhan Asat (Ed.), Adalet Yayınevi, Ankara, 2013.
- Yılmaz, Sacit : "Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama Suçu" **Ankara Barosu Dergisi**, 2011/2, ss. 69-97.
- Yurtsever, Hatice : "Kritik Kontrol Noktası Analiziyle Sahte Belge ve Yanıltıcı Belge Ayrımı", **Maliye Dergisi**, Sayı: 156, Ocak-Haziran 2009, ss. 141-151.

TEZLER

- Aydoğdu, F. İsmail Hakkı : **Türkiye'de Vergi Kaçakçılığı Suçu ve Cezası**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) İzmir, 2009.
- Demirbaş Aksüt, Burcu : **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Açısından Vergilendirme Süreci**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 2012.
- Gökçay, Şerif Emre : **Kurumlar Vergisi Kapsamında Örtülü Sermaye**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 2012.
- Karagöz, Berkan : **Vergi Hukukunda Zamanaşımı**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) İstanbul, 2008.
- Özcan, Onur : **Türk Hukukunda Vergi Suçları**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İstanbul, 2014.
- Üstün, Ümit Süleyman : **Cezai Yaptırım Gerektiren Vergi Suçları ve Yargılama Usulü**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya, 2001.

ÇEVİRİMİÇİ KAYNAKLAR

Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü	:	Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü
Aydemir, Süleyman Ruhi	:	"Evrakta Sahtekarlık Suçları (Yargıtay İçtihatları Doğrultusunda)", <i>Mevzuat Dergisi</i> , Yıl:6, Sayı:69, Eylül 2003 https://www.mevzuatdergisi.com/2003/09a/03.htm (Çevrimiçi) 19 Ağustos 2019.
Candan, Turgut	:	"Bir Anayasa Mahkemesi Kararı, Vergi Cezaları ve Non Bis İn Idem İlkesi", https://turgutcandan.com/2019/05/25/bir-anayasa-mahkemesi-karari-vergi-cezaları-ve-non-bis-in-idem-kurali/ (Çevrimiçi) 15 Şubat 2020.
Chéruiy, Christian	:	Tax Litigation in Belgium: Overview , Practical Law Country Q&A, 2016, p. 2, (https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/8-624-7505?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)) (Çevrimiçi) 16 Ocak 2019.
Feld, Lars P.; Schmidt, Andreas J.; Schneider, Friedrich	:	"Tax Evasion, Black Activities and Deterrence in Germany: An Institutional and Empirical Perspective", Annual Congress of the International Institute of Public Finance , 27-30 August 2007, University of Warwick, UK, p. 11. https://www.researchgate.net/publication/228351209_Tax_Evasion_Black_Activities_and_Deterrence_in_Germany_An_Institutional_and_Empirical_Perspective (Çevrimiçi) 16 Kasım 2018.
Harkness, David; Seddon, Judith	:	Tax Litigation in the UK (England and Wales): Overview https://ca.practicallaw.thomsonreuters.com/1-6232951?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&_lrTS=20190303225757929&firstPage=true&bhcp=1 (Çevrimiçi) 7 Mart 2019.
Jacquot, Nicolas; Mispelon, Paul	:	Tax Litigation in France: Overview https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/5-624-3429?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true&comp=pluk&bhcp=1 (Çevrimiçi) 25 Ocak 2019.
Karaca, Akif Şafak, Mehmet	:	"Vergi Hukukunda İştirak Suçu" 28 Haziran 2018 https://www.dunya.com/kose-yazisi/vergi-hukukunda-istirak-sucu/420613 (Çevrimiçi) 8 Ekim 2019.
Krebs, Hope P.; Ostrander, Thomas W.	:	Tax litigation in the United States: Overview https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/5-623-5066?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true&comp=pluk&bhcp=1 (Çevrimiçi) 28 Şubat 2019.
Nalbant, Mehmet	:	"V.U.K. ve T.C.K. Açısından Sahte ve Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge Kullanımında Bilerek ya da Bilmeyerek Ayırımı", https://www.muhasabenet.net/makale_mehmetnalbant_sahte%20ve%20yaniltici%20belgenin%20bilerek%20ve%20bilmeyerek%20ayrimi.pdf (Çevrimiçi) 25 Aralık 2019.

Olive v. Commissioner	:	[792 F.3d 1146 (9th Cir. 2015)], Ninth Circuit Holds Medical Marijuana Dispensary Ineligible for Federal Tax Deductions, Harvard Law Review, Volume:129, 2016, p. 1444-1451 https://harvardlawreview.org/2016/03/olive-v-commissioner/ (Çevrimiçi) 12 Nisan 2020.
Peeters, Leo; Dossche, Anne-Marie	:	Belgium: The Una Via Principle Applicable in Tax Fraud Cases, http://www.mondaq.com/x/211068/White+Collar+Crime+Fraud/The+Una+Via+Principle+Applicable+In+Tax+Fraud+Cases (Çevrimiçi) 21 Ocak 2019.
Schachner, Gerald Loukota, Walter	:	Tax Controversy Austria , September 2018 https://gettingthedealthrough.com/area/59/jurisdiction/25/tax-controversy-austria/ (Çevrimiçi) 15 Ocak 2019.
Şen, Ersan	:	"Vergi Suçlarından Zincirleme Suç Kavramı", http://sen.av.tr/tr/makaleler (Çevrimiçi) 1 Aralık 2019.
Tomassini, Antonio; Martinelli, Alessandro; Casali, Aurelia; Carino, Antonio	:	Tax Litigation in Italy: Overview , Practical Law Country Q&A, 2018 https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/6-623-5631?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true&comp=pluk (Çevrimiçi) 13 Şubat 2019.
Vänskä, Suvi; Liljelund, Lotta Paljärvi, Sini	:	"Tax Litigation in Finland: Overview", https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/1-623-0688?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true&comp=pluk&bhcp=1 (Çevrimiçi) 23 Ocak 2019.
Yılmaz, Mutlu Özken, Ahmet	:	İhracat Prosedürleri, Doğu Anadolu İhracatçılar Birliği, http://www.daib.org.tr/dosyalar/ihracat-prosedurleri.pdf (Çevrimiçi) 9 Mart 2020.

Ömer YOLDAŞ

Hakim

**SATIŞ SÖZLEŞMESİNDE
ZAPTTAN DOĞAN
SORUMLULUK**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Satış Sözleşmesinde Zapttan Doğan Sorumluluk
Ömer Yoldaş

Hukuk Yayınları Dizisi – 2758

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 33 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.
Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB
Tel. 0312 395 8 500-501
www.ozdogandigital.com
Sertifika no. 17021

KAYNAKÇA

- Acar**, Özlem, Satıcının Zapttan Doğan sorumluluğu, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.13, Sayı, 1, 2014
- Acar**, Faruk, Rehin Hukuku Dersleri, 2. Bası, İstanbul 2017
- Adil**, Hacı, Borçlar Kanunu Şerhi, C. 2, s. 481-1243, İstanbul 1929
- Akça**, Kürşat, Anayasa Mahkemesi Kararlarında Mülkiyet Hakkı Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 2014
- Akıncı**, Bekir, Ticari Satımda Satıcının Temerrüdünün Sonuçları ve Özellikle Müspet Zarar, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel hukuk Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2011
- Akıncı**, Şahin, Karşılaştırmalı Borçlar Hukuku Özel Hükümler (Türk-Kazak Hukuku), Sayram Yayınları, 2004
- Akıntürk**, Turgut, Satım Akdinde Hasarın İntikali, Ankara 1966
- Akıntürk**, Turgut, Eşya Hukuku, İstanbul 2009
- Akipek**, Jale G., Türk Eşya Hukuku 8Ayni Haklar) Birinci Kitap Zilyetlik ve Tapu Sicili, Ankara 1985
- Altan**, Alparslan, Mülkiyet Hakkı, Güvencesi ve Korunması, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Ana bilim Dalı Doktora Tezi, Ankara 2008
- Altay**, Sümer ve Ali Eskiocak, Türk Medeni Hukukunda Tasınmaz Rehni, İstanbul 2007
- Altaş**, Hüseyin, *Şekle Aykırılığın Olumsuz Sonuçlarının Düzeltilmesi*, Ankara 1998
- Antalya**, O. Gökhan, Eşya Hukuku, C. I, İstanbul 2017
- Apaydın**, Bahar Öcal, Roma Hukukundan Günümüze Taşınmaz Lehine İrtifak Hakları, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk (Roma Hukuku) Anabilim Dalı, Doktora Tezi, 2013
- Aral** Fahrettin ve Hasan Ayrancı, Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 11. Baskı Ankara 2018
- Aral**, Fahrettin, Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 7. Baskı, Ankara 2007 (Borçlar Hukuku)

- Arıkan**, Mustafa ve Mehmet Akçal, Satış Sözleşmesine İlişkin Hükümler Bakımından Zilyetliğin Devri Kavramına İlişkin Değerlendirmeler, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2013, C.1, Sayfa Aralığı 163-189, Sayı. 2
- Arsebük**, Esat, Hukuki Akit Tipleri Etrafında İncelemeler, Ankara Hukuk Fakültesi Dergisi 1948, C.5, Sayfa Aralığı 1-4
- Arslanlı**, Halil, Ticarî Bey, I. Cilt, Umum Hükümler, Satıcı ve Alıcının Borçları, Ademi İfa, İstanbul, 1955.
- Ataay**, Aytekin M. ve İsmet Sungurbey, Açıklamalı Medeni Kanun İle Borçlar Kanunu, İstanbul 1963
- Atamer**, Yeşim; "Taşınır Satımı Sözleşmesi", *Türk Borçlar Kanunu Sempozyumu, Makaleler-Tebliğler*, İstanbul 2012, Sayfa Aralığı 187-221
- Ayan**, Mehmet, Eşya Hukuku III: Sınırlı Aynî Haklar, 8. Bası, Ankara 2017
- Aybay**, Aydın ve Hatemi, Hüseyin, *Eşya Hukuku*, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2010
- Aydoğdu**, Murat ve Nalan Kahveci, Türk Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri (Sözleşmeler Hukuku), Gözden Geçirilmiş ve Yenilenmiş 2. Baskı, Ankara 2014
- Bak**, Başak, Taşınmaz Rehni Sözleşmesi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk (Medeni Hukuk) Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2009
- Balkır**, Başak, İstanbul Ticaret Üniversitesi Özel Hukuk Ana Bilim Dalı Özel Hukuk Yüksek Lisans Programı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2014
- Baydak**, Ecrin, Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Sözleşmesi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2018
- Bilge**, Necip, Borçlar Hukuku Özel Borç Münasebetleri, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara 1971
- Bilmen**, Ömer Nasuhi, Hukuki İslamiyye ve Istılahatı Fıkhiyye Kamusu, C.5, İstanbul 1952, s. 266
- Binatlı**, Yusuf Ziya, Türk Borçlar Hukuku, Ankara 1970
- Bulut**, Nihat "Mülkiyet Konusunda Temel Yaklaşımlar ve Türk Anayasasında Mülkiyet Hakkı", EÜHFD, C. X, S. 3-4, 2009, Sayfa Aralığı, 15-26
- Buz**, Vedat, Borçlunun Temerrüdünde Sözleşmeden Dönme, Yetkin Yayınları, Ankara, 1998
- Cansel**, Erol, Türk Menkul Rehni Hukuku, Cilt: 1, Teslim Sartlı Menkul Rehni, Ankara 1967

- Çabri**, Sezer, Taşınmaz Satışında Satıcının Zapttan Sorumluluğu (Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan), Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Özel sayı, C.22, Sayı 3, 2016, Sayfa Aralığı 585-614
- Dalkılıç**, Nesibe Gülgün, Çankaya Üniversitesi Özel Hukuk Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2016
- Davran**, Bülent, Rehin Hukukun Dersleri, İstanbul 1972
- Demir**, Remzi, Türk Borçlar Kanunu Açısından Taksitle Satış Sözleşmeleri, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ocak 2013
- Doğu**, Hakkı Mert, Ardı Ardına Teslimli Satış Sözleşmesinde Satıcının Ayıptan ve Zapttan Sorumluluğu, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 26, S. 2, 2018, Sayfa Aralığı 503-532
- Edis**, Seyfullah, Türk Borçlar Hukukuna Göre Satıcının Ayıba Karşı Tekefül Borcu, Ankara 1963
- Erem**, Turgut S. Ticaret Hukuku Prensipleri, C.2, Ticaret Şirketleri, İstanbul 1972
- Eren**, Fikret, Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 6. Baskı, Ankara 2018 (Özel Hükümler)
- Eren**, Fikret, Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, 15. Baskı, Ankara 2013 (Genel Hükümler)
- Eren**, Fikret, *Mülkiyet Hukuku*, Yetkin Yayınevi, Ankara 2011(Mülkiyet Hukuku)
- Eren**, Fikret, *Anayasa ve Yeni Gelişmeler Işığında Mülkiyet Kavramına Verilecek Anlam*, Medeni Kanun'un 50. Yılı, AÜHF Yay., Ankara 1976, Sayfa Aralığı 149-193
- Erdoğan**, Belgin, Roma Borçlar Hukuku Dersleri, İstanbul 2005
- Ergüne**, Mehmet Serkan, Hukukumuzda Taşınır Rehninin Özellikle Teslime Bağlı Taşınır Rehninin Kuruluşu, İstanbul 2002
- Ergüven**, Ömer Can, Kamulaştırma Kanununa Göre Kamulaştırmada Satın Alma Usulü, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hukuk Ana Bilim Dalı Kamu Hukuku Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2013
- Ertaş**, Şeref, Yeni Türk Medeni Kanunu Hükümlerine Göre Eşya Hukuku, Ankara 2006
- Esener**, Turhan ve Kudret Güven, Eşya Hukuku, 4. baskı, Ankara 2008
- Feyzioğlu**, F. Necmettin, Borçlar Hukuku Hususi Kısım Akdin Muhtelif Nevileri, C.1, İstanbul 1961

- Giritli**, İsmet, Tayfun Akgüner ve Pertev Bilgen İdare Hukuku, İstanbul 2006
- Göktürk**, Hüseyin Avni, Borçlar Hukuku İkinci Kısım-Aktin Muhtelif Nevileri, 1951,
- Gönensoy**, Samim ve Kemalettin Birsen, Miras Hukuku, İstanbul 1963
- Gümüş**, Mustafa Alper, Borçlar Hukuku Özel Hükümler, C.1, İstanbul 2012
- Güriz**, Adnan, Hukuk Başlangıcı, Siyasal Kitabevi, 12. Baskı, Ankara 2009
- Gürsoy**, Kemal Tahir, Türk Eşya Hukukunda Zilyetlik ve Tapu Sicili, Ankara 1970
- Hatemi**, Hüseyin, Borçlar Hukuku Özel Bölüm, İstanbul, Filiz, 1999
- Hatemi**, Hüseyin ve Emre Gökyayla, Emre, Borçlar Hukuku, Genel Bölüm, 2. Bası, İstanbul 2012
- Hazard**, Maryam, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2018
- Kalpsüz**, Turgut, Şirketler Hukuku 2. Kitap Şahıs Şirketleri, Ankara 1959
- Kaneti**, Selim, İsviçre Federal Mahkemesinin Borçlar Hukuku Kararları (1955-1964), Borçların Genel Hükümleri, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları No. 70, Ankara 1968
- Kaplan**, İbrahim Eşya Hukuku (Kısa Ders Kitabı), İmaj Yayıncılık, Ankara 2002
- Karagöz**, Veli, Tıp İş Sözleşmelerinde Öngörülen Cezai Şartın Genel İşlem Şartları Bağlamında Denetlenmesi, Atatürk Üniversitesi Erzinan Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 8, S. 1-2, 2004, Sayfa Aralığı 593-606
- Karahasan**, Mustafa Reşit, Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, I. Cilt, İstanbul 2002 (Borçlar Özel Hükümler I)
- Karakul**, Sabiha Gökçe Canarslan, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Ana Bilim Dalı Doktora Tezi, İstanbul 2016
- Kılıçoğlu**, Ahmet M., Borçlar Hukuku Genel Hükümler(Yeni Borçlar Kanunu'na Göre Hazırlanmış), Genişletilmiş 16.Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara 2012
- Kocar**, Serra, Ticari Satış Sözleşmesi ve Ticari Satışta Ayıp Sorumluluğu. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi İstanbul 2018
- Kocayusufpaşaoğlu**, Necip, *Borçlar Hukuku, Genel Bölüm, Birinci Cilt, Borçlar Hukukuna Giriş, Hukuki İşlem, Sözleşme, Yenilenmiş, Genişletilmiş, Tamamlanmış 4'üncü Basıdan 5'inci Tıpkı Bası*, İstanbul 2010
- Koschaker**, Paul ve Kudret Ayiter, Modern Özel Hukuka Giriş Olarak Roma Özel Hukukunun Ana Hatları, Ankara 1977

- Köprülü**, Bülent ve Selim Kaneti, Sınırlı Aynî Haklar, 2. Baskı, İstanbul 1982–83
- Köroğlu**, Emre, Taşınır Satış Sözleşmesinin Sona Ermesi, Adalet Yayınları, Ankara 2016
- Kuntalp**, Erden, Ard Arda Teslimli Satım Akdi, Sevinç Matbaası, Ankara 1968
- Mındız**, Emine, Roma Hukukunda Alım-Satım (Emptio- Venditio) Sözleşmesinde Satıcının Hukuki Ayıplardan (Evictio) Sorumluluğu, Fasikül Hukuk dergisi, Cilt 5, Sayı 46, 2013, Sayfa Aralığı 7-12
- Nomer**, Haluk Nami ve Baki İlkay Engin, Türk Borçlar Kanunu, 2. Kısım, I. Fasikül, Özel Borç İlişkileri, İstanbul 2013
- Oğuzman**, M. Kemal, Eşya Hukuku Dersleri, İstanbul 1965
- Oğuzman**, M. Kemal, Özer Seliçi ve Saibe Oktay Özdemir, *Eşya Hukuku*, Filiz Kitabevi, İstanbul 2012
- Oğuzman**, Kemal ve Turgut Öz, *Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, Cilt 1*, 6098 Sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu'na Göre Güncellenip, Genişletilmiş 10. Bası, İstanbul 2012
- Oğuzman**, Kemal ve Nami Barlas, Medeni Hukuk, 23. Bası, İstanbul 2017
- Olgaç**, Senayi, Kazai ve İlmi İçtihatlarla Türk Borçlar Kanunu ve ilgili Hususi Kanunlar, C.2, İstanbul 1966 (Kazai ve İlmi...)
- Olgaç**, Senai, Satım Akdinde Zapta Karşı Teminat Borcunda Muhakeme Usulü, Adalet Dergisi, 1962
- Özdemir**, Hayrunnisa, Türk Borçlar Kanunu'na ve Viyana Satım Sözleşmesine göre Ayıptan Doğan Sorumluluğun Şartları, Yetkin Yayınevi, Ankara 2013
- Pekmez**, Cüneyt, "Satış Sözleşmesinde Zaptın Hukuki Sonuçları", Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Ocak 2015, Sayı 20, Sayfa Aralığı 585-613
- Postacıoğlu**, İlhan E., Medeni Usul Hukuku Dersleri, İstanbul 1970
- Rado**, Türkan, Roma Hukuku Dersleri Borçlar Hukuku, İstanbul 1969
- Saymen**, Ferit Hakkı ve Halid Kemal Elbir, Türk Eşya Hukuku Dersleri, İstanbul 1963
- Serozan**, Rona, Sözleşmeden Dönme, 2. Baskı, İstanbul 2007 (Sözleşmeden Dönme)
- Serozan**, Rona, Borçlar Hukuku, Özel Bölüm, İstanbul 2006
- Serozan**, Rona, "Mülkiyet Hakkının Özü, İşlevi ve Sınırları", *Prof. Dr. Ümit Doğanay'ın Anısına Armağan I*, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1982, Sayfa Aralığı 239-254 (Mülkiyet Hakkının Özü)

- Sungurbey**, İsmet, Kişisel Hakların Tapu Kütüğüne Şerhi, İstanbul 1963
- Schwarz**, Andreas, B. Satış Akdinde Hasarın İntikali (Tercüme Kudret Ayiter), Ankara Hukuk Fakültesi Dergisi 1947, C.4, Sayı 1-4, Sayfa Aralığı 160-167
- Tahiroğlu**, Bülent, Roma Borçlar Hukuku, İstanbul 2010
- Tandoğan**, Haluk, Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, C.1/1, Vedat yayıncılık, İstanbul 2008
- Tekinay**, Selahattin Sulhi, Eşya Hukuku Dersleri, İstanbul 1964
- Tuğrul**, Saim, Kamu Hukuku Açısından Mülkiyet Hakkı ve Sınırlandırılması, Kazancı Yayınları, Ankara, 2004
- Tunçomağ**, Kenan, Borçlar Hukuku Dersleri Özel Borç İlişkileri (Akdin Muhtelif Nevileri), C.2, İstanbul 1967
- Türker**, Erhan, Türk ve İngiliz Hukukunda Satıcının Zapta Karşı Teminat Borcu, Eskişehir 1974
- Umur**, Ziya, Roma Hukuku Ders Notları, İstanbul 1999
- Ünal**, Mehmet ve Veysel Başpınar, Şekli Eşya Hukuku, 10. Baskı, Ankara 2018
- Yavuz**, Cevdet, Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 5. Baskı, İstanbul 2007.
- Yavuz**, Cevdet, Faruk Acar ve Burak Özen, Türk Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Güncellenmiş ve Yenilenmiş 15. Baskı, İstanbul 2018
- Yıldırım**, M. Fadıl, Satıcının Zapta Karşı Tekeffül Sorumluluğu Bakımından 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 216. Maddesi Nasıl Okunmalıdır, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XVII, Y.2013, Sa. 1-2, Sayfa Aralığı 1049-1060
- Yıldırım**, Ramazan, İdare Hukuku Dersleri, Mimoza Yayınları, Konya 2005
- Zevkliler**, Aydın ve K. Emre Gökyayla, Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 18, Bası, Ankara 2018
- Zevkliler**, Aydın ve Ayşe Havutçu, Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 9. Baskı, Ankara 2004
- Zevkliler**, Aydın, "Mülkiyetin Yapısı ve Mülkiyetten Doğan Ödevler", *Bülent Nuri Esen'e Armağan*, AÜHF Yay., Ankara 1977, Sayfa Aralığı 365-388

Dr. Ahmet Cemal RUHİ
Akademisyen/Avukat

SAVCILIK SORUŞTURMA REHBERİ

1500

**ADET ÖRNEK KARAR,
TUTANAK ve YAZIŞMA
ÖRNEKLERİ**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2022

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Savcılık Soruşturma Rehberi
Ahmet Cemal Ruhi

Hukuk Yayınları Dizisi – 3023

Birinci Baskı : Ocak, 2022

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 45 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA

- ALBAYRAK**, Zeki Murteza: Ceza Muhakemesi Kanunu Öz Kitap, 12. Baskı, Oğul Matbaacılık, Ankara Kasım 2020.
- ALBAYRAK**, Zeki Murteza: Türk Ceza Kanunu Öz Kitap, 16. Baskı, Oğul Matbaacılık, Ankara Kasım 2019.
- ARSLANTÜRK**, Mustafa: Cumhuriyet Savcısının Soruşturma Temel Kitabı, 2. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara Mart 2018.
- ASLAN**, Ahmet: Cumhuriyet Savcısı ve Soruşturma, 7. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara Ocak 2021.
- CENTEL**, Nur/**ZAFER**, Hamide: Ceza Muhakemesi Hukuku, 19. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul Ekim 2020.
- KAYA**, Asım: Cumhuriyet Savcısının Etkin Soruşturma Yapma Görevi, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara Eylül 2020.
- KAYA**, Asım: Savcılık Uygulama Kitabı, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara Ocak 2021.
- KOCA**, Mahmut/**ÜZÜLMEZ**, İlhan: Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 14. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara Eylül 2021.
- KOCA**, Mahmut/**ÜZÜLMEZ**, İlhan: Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 7. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara Ekim 2020.
- ÖZBEK**, Veli Özer/**DOĞAN**, Koray/**BACAKSIZ**, Pınar: Ceza Muhakemesi Hukuku, 14. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara Eylül 2021.
- ÖZBEK**, Veli Özer/**DOĞAN**, Koray/**BACAKSIZ**, Pınar: Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 16. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara Eylül 2021.
- ÖZEN**, Mustafa: Ceza Hukuku Özel Hükümler Cilt I, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara Haziran 2021.
- ÖZEN**, Mustafa: Ceza Hukuku Özel Hükümler Cilt II, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara Haziran 2021.
- ÖZEN**, Mustafa: Ceza Muhakemesi Hukuku Dersleri, 6. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara Ağustos 2021.
- ÖZTÜRK**, Bahri: Ana Hatlarıyla Ceza Muhakemesi Hukuku, 7. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara Ekim 2020.
- ÖZTÜRK**, Bahri: Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 14. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara Ekim 2020.

- POLAT**, Halil/ **POLAT**, Aynur, Arslan: Ceza Hâkiminin Başvuru Kitabı, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ocak Ankara 2016.
- POLAT**, Halil: Cumhuriyet Savcısının El Kitabı, 6. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara Nisan 2016.
- SOYASLAN**, Doğan: Ceza Hukuku Özel Hükümler, 13. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara Ekim 2020.
- SOYASLAN**, Doğan: Ceza Muhakemesi Hukuku, 8. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara Ekim 2020.
- ŞAHİN**, Cumhur/**GÖKTÜRK**, Neslihan: Ceza Muhakemesi Hukuku I, 12. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara Eylül 2021.
- ŞAHİN**, Cumhur/**GÖKTÜRK**, Neslihan: Ceza Muhakemesi II, 11. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara Şubat 2021.
- ŞAN**, Abdullah Ayhan: Özel Soruşturma Usulleri, Adalet Bakanlığı Yayın İşleri Dairesi Başkanlığı Yayını, Ankara Nisan 2008.
- ŞIK**, Hüseyin: Türk Adli Yargı Sisteminde Savcılık Kurumu, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara Eylül 2018.
- TEZCAN**, Durmuş/**ERDEM**, Mustafa Ruhan/**ÖNOK**, R. Murat: Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, 18. Baskı, Seçkin Yayıncılık Ankara Eylül 2020.
- TOROSLU**, Nevzat/**FEYZİOĞLU**, Metin: Ceza Muhakemesi Hukuku, 20. Baskı, Savaş Yayınları, Ankara Eylül 2020.
- ÜNVER**, Yener/**HAKERİ**, Hakan: Ceza Muhakemesi Hukuku, 18. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara Ağustos 2021.
- YENİSEY**, Feridun/**NUHOĞLU**, Ayşe: Ceza Muhakemesi Hukuku, 9. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara Eylül 2021.
- YOKUŞ SEVÜK**, Handan: Ceza Hukuku Özel Hükümler, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara Ekim 2020.
- YURTCAN**, Erdener: Cumhuriyet Savcısının El Kitabı, 2. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara Nisan 2021.

Prof. Dr. Hakan KARAKEHYA

Anadolu Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Dr. Asuman İNCE TUNÇER

Anadolu Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

TÜRK CEZA MUHAKEMESİNDE
SERİ MUHAKEME
VE
BASİT YARGILAMA

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Ceza Muhakemesinde Seri Muhakeme ve Basit Yargılama
Hakan KARAKEHYA - Asuman İNCE TUNÇER

Hukuk Yayınları Dizisi – 2781

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 78 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- ALDEMİR, Hüsni. **Ceza Yargılamasında Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulleri, Adalet Yayınevi**, Ankara 2019.
- AMBOS, Kai. "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Yargılama Hakları-Silahların Eşitliği, Çelişmeli Önsoruşturma ve AİHS m.6 (Çev.: Yener ÜNVER)", **Adil Yargılanma Hakkı ve Ceza Hukuku**, Seçkin Yayınevi, Ankara 2004.
- BEULKE, Werner. **Strafprozessrecht**, C. F. Müller, Hiedelberg 2005.
- BOGGS, Danny J. "The Right to Fair Trial, Boggs", **University of Chicago Legal Forum**, 1998.
- CENGİZ, Serkan-DEMİRAG, Fahrettin-ERGÜL, Teoman-McBRIDE, Jeremy- TEZCAN, Durmuş. **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Ceza Yargılaması Kurum ve Kavramları**, Türkiye Barolar Birliği ve Avrupa Konseyi Yayını, Şen Matbaa, Ankara 2008
- CENTEL, Nur-ZAFER, Hamide. **Ceza Muhakemesi Hukuku (CMH 2019)**, Beta Yayınevi, Ankara 2019
- CENTEL, Nur-ZAFER, Hamide. **Ceza Muhakemesi Hukuku (CMH 2020)**, Beta Yayınevi, İstanbul 2020.
- ÇALIŞKAN, Suat. **Ceza Muhakemesinde Seri Muhakeme Usulü** <https://www.hukukihaber.net/ceza-muhakemesinde-seri-muhakeme-usulu-makale,7314.html> (E.T: 27.08.2020).
- DEĞİRMENCİ, Olgun. Ceza Muhakemesi Hukukunda Basit Yargılama Usulü (CMK m. 252-252) (Basit Yargılama), **Terazi Hukuk Dergisi**, Ocak 2020.
- DEĞİRMENCİ, Olgun. Ceza Muhakemesi Hukukunda Seri Muhakeme Usulü (Seri Muhakeme), **Ankara Batı Adliyesi Dergisi**, Ocak-Haziran 2020.
- DONAY, Süheyl. **İnsan Hakları Açısından Sanığın Hakları ve Türk Hukuku**, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, İstanbul 1982.
- DÖNMEZER, Sulhi. "Suçsuzluk Karinesi Üzerine Düşünceler (Suçsuzluk Karinesi)", **Prof. Dr. Nurullah Kunter'e Armağan**, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Eğitim, Öğretim ve Yardımlaşma Vakfı Yayını, İstanbul, 1998.
- DÖNMEZER, Sulhi. Ceza Adaleti Sistemimiz Üzerine Düşünceler (Ceza Adaleti Sistemi), **Yeni Türkiye Dergisi**, Yargı Reformu Özel Sayısı, Ağustos 1996.
- DÖNMEZER, Sulhi-YENİSEY, Feridun. "Ceza Adalet Sisteminin Etkinliği 1998", Nurullah KUNTER, Nurullah-Feridun YENİSEY, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Beta Yayınevi, İstanbul 2000, isimli eserin eki.

- ECKSTEIN, Ken. "StPO § 407 Zulässigkeit", **Münchener Kommentar zur StPO Band 3** (Ed.: Christoph Knauer, Hans Kudlich, Hartmut Schneider), C. H. Beck, München, 2019.
- ERDEM, Mustafa Ruhan-ŞENTÜRK, Candide. Ceza Muhakemesi Hukukunda Yeni Bir Kurum Olarak Seri Muhakeme Yöntemi, **Ceza Hukuku Dergisi**, Aralık 2019.
- EREM, Faruk. **Diyaletik Açısından Ceza Yargılaması Hukuku**, Işın Yayıncılık, Ankara 1986.
- ERSOY, Uğur. Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usullerinde İtiraz Kurumuna İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri, **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 28(2).
- ESHELBAACH, Andreas Grube. "StPO § 257c Verständigung zwischen Gericht und Verfahrensbeteiligten", **BeckOK StPO mit RiStBV und MiStra** (Ed.: Jürgen GRAF), C.H. Beck, München 2020.
- ESSER, Robert. **Auf dem Weg zu einem europäischen Strafverfahrenrecht**, De Gruyter, Berlin 2002.
- FEYZİOĞLU, Metin. 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Hakkında Bazı Tespit ve Değerlendirmeler (Tespit ve Değerlendirmeler), **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Ocak/Şubat 2006.
- FEYZİOĞLU, Metin. **Ceza Muhakemesinde Vicdani Kanaat (Vicdani Kanaat)**, Yetkin Yayınları, Ankara 2002.
- FEYZİOĞLU, Metin. Suçsuzluk Karinesi: Kavram Hakkında Genel Bilgiler ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (Suçsuzluk Karinesi), Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 48 (1-4).
- GEMALMAZ, Burak. "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarında Çapraz Sorgu", **Adil Yargılanma Hakkı ve Ceza Hukuku**, Seçkin Yayınevi, Ankara 2004.
- GÖKCEN, Ahmet-BALCI, Murat-ALŞAHİN, M. Emin-ÇAKIR, Kerim. **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- GÖLCÜKLÜ, Feyyaz. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde Adil Yargılanma, **Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi İlhan Öztürk'a Armağan**, 1994 (1-2).
- GÖREN, Zafer. Temel Hak Genel Teorisi, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, Ankara 1995.
- GRABENWARTER, Christoph. "Yargılama Güvenceleri-Adil Yargılanma Hakkı (İHAS md.6) (Çev.: Osman CAN), **Adil Yargılanma Hakkı ve Ceza Hukuku**, Seçkin Yayınevi, Ankara 2004.
- HARRIS, David. The Right To A Fair Trial In Criminal Proceedings As A Human Right, **International and Comparative Law Quarterly**, (16), 1967.
- İNCEOĞLU, Sibel. **İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlarında Adil Yargılanma Hakkı**, Beta Yayınevi, İstanbul 2002.

- KARAKEHYA, Hakan. **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. Maddesi (Adil Yargılanma Hakkı) Bağlamında Ceza Muhakemesinde Duruşma (Duruşma)**, Savaş Yayınevi, Ankara 2008.
- KARAKEHYA, Hakan. Ceza Muhakemesinde Maddi Gerçek (Maddi Gerçek), **Eskişehir Barosu Dergisi**, Haziran 2006.
- KARAKEHYA, Hakan. Hak Kavramı, **Eskişehir Barosu Dergisi**, Şubat 2006.
- KAŞKA, Hakan. Ceza Hukuku Müesseselerinin Mecelle'nin Külli Kaideleri ile Açıklanması, **Gaziantep University Journal of Social Sciences**, C.17, S.1, 2018.
- KATOĞLU, Tuğrul. **Ceza Kanunlarının Zaman Yönünden Uygulanması**, Seçkin Yayınevi, Ankara 2008
- KAYMAZ, Seydi. Ceza Muhakemesinde Aleyhe Değiştirme Yasağı, Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, **Marmara Üniversitesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**, 19 (2), 2013.
- KEZER, Ahmet. **30 Soru ve Yanıtta Seri Muhakeme Usulü ve Basit Yargılama Usulü**, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- KIZILARSLAN, Hakan. 7188 Sayılı Kanun'la Ceza Muhakemesi Hukukuna Getirilen Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulleri, **Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Kasım-Aralık 2019.
- KUNTER, Nurullah-YENİSEY, Feridun-NUHOĞLU, Ayşe. **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Arıkan Yayınevi, İstanbul 2006.
- LADEWİG, Hans-Meyer. "Adil Yargılanma Hakkı-II", **Adil Yargılanma Hakkı ve Ceza Hukuku**, (Çev.: Hakan HAKERİ), Seçkin Yayınevi, Ankara 2004.
- LEIGH, Leonard H. "Adil Yargılanma Hakkı ve Avrupa İnsan Hakları Anlaşması (Çev.: Selman DURSUN)", **Adil Yargılanma Hakkı ve Ceza Hukuku**, Seçkin Yayınevi, Ankara 2004.
- OKTAR, Salih. Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulleri, **10 Aralık İnsan Hakları Günü Etkinlikleri Kapsamında Yargı Reformu Stratejisinin Değerlendirilmesi**, Türkiye Barolar Birliği İnsan Hakları Merkezi Sempozyumunda Yapılan Sunum. <https://www.youtube.com/watch?v=65eTxyXAaZY> (E.T.: 20.08.2020).
- ÖZBEK, Mustafa. Dünya Çapındaki Adalete Ulaşma Hareketleriyle Gelişmeler ve Alternatif Uyuşmazlık Çözümü, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 51 (2), 2002.
- ÖZBEK, Veli Özer-KANBUR, Mehmet Nihat- DOĞAN, Koray-BACAKSIZ, Pınar-TEPE, İlker. **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Seçkin Yayınevi, Ankara 2012.
- ÖZBEK, Veli Özer-MERAKLI, Serkan. Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararına İtiraz Üzerine Yapılacak Denetim, Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, **Marmara Üniversitesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**, 19 (2), 2013.
- ÖZEKES, Muhammet. **Medeni Usul Hukukunda Hukuki Dinlenilme Hakkı**, Yetkin Yayınları, Ankara 2003, s.19.

- ÖZTÜRK, Bahri-TEZCAN, Durmuş-ERDEM, Mustafa Ruhan-SIRMA, Özge-KIRIT, Yasemin F.S.-ÖZAYDIN, Özdem-AKCAN, Esra A.-ERDEM, Efser. **Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku**, Seçkin Yayınevi, Ankara 2012.
- PEKCANITEZ, Hakan-ATALAY, Oğuz-ÖZEKES, Muhammet. **Medeni Usul Hukuku**, Yetkin Yayınları, Ankara 2006.
- SCHMİDT, Werner-HIEBER, Trier. Vereinbarungen im Strafverfahren, **Neue Juristische Wochenschrift**, 1982 (19).
- SCHROEDER, Friedrich-Christian. “Ceza Muhakemesinde Fair Trial İlkesi”, **Ceza Muhakemesi Hukukunda Fair Trial**, İstanbul Barosu Yayını, İstanbul 1999.
- SELÇUK, Sami. Doğru terim “MUHAKEME” değil, “YARGILAMA”dır, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, **Marmara Üniversitesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**, 19 (2), 2013.
- ŞAHİN, Cumhur-GÖKTÜRK, Neslihan. **Ceza Muhakemesi Hukuku I**, Seçkin Yayınevi, Ankara 2019.
- ŞAHİN, Cumhur. **Ceza Muhakemesi Kanunu Gazi Şerhi**, Seçkin Yayınevi, Ankara 2005.
- ŞAHİN, Cumhur-GÖKTÜRK, Neslihan, **Ceza Muhakemesi Hukuku II**, Seçkin Yayınevi, Ankara 2020.
- ŞEN, Ersan **Ceza Muhakemesinde Seri ve Basit Yargılama Usulleri** <https://www.hukukihaber.net/ceza-muhakemesinde-seri-ve-basit-yargilama-usulleri-makale,7039.html> (E.T.: 27.08.2020).
- TAŞKIN, Ş. Cankat. **Ceza Muhakemesi Hukukunda Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulü (Seri Muhakeme ve Basit Yargılama)**, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- TAŞKIN, Şaban Cankat. 7188 Sayılı Kanun ile Ceza Muhakemesi Kanunu’na Getirilen “Basit Yargılama Usulü” Hakkında Tespit ve Değerlendirmeler (Basit Yargılama Usulü Tespit ve Değerlendirmeler), **Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Nisan 2020.
- TEMMING, Dieter. “Verfahren bei Strafbefehlen”, **BeckOK StPO mit RiStBV und MiStra** (Ed.: Jürgen GRAF), C.H. Beck, München 2020.
- TEZCAN, Durmuş. Tercümandan Faydalanma Hakkı, **Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi**, 1997 (1-4).
- TEZCAN, Durmuş-ERDEM, Mustafa Ruhan-SANCAKTAR, Oğuz. **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Işığında Türkiye’nin İnsan Hakları Sorunu**, Seçkin Yayınevi, Ankara 2004.
- TOROSLU, Nevzat. Ceza Yargılamalarının Çabuklaştırılması Sorunu, **Yeni Türkiye Dergisi**, Yargı Reformu Özel Sayısı, Ağustos 1996.
- TOROSLU, Nevzat-FEYZİOĞLU, Metin. **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Savaş Yayınevi, Ankara 2015.

- TOSUN, Öztekin. **Suç Muhakemesi Hukuku**, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, İstanbul 1976.
- TÜSİAD Raporu, **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Adil Yargılanma İlkesi Işığında Hukuk Devleti ve Yargı Reformu**, TÜSİAD Yayını, İstanbul 2003.
- UĞURLUBAY, Gülsün A. Aygörmez-HAYDAR, Nuran-KORKMAZ, Mehmet. Seri Muhakeme Usulüne İlişkin Sorunlar, **Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 2019 (2).
- Uluslararası Af Örgütü, **Adil Yargılanma Hakkı**, İletişim Yayınları, İstanbul 2000.
- ÜNAL, Şeref. **Anayasa Hukuku Açısından Mahkemelerin Bağımsızlığı ve Hakimlik Teminatı**, TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları, Ankara 1994.
- ÜNVER, Yener-HAKERİ, Hakan. **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- ÜZÜLMEZ, İlhan. Türk Hukukunda Suçsuzluk Karinesi ve Sonuçları, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Mayıs-Haziran 2005.
- VOLK, Klaus. **Grundkurs StPO**, C. H. Beck Verlag, München 2005.
- YAVUZ, Hakan A. **Ceza Muhakemesinde Kovuşturmaya Alternatif Yöntemler**, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- YENİSEY, Feridun. Ceza Adaleti Sisteminin Etkinliği, Normal Çalışma Süresi ve Gecikme, **Yeni Türkiye Dergisi**, Yargı Reformu Özel Sayısı, Ağustos 1996.
- YENİSEY, Feridun-NUHOĞLU, Ayşe. **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Seçkin Yayınevi, Ankara 2020.
- YILMAZ, Zahit-APIŞ, Özge. Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Düzenlemelerinin Değerlendirilmesi, **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**, Haziran 2020.
- YURTCAN, Erdener. **Ceza Yargılaması Hukuku**, Seçkin Yayınevi, Ankara 2019.
- YÜCE, Turhan Tufan. Ceza Muhakemeleri Usulünde İtiraz, **Adalet Dergisi**, 1962 (5-6).
- 6. Madde Rehberi-Adil Yargılanma Hakkı (Ceza Hukuku Yönü)**, Avrupa Konseyi-Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Ortak Yayını, Ankara 2014.

SİGORTA HUKUKU

KONEVİ HUKUK VE AHİ ARABULUCULUK

EDİTÖRLER:

Av. Hasan Murat GÜÇLÜ   Av. Ömer Faruk SELEŞ   Av. İbrahim KAYHAN

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Sigorta Hukuku

Hasan Murat Güçlü - Ömer Faruk Seleş - İbrahim Kayhan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2828

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 52 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Atabek, R.**, Sigorta Hukuku, İstanbul 1950.
- Atamer, K.**, Yeni Türk Ticaret Kanunu Uyarınca Zarar Sigortalarına Giriş, BATİDER, C. XXVII, S. 1, 2011, s.21-106.
- Aydın, S.**, Sigorta Ettirenin Sözleşme Öncesi Beyan Yükümlülüğünün İhlali ve İhlal Halinde Sigortacının Hakları, İstanbul 2018.
- Ayhan, R./Çağlar, H./Özdamar, M.**, Sigorta Hukuku Ders Kitabı, 3. Baskı, Ankara 2020.
- Ayli, A.**, Zarar Sigortalarında Prim Ödeme Borcu, İstanbul 2003.
- Başalp, N.**, Sorumsuzluk Anlaşmaları, İstanbul 2011.
- Birsel, M.T.**, Milletlerarası Tahkim Sözleşmeleri (Arbitration Convention) ve İki Taraflı Yatırım Anlaşmalarının Türk Tahkim Hukuku Üzerindeki Etkileri, Prof. Dr. Ali BOZER'e Armağan, Ankara 1999, s. 500.
- Bozkurt, T.**, Sigorta Hukuku, İstanbul 2018.
- Can, M.**, Türk Özel Sigorta Hukuku (Ders Kitabı), Ankara 2018.
- Cebe, M.S.**, Uygulamalı Sigorta Hukuku, Ankara 2018.
- Çeker, M.**, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Sigorta Hukuku, 20. Baskı, Adana 2019.
- Çeker, M.**, Sigortacının Sözleşmenin Kurulmasından Sonraki Aydınlatma Yükümlülüğü, Prof. Dr. Fırat Öztana Armağan C.II, Ankara 2010, s. 1677 vd.
- Demirci, S.**, Sigorta Kooperatifçiliği: Türkiye Uygulaması, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2018, C.9, S.1, s. 403 vd. (Sigorta Kooperatifçiliği).
- Demirci, S.**, Sigortacılıkta Yeni Bir Yaklaşım: Katılım Sigortacılığı, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2019, S. 10(1), s. 25 vd. (Katılım Sigortacılığı).
- Güçlü, H.M./Seleş, Ö.F.**, Tekafül ve Katılım Sigortacılığına Genel Bir Bakış: İslami Sigortacılık Mümkün mü?, (<https://blog.lexpera.com.tr/tekaful-ve-katilim-sigortaciligina-genel-bir-bakis-islami-sigortacilik-mumkun-mu/>), 17.10.2020).

- Günay, B.**, Sigorta Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2020.
- Gürpınar, B.**, Sigorta Hukukunda Halefiyet ve Rücu, İstanbul 2016.
- Hacıömeroğlu, A. O.**, Sorumluluk Sigortasında Sigorta Himayesinin Kapsamı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 2017.
- Hirsch, E.**, Deniz Ticaret ve Sigorta Hukuku, Ankara 1945.
- Kalpşüz, T.**, Milletlerarası Ticarete Uyuşmazlıkların Tahkim Yoluyla Halli, Ankara 1989.
- Kaner, İ. D.**, Sigorta Hukuku, İstanbul 2020.
- Karayağın, Y.**, Milletlerarası Ticari Tahkimde Muhakeme Usulü, BATİDER, C.XIX, S.3, Haziran 1998, s. 9.
- Kaya, A.**, Türk Ticaret Kanunu Şerhi, Birinci Kitap, Yedinci Kısım Acentelik, İstanbul 2013.
- Kayhan, Ş.**, Türk Hukukunda Acentelik Sözleşmesi, Ankara 2011.
- Kayhan, Ş./Günergök, Ö.**, Türk Özel Sigorta Hukuku Dersleri, 5. Baskı, İstanbul 2020.
- Kazancı** İhtihat Bilgi Bankası için www.kazanci.com
- Kender, R.**, Türkiye’de Hususi Sigorta Hukuku, İstanbul 2014.
- Kender, R.**: Poliş Verme Yükümlülüğüne Aykırılıktan Doğan Hukuki Sonuçlar, Sigorta Hukuku Dergisi, 1997, C. II, S. 1, s. 11.
- Kılıçoğlu, A.**, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, B. 15, Ankara 2012.
- Kubilay, H.**, Uygulamalı Özel Sigorta Hukuku, İzmir 1999.
- Lexpera** Yeni Nesil Hukuk Bilgi Sistemi için www.lexpera.com.
- Özdamar, M.**, Sigorta Brokeri ve Hukuki Niteliği, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 57, S. 3, 2008, s. 530 vd.
- Özdamar, M.**, Sigortacının Sözleşme Öncesi Aydınlatma Yükümlülüğü, Ankara 2009.
- Özel, S.**, Milletlerarası Ticari Tahkimde Kanunlar İhtilafı Meseleleri, İstanbul 2008.
- Sinerji** Mevzuat ve İhtihat Programı için www.sinerjimevzuat.com.tr.
- Söyler, İ.**, Tüm Yönleriyle Tekâfül (İslami Sigorta), Ankara 2018.
- Şanlı, C.**, Milletlerarası Ticari Tahkimde Esasa Uygulanacak Hukuk, Ankara 1986.

- Şenocak, K.**, Çifte Sigorta, Ankara 2002.
- Şenocak, K.**, Hukuki Himaye Sigortası, Ankara 1993.
- Şenocak, K.**, Mesleki Sorumluluk Sigortası, Ankara 2000.
- Şenocak, K.**, Takseli Sigorta, BATİDER, 2009, C.25, S. 2, s.179 vd.
- Taşkın, M.**, Sigorta Sözleşmesinde Yetkisiz Temsile İlişkin TTK m. 1406 Hakkında Değerlendirmeler, Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 7, S.14, Aralık 2019, s. 556.
- Tiryakioğlu, B.**, Taşınır Mallara İlişkin Milletlerarası Unsurlu Satım Aktilerine Uygulanacak Hukuk, Ankara 1996.
- Ulaş, I.**, Uygulamalı Zarar Sigortaları Hukuku, 8. Baskı, Ankara 2012.
- Ülgen/Helvacı/Kendigelen/Kaya/Nomer Ertan**, Ticari İşletme Hukuku, İstanbul 2015.
- Ünan, S.**, Türk Ticaret Kanunu Şerhi, Altıncı Kitap, Sigorta Hukuku, C.I, İstanbul 2016.
- Ünan, S.**, Türk Ticaret Kanunu Şerhi, Altıncı Kitap, Sigorta Hukuku, C.II, İstanbul 2016.
- Ünan, S.**, Türk Ticaret Kanunu Şerhi, Altıncı Kitap, Sigorta Hukuku, C.III, İstanbul 2017.
- Ünan, S.**, Türk Ticaret Kanunu Şerhi, Altıncı Kitap, Sigorta Hukuku, C.IV, İstanbul 2019.
- Ünan, S.**, Türk Ticaret Kanunu Şerhi, Altıncı Kitap, Sigorta Hukuku, C.V, İstanbul 2019.
- Von Tuhr, A.** (Çeviren: Edege, C.), Borçlar Hukukunun Umumi Kısım, C. I ve II, Ankara 1983.
- Yazıcıoğlu, E./Şeker Öğüz, Z.**, Sigorta Hukuku, Güncellenmiş 2. Baskı, İstanbul 2019.
- Yeğengil, R.**, Tahkim (L'Arbitrage), İstanbul 1974.
- Yıldırım, İ.**, Tekafül (İslami) Sigortacılık Sisteminin Dünyadaki Gelişimi ve Türkiye'de Uygulanabilirliği, Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi, 2014, C. 6, S. 2, s. 52.

Av. Çağlar ALTUN

S/İHAS HUKUKU
SİLAHLI/İNSANSIZ
HAVA ARACI SİSTEMLERİ
HUKUKU

ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

S/İHAS Hukuku
Silahlı/İnsansız Hava Aracı Sistemleri Hukuku
Çağlar Altun

Hukuk Yayınları Dizisi – 2806

Birinci Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 16 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- AKYÜREK, Güçlü, Özel hayatın Gizliliğini İhlal Suçu, Seçkin Yayınları, 2. Baskı
- ARCHIBALD, Douglas, The Story of the Earth's Atmosphere, George Newnes, 1897
- ASELSAN A.Ş, İHA Sistemleri, Nisan 2001
- AYYILDIZ, Fatma Reyhan, ERTÜRK Duygu, Gemi İpoteği İle Hava Aracı İpoteğinin Karşılaştırılması, Havacılık Uzmanlığı Tezi, Ocak 2016
- BANNER, Stuart, Who Owns She Sky-, Harvard University Press-2008
- BARTSCH, Ron- COYNE, James and GRAY, Katherine, Drones in Society: Exploring the Strange New World of Unmanned Aircraft, Routledge, 2017
- BENJAMYN, I. Scott, 'Overview' in Benjamyn I. Scott (ed), The Law of Unmanned Aircraft Systems: An Introduction to the Current and Future Regulation under National, Regional and International Law, Wolters Kluwer, 2016
- BLYENBURGH Peter Van, UAVs- Current Situation and Considerations for The Way Forward, European Unmanned Vehicle Systems Association,1999
- Commentary on Protocol II, s. 1320, para.4342, Taşdemir, PKK ile Mücadele .128
- CONNOR A. Theilmann, Integrating Autonomous Drones into the National Aerospace System, Senior Capstone Thesis, University of Pennsylvania, 2015
- CUSTERS, Bart, 'Drones Here, There and Everywhere: Introduction and Overview' in Bart Custers (ed), The Future of Drone Use: Opportunities and Threats from Ethical and Legal Perspectives (Springer, 2016)

- ÇAĞLAYAN, Sezai Angajman Kuralları, Legal Yayıncılık, 2019
- ÇAKMAK, Cenap -Uluslararası Hukuk, Giriş, Teori ve Uygulama-
Ekin Yayınları, 2014
- Directive 2009/48/EC of the European Parliament and of the Council of
18 June 2009 on the safety of toys (OJ L 170, 30.6.2009, p. 1)
- EKMEKCİOĞLU,, A. - YILDIZ M. İnsansız Hava Araçlarının Askeri
ve Sivil Alanlarda Kullanımı: ABD ve Türkiye Örnekleri ve Bazı
Politika Önerileri
- ELÇİN ERTUĞRUL, Ümmühan, Uluslararası Silahlı Çatışmalar Hu-
kukunda Bireysel Statüler, Yetkin Yayınları, 2017
- ERSOY Çağlar -Robotlar, Yapay Zeka ve Hukuk/Oniki Levha Yayın-
ları-İstanbul, 2019
- FAHLSTROM. Paul Gerin, GLEASON, Thomas James, Introduction
to UAV Systems
- GÜNTÜRK M. Serdar, Türk Yüksek Mahkemeleri ve Avrupa İnsan
Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Özel Hayatın Gizliliğinin
Korunması, Seçkin Yayıncılık, Ankara, s.59, 2012
- GÜZELOĞLU, Turhan- Kolluğun Kuvvet ve silah Kullanma Yetkisi,
Seçkin Yayınları, 2008
- GREGORY, K. James, Unmanned Aerial Vehicles and Special
Operations: Future Directions, Postgraduate Thesis, Monterey
California Naval Postgraduate School, 2000
- HODGKINSON, David- JOHNSTON, Rebecca, Aviation Law and
Drones, 2018
- KARTAL Çetin Savaşın Yeni Yüzü: Robotikler ve Hukuki Boyutu
- KOCA -ÜZÜLMEZ, Roxin, 2 s. 25, kn 200 Atfen, age. 440 syf; Öz-
genç, Gazi şerhi, genel hükümler, 3. baskı, s.493.
- KÖK, Tamer, Teknik Uzmanlık Tezi, 2012/BTK
- MAHMUTOĞLU, F. S. – KARADENİZ, S. TCK'nın Genel Hükümler
Şerhi
- MIRZA, Nadeem Muhammad, 'Unmanned Aerial Vehicles: A
Revolution in the Making', 2016

- NEWCOMBE, Laurence R., Unmanned Aviation: A Brief History of Unmanned Aerial Vehicles (American Institute of Aeronautics and Astronautics, 2004)
- NOLAN, Robert C.-The Pilotless Air Force
- O. MILLSON, Rory and HERMAN David A.-Killing by Drones:Legality under International Law
- OKUR, Derya Aydın, Uluslararası Hukuk Açısından İnsansız Hava Araçlarıyla Gerçekleştirilen Saldırıları, Turhan kitabevi, 2016
- ÖRNEK, Serdar -Uluslararası Hukukta Kuvvet Kullanımı, Seçkin Yayınları-2013
- ÖZKAN Halid, İnsansız Hava Araçlarının/Drone'ların Türk Sivil Havacılık Hukukuna Göre Statüsü, Unsurları Ve Ceza Hukuku Boyutuyla Güncel Sorunlar
- ÖZLÜK, Betül: Mülkiyet ve Zilyetlik Üzerine Düşünceler, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 27, S. 1, 2019, s.139-166
- SORGUCU, Ayhan- Hava ve Uzay Hukuku, Adalet yayınevi, 2015
- TAŞDEMİR, Fatma, Uluslararası Nitelikte Olmayan Silahlı Çatışmalar Hukuku, Adalet Yayınevi, 2009
- TROY A, Airspace In An age of Drones-. Rule-Boston University Law Review-2015
- URAS, U, Sesiz Savaş,, HARKUL Savunma ve Havacılık Savunma Araştırmaları Merkezi, 2020
- YARDIMCI, Gizem, İnsansız Hava Aracı Kullanımında Sigorta Sorumluluğu, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 1/Sayı 1/2019 Hacettepe University Journal of Social Sciences, Volume 1/Issue 1/2019
- YENİSEY, Feridun- NUROĞLU Ayşe, Ceza Muhakemesi Hukuku, Seçkin Yayınları, 2019

ARAŞTIRMA RAPORLARI-MAKALELER

- BİLGESAM: İNSANSIZ HAVA ARAÇLARI-Muharebe Alanında ve Terörle Mücadelede Devrimsel Dönüşüm
- KARAAĞAÇ, Cengiz, Geleceğin Harekât Ortamında İHA Sistemleri, Askeri Uygulamalar&Teknoloji Gereksinimleri
- SANREMO Handbook On Rules of Engagement
- SÜRÜ İHA SİSTEMLERİ- Modern Harp İçin Bir Gelecek Öngörüsü. ARAŞTIRMA RAPORU ŞUBAT 2019-Thinktech STMTeknolojik Düşünce Merkezi

İNTERNET KAYNAKLARI

- AMOTH Doug, Cryptids: The Saqqara Bird,9 June 2010, Time <<http://techland.time.com/2010/06/09/cryptids-the-saqqara-bird/>>
- Civilian Drones, 2017, The Economist <www.economist.com/technology-quarterly/2017-06-08/civilian-drones>
- GLYN WILLIAMS, Brian, Inside the Murky World of ‘Signature Strikes’ and the Killing of Americans With Drones-www.huffpost.com-31 Temmuz 2013

MAHKEME KARARLARI VE DİĞER KAYNAKLAR

- AİHM, A. ve Diğerleri/Birleşik Krallık, 19.02.2009, B. No: 3455/05
- AİHM, Al-Skeini and others v. United Kingdom, Judgment, 7 July 2011
- AİHM, Leander/İsveç, 26.03.1987, B.No: 9248/81
- AİHM, Uzun/Almanya, 02.09.2010, B. No: 35623/05
- UAD, 2005 tarihli Kongo Ülkesindeki Silahlı Faaliyetler Davası- Kongo/Uganda
- UAD, Military and Paramilitary Activities in and against Nicaragua, Nicaragua v. USA, ICJ Reports 1986, a.g.e.,paragraf 195

- UN Human Rights Committee, General Comment no: 31. Nature of General Legal Obligation Imposed on State Parties to the Covenant, UN Doc.CCPR/C/21/Rev.1/Add 13(2004)
- YCGK, E: 2017/16.MD-956 K: 2017/370, T. 26.09.2017
- YCGK, E. 2015/1-705, K. 2019/59, T. 5.2.2019
- YCGK, E. 2017/16-747, K. 2020/310, T. 23.06.2020
- YCGK, 1/263-306, T. 24.10.1995
- Birleşik Krallık Savunma Bakanlığı Joint Doctrine Note 2/11/2011
- Kara Havacılık Dergisi, Nisan-Mayıs-Haziran 2000 sayısı, sayfa 40
- NATO Legal Deskbook
- US Air force, "UAS Flight Plan 2009-2047

MEVZUAT

- AİHS, md. 1; Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi md. 2
- 27/07/2017 tarih ve 30136 sayılı resmi gazetede yayımlanan Sivil Hava Araçları Üçüncü Şahıs Mali Sorumluluk Sigortası Hakkında Yönetmelik
- ICAO Annex 2
- Introduction of a regulatory framework for the operation of unmanned aircraft systems in the 'open' and 'specific' categories- Opinion No 01/2018, EASA, 06.02.2018
- SHT-İHA

Dr. Ertuğrul ÜNAL

Ceza Muhakemesi Hukukunda
SİLAHLARIN EŞİTLİĞİ İLKESİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Muhakemesi Hukukunda Silahların Eşitliği İlkesi
Ertuğrul Ünal

Hukuk Yayınları Dizisi – 2891

Birinci Baskı : Haziran 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 42 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Allen, Christopher – Taylor, Chris – Nairns, Janice**, Practical Guide to Evidence, 5. Baskı, Oxford (İngiltere), Routledge Taylor & Francis Group, 2016
- Altıparmak, Cüneyd**, “Türk Hukukunda Tanık Koruma”, Ankara Barosu Dergisi, Yıl: 66, S. 1, 2008,
- Alşahin, Mehmet Emin**, “Müdafiin Dosya İnceleme Yetkisi”, Legal Hukuk Dergisi, S. 40, 2006
- Akyürek, Güçlü**, Ceza Muhakemesi Kanunu’nun Unutulmuş Hükümü: Madde 332 in: Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, GÜHFD, S. 1, C. 1, 2010
- Ambos, Kai**, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Yargılama Hakları – Silahların Eşitliği, Çelişmeli Önsoruşturma ve AİHS m.6- in: Adil Yargılanma Hakkı ve Ceza Hukuku, Çev.: **Ünver, Yener**, Ed.: **İçel, Kayıhan**, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2004
- Ambos, Kai**, “Der Europäische Gerichtshof für Menschenrechte und die Verfahrensrechte Waffengleichheit, partizipatorisches Vorverfahren und Art. 6 EMRK”, ZStW, C. 115, S. 3, 2003
- Apiş, Özge**, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Şüpheli/Sanığın Beden Muayenesi ve Vücudundan Örnek Alınması”, MÜHFHAD, C. 18, S. 1, 2012
- Apiş, Özge**, “Güncel Yargı Kararları ve Yasa Değişiklikleri Işığında İfade Alma ve Sorgu Sırasında Şüpheli/Sanığın Hakları”, MÜHFHAD, C. 25, S. 1, 2019
- Arslan, Çetin**, “Hukuk Devletinde Müdafî Görevlendirilmesi” in: Ankara Barosu Uluslararası Hukuk Kurultayı (10 – 14 Ocak 2012), C. 3, Ed.: **Kocaoğlu, Sinan**, Ankara, 2012
- Arslan, Mehmet**, Procedural Guarantees for Criminal and Administrative Criminal Sanctions, Freiburg (Almanya), Max-Planck-Institut für ausländisches und internationales Strafrecht, 2019
- Arslan, Mehmet**, “The Right to Examination of Witnesses”, Zeitschrift für Internationale Strafrechtsdogmatik, S. 6, 2018
- Artuk, Mehmet Emin – Gökçen, Ahmet – Alşahin, Mehmet Emin – Çakır, Kerim**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 14. Baskı, Ankara, 2020

- Artuk, Mehmet Emin – Gökçen, Ahmet – Alşahin, Mehmet Emin – Çakır, Kerim**, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 18. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi, 2019
- Bachmaier, Leona**, Rights and Methods to Challenge Evidence and Witnesses in Civil Law Jurisdictions in: The Oxford Handbook of Criminal Process, Ed.: **Brown, Darryl K. – Tuner, Jenia Iontcheva – Weissner, Bettina**, Oxford (İngiltere), Oxford University Press, 2018
- Bachmaier Winter, Lorena**, “Transnational Criminal Proceedings, Witness Evidence and Confrontation: Lessons from the ECtHR’s Case Law”, Utrecht Law Review, C. 9, S. 4, 2013
- Balcı, Murat**, “Zorunlu Müdafinin Hükümü Temyiz Etme Yükümlülüğü Ve Görevi Kötüye Kullanma Suçu (Karar İncelemesi)”, İstanbul Barosu Dergisi, C. 85, S. 2, 2011
- Baradaran, Shima**, “Restoring the Presumption of Innocence”, Ohio State Law Journal Vol:72:4, 2011
- Başbüyük, İsa**, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (m. 6/3-c) Kapsamında Müdafî Yardımından Yararlanma Hakkı” in: Nur Centel’e Armağan, MÜHFD, C. 19, S. 2, 2013, s. 1356
- Barkhuysen, Tom – van Emmerik, Michiel – Jansen, Oswald – Fedorova, Masha**, Right to A Fair Trial (Article 6) in: Theory and Practice of The European Convention on Human Rights, Cambridge (İngiltere), Intersentia, 2018
- Bates, Ed**, The Evolution of the European Convention on Human Rights From its Inception to the Creation of a Permanent Court of Human Rights, New York (A.B.D.), Oxford University Press, 2010
- Bayraktar, Köksal**, Hukukun Üstünlüğü, İstanbul, DER Yayınları, 2011
- Beccaria, Marquis**, An Essay on Crimes and Punishments with a Commentary by M. de Voltaire, Albany (A.B.D.), Ed.: W. C. Little & Co., 1872
- Benedict, Nathan**, Fingerprints and the Daubert Standard For Admission of Scientific Evidence: Why Fingerprints Fail and a Proposed Remedy”, Arizona Law Review, S. 46:519, 2004
- Bertheau, Camilla – Alexander, Ignor**, Art. 68 in: Löwe-Rosenberg StPO, C. 2, 27. Baskı, Berlin (Almanya), De Gruyter, 2017

- Beulke, Werner**, &137 – 150 in: Satzger – Schlukebier – Widmaier StPO Strafprozessordnung mit GVG und EMRK Kommentar, 3. Baskı, Köln (Almanya), Carl Heymanns Verlag, 2018
- Beulke, Werner**, Strafprozessrecht, 13. Baskı, Heidelberg (Almanya), C.F. Müller, 2016
- Beulke, Werner – Witzigmann, Tobias**, “Das Akteneinsichtsrecht des Strafverteidigers in Fällen der Untersuchungshaft”, NStZ, 2011
- Billis, Emmanouil**, Die Rolle des Richters im adversatorischen und im inquisitorischen Beweisverfahren, Berlin (Almanya), Duncker & Humblot, 2015
- Bozdağ, Ahmet**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Müdafî, Ankara, Adalet Yayınevi, 2014
- Bozdağ, Ahmet – Sarıusta, Kader**, “Ceza Yargılamasında Mağdurun Beyanı ve Delil Değeri”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 8, S. 2, 2017
- Bowers, C. Michael**, Forensic Science Testimony, San Diego (A.B.D.), Academic Press, 2014
- Brems, Eva**, “Conflicting Human Rights: An Exploration in the Context of the Right to a Fair Trial in the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms”, Human Rights Quarterly, C. 27, S. 1, 2005
- Brodowski, Dominik – Burchard, Christoph – Kotzurek, Nathalie – Rauber, Jochen – Vogel, Joachim**, Chapter 7: Germany in: Effective Criminal Defence in Europe, Ed.: **Cape, Ed – Namoradze, Zaza – Smith, Roger – Spronken, Taru**, Antwerp (Hollanda) - Oxford (İngiltere) – Portland (A.B.D.), Intersentia, 2010
- Brown, Darryl K.**, Evidence Discovery and Disclosure in Common Law Jurisdictions, in: The Oxford Handbook of Criminal Process, Ed.: **Brown, Darryl K. – Tuner, Jenia Iontcheva – Weisser, Bettina**, Oxford (İngiltere), Oxford University Press, 2018
- Caianiello, Michele**, Access to and Limits on Evidence Dossiers in Civil Law Systems in: The Oxford Handbook of Criminal Process, Ed.: **Brown, Darryl K. – Tuner, Jenia Iontcheva – Weisser, Bettina**, Oxford (İngiltere), Oxford University Press, 2018
- Campbell, Liz – Ashworth, Andrew – Redmayne, Mike**, The Criminal Process, 5. Baskı, Oxford (İngiltere), Oxford University Press, 2019

- Canpolat, Can**, “Ceza Muhakemesi Hukukunun Amacı”, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XV, S. 2, 2020
- Cape, Ed – Namoradze, Zaza – Smith, Roger – Spronken, Taru**, Chapter 2: The European Convention on Human Rights and the Right to Effective Defence in: Effective Criminal Defence in Europe, Ed: **Cape, Ed – Namoradze, Zaza – Smith, Roger – Spronken, Taru**, Antwerp (Hollanda) - Oxford (İngiltere) – Portland (A.B.D.), Intersentia, 2010
- Cape, Ed – Hodgson, Jacqueline**, The Investigative Stage of Criminal Process in England and Wales in: Suspects in Europe Procedural Rights at the Investigative Stage of Criminal Process in the European Union, Ed.: **Cape, Ed – Hodgson, Jacqueline – Prakken, Ties – Spronken, Taru**, Oxford (İngiltere), Intersentia, , 2007
- Centel, Nur**, Adil Yargılanma Hakkı ile Silahların Eşitliği Bağlamında Savcılık ve Savunma in: Bir Adli Organ Olarak Savcılık, 7-9 Temmuz 2006 Sempozyumu, Ankara, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2006
- Centel, Nur**, “Ceza Soruşturmasında Müdafinin Rolüne Eleştirel Yaklaşım”, İÜHFİM, C. 72, S. 2, 2014
- Champod, Christophe – Vuille, Joelle**, “Scientific Evidence in Europe – Admissibility, Evaluation and Equality of Arms”, International Commentary on Evidence, C. 9, S. 1, 2011
- Chemerinsky, Erwin – Levenson, Laurie L.**, Criminal Procedure: Investigation, New York (A.B.D.), Aspen Publishers, 2008
- Cheng, Edward K. – Yoon, Albert H.**, “Does Frye Or Daubert Matter? A Study Of Scientific Admissibility Standards”, Virginia Law Review, S. 91:471, 2005
- Cierniak, Jürgen – Niehaus, Holger, &247a in: Knauer, Cristoph – Kudlich, Hans – Schneider Hartmut**, Münchener Kommentar zur Strafprozessordnung Art. 151 – Art. 322 StPO, C. II, Münih (Almanya), C.H. Beck, 2016
- Cihan, Erol – Yenisey, Feridun**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 2. Bası, İstanbul, Beta Yayıncılık, 1997
- Clayton, Richard – Tomlinson, Hugh**, Fair Trial Rights, 2. Baskı, Oxford (İngiltere), Oxford University Press, 2010
- Çeliksoy, Ergül**, “Overruling ‘the Salduz Doctrine’ in Beuze v Belgium: The ECtHR’s Further Retreat from the Salduz Principles on the Right to Access to Lawyer”, New Journal of European Criminal Law, C. 10, S. 4, 2019

- Çınar, Ali Rıza**, Basit Yargılama Usulü in: Ord. Prof. Dr. Sulhi Dönzmer 102 Yaşında Tebliğler, Ed.: **Balcı, Murat – Oruç Ömeroğlu, Handan – Şık, Hüseyin – Aydın, Hüseyin – Çakıroğlu, Destan – Özeroğlu, Alev – Çakıroğlu, Şölen**, Ankara, Adalet Yayınevi, 2020
- Çınar, Ali Rıza**, Türk ve Alman Ceza Yargılama Hukukunda İstinaf, Ankara, Adalet Yayınevi, 2010
- Damaska, Mirjan**, "Evidentiary Barriers to Conviction and Two Models of Criminal Procedure: A Comparative Study" University of Pennsylvania Law Review, C. 121, S. 506, 1973
- Damaska, Mirjan**, The Faces of Justice and State Authority, Londra (İngiltere), Yale University Press, 1986
- Damaska, Mirjan**, "Truth in Adjudication", Hastings Law Journal, C. 49, S. 2, 1998,
- Damaska, Mirjan**, "Structures of Authority and Comparative Criminal Procedure", Yale Law Journal, S. 84, 1975
- Dennis, Ian H.**, The Law of Evidence, 4. Baskı, Londra (İngiltere), Sweet & Maxwell, 2010
- Decaigny, Tom**, "Inquisitorial and Adversarial Expert Examinations in the Case Law of the European Court of Human Rights", New Journal of European Criminal Law, C. 5, S. 2, 2014
- Diemer, Herbert**, StPO & 255a in: Karlsruher Kommentar Strafprozessordnung, GVG, EGGVG, EMRK, 8. Baskı, Münih (Almanya), C.H. Beck, 2019
- Dirim, Vuslat**, "Ceza Yargılamasında Adil Yargılama İlkesi (Dava Süresi – Aleniyet – Şüpheli ve Sanık Hakları)", CHKD, C. 3, S. 2, 2015
- Doğmuş, Simay**, "Soruşturma Evresinde Müdafinin Dosya İnceleme Yetkisinde Karşılaşılan Sorunların Temel Hak ve Özgürlükler Bağlamında Değerlendirilmesi", D.E.Ü Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş Tezcan'a Armağan, C. 21, Özel Sayı, 2019
- Doğru, Osman – Nalbant, Atilla**, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi Açıklama ve Önemli Kararlar, C. 1, Ankara, 2012
- Doğru, Osman**, "Sanık Öğüten Çarklar": İnsan Hakları Açısından Türkiye'nin Ceza Adalet Sistemi, 2. Baskı, İstanbul, TESEV Yayınları, 2012

- Dönmez, Burcu**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Çapraz Sorgu, 2. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2019
- Dönmez, Burcu**, “Yeni CMK’da Bilirkişi Kavramı”, DEÜHFD, C. 9, Özel Sayı, 2007
- Dubber, Markus D.**, Criminal Process in the Dual Penal State: A Comparative-Historical Analysis in: The Oxford Handbook of Criminal Process, Ed.: **Brown, Darryl K. – Tuner, Jenia Iontcheva – Weisser, Bettina**, Oxford (İngiltere), Oxford University Press, 2018
- du Bois-Pedain, Antje**, “Hearsay Exceptions and Fair Trial Rights in Strasbourg”, The Cambridge Law Journal, C. 71, S. 2, 2012
- Dursun, Selman**, “5271 Sayılı CMK’da Müdafî”, HPD, S. 3, 2005
- Dülger, Murat Volkan**, “Ceza Muhakemesinde Müdafîin Konumu ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar”, Ankara Barosu Dergisi, S.4, 2012
- Dwyer, Deirdre**, The Judicial Assessment of Expert Evidence, Cambridge (İngiltere), Cambridge University Press, 2008
- Elveriş, İdil**, Chapter 11 Turkey, Ed.: İnceoğlu, Asuman Aytekin – Erman, Barış, in: Effective Criminal Defence in Europe, Ed.: **Cape, Ed – Namoradze, Zaza – Smith, Roger – Spronken, Taru**, Antwerp (Hollanda) - Oxford (İngiltere) – Portland (A.B.D.), Intersentia, 2010
- Eschelbach, Ralf**, &110b in: Satzger – Schlukebier – Widmaier StPO Strafprozessordnung mit GVG und EMRK Kommentar, 3. Baskı, Köln (Almanya), Carl Heymanns Verlag, 2018
- Erdem, Mustafa Ruhan**, “AİHM Kararları Işığında Tutuklu Sanık Bakımından Hazırlık Soruşturması Dosyasını İnceleme Hakkı”, DEÜHFD, C. 6, S.1, 2004
- Erem, Faruk**, “Diyalektik Açıdan Ceza Yargılaması”, AÜHFD, C. 34, S. 1, 1977
- Erem, Faruk**, “İstinaf Mahkemeleri”, AÜHFD, C. 7, S. 1, 1950
- Erem, Faruk**, “Savunma ve Ceza Yargılamasının Temeldeki Kusurları”, TBB Dergisi, Y. 1988, S. 1
- Esmein, Adhemer**, a History of Continental Criminal Procedure, with Special Reference to France, **çev.: Simpson, John**, South Hackensack New Jersey (A.B.D.), Rothman Reprints, 1968
- Eser, Albin**, “Alman ve Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Sanığın Hukuki Durumu”, **Çev.: Zafer, Hamide**, Yargıtay Dergisi, C. 16, S. 3, 1990

- Esser, Robert**, Auf dem Weg zu einem europäisches Strafverfahrensrecht, Berlin (Almanya), De Gruyter, 2002
- Esser, Robert**, Art. 6 in: Löwe-Rosenberg StPO, 26. Baskı, C. 11, Berlin (Almanya), De Gruyter, 2012
- Fastie, Friesa**, Sozialpädagogische Prozessbegleitung verletzter Zeuginnen und Zeugen in: Opferschutz in Strafverfahren, Ed.: **Fastie, Friesa**, Berlin (Almanya), Leske Budrich Verlag, 2002
- Fedorova, Maria Igorevna**, The Principle of Equality of Arms in International Criminal Proceedings, Antwerp (Hollanda), Intersentia, 2012
- Feyzioğlu, Metin**, Devlet Sırrı İçeren beyanların ve Belgelerin Mahkemeye Sunulması in: Alman Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, C. III, Ed.: **Hilgendorf, Eric – Ünver, Yener**, İstanbul, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 2010
- Feyzioğlu, Metin**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Tanıklık, Ankara, US-A Yayıncılık, 1996
- Feyzioğlu, Metin**, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Madde 6/3-a Uyarınca İsnadın Bildirilmesi ve Türk Hukuku”, TBBD, S. 55, 2004
- Feyzioğlu, Metin**, “Suçsuzluk Karinesi: Kavram Hakkında Genel Bilgiler ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi”, AÜHFHD, Cilt 48, Sayı 1-4, 1999
- Feyzioğlu, Metin**, “Savunma Hakkına İlişkin İki Soru: Savunma Hakkı Kutsal mıdır? Duruşma Salonunda Müdafî ve Sanık Yan Yana Oturabilir mi?”, Ankara Barosu Dergisi, Yıl: 67, S. 1, 2009
- Feyzioğlu, Metin**, Tanıklık ve Dürüst Muhakeme, Ankara, US-A Yayıncılık, 1998
- Flynn, Asher – Hodgson, Jacqueline – McCulloch, Jude – Bronwyn, Naylor**, “Legal Aid and Access to Legal Representation: Redefining the Right to a Fair Trial”, Melbourne University Law Review, C. 40, S. 1, 2016
- Fromm, Ingo E.**, “Neues zur “Umbeordnung” des Pflichtverteidigers”, NJOZ, 2014
- Garvey, Teresa M.**, Witness Intimidation, Washington (A.B.D.), Aequitas, 2013
- Gerdemann, Anna**, Die Verwertbarkeit belastender Zeugenaussagen bei Beeinträchtigungen des Fragerects des Beschuldigten, Baden (Almanya), Nomos, 2010

- Gerst, Hans-Joachim**, Zeugen in der Hauptverhandlung, Vernehmungsrecht – Vernehmungslehre – Vernehmungstaktik, Bonn (Almanya), Zap Verlag, 2016
- Gluscic, Stjepan – Klemencic, Goran – Ljubin, Tajana – Novosel, Dragan – Tripalo, Drazen – Vermeulen, Gert**, Protecting Witnesses of Serious Crime, Strazburg (Fransa), Council of Europe Publishing, 2006
- Goeth-Flemmich, Barbara – Kubicek, Miroslav – Dupraz, Stephane – Verbert, Erik**, AİHM Kararlarında “Cezai Konularda” Uluslararası İşbirliği, Ed.: **Sabit, Mustafa**, Ankara, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Müdürlüğü, 2013
- Gollwitzer, Walter**, Menschenrechte im Strafverfahren EMRK und IPBPR Kommentar, Berlin (Almanya), De Gruyter, 2005
- Goss, Ryan**, Criminal Fair Trial Rights, Oxford (İngiltere), Hart Publishing, 2014
- Gökçen, Ahmet**, “1296 (1879) Tarihli Usul-i Muhakemat-ı Cezaiye Kanun-ı Muvakkatı”, SÜHFD, C. 4, S. 1-2, 1994
- Gökçen, Ahmet – Balcı, Murat – Alşahin, Mehmet Emin – Çakır, Kerim**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 4. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi, 2020
- Gökçen, Ahmet**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Basit Elkoyma ve Postada Elkoyma, İzmir, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Yayınları No:49, 1994
- Gökçen, Ahmet – Çakır, Kerim**, “Ceza Muhakemesinde Delil, Delillerin Muhafazası, Toplanması, Değerlendirilmesi ve Delil Yasakları”, DEÜHFD, C. 21, Özel Sayı, C. 3, 2019
- Gölcüklü, Feyyaz**, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nde “Adil Yargılama””, AÜSBFD, C. 49, S. 1 – 2, 1994
- Gözübüyük, Şeref – Feyyaz, Gölcüklü**, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İnceleme ve Yargılama Yöntemi, 11. Baskı, Ankara, Turhan Kitabevi, 2016
- Grabenwarter, Christoph**, European Convention on Human Rights Commentary, Münih (Almanya), C.H. Beck, 2014
- Grabenwarter, Christoph – Pabel, Katharina**, Europäische Menschenrechtskonvention Ein Studienbuch, 6. Baskı, Münih (Almanya), C.H. Beck, 2016

- Grande, Eliabetta**, Comparative Approaches to Criminal Procedure: Transplants, Translations, and Adversarial-Model Reforms in European Criminal Process in: The Oxford Handbook of Criminal Process, Ed.: **Brown, Darryl K. – Tuner, Jenia Iontcheva – Weisser, Bettina**, Oxford (İngiltere), Oxford University Press, 2018
- Graham, Michael H.**, "Witness Intimidation", Florida State University Law Review, C. 12, S. 2, 1984
- Greven, Michael**, &94 - 100 in: Karlsruher Kommentar Strafprozessordnung, GVG, EGGVG, EMRK, 8. Baskı, M n h (Almanya), C.H. Beck, 2019
- Griesbaum, Rainer**, &168c in: Karlsruher Kommentar Strafprozessordnung, GVG, EGGVG, EMRK, 8. Baskı, M n h (Almanya), C.H. Beck, 2019
- Hadamitzky, Anke**, &72 – 93 in: Karlsruher Kommentar Strafprozessordnung, GVG, EGGVG, EMRK, 8. Baskı, M n h (Almanya), C.H. Beck, 2019
- Hafizo ulları, Zeki**, "Genel  izgileriyle Savunma Hakkı", Ankara Barosu Dergisi, S. 1, 1994
- Hafizo ulları, Zeki –  zen, Muharrem**, "T rk Ceza Hukukunda Devlet Sırrına Genel Bir Bakış", Ankara Barosu Dergisi, Y. 68, S. 1, 2010
- Harris, David - O'Boyle, Michael – Bates, Ed – Buckley, Carla**, Avrupa İnsan Hakları S zleşmesi Hukuku,  ev.: Bing ll  Kılıcı, Mehveş – Karan, Ulaş, Ankara, Avrupa Konseyi, 2013
- Heffernan, Liz**, "Hearsay in Criminal Trials: The Strasbourg Perspective", Irish Jurist New Series, C. 49, 2013
- Hellmann, Uwe**, Strafproze recht, Berlin (Almanya), Springer, 1998
- Herbert, L. Packer**, "Two Models of The Criminal Process", University of Pennsylvania Law Review, C. 113, S. 1, 1964
- Hilger, Johan P. W.**, "Organized Crime/Witness Protection in Germany", Resource Material Series, S. 58, 2001
- Hoch, Josef**, vor &296 ff.  n: Satzger – Schlukebier – Widmaier StPO Strafprozessordnung mit GVG und EMRK Kommentar, 3. Baskı, K ln (Almanya), Carl Heymanns Verlag, 2018
-  nceo lu, Sibel**, İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlarında Adil Yargılanma Hakkı, 2. Bası,  stanbul, Beta Yayıncılık, 2005
- Jackson, John**, "Autonomy and Accuracy in the Development of Fair Trial Rights", University College Dublin Law, Research Paper No: 9, 2009

- Jackson, John D.**, "The Effect of Human Rights on Criminal Evidentiary Process: Towards Convergence, Divergence or Realignment?", *The Modern Law Review*, C. 68, S. 5, 2005
- Johnston, Ed – Smith, Tom**, *Criminal Procedure and Punishment*, Bristol (İngiltere), Holl and Stott Publishing, 2018
- Jugl, Benedikt**, *Fair Trial als Grundlage der Beweiserhebung und Beweisverwertung im Strafverfahren Ein Beitrag zu der Lehre von den Beweisverboten am Beispiel des Auskunftsverweigerungsrechts nach § 55 StPO*, Baden (Almanya), Nomos, 2017
- Junker, Thorsten**, *Beweisantragsrecht im Strafprozess*, 3. Baskı, Ausburg, ZAP, 2019
- Kahraman, Erkut Güçlü**, "Yeterli Şüphe Kavramının İddianamenin İadesi Kurumu Bakımından Değerlendirilmesi", *DEÜHFD*, C. 16, S. 1, 2014
- Kantar, Baha**, *Ceza Muhakemeleri Usulü Birinci Kitap Umumi Hükümler*, 4. Bası, Ankara, 1957
- Karakehya, Hakan**, *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. Maddesi (Adil Yargılanma Hakkı) Bağlamında Ceza Muhakemesinde Duruşma*, Ankara, Savaş Yayınevi, 2008
- Karakehya, Hakan**, "Ceza Muhakemesinde Hakkaniyete Uygun Yargılanma Hakkına İlişkin Esaslar", *Ombudsman Akademik*, S. 1, 2014
- Karakehya, Hakan**, *Ceza Muhakemesinde Maddi Gerçeğin Tespiti*, Ankara, Savaş Yayınevi, 2016,
- Karakehya, Hakan**, "Sanığın İddia Tanıklarının Beyanlarının Doğruluğunu Test Etme Hakkı" in: Nur Centel'e Armağan, *MÜHFD*, C. 19, S. 2, 2013
- Katoğlu, Tuğrul**, "Asliye Ceza Mahkemelerinin Yeni Durumu "Silahların Eşitliği" Tartışmalarından "Silahlara Veda"ya" in: Prof. Dr. Köksal Bayraktar'a Armağan, *GÜHFD*, S. 1, C. 1, 2010
- Keane, Adrian – McKeown, Paul**, *The Modern Law of Evidence*, 11. Baskı, Oxford (İngiltere), Oxford University Press, 2016
- Kierzkowski, Karolina**, *Die Unparteilichkeit des Richters im Strafverfahren unter Berücksichtigung von Art. 6 Abs. 1 S. 1 EMRK*, Berlin (Almanya), Duncker & Humblot, 2016
- Kindhæuser, Urs - Schumann, Kay H.**, *Strafprozessrecht*, 5. Baskı, Baden (Almanya), Nomos, 2019

- Kirst, Roger W.**, "Hearsay and the Right of Confrontation in the European Court of Human Rights", QLR, C. 21, 2003
- Knittel, Eberhard – Seiler, Dietmar**, "The Merits of Trial By Jury", Cambridge Law Journal, S. 30, C. 2, 1972
- Korn, Dörthe**, Defizite bei der Umsetzung der EMRK im deutschen Strafverfahren, Berlin (Almanya), Duncker & Humblot, 2005
- Krehl, Christoph**, &StPO 244-246a in: Karlsruher Kommentar Strafprozessordnung, GVG, EGGVG, EMRK, 8. Baskı, Münih (Almanya), C.H. Beck, 2019
- Krey, Volker – Heinrich, Manfred**, Deutsches Strafverfahrensrecht, 2. Baskı, Stuttgart (Almanya), W. Kohlhammer Verlag, 2019
- Krey, Volker**, The Public Prosecution's Role in Criminal Procedure under the Rule of Law Legal Situation in Germany with Comparative Law Remarks on UK and USA, Rechtspolitisches Forum Legal Policy Forum, S. 46, Institut für Rechtspolitik an der Universität Trier, 2009
- Koca, Mahmut**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Deliller, CHD, Y. 1, S. 2, Seçkin Yayıncılık, 2006
- Koca, Mahmut**, "Müdafiin Hazırlık Dosyasını İnceleme Hakkı", AÜEHFD, C. 1, S. 1, 1997
- Kocaoğlu, Serhat Sinan**, "Tarihsel Perspektif ile Batı Hukukunda Savunma Hakkı ve Müdafii", Ankara Barosu Dergisi, C. 68, S. 3, 2010
- Kocaoğlu, S. Sinan**, "Türk Ceza Muhakemesi Sisteminde Silahların Eşitliği İlkesini Gerçekleştirebilmek İçin Bir Reform Önerisi", TBB Dergisi, C. 92, 2011
- Koç, Ziya**, Ceza Muhakemesinde Katılan, İstanbul, XII Levha Yayınları, 2011
- Köhler, Marcus**, &96 in: **Schmitt, Bertram – Köhler, Marcus**, Meyer-Gößner/Schmitt Strafprozessordnung, 62. Baskı, Münih (Almanya), C.H. Beck Verlag, 2019
- Kök, Hilal**, Türkiye'de Cinsel İstismara Uğrayan Çocuklara Yönelik Hizmet Ve Uygulamaların Değerlendirilmesi: Bir Model Önerisi, Ankara, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Hizmet Anabilim Dalı, Yayınlanmış Doktora Tezi, 2019
- Köksal, Atacan**, "Gizli Soruşturmacı Görevlendirilmesi", AÜHFD, C. 65, S. 4, 2016

- Köksal, Ayhan**, “Anglo-Sakson Hukuku Ceza Muhakemesinde İtham Fonksiyonu”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. XXIX, Sayı: 1-2, 1963
- Kuhn, Bernd**, Das Recht auf Akteneinsicht gemäß & 147 StPO im strafrechtlichen Ermittlungsverfahren, Marburg (Almanya), Tectum Verlag, 2007
- Kühne, Hans-Heiner – Eser, Robert**, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin Tutuklama Konusundaki Yargısı -2000 ve 2001 Yıllarındaki Gelişim Üzerine Bir İnceleme in: Adil Yargılanma Hakkı ve Ceza Hukuku, Çev.: **Şimşek, Oğuz**, Ed.: **İçel, Kayıhan**, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2004
- Ligeti, Katalin**, The Place of the Prosecutor in Common Law and Civil Law Jurisdictions in: The Oxford Handbook of Criminal Process, Ed.: **Brown, Darryl K. – Tuner, Jenia Iontcheva – Weisser, Bettina**, Oxford (İngiltere), Oxford University Press, 2018
- Lippke, Richard**, Fundamental Values of Criminal Procedure in: The Oxford Handbook of Criminal Process, Ed.: **Brown, Darryl K. – Tuner, Jenia Iontcheva – Weisser, Bettina**, Oxford (İngiltere), Oxford University Press, 2018
- Lohse, Kai – Jakobs, Sebastian**, MRK Art. 6 Recht auf ein faires Verhfaren in: Karlsruher Kommentar Strafprozessordnung, GVG, EGGVG, EMRK, 8. Baskı, Münih (Almanya), C.H. Beck, 2019
- Lombroso, Cesare**, Criminal Man, Çev.: **Gibson, Mary – Rafter, Nicole Hahn**, Durham ve Londra (İngiltere), Duke University Press, 2006
- Lonati, Simone**, “Anonymous Witness Evidence before European Court of Human Rights: Is It Still Possible to Speak of “Fair Trial”?”, EuCLR European Criminal Law Review 8.1, 2018
- Loucaides, Loukis G.**, The European Convention on Human Rights Collected Essays, Leiden (Hollanda), Martinus Nijhoff Publishers, 2007
- Lundberg, Udo**, Beweiserhebung im Zwischenverfahren zur Entscheidung über den hinreichenden Tatverdacht, Göttingen (Almanya), Dissertation zur Erlangung des Doktorgrades der Juristischen Fakultæt der Georg-August-Universitæt zu Göttingen, 1993
- Lüderrsen, Klaus – Jahn, Matthias**, vor &137 in: Löwe-Rosenberg Die Strafprozeßordnung und das Gerichtsverfassungsgesetz Großkommentar, Ed.: **Becker, Jörg-Peter – Erb, Volker – Esser –**

- Robert – Graalman-Scheerer, Kristen – Hilger, Hans – Igor, Alexander**, 27. Baskı, C. 3/1, Berlin (Almanya), De Gruyter, 2019
- Mack, Raneta Lawson**, Comparative Criminal Procedure History, Process and Case Studies, 2. Baskı, New York (Amerika Birleşik Devletleri), William S. Hein & Co., 2017
- Madlener, Kurt**, The Protection of Human Rights in the Criminal Procedure of the Federal Republic of Germany in: Human Rights in Criminal Procedure, Ed. **Andrews, J. A.**, The Hague (Hollanda), Martinus Nijhoff Publishers, 1982
- Maier, Stefan**, &58a in in: **Knauer, Cristoph – Kudlich, Hans – Schneider Hartmut**, Münchener Kommentar zur Strafprozessordnung Art. 1 – Art. 150 StPO, C. I, Münih (Almanya), C.H. Beck, 2014
- McBride, Jeremy**, Human Rights and Criminal Procedure The Case Law of European Court of Human Rights, 2. Baskı, Stazburg (Fransa), Council of Europe Publishing, 2018
- McEwan, Jenny**, Ritual, Fairness and Truth: The Adversarial and Inquisitorial Models of Criminal Trial in: The Trial on Trial: Volume 1: Truth and Due Process, Ed.: **Duff, Antony – Farmer, Lindsay – Marshall, Sandra – Tadros, Victor**, Londra (İngiltere), Hart Publishing, 2004
- Menges, Eva**, &94 – 100 in: Löwe-Rosenberg Die Strafprozeßordnung und das Gerichtsverfassungsgesetz Großkommentar, Ed.: **Becker, Jörg-Peter – Erb, Volker – Esser – Robert – Graalman-Scheerer, Kristen – Hilger, Hans – Igor, Alexander**, 27. Baskı, C. 3/1, Berlin (Almanya), De Gruyter, 2019
- Meyer, Frank**, Art. 1 – 8 EMRK 7. Zusatzprotokoll Verfahrensrecht in: SK-StPO Systematischer Kommentar zur Strafprozessordnung mit GVG und EMRK, Ed.: **Wolter, Jürgen**, 5. Baskı, C. X, Carl Heymanns Verlag, 2019
- Montesquieu**, The Sprit of the Laws, C. 1-2, Ed.: **Cohler, Anne M. – Miller, Basia Carolyn – Stone, Harold Samuel**, Cambridge (İngiltere), Cambridge University Press, 1989
- Meyer-Ladewig, Jens – Martin, Nettesheim – von Raumer, Stefan**, EMRK Europäische Menschenrechtskonvention Handkommentar, 4. Baskı, Baden (Almanya), Nomos, 2017
- Mrcela, Marin**, “Adversarial Principle, The Equality of Arms and Confrontational Right – European Court of Human Rights Recent

- Jurisprudence", EU and Comparative Law Issues and Challenges Series 1, S. 15, 2017
- Nash, Susan**, "Non-Disclosure of Prosecution Evidence and Equality of Arms", The International Journal of Evidence & Proof, S. 8, 2004
- O'Brian, William**, "The Right of Confrontation: US and European Perspectives", The Law Quarterly Review, C. 121, 2005
- Ogg, James Thomas**, "Adversary and Adversity: Converging adversarial and Inquisitorial Systems of Justice – a Case Study of the Italian Criminal Trial Reforms", International Journal of Comparative and Applied Criminal Justice, C. 37, S. 1, 2013
- Okuyucu Ergün, Güneş**, "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Silahların Eşitliği İlkesi", Legal Hukuk Dergisi, C. 11, S. 131, 2013
- Okuyucu Ergün, Güneş**, "Witness Anonymity in Turkish Criminal Law: Some Comparative Observations", JCL, C. 4, S. 1, 2009
- Öntan, Yaprak**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Ankara, Yetkin Yayınları, 2014
- Öntan, Yaprak**, "Soruşturma Evresinde Avukatın Dosya İnceleme Yetkisi", Ankara, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi 90. Kuruluş Yıldönümü Armağanı, 2017
- Öz, Kerem**, Düsseldorf Eyalet Yüksek Mahkemesi'nin 07.01.2014 Tarih ve III-1 Ws 430/13 Sayılı Kararı in: Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Ed.: **Ünver, Yener**, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2015
- Özbek, Veli Özer – Doğan, Koray – Bacaksız, Pınar – Tepe, İlker**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 8. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2016
- Özbek, Veli Özer**, "Türk Hukuku'nda Gizli Soruşturmacının Sorumluluğu", CHKD, C. 2, S. 1-2, 2014
- Özdemir, Süleyman Emre**, "Ek Savunma Hakkı (CMK m. 226)", İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 10, S. 1, 2019
- Öztürk, Bahri**, 7188 sayılı Kanunla Getirilen Ceza Muhakemesi Hukukuna İlişkin Yeni Düzenlemelere Toplu Bakış in: Ord. Prof. Dr. Sulhi Dönzmer 102 Yaşında Tebliğler, Ed.: **Balcı, Murat – Oruç Ömeroğlu, Handan – Şık, Hüseyin – Aydın, Hüseyin – Çakıroğlu, Destan – Özeroğlu, Alev – Çakıroğlu, Şölen**, Ankara, Adalet Yayınevi, 2020

- Öztürk, Bahri**, Bir Adli Organ Olarak Savcılık, 7-9 Temmuz 2006 Sempozyumu, Ankara, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2006
- Öztürk, Bahri**, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Adil Yargılama Yükümlülüğü”, İKÜHFD, C. 15, S. 1, 2016
- Öztürk, Bahri**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Koğuşturma Mecburiyeti (Hazırlık Soruşturması), Ankara, Ankara Üniversitesi Basımevi, 1991
- Öztürk, Bahri**, “CMUK Reformu ve Delil Yasakları”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 4, S. 1-2, 1994
- Öztürk, Bahri – Eker Kazancı, Behiye – Soyer Güleç**, Sesim, Ceza Muhakemesi Hukukunda Koruma Tedbirleri, 3. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2019
- Öztürk, Bahri**, “Türkiye’nin Yeni Savcı Modeli ve Adil Yargılama” in: Alman Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, C. III, Ed.: **Hilgendorf, Eric – Ünver, Yener**, İstanbul, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 2010
- Öztürk, Bahri**, “Yaşama Hakkı ve İşkence Yasağı”, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 2, S. 1-2, 2003
- Öztürk, Bahri - Tezcan, Durmuş – Erdem, Mustafa Ruhan – Sırma Gezer, Özge – Saygılar Kırıt, Yasemin F. – Alan Akcan, Esra – Özaydın, Özdem - Erden Tütüncü, Efser – Altınok Villemin, Derya – Tok, Mehmet Can**, Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 13. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2019
- Pache, Eckhard**, Adil Bir Yargılamaya İlişkin Avrupa Temel Hakkı in: Adil Yargılama Hakkı ve Ceza Hukuku, Ed.: **İçel, Kayıhan**, Çev.: **Ünver, Yener**, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2004
- Paeffgen, Hans-Ulrich**, &198 – 211 StPO in: SK-StPO Systematischer Kommentar zur Strafprozessordnung mit GVG und EMRK, Ed.: **Wolter, Jürgen**, 5. Baskı, C. IV, Carl Heymanns Verlag, 2019
- Pehlivan, Ali**, “Soruşturma Evresinde Müdafî ve Vekilin Evrak İnceleme Yetkisi” in: Nur Centel’e Armağan, MÜHFD, C. 19, S. 2, 2013
- Ploscowe, Morris**, “The Investigating Magistrate (Juge D’instruction) in European Criminal Procedure”, Michigan Law Review, C. 33, S. 7, 1935
- Pizzi, William T. – Montagna Mariangela**, “The Battle to Establish an Adversarial Trial System in Italy”, Michigan Journal of International Law, C. 25, S. 2, 2004

- Pizzi, William T.**, *Trials Without Truth*, New York (A.B.D.), New York University Press, 1999
- Pohlreich, Erol**, *Das rechtliche Gehör im Strafverfahren*, Tübingen (Almanya), Mohr Siebeck, 2016
- Pollitt, Daniel H.**, “The Right of Confrontation: Its History and Modern Dress”, 8 J. Pub. L. 381, 1959
- Radcliffe, Pamela, Gudjonsson CBE, Gisli H.**, *Witness Testimony: Vulnerabilites, Context and Issues in: Witness Testimony in Sexual Cases Evidential, Investigative and Scientific Perspective*, Oxford (İngiltere), Oxford University Press, 2016
- Rainey, Bernadette – Wicks, Elizabeth – Ovey, Clare**, *Jacobs, White and Ovey The European Convention on Human Rights*, 7. Baskı, Oxford (İngiltere), Oxford University Press, 2017
- Reid, Karen**, *A Practitioner’s Guide to the European Convention on Human Rights*, 5. Baskı, Londra (İngiltere), Sweet & Maxwell, 2015
- Roberts, Paul – Zuckerman, Adrian**, *Criminal Evidence*, 2. Baskı, Oxford (İngiltere), Oxford University Press, 2010
- Rosenau, Henning**, &198 - 202 in: *Satzger – Schlukebier – Widmaier StPO Strafprozessordnung mit GVG und EMRK Kommentar*, 3. Baskı, Köln (Almanya), Carl Heymanns Verlag, 2018
- Roxin, Claus – Schünemann, Bernd**, *Strafverfahrensrecht Ein Studienbuch*, 29. Baskı, Münih (Almanya), C.H. Beck, 2017
- Römer, Wilhelm**, “Pflichtverteidiger neben Wahlvertediger? Der auf nötige Pflichtverteidiger”, *Zeitschrift für Rechtspolitik*, C. 4, 1977
- Sættele, Alexander**, &244 in: *Satzger – Schlukebier – Widmaier StPO Strafprozessordnung mit GVG und EMRK Kommentar*, 3. Baskı, Köln (Almanya), Carl Heymanns Verlag, 2018
- Salhany, Roger E.**, *British and Canadian Criminal Procedure a Short History*, Londra (İngiltere), Austin Macauley Publishers, 2018
- Sarıgül, Ali Tanju**, *Ceza Muhakemesinde İstinaf*, 3. Baskı, Ankara, Türkiye Barolar Birliği, 2017
- Schabas, William A.**, *The European Convention on Human Rights A Commentary*, Oxford (İngiltere), Oxford University Press, 2015

- Scheumer, Maïke**, Videovernehmung kindlicher Zeugen, Göttingen (Almanya), Universitätsverlag Göttingen, 2007
- Schluckebier, Wilhelm**, &261 in: Satzger – Schluckebier – Widmaier StPO Strafprozessordnung mit GVG und EMRK Kommentar, 3. Baskı, Köln (Almanya), Carl Heymanns Verlag, 2018
- Schroeder, Friedrich Christian – Yenisey, Feridun – Peukert, Wolfgang**, Ceza Muhakemesinde “Fair Trial” İlkesi, İstanbul, İstanbul Barosu CMUK Uygulama Servisi Yayınları, 1999
- Schroeder, Friedrich-Christian – Verrel, Torsten**, Ceza Muhakemesi Hukuku, Çev.: **Oktar, Salih**, Ankara, Yetkin Yayınları, 2019
- Seviğ, Vasfi Raşit**, “Engizisyon Muhakeme Usulü”, AÜHFD, C. 18, S. 1, 1961
- Shetreet, Shimon – Turenne, Sophie**, Judges on Trial The Indipendence and Accountability of the English Judiciary, 2. Baskı, Cambridge (İngiltere), Cambridge University Press, 2013
- Sınar, Hasan**, “Karşılaştırmalı Hukuk ve Türk Hukuku Yönünden Ceza Muhakemesinde Adil Yargılanma Hakkının Tarihsel Temelleri”, TAAD, Yıl: 6, S. 21, 2015
- Sidhu, Omark**, The Concept of Equality of Arms in Criminal Proceedings Under Article 6 of the European Convention on Human Rights, Cambridge (İngiltere), Intersentia, 2017
- Siegismund, Christian**, Der Schutz gefährdeter Zeugen in der Bundesrepublik unter besonderer Berücksichtigung des Gesetzes zur Harmonisierung des Schutzes gefährdeter Zeugen (Zeugenschutz-Harmonisierungsgesetz ZSHG), Osnabrück Üniversitesi İnsan Hakları Anabilim Dalı Yayınlanmış Doktora Tezi, Osnabrück, 2009
- Silver, Jay Sterling**, “Equality of Arms and the Adversarial Process: A New Constitutional Right,” Wisconsin Law Review, 1990
- Simon, Oliver**, Die Beschuldigtenrechte nach Art. 6 Abs. 3 EMRK Ein Vergleich zur StPO im Hinblick auf die Auswirkungen der Konventionsrechte auf die deutsche Strafrechtsprechung, Tübingen (Almanya), Medien Verlag Köhler, 1998
- Spencer, JR**, Hearsay Evidence in Criminal Proceedings, 2. Baskı, Oxford (İngiltere), Hart Publishing, 2014
- Spencer, J.R.**, “Rape Shields and the Right to a Fair Trial”, The Cambridge Law Journal, C. 60, S. 3, 2001

- Sprack, John**, A Practical Approach to Criminal Procedure, 15. Baskı, Oxford (İngiltere), Oxford University Press, 2015
- Stavros, Stephanos**, The Guarantees for Accused Persons Under Article 6 of the European Convention on Human Rights An Analysis of the Application of the Convention and a Comprasion with Other Instruments, Dordrecht (Hollanda), Martinus Nijhoff Publishers, 1993
- Stuckenberg, Carl-Friedrich**, &198 – 212b in: Löwe-Rosenberg Die Strafprozeßordnung und das Gerichtsverfassungsgesetz Großkommentar, 27. Baskı, C. 5/2, Berlin (Almanya), De Gruyter, 2018
- Summers, Sarah J.**, Fair Trials, Londra (İngiltere), Hart Publishing, 2007
- Spielmann, Dean**, “Article 6 in Criminal Proceedings,: Recent Development”, 2 Cyprus Human Rights Law Review, S. 3, 2013
- Şahin, Cumhur**, “Anayasa Mahkemesi Kararları Çerçevesinde Ceza Muhakemesinde Silahların Eşitliği ve Çelişmeli Yargılama İlkeleri”, DEÜHFD, C. 21, Özel Sayı, C. 3, 2019
- Şahin, Cumhur - Göktürk Neslihan**; Ceza Muhakemesi Hukuku I., 10. Bası, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2019
- Şahin, Cumhur – Göktürk, Neslihan**, Ceza Muhakemesi Hukuku II, 10. Bası, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2019
- Şahin, Cumhur**, Ceza Muhakemesi Kanunu Gazi Şerhi, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2005
- Şahin, Cumhur**, Ceza Muhakemesinde İspat, Ankara, Yetkin Yayınları, 2001
- Şahin, Cumhur**, “Sanığın Savunmasını Hazırlamak İçin Gerekli Zaman ve Kolaylıklara Sahip Olması Hakkı”, GÜHFD, C. 8, S. 1-2, 2004
- Şen, Ersan**, Türk Hukukunda Telefon Dinleme Gizli Soruşturmacı X Muhabir, 4. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2010
- Taner, Fahri Gökçen**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Adil Yargılanma Hakkı Bağlamında Çelişme ve Silahların Eşitliği, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2019
- Tezcan, Durmuş - Erdem, Mustafa Ruhan - Sancakdar, Oğuz - Önok, Rıfat Murat**, İnsan Hakları El Kitabı, 8. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2019

- Tezcan, Durmuş**, Türkiye’de Ceza Muhakemesinde Kabul Edilen Seri Muhakeme Usulü’nün Fransa Serüveni Hakkında Kısa Bir Değerlendirme in: Prof. Dr. Saim Üstündağ’a Vefa Andacı II, İstanbul, Filiz Kitabevi, 2020
- Toma, Elisa**, “the Principle of Equality of Arms – Part of the Right to a Fair Trial”, Union of Jurists of Romania Law Review, S. 1., C. 3, 2011
- Topçu, Namık Kemal**, İngiliz Ceza Muhakemesi Hukukunda Soruşturma Evresi, Ankara, Adalet Yayınevi, 2018
- Top, Sinem**, “Müdafi Yardımından Faydalanma Hakkına Uygulanan Sınırlamalar”, TBB Dergisi, S. 137, 2018
- Toroslu, Nevzat – Feyzioğlu, Metin**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 19. Baskı, Ankara, Savaş Yayınevi, 2019
- Tsambikakis, Michael**, 255a in: in: Satzger – Schluckebier – Widmaier StPO Strafprozessordnung mit GVG und EMRK Kommentar, 3. Baskı, Köln (Almanya), Carl Heymanns Verlag, 2018
- Trechsel, Stefan**, Human Rights in Criminal Proceedings, Oxford (İngiltere), Oxford University Press, 2005
- Trück, Thomas**, &86 in: **Knauer, Cristoph – Kudlich, Hans – Schneider Hartmut**, Münchener Kommentar zur Strafprozessordnung Art. 1 – Art. 150 StPO, C. I, Münih (Almanya), C.H. Beck, 2014
- Turan, Hüseyin**, Adil Yargılanma Hakkı, Ankara, Adalet Yayınevi, 2016
- Turan, Hüseyin**, Özgürlükten Yoksun Bırakılanın Mahkemeye Başvurma Hakkı Kapsamında Silahların Eşitliği ve Çelişmeli Yargılama in: II. Uluslararası Battalgazi Multidisipliner Çalışmalar Kongresi 15-16-17 Mart, Ed.: **Talas, Mustafa**, 2019, Malatya
- Turhan, Faruk – Aksan, Murat**, “Ceza Muhakemesinde Şüphelinin ifadesinin Alınması ve Sorguya Çekilmesine İlişkin Hükümlerin Eleştirel Bir Değerlendirmesi”, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXIV, S. 2, 2020
- Turhan, Faruk**, Ceza Muhakemesinde Tehlike İçindeki Tanıkların Korunması Türk, Alman ve Avusturya Hukuklarında Karşılaştırmalı Olarak, Ankara, Seçkin Yayınevi, 2009
- Ünver, Yener – Hakeri, Hakan**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 16. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi, 2019

- Velten, Petra**, &250 – 268c in: SK-StPO Systematischer Kommentar zur Strafprozessordnung mit GVG und EMRK, Ed.: **Wolter, Jürgen**, 5. Baskı, C. X, Carl Heymanns Verlag, 2019
- Villiger, Mark**, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Bakış Açısıyla Savcı ve Silahların Eşitliği in: Bir Adli Organ Olarak Savcılık, 7-9 Temmuz 2006 Sempozyumu, Çev: **Yücekul, Gülşah Kurt**, Ankara, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2006,
- Vitkauskas, Dovydas – Dikov, Grigoriy** Protecting the Right to a Fair Trial under the European Convention on Human Rights a Handbook for Legal Practitioners, 2. Baskı, Strazburg (Fransa), Council of Europe Publishing, 2017
- Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları (2015-2020), 2. Cilt, Ed.: **Dönderalp, Adnan**, Ankara, Türkiye Adalet Akademisi, 2020
- Yaşar, Yusuf**, "Ceza Muhakemesi Hukukunda Gizli Tanıklık", e-akademi, S. 133, 2013
- Yenisey, Feridun – Nuhoglu, Ayşe**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 6. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2018
- Yenisey, Feridun**, "Ceza Muhakemesi Süjelerinin İradelerinin Ceza Muhakemesinin Yürüyüşüne Etkisi" in: Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, MÜHFD, C. 19, S. 2, 2013
- Yenisey, Feridun**, "Örgüt Suçu, Muhakemesi ve Gizli Tanık" in: Prof. Dr. Köksal Bayraktar'a Armağan, GÜHFD, S. 1, C. 1, 2010
- Yenisey, Feridun – Oktar, Salih**, Alman Ceza Muhakemesi Kanunu Strafprozeßordnung (StPO), Almanca Metin – Türkçe Çeviri, 2. Baskı, Beta Yayıncılık, 2015
- Yenisey, Feridun**, Uygulanan ve Olması Gereken Ceza Muhakemesi Hukuku Duruşma ve Kanunyolları, İstanbul, Beta Yayıncılık, 1988
- Yılmaz, Zahit – Apiş, Özge**, "Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Düzenlemelerinin Değerlendirilmesi", MÜHFHAD, C. 26, S. 1, 2020
- Yumak, Semih**, "Türk ve Alman Ceza Muhakemesi Hukukunda İçeriği Devlet Sırrı Niteliğindeki belgelerin İncelenmesi", KÜHFD, S. 10, 2014
- Yurtcan, Erdener**, Ceza Yargılaması Hukuku, 16. Bası, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2019

- Yücel, Mustafa T.**, “Ceza Adaletinde Sapmalar”, TBB Dergisi, S. 105, 2013
- Zafer, Hamide**, “Savunma Hakkı ve Sınırları” in: Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, MÜHFD, C. 19, S. 2, 2013
- Ziegler, Volker**, &166 in: Satzger – Schluckebier – Widmaier StPO Strafprozessordnung mit GVG und EMRK Kommentar, 3. Baskı, Köln (Almanya), Carl Heymanns Verlag, 2018
- Zöller, Mark A.**, “Beweisrechtliche Probleme beim Einsatz Verdeckter Ermittler”, CHKD, C. 2, S. 1-2, 2014
- Warnking, Vera**, Strafprozessuale Beweisverbote in der Rechtsprechung des Europäischen Gerichtshofs für Menschenrechte und ihre Auswirkungen auf das deutsche Recht, Frankfurt am Main (Almanya), Peter Lang, 2008
- Wasek-Wiaderek, Malgorzata**, The Principle of “Equality of Arms” in Criminal Procedure Under Article 6 of European Convention on Human Rights and Its Function in Criminal Justice of Selected European Countries A Comparative View, Leuven (Belgium), Leuven University Press, 2000
- Weigend, Thomas**, “Ceza Muhakemesi Gerçeği mi Arıyor?”, Çev. Bozbayındır, Ali Emrah, CHD, S.2, 2006
- Weigend, Thomas**, Defense Rights in European Legal Systems Under the Influence of the European Court of Human Rights in: The Oxford Handbook of Criminal Process, Ed.: **Brown, Darryl K. – Tuner, Jenia Iontcheva – Weisser, Bettina**, Oxford (İngiltere), Oxford University Press, 2018
- Weigend, Thomas – Salditt, Franz**, The Investigative Stage of the Criminal Proceedings in Germany in: Suspects in Europe Procedural Rights at the Investigative Stage of Criminal Process in the European Union, Ed.: **Cape, Ed – Hodgson, Jacqueline – Prakken, Ties – Spronken, Taru**, Oxford (İngiltere), Intersentia, , 2007
- Widder, Elmar**, A Fair Trial at the International Criminal Court? Human Rights Standards and Legitimacy: procedural fairness in the context of disclosure of evidence and the right to have witnesses examined, Frankfurt am Main (Almanya), PL Academic Research, 2016
- Wildenthal, Bryan H.**, “The Right of Confrontation, Justice Scalia and the Power and Limits of Textualism ”, Washington and Lee Law Review, C. 48, S. 4, 1991

Wohlers, Wolfgang, The Role of Counsel in Criminal Proceedings in: Obstacles to Fairness in Criminal Proceedings, Ed.: **Jackson, John D. – Summers, Sarah J.**, Oxford (İngiltere), Hart Publishing, 2018

Wollitzer, Rachel I., “Sixth Amendment – Defendant’s Right to Confront Witness: Constitutionality Protective Measures in Child Sexual Assault Cases, Journal of Criminal Law and Criminology, C. 79, S. 3, 1988

W. Janis, Mark – S. Kay, Richard – W. Bradley, Anthony, European Human Rights and Materials, 3. Baskı, New York (Amerika Birleşik Devletleri), Oxford University Press, 2008

İnternet Kaynakları

Şen, Ersan, “Kolluk Tanık Dinleyebilir mi?”, (çevrimiçi): https://www.hukukihaber.net/kolluk-tanik-dinleyebilir-mi-makale,55_48.html, Erişim Tarihi: 23.09.2020 <https://lexetius.com/StPO/>, Erişim Tarihi: 08.09.2020

Mahmutoglu, Fatih Selami – Dursun, Selman, “Yeni Ceza Muhakemesi Kanunu’nda Müdafinin Görevden Yasaklanması Hali Ve Bunun Alman Hukukundaki Düzenlemesiyle Karşılaştırılması”, 2005, (çevrimiçi): <http://fsmahmutoglu.av.tr/pdf/3844ae301d722ef40258d729915d1a60b10baf9f7818090242.pdf>, Erişim Tarihi: 02.04.2020

The Role of the Public Prosecutor outside the Criminal Law Field in the Case-Law of the European Convention on Human Rights, Council of Europe/European Court of Human Rights, 2011, (çevrimiçi): www.echr.coe.int/Documents/Research_report_prosecutor_ENG.pdf; Erişim Tarihi: 22.03.2019

Yargıtay kararları için (çevrimiçi): www.sinerjimevzuat.com.tr

Yargıtay kararları için (çevrimiçi): <http://www.kazanci.com>

Prof. Dr. Rıza AYHAN
Başkent Ü. Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku ABD Ö. Üyesi

Prof. Dr. Hayrettin ÇAĞLAR
Ankara Hacı Bayram Veli Ü.
Ticaret Hukuku ABD Ö. Üyesi

Doç. Dr. Burçak YILDIZ
Ankara Ü. Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku ABD Ö. Üyesi

Dr. Dilek İMİRLİOĞLU
Marka ve Patent Vekili

SINAÎ MÜLKİYET HUKUKU

- ▣ Marka Hukuku
- ▣ Coğrafi İşaret ve Geleneksel Ürün Adları
- ▣ Tasarım Hukuku
- ▣ Patent/Faydalı Model Hukuku

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Sınai Mülkiyet Hukuku

Rıza Ayhan - Hayrettin Çağlar
Burçak Yıldız - Dilek İmirlioğlu

Hukuk Yayınları Dizisi – 2821

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 44 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 47771

Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

- Akyol Aslan*, Leyla; Medeni Usul Hukukunda Delil Tespiti, Ankara 2011.
- Althammer*, Werner/*Ströbele*, Paul/*Klaka*, Rainer; Markengesetz, 6. Aufl., Köln, Berlin 2000.
- Arkan*, Sabih; Marka Hakkının Tüketilmesi, Prof. Dr. Ali Bozer'e Armağan, Ankara 1998, s. 197-208 (Bozer Armağanı).
- Arkan*, Sabih; Marka Hukuku C. 1, Ankara 1997 (C. I).
- Arkan*, Sabih; Marka Hukuku C. 2, Ankara 1998 (C. II).
- Arkan*, Sabih; Ticarî İşletme Hukuku, 23. Bası, Ankara 2017, (İşletme).
- Arseven*, Haydar; Nazari ve Tatbiki Alamet-i Farika Hukuku, İstanbul 1951.
- Ayhan*, Rıza; Haksız Rekabet Sebebiyle Elde Edilen Menfaatlerin İadesi, Konya 1990.
- Ayhan*, Rıza/*Çağlar*, Hayrettin/*Özdamar*, Mehmet; Ticari İşletme Hukuku, 13. Bası, Ankara 2020.
- Ayiter*, Nuşin; Hukukta Fikir ve Sanat Ürünleri, Ankara 1972.
- Aykurt Karaca*, Elif; Marka Hukukunda Muvafakat ve Muvafakatin Uygulanma Koşulları, Ankara 2020.
- Aytuğar*, Bilge/*Küçük*, Sultan, "6769 Sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'na Göre Marka Hakkına Tecavüzden Doğan İtibar Kaybı Tazminatı", İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 11, S. 1, s. 110-125.
- Başpınar*, Veysel; Borç Sözleşmelerinin Kısmi Butlanı, Ankara 1998.
- Berlit*, Wolfgang; Markenrecht, 9. Aufl., München 2012.
- Bingener*, Senta; Das Wesen der Positionsmarke oder Wo die Positionsmarke hingehört?, MarkenR 2004, s. 377vd.
- Bulling*, Alexander/*Langöhrig*, Angelika/*Hellwig*, Tillman; Geschmacksmuster, Designschutz in Deutschland und Europa mit USA, Japan, China und Korea, 3. Auflage, Carl Heymanns Verlag, Köln, 2011.
- Busse*, Rudolf/*Starck*, Joachim; Warenzeichengesetz, 6. Aufl., Berlin, New York 1990.
- Camcı*, Ömer; Marka Davaları, İstanbul 1999 (Marka).

- Can*, M. Çelebi; “Üç Boyutlu Şekillerin Marka Olarak Görünümü”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, 2020, C.1, S. 41, s. 543-576.
- Cengiz*, Dilek; Türk Hukukunda İktibas veya İltibas Suretiyle Marka Hakkına Tecavüz, İstanbul 1995.
- Ceylan*, Ceylan; “Marka Lisansı Sözleşmesi”, Ankara Barosu Fikri Mülkiyet ve Rekabet Hukuku Dergisi, 2017, S.1, s. 57-89.
- Çağlar*, Hayrettin, “6769 Sayılı Sınâî Mülkiyet Kanununa Göre Tescilli Markanın Kullanılmamasının Hukukî Sonuçları ve Anayasa Mahkemesinin 556 Sayılı Khk m. 14 Hükmünü İptal Eden Kararının Etkileri”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 21, S. 1, s. 3-19.
- Çağlar*, Hayrettin; Tescilli Markanın Farklı Şekilde Kullanılması, FMR 2007, C. 7, Sa. 2, s. 11vd (Kullanma).
- Çağlar*, Hayrettin; Der Schutz des Markeninhabers nach türkischem und deutschem Markenrecht, Augsburg 2004 (Markenrecht).
- Çamlıbel-Taylan*, Esin; Marka Hakkının Kullanımıyla Paralel İthalatın Önlenmesi, Ankara 2001.
- Çolak*, Uğur; Türk Marka Hukuku, 4. Baskı, İstanbul 2018.
- Deren-Yıldırım*, Nevhis; Haksız Rekabet Hukuku ile Fikri ve Sınai Mülkiyet Hukuku’nda ihtiyati Tedbirler, 2. Baskı, İstanbul 2002.
- Devellioğlu*, Ferit; Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat, Ankara 2007.
- Dreier*, Thomas; TRIPS und die Durchsetzung von Rechten des geistigen Eigentums, GRUR Int. 1996, 205-218.
- Erdem*, B. Bahadır; Patent Hakkının Korunmasına ve Patent Hakkına İlişkin Sözleşmelere Uygulanacak Hukuk, 2. Bası, İstanbul 2002.
- Eren*, Fikret; Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 25. Baskı, Ankara 2020.
- Eriş*, Gönen; Türk Ticaret Kanunu, C. II, 2. Baskı, Ankara 2010.
- Fezer*, Karl-Heinz; Grundprinzipien und Entwicklungslinien im europäischen und internationalen Markenrecht, WRP 1998, s. 1-14.
- Fezer*, Karl-Heinz; Markenrecht, 4. Aufl., München 2009 (Fezer, § Rn.).
- Fezer*, Karl-Heinz; Olfaktorische, gustatorische und haptische Marken, WRP 1999, s. 575-579.
- Fritz*, Claus-Peter; Gegenwart und Zukunft von Markenformen unter besonderer Berücksichtigung akustischer Zeichen, Diss., Tübingen 1992.
- Gaul*, Dieter/*Bartenbach*, Kurt; Handbuch des gewerblichen Rechtsschutzes, 5. Aufl., Band II, Köln 1994.

- Gündoğdu*, Gökmen; Türk Hukukunda Coğrafi İşaret Kavramı ve Korunması, İstanbul: Beta 2006.
- Güneş*, İlhami; *Uygulamada Fikri Mülkiyet ve Haksız Rekabet Davaları*, 3. Bası, İzmir 2015.
- Ingerl*, Reinhard/*Rohnke*, Christian; Markengesetz, 3. Aufl., München 2010.
- Isenberg*, Cathrin; Die Geruchsmarke als Gemeinschaftsmarke, Frankfurt am Main 2011.
- Jaeger-Lenz*, Andrea; Neues zum Farbenschutz, WRP 1999, s. 290-299.
- Kalpsüz*, Turgut; Die Regelung der internationalen Schiedsgerichtsbarkeit in der Türkei, in: FS Manfred Rehbinder, München, Bern 2002, s. 681-697.
- Karaahmet*, Erdoğan/*Yalçın*, Uğur; Marka Tescilinin Temel İlkeleri ve Uygulamaları, Ankara 1999.
- Karahan*, Sami; Marka Hukukunda Hükümsüzlük Davaları, Konya 2002.
- Karan*, Hakan/*Kılıç*, Mehmet; Markaların Korunması - 556 Sayılı KHK Şerhi ve İlgili Mevzuat, Ankara 2004.
- Karayalçın*, Yaşar; Ticari İşletme Hukuku, Ankara 1968.
- Kaya*, Aslan; Marka Hukuku, İstanbul 2006 (Marka).
- Kaya*, Mehmet Emin; "TEKBİR" marka olabilir mi? O LA MAZ..., Ankara 2013 (Tekbir).
- Kırca*, İsmail; Markaların Milletlerarası Tescili (Madrid Sistemi), Ankara 2005.
- Kur*, Annette; Schutz nicht eingetragener, aber notorisch bekannter Marken (Art. 6bis PVÜ) und Schutz berühmter Marken (Q 100), GRUR Int. 1990, s. 605-609.
- Kur*, Annette; TRIPS und das Markenrecht, GRUR Int. 1994, s. 987-997.
- Kuru*, Baki/*Arslan*, Ramazan/*Yılmaz*, Ejder; Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, 24. Baskı Ankara 2013.
- Lange*, Paul; Marken- und Kennzeichenrecht, 2. Aufl., München 2012.
- Lehmann-Richter*, Arnold; Die Umwandlung einer Marke in eine Gattungsbezeichnung, WRP 2002, s. 1391-1394.
- Nomer*, N. Füsün; "İnternet Alan Adının (Domain Name) Hukuki Niteliği Ve Marka Ve Ticaret Unvanı Gibi Ayırt Edici Ad Ve İşaretler İle Arasında Benzerlik Bulunması Sebebiyle Doğabilecek Hukuki Sorunlar", Prof. Dr. Hayri Domaniç'e 80. Yaş Günü Armağanı, C. I, İstanbul 2001, s. 395- 418.

- Özdemir**, Erdem, “İş Hukukunda Emredici Hükümlerin Yeri”, AÜHFD, Yıl 2005, C.54. S.3, s. 95-120.
- Özgür**, Didem; Avrupa Birliği Hukukunda Alkollü Sert İçkilerin Üzerindeki Coğrafi İşaretlerin Korunması, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 2014, C. 16, Prof. Dr. Hakan Pekcanitez’e Armağan, Özel Sayı, s. 3507 vd.
- Poroy**, Reha/**Yasaman**, Hamdi; Ticari İşletme Hukuku, 14. Baskı, İstanbul 2012.
- Sack**, Rolf; Die Verwechslungsgefahr im Marken- und Wettbewerbsrecht – einheitliche Auslegung?, WRP 2013, s. 8-16.
- Schreiner**, Rupert; Die Dienstleistungsmarke, München 1983.
- Schultz**, Detlef von; Die Farbmarke: ein Sündenfall?, GRUR 1997, s.714-721.
- Schultz**, Detlef von (Hrsg.); Kommentar zum Markenrecht, Heidelberg 2012 (von Schultz/yazar, §, Rn.).
- Schurgacz**, Gudrun; Die Sloganparodie im Markenrecht, Hamburg 2009.
- Serozan**, Rona; Medeni Hukuk, Genel Bölüm, Kişiler Hukuku, 8. Baskı, İstanbul, Vedat 2018.
- Sieckmann**, Ralf; Erste Entscheidung zur Eintragung einer Geruchsmarke nach der Gemeinschaftsmarkenverordnung, WRP 1999, s. 618-620.
- Ströbele**, Paul/**Hacker**, Franz; Markengesetz Kommentar, 10. Aufl., Köln 2012.
- Staub**, Roger; Staempflis Handkommentar- Markenschutzgesetz, Vorbemerkungen Art. 51a-60, 2. Auflage, Bern 2017
- Suluk**, Cahit; Tasarım Hukuku, Ankara 2003.
- Suluk**, Cahit; “Tasarım Hukukunda Bilgilenmiş Kullanıcı ve. Uygulamada Bazı Sorunlar”, Ünal Tekinalp’e Armağan, C.II, İstanbul 2003, s. 387-395 (Bilgilenmiş Kullanıcı).
- Suluk**, Cahit/**Karasu**, Rauf/**Nal**, Temel; Fikri Mülkiyet Hukuku, 3. Bası, Ankara 2019.
- Şehirali Çelik**, FeyzanHayal; “SMK m. 155’in Temel Varsayımları ve Olası Değişkenler Üzeriine Düşünceler”, BATİDER, 2019, C. XXXV, S. 2, s. 63-102.
- Şehirali Çelik**, Feyzan Hayal; “Tasarımların Ayırt Edicilik İncelemesinde Malzeme Renk ve Desen Değişikliğinin Rolü”, BATİDER, 2012, C. 28, S. 1, s.5-37.
- Şenocak**, Kemal; Soyut Renk Markaları, Prof. Dr. Turgut KALPSÜZ’e Armağan, Ankara 2003, s. 55-125.
- Tekil**, Fehiman; Ticari İşletme Hukuku, 3. Baskı, İstanbul 1997.

- Tekinalp*, Ünal; Fikri Mülkiyet Hukuku, 5. Baskı, İstanbul 2012.
- Tekinalp*, Ünal; Markanın Üçüncü Kişi Tarafından Kullanılması, Prof. Dr. Oğuz İmregün'e Armağan, İstanbul 1998, s. 633-644 (İmregün Armağanı).
- Tekinalp*, Ünal/*Çamoğlu*, Ersin; Sınai Mülkiyet Kanunu, İstanbul 2017.
- Tekinay*, Selahattin Sulhi/*Akman*, Sermet/*Burcuoğlu*, Halûk/*Altıtop*, Atillâ; Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 7. Baskı, İstanbul 1993.
- Teplitzky*, Otto; Wettbewerbsrechtliche Ansprüche und Verfahren, 10. Aufl., Köln 2011 [zit.: Teplitzky, Kapitel, Rn.].
- Thilo*, Alexandra; Neue Formen der Marke im Markenrecht und in der Gemeinschaftsmarkenverordnung, Diss. Konstanz 1998.
- TÜRKPATENT: Coğrafi İşaret Tescil Başvurusu Hazırlama ve İnceleme Esasları, www.turkpatent.gov.tr
- TÜRKPATENT: C101 Coğrafi İşaret Başvuru Formu, www.turkpatent.gov.tr
- TÜRKPATENT: Coğrafi İşaret ve Geleneksel Ürün Adı Amblem Kullanım Kılavuzu, www.turkpatent.gov.tr.
- TÜRKPATENT: Coğrafi İşaretler ve Geleneksel Ürün Adları Denetim Raporu Hazırlama Kılavuzu, www.turkpatent.gov.tr
- TÜRKPATENT: Coğrafi İşaretler ve Geleneksel Ürün Adları Başvuru Kılavuzu, www.turkpatent.gov.tr.
- TÜRKPATENT: C401 Geleneksel Ürün Adı Başvuru Formu, www.turkpatent.gov.tr
- TÜRKPATENT: C303 Coğrafi İşaret / Geleneksel Ürün Adı Faaliyet Gösteren Listesi Bildirim Formu, www.turkpatent.gov.tr.
- Uysal*, Erkan; Probleme des türkischen Markenrechts aus der Sicht des deutschen und europäischen Rechts, München 1998.
- Uzunallı*, Sevilay; Markanın Korunmasının Kapsamı ve Tazminat Talebi, Ankara 2012.
- Vieffhues*, Martin; Geruchsmarken als neue Markenform, MarkenR 1999, s. 249-254.
- Yasaman*, Hamdi; Hizmet Markaları, Batider 1975, 73-93 (Batider 1975).
- Yasaman*, Hamdi; Marka Hukuku, C. I, II, İstanbul 2004.
- Yıldırım*, M. Fadıl; "İnternet Alan İsimlerini Tescil Eden Kuruluşların Sorumluluğu", Prof. Dr. Fahiman Tekil'in Anısına Armağan, İstanbul 2003.

- Yıldız, Burçak;** “Coğrafi İşarete Tecavüz Niteliği Taşıyan Bazı Fiiller Hakkında - Avrupa Birliği Adalet Divanı Kararları Işığında Bir Değerlendirme-”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 2019, C. 10, S. 1, s. 16-24
- Yıldız, Burçak;** “Smaî Mülkiyet Kanunu Açısından Geleneksel Ürün Adları”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 2018, C. 9, S. 1, s. 27-60.
- Yıldız, Burçak;** “WIPO’nun Coğrafi İşaret Hukuku Alanındaki Faaliyetleri ile Paris, Madrid ve Lizbon Sözleşmelerinde Coğrafi Köken Gösteren İşaretlere İlişkin Düzenlemeler”, (“WIPO”), Ankara Barosu Fikri Mülkiyet ve Rekabet Hukuku Dergisi 2008, C. 8, S. 1.
- Yıldız, Burçak;** “Ticarette Bağlantılı Fikrî Mülkiyet Hakları Sözleşmesi’nde (TRIPS’de) Coğrafi İşaretlere İlişkin Düzenlemeler”, Ankara Barosu Fikri Mülkiyet ve Rekabet Hukuku Dergisi 2008, C. 8, S. 3, s. 45-106.
- Yıldız, Burçak;** Coğrafi İşaretlere İlişkin Çok Taraflı Bir Bildirim ve Sicil Sistemi Kurulması Konusunda Dünya Ticaret Örgütü Nezdinde Yürütülen Müzakereler, Görüşülen Tasarılar ile Ülkemizin Bu Konudaki Yaklaşımı, Ankara Barosu Fikri Mülkiyet ve Rekabet Hukuku Dergisi 2009, C. 9, S. 3.
- Yıldız, Burçak;** Türk Coğrafi İşaretlerinin Avrupa Birliği’nde Korunması Kapsamında, Ülkemiz Açısından Önem Taşıyan Bazı Coğrafi İşaretlerin Avrupa Birliği Coğrafi İşaret Sicili’ne Diğer Devletlerdeki Gruplar Tarafından Tescillerinin Hukuki Sonuçlarının Değerlendirilmesi, Prof. Dr. Fırat Öztan’a Armağan, C. II, Ankara: Turhan Kitabevi 2010, s. 2311 vd.
- Yılmaz, Ejder;** Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, 2. Baskı, Ankara 2013.
- Yılmaz, Ejder;** Hukuk Sözlüğü, 10. Baskı, Ankara 2011.
- Yüce, Özden;** Fikri ve Sınai Haklar Hukukunda Entegre Devre Topografyaları, İstanbul 2010.

Yüksel Ertürk BEZGİN

**SORUŞTURMANIN GİZLİLİĞİ İLKESİ
KAPSAMINDA
LEKELENMEME HAKKI**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Soruşturmanın Gizliliği İlkesi Kapsamında Lekelenmeme Hakkı
Yüksel Ertürk Bezgin

Hukuk Yayınları Dizisi – 2772

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 69 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- AİHM'nin "Bir Başvurunun Kabul Edilebilirlik Şartları" başlıklı notu (https://www.echr.coe.int/Documents/COURTalks_Inad_Talk_TUR.PDF E.T. 25.05.2020).
- AKSOY, Hüseyin Can; "Cevap ve Düzeltme Hakkı Çerçevesinde Haberin Gerçeğe Aykırılığı" *TBBD*, S. 112, 2014. (<http://yoksis.bilkent.edu.tr/pdf/files/8077.pdf> E.T. 08.03.2020).
- ARTANTAŞ, Günce; *Soruşturmanın Gizliliği*, (Danışman: Doç. Dr. Güneş Okuyucu Ergün), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019. (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> E.T. 12.03.2020).
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, "İtibar hakkı" başlıklı tematik bilgi notu. (https://www.echr.coe.int/Documents/FS_Reputation_TUR.pdf E.T. 14.05.2020).
- BAŞBÜYÜK, İsa; "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (m. 6/3-c) Kapsamında Müdafî Yardımından Yararlanma Hakkı", *MÜHFHAD*, Özel Sayı: Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, Cilt 19, S. 2, 2013. (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/823779> E.T. 29.02.2020).
- BIÇAK, Vahit; *Suç Muhakemesi Hukuku*, 2. Baskı, Ankara 2011.
- BİLİR, Faruk; *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Yargılama Yetkisi*, Adalet Yayınevi, 2. Baskı, Ankara 2012.
- CENTEL, Nur/ HAMİDE Zafer; *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 15. Baskı, İstanbul 2018.
- CENTEL, Nur; "Dürüst Yargılama ve Medya Bakımından Demokrasi Kültürü" (<http://static.dergipark.org.tr/article-download/imported/5000053883/5000051199.pdf>? E.T. 16.05.2020).
- CEYHAN, Murat; "Soruşturmanın Gizliliği ve Müdafinin Dosyayı İnceleme Yetkisi", *TBBD*, S. 109, 2013. (<http://tbddergisi.barobirlik.org.tr/m2013-109-1336> E.T. 17.02.2020).

- ÇAKIR, Kerim; “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Gizliliğin İhlali Suçu ve Ceza Muhakemesi Hukuku ile İlişkisi”, *MÜHFHAD*, Cilt 18, S. 1. (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/79004> E.T. 17.02.2020).
- ÇAKMAK, Ufuk Ramazan; *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nde Basın Özgürlüğü ve Devletin Yükümlülükleri*, Seçkin Yayınları, Ankara 2017.
- ÇELİK, Yeşim; *Türk Hukukunda Bireysel Başvuru ve Anayasa Mahkemesi Uygulaması*, Adalet Yayınevi, Ankara 2016.
- ÇINAR, Ali Rıza; “Hükmün Konusu ve Eylemi (Fiili) Değerlendirmede Mahkemenin Yetkisi”, *TBBD*, Sayı 84, 2009, s. 31-62. (<http://tbddergisi.barobirlik.org.tr/m2009-84-542> E.T. 08.02.2020).
- DOĞRU, Osman/ NALBANT, Atilla; *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi Açıklama ve Önemli Kararlar*, Cilt 1, Avrupa Konseyi, 2012.
- DOĞRU, Osman; *Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Rehberi*, Legal yayınevi, İstanbul 2012.
- DONAY, Süheyl; *İnsan Hakları Açısından Sanığın Hakları ve Türk Hukuku*, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1982.
- DÖNER, Ayhan; *Şeffaf Devlette Bilgi Edinme Hakkı ve Sınırları*, On iki levha Yayınevi, İstanbul 2010.
- DUTERTRE, Gilles; *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihatlarından Alıntılar*, Avrupa Konseyi yayınları 2003 (*Kitabın Çevirisine <https://anayasa.gov.tr/media/3600/aihmkararlarindanornekler.pdf> adresinden ulaşılmıştır.* E.T. 15.05.2020).
- DÜLGER, Murat Volkan; “Ceza Muhakemesinde Müdafinin Konumu ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar”, *Ankara Barosu Dergisi*, S. 4, 2012. (<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/398001> E.T. 29.02.2020).
- EKMEKÇİ, Dilek; *Kitle İletişim Özgürlüğünün Sınırı Olarak Türk Hukukunda Adil yargılanma Hakkına Karşı Suçlar*, (Danışman: Doç. Dr. Ümit Kocasakal), Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, İstanbul 2013. (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> E.T. 12.05.2020).
- ERDEM, Mustafa Ruhan; “AİHM Kararları Işığında Tutuklu Sanık Bakımından Hazırlık Soruşturması Dosyasını İnceleme Hakkı”, *DEÜHFD*, Cilt 6, S. 1, 2004. (<http://acikerisim.deu.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/20.500.12397/1997/erdem3.pdf?sequence=1&isAllowed=y> E.T. 3.03.2020).

- ERDEM, Mustafa Ruhan; *Ceza Muhakemesinde Organize Suçlulukla Mücadelede Gizli Soruşturma Tedbirleri*, Seçkin Yayıncılık, Eylül 2001. (Ceza Muhakemesinde Organize).
- ERGÜL, Ergin; *Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Bireysel Başvuru ve Uygulaması*, Yargı Yayınevi, Ankara 2012.
- EVİK, Vesile Sonay; “Ceza ve Ceza Yargılaması Hukuku Bağlamında Adil Yargılanma Hakkı”, *Adil Yargılanma Hakkı ve Ceza Hukuku*, Proje Yöneticisi; Kayıhan İçel, Yayına Hazırlayan; Yener Ünver, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi-3, Seçkin Yayınevi, Ankara 2004.
- FEYZİOĞLU, Metin; “5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Hakkında Bazı Tespit ve Değerlendirmeler”, *TBBT*, S. 62, 2006. (<http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2006-62-193> E.T. 27.05.2020). (5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu).
- FEYZİOĞLU, Metin; “Suçsuzluk Karinesi: Kavram Hakkında Genel Bilgiler ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi”, *AÜHFD*, C. 48, S. 1, s. 135-163. (<http://acikarsiv.ankara.edu.tr/browse/1073/1652.pdf?show> E.T. 17.02.2020). (Suçsuzluk Karinesi).
- GEDİK, Ömer; *Türk Yargı Kararları Çerçevesinde Türkiye’de Kitle İletişim Özgürlüğü*, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2008.
- GÖĞÜŞ, Ali Erkan; *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasası Çerçevesinde Masumiyet Karinesi*, (Danışman; Dr. Öğr. Üyesi Gülay Arslan Öncü), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019. (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> E.T. 28.05.2020).
- GÖKCEN, Ahmet/ BALCI, Murat/ ALŞAHİN, Mehmet Emin/ ÇAKIR, Kerim; *Ceza Muhakemesi Hukuku 1, 2*. Baskı, Ankara 2017.
- GÖLCÜKLÜ, Feyyaz/ GÖZÜBÜYÜK; Şeref, *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İnceleme ve Yargılama Yöntemi*, Turhan Kitabevi, Ankara, 2007.
- GÖZLER, Kemal; *İdare Hukuku Dersleri*, Ekin Yayın evi, Bursa, 2011.
- GRABENWARTER, Christoph; “Yargılama Güvenceleri- Adil Yargılama Hakkı (İHAS m. 6)”, Çev. Osman Can, *Adil Yargılanma Hakkı ve Ceza Hukuku*, Proje Yöneticisi; Kayıhan İçel, Yayına Hazırlayan; Yener Ünver, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi-3, Seçkin Yayınevi, Ankara 2004.

- GÜLSÜN, Ramazan; “İnsan Onuru ve Lekelenmeme Hakkı”, *International Journal of Legal Progress*, S. 2, 2015, s. 28. (<http://www.muhamrembalci.com/hukukdunyasi/alintilar/793.pdf>, E.T. 05.02.2020).
- GÜR, Necip Taha; “Müdafiin Dosya İnceleme Hak ve Yetkisi”, *İstanbul Barosu Dergisi*, Cilt 86, S. 2, 2012. (https://www.academia.edu/1514233/M%C3%BCdafiin_Dosya_%C4%B0nceleme_Hak_ve_Yetkisi E.T. 28.02.2020).
- HANÇERKIRAN, Said Serhan; 1982 *Anayasasında ve Türk Ceza Yargılamasında, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Uygulaması Işığında Suçsuzluk Karinesi*, (Danışman; Prof. Dr. Hasan Tunç) Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2010, s. 122. (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> E.T. 23.05.2020).
- İNCEOĞLU, Sibel; *Adil Yargılanma Hakkı*, Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru El Kitapları Serisi-4, Avrupa Konseyi 2018. (Adil Yargılanma Hakkı).
- İNCEOĞLU, Sibel; *İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlarında Adil Yargılanma Hakkı*, Beta Yayınları, İstanbul 2013.
- İNCEOĞLU, Sibel; *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa mahkemesine Bireysel Başvuru Üzerine Bir İnceleme*, Avrupa Konseyi 2013. (Bireysel Başvuru Üzerine İnceleme).
- KARA, Eyüp; “Lekelenmeme Hakkı”, *Adalet Dergisi*, S. 43, 2012. (https://ziladoc.com/download/08-eyp-kara-tamam-makale_pdf E.T. 05.02.2020).
- KARAKEHYA, Hakan; *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 1. Baskı, Savaş Yayınevi, Ankara 2015.
- KARAN, Ulaş; *İfade Özgürlüğü*, Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru El Kitapları Serisi- 2, Avrupa Konseyi, 2018. (https://www.anayasa.gov.tr/media/3545/02_ifade_ozgurlugu.pdf E.T. 06.03.2020).
- KAYA, Mine; “Telekomünikasyon Alanında Kişilik Haklarının Korunması”, *Ankara Barosu Dergisi*, Cilt 68, S. 4, 2010. (<http://www.ankarabarusu.org.tr/siteler/ankarabarusu/tekmakale/2010-4/2010-4-kaya.pdf> E.T. 19.03.2020).
- KILIÇOĞLU, Ahmet Mithat; *Şeref Haysiyet ve Özel Yaşama Basın Yoluyla Saldırılarda Hukuksal Sorumluluk*, Ankara 2008.

- KOCA, Mahmut/ ÜZÜLMEZ, İlhan; “Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu”, *D.E.Ü.H.F.D*, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN’a Armağan, C.21, Özel S., 2019, s. 69-93. (<https://hukuk.deu.edu.tr/wp-content/uploads/2019/09/MAHMUT-KOCA-ILHAN-UZULMEZ.pdf> E.T. 24.05.2020). (Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu)
- KOCA, Mahmut/ ÜZÜLMEZ, İlhan; *Ceza Muhakemesi Özel Hükümler*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013.
- KOCAOĞLU, Sinan; *Müdafi*, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2011.
- KUNTE, Nurullah/ YENİSEY, Feridun/ NUHOĞLU, Ayşe; *Ceza Muhakemesi Hukuku Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku*, 16. Baskı, İstanbul 2008.
- KUNTER, Nurullah; *Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku*, 9. Baskı, İstanbul 1989.
- LADWIG, Hans-Meyer; “Adil Yargılanma Hakkı-II”, Çev. Hakan Hakeri, *Adil Yargılanma Hakkı ve Ceza Hukuku*, Proje Yöneticisi: Kayıhan İçel, Yayına Hazırlayan: Yener Ünver, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi-3, Ankara 2004.
- MACOVEİ, Monica; *İfade Özgürlüğü - Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 10. Maddesi’nin Uygulanmasına İlişkin Kılavuz*, İnsan Hakları El Kitapları Serisi No. 2, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Genel Müdürlüğü, 2005. (<http://tbbyayinlari.barobirlik.org.tr/TBBBooks/io-aihs.pdf> E.T. 06.03.2020).
- MEMİŞ, Pınar; *Adil Yargılanma Hakkının Unsuru Olarak Suçsuzluk Karinesi*, (Danışman; Prof. Dr. Duygun Yarsuvat), Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2003. (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> E.T. 16.05.2020).
- MOLE, Nuala/ HARBY Catharina; *Adil Yargılanma Hakkı*, İnsan Hakları El Kitapları No.3, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Genel Müdürlüğü, (TBB tarafından yayımlanmıştır). (<http://tbbyayinlari.barobirlik.org.tr/TBBBooks/adil-yargılanma-hakki.pdf> E.T. 11.03.2020).
- NEULING, Christian-Alexander; “Ceza Adaleti ve Medya-Hazırlık Soruşturmasında Medya Aleniliği mi Yoksa Adli Susma Yükümlülüğü mü?”, Çev. Yener Ünver, *Özel Yaşam, Medya ve Ceza Hukuku*, Proje Yöneticisi: Kayıhan İçel, Yayına Hazırlayan: Yener Ünver, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi-7, Seçkin Yayınevi, Ankara 2007.
- OKUYUCU-ERGÜN Güneş; *Ceza Muhakemesi İşlemleri*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2015. (Ceza Muhakemesi İşlemleri).

- OKUYUCU-ERGÜN, Güneş; “Soruşturmanın Gizliliği”, *AÜHFD*, Cilt 59, S. 2. (<http://auhf.ankara.edu.tr/dergiler/auhfd-arsiv/AUHF-2010-59-02/AUHF-2010-59-02okuyucu-ergun.pdf> E.T. 05.02.2020). (Soruşturmanın Gizliliği)
- OKUYUCU-ERGÜN, Güneş; Suçsuzluk Karinesi: “Alice Harikalar Diyarında”. (https://www.academia.edu/30269119/Su%C3%A7suzluk_Karinesi_Alice_Harikalar_Diyar%C4%B1nda E.T. 26.05.2020).
- ORMANOĞLU, Hatice Derman; “Anayasal Bağlamda ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Boyutuyla Suçsuzluk Karinesi”, *AÜHFD*, Cilt 65, S:4, 2016. (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/621671> E.T. 27.02.2020).
- ÖNCÜ, Gülay Arslan; *Özel Yaşama ve Aile Yaşamına Saygı Hakkı*, Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru El kitapları Serisi-8, Avrupa Konseyi 2019. (https://www.anayasa.gov.tr/media/5604/ozel_yasam_hakki.pdf E.T. 14.05.2020).
- ÖVBAK, Veli Özer/ DOĞAN, Koray/ BACAKSIZ, Pınar/ TEPE, İlker; *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 10. Baskı, Ankara 2017.
- ÖZBEK, Veli Özer; *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Ankara 2006.
- ÖZEL, Sibel; *Uluslararası Alanda Medya ve İnternette Kişilik Hakkının Korunması*, Seçkin yayınevi, Ankara 2004.
- ÖZEN, Muharrem/ KÖKSAL, Atacan; “Suçsuzluk Karinesi Bağlamında Soruşturma Yapılmasına Yer Olmadığı Kararı”, *AÜHFD*, Cilt 68, S. 1, 2019. (<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/695519> E.T. 05.02.2020).
- ÖZEN, Mustafa; *Öğreti ve Uygulama Işığında Ceza Muhakemesi Hukuku*, Adalet Yayınevi, Ankara 2017.
- ÖZGENÇ, İzzet; “Soruşturma İşlemlerinin Gizliliğini İhlal ve Adil Yargılamayı Etkilemeye Teşebbüs Suçları”, *Kolokyum Ceza Hukukunun Güncel Sorunları*, 8 Ekim 2010.
- ÖZGENÇ, İzzet; *Suç Örgütleri*, 5. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2012.
- ÖZMEN, Münci; “AİHM’ye Bireysel Başvurunun Önemi” (<http://www.ankarabarosu.org.tr/Siteler/2012yayin/2011sonrasikitap/aihm-ye-bireysel-basvurunun-onemi.pdf> E.T. 25.05.2020).
- ÖZTÜRK, Bahri(edt.); *Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku*, 12. Baskı, Ankara 2018.

- PEHLİVAN, Ali; “Soruşturma Evresinde Müdafî ve Vekilin Evrak İnceleme Yetkisi”, *MÜHFHAD*, Özel Sayı: Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, Cilt 19, S. 2, 2013. (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/824017> E.T. 28.02.2020).
- PETERS, Anne; “Adil Yargılanma (m.6 f.1 ve 2)”, Çev. Mahmut Koca, *Adil Yargılanma Hakkı ve Ceza Hukuku*, Proje Yöneticisi: Kayıhan İçel, Yayına Hazırlayan: Yener Ünver, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi-3, Seçkin Yayınevi, Ankara 2004.
- SCHUBARTH, Martin; *Zur Tragweite des Grundsatzes der Unschuldsvermutung*, Basel Stuttgart 1978, s. 1. (Aktaran, İlhan Üzülmmez, “Türk Hukukunda Suçsuzluk Karinesi ve Sonuçları”, *TBB*, (<http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2005-58-134> E.T. 25.05.2020).
- SÖZÜER, Eren; *Unutulma Hakkı-İnsan Hakları Hukuku Perspektifinden Bir İnceleme*, On iki Levha Yayınları, İstanbul 2017.
- ŞAHİN, Cumhur; *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Cilt 1, 6. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2015.
- ŞAHİNKAYA, Yalçın; *İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlarında ve Türk Hukukunda Suçsuzluk Karinesi*, (Danışman; Prof. Dr. Nur Centel) Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2006. (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> E.T. 12.03.2020).
- ŞIK, Hüseyin; “Suçsuzluk Karinesi”. (<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/159949> E.T. 11.03.2020).
- TEZCAN, Durmuş/ ERDEM, Mustafa Ruhan/ ÖNOK, Murat; *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 7. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2010.
- TOROSLU, Nevzat/ FEYZİOĞLU Metin; *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Savaş Yayınevi, Ankara 2016.
- TOSUN, Öztekin; *Türk Suç Muhakemesi Hukuku Dersleri: Muhakemenin Yürüyüşü*, Sulhi Garan Matbaası, İstanbul, 1973.
- TÜRKOĞLU, Gökhan; *Türk Ceza Kanunun’da Yer Alan Gizliliğin İhlali Suçları*, (Danışman: Prof..Dr. Adem Sözüer), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019. (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> E.T. 23.05.2020).
- ÜNVER, Yener/ HAKERİ, Hakan; *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 16. Baskı, Adalet Yayınları, Ankara 2019.

- ÜNVER, Yener; *Adliye Karşı Suçlar*, 2. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2010, (2010).
- ÜNVER, Yener; *Adliye Karşı Suçlar*, İstanbul 2008, (2008).
- ÜZÜLMEZ, İlhan; “Türk Hukukunda Suçsuzluk Karinesi ve Sonuçları”, *TBBD*, S. 58. (<http://tbddergisi.barobirlik.org.tr/m2005-58-134> E.T. 25.05.2020).
- VİTKAUSKAS, Dovydas; *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Kapsamında Adil Yargılanma Hakkının Korunması, Uygulamacılar İçin El Kitabı*, çev. Serkan Cengiz, 2. Baskı, Avrupa Konseyi, 2018.
- YALVAÇ, Gürsel; *Ceza ve Yargılama Hukukuna İlişkin Temel Kanunlar*, 14. Baskı, Adalet yayınevi, Ankara 2015.
- YARSUVAT, Duygun; “Kitle İletişim Araçlarının Ceza Adaletine Etkisi”, *İÜSBF*, S. 10, Ocak 1995. (<http://static.dergipark.org.tr/article-download/imported/1023012173/1023011431.pdf>? E.T. 17.05.2020).
- YAŞAR, Osman/ GÖKCAN, Hasan Tahsin/ ARTUÇ, Mustafa; *Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu*, 2. Baskı, 6. Cilt, Ankara, 2014.
- YENİDÜNYA, Ahmet Caner/ ALŞAHİN, Mehmet Emin; “Bireyin Şerefine Karşı Suçlar”, *TBBD*, S. 68, 2007. (<http://tbddergisi.barobirlik.org.tr/m2007-68-286> E.T. 17.05.2020).
- YENİSEY, Feridun/ NUHOĞLU, Ayşe; *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 7. Baskı, Ankara 2019.
- YILDIZ, Ferhat; *Türk Anayasa hukukunda Basın Özgürlüğü*, Adalet yayınevi, Ankara 2013.
- YÜZER, Dilara; “ Basın Yoluyla Adli Haberlerin Verilişi Ve Suçsuzluk Karinesi” *DEÜHFD*, Cilt 15, Özel Sayı, 2013. (<https://dergipark.org.tr/download/article-file/756580> E.T. 26.02.2020).

İNTERNET KAYNAKLARI

- <http://basinkonseyi.org.tr/basin-meslek-ilkeleri/> (E.T. 09.03.2020).
- <http://static.dergipark.org.tr/article-download/imported/1023012173/1023011431.pdf?> (E.T. 17.05.2020).
- <http://www.cigm.adalet.gov.tr/sorusturma-dosyasinin-avukat-tarafindan-vekaletname-veya-gorevlendirme-yazisi-olmadan-incelenmesi-01617> (E.T. 20.02.2020).
- <http://www.haber7.com/yazarlar/prof-dr-ersan-sen/1605169-yayin-yasagi> (E.T. 09.03.2020).
- <https://alternatifcozumler.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/212020145115SER%C4%B0%20MUHAKEME%20SUNUM%2001.01.2020.pdf> (E.T. 12.02.2020).
- <https://mevzuat.tbmm.gov.tr/mevzuat/faces/kanunmaddeleri?pkanunlarno=100560&pkanunnumarasi=6352> (E.T. 01.03.2020).
- <https://sozluk.gov.tr/> (E.T. 05.02.2020).
- https://tr.wikisource.org/wiki/%C4%B0nsan_ve_Yurtta%C5%9F_Haklar%C4%B1_Bildirisi (E.T. 12.03.2020).
- https://www.adalet.gov.tr/Genelgeler/genelge_pdf/70-1.pdf (E.T. 02.03.2020).
- <https://www.haber7.com/yazarlar/prof-dr-ersan-sen/1601361-sorusturmanin-gizliliği> (E.T. 22.05.2020).
- <https://www.milliyet.com.tr/pembenar/tam-30-hakki-ihlal-edildi-5162982> (E.T. 25.02.2020).
- <https://www.seslisozluk.net/aleniyet-nedir-ne-demek/> (E.T. 29.02.2020).
- <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/yayin-yasagi-hangi-kosullarda-getirilebilir-50756yy.htm> (E.T. 09.03.2020).

SOSYAL BİLİMLERDE GÜNCEL TARTIŞMALAR

EDİTÖR

Dr. Ünal ERYILMAZ

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Sosyal Bilimlerde Güncel Tartışmalar

Editör: Ünal Eryılmaz

Hukuk Yayınları Dizisi – 2957

Birinci Baskı : Eylül 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 48 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

ÖNSÖZ

Sosyal bilimlerdeki tartışma ve araştırmalar ulusal ve uluslararası literatürde oldukça dinamik ve yenilikçi bir sürece sahiptir. Herakleitos'un "aynı ırmağa iki defa girilemez" sözü sosyal bilimlerdeki gelişmeleri gayet iyi tarif etmektedir. Bu dinamizmi sosyal bilim alanlarında yapılan yayınların çokluğundan ve yeni yayınların birbirini takip etmesinden çıkarsamak da mümkündür. Sosyal Bilimlerde Güncel Tartışmalar kitabı da sürekli akıp giden irfan ırmağına bir zaman noktasında girme deneyimi olacaktır. Kitabın isminden de anlaşılacağı üzere, konular belli bir disiplinle sınırlanmamıştır. Bunun ana sebebi, disiplinlerin karşılıklı etkileşimi ve disiplinler arası alışverişin bir realite olarak kabul edilmesi ve desteklenmesidir. İktisadı finanstan, yönetim bilimini siyaset biliminden kesin çizgilerle ayırt edebilmek mümkün olmadığı gibi bu disiplinlerin birbirlerini beslemesi bir bütün olarak sosyal bilimlerdeki gelişmelere daha farklı boyutlarda bir derinlik ve zenginlik sağlamaktadır. Ülkemiz akademi çevrelerince gerçekleştirilen yayınların niceliksel zenginliği bir gerçek olmakla birlikte bilim literatürüne katkıları elbette değişkenlik göstermektedir. Bu kitabın oluşumunda literatüre katkıda bulunacağı düşünülen çalışmalara yer verilmiştir. Diğer taraftan, kitabın hazırlanmasında herhangi bir siyasi veya ideolojik amaç güdülmemiştir. Bu itibarla gerek yayınevi gerekse editörün, bu kitapta yer alan makalelerde ileri sürülen tespit, yorum ve bulgulardan sorumlu olmadığını belirtmek isterim.

Sosyal Bilimlerde Güncel Tartışmalar kitabının ortaya çıkmasında en büyük katkı şüphesiz sundukları makalelerle değerli yazarlara aittir. Ancak, kitabın fikir aşamasından yayınlanmasına kadar her aşamasında yer alan Dr. Deniz Koçak'a bilhassa teşekkür etmeyi borç bilirim. Kitabın yayınlanmasında gösterdikleri katkılardan dolayı Adalet Yayınevi'ne de şahsım ve yazarlar adına müteşekkirim. Kitabın, öğrenci ve öğretim elemanlarıyla bir bütün olarak akademi camiasına, politika yapıcı ve uygulayıcılarına faydalı olması en büyük temennimizdir.

Dr. Ünal ERYILMAZ

Eylül 2021, ANKARA

BÖLÜM YAZARLARI

Prof. Dr. Abdulkerim ÇALIŞKAN, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet BARCA, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi

Doç. Dr. Hakan DULKADİROĞLU, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Serdar ŞAHİN, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Dr. Bekir AKTAŞ, Tarım ve Orman Bakanlığı Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkez Müdürlüğü

Dr. Deniz KOÇAK, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

Dr. Mehmet CANGİR, Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı

Dr. Şahika GÖKMEN, Upsala Üniversitesi ve Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Dr. Ünal ERYILMAZ, Hazine ve Maliye Bakanlığı

Dr. Yasin ERTÜRK, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Dr. Yasin LAÇINBALA, Türkiye Sigorta

Sayıştay Başkanetçisi Volkan TOPÇU, T.C. Sayıştay Başkanlığı

İnsan Kaynakları Uzmanı Cevdet KAĞNICI, Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme Anonim Şirketi

Kamil EREN, Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü

Not: Bölüm yazarları, unvanlar ve alfabetik sıralama dikkate alınarak oluşturulmuştur.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	v
BÖLÜM YAZARLARI	vi
İÇİNDEKİLER	vii

BİRİNCİ BÖLÜM

SAYIŞTAY'IN BELEDİYELER ÜZERİNDEKİ DENETİMİ.....	1
<i>Prof. Dr. Abdulkerim ÇALIŞKAN, Volkan TOPÇU</i>	

İKİNCİ BÖLÜM

İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNDE DEĞERLENDİRME MERKEZİ: TÜRK KAMU SEKTÖRÜ İÇİN BİR YÖNTEM ÖNERİSİ.....	33
<i>Cevdet KAĞNICI, Prof. Dr. Mehmet BARCA, Doç. Dr. Hakan DULKADİROĞLU</i>	

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE'DE SİGORTACILIK SEKTÖRÜNÜN SORUNLARI ...	87
<i>Dr. Yasin LAÇINLABA</i>	

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

CUMHURBAŞKANLIĞI HÜKÜMET SİSTEMİNE GEÇİŞLE BİRLİKTE İDARİ ALANDA YAPILAN DÜZENLEMELERİN GENEL DEĞERLENDİRMESİ.....	111
<i>Dr. Mehmet CANGİR</i>	

BEŞİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE'DE İÇ BORÇLANMADA KULLANILAN PİYASA YAPICILIĞI SİSTEMİNİN ETKİNLİĞİNİN 2008 DÜNYA EKONOMİK KRİZİ KAPSAMINDA ANALİZİ	143
<i>Dr. Serdar ŞAHİN</i>	

ALTINCI BÖLÜM

TARIMSAL PLANLAMA, DESTEKLEME VE FİYAT
İSTİKRARININ SAĞLANMASI ÜZERİNE MODELLEME 179

Dr. Bekir AKTAŞ, Kamil EREN, Dr. Ünal ERYILMAZ

YEDİNCİ BÖLÜM

AKILLI BÜYÜME DOĞRULTUSUNDA GRİ İLİŞKİSEL
KÜMELEME ANALİZİ İLE ÜLKELERİN
DEĞERLENDİRİLMESİ 193

Dr. Deniz KOÇAK, Dr. Şahika GÖKMEN

SEKİZİNCİ BÖLÜM

MÜKELLEF DAVRANIŞLARI ÇERÇEVESİNDE VERGİDEN
KAÇINMA VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA İLİŞKİN
DEĞERLENDİRMELER 215

Dr. Yasin ERTÜRK

DOKUZUNCU BÖLÜM

BATI ANADOLU KONARGÖÇERLERİ EKONOMİSİ ÜZERİNE
İNCELEMELER 235

Dr. Ünal ERYILMAZ

BİRİNCİ BÖLÜM

SAYIŞTAY’IN BELEDİYELER ÜZERİNDEKİ DENETİMİ

Abdulkerim ÇALIŞKAN*

Volkan TOPÇU**

1. Giriş

Denetim, idarelerin yönetim, kontrol yapıları, mali karar süreçleri ile risk yönetimi süreçlerinin etkinliğini değerlendirme ve geliştirme yönünde sistematik, sürekli, disiplinli ve bağımsız bir yaklaşım ile genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilen bir faaliyettir. 5018 sayılı Kanun’a göre denetim, hesap verebilirlik ve mali saydamlık anlayışı doğrultusunda uluslararası iyi uygulama örnekleri de dikkate alınarak yeniden yapılandırılmıştır.

Ülkemiz belediyeler, kent sakinlerinin ihtiyaçların tespit etme, onlara hızlı, kaliteli ve etkin bir hizmet verme açısından büyük önem taşımaktadır. Belediye yöneticileri seçimle işbaşına gelmektedir. Bu nedenle söz konusu yöneticiler, belediye kaynaklarını mahalli müşterek ihtiyaçların en iyi şekilde karşılanması için verimli, etkin ve tutumlu bir şekilde kullanmak zorundadırlar. Belediyelerin idari yapılanmaları, bütçeleri, hizmetleri, yatırımları, personel sayıları incelendiğinde belediyelerin ülke ekonomisinin de etkili bir ögesi olduğu görülmektedir.

---

* Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, E-posta: abdulkerim.caliskan@hbv.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3123-8890

** Sayıştay Başdenetçisi, T.C. Sayıştay Başkanlığı, E-posta: volkan.topcu@sayistay.gov.tr, ORCID: 0000-0002-2950-809X

Kaynakça

Altuğ, F. (1994). Mali Denetim, Uludağ Üniversitesi Yayınları, Bursa.

Altay, C. (1989). Denetim ve Yönetimin Denetlenmesi. Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Bursa.

Bayar, D. (2008). Mali Denetim Nedir, Maliye Dergisi, Sayı 155, https://ms.hmb.gov.tr/uploads/2019/09/01.Dogan_.BAYAR_.pdf (Erişim tarihi: 22.11.2020).

Coşkun, A. (2000). *Performans ve Risk Denetim Terimleri* (Derleme: A. Coşkun). Araştırma/İnceleme Çeviri Dizisi: 5, Sayıştay Yayınları, Ankara.

Falay, N. (1979). *Planlama-Programlama-Bütçeleme Sistemi ve Türk Program Bütçe Modülü*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Yayınları.

İçişleri Bakanlığı (2021). Türkiye Mülki İdare Bölümleri Envanteri, <https://www.e-icisleri.gov.tr/Anasayfa/MulkiIdariBolumleri.aspx> (Erişim tarihi: 11.06.2021).

Muhasebat Genel Müdürlüğü (2020). Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri Gerçekleşmeleri Eko-Fonk ve Mahalli İdareler Konsolide Bütçe Giderleri Eko-Fonk, <https://muhasebat.hmb.gov.tr/mahalli-idareler-butce-istatistikleri> (Erişim tarihi: 11.06.2021) ve <https://muhasebat.hmb.gov.tr/merkezi-yonetim-butce-istatistikleri> (Erişim tarihi: 11.06.2021).

NAO (2020). Annual Report and Accounts 2019-20, London, <https://www.nao.org.uk/wp-content/uploads/2020/06/nao-annual-report-accounts-2019-20.pdf> (Erişim tarihi: 01.07.2021).

Özbaran, M. H. & Yörüker, S. (2009). INTOSAI Performans Denetimi Uygulama Rehberi, Sayder Kitaplığı: 2, Ankara.

Özer, H. (1997). Kamu Kesiminde Performans Denetimi ve Türkiye Açısından Değerlendirilmesi. T.C.Sayıştay'ın 135.Kuruluş Yıldönümü Yayınları, Ankara.

Özeren, B. (2002). Federal Hükümette İç Kontrol Standartları, Araştırma/İnceleme/ Çeviri Dizisi. <https://www.sayistay.gov.tr/tr/?p=2&CategoryId=140> (Erişim tarihi: 27.11.2020).

Özeren, B. (2004). INTOSAI Kamu Kesimi İç Kontrol Standartları Rehberi, https://www.sayistay.gov.tr/tr/Upload/95906369/files/bilgi_notlari/IntosaiKamuKesKontrolSt.pdf (Erişim tarihi: 28.11.2020).

Özeren, B. & Ekinci, M. İngiltere Kamu Sektöründe İç Denetim Standartları, Araştırma/inceleme/Çeviri Dizisi:37, Sayıştay Yayın İşleri Müdürlüğü, <https://www.sayistay.gov.tr/tr/?p=2&CategoryId=140> (Erişim tarihi: 15.11.2020).

Sayıştay (2019). 2018 Yılı Kamu İşletmeleri Genel Raporu, <https://www.sayistay.gov.tr/tr/?p=2&CategoryId=101> (Erişim tarihi: 21.11.2020).

Sayıştay (2020a). 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu, <https://www.sayistay.gov.tr/tr/?p=2&CategoryId=98> (Erişim tarihi: 21.11.2020).

Sayıştay (2020b). 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, <https://www.sayistay.gov.tr/tr/?p=2&CategoryId=97> (Erişim tarihi: 21.11.2020).

Sayıştay (2021). 2020 Faaliyet Raporu, <https://www.sayistay.gov.tr/tr/?p=2&CategoryId=61> (Erişim tarihi: 11.06.2021).

Selen, U. & Taytak, M. (2017). Türkiye’de Bütçenin Yasama Tarafından Denetimi ve Sayıştay’ın Konumu. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 193-223.

Topcu, V. (2006). Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Denetimi ve Yeni Arayışlar (Yüksek Lisans Tezi). Kırıkkale Üniversitesi SBE Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı, Kırıkkale.

Yörüker, S. (2004). Başka Ülke Örnekleri Temelinde Kontrol, Denetim, Teftiş ve Soruşturma: Kavramsal Bir Çerçeve, Tesev Denetim Çalıştayı İkinci Toplantısı, https://www.sayistay.gov.tr/tr/Upload/95906369/files/bilgi_notlari/KontrolKavramsalCerceve.pdf (Erişim tarihi: 22.11.2010).

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 24.12.2003 tarih ve 25326 sayılı R. G., Kanun No: 8659, <https://www.mevzuat.gov.tr/> (Erişim tarihi: 20.12.2020).

6085 sayılı Sayıştay Kanunu, 19.12.2010 tarih ve 27790 sayılı R.G., Kanun No: 10707, <https://www.mevzuat.gov.tr/> (Erişim tarihi: 10.12.2020).

İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, 12.07.2006 tarih ve 26226 sayılı R.G., <https://www.mevzuat.gov.tr/> (Erişim tarihi: 06.12.2020).

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar, 31.12.2005 tarih ve 26040 3. Mükerrer sayılı R.G., <https://www.mevzuat.gov.tr/> (Erişim tarihi: 09.12.2020).

Mali İstatistik Yönetmeliği, 24.02.2018 tarih ve 30342 sayılı R.G., <https://www.mevzuat.gov.tr/> (Erişim tarihi: 07.12.2020).

İKİNCİ BÖLÜM

İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNDE DEĞERLENDİRME MERKEZİ: TÜRK KAMU SEKTÖRÜ İÇİN BİR YÖNTEM ÖNERİSİ*

Cevdet KAĞNICI**

Mehmet BARCA***

Hakan DULKADİROĞLU****

1. Giriş

Bu çalışmanın amacı, Türk Kamu Yönetiminde personel seçme yönetiminde yaşanan sorunları tespit etmek ve personel seçmede yararlanılan Değerlendirme Merkezi Yönteminin bu sorunları giderme kapasitesini değerlendirmektir. Kamu, özel sektörden sonra, en büyük istihdamı yapan sektör durumundadır. İkinci en büyük istihdamı yapan kamu için personel seçimi kritik öneme sahip yönetsel bir sorundur. Kamu personel seçimi, kamusal hizmetlerin sunumunda etkinliği belirleyen en önemli faktörlerden biridir. Şüphesiz, bir örgütte nitelikli personelin varlığı örgütsel verimliliğin ve performansın temel anahtarıdır (Can, Kavuncubaşı, & Yıldırım, 2012, s. 161-172). İnsan

---

* Bu çalışma Prof. Dr. Mehmet BARCA'nın danışmanlığında Cevdet KAĞNICI'nın Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırladığı tezden üretilmiştir.

** Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme Anonim Şirketi İnsan Kaynakları Uzmanı, Ankara Üniversitesi İnsan Kaynakları Yönetimi ABD Doktora Öğrencisi, E-posta: cevdet.kagnici@gmail.com, ORCID: 0000-0002-3357-3994

*** Prof. Dr., Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, E-posta: mehmet.barca@asbu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1833-9411

**** Doç. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, İşletme Fakültesi, E-posta: hdulkadiroglu@ybu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3214-6541

Kaynakça

Al, H. (2007). *Bilgi Toplumu ve Kamu Yönetiminde Paradigma Değişimi*. Ankara: Vadi Yayınları.

Algur, O. (2000). *Bir Değerlendirme Merkezi İle Değerlendirme Modeli Uygulama Denemesi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İnsan Kaynakları Yönetimi Anabilim Dalı.

Ataoğlu, Y. (2009). *Kamu Kuruluşlarında Personel Seçme Yöntemleri (Yüksek Lisans Tezi)*. Ankara: T.C. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı İnsan Kaynakları Yönetimi Bilim Dalı.

Bingöl, D. (2010). *İnsan Kaynakları Yönetimi*. İstanbul: Beta.

Byham, W. (1970). Assessment centers for spotting future managers. *Harvard Business Review*, 48(4), 150-168.

Can, H., Kavuncubaşı, Ş. & Yıldırım, S. (2012). *Kamu ve Özel Kesimde İnsan Kaynakları Yönetimi*. Ankara: Siyasal Kitabevi.

Creswell, J. (2019). *Nitel Araştırmacılar için 30 Temel Beceri*. (H. Özcan, Çev.) Ankara: Anı Yayıncılık.

Crooks, L. (1982). The Selection and Development of Assessment Center Techniques. J. Moses & W. Byham içinde, *Applying the Assessment Center Method* (s. 69-87). USA: Pergamon Press Inc.

Delegated Examining Operations Handbook: A Guide for Federal Agency Examining Offices. (2007, 12 25). https://www.opm.gov/policy-data-oversight/hiring-information/competitive-hiring/deo_handbook.pdf adresinden alındı

Dereli, B. (2009). *İnsan Kaynakları Yönetiminde Değerlendirme Merkezi-Türkiye'de Faaliyet Gösteren Çokuluslu İşletmelerde Değerlendirme Merkezi Uygulamaları*. İstanbul: Beta.

DHL-Kariyer. (2019, 03 26). <https://www.logistics.dhl/tr-tr/home/kariyerler/basvuru-ve-destek.html> adresinden alındı

Eminoğlu, Ö. (2019). *Türkiye'de Kamu Hizmetine Girme Hakkı ve Liyakat İlkesi Açısından Sözlü Sınavlar: Bir Kamu Kurumu Örneği (Yüksek Lisans Tezi)*. Ankara: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

EPSO FAQs. (2019, 01 28). European Personnel Selection Office: https://epso.europa.eu/help/faq/3104_en?category=337 adresinden alındı

Erdem, S. (2018). Man Türkiye A.Ş. Birim Yöneticisi Değerlendirme Merkezi Uygulaması. *Kaynak*(33). 03 26, 2019 tarihinde Kaynakdergisi.net: <http://www.kaynakdergisi.net/makaleler.asp?sayi=33&sira=343> adresinden alındı

Ergin, C. (2005). *İnsan Kaynakları Yönetimi: Psikolojik Bir Yaklaşım*. Ankara: Elma Yayınevi.

Eroğlu, H. T. (2010). Yeni Kamu Yönetimi Anlayışının Türk Kamu Personeli Yönetimine Etkisi. *ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(12), 225-233.

Erol, H. (2014). *Eğitim Kurumlarına Müdür Seçiminde Uygulanan Sözlü Sınava Katılmış Adayların Sınava İlişkin Görüşleri (Yüksek Lisans Tezi)*. Tokat: Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Esen, E. & Erdoğan, C. (2018). Değerlendirme Merkezi - Assessment Center: Yöneticiler İçin Özel Bir Personel Seçme Modeli. *Akdeniz İ.İ.B.F. Dergisi*, 78-97.

European Personnel Selection Office. (2020, 11 02). *The European Personnel Selection Office-Assessment centre tests*. epso.europa.eu: https://epso.europa.eu/help/faq/selection-tests/assessment-centre-tests_en adresinden alındı

FASC 2020 Guide to Candidates. (2020, 11 02). faststream.gov.uk: <https://www.faststream.gov.uk/media/1392/fsac-guide-2020.pdf> adresinden alındı

FSAC Guide 2018-2019. (2019, 02 03). Faststream.gov.uk: <https://www.faststream.gov.uk/media/1273/fsac-guide-2018-fv.pdf> adresinden alındı

Gatewood, R., Feild, H. & Barrick, M. (2008). *Human Resource Selection*. USA: Thomson South-Western.

Government of Canada-Assessment and Counselling Services. (2020, 11 02). canada.ca: <https://www.canada.ca/en/public-service-commission/services/staffing-assessment-tools-resources/human->

resources-specialists-hiring-managers/human-resources-toolbox/
personnel-psychology-centre/assessment-counselling-services.html
adresinden alındı

Gürer, A. (2017). Psikoteknik Yöntemin Personel Seçiminde Uygulanması: KİT'ler Üzerine Bir Alan Araştırması. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(51), 1007-1020.

Highhouse, S. & Nolan, K. (2012). One History of the Assessment Center. D. Jackson, C. Lance & B. Hoffman içinde, *The Psychology of Assessment Centers* (s. 25-44). New York: Routledge.

Hirose, S. (2016). Assessment Center Practices in Japan: A Brief History and Challenges. N. Povah & G. Thornton III içinde, *Assessment Centres and Global Talent Management* (s. 441-452). New York: Routledge.

Hood, C. (1991). A Public Management For All Seasons? *Public Administration*, 69, 3-19.

Hunt, S. T. (2007). *Hiring Success: The Art and Science of Staffing Assessment and Employee Selection*. San Francisco: Pfeiffer.

International Taskforce on Assessment Center Guidelines. (2015). Guidelines and Ethical Considerations for Assessment Center Operations. *Journal of Management*, 41(4), 1244-1273.

Jin, J. (2018). The Role of Assessment Centers in Job Satisfaction and Organizational Commitment: a Case of the Korean Government. *The International Journal of Human Resource Management*, 29(9), 1588-1608.

Joiner, D. (1984). Assessment Centers in the Public Sector: A Practical Approach. *Public Personnel Management Journal*, 13(4), 435-450.

Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik. (2002, 5 3). (24744). Resmi Gazete.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik. (2009, 08 09). (27314). Resmi Gazete.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik. (1999, 04 18). (23670). Resmi Gazete.

Kim, M. (2016). Variations in Assessment Centers in South Korea's Public Service. N. Povah & G. C. Thornton III içinde, *Assessment Centres and Global Talent Management* (s. 375-390). New York: Routledge.

Kim, N. (2008, 09 24). *Assessment Center in Korean Government*. 02 10, 2019 tarihinde Assessmentcenters.org: https://www.assessmentcenters.org/Assessmentcenters/media/2008/IC_2008_Kim.pdf adresinden alındı

Kim, S. & Jung, H. (2010). *The Competency Management in the Korean National Government*. K.U.Leuven, Public Management Institute. 02 16, 2019 tarihinde <https://soc.kuleuven.be/io/onderzoek/project/files/hrm27-country-report-korea.pdf> adresinden alındı

Koç Topluluğu-İnsan Kaynakları. (2019, 03 25). Koc.com.tr: <https://www.koc.com.tr/tr-tr/hakkinda/insan-kaynaklari> adresinden alındı

Koşar, D., Er, E., Koşar, S. & Kılınç, A. (2018). Öğretmen Atamalarında Sözlü Sınav Uygulamasının Değerlendirilmesi: Atanan ve Atanamayan Öğretmen Adaylarının Görüşlerine Dayalı Nitel Bir Analiz. *Milli Eğitim*(218), 135-161.

LC Waikiki-İnsan Kaynakları. (2019, 03 25). Lcwaikiki.com.tr: <http://corporate.lcwaikiki.com/lc-waikikide-kariyer> adresinden alındı

Lundy, O. & Cowling, A. (1996). *Strategic Human Resource Management*. London: Routledge.

Martin, J. (2010). *Key Concepts in Human Resource Management*. London: SAGE Publications Ltd.

Merriam, S. (2018). *Nitel Araştırma - Desen ve Uygulama İçin Bir Rehber*. (S. Turan, Çev.) Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Moses, J. (1987). Assessment Centers. R. L. Craig içinde, *Training and Development Handbook: A Guide to Human Resource Development* (s. 249-262). USA: McGraw-Hill, Inc.

NSW Recruitment and Selection Guide. (2020, 11 02). psc.nsw.gov.au: <https://www.psc.nsw.gov.au/employmentportal/recruitment/recruitment/guide/selecting/assessment-centre-process> adresinden alındı

Obermann, C. (2006). *Assessment Center: Entwicklung, Durchführung, Trends Mit originalen AC-Übungen*. Wiesbaden: Der Gabler Verlag.

OPM-Assessment Decision Guide. (2020, 11 02). opm.gov: <https://www.opm.gov/policy-data-oversight/assessment-and-selection/reference-materials/assessmentdecisionguide.pdf> adresinden alındı

OPM-Delegated Examining Operations Handbook. (2019, 6). 11 2020, 02 tarihinde opm.gov: https://www.opm.gov/policy-data-oversight/hiring-information/competitive-hiring/deo_handbook.pdf adresinden alındı

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği. (2018, 06 14). (30451). Resmi Gazete.

Özkal Sayan, İ. (2016). Türkiye'de Kamu Personel Sisteminde Sorun Alanları ve Çözüm Önerileri. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 71(3), 669-691.

Patton, M. (2015). *Qualitative Research and Evaluation Methods*. California: SAGE Publications, Inc.

Peryön. (2016). *Değerlendirme Merkezi Standartları Yönetmeliği*. Peryön.

Pollitt, C. & Bouckaert, G. (2017). *Public Management Reform: A Comparative Analysis-Into the Age of Austerity*. New York: Oxford University Press.

Sağlık Bakanlığı 4924 Sayılı Kanuna Tabi Sözleşmeli Sağlık Personeli Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği. (2015, 02 11). (29264). Resmi Gazete.

Salingan Çilingir, B. (2008). *The Role of Assessment Centers in Talent Management and an Implementation (Yüksek Lisans Tezi)*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu

Yönetimi Anabilim Dalı Human Resources Management and Development Bilim Dalı.

Seegers, J. (1997). What is an Assessment Center? P. Jansen & F. Jong içinde, *Assessment Centers: A Practical Handbook* (s. 3-17). West Sussex: John Wiley&Sons Ltd.

SIGMA. (2016). *Monitoring Report: The Principles of Public Administration-Turkey*. OECD.

Sınırcı, S. (2016). *Türk Kamu Yönetiminde Üst Düzey Görevlere Atanma ve Görevden Alınma ile Dünya Uygulamaları: Bir Model Önerisi (Uzmanlık Tezi)*. Ankara: T.C. Devlet Personel Başkanlığı.

Sözer, S. (2004). *Türk Özel Sektöründe Uygulanan Güncel İnsan Kaynakları Faaliyetleri Üzerine Bir Değerlendirme (Yüksel Lisans Tezi)*. Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Psikoloji Bölümü.

Şengül, B. (2005). *İnsan Kaynakları Yönetiminde Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı Olarak Değerlendirme Merkezi (Assessment Center): Bir Uygulama (Yüksek Lisans Tezi)*. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

T.C. Devlet Personel Başkanlığı. (2017). *Kamu Hizmetine Giriş Rehberi*. Ankara: T.C. Devlet Personel Başkanlığı.

Taş, A. (2007). *Türk Yönetim Tarzı (Örgütlenme, Sahiplik, İnsan Kaynakları ve Stratejik Yönetim Boyutlarıyla) (Doktora Tezi)*. Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Taylor, S. (2014). Recruitment and Selection. G. Rees & P. Smith içinde, *Strategic Human Resource Management: An International Perspective* (s. 139-182). London: Sage Publications Ltd.

Telman, N. & Türetgen, İ. (2004). *Eleman Seçimi*. İstanbul: Epsilon .

Thornton III, G. C. & Rupp, D. E. (2006). *Assessment Centers In Human Resource Management-Strategies for Prediction, Diagnosis, and Development*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.

Thornton III, G. & Mueller-Hanson, R. (2004). *Developing Organizational Simulations: A Guide for Practitioners and Students*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.

Tillema, H. (1998). Assessment of Potantial, from Assessment Centers to Development Centers. *International Journal of Selection and Assessment*, 185-191.

Tortop, N., Aykaç, B., Yayman, H. & Özer, M. (2006). *İnsan Kaynakları Yönetimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Tripathi, R. (2016). Assessment Centers: Benefits and Shortcomings. *International Journal of Emerging Research in Management & Technology*, 31-34.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği. (2017, 07 27). (30136). Resmi Gazete.

Uz, A. (2011). Anayasal Bir Hak Olarak Kamu Hizmetlerine Girme Hakkı ve Liyakat İlkesi. *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2(1), 59-94.

Woods, S., Zibarras, L. & Hinton, D. (2014). Recruitment and Selection. J. R. Crawshaw, P. Budhwar & A. Davis içinde, *Human Resource Management: Strategic & International Perspectives* (s. 138-163). Great Britain: SAGE Publications Ltd.

Yapıcı, N. (2014). *Kamu Hizmetlerine Giriş Yöntemleri ve İstisnai Durumlar Üzerine Bir İnceleme (Uzmanlık Tezi)*. Ankara: T.C. Devlet Personel Başkanlığı.

Yazar, Y. (2016). *Boyut Temelli Bir Değerlendirme Merkezi Geliştirilmesi ve Geçerlik Çalışması: Sempatiklik ve İzlenim Yönetiminin Değerlendirmeler Üzerindeki Etkisi (Yüksek Lisans Tezi)*. Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı.

Yelboğa, A. (2012). Değerlendirme Merkezi Uygulamalarının Türkiye'deki Organizasyonlarda Kullanımına ilişkin Bir Araştırma. *Yönetim: İstanbul Üniversitesi İşletme İktisadi Enstitüsü Dergisi*(72), 8-24.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu. (1965, 07 23). (12056). Resmi Gazete.

(2018, 12 23). Assessment.com.tr: <http://www.assessment.com.tr/tr/degerlendirme-ve-gelisim-merkezi/degerlendirme-ve-gelisim-merkezi-egzersizleri/egzersiz-turleri> adresinden alındı

(2018, 05 18). mercedes-benz.com.tr: <https://medya.mercedes-benz.com.tr/mercedes-benz-turk-genclerin-yaninda/> adresinden alındı

(2021). *2021 KPSS Klavuzu: A Grubu ve Öğretmenlik*. Ankara: ÖSYM.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE’DE SİGORTACILIK SEKTÖRÜNÜN SORUNLARI

Yasin LAÇİNBALA*

1. Giriş

Sigortacılık, bankacılık ve sermaye piyasaları ile birlikte finans sisteminin en temel üç alanından biridir. Gelir düzeyi ile yakın ilişki içinde olan sigortacılık sektörü, bir ekonomide kişi ve kurumların iktisadi ve sosyal hayatta her an karşılaşılabilecekleri belirsizliklere yönelik en uygun koşullarda söz konusu risklerin yönetilmesine odaklanmaktadır. Bu risk transferi, sigortalıların ödediği primler karşılığında kabul edilebilmektedir. Ödenen bu primler ise ekonomide yatırımlara dönüşerek milli geliri olumlu etkiler. Bir diğer deyişle, ekonomik aktivitenin artması sigortacılık sektörünün büyümesini tetiklemekte ve aynı zamanda, sigorta prim hacminin artması da ekonomik büyümeyi olumlu yönde etkilemektedir.

Sigortacılık sektörü, riskleri devralarak iktisadi ve sosyal hayatın devamlılığını sağlamakta, doğal afetlerde kamunun yükünü hafifletmekte, biriktirdiği fonlar üzerinden ekonomik büyüme için finansmana kaynak sağlama işlevlerini yerine getirmektedir. Bu çalışmada, Türk sigortacılık sektörünün en temel sorunları analiz edilmekte ve bu sorunların kök nedenleri ile bu sorunlara yönelik çözüm önerileri sunulmaktadır.

---

* Dr., Kurumsal Strateji ve Pazarlama Direktörü, Türkiye Sigorta, E-posta: yasinlacin@yahoo.com, ORCID: 0000-0001-5948-3519

Kaynakça

Güvel, E. A. and Güvel. A. Ö. (2004). *Sigortacılık*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Özbolat, M. (2020). *Temel Sigortacılık*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Swiss Re (2021). *Sigma 3/2021 - World Insurance: The Recovery Gains Pace* <https://www.swissre.com/institute/research/sigma-research/sigma-2021-03.html> (Erişim Tarihi: 22.08.2021).

Swiss Re (2014). *Trade Credit Insurance & Surety: Taking Stock After the Financial Crisis*. https://www.swissre.com/dam/jcr:7eb9c972-cd6f-4065-8da7151cf5c880d1/Trade_credit_insurance_surety_final.pdf (Erişim Tarihi: 20.08.2021).

Swiss Re, <https://www.sigma-explorer.com/> (Erişim Tarihi: 19.08.2021).

Türkiye Sigorta Birliği, <https://www.tsb.org.tr/tr/istatistikler> (Erişim Tarihi: 19.08.2021)

Türkiye Sigorta Birliği, Kefalet Sigortası Genel Şartları, https://tsb.org.tr/media/attachments/Kefalet_Sigortas%C4%B1_Genel_Sartlar%C4%B1.pdf (Erişim Tarihi: 15.08.2021)

İnternet: <https://www.researchandmarkets.com/> (Erişim Tarihi: 17.08.2021)

İnternet: <https://www.surety.com/> (Erişim Tarihi: 17.08.2021)

İnternet: <https://www.tvf.com.tr/iletisim/duyurular/2019/kamu-sigorta-sirketleri-tvf-catisi-altinda-birlesiyor> (Erişim Tarihi: 16.08.2021)

İnternet: <https://www.tvf.com.tr/iletisim/duyurular/2020/kamu-sigorta-sirketlerinin-tvf-catisi-altindaki-birlesmesi-tamamlandi> (Erişim Tarihi: 16.08.2021)

İnternet: <https://www.tbb.org.tr/tr> (Erişim Tarihi: 19.08.2021)

İnternet: <https://www.bddk.gov.tr/tr> (Erişim Tarihi: 17.08.2021)

İnternet: <https://www.sbm.org.tr/tr> (Erişim Tarihi: 15.08.2021)

İnternet: <http://www.egm.org.tr/bilgi-merkezi/istatistikler/>
(Erişim Tarihi: 10.08.2021)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

CUMHURBAŞKANLIĞI HÜKÜMET SİSTEMİNE GEÇİŞLE BİRLİKTE İDARİ ALANDA YAPILAN DÜZENLEMELERİN GENEL DEĞERLENDİRMESİ

Mehmet CANGİR*

1. Giriş

Bu çalışmada, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine (CHS) geçişle birlikte idari alanda yapılan düzenlemeler, reforma egemen olan anlayışla sınırlı kalmak üzere, genel olarak değerlendirilecektir. Bu değerlendirme, 1980 sonrasında gelişmiş Batılı ülkelerin önemli bir kısmında ve Türkiye’de etkili olmuş olan Yeni Kamu İşletmeciliği (YKİ) ve daha sonra YKİ’nin gözden düşmesiyle gündeme gelen Yeni Weberyen Devlet (YWD) anlayışları çerçevesinde yapılacaktır.

Burada bahsedilen hususların bir kısmı yeni sisteme geçişle birlikte ortaya çıkmışsa da çoğu, tarihi derinliği olan meselelerdir. Yeni sisteme, özellikle idarenin yeniden düzenlenmesi bakımından çok hızlı bir geçiş yapıldığından, bu meselelerin zamanla çözülmesi de beklenebilir. Yapılan değişikliklerin üzerinden henüz fazla bir zaman geçmediğinden, bu düzenlemelerin uygulamaya etkisini ölçmek için de erkendir. Bu nedenle bu yazı, teknik hususlardan ziyade, son reformlarda da etkisi görülen kamu yönetimi reformlarına yaklaşımda sergilenen bakış açısını genel olarak analiz etmek üzere kaleme alınmıştır.

---

* Dr., Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı, E-posta: mehmetcangir@yahoo.com, ORCID: 0000-0002-6027-1473

Kaynakça

- Albayrak, S. H. (2020). Türkiye’de Kamu Personel Yönetiminin Yeni Kurumsal Yapısı ve Kamu İstihdamının Yeni Görünümü. *AÜ SBF Dergisi*, 75(4), 1517-1549.
- Altan, İ. (2019). Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Neo-Weberyen Devletin İzini Sürmek. *Uluslararası Politik Araştırmalar Dergisi*, 5(3), 207-219.
- Berg, V. D. C. (2006). The Crisis of Public Authority. *Brown Journal of World Affairs*, XII(2), 223-237.
- Bora, T. (2017). *Cereyanlar - Türkiye’de Siyasi İdeolojiler*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Bringselius, L. & Thomasson, A. (2017). Balancing Stability and Change in the New Weberian State. *Statsvetenskapling Tidskrift*, 119(1), 155-162.
- Fukuyama, F. (2018). *Siyasi Düzen ve Siyasi Çürüme* (Çev. M. Murtaza Özeren), İstanbul: Profil Kitap.
- Fukuyama, F. & Lopez-Calva, L.F. (2021). *Pandemics and Political Performance*, <https://www.project-syndicate.org/commentary> (Erişim Tarihi: 24.06.2021).
- Heper, M. & Sancar, M. S. (1998). Is Legal-Rational Bureaucracy a Prerequisite for a Rational-Productive Bureaucracy? The Case of Turkey. *Administration and Society*, 30(2), 143-165.
- Heper, M. (2006). *Türkiye’de Devlet Geleneği* (Çev. N. Soyarık). Doğu Batı Yayınları.
- Hood, C. (1991). A Public Management for All Seasons?. *Public Administration*, 69(1), 3-19.
- Hughes, O. E. (1994). *Public Management And Administration: An Introduction*, London: The Macmillan Press Ltd.
- James, O. (2001). New Public Management in the UK: Enduring Legacy or Fatal Remedy?. *International Review of Public Administration*, 6(2), 15-26.

Ling, T. (2002). Delivering Joined-Up Government in the UK: Dimensions, Issues and Problems. *Public Administration*, 80(4), 615-642.

Mardin, Ş. (1992). *Türkiye’de Toplum ve Siyaset*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Newman, J. (2001). *Modernising Governance: New Labour, Policy and Society*. London: Sage Publications.

Osborne, D. & Gaebler, T. (1992). *Reinventing Government: How the Entrepreneurial Sprit is Transforming the Public Sector*. New York: Plume.

Öztürk, N. K. (2019). Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Üst Düzey Memurların Atanması. *Atatürk Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Dergisi*, 33(4), 1279-1297.

Pierre, J. (1995). The Marketization of the State: Citizens, Consumers, and the Emergence of the Public Market. In: Peters, B. G. And Savoie, D. J. (Eds) *Governance in A Changing Environment*, Canadian Centre for Management Development, Canada, 55-82.

Pollitt, C. (1993). *Managerialism and The Public Services*. Blackwell, Oxford.

Rhodes, R. A. W (1994). the Hollowing out of the State. *Political Quarterly*, 65(2), 138-151.

Sobacı, M. Z., Miş, N. & Köseoğlu, Ö. (2018). Türkiye’nin Yeni Yönetim Modeli ve Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı. *SETA Perspektif*, Sayı 206, Haziran.

Söyler, Y. (2020). 3 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine Göre Üst Kademe Kamu Yöneticisi Kimdir?. *ASBÜ Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2(1), 59-110.

Şaylan, G. (1986). *Türkiye’de Kapitalizm, Bürokrasi ve Siyasal İdeoloji*. Ankara: V Yayınları.

Zarakol, A. (2012). *Yenilgiden Sonra-Doğu Batı ile Yaşamayı Nasıl Öğrendi* (Çev. B. Cezar). İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.

BEŞİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE’DE İÇ BORÇLANMADA KULLANILAN PİYASA YAPICILIĞI SİSTEMİNİN ETKİNLİĞİNİN 2008 DÜNYA EKONOMİK KRİZİ KAPSAMINDA ANALİZİ

Serdar ŞAHİN*

1. Giriş

Ekonominin işleyişinin bozulmasının genel anlamda iki farklı sebebi bulunmaktadır. Bunlardan birincisi mevcut iktisadi kurallardan sapma olduğu durum, ikincisi ise bizatihi mevcut iktisadi kuralların ekonominin işleyişini bozduğu durumdur. Dünya iktisadi tarihi her iki durumu da değişik dönemlerde yaşamış farklı ekonomik krizlerle karşı karşıya kalmıştır. Söz konusu ekonomik krizler nedeniyle oluşan bilgi birikimi ile edinilen tecrübe iktisat bilimini geçmiş krizlere benzer ekonomik konjonktürlere karşı hazırlıklı tutmaktadır. Kaldı ki, rasyonel piyasa aktörlerinin sistematik olarak aynı hataları yapması beklenmeyecektir. Buna rağmen yine de bu tür ekonomik krizlerin çıktığı durumlarda bilinen politik reçetelerle söz konusu iktisadi krizler çözüme kavuşturulabilecektir. O halde tecrübeli ekonomilerin yeni krizleri daha önce karşılaşılmamış ve beklenmeyen durumlara yönelik olacaktır. Önceden tespit edilemeyen, şiddeti ve etkisi tahmin edilemeyen iktisadi sorunlar nedeniyle oluşan bu tür ekonomik krizlerin çözümü de alışıldık politikaların dışında yeni ve marjinal birtakım çözüm önerileri gerektirecektir.

Dünya iktisadi tarihinde oluşan ekonomik krizlere yönelik çözüm önerileri döneme hâkim iktisadi bakış açıları doğrultusunda

---

* Dr. Öğretim Üyesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, E-posta: serdarsahin@ibu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2869-8231

Kaynakça

Adalet, M. & Yılmaz K. (2009). Durgunluktan Çıkış Yavaş ama Emin Adımlarla Devam Ediyor. Ekonomik Araştırma Forumu, Politika Notu.

Arsan, H. Ü. (1961). Türkiye’de Cumhuriyet Devrinde İç Devlet Borçları. Ankara: Sevinç Matbaası.

Aydın, A. B. (2005). Piyasa Yapıcılığı Sistemi, Seçilmiş Ülke Örnekleri ve Türkiye Uygulaması (Uzmanlık Yeterlilik Tezi). T. C. Merkez Bankası Piyasalar Genel Müdürlüğü, Ankara.

Aydın. M. F. (2002). Türkiye’de Kamu Kesimi İç Borçlanmasının Bankacılık Sektörü Bilançolarına ve Risklerine Olan Etkileri. T.C. Merkez Bankası Araştırma Genel Müdürlüğü Çalışma Tebliği, No: 13.

Batırel, Ö. F. (1992). *Kamu Maliyesi Teorisine Giriş*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayın No: 492.

Candemir, B. (2009). Orta Vadeli Program’ın Kredibilitesini Artırıcı Hamlelere İhtiyaç Var. Referan Gazetesi, 18.12.2009.

Cansen, E. (2003). İç Borç, Ne Değildir?. Hürriyet Gazetesi, 22.01.2003.

Celasun, M. (2001). 2001 Krizi Öncesi ve Sonrası: Makro Ekonomik ve Mali Bir Değerlendirme. <https://content.csbs.utah.edu/~ehrbar/erc2002/pdf/i053.pdf>.

Emil, F. (2003). 1950’den bu yana Türkiye’de Kamu Borçlanmasına Yol Açan Nedenlerin Bazı Tarihsel Veriler Işığında İncelenmesi. *XVIII. Türkiye Maliye Sempozyumu, Türkiye’de Kamu Borçlanması (Ekonomik ve Sosyal Etkileri, Beklentiler)*, Girne/Kıbrıs.

Erdem, M. (1996). *Devlet Borçları*. Bursa: Ekin Kitabevi.

İnce, M. (2001). *Devlet Borçları ve Türkiye*. Ankara: Gazi Kitabevi.

Karakoç, Y. (2003). Kamu Kesimi İç Borçlanma İşlemlerinin Hukuki Niteliği. *XVIII. Türkiye Maliye Sempozyumu, Türkiye’de Kamu Borçlanması (Ekonomik ve Sosyal Etkileri, Beklentiler)*, Girne/ Kıbrıs.

Kumcu, E. (1999). Piyasa Yapıcılığı 1. Hürriyet Gazetesi, 20 Ağustos 1999.

Oyan, O. & Aydın, A. L. (1987). İstikrar Programlarından Fon Ekonomisine. Ankara: Teori Yayınları.

Öz. S. (2009). Küresel Kriz ve Türkiye Ekonomisinde Tarihi Daralma. Ekonomik Araştırma Forumu, Politika Notu.

Özatay, F. (2009). *Finansal Krizler ve Türkiye*. İstanbul: Doğan Kitap.

Özbilen, Ş. (1999). *Türkiye’de Kamu İç Borçlanması ve Ekonomik Etkileri*. Ankara: Atilla Kitabevi.

Özgen, F. B. (1999). Türkiye’de İç Borç Sorunu ve İç Borçların Sınırlandırılması. *Yeni Türkiye Dergisi Türk Ekonomi Özel Sayısı*, <http://www.econturk.org/icborc.pdf>.

Sağlam, E. (2006). Önceki Günkü Yazımıza Hazine'den Açıklama Geldi. Aynen Veriyoruz. Hürriyet Gazetesi, 26 Ocak 2006.

Şimşek, H. A. (2007). Türkiye’de 2000 Sonrasında Uygulanan İstikrar Programlarının Kamu Maliyesine Etkileri. *Finans, Politik ve Ekonomik Yorumlar Dergisi*, 44(512), 52-68.

ULusoy, A. & Cural, M. (2006). Türkiye’de 1980 Sonrası Dönemde İç Borçların Sürdürülebilirliği. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 2(4), 1-21.

Yeniay, H. (1936). Osmanlı Borçları. Ankara: Mehmet İhsan Matbaası.

2009-2010 Dönemi Piyasa Yapıcılığı Sözleşmesi, <http://www.hazine.gov.tr/irj/go/km/docs/documents/Hazine%20Web/Mevzuat/Kamu%20Finansman%c4%b1%20Mevzuat%c4%b1/Piyasa%20Yap%c4%b1c%c4%b1l%c4%b1%c4%9f%c4%b1%20Sistemi/Piyasa%20Yap%c4%b1c%c4%b1l%c4%b1g%c4%b1%20Sozlesmesi%20%202009-2010.pdf>

Finans Sektörünün Büyüklüğü Eylülde 1 Trilyon Liraya Ulaştı, Sabah Gazetesi, 18.12.2009.

T. C. Merkez Bankası (2009). Finansal İstikrar Raporu, http://www.tbb.org.tr/Dosyalar/userfiles/file/TBB/calisma_gruplari/surekli_calisma_gruplari/imkb_tbb_10_toplanti_tutanagi.doc

<http://www.vob.org.tr/VOBPortalTur/DesktopDefault.aspx?tabid=50>

İMKB-T.B.B. Çalışma Grubu 10. Toplantı Tutanağı, 10.01.2001

İMKB-T.B.B. Çalışma Grubu 10. Toplantı Tutanağı, 10.01.2001

T.C. Merkez Bankası Basın Duyurusu (2002). 73, 3 Eylül 2002, s. 73.

ALTINCI BÖLÜM

TARIMSAL PLANLAMA, DESTEKLEME VE FİYAT İSTİKRARININ SAĞLANMASI ÜZERİNE MODELLEME

Bekir AKTAŞ*

Kamil EREN**

Ünal ERYILMAZ***

1. Giriş

Dünyada ve ülkemizde nüfus artışı insanların en temel gereksinimlerinin başında gelen gıdanın önemini her geçen gün daha da arttırmaktadır. Geçmişte tarım yapılmayan alanların tarıma açılması ile tarımsal üretimde artışlar sağlanmıştır. Ancak günümüzde tarım alanlarının son sınırlarına ulaşmış olması nedeniyle, bitkisel üretimde birim alan verimliliğini artırma ve yeni tarımsal tekniklerin geliştirilmesi yönünde araştırmalara yönelinmiştir. Bazı ülkeler, ekonomik ve tarımsal açıdan zayıf olan özellikle Afrika ülkelerinde, büyük araziler kiralayarak veya satın alarak üretim yapma yoluna gitmektedir. Klasik ıslah yöntemlerinin yanında, bitkilerin genetik yapılarına farklı türlerden gen aktarımı yaparak birim alan verimliliğini artırma girişimlerinde artış olmuştur (Atsan ve Kaya, 2008). Yeni tarımsal tekniklerin geliştirilmesi çalışmalarında da farklı uygulamalar gündemde yer almaya başlamıştır. Topraksız tarımla üretim teknikleri

---

* Dr., Tarım ve Orman Bakanlığı Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkez Müdürlüğü, E-posta: bekir_aktas@yahoo.com, ORCID:0000-0002-8431-4554

** Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü, E-posta: kamil.eren@tarimorman.gov.tr, ORCID: 0000-0001-5820-4100

*** Dr., Hazine ve Maliye Bakanlığı, E-posta: unaleryilmaz@yahoo.com, ORCID: 0000-0002-9056-4963

Kaynakça

Ataseven, Y., Arısoy, H., Güner, B., Demirdöğen, A., Ören, N., & Olhan, E. (2020). Küresel Tarım Politikaları ve Türkiye Tarımına Yansımaları. *Türkiye Ziraat Mühendisliği IX. Teknik Kongresi*, 11-36.

Atsan, T., & Kaya, T. E. (2008). Genetiği Değiştirilmiş Organizmaların (GDO) Tarım ve İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri. *Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 22(2), 1-6.

Aktaş, E., Altıok, M., & Songur, M. (2015). Farklı Ülkelerdeki Tarımsal Destekleme Politikalarının Tarımsal Üretim Üzerine Etkisinin Karşılaştırmalı Analizi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(4), 55-74.

Cinel, A. C. (2021). Pandeminin Parasal ve Finansal Boyutları. *Social Sciences Research Journal*, 10(1), 90-101.

Doğan, H. G., & Gürler, A. Z. (2015). Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli Kapsamında Yeşilirmak Tarım Havzasında Yetiştirilen Tarım Ürünlerinin Arz Duyarlılığı. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tarım Bilimleri Dergisi*, 25(3), 231-243.

FAO (2019). Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü verileri. <http://www.fao.org/faostat/en/#data/QC> (Erişim tarihi: 01.06.2021).

Gökkür, S. (2019). İklim Değişikliği ve Tarımda Fiyat İstikrarı. *Apelasyon*, 73.

Öztürk, M. (2019). Türkiye Tarım Gıda Sistemi Ve Gıda Fiyatlarında Dalgalanmalar. *Toplum ve Hekim*, 34(4).

TÜİK (2007). Genel Tarım Sayımları - İşletme büyüklüğüne göre arazi kullanımı. <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=tarim-111&dil=1> (Erişim tarihi: 01.06.2021).

TÜİK (2020). Türkiye İstatistik Kurumu verileri. <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=tarim-111&dil=1> (Erişim tarihi: 01.06.2021).

YEDİNCİ BÖLÜM

AKILLI BÜYÜME DOĞRULTUSUNDA GRİ İLİŞKİSEL KÜMELEME ANALİZİ İLE ÜLKELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Deniz KOÇAK*

Şahika GÖKMEN**

1. Giriş

Avrupa Birliği (AB) Komisyonu’nun, Lizbon Stratejisi doğrultusunda aldığı “Dünyanın En Rekabetçi, Dinamik ve Bilgi Temeline Dayanan Ekonomisine” dönüşme hedefi 2008 yılında başlayan ve “Büyük Durgunluk (Great Recession)” olarak adlandırılan finansal kriz ile sekteye uğramıştır (Temin, 2010). Buna karşılık olarak AB Komisyonu, 2010 yılında yayımladığı raporda, bu zamana kadar elde edilen ekonomik büyümenin kriz nedeniyle yok olduğunu ve AB ülkeleri genelinde Gayri Safi Yurtiçi Hasıla’nın (GSYH) %4 düştüğünü açıklamıştır. Aktif nüfusun %10’unun işsiz olduğu ve hatta yirmi yıllık mali konsolidasyonun silindiği de aynı vurgulanmıştır. AB üyesi ülkelerin Lizbon Stratejisi doğrultusunda belirledikleri yol için bir tehdit ve gerileme unsuru olarak adlandırılan bu krizden alınan dersler ve buna göre güncellenen 10-yıllık hedefler “Avrupa 2020 Stratejisi (Europe 2020 Strategy)” adıyla söz konusu raporda duyurulmuştur (European Commission, 2010).

---

* Dr., Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ekonometri Bölümü, E-posta: deniz.kocakerturk@yok.gov.tr, ORCID: 0000-0002-5893-0564

** Dr., Upsala Üniversitesi, İstatistik Bölümü ve Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Ekonometri Bölümü, E-posta: sahika.gokmen@satatistics.uu.se, ORCID: 0000-0002-4127-7108

Kaynakça

- Al-Omary, A. Y. & Jamil, M. S. (2006). A New Approach of Clustering Based Machine-Learning Algorithm. *Knowledge-Based Systems*, 19(4), 248-258.
- Bao, W., Lianju, N. & Yue, K. (2019). Integration of Unsupervised and Supervised Machine Learning Algorithms for Credit Risk Assessment. *Expert Systems with Applications*, 128, 301-315.
- Bere, R. C. & Bucerzan, I. (2015). Cluster Analysis on Cohesion Policy Towards Europe 2020 Strategy for Smart, Sustainable and Inclusive Growth. *Romanian Statistical Review*, 63(4), 95-111.
- Chang, T. C. & Lin, S. J. (1999). Grey Relation Analysis of Carbon Dioxide Emissions from Industrial Production and Energy Uses in Taiwan. *Journal of Environmental Management*, 56, 247-257.
- Cooke, P. & De Propriis, L. (2011). A Policy Agenda for EU Smart Growth: The Role of Creative and Cultural Industries. *Policy Studies*, 32(4), 365-375.
- Cuestas, J. C., Monfort, M. & Ordonez, J. (2021). The Education Pillar of the Europe 2020 Strategy: A Convergence Analysis. *Empirica*, 1-17, <https://doi.org/10.1007/s10663-021-09504-x>.
- Çalışkan, A., Koçak, D. & Ertürk, Y. (2021). Ülkelerin Yükseköğretim Performanslarının Bulanık C-Ortalamalar Kümeleme Algoritması ile Değerlendirilmesi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 1-7.
- Çolak, M. S. & Ege, A. (2013). An assessment of EU 2020 Strategy: Too Far to Reach?. *Social Indicators Research*, 110(2), 659-680.
- Deng, J. (1989). Introduction to Grey System Theory. *The Journal of Grey System*, 1(1), 1-24.
- European Commission. (2010). Europe 2020: A Strategy for Smart, Sustainable and Inclusive Growth. Working paper, Brussels.
- Fidan, H. (2018). E-ticaret Müşteri Bağlılığı Gri İlişkisel Kümeleme Analizi. *AJIT-e Bilişim Teknolojileri Online Dergisi*, 9(32), 163-182.

Fucec, A. A. & Marinescu, C. (2013, October). Cluster Analysis of the European Countries: The Europe 2020 Point of View. *In International Conference on Intellectual Capital and Knowledge Management and Organisational Learning* (s. 507). Academic Conferences International Limited.

Fura, B., Wojnar, J. & Kasprzyk, B. (2017). Ranking and Classification of EU Countries Regarding Their Levels of Implementation of the Europe 2020 Strategy. *Journal of Cleaner Production*, 165, 968-979.

Furmankiewicz, M., Janc, K., Kaczmarek, I. & Solecka, I. (2021). Are Rural Stakeholder Needs Compliant with the Targets of the Europe 2020 Strategy? Text Mining Analysis of Local Action Group Strategies from Two Polish Regions. *In Hradec Economic Days*, 11, 195-206.

Grimaccia, E. (2021). Europe 2020 Strategy for a Smart, Inclusive and Sustainable Growth: A First Evaluation. *Rivista Italiana di Economia Demografia e Statistica*, 75(1), 61.

Hasdemir, F., ve Çalikoğlu, M. R. (2011). Avrupa Birliği Eğitim Programları ve Değişim. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, (2), 66-68.

Kedaitiene, A. & Kedaitis, V. (2012). Macroeconomic Effects of the Europe 2020 Strategy. *Socialiniai Tyrimai*, 4(29), 5-19.

Klikocka, H. (2019). Assumptions and Implementation of Smart Growth and Inclusive Growth Targets Under the Europe 2020 Strategy. *European Research Studies*, 22(2), 199-217.

Koçak, D. (2020). Green Growth Dynamics in OECD Countries: An Application of Grey Relational Analysis. *Grey Systems: Theory and Application*.

Kosareva, N. & Krylovas, A. (2021). Assessing the Europe 2020 Strategy Implementation Using Interval Entropy and Cluster Analysis for Interrelation between Two Groups of Headline Indicators. *Entropy*, 23(3), 345.

Kuo, Y., Yang, T. & Huang, G.-W. (2008). The Use of Grey Relational Analysis in Solving Multiple Attribute Decision-Making Problems. *Computers & Industrial Engineering*, 55, 80-93.

Kurushina, E. V. & Kurushina, V. A. (2014). Evolution of Economic Development Aims: Assessment of the Smart Growth. *Life Science Journal*, 11(11), 517-521.

Liao, T. W. (2005). Clustering of Time Series Data — A Survey. *Pattern Recognition*, 38(11), 1857-1874.

Markowska, M. & Strahl, D. (2012). European Regional Space Classification Regarding Smart Growth Level. *Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe*, 15(4), 233-247.

Mazur-Wierzbicka, E. (2019). Smart Growth as a Challenge for Poland in the Light of the Europe 2020 Strategy. *Journal of Economics & Management*, 37, 87-106.

Młynarzewska-Borowiec, I. (2020). Does Implementation of the Smart Growth Priority Affect Per Capita Income of EU Countries? — Empirical Analysis for the Period 2000–2017. *Journal of the Knowledge Economy*, 1-22.

Moreno, B. & García-Álvarez, M. T. (2018). Measuring the Progress Towards a Resource-Efficient European Union Under the Europe 2020 Strategy. *Journal of Cleaner Production*, 170, 991-1005.

Naldi, L., Nilsson, P., Westlund, H. & Wixe, S. (2015). What is Smart Rural Development?. *Journal of Rural Studies*, 40, 90-101.

Öz, C. S., ve Karagöz, S. (2015). Avrupa 2020 Hedeflerinin Avrupa İstihdam Stratejisi Çerçevesinde Değerlendirilmesi. *Bilgi Sosyal Bilimler Dergisi*, (1), 99-122.

Ozmusul, M. (2018). Eğitim ve Yetiştirme 2020 Stratejisi: Hedef Göstergelere Göre Ülkelerin Durumu. *Journal of European Education*, 2(1), 14-27.

Pasimeni, P. (2013). The Europe 2020 Index. *Social Indicators Research*, 110(2), 613- 635.

Panitsides, E. A. (2014). “Europe 2020”-Practical Implications for the Greek Education and Training System: A Qualitative Study. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 140, 307-311.

Przybysz, K., Stanimir, A. & Wasiak, M. (2021). Subjective Assessment of Seniors on the Phenomenon of Discrimination: Analysis

against the Background of the Europe 2020 Strategy Implementation. *European Research Studies Journal*, 24(Special Issue 1), 810-835.

Radulescu, M., Fedajev, A., Sinisi, C. I., Popescu, C. & Iacob, S. E. (2018). Europe 2020 Implementation as Driver of Economic Performance and Competitiveness: Panel Analysis of Cee Countries. *Sustainability*, 10(2), 566-586.

Stec, M. & Grzebyk, M. (2016). The Implementation of the Strategy Europe 2020 Objectives in European Union Countries: The Concept Analysis and Statistical Evaluation. *Quality & Quantity*, 52(1), 119-133.

Szymanska, A. & Zalewska, E. (2018). Towards the Goals of the Europe 2020 Strategy: Convergence or Divergence of the European Union Countries?. *Comparative Economic Research*, 21(1), 67-82.

Temin, P. (2010). The Great Recession & The Great Depression. *Daedalus*, 139(4), 115-124.

Wu, W. H., Lin, C. T., Peng, K. H. & Huang, C. C. (2012). Applying Hierarchical Grey Relation Clustering Analysis to Geographical Information Systems—A Case Study of the Hospitals in Taipei City. *Expert Systems with Applications*, 39(8), 7247-7254.

Turhan, K. (2019). *Avrupa Birliği Avrupa 2020 Stratejisi Hedefleri Bağlamında Türkiye’de İstihdam* (Yüksek Lisans Tezi). Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ordu.

Türe, H., Doğan, S. & Koçak, D. (2018). *Avrupa Birliği 2020 Stratejisi ve Türkiye*. Ankara: Gazi Kitabevi.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

MÜKELLEF DAVRANIŞLARI ÇERÇEVESİNDE VERGİDEN KAÇINMA VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

Yasin ERTÜRK*

1. Giriş

Küreselleşme sürecine bağlı olarak değişen koşullar, sanayileşme ve teknolojik gelişmeler çerçevesinde ülkelerin yapmış oldukları kamu harcamaları her geçen yıl artış eğilimine girmiştir. Kamusal harcamalara ilişkin bu durum kamu gelirlerini de oldukça önemli bir noktaya getirmiştir. Bilindiği üzere kamusal harcamaların finansmanı için kamusal gelirlerin etkin ve zamanında tahsil edilmesi gerekmektedir. Literatür incelendiğinde çok çeşitli sayıda kamu gelirin var olduğu görülmektedir. Kamu gelir kalemleri incelendiğinde nitelik itibarıyla en önemli gelir kaleminin ise vergiler olduğu görülmektedir. Çünkü vergiler borçlanma ve senyoraaj gibi alternatiflerden farklı olarak ülke ekonomisi üzerinde bir yük oluşturmamaktadır. Kamu harcamalarının finansmanı için vergiler yerine borçlanma alternatifi tercih edildiğinde alınan borcun asli tutarının yanında faiz ödemesi de olacağı için ekonomi üzerinde borç yükü meydana gelecektir. Aynı şekilde kamusal harcamaların finansmanı noktasında vergiler yerine senyoraaj geliri elde etme politikası alternatifi hayata geçirildiğinde ise sürekli olarak para basımı sonucunda ülke ekonomisi enflasyon sorunu ile karşı karşıya kalacaktır.

---

* Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, E-posta: yasin.erturk@hbv.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3809-2919

Kaynakça

Aktan, C. C., Dileyici, D. & Saraç, Ö. (2002). *Vergi Zulüm ve İsyan*, Ankara: Phoenix Yayınevi.

Akdoğan, A. (2006). *Kamu Maliyesi* (10. Baskı). Ankara: Gazi Kitabevi.

Asante, S. & Baba, A. (2011). Tax Compliance Among Self-Employed in Ghana: Do Demographic Characteristics Matter?. *International Business and Management*, 3(1), 86-91.

Canbay, T. (2009). *Dünyadaki Vergileme Anlayışındaki Değişim (Antikçağdan Günümüze)*. Bursa: Dora Yayıncılık.

Cataloluk, C. (2008). Vergi Karşısında Mükelleflerin Tutum ve Davranışları. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20, 213-228.

Çiçek, S. & Sabbağ, J. (2016). Mükelleflerin Vergiden Kaçınma Algısı ve Demografik Belirleyicileri Üzerine bir Araştırma: Isparta Örneği. *Sosyoekonomi*, 24(28), 43-64.

Çomaklı, Ş. E. (2007). *Türkiye’de Kayıt Dışı Ekonomi ve Vergisel Kayıt Dışılık*. Ankara: Turhan Kitabevi.

Devos, K. (2008). Tax Evasion Behaviour and Demographic Factors: An Exploratory Study in Australia. *Revenue Law Journal*, 18(1), 1-43.

Eker, A. (1999). *Kamu Maliyesi* (3. Baskı). İzmir: Anadolu Matbaacılık.

Ertürk, Y. (2020). Politik Mübadele Yaklaşımı Açısından Türkiye’de Mali Af Uygulamalarının İncelenmesi (Doktora Tezi). Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ankara.

Gök, A. (2007). Vergi Direncinin Gelişimi. *Marmara Üniversitesi İİBF Dergisi*, 22(1), 143-163.

Gündüz, Z. (2005). Türkiye’de Vergi Nasıl Kaçırılıyor?. *Mali Çözüm Dergisi*, 73, 24-35.

Herber, B. P. (1979). *Modern Public Finance* (4. Edition). Richard D. Irwin, Inc. Homewood.

İpek, S. & Kaynar, İ. (2009). Demografik Faktörlerin Vergi Uyumuna Etkisi: Bir Anket Çalışmasının Sonuçları. *Maliye Dergisi*, 157, 116-130.

İpek, S. (2010). Vergilemede Yükümlü Motivasyonu. *Vergi Sorunları Dergisi*, 258, 188-199.

Lampreave, P. (2013). Anti-Tax Avoidance Measures in China and India: An Evaluation of Specific Court Decisions. *Bulletin for International Taxation*, 67(1), 49-60.

Muter, B. N. & Özcan P. M. (2012). Sosyo-Psikolojik Yönleri ile Vergi Kaçakçılığı, *Mali Sosyoloji Üzerine Denemeler*. (Editör: A. K. Çelebi). Ankara: T.C. Maliye Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı, Yayın No: 2012/418, 15-32.

Mutlu, A. (2009). *Tanzimattan Günümüze Türkiye’de Vergileme Zihniyetinin Gelişimi*. Ankara: T.C. Maliye Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı, Yayın No: 2009/390.

Nadaroğlu, H. (1996). *Kamu Maliyesi Teorisi*. İstanbul: Beta Basım Yayın Dağıtım.

Özden, T. M. (1992). Mali Af (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Torgler, B. (2003). *Tax Morale: Theory and Empirical Analysis of Tax Compliance*. https://www.researchgate.net/publication/277171020_Tax_morale_theory_and_empirical_analysis_of_tax_compliance (Erişim Tarihi: 31.07.2021).

Tosuner, M. & Demir, İ. C. (2007). Toplumsal Bir Olgu Olarak Vergi Ahlakı. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(3), 1-20.

Tosuner, M. (1997). Türkiye’de Vergi Kayıp ve Kaçaklarına İlişkin Değerlendirmeler ve Öneriler. *XI. Maliye Sempozyumu*, İzmir: Anadolu Matbaacılık.

Tunçer, M. (2002). Hükümet - Birey İlişkisinin Vergi Uyumuna Etkisi ve Türkiye. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 57(3), 107-128.

Ünsal, H. & Ertürk, Y. (2020). Vergi Afları ve Seçimler Arasındaki İlişkinin Bütçe Değişkenleri Aracılığıyla Değerlendirilmesi: Etkileşimli VAR Yöntemi Uygulaması. *Ankara*

Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 22(3), 685-702.

Zhang, L. (2007). *Tax Avoidance: Causes and Solutions*, <https://core.ac.uk/download/pdf/56360893.pdf> (Erişim Tarihi: 28.07.2021).

DOKUZUNCU BÖLÜM

BATI ANADOLU KONARGÖÇERLERİ EKONOMİSİ ÜZERİNE İNCELEMELER

Ünal ERYILMAZ*

1. Giriş

Mustafa Özel, “*Olguları hayatın içinde o kadar küçük parçalara ayırıp her birine ayrı ayrı mercek tutuyor ki, hiçbir analitik disiplin bu kadar derine inemez. Sonra bu parçaları öylesine bütünleştiriyor ki, hiçbir felsefe bu sentez kabiliyetine sahip olamaz.*” diyerek tarif ve taltif ettiği romanın kimi durumlarda tarih yazımından daha gerçekçi olabileceğinden bahseder (Özel, 2019: 14). Sencer Divitçioğlu’nun tarih yazımındaki eksikliğe bulduğu çözüm ise onu “tarih +” olarak ele almak ve antropoloji, arkeoloji, iktisat vb. sosyal bilimlerin metodoloji ve araçlarıyla (+) takviye etmektir (Divitçioğlu, 2001: 32).

Halide Edip Adıvar’ın (1884-1964) “*Dağa Çıkan Kurt*” adlı kitabında yer alan Himmet Çocuk öyküsünde Millî Mücadele yıllarında Yunan işgaline uğrayan topraklarında zulüm, ıstırap ve yokluk karşısında hayat mücadelesi veren Anadolu insanını anlatılır. Adıvar ve bir grup gazeteci Elvanlar’dan İnay’a gelirler:

“*Yunan ordusunun emsalsiz mezaliminin külleri ve facia sahnesi üstünde tetkikat yapacaklar, ben cephenin Yunan mezalimi raporunu hazırlarken onlar da ajansla Türk’ü felaketini dünyaya bildireceklerdi.*”

Hikâyenin kahramanı Himmet on üç yaşındadır.

“*Küçük, zayıf bir yüzü vardı. Çenesine doğru uzana ensiz yanağının derileri büzülmüş, çene iskeleti olduğu gibi seçiliyordu. Bu*

---

* Dr., Hazine ve Maliye Bakanlığı, E-posta: unaleryilmaz@yahoo.com, ORCID: 0000-0002-9056-4963

Kaynakça

Adivar, H. E. (2009). *Himmet Çocuk*. İstanbul: Akvaryum Yayınevi.

Ak, M. (2011). Yörük ve Voynuklara Dair Önemli Bir Kaynak: Yörük ve Voynuk Ahkâm Defteri. *Belgeler*, 32(36), 1-56.

Akgül, Mehtap (1988). *Kütahya Tahrir Defterlerine Göre Uşak Nahiyesi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Aydın Vilâyet Salnameleri (1296: 125, 388), (1313: 390), (1315: 400), (1316: 383-384), (1319: 299), (1326: 588, 593).

Aydın, M. (2016). Avarız Defterlerine Göre XVII. Yüzyılda Kütahya. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 48, 199-232.

Baş, A. (1994). İnay Köyü Manzumesi. *Vakıflar Dergisi*, 24, 221-236.

BOA, MAD 2498 Numaralı Kütahya Mufassal Avarız Defteri.

Büyükcın Sayılır, Ş. (2013). Türkiye’de Konar Göçerlerin Sosyo-Tarihsel Yapıları. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 19, 23-38

Çakır, İ. E. (2010). Uşak Kazâsı (1676 tarihli Avâız Defterine göre). *OTAM Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, 28(28), 27-47.

Çiftçioğlu Atsız, N. (1949). *Aşıkpaşazade, Tevarih-i Al-i Osman*. İstanbul: Türkiye Yayınevi.

Çolaker, İ. (2014). Himmet Çocuk Hikâye İncelemesi, <https://www.isacolaker.com/himmet-cocuk-hikaye-incelemesi> (Erişim tarihi: 20.05.2021).

Demir, A. (2020). İskan Sürecinde Konar-Göçerler: Manisa ve Çevresi Örneği (XVI-XX. Yüzyıllar). *OTAM*, 48, 35-42.

Divitçioğlu, S.(2001). *Ortaçağ Türk Toplumlari Hakkında*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Er, M.(2019). 19. Yüzyıl Ortalarına Doğru Kütahya’da Konar-Göçerler (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Uşak Üniversitesi, Uşak.

Evliya Çelebi Seyahatnamesi (2005). Yapı Kredi Yayınları (9. Cilt).

Gökçe, T. (1994). XVI ve XVII. Yüzyıllarda Lâzıkıyye (Denizli) Kazâsı (Doktora Tezi). Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Gökçe, T. (2002). Tahrir Defterlerine Göre XVI. Yüzyılda Uşak Kazâsı Kır İskân Yerleri ve Nüfus. XIII. Türk Tarih Kongresi, 04-08 Ekim 1999, Ankara (III. Cilt-III. Kısım), 1365-1387.

Gülten, S. (2008). XVI. Yüzyılda Batı Anadolu’da Yörükler (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Gülten, S. (2010). XVI. Yüzyılda Kütahya Sancağı’nda Yörükler. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 28.

Gündüz, T.(2005). XVII. ve XVIII. Yüzyıllarda Danişmedli Türkmenleri. İstanbul: Yeditepe Yayınevi.

Halaçoğlu, Y. (1988). XVIII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu’nun İskân Siyâseti ve Aşiretlerin Yerleştirilmesi. Ankara: TTK Yayınları.

Halaçoğlu, Y. (2009). *Anadolu’da Aşiretler, Cemaatler, Oymaklar (1453-1650)*. Ankara: TTK Yayınları.

Kaplan, M. (2005). Hikaye Tahlilleri, İstanbul: Dergah Yayınları.

Karataş, M., Kaya, S. & Baş, Y. (2008). İdris-i Bitlisi, Heşt Behişt, Ankara: Betav Yayınları.

Kaygana, B. (2015). XVI. Yüzyılda Saruhan Sancağı Yörükleri (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ordu.

Kök, H. (2019). Osmanlı Döneminde Eşme Kazasının Sosyo-Ekonomik Durumu (Yüksek Lisans Tezi). Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.

Muhâsebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri (I) (937/1530), No: 438, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Ankara 1993.

Orhonlu, C. (1987). *Osmanlı İmparatorluğu'nda Aşiretlerin İskânı*. İstanbul: Eren Yayınları.

Ömer, A. (2018). Uşak Paşacıoğlu Köyü hakkında bildiklerinizi unutun. <https://www.usakgundem.com/usak-pasacioglu-koyu-hakkinda-bildiklerinizi-unutun-makale,36.html> (Erişim tarihi: 28.11.2020).

Özçelik, S. (2001). Temettuat Defterlerine Göre İnay ve Çevresinde İktisadi ve Sosyal Hayat. *21. Yüzyılın Eşiğinde Uşak Sempozyumu*, 259-275.

Özdeğer, M. (2001). *15.-16. Yüzyıl Arşiv Kaynaklarına Göre Uşak Kazasının Sosyal ve Ekonomik Tarihi*. İstanbul: Filiz Kitabevi.

Özel, M. (2019). *Romanperver İktisatçı*. İstanbul: Küre Yayınları.

Sakaryalı, M. (2005). *İnais'ten İnay'a*. Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Seyirci, M. (1996). Batı Akdeniz'de Yörükler, I. Akdeniz Yöresi Türk Toplulukları Sosyo-Kültürel Yapısı (Yörükler) Sempozyumu Bildirileri, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.

Sümer, F. (1972). Oğuzlar (Türkmenler), Tarihleri-Boy Teşkilatı-Destanları (2. Baskı). Ankara: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları: 170.

Sümer, F.(1952). XVI. Asırda Anadolu, Suriye ve Irakta yaşayan Türk Aşiretlerine Umumi Bir Bakış, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası XI, No: 1-4, İstanbul.

Şahin, A. (2008). XVI. ve XVII. Yüzyıllarda Aydın Sancağı'nın Demografik Yapısı (1550 ve 1676 Tarihli Aşiret ve Avârız Defterlerine Göre). Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.

Şanda, M. N.(2017). Geçmişten Günümüze Beydili Aşireti. *Doğu Anadolu Sosyal Bilimlerde Eğilimler Dergisi*, 1(2), 64-75.

TT.D. 45 ve 49 Numaralı Tahrir Defterleri.

Türkay, C. (2005). Başbakanlık Arşivi Belgeleri'ne Göre Osmanlı İmparatorluğu'nda Oymak, Aşiret ve Cemaatler. İstanbul: İşaret Yayınları.

Unat F. R. & Köymen, M. (1949). *Neşri, Mehmed, Kitab-ı Cihannüma*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Varlık, M. Ç. (1974). *Germiyan-Oğulları Tarihi (1300-1429)*. Ankara.

Dr. Özgür GÜVENÇ

**SÖZLEŞMENİN
KURULMASINDA
İRDE AÇIKLAMALARININ
YORUMU**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Sözleşmenin Kurulmasında İrade Açıklamalarının Yorumu
Özgür Güvenç

Hukuk Yayınları Dizisi – 2938

Birinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 13 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Aerni, Kurt** : Die Rechtsfolgen bei Vorhandensein von Willensmängeln, Bern: Stämpfli & Cie., 1944.
- Akbulut, Pakize Ezgi** : Borçlar Hukukunda Kesin Hükümsüzlük Yaptırımının Amaca Uygun Sınırlama (Teleolojik Redüksiyon) Yöntemi ile Daraltılması, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2016.
- Aksoy Dursun, Sanem** : “Borçlar Hukukunda ‘Falsa Demonstratio Non Nocet (Yanlış Niteleme Zarar Vermez)’ Kuralının Uygulanması”, İÜHFM, C. 76, S. 1, 2018, s. 133-152 (Aksoy Dursun, Yanlış Niteleme).
- Aksoy Dursun, Sanem** : Borçlar Hukukunda Hâkimin Sözleşmeyi Tamamlaması, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2008 (Aksoy Dursun, Hâkimin Sözleşmeyi Tamamlaması).
- Akyol, Şener** : Dürüstlük Kuralı ve Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı, 2. Bası, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2006 (Akyol, Dürüstlük Kuralı).
- Akyol, Şener** : Sözleşmenin Yorumu, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2010 (Akyol, Sözleşmenin Yorumu).
- Albayrak, Hakan** : Medeni Usul ve İcra İflas Hukukunda Yaklaşık İspat, Ankara: Yetkin Yayınları, 2013.
- Altaş, Hüseyin** : Medeni Hukuk Başlangıç Hükümleri (TMK m. 1-7), Ankara: Yetkin Yayınları, 2014 (Altaş, Medeni Hukuk).
- Altaş, Hüseyin** : Şekle Aykırılığın Olumsuz Sonuçlarının Düzeltilmesi, Ankara: Yetkin Yayınları, 1998 (Altaş, Şekle Aykırılık).
- Antalya, O. Gökhan** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. V/1, 1, 2. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2019 (Antalya, Borçlar).

- Antalya, O. Gökhan** : Hukuk Bilimine Katkı Olarak Hukuk Teorisi ve Hukuk Metodolojisi, C. I, Hukuk Teorisi, 2. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2020 (Antalya, Hukuk Teorisi).
- Antalya, O. Gökhan** : Hukuk Bilimine Katkı Olarak Hukuk Teorisi ve Hukuk Metodolojisi, C. II, Hukuk Metodolojisi, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2021 (Antalya, Hukuk Metodolojisi).
- Antalya, O. Gökhan / Topuz, Murat** : Medeni Hukuk, Giriş, Temel Kavramlar, Başlangıç Hükümleri, C. I, 4. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2021.
- Aral, Fahrettin / Ayranlı, Hasan** : Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 11. Baskı, Ankara: Yetkin Yayınları, 2015.
- Armbrüster, Christian** : Erman Bürgerliches Gesetzbuch, Bd. I, Kommentar zu BGB §§ 145-157, 13. Aufl., Köln: Verlag Dr. Otto Schmidt, 2011 (Armbrüster, Erman Bürgerliches Gesetzbuch).
- Armbrüster, Christian** : Münchener Kommentar zum BGB, Bd. I: Allgemeiner Teil §§ 1-240, AllgPersönIR, ProstG, AGG, Kommentar zu §§ 116-122, 8. Aufl., München: Verlag C. H. Beck, 2018 (Armbrüster, MüKo).
- Arnold, Arnd** : Erman Bürgerliches Gesetzbuch, Bd. I, Kommentar zu BGB §§ 116-133, 13. Aufl., Köln: Verlag Dr. Otto Schmidt, 2011.
- Arslan, Ramazan** : Medenî Usul Hukukunda Dürüstlük Kuralı, Ankara: S Yayınları, 1989.
- Arslan, Ramazan / Yılmaz, Ejder / Taşpınar Ayvaz, Sema / Hanağası, Emel** : Medenî Usul Hukuku, 4. Baskı, Ankara: Yetkin Yayınları, 2018.
- Ataay, Aytekin** : Şahıslar Hukuku, Birinci Yarım: Giriş - Hakikî Şahıslar, 3. Bası, İstanbul: Fakülteler Matbaası, 1978.

- Atalay, Oğuz** : “Emare İspatı”, Manisa Barosu Dergisi, S. 70, 1999, s. 7-22 (Atalay, Emare İspatı).
- Atalay, Oğuz** : Medeni Usul Hukukunda Menfi Vakıaların İspatı, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Yayını, 2001 (Atalay, Menfi Vakıaların İspatı).
- Atalay, Oğuz** : Pekcanıtez Usûl Medenî Usûl Hukuku (§ 14: İspat), 15. Bası, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2017 (Atalay, Pekcanıtez Usûl).
- Atalı, Murat / Ermenek, İbrahim / Erdoğan, Ersin** : Medenî Usûl Hukuku, 2. Baskı, Ankara: Yetkin Yayınları, 2019.
- Atamer, Yeşim M.** : Sözleşme Özgürlüğünün Sınırlandırılması Sorunu Çerçevesinde Genel İşlem Şartlarının Denetlenmesi, 2. Bası, İstanbul: Beta Yayıncılık, 2001.
- Austin, John Langshaw** : How to Do Things with Words, London: Oxford University Press, 1962.
- Aybay, Aydın** : Borçlar Hukuku Dersleri Genel Bölüm, 15. Baskı, İstanbul: Filiz Kitabevi, 2020.
- Aysever, Reşat Levent** : Anlam Sorunu ve John R. Searle’nin Çözümü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1994 (Aysever, Anlam Sorunu).
- Aysever, Reşat Levent** : “Bir Şey Anlat(maya Çalışmak): H. Paul Grice’a Eleştirel Bir Bakış”, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, C. 18, S. 2, 2001, s. 135-157 (Aysever, Bir Şey Anlatmak).
- Bähr, Otto** : “Über Irrungen im Kontrahiren”, JherJb, Bd. XIV, 1875, s. 393-427.
- Bailas, Demetrios** : Das Problem der Vertragsschliessung und der Vertragsbegründende Akt, Göttingen: Verlag Otto Schwartz & Co., 1962.
- Barlas, Nami** : “Dürüstlük Kuralı ve Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağının Alman Medenî Kanunundaki Düzenleme Tarzı ve Eleştirisi”, İÜHFM, C. LV, S. 3, 1997, s. 191-208.

- Bartholomeyczik, Horst** : “Die subjektiven Merkmale der Willenserklärung”, Festschrift für Hans G. Ficker zum 70. Geburtstag am 20. Juli 1967, Frankfurt - Berlin: Alfred Metzner Verlag, 1967, s. 51-77.
- Baş Süzel, Ece** : “Sipariş Edilmemiş Mal Gönderilmesi veya Hizmet Sağlanması”, BATİDER, C. XXXIV, S. 3, 2018, s. 163-199.
- Baş Süzel, Ece / Aden, Felix** : “‘Battle of Forms’ im türkischen AGB-Recht”, RIW, 63. Jahrgang, Heft 3, 2017, s. 111-116.
- Baumann, Max** : Zürcher Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Bd. I/1: Einleitung, Art. 1-7 ZGB, Kommentar zu Art. 2 ZGB, 3. Aufl., Zürich: Schulthess Juristische Medien AG, 1998.
- Baykent, Ufuk Özen** : “Dil Felsefesinde Anlam Sorunu”, JASSS, S. 56, 2017, s. 497-508.
- Becker, Hermann** : Berner Kommentar, Bd. VI/1: Obligationenrecht, Allgemeine Bestimmungen, Art. 1-183 OR, 2. Aufl., Bern: Stämpfli Verlag AG, 1945.
- Belen, Herdem** : 6098 Sayılı Borçlar Kanunu Genel Hükümler (Kısa Şerh), Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri, Borç İlişkinin Hükümleri, (Bazı) Sona Erme Halleri, İstanbul: Beta Yayıncılık, 2014.
- Belser, Eva-Maria** : “Die Auslegung des Vertrages - Richterliche Inhaltsgestaltung zwischen Freiheit und Gerechtigkeit”, L’européanisation du Droit Privé - Vers un Code Civil Européen?, Fribourg: Éditions Universitaires Fribourg Suisse, 1988, s. 237-265.
- Berger, Bernhard** : Allgemeines Schuldrecht, 2. Aufl., Bern: Stämpfli Verlag AG, 2012.
- Bickel, Dietrich** : Die Methoden der Auslegung rechtsgeschäftlicher Erklärungen, Marburg: N. G. Elwert Verlag, 1976.

- Biehl, Björn** : “Grundsätze der Vertragsauslegung”, JuS, 50. Jahrgang, Heft 3, März 2010, s. 195-200.
- Bigler-Eggenberger, Margrith** : Basler Kommentar, Zivilgesetzbuch I: Art. 1-456 ZGB, Kommentar zu Art. 11-21 ZGB, 4. Aufl., Basel: Helbing Lichtenhahn Verlag, 2010.
- Binder, Julius** : “Wille und Willenserklärung im Tatbestand des Rechtsgeschäftes”, ARWP, Bd. V, Heft 2, 1911/1912, s. 266-282.
- Bischoff, Kai** : Der Vertragsschluß beim verhandelten Vertrag, Baden - Baden: Nomos Verlagsgesellschaft, 2000.
- Bork, Reinhard** : Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Gesetzbuchs, 3. Aufl., Tübingen: Mohr Siebeck, 2011 (Bork, Allgemeiner Teil).
- Bork, Reinhard** : J. von Staudingers Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Buch 1: Allgemeiner Teil, §§ 139-163 (Allgemeiner Teil 4 b), Kommentar zu §§ 145-156, 158-163, Berlin: Sellier - de Gruyter, 2015 (Bork, Staudingers Kommentar).
- Böttcher, Leif** : Von der Lüge zur Mentalreservation, Bonn: V & R Unipress, 2007.
- Brehm, Roland** : Berner Kommentar, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Obligationenrecht, Die Entstehung durch unerlaubte Handlungen, Art. 41-61 OR, 4. Aufl., Bern: Stämpfli Verlag AG, 2013.
- Brox, Hans** : “Der Bundesgerichtshof und die Andeutungstheorie”, JA, 16. Jahrgang, Heft 10, 1984, s. 549-557 (Brox, Andeutungstheorie).
- Brox, Hans** : Die Einschränkung der Irrtumsanfechtung, Karlsruhe: Verlag C. F. Müller, 1960 (Brox, Irrtumsanfechtung).
- Bucher, Andreas** : Natürliche Personen und Persönlichkeitsschutz, 4. Aufl., Basel: Helbing Lichtenhahn Verlag, 2009 (Bucher, Natürliche Personen).

- Bucher, Eugen** : Basler Kommentar, Obligationenrecht I: Art. 1-529 OR, Kommentar zu Art. 1-10 OR, 5. Aufl., Basel: Helbing Lichtenhahn Verlag, 2011 (Bucher, BSK).
- Bucher, Eugen** : "Hundert Jahre schweizerisches Obligationenrecht: Wo stehen wir heute im Vertragsrecht", ZSR, Neue Folge 102 II, 1983, s. 251-383 (Bucher, Vertragsrecht).
- Bucher, Eugen** : Schweizerisches Obligationenrecht - Allgemeiner Teil ohne Deliktsrecht, 2. Aufl., Zürich: Schulthess Polygraphischer Verlag, 1988 (Bucher, OR AT).
- Bucher, Eugen / Aebi-Müller, Regina E.** : Berner Kommentar, Die natürlichen Personen, Art. 11-19d ZGB, Rechts- und Handlungsfähigkeit, 2. Aufl., Bern: Stämpfli Verlag AG, 2017.
- Busche, Jan** : Münchener Kommentar zum BGB, Bd. I: Allgemeiner Teil §§ 1-240, AllgPersönIR, ProstG, AGG, Kommentar zu §§ 133, 139-157, 8. Aufl., München: Verlag C. H. Beck, 2018.
- Busse, Dietrich** : Juristische Semantik, Berlin: Duncker & Humblot, 1993 (Busse, Juristische Semantik).
- Busse, Dietrich** : Semantik, Paderborn: Wilhelm Fink, 2009 (Busse, Semantik).
- Buz, Vedat** : Medeni Hukukta Yenilik Doğuran Haklar, Ankara: Yetkin Yayınları, 2005.
- Büyükkay, Yusuf** : Roma Borçlar Hukukunda Hata, Ankara: Yetkin Yayınları, 2007.
- Büyüksağış, Erdem** : "Borçlar Kanunu ve Viyana Satım Sözleşmesi Perspektifinden Çelişen Genel İşlem Şartları", UAÜHFD, S. 5, 2015, s. 135-157.
- Bydlinski, Franz** : "Die Grundlagen des Vertragsrechts im Meinungsstreit", BJM 1982, s. 1-30 (Bydlinski, Grundlagen).
- Bydlinski, Franz** : "Erklärungsbewußtsein und Rechtsgeschäft", JZ, Bd. 30, Heft 1, 1975, s. 1-6 (Bydlinski, Erklärungsbewußtsein).

- Bydlinski, Franz** : Juristische Methodenlehre und Rechtsbegriff, 2. Aufl., Wien: Springer-Verlag, 1991 (Bydlinski, Methodenlehre).
- Bydlinski, Franz** : Privatautonomie und objektive Grundlagen des verpflichtenden Rechtsgeschäftes, Wien - New York: Springer-Verlag, 1967 (Bydlinski, Privatautonomie).
- Canaris, Claus-Wilhelm** : "Bewegliches System und Vertrauensschutz im rechtsgeschäftlichen Verkehr", Das Bewegliche System im geltenden und künftigen Recht, Wien - New York: Springer Verlag, 1986, s. 103-116 (Canaris, Bewegliches System).
- Canaris, Claus-Wilhelm** : "Die Bedeutung allgemeiner Auslegungs- und Rechtsfortbildungskriterien im Wechselrecht", JZ, Bd. 42, Heft 11, 1987, s. 543-553 (Canaris, Wechselrecht).
- Canaris, Claus-Wilhelm** : Die Vertrauenshaftung im deutschen Privatrecht, München: C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, 1971 (Canaris, Vertrauenshaftung).
- Canaris, Claus-Wilhelm** : "Die Vertrauenshaftung im Lichte der Rechtsprechung des Bundesgerichtshofs", 50 Jahre Bundesgerichtshof: Festgabe aus der Wissenschaft, Bd. I, München: Verlag C. H. Beck, 2000, s. 129-197 (Canaris, FS 50 Jahre BGH).
- Canaris, Claus-Wilhelm** : "Funktion, Struktur und Falsifikation juristischer Theorien", JZ, Bd. 48, Heft 8, 1993, s. 377-391 (Canaris, Juristische Theorien).
- Canaris, Claus-Wilhelm** : Systemdenken und Systembegriff in der Jurisprudenz, 2. Aufl., Berlin: Duncker & Humblot, 1983 (Canaris, Systemdenken).
- Canaris, Claus-Wilhelm** : "Wandlungen des Schuldvertragsrechts - Tendenzen zu seiner 'Materialisierung'", AcP, Bd. 200, 2000, s. 273-364 (Canaris, Wandlungen).

- Clauss, Karl** : “Die ‘Sens-Clair’-Doctrine als Grenze und Werkzeug”, *Logique et Analyse, Nouvelle Série*, Vol. 14, No. 53/54, Le raisonnement juridique: Actes du congrès mondial de philosophie du droit et de philosophie sociale, 1971, s. 251-255.
- Coing, Helmut** : J. von Staudingers Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Bd. 1: Allgemeiner Teil, §§ 1-240, Kommentar zu §§ 116-122, 130-133, 11. Aufl., Berlin: Schweitzer, 1957.
- Cuénod, Bernard** : Délimitation du domaine de l’erreur dans les contrats en droit suisse des obligations, Vevey: Klausfelder, 1941.
- Czamecki, Mark Andre** : Vertragsauslegung und Vertragsverhandlungen, Tübingen: Mohr Siebeck, 2016.
- Çıtak, Halim Alperen** : İdare Hukukunun İçtihadî Karakteri, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2020.
- Dalcı Özdoğan, Nurcihan** : “Sözleşmenin Yorumunda Gerçek İradenin Tespiti”, *İNÜHFD*, C. 8, S. 1, 2017, s. 33-52.
- Damar, Ceren** : “Sözleşmenin Yorumu”, *Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 1, S. 2, 2016, s. 89-109.
- Danz, Erich** : Die Auslegung der Rechtsgeschäfte, 3. Aufl., Jena: Verlag von Gustav Fischer, 1911.
- Dehler, Hans** : Die Zurechnung des Sprachrisikos bei Willenserklärungen, Hamburg: Verlag Dr. Kovac, 2002.
- Demir, Mehmet** : Kapıdan İşlemlerde Tüketiciyi Koruyan Geri Alma Hakkı, Ankara: Turhan Kitabevi, 2003.
- Demircioğlu, Huriye Reyhan** : Güven Esası Uyarınca Sözleşme Görüşmelerindeki Kusurlu Davranıştan Doğan Sorumluluk (Culpa In Contrahendo Sorumluluğu), Ankara: Yetkin Yayınları, 2009.
- Deschenaux, Henri** : Schweizerisches Privatrecht, Bd. 2: Einleitung und Personenrecht, Der Einleitungstitel, Basel: Helbing & Lichtenhahn, 1967.

- Doğan, Murat / Şahan, Gökhan / Atamulu, İsmail** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 2. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2021.
- Dörner, Heinrich** : Bürgerliches Gesetzbuch Handkommentar (Nomoskommentar), Hrsg. Reiner Schulze, Kommentar zu §§ 1-240, 10. Aufl., Baden-Baden: Nomos Verlagsgesellschaft, 2019.
- Dulckeit, Gerhard** : "Zur Lehre vom Rechtsgeschäft im klassischen römischen Recht", Festschrift Fritz Schulz, Bd. I, Weimar: Hermann Böhlau Nachfolger, 1951, s. 148-190.
- Dural, Mustafa** : Türk Medenî Hukukunda Gerçek Kişiler, İstanbul: Fakülteler Matbaası, 1977.
- Dural, Mustafa / Ögüz, Tufan** : Türk Özel Hukuku, C. II, Kişiler Hukuku, 20. Baskı, İstanbul: Filiz Kitabevi, 2019.
- Dural, Mustafa / Sarı, Suat** : Türk Özel Hukuku, C. I, Temel Kavramlar ve Medenî Kanunun Başlangıç Hükümleri, 15. Baskı, İstanbul: Filiz Kitabevi, 2020.
- Dürr, David** : Zürcher Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Bd. I/1: Einleitung, Art. 1-7 ZGB, Kommentar zu Art. 1 ZGB, 3. Aufl., Zürich: Schulthess Juristische Medien AG, 1998.
- Ebner, Otto** : Der Erklärungsirrtum im Lichte der Vertrauensheorie, Diss., Basel, 1941.
- Edis, Seyfullah** : Medenî Hukuka Giriş ve Başlangıç Hükümleri, 4. Bası, Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1989 (Edis, Medenî Hukuka Giriş).
- Edis, Seyfullah** : Türk-İsviçre Borçlar Hukuku Sistemine Göre Akdin Lüzumlu Vasıflarında Hata, Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1973 (Edis, Hata).
- Egger, August** : "Grundsätze der Vertragsauslegung", August Egger - Ausgewählte Schriften und Abhandlungen, Bd. II, Zürich: Schulthess & Co AG, 1957, s. 103-107 (Egger, Vertragsauslegung).

- Egger, August** : “Vom individualistischen zum sozialen Zivilrecht”, August Egger - Ausgewählte Schriften und Abhandlungen, Bd. I, Zürich: Schulthess & Co AG, 1957, s. 209-229 (Egger, Zivilrecht).
- Egger, August** : Zürcher Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Bd. I: Einleitung, Kommentar zu Art. 1-89 ZGB, 2. Aufl., Zürich: Schulthess Verlag, 1930 (Egger, ZK).
- Eichler, Hermann** : Die Rechtslehre vom Vertrauen, Tübingen: J. C. B. Mohr (Paul Siebeck), 1950.
- Einsele, Dorothee** : Münchener Kommentar zum BGB, Bd. I: Allgemeiner Teil §§ 1-240, AllgPersönIR, ProstG, AGG, Kommentar zu §§ 125-132, 8. Aufl., München: Verlag C. H. Beck, 2018.
- Ellenberger, Jürgen** : Palandt Bürgerliches Gesetzbuch, Kommentar zu BGB §§ 1-240, 76. Aufl., München: Verlag C. H. Beck, 2017.
- Emmenegger, Susan /**
Tschentscher, Axel : Berner Kommentar, Bd. I/1: Einleitung und Personenrecht, Einleitung Artikel 1-9 ZGB, Kommentar zu Art. 1 ZGB, Bern: Stämpfli Verlag AG, 2012.
- Enneccerus, Ludwig /**
Nipperdey, Hans Carl : Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Rechts, Bd. II, 15. Aufl., Tübingen: J. C. B. Mohr (Paul Siebeck), 1960.
- Entwurf eines für die deutschen Bundesstaaten gemeinsamen Gesetzes über Schuldverhältnisse, Dresden: Druck der königlichen Hofbuchdruckerei von C. C. Meinhold & Söhne, 1866.
- Erdoğan, İhsan** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 4. Baskı, Ankara: Gazi Kitabevi, 2019 (Erdoğan, Borçlar Hukuku).
- Erdoğan, İhsan** : “Hukuki Muamelelerde Şekle Aykırılığın Sonuçları”, GÜHFD, C. I, S. 1, 1997, s. 114-123 (Erdoğan, Şekle Aykırılık).

- Erdoğan, İhsan / Keskin, A. Dilşad** : Türk Medeni Hukuku (Başlangıç Hükümleri - Kişiler Hukuku), 2. Baskı, Ankara: Gazi Kitabevi, 2019.
- Eren, Fikret** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 24. Baskı, Ankara: Yetkin Yayınları, 2019 (Eren, Borçlar Genel).
- Eren, Fikret** : Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 4. Baskı, Ankara: Yetkin Yayınları, 2017 (Eren, Borçlar Özel).
- Esener, Turhan** : “Akitlerde Esaslı Noktalar ile İkinci Derecedeki Noktaların Tefriki Meselesi”, AÜHFD, C. 16, S. 1, 1959, s. 267-276 (Esener, Esaslı Noktalar).
- Esener, Turhan** : “Borçlar Hukuku Sistemimize Göre Akitlerin İn’ikadında İtimat Prensibinin Ehemmiyeti”, AÜHFD, C. XI, S. 3, 1952, s. 166-197 (Esener, İtimat Prensibi).
- Esener, Turhan / Gündoğdu, Fatih** : Borçlar Hukuku I - Sözleşmenin Kuruluşu ve Geçerliliği (TBK m. 1 - 48), İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2017.
- Esser, Josef** : Grundsatz und Norm in der richterlichen Fortbildung des Privatrechts, Tübingen: J. C. B. Mohr (Paul Siebeck), 1956.
- Feyzioğlu, Feyzi Necmeddin** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. I, 2. Bası, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1976.
- Flume, Werner** : Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Rechts, Bd. II: Das Rechtsgeschäft, 4. Aufl., Berlin - Heidelberg: Springer-Verlag, 1992 (Flume, Rechtsgeschäft).
- Flume, Werner** : “Rechtsgeschäft und Privatautonomie”, Hundert Jahre Deutsches Rechtsleben: Festschrift zum hundertjährigen Bestehen des deutschen Juristentages, Bd. I, Karlsruhe: Verlag C. F. Müller, 1960, s. 135-238 (Flume, Privatautonomie).

- Fröde, Christian** : Willenserklärung, Rechtsgeschäft und Geschäftsfähigkeit, Tübingen: Mohr Siebeck, 2012.
- Fulterer, Walter** : Der Irrtum und die Geschäftsgrundlage bei vermögensrechtlichen Rechtsgeschäften unter Berücksichtigung des österreichischen, deutschen und schweizerischen Rechts, Innsbruck: Wagner, 1939.
- Furrer, Andreas /
Müller-Chen, Markus** : Obligationenrecht - Allgemeiner Teil, 3. Aufl., Zürich: Schulthess, 2018.
- Gadamer, Hans - Georg** : Gesammelte Werke 1 - Hermeneutik I: Wahrheit und Methode, 6. Aufl., Tübingen: Mohr Siebeck, 1990.
- Gaius** : Gai Institutiones or Institutes of Roman Law by Gaius, Transl. Edward Poste, Fourth edition, Oxford: Clarendon Press, 1904, Erişim: <http://oll.libertyfund.org/titles/1154>, 19.4.2017.
- Gauch, Peter** : “Auslegung, Ergänzung und Anpassung schuldrechtlicher Verträge”, Die Rechtsentwicklung an der Schwelle zum 21. Jahrhundert - Symposium zum Schweizerischen Privatrecht, Zürich: Schulthess Juristische Medien AG, 2001, s. 209-244 (Gauch, Auslegung).
- Gauch, Peter** : “Vertrag und Parteiwille”, Hundert Jahre Schweizerisches Obligationenrecht, Freiburg: Universitätsverlag Freiburg Schweiz, 1982, s. 343-368 (Gauch, Vertrag).
- Gauch, Peter** : “Von den wesentlichen Vertragspunkten”, Recht, 1991, s. 45-52 (Gauch, Vertragspunkte).
- Gauch, Peter /
Schluep, Walter R.** : “Zum ‘Reinen Auslegungsstreit’ – Eine Klarstellung”, SJZ, 78. Jahrgang, Heft 14, 1982, s. 230-232.

- Gauch, Peter /
Schluep, Walter R. /
Schmid, Jörg** : Schweizerisches Obligationenrecht Allgemeiner Teil, Bd. I, 10. Aufl., Zürich: Schulthess, 2014.
- Gezder, Ümit** : Türk / İsviçre Hukukunda Culpa in Contrahendo Sorumluluğu, İstanbul: Beta Yayıncılık, 2009.
- Giritlioğlu, Necla** : Dürüstlük Kuralları, Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı, Özellikle Şekil Eksikliğinden Dolayı Geçersizliğin Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı ile Sınırlandırılması, Yayımlanmamış Profesörlük Takdim Tezi, İstanbul, 1989.
- Gonzenbach, Rainer** : Culpa in contrahendo im schweizerischen Vertragsrecht, Bern: Stämpfli & Cie AG, 1987.
- Görgün, L. Şanal /
Börü, Levent /
Toraman, Barış /
Kodakoğlu, Mehmet** : Medenî Usûl Hukuku, 7. Baskı, Ankara: Yetkin Yayınları, 2018.
- Gözübüyük, Şeref** : "Akdiñ İnikadında İtimat Nazariyesi", Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, C. 12, S. 1, 1957, s. 125-135.
- Grice, Herbert Paul** : "Logic and Conversation", Studies in the Way of Words, Cambridge - Massachusetts - London - England: Harvard University Press, 1991, s. 22-40 (Grice, Logic and Conversation).
- Grice, Herbert Paul** : "Meaning", The Philosophical Review, Vol. 66, No. 3, July 1957, s. 377-388 (Grice, Meaning).
- Grotius, Hugo** : The Rights of War and Peace, Book II, Indianapolis: Liberty Fund, 2005.
- Guhl, Theo** : "Die Auslegung der rechtsgeschäftlichen Erklärungen während der verflossenen Jahrhunderte", ZSR, Hundert Jahre Schweizerisches Recht Jubiläumsgabe, Basel: Verlag Helbing & Lichtenhahn, 1952, s. 141-172.

- Guhl, Theo /**
Merz, Hans /
Kummer, Max : Das Schweizerische Obligationenrecht mit Einschluß des Handels- und Wertpapierrechts, 7. Aufl., Zürich: Schulthess Polygraphischer Verlag AG, 1980.
- Gümüş, Mustafa Alper** : Borçlar Hukuku Özel Hükümler, C. I, 3. Bası, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2013 (Gümüş, Borçlar Özel).
- Gümüş, Mustafa Alper** : “Yeni” 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu’na Göre Kira Sözleşmesi (TBK m. 299-356), 2. Bası, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2012 (Gümüş, Kira Sözleşmesi).
- Gürdoğan, Burhan** : “Temyiz Mahkemesinin Kontrolü Bakımından: Vakıa ve Hukuk”, AÜSBFD, C. XI, S. 3, 1956, s. 258-285.
- Güvenç, Özgür** : “Culpa in Contrahendo Sorumluluğu Bağlamında Sözleşme Görüşmelerinin Kesilmesi”, GÜHFD, C. XVIII, S. 3-4, 2015, s. 363-405 (Güvenç, Culpa in Contrahendo).
- Güvenç, Özgür** : Taşınmazların İnançlı İşlemle Devri, Ankara: Yetkin Yayınları, 2014 (Güvenç, İnançlı İşlem).
- Habermas, Jürgen** : Faktizität und Geltung - Beiträge zur Diskurstheorie des Rechts und des demokratischen Rechtsstaat, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1992.
- Hadzimanovic, Natasa** : Auslegung und Ergänzung von Verträgen – Vertragliche Nebenpflichten im englischen und schweizerischen Recht, Zürich: Schulthess Juristische Medien AG, 2006.
- Harke, Jan Dirk** : Si error aliquis intervenit - Irrtum im klassischen römischen Vertragsrecht, Berlin: Duncker & Humblot, 2005.
- Hartmann, Gustav** : “Werk und Wille bei dem sogenannten stillschweigenden Konsens”, AcP, Bd. 72, Heft 2, 1888, s. 161-256 (Hartmann, Werk und Wille).

- Hartmann, Gustav** : "Wort und Wille im Rechtsverkehr", JherJb, Bd. XX, Neue Folge Bd. VIII, 1882, s. 1-79 (Hartmann, Wort und Wille).
- Häsemeyer, Ludwig** : Die gesetzliche Form der Rechtsgeschäfte, Frankfurt am Main: Athenäum, 1971.
- Hatemi, Hüseyin / Gökyayla, K. Emre** : Borçlar Hukuku Genel Bölüm, 2. Bası, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2012.
- Haupt, Peter** : Die Entwicklung der Lehre vom Irrtum beim Rechtsgeschäft seit der Rezeption, Weimar: Verlag Hermann Böhlau Nachf., 1941.
- Hausheer, Heinz / Aebi-Müller, Regina E.** : Berner Kommentar, Bd. I/1: Einleitung, Art. 1-9 ZGB, Kommentar zu Art. 2 ZGB, Bern: Stämpfli Verlag AG, 2012 (Hausheer/Aebi-Müller, BK).
- Hausheer, Heinz / Aebi-Müller, Regina E.** : Das Personenrecht des Schweizerischen Zivilgesetzbuches, 2. Aufl., Bern: Stämpfli Verlag AG, 2008 (Hausheer/Aebi-Müller, Personenrecht).
- Hausheer, Heinz / Jaun, Manuel** : Stämpfli Handkommentar, Die Einleitungsartikel des ZGB, Art. 1-10 ZGB, Bern: Stämpfli Verlag AG, 2003.
- Hausmaninger, Herbert / Selb, Walter** : Römisches Privatrecht, 8. Aufl., Wien - Köln - Weimar: Böhlau Verlag, 1997.
- Häublein, Martin** : Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Bd. 4: Schuldrecht - Besonderer Teil II, Kommentar zu §§ Einl. MietR/PachtR - § 536d, 7. Aufl., München: Verlag C. H. Beck, 2016.
- Heck, Philipp** : "Anmerkung zum Urteil des Reichsgerichts vom 9. November 1918", JW, Bd. 48, 1919, s. 102 vd..
- Heck, Philipp** : Begriffsbildung und Interessenjurisprudenz, Tübingen: Verlag von J. C. B. Mohr (Paul Siebeck), 1932 (Heck, Begriffsbildung).

- Heck, Philipp** : “Gesetzesauslegung und Interessenjurisprudenz”, AcP, Bd. 112, Heft 1, 1914, s. 1-318 (Heck, Gesetzesauslegung).
- Hefermehl, Wolfgang** : Soergel Bürgerliches Gesetzbuch, Bd. 2, Allgemeiner Teil 2: §§ 104-240, Kommentar zu §§ 116-122, 133, Stuttgart: Verlag W. Kohlhammer, 1999.
- Heger, Martin** : “Recht im ‘Alten Reich’ - Der Usus modernus”, ZJS, 3. Jahrgang, 1/2010, s. 29-39.
- Heiss, Helmut** : ABGB-ON Kommentar zum Allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuch, Kommentar zu ABGB § 914, Wien: Manzsche Verlags- und Universitätsbuchhandlung, 2010.
- Helvacı, İlhan** : “Temyiz Kudretinden Yoksun Şahısların Hukukî Sorumluluğu Üzerine”, İÜHFM, C. LV, S. 4, 1997, s. 145-171 (Helvacı, Temyiz Kudreti).
- Helvacı, Serap** : Gerçek Kişiler, 4. Bası, İstanbul: Legal Yayıncılık, 2012 (Helvacı, Gerçek Kişiler).
- Heper, Altan** : “Yasaya Sadakatin Farklı Bir Okuması: Philipp Heck”, İÜHFM, C. LXXII, S. 1, 2014, s. 333-348.
- Hepting, Reinhard** : “Erklärungswille, Vertrauensschutz und rechtsgeschäftliche Bindung”, Festschrift der Rechtswissenschaftlichen Fakultät zur 600-Jahr-Feier der Universität zu Köln, Köln - Berlin - Bonn - München: Carl Heymanns Verlag KG, 1988, s. 209-234.
- Herrlich, Bernhard** : Recht zur Sprache gebracht, Basel: Helbing Lichtenhahn Verlag, 2010.
- Herzog, Nicolas R.** : Der Vorvertrag im schweizerischen und deutschen Schuldrecht, Zürich: Schulthess, 1999.
- Heusler, Andreas** : Institutionen des Deutschen Privatrechts, Bd. I, Leipzig: Verlag von Duncker & Humblot, 1885.
- Hirsch, Christoph** : BGB Allgemeiner Teil, 7. Aufl., Baden-Baden: Nomos, 2012.
- Hofer, Sibylle** : Freiheit ohne Grenzen? - Privatrechtstheoretische Diskussionen im 19. Jahrhundert, Tübingen: Mohr Siebeck, 2001.

- Hofer, Sibylle /**
Hrubesch-Millauer, Stephanie /
Roberto, Vito : Einleitungsartikel und Personenrecht, Bern: Stämpfli Verlag AG, 2011.
- Hofmann, Franz** : Die Entstehungsgründe der Obligationen, insbesondere der Vertrag, Wien: Verlag der G. J. Manz'schen Buchhandlung, 1874.
- Honsell, Heinrich** : Basler Kommentar, Zivilgesetzbuch I: Art. 1-456 ZGB, Kommentar zu Art. 1-4 ZGB, 4. Aufl., Basel: Helbing Lichtenhahn Verlag, 2010 (Honsell, BSK).
- Honsell, Heinrich** : Römisches Recht, 7. Aufl., Berlin - Heidelberg: Springer-Verlag, 2010 (Honsell, Römisches Recht).
- Honsell, Heinrich** : Schweizerisches Obligationenrecht Besonderer Teil, 9. Aufl., Bern: Stämpfli Verlag AG, 2010 (Honsell, Besonderer Teil).
- Honsell, Heinrich** : "Willentheorie oder Erklärungstheorie", Richterliche Rechtsfortbildung in Theorie und Praxis - Festschrift für Hans Peter Walter, Bern: Stämpfli Verlag AG, 2005, s. 335-350 (Honsell, Willentheorie).
- Huber, Eugen** : Recht und Rechtsverwirklichung, 2. Aufl., Basel: Helbing & Lichtenhahn, 1925.
- Huguenin, Claire** : Obligationenrecht - Allgemeiner und Besonderer Teil, 2. Aufl., Zürich: Schulthess Juristische Medien AG, 2014.
- Hüppi, David** : Die Methode zur Auslegung von Statuten, Zürich: Schulthess Polygraphischer Verlag AG, 1971.
- Hürlimann-Kaup, Bettina /**
Schmid, Jörg : Einleitungsartikel des ZGB und Personenrecht, 3. Aufl., Zürich - Basel - Genf: Schulthess Juristische Medien AG, 2016.
- İlgin, Ayşe Nur** : Kendi Kusuruyla Hataya Düşen Tarafın Tazminat Sorumluluğunun Şartları ve Kapsamı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2009.
- İşıқтаç, Yasemin** : Hukukun Kaynağı Olarak Sözleşme, 2. Baskı, İstanbul: Filiz Kitabevi, 2014.

- Iustinianus** : Corpus Iuris Civilis, Bd. I: Institutiones, Digesta, Hrsg. Paulus Krueger, Theodorus Mommsen, Berolini: Weidmann, 1963 (Iustinianus, Corpus Iuris Civilis).
- İlhan, Cengiz** : Günümüz Türkçesiyle Mecelle, 2. Baskı, Ankara: Yetkin Yayınları, 2014.
- İnan, Ali Naim / Yücel, Özge** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 4. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2014.
- Jancke, Ulrich** : Das Sprachrisiko des ausländischen Arbeitnehmers im Arbeitsrecht, München: Florentz, 1987.
- Jäggi, Peter** : "Vertrauensprinzip und Gesetz", Aequitas und bona fides - Festgabe zum 70. Geburtstag von August Simonius, Basel: Helbing & Lichtenhahn, 1955, s. 145-159.
- Jäggi, Peter / Gauch, Peter** : Zürcher Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Obligationenrecht, Teilband V/1b: Kommentar zu Art. 18 OR, 3. Aufl., Zürich: Schulthess Polygraphischer Verlag, 1980.
- Jäggi, Peter / Gauch, Peter / Hartmann, Stephan** : Zürcher Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Obligationenrecht, Kommentar zu Art. 18 OR: Auslegung, Ergänzung und Anpassung der Verträge, Simulation, 4. Aufl., Zürich: Schulthess Juristische Medien AG, 2014.
- Jörs, Paul / Kunkel, Wolfgang / Wenger, Leopold / Honsell, Heinrich / Mayer-Maly, Theo / Selb, Walter** : Römisches Recht, 4. Aufl., Berlin - Heidelberg - New York: Springer-Verlag, 1987 (ilgili bölümün yazarına göre; Kunkel/Honsell, Kunkel/Mayer-Maly veya Kunkel/Selb).

- Kabaş, Esen** : İş Yeri Dışında Kurulan Sözleşmelerde Tüketicinin Korunması, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, Eylül 2015.
- Kaden, Erich-Hans** : “Die Lehre vom Vertragsschluß im klassischen römischen Recht und die Rechtsregel: Non videntur qui errant consentire”, Festschrift Paul Koschaker, Bd. I, Weimar: Verlag Hermann Böhlau Nachf., 1939, s. 334-357.
- Kanıslı, Erhan** : İsviçre - Türk Borçlar Hukukuna Göre Sözleşmenin Kurulmasında Yanılma, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018.
- Kaplan, İbrahim** : “Banka Sözleşmelerinin Yorumu ve Tamamlanması”, BATİDER, C. XIV, S. 2, 1987, s. 1-24 (Kaplan, Banka Sözleşmelerinin Yorumu).
- Kaplan, İbrahim** : Hâkimin Sözleşmeye Müdahalesi, 2. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2007 (Kaplan, Hâkimin Sözleşmeye Müdahalesi).
- Kaplan, İbrahim** : “Sözleşmenin Hâkim Tarafından Yorumu”, Prof. Dr. Yaşar Karayalçın’a 65’inci Yaş Armağanı, Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1998, s. 417-462 (Kaplan, Sözleşmenin Hâkim Tarafından Yorumu).
- Karadeniz Çelebican, Özcan** : Roma Hukuku, 16. Bası, Ankara: Yetkin Yayınları, 2013.
- Kaser, Max** : Das römische Privatrecht, Bd. I: Das altrömische, das vorklassische und klassische Recht, 2. Aufl., München: C. H. Beck’sche Verlagsbuchhandlung, 1971 (Kaser, Das römische Privatrecht I).
- Kaser, Max** : Das römische Privatrecht, Bd. II: Die nachklassischen Entwicklungen, 2. Aufl., München: C. H. Beck’sche Verlagsbuchhandlung, 1975 (Kaser, Das römische Privatrecht II).
- Kaşak, Esra** : “Sözleşmenin Niteliğine ve İşin Özelliğine Yabancı Olan Genel İşlem Koşulları (6098 sayılı TBK m. 21/2)”, İnÜHFD, C. 3, S. 1, 2012, s. 415-430 (Kaşak, Sözleşmenin Niteliği).

- Kaşak, Fahri Erdem** : “Genel İşlem Koşullarının Yorumlanması (TBK m. 23)”, AHBVÜHFD, C. 23, S. 3, 2019, s. 195-222 (Kaşak, Genel İşlem Koşullarının Yorumlanması).
- Keller, Ernst** : Der Vorbehalt von Nebenpunkten beim Vertragsabschlusse, Aarau: Verlag H. R. Sauerländer & Co., 1943 (Keller, Vorbehalt).
- Keller, Max** : “Die Auslegung obligationenrechtlicher Verträge”, SJZ, 57. Jahrgang, Heft 20, 1961, s. 313-322 (Keller, Auslegung).
- Keller, Max** : “Der Vertragswille im Obligationenrecht”, SJZ, 58. Jahrgang, Heft 24, 1962, s. 365-371 (Keller, Vertragswille).
- Keller, Max** : “Die Theorie des sog. ‘Reinen Auslegungstreites’”, SJZ, 78. Jahrgang, Heft 8, 1982, s. 126-128 (Keller, Reiner Auslegungstreit).
- Keller, Max / Schöbi, Christian** : Das Schweizerische Schuldrecht, Bd. I: Allgemeine Lehren des Vertragsrechts, 3. Aufl., Basel und Frankfurt am Main: Helbing & Lichtenhahn, 1988.
- Kellmann, Christof** : “Grundprobleme der Willenserklärung”, JuS, 11. Jahrgang, Heft 12, Dezember 1971, s. 609-617.
- Kılıçoğlu, Ahmet M.** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 22. Bası, Ankara: Turhan Kitabevi Yayınları, 2018 (Kılıçoğlu, Borçlar Hukuku).
- Kılıçoğlu, Ahmet M.** : Medeni Hukuk, Ankara: Turhan Kitabevi Yayınları, 2016 (Kılıçoğlu, Medeni Hukuk).
- Kırca, Çiğdem** : “İnternette Sözleşme Kurulması”, BATİDER, C. 20, S. 4, 2000, s. 99-122.
- Klausberger, Kurt** : Die Willensmängel im schweizerischen Vertragsrecht, Zürich: Schulthess Polygraphischer Verlag, 1989.
- Kling, Michael** : Sprachrisiken im Privatrechtsverkehr - Die wertende Verteilung sprachbedingter Verständnisrisiken im Vertragsrecht, Tübingen: Mohr Siebeck, 2008.

- Klocke, Daniel Matthias** : Erklärungsbewusstsein und Rechtsbindungswille - Willenserklärung und Rechtsgeschäft, Halle an der Saale: Universitätsverlag Halle-Wittenberg, 2014.
- Knothe, Hans-Georg** : J. von Staudingers Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Buch 1: Allgemeiner Teil, §§ 90-124, 130-133, Kommentar zu §§ 104-115, Berlin: Sellier - de Gruyter, 2017.
- Kocaağa, Köksal** : "Sözleşmenin Kurulabilmesi İçin Tarafların İrade Beyanları Arasındaki Uygunluğun Kapsamında Yer Alması Gereken Noktalar", TBBD, S. 79, 2008, s. 73-102.
- Kocayusufpaşaoğlu, Necip** : Borçlar Hukuku Genel Bölüm, C. I: Borçlar Hukukuna Giriş, Hukukî İşlem, Sözleşme, 6. Bası, İstanbul: Filiz Kitabevi, 2014 (Kocayusufpaşaoğlu, Borçlar Hukuku).
- Kocayusufpaşaoğlu, Necip** : Güven Nazariyesi Karşısında Borç Sözleşmelerinde Hata Kavramı, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1968 (Kocayusufpaşaoğlu, Hata).
- Koch, Hans-Joachim / Rüßmann, Helmut** : Juristische Begründungslehre, München: C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, 1982.
- Koller, Alfred** : Schweizerisches Obligationenrecht Allgemeiner Teil, Bd. I, Bern: Stämpfli Verlag AG, 2006.
- Konuralp, Halûk** : Medenî Usul Hukukunda İspat Kurallarının Zorlanan Sınırları, Ankara: Yetkin Yayınları, 2009.
- Koschaker, Paul / Ayiter, Kudret** : Modern Özel Hukuka Giriş Olarak Roma Özel Hukukunun Ana Hatları, Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1977.
- Kozioł, Helmut / Welser, Rudolf / Kletecka, Andreas** : Grundriss des bürgerlichen Rechts, Bd. I, 14. Aufl., Wien: Manz'sche Verlags- und Universitätsbuchhandlung, 2014.

- Kramer, Adam** : “Common Sense Principles of Contract Interpretation (And How We’ve Been Using Them All Along)”, *Oxford Journal of Legal Studies*, Volume 23, Issue 2 (Summer), 2003, s. 173-196 (Kramer, Contract Interpretation).
- Kramer, Ernst A.** : Grundfragen der vertraglichen Einigung, München: Wilhelm Fink Verlag, 1972 (Kramer, Grundfragen).
- Kramer, Ernst A.** : Juristische Methodenlehre, 2. Aufl., Bern: Stämpfli Verlag AG, 2005 (Kramer, Methodenlehre).
- Kramer, Ernst A.** : Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Bd. I: Allgemeiner Teil §§ 1-240, AGB-Gesetz, Kommentar zu §§ 116-124, 4. Aufl., München: Verlag C. H. Beck, 2001 (Kramer, MüKo).
- Kramer, Ernst A.** : “Schweigen auf kaufmännische Bestätigungsschreiben aus rechtsgeschäftlicher Vertrauensgrundsatz”, *Recht*, 1990, s. 99-106 (Kramer, Bestätigungsschreiben).
- Kramer, Ernst A. / Schmidlin, Bruno** : Berner Kommentar, Bd. VI/1/1: Allgemeine Einleitung in das schweizerische Obligationenrecht und Kommentar zu Art. 1-18 OR, Bern: Stämpfli Verlag AG, 1986.
- Kren-Kostkiewicz, Jolanta** : Orell Füssli Kommentar, OR Kommentar Schweizerischen Obligationenrecht, Kommentar zu Art. 1-18 OR, 2. Aufl., Zürich: Orell Füssli Verlag AG, 2009.
- Kron, Myron** : Wille und Vertrauensschutz beim Vertragsabschluss, Riga: Buchdruckerei Vārds, 1928.
- Kummer, Max** : Berner Kommentar, Bd. I: Einleitung und Personenrecht, Einleitung Artikel 1-10 ZGB, Kommentar zu Art. 8 ZGB, Bern: Verlag Stämpfli & Cie., 1966 (Kummer, BK).
- Kummer, Maximilian** : Sprachprobleme und Sprachrisiken, Tübingen: Mohr Siebeck, 2016 (Kummer, Sprachprobleme).

- Kurşat, Zekeriya** : İstanbul Şerhi, Türk Borçlar Kanunu - Yürürlük Kanunu, C. I, İrade Bozuklukları (TBK m. 30-39), 3. Bası, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2019.
- Kuru, Baki** : İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medenî Usul Hukuku, Ankara: Yetkin Yayınları, 2017.
- Kut, Ahmet** : Handkommentar zum Schweizer Privatrecht: Obligationenrecht Allgemeine Bestimmungen (Art. 1-183 OR), Kommentar zu Art. 1-31 OR, 2. Aufl., Zürich: Schulthess, 2012.
- Küçük, Eşref** : "XII. Yüzyıl Rönesansı ve 'Yeniden Doğan' Roma'yı Günümüze Bağlayan Son Halka: Pandekt Hukuku", AÜHFD, C. LVI, S. 4, 2007, s. 111-122.
- Lange, Esther** : Das Auslegungsprinzip des Sichverständlichmachens, Zürich: Schulthess Polygraphischer Verlag, 1981.
- Larenz, Karl** : Allgemeiner Teil des deutschen bürgerlichen Rechts, 6. Aufl., München: C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, 1983 (Larenz, Allgemeiner Teil).
- Larenz, Karl** : Die Methode der Auslegung des Rechtsgeschäfts, Leipzig: A. Deichertsche Verlagsbuchhandlung Dr. Werner Scholl, 1930 (Larenz, Auslegung).
- Larenz, Karl** : Methodenlehre der Rechtswissenschaft, 6. Aufl., Berlin - Heidelberg: Springer-Verlag, 1991 (Larenz, Methodenlehre).
- Larenz, Karl / Canaris, Claus-Wilhelm** : Methodenlehre der Rechtswissenschaft, 3. Aufl., Berlin - Heidelberg: Springer-Verlag, 1995.
- Larenz, Karl / Wolf, Manfred** : Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Rechts, 9. Aufl., München: Verlag C. H. Beck, 2004.
- Leenen, Detlef** : "Abschluß, Zustandekommen und Wirksamkeit des Vertrages", AcP, Bd. 188, Heft 4, 1988, s. 381-418 (Leenen, Abschluß).

- Leenen, Detlef** : BGB Allgemeiner Teil: Rechtsgeschäftslehre, 2. Aufl., Berlin - Boston: Walter de Gruyter GmbH, 2015 (Leenen, BGB Allgemeiner Teil).
- Leenen, Detlef** : "Faktischer und normativer Konsens", Recht Genau - Liber Amicorum für Jürgen Prölss zum 70. Geburtstag, München: Verlag C.H. Beck, 2009, s. 153-175 (Leenen, Konsens).
- Leenen, Detlef** : "Willenserklärung und Rechtsgeschäft", Jura, 29. Jahrgang, Heft 10, 2007, s. 721- 728 (Leenen, Willenserklärung).
- Lehmann, Heinrich / Hübner, Heinz** : Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Gesetzbuches, 16. Aufl., Berlin: Walter de Gruyter & Co., 1966.
- Leonhard, Rudolf** : Der Irrtum als Ursache nichtiger Verträge, Erster Teil, Breslau: Verlag von M. & H. Marcus, 1907.
- Lipp, Martin** : Die Bedeutung des Naturrechts für die Ausbildung der Allgemeinen Lehren des deutschen Privatrechts, Berlin: Duncker & Humblot, 1980.
- Lobinger, Thomas** : Rechtsgeschäftliche Verpflichtung und autonome Bindung, Tübingen: J.C.B. Mohr (Paul Siebeck), 1999.
- Lorenz, Stephan** : Der Schutz vor dem unerwünschten Vertrag, München: C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, 1997.
- Loser, Peter** : Die Vertrauenshaftung im schweizerischen Schuldrecht, Bern: Stämpfli Verlag AG, 2006.
- Luig, Klaus** : "Savignys Irrtumslehre", Ius Commune - Veröffentlichungen des Max-Planck-Instituts für Europäische Rechtsgeschichte VII: Vorträge zum 200. Geburtstag von F. C. von Savigny, Frankfurt am Main: Vittorio Klostermann, 1979, s. 36-59.
- Lukas, Meinhard** : "Abbruch von Vertragsverhandlungen - 2. Teil", Juristische Blätter, Volume 132, Issue 1, 2010, s. 23-37.

- Lüderitz, Alexander** : Auslegung von Rechtsgeschäften, Karlsruhe: Verlag C. F. Müller, 1966.
- Manigk, Alfred** : Irrtum und Auslegung, Berlin: Verlag von Franz Vahlen, 1918 (Manigk, Irrtum).
- Manigk, Alfred** : “Die Methode der Auslegung des Rechtsgeschäfts” (Rezensionsabhandlung), ARWP, Bd. XXVI, 1932, 1933, s. 359-380 (Manigk, Die Methode der Auslegung).
- Mansel, Heinz-Peter** : Jauernig Bürgerliches Gesetzbuch, Kommentar zu §§ 1-242, 17. Aufl., München: Verlag C. H. Beck, 2018.
- Martini, Carl Anton von** : Lehrbegriff des Natur-, Staats- und Völkerrechts, Bd. II, Wien: Sonnleithner, 1784.
- Matthes, Walter G.** : Irrtum und Mißverständnis in ihren Beziehungen zueinander, Borna - Leipzig: Buchdruckerei Robert Noste, 1905.
- McLauchlan, David** : “Contract Interpretation: What Is It About?”, The Sydney Law Review, S. 31 (1), 2009, s. 5-52.
- Medicus, Dieter** : Allgemeiner Teil des BGB, 10. Aufl., Heidelberg - München: C. F. Müller, 2010 (Medicus, Allgemeiner Teil).
- Medicus, Dieter** : “Vertragsauslegung und Geschäftsgrundlage”, Festschrift für Werner Flume zum 70. Geburtstag, Bd. I, Köln: Verlag Dr. Otto Schmidt KG, 1978, s. 629-647 (Medicus, Vertragsauslegung).
- Medicus, Dieter / Petersen, Jens** : Allgemeiner Teil des BGB, 11. Aufl., Heidelberg: C. F. Müller, 2016.
- Meier-Hayoz, Arthur** : Berner Kommentar, Bd. I: Einleitung und Personenrecht, Einleitung Artikel 1-10 ZGB, Kommentar zu Art. 1 ZGB, Bern: Verlag Stämpfli & Cie., 1966 (Meier-Hayoz, BK).
- Meier-Hayoz, Arthur** : Das Vertrauensprinzip beim Vertragsabschluss, Zürich: Buchdruckerei Stampfenbach AG., 1948 (Meier-Hayoz, Vertrauensprinzip).

Mertens, Hans Joachim /

Rehbinder, Eckard

: Internationales Kaufrecht - Kommentar zu den Einheitlichen Kaufgesetzen, Frankfurt am Main: Metzner, 1975.

Merz, Hans

: "Die Generalklausel von Treu und Glauben als Quelle der Rechtsschöpfung", ZSR, Neue Folge Bd. 80, 1. Halbband, Heft 4, 1961, s. 335-366 (Merz, Treu und Glauben).

Merz, Hans

: Berner Kommentar, Bd. I: Einleitung und Personenrecht, Einleitung Artikel 1-10 ZGB, Kommentar zu Art. 2 ZGB, Bern: Verlag Stämpfli & Cie., 1966 (Merz, BK).

Merz, Hans

: Vertrag und Vertragsschluss, 2. Aufl., Freiburg Schweiz: Universitätsverlag, 1992 (Merz, Vertrag).

Metin, Sevtap

: Hukuk Normunun Yorumu, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2002.

Meyer, Olaf

: "Die abhandengekommene Willenserklärung", JuS, 57. Jahrgang, Heft 10, 2017, s. 960-963.

Mittelstädt, Morten

: Die Auslegung empfangsbedürftiger Willenserklärungen, Tübingen: Mohr Siebeck, 2016.

Motive zu dem Entwurfe eines Bürgerlichen Gesetzbuches für das Deutsche Reich, Bd. I: Allgemeiner Theil, Berlin - Leipzig: Verlag von J. Guttentag, 1888 (BGB Motive I).

Musielak, Hans-Joachim

: Grundkurs BGB, 12. Aufl., München: Verlag C. H. Beck, 2011 (Musielak, BGB).

Musielak, Hans-Joachim

: "Zum Verhältnis von Wille und Erklärung: Eine Auseinandersetzung mit dem Tatbestand der Willenserklärung", AcP, Bd. 211, Heft 6, Dezember 2011, s. 769-802 (Musielak, Wille und Erklärung).

Müller, Christoph

: Berner Kommentar, Das Obligationenrecht, Allgemeine Bestimmungen: Art. 1-18 OR mit allgemeiner Einleitung in das Schweizerische Obligationenrecht, Bern: Stämpfli Verlag AG, 2018.

- Neumayer, Karl Heinz** : “Vertragsschluss durch Kreuzofferten?“, Festschrift für Otto Riese aus Anlass seines siebsigsten Geburtstages, Karlsruhe: C. F. Müller, 1964, s. 309-328.
- Neuner, Jörg** : “Die Stellung Körperbehinderter im Privatrecht“, NJW, Heft 25, 2000, s. 1822-1833 (Neuner, Körperbehinderter).
- Neuner, Jörg** : “Vertragsauslegung - Vertragsergänzung, Vertragskorrektur“, Festschrift für Claus-Wilhelm Canaris zum 70. Geburtstag, Bd. I, München: Verlag C. H. Beck, 2007, s. 901-924 (Neuner, Vertragsauslegung).
- Neuner, Jörg** : “Was ist eine Willenserklärung?“, JuS, 47. Jahrgang, Heft 10, Oktober 2007, s. 881-888 (Neuner, Willenserklärung).
- Nomer, Halûk Nami** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 16. Bası, İstanbul: Beta Yayıncılık, 2018 (Nomer, Borçlar Hukuku).
- Nomer, Halûk Nami** : “Sözleşmedeki Esaslı Bir Nokta, Özellikle Karşılıklı Borç Doğuran Akitlerde İvazın Miktarı Belirlenmeksizin Sözleşme Kurulabilir Mi?“, Yaşar Üniversitesi Elektronik Dergisi, Prof. Dr. Aydın Zevkliler’e Armağan, C. 8, 2013, s. 2053-2074 (Nomer, Esaslı Nokta).
- Oebike, Burkhard** : Wille und Erklärung beim Irrtum in der Dogmengeschichte der beiden letzten Jahrhunderte, Emsdetten (Westf.): Dissertations-Druckerei Heinr. & J. Lechte, 1935.
- Oftinger, Karl** : “Einige grundsätzliche Betrachtungen über die Auslegung und Ergänzung der Verkehrsgeschäfte“, ZSR, Neue Folge Bd. 58, 1939, s. 178-209 (Oftinger, Auslegung).
- Oftinger, Karl** : “Überblick über die Problematik und einige Hauptpunkte der Interpretation“, SJZ, 63. Jahrgang, Heft 23, 1967, s. 353-361 (Oftinger, Überblick).

- Oğuz, Cemal** : Genel İşlem Şartları ve İçerik Sınırları, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1993.
- Oğuzman, M. Kemal / Barlas, Nami** : Medenî Hukuk, 24. Bası, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2018.
- Oğuzman, M. Kemal / Öz, M. Turgut** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. I, 16. Bası, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2018.
- Oğuzman, M. Kemal / Seliçi, Özer / Oktay Özdemir, Saibe** : Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler), 11. Bası, İstanbul: Filiz Kitabevi, 2011.
- Oğuztürk, Burcu** : Güven Sorumluluğu, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2008.
- Oktay Özdemir, Saibe** : İstanbul Şerhi, Türk Borçlar Kanunu - Yürürlük Kanunu, C. I, Sözleşme Özgürlüğü (TBK m. 26), 3. Bası, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2019.
- Oser, Hugo / Schönenberger, Wilhelm** : Zürcher Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, V. Band: Das Obligationenrecht, Erster Halbband: Art. 1-183, 2. Aufl., Zürich: Schulthess & Co., 1929.
- Ott, Edward E.** : Die Interpretation von Verträgen und Statuten unter besonderer Berücksichtigung der in der Gerichtspraxis effektiv verwendeten Entscheidungsgründe, Basel: Helbing & Lichtenhahn Verlag, 2000.
- Özbilen, Arif Barış** : İstanbul Şerhi, Türk Borçlar Kanunu - Yürürlük Kanunu, C. I, Sözleşmelerin Şekli (TBK m. 12-17), 3. Bası, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2019.
- Özekes, Muhammet** : Pekcanıtez Usûl Medenî Usûl Hukuku (§ 19: Kanun Yolları), 15. Bası, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2017.

- Özel, Çağlar** : Mukayeseli Hukuk Işığında Tüketiciiyi Korumaya Geri Alma Hakkı, Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, 1998.
- Özsunar, Erdal** : Roma ve Türk Hukuku'nda Hata, Ankara: Turhan Kitabevi, 2005.
- Öztan, Bilge** : Şahsın Hukuku - Hakikî Şahıslar, Ankara: Turhan Kitabevi, 1987.
- Özyakışır, Özkan** : Konut ve Çatılı İşyeri Kira Sözleşmelerinde Kira Bedeli, Ankara: Adalet Yayınevi, 2019.
- Patry, Robert** : Le principe de la confiance et la formation du contrat en droit suisse, Thèse, Genève, 1953.
- Pawlowski, Hans-Martin** : Rechtsgeschäftliche Folgen nichtiger Willenserklärungen, Göttingen: Verlag Otto Schwartz & Co., 1966.
- Pekcanıtez, Hakan / Atalay, Oğuz / Özekes, Muhammet** : Medenî Usûl Hukuku Ders Kitabı, 7. Bası, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Petersen, Jens** : "Der Tatbestand der Willenserklärung", Jura, 28. Jahrgang, Heft 3, 2006, s. 178-181.
- Piotet, Paul** : La formation du contrat: en doctrine générale et en droit privé suisse, Bern: Stämpfli, 1956 (Piotet, La formation).
- Piotet, Paul** : "La théorie de la conclusion du contrat et son évolution en droit suisse", ZbJV, 121, 1985, s. 148 vd. (Piotet, La théorie).
- Pletzer, Renate** : ABGB-ON Kommentar zum Allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuch, Kommentar zu § 871, Wien: Manzsche Verlags- und Universitätsbuchhandlung, 2010.
- Raiser, Rolf** : "Schadenshaftung bei verstecktem Dissens", AcP, Bd. 127 (Neue Folge Bd. 7), 1927, s. 1-45.
- Rehbinder, Manfred / Stöckli, Jean-Fritz** : Berner Kommentar, Bd. VI/2/2/1, Das Obligationenrecht, Die einzelnen Vertragsverhältnisse, Der Arbeitsvertrag (Art. 319-362 OR), Einleitung und Kommentar zu den Art. 319-330b, Bern: Stämpfli Verlag AG, 2010.

- Reichel, Hans** : "Zu den Einleitungsartikeln des Schweizerischen Zivilgesetzbuches", Festgabe für Rudolf Stammeler zum 70. Geburtstag am 19. Febr. 1926, Berlin und Leipzig: Walter de Gruyter & Co., 1926, s. 281-358.
- Reimann, Mathias** : "Nineteenth Century German Legal Science", Boston College Law Review, Volume 31, Issue 4, Number 4, 1990, s. 837-897, Erişim: <http://lawdigitalcommons.bc.edu/bclr/vol31/iss4/2/>, 9.3.2018.
- Reinicke, Michael** : "Der Satz von der 'falsa demonstratio' im Vertragsrecht", JA, 12. Jahrgang, Heft 8-9, 1980, s. 455-463.
- Reiser, Nina** : Fahrlässiger Irrtum nach Art. 26 OR, Zürich: Schulthess Juristische Medien AG, 2010.
- Reisoğlu, Safa** : Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 23. Bası, İstanbul: Beta Basım Yayım, 2012.
- Rieble, Volker** : J. von Staudingers Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Buch 2: Recht der Schuldverhältnisse, §§ 315-326 (Leistungsstörungenrecht II), Kommentar zu §§ 315-319, Berlin: Sellier - de Gruyter, 2004.
- Riemer, Hans Michael** : Die Einleitungsartikel des Schweizerischen Zivilgesetzbuches (Art. 1-10 ZGB), 2. Aufl., Zürich: Schulthess Juristische Medien AG, 2003.
- Röhl, Klaus F. / Röhl, Hans Christian** : Allgemeine Rechtslehre, 3. Aufl., Köln - München: Carl Heymanns Verlag, 2008.
- Röver, Wilhelm** : Über die Bedeutung des Willens bei Willenserklärungen, Rostock: Koch, 1874.
- Rummel, Peter** : Kommentar zum Allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuch, Teilband §§ 859-916 ABGB (Vertragsrecht), 4. Aufl., Kommentar zu §§ 859-878, Wien: Manz'sche Verlags- und Universitätsbuchhandlung, 2014 (Rummel, ABGB).

- Rummel, Peter** : “Verkehrssitten und Vertragsauslegung”, Juristische Blätter, 95. Jahrgang, Heft 3/4, 17. Februar 1973, s. 66-75 (Rummel, Vertragsauslegung).
- Rusch, Arnold F.** : Rechtsscheinlehre in der Schweiz, Zürich - St. Gallen: Dike Verlag AG, 2010.
- Rückert, Joachim** : “Prinzipienjurisprudenz?!”, Recht, 2017, s. 300-312.
- Rüthers, Bernd / Stadler, Astrid** : Allgemeiner Teil des BGB, 16. Aufl., München: Verlag C. H. Beck, 2009.
- Sağlam, İpek** : Elektronik Sözleşmeler, İstanbul: Legal Yayıncılık, 2007 (Sağlam, Elektronik Sözleşmeler).
- Sağlam, İpek** : İstanbul Şerhi, Türk Borçlar Kanunu - Yürürlük Kanunu, C. I, Öneri ve Kabul (TBK m. 3-4), 3. Baskı, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2019 (Sağlam, İstanbul Şerhi).
- Sarıkaya, Murat** : Sözleşmenin Yorumu, İstanbul: Filiz Kitabevi, 2019.
- Schapp, Jan** : Grundfragen der Rechtsgeschäftslehre, Tübingen: J. C. B. Mohr (Paul Siebeck), 1986.
- Scherer, Inge** : Andeutungsformel und falsa demonstratio beim formbedürftigen Rechtsgeschäft in der Rechtsprechung des Reichsgerichts und des Bundesgerichtshofs, Berlin: Duncker & Humblot, 1987 (Scherer, Andeutungsformel).
- Scherer, Inge** : “Die Auslegung von Willenserklärungen ‘klaren und eindeutigen’ Wortlauts”, Jura, 10. Jahrgang, Heft 6, Juni 1988, s. 302-305 (Scherer, Auslegung).
- Schermaier, Martin Josef** : Die Bestimmung des wesentlichen Irrtums von den Glossatoren bis zum BGB, Wien - Köln - Weimar: Böhlau Verlag, 2000 (Schermaier, Die Bestimmung des wesentlichen Irrtums).
- Schermaier, Martin Josef** : “Europäische Geistesgeschichte am Beispiel des Irrtumsrechts”, ZEuP 1998, s. 60-83 (Schermaier, Irrtumsrecht).

- Schermaier, Martin Josef** : Historisch-kritischer Kommentar zum BGB, Bd. I: Allgemeiner Teil §§ 1-240, Kommentar zu §§ 116-124: Willensmängel, Tübingen: Mohr Siebeck, 2003 (Schermaier, HKK).
- Scheuerle, Wilhelm A.** : "Beiträge zum Problem der Trennung von Tat- und Rechtsfrage", AcP, 157. Bd., Heft 1, 1958/1959, s. 1-85.
- Schimmel, Roland** : "Zur Auslegung von Willenserklärungen", JA, 30. Jahrgang, Heft 12, 1998, s. 979-987.
- Schlachter, Monika** : "Irrtum, Dissens und kaufrechtliche Gewährleistungsansprüche", JA, 23. Jahrgang, Heft 4, 1991, s. 105-111.
- Schläpfer, Max J.** : Die Bedeutung des Schweigens beim Vertragsabschluß nach schweizerischem Recht, Zürich: Diss.-Druckerei A.-G. Gebr. Leemann & Co., 1937.
- Schlossmann, Siegmund** : "Willenserklärung und Rechtsgeschäft", Festgabe der Kieler Juristen-Fakultät ihrem hochverehrten Senior Dr. Albert Hänel, Kiel und Leipzig: Verlag von Lipsius & Tischer, 1907, s. 1-84.
- Schmid, Jörg** : Die öffentliche Beurkundung von Schuldverträgen, Freiburg (Schweiz): Universitätsverlag, 1988.
- Schmidlin, Bruno** : Berner Kommentar, Das Obligationenrecht, Allgemeine Bestimmungen, Bd. VI/1/2/1b: Mängel des Vertragsabschlusses, Kommentar zu Art. 23-31 OR, Bern: Stämpfli Verlag AG, 1995 (Schmidlin, BK).
- Schmidlin, Bruno** : "Das Vertrauensprinzip und die Irrtumslehre im deutschen und schweizerischen Recht", ZSR, Neue Folge Bd. LXXXIX (Bd. CXI der gesamten Folge), 1. Halbband, Heft 3, 1970, s. 225-254 (Schmidlin, Vertrauensprinzip).
- Schmidlin, Bruno** : "Der Vertragsabschluss nach Art. 1 OR und die Vertragsauflösung nach Art. 31 OR: Selbstverständliches, Missverständliches und neues Verständnis", ZSR, Bd. 134, Heft 2, 2015, s. 107-134 (Schmidlin, Vertragsabschluss).

Schönenberger, Wilhelm /**Jäggi, Peter**

: Zürcher Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Bd. V/1a: Obligationenrecht Art. 1-17, 3. Aufl., Zürich: Schulthess Polygraphischer Verlag AG, 1973.

Schönle, Herbert

: Zürcher Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Obligationenrecht, Bd. V/2a: Kauf und Schenkung, Erste Lieferung, Kommentar zu Art. 184-191 OR, 3. Aufl., Zürich: Schulthess Polygraphischer Verlag AG, 1993.

Schulz, Fritz

: Geschichte der römischen Rechtswissenschaft, Weimar: Hermann Böhlaus Nachfolger, 1961.

Schwenzer, Ingeborg

: Basler Kommentar, Obligationenrecht I: Art. 1-529 OR, Kommentar zu Art. 11-17, 23-31 OR, 5. Aufl., Basel: Helbing Lichtenhahn Verlag, 2011 (Schwenzer, BSK).

Schwenzer, Ingeborg

: Schweizerisches Obligationenrecht Allgemeiner Teil, 6. Aufl., Bern: Stämpfli Verlag AG, 2012 (Schwenzer, AT).

Schwind, Fritz

: Römisches Recht, Bd. I: Geschichte, Rechtsgang, System des Privatrechtes, Wien: Springer-Verlag, 1950.

Searle, John R.

: Speech Acts: An Essay in the Philosophy of Language, Cambridge - New York: Cambridge University Press, 1969.

Serozan, Rona

: Borçlar Hukuku Genel Bölüm: İfa, İfa Engelleri, Haksız Zenginleşme, C. III, 6. Bası, İstanbul, Filiz Kitabevi, 2014 (Serozan, İfa).

Serozan, Rona

: "Culpa In Contrahendo, Akdin Müspet İhlali ve Üçüncü Kişiyi Koruyucu Etkili Sözleşme Kurumlarının Ortak Temeli: Edim Yükümlerinden Bağımsız Borç İlişkisi", MHAD, Yıl 2, S. 3, 1968, s. 108-129 (Serozan, Edim Yükümlerinden Bağımsız Borç İlişkisi).

- Serozan, Rona** : Hukukta Yöntem - Mantık, 2. Bası, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2017 (Serozan, Hukukta Yöntem).
- Serozan, Rona** : İstanbul Şerhi, Türk Borçlar Kanunu - Yürürlük Kanunu, C. I, Sözleşmenin Kurulması (TBK m. 1-2) ve Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri (TBK m. 7-9), 3. Bası, İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2019 (Serozan, İstanbul Şerhi).
- Serozan, Rona** : Medeni Hukuk: Genel Bölüm / Kişiler Hukuku, 4. Bası, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2013 (Serozan, Medeni Hukuk).
- Simonius, August** : “Über die Bedeutung des Vertrauensprinzips in der Vertragslehre”, Festgabe der Basler Juristenfakultät zum schweizerischen Juristentag, Basel: Helbing Lichtenhahn, 1942, s. 235-282 (Simonius, Vertrauensprinzip).
- Simonius, August** : “Wandlung der Irrtumslehre in Theorie und Praxis”, Aus der Praxis schweizerischer Gerichte und Verwaltungsbehörden - Festgabe zum 70. Geburtstage von Fritz Goetzinger, Basel: Helbing & Lichtenhahn, 1935, s. 240 vd. (Simonius, Irrtumslehre).
- Singer, Reinhard** : Selbstbestimmung und Verkehrsschutz im Recht der Willenserklärungen, München: C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, 1995 (Singer, Selbstbestimmung).
- Singer, Reinhard** : J. von Staudingers Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Buch 1: Allgemeiner Teil, §§ 90-124, 130-133, Kommentar zu §§ 116-122, 133, Berlin: Sellier - de Gruyter, 2017 (Singer, Staudingers Kommentar).
- Sonnenberger, Hans Jürgen** : Verkehrssitten im Schuldvertrag, München: C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, 1969.
- Spickhoff, Andreas** : Münchener Kommentar zum BGB, Bd. I: Allgemeiner Teil §§ 1-240, AllgPersönIR, ProstG, AGG, Kommentar zu §§ 104-115, 8. Aufl., München: Verlag C. H. Beck, 2018.

- Spiro, Karl** : Ueber den Gerichtsgebrauch zum allgemeinen Teil des revidierten Obligationenrechts, Basel: Helbing & Lichtenhahn, 1948.
- Stathopoulos, Michael** : “Zur Methode der Auslegung der Willenserklärung”, Festschrift für Karl Larenz zum 70. Geburtstag, München: C. H. Beck’sche Verlagsbuchhandlung, 1973, s. 357-372.
- Stehle, Bernhard** : “Vom wirklichen Willen der Vertragsparteien”, Recht, 2014, s. 257-263.
- Steinmarder, Georg** : “Liegt dem schweizer. Obligationenrecht die Willens- oder Erklärungstheorie zugrunde?”, SJZ, XIII. Jahrgang, Heft 18, 1917, s. 289-291.
- Şahin, Eda / Çelt, Damla Özden** : “Sözleşmenin Yorumlanması Meselesine Türk ve İngiliz Hukuklarının Farklı Yaklaşımı”, Legal Hukuk Dergisi, C. 17, S. 194, 2019, s. 697-746.
- Şeker, Muzaffer** : Yazılmamış Sayılma, İstanbul: XII Levha Yayıncılık, 2015 (Şeker, Yazılmamış Sayılma).
- Şeker, Muzaffer** : “6098 Sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu’na Göre Ismarlanmayan Şeyin Gönderilmesi (BK. 7)”, İTÜSBD, Yıl 12, S. 24, Güz 2013/2, s. 81-98 (Şeker, Ismarlanmayan Şeyin Gönderilmesi).
- Tatar, Dilara Buket** : Doğa Bilimlerinin Hukuk Felsefesine Etkisi: Modern ve Postmodern Paradigma Ekseninde Bir Değerlendirme, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2020.
- Taşkın, Zeynep Damla** : Sözleşmenin Kurulması, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2020.
- Taşpınar, Sema** : “Fiili Karinelerin İspat Yükünün Dağılımındaki Rolü”, AÜHFD, C. XLV, S. 1-4, 1996, s. 533-572.

- Tekil, Fahiman** : “Yokluk, Hükümsüzlük ve İptal Edilebilirlik Sorunları”, Prof. Dr. M. Kemal Oğuzman’ın Anısına Armağan, İstanbul: Beta Yayıncılık, 2000, s. 1091-1114.
- Tekinay, Selâhattin Sulhi / Akman, Sermet / Burcuoğlu, Halûk / Altop, Atillâ** : Tekinay Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 7. Baskı, İstanbul: Filiz Kitabevi, 1993.
- Tercier, Pierre / Pichonnaz, Pascal / Develioğlu, Murat** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2016.
- Titiriga, Remus** : “The ‘Jurisprudence of Interests’ (Interessenjurisprudenz) from Germany: History, Accomplishments, Evaluation”, IJLLD, Volume 3.1, June 2013, s. 55-78.
- Titze, Heinrich** : Die Lehre vom Mißverständnis, Berlin: J. Guttentag Verlagsbuchhandlung, 1910 (Titze, Mißverständnis).
- Titze, Heinrich** : “Vom sogenannten Motivirrtum”, Festschrift Ernst Heymann, Bd. II, Weimar: Verlag Hermann Böhlau Nachfolger, 1940 (Titze, Motivirrtum).
- Topuz, Gökçen** : Medeni Usul Hukukunda Karinelerle İspat, Ankara: Yetkin Yayınları, 2012 (Topuz, Karine).
- Topuz, Murat** : “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Çerçevesinde Genel İşlem Koşullarında Kapsam (Yürürlük) Denetimi”, Prof. Dr. Mustafa Dural’a Armağan, İstanbul: Filiz Kitabevi, 2013, s. 1138-1174 (Topuz, Kapsam Denetimi).
- Topuz, Seçkin / Canbolat, Ferhat** : “Taşınmazlara İlişkin Kira Sözleşmelerinin İçeriğinin Örtülü İrade Beyanlarıyla Değiştirilmesi”, HHFD, C. 1, S. 1, 2011, s. 1-31.

- Tunçomağ, Kenan** : Türk Borçlar Hukuku, C. I, Genel Hükümler, 6. Bası, İstanbul: Sermet Matbaası, 1976.
- Tuor, Peter /
Schnyder, Bernhard /
Schmid, Jörg /
Rumo-Jungo, Alexandra** : Das Schweizerische Zivilgesetzbuch, 12. Aufl., Zürich - Basel - Genf: Schulthess Juristische Medien AG, 2002.
- Türe, Gökhan** : “İş Sözleşmesi Karinesi”, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, C. 18, S. 69, 2021, s. 145-184.
- Uçaryılmaz, Talya Şans** : Bona Fides (Dürüstlük Kuralı), Ankara: Yetkin Yayınları, 2019 (Uçaryılmaz, Bona Fides).
- Uçaryılmaz, Talya Şans** : “Roma Hukukunda Sözleşmesel Bona Fides (Dürüstlük Kuralı) Kavramı ve Çağdaş Hukuka Etkisi”, TBBD, S. 135, 2018, s. 335-382 (Uçaryılmaz, Sözleşmesel Bona Fides).
- Uluslan, İlhan** : “ Culpa In Contrahendo Üstüne”, Prof. Dr. Ümit Yaşar Doğanay’ın Anısına Armağan, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi Yayınları, 1982, s. 275-319.
- Van der Meer, Jens /
Perren, Ruben** : Repetitorium Personenrecht, 2. Aufl., Zürich: Orell Füssli Verlag AG, 2011.
- Vogenauer, Stefan** : Historisch-kritischer Kommentar zum BGB, Bd. I: Allgemeiner Teil §§ 1-240, Kommentar zu §§ 133, 157: Auslegung, Tübingen: Mohr Siebeck, 2003 (Vogenauer, HKK).
- Vogenauer, Stefan** : “Interpretation of Contracts: Concluding Comparative Observations”, Contract Terms, New York: Oxford University Press, 2007 (Vogenauer, Interpretation).
- Vogt, Hans-Ueli** : Schweizer Obligationenrecht 2020 - Entwurf für einen neuen allgemeinen Teil, Kommentar zu Art. 19, 20, Zürich: Schulthess Juristische Medien AG, 2013.

- von Amira, Karl** : Grundriss des germanischen Rechts, 3. Aufl., Strassburg: Verlag von Karl J. Trübner, 1913.
- von Büren, Bruno** : Schweizerisches Obligationenrecht Allgemeiner Teil, Zürich: Schulthess & Co. AG, 1964.
- von Craushaar, Götz** : Der Einfluss des Vertrauens auf die Privatrechtsbildung, München: C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, 1969.
- von Hippel, Fritz** : Das Problem der rechtsgeschäftlichen Privatautonomie, Tübingen: Verlag von J. C. B. Mohr (Paul Siebeck), 1936.
- von Jhering, Rudolf** : "Culpa in contrahendo oder Schadensersatz bei nichtigen oder nicht zur Perfection gelangten Verträgen", JherJb, Bd. IV, 1861, s. 1-112 (von Jhering, Culpa in contrahendo).
- von Jhering, Rudolf** : Der Zweck im Recht, Bd. I, Leipzig: Druck und Verlag von Breitkopf & Härtel, 1877 (von Jhering, Zweck).
- von Jhering, Rudolf** : Geist des Römischen Rechts auf den verschiedenen Stufen seiner Entwicklung, Teil 3, Bd. I, Leipzig: Druck und Verlag von Breitkopf und Härtel, 1865 (von Jhering, Geist).
- von Jhering, Rudolf** : Scherz und Ernst in der Jurisprudenz, Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1975 (unveränderter reprografischer Nachdruck der 13. Aufl., Leipzig, 1924) (von Jhering, Scherz).
- von Savigny, Friedrich Karl** : System des heutigen Römischen Rechts, Bd. III, Berlin: Bei Veit und Comp., 1840.
- von Tuhr, Andreas** : "Ueber die Mängel des Vertragsabschlusses nach schweizerischem Obligationenrecht", ZSR, Bd. XXXVII (Neue Folge Fünfzehnter Band), Heft 2, 1896, s. 278-319.

von Tuhr, Andreas /

- Peter, Hans** : Allgemeiner Teil des Schweizerischen Obligationenrechts, Bd. I, 3. Aufl., Zürich: Schulthess Juristische Medien AG, 1984.
- Wagner, Gerhard** : "Rudolph von Jherings Theorie des subjektiven Rechts und der berechtigenden Reflexwirkungen", AcP, Bd. 193, Heft 4, 1993, s. 319-347.
- Weiler, Frank** : Die beeinflusste Willenserklärung - Eine Untersuchung der rechtlichen Auswirkungen fremder Einflüsse auf die rechtsgeschäftliche Willensbildung, Bielefeld: Verlag Ernst und Werner Gieseking, 2002.
- Welzel, Hans** : Naturrecht und materiale Gerechtigkeit, 4. Aufl., Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1962.
- Werba, Ulf** : Die Willenserklärung ohne Willen, Berlin: Duncker & Humblot, 2005.
- Wieacker, Franz** : "Altrömische Priesterjurisprudenz", Iuris Professio: Festgabe für Max Kaser zum 80. Geburtstag, Wien - Köln - Graz: Böhlau Verlag, 1986, s. 347-370.
- Wieacker, Franz** : Privatrechtsgeschichte der Neuzeit, 2. Aufl., Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1967 (Wieacker, Privatrechtsgeschichte).
- Wiegand, Wolfgang** : Basler Kommentar Obligationenrecht, Bd. I (Art. 1-529 OR), Kommentar zu Art. 18, 6. Aufl., Basel: Helbing Lichtenhahn Verlag, 2015.
- Wiegand, Wolfgang /**
- Brunner, Christoph** : "Vom Umfang des Formzwanges und damit zusammenhängende Fragen des Grundstückkaufvertrages", Recht, 1993, s. 1-12.
- Wieling, Hans** : "Falsa demonstratio non nocet", Jura, 1. Jahrgang, Heft 10, Oktober 1979, s. 524-532.

- Wieser, Eberhard** : “Empirische und normative Auslegung”, JZ, 40. Jahrgang, Heft 9, s. 407-410 (Wieser, Auslegung).
- Wieser, Eberhard** : “Wille und Verständnis bei der Willenserklärung”, AcP, Bd. 189, Heft 1/2, 1989, s. 112-121 (Wieser, Wille).
- Wilburg, Walter** : Entwicklung eines beweglichen Systems im bürgerlichen Recht, Graz: Verlag Jos. A. Kienreich, 1950.
- Windscheid, Bernhard** : “Wille und Willenserklärung”, AcP, Bd. 63, Heft 1, 1880, s. 72-112.
- Wolf, Joseph Georg** : Error im römischen Vertragsrecht, Köln - Graz: Böhlau Verlag, 1961 (Wolf, Error).
- Wolf, Manfred** : Soergel Bürgerliches Gesetzbuch, Bd. 2, Allgemeiner Teil 2: §§ 104-240, Kommentar zu §§ 145-157, Stuttgart: Verlag W. Kohlhammer, 1999 (Wolf, Soergel BGB).
- Wolf, Manfred /**
- Neuner, Jörg** : Allgemeiner Teil des bürgerlichen Rechts, 10. Aufl., München: Verlag C. H. Beck, 2012.
- Wolgast, Antje** : Die Auslegung von Rechtsgeschäften im französischen Recht, im deutschen Recht und im Common Law, Diss., Hamburg, 1965.
- Würdinger, Markus** : Münchener Kommentar zum BGB, Bd. III: Schuldrecht - Allgemeiner Teil II, Kommentar zu §§ 315-319, 8. Aufl., München: Verlag C. H. Beck, 2019.
- Yalman, Süleyman** : Türk - İsviçre Hukukunda Sözleşme Görüşmelerinden Doğan Sorumluluk, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2006.
- Yelmen, Adem** : Türk Borçlar Kanunu’na Göre Genel İşlem Şartları, Ankara: Yetkin Yayınları, 2014.
- Yıldırım, Abdülkerim** : Mesafeli Sözleşmelerde Tüketicinin Korunması, İstanbul: XII Levha Yayınları, 2009 (Yıldırım, Mesafeli Sözleşmeler).

- Yıldırım, Abdulkерim** : Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 9. Baskı, Ankara: Monopol Yayınları, 2019 (Yıldırım, Borçlar Hukuku).
- Yıldırım, Ahmet Cemil** : Karşılaştırmalı Hukuk ve Yeknesak Hukukta Sözleşmenin Yorumu, İstanbul: XII Levha Yayıncılık, 2015 (Yıldırım, Sözleşmenin Yorumu).
- Yıldırım, Mustafa Fadıl** : Borçlar Kanununa Göre Sözleşmenin Kuruluşunda Hile, Ankara: Nobel, 2002 (Yıldırım, Hile).
- Yılmaz, Hamdi** : “Sözleşme Görüşmelerinde Kusur ‘Culpa In Contrahendo’ ve Sorumluluğun Hukuksal Niteliğinde Yeni Görüşler”, Yargıtay Dergisi, C. XI, S. 3, Temmuz 1985, s. 234-252.
- Zankl, Wolfgang** : Bürgerliches Recht, 8. Aufl., Wien: Facultas, 2017.
- Zehnder, Andreas E.** : Begriffsmerkmale der Wesentlichkeit im Schweizer Irrtumsrecht, Zürich: Schulthess Polygraphischer Verlag, 1993.
- Zeller, Ernst** : Auslegung von Gesetz und Vertrag, Zürich: Schulthess Polygraphischer Verlag, 1989 (Zeller, Auslegung).
- Zeller, Ernst** : Treu und Glauben und Rechtsmissbrauchsverbot, Zürich: Schulthess Polygraphischer Verlag, 1981 (Zeller, Treu und Glauben).
- Zevkliler, Aydın** : Medeni Hukuk - Giriş ve Başlangıç Hükümleri - Kişiler Hukuku - Aile Hukuku, 2. Basım, Ankara: Savaş Yayınları, 1989.
- Zindel, Gaudenz** : “Reiner Auslegungsstreit und Konsensfrage”, SJZ, 78. Jahrgang, Heft 22, 1982, s. 356-361.
- Zitelmann, Ernst** : “Die juristische Willenserklärung”, JherJb, Bd. XVI, 1878, s. 357-436.

İNTERNET KAYNAKLARI

- Die digitale Bibliothek des Max-Planck-Instituts für europäische Rechtsgeschichte, Erişim: <http://dlib-pr.mpier.mpg.de/>.
- Beck-Online, Erişim: <https://beck-online.beck.de/Home>.
- DigiZeitschriften, Das deutsche digitale Zeitschriftenarchiv, Erişim: <http://www.digizeitschriften.de/startseite/>.
- HeinOnline, Erişim: <https://home.heinonline.org/>.
- Kazancı İçtihat Bilgi Bankası, Erişim: <http://www.kazanci.com/kho2/ibb/giris.html>.
- Münchener Digitalisierungszentrum Digitale Bibliothek, Erişim: <https://www.digitale-sammlungen.de/index.html?c=suchen&l=de>.
- Rechtsprechung des Schweizerischen Bundesgerichts, Erişim: <http://www.bger.ch/index/jurisdiction.htm>.
- Resmî Gazete, Erişim: <http://www.resmigazete.gov.tr/default.aspx>.
- Schweizerisches Fallrecht, Erişim: <http://www.servat.unibe.ch/dfr/>.
- Springerlink, Erişim: <http://link.springer.com/>.
- Swisslex, Erişim: <https://www.swisslex.ch/>.
- Wolters Kluwer, Erişim: <https://www.wolterskluwer-online.de/>.

Eyüp KARA
Cumhuriyet Savcısı

Teori ve Uygulamada
SPOR SUÇLARI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Teori ve Uygulamada Spor Suçları
Eyüp Kara

Hukuk Yayınları Dizisi – 2859

Birinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 605 – 70507 – 4 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

Aslan, Ahmet, *Cumhuriyet Savcısı ve Soruşturma*, 7. Baskı, Adalet Yayınevi, 2020.

Ekren, Asım, *Taraftara Uygulanan Spor Suçları Seyirden Yasaklanma*, Filiz Kitabevi, 2019.

Gazi Üniversitesi Türk Ceza Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi (Türk-Ce-Mer), *Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesi Kanunu*, Seçkin Yayıncılık, 2012.

Hürmüz, Peyman, *6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun Yasak Fiiller ve Ceza Hükümleri Yargıtay Yorumu*, Adalet Yayınevi, 2016.

Hürmüz, Peyman, *Seyirden Yasaklanma*, Adalet Yayınevi, 2020.

Özen, Mustafa, *Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Yer Alan Suçlar ve Yaptırımları*, Adalet Yayınevi, 2013.

Şen, Ersan, Özdemir Bilgehan, *Şike*, Yargın Hukuk Yayınları, 2012.

Toroslu, Nevzat, *Ceza Hukuku Genel Kısım*, Savaş Yayınevi, 2005.

Türk Dil Kurumu, *Türkçe Sözlük*, 2005.

UYAP

Cemil KOÇ

İnsan Hakları Bağlamında

**SPORDA IRKÇILIK
VE
AYRIMCILIK YASAĞI**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İnsan Hakları Bağlamında Sporda Irkçılık ve Ayrımcılık Yasağı
Cemil Koç

Hukuk Yayınları Dizisi – 2951

Birinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 29 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- ALM Jens, Action for Good Governance in International Sports Organisations, Danish Institute for Sports Studies, Copenhagen, Denmark, 2013.
- Ana Britannica, Genel Kültür Ansiklopedisi, Cilt 11, Ana Yayıncılık ve Sanat Ürünlerini Pazarlama A.Ş, Baskı: Güzel Sanatlar Matbaası, İstanbul, 1986.
- Andreff, WLADİMİR; "Globalisation of the sports economy", Rivista Di Diritto Ed Economia Dello Sport, C: 4, S: 3, 2008, s. 13-32.
- AŞAR, Sevim; Irk ve Irkçılık Üzerine Tartışmalar ve Yeni Irkçılık, Hacettepe Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2009.
- ATAÖV, Türkkaya; Çatışmaların Kaynağı Olarak Ayrımcılık, A.Ü. S.B.F. İnsan Hakları Merkezi Yayınları, Ankara, 1996.
- AYBEY, Simge; Spor Yönetimi Dersleri, Kadir Has Yayınları, İstanbul, 2009.
- BOYAR, Oya; "Devletin Pozitif Yükümlülükleri ve Dolaylı Yatay Etki", İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa: Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Kapsamında Bir İnceleme, Avrupa Konseyi, Ankara, 2013.
- BRUCE, Steve ve YEARLEY, Steven; The SAGE Dictionary of Sociology, SAGE Publications, London, 2005.
- CAN, Osman; ""Dolaylı Etki" ve "İyi Yönetişim" Kuramları Üzerinden Anayasa Mahkemesi İçtihatlarına ilişkin Bazı Gözlemler", Anayasa Yargısı, C: 35, S: 1, 2018, ss. 23-44.
- CANDAN, Tolga; "Avrupa Birliği'nin Spor Alanında Düzenleme Yapma Yetkisinin Kapsamı ve Sınırları", İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C: 9, S: 2, 2018, ss. 237-258.
- CHAPPELET, Jean-Loup; Autonomy of Sport in Europe, Avrupa Konseyi, 2010.
- ÇOLAKOĞLU, Tekin ve ERTURAN, E. Esra; "Spor Federasyonlarının Özerkleşmeleri ve Hukuksal Boyutunda Spor Hukuku Gereksinimleri", Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, C: 8, S: 27, 2009, ss. 323-335.

- DEVER, Ayhan; Sporda Ayrımcılık Milliyetçilik-Irkçılık-Toplumsal Cinsiyet, Gazi Kitabevi, Ankara, 2020.
- DOVIDIO, John F. ve GAERTNER, Samuel L.; "Reducing Prejudice: Combating Intergroup Biases", *Current Directions in Psychological Science*, C: 8, S: 4, 1999, ss. 101-105.
- DUVAL, Antoine ve HEERDT Daniela; "FIFA and Human Rights – a Research Agenda", *Tilburg Law Review*, C: 25, S:1, 2020, ss. 1-11.
- ERDOĞAN, Mustafa; "İnsan Haklarına Kavramsal Bir Yaklaşım", *Düşünüyorum Dergisi*, İnsan Hakları Özel Sayısı, 2019, ss. 7-16.
- ERKİNER, Kısmet ve SOYSÜREN, Ali; Spor Hukuku Dersleri, Kadir Has Üniversitesi Spor Hukuku Araştırma ve Uygulama Merkezi, Kadir Has Üniversitesi Yayınları No: 2, İstanbul, 2007.
- ESENDAL, Nihan; "Spor Hukuku Uyuşmazlıklarının Tahkim Yoluyla Çözümü", *Terazi Aylık Hukuk Dergisi*, C: 4, S: 40, 2009, ss.127-144.
- FENTON, Steve; *Etnisite, Irkçılık, Sınıf ve Kültür* (Çeviren: Nihat Şad), Phoenix Yayınları, Ankara, 2001.
- Football Passions, Report of Research Conducted by The Social Issues Research Centre Commissioned by Canon, Oxford, 2008.
- FORSTER John, POPE Nigel; *The Political Economy of Global Sporting Organisations*, Routledge, London, 2004.
- GEMALMAZ, H. Burak; "Applicability of Human Rights Standards in Turkish Football Arbitration: the Contribution of the European Court of Human Rights", *The International Sports Law Journal*, C: 19, 2019, ss. 38-58.
- GODDARD, Lynette; *Contemporary Black British Playwrights Margins to Mainstream*, Palgrave Macmillan, London, 2015.
- GÖLCÜKLÜ, Feyyaz ve GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref; *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması*, 3. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2002.
- GÖLCÜKLÜ, Feyyaz; "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde "Adil Yargılama"", *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, C: 49, S: 1, 1994, ss. 199-234.
- GÖZLER, Kemal; *Anayasa Hukukunun Genel Teorisi*, 2. Cilt, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2011.
- GÜZELİPEK, Yiğit Anıl; "Neo-Nazizm ve Futbol: Yasaklı Bir İdeolojinin Stadyumlardaki İzdüşümü", *Uluslararası Politik Araştırmalar Dergisi*, C: 6, S: 2, 2020, ss. 63-75.

- HALGREEN, Lars; *European Sports Law: A Comparative Analysis of the European and American Models of Sport*, Copenhagen, 2004.
- HIDIR, Özcan; “İslamofobi-Irkçılık-”Kültürel Irkçılık” İlişkisi”, *Ombudsman Akademik*, S: 7, 2017, ss. 23-49.
- HUMS Mary, MACLEAN Joanne C.; *Governance and Policy in Sport Organizations*, Hathaway, 2004.
- KANETİ, Selim; “Anayasa Mahkemesi’nin Kararlarına Göre Anayasa’nın Özel Hukuk Alanına Etkileri”, *Anayasa Yargısı*, Cilt 6, Anayasa Mahkemesi Yay., Ankara, 1989, ss. 19-35.
- KARAN, Ulaş “Bireysel Başvuru Kararlarında Ayrımcılık Yasağı ve Eşitlik İlkesi”, *Anayasa Yargısı*, C: 31, S: 1, 2015, ss. 235-306.
- KARAN, Ulaş; *Uluslararası İnsan Hakları Hukuku ve Anayasa Hukuku Işığında Eşitlik İlkesi ve Ayrımcılık Yasağı*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2017.
- KARAOĞLU Ercan; *Spor Hukukunun Temel Kavramları ve Sportif Alanda Doğabilecek Hukuki İhtilaflar*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- KARAYEL İsmail Emrah; *ICSID Tahkimi*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2021.
- KASSIMERIS Christos; *Anti-Racism in European Football: Fair Play for All*, Rowman & Littlefield, ABD, 2009.
- KOCA, Canan ve ÖZTÜRK Pınar; “Uluslararası Politika Belgeleri Kapsamında Spor ve Toplumsal Cinsiyet Politikaları”, *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*, C: 29, S: 3, 2018, ss. 114-130.
- KOCA, Canan; *Sporda Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Haritalama ve İzleme Çalışması*, CEİD Yayınları, Ankara, 2018.
- KOÇAK, Talat Emre; “CAS Kararlarına Karşı Başvurulabilecek Kanun Yolları”, *TFF Tamsaha Dergisi*, 2007b., s. 47.
- KOÇAK, Talat Emre; *Türkiye Futbol Federasyonu Tahkim Kurulu*, İstanbul Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2007a.
- KURU, Baki ve ARSLAN, Ramazan ve YILMAZ, Ejder; *Medeni Usul Hukuku*, 20. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2009.
- LAWSON, Tony ve Joan, GARROD; *Dictionary of Sociology*, Taylor & Francis Group, London, 2001.

- LEWANDOWSKI, Wojciech; "The Implications of the Recent Jurisprudence of the Court of Justice of the European Union for the Protection of the Fundamental Rights of Athletes and the Regulatory Autonomy of Sporting Federations", *Tilburg Law Review*, C: 25, S: 1 2020, ss. 55-66.
- LINDHOLM, Johan; "A legit supreme court of world sports? The CAS(e) for reform" *The International Sports Law Journal*, C: 21, S: 1-2, 2021, ss 1-5.
- MEIER, Henk Erik ve GARCIA, Borja; 'Protecting Private Transnational Authority against Public Intervention: FIFA's Power over National Governments', *Public Administration*, C: 93, S: 4, Wiley, ABD, 2015, ss. 890-906.
- MOSES, Margaret L.; *The Principles and Practice of Internatioal Commercial Arbitration*, Cambridge University Press, Cambridge, 2017.
- ONUR, Hilal; "Öteki Sorunsalının "Alterite" Kavramı Çerçevesinde Yeniden Okunması Üzerine Bir Deneme", *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakülte Dergisi*, C: 21, S: 2, 2003, ss. 255-277.
- P. BUTZLER, Bodo P. ve SCHODDERT, Lisa; "Constitutionalizing FIFA: Promises and Challenges", *Tilburg Law Review*, C: 25, S: 1, 2020, ss. 40-54.
- POROY, Mehmet Akif; "Yatay İlişkilerde Pozitif Sorumluluk İnsan Haklarının Yatay İlişkilerde Geçerliliği", *İstanbul Barosu Dergisi*, C: 80, S: 3, 2006, ss. 1005-1011.
- QURAIISHI, Muzammil ve PHILBURN, Rob; *Researching Racism: A Guidebook for Academics and Professional Investigators*, SAGE Publications, California, 2015.
- RUGGIE, John G.; *For Game For World*, Harvard University, 2016.
- SAYAR, Mustafa Kemal; *Avrupa Birliği Ülkelerinde İslamofobi*, Karadeniz Teknik Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, Trabzon, 2014.
- SPENCER, Stephen; *Race and Ethnicity: Culture, Identity and Representation*, Routledge, İkinci Baskı, London, 2014.
- Sporda Hak İhlalleri ve Denetim Çalıştay Raporu, T.C. Kamu Denetçiliği Kurumu Yayınları, Ankara, 2018.
- SUNAY, Reyhan; "İnsan Haklarının Yatay Etkisi ve Devletlerin Sorumluluğu", *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C: 23, S: 1, 2015, ss. 9-52.
- TANÖR, Bülent; *Anayasa Hukukunda Sosyal Haklar*, May Yayınları, İstanbul, 1978.

- TAŞ, İlkay, ŞEMŞİT Sühal ve Sedef EYLEMER; “Avrupa Birliği Örneğinde Uluslararası Spor Politikasının Gelişimi: Ekonomik, Sosyal ve Siyasal Boyut”, Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi, 2013, C: 4, S: 9, ss. 136-151.
- UYGUN, Oktay; “İnsan Hakları Kuramı”, İnsan Hakları, ALPKAYA Gökçen ve Diğerleri, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2000.
- UZ, Abdullah; “Sporla İlgili Uyuşmazlıkların Çözümünde Zorunlu Tahkim Yolu: Tahkim Kurulları ve Kararlarının Niteliği Üzerine”, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, S: 11, 2011, ss. 241-296.
- VIEWEG, Klaus; “Spor Hukukunun Büyüsü”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C: 1, S: 1, 2010, ss. 1-39.
- VORSTER, J.M.; “Racism, Xenophobia and Human Rights”, The Ecumenical Review, C: 54, S: 3, 2002, ss. 296-312.
- WEATHERILL, Stephen; “Is The Pyramid Compatible with EC Law?”, ASSER International Sports Law Series, TMC Asser Press, Lahey, 2014, ss. 295-309.
- YU, Hong-lin; “A Theoretical Overview of the Foundations of International Commercial Arbitration”, Contemporary Asia Arbitration Journal, C: 1, S: 2, 2008, ss. 255-286.

DİJİTAL KAYNAKLAR

- Anayasa Mahkemesi Kararları, Dijital Erişim: <https://www.anayasa.gov.tr/tr/kararlar-bilgi-bankasi/> (Erişim Tarihi: 4 Mayıs 2021).
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları, Dijital Erişim: <https://hudoc.echr.coe.int> (Erişim Tarihi: 4 Mayıs 2021).
- Avrupa Mahkemesi Raporları, Dijital Erişim: <https://eur-lex.europa.eu/collect ion/eu-law/eu-case-law.html> (Erişim Tarihi: 4 Mayıs 2021).
- CAS İçtihatları, Dijital Erişim: <http://jurisprudence.tas-cas.org> (Erişim Tarihi: 4 Mayıs 2021).
- FIFA İçtihatları, Dijital Erişim: <https://www.fifa.com/who-we-are/legal/judicial-bodies/> (Erişim Tarihi: 4 Mayıs 2021).
- <https://64parishes.org/entry/knights-of-the-white-camellia> (Erişim Tarihi: 10 Nisan 2021).

- <https://symbolsage.com/sun-cross-meaning/> (Erişim Tarihi: 5 Nisan 2021).
- https://tr.wikipedia.org/wiki/Hitler_selamı (Erişim Tarihi: 30 Mart 2021).
- [https://tr.wikipedia.org/wiki/Kara_Güneş_\(sembol\)](https://tr.wikipedia.org/wiki/Kara_Güneş_(sembol)) (Erişim Tarihi: 12 Nisan 2021).
- https://tr.wikipedia.org/wiki/Ku_Klux_Klan (Erişim Tarihi: 5 Nisan 2021).
- <https://tr.wikipedia.org/wiki/Pegida> (Erişim Tarihi: 17 Nisan 2021).
- <https://www.adl.org/education/references/hate-symbols/sieg-heil> (Erişim Tarihi: 30 Mart 2021).
- <https://www.adl.org/education/references/hate-symbols/triskele> (Erişim Tarihi: 12 Nisan 2021).
- <https://www.adl.org/resources/glossary-terms/extreme-right-radical-right-far-right> (Erişim Tarihi: 1 Nisan 2021).
- <https://www.bkms-system.net/bkwebanon/report/clientInfo?cin=bkms&c=1&language=eng> (Erişim Tarihi: 6 Ocak 2021).
- <https://www.bloodandhonourworldwide.co.uk/bhww/> (Erişim Tarihi: 12 Nisan 2021).
- <https://www.britannica.com/topic/Celt-people> (Erişim Tarihi: 4 Nisan 2021).
- <https://www.britannica.com/topic/Confederate-States-of-America> (Erişim Tarihi: 4 Nisan 2021).
- <https://www.britannica.com/topic/SA-Nazi-organization> (Erişim Tarihi: 14 Nisan 2021).
- <https://www.britannica.com/topic/SS> (Erişim Tarihi: 11 Nisan 2021).
- <https://www.britannica.com/topic/white-supremacy> (Erişim Tarihi: 5 Nisan 2021).
- <https://www.counterextremism.com/supremacy/combat-18> (Erişim Tarihi: 11 Nisan 2021).
- <https://www.counterextremism.com/supremacy/english-defence-league-edl> (Erişim Tarihi: 17 Nisan 2021).
- <https://www.faren.net/about-fare/> (Erişim Tarihi: 8 Mayıs 2021).
- <https://www.faren.net/news/afc-recognise-japanese-rising-sun-flag-discriminatory/> (Erişim Tarihi: 4 Nisan 2021).

- <https://www.fifa.com/who-we-are/news/fifa-executive-committee-sets-presidential-election-for-26-february-20-2666448> (Erişim Tarihi: 4 Kasım 2020).
- <https://www.fifa.com/who-we-are/news/the-deportivo-coruna-case-fine-and-ban-the-president-lendoiro-70184> (Erişim Tarihi: 4 Mayıs 2021).
- <https://www.fifa.com/worldcup/news/fifa-sanctions-several-football-associations-after-discriminatory-chan-2755350> (Erişim Tarihi: 5 Ocak 2021).
- <https://www.forbes.com/sites/kellyphillipserb/2014/06/16/world-cup-mania-figuring-out-fifa-soccer-tax/?sh=5f0a95ab44a7> (Erişim Tarihi: 24 Aralık 2020).
- <https://www.foxsports.com/soccer/fifa-world-cup/history> (Erişim Tarihi: 13 Kasım 2020).
- <https://www.independent.co.uk/sport/football/news/what-quenelle-nicolas-ane-lka-banned-five-matches-performing-gesture-premier-league-match-9158322.html> (Erişim Tarihi: 1 Nisan 2021).
- <https://www.jewishvirtuallibrary.org/neo-nazism-2> (Erişim Tarihi: 1 Nisan 2021).
- <https://www.kickitout.org/about-us> (Erişim Tarihi: 29 Mart 2021).
- <https://www.kickitout.org/Handlers/Download.ashx?IDMF=6bacb4ea-3de7-43d3-b3df-a191adf6a559> (Erişim Tarihi: 29 Mart 2021).
- https://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/Detay2/Fair_Play/28/1 (Erişim Tarihi: 22 Kasım 2020).
- <https://www.splcenter.org/fighting-hate/extremist-files/ideology/white-nationalist> (Erişim Tarihi: 12 Nisan 2021).
- <https://www.swissarbitrationdecisions.com/jurisdiction-of-the-cas-arbitral-clause-by-reference-to-regulati> (Erişim Tarihi: 21 Mayıs 2021).
- <https://www.tas-cas.org/en/general-information/history-of-the-cas.html> (Erişim Tarihi: 16 Mayıs 2021).
- <https://www.theguardian.com/football/2004/jun/22/euro2004.sport9> (4_ (Erişim Tarihi: 13 Nisan 2021).
- <https://www.thepfa.com/-/media/Files/pfa-charity-ai-research-study.pdf?la=en> (Erişim Tarihi: 29 Mart 2021).

<https://www.uefa.com/futsaleuro/news/0257-0def66230437-f2a41aa5a9ce-1000--ten-match-ban-for-belgium-s-omar-rahou/?referrer=/disciplinary/news/newsid=2067456> (Erişim Tarihi: 1 Nisan 2021).

<https://www.uefa.com/insideuefa/social-responsibility/news/0254-0d7de525d633-bc8a31d550d8-1000--euro-respect-campaign-launched/> (Erişim Tarihi: 8 Mayıs 2021).

<https://www.uefa.com/insideuefa/social-responsibility/overview/> (Erişim Tarihi 4 Kasım 2020).

PHILLIPS, Kelly; “World Cup Mania: Figuring Out FIFA, Soccer & Tax”, <https://www.forbes.com/sites/kellyphillipsrb/2014/06/16/world-cup-mania-figuring-out-fifa-soccer-tax/?sh=5f0a95ab44a7> (Erişim Tarihi: 24 Aralık 2020).

Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlüğü. Dijital Erişim: www.tdk.gov.tr (Erişim tarihi: 15 Ocak 2021).

UEFA İçtihatları, Dijital Erişim: <https://disciplinary.uefa.com/cases/> (Erişim Tarihi: 4 Mayıs 2021).

BELGELER

2026 FIFA Dünya Kupası Final Müsabakasının Yerinin Seçilmesine İlişkin FIFA Yönetmeliği, Dijital Erişim: <https://img.fifa.com/image/upload/stwvxqphxp3o96jxwqor.pdf> (Erişim Tarihi: 1 Ocak 2021).

2026 FIFA Dünya Kupası İin Teklif Verme Süreci Kılavuzu, Dijital Erişim: <https://img.fifa.com/image/upload/hgopypqftviladnm7q90.pdf> (Erişim Tarihi: 1 Ocak 2021).

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Dijital Erişim: https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_TUR.pdf (Erişim Tarihi: 12 Kasım 2020).

Avrupa Spor Şartı, Dijital Erişim: <https://rm.coe.int/16804c9dbb> (Erişim Tarihi: 12 Kasım 2020).

Berlin Deklarasyonu, Dijital Erişim: <http://unescoittralee.com/wp-content/uploads/2017/11/Dec-of-Berlin-English.pdf> (Erişim Tarihi: 22 Kasım 2020).

Birleşmiş Milletler İş Dünyası ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri, Dijital Erişim: https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinessshr_en.pdf (Erişim Tarihi: 17 Aralık 2020).

- Birleşmiş Milletler UNESCO Uluslararası Beden Eğitimi, Fiziksel Aktivite ve Spor Şartı, Dijital Erişim: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000235409> (Erişim Tarihi: 22 Kasım 2020).
- CAS Kodları, Dijital Erişim: <https://www.tas-cas.org/en/arbitration/code-procedural-rules.html> (Erişim Tarihi: 10 Ocak 2021).
- FIFA Ayrımcılık ve Çeşitlilik Üzerine Kılavuzu, Dijital Erişim: <https://resources.fifa.com/image/upload/diversity-and-anti-discrimination-at-fifa.pdf?cloudid=arn2ylavxd26pnn2l83i> (Erişim Tarihi: 28 Mart 2021).
- FIFA Disiplin Kodu, Dijital Erişim: <https://resources.fifa.com/image/upload/fifa-disciplinary-code-2019-edition.pdf?cloudid=i8zsik8xws0pyl8uay9i> (Erişim Tarihi: 5 Mayıs 2021).
- FIFA İnsan Hakları Danışma Kurulu Raporları, Dijital Erişim: <https://www.fifa.com/who-we-are/official-documents/> (Erişim Tarihi: 1 Ocak 2021).
- FIFA İnsan Hakları Politikası, Dijital Erişim: <https://img.fifa.com/image/upload/kr05dqyhwr1uhqy2lh6r.pdf> (Erişim Tarihi: 1 Ocak 2021).
- FIFA Statüsü, Dijital Erişim: <https://resources.fifa.com/image/upload/fifa-statutes-2020.pdf?cloudid=viz2gmyb5x0pd24qrhrx> (Erişim Tarihi: 3 Ocak 2021).
- Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü İşletme Yönetmeliği, Dijital Erişim: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=9656&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5> (Erişim Tarihi: 5 Aralık 2020).
- Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Sponsorluk Yönetmeliği, Dijital Erişim: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2005/12/20051222-6.htm> (Erişim Tarihi: 5 Aralık 2020).
- ICAS Statüleri, Dijital Erişim: <https://www.tas-cas.org/en/icas/code-icas-statutes.html> (Erişim Tarihi: 10 Ocak 2021).
- IOC 2024 Ev Sahibi Şehir Sözleşmesi, Dijital Erişim: <https://stillmed.olympic.org/media/Document%20Library/OlympicOrg/Documents/Host-City-Elections/XXXIII-Olympiad-2024/Host-City-Contract-2024-Principles.pdf> (Erişim Tarihi: 13 Ocak 2021).
- İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (İHEB), Dijital Erişim: https://www.ohchr.org/EN/UDHR/Documents/UDHR_Translations/trk.pdf (Erişim Tarihi: 12 Kasım 2020).

- Olimpik Antlaşma, Dijital Erişim: https://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/Upload/Menu/624923_ioc_antlasmasi.pdf (Erişim Tarihi: 22 Kasım 2020).
- Oyuncu Hakları Evrensel Beyannamesi, Dijital Erişim: https://www.uniglobalunion.org/sites/default/files/files/news/official_udpr.pdf (Erişim Tarihi: 1 Aralık 2020).
- Spor Etiği Kuralları, Dijital Erişim: <https://rm.coe.int/16805cecaa> (Erişim tarihi: 28 Kasım 2020).
- Spor Üzerine Beyaz Kitap, Dijital Erişim: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52007DC0391> (Erişim tarihi: 28 Kasım 2020).
- Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun, Dijital Erişim: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6222.pdf> (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2020).
- Türkiye Atletizm Federasyonu Disiplin Talimatı, Dijital Erişim: http://www.taf.org.tr/wp-content/uploads/2016/02/Disiplin_talimati_16.12.2015.pdf (Erişim Tarihi: 11 Aralık 2020).
- Türkiye Basketbol Federasyonu Disiplin Talimatı, Dijital Erişim: <https://www.tbf.org.tr/docs/default-source/mevzuat/yonergeler/disiplin-talimati.pdf?sfvrsn=4> (Erişim Tarihi: 7 Aralık 2020).
- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Dijital Erişim: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2709.pdf> (Erişim tarihi: 17 Kasım 2020).
- Türkiye Futbol Federasyonu Disiplin Talimatı, Dijital Erişim: <https://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/TALIMATLAR/Futbol-Disiplin-Talimati.pdf> (Erişim Tarihi: 5 Mayıs 2021).
- Türkiye Futbol Federasyonu Etik Kurulu Talimatı, Dijital Erişim: <https://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/TALIMATLAR/Etik-Kurulu-Talimati.pdf> (Erişim Tarihi 1 Aralık 2020).
- Türkiye Futbol Federasyonu Kulüp Lisans ve Finansal Fair Play Talimatı, Dijital Erişim: <https://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/TALIMATLAR/KLFFP-Talimati.pdf> (Erişim Tarihi: 1 Aralık 2020).
- Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, Dijital Erişim: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5894.pdf> (Erişim Tarihi 5 Mayıs 2021).

- Türkiye Futbol Federasyonu Statüsü, Dijital Erişim: <https://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/TFF-KANUN-STATU/TFF-Statusu.pdf> (Erişim Tarihi: 1 Aralık 2020).
- Türkiye Futbol Federasyonu Tahkim Kurulu Talimatı, Dijital Erişim: <https://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/TALIMATLAR/Tahkim-Kurulu-Talimatı.pdf> (Erişim Tarihi: 15 Mayıs 2021).
- Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Tüzüğü, Dijital Erişim: https://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/Upload/Menu/812495_tuzuk.pdf (Erişim Tarihi: 6 Aralık 2020).
- Türkiye Üniversite Sporları Federasyonu Etik İlkeleri, Dijital Erişim: <http://www.tusf.org/Data/Sites/1/etik-kurul/tusf-etik-değerleri.pdf> (Erişim Tarihi: 11 Aralık 2020).
- Türkiye Voleybol Federasyonu Disiplin Talimatı, Dijital Erişim: <https://www.tvf.org.tr/tvf-talimatlar/> (Erişim Tarihi: 8 Aralık 2020).
- UEFA Disiplin Yönetmeliği, Dijital Erişim: https://documents.uefa.com/v/u/ZNsWJsRSmOuSS2Ql_y8~qQ (Erişim Tarihi: 5 Mayıs 2021).
- UEFA Euro 2024 Turnuva Gereksinimleri, Dijital Erişim: https://www.uefa.com/MultimediaFiles/Download/OfficialDocument/uefaorg/Regulations/02/46/30/61/2463061_DOWNLOAD.pdf (Erişim Tarihi: 11 Ocak 2021).
- UEFA Statüsü, Dijital Erişim: https://documents.uefa.com/v/u/_CJ2HRiZAu~Wo6ytlRy1~g (Erişim Tarihi: 5 Mayıs 2021).

Dr. İnanç İŞTEN

Antalya Bilim Üniversitesi
Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Muhakemesi
Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Türk Ceza Hukukunda
SUÇLARIN İÇTİMAI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Ceza Hukukunda Suçların İctimai
İnanç İşten

Hukuk Yayınları Dizisi – 2943

Birinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 21 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, Ali Nevzat:** *Gerekçeli – Karşılaştırmalı ve Açıklamalı Yeni Türk Ceza Kanunu*, 2005, (www.ceza-bb.adalet.gov.tr/makale/187.doc, erişim 24.09.2020).
- Akbulut, Berrin:** *Türk Ceza Kanunu İle Kabahatler Kanununun Genel Hükümlerinin Yaptırım Hükümleri Dışında Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi*, Ankara 2010.
- Akbulut, Berrin:** *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Ankara 2017.
- Akbulut, Berrin:** “Kasten Öldürme Suçunun Nitelikli Halleri (TCK m. 82)”, *Adalet Dergisi*, Sayı 65, 2020.
- Akkaya, Çetin:** “Suçların İçtimai Bağlamında Fiil Tekliği”, *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, Yıl 7, Sayı 13, Haziran 2019.
- Aksoy İpekcioğlu, Pervin:** “Türk Ceza Kanunu’nda Bileşik Suç”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 61, Sayı 1, 2012.
- Alacakaptan, Uğur:** *Suçun Unsurları*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No. 372, Ankara 1975.
- Antolisei, Francesco:** *Manuale di Diritto Penale Parte Generale*, Milano 1997.
- Arslan, Çetin:** “Memura Aktif Mukavemet Suçu ve Bazı Suçlarla İçtimai Sorunu”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 51, Sayı 2, Yıl 2002.
- Artuk, Mehmet Emin/Çınar, Ali Rıza:** “Yeni Bir Ceza Kanunu Arayışları ve Adalet Alt Komisyonu Tasarısı Üzerine Düşünceler”, *Türk Ceza Kanunu Reformu İkinci Kitap, (Makaleler, Görüşler, Raporlar)*, Ed. Teoman Ergül, TBB Yayını, Ankara 2004.
- Artuk, Mehmet Emin:** “Cinsel Taciz Suçu (TCK. m.105)”, *Çalışma ve Toplum*, Yıl 2006, Sayı 4.
- Artuk, Mehmet Emin/Gökçen, Ahmet/Alşahin, M. Emin/Çakır, Kerim:** *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Ankara 2021.

- Artuk, Mehmet Emin/Gökçen, Ahmet/Alşahin, M. Emin/Çakır, Kerim:** *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Ankara 2020.
- Bock, Dennis:** *Strafrecht Allgemeiner Teil*, 2018.
- Centel, Nur/Zafer, Hamide/Çakmut, Özlem:** *Türk Ceza Hukukuna Giriş*, İstanbul 2020.
- Copain, Carine:** “Les Conflits de Qualifications”, 16 juin 2010, s.6, Faculté de Droit Virtuelle, Université Lyon, (https://fdv-srv.univ-lyon3.fr/moodle/file.php/1/FPV2/Droit_penal/Droit_penal_general/2010_sem3_penal_general_06_qualification_conflits.pdf, erişim 30.06.2021)
- Çakmut, Özlem Yenerer:** “Türk Ceza Yasası’nda Terk Suçu (TCK m.97)”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt 65, Sayı 2, 2007.
- Çakmut, Özlem Yenerer:** “Kişiyi Hürriyetinden Yoksun Kılma Suçu (TCK m.109)”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, Cilt 19, Sayı 2, 2013.
- Çalışkan, Suat:** *Türk Ceza Hukukunda Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Suçları*, Ankara 2013.
- Değirmenci, Olgun:** “Uluslararası Ceza Mahkemelerinin Kararları Işığında Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Soykırım Suçu (TCK m. 76)”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı 70, 2007.
- Değirmenci, Olgun:** “Ceza Hukukunda Yanılma Kavramı ve Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Yanılma”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı 110, 2014.
- Demirbaş, Timur:** *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Ankara 2020.
- Demirtaş, Soner:** “Alman İctima Öğretisinde Doğal Hareket Tekliği”, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, Yıl 7, Sayı 28, Ekim 2016.
- Doğan, Koray:** “Tehlike Suçu ile Zarar Suçu Arasındaki Suçların İctimai Sorunu”, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, Yıl 5, Sayı 16, Ocak 2014.
- Dönmezer, Sulhi/Erman, Sahir:** *Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Genel Kısım, Cilt I*, İstanbul 1987.
- Dönmezer, Sulhi/Erman, Sahir:** *Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Genel Kısım, Cilt II*, İstanbul 1994.
- Dülger, Murat Volkan:** “Suçların Birleşmesine İlişkin Tanımlar, Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, *Leges Ceza Hukuku Dergisi*, Yıl 1 Sayı 1, Ocak-Nisan-2014.

- Dülger, Murat Volkan/Özkan, Onur/Bakdur, Merve:** “Ceza Hukukunda Hata ve Hataya Bağlanan Sonuçlar”, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, Yıl 12, Sayı 45, Ocak 2021.
- Ejder, Yılmaz:** *Hukuk Sözlüğü*, Ankara 1996.
- Elmas, Birsen:** *Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Suçları*, Ankara 2016.
- Erbaş, Rahime:** “İcrai veya İhmali Olarak Somut Olayda Davranışın Gerçekleştiriliş Biçiminin Tespiti Meselesi”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 21, Sayı 1, 2019.
- Erdem, Mustafa Ruhan:** “Suçun Konusunda Yanılma ve Sapma”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN’a Armağan, Cilt 21, Özel Sayı, 2019.
- Erdoğan, Yavuz:** “Bilişim Sistemine Girme ve Kalma Suçu”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 12, Özel Sayı, 2010.
- Erem, Faruk:** “Ceza Usulünde Kesin Hüküm”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 20, Sayı 1, 1963.
- Erem, Faruk:** *Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku*, Cilt I, Genel Hükümler, Ankara 1984.
- Erem, Faruk:** *Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku*, Cilt II, Genel Hükümler, Ankara 1985.
- Erem, Faruk:** *Türk Ceza Kanunu Şerhi, Genel Hükümler Cilt I*, Ankara 1993.
- Evik, Vesile Sonay:** “Suçluyu Kayırma Suçu”, *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, Cilt I, 2010/1.
- Evik, Vesile Sonay:** “Suç İşlemek Amacıyla Örgütlenme Suçu”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, Cilt 19, Sayı 2, 2013.
- Feyzioğlu, Metin/Güngör, Devrim:** “Bir Suç İçin Bir Ceza Verilir İlkesinin İhlali: TCK md.142-4”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 56, Sayı 1, 2007.
- Fiandaca, Giovanni/Musco, Enzo:** *Diritto Penale Parte Generale*, Bologna 2007.
- Freund, Georg/Rostalski, Frauke:** *Strafrecht Allgemeiner Teil, Personale Straftatlehre*, 3. Aufl., 2019.
- Fucini, Sébastien:** “Principe ne bis in idem: rejet du cumul pour les mêmes faits du recel et du blanchiment”, 07.11.2016, (https://www.dalloz-actualite.fr/flash/principe-ne-bis-idem-rejet-du-cumul-pour-memes-faits-du-recel-et-du-blanchiment#results_box, erişim 20.03.2021).

- Fucini, Sébastien:** “Rejet du cumul des violences et d’autres infractions pour les mêmes faits”, 15.02.2018, (https://www.dalloz-actualite.fr/flash/rejet-du-cumul-des-violences-et-d-autres-infractions-pour-memes-faits#results_box, erişim 20.06.2021).
- Fucini, Sébastien:** “Principe *ne bis in idem* et cumul de qualifications: régression de la protection?”, 16.05.2019, (https://www.dalloz-actualite.fr/flash/principe-ne-bis-idem-et-cumul-de-qualifications-regression-de-protection#results_box, erişim 20.06.2021).
- Fucini, Sébastien:** “Principe *ne bis in idem*: interdiction limitée du cumul de qualifications”, 05.12.2019, (https://www.dalloz-actualite.fr/flash/principe-ne-bis-idem-interdiction-limitee-du-cumul-de-qualifications#results_box, erişim 20.06.2021).
- Giyik, Abdulkaki:** “İmar Kirliliğine Neden Olma Suçu”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı 134, 2018.
- Gallois, Julie:** “ABS et blanchiment d’ABS: confirmation de l’impossible cumul d’infractions procédant de faits indissociables”, 18.01.2017, (https://www.dalloz-actualite.fr/flash/abs-et-blanchiment-d-abs-confirmation-de-l-impossible-cumul-d-infractions-procedant-de-faits-i#results_box, erişim 20.06.2021).
- Goudjille, Sofian:** “Principe *ne bis in idem*: rejet du cumul des délits de détention de dépôt d’armes et d’association de malfaiteurs”, 30.04.2020, (<https://www.dalloz-actualite.fr/flash/principe-ne-bis-idem-rejet-du-cumul-des-delits-de-detention-de-depot-d-armes-et-d-association-#.YQPXrL0zbIU>, erişim 20.06.2021).
- Gökçen, Ahmet/Balcı, Murat:** “Kasten Öldürme Suçu (TCK m. 81)”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Cilt 17, Sayı 1-2, 2011.
- Göktürk, Neslihan:** *Fikri İçtima*, Ankara 2013.
- Göktürk, Neslihan:** “Türk Hukuku’nda Suçların İçtima”, *Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi*, Cilt 2, Sayı 1-2, 2014.
- Göktürk, Neslihan:** “Kişiler Arasındaki Konuşmaların Dinlenmesi ve Kayda Alınması Suçu (TCK m. 133)”, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, Yıl 7, Sayı 24, Ocak 2016.
- Gropp, Walter:** *Strafrecht Allgemeiner Teil*, 4. ergänzte und terminologisch überarbeitete Aufl., 2015.

- Hafızoğulları, Zeki:** *Ceza Normu*, Ankara 1987.
- Hafızoğulları, Zeki:** “Türk Ceza Hukukunun Esasları, Pazar Ekonomisinin Oluşması ve İşlemesinde Önemi”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 43, Sayı 1, 1993.
- Hafızoğulları, Zeki/Kurşun, Günel:** “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Bileşik Suçun Tanımı Hakkında”, *Ankara Barosu Dergisi*, Yıl 65, Sayı 3, Yaz 2007.
- Hafızoğulları, Zeki/Güngör, Devrim:** “Türk Ceza Hukukunda Suçların Tasnifi”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı 69, 2007.
- Hafızoğulları, Zeki/Özen, Muharrem:** “Görev Sırasında Din Hizmetlerini Kötüye Kullanma Suçları (TCK. m.219)”, *Ankara Barosu Dergisi*, 2011, Sayı 3.
- Hafızoğulları, Zeki/Küçüktaşdemir, Özgür:** “Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk”, *Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 1, Sayı 2, 2015.
- Hafızoğulları, Zeki:** “Anayasanın Zorla Değiştirilmesine Kalkışma Suçu”, *Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 1, Sayı 1, 2015.
- Hafızoğulları, Zeki/Özen, Muharrem:** *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Ankara 2017.
- Hakeri, Hakan:** “Alman Ceza Hukuku’nda Müteselsil Suç”, *KHUKA*, Yıl 2, Ekim 1999.
- Hakeri, Hakan:** “Alman Hukuku’nun Türk Ceza Hukuku’na Etkisi”, *Hukuk Köprüsü Dergisi/Rechtsbrücke*, Sayı 1, 2012.
- Hakeri, Hakan:** *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Ankara 2021.
- Hilgendorf, Eric/Valerius, Brian:** *Alman Ceza Hukuku Genel Kısım*, çev. Salih Oktar, Ankara 2021.
- İçel, Kayıhan:** “Fikri İhtima Üzerinde Bir İnceleme”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt 30, Sayı 1-2, 1964.
- İçel, Kayıhan:** “Takibatın Başlamasından Sonra Gerçekleşen Fiiller Teselsüle Sokulabilir mi?”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt 33, Sayı 3-4, 1967.
- İçel, Kayıhan:** *Suçların İhtimai*, İstanbul 1972.
- İçel, Kayıhan:** “Görünüşte Birleşme (İhtima) İlkeleri ve Yeni Türk Ceza Kanunu”, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Yıl 7, Sayı 14, Güz 2008.

- İçel, Kayıhan:** “Ceza Hukukunda Özel-Genel Norm İlişkisinin Hukuksal Niteliğine ve Özelliklerine Uymayan Uygulamalar”, *İstanbul Barosu Dergisi*, Cilt 89, Sayı 5, Eylül-Ekim 2015.
- İçel, Kayıhan:** *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, İstanbul 2017.
- İşten, İnanç:** “Anayasa Mahkemesi’nin İptal Kararları ve Yasal Değişiklikler Çerçevesinde Çocukların Cinsel İstismarı Suçu”, *Uluslararası Antalya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Sayı 9, Haziran 2017.
- İşten, İnanç:** “Kullanmak İçin Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Satın Almak, Kabul Etmek veya Bulundurmak ya da Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kullanmak Suçu”, *Yargıtay Dergisi*, Cilt 45, Sayı 2, Nisan 2019.
- İşten, İnanç:** “İşkence Yasağı ve Türk Ceza Hukukundaki Yansımaları”, *Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 6, Sayı 1, Ocak 2020.
- Jeschek, Hans Heinrich:** *Almanya Federal Cumhuriyeti Ceza Hukukuna Giriş*, çev. Feridun Yenisey, İstanbul, 2007.
- Kangal, Zeynel T.:** “Ceza Kanunlarının Zaman Bakımından Uygulanması”, *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, Cilt I, 2010/1.
- Kaplan, Mahmut:** “Edimin İfasına Fesat Karıştırma Suçu”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt 71, Sayı 1, 2013.
- Karakaş Doğan, Fatma:** “Suçların ve Cezaların İçtimai”, *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, Cilt I, 2010/1.
- Karakaş Doğan, Fatma:** “Türk Ceza Hukukunda Cezaların İçtimai Kurumunun Düzenlenmesi Gerektiği Üzerine”, *Ankara Barosu Dergisi*, Sayı 3, 2011.
- Karakaş Doğan, Fatma:** *Türk Ceza Hukukunda Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Suçları*, İstanbul 2015.
- Katoğlu, Tuğrul:** “Ceza Hukukunda Suçun Mağduru Kavramının Sınırları”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 61, Sayı 2, 2012.
- Keyman, Selahattin:** “Cürmi Fiilin Yapısal Unsuru Olarak Hareket”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 40, Sayı 1, Mayıs 1988.
- Kiziroğlu, Serap Keskin:** “Türk Ceza Hukukunda Çocuk Düşürtme, Düşürme ve Kısırlaştırma Suçları”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, Cilt 19, Sayı 2, 2013.

- Koca, Mahmut:** “Suçun Özel Görünüş Şekillerine İlişkin Yargıtay İçtihatlarının Değerlendirilmesi”, *Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi*, Cilt 3, Sayı 2, 2015.
- Koca, Mahmut/Üzülmez, İlhan:** “Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu (TCK m. 135)”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN’a Armağan, Cilt 21, Özel Sayı, 2019.
- Koca, Mahmut/Üzülmez, İlhan:** *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Ankara 2019.
- Koca, Mahmut/Üzülmez, İlhan:** *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Ankara 2020.
- Koca, Mahmut/Üzülmez, İlhan:** “Taksirli Suçların Teorik Yapısı ve Bu Bağlamda İş Kazalarından Kaynaklanan Cezai Sorumluluğa İlişkin Değerlendirmeler”, *Adalet Dergisi*, Sayı 64, 2020.
- Kunter, Nurullah:** “Fikri İçtima Sebebiyle Suçların Birleştirilmesi”, *İstanbul Hukuk Mecmuası*, Cilt 14, Sayı 1-2, 1948.
- Kurt Yücekul, Gülşah:** “Türk Ceza Kanununun 220/4. Maddesinin, Bileşik Suçu Düzenleyen 42. Madde Karşısında Uygulanabilirliği Üzerine Bir Değerlendirme”, *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, Cilt II, 2010/1.
- Maden, Mehmet:** “Bir Tehlike Suçu Olarak “Gürültüye Neden Olma” (TCK, m. 183) ve Tehlike Suçlarına İlişkin Genel Tespitler”, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 25, Sayı 1, Yıl 2021.
- Mahmutoğlu, Fatih Selami:** “TBMM Adalet Komisyonu’nda Kabul Edilen Türk Ceza Kanunu Tasarısı Hakkında Görüş”, *Türk Ceza Kanunu Reformu İkinci Kitap, (Makaleler, Görüşler, Raporlar)*, Ed. Teoman Ergül, TBB Yayını, Ankara 2004.
- Mahmutoğlu, Fatih Selami:** “Aleyhe Bozma Yasağı – Kesin Hükümün Engelleyici Etkisi - Lehe Yasa Kuralının Uygulanması - Somut Ceza-nın Saptanmasında Alt Sınırdan Uzaklaşılması”, *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, Cilt I, 2010/1.
- Majno, Luigi:** *Ceza Kanunu Şerhi, Türk ve İtalyan Ceza Kanunları*, Yargıtay Yayınları No: 3, Cilt 1, Ankara 1977.
- Mantovani, Ferrando:** *Diritto Penale*, Padova 2007.

- Memiş Kartal, Pınar:** “Türk Ceza Hukukunda Cebir Suçu (TCK M. 108)”, *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, Cilt II, 2010/1.
- Michiels, Olivier/Jacques, Elodie:** *Principes De Droit Penal, Notes sommaires et provisoires – 4e édition*, Année académique 2015-2016, (<https://orbi.uliege.be/bitstream/2268/188616/1/Syllabus%20Principes%20de%20droit%20pe%CC%81nal%202015-2016.pdf>, erişim 30.03.2021).
- Önder, Ayhan:** *Ceza Hukuku Dersleri*, İstanbul 1992.
- Özar, Süleyman:** *Türk Ceza Hukukunda Zamanaşımı*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2020.
- Özay, Hilal:** *İslam Ceza Hukukunun Temel Prensipleri*, Ankara 2019.
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar:** *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Ankara 2019.
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar:** *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Ankara 2019.
- Özen, Mustafa:** “Ceza Hukukunda Fikri İçtima”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı 73, 2007.
- Özen, Mustafa:** *Suçların İçtimaı (Zincirleme Suç - Fikri İçtima - Bileşik Suç)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2008.
- Özen, Mustafa:** “Non Bis İn İdem (Aynı Fiilden Dolayı İki Kez Yargılama Olmaz) İlkesi”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 14, Sayı 1, 2010.
- Özgenç, İzzet:** “Kavga Suçu (TCK.m.464) Üzerine Düşünceler”, *Yargıtay Dergisi*, Cilt 19, Sayı 4, Ekim 1993.
- Özgenç, İzzet:** *Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi (Genel Hükümler)*, Ankara 2006.
- Özgenç, İzzet/Üzülmez, İlhan/Göktürk, Neslihan:** *Ceza Hukukuna Giriş*, Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2476, Eskişehir 2012.
- Özgenç, İzzet:** *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Ankara 2018.
- Öztürk, Bahri/Erdem, M. Ruhan:** *Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku*, Ankara 2019.
- Roquesle, Alice:** “Admission du cumul des qualifications de faux et d’escroquerie”, 28 Octobre 2020, (<https://www.dalloz-actualite.fr/flash/admission-du-cumul-des-qualifications-de-faux-et-d-escroquerie#>, YQKaHb0zZ1s, erişim 20.06.2021).

- Sancar, Türkan Yalçın:** “Yeni Türk Ceza Kanunu’nda ‘Zincirleme Suç’”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı 70, 2007.
- Selçuk, Sami:** “Kavramlar, Adlandırmalar ve Kararlar”, *Yargıtay Dergisi*, Cilt 19, Sayı 4, Ekim 1993.
- Soyaslan, Doğan:** *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Ankara 2020.
- Sözüer, Adem:** *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi Ceza Hukuku Genel Hükümler Uzaktan Eğitim Programı, s.138, (http://auzeftkitap.istanbul.edu.tr/kitap/adalet_ao/cezahgh.pdf, erişim 25.04.2021).
- Sözüer, Adem:** “Türk Hukukunda Af, 4454 ve 4616 sayılı Kanunlarda Öngörülen Şartla Salıverilmeye ve Ertelemeye İlişkin Hükümlerin Hukuksal Niteliği ile Bu Hükümlerin Anayasaya Uygunluğu Sorunu”, *Anayasa Yargısı Dergisi*, Cilt 18, 2001.
- Sözüer, Adem:** “Türk Ceza Hukuku Reformu: Dünü, Bugünü ve Yarını”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN’a Armağan, Cilt 21, Özel Sayı, 2019.
- Şen, Ersan:** “Kaçakçılık Suçlarında Fikri İctima”, 18 Ağustos 2014, (<https://www.hukukihaber.net/kacakcilik-suclarinda-fikri-ictima-makale,3561.html>, erişim 20.03.2021).
- Şen, Ersan:** “Ne Bis In Idem”, 16 Mart 2017, (<https://www.hukukihaber.net/ne-bis-in-idem-makale,5192.html>, erişim 20.06.2021).
- Şen, Ersan:** “Birden Fazla Neticenin Gerçekleştiği Ölümlü - Yaralanmalı Olaylarda Failin Kastının Belirlenmesi ve Fikri İctima”, 05 Kasım 2018, (<https://www.hukukihaber.net/birden-fazla-neticenin-gerceklestigi-olumlu-yaralanmali-olaylarda-failin-kastinin-belirlenmesi-ve-fikri-ictima-makale,6205.html>, erişim 20.03.2021).
- Taner, Fahri Gökçen:** “Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu Bir Bileşik Suç Mudur?”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 56, Sayı 2, 2007.
- Taner, Tahir:** *Ceza Hukuku Umumi Kısım*, İstanbul 1953.
- Taşkın, Ozan Ercan:** “Suç Siyaseti Tercihleriyle İtalyan Ceza Hukukunda Trafikte Öldürme Suçu”, *Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 5, Sayı 2, Temmuz 2019.
- Tezcan, Durmuş:** “Cezai Konularda Türk-İtalyan İlişkileri”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, Cilt 49, Sayı 1, Ocak 1994.

- Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/Önok, R. Murat:** *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, Ankara 2020.
- Topçu, Kemal:** *Kasten Yaralama Sonucu Ölüme Neden Olma*, Ankara 2013.
- Toroslu, Nevzat/Ersoy, Yüksel:** “Kanunlaşmaması Gereken Bir Tasarı”, *Türk Ceza Kanunu Reformu İkinci Kitap, (Makaleler, Görüşler, Raporlar)*, Ed. Teoman Ergül, TBB Yayını, Ankara 2004.
- Toroslu, Nevzat:** *Ceza Hukuku Genel Kısım*, Ankara 2015.
- Tosun, Öztekin:** “Müselssel Suçlar”, *İstanbul Hukuk Mecmuası*, Cilt 22, Sayı 1-4, 1957.
- Türkoğlu, Halide Gökçe:** “Glossator’lar”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Prof. Dr. Bülent TAHİROĞLU’na Armağan, Cilt 23, Sayı 3, 2017.
- Ünver, Yener:** *Ceza Hukukuyla Korunması Amaçlanan Hukuksal Değer*, Ankara 2003.
- Ünver, Yener:** “Türkiye’de Ceza Hukukunda Avrupa Hukukuna Uyum Çalışmaları Bağlamında Üçüncü Yargı Paketinin Genel Değerlendirilmesi”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, Cilt 19, Sayı 2, 2013.
- Ünver, Yener:** *İftira, Suç Uydurma, Suç Üstlenme, Yalan Tanıklık ve Bilirkişilik, İnfaz Kurumlarından Kaçma (TCK’da Düzenlenen Adliye Karşı Suçlar)*, Ankara 2019.
- Üzülmez, İlhan:** “Yeni Türk Ceza Kanununda Kişiyi Hürriyetinden Yoksun Kılma Suçu”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt XI, Sayı 1-2, Yıl 2007.
- Üzülmez, İlhan:** “Çocukların Cinsel İstismarı Suçu”, *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 4, Sayı 2, 2009.
- Üzülmez, İlhan:** “Görevi Kötüye Kullanma Suçu (TCK m. 257)”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt XVI, 2012, Sayı 1.
- Veldet, Hıfzı:** “İtalyan Hukukundaki Eski ve Yeni İstikametler”, *İstanbul Hukuk Mecmuası*, Cilt 9, Sayı 3-4, 1944.
- Viard, Mélanie:** “La qualification”, Juripol, 18.02.2009, (https://www.juripole.fr/Juripole_etudiant/html_melanie/Penal9.html, erişim 20.06.2021).
- Yalçın, Türkan/Köprülü, Timuçin:** *Ceza Hukuku Genel Hükümler Uygulamalı Çalışmaları*, Ankara 2019.

- Yarsuvat, Duygun/Bayraktar, Köksal vd.:** “Türk Ceza Kanunu Tasarısı Hakkında Galatasaray Üniversitesi’nin Görüşü”, *Türk Ceza Kanunu Reformu İkinci Kitap, (Makaleler, Görüşler, Raporlar)*, Ed. Teoman Ergül, TBB Yayını, Ankara 2004.
- Yavuz, Hakan A.:** “Türk Ceza Hukukunda Dava Zamanaşımı ve Olağanüstü Kanun Yolları İle İlişkisi”, *Adalet Dergisi*, Yıl 148, Dönem VI, Sayı 66, 2021/1.
- Yeğrim, Vakkas:** “Kişinin Hatırasına Hakaret”, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, Yıl 6, Sayı 22, Temmuz 2015.
- Yenidünya, A. Caner/İçer, Zafer:** “Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma Suçu”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, Cilt 19, Sayı 2, 2013.
- Yenisey, Feridun:** “Örgüt Suçu, Muhakemesi ve Gizli Tanık”, *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, Cilt I, 2010/1.
- Yenisey, Feridun/Plagemann, Gottfried:** *Alman Ceza Kanunu, Strafgesetzbuch (StGB)*, İstanbul 2015.
- Yerdelen, Erdal:** “Çifte Değerlendirme Yasağı”, *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 20, Sayı 2, Yıl 2012.
- Yerdelen, Erdal:** “Mütemadi (Kesintisiz) Suç”, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, Yıl 5, Sayı 18, Temmuz 2014.
- Yıldız, Ali Kemal:** “Kasten Yaralama Suçu”, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Yıl 14, Güz, Sayı 28, 2015/2.
- Yılmaz, Sacit:** “Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı 87, 2010.
- Yılmaz, Yeşim:** “İnsan Ticareti Suçu ve İctima Sorunu”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Prof. Dr. Bülent TAHIROĞLU’na Armağan, Cilt 23, Sayı 3, 2017.
- Yılmaz, Zahit:** “Türk Ceza Hukukunda Suçların İctimai Açısından Fiilin Tekliği Kavramı”, *Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof.Dr.İbrahim Dülger’in Anısına Armağan, Cilt 8, Sayı 16, Aralık 2020.
- Yokuş Sevrük, Handan:** “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı ve Cinsel Taciz Suçları”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Cilt 2, Sayı 57, 2005.

- Yokuş Sevük, Handan:** *Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kullanılmasına İlişkin Suçlar*, Ankara 2007.
- Yokuş Sevük, Handan:** “Haberleşmenin Gizliliğini İhlal Suçu”, *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 2008, Cilt 12-13, Sayı 16-17-18-19.
- Yokuş Sevük, Handan:** *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Ankara 2018.
- Yurtcan, Erdener:** *Yargıtay Kararları Işığında Türk Ceza Kanunu (Genel Hükümler)*, Cilt-1, Ankara 2015.
- Yurtcan, Erdener:** *Yargıtay Kararları Işığında Türk Ceza Kanunu (Genel Hükümler)*, Cilt-2, Ankara 2015.
- Yurtcan, Erdener:** *Yargıtay Kararları Işığında Uyuşturucu Suçları*, Ankara 2015.
- Yurtcan, Erdener:** *Yargıtay Kararları Işığında Cinsel Suçlar*, Ankara 2015.
- Yüce, Turhan Tufan:** *Ceza Hukuku Dersleri*, Cilt 1, Manisa 1982.
- Zafer, Hamide:** “Fuhşa Teşvik Suçunda Zincirleme Suçun Mağdura İlişkin Koşulunun Değerlendirilmesi”, *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, Cilt I, 2010/1.
- Zafer, Hamide:** *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, İstanbul 2015.

Dr. Ahmet YALÇIN

Cumhuriyet Savcısı

SUÇSUZLUK KARİNESİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Suçsuzluk Karinesi

Ahmet Yalçın

Hukuk Yayınları Dizisi – 2847

Birinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 83 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- AHTİHAN**, Canan, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşme’si Ve Türk Ceza Hukukunda Adil Yargılanma Hakkı Bağlamında Makul Sürede Yargılanma İlkesi”, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul - 2009.
- AKBULUT**, Berrin, “Delil Değerlendirme Yasakları”, FHD, S. 13, Aralık - 2013.
- AKBULUT**, Berrin, “Dış Beden Muayenesi”, TAAD, Y. 7, S. 27, Temmuz - 2016.
- AKBULUT**, Berrin/**AKSAN**, Murat, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaşma”, Seçkin Yayıncılık, 2. Baskı, Ankara – 2019.
- AKGÜNDÜZ**, Ahmet, “Osmanlı Devletinde ve Çağdaşı Olan Diğer Devletlerde İnsani Değerler ve Hukuk, Türklerde İnsani Değerler ve İnsan Hakları 2. Kitap, Osmanlı İmparatorluğu Dönemi”, Türk Kültürüne Hizmet Vakfı, Bayrak Yayıncılık Matbaacılık, İstanbul - 1993.
- AKKAŞ**, Ahmet Hulusi, “Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi Koruma Tedbirinin Şartlarında 6526 Sayılı Kanun İle Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi” TAAD, Y. 6, S. 21, Nisan - 2015.
- AKSOY**, Ramazan, “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması” AD, S. 31, 2008.
- AKYILMAZ**, Gül, “Osmanlı Hukukunda Masuniyet-i Şahsiyye İlkesi”, 1. Türk Hukuk Tarihi Kongresi Bildirileri, İstanbul. http://cdn.istanbul.edu.tr/FileHandler2.ashx?f=osmanli-hukukunda-masuniyet-i-sahsiyye-ilkesi_gul-akyilmaz_636903131582379666.pdf.
- AKYÜZ**, Umut, “Ceza Muhakemesi Hukuku Bağlamında Koruma Tedbirlerinden Dolayı Tazminat Sorumluluğu”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul - 2011.
- ALACAKAPTAN**, Uğur, “Haksız Tutma ve Yakalama Hallerinde Devletin Tazminat Verme Mükellefiyeti” <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/344/3567.pdf>.
- ALDEMİR**, Hüsnü, “Tutuklama” THD, C. 9, S. 100, Aralık - 2014.
- ALDEMİR**, Hüsnü, “Ceza Yargılamasında Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulleri”, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara – 2020.

- ALİEFENDİOĞLU**, Yılmaz, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Anayasal Açıdan Adil Yargılanma Hakkı”, http://www.anayasa.gov.tr/files/pdf/anayasa_yargisi/anyarg10/yaliefendi.pdf.
- ALTINAY**, Ahmet, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Tutuklama”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul - 2007.
- ALTINKÖK**, Serhat, “Bireysel Başvuru Açısından Suç Şüphelisi Olan Kişinin Yakalanması ve Tutulması/Gözetimine Alınması”, AÜHFD, S. 64(2), 2015.
- ALTIPARMAK**, Cüneyt, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Altıncı Maddesi Kapsamında Adil Yargılanma Hakkının Esasları”, TBB, S. 63 Y. 2006.
- ALTUNKAŞ**, Aysun, “Hukuka Aykırı Delil Teorisi Işığında İfade Alma ve Sorgu”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul - 2006.
- APAYDIN**, Cengiz, “Ceza Yargılamasında Uzlaşma”, THD, S. 139, Mart - 2018.
- APİŞ**, Özge, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Şüpheli/Sanığın Beden Muayenesi ve Vücudundan Örnek Alınması”, MÜHF-HAD, 18 (1), Y. 2012.
- ARSLAN**, Çetin/ÖZKUL, Fatih, “Yargı Kararları Işığında 1982 Anayasasında Suç ve Cezaya İlişkin Temel İlkelerin Değerlendirilmesi”, TAAD, Y. 4, S. 15, Ekim - 2013.
- ARTUK**, Mehmet Emin/GÖKCEN, Ahmet/YENİDÜNYA, A. Caner, “5237 Sayılı Kanuna Göre Hazırlanmış Ceza Hukuku Özel Hükümler”, Turhan Kitapevi, 6. Bası, Ankara - 2005.
- ALTUNKAŞ**, Aysun, a.g.m., s. 63, 64: http://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/pdf02/belge_cezadivani_b6-7.pdf.
- ARI**, Abdülselem, “Hz. Ömer’in Ebu Musa El Eş’ariye Gönderdiği Mektubun Yargılama Hukuku Açısından Analizi”, İHAD, S. 2, Y. 2003.
- ATALAY**, İbrahim Orkun, “Osmanlı Ceza Yargılama Usulü Hukuku Üzerine Bir Deneme”, EÜHFD, C. XI, S. 3-4.
- ATLIHAN**, Özen, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Sisteminde Adil Yargılanma Hakkının Temel Unsuru Olarak “Masumiyet Karinesi””, AÜEHFD, C. VIII, S. 3-4, Y. 2004.
- AYCI**, Emrullah, “Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul - 2012.
- AYDIN**, Çağrı Kan, “Adil Yargılanmanın Bir Unsuru Olarak Susma Hakkı”, TBB, Y. 23, S. 91, Ankara - Kasım-Aralık 2010.

- AYGÜN**, Aydın, “Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alma”, UMD, (<http://dergipark.gov.tr/download/article-file/271158>).
- BALCI**, Murat, “Kişi özgürlüğü ve Güvenliği Bağlamında Makul Sürede Serbest Bırakılma Hakkı”, CHD, S. 12, Y. 2010.
- BAŞARAN**, Başar, “Aleni Yargılanma Hakkı”, MD, S. 15, Mart - 1999.
- BAŞTÜRK**, İlhan, “Basın Kanunu’nda Kimlik Açıklama Yasağına Aykırılık Suçu”, TBBD, S. 86, Y. 2009.
- BAYTAR**, Serdar, “Koruma Tedbirlerinden Doğan Zararın Karşılansması”, TBBD, S. 61, Y. 2005.
- BAYRAKTAR**, Köksal, “İşkenceyi Önlemenin Yolları”, Bülent Davran’a Armağan, İstanbul - 1998.
- BECCARİA**, Cesare, “Suçlar ve Cezalar Hakkında” İtalyanca Aslından Çeviren Sami Selçuk, İmge Kitabevi, 6. Baskı, 2016.
- BEKRİ**, M. Nedim, “Ceza Muhakemesi Uygulamasında Uzlaşma”, AKÜHFD, S. 1, Haziran - 2016.
- BİLİR**, Faruk, “1982 Anayasa’sının 90. Maddesi Çerçevesinde Uluslararası Sözleşmeler ve İç Hukuka Etkisi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya -2007.
- BİNİCİ**, Kemal Cihat- **YAYLACI**, Onur, “Haksız Tutuklama ve Haksız Tutuklamalardan Kaynaklı Tazminat Davaları”, 46 Hukuk Gündemi, 2013/2,S.4.(<http://www.ankarabarsu.org.tr/sitler/ankarabarsu/hgdmakale/2013-2/10.pdf>).
- BİRTEK**, Fatih, “Kasten Öldürmeye Teşebbüs ve Kasten Yaralama Suçlarının Manevi Unsur Bakımından Ayırt Edilmesi” AÜHFD 2009, C. 58, S. 2.
- CENGİZ**, Serkan, **DEMİRAĞ**, Fahrettin, **ERGÜL**, Teoman, **MCBRİDE**, Jeremy, **TEZCAN**, Durmuş, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Ceza Yargılaması Kurum ve Kavramları,[http://www .anayasa .gov.tr/files/insan_haklari_mahkemesi/kitaplar/cezayargilamasi.pdf](http://www.anayasa.gov.tr/files/insan_haklari_mahkemesi/kitaplar/cezayargilamasi.pdf).
- CENTEL**, Nur “Dürüst Yargılama ve Medya Bakımından Demokrasi Kültürü”, AÜSBFD, C. 49, S. 3.
- CENTEL**, Nur, “İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararları Işığında Tutuklama Hukukuna Eleştirel Yaklaşım”, MÜHF- HAD, C. 17, S. 1-2.
- CENTEL**, Nur, “Tutuklama Uygulamasında Sorunlar”, İÜHFM, C. LXXI, S. 1, Y. 2013.
- CENTEL**, Nur/**ZAFER**, Hamide, “Ceza Muhakemesi Hukuku”, Beta Ya-

- yınları, İstanbul - 2003.
- CENTEL**, Nur/**ZAFER**, Hamide, “Ceza Muhakemesi Hukuku”, Yenilenmiş 3. Bası, Beta Yayınevi, İstanbul, Aralık - 2005.
- CİHAN**, Erol, “Ceza Muhakemesi Hukukunun Gayesi”, İÜHFM, C. 28, S. 1963/3-4.
- CİHAN**, Erol, “50. Yılda Ceza Muhakemesi Sujesi Olarak Sanığın Durumu ve Sorgusu”, İÜHFM, C.L, 1984/1-4.
- CLAUS**, Roxin, “İspat Hukukunun Esasları”, Çev. Yener Ünver, İTÜSBD, Y. 4, S.8, Güz 2005/2.
- ÇAKIR**, Kerim, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Gizliliğin İhlali Suçu ve Ceza Muhakemesi Hukuku İle İlişkisi”, MÜHF-HAD, C.18, S. 1.
- ÇAVUŞOĞLU**, Naz, “İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Avrupa Topluluk Hukukunda Temel Hak ve Hürriyetler Üzerine”, AÜSBF İnsan Hakları Merkezi Yayını, Ankara - 1994.
- ÇAYAN**, Gökhan, “Masumiyet Karinesi Doktrini”, TAAD, Y. 11, S. 42, Nisan - 2020.
- ÇELİK**, Adem, “1982 Anayasası’nda Adil Yargılanma Hakkı”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara - 2006.
- ÇELİK**, Adem, “AİHS ve Türk Hukukunda Masumiyet Karinesi (Suçsuzluk Karinesi)”, THD, C. 4, S. 36, Ağustos - 2009.
- ÇETİN**, Soner H., “Ceza Muhakemesi Kanunu’nda Uzlaşma”, TBBD, S. 82, Mayıs - 2009.
- ÇETİN**, Muhammed Sefa, “İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlarında Suçsuzluk Karinesi”, THD, C.13, S. 146, Ekim - 2018.
- ÇETİNKAYA**, Esra, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Hukuka Aykırı (Yasak) Delillerin İspat Hukukundaki Değeri” http://muharrembalci.com/yayinlarx.php?dosya_adi=154_
- ÇINAR**, Ali Rıza, “Hukuka Aykırı Kanıtlar”, TBBD, S. 55, Y. 2004.
- ÇINAR**, Muammer/**BAŞ**, Halime, “Ceza Yargılamasında Hukuka Aykırı Delilleri Değerlendirme Yasağı ve Usulsüz Ulaşılan Delillerin Akıbtı”, (www.muharrembalci.com/hukukdunyasi/makaleler/birikimlerI/73.pdf)
- ÇOLAK**, Haluk, “Yeni Türk Ceza Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu’nda Cezai Uyuşmazlıkların Alternatif Çözüm Yolu Olarak; Uzlaşma”, TBBD, S. 63, Mart - 2006.

- ÇUBUKLU**, Nazlı, “Ceza Yargılaması Hukukunda Tutuklama”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara - 2015.
- DEĞİRMENCİ**, Olgun, “Ceza Muhakemesinde Basit Yargılama Usulü (CMK m. 251-252), THD, 15/1, 2020.
- DEĞİRMENCİ**, Olgun, “Ceza Muhakemesinde Seri Muhakeme Usulü (CMK m. 250), ABAD, Ocak-Haziran – 2020.
- DEMİRBAŞ**, Timur, “Sanığın Hazırlık Soruşturmasında İfadesinin Alınması” İstanbul - 1996.
- DEMİRKOL**, Selami, “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihatları Işığında Adil Yargılanma Hakkı”.
- DİLEKÇİ**, Cansu, “Mukayeseli Hukukta ve AİHM Kararlarında Hukuka Aykırı Delillerin Yeri”, THD, S. 61, Eylül - 2011.
- DİZDAR**, Emre, “Ceza Muhakemesinde Hukuka Aykırı Delillerin Değerlendirilmesi”, FÜHFD, S. 2, Y. Temmuz - 2015.
- DOĞAN**, Koray “Ceza Muhakemesinde Belirsizlik, Kuşkudan Sanık Yararlanırlar İlkesi “in dubio pro reo””, Seçkin Yayınları, 1. Baskı, Ankara - 2016.
- DOĞRU**, Osman, “İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi İçtihatları”, C. 1, T.C Adalet Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı Yayınları, Ankara - 2003.
- DOĞRU**, Osman, “İnternational Human Rights Instruments” (İnsan Hakları Uluslararası Mevzuatı), Beta Yayınları, İstanbul - 1998.
- DOĞRU**, Osman/**NALBANT**, Atilla, “İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi Açıklama ve Önemli Kararlar”, C. 1, Ankara - 2012.
- DÖNMEZER**, Sulhi, “Suçsuzluk Karinesi Üzerine Düşünceler”, Prof. Dr. Nurullah Kunter’e Armağan, Beta Yayınları, İstanbul, Y. 1998.
- DÖNMEZER**, Sulhi, “Genel Ceza Hukuku Dersleri” İstanbul - 2003.
- DÖNMEZER**, Sulhi, “Basın Hürriyetini Düzenleyen ve Sınırlayan Mevzuatın Değerlendirilmesi”, İÜHFD, C. XXXII, S. 1, Y. 1966.
- DUTERTRE**, Gilles, “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarından Örnekler”, Avrupa Konseyi Yayınları, Kasım - 2003, http://www.anayasa.gov.tr/files/insan_haklari_mahkemesi/kitaplar/aihmkararlarindanornekler.pdf.
- DUDERTRE**, Gilles, “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihatlarından Alıntılar”, Y.2005.(http://www.anayasa.gov.tr/files/insan_haklari_mahkemesi/kitaplar/aihmkararlarindanornekler.pdf).

- DUMAN**, Barış “Adliye Basın Sözcülüğü”, TBBB, Y. 2012.
- DÜLGER**, Murat Volkan “Ceza Muhakemesi Hukukunda Dışlanma Kuralı ve Hukuka Aykırı Delilerin Uzak Etkisi (Zehirli Ağacın Meyvesi Öğretisi)”, Ankara - 2014.
- ELMACI**, Şerafettin, “Suçsuzluk Karinesi”, AD, S. 41, Y. 2011.
- ELMACI**, Şerafettin, “Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat İsteminin Koşulları”, Adalet Yayınları, Y. 2013.
- ERDEM**, M. Ruhan, “5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi”, (www.ceza-bb.adalet.gov.tr/).
- ERDEM**, Mustafa Ruhan/**ŞENTÜRK**, Candide, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Yeni Bir Kurum Olarak Seri Muhakeme Yöntemi (CMK m. 250)”, CHD, Y. 14, S. 41, Aralık – 2019.
- EREL**, Kemalettin, “AİHM, Anayasa Mahkemesi Ve Yargıtay Kararları Işığında Tutuklama”, THD, C.10S.108, Ağustos 2015. https://jurix.com.tr/articled/7623_
- EREM**, Faruk, “Diyalektik Açından Ceza Muhakemesi Hukuku”, Ankara - 1986.
- EREM**, Faruk, “Susma Hakkı”, YD, IIX, 3, Temmuz - 1992.
- EREN**, Hüseyin Cem, “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarına Göre Adil Yargılanma Hakkı ve Türkiye”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara - 2006.
- ESMER**, Metin, “Adil Yargılanma Hakkı Çerçevesinde Silahların Eşitliği Giorgi Dimitrov’un Yargılanması Üzerinden Değerlendirilmesi”, İZBD, Ocak - 2014.
- ERSOY**, Uğur, “Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usullerinde İtiraz Kurumuna İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, SÜHFD, C. 28, S.2, Y. 2020.
- ERŞEN**, Serkan, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Ve Türk Hukukunda Adil Yargılanma Hakkı”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale - 2007.
- ERTURHAN**, Sabri, “İslam Hukukunda Şüpheden Sanığın Yararlanması İlkesi”, CÜİFD, C. VI/2. <http://eskidergi.cumhuriyet.edu.tr/makale/368.pdf>.
- ERYILMAZ**, Ali, “Ceza ve Disiplin Hukukunda Hukuka Aykırı Delil”, HUKAB Yayınları, Ankara - 2013.

- EVİK**, Vesile Sonay, “Ceza Ve Ceza Yargılaması Hukuku Bağlamında Adil Yargılanma Hakkı”, Adil Yargılanma Hakkı ve Ceza Hukuku, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi 3”, Prof. Dr. Nurullah Kunter’e Armağan, Proje Yöneticisi Kayıhan İçel, Yayına Hazırlayan: Yener Ünver, Seçkin Ankara, Ağustos – 2004.
- FEYZİOĞLU**, Metin, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Madde 6/3-a Uyarınca İsnadın Bildirilmesi ve Türk Hukuku”, TBBD, S. 55, Y. 2004.
- FEYZİOĞLU**, Metin, “Suçsuzluk Karinesi: Kavram hakkında Genel Bilgiler ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi”, AÜHFD, C. 48, S. 1-4, Y. 1999.
- FEYZİOĞLU**, Metin, “Ceza Muhakemesinde Vicdani Kanaat”, Yetkin Yayınları, Ankara - 2002.
- FEYZİOĞLU**, Metin, “Tutuklamadan Doğan Zararların Giderilmesi”, ABD, Y. 1993/1, S. 50.
- FEYZİOĞLU**, Metin, “ Tutuklamadan Doğan Zararların Giderilmesi” ABD, Y. 1993, S. 1,([http:// www.feyzioglu.av.tr/ yayin/ tutuklamadan-dogan-zararlarin-giderilmesi.html](http://www.feyzioglu.av.tr/yayin/tutuklamadan-dogan-zararlarin-giderilmesi.html)).
- FEYZİOĞLU**, Metin,/OKUYUCU ERGÜN, Güneş, “Türk Hukukunda Tutuklulukta Azami Süre”, AÜHFD, S. 59/1, Y. 2010.
- GÖÇMENKAYA**, Özen, “Adli Kontrol Koruma Tedbirinin İnsan Hakları Işığında Değerlendirilmesi”, AÜHFD, S. 65/4, Y. 2016.
- GEDİK**, Doğan, “Öğreti ve yargısal İçtihatlar Işığında Ceza Muhakemesinde Şüpheden Sanık Yararlanır İlkesi (InDubio Pro Reo), Adalet Yayınevi, Ankara - 2016.
- GEDİK**, DOĞAN, “Şüpheden Sanık Yararlanır İlkesi Üzerine Bir İnceleme”, C. 30, S. 3, Temmuz - 2004.
- GEDİK**, Doğan/**TOPALOĞLU**, Mahir “Ceza Muhakemesinde İspat ve Şüphenin Sanık Lehine Yorumlanması”, 2. Baskı, Ankara - 2015.
- GEMALMAZ**, Mehmet Semih, “İnsan Hakları Belgeleri”, C. 1, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, İstanbul - 2003.
- GÖDEKLİ**, Mehmet, “Türk Ceza Muhakemesinde Maddi Gerçeğe Ulaşmanın Ön Koşulu Olarak Hukuka Aykırı Delillerin Değerlendirilmesi Yasağı”, AÜHFD, 65 (4), Y. 2016.
- GÖDEKLİ**, Mehmet, “Terörizmin Finansmanı Suçu”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum - 2013.

- GÖKALP**, Özge Tuçe, “Ceza Usul Hukukunda Uzlaşma”, HİAD, C. 5, No:1, Y. 2013.
- GÖLCÜKLÜ**, Feyyaz, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde “adil yargılama””, <http://dergiler.anakara.edu.tr/dergiler/42/462/5268.pdf>.
- GÖLCÜKLÜ**, Feyyaz, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde Kişi Özgürlüğü ve Güvenliği”, AÜSBF Yayınları, 1992.
- GÖLCÜKLÜ**, Feyyaz/**GÖZÜBÜYÜK**, A.Şeref, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması – Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İnceleme ve Yargılama Yöntemi”, Ankara - 2003.
- GÖKCAN**, Hasan Tahsin, “Gizli Kamera Kaydı Delil Olarak Kabul Edilebilir mi?”, THD, S. 42, Şubat - 2010.
- GÖKŞEN**, Mustafa, “AİHM Yargısında Adil Yargılanma Hakkı ve Makul Süre”, Yüksek Lisans Tezi, Ankara - 2010.
- GROPP**,Walter, “Masumiyet Karinesinin Ceza Muhakemesini Sınırlayıcı Etkisi”, Çev. Osman İsfen, Adil Yargılanma Hakkı ve Ceza Hukuku, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi 3, Prof. Dr. Nurullah Kunter’e Armağan, Proje Yöneticisi Kayıhan İçel, Yayına Hazırlayan: Yener Ünver, Seçkin Ankara, Ağustos - 2004.
- GÜLSÜN**, Ramazan, “İnsan Onuru ve Lekelenmeme Hakkı”, International Journal Of Legal Progress, Y. 2015.
- GÜLŞEN**, Recep, “Yargıtay Kararları Işığında Hukuka Aykırı Aramada Elde Edilen Delillerin Ceza Muhakemesinde Değerlendirilmesi”, CHKD, C. 3, S. 2, Y. 2015.
- GÜLTEKİN**, Özkan, “Yeni Türk Ceza Hukukunda Ön Ödeme ve Uygulaması”, CHD, S. 5, Aralık - 2007.
- GÜLTEKİN**, Özkan, “Ceza Muhakemesi Hukukunda “Şüpheli” Kavramı”, THD, C. 5, S. 46, Haziran - 2010.
- GÜNDEM**, Kemal, “CMK m. 138 Çerçevesinde Tesadüfen Elde Edilen Deliller” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya - 2011.
- GÜNER**, Uğur, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Ceza Muhakemesi Hukuku Perspektifinden Adil yargılanma Hakkına Genel Bakış”, İSBD, C. 88, S. 3, Y. 2014.
- HAFIZOĞULLARI**, Zeki, “Hukuka Aykırı Surette Elde Edilen Deliller Meselesi”, Yeni Türkiye, Yargı Reformu Özel Sayısı, S. 10, Temmuz-Ağustos - 1996.

- HAFIZOĞULLARI**, Zeki “5237 S. Türk Ceza Kanununda Davanın ve Cezanın Düşürülmesi”, ABD, S. 2006/3.
- HAKERİ**, Hakan, “Türk ve Alman Hukukunda Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat”, (Hakeri Makale), [http:// portal. Hakanhakeri .com](http://portal.Hakanhakeri.com).
- HAKERİ**, Hakan /**ÖZKAN**, Halid, “Sorularla Ceza Hukuku”, Adalet Yayınları, Ankara - 2014.
- HANÇERKIRAN**, Said Serhan, “1982 Anayasasında ve Türk Ceza Yargılamasında, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Uygulaması Işığında Suçsuzluk Karinesi”, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara - 2010.
- HANÇERLİ**, Mehmet Uğur, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Tutuklama”, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya - 2009.
- HAZELL**, Robert/**MELTON**, James, “Magna Carta and Modern Legacy”, Cambridge University Press, New York – 2015.
- İLKİZ**, Fikret, “Adli Haberler ve Adil Yargılamayı Etkilemeye Teşebbüs”, FHD, S. 3, Şubat - 2010.
- İLKİZ**, Fikret/**GÜNAYDIN**, Barış, “Kişilik Hakları – Medyada Etik ve Yargı Kararları”, KİD, S. 2, Güz-2006.
- İNCEOĞLU**, Sibel, “İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa” Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Kapsamında Bir İnceleme”, 1. Baskı, Ankara - 2003. (Bireysel Başvuru)
- İNCEOĞLU AYTEKİN**, Asuman, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Suçsuzluk Karinesi ve Susma Hakkı”, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul - 2000.
- İNCEOĞLU**, Sibel, “İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlarında Adil Yargılanma Hakkı”, Beta Yayınları, İstanbul - 2013. (Adil Yargılanma Hakkı)
- İNCİ**, Özen, “Tutukluluk ve Hükümlülük Arasındaki Araf: Hükmen Tutukluluk ve Uygulamada Yaşanan Sorunlar”, CHD, C. 9, S. 25, Ağustos – 2014.<https://jurix.com.tr/article/7623>.
- İPEK**, Ali İhsan, “İletişimin Denetlenmesi Yoluyla Elde Edilen Delillerin Disiplin Hukukuna Etkisi”, TAAD, C. 1, Y. 2, S. 7, 20 Ekim 2011.

- İPEK**, Ali İhsan “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasının Hukuk Mahkemesine Etkisi”, THD, S. 67, Mart - 2012.
- İPEKÇİOĞLUAKSOY**, Pervin, “Vücuttan Örnek Alma İşleminin Hukuki Niteliği ve Anayasaya Uygunluğu. Prof Dr. Nur Centel’e Armağan”, MÜHF-HAD, 19 (2), Y. 2013.
- İTİŞGEN**, Rezzan, “Adil Yargılamayı Etkilemeye Teşebbüs Suçu” TBBĐ, 2014(111).
- JAFARLI**, Ganbar “Adli Kontrol”, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya - 2017.
- KAPLAN**, Mahmut, “Onarıcı Adalet ve Türk Ceza Hukukuna Yansımaları”, AÜHFD, S. 1, Haziran - 2015.
- KAPLAN**, Mahmut/**AYDIN**, Özgür, “Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alınması”, BÜHFD, S. 3, Haziran - 2016
- KARA**, Eyüp, “Lekelenmeme Hakkı”, AD, S. 43, Y. 2012. [www. yayinadalet.gov.tr/adaletdergisi/43](http://www.yayinadalet.gov.tr/adaletdergisi/43). Sayı/Yıl 2002.
- KARABULUT**, Ferhat/**KARAPAZARLIOĞLU**, Ersin/**TOSUN**, Hamza, “Ceza Muhakemesinde Delil Kavramı ve Kovuşturma Sürecinde Hakimlerin Delil Algısı” TBBĐ, Y. 2015, S. 120.
- KARAKEHYA**, Hakan, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 6. Maddesi (Adil Yargılanma Hakkı) Bağlamında Ceza Muhakemesinde Duruşma”, Savaş Yayınları, Ankara - 2008.
- KARAKEHYA**, Hakan, “Ceza Muhakemesinin Amacı”, İÜHFM. C. LXV, S. 2, Y. 2007.
- KARAKEHYA**, Hakan, “Ceza Muhakemesinde Maddi Gerçek”, EBD, S. 10, Haziran - 2006.
- KARAKOÇ**, Gökhan, “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Adil Yargılanma Hakkı”, Yüksek Lisans Tezi, Edirne - 2010.
- KARAMAN**, Hayrettin, “İslam Hukukunda Devlet, Fert ve İnsan Hakları, Türklerde İnsani Değerler ve İnsan Hakları 1. Kitap, Başlangıcından Osmanlı Dönemine Kadar”, Türk Kültürüne Hizmet Vakfı, Bayrak Yayıncılık Matbaacılık, İstanbul - 1993.
- KAREN**, Reid, “Adil Bir Yargılamanın Güvenceleri: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Rehberi 3”(Çev. Bahar ÖçalDüzgören), Üçüncü Kitap, Scala Yayıncılık, 2000.

- KARGI**, Halil İbrahim, “Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya - 2010.
- KARTAL**, Kaya, “Adil Yargılanma Hakkı” www.muhammedbalci.com
- KARTAL**, Cansu Büşra, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Kapsamında Kişi Özgürlüğü ve Güvenliği Hakkı”, SÜHFD, C. 21, S. 2, Y. 2013.
- KARTAL**, Bilal, “Türkiye’de Adil Yargılanma Hakkı”, Sempozyum – İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Adli Yargı, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Şen Matbaa, Ankara – 2004.
- KAŞIKARA**, Serhat, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 6. Maddesi Çerçevesinde Medeni Hak ve Yükümlülükler Kavramı”, TAAD, C. 2, Y. 2009, S. 4.
- KAŞIKARA**, Serhat, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 6. Maddesi Çerçevesinde Makul Süre İçerisinde Yargılanma Hakkı”, TBBD, S. 84, Y. 2009.
- KAŞIKARA**, M. Serhat, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Çerçevesinde Adil Yargılanma Hakkı ve Türkiye”, Adalet Yayınları, Ankara - 2009.
- KAŞIKARA**, Serhat, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil Elde Etme Yasakları”, CHD, C. 4, S. 10, Ağustos - 2009.
- KAYNAK**, Ali Osman, “Uluslararası Sözleşmeler Işığında “Adil Yargılanma Hakkı” ve İç Hukukumuz ile Karşılaştırması”, ABD, Y. 65, S. 1, Y. 2007.
- KAZAKER**, Gözde, “Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alınması”, CHD, S. 31, Ağustos - 2016.
- KAZANCIEKER**, Behiye, “AİHS Ve AİHM Kararları Çerçevesinde Yakalama ve Tutuklama Koruma Tedbiri İle Kişi Güvenliği Ve Hürriyetinin Sınırlandırılması”, TBBD, S. 98, Y. 2012.
- KEÇECİOĞLU**, Elvan, “Kusurluluğu Ortadan Kaldıran Sebeplerle Hukuka Uygunluk Sebepleri Arasındaki Ayrımın TCK’nın Uygulaması Bakımından Pratik Sonuçları”, TBBD, S. 87 Y. 2010.
- KIVRIL**, Halil, “Ceza Yargılamasında İletişimin Tespiti”, TAAD, C. 1, S. 1, Y. 2010.
- KIZMAZ**, Zahir, “Ceza veya Kriminal Yaptırımın Suç Oranları Üzerindeki Caydırıcı Etkisi”, SBD, C. VII, S. 2, Y. 2005. (<http://acikerisim.aku.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/11630/3569/210231.pdf?sequence=1&isAllowed=y>)
- KOCA**, Mahmut, “Hazırlık Soruşturmasında Sanığın Savunma Hakkı”, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul - 1998.

- KOCA**, Mahmut, "Tutuklamada Orantılılık İlkesi Çerçevesinde Bir Koruma Tedbiri Olarak Yurtdışına Çıkarmama", <http://archiv.jura.uni-saarland.de/turkish/MKoca1.html>.
- KOCA**, Mahmut, "Ceza Muhakemesi Hukukunda Deliller", CHD, C. 1, S. 2, Aralık - 2006. (Deliller).
- KOCA**, Mahmut, "Ceza Muhakemesinde Hukuka Aykırı Delilleri Değerlendirme Yasağı", AÜEHFD, C. IV, S. 1-2, Y. 2000.
- KOCAKAYA**, Turan, "Karineler ve Karine Türleri", <http://atlasavukatlikankara.com.tr.2015/karineler>.
- KOC AOĞLU**, Serhat Sinan, "Susma Hakkı", ABD, 2011/1.
- KOÇHİSARLIOĞLU**, Cengiz, "Karine ve Borçlar Kanununun 96. Madde-
sindeki Kusur Karinesi", YD, C. 10, S. 3, Temmuz - 1984.
- KUNTER**, Nurullah/**YENİSEY**, Feridun, "Muhakeme Hukukunun Dalı
Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku", 10. Bası, İstanbul - 1998.
- KUNTER**, Nurullah/**YENİSEY**, Feridun/**NUHOĞLU**, Ayşe, "Muhakeme
Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku", Beta Yayınları, İstanbul - 2010.
- KUNTER**, Nurullah/ **YENİSEY**, Feridun, "Yakalama ve İfade Alma", Beta
Yayınları, İstanbul - 2000.
- KUZU**, Burhan, "Türk Anayasa Metinleri ve İlgili Mevzuat", İstanbul - 1988.
- LADEWIG**, Hans-Meyer, "Adil Yargılanma Hakkı - II", Çev. Hakan
Hakeri, Adil Yargılanma Hakkı ve Ceza Hukuku, Karşılaştırmalı
Güncel Ceza Hukuku Serisi 3", Prof. Dr. Nurullah Kunter'e Armağan,
Proje Yöneticisi Kayıhan İçel, Yayına Hazırlayan: Yener Ünver, Seçkin
Ankara, Ağustos - 2004.
- MACOVEİ**, Monica, "Kişinin Özgürlük ve Güvenlik Hakkı, Avrupa İnsan
Hakları Sözleşmesinin 5. Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Klavuz",
İnsan Hakları El Kitabı, 2003.
- MEMİŞ**, Pınar, "Adil Yargılanma Hakkının Unsuru Olarak Masumiyet
Karinesi", Yüksek Lisans Tezi, İstanbul - Ocak - 2003.
- MOLE**, Nuala/**HARBY**, Catharina, "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6.
Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Klavuz", İnsan Hakları El Kitapla-
rı, No:3.
- NİZAMOĞLU**, Meltem, "Tutuklama Tedbirinde Orantılılık İlkesi", <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2000-20002-844,TBBD2000/2>.

- OKUYUCUERGÜN**, Güneş, “Soruşturmanın Gizliliği”, AÜHFD, 59(2), Y. 2010.
- ORMANOĞLU**, Hatice Derya, “Anayasal Bağlamda ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Boyutuyla Suçsuzluk Karinesi”, AÜHFD, 65 (4), 2016.
- ÖZBEK**, Veli Özer “Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil Yasakları”, Alman - Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, C. 3, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No: 18, İstanbul - 2010.
- ÖZBUDAK**, Coşkun, “(Kanunla Da Olsa) HAGB Kararına Mahkûmiyetin Hukuki Sonuçları Bağlanabilir Mi ?”, ABD, 2016/3, S. 530.
- ÖZBUDUN**, Ergun, “Türk Anayasa Hukuku”, Ankara - 2005.
- ÖZEN**, Muharrem/**ÖZCAK**, Gürkan, “Adli Bilişim, Elektronik Deliller ve Bilgisayarlarda Arama ve El Koyma Tedbirinin Hukuki Rejimi”, ABD, 2015/1.
- ÖZGEN**, Eralp, “Ceza Muhakemesinin Yenilenmesi”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No: 232, Ankara - 1968.
- ÖZGENÇ**, İzzet, “Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi (Genel Hükümler)”, Adalet Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı, Ankara - Ocak 2006.
- ÖZGENÇ**, İzzet, “Suç Zanlısı Kişinin Gerçeği Söyleme Yükümlülüğü ve Bunun Hukuki Sonuçları” MÜHF-HAD, C. IX, S. 1-3, Y. 1995.
- ÖZKORKUT**, Nevin Ünal, “Basın Özgürlüğü ve Osmanlı Devletindeki Görünümü”, AÜHFD, C. II, S. 3, Y. 2002.
- ÖZMEN**, Necmeddin, “Adil Yargılanma İlkesinin Gelişim Süreci Ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Çerçevesinde Adil Yargılanma Hakkı”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Y. 2007.
- ÖZTAN**, Bilge, “Medeni Hukukun Temel Kavramları”, Turhan Kitabevi, Ankara - 2002.
- ÖZTUNÇ**, Özgün, “Ceza Muhakemesinde Hukuka Aykırı Deliller”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul - 2010.
- ÖZTÜRK**, Bahri, ““Yeni Yargıtay Kararları Işığında Delil Yasakları”, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İnsan Hakları Merkezi Yayınları, Y. 1995.
- ÖZTÜRK**, Bahri/**ERDEM**, Mustafa Ruhan, “Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku”, Seçkin Yayınevi, 9. Baskı, Ankara - 2006.

- ÖZTÜRK**, Bahri/**ERDEM**, M. Ruhan/**ÖZBEK** Veli Özer, “Ceza Muhakemesi Hukuku”, 5. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara - 2000.
- ÖZTÜRK**, Mesut, “Anayasa Hukukunda Suçsuzluk Karinesi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, Aralık – 2019.
- PAEFFGEN**, Hans-Ullrich, “Tutukluluk ve Masumiyet Karinesi”, Hukuk Köprüsü, C. 5 S. 9 Aralık – 2015. (Çeviren, UZUNKOL, Şermin) <https://jurix.com.tr/article/7623>.
- PARLAK**, Tülay, “Ulusal ve Uluslararası yasal Düzenlemeler ile Basın Etik İlkeleri Işığında “Yalan Haber Neşri” Ve Yalan Haber Neşrinin Önlenilmesi Sorunu”, TBBD, Y. 2015.
- PARLAR**, Ali/**HATİPOĞLU**, Muzaffer, “5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Yorumu ve İlgili Mevzuat, Maddelerin Açıklamaları Yeni CMK ile İlgili Yargıtay Ceza Genel Kurulu ve Özel Daire Kararları”, C.1, Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi, Ankara - 2008.
- PARLAR**, Ali/**HATİPOĞLU**, Muzaffer/**YÜKSEL**, Erol Güngör, “Açıklamalı-İçtihatlı Ceza Muhakemesi Hukukunda Deliller Çapraz Sorgu ve İspat”, Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi, Ankara - 2008.
- PEKCANITEZ**, Hakan, “Adil Yargılanma Hakkı”, İZBD, Y. 1997.
- PEKEL**, Abdulkadir, “İfade Özgürlüğünün Sınırlandırma Sebeplerinden Biri Olarak “Yargı Organının Otorite ve Tarafsızlığının Sağlanması”, GZÜHFD, C. XVIII, Y. 2014.
- POLAT**, İlhan, “Ceza Muhakemesi Kanununa Göre Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi”, İstanbul Ünivesitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul - 2009.
- PURTAŞ**, Hüseyin, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde ve Ceza Muhakemesinde Adil Yargılanma Hakkı”, Yüksek Lisans Tezi, Konya - 2010.
- PETERS**, Anne, “Adil Yargılanma (m.6.f.1 ve 2)”, Çev. Mahmut Koca, Adil Yargılanma Hakkı ve Ceza Hukuku, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi 3”, Prof. Dr. Nurullah Kunter’e Armağan, Proje Yöneticisi Kayıhan İçel, Yayına Hazırlayan: Yener Ünver, Seçkin Ankara, Ağustos – 2004.
- ROXİN**, Claus, “İspat Hukukunun Esasları”, İTÜSBD, Çev: Yener Ünver, Y. 4, S. 8, İstanbul - Güz 2005/2.
- SANIVAR**, Ramadan, “İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi’nin 6. Maddesi Çerçevesinde Adil Yargılanma Hakkı ve Sanığa Tanınan Temel Haklar”, Yüksek Lisans Tezi, Gazimağusa, Kuzey Kıbrıs - 2012.

- SARSIKOĞLU**, Şenel, “Ceza Muhakemesinde Delil ve İspat Hukuku Açısından Elektronik Delil (E-delil) Kavramı”, TAAD, Y. 6, S. 2, Temmuz - 2015.
- SATAR**, Günizi, “Suçsuzluk Karinesi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara - 2020.
- SAVAŞÇI**, Bilgehan, “Haberleşme Özgürlüğünün Kovuşturma Evresinde Sınırlandırılması”, TBBD, S. 96, Y. 2011.
- SCHROEDER**, Friedrich – Christian, “Ceza Muhakemesinde FairTrail İlkesi”, İstanbul Barosu Yayını, 1999.
- SCHROEDER**, Friedrich – Christian, “Ceza Muhakemesinde FairTrail İlkesi”, Çev. Feridun Yenisey, Adil Yargılanma Hakkı, IGUL, Yayın No:4, Nergiz Yayınları, Aralık - 2004.
- SENCER**, Rasih Feridun, “Adil Yargılanma Hakkı”, İZBD, Mayıs - 2013.
- SEVDİREN**, Öznur, “Cezalandırmada Bir Paradigma Değişikliği Olarak Onarıcı Adalet Felsefesi: Bir Sentez Denemesi-1”, CHD, S. 15, Nisan - 2011.
- SEVÜK**, Yokuş Handan, “Postada El Koyma ve Telekomünikasyon Yoluyla İletişimin Denetlenmesi”, TBBD, S. 69, Y. 2007.
- SEZER**, Ahmet, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Soruşturulması ve Kovuşturulması Şikayete Bağlı Suçlar ve Uzlaşma”, THD, S. 2, Ekim - 2006.
- SEZER**, Yasin/**İPEK**, Ali İhsan, “Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasının Kamu Personel Hukukuna Etkileri”, TAAD, C. 1, Y. 1, S. 3.
- SOYASLAN**, Doğan, “Hukuka Aykırı Deliller”, AÜEHFD, C. VII, S. 3-4, Y. Aralık - 2003.
- SÜRÜCÜ**, Sinan/**ALGAN**, Doğukan, “Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat Davaları”, İZBD, Mayıs - 2014.
- ŞAHBAZ**, İbrahim, “Karşılaştırmalı Hukukta ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde Hukuka Aykırı Deliller”, ABD, S. 1, Ankara - 2006.
- ŞAHİN**, Ergün, “Ceza Yargılamasının Tarihçesi”, TAAD, Y. 5, S. 18, Temmuz - 2014.
- ŞAHİN**, Cumhur, “Ceza Muhakemesi Hukuku-I”, Seçkin Yayınları, Ankara - 2007.
- ŞAHİN**, Cumhur, “Sanığın Kolluk Tarafından Sorgulanması”, Ankara - 1994.
- ŞAHİN**, Cumhur, “Yargıtay Kararları Işığında Hukuka Aykırı Deliller ve Değerlendirmeleri Sorunu”, EÜHFD, C.1, S. 1, Y. 1997.

- ŞAHİN**, Cumhuri, “Ceza Muhakemesinde Uzlaşma”, SÜHFD, 6, Y. 1998,(1-2 Prof. Dr. Süleyman Arslan’a Armağan), [https:// dergipark.org.tr/ tr/ pub/ suhfd/issue/26617/280444](https://dergipark.org.tr/tr/pub/suhfd/issue/26617/280444).
- ŞAHİN**, Cumhuri/**GÖKTÜRK**, Neslihan, “Ceza Muhakemesi Hukuku II”, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 10. Bası, Ankara – 2020.
- ŞAHİNKAYA**, Yalçın, İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlarında ve Türk Hukukunda Suçsuzluk Karinesi, Seçkin Yayınları, Ankara - 2008
- ŞEKER**, Esra, “Bireysel Çalışma Raporu – Masumiyet Karinesi”, İZBD, Mayıs - 2014.
- ŞEN**; Ersan, “1962-1997 Anayasa Mahkemesi Kararlarında Ceza Hukuku, Ceza Özel Hukuku, İnfaz Hukuku”, Beta Yayınevi, İstanbul - 1998.
- ŞEN**, Ersan “Türk Hukukunda Telefon Dinleme, Gizli Soruşturmacı, X Muhbir” 2. Baskı, İstanbul – 2012.
- ŞENEL**, Murat, “İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi Çerçevesinde Adil Yargılanma Hakkı”, Yüksek Lisans Tezi, Ankara - 2008.
- ŞENER**, Esat, “Hukuk Sözlüğü”, Seçkin Yayınları, Ankara - 2001.
- ŞENOL**, Cem, “5271 Sayılı CMK Çerçevesinde Müdafinin İletişiminin Denetlenmesi”, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan.
- ŞIK**, Hüseyin, “Suçsuzluk Karinesi”, [http://docplayer.biz.tr/ 8302259-Suçsuzluk-karinesi-the-presumption-of-innocence-huseyin-sik.html](http://docplayer.biz.tr/8302259-Suçsuzluk-karinesi-the-presumption-of-innocence-huseyin-sik.html), UD.
- SÜRÜCÜ**, Sinan/**ALGAN**, Doğukan, “Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat Davaları”, İZBD, Mayıs – 2014.
- TABAK**, Bahadır, “Tutuklamaya Alternatif Bir Koruma Tedbiri “Adli Kontrol”, İSBD, C. 89, S. 2, Y. 2015.
- TALAS**, Serdar, “Ceza Muhakemesi Hukuku Ders Notları”, Giriş ve Ortak Özellikleri, İÜHF, [http://hukuk.istanbul.edu.tr/ cezahukuku/ wp-content/uploads/2016/12/Koruma-Tedbirleri.pdf](http://hukuk.istanbul.edu.tr/cezahukuku/wp-content/uploads/2016/12/Koruma-Tedbirleri.pdf).
- TANGAL**, Murat, “Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat”, Yüksek Lisans Tezi, İzmir - 2016.
- TAŞKIN**, Ahmet, “Tutuklamanın Psiko-Sosyolojik Boyutu”, TAAD, Y. 1, S. 2, Temmuz - 2010.
- TAŞPINAR**, Sema, “Fiili Karinelerin İspat Yükünün Dağılımındaki Rolü”, <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/297/2732.pdf>.
- TATAR**, Onur, “Haksız Yakalama ve Tutuklamadan Doğan Tazminat Davaları”, TBBD, Nisan - 2012.

- TEZCAN**, Durmuş, “Türk Hukukunda Haksız Yakalama ve Tutuklama”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Yayınları, Ankara - 1989.
- TEZCAN**, Durmuş/**ERDEM**, Mustafa Ruhan/**SANCAKTAR**, Oğuz, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması”, T. C. Adalet Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı, Ankara -2004.
- TEZCAN**, Mehmet, “Adli Kontrol”, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara - 2012.
- TOKLU**, Erdinç, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Çerçevesinde Adil Yargılanma Hakkı”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli - 2001.
- TOPRAK**, Ufuk, “Şüphelinin Susma Hakkının Güvenilir Kişiye Başvurulması Yöntemiyle İhlaline Alman Yargıtay Kararları Işığında Kısa Bir Bakış”, TAAD, C. 1, Y. 2, S. 7.
- TOROSLU**, Nevzat, “Ceza Muhakemesi Hukuku”, Savaş Yayınevi, Ankara - 2003.
- TOROSLU**, Nevzat/**FEYZİOĞLU**, Metin, “Ceza Muhakemesi Hukuku” 11. Bası, Savaş Yayınevi, Ankara - 2013.
- TOSUN**, Seyfullah “Anayasa Mahkemesi’ne Bireysel Başvuruda Masumiyet Karinesi”, Onikilevha Yayınları, 1. Baskı İstanbul - Aralık 2018.
- TOZMAN**, Önder, “Suçsuzluk Karinesi: Türk Hukukundaki Sonuçları”, EÜHFD, C. 11, S. 3-4, Y. 2007.
- TURABİ**, Selami “Kusurluluk ve Kusurluluğu Etkileyen Haller”, TBBD, 2012.
- TURAN**, Hüseyin, “İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde ve Türk Hukukunda Adil Yargılanma Hakkı”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya - 2004.
- TURGUTALP**, Mehmet Ali, “Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi (5271 Sy. CMK’nın 135. maddesi)”, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya - 2011
- TURHAN**, Faruk, “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) Kararları Işığında Kişi Özgürlüğü ve Türkiye”,[http:// webftp.gazi.edu .tr/ hukuk/ dergi/ 4_10.pdf](http://webftp.gazi.edu.tr/hukuk/dergi/4_10.pdf).
- TÜRKEL**, Adem, “Ceza Yargılamasının Kovuşturma Aşamasında Adil Yargılanma Hakkı”, Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale - 2010.
- TÜRKOĞLU**, Gökhan, “Gizliliği İhlal ve Adil Yargılamayı Etkilemeye Teşebbüs Suçları”, [www .muhammedbalci.com/hukukdunyasi](http://www.muhammedbalci.com/hukukdunyasi)

- UÇDU, İlker**, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Tutuklama”, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir - 2007
- ULUDİL, Günur Seçil**, “Adil Yargılanma Hakkı Kapsamında Uzun Tutukluluk Sürelerinin Anayasa Mahkemesi Kararları Çerçevesinde İncelenmesi”, İSBD, C. 89, S. 4, Y. 2015.
- UYSAL, Cem**, “Ceza Hukukunda Suçsuzluk Karinesi Üzerine Bir İnceleme ve Lekelenmeme Hakkı”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara - 2017.
- UZUNKAYA, Esra**, “Yargı Kararları Işığında Türk Ceza Yargılaması Hukukunda Delil Sistemi ve Değeri”, [http:// www .insanihakukuk .com/files/article/esrauzunkayayargikararlariisigindaturkcezaayargilamasihukukundadelilsistemivedegeri.pdf](http://www.insanihakukuk.com/files/article/esrauzunkayayargikararlariisigindaturkcezaayargilamasihukukundadelilsistemivedegeri.pdf).
- ÜNAL, Şeref**, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu ve Divan Kararları Işığında Sözleşme Hükümlerinin Açıklanması Ve Yorumu”, TBMM Basımevi, Ankara - 1995.
- ÜNAL, Ertuğrul**, “Uzlaştırma ve Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kurumlarının Masumiyet Karinesi Bağlamında Değerlendirilmesi”, İKÜHFD, S. 1, Ocak - 2018.
- ÜNVER, Yener**, “Ceza Hukukunda Objektif Sorumluluk”, Ceza Hukuku Günleri, 70. Yılında Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler (Sempozyum, İstanbul, 26-27 Mart 1997).
- ÜNVER, Yener**, “Ceza Muhakemesinde İspat, CMK ve Uygulamamız”, (<https://www.jurix.com.tr/>).
- ÜNVER, Yener/HAKERİ, Hakan**, “Sorularla Ceza Muhakemesi Hukuku”, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Sorularla Hukuk Dizisi 5, Ankara - 2006.
- ÜNVER, Yener/HAKERİ, Hakan**, “Ceza Muhakemesi Hukuku”, 5. Bası, Ankara- 2012
- ÜSTÜN, Ümit Süleyman**, “Susma Hakkı Çerçevesinde Defter, Kayıt ve Belgeleri Gizleme Suçu”, GÜHFD, C. XV, S.3, Y. 2011
- ÜZÜLMEZ, İlhan**, “Türk Hukukunda Suçsuzluk Karinesi ve Sonuçları”, TBBD, S. 58, Y.18, Mayıs – Haziran - 2005.
- ÜZÜLMEZ, İlhan**, “Suçsuzluk Karinesi ve Basın Özgürlüğü”, Fehiman Tekil’in Anısına Armağan, İstanbul - 2003.
- WALTER, Tonio**: “Ceza Muhakemesinde İspat Yüğü”, Çev. Koray Doğan, Ceza Muhakemesi Hukukunda Delil ve İspat, Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi 15, Seçkin Yayıncılık, Ankara - 2014.

- YAHŞİ**, Cahit, "Tutuklama Üzerine", TBBD, S. 1991/1.
- YALKUT**, Necdet, "Karşılaştırmalı Hukuk Açısından Sanığın Şüpheden Yararlanması Kuralı" YD, 3-1981.
- YARSUVAT**, Duygun, "Kitle İletişim Araçlarının Ceza Adaletine Etkisi", İÜSBFD, No:10, Ocak - 1995.
- YAŞAR**, Osman, "Uygulamalı ve Yorumlu 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu", Ankara - 2005.
- YAŞAR**, Osman/**GÖKCAN**, Hasan Tahsin/**ARTUÇ**, Mustafa, "Yorumlu ve Uygulamalı Türk Ceza Kanunu", C. 1, Ankara - 2014.
- YAVUZ**, Mehmet, "Ceza Muhakemesinde İspat Sorunu", TAAD, S. 9, Nisan - 2012.
- YAVUZ**, Hakan, "Ceza Yargılamasında Bir Koruma Tedbiri Olarak Telekomünikasyon Yoluyla İletişimin Denetlenmesi", TBBD, S. 60, Y. 2005.
- YAYLA**, Mehmet, "Ceza Yargılamasında İspat İçin Yenilmesi Gereken Şüphe; Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri Sistemlerinin İncelenmesi", ABD, 2013/3.
- YAYLA**, Mehmet/**YAYLA**, Ebru Yavuz, "Basın Özgürlüğü Kapsamında Devletin Güvenliğine ve Siyasal Yararlarına İlişkin Bilgileri Açıklama Suçu", TAAD, Y. 7, S. 25, Şubat - 2016.
- YENİDÜNYA**, A. Caner, "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Masumiyet Karinesi", Güncel Hukuk, S. 5, Mayıs - 2004.
- YENİDÜNYA**, A. Caner, "Yargıtay Kararları Işığında Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemi Olarak Ön ödeme Kurumu", [http:// www.yenidunyahukuk.com/Public/Upload/Catalog/AL8XXFIRZQAHJQ3.pdf](http://www.yenidunyahukuk.com/Public/Upload/Catalog/AL8XXFIRZQAHJQ3.pdf)
- YENİSEY**, Feridun, "İspat Hukuku ve FairTrail İlkesi, Ceza Muhakemesinde FairTrail İlkesi, İstanbul Barosu Yayınları, İstanbul - 1999.
- YENİSEY**, Feridun, "Ceza Muhakemesi Hukukunda (Hukuka Uygun Bir Şekilde Elde Edilmiş) Delil", CHD, S. 4, Ağustos - 2007.
- YILDIRIM**, Akif, "Anayasa Mahkemesi Uygulamasında Masumiyet Karinesi", UMD, Y. 5, S. 9, Haziran - 2017.
- YILDIRIM**, Akif, "Hukuk Davalarında "Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması" Kararlarına Dayanılması Masumiyet Karinesinin İhlali Sayılır mı?", THD, C. 10, S. 103, Mart - 2015.
- YILDIRIM**, Akif, "Disiplin Soruşturamalarında "Hükmün Açıklanmasının Geri

- Bırakılması" Kararlarına Dayanılması Masumiyet Karinesinin İhlali Sayılır mı?", THD, C. 9, S. 95, Temmuz - 2014.
- YILDIRIM**, Akif, "Anayasa Mahkemesi ve AİHM Kararları Işığında Masumiyet Karinesi", THD, C. 10, S. 111, Kasım - 2015
- YILDIZ**, Ali Kemal, "Ceza Muhakemesinde İspat ve Delillerin Değerlendirilmesi", İÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İstanbul - 2002.
- YILMAZ**, Ejder, "Hukuk Sözlüğü", Yetkin Yayınları, 5. Baskı, Ankara - 1996.
- YILMAZ**, Murat, "AİHM Kararları Işığında Provakatör Ajanın (X- Ajanın) Suça Azmettirmesi ve Adil Yargılanma Hakkı", İSBD, C. 89, S. 6, Y. 2015.
- YILMAZ**, Burak, "Lekelenmeme Hakkı Çerçevesinde İhbar/Soruşturma Yapılmasına Yer Olmadığı Kararı", ABAD, Ocak-Haziran - 2019, Y. 1, S. 1.
- YILMAZ**, Zahit/**APIŞ**, Özge, "Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Düzenlemelerinin Değerlendirilmesi", MÜHF - HAD, C. 26, S.1, Haziran - 2020.
- YURTCAN**, Erdener, "Ceza Yargılaması Hukuku", 6. Bası, İstanbul - 1996.
- YURTCAN**, Erdener, "Yeni Ceza Muhakemesi Kanunu ve Yorumu", İstanbul -2005.
- YURTCAN**, Erdener, "Cumhuriyet Savcısının ve Ceza Yargıcının Başvuru Kitabı", İstanbul - 2005.
- YÜCE**, Turhan Tufan, "Sanığın Savunması ve Korunması Açısından Ceza Soruşturmasının Ümanist İlkeleri"http:// tbbdergisi .barobirlik.org.tr/m1988-19881-1092.
- YÜCE**, Turhan Tufan, "Ceza Yargılama Hukukunda Zorlayıcı Önlem Kavramı", <http:// acikerisim.deu.edu.tr/xmlui/handle/12345/1947>.
- YÜCE**, Turhan Tufan "In Dubio Pro ReoKaidesi", AD, S. 12, Y. 1962.
- YÜZER**, Dilara, "Basın Yoluyla Adli Haberlerin Verilişi ve Suçsuzluk Karinesi", DEÜHFD, C. 15, Özel S., 2013.
- ZAFER**, Hamide, "Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti Suçu (TCK 188)", (<https://docplayer.biz.tr/330159-Uyusturucu-veya-uyarici-madde-imal-ve-ticareti-sucu-tck-m-188.html>).
- ZAFER**, Hamide, "Medya Özgürlüğü ve Adli Haberlerin Verilişi", Prof. Dr. Selahattin SulhiTekinay'ın Hatırasına Armağan", İstanbul - 1999.

Burak KÜPELİOĞLU

Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Muhakemesi Anabilim Dalı
Araştırma Görevlisi

**CEZA HUKUKU BAĞLAMINDA
SUÇTA VE CEZADA
KANUNİLİK İLKESİ**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ceza Hukuku Bağlamında Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesi
Burak Küpelioglu

Hukuk Yayınları Dizisi – 2846

Birinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 84 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Açıl, Murat: “2017 Anayasa Değişiklikleri Çerçevesinde Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt: 76, Sayı: 2, 2018, s. 725-756.
- Akagündüz, Said Nuri: “Tanzimat Dönemi Osmanlı Ceza Hukukunun Kaynakları”, *Abant İzzet Baysal İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Cilt: 4, Sayı: 8, 2016, s. 1-16.
- Akbulut, Berrin: *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 6. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019
- Akıncı, Füsün Sokullu *Kriminoloji*, 14. Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul, 2020
- Akkaş, Ahmet Hulusi: “Koşullu Salıverilme”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 12, Sayı: 1-2, 2008, s. 305-336. **(Koşullu Salıverilme)**
- Akkaş, Ahmet Hulusi: *Ceza Muhakemesi Bağlamında Yargı Mercileri Kararlarının Birbiri Üzerine Etkisi*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017. **(Yargı Mercileri Kararlarının Birbiri Üzerine Etkisi)**
- Akşit, Cevat, *İslam Ceza Hukuku ve İnsani Esasları*, Edebiyat Fakültesi Matbaası, İstanbul, 1976
- Alacakaptan, Uğur: *İngiliz Ceza Hukukunda Suç ve Cezaların Kanuniliği Prensipleri*, Ajans Türk Matbaası, Ankara, 1958. **(İngiliz Ceza Hukukunda)**
- Alacakaptan, Uğur: *Suçun Unsurları*, Sevinç Matbaası, Ankara, 1970. **(Suçun Unsurları)**
- Altınöz, Ahmet Tuna: “Kanunilik İlkesi Üzerine Notlar”, *Bursa Barosu Dergisi*, Yıl: 41 Sayı: 98, Aralık 2016, s. 55-62.
- Altunkaş, Aysun: “Türk Ceza Hukukunda Aile Hukukundan Kaynaklanan Yükümlülüğün İhlali”, *Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 5, Sayı: 2, 2017, s. 15-56.
- Anayurt, Ömer: *Hukuka Giriş ve Hukukun temel Kavramları*, 17. Baskı, Seçkin yayınevi, Ankara, 2017. **(Hukuka Giriş)**
- Anayurt, Ömer: *Türk Anayasa Hukuku*, 2. Baskı, Seçkin Yayınevi Ankara, 2019. **(Anayasa Hukuku)**

- Apiş, Özge: “Anayasa Mahkemesinin, Türkiye Futbol Federasyonu Tasarruflarıyla Suç ve Ceza Yaratılamayacağına İlişkin 2010/19 Esas ve 2011/6 Karar Sayılı ve 06.01.2011 Tarihli Kararının İncelenmesi”, *Ceza Hukuku Dergisi*, Cilt: 6, Sayı: 16, 2011, s. 174-179.
- Arıkan, Mustafa İberya: “Başkasına Ait kimlik veya Kimlik Bilgilerinin Kullanılması Suçu”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 65, Sayı: 4, 2016, s. 1061-1084.
- Arnauld, Andreas Von: “Hukuk Devleti” (çev. Arslan Topakkaya), *Anayasa Teorisi* Lale Yayıncılık, Ankara, 2014, s. 713-757.
- Arsal, Sadri Maksudi: *Umumi Hukuk Tarihi*, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 1948
- Arslan, Volkan: “Amerikalılar Arası İnsan Hakları Sistemi”, *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 3, Sayı: 2, 2012, s. 261-296.
- Artuk, Mehmet emin ve Alşahin, Mehmet Emin: “Objektif Cezalandırma Şartı ve Zamanaşımı”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 19, Sayı: 2, 2013, s. 17-44.
- Artuk, Mehmet Emin: “Güvenlik Tedbirleri”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 12, Sayı: 1-2, 2008, s. 461-492.
- Artuk, Mehmet Emin: “Kanunilik İlkesi ve Tarihçesi”, *Ceza Hukukunda Kanunilik İlkesi- Alman ve Türk Ceza hukukuna İlişkin Araştırmalar*, Cilt: 3, 2014, s. 35-61.
- Artuk, Mehmet Emin; Gökçen, Ahmet; Alşahin, Mehmet Emin ve Çakır, Kerim: *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 14. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2020.
- Aslan, Yasin: “İdari Yaptırımlar”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Cilt: 22, Sayı: 85, 2009, s. 173-188.
- Atar, Yavuz: *Türk Anayasa Hukuku*, 13. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2019.
- Avcı, Mustafa: *Osmanlı Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- Aybay, Rona: *Açıklamalı İnsan Hakları Evrensel Bildirisi*, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara, 2006.
- Aydın, Mehmet Akif: *Türk Hukuk Tarihi*, 7. Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul, 2009.
- Bahçe, Ahmet ve Demir, Abdullah: “Uluslararası belgelerde ifade özgürlüğü”, *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 1, Sayı: 2, 2017, s. 18-48.

- Balcı, Alpaslan “Örfi Hukukun Mahiyeti ve Osmanlı Ceza Tatbikatı Yönünden İncelenmesi”, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2015 (Yüksek Lisans Tezi)
- Barın, Taylan: *Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Hukuki Rejimi ve Anayasallık Denetimi*, On İki Levha Yayınları, İstanbul, 2020.
- Baytaz, Abdullah Batuhan: *Kanunilik İlkesi Bağlamında Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukukunda Yorum*, On İki Levha Yayınları, İstanbul, 2018.
- Beccaria, Cesare: *Suçlar ve Cezalar Hakkında*, (Çev: Sami Selçuk), İmge kitabevi, Ankara, 2018.
- Bekri, M. Nedim: “Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesi ve İlkenin Uluslararası İnsan Hakları Belgeleri İle Uluslararası Ceza Hukuku Uygulamalarındaki Durumu”, *Adalet Dergisi*, Sayı: 38, 2010, s. 58-88.
- Birtek, Fatih: *Ceza Hukuku Genel Hükümler Temel Bilgiler*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- Bostancı, Gülşah: *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Bağlamında Türk Ceza Hukukunda Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesi*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2007 (Yüksek Lisans Tezi)
- Boztepe, Mehmet: “Olağanüstü Hal Rejiminde Yürütmenin Bir Düzenleyici İşlemi Olarak Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ve OHAL Kanun Hükmünde Kararnameleri ile Mukayesesi”, *Uluslararası Yönetim Dergisi*, Cilt: 1, Sayı: 3, 2018, s. 378-395.
- Can, Osman: “Belirlilik İlkesine Anayasal Bir Bakış”, *Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 9 Sayı: 1-2, 2005, s. 89-125.
- Candan, Rabia Beyza: “1840 Tarihli Ceza Kanunname-i Hümayunu İncelemesi”, *Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 1, Sayı: 1, 2015, s. 63-81.
- Cin, Halil ve Akyılmaz, Gül: *Türk Hukuk Tarihi*, 4. Baskı, Sayram Yayınevi, Konya, 2011.
- Çağlayan, Ramazan: *İdare Hukuku Dersleri*, 7. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- Çetin, Soner Hamza: “Türk Öğretisinde Kıyas ve Genişletici Yorum Yasığı”, *Ceza Hukukunda Kanunilik İlkesi- Alman ve Türk Ceza hukukuna İlişkin Araştırmalar*, Cilt: 3, 2014, s. 231-277.
- Çınar, Ali Rıza: “Adli Para Cezasının Bireyselleştirilmesinde Bir Gün Karşılığı Para Miktarından Kaynaklanan Sorunlar”, *Terazi Hukuk Dergisi*, Cilt: 11, Sayı: 118, 2016 s. 28-40.

- Değirmenci, Olgun: “Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu Kapsamında Disiplin Amirinin Kıyas Yetkisinin Sınırları”, *Ceza Hukuku Dergisi*, Cilt: 10, Sayı: 29, 2015, s. 7-37.
- Demir, Abdullah ve Deryal, Yahya: *Hukuk Başlangıcı ve Hukuk Metodolojisi*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013.
- Demir, Bayram *İslam Ceza Hukukunda Kanunilik İlkesi*, Hiper Yayın, İstanbul, 2018
- Demirbaş, Timur: *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2019.
- Diñkol, Abdullah: *Hukuka Giriş: Hukukun Temel Kavramları*, 10. Baskı, Der Yayınları, İstanbul, 2014.
- Doğru, Osman ve Nalbant, Atilla: *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi Açıklama ve Önemli kararlar*, Legal Yayınevi, Ankara, 2012.
- Dönmezer, Sulhi ve Erman, Sahir: *Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku cilt:1*, 14. Baskı, Beta yayınevi, İstanbul, 1997.
- Dönmezer, Sulhi: “İcranın Tanzim Tasarrufları İle Suç İhdası: Anayasaya aykırılık halinde Verilmesi İcab Edilen Karar”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt: 28, Sayı: 1, 1962, s. 237-236. (**İcranın Tanzim**)
- Dursun, Alev Deniz: *Karşılıksız Çek Keşide Etmenin Hukuki ve Cezai Sorumluluğu*, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2019. (**Karşılıksız Çek**)
- Dursun, Hasan: “Suç ve Cezada Kanunilik İlkesinin Düşünsel Tarihçesi”, *Ceza Hukuku Dergisi*, Cilt: 12, Sayı: 33, 2017, s. 115-149.
- Dülger, İbrahim: *Hukuka Giriş*, 4. Baskı, Sayram Yayınevi, Konya, 2010
- Ekici Şahin, Meral ve Yemenici, Kürşat: “6763 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikler Işığında Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma”, *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 13, Sayı: 1, 2018, s. 445-507.
- Ekici Şahin, Meral: “Kişilerin Huzur ve Sükununu Bozma Suçu”, *Ceza Hukuku Dergisi*, Cilt: 8, Sayı: 23, s. 21-52.
- Elmas, Birsen: *Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Suçları*, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- Erdinç, Burcu: “İdari Yaptırımların Kavramsal Çerçevesi ve Cezai Yaptırımlarla Karşılaştırılması”, *Ankara Barosu Dergisi*, Sayı: 2012-2, 2012, s. 239-277.
- Erem, Faruk: *Türk Ceza Kanunu Şerhi Genel Hükümler Cilt: I*, Seçkin Yayınevi, Ankara, 1993.

- Erem, Faruk; Danışman, Ahmet ve Artuk, Mehmet Emin: *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 14. Baskı, Seçkin yayınevi, Ankara, 1997.
- Ergin, Sami: *İslam Hukukunda Tazir Suçları*, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya, 2017 (Yüksek Lisans Tezi)
- Ersoy, Yüksel: *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, İmaj Yayıncılık, Ankara, 2002.
- Ertuğrul, Hüseyin: "Kaçakçılık Fiilleri Bağlamında Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesi", *Terazi Hukuk Dergisi*, Cilt: 3, Sayı: 26, 2008, s. 65-68.
- Eşitli, Ezgi Aygün: "Suçların ve Cezaların Kanuniliği İlkesi", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Cilt: 26, Sayı:106, 2013, s. 225-246.
- Gemalmaz, Mehmet Semih: "Afrika İnsan ve Halkların Şartı Üzerine Düşünceler", *Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni*, Cilt: 7, Sayı: 2, 1987, s. 131-145.
- Gemalmaz, Mehmet Semih: *İnsan Hakları Belgeleri*, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, İstanbul, 2003.
- Gittleman, Richard: "The African charter of Human and people rights: A Legal Analysis", *Virginia Journal of International Law*, Cilt: 22, Sayı: 4, 1982, s. 667-714.
- Gözler, Kemal "3 Ekim 2001 tarihli Anayasa Değişikliği: Bir Abesle İştigal Örneği", *Anayasa Yargısı Dergisi*, Cilt:9, 2002, s. 326-324
- Gözler, Kemal ve Kaplan, Gürsel: *İdare Hukuku dersleri*, Ekin Yayınevi, Bursa, 2015.
- Gözler, Kemal: *Hukuka Giriş*, 16. Baskı, Ekin yayınevi, Bursa, 2019. **(Hukuka Giriş)**
- Gözler, Kemal: *Türk Anayasa Hukuku Dersleri*, 28. Baskı, Ekin Yayınevi, Bursa, 2019. **(Anayasa Hukuku)**
- Gözübüyük, A. Şeref ve Tan, Turgut: *İdare Hukuku Cilt I Genel Esaslar*, 10. baskı, Turhan kitabevi, Ankara, 2014.
- Gözübüyük, Şeref ve Gölcüklü, Feyyaz: *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması*, 8. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2019.
- Gül, Cengiz: *Başkanlık/ Cumhurbaşkanlığı Sisteminin Demokratik Değeri*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019. **(Başkanlık Sistemi)**
- Gül, Cengiz: *İktidarın Sınırlandırılması ve Hukuk Devleti*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2010. **(İktidarın Sınırlandırılması)**
- Güriz, Adnan: *Hukuk Başlangıcı*, 10. Baskı, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2005.

- Hafızoğulları, Zeki ve Özen, Muharrem: *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 12. Baskı, US-A Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Hakeri, Hakan “Ceza Hukukunda Önemsiz Hareketler”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı: 69, 2007, s. 55-96.
- Hakeri, Hakan: *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 22. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- Heinrich, Bernd: *Ceza Hukuku Genel Kısım-I*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.
- Hekimler, Alpay: “İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin Kabul Edilişinin 60. Yıldönümünde Taşıdığı Anlam ve Önemi”, *Sosyal Bilimler Me-tinleri Dergisi*, Cilt: 2009, Sayı: 1, 2009, s. 1-24.
- Işıқтаç, Yasemin: *Hukukun Kaynağı Olarak Örf ve Adet Hukuku*, Alkım Yayı-nevi, İstanbul, 1997.
- İçel, Kayıhan: *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 5. Baskı, Beta Yayınevi, Ankara, 2018.
- İlal, Ersan: “Magna Carta”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt: 34, Sayı: 1-4, 1968, s. 210-242.
- Kangal, Zeynel T.: “Anayasal Güvence Olarak Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesi”, *Ceza Hukuku Dergisi*, Cilt: 6, Sayı: 17, 2011, s. 61-106. **(Anayasal Güvence)**
- Kangal, Zeynel T.: “Ceza Kanunlarının Zaman Bakımından Uygulanması”, *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 9, Sayı: 1, 2010, s. 785-812. **(Zaman Bakımından)**
- Kangal, Zeynel T.: “Cezalandırılabilirliğin Objektif Şartları”, *İstanbul Üniver-sitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt: 68, Sayı: 1-2, 2010, s. 151-167. **(Ce-zalandırılabilirliğin Objektif Şartları)**
- Karakehya, Hakan “Ceza Muhakemesi Hukukunda Kanun Hükümünde Ka-rarnamelerin Kaynak Değeri ve Kaynakların Subjektif Yorumu”, *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt:8, Sayı: 2, 2013, s. 243-252
- Katoğlu, Tuğrul: *Kanunların Zaman Bakımından Uygulanması*, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2008.
- Keçelioğlu, Elvan: “Ceza Hukukunda İçtihadın Sınırı, Yorum ve Kıyas”, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, Yıl: 2, Sayı: 11, 2012, s. 77-101.
- Kılıçarslan, Saniye: “Disiplin Hukukunda Takdir Yetkisinin Kanunilik İlke-si Çerçevesinde Yargısal Denetimi”, *Fasikül Hukuk Dergisi*, Cilt: 7, Sayı: 62, 2015, s. 20-31.

- Koca Mahmut ve Üzülmöz, İlhan: *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 12. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2019. **(Genel Hükümler)**
- Koca, Mahmut ve Üzülmöz, İlhan: *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 6. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019. **(Özel Hükümler)**
- Kocasakal, Ümit: “Anayasa Mahkemesinin Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesine ilişkin Bir Kararının İncelenmesi”, *Terazi Hukuk Dergisi*, Cilt: 10, Sayı: 108, 2015, s. 24-40.
- Kolcu, Selahattin: “Ceza Hukukunda Kanunilik İlkesinin Ön Unsuru Olarak Belirlilik İlkesi”, *Fasikül Hukuk Dergisi*, Cilt: 8, Sayı: 76, 2016, s. 11-22.
- Köksal, Özgür: “Ceza Hukukunda Dava Zamanaşımı”, *Bursa Barosu Dergisi*, Cilt: 27, Sayı: 73, 2013, s. 56-60.
- Köni, Burhan: “Cezanın Tayininde Suçlunun Şahsiyeti”, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt: 11, Sayı: 3, 1956, s. 49-58.
- Mahmutoğlu, Fatih Selami: *Kabahatleri suç olmaktan çıkarma eğilimi ve düzene aykırılıklar hukukunda yaptırımlar rejimi*, Kazancı Hukuk Yayınları, İstanbul, 1995
- Metiner, Haydar ve Koç, Ahsen: *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunları Genel Hükümleri: I. Cilt*, y.y., Ankara, 2008.
- Mokhtar, Aly: “Nullum Crimen, Nulla Poena Sine Lege: Aspects and Prospects”, *Statute Law Review*, Cilt: 26, Sayı: 1, 2005, s. 41-55.
- Montesquieu, Baron de La Brède et de: *Kanunların Ruhu Üzerine*, (Çev. Berna Güven), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2017.
- Munday, Roderick: “İngiliz Hukukunda ve Common Law Ülkelerinde Kanunilik İlkesi”, Çev: Zeynel T. Kangal, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt: 61, Sayı: 1-2, 2003 s. 441-464.
- Munir, Muhammed: “İslam Ceza Hukuku Sisteminde Kanunilik Prensibi”, (Çev: Burak Çağ), *İslam Ceza Hukuku*, Cilt: 1, 2017, s. 668-691.
- Nişancı, Dilaver: “Anayasa Mahkemesi Akraları ışığında Disiplin Suç ve Cezalarında Kanunilik İlkesi”, *Fasikül Hukuk Dergisi*, Cilt: 7, Sayı: 62, 2015, s. 32-41.
- Nuhoglu, Ayşe: *Aile Düzenine Karşı Suçlar*, Beta Yayınevi, İstanbul, 2009
- Osmanoğlu, Kerem: “Ceza Hukukunda Geriye Yürüme Yasağı”, *Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 14, Sayı: 3-4, 2010, s. 89-116.
- Otacı, Cengiz: “Öngörülebilirlik Bağlamında Ceza Hukuku İçtihatları ve İçtihatların Sağlaması Gereken Hukuki Güvenlik”, *Hukuk Felsefe ve Sosyoloji Arkivi*, 27. kitap, İstanbul Barosu Yayınları, İstanbul, 2016, s. 275-313.

- Önder, Ayhan: *Ceza Hukuku Dersleri*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1992.
- Önok, Murat: *Uluslararası Boyutuyla İşkence Suçu*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2006.
- Özbek, Veli Özer: “Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma Kurumunun 6763 Sayılı Kanun Çerçevesinde Değerlendirilmesi”, *Ceza Hukuku Dergisi*, Cilt: 11, Sayı: 32, 2016, s. 7-28. **(Uzlaştırma)**
- Özbek, Veli Özer; Doğan, Koray ve Bacaksız, Pınar: *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 10. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2019. **(Genel Hükümler)**
- Özbek, Veli Özer; Doğan, Koray ve Bacaksız, Pınar: *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 14. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2019. **(Özel Hükümler)**
- Özbudak, Coşkun: “İdari Yaptırımlar Bakımından Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesi”, *Terazi Hukuk Dergisi*, Cilt: 8, Sayı: 86, 2013, s. 92-95.
- Özdemir, Emrah: *Türk Hukukunda Yargıtay Kararları Işığında Fikri İçtima*, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya, 2012 (Yüksek Lisans Tezi)
- Özen, Mustafa: *Ceza Muhakemesi Hukuku Dersleri*, 4. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- Özen, Mustafa: *Öğreti ve Uygulama Işığında Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019. **(Genel Hükümler)**
- Özgenç, İzzet: “Ceza Hukukunun Güvence Fonksiyonu”, *Kamu Hukuku Arşivi Dergisi*, Cilt: 3, Sayı: 2-3, 2000, s. 90-117. **(Ceza Hukukunun Güvence Fonksiyonu)**
- Özgenç, İzzet: *Çek Kanunu*, 7. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2018. **(Çek Kanunu)**
- Özgenç, İzzet: *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 15. Bası, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2019. **(Genel Hükümler)**
- Öztürk, Bahri ve Erdem, Mustafa Ruhan: *Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku*, 19. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2019.
- Öztürk, Namık Kemal: *Anayasa Hukuku*, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2019.
- Polat, Halil: “Reşit olmayanla cinsel ilişki suçu”, *Ceza hukuku dergisi*, Cilt: 5, Sayı: 13, Ağustos 2010, s. 189-195.
- Radbruch, Gustav “Hukuksal Güvenlik ve Yasa Üstü Hukuk”, (Çev: Sevtap Metin, Altan Heper), *Ceza Hukuku Felsefesine Katkı: Radbruch Formülü*, 2018

- Sade, Ümit: *Avrupa İnsan Hakları sözleşmesinin 7. Maddesi Işığında Suçta ve Cezada kanunilik İlkesi*, İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2007 (Yüksek Lisans Tezi)
- Sarsıkoğlu, Şenel: *Güveni Kötüye Kullanma Suçu ve Benzer suçlarla Karşılaştırılması*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.
- Schmidt, Carl, *Kanunilik ve Meşruiyet*, (Çev: Mehmet Cemil Ozansü), İthaki Yayınları, 2016
- Soyaslan, Doğan: “Ceza Hukukunda Kıyas”, *Adalet Dergisi Özel sayı*, Yıl: 74 Sayı: 5, 1983, s. 948-963. **(Ceza Hukukunda Kıyas)**
- Soyaslan, Doğan: *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 8. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2018. **(Genel Hükümler)**
- Sözer, Ali Nazım: *Hukukta Yöntembilim*, Beta Yayınevi, İzmir, 2008.
- Sümer, Haluk Hadi: *Hukuka Giriş: Kavramlar ve Kurumlar*, Seçkin yayınevi, Ankara, 2017.
- Şahin, Cumhur: *Ceza Muhakemesi Hukuku I*, 10. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2019.
- Şentop, Mustafa: “Tanzimat Dönemi Kanunlaştırma Hareketleri Litaratürü”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, Cilt: 3, Sayı: 5, 2005, s. 647-672.
- Tahiroğlu, Bülent ve Erdoğan, Belgin: *Roma Hukuku Dersleri*, Der yayınları, İstanbul, 2019.
- Taner, Tahir: *Ceza Hukuku Umumi Kısım*, 3. Baskı, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul, 1953ç
- Taşdöğen, Salih: “Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 65, Sayı: 3, 2016, s. 937-96,
- Tezcan, Durmuş: “Özel Hayat Açısından Kişisel Verilerin Korunması”, *İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 16, Sayı: 1, 2017, s. 17-25.
- Tezcan, Durmuş; Erdem, Mustafa Ruhan ve Önok, Murat: *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 17. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2019.
- Tezcan, Durmuş; Erdem, Mustafa Ruhan ve Sancakdar, Oğuz: *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Işığında Türkiye’nin İnsan Hakları Sorunu*, 2. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2004.
- Teziç, Erdoğan: *Anayasa Hukuku Genel Esaslar*, 13. Bası, Beta Yayınevi, İstanbul, 2009.

- Toraman, Cüneyt: “Ceza Hukukunda “Kanunsuz Suç ve Ceza Olmaz” Prensibinin Müslüman Toplumlarda İzdüşümü”, *İslam Ceza Hukuku*, Cilt: 2, 2017, s. 118-153.
- Toroslu, Nevzat ve Toroslu, Haluk: *Ceza Hukuku Genel Kısım*, 25. Baskı, Savaş Yayınevi, Ankara, 2019.
- Tosun, Öztekin: “Suçların Kanuniliği Prensibi Aleyhindeki Cereyan”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt: 27, Sayı: 1-4, 1962, s. 45-61. **(Suçların Kanuniliği Prensibi Aleyhinde Cereyan)**
- Tosun, Öztekin: “Ceza Hukukunda Tefsir ve Yanlış Tefsir”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt: 28, Sayı: 1, 1962, s. 20-59. **(Ceza Hukukunda Tefsir)**
- Tosun, Öztekin: “Suçların Kanuniliği Prensibi ve Sovyet Rusya Ceza Hukuku”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt: 30, Sayı: 1-2, 1968, s. 21-28.
- Tosun, Öztekin: “Yürütme Organlarının Koyduğu Kaidelere Aykırılıkların Cezalandırılması”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt: 28, Sayı: 2, 1962 s. 349-366. **(Yürütme Organlarının)**
- Tulay, Muhammet Emre: “Kanunilik İlkesi Işığında Ceza Hukuku Kurallarının Zaman Bakımından Uygulanması”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Cilt: 22, Sayı: 3, 2016, s. 2715-2736.
- Turinay, Faruk: *Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesinin Anayasal Temelleri*, On İki Levha Yayınları, İstanbul, 2013
- Türkoğlu, Halide Gökçe: *Roma Hukukunda Suç ve Ceza*, 2. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2017.
- Udeh, Abdulkadir: *Seküler Ceza Hukuku Müesseseleriyle Kıyaslamalı İslam Ceza Hukuku*, (Çev: Ali Şafak), 2. Baskı, Kayıhan yayınevi, Ankara, 2012.
- Uğur, Ali Burak: “Adli Para Cezası”, *Terazi Hukuk Dergisi*, Cilt: 6, Sayı: 62, 2011, s. 40-48. **(Adli Para Cezası)**
- Uğur, Hüsamettin: “Özelleştirme Uygulamalarının Mühür Bozma Suçuna Etkisi”, *Terazi Hukuk Dergisi*, Cilt: 9, Sayı: 100, s. 555-561. **(Özelleştirme Uygulamalarının)**
- Uğur, Hüsamettin: “Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesi ve Anayasa Mahkemesi Kararları Karşısında Yaptırımsız Kalan Bazı Suçlar”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Cilt: 23, Sayı: 91, Ankara, 2010, s. 300-335.

- Uzun, Ertuğrul: *Hukuk Metodolojisi Ders Kitabı*, Türkiye Adalet Akademisi Yayınları, Ankara, 2014.
- Üçok, Coskun; Mumcu, Ahmet ve Bozkurt, Gülnihal: *Türk Hukuk Tarihi*, 21. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2019.
- Ülgen, Özen: "Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Niteliği ve Türleri", *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt:17, Sayı: 1, 2018 s. 3-39.
- Ünal, Şeref: *Temel Hak ve Özgürlükler ve İnsan Hakları Hukuku*, Yetkin Yayınları, Ankara, 1997.
- Ünver, Yener: *Ceza Hukukuyla Korunması Amaçlanan Hukuki Değer*, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2003
- Ünver, Yener: "Türk Yargı Kararlarının Kanunilik İlkesi ve Sonuçları Açısından Değerlendirilmesi", *Ceza Hukukunda Kanunilik İlkesi- Alman ve Türk Ceza hukukuna İlişkin Araştırmalar*, Cilt: 3, 2014, s. 11-35.
- Üzülmez, İlhan ve Akkaş, Ahmet Hulusi: "Suçun Yapısında Objektif Ceza-landırılabılme Şartları", *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 2, Sayı: 1-2, 2007, s. 71-87.
- Vatansever Öztürk, Müge: "Tazir Suçları Bakımından Klasik Osmanlı Ceza Hukukunda Kanunilik İlkesi", *İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 17, Sayı: 2, 2018, s. 195-212.
- Yakut, Esra: "Tanzimat Dönemine Kadar Osmanlı Hukukunda Tazir'i Gerektiren Suçlar ve Cezaları", *Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları Dergisi*, Cilt: 1, Sayı: 2, 2006, s. 28-29.
- Yarsuvat, Duygun: "Yürütme Organının Koyduğu Kaidelerle Suç İhdası ve 1961 Anayasası", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt: 29 Sayı: 3, 1963, s. 540-559.
- Yaşar, Hasan Nuri: *İdare Hukuku*, 2. basım, Der Yayınları, İstanbul, 2014.
- Yaşar, Osman; Gökcan, Hasan Tahsin ve Artuç, Mustafa: *Yorumlu Uygulamalı Türk Ceza Kanunu Cilt:1 md 1-44*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2010.
- Yeniay, Lokman ve Yeniay, Gülden: "Türk Hukukunda Yürütme Organının Düzenleme Yetkisi ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi", *Anayasa Yargısı Dergisi*, Cilt: 36, Sayı: 1, 2019, s. 105-138.
- Yenisey, Feridun ve Nuhoglu, Ayşe: *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 5. Baskı, Seçkin Yayınevi, 2019.

- Yerdelen, Erdal; Özbek, Mustafa Serdar; Altuntaş, Şeyda; Boz, Burak; Erdem, Dilek Özge; ve Şahin, Berna Ayşen: *Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- Yılmaz, Halit: "Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Yargısal Denetimi", *Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 7, Sayı: 13, 2019, s. 373-392.
- Yiğit, Yaşar: *İslam Ceza hukuku Hükümlerinin Yürürlüğü*, Sistem Yayıncılık, Ankara, 2012.
- Zafer, Hamide: "Aile Hukukundan Kaynaklanan Yükümlülüğün İhlali Suçu", *Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 8, Sayı: 2, 2009, s. 109-149. **(Aile Hukukundan)**
- Zafer, Hamide: *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 7. Bası, Beta Yayınevi, İstanbul, 2019. **(Genel Hükümler)**

İNTERNET KAYNAKLARI

- <http://kararlaryeni.anayasa.gov.tr/>
- <http://www.humanrights.se/wp-content/uploads/2012/01/African-Charter-on-Human-and-Peoples-Rights.pdf> (Erişim Tarihi: 10.05.2020)
- <http://www.kazanci.com/>
- http://www.unicankara.org.tr/doc_pdf/h_rigths_turkce.pdf (Erişim Tarihi: 02.05.2020)
- https://en.wikipedia.org/wiki/African_Charter_on_Human_and_Peoples%27_Rights (Erişim Tarihi: 10.05.2020)
- <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22appno%22:%5B%2214307%2F88%22%2C%22itemid%22:%5B%22001-57827%22%5D%7D> (Erişim Tarihi: 09.05.2020)
- <https://hudoc.echr.coe.int/tur#%7B%22itemid%22:%5B%22001-120623%22%5D%7D> (Erişim Tarihi: 09.05.2020)
- <https://hudoc.echr.coe.int/tur#%7B%22itemid%22:%5B%22001-121068%22%5D%7D> (Erişim Tarihi: 09.05.2020)
- <https://hudoc.echr.coe.int/tur#%7B%22tabview%22:%5B%22document%22%2C%22itemid%22:%5B%22001-57955%22%5D%7D> (Erişim Tarihi: 09.05.2020)
- <https://humanrightscenter.bilgi.edu.tr/media/uploads/2016/03/29/KisiselVerilerinOtomatikIslemeTabiTutulmasiKarsisindaBireylerinKorunmasiSozlesmesi.pdf> (Erişim Tarihi: 02.05.2020)

- <https://humanrightscenter.bilgi.edu.tr/tr/content/117-medeni-ve-siyasi-haklara-iliskin-uluslararası-sozlesme/> (Erişim Tarihi: 10.05.2020)
- <https://sozluk.gov.tr/>
- <https://www.danistay.gov.tr/upload/avrupainsanhaklarisozlesmesi.pdf> (Erişim Tarihi: 09.05.2020)
- <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6698.pdf> (Erişim Tarihi: 02.05.2020)
- <https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/pdf01/203-208.pdf> (Erişim Tarihi: 02.05.2020)
- <https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/pdf01/53-73.pdf> (Erişim Tarihi: 10.05.2020)
- <http://dergi.neu.edu.tr/public/journals/7/sayi/NEU-Journal-of-Social-Science-Vol-I-No-1.pdf#page=7> (Erişim Tarihi: 02.05.2020)

Doç. Dr. İştar URHANOĞLU

Ar. Gör. Tuğba Hilal KÖKEN

ŞEMALARLA BİREYSEL İŞ HUKUKU

Tablolar

Çözümlü Olaylar

Yargı Kararları

Özet Bilgiler

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Şemalarla Bireysel İş Hukuku

İştar Urhanoglu - Tuğba Hilal Köken

Hukuk Yayınları Dizisi – 2992

Birinci Baskı : Kasım, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 05 – 7

Bireysel İş Hukuku

Dinlenme Süreleri

İş Sözleşmesinden Doğan Borçlar

İş Sözleşmesi

İş Güvencesi

İş Sözleşmesinin Sona Ermesi

Çalışma Süreleri

İş Sözleşmesinin Türleri

İşçilik Alacakları

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 47771

Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

- CENGİZ**, İştar: İş Sözleşmesinin İradi Devri, Turhan Kitapevi, Ankara, Nisan 2014.
- ÇELİK**, Nuri / **CANİKOĞLU**, Nurşen / **CANPOLAT**, Talat: İş Hukuku Dersleri, Beta Yayınları, 32. Baskı, İstanbul, Ekim 2019.
- ÇİL**, şahin: İş Hukuku Yargıtay İlke Kararları (2019-2021), Yetkin Yayınları, 8. Baskı, Ankara, Mart 2021.
- KARADEMİR**, Artür / **EKİNCİ**, Hakan: İşçilik Alacakları, Seçkin Yayınları, 2. Baskı, Ankara, Mart 2019.
- KÖKEN**, Tuğba Hilal: İş Hukukunda Belirsiz Alacak Davası ve Kısmi Dava, Yetkin Yayınları, Ankara, 2020.
- MOLLAMAHMUTOĞLU**, Hamdi / **ASTARLI**, Muhittin / **BAYSAL**, Ulaş: İş Hukuku Ders Kitabı Cilt Bireysel İş Hukuku, Lykeion Yayınları, 3. Baskı, Ankara, Eylül 2019.
- SENYEN-KAPLAN**, E. Tuncay: Bireysel İş Hukuku, Gazi Kitapevi, 10. Baskı, Ankara, Eylül 2019.
- SÜZEK**, Sarper: İş Hukuku, Beta Yayınları, 18. Baskı, İstanbul, Eylül 2019.
- URHANOĞLU**, İştar: Türk Hukukunda Yıllık İzin, Yetkin Yayınları, Ankara, Temmuz 2020.

İNTERNET KAYNAKLARI

- <https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/>
- <https://www.kazanci.com.tr/>
- <https://www.lexpera.com.tr/>

Prof. Dr. Hasan PULAŞLI
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Öğretim Üyesi

ŞİRKETLER HUKUKU

GENEL ESASLAR

**(Allgemeine Grundlagen
des Gesellschaftsrechts)**

7262 sayılı Kanunla Getirilen
Yenilikler ve Yapılan Değişiklikler İşlenmiş

Güncellenmiş ve Genişletilmiş

7. Baskı

- Adî şirket
- Kollektif şirket
- Komandit şirket
- Sermayesi paylara bölünmüş
komandit şirket
- Şirketler topluluğu
- Anonim şirket
- Limited şirket

ADALET YAYINEVİ
ANKARA - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Şirketler Hukuku Genel Esaslar

Hasan Pulaşlı

Hukuk Yayınları Dizisi – 1778

Yedinci Baskı : Şubat 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 08 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

BİBLİYOGRAFYA

- Affolter**, Markus; Die Durchsetzung von Informationspflichten im Zivilprozess (Diss. St. Gallen 1993 = St. Galler studien zum Privat-, Handels- und Wirtschaftsrecht 36).
- Akbilek**, Nevzat, Türk ve Avrupa Birliği Hukukunda Şirket Birleşmelerinde Pay Sahiplerinin Korunması, 1. baskı, Ankara 2009.
- Akdağ Güney**, Necla, Umwandlung öffentlicher Unternehmen in der Türkei, (Diss.), Frankfurt a. M./Berlin/Bern, 2002.
- Akdağ Güney**, Necla, Türk Ticaret kanunu Tasarısında Şirketlerin Yeniden Yapılanmasına İlişkin Düzenlemeler hakkında Genel Değerlendirme, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Yıl. 2005, C. II, Sa.1.
- Akdağ Güney**, Necla, Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu, 2. bası, İstanbul 2010.
- Akdağ Güney**, Necla, 6552 Sayılı Torba Kanun İle TTT Md. 371'e Eklenen Yedinci Fıkraya İlişkin Değerlendirmeler, Arslanlı Bilim Arşivi, (2014) s. 1 vd.
- Akdağ Güney**, Necla, Anonim Şirket Yönetim Kurulu, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2012.
- Akdağ Güney**, Necla, Anonim Şirketlerde Eşitlik İlkesi, GÜHFD, C.XVIII, ıl. 2004, Sa. 3-4, s.115-135.
- Aker**, Halit; Hâkim İşletme İle Bağımlı Şirket Arasındaki Hukukî İlişki ve Hâkim İşletmenin Sadakat Borcu.
- Aker**, Halit, (Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'nın Kolektif ve Komandit Şirketlerde Şirket Kararlarına İlişkin Oy Hakkı Düzenlemeleri (TK Tasarı m.226,309) Hakkında Bazı Düşünceler, Legal Hukuk Dergisi, Eylül 2009,Yıl.7, Sa. 81, s. 2799-28129).
- Akın**, Murat Yusuf, Şirketler Hukukunda ve Özellikle Anonim Şirketlerde Pay Sahibinin Sadakat Borcu, İstanbul, 2002.
- Akünel**, Teoman, Anonim Ortaklıkta Yeni Pay Alma Hakkı, Mukayeseli Hukuk Dergisi, 1969, Sa.5, 257 vd.
- Akünel**, Teoman; Türk Medeni Hukukunda Tüzel Kişiler, İstanbul 1995.
- Akyol**, Şener.; Know-How – Management – Joint Venture Ve Büyük Çaplı İnşaat Sözleşmeleri, Borçlar Hukuku (Özel Borç İlişkileri), İ.Fasikül, İstanbul 1997.
- Al Kılıç**, Şengül, Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Ticaret Şirketlerinin Birleşmesi, 1. Basım, İstanbul 2009.
- Alışkan**, Murat, Limited Şirket, Tarihçe Niteliği, İstanbul 2013.
- Altay**, Sıtkı Anlam, 4672 Sayılı Kanun'un Bankaların yeniden yapılandırılmasına ve Tasfiyesine İlişkin Sistem Üzerine Etkileri, Ömer Teoman'a 55. Yaş Armağanı, İstanbul 2002.

- Altay**, Sıtkı Anlam, “Türk Ve İsviçre Anonim Ortaklıklar Hukuku’nda Esas Sözleşmesel Bağlam”, Anonim Ortaklıkların Haklı Nedenle Feshi, İsviçre Borçlar Kanunu’nun İktisabının 80. Yılında İsviçre Borçlar Hukuku’nun Türk Ticaret Hukukuna Etkileri, İstanbul 2009, S.563-638.
- Ansay**, Tuğrul, Yargıtay Uygulamasında Anonim Şirketler Hukuku, Ankara 1981.
- Ansay**, Tuğrul, İnfisah Eden Bir Anonim Şirket Ana Sözleşmesinin Değiştirilebilmesi Sorunu, Ticaret Hukuku Ve Yargıtay Kararları Sempozyumu Iıı, Ankara 1986.
- Ansay**, Tuğrul; Adı Şirket, Dernek ve Ticaret Şirketleri, Ankara 1967.
- Ansay**, Tuğrul; Anonim Şirketler Hukuku, 6. Bası, Ankara 1982.
- Appenzeller**, Hansjürg; Werden Internet-Gv Bald Zu Einer Alternative?, Finanz Und Wirtschaft Vom 16. Februar 2000, S. 27 Vd.
- Arat**, Tuğrul, Ticaret Şirketlerinin Tâbiyeti, Ankara, 1970.
- Arıcı**, Fatih, Alacak Hakkının Anonim Ortaklığa Sermaye Olarak Taahhüdü, İstanbul 2003.
- Arkan**, Sabih, Ticari İşletme Hukuku, 19. Baskı, Ankara 2014.
- Arslan**, İbrahim, Anonim Şirketlerde Yönetim Yetkisinin Sınırlandırılması, (Dok.Tezi), Konya 1994.
- Arslanlı**, Halil, Anonim Şirketler I, Umumî Hükümler, 3. baskı, İstanbul 1960.
- Arslanlı**, Halil, Ticari Bey’, 4. baskı, İstanbul 1955.
- Arslanlı**, Halil, Anonim Şirketler II-III. Anonim Şirketin Organizasyonu ve Tahviller, İstanbul 1960.
- Arslanlı**, Halil, Anonim Şirketler I-Iı, İstanbul 1960.
- Arslanlı/Domaniç**, Limited Şirket Hukuku ve Uygulaması, Hisseli Komandit Şirketler, C. Iıı, İstanbul 1989.
- Atabek**, Reşat, Tek Ortaklı Şirket, Batider, 1983, C.Xıv, Sa.1, 23-35.
- Atalay**, Oğuz, Anonim Şirketlerin İflası, İzmir 1996.
- Atan**, T. Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirketlerde İdare Meclisi Azalarının Hukuki Mesuliyeti, Ankara, 1967.
- Atasoy**, Ömer Adil, Avrupa Şirketinde Çalışanların Yönetime Katılması, Eskişehir 1995.
- Ayan**, Özge, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde, Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Sadakat Yükümlülüğü ve Bu Yükümlülüğün İhlalinin Sonuçları, Ankara 2013.
- Aydın**, Alihan, Anonim Ortaklıkta Çoğunluk Pay Sahiplerinin Azınlığa Karşı Korunması, Prof. Dr. E. Moroğlu’na Armağan, İstanbul 1999, S. 29 Vd.
- Ayoğlu**, Tolga, Bankalar Hukukunda Malî yapının Bozulması kavramı Malî Yapısı Bozulan Bankaların Temettü Avansı Müessessinden yararlanma İmkânı, Ömer Teoman’a 55. Yaş Armağanı, İstanbul 2002, s. 66 vd.

- Ayoğlu, Tolga**, “Yeni Pay Alma Hakkının Sınırlandırılması ve Kaldırılması”, İsviçre Borçlar Kanunu’nun İktisabının 80. Yılında İsviçre Borçlar Hukuku’nun Türk Ticaret Hukukuna Etkileri, İstanbul 2009, S. 659-712.
- Ayoğlu, Tolga**, “Anonim Ortaklıkların Kendi Paylarını İktisap Etmeleri Ve Karşılıklı Katılmalar Meselesi”, Anonim Ortaklıkların Haklı Nedenle Feshi, İsviçre Borçlar Kanunu’nun İktisabının 80. Yılında İsviçre Borçlar Hukuku’nun Türk Ticaret Hukukuna Etkileri, İstanbul 2009, S. 525-562.
- Aytaç, Zühtü**, Anonim Ortaklıklarda İbra, Ankara 1982.
- Aytaç, Zühtü**, Sermaye Piyasası Hukuku Ve Hisse Senetleri, Ankara, 1988.
- Aytaç, Zühtü**, Bağlı İşletmeler Hukuku ve Türk Hukukundaki Görünüm, Batider, C.VIII, 1976, Sa.4, S. 97 Vd.
- Aytaç, Zühtü**, Deutsches und türkisches Konzernrecht im Vergleich, Freiburg i. Br., Diss. 1975.
- Aytaç, Zühtü**, Anonim Ortaklıklarda İbra, Ankara 1982.
- Brechbühl, B.**, Haftung Aus Erweckten Kozernvertrauen, Diss. Bern 1998.
- Bächtold, Thomas Christian**, die Informationen des Verwaltungsrates, Diss. Bern 1997.
- Baer, Jakob**, Die Abwehr der Überfremdung nach schweizrischem Aktienrecht, ZGR,1976, S. 62 Vd.
- Baer, Jakob**, Führung und Kontrolle von Unternehmen, Der Schweizer Treuhänder (St), 2006/11, S. 800.
- Bahtiyar, Mehmet**, Anonim Ortaklıkta Kayıtlı Sermaye Sistemi Ve Sermaye Artırımı, İstanbul 1996.
- Bahtiyar, Mehmet**, Anonim Ortaklık Anasözleşmesi, İstanbul 2001.
- Bahtiyar, Mehmet**, Anonim Ortaklıkta Kayıtlı Sermaye Artırımını Tescili Ve Tescilin İşlevi, Batider C.XVIII S.4, 1996.
- Ballar, Suat**, Türk Dernekler Hukuku, İstanbul, 1987.
- Barlas, Nami**, Adî Ortaklık Temeline Dayalı Sözleşme İlişkileri, İstanbul 1998 Ve 2. Baskı 2008.
- Bärtschi, Harald**, Verantwortlichkeit Im Aktienrecht, Diss. Zürich 2001(Sshw, Bd. 210).
- Barz, C.H.** Grosskommentar zum Aktiengesetz, 3.Aufl. Berlin 1973.
- Başpınar, Veysel**, Borç Sözleşmelerinin Kısmî Butlanı, Ankara 1998.
- Baştuğ, İ./Göksoy,Y.C.**, Limited Şirkette Ortakların Denetleme Hakları, Oğuz İnregün’e Armağan, İstanbul 1998.
- Baştuğ, İrfan**, Şirketler Hukukunun Temel İlkeleri, İzmir 1974.
- Battal, Ahmet**, Bankacılık Kanunu Şerhi (5411 Sayılı Kanun ve Açıklaması), Ankara 2006 ve izleyen baskıları.
- Baudenbacher**, Basler Kommentar, Obligationenrecht II, 2. Aufl. Basel / Genf /München 2002.

- Baumbach/Hueck**, Aktiengesetz, Kurzkommentar, 13.Auflage München 1968.
- Becker**, H. Kommentar zum schweizerischen Zivilgesetzbuch Bd. V. Obligationenrecht, 2. Abteilung, Bern 1934.
- Benckendorf**, Andreas, Der Erwerb eigener Aktien im deutschen und US-amerikanischen Recht, Baden-Baden 1998.
- Benz**, Ulrich; Aktienbuch und Aktionärwechsel, Diss, Zürich 1981.
- Berber**, Leyla, K.; İnternet Üzerinden Yapılan İşlemlerde Elektronik Para ve Dijital İmza, Ankara 2002.
- Bertsch**, Wilfried, Die Auflösung der Aktiengesellschaft aus wichtigen Gründen, diss. Zürich 1947.
- Bertschinger**, Urs, Aktienrechtliche Verantwortlichkeit: Weisungen des Aktionärs an die Verwaltungsräte schliessen Anspruch der Gesellschaft aus, in: SZW 72 (2000), s. 197 vd.
- Beuthien**, Volker; Unternehmenskonzentration und Kleineraktionärsschutz, JuS 1970.
- Biçer**, Levent/**Hamamcıoğlu**, Esra, Limited Şirket Payının Rehni, Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. I, S. 2, Ankara 2013, s. 59-88.
- Bilge**, Mehmet Emin, Anonim Ortaklık Genel Kurul Toplantılarında Temsilci Aracılığıyla Oy Vermede İnternet Kullanımı, Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi (Aühfd), C.VII, S.1-2, S. 341-367.
- Bilge**, Mehmet Emin, Pay Sahiplerinin Anonim Ortaklık Genel Kurul Toplantılarına İnternet Ortamında Katılımı, Bilgi Toplumunda Hukuk, Prof. Dr. Ünal Tekinalp'e Armağan İstanbul 2003. C. I, S. 219.
- Bilgili**, Fatih/**Demirkapı**, Erhan, Şirketler Hukuku, 9. Basım, Bursa 2013,
- Bilgili**, Fatih, "İsviçre Ve Alman Hukuku Işığında Türk Ortaklıklar Hukukunda Gizli Ortaklık İlişkileri, Ankara 2003.
- Bilgili**, Fatih, İnternet Ve Anonim Ortaklık Genel Kurulu, Prof. Dr. Necip Kocayusufoğlu İçin Armağan, Ankara 2004, S.565 Vd.
- Bilgili**, Fatih, İsviçre Ve Alman Hukuklarında Anonim Ortaklıkların Organlarının Davranışlarından Dolayı Üçüncü Kişiler Karşısındaki Sorumluluğu Ve Organların Tazminat Borcu, Ankara 2004.
- Bilgili**, Fatih; Adi Ortaklığın Fiil Ehliyeti Ve Alman Federal Mahkemesi'nin Verdiği Yeni Karar Karşısında Ortaya Çıkan Durum, Prof. Dr. Ömer Teoman'a 55. Yaş Armağanı, İstanbul 2002, S. 197 Vd.
- Bilgili**, Fatih; Publizitätspflichten Von Aktiengesellschaften Nach Dem Türkischen Kapitalmarktrecht —Vergleich Und Hinweise Auf Die Deutsche Lösung—, Frankfurt Am Main 2000.
- Binder**, Andreas, Die Verfassung der Aktiengesellschaft, Zürich 1988.
- Birsel**, Mahmut T. Anonim Şirketlerde Tali Yüküm, Batider, C.VIII, Sa. 3, s. 41 Vd.
- Birsel**, Mahmut T., Yargıtay Kararları Işığında Şirket Kârı Konusunda Anonim Şirket İle Pay Sahibi Arasındaki Menfaat Tartışması, Ankara 1971.

- Birsel**, Mahmut T., Anonim Şirketlerde Azınlık Hakları, İmran Öktem'e Armağan, Ankara, 1970, S. 639 vd.
- Bischoff**, Jörg, Das Shareholder Value-Konzept, Wissbaden 1994.
- Blanquet**, Françoise: “Das Statut der Europäischen Aktiengesellschaft (Societas Europaea «SE»)", ZGR 1/2002, s. 20 ff. ZGR 1/2002, s. 59.
- Blättler**, Jörg, Basler Kommentar, 4. Auflage 2012, Art. 660 vd. (*Neuhaus*, Markus R. ile birlikte).
- Blum**, Oliver, Rechtliche Aspekte der Due Diligence, Der Schweizer Treuhänder 4/2006, s. 233 vd.
- Boemle**, Max, Aktienzertifikate, interims- und Lieferscheine, Diss. St. Gallen 1955.
- Boemle**, Max, Wird die nennwertlose Aktie die Volksaktie bringen? Der Schweizerischer Treuhänder 5/2002, s. 500 vd.
- Bosman**, Aleidus Gerard, Konzernverbundenheit ihr Auswirkungen auf Veträge mit Dritten, Zürich 1984.
- Bozgeyik**, Hayri. Halka Açık Anonim Şirketlerde Kâr Dağıtımı, Batider C.XX. 2000, Sa. 3, s. 117 vd.
- Bozkurt**, Enver/**Özcan**, Mehmet/**Köktaş**, Arif, Avrupa Birliği Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2004.
- Boztosun Odman**, Nuriye Ayşe, Hukuksal Açidan Bağımsız Yönetim Kurulu Üyeliği, Ankara 2013.
- Böckli**, Peter, Schweizer Aktienrecht, 2. Auflage, Zürich 1996.
- Böckli**, Peter, Aggressive Aktienaufkäufer und Unternehmensleistungen in Clich, Neue Zürcher Zeitung, Nr.48, 27/28.2.1988.
- Böckli**, Aktienrechtliche Sondervermögen und Darlehen an Aktionäre, in: Festschrift für Frank Vischer, Zürich 1983, s. 527 vd.
- Böckli**, Der Schweizer Treuhänder 3/2000, s. 133vd.
- Böckli**, Neun Regeln der «Best Practice» für den Rückkauf nichtkotierten eigener Aktien, Der Schweizer Treuhänder, 2001, 575 ff..
- Böckli**, Peter; Corporate Governance auf Schnellstrassen und Holzwegen, Schweizer Treuhänder, 3/2000, s. 135 ff.
- Böckli**, Peter, Rechtsfragen zum Spaltungsverfahren des Fusionsgesetzes, Der Schweizerischer Treuhänder, 11/2004 s. 899 ff.
- Böckli**, Peter, Schweizer Aktienrecht, 3. Aufl., Zürich-Basel-Genf 2004.
- Böckli**, Peter, Rechtsfragen, Schweizerischer Treuhänder, 11/2004, s. 906.
- Bröcker**, Norbert/**Schouler**, Oliver; Bereit für die Online-Hauptversammlung?, in: Dirk Zetzsche (Hrsg.), Berlin 2002.
- Brügger**, Urs, Aspekte des börsenhaldels mit vinkulierten Namenaktien SZW 1992, 215 vd.
- Bucher**, Eugen,: Berner Kommentar, Bd.I/1, 1. Teilband.

- Butzke**, Volker, in *Obermüller, W/Werner, W/Winden, K*; Die Hauptversammlung der Aktiengesellschaft, 4. Auflage, Berlin 2008.
- Bühler**, Christoph, B., US Corporate Governance Reform: Impact on NYSE-Listed Swiss Companies, Zürich 2004.
- Bürgi**, Wolfgang, Das Obligationenrecht, 5. Teil, Die Aktiengesellschaft, Zürich 1969.
- Bürgi/Nordmann**, Zürher Kommentar, Die Aktiengesellschaft. (Art. 739-771), Zürich 1979.
- Caffisch**, Silvio; Die Bedeutung und die Grenzen der rechtlichen Selbständigkeit der abhängigen Gesellschaft im Recht der Aktiengesellschaft, Zürich 1961.
- Camponovo**, Rico A.; Die Verantwortlichkeit der Revisionsstelle im Spiel von Rechtsprechung. Der Schweizer Treuhänder (ST) 1-2/2004, s. 71 vd.
- Candan**, Turgut, Kanunî Temsilcilerin Vergisel Sorumluluğu, Ankara 1994.
- Carbonara/von der Crone**, Aushändigung von Jahresabschlüssen, SWZ 1/2004, s. 88 ff.
- Cassut**, Andreas, Sonderprüfung im künftigen schweizerischen Aktienrecht, Diss. Zürich 1991.
- Cassut**, Andreas, Das Institut der Sonderprüfung, Der Schweizer Treuhänder 1991.
- Cihanhiroğlu**, Celal, Alman ve İsviçre Hukuku ile Mukayeseli Olarak Türk Hukukunda Kollektif Ortağın Mesuliyeti (Tez), 1974, s.25 vd. 43 vd.
- Claussen**, Carsten, P., Die Hauptversammlung im Wandel, in: Dirk Zetzsche (Hrsg.), Berlin 2002.
- von Büren**, Roland, Der Konzern im neuen Aktienrecht, Grundfragen des neuen Aktienrechts, Bern 1993.
- von BÜREN**, Roland.: Fusion, Umwandlung und Vermögensübertragung unter Beteiligung von Instituten des öffentlichen Rechts, SZW/RSDA 3/2004, s.178 vd.
- von BÜREN**, R./Stoffel,W,A./Schnyder,A.K./Christen-Westenberg, C., Aktienrecht, Zürich 2000.
- von COLBE/BUSE**; Was ist und was bedeutet Shareholder Value aus wirtschaftlicher Sicht, ZGR 1997, s. 271.
- Coştan**, Hülya, Anonim Ortaklıklarda Bölünme, Ankara 2004.
- Coştan**, Hülya, Türk Ticaret Kanunu tasarısı Hükümlerine Göre Anonim Şirketin Birleşme, Bölünme ve Tür Değiştirme yapılanmasında Alacaklının Korunması, Ankara 2009.
- Coştan**, Hülya, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Hükümlerine Göre Anonim Şirketin Birleşme, Bölünme ve Tür Değiştirme Yoluyla Yeniden Yapılanmasında Alacaklıların Korunması, Ankara 2009 ve 3. bası 2012.
- von der Crone**, H.C./Beyeler,K./Dédeyan, D., Stakeholder im Aktienrecht, Zeitschrift für Schweizerisches Recht (SZR), 4. Heft, 1. Halbband, Zürich.

- von der Crone, H.C.**, Die Internet-Generalversammlung, Festschrift für Peter Forstmoser zum 60. Geburtstag, Zürich 2003, s. 158 vd.
- von der Crone, H.C.**, Die Leitung der Generalversammlung, SZW/RSDA 1/2004, 2 vd.
- von der CRONE, H.C.**; Arbeitsteilung im Verwaltungsrat, SSHW (Schweizer Schriften zum Handels- und Wirtschaftsrecht, Zürich 2006, s. 79 vd.
- von der CRONE, H.C.**; Die Internet-Generalversammlung, Festschrift für Peter Forstmoser zum 60. Geburtstag, Zürich 2003, s. 155.
- von der Crone, H.C/Martinez, Marolda**; Vermögensübertragung, SZW/RSDA 3/2004, s. 297 vd.
- von der Crone, Hans Carpar**; Interessentkonflikte im Aktienrecht SZW 1994, s. 7.
- von der Crone, Hans Caspar A. Carbonara, L.M. Martinez**, Corporate Governance und Führungsorganisation in der Aktiengesellschaft, (SJZ [Schweizerische Juristenzeitung], 100 (2004), Nr. 17, S.405-412.
- von der Crone, Hans Caspar**, Arbeitsteilung im Verwaltungsrat (SSPHW Band, 76, Bern, 2006, s. 79-86.
- von der **CRONE, Karin BEYELER, Daniel DÉDEYAN**, ZSR/NF bd. 122, 2003, I.Hb. s. 409 vd.
- von der Crone / Gersbach / Kessler / Dietrich/Berlinger**, Fusionsgesetz, Fusion: Executive Summary s. 1/2. Internetplattform zum Transaktionsrecht, <<http://www.fusg.ch/site/fusion/summary/index.php?datum=2004-07-01>>,Stand:01.07.2004, besucht am 17.11.2004.
- von der Crone, Hans Caspar**; Bericht zur Teilrevision des Aktienrechts, Teil 4: Stimmrechtsvertretung/Dispoaktien, www.rwi.unizh.ch/vdc. 20.7.2006.
- Çağa, Barbaros**, Limited Şirkette Ortaklık Payının Devri, Batider, C.VII (1974), Sa. 3, s. 581 vd..
- Çağlar, Hayrettin**, Anonim Şirketlerde Esas Sermayenin Azaltılması, Ankara 2010.
- Çamoğlu, Ersin**, Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu, İstanbul 1972 ve 3. Baskı 2010.
- Çamoğlu, Ersin**, Kollektif Ortaklıkta Haklı Sebep Kavramı ve Ortağın Haklı Sebep- le Çıkarılması, İstanbul 1976.
- Çamoğlu, Ersin**, Limited Ortaklıktan Çıkarılma, Batider, C.XXX,(Eylül 2014), Sa.3, s. 5-20.
- Çebi, Hakan**, Türk Ticaret Tasarısına Göre Anonim Ortaklıkların Bölünmesi, 1. baskı İstanbul 2010.
- Çeker, Mustafa**, Halka Açık Anonim Şirketlerde Temsilci Aracılığıyla Oy Kullan- ma Ve Pay Sahiplerine Çağrıda Bulunularak Vekâlet Toplanması, Batider, C. XVIII. (1995), S.1-2, s. 173 vd.
- Çeker, Mustafa**, Anonim Ortaklık Payı Üzerinde Hapis Hakkı Bulunması Halinde Oy Hakkı Kime Aittir? (Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin Bir Kararı Münasebe- tiyle), Batider C. XVIII (1996), S.4, s. 157 vd.

- Çeker**, Mustafa; Anonim Ortaklıkta Oy Hakkı ve Kullanılması (doktora tezi), Ankara 2000.
- Çelik**, Aytekin; Türk Ticaret Tasarısı'na Göre Anonim Şirketlerin Denetimi, Prof. Dr. Tuğrul Ansay'a Armağan, Ankara 2006, s. 543 vd.
- Çelik**, Aytekin, Anonim Şirketler Ortaklıktan Çıkarılma, Ankara 2012.
- Çeliktas**, İlyas, Anonim Ortaklığın Kendi Paylarını İktisabı, İstanbul 2006.
- Çemberci**, Mustafa, Kollektif Şirket Hangi Halde Sona Ermiş Sayılır, Batider, 1967, C. IV, Sa.1, s. 77 vd.
- Çevik**, Kemal; Türk Hukukunda Tek Ortaklı Şirket/Sınırlı Sorumlu Ticarî İşletme, Prof. Dr. Ali Bozer'e Armağan, Ankara 1998, s. 41 vd.
- Çığsar**, Melih Gizem, Limited Şirkette Esas Sermaye Payının Rehni, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- Dağ**, Üner, Pay Defterinin Niteliği ve Anonim Ortaklığın Pay Sahiplerine İlişkin Diğer Kayıtlar, İkt. ve Mal. C.XXXVI, Sa. 4 (1989), s. 152 vd.
- Dayınlarlı**, Kemal, Joint Venture Sözleşmesi, Ankara 1989.
- Demirkapı**, Ertan, Türk Ticaret Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklıkta Payın Devri, İzmir 2008.
- Develi**, Bilge, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde Ayrılma Akçesi, GÜHFD, C.17, Sa. 1-2, s. 443-489
- Dietrich**, Nikolas; The "Business Judgement Rule": Whose judgement, Corporate Governance Reiw, June/July 2002.
- Dinç**, İlhan, Sermaye Piyasası Kurulunun Seri: IV, No.44 Sayılı Tebliği Kapsamında Çağrıda Bulunma Yükümlülüğüne İlişkin Son Gelişmeler, Batider, 2010, C. XXVI, Sa. 2, s. 243 vd.
- Doğan**, Beşir Fatih; Anonim Şirketlerin Kendi Paylarını İktisabının Fayda Ve Zararları, Prof. Dr. Fikren Eren'e Armağan, Ankara 2006, S. 449 Vd.
- Doğan**, Beşir Fatih; Der Erwerb eigener Aktien im deutschen und türkischen Recht im Hinblick auf europäisches Recht, Hamburg 2004.
- Doğan**, Beşir Fatih; Anonim Şirket Yönetim Kurulunun Organizasyonu ve Yönetim Yetkisinin Devri, İstanbul 2011.
- Doğanay**, İsmail, Anonim Ortaklıklarda Yönetim Kurulu Üyelerinin "Hukukî" Sorumluluğu, Batider, C.XVII, sa. 3, s. 57 vd.
- Doğanay**, İsmail, Türk Ticaret Kanunu Şerhi, C.1, Ankara 1990.
- Domanıç**, Hayri, Kıymetli Evrak Hukuku, İstanbul 1975.
- Domanıç**, Hayri, Anonim Şirket Ana Mukavelelerine Yazılması Gerekli ve Mümkün Unsurlar, Halil Arslanlı'nın Anısına Armağan, İstanbul, 1978, s. 309. vd .
- Domanıç**, Hayri, Anonim Şirketler Hukuku ve Uygulaması, TTK Şerhi II, İstanbul 1988.
- Domanıç**, Hayri, Hisse Senetlerinin Çıkarılma Zamanı ve Mecburiyeti, Yaklaşım Dergisi. 1994, Sa. 15, s. 5 vd.

- Domaniç**, Hayri, Ticaret Hukukunun Umumi Esasları, İstanbul, 1970.
- Domaniç**, Hayri, Türk Ticaret Kanunu Şerhi, C.I, Adi Kollektif ve Komandit Şirketler, AKKŞ), 3. bası, İstanbul 1988.
- Druey**, Jean Nicolas, Das Informationsrecht des eizelen Verwaltungsratsmitglieds, SZW 65 (1993), s. 49 vd.
- Druey**, Jean-Nicolas, Organ und Organisation. Zur Verantwortlichkeit aus aktienrechtlicher Organschaft, SAG 53 (1981), s. 77 vd.
- Druey/Vogel**; Das schweizerische Konzernrecht in der Praxis der Gerichte, Zürich 1999.
- Dubois**, Maurice, Unternehmungsstrategie und Strategische Risikoanalyse, Kernaufgaben der der Unternehmungsführung, Der Schweizer Treuhänder 2006/10, s. 723 vd.
- Dubs/Truff**, Obligatinenrecht II, Basler Kommentar, 2. und 3. Auflage, Basel, Genf München 2002.
- Ebenroth**, Carsten Thomas, Konzernbildungs- und Konzernleitungskontrolle, 1987.
- Egolf**, Andreas Konrad, Das Pastulat der Erleichterung der Neuausgabe von Aktien im Rechte der schweizerischen Aktiengesellschaft, Diss, Zürich, 1975, s. 21 vd.
- Eisenhardt**, Ulrich, Gesellschaftsrecht, 10. ergänzte und überarbeitete Auflage, München 2002.
- Emch**, Daniel; Gegenwärtiger Stand und wichtigste Neuerungen der GmbH-Rechtsrevision, s.1.
- Emmerich**, V./Habersack, M., Aktien- und GmbH-Konzernrecht, München 2003.
- Emmerich**, Volker / **Sonnenschein**, Jürgen, Konzernrecht, 5. Auflage München 1993.
- Epeçeli**, Sevgi, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'nın Bölünmeye İlişkin 159, 160 ve 16. Maddeleri Üzerine Bir İnceleme, İBD. 84, Sa.1, s. 193-216.
- Eppenberger**, Matthias; Informations des Aktionärs- Auskunfts- oder Mitteilungspflicht? Diss. St. Gallen, Bern 1990.
- Ercan** Tevfik, Ticaret Kanunu Yargıtay İlke Kararları, Ankara 2014.
- Erdem**, Hüseyin Ercüment, Türk ve İsviçre Hukuklarında Eşit İşlem İlkesi, İsviçre Borçlar Kanunu'nun İktibasının 80. Yılında İsviçre Borçlar Hukukunun Türk Ticaret Hukukuna Etkileri, İstanbul 2009, s. 393 vd.
- Erdem**, Nuri, Anonim Ortaklığın haklı Sebeple Feshi, İstanbul 2012.
- Erem**, Turgut, S, Ticaret Hukuku Prensipleri, 7. Bası, İstanbul 1977.
- Eren**, Fikret; Borçlar Hukuku, Genel Hükümler 14. Baskı Ankara 2012.
- Erimez**, R. Şirketlerde Kâr Dağıtımı ve Yedek Akçeler, İstanbul 1972.
- Eriş**, Gönen, Açıklamalı-İçtihatlı Türk Ticaret Kanunu, C.II. Ankara 1988.
- Eriş**, Gönen, Anonim Şirketler Hukuku, Ankara 1995.
- Eriş**, Gönen, Ticari İşletme ve Şirketler, 3. bası, Ankara 2004.
- Eriş**, Gönen, Ticari işletme ve Şirketler 2. bası İstanbul 1989.

- Ettinger**, Jochen, Stock-Options, Köln 1999.
- von Steiger**, F. Die Nutzniessung an Aktien, SAG 17 (1944/45), s. 54.
- Feddersen**, Dieter; Aktienoptionasprogramme für Führungskräfte aus kapitalmarktrechlicher und steuerlicher Sicht, ZHR 161 (1997), s.269 vd.
- Fleischer**, Holger, Aktiengesetz Kommentar, in: K. Schmidt/Lütter, Köln, 2008. § 53a vd.
- Flume**, Werner. Gesellschaft und Gesamthand, ZHR, 136, (1972), s. 177 vd.
- Forstmoser, P/Meier-Hayoz, A./Nobel, P.**; Schweizerisches Aktienrecht, Bern 1996.
- Forstmoser**, Peter, Die aktienrechtliche Verantwortlichkeit, 2. Aufl. Zürich 1987.
- Forstmoser**, Peter, Die Informations- und Meinungsäusserungsrechte des Aktionärs, in: Rechtsfragen um die Generalversammlung, Schriften zum neuen Aktienrecht 11, Zürich 1997.
- Forstmoser**, Peter, Schweizerisches Aktienrecht, Bd. I, Lieferung 1, Zürich 1981.
- Forstmoser/Meier-Hayoz**, Schweizerisches Gesellschaftsrecht, 9. vollständig bearbeitete Auflage, Bern 2004 ve 11. Auflage 2012
- Franko**, Nisim, Ticaret Şirketlerinde Rekâbet Memnuiyeti, Batider, 1985, Cilt XIII, Sayı 1vd.
- von Gamm**, Otto-Friedrich F., Das Bürgerliche Gesetzbuch mit besonderer Berücksichtigung der Rechtssprechung und des Bundesgerichtshofes, Kommentar, Bd. 2, 12. Aufl. Berlin- New York 1978.
- Gautschi**, Georg, Fiduziarisches Rechtsverhältnisse besonderer Art, SJZ, 1949, 301.
- Georg, F.Thomas/Leuering**, Dieter, Die Europäische Aktiengesellschaft- Societas Europaea, NJW, 2002, Heft 20, s. 1449 vd.
- Giger**, Gion; Corporate Governance als neues Element im schweizerischen Aktienrecht, Zürich 2003.
- Glanzmann**, Lukas, Die Verantwortlichkeitsklage unter Corporate-Governance-Aspekten, ZSR NF 119 (2000), s. 135 vd.
- Glanzmann**, Lukas; Der Fusions-, Spaltungs- und Umwandlungsbeschluss im neuen Fusionsgesetz, SJZ, 101 (2005), Nr.7, s. 157 vd.
- Göksoy**, Can, Y. Anonim Ortaklıkta Payın Rehni, Ankara 2001.
- Göle**, Celal, Ticari İşletmenin Merkez ve Şubesinin Tayini Sorunu, Prof. Dr. E. Hirsch'in Hatırasına Armağan, Ankara, 1986, s. 188 vd.
- Grass**, Andrea, R., Business Judgment Rule, Schranken richterlichen Überprüfbarkeit von Management-Entscheidungen in aktienrechtlichen Veantwortlichkeitsprozessen, Zürich 1998.
- von Greyerz**, Christopf, Die Aktiengesellschaft, Schweizerisches Privatrecht VIII/2, Basel 1982.
- Gröpler,Hendrikje/Huberle,Claudia/Jürgend,Caspar**; Die virtuelle Hauptversammlung, in: Dirk Zetzsche (Hrsg.), Berlin 2002.

- Grundmann, Stefan- Müllbert, O. Peter**, Corporate Governance-Europäische Perspektiven (Symposium zum 60.Geburstag von Klaus J. Hopt am 1./2. September 2000 in Mainz), ZGR 2/2001, s. 215 vd.
- Grunewald, Barbara**, Gesellschaftsrecht, 8. Auflage Köln 2011.
- Güçük, Turgut**, Genel Kurula Katılma ve Oy Hakkının Engellenmesi, Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu Iv,1987,S. 255 Vd.
- Gürel, Murat**, Anonim Şirketin Kandi Paylarının İktisabı Amacıyla Finansal Destek Verme Yasağı, Ankara 2014.
- Handschin, Lukas/ Truniger, Christof**, Die neue GmbH, 2. vollständig neu bearbeitete Auflage, Zürich-Basel-Genf 2006.
- Handschin, Lukas**, Der Konzern im geltenden schweizerischen Privatrechts, Zürich 1994.
- Handschin, Lukas**, Die Verantwortlichkeit des Verwaltungsrates ausserhalb des Konkurses seiner Gesellschaft, Festschrift 100 Jahre Aargauischer Anwaltverband, Zürich/Basel/Genf 2005.
- Hasenböhler, Stefan**, Die Haftungsvoraussetzungen der Verantwortlichklage nach Art. 754 OR im Vergleich zum US-amerikanischen Recht, Basler Diss. Zürich 2003.
- Hasselbach, Kai/Schumacher, Stephan**, Hauptversammlung im Internet, ZGR 29 (2000), s. 263 vd.
- Hatemi, Hüseyin**, Önceki ve Bugünkü Türk Hukukunda Vakıf Kurma Muamelesi, İstanbul 1969.
- Heberlein, R.**, Die Kompetenzausscheidung bei der Aktiengesellschaft in Liquidation, Zürich 1969.
- Hefermehl/Bungeroht**, Kommentar zum Aktiengesetz, Bd. I, München 1973.
- Heize, Meinhard**, Die Europäische Aktiengesellschaft, ZGR1/2002, s.67 vd.
- Helvacı, Mehmet**, Anonim Ortaklıkta Ticaret Kanunundan Kaynaklanan Azınlık Haklarının Hukukî Niteliği ve Tanımı, Oğuz İmregün'e Armağan, İstanbul, 1998, s. 297 vd.
- Helvacı, Mehmet**, Anonim Ortaklıkta Yönetim Kurulu Üyesinin Mütessesil Sorumluluğunun Anlamı ve İsviçre Borçlar Kanunu 759. Maddesi İle Getirilen Mütessesil Sorumluluğun Anlamının Tanıtılması, Prof. Dr. Hayri Domaniç'e 80. Yaş Günü Armağanı, İstanbul 2001, C. I, s. 230 vd.
- Helvacı, Mehmet**, Anonim Ortaklıkta Yönetim Kurulu Üyesinin Hukukî Sorumluluğu, 2. Bası, İstanbul 2001.
- Helvacı, Mehmet**, Anonim Ortaklıkların Bölünmesi (Yeniden Yapılandırma Modeli Olarak Bölünme), İstanbul 2004.
- Henn, G.**, Die Gleichbehandlung der Aktionäre in Theorie und Praxis, AG 9/1985, s. 240 vd.
- Hensler, Marianne**, Die bedingte Kapitalerhöhung, Zürich 1982.

- Hermann**, Rüdiger; Funktion, Kontrolle und Haftung der Leitungsorgane von Aktiengesellschaften in Deutschland, der Schweiz, Australien und den USA, Frankfurt am Main 1996.
- Herschson**, Heinrich; Ankauf eigener Aktien, SJZ (1967) 14, s. 215 vd.
- Hızır**, Serdar, 6098 Sayılı (Yeni) Borçlar Kanunu'nun 633'ncü Maddesine Göre Adi Şirketten Çıkmanın ve Çıkarılmanın Genel şartları ve Koşulları, Prof. Dr. Sarper Süzek'e Armağan, İstanbul 2011, C.III, s. 2817 vd.
- Hirsch**, Ernst, E. Ticaret Hukuku Dersleri, İstanbul 1946.
- Hirsch**, Ernst, E. Das Türkische Aktienrecht, Frankfur a.M., Berlin 1958.
- Homburger**, Eric, Kommentar Schweizerischen Zivilgesetzbuch (Zürcher Kommentar), 5. Teil,- Die Aktiengesellschaft, Teilband V 5b, Der Verwaltungsrat, Art. 707-726 OR, Zürich 1997.
- Homburger**, Eric, Leitfaden zum neuen Aktienrecht Zürich, 1991.
- Hommelhoff**, Peter, Die OECD-Principles on Corporate Governance- ihre Chancen und Risiken aus dem Blinkwinkel der deutschen corporate governance-Bewegunug, ZGR 2001, 238.
- Hopt**, K. J. in: *Heldrich/Hopt* (Hrsg), 50 Jahre BGH (Festgabe aus der wissenschaft), Bd. II, 2000, S.497, 525 ff.
- Hopt**, K. J. Gemeinsame Grundsätze der Corporate Governance in Europa? Überlegungen zum Einfluss der Wertpapiermärkte auf Unternehmen und Ihre Regulierung und zum Zusammenwachsen von common law und civil law im Gesellschafts- und kapitalmarktrecht, ZGR 6/2000, 779-818.
- Hueck**, Alfred, Gesellschaftsrecht, 6.Auflage, München, Berlin, 1965.
- Huguenin**, J., Das Gleichbehandlungsprinzip im Aktienrecht, Zürich 1994.
- Hüffer**, Üwe, Aktiengesetz, 5. neubearbeitete Auflage, München 2002.
- Hüffer**, Üwe, Aktiengesetz, Beck'sche Kurz Kommentar, 10. Aufl. München 2012.
- İmregün**, Oğuz, Anonim Şirketlerde Pay Sahipleri Arasında Umumi Heyet Kararlarından Doğan Menfaat İhtilâfları ve Bunların Telif Çareleri, İstanbul 1962.
- İmregün**, Oğuz, Anonim Şirketler, 3. bası, İstanbul 1974.
- İmregün**, Oğuz, Kara Ticaret Hukuku Dersleri, İstanbul 1979.
- İmregün**, Oğuz, Anonim Ortaklıklar, 4. bası, İstanbul 1989.
- İmregün**, Oğuz, Anonim Ortaklıkta Yönetim Kurulu Üyelerinin Ortaklığa karşı Hukuksal Sorumu, E. Moroğlu'na 65. Yaş Armağanı, İstanbul, 1999, s. 255 vd.
- İşeri**, Ahmet, Türk Medeni Kanununa Göre Vakıf (Tesis), Ankara, 1960.
- Jacops**, Cläire, H., Das aktienrechtliche Gleichbehandlungsprinzip im Aktienrecht, Zürich 1994.
- Jäggi**, Peter, Überlegungen, Festschrift für T.GUHL, 1950, 199.
- Jäger**, Axel, Aktiengesellschaft, unter besondere Berücksichtigung der KGaA, München 2004.

- Jäger, C.**, Die Spaltung von aktiengesellschaften zwecks privatisierung im Vergleich Deutschland-Franchreich, Freiburg 1994.
- Kumich, K.** Haftung aus «Konzernvertrauen», Diss. Zürich 1998.
- Kabaalioğlu, Haluk**, Sermaye Piyasasında Kamuyu Aydınlatma İlkesi, İstanbul, 1985.
- Käch, S.**, Die Rechtsstellung des Vertreters einer jurischen Person im Verwaltungsrat der Aktiengesellschaft, Zürich 2001.
- Kaczynski, Daniel Christian**: Der aktive Grossaktionär in der Publikumsgesellschaften, Diss. Zürich 2000.
- Kağıtçıoğlu, Mutlu**, Anonim Şirketlerde Kısmi Bölünme, İstanbul 2012.
- Kahyaoglu, E.C.** -1975 tarihli Tasarıya Göre- Avrupa Anonim Ortaklığında (“SE”) Yürütme Kurulu (İkt. Mal. C: XXXIII, Sa. 5, 1986, s.155 vd.
- Karahan, Sami**, Anonim Şirketlerde Tasfiye, Konya 1998.
- Karahan, Sami**, Anonim ve Limited Şirketlerde Ek Tasfiye, Ömer Teoman’a 55. Yaş Armağanı, İstanbul 2002, s. 445 vd.
- Karahan, Sami**, Anonim Ortaklıklarda İmtiyazlı Paylar ve İmtiyazların Korunması, İstanbul, 1991.
- Karahan, Sami**, Anonim ve Limited Ortaklıklarda Fesih Kararının Geri Alınması, Prof. Dr. Ö. Teoman’a 55. Yaş Günü Armağanı, İstanbul 2002, s. 563 vd.
- Karasu, Rauf**, Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Anonim Şirketlerde Emredici Hükümler İlkesi, Ankara 2009.
- Karayalçın, Yaşar**, Şirketler Hukuku. Ankara 1973.
- Karayalçın, Yaşar**, Anonim Şirketlerde Çıplak Payın Haczedilmesi ve Paraya Çevrilmesi, XVI. Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu, 1999 Ankara, 149 vd.
- Karayalçın, Yaşar**, Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunun Hangi Kararları Aleyhine Dava Açılabilir? Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu, III, 1986, s. 239-283.
- Karayalçın, Yaşar**, İsviçre Borçlar Kanununda Anonim Şirketler Hukuku Alanında Yapılan Değişiklikler, Batider, 1993, C.XVII, Sa.1, s. 5 vd.
- Karayalçın, Yaşar**, Mecburi-Kanuni Yedek Akçeler ve Kullanılması, Baditer, C. IV. S. 3, s. 554 vd.
- Karayalçın, Yaşar**, Meseleler ve Görüşler I. 1982.
- Karayalçın, Yaşar**, Meseleler ve Görüşler II, 1983.
- Karayalçın, Yaşar**, Muhasebe Hukuku, Ankara 1988.
- Karayalçın, Yaşar**, Özel Hukukta Meseleler ve Görüşler III, 1988.
- Karayalçın, Yaşar**, Özel Hukukta Meseleler ve Görüşler IV, Ankara 1992.
- Karayalçın, Yaşar**, Özel Hukukta Meseleler Görüşler, V. Ankara 1997.
- Karayalçın, Yaşar**, “Anonim Şirkette Çoğunluk-Azınlık İlişkisi Bakımından Kontrol (Blok) Satışı ve Genel Alım Önerisi“, Prof. Dr. Haluk Tandoğan’a Armağan, Ankara 1990, s. 351.

- Karayalçın**, Yaşar, Şirketler Hukuku Dersleri, Ankara 1965.
- Karayalçın**, Yaşar, Ticaret Hukuku, C.II, Şirketler Hukuku, 2. bası, Ankara 1973.
- Karayalçın**, Yaşar, Yeniden Değerleme, Fadıl Hikmet Sur'un Hatırasına Düzenlenen Konferans, Ankara 1983, s. 33 vd.
- Karayalçın**, Yaşar, Anonim Ortaklıklarda Genel Kurul Başkanının Üstün Oyu, Batider, C.VI.1972, Sa. 4, s. 667.
- Karayalçın**, Yaşar, İsviçre Borçlar kanununda Anonim Şirketler Hukuku Alanında Yapılan Değişiklikler, Batider, 1993, C.XVII, S.1, s.5 vd.
- Kaya**, Arslan, Anonim Ortaklıkta Pay Sahibinin Bilgi Alma Hakkı, Ankara 2001.
- Kayar**, İsmail, Adı Şirketin Ticaret Unvanı ve Ticaret Siciline Tescili, Prof. Dr. Ömer Teoman'a 55.Yaş Armağanı, C. I, İstanbul 2002, s. 479 vd.
- Kayar**, İsmail, Anonim Ortaklıkta Malî Durumun Bozulması ve Alınacak Tedbirler, Konya 1997.
- Kayıhan**, Şaban, Anonim ortaklıklarda genel Kurul ve İnternet, Batider 2003, C.XXII, Sa.1, s. 79 vd.
- Kendigelen**, Abuzer, İptal Davası Açma Hakkı ve Pay Sahipliği Sıfatının Cüz'î Halefiyet (Payların Devri) Sonucu Değişmesi, Prof. Dr. Hayri Domaniç'e 80.Yaş Günü Armağanı, C I, s. 319.
- Kendigelen**, Abuzer, Anonim Ortaklık Payı (Pay Senedi) Üzerinde Hapis Hakkı ve Bu Hakka Konu Oluşturan Paya İlişkin Oy Hakkının Kime Ait Olduğu Sorunu, Batider, 1997. C.XIX, s. 103 vd.
- Kendigelen**, Abuzer, Anonim Ortaklık Payı Üzerinde İntifa Hakkı, (Doktora tezi), İstanbul 1994.
- Kendigelen**, Abuzer, İsviçre Hukukunda Oy Hakkında İmtiyazlı Paylar (Stimmrechtsaktie), Prof. Dr. Oğuz İmregün'e Armağan, İstanbul 1998, s. 335 vd .
- Kendigelen**, Abuzer, Anonim Ortaklıkta Yönetime Katılma Haklarında İmtiyaz, İstanbul, 1999.
- Kendigelen**, Abuzer, Yeni Türk Ticaret Kanunu, Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler, İstanbul 2011 ve 2. bası 2013.
- Kırca**, İsmail, Tüzel Kişiliğin Kazanılmasından Önce Anonim Şirket Adına Yapılan İşlemler (TTK m. 301/II), Batider, C. XIX, Sa. 4, s. 85 vd.
- Kırca**, İsmail, Anonim Şirket Yönetim Kurulu Kararlarında Takdir Yetkisi-Özen Borcu, Batider 2004 (Haziran), C. XXII, Sa.3, s. 85 vd.
- Kırca**, İsmail, Ticaret Şirketlerinde Temsil Yetkisine Getirilen ve Tescili Caiz Olmayan Sınırlandırmamaların Üçüncü Kişilere Etkisi, Batider, 1994. C. XVII, Sa.3. s.149 vd.
- Kırca**, İsmail, TTK m. 371.7 hakkında Bir İnceleme: AB'ye Üyelik Yolunda Geri Adı, Batider, C.XXX (Eylül 2014), Sa. 3, s.23 vd.,
- Kırca.İ/Şehirali Çelik**, F.H./Manavgat,Ç. Anonim Şirketler Hukuku C.1Temel kavram ve İlkeler Kuruluş Yönetim Kurulu, Ankara 2013.

- Kıyğı**, Osman Nazım; Hukuk ve Ekonomi Terimleri Sözlüğü, München 1999.
- Kızılot**, Şükrü; Danıştay Kararları ve Özelgeler, C.II, Ankara 1995.
- Kindler**, “Die Aktiengesellschaft für den Mittelstand –Das Gesetz für kleine Aktiengesellschaften und zur Deregulierung des Aktiengesetzes”, NJW 1994, s. 3041.
- Kleindiek**, Detlef; Stock Options und Erwerb eigener Aktien, Gesellschaftsrecht Köln 1997.
- Klug**, Michael, Erwerb eigener Aktien als Instrument zur Abwehr feindlicher Übernahmen, Münster 2001.
- Kohler**, Klaus; Stock Options für Führungskräfte aus der Sicht der Praxis, ZHR 161 (1997), s. 246 vd.
- Kopp**, Hans Joachim; Erwerb eigener Aktien, ökonomische Analyse vor dem Kapitalmarktes, Wiesbaden 1996.
- Koppensteiner**, Kommnetar zum Aktiengesetz, 2. Auflage 1987 Köln.
- Korkut**, Ömer, Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Üyelerinin Şirkete Ait Belgelerin Kopyasını Alma Yetkisi, Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, (Aralık 2006), C. X. Sa. 3-4, s. 521 vd.
- Korkut**, Ömer, Anonim Şirketlerde İnançlı Yönetim Kurulu Üyeliği (Doktora tezi), Ankara 2007.
- Korkut**, Ömer, 6012 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının Butlanı, (doçentlik tezi) Adana 2012.
- Köprülü**. B./**Kaneti**. S.; Sınırlı Aynî Haklar, İstanbul 1982.
- Körber**, Torsten, Heidelberger Kommentar zum Aktiengesetz, herausgegeben von Tobias Bürgers/Torsten Körber, Heidelberg 2008.
- Kösekaya**, Fatih, Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Mesleki Sorumluluk Sigortası, Ankara 2013.
- Kraft**, Alfons/**Kreutz**, Peter; Gesellschaftsrecht, Berlin 1992.
- Kraft**, Gerhard/**Altvater**, Christian; Die zivilrechtliche, bilanzielle und steuerliche Behandlung des Rückkaufs eingener Aktien, NZG (Neue Zeitschrift für Gesellschaftsrecht) 1998.
- Kraft**, Kölner Kommentar zum Aktiengesetz, Köln 1985.
- Krenate**, Georg, Praxiskommentar Verwaltungsrat, Art. 707-726, 754 OR und Spezialgesetze, 2. Auflage Zürich 2005.
- Krnet**, Georg, Praxiskommentar, Verwaltungsrat, Art. 707-726, 754 OR und Spezialgesetze, Ein Handbuch für Verwaltungsräte, Bern 2001.
- Kubilay**, Huriye, Genel Kurul Toplantı ve Karar Yetersayıları Hakkında Şirket Sözleşmesi Hükümünün Yorumu Üzerine Bir Karar İncelemesi, Prof. Oğuz Imregün’e Armağan, İstanbul 1998, s. 387 vd .

- Kubilay**, Huriye, Anonim ve Limited Şirketlerde Yönetim Kurulu Üyelerinin ve Müdürlerin Sorumluluk Sigortası, Bilgi Toplumunda Hukuk, Ünal Tekinalp'e Armağan, İstanbul 2003, s.537 vd.
- Kummer**, Andreas, Organisationsreglement in der Aktiengesellschaft. Der Schweizer Treuhänder, 2006/12, s. 916 vd.
- Kunz**, Peter, V.,Die Auskunfts- und Einsichtsrechte des Verwaltungsratsmitglieds, AJP 1993, s. 49 vd.
- Kunz**, Rudolf, Die Annahmeverantwortung von Mitgliedern des Verwaltungsrats, Diss. St.Galen, Bamberg 2004.
- Kuru**, Baki, Şahıs Şirketleri ve Ortaklarının İflâsı, Ankara 1963.
- Kuru**, Baki, İcra ve İflâs Hukuku, Ankara 1983.
- Küçükşavaş**, Nihat, Genel Muhasebe, İlkeler ve Uygulaması, Genişletilmiş 9. bası, İstanbul 2001 ve izleyen basılar
- Küng**, Manfred, in: Obligatinenrecht II, Basler Kommentar, 2. und 3. Auflage, Basel, Genf München 2002.
- Ladner**, Thomas: Das Vorwegzeignungsrecht des Aktionärs unter Berücksichtigung von Corporate Governance-Aspekten: Zugleich ein Beitrag zum Begriff des Gesellschaftsinteresses im schweizerischen Aktienrecht, Diss. St. Galen 1996.
- Länzlinger**, Andreas; in: Obligatinenrecht II, Basler Kommentar, 2. und 3. Auflage, Basel, Genf, München 2002.
- Larenz**, Karl, Lehrbuch des Schuldrechts, Bd. II, München 1977.
- Lehmann**, Hans, Das Gesellschaftsrecht, 2.Auflage Frankfurt 1959.
- Liebscher**, Thomas; Beck'sches Handbuch der AG-mit KGaA-Gesellschaftsrecht-Steuerrecht- Börsengang, (Herausgegeben von Welf **Müller** ve Thomas **Rödder**), München 2004.
- Lazopoulos**, Michael, Interessenkonflikte und Verantwortlichkeit des fudiziarischen Verwaltungsrates, Zürich, Basel, Genf 2004.
- Lutter**, Marcus, in: Einer im 2. Halbjahr erscheinenden Schweizer Festschrift, Für Haftung wegen des Erstrebens von Marktvertrauen und des damit verbundenen Wettbewerbsvorteils, NZG 2002, 10,11.
- Lutter**, Marcus, vergleichende Corporate Governance- Die deutsche Sicht, ZGR, 2/2001, s. 224 vd.
- Lutter**, Marcus, in: Köllner Kommentar zum Aktiengesetz, Band 1, Köln-Berlin-Bonn-München 1970.
- Lutter**, Marcus; Die Erklärung zum Corporate Governance Kodex gemäß § 161 AktG, Pflichtverstöße und Binnenhaftung von Vorstands- und Aufsichtsratsmitgliedern, ZHR 166, (2202), 523 vd.
- Lutter**, Marcus; Die Zivilrechtliche Haftung in der Unternehmensgruppe, ZGR 1982, s. 244.

- LUTTER, M./GRUNEWALD, B.** zur Umgehung von Vinkulierungsklauseln, in Satzungen von Aktiengesellschaften und Gesellschaft M.H., AG.1/1989, 109 vd.
- Lutz, Peter**, Vinkulierte Namenaktien, Zürich, 1988.
- Lücken, Christian P.**, Der Erwerb eigener Aktien nach §§ 71 ff. AktG, Berlin 2004.
- Lütolf, S.H.** Strafbarkeit der juristischen Personen, Dis. Zürich 1997.
- Lyk, Reto**; Entwicklungstendenzen bei der Übertragung schweizerischer kotierter Namenaktien, SAG. 51 (1979), 9.
- Manavgat, Çağlar, Alenî Pay Satın Alım Teklifi (Tender Offer – Takeover Bid)**, Ankara 1997.
- Manavgat, Çağlar**; Sermaye Piyasasında Aracı Kurumlar, Ankara 1991.
- Martens, Klaus-Peter**; Der Erwerb eigener Aktien zum Umtausch im Verschmelzungsverfahren, Festschrift für Karlheinz Boujong zum 65. Geburtstag, München 1996, s. 335 vd.
- Martens, Klaus-Peter**, Erwerb und Veräusserung eigener Aktien im Börsenhandel, AG 1996.
- Marxer, Florian**, Die personlistische Aktiengesellschaft im leichtensteinischen Recht. Eine Analyse unter besonderer Berücksichtigung des Rechtes der Vinkulierung und Aktionärsbindungsverträge, SSHW band 263, Diss. Zürich 2007.
- Meier/Hayoz/Forstmoser**; Schweizerisches Gesellschaftsrecht, Bern 2004 ve 11. Auflage, 2012.
- Meier-Hayoz, Arthur**, Personengesellschaftliche Elemente im Recht der Aktiengesellschaft. In: Festschrift für Walther Hug, Professor Dr. jur., S. J. D. Harvard, zum 70. Geburtstag, 14. April 1968.
- Meier-Hayoz/Forstmoser**, Schweizerisches Gesellschaftsrecht, 9. Aufl. Bern 2004.
- Meier-Hayoz/von der Crone**, Wertpapierrecht, Bern 1985.
- Meier-Hayoz-Forstmoser**, Schweizerisches Gesellschaftsrecht, 8. Aufl. Zürich 1998.
- Meier-Hayoz-Forstmoser**, Schweizerisches Gesellschaftsrecht, vollständig neu bearbeitete elfte Auflage Bern 2012.
- Meier-Schatz, C. J.** Der unabhängiger Verwaltungsrat, Festschrift für Nicolas Druey zum 65. Geburtstag, Zürich 2002, s. 479 vd.
- Meier-Schatz, C. J.** Unabhängigkeit als gesellschaftsrechtlicher Eigenwert und daraus resultierende Verwaltungspflichten des Verwaltungsrates, ZSR, 2002/121, Sa.3, s. 291 vd.
- Mestmäcker, Hans-Joachim**, Verwaltung, Konzerngewalt und Rechte der Aktionäre, Karlsruhe 1958.
- Metzger, Peter**, Schweizerisches juristisches Wörterbuch, Bern, Stuttgart, Wien 1996.
- Mimaroglu, Sait Kemal**, Anonim Şirketlerde İdare Meclis Azalarının Hukuki Mes'uliyeti, Ankara, 1967.

- von Moos-Busch**, Irene, Das Organisationsreglement, Diss. Zürich 1996.
- Moroğlu**, Erdoğan, Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, 2. Bası, Ankara, 1993 ve izleyen baskılar.
- Moroğlu**, Erdoğan, Anonim Ortaklıkta Özel Denetçi, İÜHFM C.XLII 1976, S.1-4, E. Hirsch'e Armağan, s. 341 vd.
- Moroğlu**, Erdoğan, Anonim Ortaklık Anasözleşmesi ve Hukuki Niteliği, Prof. Dr. M.Kemal Oğuzman'ın Anısına Armağan, İstanbul 2000, s. 522.
- Moroğlu**, Erdoğan, Anonim Ortaklık Genel Kurulunu Toplantıya Davet İçin Azınlık Pysahiplerini Yetkilendiren Mahkeme Kararının Uygulanmasının Ertelenmesi, Prof. Dr. Hayri Domanıç'e 80. Yaş Armağanı, İstanbul 2001, s. 355 vd.
- Moroğlu**, Erdoğan, Anonim Ortaklıkta Genel Kurulun Toplantıya Daveti Merasimine Aykırılığın Genel Kurul Kararına Etkisi ve Yargıtay Kararları, Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu, VIII, s.39vd.
- Moroğlu**, Erdoğan, Kurucu İntifa Hakkı Sahiplerinin Kâr Payı Talep Hakları ve Yargıtay Kararları, Prof. Dr. O. İmregün'e Armağan, İstanbul, 1998,s.421 vd.
- Moroğlu**, Erdoğan, Notlu-İçtihatlı, Türk Ticaret Kanunu ve İlgili mevzuat, İstanbul, 1999 ve 2001.
- Moroğlu**, Erdoğan, Oy Sözleşmeleri, İstanbul 1978.
- Moroğlu**, Erdoğan; Özellikle Anonim ve Limited Şirketlerde Oy Sözleşmeleri, 2. bası, Ankara 1996.
- Mutter**, Stefan, Unternehmerische Entscheidungen und Haftung des Aufsichtsrates der Aktiengesellschaft, Köln 1994.
- Muthers**, Christof/**Ulbrich**, Martin, Internet und Akteingesellschaft, (Wertpapier-Mitteilungen (WM) Heft 5/2005, 215.
- Mülberr**, Peter, Shareholder Value aus rechtlicher Sicht, ZGR 1997, s. 131 vd.
- Müller/Lipp/Plüss**, Der Verwahrungsrat, Ein Handbuch für Praxis, 2. Auflage, Zürich 1999.
- Müller-Freienfels**, Wolfram, Zur Lehre vom sogenannten "Durchgriff" bei juristischen Personen im Privatrecht, AcP 156 (1957), s. 522 vd.
- Narbay**, Şafak/**Deliduman**, Seyithan, Alman Federal Mahkemesinin (Dış-) Adi Şirketin Hak ve Taraf Ehliyetine Sahip Olduğuna İlişkin 29.1.2001 Tarihli Kararı, Prof. Dr. Ömer Teoman'a 55. Yaş Armağanı, İstanbul 2002, s. 577 vd.
- Narbay**, Şafak, Alman Paylı Ortaklıklar Kanunu'nda (AktG) Değişiklik Yapan "Nama Yazılı Pay Senetleri Kanunu (NaStraG)"nın "Pay Defteri (*Aktienbuch*) Konusundaki Yeni Düzenlemeleri, Prof. Dr. H: Domanıç'e 80. Yaş Günü Armağanı, İstanbul 2001, s. 365 vd.
- Narbay**, Şafak; Anonim Ortaklıkta Pay Defteri, Ankara 2003.
- Narbay**, Şafak, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'na Göre anonim Ortaklıkta Özel Denetim Yapılması Şartları ve Özel Denetçinin Atanma Usulü, Prof. Dr. Hüseyin Ülgen'e Armağan, İstanbul 2007, s. 287-327.

- Narbay**, Şafak, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'na Göre anonim Ortaklıkta Özel Denetim, İstanbul 2010.
- Nenninger**, John, Der Schutz der Minderheiten in der Aktiengesellschaft nach schweizeischem Recht, Diss. Basel 1974.
- Neuhaus**, R. Markus/**Balkanyi**, Patrick, Basler Kommentar, 4. Auflage, Basel 2012.
- Noack**, Ulrich; Zukunft der Hauptversammlung- Hauptversammlung der Zukunft, *in*: Dirk Zetzsche (Hrsg.), Berlin 2002.
- Noack**, Ulrich, Hauptversammlung und Internet: Information-Kommunikation-Entscheidung, s. 18, <http://www.jura.uni-duesseldorf.de/service/hv/Symposium%20Tuebingen.rtf>, s. 18-19.
- Nobel**, Peter, Aktienrechtliche Entscheide, 2. Aufl. Zürich 1991.
- Nobel**, Peter, Das neue Fusionsgesetz und die gernzüberschreitende Fusion und Sitzverlegung in der EU: rechtsvergleichende Bemerkungen, SZW/RSDA 3/2004, s. 162 vd.
- Nomer**, Fisun, Anonim Ortaklıklarda Oydan Yoksun Paylar, İstanbul, 1994.
- Nomer**, Fisun; Anonim Ortaklıkta Eşit Davranma (Eşit İşlem) İlkesi, Prof. Dr. Oğuz İmregün'e Armağan, İstanbul 1998, s. 469 vd.
- Nomer**, Fisun, Anonim Ortaklıkta Pay Sahibinin sadakat Yükümlülüğü, İstanbul 1999.
- Nomer**, Füsün, 6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nda Kolektif Yatırım Kuruluşları ve Özellikle Değişken Sermayeli Yatırım Ortaklığı, İÜHFM, Yıl.2013, C. LXXI, Sa. 2, s.131 vd.
- Noyan**, Erdal, Banka Hukuku, Ankara 2002.
- Oertli**, Mathias/Thomas **Christensen**; Das neue Fusionsgesetz - Ein zivil- und steuerrechtlicher Überblic - Fusion und Spaltung, Der Schweizer Treuhänder 1-2/2004, s. 105 vd.
- Oertle/du Pasquier**, Obligationenrecht II, Basler Kommentar, Basel-Genf-München 2002 ve 2008 ve 2012 basıları.
- Oftinger**, Karl, Schweizerisches Haftpflichtrecht, Bd. I, 4. Aufl. Zürich 1975.
- Oğuzman**, Kemal, Tüzel Kişiler Hukuku Dersleri, 4.bası, İstanbul 1988.
- Oğuzman**, Kemal/**Barlas**, Nami, Medeni Hukuk, Giriş, Kaynaklar, temel Kavramlar, 10. bası, İstanbul 2003.
- Okçuoğlu**, Yavuz, Anonim ve Kooperatif Şirketler Genel Kurur Kararlarının İptali İçin Gerekli Olan Muhalefet ve Muhalefetin Tutanağa Geçirilmesi, Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyum. II, 1985, 264vd.
- Okçuoğlu**, Yavuz, Anasözleşmesinde Belirtilen Sürenin Bitmesine Rağmen Faaliyetine Devam Eden Anonim Şirketin Hukuki Durumu, Prof. Dr. Ernest E.Hirsch'in Hatırasına Armağan, Ankara, 1986, 239 vd.
- Okur**, Yiğit, Tahsin, İktisat ve Maliye Dergisi, C.XVIII, Sa.7. 273 vd; 11.HD.28.5.1981. 2243/2678 (YKD.C.VII.Sa.10.1300).
- Okutan Nilsson**, Gül, Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Birikimli Oy kullanımı, Ünal Tekinalp'e Armağan, İstanbul 2003, s. 563 vd.

- Okutan- Nilsson**, Gül; Anonim Ortaklıklarda Pay Sahipleri Sözleşmeleri, İstanbul 2003.
- Okutan-Nilsson**, Gül, Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Şirketler Topluluğu Hukuku, İstanbul 2009.
- Olgıati**, Lorenzo, Schweizerische Nominees im Aktienregister amerikanischer Publikums-gesellschaften, Diss. Zürich 1995.
- Omağ**, Merih Kemal; Anonim Şirketler Hukukunda Eşit İşlem İlkesi, Hukuk Araştırmaları Dergisi, 1986, C.1, No.1, s. 1 vd.
- Öçal**, Akar, Anonim Şirket Genel Kurullarında Mektupla Oy kullanma (Fransız Örneği), İkt.Mal. C. 34. (1987-88), s.378 vd.
- Öçal**, Akar, Kollektif Şirkete Sonradan Giren Ortağın Sorumluluğu, Prof. Dr. Hayri Domaniç'e 80 Yaş Armağanı, İstanbul 2001.
- Öçal**, Akar, Kollektif Şirket Ortaklarının Tabi Olduğu Rekabet Yasağına Mukayeseli Hukuk Açısından Genel Bir Bakış (İkt.Mal. C.XXVII, Sayı 11 (Şubat 1981).
- Öçal**, Akar, Anonim Şirketlerde Malî Durumun Bozulmasının Ortaya Çıkardığı Bazı Hukukî Sorunlar, Ankara Ticaret Odası Dergisi, 1975/6, s. 9 vd.
- Örerler**, Esin, Okay; Finansal Değerlendirme Açısından Finansal Tabloların Şeffaflığı, Muhasebe ve Denetime Bakış, Yıl 5, Sa.15, Mayıs 2005, s. 1 vd.
- Özatlan**, Yurdal, Anonim Şirketlerde Ortaklık Paylarının ve Ortaklık Haklarının İncelenmesi Davası (Denkleştirme Davası), XII Levha Yayıncılık AŞ, İstanbul 2014.
- Özdamar**, Mehmet, Anonim Ortaklıkların Kendi Paylarını İktisap Etmesi, Ankara 2005.
- Özenli**, Soysal, Uygulamada Adi Ortaklık ve Neden Olduğu Davalar, Ankara, 1988.
- Özer**, Işık, Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Anonim Şirket Genel Kuruluna Elektronik Ortamda Katılım, Batider, C.XXV, Sa. 4, s. 662 vd.
- Özer**, Işık, Türk ve Yabancı Hukuk Sistemlerinde Anonim Şirket Yöneticilerinin Mali Hakları, (*doktora tezi*), Ankara 2013.
- Özer**, Işık, Katılma İntifa Senedi Sahipleri Özel Kurulu, Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Yıl. 2015, C.1, Sa.1, s. 369-399.
- Özkorkut**, Korkut, Anonim Ortaklıklarda Yönetim Kurulu Kararlarının İptali, Ankara 1996.
- Özkorkut**, Korkut, Bağımsız Yönetim Kurulu Üyeleri, Ankara 2007.
- Özkorkut**, Korkut, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'na Göre Anonim Şirketlerin Denetiminde Yeni Bir Dönem: Bağımsız Denetleme Kuruluşları, Serbest Muhasebeci Malî Müşavirler ve Yeminli Malî Müşavirler, Batider, C.XXIII, Sa.2, 31 vd.
- Özsunay**, Ergun, Medeni Hukukumuzda Tüzel Kişiler, İstanbul 1982.
- Özsunay**, Ergun, Türk Hukukunda ve Mukayeseli Hukukta İnançlı Muameleler, İstanbul, 1968.
- Öztan**, Bilge, Medeni Hukuk Tüzel Kişilerinde Organ Kavramı ve Organın Fiillerinden Doğan Sorumluluk, Ankara 1970.

- Öztan**, Bilge, Medeni Hukuk'un Temel Kavramları, 3. bası, Ankara 1998.
- Öztan**, Fırat; Kıymetli Evrak Hukuku, Ankara 1975 ve izleyen yıllar.
- Pash**, Ali; Anonim Ortaklık Kurumsal yönetimi, Corporate Governance, İstanbul 2004.
- Pash**, Ali, Anonim Ortaklığın Devralınması,(doktora tezi), Vedat Kitapçılık İstanbul 2009
- Pash**, Ali,"Compliance" Kavramının Anonim Ortaklıklar Hukukundaki Anlamı ve Sorumluluk Sistemine Etkisi, İÜHFM, Prof. Dr. Ersin Çamoğlu'na Armağan, Yıl.2013, Sa.2, s. 317 vd.
- Patak**, Sascha Daniel, Die virtuelle Generalversammlung im schweizerischen Aktienrecht, Zürich, Basel, Genf 2005.
- Pedroja**, G. Die Sonderprüfung im neuen Aktienrecht, AJP 1992, s. 780.
- Pekcanitez**, Hakan, Anonim Ortaklıkların İflâsı, Ankara 1991.
- Pellanda**, Roth Katja, Organisation des Verwaltungsrates. Zusammensetzung, Arbeitsteilung, Informationen und Verantwortlichkeit, Diss. Zürich 2007.
- Pellens**, Bernhard/**Hillebrand**, Franca, Vorzugsaktien vor dem Hintergrund der Corporate Governance- Diskussion, AG, 2/2001, s. 57 vd.
- Peltzer**, Martin/**von Werder**, Axel, Der "German Code Corporate Governance (GCCG)" des Berliner Initiativkreises, AG 1/2001, heft 1, s. 1-15.
- Pestalozzi/Henggeler** R. Die Namenaktien und ihre Vinkulierung, Aarau 1948.
- Picononi**, Vito, Rechtsformen Konzernmässiger Abhängigkeit, SJZ 1955, s. 321 vd.
- Plattner**, Jürgen, Die Zwillingsaktie, Diss. Zürich 1970.
- Pulaşlı**, H. Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Özen ve Müteselsil Sorumluluğu- Batider, C.XXV, Mart/ 2009, Sa. 1, s. 27-63.
- Pulaşlı**, H. Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Anonim Şirketlerde Yöneticilerin Hukukî Sorumluluğu, Prof. Dr. Ali Naim İnan'a Armağan, Ankara 2008. 571-590.
- Pulaşlı**, H, Anonim Şirketlerde Temsil Şekli, Özel Temsil Halleri ve Temsil Yetkisinin Murahhaslara Devredilmesi, Batider,2020, C.XXXVI, Sa. 2, s. 5-39
- von Planta**, Thomas, Der Schutz der Aktionäre bei der Kapitalerhöhung, Basel-Frankfurt a.M. 1982.
- von Planta**, Andreas, Die Haftung des Hauptaktionärs, Diss. Basel und Frankfurt a.M. 1981.
- von Planta**, Thomas, Der Schutz der Aktionäre bei der Kapitalerhöhung, Basel, Frankfurt a.M. 1992.
- von Planta/Lenz**, Obligatinenrecht II, Basler Kommentar, 2. und 3. Auflage, Basel, Genf, München 2002.
- Pletscher**, Vinkulierungsvorschriften bei kotierten Gesellschaften und Statutarische Freiheit, SZW 1992, s. 210 vd .
- Plüss**, Adrian; Die Rechtsstellung des Verwaltungsratsmitgliedes, Diss. Zürich 1990.

- Poroy, R.(Tekinalp, Ü./Çamoğlu, E.):** Ortaklıklar ve Kooperatif Hukuku, 9. bası, İstanbul 2004 ve izleyen diğer basılar.
- Poroy, Reha;** Halka Açık Anonim Şirketlerde Çağrı Yoluyla Oyda Vekalet veya Hisse Senedi Toplanmasına İlişkin Sorunlar, Hayri Domaniç'e Armağan, İstanbul, 1995, 189 vd.
- Postacioğlu, İlhan;** Anonim Şirketlerde İdare Meclisi Azalarının Hukuki Mesuliyeti İle İlgili Bazı Meseleler, Arslanlı'ya Armağan, İstanbul 1978, s. 479 vd.
- Priester,** “Die kleine AG– ein neuer Star unter den Rechtsformen?”, BB 1996, s. 333.
- Pulaşlı, Hasan,** Şarta Bağlı İşlemler ve Hukuki Sonuçları, Ankara 1989.
- Pulaşlı, Hasan,** Şirketler Hukuku, 1. bası, Adana 1989 ve 12. baskı 2012.
- Pulaşlı, Hasan.** Anonim Şirket Yönetim Kurulu Kararlarının Geçerlilik Şartları, Adana Barosu Dergisi, 1992, s. 34 vd.
- Pulaşlı, Hasan,** Bağlı Nama Yazılı Pay Senetleri, Ankara 1992.
- Pulaşlı, Hasan** Limited Şirketlerde Haklı Sebeplerle Çıkma ve Çıkarılma, Adana Barosu Dergisi, Nisan 1997, Yıl:6, Da.17, s. 11 vd.
- Pulaşlı, Hasan,** Anonim Şirketlerde Yönetimde İmtiyaz ve Buna İlişkin Esas Sözleşme Düzenlemelerinin Anlam ve Etkisi, Moroğlu'na 65.Yaş Günü Armağanı, İstanbul, 1999, 563 vd.
- Pulaşlı, Hasan,** Yeni Tüzük Hükümlerine Göre Avrupa Anonim Şirketi”, Batider, XXI, (Aralık 2002), Sa.4, s. 5 vd.
- Pulaşlı, Hasan,** Eski Yönetim Kurulu Üyesinin Bilgi Alma Hakkı Var mıdır? Batider, C.XXII, Sa. 3 s. 53 vd.
- Pulaşlı, Hasan;** Şirketler Hukuku, güncelleştirilmiş 4. bası, Adana 2003.
- Pulaşlı, Hasan,** Anonim Şirket Yönetiminde Yeni Model: Corporate Governance, Ankara 2003.
- Pulaşlı, Hasan,** Alman Hukukunda Büyük Pay Sahiplerinin Azınlığı Şirkten Çıkarma Hakkı, Ünal Tekinalp'e Armağan, İstanbul 2003, s. 649 vd.
- Pulaşlı, Hasan;** Anonim Ortaklıkta Yönetim Kurulu Üyeliğinin Temsili, Fehiman Tekil'e Armağan, İstanbul 2003, s. 165 vd.
- Pulaşlı, Hasan,** Corporate Governance ve Yeni Düzenlemeler Işığında Şirket Yöneticilerinin Ücretlerinin Açıklanma Yükümü, *Batider*, C.XXIII (Haziran 2005), Sa.1, s.31 vd.
- Pulaşlı, Hasan,** Türk Ticaret Kanunu Tasarısının Değerlendirilmesi ve Eleştirilen Hükümler, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Sempozyumu, 27-28 Mayıs 2005 İstanbul Yeditepe Üniversitesi, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.II, Sa.1, yıl. 2005, s. 429 vd.
- Pulaşlı, Hasan,** Yönetim Kurulu Üyelerinin Görevinin Kendiliğinden Sona Ermesi-ne İlişkin Esas Sözleşme Hükümlerinin Türk Ticaret Kanunu ve Tasarıya Göre Değerlendirilmesi. XXI. Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu, 9-11 Aralık 2005, Ankara. s. 9 vd.

- Pulaşlı, Hasan**, Türk Ticaret Kanunu ve Tasarısına Göre Anonim Şirket Genel Kurullarında Oy Hakkının Kullanılması, Prof. Dr. Fikret Eren'e Armağan, Ankara 2006, s. 785 vd.
- Pulaşlı, Hasan**, Eski Yönetim Kurulu Üyelerinin Genel Kurulun İbra Etmeme Kararının İptalini Dava Etme Hakkının Türk Ticaret Kanununa ve Tasarıya Göre Değerlendirilmesi, Prof. Dr. Tuğrul Ansay'a Armağan, Ankara 2006.
- Pulaşlı, Hasan**, Alman Federal Mahkemesinin Ön Şirkete İlişkin 23.10.2006 Tarihli Kararı ve Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Bakımından Değerlendirilmesi, Prof. Dr. Hüseyin Ülgen'e Armağan, İstanbul 2007.
- Pulaşlı, Hasan**, Temel Kavramlar, 6. bası, Adana 2006 ve izleyen yıllar.
- Pulaşlı, Hasan**, Kıymetli Evrak Hukuku, Güncellenmiş 3. bası, 2013.
- Pulaşlı, Hasan**, Elektronik Ortamda Genel Kurula İlişkin Düzenlemelerin Evrimi ve 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunundaki Durum, Prof. Dr. Alper Süzek'e Armağan, İstanbul 2011.
- Pulaşlı, Hasan**, Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Anonim Şirketlerde Sermaye Artırımı, Batider, 2006 (Aralık), C. XXIII, Sa.4, s. 35 vd.
- Pulaşlı, Hasan**, Anonim Şirketler Hukukunda CEO'nun Hukukî Durumu, Batider, C.XXIV, Sa. 1, s.19 vd.
- Pulaşlı, Hasan**, Anonim Şirketlerde İç Yönerge, Legal Hukuk Dergisi, (LHD), Yıl. 2013, C.11, Sayı. 125, s. 35-47.
- Pulaşlı, Hasan**, İsviçre ve Alman Hukuku ile karşılaştırılmalı, Notlu ve İçtihatlı Türk Ticaret Kanunu ve İlgili Ticari Mevzuat, Ankara 2013.
- Pulaşlı, Hasan**, Şirketler Hukuku, Genel Esaslar, Güncellenmiş 2. baskı, Ankara 2013.
- Pulaşlı, Hasan**, Türk Hukuk Sisteminde Bulunması Gereken Bir Ortaklık Tipi "meslektaş ortaklığı" (*Partnerschaftsgesellschaft*), Hasan Kalyoncu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Mart 2013, Sayı: 3, s. 5-14.
- Pulaşlı, Hasan**, Alman Hukukundaki Adi Ortaklığın Hak ve Taraf Ehliyetinin Türk Hukukunda Adi Ortaklığa Uygulanabilirlik Sorunu, Kazancı Hukuk Araştırmaları Dergisi (KHD), Nisan 2014, Sa.2, s. 123 vd.
- Pulaşlı, Hasan**, Avrupa'da Avukatlık Mesleğinin Sermaye Şirketi Olarak Şeklinde İcrası ve Türk Avukatlık Kanunu Taslağındaki Avukatlık Şirketine İlişkin Kısımının Değerlendirilmesi, Legal Hukuk dergisi (LHD), C.12, Sa. 140, Ağustos 2014, s. 51-99.
- Pulaşlı, Hasan**, 6552 Sayılı (Torba) Kanunla Türk Ticaret Kanununa Eklenen Yeni Hükümlerin Değerlendirilmesi, LHD, C.12, Sa. 142, s. 39 vd.
- Pulaşlı, Hasan** "Sermayesiz" Sermaye Şirketi İle Ortaya Çıkan Hukuki Sorunlar ve Bunlara Karşı Alınması Gereken Hukuki Önlemler, Batider 2018, S.2, C.XXXIV, s. 5-19.
- Pulaşlı, Hasan**, Yönetim Kurulunun İşadamı Kararının Yargı Denetimine Tabi Olmaması Gerektiğine İlişkin Paradigma:"Geriye Bakış Hatası" (Rückschaufehler-Hindsight Bias), Prof Dr. Ersin Çamoğlu'na Saygı Günü, Şirketler Hukuku nun Güncel Sorunları Sempozyumu, Seçkin Yayınları, 2019, s. 25 vd.
- Pühler, Roland**, Aktienrecht, 2. Aufl. Köln, Berlin, Bonn, München 2004.

- Raiser**, Thomas, Recht der der Kapitalgesellschaften, 3. neubearbeitete Auflage, München 2001.
- Raiser**, Thomas, Rechtsform und Realität juristischer Personen, Berlin- Tübingen, 1955, 2. bası 1980.
- Rehbinder**, Eckard; Konzernausserrecht und allgemeines Privatrecht, Bad Homburg; Berlin, Zürich 1969.
- Reiff**, Felix, Beiräte als Beratungs- und Führungsgremien bei schweizerischen Aktiengesellschaften, Diss. Zürich 1988.
- Schmidt R.H./ Spindler**. G. Shareholder Value Zwischen Ökonomie und Recht, in Festschrift für F. Kübler, 1999.
- Reisoğlu**, S. Bankalar Hukuku Şerhi, ve Bankacılık Uygulamasında Diğer Hukuki Kavramlar, Ankara 2002.
- Riegger**, Bodo, Hauptversammlung und Internet, ZHR 165 (2001), s. 209.
- Ringleb**, Henrik-Michael; Kommentar zum Deutschen Corporate Governance, München- 2003.
- Ringleb/Kremer/Lutter/von Werder**, Kommentar zum Deutschen Corporate Governance Kodex, München 2003.
- Salzgeber/Dürig**, E., Das Vorverkaufsrecht und verwandte rechte an Aktien, Diss. Zürich 1970= ZBR 345 vd.
- Sauber**, Thomas; Zur aktienrechtlichen Verantwortlichkeit stiller und verdeckter Verwaltungsratsmitglieder, Diss. Zürich 1987.
- Sayhan**, İsmet; Anonim Şirketlerde Aktiflerin Pasifleri Karşılıyamasının Sonucu Olarak İflâs ve İflâsın Ertelenmesi, Batider, C.XXIII, Sa.1, s.78 vd.
- Schaad**, H.P. in : Basler Kommentar, Obligatinenrecht II, 2. und 3. Auflage, Basel, Genf, München 2002 ve 2012.
- Schanz**, Kay-Michael; Feindliche Übernahme und Strategien der Verteidigung, NZG 2000, s. 338.
- Schenker**, Franz, in: Obligatinenrecht II, Basler Kommentar, 2. Auflage 2002; 3. Auflage, 2008 ve 4. Auflage Basel, Genf München 2012.
- Schleifer**, Patrick, Der Gesetzliche Stimmrechtsausschluss im Schweizerischen Aktienrecht, Diss. Zürich 1993.
- Schluep**, Walter. A. SAG 34 (1961/62), 228.
- Schluep**, W. A. Die Wohlerworbenen Rechte des Aktionärs und Ihre Schutz nach schweizerischem Recht, Diss. St. Gallen 1955.
- Schmid** Harald, Die Umwandlung von Inhaber- und Namenaktien und umkehrt. einschliesslich der Vinkulierung und Devinkulierung von Namenaktien nach schweizerischem und deutschem Recht, Diss, Fribourg, 1956.
- Schmid**, Harald, Die Umwandlung von Inhaber Namenaktien Umgekehrt, Diss., Fribourg 1956.

- Schmidt**, Karsten, Gesellschaftsrecht, 2. Aufl. Köln, Berlin, Bonn, München 1991.
- Schmidt**, Karsten, Zum Verständnis des konzernrechtlichen Abhängigkeitsberichts –Vergleich des Art. 152 e des türkischen Konzernrechtsentwurfs mit § 312 des deutschen Aktiengesetzes–, Bilgi Toplumunda Hukuk, Ünal Tekinalp'e Armağan, İstanbul 2003, C. I, s. 663.
- Schmidt**, Reinhard H./ **SPINDLER**, Gerald, Shareholder Value Zwischen Ökonomie und Recht, in Festschrift für F. Kübler, 1999. s. 535 vd.
- Schmidt**, K/M. **Lutter**, (Hrsg.) Aktiengesetz Kommentar, Köln 2008.
- Schneider**, H.Uwe, Gesetzliches Verbot für Stimmrechtsbeschränkungen bei der Aktiengesellschaft. AG. 2/1990, 56 vd.
- Schrieber**, Dietmar Auswirkungen des interneteinsatzes auf die Präsenz bei der Hauptversammlungen, in:Dirk Zetzsche (Hrsg.), Berlin 2002, s.216 vd.
- Schrötter**, Die Grenzen der Abschiessbarkeit personenbezogener Aktiengesellschaften, Diss, 1976. 137 vd.
- Schucany**, Emil, Die Beschlussfassung des Verwaltungsrates, SAG 1957/58, s. 167 vd.
- Schucany**, Emil, Kommentar zum schweizerischen Aktienrecht, 2. Aufl. Zürich, 1960.
- Schucany**, Emil, Stimmenkumulierung und –konzentrierung bei der Wahl des Verwaltungsrates, SAG 1958/59, s. 129 vd.
- Schumacher**, Andreas, Beck'sches Handbuch der AG, -mit KGaA-Gesellschaftsrecht, Steuerrecht, Börsengang, München 2004.
- von Savigny**, F.C. System des heutigen römischen Rechts Bd. II, Berlin 1840.
- SEIBT**, H. Christoph, Deutscher Corporate Governance Kodex und Entsprechens-Erklärung (§ 161 AktG-E), AG 5/2002, s. 249 vd.
- Semler**, Johannes; Leitung und Überwachung der Aktiengesellschaft, Köln-Berlin-München 1996.
- Sengir**, T. Anonim Ortaklıklarda Tasfiye İşlemlerinin Gayesi, Batider, C. XIV, s. 699.
- Serozan**, Rona; Tüzel Kişiler, İstanbul 1994.
- Sieewart**, A. Kommentar zum schweizerischen Zivilgesetzbuch, V. Band, OR 5.Teil: Die Aktiengesellschaft, a. Allgemeine Bestimmungen (Art. 620-659), Zürich 1945.
- Sieeking/Technau**, Das Problem sogenannter "disponibler Stimmrechte" zur Umgehung der Vinkulierung von Namenaktien, AG. 1/1989, 17 vd.
- Siger**, J. **Hasselbach**, Kai, Der Ausschluss von Minderheitenaktionären nach den neuen §§ 327a ff AktG, ZGR 1/2002, s.120 vd.
- Solchà**, Carlo, Societe anonyme et droit des successionns, Thèse, Fribourg, 1964.
- Spindler**, in; K.**SCHMIDT/LUTTER**, Aktiengesetz Kommentar, Köln 2008.
- Stahlin**, Max, Gedanken zur Dissoziierung von Aktienrechten, ZSR 79 (1960), 326;
- Stauber**, Eric, F. Das Recht des Aktionärs auf Gesetz- und Statutenmässige Verwaltung, Diss. Zürich 1985.

- Stauber, Eric, F.;** Das recht des Aktionärs auf Gesetz- und statutenmässige Verwaltung und seine Durchsetzung nach schweizerischem Recht, Diss. Zürich 1998.
- Stechel, Hubert,** Der erbrechtliche Übergang vinkulierter Namenaktien, Diss, Freiburg 1958.
- Stefan/Mutter, 'in** (Unternehmerische Entscheidungen und Haftung des Aufsichtsrates der Aktiengesellschaft), Köln 1994.
- v. Steiger, W.,** Obligationenrecht. V; Die Gesellschaft mit beschränkter Haftung, Zürich 1951.
- von Steiger, Fritz,** İsviçre'de Anonim Şirketler Hukuku, (çev. Çağa.T.), İstanbul 1968.
- von Steiger, Fritz,** Das recht der Aktiengesellschaft in der Schweiz, 4.Auflage, Zürich 1970.
- von Steiger, Fritz,** Der sog. Verwaltungsratsproporz (Art. 708 Abs. 4, 5 und 6 OR), SAG 1938/39, s. 193 vd.
- von Steiger, Fritz,** Zur Frage der rechtlichen Stellung des "abhängigen" Verwaltungsrates, SAG 1954, s. 33, 38.
- von Steiger, Werner,** Zürher Kommentar V/5c, Zürich 1965, Vorb. Zu Art 808-819.
- von Steiger, Werner,** Gesellschaftsrecht, Allgemeiner Teil und Personengesellschaften, in: Schweizerisches Privatrecht, Bd. VIII/1, Basel Stuttgart 1976
- von Steiger, Werner,** Gesellschaftsrecht, Schweizerisches Privatrecht VIII/1, Stuttgart / Basel 1976.
- von Steiger, Walter,** Zürcher Kommentar zum BGB, V. Band, Die Gesellschaft mit beschränkter Haftung, Zürich 1965.
- Sumer, Ayşe;** Anonim Ortaklıkta Azınlık Haklarının Korunması ve Anonim Ortaklığın haklı Nedenlerle Feshi, İstanbul 1991.
- Sünner, Eckart,** Effizienz von Unternehmensorganen als Grundsatz der Corporate Governance, AG, 11/2000.
- Şahin, Ayşe,** Anonim Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi, İstanbul 2013.
- Şener, Oruç Hami,** Teorik ve Uygulamalı Şirketler Hukuku Ders Kitabı, Ankara 2012.
- Şener, Oruç Hami,** Yargıtay Kararları Işığında Limited Ortaklıklar Hukuku, Ankara 2017.
- Şenocak, Kemal,** Mesleki Sorumluluk Sigortası, Ankara 2000.
- Tandoğan, Haluk,** Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, C.I/1, Ankara, 1985.
- Tandoğan, Haluk,** Özel Borç İlişkileri, 1982.
- Tandoğan, Haluk,** Anonim Şirketlerde Hissedarların Umumi Heyete İştirak ve Rey Haklarının Esas Mukavele İle Tahdidi, I. Ticaret ve Banka Hukuku Haftası, Ankara, 1960, s. 98 vd.

- Tandoğan**, Haluk, Kamu Hükûmî Şahısların Anonim Şirket İdare Meclisinde Temsili, Batider, C.I. Sa. 3, s. 7 vd.
- Tanner**, Brigitte, Quoren für die Beschlussfassung in der Aktiengesellschaft, Diss. Zürich 1987.
- Tanner**, Brigitte; Obligationenrecht, 5. Teil Die Aktiengesellschaft, Teilband V 5b Die Generalversammlung, Zürich 2003.
- Tekil**, Fahiman, Hükümsüzlük ve İptal Edilebilirlik Ayırımı Hakkında Bir Yargıtay kararı Üzerine Düşünceler, Prof. Dr. E. Moroğlu'na 65.Yaş Günü Armağanı, İstanbul, 1999, s. 593 vd.
- Tekil**, Fahiman, Anonim Şirketler Hukuku, İstanbul 1998.
- Tekil**, Müge, Sermaye Piyasası Kurulu'nun Sermaye Piyasası Kanunu'na Tabi Anonim Ortaklıkların Genel Kurul Kararları Aleyhine İptal davası Açma Yetkisi –4487 Sayılı Kanun İle SerPK 46/I, (c)'de Yapılan Değişiklik Üzerine Düşünceler, Prof. Dr. Ömer Teoman'a 55. Yaş Günü Armağanı, C.I, İstanbul 2002, s.765 vd .
- Tekil**, Müge; Anonim Ortaklık Yöneticileri İle Denetçileri İçin Sorumluluk Sigortası, Prof. Dr. Fehiman Tekil'in Anısına Armağan, s. 115 vd.
- Tekinalp**, Gülören; Türk Hukukunda Ortakların Vatandaşlığı, İ.Ü.Hukuk Fakültesi 50.Yıl Armağanı, s.551 vd.
- Tekinalp**, Ünal, Anonim Ortaklık Yönetim Kurullarında Tüzel Kişilerin Temsili, Ankara 1965.
- Tekinalp**, Ünal, “Bilançonun Ertelenmesi ile Etkilenecek Maddeler ölçütü” (Azınlığın Bilançonun Onaylanmasına İlişkin Müzakerenin Ertelenmesi İstemi – Sorunlar, düşünceler-, İHFM.C. XLII. S. 1-4 (1977), ayrı bası, s. 7).
- Tekinalp**, Ünal, İmtiyazlı Paylara İlişkin Bazı Sorunlar, Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu XIII, 1996, Ankara, s. 1- 23.
- Tekinalp**, Ünal; Anonim Ortaklıklara İlişkin Yeni Hukuk Politikalarının Dinamikleri ve Bunlar Arasındaki İlişki, Prof. Dr. T. Kalpsüz'e Armağan, Ankara 2003, s. 227 vd.
- Tekinalp**, Ünal; Fondaki Bankanın Hukuku, İstanbul 2003.
- Tekinalp**, Ünal; Ticaret Ortaklıklarında Birleşme Kavramı, Sınırları ve Bazı Problemler, Banka Der., C.VIII, Sa.10 (Ekim 1970), s. 28.
- TEKİNALP**, Ünal, Hakların En Az Zarar Verecek Şekilde Kullanılması İlkesi, İkt. ve Mal. C. XXVI, 1970, sh.78-80.
- Tekinalp**, Ünal, Tek Kişilik Ortaklık I, Tek Paysahipli Anonim Ortaklık, İstanbul 2011.
- Tekinalp**, Ünal, Anonim Ortaklıkta Yeni bağlam Sisteminin Esasları, Pay Defteri Hukuku ile, İstanbul 2012.
- Tekinalp**, Ünal, Birleşmede Ayrılma Akçesi, Regesta, Yıl. 2012, C.2, s. 21-27.
- Tekinalp**, Ünal, Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku, Güncelleştirilmiş 3. baskı, İstanbul 2013.

- Tenker**, Nejat, Türkiye’de Holdingler ve Vergi Muhasebesi Açısından İncelenmesi, Ankara, 1979.
- Temel**, Erhan; Die Aktienrechtliche Haftung der Mitglieder des Vorstands/Verwaltungsrates einer Konzernunabhängigen Aktiengesellschaft nach deutschem und türkischem Recht, Frankfurt a.M. 2001.
- Teoman**, Ömer; Yargıtay’ın Limited Ortaklıklarda Oy Hakkı ve Kâr Dağıtımına İlişkin Son Kararları, Sempozyum IV (1987), 285 vd.
- Teoman**, Ömer, Kendilerine Yasal Danışman Atanan Kişilerin Anonim Ortaklıklarda Yönetim Kurulu Üyesi Olup Olmayacakları Sorunu, İkt.Mal. 1980, C.XXVI, Sh.416 vd., 422 vd.
- Teoman**, Ömer, Alman ve İsviçre Anonim Ortaklıklar Hukukunda Pay Bedelinin Ödenme Oranının Oy Hakkına Etkisi ve Türk Sistemi Üzerine Düşünceler, H. Arslanlı’nın Anısına Armağan, İstanbul 1978, s. 599 vd.
- Teoman**, Ömer, Anonim Ortaklıklarda Dinleyicilerin Katılması, İkt.Mal. C. XXIII, 1976, Sa. 3, s. 113 vd.
- Teoman**, Ömer, Anonim Ortaklıkta Paylar Üzerinde İntifa hakkının Bulunması Durumunda Oy Hakkı Dışındaki Yönetim Haklarının Kimin Tarafından Kullanılacağı Sorunu, Ekonomik Hukuk Dergisi, 1978, Sa. 4, s. 49 vd.
- Teoman**, Ömer, Anonim Ortaklık Genel Kurullarında Pay Sahiplerinin Konuşma Süresinin Sınırlandırılması, İkt.Mal., C.XXVII, Sa.12 (Mart, 1981), 457 vd.
- Teoman**, Ömer, Azınlığın Bilânço Görüşmelerinin Ertelenmesini İsteme Hakkı («6762 sayılı»TTK m. 377) Konusundaki Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi, V. Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu, V, 1988 Ankara, 75 vd.
- Teoman**, Ömer, “Toplantılara Katılmayan Bir Yönetim Kurulu Üyesinin Kazanç Payı Alabilip Alamayacağı Sorunu. Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu, C.XI (13–14 Mayıs 1994), Ankara 1994, s. 93 vd.
- Teoman**, Ömer, Yaşayan Ticaret Hukuku, (YTH) C.I, K.6, 1994, s. 35.
- Teoman**, Ömer, Otuz Yıl Ticaret Hukuku, Tüm Makalelerim, C.II. İstanbul 2001.
- Thalmann**, A., Die Treupflicht der Verwaltung der Aktiengesellschaft, Zürich 1975.
- Topaloğlu**, Mustafa, Maden ve Taşocakları Hukuku, Adana 2003.
- Topaloğlu**, Mustafa, Bilişim Hukuku, Adana 2005.
- Trüb**, Hans, Die Eigentumsübertragungen vinkulierten Namenaktien und Anteilen der Gesellschaft mit beschränkter Haftung, Diss., Bern 1946.
- Tschäni**, R, Unternehmensübernahmen nach schweizerischem Recht. Basel, Frankfurt/ a. M. 1989.
- Tschäni**, Obligatinenrecht II, Basler Kommentar, 2. und 3. Auflage, Basel, Genf München 2002.
- von Tuhr/Edege**, Borçlar Hukuku C.I-II, Ankara 1983.
- Tuncel**, Kürşat, Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları Türkiye Uygulaması, Ankara 1997.

- Tunçomağ**, Kenan; Borçlar Hukuku, C.I. Genel Hükümler, İstanbul 1968.
- Turanboy**, Asuman, Varakasız Kıymetli Evrak, Ankara 1998.
- Turanboy**, Asuman; Anonim Şirketlerde Temsilci Aracılığıyla Oy Kullanma ve Hissedarlara Çağrı Yoluyla Oyda Vekâlet Toplama, AÜHFD, 1996, C.45, Sa. 1-4, s. 433 vd.
- Türk**, Ahmet, Sermaye Kaybı, s. 86 vd, 120 vd.; Anonim Ortaklıkta Gizli Yedek Akçeler, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.IV, Sa.2, İzmir 2002, s. 173 vd.
- Türk**, Ahmet, Anonim Ortaklıkta Sermaye Kaybı ve Borca Batıklığın Hukukî Sonuçları (TTK m. 324), Ankara 1999.
- Türk**, Hikmet Sami, Anonim Ortaklık Pay Senetlerinde İtibarî Değer Farklılıkları, Prof. Dr. M. Koloğlu'ya Armağan, Ankara, 1975, s.567 vd.
- Türk**, Hikmet Sami, Anonim Ortaklık Genel Kurul Toplantılarında Gündeme Bağlılık İlkesi ve Yönetim Kurulu Üyelerinin Azil veya Seçimi, Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu, (Sempozyum I) Ankara, 1984, C.I, 179 vd.
- Türk**, Hikmet Sami, Süreleri Sona Eren Anonim Ortaklıklara İlişkin Danıştay ve Yargıtay Kararları, Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu III, Ankara 1986, 113 vd.
- Türk**, Hikmet Sami; Ticaret Ortaklarının Birleşmesi, Ankara 1986.
- Türker**, Kaya, Türk Hukukunda Kollektif Şirket, Ankara 1980. Tüzel Kişiler, Özellikle: Dernekler ve Vakıflar, 2 bası, İstanbul 1994.
- Uçkan**, Özcan, Türk Hukukunda Madencilğe İlişkin Haklar ve Bunların Ticaret Şirketlerine Sermaye Olarak Getirilmesi, Eskişehir, 1983.
- Ulmer**, Peter: Der deutsche Corporate Governance Kodex – ein neues Regulierungsinstrument für börsennotierte Aktiengesellschaften, ZHR 166 (2002), 150 ff (157).
- Ulmer**, P. Müncher Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Bd.3, 2. Aufl. München 1994.
- Ulmer**, Peter; Der Gläubigerschutz im faktischen GmbH-Konzern beim Fehlen von Minderheitsgesellschafter, ZHR 1984, s. 391.
- Ulusoy**, Erol; Anonim Şirketlerde Şirketle İşlem Yapma Yasağı ve Çifte Temsil, Ankara 2005.
- Ulusoy**, Erol; Şirketler Hukukunda İbranın Hukukî Niteliği, Turgut Kapsüz'e Armağan, Ankara 2003.
- Üçışık**, Oğuz, Güzin, Türk Hukukunda Kollektif Ortaklıkta Ortakların Sorumluluğu, İstanbul, 1985.
- Ünal**, Mustafa, Anonim Ortaklıklarda Yönetim ve Yönetim Görevlerinin Murahhaslara Bırakılması (Batider, 1982, C.XI. Sa.3, 49 vd.).
- Ünal**, Mustafa; Anonim Şirketlerde Kanuni Temsilcilerin Kamu Alacağından Sorumluluğu (Türk Ticaret Kanunu (TTK) ve Maliye Bakanlığı'nın Seri No.lu

- Tâhsilat Tebliği Açısından Konuya Bakış). Yaklaşım Yıl.4. S. 47, Kasım 1996, s. 59 vd.
- Ünal**, Mücahit, Sermaye Piyasası Araçlarının Kaydileştirilmesi, Ankara 2012.
- Ünal**, Oğuz Kürşat; Halka Açık Anonim Ortaklıklar, Ankara 1999.
- Ünal**, Oğuz Kürşat; Sermaye Piyasası Hukuku ve Mevzuatı, Ankara 2005.
- Ünal**, Şeref, Ana sözleşmelerindeki Süreleri Biten ve Sürelerini Uzatmamış Olan Anonim Şirketlerin Hukuki Durumu. Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu I, Ankara 1984, 75 vd.
- Usluel Gürbüz**, Aslı E., Birleşme, Bölünme ve Tür Değiştirme Yoluyla Yeniden Yapılanma İşlemlerinde Yöneticilerin Hukuki Sorumluluğu, Batider,(2013), C.XXIX, Sa.1, s. 141-65.
- Uzel**, Necdet, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve 6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanununa Göre Anonim Ortaklıkta Esas sözleşmesel Bağlam, İstanbul 2013.
- Uzunallı**, Sevilay, Anonim Şirkette İşletme Konusu, Ankara 2013
- Valk**, Tobias; Unternehmenstransaktion und Due Diligence, Integraler Bestandteil des Transaktionsprozesses, Der Schweizer Treuhänder, 4/2006, s. 244 vd.
- Velidedeoğlu**, Hıfzı Veldet, Türk Medeni Hukuku, Şahsın Hukuku., C.I, 2. Cüz, İstanbul 1963.
- Vischer**, Frank; 10 Jahre neues Aktienrecht, Würdigung aufgrund der Gerichtspraxis, Der Schweizer Treuhänder 5/2002, s. 391 vd. (393).
- Vogel**, A., Die Haftung der Muttergesellschaft als materielles, faktisches oder grundgegebenes Organ der Tochtergesellschaft, Diss. St. Gallen = St. Galler Studien 51.
- Vetter**, Eberhard, Handgeld für in der Hauptversammlung präsekte Aktionäre, AG 1-2/2006, s. 32 vd.
- von Werder**, Axel: Der “German Code Corporate Governance (GCCG)” des Berliner Initiativkreises, AG 1/2001, heft 1, s. 1-15.
- Watter**, Rolf, / Urs, **Kägi**; Der Übergang von Verträgen bei Fusionen, Spaltungen und Vermögensübertragungen, SZW/RSDA 3/2004, s. 231 vd.
- Watter/Honsell/Vogt**.; Kommentar zum schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht II, Art. 716-731, 726-731a, 752-753, Basel/Frankfurt a.M. 1994 ve 2012.
- Weber**, H., der Anspruch des Aktionärs auf das Bezugsrecht, SAG 5 (1962/63), s. 321 vd.
- Weber**, Martin; Vertretung im Verwaltungsrat, Qualifikation – Zulässigkeit-Schranken, Diss. Zürich 1994.
- Weber**, Rolf.H., E-Commerz und Recht, Zürich 2001; Rechtsfragen des Electronic Commerce; herausgegeben von **EHLERS**, Dirk, **WOLFGANG**, Hans-Michael, **PÜNDER**, Hermann Köln 2001.
- Weiss**, G., Zum schweizerischen Aktienrecht, Bern 1968.

- Wellkamp**, Ludger; Vorstand, Aufsichtsrat und Aktionär, 2. aktualisierte Aufl. Bonn 2000.
- Wenninger**, Renate; Die aktienrechtliche Schweigepflicht, Diss. Zürich 1983.
- Wernli**, Martin, in: Basler Kommentar (Hrsg) Honsell/Vogt/Wetter, Kommentar zum schweizerischen Privatrecht (KSP), Obligationenrecht II, Art. 707-715a, Basel/Frankfurt a.M. 1994. ve 2012.
- Wettstein**, G., Die nicht voll einbezahlte Aktie, Diss. Zürich 1948.
- Widder**, Stefan / **KOCHER**, Dirk: Die Behandlung eigener Aktien im Rahmen der Mitteilungspflichten nach §§ 21 ff. WpHG, AG, 2007, Heft 1-2, s. 13 vd.
- Wiedemann**, Hebert. Die Übertragung und Vererbung von Mitgliedschaftsrechten bei Haldelgesellschaften, München-Berlin 1965.
- Wiedemann**, Herbert; Organverantwortung und Gesellschafterklagen in der Aktiengesellschaft. İn: Rheinisch-Westfälische Akademie der Wissenschaften Vorträge G. 296, Opladen 1989.
- Wieland**, K. Zur Übertragbarkeit und Übertragungsform unbeurkundeter Aktienrechte und von aktienrechtlichen Rechten, SAG 21, s. 141 vd.
- Wilhelm**, Jan; Rechtsform und Haftung bei der juristischen Person, Köln, Berlin, Bonn, München 1981.
- Winkler**, Max, das Aktienbuch, Diss. Bern 1940.
- Wohlmann**, Hebert, Die Treupflicht des Aktionärs, Diss. Zürich 1968.
- Wohlmann**, Herbert; Zur Organvertretung im neuen schweizerischen Aktienrecht, SJZ 90 (1994), s. 116 vd .
- Wohlmann**, Herbert; SZW 2001, s. 154 vd.
- Wohlwend**, Corrado; Die Hauptversammlung im Wandel der Kommunikationsformen, Diss. Frankfurt a.M. 2001.
- Wolf**, Ulrich; Shareholder Value und Aktiengesetz, BB 1997, s. 373 vd.
- Wunderer**, Rolf, Der Verwaltungsrats-Präsident, Diss. St. Galen 1995.
- Würdinger**, H., Aktienrecht und der verbundenen Unternehmen, 4. Auflage, Karlsruhe 1981.
- Würdinger**, H., Aktien- und Konzernrecht, 3. Aufl. Karlsruhe 1973.
- Würdinger**, Hans, Grosskommentar zum AktG, 3. Aufl. Karlsruhe 1975.
- Würzer**, W., Die Zuordnung der Rechte aus gespaltenen Aktien, Diss, St.Gallen 1982.
- Yanlı**, Veliye, Anonim Ortaklıklarda Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılarak Pay Sahiplerinin Ortaklık Alacaklılarına Karşı Sorumlu Kılınması, Doçentlik Tezi, İstanbul, 2000.
- Yanlı**, Veliye, İnanchlı Yönetim Kurulu Üyeleri ve Konzernlerdeki Durumu, Prof. Dr. Oğuz İmregün'e Armağan, İstanbul 1998, s. 654.
- Yanlı**, Veliye, Anonim Ortaklıklar Hukukunda "Küçük Anonim Ortaklıklar ve Anonim Ortaklıklar Hukukunun Kuralılaşdırılması Hakkında Kanun" İle Yapılan Değişiklikler, İHFM C.LVI, S.1-4 (1998), s.269 vd.

- Yanlı, Veliye**, Limited Ortaklıkta Amme Borçlarından Dolayı Ortakların Sorumluluğu, E. Moroğlu'na 65. Yaş Armağanı, İstanbul, 1999, s. 743 vd.
- Yanlı, Veliye**; Sermaye Piyasası Hukuku Çerçevesinde Halka Açık Şirketler ve Kamunun Aydınlatılması, İstanbul 2005.
- Yaralı, Levent**, Şirketler Hukukuna İlişkin Yargıtay Kararları C. I, Ankara 2012.
- Yaralı, Levent**, Anonim Şirketin Vergi Borçlarından Yönetim Kurulu Üyelerinin Sorumluluğu, İstanbul 2013.
- Yasaman, Hamdi**; İsviçre ve Fransız Hukukunda Yatırım Fonları ve Türk Hukukunda Uygulama İmkânları, İstanbul 1980.
- Yasaman, Hamdi**, İsviçre ve Fransız Hukukunda Yatırım Fonları ve Türk Hukukunda Uygulama İmkânları, İstanbul, 1980.
- Yasaman, Hamdi**; Anonim Ortaklıkların Birleşmesi, Ankara, 1987.
- Yasaman, Hamdi**, Anonim Ortaklıkların Haklı Nedenle Feshi, İsviçre Borçlar Kanunu'nun İktisabının 80. Yılında İsviçre Borçlar Hukuku'nun Türk Ticaret Hukukuna Etkileri, İstanbul 2009, s. 713-734.
- Yavuz, Nihat**, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun Getirdiği Değişiklikler ve Yenilikler, 3. bası, Ankara 2012, s. 883 vd.
- Yıldız, Şükrü**, Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Şirketler Hukuku, İstanbul 2007.
- Yıldız, Şükrü**, BTHE Sempozyumu, XVII, Ankara.
- Yıldız, Şükrü**, Anonim Ortaklıkta İhraç Primleri (Agio), AÜEHFD, C.IV, Sa.1-2, (2000).
- Yıldız, Şükrü**, Anonim Ortaklıkta Pay Sahipleri Açısından Eşit İşlem İlkesi, Ankara 2004.
- Yıldız, Şükrü**, Anonim Ortaklıkta Yeni Pay Alma Hakkı, Doktora Tezi, İstanbul 1996.
- Yıldız, Şükrü**, Anonim Ortaklıkta Yönetim Kurulu Üyelerinin Kamu Borçlarından Sorumluluğu, Prof. Dr. Erdoğan Moroğlu'na 65.Yaş Günü Armağanı, İstanbul 1999.
- Yılmaz, A. Lerzan**, Die Verantwortlichkeit im Konzern nach schweizerischem, türkischem und deutschem Recht, Bern 1988.
- Yılmaz, A. Lerzan**, Konzernmäßige Abhängigkeit und deren Rechtsfolgen nach deutschem Aktiengesetz, Hukuk Araştırmaları, C.4, sa. 1-3. 1989.
- Yılmaz, Ejder**; Hukuku Sözlüğü, 5. baskı, Ankara 1996.
- Yongalık, Aynur**, Adi Şirkette Sermaye Payı, Ankara 1991.
- Zetsche, Dirk**, Die virtuelle Hauptversammlung, Bank- und Kapitalmarktrecht (BKR), 18/2003.
- Zientek, Niklas**, Verlagerung der Hauptversammlung ins Internet? Die Virtuelle Hauptversammlung, s. 17-18. <http://www.jura.uni-duesseldorf.de/~dozenten/noack/Texte/Sonstige/iklas.Zientekseina-acit.pdf>.

- Zindel**, Aktionäre ohne Stimmrecht und stimmrechtslose Aktionäre, in: Festschrift für *Forstmoser*, 1993.
- Zindel**, P.R./**Isler**, G.G., Basler Kommentar zum Schweizerischem Privatrecht, Obligationenrecht II, Art. 530-1186 OR, 2. Auflage, Basel-Genf-München 2002.
- Zobl**, D., Berner Kommentar, Kommentar zum schweizerischen Privatrecht, Das Sachenrecht, 2. Abt. Die beschränkten dinglichen Rechte, 5. Teilband: Das Fahrnispfand, Bern 1996.
- Zobl**, Dieter, Zur Verpfändung vinkulierter Namenaktien nach neuem Aktienrecht, SZW, 4/1994.
- Zöllner**, in: Kölner Kommentar zum Aktiengesetz Köln 1968.
- Zweifel**, Martin; Holdingsgesellschaften und Konzern Zürich 1973.
- Zwicker**, Stefan; Der Inhalt des Organisationsreglementes nach dem neuen Aktienrecht, Der Schweizer Treuhänder, 1-2/1994.

KANUN GEREKÇELERİ

- BOTSCHAFT** zur Änderung des Obligationenrechts (Aktienrecht und Rechnungslegungsrecht sowie Anpassungen im Recht der Kollektiv- und Kommanditgesellschaft, im GmbH-Recht, Genossenschafts-, Handelsregister- sowie Firmenrecht) vom 21. Dezember 2007, BBl 2007.
- BOTSCHAFT** zur Revision des Obligationenrechts (GmbH-Recht sowie Anpassungen im Aktien-, Genossenschafts-, Handelsregister- und Firmenrecht), vom 19.12.2001, BBL 2002.
- TASARI (TÜRK TİCARET KANUNU)**, Ankara 2005 ve 2008.

Dr. Gray ZSU

EKONOMİK BİR BTNLK OLARAK
İRKETLER TOPLULUĞUNDA
HUKUKİ SORUMLULUK

irketler Hukuku ve Rekabet Hukuku Ynnden

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**Ekonomik Bir Bütünlük Olarak Şirketler Topluluğunda Hukuki Sorumluluk
(Şirketler Hukuku ve Rekabet Hukuku Yönünden)**
Güray Özsu

Hukuk Yayınları Dizisi – 2778

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 75 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.
Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB
Tel. 0312 395 8 500-501
www.ozdogandigital.com
Sertifika no. 17021

KAYNAKLAR

Kitap ve Makale

- Abernathy, Charles F.** (2006) Law In The United States, American Casebook Series.
- Aker, Halit** (2009) "Türk Ticaret Kanunu Madde 14 Hakkında Bazı Düşünceler ve Yeni Bir Tacir Türü: Hakim Teşebbüs" Batider, C: XXV, S: 2, s. 229-295.
- Akın, İrfan** (2014) Şirketler Topluluğu Sorumluluk Hukuku (Sorumluluk Hukuku), Ankara, Seçkin.
- Akın, Murat Yusuf** (2002) Şirketler Hukukunda ve Özellikle A.Ş.'lerde Paysahibinin Sadakat Borcu, İstanbul, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası.
- Akipek, Jale G. / Akıntürk, Turgut / Ateş, Derya** (2016) Türk Medeni Hukuku, Başlangıç Hükümleri – Kişiler Hukuku, Yenilenmiş 12. Baskı, İstanbul, Beta.
- Altay, S. Anlam** (2018) "Yargıtay Kararları Işığında Yönetim Kurulu Üyelerinin Sorumluluğunda Doğrudan Sorumluluk Dolayısıyla Sorumluluk Ayrımına Bağlanan Hukuki Sonuçlar" Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu, 22 Aralık 2017, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, s. 71-95.
- Altay, Sıtkı Anlam** (2009) Anonim Ortaklıklar Hukukunda Sermayeye Katılmalı Ortak Girişimler (Ortak Girişim), İstanbul, Vedat.
- Arkan, Sabih** (2019) Ticari İşletme Hukuku, 25. Bası, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü.
- Aslan, İ. Yılmaz** (2015) Rekabet Hukuku Dersleri, Güncellenmiş 5. Baskı, Bursa, Ekin.
- Aslan, İsmail Yılmaz** (2017) Rekabet Hukuku Teori - Uygulama - Mevzuat, Güncellenmiş ve Genişletilmiş 5. Bası, Bursa, Ekin.
- Ateş, Mustafa** (2013) "Rekabet Hukukunun Özel Hukukla İlişkisi" (Rekabet Hukuku), Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C: 29, S: 3, s. 85-107.
- Ateş, Mustafa** (2013) Rekabet Hukukuna Giriş, Ankara, Adalet.
- Ayhan, Rıza / Çağlar, Hayrettin / Özdamar, Mehmet** (2019) Şirketler Hukuku Genel Esaslar, Ankara, Yetkin.
- Aytaç, Zühtü** (2013) "Yönetim Kurulu Üyelerinin Hakimiyetin Hukuka Aykırı Kullanılmasından Doğan Sorumluluğu" Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C: 29, S: 4, s. 5-56.
- Bahtiyar, Mehmet** (2019) Ortaklıklar Hukuku, 13. Bası, İstanbul, Beta.
- Barlas, Nami** (2012) Adi Ortaklık Temeline Dayalı Sözleşme İlişkileri, 3. Bası, İstanbul, Vedat.
- Bilgeç, Hakan** (2017) Anonim Şirketlerde Oy Hakkında İmtiyaz, Ankara, Turhan.

- Bilgili, Fatih / Demirkapı, Ertan** (2018) *Şirketler Hukuku Dersleri*, 6. Baskı, Bursa, Dora.
- Boyacıoğlu, Cumhuri** (2006) *Konzern Kavramı*, Ankara, Nobel.
- Bozgeyik, Hayri** (2000) "Halka Açık Anonim Şirketlerde Kâr Dağıtımı" *Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi*, C: 20, S: 3, s. 117-156.
- Bozgeyik, Hayri/Yavaş, Mahmut** (2014) "Karşılaştırmalı Hukukta ve Uygulamada Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması", *Terazi Hukuk Dergisi*, C: 9, S: 100, s. 299-311.
- Canbeyli, Armanç** (2018) "Gemi batarken dümende kim vardı?: Avrupa Birliği'nden hakim şirket sorumluluğunu genişleten bir yaklaşım" <<http://www.rekabetregulasyon.com/gemi-batarken-dumende-kim-var-di-avrupa-birliginden-hakim-sirket-sorumlulugunu-genisleten-bir-yaklasim/>> s.e.t. 23.04.2019.
- Cortese, Bernardo** "Piercing the Corporate Veil in EU Competition Law: The Parent Subsidiary Relationship and Antitrust Liability": Bernardo, Cortese (editor) (2014) *EU Competition Law, Between Public and Private Enforcement*, Netherland, Wolters Kluwer Law & Business.
- Çakır Çelebi, Fatma Betül** (2018) "Şirketler Topluluğunda Hakim Teşebbüs" *TFM*, C: 4, S: 2018/1, s. 19-32.
- Çamoğlu, Ersin** (2010) *Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu (Hukuki Sorumluluk)*, Güncelleştirilmiş ve Genişletilmiş 3. Bası, İstanbul, Vedat.
- Çamoğlu, Ersin** (2015) "Şirketler Topluluğunda Hakimiyetin Kötüye Kullanılmasından Doğan Sorumluluk Davaları" (Sorumluluk Davaları), Prof. Dr. Oğuz İmregün'e Saygı Sempozyumu, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi 26 Ekim 2013, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S: 2013-2, s. 19-33.
- Çamoğlu, Ersin** (2016) "Ticaret Ortaklıkları Bağlamında Perdenin Kaldırılması Kuramı ve Yargıtay Uygulaması" *Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi*, C: 32, S: 2, s. 5-17.
- Çebi, Hakan** (2014) *İşletme Sözleşmeleri*, Ankara, Adalet.
- Dayınlarlı, Kemal** (2007) *Joint Venture Sözleşmesi*, 3. Baskı, Ankara, Dayınlarlı.
- Demirayak, Ezgi Başak** (2018) "Limited Şirketlerde Ortakların Şirkete Karşı Bağlılık Yükümlülüğü" *Ankara Barosu Dergisi* 2018/3, s. 25-54.
- Dural, Mustafa** (1998) "Tüzel Kişilik Perdesinin Aralanması (Ya da Tüzel Kişinin Tabanına Başvurulması)" 15. Yıl Sempozyumu, 17-18 Ocak 1997, Sermaye Piyasası Kurulu, Ankara, s. 97-107.
- Eminoğlu, Cafer** (2013) *Konzern/Gesellschaftengruppe, Österreich-Türkei-EU, Ein Rechtsvergleich (Konzern)*, Ankara, Oniki Levha.
- Eminoğlu, Cafer** (2014) *Türk Ticaret Kanunu'nda Kurumsal Yönetim (Corporate Governance) (Kurumsal Yönetim)*, İstanbul, Oniki Levha.

- Eminoğlu, Cafer** (2018) “Kuram – Uygulama İkileminde Şirketler Topluluğu Hukuku ve (Normatif) Şirketler Topluluğu Meydana Getirmeyen Hakimiyet İlişkileri – TTK’nın Şirketler Topluluğuna İlişkin Hükümleri ve TSY m. 105 Bağlamında Bir İnceleme” (Kuram – Uygulama İkileminde Şirketler Topluluğu Hukuku), Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu, 22 Aralık 2017, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, s. 11-53.
- Eminoğlu, Cafer** (2020) “TTK m. 360 Hükmüne Göre Yönetim Kurulunda Temsil Edilme Hakkının Tanınabileceği Gruplar, Hakkın Hukuki Niteliği ve İcrası” (Temsil Edilme Hakkı), Sermaye Şirketleri Hukukunda Güncel Gelişmeler Sempozyumu (Tebliğler – Tartışmalar), 19 Haziran 2019, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, İstanbul, Oniki Levha, s. 335-352.
- Eroğlu, Muzaffer** (2010) “Yavru Şirket Tarafından İşlenen Rekabet İhlallerinden Dolayı Ana Şirkete Ceza Verilmesi” Rekabet Hukukunda Güncel Gelişmeler Sempozyumu VIII, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi – Rekabet Kurumu, 14-15 Mayıs 2010, Ankara, Rekabet Kurumu Yayınları.
- Eroğlu, Muzaffer** (2019) “Rekabet Hukukunda Uygulanan Yaptırımlara İlişkin Tartışmalar”, Sanlı, Kerem Cem (Editör), İstanbul Bilgi Üniversitesi Rekabet Hukuku ve Politikası Uygulama ve Araştırma Merkezi, Uygulamalı Rekabet Hukuku Seminerleri 2018, İstanbul, Oniki Levha, s. 83-155.
- Faull, Jonathan / Nikpay, Ali / Taylor, Deirdre** (2014) The EU Law of Competition, Third Edition, New York, Oxford University Press.
- Göktürk, Kürşat** (2015) Şirketler Topluluğunda Sorumluluk Esasları (Anonim Şirketlerden Oluşan Topluluklar Bakımından), Ankara, Adalet.
- Graham, Cosmo** (2013) EU and UK Competition Law, Second Edition, United Kingdom, Pearson.
- Gündoğdu, Gökmen** (2014) “Bir Şirketler Topluluğu En Az Kaç Bağlı Şirketten Oluşur?-Ticaret Sicil Yönetmeliği m. 105 Hükmünün Türk Ticaret Kanunu m. 195 Hükmü ile Uyumsuzluğu Sorunu” (Bir Şirketler Topluluğu En Az Kaç Bağlı Şirketten Oluşur?), Legal Hukuk Dergisi, C: 12, S: 133, s. 107-126.
- Gündoğdu, Gökmen** (2018) “Yargıtay’ın Son 5 Yıldaki Kararlarında Şirketler Topluluğu Hukuku - Teori ve Uygulamanın Karşılaştırılması” (Teori ve Uygulamanın Karşılaştırılması), Türkiye Adalet Akademisi - Türk Ticaret Kanunu’nun 5. Yıl Sempozyumu, 8-10 Kasım 2017, Hakem Denetiminden Geçmiş Tebliğler Kitabı, Ankara, Türkiye Adalet Akademisi, s. 227-256.
- Güngördü, Abdulgani** (2003) AT ve Türk Rekabet Hukukunda Yoğunlaşmalarda Kontrol Unsuru, Rekabet Kurumu Uzmanlık Tezi, Ankara, Rekabet Kurumu.
- Güngördü, Abdulgani / Kayar, Mehmet Akif** (2002) “AB Rekabet Hukuku Uygulamaları Işığında Ortak Girişimlerde Ortak Kontrolün Varlığının Belirlenmesi” Rekabet Dergisi, S: 11, s. 80-104.
- Gürzumar, Osman Berat** (2006) “Özel Hukuk Açısından 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun”, Abdullahzade, Cavid (Editör), 4054 Sayılı Rekabe-

- tin Korunması Hakkında Kanun ve Bu Kanun'da Değişiklik Yapılmasına İlişkin Taslak, Sempozyum, Bildiriler-Tartışmalar-Panel, 7-8 Ekim 2005, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Enstitüsü.
- Güven, Pelin** (2007) "Rekabet İhlalinden Doğan Zararların Tazmini Konusunun Motorlu Taşıtlar Sektörü ve Bu Sektörle İlgili Mahkeme Kararları Işığında Değerlendirilmesi" Prof. Dr. Ergon A. Çetingil ve Prof. Dr. Rayegan Kender'e 50. Birlikte Çalışma Yılı Armağanı, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, s. 648-669.
- Güven, Pelin** (2008) Rekabet Hukuku, Genişletilmiş 2. Baskı, Ankara, Yetkin.
- Helvacı, Mehmet** (2001) Anonim Ortaklıkta Yönetim Kurulu Üyesinin Hukuki Sorumluluğu (Yönetim Kurulu Üyesinin Hukuki Sorumluluğu), 2. Bası, İstanbul, Beta.
- Helvacı, Mehmet** (2018) "Anonim Ortaklık Tarafından Yönetim Kurulu Üyelerine Karşı Açılacak Sorumluluk Davalarında Genel Kurul Kararının Gerekli Olup Olmadığı Sorunu" Yürürlüğünün 5. Yılında ve Yargıtay Kararları Işığında Türk Ticaret Kanunu Sempozyumu (Tebliğler ve Tartışmalar), 20 Ekim 2017, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, İstanbul, Oniki Levha, s. 143-175.
- Hopt, Klaus J.** (2018) "Şirketler Topluluğu: Karşılaştırmalı Hukukta Vekalet Sorunları, Düzenleyici Modeller ve Yasal Stratejiler" Çelikboya, Kerem (çev.), Okutan Nilsson, Gül (Editör) Karşılaştırmalı Şirketler Topluluğu Hukuku - 80. Yaş Gününde Prof. Dr. Ünal Tekinalp'e Saygı Konferansı, İstanbul, Oniki Levha, s. 15-34.
- Jones, Alison / Sufrin, Brenda** (2014) EU Competition Law – Text, Cases and Materials, Fifth Edition, Oxford University Press.
- Kalintiri, Andriani** (2018) "Revisiting Parental Liability in EU Competition Law" European Law Review, April, EL Rev 2.
- Karaman Coşgun, Özlem** (2015) "6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda Teşebbüs Kavramı ve Tacir Sayılmasının Sonuçları" Marmara Üniversitesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C: 21, S: 1, s. 107-166.
- Karasu, Rauf** (2015) Anonim Şirketlerde Emredici Hükümler İlkesi, Güncelleştirilmiş 2. Bası, Ankara, Yetkin.
- Karasu, Rauf** (2016) "Anonim Şirket Yönetim Kurulunda Belirli Grupların Temsil Edilme Hakkı" (Temsil Edilme Hakkı), TFM 2016/1.
- Karauz, Agah Kürşat / Işık, Halil Alperen** (2016) "Rekabet kurallarının yer bakımından uygulanması", YBHD 2016/1.
- Kaşak, Esra** (2019) Anonim Şirketlerde Genel Kurul ile Yönetim Kurulu Arasındaki Yetki Dağılımına İlişkin Esaslar, Ankara, Oniki Levha.
- Kaya, Ali** (2018) Rekabet Hukukunda Ayrımcılık Suretiyle Hakim Durumun Kötüye Kullanılması, İstanbul, Oniki Levha.
- Kayıhan, Lerzan** (2003) Rekabet Hukuku Uygulamalarında Ortak Girişimler, Rekabet Kurumu Uzmanlık Tezleri Serisi No: 5, Ankara, Rekabet Kurumu.

- Kendigelen, Abuzer** (1999) Anonim Ortaklıkta Yönetime Katılma Haklarında İmtiyaz, İstanbul, Beta.
- Kendigelen, Abuzer** (2016) Türk Ticaret Kanunu Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler, Güncellenmiş 2. Basıdan 3. (Tıpkı) Bası, İstanbul, Oniki Levha.
- Kervankıran, Emrullah** (2007) "Sermaye Ortaklıklarında Sınırlı Sorumluluk İlkesine Karşı Önemli Bir İstisna: Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması" EÜHFD, C: XI, S:3-4, s. 453-472.
- Kılıçoğlu, Ahmet M.** (2015) Borçlar Hukuku Genel Hükümler, (Borçlar Hukuku) Genişletilmiş 19. Bası, Ankara, Turhan.
- Kılıçoğlu, Mustafa** (2002) Sorumluluk Hukuku, Cilt 1, Ankara, Turhan.
- Kırca, İsmail** (2004) "Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyesinin İbra Oylamasında Temsilci Sıfatıyla Oy Kullanıp Kullanamayacağı Sorunu" AÜHFD, C: 53, S: 1, s. 65-76.
- Kırca, İsmail / Şehirali Çelik, Feyzan Hayal / Manavgat, Çağlar** (2013) Anonim Şirketler Hukuku C.1, Temel Kavram ve İlkeler, Kuruluş, Yönetim Kurulu, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü.
- Kocadağ, Nilgün** (2015) Rekabet Hukuku Kapsamında Ana Şirketin Yavru Şirket İhlallerinden Doğan Sorumluluğu, Rekabet Kurumu Uzmanlık Tezleri Serisi No: 137, Ankara, Rekabet Kurumu.
- Korkut, Ömer** (2006) "Anonim Şirketlerde İnançlı Yönetim Kurulu Üyeliği" (Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Moroğlu, Erdoğan** (2012) Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, 6. Baskı, İstanbul, Oniki Levha.
- Moroğlu, Erdoğan** (2015) Oy sözleşmeleri, 5. Baskı, İstanbul, Vedat.
- Moroğlu, Erdoğan** (2016) 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Değerlendirme ve Öneriler, 8. Baskı, İstanbul, Oniki Levha.
- Nomer Ertan, N. Fusun** (2018) "Yargıtay Kararları Işığında Anonim Ortaklığın Haklı Sebep Feshi" Yürürlüğünün 5. Yılında ve Yargıtay Kararları Işığında Türk Ticaret Kanunu Sempozyumu (Tebliğler ve Tartışmalar), 20 Ekim 2017, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, İstanbul, Oniki Levha, s. 97-114.
- Nomer, Fusun** (1998) "Anonim Ortaklıkta Payscaleinin Sadakat Yükümlülüğü" (Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ocak, Nazmi** (2016) Rekabet Hukukunda Teşebbüsler ve Teşebbüslerin Hakim Durumunun Tespiti, İstanbul, Beta.
- Oğuzman, M. Kemal / Seliçi, Özer / Oktay – Özdemir, Saibe** (2016) Kişiler Hukuku, 16. Baskı, İstanbul, Filiz.
- Okutan Nilsson, Gül** (2009) Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'na Göre Şirketler Topluluğu Hukuku (Şirketler Topluluğu), İstanbul, Oniki Levha.
- Okutan Nilsson, Gül** (2012) "Şirketler Topluluğunda Karşılıklı İştirak" (Karşılıklı İştirak), 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nu Beklerken, 10-11-12 Mayıs 2012, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C: 18, S: 2, s. 255-267.

- Okutan Nilsson, Gül** (2018) "Türk Şirketler Topluluğu Hukukunun Hedefleri Bakımından İşlevsel Bir İnceleme ve Özellikle Hakim Şirketin Bilgi Alma Hakkı" (Türk Şirketler Topluluğu Hukukunun Hedefleri), Okutan Nilsson, Gül (Editör), Karşılaştırmalı Şirketler Topluluğu Hukuku - 80. Yaş Gününde Prof. Dr. Ünal Tekinalp'e Saygı Konferansı, 2015, İstanbul Bilgi Üniversitesi, İstanbul, Oniki Levha, s. 35-49.
- Okutan-Nilsson, Gül** (2004) Anonim Ortaklıklarda Paysahipleri Sözleşmeleri, İstanbul, Çağa Hukuk Vakfı.
- Öz, Turgut** (1997) Yönetim (Management) Sözleşmesi, İstanbul, Kazancı.
- Özkan, Ahmet Fatih** (2017) "Türkiye'de Rekabet Mahkemelerinin Kurulması Çok Mu Uzak Bir İhtimal?" TBB Dergisi S: 132, s. 231-286.
- Özsunay, Ergun** (1982) Medeni Hukukumuzda Tüzel Kişiler (Tüzel Kişiler), 5. Bası, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları.
- Özsunay, Ergun** (2005) "Rekabet Kısıtlamalarının Özel Hukuk Alanındaki Sonuçları-Amerikan, Alman, İsviçre ve AB Rekabet Hukuklarının Işığında 4054 Sayılı RKK'daki Çözümlerin Değerlendirilmesi" Boztosun, Ayşe Odman (Editör), Rekabet Hukukunda Güncel Gelişmeler Sempozyumu-III, 8 Nisan 2005, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi-İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ankara, Seçkin.
- Öztan, Bilge** (1970) Medeni Hukuk Tüzel Kişilerinde Organ Kavramı ve Organın Fiilerinden Sorumluluk, Ankara, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları.
- Öztan, Bilge** (2019) Medeni Hukukun Temel Kavramları, 43. Bası, Ankara, Turhan.
- Paslı, Ali** (2008) "Anonim Ortaklıkta Kontrol Sahibinin Özel Durumu" İÜHFM, C: LXVI, S: 2, s. 345-358.
- Paslı, Ali** (2009) Anonim Ortaklığın Devralınması, İstanbul, Vedat.
- Paslı, Ali** (2018) "Yargıtay Kararları Işığında Anonim Şirket Sermaye Artırımı" Yürürlüğünün 5. Yılında ve Yargıtay Kararları Işığında Türk Ticaret Kanunu Sempozyumu (Tebliğler ve Tartışmalar), 20 Ekim 2017, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, İstanbul, Oniki Levha, s. 49-82.
- Pauer, Nada Ina** (2014) The Single Economic Entity Doctrine and Corporate Group Responsibility in European Antitrust Law, International Competition Law Series, Wolters Kluwer Law & Business.
- Pekcantez, Hakan / Atalay, Oğuz / Özekes, Muhammet** (2016) Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, 4. Bası, Ankara, Yetkin.
- Pınar, Hamdi** (2009) "Yönetim Kurulu Üyelerinin Şirketler Hukuku Açısından Rekabet İhlallerinden Dolayı Hukuki Sorumluluğu" Batider, C: XXV, S: 4, s. 369-405.
- Poroy, Reha / Tekinalp, Ünal / Çamoğlu, Ersin** (2017) Ortaklıklar Hukuku II, Yeniden Yazılmış 13. Bası, İstanbul, Vedat.
- Poroy, Reha / Tekinalp, Ünal / Çamoğlu, Ersin** (2019) Ortaklıklar Hukuku I, Güncellenmiş ve Yeniden Yazılmış 14. Bası, İstanbul, Vedat.

- Pulaşlı, Hasan** (2015) Şirketler Hukuku Şerhi, Cilt II, 2. Baskı, Ankara, Adalet.
- Pulaşlı, Hasan** (2017) Şirketler Hukuku Genel Esaslar, 5. Baskı, Ankara, Adalet.
- Rahman, Raziur** (2013) "Holding Company Liability for Subsidiary Company – A Critical Analysis under UK Companies Act 2006" IOSR Journal Of Humanities And Social Science (IOSR-JHSS) Volume 13, Issue 5, (Jul.-Aug. 2013), PP 90-97.
- Reisoğlu, Safa** (2013) Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 24. Bası, İstanbul, Beta.
- Rekabet Terimleri Sözlüğü** (2019) Gözden Geçirilmiş 6. Baskı, Ankara, Rekabet Kurumu.
- Sanlı, Kerem Cem** (2000) Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da Öngörülen Yasaklayıcı Hükümler ve Bu Hükümlere Aykırı Sözleşme ve Teşebbüs Birliği Kararlarının Geçersizliği (Yasaklayıcı Hükümler), Lisansüstü Tez Serisi No:3, Ankara, Rekabet Kurumu.
- Sanlı, Kerem Cem** (2007) Haksız Fiil Hukukunun Ekonomik Analizi – Hukuk ve Ekonomi Öğretisi, İstanbul, Arıkan.
- Sanlı, Kerem Cem** (2013) "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un Özel Hukuk Alanındaki Sonuçları: Genel Bakış ve Sorunlar" Sanlı, Kerem Cem (Editör), Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un Özel Hukuk Alanındaki Sonuçları, Sorunlar ve Çözüm Önerileri Sempozyumu, 17 Haziran 2011, İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi, İstanbul, Oniki Levha.
- Sönmez, Yusuf Ziyaeddin** (2018) "Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Yönetim Kontrolü Kavramı-Yönetim Kontrolünde Değişiklik Olması ve Buna Bağlı Sonuçlar" TFM, C: 4, S: 2, s. 263-325.
- Susuz, Kağan** (2012) "Şirketler Topluluğuna İlişkin Hükümlerin Uygulama Alanı Bakımından Hakim Teşebbüs Kavramı" 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nu Beklerken (Sempozyum), 10-11-12 Mayıs 2012, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, MÜHFD, C: 18, S: 2, s. 269-279.
- Şener, Oruç Hami** (2019) Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku Ders Kitabı, 4. Bası, Ankara, Seçkin.
- Tamer, Hüseyin** (2017) "Rekabet Hukukunda Ekonomik Bütünlük Kavramı ve Hukuki Sonuçları" (Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tekil, Müge** (2005) "Fransız Temyiz Mahkemesinin "Rozenblum" Kararı ve "Grup Çıkarı" Kavramı, Grup Şirketleri Bağlamında Culpa In Contrahendo Sorumluluğu" HPD, S. 3, s. 213-217.
- Tekinalp, Gülören / Tekinalp, Ünal** (1988) "Joint Venture" Prof. Dr. Yaşar Karayalçın'a 65. Yaş Armağanı, Ankara, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, s. 143-176.
- Tekinalp, Gülören / Tekinalp, Ünal** (2000) Avrupa Birliği Hukuku, 2. Baskı, İstanbul, Beta.
- Tekinalp, Gülören / Tekinalp, Ünal** (2006) "Türk Rekabet Hukukunda Etki İlkesi" (Etki İlkesi), Prof. Dr. Tuğrul Ansay'a Armağan, Ankara, Turhan, s. 327-346.

- Tekinalp, Ünal** (2005) "Rekabet Sınırlamaları ve Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Yasağına Aykırılığın Özel Hukuka İlişkin Sonuçları" Boztosun, Ayşe Odman (Editör), Rekabet Hukukunda Güncel Gelişmeler Sempozyumu-III, 8 Nisan 2005, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi-İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ankara, Seçkin.
- Tekinalp, Ünal** (2009) "Türk Ticaret Kanunu Tasarısının Şirketler Topluluğu İlişkin Düzenlemesinde Kontrol İlkesi" (Kontrol İlkesi), Prof. Dr. Hüseyin Hatemi'ye Armağan, İstanbul, Vedat, s. 1543-1556.
- Tekinalp, Ünal** (2013) Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku (Sermaye Ortaklıkları), 3. Baskı, İstanbul, Vedat.
- Tokatlı, Aygül** (2009) Rekabet Hukukunda Ekonomik Bütünlük Kavramı, Uzmanlık Tezleri Serisi No: 97, Ankara, Rekabet Kurumu.
- Topçuoğlu, Metin** (2001) Rekabeti Kısıtlayan Teşebbüsler Arası İşbirliği Davranışları ve Hukuki Sonuçları, Lisansüstü Tez Serisi No: 7, Ankara, Rekabet Kurumu.
- Topçuoğlu, Metin** (2009) "Rekabet Hukukunda Üç Kat Tazminat" Yıldırım, Fadıl M. / Atay Ender E. (Editörler), Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu, 28-29 Mayıs 2009, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Ankara.
- Topçuoğlu, Metin / Dolmacı, Nilgün** (2011) "Yoğunlaşmaların (Birleşme veya Devralmaların) Kontrolünde Şartlı İzin ve 2010/4 Sayılı Tebliğ'in Getirdiği Yenilikler" Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C: I, S: 1, s. 91-124.
- Tosun, Zelal Narçin** (2015) "Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması ve Şirketler Toplu-luğunda Sorumluluk Düzenlemeleriyle Karşılaştırılması" Terazi Hukuk Der-gisi, C: 10, S: 105, s. 89-103.
- Uluçlar, Önder Suat** (2017) Yoğunlaşmalarda Tam İşlevsellik (Avrupa Birliği ve Türk Rekabet Hukuku Kapsamında), İstanbul, Oniki Levha.
- Ulusoy, Erol** (2008) "Şirketler ve Bankacılık Hukukunda Kapsama Alma ve Sorumlu Kılma Amacıyla Tüzel Kişilik Perdesinin Aralanması" Ulusoy, Erol (Editör), I. Uluslararası Ticaret Hukuku Sempozyumu, 2 Şubat 2008, Marmara Üniver-sitesi Hukuk Fakültesi, İstanbul.
- Üçışık, Güzin/Çelik, Aydın** (2013) Anonim Ortaklıklar Hukuku I. Cilt, Ankara, Adalet.
- Ülgen, Hüseyin / Helvacı, Mehmet / Kaya, Arslan / Nomer Ertan, N. Füsün** (2019) Ticari İşletme Hukuku, 6. Bası, İstanbul, Vedat.
- Yağcıoğlu, Ali Haydar** (2014) Haksız Fiil Sebebiyle Aynı Zarardan Birden Fazla Kim-senin Müteselsil Sorumluluğu, Ankara, Adalet.
- Yanlı, Veliye** (2000) Anonim Ortaklıklarda Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması ve Pay Sahiplerinin Ortaklık Alacaklılarına Karşı Sorumlu Kılınması, İstanbul, Beta.
- Yanlı, Veliye** (2013) "Hakimiyet Sözleşmeleri", Regesta C: 3, S: 1, s. 3-17.

Yasaman, Hamdi (2015) "Yönetim Kurulu Üyelerine Karşı Açılacak Sorumluluk Davaları" Prof. Dr. Oğuz İmregün'e Saygı Sempozyumu, 26 Ekim 2013, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S: 2013/2, s. 97-112.

Yılmaz, Asuman (2010) Türk, İsviçre ve Alman Hukuklarında Şirketler Topluluğuna Güvenden Doğan Sorumluluk, İstanbul, Oniki Levha.

REKABET KURULU KARARLARI

Rekabet Kurulu Dosya Sayısı: 2003-1-10 (Menfi Tespit), Karar Sayısı: 03-08/87-37, Karar Tarihi: 6.2.2003.

Rekabet Kurulu Dosya Sayısı: 2005-4-186, Karar Sayısı: 07-63/772-280, Karar Tarihi: 2.8.2007.

Rekabet Kurulu Dosya Sayısı: 2010-3-190 (Soruşturma), Karar Sayısı: 12-12/383-112, Karar Tarihi: 16.03.2012.

Rekabet Kurulu Dosya Sayısı: 2016-2-15, Karar Sayısı: 17-03/25-11, Karar Tarihi: 19.01.2017

Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: 2020-4-004 (Ortak Girişim) Karar Sayısı: 20-08/78-45 Karar Tarihi: 06.02.2020.

Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: 2003-4-42 (Soruşturma), Karar Sayısı: 04-55/751-188, Karar Tarihi: 18.8.2004.

Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: 2007-1-10 (Soruşturma), Karar Sayısı: 17-14/207-85, Karar Tarihi: 27.04.2017.

Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: 2007-2-65, Karar Sayısı: 08-65/1055-411 (Soruşturma), Karar Tarihi: 19.11.2008.

Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: 2008-3-133, Karar Sayısı: 08-50/720-280, Karar Tarihi: 14.8.2008.

Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: 2008-4-33, Karar Sayısı: 08-22/222-72, Karar Tarihi: 6.3.2008.

Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: 2009-4-225 (Menfi Tespit/Muafiyet), Karar Sayısı: 10-01/17-10, Karar Tarihi: 6.1.2010.

Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: 2009-4-239 (Önaraştırma), Karar Sayısı: 09-60/1468-386, Karar Tarihi: 23.12.2009.

Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: 2009-4-260 (Devralma-Ortak Girişim), Karar Sayısı: 09-58/1406-68, Karar Tarihi: 09.12.2009.

Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: 2010-3-203 (Devralma), Karar Sayısı: 10-62/1289-489, Karar Tarihi: 30.9.2010.

Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: 2010-3-244 (Devralma), Karar Sayısı: 10-78/1623-623, Karar Tarihi: 16.12.2010.

- Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: 2011-4-255, Karar Sayısı: 11-54/1385-495, Karar Tarihi: 27.10.2011.
- Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: 2011-4-36 (Önaraştırma), Karar Sayısı: 11-33/717-223, Karar Tarihi: 02.06.2011.
- Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: 2014-2-57 (Soruşturma), Karar Sayısı: 16-37/628-279, Karar Tarihi: 07.11.2016.
- Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: 2017-1-1 (Devralma), Karar Sayısı: 17-06/48-16, Karar Tarihi: 09.02.2017
- Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: 2017-3-64 (Ortak Girişim), Karar Sayısı: 17-38/611-267, Karar Tarihi: 23.11.2017.
- Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: 2018-2-25 (Ortak Girişim), Karar Sayısı: 18-19/327-162, Karar Tarihi:12.06.2018.
- Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: 2019-1-13 (Ortak Girişim) Karar Sayısı: 19-14/185-83 Karar Tarihi: 04.04.2019.
- Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: 2019-4-088 (Devralma) Karar Sayısı: 20-07/71-39 Karar Tarihi: 28.01.2020.
- Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: D1/1/H.Y.-00/3 (Ortak Girişim), Karar Sayısı: 00-36/398-224, Karar Tarihi: 26.09.2000
- Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: D2/1/B.E.-00/2 (Devralma), Karar Sayısı: 01-51/512-125, Karar Tarihi: 23.10.2001
- Rekabet Kurulu Kararı Dosya Sayısı: D4/1/M.H.A.-01/1(İlk İnceleme), Karar Sayısı: 01-12/114-29, Karar Tarihi: 13.03.2001.

YARGITAY VE DANIŞTAY KARARLARI

- Danıştay 13. İdari Dava Dairesi, 16.12.2008, E.2006/4791, K.2008/7687.
- Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, 11.03.2013, E.2009/978, K.2013/810.
- Danıştay 10. İdari Dava Dairesi, 05.12.2013, E.2001/4817, K.2003/4770.
- Yargıtay 11. HD. 30.09.2014, E.2014/5386, K.2014/14890.
- Yargıtay 11. HD. 18.06.2015, E.2014/12109, K.2015/8458.
- Yargıtay 11. HD. 17.12.2015, E.2015/560,K.2015/13614.
- Yargıtay 11. HD. 22.02.2016, 2015/7539, 2016/1820.
- Yargıtay 11. HD. 06.04.2016, E.2015/9507, K.2016/3771.
- Yargıtay 11. HD. 09.06.2016, E.2015/14405, K.2016/6410.
- Yargıtay 11. HD. 13.10.2016, E.2016/1271, K.2016/8111.
- Yargıtay 11. HD. 25.01.2017, E.2015/12475, K.2017/495.
- Yargıtay 11. HD. 18.10.2017, E.2016/8582, K.2017/5489.

YABANCI YARGI KARARLARI (Genel Mahkeme ve Avrupa Adalet Divanı Kararları)

Judgment of the Court of First Instance (Second Chamber) of 29 April 2004, *Tokai Carbon Co. Ltd and Others v Commission of the European Communities*, Joined Cases T-236/01, T-239/01, T-244/01 to T-246/01, T-251/01 and T-252/01.

Judgment of the Court of 25 November 1971, *Béguelin Import Co. v S.A.G.L. Import Export*. - Reference for a preliminary ruling: Tribunal de commerce de Nice - France. - Case 22-71.

Judgment of the Court of 14 July 1972, *Imperial Chemical Industries Ltd. v Commission of the European Communities*, Case 48-69.

Judgment of the Court of 25 October 1983, *Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft AEG-Telefunken AG v Commission of the European Communities*, Selective distribution system, Case 107/82.

Judgment of the Court (Sixth Chamber) of 24 October 1996, *Viho Europe BV v Commission of the European Communities*, Case C-73/95 [1996] ECR I-05457.

Judgment of the Court (Fifth Chamber) of 16 November 2000. - *Stora Kopparbergs Bergslags AB v Commission of the European Communities*. - Appeal - Competition - Article 85(1) of the EC Treaty (now Article 81(1) EC) - Fines - Statement of reasons - Liability for the infringement. - Case C-286/98 P.

Judgment of the court (Fifth Chamber) 2 October 2003, *Siderúrgica Aristrain Madrid SL v. Commission*, In Case C-196/99 P.

Judgment of the Court (Third Chamber) of 10 September 2009, *Akzo Nobel NV and Others v Commission of the European Communities*, Case C-97/08 P.

Judgment of the Court (Grand Chamber) of 29 March 2011, *ArcelorMittal Luxembourg SA v. Commission*, and *Commission v. ArcelorMittal Luxembourg SA and Others*, cases C-201/09 P and C-216/09 P.

Judgment of the Court (Second Chamber) of 29 September 2011, *Elf Aquitaine SA v European Commission*, Case C-521/09 P.

Judgment of the Court (Grand Chamber) of 19 July 2012, *Alliance One International Inc. and Standard Commercial Tobacco Co. Inc. v European Commission and European Commission v Alliance One International Inc. and Others*, Joined cases C-628/10 P and C-14/11 P.

Judgment of the court (first chamber) of 8 May 2013, Case C-508/11 P, *Eni SpA, v. Commission*.

Judgment of the Court (Third Chamber) of 11 July 2013, *Stichting Administratiekantoor Portielje v. European Commission*, Case C-440/11 P.

Judgment of the Court (fifth chamber) of 18 July 2013, *Schindler Holding and Others v. Commission*, Case C-501/11 P.

Judgment of the Court (Ninth Chamber) of 26 September 2013, *The Dow Chemical Company v. European Commission*, Case C-179/12 P.

Judgment of the Court (Ninth Chamber) of 26 September 2013, *El du Pont de Nemours and Company v. European Commission*, Case C-172/12 P.

Judgment of the General Court (Eighth Chamber) of 12 July 2018. *The Goldman Sachs Group, Inc. v European Commission*, Case T-419/14.

Judgment of the Court of First Instance (Fifth Chamber) of 15 September 2005, *DaimlerChrysler AG v Commission of the European Communities*, Competition – Fine, Case T-325/01.

İNTERNET KAYNAKLARI

<https://www.ab.gov.tr/files/pub/antlasmalar.pdf>, s.e.t.13.10.2018.

<https://www.computerworld.com/article/3012148/microsoft-settles-lawsuit-againstballmer-gates-others-over-browser-ballot-blunders-732m-fine.html>.
s.e.t. tarihi:23.04.2019.

Doç. Dr. Burak ADIGÜZEL

TACİRLER ARASI TİCARÎ SATIŞ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2020

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Tacirler Arası Ticarî Satış
Burak Adig zel

Hukuk Yayınları Dizisi – 2784

Birinci Baskı : Aralık, 2020

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 80 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:
Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:
Yasin  zbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

- Akçaal, Mehmet: İşletmenin Devri, Ankara 2014.
- Akçaal, Mehmet: Satıcının Zapttan Sorumluluğu, Ankara 2019.
- Akıncı, Bekir: Ticari Satımda Satıcının Temerrüdü ve Müspet Zarar, Konya 2014.
- Akıpek, Şebnem: Milli Şerh, 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, 2016.
- Aktürk, Yücer İpek: Satım Sözleşmelerinde Gözden Geçirme ve Bildirim Külfetleri, Ankara 2012. (Gözden Geçirme)
- Aktürk, Yücer İpek: Tüzel Kişi Tacirin Tüketici Sıfatı, GÜHFD, C. XX, S. 2, Yıl 2016. (Tüzel Kişi)
- Antalya, O. Gökhan: 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. I, İstanbul 2012.
- Aral, Fahrettin/ Ayrancı, Hasan: Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 11.Baskı, Ankara 2015.
- Arbek, Ömer: Satım Konusu Ayıplı Malın Tamir Edilmesi, Ankara 2005.
- Arı, Zekeriya: Ticari Satışlarda Alıcının Muayene ve İhbar Külfeti, www.e-akademi.org, (Hukuk, Ekonomi ve Siyasal Bilimler Aylık İnternet Dergisi), Sayı: 113.
- Arıcı, Fatih: Ticari İşletmenin Aktif ve Pasifi İle Birlikte Devri, İstanbul 2008.
- Arkan, Sabih: Ticarî İşletme Hukuku, 25.Bası, Ankara 2019.
- Arkan, Sabih: Ahmet Battal, Faturada Yer Alan Vade Farkı Kaydının Niteliği ve İtiraz Edilmemesi Halinde Sonuçları ile İlgili Yargıtay Uygulaması XVI. Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu (14 Mayıs 1999), Ankara 1999, Tartışmalar.
- Arslanlı, Halil: Ticarî Bey, İstanbul 1955.
- Arslanlı, Halil: Ticarî Hükümlere Göre Bey'in Muhtelif Nev'ileri, İÜHMFM, Cilt 13, Sayı 2, Yıl 1947, (Muhtelif Nev'iler).

- Atasoy, Adil Ömer/Özdil, Hanife: Ticari Satım Sözleşmelerinde Satıcının Ayıba Karşı Tekeffül Borcu Bağlamında Ayıp İhbarında Şekil ve İspat Sorunu, İAÜHFD, C.3,S.1, 2017.
- Atamer, Yeşim M.: “Genel İşlem Koşulu mu Bireysel Pazarlıkla Kurulan Sözleşme mi? Tüketici ve Tacir İşlemleri Açısından Karşılaştırmalı Olarak Başvurabilecek Değerlendirme Kriterleri”, Yeni Türk Borçlar Kanunu ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Sempozyumu Makaleler - Tebliğler, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Hukuk Fakültesi, İstanbul 2013.
- Atamer, M. Yeşim/Nilsson Okutan Gül: Para Alacaklısının Geç Ödemelere Karşı Korunmasına İlişkin Yeni TTK M.1530 Düzenlemesi Ve Uygulama Alanı, Batider, C.XXIX, S.3, Doç.Dr. Nurkut İnan’a Armağan Sayısı, Ankara 2013.
- Atamer, M. Yeşim: Sözleşme Özgürlüğünün Sınırlandırılması Sorunu Çerçevesinde Genel İşlem Şartlarının Denetlenmesi, 2.Bası, İstanbul 2001.(Genel İşlem Şartları)
- Atamer, Müride Yeşim: Taşınır Satım Sözleşmesi, Türk Borçlar Kanunu Sempozyumu Makaleler Tebliğler, 2012. (Satım Sözleşmesi)
- Atamer, M. Yeşim: Yeni Türk Borçlar Kanunu Hükümleri Uyarınca Genel İşlem Koşullarının Denetlenmesi- TKHK m. 6 ve TTK M. 55, f. 1, (f) İle Karşılaştırmalı Olarak, Türk Hukukunda Genel İşlem Şartları Sempozyumu, BTHAE Yayını, Ankara 2012. (Türk Hukukunda GİŞ Sempozyumu)
- Aydın, Ramazan: Die Berücksichtigung des Verbraucherschutzes bei Allgemeinen Geschäftsbedingungen im deutschen und türkischen Recht, Hamburg 2007.
- Aydın, Sema/Kaplan, Ali Hasan/Kalyon, Şen Arzu: Ticari İşletme Devri ve Devrin Hukuki Sonuçları, GÜHFD, C.XVII, S.1-2, Yıl 2013.
- Aydoğdu, Murat: Genel İşlem Koşullarının ve Tüketici Hukuku’nda Haksız Şartların Denetimi, Ankara 2014.
- Aydoğdu, Murat/Kahveci, Nalan: Türk Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri (Sözleşmeler Hukuku), 2.Baskı, Ankara 2014.
- Ayhan, Cindoruk Cansu: Ticari Satış, Ankara 2019.
- Ayhan, Rıza: Teyit Mektubu, İÜHFM C. LXXI, S. 2, 2013.

- Ayhan, Rıza/Çağlar, Hayrettin: Ticari İşletme Hukuku, Genel Esaslar, 11.Bası, Ankara 2018.
- Aday, Nejat: İcra ve İflas Kanununun Konusu Menkul Teslimi Olan İlâmların İcrasına İlişkin 24.Maddesinin Borçlar Hukuku Açısından İncelenmesi, Yargı Dünyası Dergisi, S.241, Yıl 2016.
- Ayan, Serkan: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1530.Maddesi Gereğince Borçlunun Temerrüdü, DEÜHFD, C.12, Özel Sayı, 2010.
- Bahtiyar, Mehmet/Biçer, Levent: Âdi İş/Ticari İş/Tüketici İşlemi Ayrımı ve Bu Ayrımın Önemi, MÜHAD, Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan, C.22, S.3, 2016.
- Bahtiyar, Mehmet/Biçer, Levent: Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Ticari Defterler Tutma Yükümlülüğü ve Ticari Defterlerin İspat Gücü, KHÜHFD, C.I, S.1, Haziran 2013.
- Bahtiyar, Mehmet: Sözleşmede Vade Farkı Kaydı ve Bu Kayda Dayalı Alacağın Hukuki Niteliği, Ünal Tekinalp'e Armağan, C.I, İstanbul 2003.
- Becker, Herman: İsviçre Borçlar Kanunu Şerhi, Çeviren A.Suat Dura, Ankara, 1993.
- Bilgin, Yüce Melek: Satış Sözleşmesinde Ayıptan Dolayı Sorumluluğun Şartları ve Alıcının Seçimlik Hakları, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi Sempozyumu, 3-4 Haziran 2011, Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan, İstanbul 2011.
- Bingöl, Emin Muhammet: Basiretli Bir İşadamı Gibi Hareket Yükümlülüğü: Özellikle Tacirin Ücret ve Cezai Şartın Tenkisini İsteyememesi, İstanbul 2018.
- Bozer, Ali/Göle Celal: Ticari İşletme Hukuku, 6.Bası, Ankara 2020.
- Bozkurt, Tamer: Ticarî İşletme Hukuku, Ankara 2017.
- Börü, Levent/Koçyiğit, İlker: Ticari Dava, Ankara 2013.
- Bucher, Eugen/ Buz, Vedat: Mağdur Edilen Alıcı, Prof.Dr. Necip Kocayusufpaşaoğlu İçin Armağan, Ankara, 2004.
- Buz, Vedat: Borçlunun Temerrüdünde Sözleşmeden Dönme, Ankara 1998. (Sözleşmeden Dönme)
- Buz, Vedat: Yenilik Doğuran Haklar, Ankara 2004 (Yenilik Doğuran Haklar)
- Büyük Ekonomi Ansiklopedisi, İstanbul 1992.

- Cengil, Fatih: Ticari İşletmenin Devri, İstanbul 2018.
- Cumalıoğlu, Emre: 6502 Sayılı Tüketicinin Koruması Hakkında Kanunda Satıcının Ayıplı Maldan Sorumluluğunun Koşulları, Terazî Aylık Hukuk Dergisi, Özel Sayı, C.9, Ankara 2014.
- Çağlayan, Pınar: Avrupa Birliği Yönergeleri ve Alman Hukukundaki Deneyimler Işığında Mal ve Hizmet Tedarikinde Geç Ödemenin Sonuçları (TTK MD. 1530), Batider, C XXVII, S 2, Yıl 2011.
- Çelik, Faruk Ömer: Türk Borçlar Kanunu Bakımından Taşınır Satışında Alıcının Ücretsiz Onarım (Ayıbın Giderilmesini) İsteme Hakkı, İstanbul 2019.
- Çelikboya, Kerem: Ticari İşletmenin Devri, İstanbul 2017.
- Coşkun, Mahmut: İcra İflas Kanununda Düzenlenen İtirazın İptali, Menfi Tespit ve İstirdat, Tasarrufun İptali, İflas ve İflasın Ertelenmesi, Sıra Cetveline İtiraz Davaları, Ankara 2014.
- Coştan, Hülya: TTK m.1530 Uyarınca Mal ve Hizmet Tedarikinde Geç Ödemenin Sonuçları, Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun İş Dünyasına Etkileri, Ankara 2014.
- Deynekli, Adnan/Kısa, Sedat: İtirazın İptali Davaları, İcra İnkâr ve Kötü Niyet Tazminatı, 3.Baskı, Ankara 2013.
- Dinar, Cem: Numune Üzerine Satım, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.IV, S.2, 2007.
- Dirikkan, Hanife: Tacirler Arası İhbar ve İhtarlar, DÜHFD, C.4, S.1, Yıl 2002.
- Doğan, Nazlı: Tacirler Arası Ticari Satım Sözleşmelerinde Satıcının Ayıba Karşı Tekeffül Borcu, İstanbul 2017.
- Doğanay, İsmail: Ticari Alım-Satım Akdi ve Nev'ileri, 2.Bası, Ankara 2003.
- Domaniç, Hayri/Ulusoy, Erol: Ticaret Hukukunun Genel Esasları, 5.Baskı, İstanbul 2007.
- Dural, H. Ali: Ticari İşletmeler Arasındaki Mal ve Hizmet Tedariki Sözleşmelerine İlişkin Yeni Ticaret Kanunu'nun 1530. Maddesi, Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun Ticari İşletme Hukuku Alanında Getirdiği Yenilikler Sempozyumu (25-26 Kasım 2011), Kadir Has Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2012.
- Durgut, Ramazan: Cari Hesap Sözleşmesi, İstanbul 2012.

- Edis Seyfullah: Türk Borçlar Hukuku'na Göre Satıcının Ayıba Karşı Tekef-fül Borcu, Ankara 1963.
- Eren, Fikret: Borlar Hukuku Genel Hükümler, 14.Baskı, Ankara 2012. (Genel Hükümler)
- Eren, Fikret: Borçlar Hukuku Özel Hükümler,7.Baskı, Ankara 2019.(Özel Hükümler)
- Erdem, H. Ercüment: Türk Ticaret Kanunu Uyarınca Ticari İşletmenin Dev-ri, Prof. Dr. Aydın Zevklilere Armağan, İzmir 2013.
- Ertan, Nomer Füsün: Haksız Rekabet Hukuku, İstanbul 2016.
- Fevzioğlu, Necmeddin Fevzioğlu: Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, C.II, İstanbul 1977. (C.II)
- Fevzioğlu, Necmettin Fevzioğlu: Borçlar Hukuku, Özel Hükümler, C.I, İstanbul 1978. (C.I)
- Grunewald, Barbara: Münchener Kommentar zum Handelsgesetzbuch, 5.Band, 4.Auflage, München 2018.
- Göktürk, Kürşat: Ticari İş Kavramı, Sınırlandırılması Ve Faiz Meselesi, GÜHFD, C. XIX, S.2, Yıl 2015.
- Güzel, Pınar: Avrupa Birliği Mevzuatı Işığında Yeni Türk Ticaret Kanunu Uyarınca Ticari İşlemlerde Geç Ödeme ve Kobi'lerin Korunması, TBB Dergisi, S.96, Yıl 2011.
- Gümüş, Alper: 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Cilt I (madde: 1-46), İstanbul 2014.
- Gümüş, Alper Mustafa: Borçlar Hukuku Özel Hükümler, C.I, İstanbul 2012.
- Havutçu, Ayşe: Tam İki Tarafa Borç Yükleyen Sözleşmelerde Temerrüt ve Müsbet Zararın Tazmini, İzmir 1995.
- Hirsch, Ernst: Ticaret Hukuku Dersleri, 3.Bası, İstanbul 1948.
- Honsell, Heinrich: Basler Kommentar, Obligationenrecht I; Honsell-Vogt-Wiegand (Hrsg.), Art.1-529,6.Auflage, Basel 2015. (BSK)
- Honsell, Heinrich: Schweizerisches Obligationenrecht, Besonderer Teil, Sechste, überarbeitete Auflage, Zürich 2001. (BT)
- Hopt, J. Klaus: Baumbach/Hopt, Handelsgesetzbuch, Bearbetier, 38. Auflage 2018.

- Huguenin, Claire: Obligationenrecht Allgemeiner und Besonderer Teil, 2.Auflage, Zürich 2014.
- İmregün, Oğuz: Ticaret Hukukunun Genel İlkeleri, İstanbul 1989.
- Kalpşüz, Turgut: Ticari Satışta İfa Mahalli, Ankara 1960.
- Kahveci, Nalan: Taşınır Satımında Ayıplı Mal Nedeniyle Tüketicinin Sözleşmeden Dönmesi, Ankara 2014.
- Karayağın, Yaşar: Ticaret Hukuku, I. Giriş-Ticarî İşletme, 3.Bası, Ankara 1968.
- Kara, Sencer Mustafa: Genel İşlem Şartlarına İlişkin Haksız Rekabet Hükümleri, GÜHFD, C. XVII, S. 1-2, Yıl 2013.
- Kapancı, Berk Kadir: 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Açısından Satış Hukukunda Ayıptan Doğan Sorumluluk ve Sözleşmesel Garanti Taahhütleri, İstanbul, 2012.
- Kayar, İsmail: Ticari İşletme Hukuku, 11.Baskı, Ankara 2018.
- Kendigelen, Abuzer/Kırca, İsmail: Kıymetli Evrak Hukuku, İstanbul 2019.
- Kendigelen, Abuzer: Türk Ticaret Kanunu, Değişiklikler, Yenilikler, İlk Tespitler, 2.Basıdan (Tıpkı) 3.Bası, İstanbul 2016.
- Kırca, İsmail: Ticarî İş ve Ticarî Hükme Dair, Batider XXXIV, S.3, 2018.
- Kiraz, Özgür Taylan: Yargıtay Kararları İle Birlikte İcra Mahkemesinde İtirazın Kesin Kaldırılması (İİK md.68-70), 4.Bası, Ankara 2013.
- Kızır, Mahmut: Yargıtay Kararları Işığında Basiretli İş Adamı Gibi Hareket Etme Yükümlülüğünün Sözleşmenin Değişen Şartlara Uyarlanmasına Etkisi, SÜHFD, C.19,S.2, Yıl 2011.
- Koch, Robert: Handelsgesetzbuch, Herausgegeben Oetker Harmut, 5.Auflage, München 2017.
- Koller, Alfred: Schweizerisches Obligationenrecht Besonderer Teil, Band I, Bern 2012.
- Koller, Alfred: Basler Kommentar, Obligationenrecht I; Honsell-Vogt-Wiegand (Hrsg.), Art.1-529,6.Auflage, Basel 2015. (BSK)
- Kuşcuoğlu, Beyazıtöğlü Nazmiye: Taşınır Teslimi, Mihbir 14.Abant Toplantısı, İlamlı İcra, 15-16 Nisan 2016, Ankara 2018.
- Kurt, Müjde: Borçlunun Sorumlu Olmadığı Sonraki İmkânsızlık (TBK m.136), Ankara 2016.

- Kuru, Baki: İcra ve İflâs Hukuku, Ders Kitabı, İstanbul 2016. (İcra)
- Kuru, Baki: Medenî Usul Hukuku, Ders Kitabı, İstanbul 2015.
- Lettl, Tobis: Teyit Mektubu, Çeviren: Hayrettin Çağlar, GÜHF, C. XII, S. 1-2. Yıl 2008.
- Makaracı, Başak Aslı: Türk Borçlar Kanunu m.225/II Hükmünün Değerlendirilmesi, MÜFHAD, C.22, Özel Sayı, S.3, Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan, C.I, 2016.
- Memiş, Tekin: Türk Ticaret Kanunu'nun 55/1-f Hükmünün Yorumunda Gözden Kaçanlar, Banka ve Ticaret Hukuku Enstitüsü 60.Yıl Armağanı, Ankara 2015.
- Millauer, Hrubesch Stephanie: Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Zürich - Basel - Genf 2016.
- Müller-Chen, Marcus: Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Zürich - Basel - Genf 2016.
- Müller, Gerd: Ebenroth/Boujong/Joost/Strohn, Handelsgesetzbuch, Band.2, 3.Auflage, München 2015.
- Oetker, Harmut: Handelsrecht, Sechste, überarbeitete und aktualisierte Auflage, 8.Auflage, Heilderberg 2019.
- Oetker, Harmut/Koch, Robert: Handelsgesetzbuch, Herausgegeben Oetker Harmut, 5.Auflage, München 2017.
- Oğuzman, Kemal/Öz, Turgut: Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, C.I, 13.Bası, İstanbul 2015.
- Öksüz, Gül Ayşe: Taksitle Satış Sözleşmesi, Ankara 2016.
- Özdamar Mehmet: Yargıtay Kararları Işığında Fatura İçeriğine İtiraz, ABD, 2008.
- Özdemir, Oktay Saibe: Yargıtay Kararları Işığında Ticari Satış Sözleşmesinde Ayıp Kavramı ve Ayıba Bağlı Hakları Kullanmak İçin Uyulması Gereken Külfetler, Prof. Dr. Hüseyin Ülgen'e Armağan, C.I, İstanbul 2007.
- Özer, M. Tolga: Satım Sözleşmelerinde Ayıptan Ve Zapttan Sorumsuzluk Anlaşması, İÜHF, C. LXXIV, S. 1, 2016.
- Pamp, Rüdiger: Handelsgesetzbuch, Herausgegeben Oetker Harmut, 5.Auflage, München 2017.

- Paslı, Ali: Ticari Satımda Ayıp Halinde Seçimlik Hakları Kullanma Zamanı, Prof. Dr. Şener Akyol'a Armağan, İstanbul 2011.
- Pekmez, Cüneyt: Satım Sözleşmesinde Zaptın Hukuki Sonuçları, TAAD, Yıl:6, Sayı:20, Ocak 2015.
- Poroy, Reha/Yasaman, Hamdi: Ticari İşletme Hukuku, 15. Bası, İstanbul 2015.
- Reinicke, Dietrich/Tiedtke, Klaus: Kaufrecht, 8. Auflage, Köln-München 2009.
- Roth, Henning-Wulf: Handelsgesetzbuch Kommentar, Koller Ingo/Kindler Peter/Roth Henning-Wulf /Morck Winfried, 8. Auflage, München 2015.
- Schönle, Herbert: Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Obligationenrecht, Kommentar zur 1. und 2. Abteilung (Art. 1-529 OR), Herausgeber Peter Gauch, Art.190, Zürich 1993.
- Serdar, İlknur: TBK'nun Genel İşlem Şartları Hükümlerinin Kişi Bakımından Uygulama Alanı, İzmir Barosu Dergisi, Yıl 80, S.3, Eylül 2015.
- Serozan, Rona: İfa, İfa Engelleri, Haksız Zenginleşme, Kocayusufpaşaoğlu Necip/Hatemi Hüseyin/Serozan Rona/Arpacı Abdülkadir, Borçlar Hukuku Genel Bölüm, C.III, 7. Bası, İstanbul 2016.(C.III)
- Serozan, Rona: Sözleşmeden Dönme, 2. Bası, İstanbul 2007. (Sözleşmeden Dönme)
- Somuncuoğlu, Ünal: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Ticari Defterlerin İbrası ve Delil Olma Nitelikleri, İstanbul Barosu Dergisi, C. 86, S.1, 2012.
- Suluk, Cahit/Karasu, Rauf/Nal, Temel: Fikri Mülkiyet Hukuku, 3. Baskı, Ankara 2019.
- Şahiniz, Salih: Tacirler Arası Ticari Satımlarda Satıcının Ayıplı İfadan (Ayıplı Mal Tesliminden) Sorumluluğu, Ankara 2008.
- Şener, Hami Oruç: Ticari İşletme Hukuku Ders Kitabı, Ankara 2016.
- Tandoğan, Haluk: Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, C.I/1, 4. Bası, Ankara 1985. (C.I/1)
- Tandoğan, Haluk: Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, C.II, Ankara, 1987.
- Taşdelen, Nihat: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Ticari Defterler, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.III, S.1, Yıl 2012.
- Teoman, Ömer: Yaşayan Ticaret Hukuku, C.I, Kitap 2, 1986-1988, İstanbul 1993.

- Tekinalp, Ünal: Ticarî İşletmenin TK m.11/3'e Göre Devrinde Borçların Hukuki Yazgısı, Banka Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü 60.Yıl Armağanı, Ankara 2015.
- Tekinalp, Ünal/Çamoğlu Ersin: Açıklamalı, Notlu ve Karşılaştırmalı 6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu ve Ticarî Mevzuat, 15.Bası, İstanbul 2014.
- Tekinay, Selahattin Sulhi/Akman Sermet/Burcuoğlu Haluk/Altıtop Atilla: Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, 7.Bası, İstanbul 1993.
- Thur, von Andreas: Borçlar Hukukunun Umumi Kısımı, C.1-2, Ankara 1983 (Çeviren: Cevad Edege).
- Topçuoğlu, Metin: Genel İşlem Şartları İle Rekabet İhlali ve Sonuçları, GÜHFD, C. XIX, S.4,Yıl 2015.
- Topal, Önder: Ticari Defterlerin Delil Niteliği, Ankara 2015.
- Topuz, Murat: Ticari İşletmenin Devrinde Tasarruf İşlemlerinde Şekil Sorunu, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nu Beklerken, MÜHFHAD, Sempozyum 10-11-12 Mayıs 2012, Özel Sayı, C.18, S.2, 2012.
- Tunçomağ, Kenan: Türk Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, C.I, İstanbul 1976.(C.I)
- Tunçomağ, Kenan: Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, C.II, Ankara 1977. (C.II)
- Uzunallı, Sevilay: Genel İşlem Şartlarının Haksız Rekabet Hükümleriyle Denetlenmesi, Ersin Çamoğlu'na Armağan, İÜHFMC. LXXI, S. 2, 2013.
- Üçer, Mehmet: Roma Hukukunda ve Karşılaştırmalı Hukukta Alacaklının Temerrüdü, Ankara 2007.
- Ülgen, Hüseyin /Helvacı, Mehmet/Kendigelen, Abuzer/Kaya Arslan/Ertan, Nomer Füsün: Ticari İşletme Hukuku, Dördüncü Baskı, İstanbul 2015.
- Ülgen, Hüseyin: Ticarî Defterlerle İspat, Batider, C.IV, S.1, Yıl 1967.
- Ülgen, Hüseyin: Türk Ticaret Hukukunda Hukuki Görünüş Nazariyesi, İstanbul 2005. (Hukuki Görünüş)
- Ünal, Kürşat Oğuz: Fatura ve Teyit Mektubu, 5.Baskı, Ankara 2013.
- Ünal, Kürşat Oğuz: Vade Farkı Kaydı Fatura Münderecatından Sayılır mı? GÜHFD, C. 3, S. 2, Yıl 1999.

- Yavaş, Murat: Senetle İspat ve Senede Karşı Senetle İspat Kuralları İle Bu Kralların İstisnaları, Ankara 2009.
- Yavuz, Cevdet: Satıcının Satılanın (Malın) Ayıplarından Sorumluluğu, İstanbul 1989. (Sorumluluk)
- Yavuz, Cevdet: Türk Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 10. Bası, İstanbul 2014.(Özel Hükümler)
- Yıldırım, Abdülkerim: Mesafe Satımı İle Mesafeli Satım Kavramları Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme”, GÜHFD, C. IX, S. 1 – 2, 2005.
- Yıldırım, Fadıl Mustafa: Satıcının Zapta Karşı Tekeffül Sorumluluğu Bakımından 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun 216. Maddesi Nasıl Okunmalıdır? GÜHFD, C. XVII, S. 1-2.Yıl 2013.
- Yıldırım, Hakan: Ticari Defterlerin Sahibi Lehine Delil Olmasında Dayanak Belgelerin İbrazı, Prof. Dr. Doğan Soyaslan Armağanı, EÜHFD, C.VIII, S.2, Yıl 2013.
- Yıldız, Göktürk Mustafa: TBK.m.117 ile Karşılaştırmalı Olarak TTK.m.1530 Uyarınca Borçlu Temerrüdünün İhtarsız Gerçekleşmesi, İstanbul Hukuk Mecmuası, S.76/1, Yıl 2018. (1530)
- Yıldız, Göktürk Mustafa: Türk Borçlar Kanunu’nun Genel Hükümlerine Göre Borçlu Temerrüdünün Şartları ve Sonuçları, İstanbul 2020.(Temerrüt)
- Yıldız Kübra: Satış Sözleşmesinde Ayıp Bildirimi, İstanbul 2020.(Ayıp)
- Yılmaz, İ. Aslan: 6502 Sayılı Kanuna Göre Tüketici Hukuku, Bursa 2014.
- Zevkliler, Aydın/Gökyayla, Emre K.: Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri,12.Bası, Ankara 2013.

Ömer ŞEN

Hâkim

**TAM YARGI
DAVALARINDA
ZARAR KAVRAMI
VE
TAZMİNAT HESABI**

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Tam Yargı Davalarında Zarar Kavramı ve Tazminat Hesabı
Ömer Şen

Hukuk Yayınları Dizisi – 2886

Birinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 36 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- ABİK**, Yıldız, "Normun Koruma Amacı Teorisi", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Sayı: 59(3), Yıl: 2010, s. 345 - 448.
- AKKOCA**, Ahmet "Türk İdari Yargı Sisteminde Maddi ve Manevi Tazminat" Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış) Yüksek Lisans Tezi, Konya 2008.
- AKYILMAZ** Bahtiyar, "İdari Yargıda Tazminat Şekilleri ve Hesaplanması", *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 6, Sayı: 1-2, Yıl: 1998, s. 165-219.
- AKYILMAZ**, Bahtiyar / **SEZGİNER**, Murat / **KAYA**, Cemil, *Türk İdare Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, 8. Baskı, Ankara 2017.
- ARSLAN**, Çetin / **KIRMIZI**, Mustafa, *Türk Hukukunda Faiz ve Munzam Zarar*, Seçkin Yayıncılık, 3. Baskı, Ankara 2010.
- ATAY**, Ender Ethem, *İdare Hukuku*, Turhan Kitabevi, 2. Baskı, Ankara 2009.
- ATAY**, Ender Ethem, *İdari Yargılama Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara 2018.
- ATAY**, Ender Ethem / **ODABAŞI**, Hasan, *Teori ve Yargı Kararları Işığında İdarenin Sorumluluğu ve Tazminat Davaları*, Seçkin Yayıncılık, 2. Baskı, Ankara 2010.
- ATLAN**, Hülya, "Beden bütünlüğünün ihlalinde manevi tazminat miktarının belirlenmesi", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 65, Sayı: 4, Yıl: 2016, s. 2659-2683.
- AVCI**, Gökhan, "İdarenin Neden Olduğu Bedensel Zararlardan Doğan Tazminat Sorumluluğu", Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış) Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2014.
- BARDAKCI**, Mehmet Akif, "İdarenin Eylemlerinden Kaynaklanan Sorumluluğu", İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış) Doktora Tezi, İstanbul 2013.

- BİLGİN**, Hüseyin, *İdari Davalar ve Çözüm Yolları*, Seçkin Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara 2018.
- CANPOLAT**, Ahmet, "Türk Hukukunda Kamu Külfetleri Karşısında Eşitlik İlkesi", Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış) Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli 2019.
- CEBE**, Mehmet Sinan, *Destekten Yoksunluk ve İş Görmezlik Tazminatı ile Aktüeryal Hesap Esasları*, Seçkin Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara 2019.
- ÇAĞLAYAN**, Ramazan, *İdare Hukuku Dersleri*, Adalet Yayınevi, 6. Baskı, Ankara 2018.
- ÇAĞLAYAN**, Ramazan, *İdari Yargılama Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, 5. Baskı, Ankara 2014.
- ÇAKIRCA**, Seda İrem, *Türk Sorumluluk Hukukunda Yansıma Zararı*, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2012.
- ÇELİK**, Çelik Ahmet, *Bedensel Zararlar*, Seçkin Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara 2018.
- ÇELİK**, Çelik Ahmet, *İdari Yargıda Ölüm ve Bedensel Zararlar Nedeniyle Tazminat Davaları*, Seçkin Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara 2017.
- ÇELİK**, Çelik Ahmet, *Ölüm Nedeniyle Destekten Yoksunluk*, Seçkin Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2016.
- EREN**, Fikret, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Beta Basım Yayın Dağıtım, 13. Baskı, İstanbul 2011.
- EREN**, Fikret, "Destekten Yoksun Kalma ve Vücut Bütünlüğünün İhlâli Hallerinde Ödenecek Tazminatın Şekli", Prof. Dr. Hüseyin Cahit Oğuzoğlu'na Armağan, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları 303, Sevinç Matbaası, Ankara 1975, s. 167 - 179.
- EREN**, Fikret, "Hukuka Aykırılık Bağı veya Normun Koruma Amacı Teorisi" Prof. Dr. Mahmut Koloğlu'ya 70'inci Yaş Armağanı, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları 367, Sevinç Matbaası, Ankara 1975, s. 461 - 491.
- EREN**, Fikret, *Sorumluluk Hukuku Açısından Uygun İlliyyet Bağı Teorisi*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, No: 361, Sevinç Matbaası, Ankara 1975.

- ERGEN**, Cafer, *İdari Yargı Davaları*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2008.
- ERLÜLE**, Fulya, *Türk Borçlar Kanunu'na göre Bedensel Bütünlüğün İhlalinde Manevi Tazminat*, Seçkin Yayıncılık, 2. Baskı, Ankara 2015.
- EROĞLU**, Müzeyyen, "Tam Yargı Davalarında Manevi Tazminat", Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış) Doktora Tezi, Ankara 2009.
- EROĞLU DURKAL**, Müzeyyen, "Tam Yargı Davalarında Manevi Tazminat", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı: 131, Yıl: 2017, s. 179 - 210.
- GÖKCAN**, Hasan Tahsin, *Haksız Fiil Sorumluluğu ve Tazminat Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, 3. Baskı, Ankara 2010.
- GÖZLER**, Kemal, *İdare Hukuku*, Ekin Basım Yayın Dağıtım, 3. Baskı, II. Cilt, Bursa 2019.
- GÖZLER**, Kemal / **KAPLAN**, Gürsel, *İdare Hukuku Dersleri*, Ekin Basım Yayın Dağıtım, 19. Baskı, Bursa 2017.
- GÖZÜBÜYÜK**, Şeref / **DİNÇER**, Güven, *İdari Yargılama Usulü Kanun Açıklama İçtihat*, Turhan Kitabevi, 2. Bası, Ankara 2001.
- GÖZÜBÜYÜK**, Şeref / **TAN**, Turgut, *İdare Hukuku Genel Esaslar*, Turhan Kitabevi, 6. Bası, I. Cilt, Ankara 2008.
- GÜLEÇ**, Sema, *Maddi Tazminat Esasları ve Hesaplanması*, Seçkin Yayıncılık, 7. Baskı, Ankara 2014.
- GÜNAY**, Erhan, *Kişilik Haklarına Saldırıdan Kaynaklanan Tazminat Davaları*, Seçkin Yayıncılık, 2. Baskı, Ankara 2017.
- GÜNDAY**, Metin, *İdare Hukuku*, İmaj Yayınevi, 9. Baskı, Ankara 2004.
- GÜNEREN**, Ali, *İş Kazası ve Meslek Hastalığından Kaynaklanan Maddi ve Manevi Tazminat Davaları*, Adalet Yayınevi, 3. Baskı, Ankara 2018.
- İSTEK**, Ahmet, *Tam Yargı Davalarında Maddi Tazminat*, Adalet Yayınevi, Ankara 2017.

- KABA**, Gizem, *Destekten Yoksun Kalma Tazminatı*, Seçkin Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara 2017.
- KABAALİOĞLU**, Haluk, *Türkiye'nin İdari Teşkilatı*, Özdem Kardeşler Matbaası, İstanbul 1983.
- KALABALIK**, Halil, *İdare Hukuku Dersleri*, Seçkin Yayıncılık, 4. Baskı, II. Cilt, Ankara 2019.
- KALABALIK**, Halil, *İdari Yargılama Usulü Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, 13. Baskı, Ankara 2019.
- KAPLAN**, Gürsel, *İdari Yargılama Hukuku*, Ekin Basım Yayın Dağıtım, 1. Baskı, Bursa 2016.
- KARA**, Seyfettin, "İdari Yargılama Usulünde Islah", *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, Sayı: 10, Yıl: 2017, s. 409-443.
- KARAHASAN**, Mustafa Reşit, *Tazminat Hukuku Maddi Tazminat*, Beta Yayın Dağıtım, 6. Baskı, İstanbul 2001.
- KARAKUL**, Selman, *Yönetmelik Devlet*, Seçkin Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara 2016.
- KARAVELİOĞLU**, Celal / **KARAVELİOĞLU**, Erdem Cemil, *Açıklama ve Son İçtihatlarla İdari Yargılama Usulü Kanunu*, Karavelioğlu Hukuk Yayınevi, 7. Baskı, Ankara 2009.
- KESKİN**, Dilşad, *Objektif Manevi Zarar Teorisi Açısından Manevi Tazminat*, Yetkin Yayınları, Ankara 2016.
- KIRCA**, Çiğdem, *Manevi Tazminatın Fonksiyonu ve Niteliği*, *Yargıtay Dergisi*, Sıra Sayı: 98, Yıl: 1999 (Temmuz), s. 242 - 270.
- NARTER**, Sami, *Destekten Yoksun Kalma Tazminatı ve Davaları*, Adalet Yayınevi, Ankara 2014.
- SANCAKDAR**, Oğuz / **US**, Eser / **KASAPOĞLU TURHAN**, Mine / **ÖNÜT**, Lale Burcu / **SEYHAN**, Serkan, *İdare Hukuku Teorik Çalışma Kitabı*, Seçkin Yayıncılık, 6. Baskı, Ankara 2017.
- ŞAHİN**, Mehmet Yaşar, *Vücut Bütünlüğünün İhlali Halinde Zarar ve Maddi Tazminat Hesabı*, Seçkin Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara 2017.

- TACIN**, Mustafa Hayri "Türk Hukukunda Destekten Yoksun Tazminatı ve Davaları", Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış) Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2016.
- TAN**, Turgut, *İdare Hukuku*, Turhan Kitabevi, 7. Bası, Ankara 2018.
- TOPUZ**, Murat, "İsviçre ve Türk Borçlar Hukuku ile Karşılaştırmalı Olarak Roma Borçlar Hukukunda Maddî Zarar ve Bu Zararın Belirlenmesi", Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış) Doktora Tezi, İstanbul 2010.
- TÜRKOĞLU ÜSTÜN**, Kamile, *İdari Yargılama Usulüne Hâkim Olan İlkeler*, Seçkin Yayınevi, 1. Baskı, Ankara 2019.
- OĞUZMAN**, M. Kemal / **ÖZ**, M. Turgut, *Borçlar Hukuku Genel Hükmümler*, Vedat Kitapçılık, 12. Baskı, II. Cilt, İstanbul 2016.
- ONAR**, Sıddık Sami, *İdare Hukukunun Umumi Esasları*, İsmail Akgün Matbaası, III. Cilt, İstanbul 1966.
- ODYAKMAZ**, Zehra / **KAYMAK**, Ümit / **ERCAN**, İsmail, *Anayasa Hukuku İdare Hukuku*, 10. Bası, İkinci Sayfa Yayınları, Ankara 2009.
- ÖZGÜLDÜR**, Serdar, *Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kararları Işığında Tam Yargı Davaları*, Yetkin Yayınları, Ankara 1996.
- YAŞAR**, Halis, *Destekten Yoksun Kalma Tazminatı*, Adalet Yayınevi, 2. Baskı, Ankara 2018.

Betül KAYAR

Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Ali Fuad Başgil Hukuk Fakültesi
Hukuk Tarihi Anabilim Dalı

TANZİMAT DÖNEMİ
OSMANLI HUKUK REFORMLARI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Tanzimat Dönemi Osmanlı Hukuk Reformları

Betül Kayar

Hukuk Yayınları Dizisi – 2872

Birinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 17 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 46661

Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- Abadan, Yavuz; "Osmanlı İmparatorluğu'nda Anayasa Sistemine Geçiş Hareketleri", *AÜHFD*, C. 14, sy. 1, 1957, ss. 3-37.
- Abadan, Yavuz; "Tanzimat Fermanının Tahlili", *Tanzimat I*, İstanbul: Maarif Matbaası, 1940, ss. 31-58.
- Abu-Manneh, B.; "Jerusalem In The Tanzimat Period The New Ottoman Administration and the Notables", *Die Welt des Islams, New Series*, Bd. 30, Nr. 1/4, 1990, ss. 1-44.
- Ahışhalı, Recep; "Divan-ı Hümayun Teşkilatı", Güler Eren, (ed.), *Osmanlı*, C. 6, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 1999, ss. 24-33.
- Ahmad, Feroz; "Ottoman Perceptions of the Capitulations 1800-1914", *Journal of Islamic Studies*, 11/1, 2000, ss. 1-20.
- Ahmet Cevdet Paşa; *Sultan Abdülhamid'e Arzlar (Ma'ruzat)*, Yusuf Haraçoğlu (drl.), İstanbul: Babıali Kültür Yayıncılığı, 2014.
- Akgündüz, Ahmed; *İslam ve Osmanlı Hukuku Külliyyatı*, 3 Cilt, İstanbul: Osmanlı Araştırmaları Vakfı, 2011.
- Akgündüz, Ahmed; "İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'îye Mahkemeleri ve Şer'îye Sicilleri", *Türkler*, C. 10, 2002, ss. 93-119.
- Akgündüz, Ahmed; *Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri*, I. Kitap, İstanbul: Fey Vakfı Yayınları, 1990.
- Akman, Mehmet; "Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Osmanlı Hukuk Mevzuatı I I. Tertip Düstur'un Tarihi Fihrist ve Dizini", *Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları*, sy. 3, 2007, ss. 67-208.
- Akman, Mehmet; *Osmanlı Devleti'nde Kardeş Katli*, İstanbul: Eren Yayıncılık, 1997.
- Akyıldız, Ali; *Osmanlı Bürokrasisi ve Modernleşme*, İstanbul: İletişim Yayınları, 2012.

- Akyılmaz, Bahtiyar; “Osmanlı Devleti’nde Merkezden Yönetimin Taşra İdaresi”, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, sy: 4, 1999, ss. 127-156.
- Akyılmaz, Gül; *Siyasi Tarih*, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2019.
- Akyılmaz, Gül; “19. ve 20. Yüzyıl Osmanlı Kanunlaştırma Hareketlerinde Kadının Hukuki Durumuna İlişkin Düzenlemeler”, *T.C. Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, sy. 1-2, 2011, ss. 185-227.
- Akyılmaz, Gül; “Osmanlı Devleti’nde Yönetici Sınıf Açısından Müsadere Uygulaması”, *GÜHFD*, C. 12, sy. 1-2, 2008, ss. 389-420.
- Akyılmaz, Gül; “Osmanlı Miras Hukukunda Kadının Statüsü”, *GÜHFD*, C. 11, sy. 1-2, 2007, ss. 471-502.
- Akyılmaz, Gül; *İslam ve Osmanlı Hukukunda Kadının Statüsü*, Konya: Göksu Matbaa, 2000.
- Akyılmaz, Gül; *Osmanlı Diplomasi Tarihi ve Teşkilatı*, Konya, 2000.
- Akyılmaz, Gül; “Osmanlı Devleti’nde Eşitlik Kavramının Gelişimi”, (*Yayımlanmamış Profesörlük Çalışması*, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 2000).
- Alpkaya, Gökçen; “Tanzimat’ın “Daha Az Eşit” Unsurları: Kadınlar ve Köleler”, *OTAM*, sy. 1, 1990, s. 1-10.
- Anıl, Yaşar Şahin; *Osmanlı’da Kadılık*, İstanbul: İletişim Yayıncılık, 1993.
- Apaydın, H. Yunus; “İctihad”, *İslam Ansiklopedisi*, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi, C. 21, 2000, ss. 432-445.
- Aral, Berdal; “The Idea of Human Rights as Perceived in the Ottoman Empire”, *Human Rights Quarterly*, Volume 26, No. 2, May 2004, ss. 454-482.
- Arsebük, Esat; “Türkiye’de Medeni Hukukun İnkişaf Safhaları”, *AÜHFD*, C. 1, sy. 1, 1943, ss. 7-19.
- Arsel, İlhan; “Çift Meclis Sisteminin Memleketimizde Tatbiki Hususunda Bazı Düşünceler”, *AÜHFD*, C. 11, sy. 3, 1954, ss. 60-104.
- Arsel, İlhan; “Birinci ve İkinci Meşrutiyet Devirlerinde Çift Meclis Sistemi Tecrübesi”, *AÜHFD*, C. 10, sy. 1, 1953, ss. 194-211.
- Avcı, Mustafa; *Osmanlı Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Ankara: Adalet Yayınevi, 2018.

- Avcı, Mustafa; *Türk Hukuk Tarihi Dersleri*, Konya: Mimoza Yayınları, 2012.
- Avcı, Yasemin; "Osmanlı Devleti'nde Tanzimat Döneminde "Otoriter Modernleşme" ve Kadının Özgürleşmesi Meselesi", *OTAM*, sy. 21, 2007, ss. 1-18.
- Aydın, Mehmet Akif; *Osmanlı Devleti'nde Hukuk ve Adalet*, İstanbul: Klasik Yayınları, 2014.
- Aydın, Mehmet Akif; *Türk Hukuk Tarihi*, İstanbul: Beta Basım, 2014.
- Aydın, Mehmet Akif; "Osmanlıda Hukuk", *Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi*, Ekmeleddin İhsanoğlu, (ed.), Yıldız Matbaacılık, İstanbul 1994, ss. 375-438.
- Aydın, Mehmet Akif; "Arazi Kanunnamesi", *İslam Ansiklopedisi*, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi, C. 3, 1991, ss. 346-347.
- Aydın, Mehmet Akif; "Mecelle'nin Hazırlanışı", *Osmanlı Araştırmaları Dergisi IX*, Halil İnalcık ve Nejat Göyünç (ed.), İstanbul: Enderun Kitabevi, 1989, ss. 31-50.
- Aydın, Mehmet Akif; *İslam-Osmanlı Aile Hukuku*, İstanbul: İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 1985.
- Apaydın, Bahadır; *Kapitülasyonlar ve Osmanlı-Türk Adli ve İdari Modernleşmesi*, Ankara: Adalet Yayınevi, 2013.
- Barkan, Ömer Lütfi; "Türk Toprak Hukuku Tarihinde Tanzimat ve 1274 (1858) Tarihli Arazi Kanunnamesi", *Tanzimat I*, İstanbul: Maarif Matbaası, 1940, ss. 321-421.
- Başgil, Ali Fuat; *Esas Teşkilat Hukuku Türkiye Siyasi Rejimi ve Anayasa Prensipleri*, C. I, İstanbul: Baha Matbaası, 1960.
- Bayındır, Abdulaziz; *İslam Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması)*, İstanbul: Süleymaniye Vakfı Yayınları, 2015.
- Belgesay, Mustafa Reşit; "Tanzimat ve Adliye Teşkilatı", *Tanzimat I*, İstanbul: Maarif Matbaası, 1940, ss. 211-220.
- Berkes, Niyazi; *Türkiye'de Çağdaşlaşma*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2016.
- Birsel, Mahmut T.; "Osmanlı İmparatorluğu'nun Anayasal Yapısı ve Yeni Anayasa İçin Öneriler", *DEÜHFD*, C. 12, sy. Özel, 2010, ss. 1185-1203.

- Bozkurt, Gülnihal; *Batı Hukukunun Türkiye’de Benimsenmesi Osmanlı Devleti’nden Türkiye Cumhuriyeti’ne Resepsiyon Süreci (1839-1939)*, Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2010.
- Bozkurt, Gülnihal; *Gayrimüslim Osmanlı Vatandaşlarının Hukuki Durumu*, Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1996.
- Bozkurt, Gülnihal; “Türk Hukuk Tarihinde Azınlıklar”, *AÜHFD*, C. 44, sy. 1, 1995, ss. 49-59.
- Bozkurt Gülnihal; “İslam Hukukunda Zimmilerin Hukuki Statüleri”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Prof. Dr. Kudret Ayiter Armağanı*, C. 3, sy. 1-4, 1987, ss. 115-155.
- Canatar, Mehmet ve Baş, Yaşar; “Şura-yı Devlet Teşkilatı ve Tarihi Gelişimi”, *OTAM*, sy. 9, 1998, ss. 111-148.
- Cin, Halil; *Osmanlı Toprak Düzeni ve Bu Düzenin Bozulması*, Konya: Selçuk Üniversitesi Basımevi, 1992.
- Cin, Halil; “Tanzimat Döneminde Osmanlı Hukuku ve Muhakeme Usulleri”, *150. Yılında Tanzimat*, Hakkı Dursun Yıldız (drl.), Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1992, ss. 11-32.
- Cin, Halil; *Boşanma*, Konya: Selçuk Üniversitesi Basımevi, 1988.
- Cin, Halil; *İslam ve Osmanlı Hukukunda Evlenme*, Konya: Selçuk Üniversitesi Basımevi, 1988.
- Cin, Halil ve Akgündüz, Ahmed; *Türk Hukuk Tarihi*, İstanbul: Osmanlı Araştırmaları Vakfı, 2011.
- Cin, Halil ve Akyılmaz, Gül; *Türk Hukuk Tarihi*, Konya: Sayram Yayınları, 2014.
- Cin, Halil ve Akyılmaz, Gül; *Feodalite ve Osmanlı Düzeni*, Adana: Çağ Üniversitesi Yayınları, 2000.
- Çakır, Serpil; *Osmanlı Kadın Hareketi*, İstanbul: Metis Yayınları, 2011.
- Demir Abdullah; *Mufasssal Türk Hukuk Tarihi*, Ankara: Astana, 2019.
- Deringil, Selim; “There Is No Compulsion in Religion: On Conversion and Apostasy in the Late Ottoman Empire: 1839–1856”, *Society for Comparative Study of Society and History*, Volume 42, Issue 3, July 2000, ss. 547-575.

- Doğangüzel, Semra Betül; “Osmanlı Hukukunda Nişanlılık”, (*Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2019).
- Döner, Ayhan; “Geçmişten Günümüze Türk Hukukunda Kamu Görevlilerinin Seçimlerde Adaylığı”, *AÜHFD*, C. 58, sy. 4, 2009, ss. 737-776.
- Dönmez, Gökhan; “Türk Anayasaları Ekseninde Türkiye’de Temsil Olgu-su”, *TAAD*, sy. 17, Nisan 2014, ss. 231-266.
- Durhan, İbrahim; “Tanzimat Döneminde Osmanlı Yargı Teşkilatındaki Gelişmeler”, *EÜHFD*, C. 12, sy. 3-4, 2008, ss. 55-111.
- Durmuş, Berna; “Osmanlı Ceza Hukukunda Tekerrür”, (*Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011).
- Ekinci, Ekrem Buğra; *İslam Hukuku*, İstanbul: Arı Sanat Yayınevi, 2018.
- Ekinci, Ekrem Buğra; *Osmanlı Hukuku*, İstanbul: Arı Sanat Yayınevi, 2012.
- Ekinci, Ekrem Buğra; “Osmanlı Hukukunda Mahkeme Kararlarının Kontrolü (Klasik Devir)”, *Belleten*, C. LXV, sy. 244’ten ayrı basım, 2001, ss. 959-1005.
- el-Ensari, Abdülhamid İsmail; “Ehlü’l-hal ve’l-akd”, *İslam Ansiklopedisi*, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi, C. 10, 1994, ss. 539-541.
- Engelhardt, *Tanzimat ve Türkiye*, İstanbul: Kaknüs Yayınları, 1999.
- Erdoğan, Mustafa; *Türkiye’de Anayasalar ve Siyaset*, Ankara: Liberte Yayınları, 2009.
- Eren, Ahmet Cevat; *Tanzimat Fermanı ve Dönemi*, İstanbul: Derin Yayınları, 2007.
- Eroğlu, Onur; “Osmanlı Devleti’nin Son Dönemlerinden Cumhuriyet’in İlk Yıllarına Kamu Maliyesi”, *DEÜHFD*, C. 12, Özel Sayı, 2010, ss. 57-89.
- Fatih Sultan Mehmed, *Atam Dedem Kanunu Kanunname-i Al-i Osman*, Abdülkadir Özcan (haz.), İstanbul: Kronik, 2017.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin; *Türk Hukuk Tarihi*, İstanbul: Filiz Kitabevi, 2000.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin; *İslam ve Osmanlı Anayasa Hukukunda Yargı Bağımsızlığı Anayasa Hukuku Tarihi Açısından Mukayeseli Bir İnceleme*, İstanbul: Umut Matbaacılık, 1996.

- Fendoğlu, Hasan Tahsin; *Hukuk Tarihimizde Temel Haklar*, Konya: Mimoza Yayınları, 1994.
- Findley, Carter V.; *Modern Türkiye Tarihi*, İstanbul: Timaş Yayınları, 2016.
- Findley, Carter V.; *Osmanlı Devleti'nde Bürokratik Reform Babıali (1789-1922)*, Latif Boyacı ve İzzet Akyol (çev.), İstanbul: İz Yayıncılık, 1994.
- Gedikli, Fethi; *Osmanlı Şirket Kültürü XVI.-XVII. Yüzyıllarda Mudârebe Uygulaması*, İstanbul: İz Yayıncılık, 1998.
- Gökçen, Ahmet; *Tanzimat Dönemi Osmanlı Ceza Kanunları ve Bu Kanunlardaki Ceza Müeyyideleri*, İstanbul: y.y., 1989.
- Görürılmaz, Mustafa; *Türklerde Anayasa Hukukunun Gelişimi*, Ankara: Işık Eğitim Kültür Hizmetleri, 2007.
- Gözler, Kemal; *Türk Anayasa Hukuku Dersleri*, Bursa: Ekin Basım Yayın, 2014.
- Gür Refik; *Osmanlı İmparatorluğu'nda Kadılık Müessesesi*, M. Nihat Aryol (haz.), İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2015.
- Güzel Polat, Ezgi; "Osmanlıdan Günümüze Vatandaşlık Anlayışı", *Ankara Barosu Dergisi*, sy. 3, 2011, ss. 127-157.
- Hafızoğulları, Zeki; "Türk Ceza Hukukunun Esasları, Pazar Ekonomisinin Oluşması ve İşlemesinde Önemi", *AÜHFD*, C. 43, sy. 1, 1993, ss. 23-33.
- Halaçoğlu Yusuf; *XIV-XVII Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı*, Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2014.
- İnalcık, Halil; "Sened-i İttifak ve Gülhane Hatt-ı Hümayunu", *Tanzimat Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu*, Halil İnalcık ve Mehmet Seyitdanlıoğlu (drl.), Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2012, ss. 89-110.
- İnalcık, Halil; "İmtiyazat", *İslam Ansiklopedisi*, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi, C. 22, 2000, ss. 245-252.
- İnan, Nurkut; "Kanunname-i Ticarete Göre Protestolar", *AÜHFD*, C. 22, sy. 1, 1966, ss. 829-846.
- İpşirli Mehmet; "Şeyhülislam", *İslam Ansiklopedisi*, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi, C. 39, 2010, ss. 91-96.
- İpşirli Mehmet; "Kazasker", *İslam Ansiklopedisi*, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi, C. 25, 2002, ss. 140-143.

- İpşirli Mehmet; "Osmanlı Devleti'nde Kazaskerlik (XVII. Yüzyıla Kadar)", *Belleken, C. LXI, sy. 230-232, 1998, ss. 597-699.*
- İpşirli Mehmet; "Osmanlı Devlet Teşkilatı", *Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi*, Ekmeleddin İhsanoğlu (ed.), İstanbul: Yıldız Matbaacılık, 1994, ss. 139-279.
- Karaarslan, Mehmet; "Tanzimat ve Şurayı Devlet", *AÜHFD, C. 54, sy. 3, 2005, ss. 341-363.*
- Karagöz, Mehmet; "Osmanlı Devleti'nde Islahat Hareketleri ve Batı Medeniyetine Giriş Gayretleri (1700-1839)", *OTAM, sy. 6, 1995, ss. 173-194.*
- Karakaya, Harun; "Osmanlı Ceza Hukuku'nda Parada Sahtecilik Suçu", (*Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2020).*
- Karal, Enver Ziya; "Gülhane Hatt-ı Hümayunu'nda Batı'nın Etkisi", *Tanzimat Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu*, Halil İnalcık ve Mehmet Seyitdanlıoğlu (drl.), Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2012, ss. 111-132.
- Karasu, Cezmi; "Tanzimat Dönemi Osmanlı Diplomasisine Genel Bir Bakış", *OTAM, sy. 4, 1993, ss. 205-221.*
- Karataş, Abdullah Vefa; "Divan-ı Hümayun ile Paşa Divanının Karşılaştırılması-Manisa Şehzade Sarayı Divanı Örneği", *Adalet Dergisi, sy. 62-63, Ankara, 2019, ss. 235-264.*
- Karpat, Kemal H.; *Kısa Türkiye Tarihi 1800-2012*, İstanbul: Timaş Yayınları, 2015.
- Karpat, Kemal H.; *Türk Demokrasi Tarihi*, İstanbul: Timaş Yayınları, 2014.
- Karpat, Kemal H.; *Osmanlı'da Değişim, Modernleşme ve Uluslaşma*, Dilek Özdemir (çev.), Ankara: İmge Kitabevi Yayınları, 2006.
- Kaya, Süleyman; "Mahkeme Kayıtlarının Klavuzu: Sakk Mecmuası", *Türk Hukuk Tarihi Sayısı, Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, C. 3, sy. 5, İstanbul, 2005, ss. 379-416.*
- Kaya Kılıç, Selda; "1876 Anayasası'nın Bilinmeyen İki Tasarısı", *OTAM, sy. 4, 1993, ss. 557-633.*
- Kayar, Betül; "Osmanlı Yargı Teşkilatında Naib", *Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi, sy. 1, Şubat 2020, ss. 189-234.*

- Kayar, Betül; “Kanun-i Sultan Süleyman Döneminde Osmanlı Devleti’nde Gerçekleşen Kat’-ı Tarîk Vâkîâlarının Hukuki Tahlili”, *I. Uluslararası Kanuni Sultan Süleyman Sempozyumu Bildiri Kitabı*, <http://kanunivakfi.org/uksss2018/>, s.e.t. 06.09.2020, ss. 95-118.
- Kaynar, Reşat; *Mustafa Reşit Paşa ve Tanzimat*, Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2010.
- Kenanoğlu, M. Macit; “Osmanlı Devleti’nde Kanun-Fetva İlişkisi ve Örfi Fetva Kavramı”, *Osmanlı Hukukunda Fetva*, Süleyman Kaya, Yunus Uğur, Mustafa Demiray (ed.), İstanbul: Klasik Yayınları, 2018, ss. 111-148.
- Kenanoğlu, M. Macit; *Osmanlı Millet Sistemi Mit ve Gerçek*, İstanbul: Klasik, 2012.
- Kenanoğlu, M. Macit; *Ticaret Kanunnamesi ve Mecelle Işığında Osmanlı Ticaret Hukuku*, Ankara: Lotus Yayınevi, 2005.
- Kılıç, Selda; “1876 Meclis-i Mebusanı ve Seçim Hazırlıkları”, *OTAM*, sy. 30, Güz 2011, ss. 27-40.
- Kılınç, Ahmet; “İslam Hukukunun Evrenselliği Bağlamında Hukuk-ı Aile Kararnamesi ile Malezya İslam Aile Hukuku Kanunu 1984’ün Muka-yesesı”, *ERÜHFD*, C. XIV, sy. 2, 2019, ss. 623-662.
- Kılınç, Ahmet; “Osmanlı Devleti’nde Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemi Olarak Muslihûn: Osmanlı Arabuluculuğu”, *II. Türk Hukuk Tarihi Kongresi Bildirileri*, C. II, İstanbul: Oniki Levha Yayınları, 2016, ss. 15-81.
- Kılınç, Ahmet; “Klasik Dönem Osmanlı Devleti’nde Uygulanan Kürek Cezasının Hukuki Tahlili”, *Belleten*, C. LXXIX, sy. 285, Ağustos 2015, ss. 531-557.
- Kılınç, Ahmet; “Bir Meclis-i Vâlâ Hükmü ve Tahlili”, *Adam Akademi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 5/1, 2015, ss. 13-32.
- Kılınç, Ahmet; *Mukayeseli Hukuk ve Hukuk Tarihinde Teşhir Cezası*, Ankara: Adalet Yayınevi, 2014.
- Kılınç, Ahmet; “İdam Cezasının Tanzimat Dönemi Osmanlı Hukukundaki Görünümüne İlişkin Birkaç Kaynak ve Bu Kaynakların Tahlili”, *Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları*, sy. 11, Bahar 2011, ss. 33-62.
- Kılınç, Ahmet ve Kayar, Betül; “Osmanlı Yargılama Hukukunda “Şuhudü’l Hal”in Fonksiyonunu Yeniden Değerlendirme Gerekliliği”, *Adalet Dergisi*, sy. 62-63, Ankara, 2019, ss. 33-48.

- Kocaoğlu, Mehmet; "The Revolt Of Cavallan Mehmet Ali Pasha (1831-1841)", *OTAM*, sy. 5, 1994, ss. 209-226.
- Konan, Belkıs; "Gayrimüslim Osmanlı Vatandaşlarının Hukuki Durumuna İlişkin Bir Değerlendirme", *AÜHFD*, C. 64, sy. 1, 2015, ss. 171-193.
- Konan, Belkıs; "İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Açısından Osmanlı Devleti'ne Bakış", *GÜHFD*, C. 15, sy. 4, 2011, ss. 253-288.
- Konan, Belkıs; "Türk Kadınının Siyasi Hakları Kazanma Süreci", *AÜHFD*, C. 60, sy. 1, 2011, ss. 157-174.
- Koyuncu, Nuran; *Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin Din ve Vicdan Hürriyetleri Bağlamında Mabedlerinin Hukuki Statüsü*, Ankara: Adalet Yayınevi, 2014.
- Kumrulu, Ahmet G.; "Vergi Hukukunun Bir Kısım Anayasal Temelleri", *AÜHFD*, C. 36, sy. 1, 1979, ss. 147-162.
- Küçük, Cevdet; "Osmanlı İmparatorluğu'nda Millet Sistemi ve Tanzimat", *Tanzimat Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu*, Halil İnalcık ve Mehmet Seyitdanlıoğlu (drl.), Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2012, ss. 541-555.
- Lewis, Bernard; *Modern Türkiye'nin Doğuşu*, Boğaç Babür Turna (çev.), Ankara: Arkadaş Yayınevi, 2015.
- Mumcu, Ahmet; *Divan-ı Hümayun*, Ankara: Phoenix Yayınevi, 2017.
- Mumcu, Ahmet; *Osmanlı Devleti'nde Siyaseten Katl*, Ankara: Phoenix Yayınevi, 2007.
- Mumcu, Uğur; "Türk Hukukuna Memurların Yargılanması", *AÜHFD*, C. 28, sy. 1, 1971, ss. 133-182.
- Mumcu, Uğur; "Türkiye'nin Yapısal Özellikleri ve Anayasal Düzeni", *AÜHFD*, C. 26, sy. 3, 1969, ss. 149-178.
- Okandan, Recai G.; *Amme Hukukumuzun Ana Hatları (Türkiye'nin Siyasi Gelişmesi)*, Birinci Kitap, İstanbul: Fakülteler Matbaası, 1977.
- Okumuş, Ejder, Cihan, Ahmet ve Avcı, Mustafa; *Osmanlı Devleti'nde Eğitim Hukuk ve Modernleşme*, İstanbul: Ark Kitapları, 2006.
- Ortaylı, İlber; *Osmanlı'ya Bakmak Osmanlı Çağdaşlaşması*, İstanbul: İnkılap Kitabevi, 2016.
- Ortaylı, İlber; *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti'nde Kadı*, İstanbul: Kronik, 2016.

- Ortaylı, İlber; *İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı*, İstanbul: Timaş Yayınları, 2013.
- Ortaylı, İlber; *Tanzimat Devrinde Osmanlı Mahalli İdareleri (1840-1880)*, Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2011.
- Ortaylı, İlber; *Türkiye Teşkilat ve İdare Tarihi*, Ankara: Cedit Neşriyat, 2008.
- Ortaylı İlber; "Millet", *İslam Ansiklopedisi*, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi, C. 30, 2005, ss. 66-70.
- Ortaylı, İlber; "Osmanlı Devleti'nde Kadı", *İslam Ansiklopedisi*, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi, C. 24, 2001, ss. 69-73.
- Ortaylı, İlber; "Ottoman Family Law and The State In The Nineteenth Century", *OTAM*, sy. 1, 1990, ss. 321-332.
- Osmanağaoğlu Karahasanoğlu, Cihan; "Mecelle-i Ahkam-ı Adliyye'nin Yürürlüğe Girişi ve Türk Hukuk Tarihi Bakımından Önemi", *OTAM*, sy. 29, Bahar 2011, ss. 93-124.
- Osmanağaoğlu Karahasanoğlu, Cihan; *Tanzimat Dönemi İtibarıyla Osmanlı Tabiiyetinin (Vatandaşlığının) Gelişimi*, İstanbul: Legal Yayıncılık, 2004.
- Oğuz, Arzu; "Türk Medeni Hukuku'nun Gelişim Çizgisi ve Karşılaştırmalı Hukukun Rolü", *AÜHFD*, C. 55, sy. 1, 2006, ss. 195-205.
- Örsten Esirgen, Seda; "Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Fetva Mecmuaları", *Osmanlı Hukukunda Fetva*, Süleyman Kaya, Yunus Uğur, Mustafa Demiray (ed.), İstanbul: Klasik Yayınları, 2018, ss. 379-393.
- Örsten Esirgen, Seda; "Tanzimattan Cumhuriyete Avukatlık", *AÜHFD*, C. 63, sy. 4, 2014, ss. 737-778.
- Örsten Esirgen, Seda; "Osmanlı Devleti'nde Medeni Kanun Tartışmaları: Mecelle mi, Fransız Medeni Kanunu mu?", *OTAM*, sy. 29, Bahar 2011, ss. 31-48.
- Örücü, Esin; "Conseil D'etat: The French Layer of Turkish Administrative Law", *International and Comparative Law Quarterly*, Volume 49, Issue 03, July 2000, ss. 679-700.
- Özgüldür, Yavuz ve Özgüldür, Serdar; "1876 Anayasası'nın Hazırlanmasında Mithat Paşa'nın Rolü", *OTAM*, sy. 5, 1994, ss. 311-348.
- Özön, Mustafa Nihat; *Büyük Osmanlıca-Türkçe Sözlük*, İstanbul: İnkılap Kitabevi, 2012.

- Pamir, Aybars; "Osmanlı Egemenlik Anlayışında Sened-i İttifak'ın Yeri", *AÜHFD*, C. 53, sy. 2, 2004, ss. 61-82.
- Pamir, Aybars; "Kapitülasyon Kavramı ve Osmanlı Devleti'ne Etkileri", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 51, sy. 2, 2002, ss. 79-119.
- Petrov, Milen V.; "Everyday Forms of Compliance: Subaltern Commentaries on Ottoman Reform 1864-1868", *Society for Comparative Studies in Society and History*, Volume 46, No. 4, Oct. 2004, ss. 730-759.
- Samad, Joy; "The Past and Future of Islamic Constitutional Law", *Journal of Church and State*, Volume 53, No. 1, ss. 109-121.
- Sander, Oral; *Siyasi Tarih İlk Çağlardan 1918'e*, Ankara: İmge Kitabevi, 2005.
- Sander, Oral; *Anka'nın Yükselişi ve Düşüşü Osmanlı Diplomasi Tarihi Üzerine Bir Deneme*, Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, 1987.
- Savaşçı, Yiğit; "Paternalizm Gerçekten Paternalist Mi?", (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013).
- Serbestoğlu, İbrahim; "Zorunlu Bir Modernleşme Örneği Olarak Osmanlı Tabiiyet Kanunu", *OTAM*, sy. 29, Bahar 2011, ss. 193-214.
- Sevig, Vasfi Raşid; "Fıkıh ve Medeni Kanun", *AÜHFD*, C. 8, sy. 3, 1951, ss. 210-235.
- Sevig, Vasfi Raşid; "İdare Hukukumuza Genel Bir Bakış", *AÜHFD*, C. 4, sy. 1, 1947, ss. 1-16.
- Seyitdanlıoğlu, Mehmet; "Divan-ı Hümayun'dan Meclis-i Me'busan'a Osmanlı İmparatorluğu'nda Yasama", *Tanzimat Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu*, Halil İnalcık ve Mehmet Seyitdanlıoğlu (drl.), Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2012, ss. 371-385.
- Seyitdanlıoğlu, Mehmet; *Tanzimat Devrinde Meclis-i Vala (1838-1868)*, Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1999.
- Seyitdanlıoğlu, Mehmet; "Tanzimat Dönemi İmar Meclisleri", *OTAM*, sy. 3, 1992, ss. 323-332.
- Shaw, Stanford J.; "The Central Legislative Councils in the Nineteenth Century Ottoman Reform Movement before 1876", *International Journal of Middle East Studies*, Volume 1, No. 1, Jan., 1970, ss. 51-84.

- Shaw, Stanford J. ve Kural Shaw, Ezel; *Osmanlı İmparatorluğu ve Modern Türkiye*, Mehmet Harmancı (çev.), C. II, İstanbul: E Yayınları, 2010.
- Şahin, Adil; *Devlet İktidarının Sınırlandırılması Bağlamında Türkiye Toplumunun Anayasal İnsan Hakları (1808-2011)*, Ankara: Yetkin Yayınları, 2012.
- Şahin, İlhan; “Nahiye”, *İslam Ansiklopedisi*, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi, C. 32, 2006, ss. 306-308.
- Şen, Murat; “Anayasal Belge Olarak Medine Sözleşmesi”, *SÜHFD*, C. 4, sy. 1-2, 1998, ss. 555-608.
- Şentop Mustafa, *Osmanlı Yargı Sistemi ve Kazaskerlik*, İstanbul: Klasik Yayınları, 2005.
- Şer’iye Sicilleri I, İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, 1988.
- Şimşirgil, Ahmet ve Ekinci, Ekrem Buğra; *Ahmet Cevdet Paşa ve Mecelle*, İstanbul: Beylik Yayınları, 2015.
- Taner, Tahir; “Tanzimat Devrinde Ceza Hukuku”, *Tanzimat I*, İstanbul: Maarif Matbaası, 1940, ss. 221-232.
- Tanör, Bülent; *Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2006.
- Teziç, Erdoğan; *Anayasa Hukuku*, İstanbul: Beta Basım Yayın, 2005.
- Tuncer, Seral; “İdari Teşkilat İlkeleri Işığında Osmanlı Devleti’nde Eyalet Sistemi”, (*Yayımlanmamış Yüksek Lisan Tezi*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014).
- Tunç, Hasan, Bilir, Faruk ve Yavuz, Bülent; *Türk Anayasa Hukuku*, Ankara: Berikan Yayınevi, 2012.
- Tursun Bey, *Tarih-i Ebu'l-Feth*, Mertol Tulum (haz.), İstanbul: İstanbul Fetih Cemiyeti, 1977.
- Udeh, Abdulkadir; *Mukayeseli İslam Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Ali Şafak (müt.), İstanbul: Kayıhan Yayınları, 2012.
- Unan, Fahri; “Mevleviyet”, *İslam Ansiklopedisi*, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi, C. 29, 2004, ss. 467-468.
- Umur, Ziya; *Türk Hukuk Tarihi Dersleri*, C. I, İstanbul: Beta Basım, 1993.
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı; *Osmanlı Devleti’nin İlmiye Teşkilatı*, Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2014.

- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı; *Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilatı*, Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1988.
- Üçok, Coşkun; "Osmanlı Kanunnamelerinde İslam Ceza Hukukuna Aykırı Hükümler", *AÜHFD*, C. 3, sy. 1, 1946, ss. 125-146.
- Üçok, Coşkun; Mumcu, Ahmet ve Bozkurt, Gülnihal; *Türk Hukuk Tarihi*, Ankara: Turhan Kitabevi, 2017.
- Ünal, Mehmet; "Medeni Kanun'un Kabulünden Önce Türk Aile Hukukuna İlişkin Düzenlemeler ve Özellikle 1917 Tarihli Hukuk-i Aile Kararnamesi", *AÜHFD*, C. 34, sy. 1, 1977, ss. 195-231.
- Ünal Özkorkut, Nevin; "İslam Hukukunda ve Osmanlı Uygulamasında Koca Şiddetine Karşı Kadının Başvurabileceği Hukuk Yolları", *AÜHFD*, C. 65, sy. 1, 2016, ss. 231-247.
- Ünal Özkorkut, Nevin; *Türk Hukuk Tarihinde Zina Suçu*, Ankara: Siyasal Kitabevi, 2009.
- Ünal Özkorkut, Nevin; "Yargı Bağımsızlığı Açısından Osmanlı'da ve Günümüz Türkiye'sinde Yargıya Genel Bir Bakış", *AÜHFD*, C. 57, sy. 1, 2008, ss. 225-242.
- Ünal Özkorkut, Nevin; "1876 Anayasası'nın Hukuk Devleti Unsurları Açısından Osmanlı Devlet Anlayışına Getirdiği Yenilikler", *AÜHFD*, C. 53, sy. 1, 2004, ss. 173-184.
- Ünal Özkorkut, Nevin; "Savcılık, Avukatlık ve Noterlik Kurumlarının Osmanlı Devleti'ne Girişi", *AÜHFD*, C. 52, sy. 4, 2003, ss. 147-154.
- Ünal Özkorkut, Nevin; "Basın Özgürlüğü ve Osmanlı Devleti'ndeki Görünümü", *AÜHFD*, C. 51, sy. 3, 2002, ss. 65-84.
- Ünal, Uğur; "İdari ve Sosyal Alanlarda Nizam-ı Cedid Çabaları", *OTAM*, sy. 14, 2003, ss. 273-289.
- Waardenburg, Jacques; "Reform", *İslam Ansiklopedisi*, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi, C. 34, 2007, ss. 530-533.
- Weiker, Walter F.; "The Ottoman Bureaucracy: Modernization and Reform", *Administrative Science Quarterly*, Volume 13, No. 3, Special Issue on Organizations and Social Development, Dec. 1968, ss. 451-470.
- Veldet, Hıfzı; "Kanunlaştırma Hareketleri ve Tanzimat", *Tanzimat I*, İstanbul: Maarif Matbaası, 1940, ss. 139-209.

- Yakut, Esra; "XIX. Yüzyılda Orta Anadolu Bölgesi'nde Evliliğin Ortaya Çıkışı, Sona Ermesi ve Sonuçları", *GÜHFD*, C. 12, sy. 1-2, 2008, ss. 237-265.
- Yıldız, Ferhat; "Türk Anayasal Tarihi Çerçevesinde Basın Özgürlüğü Üzerine Bir İnceleme", *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, sy. 4, 2014, ss. 430-458.
- Yılmaz, Ejder; *Hukuk Sözlüğü*, Ankara: Yetkin Yayınları, 2006.
- Yurtseven, Yılmaz; *Osmanlı Siyasal İktidarı*, Ankara: Savaş Yayınevi, 2019.
- Yurtseven, Yılmaz; "1917 Tarihli Hukuk-ı Aile Kararnamesi", *SÜHFD*, C. 11, sy. 1-2, 2003, ss. 199-250.
- Yurtseven, Yılmaz; "Klasik Dönem Osmanlı Hukukunda Ta'zir Suç ve Cezaları", (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2001).
- Yurtseven, Yılmaz ve Çevik, Naci; "İslam-Osmanlı Aile Hukukunda Nikah Akdi ve İmam Nikahı Meselesi", *Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, sy. 11, 2015, ss. 143-169.

Dr. Merve ÜNAL AÇIKGÖZ

**TANZİMAT DÖNEMİNİN
SONUNA KADAR
OSMANLI DEVLETİNDE
PADİŞAHLIK MAKAMI**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Tanzimat Döneminin Sonuna Kadar Osmanlı Devletinde Padişahlık Makamı
Merve Ünal Açıkgöz

Hukuk Yayınları Dizisi – 3005

Birinci Baskı : Kasım, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 18 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Abadan, Y. (2012). "Tanzimat Fermanı'nın Tahlili". H. İnalçık ve M. Seyitdanlıoğlu (Ed.), *Tanzimat Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu* içinde. İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları, 57-88.
- Akdağ, M. (1995). "Osmanlı Müessesesi Hakkında Notlar". *AÜDTCF Dergisi*, 13 (1), 27-51.
- Akgündüz, A. (1989). *Eski Anayasa Hukukumuz ve İslam Anayasası*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Akgündüz, A. (1990). *Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukuki Tahlilleri I*. İstanbul: FEY Vakfı Yayınları.
- Akgündüz, A. (2011). *İslam ve Osmanlı Hukuku Külliyyatı C:1*. İstanbul: İmak Ofset.
- Akman, M. (1997). *Osmanlı Devletinde Kardeş Katli*. İstanbul: Eren Yayıncılık.
- Akyıldız, A. (1993). *Tanzimat Dönemi Osmanlı Merkez Teşkilatında Reform*. İstanbul: Eren Yayıncılık.
- Akyıldız, A. (2003). "Meclis-i Vükelâ". *TDV İslam Ansiklopedisi C:28*. İstanbul: TDV Yayınları, 251-253.
- Akyıldız, A. (2004). *Osmanlı Bürokrasisi ve Modernleşme*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Akyılmaz, G. (2004). "Osmanlı Devleti'nde Yönetici Sınıf-Reaya Ayrımı". *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 8 (1-2), 221-271.
- Akyılmaz, G. (2008). "Osmanlı Devleti'nde Yönetici Sınıf Açısından Müsadere Uygulaması". *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 12(1-2), 389-420.
- Altuntaş, A. (2012). "Hak Dini Kur'an Dili Tefsiri'nde Şûra Kavramının Ele Alınışı". *Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (2), 245-264.
- Arat, R. R. (1991). *Kutadgu Bilig*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Arnold, T. W. (1997). "Halife". *MEB İslam Ansiklopedisi C:5*. Ankara: MEB Yayınları, 149-155.

- Arsal, S. M. (1947). *Türk Tarihi ve Hukuk*. İstanbul: İÜHF Yayınları.
- Aşıkpaşazâde (2003). *Osmanlı Oğullarının Tarihi*. (Çev. K. Yavuz ve M. A. Saraç). İstanbul: K Kitaplığı.
- Atar, F. (1979). *İslâm Adliye Teşkilâtı (Ortaya Çıkışı ve İşleyişi)*. İstanbul: Gaye Matbaası.
- Avcı, C. (1998). "Hilâfet". *TDV İslam Ansiklopedisi C:17*. İstanbul: TDV Yayınları, 539-546.
- Avcıoğlu, D. (1982). *Türklerin Tarihi*. İstanbul: Tekin Yayınevi.
- Aydın, M. A. (1990). "İslam Hukukunda Devlet Başkanını Tayin Usulü". *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, X, 181-193.
- Aydın, M. A. (1991). "Anayasa". *TDV İslam Ansiklopedisi C:3*. İstanbul: TDV Yayınları, 153-164.
- Aydın, M. A. (2009). *Türk Hukuk Tarihi*. (7. Baskı), İstanbul: Beta Yayınları.
- Aydın, M. S (2011). *Devlet, Demokratik Değerler ve Eski Türkler*. Ankara: Berikan Yayınevi.
- Aykaç, M. (1997). *Abbâsî Devletinin İlk Dönemi İdari Teşkilatında Divanlar*. Ankara: TTK Yayınları.
- Barkan, Ö. L. (1940). "Türk Toprak Hukuku Tarihinde Tanzimat ve 1858 Tarihli Arazi Kanunnamesi". *Tanzimat I*. İstanbul: Maarif Matbaası.
- Barkan, Ö. L. (1946). "Türkiye'de Sultanların Teşrii Sıfat ve Salahiyetleri". *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 12 (2-3), 713-733.
- Barthold, V. V. (2012). *İslam'da İktidarın Serüveni Halife ve Sultan* (Çev. İ. Kamalov), İstanbul: Yeditepe Yayınevi.
- Başbakanlık Osmanlı Arşivleri. 3 Numaralı Mühimme Defteri (1558-1560).
- Başbakanlık Osmanlı Arşivleri. 5 Numaralı Mühimme Defteri Özet ve İndeksi (1565-1566).
- Başbakanlık Osmanlı Arşivleri (1789). Dosya No:13/ Gömlek No:495 *Hatt-ı Hümayûn*.
- Başbakanlık Osmanlı Arşivleri (1810). Dosya No:410/ Gömlek No:21313 *Hatt-ı Hümayûn*.
- Başbakanlık Osmanlı Arşivleri (1602). Dosya No:1446/ Gömlek No:16 *Hatt-ı Hümayûn*.

- Başbakanlık Osmanlı Arşivleri (1777). Dosya No: 1450/ Gömlek No: 6 *Hatt-ı Hümayûn*.
- Başbakanlık Osmanlı Arşivleri (1788). Dosya No: 1450/ Gömlek No: 50 *Hatt-ı Hümayûn*.
- Başgil, A. F. (2019). *Esas Teşkilat Hukuku*. C I, İstanbul: Yağmur Yayınevi, Tıpkı Basım.
- Bayram, M. (1983). *Bacıyan-ı Rum*. Selçuk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Bedirhan, Y. ve Atçeken, Z. (2004). *Selçuklu Müesseseleri ve Medeniyeti Tarihi*. Konya: Eğitim Kitabevi.
- Belgesay, M. R. (1940). "Tanzimat ve Adliye Teşkilatı". *Tanzimat I*. İstanbul: Maarif Matbaası, 211-220.
- Berkes, N. (2010). *Türkiye'de Çağdaşlaşma*. (15.Baskı), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Bingöl, S. (2004). *Tanzimat Devrinde Osmanlı'da Yargı Reformu*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Ceylan, A. (2004). "Meclis-i Vâlâ-y Ahkân-ı Adliye'de Yargı". *Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi*. VII (1-2), 23-48.
- Cin, H. (1992). "Tanzimat Döneminde Osmanlı Hukuku ve Yargılama Usulleri". H. D. Yıldız (Ed), 150. *Yılında Tanzimat içinde* (s.11-32). Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- Crone, P. ve Hinds, M. (2007). "Halifetullah" (Çev: Mehmet Azimli ve Ali Akay), *Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, IX (2), 168-188.
- Çadircı, M. (2007). *Tanzimat Sürecinde Türkiye Ülke Yönetimi*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Çağatay, N. (1997). *Bir Türk kurumu olan Ahilik*. (2.Baskı), Ankara: TTK Yayınları.
- Çağrı, M. (1982). *Gazalî'ye Göre İslam Ahlâkı*. İstanbul: Ensar Neşriyat.
- Çataltepe, S. (1997). *19.Yüzyıl Başlarında Avrupa Dengesi ve "Nizam-ı Cedid Ordusu"*. İstanbul: Göçebe Yayınları.
- Çeliker, H. (2008). "İslâm Hukukunda Devlet Başkanlığı". *Samsun 19 Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 26-27, 251-298.

- Davutoğlu, A. (1994). "Devlet". *TDV İslam Ansiklopedisi C:3*. İstanbul: TDV Yayınları, 234-240.
- Demirci, M. (2000). "İkta". *TDV İslam Ansiklopedisi C:22*. İstanbul: TDV Yayınları, 43-47.
- Donuk, A. (1982). "Eski Türklerde Hükümdarın Vazifeleri Ve Vasıfları". *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, 17, 103-152.
- Donuk, A. (1984). "Eski Türk Devlet Teşkilatında Tarhan Unvanı ve Tarihi Gelişmesi". *İstanbul Üniversitesi Tarih Dergisi*, 34(1), 81-90.
- Donuk, A. (1986). "İslamiyet'ten Önceki Türklerde Devlet Adamı Tipi". *Türk Kültürü Dergisi*, 275, 143-159.
- Durhan, İ. (1999). *Yapısı ve İşleyişi İtibariyle Osmanlı Yargı Örgütü ve Tanzimat Dönemindeki Gelişmeleri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Durhan, İ. (2000). "Divan-ı Hümayun'un Yargı Yetkisi". *Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi*, IV(1), 59-78.
- Düzdağ, M. E. (2012). *Şeyhülislam Ebussuud Efendi Fetvaları*. İstanbul: Kapı Yayınları.
- Ekinci, E. B. (2004). *Osmanlı Mahkemeleri*. İstanbul: Arı Sanat Yayınları.
- Ekinci, E. B. (2008). *Osmanlı Hukuku*. İstanbul: Arı Sanat Yayınları.
- Emecen, F. (1994). "Osmanlı Beyliğinin Doğuşu ve Gelişmesi". E. İhsanoğlu (Ed), *Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi I* içinde. İstanbul: İslam, Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi Yayınları, 5-65.
- Engelhardt, E. P. (2010). *Türkiye'de Çağdaşlaşma Hareketleri Tanzimat*. (Çev: Ö. Uğurlu ve N. Uğurlu), İstanbul: Örgün Yayınevi.
- Eroğlu, H. (2004). *Osmanlı Devletinde Şehzadelik Kurumu*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Fayda, M. (1998). "Hulefâ-yi Râşidîn". *TDV İslam Ansiklopedisi C:18*. İstanbul: TDV Yayınları, 324-338.
- Fendoğlu, H.T. (2012). *Anayasal Derinlik*. Ankara: Yetkin Yayınları, 2012.
- Fendoğlu, H. T. (2019). *Anayasa Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayınları, 7.Baskı, 2019.
- Fendoğlu, H.T, Ünal Açıkgöz M. ve Güller, A. (2020). "Osmanlı Anayasal Düzeninin Bozulması ve Modernleşme", *Adalet Dergisi*, S. 64, 207-238.

- Genç, M. (2000). "İltizam". *TDV İslam Ansiklopedisi C: 22*. İstanbul, TDV Yayınları, 154-158.
- Giese, F. (2000). "Osmanlı İmparatorluğu'nun Kuruluşu Meselesi" (Çev:Zehra Aksu Yilmazer). O. Özel ve M. Öz (Eds). *Söğüt'ten İstanbul'a..* Ankara: İmge Kitabevi,149-176.
- Goloğlu, M. (2012). *Halifelik Ne İdi? Nasıl Alındı? Niçin Kaldırıldı?* (2. Baskı), İstanbul: Tarihçi Kitabevi.
- Gökalp, Z. (1991). *Türk Uygarlığı Tarihi*. İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Gökbilgin, M. T. (1964). "Nizam-ı Cedit". *İslam Ansiklopedisi C:9*. İstanbul: MEB Yayınları, 309-318.
- Gökçen, A. (1987). *Tanzimat Dönemi Ceza Kanunları ve Bu Kanunlardaki Ceza Müeyyideleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Gözler, K. (2007). *Türk Anayasa Hukuku Dersleri*. (4.Baskı), Bursa: Ekin Kitabevi.
- Grunebaum, G. E. (1990). *İslamiyet III*. (1. Baskı), (Çev: E. M. Erendor). Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Gumilöv, L. N. (1999). *Eski Türkler*. (Çev: D. A. Batur). İstanbul: Birleşik Yayıncılık.
- Gülsoy, U. (1999). "İslahat Fermanı". *TDV İslam Ansiklopedisi C:19*. İstanbul: TDV Yayınları, 185-190.
- Gümüsoğlu, H. (2011). *İntikalinden İlğasına Osmanlı'da Hilâfet*, İstanbul: Kayıhan Yayınları.
- Güngör, E. (1997). *Tarihte Türkler*. İstanbul: Ötüken Yayınları.
- Halaçoğlu, Y. (2014). *XIV. ve XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilâtı ve Sosyal Yapı*. (7. Baskı). Ankara: TTK Yayınları.
- Haldun, Ibn-i. (1954), *Mukaddime 1*. (Çev. Z. K. Ugan). İstanbul: Maarif Basımevi.
- Hamidullah, M. (1969). *İslam Peygamberi II*. (Çev: M. S. Mutlu ve S. Tuğ). İstanbul: İrfan Yayınevi.
- Hammer, J. V. (2000). *Büyük Osmanlı Tarihi C:4*, İstanbul: Sabah Yayınları.
- Hammer, J. V. (2000). *Büyük Osmanlı Tarihi C:9*. İstanbul: Sabah Yayınları.
- Hizmetli, S. (1991). *İslam Tarihi (Başlangıçtan İlk Dört Halife Devrine Kadar)*. Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları.

- Hoca Sadettin Efendi (1992). *Tacü't Tevarih I.* (Hazırlayan: İ. Parmaksızoğlu), Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- İbn Bîbî (2010). *Selçuknâme* (Çev: M. H. Yinanç), İstanbul: Kitabevi.
- Imber, C. (2000). "Osmanlı Hanedan Efsanesi" (Çev: F. Acun). O. Özel ve M. Öz. (Eds). *Söğüt'ten İstanbul'a*. Ankara: İmge Kitabevi, 243-270.
- İnalcık, H. (1959). "Osmanlılar 'da Saltanat Veraseti Usulü ve Türk Hâkimiyet Telâkkisiyle ilgisi". *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*. 14 (1), 69-94.
- İnalcık, H. (2007). "Padişah". *TDV İslam Ansiklopedisi C: 34*. İstanbul: TDV Yayınları, 140-143.
- İnalcık, H. (2009). *Devlet-i Aliyye.III* (21.Baskı), İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- İnalcık, H. (2010). *Osmanlılar: Fütühat, İmparatorluk, Avrupa İle İlişkiler*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- İnalcık, H. (2014). *Devlet-i 'Aliyye Osmanlı İmparatorluğu üzerine araştırmalar-II*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- İpşirli, M. (1980). *XVII. Yüzyıl Başlarına Kadar Osmanlı İmparatorluğu'nda Kadiaskerlik Müessesesi*. Yayınlanmış Doçentlik Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- İpşirli, M. (1994). "Saray Teşkilatı". E. İhsanoğlu (Ed) *Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi C:1*. İstanbul: İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi Yayınları, 139-277.
- İpşirli, M. (1998). "Huzur Mürâfaası". *TDV İslam Ansiklopedisi C:18*. İstanbul: TDV Yayınları, 444.
- İpşirli, M. (2007). *Tarih-i Na'imâ I, II*. Ankara: TTK Yayınları.
- Kafesoğlu, İ. (1988). *Türk Milli Kültürü*. (5.Baskı). İstanbul: Boğaziçi Yayınları.
- Kafesoğlu, İ. (1997). "Selçuklular". *MEB İslam Ansiklopedisi C:10*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Yayınları, 353-373.
- Kallek, C. (1992). "Biat". *TDV İslam Ansiklopedisi C: 6*, İstanbul: TDV Yayınları, 120-124.
- Karaarslan, M. (2005). "Tanzimat ve Şurayı Devlet". *AÜHFD*, 54 (3), 341-363.
- Karagöz, M. (1995). "Osmanlı Devletinde Islahat Hareketleri ve Batı Medeniyetine Giriş Gayretleri (1700-1839)". *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, 6,173-194.

- Karal, E. Z. (1940). "Tanzimattan Evvel Garplılaşma Hareketleri". *Tanzimat I*. İstanbul: Maarif Matbaası, 13-30.
- Karal, E. Z. (1962). *Osmanlı Tarihi, C.VIII*, Ankara: TTTK Yayınları.
- Karal, E. Z. (1994). *Osmanlı Tarihi, C. V*, Ankara: TTK Yayınları.
- Karal, E. Z. (2012). "Gülhane Hatt-ı Hümayunu'nda Batı'nın Etkisi". H. İnalçık ve M. Seyitdanlıoğlu (Ed). *Tanzimat Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 111-132.
- Karaman, H. (1984). *İslam Hukuku I*. İstanbul: Ensar Neşriyat.
- Karataş, M. (2006). "18-19. Yüzyıllarda Osmanlı Devletinde Bazı Müsaderede Uygulamaları". *Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi*, 19, 219-237.
- Karatepe, Ş. (2004). *Osmanlı Siyasi Kurumları*. İstanbul: İz Yayıncılık.
- Kaşıkcı, O. (1997). *İslam ve Osmanlı Hukukunda Mecelle*. İstanbul: Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yayınları.
- Kaşıkcı, O. (2012). *Osmanlı'da Devlet Başkanlığı*. İstanbul: Yitik Hazine Yayınları.
- Kayaoğlu, İ. (1980). "Halifelik". *İslam İlimleri Enstitüsü Dergisi*. 4, 133-149.
- Kayaoğlu, İ. (1985). *İslam Kurumları Tarihi*. Ankara: Hiperlink.
- Kaynar, R. (1985). *Mustafa Reşit Paşa ve Tanzimat*. Ankara: TTK Yayınları.
- Kesik, M. (2003). *Türkiye Selçuklu Devleti Tarihi Sultan I. Mesud Dönemi*. Ankara: TTK Yayınları.
- Kılıç, R. (2012). *Osmanlıda Seyyidler ve Şerifler*. İstanbul: Kitap Yayınevi.
- Köprülü, F. (1986). *Osmanlı İmparatorluğunun Kuruluşu*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Kösoğlu, N. (1997). *Hukuka Bağlılık Açısından Eski Türklerde, İslam'da ve Osmanlı'da Devlet*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Köymen, M. A. (1976). *Tuğrul Bey ve Zamanı*. İstanbul: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Köymen, M. A. (1986). *Tuğrul Bey*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- Köymen, M. A. (2016). *Büyük Selçuklu İmparatorluğu Tarihi Alp Arslan Zamanı*. (6. Baskı), Ankara: TTK Yayınları.
- Kütükoğlu, M.S. (1991). "Ayak Divanı". *TDV İslam Ansiklopedisi*, İstanbul: TDV Yayınları, 192-193.

- Lewis, B. (2008). *Modern Türkiye'nin Doğuşu*. (Çev: B. B. Tuna). Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Maverdi (1976). *El-Ahkamu's-Sultaniyye*. (Çev: A. Şafak). İstanbul: Bedir Yayınevi.
- Merçil, E. (1985). *Müslüman-Türk Devletleri Tarihi*. İstanbul: İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Merçil, E. (1991). "Anadolu Beylikleri". *TDV İslam Ansiklopedisi*. C: 3. İstanbul: TDV Yayınları, 138-139.
- Merçil, E. (1995). "Selçuklularda Emîr-i dâd Müessesesi". *Belleten*, LIX(225). Ankara: TTK Yayınları, 327-340.
- Merçil, E. (2007). *Selçuklularda Hükümdarlık Alâmetleri*. Ankara: TTK Yayınları.
- Merçil, E. (2015). *Selçuklular Zamanında Dîvân Teşkilâtı*. İstanbul: Bilge Kültür Sanat Yayınevi.
- Mumcu, A. (1963). *Osmanlı Devletinde Siyaseten Katl*. Ankara: AÜHF Yayınları.
- Mumcu, A. (1976). *Hukuksal ve Siyasal Karar Organı Olarak Divan-ı hümayun*. AÜHF Yayınları.
- Mumcu, A. (2005). *Osmanlı Devleti'nde Rüşvet*. (3.Baskı), İstanbul: İnkılâp Kitabevi.
- Neşrî (1987). *Kitâb-ı Cihan-nümâ*. (2.baskı) (Haz: F. R. Unat ve M. A. Köymen). Ankara: TTK Yayınları.
- Neşrî, M. M. (2008). *Cihannümâ*. (Haz: N. Öztürk). İstanbul: Çamlıca Yayınları.
- Nizamülmülk (1954). *Siyasetname* (Çev.: M. Ş. Çavdaroglu). İstanbul: İÜHF Yayınları.
- Ocak, A. Y. (2001). *Türkler, Türkiye ve İslam*. (4.Baskı). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Ocak, A.Y. (2004). "Osmanlı Devleti'nin Kuruluşunda Dervişlerin Rolü". (2.baskı). S. Aydın (Ed) *Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu Efsaneler ve Gerçekler*. Ankara: İmge Kitabevi, 75-89.
- Okandan, R. G. (1977). *Amme Hukukumuzun Ana Hatları*. İstanbul: Fakülteler Matbaası.
- Ortaylı, İ. (2008). *Türkiye Teşkilat ve İdare Tarihi*. (3. Baskı). Ankara: Cedit Neşriyat.

- Ortaylı, İ. (2015). *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devletinde Kadı*. (Tıpkı Basım). Ankara: Türkiye Adalet Akademisi Yayınları.
- Ögel, B. (1988). *Dünden Bugüne Türk Kültürünün Gelişme Çağları*. İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları.
- Özbudun, E. (2017). *Türk Anayasa Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayınları, 17. Basım.
- Özcan, A. (1994). "Devşirme". *TDV İslam Ansiklopedisi*. C:9. İstanbul: TDV Yayınları, 254-257.
- Özcan, A. (1994). "Osmanlı Askeri Teşkilatı". E. İhsanoğlu (Ed). *Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi I*. İstanbul: İslam, Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi Yayınları, 337-374.
- Özçelik, A. S. (1955). "İslamda Devlet Müessesesinin İnkişafı". *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*. 20 (1-4), 3-11.
- Özçelik, A. S. (1959). "Sened-i İttifak". *İÜHF Dergisi*, XXIV, (1-4), 1-12.
- Özer, A. (2002). *Türklerde Devlet Anlayışı ve Demokratik Rejim*. Ankara: Lazer Ofset.
- Özkorkut, N. Ü. (2008). "Yargı Bağımsızlığı Açısından Osmanlı'da ve Günümüz Türkiye'sinde Yargıya Genel Bir Bakış". *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 57(1).
- Pakalın, M. Z. (1993). *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*. Ankara: MEB Yayınları.
- Pamir, A. (2009). "Orta-Asya Türk Hukukunda Töre Kavramı". *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 58 (2), 359-375.
- Saray, M. (1999). *Türk Devletlerinde Meclis Demokratik Düşünce ve Atatürk*. Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları.
- Sevim, A. ve Merçil, E. (2014). *Selçuklu Devletleri Tarihi, Siyaset, Teşkilat ve Kültür*. Ankara: TTK Yayınları.
- Seyitdanlıoğlu, M. (1994). *Tanzimat Devrinde Meclis-i Vâlâ (1838-1868)*. Ankara: TTK Yayınları.
- Seyitdanlıoğlu, M. (2009). "Eski Türklerde Devlet Meclisi Toy Üzerine Düşünceler". *AÜDTCF Tarih Bölümü Araştırmaları Dergisi*. 28 (45), 1-11.
- Shaw, S. J. (2008). *Eski ve Yeni Arasında Sultan III. Selim Yönetiminde Osmanlı İmparatorluğu*. (Çev: H. Güldü). İstanbul: Kapı Yayınları.
- Shaw, S. J. ve Shaw, E. K. (1982). *Osmanlı İmparatorluğu ve Modern Türkiye II*. (Çev: M. Harmanacı). İstanbul: E Yayınları.

- Sümer, F. (2009). "Selçuklular". *TDV İslam Ansiklopedisi* C:36. İstanbul: TDV Yayınları, 365-371.
- Sürur, T. A. (2009). *Kur'an Devleti*. Ankara: Hiperlink
- Şahin, K. (2005). "Eski Türklerde Merkezi İdare". *Türk İdare Dergisi*, 77, s. 149-164.
- Taner, T. (1940). "Tanzimat Devri Ceza Hukuku". *Tanzimat I*. İstanbul: Maarif Matbaası, 221-232.
- Taneri, A. (1978). *Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Döneminde Hükümdarlık Kurumunun Gelişmesi ve Saray Hayatı-Teşkilatı*. Ankara: AÜDTCF Yayınları.
- Taneri, A. (1993). *Türk Devlet Geleneği Dün-Bugün*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Taneri, A. (1997). *Osmanlı İmparatorluğu'nun Kuruluş Döneminde Vezir-i a'zamlık (1299-1453)*. İzmir: Akademi Kitabevi.
- Tanör, B. (2013). *Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri*. (23. Baskı). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Tomar, C. (2006). "Müsadere". *TDV İslam Ansiklopedisi* C:32. İstanbul: TDV Yayınları, 65-67.
- Turan, O. (1952). "II. Kılıç Arslan". *MEB İslam Ansiklopedisi* C: 6. İstanbul: MEB Yayınları, 688-703.
- Turan, O. (1969). *Türk Cihan Hâkimiyeti Mefkûresi Tarihi 1 ve II*. İstanbul: Turan Neşriyat ve Matbaacılık.
- Turan, O. (1971). *Selçuklular Zamanında Türkiye*. İstanbul: Turan Neşriyat.
- Turan, O. (2003). *Selçuklular Tarihi ve Türk- İslam Medeniyeti*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Türcan, T. (2010). "Şûra". *TDV Ansiklopedisi* C:39. İstanbul: TDV Yayınları, 230-235.
- Uçar, Ş. (1990). "Hilafet ve Mülk Mefhumlarının Zıddiyeti". *Selçuk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 5, 185-199.
- Uzunçarşılı, İ. H. (1988a). *Osmanlı Devleti Teşkilatına Medhal*. Ankara: TTK Yayınları.
- Uzunçarşılı, İ. H. (1988b). *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı*. Ankara: TTK Yayınları.
- Uzunçarşılı, İ. H. (1988c). *Osmanlı Devletinin Saray Teşkilatı*. Ankara: TTK Yayınları.

- Uzunçarşılı, İ. H. (2015). *Osmanlı Tarihi 1*. (11. Baskı). Ankara: TTK Yayınları.
- Üçok, B. (1968). *İslam Tarihi Emevîler- Abbasiler*. Ankara: Hiperlink.
- Üçok, C., Mumcu, A. ve Bozkurt, G. (2007). *Türk Hukuk Tarihi*. (12. Baskı). Ankara: Turhan Kitabevi.
- Üçok, C., Mumcu, A. ve Bozkurt, G. (2011). *Türk Hukuk Tarihi*. (15.Baskı), Ankara: Turhan kitabevi.
- Ünal, M. A. (1997). *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*. Isparta: Tuğra Ofset.
- Velidedeoğlu, H. V. (1940). *Kanunlaştırma Hareketleri ve Tanzimat*. İstanbul: Maarif Matbaası.
- Vural, M. (2015). "Dört Halife Döneminde Yasama Faaliyetinin İşleyişi ve Bazı Yasama Örnekleri (Hz. Ömer Dönemi)". *Atatürk Üniversitesi İlahiyât Tetkikleri Dergisi*, (44), 339-363.
- Witteck, P. (2013). *Osmanlı İmparatorluğu'nun Doğuşu* (Çev: F.Berktaş). Ankara: Hiperlink.
- Yakut, E. (2002). "Eski Türklerde Hukuk". *Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*. 1(3), 401-426.
- Yakut, E. (2005). *Şeyhülislamlık*. (1.Baskı), İstanbul: Kitap Yayınevi.
- Yakut, E. (2011). *Osmanlı Hukukunda Tazir Cezaları*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yeniçeri, C. (2004). "Mezalim". *TDV İslam Ansiklopedisi*. C: 29. İstanbul: TDV Yayınları, 515-518.
- Yıldız, H. D. (1988). "Abbasiler". *TDV İslam Ansiklopedisi C:1*. İstanbul: TDV Yayınları, 31-48.
- Yıldız, H. D. (1991). "Anadolu Beyliklerinde Teşkilat ve Kültür". *TDV İslam Ansiklopedisi*. C:3. İstanbul: TDV Yayınları, 139-141.
- Yiğit, İ. (1995). "Emeviler". *TDV İslam Ansiklopedisi C: 11*. İstanbul: TDV Yayınları, 87-104.
- Yinanç, M. H. (1930). *Düsturnamei Enverî*. İstanbul: Evkaf Matbaası.
- Zürcher, E. J. (2013). *Modernleşen Türkiye'nin Tarihi*, (28. Baskı), İstanbul: İletişim Yayınları.

Süleyman SAPANOĞLU

Yargıtay 8. H.D. Onursal Başkanı

TAPU İPTALİ
ve
TESCİL DAVALARI

7. BASKI

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Tapu İptali ve Tescil Davaları

Süleyman Sapanoğlu

Hukuk Yayınları Dizisi – 2113

Yedinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 18 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık

İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde

No: 23-25 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0312 353 65 44

Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA

- AKİPEK Jale / AKINTÜRK- Turgut** :Eşya Hukuku, İstanbul-2009
Ankara-2004
- CENBERCİ Mustafa**; Gayrimenkul Satış Vaadi, Ankara-1973
- CİN Halil / SURLU M. Handan** :Gayrimenkul Satış Vaadi-Satış Vaadine Dayalı Tapu İptali ve Tescil-Elatmanın Önlenilmesi Davaları, Ankara-2007
- DEMİRKIRAN –İhsan/arkadaşları**; HGK Emsal Kararları-(1995-2004),
- DOĞAN- Gül** : Ön Sözleşme Sözleşme Yapma Vaadi) İstanbul-2006
- DOĞRUSÖZ –Edip** : Sular Hukuku, Ankara-1990
- DÜREN –Akın** : Devlet Malları, Ankara-1975
- DÜZCEER-Ali Rıza** : Kazandırıcı zamanaşımıyla taşınmaz iktisabı, 2.Baskı
- EKŞİ Nuray**; Yabancıların Türkiye’deki Taşınmaz Mallar Üzerindeki Hakları
- EREN Fikret / BAŞPINAR Veysel**: Toprak Hukuku, 2005
- EREN Fikret** : Borçlar Hukuk, Genel Hükümleri 14. Bası, Ankara-2012
- EREN Fikret** : Eşya Hukuk - 2014
- EREN Fikret** :Türk Medeni Kanununa göre Yasal Önalım Hakkı, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. 7 Y. 2008 S 1-2
- ERTAŞ Şeref**; Eşya Hukuku, 2008
- ESMER Galip** Mevzuatımızda Gayrimenkul Hükümleri ve Tapu Sicili – 1984
- HATEMİ -Hüseyin** :Medeni Hukuk Tüzel Kişileri İstanbul 1979
- KARATAŞ -İzzet** Taşınmaz Satış Vaadi Sözleşmesi ve Yüklenicinin Temlik İşleminden Kaynaklanan Davaları, Ankara-2009
- KIRBAŞ Sadık**; Devlet Malları, Ankara-1988
- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU Necip**; Miras Hukuku, 5. Bası, İstanbul-1987, Ankara-1981
- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU Necip**; Miras Hukuku-5. Bası-İstanbul-1987

- KURU- Baki** : Hukuk Muhakemeleri Usulü, 6.Bası, Cilt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 2001
- M. R. KARAHASAN**; Sorumluluk ve Tazminat Hukuku, Ankara-1981
- M. Zerrin AKGÜN**; Mera Hukuku, Ankara, 1968
- MARDİN -Ebül'ula** : Toprak Hukuk Dersleri, Ankara-1947
- MEYDAN Larousse**
- OĞUZMAN Kemal / Özer Seliçi/Sabiha Oktay/Özdemir-Eşya Hukuk-**
İstanbul- 2006
- OKTAY Saibe**; Türk Hukukunda Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazın
Zamanaşımı Yoluyla Kazanılması, İstanbul-1990
- OKURER Nihat / Mehmet Reşit DERELİ / Orhan ONUR**; Yargıtay
8.Hukuk Dairesi Emsal Kararları
- OZANALP -A.Nusret** : Tapulama Kanunu Şerhi, 1976, Ankara
- ÖNCÜ Özge**; Tüzel Kişilerin Kazandırıcı Zamanaşımı Yoluyla Taşınmaz
Edinmesi - Makale
- ÖZDEMİR –Hilmi** : Tapu İptali ve Tescil Davaları - 2002
- ÖZDEMİR- Hilmi** :İmar İhya ve Zilyetliğe Dayanan Tapu İptali Davala-
rı, 1996
- ÖZDEMİR Şükrü / Burhan SINMAZ / İzzet KARATAŞ**; Zilyetlik-Tapu
İptali-Tescil-Men'i Müdahale Davaları ve Usul Hükümleri
- ÖZDEMİR Şükrü / Necip DEDA**; Orman Hukuku, 1991
- ÖZDEMİR Şükrü**; Gayrimenkul Miras Davaları ve Yabancıların Mülk
Edinmeleri, 1986
- ÖZDEMİR Şükrü**; Gayrimenkul ve Usul Hukukuna İlişkin Yargıtay
Tatbikatı
- ÖZEKES Muammer** : Medeni Usul Hukuku
- ÖZEL Dosya**
- ÖZKAYA –Eraslan** :İnançlı İşlem ve Muvazaa Davaları-Ankara, 1999
- ÖZMEN İhsan / ÇORBALI Halim** :3402 Sayılı Kadastro Kanunu Şerhi,
1991
- ÖZMEN- İsmail** : Yargıtay Hukuk Genel Kurul Kararları
- ÖZMEN-İhsan/ Özkaya Eraslan :Muvazaa Davaları**
- ÖZSUNAY-Ergun** : İnançlı Muameleler-İstnsbul 1968

ÖZTÜRK-Gülay :İnançlı İşlemler- Ankara -1988

PEKCANITEZ Hakan / ATALAY Oğuz /

REİSOĞLU Sefa; Türk Eşya Hukuku, 5.Baskı, Ankara-1977

RENDİ Nihat / Galip ONURSAN; Borçlar Hukuku, Ankara-1973

SAPANOĞLU Süleyman; Doldurma ve Kurutma Yoluyla Arazi Kazanılması

SAPANOĞLU Süleyman; Kanunlar Uyarınca Devlete Kalan Taşınmaz Mallar, Ankara-2013

SAPANOĞLU Süleyman; Tapu Sicilinin Tutulmasından Doğan Zararlardan Devletin Sorumluluğu, Ankara-2012

SINMAZ -Burhan - KARATAŞ İ.: Gayrimenkul Hukuk Davaları, Ankara-1989

SİRMEN Lale; Tapu Sicilinin Tutulmasından Doğan Zararlardan Devletin Sorumluluğu Ankara-1975

SUNGURBEY -İsmet :Medeni Hukuk Sorunları, 1980

SUNGURBEY- İsmet :Medeni Kanun Ön tasarısının Nesneler Hukukunun Eleştirisi, sh. 82-83

SURLU Mehmet Handan; Mera, Yaylak ve Mera Kanunu Şerhi

SURLU Mehmet Handan; Tapu İptali - Tescil Davaları, Ankara-2008

TAPU Sicil Tüzüğü

TDK-Türkçe Sözlüğü

TEKİNEL Selahattin Sulhi / Servet AKMAN /Haluk BURCUOĞLU/ Atilla ALTOP; Eşya Hukuku, 5.Bası

UYGUN Mehmet; YİBK - Özetleri

ÜSTÜNDAĞ Saim; Medeni Yargılama Hukuku, C. 1-2 - 2000

YARGITAY İçtihadı Birleştirme Kararları

YARGITAY İçtihadı Birleştirme Kararları Cilt 1, 2, 3, 4, 5, 6

YARGITAY Kararlar Dergisi

YAVUZ- Cevdet : Borçlar Hukuku - Özel Hükümler, İstanbul-2010

Salâhaddin KARDEŞ
Emekli Millî Emlak Başkontrolörü

**TAPU VE KADASTRO
İŞLEMLERİ VE BUNLARA İLİŞKİN
MALİ YÜKÜMLÜLÜKLER**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Tapu ve Kadastro İşlemleri ve Bunlara İlişkin Mali Yükümlölükler
Salâhaddin Kardeş

Hukuk Yayınları Dizisi – 2917

Birinci Baskı : Temmuz 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 81 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şubesi

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şubesi

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- AKALIN, Şükrü Halûk (haz.), *Türkçe Sözlük*, 11. Baskı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Dil Kurumu Yayınları No: 549, Saray Matbaacılık AŞ, Ankara, 2011.
- AKALIN, Şükrü Halûk (haz.), *Yazım Kılavuzu*, 27. Baskı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Dil Kurumu Yayınları No: 859, Gazi Mesleki Eğitim Basımevi, Ankara, 2012.
- CUMHURBAŞKANLIĞI, www.resmigazete.gov.tr.
- BERKİ, Ali Himmet, *Vakfa Dair Yazılan Eserlerle Vakfiye ve Benzeri Vesikalarda Geçen İstilah ve Tabirler*, Vakıflar Genel Müdürlüğü Neşriyatı, Doğu Matbaacılık ve Ticaret Limitet Şirketi Matbaası, Ankara, 1966.
- DEVELLİOĞLU, Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, 5. Ofset Baskı, Aydın Kitap Evi Yayınları Sözlük Dizisi No: 2, Doğu Ltd. Şti. Matbaası, Ankara, 1982.
- DOĞAN, D. Mehmet, *Doğan Büyük Türkçe Sözlük*, 25. Baskı, Yazar Yayınları 10, Özel Ofset, Ankara, 2014.
- ESMER, Galip, *Mevzuatımızda Gayrimenkul Hükümleri ve Tapu Sicili*, Olgaç Matbaası, Ankara, 1983.
- GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI, www.gib.gov.tr.
- KARDEŞ, Salâhaddin, *Ansiklopedik Hazine Malları Sözlüğü*, Maliye Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı Yayını No: 2004/364, Başbakanlık Basımevi, Ankara, 2004.
- KARDEŞ, Salâhaddin-ADLI, Mehmet Zeki, *Mevzuatımızda Tapu ve Kadastro*, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Yayını, Semih Ofset Matbaacılık, Ankara, 2011.
- KARDEŞ, Salâhaddin, *Millî Emlak*, Anayasanın Öngördüğü Yeni Yönetim Biçimine Uyarlanmış Beşinci Baskı, Adalet Yayınevi Hukuk Yayınları Dizisi-2473, Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti., Ankara, 2019.
- KARDEŞ, Salâhaddin, *Millî Emlak Sözlüğü*, Yenilenmiş İkinci Baskı, Adalet Yayınevi Hukuk Yayınları Dizisi-2599, Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti., Ankara, 2020.
- ÖNER, Erdoğan-DEĞİRMENCİ, Cenger, *Damga Vergisi ve Harçlar Bilgisi*, 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Vadi Grafik Ltd. Şti., Ankara, 2017.
- ÖNER, Erdoğan, *Türk Vergi Sistemi*, 8. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Sözkese Matbaacılık Tic. Ltd. Şti., Ankara, 2017.
- ÖNER, Erdoğan, *Vergi Hukuku*, 9. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Vadi Grafik Ltd. Şti., Ankara, 2018.
- ÖZMEN, İhsan-ÇORBALI, Halim, *3402 Sayılı Kadastro Kanunu Şerhi*, Genişletilmiş 2. Baskı, Adalet Matbaacılık Tic. Ltd. Şti., Ankara, 1991.

Yararlanılan Kaynaklar

- ÖZMEN, İhsan, *Eski ve Yeni Hukukumuzda Gayrimenkul Mevzuatı*, Feryal Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti., Ankara 1986.
- ŞEMSEDDİN SAMİ, *Kamus-ı Türkî*, Türk Dil Kurumu Yayını, Gazi Mesleki Eğitim Merkezi ve 4. Akşam Sanat Okulu, Ankara, 2010.
- TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ, www.tkgm.gov.tr.
- TÜRK DİL KURUMU, www.sozluk.tdk.gov.tr.
- TÜRK HUKUK KURUMU, *Türk Hukuk Lügati*, 3. Baskı, Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü Yayını, Başbakanlık Basımevi, Ankara, 1991.
- TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ, www.tbmm.gov.tr.
- YILMAZ, Ejder, *Hukuk Sözlüğü*, Yenilenmiş Onuncu Baskı, Yetkin Yayınları, Yetkin Basımevi, Ankara, 2011.

Dr. Öğr. Üyesi Baki Oğuz MÜLAYİM
Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalı

TARIM SEKTÖRÜNDE

ÇALIŞANLARIN

SOSYAL GÜVENLİĞİ

- **Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Bağımsız Çalışanlar**
- **Özel Sektörde Tarım veya Orman İşlerinde Süreksiz İş Sözleşmesi ile Çalışanlar**

ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Tarım Sektöründe Çalışanların Sosyal Güvenliği

Baki Oğuz Mülâyim

Hukuk Yayınları Dizisi – 2964

Birinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 58 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- AÇAR**, Vedat/**AKYOL**, Bilal, Türkiye Ve Fransa Sosyal Güvenlik Sistemlerinin Karşılaştırılması, Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu, 13-14-15 Ekim 2016, ELAZIĞ, s.1-13.
- ADIGÜZEL**, Ahmet, “6111 Sayılı Kanunla Tarım İşlerinde Süreksiz Çalışanların Sigortalılığı”, Mali Çözüm Dergisi, Mart - Nisan 2011, s.327-336.
- AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI**, Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Politika Belgesi-III ve Eylem Planı 2014-2018.
- AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI**, Çocuk İşçiliği ile Mücadele Programı 2017-2023, Ankara 2017.
- AKBIYIK**, Taliye “Tarım veya Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Olarak Çalışanların Sigortalılığı”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2020/3, s.1483-1500.
- AKCAN**, Derda, “Tarla, Bağ, Bahçe Tapusu Olanların Tarım SSK’lısı Olup Olamayacaklarının Açıklanması”, <https://www.ozdogrular.com.tr/v1/fla-haberler-gizli-245/17369->, (15.02.2021).
- AKI**, Erol, “6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve Çalışma Yaşamına Etkileri”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.15, Özel S.2, 2013, s.3-24.
- AKIN**, Levent, “Sendikaların İş Sağlığı ve Güvenliğinin Sağlanmasına Katkısı”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2012/3, s.101-124 (İş Sağlığı).
- AKIN**, Levent, “5510 Sayılı Yasa’nın Maluliyet Düzenlemelerinin Değerlendirilmesi”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Mart 2008, s.132-143 (Maluliyet).
- AKIN**, Levent, “Sigortalılık Kavramı Açısından Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanun Tasarısının Değerlendirilmesi”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.54, S.2, 2005, s.23-63 (Sigortalılık).
- AKKUŞ**, Yakup/**YILDIRIM**, Kadir, “Dünyada ve Osmanlı’da Zorunlu Çalıştırma:“Amele-i Mükellefe” Uygulaması ve Tarihsel Gelişimi”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2017/2, s.507-546.
- AKPINAR**, Teoman, “Avrupa Birliği Ekseninde Türkiye’de Tarım Sektöründe Sosyal Güvenlik ve Sorunları”, Namık Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 01/2009, s.1-35.
- AKPINAR**, Teoman, İş Sağlığı ve Güvenliği Hukuku, Ekin Yayınevi, Bursa 2018 (İş Sağlığı).

- AKTAY**, Nizamettin/**ARICI**, Kadir/**SENYEN KAPLAN**, E.Tuncay, İş Hukuku, 6. B, Gazi Kitabevi, Ankara 2013.
- AKTAY**, Nizamettin, “4773 Sayılı Yeni İş Güvencesi Kanunu ve Getirdiği Yeni Düzenlemeler”, Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C.7, S.2, 2003, s.2-18.
- AKYILDIZ**, Hüseyin, Sosyal Güvenlik Hukuku, Isparta 2004.
- AKYILDIZ**, Seçkin/**ÇAKMAK**, Bülent/**ALAYUNT**, Fazilet N./**KARAKİTAPOĞLU**, N. Anıl, “Tarım Sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliği Kültürünün Geliştirilmesinde Medyanın Etkisi”, Mühendislik Bilimleri ve Tasarım Dergisi, 2017, Özel Sayı: 22, Ulusal Ergonomi Kongresi, s.257-261
- AKYİĞİT**, Ercan, İş Hukuku, 12. Bası, Seçkin Yayınevi, Ankara 2018.
- ALP**, Mustafa, “Avrupa Birliği Temel Sosyal Hakları ve Türk İş Hukuku”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.6, S.1, 2004, s.1-41.
- ALP**, Nihat Seyhun, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Kapsamında Rücu Davaları, Seçkin Yayınevi, Ankara 2018.
- ALPER**, Yusuf, “Kurumsal Yapıda “Tek Çatı” Hayata Geçti”, Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, S.53, 2007, S.53, s.141-171 (Tek Çatı).
- ALPER**, Yusuf, “Sosyal Güvenlik Reformu (2008-2016): Kapsamla İlgili Gelişmeler”, Sosyal Siyaset Konferansları, S.68, 2015, s.1-23 (Reform).
- ALPER**, Yusuf, Sosyal Sigortalar Hukuku, Dora Yayınevi, 11. B., Bursa Ağustos 2020 (Sosyal Sigortalar).
- ALPER**, Yusuf, *Sosyal Güvenlik ve Sosyal Politikalar*, Sosyal Politika (Editörler **ORAL**, Abdurrahman İlhan/**ŞİŞMAN**, Yener), T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No:3317-Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 2177, Eskişehir 2018, s.122-149 (Sosyal Güvenlik).
- ALTAN**, Ömer Zühtü, “Türkiye’de Tek Parti Yönetimi Döneminde (1923-1950) Kurulan Hükümetlerin Programlarında Sosyal Politikaların Yeri”, Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, C.XIV, S.1-2, 1998, s.487-524.
- ALTINTAŞ**, Elif Hande, “Doğumla Türk Vatandaşı Olup Çıkma İzni İle Türk Vatandaşlığından Ayrılan Kişilerin (Mavi Kart Hamillerinin) Sosyal Güvenlik Hakkı”, Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi, 2019, S.2, s.391-434.
- ANDAÇ**, Faruk, İşsizlik Sigortası, Türk Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası, 2. B., Yayın No:66, Ankara, Nisan 2010 (İşsizlik Sigortası 2010).
- ANDAÇ**, Faruk, Türk İşsizlik Sigortası Hukuku Uygulaması, Legal Yayıncılık, İstanbul Temmuz 2020 (İşsizlik Sigortası 2020).
- ANDAÇ**, Faruk, Sosyal Güvenlik Hukuku ve İlgili Kuruluşlar, Legal Yayıncılık, İstanbul 2018 (Kuruluşlar).

- ANDERSSON, Walter, *"The Swedish State Unemployment Insurance And The Reinsurance Problem Of The Funds"*, Scandinavian Actuarial Journal, Volume 1938, Issue 3-4, s.157-207.
- ARAS, Ahmet, *"Genel Sağlık Sigortası ve Uygulaması"*, Farklı Yönleriyle Sosyal Güvenlik (Editör MİL, Halil İbrahim), Gazi Kitabevi, Ankara 2016.
- ARICI, Kadir, *Türk Sosyal Güvenlik Hukuku*, Gazi Kitabevi, Ankara 2015. (Sosyal Güvenlik)
- ARICI, Kadir, *"Sosyal Sigorta Sisteminin Karadeliliği: Sigortalı Sayılmayanlar Düzenlenmesi (5510 sayılı SSGSSK m.6)"*, Sosyal Güvenlik Dergisi, 2011/1, s.48-61 (Sigortalı Sayılmayanlar).
- ARICI, Kadir, *"Ölüm Sigortasından Yararlanma"*, Sicil İş Hukuku Dergisi, Haziran 2011, s.180-187 (Ölüm Sigortası).
- ARICI, Kadir, *"Türkiye'de Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanların (Çiftçilerin) Sosyal Güvenliği"*, Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C.7, S.2/2003, s.1-26 (Çiftçiler).
- ARICI, Kadir, *"Sosyal Güvenlikte Eşitlik Meselesi"*, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.XXIII, 2019, S.1, s.3-23 (Eşitlik).
- ARICI, Kadir, *"Türk Sosyal Güvenlik Hukukunda Annelerin Korunması"*, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 2017, Özel Sayı, s.269-284 (Annelerin Korunması).
- ARICI, Kadir, *"Türk Genel Sağlık Sigortası Sisteminin Yeterliliği Sorunu"*, Sicil İş Hukuku Dergisi, Mart 2009, s.148-157 (Sağlık).
- ARICI, Kadir, *"Genel Sağlık Sigortasında Gelir Testi Meselesi ve Çözümü"*, Sicil İş Hukuku Dergisi, S.34, 2015, s.27-40 (Gelir Testi).
- ARICI, Kadir, *"5510 Sayılı Kanun'un Yürürlük Tarihinden Önceki Dönemde Doğum Yapan Kadın Sigortalılar (4A) da Doğum Borçlanması Yapabilirler"*, Sicil İş Hukuku Dergisi, Eylül 2010, s.159-176 (Doğum Borçlanması).
- ARSLAN, Kahan Onur, *"Bir Temel Hak Olarak Sağlık Hakkı"*, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.XIX, S 1-2, 2015, s.35-39.
- ARSLANKÖYLÜ, Resul, *"5510 Sayılı Kanun'a Göre Kendi Adına ve Hesabına Çalışanların Sigortalı Olma Koşulları"*, Sicil İş Hukuku Dergisi, Aralık 2012, s.205-214 (Bağımsız Çalışan).
- ARSLANKÖYLÜ, Resul, *"Mülga 506 Sayılı ve Mer'î 5510 Sayılı Kanunlarda İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası"*, Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C.14, S.1/2015, s.1-5 (İş Kazası).
- ARSLANKÖYLÜ, Resul, *"5510 Sayılı Kanun'a Göre Karşılaştırmalı Malûllük Sigortası"*, Sicil İş Hukuku Dergisi, Aralık 2010, s.187-198 (Malullük).

- ATALI**, Murat, “*Hizmet Tespit Davasının Sosyal Güvenlik Kurumuna İhbarı*”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Hakan PEKCANİTEZ’e Armağan, C.16, Özel Sayı 2014, s.631-652 (Basım Yılı: 2015).
- ATATANIR**, Hicran, “*Sosyal Güvenlik ve Aile Yardımı Uygulamaları*”, Çalışma İlişkileri Dergisi, Temmuz 2011, C.2, S.1, s.143-169.
- ATILGAN**, Ahmet, Neo-Liberal Dönemde Sosyal Güvenlik, Beta Yayınevi, İstanbul 2016.
- AYAN**, Alparslan, Türk İş Hukukunda Yabancıların Çalıştırılması, Seçkin Yayınevi, Ankara 2019.
- AYDIN**, İnci, “*Türkiye’de Çocuk İstismarı ve Çocuk İşçiliği*”, İş ve Hayat Dergisi, C.4, S.7, s.65-81.
- AYDIN**, Ufuk, Sosyal Sigortaların Genel Hükümleri ve Türleri, Yargıtay’ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 2015, Oniki Levha Yayınevi, 1. B., İstanbul, Kasım 2017, s.745-1026 (Sosyal Sigortalar).
- AYDIN**, Ufuk, İş Hukukunda İşçinin Kişilik Hakları, Eskişehir 2002 (Kişilik Hakları).
- AYDIN**, Ufuk/**DEMİRKAYA**, Seher, “*Çalışma Yaşamında Aile Dostu İş Hukuku Uygulamaları*”, İş ve Hayat Dergisi, 2017, C.6, S.3, s.72-102.
- AYHAN**, Abdurrahman, “*4447 Sayılı Kanuna Göre İşsizlik Sigortasının Önemi, Yararlanma Koşulları ve Sağlanan Yardımlar*”, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Bahar 2002, S.7, s.1-9. (İşsizlik Sigortası).
- AYHAN**, Abdurrahman, “*1479 Sayılı Bağ-Kur Kanununa Göre İsteğe Bağlı Sigortalılık Meselesi*”, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, S.3, Kasım 1999, s.161-166 (Bağ-Kur).
- AYKANAT**, Mehmet, Osmanlı Sosyal Güvenlik Hukuku, Türkiye Adalet Akademisi Yayınevi, Ankara 2016.
- BACAK**, Bünyamin, “*Sosyal Güvenlik Yönüyle Bireysel Emeklilik*”, Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, 2005, S.49, s.160-171.
- BAKIRCI**, Kadriye, “*İstihdamda Cinsiyetler Arası Eşitlik ve Mevzuatta ve Kamusal Politikalarda Yapılması Gereken Değişiklikler*”, Kadın Araştırmaları Dergisi, 2012/1, S.10, s.1-37 (Eşitlik).
- BAKIRCI**, Kadriye, “*Uluslararası Çalışma Örgütü’nün Tarihsel Bir Hatası: 182 Sayılı Sözleşme’nin 3 üncü Maddesi*”, Toprak İşveren Dergisi, 2006, S.70, s.1-4 (ILO).

- BAL BEKTAŞ**, Özlem, İşsizlik Sigortası, Seçkin Yayınevi, İstanbul 2016.
- BALCI İZGİ**, Berna, “*Türk Sosyal Güvenlik Sisteminde Son Gelişmeler*”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2008/1, s.85-107.
- BALCI**, Mesut, “*Hak Sahibi Ana ve Babanın Ölüm Aylığı ile İlgili Sorunlar*”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Haziran 2011, s.147-154 (Hak Sahibi).
- BALCI**, Mesut, İş Kazası veya Meslek Hastalığından Doğan Maddi ve Manevi Tazminat Davaları Uygulaması, Genişletilmiş 2. B., Yetkin Yayınları, Ankara 2011 (İş Kazası).
- BALCI**, Mesut, Ölüm Geliri ve Aylıkları, Yetkin Yayınları, Ankara 2019 (Ölüm Geliri).
- BALOĞLU**, Cem, “*Avrupa Birliği’nde İş Sağlığı ve Güvenliği Politikaları*”, Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C.14, S. 2/2015, s.97-114.
- BARAN**, Kifayet Çeçem, **ÜSTÜ**, Yusuf/**UGURLU**, Mehmet, “*Fransa’da Aile Hekimliği Uygulaması ve Eğitimi: Türkiye Modelinin İncelenmesi*”, Ankara Med J, 2015, 15(3), s.153-160.
- BARTRIP**, Peter, (Edited by **MITCHELL**, Paul), The Impact of Institutions and Professions on Legal Development, “The Impact of Institutions and Professions on Compensation for Occupational Injury in England”, New York 2012.
- BASKAN**, Esra, “*İsteğe Bağlı Sigortalılık*”, Legal İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, C.15, S.57, 2018, s.127-154.
- BASKICI**, Murat, “*Osmanlı Tarımında Makineleşme:1870-1914*”, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi. S.58-1, s.29-53.
- BAŞBUĞ**, Aydın, Sosyal Güvenlik Sistemimizde Fiili Hizmet Süresi Zammı ve Uygulama Sorunları, Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası Yayını: 123, Ankara 2017.
- BAŞBUĞ**, Aydın/**YÜCEL BODUR**, Mehtap, İş Hukuku, 5. B., Beta Yayınevi, İstanbul 2018.
- BAŞTAŞ**, Mustafa, “*6331 Sayılı Kanun Sonrası İş Kazalarının Bildirileceği Süreler ve Bildirim Yapılacak Kurumlar*”, Mali Çözüm Dergisi, Mart-Nisan 2013, s.181-186.
- BAŞTERZİ**, Süleyman, İşsizlik Sigortası, Ankara 1996.
- BAYCIK**, Gaye, “*Sosyal Güvenlik Kurumunun İş Kazası veya Meslek Hastalığından Kaynaklanan Rücu Davalarına Eleştirel Bakış*”, Sosyal Güvenlik Dergisi, Mayıs 2017, C.7, S.1, s.31-69.

- BAYSAL**, Ulaş, “Elli Ve Daha Az İşçi Çalıştırılan Tarım Ve Orman İşlerinin Yapıldığı İşyeri veya İşletmelerde Tarım İşlerinde Çalışmayanlar İş Kanunu Kapsamında Mıdır?”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C.LXXII, S.2, 2014, s.73-80.
- BEDÜK**, Nusret, Deniz İş Sözleşmesi, Ekin Yayınevi, Ankara 2012.
- BELENLİ**, Tuğba, “İş Kanunu Layihası (1927) Hakkında İkdâm Gazetesi Tarafından Düzenlenen Bir Anket”, Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi, Yıl 12, Sayı 23, (Bahar 2016), s.1-31.
- BELL**, Mark, “Avrupa Sosyal Şartı Bağlamında Ayrımcılığa Karşı Toplu Şikâyetler Yoluyla Mücadele Etmek”, Avrupa Sosyal Şartı: Avrupa İçin Yeni Bir Sosyal Anayasa (Editör **DE SHUTTER**, Olivier), Avrupa Konseyi, Ankara 2010, s.33-44 (Ayrımcılık).
- BELVERENLİ**, Didem, 5510 Sayılı Kanun Kapsamında İsteğe Bağlı Sigortalılık, Ankara 2016.
- BENLİ**, Abdurrahman, “İşsizlik Ödeneğine Hak Kazanma Koşulları”, Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, S.49, 2005, s.303-317.
- BERBEROĞLU YENİPİNAR**, Filiz, Sosyal Güvenlik Hukuku Davaları (Uygulama-Örneklerle), Legal Yayıncılık, İstanbul 2017.
- BERG**, Janine/**SALERNO**, Matthew, (Editors **BERG**, Janine/**KUCERA**, David), In defence of Labour Market Institutions, The Origins of Unemployment Insurance: Lessons for Developing Countries, Geneva 2008, s.80-97.
- BERİGEL**, Sevda/**EROĞLU**, İlhan, “Türkiye’de Çocuk İşçiliğinin Dinamikleri”, Ekonomi&Siyaset Özel Sayısı-2019, s.39-56.
- BEVERIDGE**, William H., The Pillars Of Security And Other War-Time Essays and Addresses, Newyork 2015.
- BİLGİLİ**, Özkan, “Çocuk İşçiliğinin Denetimi”, Sosyal Güvenlik Dergisi, C.8, S.2, 2018, s.195-214 (Çocuk İşçiliği).
- BİLGİLİ**, Özkan, “Tarım İşlerinde Hizmet Akdi İle Süreksiz İşlerde Çalışanların Sosyal Güvenlikleri”, Sosyal Güvenlik Dünyası Dergisi, S.100, Ocak-Şubat 2021, s.21-38 (Tarım İşleri).
- BOLCAN**, Aybike Elif, “Avrupa Birliği Direktifleri Işığında Türk Çalışma Mevzuatında Kadın”, Çalışma ve Toplum, 2010/1, s.253-276.
- BOSTANCI**, Yalçın, “Yargıtay Kararları Işığında İş Kazası Kavramı”, Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C.8, S.1/2005, s.39-74 (İş Kazası).
- BOSTANCI**, Yalçın, “Sosyal Güvenlik Hukukunda Genel Sağlık Sigortası”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.16, S.1, s.145-173 (Sağlık).

- BOSTANCI**, Yalçın, Sosyal Güvenlik Hukukunda İsteğe Bağlı Sigortalılık, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, S.12, 2003, s.347-366 (Sosyal Güvenlik).
- BOYACIOĞLU**, Namık/**ÖÇAL**, Mehmet, “Sosyal Güvenlik Hizmetlerinin Finansman Yöntemleri: Türkiye’de ve Dünyada Sosyal Güvenliğin Finansmanına Kısa Bir Bakış”, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C.10, S.26, 2018 s.910-923.
- BOZKURT**, Argun, İş Yargılaması Usul Hukuku, Seçkin Yayınevi, 6. B., Mart 2018, Ankara.
- BULUT**, Mehmet, Sosyal Güvenlik Uyuşmazlıkları ve Çözüm Yolları, Ankara 2017 (Uyuşmazlıklar).
- BULUT**, Mehmet, “Emeklilikte Yaşa Takılma Sorununun Ekonomik Gerekçeler ve “Hak” Kavramı ile Ele Alınması Ve Değerlendirilmesi”, İş ve Hayat Dergisi, C.5, 2019, s.162-169 (Emeklilik).
- BULUT**, Mehmet, Sosyal Parafiskal Yönüyle, Sosyal Güvenlik Usul Hukuku, Bilge Yayınevi, Ankara 2010 (Sosyal Güvenlik).
- BULDUK**, Emre Özgür, “Yaşlılık ve Toplumsal Değişim”, Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, Y.18, S.2, 2014, s.53-60.
- CAMKURT**, Mehmet Zülfi, “Son Değişiklikler Işığında Her Yönüyle Doğum Borçlanması”, Mali Çözüm Dergisi, Kasım-Aralık 2010, s.251-270 (Doğum Borçlanması).
- CAMKURT**, Mehmet Zülfi, “Yaşlılık ve Yaşlıların Sosyal Güvenliği Kapsamında 65 Yaş Aylığı Bağlanması İşlemleri”, Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C.13, S.3/2014, s.71-107 (Yaşlılık).
- CANDAN**, Esin/**ÖZALP GÜNAL**, Semiha, “Tarımda Kadın Emeği”, Tarım Ekonomisi Dergisi 2013; S.19/1,s.93-101.
- CANİKLİOĞLU**, Nurşen, Yaşlılık Sigortasının Yeniden Yapılandırılmasının Esasları, Sosyal Güvenliğin Yeniden Yapılandırılması Semineri, Ankara 2007 (Yaşlılık Sigortası).
- CANİKLİOĞLU**, Nurşen, “6111 Sayılı Kanunla İşsizlik Sigortası Kanununda Yapılan Değişiklikler”, Toprak İşveren Dergisi, 2011, S.89, s.10-21 (İşsizlik Sigortası).
- CANİKLİOĞLU**, Nurşen, “Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanun Tasarısına Göre Kısa Vadeli Sigorta Hükümleri”, Çalışma ve Toplum, 2006/1, s.50-92 (Sosyal Sigortalar).
- CANİKLİOĞLU** Nurşen/**BİNGÖL**, Serkan, “İş Kazası Ve Meslek Hastalığından Kaynaklanan Rücu Davalarında Yargılamaya İlişkin İlkeler”, İstanbul Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y.6, S.1, Haziran 2020, s.31-49.

- CENGİZ**, İhtar, “Türk Sosyal Güvenlik Sistemi İçerisinde Yaşlılara Yönelik Sosyal Yardım ve Sosyal Hizmetler”, Sosyal Güvenlik Dergisi, C.8, S.2, Y. 2018, s.23-40 (Yaşlılar).
- CENGİZ**, İhtar, “Muvazaalı Boşanmanın Tespiti İle Ölüm Aylığının Kesilmesi”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Y.8, S.32, Ekim 2017, s.1-16, s.3-4 (Boşanma).
- CENTEL**, Tankut, “6663 Sayılı Yasa’yla İş Kanunu’na Getirilen Değişiklikler-Analık Halinin Yeniden Düzenlenmesi”, Sicil İş Hukuku Dergisi, S.36, Y.2016, s.9-16 (Analık).
- CENTEL**, Tankut, “Boşandığı Eşiyle Birlikte Yaşayanın Aylığının Kesilmesi-Anayasa Karşısında Bir Ülke Gerçeği”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Mart 2012, s.190-196 (Aylığın Kesilmesi)
- CENTEL**, Tankut, Türk Sosyal Güvenlik Hukuku, Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2021 (Sosyal Güvenlik).
- CEYHUN**, Esra, “4447 Sayılı Kanunun Yirminci Yılında Hizmet Akdine Tabi Sigortalılar Yönünden Yaşlılık Aylığına Hak Kazanma Koşulları ve “Eyt” ”, Mali Çözüm Dergisi, Mayıs-Haziran 2020, 30(159), s.295-308.
- CEYLAN**, Ömer, “3008 Sayılı İş Kanunu’ndan 931 Sayılı İş Kanunu’na: Türkiye’de Bireysel İş Hukukunun Kurumsallaşması”, Emek Araştırma Dergisi, C.10, S.15, Haziran 2019, s.85-102.
- CİVAN**, Ersun, “Meslek Edinilmiş Ödünç İş İlişkisi ile İlgili Güncel Gelişmeler”, İş Hukukunda Yeni Yaklaşımlar (Editörler **DOĞAN YENİSEY**, Kübra/**ERGÜNEŞ EMRAĞ**, Seda), Beta Yayınevi, İstanbul 2017, s.103-122.
- CLAPMAN**, Andrew, Human Rights-A Very Short Introduction, New York 2007.
- ÇAĞLAR**, Yücel, Hukuksal Kıskaçtaki Ormanlar ve Ormancılık, Türkiye Barolar Birliği Yayınları:209, Ankara 2014.
- ÇAMURCU**, Sinem/**SEYHAN**, T.Göktürk, “Tarım Sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliği”, Süleyman Demirel Üniversitesi Mühendislik Bilimleri ve Tasarım Dergisi 3(3), 21, Ulusal Ergonomi Kongresi Özel Sayısı, 2015, s.549-552.
- ÇAVUŞ**, Özgür Hakan, “The Role of ILO’s Recommendation of National Social Protection Floors in the Extension of Social Security”, Sosyoekonomi, Vol.24(28), 109-130 (Social Security).
- ÇAVUŞ**, Özgür Hakan, “Sosyal Güvenlik Mevzuatımızda Gebe ve Anne Sigortalılara Yönelik Düzenlemeler”, Çalışma ve Toplum Dergisi, Çalışma ve Toplum, 2021/1, s.75-96 (Gebe ve Anne).

- ÇAYIROĞLU**, Tahsin, AB Sosyal Güvenlik Sistemi ve Türk Sosyal Güvenlik Sistemi ve Özellikleri, Legal Yayıncılık, İstanbul 2019.
- ÇSBG.**, 50'den Fazla İşçi Çalıştıran Tarımsal İşletmelerde Çalışma Koşullarının İyileştirilmesi Programlı Teftişi Sonuç Raporu", Ankara 2014 (Teftiş Raporu).
- ÇSGB.**, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, Politika ve Strateji Daire Başkanlığı, Tarımda İş Sağlığı ve Güvenliği Rehberi, T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Genel Yayın No: 44 (İş Sağlığı).
- ÇSBG.**, Çocuk İşçiliği ile Mücadele Programı, 2017-2023, Ankara 2017 (Çocuk İşçiliği).
- ÇELİK**, Abdülhalim, "Refah Devletinde Kriz ve Yeniden Yapılanma", Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, 2005, S.50, s.301-320.
- ÇELİK**, Nuri, "Grup Şirketlerinde İşçilerden Bir Kısımının Aynı Anda Birden Fazla İşverene Hizmet Vermesinden Doğan Sorun", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.15, Özel S., 2013, s.25-31, (Basım Yılı: 2014).
- ÇELİK**, Nuri/**CANIKLIOĞLU**, Nurşen/**CANBOLAT**, Talat, İş Hukuku Dersleri, 33. B., Beta Yayınevi, İstanbul 2020.
- ÇENBERCİ**, Mustafa, İş Kanunu Şerhi, 6. B., Seçkin Kitabevi, Ankara, 1986.
- ÇOBAN**, Nazlı, "İş Kazalarından Doğan Maddi Tazminat Faizinin Hukuki Niteliği", Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C.14, S.4/2019, s.69-96.
- ÇOLAK**, Mahmut, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar, Genel Sağlık Sigortası Kanunu, Ankara Mevzuat Yayınevi, Ankara 2016.
- DA SILVA**, José Graziano, FAO Genel Direktörü, Tarımda Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi İçin Yenilenmiş Küresel Bir İşbirliği Çağrısı Başlıklı Toplantı, 12.06.2019, Rome/Brussels <http://www.fao.org/rural-employment/resources/detail/en/c/1198153/>, (15.12.2019).
- DAVIES**, Gareth/**DERTHICK**, Martha, "Race and Social Welfare Policy: The Social Security Act of 1935", Political Science Quarterly, Vol. 112, No. 2 (Summer, 1997), s.217-235.
- DEDEOĞLU**, Saniye, "Tarımsal Üretimde Göçmen İşçiler: Yoksulluk Nöbetinden Yoksulların Rekabetine", Çalışma ve Toplum, 2018/1, s.37-68.
- DELSEN**, Lei/**VAN GESTEL**, Nicolette/ **FRANS**, Pennings (Editors **VAN VUGT**, Joos P. A./**PEET**, Jan M) Social Security and Solidarity in the European Union Facts, Evaluations and Perspectives, "Changes In European Social Security", The Netherlands 2000.
- DENNIS**, Michael J., "The ILO Convention on the Worst Forms of Child Labor", American Journal of International Law, Volume 93, Issue 4, 2017, pp.943-948.

- DEMİR**, Fevzi, “İş Sağlığı ve Güvenliği Önlemlerinin Alınmasında İşverenin Sorumluluğu”, Prof. Dr. Ali Rıza Okur’a Armağan, Marmara Üniversitesi Dergisi, Hukuk Araştırmaları Dergisi, S.1, C.20, İstanbul 2014, s.675-703 (İş Sağlığı).
- DEMİR**, Fevzi, “Çalışma Hayatında Çocukların Korunması”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.12, Özel S., 2010, s.547-577 (Basım Yılı: 2012), s.559-561 (Çocukların Korunması).
- DEMİR**, Müslim, “Mevsimlik Tarım İşçilerinin Sosyal Güvenlik Haklarına İlişkin Değerlendirmeler ve Öneriler”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2015/1, s.177-194 (Tarım İşçisi).
- DEMİR**, Müslim, “Umumi Hıfzıssıhha Kanunu Üzerine Bir İnceleme”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2019/3, s.2015-2030 (Hıfzıssıhha).
- DEMİR**, Vakkas, “Tarım Prim Tevkifatları Sgk Hesaplarına Yatırılmayanlar Mahkeme Yoluyla Emekli Olabiliyorlar”, Mali Çözüm Dergisi, Mart-Nisan 2012, s.251-260 (Prim).
- DEMİR**, Vakkas, “Tevkifata Dayalı Tarım Bağ-Kur (4/1-B-4) Sigortalılığında 1 Ekim 2008 Sonrası Hizmet Kazanma Davaları”, Maliye Postası, 04 Kasım 2018 (Tevfikat).
- DEMİR**, Vakkas, “Mahkeme Kararıyla Bağ-kur’lulara Geriye Doğru Borçlanma Hakkı”, Terazi Hukuk Dergisi, C.8, S.82, Haziran 2013, s.73-75 (Bağ-Kur).
- DEMİR**, Vakkas, “Yeni Tarım Tevkifat Tebliğiyle Getirilen Yeniliklerin Açıklanması”, Mali Çözüm Dergisi, s.149-153 (Tevkifat Tebliği).
- DEMİRAL**, Erşen Gökçe, İş Kazaları, Seçkin Yayınevi, Ankara 2017.
- DEMİRBİLEK**, Tunç/ÖKTEM ÖZGÜR, Ayşenur, “Gümüş Ekonomi ve Aktif Yaşlanma Bağlamında Yaşlı İstihdamı”, Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi, C.10, S.1, 2017, s.14-28.
- DEMİRCİOĞLU**, A. Murat/**KAPLAN**, Hasan Ali, Sorularla İş Sağlığı ve Güvenliği, Beta Yayınevi, İstanbul 2016.
- DEMİRCİOĞLU**, A. Murat/**KORKMAZ**, Doğan/**KAPLAN**, Hasan Ali, Yargıtay Kararları Işığında Sorularla 4857 sayılı İş Yasası, 4. B., Beta Yayınevi, İstanbul 2018.
- DE OLIVEIRA**, Suelen Carlos/**MACHADO**, Cristiani Vieira/**HEIN**, Aléx Alarcón, “Social Security reforms in Chile: Lessons for Brazil”, Cad. Saúde Pública 2019; 35(5), s.1-5.
- DE SHUTTER**, Olivier, “Avrupa Sosyal Şartı’nın İki Yaşamı”, Avrupa Sosyal Şartı: Avrupa İçin Yeni Bir Sosyal Anayasa (Editör **DE SHUTTER**, Olivier), Avrupa Konseyi, Ankara 2010, s.5-33.

- DE SCHUTTER**, Olivier, “Avrupa Sosyal Şartı’nın Avrupa Birliği Hukukunun Gelişimindeki Rolü”, Avrupa Sosyal Şartı: Avrupa İçin Yeni Bir Sosyal Anayasa (Editör **DE SCHUTTER**, Olivier), Avrupa Konseyi, Ankara 2010, s. 87-133.
- DE WITT**, Larry, “The Decision To Exclude Agricultural And Domestic Workers From The 1935 Social Security Act”, Social Security Bulletin, Vol. 70, No. 4, 2010.
- DİLİK**, Sait, Sosyal Güvenlik, Kamu-İş, Ankara 1991 (Sosyal Güvenlik).
- DİLİK**, Sait, “Sosyal Güvenliğin Finansmanında Yansıma Olayı: Primler ve Devlet Katkıları”, Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C.7, S.4, 2004 1-24 (Primler).
- DİSK**, Türkiye’de Çocuk İşçi Olmak Raporu, 2017.
- DROLET**, J. L., Social Protection and Social Development International Initiatives, Springer Dordrecht Heidelberg New York London 2014.
- DULAY YANGIN**, Dilek, “4447 sayılı Kanun’un Esnaf Ahilik Sandığı’na İlişkin Hükümlerin Değerlendirilmesi”, Legal İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, C.17, S.65, 2020, s.189-210.
- DUMAN**, Barış, “Yargı Kararlarına Göre 5510 Sayılı Kanunun 56/Son Maddesi Uyarınca Boşandığı Eşiyle Birlikte Yaşayanın Ölüm Aylığının Kesilmesi”, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 79, XXIII, 2019, S.2, s.79-120.
- DUR**, Varol, “Uluslararası Çalışma Örgütü’nün (İlo) Sosyal Güvenlik Politikalarındaki Dönüşüm”, Karatahta İş Yazıları Dergisi, S.3, Aralık 2015, s: 127-154.
- DURSUN ATEŞ**, Sevgi, “5 Yıl Sigortalılık Süresi Ve 4500 Prim Ödeme Gününü Veya 7000 Prim Ödeme Gününü Tamamlayarak İş Sözleşmesini Fesheden İşçilerin Kıdem Tazminatı Hakları”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.29, S.1, 2021, s.537-579.
- EICHENHOFER**, Eberhard, *Social Security as a Human Right; A European Perspective*, Research Handbook on European Social Security Law (Editörler **PENNINGS**, Frans/**VONK**, Gijsbert), USA 2015.
- EKİN**, Ali, “Zorunlu Sigortalılık İlkesi Kapsamında Sigortalılık Hallerinin Çakışması ile Gelir ve Aylıkların Birleşmesi”, Sosyal Güvenlik Dergisi, Mart 2016, C.6, .S.1, s. 94-125 (Zorunlu Sigortalılık).
- EKİN**, Ali, “Genel Sağlık Sigortasından Yararlanma Şartları ve Esasları”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 2012, S.100, s.151-166 (Sağlık).
- EKONOMİ**, Münir, “Doğum veya Evlat Edinme Süresi Çoğuşun Bakım ve Yetiştirilmesi Amacıyla Ücretsiz İzin ve Kısmi Süreli Çalışma Hakları”, Legal İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, C.14, S.53, s.21-58.

- ELMA**, Ramazan, Sosyal Güvenlik Hukuku, Seçkin Yayınevi, 2. B., Ankara 2016.
- ERDOĞAN**, Çağla, “Sosyal Güvenlik Hakkının Yargıtay Kararlarına Yansıması”, Sosyal Güvenlik Dergisi, 2014/2, s.193-217.
- EREN YALÇIN**, Güneş/**YAZICI**, Ebru/**ÖCAL KARA**, Fatma/ **İPEKÇİOĞLU**, Şeyda/**YALÇIN**, Metin, Tarımda İş Kazaları ve Hastalıkları, XII. Tarım Kongresi, 25-27 Mayıs 2016, s.2049-2056.
- ERENER YILMAZ**, Ebru, “Türk İş Hukukunda Süt İzni”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.26, S.1, Haziran2020, s.382-399.
- ERGİN**, Hediye, “Yeni Sistemde Yaşlılık Aylığı”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Haziran 2008, s.178-190 (Yaşlılık).
- ERGİN**, Hediye, “İsteğe Bağlı Sigortalılık Sürelerinin Hizmet Birleştirmesinde Dikkate Alınması, Yargıtay 21. HD.’nin 21.12.2009 Tarihli Kararının İncelenmesi”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Aralık 2010, s.199-206 (Hizmet Birleştirmesi).
- ERGİN**, Hediye, “5510 Sayılı Yasanın Geçici Hükümlerine İlişkin Bir İnceleme”, Legal İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, C.4, S.13, İstanbul 2007, s.221-280 (Geçici Hükümler).
- ERMUMCU**, Senem, “5510 Sayılı Kanun Bakımından Sigortalılık Hallerinin Çakışması, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi”, C.11, S.1, 2009, s. 89-111 (Sigortalılık Halleri).
- ERMUMCU**, Senem, “Sigortalılığın Zorunluluğu İlkesi ve Bu İlkeye Aykırı Hükümlerin Değerlendirilmesi”, Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.5, S.1-2, Nisan-Mayıs 2020, s.1383-1403 (Sigortanın Zorunluluğu).
- EROL**, Selahattin, Türk Sosyal Güvenlik Normlarının Avrupa Birliği Sosyal Güvenlik Normlarına Uyumlaştırılması, (Doktora Tezi), Konya 2015 (Sosyal Güvenlik).
- EROL**, Selahattin, “Yaşlılık Sigortası ve Emeklilik Yaşı Tartışması”, Sosyal Bilimler Dergisi, C.1, S.1, Haziran 2011, s.40-65 (Yaşlılık).
- ERTÜRK**, Şükran, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Pratik Çalışmaları, Ankara 2018 (Pratik Çalışmalar).
- ERTÜRK**, Şükran, Sosyal Sigortaların Genel Hükümleri ve Türleri, Yargıtay’ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 2016, Oniki Levha Yayınevi, 1. B., İstanbul, Kasım 2018, s.745-1026 (Sosyal Sigortalar).

- ESENER**, Turhan, İş Hukuku, Sevinç Matbaası, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, No.315, Ankara 1973.
- EUROSTAT-EUROPEAN COMMISSION**, European Statistics on Accidents at Work (ESAW), Summary Methodology, Luxembourg 2013.
- EYRENCİ**, Öner/**TAŞKENT**, Savaş/**ULUCAN**, Devrim/**BASKAN**, Esra, İş Hukuku, 10. B., Beta Yayınevi, İstanbul 2020.
- EZER**, Burcu, “*Tarihçesi ve Bugünü İle Birleşik Krallık Sosyal Güvenlik Sisteminin Esasları*”, Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Akar ÖCAL Armağanı, 2016, C.2, S.3, s.91-95.
- FAISAL**, Ahmed/**ALAM**, M.Absar, Business Environment, Indian and Global Perspective, Delhi 2017.
- FAO**, Food and Agriculture Organization of the United Nations, Fao Guidance Note, Child Labour In Agriculture In Protracted Crises, Fragile And Humanitarian Contexts, Pilot Version, Rome 2017, s.2 (Agriculture).
- FAO**, Statistical Yearbook 2018, Rome 2018 (Yearbook).
- FELLER**, Elise, “*Retirement in France in the Early Twentieth Century: From Suspicion to the “French Model”*”, Journal of Western Society For French History, Volume 33, 2005, s.325-339.
- FELTON**, J.S., “*The Heritage of Bernardino Ramazzini*”, History Of Occupational Medicine, Occup. Med Vol.47, No.3, pp.167-179, 1997.
- FRIIS**, Robert H., Occupational Health and Safety, For The 21th Century, USA 2016.
- GEMALMAZ**, Mehmet Semih, “*Kadınlara Karşı Her Biçimiyle Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi: Çekinceler Sorunu Işığında Haklar Analizi*”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C.LXIX, S.1-2, s.141-240, 2011.
- GEORGE**, V., Social Security: Beveridge and After, Great Britain 1968.
- GEREK**, Nüvit/**ORAL**, A.İlhan, Sosyal Güvenlik Hukuku (Editör **GEREK**, Nüvit), 1. B., Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları, Eskişehir 2004.
- GEREK**, Nüvit, “*5754 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (5510) ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Getirilen Yenilikler*”, Türk Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C.21, S.5-6, Ağustos-Kasım 2008, s.1-16. (Sağlık)

- GEREK**, Nüvit, “*Son Değişiklerden Sonra Genel Sağlık Sigortasının Kişiler Bakımından Kapsamı*”, Sicil İş Hukuku Dergisi, s.197-204 (Kapsam).
- GEREK**, Nüvit, “*Sosyal Güvenlik Reformu Mu Yoksa Sosyal Güvenlik Çıkmazı Mı?*”, Türk Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası İş Hukuku ve İktisat Dergisi, s.1-25 (Reform).
- GHAİ**, Dharam/**HEPPLE**, Bob/ **GODFREY**, Martin/**SAITH**, Ashwani/**KURUVİLLA**, Sarosh, Decent Work: Objectives And Strategies (Editör **GHAİ**, Dharam), Switzerland 2006.
- GÖÇMEN**, Murat, “*Ülkemizdeki İşsizlik Sigortası ve İşsizlik Fonu Uygulamaları*”, İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C.12, S.2/2012, s.137-158.
- GÖÇMEN**, Murat /**ÖZTÜRK**, Mustafa/**İŞİK**, Mürşit, “*Türkiye’de Sosyal Güvenlik Sisteminde Kayıt Dışı Hizmetin Tespiti*”, İş ve Hayat Dergisi, C.4, S.8, 2018, s.225-256.
- GÖKBAYRAK**, Şenay, “*Türkiye’de Sosyal Güvenliğin Dönüşümü*”, Çalışma ve Toplum Dergisi, S.25, 2010/2, s.141-162 (Sosyal Güvenlik).
- GÖKBAYRAK**, Şenay, “*Değişen Refah Devletleri ve Sosyal Yardımlar*”, Sosyal Güvenlik Dergisi, C.7, S.1, Mayıs 2017, s.71-90 (Refah Devleti).
- GÖKÇEK KARACA**, Nuray, “*Uluslararası İlke ve Standartlar Bağlamında Yaşlı Hakları ve Sosyal Hizmet Uygulamaları*”, Sosyal Güvenlik Dergisi, C.9, S.2, Aralık 2019, s.255-274, s.272 (Yaşlı Hakları).
- GÖKÇEK KARACA**, Nuray, “*Tarım İşçileri İle Orman İşçilerinin 1475 Sayılı İş Kanunundaki Yeri*”, Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2001, C.7, S.1, s.287-324 (Tarım İşçileri).
- GÖKTAŞ**, Murat, “*Başkasının Bakımına Muhtaç Ağır Engelli Çocuğu Bulunan Kadın Sigortalıların Emekliliği*”, İş ve Hayat Dergisi, C.1, S.1, 2015, s.211-218 (Emeklilik).
- GÖKTAŞ**, Murat, “*Mevsimlik İşlerde Çalışan İşçilerin Sosyal Güvenliği*”, İş ve Hayat Dergisi, C.1, S.2, 2015, s.185-195 (Mevsimlik İşler).
- GÖKTAŞ**, Murat, “*İş Kazası Ve Meslek Hastalığı Sonucu Ölen Sigortalıların Hak sahiplerine Ölüm Geliri Ödenmesi*”, Mali Çözüm Dergisi, Kasım-Aralık 2012, s.201-209 (Ölüm Geliri).
- GÖKTAŞ**, Murat/**BAKİ**, Mürsel, “*Vergi İndirim Belgesine Sahip Engelli Sigortalılar ile Başkasının Bakımına Muhtaç Çocuğu Bulunan Kadın Sigortalıların Emekliliği*”, Mali Çözüm Dergisi, Temmuz-Ağustos 2010, s.181-186.
- GÖNENCAN**, Zahit, “*Atatürk ve Sosyal Güvenlik (23.04.1920-10.11.1938)*”, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, C.7, Kasım 1990, S.19, s.131-140.

- GÖRÜCÜ**, İbrahim/**AKBIYIK**, Nihat/**KOÇ**, Muzaffer, “Türkiye’de İşsizlik Sigortası Uygulaması ve Sonuçları (2000-2010)”, *Social Sciences*, C.7, S.2, 2012, s.127-160.
- GÜĞERÇİN**, Özkan/**BAYTORUN**, A. Nafi, “Tarımda İş Kazaları ve Gerekli Önlemler”, *Çukurova Tarım Gıda Bilimleri Dergisi*, S.33(2), s.157-168, 2018.
- GÜLÇUBUK**, Bülent, “Tarımda Çocuk Emeği Sömürüsü ve Toplumsal Duyarlılık”, *Çalışma ve Toplum Dergisi*, 2012/2 s.75-94.
- GÜLER**, Berna/**DEĞİRMENCİ**, Selma, Tarımda Finansallaşma ve Metalaşma Sürecinde Lisanslı Depoculuğun İşlevi, *Çalışma ve Toplum Dergisi*, 2020/3, s.1409-1428.
- GÜLMEZ**, Mesut, Türkiye’de Çalışma İlişkileri (1936 öncesi), Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınlar No:236, Ankara 1991.
- GÜLOĞLU**, Tuncay, “Sosyal Güvenlikte Yeni Eğilimler”, *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, S.43-44, s.235-242.
- GÜNAY**, Cevdet İlhan, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri, 5. B., Yetkin Yayınları, Ankara 2015.
- GÜNAYDIN**, Davut/**VATANSEVER**, Çiğdem/**AKTUNA**, Ahmet, “Tarım Sektöründe Çalışanların İş Sağlığı Ve Güvenliğine Yönelik Tutumları”, “İş, Güç”, Endüstri İlişkileri Ve İnsan Kaynakları Dergisi, C.20, S.3, 2018, s.47-74.
- GÜNGÖR**, Saner, “Cumhuriyetin 80. Yılında Türk Sosyal Güvenlik Sistemi Ve Sorunları: Bağ-Kur”, *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, S.47, s.255-272, 2004.
- GÜNŞEN**, Hikmet Batuhan/**ATMIŞ**, Erdoğan, “Kalkınma Planlarında Yer Alan Orman Köylüsüne İlişkin Politikaların Zamansal Değişimi”, *Bartın Orman Fakültesi Dergisi*, S.22(1), s.256-272.
- GÜRSEL**, İlke, “Çalışan Çocuk ve Gençlerin Korunması”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 2016, C.74, Prof. Dr. Fevzi Şahlanan'a Armağan Sayısı, s.415-464.
- GÜVEN**, Ercan, Tarım İşçilerinin Sosyal Güvenlik Önlemleri ve Bazı Düşünceler, *Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Y.1988, C.6, S.2, s.383-387.
- GÜVEN**, Havva Nurdan Rana/**SAKALLI**, Meftun/**COŞAR**, Şengül/**ATASOY**, Elif/**ŞENTÜRK**, Abide/**KOÇ**, Selma, (Yayına Hazırlayanlar **SERT**, Ömer/**NAZLIOĞLU**, Ayşe), Tarımda İş Sağlığı ve Güvenliği Rehberi, T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü Politika ve Strateji Daire Başkanlığı Genel Yayın No: 44, Ankara.

- GÜZEL**, Ali, “3008 Sayılı İş Yasasının Önemi ve Başlıca Hükümleri”, Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, S.35-36, s.165-222 (İş Yasası).
- GÜZEL**, Ali, “Türk Sosyal Güvenlik Sisteminde Öngörülen Reform Mevcut Sorunlara Çözüm Mü?”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2005/4, s.61-76 (Reform).
- GÜZEL**, Ali/**OKUR**, A. Rıza/**CANIKLIOĞLU**, Nursen, Sosyal Güvenlik Hukuku, 18. B., Beta Yayınevi, İstanbul 2020.
- GÜZEL**, Ali/**OCAK**, Saim, “1479 sayılı Bağ-Kur Kanununda 4956 ve 5073 sayılı Kanun ile Yapılan Değişiklikler”, Legal İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, C.1, S.3, s.877-954.
- HARDAKER**, J. Brian/**LIEN**, Gudbrand/**ANDERSON**, Jock R./**HUIRNE**, Ruud B.M., Coping with Risk in Agriculture, Applied Decision Analysis, UK 2015.
- HEIDE**, Ingeborg, “Sex Equality and Social Security: Selected Rulings of European Court of Justice”, International Labour Law Review, Volume 143, Number 4, 2004/4
- HEREDERO**, Ana Gomez, Social Security as A Human Right, Strasbourg 2007.
- HUMBLET**, Martine/**SILVA**, Rosinda, Social Security, Austria 2002.
- HURST**, Peter/**TERMINE**, Paola/**KARL**, Marilee, Agricultural Workers and Their Contribution to Sustainable Agriculture and Rural Development, 2007 Geneva.
- HÜSEYİNLİ**, Namık/**AKTUĞ**, Semih, “Türkiye ve Azerbaycan Sosyal Güvenlik Hukukunda Ölüm Sigortası”, Kamu- İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C.12, S.4, 2012, s.125-153 (Ölüm Sigortası).
- HÜSEYİNLİ**, Namık, “İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası, Azerbaycan ve Türkiye Örnekleri”, Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası Dergisi, Kasım 2012, s.4-20 (İş Kazası).
- HÜSEYİNLİ**, Namık, Azerbaycan’ın Sosyal Güvenlik Sistemi, Kamu İşletmeleri İşverenleri Sendikası, Ankara 2012.
- HÜSEYİNLİ**, Namık/**KOÇ**, Süleyman Tayfur, “Avrupa Birliği ve Türk Hukukunda Meslek Hastalıklarının Kayıt Altına Alınmasına İlişkin Yasal Düzenlemeler”, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, C.15, S.58, 2018, s.453-492.
- ILO**, ILO Standarts on Occupational Health and Safety, Promoting A Safe and Healthy Working Environment, Geneva 2009 (Occupitonal Health).
- ILO**, ILO Declaration on Social Justice for a Fair Globalization, Geneva 2008 (Social Justice).

- ILO**, Safety and Health In Agriculture, Geneva 2011 (Agriculture).
- ILO**, World Social Protection Report 2017-19, Geneva 2017 (Report).
- ILO**, Global Estimates of Child Labour, Results and Trends, 2012-2016, Cenevre 2017 (Child Labour).
- ILO**, International Programme on the Elimination of Child Labour (IPEC), Children in Hazardous Work, What We Know What We Need To Do, Geneva 2011 (Hazardous Work).
- ILO**, List of Occupational Diseases (revised 2010), Identification and Recognition of Occupational Diseases: Criteria for Incorporating Diseases in the ILO List of Occupational Diseases, Geneva 2010 (Occupational Diseases).
- ILO**, The Strategy of the International Labour Organization Social Security for all Building Social Protection Floors and Comprehensive Social Security Systems, Geneva 2012 (Social Security).
- ILO**, Ending Child Labour By 2025: A Review Of Policies And Programmes, Geneva 2018 (Programmes).
- ILO**, “Post-2015 Agenda and Sustainable Development Goals”, <https://www.ilo.org/newyork/is-sues-at-work-deprecated/millennium-development-goals/lang--en/index.htm>, (30.07.2020).
- ILO**, “The ILO Social Protection Floors Recommendation, 2012 (No. 202)”, https://www.ilo.org/secsoc/areas-of-work/legal-advice/WCMS_205341/lang--en/index.htm, (30.07.2020).
- ILO**, “Mevsimlik Tarımda Çocuk İşçiliği ile Mücadelede Yeni Bir Dönem Başlıyor”, https://www.ilo.org/ankara/news/WCMS_761785/lang--tr/index.htm, (15.01.2021).
- ILO**, “Occupational Injuries”, https://www.ilo.org/ilostat-files/Documents/description_INJ_EN.pdf, (15.04. 2020).
- İŞİK**, Ümit, “Esnaf Ahilik Sandığı Kepenk İndiren Esnafa Niye Çare Olamadı?”, Dünya Gazetesi, 26 Ekim 2020.
- İŞİK**, Volkan, “Refah Devletinin Dönüşüm Süreci ve “Düzgün İş” Kapsamında Sosyal Güvenlik Anlayışı”, Sosyal Güvenlik Dergisi, C.8, S.2, 2018, s.109-128.
- İŞİN**, Ferruh/**KESKİN**, Gülşen/**KILIÇ**, Mehmet/**TÜRKEKUL**, Berna/**ÇELİK ATEŞ**, Hacer, Türkiye’de Tarımsal İşgücü Piyasası ve Sosyal Güvenlik Politikaları, Ziraat Mühendisleri Odası VII. Teknik Kongre, Ankara, s.1-22.
- İLERİ**, Ülkü, “Türkiye’de Toplumsal Değişimin Çalışma İlişkileri Üzerindeki Etkileri,” Türk Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası Yayını, Ankara 2009.

- İLKİ**, Vedat, “Ek/5 İş Kazasında Bildiriminde Belirsizlik Mi Var?”, <https://alitezel.com.tr/ek-5-is-kazasinda-bildiriminde-belirsizlik-mi-var-6219/>, (15.05.2021).
- İLKİ**, Vedat, “Balık Sezonunda Tayfalar EK/5 Sigorta Kapsamına Giriyor”, 07.10.2015, <https://alitezel.com.tr/balik-sezonunda-tayfalar-ek-5-sigorta-kapsamina-giriyor-5786/>, (15.05.2021).
- İSTANBUL SANAYİ ODASI**, 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu: İçerdiği ve Getirdikleri, Ekim 2008, İstanbul.
- İŞÇİ**, Bülent Ferat, Meslek Hastalığının Tanımı ve Tespiti, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul 2017.
- KAHAN**, David, Managing Risk In Farming, Food And Agriculture Organization Of The United Nations, Rome 2008.
- KALAYCI**, Cemalettin/**KALAN**, Emine, “Türkiye’de Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele Politikalarının Analizi”, Uluslararası Ekonomi İşletme ve Politika Dergisi 1(1), s.17-34.
- KALE ÖZÇELİK**, Fatmagül, “Kadınlara Karşı Her Biçimiyle Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi’nin Usule Ve Esasa İlişkin Düzenlemeleri Ve Türk Anayasa Hukuku’na Yansımaları”, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, 2016, S.8, s.317-340.
- KANUN**, Orçun/**KAYAOĞLU**, Aysegül, “Türkiye’de Çocuk İşçiliğinin Sebepleri ve Sektörel Dağılımı”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2019/3, s.1991-2014.
- KANVERMEZ**, Çağdaş/**SÜMER**, Sarp Korkut, “Türkiye’de Tarım Sektöründe Çalışanların İş Sağlığı Ve Güvenliğinin Kanun Ve İş Hukuku Kapsamında Değerlendirilmesi”, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C.76, S.2, 2021, s. 575-595.
- KAPAR**, Recep, “Şili Sosyal Güvenlik Sisteminde Sağlık ve Emeklilik Sigortalarında Yaşanan Değişimler”, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C.1, S.1, (1999) s. 167-189.
- KAR**, Bektaş, Deniz İş Hukuku, Yetkin Yayınları Yayınları, Ankara 2014.
- KARABACAK**, Emre, “Genel Sağlık Sigortası Ve Gelir Testinde Yeni Dönem”, Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.1, S.5, 2017, s.29-39.
- KARABIYIK**, İlyas, Osmanlı’da Son Dönem İşçi Hareketleri, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2012.
- KARACAN**, Esin, “İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarının Önlenmesinde Ergonomik Koşulların Etkisi”, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, C.11, S.56 Nisan 2018, s.792-798.
- KARADENİZ**, Oğuz/**ÖZTEPE**, Nagihan Durusoy, “Türkiye’de Yaşlı Yoksulluğu”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2013/3, s.77-102.

- KARADENİZ**, Oğuz, “Türkiye’de Atipik Çalışan Kadınlar ve Yaygın Sosyal Güvencesizlik”, Çalışma ve Toplum, 2011/2, s.83-127 (Sosyal Güvencesizlik).
- KARADENİZ**, Oğuz, “Türkiye’de Çiftçilerin Sosyal Güvenliği Ve Sosyal Güvenlik Reformunun Çiftçiler Üzerine Olası Etkileri”, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi C.8, S.4, 2006, s.91-127 (Çiftçiler).
- KARADENİZ**, Oğuz, “Dünya’da ve Türkiye’de İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları ve Sosyal Koruma Yetersizliği”, Çalışma ve Toplum, 2012/3, s.15-75 (İş Kazaları).
- KARAKAŞ**, İsa, Sosyal Güvenlik El Kitabı, Gözlem Yayıncılık, Ankara 2019 (Sosyal Güvenlik).
- KARAKAŞ**, İsa, 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Çerçevesinde İşçinin Sosyal Güvenlik Hakları, Sorular/Yanıtlar, Türk Metal Sendikası Araştırma ve Eğitim Merkezi Yayınları-48, Ankara 2020 (Sosyal Sigortalar).
- KARAKÖK**, Tunay, “Zonguldak Kömür Havzasında Bir Yardım Sandığı: Amele Birliği”, Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, C.7, S.13, s.351-367.
- KARAKUŞ**, Bülent, Türkiye’de Yaşlılara Yönelik Hizmetler, Kurumsal Yaşlı Bakımı ve Kurumsal Yaşlı Bakımında İllerin Durumu, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Yayını, Ankara 2018.
- KATO**, Junko, Regressive Taxation and The Welfare State, United Kingdom, 2003.
- KAYA**, Ali Pir, Avrupa Birliği ve Türk İş Hukuku Bağlamında Eşitlik İlkesi, Dora Yayınevi, Bursa 2009.
- KAYIK AYDINALP**, Aslıhan/MÜLAYİM, Baki Oğuz, “Hizmet Tespiti Davalarında İş Sözleşmesi İle Adi Ortaklık Sözleşmesinin Tespitine İlişkin Ölçütler”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.27, S.3, 2019, s.809-843.
- KAYIRGAN**, Hasan, Türk Sosyal Güvenlik Hukukunda Yaşlılık Sigortası, Seçkin Yayınevi, Ankara 2021.
- KELEŞ**, S. Mehmet, “6111 Sayılı Yasa ile Hizmet Çakışmalarında Geçerli Olan Sigortalılık Statüsü Sigortalılar Lehine Düzenlendi”, Mali Çözüm Dergisi, Mayıs-Haziran 2011, s.361-366.
- KESER**, Hakan, “5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu İşığında Mirasın Reddinin, Mirastan Iskatin ve Sigortalının Öldürülmesinin Sosyal Güvenlik Kurumunca Bağlanacak Olan Ölüm Aylığına Etkisi”, Legal İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, S.19, 2008, s.1023-1045.
- KILIÇ**, Mehmet, Sosyal Güvenlik Reformu Kapsamında Tarım Kesiminde Sosyal Güvenlik Uygulamaları, Türkiye IX. Tarım Ekonomisi Kongresi, Şanlıurfa, 2010, s.213-220.

- KILIÇ**, Mehmet, *“Avrupa Birliği’ne Uyum Sürecinde Türk Tarım Hukuku: Mevcut Durum, Son Gelişmeler ve Yaklaşımlar”*, Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi, C.9, S.2. 2010, s.67-92.
- KILIÇOĞLU**, Mustafa, *Tazminat Esasları ve Hesap Yöntemleri*, 4. B., Bilge Yayınevi, Ankara 2014.
- KILKIŞ**, İlknur, *“Tarımda Ücretle Çalışanların Çalışma Sorunları: Tarım İş Yasası’nın Eksikliği”*, Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C.3, S.3, 1994, s.35-63.
- KIRMIZI**, Evran/**HÜSEYİNLİ**, Namık, *“Sosyal Güvenlik Hakkının Geleceği Üzerine Bir Değerlendirme”*, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2019/2, s.1205-1239.
- KIRMIZI**, Evran, *Kısmi Süreli İş Sözleşmeleriyle Çalışanların Sosyal Güvenlik Hakları*, Seçkin Yayınevi, Ankara 2020.
- KIVANÇ**, Ahmet, *“Emeklilik Dilekçesi Ne Zaman Verilecek?”*, Habertürk Gazetesi, 25 Mart 2021.
- KOÇ**, Muzaffer/**AKYOL**, Bilal, *Türkiye Sosyal Güvenlik Sistemi İle Almanya Sosyal Güvenlik Sisteminin Karşılaştırılması*, International Balkan and Near Eastern Social Sciences Congress Series V. IBANESS Congress Series-Kırklareli/TURKEY, September 23-24, 2017, s.542-551.
- KOÇ**, Yıldırım, *Türkiye’de İşçi Sınıfı ve Sendikacılık Hareketi Tarihi*, Kaynak Yayınları, Eylül 2003.
- KOÇ**, Yıldırım, *“Balkan Savaşları’nın Savaşları’nın Osmanlı’da İşçi Hareketleri Üzerindeki Etkileri”*, C.XII/2 (Kış 2012), s.213-234.
- KOL**, Emre, *“Türkiye’de Sağlık Reformlarının Sağlık Hakkı Açısından Değerlendirilmesi”*, Sosyal Güvenlik Dergisi, C.5, S.1, Ocak 2015, s.135-164.
- KORKMAZ**, Metin, *Sosyal Güvenlik Kurumu’nca Yersiz Yapılan Sağlık Harcamalarının Geri Alınması*, Sicil İş Hukuku Dergisi, S.37, 2017, s.156-163.
- KORKMAZ**, Adem/**AVSALLI**, Hüseyin, *“Çalışma Hayatında Yeni Bir Dönem:6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası”*, Süleyman Demirel Fen Edebiyat Fakültesi, Ağustos 2012, S.26, s.153-167.
- KORKUSUZ**, M. Refik/**UĞUR**, Suat, *Sosyal Güvenlik Hukuku*, 7. B., Ekin Yayınevi, Bursa 2020.
- KORKUSUZ**, M. Refik, *“Anayasa Mahkemesi’nin iptal kararından sonra Sosyal Güvenlik Hukukumuzda Kısa Vadeli Sigorta Türlerinin Hukuki Durumunun İncelenmesi”*, Sicil İş Hukuku Dergisi, Aralık 2007, S.8, s.140-165.

- KÖK**, İsmail, Kıdem Tazminatı Fonu, Seçkin Yayınevi, Ankara 2020.
- KÖME AKPULAT**, Ayşe, “Bağımsız Çalışanların İşsizlik Sigortası: Esnaf Ahilik Sandığı Sigortası”, Sicil İş Hukuku Dergisi, S.41, 2019, s.166-182. (Ahilik)
- KÖME AKPULAT**, Ayşe, “Boşandığı Eşiyle Fiilen Birlikte Yaşayan Eş ve Çocukların Gelir ve Aylıklarının Kesilmesi”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.10, S.2, 2019, s. 400-417 (Boşanma).
- KÖME AKPULAT**, Ayşe, İş Mahkemelerinde Yargılamanın Özellikleri, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul 2018 (İş Mahkemeleri).
- KÖSEOĞLU**, Ali Cengiz, “Türk İş Hukukunda Analık”, İş ve Hayat Dergisi, C.2, S.4, 2016, s.97-124.
- KRITZER**, Barbara E., “Privatizing Social Security: The Chilean Experience”, Social Security Bulletin I Vol. 59, No. 3, Fall 1996, s.45-55.
- KULAKSIZ**, Yasin, “Ölüm Sigortasından Sağlanan Yardımlarda Zamanaşımı”, Mali Çözüm Dergisi, Temmuz-Ağustos 2017, s.273-277.
- KURT**, Resul, “Erken Emeklilik Gelir mi?”, Star Gazetesi, 16 Mayıs 2015.
- KURT**, Resul, “Tarım Bağ-Kurlusu Mağdur Olmasın”, Star Gazetesi, 26 Haziran 2018.
- LAÇİNER**, Hediye, Yurt Dışı Hizmet Borçlanması ve Uygulama Sorunları, Borçlanması ve Uygulama Sorunları”, Turhan Esener’e Armağan, Ankara, 2000, s.609-638.
- LENCİSIS**, Peter M., Workers Compensation, A Reference and Guide, London 1998.
- LİMONCUOĞLU**, S. Alp, “İşsizlik Sigortası ve Uygulama Sorunları”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Haziran 2012, s.84-95 (İşsizlik Sigortası).
- LİMONCUOĞLU**, S. Alp, Mukayeseli Hukuk ve Türk Hukukunda İşsizlik Sigortası, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006 (Türk Hukuku).
- LORDOĞLU**, Kuvvet/ASLAN, Mustafa, “Görünmeyen Göçmen Çocukların İşçiliği: Türkiye’deki Suriye’li Çocuklar”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2018/2, s.715-732.
- LOWE**, Rodney, The Welfare State in Britain since 1945, Newyork 1999.
- MAHİROĞULLARI**, Adnan, “Osmanlı Döneminde Kurulan İki İşçi Cemiyeti (Tütün Amelesi Saadet Cemiyeti, İzmir Elbise Amelesi Cemiyeti)”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2015/3, s.11-24.
- MAKAL**, Ahmet, XIX. Yüzyıl Sonları, XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı İmparatorluğunda Çalışma İlişkileri, Ankara 1999 (Çalışma İlişkileri).

- MAKAL**, Ahmet, Osmanlı İmparatorluğunda Çalışma İlişkileri:1850-1920, Türkiye Çalışma İlişkileri Tarihi, Ankara 1997 (Osmanlı İmparatorluğu).
- MAKAL**, Ahmet, “Türkiye’de Erken Cumhuriyet Döneminde Kadın Emeği”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2010/2, s.13-40 (Kadın Emeği).
- MAMUR IŞIKÇI**, Yasemin/**KARATEPE**, Selma, “Türkiye’de Çocuğa Yönelik Sosyal Politika Uygulamaları ve Tarihsel Analizi”, Akademik Yaklaşımlar Dergisi, İlkbahar 2016, C.7, S.1, s.69-100.
- MANAV ÖZDEMİR**, Eda, “İş Hukukunda Kadın İşçilerin Cinsiyet Ayrımcılığına Karşı Korunması”, İş Hukukunda Yeni Yaklaşımlar (Editörler **DOĞAN YENİSEY**, Kübra/**ERGÜNEŞ EMRAĞ**, Seda), Beta Yayınevi, İstanbul 2017, Beta Yayınevi, s.123-179.
- MAUL**, Daniel, The International Labour Organization, 100 Years of Global Social Policy, Berlin 2019.
- MESA-LAGO**, Carmelo, “Social Protection In Chile: Reforms To Improve Equity”, International Labour Review, Vol. 147 (2008), No. 4, s.377-402.
- MEUWISSEN**, M.P.M./**HARDAKER**, J.B./**HUIRNE**, R.B.M./**DIJKHUIZEN**, A.A., “Sharing Risks In Agriculture; Principles and Empirical Results”, Netherlunds Journal of Agricultural Science 49, (2001), s.343-356.
- MİL**, Halil İbrahim, “Türkiye’de Sosyal Güvenlik Sisteminin Yapısal Sorunları”, Farklı Yönleriyle Sosyal Güvenlik (Editör **MİL**, Halil İbrahim), Gazi Kitabevi, Ankara 2016, s131-146.
- MOLLAMAHMUTOĞLU**, Hamdi, “4857 Sayılı Yeni İş Kanunu’nun Getirdiği Önemli Bazı Yenilikler”, Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C.7, S.4/2004, s.1-37.
- MOLLAMAHMUTOĞLU**, Hamdi/**ASTARLI**, Muhittin, İş Hukuku, 4. B., Ankara 2011.
- MOLLAMAHMUTOĞLU**, Hamdi/**ASTARLI**, Muhittin/**BAYSAL**, Ulaş, İş Hukuku Ders Kitabı Cilt 1: Bireysel İş Hukuku, 4. B., Lykeion Yayınları, Ankara 2020.
- MOSES**, Julia, (Edited **BRUCKWEH**, Kerstin/**SCHUMANN**, Dirk/**WETZELL**, Richard/ **ZIEMAN**, Benjamin), Engineering Society, The Role of The Human and Social Sciences in Modern Society, 1880-1980, “Contesting Risk: Specialist Knowledge and Workplace Accidents in Britain, Germany and Italy, 1870-1920”, United Kingdom 2012.
- MUSGROVE**, Richard, “Health Insurance: The Influence of The Beveridge Report”, Bulletin of the World Health Organization, 2000, 78 (6), World Health Organization 2000.

- MUTLAY**, Faruk Barış, "5510 Sayılı Kanunda Bağımsız Çalışanlar Bakımından Öngörülen İş Kazası Halleri Yenilik Midir?", Prof. Dr. Sarper Süzek'e Armağan, s.2435-2468 (İş Kazası).
- MUTLAY**, Faruk Barış, *İş Hukukunda Zorunlu Arabuluculuk*, İş Hukukunda Genç Yaklaşımlar III (Editör **CENTEL**, Tankut), Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul 2018, s.23-174 (Arabuluculuk).
- MÜLAYİM**, Baki Oğuz, *İş Hukukunda Gece Çalışması*, Adalet Yayınevi, Ankara 2016 (Gece Çalışması).
- MÜLAYİM**, Baki Oğuz, *Tarım Sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliği*, VI. KOP Bölgesel Kalkınma Sempozyumu, 26-28 Ekim 2018, Konya 2018, s.977-985 (İş Sağlığı).
- MÜLAYİM**, Baki Oğuz, "15 Yıl Sigortalılık Süresi ve 3600 Prim Ödeme Gününü Dolduranların İşten Ayrılanların Kıdem Tazminatı Talep Edebilmesi", Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.13, S.1, 2018, s.37-70 (Kıdem Tazminatı).
- MÜLAYİM**, Baki Oğuz, "Kalkınma Ajanslarında 6772 Sayılı Kanun Kapsamında İlave Tediye Uygulaması", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.20, S.1, 2018, s.293-319.
- NARMANLIOĞLU**, Ünal, *İş Hukuku*, Ferdi İş İlişkileri I, 5. B., İstanbul 2014.
- OCAK**, Saim, "İsteğe Bağlı Sigortalılık Sürelerinin Hizmet Birleştirmesindeki Yeri", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C.LXXII, S.2, 2014, s.625-636 (Hizmet Birleştirmesi).
- OCAK**, Saim, "Doğum/Evlat Edinme Nedeniyle Ücretsiz İzin ve Yarım Çalışma Ödeneği Uygulaması", İş ve Hayat Dergisi, C.3, S.5, Y.2017, s.174-227 (Ücretsiz İzin).
- OCAK**, Saim, "Doğum/Evlat Edinme Nedeniyle Kısmi Süreli Çalışma Uygulaması", Sicil İş Hukuku Dergisi, S.37, Y.2017, s.52-101 (Evlat Edinme).
- OCAK**, Saim, "Hizmet Borçlanmalarında Talep Tarihindeki Statünün Borçlanılan Sürelere Etkisi", Sicil İş Hukuku Dergisi, S.20, Y.2010, s.153-170. (Hizmet Borçlanması).
- OCAK**, Saim, "Türkiye'deki Sigortalılığı Üzerinden Yaşlılık ya da Malullük Aylığı Alan Kişinin Yurt Dışında Çalışması", Legal İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, C.9, S.36, 2012, s.209-230 (Yurt Dışında Çalışma).
- OĞUZ**, Özgür, "İş Kazası ve Meslek Hastalıklarında Kurumun İşverene Rücu Hakkı", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.140, 2019, s.393-424 (İş Kazası).
- OĞUZ**, Özgür, "İş Kazası ve Meslek Hastalığında Sigortalıya Sağlanan Yardımlar", Emek ve Toplum Dergisi, C.7, Y.7, S.18, s.317-332 (Yardımlar).

- OĞUZ, Özgür/ARSLANPINAR, Tuğçe**, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda Kadın Çalışanlara İlişkin Düzenlemeler, Legal İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, C.14, s.54, 2017, s.765-780.
- OKUR, Ali Rıza/GÜZEL, Ali**, "Yaşlılık Aylığının Son Mağdurları", İşveren Dergisi, Temmuz 2002, s.25-26.
- OKUR, Ali Rıza**, "Bağ-Kur'lular Köle Mi?", Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C.7, S. 2/2003, s.2-4.
- OKUR, Zeki**, İş Hukukunda Gece Çalışması, Prof. Dr. Ali Güzel'e Armağan, İstanbul 2010, C.1, s.511-569.
- OLGAÇ, Cüneyt**, Tüm Yönleriyle tarım Sektöründe Sosyal Güvenlik Uygulamaları, Türkiye Ziraat Odaları Birliği Eğitim Yayın ve Yayınlar Dairesi Başkanlığı, Yayın No.283, Ankara 2014.
- OLIVIER, M. P.**, Social Security Law:General Principles, United Kingdom 1999.
- ORAL, A. İlhan**, Türk Sosyal Sigortalar Hukukunda Geçici Sosyal Gelirler, Teori ve Uygulama, Nisan Kitabevi, Eskişehir 2020.
- ORHAN, Sadettin**, "Sosyal Güvenlikte Norm Ve Standart Birliği Sağlandı mı?", İş ve Hayat Dergisi, C.3, S.2, 2016, s.155-185.
- OVACILLI, Sakine/PEKİNER, Tolga**, Avrupa Birliği'nde İş Sağlığı ve Güvenliği (Editör **AYDIN, Fazıl**), Ankara 2014.
- ÖNSAL, Naci**, Endüstri İlişkileri Notları, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Yayını, Ankara 2010.
- ÖREN, Kenan/GÖÇMEN, Murat**, "6111 Sayılı Torba Yasanın Getirdiği Reform ve Değişikliklerin Çalışma Hayatına Yansımaları (Kısmî Bir Analiz)", Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C.12, S.1/2011.
- ÖZ, Cihan Selek/PERİ, Dilek**, Türkiye ve Avrupa Birliği'nde Kadın İstihdamı: Refah Rejimleri Bağlamında Bir Karşılaştırma, Çalışma İlişkileri Dergisi, Temmuz 2019, C.10, S.2, s.1-26.
- ÖZCAN, Celal**, "SGK, Tarım Bağ-Kur tevkifat uygulamasını 18 yıl önce çıkarılmış tebliğe", Dünya Gazetesi, 27.04.2012 (Tevkifat).
- ÖZCAN, Celal**, "İş Kazası ve Meslek Hastalığı Bildirimlerinde Yapılan Değişiklik", Dünya Gazetesi, 25 Ocak 2013 (İş Kazası).
- ÖZCAN, Durmuş/ÖZCAN, Gamze**, İş Davaları, Güncellenmiş 4. B., Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- ÖZCAN, Mehmet/TEZCAN, Ercüment/YONAR, Özlem**, Avrupa Birliği'nin Kurumsal Yapısı ve Karar Alma Süreçleri, Avrupa Birliği Ortak Politikalar ve Türkiye (Editörler **KAR, Muhsin/ARIKAN, Harun**), İstanbul 2003.

- ÖZDAMAR**, Murat, “5510 Sayılı Kanunda Düzenlenen Sigorta Borçlanmaları”, İş ve Hayat Dergisi, C.1, S.1, Y.2015, s.219-230.
- ÖZDAMAR**, Murat/**KÖK**, Halil Ufuk, “4/B Kapsamındaki Sigortalılığın (Bağ-Kur) Tespiti Davası”, Mali Çözüm Dergisi, Temmuz-Ağustos 2013, s.251-262.
- ÖZDEMİR**, Cumhur Sinan, “Dünya Kadınlar Gününe Özel İş Kanununa Göre Kadın İşçilerin Hakları”, Toprak İşveren Dergisi, 2015, S.105, s.12-21 (Kadın İşçi).
- ÖZDEMİR**, Cumhur Sinan, “6111 sayılı (Torba) Kanun ile Çalışma Mevzuatında Getirilen Değişiklikler, -2- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ile Genel Sağlık Sigortasında Yapılan Değişiklikler”, Toprak İşveren Dergisi, Haziran 2009, S.90, s.4-11 (Torba Kanun).
- ÖZDEMİR**, Halil, “Yargı Kararları Işığında 5510 Sayılı Yasa’nın 56/Son Maddesi Boşandığı Eşiyle Birlikte Yaşayanın Gelir ve Ayılığının Kesilmesi İncelemesi”, Sicil İş Hukuku Dergisi, S.29, Y.2013, s.192-206.
- ÖZDEMİR**, Hayrunnisa, “Aile Hekimlerinin Hukuki Statüsü ve Rücu Davası”, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.XIX, S.1-2 (2015), s.131-179.
- ÖZDEMİR**, Süleyman, “Türkiye’de “Zorunlu Çalışma” Uygulamaları, Sosyal Siyaset Konferansları”, C.XXXXII, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Yayınları, 1996, s. 181–213 (Zorunlu Çalışma).
- ÖZDEMİR**, Süleyman, “Refah Devletlerinde Sosyal Harcamaların Analizi”, Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, 2005, S.50, s.153-204 (Refah Devleti).
- ÖZEN**, Serap/**ÖZBEK**, Çağlar, “Çalışma Yaşamında Yaşlılık: Yaşlı Çalışanlar ve İnsan Kaynakları Uygulamaları”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2017/2, s.547-572 Çalışma ve Toplum Dergisi, 2017/2, s.547-572.
- ÖZER**, Hatice Duygu, “188 sayılı İlo Balıkçılık İstihdam Sözleşmesi Işığında İş Hukukunda Balıkçılık”, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXIV, Y. 2020, S.3, s.67-106. (Balıkçılık)
- ÖZER**, Hatice Duygu, “Erken Yaşlananlar”ın Emekliliği Üzerine Bir Değerlendirme”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2021/3, s.1781-1812. (Erken Yaşlananlar)
- ÖZER**, Hatice Duygu, Esnaf Ahilik Sandığı’nın Refahiyede Uygulanabilirliği Üzerine Bir Değerlendirme, Refahiye Araştırmaları Sempozyumu Tam Metin Bildiri Kitabı 2019, s.243-256.
- ÖZKAN**, Zeynep Aslı, “Hekim Raporlarının Türleri Ve Düzenlenmesi”, Yaşar Hukuk Dergisi C. 3 S. 1 Ocak 2021, s.4-54.

- ÖZKARACA**, Ercüment, Sosyal Sigorta Primlerinde Zamanaşımı, Beta Yayınevi, İstanbul 2020.
- ÖZKARACA**, Ercüment, “Sosyal Güvenlik Kurumu Tarafından Fazla Veya Yersiz Yapılan Ödemelerin Geri Alınması”, Legal İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, C.10, S.38, 2013, s.151-180.
- ÖZMEN**, Tolga, “5510 Sayılı Kanunun 56’ncı Maddesinin İkinci Fıkrasına Yönelik Bir İnceleme: Boşandığı Eşiyle Eylemli Olarak Birlikte Yaşadığı Saptanan Hak Sahibi Eş ve Çocuklara Tahsis Yapılmaması, Bu Kişilere Bağlanmış Olan Gelir ve Aylıkların Kesilip Yersiz Ödenen Tutarların Geri Alınması”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Haziran 2012, s.99-112.
- ÖZVERİ**, Murat, “İşçi Sağlığı İş Güvenliği ve İş Cinayetleri”, Birleşik Metal İş Yayınları, İstanbul 2015 (İş Güvenliği).
- ÖZVERİ**, Murat, “Türkiye’de Meslek Hastalıkları Alanında Yaşanan Hukuki Açmazlar”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2018/2, s.749-783 (Meslek Hastalıkları).
- ÖZVERİ**, Murat, “İş Mahkemeleri Kanunu ve Zorunlu Arabuluculuk Uygulamaları”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2020/2, s.917-938 (Zorunlu Arabuluculuk).
- ÖZYÜRÜR**, Şerafettin/**KOCAKAYA**, Özgür, “5510 sayılı Kanun’un 21/1. Maddesi Uyarınca İş Kazası ve Meslek Hastalığında Kaçınılmazlık İlkesi”, Sicil İş Hukuku Dergisi, S.41, Y.2019, s.62-87.
- PADILLA**, Arnold J., Occupational Health and Safety of Sgricultural Workers: ILO Conventions and Gaps, Malaysia 2013.
- PAJU**, Jaan, “Internal Coordination Of Social Security In Sweden”, European Journal of Social Security 2019, Vol. 21(2) 174–182.
- PEHLİVAN**, Metin, Türk Sosyal Güvenlik Hukuku’nda Kısa Vadeli Sigorta Kolları ve Sağlanan Yardımlar, Ankara 2020.
- PEREA**, Juan F., The Echoes of Slavery: Recognizing the Racist Origins of the Agricultural and Domestic Worker Exclusion from the National Labor Relations Act., Ohio 2011.
- PERKINS**, Clarence, “Old Age Pensions- French Act of 1910”, The American Political Science Review, Vol. 4, No. 4 (Nov., 1910), s.565-569.
- RICHARDS**, Raymond, Closing the Door to Destitution: The Shaping of the Social Security Acts of United States and New Zeland, USA 1994.
- RINTALA**, Marvin, Creating the Naitonal Health Service, London 2003.
- RODEMS**, Richard/**SHAEFER**, H. Luke, “Left Out Policy Diffusion and the Exclusion of Black Workers from Unemployment Insurance”, Volume 40, Issue 3, 2016, 385–404.

- RÜZGAR**, Orhan/**TAŞ**, Yunus, *İş Mahkemelerinin Görevi ve Yargılama Usulü*, Dora Yayınevi, Bursa 2018.
- QUADAGNO**, Jill S., *"Welfare Capitalism And The Social Security Act Of 1935"*, American Sociological Review, 1984, Vol. 49, October:632-647.
- QUATAERT**, Donald, *"Osmanlı İmparatorluğu'nda Tarımsal Gelişme"*, Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi, C.6, İletişim Yayınları, İstanbul 1985, s.1559-1560.
- SARAÇ**, Coşkun, *"İşsizlik Sigortası Edim Koşulları"*, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.13, S.1, 2011, s.1-26 (Basım Yılı: 2012) (İşsizlik Sigortası).
- SARAÇ**, Coşkun, *"İşyerinde Kalp Krizinden Ölüm ve İşverenin İş Kazasından Dolayı Sorumluluğu"*, Sicil İş Hukuku Dergisi, Y.7, S.26, Haziran 2012, s.125-130 (İş Kazası).
- SARICA**, Ahmet Oğuz, *"Türkiye'de Emeklilik Sistemlerinin Yaşlı ve Emekli Yoksulluğu Üzerine Etkisi"*, Sosyal Güvenlik Dergisi, C.9, S. 2, Y. 2019, s.477-498.
- SAVAŞ KUTSAL**, F. Burcu, *Türk Sosyal Sigortalar Hukukunun Temel İlkeleri*, Beta Yayınevi, İstanbul 2016.
- SAYARER**, Ayhan, *"Türkiye Tarım İşletmelerinde Sosyal Güvenlik Nasıl Olmalı-Nasıl Uygulanmalı?"*, Eskişehir Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C.I, S.2, 239-247, (1983).
- SEIXAS**, Peter, *"From "Social" to "Interpretive" Photographer"*, American Quarterly, Vol. 39, No. 3 (Autumn, 1987), 381-409.
- SELEK ÖZ**, Cihan/**BULUT**, Enver, *"Mevsimlik Tarım İşçilerinin Türk Hukuk Sistemi İçerisindeki Yeri"*, ÇSGB Çalışma Dünyası Dergisi, C.1, S.1, Temmuz-Eylül 2013, s.94-111, s.95.
- SENYEN KAPLAN**, E. Tuncay, *Bireysel İş Hukuku*, 9. B., Gazi Kitabevi, Ankara 2018 (İş Hukuku).
- SENYEN-KAPLAN**, E. Tuncay, *"İsviçre ve Türk H.'nda Kadın İşçinin Hamilelik ve Analık Durumundaki Ücret ve İzin Hakkı"*, Prof.Dr. Seyfullah Edis'e Armağan, İzmir 2000, s.709-722 (Analık).
- SERVAIS**, Jean-Michel, *International Standards on Social Security Lessons From The Past For A Better Implementation* (Manila, November 19-21 2014), Asian Conference on Globalization and Labor Administration: Cross-Border Labor Mobility, Social Security and Regional Integration, s.1-22.

- SİĞİN**, Aykut, “*Çalışma Hayatı ve Emeklilik Bağlamında Türkiye’de Yaşlılık*”, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Sayı 25/1, 2016, s.87-101.
- SINGH**, B.D., Industrial Relations Emerging Paradigms, New Delhi 2008.
- SÖZER**, Ali Nazım, Sosyal Sigorta İlişkisi, İzmir, 1991 (Sigorta İlişkisi).
- SÖZER**, Ali Nazım, İşçi, Bağımsız Çalışan ve Kamu Görevlileri Bakımından Türk Sosyal Sigortalar Hukuku, 5. B., Beta Yayınevi, İstanbul 2021 (Sosyal Sigortalar).
- SÖZER**, Ali Nazım, “*Arafta Sigortalılık: Maluliyet Aylığının Başlangıç Tarihi Üzerine*”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Şeref ERTAŞ’a Armağan, C. 19, Özel Sayı-2017, s. 1849-1866 (Arafta Sigortalılık).
- SÖZER**, Ali Nazım, “*Genel Sağlık Sigortası Edimlerinden Yararlanmada Prim Koşulu*”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Mart 2009, s.159-173 (Prim Koşulu).
- SÖZER**, Ali Nazım, Türk Genel Sağlık Sigortası, Beta Yayınevi, 3. B., İstanbul 2020 (Sağlık).
- SÖZER**, Ali Nazım, “*Yurt Dışında Çalışan Türk Vatandaşlarının Türkiye’de Emeklilik Hakları; F. Almanya Örneğinde Bir Değerlendirme*”, Legal İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, C.17, S.67, 2020, s.1087-1120 (Hizmet Borçlanması).
- SÖZER**, Ali Nazım, Türk Sosyal Tazmin Hukuku (Gazi ve Şehit Mevzuatı), Beta Yayınevi, İstanbul 2020.
- SÖZER**, Ali Nazım/**SARAÇ**, Coşkun, “*Sosyal Sigorta İlişkisinde Çokluk: Sigortalılık Hallerinin, Tiplerinin ve Sürelerinin Birleşmesi*”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Aralık 2008, s.152-159.
- STEWART**, John/**GROVER**, Chris, The Work Connection, The Role of Social Security in British Economic Regulation, Newyork 2002.
- SÜMER**, Haluk Hadi, İş Hukuku, 25. B., Seçkin Yayınevi, Ankara 2020 (İş Hukuku).
- SÜMER**, Haluk Hadi, İş Sağlığı ve Güvenliği Hukuku, Seçkin Yayınevi, Ankara 2018 (İş Sağlığı).
- SÜMER**, Haluk Hadi, İş Hukuku Uygulamaları, Seçkin Yayınevi, Ankara 2020 (Uygulamalar).
- SÜMER**, Haluk Hadi, Sosyal Güvenlik Hukuku, Seçkin Yayınevi, Ankara 2020 (Sosyal Güvenlik).
- SÜZEK**, Sarper, İş Hukuku, 20. B., Beta Yayınevi, İstanbul 2020.

- ŞAKAR, Müjdat, Sosyal Sigortalar Uygulaması, 12. B., Beta Yayınevi, İstanbul 2017 (Sosyal Sigortalar).
- ŞAKAR, Müjdat, İş Hukuku Uygulaması, 11. B., Beta Yayınevi, İstanbul 2016. (İş Hukuku)
- ŞAKAR, Müjdat, “Üç De Yetmez Beş Tane” Demeden Önce Ailevi Yükler Sigortasını Kurmak Gerekir!”, Sicil İş Hukuku Dergisi, S.30, 2013, s.103-108 (Aile Sigortası).
- ŞAKAR, Müjdat, “Özel Sektörde Süreksiz Tarım İşlerinde Sigortasız Çalışabilen İşçilerin Neden Olduğu Sıkıntılar: Bir Örnek Olay!”, Sicil İş Hukuku Dergisi, 2016, S.35, s.43-50 (Tarım İşleri) .
- ŞAKAR, Müjdat, “Kadının Sosyal Güvenliği Yok!”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Eylül 2012, s.179-188 (Sosyal Güvenlik).
- ŞAKAR, Müjdat, “İşçinin “Malulen” Emekliliği!”, İstanbul Hukuk Fakültesi Mecmuası, 2016, C.74, Prof. Dr. Fevzi Şahlanan’a Armağan Sayısı, s.1247-1250 (Malulen Emeklilik).
- ŞAKAR, Müjdat, “SGK Bizi Gözetliyor!”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Mart 2009, s.174-180.
- ŞAKAR, Müjdat, “4/b’liliğe Veda! (Ya Da İsteyene Hem 4/a Hem 4/b!...)”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Mart 2011, s.215-220.
- ŞENEL, Dilek/KUMAŞ, Handan, “Kendi Hesabına Çalışanların Kayıt Dışı İstihdama Bakışı”, Sosyal Güvenlik Dergisi, Aralık 2019, C.9, S.2, s.361-388.
- ŞENTÜRK, Ferhat, “Bazı Ülkelerde Aile Sigortası Uygulamalarının İncelenmesi ve Türkiye’deki Aile Yardımları İle Karşılaştırılması”, Sosyal Güvence Dergisi, 2016, S.9, s.102-139.
- TALAS, Cahit, “Sosyal Güvenlik Meselemiz”, Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, S.7, 1955, s.84-99.
- TARHAN, Sedat, Bağ-Kur’un Bünyesi ve Gelişmesi, Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, S.26, 1974, s.67-104.
- TAŞÇI, Faruk, “Avrupa Birliği Sosyal Güvenlik Sistemi ve Türkiye: Harcamalar Üzerinden Karşılaştırma”, Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C.13, S.1/2013, s.59-101.
- TAŞKENT, Savaş/KURT, Dilek, “Uluslararası Düzenlemeler Çerçevesinde Türk İş Mevzuatında Kadın İşçinin Korunması”, Çalışma ve Toplum, 2014, s.29-50.
- TAŞKESEN, Mustafa Özcan, “Osmanlı Döneminde Sosyal Refah Sistemi Olarak Vakıflar”, İş ve Hayat Dergisi, S.5, Y.2017, s.57-66.
- TEMİR, Münevver, Türk İş ve Sosyal Güvenlik Hukukunda Tarımda Çalışanlar, Yetkin Yayınevi, Ankara 2020.

- TEMİZ**, Hasan Ejder, “*Dünyada Kronik Yoksulluk ve Önleme Stratejileri*”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2008/2, s.61-100, s.81-82.
- TEZCAN**, Ercüment, Avrupa Birliği Hukukunda Birey, İletişim Yayıncılık, İstanbul, 2002.
- TEZEL**, Ali, “*İsteğe bağlılara Yargıtay müjdesi*”, Habertürk Gazetesi, 11 Haziran 2012.
- TEZEL**, Ali, “*Tarım işçisi 3 ay 30 liraya çalışır ama yıl boyu 265 lira prim öder*”, Habertürk Gazetesi, 03 Kasım 2014.
- TEZEL**, Şevket, “*Ek-5 Tarım Sigortalığında Özellikli Yeni Durumlar*”, <https://alitez.com.tr/ek-5-tarim-sigortaliliginda-ozellikli-yeni-durumlar-9132/>, (15.05.2020).
- TEZEL**, Şevket, “*Tarım SSK Sigortalıları da Artık Doğum Borçlanması Yapabilir*”, <https://alitez.com.tr/tarim-ssk-sigortalilari-da-artik-dogum-borclanmasi-yapabilir-8048/>, (15.06.2021).
- THEUVSEN**, Ludwig, Risks and Risk Management in Agriculture, Scientific Journal, Warsaw University of Life Sciences, Vol. 13(28), Number 4, Pages 162-174, December 2013.
- THE WORLD BANK AGRICULTURE AND RURAL DEVELOPMENT DEPARTMENT**, Managing Agricultural Production Risk Innovations in Developing Countries, Washington 2005.
- TITTI**, Mattsson/**ELIN**, Osbeck, Devolution and Decentralisation in Social Security The Situation in Sweden, Stockholm 2019.
- TOKER**, Murat, “*İşsizlik Sigortası*”, Sayıştay Dergisi, S.46-47, s.83-109.
- TOPALOĞLU**, Sıddık/**ÇINKİ**, Faruk, İş Kazası ve Meslek Hastalığı Hakları Yararımlar Yükümlülükler Tazminat ve Ceza Sorumlulukları, Ankara 2014.
- TORUN KAYABAŞI**, “*Ehlinaz, Tarımsal Yayımlar’da Hedef Kitle ve Tarımsal Yayımcının Özellikleri*”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2020/3, s.1365-1386.
- TUAÇ**, Pelin, “*Analık Hâlinde İş ve Sosyal Güvenlik Hukukundan Doğan Haklar - 6663 Sayılı Kanun ile Getirilen Yenilikler*”, Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C.32, S.1, 2017, s.201-241, s.205.
- TULUKÇU**, N. Binnur, İş Hukukunda Dinlenme Hakkı, Adalet Yayınevi, Ankara 2012.
- TULUKÇU**, N. Binnur, İş Mahkemeleri Kanunu ve Arabuluculuk Hükümlerine Göre İş Güvencesi, İşe İade, Seçkin Yayınevi, Ankara 2017.
- TUNCA**, Merda Elvan, “*İşçi Statüsüne Sahip Olmamakla Birlikte 5510 Sayılı Kanunda Kısmî Sigortalı Sayılan Kişiler*”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2020, C.28, S.2, s.777-818.
- TUNCAY**, A. Can, Sosyal Güvenlik Hukuku, Beta Yayınevi, 6. B., İstanbul 1994 (Sosyal Güvenlik 1994).

- TUNCAY, A. Can**, Sosyal Güvenlik Hukuku, Beta Yayınevi, 9. B., İstanbul 2000 (Sosyal Güvenlik 2000).
- TUNCAY, A. Can**, “*Geciken Yaşlılık ve Zorunlu Emeklilik Üzerine*”, Sosyal Güvenlik Dergisi, 2012, S.2, s.84-102 (Yaşlılık).
- TUNCAY, A. Can**, “*ILO ve AB Normları Işığında İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Tasarısı Taslağının Değerlendirilmesi*”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Aralık 2008, s.47-67 (İş Sağlığı).
- TUNCAY, A. Can/EKMEKÇİ, Ömer**, Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri, 20. Bası, Beta Yayınevi, İstanbul 2019.
- TUNÇAY, Süleyman**, “*İsteğe Bağlı Sigortalılık İle Zorunlu Sigortalılığın Çakışmasında Özellikli Durumlar*”, Mali Çözüm Dergisi, Ocak-Şubat 2011, s.289-296.
- TUNÇCAN, Nilgün**, “*Çocuk İşçiliği: Nedenleri, Boyutları ve Küreselleşen Dünya-daki Konumu*”, Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, S.43-44, s.243-259.
- TUNÇOMAĞ, Kenan/CENTEL, Tankut**, İş Hukukunun Esasları, 9. B., Beta Yayınevi, İstanbul 2018.
- TURAN, Ercan**, “*5510 Sayılı Yasa’nın 56/son Maddesindeki Düzenlemenin, Anayasal Eşitlik ve Özel Yaşama Saygı İlkeleri Yönünden Değerlendirilmesi*”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Eylül 2010, s.125-133.
- TÜTÜNCÜBAŞI, Uğur**, “*Türk Vatandaşlığından Çıkma ve 6304 Sayılı Kanun Kapsamında Türk Vatandaşlığından Çıkanların Hakları (Yeni “Mavi Kart” Uygulaması)*”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2011, C.13, s.153-194.
- UĞUR, Suat**, Türkiye’de İşsizlik Sigortasının Gelişimi, Yönetim Bilimleri Dergisi, C.9, S.2, 2011, s.95-114.
- UŞAN, M. Fatih**, “*Yargıtay Kararları Işığında İş Kanunu Açısından Tarım İşleri (4773 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikler de Dikkate Alınarak)*”, Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C.7, S.2, 2003, Prof. Dr. Kamil Turan’a Armağan, Ankara 2003, s.511-534 (Tarım İşleri).
- UŞAN, M. Fatih**, Türk Sosyal Güvenlik Hukukunun Temel Esasları, Seçkin Yayınevi, Ankara 2009 (Sosyal Güvenlik).
- UŞAN, M. Fatih**, “*Kanun Yapmak Bu Kadar Kolay mı, Yahut Bu Kadar Zor mu? (5510 Sayılı Kanun Uygulaması Çerçevesinde Bir Tesbit)*”, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S.1, 2016, s.209-228 (Tespit).
- UŞAN, M. Fatih/ERDOĞAN, Canan**, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku, Seçkin Yayınevi, Ankara 2020.
- ÜÇİŞİK, Fehim**, Sosyal Güvenlik Hukuku, Ötüken Yayınevi, İstanbul 2015.

- ÜNLÜTÜRK ULUTAŞ**, Çağla/**ULUTAŞ**, Tevfik Barbaros, *“Türkiye’nin Çocuk İşçiliği Politikası: Kamu Politikası Süreç Analizi”*, Çalışma ve Toplum Dergisi, Çalışma ve Toplum, 2019/4, s.2565-2584.
- ÜVEDİ**, Erdoğan, *“Sürekli İş Göremezlik Geliri Sigortalı Olmaya Engel Mi?”*, <https://www.sgkrehberi.com/haber/1418/surekli-is-goremezlik-geliri-sigortalı-olmaya-engel-mi.html>, (20.05.2021).
- WHO**, Active Ageing A Policy Framework, Madrid Spain 2002.
- WHO**, *“Occupational Health”*, <https://www.who.int/health-topics/occupational-health>, (15.05.2020).
- WIATROWSKI**, William J., Social Security in the United States and Chile, Compensation and Working Conditions Fall 1998, s.12-17.
- YANTUR**, Pelin, *“Kalkınma Planları ve Yasal Çerçeve Kapsamında Kadın İşgücü: Türkiye Örneği”*, Lectio Socialis, January 2019, Volume 3, Issue 1, s.9-20.
- YARDIMCIOĞLU**, Didem, Türk İş ve Sosyal Güvenlik Hukukunda Mevsimlik İş Sözleşmesi, Oniki Levha Yayınevi, 1. B., İstanbul 2020.
- YAŞAR**, Samet, *“İşçi Sigortaları Kurumunun Kuruluşu”*, Sosyal Güvenlik Dergisi, C.7, S.2, Aralık 2017, s.211-238.
- YAZAN**, Ömer, *“19.yy. Sonlarında Osmanlı Tarım İşletmelerinde Yönetim ve Muhasebe Uygulamaları: “Çiftlik İdaresi” Örneği”*, Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi Eylül 2018 Özel Sayı, s.280-332.
- YAZGAN**, Turan, İktisatçılar İçin Sosyal Güvenlik Ders Notları, İstanbul 1992.
- YAZICI**, Erdinç, Osmanlı’dan Günümüze Türk İşçi Hareketi, 8. B., Binyıl Yayınevi, Ankara 2014.
- YEDEK**, Şahin/**SERTEL**, Savaş, Toprak Reformu ve Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu Uygulamalarının Türk Tarımına Etkisi, Türkiye’de Tarım Politikaları ve Ülke Ekonomisine Katkıları Uluslararası Sempozyumu Bildirileri, Şanlıurfa 2018, s.215-229.
- YELEKÇİ**, Memduh, Notlu-İzahlı-İçtihatlı, Sosyal Sigortalar Kanunu, 7. B., Gaye Matbaacılık, Ankara 1987.
- YELMEN**, Yunus, *“5510 Sayılı Kanuna Göre 4 (a) 4 (b) ve 4 (c) Sigortalılarının Malullük Hali İle Malullük Sigortasından Sağlanan Yardımlar”*, Çözüm Dergisi, Mart-Nisan 2011, s.2249-258 (Malullük Hali).
- YELMEN**, Yusuf, *“Sosyal Güvenlik Sisteminde Sigortalılık Süresi Prim Ödeme Gün Sayısı Ve Yaş Unsurunun Önemi”*, Mali Çözüm Dergisi, Temmuz-Ağustos 2010, s.253-266, s.253 (Sigortalılık Süresi).

- YENER**, Mehmet Zahid, “İş Kazası ve Meslek Hastalıklarının Sulh Sözleşmesi ve İbra Sözleşmesi ile Çözülmesi”, *Adalet Dergisi*, Y.2020, S.64, s.531-564.
- YENİHAN**, Bora, “Bir Sosyal Politika Aracı Olarak Sosyal Güvenlik: Dünya’da ve Türkiye’de Gelişimi Üzerine Bir İnceleme”, *Yönetim Bilimleri Dergisi*, C.15, S.30, 2017, s.177-196.
- YESHANEW**, Sisay, *Assessment of International Labour Standarts That Apply to Rural Employment, An Overview For The Work of FAO Relating To Labour Protection In Agriculture, Forestry and Fisheries*, FAO Legal Papers No.100, Rome 2016.
- YETİK**, Murat/**ERKAN**, Duygu, “Türk Sosyal Güvenlik Hukukunda Yaşlılık Sigortası Açısından Sürekli Bakıma Muhtaç Derecede Sürekli Bakıma Muhtaç Çocuğu Olan Sigortalılar”, *Legal İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi*, C.14, S.53, 2017, s.221-238.
- YILDIRIM**, Ali Ekber, “Tarım ve Mera Alanları Daralırken, Çiftçi Sayısı Azalıyor”, <https://www.tarimdunyasi.net/>, (25.04.2021).
- YILDIRIM**, Kadir, Osmanlı Çalışma Hayatında İşçi Örgütlenmesi ve İşçi Hareketlerinin Gelişimi (1870-1922), Doktora Tezi, İstanbul 2011, s.59-60.
- YILDIZ**, Gaye Burcu, “Mevsimlik İş Sözleşmesi”, *Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi*, S.25, 2010, s.43-58 (Mevsimlik İş).
- YILDIZ**, Gaye Burcu, “İşverenin İş Kazasından Doğan Sorumluluğu”, *Toprak İşveren Dergisi*, Haziran 2020, S.86, s.8-16 (İş Kazası).
- YILMAZ**, Halil/**KALEMCİ**, Mahmut, Yargıtay’ın Sosyal Güvenlik Hukukuna İlişkin Emsal Kararları, Ankara 2014.
- YİĞİT**, Yusuf, “Türkiye’de İşsizlik Sigortası’nın Uygulama Alanı ve Sigorta Yardımlarına Hak Kazanmanın Koşulları”, *Çalışma ve Toplum Dergisi*, 2005/2, s.75-102.
- YORGUN**, Sayım, “Konu hakkında bkz. 5510 Sayılı Kanun, Anayasa Mahkemesi’nin İptal Kararı ve Çatırdayan Norm ve Standart Birliği”, *TİSK Akademi*, 2007/II, s.126-145.
- YORULMAZ**, Çiğdem, “Ölüm Sigortası”, *Ankara Barosu Dergisi*, Y.68, S.2010/3, s.289-309.
- YURTLU**, Yeşim Benal/**DEMİRYÜREK**, Kürşat/**BOZOĞLU**, Mehmet/**CEYHAN**, Vedat, “Çiftçilerin Tarım Makineleri Kullanımına İlişkin Risk Algıları”, *Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, S.49(1), İzmir, s.93-101.
- YÜCEL BODUR**, Mehtap, *Türk İş ve Sosyal Güvenlik Hukukunda Mevsimlik İş*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2021 (Mevsimlik İş).

- YÜCEL BODUR**, Mehtap, Türk ve Avrupa Birliği Sosyal Güvenlik Hukukunda Ölüm Sigortası, Seçkin Yayınevi, Ankara 2021 (Ölüm Sigortası) .
- YÜCEL**, Recep/**ÖMERCİOĞLU**, Abdullah, “İş ve Borçlar Hukuku Temelinde, Tarım Çalışanları ile İnsan Kaynakları Yönetimine İlişkin Kavramsal Bir Çalışma”, 2016/1 Ankara Barosu Dergisi, s.245-272.
- YÜKSEL**, Büşra, “Çalışma İlişkilerine Yönelik İlk Düzenleme: Dilaver Paşa Nizamnamesi ve Çalışma Hayatına Etkileri”, C.3, S.6, İş ve Hayat Dergisi, C.3, S.6, 2017, s.155-178.
- YÜKSEL**, Faruk, “Hastalık ve Analık Geçici İş Göremezliklerinde Sigortalılık Niteliği Ne Zaman Yitirilir?”, Sicil İş Hukuku Dergisi, S.30, Y.2013, s.147-151 (İş Göremezlik) .
- YÜKSEL**, Faruk, “Kısmi Süreli Çalışanların Sigorta Bildirimlerini 30 Güne Tamamlama Yolları”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Aralık 2012, s.223-226 (Kısmi Süreli).
- YÜKSEL**, Hasan, Sosyal Güvenlik Kanunu, Ekin Yayınevi, Bursa 2016 (Sosyal Güvenlik).
- YÜKSEL**, Hasan, “İşsizlik Sigortasının A,B, C’si”, Farklı Yönleriyle Sosyal Güvenlik (Editör **MİL**, Halil İbrahim), Gazi Kitabevi, Ankara 2016, s.81-107 (İşsizlik).
- YÜREKLİ**, Sabahattin, “Deniz İş Kanunu’nun Yer İtibarıyla Kapsamı”, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.IX, S.1-2, s.613-631, 2005 (Deniz İş Kanunu).
- YÜREKLİ**, Sabahattin, “Sosyal Güvenlik Hukukunda Özel Bir Durum: Muristen Bağlanan Aylık Mirasın Reddi Halinde Kesilir Mi? (Mirasın reddinin destekten yoksun kalma ve manevi tazminat hakkına olan etkisi)”, Sicil İş Hukuku Dergisi, S.20, Y.2010, s.145-152, s.145 (Mirasın Reddi).

Prof. Dr. Dr. h.c. Hakan HAKERİ

Özyeğin Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Dr. Öğretim Üyesi Derya TEKİN

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Tartışmalı Sorularla

TÜRK CEZA HUKUKU

ÖZEL HÜKÜMLER

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Tartışmalı Sorularla Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler

Hakan Hakeri - Derya Tekin

Hukuk Yayınları Dizisi – 2954

Birinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 42 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 47771

Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

- Akbulut**, Berrin (2020), "Kasten Öldürme Suçunun Nitelikli Halleri (TCK m. 82)", *Adalet Dergisi*, 65: 99-165.
- Akyürek**, Güçlü (2018), "Özel Hayatın Gizliliğini İhlal", *Özel Ceza Hukuku Cilt III: Hürriyete, Şerefe, Özel Hayata, Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar (TCK m. 106-140)*, Köksal Bayraktar/Serap Keskin Kiziroğlu/Alı Kemal Yılmaz/Hamide Zafer/Eylem Aksoy Retornaz/Güçlü Akyürek/Alı Hakan Evik/Hasan Sınar/Sinan Altunç/Asuman Aytekin İnceoğlu/Barış Erman/Fulya Eroğlu Erman, İstanbul: On İki Levha.
- Antalya**, O. Gökhan (2019), "Zilyetlik", *Marmara Hukuk Yorumu Eşya Hukuku Cilt IV/1*, Ed. O. Gökhan Antalya, Ankara: Seçkin.
- Artuk**, M. Emin, **Gökçen**, Ahmet, **Alşahin**, M. Emin & **Çakır**, Kerim (2019), *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Ankara: Adalet.
- Artuk**, M. Emin, **Gökçen**, Ahmet, **Alşahin**, M. Emin & **Çakır**, Kerim (2020), *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Ankara: Adalet.
- Artuk**, M. Emin, **Gökçen**, Ahmet, **Alşahin**, M. Emin & **Çakır**, Kerim (2020), *Gerekçeli Ceza Kanunları*, Ankara: Adalet.
- Artuk**, M. Emin & **Alşahin**, M. Emin (2012), "Yardım veya Bildirim Yükümlülüğünün Yerine Getirilmemesi Suçu (TCK m 98)", *MÜHFAD*, 18(1): 3-38.
- Artuk**, M. Emin & **Yenidünya**, A. Caner (2011), "Ötanazi", *Hukuk ve Etik Boyutuyla Ötanazi*, Derleyen: Prof. Dr. Nur Centel, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- Avcı**, Mustafa & **Yerdelen**, Erdal (2015), "Karar İncelemesi – Garantörsel İhmali Suçta İhmali ve İcrai Davranış Ayırımı", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 19(1): 163-190.
- Baş**, Eylem (2016), "Türk Ceza Hukukunda Cinsel Taciz Suçu", *AÜHFED*, 65(4): 1135-1215.
- Başbüyük**, İsa (2017), "İletişim Sırasında Elde Edilen Gizli Ses Kayıtlarının Ceza Muhakemesinde Delil Olarak Kabul Edilebilirliği Sorunu", *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 19(1): 161-204.

- Centel**, Nur & **Zafer**, Hamide (2020), “Cinsel Saldırı Suçu (TCK m. 102)”, *Prof. Dr. Mehmet Emin Artuk’a Armağan*, Ed. Mahmut Koca, Ankara: Seçkin.
- Centel**, Nur, **Zafer**, Hamide & **Çakmut**, Özlem (2017), *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar*, Cilt: 1, Beta: Ankara.
- Dülger**, Murat Volkan (2021), *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, İstanbul: Hukuk Akademisi.
- Ekici Şahin**, Meral (2015), “İştirak Halinde İşlenen Suçlarda Suça Etki Eden Nedenlerin Şeriklere Sirayeti”, *AÜHFD*, 64(3): 637-686.
- Ersoy**, Uğur (2018), “İntihara Yönlendirme Suçu”, *TBB*, 31(136): 75-140.
- Gökcan**, Hasan Tahsin & **Artuç**, Mustafa (2021), *Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu Şerhi* (2. Cilt, M. 45-85), Ankara: Adalet.
- Gökcan**, Hasan Tahsin & **Artuç**, Mustafa (2021), *Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu Şerhi* (3. Cilt, M. 86-140), Ankara: Adalet.
- Gökcan**, Hasan Tahsin & **Artuç**, Mustafa (2021), *Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu Şerhi* (4. Cilt, M. 141-196), Ankara: Adalet.
- Gökcan**, Hasan Tahsin & **Artuç**, Mustafa (2021), *Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu Şerhi* (5. Cilt, M. 197-254), Ankara: Adalet.
- Gökcan**, Hasan Tahsin & **Artuç**, Mustafa (2021), *Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu Şerhi* (6. Cilt, M. 255-345), Ankara: Adalet.
- Gökçen**, Ahmet (2018), *Belgede Sahtecilik Suçları* (m. 204-212), Ankara: Adalet.
- Göktürk**, Neslihan (2016), “Suçun Yasal Tanımında Yer Alan “Hukuka Aykırılık” İfadesinin İcra Ettiği Fonksiyon”, *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 7(1): 407-450.
- Göktürk**, Neslihan (2016), “Kişiler Arasındaki Konuşmaların Dinlenmesi ve Kayda Alınması Suçu (TCK m. 133)”, *TAAD*, 7(24): 149-198.
- Hafizoğulları**, Zeki & **Özen**, Muharrem (2008), “Hırsızlık”, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 12(1): 773-796.
- Hakeri**, Hakan (2003), *Ceza Hukukunda İhmal Kavramı ve İhmali Suçların Çeşitleri*, Ankara: Seçkin.
- Hakeri**, Hakan (2007), *Kasten Öldürme Suçları* (TCK 81–82–83), Ankara: Seçkin.

- Hakeri, Hakan** (2021), *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Ankara: Adalet.
- Hakeri, Hakan** (2021), *Tıp Ceza Hukuku*, Ankara: Seçkin.
- Keskin Kızıroğlu, Serap** (2013), “Türk Ceza Hukukunda Çocuk Düşürtme, Düşürme Ve Kısırlaştırma Suçları”, *MÜHFHAD Armağan Özel Sayısı*, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, 19(2): 165-190.
- Keskin Kızıroğlu, Serap** (2018), “Kişiyi Özgürlüğünden Yoksun Kılma”, *Özel Ceza Hukuku Cilt III: Hürriyete, Şeref, Özel Hayata, Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar (TCK m. 106-140)*, Köksal Bayraktar/Serap Keskin Kızıroğlu/Ali Kemal Yılmaz/Hamide Zafer/Eylem Aksoy Retornaz/Güçlü Akyürek/Ali Hakan Evik/Hasan Sınar/Sinan Altunç/Asuman Aytekin İnceoğlu/Barış Erman/Fulya Eroğlu Erman, İstanbul: On İki Levha.
- Keskin Kızıroğlu, Serap**, (2018) “Konut dokunulmazlığının İhlali”, *Özel Ceza Hukuku Cilt III: Hürriyete, Şeref, Özel Hayata, Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar (TCK m. 106-140)*, Köksal Bayraktar/Serap Keskin Kızıroğlu/Ali Kemal Yılmaz/Hamide Zafer/Eylem Aksoy Retornaz/Güçlü Akyürek/Ali Hakan Evik/Hasan Sınar/Sinan Altunç/Asuman Aytekin İnceoğlu/Barış Erman/Fulya Eroğlu Erman, İstanbul: On İki Levha.
- Koca, Mahmut & Üzülmaz, İlhan** (2018), *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Ankara: Adalet.
- Koca, Mahmut & Üzülmaz, İlhan** (2019), “Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu (TCK m. 135)”, *D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN’a Armağan, 21(Özel Sayı): 69-93.
- Koca, Mahmut & Üzülmaz, İlhan** (2020), *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Ankara: Seçkin.
- Memiş Kartal, Pınar** (2014), *Türk Ceza Hukukunda Çocukların Cinsel İstismarı*, İstanbul: Der Yayınları.
- Memiş Kartal, Pınar** (2016), “Reşit Olmayanla Cinsel İlişki (TCK m. 104)”, *AÜHFD*, 65(4): 2083-2100.
- Memiş Kartal, Pınar** (2019), “Türk Ceza Kanununda Resmi Belgeyi Bozmak, Yok Etmek veya Gizlemek Suçu: TCK. m. 205”, *AÜHFD*, 68(3): 551-564.
- Otaç, Cengiz** (2008), “Türk Ceza Hukukunda Cenin Düşürtme ve Cenin Düşürme Suçları”, *Ceza Hukuku Dergisi*, 3(8): 29-56.

- Otaç**, Cengiz (2014), “Hukukta Değişim ve Süreklilik: Töre Saikiyle Öldürme Bağlamında Değerlendirme”, *HFSA* 26, Hazırlayanlar: Hayrettin Ökçesiz, Gülriz Uygur & Saim Üye, İstanbul: İstanbul Barosu Yayınları.
- Özbek**, Veli Özer, **Doğan**, Koray, **Bacaksız**, Pınar & **Tepe**, İlker (2018), *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Ankara: Seçkin.
- Özgenç**, İzzet (2018), *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Ankara: Seçkin.
- Özgenç**, İzzet (2020), “Cinsel Suçlar: Türk Ceza Kanununun Cinsel Suçlara İlişkin Düzenlemelerinin Dayandığı Felsefi Temel, Cinsel Suçlara İlişkin Kanun Hükümlerinin Uygulanmasından Kaynaklanan Sorunlar”, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 24(1): 257-283.
- Özkara**, Erdem (2020), “Ötanazi Temel Kavramlar ve Güncel Gelişmeler”, *Hukuk Öğrencileri ve Uygulayıcıları için Adli Tıp*, Ed. Erdem Özkara, Ankara: Seçkin.
- Özkara**, Erdem & **Gürbeden**, Burçin (2020), “Ölüm Sonrası Değişiklikler”, *Hukuk Öğrencileri ve Uygulayıcıları için Adli Tıp*, Ed. Erdem Özkara, Ankara: Seçkin.
- Öztürk**, Bahri & **Erdem**, Mustafa Ruhan (2019), *Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku*, Ankara: Seçkin.
- Polat**, Oğuz (2021), *Klinik Adli Tıp: Adli Tıp Uygulamaları*, Ankara: Seçkin.
- Sınar**, Hasan (2018), “Hakaret”, *Özel Ceza Hukuku Cilt III: Hürriyete, Şerefe, Özel Hayata, Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar (TCK m. 106-140)*, Köksal Bayraktar/Serap Keskin Kızıroğlu/Alı Kemal Yılmaz/Hamide Zaffer/Eylem Aksoy Retornaz/Güçlü Akyürek/Alı Hakan Evik/Hasan Sınar/Sinan Altunç/Asuman Aytekin İnceoğlu/Bariş Erman/Fulya Eroğlu Erman, İstanbul: On İki Levha.
- Taner**, Fahri Gökçen (2011), “Türk Ceza Hukukunda Şantaj Suçu”, *TBBT*, 92: 118-156.
- Taner**, Fahri Gökçen (2017), *Türk Ceza Hukukunda Cinsel Özgürlüğe Karşı Suçlar*, Ankara: Seçkin.
- Tekin**, Derya (2020), “Kişinin Tarafı Olduğu Haberleşmenin Gizliliğini İhlal Suçuna (TCK m.132/3) İlişkin Güncel Sorunlar”, *Ceza Hukuku Dergisi*, 15(43): 567-582.
- Tezcan**, Durmuş, **Erdem**, Mustafa Ruhan & **Önok**, Murat (2020), *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, Ankara: Seçkin.

- Tulay**, M. Emre (2020), "Türk Ceza Hukukunda İntihara Yönlendirme Suçu", *MÜHFHAD*, 26(2): 814-837.
- Tunç**, Kübra (2021), "Yargıtay Kararlarında Flört Girişiminin Cinsel Taciz Suçundan Ayrımı", *CHD*, 16(45): 175-194.
- Ünver**, Yener (2011), "Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin Cinsel Dokunulmazlığa Karşı. Suçlara İlişkin Bazı Kararlarının Değerlendirilmesi", *Yargıtay Kararları Çerçevesinde Ceza Hukuku Sempozyumu*, Türk Ceza Hukuku Derneği Yayınları.
- Ünver**, Yener (2019), *TCK'da Düzenlenen Adliye Karşı Suçlar: İftira, Suç Uydurma, Suç Üstlenme, Yalan Tanıklık ve Bilirkişilik İnfaz Kurumlarından Kaçma*, Ankara: Seçkin.
- Yenerer Çakmut**, Özlem (2007), "Türk Ceza Yasası'nda Terk Suçu (TCK m. 97)", *İÜHFM*, 65(2): 49-76.
- Yıldız**, Ali Kemal (2018), "Hırsızlık", *Özel Ceza Hukuku – Cilt IV: Malvarlığına Karşı Suçlar*, Köksal Bayraktar/Ali Kemal Yılmaz/Eylem Aksoy Retornaz/Güçlü Akyürek/Ali Hakan Evik/Zeynel T. Kangal/Pınar Memiş Kartal/Hasan Sınar/Vesile Sonay Evik/Sinan Altunç/Asuman Aytekin İnceoğlu/Gülşah Bostancı Bozbayındır/Barış Erman, İstanbul: On İki Levha.
- Yıldız**, Ali Kemal (2018), "Tehdit", *Özel Ceza Hukuku Cilt III: Hürriyete, Şeref, Özel Hayata, Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar (TCK m. 106-140)*, Köksal Bayraktar/Serap Keskin Kızıroğlu/Ali Kemal Yılmaz/Hamide Zafer/Eylem Aksoy Retornaz/Güçlü Akyürek/Ali Hakan Evik/Hasan Sınar/Sinan Altunç/Asuman Aytekin İnceoğlu/Barış Erman/Fulya Eroğlu Erman, İstanbul: On İki Levha.
- Yokuş Sevük**, Handan (2009), "Haberleşmenin Gizliliğini İhlal Suçu", *DÜHFD*, 12-13(16-17-18-19): 159-195.
- Yokuş Sevük**, Handan (2019), "Özel Belgede Sahtecilik Suçu (TCK m. 207)", *DÜHFD*, 24(41): 229-255.
- Yokuş Sevük**, Handan (2020), *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Ankara: Adalet.
- Zafer**, Hamide (2018), "Haberleşmenin Gizliliğini İhlal", *Özel Ceza Hukuku Cilt III: Hürriyete, Şeref, Özel Hayata, Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar (TCK m. 106-140)*, Köksal Bayraktar/Serap Keskin Kızıroğlu/Ali Kemal Yılmaz/Hamide Zafer/Eylem Aksoy Retornaz/Güçlü Akyürek/Ali Hakan Evik/Hasan Sınar/Sinan Altunç/Asuman Aytekin İnceoğlu/Barış Erman/Fulya Eroğlu Erman, İstanbul: On İki Levha.

Zafer, Hamide (2018), “Kişiler Arasındaki Konuşmaların Dinlenmesi ve Kayda Alınması”, *Özel Ceza Hukuku Cilt III: Hürriyete, Şeref, Özel Hayata, Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar (TCK m. 106-140)*, Köksal Bayraktar/Serap Keskin Kızıroğlu/Ali Kemal Yılmaz/Hamide Zafer/Eylem Aksoy Retornaz/Güçlü Akyürek/Ali Hakan Evik/Hasan Sınar/Sinan Altunç/Asuman Aytekin İnceoğlu/Barış Erman/Fulya Eroğlu Erman, İstanbul: On İki Levha.

Prof. Dr. Timuçin MUŞUL

İstanbul Üniversitesi - Hukuk Fakültesi
Medenî Usul ve İcra-İflâs Hukuku Anabilim Dalı,
E. Öğretim Üyesi

İcra ve İflâs Hukukunda;
TASARRUFUN İPTALİ
DAVALARI

Genişletilmiş ve Güncellenmiş

3. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İcra ve İflas Hukukunda; Tasarrufun İptali Davaları
Timuçin MUŞUL

Hukuk Yayınları Dizisi – 1668

Üçüncü Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 70 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.
Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB
Tel. 0312 395 8 500-501
www.ozdogandigital.com
Sertifika no. 17021

İcra ve İflâs Hukukunda;

TASARRUFUN İPTALİ DAVALARI

Literatür:

Adalet Bakanlığı, Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü: Hukukî ve Cezaî Mütalâalar, Ankara 1950; **AKŞENER, H.Ş.:** İcra ve İflâs Hukukunda Tasarrufun İptali Davaları, 2.Baskı, İstanbul 2007; **AKYAZAN, S.:** Türk Hukukunda İptal Davası (AD., 1963/3-4, s.235-248); **ALANGOYA/ YILDIRIM/DEREN-YILDIRIM:** Medenî Usul Hukuku Esasları, 7. Bası, İstanbul 2009, (Usul); **ALTAY, S.:** Türk İflâs Hukuku, Cilt: 1, İstanbul 2004 (İflâs); **ARSLAN, A.S.:** Tasarrufun İptali Davasından Sonra Açılan Menfi Tespit Davasında Bekletici Mesele Yapma Sorunu (Makale - Kazancı - Hukuk Eserleri Bilgi Bankası); **BELGESAY, M. R.:** İptal Davası-Hacze İştirak (İBD., 1943/9, s.573-575); **BELGESAY, M.R.:** İcra ve İflâs Hukuku, Konkordato-İflâs-İptal Davası, Tahliye, 1953; **BERKİN, N.:** İflâs Hukuku, 4. Bası, İstanbul 1972 (İflâs); **BERKİN, N.:** Alman İflâs Hukukunda İptal Davası (İHFM., 1955/1-4, s.143-166); **BERKİN, N.:** Die Paulianische Anfechtungsklage, Freiburg 1949; **BERZ, H.P.:** Der paulianische Rückerstattungsanspruch, Zürich 1960; **BİLGE, N.S.:** İptal Davaları Üzerine (ABD., 1945/12, s.6 vd); **BRAND, E.:** (çev. Aras F.A) İptal Davası (İsviçre Federal Mahkemesi İcra ve İflâs Dairesi İçtihatları), İstanbul-1946; **CİMCOZ, S.:** İcra-İflâs Hukukunda İptal Davasının İhtilâflı Eksik ve Aksayan Yönleri Üzerine Düşünceler (Günümüzde Yargı D., 1977/13, s.15-20); **DIEM, A.:** Die Voraussetzungen der Gläubigeranfechtung nach schweizerischen und deutschem Recht, Zürich 1987; **ECKHARDT, D.:** Die Anfechtungsklage wegen Gläubigeranfechtung, Bonn 1993; **EREN, F.:** Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, Cilt: II, Ankara 1986; **ERTEKİN, E. / KARATAŞ, İ.:** İcra ve İflâs Hukukunda İstihkak ve Tasarrufun İptali Davaları, Ankara 1995; **ERKUT, C.:** İptal Davasının Konusunu Oluşturma Bakımından İptal Davasının Kimliği, 1990; **ERDÖNMEZ, G.:** Nam-ı Müstear ve Tasarrufun İptali Davaları (Bankacılar - Türkiye Bankalar Birliği- Dergisi, Aralık 2006, Sayı: 59, s.84-105); **ESENER, T.:** Türk Hukusî Hukukunda Muvazaalı Muameleler, 1956; **GERHARDT, W.:** Die systematische Einordnung der Gläubigeranfechtung, Göttingen 1969; **GÜNAY, E.:** Öğreti Görüşü ve Yargıtay Kararları Eşliğinde Tasarrufun İptali Davası (Borçlu Muvazaası), 3. Baskı, Ankara 2014; **GÜNEREN, A.:** Tasarrufun İptali Davaları, Ankara 2008; **GÜRDOĞAN, B.:** İflâs Hukuku Dersleri,

Ankara 1966; **GÜRDOĞAN, B.:** İptal Davaları (İcra ve İflâs Kanunu Değişiklik Tasarısı Hakkında Seminere Sunulan Bildiri, 1963, s.157-168); **HATEMİ/SEROZAN/ARPACI:** Borçlar Hukuku, Özel Bölüm, İstanbul 1992; **JAUERNİĞ, O.:** Zivilprozessrecht, 27. Auflage, München 2002; **KARAKOÇ, Y.:** Kamu İcra Hukukunda Tasarrufun İptali Davası (Makale - Kazancı - Hukuk Eserleri Bilgi Bankası); **KARATAŞ, İ./ERTEKİN, E.:** Tasarrufun İptali Davaları, Ankara 1998; **KAZANCI, İ.T.:** Tasarrufun İptali Davalarında İspat, Ankara 2015; **KOSTAKOĞLU, C.:** Takip Hukukunda İptal Davaları (AD., 1989/6, s.7-33; YASA HD., 1989/8. s.1037-1060); **KOSTAKOĞLU, C.:** Kamu (Amme) Alacaklarının Tahsili Yönünden İptal Davaları (YASA HD., 1990/9, s.1229-1241); **KOSTAKOĞLU, C.:** 6183 sayılı Kanuna Göre Amme Alacaklarının Tahsili Yönünden İptal Davası (YD., 1991/1-2, s.5-21); **KURTOĞLU, S.:** İcra Hukuku Açısından İptal Davasının Hukuki Niteliği (İBD., 1973 /7-8, s.776-780); **KURU, B.:** İflâs ve Konkordato Hukuku 2. Bası - Tıpkıbasım- İstanbul 1988 (Konkordato); **KURU, B.:** Hukuk Muhakemeleri Usulü, 6. Baskı, Cilt: III, İstanbul 2001, (Usul); **KURU, B.:** İcra ve İflâs Hukuku, El Kitabı, 2. Baskı, Ankara, 2013 (El Kitabı); **KURU, B.:** İcra ve İflâs Hukuku, Cilt: 4, İstanbul 1997, (İcra-İflâs, C-IV); **KURU/ARSLAN/YILMAZ:** Medenî Usul Hukuku Ders Kitabı, 20. Baskı, Ankara 2009, (Usul); **KURU/ARSLAN/YILMAZ:** İcra ve İflâs Hukuku Ders Kitabı, 17. Baskı, Ankara 2004, 25. Baskı, Ankara 2011, (İcra-İflâs); **Marmara Üniversitesi-Hukuk Fakültesi, I. Uluslararası Ticaret Hukuku Sempozyumu**, 02 Şubat 2008; Sempozyum No: I, Tüzel Kişilik Perdesinin Aralanması, Konuşmalar-Tartışmalar-Bildiriler; **MİLASLI, G. F.:** İptal Davası (HBM, 1938, s.5583-5590); **MUŞUL, T.:** İcra ve İflâs Hukukunda: Tasarrufun İptali Davaları, 3. Baskı, Ankara 2020; **MUŞUL, T.:** İcra ve İflâs Hukuku Esasları, 6. Baskı, Ankara 2017, s.857-885; **MUŞUL, T.:** Gerekçeli-Notlu-İçtihatlı İcra ve İflâs Kanunu – Tebligat Kanunu ve İlgili Mevzuat, 13. Baskı, Ankara 2017; **MUŞUL, T.:** Tasarrufun İptali Davasında Dava Şartı Olarak Aciz Vesikası, Sorunlar, Yargıtay Kararları ve Düşüncelerimiz (LEGAL Hukuk Dergisi, Ekim 2004, S.22, s.2823-2834); **MUŞUL, T.:** İcra ve İflâs Hukuku ile İlgili Makaleler - Hukukî Mütalâalar ve Bilirkişi Raporları, 2. Baskı, Ankara 2013, s. 103) ; **MUŞUL, T.:** İcra ve İflâs Hukuku, 6. Baskı, Cilt: II, Ankara 2013, s.1737-1832 (İcra-İflâs); **MUŞUL, T.:** İcra ve İflâs Hukukunda; İstihkak Davaları, Ankara 2015, (İstihkak); **MUŞUL, T.:** İcra ve İflâs Hukukunda; Şikâyet, Ankara 2014; 2.Baskı, Ankara 2018 (Şikâyet); **MUŞUL, T.:** İcra ve İflâs Hukukunda; Menfi Tespit ve İstirdat Davaları, 2. Baskı, Ankara 2016; 3.Baskı, Ankara 2020 (Menfi Tespit ve İstirdat Davaları); **MUŞUL, T.:** Tebligat Hukuku, 7. Baskı, Ankara 2018, (Tebligat); **MUŞUL, T.:** İcra ve İflâs Hukukunda; İhale ve İhalenin Feshi, Ankara 2016 (İhale); **MUŞUL, T.:** İcra ve İflâs Hukukunda;

Rehnin Paraya Çevrilmesi, Ankara 2017; **MUŞUL, T.:** Medenî Usul Hukuku, 3. Baskı, Ankara 2012, (Usul); **MUŞUL, T.:** Gerekçeli-Notlu-İçtihatlı İcra ve İflâs Kanunu ve İlgili Mevzuat –Tebliğat Kanunu, 8. Baskı, Ankara 2011, (İİK); **MUŞUL, T.:** İflâsın Ertelenmesi, 2. Baskı, İstanbul 2010; **MUŞUL, T.:** Medenî Usul Hukukunda Terdit İlişkileri, 2. Baskı (Tıpkıbasım), Ankara 2009 (Terdit); **MUŞUL, T.:** İflâs Suçları, İstanbul 1998; **MUŞUL, T.:** Medenî Usul Hukukunda Ara Kararları (DÜHFD., 1991, Sayı: 4, s.217-262); **OĞUZMAN/ÖZ.:** Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, 6. Basıdan 7. Tıpkı Bası, İstanbul 2009; **OLGAÇ, S.:** Yargıtay İçtihatlarının Işığı Altında İcra ve İflâs Hukukunda İptal Davaları (Recai Seçkin’e Armağan, 1974, s.457-480); **OLGAÇ, S.:** İcra-İflâs, C-I, C-II, Ankara 1978; **ÖNDER, A.:** İptal Davası (Adliye Ceridesi, 1942/8, s.931-940); **ÖNEN, T.:** İptal Davaları (Ankara İTİAD., 1969/1, s.39-49); **ÖZAL, C.:** İptal Davaları Tek Taraflı Davalardan mıdır? (ABD., 1945/10, s.11 vd); **ÖZDİL, Z.:** Tapunun İptalini Gerektiren Hukuksal Nedenler, 1995, s.132 vd); **ÖZDİL, Z.:** Sözleşmenin Tarafı Olmayan Kişinin “Muvazaa” İddiası (YD., 1984/4, s.439-447; İzmir BD., 1984/4, s.29-36); **ÖZMEN, İ./ÖZKAYA, E.:** Muvazaa Davaları, 1993, s.585-609 ve s.620-622; İnancılı İşlemler, Ankara 1998; **PEKCANITEZ/ATALAY/ÖZEKES:** Medenî Usul Hukuku, 12. Bası, Ankara 2011, (Usul); **PEKCANITEZ/ATALAY/SUNGURTEKİN ÖZKAN/ÖZEKES:** İcra ve İflâs Hukuku, 8. Bası, Ankara 2010, (İcra-İflâs) (Atalay, O.); **POSTACIOĞLU, İ.E.:** Nâmu Müstear Meselesi, İstanbul Üniversitesi-Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt: XIII, Sayı: 3, İstanbul 1947 (agm); **POSTACIOĞLU, İ.E.:** Medenî Usul Hukuku Dersleri, İstanbul 1975, (Usul); **POSTACIOĞLU, İ.:** İİD’nin 26.12.1950 Tarihli İçtihadının Tahlili (İstihkak Davası ile İptal Davası Arasındaki İlişkinin Niteliği Hakkında) (İBD., 1951/3, s.161-167); **POSTACIOĞLU, İ.:** Mahcuz Mala İstihkak Davası Zımında İleri Sürülen İptal Davalarında Vazife Meselesi “Tevhidi İçtihat Kararının Tahlili” (İHFM., 1954, C-XX, S.1-4, s.307-320); **SARISÖZEN, İ.:** İcra ve İflâs Hukukuna Göre İptal Davalarında Yargılama Usulü (ABD., 1977/1, s.50-58; S.2, s.281-291; S.3, s.449-458); **SEROZAN, R.:** Borçlar Hukuku, Özel Bölüm, 2. Bası, İstanbul 2006; **STAEHELİN, D.:** Die Anfechtungsklagen (BISchK., 1997/3, s.81-94); **TEKİNAY, S. S.:** Haczedilen Mala İstihkak Davası Üzerine Alacaklı tarafından Açılan İptal Davasında Vazife Meselesi (İBD., 1955/3, s.135-137); **TEKİNAY/AKMAN/BURCUOĞLU/ALTOP:** Tekinay Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, 6. Bası, İstanbul 1988; **TOKTAŞ, M.:** Kamu Alacağının Korunmasında Tasarrufun İptali Davaları – Peçeleme ve Muvazaalı İşlemler, Ankara 2009; **TOZUN, H.:** İcra ve İflâs Hukukunda İptal Davaları (Balıkesir BD., Eylül 1993/47, s.30-32); **UMAR, B.:** Türk İcra - İflâs Hukukunda İptal Davası, İstanbul 1963 (İptal davaları); **UYAR, T.:** İcra ve İflâs Hukukunda İptal Davaları, (İ.İ.Y. 277-284)

(6183 s.Y. 24-31), 2. Baskı, Manisa 1992, (İptal Davaları); **UYAR, T.:** İcra ve İflâs Hukukunda İptal Davalarında Yargılama (YD., 1986/1-2, s.130-147); **UYAR, T.:** İcra ve İflâs Hukukunda “Aciz Halinde İken Yapılan Tasarruflardan Dolayı İptal” (İİK m.279) (Samsun BD., 1993/5, s.10-18); **UYAR, T.:** İcra ve İflâs Hukukunda “Alacaklılara Zarar Vermek Kasdı İle Yapılan Hileli Tasarruflardan Dolayı İptal” (İİY. m.280) (Manisa BD., Nisan 1992/ 41, s.14-23); **UYAR, T.:** İcra ve İflâs Hukukunda İptal Davasının Tarafları (Şanlıurfa BD., Haziran 1992, s.5-17); **UYAR, T.:** Gerekçeli-Notlu, İçtihatlı İcra ve İflâs Kanunu, C-VI, (İİK. 277-355), İzmir 1999; **UYAR, T./UYAR, A./UYAR, C.:** İcra ve İflâs Hukukunda Tasarrufun İptali Davaları, 6.Baskı, Ankara 2019; **UYAR, T./UYAR, A./UYAR, C.:** İcra ve İflâs Kanunu Şerhi, 3. Baskı, Cilt: 3, Ankara 2014, (İİK Şerhi); **UYAR, T.:** Tasarrufun İptali Davaları, 3. Baskı, Ankara 2020; **UZUN ÇAM, M.:** Kamu Alacağının Korunmasında Tasarrufun İptali Davaları, 2.Baskı, Ankara 2017; **ÜLKÜ, M.F.:** Muvazaa Davaları ile İptal Davası Arasındaki İlişki (Manisa BD., 1997/62-63 (Temmuz-Ekim), s.81-89); **ÜSTÜNDAĞ, S.:** Medenî Yargılama Hukuku, 7. Baskı, İstanbul 2000, (Yargılama); **ÜSTÜNDAĞ, S.:** İflâs Hukuku, 7. Baskı, İstanbul 2007 (İflâs); **VOGEL, O./ SPÜHLER, K.:** Grundriss des Zivilprozessrechts und des internationalen Zivilprozessrechts der Schweiz, 7. Auflage, Bern 2001; **Von TUHR, A.:** Borçlar Hukukunun Umumî Kısmı, Cilt: 1-2 (çeviren Cevat Edege), Ankara 1983; **WALDER, H.U.:** Glaebigerbügünstigung (BISchK., 1967/I, s.1-12); **WIRINGERSEİLER, U.:** Das Anfechtungsrecht im Konkurs, München 1988; **YAVUZ, N.:** Alacaklılardan Mal Kaçırmak Amacıyla Yapılan İşlemlerin Hukuki Nitelendirilmesi Sorunu (YD., 1986/1-2. s.101-107); **YAZMAN, Y.K.:** İflâsın Kapanması, Hileli İflâs ve İptal Davaları (YONCA D., 1977, s.14-15); **YILDIRIM, M.K.:** İcra ve İflâs Hukukunda İptal Davaları, İstanbul 1995 (İptal Davaları)

Doç. Dr. Kürşat GÖKTÜRK

Doç. Dr. Mehmet Çelebi CAN

Dr. Öğr. Üyesi Esra KAŞAK

AHBVÜ Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı

KARAYOLUYLA EŞYA VE YOLCU

TAŞIMA HUKUKU

GEREKÇELİ – İÇTİHATLI – MADDE KARŞILAŞTIRMALI

TÜRK TİCARET KANUNU

4. KİTAP

TAŞIMA İŞLERİ

(TTK m. 850 - 930)

**EŞYALARIN KARAYOLUNDAN
ULUSLARARASI NAKLİYATI İÇİN
MUKAVELE SÖZLEŞMESİ
(CMR)**

- ▶ 4925 Sayılı Karayolu Taşıma Kanunu
- ▶ Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı için Mukavele Sözleşmesi (CMR)'ne Ait Protokol
- ▶ Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokol
- ▶ Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması (ADR)

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Karayoluyla Eşya ve Yolcu Taşıma Hukuku (TTK m. 850-930) – CMR

Kürşat Göktürk - Mehmet Çelebi Can - Esra Kaşak

Hukuk Yayınları Dizisi – 2585

İkinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 61 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 47771

Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

- Sinerji Mevzuat ve İtihat Programı (SİNERJİ)
- Corpus Web Mevzuat ve İtihat Programı (CORPUS)
- Kazancı İtihat Bihlgi Bankası (KBB)
- Legalbank Elektronik Hukuk Bankası (LEGALBANK)
- **Engin, Baki İlkay:** Tketicici Hukuku rnek Yargıtay Kararları (12.03.2020),
<https://cdn.istanbul.edu.tr/FileHandler2.ashx?f=tuketici-hukuku-kararlari-12.03.2020.pdf>).

Doç. Dr. Burak ADIGÜZEL

TAŞIMA HUKUKU

(DENİZ TİCARETİ HARİÇ)

Genişletilmiş ve Güncellenmiş

4. BASKI

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Taşıma Hukuku (Deniz Ticareti Hariç)
Burak Adıgüzel

Hukuk Yayınları Dizisi – 2247

Dördüncü Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 22 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA

- Adıgüzel, Burak:** Karayoluyla Yapılan Taşımalarda Taşıyıcının Zıya ve Hasardan Doğan Sorumluluğu, 2.Baskı, Ankara 2012.
- Akdeniz, Umut:** Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesi, Ankara 2013. (Komisyoncu)
- Akdeniz Umut;** Taşıma İşleri Komisyoncusunun Taşıma İşini Üzerine Alması Ve Bunun Hukuki Sonuçları, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 4, S.2 Yıl 2013. (İnönü Üniversitesi)
- Akıncı, Ziya:** Karayolu İle Milletlerarası Eşya Taşımacılığı ve CMR, Ankara 1999.
- Akkurt, Sami Sinan:** Sivil Havayolu ile Yolcu Taşımacılığından Kaynaklanan Hukuki Sorumluluk, Ankara 2014.
- Aksoy, Sami:** Taşıma Hukukunda Fiili Taşıyıcı, İstanbul 2015.
- Akyol, Şener:** Tam Üçüncü Şahıs Yararına Sözleşme, İstanbul 1976.
- Aras, Yeşilova Ecehan:** Uluslararası Karayolu İle Yük Taşımacılığında Teslim Süresinin Aşılması ve Teslimde Ödeme, Ankara 2010.
- Aras, Yeşilova Ecehan:** Yük Senedinin (TTK m.859) Türk Ticaret Kanununda Yeniden Yer Alması, Karayolu Taşımacılığında Kıymetli Evrak İmkân Verilmesi midir? Legal Hukuk Dergisi, C.11, S.123, Yıl 2013.
- Arkan, Sabih:** Demiryolu İşletmesinin Eşya Taşımalarından Doğan Sorumluluğu, Sorumluluk ve Sigorta Hukuku Bakımından İkinci Taşımacılık Sempozyumu, Bildiriler-Tartışmalar, İstanbul 24-25 Ocak 1985, Ankara 1985. (Sempozyum)
- Arkan, Sabih:** Demiryoluyla Yapılan Uluslararası Eşya Taşımaları, Ankara 1987. (Demiryolu)
- Arkan, Sabih:** Karada Yapılan Eşya Taşımalarında Taşıyıcının Sorumluluğu; Ankara 1982. (Sorumluluk)
- Arkan, Sabih:** Karma Taşımalarla İlgili Hukuki Sorunlar, Prof. Dr. Jale Akipek'e Armağan, Konya 1991.
- Arkan, Sabih:** Taşıma İşleri Komisyoncusunun Borçlarını ve Sorumluluğunu Düzenleyen Hükümler, AÜHFD, C.37,S.1, Ankara 1980. (Taşıma İşleri Komisyoncusu)

- Arkan, Sabih:** Türk Ticaret Kanunu'nun Taşıma Senetlerine ve İlmühaberlere İlişkin Hükümleri Üzerine Bir İnceleme, Batider, C.IX, S.3, 1978.
- Arkan Sabih;** Yolcu Taşımalarında Karşılaşılan Bazı Hukukî Sorunlar Üzerinde Düşünceler, Batider C. XII S.1, 1983. (Yolcu Taşıma)
- Atabek, Reşat:** Eşya Taşıma Hukuku, İstanbul 1960.
- Aydın, Alihan:** CMR'ye Göre Taşıyıcının Ziya, Hasar Ve Gecikmeden Doğan Sorumluluğu, İstanbul 2002.
- Ayhan, Rıza/Özdamar, Mehmet/Çağlar, Hayrettin:** Ticari İşletme Hukuku, Ankara 2015.
- Ayverdi, İlhan:** Misalli Büyük Türkçe Sözlük, C.3, İstanbul 2008.
- Basedow, Jürgen:** Der Transportvertrag, Tübingen 1987.
- Bilge, Necip:** Borçlar Hukuku Özel Borç Münasebetleri, Ankara 1962.
- Birsen, Kemalettin:** Borçlar Hukuku Dersleri; İstanbul 1954.
- Butzer, Hermann:** Die Ermittlung des Ersatzwertes für Unikate im Frachtrecht, VersR 1991.
- Can, Mertol:** Türk Taşıma Hukukunun Genel Esasları, Cilt I, Ankara 2017.
- Canaris, Claus Wilhelm:** Handelsrecht, 24.Auflage, München 2006.
- Clarke, A. Malcom:** Contracts of The Carriage by Air, London-Hong Kong 2002.(Air)
- Clarke, A. Malcolm:** International Carriage of Goods by Road: CMR, Fifth Edition, London 2009. (CMR)
- Demuth, Klaus: (Knorre, Jürgen/Demuth, Klaus/Schmid, Th. Reinhard);** Handbuch des Transportrechts, München 2008.
- Deniz, İnci:** Konteyner Taşımacılığı ve Hukuki Sorunları, İstanbul 1982.
- Ebenroth, Thomas Carsten/Fischer, Rafael/Sorek, Christoph:** Haftungsprobleme im Internationalen Multimodalen Gütertransport, VersR, Heft 29, 1988.
- Edis, Altan:** CMR Konvansiyonu Kapsamında Sırtta Taşıma, Legal Uluslararası Ticaret ve Tahkim Hukuku Dergisi, S. 1, Ocak 2012.
- Feyzioğlu, N. Feyzi:** Borçlar Hukuku Akdin Muhtelif Nevileri, İstanbul 1978.
- Freise, Rainer:** Münchener Kommentar zum HGB, 2. Auflage 2009.
- Fremuth, F./Thume, K.H.:** Kommentar Zum Transportrecht, Heidelberg 2000. (Fremuth/Thume),

- Gençtürk, Muharrem:** Uluslararası Eşya Taşıma Hukuku, Genel Kavramlar Gecikmeden Doğan Sorumluluk, İstanbul 2006.
- Gifers, Patrick:** Beweislast und Beweisführung bei der Haftung des Frachtführers nach der CMR, Frankfurt 1997.
- Glass, A. David:** Successive Carriage and The New CIM Rules: A Successful Succession ?, Business Law International, Vol. 2003, Issue 1, January 2003.
- Gönen, Eriş:** Açıklamalı-İçtihatlı-Uygulamalı Kara Taşıma Hukuku, Ankara 1996.
- Heuer, Klaus:** Die Haftung des Frachtführers nach dem Übereinkommen über den Beförderungsvertrag im Internationalen Strassengüterverkehr, Hamburg 1975.
- Helm, Georg Johann:** Frachtrecht I, 2.Auflage, Berlin-Newyork 1994.
- Hoeks, Marian:** Multimodal Transport Law, The Law Applicable to Multimodal Contract for The Carriage of Goods, Netherland 2010.
- Jesser, Helga:** Art 29 CMR- Welches Verschulden steht dem Vorsatz gleich? TranspR, Heft 5,1997.
- Kaner, İnci:** Hava Hukuku, Hususi Kısım, İstanbul 2004.
- Karadeniz, Özcan:** Roma'da İş İlişkileri; Ankara 1976.
- Karan, Hakan:** CMR Şerhi, Ankara 2011.
- Karan, Hakan:** TBMM Adalet Komisyonu'nun Taşıma Hukukuna Katmayı Başardığı İki Temel Sorun: Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesi İle Ulusal Demiryolu Taşıma Sözleşmesine Uygulanacak Hukuku, Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu XXVI, Bildiriler-Tartışmalar, 14 Aralık 2012.
- Kehl, F. Michael:** Die Haftung des Unterfrachtführers im Straßengüterverkehr, Münster 2004.
- Kıran, Süleyman:** Karayolunda Eşya Taşımada Taşıma Ücreti, Ankara 2018.
- Kırman, Ahmet:** Havayoluyla Yapılan Uluslararası Yolcu Taşımalarında Taşıyıcının Sorumluluğu, Ankara 1990.
- Kollatz Peter: (Knorre, Jürgen/Demuth, Klaus/Schmid, Th. Reinhard);** Handbuch des Transportrechts, München 2008.
- Koller, Ingo:** Transportrecht, Kommentar zu Spedition, Gütertransport und Lagergeschäft, 6. Auflage, München 2007.

- Lowe, David:** Intermodal Freight Transport, Great Britain 2005.
- Mast, Sabine:** Der multimodale Frachtvertrag nach deutschem Recht, Münster 2002.
- Neufang, Detlef/Vlader, Huber:** Laden und Ladungssicherung im Straßengüterverkehr-Wer ist verantwortlich? Transportrecht, Heft 9, September 2002.
- Neumann, Hilmar:** Die unbeschränkte Haftung des Frachtführers nach § 435 HGB, Transportrecht 11/12-2002.
- Oğuzman, Kemal/Öz, Turgut:** Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, C.II, 11.Bası, İstanbul 2014.
- Oğuzman, Kemal/Seliçi, Özer/Özdemir, O. Saibe:** Eşya Hukuku, 15.Bası, İstanbul 2016.
- Okay, M. Sami:** Deniz Ticaret Hukuku II, İstanbul 1971.
- Özdemir, Turkey:** Uluslararası Eşya Taşıma Hukuku, Zıya ve/veya Hasar Sorumluluğu, İstanbul 2006.
- Öztan, Fırat:** Kıymetli Evrak Hukuku, Ankara 1997.
- Rado, Türkan:** Roma Hukuku Dersleri Borçlar Hukuku; İstanbul 1995.
- Reuschle, Fabian (Ebenroth, Thomas Carsten/Boujong, Karl Heinz/Joost, Detlev/Strohn, Lutz):** Handelsgesetzbuch, Band 2, 3. Auflage, München 2015.
- Riemer, Jens-Berghe (Knorre, Jürgen/Demuth, Klaus/Schmid, Th. Reinhard):** Handbuch des Transportrechts, München 2008.
- Rogert, Marco:** Einheitsrecht und Kollisionrecht im Internationalen Multimodalen Gütertransport, Hamburg 2005.
- Ruhwedel, Edgar:** Münchener Kommentar zum HGB, 2. Auflage 2009.
- Schaffert, Wolfgang (Ebenroth, Thomas Carsten/Boujong, Karl Heinz/Joost, Detlev/Strohn, Lutz):** Handelsgesetzbuch, Band 2, 3. Auflage, München 2015.
- Seven, Vural:** Kara Taşımalarında (TTK ve CMR) Alt Müteakip Taşıyıcıların Yükle İlgililere Karşı Sorumluluğunun Hukuki Temeli, Halûk Konuralp Anısına Armağan, C.3, Ankara 2009. (Armağan)
- Seven, Vural:** Taşıma Hukuku, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayını, 2.Baskı, Eskişehir 2011. (Taşıma)
- Seven, Vural:** Taşıma Hukukunda Gönderilen, Ankara 2012. (Gönderilen)

- Sözer, Bülent:** “Değişik Ortamlarda Yapılan Yük Taşımaları (Karma Taşımalar) ve Taşıyanın Sorumluluğu İle İlgili Bazı Meseleler (Rotterdam Kuralları ve Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun Hükümleri İle Karşılaştırmalı Olarak)”, 24-25 Mart 2011, Deniz Hukuku Sempozyumu.
- Sözer, Bülent:** Taşıyanın Taşıma Sözleşmesinden Doğan Sorumluluğunu Düzenleyen Hükümlere İlişkin Bazı Meseleler ve Görüşler, Batider, C.XIV, S.2, Ankara 1987.
- Sözer, Bülent:** Türk Hukukunda ve Uluslararası Hukukta Hava Yolu İle Yük Taşıma Sözleşmesi, 2.Bası, İstanbul 2009. (Hava Taşıma)
- Süzel, Cüneyt:** Deniz Ticaret Hukukunda Taşıtan ve Yükleten, İstanbul 2014.
- Tandoğan, Haluk:** Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, C.II, Ankara 1987.
- Topsoy, Fevzi:** Taşınma Eşyası Taşımalarında Taşıyıcının Özel Yükümlülükleri, Ankara Barosu Dergisi 2014/2.
- Umur, Ziya:** Roma Hukuk Lügati; İstanbul 1975.
- Ülgen, Hüseyin:** Hava Taşıma Sözleşmesi, Ankara 1987. (Hava Taşıma)
- Ülgen, Hüseyin:** Uluslararası Taşımacılık ve Hukuki Sorunları, İstanbul 1988. (Uluslararası)
- Wieske Thomas:** Transportrecht Schnell Erfasst, Zweite Auflage, Berlin Heidelberg 2008.
- Wit, De Ralph;** Multimodal Transport Carrier Liability And Documentation, London 2005.
- Y.11.HD.’nin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2014,** İstanbul Üniversitesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul 2018.
- Y.11.HD.’nin Türk Ticaret Kanununa İlişkin Kararları 2015-2016,** İstanbul Üniversitesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul 2018,
- Yeşilova, Ecehan:** CMR-Taşıma Senedinin İspat Kuvveti, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: 7, Sayı: 1, 2005.
- Yeşilova, Ecehan:** Taşıyıcının CMR Hükümlerine Göre Yardımcı Şahıslarının Ve Müteakip Taşıyıcıların Eylemlerinden Doğan Sorumluluğu (CMR madde 3,34), Ankara 2004. (Yardımcılar)

Prof. Dr. Ahmet EROL
Beytepe Ü. Hukuk Fakültesi
Mali Hukuk Öğretim Üyesi

6183 SAYILI AATUHK KAPSAMINDA

TAŞINMAZ MAL

HACZİ VE SATIŞI

(GEREKÇELİ VE İÇTİHATLI)

Adalet Yayınevi
Ankara 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

6183 sayılı AATUHK Kapsamında Taşınmaz Mal Haczi ve Satışı
Ahmet Erol

Hukuk Yayınları Dizisi – 2893

Birinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 47 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

YARARLANILAN KAYNAKLAR

KİTAPLAR

1. Binnur ÇELİK, **Kamu Alacaklarının Takip ve Tahsil Hukuku**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2002.
2. Ahmet EROL, **Türk Vergi Sistemi ve Vergi Hukuku**, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, 2008.
3. Şükrü KIZILOĞ, **Danıştay Kararları ve Özelgeler (Muktezalar)**, 5. Cilt, Yaklaşım Yayınları, Ankara, 2000.
4. Oluş Yayıncılık, **Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Yorum ve Açıklamaları**, Oluş yayıncılık A.Ş., Ankara, 2008.
5. Edip ŞİMŞEK, **Amme Alacakları Tahsil Usulü Kanun Şerhi**, 2. Baskı, Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 1996.
6. M. Cengiz ÜNLÜ, **Açıklamalı-İçtihatlı 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 1995.

MAKALE

1. Ahmet EROL, “İlanen Tebliğ”, **Mükellefin Dergisi**, Mayıs 2003.

MEVZUAT

1. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun.
2. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu.
3. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu.
4. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu.
5. 4701 sayılı Türk Medeni Kanunu.
6. 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu.

7. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu.
8. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu.
9. 6183 sayılı AATUHK ile ilgili Bakanlar Kurulu Kararları ile Genel Tebliğler.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

1. www.gib.gov.tr
2. www.ivdb.gov.tr
3. www.danistay.gov.tr
4. www.yargitay.gov.tr
5. www.yaklasim.com.tr
6. www.ahmeterol.com.tr

Prof. Dr. İbrahim ÖZBAY
Dr. Öğr. Üyesi Taner Emre YARDIMCI

TEBLİGAT HUKUKU

7101 SAYILI KANUN İLE GÜNCELLENMİŞ
VE
SON DEĞİŞİKLİKLER İŞLENMİŞ

HUKUK FAKÜLTESİ
VE
ADALET MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİ İÇİN

3. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Tebliğat Hukuku

İbrahim Özbay - Taner Emre Yardımcı

Hukuk Yayınları Dizisi – 2339

Üçüncü Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 33 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA*

- Acar, Ayşe Ece**, “*Elektronik Tebligat*”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. LXXIV, S. 1, 2016, s. 159-174.
- Afşaroğlu, Osman**, Yurtiçi ve Yurtdışı Tebligat Hukuku, Ankara 1990.
- Akcan, Recep/Albayrak, Hakan**, Tebligat Hukuku, 3. Bası, Ankara 2015.
- Akil, Cenk**, “11. 1. 2011 Gün ve 6099 Sayılı Kanun ile 7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nda Yapılan Değişiklikler”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi 2012/101, s. 247- 266.
- Akkan, Mine**, “*Elektronik Ortamda Tebligat Yapılmasına İlişkin Gelişmeler*”, Halûk Konuralp Anısına Armağan, C. I, Ankara 2009, s. 31-63 (**Akkan**, Gelişmeler).
- Akkan, Mine**, “*Tebligat Kanunu Çerçevesinde Elektronik Tebligat*”, Medenî Usûl ve İcra ve İflâs Hukuku Dergisi, S. 39, 2018, s. 23-89 (**Akkan**, Elektronik Tebligat).
- Akkan, Mine**, “7101 sayılı Kanunla Elektronik Tebligat Konusunda Getirilen Yeni Düzenlemeler ve Değerlendirilmesi”, 7101 sayılı Kanunla Konkordato ve Elektronik Tebligat Konularında Getirilen Yenilikler (Ed. Özekes, Muhammet), İstanbul 2018, s. 149-167 (**Akkan**, Yeni Düzenlemeler).
- Arslan, Ramazan/Yılmaz, Ejder/Taşpınar Ayvaz, Sema/Hanağası, Emel**, Medenî Usul Hukuku, 6. Bası, Ankara 2020.
- Arslanpınar-Tat, Tuğçe**, “*Tebligatın Yapılması ve Belgelendirilmesi*”, Olaylarla Tebligat Hukuku, İstanbul 2020, s. 107-118.
- Arslanpınar-Tat, Tuğçe**, “*Elektronik Tebligat*”, Olaylarla Tebligat Hukuku, İstanbul 2020, s. 177-193 (**Arslanpınar-Tat**, Elektronik Tebligat).
- Atalı, Murat/Ermenek, İbrahim/Üçüncü, S. Hilal**, Tebligat Hukuku, 3. Baskı, Ankara 2020.
- Börü, Levent**, “*Elektronik Tebligat Yönetmeliği Taslağı’na İlişkin Kısa Bir Değerlendirme*”, Ankara Barosu Dergisi, S. 2012/2, Y. 70, s. 405-410.
- Budak, Ali Cem/Karaaslan, Varol**, Medenî Usul Hukuku, Ankara 2017.
- Dural, Mustafa/Öğüz, Tufan**, Türk Özel Hukuku (Kişiler Hukuku), C. 2, İstanbul 2016.
- Duran, Osman**, “*Adres Kayıt Sisteminin Tebligat Hukuku Üzerindeki Etkileri*”, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. VII, S. 2, 2013, s. 919-944.

---

* Birden fazla eserinden yararlanılan yazarın hangi eserine atıf yapıldığını belirtmek için, parantez içinde gösterilen kısaltma kullanılmıştır.

- Durman, Okay**, “*Güncel Tebligat Sorunları Hakkında Öneriler*”, *Medenî Usul ve İcra İflâs Hukuku Dergisi*, C. 8, 2012/2, s. 67-81.
- Ekecik, Şükran/Duran, Osman**, “*Tebligat Kanunu’nun 20. Maddesi Üzerine Düşünceler*”, *Ankara Barosu Dergisi*, 2013/3, Y. 71, s. 87-100.
- Ercan, İsmail**, *Takip Hukuku (El Kitabı)*, 2. Bası, Ankara 2016.
- Erdönmez, Güray**, *Pekcanitez Usul, Medeni Usul Hukuku*, C. I, 15. Bası, İstanbul 2017.
- Genç, Akif**, “*Tebligat Kanunu Ek Madde 1’e göre Bağımsız Bölüm Sahiplerine Tebligat*”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 7, S. 1, s. 259-278.
- Gerlis, Stephen M./Loughlin, Paula**, *Civil Procedure*, London- Sydney 2001.
- Günay, Esra**, “*Türkiye’den Yabancı Ülkeye Yapılan Tebligat ve Esasları*”, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, Y. 3, S. 11, 2012, s. 259-282.
- Güneş, Derya Belgin**, “*Tebliğ Yokluğu*”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. LXXIV, S. 1, 2016, s. 221-231.
- Hayta, Mehmet Ali**, “*Kamulaştırma Davalarında Tebligat*”, *Ankara Barosu Dergisi*, Y. 67, S. 3, 2009, s. 73-92.
- Kaçak, Nazif**, *Tebligat Kanunu Şerhi*, 2. Bası, Ankara 2011.
- Kiraz, Taylan Özgür/Yaman, Murat**, “*Asker Kişilere Tebligat*”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 65, 2006, s. 33-60.
- Koca, Geylani**, “*Tebligatın Esası, Gecikmesi Sorunu ve Elektronik Tebligatın Yaygınlaştırılmasının Önemi*”, *İstanbul Barosu Dergisi*, C. LXXXII, 2008/6, s. 2985-2993.
- Korkmaz, Nurdan**, “*Değiştirilen Adresin Bildirilmesi Zorunluluğu ve Bu Zorunluluğa Uyulmaması Durumunda Tebligat*”, *Olaylarla Tebligat Hukuku*, İstanbul 2020, s. 1195-211.
- Kurt Konca, Nesibe**, “*Türk Hukukunda Tebligata İlişkin Güncel Sorunlar ve Çözüm Önerileri*”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 115, 2014, s. 239-274.
- Loughlin, Paula/ Gerlis, Stephen**, *Civil Procedure*, London-Sydney-Portland-Oregon, Second Edition, 2004.
- Meriç, Nedim**, “*Tebligatın Anlamı ve İlgili Mevzuat*”, *Olaylarla Tebligat Hukuku*, İstanbul 2020, s. 1-9.
- Meriç, Nedim/Işık, Melih**, “*Özel Vasıtaların Kullanılması ve Memur Vasıtasıyla Tebligat*”, *Olaylarla Tebligat Hukuku*, İstanbul 2020, s. 49-55.
- Moroğlu, Erdoğan/Muşul, Timuçin**, *Tebligat Hukuku*, 2. Bası, İstanbul 1990.
- Muşul, Timuçin**, *Tebligat Hukuku*, 6. Bası, Ankara 2017.

- Özbay, İbrahim**, “6099 sayılı Kanun ve Tebligat Kanunun Uygulanmasına Dair Yönetmelik Çerçevesinde Tebligat Hukukundaki Son Değişiklikler”, Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 16, S. 1-2 (2012), s. 115-157 (Özbay, 6099 sayılı Kanun).
- Özbay, İbrahim**, “6099 sayılı Kanun ve Elektronik Tebligat Yönetmeliği Çerçevesinde Elektronik Tebligata İlişkin Düzenlemelere Bakış”, Prof. Dr. Ejder Yılmaz’a Armağan, C. 2, Ankara 2014, s. 1419-1450 (Özbay, Elektronik Tebligat).
- Özdemir Kocasakal, Hatice**, “Yabancı Ülkelerde Bulunan Kişilere Tebligat”, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2009/1, s. 27- 63.
- Özekes, Muhammet**, Medeni Usul Hukukunda Hukuki Dinlenilme Hakkı, Ankara 2003.
- Özekes, Muhammed/Hanağası, Emel**, Yargı Örgütü ve Tebligat Hukuku, Eskişehir 2013.
- Özkan-Kıdıl, Barçın**, “Yabancılaşma Unsurlu Tebligat”, Olaylarla Tebligat Hukuku, İstanbul 2020, s. 213-240.
- Pekcanitez, Hakan**, “Yargının Hızlandırılmasına İlişkin Avrupa Usul Hukukundaki Gelişmeler”, İzmir Barosu Dergisi, 2000/4, s. 55-56.
- Pekcanitez, Hakan/Atalay, Oğuz/Özekes, Muhammet**, Medenî Usul Hukuku, 7. Bası, İstanbul 2019.
- Peksöz, Vildan**, “Adres Değişikliği Halinde Tebligat”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. LXXIV, S. 1, 2016, s. 349-372.
- Ruhi, Canan/Ruhi, Ahmet Cemal**, Tebligat Hukuku Bilgisi, 3. Bası, Ankara 2016.
- Salgırtay, Teoman**, “Tebligat Kanununda Yapılan Değişiklikler ve Bir Yargıtay Kararı Işığında (Yargıtay 12. H.D. 2012/32459 E. - 2013/3328 K. S. - 11.02.2013 T.) Tebligat Kanunu Uygulamaları”, Ankara Barosu Dergisi, 2013/4, Y. 71, s. 299-328.
- Tahiroğlu, Fatih**, “Tebligat Kanunu Hükümleri Çerçevesinde Tebligat Çıkarmaya Yetkili Merciler”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 74, S. 1, 2016, s. 389-396.
- Tanrıver, Süha**, Medenî Usul Hukuku, C. I, 3. Bası, Ankara 2020.
- Tanrıkulu, Cengiz**, “Türk ve Avusturya Hukukunda Elektronik Tebligat”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 2009/ 85, s. 315- 331.
- Yardımcı, Taner Emre**, “Yeni Elektronik Tebligat Yönetmeliği Çerçevesinde Elektronik Tebligat” Ankara Barosu Dergisi, Y. 77, S. 3, 2019, s. 1-38.
- Yılmaz, Ejder**, Hukuk Sözlüğü (Öğrenciler İçin), 6. Bası, Ankara 2016.
- Yılmaz, Ejder/Çağlar, Tacar**, Tebligat Hukuku, 6. Bası, Ankara 2013.

Kurtuluş Tayanç ÇALIŞIR

Ayfer Akdemir ÇALIŞIR

(TEORİDE VE PRATİKTE)
TEHDİT, ŞANTAJ
VE
CEBİR SUÇLARI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Tehdit, Şantaj ve Cebir Suçları

Kurtuluş Tayanç Çalışır - Ayfer Akdemir Çalışır

Hukuk Yayınları Dizisi – 2776

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 73 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- ARTUK, Mehmet Emin, GÖKCEN, Ahmet, YENİDÜNYA, A. CANER, Ceza Hukuku Özel Hükümler, Seçkin Yayınevi, 2. Baskı, Ankara 2000
- BAKICI (1) Sedat, Tehdit Suçu ve Unsurları, Ankara Barosu Dergisi, 1992/5,ss. 717-727
- BAKICI (2) Sedat, Ceza Hukuku Genel Hükümleri, Adalet Yayınevi Ankara 2007
- BİLGE, Burak, Şantaj Suçu, İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 6 (1), Bahar 2019, ss.131-160
- ÇINAR, Ali Rıza, Tehdit Suçu, Turhan Kitabevi, Ekim 2002
- EGEMENOĞLU, Alaaddin, Yargıtay Kararları Işığında 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Tehdit Suçu (TCK m. 106), İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 4 (1), Bahar 2017, ss. 59-102
- EREM Faruk - TOROSLU Nevzat, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ders Kitabı, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1975
- EROL Cihan, Cebir Kullanma Cürmü, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1978
- GÖKCEN Ahmet Doç. Dr. "Hürriyete Karşı Suçlar" <http://www.ceza-bb.adalet.gov.tr/makale/117.doc>, erişim tarihi 06.03.2012
- GÜRBÜZ Ahmet, Hukuk ve Meşruluk, 2. Bası, Beta Basım Yayım, Mart 2004
- KARAÇOBAN Tuğçe, "Tehdit Ve Cebir Kullanma Cürmü" Ocak 2002, http://www.turkhukuk sitesi.com/makale_65.htm, erişim tarihi 05.03.2012
- KAŞIKARA M. Serhat, Türk Ceza Hukukunda Şahısta Hata ve Hedefte Sapma, TAAD, Temmuz 2010, Yıl:1, Sayı:2,ss. 347-384
- MALKOÇ İsmail, Açıklamalı Yeni Türk ceza Kanunu, Birinci cilt, Malkoç Kitapevi 2005
- MERAN (1), Necati, Kişilere Karşı Suçlar, Seçkin, Ankara 2005
- MERAN (2) Necati, Kişilere Karşı Suçlar, Seçkin Yayınevi, Ankara 2008, 2.Baskı,s.406
- ÖZBEK Veli Özer, KANBUR Mehmet Nihat, DOĞAN Koray, BACAKSIZ Pınar, TEPE İlker, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 4. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ekim 2012

- PARLAR Ali, HATİPOĞLU Muzaffer, Asliye Ceza Davaları, Adalet Yayınevi Ankara 2007
- PARLAR Ali, HATİPOĞLU Muzaffer, Sulh Ceza Davaları Adalet Yayınevi Ankara 2007
- SANCAR, Türkan Yalçın, Yeni Türk Ceza Kanunu'nda "zincirleme suç", TBB Dergisi, Sayı 70, 2007, ss.244-259
- SELÇUK, Sami, Izrar ve Tehdit Cürümlerinde Kast, Yargıtay Dergisi, C: 11, S: 3, Temmuz 1985.,ss.216-230
- SOYASLAN (1) Doğan, Ceza Hukuku Özel Hükümler, Savaş Yayınevi, 2. Baskı, Eylül 1997
- SOYASLAN (2) Doğan, Ceza Hukuku Özel Hükümler, Yetkin Yayınları, 5. Baskı, 2005 Ankara
- SÖZÜER, Adem, Tehdit Suçu, İÜHF, Cilt 54, Sayı 1-4 (Temmuz 2011), ss. 124-146
- ŞAHBAZ, İbrahim, "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde Kişi Özgürlük ve Güvenliği" TBB Dergisi, Sayı 55, 2004,ss. 201-225
- TANER, Fahri Gökçen, Türk Ceza Hukukunda Şantaj Suçu, TBB Dergisi 2011 (92), ss.118-156
- TARHAN Emine Ülker, Tehdit ve Hakaret Suçları, Yetkin Yayınları, Ankara 2007
- TEZCAN, Durmuş / ERDEM, Mustafa Ruhan / ÖNOK, R. Murat, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa Göre Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, Ankara 2007
- TOZMAN, Önder, "İştirak Halinde İşlenen Suçlarda Gönüllü Vazgeçme" TBBD, Sayı 82, 2009,ss.1-34
- ÜZÜLMEZ İlhan, Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları, Turhan Kitabevi, 1. Baskı Ankara 2007
- YAŞAR Osman, GÖKCAN Hasan Tahsin, ARTUÇ Mustafa, Türk Ceza Kanunu, 3.cilt, 2.Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2014
- YAZICIOĞLU R. Yılmaz, Tehdit Suçu Üzerine, Yargıtay Dergisi, Cilt: 19, Temmuz 1993, Sayı: 3,ss.236-247
- YILMAZ Ejder, Hukuk Sözlüğü, 3. Baskı, Akademi Matbaası, Ankara 1985
- <http://www.tdk.gov.tr>

Dr. Merve Ayşeg l KULULAR İBRAHİM

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi

**TEKNOLOJİK GELİŞMELERİN NEGATİF YÖNÜ:
HUKUKİ AÇIDAN PLANLI ESKİTME**

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Teknolojik Gelişmelerin Negatif Yönü: Hukuki Açıdan Planlı Eskitme
Merve Ayşegül Kulular İbrahim

Hukuk Yayınları Dizisi – 2868

Birinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 04 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Aarts, H., Verplanken, B. ve van Knippenberg, A. (1997). Habit and Information Use in Travel Mode Choices. *Acta Psychologica*, 96(1 - 2), 1 - 14.
- Actis Perinetti, P. (2019). Intent and Competition Law Assessment: Useless or Useful Tool in the Quest for Legal Certainty? *European Competition Journal*, 15 (1), 153 - 175.
- Akçaal, M. ve Uyumaz, A. (2013). 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Bazı Hükümlerine (m. 1 - 16) İlişkin Bir İnceleme. *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 4(2), 241 - 276.
- Akıncı, A. (2001). *Mukayeseli Hukuk Açısından Amerikan ve Avrupa Topluluğu Hukukunda Rekabetin Yatay Kısıtlanması*. Ankara: Rekabet Kurumu.
- Aksoy, M. A. (2011). *Haksız Rekabet Halleri ve Haksız Rekabetin Tespiti*. Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı.
- Aksoy, M. A. (2015). 2005/29/AT Haksız Ticari Uygulamalar Direktifinde Düzenlenen Haksız Rekabet Halleri ve Uygulama Örnekleri. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, LXXIII(1), 279 - 318.
- Aktaş, E. B. (2011). *Avrupa Birliği ve Türk Rekabet Hukukunda Hakim Durumun Kötüye Kullanılması*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Kadir Has Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı.
- Akyiğit, E. (2011). *Yeni Türk Borçlar Kanunu'na Göre Satış, Mal Değişimi ve Bağışlama Sözleşmeleri*. Ankara: Seçkin.
- Alakbarov, S. (2006). *Malların Tamamlayıcı Unsuru Olarak Satış Sonrası Hizmetler ve Dayanıklı Tüketim Mallarında Satış Sonrası Hizmetler*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı.
- Alpat, F. E. ve Papila, A. (2019). Erté Ve Tasarımlarının 20. Yüzyıl Kadın Modası Ve Art Deco Akımının Ortaya Çıkışına Etkileri. *İDİL Sanat Ve Dil Dergisi*, 8(57), 559-576.

- Altun, E. (2016). *Türk Rekabet Hukukunda Uyumlu Eylemler*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Başkent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı.
- Amolo, J. ve Beharry-Ramraj, A. (2016). Unplanned Obsolescence: Consumer's Attitudes and Perceptions of Lifestyle. *Problems and Perspectives in Management*, 14(3), 123-132.
- Anderson, E. W. (1998). Customer Satisfaction and Word of Mouth. *Journal of Service Research*, 1(1), 5 - 17.
- Apple Inc. Batteries. Erişim Tarihi: 14 Ekim 2019. <https://www.Apple Inc.com/au/batteries/service-and-recycling/>.
- Aral, F. ve Ayrancı, H. (2015). *Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*. Ankara: Yetkin.
- Aras, A. (2009). *Tüketici Uyuşmazlıkları Ve Çözüm Yolları*. Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı.
- Ardente, F. ve Mathieux, F. (2014). Identification and Assessment of Product's Measures to Improve Resource Efficiency: The Case-Study of an Energy Using Product. *Journal of Cleaner Production*, 83, 126 - 141.
- Arı, Z. (2004). *Rekabet Hukukunda Danışıklılık Kavramı ve Hukuki Sonuçları*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Asıl, S. (2017). Tüketimde Benlik Algısı: Sosyal Medya Hesaplarında Tüketici Olmak. *ÇOMÜ Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(3), 1 - 22.
- Aslan, İ. Y. (2007). *Rekabet Hukuku Teori - Uygulama - Mevzuat*. Bursa: Ekin Kitabevi.
- Aslan, İ. Y. (2014). *6502 sayılı Kanuna Göre Tüketici Hukuku*. Bursa: Ekin Yayınevi. Atamer, Y. M. (2012). Taşınır Satımı Sözleşmesi. Editör, M. M. İnceoğlu, *Türk Borçlar Kanunu Sempozyumu Makaleler - Tebliğler* (s. 187 - 223). İstanbul: XII Levha.
- Atamer, Y. ve Baş, E. (2014). Avrupa Birliği Hukuku İle Karşılaştırmalı Olarak 6502 Sayılı Yeni Tüketicinin Koruması Hakkında Kanun Uyarınca Satım Sözleşmesinde Ayıptan Doğan Sorumluluk. *Tüketici Hakları ve Rekabet Hukuku Özel Sayısı* (Cilt 88, s. 19 - 60): İstanbul Barosu.
- Atasoy, Ö. A., Taşkın, M. ve Acar, H. (2000). *Tüketiciyi Koruma Hukuku: İlgili Mevzuat ve Yargıtay Kararları*. Ankara: Yargı Yayınevi.

- Atiyas, İ. ve Gürkaynak, G. (2006), "Uyumlu Eylem Karinesi" Üzerine Hukuki ve Ekonomik Çözümlemeler, içinde, *Rekabet Hukukunda Güncel Gelişmeler Sempozyumu-IV* (s. 80 - 115), Kayseri.
- Ayan, N. (2007). Taşınır Satımında Satıcının Kanundan Doğan Ayıba Karşı Tekeffül Borcu. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 15(1), 11 - 37.
- Aydoğdu, M. (2001). Türk ve Avrupa Birliği Rekabet Hukuku Bakımından Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararların Rekabeti Sınırlaması (Engellemesi, Bozması veya Kısıtlaması). *Prof.Dr. Mahmut Tevfik Birsell'e Armağan* (s. 13 - 29). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Yayını.
- Aydoğdu, M. ve Kahveci, N. (2014). *Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri (Sözleşmeler Hukuku)*. Ankara: Adalet.
- Babaoğul, M. ve Buğday, E. B. (2012). Gösteriş Tüketimine Karşı Gönüllü Sadelik. Editör,
- M. Babaoğul, A. Şener ve E. B. Buğday, *Tüketici Yazıları (III)* (s. 76 - 87). Ankara: Elma Teknik Basım, Matbaacılık.
- Bağırlar, M. (2015). *TRIPS Anlaşması Kapsamında Marka Hakkının Korunması*. Uzmanlık Tezi. Ankara: Türk Patent Enstitüsü Markalar Dairesi Başkanlığı.
- Bahar Sayın, H. (2019). Limited Şirketlerde Yan Edim Yükümlülüğünün Hukuki Niteliği, Hizmet Ettiği Amaç ve Konusu. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 23(1), 25 - 59.
- Bakker, C., Wang, F., Huisman, J. ve den Hollander, M. (2014). Products That Go Round: Exploring Product Life Extension through Design. *Journal of Cleaner Production*, 69, 10 - 16.
- Başaran Alagöz, S. (2007). Yeşil Pazarlama ve Eko Etiketleme. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi*(11), 1 - 13. Erişim Tarihi: 24 Aralık 2019. <https://arastirmax.com/en/system/files/dergiler/9383/makaleler/11/arastirmax-yesil-pazarlama-eko-etiketleme.pdf>.
- Bayus, B. L. (1988). Accelerating the Durable Replacement Cycle with Marketing Mix Variables. *Journal of Product Innovation Management*, 5(3), 216 - 226.
- Bedir, A. (2002). *Türkiye'de Otomotiv Sanayii Gelişme Perspektifi*. T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı.

- Bekin, C., Carrigan, M. ve Szmigin, I. (2007). Beyond Recycling: 'Commons-Friendly' Waste Reduction at New Consumption Communities. *Journal of Consumer Behaviour*, 6(5), 271 - 286.
- Belk, R. W. (1995). *Collecting in a Consumer Society*. London: Routledge.
- Belk, R. W. (1998). Third Word Consumer Culture. Editör, E. Kumcu ve A. F. Fırat. *Research in Marketing, Supplement 4 Marketing and Development: Toward Broader Dimensions* (s. 103 - 126). Greenwich: JAI Press.
- Bernard, S. (2011). Remanufacturing. *Journal of Environmental Economics and Management*, 62(3), 337 - 351.
- BEUC The European Consumer Organisation. (2015). *Durable Goods: More Sustainable Products, Better Consumer Rights*. BEUC.
- Bianchi, L. V. (2018). The Influence of the Principle of Sustainable Consumption over the Combat against Planned Obsolescence, the Guarantee of 'Durable Products' and the Right to Information of Consumers in Argentina. *Revista de Derecho Privado*(34), 277 - 310.
- Bianchi, P. L. (2017). El Impacto Del Principio Del Consumo Sustentable En El Derecho De Los Consumidores A La Información Ambiental De Los Productos Y Servicios.
- Diario Ambiental Nro*(159). Erişim Tarihi: 11 Aralık 2019. <https://dpicuantico.com/sitio/wp-content/uploads/2017/06/Lorena-Bianchi-Ambiental-22.06.pdf>.
- Bilgili, F. ve Demirkapı, E. (2015). *Ticaret Hukuku Bilgisi*. Ankara: Dora Yayıncılık.
- Blonigen, B. A., Knittel, C. R. ve Soderbery, A. (2017). Keeping It Fresh: Strategic Product Redesigns and Welfare. *International Journal of Industrial Organization*, 53, 170 - 214.
- Blue Angel The German Ecolabel*. An Environmental Label with a Long History. Erişim Tarihi: 22 Aralık 2019. <https://www.blauer-engel.de/en/blue-angel/what-is-behind-it/an-environmental-label-with-a-long-history>.
- Borenstein, S., MacKie-Mason, J. K. ve Netz, J. S. (1995). Antitrust Policy in Aftermarkets. *Antitrust Law Journal*, 63(2), 455 - 482.
- Brooks Stevens Biography*. Milwaukee Art Museum. Erişim Tarihi: 29 Kasım 2018. <https://mam.org/collection/archives/brooks/bio.php>.

- Bucher, E. ve Buz, V. (2004). Mağdur Edilen Alıcı, Türk/İsviçre Borçlar Kanunu'nun İki Özelliğinin Eleştirisi: Muayene ve İhbar Külfeti (Art. 201 OR; BK m. 198), BK m. 202/II (Art.205/II OR)'ye Göre Dönme Yerine Bedel İndirimine Karar Verilmesinin Masraflara İlişkin Sonuçları. Editör, R. Serozan. *Prof. Dr. Necip Kocayusufpaşaoğlu İçin Armağan* (s. 145 - 178). Ankara: Seçkin
- Bulow, J. (1982). Durable-Goods Monopolists. *Journal of Political Economy*, 90(2), 314 - 332.
- Bulow, J. (1986). An Economic Theory of Planned Obsolescence. *The Quarterly Journal of Economics*, 101(4), 729 - 750.
- Burns, B. (2010). Re-evaluating Obsolescence and Planning for It. Editör, T. Cooper. *Longer Lasting Products* (s. 39 - 60). Farnham: Gower Publishing Limited.
- Can, M. (2007). Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Haksız Rekabet. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*(69), 151 - 176.
- Canadian Council of Ministers of the Environment. (2004). Canada-Wide Principles for Electronics Product Stewardship. Erişim Tarihi: 31 Ekim 2019. https://www.ccme.ca/files/Resources/waste/extended/pn_1505_eps_principles_e.pdf
- Canbolat, İ. U. (2006). *Rekabet Hukuku Açısından Anlaşma ve Uyumlu Eylem Ayrımı ve Hukuki Sonuçları*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı.
- Canöz, N. (2015). Tüketiciyi Korumaya Yönelik Halkla İlişkiler Faaliyetleri: Tüketicinin Ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü Örneği. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-GİFDER)*, 3(2), 320 - 345. Erişim Tarihi: 1 Ocak 2020. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/83997>.
- Canpolat, Ö. (2013). Üretici Ve Sorumluluğu. *Ankara Barosu Dergisi*, (2), 369 - 398.
- Carl, J. (2019). *Debating Net Neutrality: Big-Tech Monopolies Are the Real Problem*. Erişim Tarihi: 19 Ağustos 2019. <https://www.nationalreview.com/2019/06/debating-net-neutrality-big-tech-monopolies-are-the-real-problem/>.
- Chamorro, A., ve Bañegil, T. M. (2006). Green Marketing Philosophy: A Study of Spanish Firms with Ecolabels. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 13(1), 11 - 24.

- Chang, M., Ong, S. ve Nee, A. (2017). Approaches and Challenges in Product Disassembly Planning for Sustainability. *Procedia CIRP*, 60, 506 - 511. Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2212827117300148>.
- Chapdelaine, P. (2015). The Undue Reliance on Physical Objects. *Journal of Technology Law and Policy*, 20, 65 - 120.
- Chapman, J. (2005). *Emotionally Durable Design: Objects, Experiences, and Empathy*. London: Earthscan.
- Choi, J. P. ve Kim, B.-C. (2010). Net Neutrality and Investment Incentives. *RAND Journal of Economics*, 41(3), 446 - 471.
- Clavareau, J. ve Labeau, P.-E. (2009). Maintenance and Replacement Policies under Technological Obsolescence. *Reliability Engineering and System Safety*, 94, 370 - 381.
- Code De La Consommation. *Legifrance Le Service Public De La Diffusion Du Droit*. Erişim Tarihi: 11 Aralık 2019. https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do;jsessionid=F20BAEA2F131CEBCD_AD99BEFCADDB072.tplgfr28s_1?idSectionTA=LEGISCTA000028747418&cidTexte=LEGITEXT000006069565&dateTexte=20140614.
- Commission Regulation (EU) No 666/2013. (2013). *EUR - Lex*. Erişim Tarihi: 27 Ekim 2019. <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ%3AL%3A2013%3A192%3A0024%3A0034%3AEN%3APDF>.
- Commission Staff Working Document, Evaluation of the Energy Labelling and Ecodesign Directives. (2015). *EUR - Lex*. Brüksel. Erişim Tarihi: 27 Ekim 2019. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A52015SC0143>.
- Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. (2015). *EUR- Lex*. Brüksel. Erişim Tarihi: 19 Ekim 2019. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52015DC0614>.
- Consolidated Version of the Treaty on the Functioning of the European Union. (2016). *EUR - Lex*. Official Journal of the European Union. Erişim Tarihi: 10 Aralık 2019. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12016E169>.
- Cooper, M. (2001). Antitrust as Consumer Protection in the New Economy: Lessons from the Microsoft Case. *Hastings Law Journal*, 52(4), 813 - 890.

- Cooper, T. (1994). *Beyond Recycling: the Longer Life Option*. London: Aldgate Press.
- Cooper, T. (2004). Inadequate Life? Evidence of Consumer Attitudes to Product Obsolescence. *Journal of Consumer Policy*, 27(4), 421 - 449. Erişim Tarihi: 3Aralık 2019. <https://link-springer-com.libproxy.murdoch.edu.au/article/10.1007%2Fs10603-004-2284-6>.
- Cooper, T. (2005). Slower Consumption Reflections on Product Life Spans and the "Throwaway Society". *Journal of Industrial Ecology*, 9(1 - 2), 51 - 67.
- Cooper, T. (2010). Policies for Longevity. Editör, T. Cooper. *Longer Lasting Products* (s. 215 - 240). Farnham: Gower Publishing Limited.
- Corones, S., Christensen, S., Malbon, J., Asher, A. ve Peterson, J. M. (2016). *Comparative Analysis of Overseas Consumer Policy Frameworks*. Queensland University of Technology Faculty of Law. Erişim Tarihi: 4 Kasım 2019. https://consumerlaw.gov.au/sites/consumer/files/2016/05/ACL_Comparative-analysis-overseas-consumer-policy-frameworks-1.pdf.
- Council Directive 85/374/EEC of 25 July 1985 on the Approximation of the Laws, Regulations and Administrative Provisions of the Member States Concerning Liability for Defective Products. (1985). *EUR - Lex*. Erişim Tarihi: 23 Ekim 2019. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A31985L0374>.
- Çağlar, H. ve Özdamar, M. (2006). Ticaret Unvanının Korunması. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 14(2), 119 - 150.
- Çağlayan, H. C. (2016). Ayıplı Hizmetten Doğan Sorumluluk ve Seçimlik Haklar. *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*(7), 351 - 372.
- Çeken, G. (2017). Etik Değerler Açısından Çevre Sorunları. *Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(2), 345 - 358.
- Çelik, H. ve Bengül, S. S. (2008). Satış Sonrası Hizmetler Ve Ürün Garantilerinin Müşteri Tatmini, Memnuniyeti Ve Marka Sadakati Üzerindeki Etkileri. *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 26(2), 105 - 120.
- Çetiner, B. (2009). Yeni Türk Borçlar Kanunu'nda Yarar ve Hasarın İntikali ile Satıcının Ayıptan Sorumluluğuna İlişkin Hükümlerin Değerlendirilmesi. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 67(1 - 2), s. 97 - 114.

- Çınar, Ö. (2010). Avrupa Konseyi'nin 25.07.1985 Tarihli ve 85/374 Sayılı Yönergesi ve Ayıplı Malın Neden Olduğu Zararlardan Sorumluluk Hakkında Yönetmelik Hükümlerine Göre Ayıp Kavramı. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(18), 135 - 151.
- Çimen Bulut, İ. (2019). Zorunlu Unsur Doktrininin Uygulama Koşullarının Avrupa Birliği Rekabet Hukukunda Gelişimi: Vaka Analizleri. *Izmir Democracy University Social Sciences Journal*, 2(2), 88 - 121.
- Dagan, R., Dubey, B., Bitton, G. ve Townsend, T. (2007). Aquatic Toxicity of Leachates Generated from Electronic Devices. *Archives of Environmental Contamination and Toxicology*, 53(2), 168 - 173.
- Dalkıran, M. (2008). *Avrupa Topluluğu ve Türk Rekabet Hukuku Açısından Marka Hukukunda Hakkın Tüketilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Avrupa Birliği ve Uluslararası Ekonomik İlişkiler Anabilim Dalı.
- De Franceschi, A. (2018). Planned Obsolescence challenging the Effectiveness of Consumer Law and the Achievement of a Sustainable Economy, The Apple Inc and Samsung Cases. *Journal of European Consumer and Market Law*, 7, 217 - 263.
- De Oliveira, R. G. (2013). Planned Obsolescence. *Leadership and Management in Engineering*, 13(4), 262 - 264.
- Décret N° 2014-1482 Du 9 Décembre 2014 Relatif Aux Obligations D'information Et De Fourniture Concernant Les Pièces Détachées Indispensables À L'utilisation D'un Bien. (2014). *Legifrance Le Service Public De La Diffusion Du Droit*. Erişim Tarihi: 11 Aralık 2019. <https://www.legifrance.gouv.fr/eli/decret/2014/12/9/einc1424543d/jo/texte>.
- Del Mastro, A. (2012). *Planned Obsolescence: The Good and the Bad*. Property and Environment Research Center. Erişim Tarihi: 30 Kasım 2019. <https://www.perc.org/2012/07/18/planned-obsolescence-the-good-and-the-bad/>.
- Deliktaş, E. ve Kök, R. (1999). Pozitif Eğimli Marjinal Gelir ve Monopolcü Bir Firma için Çoklu Kar Dengeleri. *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 14(1), 97 - 112.
- Demirci, M. (2019). *Rekabet Hukukunun İhlalinden Doğan Tazminat Sorumluluğunun Hukuki Niteliği*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı.

- Dettli, R., Preiss, P., Grütter, M., Zellweger, H. ve Althaus, H.-J. (2014). *Optimierung der Lebens- und Nutzungsdauer von Produkten*. Genève: Im Auftrag des Bundesamtes für Umwelt (BAFU).
- Dilek, E. Ö. (2018). *Yeşil Ekonomi İle Sürdürülebilir Büyüme: Türkiye Örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Çankaya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uluslararası Ticaret Ve Lojistiği Anabilim Dalı.
- DiMatteo, L. A. ve Wrbka, S. (2019). Planned Obsolescence and Consumer Protection: The Unregulated Extended Warranty and Service Contract Industry. *Cornell Journal of Law and Public Policy*, 28(3), 483 - 544.
- Dinçer, M. Z. (2018). *Mikro Ekonomi*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi
- Directive 1999/44/EC of the European Parliament and of the Council of 25 May 1999 on Certain Aspects of the Sale of Consumer Goods and Associated Guarantees. (1999). *EUR-Lex*. Erişim Tarihi: 19 Ekim 2019. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A31999L0044>.
- Directive 2000/53/EC of the European Parliament and of the Council on End-of Life Vehicles. (2000). *EUR-Lex*. Erişim Tarihi: 29 Kasım 2018. <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2000L0053:20050701:E N:PDF>.
- Directive 2002/95/EC of the European Parliament and of the Council of 27 January 2003 on the Restriction of the Use of Certain Hazardous Substances in Electrical and Electronic Equipment. (2003). *EUR-Lex*. Erişim Tarihi: 18 Mayıs 2018. <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:037:0019:0023:en:PDF>.
- Directive 2002/96/EC of the European Parliament and of the Council of 27 January 2003 on Waste Electrical and Electronic Equipment (WEEE). (2003). *EUR-Lex*. Erişim Tarihi: 30 Kasım 2019. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32002L0096>.
- Directive 2008/98/EC of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on Waste and Repealing Certain Directives. (2008). *EUR - Lex*. Erişim Tarihi: 19 Aralık 2019. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32008L0098>.
- Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 Establishing a Framework for the Setting of Ecodesign Requirements for Energy- Related Products. (2009). *EUR-Lex*. Erişim Tarihi: 17 Haziran 2019. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32009L0125>.

- Directive 2011/83/EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on Consumer Rights, Amending Council Directive 93/13/EEC and Directive 1999/44/EC of the European Parliament and of the Council and ... (2011). *EUR-Lex*. Erişim Tarihi: 05 Haziran 2018. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32011L0083>.
- Directive 2012/19/EU of The European Parliament and of The Council of 4 July 2012 on Waste Electrical and Electronic Equipment (WEEE). (2012). *EUR-Lex*. Erişim Tarihi: 18 Aralık 2019. <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:197:0038:0071:en:PDF>.
- Doğan, G. (2011). *Zorunlu Unsur Doktrini ve Fikri Mülkiyet Haklarına Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Çankaya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı.
- Doğan, M., Şahan, G. ve Atamulu, İ. (2019). *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Doğu, H. M. (2018). Ardı Ardına Teslimli Satış Sözleşmesinde Satıcının Ayıptan ve Zapttan Sorumluluğu. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 26(2), 503 - 532.
- Downes, J., Thomas, B., Dunkerley, C. ve Walker, H. (2011). *Longer Product Lifetimes*. London: Defra Department for Environment, Food. and Rural Affairs.
- Du, Y., Cao, H., Liu, F., Li, C. ve Chen, X. (2012). An Integrated Method for Evaluating the Remanufacturability of Used Machine Tool. *Journal of Cleaner Production*, 20(1), 82 - 91.
- Durand, P. (2017). Motion for a European Parliament Resolution on a Longer Lifetime for Products: Benefits for Consumers and Companies (2016/2272(INI)). *European Parliament*. Erişim Tarihi: 25 Temmuz 2018. http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2017-0214_EN.html?redirect.
- Durand, P. (2017). Report on a Longer Lifetime for Products: Benefits for Consumers and Companies. *European Parliament*. 2016/2272(INI). Erişim Tarihi: 19 Aralık 2019. http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2017-0214_EN.html.
- Durmaz, Y. ve Yardımcıoğlu, M. (2015). Ürün Kararları Ve Stratejileri Üzerine Teorik Bir Yaklaşım. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 5(2), 367 - 387.

- Eastman Kodak Co. v. Image Technical Services, Inc., et al, 90-1029 (United States Court of Appeals June 8, 1992). Erişim Tarihi: 5 Kasım 2019. <http://cdn.loc.gov/service/ll/usrep/usrep504/usrep504451/usrep504451.pdf>.
- Echegaray, F. (2016). Consumers' Reactions to Product Obsolescence in Emerging Markets: The Case of Brazil. *Journal of Cleaner Production*, 134, 191 - 203.
- Economides, N. ve Hermalin, B. E. (2012). The Economics of Network Neutrality. *RAND Journal of Economics*, 43(4), 602 - 629.
- Edis, S. (1963). *Türk Borçlar Hukukuna Göre Satıcının Ayıba Karşı Tekeffül Borcu*. Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları.
- Ellialtı, Y. (2009). *Ürün Özellikleri, Görece Ürün Kalitesi Ve Tüketicici Etnosentrizminin Yerli Ürün Satın Alma Eğilimine Etkisi: Kozmetik Sektöründe Bir Uygulama*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı.
- Elvan, O. D. (2018). Doğa Dostu Ürünler Konusunda Bir Mevzuat Değişim Örneği, Avrupa Birliği Eko-Etiket Mevzuatı ve Türkiye'deki Yasal Çalışmalar. *Uluslararası Kentleşme Ve Çevre Sorunları Sempozyumu Değişim, Dönüşüm, Özgünlük* (Cilt 2, s. 50 - 57). Balıkesir: Türk Mühendis Ve Mimar Odaları Birliği.
- Environment Canada. (2014). Promoting Sustainable Materials Management Through Extended Producer Responsibility: Canadian Waste Electrical and Electronic Equipment (WEEE) Case Study. Erişim Tarihi: 29 Ekim 2019. <https://www.oecd.org/environment/waste/Canadian%20WEEE%20EPR%20Case%20Study%20-%202012June2014.FINAL.pdf>.
- Erbek, Ö. (2010). *Tüketici Satımlarında Satıcının Sözleşme Öncesi Aydınlatma Yükümlülüğü ve İlalinin Sonuçları*. Doktora Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı.
- Erbilen, İ. (2018). Kusursuz Sorumluluk Hallerinden Adam Çalıştırmanın Sorumluluğu. *İstanbul Barosu Dergisi*, 92(4), 167 - 188.
- Eren, F. (2009). *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. İstanbul: Beta. Eren, F. (2017). *Borçlar Hukuku Özel Hükümler*. Ankara: Yetkin.
- Erkan, H. (Ed.). (1992). *Sosyal Piyasa Ekonomisinde Rekabetin Fonksiyonları*. İzmir: Tükelmat A.Ş.

- Erler, S. ve Rieger, E. (2016). Product Evolvment Through Entirely Scheduled Lifecycles. *Procedia CIRP*, 48, 79 - 83.
- Esin, A. (1998). *Rekabet Hukukunda Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar*. TÜSİAD, İstanbul: Lebib Yalkın Yayınları ve Basım İşleri A.Ş.
- Eßbach, W. (2019). *Religionssozilogie 2: Entfesselter Markt und Artifizielle Lebenswelt als Wiege neuer Religionen*. Paderborn: Verlag Wilhelm Fink.
- European Commission, Science for Environment Policy (2011). Editör, Von Weizsäcker, E. U. Resource Efficiency. (26). Erişim Tarihi: 19 Kasım 2019. https://ec.europa.eu/environment/integration/research/newsalert/pdf/26si_en.pdf
- European Parliament. (2020). *Rules of Procedure of the European Parliament*. Erişim Tarihi: 03 Ocak 2020. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/RULES-9-2020-02-03-RULE-132_EN.html#:~:text=If%20Parliament%20decides%20to%20wind,shall%20decide%20on%20any%20exceptions.
- Fairlie, S. (1992). Long Distance, Short Life; Why Big Business Favours Recycling. *The Ecologist*, 22(6), 276 - 283.
- Farrell, J. ve Shapiro, C. (1989). Optimal Contracts with Lock-In. *The American Economic Review*, 79(1), 51 - 68.
- Federal Communications Commission. (2005). *FCC Adopts Policy Statement*. Erişim Tarihi: 8 Aralık 2019. <https://www.fcc.gov/document/fcc-adopts-policy-statement>.
- Fishman, A., Gandal, N. ve Shy, O. (1993). Planned Obsolescence as an Engine of Technological Progress. *The Journal of Industrial Economics*, 41(4), 361 - 370.
- Fraj, E. ve Martinez, E. (2006). Environmental Values and Lifestyles as Determining Factors of Ecological Consumer Behaviour: An Empirical Analysis. *Journal of Consumer Marketing*, 23(3), 133 - 144.
- Fromm, E. (1979). *To Have or To Be?* London: Abacus.
- Gabriel, Y. ve Lang, T. (1995). *The Unmanageable Consumer: Contemporary Consumption and Its Fragmentation*. London: Sage Publications.
- Geissdoerfer, M., Savaget, P., Bocken, N. M. ve Hultink, E. J. (2017). The Circular Economy - A New Sustainability Paradigm? *Journal of Cleaner Production*, 143, 757 - 768.

- Gesetz zur Neuordnung des Kreislaufwirtschafts und Abfallrechts. (2012). Bundesanzeiger Verlag. Erişim Tarihi: 21 Aralık 2019. https://www.bgbl.de/xaver/bgbl/start.xav?startbk=Bundesanzeiger_BGBl&bk=Bundesanzeiger_BGBl&start=//%255B@attr_id=%2527bgbl112s0212.pdf%2527%255D#bgbl%2F%2F%25B%40attr_id%3D%27bgbl112010.pdf%27%5D 157692 1758566.
- Gibbs, S. (2018). *Apple Inc and Samsung Fined for Deliberately Slowing Down Phones*. The Guardian. Erişim Tarihi: 17 Aralık 2019. <https://www.theguardian.com/technology/2018/oct/24/AppleInc-samsung-fined-for-slowing-down-phones>.
- Gillmann, M. (2019). *Regulating Planned Obsolescence at the European Union Level: A Utopian Objective?* Master Thesis, Amsterdam: LLM EU Competition Law and Regulation, University of Amsterdam.
- Gnanapragasam, A., Oguchi, M., Cole, C. ve Cooper, T. (2017). Consumer Expectations of Product Lifetimes Around the World: A Review of Global Research Findings and Methods. Editör, C. Bakker ve R. Mugge. *Product Lifetimes and the Environment* (s. 464 - 467). Delft: IOS Press BV.
- Golinska, P. ve Fertsch, M. (2012). Manufacturing, Plant, and Production Management: Applied in Automobile Industry. Editör, B. G. Lipták. *Instrument Engineers' Handbook, Process Software and Digital Networks* (Cilt III, s. 787 - 805). Boca Raton: CRC Press.
- Gu, Y., Wu, Y., Xu, M., Mu, X. ve Zuo, T. (2016). Waste Electrical and Electronic Equipment (WEEE) Recycling for a Sustainable Resource Supply in the Electronics Industry in China. *Journal of Cleaner Production*, 127, 331 - 338.
- Guiltinan, J. (2009). Creative Destruction and Destructive Creations: Environmental Ethics and Planned Obsolescence. *Journal of Business Ethics*, 89(1), 19 - 28.
- Güçer, S. (2005). *Rekabet Hukukunda Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Çerçevesinde Sınai Mülkiyet Hakları*. Ankara: Rekabet Kurumu Yayınları
- Gümüş, M. A. (2013). *Borçlar Hukuku Özel Hükümler, Cilt-I*. İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Gümüş, M. A. (2016). *6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun Şerhi*. İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Gümüş, M. A. (2017). *Borçlar Hukuku Özel Hükümler*. İstanbul: Filiz Kitabevi.

- Gürzumar, O. B. (2006). *Zorunlu Unsur Doktrinine Dayalı Sözleşme Yapma Yükümlülüğü, Hâkim Durumun Rakiple Anlaşma Yapmaktan Kaçınmak Suretiyle Kötüye Kullanılması*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Güven, P. (2004). Rekabet Hukukunda Sözleşme Yapma Zorunluluğu (Rekabet Kurulu Kararları Işığında Zorunlu Unsur Doktrininin Değerlendirilmesi). *Rekabet Kurumu Perşembe Konferansları*, 3- 98
- Güven, P. (2008). *Rekabet Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Güven, Ş. (2011). *Haksız Rekabet Hukukunun Amacı ve Koruduğu Menfaatler*. Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı.
- Güzel, O. (2003). *Rekabet Hukukunda Teşebbüs ve Teşebbüs Birlikleri*. Ankara: Rekabet Kurumu.
- Ha, H.-Y. ve Janda, S. (2012). Predicting Consumer Intentions to Purchase Energy-Efficient Products. *Journal of Consumer Marketing*, 29(7), 461 - 469.
- Hargrave, S. (2008). Privacy: A little knowledge. *New Media Age*, 22 - 23.
- Hataş, B. (2017). *Bütünleşik Pazarlama İletişimi ve Sosyal Medyanın Etkileri*. Yüksek Lisans Tezi. Konya: KTO Karatay Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı.
- Hatcher, G., Ijomah, W. ve Windmill, J. (2011). Design for Remanufacture: A Literature Review and Future Research Needs. *Journal of Cleaner Production*, 19(17), 2004 - 2014.
- Hatemi, H., Serozan, R. ve Arpacı, A. (1992). *Borçlar Hukuku: Özel Bölüm*. İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Havutçu, A. (2005). *Türk Hukukunda Örtülü Bir Boşluk: Üreticinin Sorumluluğu*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Havutçu, A. (2012). Haksız Fiil Sorumluluğunda Zamanaşımı Sürelerinin Başlangıcı. *Prof. Dr. Burhan Ceyhan'a Armağan* (Cilt II, s. 579 - 605). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi.
- Havutçu, A. (2016). 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a Göre Ayıplı Mal ve Hizmet Nedeniyle Tüketicinin Tazminat Hakkı Yeni Gelişmeler Işığında Bedensel Zararların Tazmini. Editör, S. Güleç Uçakhan ve N. Basa, *Yeni Gelişmeler Işığında Bedensel Zararların Tazmini Uluslararası Kongre* (Cilt 2, s. 91 - 114). Ankara: Türkiye Barolar Birliği Yayınları.

- Heins, V. M. (2017). Herbert Marcuse, One-Dimensional Man. Editör, J. T. Levy, *The Oxford Handbook of Classics in Contemporary Political Theory* (s. 1 - 12). Oxford University Press.
- Hesselmann Kommunikation GmbH. (2013). *The "Elektrogesetz"*. Erişim Tarihi: 05 Ocak 2020. from <https://www.elektrogesetz.com/>
- Hindle, T. (2008). *Guide to Management Ideas and Gurus*. London: Profi le Books Ltd, The Economist Newspaper Ltd.
- Hodges, A. C. ve Taylor, P. L. (2005). The Business Fallout From the Rapid Obsolescence and Planned Obsolescence of High-Tech Products: Downsizing of Noncompetition Agreements. *The Columbia Science and Technology Law Review*, 6, 1 - 31.
- Hong Kong Trade Development Council. (2018). *Calls Made to Reform EU's Ecodesign Rules and Oust*. Erişim Tarihi: 29 Mayıs 2019. <http://economists-pick-research.hktdc.com/business-news/article/Regulatory-Alert-EU/Calls-Made-to-Reform-EU-s-Ecodesign-Rules-and-Oust-Planned-Obsolescence/baeu/en/1/1X000000/1X0AEET1.htm>.
- Huisman, J., van der Maesen, M., Eijsbouts, R., Wang, F., Baldé, C. P. ve Wielenga, C. A. (2012). *The Dutch WEEE Flows*. Bonn: United Nations University, ISP – SCYCLE.
- Ida, T. (2004). Bottleneck Monopolies and Network Externalities in Network Industries. *Evolutionary and Institutional Economics Review*, 1(1), 85 - 105.
- Imperial Chemical Industries Ltd. v Commission of the European Communities., 48-69. (Judgment of the Court of 14 July 1972). Erişim Tarihi: 17 Ekim 2020, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A61969CJ0048>.
- Impression Products, Inc. v. Lexmark International, Inc., 15 - 1189 (Supreme Court of the United States May 30, 2017). Erişim Tarihi: 13 Ekim 2019. https://www.supremecourt.gov/opinions/16pdf/15-1189_ebfj.pdf.
- Incardona, R. ve Poncibo, C. (2007). The Average Consumer, the Unfair Commercial Practices Directive, and the Cognitive Revolution. *Journal of Consumer Policy Issue*, 30(1), 21 - 38.

- Inquiry Concerning High-Speed Access to the Internet over Cable and Other Facilities; Internet over Cable Declaratory Ruling. *Declaratory Ruling and Notice of Proposed Rulemaking*. Federal Communications Commission. Erişim Tarihi: 6 Aralık 2019. <https://www.fcc.gov/document/inquiry-concerning-high-speed-access-internet-over-cable-and-other-1>.
- Italian Competition Authority (AGCM). (2018). Apple Inc and Samsung Fined for Software Updates that have Caused Serious Troubles and/or have Reduced Functionality of Some Mobile Phones. Roma. Erişim Tarihi: 15 Aralık 2019. <https://en.agcm.it/en/media/detail?id=385e274c-8dc3-4911-9b8c-9771c854193a&parent=Press%20Releases&parentUrl=/en/media/press-releases>.
- Italian Consumer Code (Codice del Consumo). (2005). *aiic - International Association of Conference Interpreters*. Legislative Decree no. 206. Erişim Tarihi: 16 Aralık 2019. <http://aiic-italia.it/page/7469/italian-consumer-code/lang/72>.
- İkizler, M. (2001). Türk ve Avrupa Birliği Hukukunda Uyumlu Eylemler. Editör, A. Kendigelen, *Prof. Dr. Hayri Domaniç'e 80. Yaş Günü Armağan I*, (s. 233 - 276). İstanbul: Beta Basım Yayın.
- İkizler, M. (2005). *Rekabet Hukukunda Uyumlu Eylemler, Türk, Avrupa Birliği ve Amerikan Hukukları Açısından Karşılaştırmalı Bir İnceleme*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- İmirlioğlu, D. (2007). *Telekomünikasyon Alanında Rekabet Hukuku Açısından Hakim Durumun Kötüye Kullanılması*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Başkent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı.
- İnceoğlu, M. M. (2015). Ayıba Karşı Tekeffül ve Garanti Sorumluluğu. *Yeni Tüketici Hukuku Konferansı (Makaleler - Tartışmalar)* (s. 153 - 240). İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- İtişgen, R. (2016). Türk Ticaret Kanunu'nda Düzenlenen Gerçek Dışı veya Yanıltıcı Açıklamada Bulunma Suçu. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*(122), 337 - 368.
- Janal, R. (2017). Fishing for an Agreement: Data Access and the Notion of Contract. Editör, S. Lohsse, R. Schulze ve D. Staudenmaye, *Trading Data in the Digital Economy: Legal Concepts and Tools: Münster Colloquia on EU Law and the Digital Economy III* (s. 271 - 294). Baden-Baden: HART Publishing, Nomos Verlag.

- Jansson, J., Marell, A. ve Nordlund, A. (2010). Green Consumer Behavior: Determinants of Curtailment and Eco-Innovation Adoption. *The Journal of Consumer Marketing*, 27(4), 358 - 370.
- Johnson, V. R. (1989). Liberating Progress and the Free Market from the Specter of Tort Liability. *Northwestern University Law Review*, 83, 1027 - 1056.
- Johnson, V. R. (2007). Injury to Persons, Property, and Relations, Economics of. Editör, D. S. Clark, *Encyclopedia of Law and Society: American and Global Perspectives* (s. 769 - 774). California: SAGE Publications.
- Kadioğlu, Z. K. (2013). Kitle İletişim Araçlarının Şekillendirdiği Sosyal Kimlikler ve Aidiyet Duygusu Ekseninde Tüketici Davranışları. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, II(45), 101 - 114.
- Kale, S. (2004). *Haksız Rekabet Hukuku'nda Eski Hale Getirme Davası, Tecavüzün Ref'i Davası TTK m.58/I-C*. İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Kara, M. S. (2013). Genel İşlem Şartlarına İlişkin Haksız Rekabet Hükümleri. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 17(1 - 2), 723 - 742.
- Karabağ, A. (1998). *Reklamcılığa Yeni Bakış*. İstanbul: Akba Yayıncılık.
- Karaege, Ö. (2009). *Fikri Mülkiyet Hukukunda Esaslı Unsur Doktrini*. Doktora Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı.
- Karahan, S. (2011). *Ticari İşletme Hukuku*. Konya: Mimoza.
- Karahan, S. (2012). Ticari İşletme ve Tacir Kavramları ile ilgili 6102 Sayılı Ticaret Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 18(2), 3 - 10.
- Karahasan, M. R. (2003). *Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler Öğreti Yargıtay Kararları İlgili Mevzuat 1*. İstanbul: Beta Basım Yayın.
- Karayalçın, Y. (1968). *Ticaret Hukuku, 1. Giriş, Ticari İşletme*. Ankara: Güzel İstanbul Matbaası.
- Kaya, F. (2014). Yeni Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun. *İstanbul Barosu Dergisi*, 88(1), 71 - 80.
- Kayaköy Taş, M. (2014). *Pazarlama İletişiminde Sosyal Medya Kullanımı: Sigorta Pazarına Bir Uygulama*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Ticaret Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı.

- Kayhan, F. (2001). Türk Marka Hukuku Açısından Paralel İthalat ve Marka Hakkının Tükenmesi. *Ankara Barosu Fikri Mülkiyet ve Rekabet Hukuku Dergisi (FMR Dergisi)*, 1(1), 51 - 72.
- Kaza, S., Yao, L. C., Bhada-Tata, P. ve Van Woerden, F. (2018). *What a Waste 2.0: A Global Snapshot of Solid Waste Management to 2050. Urban Development*. Washington, DC: World Bank.
- Kazımov, A. (2004). *Uluslararası Pazarlamada Pazarlama Karması Stratejileri*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı.
- Kazma, S. B. (2011). Incoterms 2000 Incoterms 2010 Değişiklikleri ve Türk Ticaret Hukuku'nda Incoterms. İstanbul.
- Keeble, D. (2013). *The Culture of Planned Obsolescence in Technology Companies*. Oulu University of Applied Sciences, Business Information Technology: Bachelor's thesis. Erişim Tarihi: 13 Aralık 2019. <https://core.ac.uk/download/pdf/38083105.pdf>.
- Kılıçer, T. ve Öztürk, S. A. (2012). Tüketicilerin Satın Alma Kararlarında Ağızdan Ağıza İletişimin Etkisi: Eskişehir İlinde Bir Uygulama. Editör, M. Babaoğlu, A. Şener ve E. B. Buğday. *Tüketici Yazıları (III)* (s. 25 - 43). Ankara: Elma Teknik Basım, Matbaacılık.
- Kısa, S. U. (2004). *Avrupa Topluluğu Rekabet Hukukunda Hakim Durumun Rekabet Karşıtı Eylem ve İşlemlerle Kötüye Kullanılması*. Ankara: Bankacılık Enstitüsü.
- Kızılay, A. (2017). Türk Borçlar Kanunu ile Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Antlaşması (CISG) Hükümleri Çerçevesinde Satış Sözleşmesinde Ayıptan Sorumlulukta Alıcının Seçtiği Hakkın Sonradan Değiştirilebilirliği Sorunu. *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, 7(2), 193 - 210.
- King, A. M., Burgess, S. C., Ijomah, W. ve McMahon, C. A. (2006). Reducing Waste: Repair, Recondition, Remanufacture or Recycle? *Sustainable Development*, 14(4), 257 - 267.
- Kızır, M. (2011). Yargıtay Kararları Işığında Basiretli İşadamı Gibi Hareket Etme Yükümlülüğünün Sözleşmenin Değişen Şartlara Uyarlanması Etkisi. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 19(2), 245 - 282.
- Kocaşahin, S. B. (2019). *Yeşil Pazarlama Stratejileri: Dünyadaki Ve Türkiye'deki Örnek Uygulamaların Karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi. Konya: KTO Karatay Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uluslararası Ticaret Tezli Yüksek Lisans Programı.

- Korkmaz, M., Yahyaoğlu, G. ve Günsel, İ. (2011). Mal ve Hizmet Alımlarında Ayıp. *Uluslararası Hakemli Akademik Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(1), 144 - 168.
- Kotler, P. ve Armstrong, G. M. (2008). *Principles of Marketing*. Upper Saddle River, N.J: Pearson/Prentice Hall.
- Kramer, D. (2015). Kulturelle Faktoren und der Übergang zu einer nachhaltigen Lebensweise. Editör, M. Grewe ve M. Tauschek, *Knappheit, Mangel, Überfluss: Kulturwissenschaftliche Positionen zum Umgang mit begrenzten Ressourcen* (s. 81 - 102). Frankfurt: Campus Verlag GmbH.
- Kreiß, C. (2014). *Geplanter Verschleiß: Wie die Industrie uns zu immer mehr und immer schnellerem Konsum antreibt - und wie wir uns dagegen wehren können*. Berlin: Europa Verlag.
- Küçükkavruk, K. (2019). *Ağ Tarafsızlığının Gelişimi ve Rekabet Hukuku İlişkisi*. Ankara: Rekabet Kurumu, Yayınlanmamış Rekabet Uzmanlığına Yükselme Tezi.
- Kutlu, M. B. ve Kağnicioğlu, C. H. (2015). Tüketicilerin Yeniden Üretilmiş Ürünleri Satınalma Davranışlarının Modellenmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 1(4), 1053 - 1069.
- Lachenmaier, J. F., Lasi, H. ve Kemper, H.-G. (2017). Simulation of Production Processes Involving Cyber-Physical Systems. *Procedia CIRP*, 62, 577 - 582.
- Lasi, H., Fettke, P., Kemper, H.-G., Feld, T. ve Hoffmann, M. (2014). Industry 4.0. *Business & Information Systems Engineering*, 6(4), 239 - 242.
- Latouche, S. (2009). *Farewell to Growth*. (D. Macey, Çev.) Cambridge: Polity Press.
- Lawlor, R. (2015). Delaying Obsolescence. *Science and Engineering Ethics*, 21(2), 401 - 427.
- Lawrence, J. (1993). Green Products Sprouting Again More Focused Efforts Avoid Controversy. *Advertising Age*, 64(20), 12.
- Lee, K.-M. ve Inaba, A. (2004). *Life Cycle Assessment: Best Practices of ISO 14040 Series*. Asia-Pacific Economic Cooperation, Ministry of Commerce, Industry and Energy Republic of Korea.

- Legislative Decree 6 September 2005 no.206, Consumer Code, pursuant to Article 7 of Law no 229 of 29 July 2003. (2005). *Unione Nazionale Consumatori (National Consumer Union)*. Erişim Tarihi: 16 Aralık 2019. <https://www.consumatori.it/images/stories/documenti/Codice%20de l%20consumo%20english%20version.pdf>.
- Lesk, M. (2010). Son of Carterfone: Network Neutrality or Regulation? *IEEE Security & Privacy*, 8(3), 77 - 82.
- Löfgren, B. ve Tillman, A.-M. (2011). Relating Manufacturing System Configuration to Life- Cycle Environmental Performance: Discrete-Event Simulation Supplemented with LCA. *Journal of Cleaner Production*, 19(17), 2015 - 2024.
- Loi no 2015-992 du 17 août 2015 relative à la transition énergétique pour la croissanceverte (1). (2015). *Legifrance Le Service Public De La Diffusion Du Droit*. Erişim Tarihi: 18 Aralık 2019. https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do;jsessionid=3B26A9B262921B984D DC9E1CF521B5AE.tplgfr26s_1?cidTexte=JORFTEXT000031044385&categorieLi en=id.
- Loi Portant Dispositions Diverses En Matière D'Economie. (2016). Service Public Federal Economie,: Corporate Governance Committee. Erişim Tarihi: 19 Aralık 2019. https://www.corporategovernancecommittee.be/sites/default/files/generated/files/legal/wet_houdende_diverse_bepalingen_inzake_economie.pdf.
- London, B. (1932). Ending the Depression Through Planned Obsolescence. University of Wisconsin Press.
- Longmuss, J. ve Poppe, E. (2017). Planned Obsolescence: Who are Those Planners? C. M. Bakker (Dü.) içinde, *PLATE: Product Lifetimes and The Environment* (s. 217 - 221). Delft: IOS Press.
- Lorek, S. ve Fuchs, D. (2013). Strong Sustainable Consumption Governance - Precondition for a Degrowth Path? *Journal of Cleaner Production*, 38, 36 - 43.
- Lunde, V. (2017). *Price Signalling as Concerted Practice under the EU Competition Law Provision Article 101 TFEU*. Yüksek Lisans Tezi. Oslo: Faculty of Law, University of Oslo.
- Ma, J., Cheng, J., Wang, W., Kunisue, T., Wu, M. ve Kannan, K. (2011). Elevated Concentrations Of Polychlorinated Dibenzo-P-Dioxins And Polychlorinated Dibenzofurans And Polybrominated Diphenyl Ethers In Hair From Workers At An Electronic Waste Recycling Facility In Eastern China. *Journal of Hazardous Materials*, 186(2 - 3), 1966 - 1971.

- Maggiolino, M. (2019). Planned Obsolescence: A Strategy in Search of Legal Rules. *IIC - International Review of Intellectual Property and Competition Law*, 50(4), 405 - 407.
- Maitre-Ekern, E. ve Dalhammar, C. (2016). Regulating Planned Obsolescence: A Review of Legal Approaches to Increase Product Durability and Reparability in Europe. *Review of European Community & International Environmental Law*, 25(3), 378 - 394.
- Makaracı Başak, A. (2016). Türk Borçlar Kanunu Madde 225/II Hükmünün Değerlendirilmesi. *Marmara Üniversitesi Hukuku Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 22(3), 1915 - 1930.
- Mann, F. A. (1973). The Dyestuffs Case in the Court of Justice of the European Communities. *The International and Comparative Law Quarterly*, 22 (1), 35 - 50.
- Manomaivibool, P. (2009). Extended Producer Responsibility in a Non-OECD Context: The Management of Waste Electrical and Electronic Equipment in India. *Resources, Conservation and Recycling*, 53(3), 136 - 144.
- Mansfield, K. (2013). *Electronic Waste Disposal in the European Union: Avoiding the Once-ler's Dilemma*. Environmental Studies Program at the University of Vermont: Research Thesis. Erişim Tarihi: 28 Kasım 2019. https://www.uvm.edu/sites/default/files/S13_Thesis_Mansfield.pdf.
- Marangoz, M., Önce, A. G. ve Aydın, A. E. (2015). Çevre Ekonomisi ve Sürdürülebilir Kalkınma Açısından E-Atık Yönetiminin Önemi. *International Conference of Eurasian Economies*, (s. 654 - 662). Kazan Federal University. Erişim Tarihi: 28 Kasım 2019. <http://www.avekon.org/papers/1237.pdf>.
- McPherson, A., Thorpe, B. ve Rossi, M. (2007). How Producer Responsibility for Product Take-Back Can Promote Eco-Design. Clean Production Action. Erişim Tarihi: 31 Ekim 2019. https://www.cleanproduction.org/static/ee_images/uploads/resources/EPR_ecodesign_Apr08.pdf.
- Meral, A. B. ve Baş, M. (2013). Türkiye’de Faaliyet Gösteren GSM Operatörlerinin Hizmet Kalitesi Bakımından Karşılaştırılması ve Uygulanan Rekabet Stratejileri. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 15(2), 41 - 70.

- Michel, A. (2017). Product Lifetimes Through the Various Legal Approaches within the EU Context: Recent Initiatives Against Planned Obsolescence. Editör, C. A. Bakker ve R. Mugge, *PLATE: Product Lifetimes And The Environment* (s. 266 - 270). Amsterdam: Delft University of Technology and IOS Press.
- Milan, G. S., Gasparetto, J. B., de Lima, V. Z. ve Eberle, L. (2018). Ecological Consciousness, Consumers Attitudes of The Generation Y and Their Purchase Intention in relation to Sustainable Products. *Revista Eletronica de Estrategia e Negocios*, 11(1), 4 - 27.
- Minkov, N., Lehmann, A., Winter, L. ve Finkbeiner, M. (2019). Characterization of Environmental Labels Beyond the Criteria of ISO 14020 Series. *The International Journal of Life Cycle Assessment*, 1 - 16.
- Moore, G. E. (2014). Our Stories - Gordon Moore about Moore's Law. Erişim Tarihi: 20 Aralık 2019. <https://www.youtube.com/watch?v=EzyJxAP6AQo>.
- Mudgal, S., Tinetti, B., Faninger, T., Lockwood, S. ve Anderson, G. (2012). *Étude Sur La Durée De Vie Des Équipements Électriques Et Électroniques*. Angers: ADEME.
- Nart, S. (2009). Rekabetin Korunması Kapsamında Fikrî ve Sinaî Hakların Sınırları. *Dokuz Eyl l Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(1), 113 - 146.
- Neef, D., Siesfeld, G. A. ve Cefola, J. (1998). *The Economic Impact of Knowledge*. Boston: Butterworth - Heinemann.
- Niu, X. ve Li, Y. (2007). Treatment of Waste Printed Wire Boards in Electronic Waste for Safe Disposal. *Journal of Hazardous Materials*, 145(3), 410 - 416.
- Ober, E., Dell'Anno, B., Dr ze, J.-R., Herrmann, L., Luciano, A., Maltry, R., . . . Vent re, J.-P. (2017). Planned Obsolescence: The Government's Choice? *PLATE: Product Lifetimes And The Environment* (s. 315 - 318). Amsterdam: Delft University of Technology and IOS Press.
- OECD. (2002). *Towards Sustainable Household Consumption? Trends and Policies in OECD Countries*. Paris: OECD Publishing.
- OECD. Extended Producer Responsibility. Erişim Tarihi: 28 Ekim 2019. <https://www.oecd.org/env/tools-evaluation/extendedproducerresponsibility.htm>.

- Oğuzman, K. ve Öz, T. (1998). *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Okan, N. (2011). İnternette Haksız Rekabet. *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2(1), 123 - 138.
- Okat, T. (2011). *Patentin Sağladığı Hakkın Rekabet Hukuku İlkeleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Kadir Has Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Fikri Mülkiyet Programı
- Ölmez, H. S. (2003). *Rekabet Hukukunda Zorunlu Unsur Doktrini ve Uygulaması*. Ankara: Rekabet Kurumu.
- Önder Dingil, G. G. (2017). 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında Satıcının Ayıplı Mal Ve Hizmetten Doğan Sorumluluğu. Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı.
- Özcan Büyüktanır, B. G. (2018). Tüketicinin ve Üçüncü Kişilerin Ayıplı Satılanın Kullanılması Nedeniyle Ortaya Çıkan Bedensel Bütünlük İhlali Halinde Manevi Zararlarının Tazmini. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 67(3), 495 - 534.
- Özcan Büyüktanır, B. G. ve Okyar Karaosmanoğlu, D. (2017). Endikasyon Dışı (Off-Label) İlaç Kullanımından Doğan Zararlardan İlaç Üreticisinin Ve Hekimin Hukuki Sorumluluğu. *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 8(1), 153 - 198.
- Özçelik, Ş. B. (2018). Tüketicinin Kullandığı Dönme Hakkı Yerine Bedel İndirimine Karar Verilebilir Mi? *TBB Dergisi*(135), 309 - 318.
- Özdemir, Ş. ve Yaman, F. (2015). *Türkiye’de Reklam Ahlakı Araştırması Güncel Sorunlar ve Çözüm Önerileri*. İstanbul: Limit ofset.
- Özer, S. (2009). *Rekabet Hukuku Açısından Rekabet Yasakları*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Kadir Has Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı.
- Özkan, A. F. (2009), Türk Rekabet Hukuku Uygulamasında Kamu Teşebbüsleri ve Kamu Kuruluşlarının Rekabeti Bozucu Davranışları, *Rekabet Dergisi*, 10 (3), 115 - 209.
- Özkan, M., Al, A. ve Yavuz, S. (2018). Uluslararası Politik Ekonomi Açısından Dördüncü Sanayi-Endüstri Devrimi’nin Etkileri ve Türkiye. *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*, 1(1), 1 - 30.

- Özsoy, T. ve Madran, C. (2015). Ürün Ömrü Algısının Sürdürülebilir Tüketim Boyutundan Bir Analizi. *Küresel İktisat ve İşletme Çalışmaları Dergisi*, 4(7), 73 - 91.
- Özsunay, E. Türk Kartel Hukukunda Teşebbüsler Arası Anlaşmalar ve Teşebbüs Birliklerinin Kararları. İçinde, *Perşembe Konferansları* (s. 41 - 69). Ankara: Rekabet Kurumu.
- Öztürk, M. ve Ritzer, G. (2018). "Hipertüketim" Ve "Hiperborç": "Hiperkritik" Bir Analiz. *Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1), 145 - 176.
- Öztürk, N. ve Bayraktar, Y. (2009). Aksak Rekabetin Önlenmesinde Devletin Rolü. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 74 - 93.
- Packard, V. (1960). *The Waste Makers*. D. McKay Company.
- Paksoy, M. S. ve Arslan Demir, G. (2013). Üreticinin TBK 71 Kapsamında Sorumlu Tutulması. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası (İÜHFM)*, 73(2), 299 - 316.
- Papageorgiou, E. (2019). China Belt & Road, Manufacturing, US-China Trade Dispute and IP Challenges. Düzenleyen, J. Bröhmer, Perth, Australia.
- Patent Law Shouldn't Block the Sale of Used. (2015). *New York Times*. Erişim Tarihi: 13 Ekim 2019. <https://search-proquest-com.libproxy.murdoch.edu.au/docview/1714235668?accountid=12629&pq-origsite=summon>.
- Peattie, K. ve Crane, A. (2005). Green Marketing: Legend, Myth, Farce or Prophecy? *Qualitative Market Research*, 8(4), 357 - 370.
- Peeters, K. ve Marghem, M. C. (2016). *Ensemble, Faisons Tourner L'économie En Développant L'économie Circulaire En Belgique*. Brussels, Cabinet de Marie Christine Marghem Ministre fédérale de l'Énergie de l'Environnement et du Développement durable.
- Pınar, H. (2012). Reklam ve Satış Yöntemlerine İlişkin Haksız Rekabet Halleri. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 18(2), 129 - 156
- Pickren, G. (2015). Making Connections between Global Production Networks for Used Goods and the Realm of Production: A Case Study on E-waste Governance. *Global Networks*, 15(4), 403 - 423.
- Piety, T. R. (2001). "Merchants of Discontent": An Exploration of the Psychology of Advertising, Addiction, and the Implications for Commercial Speech. *Seattle University Law Review*, 25(2), 377 - 450.

- Pope, K. (2017). *Understanding Planned Obsolescence: Unsustainability Through Production, Consumption and Waste Generation*. Croydon: Kogan Page Publishers.
- Poroy, R. ve Yasaman, H. (2012). *Ticari İşletme Hukuku*. İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Prakash, S., Dehoust, G., Gsell, M., Schleicher, T. ve Stamminger, R. (2016). *Einfluss der Nutzungsdauer von Produkten auf ihre Umweltwirkung: Schaffung einer Informationsgrundlage und Entwicklung von Strategien gegen „Obsoleszenz“*. Dessau-Roßlau: Herausgeber.
- Prashad, V. (2018). *In the Ruins of the Present*. Tricontinental. Erişim Tarihi: 24 Kasım 2019. https://www.thetricontinental.org/wp-content/uploads/2018/03/180918_Tricon_Working-Documents-1_EN_Web.pdf.
- Prothero, A. (1990). Green Consumerism and the Societal Marketing Concept: Marketing Strategies for the 1990's. *Journal of Marketing Management*, 6(2), 87 - 103.
- Raihanian Mashhadi, A., Esmaeilian, B., Cade, W., Wiens, K. ve Behdad, S. (2016). Mining Consumer Experiences of Repairing Electronics: Product Design Insights and Business Lessons Learned. *Journal of Cleaner Production*, 137, 716 - 727.
- Rampell, C. (2013). Planned Obsolescence, as Myth or Reality. *The New York Times*. Erişim Tarihi: 13 Ekim 2019. <https://economix.blogs.nytimes.com/2013/10/31/planned-obsolescence-as-myth-or-reality/>.
- Regueiro Dubra, R. (2019). The European Union vs. Planned Obsolescence: A Vain Struggle? Editör, J. A. Soto Pineda, *Planned Obsolescence and The Rule of Law* (s. 81 - 114). U. Externado de Colombia.
- Regulation (EC) No 66/2010 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2009 on the EU Ecolabel. (2009). *EUR-Lex*. Erişim Tarihi: 12 Aralık 2019. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32010R0066>.
- Reike, D., Vermeulen, W. J. ve Witjes, S. (2018). The Circular Economy: New or Refurbished as CE 3.0? Exploring Controversies in the Conceptualization of the Circular Economy through a Focus on History, and Resource Value Retention Options. *Resources, Conservation & Recycling*, 135, 246 - 264.
- Reuß, J. ve Dannoritzer, C. (2013). *Kaufen für die Müllhalde: Das Prinzip der Geplanten Obsoleszenz*. Freiburg: Orange-Press GmbH.

- Richins, M. L. (1983). Negative Word-of-Mouth by Dissatisfied Consumers: A Pilot Study. *Journal of Marketing*, 47(1), 68 - 78.
- Samsung Confirms Battery Faults as Cause of Note 7 Fires.* (2017). Erişim Tarihi: 25 Kasım 2019. BBC News: <https://www.bbc.com/news/business-38714461>.
- Satyro, W. C., Sacomano, J. B., Contador, J. C. ve Telles, R. (2018). Planned Obsolescence or Planned Resource Depletion? A Sustainable Approach. *Journal of Cleaner Production*, 195, 744 - 752.
- Schlacke, S., Alt, M., Tonner, K., Gawel, E. ve Bretschneider, W. (2015). *Stärkung eines nachhaltigen Konsums im Bereich Produktnutzung durch Anpassungen im Zivil- und öffentlichen Recht.* Dessau-Roßlau: Umweltbundesamt.
- Schlegelmilch, B. B., Bohlen, G. M. ve Diamantopoulos, A. (1996). The Link Between Green Purchasing Decisions and Measures of Environmental Consciousness. *European Journal of Marketing*, 30(5). Erişim Tarihi: 21 Kasım 2019. <https://go-gale-com.libproxy.murdoch.edu.au/ps/i.do?p=ITOF&u=murdoch&id=GALE|A18546796&v=2.1&it=r&sid=summon>.
- Schmalensee, R. (1970). Regulation and the Durability of Goods. *The Bell Journal of Economics and Management Science*, 1(1), 54 - 64.
- Schmalensee, R. (1974). Market Structure, Durability, and Maintenance Effort. *The Review of Economic Studies*, 41(2), 277 - 287.
- Schridde, S. (2014). *Murks? Nein danke!: Was wir tun können, damit die Dinge besser werden.* München: Oekom Verlag.
- Schridde, S. (2015). *Basisstudie Geplante Obsoleszenz Arbeitspapier im Arbeitspaket 1 (AP 1.2b) des INNOLAB Projekts.* Berlin: ARGE REGIO Stadt and Regionalentwicklung GmbH.
- Serozan, R. (2007). *Sözleşmeden Dönme.* İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Sheehan, B. ve Spiegelman, H. (2006). Extended Producer Responsibility United States Policies and History and Status in the Canada. Editör, D. Scheer ve F. Rubik, *Governance of Integrated Product Policy: In Search of Sustainable Production and Consumption* (s. 202 - 223). New York: Routledge.
- Sherman Anti-Trust Act. (1890). Erişim Tarihi: 17 Aralık 2019. https://www.ourdocuments.gov/document_data/pdf/doc_051b.pdf.

- Singh, P. ve Sandborn, P. (2006). Obsolescence Driven Design Refresh Planning for Sustainment-Dominated Systems. *The Engineering Economist*, 51(2), 115 - 139.
- Slade, G. (2006). *Made to Break: Technology and Obsolescence in America*. United States of America: Harvard University Press.
- Sönmez, Y. (2014). *Tüketicilerin Yeşil Pazar Uygulamalarıyla İlgili Tutum ve Davranışları: Ahi Evran Üniversitesi Örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Nevşehir: Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı.
- Soonthonsmai, V. (2000). *Predicting Intention and Behavior to Purchase Environmentally Sound or Green Products Among Thai Consumers: An Application of the Theory of Reasoned Action*. Dissertation for Doctor of Business Administration: Nova Southeastern University. Erişim Tarihi: 22 Kasım 2019. <https://search-proquest-com.libproxy.murdoch.edu.au/docview/238133237?accountid=12629&pq-origsite=summon>.
- Soto Pineda, J. ve Prada Salmoral, M. (2017). A Juridical 'Theory' of Planned Obsolescence. 1 - 83. Erişim Tarihi: 12 Şubat 2018. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2966052.
- Soydemir, G. (2014). *İnternette Haksız Rekabetin Önlenmesi*. İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı: Doktora Tezi.
- Söztutar, T. B. (2010). *Pazarlamada Müşteri İlişkileri Yönetimi Ve Gıda Sektörü Üzerine Bir Uygulama*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Kadir Has Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı.
- Stahel, W. R. (1997). The Functional Economy: Cultural and Organizational Change. Editör, D. J. Richards, *The Industrial Green Game: Implications for Environmental Design and Management* (s. 91 - 100). Washington, D. C.: National Academy Press.
- Sthiannopkao, S. ve Wong, M. H. (2013). Handling E-waste in Developed and Developing Countries: Initiatives, Practices, and Consequences. *Science of The Total Environment*, 463, 464, 1147 - 1153.
- Stone, K. V. (2002). Knowledge at Work: Disputes Over the Ownership of Human Capital in the Changing Workplace. *Connecticut Law Review*, 34, 721 - 763.
- Straughan, R. D. ve Roberts, J. A. (1999). Environmental Segmentation Alternatives: A Look at Green Consumer Behavior in The New Millennium. *The Journal of Consumer Marketing*, 16(6), 558 - 575.

- Swan, P. L. (1970). Durability of Consumption Goods. *The American Economic Review*, 60(5), 884 - 894.
- Swan, P. L. (1970). Market Structure and Technological Progress: The Influence of Monopoly on Product Innovation. *The Quarterly Journal of Economics*, 84(4), 627 - 638.
- Swan, P. L. (1971). The Durability of Goods and Regulation of Monopoly. *The Bell Journal of Economics and Management Science*, 2(1), 347 - 357.
- Swan, P. L. (1972). Optimum Durability, Second-Hand Markets, and Planned Obsolescence. *Journal of Political Economy*, 80(3), 575 - 585.
- Şaylı, Y. (2005). *Avrupa Topluluğu ve Türk Rekabet Hukukunda Uyumlu Eylem. Yüksek Lisans Tezi*. Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Avrupa Toplulukları (Hukuk) Anabilim Dalı.
- Şenocak, Z. (1995). *Borçlunun İfa Yardımcılarından Dolayı Sorumluluğu*. Ankara: Dayınlarlı Hukuk Yayınları.
- Şenol, A. N. (2010). *Bayilik Sözleşmesinin Sona Ermesi ve Sona Ermenin Sonuçları*. Doktora Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı.
- Şeremet, M. ve Kam, M. (2019). Endüstri 4.0 ve Sanayi Devrimlerinin Gelişim Sürecinin Değerlendirilmesi. T. Özseven, E. Yaşar, M. Düğenci, S. Özen Yıldırım ve Ş. Çetin (Dü.) içinde, *Mühendislik, Matematik ve Doğa Bilimlerinde Yenilikçi Yaklaşımlar* (s. 132 - 152). Bursa: Ekin Yayınevi.
- Şit İmamoğlu, B. (2020). *Planlı Eskitme*. Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü.
- T.C. Başbakanlık Avrupa Birliği Genel Sekreterliği. (2011). *Avrupa Birliği Antlaşması ve Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma*. Ankara: Ofset Fotomat
- T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı. (2012). *Tehlikeli Atıkların Sınıflandırılması Kılavuzu, Türkiye'de Sanayiden Kaynaklanan Tehlikeli Atıkların Yönetiminin İyileştirilmesi* (Cilt I). Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü.
- Tandoğan, H. (1963). *Mukayeseli Hukuk, Hususiyle Türk-İsviçre ve ve Alman Hukuku Bakımından Üçüncü Şahsın Zararının Tazmini*. Ankara: Ajans-Türk Matbaası.
- Tandoğan, H. (1990). *Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*. İstanbul. Tandoğan, H. (2010). *Türk Mes'uliyet Hukuku*. İstanbul: Vedat Kitapçılık.

- Targnion, M. (2011). *Proposition De Résolution En Vue De Lutter Contre L'obsolescence Programmée Des Produits Liés à L'énergie*. Sénat de Belgique, Session De 2010- 2011, Document parlementaire n° 5-1251/1. Erişim Tarihi: 18 Aralık 2019. https://www.senate.be/www/?Mival=/index_senate&MENUID=12000&LANG=fr.
- Taylor, P. L. (2002). The Bite could be out of Noncompete Clauses. *Inside Business: The Richmond Business Journal*, 8(11), 16.
- Tekdemir, Y. (2003). *AT Rekabet Hukukunda Anlaşma Yapmayı Reddetme Sorunu ve Zorunlu Unsur Doktrini (Anlaşma Yapma Yükümlülüğü veya Sözleşme Serbestisinin Sınırları)*. Ankara: Rekabet Kurumu.
- Tekinalp, G. (1995). Uyumlu Eylemler Kavramı. *İstanbul Üniversitesi Fakültesi, Prof. Dr. Hayri Domaniç'e Armağan* (s. 201 - 207). İstanbul: Mitos Yayınları.
- Tekinalp, G., Tekinalp, Ü., Atamer, Y., Oder, E., Oder, B. ve Okutan, G. (2000). *Avrupa Birliği Hukuku*. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım.
- The EU Environmental Implementation Review Country Report - Germany. (2017). *EUR - Lex*. Commission Staff Working Document. Erişim Tarihi: 21 Aralık 2019. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:52017SC0038>.
- The Reuse and Recycling EU Social Enterprises Network. (2015). *Improving Product Reparability: Policy Options at EU Level*. RREUSE.
- The Reuse and Recycling EU Social Enterprises Network. (2017). *Activity Report*. RREUSE.
- The Sherman Antitrust Act. (1890). New York University. Erişim Tarihi: 6 Kasım 2019. http://neconomides.stern.nyu.edu/networks/ShermanClaytonFTC_Acts.pdf.
- The Sustainable Development Agenda*. Sustainable Development Goals. Erişim Tarihi: 12 Aralık 2019. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/development-agenda/>.
- Thøgersen, J. (1996). Recycling and Morality: A Critical Review of the Literature. *Environment and Behavior*, 28(4), 536 - 558.
- Thøgersen, J. (1999). The Ethical Consumer. Moral Norms and Packaging Choice. *Journal of Consumer Policy*, 22(4), 439 - 460.
- Thøgersen, J. (2002). Direct Experience and the Strength of the Personal Norm-Behavior Relationship. *Psychology & Marketing*, 19(10), 881 - 893.

- Thøgersen, J. (2006). Understanding Repetitive Travel Mode Choices in a Stable Context: A Panel Study Approach. *Transportation Research Part A: Policy and Practice*, 40(8), 621 - 638.
- Thøgersen, J. ve Møller, B. (2008). Breaking Car Use Habits: The Effectiveness of a Free One-Month Travelcard. *Transportation*, 35(3), 329 - 345.
- Tierney, E. C. (2007). Brand X and the Federal Communication Commission's Adoption of the Wireline Broadband Internet Access Order - What Now? *Santa Clara Computer & High Technology Law Journal*, 23(2), 317 - 345.
- Tiryaki, B. (2007). *Tüketicinin Korunması Hukuku Açısından Ayıplı Hizmetten Doğan Sorumluluk*. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Tiwari, R. ve Herstatt, C. (2014). Frugale Innovationen: Analogieeinsatz als Erfolgsfaktor in Schwellenländern. Editör, C. Herstatt, K. Kalogerakis ve M. Schulthess, *Innovationen durch Wissenstransfer: Mit Analogien schneller und kreativer Lösungen entwickeln* (s. 83 - 108). Wiesbaden: Springer Gabler.
- Tojo, N., Lindhqvist, T. ve Dalhammar, C. (2006). Extended Producer Responsibility Product as a Diver for Chain Improvement. Editör, D. Scheer ve F. Rubik, *Governance of Integrated Product Policy: In Search of Sustainable Production and Consumption* (s. 224 - 242). New York: Routledge.
- Tolun, O. (1956). Gayrikanuni Rekabet Hukukunda Amme Menfaati. *Adalet Dergisi*(5), 522 - 536.
- Topçuoğlu, M. (1999). *Rekabeti Kısıtlayan Teşebbüsler Arası İşbirliği Davranışları ve Hukuki Sonuçları*. Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı.
- Topçuoğlu, M. (2001). Rekabet Hukuku Uygulamasında Teşebbüs Birlikleri. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 50 (4), 129 - 171.
- Topçuoğlu, M. (2001). *Rekabeti Kısıtlayan Teşebbüslerarası İşbirliği Davranışları ve Hukuki Sonuçları*. Ankara: Rekabet Kurumu.
- Topçuoğlu, M. (2009). Rekabet Hukukunda Üç Kat Tazminat. Editör, M. F. Yıldırım ve E. E. Atay, *Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu* (s. 5 - 59). Ankara: Gazi Üniversitesi Yayınları.

- Topçuoğlu, M. ve Özkul, B. (2014). Rekabet Hukuku Özellikle Haksız Rekabet Açısından Helal Gıda Sertifikası. *Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 4(1), 1 - 26.
- Topçuoğlu, M., Özkul, B. ve Tekelioğlu, N. (2017). Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Açısından Helal Ürün Sorunu ve Sonuçları. *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, 7(30), 19 - 55.
- Torlak, Ö. (2007). *Pazarlama Ahlakı*. İstanbul: Beta.
- Torlak, Ö. ve Tiltay, M. A. (2017). *Pazarlama Ahlakı Sosyal Sorumluluklar Ekseninde Pazarlama Kararları ve Tüketici Davranışlarının Analizi*. İstanbul: Beta Basım.
- Torlak, Ö., Özdemir, Ş. ve Erdemir, E. (2008). *İĞİAD 2008 İş Ahlakı Raporu*. İstanbul: İĞİAD İktisadî Girişim ve İş Ahlakı Derneği.
- Torlak, Ö., Özdemir, Ş. ve Erdemir, E. (2013). *İĞİAD 2013 İş Ahlakı Raporu*. İstanbul: Plato Basım.
- Torlak, Ö., Özdemir, Ş. ve Yaman, F. (2018). Pazarlama ve Reklam Ahlakı. N. Erdoğan, Ö. Torlak ve K. Bilgin Tiryaki (Dü) içinde, *Temelleri ve Uygulamalarıyla İş Ahlakı* (s. 164 - 197). İstanbul: İĞİAD Türkiye İktisadî Girişim ve İş Ahlakı Derneği.
- Torlak, Ö., Özkara, B. Y., Tiltay, M. A., Cengiz, H. ve Dülger, M. F. (2014). The Effect of Electronic Word of Mouth on Brand Image and Purchase Intention: An Application Concerning Cell Phone Brands for Youth Consumers in Turkey. *Journal of Marketing Development and Competitiveness*, 8(2), 61 - 68.
- Tosun, P., Sezgin, S. ve Uray, N. (2019). Pazarlama Biliminde Duygu ve Duygu Durumu Kavramları İçin Baz Alınmış Teoriler. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(72), 1849-1868. Erişim Tarihi: 25 Kasım 2019. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/834069>.
- Treaty establishing the European Community (Nice consolidated version). (2002). *EUR - Lex*. Official Journal of the European Union. Erişim Tarihi: 15 Ekim 2020. <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:12002E081:EN:HTML>.
- Towards the Circular Economy Economic and Business Rationale for an Accelerated Transition*. (2013). Ellen Macarthur Foundation.
- Tüketici Bilgi Sistemi*. Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Tüketicinin Korunması Ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü. Erişim Tarihi: 1 Ocak 2020. <https://tuketici.gtb.gov.tr/tuketici-bilgi-sistemi>.

- Tunçomağ, K. (1977). *Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri* (Cilt II). İstanbul: Sermet Matbaası.
- Turgut, C. (2017). Türk Borçlar Kanunu Uyarınca Satış Sözleşmesinde Ayıp Nedeniyle Bedelde İndirim Hakkı. *İstanbul Hukuk Mecmuası İÜHFM*, LXXV(1), 453 - 468.
- Turgut, G. (2014). Ekolojik Sürdürülebilirlik ve Küçülme. *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 29(2), 137 - 165.
- Türk Standardları Enstitüsü. Türkiye Cumhuriyeti Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. Erişim Tarihi: 7 Temmuz 2020. <https://www.tse.org.tr/>.
- Türkmen, A. (2012). 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununa Göre Organizasyon Sorumluluğu (TBK m. 66/III). *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 70(2), 257 - 284
- Türkmen, A. (2015). Tüketici İşlemlerinde Ayıplı Mal ve Hizmetten Doğan Seçimlik Hakların Tabi Olduğu Zamanaşımı Ve Bunun Garanti Tahhütleriyle İlişkisi. Editör, S. Uzunallı. *Prof. Dr. Hakan Pekcanitez'e Armağan* (s. 3389 - 3448). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.
- TÜSİAD. (1990). *AT'de Tüketiciyi Koruma Politikaları ve Türkiye'de Durum, ABD, İsveç Ve Diğer Bazı Ülkelerdeki Gelişmeler, AT'ye Uyuma Yönelik Bir İnceleme*. İstanbul: Türk Sanayicileri Ve İşadamları Derneği.
- Twigg-Flessner, C. (2010). The Law on Guarantees and Repair Work. Editör, T. Cooper. *Longer Lasting Products* (s. 205 - 214). Farnham: Gower Publishing Limited.
- T-Mobile Netherlands BV, KPN Mobile NV, Orange Nederland NV and Vodafone Libertel NV v Raad van bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit., C-8/08 (Judgment of the Court (Third Chamber) of 4 June 2009). Erişim Tarihi: 17 Ekim 2020. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=ecli:ECLI:EU:C:2009:343>.
- U.S. Environmental Protection Agency. (2011). *Electronics Waste Management in the United States Through 2009*. Office of Resource Conservation and Recovery. ICF International. Erişim Tarihi: 28 Kasım 2019. <https://nepis.epa.gov/>.
- Uçar, A. (2003). *İstisna Sözleşmesinde Müteahhidin Ayıba Karşı Tekeffül Borcu*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Uğur, N. G. ve Turan, A. H. (2015). Üniversite Öğrencilerinin Mobil Uygulamaları Kabulü ve Kullanımı: Sakarya Üniversitesi Örneği. *İnternet Uygulamaları ve Yönetimi Dergisi*, 6(2), 63 - 79.

- Uluçam, Ş. (2015). *Çok Katlı Pazarlama Sistemlerinde Distribütörlerin Başarısı ve İş Tatmininde Etken Olan Faktörlerin İncelenmesi Üzerine Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi. Konya: KTO Karatay Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı.
- Umwelt Bundesamt. (2015). Joint Press Release by the Federal Environment Agency and Institute for Applied Ecology (Öko-Institut e. V.) Obsolescence Fact Check. Erişim Tarihi: 22 Aralık 2019. <https://www.umweltbundesamt.de/en/press/pressinformation/obsolescence-fact-check>.
- UN Environment Programme. Sustainable Consumption and Production Policies. Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019. <https://www.unenvironment.org/explore-topics/resource-efficiency/what-we-do/sustainable-consumption-and-production-policies>.
- Unfair Commercial Practices Directive. (2005). Directive 2005/29/EC of the European Parliament and of the Council of 11 May 2005 Concerning Unfair Business-to- Consumer Commercial Practices in the Internal Market and Amending Council Directive 84/450/EEC, Directives 97/7/EC, 98/27/EC and 2002/65/EC *EUR-Lex*. Erişim Tarihi: 12 Ocak 2020. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32005L0029>.
- United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods*. (2010). New York: United Nations Publication.
- United Nations Environment Programme. (2007). *The Fourth Global Environment Outlook: Environment for Development Assessment Report*. Malta: Progress Press.
- United Nations Guidelines for Consumer Protection*. (2016). New York and Geneva: United Nations Conference on Trade and Development.
- United States Code, 2006 Edition, Supplement 4, Title 17 - COPYRIGHTS*. (2011). 17 U.S.C. 109 - Limitations on Exclusive Rights: Effect of Transfer of Particular Copy or Phonorecord. Erişim Tarihi: 13 Ekim 2019. <https://www.govinfo.gov/app/details/USCODE-2010-title17/USCODE-2010-title17-chap1-sec109/summary>.
- United States Code, 2006 Edition, Supplement 5, Title 35 - PATENTS*. (2012). 35 U.S.C. 154 - Contents and Term of Patent; Provisional Rights. Erişim Tarihi: 13 Ekim 2019. <https://www.govinfo.gov/app/details/USCODE-2011-title35/USCODE-2011-title35-partII-chap14-sec154>.

- United States v. Microsoft Corp., 84 F. Supp. 2d 9 (D.D.C. 1999). U.S. District Court.
- Ural Çınar, N. (2007). *Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a Göre Ayıba Karşı Tekeffül*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Urban Agenda for the EU Circular Economy Action Plan*. (2018). Amsterdam.
- Ünlütepe, M. (2018). Taşınır Satış Sözleşmesinde Satıcının Ayıptan Sorumluluğu Bakımından Gözden Geçirme ve Bildirim Külfetinin Yerine Getirilmesinin Tabi Olduğu Süreler. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 24(1), 296 - 335.
- Üstün, B. ve Tural, O. (2008). Tüketim Alışkanlıklarındaki Değişimler Ve Bu Değişimlerin Alışveriş Mekanlarına Etkisinin Eskişehir Örneğinde İr-delenmesi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 259 - 282.
- Üye Devletlerin Hatalı Ürün Sorumluluğuna İlişkin Kanun, İkincil Düzenleme Ve İdari Kurallarının Yaklaştırılması Hakkında 25 Temmuz 1985 Tarihli Konsey Direktifi (85/374/AET). *T.C. Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı*. Erişim Tarihi: 30 Aralık 2019. https://www.ab.gov.tr/files/ceb/Fasil%2028%20Tuketiginin%20ve%20Sagligin%20Korunmasi/3198510374_tr.pdf.
- Van Loon, P., Delagarde, C. ve Van Wassenhove, L. N. (2018). The Role of Second-Hand Markets in Circular Business: A Simple Model for Leasing versus Selling. *International Journal of Production Research*, 56(1 - 2), 960 - 973.
- Verplanken, B., Aarts, H. ve van Knippenberg, A. (1997). Habit, Information Acquisition, and Theprocess of Making Travel Mode Choices. *European Journal of Social Psychology*, 27, 539 - 560.
- Waldman, M. (2003). Durable Goods Theory for Real World Markets. *The Journal of Economic Perspectives*, 17(1), 131 - 154.
- Wang, X. ve Yang, Z. (2010). The Effect of Brand Credibility on Consumers' Brand Purchase Intention in Emerging Economies: The Moderating Role of Brand Awareness and Brand Image. *Journal of Global Marketing*, 23(3), 177 - 188.
- Watanabe, C., Naveed, N. ve Neittaanmäki, P. (2019). Digitalized Bioeconomy: Planned Obsolescence-Driven Circular Economy Enabled by Co-Evolutionary Coupling. *Technology in Society*, 56, 8 - 30.

- Whiteley, N. (1987). Toward a Throw-Away Culture. Consumerism, 'Style Obsolescence' and Cultural Theory in the 1950s and 1960s. *Oxford Art Journal*, 10(2), 3 - 27.
- Wieser, H. (2016). Beyond Planned Obsolescence: Product Lifespans and the Challenges to a Circular Economy. *GAIA - Ecological Perspectives for Science and Society*, 25(3), 156 - 160.
- Wieser, H. ve Tröger, N. (2015). *Die Nutzungsdauer und Obsoleszenz von Gebrauchsgütern im Zeitalter der Beschleunigung*. Wien: Kammer für Arbeiter und Angestellte für Wien.
- Williams, J.-T. (2001). *Quantification and Analysis of Remanufacturing Waste Streams for Improving Product Design*. The degree of Master's of Applied Science Graduate Department of Mechanical and Industrial Engineering, University of Toronto: Master Thesis. Erişim Tarihi: 2 Aralık 2019. <https://search-proquest-com.libproxy.murdoch.edu.au/docview/304768210?accountid=12629&pq-origsite=summon>.
- Wrenn, E. (2012). Apple Inc 'Added Authentication Chip' to iPhone 5 Cable to Stop Third- Parties Making Cheaper Versions. *Daily Mail*. Erişim Tarihi: 7 Eylül 2019. <https://www.dailymail.co.uk/sciencetech/article-2208298/iPhone-5-Apple-Inc-adds-authentication-chip-charger-cable-stop-parties-making-cheaper-versions.html>.
- Yanıklar, C. (2006). *Tüketimin Sosyolojisi*. İstanbul: Birey Yayınları.
- Yanıklar, C. (2018). Postmodern Tüketim, Tüketim Kültürü ve Toplumsal Kimliğin İnşası. *KOSBED*, 35, 231 - 252. Erişim Tarihi: 26 Kasım 2019. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/645743>.
- Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, E. 2017/13-653, K. 2017/1085, T. 7.6.2017. Kazancı Hukuk Otomasyon. Erişim Tarihi: 15 Aralık 2019. <http://www.kazanci.com.tr/gunluk/hgk-2017-13-653.htm>.
- Yavuz, C. (1989). *Özellikle Tüketicinin Korunması Sorunu Bakımından Satıcının Satılanın (Malın) Ayıplarından Sorumluluğu*. İstanbul: Beta.
- Yavuz, N. (2010). *Öğretinin ve Uygulamanın Işığında Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi*. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Yılmaz Civan, M. (2016). Üniversite İç Ortamında Ölçülen Halojenli Kalıcı Organik Kirleticilerin Seviyeleri. *Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 4(4), 321 - 329.

- Yuan, Z., Bi, J. ve Moriguichi, Y. (2006). The Circular Economy: A New Development Strategy in China. *Journal of Industrial Ecology*, 10(1 - 2), 4 - 8.
- Yücel, M. ve Ekmekçiler, Ü. S. (2008). Çevre Dostu Ürün Kavramına Bütünsel Yaklaşım; Temiz Üretim Sistemi, Eko-Etiket, Yeşil Pazarlama. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(26), 320 - 333. Erişim Tarihi: 12 Aralık 2019. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/70074>.
- Yücer Aktürk, İ. (2015). Viyana Satım Sözleşmesi Kapsamında Satıcının Ayıptan Doğan Sorumluluğu. *Ankara Barosu Dergisi*, (1), 209 - 238.
- Yüksel, E. (2009). *Yeşil Pazarlamanın Modern Pazarlamadaki Yeri Ve Küresel Bazda Değerlendirilmesi: Uygulama Örnekleri*. Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı.
- Yünlü, S. (2019). Türk Borçlar Kanunu Hükümlerince Satıcının Ayıp Sorumluluğu Bakımından Alıcının Külfetleri. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 25(1), 329 - 359.
- Zevkliler, A. (2001). *Açıklamalı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun (Örnek Yargıtay Kararları, İlgili Yönetmelikler, Tebliğler, Avrupa Birliği Direktifleri)*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Zevkliler, A. ve Aydoğdu, M. (2004). *Tüketicinin Korunması Hukuku*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Zevkliler, A. ve Gökyayla, E. (2016). *Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*. Ankara: Turan Kitabevi.
- Zheng, P. vd. (2018). Smart Manufacturing Systems for Industry 4.0: Conceptual Framework, Scenarios, and Future Perspectives. *Frontiers of Mechanical Engineering*, 13(2), 137 - 150.
- Zhu, F. ve Zhang, X. (2010). Impact of Online Consumer Reviews on Sales: The Moderating Role of Product and Consumer Characteristics. *Journal of Marketing*, 74(2), 133 - 148.
- Zoeteman, B. C., Krikke, H. R. ve Venselaar, J. (2010). Handling WEEE Waste Flows: On the Effectiveness of Producer Responsibility in a Globalizing World. *International Journal of Advanced Manufacturing Technology*, 47(5 - 8), 415 - 436.

Doç. Dr. Polat TUNÇER

TEMEL HUKUK BİLGİSİ

Yenilenmiş ve Gözden Geçirilmiş

5. Baskı

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Temel Hukuk Bilgisi

Polat Tunçer

Hukuk Yayınları Dizisi – 1201

Beşinci Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 14 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr - adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.

İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde

No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0 312 395 85 71

Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

Kitap ve Makaleler

Adal, Erhan; **Hukukun Temel İlkeleri**, 10.Baskı, İstanbul, Legal Yay., 2009.

Akıntürk, Turgut; **Borçlar Hukuku**, 14. Baskı, İstanbul, Beta Yay., 2009.

Akıntürk, Turgut; **Temel Hukuk**, Ünite: 1-28, Ed. Ömer Zühtü Altan, 2.Baskı, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yay., No: 17, 1999.

Akıntürk, Turgut; **Medenî Hukuk**, 6. Baskı, Ankara, Savaş Yay., 1996.

Akıntürk, Turgut ve Derya Ateş Karaman; **Türk Medenî Hukuku**, Cilt II, 14. Baskı, İstanbul, Beta Yay., 2012.

Akipek, Jale G., Turgut Akıntürk ve Derya Ateş Karaman; **Türk Medenî Hukuku**, Cilt I, 8. Baskı, İstanbul, Beta Yay., 2011.

Anayurt, Ömer; **Hukuka Giriş ve Hukukun Temel Kavramları**, 3.Baskı, Ankara, Seçkin Yay., 2002.

Alp, Mustafa ve Duygu Çelebi, “İş Yargılamasında Belirsiz Alacak Davası”, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, Prof. Dr. Fevzi Şahlanan’a Armağan Özel Sayısı, Cilt I, 2016, s.84. (s.83-137).

Andaç, Faruk; **Hukukun Temel Kavramları**, Ankara, Detay Yay., 2008.

Aslan, M. Yasin; “Türk Hukukunda Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğu”, **Ankara Barosu Dergisi**, Yıl: 68 say: 2010/2, s. 233-246.

Aydın, Nurullah; **Türk Suç ve Ceza Hukuku**, Ankara, Turhan Kitabevi, 2008.

Battal, Ahmet; **Hukukun Temel Kavramları**, 2. Baskı, Ankara, Gazi Kitabevi, 2003.

Bayraklı, Hasan Hüseyin; **Hukukun Temel Kavramları**, 2. Baskı, Trabzon, Murathan Yay., 2009.

- Bozkurt, Enver; **Hukukun Temel Kavramları**, 3. Baskı, Ankara, Asil Yay., 2004.
- Can, Halil ve Semih Güner; **Hukukun Temel Kavramları**, 2. Baskı, Ankara, Siyasal Kitabevi, 2001.
- Cansel, Erol ve Çağlar Özel, "Türk Borçlar Hukukunda Ceza Koşulu", Prof. Dr. Aydın Zevkliler'e Armağan, Yaşar Üniversitesi Elektronik Dergisi, Özel Sayı, 2013, s.713-733.
- Coşkun Karadağ, Neslihan; "Zamanaşımı Sürelerine Etkisi Açısından Mücbir Sebepler ve Ödemeye Eleştirel Bakış", **AÜHFD**, 61 (3) 2012, s.1017-1055.
- Deryal, Yahya; **Hukukun Temel Kavramları**, 5.Baskı, Trabzon, 2006.
- Doğan, Mehmet; **Büyük Türkçe Sözlük**,
- Dural, Mustafa ve Suat Sarı, **Türk Özel Hukuku**, Cilt I, 6. Baskı, İstanbul, Filiz Kitabevi, 2011.
- Dural, Mustafa ve Tufan Oğuz, **Türk Özel Hukuku**, Cilt: II, Kişiler Hukuku, 11. Baskı, İstanbul, Filiz Kitabevi, 2011.
- Ercan, İbrahim; **Genel Hukuk Bilgisi**, Ankara, Gazi Kitabevi, 2010.
- Eroğlu, Hamza; **İdare Hukuku**, 3. Baskı, Ankara, Ankara İktisadi ve Ticarî İlimler Akademisi Yay., 1978.
- Ertaş, Şeref; "Eşya Hukuku Ders Notları", 3 Ekim 2010. <https://savcibey55.wordpress.com/2010/10/03/esya-hukuku-ders-notlari/> (ET: 28 Kasım 2020).
- Esener, Turhan ve Kudret Güven, **Eşya Hukuku**, Ankara, "S" Yayınları, 1990.
- Gerçek, Leyla Çakıcı; **Genel Hukuk Bilgisi**, 2. Baskı, İstanbul, Beta Yay., 2010.
- Görgün, Şanal; **Hukukun Temel Kavramları**, 5. Baskı, Ankara, Yetkin Yay., 1996.
- Gözler, Kemal; **Hukukun Temel Kavramları**, 8. Baskı, Bursa, Ekin Yay., 2011.
- Gözler, Kemal; **Genel Hukuk Bilgisi**, 9. Baskı, Bursa, Ekin Yay., 2009.

- Gözler, Kemal; **İdare Hukukuna Giriş**, 9. Baskı, Bursa, Ekin Yay., 2008.
- Gözler, Kemal; **İdare Hukuku Dersleri**, 9. Baskı, Bursa, Ekin Yay., 2010.
- Gözler, Kemal; **Hukuka Giriş**, 6. Baskı, Bursa, Ekin Yay., 2009.
- Gözübüyük, Şeref; **Hukuka Giriş**, 18. Baskı, Ankara, Turhan Kitabevi, 2003.
- Gültekin, Sadettin ve Hamdi Çiyiltepe; **Hukukun Temel Kavramları**, Trabzon, Murathan Yay., 2009.
- Kayar, İsmail; **Borçlar Hukuku**, 6. Baskı, Ankara, Detay Yay., 2007.
- Kuru, Baki ve Şanal Görgün, **İcra ve İflas Hukuku Bilgisi**, Ankara, 1992.
- Oğuzman, Kemal ve Nami Barlas; **Medenî Hukuk**, 18. Baskı, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2012.
- Öncel, Mualla, Ahmet Kumrulu ve Nami Çağan, **Vergi Hukuku**, 15. Baskı, Ankara, Turhan Kitabevi, 2008.
- Pulaşlı, Hasan; **Temel Hukuk**, 6. Baskı, Adana, Karahan Kitabevi, 2006.
- Reisoğlu, Safa; **Borçlar Hukuku**, Ankara, "S" Yay., 1986.
- Selçuk, Sami; **Bağımsız Yargı Özgür Düşünce**, İmge Yay., Ankara, 2007.
- Şakar, Müjdat; **Genel Hukuk**, 2. Baskı, İstanbul, Beta Yay., 2011.
- Şen, Ersan; **Hukuka Giriş**, 2. Baskı, İstanbul, Der Yay., 2010.
- Şenyüz, Doğan; **Borçlar Hukuku**, 4. Baskı, Bursa, Ekin Yay., 2009.
- Tunçer, Polat; **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku**, Bursa, Ekin Yay., 2012.

Kanun ve Yönetmelikler

- Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun** (26 Eylül 2004/5235).
- Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun** (30 Mart 2011/ 6216).

Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun (6 Ocak 1982 / 2576).

Ceza Muhakemesi Kanunu (4 Aralık 2004/5271).

Çocuk Koruma Kanunu (3 Temmuz 2005/ 5395).

Danıştay Kanunu (6 Ocak 1982 / 2575).

Finansal Kiralama Kanunu (10 Haziran 1985 / 3226).

Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanun (18 Mayıs 1955 / 6570).

Hukuk Muhakemeleri Kanunu (12 Ocak 2011 / 6100).

İcra ve İflas Kanunu (9 Haziran 1932 / 2004).

İdarî Yargılama Usulü Kanunu (6 Ocak 1982 / 2577).

İş Kanunu (22 Mayıs 2003 / 4857).

Kat Mülkiyeti Kanunu (23 Haziren 1965 / 634).

Kooperatifler Kanunu (24 Nisan 1969 / 1163).

Nüfus Hizmetleri Kanunu (25 Nisan 2006 / 5490).

Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu (16 Mayıs 2006/5502).

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (31 Mayıs 2006/5510).

Türk Borçlar Kanunu (11 Ocak 2011/ 6098).

Türk Ceza Kanunu (26 Eylül 2004/5237).

Türk Ticaret Kanunu (13 Ocak 2011/6102).

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (18 Ekim 1982/2709).

Umumî Hıfzıssıhha Kanunu (1930/1593).

Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun (12 Haziran 1979/2247),

Yargıtay Kanunu (4 Şubat 1983 / 2797).

Evlendirme Yönetmeliği (07 Kasım 1985)

Tapu Sicili Tüzüğü (Bakanlar Kurulu Kararı Tarihi: 18 Mayıs 1994- 94/5623).

Tapu Planları Tüzüğü (Bakanlar Kurulu Kararı Tarihi: 28 Temmuz 2008/14001).

Dr. Öğr. Üyesi Nalan KAHVECİ

**TENKİSE TABİ
SAĞLARARASI
KAZANDIRMALAR**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Tenkise Tabi Sağlararası Kazandırmalar
Nalan Kahveci

Hukuk Yayınları Dizisi – 2870

Birinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 09 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- ACAR, FARUK:** Aile Hukukumuzda Aile Konutu Mal Rejimleri ve Eşin Yasal Miras Payı, 5. B, Ankara 2016.
- ACABEY, M.BEŞİR:** Teorik ve Pratik Yönleriyle Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi ve Tasfiyesi, Ankara 2020.
- ADAY, NEJAT:** Taşınmaz Mülkiyetinin Naklinde Muvazaa, İstanbul 1992.
- AKBIYIK, CEM:** Karma Bağışlama ve Miras Hukukundaki Yeri, İstanbul 1997.
- ALBAŞ, HAKAN:** “Mirastan Feragat Sözleşmesi ve Hükümlerine İlişkin Bazı Sorunlar”, DEÜHFD 2007, C.9, Özel Sayı, s. 535-552. (Feragat)
- ALBAŞ, HAKAN:** “Miras Hukukunda İptal ve Tenkis Def’i”, MÜHF – HAD 2012, C. 18, S. 3, s. 143-162. (Def’i)
- ANTALYA, GÖKHAN:** Mirastan Feragat Sözleşmesi, İstanbul 1999.
- ANTALYA, O. GÖKHAN/SAĞLAM, İPEK:** Miras Hukuku, 4. B, İstanbul 2019.
- ATAMULU, İSMAİL:** Türk Borçlar Hukukunda Muvazaa, 1. B, Ankara 2017.
- AYAN, MEHMET:** Miras Hukuku, 9. B, Ankara 2016.
- AYAN, SERKAN:** Kefalet Sözleşmesi, 1. B, Ankara 2018. (Kefalet)
- AYAN SERKAN:** “Olumlu Miras Sözleşmelerinin İçeriğine Aykırı Hukuki İşlemlere İtiraza Yönelik Medeni Kanun’un 527/II Hükümünün Anlamı”, Terazi 2011, Y.6, S. 58, s. 14-33. (Miras Sözleşmesi)
- AYDIN ÜNVER, TÜLAY:** “Miras Bırakanın Yasa Gereği Denkleştirmeye Tabi Olan Kazandırmaları”, Prof. Dr. Şener Akyol’a Armağan, Filiz Kitabevi, İstanbul 2011, s. 111-146.
- AYDOĞDU, MURAT/KAHVECİ, NALAN:** Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, Sözleşmeler Hukuku, 4. B, Ankara 2019.
- BAYGIN, CEM:** “Tenkis Davalarında Mirasbırakanın Tasarruf Nisabının Hesaplanması”, EÜHFD, C. XII, S. 3–4 (2008), s. 137-179.
- BENN, JURIJ:** Rechtsgeschaefliche Gestaltung der erbrechtlichen Ausgleichung, Zürich 2000.
- BIÇAKCI, LEVENT:** Mirastan Feragat Sözleşmesi, İstanbul 1999.
- BİRİNCİ UZUN, TUBA:** “Artık Değere (TMK md.237 f.2) Ve Ortaklık Mallarına (TMK md.276 f.3) Katılma Anlaşmalarıyla Saklı Pay Kurallarının Bertaraf Edilmesi: Bir Medeni Hukuk Anomalisi”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi –İnÜHFD- Cilt:9 Sayı:1 Yıl 2018, s. 105-132.

- BREITSCHMID, PETER/EITEL, PAUL/FANKHAUSER, ROLAND/ GEISER, THOMAS/RUMO-JUNGO, ALEXANDRA:** Erbrecht, Zürich 2012.
- BREITSCHMID, PETER:** Basler Kommentar, Zivilgesetzbuch II, Art.467-469, hrsg. von Heinrich Honsell, Nedim Peter Vogt, Thomas Geiser, 5. Aufl., Basel 2011.
- BRÜCKNER, Christian /WEIBEL, Thomas:** Die erbrechtlichen Klagen, 3., vollständig überarbeitete Auflage, Zürich 2012.
- BRÜCKNER, CHRISTIAN:** “Zur Herabsetzung lebzeitiger Zuwendungen”, successio 2008, s. 194-204.
- CAN, MERTOL:** Türk Özel Hukuku Sigorta Hukuku, C.I, 1. B, Ankara 2018.
- ÇABRİ, SEZER:** Miras Hukuku Şerhi (TMK m.495-574), C.I, 1. B, İstanbul 2018.
- ÇAKIR, AYTUĞ CEYHUN:** Sağ Kalan Eşin Mirasçılığı, 1. B, İstanbul 2018.
- ÇEKİN, MESUT SERDAR:** “Mal Rejimi Hukukunda Gerçekleştirilen Tasarrufların Miras Hukukuna Etkisi”, İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 4 (2), Güz 2017; 189-207.
- DURAL, MUSTAFA/ÖZ, TURGUT:** Miras Hukuku, 13. B, İstanbul 2019.
- DURAL, MUSTAFA/ÖĞÜZ, TUFAN/GÜMÜŞ, MUSTAFA ALPER:** Türk Özel Hukuku, C.III, Aile Hukuku, 12. B, İstanbul 2016.
- EITEL, PAUL:** “Die Pflichtteilsberechnungsmasse”, ZBJV 154/2018, 451-481. (Pflichtteilsberechnungsmasse)
- EITEL, PAUL:** Die Berücksichtigung lebzeitiger Zuwendungen im Erbrecht, Bern 1998. (Berücksichtigung)
- EITEL, PAUL:** “Lebensversicherungsansprüche und erbrechtliche Ausgleichung”, ZBJV 139/2003, Seiten 325-362. (Lebensversicherung)
- EITEL, PAUL:** Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Erbrecht, Der Erbgang, BK - Berner Kommentar Band/Nr. III/2/3, Art. 626-632 ZGB, Bern 2004. (BK)
- EITEL, PAUL:** “Lebzeitige Zuwendungen, Ausgleichung und Herabsetzung – eine Auslegeordnung”, Zeitschrift des Bernischen Juristenverein, Band 134, 1998, s. 729-763. (1998)
- ENGELCH, WALTER:** Die Herabsetzungsklage des schweizerischen Zivilgesetzbuches (Art. 522-533), Bern 1920.
- ENGİN, BAKİ İLKAY:** Yedek Mirasçılık, İstanbul 2003.
- ERDÖNMEZ, GÜRAY:** Pekcanitez Usul Medeni Usul Hukuku, 15. B, İstanbul 2017.
- EREN, FİKRET:** “Mirasta İade”, Adalet Dergisi, Yıl: 54, 1963, Sayı:3-4, s. 340- 358; Sayı: 5-6, s. 720-741. (İade)

- EREN, FİKRET:** Türk Medeni Hukukunda Tenkis Davası, Ankara 1973. (Tenkis)
- EREN, FİKRET:** Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 8. B, Ankara 2020. (Özel Hükümler)
- EREN, FİKRET:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 25. B, Ankara 2020. (Genel Hükümler)
- EREN, FİKRET/YÜCER AKTÜRK, İPEK:** Türk Miras Hukuku, 2. B, Ankara 2019.
- ESCHER, ARNOLD/ ESCHER, ARNOLD:** Zürcher Kommentar, Bant III, Das Erbrecht, Erste Abteilung: Die Erben (Art. 457-536), 3. Aufl., Zürich 1959.
- ESCHER, ARNOLD/ ESCHER, ARNOLD:** Zürcher Kommentar, Bant III, Das Erbrecht, Zweite Abteilung: Der Erbgang (Art. 537-640), 3. Aufl., Zürich 1960.
- ESENER, TURHAN:** Türk Hususi Hukukunda Muvazaalı Muameleler, İstanbul 1956.
- EVİZ, ESRA:** Muris Muvazaası, 1. B, İstanbul 2019.
- FANKHAUSER, ROLAND:** CHK - Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Art. 457-640 ZGB, 3. Auflage, Hrg. Peter Breitschmid, Alexandra Jungo, Zürich 2016.
- FORNI, ROLANDO/ PIATTI, GIORGIO:** Basler Kommentar, Zivilgesetzbuch II, Art.521-536, hrsg. von Heinrich Honsell, Nedim Peter Vogt, Thomas Geiser, 5. Aufl., Basel 2011.
- GÖNENSAY, SAMİM/BİRSEN, KEMALEDDİN:** Miras Hukuku, 2. B, İstanbul 1963.
- GUBLER, HEINZ:** Die Ausgleichungspflichtigen Zuwendungen (Art.626 ZGB), Bern 1941.
- GUISAN, FRANCOIS (ÇEVİREN: K. FİKRET ARIK):** "Medeni Kanun'un 527. ve 626. (TMK 507 ve 603) Maddelerinde Miras Bırakanın Miras Hisesine Mahsuben Sağlığında Yaptığı Teberrular Mefhumu", Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi 1953, C.VIII, S.1-4, s. 200-219.
- GÜMÜŞ, MUSTAFA ALPER:** Teoride ve Uygulamada Evliliğin Genel Hükümleri Ve Mal Rejimleri (TMK.m.185-281), 1. B, İstanbul 2008. (Mal Rejimleri)
- GÜMÜŞ, MUSTAFA ALPER:** Borçlar Hukuku Özel Hükümler, C.I, 3. B, İstanbul 2013. (C.I)

- GÜMÜŞ, MUSTAFA ALPER:** İstanbul Şerhi, Türk Borçlar Kanunu-Yürürlük Kanunu, C.II, Özel Borç İlişkileri, m. 285-298, İstanbul 2018. (İstanbul Şerhi)
- GÜRPINAR, DAMLA:** "Mirasbırakanın Sağlığında Altsoyuna Yaptığı Karşılıksız Kazandırmaların Denkleştirilmesinde Sağ Kalan Eşin Durumu", Ankara Barosu Dergisi, 2017/4, s. 105-139.
- GÜRPINAR, DAMLA:** Artmirasçı Atama, 1. B, Ankara 2018.
- HATEMİ, HÜSEYİN:** Miras Hukuku, 7. B, İstanbul 2018.
- HAUSHEER, HEINZ/ REUSSER, RUTH / GEISER, THOMAS:** Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Familienrecht, Das Eherecht, Das Güterrecht der Ehegatten Reihe BK - Berner Kommentar Band/Nr. II/1/3/1, Allgemeine Vorschriften, Art. 181-195a ZGB; Der ordentliche Güterstand der Errungenschaftsbeteiligung, Art. 196-220 ZGB, Zürich 1992.
- HRUBESCH-MILLAUER, STEPHANIE:** CHK - Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Art. 457-640 ZGB, 3. Auflage, Hrg. Peter Breitschmid, Alexandra Jungo, Zürich 2016.
- İMRE, ZAHİT:** Türk Miras Hukuku, 4. B, İstanbul 1978.
- İMRE, ZAHİT/ERMAN, HASAN:** Miras Hukuku, Yasal Mirasçılık, Ölüm Bağlı Tasarruflar, Mirasın Geçmesi, 12. B, İstanbul 2016.
- İNAL, EMREHAN:** "Denkleştirme ve Tenkis Davalarında Parası Mirasbırakan Tarafından Ödenerek Mirasçılardan Biri Adına Alınan Taşınmazların Durumu", İÜHFM 2007, C. LXV, S.2, s. 275-298.
- İNAN, ALİ NAİM/ERTAŞ, ŞEREF/ ALBAŞ, HAKAN:** Miras Hukuku, 10. B, Ankara 2019.
- KAHVECİ, NALAN:** "Alman Medeni Kanununda Saklı Paydan Uzaklaştırma Sebeplerine İlişkin Yapılan Değişiklikler Ve İsviçre-Türk Hukuku İle Karşılaştırılması", Yaşar Üniversitesi Elektronik Dergisi-Prof.Dr. Aydın Zevkliler'e Armağan 2013, s. 1483-1525.
- KARAKAŞ, FATMA TÜLAY:** "Saklı Paylı Mirasçılara Yapılan Kazandırmalar ve Artık Terekenin Paylaşılması Sorunu", AÜHFD, 63 (4) 2014: 813-831.
- KARAYALÇIN, YAŞAR:** Mirasbırakanın Muvazaası Mı? Tasarruf Özgürlüğü Ve Saklı Payın Korunması Mı? Bir Tartışma, 1. B, Ankara 2000.
- KILIÇOĞLU, AHMET M.:** Miras Hukuku, 8. B, Ankara 2018.
- KLÖTİ DANİELA:** Das schweizerische Pflichtteilsrecht im Spannungsfeld sich wandelnder Näheverhältnisse, 2014

- KOBEL, FELIX / FANKHAUSER, ROLAND:** “Zur Herabsetzbarkeit erbrechtlichen Intestaterwerbs - ein Diskussionsbeitrag”, *successio* 2007, s. 168-176.
- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU, NECİP/HATEMİ, HÜSEYİN/SEROZAN, RONA/ARPACI, ABDÜLKADİR:** Borçlar Hukuku Genel Bölüm, C.I, 6. B, İstanbul 2014.
- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU, NECİP:** Mirasta İade Mefhumu ve Murisin İadeye Tabi Kazandırmaları, (Yayınlanmamış Doçentlik Tezi), İstanbul 1960. (İade)
- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU, NECİP:** “Mirasta İade (=Denkleştirme) ile ilgili Meseleler”, *Medeni Kanun’un 50. Yılı, Bilimsel Hafta: 15-17 Nisan 1976, Sevinç Matbaası, Ankara 1977*, s. 117-138. (Meseleler)
- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU, NECİP:** Miras Hukuku, 3. B, İstanbul 1987. (Miras)
- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU, NECİP:** Miras Hukuku, 2. ve 3. Basılara Ek Kitap, İstanbul 1992. (Ek Kitap)
- KUNTALP, ERDEN:** Karışık Muhtevalı Akit (Karma Sözleşme), 2. B, Ankara 2013.
- KURTBAŞ, SERAP:** Tenkise Esas Alınan Tereke, Ankara 2017.
- KURU, ÖZGE :** “Bir Mesleğin İcrası veya İşletmenin Faaliyeti Sebebiyle Doğan Edinilmiş Mal Olması Gereken Malvarlığı Değerlerinin Sözleşme İle Kişisel Mal Haline Getirilmesi” (TMK 221/1)”, *İstanbul Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Year 2 Issue 3 December 2016 - Yıl 2 Sayı 3 - Aralık 2016* (113-136).
- KÜÇÜKGÜNGÖR, ERKAN:** “Roma ve Türk Hukukunda Muayyen Mal Vasiyeti”, *AÜHFD* 1996, C.45, S.1-4, s. 505-531.
- MERİÇ, NEDİM:** “HMK ve İİK’da Yer Alan Parasal Sınırlar”, <https://legalbank.net/belge/hmk-ve-iikda-yer-alan-parasal-sinirlar-2020-yili/3009245>.
- MÜLLER, JAKOB ARNOLD:** Das Verhältnis von Ausgleichung und Herabsetzung im schweizerischen Erbrecht, Bern 1949.
- NÄF-HOFMANN, MARLİES/ NÄF-HOFMANN, HEINZ:** Schweizerisches Ehe-und Erbrecht, Zürich 1998.
- NAR, AHMET:** “İsviçre’deki Miras Hukukuna İlişkin Revizyon Çalışmaları Ve Türk Hukukuna Olası Yansımaları”, *ERÜHFD*, C. XIV, S. 2, (2019), s. 333-370. (Revizyon)
- NAR, AHMET:** Türk Miras Hukukunda Tenkis, 1. B, İstanbul 2016. (Tenkis)
- OĞUZMAN, M. KEMAL:** Miras Hukuku, 6. B, İstanbul 1995.

- OĞUZMAN, M. KEMAL/SELİÇİ, ÖZER/OKTAY-ÖZDEMİR, SAİBE:** Eşya Hukuku, 20. B, İstanbul 2017.
- OĞUZMAN, M.KEMAL/ÖZ, M.TURGUT:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C.I, 16. B, İstanbul 2018.
- OSER, HUGO/SCHÖNENBERGER, WILHELM:** Das Obligationenrecht, 2. Teil (Halbband): Art. 184-418, Zürich 1936.
- ÖZKAYA, ERASLAN:** İnançlı İşlem ve Muvazaa Davaları, 7. B, Ankara 2017.
- ÖZMEN, ETHEM SABA:** “Tapu Daireleri Uygulamaları Üzerine Düşünceler”, İstanbul Barosu Dergisi, 2012-4, s. 42.54.
- ÖZTAN, BİLGE:** Miras Hukuku (Tablolar ve Örneklerle), 11. Bası, Ankara 2020.
- PETEK, HASAN:** “Miras Hukukunda Artık Tereke ve Paylaşımı”, İzBD 2001, C.66, S.4, s. 100-111.
- PIOTET, PAUL:** Schweizerischen Privatrecht, Vierter Band, Erbrecht, Erster Halbband, Basel und Stuttgart 1978.
- RÖSLI, ARNOLD:** Herabsetzungsklage und Ausgleichung im schweizerischen Zivilgesetzbuch (Art. 522-533 und 626-633), Universitätsverlag, Zürich 1935.
- RUMO-JUNGO, ALEXANDRA:** “Die Vorschlagszuweisung an den überlebenden Ehegatten als Rechtsgeschäft unter Lebenden: eine Qualifikation mit weitreichenden Folgen” successio 2007, 158-167. (successio 2007)
- SARI, SUAT:** Evlilik Birliğinde Yasal Mal Rejimi Olarak Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi, İstanbul 2007.
- SCHWENDENER, ULRICH:** Die Ausgleichungspflicht der Nachkommen unter sich und in Konkurrenz mit dem überlebenden Ehegatten, Buchdruckerei E. Rohner, Zürich 1959.
- SEEBERGER, L. HARALD:** Die richterliche Erbteilung, Freiburg 1992.
- SEROZAN, RONA:** “Miras Hukukunun Gelişim Süreci Sosyo-Ekonomik Planda Ve Hukuk Politikasında Yaşanan Değişiklikler Ve Bu Değişikliklerin Miras Hukukunun Gelişimi Üzerindeki Etkileri (Çev: Meliha Sermin Paksoy, LL.M), İÜHF C. LXXIII, S. 1, 2015, s. 531-560.
- SEROZAN, RONA:** Sağlararası İşlem Yoluyla Ölümüne Bağlı Kazandırma, İstanbul 1979.
- SEROZAN, RONA/ENGİN, BAKİ İLKAY:** Miras Hukuku, 6. B, İstanbul 2019.
- SEROZAN, RONA/BAYSAL, BAŞAK/SANLI, KEREM CEM:** Borçlar Hukuku Özel Bölüm, 3. B, İstanbul 2018.

- SERT SÜTÇÜ, SELİN:** Miras Bırakanın Muvazaalı Hukuki İşlemleri ve Sonuçları, 2. B, Ankara 2019.
- SİRMEN, A. LALE:** Türk Özel Hukukunda Şart, Ankara 1992.
- SİRMEN, A. LALE:** Eşya Hukuku, 5. B, Ankara 2017.
- STAEHELIN, DANIEL:** Basler Kommentar, Zivilgesetzbuch II, Art.457-466, hrsg. von Heinrich Honsell, Nedim Peter Vogt, Thomas Geiser, 5. Aufl., Basel 2011.
- ŞENER, ESAT:** “Miras Hukukunda İadenin Yeri ve Önemi”, Yargıtay Dergisi 1976, C.II, S.1, s.11-38.
- ŞENOCAK, KEMAL:** Üçüncü Şahıs Lehine Hayat Sigortası Sözleşmesi, Ankara 2009.
- ŞENOCAK, ZARİFE:** “Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminde Artık Değere Katılma İle İlgili Mal Rejimi Sözleşmeleri Ve Tenkisi”, Ankara üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 2009, C.58, S.2, s. 377-411.
- ŞIPKA, ŞÜKRAN/KAPLAN, HASAN ALİ:** “4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu’na Göre Eşlerin Artık Değere Katılma ve Paylaşma Oranı ile İlgili Olarak Yapacakları Mal Rejimi Sözleşmelerinin Altsoya Etkisi”, Prof. Dr. Necip Kocayusufpaşaoğlu İçin Armağan, Ankara 2004, s. 263-274.
- ŞIPKA, ŞÜKRAN:** Türk Hukukunda Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi ve Uygulamaya İlişkin Sorunlar, 3. B, İstanbul 2013.
- TANDOĞAN, HALUK:** Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, C.I/1, Kendisine Özgü Yapısı Olan Ve Karma Sözleşmeler, Satış ve Çeşitleri, Trampa, Bağışlama, İstanbul 2008.
- TONGSİR, FERİH BEDİİ:** Bağışlama, İstanbul 1953.
- TUNCER, SENAR:** Türk Medeni Kanununda Mal Ortaklığı Rejimi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir 2014.
- TUOR, PETER / PICENONI, VITO:** Berner Kommentar – Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht / Das Erbrecht 2. Abteilung: Der Erbgang Artikel 537-640 ZGB, Verlag Stämpfli, Bern 1973.
- TUOR, PETER / SCHNYDER, BERNHARD / SCHMID, JÖRG / RUMO-JUNGO, ALEXANDRA:** Das Schweizerische Zivilgesetzbuch begründet von Peter Tuor, 13. Auflage, Zürich 2009.
- TUOR, PETER:** Berner Kommentar – Band III, Das Erbrecht, 1. Abteilung, Art.457-536 ZGB, Bern 1964.

- TURAN BAŞARA GAMZE:** “Ölüme Bağlı Tasarrufların Tenkisi ve Tenkis Davası”, TAAD, Yıl:7, Sayı:27 (Temmuz 2016), s. 365-407. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/982072>. (Tenkis)
- TURAN BAŞARA, GAMZE:** Miras Hukukunda Denkleştirme, Ankara 2013. (Denkleştirme)
- TURANBOY, K. NURİ:** Mirasbırakanın Denkleştirme ve Tenkise Bağlı Sağlar Arası Hukuki İşlemleri, Ankara 2010.
- TÜRKMEN, AHMET:** Bağışlamanın Geri Alınması, 1. B, Ankara 2019.
- ÜNAN, SAMİM:** Türk Ticaret Kanunu Şerhi, Altıncı Kitap Sigorta Hukuku, C.III, İkinci Kısım: Sigorta Türlerine İlişkin Özel Hükümler, İkinci Bölüm: Can Sigortaları (Madde 1487-1520), 1. B, Ekim 2017.
- VARDAR HAMAMCIOĞLU, GÜLŞAH:** Bağışlama Sözleşmesi, Ankara 2016.
- VON TUHR, ANDREAS:** Borçlar Hukuku Birinci Cilt 1-2, Çev. Cevat Edege, Ankara 1983.
- WEIMAR, PETER:** “Zehn Thesen zur Erbrechtlichen Ausgleichung”, Familie und Recht, Festgabe der Rechtswissenschaftlichen Fakultät der Universität Freiburg für Bernhard Schnyder zum 65. Geburtstag, Universitätsverlag Freiburg Schweiz, Freiburg 1995, s. 833-857. (Zehn Thesen)
- WEIMAR, PETER:** “Die vermeintliche Herabsetzbarkeit gesetzlicher Erbrechte”, successio 2008 S. 9-15. (Herabsetzbarkeit)
- WEIMAR, PETER:** Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Erbrecht, Die Erben, Die gesetzlichen Erben, Die Verfügungen von Todes wegen, BK - Berner Kommentar Band/Nr. III/1/1/1, Hrsg. Heinz Hausheer, Hans Peter Walter, Zürich 2009. (BK)
- WIDMER, PIERRE:** Grundfragen der erbrechtlichen Ausgleichung, Bern 1971.
- WIEGAND, WOLFGANG:** Basler Kommentar, Obligationenrecht I, Art.18, hrsg. von Heinrich Honsell, Nedim Peter Vogt, Thomas Geiser, 5. Aufl., Basel 2011.
- WILDISEN, CHRISTOPH:** CHK - Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Art. 457-640 ZGB, 3. Auflage, Hrg. Peter Breitschmid, Alexandra Jungo, Zürich 2016.
- WINISTÖRFER, MICHÈLE:** Die unentgeltliche Zuwendung im Privatrecht, insbesondere im Erbrecht, Zürich 2000.

- WOLF, STEPHAN:** “Verfügungen unter Lebenden vs. «unzulässige» Umgehung der Verfügungsbeschränkung – wann greift die Herabsetzungsklage gemäss Art. 527 Ziff. 4 ZGB?”, ZBJV 150/2014, s. 435-459.
- YAĞCI, KÜRŞAT:** Cezai Mirasçılıktan Çıkarma, 1. B, İstanbul 2013.
- YAVUZ, CEVDET:** “Miras Hukukunda Tenkisten Sonra Tenkis Konusunu Geri Verme (İade) Yükümlülüğü”, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/97564>, s. 261-333.
- YAVUZ, CEVDET/ACAR, FARUK/ÖZEN, BURAK:** Türk Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 10. B, İstanbul 2014.
- YENİCE CEYLAN, ÖZGE:** “Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminde Eklenecek Değerler”, YBHD, Yıl 3, Sayı 2018/2, s.213–243.
- ZEVKLİLER, AYDIN/GÖKYAYLA, K.EMRE:** Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 16. B, Ankara 2016.
- ZEYTİN, ZAFER:** Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi ve Tasfiyesi, 4. B, İstanbul 2020.

Ahmet ER
Yargıtay
12. C.D. Başkanı

Ömür TOPAÇ
Yargıtay
12. C.D. Üyesi

Serap KAYGUSUZ
Yargıtay
12. C.D. Tetkik Hakimi

**YARGITAY - DANIŞTAY - ANAYASA MAHKEMESİ
VE AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ
KARARLARI IŞIĞINDA**

TIBBİ MÜDAHALEDEN KAYNAKLANAN HUKUKİ CEZAI VE İDARİ SORUMLULUK

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**Tıbbi Müdahaleden Kaynaklanan
Hukuki Cezai ve İdari Sorumluluk**
Ahmet Er - Ömür Topaç - Serap Kaygusuz

Hukuk Yayınları Dizisi – 2743

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 29 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 – Ankara

KAYNAKÇA

- **Adli Tıp Kurumu** tarafından hazırlanan “Türk Ceza Kanunu'nda Tanımlanan Yaralama Suçlarının Adli Tıp Açısından Değerlendirilmesi” kılavuzu Haziran 2013.
- **Battal Yılmaz** Hekimin Hukuki Sorumluluğu 3. Baskı 2017.
- **Centel/Zafer/Çakmut** Kişilere Karşı İşlenen Suçlar 3. Baskı
- **Elvan Keçelioğlu** Taksirli Suçun Dogmatığı Ankara 2015.
- **Gökcan Hasan Tahsin** Tıbbi Müdahaleden Doğan Hukuki ve Cezai Sorumluluk Seçkin Yayınevi 3. Baskı 2017.
- **Gültezer Hatırnaz Erol** Diş Hekimlerinin Hukuki Sorumluluğu ve Hasta Hakları.
- **Gültezer Hatırnaz Erol** Özel Hastanelerin Hukuki Sorumluluğu ve Hasta Hakları.
- **Hakeri Hakan** Tıp Hukuku 16. Baskı 2019.
- **İsmail Rüştü Cirit/Osman Atalay** Vücut Dokunulmazlığına Karşı Suçlar Kasten Yaralama Suçları Türkiye Adalet Akademisi Yayınları 2020.
- **Koca Mahmut/Üzülmez İlhan** Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler 9. baskı.
- **Koca Mahmut/Üzülmez İlhan** Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler Adalet Yayınevi 5. baskı. Ankara 2018
- **Mehmet Demir** Hekim ve Hastane Yönünden Tıbbi Sorumluluk Hukuku Ankara 2018.
- **Mustafa Artuç** Türk Ceza Kanunu 5. Baskı.
- **Mustafa Artuç** Ceza Muhakemesi Kanunu 2. Baskı.
- **Nejdet Şatır** Hekimlerin Hukuki ve Cezai Sorumluluğu 2. Baskı.
- **Serap Kaygusuz** Taksirle Öldürme, Taksirle Yaralama, Trafik Güvenliğini Tehlikeye Sokma Suçları 2. Baskı 2019.
- **TC. Adalet Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı** Türk Ceza Hukuku Mevzuatı Prof. Dr. Cumhur Şahin, Prof Dr. İzzet Özgenç, birinci baskı Mart 2007.
- **TC Adalet Bakanlığı Adalet Dergisi** Yıl: 147, Dönem: VI 2020/1 Sayı:64.
- **Üzülmez İlhan** Vücut Dokunulmazlığına Karşı Suçlar Adalet Yayınevi Ankara 2013.
- **Yılmaz Ejder**; Hukuk Sözlüğü 5. Baskı, Yetkin Hukuk Yayınları, Ankara 1996.

YARARLANILAN İNTERNET SİTELERİ

- <https://www.saglik.gov.tr>
- www.resmigazete.gov.tr
- <https://tr.m.wikipedia.org/wiki/>
- turkdermatoloji.org.tr
- www.sozluk.adalet.gov.tr
- www.ttb.org.tr
- <https://www.sozluk.gov.tr>
- www.etikkurul.hacettepe.edu.tr
- <https://teletip.saglik.gov.tr>
- www.sbsgm.saglik.gov.tr
- www.ombudsman.gov.tr
- titck.gov.tr/mevzuat
- <https://www.anayasa.gov.tr/kararlar-bilgi-bankasi>
- <https://hudoc.echr.coe.int>

Prof. Dr. Serkan ÇINARLI

Av. Fidan ERMUMCU

Uzm. Dr. Orhan MERAL

Ar. Gör. Kerim AZAK

TİBBÎ UYGULAMADAN DOĞAN İDARÎ YARGI (TAM YARGI) DAVALARI

Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş

2. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Tıbbî Uygulamadan Doğan İdarî Yargı (Tam Yargı) Davaları

Serkan Çınarlı - Fidan Ermumcu - Orhan Meral - Kerim Azak

Hukuk Yayınları Dizisi – 2667

İkinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 62 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKLAR

- AKTAŞ, Ekin Özgür:** Sağlık Hukuku Yüksek Lisans Ders Notları, 2013.
- AKYILMAZ, Bahtiyar / Murat SEZGİNER/ Cemil KAYA:** Türk İdare Hukuku, Güncellenmiş 2. Baskı, Ankara 2011, Seçkin Yayıncılık.
- AKYILMAZ, Bahtiyar:** "İdare Hukukunda Kamu Görevlisine Rücu Sorunu", Fikret EREN'e Armağan, Ankara 2006, s. 1043-1097.
- ANTALYA, O. Gökhan:** 6098 Sayılı Borçlar Kanunu'na Göre Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C.1, Beta yayınları.
- ARMAĞAN, Tuncay:** İdarenin Sorumluluğu ve Tam Yargı Davaları, Seçkin Yayınevi, Ankara,1997.
- ASHER E ve ark.:** Defensive medicine in Israel - a nation wide survey. PLoSOne.2012;7(8): 42613
- ATAY, E. Ethem/ ODABAŞI, Hasan/ GÖKCAN, Hasan Tahsin:** Teori ve Yargı Kararları Işığında İdarenin Sorumluluğu ve Tazminat Davaları, Seçkin Yayınları, Ankara 2003.
- AYAN, Mehmet:** Tıbbî Müdahaleden Doğan Hukukî Sorumluluk, Kazancı Hukuk Yayınları No: 102, Ankara 1991.
- AYKIN, Aykut Cemil/ ÇINARLI Serkan:** Sağlık Personelinin Hukuki Sorumluluğu, Ankara 2016.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan:** İdarî Yargılama Hukuku, Gözden Geçirilmiş 2. Baskı, Ankara 2012, Seçkin Yayıncılık. (Kısaltma: İdarî)
- ÇAĞLAYAN, Ramazan:** Risk İlkesi Gereğince İdarenin Kusursuz Sorumluluğu, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu, 28-29 Mayıs 2009, Ankara 2009, s. 451-495. (Kısaltma: Risk)
- ÇELİK, Çelik Ahmet:** İdari Yargıda Ölüm ve Bedensel Zararlar Nedeniyle Tazminat Davaları, Seçkin Yayınları, Ankara 2017.
- ÇELİK, Safa:** 2002-2007 Yılları Arasında Sağlık Çalışanlarının Hatalarına İlişkin Yüksek Sağlık Şurası Dosyalarının Değerlendirilmesi, Uluslar arası I. Sağlık Hukuku Sempozyumu, XII. Levha Yayınları, İstanbul 2011.
- ÇETİN, Aşçıoğlu:** Yargılamada Maddi Gerçeğin Belirlenmesi ve Kanayan Yara Bilirkişilik, Sözkese Matbaa, Ankara, 2010

- ÇINARLI, Serkan/ AVCIOĞLU, Ezgi/ KIZILKAYA, Seyit Ali:** “Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahinin İçerisinde Yer Alan Estetik Operasyonların Hukukî Olarak Nitelendirilmesi ve İdarî Yargı Sürecine Etkileri”, Mevlana Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 1, Sayı 1.
- ÇINARLI, Serkan:** “İdari Yargı Kararları Işığında Özel Hastanelerde Meydana Gelen Tıbbi Uygulama Hatasından İdarenin Denetim Yetkisi Nedeniyle Sorumluluğunun Tartışılması”, Tıp Hukuku Dergisi, Cilt 5, Sayı 10.
- ÇINARLI, Serkan:** “Amerika Birleşik Devletlerinde Defansif Tıbbın Hukuki Boyutu ve Çözüm Önerileri”, Legas Kamu Hukuku Dergisi, Yıl 1, Sayı 4.
- ÇINARLI Serkan/ AĞAR Baykal:** “İdari Yargılama Hukukunda Dava Değerinin Artırılması”, Terazi Aylık Hukuk Dergisi, Cilt 12, Sayı 129, 2017, s. 22-26.
- ÇINARLI Serkan / ÇELİK Selçuk Sinan/ TEYİN Aslıhan:** “İdarenin Tıbbi Uygulama Hatalarında Sorumluluğa Etkisi Bakımından Hastanın Kusura”, Terazi Aylık Hukuk Dergisi, cilt 11, sayı 119, 2016.
- ÇINARLI Serkan/ GÖNCÜ DÖNER Munise Seray/ AZAK Kerim:** Kamu Görevlilerin Rücu Davaları, Adalet Yayınevi, Ankara, 2021.
- ÇINARLI Serkan /KARAKOÇ Nurgül:** “Tıbbi Uygulama Hatalarında Organizasyon Kusurunun Yeri”, Tıp Hukuku Dergisi, Cilt 6, Sayı 11, 2017.
- ER, Ünal:** Sağlık Hukuku, Savaş Yayınevi, Ankara, 2008.
- EREN, Fikret:** 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Hazırlanmış Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 14. Baskı, Beta Yayınları, 2011.
- EREN, Fikret:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Beta Yayınları, Gözden Geçirilmiş 10. Bası, İstanbul 2008. (EREN 2008).
- ERLÜLE, Fulya:** Türk Borçlar Kanunu'na Göre Bedensel Bütünlüğün İhhalinde Manevi Tazminat, Gözden Geçirilmiş 2. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara 2015.
- ERMUMCU, Fidan:** Sağlık Hizmetlerinden Kaynaklanan Zararlarda İdarenin Sorumluluğunu Azaltan veya Ortadan Kaldıran Haller, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2020.
- GÖKCAN, Hasan Tahsin:** Tıbbî Müdahaleden Doğan Hukukî ve Cezai Sorumluluk Doktrin ve Yargı Kararları Işığında Doktorlar ile Sağlık Mesleği Mensuplarının, Özel Hastaneler ve Devletin Sorumluluğu, Seçkin Yayıncılık, Şubat 2013.

- GÖNÜLŞEN, Uğur Ömür:** Etik Yaptırımlar ve Uluslararası Deneyim. www.etik.gov.tr/EgitimDetay.aspx?id=12&tur=2.
- GÖZLER, Kemal/ KAPLAN Gürsel:** “İdarî Eylemlerden Kaynaklanan Zararlara İlişkin Davalar Adli Yargının Görev Alanına Sokulabilir Mi? (HMK m.3 ve TBK, m.55/2 Hakkında Eleştiriler)”, www.idare.gen.tr/hmk-m3.htm (Erişim Tarihi 27.08.2013).
- GÖZLER, Kemal:** Anayasa Hukukunun Genel Esasları Ders Kitabı, Bursa, 2012.
- GÖZLER, Kemal:** İdare Hukuku Dersleri, Güncelleştirilmiş 8. Baskı, Bursa, Eylül 2009.
- GÖZLER, Kemal:** İdare Hukuku Dersleri, Onuncu Baskı, Bursa, Ekim 2010.
- GÖZLER, Kemal:** İdare Hukuku, Gürsel Kaplan'ın katkısıyla güncellenmiş 3. Baskı, Bursa, Mayıs 2019.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref:** Yönetmelik Yargı, Mevzuattaki Değişiklikler İşlenmiş Son Yargı Kararları ile Güncellenmiş 29. Baskı, Ankara 2009.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref:** İdare Hukuku Cilt 1 Genel Esaslar, 5. Bası, Ankara 2007.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref:** Yönetim Hukuku, 16. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2002.
- GÜNDAY, Metin:** İdare Hukuku, Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş 10. Baskı, Ankara, 2011.
- HERMER LD ve ark.:** Defensive medicine, cost containment, and reform. J Gen InternMed. 2010 May;25(5):470-3.
- HIZAL Abdullah / ÇINARLI Serkan:** “Hatalı Tıbbi Müdahalelerden Kaynaklanan Tam Yargı Davalarında Bilirkişilik Uygulamaları”, Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 3, Sayı 2, 2015.
- HIZAL Abdullah / ÇINARLI Serkan:** “Hatalı Tıbbi Müdahaleden Kaynaklanan Tam Yargı Davalarında Tazmin Borcunun Kapsamı”, İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 2, Sayı 1, 2015.
- HIZAL, Sevinç Arslan:** Tıbbî Müdahalelerden Doğan Hekimin ve Yönetimin Sorumluluğu, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Kamu Yönetimi Lisans Üstü Uzmanlık Programı, Ankara, 1999.
- HYMAN, Chris Stern/ SCHECHTER, Clyde B:** Mediating Medical Malpractice Lawsuits Against Hospitals: New York City's Pilot Project, Health Affairs, 25, no.5 (2006):1394-1399.

- İŞİK, Sedat:** "Sağlık Hukukunda Yüksek Sağlık Şûrası'nın Yeri ve İşlevi", Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Uluslararası II. Sağlık Hukuku Sempozyumu.
- İNCE, Haluk:** "Bilirkişi Raporları Doğrultusunda Adli Tıp Kurumu'nda Yaşanan Sorunlar", Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Uluslararası II. Sağlık Hukuku Sempozyumu, s. 278-279.
- KAHRAMAN, Berk:** "Deprem ve İdarenin Sorumluluğu", İstanbul Barosu Dergisi, Eylül 1999, C. 73, S. 7-8-9, s. 610-620.
- KAPLAN, Gürsel:** "İdarenin Sağlık Kamu Hizmetinin Yürütülmesinden Kaynaklanan Hukukî Sorumluluğu Alanında Yeni Gelişmeler", Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Dergisi, Sayı: 19, Kitap: 1, Ankara, 2004.
- KARA, Mithat/ HIZAL, Abdullah/ ARSLAN HIZAL, Sevinç:** Aydınlatılmış Onam, İzmir Tabip Odası, 2009.
- KARADİBAK Kaan / ÇINARLI Serkan:** "İdarenin Sağlık Hizmeti Sunumunda Organizasyondan Kaynaklanan Hukuki Sorumluluğu", Leges Sağlık Hukuku Dergisi, Yıl 2, Sayı 6, 2015.
- KARAKOÇ Nurgül / ÇINARLI Serkan:** "Tıbbi Uygulamalarda Etik ve Etiketlen Kaynaklı Malpraktis", Tıp Hukuku Dergisi, Cilt 6, Sayı 12, 2017.
- KARSLI, Abdürrahim:** Medeni Muhakeme Hukuku, 6100 Sayılı HMK Hükümlerine Göre Yargıtay Kararları İşlenmiş ve Gözden Geçirilmiş 3. Baskı, İstanbul, 2012.
- KESSLER, Daniel P.:** Evaluating the Medical Malpractice System and Options for Reform, J Econ Perspect, 2011; 25(2): 93-110.
- KICALIOĞLU, Mustafa:** Doktorların ve Hastanelerin Tıbbî Müdahaleden Kaynaklanan Hukukî Sorumlulukları, Adalet Yayınevi, Ankara, 2011.
- KILIÇOĞLU, Ahmet M:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Yeni Borçlar Kanunu'na Göre Hazırlanmış Genişletilmiş 15. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2012.
- KIZILYEL, Serkan:** İdarenin Sağlık Hizmetinden Doğan Tazminat Sorumluluğu, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- MELLO, M. M.:** National costs of the medical liability system. *HealthAff (Millwood)*. 2010 Sep;29(9):1569-77.
- MELLO, M. M./ STUDDERT, D. M.:** "The Medical Malpractice System: Structure and Performance." Medical Malpractice and the U.S. Health Care System. Ed. W. M. Sage & R. Kersh. New York, NY: Cambridge University Press, 2006. 11-29.

- MELLO, M. M./ BRENNAN, Troyen A.:** Deterrence of Medical Errors: Theory and Evidence for Malpractice Reform. *Texas Law Review*. 2002; 80(7): 1595–1637.
- MELLO, M. M./ CHANDRA, Amitabh/ GAWANDE, Atul A./ STUDDERT, D. M.:** National Costs of the Medical Liability System. *Health Affairs*. 2010; 29(9): 1569–1577.
- MERAL, Orhan/ ÇINARLI, Serkan/ AKTAŞ, Ekin Özgür:** “İdari Yargıda Tıbbi Uygulama Hatalarından Kaynaklanan Davalarda Bilirkişi Raporlarının İncelenmesi”, *Tıp Hukuku Dergisi*, Cilt 5, Sayı 9.
- NGUYEN, Anh Vu T / NGUYEN, Dung A:** Learning From Medical Errors, Legal Issues, Redcliff Publishing, 2005. (Kısaltma: Legal Issues)
- NGUYEN, Anh Vu T / NGUYEN, Dung A:** Learning From Medical Errors, Clinical Problems, Redcliff Publishing, 2005. (Kısaltma: Clinical Problems).
- ODYAKMAZ, Zehra/ KAYNAK, Ümit/ ERCAN, İsmail:** İdari Yargı, Güncellenmiş 7. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2011.
- ODYAKMAZ, Zehra:** İdare Hukuku Açısından Hasta Hakları Uygulamaları, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, C:1, Y:2, S:5, Nisan 2011, s. 1- 50.
- ONAR, Sıddık Sami:** İdare Hukukunun Umumi Esasları, C.III, Üçüncü Bası, İstanbul, 1966.
- POLAT Oğuz:** Tıbbî Uygulama Hataları, Seçkin Yayınevi Ankara, 2005.
- REİSOĞLU, Safa:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 1.7.2012’de yürürlüğe girecek olan Türk Borçlar Kanunu’ndaki değişiklikler de işlenerek Güncelleştirilmiş ve Genişletilmiş Yirmiikinci Baskı, İstanbul 2011.
- SAĞLIK BAKANLIĞI:** Sağlıkta Dönüşüm Programı, 2003. (www.saglik.gov.tr/TR/belge/1-2906/saglikta-donusum-rogrami.html)
- SANCAKDAR, Oğuz:** İdare Hukuku Teori Çalışma Kitabı, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 2. Baskı, Ekim 2012, Seçkin Yayıncılık.
- SARICA, Ragıp:** Hizmet Kusuru ve Karakterleri, İÜHFİM, C. XV, 1949.
- SELBST, SM/ KORIN, JB:** Preventing Malpractice Lawsuits in Pediatric Emergency Medicine, American Collage of Emergency Physicians, Dallas, Texas, 1999, s.119-20.
- SELÇUK Mehmet/ ÇINARLI Serkan/ HIZAL Sevinç Arslan:** “Çekinik (Defansif) Tıp”, *Leges Sağlık Hukuku Dergisi*, Yıl 2, Sayı 6, 2015.
- SOMER, Pervin:** “Hekimin Hukukî Sorumluluğu”, *Kadir Has Üniversitesi Fakültesi Uluslararası 1. Sağlık Hukuku Sempozyumu*, s.42-57.

- STUDDERT, David M. / MELLO, Michelle M. / PHIL, M. / GAWANDE, Atul A. / GANDHI, Tejal K. / KACHALIA, Allen / YOON, Catherine / PUOPOLO, Ann Louise / BRENNAN, Troyen A.:** Claims, Errors, and Compensation Payments in Medical Malpractice Litigation, s.2024.
- STUDDERT, David M. / YANG, Tony, Y./ MELLO, Michelle M.:** Are Damages Caps Regressive? A Study of Malpractice Jury Verdicts in California. Health Affairs. 2004; 23(4):54–67.
- TAN, Turgut:** İdare Hukuku, Ankara 2011.
- TÜİK:** Sağlık İstatistikleri (www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=temelist)
- UZUN, Ertuğrul/ ATALAY, Haluk/ AKKAYA, Tolga/ ÖZKORKUT, Korut / AKIN, Levent / GÖNENÇ, Levent:** Hukukun Temel Kavramları, Anadolu Üniversitesi Yayınları, 2012.
- WONG, Rebecca S. Y. / BALASINGAM, Usharani:** Teaching Medical Law in Medical Education, J Acad Ethics (2013) 11:121–138.
- YAYLA, Yıldızhan:** İdare Hukuku, Beta yayınları, Eylül 2009. (Kısaltma: İdare)
- YAYLA, Yıldızhan:** “İdarenin Sorumluluğu ve Mücbir Sebep”, Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler III. Sempozyumu, İstanbul 1980. (Kısaltma: Mücbir)
- YILDIRIM, Abdurrahman Ali:** “Biyoteknoloji Hukukunun Temel Konuları”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 151, 2020, s.305.
- YILDIRIM, Gülay/ KADIOĞLU, Selim:** Etik ve Tıp Etiği Temel Kavramları, C.Ü. Tıp Fakültesi Dergisi 29 (2): 7-12, 2007.
- YUMUK, Hamit:** İdarî Yargıda Tazminat Davası, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2005.
- YÜZBAŞIOĞLU, Cihan:** İdare ve Personel Yönüyle Sağlık Hizmetinden Kaynaklanan Sorumluluk, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2020.
- ZABUNOĞLU, Yahya K:** İdarî Yargı Hukuku Dersleri, Teksir, Ankara 1982.
- ZABUNOĞLU, Yahya:** İdare Hukuku, C:1, Ankara 2012, Yetkin Yayınları.

- www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.1219.pdf (erişim tarihi: 10.02.2013).
- www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6102.pdf (erişim tarihi: 12.02.2013).
- www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/05/20120519.htm (erişim tarihi: 15.05.2013).
- www.ism.gov.tr/hastahaklari/indir/ULUSLARARASI_HASTA_HAKLARI.pdf (erişim tarihi: 28.05.2013).
- tdk.gov.tr/ (erişim tarihi: 29.05.2013).
- www.saglik.gov.tr (erişim tarihi: 02.06.2013) Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2011.
- www.saglik.gov.tr (erişim tarihi: 03.06.2013).
- www.ism.gov.tr/hastahaklari/hastahaklari_tarihcesi.htm (erişim tarihi: 26.06.2013).
- etik.meb.gov.tr/Etik_programi.pdf (erişim tarihi: 27.07.2013).
- <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/> (erişim tarihi: çeşitli tarihlerde)
- www.corpus.com.tr (erişim tarihi: 05.02.2013)
- Danıştay Dergisi, S. 84-85.
- www.kazanci.com.tr (erişim tarihi: çeşitli tarihlerde)
- www.lexpera.com.tr (erişim tarihi: çeşitli tarihlerde)
- Corpus, DKD, Sayı:130.

Arş. Gör. Fazlı Enes DÖNMEZ

6102 sayılı TTK kapsamında
**TİCARET ŞİRKETLERİNDE
BİRLEŞME, BÖLÜNME VE
TÜR DEĞİŞTİRMENİN
İŞ İLİŞKİLERİNE ETKİSİ**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ticaret Şirketlerinde Birleşme, Bölünme ve Tür Değiştirmenin İş İlişkilerine Etkisi
Fazlı Enes Dönmez

Hukuk Yayınları Dizisi – 2922

Birinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 87 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Akçaal, Mehmet, *İşletmenin Devri* (Ankara: Yetkin Yayınları, 2014).
- Akı, Erol, 'İşyeri Devrinin İş Sözleşmelerine Etkisi', *Sicil İş Hukuku Dergisi*, 29, 5-12.
- Akıncı, Şahin, 'Alacaklılardan Mal Kaçırmak İçin Kurulan Yeni Şirkete Müracaat İmkânı Bakımından; Muvazaa, Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması İle Organik Bağ Kavramlarının Elverişliliği ve Yargıtay Uygulamaları', *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 27.3 (2019), 652-678.
- Akkaşoğlu, Şeyma, *Şirketlerde Birleşme, Bölünme Veya Tür Değiştirmenin İş Sözleşmelerine Etkisi*, 1.Baskı (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2017).
- Akyiğit, Ercan, *İş Hukuku*, 12. Baskı (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2018).
- Alakır, Mustafa Rüştü, 'Türk İş Hukukunda İşyeri Devrine Neden Olan Hukuki İşlemler', *Selçuk Üniversitesi Adalet Meslek Yük Yüksekokulu Dergisi*, 2.1 (2019), 31-44.
- Almaç, Tuğçe Öztürk, *Ticaret Şirketlerinin Birleşmesinde Ortaklık Haklarının Devamlılığı İlkesi* (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2019).
- Alp, Mustafa, 'İş Sözleşmesinin Devrinde Bazı Sorunlar', *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 9.Özel Sayı (2007), 189-209.
- — —, 'Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Bölünme, Birleşme ve Tür Değiştirmenin İş İlişkilerine Etkisi', *Çalışma ve Toplum Dergisi*, 1, 2012, 51-74.
- Alpagut, Gülsevil, *İşyerinin Devri ve İş Sözleşmesini Fesih Hakkı*, 1.Bası (İstanbul: Beta Yayınları, 2010).
- Altaş, Soner, 'İzin Verilen ve Yasaklanan Şirket Birleşme Yöntemleri', *Mali Çözüm Dergisi*, 28 (2018), 187-196.
- — —, 'Ticaret Şirketlerinin Tür Değiştirmesi', *Vergi Raporu*, 1.235 (2019), 169-174.
- — —, *Türk Ticaret Kanuna Göre Anonim Şirketler*, 7.Baskı (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2016).
- Aras, Çağlar Doğu, *Sermaye Şirketlerinde Tür Değiştirme*, 1.Baskı (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019).

- Arkan, Sabih, *Ticari İşletme Hukuku*, 25. Baskı (Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 2019).
- Arslanoğlu, Mehmet Anıl, 'İş Hukukunda Sözleşmenin İradi Devrinin Esasları ve Uygulaması' (İstanbul Üniversitesi, 2008).
- Astarlı, Muhittin, 'Karşılaştırmalı Hukuk Işığında İşyeri Devrinde İşverenin İşçiyi Bilgilendirme Yükümlülüğü', *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 104, 2013, 149–176.
- — —, 'Karşılaştırmalı Hukukta ve Türk Hukukunda İşyeri Devrinde İşçinin İş İlişkisinin Devralan İşverene Geçişine İtiraz Hakkı', *Çalışma ve Toplum Dergisi*, 36.1 (2013), 69–105.
- Atay, Zeynep Anıl, *Türk İş Hukukunda Muvazaalı İşyeri Devri* (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2020).
- Aydınalp, Aslıhan Kayık, *İş Hukuku Açısından Ticaret Şirketlerinde Yapısal Değişiklikler*, 1.Baskı (İstanbul: Beta Yayıncılık, 2017).
- Aydınlı, İbrahim, 'Türk İş Hukukunda İşyeri ve İşletme Kavramları' (Gazi Üniversitesi, 1998).
- Bahtiyar, Mehmet, *Ortaklıklar Hukuku*, 14. Baskı (Beta Yayıncılık, 2020).
- — —, *Ticari İşletme Hukuku*, 17.Baskı (İstanbul: Beta Yayınları, 2016).
- — —, 'Türk Ticaret Kanunu ile Avrupa Birliği'nin Üçüncü Konsey Yönergesi Açısından Anonim Ortaklık Birleşmeleri ve Denetimi', in *Şirket Birleşmeleri*, ed. by Haluk Sumer/Helmut Pernsteiner (İstanbul: Alfa Yayıncılık, 2004), 3–21.
- Bakırcı, Kadriye, 'Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisinin İşyeri Bölümünün Devriyle Bağlantısı-Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisi Kurulurken İş Sözleşmelerinin Feshi', *Sicil İş Hukuku Dergisi*, 18, 2010, 114–128.
- Başmanav, Yasemin, 'Ödünç İş İlişkisi', *İstanbul Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 74, 139–169.
- Baybora, Dilek, 'İşletmelerde Asıl İşveren-Alt İşveren Uygulaması ve Ortaya Çıkan Sonuçlar', *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 2.2 (2010), 19-26.
- Binboğa, Gül, 'Stratejik Bir Yönetim Aracı Olarak Şirket Birleşmeleri ve Türkiye'deki Birleşmelerin Analizi', *International Journal of Economics Politics Humanities and Social Sciences*, 1.3 (2018), 215–238.

- Birinci, Tuba Uzun, 'İşyerinin Devri Halinde İşçilerin Haklarının Korunması Bakımından 2001/23 EC Sayılı Avrupa Birliği Yönergesi İle 4857 Sayılı İş Kanunu'nun Karşılaştırılması', *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 115, 2014, 359–402.
- Bodur, Mehtap Yücel, 'Avrupa Birliği Adalet Divanının C-463/09 Sayılı Kararı ile Alt İşveren İlişkisi-İşyerinin Bir Bölümünün Devri Tartışması', *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 23.2 (2019), 37–77.
- Çakmak, Salih, *Yeni Türk Ticaret Kanunu'nda Ticaret Şirketlerinde Tür Değiştirme*, 1. Baskı (Ankara: Adalet Yayıncılık, 2018).
- Çakrak, Recep, 'Ticari Şirketlerin Yapı Değişikliği Sonucunda İş İlişkisinin Geçmesi: "İşçinin İtiraz Hakkı"', *Karatahta İş Yazıları Dergisi*, 7, 2017, 147–160.
- Çalık, Abdurrahman, 'Son Düzenlemelere Göre Muvazaalı Alt İşverenlik İlişkileri İle İlgili İncelemeler', *Çalışma Dünyası Dergisi*, 2.3 (2014), 62–90.
- Canbolat, Talat, 'Türk İş Hukukunda Asıl İşveren-Alt İşveren İlişkileri' (Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi, 1991).
- Çelik, Nuri, *İş Hukuku Dersleri*, 26. Baskı (İstanbul: Beta Yayıncılık, 2013).
- — —, 'İş Hukukumuzda Asıl İşveren-Alt İşveren İlişkisinin Önemli Bazı Sorunları', *Sicil İş Hukuku Dergisi*, 17, 2010, 5–16.
- Çelik, Nuri/Nurşen Canikoğlu/Talat Canbolat, *İş Hukuku Dersleri*, 33. Bası (İstanbul: Beta Yayıncılık, 2020).
- Çelikboya, Kerem, *Ticari İşletmenin Devri*, 1. Baskı (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2017).
- Çetiz, Ali Baran, 'Türk İş Hukukunda Özel İstihdam Büroları Aracılığıyla Geçici İş İlişkisi' (Hacettepe Üniversitesi, 2020).
- Çiçek, Mustafa, *İşyerinin Devri* (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2017).
- Çifter, Algun/Özge Demir, '4857 Sayılı İş Kanuna'na Göre Geçici İş İlişkisi "Kavramı Türleri Ve Koşulları"', *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10, 2006, 7–23.
- Coştan, Hülya, 'Yeni Türk Ticaret Kanun'na Göre Birleşme, Bölünme ve Tür Değiştirme Kararları İçin Geçerli Nisaplar', *Terazi Hukuk Dergisi*, 7.71 (2012), 42–45.

- Demir, Kübra, 'İşyeri Devrinde Devreden ve Devralan İşverenin Sorumluluğu', *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 25.2 (2019), 653-681.
- Demir, Müslim, 'İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Mevzuatı Açısından Geçici İş İlişkisi', *Mali Çözüm Dergisi*, 24.123 (2014), 13-23.
- Demirsatan, Barış, 'İrade Beyanlarının Yorumlanması Bakımından Muvaazaa', *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 26.2 (2020), 1220-1241.
- Develi, Bilge, '6102 Sayılı Ticaret Kanunu Çerçevesinde Ayrılma Akçesi', *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 17 (2013), 443-490.
- Doğan, Özgür, 'Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması', *Konya Barosu Dergisi*, 1.1 (2017), 37-55.
- Dulay, Dilek, 'İşyerinin Tamamının Veya Bir Bölümünün Devri', *Terazi Hukuk Dergisi*, 7.66 (2012), 57-64.
- Düzen, Eren, '6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Hükümleri Işığında Yapısal Değişiklik İşlemlerinde İş İlişkilerinin Geçmesi' (Maltepe Üniversitesi, 2016).
- Ekonomi, Münir, 'İşyerinin Bir Bölümünün Devri (Kısmi Devir) ve İş İlişkilerine Etkisi', in *Prof. Dr. Turhan ESENER'e ARMAĞAN* (Ankara: İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Türk Milli Komitesi, 2000), 325-361
- Eraltuğ, Ayşegül Kökkalınç, 'Avrupa Birliği Hukukunda İşverenin İşçilere Bilgi Verme ve Danışma Yükümlülüğü', *Tisk Akademi*, 2.4 (2007), 111-125.
- Eriş, Gönen, *Ticari İşletme ve Şirketler*, 2.Baskı (Seçkin Yayıncılık, 2014).
- Ertütüncü, Duygu Yıldırım, 'İşyeri Birleşmeleri ve Devrinin İş Sözleşmelerine Etkisi', *İstanbul Barosu Dergisi*, 86.4 (2012), 96-113.
- Eyüboğlu, Ezgi, 'Türk İş Hukukunda Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisi' (İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi, 2019).
- Göktürk, Kürşat, 'Türk Ticaret Kanununa Göre Ticaret Şirketlerinin Birleşme Süreci ve Bazı Sorunlar', *Ankara Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 17 (2013), 631-662.
- Görmüş, Alparslan Şahin/Esin Ceylan, 'Şirket Birleşmelerinin İnsan Kaynakları Açısından İncelenmesi ve Bir Uygulama Örneği', *Optimum Ekonomi ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 3.1 (2016), 65-82.
- Gözler, Kemal, *Hukukun Temel Kavramları*, 11.Baskı (Bursa: Ekin Yayıncılık, 2013)

- Gözübüyük, Şeref, *Hukuka Giriş ve Hukukun Temel Kavramları*, 35.Bası (Ankara: Turhan Kitabevi, 2013).
- Günay, Meryem, 'Roma Hukukundan Günümüze Muvazaa Kavramı' (Ankara Üniversitesi, 2007).
- Günaydın, Davuthan/Mustafa Kor, 'İşyeri Devrinde İşverenlerin Hukuki Sorumluluğu', *Balkan Sosyal Bilimler Dergisi*, 5.9 (2016), 203–216.
- Günçan, Atahan, *Ticari İşletmenin Devrinde Alacaklıların Korunması*, 1. Baskı (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018).
- Güner, Senay, '6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu ve 4857 Sayılı İş Kanunu Düzenlemeleri Işığında İşyeri Devri ve İş İlişkilerine Etkisi', *Legal Hukuk Dergisi*, 13.155 (2015), 103–144.
- Güzel, Ali/Deniz Ugan Çatalkaya, 'İşyerinin Veya Bir Bölümünün Devrinin Toplu İş Sözleşmesine Etkisi', *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 15.Özel Sayı (2014), 147–199.
- Güzel, Ali/Hande Heper, 'Sürekli İstihdamdan Geçici Atıpk İstihdama!...: Mesleki Amaçlı Geçici İş İlişkisi', *Çalışma ve Toplum Dergisi*, 52.1 (2017), 11–58.
- Hazıroğlu, Elif Cemre, 'Ticari İşletmenin Bir Ticaret Şirketine Dönüşmesinde Ticari İşletmeyi İşletenin Önceki Borçlardan Sorumluluğu', *Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi*, 3.1 (2017), 71–82.
- Hudson, Alastair, *Understanding Company Law* (Taylor & Francis Group, 2017).
- Jason Kelwin Dunn, 'Mergers - Pros and Cons', <https://ezinearticles.com/?Mergers---Pros-and-Cons&id=7438091>, E.T:21.10.2020.
- Kahraman, Mehmet Halis, 'Birleşme, Bölünme, Tür Değiştirme ve İşletme Devrinde İşçiyi Koruyan Hükümler ve İş Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi', *Sicil İş Hukuku Dergisi*, 41, 2019, 106–129.
- Kaplan, Emine Tuncay Senyen, *Bireysel İş Hukuku*, 10.Baskı (Ankara: Gazi Kitabevi, 2019).
- Kara, Adem, 'Ticari İşletmelerin Devri ve İş İlişkilerine Etkisi', *İstanbul Barosu Dergisi*, 91.1 (2017), 133–141.
- Kaşkaya, Hülya, 'Türk İş Hukukunda Geçici İş İlişkisi' (Marmara Üniversitesi, 2019).
- Kayalı, Fena İpek, *Ticaret Kanunu'na Göre Birleşmeler* (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2014).

- Kayış, Ferhat, *Ticari İşletmede Şube Kavramı ve Şube Olmaya Bağlanan Hüküm ve Sonuçlar*, Birinci Bası (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019).
- Kendigelen, Abuzer, İsmail Cem Soykan, Yasemin Aydınalp, Elif Oğuz, Onur Şanda, *Yargıtay Hukuk ve Ceza Dairelerinin Türk Ticaret Kanuna İlişkin Kararları*, 1. Bası (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019).
- Keskin, Kemal Serkan, '6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Hükümlerine Göre Şirket Birleşmeleri ve Kurumlar Vergisi Kanunu Açısından Değerlendirilmesi', *Vergi Raporu*, 187, 2015.
- Kılıç, Şebnem, '6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu ve 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre İşyeri Devrine İlişkin Değişikler ve Yenilikler', *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 13.167 (2018), 153–198.
- Kocaer, Şenol, *Şirket Yeniden Yapılandırılmaları*, 2. Baskı (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2014).
- Korkmaz, Fahrettin/Nihat Seyhun Alp, *Bireysel İş Hukuku*, 4. Baskı (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2019).
- Koşer, Nihal, '6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Uyarınca Birleşmede Ayrılma Akçesi', *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, 34, 2018, 367–385.
- Kumkale, Rüknettin, 'Kısmi Bölünme ve Yapılacak İşlemler', *Terazi Hukuk Dergisi*, 11.114 (2016), 122–123.
- — —, 'Sermaye Şirketlerinde Bölünme', *Hukukçular İçin Muhasebe ve Vergi Uyuşmazlıkları*, 44, 2010, 291–299.
- Kutbay, Nurgül, *İş Sözleşmesinin Devri* (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019).
- Manav, Eda, 'İşyeri Devrinde İş Güvencesi', in *Prof.Dr. Sarper Süzek'e Armağan* (İstanbul: Beta Yayıncılık, 2011), 1343–1384.
- Mollamahmutoğlu, Hamdi, *İş Hukuku*, 3. Baskı (Ankara: Turhan Kitabevi, 2008).
- Mollamahmutoğlu, Hamdi, Muhittin Astarlı, and Ulaş Baysal, *İş Hukuku*, 6. Baskı (Ankara: Turhan Kitabevi, 2014).
- — —, *İş Hukuku Ders Kitabı*, 4. Baskı (Ankara: Lykeion Yayınları, 2020).
- Ödemir, Erkan, 'Tür(Nev'i) Değiştiren Şirketlerin Kamu İhale Hukuku Karşısındaki Durumu', *Terazi Hukuk Dergisi*, 9.100 (2014), 312–16.
- Oğuzman, Kemal/Turgut Öz, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt-1*, 10. Baskı (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2013).

- Otlu, Fikret, Ahmet Fethi Durmuş, Mehmet Tursun, 'Kısmi Bölünemenin Şirketlerin Piyasa Değeri Üzerine Etkisi', *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 21.2 (2019), 467–481.
- Özatlan, Yurdal, 'Pay Sahibinin Anonim Şirket Birleşmelerinden Doğan Çıkma Hakkı', *AURUM Sosyal Bilimler Dergisi*, 3.1 (2018), 21–44.
- Özbay, Ümit Vefa, 'Roma Hukukundan Günümüze Muvazaa Kavramı', *Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 6.1 (2020), 53–74.
- Özdemir, Cumhuri Sinan, 'İşyeri Devrinin İş Kanunu Yönünden Hukuki Sonuçları', *Terazi Hukuk Dergisi*, 7.70 (2012), 110–112.
- Özdemir, Kadir, 'Yeni Türk Ticaret Kanuna Göre Sermaye Şirketlerinde Bölünme', *Terazi Hukuk Dergisi*, 55, 2011, 33–36.
- Özkan, Aytül, 'İş Hukukunda Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması Teorisi', *Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 5.1 (2020), 2493–2522.
- Poroy, Reha, Ünal Tekinalp, Ersin Çamoğlu, *Ortaklıklar Hukuku* (Vedat Kitapçılık, 2019).
- — —, *Ortaklıklar Hukuku I*, 13. Baskı (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2014).
- Pulaşlı, Hasan, *Şirketler Hukuku Şerhi*, 2. Baskı (Ankara: Adalet Yayınevi, 2015).
- Şen, Murat, Aslı Naneci, 'Asıl İşveren- Alt İşveren İlişkisi ve Alt İşverenlik Sözleşmesi', *Sicil İş Hukuku Dergisi*, 15, 2009, 24–54.
- Şen, Sebehaddin, 'Alt İşverenlik ve Asıl İşin Bir Bölümünün Alt İşverene Verilmesi', *Çalışma ve Toplum Dergisi*, 3, 2006, 71–98.
- Şener, Oruç Hami, *Ticari İşletme Hukuku*, Birinci Ba (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2016).
- Şenocak, Kemal, Mustafa Kılıçoğlu, *İş Kanunu Şerhi*, 2. Baskı (İstanbul, 2008).
- Senyen, Tuncay Kaplan, 'İşyeri Devrinin, Türk Ticaret Kanunu m.178 ve İş Kanunu m.6 Hükümleri Çerçevesinde İş İlişkilerine Etkisi', *Sicil İş Hukuku Dergisi*, 29, 2013, 24–39.
- Sönmez, Ayfer, 'Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisinde Muvazaa' (Dokuz Eylül Üniversitesi, 2009).
- Subaşı, İbrahim, Yusuf Yiğit, 'İş Sözleşmesinin Devrinde Şekil Şartı', *İş ve Hayat*, 4.7 (2018), 148–175.
- Sümer, Haluk Hadi, 'Alt İşveren İşçisinin İşini Aynı İşyerinde Bir Başka Alt İşverene Bağlı Olarak Sürdürmesi ve Sonuçları', *Sicil İş Hukuku Dergisi*, 15, 2009, 104–111.

- — —, *İş Hukuku*, 22. Baskı (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2017).
- Süzek, Sarper, *İş Hukuku*, 18. Baskı (İstanbul: Beta Yayıncılık, 2019).
- — —, 'İşyerinin Devri ve Hukuki Sonuçları', *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 15.Özel sayı (2014), 311–330.
- Taneri, Evren Ersin, Yağmur Turan, 'Sermaye Şirketlerinde Birleşmeler, Devralmalar ve Kolaylaştırılmış Birleşmeler(Mergers, Acquisitions and Facilitated Merger in the Capital Stock Companies)', *GSI Articleletter*, 2016, 15–45.
- Tatar, Gülsüm Sönmez, *İşyeri Devrinin Kazanılmış Haklara Etkisi* (Ankara: Türk Ağır Sanayi ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası, 2011).
- Turan, Kağan, 'Sermaye Şirketlerinde Kolaylaştırılmış Birleşme Usulü', *Mali Çözüm Dergisi*, 26 (2016), 279–287.
- Uçarol, Fatma Bengü, *İşyeri Devrinin İş Sözleşmesine Etkisi* (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2017).
- Ulucan, Devrim, 'İşyeri Devrinin İş İlişkilerine Etkisi ve Devir Nedeniyle Yapılan Fesihlerin Hukuki Sonuçları', in *İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Türk Milli Komitesi 30. Yıl Armağanı* (Ankara, 2006).
- Ünlü, Ufuk, 'Ticaret Şirketlerinin Birleşmesi ve Bölünmesi', *Terazi Hukuk Dergisi*, 9.100 (2014), 323–330.
- Uzun, Pınar, 'İşyerinin Veya Bir Bölümünün Devri, Sonuçları ve Diğer Üçlü İş İlişkileriyle Karşılaştırılması', *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, XVII.1–2 (2013), 285–311.
- Yavuz, Mustafa, 'Ticaret Şirketlerinin Birleşmelerinde Ortaklıktan Çıkma ve Çıkarılma', *Mali Çözüm Dergisi*, 2016, 121–131.
- Yenisey, Kübra Doğan, *İş Hukukunda İş Yeri ve İşletme* (İstanbul: Legal Yayıncılık, 2007)
- Yeşil, Sevgi Başak, 'Avrupa Birliği ve Türk İş Hukukunda İşyeri Devri' (Dokuz Eylül Üniversitesi, 2009).
- Zeytinoğlu, Emin, 'Türk İş Hukukunda Geçici İş İlişkisi', *İstanbul Ticaret Üniversitesi Dergisi*, 2004, 119–131.
- Zincirlioğlu, Candan Albayrak, 'İş Hukukunda İşyeri ve İşletme Kavramlarının Önemi', *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, 34, 2018, 425–450.
- — —, *İş Sözleşmesinin Devri* (İstanbul: Filiz Kitabevi, 2015).

Doç. Dr. Levent BÖRÜ

Hacettepe Üniversitesi
Hukuk Fakültesi (Özel Hukuk)
Medeni Usûl/İcra ve İflâs Hukuku
Anabilim Dalı Başkanı

İlker KOÇYİĞİT

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi
3. Hukuk Dairesi Başkanı

TİCARİ DAVA

COMMERCIAL ACTION

Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş

2. Bası

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ticari Dava - Commercial Action

Levent Börü - İlker Koçyiğit

Hukuk Yayınları Dizisi – 2717

İkinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7802 – 95 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 47771

Tel: (0312) 341 10 24 – Ankara

Bu yapıtın telif hakkı Adalet Yayınevine aittir. 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümlerine göre yazarından ve yayınevinden yazılı izin alınmadan bu yapıtın, herhangi bir bölümü veya tamamı iktibas edilemez, fotokopi ile çoğaltılamaz ve basılamaz.

KAYNAKÇA

- ALANGOYA, Yavuz:** 6100 Sayılı Kanun Hakkında Mülahazalar, Yavuz Alangoya Makaleler, İstanbul 2012, s.505-515.
- ALANGOYA, Yavuz/YILDIRIM, Kâmil/DEREN-Yıldırım, Nevhis:** Medenî Usul Hukuku Esasları, B. 7, İstanbul 2009 (Alangoya/Yıldırım/Deren-Yıldırım).
- ALBAYRAK, Adem/Koçyiğit, İlker:** Sorularla Arabuluculuk, Ankara 2019.
- ALBAYRAK, Adem:** 6100 Sayılı HMK'ya göre Hazırlanmış Hukukta İstinaf Uygulaması, B.3, Ankara 2017.
- ALTUNAY, Ezel:** İspat Kavramı ve Bir İspat Aracı Olarak Ticari Defterler, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bursa 2019.
- ANSAY, Sabri Şakir:** Hukuk Yargılama Usulleri, Ankara 1960.
- ARKAN, Sabih:** Ticari İşletme Hukuku, B. 25, Ankara 2019.
- ARSLAN, Ramazan:** Medeni Usul Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi, Ankara 1977.
- ARSLAN, Ramazan/TANRIVER, Süha:** Yargı Örgütü Hukuku, B. 2, Ankara 2001 (Arslan/Tanriver).
- ARSLAN, Ramazan/YILMAZ, Ejder/TAŞPINAR AYVAZ, Sema/HANAĞASI, Emel:** Medeni Usul Hukuku, B. 5., Ankara 2019.
- ARSLANLI, Halil:** Kara Ticaret Hukuku Dersleri Genel Hükümler, B. 3, İstanbul 1960.
- ARSLANLI, Halil:** Türk Hukuk Sisteminde Ticaret Mahkemeleri, İHFM 1964, C. XXX/1-2 s. XII-XXIII (Arslanlı- Ticaret Mahkemeleri).
- AŞIK, İbrahim:** Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na Göre Yetki Sözleşmesi, TBBD 2011/97, s. 11-48 (Aşık-Yetki).
- AŞIK, İbrahim:** İcra Sözleşmeleri, Ankara 2006.
- ATALI, Murat/ERMENEK, İbrahim/ERDOĞAN, Ersin:** Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, Ankara 2018.
- ATALI, Murat/EROĞDAN, Ersin:** Türk Ticaret Kanunu'nun 5/A Maddesi Çerçevesinde Menfi Tepit Davaları Sorunu, Ceren Damar Armağanı, ÇÜHFD 2020/1, C.I, s. 205-221.
- AYBAY, Rona/DARDAĞAN, Esra:** Uluslararası Düzeyde Yasaların Çatışması, İstanbul 2005. (Aybay/Dardağan).

- AYHAN, Rıza:** Son Değişiklikler Ticari Dava ve Ticaret Mahkemelerinin Görev Sahası Hakkında Getirilen Yenilikler, Başkent ÜHFD 2015, C.1, S.1, s. 13-64.
- AYHAN, Rıza/ ÇAĞLAR, Hayrettin/ÖZDAMAR, Mehmet:** Ticari İşletme Hukuku, B.12, Ankara 2019 (Ayhan/Özdamar/Çağlar).
- AYHAN, Rıza/ÇAĞLAR, Hayrettin/ÖZDAMAR, Mehmet:** Sigorta Hukuku Ders Kitabı, B.3, Ankara 2020 (Sigorta).
- BAUMBACH, Adolf / Lauterbach, Wolfgang / ALBERS, Jan / HARTMANN, Peter:** Zivilprozessordnung mit Gerichtsverfassungsgesetz und anderen Nebengesetzen, 68.Aufl., München 2010 (Baumbach / Lauterbach / Albers / Hartmann).
- BELGESAY, Mustafa Reşit:** İhtisas Mahkemeleri ile Mahkemeler Arasında Vazife İhtilafları, İHFM 1943/1-2, s. 249-256.
- BELL, John/BOYRON, Sophie/WHITTAKER, Simon:** Principles of French Law, New-York 1998 (Bell/Boyron/Whittaker).
- BERZEK, Ayşe Nur:** Ticaret Hukukunun Genel İlkeleri, B. 7, İstanbul 2004.
- BİLGE, Necip/ÖNEN, Ergun:** Medeni Yargılama Hukuku, Ankara 1978 (Bilge/Önen).
- BOLAYIR, Nur:** Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na Göre Yetki Sözleşmeleri, İBD 2011/5, s. 131-147 (Bolayır-Yetki).
- BOLAYIR, Nur:** Medeni Usul Hukukunda Yetki Sözleşmeleri, İstanbul 2009.
- BOZER, Ali:** Ticaret Mahkemelerinin İş Sahası, I. Ticaret ve Banka Hukuku Haftası, 27 Nisan-3 Mayıs 1959, Ankara 1960, s. 56-80.
- BOZER, Ali/GÖLE, Celal:** Ticari İşletme Hukuku, B. 5, Ankara 2018.
- BÖRÜ, Levent:** Alman Hukukunda Arabuluculuk, Türk-Alman Çalışmaları Serisi I, Editör: Önsoy, Murat/Er, Mutlu, Ankara 2020, s. 211-227 (Arabuluculuk).
- BÖRÜ, Levent:** Medeni Usul Hukukunda İddia ve Somutlaştırma Yükü, Ankara 2016 (Somutlaştırma).
- BÖRÜ, Levent:** Bonoya Dayalı Kambiyo Senetlerine Özgü Haciz Yolu İle Takipte Yetki, AÜHFD 2016/1, s. 137182 (Bono).
- BÖRÜ, Levent:** Dava Konusunun Devri, Ankara 2012 (Devir)
- BÖRÜ, Levent/KOÇYİĞİT, İlker:** Kıymetli Evrakın İptaline İlişkin Çekişmesiz Yargı İşinde Görevli Mahkemenin Belirlenmesine İlişkin Değerlendirme, Batider 2012/1, C. XXVIII, s. 313-319.
- BUDAK, Ali Cem:** Ticari Davalarda Dava Şartı Olarak Arabuluculuk, MİHDER 2019/1, S. 42, s. 25-41 (Arabuluculuk).

- BUDAK, Ali Cem:** Karşılaştırmalı Hukuk Muhakemeleri Kanunu, B.12, Ankara 2018 (Kanun).
- BUDAK, Ali Cem:** Medeni Usul Hukukunda Çekişmesiz Yargı, Medeni Usul-İcra ve İflas Hukukçuları Toplantısı-IV, Ankara 2006, s. 127-187 (Çekişmesiz).
- BUDAK, Ali Cem:** Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na Göre Yetki Sözleşmesi, MİHDER 2012/21, s. 21-25 (Budak-Yetki).
- BUDAK, Ali Cem:** Ticari Defterlerle İspat Usulü Kaldırılmamalıdır, YÜHFD 2005/1, c.2, s. 512- 521 (Budak-Ticari Defter).
- BUDAK, Ali Cem/KARAASLAN, Varol:** Medeni Usul Hukuku, B.2, Ankara 2018.
- BULUT, Uğur:** Medeni Usul Hukukunda Davaların Yığılması (Objektif Dava Birleşmesi), Ankara 2017.
- BRUNNER, Alexander (Editör):** Europäische Handelsgerichtsbarkeit, Bern 2009.
- ÇELİKEL, Aysel:** Milletlerarası Özel Hukuk, B. 10, İstanbul 2010.
- CEYHUN, Deniz:** Ticari Defterlerin Delil Olma Niteliği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Ankara 2017
- DAL, Çağatay:** Ticari İş Kavramı ve Sonuçları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya 2007.
- DELİDUMAN, Seyithan/ORUÇ, Yakup:** Ticari Davalar, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi HAD, C.18 S.2, İstanbul 2012, s.99-109 (Deliduman/Oruç).
- DEMİRKAPI, Ertan:** Ticari İşletmenin Tespiti Açısından Esnaf İşletmesinin Değerlendirilmesi, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XVII, Y. 2013, Sa. 1-2, s. 371-440.
- DOĞANAY, İsmail:** Türk Ticaret Kanunu Şerhi, B. 4, İstanbul 2004.
- DOMANIÇ, Hayri:** Ticaret Hukukunun Genel Esasları, B. 4, İstanbul 1988.
- DOMANIÇ, Hayri:** Türk Ticaret Kanunu Şerhi, C. I, İstanbul 1988 (Domaniç-Şerh).
- DOMANIÇ, Hayri/ULUSOY, Erol:** Ticaret Hukukunun Genel Esasları, B. 4, İstanbul 2007 (Domaniç/Ulusoy).
- DÜR, Orhan:** Arabuluculuk Faaliyeti ve Arabulucuların Hak ve Yetkileri, Ankara 2017.
- EKMEKÇİ, Ömer/ÖZEKES, Muhammet/ATALI, Murat/SEVEN, Vural:** Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk, B.2, İstanbul 2019.

- ENGİN, İlkay Baki:** Faturada veya Teyit Mektubunda Yer Alan Vade Farkı Kaydına İtiraz Edilmemesinin Sonuçları, İHFM 2003/1-2, C. LXI, s. 257-276.
- ERDÖNMEZ, Güray:** Medeni Usul Hukukunda Belgelerin İbrazi Mecburiyeti, İstanbul 2014.
- ERCAN ÖZLER, Meltem:** Medeni Usul Hukukunda Dava Konusu, İstanbul 2019.
- ERMENEK, İbrahim/AZAKLI ARSLAN, Betül:** İcra ve İflas Hukuku Açısından Ticari Davalarda Arabuluculuğa Başvuru Zorunluluğu (TTK m. 5/A), TBBD 2020 (148), s. 135-196.
- ERMENEK, İbrahim:** Medeni Usul Hukukunda Davaların Birleştirilmesi ve Ayrılması, Ankara 2014.
- ESEN, Emre:** Türk Hukukunda Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizinde Münhasır Yetki Kavramı, Prof. Dr. Ergin Nomer'e Armağan, İstanbul 2002, s. 184-206.
- GİRAY, Eda:** Fikri ve Sınai Mülkiyet Hukukunda Arabuluculuk, Ticari Uyuşmazlıklarda Zorunlu Arabuluculuk (Ed: Süral Efeçinar, C./Yardım, M.E), Ankara 2019, s.30-40.
- GÖRGÜN, Şanal/BÖRÜ, Levent/TORAMAN, Barış/KODAKOĞLU, Mehmet:** Medeni Usul Hukuku, B. 8, Ankara 2019 (Görgün / Börü / Toraman / Kodakoğlu).
- GÜRDOĞAN, Burhan:** Ticari Usul Hukuku, AÜHFD 1956/1-2, C. 13, s. 172-191.
- ITTENBACH, Hans Jörg:** Handelsrechtssysteme in Deutschland, Frankreich und England, Frankfurt am Main-Berlin-Bern-New York-Paris-Wien 1993.
- İMREGÜN, Oğuz:** Ticaret Hukukunun Genel İlkeleri, B. 4, İstanbul 1995.
- İNAL, Tamer:** Ticari İşletme Hukuku, İstanbul 2004.
- KARAASLAN, Varol:** Medeni Usul Hukukunda Hakimin Davayı Aydınlatma Ödevi, B.2, Ankara 2019.
- KARAASLAN, Varol:** Senetle İspat Mecburiyeti Gerçekten Bir Mecburiyet Mi?, MİHDER 2019/3, s. 813-846 (Senet).
- KARAMERCAN, Fatih:** Dava ve Cevap Dilekçesinin Unsurları-Somutlaştırma Yükü, Ankara 2016.
- KARADEMİR AYDEMİR, Dilek:** Medeni Usul Hukukunda Mahkemelerin Yetkisi, B.2, Ankara 2019.

- KARAHAN, Sami:** Ticari İşletme Hukuku, B. 23, Konya 2012.
- KARAYALÇIN, Yaşar:** Ticaret Hukuku (Giriş-Ticari İşletme), B. 3, Ankara 1968.
- KARSLI, Abdurrahim:** Medeni Muhakeme Hukuku, B. 3, İstanbul 2012.
- KENDİGELEN, Abuzer:** Yeni Türk Ticaret Kanunu, Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler, İstanbul 2011.
- KESKİN, O. Kadri:** Yetki Anlaşmaları, AD 1973/4, s. 303-319.
- KIRCA, İsmail:** Nisbi Ticari Davaya Dair, Batider, C. XXXIII 2017, s. 55-61.
- KİRAZ, Taylan Özgür:** 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu İle Getirilen Yenilikler, Ankara 2012.
- KOÇYİĞİT, İlker/BULUR, Alper:** Ticari Uyuşmazlıklarda Dava Şartı Arabuluculuk, Ankara 2019.
- KONURALP, Haluk:** Medeni Usul Hukukunda İspat Kurallarının Zorlanan Sınırları, Ankara 1999.
- KROPHOLLER, Jan:** Internationales Privatrecht, Aufl. 5, Tübingen 2004.
- KURT KONCA, Nesibe:** Ticari Uyuşmazlıklarda Dava Şartı (Zorunlu) Arabuluculuk, Seta Perspektif 2018, s. 2-6 (Arabuluculuk).
- KURT KONCA, Nesibe:** Yeni Türk Ticaret Kanunu'na göre Asliye Ticaret Mahkemeleri, TAAD 2013/4, S. 15, s. 79-125 (Ticaret Mahkemesi).
- KURT, Nesibe:** Ticari Yargılama Hukuku, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2002.
- KURU, Baki:** Medeni Usul Hukuku El Kitabı C.I-II, Ankara 2020 (Usul El Kitabı)
- KURU, Baki:** Hukuk Muhakemeleri Usulü, C. I, B. 6, İstanbul 2001(Kuru-HMU I).
- KURU, Baki:** Hukuk Muhakemeleri Usulü, C. II, B. 6, İstanbul 2001(Kuru-HMU II).
- KURU, Baki:** Nizasız Kaza, Ankara 1963 (Kuru-Nizasız Kaza).
- KURU, Baki/BUDAK, Ali Cem:** Hukuk Muhakemeleri Kanununun Getirdiği Başlıca Yenilikler, İBD 2011/ 5, s. 3-43 (Kuru/Budak).
- MİMAROĞLU, Sait Kemal:** Ticaret Hukuku, C. I, İşletme Hukuku, B. 3, Ankara 1978.
- MOROĞLU, Erdoğan:** 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Değerlendirme ve Öneriler, B. 7, İstanbul 2012.
- MUŞUL, Timuçin:** Medeni Usul Hukuku, B.3 Ankara 2012.

- MUŞUL, Timuçin:** Medeni Usul Hukukunda Terdit İlişkileri, B.2, Ankara 2009 (Terdit).
- NAMLI, Mert:** Türk ve Fransız Medeni Usul Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi, İstanbul 2014.
- ÖKTEMER, Semih:** Ticari Dava, ABD 1975/2, s. 202-209.
- ÖZBAY, İbrahim:** 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Neler Getirdi, B.2, Ankara 2013 (HMK).
- ÖZBAY, İbrahim:** Alternatif Uyuşmazlık Çözümü, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 2006, S. 3-4, s. 459- 475.
- ÖZBEK, Mustafa Serdar:** Alternatif Uyuşmazlık Çözümü, C.I-II, B. 4, Ankara 2016.
- ÖZDEMİR BATIR, Nedret:** Ticari Davalarda Yargılama Usulü, Deliller ve İspat, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri 2009.
- ÖZTEK, Selçuk/ TAŞPINAR AYVAZ, Sema/KALE, Serdar:** Hukuk Muhakemeleri Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında 20 Mart 2020 Tarihli Kanun Teklifine İlişkin Bazı Açıklamalar ve Kanun Teklifinin Değerlendirilmesi, TBBD 2020(149), S. 77-152.
- ÖZEKES, Muhammet/ÇİFTÇİ, Pınar:** Menfi Tespit Davalarını Zorunlu Arabuluculuğa Dahil Saymanın Gereksizliği Üzerine (İstanbul BAM Kararları Örneğinden Bir Bakış), TBBD 2020 (148), s. 101-134.
- PASLI, Ali:** Ticari İşletme ve Ticaret Şirketleri Bakımından Zorunlu Arabuluculuğun Değerlendirilmesi: Türk Ticaret Kanunu m. 5/A Maddesinin Yorumlanması, Ticari Uyuşmazlıklarda Zorunlu Arabuluculuk (Ed: Süral Efeçinar, C./Yardım, M.E), Ankara 2019, s. 13-25.
- PEKCANİTEZ, Hakan/ATALAY, Oğuz/ÖZEKES, Muhammet:** Medeni Usul Hukuku, B. 5, İstanbul 2017 (Pekcanitez/ Atalay/Özekes).
- PEKCANİTEZ USUL:** Medeni Usul Hukuku C.I-II-III, B. 15, İstanbul 2017 (Pekcanitez Usul, İlgili Yazar).
- POROY, Reha/YASAMAN, Hamdi:** Ticari İşletme Hukuku, B. 14, İstanbul 2012 (Poroy/Yasaman,2012).
- POROY, Reha/YASAMAN, Hamdi:** Ticari İşletme Hukuku, B. 18, İstanbul 2019 (Poroy/Yasaman).
- POSTACIOĞLU, İlhan E.:** Medeni Usul Hukuku Dersleri, İstanbul 1978 (Postacioğlu-Usul).
- POSTACIOĞLU, İlhan E.:** Bizde Ticaret Mahkemeleri Islaha Muhtaç mıdır? I, İzBD 1946/41, s. 11-15, (Postacioğlu-Ticaret Mahkemeleri I).

- POSTACIOĞLU, İlhan E.:** Bizde Ticaret Mahkemeleri Islaha Muhtaç mıdır? II, İzBD 1947/42, s. 8-15 (Postacioğlu-Ticaret Mahkemeleri II).
- POSTACIOĞLU, İlhan E.:** Bizde Ticaret Mahkemeleri Islaha Muhtaç mıdır? III, İzBD 1947/43, s. 15-21, (Postacioğlu-Ticaret Mahkemeleri III).
- TANDOĞAN, Haluk:** Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, C. I, Ankara 1988.
- TANRIVER, Süha:** Hukuk Uyuşmazlıkları Bağlamında Arabuluculuk, Ankara 2020 (Arabuluculuk Kitap).
- TANRIVER, Süha:** Dava Şartı Arabuluculuk Üzerine Bazı Düşünceler, TBBD 2020(147), s. 111-142 (Arabuluculuk).
- TANRIVER, Süha:** Medeni Usul Hukuku, C.I, Temel Kavramlar ve İlk Derece Yargılaması, B. 2, Ankara 2018 (Usul).
- TANRIVER, Süha:** Hukuk Muhakemeleri Kanunu Bağlamında Akdedilen Yetki Sözleşmeleri Üzerine Bazı Düşünceler, Prof.Dr. Hakan Pekcanitez'e Armağan DEÜHFD, C. 16, Özel Sayı 2014, (Basım Yılı 2015), s. 459- 468 (Yetki Sözleşmesi).
- TANRIVER, Süha:** Hukuk Muhakemeleri Kanunu Tasarısı'nın 1. İla 122. Maddelerinde Yer Alan Düzenlemeler ve Bunların Genel Çerçeve Değerlendirilmesi, Makalelerim II (2006-2010), Ankara 2011, s.143-180 (HMK).
- TAŞPOLAT TUĞSAVUL, Melis:** Türk Hukukunda Arabuluculuk, Ankara 2012.
- TAŞPINAR, Sema:** Medeni Yargılama Hukukunda İspat Sözleşmeleri, Ankara 2001.
- TAŞPINAR AYVAZ, Sema:** Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun Zaman Bakımından Uygulanması, Ankara 2013 (Zaman).
- TAŞPINAR AYVAZ, Sema:** Asliye Ticaret Mahkemeleri Hakkında Yapılan Değişiklikler Çerçevesinde Tahkimde Görevli Mahkeme, Prof.Dr. Hakan Pekcanitez'e Armağan DEÜHFD, C. 16, Özel Sayı 2014, (Basım Yılı 2015), s. 469-482 (Ticaret Mahkemesi).
- THOMAS, Heinz/PUTZO, Hans:** Zivilprozessordnung, Aufl. 31, München 2010 (Thomas/Putzo).
- TİRYAKİOĞLU, Bilgin:** Yabancı Boşanma Kararlarının Türkiye'de Tanınması ve Tenfizi, Ankara 1996.
- TOPAL, Önder:** Ticari Defterlerin Delil Niteliği, Ankara 2015.
- TORAMAN, Barış:** Takip Hukukuna Özgü Bazı Davaların Dava Şartı Arabuluculuğa Tabi Olup Olmadığı Sorunu, Ceren Damar Armağanı, ÇÜHFD 2020/1, C.III, s. 3141-3170.

- UMAR, Bilge:** Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Ankara 2011.
- UMAR, Bilge/YILMAZ, Ejder:** İspat Yüğü, B.2, İstanbul 1980 (Umar/Yılmaz).
- ÜLGEN, Hüseyin:** Ticari Defterlerle İspat, Batider 1967/1, C. IV, s. 86-103.
- ÜLGEN, Hüseyin/ HELVACI, Mehmet/KAYA, Arslan/NOMER ERTAN, Füsün N.:** Ticari İşletme Hukuku, B. 6, İstanbul 2019 (Ülgen/Helvaci/Kaya/Nomer-Ertan).
- ÜNAL, Oğuz Kürşat:** Fatura ve Teyit Mektubu, B. 5, İstanbul 2013 (Fatura).
- ÜNAL, Oğuz Kürşat:** Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Usul Kanunu'nda Fatura ve İspat Kuvveti, Ankara 1997.
- ÜSTÜNDAĞ, Saim:** Medeni Yargılama Hukuku, B. 7, İstanbul 2000.
- ROSENBERG, Leo/SCHWAB, Karl Heinz/ GOTTWALD, Peter :** Zivilprozessrecht, 17 Aufl., München 2010 (Rosenberg/Schwab/Gottwald).
- SAKA, Zefer:** Ticaret Hukuku, Ticari İşletme, İstanbul 1998.
- SARGIN, Fügen:** Milletlerarası Usul Hukukunda Yetki Anlaşmaları, Ankara 1996.
- SEMİZ, Ahmet:** Ticari İş-Ticari Dava, İstanbul 1959.
- SENEL, Toyman:** Das handelsgerichtliche Verfahren nach der neuen Schweizerischen Zivilprozessordnung, Basel 2011.
- SEZGİN HUYSAL, Ayşegöl:** Yeni TTK ve HMK Çerçevesinde Ticari Defterler, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi HAD, C. 18, İstanbul 2012/2, s. 191-204.
- SUTTER - SOMM, Thomas / HASENBÖHLER, Franz / LEUENBERGER, Chritoph:** Kommentar zur Schweizerischen Zivilprozessordnung, Zürich-Basel-Genf 2010 (Sutter-Somm/Hasenböhler/Leuenberger).
- ŞAFAK, Ali:** Ansiklopedik Hukuk Sözlüğü, B. 4, Ankara 2002.
- ŞENOCAK, Kemal/KAHRAMAN, Zafer/TUNCER KAZANCI, İdil/ÖCAL APAYDIN:** Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni, Ankara 2019.
- YARDIM, Ertan:** Ticari Uyuşmazlıklarda Zorunlu Arabuluculuğa Başvuru, Ticari Uyuşmazlıklarda Zorunlu Arabuluculuk (Ed: Süral Efeçinar, Ceyda/Yardım, Ertan), Ankara 2019, s. 89-110.
- YASAMAN, Hamdi:** Ticari Davalar, 40. Yılında Türk Ticaret Kanunu, İstanbul 1997, s. 3-5.
- YAVAŞ, Murat:** Senetle İspat ve Senede Karşı Senetle İspat Kuralları ve Bu Kuralların İstisnaları, B.2 Ankara 2020.

YAVUZ, Cevdet: Borçlar Hukuku Dersleri, B. 10, İstanbul 2012.

YARDIMCI, Taner Emre: Hukuk Yargılamasında Somutlaştırma Yükü, İstanbul 2017.

YILMAZ, Ejder: Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, B.3, Ankara 2017 (Yılmaz-HMK).

YILMAZ, Ejder: Ticari Defterlerin Delil Olması (HMK m. 222) ve Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun Bu Konuda Getirdiği Yenilikler, Prof.Dr.Ejder Yılmaz Makaleler (1973-2013), C.II, Ankara 2014, s.2044-2058 (Ticari Defter).

YILMAZ, Ejder: Medeni Yargılama Hukukunda Islah, B. 2, Ankara 2010 (Yılmaz-Islah).

YILMAZ, Ejder: Hukuk Sözlüğü, B.9, Ankara, 2005 (Yılmaz-Sözlük).

YILMAZ, Orhan: Çekişmesiz Yargı İşlerinde Görevli Mahkeme, İBD 2012/1, s. 16-28 (Yılmaz-Çekişmesiz Yargı).

ZAFER, Saka: Ticaret Hukuku Ticari İşletme, İstanbul 1998.

ELEKTRONİK BİBLİYOGRAFYA

Kazancı Bilişim-İçtihat Bilgi Bankası, www.kazanci.com.tr

Meş'e Yazılım İçtihat ve Mevzuat Bankası Programı

Ulusal Yargı Ağı Projesi Programı, www.uyap.gov.tr

www.admin.ch.

<http://www.gesetze-im-internet.de/aktuell.html>

Muhammed AKKUŞ

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı
Araştırma Görevlisi

TİCARİ İŞ KAVRAMI VE TİCARİ İŞLERDE FAİZ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ticari İş Kavramı ve Ticari İşlerde Faiz
Muhammed Akkuş

Hukuk Yayınları Dizisi – 3008

Birinci Baskı : Kasım, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 30 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Acar**, Özlem; *Türk Borçlar Hukukunda Müteselsil Kefalet Sözleşmesi*, İstanbul 2015.
- Ağca Toplandı**, Pınar; “Teselsül Karinesi”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 90, Y. 2010, s. 379-394.
- Akdoğan**, Mahmut; *Vade Farkı ve Uygulaması*, Ankara 2008.
- Akıncı**, Şahin; *Borçlar Hukuku Bilgisi Genel Hükümler*, 10. bs., Konya 2017.
- Aksu**, Raziye; *Aval Kurumu*, Ankara 2015.
- Al Kılıç**, Şengül; “Tacirler Arasındaki İhtar ve İhbarlara İlişkin 6102 Sayılı TTK m. 18/3 Hükmünde Öngörülen Şekil Şartlarının Hukuki Niteliği”, *Türk Ticaret Kanunu’nun 5. Yıl Sempozyumu*, Ankara 2018, s. 121-171.
- Alışkan**, Murat; “Ticari İş Niteliğindeki Haksız Fiillerden Doğan Borçlara Avans Faiz Oranı Üzerinden Temerrüt Faizi Uygulanması”, *Legal Mali Hukuk Dergisi*, S. 47, Y. 2008, s. 2535-2581.
- Alihocagil**, Ömer Buğra; *İcra ve İflas Hukuku Açısından Türkiye Varlık Fonu*, Ankara 2020.
- Altop**, Atilla; “Borçlar Kanununa Getirilen Yenilikler”, *İzmir Barosu Dergisi*, S. 2, Y. 2012, s. 9-21.
- Antalya**, O. Gökhan; “Değerlendirme Konuşmaları Kısımı”, *MÜHFHAD 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi Sempozyumu Özel Sayısı Prof. Dr. Cevdet Yavuz’a Armağan*, Y. 2011, s. 349-353.
- Antalya**, O. Gökhan; *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, C. I, İstanbul 2015 (**Antalya**, Cilt I).
- Antalya**, O. Gökhan; *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, C. III, İstanbul 2017 (**Antalya**, Cilt III).
- Aral**, Fahrettin/**Ayrancı**, Hasan; *Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 11. bs., Ankara 2015.
- Arkan**, Sabih; *Ticari İşletme Hukuku*, Son Değişikliklere Göre Hazırlanmış ve Güncellenmiş 25. bs., Ankara 2019 (**Arkan**, İşletme).
- Arkan**, Sabih; “Tüketici Kredileri”, *BATİDER*, C. XVIII, S. 1-2, Y. 1995, s. 35-42 (**Arkan**, Tüketici).
- Arslan**, Çetin/**Kırmızı**, Mustafa; *Türk Hukukunda Faiz ve Munzam Zarar*, Güncellenmiş ve Geliştirilmiş 2. bs., Ankara 2007.

- Arsılanlı**, Halil; *Kara Ticareti Hukuku Dersleri Umumi Hükümler*, C. 2, İstanbul 1959.
- Aslan**, İ. Yılmaz; "Taksitle Satışlarda Tüketicinin Korunması", *BATİDER*, C. XIX, Y. 1997, S. 1, s. 143-153 (**Aslan**, Taksitle Satış).
- Aslan**, İ. Yılmaz; *Tüketici Hukuku Dersleri*, Güncellenmiş 5. bs., Bursa 2014.
- Atamer**, Yeşim/**Okutan Nilsson**, Gül; "Para Alacaklısının Geç Ödemelere Karşı Korunmasına İlişkin Yeni TK m. 1530 Düzenlemesi ve Uygulanması", *BATİDER*, C. XXIX, S. 3, Y. 2013, s. 31-82.
- Ayan**, Mehmet; *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Gözden Geçirilmiş 11. bs., Ankara 2016 (**Ayan**, Borçlar Genel).
- Ayan**, Serkan; "6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1530. Maddesi Gereğince Borçlunun Temerrüdü", *DEÜHFD*, C. 12, Özel Sayı, Y. 2010, s. 717-793 (**Ayan**, 1530).
- Ayan**, Serkan; *Kefalet Sözleşmesinde Kefilin Sorumluluğu*, Ankara 2013.
- Aydoğan**, Fatih; *Ticaret Hukuku ve İlgili Alanlar Bibliyografyası 2000-2013*, Ankara 2014.
- Aydoğdu**, Murat; "6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununda Faiz İle İlgili Düzenlemeler", *DEÜHFD*, C. 12, S. 1, Y. 2010 (Basım Yılı 2011), s. 85-136 (**Aydoğdu**, Faiz).
- Aydoğdu**, Murat; *Tüketici Hukuku Dersleri*, Ankara 2015 (**Aydoğdu**, Tüketici).
- Aydoğdu**, Murat; *Tüketici Kılavuzu-Hukuk Rehberi*, İstanbul 2014 (**Aydoğdu**, Kılavuz).
- Aydoğdu**, Murat/**Kahveci**; Nalan; *Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*, Gözden Geçirilmiş ve Yenilenmiş 2. bs., Ankara 2014.
- Aydoğdu**, Murat/**Ayan**, Serkan; *Türk Borçlar ve Türk Ticaret Hukukunda Yer Alan Faiz İle İlgili Düzenlemelerin Değerlendirilmesi*, 2. bs., Ankara 2014.
- Ayhan**, Rıza; "Ticari İş - Ticari İşletme - Tacir - Ticaret Sicili - Ticaret Ünvanı - Haksız Rekabet", *EÜHFD*, C. 16, S. 3-4, Y. 2012, s. 31-53 (**Ayhan**, Ticari İş).
- Ayhan**, Rıza; "Ticari İş Kavramı ve Tacir Sıfatına Bağlı Ücret ve Sözleşme Cezalarının İndirilmesi İsteyememe", *GÜHFD*, C. XVII, S. 1-2, Y. 2013, s. 291-314 (**Ayhan**, Ticari İş Kavramı).
- Ayhan**, Rıza/**Çağlar**, Hayrettin/**Özdamar**, Mehmet; *Ticari İşletme Hukuku Genel Esaslar*, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 13. bs., Ankara 2020.
- Bahtiyar**, Mehmet; "Sözleşmede Vade Farkı Kaydı ve Bu Kayda Dayalı Alacağın Hukuki Niteliği", *Bilgi Toğlumunda Hukuk Ünal Tekinalp'e Armağan*, C. I Y. 2003, s. 45-65 (**Bahtiyar**, Vade Farkı).

- Bahtiyar**, Mehmet; *Ticari İşletme Hukuku Ders Notları ve Soru Örnekleri*, 20. bs., İstanbul 2019.
- Bahtiyar**, Mehmet/**Biçer**, Levent; “Adi İş / Ticari İş / Tüketici İşlemi Ayrımı ve Bu Ayrımın Önemi”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi Prof. Dr. Cevdet Yavuz’a Armağan*, C. 22, S. 3, Y. 2016, s. 395-436.
- Barlas**, Nami; *Para Borçlarının İfasında Borçlunun Temerrüdü ve Bu Temerrüt Açısından Düzenlenen Genel Sonuçlar*, İstanbul 1992.
- Barlas**, Nami; “Yeni Türk Borçlar Kanunu'nda Kefalet Sözleşmesi Konusunda Getirilen Yenilikler”, *Yeni Türk Borçlar Kanunu ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Sempozyumu*, Y. 2013, s. 213-230.
- Baştuğ**, İrfan/**Erdem**, H. Ercüment; *Ticari İşletme Hukuku Ders Notları*, Ankara 1993.
- Battal**, Ahmet; “Faturada Yer Alan Vade Farkı Kaydının Niteliği ve İtiraz Edilmemesi Halinde Sonuçları İle İlgili Yargıtay Uygulaması”, *Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu*, C. XVI, Y. 1999 (**Battal**, Vade Farkı).
- Battal**, Ahmet; “Ticari İş Kanunu'na Tâbi Bir Sözleşmeden Doğan Cezai Şart Borcuna TK. 24 (İndirim Yasağı) Uygulanabilir mi?”, *BATİDER*, C. XX, S. 2 Y. 1999, s. 15-23 (**Battal**, Cezai Şart).
- Battal**, Ahmet; “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Yönünden Tacirlerin Tüketici Sıfatı”, *Prof. Dr. Ali Bozer’e Armağan*, Y. 1998, s. 313-332.
- Baysal**, Başak; “Tüketici Kredisi (TKHK m. 22-31)”, *Yeni Tüketici Hukuku Konferansı (Makaleler - Tartışmalar)*, Düzenleyen: M. Murat İnceoğlu, İstanbul 2015. s. 273-325.
- Bilgen**, Mahmut; *İlmi ve Kazai İçtihatlar Işığında Faiz Hukuku Munzam Zarar ve İlgi Mevzuat*, Bursa 2001 (**Bilgen**, Faiz).
- Bilgen**, Murat; *6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Işığında Öğreti ve Uygulamada Kefalet ve Yargılama Hukukuna İlişkin Uyuşmazlıklar*, Ankara 2013.
- Bilgili**, Fatih/**Demirkapı**, Ertan; *Ticaret Hukuku Bilgisi*, 14. bs., Bursa 2018 (**Bilgili/Demirkapı**, Ticaret Hukuku).
- Bilgili**, Fatih/**Demirkapı**, Ertan; *Ticari İşletme Hukuku*, 6. bs., Bursa 2016 (**Bilgili/Demirkapı**, Ticari İşletme).
- Bozer**, Ali; “Ticari İşlere İlişkin Faiz Hükümlerine Toplu Bir Bakış”, *BATİDER*, C. II, Y. 1964, s. 362-370.
- Bozer**, Ali/**Göle**, Celal; *Ticari İşletme Hukuku*, Güncellenmiş ve Genişletilmiş 5. bs., Ankara 2018.

- Bozkurt**, Tamer; *Ticari İşletme Hukuku*, Genişletilmiş Gözden Geçirilmiş Güncellenmiş 3. bs., Ankara 2019.
- Börü**, Levent/**Koçyiğit**, İlker; *Ticari Dava*, Ankara 2013.
- Burcuoğlu**, Haluk/**Altop**, Atilla/**Ceylan**, Ebru/**Yeniocak**, Umut/**Şahin**, Tamer; “Borçlar Kanunu’na Getirilen Yenilikler”, *İZBD*, Y. 2012, S. 2, s. 9-91.
- Can**, Mehmet Çelebi; “Türk Borçlar Kanunu'nun 603. Maddesinin Kıymetli Evrak Hukukunda Uygulanabilirliği - Avalde Eşin Rızası Aranmalı mı?”, *GÜHFD*, C. XXI, S. 3, Y. 2017, s. 35-73.
- Cansel**, Erol/**Özel**, Çağlar; *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, C. I, Ankara 2017.
- Coştan**, Hülya; “TTK m. 1530 Uyarınca Mal ve Hizmet Tedariklerinde Geç Ödemenin Sonuçları”, *Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun İş Dünyasına Etkileri* Y. 2014, s. 137-149.
- Çeker**, Mustafa; *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Ticaret Hukuku*; 7. bs., Adana 2013 (**Çeker**, Ticaret Hukuku).
- Çeker**, Mustafa; *Ticaret Hukuku Genel Esaslar*, Adana 2014 (**Çeker**, Genel Esaslar).
- Çelik**, Aytekin; *Ticaret Hukuku*, Güncellenmiş 6. bs., Ankara 2016.
- Çıtır**, Eren; “Ticari İş – Tüketici İşlemi İlişkisi”, *GÜHFD*, C. XX, S. 3, Y. 2016, s. 37-52.
- Dağdelen**, Ahmet Hakan; *818 ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununa Göre Borçlular Arasında Teselsül*, İstanbul 2011.
- Dalcı Özdoğan**, Nurcihan; *Müteselsil Sorumluluk*, Ankara 2015.
- Demir**, Şamil. “Türk Borçlar Kanunu'nun Para Borçlarında Faize İlişkin Getirdiği Yenilik ve Sınırlamalar”, *ABD*, S. 4, Y. 2012, s. 209-234.
- Deryal**, Yahya; *Ticaret Hukuku Bilgisi*, Trabzon 2010.
- Deryal**, Yahya/**Korkmaz**, Yakup; *Yeni Tüketici Hukuku Ders Kitabı*, Yeni Kanuna Göre Yeniden Yazılmış ve Güncellenmiş 3. bs., Ankara 2015.
- Dinç**, Serhan; “6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Ticari İş Kavramı”, *EÜHFD*, C. 18 S. 3-4, Y. 2014, s. 171-191 (**Dinç**, Ticari İş Kavramı).
- Dinç**, Serhan; *Ticaret Hukuku Bilgisi*, Ankara 2017 (**Dinç**, Ticaret Hukuku).
- Domaniç**, Hayri; *Faizle Karşılanamayan Zararların Giderilmesini Sağlayan BK. 105 ve Diğer Hükümler*, 2. bs., İstanbul 1993.
- Domaniç**, Hayri/**Ulusoy**, Erol; *Ticaret Hukukunun Genel Esasları*, Gözden Geçirilmiş Yenilenmiş 5. bs., İstanbul 2007.
- Ekinici**, Hüseyin; *Özel Hukuk Sözleşmelerinde Ceza Koşulu*, Güncellenmiş 2. bs., Ankara 2015.

- Eren**, Fikret; *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 22. bs., Ankara 2017 (**Eren**, Genel Hükümler).
- Eren**, Fikret; *Borçlar Hukuku Özel Hükümler*, 4. bs., Ankara 2017 (**Eren**, Özel Hükümler).
- Eriş**, Gönen; *Gerekçeli-Açıklamalı-İçtihatlı 6335 Sayılı Kanunla Güncellenmiş Yeni TTK Hükümlerine Göre Ticari İşletme ve Şirketler*, Güncellenmiş 3. bs., C. I, Ankara 2017.
- Gökçeoğlu**, Kamil Haluk; *Cezai Şart ve Güncel İçtihatlar*, İstanbul 2007.
- Göktürk**, Kürşat; "Ticari İş Kavramı, Sınırlandırılması ve Faiz Meselesi", *GÜHFD*, C. XIX, S. 2, Y. 2015, s. 3-44.
- Gülseven**, Hilal; *Türk Özel Hukukunda Cezai Şartın İndirilmesi*, Ankara 2016.
- Gümüş**, Mustafa Alper; *6105 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi*, C. I, İstanbul 2014.
- Gümüş**, Mustafa Alper; *Borçlar Hukuku Özel Hükümler*, 3. bs., C. II, İstanbul 2014 (**Gümüş**, Borçlar).
- Gümüş**, Mustafa Alper; *Borçlar Hukuku Özel Hükümler Kısa Ders Kitabı*, 2. bs., İstanbul 2017 (**Gümüş**, Ders Kitabı).
- Günay**, Cevdet İlhan; *Cezai Şart*, Ankara 2002.
- Gündüz**, Ş. Deren; *6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Kefalet Sözleşmesinin Şekli*, İstanbul 2015.
- Helvacı**, Mehmet; *Borçlar ve Ticaret Kanunu Bakımından Para Borçlarında Faiz Kavramı*, İstanbul 2000 (**Helvacı**, Faiz).
- Helvacı**, Serap; "İfa ve İfa Engelleri", *Legal Hukuk Dergisi*, S. 34, Y. 2005, s. 3639-3643.
- İkizler**, Metin; "Tüketici İle İşlem Yapan (Sonraki) Tüketicinin Korunmasına İlişkin Görüş ve Öneriler", *MÜHFHAD*, C. 22, S. 3, Y. 2016, s. 1333-1349.
- İmregün**, Oğuz; *Ticaret Hukukunun Genel İlkeleri*, Gözden Geçirilmiş 3. bs., İstanbul 1995.
- İnal**, H. Tamer; *6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na ve Yenilenen Diğer İlgili Mevzuata Göre Hazırlanmış Ticari İşletme Hukuku*, Güncellenmiş 2. bs., Ankara 2015 (**İnal**, Ticari İşletme).
- İnal**, H. Tamer; *6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanuna Göre Hazırlanmış Tüketici Hukuku*, Gözden Geçirilmiş ve Yenilenmiş 3. bs., Ankara 2014.
- İnan**, Ali Naim/Yücel, Özge; *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Türk Borçlar Kanunu'na Göre Güncellenip Genişletilmiş 4. bs., Ankara 2014.

- Kapancı**, Kadir Berk; “Türk Ticaret Kanunu’nun 7. Maddesinde Öngörülen “Ticari İşlerde Teselsül Karinesi” Tam Anlamıyla Uygulanabilir Durumda mıdır?”, *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 7, S. 2, Y. 2016, s. 131-170.
- Kara**, İlhan; *Yeni Kanuna Göre Tüketici Hukuku*, Ankara 2015.
- Karadağ**, Özgür; *Türk Borçlar Kanununda Genel İşlem Koşulları ve Tüketici Sözleşmelerindeki Haksız Şartlar*, 2. bs., Ankara 2015.
- Karayaalçın**, Yaşar; *Ticaret Hukuku*, C. I, Ankara 1968.
- Kaya**, Arslan; “Adi ve Ticari İşlerde Faiz”, *İÜHFM*, C. LIV, Y. 1994, s. 347-366.
- Kaya**, Arslan; *Notlu Türk Ticaret Kanunu*, Güncellenmiş 7. bs., İstanbul 2018.
- Kaya**, Mustafa İsmail/**Küçükaydın**, Halil Doğan; *Gereççeli Karşılaştırmalı Türk Ticaret Kanunu*, Ankara 2019.
- Kaya**, Mustafa İsmail/**Tatlı**, Burçak; *Ticaret Hukuku –I (Ticari İşletme ve Ortaklıklar Hukuku)*, Ankara 2018.
- Kaya**, Sedat; “7036 Sayılı İş Mahkemeleri Kanunu Çerçevesinde Bireysel İş Uyuşmazlıklarında Zorunlu Arabuluculuk”, *EÜHFD*, C. XXII, Y. 2018, S. 1-2, s. 209-261.
- Kaya**, Sedat; *Bonoya Dayalı Kambiyo Senetlerine Mahsus Haciz Yoluyla Takip*, Ankara 2020.
- Kayar**, İsmail; “Cari Hesapta Faiz”, *BATİDER*, C. XX, S. 3, Y. 2000, s. 63-80 (Kayar, Faiz).
- Kayar**, İsmail; *Ticari İşletme Hukuku*, Güncellenmiş 11. bs., Ankara 2018 (Kayar, Ticari İşletme).
- Kayıhan**, Şaban; *Ticari İşletme Hukuku*, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 7. bs., Ankara 2021.
- Kayıhan**, Şaban/**Yasan**, Mustafa; *Ticari İşletme Hukuku*, Güncellenmiş ve Genişletilmiş 4. bs., Ankara 2017.
- Kendigelen**, Abuzer; *Hukuki Mütalâalar (Mahkeme Kararları İle Birlikte) Cilt VIII: 2006, İstanbul 2011 (Kendigelen, Cilt VIII)*.
- Kendigelen**, Abuzer; *Notlu Türk Ticaret Kanunu ve İlgili Mevzuat*, Güncelleştirilmiş 6. bs., İstanbul 2018.
- Kendigelen**, Abuzer; *Ticaret Hukuku Kürsüsünde Onbeş Yıl Hukuki Mütalâalar (Mahkeme Kararları İle Birlikte) Cilt: III Ticari İşletme-Kıymetli Evrak ve Borçlar Hukuku*, Kararları Tamamlanmış 2. bs., İstanbul 2003 (Kendigelen, Cilt III).
- Kendigelen**, Abuzer; *Türk Ticaret Kanunu Değişiklikler Yenilikler ve İlk Tespitler*, Güncellenmiş 2. basıdan 3. (Tıpkı) bs., İstanbul 2016 (Kendigelen, İlk Tespitler).

- Kendigelen**, Abuzer/**Tokcan**, F. Pelin/**Sönmez**, Numan S.; *Borçlar - Ticaret ve Banka Hukuku Bibliyografyası 2011-2016*; Ankara 2017.
- Kendigelen**, Abuzer/**Çonkar**, M. Halil/**Zengin**, İ. Çağrı/**Tokcan**, F. Pelin/**Sönmez**, Nuran S./**Kesici**, Buğra (Düzenleyen); *Yürürlüğünün 5. Yılında ve Yargıtay Kararları Işığında Türk Ticaret Kanunu Sempozyumu (Tebliğler ve Tartışmalar) 20 Ekim 2017*, İstanbul 2018.
- Kılıçoğlu**, Ahmet M.; *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Genişletilmiş 21. bs., Ankara 2017.
- Kılıçoğlu**, Ahmet M.; “Yargıtay Kararları Açısından Munzma Zarar”, *Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu*, C. XV, Y. 1998, s. 1-33 (**Kılıçoğlu**, Munzam Zarar).
- Kırca**, Çiğdem; “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu İle Müteselsil Sorumluluk Konusunda Getirilen Yenilikler”, *Yeni Borçlar Kanunu ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Sempozyumu*, Y. 2013, s. 23-58.
- Kırca**, İsmail; “Kooperatiflerin Tacir Niteliği Hakkında Yargıtay’ın Tutumu: Kanuna Aykırı Yorum mu Yoksa Örtülü Boşluk Doldurma Gayreti mi?”, *BATİDER*, C. XXXIII, S. 2, Y. 2017, s. 5-25.
- Kırca**, İsmail; “Ticari İş ve Ticari Hükme Dair”, *BATİDER*, C. XXXIV, S. 3, Y. 2018, s. 5-17 (**Kırca**, Ticari İş).
- Kırkbeşoğlu**, Nagehan; “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu İle Getirilen Faiz Sınırları Üzerine Bir Değerlendirme”, *BATİDER*, C. XXVIII, S. 4, Y. 2012, s. 145-171.
- Kocaağa**, Köksal; *Türk Özel Hukukunda Cezai Şart*, Ankara 2003.
- Kocayusufpaşaoğlu**, Necip/**Hatemi**, Hüseyin/**Serozan**, Rona/**Arpacı**, Abdulkadir; *Borçlar Hukuku Genel Bölüm*, Yenilenmiş Genişletilmiş Tamamlanmış 4. Basıdan 7. Tıpkı bs., C. I, İstanbul 2017.
- Korkut**, Ömer/**Cengil**, Fatih/ **Durdu**, Mehmet/**Gürbüz Gökberk**, İdil Nur/**Doğanay**, M. Zahid; *Şematik Ticari İşletme Hukuku*, 2. bs., Ankara 2020.
- Koyuncu**, Alper Çağlar; *Ticari İşlerde Faiz*, Ankara 2017.
- Küçükaydın**, Halil Doğan; “6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Hükümleri Kapsamında Tahsil Cirozu Hamilinin Yetkileri”, *EÜHFD*, C. XXIII, S. 1-2, Y. 2019, s. 139-179.
- Moroğlu**, Erdoğan; *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Değerlendirmeler ve Öneriler*, 8. bs., İstanbul 2016 (**Moroğlu**, Değerlendirmeler ve Öneriler).
- Moroğlu**, Erdoğan; “Türk Borçlar ve Türk Ticaret Kanunu Tasarıları”, *İstanbul Barosu Dergisi* C. 80, S. 1, Y. 2006, s. 3-9.

- Moroğlu**, Erdoğan/**Kendigelen**, Abuzer; *İçtihatlı - Notlu Türk Ticaret Kanunu ve İlgili Mevzuat*, Güncelleştirilmiş 10. bs., İstanbul 2014.
- Narbay**, Şafak/**Akkuş**, Muhammed; "Ticari İş Niteliğinin Belirlenmesi ve Ticari İş – Tüketici İşlemi Ayrımı", *Prof. Dr. Sabih Arkan'a Armağan*, İstanbul 2019, s. 823-881.
- Narbay**, Şafak/**Akkuş**, Muhammed; "Ticari İş ve Tüketici İşlemi Kavramları Ekseninde Görevli Mahkeme ve Dava Şartı Arabuluculuk Üzerine Düşünceler", *TAAD*, S. 44, Ekim 2020, Y. 11, s. 301-334.
- Narbay**, Şafak/**Yıldız**, Muhammed Enes; "Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu Çerçevesinde Ticari İşletme Rehninde "Rehinli Taşınır Sicili"nin Diğer Sicillerle İlişkisi Üzerine Değerlendirme", *BATİDER*, C. 34, S. 4, s. 37-90.
- Nomer Ertan**, N. Füsün; "İş Aktinden Doğan Cezai Şart Hükümlerine TTK m. 24 Uygulanır mı?", *Prof. Dr. Hüseyin Ülgen'e Armağan*, C. I, İstanbul 2007, s. 29-37.
- Nomer**, Halûk N; *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Gözden Geçirilmiş Genişletilmiş 15. bs., İstanbul 2017.
- Oğuzman**, M. Kemal/**Öz**, M. Turgut; *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, C. I, Gözden Geçirilmiş 16. bs., İstanbul 2018.
- Oral**, Tuğçe; "Tüketici Sözleşmelerinin Uygulama Alanı ve Ticari ve Adi Sözleşmelerden Ayrılması", *TAAD*, Y. 2013, s. 545-573.
- Orbay Ortaç**, Nurdan; "6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde Ticari İşlerde Faiz", *ABD*, S. 2, Y. 2014, s. 119-133.
- Orbay Ortaç**, Nurdan/**Can**, Ozan; "Yapı Kooperatiflerinin Tacir Sıfatı Olup Olmadığı Sorusu Bağlamında Yargıtay 15. Hukuk Dairesinin 15.9.2014 Tarih, 2014/2787 Esas ve 2014/5195 Karar Sayılı Kararının Eleştirisi", *BATİDER*, C.XXXII, S. 3, Y. 2016, s. 79-104.
- Ozanoğlu**, Hasan Seçkin; "Mukayeseli Hukuk ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Açısından Tüketiciyi Koruyan Düzenlemelerin Kişi Bakımından Uygulanma Alanı", *Prof. Dr. Mustafa Kemal Oğuzman'ın Anısına Armağan* Y. 2000, s. 663-692 (**Ozanoğlu**, Tüketici).
- Ozanoğlu**, Hasan Seçkin; "Tüketici Sözleşmeler Kavramı (Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Maddi Anlamda Uygulanma Alanı", *AÜHFD*, C. 50, S. 1, Y. 2001, s. 55-90 (**Ozanoğlu**, Tüketici Sözleşmeleri).
- Öz**, Turgut; "Borçlar Kanunu Tasarısı Paneli", *Hukuki Perspektifler Dergisi*, S. 4, Y. 2005, s. 74-76.

- Özbay, İbrahim/Erdem, Murat;** “Ticari Uyuşmazlıklarda ve Tüketici Uyuşmazlıklarında İtirazın İptali Davasının Dava Şartı Arabuluculuk Kapsamında Bulunup Bulunmadığı Meselesi”, *Yargıtay Dergisi*, C. 47, S. 3, Y. 2021, s. 849-900.
- Özdamar, Mehmet;** “Yargıtay Kararları Işığında Fatura İçeriğine İtiraz”, *ABD*, S. 1, Y. 66, Kış 2008, s. 219-229.
- Özen, Burak;** 6098 sayılı *Türk Borçlar Kanunu Çerçevesinde Kefalet Sözleşmesi*, Genişletilip Güncelleştirilmiş 3. bs., İstanbul 2014.
- Poroy, Reha;** *Ticari İşletme Hukuku*, Gözden Geçirilmiş 2. bs., İstanbul 1977 (Poroy, Ticari İşletme).
- Poroy, Reha;** “Tüketicinin Korunmasına İlişkin Bazı Özel Hukuk Sorunları”, *Ord. Prof. Dr. Halil Arslanlı’nın Anısına Armağan* Y. 1978, s. 513-550.
- Poroy, Reha/Yasaman, Hamdi;** *Ticari İşletme Hukuku*, Genişletilmiş ve Güncelleştirilmiş 18. bs., İstanbul 2019.
- Reisoğlu, Safa;** *Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 1.7.2012’de Yürürlüğe Giren Yeni Türk Borçlar Kanunu’na Göre Hazırlanmış 24. bs., İstanbul 2013.
- Reisoğlu, Seza;** *Türk Kefalet Hukuku*, Ankara 2013 (Reisoğlu, Kefalet).
- Sayın, Feyza Eren;** *Paket Tur Sözleşmesi*, İstanbul 2017.
- Serozan, Rona/Kocayusufpaşaoğlu, Necip/Hatemi, Hüseyin/Arpacı, Abdulkadir;** *Borçlar Hukuku Genel Bölüm – İfa/İfa Engelleri/Haksız Zenginleşme*, Gözden Geçirilmiş 7. bs., C. III, İstanbul 2017.
- Şahin Caner, Ayşenur;** *Türk Borçlar Kanununda Müteselsil Borçluluk*, İstanbul 2017.
- Şeker, Muzaffer;** *Kefalet ve Avalde Eşin Rızası*, İstanbul 2017.
- Şen, Mustafa Serhat/Şen, Mustafa Kamil;** “Türk Borçlar Kanunu’nda Faiz Hükümleri ve Sınırları”, *TAAD*, Y. 9, S. 35, Temmuz 2018, s. 469, 517.
- Şener, Oruç Hami;** *Ticari İşletme Hukuku*, Gözden Geçirilmiş 2. bs., Ankara, 2020.
- Şirin, Şerafettin;** *Hukukumuzda Faizi Aşan Munzam Zarar ve Faiz*, İstanbul 1996.
- Taşkın, Mustafa;** “Tüzel Kişilerin ve Şirketlerin Tüketici Vasfı”, *ABD*, S. 1, Y. 1997, s. 30-37.
- Teoman, Ömer;** *Yaşayan Ticaret Hukuku Cilt I: Hukuki Mütalaalar Kitap 8*, Ankara 1997.
- Tercier, Pierre/Pichonnaz, Pascal/Develioğlu, H. Murat;** *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, İstanbul 2016.
- Tuncer, Polat;** *Ticaret Hukuku*, Ankara 2014.

- Tutumlu**, Mehmet Akif; *Tüketici Yargılaması Hukuku*, Ankara 2015.
- Ülgen**, Hüseyin/**Helvacı**, Mehmet/**Kaya**, Arslan/**Nomer Ertan**, N. Füsün; *Ticari İşletme Hukuku*, Güncellenmiş ve Kısmen Yeniden Yazılmış 6. bs., İstanbul 2019.
- Ünal**, Oğuz Kürşat; *Fatura ve Teyit Mektubu*, 5. bs., Ankara 2013.
- Yağcı**, Kürşad; “Anapara Faizi ve Temerrüt Faizine Üst Sınır Getiren TBK m. 88 ve TBK m. 120 Hükümlerinin Ticari Faizler (TTK m. 8 ve TTK m. 9) Bakımından Uygulanabilirliği”, *İÜHFM*, C. LXXI, S. 2, Y. 2013, s. 421-437.
- Yasaman**, Hamdi; “Ticari İşlerde Akdi Faiz ve Temerrüt Faizi”, *Bankacılar Dergisi*, S. 76, Y. 2011, s. 61-68.
- Yasan**, Mustafa; *Ticari İşletme Hukuku*, 3. bs., Ankara 2021.
- Yavuz**, Cevdet; 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Borçlar Hukuk Dersleri Özel Hükümler, Düzenleyen: Cevdet **Yavuz**/ Faruk **Acar**/Burak **Özen**, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Güncellenmiş ve Yenilenmiş 12. bs., İstanbul 2013.
- Yavuz**, Nihat; *Öğretide ve Uygulamada Türk Kefalet Hukuku*, Ankara 2009.
- Yücer Aktürk**, İpek; “Tüzel Kişi Tacirin Tüketici Sıfatı”, *GÜHFD*, C. XX, S. 2, Y. 2016, s. 103-128.
- Zevkliler**, Aydın/**Gökyayla** Emre; *Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*, 17. bs., Ankara 2017.
- Zorluer**, Onur; *Ticari İş Kavramı ve Sonuçları*, Ankara 2018.

İNTERNET KAYNAKLARI

- *Kazancı İçtihat Bilgi Bankası*. <www.kazanci.com> (Kazancı).
- *Lexpera Hukuk Bilgi Sistemi*. On İki Levha Yayıncılık A.Ş. <www.lexpera.com.tr> (Lexpera).
- *TBMM Mevzuat Bilgi Sistemi*. <http://mevzuat.tbmm.gov.tr>.
- *Türk Dil Kurumu*. tarih yok. <www.tdk.gov.tr>.
- *Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası*. <www.tcmb.gov.tr>.
- *Yargıtay Emsal Karar Arama*. <www.emsal.yargitay.gov.tr>.

Dr. Öğr. Üyesi Burcu ÖZKUL

TİCARİ İŞLERDE KEFİLİN SORUMLULUĞU

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Ticari İşlerde Kefilin Sorumluluğu
Burcu Özkul

Hukuk Yayınları Dizisi – 3022

Birinci Baskı : Aralık, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 44 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Açıkgül, E. ve Açıkgül, H. A., *Teori ve Uygulamada Kredi Kartı Sözleşmeleri*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2007.
- Akdoğan, M., *Vade Farkı ve Uygulaması*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2008.
- Akıntürk, T. ve Ateş Karaman, D., *Borçlar Hukuku Genel Hükümler-Özel Borç İlişkileri*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2012.
- Akıntürk, T., *Müteselsil Borçluluk*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1971.
- Akıntürk, T., *Yeni Medeni Kanuna Uyarlanmış Medeni Hukuk*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2003.
- Akipek, Ş., *Türk Hukuku ve Mukayeseli Hukuk Açısından Tüketici Kredisi*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 1999.
- Akkanat, H., "Kefaletin Fer'iliği İlkesi ve Banka Ticari Kredi Sözleşmeleri", *Prof. Dr. Necip Kocayusufpaşaoğlu İçin Armağan*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2004.
- Akkanat, H., "Temsilci Aracılığı İle Kefalet Sözleşmesi Akdedilebilir mi?", *Prof. Dr. Rona Serozan'a Armağan*, C.I, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010.
- Akman, S., "Garantör Sıfatıyla Girişilen Taahhüdün Mahiyeti ve Bu Bağlamda Garanti ve Kefalet Sözleşmelerini Birbirinden Ayıran Temel Kriterler", *Prof. Dr. Hüseyin Ülgen'e Armağan*, C.II, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2007.
- Aksoy, M. R., *Kefalet Sözleşmesinde Kefil İle Alacaklı Arasındaki İlişki*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kayseri, 2008.
- Akyazan, S., "Banka Teminat Mektupları", *BATİDER*, C.V, S.1, 1969.
- Akyazan, S., "Tatbikatta Banka Teminat Mektuplarının Ortaya Çıkardığı Çeşitli Sorunlar", *BATİDER*, C.VII, S.3, 1974. (1974a)

- Akyazan, S., "Türk Ticaret Kanununun 137. Maddesinin Anlam ve Kapsamı Üzerine Bir İnceleme", *BATİDER*, C.VII, S.4, 1974. (1974b)
- Akyazan, S., "Teminat Mektuplarında Zamanaşımı", *BATİDER*, C.VIII, S.1, 1975.
- Akyol, Ş., *Banka Sözleşmeleri*, Afa Matbaacılık, İstanbul, 2001.
- Aktürk, E., *Kefalet Sözleşmesinin Geçerlilik Koşulları ve Sonuçları*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2020.
- Alışkan, M. ve Çakıcı, C., "Hukuk ve Muhasebe Açısından Teminat Mektupları", *Öneri*, C.6, S.24, 2005.
- Alper, G., *Türk Özel Hukukunda Ultra Vires İlkesi (Anlamı ve Kapsamı)*, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2013.
- Altaş, H., *Şekle Aykırılığın Olumsuz Sonuçlarının Düzeltilmesi*, Yetkin Yayınları, Ankara, 1998.
- Altaş, S., *Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirketler*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2013. (2013a)
- Altaş, S., "Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Ön-Anonim Şirket ve Anonim Şirketin Tüzel Kişilik Kazanması", <<http://www.ticaretkanunu.net/makale-6/>>, (27.10.2013). (2013b)
- Altaş, S., *Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Limited Şirketler*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2013. (2013c)
- Altınok Ormanlı, P., *6098 Sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu'na Göre Sözleşmelerin Feshi*, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2011.
- Altunsabak, M., "Şirketlerde Temsil Yetkisi ve Şirket Tüzel Kişiliğinden Tahsil Edilemeyen Vergi Borçlarından Kanuni Temsilcilerin Sorumlulukları", *Mali Çözüm Dergisi*, S.98, 2010.
- Ansay, T., "Anonim Şirketlerin Kefil Olabilme Ehliyeti", *Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu II*, Ankara, 1985.
- Aral, F., "Banka Teminat Mektuplarının Hukuki Niteliği ve Kefaletten Farkları", *Prof. Dr. Fikret Eren'e Armağan*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2006.
- Aral, F., "Teminat Mektuplarında Lehdar İle Muhatap ve Lehdar İle Banka Arasındaki Hukuki İlişki", *BATİDER*, XXIV, S.2, 2007.
- Arık, K. F., "Kefalette Azami Miktarın Gösterilmesi Şartı ve Bu Şarta Riayetsizliğin Neticesi", *Adliye Dergisi*, S.8, Y.35, 1944.

- Arkan, S., "Tüketici Kredisi ve Uygulaması", *BATİDER*, C.XV, S.1, 1989.
- Arkan, S., "Teminat Mektubu Veren Bankanın Hukuki Durumu", *BATİDER*, C.XVI, S.4, 1992.
- Arkan, S., "Tüketici Kredileri", *BATİDER*, C.18, S.1-2, 1995.
- Arkan, S., "Kredi Kartıyla İlgili Olarak Verilen Güvencenin Hukuki Niteliği", *Bilgi Toplumunda Hukuk Ünal Tekinalp'e Armağan*, C.I, İstanbul, 2003.
- Arkan, S., *Ticari İşletme Hukuku*, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara, 2011.
- Armağan, S., "Letter of Guaranty in Islamic Jurisprudence", *Annales de la Faculte de Droit d'Istanbul*, Vol.XXXII, No.48, 1998.
- Arslan, İ., *Şirketler Hukuku Bilgisi*, Mimoza Yayınları, Konya, 2005.
- Arslanlı, H. ve Domaniç, H., *Türk Ticaret Kanunu Şerhi*, C.III, Temel Yayınları, İstanbul, 1989.
- Arslanlı, H., *Kara Ticareti Hukuku Dersleri Umumi Hükümler*, Sulhi Garan Matbaası, İstanbul, 1959.
- Aslan, İ. Y. ve Ergün, M., *Ticaret Hukuku*, Ekin Yayınevi, Bursa, 2005.
- Aslan, İ. Y., Şenyüz, D. ve Ergün, M., *İşletme Hukuku*, Ekin Yayınevi, Bursa, 2005.
- Aslan, İ. Y., *Tüketici Hukuku*, Ekin Yayınevi, Bursa, 2006.
- Aslan, İ. Y., *Ticaret Hukuku Dersleri*, Ekin Yayınevi, Bursa, 2012.
- Aşulla, M., "Başkasının Fiilini Taahhüt", *Adalet Dergisi*, S.3-4, Y.49, 1958.
- Atamer, Y. M., "Tüketici Kredisi Hukukunda Reform Projeleri ve Avrupa Birliği Hukuku İle Uyumu", *Banka ve Tüketici Hukuku Sorunları Sempozyumu*, İstanbul, 2010.
- Ayan, S., *Kefalet Sözleşmesi*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- Ayar, A. ve Engin, H., "Teselsülde Rücu", *Prof. Dr. Ali Güzel'e Armağan*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2010.
- Aybay, A., "Kefilin Önce Dava Def'ini İleri Sürmesi Sorunu", *Selim Kaneti'ye Armağan*, Aybay Yayınları, İstanbul, 1996.
- Aydın, T. ve Arslandoğan Kurşuncu, B., "Borçlunun Mali Durumunun Kefilin Konumuna Etkisi", *Prof. Dr. Yavuz Alangoya İçin Armağan*, Alkım Yayınevi, İstanbul, 2007.

- Aydoğdu, M. ve Ayan, S., *Türk Borçlar ve Türk Ticaret Hukuku'nda Yer Alan Faiz İle İlgili Düzenlemeler*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013.
- Aydoğdu, M. ve Kahveci, N., *Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*, İleri Kitabevi, İzmir, 2013.
- Aydoğdu, M., "Konut Finansman Sistemi ve Sözleşmelerinin Tüketici Hukukuna Etkileri", *Prof. Dr. Ünal Narmanlıoğlu'na Armağan, DEÜHFD*, C.9, Özel Sayı, 2007.
- Aydoğdu, M., "6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nda Faiz ile ilgili Düzenlemeler", *DEÜHFD*, C.12, S.1, 2010.
- Ayhan, R., Özdamar, M. ve Çağlar, H., *Ticari İşletme Hukuku Genel Esaslar*, Turhan Kitabevi, Ankara, 2011.
- Ayrancı, H., "Şekil Şartına Uyulmadan Yapılan Kefalet Sözleşmesinde İfa'nın Sonuçları", *AÜHFD*, C.53, S.2, 2004.
- Ayrancı, H., "Kefalet Sözleşmesinde Asıl Borcun Belirli Olması İlkesi ve Cari Hesaba Kefalet", *GÜHFD*, C.9, S.1-2, 2005.
- Badur, E., "Kefil İle Borçlu Arasındaki İlişki", *Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S.1, 2002.
- Bahtiyar, M., "Kredi Kartı Kullanımı, Yol Açtığı Sorunlar ve Tüketici Hakları", *Makaleler II*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2008. (2008a)
- Bahtiyar, M., "Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nun Sözleşme Şekli ve Genel İşlem Şartlarına İlişkin 24-26. Maddelerinin Değerlendirilmesi", *Makaleler II*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2008. (2008b)
- Bahtiyar, M., *Ticari İşletme Hukuku*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2012. (2012a)
- Bahtiyar, M., *Ortaklıklar Hukuku*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2012. (2012b)
- Barlas, N., *Para Borçlarının İfasında Borçlunun Temerrüdü ve Bu Temerrüt Açısından Düzenlenen Genel Sonuçlar*, Kazancı Yayınevi, İstanbul, 1992.
- Barlas, N., "Kefalet Hukukuna İlişkin Bazı Sorunlar ve Yargıtay Uygulaması", *Makalelerim*, C.1, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2008. (2008a)
- Barlas, N., "Kredi Kartı İlişkisinde Bankaya Karşı Verilen Kişisel Teminatın Niteliğinin Belirlenmesi", *Makalelerim*, C.1, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2008. (2008b)
- Barlas, N., "Banka Teminat Mektupları", *Makalelerim*, C.1, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2008. (2008c)

- Baş, E., "6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nda Kefalet Sözleşmesinin Geçerlilik Şartlarına İlişkin Bazı Yenilikler", *İÜHFM*, C.LXX, S.2, 2012.
- Başalp, N., *Sorumsuzluk Anlaşmaları*, Oniki Levla Yayıncılık, İstanbul, 2011.
- Başara, İ., "Banka Teminat Mektuplarının Hukuki Niteliği", *TBB Dergisi*, S.83, 2009.
- Battal, A., "Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Yönünden Tacirlerin Tüketici Sıfatı", *Prof. Dr. Ali Bozer'e Armağan*, Banka ve Ticaret Hukuku Enstitüsü Yayınları, Ankara, 1998.
- Battal, A., "Faturada Yer Alan Vade Farkı Kaydının Niteliği ve İtiraz Edilmemesi Halinde Sonuçları İle İlgili Yargıtay Uygulaması", *XVI. Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu*, Ankara, 1999.
- Battal, A., "Kefalet Ehliyeti Yönünden Şahıs ve Sermaye Şirketleri", *Banka ve Finans Hukuku Dergisi*, C.1, S.2, 2012.
- Berki, Ş., *Roma Hukuku*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1949.
- Berki, Ş., "Türk Hukukunda Kefalet", *Ahmet Esat Arsebük'ün Aziz Hatırasına Armağan*, Güzel İstanbul Matbaası, Ankara, 1958.
- Berki, Ş., *Medeni Hukuk Umumi Esaslar Şahıs ve Aile Hukuku*, Yargıçoğlu Matbaası, Ankara, 1961.
- Bilge, N., "Borçlu Hakkında Kesin Hükmün Kefile Tefsiri", *Adalet Dergisi*, Y.45, S.5, 1954. (1954a)
- Bilge, N., "Kefilin Alacaklıya Halef Olmasından Doğan Bazı Meseleler", *AÜHFD*, C.XI, S.1-2, 1954. (1954b)
- Bilge, N., "Kefilin Mesuliyetinin Şümulü", *AÜHFD*, C.13, S.1-2, 1956.
- Bilge, N., *Borçlar Hukuku Özel Borç Münasebetleri*, Ankara, 1971.
- Bilgen, M., *Özel Hukukta Zamanaşımı*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2010.
- Bilgen, M., *Banka Hukukunda Sözleşmeler Uyuşmazlıklar Hukuki Sorumluluk*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2011.
- Bilgen, M., *Öğreti ve Uygulamada Kefalet ve Yargılama Hukukuna İlişkin Uyuşmazlıklar*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.
- Bilgili, F. ve Demirkapı, E., *Ticari İşletme Hukuku*, Dora Yayıncılık, Bursa, 2012. (2012a)

- Bilgili, F. ve Demirkapı, E., *Ticaret Hukuku Bilgisi*, Dora Yayıncılık, Bursa, 2012. (2012b)
- Bilgili, F. ve Demirkapı, E., *Şirketler Hukuku Dersleri*, Dora Yayıncılık, Bursa, 2013.
- Bilgin Yüce, M., *Garanti Sözleşmesinin Bir Türü Olarak Üçüncü Kişinin Fiilini Taahhüt Sözleşmesi*, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2007. (2007a)
- Bilgin Yüce, M., “Üçüncü Kişinin Fiilini Taahhüdün Hukuki Niteliği”, *MÜHFD*, S.2, 2007. (2007b)
- Bilgin Yüce, M., “Üçüncü Kişinin Fiilini Taahhüt Sözleşmesinde Rücu”, *DEÜHFD*, C.11 Özel Sayı, 2010.
- Boss, A. H., “Suretyship And Letters Of Credit: Subgoration Revisited”, *William And Marry Law Review*, Vol.34, 1993.
- Bozkurt, T., *Ticaret Hukuku*, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2011.
- Bozkurt, T., *Şirketler ve Kooperatifler Hukuku*, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2013.
- Buhur, O., *Tüketici Kredisi Açısından Kredi Kartı Uygulaması*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2004.
- Burke, B., “Reclaiming The Law Of Suretyship Southern”, *Illinois University Law Journal*, Vol.21, 1997.
- Calhoun, C. J., “Suretyship For The Iowa Lawyer”, *Iowa Law Review*, Vol.219, 1982.
- Campanella, P. J., “Suretyship in Article 3 of the Uniform Commercial Code”, *Western Reserve Law Review*, Vol.17, 1966.
- Canbolat, F. ve Topuz, S., “Kefalet İle Garanti Ayırımının Önemi ve Ayırımında Uygulanacak Kıstaslar”, *TBB Dergisi*, S.78, 2008.
- Canbolat, F., *Banka Garantisinde Savunma İmkanları ve İhtiyati Tedbirler*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2009.
- Canyürek, M., *Müteselsil Borçlulukta İç ve Dış İlişkiler*, Vedat Kitapçılık, 2003.
- Cross, J. H., “Suretyship Is Not Insurance”, *Insurance Counsel Journal*, April 1963.
- Cumyn, M., “Responsibility For Another’s Debt: Suretyship, Solidarity And Imperfect Delegation”, *Mcgill Law Journal ~ Revue De Droit De Mcgill*, Vol.55, 2010.

- Çabri, S., *Konut Finansmanı Sözleşmeleri*, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010.
- Çağlar, H. ve Çalışkan, E., "Anonim Şirketlere Ait Taşınmazların Satımında Ehliyet ve Temsil Sorunları", *GÜHFD*, C.XIV, S.1, 2010.
- Çebi, H., "Üçüncü Kişinin Fiilini Taahhüt", *Prof. Dr. Tahir Çağa'nın Anısına Armağan*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2000.
- Çeker, M., *Ticaret Hukuku*, Karahan Kitabevi, Adana, 2012.
- Çelik, A., *Ticaret Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2012.
- Çelik, A., *Müteselsil Kefaletin Kurulması ve Geçerlilik Şartları*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2016.
- Çevik, O. N., *Uygulamada Şirketler Hukuku*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2002.
- Çınar, Ö., *Türk Borçlar Kanununa Göre Kefilin Sorumluluğunun Sona Ermesi*, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2013.
- Çiyiltepe, H., *Ticaret Hukuku*, Murathan Yayınevi, Trabzon, 2011.
- Dağdelen, A. H., *818 ve 6098 Sayılı Borçlar Kanunlarında Borçlular Arasında Teselsül*, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2011.
- Deryal, Y., "Türk Hukukunda Kooperatiflerin Hukuki Niteliği Sorunu", *Prof. Dr. Oğuz İmregün'e Armağan*, İstanbul, 1998.
- Deryal, Y., "4077 Sayılı Kanununa Göre Tüketici Kredisi Sözleşmeleri", *Prof. Dr. Erdoğan Moroğlu'na 65. Yaş Günü Armağanı*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 1999.
- Deryal, Y., *Ticaret Hukuku*, Derya Kitabevi, Trabzon, 2004.
- Develioğlu, H. M., *Kefalet Sözleşmesini Düzenleyen Hükümler Işığında Bağımsız Garanti Sözleşmeleri*, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2009.
- Develioğlu, H. M., *Takas*, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2012.
- Doğan, E., *Türk Hukuk Sisteminde Banka Teminat Mektupları*, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2010.
- Doğan, M., Şahan, G. ve Atamulu, İ., *Borçlar Hukuku Genel Hükümler Ders Kitabı*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Doğan, V., *Banka Teminat Mektupları*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2005.
- Domaniç, H. ve Ulusoy, E., *Ticaret Hukukunun Genel Esasları*, Arıkan Yayınları, İstanbul, 2007.

- Domaniç, H., *Anonim Şirketler*, İstanbul, 1978.
- Elçin Grassinger, G., *Borçlar Kanununa Göre Kefilin Alacaklıya Karşı Sahip Olduğu Savunma İmkanları*, Alfa Yayınevi, İstanbul, 1996. (1996a)
- Elçin Grassinger, G., “Kefalet Sözleşmesinde Kefil İle Asıl Borçlu Arasındaki Hukuki İlişki”, *İÜHFM*, C.LV, 1996. (1996b)
- Elçin Grassinger, G., “Borçlar Kanunu Tasarısı Hükümleri Çerçevesinde Kefalet Sözleşmesine Dair Hükümlerin İncelenmesi”, *Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.4, S.1-2, 2005.
- Elçin Grassinger, G., “Yeni Borçlar Kanunu Hükümleri Çerçevesinde Kefilin Def’i-İtirazları ve Kefalet Sözleşmesinin Sona Ermesi”, *6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi Sempozyumu*, İstanbul, 2011.
- Emiroğlu, H., “Roma Hukuku’nda Vekalet Sözleşmesi (Mandatum) ve Hukuki İşlemlerde Temsil”, *AÜHFD*, C.52, S.1, 2003.
- Ercan, T., *Yeni Ticaret Kanunu’nun Getirdiği Başlıca Yenilikler ve Mali Hukuka Etkileri*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2011.
- Erdoğan, G., *Kredi Kartlarında Verilen Teminatın Niteliği Garanti ve Kefalet Sözleşmeleri*, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ekonomi Hukuku Yüksek Lisans Programı, Karar İncelemesi, İzmir, 2007.
- Erdoğan, B., “Roma Hukukunda Borcun Ayni Teminatına Genel Bakış”, *Prof. Dr. Ümit Yaşar Doğanay’ın Anısına Armağan I*, İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1982.
- Eren, F., *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2019. (2019a)
- Eren, F., *Borçlar Hukuku Özel Hükümler*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2019. (2019b)
- Ergün, M., *İslam Hukukunda Kefalet*, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İzmir, 1991.
- Ergün, Ö., *Medeni Hukuk Tüzel Kişilerinin Ehliyet Durumu*, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010.
- Ergün, Ö. ve Çaldağ, C., *Borçlar Hukuku Genel Hükümler Ders Notları*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- Erlüle, F., “Müteselsil Kefalet ve Müteselsil Borçluluk Kavramlarının Karşılaştırılması”, *AÜEHFD*, C.VII, S.1-2, 2003.

- Erman, E. S., "Teminat Mektubu-Kefalet Akti-Garanti Akti", *Adalet Dergisi*, Y.60, S.1, 1969.
- Erzurumluoğlu, E., *Sözleşmeler Hukuku (Özel Borç İlişkileri)*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2011.
- Fettah, M., "Kefaletin Geçerliliği Bakımından Azami Meblağın Belirtilmesi", *Prof. Dr. Hüseyin Hatemi'ye Armağan*, C.I, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2009.
- Forsyth, C. ve Plessis, M. D., "Suretyship, Guarantee And Islamic Banking", *The South African Law Journal*, Vol.119, 2002.
- Franko, N., "Kefalet", *Türkiye Noterler Birliği Hukuk Dergisi*, S.40, 1983.
- Franko, N., "Ticaret Şirketlerinin Kefalet Ehliyeti", *Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu II*, Ankara, 1985.
- Franko, N., "Üçüncü Şahsın Fiilini Taahhüt", *Prof. Dr. Nuri Çelik'e Armağan*, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, İstanbul, 2001.
- Güler, M. A., *Teminat Mektuplarının Paraya Çevrilmesi*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2011.
- Gültekin, G., "Kefalet", *İstanbul Barosu Mecmuası*, S.1, Y.XII, 1938.
- Gümüş, M. A., *Borçlar Hukuku Özel Hükümler*, C.II, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2012.
- Günay, E., *Kefalet Sözleşmesi ve Kefilin Sorumluluğu*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- Gürten, K., *Roma Hukuku'nda Kefalet Akdi*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2007.
- Güven, Ü., "Teminat Mektuplarının Mahiyeti ve Garanti Mukavelesi", *İstanbul Barosu Dergisi*, C.XLI, S.1-2, 1967.
- Güvener, M. S., *Kefalet Sözleşmesinin Geçerlilik Şartları*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2007.
- Harris, T. L., "Good Faith, Suretyship and the Ius Commune", *Mercer Law Review*, Vol.53, 2002.
- Helvacı, İ., "The Return of the Ordinary Suretyship Contract", *Annales de la Faculte de Droit d'Istanbul*, Vol.38, No.55, 2006.
- Helvacı, İ., "Banka Kredi Sözleşmeleri Çerçevesinde Adi Kefalet Sözleşmesine İlişkin Gelişmeler", *İÜHFM*, C.LXV, S.1, 2007.

- İmregün, O., “Türk Ticaret Kanununa Göre Ticaret Şirketlerinin Ehliyet ve Temsili”, *II. Ticaret ve Banka Hukuku Haftası*, Ankara, 1962.
- İmregün, O., *Kollektif, Komandit ve Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Ortaklıklar*, Yasa Yayınları, İstanbul, 1989.
- İmregün, O., *Kara Ticareti Hukuku Dersleri*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1996.
- İnceel, M., *Roma ve Türk Hukukunda Vesayet*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek lisans Tezi, Ankara, 2009.
- İpek, M., “Birlikte Kefalet”, *GÜHFD (Prof. Dr. Erden Kuntalp’e Armağan)*, C.1, S.1, 2004.
- İşgüzar, H., *Banka Kredi Kartı Sözleşmeleri*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2003.
- Kahraman, A., *İslam Borçlar Hukukunda Kefalet Sözleşmesi ve Günümüzdeki Tatbikatı*, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, İstanbul, 2008.
- Kahraman, M. vd., *Ticaret Hukuku*, Lisans Yayıncılık, İstanbul, 2008.
- Kara Kılıçarslan, S., “Kefilin Sorumluluğunun Kapsamı”, *GÜHFD*, C.XIII, S.1-2, 2009.
- Karadeniz Çelebican, Ö., *Roma Hukuku*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 2000.
- Karadeniz, M., “Pazarlama İletişimi Kapsamında Sponsorluk Faaliyetlerinin Önemi”, *Journal of Naval Science and Engineering*, C.5, S.1, 2009.
- Karayalçın, Y., *Ticaret Hukuku*, Ankara, 1968.
- Kaya, F., *Kredi Kartları*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2009.
- Kayak, S., *Üçüncü Kişinin Fiilini Taahhüt*, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2010.
- Kayar, İ., *Borçlar Hukuku*, Detay Yayıncılık, Ankara, 2004.
- Kayar, İ., *Ticari İşletme Hukuku*, Detay Yayıncılık, Ankara, 2006.
- Kırca, Ç., “Müteselsil Sorumlulukta Borçlar Kanunu Tasarısı İle Getirilen Değişiklikler”, *Prof. Dr. Fikret Eren’e Armağan*, Ankara, 2006.
- Kırca, İ., “Ticaret Şirketlerinde Temsil Yetkisine Getirilen ve Tescili Caiz Olmayan Sınırlandırmaların Üçüncü Kişilere Etkisi”, *BATİDER*, C.XVII, S.3, 1994.
- Kırca, İ., “Türk Borçlar Kanunu Tasarısı Kefalette Eşin İzni”, *Tuğrul Ansay’a Armağan*, Ankara, 2006.

- Kırca, İ., "Bankacılık İşlemleri-Ticaret Şirketlerinde Temsil Yetkisinin Kapsamı ve Sınırlandırılması", *Banka Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu*, Ankara, 2007.
- Kırca, İ., "6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Ticaret Şirketlerinin Ehliyeti ve Birleşmesi", *Bankacılar Dergisi*, S.79, 2011.
- Kocaman, A., "Banka Teminat Mektuplarının Hukuki Niteliği Üzerine", *BATİDER*, C.XV, S.3, 1990.
- Kocaman, A., "Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 4.7.2001 Tarih ve E. 2001/19-534, K. 2001/ 583 Sayılı Kararı Üzerine Bir Değerlendirme-Kredi Kartı İlişkisinde Bankaya Karşı Verilen Kişisel (Şahsi) Teminatın Hukuki Niteliği: Garanti mi; Kefalet mi?", *Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu*, XIX, Ankara, 2003.
- Kocsis, I. ve Olechowski, M., "Suretyship in German and Polish Law: A Comparative Analysis", *Review of Central and East European Law*, Vol.31, 2006.
- Koç, N., "Türk Borçlar Kanunu Tasarında Vekalet Sözleşmesine, Havaleye, Kefalet ve Adi Ortaklık Sözleşmelerine İlişkin Olarak Yapılması Öngörülen Yenilik ve Değişiklikler", *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S.14, Y.7, 2008.
- Kostakoğlu, C., *Banka Kredileri Tüketici ve Konut Kredileri İle Kredi Kartlarından Doğan Uyuşmazlıklar*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2013.
- Kubilay, H., "Anonim Ortaklıklarda Yönetim Kurulu", *Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun İş dünyasına Yansımaları Semineri*, İzmir, 2011.
- Kuntalp, E. ve Barlas, N., *Türk Borçlar Kanunu Tasarısı'na İlişkin Değerlendirmeler*, Galatasaray Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2005.
- Kuntalp, E., "Ticaret Ortaklıklarının Ehliyeti", *II. Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu*, Ankara, 1985.
- Kuntalp, E., "Yargıtay Kararları Işığında Kredi Kartı", *Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu XIII*, Ankara, 1996.
- Langmaid, S. I., "Some Recent Subrogation Problems In The Law Of Suretyship And Insurance", *Harvard Law Review*, Vol.47, 1934.
- Lewis, B. E., "Secondary Obligors And The Restatement Third Of Suretyship And Guaranty: For Love Or Money", *Brooklyn Law Review*, Vol.63, 1997.

- Merril, M. H., "Contribution Between Sureties and Guarantors", *Idaho Law Journal*, Vol.2, 1932.
- Mimaroğlu, S. K., *Ticaret Hukuku*, Sevinç Matbaası, Ankara, 1978.
- Oğuzman, M. K. ve Öz, M. T., *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, C.1, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2012.
- Oğuzman, M. K. ve Öz, M. T., *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, C.2, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2013.
- Okutan Nilsson, G., *Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'na Göre Şirketler Topluluğu Hukuku*, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2009.
- Okutan, G., "Şirketler Topluluğu", *Bankacılar Dergisi*, S.79, 2011.
- Olgaç, S., *Kefalet*, Olgaç Matbaası, Ankara, 1978.
- Omağ, S., "Banka Teminat Mektuplarının Mahiyeti ve Hükümleri", *BATİDER*, C.VI, S.2, 1971.
- Oy, O. ve Güngüler, G., *Türk Hukuk Mevzuatına Göre Kredi ve Kredi Teminatları*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2008.
- Ozanoğlu, H. S., "Tüketici Sözleşmeleri Kavramı (Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Maddi Anlamda Uygulanma Alanı)", *AÜHFD*, C.50, S.1, 2001.
- Özen, B., *Kefalet Sözleşmesi Özellikleri-Kuruluşu-Türleri*, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2008.
- Özen, B., "Kefilin Özel Rücu Talebi ve Bu Talebin Halefiyete Dayanan (Genel) Rücu Talebiyle İlişkisi", *Prof. Dr. Rona Serozan'a Armağan*, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010.
- Özen, B., *6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Çerçevesinde Kefalet Sözleşmesi*, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2012.
- Özmen, K., *Açıklamalı-Uygulamalı-İçtihatlı Kooperatifler*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2012.
- Öztek, S., "Genel Olarak Tüketici Kredileri ve Tüketici Kredilerinde Kişisel Teminatlar", *Bankacılar Dergisi*, S.67, 2008.
- Poroy, R. ve Yasaman, H., *Ticari İşletme Hukuku*, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2012.
- Poroy, R., Tekinalp, Ü. ve Çamoğlu, E., *Ortaklıklar ve Kooperatif Hukuku*, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2009.

- Poroy, R., *Ticari İşletme Hukuku*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 1991.
- Pretorius, J. T., "Suretyship And Indemnity", *South African Mercantile Law Journal*, Vol.13, 2001.
- Pulaşlı, H., *Şirketler Hukuku Genel Esaslar*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013.
- Radin, M., "Fundamental Concepts Of The Roman Law", *California Law Review*, Vol.13, No.3, 1925.
- Radin, M., "Guaranty and Suretyship", *California Law Review*, Vol.17, 1928.
- Rado, T., *Roma Hukuku Dersleri Borçlar Hukuku*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1992.
- Reisoğlu, S., "Garanti Mukavelesi ve Kefalet Münasebeti", *II. Ticaret ve Banka Hukuku Haftası*, Ankara, 1961. (1961a)
- Reisoğlu, S., "Kefilin Def'i Hakları", *BATİDER*, C.1, S.2, 1961. (1961b)
- Reisoğlu, S., "Kefalet Kavramı ve Muteberlik Şartları", *AÜHFD*, C.19, S.1-4, 1962. (1962a)
- Reisoğlu, S., "Kefilin Rücuu İle İlgili Meseleler", *BATİDER*, C.1, S.4, 1962. (1962b)
- Reisoğlu, S., *Garanti Mukavelesi*, Ajans-Türk Matbaası, Ankara, 1963.
- Reisoğlu, S., "Garanti Sözleşmesi ve Uygulamada Ortaya Çıkan Sorunlar", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ellinci Yıl Armağanı 1925-1975*, C.I, Ankara, 1977.
- Reisoğlu, S., *Banka Teminat Mektupları ve Kontrgarantiler*, Ayyıldız Matbaası, Ankara, 1990.
- Reisoğlu, S., *Türk Hukukunda ve Bankacılık Uygulamasında Kefalet*, Ayyıldız Matbaası, Ankara, 1992.
- Reisoğlu, S., "Banka Kredi Kartları ve Uygulama Sorunları", *Bankacılar Dergisi*, S.49, 2004.
- Reisoğlu, S., "Konut Kredisi-Konut Finansmanı ve Uygulama Sorunları", *Prof. Dr. Ünal Narmanlıoğlu'na Armağan, DEÜHFD*, C.9, Özel Sayı, 2007.
- Reisoğlu, S., "Tüketici Kredileri Hukuki Sorunlar: 4077 Sayılı Yasada Değişiklik Öngören Taslak", *Bankacılar Dergisi*, S.69, 2008.
- Reisoğlu, S., "6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun Anonim şirketlerle İlgili Başlıca Yeni ve Farklı Düzenlemeleri", *Türkiye Bankalar Birliği Güncel Hukuki Sorunlar Sempozyumu*, Abant, 2011.

- Reisoğlu, S., *Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2012.
- Reisoğlu, S., *Türk Kefalet Hukuku*, Cem Web Ofset, Ankara, 2013.
- Rubin, M. H., "Ruminations On Suretyship", *Louisiana Law Review*, Vol.57, 1997.
- Ruhi, A. C., *Sözleşmeler Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2011.
- Saka, Z., *Ticaret Hukuku*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 1998.
- Schully, O. F., "The Extinction Of The Surety's Obligation", *Loyola Law Review*, Vol.23, 1977.
- Sengir, T., "Ticaret Ortaklıklarında Kefalet", *BATİDER*, C.2, S.3, 1964.
- Slovenko, R., "Effect of Surety", *American Journal of Comparative Law*, Vol.9, 1960.
- Slovenko, R., "Suretyship", *Tulane Law Review*, Vol.39, 1964.
- Sutherland, P. G., "Suretyship", *Loyola Law Review*, Vol.21, 1975.
- Süccüllü, A., *Kefalet Sözleşmesi ve Kefalet Sözleşmesinin Geçerlilik Şartları*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2006.
- Şahan, G., *Kefalet Sözleşmesinin Sona Ermesi*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2009.
- Şahin, T., *Üçüncü Kişinin Edimini Taahhüt*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2010.
- Şen, B. B., *Kredi Kartından Doğan Hukuki İlişkilerin Sona Ermesi ve Sonuçları*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2010.
- Şenel Parlak, B., *Tüketici Kredisinden Doğan Hukuki Uyuşmazlıklar ve 4077 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uygulaması*, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü, Uzmanlık Tezi, Ankara, 2001.
- Şenyüz, D., *Borçlar Hukuku Genel ve Özel Hükümler*, Ekin Yayınevi, Bursa, 2012.
- Şit, B., *Türk Hukukunda Banka Kredisi Kavramı ve Buna Bağlı Sonuçlar*, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara, 2011.
- Tahiroğlu, B., "Roma Hukukunda Borcun Teminatlarından Kefalet", *İÜHFİM*, C.42, S.1-4, 1977.
- Takan, M., *Bankacılık*, Nobel Yayıncılık, Ankara, 2001.

- Tandoğan, H., *Garanti Mukavelesi*, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, Güzel İstanbul Matbaası, Ankara, 1959.
- Tandoğan, H., “Bankaların Verdikleri Teminat Mektuplarının Hukuki Mahiyeti”, *II. Ticaret ve Banka Hukuku Haftası*, Ankara, 1961.
- Tandoğan, H., “Bankaların Akdi Bir Mükellefiyetin Yerine Getirilmesi için Verdikleri Teminat Mektupları Yüzünden Muhataba Ödemede Bulunmaları Halinde Lehbara Rücu Edebilmeleri Meselesi Hakkında”, *BATİDER*, C.V, S.4, 1970.
- Tandoğan, H., “Kefaletin Geçerlik Şartları”, *BATİDER*, C.IX, S.1, 1977.
- Tandoğan, H., *Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*, C.2, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2010.
- Taşdelen, N., “Kefalet Sözleşmesinde Şekil”, *Prof. Dr. Oğuz İmregün’e Armağan*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 1998.
- Tekinalp, Ü., *Ünal Tekinalp’in Banka Hukukunun Esasları*, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2009.
- Tekinalp, Ü., *Yeni Anonim ve Limited Ortaklıklar Hukuku İle Tek Kişi Ortaklığının Esasları*, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2011.
- Tekinay, S. S., “Müteselsil Borç İle Kefalet Arasında Bir Mukayese”, *Adalet Dergisi*, Y.47, S.7, 1956.
- Tekinay, S. S., “Kefalet mi, Borcun Dış Yüklenilmesi (Borcun Nakli) mi, Mevcut Borca İltihak mı, Üçüncü Şahsın Fiilini Taahhüt mü?”, *İstanbul Barosu Dergisi*, C.XXXII, S.11-12, 1958.
- Teoman, Ö., “Teminat Mektubunu Teyit Eden Bankanın Hukuki Sorumluluğu”, *Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu XII*, Ankara, 1995.
- Teoman, Ö., “Bir Anonim Ortaklığın Kefil Olabilme Ehliyetinin Kaldırılmasına İlişkin Anasözleşme Değişikliğinde Uygulanacak Yetersayı”, *Otuz Yıl Ticaret Hukuku Tüm Makalelerim*, C.II, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2001.
- Teoman, Ö., “Kredi Kartı Uygulaması Açısından Tüketicinin (Kart Hamilinin) Korunması”, *Banka ve Tüketici Hukuku Sorunları Sempozyumu*, İstanbul, 2010.
- Topçuoğlu, M., “Yeni Tacir Yardımcısı Pazarlamacı”, *SDÜHFD*, C.1, S.2, 2011.
- Topçuoğlu, M., “Ticaret Şirketlerinde Konu Dışı İşlemler ve Sonuçları”, *SDÜHFD*, C.2, S.2, 2012.

- Topuz, M., "6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Uyarınca Pazarlamacılık Sözleşmesi (TBK m.448-460)", *MÜHF – HAD*, C.19, S.1, 2013.
- Tuncel Yazzoğlu, F., *Banka Kredi Sözleşmeleri ve Kredilerden Doğan Uyuşmazlıklar*, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara, 2013.
- Turan, G., "Garanti ve Kefalet Sözleşmeleri Arasındaki Farklar ve Banka Kredi Kartı Sözleşmelerindeki Şahsi Teminatın Niteliği", *TBB Dergisi*, S.66, 2006.
- Uysal, L., "6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Kapsamında Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu ve Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu-I", *TBB Dergisi*, S.80, 2009.
- Ülgen, H., "Ticaret Şirketlerinin Ehliyeti", *Prof. Dr. M. Kemal Oğuzman'ın Anısına Armağan*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2000.
- Ülgen, H. vd., *Ticari İşletme Hukuku*, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2006.
- Ünal, R. ve İlgün, C., *Türk Borçlar Kanunu'nda Faize İlişkin Yenilikler ve Banka Kartları ve Kredi Kartları Uygulaması*, HUKAB Yayınları, Ankara, 2013.
- Vural, M., *Teminat Mektupları*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1989.
- Wilhelm, S., "Taking Suretyship Seriously", *Oklahoma City University Law Review*, Vol.18, 1993.
- Yanlı, V. ve Akın, M. Y., *Yeni Türk Ticaret Kanunu Dünya Değişiyor. Ya Siz?*, KPMG, Akis Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş., İstanbul, 2012.
- Yargı Dünyası, S.121, 2006.
- Yargı Dünyası, S.132, 2006.
- Yavuz, C., *Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*, C.2, Beta Yayıncılık, İstanbul, 1993.
- Yavuz, C., "Genel Olarak Kefalet Sözleşmesi, Geçerliliği ve Türleri", *Avrupa Araştırmaları Dergisi*, C.12, S.1-2, 2004.
- Yavuz, C., *Borçlar Hukuku Dersleri Özel Hükümler*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2012.
- Yavuz, F., *Roma Kefalet Akdi'nin Günümüze Yansıması*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2008.

- Yavuz, N., *Öğretide ve Uygulamada Türk Kefalet Hukuku*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2010. (2010a)
- Yavuz, N., *Öğretinin ve Uygulamanın Işığında Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2010. (2010b)
- Yavuz, N., *6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun Getirdiği Değişiklikler ve Yenilikler*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2011. (2011a)
- Yavuz, N., *Eski ve Yeni Borçlar Kanunu'na Göre Uygulamada Sebepsiz İktisap (Nedensiz Zenginleşme)*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2011. (2011b)
- Yavuz, N., *Öğretide ve Uygulamada Sözleşmedeki Haksız Şartlar*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2012.
- Yener, M. D., *Kredi Açma Sözleşmesi*, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2008.
- Yenice, A. Ö., *Teminat Sözleşmelerinde Rücu İlişkileri*, Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2009.
- Yetim, S., *Kredi Kartları ve Tüketici Kredileri*, Sermaye Piyasası Kurulu Yayınları, Ankara, 1997.
- Yıldırım, A. H., *Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'na Göre Limited Ortaklık Müdürlüğünün Hukuki Durumu*, Güncel Yayınevi, İzmir, 2008.
- Yıldırım, A., *Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015.
- Yıldız, B., "TTK Tasarısı'nda Şirketlerin Ehliyeti ve Bu Bağlamda TTK m.137 Hükmündeki "Ultra Vires" Sınırlamasının Yerindeliğinin Değerlendirilmesi", *AÜHFD*, C.55, S.1, 2006. (2006a)
- Yıldız, B., "Şirketlerin Ehliyetine İlişkin Olarak Özellik Arz Eden Bazı Hukuki İşlem ve Sözleşmeler", *Ankara Barosu Dergisi*, S.2, 2006. (2006b)
- Yıldız, Ş., *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Şirketler Hukuku*, Arıkan Yayınları, İstanbul, 2007.
- Yılmaz, Ç. M., *Mortgage Sisteminin Hukuki Niteliği ve Türk Hukuk Sistemindeki Yeri*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2012.
- Yılmaz, M., "6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Kefalet Sözleşmesinde Kefilin Sorumluluğunun Kapsamı", *TBB Dergisi*, S.97, 2011.
- Yılmaz, S., "Yargıtay Kararları Işığında 6570 Sayılı Kanun Kapsamındaki Kira Sözleşmelerinde Kefilin Sorumluluğu", *AÜHFD*, C.57, S.3, 2008.

- Zevkliler, A., Acarbey, M. B. ve Gökyayla, K. E., *Medeni Hukuk*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 1999.
- Zevkliler, A., *Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2002.
- Zeyneloğlu, Ş. G., “Kefalet ve Garanti Sözleşmesi Ayırımı”, *Türkiye Noterler Birliği Hukuk Dergisi*, S.127, 2005.
- Y, 6.HD, 27.06.2005, E.82, K.6635.
- Y, 11.HD, 03.06.1991, E. 2216, K. 3698.
- Y, 11.HD, 15.10.1985, E.4169, K.5413.
- Y, 11.HD, 15.10.1985, E.4169, K.5613.
- Y, 11.HD, 23.03.1982, E.851, K.122.
- Y, 11.HD, 27.02.1990, E.1989/4046, K.1990/8459.
- Y, 11.HD, 27.10.1997, E. 6902, K. 7480.
- Y, 11.HD, 28.05.2002, E.2649, K.5315.
- Y, 11.HD, 28.05.2002, E.2649, K.5315.
- Y, 11.HD, 28.1.2002, E.10654, K.506.
- Y, 11.HD, 29.03.1991, E. 9073, K. 2221.
- Y, 12.HD, 02.10.2001, E.14017, K.15305.
- Y, 12.HD, 07.05.2009, E.1850, K.10114.
- Y, 12.HD, 14.05.2007, E.3811, K.9846.
- Y, 12.HD, 16.02.2004, E.2003/25565, K.2004/2948.
- Y, 12.HD, 17.06.2013, E.15900, K.22522.
- Y, 13.HD, 10.05.2007, E.2354, K.6568.
- Y, 13.HD, 27.09.2007, E.6791, K.11147.
- Y, 13.HD, 03.03.2008, E.2007/11949, K.2008/2980.
- Y, 13.HD, 11.03.2008, E.2007/14466, K.2008/3438.
- Y, 13.HD, 15.10.2004, E.12253, K.14567.
- Y, 13.HD, 15.10.2004, E.12253, K.14567.
- Y, 13.HD, 23.06.2003, E.2543, K.8151.

- Y, 13.HD, 23.06.2003, E.2543, K.8151.
- Y, 13.HD, 24.02.2005, E.2004/14823, K.2005/2848.
- Y, 13.HD, 29.06.2004, E.9535, K.10260.
- Y, 19.HD, 01.07.2008, E.5692, K.7359.
- Y, 19.HD, 01.11.2002, E.6753, K.6993.
- Y, 19.HD, 01.12.2005, E. 2866, K. 11960.
- Y, 19.HD, 04.12.2006, E.6503, K.11543.
- Y, 19.HD, 15.03.2002, E.2001/1052, K.2002/1842.
- Y, 19.HD, 15.03.2002, E.2001/1052, K.2002/1842.
- Y, 19.HD, 18.12.2000, E.7107, K.8738.
- Y, 19.HD, 22.01.2009, E.2008/5830, K.2009/227.
- Y, 19.HD, 22.10.1996, E.2687, K.9344.
- Y, 19.HD, 23.09.2002, E.2001/8061, K.2002/5973.
- Y, 19.HD, 28.04.2000, E.14, K.3252.
- Y, 19.HD. 7.3.2000, E.1999/7669, K.2000/1841.
- YHGK, 04.07.2001, E.19-534, K.583.
- YHGK, 17.11.1999, E.993, K.950.
- YHGK, 24.05.2006, E.6-346, K.300.

Dr. Öğr. Üyesi Hatice Duygu ÖZER

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalı

İŞ VE SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU BOYUTUYLA
TOPLUM YARARINA
PROGRAM

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Boyutuyla Toplum Yararına Program
Hatice Duygu Özer

Hukuk Yayınları Dizisi – 2963

Birinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 57 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Acar, O. Kürşat/Kazancı Yabanova, Ecehan**, “Aktif İşgücü Piyasası Politikaları Çerçevesinde Kütahya İŞKUR’un Mesleki Eğitim Faaliyetleri’nin İncelenmesi”, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi Y. 2017, C. 4, S. 2, ss. 85-111.
- Akbaş, Sezgi**, Aktif İşgücü Piyasası Politikalarının Etki Değerlendirmesi: Denizli İli Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Denizli 2015.
- Akbıyık, Taliye**, “Tarım ve Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Olarak Çalışanların Sigortalılığı”, Çalışma ve Toplum Dergisi, Y. 2020, C. 66, S. 3, ss. 1483-1500.
- Akın, Levent**, İş Sağlığı ve Güvenliği ve Alt İşverenlik, Ankara 2013.
- Akın, Levent**, “Sosyal Sigortaların Genel Hükümleri ve Türleri”, Yargıtay’ın 2010 Yılı İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi Semineri, ss. 403-597, (Değerlendirme).
- Akipek, Jale/Akıntürk, Turgut/Ateş Karaman, Derya**, Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku, İstanbul 2012.
- Akkaya, Tuba**, Türkiye’de İşsizlik Olgusu Bağlamında İş Beğenmeme Nedenleri İstanbul İli Örneği, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü Uzmanlık Tezi, Ankara 2017.
- Aksanyar, Yaşar**, Sosyal Yardımda Yeni Bir Yaklaşım Olarak Şartlı Sosyal Yardım: Sosyal Yardım-İstihdam Bağlantısının Etkinleştirilmesi Programı 2014 Yılı Türkiye Uygulaması Üzerine Bir Araştırma, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Kütahya 2015.
- Aksoy, Sinan**, İşgücü Taleplerinin İstatistiksel Yöntemlerle Analiz Edilmesi ve İşkur İçin Öneriler, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü Uzmanlık Tezi, Ankara 2017.
- Aktaş, Batuhan/Seyhan, Serhan**, “Uyuşmazlık Mahkemesi Kararları Işığında İdari Yargının Görev Alanının Belirlenmesine İlişkin Bir İncelemesi”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Y. 2019, S. 144, ss. 105-172.

- Aktürk**, Bekir, “İstihdamda Yeni Bir Alternatif: Girişimcilik Eğitim Programı”, E-Yaklaşım Dergisi, Ekim 2005.
- Akyılmaz**, Bahtiyar/ **Sezginer**, Murat/ **Kaya**, Cemil, Türk İdare Hukuku, Ankara, 2019.
- Akyılmaz**, Cemre, “2017 Anayasa Değişikliğine Göre Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri”, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 13, Y. 2019, S. 1, ss. 191-207.
- Akyiğit**, Ercan, İş Hukuku, Ankara, 2021.
- Akyiğit**, Ercan, Toplu İş Hukuku, Ankara 2020.(Toplu İş Hukuku).
- Akyiğit**, Ercan, “Stajyerlerin İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Bakımından Konumu (I)”, Terazi Hukuk Dergisi, Y. 2014, C. 9, S.98, ss. 44-54, jurix.com.tr, (Stajyer).
- Akyiğit**, Ercan, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Açısından İşçinin Başka İşte Çalışması, Ankara 1995, (Başka İş).
- Alabaş**, Aydın, Uzun Süreli İşsizler ve Uzun Süreli İşsizliği Azaltmada İŞKUR’un Önemi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Uzmanlık Tezi, Ankara 2007.
- Albayrak Gül**, Hande, İşçinin Çalışmaktan Kaçınma Hakkı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2019.
- Aliefendioğlu**, Yılmaz, “İnsan Hakları ve Sivil Toplum Örgütleri”, Türkiye İnsan Hakları Kurumu Kuruluş Bildirgesi- Etkinlikler ve Belgeler içinde, TİHAK Yayınları, Ankara, 2000.
- Alp**, Mustafa, “Avrupa Birliği’nin 2019/1937 Sayılı Birlik Hukukuna Aykırılıkları Bildirenlerin Korunması (Whistleblowing) Yönergesi Işığında İşçinin Hukuka Aykırılıkları İfşa Etmesi”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 23, S.1, 2021, ss. 1-37, (Yönerge).
- Alp**, Mustafa, Çalışanın İşvereni ve İş Arkadaşlarını İhbar Etmesi, İstanbul, 2013, (İhbar).
- Alp**, Mustafa, “Türk Hukukunda Toplu İş Sözleşmesinin Diğer Normlarla İlişkisi”, Türk Alman Uluslararası İş Hukuku Sempozyumu, Derleyen: Kemal Şenocak, Malatya 2011, ss. 169-185.
- Alp**, Nihat Seyhun, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kapsamında Rücu Davaları, Ankara 2018.

- Alpagut**, Gülsevil, “Toplu Eylem Hakkı ve Sınırları-Yargıtay’ın Konuya İlişkin Bir Kararının Düşündürdükleri”, Prof. Dr. Fevzi Şahlanan’a Armağan, İÜHFM. Özel Sayı Y. 2016, C. 2, ss. 855-879.
- Alpagut**, Gülsevil, “İşçinin Sadakat Borcu ve TBK ile Getirilen Düzenlemeler”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Y. 2012, S. 25, ss. 23-32.
- Altıparar**, İlkey, “İŞKUR’un Katılımcılara Para Ödediği ve Özel Sektör Eliyle Düzenlediği Kurslar”, E-Yaklaşım Dergisi, Eylül 2012, S. 237.
- Andaç**, Faruk, İşsizlik Sigortası, TÜHİS Yayınları Ankara 2010.
- Arpat**, Bülent, “Bir Aktif İstihdam Politikası Olarak Sosyal Çalışma Programı: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama”, Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi, Y. 2020, C. 9, S. 1, ss. 327-340.
- Arslan Durmuş**, Seda, İş Hukukunda Kıdem Kavramı, İstanbul 2021.
- Arslan Ertürk**, Arzu, Türk İş Hukukunda İşçinin Sadakat Borcu, İstanbul 2010.
- Aşkın**, Umur/Aşkın, Elif Ö., “Aktif İstihdam Politikası Olarak Toplum Yararına Programlar: Tokat İli Araştırması”, Gazi İktisat ve İşletme Dergisi, Y. 2017, S. 3(3), ss. 1-16.
- Antonopoulos**, Rania /**Kim**, Kijong, “Public Job-Creation Programs: The Economic Benefits of Investing in Social Care Case Studies in South Africa and the United States”, Levy Economics Institute of Bard College Working Paper No. 671, 2011.
- Ayan**, Selman, G-20 Süreci ve Aktif İstihdam Politikaları, Türkiye ve G-20 Ülkelerindeki Uygulamaların Değerlendirilmesi, Uzmanlık Tezi, Ankara 2014.
- Ayan**, Hasan Alpaslan, “Türk Hukukunda Turkuaz Kart Sahibi Yabancıların Çalışma Şartları”, Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2018, C. 1, S. 1, ss. 53-81.
- Ayan**, Hasan Alparslan, İş Hukukunda Yabancıların Çalıştırılması, Ankara 2019, (Yabancılar).
- Aydemir**, Fatih, “Hukuk Muhakemeleri Kanununun Yetki Sözleşmesine İlişkin 17. Maddesindeki Sözleşmenin Taraflarına İlişkin Hükmün Değerlendirilmesi”, Necmettin Erbakan Hukuk Kongresi Bildiri Tam Metin Kitabı, Mayıs 2021, ss. 552-574.

- Aydemir**, Murteza, "Türk Yüksek Öğretim Kurumlarında Kısmi Zamanlı Çalıştırılan Öğrencilerin Çalışma Koşulları ve Sosyal Sigortalılığı", *Legal İHSGHD*. Y. 2016, S. 49, ss. 125-160.
- Aydın**, Ufuk, "İş Hukuku Açısından İşçinin Bilgi Uçurması (Whistleblowing)", *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Y. 2002, C. 2, S. 2, ss. 79-100.
- Aydınlı**, İbrahim, *Görünürdeki İşlemler Açısından Türk İş Hukukunda Alt İşveren İlişkisi ve Muvazaa Sorunu*, Ankara 2008.
- Aykaç**, Hande Bahar, *İş Hukukunda Alt İşveren*, İstanbul 2011.
- Bal Bektaş**, Özlem, *İşsizlik Sigortası*, Ankara 2016.
- Ballı**, Haluk Nuri/**İlhan**, Mustafa, "Emeklilik Sendikacılığının Hukuki Süreci/Emekli Sendikasının Meşruiyeti", *Toros Üniversitesi İİİBF Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 7, S. 12, Haziran 2020, ss. 41-61.
- Bakırcı**, Kadriye, "Aile İçi veya Birlikte Yaşayanlar Arasındaki Şiddete İş Hukuku Araçları ile Müdahale Edilebilir Mi?", *Çalışma ve Toplum Dergisi*, Y. 2009, C. 21, S. 2, ss. 111-120.
- Balkır**, Zehra Gönül, "İşverenin Yönetim Hakkının Kullanılmasında Etik Sınırlar", 2. Siyasette ve Yönetimde Etik Sempozyumu, 18-19 Kasım 2005, ss. 197-209, <http://www.etiksempozyumu.sakarya.edu.tr/etik/2.2/Balkir.pdf>.
- Başbuğ**, Aydın, "Kamu İşyerlerinde Sıra Dışı İstihdam Uygulamaları: Taşeron İşçiliği ve Geçici Personel (4-C)", *Kamuda Sosyal Politika Dergisi*, 2011/2, Y. 5, S. 17, ss. 7-11.
- Başbuğ**, Aydın, *Türk İş Hukukunda Disiplin Cezaları*, Ankara 1999.
- Başbuğ**, Aydın/**Coşkun**, Yakup Hakan, *Çalışma Hayatında İşyeri ve İş İlişkin Kavramlar ve Mesleki Yeterlilik Uygulamaları*, Ankara 2021.
- Başbuğ Aydın/Yücel Bodur**, Mehtap, *İş Hukuku*, İstanbul 2021.
- Başterzi**, Süleyman, *Çalışmanın Kesintiye Uğramasının Sosyal Sigorta İlişkisine Etkisi*, Ankara 2007.
- Başterzi**, Süleyman/**Şuğle**, Mehmet Ali, *İstihdam ve Danışmalık Hizmetlerinin Hukuksal ve Toplumsal Yönleri*, Ankara 1999.
- Baycık**, Gaye, "İş İlişisinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi", *Yargıtay'ın 2016 Yılı İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi Semineri*, Ankara 2017.

- Bayrakdar**, Seda, “İşsizliğin Çözümünde Uygulanan Aktif İstihdam Politikalarının Etkinliği Üzerine Genel Bir Değerlendirme”, Atatürk, Üniversitesi İİBF Dergisi, Ocak 2019, C. 33, S. 1, ss. 339-355.
- Bayraktar**, Yüksel/**Yaşarlar**, Yaşar, “Pasif İşgücü Piyasası Politikalarının İşsizliğe Etkileri: Küresel Kriz Sonrası Türkiye Deneyimi”, Doğuş Üniversitesi Dergisi, Y. 2017, C. 18, S. 2, ss. 1-17.
- Bedük**, Mehmet Nusret, Deniz İş Sözleşmesi, Bursa 2012.
- Betcherman**, Gordon/ **Olivasand**, Karina/ **Dar**, Amit, Impacts of Active Labor Market Programs: New Evidence From Evaluations with Particular Attention to Developing and Transition Countries, Social Protection Discussion Paper Series, No:402,2004, <http://documents.worldbank.org/curated/en/426901468779104515/pdf/29142.pdf>.
- Biçer**, Özgün, “İŞKUR’un Dönüşümü ve Aktif Emek Piyasası Politikaları”, s. 91, http://disk.org.tr/wp-content/uploads/2014/11/DiSK-AR_03.SAYI_.pdf#page=90.
- Biçerli**, M. Kemal, Çalışma Ekonomisi, İstanbul 2019. (Çalışma).
- Biçerli**, Mustafa Kemal, “Kamu İstihdamı ve İŞKUR”, Kamuda Sosyal Politika Dergisi, 2011/2, Y. 5, S. 17, ss. 59-65. (İŞKUR).
- Biçerli**, M. Kemal, “Aktif İstihdam Politikaları İşsizliği Azaltır mı?”, Çimento İşveren Dergisi, C. 19, S. 6, Kasım 2005, ss. 4-15, (AİP).
- Biçerli**, M. Kemal, İşsizlikle Mücadelede Aktif İstihdam Politikaları, Anadolu Üniversitesi Yayını No:1563, Eskişehir 2004. (İşsizlik).
- Boockmann**, Bernhard/ **Brändle**, Tobias/**Dengler**, Carina/ **Harsch**, Katrin/ **Kirchmann**, Andrea/ **Verbeek**, Hans/ **Weber**, Regina, Evaluation der Modellprojekte „Bürgerarbeit“, Tübingen/Köln/Berlin, den 30. April 2013.
- Bonoli**, Giuliano, The Political Economy of Active Labor Market Policy, Working Papers on the Reconciliation of Work and Welfare in Europe, Edinburg, 2010, http://www.sps.ed.ac.uk/__data/assets/pdf_file/0010/39268/REC-WP_0110_Bonoli.pdf.
- Boz**, Selman Sacit, “Kamu Özel İş Birliği (PPP) Modeli”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. 4, S. 2 Y. 2013, ss. 277-332.
- Bozkurt Gümrükçüoğlu**, Yeliz, Toplu İş Sözleşmesinin Uygulanma Alanı, İstanbul 2018, (Toplu İş Sözleşmesi).

- Bozkurt Gümrükçüoğlu**, Yeliz, “Mevzuatımızda Çocuk ve Genç İşçilerin Çalışma Yaşamında Korunmasına İlişkin Düzenlemelere Genel Bir Bakış”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 15, Özel S., 2013, ss. 481-545.
- Budak**, Ali Cem/**Karaaslan**, Varol, Medeni Usul Hukuku, Ankara 2020.
- Canbolat**, Talat, “6356 Sayılı Kanun’da Öngörülen Çerçeve Sözleşmenin Hukuki Niteliği”, Prof. Dr. Ali Rıza Okur’a Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Y. 2014, C. 20, ss. 523-541, (Çerçeve Sözleşme).
- Canbolat**, Talat, “Toplu İş İlişkileri”, Yargıtay’ın 2011 Yılı İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi Sempozyumu, Ankara 2013, ss. 253-325.
- Canbolat**, Talat, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu’nun Getirdiği Yenilikler” Toprak İşveren Dergisi, Y. 2012/Aralık, S. 96, ss. 8-18.
- Canbolat**, Talat, “Kamuda Yeni İstihdam Türü Olarak Uygulanan Hizmet Alım Sözleşmeleri”, Kamu’da Sosyal Politika Dergisi, Y. 2011, S. 17, ss. 12-31.
- Caniklioglu**, Nurşen, “Geçersiz Feshin ve İşe İade Davasının Sosyal Güvenlik Hukuku Açısından Sonuçları”, Prof. Dr. Savaş Taşkent’e Armağan, İstanbul 2019, ss. 523-574.
- Caniklioglu**, Nurşen, “Part-Time’a Geçiş ve Yarım Çalışma Ödeneği (SGK)”, Emegin Kurultayı-2, 27 Mayıs 2016 Ankara, ss. 114-151, <http://tbbyayinlari.barobirlik.org.tr/TBBBooks/602.pdf>, 1-142, (Yarım Çalışma)
- Caniklioglu**, Nurşen, Sosyal Sigortalarda Prim Teşvikleri, İstanbul 2011, (Teşvikler).
- Centel**, Tankut, Türk Sosyal Güvenlik Hukuku, İstanbul 2021, (Sosyal Güvenlik).
- Centel**, Tankut, İş Güvencesi, İstanbul 2020, (İş Güvencesi).
- Centel**, Tankut, “Yasal Greve Müdahalede Grev Oylaması Uygulaması”, TİSK Akademi Dergisi, Y. 2014, C. 9, S. 16, ss. 7-23, (Grev Oylaması).
- Centel**, Tankut, “Yeni İş Kanunu’nun Muhtemel Etkileri ve Diğer Düzenlemeler”, İşveren Dergisi, Haziran 2003.

- Cerev**, Gökçe/**Yenihan**, Bora, “İşgücü Piyasası Temel Kavramları Doğrultusunda Elazığ İli İşgücü Piyasasının Mevcut Durumu ve Analizi”, Fırat Üniversitesi Harput Araştırmaları Dergisi, Y. 2017, C. 4, S. 1, ss. 77-90.
- Ceyhun**, Esra, “Öğrenciler İçin Yeni Bir Sigortalılık: Sosyal Çalışma Programı”, E-Yaklaşım Dergisi, Ağustos 2019, S. 320.
- Civan**, Orhan Ersun, İşçinin Yan Yükümlülükleri, İstanbul 2021, (Yan Yükümlülükler).
- Civan**, Orhan Ersun, Genel İş Koşulları, İstanbul 2015.
- Civan**, Orhan Ersun, “İş Kazası veya Meslek Hastalığından Doğan Rücu Hakkının Hukuki Niteliği ve Sosyal Güvenlik Kurumu Karşısında Sorumluluğun Koşulları”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 64 (3), Y. 2015, ss. 531-594, (Rücu).
- Coşar**, Kamuran, Üniversite Öğrencileri İçin İşgücü Piyasasına Uyum Programları, Yayınlanmamış İŞKUR Uzmanlık Tezi, Ankara 2020.
- Coşkun**, Bayram, “Türkiye İş ve İşçi Bulma Kurumunun Yeniden Yapılanma Süreci”, Turkish Journal Of Marketing, V.2, Is. 3, Y. 2017, ss. 125-155.
- Çaha**, Ömer, Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları ve Sivil Toplum, Türkiye’de Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları, Sivil Toplum ve Demokrasi içinde, Ed: Prof. Dr. Atilla Yayla/Doç. Dr. Bican Şahin, Liberal Düşünce Topluluğu Derneği, Ankara 2011, ss. 87-125.
- Çal**, Sedat, “İdari Sözleşmelerde Ölçüt Sorunu ve Farklı Bir Yaklaşım Önerisi”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2010, C. 14, S. 1, ss. 223-274.
- Çavdar**, Oğuzhan, İşverenlere Yönelik Hizmetler ve İşyeri Portföy Dağılımı İçin Türkiye İş Kurumu’na Model Önerisi, İŞKUR Uzmanlık Tezi, Ankara 2016.
- Çiçek**, Mustafa, İş Hukukunda Zorunlu Arabuluculuk, Ankara 2018.
- Çil**, Şahin, Koronavirüs Salgınının İş Hukukuna Etkileri, Ankara 2020. (Salgın).
- Çil**, Şahin, İş Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk, Ankara 2018, (Arabuluculuk).
- Çil**, Şahin, “İşçi Temsilciliği Kurumunun Gerekliliği ve İş Güvencesiyle Zorunlu Arabuluculuk Sistemine Katkıları”, Prof. Dr. Turhan Esener II. İş Hukuku Uluslararası Kongresi, Ankara 2017, ss. 359-370.

- Çelikel**, Aysel/**Öztekin Gelgel**, Günseli, *Yabancılar Hukuku*, İstanbul 2018.
- Çoban**, Aslı, *İşsizlikle Mücadelede Avrupa Birliği Perspektifinden Staj/İşbaşı Eğitim Programlarının Rolü ve Türkiye İş Kurumu İçin Öneriler (İŞKUR Uzmanlık Tezi)*, Ankara 2013.
- Çolak**, Mahmut, “İŞKUR Tarafından Toplum Yararına Çalışma Programına Katılanların Sosyal Güvenliği ve İşverenin Yükümlülüğü”, *E-Yaklaşım Dergisi*, Temmuz 2013, S. 247.
- Dar**, Amit/**Tzannatos**, Zafiris, *Active Labor Market Programs: A Review Of The Evidence From Evaluations*, The World Bank Discussion Paper, N.9901, Washington, 1999.
- Davidov**, Guy, *Joint Employers Status in Triangular Employment Relationships*,
https://www.ilo.org/public/english/iira/documents/congresses/world_13/track_2_davidov.pdf.
- Demir**, Kübra, *İş Hukukunda 6701 Sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Bağlamında Eşitlik İlkesi ve Ayrımcılık Yasağı*, İstanbul 2021.
- Dertli**, Nail, *Aktif İstihdam Politikaları- Eleştirel Bir Yaklaşım*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2007.
- Diriöz Çapar**, Sinem, *İstihdamın Artırılmasında Aktif İşgücü Politikalarının Rolü (Uzmanlık Tezi)*, Ankara 2012.
- Doğan**, Sevil, “İş Hukukunda İşçinin Ara Dinlenmesi”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C. 26, S. 2, Aralık 2020, ss. 1179-1202, (Ara Dinlenme).
- Doğan**, Sevil, *İş Sözleşmesinde Bağımlılık Unsuru*, Ankara 2016.
- Doğan**, Vahit, *Türk Yabancılar Hukuku*, Ankara, 2016.
- Doğan Yenisey**, Kübra, “İş Hukukunda Eşitlik İlkesi ve Ayrımcılık Yasağı”, *Çalışma ve Toplum Dergisi*, Y. 2006, C. 4, S. 11, ss. 63-82.
- Doğan Yenisey**, Kübra/ **Kabakcı**, Mahmut, *Gönüllü Emegi ve İş Hukuku*, İstanbul 2017.
- Dönmez**, Hasan, *Türkiye’de Kayıt Dışı İstihdam*, İstanbul 2020.
- Dulay Yangın**, Dilek, *İş Mücadelesine Hâkim Olan Temel İlkeler*, İstanbul 2021.

- Dulay Yangın**, Dilek, “Hizmet Sözleşmesinin Özel Bir Türü Olarak Pazarlamacılık Sözleşmesi ve Unsurları (Hukuk Genel Kurulu Kararı İncelemesi), Prof. Dr. Savaş Taşkent’e Armağan, İstanbul 2019, ss. 842-890.
- Dursun Ateş**, Sevgi, İşverenin Yönetim Hakkı, Ankara 2019.
- Ekici**, Fatih, Federal Almanya ve Türkiye’de İşe Yerleştirme Sistemleri, ÇSGB Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzmanlık Tezi, Ankara 2014.
- Ekmekçi**, Ömer, Toplu İş Hukuku Dersleri, İstanbul 2021.
- Ekmekçi**, Ömer, “Sosyal Sigortaların Genel Hükümleri ve Türleri”, Yargıtay’ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukukuna İlişkin Kararlarını Değerlendirme Sempozyumu 2009 Yılı Değerlendirme Semineri, Ankara 2011, ss. 317-407.
- Ekmekçi**, Ömer, Toplu İş Sözleşmesiyle Düzenleme Yetkisi, İstanbul 1996.
- Ekmekçi**, Ömer/**Yiğit**, Esra, Bireysel İş Hukuku Dersleri, İstanbul 2020, (Bireysel İş Hukuku).
- Ekmekçi**, Ömer/**Özekes**, Muhammet/**Atalı**, Murat/**Seven**, Vural, Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk, İstanbul 2019.
- Ekşi**, Nuray, Yabancılar ve Uluslararası Koruma Hukuku, İstanbul, 2016.
- Emirgil**, Burak Faik, Okuldan İşe Geçiş: Türkiye’de Eğitimden Ayrılan Gençlerin İşgücü Piyasası ile Bütünleşme Süreci, Ankara 2019.
- Engin**, Murat, Türk İş ve Sosyal Güvenlik Hukukunda İşveren, İstanbul 1993.
- Erbaş**, Cevat Gökhan, Türk ve Alman İş Hukukunda İşçinin Yönetime Katılması, Ankara 2013.
- Erbaş**, Gökhan, “Alman Hukukunda Deneme Süreli İş Sözleşmesi”, Prof. Dr. Tankut Centel’e Armağan, İstanbul 2011.
- Ercan**, Hakan/**Taymaz**, Erol/**Yeldan**, Erinc, Global CrisisAndTurkey: A Macroeconomic Assessment of TheEffects of Fiscal Stimulus Measures on Employment and Labour Markets in Crisis And Turkey: Impact Analysis Of Crisis Response Measures. International Labour Organization Publications 2010, https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---integration/documents/publication/wcms_568611.pdf.
- Erdemir**, Aymelek, İşverenin Yönetim Hakkı ve Sınırları, Ankara 2015.

- Erener**, Ebru, Türk İş Hukukunda Asgari Süreli İş Sözleşmesi, İstanbul 2017.
- Erikli**, Süheyla/**Bayat**, Bülent, “Kamu İstihdam Yaratma Programı Olarak “Tennessee Vadi Projesi” ve Toplum Yararına Çalışma Programının İncelenmesi”, İş ve Hayat Dergisi, Y. 2016, C. 2, S. 3, ss. 77-88.
- Erin**, Jacobs/ **Valentine**, Chloe/ **Anderson**, Farhana/ **Hossain Unterman**, Rebecca “An Introduction to the World of Work A Study of the Implementation and Impacts of New York City’s Summer Youth Employment Program”, U.S. Department of Labor Chief Evaluation Office, April 2017.
- Ergin**, Berkiye Gizem, “Yabancıların Türkiye’de Çalışma İzinleri Hakkında Kanunî Düzenlemeler”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi Y. 2018, S. 135, ss. 119-150.
- Erkanlı Başbüyük**, Betül, İşçinin İş Görmekten Kaçınma Hakkı, Ankara 2020.
- Esener**, Turhan/**Bozkurt Gümrükçüoğlu**, Yeliz, Sendika Hukuku, İstanbul 2017.
- Esener**, Turhan/**Demir**, Ender, Toplu İş Hukuku-Toplu İş Sözleşmesi, İstanbul 2019.
- Etöz**, Zeliha/**Çubuk**, Nihal, Bölgesel İşgücü İzleme Kaynakları, İŞKUR, Siyasal Yayıncılık, Ankara 1999.
- Eyrenci**, Öner/**Taşkent**, Savaş/**Ulucan**, Devrim, Bireysel İş Hukuku, İstanbul 2014.
- Evren**, Öcal Kemal, Birlikte İstihdam Kavramı, Terazi Hukuk Dergisi, Y. 2010, C. 49, S. 5 ss. 73-80.
- Fugate**, Mel/ **Kinicki**, Angelo J./ **Ashforth**, Blake E., “Employability: A Psycho-Social Construct, Its Dimensions, and Applications”, Journal of Vocational Behavior, Y. 2004, ss. 14-38.
- Gagel/Kohte**, 80. EL Dezember 2020, SGB II § 16d, Arbeitsgelegenheiten, Rn. 32-35.
- Gagel/Bender**, 81. EL Februar 2021, SGB III § 160, Neutralität als Handlungsmaxime, Rn.52-54.
- Ganiyeva**, Salimya, “Türk Soylu Yabancıların Türkiye’de Çalışma Hakkı ve Uygulamada Karşılaştıkları Sorunlar”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Y. 2018, S. 139, ss. 257-285.

- Garanin**, Ulrike, "JOBLINGE: Ein Social Franchise zur bundesweiten Bekämpfung der Jugendarbeitslosigkeit", Kopf H./Müller S. /Rüede D./Lurtz K., Russo P. (eds), Soziale Innovationen in Deutschland. Springer VS, Wiesbaden, 2015, ss. 155-170.
- Gerek**, Nüvit, "İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Düşündürdükleri", Sicil İş Hukuku Dergisi, Y. 2012, S. 28, ss. 10-19.
- Germir**, Hatice Nur, "Aktif İşgücü Piyasası Politikalarının Belediyelerce Kadın İstihdamını Arttırmaya Yönelik Kullanımı: Balçova Semtevlere", Electronic Journal of Vocational Colleges-December/Aralık 2013, ss. 1-17.
- Gernigon**, Bernard/ **Odero**, Alberto / **Guidoilo**, Horacio, "Principles Concerning The Right To Strike", International Labour Office Geneva, 2000, s. 46-47. http://ilo.org/wcmsp5/groups/public/@ed_norm/@normes/documents/publication/wcms_087987.pdf.
- Gökçeoğlu Balcı**, Şebnem, "Yoksulluk ve Sosyal Dışlanma ile Mücadelede Fransız Hukukundan Bir Örnek: Tutunma Geliri", İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, Dergisi, N.42, Mart 2010, S. 42, ss. 33-52.
- Görücü**, İbrahim, "665 Sayılı KHK Sonrası İŞKUR'da Yaşanan Değişimin Etkileri", Legal İHSGH Dergisi, C. 16, S. 63, Y. 2019, ss. 931-946.
- Gözler**, Kemal, İdare Hukuku Ekin Yayınları, Bursa 2016.
- Gözübüyük**, A. Şeref/ **Tan**, Turgut, İdare Hukuku (Cilt I), Ankara 2014.
- Güleşci**, Yusuf, Kamu İşyerlerinde Alt İşveren Uygulaması, Ankara 2013.
- Gülver**, Ender, "İş Yargılamasında Görev", İÜHFM. C. LIX, Y. 2001, S. 1-2, ss. 371-419.
- Gün**, Servet, "Toplum Yararına Çalışma Programı: İşsizlikle Mücadelede Yeni Bir Yöntem mi?", Sosyal Güvenlik Dergisi, Haziran 2013, C. 3, S. 2, ss. 76-95.
- Günay**, Cevdet İlhan, "Kanuni Greve Katılmayan ve Katılmayan İşçilerin Durumu", Adalet Dergisi, Eylül-Ekim 1981, S. 5, ss. 758-778.
- Günaydın**, Davuthan, "İnsana Yakışır İş: Türkiye Açısından Bir Değerlendirme", The Journal of Academic Social Science Studies, N. 37, Autumn I /2015, p. 123-148.
- Günaydın**, İhsan/Yıldız, Barış, "Aktif İstihdam Politikalarının Etkililiği", Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi, Y. 2016, C. 7, S. 17, ss. 264-300.

- Gündoğan**, Naci/**Biçerli**, M. Kemal, Çalışma Ekonomisi, Anadolu Üniversitesi Yayını No:1461, Eskişehir 2003.
- Güner**, Hüseyin, “Fiilen Çalıştırılmak Suretiyle İşe Alıştırılan/Rehabilite Edilen Hasta ve Maluller Sigortalı Sayılır mı?”, E-Yaklaşım Dergisi, Kasım 2017, S. 299.
- Güzel**, Ali/**Okur**, Ali Rıza/**Caniklioglu**, Nurşen, Sosyal Güvenlik Hukuku, İstanbul 2020.
- Güzel**, Ali/**Ugan Çatalkaya**, Deniz, “İş Sözleşmesinin Uygulanmasında ve İşverenin Yönetim Yetkisinin Sınırlanmasında Dürüstlük (Objektif İyiniyet) Kuralının İşlevi Üzerine”, Prof. Dr. Ali Rıza Okur’a Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi Özel Sayı, Y. 2014, C. 20, S. 1, ss. 17-66.
- Hakyemez**, Yusuf Şevki, “Anayasal Demokrasi Açısından Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları”, Türkiye’de Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları, Sivil Toplum ve Demokrasi içinde, Ed: Prof. Dr. Atilla Yayla/Doç. Dr. Bican Şahin, Liberal Düşünce Topluluğu Derneği, Ankara, 2011, ss. 49-86.
- Hauck**, Karl/**Noftz**, Volfgang/**Voelzke**, Thomas, Sozialgesetzbuch (SGB) II: Grundsicherung für Arbeitsuchende, § 16d SGB II.
- Hekimler**, Alpay, “Güncel Gelişmeler Işığında Türkiye’de İşgücü Piyasası Politikaları ve İşsizlik Halinde Sağlanan Yardımlar”, Namık Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilimler Metinleri, Tekirdağ, 2008, ss. 80-84.
- Hekimler**, Alpay, Avrupa Birliği ve Birlik Üyesi Ülkelerde Yönetime Katılım, İstanbul 2006.
- Işık Erol**, Sevgi, “Gençlere Yönelik Aktif İstihdam Politikaları: Japonya, Kore, Çin ve Türkiye Örnekleri”, TÜHİS İş Hukuku ve İktisat Dergisi, C. 24, S. 6 / C. 25, S. 1-2, Mayıs-Ağustos- Kasım 2013, ss. 15-43.
- Işığışok**, Özlem, İstihdam ve İşsizlik, Bursa, 2018, (İstihdam).
- Işığışok**, Özlem, “Çalışma Yaşamının Kalitesinin Arttırılmasında İnsana Yakışır İş”, Mühendislik Bilimleri ve Tasarım Dergisi, Y. 2018, C. 6, ss. 302 – 311, (İnsana Yakışır İş).
- İren**, Ertan, “Geçici İş İlişkisinde İşverenlerin İş Sağlığı ve Güvenliği Önemleri Alma Yükümlülüğü”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2011, S. 60/2, ss. 281-307.

- Kabakcı**, Mahmut, Sosyal Sigorta Prim Borçlarından Şahsi Sorumluluk, İstanbul 2019.
- Kabakcı**, Mahmut, “İş Mahkemelerinin Yapısı, Görev ile Yetkisi Hakkında Değerlendirmeler”, Av. Cengiz Özbilgin’e Armağan, İstanbul 2018, ss. 33-68.
- Kalanidhi** Subbarao/**Carlo** del Ninno/**Colin**, Andrews/**Claudia**, Rodríguez-Alas, Public Works As A Safety Net, Washington, DC: World Bank, 2013.
- Kamiloğlu**, Kardelen, Sivil Toplum Kuruluşlarının Yasama Sürecine Katılımı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2020.
- Kandemir**, Murat, “Yasal Greve Katılmak İstemeyen İşçiler – İşverenin Çalıştırma Serbestisi ve Sınırları”, AÜHFD. Yıl 2005, C. 54, S. 4, ss. 183-211.
- Kandemir**, Murat/**Yardımcıoğlu**, Didem, “İş Hukukunda Eşitlik İlkesi”, Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2014, C. 19, S. 30-31, ss. 1-44.
- Kapar**, Recep, Sosyal Korumanın İşgücü Piyasasına Etkisi, Birleşik Metal-İş Yayınları, İstanbul 2005.
- Kaplan**, Emine Tuncay, “İş Görme Ediminin İfasını Engelleyen Nedenler ve Hukuki Sonuçları”, Prof. Dr. Sarper Süzek’e Armağan, C. 1, İstanbul 2011, ss. 567-594.
- Kar**, Bektaş, İş Güvencesi ve Uygulaması, Ankara 2020, (İş Güvencesi).
- Kar**, Bektaş, İş Yargılaması Usulü, Ankara 2018. (Yargılama).
- Kar**, Bektaş, Deniz İş Hukuku, Ankara 2014.
- Kar**, Bektaş, “Mevsimlik İş”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Aralık 2006, S. 4, ss. 69-86.
- Karakuş**, Bayram, “Asgari Geçim İndirimi Nedir?”, E-Yaklaşım Dergisi, Aralık 2017, S. 300.
- Kasapoğlu**, Mehmet Muharrem/**Murat**, Sedat, “Aktif İstihdam Politikaları ve Türkiye’de İŞKUR Tarafından Uygulanan Aktif İstihdam Politikalarına Güncel Bir Bakış”, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Y. 2018, C. 10, S. 25, ss. 485-502, (Aktif İstihdam Politikaları).

- Kasapoğlu, M. Muharrem/Murat, Sedat**, “Türkiye’de İstihdam, İşsizlik ve İstihdam Politikalarında Yerelleşme: İİMEK’e Dair Kısa Bir Değerlendirme”, *Emek ve Toplum Dergisi*, C. 7, S. 18, Y. 2018/2, ss.248-278.(Değerlendirme).
- Katz, Lawrence F.**, “Wage Subsidies For The Disadvantaged”, Nber Working Paper Series No:5679, National Bureau Of Economic Research, Cambridge, 1996.
- Kaya, Pir Ali/Güler, Ceyhun**, “Uluslararası İnsan Hakları Hukukunda Toplu Eylem Hakkı”, *Sosyal Siyaset Konferansları*, S. 68, Y. 2015/1, ss. 105-126.
- Kayık Aydınalp, Aslıhan**, “Grev Priminde Yeni Gelişmeler, Legal İHSGH Dergisi, Y. 2018, C. 15, S. 60, ss. 1273-1293.
- Kayım, Harun**, Ücret Sübvansiyonu Özelinde İstihdam Teşvikleri, Ülke Örneklerinin İncelenmesi ve İŞKUR İçin Öneriler, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü Uzmanlık Tezi, Ankara 2017.
- Keser, Hakan**, 4857 sayılı İş Kanunu ve Yargıtay Uygulamasında İş Sözleşmesinin Bildirimli Feshinde Geçerli Sebep, Ankara 2016, (Geçerli Sebep).
- Keser, Hakan**, “4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu Uyarınca Kamu Görevlileri Sendikaları Üyeliği”, Prof. Dr. Ali Rıza Okur’a Armağan, MÜHAD. Özel Sayı, Y. 2014, C. 20, S.1, ss. 544-565.
- Keser, Hakan**, Türk Kamu Sektöründe Bireysel İş İlişkileri, İzmir 2013.(Sendika).
- Kılıç, Şebnem**, Türk Hukukunda Grup Toplu İş Sözleşmesi ve Çerçeve Sözleşmeler, İstanbul 2019.
- Kılıçoğlu, Mustafa**, “Toplu Eylem ve Grev Hakkının Uluslararası Hukuk Penceresinden Değerlendirilmesi”, *Çalışma ve Toplum Dergisi*, Y. 2020, C. 67, S. 4, ss. 2405-2440. (Toplu Eylem).
- Kılıçoğlu, Mustafa**, 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu Yorumu, Ankara 2013.
- Kılıçoğlu, Mustafa/Şenocak, Kemal**, “İş Güvencesinde Ölçülülük İlkesinin İçeriği ve Ultima-Ratio Prensibinin Ölçülülük İlkesi İçerisindeki Konumu”, Osman Güven Çankaya’ya Armağan, Kamu İş Yayını, Ankara 2010.

- King Dejardin**, Amelita, Public Works Programmes, a Strategy for Poverty Alleviation: The Gender Dimension, Discussion Paper, N.10, Development and Technical Cooperation Department International Labour Office, 1996, http://www.oit.org/wcmsp5/groups/public/-ed_emp/documents/publication/wcms_123436.pdf.
- Knickrehm/Kreikebohm/Waltermann/Hahn**, Arbeits-und Beschäftigungsverhältnis/Sozialversicherungspflicht, 6. Aufl. 2019, SGB II § 16d Rn. 19.
- Kocabaş**, Fatma/**Canbey Özgüler**, Verda, “Pasif İşgücü Piyasası Politikaları: İşsizlik Ödeneği ve İşsizlik Yardımı Uygulamaları”, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi C. 11, S. 28, Y. 2019 ss. 266-283.
- Kocagil Ersoy**, İpek, AB İlkeleri Işığında Türk İş Hukukunda Toplu İş Sözleşmesi Yapma Yetkisi, İstanbul 2019.
- Kocaoğlu**, Mehmet, Sosyal Politika, TÜHİS Yayını, Ankara 1997.
- Koç Tangün**, Sedef, “Stajyer Kavramı ve Stajyerlerin Sigortalılığı”, Sicil İş Hukuku Dergisi, S. 40, Y. 2018, ss. 132-144.
- Koppenfels-Spies**, Katharina, “Ein-Euro-Jobs-Sinnvolle Eingliederungsmaßnahme oder Billiges Allzweckmittel in der Arbeitsmarktpolitik?”, NZS, 2010, Rn. 2-7.
- Korkut**, Gülsüm, Türkiye’de İşgücü Piyasası Politikalarının Dönüşümü Sürecinde İŞKUR: Isparta İş Dünyası Örneği, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Isparta 2015.
- Korkusuz**, Refik/**Korkusuz**, Halit, “İş Hukukunun Emredici Hükümlerine Aykırı İfa Edilen Zorunlu Arabulucu Anlaşmalarının Hukuki Durumu”, Adalet Dergisi, Y. 2020, S. 64, ss. 481-506.
- Koşan**, Abdulkadir, “Eğitimde Okul-Endüstri İş Birliği”, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Y. 2003, C. 2, S. 1-2, ss. 107-130.
- Köme Akpulat** Ayşe, “İşverenin Engelli İşçi Çalıştırma Yükümlülüğü”, İstanbul Hukuk Mecmuası, Y. 2019, C. 77, S. 2, ss. 523-553.
- Köme Akpulat**, Ayşe, İş Mahkemelerinde Yargılamanın Özellikleri, İstanbul 2018, (Yargılama).
- Küpeli**, Özlem, Pasif İşgücü Politikaları Uygulanan Kişilerin Aktif İşgücü Politikaları Yolu ile İstihdama Yönlendirilmesi: Seçilmiş Ülke Örnekleri (İŞKUR Uzmanlık Tezi), Ankara 2014.

- Limoncuoğlu**, Alp, Mukayeseli Hukuk ve Türk Hukukunda İşsizlik Sigortası, İzmir 2006.
- Lordoğlu**, Kuvvet/Özkaplan, Nurcan, Çalışma İktisadı, İstanbul 2003.
- Löwisch**, Manfred, "Arbeitslosengeld und Arbeitskampf", Recht der Arbeit 26 (1973), S. 22 – 26.
- Mercan**, Savaş, Türkiye İş Kurumu Tarafından Uygulanan İşbaşı Eğitim Programlarının İstihdama Etkilerinin Değerlendirilmesi ve Bu Alanda Yenilikçi Yaklaşımların Geliştirilmesinde Türkiye İş Kurumu'nun Rolü, İŞKUR Uzmanlık Tezi, Ankara 2016.
- Metin**, Banu, "Yoksullukla Mücadelede Asgari Gelir Güvencesi: Türkiye'de Sosyal Yardım ve Hizmet Sisteminde Mevcut Durum ve Asgari Gelir Güvencesi İhtiyacı", Sosyal Güvenlik Dergisi, Y. 2012, C. 2, S. 1, ss. 117-151.
- Mollamahmutoğlu**, Hamdi/Astarlı, Muhittin/Baysal, Ulaş, İş Hukuku Ders Kitabı, Cilt:1, Bireysel İş Hukuku, Ankara 2020.
- Mollamahmutoğlu**, Hamdi, İş Hukuku, Ankara 2012.
- Mutlay**, Faruk Barış, "İş Mahkemeleri Kanunu'nun Yetki Sözleşmesine İlişkin Düzenlemesinin Hukuk Muhakemeleri Kanunundaki Düzenleme Karşısındaki Anlamı Üzerine", Prof. Dr. Savaş Taşkent'e Armağan, İstanbul 2019, ss. 891-910.
- Mutlay**, Barış/Işık, Melih, "7036 Sayılı İş Mahkemeleri Kanunu Uyarınca Görev", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 68, S. 3, Y. 2019, ss. 565-634.
- Mülayim**, Oğuz Baki, İş Hukukunda Gece Çalışması, Ankara 2016.
- Narmanlıoğlu**, Ünal, İş Hukuku II Toplu İş İlişkileri, İstanbul 2016, (İş Hukuku II)
- Narmanlıoğlu**, Ünal, İş Hukuku Ferdi İş İlişkileri I, İstanbul 2012, (İş Hukuku I).
- Narmanlıoğlu**, Ünal, Grev, Ankara 1980.
- Ören**, Kenan, Sosyal Politika, İstanbul 2017.
- Nazlı**, Seçkin, "Covid-19 Salgınının Ekonomik ve Sosyal Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanunun İş Hukukuna Yönelik Hükümlerinin Değerlendirilmesi", İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 7, S. 1, Bahar 2020, ss. 251-271.

- Ocak**, Saim/**Duman**, Barış/**Yılmaz**, Dursun, Yargı Kararları Işığında Sendikal Nedenle Feshin İspatı ve Sendikal Fesih Karineleri, Ankara 2021.
- Odaman**, Serkan/**Karaçöp**, Eda, "İş Mahkemeleri Kanunu Tasarı Taslağında Öngörülen Zorunlu Arabuluculuk Müessesesi", Sicil İş Hukuku Dergisi, Y. 2016, S. 35, ss. 51-66.
- Oğuzman**, Kemal, Hukuki Yönden Grev ve Lokavt, Ankara 1964.
- Oğuzman**, Kemal/**Seliçi**, Özer, **Oktay-Özdemir**, Saibe, Kişiler Hukuku Gerçek ve Tüzel Kişiler, İstanbul 2016.
- Okur**, Zeki, İş Hukukunda Elektronik Gözetleme, İstanbul 2013.
- Okur**, Zeki, "6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu Bakımından Sendika Üyeliğinin Kazanılması ve Sona Ermesi", Çalışma ve Toplum Dergisi, Y. 2013, C. 39, S.4, ss. 69-110.
- Öktem Songu**, Sezgi/**Şahin Emir**, Asiye, "6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un Çalışma İlişkilerine Etkisi", Marmara Üniversitesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Y. 2020, C. 26, S. 2, ss. 1157-1178.
- Önsal**, Naci, "Kamu Kesimi Toplu İş Sözleşmeleri Çerçeve Anlaşma Protokolleri İlk İki Örnek ve Son Durum", Kara Tahta İş Yazıları Dergisi, Y. 2018/Nisan, S. 10, ss. 93-100.
- Özdemir**, Cumhur Sinan, "Asgari Geçim İndirimi Net veya Brüt Ücrete Eklenebilir mi?", E-Yaklaşım Dergisi, Şubat 2020, S. 326.
- Özdemir**, Erdem, İş Sağlığı ve Güvenliği Hukuku Dersleri, İstanbul 2020.
- Özdemir**, Erdem, "Hizmet Sözleşmesinin Sona Ermesine İlişkin Hükümler", Cevdet Yavuz'a Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, 6098 sayılı TBK. Hükümlerinin Değerlendirilmesi Sempozyumu, 3-4 Haziran 2011, ss. 561-571.
- Özdemir**, Fikret, Aktif İstihdam Politikaları Açısından Türkiye-Almanya Karşılaştırması, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2019.
- Özel**, Kadir, Can, "İdari Sözleşmelerin Ölçütleri Üzerine Bir Değerlendirme", Ombudsman Akademik Dergisi, Y. 6, S. 12, Ocak-Haziran 2020, ss. 181-220.
- Özer**, Hatice Duygu/**Dulay Yangın**, Dilek, "Ceza İnfaz Mevzuatı Kapsamında Çalışan Tutuklu ve Hükümlülerin Sosyal Güvenliği", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Y. 2019, C. 25, S. 2, ss. 727-756.

- Özer**, Hatice Duygu, “Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Kapsamında Verilen Tedbir Kararlarının İş Hukukuna Yansıması”, 2. Uluslararası Kadın ve Hukuk Kongresi, C. 2, Türkiye Barolar Birliği, Ankara 2019, ss. 1177-1187, (Kongre).
- Özer**, Hatice Duygu, “6331 Sayılı Kanun’a Göre Çalışanların Yükümlülükleri”, Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2013, C. 17, S. 1-2, ss. 207-236.
- Özer**, Hatice Duygu, Türk Sosyal Güvenlik Hukukunda Yaşlılık Aylığına Hak Kazanma Koşulları, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2012.
- Özkaraca**,ERCÜMENT, “Toplu İş İlişkileri Açısından Yargıtay’ın 2014 Yılı Kararlarının Değerlendirilmesi”, Yargıtay’ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi Sempozyumu 2014, Ankara 2016, ss. 197-357.
- Özkaraca**,ERCÜMENT/ÜNAL, Canan, Küçüklerin Çalışmasına İlişkin Yasak ve Sınırlamalar ile Bunlara Aykırılık Halinde İş Sözleşmesinin Geçersizliği Sorunu, MÜHFHA Dergisi Özel Sayı, Prof. Dr. Ali Rıza Okur’a Armağan, Y. 2014, C. 20, S. 1, ss. 356-410.
- Özkan**, Sema Deniz, “Dayanışma Aidatı Ödeyerek Toplu İş Sözleşmesinden Yararlanma”, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Kongresi (USAK’17), ss. 919-925.
- Özsucu**, Şerife Türcan, Esneklik ve Güvenlik İkileminde Türkiye Emek Piyasası, İmaj Yayıncılık, Ankara 2003.
- Öztürk**, Berna, “Karşılaştırmalı Hukuk ve Türk Hukukunda Grev (Toplu Eylem) Hakkının Değerlendirilmesi: Üç Farklı Yargıtay Kararı Işığında Toplu Eylem Hakkı”, Çalışma ve Toplum Dergisi, Y. 2016, C. 51, S. 4, ss. 1793-1835.
- Öztürk**, Necla, “Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun Getirdiği Bazı Yenilikler ve Öneriler”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2017, C. 8, S.1, ss. 1-32.
- Öztürk**, Tuba, İş Hukukunda Mücbir Sebep, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2011.
- Parasız**, İlker/**Bildirici**, Melike, Modern Emek Ekonomisi, Bursa, 2002.
- Phan**, Thuy/**Hansen**, Ellen/**Price**, David, The Public Employment Service in a Changing Labour Market, Geneva, International Labour Office, 2001.

- Pekcanitez, Hakan/Atalay, Oğuz/Özekes, Muhammet**, Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, İstanbul 2019.
- Preis, Ulrich**, Erfurter Kommentar zum Arbeitsrecht, BGB § 611a Arbeitsvertrag 21. Auflage 2021 Rn. 113.
- Preis, Ulrich**, Erfurter Kommentar, S. 1408, N 137 zu § 611 BGB.
- Poeche, Ein-Euro-Job, Küttner Personalbuch**, 28. Auflage 2021.
- Rehberg, Markus**, “Vorüberlegungen zum Weisungsrecht des Arbeitgebers”, Ritsumeikan Law Review No. 28, 2011, <http://www.ritsumei.ac.jp/acd/cg/law/lex/rlr28/REHBERG.pdf>.
- Rolfs/Giesen/Kreikebohm/Udsching**, BeckOK SozR/Harich SGB II § 16d, Rn. 14.
- Ross, Martha/Kazis, Richard**, “Youth Summer Jobs Programs: Aligning Ends and Means”, Metropolitan Policy Program at Brookings, July 2016.
- Rubinstein, Mitchell H.**, “Employees, Employers, And Quasi-employers: An Analysis Of Employees And Employers Who Operate In The Borderland Between An Employer-And Employee Relationship”, Uni. Of Pennsylvania Journal Of Business Law, Y. 2012, Vol. 14/3.
- Sağiroğlu, Mehmet Şerif**, Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, İstanbul 2013.
- Sanal, Engin**, “Bir Aktif İstihdam Politikası Aracı Olarak Toplum Yararına Çalışma Programlarının Edirne İlinde 2009-2011 Yılları Arasındaki Uygulaması ve Programlar Bitmeden Ayrılan Katılımcılara Yönelik Analiz”, Sosyal Bilimler Metinleri, Y. 2014, C. 2014, S. 2, ss. 1-27.
- Sancakdar, Oğuz/Us, Eser/Kasapoğlu Turhan, Mine/Önüt, Lale Burcu/Seyhan, Serkan**, İdare Hukuku Teorik Çalışma Kitabı, Seçkin Yayınları, Ankara, 2018.
- Saraç, Coşkun**, “İşsizlik Sigortası Edim Koşulları”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2011, C. 13, S. 1, ss. 1-26, (Basım Yılı: 2012).
- Sarıbay Öztürk, Gizem**, İş Sağlığı ve Güvenliği Yükümlülüklerinin Yerine Getirilmemesinin Hukuki, İdari ve Cezai Sonuçları, İstanbul 2015.
- Savaşır, Rebii**, Türkiye ve Avrupa Birliği Ülkelerinde KOBİ’ler Açısından İstihdam Politikaları. Kamu-İşletmeleri İşverenleri Sendikası, Ankara, 1999.

- Şakar**, Müjdat, “4857 Sayılı İş Kanunu Bakımından Mevsimlik İşler”, E-Yaklaşım Dergisi, Mayıs 2018, S. 305.
- Seçer**, Barış/**Çınar**, Efe, “İş ve Meslek Danışmanlarının Bakış Açısından İşsizlik ve Danışmanlık”, Çalışma ve Toplum Dergisi, Y. 2019, C. 64, S. 2, ss. 975-1004.
- Schaub**, Arbeitsrechts-Handbuch, 18. Auflage 2019, Staatlich geförderte Arbeitsverhältnisse.
- Sohlman**, Asa/**Turnham**, David, “What Can Developing Countries Learn From OECD Labour Market Programmes and Policies?”, OECD Development Center Technical Paper No:93, 1994.
- Sonkaya**, Çetin, “TYP Katılımcıları İşçi Statüsünde Değerlendirilebilir mi?”, E-Yaklaşım Dergisi, Mayıs 2017, (İşçi).
- Soyer**, Polat, “İşçinin İş Görmekten Kaçınma Hakkı-Koşulları, Kullanılması ve Hukuki Sonuçları”, Prof. Dr. Sarper Süzek’e Armağan, İstanbul, 2011, ss. 657- 689.
- Sözer**, Ali Nazım, Türk Sosyal Sigortalar Hukuku, İstanbul 2021, (Sosyal Sigortalar).
- Sözer**, Ali Nazım, Türk Genel Sağlık Sigortası, İstanbul 2020, (GSS).
- Steiner**, Olivier, “Die Arbeitnehmerähnliche Person- auf Phantomsuche in der Schweizerischen Rechtslandschaft”, ArbR 2008, S. 65, Mitteilung des Instituts für Schweizerisches Arbeitsrecht, ss. 65-107.
- Subaşı**, İbrahim, “Sendikalı Olmayan veya Taraf Sendika Üyesi Olmayan İşçilerin Toplu İş Sözleşmesinden Yararlanması”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Y. 2009, S. 4 /14
- Subaşı**, İbrahim, “6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu’na Göre Toplu İş Sözleşmesi”, Prof. Dr. Ali Rıza Okur’a Armağan, MÜHAD. Y. 2014, C. 20, S. 1, ss. 595-656.
- Sur**, Melda, İş Hukuku Toplu İlişkiler, Ankara 2020.
- Sur**, Melda, “6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun Uluslararası Normlar Açısından Değerlendirilmesi”, Çalışma ve Toplum Dergisi, Y. 2013, C. 39, S. 4, ss. 317-356, s. 325, (6356 sayılı Kanun).
- Sur**, Melda, Grev Kavramı, İzmir 1987.
- Sur**, Melda, “Lokavt Kavramı ve Bazı Yargı Kararlarının Değerlendirilmesi”, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, Y. 1992, C. 47, S. 1, ss. 139-151.

- Sümer**, Haluk Hadi, Bireysel Basın İş Hukuku, Ankara 2020.
- Sümer**, Haluk Hadi, İş Sağlığı ve Güvenliği Hukuku, Ankara 2019, (İş Sağlığı).
- Sümer**, Haluk Hadi, İş Hukuku Uygulamaları, Ankara 2019, (Uygulamalar).
- Sümer**, Haluk Hadi, "Toplu İş İlişkileri Açısından Yargıtay'ın İş Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi", Yargıtay'ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi Semineri 2016, İstanbul 2017, ss. 586-719.
- Sürücü**, Mustafa, İşsizlik, İşsizlikle Mücadelede Pasif İstihdam Politikaları: Almanya ve Türkiye Örnekleri, Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanlık Tezi, Ankara 2014.
- Süzek**, Sarper, İş Hukuku, İstanbul, 2020 (İş Hukuku).
- Süzek**, Sarper, "Yeni Türk Borçlar Kanunu Çerçevesinde İş Akdinin Geçersizliği", Prof. Dr. Ali Rıza Okur'a Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Y. 2014, C. 20, S. 1, ss. 124-141, (Geçersizlik).
- Süzek**, Sarper, "İş Hukukunda Disiplin Cezaları", Çalışma ve Toplum Dergisi, Y. 2011, C.28, S.1, ss. 9-17, (Disiplin).
- Süzek**, Sarper, "Bireysel İş Hukukunun Bugünü ve Geleceği", Sicil İş Hukuku Dergisi, Y. 2009, S. 14, ss. 5-28, (Yönetim Hakkı).
- Şahin**, Menekşe/**Nal**, Mustafa/**Kaya**, Fatih, "Aktif İşgücü Piyasası Politikaları İşsizliği Nasıl Etkiliyor? İŞKUR Eşleştirme Hizmeti Etki Analizi", Sosyal Güvenlik Dergisi (Journal of Social Security), Y. 2019, C. 9, S. 1, ss. 161-176.
- Şahin**, Erdil Begüm/**Sevimli**, Yeliz, "Aktif İstihdam Politikaları Kapsamında Uygulanan İşgücü Yetiştirme Kursları ve İŞKUR'un Önemi" Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi, Y. 2013, S. 5(1), ss. 1-10.
- Şahlanan**, Fevzi, Toplu İş Hukuku, İstanbul 2020.
- Şen**, Mustafa, "Aktif İşgücü Piyasası Politikaları Kapsamında Türkiye'de Mesleki Eğitim Kurslarının Analizi", Uluslararası Ekonomi ve Yenilik Dergisi, Y. 2016, C. 2, S. 1, ss. 67-89.
- Taşdemir**, Yasemin, Ebeveyn İzni ve Yarım Çalışma Ödeneği, İstanbul 2019.
- Taşkent**, Savaş, İşverenin Yönetim Hakkı, İstanbul 1981.

- Tekin**, Akay, Avrupa Birliği İstihdam Politikası Genel Esasları, Ankara, 2008, TİSK Yayını No:291.
- Temir**, Münevver, Türk İş ve Sosyal Güvenlik Hukukunda Tarımda Çalışanlar, Ankara 2020.
- Terzi**, Ali Kemal, “İşbaşı Eğitim Programına Katılanlar İşsizlik Sigortasından Yararlanabilir mi?”, E- Yaklaşım Dergisi, Aralık 2016, S. 288.
- Tuncay**, A. Can, İşsizlik Sigortasının Kapsamı ve Sigorta Yardımlarına Hak Kazanma, İşsizliğin İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Açısından Sorunları, Kamu-İş Yayını, Ankara 2003.
- Tuncay**, A. Can, İşçi Sendikası Üyeliğinin Kazanılması ve Sona Ermesi, İstanbul 1975.
- Tuncay**, A. Can/ **Ekmekçi**, Ömer, Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri, İstanbul 2019, (Sosyal Güvenlik Hukuku).
- Tuncay**, A. Can/**Savaş Kutsal**, Burcu, Toplu İş Hukuku, İstanbul 2019, (Toplu İş Hukuku).
- Tunçomağ**, Kenan/**Centel**, Tankut, İş Hukukunun Esasları, İstanbul 2018.
- Türkoğlu**, İrfan, “Sosyal Devlet Bağlamında Türkiye’de Sosyal Yardım ve Sosyal Güvenlik”, Akademik İncelemeler Dergisi (Journal of Academic Inquiries) C. 8, S. 3, Y. 2013, ss. 275-305.
- Türe**, Gökhan, “İş Sözleşmesi Karinesi”, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Y. 2021, C. 18, S. 69, ss. 145-184.
- Tokol**, Aysen/**Alper**, Yusuf (Ed.), Sosyal Politika, Bursa 2019.
- Uçar**, Ali, İşverenin Haklı Nedenle Fesih Hakkının Sınırlandırılması, Ankara 2020.
- Uçkan Hekimler**, Banu, “Türkiye’de Kamu Sektöründe Yeni Bir Endüstri İlişkileri Sistemine Geçişin Habercisi: Kamu Kesimi Toplu İş Sözleşmesi Çerçeve Anlaşma Protokolleri”, Çalışma ve Toplum Dergisi, Y. 2019, C. 59, S. 2, ss. 903-916.
- Uludağ**, Emrullah, Genç İstihdamını Artırmada Girişimcilik: Çeşitli Ülke Uygulamaları ve İŞKUR’un Rolü, İŞKUR Uzmanlık Tezi, Ankara 2014.
- Usta**, Ogün, Türk Hukuku ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Bağlamında Kölelik, Kulluk ve Zorla Çalıştırma Yasası, İstanbul 2021.

- Uşan, Fatih**, “İş Kaybı Tazminatı”, *Kamu- İş Dergisi*, Y. 2005, C. 4, S. 1, ss. 103-115.
- Uşan, M. Fatih**, Çıraklık Sözleşmesi, Konya 1994.
- Uşen, Şelale**, “Avrupa Birliği Ülkeleri ve Türkiye’de Aktif Emek Piyasası Politikaları”, *Çalışma ve Toplum Dergisi*, Y. 2007, C. 13, S. 2, ss. 65-94.
- Ünsal, Erdal**, Makro İktisat, Ankara 2000.
- Üvedi, Sevgi**, “Tarım veya Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Olarak Çalışanların Sigortalılığı”, *E-Yaklaşım Dergisi*, Mart 2017, S. 291.
- Varçın, Recep**, İstihdam ve İşgücü Piyasası Politikaları, Siyasal Kitabevi, Ankara 2004.
- Walker, W. Dietrich**, “Alman İş Mahkemeleri ile İş Yargılama Usulüne Genel Bir Bakış”, Çev: Çiğdem Yazıcı Tıktık, Prof. Dr. Turhan Esener’e Armağan, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2016, C. 15, S. 1, ss. 268-278.
- Yardımcıoğlu, Didem**, Türk İş ve Sosyal Güvenlik Hukukunda Mevsimlik İş Sözleşmesi, İstanbul 2020.
- Yıldırım, Abdulhamit**, İstihdam Politikaları ve İŞKUR: Gaziantep İl Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep, 2015.
- Yıldırım, Ramazan**, Açıklamalı Kaynakçalı İdare Hukuku Kavramları Sözlüğü, Konya 2006.
- Yıldız, Gaye Burcu**, “İşçinin Yönetime Katılması Usulü Olarak İşçi Temsilciliği Sistemi”, Prof. Dr. Turhan Esener III. İş Hukuku Uluslararası Kongresi, Ankara 2021, ss. 55-73.
- Yıldız, Gaye Burcu**, “Toplum Yararına Program Katılımcılarının İş Hukuku Açısından Hukuki Niteliğinin Değerlendirilmesi”, Sosyal Politika ve İktisat Yazıları-Prof. Dr. Seyhan Erdoğan’a Armağan, Mülkiyeliler Birliği Vakfı, Y. 2020, S. 1, ss. 308-319.
- Yıldız, Gaye Burcu**, “Atipik Çalışma Kavramı Çerçevesinde Bağımlılık İlişkisinin Değerlendirilmesi”, Prof. Dr. Savaş Taşkent’e Armağan, İstanbul 2019, ss. 781-810.
- Yıldız, Gaye Burcu**, “Mevsimlik İş Sözleşmesi”, *Legal İHSGHD.*, Y. 2010, S. 25, ss. 43-58, (Mevsimlik İş).
- Yıldız, Halil**, Çalışma Psikolojisi, http://auzefkitap.istanbul.edu.tr/kitap/ceko_ue/calismapsikolojisi.pdf.

- Yıldız**, Yunis, 4447 Sayılı Kanun’a Göre İşsizlik Sigortasına Hak Kazanma Koşulları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2016.
- Yıldızhan**, İsmail, 6735 Sayılı Uluslararası İşgücü Kanununa Göre Yabancıların Çalışma İzni Alma Şartları ve Usulü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2019.
- Yılmaz**, Halil, “Yapı Denetim Kuruluşlarının, İş Kazalarından Doğan Tazminat Sorumluluğu”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Y. 2013, S.29, ss. 177-191.
- Yuvalı**, Ertuğrul, Türk Sosyal Güvenlik Hukukunda Merkezi Sosyal Yardımlar, Ankara 2017.
- Yuvalı**, Ertuğrul, “İş Hukukunda Zorlayıcı Neden ve Zorunlu Neden Kavramları ile Bu Kavramların İş Sözleşmesi Üzerindeki Etkileri”, Kamu-İş Dergisi, Y. 2012, C. 12, S. 3, ss. 1-11.
- Yücel Bodur**, Mehtap, Türk ve Avrupa Birliği Sosyal Güvenlik Hukukunda Ölüm Sigortası, Ankara 2021.
- Yücel Bodur**, Mehtap, İş ve Sosyal Güvenlik Hukukunda Birlikte İşverenlik, İstanbul 2015.
- Yürekli**, Sabahattin, Türk İş Hukukunda Deneme Süreli İş Sözleşmesi, İstanbul 2019.
- Zaim**, Sabahattin, Çalışma Ekonomisi, İstanbul 1997.

Av. Dr. Sami NARTER

TRAFİK KAZALARINDA HUKUKİ VE CEZAI SORUMLULUK

TRAFİK HUKUKUNDA SORUMLULUKLAR
MADDİ VE MANEVİ TAZMİNAT DAVALARI

Güncellenmiş ve Genişletilmiş
6. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

KAYNAKLAR

- AKIN, Levent, **İş Kazasından Doğan Maddi Tazminat**, Yetkin Hukuk Yayınları, Ankara, 2001.
- AKIN, Levent, **İş Sağlığı Güvenliği ve Alt İşverenlik**, Yetkin Yayıncılık, Ankara, 2013. (İş Sağlığı Güvenliği)
- AKIN, Levent, **İş Sağlığı ve Güvenliği Yükümlülüklerine Aykırılık ve Kaçınılmazlık**, Çimento İşveren, Cilt 27, Sayı: 4, Temmuz 2013, 48-56.
- AKIN, Levent, **Sosyal Güvenlik Hukukunda Bağlımlı Çalışanların Maluliyeti**, Yetkin Hukuk Yayınları, Ankara, 2007. (Maluliyet)
- AKINTÜRK, Turgut, **Borçlar Hukuku Genel Hükümler Özel Borç İlişkileri**, 14. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 2009.
- AKINTÜRK, Turgut, **Borçlar Hukuku Genel Hükümler Özel Borç İlişkileri**, Beta Basım, İstanbul, 2011.
- AKTAY, A. Nizamettin / ARICI, Kadir / KAPLAN SENYEN, Emine Tuncay, **İş Hukuku, Yenilenmiş 6. Baskı**, Gazi Kitabevi, Ankara, 2013. (6. Baskı)
- AKYILDIZ, Hüseyin, **Sosyal Güvenlik Hukukuyla Ulaştığı Son Şekliyle Sosyal Güvenlik Hukuku**, 2. Baskı, Cantekin Matbaası, Ankara, 2009.
- AKYİĞİT, Ercan, **İş Hukuku**, Seçkin Yayınları, Ankara, 2010. (İş Hukuku)
- ALBAYRAK Mustafa/ÖZER Fatma/İLHAN Fikret/ERDOĞAN Mustafa, **Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat Davaları**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014
- ALP, Esin, **İş Kazalarına Yeni Yaklaşım Davranışsal Güvenlik**, Çimento İşveren, Mart 2010, 4-12.
- ANDAÇ, Faruk, **İş Hukuku (Türk Çalışma Hukuku Uygulaması) Ferdi İş Hukuku, Toplu İş Hukuku, Sosyal Güvenlik Hukuku, İş Uyuşmazlıkları**, Yargı Yayınevi, Ankara, 2006.
- ANDAÇ, Faruk, **İş Hukuku Sosyal Politika Bakımından Türk Çalışma Hukuku Uygulaması**, Detay Yayıncılık, Ankara, 2014.
- ANTALYA, O. Gökhan, **6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Beta Basım, İstanbul, 2012.
- AR, Kamil Necdet, **Küreselleşme Sürecinde Türkiye'de Ücretlerin Gelişimi**, Kamu-İş Yayını, Başbakanlık Basımevi, Ankara, 2007.
- ARAL, Fahrettin, **Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2003.
- ARAS, Bahattin, **Hukuk ve Ceza Mahkemesi Kararlarının Birbirine Etkisi**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2014.
- ARICI, Kadir, **Bataktan Gün Işığına – Türk Sosyal Sigorta Sistemi**, Türk Metal Sendikası Yayını, Ankara, 1999. (Sosyal Sigorta Sistemi)

- ARICI, Kadir, *İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Hukukunda Yapılan Son Değişiklikler Semineri*, Kamu-İş, Ankara, 20-21 Şubat 2013, 109-123.
- ARICI, Kadir, *İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Dersleri*, Sargın Ofset, Ankara, 1999. (İş Sağlığı ve Güvenliği)
- ARICI, Kadir, *Türk Sosyal Güvenlik Hukuku*, Gazi Kitabevi, Ankara, 2015. (Sosyal Güvenlik Hukuku)
- ASLANKÖYLÜ, Resul, *Sosyal Sigortalar Kanunu Yorumu*, Nurol Matbaacılık, Ankara, 2003.
- AŞÇIOĞLU, Çetin, *Trafik Kazalarından Doğan Hukuk ve Ceza Sorumlulukları*, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 3. Bası, Ankara, 2012. (3. Bası)
- AŞÇIOĞLU, Çetin, *Trafik Kazalarından Doğan Hukuk ve Ceza Sorumlulukları*, 2. Bası, Sözkesen Matbaacılık, Ankara, 2008. (2. Bası)
- AŞÇIOĞLU, Çetin, *Trafik Kazalarından Doğan Hukuki Sorumluluk ve Tazminat Davaları*, Ankara, 1989.
- ATAY, Ender Ethem, *İdare Hukuku*, 3. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2012
- AYAN, Mehmet, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 9. Baskı, Mimoza Basım Yayın Dağıtım Ltd. Şti., Konya, 2015.
- AYAN, Mehmet, *Tıbbi Müdahaleden Doğan Hukuki Sorumluluk*, Kazancı Yayınları, Ankara, 1991. (Tıbbi Müdahalede Sorumluluk)
- AYDIN ÖZDEMİR, Elif, *Akit Dışı Sorumlulukta Maddi Zarar ve Tazmini*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013
- AYDINLI, İbrahim, *İş Sağlığı ve Güvenliğinden Doğan Hukuki ve Cezai Sorumluluk*, Seçkin Yayınları, Ankara, 2015
- BAĞATUR, Ege, “*Medeni Hukuk ile Ceza Hukuku Arasındaki İlişki BK 53. Madde-nin İncelenmesi*”, Ankara Barosu Dergisi, Yıl 1965, S. 5, s. 579.
- BAL, Özlem, *Türk İş Hukukunda Manevi Tazminat*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2010.
- BALCI, Mesut, *İş Kazası ve Meslek Hastalığından Doğan Tazminat Davaları*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2008.
- BALCI, Mesut, *İş Kazası Veya Meslek Hastalığından Doğan Maddi ve Manevi Tazminat Davaları Uygulaması*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2011.
- BAŞALP, Nilgün, “*Destekten Yoksun Tazminatına İlişkin Bazı Değerlendirmeler: Tazminat Şartları ve Zararın Hesabında Yetiştirme Giderleri*”; Uğur Alacakaptan’a Armağan, C.2 Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2008.
- BAŞBOĞA ŞAHBAZ, Zübeyde, *İşverenin İş Kazası ve Meslek Hastalığından Doğan Hukuki Sorumluluğu İle Maddi Zararın Hesabına*
- BAŞBOĞA ŞAHBAZ, Zübeyde, *İşverenin İş Kazası ve Meslek Hastalığından Doğan Hukuki Sorumluluğu ile Maddi Zararın Hesabına İlişkin Esaslar*, 1. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul, 2010.

- BAŞBUÇ, Aydın, **İşyerinde İş Sağlığı ve Güvenliği**, Şeker-İş yay, Ankara 2013.
- BAŞBUÇ, Aydın, **Sosyal Sigortalar Kurumunun İşverene ve Üçüncü Kişiye Rücu**, Kamu - İş, Ankara, 1992.
- BAYRAM, Fuat, **Türk İş Hukuku Açısından İşyerinde Psikolojik Taciz (Mobbing)**, Legal İHSGHD, 14/2007.
- BAYRAM, Fuat, **Türk İş Hukukunda İş Sağlığı ve Güvenliği Denetimi**, İstanbul 2008. (Denetim)
- BIYIKLI, Hasan, **Sosyal Ceza Hukuku, İşçinin Ceza Yoluyla Korunması**, Gazi Üniversitesi Basın – Yayın Yüksekokulu Basımevi, Ankara, 1983.
- BİĞAT, Şevket Güney, **Beden Gücünün Azalmasından Kaynaklanan Tespit Davaları**, 506 ve 5510 Sayılı Kanun ile Karşılaştırmalı, Zigana Yayıncılık, İstanbul, 2008.
- BİLGİLİ, Abbas, “İş Hukukunda Faiz Uygulaması Açısından Muacceliyet ve Temerrüt Kavramları”, **Prof. Dr. Sarper Süzek’e Armağan**, Cilt-2, Beta Yayınları, İstanbul, 2011. (Faiz Uygulaması)
- BİLGİLİ, Özkan, **Yeni Sosyal Güvenlik Uygulaması**, Ankara SMMMO yayın no:60, Ankara, 2008.
- BOZKURT, H. Argun, **İş Yargılaması Usul Hukuku**, 4. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2012.
- BULUT, Mehmet, **Tüm Yönleriyle Sosyal Güvenlik Uygulamalarında İdari Para Cezaları İtiraz ve Dava Yolları**, 4. Baskı, Bilge Yayınevi, Ankara, 2013.
- Can, Osman/ÇAKMAK, İhsan, **İş Davaları**, Bilge Yayınevi, Ankara, 2011.
- CANIKLIOĞLU, Nurşen, **6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası ve İşveren Yü-kümlülükleri**, Çalışma Mevzuatı Seminer Notları, Toprak İşveren yay, 2013.
- CANSEL, Erol / ÖZEL, Çağlar, **Türk Borçlar Hukukunda Ceza Koşulu**, s. 713-733
- CENK, Ramazan, **Ücretler, Tazminatlar ve Harcırahlar**, Yaklaşım Yayınları, Ankara, 1999.
- CENTEL, Tankut, **İşverenin İşyerinde Sağlık ve Güvenliği Sağlama Yükümü** Çimento işveren. Mayıs 2013, 6-15.
- CENTEL, Tankut, **Türk Borçlar Kanunu’nda Genel Olarak İşçinin Kişiliğinin Korunması**, Sicil, Aralık 2011, 13-18.
- CENTEL, Tankut, **Türk Borçlar Kanunu’nda İşçinin Borçları**, Sicil, Haziran 2011 10 vd.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan, **İdare Hukuku Dersleri**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013
- ÇANKAYA, Osman Güven / ÇİL Şahin, **İş Hukukunda Üçlü İlişkiler**, Genişletilmiş 3. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2011.
- ÇELİK, Çelik Ahmet, **Trafik Kazalarında Tazminat ve Sigorta**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2017. (Trafik)
- ÇELİK, Çelik Ahmet, **Ölüm Nedeniyle Destekten Yoksunluk**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2014. (Destekten Yoksunluk)

- ÇELİK, Çelik Ahmet, **Sorumluluk ve Zamanaşımı**, Bilge Yayınevi, Ankara, 2012. (Zamanaşımı)
- ÇELİK, Çelik Ahmet, **Tazminat ve Alacak Davaları**, 2. Baskı, Bilge Yayınevi, Ankara, 2012. (Tazminat)
- ÇELİK, Çelik Ahmet, **Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası**, s. 1-3, <https://www.tazminathukuku.com/arastirma-yazilari/zorunlu-koltuk-ferdi-kaza-sigortasi.htm> , Erişim: 18.05.2017 (Koltuk Sigortası)
- ÇELİK, Nuri, CANİKLİOĞLU, Nurşen, CANBOLAT, Talat, **İş Hukuku Dersleri**, 28. Bası, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- ÇELİK, Nuri, **İş Hukuku Dersleri**, Yenilenmiş 23. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş., İstanbul, 2010. (23. Bası)
- ÇELİK, Nuri, **İş Hukuku Dersleri**, Yenilenmiş 24. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş., İstanbul, 2011. (24. Bası)
- ÇELİKÇAPA, Sermet, **İş Sağlığı ve Güvenliği**, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2015.
- ÇENBERCİ, Mustafa, **İş Kanunu Şerhi** 5. Bası, Olgaç Matbaası, Ankara, 1984.
- ÇENBERCİ, Mustafa, **İş Kanunu Şerhi**, 4. Bası, Olgaç Matbaası, Ankara, 1978.
- ÇENBERCİ, Mustafa, **İş Kanunu Şerhi**, 6. Bası, Olgaç Matbaası, Ankara, 1986.
- ÇİL, Şahin, **İş Hukuku Yargıtay İlke Kararları**, (9. Hukuk Dairesi 2010-2011 Yılları), Yetkin Yayınları, Ankara, 2011.(Yargıtay İlke Kararları)
- ÇİL, Şahin, **İş Hukukunda İbraname**, 3. Baskı, Yetkin Yayıncılık, Ankara, 2013.
- DEDEAĞAÇ, Ender, **6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun Getirdikleri**, Ankara Barosu Yayınları, Koza Matbaacılık, Ankara, 2011.
- DEMİR, Fevzi, **En Son Yargıtay Kararları Işığında İş Hukuku ve Uygulaması**, 4. Bası, Birleşik Matbaacılık, İzmir, 2005. (İş Hukuku Uygulaması)
- DEMİRCİOĞLU Murat / CENTEL Tankut, **İş Hukuku**, 14. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş., İstanbul, 2010
- DEMİRCİOĞLU, Murat - KALYON, Arzu Şen, **İşverenin İş Kazalarından Doğan Sorumluluğu ve Kusur Hakkında Karar İncelemesi**, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: 15, Özel S., 2013, 33-50.
- DEMİRCİOĞLU, Murat - KAPLAN, Emine Tuncay, **6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası Çerçevesinde İşyerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Örgütlenmesi**, Sicil, S. 30, 2013, 5-23.
- DESCHENAUX, Henri / TERCİER, Pier, **Sorumluluk Hukuku**, (Çev: Salim Özdemir), Kadioğlu Matbaası, Ankara 1983.
- DİLİK, Sait, **Sosyal Güvenlik**, Kamu-İş Yayını, Ankara, 1991.
- DÖNMEZ, Kazım Yücel, **İş Hukukunda Tazminatlar**, Genişletilmiş 2. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2008. (İş Hukukunda Tazminatlar)
- DÖNMEZ, Kazım Yücel, **İşçinin Borçları**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2000. (İşçinin Borçları)

- EGGER, A., **Medeni Kanun Şerhi Aile Hukuku Üçüncü Kısım Vesayet**, Cilt 2, (Çev: Volf Çernis), Yeni Cezaevi Matbaası, Ankara, 1955.
- EKDEMİR, Şadi, **Avrupa Birliği-Türkiye Sosyal Güvenlik Normları**, TİSK, Ankara, 2005.
- EKİN, Ali, **İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin Yükümlülüklerle Uymamanın Sonuçları (İşveren Açısından)**, Yetkin Yayıncılık, Ankara, 2010.
- ERDOĞAN, Gülnur, **Medeni Yargıda Adil Yargılanma Hakkı**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2011
- EREN, Fikret, **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, 8. Bası, Beta Basım Dağıtım A.Ş., İstanbul, 2003.(8. Baskı)
- EREN, Fikret, **Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Değiştirilmiş 13. Baskı**, Beta Basım Dağıtım A.Ş., İstanbul, 2011.(13. Baskı)
- EREN, Fikret, **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Gözden Geçirilmiş 9. Bası, İstanbul, Aralık 2006, (9. Bası)
- EREN, Fikret, **Borçlar Hukuku ve İş Hukuku Açısından İşverenin İş Kazası ve Meslek Hastalığından Doğan Sorumluluğu**, Ankara 1974.
- EREN, Fikret, **Borçlar Hukuku, Genel Hükümler**, Değiştirilmiş 14. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2012. (14. Baskı)
- EREN, Fikret, **Sorumluluk Hukuku Açısından Uygun İliyet Bağı Teorisi**, Ankara 1975.
- ERTÜRK, Şükran, **İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda İşverene Getirilen Yükümlülükler**, Sicil İş Hukuku Dergisi, S. 27, Eylül 2012, 13-24.
- EYRENCİ, Öner/TAŞKENT, Savaş/ ULUCAN, Devrim, **Bireysel İş Hukuku**, 6. Baskı, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2014.
- EYRENCİ, Öner/TAŞKENT, Savaş/ULUCAN, Devrim, **Bireysel İş Hukuku**, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2004.
- FEYZİOĞLU, Feyzi Necmeddin, **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Cilt I, Fakülte-ler Matbaası, İstanbul, 1976.
- FRANKO, I. Nisim, **Şeref ve Haysiyete Tecavüzden Doğan Manevi Zararın Tazmini**, Ankara, 1973.
- FUNK, Fritz, **Borçlar Kanunu Şerhi 1 Umumi Hükümler**, (Çev: Hıfzı Veldet, Cemal Hakkı Selek) Kenan Basımevi, İstanbul, 1938.
- GEREK, Nüvit, **6098 sayılı Borçlar Kanunu'nda öngörülen Tehlike Sorumluluğu**, Sicil İş Hukuku Dergisi, S: 24, Aralık, 2011, s: 31-39
- GEREK, Nüvit, **Türkiye'de İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği**, Türk Metal Sendikası Yayını, Ankara, 1998.
- GEREK, Nüvit: **İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Düşündürdükleri**, Sicil İş Hukuku Dergisi, Sayı: 28, Aralık 2012, 10-19.
- GÖKCAN, Hasan Tahsin, **Haksız Fiil Sorumluluğu ve Tazminat Hukuku**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2010. (Tazminat Hukuku)
- GÖKCAN, Hasan Tahsin, **Karayolları Trafik Kanununa Göre Hukuki Sorumluluk Tazminat Sigorta ve Rücu Davaları**, 8 Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2014. (Trafikte Sorumluluk)

- GÖKCAN, Hasan Tahsin, **Tıbbi Müdahaleden Doğan Hukuki ve Cezai Sorumluluk**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2013. (Tıbbi Müdahalede Sorumluluk)
- GÖKCAN, Hasan Tahsin/KAYMAZ, Seydi, **Uygulamada Trafik Suçları ve Trafik Mevzuatı**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2000.
- GÖLCÜKLÜ, Feyyaz, **İdari Ceza Hukuku ve Anlamı**, Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C. 18, S.2, 1963, Erişim: 28.9.2015, <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/42/398/4310.pdf>,
- GÖZLER Kemal, KAPLAN Gürsel, **İdare Hukuku Dersleri**, ekin yayınevi, Bursa, 2013
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref, **Yönetim Hukuku**, 33. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2015
- GÜLEÇ UÇAKHAN, Sema, **Maddi Tazminat Esasları ve Hesaplanması**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 1994. (3. Baskı)
- GÜLERCİ, Altan Fahri / KILINÇ, Ayşe, **6098 Sayılı Kanunla Karşılaştırmalı Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2011.
- GÜLERCİ, Altan Fahri/KILINÇ, Ayşe, **6098 Sayılı Kanunla Karşılaştırmalı Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2011.
- GÜMÜŞ, Mustafa Alper: **Borçlar Hukuku, Özel Hükümler**, İstanbul 2013.
- GÜNAY, Cevdet İlhan, **İş Davaları**, Güncellenmiş 2. Baskı, Yetkin Hukuk Yayınları, Ankara, 2009. (İş Davaları)
- GÜNAY, Cevdet İlhan, **İş Hukuku**, Yeni İş Yasaları, Ankara-2003.(İş Hukuku)
- GÜNAY, Cevdet İlhan, **İş Mahkemeleri Kanunu Şerhi**, Yetkin Hukuk Yayınları, Ankara, 2000. (İş Mahkemeleri Kanunu Şerhi)
- GÜNAY, Cevdet İlhan, **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri**, 2. Baskı, Yetkin Hukuk Yayınları, Ankara, 2008. (İş ve Sosyal Güvenlik)
- GÜNAY, Cevdet İlhan, **Şerhli İş Kanunu**, Genişletilmiş 2. Baskı, Cilt I – II- III, Yetkin Hukuk Yayınları, Ankara, 2001. (Şerh, Cilt 1,2,3)
- GÜNEREN, Ali, **İş Kazası ve Meslek Hastalığından Kaynaklanan Maddi ve Manevi Tazminat Davaları**, Genişletilmiş 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2011.
- GÜVEN, Ercan / AYDIN, Ufuk, **Bireysel İş Hukuku**, Güncellenmiş Genişletilmiş 3. Baskı, Nisan Kitapevi, Eskişehir, 2010.
- GÜVEN, Rana, **Sağlık Hizmetlerinde İSG**, 4 Temmuz 2013, Ankara, <http://slideplayer.biz.tr/slide/2388122/> Erişim, 27.07.2015
- GÜZEL, Ali / OKUR, Ali Rıza, **Sosyal Güvenlik Hukuku**, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 2002.(Sosyal Güvenlik)
- GÜZEL, Ali / OKUR, Ali Rıza/ CANİKLİOĞLU Nurşen, **Sosyal Güvenlik Hukuku, 5510 Sayılı Kanuna Göre Hazırlanmış 12. Bası**, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 2009.
- GÜZEL, Ali / OKUR, Ali Rıza/ CANİKLİOĞLU Nurşen, **Sosyal Güvenlik Hukuku, 5510 Sayılı Kanuna Göre Hazırlanmış 14. Bası**, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 2012.

- GÜZEL, Ali, Ertan, Emre; *“İşyerinde Psikolojik Tacize (Mobbinge) Hukuksal Bakış: Avrupa Hukuku ve Karşılaştırmalı Hukuk”*, Legal İHSGHD, 14/2007.
- GÜZEL, Ali/OKUR, Ali Rıza/CANİKLİOĞLU Nurşen, **Sosyal Güvenlik Hukuku, 5510 Sayılı Kanuna Göre Hazırlanmış 12. Bası**, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 2009.
- HAKERİ, Hakan, **Tıp Hukuku**, 5. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2012.
- HATIRNAZ EROL, Gültezer, **Özel Hastanelerin Hukuki Sorumluluğu ve Hasta Hakları**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2013
- HEINRICH, Bernd, **Ceza Hukuku Genel Kısım I**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014, (Çevirenler, Hakan Hakeri, Yener Ünver, Veli Özer Özbek, Özlem Yenerer Çakmur, Barış Erman, Koray Doğan, Ramazan Barış Atladı, Pınar Bacaksı, İlker Tepe)
- HEINRICH, Bernd, **Ceza Hukuku Genel Kısım II**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015, (Çevirenler, Hakan Hakeri, Yener Ünver, Veli Özer Özbek, Özlem Yenerer Çakmur, Barış Erman, Koray Doğan, Ramazan Barış Atladı, Pınar Bacaksı, İlker Tepe)
- HİRSCH, Ernst E, **Anılarım (Kayzer Dönemi Weimar Cumhuriyeti Atatürk Ülkesi)**, (Çev: Fatma Suphi), 6 Bası, Tübitak Popüler Bilim Kitapları, <http://journal.yasar.edu.tr/wp-content/uploads/2014/01/19-E.CANSEL-%C3%87-%C3%96ZEL.pdf>
- İlhan ULUSAN, **Özellikle BH ve İş H. Açısından İşverenin İşçiyi Gözetme Borcu**, İstanbul, 1990
- İNAN, Ali Naim, **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, AÜHF Yayınları, Ankara, 1984.
- İNAN, Ali Naim, YÜCEL, Özge, **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, 4. Baskı, Seçkin Yayıncılık, ANKARA, 2014.
- İNCİROĞLU, Lütfi, **İş Sağlığı ve Güvenliği’nde İşçi ve İşverenin Hukuki ve Cezai Sorumluluğu**, 2. Baskı, İstanbul 2008.
- İNCİROĞLU, Lütfi, **Yeni İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatı Uygulaması**, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2014.
- KABAKÇI, Mahmut, **Avrupa Birliği İş Hukukunda İşverenin İş Sağlığı ve Güvenliği İle İlgili Temel Yükümlülükleri ve Türk Mevzuatının Uyumu**, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2009.
- KALABALIK Halil, **İnsan Hakları Hukuku**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2013
- KALABALIK, Halil, **İdari Yargılama Usulü Hukuku**, 8. Baskı, Sayram Yayıncılık, Konya, 2015
- KAR, Bektaş, *“İş Güvencesinde İspat Yükü ve Deliller”*, Legal İHSGHD, S.7, 2005. (İş Güvencesinde İspat Yükü)
- KAR, Bektaş, *“İşe İade (İş Güvencesi) Davasında Yargılama Hukuku Sorunları”*, Ank. Bar. D, Yıl:66, S.1, 2008. (İşe İade Davasında Yargılama)

- KAR, Bektaş, **İş Güvencesi ve Uygulaması, Genişletilmiş, Yenilenmiş ve Son İlke Kararları Eklenmiş 2. Baskı**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2011. (İş Güvencesi İlke Kararları)
- KARADENİZ, Oğuz, **Dünya’da ve Türkiye’de İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları ve Sosyal Koruma Yetersizliği**, Çalışma ve Toplum, 2012, 15-75.
- KARAHASAN, Mustafa Reşit, **Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Beta Basım Dağıtım A.Ş., İstanbul, 2004.
- KAYA, Pir Ali, **Çalışma Hukukunda Eşitlik ve Ayrımcılık**, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2014
- KILIÇ, Leyla, **İşverenin İş Sağlığı ve Güvenliğini Sağlama Yükümlülüğü ve Sorumluluğu**, Ankara 2006.
- KILIÇ, Leyla: **İş Sağlığı ve Güvenliği Kavramı ve 4857 Sayılı İş Kanunu Madde 77 Kapsamında İşverenin Yükümlülüğü**, MESS Sicil, Yıl: 6, Sayı: 22, Haziran 2011, 91-100.
- KILIÇOĞLU Ahmet M., **“Haksız Fiillerden Sorumlulukta Ceza Hukuku ile Medeni Hukuk İlişkisi”**, AÜHFD, C. XXIX, S. 3-4, Y. 1973, S. 185-225 (Ceza – Medeni İlişkisi)
- KILIÇOĞLU, Ahmet, **“Manevi Tazminatın Hukuki Niteliği”**, Ank. Bar. D, 1984, S.1. (Manevi Tazminatın Hukuki Niteliği)
- KILIÇOĞLU, Ahmet, **Borçlar Hukuku Genel Hükümler Yeni Borçlar Kanunu Hükümlerine Göre Hazırlanmış**, 14. Bası, Turhan Kitapevi, Ankara 2011. (14. Bası)
- KILIÇOĞLU, Ahmet, **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, 2. Bası, Turhan Kitapevi, Ankara 2002.(2. Bası)
- KILIÇOĞLU, Mustafa / ŞENOCAK, Kemal, **İş Kanunu Şerhi**, Cilt I – II, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2008. (İş Kanunu Şerhi)
- KILIÇOĞLU, Mustafa, **6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’na Uyarlı İş yargılamaları Usulü**, Legal Yayınevi, İstanbul, 2011. (İş yargılaması Usulü)
- KILIÇOĞLU, Mustafa, **Cismani Zarar ve Ölüm Hallerinde Manevi Zarar ve Manevi Tazminat**, Kamu-İş; Cilt: 7, Sayı: 3/2004,1-30. <http://vywww.kamu-is.org.tr/pdf/7311.pdf>
- KILIÇOĞLU, Mustafa, **Destekten Yoksun Kalma Tazminatı**, Bilge Yayınevi, Ankara, 2014 (Destek)
- KILIÇOĞLU, Mustafa, **İş Kanunu Yorumu ve Yargıtay Uygulaması, Ayhan Yayıncılık**, İstanbul, 2005. (İş Kanunu Yorumu)
- KILIÇOĞLU, Mustafa, **Sorumluluk Hukuku**, Cilt 1, Turhan Kitapevi, Ankara, 2002. (Sorumluluk)
- KILIÇOĞLU, Mustafa, **Tazminat Esasları ve Hesap Yöntemleri**, Adil Yayınevi, Ankara, 1998.
- KILIÇOĞLU, Mustafa, **Tazminat Esasları ve Hesap Yöntemleri**, Ankara, 2008. (Tazminat Hesapları)

- KILIÇOĞLU, Mustafa, **Tazminat Hukuku, 2. Baskı**, Legal Yayınevi, İstanbul, 2006. (Tazminat Hukuku 2. Baskı).
- KILIÇOĞLU, Mustafa, **Tazminat Hukuku**, Legal Yayınevi, İstanbul, 2005. (Tazminat).
- KILKIŞ, İlknur, **İş Sağlığı ve Güvenliği**, Dora Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2014.
- KIRCA, Çiğdem, *"Manevi Tazminatın Fonksiyonu ve Niteliği"*, Yargıtay Dergisi, Temmuz 1999.
- KOCA, Mahmut / ÜZÜLMEZ, İlhan, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015.
- KOÇ, Nevzat, **Çalışma Hayatı Açısından Yeni Borçlar Kanunu ve Ticaret Kanunu Semineri** – İstanbul-2011, TİSK yayınları, Matsa Basımevi, Ankara, 2012
- KORKMAZ, Fahrettin / ALP, Nihat Seyhun, **Bireysel İş Hukuku, 2. Baskı**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2014.
- KORKUSUZ Refik / UĞUR Suat, **Sosyal Güvenlik Hukukuna Giriş, Yeni Mevzuata Göre Hazırlanmış 2. Baskı**, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2010.
- KORKUSUZ, Refik - UĞUR, Suat, **Sosyal Güvenlik Hukuku**, Ekin yay. Bursa 2013.
- KORKUSUZ, Refik / UĞUR, Suat, **Sosyal Güvenlik Hukuku, 4. Baskı**, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2015. (4. Baskı)
- KUDAT, Arkun, **Cismani Zararların Değerlendirme Prensipleri ve Maluliyet Baremleri, Tisa Matbaacılık**, Ankara, 1970.
- KURU, Baki / ARSLAN Ramazan / YILMAZ, Ejder, **Medeni Usul Hukuku, 18. Bası**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2007.(18. Bası)
- KURU, Baki / ARSLAN Ramazan / YILMAZ, Ejder, **Medeni Usul Hukuku, 23. Bası**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2012. (23. Baskı)
- KURU, Baki / ARSLAN, Ramazan / YILMAZ, Ejder, **Medeni Usul Hukuku, S** yayınları, Ankara, 1986.
- MAKAS, Recep, *Türk Borçlar Kanunu ve İş Kanunu'na Göre İşçinin Özen Borcu ve Borca Aykırılığın Hukuki Sonuçları*, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XVI, S.4, Y. 2012, 149-180.
- MEŞE YAZILIM HUKUK VE İÇTİHAT PROGRAMI (Meşe)
- MOLLAMAHMUTOĞLU, Hamdi / ASTARLI, Muhittin, **İş Hukuku Gözden Geçirilmiş ve 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu İşlenmiş 4. Bası**, Turhan Kitapevi, Ankara, 2011.
- MOLLAMAHMUTOĞLU, Hamdi, *"4857 Sayılı Kanun'un Getirdiği Önemli Bazı Yenilikler"*, Kamu-İş D; C:7, S: 4/2004. (4857 Sayılı Kanun'un Getirdiği Yenilikler)
- MOLLAMAHMUTOĞLU, Hamdi, ASTARLI, Muhittin, **İş Hukuku, Gözden Geçirilmiş ve 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu-6331 sayılı İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kanunu İşlenmiş 5. Bası**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2012.
- MOLLAMAHMUTOĞLU, Hamdi / ASTARLI, Muhittin, **İş Hukuku, 5. Bası**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2012.

- MOLLAMAHMUTOĞLU, Hamdi, **İş Hukuku**, Turhan Kitapevi, Ankara, 2008. (3. Bası)
- MOLLAMAHMUTOĞLU, Hamdi/ASTARLI, Muhittin/ BAYSAL Ulaş, **İş Hukuku**, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 6. Bası, Turhan Kitapevi, Ankara, 2014.(6. Bası)
- MURAT, Bedrettin, **Trafik Hukuku**, 6. Baskı, Adalet yayınevi, Ankara, 2013.
- MUTLAY, Faruk Barış, **Sosyal Sigorta Yardımlarına Hak Kazanma Koşulları ve Eşitli İlkesi**, Beta Basım, İstanbul, 2014.
- NARMANLIOĞLU, Ünal, **İş Hukuku Ferdi İş İlişkileri**, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2014.
- NARTER, Sami, *“Haksız Fiillerde Zamanaşımı ve Bedensel Zararlarda Zamanaşımının Başlangıcı Sorunu”*, Terazi Hukuk Dergisi, C: 10, S: 109 Yıl: 2015, s. 21-35
- NARTER, Sami, *“İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarında Tüzel Kişi Organı Olarak Ortak İşverenin Cezai Sorumluluğu”*, Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi, Cilt: 17, S: 2, Yıl: 2015, s. 229-266
- NOMER, Haluk N., **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, 13. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 2013.
- NOMER, Haluk N., **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, 6. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 2008.
- ODMAN, M. Tevfik / YILMAZ, Raşit, **Ticaret Şirketlerinde Yöneticilerin Cezai Sorumluluğu**, İstanbul Kültür Üniversitesi, Hukuk Fakültesi Dergisi, Ocak 2008, Yıl: 7, C: 7, S: 1.
- OĞUZMAN M. Kemal, / ÖZ Turgut, **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, 12. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2014.
- OĞUZMAN, M. Kemal, ÖZ, Turgut M., **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1995.
- OĞUZMAN, M. Kemal/ ÖZ, M. Turgut, **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, 3. Bası, Filiz Kitapevi, İstanbul, 2000.
- OLGAÇ Senai, **Kazai ve İlmi İçtihatlarla Borçlar Kanunu**, Olgaç Matbaacılık, Ankara, 1977.
- OLGAÇ, Cüneyt/BULUT, Mehmet, **İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları Uygulamaları ve Rücu Davaları** 2. Baskı, Bilge Yayınevi, Ankara, 2013.
- ORHUNÖZ, Ergun, **Ölüm ve Cismani Zararlarda Manevi Tazminat**, Seçkin Yayınevi, İzmir, 1999.
- OSER, Hugo/ SCHÖNENBERGER, Wilhelm, **İsviçre Bağlamlar Kanunu Şerhi**, (Çev: Hüseyin Avni Göktürk), İstanbul Halk Basımevi, Ankara, 1935,
- ÖZBEK, Veli Özer, KANBUR, Mehmet Nihat, DOĞAN, Koray, BACAKSIZ, Pınar, TEPE, İlhan, **Türk Ceza Hukuku**, 4. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2012.
- ÖZDEMİR, Elif Aydın, **Akit Dışı Sorumlulukta Maddi Zarar Tazmini**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013

- ÖZDEMİR, Erdem, **İş Sağlığı ve Güvenliği Hukuku**, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2014.
- ÖZEN Mustafa, **İdari Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Adalit Yayınevi, Ankara, 2013
- ÖZEN, Muharrem, *“Türk Ceza Kanunu Tasarısının Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğuna İlişkin Hükümlerine Bir Bakış”* <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/283/2585.pdf>
- ÖZGENÇ, İzzet, **Türk Ceza Hukuku, Genel Hükümler**, 7. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2012.
- ÖZKUL, Emin Aydın, *“Destekten Yoksun Kalma ve İşgöremezlik Tazminatlarının Hesabına İlişkin İlkeler”*, Çim. İşv. D, Ocak 1995.
- ÖZTAN, Bilge, **Medeni Hukukun Temel Kavramları**, 39. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2014
- ÖZVERİ, Murat, **Yargı Kararları Işığında 506 Sayılı Yasa ve Sosyal Güvenlik**, Selüloz - İş Sendikası, İzmit, 2000.
- PEKCANITEZ, Hakan / ATALAY, Oğuz / ÖZEKES Muhammet, **Hukuk Muhakemeleri Kanunu Hükümlerine Göre Medeni Usul Hukuku**, 12. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara, 2011.
- POLAT, Halil, **6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’na Genel Bakış**, Toprak İşveren, Mart 2013, 1-5.
- POLAT, Halil, **Trafik Güvenliğini Kasten Tehlikeye Sokma Suçu ve Bu Suçun Yaralama ve Öldürme Suçlarıyla İctimai**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2010.
- REİSOĞLU, Safa, **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, 7. Baskı, Beta Basım Dağıtım A.Ş., İstanbul, 1988. (7. Baskı)
- REİSOĞLU, Safa, **Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, 1.7.2012’de Yürürlüğe Girecek Olan Türk Borçlar Kanunundaki Değişikliklerde İşlenerek Güncelleştirilmiş ve Genişletilmiş 22. Baskı**, Beta Basım, İstanbul, 2011. (22. Baskı)
- SANLI, Kerem Cem, **Haksız Fiil Hukukunun Ekonomik Analizi**, Arıkan Basım Yayın Dağıtım Ltd. Şti., İstanbul, 2007.
- SARIBAY ÖZTÜRK, Gizem, **İş Sağlığı ve Güvenliği Yükümlülüklerinin Yerine Getirilmemesinin Hukuki, İdari ve Cezai Sonuçları**, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- SENYEN KAPLAN, Emine Tuncay, **Kadın İşçinin İş İlişkisinden Doğan Hakları ve Korunması**, Sözkese Matbaacılık, Ankara, 1999.
- SENYEN KAPLAN, Emine, **Yeni Türk Borçlar Kanunu Hükümlerine Göre İş İlişkisinde İşçinin Kişilik Haklarının Korunması**, MESS Sicil, S. 24, Aralık 2011, 40-54.
- SERATLI, Gaye Burcu, *“4857 sayılı İş Kanunu’na Göre İş Sağlığı ve Güvenliği”*, AÜHFD, Cilt: 53, Sayı: 2, Ankara 2004, 197-245.(İSG)

- SERATLI, Gaye Burcu, **İş Kazasından Doğan Destekten Yoksun Kalma Tazminatı**, Yetkin Yayıncılık, Ankara, 2003. (İş Kazası)
- SEVİMLİ, Ahmet, **Türk Borçlar Kanunu m. 417 ve İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Işığında Genel Olarak İşçinin Kişiliğinin Korunması**, Çalışma ve Toplum, S. 36, 2013, 107-148.
- SEVİMLİ, Ahmet, **Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 26.03.2009, E. 2007/41164, K. 2009/8092 sayılı Kararının incelenmesi, İşçinin Kişilik Değerlerine Saldırı Nedeniyle Manevi Tazminat**, Çalışma ve Toplum, 2010/1,295-308.
- SOYASLAN, Doğan, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2014.
- SÖZER, Ali Nazım, **Türk Genel Sağlık Sigortası**, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2014. (Genel Sağlık)
- SÖZER, Ali Nazım, **Türk Sosyal Sigortalar Hukuku**, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2013. (Sosyal Sigortalar)
- SÜMER, Haluk Hadi, **İş Hukuku Uygulamaları**, 5. Baskı, Mimoza Yayınları, Ankara, 2015.(uygulamalar)
- SÜMER, Haluk Hadi, **İş Hukuku Uygulamaları**, Mimoza Basım Yayım Dağıtım, Konya, 2000.(İş Hukuku Uygulamaları)
- SÜMER, Haluk Hadi, **Sigortalının Servis Aracı Beklerken Uğradığı Kaza İş Kazası Mıdır?** Çimento İşveren, Temmuz 1997, 6-13.
- SÜZEK, Sarper, **İş Güvenliği Hukuku**, Savaş Yayınları, Ankara, 1985.
- SÜZEK, Sarper, **İş Hukuku** Yenilenmiş 11. Baskı, Beta Basım A.Ş, İstanbul, 2013. (11. Baskı)
- SÜZEK, Sarper, **İş Hukuku** Yenilenmiş 9. Baskı, Beta Basım A.Ş, İstanbul, 2013. (9. Baskı)
- SÜZEK, Sarper, **İş Hukuku**, 7. Baskı, Beta Basım A.Ş, İstanbul, 2011. (7. Baskı)
- ŞAHBAZ BAŞBOĞA, Zübeyde, **İşverenin İş Kazası ve Meslek Hastalığından Doğan Hukuki Sorumluluğu İle Maddi Zararın Hesabına İlişkin Esaslar**, 1. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul, 2010.
- ŞAHLANAN, Fevzi, **“Yeni İş Kanunu’nun Genel Hükümleri ve Temel Kavramları”**, Yeni İş Yasası Sempozyumu, İstanbul Barosu Yayınları, İstanbul, 2003. (Yeni İş Kanunu)
- ŞAKAR, Müjdat / YİĞİT ŞAKAR, Ayşe, **İşçiye Ödenecek Tazminatlar**, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, 2010.
- ŞAKAR, Müjdat, **Gerekçeli ve İçtihatlı İş Kanunu Yorumu**, Gözden Geçirilmiş 2. Baskı, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, 2006. (İş Kanunu Yorumu)
- ŞAKAR, Müjdat, **İş Hukuku Uygulaması**, Yenilenmiş ve Genişletilmiş 9. Baskı, Beta Basım, İstanbul, 2011. (İş Hukuku Uygulaması)
- ŞAKAR, Müjdat, **Sosyal Sigortalar Uygulaması**, Beta Basım, İstanbul 2011. (Sosyal Sigortalar Uygulaması)

- ŞEN, Murat, *İşverenin İşçiyi Koruma ve Gözetme Borcu Kapsamında İşçinin Kişiliğinin Korunmasına Aykırılık ve Sonuçları*, Sicil, Aralık 2012, 129- 139.
- ŞENYÜZ, Doğan, **6098 Sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu'na Göre Hazırlanmış Borçlar Hukuku, Genel ve Özel Hükümler, 5. Baskı**, Ekin Basım Dağıtım, Bursa, 2011.
- ŞİRİN, Şerafettin, **Faiz ve Uygulaması**, Alfa Basım Dağıtım, İstanbul, 1994.
- TANDOĞAN, Haluk, **Kusura Dayanmayan Sözleşme Dışı Sorumluluk Hukuku**, Turhan Kitabevi, Ankara, 1981.
- TANDOĞAN, Haluk, **Türk Mesuliyet Hukuku**, Vedat kitapçılık, İstanbul, 2010.
- TAŞKENT, Savaş, **Açıklamalı-İçtihatlı 4857 Sayılı İş Kanunu**, 2. Baskı, İstanbul 2008.(Açıklamalı İş Kanunu)
- TELMAN, Nursel / ÖNEN, Levent / ÖZGELDİ, Mürşide, **Psikolojide İş Sağlığı İş Güvenliği**, Nobel Yayıncılık, Ankara, 2015.
- TEZCAN, Durmuş / ERDEM, Mustafa Ruhan / SANCAKTAR, Oğuz / ÖNOK, Rifat Murat; **İnsan Hakları El Kitabı**, 4. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2011
- TİFTİK, Mustafa, **Akit Dışı Sorumlulukta Maddi Tazminatın Kapsamı**, Yetkin Yayınları, Ankara, 1994.
- TOPALHAN, Türker, **Ücret Teorileri ve Ücret Politikaları**, Gazi Kitapevi, Ankara, 2012.
- TOPALHAN, Türker, **Ücret ve Ücret Teorileri**, Gazi Kitapevi, Ankara, 2010.
- TOZAN, Celal, **İş Kazaları ve Meslek Hastalığı Uygulamaları**, Türkiye İşçi Sendikası Konfederasyonu, Ankara, 2011.
- TUNCAY, A. Can / EKMEKÇİ, Ömer, **Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri, Yenilenmiş 14. Bası**, Beta Basım, İstanbul, 2011.(Sosyal Güvenlik)
- TUNCAY, A. Can, **Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri**, Beta Basım- Yayın, İstanbul, 1992.
- TUNCAY, Can - EKMEKÇİ, Ömer, **Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri**, İstanbul 2013
- TUNÇOMAĞ, Kenan, **Borçlar Hukuku**, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1972. (Borçlar Hukuku)
- TUNÇOMAĞ, Kenan, **İş Hukukunun Esasları**, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 1988.
- TUNÇOMAĞ, Kenan/CENTEL, Tankut, **İş Hukukunun Esasları**, 5. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 2008.
- TUNÇOMAĞ, Kenan/CENTEL, Tankut, **İş Hukukunun Esasları**, 7. Baskı, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2015.
- TURAN, Kâmil, **Ferdi İş Hukuku**, Kamu-İş Yayını, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara,1993.
- TURAN, Kamil, **İş Hukukunun Genel Esasları**, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1990.
- UÇUM, Mehmet, **İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu**, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2013.

- ULUSAN, İlhan, **Özellikle Borçlar Hukuku ve İş Hukuku Açısından İşverenin İşçiyi Gözetme Borcu**, İstanbul 1990.
- Uluslararası Sosyal Haklar Sempozyumu**, 22-23 Ekim 2009, Akdeniz Üniversitesi, Antalya, **Bildiriler**, Belediye-İş Sendikası Yayını, Yorum Matbaacılık, Ankara, 2009.
- URAL, Sami Sezai, **Hak ve Özgürlüklerin Korunması Bakımından Bireysel Başvuru**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2013
- USTA, Osman, **İş Hukukunda Akdin Feshinden Doğan Tazminatlar ve Uygulamaları**, Feryal Matbaaları, Ankara, 1998. (İş Hukukunda Tazminatlar)
- UŞAN, Fatih, **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku**, Cilt 1, **İş Hukuku**, Gazi Kitapevi, Ankara, 2006.(İş ve Sosyal Güvenlik)
- UŞAN, Fatih, **İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku**, Cilt 1, **İş Hukuku**, Gazi Kitapevi, Ankara, 2006. (İş ve Sosyal Güvenlik)
- UŞAN, Fatih, **Türk Sosyal Güvenlik Hukukunun Temel Esasları**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2009.(Sosyal Güvenliğin Temel Esasları)
- UYANIK, Zekeriya, **“193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununa Göre Özel Olarak Ücret Sayılan Haller”**, http://www.muhasabenet.net/makale_zekeriya%20uyanik_gelir%20uzmani-GVK%20ya%20gore%20ozel%20olarak%20ucret%20sayilan%20haller.html
- ÜNVER, Yener, HAKERİ, Hakan, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 5. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2012.
- VON TUHR, Andreas, **Borçlar Hukukunun Umumi Kısım**, Cilt 1-2, Yargıtay Yayını, Olgaç Matbaası, Ankara, 1983, (Çev. Cevat Edege).
- YAMAÇ, Zehra Gönül, **Sosyal Sigortalar Hukukunda Halefiyet ve Rücu**, T.C. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir, 1996.
- YARSUVAT, Duygun, **Çalışma Ceza Hukuku**, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1978.
- YARSUVAT, Duygun, **Hukukda Bilgisayar Kullanımı ile Ortaya Çıkan Sorunlar ve Türk Hukuku**, <http://www.yarsuvat-law.com.tr/articles/article7.pdf>
- YAVUZ, Cevdet, **Türk Borçlar Hukuku Özel Hükümler**, Beta Basım Dağıtım A.Ş., İstanbul, 1996.(Borçlar Özel)
- YAVUZ, Cevdet, **Türk Borçlar Kanunu ve Türk Borçlar Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun**, Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş., İstanbul, 2011. (Türk Borçlar Hukuku)
- YAVUZ, Cevdet: **Borçlar Hukuku Dersleri**, Özel Hükümler, İstanbul 2012.
- YAVUZ, Nihat, **Türk Borçlar Kanunu’nun Getirdiği Değişiklikler ve Yenilikler Genel Hükümler-Özel Hükümler**, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2012.
- YILDIRIM, Abdülkerim, **Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.

- YILDIRIM, Zeynep, **İş Sağlığı ve Güvenliği Yükümlülüğünü Yerine Getirmeyen İşverenin Cismani Zararlar Bakımından Cezai Sorumluluğu**, İstanbul 2010.
- YILDIZ, Gaye Burcu, **İşverenin İş Kazasından Doğan Hukuki Sorumluluğu**, Toprak İşveren Dergisi, 2010.
- YILMAZ, Fatih, **6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda Önleyici Yaklaşım ve İşverenlerin Yükümlülükleri**, TÜHİS İş Hukuku ve İktisat Dergisi Cilt: 24 Sayı: 6 / Cilt: 25 Sayı: 1-2 Mayıs - Ağustos - Kasım 2013,44-69.
- YILMAZ, Fatih, **İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda İşveren ve Çalışanların Yükümlülükleri**, Toprak İşveren, Sayı: 97, Mart 2013, 11-19.
- YILMAZ, Halil, **"Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile İş Yargılamasında Ne Değişti?"**, Sicil İHD, S.24, 2011.
- YILMAZ, Halil, **Türk İş Hukukunda Bireysel İş Hukuku Açısından İşveren Vekilliği**, Ankara 2012.
- YILMAZ, Mehmet, **Kamu Kurumlarında İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Uygulanması**, ÇSGB Çalışma Dünyası Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 2, Ekim-Aralık 2013, 39-51.
- YILMAZ, Zekeriya, **Trafik Kazaları ve Taşımacılıktan Doğan Hukuki Sorumluluk, Tazminat, Sigorta ve Rücu Davaları**, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2010
- ZAPATA, Tan Tahsin, **Borçlar Hukuku**, 4. Bası, Savaş Yayınevi, Ankara, 2007.
- ZEVKLİLER, Aydın, **Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri**, 10. Bası, Turhan Kitapevi, Ankara, 2008.
- <http://www.tsb.org.tr/tehlikeli-maddeler-ve-tehlikeli-atik-zorunlu-mali-sorumluluk-sigortasi-genel-sartlari.aspx?pageID=518> Erişim. 21.05.2015
- <http://www.tsb.org.tr/tupgaz-zorunlu-sorumluluk-sigortasi-genel-sartlari.aspx?pageID=522> Erişim. 21.05.2015

Av. Osman Nuri ALKAN

**TRAFİK KAZALARINDA
SİGORTACININ
SORUMLULUĞU**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Trafik Kazalarında Sigortacının Sorumluluğu
Osman Nuri Alkan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2915

Birinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 78 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Açıkalın, Sevilay. Türkiye 2010 – 2020 Yılları Arası Erkek Hayat Ve Hayat Annüite Tablolarının Hazırlanması Ve Net Tek Prime Geçiş, Yüksek Lisans Tezi, Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sigortacılık Ve Risk Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı, Ankara, 2016.
- Adal, Erhan. “Motorlu Aracın İşletilmesi: (Yargıtay Ticaret Dairesi’nin bir kararı dolayısıyla)”, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 3, S. 1, Mart 1965, s. 147-158.
- Adal, Erhan. “Motorlu Taşıt Kazalarına Karşı Mecburi Mali Mesuliyet Sigortası”, Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 30, S. 3-4, İstanbul, 1964, s. 861-896.
- Adal, Erhan. Trafik Kazalarında Akit-Dışı Hukuki Sorumluluk (Akit-Dışı), Doktora Tezi, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1963.
- Akgün, Evrim. Ferdi Kaza Sigortası Sözleşmesi, On İki Levha Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul, Ekim 2017.
- Altunkaya. Mehmet, “Araç İşletenin Sorumluluğunda Kusurun Rolü”, SÜHFD, C. 7, S.1-2, Konya, Ocak 1999, s. 171-196.
- Antalya, Gökhan. Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. I, Beta, İstanbul, 2012.
- Arat, Ayşe. “Türk Borçlar Hukukunda Alacak Zamanaşımı”, SÜHFD, C.12, S.3-4, 2004, s.193-228.
- Arat, Ayşe, “Müteselsil Borçlarda Alacaklı İle Borçlular Arasındaki İlişkinin Hüküm Ve Sonuçları”, SÜHFD, C.26, S.2, 2018, s. 325-366.
- Aşçıoğlu. Çetin, Trafik Kazalarında Hukuki Sorumluluk Ve Tazminat Davaları, Legal Kitabevi, Ankara, 2012.
- Ateş, Hüseyin. “İşletilme (Hareket) Halinde Olmayan Motorlu Aracın Verdiği Zararlardan Doğan Sorumluluk” (İşletilme Halinde Olmayan), TBB Dergisi, Y. 70, S. 2, 2012, s. 417-427.
- Ateş, Hüseyin. “Motorlu Araç İşletenin Sorumluluğunun Azaltılması” (Sorumluluğun Azaltılması), Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı: 97, (Kasım-Aralık), 2011, s. 301-320.

- Ateş, Hüseyin. "Motorlu Araç İşletenin Sorumluluktan Kurtulması" (Kurtulma), TBB Dergisi, Sayı: 100, Mayıs-Haziran 2012, 343-362.
- Ayhan, Rıza / Çağlar, Hayrettin / Özdamar, Mehmet. Sigorta Hukuku Ders Kitabı, Yetkin Yayınları, 3.Baskı, Ankara, 2020.
- Berk, Enes. Karayolları Trafik Kanunu'nda Destekten Yoksun Kalma Tazminatından Sigorta Şirketinin Sorumluluğu, Hacettepe Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2016.
- Bilgen, Mahmut. Öğreti ve Uygulamada Sigorta Hukuku, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.
- Bolatoğlu, Bolat. Karayolları Trafik Kanunu'na Göre Motorlu Araç İşletenin Hukuki Sorumluluğu (İşleten Kavramı ve Sorumluluğun Şartları), Kazancı Hukuk Yayınları No.64, Ankara, 1988.
- Bozer, Ali. Sigorta Hukuku, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 2. Baskı, Ankara, 2009.
- Cebe, Mehmet Sinan. Uygulamalı Sigorta Hukuku, Adalet Yayınevi, Ankara, Nisan 2018.
- Çeker, Mustafa. 6102s Türk Ticaret Kanunu'na Göre Sigorta Hukuku, Karahan Kitabevi, 19. Baskı, Adana, 2018.
- Çelik, Çelik Ahmet. Ölüm Nedeniyle Destekten Yoksunluk (Destekten Yoksunluk), Seçkin Yayıncılık, 2. Baskı, Ankara, Ağustos 2016.
- Çelik, Çelik Ahmet. Trafik Kazalarında Tazminat ve Sigorta Hukuk ve Ceza Sorumluluğu (Tazminat ve Sigorta), 2018.
- Çelikleş, Demet. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda İşletenin Hukuki Sorumluluğu, 1. Baskı, İzmir, 1987.
- Çetin, Hatice Karacan. Karayolları Trafik Kanununda Hukuki Sorumluluk (Türk, İsviçre ve Alman Hukukları Karşılaştırmalı), 1. Baskı, Ankara 2016.
- Deschenaux, Henry/Tercier, Pierre (Çeviren, Salim Özdemir). Sorumluluk Hukuku, Alperen&Melikşah, Ankara, 1983.
- Durak, Yasemin /Şahin, Turan. "Hatır İçin Taşıma", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 73, S. 1, İstanbul, 2015, s. 339-362.
- Ekener, Haşim. "Hukuki Mesuliyet Sigortasına İlişkin Hükümlerin Eleştirilmesi", V. Ticaret ve Banka Hukuku Haftası 25 - 28 Nisan 1973, Bildiriler Tartışmalar, İşletenin Sorumluluğu, Ankara, 1975, s. 359-386.

- Eldeleklioğlu, İrem Aral. "6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve Sigortacılık Mevzuatı Uyarınca Sigortacının Aydınlatma Yükümlülüğü", MÜHF Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 18, S. 1, Y. 2012, s. 383-402.
- Eren, Fikret 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununa Göre Hazırlanmış Borçlar Hukuku Genel Hükümler(Borçlar Genel), 18. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2015.
- Eren, Fikret. "Karayolları Trafik Kanununa Göre Motorlu Araç İşletenin Akit Dışı Sorumluluğunun Hukuki Niteliği Ve Unsurları" (İşletenin Sorumluluğu), AÜHFD, 1982-1987, s. 159-212.
- Ergüne, Mehmet Serkan. "Destekten Yoksun Kalma Tazminatı", Sigorta Hukuku Sempozyumları, Oniki Levha Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul, Ağustos 2018, s.11-24.
- Gökcan, Hasan Tahsin. Karayolları Trafik Kanunu'na Göre Hukuki Sorumluluk, Tazminat, Sigorta ve Rücu Davaları, 9. Baskı, Haziran 2018, Aristo Yayınevi, Ankara.
- Günay, Erhan. Trafik Kazasından Kaynaklanan Davalar, 2. Baskı, Ankara, 2018.
- Gürsoy, Kemal Tahir. "Manevi Zarar ve Tazmini", AÜHFD, C:30, S:1, Ankara, 1973, s. 7-56.
- Havutçu, Ayşe /Gökyayla, Emre. Uygulamada 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'na Göre Hukuki Sorumluluk, Seçkin Yayınevi, Ankara, 1999.
- Havutçu, Ayşe. Açık İçerik Denetimi Yoluyla Tüketicinin Genel İşlem Şartlarına Karşı Korunması, Güncel Yayınevi, İzmir, 2003.
- İmre, Zahit. "Motorlu Araçların Mecburi Mesuliyet Sigortası ve Kapsamı", V. Ticaret ve Banka Hukuku Haftası 25 - 28 Nisan 1973, Bildiriler Tartışmalar, İşletenin Sorumluluğu, Ankara, 1975, s. 259-306.
- Kabukçuoğlu Özer, Fatma Dilek. On İki Levha Yayıncılık, Sigortacılık Kanunu Şerhi, İstanbul, 2012.
- Karasu, Rauf. Yargıtay ve Sigorta Tahkimi İtiraz Hakem Heyeti Kararları Işığında Karayolları Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası, Yetkin Kitabevi, Ankara, 2016.
- Kayıhan, Şaban. "Zorunlu Mali Mesuliyet Sigortasında (ZMMS=Trafik Sigortası) Sigorta Ettirenin Kendi Kusuru ile Vefatı Halinde Mirasçılardan Üçüncü Kişi Sıfatıyla Müteveffanın Sigortacısına Başvurmaları Du-

- rumuna İlişkin Hukuki Düşünceler” (Hukuki Düşünceler), MÜHFHAD, C. 22, S. 1, İstanbul, 2016, s. 251-263.
- Keskin, Fikri Tunç. Uygulamada Sigorta Hukuku, C. I, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.
- Kılıçoğlu, Mustafa. Ceza Hukuku ve Borçlar Hukuku Açısından Trafik Kazaları, Tazminat- Sigorta- Rücu Ve Yargıtay Uygulaması, Bilge Yayınevi, Ankara, 2014.
- Koçyiğit, İlker/Bulur, Alper. Ticari Uyuşmazlıklarda Dava Şartı Arabuluculuk, Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Arabuluculuk Daire Başkanlığı, 1. Baskı, Mart, 2019.
- Kutay, İlhan. “Kamu Kurumlarına Ait Taşıtlar İçin Mecburi Mali Mesuliyet Sigortası Uygulaması”, V. Ticaret ve Banka Hukuku Haftası 25 - 28 Nisan 1973, Bildiriler Tartışmalar, İşletenin Sorumluluğu, Ankara, 1975, s. 489-516.
- Kutluay, Ezgi. “Türk Borçlar Kanunu’nda Genel İşlem Koşulları”, DEÜHFD, Prof. Dr. Şeref Ertaş’a Armağan, C. 19, Özel Sayı-2017, s. 1369-1422.
- Memiş, Tekin. Sigorta Sözleşmesi Şartlarının Yargısal Denetimi, On İki Levha Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul, 2016.
- Memiş, Tekin. “Sigorta Sözleşmelerinden Kaynaklanan Taleplerde Zamanışımına İlişkin Eleştiriler Ve Değerlendirmeler”, Cevdet Yavuz’a Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi,, C:22, S.3, 2016, s. 1934.
- Metezade, Zihni. “Hatır İçin Taşıma”, Birlikten Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği Yayını, 2000. s. 3-9.
- Mevci, Ergün. “Sorumluluk Hukuku ile Sorumluluk ve Genel Sigortaların İlişkisi (II)”, Yargıtay Dergisi, C. 10, S. 4, Ekim 1984, s. 482-508.
- Misili, Sinan. “Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları Uyarınca Sigortacının Sigorta Ettirene Rücu Davası”, TBB. Dergisi, S. 133, Kasım- Aralık 2017, s. 577-648.
- Nomer, Esra Yıldız. Trafik Sigortasında Güvence Fonu, 1. Bası, İstanbul, 2000.
- Oğuzman, M. Kemal /Öz, Turgut. Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. II, 9. Baskı, İstanbul, 2012.
- Omağ, Merih Kemal. Türk Hukukunda Sigortacının Kanuni Halefiyeti, İstanbul, 2011.

- Dalcı Özdoğan, Nurcihan. Müteselsil Sorumluluk, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2015.
- Özsunay, Ergun. "Araç Sahibinin Hatır İçin Ücretsiz Taşıdığı veya Aracını Hatır İçin Ücretsiz Olarak Kullandırdığı Şahıslara Karşı Sorumluluğu", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 32, S.1, 1966, s. 161-186.
- Öztürk, Seyyid Hasan. Sigorta Davaları, Seçkin Yayınevi, Ankara, Şubat 2018.
- Polat, Melike. Milletlerarası Usul Hukukunda Arabuluculuk, Gazi Üniversitesi, 2009 (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi).
- Seven, Vural. "Alkollü Araç Kullanma İle İlgili Karayolları Trafik Kanunu'nda Yapılan Değişikliğin Sigorta Şirketinin İspat Yüküne Etkisi", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 22, S. 3, 2016, s. 2521-2529.
- Şenel, Muhittin Erdal. "İzinsiz Yararlanılan Motorlu Taşıt Araçlarının Sebep olduğu Zararlardan Doğan Hukuki Sorumluluk (I)" (İzinsiz Yararlanılan I), Yargıtay Dergisi, C. 5, S. 4, Ekim1979, s. 895-914.
- Tacın, Mustafa Hayri. "Destekten Yoksun Kalma Tazminatının Tespitinde Göz Önünde Bulundurulacak Hususlar", Adalet Dergisi, S. 61, Ankara, 2018, s. 123-167.
- Tandoğan, Haluk. "İsviçre Hukukunda Motorlu Taşıt Aracı İşletenin Sorumluluğunun Niteliği, Şartları, Birden Fazla İşletenin Sorumluluğu ve Türk Hukuku İçin Öneriler" (İşletenin Sorumluluğu), V. Ticaret ve Banka Hukuku Haftası 25 - 28 Nisan 1973, Bildiriler Tartışmalar, İşletenin Sorumluluğu, Ankara, 1975 s. 193-258.
- Tandoğan, Haluk. Kusura Dayanmayan Sözleşme Dışı Sorumluluk, Turhan Kitabevi, Ankara, 1981 (Sözleşme Dışı Sorumluluk).
- Taneri, Gökhan/Taneri, Selman. Karayolları Trafik Kanununa Göre Hukuki ve Cezai Açından Trafik Kazaları Davaları Sorumluluk Tazminat Sigorta Rücu, Aristo Yayınevi, C. I, 3. Baskı, İstanbul, Ekim 2018,
- Tiftik, Mustafa. Akit Dışı Sorumlulukta Maddi Tazminatın Kapsamı, Yetkin Yayınları, Ankara, 1994.
- Tunç, Ramazan. "Karayolları Trafik Kanununa Göre İşletenin Sorumluluğunun Hukukî Niteliği ve İşletene Tanınan Genel Kurtuluş Kanıtı (I)" (Kurutuluş Kanıtı I), C. 17, S. 4, Ekim 1991, s. 525-539.

- Tunç, Ramazan. "2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa Göre Gerçek İşleten Kavramı" (İşleten), Yargıtay Dergisi, Y. 26, S. 100, Ocak-Nisan, 2000, s. 234-246.
- Tunç, Ramazan. "Çalınan veya Gasbedilen Motorlu Araçların Sebep Oldukları Zararlardan Doğan Hukuki Sorumluluk" (Çalınan veya Gasbedilen), Yargıtay Dergisi, Ocak-Nisan 1991, s. 68-87.
- Tunç, Ramazan. "Karayolları Trafik Kanununa Göre İşletenin Sorumluluğunun Hukuki Niteliği ve İşletene Tanınan Kurtuluş Kanıtı (II)" (Kurtuluş Kanıtı II), Yargıtay Dergisi, Ocak-Nisan, S. 1-2, 1992, s. 169-187.
- Türkiye Barolar Birliği. Ticari Uyuşmazlıklarda Dava Şartı Olan Arabuluculukta Taraf Vekilliği El Kitabı, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara, Ocak 2019.
- Ulaş, Işıl. Uygulamalı Zarar Sigortaları Hukuku, 8. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2012.
- Ulaş, Işıl. Uygulamalı Can Sigortası Hukuku, 2. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2002.
- Ünan, Samim. "Kusurlu Sürücünün Kazada Hayatını Kaybetmesine İlişkin Yeni Yargıtay Kararı", Sigorta Hukuku Sempozyumları, Oniki Levha Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul, Ağustos 2018, s. 317-346.
- Ünan, Samim. Türk Ticaret Kanunu Şerhi Altıncı Kitap: Sigorta Hukuku – Cilt: I Genel Hükümler, 1. Baskı, İstanbul, Ekim 2016.
- Ünan, Samim. Türk Ticaret Kanunu Şerhi Altıncı Kitap: Sigorta Hukuku – Cilt: II Zarar Sigortaları, 1. Baskı, İstanbul, Ekim 2016.
- Yazıcıoğlu, Emine. "Sigortacının Bilgilendirme (Aydınlatma) Yükümlülüğü", Sigorta Hukuku Sempozyumları, Oniki Levha Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul, Ağustos 2018, s. 391-422.
- Yılmaz, Hamdi. "Tehlike Sorumluluğu ve Sorumlulukların Çatışması", Yargıtay Dergisi, C. 21, S. 3, Temmuz, 1995, s. 294-308.
- Yılmaz, Zekeriya. Trafik Kazaları ve Taşımacılıktan Doğan Hukuki Sorumluluk Tazminat Sigorta ve Rücu Davaları, Adalet Yayınevi, 3. Baskı, Ankara, 2014.
- Yücel, Çağrı. Motorlu Araçlar Sorumluluk Sigortasında Riziko İstisnaları, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2006.

Dr. Erman EROĞLU

**Turkish Construction Arbitration:
An International Perspective**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Turkish Construction Arbitration: An International Perspective

Dr. Erman Eroğlu

Hukuk Yayınları Dizisi – 2996

Birinci Baskı : Kasım, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 11 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

BIBLIOGRAPHY

Books and Contributions to Edited Books

1. Abdul Hamid El-Ahdab, *Arbitration with the Arab Countries* (2011).
2. Andreas Bucher, *Court Intervention in Arbitration, in International Arbitration in the 21st Century: Towards “Judicialization” and Uniformity?* 29-44 (Richard B. Lillich & Charles Nelson Brower eds., 1994).
3. Anne Marie Whitesell, *Multiparty Arbitration: The ICC International Court of Arbitration Perspective, in Multiple Party Actions in International Arbitration* 203-212 (PCA ed. 2009).
4. Alan Redfern & Martin J. Hunter, *Law and Practice of Commercial Arbitration* (2011).
5. Alexandra Koutoglidou, *Multiple Party Investment Dispute Resolution: Who Are the Proper Parties?* in *Multiple Party Actions in International Arbitration* 257 (PCA ed., 2009).
6. Ali Yeşilırmak & İsmail G. Esin, *Arbitration in Turkey* (2015).
7. Anton G. Maurer, *Public Policy Exception Under the New York Convention* (2013).
8. Aysel Çetinkaya Uyar, *Arbitration of Intra-Corporate Disputes in Turkish Law* (2020).
9. Barbara Alicja Warwas, *The Liability of Arbitral Institutions: Legitimacy Challenges and Functional Responses* (2017).
10. Bernard Hanotiau, *Multiple Parties and Multiple Contracts in International Arbitration, in Multiple Party Actions in International Arbitration* 35, 36 (PCA ed., 2009).
11. Brian W. Totterdill, *FIDIC Users’ Guide: A Practical Guide to the 1999 Red and Yellow Books* (2001).

12. Burak Huysal, *Milletlerarası Ticari Tahkimde Tahkime Elverişlilik* [Arbitrability in International Commercial Arbitration] (2010).
13. Carter V. Findley, *Bureaucratic Reform in the Ottoman Empire* (1980).
14. Catherine A. Rogers, *The Ethics of International Arbitrators* (2014).
15. Cemal Şanlı, *Uluslararası Ticari Akitlerin Hazırlanması ve Uyuşmazlık Çözüm Yolları* [Preparation of International Commercial Contracts and Dispute Resolution Methods] (2019).
16. Charles de Secondat, Baron de Montesquieu, *The Spirit of the Laws* Vol. 2. (1777).
17. Chiara Giorgetti, *The Selection and Removal of Arbitrators in Investor-State Dispute Settlement* (2019).
18. Chris Gosden, *Prehistory: A Very Short Introduction* (2003).
19. Coşkun Üçok, Ahmet Mumcu & Gülnihal Bozkurt, *Türk Hukuk Tarihi* [The History of Turkish Law] (2019).
20. Darrin Grimsey & Mervyn K. Lewis, *Public Private Partnerships: The Worldwide Revolution in Infrastructure Provision and Project Finance* (2007).
21. Derek Roebuck, & Bruno de Loynes de Fumichon, *Roman Arbitration* (2004).
22. Dimitar Kondev, *Multi-Party and Multi-Contract Arbitration in the Construction Industry* (2017).
23. Donald Charrett, *The Application of Contracts in Engineering and Construction Projects* (2019).
24. Douglas A. Stephenson, *Arbitration Practice in Construction Contracts* (2003).
25. Emmanuel Gaillard & John Savage, *Fouchard Gaillard Goldman on International Commercial Arbitration* (1999).

26. Emilia Onyema, *International Commercial Arbitration and the Arbitrator's Contract* (2010).
27. Ergin Nomer, Nuray Ekşi & Günseli Öztekin Gelgel, *Milletlerarası Tahkim Hukuku [International Arbitration Law]* (2013).
28. Ergun Özsunay & Murat R. Özsunay, *Interpretation and Application of the New York Convention in Turkey*, in *Recognition and Enforcement of Arbitral Awards the Interpretation and Application of the New York Convention by National Courts* 963-975 (George A. Bermann ed., 2017).
29. Erik Schäfer, *Case Study: The Institutional Perspective*, in *Arbitration in the Digital Age The Brave New World of Arbitration* 86-98 (Maud Piers & Christian Aschauer eds., 2018).
30. Farshad Ghodoosi, *International Dispute Resolution and the Public Policy Exception* (2018).
31. Feyiz Erdogan, *Uluslararası Hukuk ve Tahkim [International Law and Arbitration]* (2004).
32. Frederic Bastiat, *The Law* (2011).
33. Florian Grisel & Alec Sweet Stone, *The Evolution of Arbitration, Judicilization, Governance, Legitimacy* (2017).
34. Gabrielle Kaufmann-Kohler & Antonio Rigozzi, *International Arbitration: Law and Practice in Switzerland* (2015).
35. Gail S. Kelley, *Construction Law: An Introduction for Engineers, Architects, and Contracts* (2012).
36. Gary B. Born, *International Commercial Arbitration, Commentary and Materials* (2001).
37. Gerold Herrmann, *The Arbitration Agreement as the Foundation of Arbitration and Its Recognition by the Courts*, in *International Arbitration in a Changing World* 41-50 (Albert Jan van den Berg ed., 1994).
38. H. Ercüment Erdem, *Turkey*, in *International Arbitration Review* (James H. Carter ed., 2017).

39. Hans Julius Wolff, *Roman Law: An Historical Introduction* (1976).
40. Herbert Kronke, Patricia Nacimiento & Dirk Otto, *Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards: A Global Commentary on the New York Convention* (2010).
41. Homer, *The Illiad*.
42. Leo Grutters & Brian Barr, *FIDIC Quick Reference Guide Pink Book* (2014).
43. Jackson H. Ralston, *International Arbitration from Athens to Locarno* (1929).
44. Jakob B. Sørensen, *FIDIC Yellow Book: A Companion of the 2017 Plant and Design-Build Contract* (2019).
45. Jakob B. Sørensen, *FIDIC Silver Book: A Companion to the 2017 EPC/Turnkey Contract* (2015).
46. Jan Paulsson, *The Idea of Arbitration* (2013).
47. Jan Paulsson, Eric A. Schwartz, Nigel Rawding & Lucy Reed, *The Freshfields Guide to Arbitration Clauses in International Contracts* (1999).
48. Jane Jenkins & Simon Stebbings, *International Construction Arbitration Law* (2006).
49. Jane Jenkins, *International Construction Arbitration Law* (2013).
50. Jean-Louis Delvolvé, Jean Rouché & Gerald H. Pointon, *French Arbitration Law and Practice: A Dynamic Civil Law Approach to International Arbitration* (2009).
51. Jim Mason, *Construction Law from Beginner to Practitioner* (2016).
52. John Marrin, *Multiparty Arbitration in the Construction Industry*, in *Multiple Party Actions in International Arbitration* 389, 421 (PCA ed., 2009).
53. John Savage, & Emmanuel Gaillard, *Fouchard Gaillard Goldman on International Commercial Arbitration* (1999).

54. John W. Hinchey, Luis Prats, & William Karl Wilburn, Construction Dispute Resolution, in *International Construction Law: A Guide for Cross-Border Transactions and Legal Disputes* 247-326 (Wendy Kennedy Venoit, Arthur D. Brannan, D. Robert Beaumont, Andrew D. Ness & Douglas S. Oles eds., 2009).
55. José Ricardo Feris & Ziva Filipic, Jurisdictional Issues in Construction Arbitration – The ICC Experience, in *Uluslararası İnşaat Sözleşmeleri ve Uyuşmazlık Çözüm Yolları* [International Construction Contracts and Dispute Resolution] 305-337 (Yeşim M. Atamer, Ece Baş Süzel, & Elliot Geisinger eds., 2018).
56. Joseph A. Huse, *Understanding and Negotiating Turnkey and EPC Contracts* (1997).
57. Julian Bailey, *Construction Law* (2011).
58. Julian D. M. Lew, Determination of Arbitrator's Jurisdiction and the Public Policy Limitations on that Jurisdiction, in *Contemporary Problems in International Arbitration* 73-85 (Julian D.M. Lew ed., 1986).
59. Julian D. M. Lew, Loukas Mistellis and Stefan Kroll, *Comparative International Commercial Arbitration* (2013).
60. Ilker Hasan Duman, *İnşaat Hukuku* [Construction Law] (2018).
61. Immanuel Kant, *Toward Perpetual Peace and Other Writings on Politics, Peace, and History* (2006).
62. International Arbitration Law (Law No. 4686 of 21 June 2001), in *International Handbook on Commercial Arbitration* pp. Annex I - 1 - Annex I – 14 (Jan Paulsson ed. Kluwer Law International 1984 Last updated: March 2005 Supplement No. 43).
63. Ismail G. Esin, Özgün Çelebi, & Doğan Gültutan, Turkey, in *Baker and McKenzie International Arbitration Yearbook 2014-2015* 399-411 (Liz Williams ed., 2015).
64. Kemal Dayınlarlı, Yabancı Firmalar ile Yapılan İnşaat Sözleşmeleri [Construction Contracts Concluded with Foreign Companies], in *İnşaat Sözleşmeleri Yönetici-İşletmeci-*

- Mühendis ve Hukukçular İçin Ortak Seminer [A Seminar on the Construction Contracts for Manager-Engineers-Architects and Lawyers] 217-247 (2001).
65. Kemal Dayınlarlı, HUMK'da Düzenlenen İhtiyari İç Tahkim [Voluntary Domestic Arbitration of Turkish Code of Civil Procedure] (2004).
  66. Kemal Dayınlarlı, Milli-Milletlerarası Kamu Düzeni; Tahkime Etkileri ve Sonuçları [Domestic and International Public Policy; Effects on Arbitration and Consequences] (2011).
  67. Kumar Neeraj Jha, Construction Project Management: Theory and Practice (2011).
  68. Kyriaki Noussia, Confidentiality in International Commercial Arbitration a Comparative Analysis of the Position under English, US, German and French Law (2010).
  69. Lukas Klee, International Construction Contract Law (2018).
  70. Margaret L. Moses, The Principles and Practice of International Commercial Arbitration (2008).
  71. Mariel Dimsey, The Resolution of International Investment Disputes Challenges and Solutions (2008).
  72. Matti S. Kurkela & Santtu Turunen, Due Process in International Commercial Arbitration (2010).
  73. Michael D. Robinson, A Contractor's Guide to the FIDIC Conditions of Contract (2011).
  74. Michael McIlwrath & John Savage, International Arbitration and Mediation: A Practical Guide (2009).
  75. Muharrem Balcı, İhtilaf Çözüm Yolları ve Tahkim [Dispute Resolution Methods and Arbitration] (1999).
  76. Multiparty Arbitration: Views from International Arbitration Specialists (Pierre Bellet & Giorgio Bernini eds., 1991).

77. Multiple Party Actions in International Arbitration Edited by Permanent Court of Arbitration (Permanent Court of Arbitration ed., 2009).
78. Mustafa Erkan, Milletlerarası Tahkimde Yetki Sorunları [The Issue of Jurisdiction in International Arbitration] (2013).
79. Mustafa Göksu, Civil Litigation and Dispute Resolution in Turkey (2016).
80. Nael G. Bunni, The FIDIC Form of Contracts (2005).
81. Necip Türegün, FIDIC Açısından İnşaat Sözleşmeleri [Construction Contracts from the Viewpoint of FIDIC], in İnşaat Sözleşmeleri Yönetici-İşletmeci-Mühendis ve Hukukçular İçin Ortak Seminer [A Seminar on the Construction Contracts for Manager-Engineers-Architects and Lawyers] 249-285 (2001).
82. Nigel Blackaby, Constantine Partasides, Alan Redfern & Martin J. Hunter, Redfern and Hunter on International Arbitration (2015).
83. Paul D. Friedland, Arbitration Clauses for International Contracts (2000).
84. Peter C. Halls, Richard G.C. Wong & E. Jane Sidnell, Contract Forms and Project Delivery Systems for International Projects, in International Construction Law: A Guide for Cross-Border Transactions and Legal Disputes 71-142 (Wendy Kennedy Venoit, Arthur D. Brannan, D. Robert Beaumont, Andrew D. Ness & Douglas S. Oles eds., 2009).
85. Philippe Fouchard, Emmanuel Gaillard & Berthold Goldman, Fouchard, Gaillard, Goldman on International Commercial Arbitration (1999).
86. Piero Bernardini, The Scope of Review in Annulment Proceedings, in International Arbitration and Public Policy 167-183 (Devin Bray & Heather L. Bray eds., 2015).
87. Janne Pölönen, Framing "Law and Society" in the Roman World, in The Oxford Handbook Law and Society 8-20 (Paul J du Plessis, Clifford Ando & Kaius Tuori eds., 2016).

88. Ramazan Arslan, Ejder Yılmaz, Sema Taşpınar Ayvaz & Emel Hanağası, *Medeni Usul Hukuku [Civil Procedure Law]* (2019).
89. Ranko Bon & David Crosthwaite, *The Future of International Construction* (2000).
90. Rasih Yegengil, *Tahkim: (L'arbitrage) [Arbitration: (L'arbitrage)]* (1974).
91. Raymond Wacks, *Law: A Very Short Introduction* (2008).
92. *Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards: The Interpretation and Application of the New York Convention by National Courts* (George A. Bermann ed., 2017).
93. Robert C. Allen, *Global Economic History: A Very Short Introduction* (2011).
94. Roberto Hernandez-Garcia, *Globalization of Construction*, in *International Construction Law: A Guide for Cross-Border Transactions and Legal Disputes 5-12* (Wendy Kennedy Venoit, Arthur D. Brannan, D. Robert Beaumont, Andrew D. Ness & Douglas S. Oles eds., 2009).
95. Robin W. Winks, *A History of Civilization Prehistory to the Present* (1995).
96. Roscoe Pound, *An Introduction to the Philosophy of Law* (1922) (2007).
97. S. Aslı Budak, *Türk Eser Sözleşmesi Hukuku Işığında FIDIC Sözleşmeleri [FIDIC Contracts in the Light of Agreement for Work of Turkish Law]*, in *Uluslararası İnşaat Sözleşmeleri ve Uyuşmazlık Çözüm Yolları [International Construction Contracts and Dispute Resolution]* 89-101 (Yeşim M. Atamer, Ece Baş Süzel & Elliot Geisinger eds., 2018).
98. Sibel Özel, *Milletlerarası Ticari Tahkimde Kanunlar İhtilafı Meseleleri [The Issues of Conflict of Laws in International Commercial Arbitration]* (2008).

99. Sophie Nappert & Paul Cohen, Case Study: The Practitioner's Perspective, in *Arbitration in the Digital Age The Brave New World of Arbitration* 126-150 (Maud Piers & Christian Aschauer eds., 2018).
100. Stavros L. Brekoulakis, Chapter 1: Introduction: The Evolution and Future of International Arbitration, in *The Evolution and Future of International Arbitration* 1-21 (Stavros Brekoulakis, Julian D.M. Lew & Loukas Mistelis eds., 2016).
101. Stephen Wilske & Sarah Kimberly Hughes, Investment Treaty Arbitration Involving Turkey and Turkish Parties, in *Arbitration in Turkey* 252-265 (Ali Yesilirmak & Ismail G. Esin eds., 2015).
102. Susan Rose-Ackerman & Jennifer L. Tobin, Do BITs Benefit Developing Countries?, in *The Future of Investment Arbitration* 1-32 (R.P. Alford & C.A. Rogers eds., 2009).
103. Richard A. Bales & Sue Irion, How Congress Can Make a More Equitable Federal Arbitration Act, in *Building the Civilization of Arbitration* 175-187 (Thomas E. Carbonneau & Angelica M. Sinopole eds., 2010).
104. Thomas E. Carbonneau, *Cases and Materials on Arbitration Law and Practice* (2009).
105. Turan Yıldırım, Kamu Hizmeti ve Kar Amacı, [Public Service and Profit Motive], in *Hukuk ve Ekonomi Perspektifinden Uluslararası Tahkim ve Kamu Hizmeti* [International Arbitration and Public Service from Law and Economy Perspective], 36-46 (Ali Ulusoy ed., 1999).
106. Turgut Kalpsuz, *Türkiye'de Milletlerarası Tahkim* [International Arbitration in Turkey] (2010).
107. Tunay Koksall and Serhat Ozer, *Yurtdışı İnşaat Hizmetleri Sektörü İçin Uluslararası Tahkim Rehberi* [International Arbitration Guide for the Overseas Construction Services Sector] (2013).

108. Vivian Ramsey, Multi-tier Dispute Resolution Clauses in Construction Contracts, in *Transnational Construction Arbitration Key Themes in the Resolution of Construction Disputes* 3:1 (2017).
109. William H. McNell, *A World History* (1998).
110. William L. Craig, William W. Park & Jan Paulsson, *International Chamber of Commerce Arbitration* (2001).
111. William M. Gordon, *Legal Tradition with Particular Reference to Roman Law in Roman Law, Scots Law and Legal History Selected Essays* (2007).
112. Won L. Kidane, *The Culture of International Arbitration* (2017).
113. Yılmaz Altuğ & Mustafa Yasan, Milletlerarası Özel Hukukta Kamu Düzeni [Public Policy in International Private Law], in Prof. Dr. Ergun Önen'e Armagan [Dedication for Prof. Dr. Ergun Önen] (2003).
114. Yves Dezalay & Bryant G. Garth, *Dealing in Virtue: International Commercial Arbitration and the Construction of a Transnational Legal Order* (1996).
115. Yves Derains and Eric A. Schwartz, *A Guide to the ICC Rules of Arbitration* (2005).
116. Ziya Akıncı, *Arbitration Law of Turkey: Practice and Procedure* (2011).
117. Ziya Akıncı, *Milletlerarası Tahkim [International Arbitration]* (2016).

Articles

1. Alan Scott Rau, Integrity in Private Judging, 38 S. Tex. L. Rev. 485, 529-530 (1997).
2. Andrea Bonomi & Davic Bochatay, Iura Novit Arbiter in Swiss Arbitration Law, 6:1 EIAR 335-358 (2018).
3. Andrea Kupfer Schneider, Public and Private International Disputes, 3 Int'l Disp. Res. 194-218 (2012).

4. Antoine Picon, *Construction History: Between Technology and Cultural History*, 21 *Constr. History* 5-19 (2005-2006).
5. Arthur J. Gemmell, *Commercial Arbitration in Islamic Middle East* 5 *S. Cl. J. Int'l* 169-193 (2006),
6. Aslı Bayata Canyaş, *Enforcement of Foreign Arbitral Awards in Turkey. Further Steps Towards a More-Friendly Approach*, 31 *ASA Bulletin* 537-557 (2013).
7. Avinash Dixit, *International Trade, Foreign Direct Investment, and Security*, 3 *Annual R. of Eco.* 191, 193 (2011).
8. Bernardo M. Cremades & David J. A. Cairns, *The Brave New World of Global Arbitration*, 3 *J. World Investment* 173-209 (2002).
9. Boğaç A. Ergene, *Why Did Ummu Gulsum Go to Court? Ottoman Legal Practice between History and Anthropology*, 17 *Islamic Law and Society* 215-244 (2010).
10. Carroll S. Dorgan, *The ICC's New Dispute Board Rules*, 22 *ICLR* 142-150 (2005).
11. Cemal Ruhi & Yavuz Kaplan, *Yabancı Mahkeme ve Hakem Kararların Tenfizi Açısından Kamu Duzeni (Ordre Public) [Public Policy in Terms of Enforcement of Foreign Judicial and Arbitral Decisions (Ordre Public)]* in Prof. Dr. Ergin Nomer'e Armagan; *Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bulteni [Dedication for Prof. Dr. Ergin Nomer; International Law and International Private Law Bulletin]* (Yıl: 22, Sayı: 2, 2002) [Year:22, Issue:2, 2002] 643-664 (2002).
12. Christopher R. Seppälä, *The Arbitration Clause in FIDIC Contracts for Major Works*, 22 *ICLR* 1-13 (2005).
13. David W. Rivkin, *The Impact of International Arbitration on the Rule of Law: The 2012 Clayton Utz/University of Sydney International Arbitration Lecture*, 29 *Arbitration International* 327-360 (2013).
14. Dominique Hascher, *Independence and Impartiality of Arbitrators*: 3 Issues, 27 *American University Int. L. Rev.* 789-806 (2012).

15. E. A. Speiser, Cuneiform Law and the History of Civilization, 107 American Philosophical Society Proceedings 536-541 (1963).
16. E. Scott Fraser, International Arbitration of Multi-Party Contract Disputes: The Need for Change, 6 Loy. L.A. Int'l & Comp. L.J. 427, 460 (1983).
17. Erkan Küçükğungör, Roma Hukukunda Tahkim [Arbitration in Roman Law], 9 Banka Huk. Dergisi, [9 Banking and Commercial Law Journal] 137-152 (1998).
18. Feriha Bilge Tanrıbilir & Banu Şit, Milletlerarası Tahkim Müessesesi ve Yeni Milletlerarası Tahkim Kanunu [International Arbitration and The New Arbitration Code], [International Law and International Private Law Bulletin] (Yıl: 22, Sayı: 2, 2002) [Year:22, Issue:2, 2002] 819-838 (2011).
19. Fırat Demir, A Failure Story: Politics and Financial Liberalization in Turkey, Revisiting the Revolving Door Hypothesis, 32:5 World Development 851-869 (2004).
20. Franco Mastrandrea, Concurrent Delay in Construction-Principles and Challenges, International Construction L. Rev. (2014).
21. Fritz Nicklisch, Multi-Party Arbitration and Dispute Resolution in Major Industrial Project, 11 J. Int'l Arb. 57-72 (1994).
22. Gary B. Born, The New York Convention: A Self-Executing Treaty, 40 Mich. J. Int'l L. 115-187 (2018).
23. Herfried Wöss, The ICC Model Turnkey Contract for Major Projects, 3 CLR 6-11 (2008).
24. Humphrey Lloyd, The Proceedings up to the Hearing: Techniques and Pitfalls; Handling Documents, Witness; Experts, in ICC&ICC Russia Master Class Construction Contracts and Dispute Resolution 4 (2009).
25. Hürol Erbay, Eski Hukuk Sisteminden Yeni Hukuk Sistemine Geçiş Süreci, Nedenleri ve Türk Hukuk Devrimi [The Process and Causes of Succession from the Old Legal System to the New, Legal System and The Turkish Law Revolution], Sinop

- Universitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: II, Sayı: 2, Yıl: Temmuz-Aralık 2018 [Journal of Social Science of Sinop University, Vol: II, Year: July-December 2018 Issue: 2] 211- 230 (2018).
26. J. Gillis Wetter, The Importance of Having a Connection, 3 Arb. Int'l. 329-337 (1987).
  27. J. Gillis Wetter, A Multi-Party Arbitration Scheme for International Joint Venture, 3 Arb. Int'l. 2-6 (1987).
  28. Jan Paulsson, Moral Hazard in International Dispute Resolution, 25 ICSID Review - Foreign Investment Law Journal 339, 355 (2010).
  29. Kenneth F. Dunham, Construction Arbitration: Collected Works, 2 Faulkner L. Rev. 316-318 (2011).
  30. Kenneth G. Menendez, Construction Law, 14 Compleat Law 22-24 (1997).
  31. Loretta Malintoppi, Remarks on Arbitrators' Independence, Impartiality and Duty to Disclose in Investment Arbitration, 7 The Law & Practice of International Courts and Tribunals 351, 356 (2008).
  32. Leonard V. Quigley, Accession by the United States to the United Nations Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Awards, 70 Yale L.J. 1049-1082 (1961).
  33. Maxi Scherer, Dharshini Prasad and Dina Prokic, Scherer, Maxi and Prasad, Dharshini and Prokic, Dina, The Principle of Equal Treatment in International Arbitration 1-30 (2018).
  34. Michael Mustill, Multipartite Arbitrations: An Agenda for Law-Makers, 7 Arb. Int'l 393-402 (1991).
  35. Nimet Ozbek, MTO Kuralları Işığında Yeni Bir Tahkim Turu ve Sarti Olarak Çok Taraflı Tahkim [A New Kind of Arbitration: The Multiparty Arbitration in the Light of ICE Rules] BATIDER, Cilt 20, Sayı 2, 1999 [BATIDER Journal Volume 20, Issue 2, 1999] 93-147 (1999).

36. Okan Demirkan & Burak Eryiğit, Developing Court Practice in Turkey Regarding Applications to Set Aside Arbitral Awards, 26:4 *Am. Rev. Int'l Arb.* 596 (2015).
37. Okezie Chukwumerije, ICSID Arbitration, and Sovereign Immunity, *Anglo-America Law Review* 166-182 (1990).
38. P. I. Benjamin, The European Convention on International Commercial Arbitration, 37 *BRIT. Y. B. INT'L L.* 478, 481 (1961).
39. Patricia D. Galloway & Kris N. Nielsen, The Engineer's "Study Notes" for Understanding the Arbitration Process, 3:2 *J. of Legal Affairs and Dispute Resolution* 71-78 (2011).
40. Peter Friedrich Bultmann, Public-Private Consortia: A Model for PPP and Public Procurement Law Assessment, *ICLR* 267-295 (2013).
41. Peter Gillies, Enforcement of International Arbitration Awards - The New York Convention, *Int'l Trade & Bus. L. Rev.* 19-44 (2005).
42. Peter Raisbeck, Ramsay Millie, Andrew Maher, Assessing Integrated Project Delivery: A Comparative Analysis of IPD and Alliance Contracting Procurement Routes, in *Procs 26th Annual ARCOM Conference* 1019-1028 (6-8 September 2010).
43. Peter Stein, Roman Arbitration: An English Perspective, 29 *Israel L. Rev.* 215-219 (1995).
44. Philip L. Bruner, The Historical Emergence of Construction Law, 34 *William Mitchell L. Rev.* 11-19 (2007).
45. Philippe Martin, Thierry Mayer, & Mathias Thoenig, Make Trade Not War?, *Review of Economic Studies* 865-900 (2008).
46. Rainer Luktis, The Inscription of Campomarino: Private Arbitration in Roman Times, 2 *Yearbook on International Arbitration* 321-321 (2012).
47. Robert Thompson, International Chamber of Commerce- Arbitration of Disputes Arising Under International Construction Contracts, 5 *Int'l Bus. Law.* 225-249 (1977).

48. S. C. McCarthy & R. L. K. Tiong, Financial and Contractual Aspects of Build-Operate-Transfer Projects, 9 International Journal of Project Management 222-227 (1991).
49. S.I. Strong, Enforcing Class Arbitration in the International Sphere: Due Process and Public Policy Concerns 30 U. Pa. Int'l 1-57 (2008).
50. Seldağ Güneş Ceylan, Roma Hukukunun Günümüz Hukuk Düzenlerine Etkisi [Roman Law's Impact on Contemporary Jurisdictions] Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 8 / 2 [Journal of Ankara Hacı Bayram Veli University, Vol: 8, Year: July-December 2018 Issue: 2] (2004).
51. Stephen J. Ware, Vacating Legally-Erroneous Arbitration Awards, 6 Y.B. Arb. & Mediation 56-107 (2014).
52. Stephan Wilske, Legal Challenges to Delayed Arbitral Awards, 6 Contemporary Asia Arbitration J. 153-186 (2013).
53. Stephan Wilske & Ismail Esin, Act on Private International and Procedural Law (Act No. 5718), A contribution by the ITA Board of Reporters.
54. Steven J. Goering, The Standard of Impartiality as Applied to Arbitrators by the Federal Courts and Code of Ethics, 3 Geo. J. Legal Ethics 821, 821 (1989-1990).
55. S. Z. Syed Zuber, M. N. Mohd Naw, F.A. Abdul Nifa and A. Y. Bahaudin, An Overview of Project Delivery Methods in Construction Industry, 7 Int. J. Sup. Chain. Mgt. 177-182 (2018).
56. Sundaresh Menon, Origins and Aspirations: Developing an International Construction Court, ICLR 341-387 (2014).
57. Süha Tanrıver, Yabancı Hakem Kararlarının Türkiye'de Tenfizi Bağlamında Kamu Düzeninin Etkisi [Effect of Public Policy in The Context of Enforcement of Foreign Arbitral Awards in Turkey], MHB Yıl 17-18, (1997-98) [International Private Law Bulletin, Year 17-18 (1997-98)] 467-492 (1997-1998).

58. Temucin Faik Ertan, *Tanzimat'tan Cumhuriyete Hukuk Reformuna Genel Bir Bakis* [An Overview of Legal Reform from Tanzimat to Republic], Prof. Dr. Abdurrahman Çaycı'ya Armağan [Dedication to Abdurrahman Çaycı] 213-233 (1995).
59. Thomas E. Carbonneau, *The Revolution in Law Through Arbitration*, 56 Clev. St. L. Rev. 233-269 (2008).
60. Tony Cole, *Authority and Contemporary International Arbitration*, 70 La. L. Rev. 801-854 (2010).
61. Tony Marshall, *Delay Progress and Programming*, International Construction Law Rev. (2010).
62. Tunay Köksal, *FIDIC Conditions of Contract as a Model for an International Construction Contract*, 1 International Journal of Humanities and Social Science 140-157 (2011).
63. Turgut Kalpsüz, *Execution of Arbitral Awards*, 25 Banka Huk. Dergisi 5-24 (2009).
64. William W. Park, *Arbitrator Integrity: The Transient and the Permanent*, 46 San Diego L. Rev. 629-703 (2009).
65. William W. Park, "Why Courts Review Arbitral Awards", *Liber Amicorum Karl-Heinz Böckstiegel* 595-604 (2001).
66. Ziya Akıncı, *Neden Istanbul Tahkim Merkezi?* [Why Center for Arbitration in Istanbul?] 8 Journal of Yaşar University, 79-95 (2013).

Cases

1. *Getma International and others v. Republic of Guinea*, ICSID Case No. ARB/11/29.
2. *International Ins. Co. v. Schrager*, 593 So. 2d 1196, 1196 (Fla. Dist. Ct. App. 1992).
3. *National Iranian Oil Co. v. Ashland Oil, Inc.*, 817 F.2d 326 (5th Cir. 1987).
4. *Parsons & Whittemore Overseas Co. v. Societe Generale De L'industrie Du Papier*, 508 F.2d 969 (2d Cir. 1974).

5. Siemens A.G. & BKMI Industrienlagen GmbH v. Dutco Constr. Co, Cour de Cassation (Jan. 7, 1992).
6. Turkish Supreme Court Assembly of Civil Chambers dated 05/05/1999 numbered 1999/273.
7. Turkish Supreme Court Assembly of Civil Chambers dated 28/01/1994 numbered 1994/1.
8. Turkish Supreme Court Assembly of Civil Chambers dated 22/02/2012 numbered 2011/11-742.
9. Turkish Supreme Court 11th Civil Circuit decision dated 03/11/2016 numbered 2016/8701.
10. Turkish Supreme Court 11th Civil Circuit decision dated 04/03/2013 numbered 2013/3972.
11. Turkish Supreme Court 11th Civil Circuit decision dated 08/03/2007 numbered 2007/4160.
12. Turkish Supreme Court 11th Civil Circuit decision dated 12/04/2005 numbered 6686/3600.
13. Turkish Supreme Court 11th Civil Circuit decision dated 17/04/2007 numbered 14428/6022.
14. Turkish Supreme Court 13th Civil Circuit dated 12/04/2006 numbered 521/5446.
15. Turkish Supreme Court 15th Civil Circuit decision dated 01/07/2008 numbered 2014/4607.
16. Turkish Supreme Court 15th Civil Circuit decision dated 01/07/2008 numbered 2008/4439.
17. Turkish Supreme Court 15th Civil Circuit decision dated 01/07/2014 numbered 2014/3330.
18. Turkish Supreme Court 15th Civil Circuit decision dated 03/10/1976 numbered 1617.
19. Turkish Supreme Court 15th Civil Circuit decision dated 13/03/2007 numbered 2007/1572.

20. Turkish Supreme Court 15th Civil Circuit decision dated 13/04/2009 numbered 2009/1438.
21. Turkish Supreme Court 15th Civil Circuit decision dated 14/04/2008 numbered 2008/2429.
22. Turkish Supreme Court 15th Civil Circuit decision dated 17/10/2019 numbered 2019/3987.
23. Turkish Supreme Court 15th Civil Circuit decision dated 18/06/2007 numbered 2007/4137.
24. Turkish Supreme Court 15th Civil Circuit decision dated 19/02/2007 numbered 2007/986.
25. Turkish Supreme Court 19th Civil Circuit dated 04/02/2020 numbered 2020/253.
26. Turkish Supreme Court 19th Civil Circuit decision dated 21/05/2007 numbered 380/5114.
27. Yusuf Ahmed Alghanim & Sons, WLL v. TOYS “R” US, INC., 126 F.3d 15 (2d Cir. 1997).

Dissertations

1. Bennar Balkaya, Milletlerarası Tahkim Kanunu’nun Uygulama Alanı, [The Implementation of Turkish International Arbitration Code]. Unpublished LL.M. Dissertation.
2. Veena, Anusornsen, Arbitrability and Public Policy in Regard to the Recognition and Enforcement of Arbitral Award in International Arbitration: the United States, Europe, Africa, Middle East and Asia (2012). Theses and Dissertations, available at <https://digitalcommons.law.ggu.edu/theses/33/>
3. Isadora Cipriani, The Public Policy Exception to the Enforcement of Foreign Arbitral Awards in Brazil 25 (2012) (Unpublished LL.M. Thesis, Bucerius Law School) (available at: <http://www.gbv.de/dms/buls/734889984.pdf>).

Reports

1. Final Report on Construction Industry Arbitration, ICC International Court of Arbitration Bulletin Vol. 12/No.2 2001.
2. Istanbul Tahkim Merkezi Kanunu Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporları [Draft of Istanbul Arbitration Centre Law and Reports of Industry, Trade, Energy, Natural Resources, Information, Technology, and Justice Commission] (2013).

Online Sources

1. ACA, <https://acarchitects.co.uk> (last visited January 28, 2020).
2. ENAA, <http://www.ena.or.jp/EN/> (last visited January 21, 2020)
3. FIDIC, <https://fidic.org/about-us> (last visited January 12, 2020).
4. ICE, <https://www.ice.org.uk> (last visited January 23, 2020).
5. About ISTAC, <https://istac.org.tr/en/about-us/about-istac/>. (last visited May 9, 2018).
6. American Arbitration Association Guideline, https://www.adr.org/sites/default/files/document_repository/A%20Guide%20to%20Commercial.pdf (last visited August 3, 2020).
7. Arbitration Law of the People's Republic of China, <http://english.mofcom.gov.cn/article/policyrelease/Businessregulations/201312/20131200432698.shtml>, (last visited July 19, 2020).
8. Tihomir Rachev, Arbitration and Formulary Procedure: The Origins of Roman Civil Procedure, <https://iusromanum.eu/documents/985691/3819843/Tihomir+Rachev.pdf/e046135d-84ae-46bb-a140-a5dfe187fe7b> (last visited September 4, 2018).
9. Ivan Milotic, An Outline of the Arbitral Procedure in Roman Law, https://www.researchgate.net/publication/323268569_An_outline_of_the_arbitral_procedure_in_roman_law (last visited February 9, 2019).

10. Construction, Merriam-Webster, <https://www.merriam-webster.com/dictionary/construction> (last visited May 5, 2018).
11. Contracting States, <http://www.newyorkconvention.org/counties> (last visited May 21, 2020).
12. Convention of 1 February 1971 on the Recognition and Enforcement of Foreign Judgments in Civil and Commercial Matters, <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=78> (last visited August 1, 2020).
13. Federal Arbitration Act, <https://sccinstitute.com/media/37104/the-federal-arbitration-act-usa.pdf>, (last visited July 19, 2020).
14. French Code of Civil Procedure, http://codes.droit.org/CodV3/procedure_civile.pdf (last visited July 19, 2020).
15. French Construction Arbitration, <https://globalarbitrationreview.com/jurisdiction/1006116/france>, (last visited July 20, 2020).
16. Foreign Contracting and Technical Consultancy, <https://ticaret.gov.tr/hizmet-ticaret/yurtdisi-muteahhitlik-teknik-musavirlik> (last visited February 1, 2019).
17. German Code of Civil Procedure, https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_zpo/englisch_zpo.html, (last visited July 19, 2020).
18. ISTAC statistics, https://istac.org.tr/wp-content/uploads/2018/05/rakamlarla_istac_tr.pdf (last visited May 7, 2019).
19. International Bar Association (IBA) Guidelines on Conflict of Interest (2014), www.ibanet.org/Publications/publications_IBA_guides_and_free_materials.aspx (last visited March 23, 2018).
20. JCT Construction Industry Model Arbitration Rules 2016, https://www.jctltd.co.uk/docs/JCT_CIMAR_2016.pdf, (last visited March 23, 2020).
21. Lesotho Health Network Public-Private Partnership (PPP), <https://www.worldbank.org/en/country/lesotho/brief/lesotho-health-network-ppp> (last visited May 19, 2019).

22. London Court of International Arbitration, <https://www.lcia.org/adr-services/lcia-notes-for-parties.aspx> (last visited August 4, 2020).
23. Note to Parties and Arbitral Tribunals on the Conduct of the Arbitration, <https://iccwbo.org/publication/note-parties-arbitral-tribunals-conduct-arbitration/> (last visited August 5, 2020).
24. Siddik Sami Onar, Osmanlı İmparatorluğu'nda İslam Hukukunun Bir Kısımının Codification'ı Mecelle, [Codification of a Part of Islamic Law in the Ottoman Empire Majalla] available at <https://cdn.istanbul.edu.tr/file/1CD58DF90A/5E8289AD39A243A79981E5202CB17F56?doi=> (last visited last visited February 23, 2018).
25. Swiss Arbitration Decisions, <http://www.swissarbitrationdecisions.com> (last visited August 5, 2020).
26. Swiss Civil Procedure Code, <https://www.admin.ch/opc/en/classified-compilation/20061121/index.html>, (last visited July 20, 2020).
27. Swiss Construction Arbitration, <https://globalarbitrationreview.com/jurisdiction/1005083/switzerland>, (last visited July 20, 2020).
28. Swiss Federal Statute on Private International Law, https://www.swissarbitration.org/files/34/Swiss%20International%20Arbitration%20Law/IPRG_english.pdf (last visited August 3, 2020).
29. Turkey, The European, Middle Eastern and African Arbitration Review 2016, <https://globalarbitrationreview.com/insight/the-european-middle-eastern-and-african-arbitration-review-2016/1036962/turkey>. (last visited February 11, 2018).
30. What is the G20? available at <https://www.g20.org/en/g20/what-is-the-g20> (last visited May 9, 2018).
31. World Bank, Gross Domestic Product 2016, available at <http://databank.worldbank.org/data/download/GDP.pdf>. (last visited March 12, 2018).

32. Yvonne Mak, Do Virtual Hearings Without Parties' Agreement Contravene Due Process? The View from Singapore, <http://arbitrationblog.kluwerarbitration.com/2020/06/20/do-virtual-hearings-without-parties-agreement-contravene-due-process-the-view-from-singapore/> (last visited June 1, 2020).

Prof. Dr. Dr. h.c. Hakan HAKERİ

Attorney at Law/The Law Office Istanbul

Dr. Öğr. Üyesi Derya TEKİN / Dr. Melik KARTAL / Dr. Kübra TUNÇ

İstanbul Medeniyet University Faculty of Law

TURKISH CRIMINAL LAW

and

TURKISH CRIMINAL PROCEDURE LAW

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Turkish Criminal Law and Turkish Criminal Procedure Law

Hakan HAKERİ - Derya TEKİN - Melik KARTAL - Kübra TUNÇ

Hukuk Yayınları Dizisi – 2801

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 96 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 46661

Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

BIBLIOGRAPHY

- ANIL, Ela/ARIN, Canan/HACİMİRZAOĞLU BERKTAY, Ayşe/BİNGÖLLÜ, Mehveş/İLKKARACAN, Pınar/AMADO ERÇEVİK, Liz,** *Turkish Civil and Penal Code Reforms from a Gender Perspective: The Success of Two Nationwide Campaigns*, İstanbul, 2005.
- ASLAN, Yasin,** "Transformation of Turkish Criminal Law from the Ottoman Islamic Law to the Civil Law", *Ankara Bar Review*, 2009(2), pp. 92-98.
- AYBAY, Rona,** *An Introduction to Law*, 4th Ed., İstanbul 2012.
- AYDIN, Devrim,** "Türk Ceza Kanunu'nda Hakaret Suçu/Offence of Libel in the Turkish Criminal Code", Prof Dr. Nur Centel'e Armağan, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Armağan Özel Sayısı, 19(2), 2013, pp. 879-918.
- BALCI, Murat,** Ceza Muhakemesi Hukukunda Gaip veya Kaçak Sanığa Güvence Belgesi Verilmesi (CMK m. 246, m. 248/7), *TBB Dergisi*, 2011(92).
- BEKAR, Elif,** *Objektif Cezalandırılabilme Koşulları ve Bu Koşullar Bağlamında Türk Ceza Kanunu'nda Yer Alan Suçlar/Objective Conditions of Punishability and the Offences in the Turkish Criminal Code within the Scope of these Conditions*, İstanbul Ceza Hukuku ve Kriminoloji Arşivi, İstanbul 2017.
- BRIENEN, Marion Brien,** "Turkey (Chapter 24)" in *Victims of Crime in 22 European Criminal Justice Systems* (Ed. By HOEGEN, Ernestine/BRIENEN, Marion Brien), Nijmegen: Wolf Legal Production, 2000, pp. 955-994. (Access: <http://rechten.uvt.nl/victimology/Brienenhoegen/bh-ch24turkey.pdf>).
- COLLANTES CELADOR, Gemma/SOLER I LECHA, Eduard/REIGELUTH, Stuart/AYTAR, Volkan/ARICAN, Mehmet,** "Fostering an EU Strategy for Security Sector Reform in the Mediterranean: Learning from Turkish and Palestinian Police Reform Experiences", 10, <http://www.euromesco.net/images/66eng.pdf> (12.12.2015).
- DEMİRBAŞ, Timur,** *İnfaz Hukuku*, Ankara: Seçkin, 2019.
- EISELE, Jörg,** *Strafrecht Besonderer Teil I*, 4. Press, Verlag W. Kohlhammer, 2017.
- ERSAN, Aykut,** "Halkı Kin ve Düşmanlığa Tahrik veya Aşağılama/Provocation of Hostility and Grudge in Society or Humiliation", *TBB Dergisi*, March-April 2014, pp. 77-106.

- EXUM, James J.**, *The Essence of the Rules: A Comparison of Turkish and U.S. Criminal Procedure, Turkish Criminal Procedure Code*, İstanbul 2009.
- GÖKCAN, Hasan Tahsin**, "Resmi Belgede Sahtecilik Suçu/Forgery of Official Documents", *Ankara Barosu Dergisi*, 67(3), 2009, pp. 93-126.
- GÜRDOĞAN, Özkan**, *Hakaret Suçu/Offence of Libel*, Unpublished Phd Thesis, Ankara University Institute of Social Sciences, 2012.
- HAKERİ, Hakan**, *Ceza Hukuku Genel Hükümler/Criminal Law General Provisions*, 23th Ed., Ankara: Seçkin, 2020.
- HAKERİ, Hakan**, "The Prosecution Service Function within the Turkish Criminal Justice System", *European Journal on Criminal Policy and Research*, 14(2-3), 2008, pp. 353-368.
- HAKERİ, Hakan**, "Abortion according to Turkish Law", in: *Health, Culture and the Human Body, Ethics and History of Medicine, Perspectives from Turkey and Central Europe* (Ed. İlkılıç, I., et al), İstanbul 2019, pp. 483-493.
- KARTAL, Melik**, *Karşılaştırmalı Hukuk Işığında Kamu Davasının Açılmasında Cumhuriyet Savcısının Takdir Yetkisi/Discretionary Power of Public Prosecutor in Initiating a Public Trial in light of Comparative Law*, İstanbul Ceza Hukuku ve Kriminoloji Arşivi, İstanbul 2015.
- KOCA, Mahmut/ÜZÜLMEZ, İlhan**, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler/General Provisions of Turkish Criminal Law*, Ankara: Adalet, 2014.
- MÜFTÜLER BAÇ, Meltem**, "Turkey's Political Reforms and the Impact of the European Union", *South European Society and Politics*, 10(1), 2005, pp. 16-30.
- ŞAHİN, Cumhur/ÖZGENÇ, İzzet**, *İnfaz Hukuku*, Ankara: Seçkin, 2019.
- ÖNOK, Murat**, "Criminal Law" in *Introduction to Turkish Law* (Ed. by AN-SAY, Tuğrul/ WALLACE, Don), Sixth Edition, Ankara: Seçkin, 2011, pp.175-212.
- ÖNOK, Murat**, "The Place of Women in the Turkish Penal Code: An Overview" in *Rape Cultures and Survivors* (Ed. by INAL, Tuba/SMITH, Merrill), Santa Barbara: Praeger, 2018, pp. 211-252.
- ÖNOK, Murat**, "Turkey" in *Consent: Domestic and Comparative Perspectives* (Ed. by REED, Alan/BOHLANDER, Michael/WAKE, Nicola/SMITH, Emma), London and New York: Routledge, 2017, pp.361-380.
- ÖNOK, Murat**, "Turkey" in *General Defences in Criminal Law: Domestic and Comparative Perspectives* (Ed. by REED, Alan/BOHLANDER, Michael/WAKE, Nicola/SMITH, Emma), Surrey: Ashgate, 2014, pp.315-328.

- ÖNOK, Murat**, "Turkey" in *Homicide in Criminal Law* (Ed. by REED, Alan/BOHLANDER, Michael), London and New York: Routledge, 2019, pp. 300-321.
- ÖNOK, Murat**, "Turkey" in *Participation in Crime: Domestic and Comparative Perspectives* (Ed. by REED, Alan/BOHLANDER, Michael), London and New York: Routledge, 2013, pp.376-389.
- ÖNOK, Murat Ragıp/ERMAN, Barış/AKYÜREK, Güçlü**, "Preparatory Colloquium Section I, Report of the Turkish National Group", *Electronic Review of the International Association of Penal Law*, 2014.
- ÖZEN, Mustafa**, *İrtikap ve Rüşvet Suçları/Malversation and Bribery*, Ankara: Adalet, 2010.
- ÖZGENÇ, İzzet**, *İrtikap, Rüşvet ve Görevi Kötüye Kullanma Suçları/Malversation, Bribery and Misconduct in Office*, 2nd Edition, Ankara: Seçkin, 2013.
- SARICA, Alper**, "Gizlice Alınan Ses Kaydı Delil Olur mu?/Does Secretly Recorded Conversation Constitute Evidence?", <http://alpersarica.com/gizlice-alinan-ses-kaydi-delil-olur-mu> (13.01.2018).
- SAYGIN, Engin**, *Introduction to Law*, 3rd Edition, Ankara: Adalet, 2020.
- SONAY EVİK, Vesile**, "Suç İşlemek Amacıyla Örgütlenme Suçu/ Forming Organized Group with the Intention of Committing Crime", Prof Dr. Nur Centel'e Armağan, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Armağan Özel Sayısı, 19(2), 2013, pp. 667-697.
- UYGUR, Gülriz/SANCAR, Türkan**, "Law, Women's Subordination and Changing Face of the Turkish Legal System in the Example of Article 434 of the Turkish Criminal Code", *Eastern European Community Law Journal*, 1(2), 2005, pp. 30-36.
- ÜNAL, Şeref**, *Turkish Legal System and the Protection of Human Rights*, SAM (Stratejik Araştırmalar Merkezi) Papers No 3/99, 1999.
- "Women's Human Rights in the New Penal Code: The Success of the Campaign for the Reform of the Turkish Penal Code from a Gender Perspective", Summary Outcome Report (Women for Women's Human Rights, 2004, <http://www.wwhr.org> (08.12.2015)).
- ÜNVER, Yener/HAKERİ, Hakan**, *Ceza Muhakemesi Hukuku/Criminal Procedure Law*, 17th Ed., Ankara: Adalet, 2020.
- WALLACE Jr., Don/ANSAY, Tuğrul**, *Introduction to Turkish Law*, 6th Ed., Ankara: Seçkin, 2011.

- YAŞAR, Osman/GÖKCAN, Hasan Tahsin/ARTUÇ, Mustafa,** *Yorumlu Uygulamalı Türk Ceza Kanunu/Turkish Criminal Code in Interpretation and Application*, 2nd Edition, Ankara: Adalet, 2014.
- YENERER ÇAKMUT, Özlem,** “Kişiyi Hürriyetinden Yoksun Kılma Suçu/ Deprivation of Liberty Offense the Turkish Penal Code”, Prof Dr. Nur Centel’e Armağan, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Armağan Özel Sayısı, 19(2), 2013, pp. 587-602.
- YENİSEY, Feridun,** *Turkish Penal Procedure Code*, İstanbul: Bahçeşehir Üniversitesi Yayınları, 2016.
- YENİSEY Feridun/NUHOĞLU Ayşe,** *Ceza Muhakemesi Hukuku/Criminal Procedure Law*, 6th Ed., İstanbul: Seçkin, 2018.

Öğr. Gör. Hasan CAN

TÜKETİCİ BAKIŞ AÇISIYLA

TÜKETİCİ

HAKEM HEYETLERİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Tüketici Bakış Açısıyla Tüketici Hakem Heyetleri
Hasan Can

Hukuk Yayınları Dizisi – 2889

Birinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 38 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

KİTAPLAR:

- Alangoya, Y., Yıldırım, K. ve Deren Yıldırım, N. (2009). *Medeni Usul Hukuku Esasları*. İstanbul: Beta Yayınevi.
- Aslan, İ. Y. (2013). *Tüketici Hukuku Dersleri*. Bursa: Ekin Yayınevi.
- Aslan, Y. (2014). *Tüketici Hukuku Dersleri*. Bursa: Ekin Basın Yayın Dağıtım.
- Aslan, İ. Y. (2015). *6502 Sayılı Kanuna Göre Tüketici Hukuku*. Bursa: Ekin Basım Yayın Dağıtım.
- Aslan, İ. Y. (2015). *Bankacılar İçin Tüketici Hukuku*. İstanbul: Aryan Basım Dağıtım ve Matbaa.
- Aslan, İ. Y. (2016). *Tüketici Hukuku*. Bursa: Ekin Basım Yayın .
- Aydoğdu, M. (2015). *Tüketici Hukuku Dersleri*. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Ayhan, S., İmamoğlu, Ö. ve Bilgehan, M. (2010). *Tüketicinin Korunması ve Zararlarının Tazmin Edilmesi Hususunda Avrupa Birliği ve Üye Ülkelerdeki Sistem*. Ankara: Başbakanlık Avrupa Birliği Sekreterliği Tek Pazar ve Rekabet Başkanlığı Yayınları.
- Budak, A. C. (2013). *Karşılaştırmalı Hukuk Muhakemeleri Kanunu*. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Çeker, M. (2014). *Ticaret Hukuku*. Adana: Karahan Yayınevi.
- Derya, Y. ve Korkmaz, Y. (2015). *Tüketici Hukuku*. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Deryol, Y. (2008). *Tüketici Hukuku*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Gençcan, Ö. U. (2013). *6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Bilimsel Açıklama-Son İçtihatlar*. Ankara: Yetkin Yayıncılık.
- Durmaz, Y. (2011). *Tüketici Davranışı*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Ildır, G. (2003). *Alternatif Uyuşmazlık Çözümü*. Ankara: Yetkin Yayınevi.
- İlgün, C. (2014). *Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun*. Ankara: Adalet Basım Yayın Dağıtım.
- İlgün, C. (2015). Yargıtay 13. Hukuk Dairesinin Son Uygulamalarına Göre Tüketici Hakem Heyetlerinin Görev Alanı. *Terazi Hukuk Dergisi*, 10(106), 86-91.

- İnal, H. T. (2014). *Tüketici Hukuku*. Ankara: Seçkin.
- Karakocalı, A. ve Kurşun, A. S. (2015). *6502 Sayılı Kanun ve İlgili Yönetmeliklere Göre Tüketici Hukuku*. Eskişehir: Aristo Hukuk Yayınevi.
- Karslı, A. (2011). *Medeni Muhakeme Hukuku Ders Kitabı*. İstanbul: Alternatif Yayınları.
- Kayış, A. (2006). Güvenilirlik Analizi Ş. Kalaycı (ed.). Ankara: Asil Yayınları
- Kuru, B., Arslan, R. ve Yılmaz, E. (2007). *Medeni Usul Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Özel, Ç. (2014). *Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Pekcanitez, H. (1996). Tüketici Mahkemeleri. *İstanbul Barosu Dergisi*, 70(4-5-6), 141-162.
- Pekcanitez, H., Atalay, O. ve Özekes, M. (2009). *Medeni Usul Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Pektaş, Ö. (2012). *Tüketicinin Korunması*. Ankara: Tüketici yayınları.
- Sirmen, L. (2013). Tüketici Hukukunun Amacı ve Özellikleri, Prof. Dr. Aydın Zevkliler'e Armağan Aydın Zevkliler'e Armağan. *Journal Of Yaşar University*, 8 (Özel), 2465-2475.
- Şahin, A. ve Atılğan, Ö. (2011). *Pazarlama Araştırmaları*. İstanbul: Lord Marbaacılık.
- Şahin, A., Atılğan K.Ö., "Örnekleme Süreci ve Uygulanması", içinde Editörler:
- İçinde Editörler: Şahin A., Kartal B., Pazarlama Araştırması, Lisans Yayıncılık, İstanbul, 2011.
- Şahin A. ve Kartal B., Pazarlama Araştırması, Lisans Yayıncılık, İstanbul, 2011
- Tutumlu, M. A. (2006). *Tüketici Hakem Heyetlerinin Yapısı İşleyişi Sorunları ve Çözüm Önerileri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Tutumlu, M. A. (2015). *Tüketici Hakem Heyetleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Üstündağ, S. (2000). *Medeni Yargılama Hukuku* (Cilt 1). İstanbul: Nesil Matbaacılık.
- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). *Spss Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yılmaz, E. (2013). *Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Değiştirilmiş 2.Baskı*. Ankara: Yetkin.

- Zevkliler, A. (2001). *Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun*. İzmir: Barış Yayınevi.
- Zevkliler, A. ve Aydoğdu, M. (2004). *Tüketicinin Korunması Hukuku, Açıklamalı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Örnek Yargıtay Kararları*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

MAKALELER

- Abdioğlu, H. (2007). Mortgage Sözleşmelerinde Üçüncü Taraflarca Yapılan Hileler ve Bu Hileleri Ortaya Çıkarmaya Yönelik Kırmızı Bayraklar. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*(35), 160-172.
- Acar, H. (2013). 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu ile 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Taksitle Satışlara İlişkin Hükümlerinin Değerlendirilmesi. *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 8(2), 825-843.
- Açıkgöz, O. (2015). 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun'un Haksız Şartlarla İlgili Getirdiği Yenilikler. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 21(2), 805-838.
- Adıyaman, M. ve Turan, F. (2012). Tüketici Sorunları Hakem Heyeti Raporları Ve Tüketici Davranışları: Odunpazarı Örneği. *Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi*, 1(4), 73-80.
- Akipek, Ş. (2003). Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Çerçevesinde Kredi Kartları. *Atatürk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 52, 103-119.
- Alkan, Y. ve Kaynak, S. (2008). Tüketicinin Şikayet Düşüncesini Etkileyen Faktörler. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 63(2), 2-20.
- Altınar Yolcu, F. (2018). Tüketicinin Korunması Kavramının Tarihsel Gelişimi ve Bu Gelişimin Türk Hukukuna Yansıması. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 24(2), 1111-1124.
- Aslanova, K. (2012). 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun Taksitle Satım Sözleşmelerine İlişkin Getirdiği Değişiklik ve Yenilikleri. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(2), 88-102.
- Aşık, İ. (2011). Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na Göre Yetki Sözleşmesi. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 97(1), 11-48.

- Atamulu, İ. (2018). Genel İşlem Şartlarında Şahsi (Bireysel)Anlaşmanın Mevcudiyetini İspat Yükü. *DergiPark*, 13(1), 101-147.
- Atış, C. ve Çopur Vardar, G. (2016). Tüketici Kredilerinde Peşin Ödenmiş Faiz ve Vergisel Yükümlülüklerin İadesi. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 414-430.
- Ayan, E. (2011). Konut Finansmanı Sistemi ve Türkiye’de TOKİ Uygulamalarının Analizi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 139-150.
- Aydın, R. (2016). Tüketici Sözleşmelerindeki Haksız Şartlar. *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 11(1), 83-123.
- Aydiner Boylu, A., Günay, G. ve Terzioğlu, G. (2017). Ailelerin Bankalarca Sağlanan Tüketici Kredilerini Kullanma Durumlarının İncelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Sosyolojik Araştırmalar Dergisi*, 1-11.
- Aydoğdu, M. (2013). 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un Getirdiği Yeniliklere Genel Bakış, Sözleşmeye Aykırılık, Ayıplı İfa Kavramlarına Getirdiği Farklı Yaklaşım ve Bu Konudaki Önerilerimiz. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 15(2), 1-62.
- Babaoğlu, Müberra ve Betül Sürgit, (2010), Tüketicinin Korunması ve Tüketici Haklarına İlişkin Bilinç Düzeyi Araştırması, Tüketici ve Çevre Eğitim Vakfı, Ankara,
- Babaoğlu, M. ve Şener, A. (2007). Evrensel Tüketici Hakları. M. Babaoğlu, ve A. Şener içinde, *Tüketici Yazıları (I)* (s. 27-42). Ankara: Hacettepe Üniversitesi TÜPADEM.
- Bahtiyar, M. ve Biçer, L. (2016). Adi İş, Ticari İş, Tüketici İşlemi Ayrımı ve Ayrımın Önemi. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 22(3), 395-436.
- Basım, A. (2016). Tüketici Mahkemelerinin Görevleri - Tüketici Hakem Heyeti Kararlarına İtiraz. *Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2(2), 103-132.
- Başak, A. M. (2016). Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Gereğince Ayıplı Hizmet Hükümlerinin Uygulama Alanı. *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 11(145), 507-537.
- Baysal, B. (2017). Cayma Hakkının Sözleşme Hukukundaki Yeri. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 75(1), 273-292.
- Boran Güneysu, N. (2015). Bir Karar Işığında Yetki Sözleşmesine Bakış, Prof. Dr. Hakan PEKCANİTEZ’e Armağan. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 16, 1067-1089.

- Budak, A. C. (2014). Heyetleri, 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a Göre Tüketici Hakem Heyetleri. *DEÜHFD*, 77-103.
- Bulut, E. (2001). Bilirkişi Seçimi ve Bilirkişi Raporlarının Bağlayıcılığı. *Mevzuat Dergisi*, 1-8.
- Ceylan, E. (2008). Avrupa Birliği Hukukunda ve Türk Hukukunda Tüketici Kredileri. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*(79), 35-60.
- Cumalıoğlu, E. (2014). 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Satıcının Ayıplı Maldan Sorumluluğunun Koşulları. *Terazi Hukuk Dergisi*, 9(99), 20-29.
- Çetiner, B. (2009). Yeni Türk Borçlar Kanunu'nda Yarar ve Hasarın İntikali ve Satıcının Ayıptan Sorumluluğuna İlişkin Hükümlerin Değerlendirilmesi. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 67(1-2), 97-114.
- Çiçek, H., Cantürk, N. ve Bozova, S. (2015). Tüketici Hakem Heyetlerinin Türkiye'deki İşlerliği: Burdur İli Örneği. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 2(4), 29-51.
- Çınar, Ö. (2012). 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununa Göre İsmarlanmamış Bir Şeyin Gönderilmesi ve Sonuçları. *Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2(1), 125-137.
- Deryal, Y. (2014). Tüketici Kredilerinde Haksız Şart Örnekleri ve 6502 Sayılı Kanunla Getirilen Yeni Düzenlemenin Değerlendirilmesi. *Terazi Hukuk Dergisi*, 9(89), 58-68.
- Doğar, M. (2017). Ön Ödemeli Konut Satışı Sözleşmesinin Tipi ve Hukuki Niteliği. *Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 5(2), 101-115.
- Döner, K. (2017). Tüketici Mahkemelerinin Görevli Oldukları Uyuşmazlıklar. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 22(36), 137-185.
- Durmaz, Y. (2011). Modern Pazarlama Tüketici Memnuniyeti ve Evrensel Tüketici Hakları. *Journal of Yaşar University*, 1(3), 255-266.
- Elvan, O. D. (2018). Mobilyada Ayıplı Mal Nedeniyle Tüketicinin Hakları. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 3(1), 25-34.
- Ercoşkun Şenol, K. (2016). Sözleşmenin İçeriğini Belirleme Özgürlüğü ve Bunun Genel Sınırı: Tbk M. 27. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 74(2), 709-739.
- Erdinç, T. (2011). Tüketicinin Korunmasına İlişkin Haklarla İlgili Anayasal ve Yasal Düzenlemelerin Nitelikleri ve Anayasada Almaları Gereken Yerler. *Akademik Bakış Dergisi*(25), 1-14.

- Erdoğan, İ. (1996). Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Karşısında Ayıba Karşı Tekeffül Borcu. *Türk Hukuk Enstitüsü Dergisi*(2), 12-18.
- Erkan, V. (2017). Tüketici Satış Sözleşmelerinde Kararlaştırılan Sürede Malın Teslim Edilmemesi Durumunda 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Ayıplı Mallara İlişkin Hükümlerinin Uygulanması. *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, 7(30), 293-320.
- Ermenek, İ. (2013). Yargı Kararları Işığında Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri ve Bu Alanda Ortaya Çıkan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerileri. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 17(1-2), 563-630.
- Ermenek, İ. (2014). Hukuk Muhakemeleri Kanununun Yürürlüğe Girmesinden Sonra Yargılama Giderlerine İlişkin Olarak Ortaya Çıkan Bazı Güncel Sorunlar ve Ulusal Ekonomisi İlkesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 4(2), 215-230.
- Ersen Perçin, G. (2011). Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemlerinden Arabuluculuğun Hukuksal Düzenlemelerdeki Yeri. *Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni*, 31(2), 177-201.
- Ertaş, F. C., Kaban, İ. ve Sobacı, F. (2016). Bireysel Kredi Kullanan Finansal Tüketicilerce Üstlenecek Masraflar; BBDDK Düzenlemesi Çerçevesinde Karşılaştırmalı Bir Değerlendirme. *Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 8(14), 125-146.
- Germeyan, R. (2014). 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Tüketici Hakem Heyetleri ve Tüketici Mahkemelerine İlişkin Hükümleri. *İstanbul Barosu Dergisi*, 88(Özel 1), 129-137.
- Gök, G., Özen, U. ve Yörük E., (2018). Alışveriş Merkezlerinde Tüketici Hakları Farkındalık Düzeyi Üzerine Bir Araştırma: Konya Örneği. *Akademik Balış Dergisi*, (68), 140-166.
- Gül, A. B. (2017). Türk Bankacılık Sisteminde Konut Kredileri: İpotek Teminatlı Menkul Kıymet ve İpoteğe Dayalı Menkul Kıymet Uygulamaları. *Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 9(16), 39-58.
- Gülerci, A. F. (2015). Banka Kredilerinde Tüketicilerden Tahsil Edilen Ücret ve Masrafların Tüketici Hukuku ve Sözleşme Özgürlüğü Bakımından Değerlendirilmesi. *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 6(1), 87 - 128.
- Güner, S. ve Vaizoğlu, A. (2007). Lise Öğrencilerinin Tüketici hakları Konusunda Bilgi ve Tutumlarının Değerlendirilmesi. *Toplum Hekimliği Bülteni*, 26(2), 16-22.

- Hayta, A. B. (2006). Tüketici Haklarının Tüketici Eğitimindeki Rolü. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26(3), 239-250.
- İkizler, M. (2003). 4822 sayılı Kanun'la Değişik Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Işığında Kapıdan Satışların Unsurları. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 5(2), 77-108.
- İnal, H. (2014). Tüketici Sözleşmelerinde Haksız Şartlar. *Terazi Hukuk Dergisi*, 8(89), 32-57.
- Kalender, A. (2015). 6502 Sayılı TKHK Hükümlerine Göre Konut Finansmanı Sözleşmelerinin Karşılaştırılması. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 23(2), 203-239.
- Kanıbir, H. ve Saydan, R. (2006). Bilgi Çağında Bilgili Tüketim Toplumu Arayış, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Getirdiği Yenilikler ve Ev Hanımlarının Bilgi Düzeyi Üzerine Bir Araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi*, 11(2), 103-123.
- Kara Kılıçaslan, S. (2015). Tüketici Sözleşmelerinde Bilgilendirme Yükümlülüğü. *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, 5(2), 183-222.
- Karamercan, F. (2014). Basit Yargılama Usulünde Cevap Dilekçesinin Tebliği Zorunlu Mudur? *Terazi Hukuk Dergisi*, 9(91), 104-105.
- Karamercan, F. (2014). HMK Döneminde Yargılama Usulünün Yanlış Tespit Edilmesinin Doğurduğu ve Doğuracağı Sonuçlar. *Terazi Hukuk Dergisi*, 9(100), 255-260.
- Kaynak, S. ve Alkan, Y. (2011). Tüketicinin Korunmasında Tüketici Bilinç Düzeyinin Önemi: Hane Halkları Üzerine Bir Uygulama. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 41-61.
- Kılıç, S. (2013). Örneklem yöntemleri. *Journal Of Mood Disorders*, 3(1), 44-46.
- Kim Hae-Young (2013), " Statistical Notes For Clinical Researchers: Assessing Normal Distribution Using Skewness And Kurtosis", 50-54.
- Koçyiğit, İ. (2015). Davanın Açılması ve Dilekçeler Aşaması. *Türkiye Noterler Birliği Hukuk Dergisi*, 2(2), 39-80.
- Konuralp, C. S. (2013). 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na Göre İhtiyati Tedbirler. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 71(2), 225-274.
- Köycü, H. K. ve Tutumlu, M. A. (2016). Tüketici Uyuşmazlıklarının Çözümüne İlişkin 2013/11 Sayılı AB Direktifi ve Bu Direktif Işığında Tüketici Hakem Heyetlerinin Durumu. *Terazi Hukuk Dergisi*, 11(116), 170-175.

- Kurtoğlu, R. ve Sönmez, A. T. (2016). Marka İmajı ve Marka Faydasının Marka Sadakati ve Pozitif Ağızdan Ağıza İletişim (Wom) Üzerindeki Etkisi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 21(4), 1127-1138.
- Memiş, Y. (2016). Tüketici Hakem Heyetleri Kararlarının İptali (İtiraz) Davasında Görevli ve Yetkili Mahkeme. *Terazi Hukuk Dergisi*, 11(115), 75-94.
- Nart, S. (2008). Tüketici Haklarının Pazar Ortamındaki Fonksiyonelliği: Hak Arama Davranışı ve Bilgi,. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 6(10), 2-30.
- Önder, F. ve Özkul, B. (2013). 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Açısından Tüketici Kredisi Sözleşmelerinde Bankaya Verilen Şahsi Güvence: Adi Kefalet Sözleşmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18(3), 25-46.
- Önen, E. (2004). Türk Hukuku'nda Tüketicinin Korunmasına İlişkin Usulü Düzenlemeler. *İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 3(1-2), 105-112.
- Özen, N. B. (2016). Taksitle Satış Sözleşmesinin Türk Borçlar Kanunu ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında İncelenmesi. *İstanbul Barosu Dergisi*, 90(6), 153-165.
- Özmumcu, S. (2014). 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Hükümleri ve Yargıtay Kararları Çerçevesinde Tüketici Mahkemelelerinin Görev Alanına Giren Uyuşmazlıklara Genel Bakış. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 16(Özel Sayı), 831-871.
- Öznelçin, Ö. (2011). Medeni Usul Hukukunda Kamu Düzenine İlişkin Yetki. *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, 2(4), 563-603.
- Pekcenitez, H. (2013). Hukuk Muhakemeleri Kanununun Tüketici Mahkemelerindeki Yargılama Usulüne Getirdiği Yenilikler,. 2.*Tüketici Hukuku Sempozyumu Ses Çözümleri ve Çözümlemeleri*, (s. 454-460). Ankara.
- Polat, C. (2016). Tüketici Sorunları, Tüketici Haklarının Kullanımı ve Tüketici Sorunları Hakem Heyeti Kararları Üzerine Bir İnceleme. *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(1), 143-158.
- Poroy, R. ve Yasaman, H. (2012). *Ticari İşletme Hukuku*. İstanbul: Vedat Kitapçılık.

- Sal, T. (Aralık 2014). Tüketici Hakem Heyetlerinde Yaşanan Sorunlar. *Terazi Hukuk Dergisi*, 9(100), 739-741.
- Sarp; ve diğerleri(2007) "Lise Öğrencilerinin Tüketici Hakları Konusunda Bilgi Ve Tutumlarının Değerlendirmesi" *Toplum Hekimliği Bülteni*, Cilt 26, Sayı 2, Mayıs-Ağustos 2007, S.16-2.
- Sungurtekin Özkan, M. (2013). *Türk Medeni Yargılama Hukuku*. İzmir : Barış Pekcanıtez, H. (1996). Tüketici Mahkemeleri. *İstanbul Barosu Dergisi*, 70(4-5-6), 141-162.
- Şahin, T. (2011). Borçlar Kanunu ve 6098 Sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu Kapsamında Yüklenicinin Ayıba Karşı Tekeffül Borcu. *Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 1(2), 135-157.
- Şahin, A. ve Kor, Ö. (2009). Mersin’de Yaşayan Tüketicilerin Tüketici Hakları Konusundaki Bilinç Düzeylerini Etkileyen Faktörleri İnceleyen Bir Araştırma. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 105-126.
- Şahin, T. ve Kizir, M. (2014). 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Genel Esaslar, Haksız Şartlar ile Ayıplı Mal ve Hizmetler Konusunda Getirdiği Yenilik ve Değişiklikler. *Terazi Hukuk Dergisi*, 9(89), 68-78.
- Şeker, M. (2013). 6098 Sayılı Yeni Türk Borçlar Kanununa Göre Ismarlanmayan Şeyin Gönderilmesi. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(24), 81-98.
- Şeker, T. (2015). 6502 Sayılı Kanun Kapsamında Tüketicinin İşleminin Temel Özellikleri ve Temel İlkeleri Tüketici Mahkemeleri ve Hakem Heyetlerinin Görev Alanı Hakem Heyetlerine İlişkin Tüketici Hukuku ve Usul Uygulamaları, Tüketici İşleminin Özellikleri ve Temel İlkeleri. *6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’a Göre Görev Alanı Paneli*, (s. 1-19). Ankara.
- Tabachnick, G. B. ve Fidell, S. L. (2007). Using Multivariate Statistics. *Pearson Education*, 149-170.
- Tek, G. S. (2012). Tüketici Mahkemelerinin Görevi, Yetkisi ve Tüketici Mahkemelerinde Yapılan Yargılama Usulü. *Bahçeşehir Üniversitesi Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi*, 8(99-100), 127-171.
- Tekelioğlu, N. (2018). Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmesinde Satıcının Teminat Sağlama Yükümlülüğü. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 67(1), 81-104.

- Topak, S. (2016). Tüketici sözleşmelerindeki Haksız Şartların Bağlayıcı Olmamasının Sonuçları. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 281-314.
- Tutumlu, M. A. (2007). Tüketici Sorunları Hakem Heyetlerine Karşı İtiraz Davasında Yetkili Mahkeme Sorunu. *Legal Hukuk Dergisi*, 5(20), 455-457.
- Tutumlu, M. A. (2014). Tüketici Hakem Heyetlerinde Uyuşmazlık Çözümü. *Mevlana Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2(2), 181-223.
- Ulukapı, Ö. (1996). Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Çerçevesinde Uyuşmazlık Çözüm Yolları. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 5(1-2), 77-101.
- Uyumaz, A. ve Akdağ, İ. (2016). Bankacılık Faaliyetlerinde Tüketicinin Korunması Açısından Hukuka Aykırı Alınan Ücret ve Masraflar İle Bunların İadesi. *İÜHFM*, 76(1), 423-459.
- Uzunallı Eroğlu, S. (2004). Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Kıymetli Evrak Hukukuna Etkileri. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 6(1), 113-176.
- Ünlütepe, M. (2014). 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a Göre Taksitle Satış Sözleşmesi. *Ankara Barosu Dergisi*, 1(2), 293-358.
- Üzeltürk, H. (2014). Tüketiciler, Vergiler ve Hayaller. *Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 12(2), 243-263.
- Yener, M. D. (2015). 6502 Sayılı Yeni Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun'un Tüketici Kredileri Bakımından Getirdiği Yenilikler. *Finansal Araştırmalar Dergisi*, 7(13), 409-436.
- Yeniocak, Ü. (2015). 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanuna Göre Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmesinin Şekli. *Terazi Hukuk Dergisi*, 10(102), 42-53.
- Yeşilova, B. (2014). 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a Göre Tüketici Uyuşmazlıkların Çözümü Usulü ve Yargılama Kuralları. *Terazi Hukuk Dergisi*, 9(99), 107-143.
- Yeşiltepe, S. Ö. (2014). 6502 Sayılı Tkhk M. 4/5 Çerçevesinde Kıymetli Evrakın Tüketici Yönünden Geçersizliği Meselesi. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmalar Dergisi*, 20(2), 23-44.
- Yurtbilir Suyabatmaz, F. (2016). Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmeleri. *Türkiye Noterler Birliği Hukuk Dergisi*, 3(1), 119-148.
- Yücel, S. ve Morgül, İ. (1998). Yükseköğretimde Çevre Olgusunun Araştırılması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(14), 84-91.

TEZLER

Kavak, Y. (2015). Borçlar Hukukunda Yazılı Şekil. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

KANUN VE YÖNETMELİKLER

- T.C. 1982 Anayasası
- 4077 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun
- 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu
- 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu
- 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun
- Tüketici Hakem Heyetleri Yönetmeliği, RG,, Sayı 29188, 2014
- İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelik
- Tüketici Sözleşmelerindeki Haksız Şartlar Hakkında Yönetmelik
- Taksitle Satış Sözleşmeleri Hakkında Yönetmelik
- Tüketici Kredisi Sözleşmeleri Yönetmeliği
- Konut Finansmanı Sözleşmeleri Yönetmeliği
- Ön Ödemeli Konut Satışları Hakkında Yönetmelik
- İşyeri Dışında Kurulan Sözleşmeler Yönetmeliği
- Abonelik Sözleşmeleri Yönetmeliği
- Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği

WEB SİTELERİ

- <https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/tuketici-hakem-heyetleri>
- <https://ticaret.gov.tr/tuketici/tuketici-hakem-heyetleri/basvuru-formlari>

Prof. Dr. Murat AYDOĞDU - Dr. Öğr. Üy. Nalan KAHVECİ

Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medeni Hukuk Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri

TÜKETİCİ HUKUKU

- 28.11.2013 TARİH VE 6502 SAYILI (YENİ) TÜKETİCİNİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR
- EMSAL YARGITAY ARARLARININ VE AB YÖNERGELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
- İLGİLİ MEVZUAT LİSTESİ VE TABLOLAR

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Tüketici Hukuku

Prof. Dr. Murat AYDOĞDU - Dr. Öğr. Üy. Nalan KAHVECİ

Hukuk Yayınları Dizisi – 2716

Birinci Baskı : Ocak 2021

ISBN : 978 – 625 – 7802 – 96 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

- AKÇAAL, Mehmet/UYUMAZ, Alper: 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Bazı Hükümlerine (m. 1-16) İlişkin Bir İnceleme, İÜHFD, C. 4, S. 2, Y. 2013, s. 241-276.
- AKÇURA-KARAMAN, Tuba : Üreticinin Ayıplı Ürünün Sebep Olduğu Zararlar Nedeniyle Üçüncü Kişilere Karşı Sorumluluğu, İstanbul 2008.
- AKDAĞ-GÜNEY, Necla : Tüketicinin Cayma Hakkı Üzerine Bazı Düşünceler, Prof. Dr. Ergon A. ÇETİNGİL ve Prof. Dr. Rayegân KENDER'e 50. Birlikte Çalışma Yılı Armağanı, İstanbul 2007, s.609 vd.
- AKIN, İlhan : Kamu Hukuku, İstanbul 1990.
- AKINTÜRK, Turgut: Satış Akdinde Hasarın İntikali, Sevinç Matbaası, Ankara 1966 .
- AKİPEK, Şebnem : Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.3 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, Madde 3 Şerhi).
- AKİPEK ÖCAL, Şebnem/ KIRKBEŞOĞLU, Nagehan/ TOKBAŞ, Hakan: "Sorularla 12 Bankaya Karşı Üç Kat Tazminat (Kartel Tazminatı) Davası Rehberi, İstanbul 2016.
- AKKANAT, Halil : Kefaletin Fer'iliği İlkesi ve Banka Ticari Kredi Sözleşmeleri, Prof. Dr. Necip KOCAYUSUFPAŞAOĞLU İçin Armağan, Ankara 2004.
- AKMAN, Sermet : "Garantör Sıfatıyla Girişilen Taahhüdün Mahiyeti ve Bu Bağlamda Garanti ve Kefalet Sözleşmelerini Birbirlerinden Ayıran Temel Kriterler", Prof.Dr. Hüseyin ÜLGİN'e Armağan, 2. Cilt, İstanbul 2007, s.1669 vd.
- ALİSBAH TUSKAN, Aydeniz : Tüketici Sorunları Hakem Heyetlerinin Uygulamadaki Yeri, İBD, Tüketici Hakları ve Rekabet Hukuku Özel Sayısı, Kasım 2007, s.59-65.
- ALPMAN-PIEPER, Annegerd/BECKER, Peter : Express, Reform des Schuldrechts, Das neue BGB, 2. Auflage, Münster 2002.
- ALTOP, Atilla : "Türk Hukukunda, Avrupa Birliği Hukukunda ve Uygulamada Tüketici Kavramı", İKÜHFD, C.III, S.1-2, s.10 vd. (Tüketici Kavramı).
- ALTOP, Atilla : Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve Türk Borçlar Kanunu Çerçevesinde Tüketici Kredisi Sözleşmesi, Uluslararası Tüketici Hukuku Sempozyumu, 24-25 Kasım 2011, Metinler Kitabı, İKÜ Yayını, İstanbul 2011, s.80 vd. (Tüketici Kredisi)

- ALTUNKAYA, Mehmet : Sözleşmenin Kuruluşundan Önce Tüketicinin Korunması, GÜHFD., Haziran-Aralık 2004, C.: VIII, S: 1-2, s.95 vd.
- ANTALYA, Gökhan : 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Borçlar Hukuku, Genel Hükümler C:1, İstanbul 2012 (Borçlar).
- ARAL, Fahrettin : Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, 7. Baskı, Ankara 2007 (Borçlar).
- ARAL, Fahrettin/AYRANCI, Hasan : Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, 9. Baskı, Ankara 2012.
- ARAT, Tuğrul : "Avrupa Toplulukları Hukuku", Avrupa Birliği El Kitabı, Merkez Bankası Yayını, Ankara 1995, s.48-49
- ARBEK, Ömer : Satım Konusu Ayıplı Malın Tamir Edilmesi, Ankara 2005.
- ARKAN, Sabih : Kredi Kartıyla İlgili Olarak Verilen Güvencenin Hukuki Niteliği, HGK'nın 4.7.2001 Tarihli Kararının Eleştirisi, Prof. Dr. Ünal TEKİNALP'e Armağan, C.I, İstanbul 2003 (Kredi Kartı), s.983 vd.
- ARKAN, Sabih : Ticari İşletme Hukuku, Ankara 1999 (Ticari İşletme), s. 61
- ARSLANLI, Halil : Ticarî Bey, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1955.
- ARTZ, Marks : Integration der Nebengesetze in das BGB, Einführung in das neue Schuldrecht, JUS Schriftenreihe (SCHWAB/WITT), München 2002.
- ASLAN, Kudret/AKYOL ASLAN, Leyla : İlama Bağlı Para Alacağı İçin İlamsız İcra Takibi Yapılması, Dürüstlük Kuralına ve Hayatın Olağan Akışına Aykırı mıdır ? Prof.Dr.Ramazan ARSLAN'a Armağan, C.I, Ankara 2015, s.195-251.
- ASLAN, Yılmaz : 6502 sayılı Kanuna Göre Tüketici Hukuku, Bursa 2014 (6502-Tüketici).
- ASLAN, Yılmaz : Tüketici Hukuku Dersleri, Bursa 2006 (Tüketici).
- ASLAN, Yılmaz : En Son Değişikliklerle ve Yargıtay Kararları Işığında Tüketici Hukuku, Bursa 2004 (Tüketici, 2. Bası), s.10 vd
- AŞÇIOĞLU, Çetin: Tıbbi Yardım ve Elatmalardan Doğan Sorumluluklar, (Doktorların, Devletin ve Özel Hastanelerin Sorumluluğu (Cezai ve Hukuki), Ankara 1993.
- ATALI, Murat : 6502 sayılı Kanun'un Tüketici Sorunları Hakem Heyetine İlişkin Hükümlerinin Değerlendirilmesi, Prof.Dr. Ejder Yılmaz'a Armağan, Ankara 2014 (s.397-418).
- ATAMER, Yeşim M. : Tüketici Satım Sözleşmelerine İlişkin TKHK m.4-Eleştiriler ve Revizyon Teklifleri, Batider, Cilt 24, S.1, s.81 vd., özellikle s.86 (Revizyon).

- ATAMER, M. YEŞİM : Kredi ve Diğer Finansman Sözleşmelerinde Tüketicinin Korunması, İstanbul 2016 (Kredi).
- ATAMER, Yeşim M. : “Genel İşlem Koşulu mu Bireysel Pazarlıkla Kurulan Sözleşme mi? Tüketici ve Tacir İşlemleri Açısından Karşılaştırmalı Olarak Başvurulabilecek Değerlendirme Kriterleri”, Yeni Türk Borçlar Kanunu ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Sempozyumu, Makaleler, Tebliğler, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Hukuk Fakültesi, İstanbul 2013, s.103 vd. (Değerlendirme)
- ATAMER, Yeşim M. : “Yeni Türk Borçlar Kanunu Hükümleri Uyarınca Genel İşlem Koşullarının Denetlenmesi, TKHK m.6 ve TTK m.55, f.1 (f) İle Karşılaştırmalı Olarak”, Türk Hukukunda Genel İşlem Şartları Sempozyumu, Bildiriler Tartışmalar, 8 Nisan 2011, BATİDER, Ankara 2011, s. 9 vd. (GİŞ Sempozyumu).
- ATAMER, Yeşim M. : Uluslararası Satım Sözleşmelerine İlişkin Birleşmiş Milletler Antlaşması (CISG) Uyarınca Satıcının Yükümlülükleri ve Sözleşmeye Aykırılığın Sonuçları, İstanbul 2005 (CISG Satıcı).
- ATAMER, Yeşim M. : “Genel İşlem Şartlarının Denetiminde Yeni Açılımlar”, Prof. Dr. Necip KOCAYUSUPPAŞAOĞLU İçin Armağan, Ankara 2004, s.291 vd. (Armağan),
- ATAMER, Yeşim M. : Genel İşlem Şartlarının Denetlenmesi, 2. Bası, İstanbul 2001 (GİŞ)
- ATAMER, Yeşim : “Devletler Özel Hukukunda Tüketicinin Korunması”, (İÜHFM, C: V Y:1996, S:1-2, s. 423 vd.), (Tüketicinin Korunması).
- ATAMER, Yeşim M./BAŞ, Ece : Avrupa Birliği Hukuku İle Karşılaştırmalı Olarak 6502 Sayılı Yeni Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca Satım Sözleşmesinde Ayıptan Doğan Sorumluluk, Tüketici Hakları ve Rekabet Hukuku Özel Sayısı, İBD, C.88, Yıl : 2014, s.19-60.
- ATAMER, Yeşim M./İNCEOĞLU, Murat : Satım Sözleşmesinde Tüketicinin Seçimlik Hakları ve Avrupa Birliği Hukuku İle Uyumu Sorunu, İstanbul 2012.
- AUGENHOFER, Susanne: Gewährleistung und Werbung das neue Gewährleistungsrecht für Werbeaussagen, Linde 2002, s.51 vd. (Werbung).
- AUGENHOFER, Susanne : Die Bedeutung von Werbeaussagen – sowohl des Verkäufers als auch des Herstellers – für die Begründung von Gewährleistungsansprüchen, JBI 2001, s.82 vd. (Werbeaussagen).
- AXMANN, Jochen: Die praktische Bedeutung und Effizienz der Verbandsklage nach §§ 13 ff. AGB -Gesetz, Berlin 1984, s.16
- AYAN, Mehmet : Tıbbi Müdahalelerden Doğan Hukuki Sorumluluk, Ankara 1991.

- AYAN, Nursen : Taşınır Satımında Satıcının Kanundan Doğan Ayıba karşı Tekeffül Borcu, SÜHFD., S: 2007/1, Cilt 15, s.25 vd.
- AYDEMİR, Efrail : Kredi Kartı Borçlularının Hakları ve Yükümlülükleri, Terazi HD, Ocak 2014, S:89, Tüketici Hukuku Özel Sayısı, s.79 vd.
- AYDOĞDU, Murat: Genel İşlem Koşulları Şerhi, Adalet Yayınevi, Ankara 2018 (Gik Şerhi).
- AYDOĞDU, Murat : Tüketici Hukuku Dersleri, Ankara 2015 (Tüketici).
- AYDOĞDU, Murat : Tüketici Kılavuzu Hukuk Rehberi, İstanbul 2014 (Tüketici Kılavuzu).
- AYDOĞDU, Murat : 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Getirdiği Yeniliklere Genel Bakış, Sözleşmeye Aykırılık, Ayıplı İfa Kavramlarına Getirdiği Farklı Yaklaşım ve Bu Konudaki Önerilerimiz, DEÜHFD, Cilt: 15, Sayı: 2, 2013 (Basım Yılı: 2014) s.1 vd. (6502-Ayıplı İfa).
- AYDOĞDU, Murat: Konut Finansman Sistemi (Mortgage), Sistemin Tüketici Hukukuna Etkileri ve Sistemde Yer Alan Menkul Kıymetler, Ankara 2010 (Mortgage),
- AYDOĞDU, Murat: 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a Göre Kapıdan Satışlar, İzmir 1998 (Kapıdan Satışlar).
- AYDOĞDU, Murat : "4077 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a Göre Ayıplı Mal veya Hizmetlerde Tüketicinin Korunması", İzBD., Aralık 1997, s.28 vd. (Ayıplı Mal veya Hizmetler).
- AYDOĞDU, Murat/KAHVECİ, Nalan: Türk Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, Ders Kitabı, 4. Baskı, Ankara 2019.
- AYDOĞDU, Murat / KAHVECİ, Nalan: Türk Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, 2. Bası İzmir 2014.
- AYDOĞDU, Murat / YAĞCIOĞLU, Ali Haydar : Kovid-19 Salgınının Borç İlişkilerine ve Yargılamaya Etkileri, Haziran 2020.
- AYHAN, Hilal L. : "Birleşmiş Milletler Viyana Satım Sözleşmesi'ne Göre Uluslararası Satım Sözleşmelerinde Satıcının Ayıba Karşı Tekeffül Borcu" Gazi ÜHFD, C.XV, Y.2011, S.2.
- AYHAN, Rıza/ÖZDAMAR, Mehmet/ÇAĞLAR, Hayrettin: Ticari İşletme Hukuku, Genel Esaslar, 5. Bası, Ankara 2012.
- BAHADIR, Zeynep: Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usûlü, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXIII, Y. 2019, Sa. 3, s.129-159.
- BAHTİYAR, Mehmet: Genel İşlem Koşullarına Karşı Tüketicinin Korunması, YD., Y: 1996, S: 1-2, s.80 vd.

- BARLAS, Nami : Kredi Kartı İlişkisinde Bankaya Karşı Verilen Kişisel Teminatın Niteliğinin Belirlenmesi, Prof. Dr. Ömer TEOMAN'a 55. Yaş Günü Armağanı, II. Cilt, İstanbul 2002.
- BASEDOW, Jürgen: Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Band 2: Schuldrecht Allgemeiner Teil (§§ 241-432), 5. Aufl., München 2007 (MünKom-BASEDOW)
- BASEDOW, Jürgen, Kollektiver Rechtsschutz und Individuelle Rechte, Die Auswirkungen des Verbandprozesses auf die Inzidentkontrolle von AGB, AcP, 182 (1982), s.335 ve 360
- BAŞ SÜZEL, Ece : Tüketici Hukukunda İş Görme (Hizmet Sözleşmelerinde Ayıplı İfa, MÜHFAD, Aralık 2018, C.24, S:2.
- BAŞTUĞ, İrfan/ERDEM, Ercüment: Ticarî İşletme Hukuku, Ders Notları, Ankara 1993.
- BATTAL, Ahmet : Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Yönünden Tacirlerin Tüketici Sıfatı, Prof. Dr. Ali BOZER'e Armağan, BATİDER Yayını, Ankara 1998 (Tacirlerin Tüketici Sıfatı).
- BATTAL, Ahmet: Kıymetli Evrakla Borç Altına Giren Tüketicinin Korunması, BATİDER, Haziran 1998, Cilt XIX, S. 3 (Kıymetli Evrak).
- BAYGIN, Cem : Culpâ In Contrahendo Sorumluluğu ve Amerikan Hukukundaki Uygulaması (archiv.jura.uni-saarland.de/turkish/CBaygin1.html).
- BAYKAN, Renan : Türkiye'de Tüketicinin Korunması Tedbirleri, Öneriler ve Ekonomik Etkileri, İstanbul 1996,.
- BAYSAL, Başak : Sözleşmenin Uyarlanması, BK 138, Aşırı İfa Güçlüğü, 3. Baskı, İstanbul 2019.
- BAYSAL, Pelin : "Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Anlaşması (CISG) Çerçevesinde Satıcının Ayıptan Sorumluluğu", Yeni Türk Borçlar Kanunu ve CISG'e Göre Satış Sözleşmeleri, Editörler : ŞükranŞİPKA/Ahmet C. YILDIRIM, İstanbul 2012, (ayrıca bk.<http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/baysal.pdf>). CISG hakkında genel Türkçe kaynakça için bk. <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ biblio-tur.html>,
- BECKER H. : Kommentar zum schweizerischen Zivilgesetzbuch, Bd. IV, Obligationenrecht, I. Abt. 2. Aufl. Bern 1941, § 197
- BELEN, Herdem: Japon Yeni/İsviçre Frangı Kaydıyla Verilen Konut Kredilerinde Uyarlama Uyuşmazlıkları Hakkında Bazı Düşünceler, İstanbul Barosu Dergisi, Cilt: 87, Sayı:5 | Eylül 2013, s.265 vd.
- BENDER, Rolf : Rechtstatsachen zum Verbraucherschutz, Konstanz 1988, s.101, 140 vd.

- BERCOVITZ, Rodrigo Rodriges : Der Institutionelle und legislative Rahmen des Gesetzes über den Schutz des Verbrauchers in Spanien, EuZVR, 1968, s.104 ve s.114 vd.;
- BERNITZ/DRAPER : Consumer protection in Sweden -Legistaiton, Institutions and Practice, Stockholm 1981, s.85 vd., s.99
- BİLGE, Necip: Borçlar Hukuku, Özel Borç Münasebetleri, Ankara 1971.
- BLANKENBURG/GOTTWALD/STREMPEL : Alternativen in der Ziviljustiz, Köln 1982, s.251-253; HELLENER, Jan: The Consumer's Access to Justice in Sweden, RabelsZ, 1976, S.40, s.727
- BOZBEL, Savaş : Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Karşılaştırmalı Reklam Hukuku, Ankara 2006 (Reklam),
- BOZBEL, Savaş : “Türk Hukukunda Mesafeli Sözleşmeler-97/7 sayılı AB Yönergesi Düzenlemeleri Işığında Bir Karşılaştırma” (AÜEHFD, C. VII, S. 3-4, Aralık 2003, s.783-804).
- BOZER, Ali/GÖLE, Celâl : Bankacılar için Kıymetli Evrak Hukuku Bilgisi, Ankara 1992.
- BROX, Hans/WALKER, Wolf-Dietrich : Allgemeines Schuldrecht, Mit neuem Schuldrecht, 28. Auflage, München 2002
- BRUCHNER/OTT/WAGNER-WIEDUWILT: Verbraucher kreditgesetz, München 1992.
- BUCHER/BUZ : Mağdur Edilen Tüketici-Türk/İsviçre Borçlar Kanunu'nun İki Özelliğinin Eleştirisi; Muayene ve İhbar Külfeti (Art.201 OR; EBK.m.198), EBK.m.202/II (Art.205/II OR)'ye Göre Dönme Yerine Bedel İndirimine Karar Verilmesinin Masraflara İlişkin Sonuçları, Necip Kocayusufpaşaoğlu'na Armağan, Ankara 2004.
- BUDAK, Ali Cem : 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a Göre TÜKETİCİ HAKEM HEYETLERİ, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 16, Prof. Dr. Hakan PEKCANITEZ'e Armağan, Özel Sayı 2014 (Basım Yılı: 2015), s. 77-103.
- BULUT, Uğur : Sözleşme Görüşmelerinden Doğan Sorumlulukta Tüketici Mahkemelerinin Görevine İlişkin Bir Yargıtay Kararı İncelemesi, An.BD 2012/2, s.323-346).
- BUZ, Vedat : Medeni Hukukta Yenilik Doğuran Haklar, Ankara 2005 (Yenilik Doğuran Haklar).
- BUZ, Vedat : Borçlunun Temerrüdünde Sözleşmeden Dönme, 1998 Basımdan Tıpkı Basım, Ankara 2014, (Dönme).

- BÜYÜKSAGİS, Erdem : İçerik Denetiminin Müzakere Edilmemiş Sözleşme Hükümleriyle Sınırlandırılması Üzerine Mostazo Claro'nun Düşündürdükleri, Prof. Dr. Aydın ZEVLİLER'e Armağan, Yaşar Üniversitesi Elektronik Dergisi, Cilt 8, Özel Sayı, 2013, s.675 vd.
- CAN, Bilal : 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Konut Finansmanına Yönelik Hükümleri, Terazî HD, Ocak 2014, S: 89, Tüketici Hukuku Özel Sayısı, s.104 vd.
- CEYLAN, EBRU : "6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'daki Tüketici Kredileri İle İlgili Yeni Düzenlemeler", İBD 2014, C.88, Özel Sayı 1, s.61-80. (Kredi)
- CEYLAN, EBRU : Türk İsviçre ve Avrupa Birliği Hukukunda Kredi Kartını Kullanan Tüketicinin Hukuki Durumu, İstanbul 2010.
- CEYLAN, Ebru : 4822 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Getirdiği Yeni Düzenlemeler, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y.:1, S.:2, İstanbul 2004, s.267 vd.
- CLEVER, Peter : Allgemeine Geschäftsbedingungen und der ökonomische Hintergrund der Vertragsfreiheit, Jahrbuch für Sozialwissenschaft, 1977, Bd.28, H.1, s.126 vd
- COESTER-WALTJEN, Dagmar : im Recht der AGB, Jura 1997
- CUMALIOĞLU, Emre : 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Satıcının Ayıplı Maldan Sorumluluğunun Koşulları, Yaşar Üniversitesi I. Tüketici Hukuku Sempozyumu, Terazî HD, Kasım 2014, Özel Sayı, Cilt 9, s.20-29.
- ÇABRİ, Sezer : 6502 sayılı Kanun'a Göre Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Ankara 2016.
- ÇAĞLAR, Fatma : 4077 Sayılı Kanunla Ortaya Çıkan Tüketicinin Hak Arama Yolları, TRKGM Yayını, Ankara 2001, s.12 vd.
- ÇEKER, Mustafa : Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında Kredi Kartı Borcunun Ödenmemesi ve Hukuki Sonuçları, AÜEHFD., C.VIII, S.: 2004/1-2 (Tüketici)
- ÇEKER, Mustafa : "Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve Tüketici Kredileri Açısından Bankalara Getirdiği Yükümlülükler", Bankacılar Dergisi, S:15, Y: 1995.
- ÇELİKBAŞ, Nil Merve : Türk Hukukunda Tüketicinin Genel İşlem Şartlarına Karşı Korunması, İBD. C: 85, S: Y: 2011, s.122 vd.
- ÇINAR, Ömer : Tüketici Hukukunda Haksız Şartlar, İstanbul 2009.
- DAL, Emel : Ayıplı Mal ve Hizmetlere Karşı Tüketicinin Korunması, Hukuk Gündemi, S:5, Haziran-Temmuz-Ağustos 2006, s.66 vd.

- DAUNER-LIEB, Barbara : Verbraucherschutz durch Ausbildung eines Sonderprivatrechts für Verbraucher: Systemkonforme Weiterentwicklung oder Schrittmacher der Systemveraenderung? Berlin 1983.
- DEMEULENAERE, Bernadette : Sweden's System to Resolve Consumer Disputes, Stockholm 1983.
- DEMİR, Galip : “Geçmişten Günümüze Ahilik-Tüketici Koruma İlişkisi”, (SD., Şubat 1993).
- DEMİR, Mehmet : Mesafeli Sözleşmelerin İnternet Üzerinden Kurulması, Ankara 2004. (Mesafeli Sözleşme)
- DEMİR, Mehmet : 4822 sayılı Kanun İle Tüketici Sözleşmeleri Alanında Getirilen Yenilikler, BATİDER 2003, C.XXII, S:1 (Yenilikler).
- DEMİR, Mehmet : Tüketim Mallarının Satımındaki Garantilere İlişkin AB Yönergesi ve Ülkemizdeki Yasal Düzenleme, AÜHFD 2002, C.54, S:3, s.23 vd.
- DEMİR, Mehmet : Tüketicinin Korunması Hukuku Mevzuatı, Ulusal Mevzuat-İlgili Avrupa Birliği Yönergeleri, Ankara 2002 (Tüketici Mevzuatı).
- DEMİR, Remzi : Devre Tatil Sözleşmesi, Terazi HD, Ocak 2014, S:89, Tüketici Hukuku Özel Sayısı.
- DENİZ, Bahar Yeşim : Avrupa Birliği Tüketici Hukuku ile Türk Tüketicisi Hukukunun Bazı Yönlerinin Karşılaştırmalı Değerlendirmesi, TAAD, Y:4, S: 12 (Ocak 2013).
- DERYAL, Yahya : Tüketici Kredilerinde Haksız Şart Örnekleri, ve 6502 sayılı Kanunla Getirilen Yeni Düzenlemenin Değerlendirilmesi, Terazi HD, Ocak 2014, S:89, Tüketici Hukuku Özel Sayısı, s.58 vd. (Haksız Şart).
- DERYAL, Yahya / KORKMAZ, Yakup : Yeni Tüketici Hukuku, Ders Kitabı, 3. Baskı, Ankara 2015 (Tüketici).
- DEVELİOĞLU, Hüseyin Murat: “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun “Taksitle Satım Sözleşmesi” ile İlgili Getirdiği Değişiklikler”, Legal Hukuk Dergisi, Yıl: 2011, Cilt: 9, Sayı: 98.
- Doğan, Vahit : “Tüketici Akitlerine Uygulanacak Hukukun Tesbiti”, (SÜHFD, Şakir Berkî’ye Armağan, S:1-2, C:5, Konya 1996, s.156 vd.
- DOĞANAY, İsmail: Ticarî Alım Satım Akdi ve Nevileri, 12. Bası, Ankara 2003.
- DOĞAR, Mehmet : Ön Ödemeli Konut Satışı, İstanbul 2018.
- DOĞAR, Mehmet : Ön Ödemeli Konut Satışı, İstanbul 2016.
- EDİS, Seyfullah : Türk Borçlar Hukukuna Göre Satıcının Ayıba Karşı Tekeffül Borcu, Ankara 1963.
- EHLERS, Wolfram: Aus der Praxis des schwedischen Marktgerichts, GRUR, 1978, s.327

- ERDEM, Ercüment : “Vienna Satım Antlaşması’na Genel Bakış ve Maddi Uygulama Alanı” Yeni Türk Borçlar Kanunu ve CISG’e Göre Satış Sözleşmeleri, Editörler : ŞükranŞİPKA/Ahmet C. YILDIRIM, İstanbul 2012, s.117 vd., özellikle s.137-138 (ayrıca bk. <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/erdem.html>);
- ERDEM, Ercüment : KİT’lerin Tacir Sıfatı, İzmir 1992.
- ERDOĞAN, Ali İhsan : “Satıcının TKHK. Karşısında Tekeffül Borcu”, Türk Hukuk Enstitüsü Dergisi, Yıl :1, S:2, Ocak 1996.
- EREN, Fikret : Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, 21.Baskı, Ankara 2017 (BG-2017)
- EREN, Fikret : Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, C.I, İstanbul 1994 (BG-1994)
- ERİŞİR, Evrim : Tüketici Hakem Heyetine Başvuru Zorunluluğu Bulunan Taleplerde İlamsız İcra Yolunu Kapanan Yeni Yargıtay İçtihatlarının Düşündürdükleri, 5. Tüketici Hukuku Kongresi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, Ankara 2015-2016, s.611-641(THH-İlamsız İcra).
- ERİŞİR, Evrim : Tüketici İşlemlerinden Doğan Uyuşmazlıkların Çözümü Usulü (Derleyen : Murat İNCEOĞLU), Yeni Tüketici Hukuku Konferansı, Makaleler-Tartışmalar, s.43-122, İstanbul 2015 (Tüketici İşlemleri).
- ERİŞİR, Evrim : Tüketici Hakem Heyetleri ve Tüketici Mahkemelerinde Gider ve Vekâlet Ücreti, 4. Tüketici Hukuku Kongresi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, Ankara 2015, s.469-503 (THH-Vekâlet Ücreti).
- ERMENEK, İbrahim : Yargı Kararları Işığında Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri ve Bu Alanda Ortaya Çıkan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerileri, Gazi Üniversitesi HFD, C.XVII, Y:2013, S:1-2, s.563-630.
- ERTABAK, Ünal : Tüketici Mahkemelerinde Çözülmesi Gereken İhtilaflar, Legal Hukuk Dergisi 2012/115, s.39-81.
- FAIREST, P.B. : Consumer Protection -For Whom? NLJ, 1978, s.1127.
- FALCIOĞLU, Mete Özgür : Karşılaştırmalı Hukuk ve Türk Hukukunda Elektronik Satım Sözleşmesi ve Kuruluşu, Ankara 2004.
- FERRARI, Franco: in Kommentar zum Einheitlichen UN-Kaufrecht (SCHLECHTRIEM/SCHWENZER), München-Basel 2008, CISG Art. 2.
- FELLMANN, Walter : Produzentenhaftung in der Schweiz, ZSR 107 (1988) I, Heft 3, s. 277-294.
- FEYZİOĞLU, Necmeddin Feyzi: Borçlar Hukuku Hususi Kısım, Akdin Muhtelif Nevileri, C.I, 4. Bası, İstanbul 1980 (BÖH).
- FEYZİOĞLU, Necmeddin Feyzi : Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, C. I, İstanbul 1976 (BG).

- FISCHER, Max : Der Begriff der Vertragsfreiheit, Zürich 1952.
- FUCHS, Daniel : Verbraucherschutz Spanien, Baden-Baden 1990.
- FÜHRICH, Ernst : Reiserecht, Heidelberg 1990.
- GAUCH, P./REY, H./SCHLUEP, W. R./ SCHMID, J. : Schweizerisches Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, Band I, 8. Aufl., Zürich/Basel/Genf 2003.
- GELGEL, G. Öztekin : Türk Devletler özel Hukukunda Tüketici Akitlerine İlişkin Sorunlar, İstanbul 2000
- GERMEYAN, Rüştü : 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Tüketici Hakem Heyetleri ve Tüketici Mahkemelerine İlişkin Hükümleri, (Tüketici Hakları ve Rekabet Hukuku), İBD., 2014, Özel Sayı, C.88, s.129-141,
- GEMALMAZ, Mehmet Semih : “Tüketicinin Korunması”, (İBD., Yıl:1983 C:57, S:7-8-9, s.328-362).
- GEZDER, Ümit : Türk-İsviçre Hukukunda Culpa İn Contrahendo Sorumluluğu, İstanbul 2009.
- GIGER, Hans : Berner Kommentar, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Obligationenrecht, Band VI, 2. Abteilung, Die einzelnen Vertragsverhältnisse, 1. Teilband, 1. Unterteilband, Der Konsumkredit, Bern 2007 (BK).
- GÖLE, Celal/ BİLGEÇ, Hakan : Ticari İşletme İşlettikleri Halde Tacir Sayılmayan Dernek ve Vakıflara İlişkin Düzenlemenin(TTK 16/2 Değerlendirilmesi, BATİDER 2016, C:22, S:4, s.5-19.
- GÖLE, Celal : Ticaret Hukuku Açısından Aldatıcı Reklamlara Karşı Tüketicinin Korunması, Ankara 1983.
- GÖRGEÇ, Başak : Genel İşlem Koşullarının Kişilik Hakkı Kapsamında Değerlendirilmesi, MÜHF-HAD, C.19 (2013), S.1.
- GRABITZ, Eberhard/HILF, Meinhard/MAGNUS, Ulrich : Das Recht der Europäischen Union, Band IV, Sekundärrecht, EG-Verbraucher- und Datenschutzrecht (Art. 1 - Art. 34), A. 15 Richtlinie 1999/44/EG des Europäischen Parlaments und des Rates zu bestimmten Aspekten des Verbrauchsgüterkaufs und der Garantien für Verbrauchsgüter (Art. 1 - Art. 14), 40. Aufl., München 2009.
- GUEST, A.G. : Benjamin's Sale of Goods, 3. Edition, London, 1987.
- GÜMÜŞ, M. Alper : 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, C:I, Madde 1-46, İstanbul 2014 (Tüketici).
- GÜMÜŞ, M.Alper : Borçlar Hukuku Özel Hükümler, C.I, İstanbul 2012 (I, 2012).

- GÜNGÖR, Gülin : Milletlerarası Özel Hukukta Tüketicinin Korunması, Ankara 2000 (Tüketici).
- GÜRPINAR, Damla : Sözleşme Dışı Yanlış Tavsiyede Bulunma, Öğüt veya Bilgi Vermeden Doğan Hukuki Sorumluluk, İzmir 2006.
- GÜRZUMAR, Aydanur : Türkiye, İsviçre ve Avrupa Topluluğu Ülkelerinde Reklamcılık Alanında Tüketicinin Korunması Amacıyla Uyulması Gereken Hukuk Kuralları, AnBD, S : 1991/3.
- HATEMİ, Hüseyin/SEROZAN, Rona/ARPACI, Abdulkadir : Borçlar Hukuku, Özel Bölüm, İstanbul 1992.
- HATİPOĞLU, Tahsin : Medeni Yargılama Hukukunda Delil Sözleşmeleri, İstanbul 2019, yl tezi (tez.yok.gov.tr, tez no : 566547).
- HAVUTÇU, Ayşe : Türk Hukukunda Örtülü Bir Boşluk: Üreticinin Sorumluluğu, Ankara 2005, (Üretici).
- HAVUTÇU, Ayşe : Açık İçerik Denetim Yoluyla Tüketicinin Genel İşlem Şartlarına Karşı Korunması, İzmir 2003 (Tüketici GiŞ).
- HENKEL, Alexandra : Inhaltskontrolle von Finanzprodukten nach der Richtlinie 93/13/EWG des Rates über mißbräuchliche Klauseln in Verbraucherverträgen, Berlin 2004.
- HERTIG, Gérard : Le Role du Consommateur dans le droit de la concurrence en Suisse, aux Etats-Unis et dans la Communauté Economique Européenne, Lausanne 1984.
- HOFER, Philipp : Die Umsetzung der Verbrauchergüterkauf-Richtlinie 199/44 EG in Spanien und Österreich, Diss., Wien 2010.
- HONSELL, Heinrich : Schweizerisches Obligationenrecht, Besonderer Teil, Bern 2003 (BT).
- HONSELL, Heinrich : (Herausgeber : HONSELL/VOGT/WIEGAND) Basler Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, Zurich-Bern-Basel 1992 (HONSELL, BSK OR I).
- HONSELL, Heinrich : (Herausgeber), Kurzkommentar zum Obligationenrecht, Art. 1-529 OR, Basel 2008 (KUKO OR-BEARBEITER).
- HUGUENIN, Claire : Obligationenrecht, Besonderer Teil, 1. Aufl., Zürich/Basel/Genf 2002.
- HUHS, Reiner : Verfassungswidrigkeit der Ausnahme für Versicherungsverträge von der Geltung des Haustürwiderrufgesetzes (§ 6, Nr. 2 HWIG) trotz der Neufassung des § 8 des Gesetzes über den Versicherungsvertrag? VuR, 1991.
- İLGÜN, Candaş : Açıklamalı-Gerekçeli 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, Ankara 2014.

- İLGÜN, Candaş : Tüketicilerin Korunması Semineri, V. Oturum, 2-4 Kasım 2006, Editör : Ebru CEYLAN, Ankara 2007.
- İNAL, Emrehan : Mesafeli Sözleşmelerde Tüketicinin Korunması ve Buna İlişkin Güncel Gelişmeler, Uluslararası Tüketici Hukuku Sempozyumu, 24-25 Kasım 2011, Metinler Kitabı, İKÜ Yayını, İstanbul 2011.
- İNAL, Emrehan /BAYSAL, Başak :Reklam Hukuku ve Uygulaması, İstanbul 2008
- İNAL, Emrehan : E-Ticaret Hukukundaki Gelişmeler ve İnternette Sözleşmelerin Kurulması, İstanbul 2005.
- İNAL, Tamer : Tüketici Sözleşmelerinde Haksız Şartlar, Terazi HD, Ocak 2014, S:89, Tüketici Hukuku Özel Sayısı, s.32 vd. (Haksız Şartlar)
- İNAL, Tamer : 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanuna Göre Hazırlanmış Tüketici Hukuku, 3. Baskı, Ankara 2014 (Tüketici).
- İNAL, Tamer : Açıklamalı-İçtihatlı Tüketici Kredileri ve Tüketici Kredisi Sözleşmeleri, İsviçre Hukuku - Fransız Hukuku ve Avrupa Birliği Konseyi Yönergeleri Işığında, İstanbul 2002 (Tüketici Kredileri).
- İNAN, Ali Naim : Borçlar Hukuku-Genel hükümler, Birinci Kitap, Ankara 1971.
- İNCEOĞLU, M. Murat : “Sözleşme Yapma Zorunluluğu ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 5. Maddesinin Bu Açıdan Değerlendirilmesi”, Prof.Dr. M.Kemal OĞUZMAN’ın Anısına Armağan, İstanbul 2000 (Sözleşme).
- İNCEOĞLU, M. Murat/BAŞOĞLU, Başak : “Sipariş Edilmemiş Malların Gönderilmesi”, Prof. Dr. Rona Serozan’a Armağan, s. 981-1029.
- İPEKYÜZ, Filiz Yavuz : Türk Hukukunda Hekimlik Sözleşmesi, İstanbul 2006.
- JETZER, Rolf P./ZINDEL, Gaudenz : EG-Richtlinie über missbräuchliche Klauseln in Verbraucherverträgen, SJZ 1994.
- KABAŞ, Esen : “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunla İş Yeri Dışında Kurulan Sözleşmelere İlişkin Olarak Getirilen Değişiklikler”, (Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XIX, Y. 2015, Sa. 3, s. 73-100).
- KADIOĞLU, Kamil : Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, Yargıtay Kararları ve İlgili Mevzuat, Ankara 2005.
- KADIOĞLU, Kâmil : 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’da 4822 sayılı Kanun’la Yapılan Değişiklikler Hakkında İnceleme, TBB Dergisi, Y: 17, S: 55, Kasım- Aralık 2004 (Değişiklikler).
- KAHVECİ, Nalan : Taşınır Satımında Ayıplı Mal Nedeniyle Tüketicinin Sözleşmeden Dönmesi, Ekim 2014.

- KALPSÜZ, Turgut: Ticarî Satışta İfa Mahalli, Ankara 1960.
- KANETİ, Selim : Hekimin Hukuksal Sorumluluğunda Kusur ve İspat Yükü, Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler, V. Sempozyumu, (Türk Hukukunda Hekimin Hukuki ve Cezai Sorumluluğu, Ankara, 12/13. Mart 1982), İstanbul 1983.
- KAPANCI, Kadir Berk : 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Açısından Satış Hukukunda Ayıptan Doğan Sorumluluk ve Sözleşmesel Garanti Taahhütleri, İstanbul 2012.
- KAPLAN, İbrahim : Banka Sözleşmeleri Hukuku, Cilt 1, Ankara 1996 (Banka Sözleşmeleri).
- KARA, Ertuna : TC. Yargıtay 13. HD, E. No:2015/10571, K. No: 2015/8738, Tarih : 18/3/2015 Kararının İncelenmesi, 5. Tüketici Hukuku Kongresi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, Ankara 2015-2016, s.642-650.
- KARA, İlhan : Yeni Kanuna Göre Tüketici Hukuku, Ankara 2015 (6502-Tüketici).
- KARA, İLHAN : “Bireysel Bankacılık İşlemleri Alanında Tüketici Hakları, Kanuna Aykırı Uygulamalar ve Çözüm Yolları”, İBD 2014, C.88, Özel Sayı 1, s.81-102, s. 93 vd. (Bireysel Bankacılık)
- KARA, İlhan : Tüketici Hukuku, CD Ekli, Ankara 2012 (4077-Tüketici).
- KARAASLAN, Varol/EROĞLU, Muzaffer : “Kollektif Hukuki Himayenin Farklı Görünüm Şekilleri: Class Action ve Topluluk Davaları”, EÜHFD, C. XIII, S: 3-4, Y: 2009, s. 203-209.
- KARABAĞ-BULUT, Nil : Üçüncü Kişiyi Koruyucu Etkili Sözleşme, İstanbul 2009.
- KARABULUT, Orhun : 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında “Ceza Hükümleri” (77.madde), Tüketici Hakları ve Rekabet Hukuku Özel Sayısı, İBD, C.88, Yıl : 2014, s.103-116.
- KARAHASAN, Mustafa Reşit: Türk Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, C. IV, İstanbul 2004 (Borçlar, IV).
- KARAHASAN, M. Reşit: Tüketicinin Korunması, Kanun Hukuk Dergisi, C: XV, S: 170/I, Şubat 1996, (Tüketici).
- KARAHASAN, M. Reşit: Sorumluluk Hukuku-Kusura Dayanan ve Dayanmayan Sözleşme Dışı Sorumluluk, İstanbul 1995 (Sorumluluk).
- KARAKOCALI, Ahmet : Tüketici Kredisi Sözleşmelerinden Doğan Uyuşmazlıkların Çözümü, Tüketici Kredisi Sözleşmelerinden Doğan Uyuşmazlıkların Çözümü, Eskişehir Barosu Dergisi, 2005, S. 7, s.103-123.

- KARAMERCAN, Fatih : Dövizle Endeksli Tüketici Kredilerinde Tüketicilerin Açmış Olduğu Sözleşmenin Uyarlanması Davaları ile İlgili Uygulama Sorunları ve Yargıtay'ın Tutumu, Terazi Hukuk Dergisi, Yıl: 2013, Sayı: 78.
- KELLER, Max/SIEHR, Kurt : Kaufrecht, 3. Aufl., Zürich 1995.
- KEMPER, Rainer : Verbraucherschutzinstrumente, Baden-Baden 1994.
- KILIÇOĞLU, Ahmet M.: Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, Yeni Borçlar Kanunu'na Göre Hazırlanmış, 14. Baskı, Ankara 2011.
- KILKIŞ, Yıldırım : Tüketicinin Korunması, Pazarlamacı Karşısında Tüketici, İstanbul 1984.
- KIRCA, Çiğdem : Ürün Sorumluluğu, Ankara 2007.
- KIRCA, Çiğdem : Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun Açısından Üretici İmalatçı Olarak Franchise Veren, BATİDER Haziran 1999, C: XX, S:1 (Franchise Veren).
- KIRCA, Çiğdem : Tüketicilerin Hislerine Yönelik Reklamlar, Prof. Dr. Ali BOZER'e Armağan, Ankara 1998, BATİDER Yayını (Reklamlar).
- KIRKBEŞOĞLU, Nagehan : Türk Özel Hukukunda Kısmi Hükümsüzlük, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Uyarlanmış, İstanbul 2011.
- KISA, Seda Ulaş : Avrupa Topluluk Hukukunda Tüketici Hakları ve Tüketicinin Korunması, Prof. Dr. M. Kemal OĞUZMAN'ın Anısına Armağan, İstanbul 2000.
- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU/HATEMİ/SEROZAN/ARPACI : Borçlar Hukuku, Genel Bölüm, Borçlar Hukukuna Giriş, Hukuki İşlem, Sözleşme, İstanbul 2008.
- KRAFT, Alfons : Verbraucherschutz im GWB, WuW, 1981.
- KULAKLI, Emrah : Ürün Sorumluluğu ve Ayıp Kavramı, İstanbul 2009.
- KULLMANN, Hans Josef : Produkthaftungsgesetz, Köln 1990.
- KUNTALP, Erden : Finansal Kiralama Kanunu ve Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanuna Göre Tüketim ve Yatırım Mali Ayrımı, Prof. Dr. Ali BOZER'e Armağan, Ankara 1998, BATİDER Yayını, (Tüketim ve Yatırım Mali).
- KURAN, Selami : İmalatçının Sorumluluğu Konusunda Avrupa Yönergesi ve Alman Ürün Sorumluluğu Kanunu, İBD. S: 1997/1.
- KURU, Baki : İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medenî Usul Hukuku, İstanbul 2016 (Usul).
- KURU, Baki : İcra ve İflas Hukuku, El Kitabı, İstanbul 2004 (İcra).
- KURU, Baki/ARSLAN, Ramazan/YILMAZ, Ejder : Medenî Usul Hukuku Ders Kitabı, 24. Bası, Ankara 2013.

- KÜÇÜKAYDIN, Emine Aslı : Tüketiciyi Koruyucu Nitelikli Geri Alma Hakkı, İstanbul 2018.
- KÜÇÜKYALÇIN, Arzu : Brüksel I. Tüzüğü'nde Tüketici Akitlerine İlişkin Milletlerarası Yetki Kuralları, TBB Dergisi, Y: 17, S: 55, Kasım-Aralık 2004.
- LANDSCHEID, Criptoph : Das neue Produkthaftungsrecht, 2. Aufl. Heine, Berlin 1992.
- LARENZ, Karl : Lehrbuch des Schuldrechts, Bd. II, 12. Aufl. München 1981.
- LAU, Heinrich : Allgemeine Geschäftsbedingungen, Vertrags-und Eigentumsfreiheit, Jahrbuch für Sozialwissenschaft, 1977, Bd.28, H.1.
- LEHMANN, Michael : Informationsverantwortung und Gewährleistung für Werbeangaben beim Verbrauchsgüterkauf, JZ 2000.
- LORENZ, Stephan : Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Band 3, §§433-610 BGB, Untertitel 3. Verbrauchsgüterkauf, München 2012.
- MACİT, İsmail : “ Türk Rekabet Hukukunda Bir Cezalandırıcı Tazminat Örneği Olarak Üç Kat Tazminat”, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Temmuz 2020, C.10, S.20, s.367-398.
- MICKLITZ Hans W. /Peter ROTT : H. V. Verbraucherschutz (in DAUSES, Manfred: Handbuch des EU-Wirtschaftsrecht, Band 1, 33. Ergänzungslieferung, München 2013) Rn.257
- MICKLITZ, Hans-W. : Die Verbrauchsgüterkauf-Richtlinie, EuZW 1999.
- MİSTELİS, Loukas : “CISG’ın Uygulama Alanı: Yer, Zaman ve Kişi Bakımından”, Milletlerarası Satım Hukuku (CISG), Editör : ATAMER, Yeşim M., 2. Bası, İstanbul 2012.
- MERİÇ, Nedim : HMK ve İİK’da Yer Alan Parasal Sınırlar (<https://legalbank.net/belge/hmk-ve-iikda-yer-alan-parasal-sinirlar-2020-yili/3009245/>, e.t.15.04.2020)
- MESKIC, Zlatan : Europäisches Verbraucherrecht, Wien 2008.
- MOROĞLU, Erdoğan : “Karşılaştırmalı Reklam ve Yargıtay Kararları, Makaleler I, 3.Bası, İstanbul 2006.
- MÜNISTERMANN/HANNES : Verbrauchercreditgesetz, Münster 1991.
- OĞUZ, Sarah Mukaddes : Das türkische und das europäische Verbraucherrecht, Frankfurt am Main 2010.
- OĞUZMAN, Kemal/ÖZ, Turgut : Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, C.2, 6098 sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu’na Göre Güncellenip, Genişletilmiş 9. Bası, İstanbul 2012.

- OĞUZMAN,Kemal/ÖZ, Turgut : Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, C.1, 6098 sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu'na Göre Güncellenip, Genişletilmiş 9. Bası, İstanbul 2011.
- OĞUZTÜRK, Burcu Kalkan : Güven Sorumluluğu, İstanbul 2008.
- OFTINGER, Karl : Die Vertragsfreiheit, Zürich 1948.
- OSER-SCHÖNENBERGER : Kommentar zum schweizerischen Zivilgesetzbuch, Bd. V, Das Obligationenrecht, I. Teil, 2. Aufl., Zürich 1929.
- OZANOĞLU, Hasan S. : Bankacılık İşlemlerinde Bankaların Müşterilerini Aydınlatma Yükümlülüğü, Ankara 2004 (Aydınlatma).
- OZANOĞLU, Hasan S. : 4822 sayılı Kanunla 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Uygulanma Alanında Getirilen Değişiklikler Üzerine, e-akademi, Aylık İnternet Dergisi, Ağustos 2003, S: 18, www.e-akademi.org/makaleler/hsozanoglu-1.htm, e.t.21.11.2007 (Değişiklikler).
- OZANOĞLU, Hasan Seçkin : Hekimlerin Hastalarını Aydınlatma Yükümlülüğü, AÜHFD. 2003/3, C.52, (s. 55-77).
- OZANOĞLU, Hasan Seçkin : Tüketici Sözleşmeleri Kavramı, AÜHFD 2001, C:50, S:1, s.55-90 (Tüketici Sözleşmeleri).
- OZANOĞLU, Hasan Seçkin : Yargıtay Uygulamasında TKHK'nın Uygulama Alanı Bakımından İsimli Sözleşmeler, AnBD 2000, Y:58, S:3, s.53-69 (İsimli Sözleşmeler).
- OZANOĞLU, Hasan Seçkin : Mukayeseli Hukuk ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Açısından Tüketiciyi Koruyan Düzenlemelerin Kişi Bakımından Uygulanma Alanı, (Tüketici Kavramına Mukayeseli Bir Yaklaşım), Prof. Dr. M. Kemal Oğuzman'ın Anısına Armağan, İstanbul, 2000, s.663-692 (Tüketici Kavramı).
- ÖNCE, Günel : "Tüketici Hareketi ve Hakları", İZTOD, Eylül 1986.
- ÖNEN, Ergun : Türk Hukukunda Tüketicinin Korunmasına İlişkin Usuli Düzenlemeler, İKÜ Hukuk Fakültesi Dergisi, 2004/12, s.105-112.
- ÖZDEMİR, Hayrunnisa : Satış Sözleşmesinde Yarar ve Hasarın İntikali, Cevdet YAVUZ'a Armağan, İstanbul 2011, s.359 vd.
- ÖZ, Turgut : Tüketici Hukuku Bakımından Genel İşlem Şartları, İKÜ Hukuk Fakültesi Dergisi, Aralık 2002, s.128 vd. (GİŞ).
- ÖZÇAĞLAR, Ali : Türkiye'de Mülki İdare Bölümlerinin İdari Coğrafya Analizi, Coğrafi Bilimler Dergisi, Y:2005, S:3, s.1-25.
- ÖZÇELİK-BAYRAKTAROĞLU, Gülüm : Yabancı Unsurlu Tüketici Sözleşmelerinden Doğan Uyuşmazlıklarda Türk Mahkemelerinin Milletlerarası Yetkisinin Tayini, AÜHFD 2014, C:103, S:4.

- ÖZEL, Çağlar : Tüketicinin Korunması Hukuku, 6502 sayılı Kanuna Göre Güncellenmiş 2. Baskı, Ankara 2014 (Tüketici).
- ÖZEL, Çağlar : Tüketicinin Korunması Açısından Ayıplı Maldan Doğan Sorumluluk Kapsamında Yapımcının Sorumluluğu Sorunu, Prof. Dr. M.Kemal OĞUZMAN'ın Anısına Armağan, İstanbul 2000.
- ÖZEL, Çağlar : Haksız Genel İşlem Koşullarına Karşı Tüketicinin Korunması Sorusuna Bir Bakış ve Almanya Örneği, BATIDER 1999, C. XX, S: 2, s.53 vd. (Haksız GİK).
- ÖZMEN, Etem Saba/HAMAMCIOĞLU, Gülşah Vardar : 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmesi, İstanbul 2016.
- ÖZMUMCU, Seda : 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Hükümleri ve Yargıtay Kararları Çerçevesinde Tüketici Mahkemelerinin Görev Alanına Giren Uyuşmazlıklara Genel Bir Bakı, DEÜHFD, Prof.Dr.Hakan PEKCANITEZ'e Armağan, Özel Sayı, C.16, Y:2014, s.831-871.
- ÖZSUNAY, Ergun : AB ve Türkiye'de Ürün Sorumluluğu, AB Yönergesi ve Bazı Yabancı Düzenlemeler Işığında Türk Hukukuna İlişkin Düşünceler, Uluslararası Tüketici Hukuku Sempozyumu, 24-25 Kasım 2011, Metinler Kitabı, İKÜ Yayını, İstanbul 2011
- ÖZSUNAY, Ergun : Türk Hukukunda Gerçek Bir Boşluk, Yapımcının Sorumluluğu, BATIDER, 1979/16, Cilt X, Sayı 1.
- ÖZSUNAY, Ergun : Medenî Hukukumuzda Tüzel Kişiler, İstanbul 1978, s.71-72. (Tüzel Kişiler)
- ÖZSUNAY, Murat R. : Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.64-65 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, Madde 64, 65 Şerhi).
- ÖZTAN, Bilge : Şahsın Hukuku, Hakikî Şahıslar, Ankara 1994.
- ÖZTAN, Bilge : İmalatçının Sorumluluğu Ankara 1982.
- ÖZTAN, Fırat Kıymetli Evrak Hukuku, Ankara 1999.
- PAMUKOĞLU, Mustafa : Dernekler ve Vakıflar Ne Zaman Tacir Sayılır (<http://usiad.net/index.php? E.t.19.04.2020>)
- PEKCANITEZ, Hakan/ATALAY, Oğuz/SUNGURTEKİN ÖZKAN, Merai/ÖZEKES, Muhammet: İcra ve İfl âs Hukuku Ders Kitabı, 5. Bası, İstanbul, 2018.
- PEKCANITEZ, Hakan/ATALAY, Oğuz/ÖZEKES, Muhammet : Medeni Usûl Hukuku, 14. Baskı, Ankara 2013.

- PEKCANITEZ, Hakan : Hukuk Muhakemeleri Kanununun Tüketici Mahkemelerindeki Yargılama Usulüne Getirdiği Yenilikler, 2. Tüketici Hukuku Sempozyumu Ses Çözümleri ve Makaleleri, “Tüketici Hukuku Açıklamaları”, Ankara 2013, s. 454-460 (Tüketici Mahkemeleri).
- PEKCANITEZ, Hakan : Tüketici Mahkemeleri, İBD. 1996, C.LXX, S. 4-5-6, s. 141-162 (Tüketici Mahkemeleri),
- PEKCANITEZ, Hakan : Tüketici Sorunları Hakem Heyeti, İzBD, Y:1996, S:3, s.39-58 (TSHH).
- PETEK, Hasan : Tıbbi Müdahalelerden Kaynaklanan Uyuşmazlıklarda Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un Uygulanması, DEÜHFD., 2013, C.15, Özel Sayı, s. 969-1017.
- PETERSEN, Jens : Die Einbeziehung Allgemeiner Geschäftsbedingungen, Jura 2010, H.9.
- PINAR, Hamdi : Reklam Hukukunun Esasları, Prof.Dr.Turgut AKINTÜRK’E Armağan, İstanbul 2008.
- POROY, Reha : “Tüketicinin Korunmasına İlişkin Özel Hukuk Sorunları”, Halil Arslanlı’nın Anısına Armağan, İstanbul 1978 (Tüketici).
- POROY, Reha : Ticarî İşletme Hukuku, İstanbul 1991, (Ticarî İşletme).
- PRIEß, Monika : Der Begriff des Sachmangels im deutschen und im englischen Kaufrecht, Frankfurt am Main 2001.
- PROBST, Thomas : Art. 8 UWG, in: JUNG/SPITZ (Hrg.), Bundesgesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (UWG), Stämpflis Handkommentar, Bern 2010.
- REİSOĞLU, Seza : Hekimlerin Hukuki Sorumluluğu, Hekimin Hukuksal Sorumluluğunda Kusur ve İspat Yükü, Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler, V. Sempozyumu, Türk Hukukunda Hekimin Hukuki ve Cezai Sorumluluğu (Ankara, 12/13 Mart 1982), İstanbul, 1983.
- REİSOĞLU, Seza : Türk Kefalet Hukuku, Ankara 1964
- RIESENHUBER, Karl : System und Prinzipien des Europäischen Vertragsrechts, Berlin 2003.
- SCHLECHTRIEM, Peter/FERRARI, Franco : in SCHLECHTRIEM/SCHWENZER, Kommentar zum Einheitlichen UN-Kaufrecht, 5. Aufl., München-Basel 2008.
- SCHLECHTRIEM/SCHWENZER/MÜLLER-CHEN: in Kommentar zum Einheitlichen UN-Kaufrecht (SCHLECHTRIEM/SCHWENZER), München-Basel 2008.
- SCHMID, Jörg: Die Inhaltskontrolle Allgemeiner Geschäftsbedingungen : Überlegungen zum neuen Art. 8 UWG, ZBJV 2012/148 (s.1 vd)

- SCHMID, Jörg/STÖCKLI, Hubert : Schweizerisches Obligationenrecht, Besonderer Teil, Zürich 2010.
- SCHNYDER, Bernhard : Vertragsfreiheit als Privatrechtsbegriff, Freiburg 1960;
- SCHÖNLE, Herbert/HİĞİ, Peter : Obligationenrecht, Teilband V 2a, Kauf und Schenkung, Zweite Lieferung Art.192-204 OR, Zürich 2005.
- SCHUBEL, Christian: Das neue Kaufrecht, Einfrihrung in das neue Schuldrecht, JUS Schriftenreihe (SCHWAB/WITT), München 2002.
- SCHULIN, Hermann/VOGT, Nedim Peter : Tafeln zum Schweizerischen Obligationenrecht, Zürich 1980.
- SCHWAB, Martin: Das neue Schuldrecht im Überblick, Einführung in das neue Schuldrecht, JUS Schriftenreihe (in SCHWAB/WITT), München 2002.
- SCHWARTZE, Andreas : Die zukünftige Sachmängelgewährleistung in Europa - Die Verbrauchsgüterkauf-Richtlinie vor ihrer Umsetzung, ZEuP 2000.
- SCHWARZ, Jörg : “Richtlinie des Rates der Europäischen Gemeinschaften vom 5. April 1993 über missbräuchliche Klauseln in Verbraucherverträgen - Auswirkungen auf die Allgemeinen Geschäftsbedingungen, Reglemente und Formularverträge der Schweizer Banken”, in: Stauder Bernd (Hrsg.), Die Bedeutung der AGB-Richtlinie der Europäischen Union für Schweizer Unternehmen, Zürich 1996
- SCHWENZER, Ingeborg : in Kommentar zum Einheitlichen UN-Kaufrecht (SCHLECHTRIEM/SCHWENZER), München-Basel 2008.
- SEROZAN, Rona : İfa, İfa Engelleri, Haksız Zenginleşme, İstanbul 2009 (İfa).
- SEROZAN, Rona : Borçlar Hukuku, Özel Bölüm, İstanbul 2002.
- SEROZAN, Rona: Sözleşmeden Dönme, İstanbul 1976 (Sözleşmeden Dönme).
- SİRMEN, Lale : “Tüketici Hukukunun Amacı ve Özellikleri”, Yaşar Üniversitesi Dergisi, Özel Sayı, 2013, Prof.Dr.Aydın ZEVLİLER’e Armağan, Cilt III (Tüketici).
- SOYER, Polat : Genel İş Koşulları, İzmir 1987.
- STAUDENMAYER, Dirk : Die EG-Richtlinie über den Verbrauchsgüterkauf, NJW 1999, H.33.
- STEINRINGER, Cora : Beweisrechtliche Aspekte des Verbraucherschutzes bei allgemeinen oder für den Einzelfall vorformulierten Vertragsbedingungen im italienischen und deutschen Recht, Diss., Regensburg 2002.
- STÖCKLI, Hubert : Der neue Art. 8 UWG-offene Inhaltskontrolle, aber nicht für alle, Baurecht 2011 (s.184 vd. UWG-offene Inhaltskontrolle)

- ŞAHİN, Turan/KİZİR, Mahmut : 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Genel Esaslar, Haksız Şartlar ile Ayıplı Mal ve Hizmetler Konusunda Getirdiği Yenilik ve Değişiklikler, Terazi HD, Ocak 2014, S:89, Tüketici Hukuku Özel Sayısı.
- ŞAHİNCİ, Dilek : 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanundaki Reklam Hükümlerine Eleştirel Bir Bakış, Terazi HD, Ocak 2014, S:89, Tüketici Hukuku Özel Sayısı, s.97 vd
- ŞEN, Bahri Başar : Kredi Kartından Doğan Hukuki İlişkilerin Sona Ermesi ve Sonuçları, Ankara 2010.
- ŞENOCAK, Zarife : 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a Göre Ayıplı Mal Teslimi Halinde Tüketicinin Hakları, Yaşar Üniversitesi I. Tüketici Hukuku Sempozyumu, Terazi HD, Kasım 2014, Özel Sayı, Cilt 9, s.30-37 (Tüketici).
- ŞENOCAK, Zarife : Özel Hukukta Hekimin Sorumluluğu, Ankara 1998.
- TANDOĞAN, Haluk : Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, C.I/1, 6. Basım, Ankara 1990. (I/1)
- TANDOĞAN, Haluk: Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, C.II, 4. Tıpkı Basım, Ankara 1989 (II).
- TANDOĞAN, Haluk: Tüketicinin Korunması ve Sözleşme Özgürlüğünün Bu Açıdan Sınırlanması (Konferans), Ankara 1977 (Tüketici).
- TANDOĞAN, Haluk: Mukayeseli Hukuk, Hususiyle Türk-İsviçre ve Alman Hukuku Bakımından Üçüncü Şansın Zararının Tazmini, Ankara 1963 (Üçüncü Şahsın Zararı).
- TANRIVER, Süha : Tabii Hakim İlkesi, TBB Dergisi, S.104, Y:2013, s.11-35 (Tabii Hakim İlkesi).
- TANRIVER, Süha : Hukuk Uyuşmazlıkları Bağlamında Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları ve Özellikle Arabuluculuk, TBB Dergisi, Y:2006, S:64, s.151-178 (Arabuluculuk).
- TASCHNER/FRIETSCH, Produkthaftungsgesetz und EG - Produkthaftungsrichtlinien, 2. Aufl., München 1990.
- TEK, Gülen Sinem : Tüketici Mahkemelerinin Görevi, Yetkisi ve Tüketici Mahkemelerinde Yapılan Yargılama Usulü, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi, C.8, S. 99-100, Yıl : 2012, s.127-171.
- TEKİNAY/AKMAN/BURCUOĞLU/ ALTOP, Atilla : Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, İstanbul 1993.
- TESKE, Joachim : Neue Widerrufsrechte beim Abschluß von Versicherungs -und Verbraucherkreditverträgen, NJW, 1991.

- THODE, Reinhold : EG-Richtlinie zu bestimmten Aspektendes Verbrauchsgüterkaufs und der Garantien für Verbrauchsgüter- Ihre Auswirkungen auf das deutsche Werkvertragsrecht, ZfBR 200.
- TİFTİK, Mustafa : Türk Hukukunda Özel Okul Sözleşmesi, Ankara 2005.
- TİRYAKİ, Betül : “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında Ayıplı Hizmet Kavramı”, Prof.Dr. Turgut AKINTÜRK’e Armağan, İstanbul 2008, s.607 vd. (Ayıplı Hizmet Kavramı).
- TİRYAKİ, Betül : Tüketicinin Korunması Hukuku Açısından Ayıplı Hizmetten Doğan Sorumluluk, İstanbul 2007 (Ayıplı Hizmet Sorumluluğu).
- TOKBAŞ, Hakan : Tüketici Hukuku İle İlgili Avrupa Birliği Direktifleri (Türkçe Metinleri), İstanbul 2015.
- TONNER, Klaus : Reiserecht in Europa, Neuwied 1992.
- TOPÇUOĞLU, Metin : Türk Ticaret Kanunu ve Yeni Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Açısından Haksız Ticari Uygulamalar” (TAAD, Y.7, S.24, Ocak 2016, s. 15- 57).
- TOPRAK, Serap : Genel İşlem Şartları ve Tüketici Sözleşmelerine Yansıması Olarak Haksız Sözleşme Şartları Üzerine Bir İnceleme, Uzmanlık Tezi, Ankara 2009 (http://www.tuketici.gov.tr//source.cms.docs/etuketici.gov.tr.ce/docs/yayinlar/SERAP_TOPRAK.pdf), e.t. 05.07.2016
- TUNÇOMAĞ, Kenan : Türk Borçlar Hukuku, Özel Borç ilişkileri, C.II, İstanbul 1977.
- TUTUMLU, Mehmet Akif : Türk Hukuk Sisteminde Tüketici Hakem Heyetleri, 3. Baskı, Ankara 2019 (THH).
- TUTUMLU, Mehmet Akif : Tüketici Yargılaması Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2019 (TYH).
- TUTUMLU, Mehmet Akif : Tüketici Uyuşmazlıkları Açısından Tüketici Kavramı ve Bu Kavramın Kapsadığı Kişiler, 5. Tüketici Hukuku Kongresi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, Ankara 2015-2016, s.572-588 (Tüketici Kavramı).
- TUTUMLU, M. Akif : Tüketici Hakem Heyetlerinde Vekâlet Ücretine Hükmedilmemesi Sorunu (Terazi Aylık Hukuk Dergisi, Haziran 2014, S:94, (THH-Vekâlet Ücreti).
- TUTUMLU, Mehmet Akif : 6502 sayılı TKHK’ya Göre Tüketici Hakem Heyetlerinin Yetki ve Görev Sınırları, Terazi HD, Ocak 2014, S: 89, Tüketici Hukuku Özel Sayısı, s.117 vd.(6502-TKHK)
- TUTUMLU, Mehmet Akif : Tüketici Mahkemelerinin Görev ve Yetki Sınırları (Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri Dahil), Ankara 2006 (Tüketici Mahkemeleri).

- TWIGG-FLESNER, Christian : Avrupa Birliği'nin Tüketici Politikası ve Türkiye'nin Uyum, İktisadi Kalkınma Vakfı Yayını, İstanbul 2001.
- TÜZÜNER, Özlem : Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, Şerhi, m.1-2 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, Madde 1, 2 Şerhi).
- TÜZÜNER, Özlem / ÖZ, Kerem: Aşırı İfa Güçlüğüne İlişkin İçtihat İncelemesi, AnBD 2015, S:3.
- ULMER, Peter / BRANDNER, H. Erich /HENSEN, H. Diether: AGB-Recht, Kommentar zu den §§ 305-310 BGB und zum UKlaG., Mit kommentierten Vertragstypen, Klauseln und speziellen AGB-Werken, 11. Auflage, Köln 2011 (ULMER/BRANDNER/HENSEN/BEARBEITER).
- ULUKAPI, Ömer : Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Çerçevesinde Uyuşmazlıkların Çözüm Yolları, Selçuk ÜHFD, Prof.Dr.Şakir Berki'ye Armağan, Y:1996, C.5, s.77-101.
- ULUSAN, M. İlhan : 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun (TKHK) 10. Maddesinin Dördüncü (Son) Fıkrasında Yer Alan Banka ve Finans Kurumlarının Tüketicie Karşı Müteselsil Sorumluluğu Üzerine Bazı Tespit ve Düşünceler, Kamu-İş, S: 3, Nisan 2000, C: 5.
- UYAN, Göktürk : Çerçeve Sözleşme Kavramı ve Genel Kredi Sözleşmesi Kavramı İle İlişkisi, İBD., C: 79, S:2005/4.
- UYAR, Talih : “İlâma Dayalı Olarak İlâmsız Takip Yapılabilir Mi? (İİK md.36)”, İstanbul Barosu Dergisi, Cilt 86, Sayı 1, Yıl 2012.
- UYGUN, Hülya : Türk Borçlar Kanunu'nun (TBK) Getirdiği Önemli Bir Yenilik: Genel İşlem Koşullarının Denetimi, İBD, C: 87, S: 3, Yıl 2013.
- UYGUR, Turgut : Açıklamalı İçtihatlı Borçlar Kanunu, Özel Borç ilişkileri, C.VII, Ankara 1991.
- UZUN KAZMACI, Özge : “İnternet Ortamında Kurulan Mesafeli Sözleşmelerde Tüketicinin Korunması” (Cevdet Yavuz'a Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi. 2016; 22(3): 2818-2791).
- UZUNALLI-EROĞLU, Sevilay : Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Kıymetli Evrak Hukukuna Etkileri, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, C: 6, S.: 1, İzmir 2004.
- UZUNOĞLAN, Bayram : Tüketici Hakem Heyetlerinin Yapısı ve Hakem Heyetlerine İlişkin Bakanlığımızca Yapılan Çalışmalar, Tüketici Hukukunda Uyuşmazlık Çözümüne İlişkin Güncel Sorunlar ve Çözüm Önerileri Sempozyumu, Kadir Has Üniversitesi-İstanbul Barosu, 1 Haziran 2016, Editör : M.Ertan YARDIM), Anakara 2018, s.29-41.

- WEISNER, Arnd : Die EG-Kaufrechtsgewährleistungsrichtlinie, JuS 2001.
- WESTPHALEN/EMMERICH/KESSLER : Verbrauchercreditgesetz, Köln 1991.
- WILDHABER, Isabelle : Inhaltskontrolle von Allgemeinen Geschäftsbedingungen im unternehmerischen Verkehr, SJZ 2011/107.
- VOGEL, Alexander von : Verbrauchervertragsrecht und allgemeines Vertragsrecht, Berlin 2006.
- Von HIPPEL, Eike : Verbraucherschutz, 3. Aufl. Tübingen 1986, s.125 vd.; von HIPPEL, Eike : Der Schutz des Schwächeren, Tübingen 1982.
- YAĞCIOĞLU, Burcu : “Periyodik Süreli Tatil Sözleşmeleri”, (Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: 16, Sayı: 1, 2014, s. 193-250).
- YALMAN, Süleyman/BOSTANCI, Yalçın/KİZİR, Mahmut : 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun Genel İşlem ve Koşulları ile İlgili Hükümlerin Değerlendirilmesi, KBD, Yıl: 40 (2012), S: 23.
- YARDIM, Ertan : Tüketici Hakem Heyeti Kararlarının Yerine Getirilmesi, 5. Tüketici Hukuku Kongresi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, Ankara 2015-2016, s.589-610.
- YAVUZ, Cevdet : Borçlar Hukuku Dersleri (Özel Hükümler), Yayına Hazırlayanlar : Cevdet YAVUZ/ Burak ÖZEN/ Faruk ACAR, 11. Baskı, İstanbul 2012 (yeni Borçlar).
- YAVUZ, Cevdet: Türk Borçlar Hukuku, Özel Hükümler 6. Bası, İstanbul 2002 (Borçlar).
- YAVUZ, Cevdet : Tüketicinin Ayıplı Mal ve Hizmetlere Karşı Korunması, Prof. Dr. M.Kemal OĞUZMAN'ın Anısına Armağan, İstanbul 2000 (Ayıplı Mal ve Hizmetler).
- YAVUZ, Cevdet : Türk Borçlar Hukuku Özel Hükümler, İstanbul 1996 (Borçlar-1996).
- YAVUZ, Cevdet: Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Öntasarısı Üzerine Düşünceler, MÜHAD, C. 7, S. 1-3, Y: 1992-1993, s.261 vd. (Tüketici).
- YAVUZ, Cevdet : “Avrupa Topluluğunda Tüketicinin Korunması”, (I. Tüketicii Koruma Programı Üzerine Düşünceler, Argumentum Dergisi, Mart 1991, C:1, S: 8, s.109-117) (Tüketicinin Korunması)
- YAVUZ, Cevdet : Özellikle Tüketicinin Korunması Sorunu Bakımından Satıcının Satılan Malın Ayıplarından Sorumluluğu, İstanbul 1989 (Satıcının Sorumluluğu).
- YAVUZ, Levent : İmalatçının Ayıplı Üründen Doğan Sorumluluğu, AnBD. S :1995/4 (YAVUZ, L., İmalatçı).

- YAVUZ, Levent : Tüketicinin Aldatıcı Reklamlardan Korunması AnBD. S :1995/2 (YAVUZ, L., Tüketicici).
- YAVUZ, Nihat : Öğreti ve Uygulamanın Işığında Tüketici Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Ankara 2010.
- YELMEN, Adem : Türk Borçlar Kanunu'na Göre Genel İşlem Şartları, Ankara 2014.
- YEŞİLOVA, Bilgehan : 6502 sayılı (yeni) Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a Göre Tüketici Uyuşmazlıklarının Çözümü Usulü ve Yargılama Kuralları, Terazi HD, C.9, Özel Sayı, s.107-143, Kasım 2014.
- YILDIRIM, Abdülkerim : Mesafeli Sözleşmelerde Tüketicinin Korunması, İstanbul 2009.
- YILDIRIM, Mustafa F. : Hukukî Açidan Bilgisayar Programlarında 2000 Yılı Sorunu, Erdoğan Moroğlu'na 65. Yaş Armağanı, İstanbul 1999 (2000 Yılı Sorunu), s. 1039 vd.
- YILDIRIM, Mustafa F.: Standart Bilgisayar Program Devir (Paket Yazılım) Sözleşmeleri, İstanbul 1999 (Yazılım).
- YILMAZ, Abdülhamit : Belirli Süreli Tüketici Kredisi Sözleşmeleri, İstanbul 2018.
- YILMAZ, Ejder/YARDIM, M.Ertan: Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.66-74 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, Madde 69,70,71,72,73,74 Şerhi).
- ZEVKLİLER, Aydın: Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, Temel Bilgiler, Ankara 2001 (Borçlar).
- ZEVKLİLER, Aydın: Açıklamalı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun-Örnek Yargıtay Kararları ve İlgili Mevzuat, İzmir 1996, (Tüketicici).
- ZEVKLİLER, Aydın/ÖZEL, Çağlar : Tüketicinin Korunması Hukuku, Ankara 2016.
- ZEVKLİLER, Aydın/GÖKYAYLA, Emre : Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 11. Bası, Ankara 2010.
- ZEVKLİLER, Aydın/HAVUTÇU, Ayşe : Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 9. Bası, Ankara 2007.
- ZEVKLİLER, Aydın/AYDOĞDU, Murat: Tüketicinin Korunması Hukuku, Ankara 2004.
- ZEVKLİLER, Aydın/ ACABEY, M.Beşir/GÖKYAYLA, Emre : Medeni Hukuk, Giriş ve Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku-Aile Hukuku, 6. Bası, Ankara 1999.

Prof. Dr. Murat AYDOĞDU

Doç.Dr. Nalan KAHVECİ

**Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medeni Hukuk Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri**

TÜKETİCİ HUKUKU DERSLERİ

- 28.11.2013 TARİHLİ 6502 SAYILI TÜKETİCİNİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN İLE 05.03.2020 TARİHLİ 7223 SAYILI ÜRÜN GÜVENLİĞİ VE TEKNİK DÜZENLEMELER KANUNU HAKKINDA AÇIKLAMALAR
- EMSAL YARGITAY KARARLARININ VE AB YÖNERGELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
- İLGİLİ MEVZUAT LİSTESİ VE TABLOLAR

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Tüketici Hukuku Dersleri

Prof. Dr. Murat AYDOĞDU – Doç.Dr.Nalan KAHVECİ

Hukuk Yayınları Dizisi – 2977

Birinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 80 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA³²⁸⁹

1. ACAR, Faruk : Ayıplı Otomobillerde Misli İle Değişim ve Amortisman Bedeli, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 8.Tüketici Hukuku Kongresi, s.671-676, Ed.: Tümay DÖNMEZ/ Mesut YAVUZ/ Aydan DÜZGÜNKAYA/ Hakan TOKBAŞ, İstanbul 2020 (Ayıplı Otomobil).
2. ACAR, Faruk : Konut Finansman Sözleşmelerinde Bağlı Kredi Kavramının Yapısı ve Hukuksal Niteliği, Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Tüketici Hukukunun Güncel Sorunları Sempozyumu, 20 Kasım 2018, s.115 vd., Ankara 2019 (Bağlı Kredi).
3. ACAR, Faruk : “Avukatların Serzenişi: Ücret Sözleşmelerinde Tüketici Hukuku Denetimi”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 7.Tüketici Hukuku Kongresi, s.237 - 244, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018 (Avukatlık Ücreti).
4. ACAR, Faruk : “Konut Finansmanı Sözleşmesinin Sona Ermesi ile İlgili Bazı Düşünceler”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 7.Tüketici Hukuku Kongresi, s.372-376, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2017 (KFS-Sona Erme).
5. ACAR, Faruk: Konut Finansmanı Sözleşmesi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 4.Tüketici Hukuku Kongresi, Ed.: Hakan TOKBAŞ/Fehim ÜÇİŞİK, Ankara 2015, s.200 vd. (KFS)
6. ACAR, Faruk : Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.32-39 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, m.32... Şerhi).
7. ACAR, Hakan : 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Çerçevesinde Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmesi” Fatih Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.3, S:1, Ed.İlyas Çelikaş, s.11-40, Ankara 2015 (ACAR, H., Konut).
8. ACAR, Özlem: Türk Borçlar Hukukunda Müteselsil Kefalet Sözleşmesi, İstanbul 2015 (ACAR, Ö., Müteselsil Kefalet).

---

³²⁸⁹ Kaynağı belirtilmemiş olan Yargıtay kararları, [https://karararama.yargitay.gov.tr/](https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/) YargıtayBilgiBankasiIstemciWeb/ adlı İnternet sitesinden alınmıştır. Bu hizmeti dolayısıyla Yargıtay Başkanlığı'na ve emeği geçenlere teşekkür ederiz. Ayrıca erişim tarihi belirtilmeyen İnternet sitelerine erişim, 1 Eylül 2021 tarihi itibari ile dir.

9. ACAR, Vedat: “Devre Tatil Sistemleri, Hukuki Niteliği ve Muhasebe Uygulamaları”, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 10, S.2, Y. 2013, s.215-237 (ACAR, V., Devre Tatil).
10. AÇIKGÖZ, Osman : “Yargıtay Kararları Işığında Elektronik Bankacılıkta Banka ve Telekomünikasyon Şirketlerin Sorumluluğu”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 7.Tüketici Hukuku Kongresi, s.127-156, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018 (Elektronik Bankacılık).
11. AÇIKGÖZ, Osman : “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun’un Haksız Şartlarla İlgili Getirdiği Yenilikler”, Prof.Dr.Mehmet Akif Aydın’a Armağan, MÜHFHAD, Özel Sayı, Y:2015, C.21, S:2, s.805-838 (Haksız Şart) (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/273399>).
12. AÇIKGÖZ, Osman : Tüketicinin Korunması Çerçevesinde Mobil Haberleşme Abonelik Sözleşmesinde Genel İşlem Koşulları, İstanbul 2013 (Abonelik Sözleşmesi-GİK).
13. AFRA, Sina : Dijital Pazarın Ortak Noktası E-Ticaret : Dünyada Türkiye’nin Yeri, Mevcut Durum ve Geleceğe Yönelik Adımlar, TÜSİAD Yayımı, İstanbul-Haziran 2014, s.1-136 (<https://tusiad.org.tr/yayinlar/raporlar/item/7891-dijital-pazarin-odak-noktasi-e-ticaret-dunyada-turkiyenin-yeri-mevcut-durum-ve-gelecege-yonelik-adimlar-raporu>).
14. AĞAOĞLU, Aydın: “Hesap İşletim Ücretleri Mücadelesi”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 8.Tüketici Hukuku Kongresi, s.137-138, Ed.: Tümay DÖNMEZ/ Mesut YAVUZ/ Aydan DÜZGÜNKA-YA/ Hakan TOKBAŞ, İstanbul 2020.
15. AKALIN, Mehmet : “Sosyal Konutların Türkiye’nin Konut Politikaları İçerisindeki Yeri ve Toki’nin Sosyal Konut Uygulamaları” Fırat Üniversitesi SBD., C:26, S:1, s.107-123, Elazığ 2016 (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/206035>).
16. AKBULUT, Ural : Hammurabi Kimdir ? Yasaları Nelerdir ? s.1-4 <https://www.uralakbulut.com.tr/wp-content/uploads/2015/02/HAMMURAB%c4%b0-K%c4%b0MD%c4%b0R-YASALARI-NELERD%c4%b0R-9-%c5%9eUBAT-2015.pdf>.
17. AKÇAAL, Mehmet: Sözleşme Sonrası Sorumluluk, Konya 2018.
18. AKÇAAL, Mehmet/UYUMAZ, Alper: 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un Bazı Hükümlerine (m.1-16) İlişkin Bir İnceleme, İÜHFD, C. 4, S.2, Y. 2013, s.241-276.
19. AKÇURA-KARAMAN, Tuba : Üreticinin Ayıplı Ürünün Sebep Olduğu Zararlar Nedeniyle Üçüncü Kişilere Karşı Sorumluluğu, İstanbul 2008.

20. AKDAĞ-GÜNEY, Necla : Tüketicinin Cayma Hakkı Üzerine Bazı Düşünceler, Prof. Dr. Ergon A. ÇETİNGİL ve Prof. Dr. Rayegân KENDER'e 50. Birlikte Çalışma Yılı Armağanı, İstanbul 2007, s.609 vd.
21. AKDEMİR-ERSOY, Zehra : Konut ve Ev Kavramlarının Karşılaştırmalı Analizi, yayımlanmamış doktora tezi, İzmir 2002 (<http://acikerisim.deu.edu.tr:8080/xmlui/handle/20.500.12397/9480>)
22. AKIN, İlhan : Kamu Hukuku, İstanbul 1990.
23. AKINCI, Şahin : "Kötü İfa- Eksik İfa- Ayıplı İfa Ayrımı ve Bu Ayrımın Hukukî Sonuçları", Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Medeni Kanun'un ve Borçlar Kanunu'nun 90. Yılı Uluslararası Sempozyumu 17-20 Şubat 2016 (Medeni Kanun'un ve Borçlar Kanunu'nun 90. Yıl Uluslararası Sempozyumu, 1926'dan Günümüze Türk-İsviçre Medenî Hukuku, 17-18-19-20 Şubat 2016, Ankara 2017, s.1391-1422 (Kötü İfa)-<http://sahinakinci.com/wp-content/uploads/2020/10/medeni-hukuk.pdf>
24. AKINCI, Şahin : "Covid 19'un Borç İlişkilerine ve Bazı Borçlar Hukuku Sözleşmelerine Etkisi", İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Covid-19 Hukuk Özel Sayısı, Yıl:19, Sayı:38, Yaz 2020/2 (Covid-19 Özel Ek), s.62-103 (Covid 19).
25. AKINCI, Şahin : Ayıplı Mal ve Hizmetlere Karşı Tüketicinin Korunması, Konya 1998 (Ayıplı Mal ve Hizmetler) -<http://sahinakinci.com/wp-content/uploads/2020/10/t%C3%BCketicinin-korunmas%C4%B1.pdf>
26. AKINTÜRK, Turgut: Satış Akdinde Hasarın İntikali, Sevinç Matbaası, Ankara 1966 .
27. AKİL, Cenk : "Hakimin Hukuku Kendiliğinden Uygulama İlkesi", AÜHFD, Y:2008, C.57, S:3, s.1 vd. (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/626913>)
28. AKİPEK, Jale/AKINTÜRK, Turgut/ATEŞ, Derya : Eşya Hukuku, İstanbul 2018.
29. AKİPEK, Şebnem : Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.3 Şerhi, m.22-31 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, m.3, 22, 23...31 Şerhi).
30. AKİPEK, Şebnem : Türk Hukuku ve Mukayeseli Hukuk Açısından Tüketici Kredisi, Ankara 1999 (Tüketici Kredisi).
31. AKİPEK, Şebnem : Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Çerçevesinde Kredi Kartları, AÜHFD., Y:2003, C:52, S:3, s.103-119 (Kredi Kartı).
32. AKİPEK ÖCAL, Şebnem : "İlaç Üreticisinin Hukuki Sorumluluğu ve Tüketicinin Korunması", Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulama-

- ları, 8.Tüketici Hukuku Kongresi, s.425 - 437, Ed.: Tümay DÖNMEZ/ Mesut YAVUZ/ Aydan DÜZGÜNKAYA/ Hakan TOKBAŞ, İstanbul 2020 (İlaç Üreticisinin Sorumluluğu).
33. AKİPEK ÖCAL, Şebnem : “Finansal Hizmetlere İlişkin Mesafeli Sözleşmeler”, Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Tüketici Hukukunun Güncel Sorunları Sempozyumu, 20 Kasım 2018, s.11 vd., Ankara 2019 (Finansal Mesafeli Sözleşmeler).
  34. AKİPEK ÖCAL, Şebnem : “Taşınmaz Mülkiyetini Nakil Borcu Doğuran Sözleşmelerde Geçerlilik Şartları ve Şekil”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku Uygulamaları Külliyyatı – İnşaat Sektöründe Tüketici Hukuku Uygulamaları, 2. Bası, s.25-39, Editör : Hakan TOKBAŞ, Ali Suphi KURŞUN, Danışman : Turgut ÖZ, İstanbul 2018 (Taşınmaz).
  35. AKİPEK ÖCAL, Şebnem : “E-Ticarete Reklam ve Pazarlamanın Hukuki Denetimi”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 7.Tüketici Hukuku Kongresi, s.631 - 651, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018 (E-Ticaret).
  36. AKİPEK ÖCAL, Şebnem : “Banka Mevduat Sözleşmeleri ve Tüketicinin Korunması”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 6.Tüketici Hukuku Kongresi, s.23-38, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2017 (Mevduat Sözleşmeleri).
  37. AKİPEK ÖCAL, Şebnem : Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında Tüketici İşlemi ve Uygulaması, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanuna Disiplinler Arası Yaklaşım, Ankara 2016 (Tüketici).
  38. AKİPEK ÖCAL, Şebnem : “Türk Hukuku Açısından Viyana Satım Sözleşmesi”, s.93-102, Viyana Satım Sözleşmesi Hukuku ve Tüketici Hukuku, Editör : Erhan TEMEL, Ankara 2015 (Viyana Satım Sözleşmesi).
  39. AKİPEK ÖCAL, Şebnem /AYDOĞDU, Murat: Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.5 Şerhi, İstanbul 2016 (AKİPEK/AYDOĞDU, 6502-Milli Şerh, m.5 Şerhi).
  40. AKİPEK ÖCAL, Şebnem/ KIRKBEŞOĞLU, Nagehan/ TOKBAŞ, Hakan: “Sorularla 12 Bankaya Karşı Üç Kat Tazminat (Kartel Tazminatı) Davası Rehberi, İstanbul 2016.
  41. AKİPEK ÖCAL, Şebnem/YILDIRIM, Abdulkerim/ERMENEK, İbrahim/KUTLA, Selda : Tüketici Hukukunda Uzman Arabuluculuk, Editörler: AKİPEK ÖCAL/YILDIRIM, Arabuluculuk Daire Başkanlığı, Ankara 2021.

42. AKKANAT, Halil : Kefaletin Fer'iliği İlkesi ve Banka Ticarî Kredi Sözleşmeleri, Prof. Dr. Necip KOCAYUSUFPAŞAOĞLU İçin Armağan, Ankara 2004 (Kefalet).
43. AKKANAT, Halil: Telekomünikasyon Hukuku, Filiz Kitabevi, İstanbul 2017.
44. AKKANAT ÖZTÜRK, Elif Beyza : Tüketici Satımında Garanti Belgesinin Hukuki Niteliği, İstanbul 2019.
45. AKKAYAN YILDIRIM, Ayça : “Kredi Kartı Sözleşmelerinin Bağlı Tüketici Kredisi Olarak Nitelendirilip Nitelendirilemeyeceği Sorunu, İÜHFM, C.LXXXIII, Y:2015, S:1, s.261-278.
46. AKMAN, Sermet : “Garantör Sıfatıyla Girişilen Taahhüdün Mahiyeti ve Bu Bağlamda Garanti ve Kefalet Sözleşmelerini Birbirlerinden Ayrılan Temel Kriterler”, Prof.Dr. Hüseyin ÜLGİN'e Armağan, 2. Cilt, İstanbul 2007, s.1669 vd.
47. AKPINAR, Özgür Fatih/ KOCA, Güneş/ ÖZSOY, M. Selçuk : “Elektronik Haberleşme Sektöründe Taahhütname Uygulamalarına Yönelik Düzenleyici Çerçeve”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2015-2016, 5. Tüketici Hukuku Kongresi, s.222-228, Ankara 2016.
48. AKSOY, Pınar Çağlayan : Akıllı Sözleşmelerin Kuruluşu ve Geçerlilik Şartları, İstanbul 2021 (AKSOY, P.Ç., Akıllı Sözleşmeler).
49. AKSOY, Sami : “Tüketicilerin Kabusu: Yolcu Taşımalarında Bagaj Kayıpları ve Rötalar”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 7.Tüketici Hukuku Kongresi, s.671-676, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018 (AKSOY, S., Yolcu Taşıma).
50. AKSOY, Sami : “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Taşıma Hukukuna Müdahalesi, BC.XXXI, Haziran 2015, S:2, s.305-336 (AKSOY, S., 6502-Taşıma).
51. AKSOY, Mehmet Ali : “2005/29/AT Haksız Ticarî Uygulamalar Direktifinde Düzenlenen Haksız Rekabet Halleri Ve Uygulama Örnekleri”, İÜHFM C. LXXIII, Y: 2015, S.1, s.279-318 (AKSOY, M.A., Direktif-HTU)
52. AKSOY DURSUN, Sanem : Eşya Kavramı, İstanbul 2012.
53. AKSU KAYACAN, Simge: "Covid-19 Salgınının Paket Tur Sözleşmelerine Etkileri ve Tüketicinin (Katılımcının) Hakları", Covid-19 ve Hukuk Sempozyumu, (Ed. Prof. Dr. Melda SUR/Dr. Öğr. Üyesi Mine KASAPOĞLU TURHAN), Oniki Levha, İstanbul 2021, s.297-324 (Paket Tur).
54. AKTÜRK, Altay İltan/ACAR UMUT, Ayşe: Tüketici Hakem Heyetleri ve İşleyişine Genel Bir Bakış, İstanbul Aydın ÜHFD, Y:5, S:1, Haziran 2019, s.25-54

55. AKYOL, Şener : “Banka Sözleşmeleri”, Ord.Prof.Dr. Kemal BİRSEN’e Armağan, İstanbul 2001.
56. ALDEMİR TOPRAK, İpek Betül : Anahtar Teslim İnşaat Sözleşmesi, Ankara 2020.
57. ALİSBAH TUSKAN, Aydeniz : Tüketici Sorunları Hakem Heyetlerinin Uygulamadaki Yeri, İBD, Tüketici Hakları ve Rekabet Hukuku Özel Sayısı, Kasım 2007, s.59-65.
58. ALPMAN-PIEPER, Annegerd/BECKER, Peter : Express, Reform des Schuldrechts, Das neue BGB, 2. Auflage, Münster 2002.
59. ALTINER YOLCU, Fatma Zeynep : “İsviçre Federal Mahkemesinin Kapıdan Satış Sözleşmelerinde Cayma Hakkının Kullanılması İle Doğacak İade Taleplerinin Hukuki Niteliğine Ve Bu Taleplere Uygulanacak Zamanasımı Süresine İlişkin BGE 137 III 243 No.lu Kararı Ve Benzer Uyuşmazlıkta Yargıtayın Tutumu”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Prof.Dr. Ferit Hakan BAYSAL Armağanı, Aralık 2019, C:25, S:2, 541-564 (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/maruhad/issue/51063/667703>)
60. ALTINOK ORMANCI, Pınar : Sürekli Borç İlişkilerinin Haklı Sebeple Feshi, İstanbul 2011.
61. ALTIPARMAK, Yağmur : “Kredi Kartı Sözleşmesi”, 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Hükümlerine Göre Tüketici Hukuku Uygulamalarında Tüketicinin Korunması, Editör : Selin SERT SÜTÇÜ, Ankara 2019.
62. ALTOP, Atilla : “Bankaların Düzenledikleri Tüketici Kredisi Sözleşmelerinde Akdi Faiz, Erken Ödeme, Temerrüt, Sözleşmede Değişiklik Yapılması, Sigorta Yapılması, Bağlı Krediler ve Sözleşmenin Feshi, Tüketici Hukuku Konferansı, 5-6 Aralık 2015, Makaleler-Tebliğler, s.411-435 (Bankalar-Tüketici).
63. ALTOP, Atilla : “Türk Hukukunda, Avrupa Birliği Hukukunda ve Uygulamada Tüketici Kavramı”, İKÜHFD, C.III, S.1-2, Y:2009, s.3-14 (Tüketici Kavramı).
64. ALTOP, Atilla : “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve Türk Borçlar Kanunu Çerçevesinde Tüketici Kredisi Sözleşmesi”, s.80 vd., Uluslararası Tüketici Hukuku Sempozyumu, 24-25 Kasım 2011, Metinler Kitabı, İKÜ Yayını, İstanbul 2011 (Tüketici Kredisi).
65. ALTOP, Atilla : “Bankanın İvazsız Olarak Müşterisi Olmayan Üçüncü Kişilere Verdiği Hatalı Banka Bilgilerinden Sorumluluğu” İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mukayeseli Hukuk Araştırma ve Uygulama Merkezi Banka ve Tüketici Hukuku Sorunları Sempozyumu, İstanbul 2010. (Sempozyum).

66. ALTOP, Atillâ: Özellikle Taşınır Yatırım Mallarına İlişkin Finansal Kiralama (Leasing) Sözleşmesi, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara 1990 (Finansal Kiralama).
67. ALTUN, Abdurrahim : Türk Borçlar Hukukunda Reklam Yapım Sözleşmesi, Ankara 2020.
68. ALTUNKAYA, Mehmet : "Taksitle Satımda Alıcının Temerrüdü Halinde Satıcının Seçimlik Hakları", Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:III, Y:2008, s.333-360 (Taksitle Satım) - [https:// hukukdergi.erciyes.edu.tr/Dosyalar/YIL_2008__CILT_3__SAYI_2.pdf](https://hukukdergi.erciyes.edu.tr/Dosyalar/YIL_2008__CILT_3__SAYI_2.pdf)
69. ALTUNKAYA, Mehmet : Edimin Başlangıçtaki İmkansızlığı, ANKARA 2005 (Edim).
70. ALTUNKAYA, Mehmet : Sözleşmenin Kuruluşundan Önce Tüketicinin Korunması, GÜHFD., Haziran-Aralık 2004, C.: VIII, S: 1-2, s.95 vd. (Tüketici).
71. ANIK, Gülgün : "Borçlunun Temerrüdünde Sözleşmeden Dönme", TBB Dergisi, S:59, Y.2005, s.213-236.
72. ANSAY, Tuğrul : Türk Borçlar Kanununa Göre Taksitle Satışlar ve Satıcı, Ankara 1954.
73. ANTALYA, Gökhan : 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Borçlar Hukuku, Genel Hükümler C:1, İstanbul 2012.
74. ANTALYA, O. Gökhan / DOĞANCI, Ekrem Doğa: Genel İşlem Koşullarında Saydamlık Kuralının, Bunun TBK m.20 vd.'daki Görünümlerinin ve TTK m.55 f. 1 f ile TBK m.20 vd.'nın Birlikte Uygulanabilirliğinin Değerlendirilmesi, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 24, Sayı 2, s.823-860, Aralık 2018.
75. ANTONOPOULOS, Andreas M./WOOD, Gavin : Ethereum, Grundlagen und Programmierung, Smart Contracts und Dapps Entwickeln, Übersetzung von Peter KLICKMAN, 1. Auflage, Heidelberg 2019.
76. ARAL, Fahrettin : Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, 7. Baskı, Ankara 2007.
77. ARAL, Fahrettin/AYRANCI, Hasan : Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, 11. Baskı, Ankara 2015.
78. ARAT, Tuğrul : "Avrupa Toplulukları Hukuku", Avrupa Birliği El Kitabı, Merkez Bankası Yayını, Ankara 1995, s.48-49.
79. ARAT, Ayşe : "Tüketici Hukuku"nda Kefalet Sözleşmesi", Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi, C.19, Y:2016, S. 41.Yıl, Özel Sayısı, s.207-223 (Kefalet) -<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/264366>.
80. ARBEK, Ömer : Satım Konusu Ayıplı Malın Tamir Edilmesi, Ankara 2005.

81. ARKAN, Sabih: Ticarî İşletme Hukuku, 25. Baskı, Ankara 2019 (Ticarî İşletme-2019).
82. ARKAN, Sabih: Ticarî İşletme Hukuku, 24. Baskı, Ankara 2018 (Ticarî İşletme-2018).
83. ARKAN, Sabih : Kredi Kartıyla İlgili Olarak Verilen Güvencenin Hukuki Niteliği, HGK.'nın 4.7.2001 Tarihli Kararının Eleştirisi, Prof. Dr. Ünal TEKİNALP'e Armağan, C.I, s.983 vd., İstanbul 2003 (Kredi Kartı),
84. ARKAN, Sabih : Ticarî İşletme Hukuku, Ankara 1999 (Ticarî İşletme-1999).
85. ARSLANLI, Halil : Ticarî Bey, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1955.
86. ARTZ, Marks : Integration der Nebengesetze in das BGB, Einführung in das neue Schuldrecht, JUS Schriftenreihe (SCHWAB/WITT), München 2002.
87. ARTZ, Clemens/ SCHRÖDER, Stefan : Allgemeine Bedingungen für Net-zanschluss und Stromversorgung versus AGB-Recht, Berlin 2005.
88. ASLAN, Kudret/ AKYOL ASLAN, Leyla : İlama Bağlı Para Alacağı İçin İlamsız İcra Takibi Yapılması, Dürüstlük Kuralına ve Hayatın Olağan Akışına Aykırı mıdır ? Prof.Dr.Ramazan ARSLAN'a Armağan, C.I, An-kara 2015, s.195-251.
89. ASLAN, Yavuz Can : Üçüncü Kişi Yararına Sözleşme, İstanbul 2020, (ASLAN, Y.C., Üçüncü Kişi).
90. ASLAN, Yılmaz : Tüketici Hukuku Dersleri, Güncellenmiş 8. Baskı, Bur-sa 2021 (Tüketici-2021).
91. ASLAN, Yılmaz : 6502 Sayılı Kanuna Göre Tüketici Hukuku, Bursa 2014 (6502-Tüketici).
92. ASLAN, Yılmaz : Tüketici Hukuku Dersleri, Bursa 2006 (Tüketici-2006).
93. ASLAN, Yılmaz : En Son Değişikliklerle ve Yargıtay Kararları Işığında Tüketici Hukuku, Bursa 2004 (Tüketici-2004).
94. AŞÇIOĞLU, Çetin: Tıbbi Yardım ve Elatmalardan Doğan Sorumluluklar (Doktorların, Devletin ve Özel Hastanelerin Sorumluluğu-Cezai ve Hu-kuki), Ankara 1993.
95. ATALAY, Oğuz : Pekcanıtez-Usul, Medeni Usul Hukuku, C.II, 15. Bası, İstanbul 2017.
96. ATALI, Murat : 6502 sayılı Kanun'un Tüketici Sorunları Hakem Heyetine İlişkin Hükümlerinin Değerlendirilmesi, Prof.Dr. Ejder Yılmaz'a Arma-ğan, s.397-418, Ankara 2014.
97. ATAMER, Yeşim M. : Tüketici Satım Sözleşmelerine İlişkin TKHK m.4- Eleştiriler ve Revizyon Teklifleri, BATİDER, C: XXIV, S.1'den Ayrı Bası, Y:2007, s.81-106 (Revizyon).

98. ATAMER, Yeşim M.: Kredi ve Diğer Finansman Sözleşmelerinde Tüketicinin Korunması, İstanbul 2016 (Kredi).
99. ATAMER, Yeşim M. : “Tüketici Sözleşmelerinde Ücret Denetimi”, s.64-68, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2014-2015, Ankara 2015 (Ücret Denetimi).
100. ATAMER, Yeşim M. : “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Çerçevesinde Fiyat Denetimi”, s.7-41, Yeni Tüketici Hukuku Konferansı (Makaleler – Tartışmalar), Derleyen : M. Murat İNCEOĞLU, İstanbul 2015 (Fiyat Denetimi)
101. ATAMER, Yeşim M. : “Genel İşlem Koşulu mu Bireysel Pazarlıkla Kurulan Sözleşme mi? Tüketici ve Tacir İşlemleri Açısından Karşılaştırmalı Olarak Başvurulabilecek Değerlendirme Kriterleri”, Yeni Türk Borçlar Kanunu ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Sempozyumu, Makaleler, Tebliğler, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Hukuk Fakültesi, İstanbul 2013, s.103 vd. (Değerlendirme)
102. ATAMER, Yeşim M. : “Yeni Türk Borçlar Kanunu Hükümleri Uyarınca Genel İşlem Koşullarının Denetlenmesi, TKHK m.6 ve TTK m.55, f.1 (f) İle Karşılaştırmalı Olarak”, Türk Hukukunda Genel İşlem Şartları Sempozyumu, Bildiriler Tartışmalar, 8 Nisan 2011, BATİDER, Ankara 2011, s.9 vd. (Yeni GİK Denetimi).
103. ATAMER, Yeşim M. : “Tüketici Kredisi Hukukunda Reform Projeleri Ve Avrupa Birliği Hukuku İle Uyumu”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mukayeseli Hukuk Araştırma ve Uygulama Merkezi Banka ve Tüketici Hukuku Sorunları Sempozyumu, İstanbul 2010. (Tüketici Kredisi-Reform)
104. ATAMER, Yeşim M. : İfa Engelleri Hukukunu Yeniden Sistemize Etmeyi Düşünmek: Borca Aykırılık Türleri Yerine Yaptırımları Esas Alan Bir Sistematiği, Prof. Dr. Rona Serozan’a Armağan, İstanbul 2010, s. 317-360 (İfa Engelleri).
105. ATAMER, Yeşim M. : Uluslararası Satım Sözleşmelerine İlişkin Birleşmiş Milletler Antlaşması (CISG) Uyarınca Satıcının Yükümlülükleri ve Sözleşmeye Aykırılığın Sonuçları, İstanbul 2005 (CISG Satıcı).
106. ATAMER, Yeşim M. : “Genel İşlem Şartlarının Denetiminde Yeni Açılımlar”, Prof. Dr. Necip KOCAYUSUFPAAŞAOĞLU İçin Armağan, Ankara 2004, s.291 vd. (GİŞ-Yeni Açılımlar).
107. ATAMER, Yeşim M. : Genel İşlem Şartlarının Denetlenmesi, 2. Bası, İstanbul 2001 (GİŞ)
108. ATAMER, Yeşim M. : “Devletler Özel Hukukunda Tüketicinin Korunması”, (İÜHFİM, C: V Y:1996, S:1-2, s.423 vd.), (Tüketicinin Korunması).

109. ATAMER, Yeşim M./BAŞ, Ece : Avrupa Birliği Hukuku İle Karşılaştırma-
lı Olarak 6502 Sayılı Yeni Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uya-
rınca Satım Sözleşmesinde Ayıptan Doğan Sorumluluk, Tüketici Hakları
ve Rekabet Hukuku Özel Sayısı, İBD, C.88, Yıl : 2014, s.19-60.
110. ATAMER, Yeşim M./İNCEOĞLU, Murat : Satım Sözleşmesinde Tüketi-
cinin Seçimlik Hakları ve Avrupa Birliği Hukuku İle Uyumu Sorunu, İs-
tanbul 2012.
111. ATAMULU, İsmail : "Genel İşlem Şartlarında Şahsi (Bireysel) Anlaşma-
nın Mevcudiyetini İspat Yükü", Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Dergisi, S: 13/1, Y: 2018, s.101-147 ([https://dergipark.org.tr/tr/download/
article-file/475405](https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/475405)).
112. ATASOY, Kemal : Sözleşme Özgürlüğünün Kamu Düzenine Aykırılık
Sınırları, İstanbul 2020.
113. ATAY, Gülenda : "Aldatıcı Reklamlara Karşı Tüketicinin Korunması",
6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Hükümlerine Göre Tü-
ketici Hukuku Uygulamalarında Tüketicinin Korunması, Editör : Selin SERT
SÜTÇÜ, Ankara 2019.
114. ATİLA YÖRÜK, Pelin : Reklamların Haksız Rekabet Boyutu Karşısında
Tüketicilerin Korunması, İstanbul Kültür Üniversitesi SBE., Doktora Te-
zi, İstanbul 2018.
115. AVCI BRAUN, Cihan : "Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kap-
samında Mesafeli Sözleşmeler" YÜHFD, Özel Sayı, Tüketici Hukuku
Sempozyumu, 20 Aralık 2014, s.17-45, C:12, S:2, İstanbul 2015.
116. AYRANCI, Hasan : Türk Borçlar Hukukunda Munzam Zarar (BK.m.105),
Ankara 2006 (Munzam Zarar).
117. AYRANCI, Hasan : Sözleşmenin Yüklenilmesi (Devri), Ankara 2003 (Söz-
leşmenin Devri).
118. AUGENHOFER, Susanne: Gewährleistung und Werbung das neue
Gewährleistungsrecht für Werbeaussagen, Linde 2002, s.51 vd. (Werbung).
119. AUGENHOFER, Susanne : Die Bedeutung von Werbeaussagen – sowohl
des Verkäufers als auch des Herstellers – für die Begründung von
Gewährleistungsansprüchen, JBl 2001, s.82 vd. (Werbeaussagen).
120. AXMANN, Jochen: Die praktische Bedeutung und Effizienz der Ver-
bandsklage nach §§ 13 ff. AGB -Gesetz, Berlin 1984, s.16
121. AYAN, Nurşen : Taşınır Satımında Satıcının Kanundan Doğan Ayıba
karşı Tekeffül Borcu, SÜHFD., S: 2007/1, Cilt 15, s.25 vd. (AYAN, N.,
Ayıp).

122. AYAN, Serkan : Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmesinde Alıcının Sözleşmeden Cayma Hakkı, Ankara Hacı Bayram Veli ÜHFD, C:XXIII, Y:2019, S:3, s.53-96 (Cayma Hakkı).
123. AYAN Serkan: Kefalet Sözleşmesi, 1.Baskı, Ankara 2018 (Kefalet).
124. AYAN Serkan: İnşaat Sözleşmesinde Yüklenicinin Temerrüdü, Ankara 2008 (İnşaat).
125. AYDEMİR, Efrail : Kredi Kartı Borçlularının Hakları ve Yükümlülükleri, Terazi HD, Ocak 2014, S:89, Tüketici Hukuku Özel Sayısı, s.79 vd.
126. AYDINCIK, Şirin : Yapma Borçlarının İfa Edilmemesi ve Hukuki Sonuçları, Özellikle TBK.113/I Kapsamında Nama İfa, İstanbul 2013.
127. AYDOĞDU, Murat : Genel İşlem Koşulları Şerhi, Adalet Yayınevi, Ankara 2018 (GİK Şerhi).
128. AYDOĞDU, Murat : “Taşınmaz Satış Sözleşmesi”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku Uygulamaları Külliyatı – İnşaat Sektöründe Tüketici Hukuku Uygulamaları, 2. Bası, s.41-90, Editör : Hakan TOKBAŞ, Ali Suphi KURŞUN, Danışman : Turgut ÖZ, İstanbul 2018 (Taşınmaz Satış).
129. AYDOĞDU, Murat: Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.8, 9, 11, 13-16, 77, 78 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, m. 8, 9, 11, 13-16, 77, 78 Şerhi).
130. AYDOĞDU, Murat: “Rahatsız Edici Ticarî Elektronik İletiler”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 5. Tüketici Hukuku Kongresi 2015-2016, s. 246-261, Ankara 2016 (Elektronik İletiler).
131. AYDOĞDU, Murat: Ayıplı Araç Satışlarında Tüketici Hakları, Özellikle Ayıplı Araç Değişimi ve İadelerinde Karşılaşılan Sorunlar ve Sorumlu Kişi/Kişiler, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 4. Tüketici Hukuku Kongresi, s.324 vd., Ed.: Hakan TOKBAŞ/Fehim ÜÇİŞİK, Ankara 2015 (Ayıplı Araç).
132. AYDOĞDU, Murat : Tüketici Hukuku Dersleri, Ankara 2015 (Tüketici).
133. AYDOĞDU, Murat : Tüketici Kılavuzu Hukuk Rehberi, İstanbul 2014 (Tüketici Kılavuzu).
134. AYDOĞDU, Murat: Türk Borçlar Hukuku’nda Genel İşlem Koşullarının ve Tüketici Hukuku’nda Haksız Şartların Denetimi, Ankara 2014 (GİK-Haksız Şart Denetimi).
135. AYDOĞDU, Murat : 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un Getirdiği Yeniliklere Genel Bakış, Sözleşmeye Aykırılık, Ayıplı İfa Kavramlarına Getirdiği Farklı Yaklaşım ve Bu Konudaki Önerilerimiz, DEÜHFD, Cilt: 15, Sayı: 2, 2013 (Basım Yılı: 2014) s.1 vd. (6502-Ayıplı İfa).

136. AYDOĞDU, Murat: “Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmeleri (6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun m.40-46)”, Yaşar Üniversitesi Hukuk Fakültesi, I. Tüketici Hukuku Sempozyumu, Terazi Hukuk Dergisi, Özel Sayı, Kasım 2014, C:9, s.87-94 (Ön Ödemeli KSS).
137. AYDOĞDU, Murat: “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununda Düzenlenen Genel İşlem Koşullarının Kişi Bakımından Uygulama Alanı”, Hakemli, Prof.Dr. Aydın ZEVLİLİLER’e Armağan, Yaşar Üniversitesi Elektronik Dergisi, Cilt 8, Özel Sayı, 2013, s.571-621 (GİK-Kişi).
138. AYDOĞDU, Murat: “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununda Düzenlenen Genel İşlem Koşullarının Konu Bakımından Uygulama Alanı” Hakemli, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 13, Yıl 2012, Sayı 2, Basım yılı 2013, s.1-50 (GİK-Konu).
139. AYDOĞDU, Murat: Konut Finansman Sistemi (Mortgage), Sistemin Tüketici Hukukuna Etkileri ve Sistemde Yer Alan Menkul Kıymetler, Ankara 2010 (Mortgage).
140. AYDOĞDU, Murat: 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’a Göre Kapıdan Satışlar, İzmir 1998 (Kapıdan Satışlar).
141. AYDOĞDU, Murat : “4077 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’a Göre Ayıplı Mal veya Hizmetlerde Tüketicinin Korunması”, İzBD., Aralık 1997, s.28 vd. (Ayıplı Mal veya Hizmetler).
142. AYDOĞDU, Murat/AYAN, Serkan : Türk Borçlar ve Türk Ticaret Hukukunda Yer Alan Faiz İle İlgili Düzenlemelerin Değerlendirilmesi 2. Baskı, Ankara 2014.
143. AYDOĞDU, Murat/KAHVECİ, Nalan: Tüketici Hukuku, İzmir-Ocak 2021 (Tüketici).
144. AYDOĞDU, Murat/KAHVECİ, Nalan: Türk Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, Ders Kitabı, 4. Baskı, Ankara 2019 (2019-Borçlar Özel).
145. AYDOĞDU, Murat/KAHVECİ, Nalan : Türk Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, Sözleşmeler Hukuku, Adalet Yayınevi, 3. Baskı, Ankara 2017 (2017-Borçlar Özel).
146. AYDOĞDU, Murat/KAHVECİ, Nalan: Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.12 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, m.12 Şerhi).
147. AYDOĞDU, Murat/KAHVECİ, Nalan: Türk Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, 2. Bası İzmir 2014 (2014-Borçlar Özel).
148. AYDOĞDU, Murat / YAĞCIOĞLU, Ali Haydar : Kovid-19 Salgınının Borç İlişkilerine ve Yargılamaya Etkileri, Haziran 2020.

149. AYHAN, Hilal L. : “Birleşmiş Milletler Viyana Satım Sözleşmesi’ne Göre Uluslararası Satım Sözleşmelerinde Satıcının Ayıba Karşı Tekeffül Borcu” Gazi ÜHFD, C.XV, Y.2011, S.2.
150. AYHAN, Rıza/ÖZDAMAR, Mehmet/ÇAĞLAR, Hayrettin: Ticarî İşletme Hukuku, Genel Esaslar, 5. Bası, Ankara 2012 (Tİ-2012).
151. AYHAN, Rıza/ ÇAĞLAR, Hayrettin/ÖZDAMAR, Mehmet : Ticarî İşletme Hukuku, Genel Esaslar, 12. Bası, Ankara 2019 ((Tİ-2019).
152. BACAŞIZ, Pınar/SÜMER, Seda Yağmur, Robotlar Yapay Zeka ve Ceza Hukuku, Adalet Yayınevi, Ankara 2021.
153. BAHADIR, Zeynep: Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usûlü, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXIII, Y. 2019, Sa. 3, s.129-159.
154. BAHTİYAR, Mehmet : “Sigorta Hukukunda Tüketiciyi Aydınlatma Açıklaması (TTK. 1423)”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 8.Tüketici Hukuku Kongresi, s.25-47, Ed.: Tümay DÖNMEZ/ Mesut YAVUZ/ Aydan DÜZGÜNKAYA/Hakan TOKBAŞ, İstanbul 2020 (Tüketiciyi Aydınlatma)
155. BAHTİYAR, Mehmet : “Sigorta Poliçesi Genel Şartları ve Tüketicinin Korunması”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 7.Tüketici Hukuku Kongresi, s.49-73, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇLİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018 (Sigorta Poliçesi Genel Şartları).
156. BAHTİYAR, Mehmet : “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un Kıymetli Evraka İlişkin Düzenlemeleri” YÜHFD, Özel Sayı, Tüketici Hukuku Sempozyumu, 20 Aralık 2014, Y:2015, C:XII, S.2, s.47-61 (Tüketici-Kıymetli Evrak).
157. BAHTİYAR, Mehmet: Genel İşlem Koşullarına Karşı Tüketicinin Korunması, YD., Y: 1996, S: 1-2, s.80 vd. (Tüketici).
158. BAHTİYAR, Mehmet/BİÇER, Levent: “Adi İş / Ticarî İş / Tüketici İşlemi Ayrımı ve Bu Ayrımın Önemi”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi Prof. Dr. Cevdet Yavuz’a Armağan, Y: 2016, C.22, S.3, s. 395-436.
159. BAHTİYAR, Mehmet/HAMAMCIOĞLU, Esra: “Tüketicinin Kıymetli Evrak ile Borçlanması ve Sonuçları”, Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 3, S. 1, Haziran 2015, s. 67-92.
160. BAK, Başak : Fikri Haklarda Sözleşmeden Cayma, Ankara 2018
161. BAKAN, Muhammed/DOĞAN, İnci F.: Rekabet ve Türk Ticaret Kanununda Haksız Rekabet, Social Sciences Studies Journal, Vol:4, Issue:16, 2018, s.1409-1425 (http://sssjournal.com/Makaleler/1354905397_30_4-16.ID530.%20%c4%b0.DO%c4%9eAN&M.BAKAN_1409-1425.pdf).

162. BAL, Yakup : Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında Abonelik Sözleşmeleri, Ankara 2020.
163. BARIN, Taylan : “Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Normlar Hiyerarşisindeki Yeri Sorunu, Kamu Hukukçuları Platformu&Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi İşbirliği ile 18-19 Ekim 2019 Tarihinde İstanbul’da gerçekleşen Toplantı, s.1-21 (https://www.kamu hukukculari.org/upload/dosyalar/Taylan_Barn_.pdf).
164. BARLAS, Nami : Kredi Kartı İlişkisinde Bankaya Karşı Verilen Kişisel Teminatın Niteliğinin Belirlenmesi, s.141-195, Makalelerim, Cilt : 1, İstanbul 2008 (Kredi Kartı-2008).
165. BARLAS, Nami : Kredi Kartı İlişkisinde Bankaya Karşı Verilen Kişisel Teminatın Niteliğinin Belirlenmesi, Prof. Dr. Ömer TEOMAN’a 55. Yaş Günü Armağanı, II. Cilt, s.941 vd., İstanbul 2002 (Kredi Kartı-2002).
166. BARLAS, Nami : Para Borçlarının İfasında Borçlunun Temerrüdü ve Bu Temerrüt Açısından Düzenlenen Genel Sonuçlar, İstanbul 1992 (Temerrüt).
167. BASEDOW, Jürgen: Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Band 2: Schuldrecht Allgemeiner Teil (§§ 241-432), 5. Aufl., München 2007 (MünKom-BASEDOW)
168. BASEDOW, Jürgen: Kollektiver Rachtsschutz und Individuelle Rechte, Die Auswirkungen des Verbandprozesses auf die Inzidentkontrolle von AGB, AcP, 182 (1982), s.335 vd. (AGB).
169. BAŞ, Ramazan : “Finansal Tüketicilerin Korunmasına İlişkin Bir Regülasyon Analizi: Bankacılık Ürün ve Hizmet Ücretleri Düzenlemesi Örneği”, Social Sciences Research Journal, Volume 6, Issue 4, 29844 (December 2017), s.27-44 (BAŞ, R., Finansal Tüketici).
170. BAŞ, Ece : “6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nda Genel İşlem Koşulu Kavramı ve İçerik Denetimi”, Prof. Dr. Mustafa Dural’a Armağan, İstanbul, Filiz Kitabevi, 2013, s. 276–303 (BAŞ, E., İçerik Denetimi).
171. BAŞPINAR, Veysel: Kişilik Hakkı Açısından Kelepçeleme Sözleşmeleri (Kelepçeleme), Ankara Barosu Dergisi Sayı-1, Ankara 1999, s.17-34 (Kelepçeleme) - <http://www.ankarabarusu.org.tr/siteler/ankarabarusu/tekmakale/1999-1/2.pdf>
172. BAŞPINAR, Veysel: Borç Sözleşmelerinin Kısmi Butlanı, Ankara 1998 (Kısmi Butlan).
173. BAŞPINAR, Veysel/DEMİR, Bahadır : Paket Tur Sözleşmelerinde Seyahat Edenin Hakları ve Borçları, Terazi Hukuk Dergisi, Özel Sayı, C:9, Kasım 2014, s.144-155.

174. BAŞ SÜZEL, Ece/Gökçe KURTULAN GÜNER : " Covid-19 Yasalarının Bize Gösterdikleri: İmkansızlık ve Uyarılama Düzenlemeleri Ne Kadar Yerinde", Covid-19 ve Hukuk Sempozyumu, s.239-260, (Ed.:Melda SUR, Mine KASAPOĞLU TURHAN), İstanbul 2021.
175. BAŞ SÜZEL, Ece: Tatil Sözleşmeleri, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2019 (Tatil).
176. BAŞ SÜZEL, Ece : "Tüketici Hukukunda İş Görme (Hizmet Sözleşmelerinde Ayıplı İfa", MÜHF-HAD., Aralık 2018, C.24, S:2, s.966-998 (Ayıplı İfa).
177. BAŞ SÜZEL, Ece : Mesafeli Sözleşmelerde Tüketicinin Sözleşmenin Kurulmasından Önce Korunması: Ön Bilgilendirme Yükümlülüğü, Galatasaray Üni. HFD., Y:2018, S:2, s.339-369 (Mesafeli Sözleşmeler).
178. BAŞTUĞ, İrfan/ERDEM, Ercüment: Ticarî İşletme Hukuku, Ders Notları, Ankara 1993.
179. BAŞYİĞİT, Özgür: "Devre Tatil Sözleşmesi ve Tüketici Hukukuna Yansımaları", Legal Hukuk Dergisi, Haziran 2005, C. 3, S.30, s.2105-2127.
180. BATTAL, Ahmet : Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Yönünden Tacirlerin Tüketici Sıfatı, Prof. Dr. Ali BOZER'e Armağan, BATİDER Yayını, Ankara 1998 (Tacirlerin Tüketici Sıfatı).
181. BATTAL, Ahmet: Kıymetli Evrakla Borç Altına Giren Tüketicinin Korunması, BATİDER, Haziran 1998, Cilt XIX, S.3 (Kıymetli Evrak).
182. BAYDEMİR, Mehmet : Her Yönüyle Kredi Kartları, İstanbul 2004.
183. BAYGIN, Cem : Culpa In Contrahendo Sorumluluğu ve Amerikan Hukukundaki Uygulaması (archiv.jura.uni-saarland.de/ turkish/CBaygin1.html), s.1 vd.
184. BAYKAN, Renan : Tüketici Hukuku Mevzuata İlişkin Yorum-Eleştiri-Öneri, İstanbul Ticaret Odası, Yayın No:22, İstanbul 2004 (Tüketici-Eleştiri).
185. BAYKAN, Renan : Türkiye'de Tüketicinin Korunması Tedbirleri, Öneriler ve Ekonomik Etkileri, İstanbul 1996 (Tüketicinin Korunması).
186. BAYRAKTAROĞLU ÖZÇELİK, Gülüm : Yabancı Unsurlu Tüketici Sözleşmelerinden doğan Uyuşmazlıklarda Türk Mahkemelerinin Milletlerarası Yetkisinin Tayini, AÜHFD, Y:2014, C: 63 S:4, s.833-878.
187. BAYRAM, Aziz Erman : Güncel Gelişmeler Işığında Elektronik Sözleşmelerin Kurulması, TBB Dergisi., Sayı: 119, Y:2015, s.332 vd.
188. BAYSAL, Başak : Haksız Fiil Hukuku (BK.49-76), 1. Baskı, İstanbul 2019 (Haksız Fiil).

189. BAYSAL, Başak : Sözleşmenin Uyarlanması, BK 138, Aşırı İfa Güçlüğü, 3. Baskı, İstanbul 2019 (Uyarlama).
190. BAYSAL, Başak : “Tüketici Kredisi”, Yeni Tüketici Hukuku Konferansı (Makaleler – Tartışmalar), s.273-325, Derleyen : M. Murat İNCEOĞLU, İstanbul 2015 (Tüketici Kredisi).
191. BAYSAL, Başak : Cayma Hakkının Sözleşme Hukukundaki Yeri, İÜHFM, C: LXXV, S.1, s.273 vd. (Cayma).
192. BAYSAL, Başak/ YAVUZ, Selim /UYANIK, Murat : 7223 Sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu ve Ürün Sorumluluğu Tazminatı, 26 Mart 2021 (<https://law.khas.edu.tr/tr/7223-sayili-urun-guvenligi-ve-teknik-duzenlemeler-kanunu-ve-urun-sorumlulugu-tazminatı>).
193. BAYSAL, Pelin : “Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Anlaşması (CISG) Çerçevesinde Satıcının Ayrıntılı Sorumluluğu”, Yeni Türk Borçlar Kanunu ve CISG’e Göre Satış Sözleşmeleri, Editörler : Şükran ŞIPKA/Ahmet C. YILDIRIM, İstanbul 2012, (ayrıca bk.<http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/baysal.pdf>) -(CISG)-
194. BECKER H. : Kommentar zum schweizerischen Zivilgesetzbuch, Bd. IV, Obligationenrecht, I. Abt. 2. Aufl. Bern 1941, § 197
195. BELEN, Herdem: Japon Yeni/İsviçre Fransı Kaydıyla Verilen Konut Kredilerinde Uyarlama Uyuşmazlıkları Hakkında Bazı Düşünceler, İstanbul Barosu Dergisi, Cilt: 87, Sayı:5 | Eylül 2013, s.265 vd.
196. BELLİCAN, Cüneyt : İnşaat Sektöründe Reklamlardan Doğan Hukuki Sorumluluk, İstanbul 2021.
197. BENDER, Rolf : Rechtstatsachen zum Verbraucherschutz, Konstanz 1988, s.101, 140 vd.
198. BENECKE, Martina : “Gewährleistung beim Kauf und Europäischer Verbraucherschutz”, s.103-116, Viyana Satım Sözleşmesi Hukuku ve Tüketici Hukuku, Editör : Erhan TEMEL, Ankara 2015 (Gewährleistung).
199. BENECKE, Martina : “Rechtsmissbrauch und Verwirkung als Grenzen des Verbraucherschutzes-Schutzzwecküberlegungen in Deutschland und Europa”, Türk ve Alman Hukukunda Güncel Gelişmeler Sempozyum Kitabı, Aktuelle Entwicklungen im Deutschen und Türkischen Zivilrecht Tagungsband, Editörler: Erhan TEMEL/Çiğdem KIRCA, Ankara 2020, s.63-74 (Grenzen des Verbraucherschutzes).
200. BERBEROĞLU, Murat G./TEKER, Suat : “Konut Finansmanı ve Türkiye’ye Uygun Bir Model Önerisi, İTÜ Dergisi Sosyal Bilimler, C.2, S:1, Aralık 2005, s.58-69.

201. BERCOVITZ, Rodrigo Rodriges : Der Institutionelle und legislative Rahmen des Gesetzes über den Schutz des Verbrauchers in Spanien, EuZVR, 1968, s.104 ve s.114 vd.
202. BERKİ, Şakir: Borçlar Hukuku, Özel Hükümler, Ankara 1973.
203. BERNITZ/DRAPER : Consumer protection in Sweden -Legistaiton, Institutions and Practice, Stockholm 1981, s.85 vd.
204. BIYIK, Nida: Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Temel İlkeleri, yayımlanmamış Ylt., İstanbul 2017 (https://tez.yok.gov.tr/Ulusal_Tez-Merkezi/tezSorguSonucYeni.jsp).
205. BİLGE, Necip: Borçlar Hukuku, Özel Borç Münasebetleri, Ankara 1971.
206. BİLGİÇ, Birgül : Türkiye'de Kamu Spotu Oluşum Süreci ve Yayın Politikaları, İletişim Çalışmaları Dergisi, S:1, Y:2 (2016), s.25-61 (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/740541>).
207. BLANKENBURG/GOTTWALD/STREMPER : Alternativen in der Ziviljustiz, Köln 1982, s.251-253; HELLENER, Jan: The Consumer's Access to Justice in Sweden, RabelsZ, 1976, S.40, s.727
208. BOZBEL, Savaş : Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Karşılaştırmalı Reklam Hukuku, Ankara 2006 (Reklam),
209. BOZBEL, Savaş : "Türk Hukukunda Mesafeli Sözleşmeler-97/7 sayılı AB Yönergesi Düzenlemeleri Işığında Bir Karşılaştırma" (AÜEHFD, C. VII, S.3-4, Aralık 2003, s.783-804).
210. BOZER, Ali/ GÖLE, Celal: Ticarî İşletme Hukuku, 4. Baskı, Ankara 2017 (Ticarî İşletme).
211. BOZER, Ali/GÖLE, Celâl : Bankacılar için Kıymetli Evrak Hukuku Bilgisi, Ankara 1992.
212. BOZKURT YÜKSEL, Armağan Ebru : "Tüketici Hukuku Penceresinden Yapay Zeka", Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 7.Tüketici Hukuku Kongresi, s.173-190, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018.
213. BOZOKLU, Çağla Pınar/ALKİBAY, Sanem : Nöropazarlama, reklam Tasarımı ve Etik, Ankara 2017.
214. BOZTAŞ, Nevzat : "Taşınmaz Simsarlık Sözleşmelerinden Doğan İhtilaflar ve Emsal Yargı Kararları", Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 7. Tüketici Hukuku Kongresi, s.417-432, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018.
215. BROX, Hans/WALKER, Wolf-Dietrich : Allgemeines Schuldrecht, Mit neuem Schuldrecht, 28. Auflage, München 2002 (28. Aufl.)

216. BROX, Hans/WALKER, Wolf-Dietrich : Allgemeiner Teil des BGB, 44. Auflage, München 2020 (44. Aufl.)
217. BRUCHNER/OTT/WAGNER-WIEDUWILT: Verbraucher kreditgesetz, München 1992.
218. BRUNNER, Alexander: Entwicklung des schweizerischen Rechts der Allgemeinen Geschäftsbedingungen, s.13 vd., in: BRUNNER/SCHNEYDER/EISNER-KIEFER (Hrg.), Allgemeine Geschäftsbedingungen nach neuem Schweizer Recht, HAVE 2014 (Entwicklung-AGB).
219. BRUNNER, Alexander: Allgemeine Geschäftsbedingungen, in: KRAMER, Ernst A. (Hrg.), Schweizerisches Privatrecht, Zehnter Band, Konsumentenschutz im Privatrecht, Basel 2008, s.111 vd. (AGB)
220. BRUNNER, Alexander : “Der Konsumentenvertrag im schweizerischen Recht”, AJP 1992, s.591 vd. (AJP).
221. BUCHER, Eugen : Schweizerischen Obligationenrecht, Besonderer Teil, 3. Aufl, Zürich 1988.
222. BUCHER, Eugen/BUZ, Vedat : “Mağdur Edilen Tüketici-Türk/İsviçre Borçlar Kanunu’nun İki Özelliğinin Eleştirisi; Muayene ve İhbar Külfeti (Art.201 OR; EBK.m.198), EBK.m.202/II (Art.205/II OR)’ye Göre Dönme Yerine Bedel İndirimine Karar Verilmesinin Masraflara İlişkin Sonuçları”, Necip KOCAYUSUFAŞAOĞLU’na Armağan, Ankara 2004.
223. BUDAK, Ali Cem : “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’a Göre Tüketici Hakem Heyetleri”, Dokuz Eylül Üniversitesi HFD, C. 16, Prof. Dr. Hakan PEKCANİTEZ’e Armağan, Özel Sayı 2014 (Basım Yılı: 2015), s.77-103.
224. BULUT, Uğur : “Sözleşme Görüşmelerinden Doğan Sorumlulukta Tüketici Mahkemelerinin Görevine İlişkin Bir Yargıtay Kararı İncelemesi”, An.BD 2012/2, s.323-346).
225. BURCUOĞLU, Haluk : “Türk Borçlar Kanunu Tasarısında Yeni Kefalet Düzenlemesi İle İlgili Bazı Gözlemler”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mukayeseli Hukuk Araştırma ve Uygulama Merkezi Banka ve Tüketici Hukuku Sorunları Sempozyumu, İstanbul 2010.
226. BUYRUKÇU, Ömer : “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında Piramit Satış Sistemleri”, 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Hükümlerine Göre Tüketici Hukuku Uygulamalarında Tüketicinin Korunması, Editör : Selin SERT SÜTÇÜ, Ankara 2019.
227. BUZ, Vedat : Medeni Hukukta Yenilik Doğuran Haklar, Ankara 2005 (Yenilik Doğuran Haklar).

228. BUZ, Vedat : Borçlunun Temerrüdünde Sözleşmeden Dönme, 1998 Bas-kıdan Tıpkı Basım, Ankara 2014 (Sözleşmeden Dönme).
229. BÜTÜN YILMAZ, Derya G.: “Mesafeli Sözleşmelerin Kapsamı”, AÜHFD, S: 69 (2), Y:2020, s.325-368.
230. BÜYÜKAY, Yusuf : Eser Sözleşmesi, Ankara 2013 (Eser).
231. BÜYÜKAY, Yusuf: Roma Borçlar Hukukunda Hata, Yetkin Yayınları, Ankara 2007 (Hata).
232. BÜYÜKAVCI, Mustafa : Ombudsmanlık Kurumu, AnBD., Güz 2008, Y:66, S.4, s.10-13.
233. BÜYÜKSAĞIŞ, Erdem : İçerik Denetiminin Müzakere Edilmemiş Sözleşme Hükümleriyle Sınırlandırılması Üzerine Mostazo Claro’nun Düşündürdükleri, Prof. Dr. Aydın ZEVLİLER’e Armağan, Yaşar Üniversitesi Elektronik Dergisi, Cilt 8, Özel Sayı, 2013, s.675 vd. (İçerik Denetimi)
234. BÜYÜKSAĞIŞ, Erdem: “Tatilden Beklenen Yararın Elde Edilmemiş Olmasının Hukuki Niteliği-Manevi Zarar Kavramına Değişik Bir Yaklaşım”, Erden Kuntalp’e Armağan, Galatasaray Üniversitesi HFD, İstanbul, 2004, s. 203-239 (Tatil-Manevi Zarar).
235. BYDLINSKI, Franz : System und Prinzipien des Privatrechts, Wien-New York 1996 (System).
236. BYDLINSKI, Peter : “Allgemeines Verbrauchervertragsrecht” (“Sonstige Verbraucherrechte”) s.99 vd., in : Die Richtlinie über die Rechte der Verbraucher (Hrsg.BYDLINSKI, Peter/LURGER, Brigitta), Wien 2012 (Verbraucher).
237. CAN, Bilal : 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Konut Finansmanına Yönelik Hükümleri, Terazi HD, Ocak 2014, S: 89, Tüketicici Hukuku Özel Sayısı, s.104 vd.
238. CANYÜREK, Murat : Devre Tatil Sistemi ve Bunun Hukuki Niteliği Üzerine Düşünceler, Devre Tatil Usulü, İktisadi Araştırmalar Vakfı, İstanbul 1994.
239. CAP, Verena : “Grundsätzliches zur Verbraucherrechte-Richtlinie: Entstehung, Anwendungsbereich, Zentralbegriffe, Harmonisierungsgrad”, s.1 vd., in : Die Richtlinie über die Rechte der Verbraucher (Hrsg.BYDLINSKI, Peter/LURGER, Brigitta), Wien 2012.
240. CENGİL, M. Fatih: “Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 05.03.2014 Tarih, 2013/12-2113 Esas ve 2014/210 Kararı Işığında Tüketicinin Yapmış Olduğu İşlemler Nedeniyle Nama Yazılı Senet Düzenlenmesi Zorunluluğu”, Çukurova Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Aralık 2014, C. 1, S. 2, s. 49-72.

241. CEYLAN, Ebru : Tüketici Hukukunda Seçilmiş Kararlar, Ankara 2021 (CEYLAN, E., Tüketici-Yargı Kararları).
242. CEYLAN, Ebru : Tüketici Hukukunda Haksız Ticarî Uygulamalar ve Uygulama Örnekleri, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Y:8, S:15, s.123-147, Haziran 2020 (CEYLAN, E., HTU). -<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1166493> -
243. CEYLAN, Ebru : 6502 Sayılı Yeni Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Getirdiği Düzenlemeler, Şubat 2015 (CEYLAN, E., 6502-Düzenlemeler).
244. CEYLAN, Ebru : Paket Tur Sözleşmesiyle İlgili 6502 Sayılı Yeni Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a Göre Getirilen Düzenlemeler, İstanbul Aydın ÜHFD, Y: 1 (2015), S:1, s.71-100 (CEYLAN, E., Paket Tur-6502).
245. CEYLAN, Ebru : Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.52-54 Şerhi, İstanbul 2016 (CEYLAN, E., 6502-Milli Şerh, m.52,53,54 Şerhi).
246. CEYLAN, Ebru : “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’daki Tüketici Kredileri İle İlgili Yeni Düzenlemeler”, İBD 2014, C.88, Özel Sayı 1, s.61-80. (CEYLAN, E., Tüketici Kredisi)
247. CEYLAN, Ebru : Türk İsviçre ve Avrupa Birliği Hukukunda Kredi Kartını Kullanan Tüketicinin Hukuki Durumu, İstanbul 2010 (CEYLAN, E., Kredi Kartı).
248. CEYLAN, Ebru : Paket Tur Sözleşmesinde Tüketicinin Korunması, Erden Kuntalp’e Armağan, GSÜHFD, Y:2004/I, C:I, s.241-260 (CEYLAN, E., Paket Tur-4077).
249. CEYLAN, Ebru : 4822 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un Getirdiği Yeni Düzenlemeler, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y:1, S:2, İstanbul 2004, s.267 vd. (CEYLAN, E., 4822 Düzenlemeleri).
250. CEYLAN, Zeynep Şeyma : Para Borçlarının İfasında Faiz, İstanbul 2020, (CEYLAN, Z.Ş., Faiz).
251. CLEVER, Peter : Allgemeine Geschäftsbedingungen und der ökonomische Hintergrund der Vertragsfreiheit, Jahrbuch für Sozialwissenschaft, 1977, Bd.28, H.1, s.126 vd.
252. COESTER-WALTJEN, Dagmar : Änderungen im Recht der AGB, Jura 1997, s.272-275 (AGB).
253. COESTER-WALTJEN, Dagmar : Rücktritt und Widerruf-Gemeinsamen und Unterschiede, JURA, Heft 11/2009, s.820-823 (Widerruf).
254. COŞKUN, Sena : Türk Görsel-İşitsel Medya Hizmetlerinde Kamu Spotları ve Zorunlu Yayınlar Dair Bir Değerlendirme, Asos Congress Bildiri Kitabı, I. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu, 13-14-15 Ekim 2016, Fırat Üniversitesi-Elazığ, s.830-842.

255. COŞKUN YORULMAZ, Zeynep : Tüketici Sözleşmelerinde Şahsi Teminatlar, İÜSBE, Yayınlanmamış Ylt., İstanbul 2018 (<https://tez.yok.gov.tr>, Tez No : 497100).
256. CUMALIOĞLU, Emre : Yayım Sözleşmesi, İstanbul 2018 (Yayım).
257. CUMALIOĞLU, Emre : 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Satıcının Ayıplı Maldan Sorumluluğunun Koşulları, Yaşar Üniversitesi I. Tüketici Hukuku Sempozyumu, Terazi HD, Kasım 2014, Özel Sayı, Cilt 9, s.20-29 (Ayıplı Mal).
258. ÇABRİ, Sezer : 6502 sayılı Kanun'a Göre Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, 2. Baskı, Ankara 2021 (6502 Şerhi-2021).
259. ÇABRİ, Sezer : "Bağlı Kredilerde Kredi Veren Sorumluluğunun Kapsamı" s.295 vd., Tüketici Hukukunun Güncel Sorunları, İstanbul 2020 (Bağlı Kredi Sorumluluğu).
260. ÇABRİ, Sezer : "Yargıtay Kararları Doğrultusunda Tüketici İşlemi Kavramı", Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Tüketici Hukukunun Güncel Sorunları Sempozyumu, 20 Kasım 2018, s.123 vd., Ankara 2019 (Sempozyum).
261. ÇABRİ, Sezer : "Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmeleri", Sektörel Bazda Tüketici Hukuku Uygulamaları Külliyyatı – İnşaat Sektöründe Tüketici Hukuku Uygulamaları, s.91-159, 2. Bası, Editör : Hakan TOKBAŞ, Ali Suphi KURŞUN, Danışman : Turgut ÖZ, İstanbul 2018 (İnşaat).
262. ÇABRİ, Sezer : "Ön Ödemeli Konut Satışlarında Cayma ve Dönme Hakkı", Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 7.Tüketici Hukuku Kongresi, s.293 - 326, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018 (Cayma ve Dönme Hakkı).
263. ÇABRİ, Sezer : "Konut Finansmanında Bağlı Kredi Sözleşmesi", Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 6.Tüketici Hukuku Kongresi, s.344 - 370, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2017 (Bağlı Kredi).
264. ÇABRİ, Sezer : 6502 sayılı Kanun'a Göre Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, 1. Baskı, Ankara 2016 (6502 Şerhi-2016).
265. ÇABRİ, Sezer : "Konut Finansmanı Sözleşmelerinde Refinansman (Yeni-den Finansman) Faiz Değişikliği, Vadenin Kısaltılması veya Uzatılmasına İlişkin Anlaşmalar İle Erken Ödeme Cezası", 5.Tüketici Hukuku Kongresi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2015-2016, 19-20-21 Kasım 2015, s.41-62, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2016 (Refinansman).

266. ÇABRİ, Sezer: 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca Ön Ödemeli Konut Satışı Sözleşmesi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2014-2015, 4.Tüketici Hukuku Kongresi, Ed.: Hakan TOKBAŞ/Fehim ÜÇİŞİK, Ankara 2015, s.205 vd. (Ön Ödemeli KSS).
267. ÇABRİ, Sezer : Konut Finansman Sözleşmesi, İstanbul 2010 (KFS).
268. ÇAĞIRGAN TUNCER, Senar/ULUSOY, Yasin : “Kredi ve Kredi İşlemlerinin Hukuki Açısından Değerlendirilmesi”, Pamukkale Journal of Eurasian Socioeconomic Studies, C:6, S:2, Y:2019, s.43-69.
269. ÇAĞLAR, Fatma : 4077 Sayılı Kanunla Ortaya Çıkan Tüketicinin Hak Arama Yolları, TRKGM Yayını, Ankara 2001, s.12 vd.
270. ÇAKIRAL, Mevlana : Çocuk ve Subliminal Mesajlar, İstanbul 2016.
271. ÇALIŞKAN, Zeynep : 5718 Sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuk Hakkında Kanun’ın 26. Maddesine Göre Tüketici Sözleşmelerine Uygulanacak Hukuk, MHB, Y:28, S:1-2, Y: 2008, s.33 vd.
272. ÇATAKOĞLU, Buket : Türk Ticaret Kanunu ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Açısından Reklamlar, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Ylt., İstanbul 2003.
273. ÇAVUŞOĞLU, Aslı : Geçici İfa İmkansızlığı ve Hukuki Sonuçları, İstanbul 2020.
274. ÇAYAN, Gökhan : Sözleşmenin Devri, Ankara 2016.
275. ÇEKER, Mustafa : “Sigorta Poliçelerinin Düzenlenmesine İlişkin Tüketici Sorunları”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2015-2016, 5. Tüketici Hukuku Kongresi, s.494-507, Ankara 2016 (Sigorta-Tüketici Sorunları).
276. ÇEKER, Mustafa : “Tüketici Hukuku Açısından Bankacılıkta Faiz Uygulamaları”, s.69-81, 4. Tüketici Hukuk Kongresi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2014-2015, Ankara 2015 (Faiz).
277. ÇEKER, Mustafa : Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında Kredi Kartı Borcunun Ödenmemesi ve Hukuki Sonuçları, AÜEHFD., C.VIII, S.: 2004/1-2, s.415 vd. (Tüketici).
278. ÇEKER, Mustafa : Kredi Kartı Uygulaması ve Özel Hukuk Açısından Kredi Kartının Hukuka Aykırı Kullanımı, BATİHAİE, Ankara 1997 (Kredi Kartı).
279. ÇEKİN, Mesut Serdar : Borçlar Hukuku ile Veri Koruma Hukuku Açısından Blockchain Teknolojisi ve Akıllı Sözleşmeler: Hukuk Düzenimizde Bir Paradigma Değişimine Gerek Var Mı? İstanbul Üniversitesi, İstanbul Hukuk Mecmuası, Yıl : 2019 (77), S:1, s.315-341.

280. ÇELEBİ, Funda: “Devreli Tatil Sistemlerinde İşletme Aidatı Ödenmemesi Halinde Ünitelerden Yararlandırmama Uygulaması”, Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 1998/1999, S.2, s.131-145.
281. ÇELİK, Çelik Ahmet : “Tüketicinin Çevre ve Ürün Zararlarından Korunması ve Yasal Korunma Yolları”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 8.Tüketici Hukuku Kongresi, s.535-553, Ed.: Tümay DÖNMEZ/ Mesut YAVUZ/ Aydan DÜZGÜNKAYA/Hakan TOKBAŞ, İstanbul 2020 (ÇELİK, Ç.A., Tüketici).
282. ÇELİK, Kemal : Finansal Tüketicilerden Alınan Ücretlere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Hakkında BDDK’nın Görüş ve Düşünceleri, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2014-2015, 4. Tüketici Hukuku Kongresi, s.128 vd., Ed.: Hakan TOKBAŞ/Fehim ÜÇİŞİK, Ankara 2015 (ÇELİK, K., Finansal Tüketiciler-Ücretler)
283. ÇELİK, Yağmur Esin : “Satış Sonrası Hizmetler”, 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Hükümlerine Göre Tüketici Hukuku Uygulamalarında Tüketicinin Korunması, Editör : Selin SERT SÜTÇÜ, Ankara 2019 (ÇELİK, Y.E., Satış Sonrası Hizmetler).
284. ÇELİK, Ömer Faruk : Türk Borçlar Kanunu Bakımından Taşınır Satışında Alıcının Ücretsiz Onarım (Ayıbın Giderilmesini) İsteme Hakkı, İstanbul 2019 (ÇELİK, Ö.F., Onarım Hakkı).
285. ÇELİKBAŞ, Nil Merve : Türk Hukukunda Tüketicinin Genel İşlem Şartlarına Karşı Korunması, İBD. C: 85, S: Y: 2011, s.122 vd.
286. ÇELT, Damla Özden: “Ürün Sorumluluğunda Yaşanan Güncel Gelişme: 7223 Sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu”, AndHD, Cilt: 7 - Sayı: 1 - Ocak 2021 - s. 73-114.
287. ÇETİNER, Bilgehan: “Elektronik Haberleşme Sektöründe İşletmecilerin Tüketicileri Bilgilendirme Yükümlülüğü ve Uyarı Tonu”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 4.Tüketici Hukuku Kongresi, s.248 vd., Ed.: Hakan TOKBAŞ/Fehim ÜÇİŞİK, Ankara 2015 (Tüketiciyi Bilgilendirme).
288. ÇETİNER, TÜKETİCİYİ BİLGİLENDİRME, Bilgehan: “Konut Kredilerinde Erken Ödeme”, LHD, Temmuz 2008, Y:6, S.67, s.2284 vd. (Erken Ödeme).
289. ÇINAR, Nihal : Türk Ticaret Kanunu’na Göre Haksız Rekabet ve Yaptırımları, Ankara 2015 (ÇINAR, N., Haksız Rekabet).
290. ÇINAR, Ömer : “Devre Mülk ve Devre Tatil Sözleşmesi”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku Uygulamaları Külliyyatı – İnşaat Sektöründe Tüketici Hukuku Uygulamaları, 2. Bası, s.187-228, Editör : Hakan TOKBAŞ, Ali Suphi KURŞUN, Danışman : Turgut ÖZ, İstanbul 2018 (ÇINAR, Ö., Devre Mülk-Devre Tatil).

291. ÇINAR, Ömer: Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.50-51 Şerhi, İstanbul 2016 (ÇINAR, Ö., 6502-Milli Şerh, m.50, 51 Şerhi).
292. ÇINAR, Ömer: “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanuna ve İlgili Yönetmeliğe Göre Devre Tatil ve Uzun Süreli Tatil Hizmeti Sözleşmeleri”, s.299 vd., Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2014-2015, 5. Tüketici Hukuku Kongresi, Ed.: Hakan TOKBAŞ/Fehim ÜÇİŞİK, Ankara 2015 (ÇINAR, Ö., Devre Tatil).
293. ÇINAR, Ömer: “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Paket Tur Sözleşmelerine İlişkin Hükümlerinin Değerlendirilmesi”, s.442 vd., Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2014-2015, 4.Tüketici Hukuku Kongresi, Ed.: Hakan TOKBAŞ/Fehim ÜÇİŞİK, Ankara 2015 (ÇINAR, Ö., Paket Tur).
294. ÇINAR, Ömer; “Tüketici Kredisi Sözleşmelerinin Hukukî Niteliği ve Hükümleri”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku Uygulamaları Külliyyatı, C. 1, Bankacılık Sektöründe Tüketici Hukuku Uygulamaları, İstanbul 2015 (Tüketici Kredisi).
295. ÇINAR, Ömer : “Avrupa Konseyinin 25.07.1985 Tarihli Ve 85/374 Sayılı Yönergesi” Ve “Ayıplı Malın Neden Olduğu Zararlardan Sorumluluk Hakkında Yönetmelik” Hükümlerine Göre Ayıp Kavramı”, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Yıl: 9, Sayı 18, Güz 2010 s.135 – 151 (ÇINAR, Ö., Ayıp Kavramı).
296. ÇINAR, Ömer : Tüketici Hukukunda Haksız Şartlar, İstanbul 2009 (ÇINAR, Ö., Haksız Şartlar).
297. ÇUBUKÇU, Damla Beril : Teknik ve Hukuki Yönleriyle Akıllı Sözleşmeler, Ankara 2021.
298. DAĞDELEN Ahmet Hakan, “Genel İşlem Şartları Teşmil ile Yürürlük Dene­timinin Esasları”, MÜHFHAD, C.25, S.2, Prof.Dr.Ferit Hakan Baykal Arma­ğanı, İstanbul 2019, s. 637-652 (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/909979>).
299. DAL, Emel : Ayıplı Mal ve Hizmetlere Karşı Tüketicinin Korunması, Hukuk Gündemi, S:5, Haziran-Temmuz-Ağustos 2006, s.66 vd.
300. DARICI, Sefer : Subliminal İşgal, Bilinçaltımızı Ele Geçiren Mesajlar, Genişletilmiş 13. Baskı, İstanbul 2020.
301. DAUNER-LIEB, Barbara : Verbraucherschutz durch Ausbildung eines Sonderprivatrechts für Verbraucher: Systemkonforme Weiterentwicklung oder Schrittmacher der Systemveränderung? Berlin 1983.

302. DEĞİRMENCİOĞLU AYDIN, Nihan : “Ayıplı Mal Nedeniyle Sözleşmeden Dönen Tüketicinin Kullanım Bedeli Ödeme Borcu Olup Olmadığı Sorununun 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca İncelenmesi” İnÜHFD, C:10, S:2, Y:2019, s.308-318.
303. DEHN, Wilma : “Allgemeine Informationspflichten nach Art.5 des Vorschlags für eine Richtlinie über Rechte der Verbraucher”, s.41 vd. (in : Neuordnung des Verbraucherprivatrechts in Europa ?, Hrsg. JUD, Brigitta/WENDEHORST, Christiane), Wien 2009.
304. DEMEULENÄRE, Bernadette : Sweden’s System to Resolve Consumer Disputes, Stockholm 1983.
305. DEMİR, Bahadır : Reklam Sözleşmeleri, AÜSBE, Özel Hukuk ABD, Doktora Tezi, Ankara 2020 (DEMİR, B., Reklam).
306. DEMİR, Bahadır : 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında Paket Tur Sözleşmeleri, Ankara 2015 (DEMİR, B., Paket Tur).
307. DEMİR, Galip : “Geçmişten Günümüze Ahilik-Tüketici Koruma İlişkisi”, SD., Şubat 1993 (DEMİR, G., Ahilik).
308. DEMİR, Mehmet : Mesafeli Sözleşmelerin İnternet Üzerinden Kurulması, Ankara 2004 (DEMİR, M., Mesafeli Sözleşme)
309. DEMİR, Mehmet : Kapıdan İşlemlerde Tüketicuyu Koruyan Geri Alma Hakkı, 2. Bası, Ankara 2003 (DEMİR, M., Geri Alma)
310. DEMİR, Mehmet : 4822 sayılı Kanun İle Tüketici Sözleşmeleri Alanında Getirilen Yenilikler, BATİDER 2003, C.XXII, S:1 (DEMİR, M., Yenilikler).
311. DEMİR, Mehmet : Tüketim Mallarının Satımındaki Garantilere İlişkin AB Yönergesi ve Ülkemizdeki Yasal Düzenleme, AÜHFD 2002, C.54, S:3, s.23 vd. (DEMİR, M., Garanti)
312. DEMİR, Remzi : “Devre Tatil Sözleşmesi”, Terazi Aylık Hukuk Dergisi, Ocak 2014, S.89, C. 9, Tüketici Hukuku Özel Sayısı, s.88-96 (DEMİR, R., Devre Tatil).
313. DEMİRAG, İsmet : “Araç Değer Kaybı Taleplerinde Güncel Sorunlar ve Gelişmeler” Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 7.Tüketici Hukuku Kongresi, s.505-508, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018.
314. DEMİRBAŞ, Ali : Tüketici Hukuku Açısından Karşılaştırmalı Reklam-Doğrudan mı Dolaylı mı ? Ankara HBVÜHFD, C.XXIV, Y:2020, S:1, s.31-53 (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/951372>).
315. DEMİRGİL, Bünyamin/TÜRKAY, Hakan : Tarihsel Süreç İçerisinde Faizin Kurumsal Açidan Gelişimi, C.Ü., İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, C:18, S:2, Y:2017, s.131-160.

316. DENİZ, Bahar Yeşim : Avrupa Birliği Tüketici Hukuku ile Türk Tüketicisi Hukukunun Bazı Yönlerinin Karşılaştırmalı Değerlendirmesi, TAAD, Y:4, S: 12, Ocak 2013 (DENİZ, B.Y., AB Tüketici Hukuku).
317. DENİZ, İlknur : “Garanti Belgesi”, 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Hükümlerine Göre Tüketici Hukuku Uygulamalarında Tüketicinin Korunması, Editör : Selin SERT SÜTÇÜ, Ankara 2019 (DENİZ, İ., Garanti Belgesi).
318. DERYAL, Yahya : Tüketici Kredilerinde Haksız Şart Örnekleri, ve 6502 sayılı Kanunla Getirilen Yeni Düzenlemenin Değerlendirilmesi, Terazi HD, Ocak 2014, S:89, Tüketici Hukuku Özel Sayısı, s.58 vd. (Haksız Şart).
319. DERYAL, Yahya : Tüketici Hukuku, Ankara 2004 (Tüketici).
320. DERYAL, Yahya / KORKMAZ, Yakup : Yeni Tüketici Hukuku, Ders Kitabı, 3. Baskı, Ankara 2015.
321. DEVELİOĞLU, Hüseyin Murat: “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun “Taksitle Satım Sözleşmesi” ile İlgili Getirdiği Değişiklikler”, Legal Hukuk Dergisi, Yıl: 2011, Cilt: 9, Sayı: 98.
322. DİKBAŞ, Ufuk: Ön Ödemeli Konut (Maketten, Projeden, Sat-Yap, Örnek Daire) Satış Sözleşmesi, Ankara 2020.
323. DİNÇ, Yusuf : Tasarrufa Dayalı Finans, İstanbul 2019.
324. DİŞBUDAK, Aylin : Türk Hukukunda Aldatıcı Reklamlar, Gazi Üniversitesi SBE, Özel Hukuk ABD, Ylt., Ankara 2007.
325. DOĞAN, Gülmelahat : “Aşırı İfa Güçlüğü Nedeniyle Sözleşmenin Değişen Koşullara Uyarlanması, TBB Dergisi 2014 (111), s.9-36 (DOĞAN, G., Uyarlama).
326. DOĞAN, Özgür : “Tüketici Senetleri, An.BD., Y:2018, S.2, s.113-141 (DOĞAN, Ö., Tüketici Senetleri).
327. DOĞAN, Vahit : “Tüketici Akitlerine Uygulanacak Hukukun Tesbiti”, (SÜHFD, Şakir Berki’ye Armağan, S:1-2, C:5, Konya 1996, s.156 vd.
328. DOĞANAY, İsmail: Ticarî Alım Satım Akdi ve Nevileri, 12. Bası, Ankara 2003.
329. DOĞANCI, Doğa Ekrem : Genel İşlem Koşullarında Saydamlık Denetimi, doktora tezi, İstanbul 2018 (file:///C:/Users/Administrator/ Downloads/532511.pdf), e.t.19.4.2021 (Saydamlık Denetimi).
330. DOĞANCI, Doğa Ekrem : Blokzincirine Dayalı Akıllı Sözleşmelerin Hukuki Nitelikleri, Kuruluşu, Yorumu, İfası ve Bazı Örnek Hukuki Uygulamalar, İstanbul 2021 (Akıllı Sözleşmeler).
331. DOĞAR, Mehmet : Ön Ödemeli Konut Satışı, İstanbul 2018 (ÖKSS).

332. DOĞAR, Mehmet : “Karma Kullanım Amaçlı Bir Konut Satışı Açısından TKHK Hükümlerinin Uygulanması Sorunu”, Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi, Y:6, S.2021/1, s.305-326 (Karma Amaç).
333. DOĞRAMACI, Yakup Gökhan : “Teletıp, Sağlık Turizmi ve Uzaktan Sağlık Hizmetleri: Mesafeli Sözleşmeler” Hukuk Mecmuası Y:2020, C:78, S:2, s.657-710 (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/ihm/issue/57316/812428>).
334. DÖNEK, Berna : “Bağlı Kredi Sözleşmesi”, SÜAMYOD, C: 3, S.1, Y:2020, s.37-82.
335. DÖNER, Kemal : “Tüketici Mahkemelerinin Görevli Olduğu Uyuşmazlıklar”, Dicle Üniversitesi HFD, C:22, S.36, Y:2017, s.137-173.
336. EDİS, Seyfullah : Türk Borçlar Hukukuna Göre Satıcının Ayıba Karşı Tekeffül Borcu, Ankara 1963.
337. EHLERS, Wolfram: Aus der Praxis des schwedischen Marktgerichts, GRUR, 1978, s.327 vd.
338. ELİBOL, Halil/KESİCİ, Burcu : Çağdaş İşletmecilik Açısından Elektronik Ticaret, s.303-329, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Y:2004, Elektronik Dergi, (<http://dergisyosalbil.selcuk.edu.tr/susbed/article/download/736/688>)
339. ENGİN, Baki İlkey : “Türk Hukukunda Tüketicinin Genel İşlem Şartlarına Karşı Korunması”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mukayeseli Hukuk Araştırma ve Uygulama Merkezi Banka ve Tüketici Hukuku Sorunları Sempozyumu, İstanbul 2010.
340. ER, Burak Hamza : “Türk Hukuku’nda Üreticinin ve İthalatçının Satım Sözleşmesinde Ayıptan Sorumluluğu”, TAAD, Yıl: 11, Sayı: 38 (Nisan 2019), s.267-294 (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/690577>).
341. ERBEK, Özge: Tüketici Satımlarında Satıcının Sözleşme Öncesi Aydınlatma Yükümlülüğü ve İhlalinin Sonuçları, DEÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, yayımlanmamış doktora tezi, İzmir 2010 (<https://acikerisim.deu.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12397/12153/265949.pdf?sequence=1&isAllowed=y>).
342. ERBGUTH, Jörn : Transparenz von Smart Contracts, s.25-32 (Herausgegeben von Martin, FRIES/Boris, P. PAAL: Smart Contracts), Tübingen 2019.
343. ERDEM, Ercüment : “Viyana Satım Antlaşması’na Genel Bakış ve Maddi Uygulama Alanı” Yeni Türk Borçlar Kanunu ve CISG’e Göre Satış Sözleşmeleri, Editörler : Şükran ŞİPKA/Ahmet C. YILDIRIM, İstanbul 2012, s.117 vd., özellikle s.137-138 (ayrıca bk. <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/erdem.html>) (CISG).

344. ERDEM, Ercüment : KİT'lerin Tacir Sıfatı, İzmir 1992 (KİT'ler).
345. ERDEM, Mehmet : Özel Hukukta Zamanaşımı, İstanbul 2010.
346. ERDENAC, Ali Tolga : Kredi Kartı Sözleşmesi, İstanbul 2021.
347. ERDOĞAN, Kemal : "Taahhütlü Abonelik Sözleşmesinin Sona Ermesi ve Sonuçları", Selçuk ÜHFD, Yıl :2018, C:26, S:3, s.271-330 (Taahhütlü Abonelik).
348. ERDOĞAN, Ali İhsan : "Satıcının TKHK. Karşısında Tekeffül Borcu", Türk Hukuk Enstitüsü Dergisi, Yıl :1, S:2, Ocak 1996 (Tekeffül).
349. EREL, Şafak; "Devre Mülk Kanunu Üzerine Bir İnceleme", Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, Cilt:43, Sayı:1, 1988, s.169-183.
350. EREN, Fikret : Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, 24.Baskı, Ankara 2019 (BG-2019)
351. EREN, Fikret : Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, 21.Baskı, Ankara 2017 (BG-2017)
352. EREN, Fikret : Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, C.I, İstanbul 1994 (BG-1994)
353. EREN, Fikret : Borçlar Hukuku, Özel Hükümler, 7.Baskı, Ankara 2019 (BÖH-2019).
354. EREN, Fikret: Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 4. Baskı, Ankara 2017 (BÖH-2017).
355. EREN, Fikret : Borçlar Hukuku, Özel Hükümler, 1.Baskı, Ankara 2014 (BÖH-2014).
356. ERENDAC, Ali Tolga : Kredi Kartı Sözleşmesi, İstanbul 2021.
357. ERENEL, Selahattin Ege: Roma Hukuku'ndan Günümüze Ariyet Akdi, Ankara 2014 (<https://dspace.ankara.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12575/32166/Tez.pdf?sequence=1>).
358. ERGÜNE, Mehmet Serkan : "6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununa Yer Alan Taksitle Satışa İlişkin Hükümlerin Uygulama Alanının Belirlenmesi" s.515-539, Prof.Dr.Mustafa DURAL'a Armağan, İstanbul 2013 (Taksitle Satış).
359. ERGÜNE, Mehmet Serkan : "6361 Sayılı Kanun ile Finansal Kiralama Sözleşmesinin Kapsamında ve Sona Ermesinde Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi", MÜHF-HAD, C.19, S:3, Y:2013, s.227-158 (Finansal Kiralama).
360. ERGÜNE, Mehmet Serkan: "Reform Sonrası Alman Medeni Kanununda İmkansızlık Halleri ve ve Sonuçları", İÜHFM, C:LXII, Y:2004, S:1-2, s.351-380 (İfa İmkansızlığı).
361. ERGÜNE, Mehmet Serkan/KURŞUN, Ali Suphi : İstanbul Şerhi, Türk Borçlar Kanunu-Yürürlük Kanunu, C:1, Madde 1-82, s.443 vd., m.27 Şerhi, 3. Baskı, İstanbul 2019 (İstanbul Şerhi, m.27).

362. ERGÜVEN, Murat : Tasarrufa Dayalı Finans Sistemi İçin İslami Finans İlkelerine Uygun Model Önerisi, yayımlanmamış Ylt., İstanbul 2019 (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tez>) (TFS-Tez).
363. ERGÜVEN, Murat : Konut Finansmanında Elbirliği Sistemi: Müşterilerin Elbirliği Sistemini Tercihleri Üzerine Bir Araştırma, : Eminevim Yayınları, İstanbul 2019 (Araştırma).
364. ERGÜVEN, Murat/KAYA, Ferudun : “Tasarrufa Dayalı Finans Sisteminin Sürdürülebilirliğinin Sağlanması ve Finansal Ekosistem İçinde Yerini Alması Üzerine Bir Araştırma” Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt 5, Sayı 4, Yıl 2020, Cilt 5, S:4, s.755 – 769 (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/fesa/issue/58998/803808>).
365. ERIŞİR, Evrim : Tüketici Hakem Heyetine Başvuru Zorunluluğu Bulunan Taleplerde İlamsız İcra Yolunu Kapatın Yeni Yargıtay İçtihatlarının Düşündürdükleri, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2015-2016, 5. Tüketici Hukuku Kongresi, s.611-641, Ankara 2016 (THH-İlamsız İcra).
366. ERIŞİR, Evrim : Tüketici İşlemlerinden Doğan Uyuşmazlıkların Çözümü Usulü (Derleyen : Murat İNCEOĞLU), Yeni Tüketici Hukuku Konferansı, Makaleler-Tartışmalar, s.43-122, İstanbul 2015 (Tüketici İşlemleri).
367. ERIŞİR, Evrim : Tüketici Hakem Heyetleri ve Tüketici Mahkemelerinde Gider ve Vekâlet Ücreti, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 4. Tüketici Hukuku Kongresi, s.469-503, Ankara 2015 (THH-Vekâlet Ücreti).
368. ERIŞİR, Evrim, “Yürürlükteki ve Yeni Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’a ve Hukuk Muhakemeleri Kanunu’na göre Tüketici Örgütlerinin Açabilecekleri Topluluk Davaları”, 3. Tüketici Hukuku Sempozyumu-Doğuş Üniversitesi (Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, Eski (4077) ve Yeni (6502) Kanun Karşılaştırmalı), 1. Baskı, Nisan 2014, s.340-354 (Topluluk Davası).
369. ERKUŞ, Ali Selman : “Tüketici Kavramının Genişletilmesi” Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Tüketici Hukukunun Güncel Sorunları Sempozyumu, 20 Kasım 2018, s.23 vd., Ankara 2019.
370. ERLÜLE, Fulya: “Yapımcının Sorumluluğu”, MÜHFD-HAD 2008, 14(4), s. 303-340.
371. ERMENEK, İbrahim : Yargı Kararları Işığında Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri ve Bu Alanda Ortaya Çıkan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerileri, Gazi Üniversitesi HFD, C.XVII, Y:2013, S:1-2, s.563-630.
372. ERSÖZ, Oğuz : Genel İşlem Koşullarının Kişi Bakımından Uygulama Alanı ve Tacirler Hakkında Uygulanması, HFD, Haziran 2017, Y:3, S:1, s.69-104.

373. ERTABAK, Ünal : Tüketici Mahkemelerinde Çözülmesi Gereken İhtilaflar, *Legal Hukuk Dergisi* 2012/115, s.39-81.
374. ERTAŞ, Şeref : “Yeni Tüketiciyi Koruma Kanununda Abonman Sözleşmeleri” *Terazi Hukuk Dergisi*, C.9, Özel Sayı, Y.2014, s.104-106.
375. ERTAŞ, Fatih Çoşkun / KABAN, İsmail / SOBACI, Fatih: Bireysel Kredi Kullanan Finansal Tüketicilerce Üstlenilecek Masraflar; BDDK Düzenlemesi Çerçevesinde Karşılaştırmalı Bir Değerlendirme, *Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, C.8, S.14, Ocak 2016, s.125-146.
376. ERTEN, Alev : Türk ve Alman Hukukunda Mesafeli Sözleşmeler (Avrupa Topluluğu Mesafeli Sözleşmeler İle Karşılaştırmalı Olarak), BATI-HAE, Ankara 2009.
377. ESENER, Turhan : Borçlar Hukuku, I, Akitlerin Kuruluşu ve Geçerliliği (BK.m.1-40), Ankara 1969.
378. FAIREST, P.B. : Consumer Protection -For Whom? *NLJ*, 1978, s.1127.
379. FALCIOĞLU, Mete Özgür : Karşılaştırmalı Hukuk ve Türk Hukukunda Elektronik Satım Sözleşmesi ve Kuruluşu, Ankara 2004.
380. FERRARI, Franco: in *Kommentar zum Einheitlichen UN-Kaufrecht (SCHLECHTRIEM/SCHWENZER)*, München-Basel 2008, CISG Art. 2.
381. FELLMANN, Walter : Produzentenhaftung in der Schweiz, *ZSR* 107 (1988) I, Heft 3, s.277-294.
382. FEYZİOĞLU, Necmeddin Feyzi: Borçlar Hukuku Hususi Kısım, Akdin Muhtelif Nevileri, C.I, 4. Bası, İstanbul 1980 (BÖH).
383. FEYZİOĞLU, Necmeddin Feyzi : Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, C. I, İstanbul 1976 (BG).
384. FINCK, Michèle : Grundlagen und Technologie von Smart Contracts, s.1-12 (Herausgegeben von Martin, FRIES/Boris, P. PAAL: Smart Contracts), Tübingen 2019.
385. FISCHER, Max : Der Begriff der Vertragsfreiheit, Zürich 1952.
386. FOUNTULAKIS, Christiana : “İsviçre Hukukunda Kefilin Korunması”, Çeviren : Mine TAN DEHMEN, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mukayeseli Hukuk Araştırma ve Uygulama Merkezi, Banka ve Tüketici Hukuku Sorunları Sempozyumu, s.309-326, İstanbul 2010.
387. FUCHS, Daniel : Verbraucherschutz Spanien, Baden-Baden 1990.
388. FÜHRICH, Ernst : Reiserecht, Heidelberg 1990.
389. GAUCH, P./SCHLUEP, W. R./ SCHMID, J. : Schweizerisches Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, Band I, 8. Aufl., Zürich/Basel/Genf 2003.

390. GAUCH, Peter/SCHLUEP, Walter R./SCHMID, Jörg/ REY, Heinz/EMMENEGGER, Susan : Schweizerisches Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, Band I, 10. Aufl., Zürich 2014 (B.I).
391. GAUCH, Peter/SCHLUEP, Walter R./SCHMID, Jörg/ REY, Heinz/EMMENEGGER, Susan : Schweizerisches Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, Band II, 10. Aufl., Zürich 2014 (B.II).
392. GELGEL, G. Öztekin : Türk Devletler özel Hukukunda Tüketici Akitlerine İlişkin Sorunlar, İstanbul 2000
393. GERMEYAN, Rüştü : 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Tüketici Hakem Heyetleri ve Tüketici Mahkemelerine İlişkin Hükümleri, (Tüketici Hakları ve Rekabet Hukuku), İBD., 2014, Özel Sayı, C.88, s.129-141,
394. GEMALMAZ, Mehmet Semih : “Tüketicinin Korunması”, (İBD., Yıl:1983 C:57, S:7-8-9, s.328-362).
395. GENÇ, Ali Ahmet : Satıcının Ayıptan Sorumluluğunda Alıcının Dönme Hakkının Sınırları (TBK-TKHK-CISG), İstanbul 2020.
396. GENÇ ARIDEMİR, Arzu : Kat Mülkiyeti I, İstanbul 2021.
397. GEZDER, Ümit : “Mesafeli Sözleşmeler”, Yeni Tüketici Hukuku Konferansı (Makaleler – Tartışmalar), Derleyen : M. Murat İNCEOĞLU, İstanbul 2015 (Mesafeli Sözleşmeler)
398. GEZDER, Ümit : Türk-İsviçre Hukukunda Culpa İn Contrahendo Sorumluluğu, İstanbul 2009 (Culpa).
399. GEZDER, Ümit : Mukayeseli Hukuk Açısından İnternette Akdedilen Sözleşmelerde Tüketicinin Korunması, İstanbul 2004 (İnternet)
400. GEZDER, Ümit : Tüketici Kredisi Sözleşmeleri, İstanbul 1998 (Tüketici Kredisi).
401. GIGER, Hans : Berner Kommentar, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Obligationenrecht, Band VI, 2. Abteilung, Die einzelnen Vertragsverhältnisse, 1. Teilband, 1. Unterteilband, Der Konsumkredit, Bern 2007 (BK).
402. GIGER, Hans :Geltungs- und Inhaltskontrolle Allgemeiner Geschäftsbedingungen, in: Schriftenreihe zum Konsumentenschutzrecht, Band 12, (Hrs. von Hans Giger/Walter R. Schluep), Zürich 1983 (Geltungskontrolle).
403. GÖKTEPE, Elif : Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmelerinde Bina Tamamlama Sigortası, Ankara 2020.
404. GÖKYAYLA Emre: Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 58. Maddesinde Düzenlenen Cayma Hakkına Dair Notlar, Prof.Dr. Özer SELİÇİ'nin Anısına Armağan, Bahçeşehir ÜHFD, C:II, S:145-146, Eylül Ekim 2016, s.95-118, Ankara 2016 (Cayma).

405. GÖKYAYLA, Emre: TKHK ve TBK Hükümleri Çerçevesinde Ayıptan Sorumluluk Hükümlerinin Değerlendirilmesi, TKHK ve Uygulamadaki Sorunlar, Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanuna Disiplinler Arası Yaklaşım (Ed. Esra HAMAMCIOĞLU/Özge UZUN KAZMACI/M. Ertan YARDIM/Argun KARAMANLIOĞLU/Zeliha GİZEM SAYIN) Ankara 2016, s. 21 vd. (Ayıp).
406. GÖKYAYLA Emre: Eser Sözleşmesinde Ek İş ve İş Değişikliği, İstanbul 2009 (Ek İş).
407. GÖLE, Celal/ BİLGEÇ, Hakan : Ticarî İşletme İşlettikleri Halde Tacir Sayılmayan Dernek ve Vakıflara İlişkin Düzenlemenin(TTK 16/2 Değerlendirilmesi, BATİDER 2016, C:22, S:4, s.5-19.
408. GÖLE, Celal : Ticaret Hukuku Açısından Aldatıcı Reklamlara Karşı Tüketicinin Korunması, Ankara 1983.
409. GÖRGEÇ, Başak : Genel İşlem Koşullarının Kişilik Hakkı Kapsamında Değerlendirilmesi, MÜHF-HAD, C.19, Y:2013, S.1, s.403-440 (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/maruhad/issue/48140/611166>).
410. GRABITZ, Eberhard/HILF, Meinhard/MAGNUS, Ulrich : Das Recht der Europäischen Union, Band IV, Sekundärrecht, EG-Verbraucher- und Datenschutzrecht (Art. 1 - Art. 34), A. 15 Richtlinie 1999/44/EG des Europäischen Parlaments und des Rates zu bestimmten Aspekten des Verbrauchsgüterkaufs und der Garantien für Verbrauchsgüter (Art. 1 - Art. 14), 40. Aufl., München 2009.
411. GRASSİNGER, Gülçin Elçin : “Kefalet Sözleşmesinden Doğan Bazı Hukuki Sorunlar”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mukayeseli Hukuk Araştırma ve Uygulama Merkezi Banka ve Tüketici Hukuku Sorunları Sempozyumu, İstanbul 2010.
412. GRUNDMANN, Wolfgang : Leasing und Factoring, Formen, Rechtsgrundlagen, Verträge, 2. Auflage, Wiesbaden 2019.
413. GUEST, A.G. : Benjamin’s Sale of Goods, 3. Edition, London, 1987.
414. GÜL, İbrahim : ABD ve Türk Hukukunda Medeni Ceza, Ankara 2015.
415. GÜLERCİ, Altan Fahri : “Banka Kredilerinde Tüketicilerden Tahsil Edilen Ücret ve Masrafların Tüketici Hukuku ve Sözleşme Özgürlüğü Bakımından Değerlendirilmesi”, İÜHFD, C.6, S.1, Y:2015, s.87-128.
416. GÜLERYÜZ, M. Tarık/ZORLUOĞLU YILMAZ, Ayça: Bir Anglo – Amerikan Hukuku Müessesesi Olarak Cezalandırıcı Tazminatın [Punitive Damages] Bazı Türk Hukuku Müesseseleri İle Mukayesesi, TBB Dergisi, Yıl : 2019 (141), s.326-362.

417. GÜMÜŞ, M. Alper: Borçlar Hukuku Özel Hükümler Kısa Ders Kitabı, Filiz Kitabevi, 2. Bası, İstanbul 2017 (Kısa Ders Kitabı).
418. GÜMÜŞ, M. Alper : 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, C:I, Madde 1-46, İstanbul 2014 (Tüketici).
419. GÜMÜŞ, M.Alper : Borçlar Hukuku Özel Hükümler, C.I, İstanbul 2012 (BÖH-I).
420. GÜMÜŞ, M.Alper : Borçlar Hukuku Özel Hükümler, C.II, 2.Baskı, İstanbul 2012 (BÖH-II).
421. GÜMÜŞ, M.Alper : “Türk Borçlar Kanunu (TBK) m.100 (eBK m.84)’ün Mahsup Kuralına İlişkin Bir İnceleme”, Yaşar Üniversitesi Elektronik Dergi, Özel Sayı, Prof.Dr.Aydın ZEVLİLİLER’e Armağan, C.II, S:8, s.1253-1292, İzmir 2013 (<https://journal.yasar.edu.tr/arsiv/vol-8/armagan-sayi-vol-8/>)–Mahsup-.
422. GÜNAY, Sercan : Yeni Elektronik Ticaret Kanunu, MHD, C:11, S:124, Yıl:2015, s.115-128.
423. GÜNDOĞDU, Fatih : Borca Aykırılık Hallerinden Kusurlu İfa İmkansızlığı ve Hukuki Sonuçları, İstanbul 2014.
424. GÜNEŞ, Mehmet : “Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Normlar Hiyerarşisindeki Yeri ve Denetiminde Maddi İçerik Kriteri, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y:2020, S:11 (1), s.155-179.
425. GÜNDÜZ, Ş. Deren : Olumlu Zarar, İstanbul 2020.
426. GÜNEY, Alptekin : Banka İşlemleri, 4.Basım, İstanbul 2010.
427. GÜNGÖR, Gülin : Milletlerarası Özel Hukukta Tüketicinin Korunması, Ankara 2000 (Tüketici).
428. GÜNVER, Ender : Emeklilik Sözleşmesi, doktora tezi, İÜSBE, İstanbul 2008, <http://nek.istanbul.edu.tr:4444/ekos/TEZ/43469.pdf>
429. GÜRPINAR, Damla : Sözleşme Dışı Yanlış Tavsiyede Bulunma, Öğüt veya Bilgi Vermeden Doğan Hukuki Sorumluluk, İzmir 2006.
430. GÜRSES, Davut : Banka Genel Kredi Sözleşmesi, İstanbul 2016.
431. GÜRZUMAR, Aydanur : Türkiye, İsviçre ve Avrupa Toplululuğu Ülkelerinde Reklamcılık Alanında Tüketicinin Korunması Amacıyla Uyulması Gereken Hukuk Kuralları, AnBD, S : 1991/3.
432. HAMAMCIOĞLU, Esra : “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un Kıymetli Evrak Hukukuna Yansımaları”, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanuna Disiplinler Arası Yaklaşım”, sf.57-63. Editörler : Esra HAMAMCIOĞLU/Özge Uzun KAZMACI/ M. Ertan YARDIM/Argun KARAMANLIOĞLU/Zeliha Gizem SAYIN, Ankara 2016.

433. HAN, Işık Aslı : Üç Taraflı Hukuki İlişki Modeli Olarak Havale (TBK m.555-560), İstanbul 2021.
434. HATEMİ, Hüseyin/SEROZAN, Rona/ARPACI, Abdulkadir : Borçlar Hukuku, Özel Bölüm, İstanbul 1992.
435. HATİPOĞLU, Tahsin : Medeni Yargılama Hukukunda Delil Sözleşmeleri, İstanbul 2019, yayımlanmamış ilt. (tez.yok.gov.tr, tez no : 566547).
436. HAVUTCU, Ayşe: 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun Genel İşlem Şartlarına İlişkin Hükümlerinin Değerlendirilmesi, İZBD., Nisan 2011, s.29 vd. (TBK-GİŞ).
437. HAVUTÇU, Ayşe : Türk Hukukunda Örtülü Bir Boşluk: Üreticinin Sorumluluğu, Ankara 2005 (Üretici).
438. HAVUTÇU, Ayşe : Açık İçerik Denetim Yoluyla Tüketicinin Genel İşlem Şartlarına Karşı Korunması, İzmir 2003 (Tüketici GİŞ).
439. HAVUTÇU, Ayşe; Devre Mülk Hakkı, İzmir 1987 (Devre Mülk).
440. HAZNEDAR, İbrahim Murat : 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Bankacılık Uygulamaları Bakımından Getirdiği Yenilikler, İBD., C.LXXXVIII, Y:2014, S:3, s.5-34.
441. HELLWEGE, Philip : "UN-Kaufrecht oder Gemeinsames Europäisches Kaufrecht?", s.1-50, Viyana Satım Sözleşmesi Hukuku ve Tüketici Hukuku, Editör : Erhan TEMEL, Ankara 2015.
442. HELVACI, İlhan : Banka Kredi Sözleşmeleri Çerçevesinde Adi Kefalet Sözleşmesine İlişkin Gelişmeler", İÜHFM, C. LXV, Y:2002, S:1, s.263-272 (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/95700>).
443. HELVACI, Serap/ALTINER YOLCU, Fatma Zeynep : "6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un İspat Yüküne İlişkin Getirdiği Düzenleme", MÜHF-HAD, C.24, S:2, Aralık 2018, s.812 vd.
444. HEMMER, Karl-Edmund/WÜST, Achim/TYROLLER, Michael : Schuldrecht BT I, Das Prüfungswissen 11. Auflage, Würzburg 2020.
445. HEMMER, Karl-Edmund/WÜST, Achim/TYROLLER, Michael : Schuldrecht BT II, Das Prüfungswissen 12. Auflage, Würzburg 2021.
446. HENKEL, Alexandra : Inhaltskontrolle von Finanzprodukten nach der Richtlinie 93/13/EWG des Rates über mißbräuchliche Klauseln in Verbraucherverträgen, Berlin 2004.
447. HERTIG, Gérard : Le Role du Consommateur dans le droit de la concurrence en Suisse, aux Etats-Unis et dans la Communauté Economique Européenne, Lausanne 1984.
448. HOFER, Philipp : Die Umsetzung der Verbrauchergüterkauf-Richtlinie 199/44 EG in Spanien und Österreich, Diss., Wien 2010.

449. HONSELL, Heinrich : Schweizerisches Obligationenrecht, Besonderer Teil, Bern 2003 (BT).
450. HONSELL, Heinrich : (Herausgeber : HONSELL/VOGT/WIEGAND) Basler Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, Zurich-Bern-Basel 1992 (HONSELL, BSK OR I).
451. HONSELL, Heinrich : (Herausgeber), Kurzkommentar zum Obligationenrecht, Art. 1-529 OR, Basel 2008 (KUKO OR-BEARBEITER).
452. HOSP, Julian : Blockchain 2.0, einfach erklärt-weit mehr als nur Bitcoin, München 2019.
453. HUGUENIN, Claire : Obligationenrecht, Besonderer Teil, 1. Aufl., Zürich/Basel/Genf 2002 (BT).
454. HUGUENIN, Claire : Basler Kommentar OR I, Art. 1-529 OR, Herausgeber; HONSELL/VOGT/WIEGAND, 5.Auflage, Basel 2011, Art.363-379 (BASK OR I).
455. HUGUENIN, Claire / HERMANN, Mathias / BENHAMOU, Yaniv : “Tüketici Sözleşmeleri Hukukunun Modern Mevzuattaki Yeri”, Çeviren : Doruk GÖNEN, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mukayeseli Hukuk Araştırma ve Uygulama Merkezi Banka ve Tüketici Hukuku Sorunları Sempozyumu, İstanbul 2010.
456. HUGUENIN, Claire/RAITZE, Christophe Peter : Basler Kommentar Zivilgesetzbuch I, Art.1-456 ZGB, Herausgeber; HONSELL/VOGT/GEISER, 5.Auflage, Basel 2014 (BASK ZGB I).
457. HUHS, Reiner : Verfassungswidrigkeit der Ausnahme für Versicherungsverträge von der Geltung des Haustürwiderrufgesetzes (§ 6, Nr. 2 HWIG) trotz der Neufassung des § 8 des Gesetzes über den Versicherungsvertrag? VuR, 1991.
458. HURNI, Christoph : “İsviçre’de İpotekli Borç Senedi Hukukunda Yapılan Güncel Değişiklikler” İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mukayeseli Hukuk Araştırma ve Uygulama Merkezi Banka ve Tüketici Hukuku Sorunları Sempozyumu, İstanbul 2010.
459. IŞIK, Adem : İlk Şehirler ve Yazılı Medeniyete Geçiş, Mavi Atlas Dergisi, Y:2018, S:6(2), s.46-74 (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/562271>).
460. İLGÜN, Candaş : Açıklamalı-Gerekçeli 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, Ankara 2014.
461. İLGÜN, Candaş : Tüketicilerin Korunması Semineri, V. Oturum, 2-4 Kasım 2006, Editör : Ebru CEYLAN, Ankara 2007.

462. İNAL, Emrehan : “Yeni Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve Reklamların İdari Denetimi”, Yeni Tüketici Hukuku Konferansı (Makaleler – Tartışmalar), Derleyen : M. Murat İNCEOĞLU, İstanbul 2015 (Reklam-Konferans).
463. İNAL, Emrehan : “Mesafeli Sözleşmelerde Tüketicinin Korunması ve Buna İlişkin Güncel Gelişmeler”, Uluslararası Tüketici Hukuku Sempozyumu, 24-25 Kasım 2011, Metinler Kitabı, s.118 vd., İKÜ Yayını, İstanbul 2011 (Mesafeli Sözleşmeler).
464. İNAL, Emrehan : “İnternet Dolandırıcılığı Eylemlerine Karşı Bankanın Yükümlülükleri ve Sorumluluğu”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mukayeseli Hukuk Araştırma ve Uygulama Merkezi Banka ve Tüketici Hukuku Sorunları Sempozyumu, s.365 vd., İstanbul 2010 (İnternet Dolandırıcılığı).
465. İNAL, Emrehan : E-Ticaret Hukukundaki Gelişmeler ve İnternette Sözleşmelerin Kurulması, İstanbul 2005 (E-Ticaret).
466. İNAL, Emrehan : “Açığa Atılan İmzanın Geçerliliği Sorunu”, Prof. Dr. Ergun ÖZSUNAY’a Armağan, İstanbul 2004, s. 161-175 (Açığa Atılan İmza).
467. İNAL, Emrehan : İnternet Üzerinden Kurulan Sözleşmeler, Doktora Tezi, İstanbul 2004 (İnternet-Tez) - <http://nek.istanbul.edu.tr:4444/ekos/TEZ/39650.pdf>
468. İNAL, Emrehan /BAYSAL, Başak : Reklam Hukuku ve Uygulaması, İstanbul 2008.
469. <http://nek.istanbul.edu.tr:4444/ekos/TEZ/39650.pdf>
470. İNAL, Tamer : “İnternet Sözleşmelerinde Haksız Şartlar”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 7.Tüketici Hukuku Kongresi, s.535 - 629, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018 (İnternet Sözleşmeleri).
471. İNAL, Tamer : “Tüketici İşlemi Kapsamında Avukatlık Vekâlet Sözleşmesi”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 6.Tüketici Hukuku Kongresi, s.23-38, Ed.: İsmail ÇAKIR/Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2017 (Avukatlık Sözleşmesi).
472. İNAL, Tamer : Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.40-46 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, m.40, ... 46 Şerhi).
473. İNAL, Tamer: Tüketici Hukukunda, Tüketim Malı-Yatırım Malı Ayrımının Gerekliliği, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 5.Tüketici Hukuku Kongresi 2015-2016, s.161 vd., Ed.: Hakan TOKBAŞ/Fehim ÜÇİŞİK, Ankara 2015 (Tüketim Malı)

474. İNAL, Tamer : Tüketici Sözleşmelerinde Haksız Şartlar, Terazi HD, Ocak 2014, S:89, Tüketici Hukuku Özel Sayısı, s.32 vd. (Haksız Şartlar)
475. İNAL, Tamer : 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanuna Göre Hazırlanmış Tüketici Hukuku, 3. Baskı, Ankara 2014 (Tüketici).
476. İNAL, Tamer : Açıklamalı-İçtihatlı Tüketici Kredileri ve Tüketici Kredisi Sözleşmeleri, İsviçre Hukuku - Fransız Hukuku ve Avrupa Birliği Konseyi Yönergeleri Işığında, İstanbul 2002 (Tüketici Kredileri).
477. İNAN, Ali Naim : Borçlar Hukuku-Genel hükümler, Birinci Kitap, Ankara 1971.
478. İNCEOĞLU, M. Murat : “Abonelik Sözleşmelerinde Cihaz Taahhütnamelerinin Taksitle Satım Sözleşmesi ile İlişkisi”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 7.Tüketici Hukuku Kongresi, s.157 - 170, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018 (Abonelik).
479. İNCEOĞLU, M. Murat : “Telekomünikasyon Sektöründe Abonelik Sözleşmeleri”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 5. Tüketici Hukuku Kongresi 2015-2016, s.202-221, Ankara 2016 (Telekomünikasyon).
480. İNCEOĞLU, M. Murat : “Abonelik Sözleşmelerinin Süresi ve Taahhütnameler”, Tüketici Hukuku Konferansı, 5-6 Aralık 2015, Makaleler – Tebliğler, Derleyen : Hüseyin Can AKSOY, s.447-460, Ankara 2016 (Abonelik Süresi ve Taahhütnameler).
481. İNCEOĞLU, M. Murat : “Ayıba Karşı Tekeffül ve Garanti Sorumluluğu”, Yeni Tüketici Hukuku Konferansı (Makaleler – Tartışmalar), Derleyen : M. Murat İNCEOĞLU, İstanbul 2015 (Ayıp ve Garanti).
482. İNCEOĞLU, M. Murat : “Sözleşme Yapma Zorunluluğu ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 5. Maddesinin Bu Açıdan Değerlendirilmesi”, Prof.Dr. M.Kemal OĞUZMAN’ın Anısına Armağan, İstanbul 2000 (Sözleşme).
483. İNCEOĞLU, M. Murat : Taksitle Satımlarda Tüketicinin Korunması, İstanbul 1998 (Taksitle Satım).
484. İNCEOĞLU, M. Murat/ BAŞ SÜZEL, Ece : “Mesafeli Sözleşme Kurulmasına Aracılık Edenlerin Tüketicie Karşı Sorumluluğu, BÜHFD., C.15, S.189-190, Mayıs-Haziran 2020, s.475.
485. İNCEOĞLU, M. Murat/BAŞOĞLU, Başak : “Sipariş Edilmemiş Malların Gönderilmesi”, Prof. Dr. Rona Serozan’a Armağan, s.981-1029, İstanbul 2010.
486. İSLAMOĞLU, Gülşah : “Mesafeli Sözleşmelerde Cayma Hakkı”, Terazi Hukuk Dergisi, Yıl: 2018, C: 13, Sı: 145 s.115-124.

487. İŞGÜZAR, Hasan : Banka Kredi Kartı Sözleşmeleri, Ankara 2003.
488. İPEKYÜZ, Filiz Yavuz : Türk Hukukunda Hekimlik Sözleşmesi, İstanbul 2006.
489. JETZER, Rolf P./ZINDEL, Gaudenz : EG-Richtlinie über missbräuchliche Klauseln in Verbraucherverträgen, SJZ 1994.
490. JHERING, Rudolph von : Culpa in contrahendo oder Schadensersatz bei nichtigen oder nicht zur Perfection gelangten Verträgen, Jahrbücher für die Dogmatik des römischen und deutschen Privatrechts Bd.4 (1861), Heft 1, s.75 vd.
491. KABAŞ, Esen : “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunla İş Yeri Dışında Kurulan Sözleşmelere İlişkin Olarak Getirilen Değişiklikler”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XIX, Y. 2015, S: 3, s.73-100.
492. KABUKÇUOĞLU-ÖZER, F. Dilek : Mukayseli Hukukta ve Uygulamada Hayat Sigortası, 2.Bası, BATİHAİ, Ankara 2014.
493. KABUKÇUOĞLU-ÖZER, F. Dilek : “Yeni Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Çerçevesinde Sigorta Sözleşmelerinin Durumu”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2014-2015, 4. Tüketici Hukuku Kongresi, Ankara 2015, s.438 vd.
494. KADIOĞLU, Kamil : Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, Yargıtay Kararları ve İlgili Mevzuat, Ankara 2005.
495. KADIOĞLU, Kâmil : 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’da 4822 sayılı Kanun’la Yapılan Değişiklikler Hakkında İnceleme, TBB Dergisi, Y: 17, S: 55, Kasım- Aralık 2004 (Değişiklikler).
496. KAHVECİ, Nalan : Taşınır Satımında Ayıplı Mal Nedeniyle Tüketicinin Sözleşmeden Dönmesi, Ankara 2014.
497. KALLS, Susanne/LURGER, Brigitta : Rücktrittsrechte, Verlag Österreich, 2001.
498. KALKAN, Arif : Tüketici Hukukunda Ayıplı Maldan Sorumluluk, Ankara 2018.
499. KALPSÜZ, Turgut: Ticarî Satışta İfa Mahalli, Ankara 1960.
500. KAMA, Musa : Tüketicinin Korunması Hakkında Kapsamında Abonelik Sözleşmeleri, İstanbul 2020.
501. KANDIRALIOĞLU, Pınar Çağla : Türk Hukukunda Bankaların Sır Saklama Yükümlülüğü, İstanbul 2011.
502. KANETİ, Selim : Hekimin Hukuksal Sorumluluğunda Kusur ve İspat Yükü, Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler, V. Sempozyumu, (Türk Hukukunda Hekimin Hukuki ve Cezai Sorumluluğu, Ankara 12/13. Mart 1982), İstanbul 1983.

503. KANIŞLI, Erhan : İsviçre-Türk Borçlar Hukukuna Göre Sözleşmenin Kurulmasında Yanılma, İstanbul 2018 (Yanılma).
504. KANIŞLI, Erhan : “Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu (ÜGTDK) Uyarınca Üreticinin Sorumluluğu” İstanbul Hukuk Mecmuası, Y:2020, S:78 (3), s.1413-1468 (Üreticinin Sorumluluğu).
505. KAPAĞAN, Gönül : Bağlı Tüketici Kredileri, yayımlanmamış Ylt., AÜS-BE, Ankara 2004 (<http://acikarsiv.ankara.edu.tr>).
506. KAPANCI, Kadir Berk : 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Açısından Satış Hukukunda Ayıptan Doğan Sorumluluk ve Sözleşmesel Garanti Taahhütleri, İstanbul 2012.
507. KAPLAN, İbrahim : Banka Sözleşmeleri Hukuku, Cilt 1, Ankara 1996.
508. KARA, Ertuna : TC. Yargıtay 13. HD, E. No:2015/10571, K. No: 2015/8738, Tarih : 18/3/2015 Kararının İncelenmesi, 5. Tüketici Hukuku Kongresi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2015-2016, Ankara 2016, s.642-650.
509. KARA, İlhan: İmalatçının Ürün Sorumluluğu, Ankara 2021 (Ürün Sorumluluğu).
510. KARA, İlhan : 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanuna Göre Hazırlanmış Tüketici Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2021 (Tüketici-2021).
511. KARA, İlhan : “Otomobil Sektöründe Seri Üretimden Kaynaklanan Ayıplardan Sorumluluk ve Tüketicinin Seçimlik Hakları”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 7. Tüketici Hukuku Kongresi, s.509 - 532, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018 (Seri Üretim).
512. KARA, İlhan : Yeni Kanuna Göre Tüketici Hukuku, Ankara 2015 (6502-Tüketici).
513. KARA, İlhan : Bireysel Bankacılık İşlemleri Nedeni İle Tüketiciden Alanabilecek Masraflar, BDDK Kararı, Kanuna Aykırı Uygulamalar ve Çözüm Yolları”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2014-2015, 4. Tüketici Hukuku Kongresi, s.100 vd., Ed.: Hakan TOKBAŞ/Fehim ÜÇİŞİK, Ankara 2015 (Bankacılık İşlemleri-Masraflar)
514. KARA, İlhan : “Finansal Kurumların ve Bankaların Tüketiciden Aldıkları Haksız Masrafların İadesi ve Rekabet Kurulu Kararlarının Bu Alandaki Etkisi”, 5. Tüketici Hukuku Kongresi: Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2015-2016,, sf. 63-92, Editörler: Hakan TOKBAŞ & H. Fehim ÜÇİŞİK, Ankara 2016 (Haksız Masraflar).

515. KARA, İlhan : “Bireysel Bankacılık İşlemleri Alanında Tüketici Hakları, Kanuna Aykırı Uygulamalar ve Çözüm Yolları”, İBD 2014, C.88, Özel Sayı 1, s.81-102 (Bireysel Bankacılık).
516. KARA, İlhan : Tüketici Hukuku, CD Ekli, Ankara 2012 (4077-Tüketici).
517. KARAASLAN,Varol /EROĞLU, Muzaffer: Kollektif Hukuki Himayenin Farklı Görünüm Şekilleri: Class Action ve Topluluk Davaları, EÜHFD, C. XIII, S. 3-4, Y: 2009, s. 201-221.
518. KARA-KILIÇARSLAN, Seda: Tüketici Sözleşmelerinde Bilgilendirme Yükümlülüğü, Hacettepe HFD, 5(2) 2015, s.183–222.
519. KARAAHMETOĞLU, Şeyda Dursun, Nakdi Kredi Sözleşmesinin Banka Tarafından Haklı Sebep Feshi ve Sonuçları, İstanbul 2018.
520. KARAASLAN, Varol/EROĞLU, Muzaffer : “Kollektif Hukuki Himayenin Farklı Görünüm Şekilleri: Class Action ve Topluluk Davaları”, EÜHFD, C. XIII, S: 3-4, Y: 2009, s.203-209.
521. KARABAĞ-BULUT, Nil : Üçüncü Kişiyi Koruyucu Etkili Sözleşme, İstanbul 2009.
522. KARABULUT, Orhun : 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında “Ceza Hükümleri” (77.madde), Tüketici Hakları ve Rekabet Hukuku Özel Sayısı, İBD, C.88, Yıl : 2014, s.103-116.
523. KARADAĞ, Özgür : Türk Borçlar Kanununda Genel İşlem Koşulları ve Tüketici Sözleşmelerindeki Haksız Şartlar, 2.Baskı, Ankara 2015.
524. KARAHASAN, Mustafa Reşit: Türk Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, C. IV, İstanbul 2004 (Borçlar, IV).
525. KARAHASAN, M. Reşit: Tüketicinin Korunması, Kanun Hukuk Dergisi, C: XV, S: 170/I, Şubat 1996, (Tüketici).
526. KARAHASAN, M. Reşit: Sorumluluk Hukuku-Kusura Dayanan ve Dayanmayan Sözleşme Dışı Sorumluluk, İstanbul 1995 (Sorumluluk).
527. KARAKAŞ, Fatma Tülay : “Tatildeki Dinlenme Olanağından Yoksun Kalınması”, BATİDER, Y:2006, C.XXIII, S:4, s.183 vd, (Dinlenme).
528. KARAKAŞ, Fatma Tülay : “Aval’de Eşin Rızası – Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararı Işığında”, Türk ve Alman Hukukunda Güncel Gelişmeler Sempozyum Kitabı, Aktuelle Entwicklungen im Deutschen und Türkischen Zivilrecht, Tagungsband, Editörler: Erhan TEMEL, Çiğdem KIRCA, Ankara 2020, s.193-210 (Sempozyum).
529. KARAKOCALI, Ahmet : Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.55-60 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, m.55, 56, 57, 58, 59, 60 Şerhi).

530. KARAKOCALI, Ahmet: "Garanti Belgesi ve Satış Sonrası Hizmetlere İlişkin Uygulamadaki Sorunların Eski ve Yeni Yasal Düzenlemeler Kapsamında Değerlendirilmesi", Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2014-2015, s.504 vd., Ed.: Hakan TOKBAŞ/Fehim ÜÇİŞİK, Ankara 2015.
531. KARAKOCALI, Ahmet : "Tüketici Kredisi Sözleşmelerinden Doğan Uyuşmazlıkların Çözümü", Eskişehir Barosu Dergisi, 2005, S.7, s.103-123.
532. KARAKOCALI, Ahmet / KURŞUN, Ali Suphi : Tüketici Hukuku (6502 Sayılı Kanun ve İlgili Yönetmeliklere Göre), İstanbul 2015.
533. KARAMERCAN, Fatih : "Dövize Endeksli Tüketici Kredilerinde Tüketicilerin Açmış Olduğu Sözleşmenin Uyarlanması Davaları ile İlgili Uygulama Sorunları ve Yargıtay'ın Tutumu", Terazi Hukuk Dergisi, Yıl: 2013, Sayı: 78.
534. KASAP, Gözde : Tüketici Hukuku'nda Erken İfa, yayımlanmamış Ylt., İÜSBE, İstanbul 2015 (tez.yok.gov.tr, tez no: 42283).
535. KAŞAK, Fahri Erdem : Sözleşme Özgürlüğünün Sınırı Olarak Kanunun Emredici Hükümlerine Aykırılık, İstanbul 2019.
536. KATI, Zülâl : Aldatıcı Reklamlara Karşı Tüketicinin Korunması, Hadir Has Üniversitesi SBE., Özel Hukuk, Ylt., İstanbul 2017.
537. KAVAK, Yalçın : Medeni Hukukta Dürüstlük Kuralı ve İyiniyetin Korunması, İstanbul 2019.
538. KAYA, Ferudun : Murat : Kredi Kartları ve Bireysel Müşterilerin Kredi Kartı Tercihine Etki Eden Faktörlerin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma, yayımlanmamış doktora tezi, İstanbul 2008.
539. KAYAM, Övgü Sıla : "Finansal Hizmetlere İlişkin Mesafeli Sözleşmeler", yayımlanmamış Ylt., Marmara Üniversitesi SBE, İstanbul 2018 (<https://tez.yok.gov.tr>, Tez No: 516593).
540. KELEŞ, Adem : Tüketici Sözleşmelerinde Teminat, AÜSBE, Yayınlanmamış Ylt., İstanbul 2015 (<https://tez.yok.gov.tr>, Tez No : 407339).
541. KELLER, Max/SIEHR, Kurt : Kaufrecht, 3. Aufl., Zürich 1995.
542. KEMPER, Rainer : Verbraucherschutzinstrumente, Baden-Baden 1994.
543. KENDİGELEN, Abuzer/KIRCA,İsmail : Kıymetli Evrak Hukuku, İstanbul 2019.
544. KESER, Yıldırım : "Avalde Eşin Rızası", İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kadın Hakları Ulusal Sempozyumu 7 Mart 2019, Bildiri Kitabı, E-Kitap, s.10-27, İstanbul 1 Mart 2020 (Eşin Rızası).
545. KESER, Yıldırım : "Ayıplı Otomobilin Malikinin Ayıplı Otomobili Yeni- siyle Değiştirmediği İçin Uğradığı Değer Kaybının Tazmini", s.1-22, Aristo Yayınevi, E-Kitap, s.1-22, İstanbul 2021 (Değer Kaybı).

546. KESER, Yıldırım: Ürün Sorumluluğu, Ankara 2021 (Ürün Sorumluluğu)
547. KILIÇOĞLU, Ahmet M. : Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, Yeni Borçlar Kanunu'na Göre Hazırlanmış, 14. Baskı, Ankara 2011 (BG).
548. KILIÇOĞLU, Ahmet M.: Borçlar Hukuku, Özel Hükümler, 1. Bası, Ankara 2019 (BÖH).
549. KILKIŞ, Yıldırım : Tüketicinin Korunması, Pazarlamacı Karşısında Tüketici, İstanbul 1984.
550. KIRCA, Çiğdem : “6502 Sayılı TKHK'daki Düzenlemelerin Yorumlanması ve Görevli Mahkeme”, Yargıtay Dergisi, Nisan 2017, C.43, S.2, s.343-418 (Yorum).
551. KIRCA, Çiğdem : “Tüketicinin Korunmasına İlişkin Modeller, TKHK'nun Amacı ve Avrupa Birliği Tüketici Yönergelerinin Kapsamı”, Yargıtay Dergisi, Nisan 2017, C.43, S.2, s. 285-342 (Kapsam).
552. KIRCA, Çiğdem : Ürün Sorumluluğu, Ankara 2007 (Ürün Sorumluluğu).
553. KIRCA, Çiğdem : Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun Açısından Üretici İmalatçı Olarak Franchise Veren, BATİDER Haziran 1999, C: XX, S:1 (Franchise Veren).
554. KIRCA, Çiğdem : Tüketicilerin Hislerine Yönelik Reklamlar, Prof. Dr. Ali BOZER'e Armağan, Ankara 1998, BATİDER Yayını (Reklamlar).
555. KIRKBEŞOĞLU, Nagehan : 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu İle Getirilen Faiz Sınırları Üzerine Bir Değerlendirme, BATİDER, C.XXVIII, S.4, Y:2012, s.145-174 (Faiz Sınırları).
556. KIRKBEŞOĞLU, Nagehan : Türk Özel Hukukunda Kısmi Hükümsüzlük, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Uyarlanmış, İstanbul 2011 (Kısmi Hükümsüzlük).
557. KIRMIZITAŞ, Türkân : 6361 Sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu'na Göre Finansal Kiralama Sözleşmesi, Başkent Üniversitesi SBE, yayımlanmamış Ylt., Ankara 2016 (<http://acikerisim.baskent.edu.tr/bitstream/handle/11727/2478>).
558. KISA, Seda Ulaş : Avrupa Topluluk Hukukunda Tüketici Hakları ve Tüketicinin Korunması, Prof. Dr. M. Kemal OĞUZMAN'ın Anısına Armağan, İstanbul 2000.
559. KİBAR, Ahmet Fevzi : Ürün Sorumluluğu Bağlamında Hatalı Tıbbi Cihazdan Doğan Hukuki Sorumluluk, Ankara 2020.
560. KOCAĞA, Köksal : Türk Özel Hukukunda Finansal Kiralama (Leasing) Sözleşmesi, Ankara 1999.
561. KOCAYUSUFPASAOĞLU, Necip : Güven Nazariyesi Kapsamında Borç Sözleşmelerinde Hata Kavramı, İstanbul 1968.

562. KOCAYUSUFPAŞAOĞLU/HATEMİ/SEROZAN/ARPACI : Borçlar Hukuku, Genel Bölüm, Borçlar Hukukuna Giriş, Hukuki İşlem, Sözleşme, İstanbul 2008 (C.I, Sözleşme).
563. KOCAYUSUFPAŞAOĞLU/HATEMİ/SEROZAN/ARPACI : Borçlar Hukuku, Genel Bölüm, İfa, İfa Engelleri, Haksız Zenginleşme, İstanbul 2009 (C.III, İfa).
564. KOCH, Raphael : “Effiziente Auflösung von Konflikten im Verbraucherrecht”, Türk ve Alman Hukukunda Güncel Gelişmeler Sempozyum Kitabı, Aktuelle Entwicklungen im Deutschen und Türkischen Zivilrecht Tagungsband, Editörler: Erhan TEMEL, Çiğdem KIRCA, Ankara 2020, s.85-96.
565. KOÇ, Mehmet : Finansal Kiralama (Leasing), İstanbul 2004.
566. KOLLER, Alfred: Schweizerisches Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, Band I, Bern 2006.
567. KORT, Michael : “Verbraucherrechtliche Aspekte des Datenschutzrechts in der Europäischen Union”, Viyana Satım Sözleşmesi Hukuku ve Tüketici Hukuku, Editör : Erhan TEMEL, Ankara 2015.
568. KORUNTAY, Ayhan/ ŞAHİN, Murat : “Aldatıcı Reklamlar Karşısında Tüketicilerin Tazminat Hakkı”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 7. Tüketici Hukuku Kongresi, s.435 - 452, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018.
569. KOYUNCUOĞLU, Hikmet : Değişen Finansal Kiralama Mevzuatı Işığında Finansal Kiralama Sözleşmesine İlişkin Uygulamadan Kaynaklanan Sorunların Değerlendirilmesi, İstanbul 2015.
570. KOYUNCUOĞLU, Hikmet/ÖZKUL, Zeynep: Türk Ticaret Kanununda Haksız Rekabet Düzenlemesi ve Tüketici Hukuku, İstanbul Barosu Dergisi Tüketici Hakları ve Rekabet Hukuku Özel Sayısı, C.88, 2014, S. 1, s.211-221 ([https://www.istanbulbarosu.org.tr/YayinDetay.aspx? ID=412 &desc=Cilt:88-Say%C4%B1:2014/OZEL-SAYI](https://www.istanbulbarosu.org.tr/YayinDetay.aspx?ID=412&desc=Cilt:88-Say%C4%B1:2014/OZEL-SAYI)).
571. KOYUNCU AKTAŞ, Nihan : Hekimin Özen Borcuna Aykırılıktan Doğan Sözleşmesel Sorumluluğu, İstanbul 2020.
572. KÖMÜRLÜ, Rüveyda : Ülkemizde Toplu Konut Üretimine Yönelik Kaynak Oluşturma Model Yaklaşımları, yayımlanmamış doktora tezi, İstanbul 2006 (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>).
573. KRAMER, Ernst A. : Konsumentenschutz als Dimension des Privat-und Wettbewerbsrecht” ZschweizR, 1979, s.54 vd.
574. KRAMER, Ernst A./PROBST, Thomas : Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, Grundkurs, 2. Aktualisierte Auflage, Basel 2013.

575. KRAMER, Ernst A./SCHMIDLIN, Bruno: Berner Kommentar, Kommentar zum schweizerischen Privatrecht, Band VI: Das Obligationenrecht, 1. Abteilung: Allgemeine Bestimmungen, 1. Teilband, Allgemeine Einleitung in das schweizerische Obligationenrecht und Kommentar zu Art.1-18 OR, Bern 1986.
576. KRAFT, Alfons : Verbraucherschutz im GWB, WuW, 1981.
577. KULAKLI, Emrah : Ürün Sorumluluğu ve Ayıp Kavramı, İstanbul 2009 (Ürün Sorumluluğu).
578. KULAKLI, Emrah : Eser Sözleşmesinde İfa İmkansızlığı, İstanbul 2021 (İfa İmkansızlığı).
579. KULUÇLU, Erdal : Türk Hukuk Sisteminde Normlar Hiyerarşisi ve Sayıştay Denetimine Etkileri, Sayıştay Dergisi, S:71, s.3-22 (<https://www.acarindex.com/pdfler/acarindex-7d93ec12-6830.pdf>).
580. KULLMANN, Hans Josef : Produkthaftungsgesetz, Köln 1990.
581. KUNTALP, Erden : Finansal Kiralama Kanunu ve Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanuna Göre Tüketim ve Yatırım Malı Ayrımı, Prof. Dr. Ali BOZER'e Armağan, BATİDER, Ankara 1998 (Tüketim ve Yatırım Malı).
582. KUNTALP, Erden : Finansal Kiralama Kanunu'na Göre Finansal Kiralama (Leasing), Türkiye Bankalar Birliği Yayınları, Ankara 1988 (Finansal Kiralama).
583. KUNZ, Peter V. : "İsviçre'de Banka (Müşteri) Sırrı", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mukayeseli Hukuk Araştırma ve Uygulama Merkezi Banka ve Tüketici Hukuku Sorunları Sempozyumu, s.137 vd., İstanbul 2010.
584. KURAN, Selami : İmalatçının Sorumluluğu Konusunda Avrupa Yönergesi ve Alman Ürün Sorumluluğu Kanunu, İBD. S: 1997/I.
585. KURŞAT, Zekeriya : Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanunda Öngörülen Şekil Kuralları ve Şekle Aykırılığın Yaptırımı, Prof.Dr.Zahit İmre'ye Armağan, İstanbul 2009 (Şekle Aykırılık).
586. KURŞAT, Zekeriya : İnşaat Sözleşmesi, İstanbul 2017 (İnşaat).
587. KURT, Ekrem : Tüketim Ödücü Sözleşmesi (Karz Akdi), Ankara 2014 (KURT, E., Tüketim Ödücü).
588. KURT, Leyla Müjde : TKHK Açısından Kapıdan Sözleşmelerde Tüketicii Koruyan Geri Alma Hakkı, ABD., 2011/2, s.44-68 (KURT, L.M., Geri Alma).
589. KURT Leyla Müjde: 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Hükümlerine Göre Yüklenicinin Eseri Teslim Borcunda Temerrüdü, Ankara 2012 (KURT, L.M., Eser).

590. KURT, Leyla Müjde: Borçlunun Sorumlu Olmadığı Sonraki İfa İmkansızlığı (TBK m. 136), Ankara 2016 (KURT, L.M., İfa İmkansızlığı).
591. KURU, Baki : İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medenî Usul Hukuku, İstanbul 2016 (Usul).
592. KURU, Baki : İcra ve İflas Hukuku, El Kitabı, İstanbul 2004 (İcra).
593. KURU, Baki/ARSLAN, Ramazan/YILMAZ, Ejder : Medenî Usul Hukuku Ders Kitabı, 24. Bası, Ankara 2013.
594. KÜÇÜKAYDIN, Emine Aslı : Tüketiciyi Koruyucu Nitelikli Geri Alma Hakkı, İstanbul 2018.
595. KÜÇÜKYALÇIN, Arzu : Brüksel I. Tüzüğü'nde Tüketici Akitlerine İlişkin Milletlerarası Yetki Kuralları, TBB Dergisi, Y: 17, S: 55, Kasım-Aralık 2004.
596. KÜÇÜKYALÇIN, Arzu: "Karşılaştırmalı Hukukta Sözleşme Özgürlüğünün Sınırlandırılması", AÜHFD, 2004/4, s.101-124.
597. LANDSCHEID, Crijtoph : Das neue Produkthaftungsrecht, 2. Aufl. Heine, Berlin 1992.
598. LARENZ, Karl : Lehrbuch des Schuldrechts, Bd. II, 12. Aufl. München 1981.
599. LAU, Heinrich : Allgemeine Geschäftsbedingungen, Vertrags-und Eigentumsfreiheit, Jahrbuch für Sozialwissenschaft, 1977, Bd.28, H.1.
600. LEHMANN, Michael : Informationsverantwortung und Gewährleistung für Werbeangaben beim Verbrauchsgüterkauf, JZ 2000.
601. LORENZ, Stephan : Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Band 3, §§433-610 BGB, Untertitel 3. Verbrauchsgüterkauf, München 2012.
602. LUKAS, Meinhard : "Außerhalb von Geschäftsräumen abgeschlossene Verträge, s.65 vd., in : Neuordnung des Verbraucherprivatrechts in Europa ? Hrsg. JUD, Brigitta/WENDEHORST, Christiane), Wien 2009.
603. LURGER, Brigitta : "Widerrufsrechte" s.53 vd., in : Die Richtlinie über die Rechte der Verbraucher (Hrsg.BYDLINSKI, Peter/LURGER, Brigitta), Wien 2012.
604. MACİT, İsmail : " Türk Rekabet Hukukunda Bir Cezalandırıcı Tazminat Örneği Olarak Üç Kat Tazminat", Hasan Kalyoncu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Temmuz 2020, C.10, S.20, s.367-398.
605. MAKARACI, Aslı : "6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca Ön Ödemeli Konut Satışı", s.241 vd., Yeni Tüketici Hukuku Konferansı (Makaleler – Tartışmalar), Editör : M. Murat İNCEOĞLU, İstanbul 2015 (Ön Ödemeli KS).

606. MAKARACI BAŞAK, Aslı : Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Gereğince Ayıplı Hizmet Hükümlerinin Uygulama Alanı, Prof. Dr. Özer Seliçi'nin Anısına Armağan, Bahçeşehir Üniversitesi HFD, Yıl: 2016, C:11, S:145-146, s.507-537.
607. MAKARACI BAŞAK, Aslı/ÖKTEM ÇEVİK, Seda : 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununda Taksitle Satım Sözleşmelerine İlişkin Getirilen Düzenlemeler, Legal Hukuk Dergisi, C.10, Y:2012, S.111, s.93-119.
608. MEMİŞ, Tekin : Sigorta Sözleşmesi Şartlarının Yargısal Denetimi, İstanbul 2016.
609. MICKLITZ Hans W. /Peter ROTT : H. V. Verbraucherschutz (in DAU-SES, Manfred: Handbuch des EU-Wirtschaftsrecht, Band 1, 33. Ergänzungslieferung, München 2013) Rn.257
610. MICKLITZ, Hans-W. : Die Verbrauchsgüterkauf-Richtlinie, EuZW 1999.
611. MİSTELİS, Loukas : "CISG'in Uygulama Alanı: Yer, Zaman ve Kişi Bakımından", Milletlerarası Satım Hukuku (CISG), Editör : ATAMER, Yeşim M., 2. Bası, İstanbul 2012.
612. MERİÇ, Nedim : HMK. ve İİK'da Yer Alan Parasal Sınırlar (<https://legalbank.net/belge/HMK.-ve-ikda-yer-alan-parasal-sinirlar-2021-yili/3009245>) -01.08.2021-
613. MEŠKIĆ, Zlatan : Europäisches Verbraucherrecht, Wien 2008.
614. MORIN, Ariane : "Müzakere Edilmemiş Sözleşme Hükümleri", Çeviren : Ruzin DAĞLI, s.32 vd., İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mukayeseli Hukuk Araştırma ve Uygulama Merkezi Banka ve Tüketici Hukuku Sorunları Sempozyumu, İstanbul 2010.
615. MOROĞLU, Erdoğan : "Karşılaştırmalı Reklam ve Yargıtay Kararları, Makaleler I, 3.Bası, İstanbul 2006.
616. MÖLLERS, M.J. Thomas : "Zivilrechtliche Rechtsdurchsetzung und kollektiver Rechtsschutz im Wirtschaftsrecht", s.203-256, Viyana Satım Sözleşmesi Hukuku ve Tüketici Hukuku, Editör : Erhan TEMEL, Ankara 2015.
617. MÜNISTERMANN/HANNES : Verbraucherkreditgesetz, Münster 1991.
618. NARBAY, Şafak/AKKUŞ, Muhammed : "Ticarî İş ve Tüketici İşlemi Kavramları Ekseninde Görevli Mahkeme ve Dava Şartı Arabululucuk Üzerine Düşünceler", TAAD, Yıl:11, Sayı:44 (Ekim 2020), s.301-333.
619. NART, Serdar: Hekimin İlaç Tedavisinden Doğan Sorumluluğu, Adalet Yayınevi, 2. Baskı, Ankara 2020.
620. OĞUZ, Fatma : "Finansal Hizmetlere İlişkin Mesafeli Sözleşmelerde Ön Bilgilendirme", 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Hükümlerine Göre Tüketici Hukuku Uygulamalarında Tüketicinin Korunması, Editör : Selin SERT SÜTÇÜ, Ankara 2019 (Mesafeli Sözleşmeler).

621. OĞUZ, Sarah Mukaddes : Das türkische und das europäische Verbrauchherrecht, Frankfurt am Main 2010 (OĞUZ, S.M.. Verbraucherrecht)
622. OĞUZER, Pelin : Avrupa Birliği ve Türk Hukukunda Üreticinin Sorumluluktan Kurtuluş Sebepleri, İstanbul 2020.
623. OĞUZMAN, Kemal/BARLAS, Nami : Medeni Hukuk, Giriş, Kaynaklar, Temel Kavramlar, İstanbul 2020.
624. OĞUZMAN, Kemal/ÖZ, Turgut : Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, C.2, 6098 sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu'na Göre Güncellenip, Genişletilmiş 13. Bası, İstanbul 2017 (C.2).
625. OĞUZMAN, Kemal/ÖZ, Turgut : Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, C.1, 6098 sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu'na Göre Güncellenip, Genişletilmiş 16. Bası, İstanbul 2018 (C.1-2018).
626. OĞUZMAN, Kemal/ÖZ, Turgut : Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, C.1, 6098 sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu'na Göre Güncellenip, Genişletilmiş 9. Bası, İstanbul 2011 (C.1-2011).
627. OĞUZMAN, Kemal/SELİÇİ, Özer/OKTAY ÖZDEMİR, Saibe : Eşya Hukuku, 20. Bası, İstanbul 2017.
628. OĞUZTÜRK, Burcu Kalkan : Güven Sorumluluğu, İstanbul 2008.
629. OFTINGER, Karl : Die Vertragsfreiheit, Zürich 1948.
630. OKTAY, Saibe: Gezi Sözleşmesi, İstanbul 1997.
631. ORUÇ, Murat : Haksız Rekabette Maddi Tazminat Davası, İstanbul 2009.
632. OSER-SCHÖNENBERGER : Kommentar zum schweizerischen Zivilgesetzbuch, Bd. V, Das Obligationenrecht, I. Teil, 2. Aufl., Zürich 1929.
633. OZANOĞLU, Hasan S.: Bankacılık İşlemlerinde Bankaların Müşterilerini Aydınlatma Yükümlülüğü, Ankara 2004 (Aydınlatma).
634. OZANOĞLU, Hasan S.: 4822 sayılı Kanunla 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Uygulanma Alanında Getirilen Değişiklikler Üzerine, e-akademi, Aylık İnternet Dergisi, Ağustos 2003, S: 18, www.e-akademi.org/makaleler/hsozanoglu-1.htm, e.t.21.11.2007 (Değişiklikler).
635. OZANOĞLU, Hasan Seçkin : "Hekimlerin Hastalarını Aydınlatma Yükümlülüğü", AÜHFD. 2003/3, C.52, (s.55-77) (Hekimlerin Aydınlatma Yükümlülüğü).
636. OZANOĞLU, Hasan Seçkin : "Tüketici Sözleşmeleri Kavramı", AÜHFD 2001, C:50, S:1, s.55-90 (Tüketici Sözleşmeleri).
637. OZANOĞLU, Hasan Seçkin : Yargıtay Uygulamasında TKHK'nın Uygulama Alanı Bakımından İsimsiz Sözleşmeler, AnBD 2000, Y:58, S:3, s.53-69 (İsimsiz Sözleşmeler).

638. OZANOĞLU, Hasan Seçkin : Mukayeseli Hukuk ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Açısından Tüketiciyi Koruyan Düzenlemelerin Kişi Bakımından Uygulanma Alanı (Tüketici Kavramına Mukayeseli Bir Yaklaşım), Prof. Dr. M. Kemal Oğuzman'ın Anısına Armağan, İstanbul 2000, s.663-692 (Tüketici Kavramı).
639. OZANOĞLU, Hasan Seçkin : Tüketicinin Korunması Açısından Taksitle Satış Sözleşmeleri, Ankara 1999 (Taksitle Satış).
640. ÖKSÜZ, Ömer : "Tüketici Hukukunda Paket Tur Sözleşmeleri", TBB Dergisi, S:66, Y:2006, s.331-352.
641. ÖKTEM ÇEVİK, Seda : "6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca Abonelik Sözleşmesi", Yeni Tüketici Hukuku Konferansı (Makaleler – Tartışmalar), Editör : M. Murat İNCEOĞLU, İstanbul 2015 (Abonelik Sözleşmesi).
642. ÖKTEM ÇEVİK, Seda : Mobil Telefon Abonelik Sözleşmesi, İstanbul 2008 (Mobil Telefon).
643. ÖLEKLİ, Neşe : Banka Kredi Açma Sözleşmelerindeki Muacceliyet Şartları, İstanbul 2019.
644. ÖNCE, Günal : "Tüketici Hareketi ve Hakları", İZTOD, Eylül 1986.
645. ÖNDER, M. Fahrettin Önder/ÖZKUL, Burcu : "6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Açısından Tüketici Kredisi Sözleşmelerinde Bankaya Verilen Şahsi Güvence: Adi Kefalet Sözleşmesi", Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C.18, Y:2013, S.3, 2013, s.25-46 (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/sduiibfd/issue/20817/222728>).
646. ÖNEN, Ergun : Türk Hukukunda Tüketicinin Korunmasına İlişkin Usuli Düzenlemeler, İKÜ Hukuk Fakültesi Dergisi, 2004/12, s.105-112.
647. ÖZ, Turgut : "İnşaat Sektöründe Eser Sözleşmesi", Sektörel Bazda Tüketici Hukuku Uygulamaları Külliyatı – İnşaat Sektöründe Tüketici Hukuku Uygulamaları, 2. Bası, s.229-255, Editör : Hakan TOKBAŞ, Ali Suphi KURŞUN, Danışman : Turgut ÖZ, İstanbul 2018 (Eser Sözleşmesi).
648. ÖZ, Turgut: Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Ayıba Karşı Tekeffül Hükümlerinin Uygulanmasında Borçlar Kanunu Hükümlerinin Yeri ve Rolü, Tüketici Hukuku Konferansı, (Ed. Hüseyin Can Aksoy), Ankara 2016, s. 175-195 (Ayıp).
649. ÖZ, Turgut: "Konusu Taşınmaz Olan Tüketici Sözleşmelerinde Geçerlilik ve Borca Aykırılık", Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2014-2015, 4. Tüketici Hukuku Kongresi, s.138 vd., Ed.: Hakan TOKBAŞ/Fehim ÜÇİŞİK, Ankara 2015 (Taşınmaz)

650. ÖZ, Turgut: "Konut ve Tatil Amaçlı Taşınmaz Satışında Ayıplı İfa-Eksik İfa Ayrımı", 2. Tüketici Hukuku Sempozyumu, Ses Çözümleri ve Makaleleri, s.528 vd., Ed.: Hakan TOKBAŞ/Fehim ÜÇİŞİK, Ankara 2013 (Konut)
651. ÖZ, Turgut: İnşaat Sözleşmesi ve İlgili Mevzuat, İstanbul 2013 (İnşaat Sözleşmesi).
652. ÖZ, Turgut : Borçlu Temerrüdünde Sözleşmeden Dönmenin Bu Sözleşme Gereğince Kazanılmış Aynı Haklara Etkisi ve Klasik Dönme Kuramı İle Yeni Dönme Kuramının Kısa Bir Karşılaştırmalı Eleştirisi, İÜMHAD 1996, C:13, S.16, s.131-172 (Yeni Dönme Kuramı).
653. ÖZ, Turgut: İş Sahibinin Eser Sözleşmesinden Dönmesi, İstanbul 1989 (Eser-Dönme).
654. ÖZ, Turgut : "Tüketici Hukuku Bakımından Genel İşlem Şartları", İKÜ Hukuk Fakültesi Dergisi, Aralık 2002, s.128 vd. (GİŞ).
655. ÖZAY, Osman Levent : "6502 Sayılı Yasa Kapsamında Tüketici İşlemi" ASEAD, C.4, S.12, Y.2017, s.257-272 <https://dergipark.org.tr/tr/pub/asead/issue/52678/694406>
656. ÖZBAY, İbrahim: Grup Davaları, Ankara 2009.
657. ÖZCAN, Cem: "Covid-19'un Sözleşmelere Etkisi", Covid-19 ve Hukuk Sempozyumu, s.229 – 238, (Ed.: Melda SUR, Mine KASAPOĞLU TURHAN), İstanbul 2021.
658. ÖZCAN, Zeynep : "İnşaat Sözleşmelerinde Yüklenicinin Ayıplı ve Eksik İfası", Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Y:6, S:11, s.317 vd., Haziran 2018.
659. ÖZCAN, Zeynep/TÜRK, Ali : "Yargıtay Kararları Eşliğinde Tüketici Sözleşmelerinde Yer Alan Haksız Şartların Denetimi", SÜHFD., C.28, S.3, Y:2020, s.1465-1505 (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1108921>).
660. ÖZCAN, Murat Olcay/TAŞKIN, Deniz/BAYSAL, Kenan: Video Görüntülerindeki Subliminal Çerçevelerin Tespiti Üzerine Bir Yöntem Önerisi (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/715356>).
661. ÖZÇAĞLAR, Ali : Türkiye'de Mülki İdare Bölümlerinin İdari Coğrafya Analizi, Coğrafi Bilimler Dergisi, Y:2005, S:3, s.1-25.
662. ÖZÇELİK, Ş. Barış : "6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a Göre Taşınmazlarda Ayıptan Sorumluluk" Ankara Üni. Hukuk Fak. Dergisi, C.64, S.4, Y:2015, s.1161-1188 (Taşınmazlarda Ayıp).
663. ÖZÇELİK, Ş. Barış : "Tüketicinin Kullandığı Dönme Hakkı Yerine Bedel İndirimine Karar Verilebilir Mi? Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 7.6.2017 Tarihli ve E. 2017/13-653, K. 2017/1085 sayılı Kararı Üzerine Düşünceler", TBB Dergisi, Y:2018, S.135, s.309-318 (Dönme-Bedel İndirimi).

664. ÖZÇELİK-ÖZER, Nesli Şen: Devre Tatil Sözleşmelerinde Tüketicinin Korunması, Yayınlanmamış Ylt., İÜSBE., İstanbul 2018.
665. ÖZDEMİR, Hayrunnisa : Satış Sözleşmesinde Yarar ve Hasarın İntikali, Cevdet YAVUZ'a Armağan, İstanbul 2011, s.359 vd. (Yarar ve Hasar).
666. ÖZDEMİR, Hayrunnisa: Aldatıcı Reklamlara Karşı Tüketicilerin Korunması, AÜHFD, Y: 2004, C.53, S:4, s.61 vd. (Aldatıcı Reklam)
667. ÖZDEMİR, Semih Sırrı/DOĞANAY, M.Zahid : Bir Mecra Olarak Sosyal Medyanın Reklam Hukuku Açısından Değerlendirilmesi, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Y:7, S:13, Haziran 2019, s.295-337 (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/mdergi/issue/45986/581896>).
668. ÖZDEMİR, Hayrunnisa/KORKMAZ, Yakup: Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.4 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, m.17, 18, 19, 20, 21 Şerhi).
669. ÖZDEN MERHACI, Selin : Karşılaştırmalı Hukukta Hukukta Cezalandırıcı Tazminat (Punitive Damages), Ankara 2013.
670. ÖZEKES, Muhammet : “Karar İncelemesi-İş Akdinin Sona Ermesinde Boşa Atılan İmza”, AÜHFD., Y:2002, C.51, S:3, s.51-64 (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/629048>).
671. ÖZEL, Çağlar : Tüketicinin Korunması Hukuku, 6502 sayılı Kanuna ve Güncel Yönetmeliklere Göre Yeniden Hazırlanmış, 6. Baskı, Ankara 2020 (Tüketici-2020).
672. ÖZEL, Çağlar : Tüketicinin Korunması Hukuku, 6502 sayılı Kanuna ve Güncel Yönetmeliklere Göre Yeniden Hazırlanmış, 5. Baskı, Ankara 2019 (Tüketici-2019).
673. ÖZEL, Çağlar : “Finansal Hizmetlere İlişkin Mesafeli Sözleşmeler”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 7. Tüketici Hukuku Kongresi, s.653 - 660, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇLİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018 (Mesafeli Sözleşmeler).
674. ÖZEL, Çağlar : Tüketicinin Korunması Hukuku, 6502 sayılı Kanuna Göre Güncellenmiş 2. Baskı, Ankara 2014 (Tüketici-2014).
675. ÖZEL, Çağlar : “Bireysel Emeklilik Sözleşmelerinde Cayma (Geri Alma) Hakkı, Çimento İşveren Dergisi, C.18, S:4, Temmuz 2004, s.9 (Bireysel Emeklilikte Cayma -Geri Alma-).
676. ÖZEL, Çağlar : Tüketicinin Korunması Açısından Ayıplı Maldan Doğan Sorumluluk Kapsamında Yapımcının Sorumluluğu Sorunu, Prof. Dr. M.Kemal OĞUZMAN'ın Anısına Armağan, İstanbul 2000 (Ayıplı Mal).

677. ÖZEL, Çağlar : Haksız Genel İşlem Koşullarına Karşı Tüketicinin Korunması Sorusuna Bir Bakış ve Almanya Örneği, BATIDER 1999, C. XX, S: 2, s.53 vd. (Haksız GİK).
678. ÖZEL, Çağlar : Mukayeseli Hukuk Işığında Tüketiciyi Koruyan geri Alma Hakkı, BATİHAİE, Ankara 1999 (Geri Alma).
679. ÖZEL, Çağlar/ KELEŞ, Adem : “Elektrik Abonelik Sözleşmesinde Tüketicinin Korunması”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 6. Tüketici Hukuku Kongresi, s.23-38, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2017.
680. ÖZEN, Burak : 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Çerçevesinde Kefalet Sözleşmesi, 4. Baskı, İstanbul 2017 (2017-Kefalet).
681. ÖZEN, Burak : Kredi Açma Sözleşmeleri, İstanbul 2017 (Kredi Açma).
682. ÖZEN, Burak : Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.4 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, m.4 Şerhi).
683. ÖZEN, Burak : “Tüketici Kredilerinde Cayma Hakkının Kullanılması”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 4. Tüketici Hukuku Kongresi, s.82 vd., Editör : Hakan TOKBAŞ/ÜÇİŞİK, Fehim, İstanbul 2015 (Cayma Hakkı).
684. ÖZEN, Burak : Kefalet Sözleşmesi, 3. Baskı, İstanbul 2014 (Kefalet-2014).
685. ÖZEN, Burak : “Tüketici Kredileri Çerçevesinde Verilen Kişisel Teminatların Geçerliliği”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 3. Tüketici Hukuku Kongresi, s.286 vd., Editör : Hakan TOKBAŞ/ÜÇİŞİK, Fehim, İstanbul 2014 (Teminat).
686. ÖZEN, Burak : “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Çerçevesinde Tüketici Kredileri”, Yürürlüğe 5 Kala 6502 Sayılı Kanuna Göre Bankacılık ve İnşaat Sektöründe Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, Ankara 2014 (Tüketici Kredisi).
687. ÖZEN, Burak : 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Çerçevesinde Kefalet Sözleşmesi, 2. Baskı, İstanbul 2012 (Kefalet-2012).
688. ÖZER, Mustafa Tolga : Medeni Hukukta Hata Kavramı, İstanbul 2019.
689. ÖZLÜK, Betül : Akıllı Mesafeli Sözleşmelerde Bilgilendirme Yükümlülüğü, Bilişim Hukuku Dergisi (2020/1), s.81-113 –Akıllı Mesafeli Sözleşmeler- (<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1180052>, e.t.19.04.2021).
690. ÖZLÜK, Betül : Ismarlanmamış Edim, Ankara 2018 (Ismarlanmamış Edim).

691. ÖZMEN, Ethem Saba: Devre Mülk Hakkı, Ankara 1988.
692. ÖZMEN, Etem Saba/VARDAR HAMAMCIOĞLU, Gülşah: 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmesi, İstanbul 2016 (ÖZMEN/VARDAR H., Konut).
693. ÖZMEN, Etem Saba/VARDAR HAMAMCIOĞLU, Gülşah: Kat İrtifakı, Yenilenmiş 2. Basıdan Tıpkı 3.Bası, İstanbul 2017 (ÖZMEN/VARDAR H., Kat İrtifakı).
694. ÖZMUMCU, Seda : 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un Hükümleri ve Yargıtay Kararları Çerçevesinde Tüketici Mahkemelerinin Görev Alanına Giren Uyuşmazlıklara Genel Bir Bakı, DEÜHFD, Prof.Dr.Hakan PEKCANITEZ'e Armağan, Özel Sayı, C.16, Y:2014, s.831-871.
695. ÖZSOY, Rabia : 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında Ayıplı İfa ve Sonuçları, Ankara Ün.SBE, yayımlanmamış Ylt., Ankara 2019
696. ÖZSUNAY, Ergun : “Amerika Birleşik Devletleri’nde, Avrupa Birliği’nde ve Türkiye’de Ürün Sorumluluğu” Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, s.1319-1360, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, Ürün Sorumluluğu).
697. ÖZSUNAY, Ergun : AB ve Türkiye’de Ürün Sorumluluğu, AB Yönergesi ve Bazı Yabancı Düzenlemeler Işığında Türk Hukukuna İlişkin Düşünceler, Uluslararası Tüketici Hukuku Sempozyumu, 24-25 Kasım 2011, Metinler Kitabı, İKÜ Yayımları, İstanbul 2011 (Ürün Sorumluluğu).
698. ÖZSUNAY, Ergun : Türk Hukukunda Gerçek Bir Boşluk, Yapımcının Sorumluluğu, BATİDER, 1979/16, Cilt X, Sayı 1 (Yapımcının Sorumluluğu).
699. ÖZSUNAY, Ergun : Medenî Hukukumuzda Tüzel Kişiler, İstanbul 1978 (Tüzel Kişiler).
700. ÖZSUNAY, Ergun : “Kötü Tıp Uygulamalarından Kaynaklanan Sorunların Yargı Yerleri Dışında Çözümü”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 7. Tüketici Hukuku Kongresi, s.455 - 480, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018 (Kötü Tıp Uygulamaları).
701. ÖZSUNAY, Ergun : “Aldatıcı ve Örtülü Ticarî Reklamlar”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 6. Tüketici Hukuku Kongresi, s.416 – 464, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2017 (Aldatıcı Reklam).
702. ÖZSUNAY, Murat: Alman ve Türk Hukuklarında Paket Tur/Seyahat Sözleşmelerinin Güncel Sorunları ve Çözüm Yolları, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 4. Tüketici Hukuku Kongresi, s.460 vd., Ed.: Hakan TOKBAŞ/Fehim ÜÇİŞİK, Ankara 2015 (Paket Tur).

703. ÖZSUNAY, Murat : Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.63-65 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, m.63, 64, 65 Şerhi).
704. ÖZSUNAY, Ergun/ÖZSUNAY, Murat : Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.61-62 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, m.61, 62 Şerhi).
705. ÖZTAN, Bilge : Şahsın Hukuku, Hakikî Şahıslar, Ankara 1994 (Şahsın Hukuku).
706. ÖZTAN, Bilge : İmalatçının Sorumluluğu Ankara 1982 (İmalatçı).
707. ÖZTAN, Fırat : Kıymetli Evrak Hukuku, 20.Baskı, Ankara 2016 (ÖZTAN, F., Kıymetli Evrak-2016).
708. ÖZTAN, Fırat : Kıymetli Evrak Hukuku, Ankara 1999 (ÖZTAN, F., Kıymetli Evrak-1999).
709. ÖZTEK, Selçuk : “Genel Olarak Tüketici Kredileri ve Tüketici Kredilerinde Kişisel Teminatlar, Bankacılar Dergisi, S.67, Y:2008, s.6-27 (https://www.tbb.org.tr/Dosyalar/Arastirma_ve_Raporlar/genel_olarak_tuketici_kredileri.pdf).
710. ÖZTÜRK, Selen: Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve Getirdiği Yenilikler (<http://www.erdem-erdem.av.tr/yayinlar/hukuk-postasi/elektronik-ticaretin-duzenlenmesi-hakkinda-kanun-ve-getirdigi-yenilikler/>
711. ÖZTÜRK, Feyza : “Sürelî Yayın Aboneliği Sözleşmesi”, 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Hükümlerine Göre Tüketici Hukuku Uygulamalarında Tüketicinin Korunması, Editör : Selin SERT SÜTÇÜ, Ankara 2019 (Abonelik).
712. PAMUKOĞLU, Mustafa : Dernekler ve Vakıflar Ne Zaman Tacir Sayılır (<http://usiad.net/index.php?> E.t.19.04.2020)
713. PECHSTEIN, Cristoph/ALPMAN, Josef/RADDATZ, Gtinter: Schuldrecht BT, Band 2, mit Reform des Schuldrechts, 12. Auflage, Münster 2002.
714. PEKCANITEZ, Hakan/ATALAY, Oğuz/SUNGURTEKİN ÖZKAN, Meral/ÖZEKES, Muhammet: İcra ve İflâs Hukuku Ders Kitabı, 5. Bası, İstanbul 2018.
715. PEKCANITEZ, Hakan/ATALAY, Oğuz/ÖZEKES, Muhammet : Medeni Usûl Hukuku, 14. Baskı, Ankara 2013.
716. PEKCANITEZ, Hakan : Hukuk Muhakemeleri Kanununun Tüketici Mahkemelerindeki Yargılama Usulüne Getirdiği Yenilikler, 2. Tüketici Hukuku Sempozyumu Ses Çözümleri ve Makaleleri, “Tüketici Hukuku Açıklamaları”, Ankara 2013, s.454-460 (Tüketici Mahkemeleri).

717. PEKCANITEZ, Hakan : Tüketici Mahkemeleri, İBD. 1996, C.LXX, S.4-5-6, s.141-162 (Tüketici Mahkemeleri),
718. PEKCANITEZ, Hakan : Tüketici Sorunları Hakem Heyeti, İzBD, Y:1996, S:3, s.39-58 (TSHH).
719. PEKMEZ, Kadir Erk : Tüketici Hukuku Çerçevesinde Paket Tur Sözleşmeleri, Ankara 2015.
720. PEKTAŞ, Özcan : “Tüketicinin İyi Bir Çevrede Yaşama Hakkı ve Sorumlulukları”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, s.663 - 668, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018.
721. PESCH, Jo Paulina : Blockchain, Smart Contracts und Datenschutz, s.13-24 (Herausgegeben von Martin, FRIES/Boris, P. PAAL: Smart Contracts), Tübingen 2019.
722. PETEK, Hasan : Tıbbi Müdahalelerden Kaynaklanan Uyuşmazlıklarda Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un Uygulanması, DEÜHFD., 2013, C.15, Özel Sayı, s.969-1017.
723. PETERSEN, Jens : Die Einbeziehung Allgemeiner Geschäftsbedingungen, Jura 2010, H.9.
724. PFEIFFER, Thomas : “§3 Bürger, Verbraucher, Europa”, s.41 vd. in OR 2020-Die schweizerische Schuldrechtsreform aus vergleichender Sicht, Herausg. HARKE, Jan Dirk/RIESENHUBER, Karl) Max Plack Institut, Tübingen 2016.
725. PINAR, Hamdi : Reklam Hukukunun Esasları, Prof.Dr.Turgut AKIN-TÜRK’E Armağan, İstanbul 2008 (Reklam).
726. PINAR, Hamdi : “Volkswagen (VW) Grubu Dizel Arabalarındaki Emisyon Manipülasyonu ve Hukuki Sonuçları, İÜHFM, C. LXXIV, S:2, Y:2016, s.843-875 (Emisyon Manipülasyonu).
727. POLATOĞLU, Muhammed: “Tüketim Toplumu ve Hukuk İlişkileri”, Genç Hukukçular Hukuk Okumaları,s.419-527 (<https://docplayer.biz.tr/4987703-Tuketim-toplumu-ve-hukukdliskileri.html>).
728. POROY, Reha : “Tüketicinin Korunmasına İlişkin Özel Hukuk Sorunları”, Halil Arslanlı’nın Anısına Armağan, İstanbul 1978 (Tüketici).
729. POROY, Reha : Ticarî İşletme Hukuku, İstanbul 1991 (Ticarî İşletme).
730. POROY, Reha/TEKİNALP, Ünal : Kıymetli Evrak Hukuku Esasları, 22. Baskı, İstanbul 2018 (KE-2018).
731. POROY, Reha/TEKİNALP, Ünal : Kıymetli Evrak Hukuku Esasları, 21. Baskı, İstanbul 2013 (KE-2013).

732. POROY, Reha/YASAMAN, Hamdi: Ticarî İşletme Hukuku, 16. Baskı, İstanbul 2017.
733. PRIEß, Monika : Der Begriff des Sachmangels im deutschen und im englischen Kaufrecht, Frankfurt am Main 2001.
734. PROBST, Thomas : Art. 8 UWG, in: JUNG/SPITZ (Hrg.), Bundesgesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (UWG), Stämpflis Handkommentar, Bern 2010.
735. REİSOĞLU, Seza : Konut Edinme Amaçlı Konut Finansman Sözleşmeleri ve Uygulama Sorunları, Bankacılar Dergisi, Y:2007, S:61, s.75-84 (https://www.tbb.org.tr/Dosyalar/Arastirma_ve_Raporlar/konut_edinme.pdf).
736. REİSOĞLU, Seza : Hekimlerin Hukuki Sorumluluğu, Hekimin Hukuksal Sorumluluğunda Kusur ve İspat Yükü, Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler, V.Sempozyumu, Türk Hukukunda Hekimin Hukuki ve Ceza Sorumluluğu (Ankara 12/13 Mart 1982), İstanbul 1983 (Hekim).
737. REİSOĞLU, Seza : Türk Kefalet Hukuku, Ankara 1964 (Kefalet).
738. REİSOĞLU, Seza : Türk Kefalet Hukuku, Ankara 2013 (Kefalet-2013).
739. REHBINDER, Manfred : “Zum Rechtsbegriff des Konsumenten” in: Jahrbuch des schweizerischen Konsumentenrechts, (Hrsg. BRUNNER, Alexander) Bern 1975.
740. REYMANN, Christoph : “Das Sonderprivatrecht der Handels-und Verbraucherverträge, Tübingen 2009.
741. RIEHM, Thomas : Smart Contracts und verbotene Eigenmacht, s.85-98 (Herausgeben von Martin FRIES/Boris P. PAAL: Smart Contracts), Tübingen 2019.
742. RIESENHUBER, Karl : System und Prinzipien des Europäischen Vertragsrechts, Berlin 2003.
743. SAĞLAM, İpek : Elektronik Sözleşmeler, İstanbul 2007.
744. SANLI, Kerem Cem : “Rekabet Kurulu’nun 12 Banka Kararı Üzerine Açılan Tazminat Davalarında Esasa İlişkin Önemli Sorunlar Hakkında Bir Değerlendirme: Özellikle Hukuka Aykırılık ve Zarar”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, s.87-124, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018 (12 Banka Kararı).
745. SANLI, Kerem Cem : Hukuk ve Ekonomi Perspektifinden Sözleşme Hukuku ve Sözleşme Yaptırımlarının Ekonomik Analizi, İstanbul 2015 (Sözleşme).

746. SAVAŞ, Abdurrahman : Network Marketing Sözleşmesi, İstanbul 2016 (SAVAŞ, A., Marketing).
747. SAVAŞ, Firdevs: Reklam Vasıtasıyla Ortaya Çıkan Saldırgan Ticarî Uygulamalar, Cumhuriyet Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, C. 18, S:2, Y: 2017, s.227-248 (SAVAŞ, F., Reklam).
748. TOPAK, Süleyman : Tüketici Sözleşmelerindeki Haksız Şartların Bağlayıcı Olmamasının Sonuçları, TBB Dergisi 2016 (122), s.281-314.
749. SAYIN, Feyza Eren : Paket Tur Sözleşmesi, İstanbul 2017.
750. SCHLECHTRIEM, Peter/FERRARI, Franco : in SCHLECHTRIEM/SCHWENZER, Kommentar zum Einheitlichen UN-Kaufrecht, 5. Aufl., München-Basel 2008.
751. SCHLECHTRIEM/SCHWENZER/MÜLLER-CHEN: in Kommentar zum Einheitlichen UN-Kaufrecht (SCHLECHTRIEM/SCHWENZER), München-Basel 2008.
752. SCHMID, Jörg: Die Inhaltskontrolle Allgemeiner Geschäftsbedingungen : Überlegungen zum neuen Art. 8 UWG, ZBJV 2012/148 (s.1 vd)
753. SCHMID, Jörg/STÖCKLI, Hubert : Schweizerisches Obligationenrecht, Besonderer Teil, Zürich 2010.
754. SCHNYDER, Bernhard : Vertragsfreiheit als Privatrechtsbegriff, Freiburg 1960;
755. SCHÖNLE, Herbert/HİĞİ, Peter : Obligationenrecht, Teilband V 2a, Kauf und Schenkung, Zweite Lieferung Art.192-204 OR, Zürich 2005.
756. SCHUBEL, Christian: Das neue Kaufrecht, Einfrihrung in das neue Schuldrecht, JUS Schriftenreihe (SCHWAB/WITT), München 2002.
757. SCHULIN, Hermann/VOGT, Nedim Peter : Tafeln zum Schweizerischen Obligationenrecht, Zürich 1980.
758. SCHWAB, Martin: Das neue Schuldrecht im Überblick, Einführung in das neue Schuldrecht, JUS Schriftenreihe (in SCHWAB/WITT), München 2002.
759. SCHWARTZE, Andreas : Die zukünftige Sachmängelgewährleistung in Europa - Die Verbrauchsgüterkauf-Richtlinie vor ihrer Umsetzung, ZEuP 2000.
760. SCHWARZ, Jörg : "Richtlinie des Rates der Europäischen Gemeinschaften vom 5. April 1993 über missbräuchliche Klauseln in Verbraucher-verträgen - Auswirkungen auf die Allgemeinen Geschäftsbedingungen, Reglemente und Formularverträge der Schweizer Banken", in: Stauder Bernd (Hrsg.), Die Bedeutung der AGB-Richtlinie der Europäischen Union für Schweizer Unternehmen, Zürich 1996.

761. SCHWARZENEGGER, Peter : Informationspflichten, s.25 vd., in : Die Richtlinie über die Rechte der Verbraucher (Hrsg.BYDLINSKI, Peter/LURGER, Brigitta), Wien 2012.
762. SCHWENZER, Ingeborg : Schweizerisches Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, 6.Aufl., Bern 2012 (OR AT)
763. SCHWENZER, Ingeborg : in Kommentar zum Einheitlichen UN-Kaufrecht (SCHLECHTRIEM/SCHWENZER), München-Basel 2008 (Kom. UN Kaufrecht).
764. SEKMEN, Orhan : “Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmelerinde Geçerlilik”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, s.327-377, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018 (Geçerlilik).
765. SEKMEN, Orhan : Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmesi ve Hükümsüzlüğü, İstanbul 2018 (Ön Ödemeli KSS).
766. SELİÇİ, Özer : Borçlar Kanununa Göre Sözleşmeden Doğan Sürekli Borç İlişkilerinin Feshi, İstanbul 1977.
767. SELİÇİ, Özer / OKTAY ÖZDEMİR, Saibe: “Konut Finansmanı Alanındaki Gelişmeler”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mukayeseli Hukuk Araştırma ve Uygulama Merkezi Banka ve Tüketici Hukuku Sorunları Sempozyumu, İstanbul 2010.
768. SERDAR, İlknur : “Tüketici Kredilerinde Teminat”, Terazi Aylık Hukuk Dergisi, C.9, Özel Sayı, Kasım 2014, s.70-86 (Teminat).
769. SERDAR, İlknur : “Taksitle Satış Sözleşmesine İlişkin Hükümlerin Uygulama Alanı (TBK m.263)”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi Özel Sayısı, 6098 Sayılı TBK. Hükümlerinin Değerlendirilmesi Sempozyumu (3-4 Haziran 2011), Prof. Dr. Cevdet Yavuz’a Armağan, s. 475-500, İstanbul 2011 (Taksitle Satış).
770. SEROZAN, Rona/BAYSAL, Başak/SANLI, Kerem Cem : Borçlar Hukuku Özel Bölüm, 3. Baskı, İstanbul 2018.
771. SEROZAN, Rona : “Fahiş Faiz”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mukayeseli Hukuk Araştırma ve Uygulama Merkezi Banka ve Tüketici Hukuku Sorunları Sempozyumu, İstanbul 2010 (Sempozyum).
772. SEROZAN, Rona : “Tüketiciyi Koruma Kanunu Değişikliğinin Artıları ve Eksileri”, İÜHFİM, C:LXI, S:1-2, Y:2003, s.339-356 (Tüketici).
773. SEROZAN, Rona : İfa, İfa Engelleri, Haksız Zenginleşme, İstanbul 2009 (İfa).
774. SEROZAN, Rona : Borçlar Hukuku, Özel Bölüm, İstanbul 2002 (Borçlar).

775. SEROZAN, Rona: “Taşınır Eşya Mülkiyetinin Devrinde: Ayni Tasarruf Sözleşmesinin Borçlanma Sözleşmesinden Ayrılığı ve Soyutluğu”, Prof.Dr.Tahir Çağa'nın Anısına Armağan, Beta Yayınevi, İstanbul 2000, s.397-413 (Ayni Akit).
776. SEROZAN, Rona : Manevi Tazminat İstemine Değişik Bir Yaklaşım, Prof.Dr.Haluk TANDOĞAN'ın Anısına Armağan, Ankara 1990 (Manevi Tazminat).
777. SEROZAN, Rona : Turistik Gezi Sözleşmesi, Yargı Dergisi, Y:1980, S:49, s.20-27 (Turistik Gezi).
778. SEROZAN, Rona: Sözleşmeden Dönme, İstanbul 1975 (Dönme).
779. SERT, Selin : “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Hükümlerine Göre Paket Tur Sözleşmeleri”, TAAD, Y: 6 (2015), S: 22, Yıl: 2021, s.217-240 (Paket Tur).
780. SERT SÜTÇÜ, Selin : “Mesafeli Sözleşmelerin Kurulmasına Aracılık Edenlerin Tüketici Hukuku Bağlamında Sorumluluğunun Belirlenmesi”, NEÜHFD., Cilt: 4 Sayı: 1, Yıl: 2021, s.475 (Aracılık Edenler).
781. SERT SÜTÇÜ, Selin : “Elektronik Ticarete Tüketicinin Korunması”, 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Hükümlerine Göre Tüketici Hukuku Uygulamalarında Tüketicinin Korunması, Editör : Selin SERT SÜTÇÜ, Ankara 2019 (Elektronik Ticaret).
782. SERT SÜTÇÜ, Selin : Tüketicinin Cayma Hakkı, Ankara 2016 (Cayma)
783. SEZER, Abdullah : Normlar Hiyerarşisi ve Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri (Çok Boyutlu Normlar Piramidi Yaklaşımı) Anayasa Mahkemesi'nin 57. Kuruluş Yılı Sempozyumu Bildirisi, Anayasa Dergisi, Y:2019, S:36(1), s.353-412 (https://anayasa.gov.tr/media/6109/abdullah_sezer.pdf -SEZER, Ab., Normlar Hiyerarşisi-
784. SEZER, Aliye : Konut Finansman Sistemleri ve Türkiye Uygulaması, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, yayımlanmamış Ylt., Ankara 2011 (<https://dspace.ankara.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12575/33109/299841.pdf?sequence=1>). SEZER, A., KFS-
785. SİLLER, Nahide : 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun Kapsamında Web Sitesi Vasıtasıyla Sözleşmelerin Kurulması, İstanbul 2019.
786. SİRMEN, Lale : “Türk Hukukunda Genel İşlem Şartları Kavramı”, Viyana Satım Sözleşmesi Hukuku ve Tüketici Hukuku, Editör : Erhan TEMEL, s.117-134, Ankara 2015 (GİŞ Kavramı).
787. SİRMEN, Lale : “Tüketici Hukukunun Amacı ve Özellikleri”, Yaşar Üniversitesi Dergisi, Özel Sayı, 2013, Prof.Dr.Aydın ZEVLİLİLER'e Armağan, Cilt III, S.2465-2476 (Tüketici).

788. SİRMEN, Lale : “Tüketici Sözleşmelerindeki Genel İşlem Şartlarının Denetlenmesi”, Türk Hukukunda Genel İşlem Şartları Sempozyumu, Bildiriler Tartışmalar, 8 Nisan 2011, BATİDER, Ankara 2012 (Tüketici GİŞ Denetimi).
789. SİRMEN, Lale : “Yeni Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Genel Olarak Değerlendirilmesi”, Terazi Aylık Hukuk Dergisi, C.9, Özel Sayı, Kasım 2014, s.156-162 (Tüketici-Değerlendirme).
790. SOMER, Pervin : “Tüketici Uyuşmazlıklarında Alternatif Çözüm Yolu Olarak Arabuluculuk ve Avantajları”, Tüketici Hukukunun Güncel Sorunları (Editör: Gözde Zeytin ÇAĞRI), s.97 vd., İstanbul 2020.
791. SOYER, Polat : Genel İş Koşulları, İzmir 1987.
792. SÖĞÜT, İpek Sevda : “Özel Hukuk Sorunlarının Çözümünde Roma Hukukuna Dayanan Temellerden Uzaklaşılmasının Sonuçları”, AÜHFED, C: 69, Y:2020, S:2, s.759-791.
793. SÖNMEZ, Numan Sabit : Kambiyo Senetlerinde Şahsi Defiler, İstanbul 2019.
794. STAUDENMAYER, Dirk : Die EG-Richtlinie über den Verbrauchsgüterkauf, NJW 1999, H.33.
795. STEINRINGER, Cora : Beweisrechtliche Aspekte des Verbraucherschutzes bei allgemeinen oder für den Einzelfall vorformulierten Vertragsbedingungen im italienischen und deutschen Recht, Diss., Regensburg 2002.
796. STÖCKLI, Hubert : Der neue Art. 8 UWG-offene Inhaltskontrolle, aber nicht für alle, Baurecht 2011 (s.184 vd. UWG-offene Inhaltskontrolle)
797. SUTTER, Guido : Das Lockvogelverbot im UWG (Art. 3 lit. f), Bern-Stuttgart-Wien 1993.
798. ŞAHİN, Murat : “Rekabet Hukukunda Tüketici Zararları ve Üç Kat Tazminat Davası”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, s.23-38, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2017 (Üç Kat Tazminat).
799. ŞAHİN, Turan : “Kredi Kartının Haksız Kullanımında Tüketicinin Durumu”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, s.49-82, Ed.: Tümay DÖNMEZ/ Mesut YAVUZ/ Aydan DÜZGÜNKAYA/ Hakan TOKBAŞ, İstanbul 2020. (Kredi Kartı)
800. ŞAHİN, Turan : “Uygulamada Taşınmaz Simsarlığı Sözleşmesi”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, s.381 - 416, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018 (Taşınmaz Simsarlığı).

801. ŞAHİN, Turan : “İnşaat Sektöründe Taksitle Satış Sözleşmesi”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku Uygulamaları Külliyyatı – İnşaat Sektöründe Tüketici Hukuku Uygulamaları, 2. Bası, s.258-292, Editör : Hakan TOKBAŞ, Ali Suphi KURŞUN, Danışman : Turgut ÖZ, İstanbul 2018 (Taksitle Satış).
802. ŞAHİN, Turan : “Elektronik Sözleşmelerin Kuruluşuna İlişkin irade Beyanları ve Bu Beyanların Geri Alınması”, TBB Dergisi, 2011 (95), s.331 vd. (Geri Alma)
803. ŞAHİN, Turan : Üçüncü Kişinin Edimini Taahhüt, Ankara 2010 (3. Kişi).
804. ŞAHİN CANDAŞ, Gökçe : Tam Hastaneye Kabul Sözleşmesi Kapsamında Özel Hastanenin Hukuki Sorumluluğu, İstanbul 2019.
805. ŞAHİN, Turan/KİZİR, Mahmut : 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Genel Esaslar, Haksız Şartlar ile Ayıplı Mal ve Hizmetler Konusunda Getirdiği Yenilik ve Değişiklikler, Tüketici Hukuku Özel Sayısı, Terazi HD, Ocak 2014, S:89, s.68-79.
806. ŞAHİNCİ, Dilek : 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanundaki Reklam Hükümlerine Eleştirel Bir Bakış, Terazi HD, Ocak 2014, S:89, Tüketici Hukuku Özel Sayısı, s.97 vd
807. ŞEKER, Muzaffer : Yazılmamış Sayılma, (BK. 21/I, 21/2, 24), Yokluk ve Kesin Hükümsüzlük Kısacasında 6098 sayılı Yeni Türk Borçlar Kanununa Göre Genel İşlem Koşullarının Yazılmamış Sayılması, 2. Baskı, İstanbul 2019 (Yazılmamış Sayılma).
808. ŞEKER, Muzaffer : Kefalette ve Avalde Eşin Rızası, İstanbul 2017 (Eşin Rızası).
809. ŞEKER, Tacettin : “6502 Sayılı Kanun Kapsamında Tüketici İşleminin Temel Özellikleri ve Temel İlkeleri Tüketici Mahkemeleri ve Hakem Heyetlerinin Görev Alanı Hakem Heyetlerine İlişkin Tüketici Hukuku ve Usul Uygulamaları”, Tüketici İşleminin Temel Özellikleri ve Temel İlkeleri Paneli, s.1-19 (<http://eski.ankarabarosus.org.tr/HaberTop10Img/haberpimages/tuketici-20150318/tuketici-20150318.pdf>) –e.t.13.07.2021-(ŞEKER, T., Tüketici İşlemi)
810. ŞEN, Bahri Başar : Kredi Kartından Doğan Hukuki İlişkilerin Sona Ermesi ve Sonuçları, Ankara 2010.
811. ŞEN, Mustafa Serhat/ŞEN, Mustafa Kamil : “Türk Borçlar Kanunu’nda Faiz Hükümleri ve Sınırları”, TAAD, Y:9, s:35 (Temmuz 2018), s.469-516.
812. ŞENEL, Necip : “Malpraktis Davaları”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, s.439 - 449, Ed.: Tümay DÖNMEZ/ Mesut YAVUZ/ Aydan DÜZGÜNKAYA/ Hakan TOKBAŞ, İstanbul 2020.
813. ŞENER, Oruç Hami: Ticarî İşletme Hukuku, 1. Baskı, Ankara 2016 (Ticarî İşletme).

814. ŞENER, Oruç Hami: Satış Noktasından Elektronik Fon Transferi (EFTPOS) ve Hukuki Niteliği, İstanbul 2000.
815. ŞENGÜL, Ragıp : Hasta ile Hekim Arasındaki İlişkinin Hukuki Niteliği ve Hekimin Tazminat Sorumluluğu, İstanbul 2020.
816. ŞENOCAK, Zarife : 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a Göre Ayıplı Mal Teslimi Halinde Tüketicinin Hakları, Yaşar Üniversitesi I. Tüketici Hukuku Sempozyumu, Terazi HD, Kasım 2014, Özel Sayı, Cilt 9, s.30-37 (Tüketici).
817. ŞENOCAK, Zarife : Özel Hukukta Hekimin Sorumluluğu, Ankara 1998 (Hekim).
818. ŞİMŞEK, Ayşe Fırat : Genel İşlem Şartlarında Şeffaflık İlkesi, yayımlanmamış doktora tezi, İzmir 2011 (file:///C:/Users/Administrator/Downloads/292981.pdf), e.t.19.4.2021.
819. TAHMATOĞLU ÜZELTÜRK, Sultan : "Tüketici Haklarının Anayasal Boyutu, YÜHFD, Özel Sayı, Tüketici Hukuku Sempzyumu, 20 Aralık 2014, s.218-242.
820. TANDOĞAN, Haluk : Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, C.I/1, 6. Basım, Ankara 1990. (I/1)
821. TANDOĞAN, Haluk: Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, C.II, 4. Tıpkı Basım, Ankara 1989 (II).
822. TANDOĞAN, Haluk: Tüketicinin Korunması ve Sözleşme Özgürlüğünün Bu Açıdan Sınırlanması (Konferans), Ankara 1977 (Tüketici).
823. TANDOĞAN, Haluk: Mukayeseli Hukuk, Hususiyle Türk-İsviçre ve Alman Hukuku Bakımından Üçüncü Şahsın Zararının Tazmini, Ankara 1963 (Üçüncü Şahsın Zararı).
824. TANDOĞAN ÖZBAYKAL, Nagihan : "Tüketici Hakem Heyetlerinde İtirazın İptali Davası Sorunu ve 7063 Sayılı Kanun Sonrasında Verilen Yargı Kararlarının Değerlendirilmesi, MÜHF-HAD, C.26, S:1, Haziran 2020, s.467-486.
825. TARMAN, Zeynep Derya : Haksız Rekabetten ve Aldatıcı Reklamlardan Doğan Uyuşmazlıklarda Uygulanacak Hukuk, İstanbul 2011 (Aldatıcı Reklam).
826. TARMAN, Zeynep Derya: "Türk Hukukunda İmalatçının Sorumluluğuna Genel Bir Bakış", İÜHFM 2007, C.LXV, S.2, s.299-326 (İmalatçının Sorumluluğu).
827. TANRIVER, Süha : Tabii Hakim İlkesi, TBB Dergisi, S.104, Y:2013, s.11-35 (Tabii Hakim İlkesi).
828. TANRIVER, Süha : Hukuk Uyuşmazlıkları Bağlamında Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları ve Özellikle Arabuluculuk, TBB Dergisi, Y:2006, S:64, s.151-178 (Arabuluculuk).

829. TASCHNER/FRIETSCH, Produkthaftungsgesetz und EG - Produkthaftungsrichtlinien, 2. Aufl., München 1990.
830. TAŞKIN, Zeynep Damla : Sözleşmenin Kurulması, İstanbul 2020.
831. TEK, Gülen Sinem : Tüketici Mahkemelerinin Görevi, Yetkisi ve Tüketici Mahkemelerinde Yapılan Yargılama Usulü, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi, C.8, S.99-100, Yıl : 2012, s.127-171.
832. TEKELİOĞLU, Numan : Tüketicinin Korunması Açısından Hukuka Aykırı Reklamlar, SDÜSBE, Özel Hukuk ABD, Ylt., Isparta 2016.
833. TEKİNALP, Ünal : Banka Hukukunun Esasları, 2. Bası, İstanbul 2009.
834. TEKİNAY/AKMAN/BURCUOĞLU/ALTOP : Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, İstanbul 1993.
835. TEMEL, Erhan : “Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Antlaşmasına Göre Ayıp Kavramı”, s.51-92, Viyana Satım Sözleşmesi Hukuku ve Tüketici Hukuku, Editör : Erhan TEMEL, Ankara 2015.
836. TEOMAN, Ömer : “Kredi Kartı Uygulaması Açısından Tüketicinin (Kart Hamilinin) Korunması, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mukayeseli Hukuk Araştırma ve Uygulama Merkezi Banka ve Tüketici Hukuku Sorunları Sempozyumu, İstanbul 2010 (Sempozyum).
837. TEOMAN, Ömer : Hukuki Yönden Kredi Kartı Uygulaması, İstanbul 1996 (Kredi Kartı).
838. TERCIER, Pierre/ Pascal PICHONNAZ/ Murat DEVELİOĞLU: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2020.
839. TERZİ, Sibel : “Mesafeli Sözleşmelerde Ön Bilgilendirme Yükümlülüğü ve Sonuçları, Terazi Hukuk Dergisi, C:12, S:129, Mayıs 2017, s.132-139.
840. TESKE, Joachim : Neue Widerrufsrechte beim Abschluß von Versicherungs- und Verbraucherkreditverträgen, NJW, 1991.
841. THODE, Reinhold : EG-Richtlinie zu bestimmten Aspektendes Verbrauchsgüterkaufs und der Garantien für Verbrauchsgüter- Ihre Auswirkungen auf das deutsche Werkvertragsrecht, ZfBR 200.
842. TITTLUS, Daniel : Blockchain, Smart Contracts, Smart Cities, Smarte Welt, Berlin 2018.
843. TİFTİK, Mustafa : Türk Hukukunda Özel Okul Sözleşmesi, Ankara 2005.
844. TİRYAKİ, Betül : “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında Ayıplı Hizmet Kavramı”, Prof.Dr. Turgut AKINTÜRK’e Armağan, İstanbul 2008, s.607 vd. (Ayıplı Hizmet Kavramı).

845. TİRYAKİ, Betül : Tüketicinin Korunması Hukuku Açısından Ayıplı Hizmetten Doğan Sorumluluk, İstanbul 2007 (Ayıplı Hizmet Sorumluluğu).
846. TİRYAKİ, Betül : “Leasing İşlemleri İle İlgili Avrupa Birliği Mevzuatının Türk Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi, Gazi Üniversitesi HFD, C:X, S:1-2, Y:2006, s.227-251 (Leasing).
847. TOKBAŞ, Hakan : “TKHK ve Uygulamasındaki Sorunlar”, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’a Disiplinler Arası Yaklaşım, Editörler : Esra HAMAMCIOĞLU/Özge Uzun KAZMACI/ M. Ertan YARDIM/Argun KARAMANLIOĞLU/Zeliha Gizem SAYIN, Ankara 2016 (TKHK-Sorunlar).
848. TOKBAŞ, Hakan : Tüketici Hukuku İle İlgili Avrupa Birliği Direktifleri (Türkçe Metinleri), İstanbul 2015 (Tüketici Mevzuatı).
849. TOKBAŞ, Hakan : “Tüketici Hukukunun Temel İlkelerinin Bankacılık Sektörü Açısından Değerlendirilmesi ve Eleştirisi”, Bankacılık Sektöründe Tüketici Hukuku Uygulamaları, s.29 vd., Editör : Hakan TOKBAŞ/ Ali Suphi, KURŞUN, 1. Cilt, İstanbul 2015 (Temel İlkeler-Bankacılık Sektörü).
850. TOKBAŞ, Hakan : 6502 Sayılı TKHK’nun Temel İlkeler Başlıklı 4. Maddesinin Getirdiği Yenilikler, Değişiklikler ve Madde Metninin Eleştirisi (<http://tokbashukuk.com/tkhk-4-madde-getirdigi-yenilikler-degisiklikler/>) (Temel İlkeler-Yenilikler) –e.t.12.05.2021-
851. TOKER, Ali Gümrah : “5718 Sayılı MÖHUK’ta Düzenlenen Tüketicinin Korunmasına Yönelik Hükümler”, İzmir Barosu Dergisi, Eylül 2016, s.11 vd.
852. TOMRUKÇU, Tuğçe : Blockchain Teknolojisi ve Fikri Mülkiyet Hukuku Alanında Getirdiği Yenilikler ve Kolaylıklar, s.1-15 (www.jurix.de), e.t.3.12.2019.
853. TONNER, Klaus : Reiserecht in Europa, Neuwied 1992.
854. TOPALOĞLU, Mustafa: İnternet Yoluyla Yapılan Satışlarda Tüketicinin Korunması, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, Ed.: Hakan TOKBAŞ/Fehim ÜÇİŞİK, Ankara 2015, s.268 vd.
855. TOPALOĞLU, Mustafa : “Elektronik Ödeme Sistemlerinde Tüketicinin Korunması”, 5. Tüketici Hukuku Kongresi, s.430-443, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, Ankara 2015-2016, (Elektronik Ödeme).
856. TOPÇUOĞLU, Metin : Türk Ticaret Kanunu ve Yeni Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Açısından Haksız Ticarî Uygulamalar” (TAAD, Y.7, S.24, Ocak 2016, s.15- 57).
857. TOPRAK, Serap : Genel İşlem Şartları ve Tüketici Sözleşmelerine Yansımaları Olarak Haksız Sözleşme Şartları Üzerine Bir İnceleme, Uzmanlık Tezi, Ankara 2009 (http://www.tuketici.gov.tr/source.cms.docs/etuketici.gov.tr.ce/docs/yayinlar/SERAP_TOPRAK.pdf), e.t. 05.07.2016.

858. TOPUZ, Gökçen : Tüketici Mahkemeleri, Ankara 2018.
859. TOPUZ, Murat : “Tüketici Etiği ve Canavar Tüketici Kavramları”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 8.Tüketici Hukuku Kongresi, s.141 - 146, Ed.: Tümay DÖNMEZ/ Mesut YAVUZ/ Aydan DÜZ-GÜNKAYA/ Hakan TOKBAŞ, İstanbul 2020 (Tüketici Etiği).
860. TOPUZ, Murat : Türk Özel Hukukunda Taşınmaz Mülkiyeti, Ankara 2020 (Taşınmaz).
861. TOPUZ, Murat : Piramit Satış Sistemi İle Çok Katmanlı Pazarlama Modelinin Farkları ve Hukuki Sonuçları, Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Tüketici Hukukunun Güncel Sorunları Sempozyumu, 20 Kasım 2018, s.107 vd., Ankara 2019 (Piramit Satış).
862. TOPUZ, Murat : “12 Bankaya Karşı 3 Kat Tazminat Davasına İlişkin Yeni Yaklaşımlar”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 7.Tüketici Hukuku Kongresi, s.77 - 86, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018 (Üç Kat Tazminat).
863. TOPUZ, Murat : Finansal Kiralama, Leasing Sözleşmesi, 2. Baskı, Ankara 2017 (Finansal Kiralama).
864. TOPUZ, Murat : Türk Hukukunda Normatif Zararın Tazmininin Somut Bir Düzenlemesi Olarak TKHK Çerçevesinde Boşa Harcanan Tatil Zamanı İçin Talep Edilen Tazminat, s.292 vd., 5. Tüketici Hukuku Kongresi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2015-2016, Ankara 2016 (Normatif Zarar-Tatil).
865. TOPUZ, Murat : “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Çerçevesinde Genel İşlem Koşullarında Kapsam (Yürürlük) Denetimi”, Prof. Dr. Mustafa Dural’a Armağan, İstanbul 2013, s.1138-1169 (Kapsam Denetimi).
866. TOSUN, Mebrure : Hammurabi’nin Toprak Kanunları, s.1-15 (<http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/26/1045/12626.pdf>) (Hammurabi).
867. TOSUN, Mebrure : Sümer, Babil ve Assur’lularda Hukuk, Kanun ve Adalet Kavramları ve Bunlarla İlgili Terimler, s.557-581 (<https://belleten.gov.tr/tam-metin-pdf/1299/tur>) (Sümer-Babil-Hukuk).
868. TÖREMİŞ, H. Ebru : “Yatırım Hizmet ve Faaliyetlerinden Kaynaklanan Yatırımcıların Tüketici Sıfatının Belirlenmesi, AHBVÜHF-HAD, C.XXIV, Y.2020, S.4, s.227-261 (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/ahbvuhfd/issue/57377/813041>).
869. TUNÇOMAĞ, Kenan : Türk Borçlar Hukuku, Özel Borç ilişkileri, C.II, İstanbul 1977.
870. TURAN, Gamze : Elektronik Sözleşmeler ve Elektronik Sözleşmelere Uygulanacak Hukukun Tespiti, TBB. Dergisi, Sayı: 77, Y:2008, s.87 vd.

871. TUTKAOĞLU, Uğur Can : Babil Hukukunda Awilum, Muskenum ve Wardum, Oannes, Uluslararası Eskiçağ Tarihi Araştırmaları Dergisi, S.2/2, Eylül 2020, s.209-223 (<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1117891>).
872. TUTUMLU, Mehmet Akif : “Tüketici Hukukunda Yargılama Esasları” Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Tüketici Hukukunun Güncel Sorunları Sempozyumu, 20 Kasım 2018, s.43 vd., Ankara 2019 (Sempozyum).
873. TUTUMLU, Mehmet Akif : Türk Hukuk Sisteminde Tüketici Hakem Heyetleri, 3. Baskı, Ankara 2019 (THH).
874. TUTUMLU, Mehmet Akif : Tüketici Yargılaması Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2019 (TYH).
875. TUTUMLU, Mehmet Akif : Tüketicinin Temliken Satışa Dayalı Açtığı Tapu İptal ve Tescil Davası, Ankara 2018. (Tapu İptal-Tescil)
876. TUTUMLU, Mehmet Akif : Tüketici Uyuşmazlıkları Açısından Tüketici Kavramı ve Bu Kavramın Kapsadığı Kişiler, 5. Tüketici Hukuku Kongresi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, Ankara 2015-2016, s.572-588 (Tüketici Kavramı).
877. TUTUMLU, Mehmet Akif : Tüketici Hukukunda Manevi Tazminat Davası, Ankara 2015 (Manevi Tazminat)
878. TUTUMLU, M. Akif : Tüketici Hakem Heyetlerinde Vekâlet Ücretine Hükmedilmemesi Sorunu (Terazi Aylık Hukuk Dergisi, Haziran 2014, S:94, (THH-Vekâlet Ücreti).
879. TUTUMLU, Mehmet Akif : 6502 sayılı TKHK’ya Göre Tüketici Hakem Heyetlerinin Yetki ve Görev Sınırları, Terazi HD, Ocak 2014, S: 89, Tüketici Hukuku Özel Sayısı, s.117 vd. (THH-Görev ve Yetki).
880. TUTUMLU, Mehmet Akif : Tüketici Mahkemelerinin Görev ve Yetki Sınırları (Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri Dahil), Ankara 2006 (Tüketici Mahkemeleri).
881. TUTUMLU, M.Akif/USTA, Murat : Asliye Hukuk ve Tüketici Mahkemesinde Vekâlet Ücreti Davası, Ankara 2017.
882. TUZCUOĞLU, Tuğçe: Avrupa Birliği Normları ve 6098 sayılı TBK hükümleri Işığında Genel İşlem Şartları, Ankara 2020.
883. TWIGG-FLESNER, Christian : Avrupa Birliği’nin Tüketici Politikası ve Türkiye’nin Uyumu, İktisadi Kalkınma Vakfı Yayını, İstanbul 2001.
884. TÜMERDEM, Murat : Sürekli Borç İlişkilerinde Borçlunun Temerrüdü ve Sonuçları (TBK.md.126), Ankara 2018.

885. TÜREL, Ege : “Roma Hukukundan Günümüze Hukuki Sebep ve Synallagma İlişkisi”, MÜHF-HAD, Prof.Dr.Bülent TAHİROĞLUNA Armağan, Özel Sayı, C:23, Y:2017, S:3, s.365 vd.
886. TÜRK, Ahmet : Hukuki Yönden Banka Havalesi, Ankara 2007.
887. TÜRKER, Sümeyye : 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kapsamında Abonelik Sözleşmeleri, Hasan Kalyoncu ÜSBE, yayımlanmamış yıl tezi, Gaziantep 2020 (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>).
888. TÜRKMEN, Ahmet : Bağışlamanın Geri Alınması, Ankara 2019 (Geri Alma).
889. TÜRKMEN, Ahmet : “Tüketici İşlemlerinde Ayıplı Mal Ve Hizmetten Doğan Seçimlik Hakların Tabi Olduğu Zamanaşımı ve Bunun Garanti Taahhütleriyle İlişkisi”, Prof. Dr. Hakan Pekcanıtez’e Armağan, Dokuz Eylül Üniversitesi HFD., C:16, Özel Sayı 2014-2015, s.3389-3448 (Ayıplı Mal ve Hizmet).
890. TÜZEMEN ATİK, Ebru : “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Düzenlemelerinin Avale Etkisi“, İstanbul Aydın ÜHFD, Y:7, S:1, Haziran 2021, s.1-33.
891. TÜZÜNER, Özlem : Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, Şerhi, m.1-2 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, m.1, 2 Şerhi).
892. TÜZÜNER, Özlem: Sübliminal Reklamlara Karşı Tüketicinin Korunması ve Konuya İlişkin Kanun Taslağı, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 3. Tüketici Hukuku Kongresi, s.490-530, Ankara 2014 (Sübliminal).
893. TÜZÜNER, Özlem/ÖZ, Kerem: Aşırı İfa Güçlüğüne İlişkin İçtihat İncelemesi, AnBD 2015, S:3, s.421-470.
894. UÇARYILMAZ, Talya Şans : Bona Fides (Dürüstlük Kuralı) Ankara 2019.
895. ULMER, Peter / BRANDNER, H. Erich /HENSEN, H. Diether: AGB-Recht, Kommentar zu den §§ 305-310 BGB und zum UKlaG., Mit kommentierten Vertragstypen, Klauseln und speziellen AGB-Werken, 11. Aufl., Köln 2011 (ULMER/BRANDNER/HENSEN/ BEARBEITER).
896. ULUKAPI, Ömer : Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Çerçevesinde Uyuşmazlıkların Çözüm Yolları, Selçuk ÜHFD, Prof.Dr.Şakir Berki’ye Armağan, Y:1996, C.5, s.77-101.
897. ULUSAN, İlhan : “Genel İşlem Şartlarında ve Özellikle Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Haksız Şartlara İlişkin İçerik Denetimi”, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 3, S. 1-2, s.27-47 (Haksız Şart) -http://www.iku.edu.tr/TR/iku_gunce/GunceHukuk_Yeni_Sayilar/HukukC3_Sayi1_2/HukukC3Sayi12_27.pdf

898. ULUSAN, İlhan : “Borçlar Kanununda Yer Alan Genel İşlem Şartları ile Tüketicinin Korunması Hukukunda Düzenlenmiş Bulunan Haksız Şartlara İlişkin Bazı Değerlendirmeler ve Özellikle İçerik Denetimi Sorunu”, s.140 vd., Uluslararası Tüketici Hukuku Sempozyumu, 24-25 Kasım 2011, Metinler Kitabı, İKÜ Yayını, İstanbul 2011 (Haksız Şart).
899. ULUSAN, İlhan: “Culpa in Contrahendo Üstüne”, Prof. Dr. Ümit DOĞANAY’ın Anısına Armağan, İstanbul 1982, s.275 vd. (Culpa)
900. ULUSAN, İlhan: Türk Borçlar Kanunundaki Genel İşlem Şartlarına İlişkin Yeniliklerle İlgili Bazı Düşünceler, Prof. Dr. Mustafa DURAL’a Armağan, İstanbul 2013, s.1219 vd. (Armağan).
901. ULUSAN, M. İlhan : 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun (TKHK) 10. Maddesinin Dördüncü (Son) Fıkrasında Yer Alan Banka ve Finans Kurumlarının Tüketicie Karşı Müteselsil Sorumluluğu Üzerine Bazı Tespit ve Düşünceler, Kamu-İş, S: 3, Nisan 2000, C: 5 (Tüketici).
902. ULUSOY, Yasin : “Boşa İmza” Atatürk Üniversitesi Erzincan HFD., Y:2004, C.VIII, S:3-4, s.471-499 (https://hukukdergi.ebyu.edu.tr/wp-content/uploads/2015/10/2004_VIII_2_17.pdf).
903. UMUR, Ziya: Roma Hukuku, Ders Notları, Usul Hukuku, Borçlar Hukuku, Eşya Hukuku, Miras Hukuku, (Ders Notları), İstanbul 2010.
904. UYAN, Göktürk : Çerçeve Sözleşme Kavramı ve Genel Kredi Sözleşmesi Kavramı İle İlişkisi, İBD., C: 79, S:2005/4.
905. UYAR, Talih : “İlâma Dayalı Olarak İlâmsız Takip Yapılabilir Mi? (İİK md.36)”, İstanbul Barosu Dergisi, Cilt 86, Sayı 1, Yıl 2012.
906. UYANIK ÇAVUŞOĞLU, Ayer : “Turizmde Yabancı Tüketicilerin Hukuki Sorunları”, 5. Tüketici Hukuku Kongresi, s.272-291, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, Ankara 2015-2016.
907. UYGUN, Hülya : Türk Borçlar Kanunu’nun (TBK) Getirdiği Önemli Bir Yenilik: Genel İşlem Koşullarının Denetimi, İBD, C: 87, S: 3, Yıl 2013.
908. UYGUR, Turgut : Açıklamalı İçtihatlı Borçlar Kanunu, Özel Borç ilişkileri, C.VII, Ankara 1991.
909. UYUMAZ, Alper: Yetkili Servis Sözleşmesi, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2018 (Servis).
910. UYUMAZ, Alper : Elektronik Sözleşmelerin Web Siteleri Aracılığıyla Kurulması ve Bu Sözleşmelerin İfası, DEÜHFD., C: 9, Özel Sayı, 2007, s.907-930 (Elektronik Sözleşme).

911. UZUN KAZMACI, Özge : “İnternet Ortamında Kurulan Mesafeli Sözleşmelerde Tüketicinin Korunması” (Cevdet Yavuz’a Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi. 2016; S: 22(3), s.2791-2818.
912. UZUNALLI, Sevilay : Genel İşlem Şartlarının Haksız Rekabet Hükümleriyle Denetlenmesi, İÜHFM C. LXXI, S. 2, Y: 2013, s.383-420.
913. UZUNALLI-EROĞLU, Sevilay : Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un Kıymetli Evrak Hukukuna Etkileri, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, C: 6, S: 1, s.113-176, İzmir 2004.
914. UZUNOĞLAN, Bayram : Tüketici Hakem Heyetlerinin Yapısı ve Hakem Heyetlerine İlişkin Bakanlığımızca Yapılan Çalışmalar, Tüketici Hukukunda Uyuşmazlık Çözümüne İlişkin Güncel Sorunlar ve Çözüm Önerileri Sempozyumu, Kadir Has Üniversitesi-İstanbul Barosu, 1 Haziran 2016, s.29-41, Editör : M.Ertan YARDIM), Ankara 2018.
915. ÜLGEN, Hüseyin : Türk Ticaret Hukukunda Hukuki Görünüş Nazariyesi, 1975 yılından tıpkı baskı, İstanbul 2005.
916. ÜLGEN, Hüseyin/HELVACI, Mehmet/KENDİGELEN, Abuzer/KAYA, Arslan : Kıymetli Evrak Hukuku, 9. Baskı, İstanbul 2014.
917. ÜNAL, Akın: Kelepçeleme Sözleşmeleri, 2.Bası, Ankara 2017.
918. ÜNAL, Akın/KALKAN, Arif: “Türk Hukukunda Ürün Sorumluluğu Üzerine Olan Ve Olması Gereken Hukuka Dair Genel Düşünceler”, TAAD, Yıl: 11, Sayı: 39 (Temmuz 2019), s. 45-82.
919. ÜNALDI, Rabia : Cayma Hakkı ve Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmesinde Cayma Hakkının Kullanılması, Ankara 2020.
920. ÜNAN, Samim : “Tüketici Sözleşmesi Niteliğindeki Sigorta Sözleşmelerine Uygulanacak Hukuk Kuralları”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 6.Tüketici Hukuku Kongresi, s.23-38, Ed.: İsmail ÇAKIR/Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2017 (Tüketici-Sigorta).
921. ÜNAN, Samim : Türk Ticaret Kanunu Şerhi, Altıncı Kitap : Sigorta Hukuku, C.I, Birinci Kısım: Genel Hükümler (Madde 1401-1452), İstanbul 2016 (Sigorta Hukuku, C.I).
922. ÜNLÜTEPE, Mustafa : 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’a göre Taksitle Satış Sözleşmesi” AnBD, 2014/2, s.298 vd. (6502-Taksitle Satış)
923. ÜNLÜTEPE, Mustafa : Türk Borçlar Kanunu Hükümleri Çerçevesinde Taksitle Satış Sözleşmesi, İstanbul 2011 (TBK- Taksitle Satış).

924. ÜZELER, Rabia Sanem : Tüketici Hukukunda Bağlı Kredi Sözleşmesi, AÜSBE, yayımlanmamış Ylt., Ankara 2011.
925. VARDAR HAMAMCIOĞLU, Gülşah : “Ön Ödemeli Konut Satışlarına İlişkin Kanun Hükümlerinin Eleştirisi ve Çözüm Önerileri”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 8.Tüketici Hukuku Kongresi, s.271 - 310, Ed.: Tümay DÖNMEZ/ Mesut YAVUZ/ Aydan DÜZGÜNKAYA/ Hakan TOKBAŞ, İstanbul 2020 (VARDAR H., Ön Ödemeli KS).
926. VARDAR HAMAMCIOĞLU, Gülşah : Bağışlama Sözleşmesi, Ankara 2016 (VARDAR H., Bağışlama).
927. VARDAR HAMAMCIOĞLU, Gülşah : “Tüketici Hukukunda Sözleşme Yapma Zorunluluğu ve Uygulaması” YÜHFD., Özel Sayı, Tüketici Hukuku Sempozyumu, 20 Aralık 2014, s.157-200 (Sözleşme) (https://law.yeditepe.edu.tr/sites/default/files/hukuk_dergi/YUHFD-XII-2-TUKETICI-SEMPOZYUMU.pdf). -VARDAR H., Sözleşme-
928. VARDAR HAMAMCIOĞLU, Gülşah : Paket Tur Sözleşmeleri, İÜHFD, C:LXVIII, Y:2010, S:1-2, s.275-304 (VARDAR, H., G., Paket Tur).
929. VOGEL, Alexander von : Verbrauchervertragsrecht und allgemeines Vertragsrecht, Berlin 2006.
930. VON HIPPEL, Eike : Verbraucherschutz, 3. Aufl. Tübingen 1986 (Verbraucher).
931. VON HIPPEL, Eike : Der Schutz des Schwächeren, Tübingen 1982 (Schutz).
932. WEISNER, Arnd : Die EG-Kaufrechtsgewährleistungsrichtlinie, JuS 2001.
933. WERRO, Franz : “Tüketici Kredisi Hukuku Alanında Bazı Yeni Gelişmeler”, Çeviren : Doruk GÖNEN, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mukayeseli Hukuk Araştırma ve Uygulama Merkezi Banka ve Tüketici Hukuku Sorunları Sempozyumu, İstanbul 2010.
934. WESTPHALEN/EMMERICH/KESSLER : Verbraucherkreditgesetz, Köln 1991.
935. WILDHABER, Isabelle : Inhaltskontrolle von Allgemeinen Geschäftsbedingungen im unternehmerischen Verkehr, SJZ 2011/107.
936. WOLLENSCHLÄGER, Ferdinand : “Staatliche Verbraucherinformation als neues Instrument des Verbraucherschutzes”, s.135-184, Viyana Satım Sözleşmesi Hukuku ve Tüketici Hukuku, Editör : Erhan TEMEL, Ankara 2015.
937. WILKENS, Robert /FALK, Richard : Smart Contracts, Grundlagen, Anwendungsfelder und rechtliche Aspekte, Springer Fachmedien, Wiesbaden 2019.

938. YAĞBASAN, Hicabi: “Medeni usul Hukuku Kuralları Çerçevesinde Tüketici Hakem Heyetlerinde Ortaya Çıkan Bazı Usuli Sorunlar, SÜ-AMYD, C.2, S.1, Y:2019, s.73-125.
939. YAĞCI, Kürşad : Anapara Faizi ve Temerrüt Faizine Üst Sınır Getiren TBK m. 88 ve TBK m. 120 Hükümlerinin Ticarî Faizler (TTK m. 8 ve TTK m.9) Bakımından Uygulanabilirliği, İÜHFM C. LXXI, S.2, Y:2013, s.421-438.
940. YAĞCIOĞLU, Burcu : “Periyodik Süreli Tatil Sözleşmeleri”, (Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: 16, Sayı: 1, 2014, s.193-250).
941. YAHYAOĞLU, Güran/KORKMAZ, Murat : Türk Hukukunda Kredi Kartı ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında Kredi Kartı Borcunun Ödemesi ve Hukuki Sonuçlarının Tüketici Açısından Değerlendirilmesi, Akademik Bakış Dergisi s:25, Temmuz-Ağustos 2011, E-Dergi, s.1-21 (<https://arastirmax.com/tr/system/files/dergiler/9383/makaleler.pdf>).
942. YALMAN, Süleyman/BOSTANCI, Yalçın/KİZİR, Mahmut : 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun Genel İşlem ve Koşulları ile İlgili Hükümlerin Değerlendirilmesi, KBD, Yıl: 40 (2012), S: 23.
943. YARDIM, Ertan : Tüketici Hakem Heyeti Kararlarının Yerine Getirilmesi, 5. Tüketici Hukuku Kongresi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, Ankara 2015-2016, s.589-610.
944. YARDIM, İsa : Tüketici Olarak Hasta Hakları, Ankara 2016.
945. YAVUZ, Cevdet : “Tüketici Hukukunun Genel Hükümleri” Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Tüketici Hukukunun Güncel Sorunları Sempozyumu, 20 Kasım 2018, s.31 vd., Ankara 2019 (Sempozyum).
946. YAVUZ, Cevdet : Borçlar Hukuku Dersleri (Özel Hükümler), Yayına Hazırlayanlar : Cevdet YAVUZ/ Burak ÖZEN/ Faruk ACAR, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu’na Göre Güncellenmiş ve Yenilenmiş 16. Baskı, İstanbul 2019 (2019).
947. YAVUZ, Cevdet : Borçlar Hukuku Dersleri (Özel Hükümler), Yayına Hazırlayanlar : Cevdet YAVUZ/ Burak ÖZEN/ Faruk ACAR, 13. Baskı, İstanbul 2014 (2014).
948. YAVUZ, Cevdet : Borçlar Hukuku Dersleri (Özel Hükümler), Yayına Hazırlayanlar : Cevdet YAVUZ/ Burak ÖZEN/ Faruk ACAR, 11. Baskı, İstanbul 2012 (2012).
949. YAVUZ, Cevdet : Borçlar Hukuku Dersleri (Özel Hükümler), Yayına Hazırlayanlar : Cevdet YAVUZ/ Burak ÖZEN/ Faruk ACAR, 9. Baskı, İstanbul 2011 (2011).

950. YAVUZ, Cevdet: “Yargıtay Kararları Işığında Alıcının Satılanın Ayıpları Sebebiyle Sözleşmeden Dönmesi ve Hükümleri”, Prof. Dr. Ergun Özsunay’a Armağan, İstanbul 2004, s. 117- 143 (Ayıp-Dönme).
951. YAVUZ, Cevdet: Türk Borçlar Hukuku, Özel Hükümler 6. Bası, İstanbul 2002 (Borçlar).
952. YAVUZ, Cevdet : Tüketicinin Ayıplı Mal ve Hizmetlere Karşı Korunması, Prof. Dr. M.Kemal OĞUZMAN’ın Anısına Armağan, İstanbul 2000 (Ayıplı Mal ve Hizmetler).
953. YAVUZ, Cevdet : Türk Borçlar Hukuku Özel Hükümler, İstanbul 1996 (Borçlar-1996).
954. YAVUZ, Cevdet: Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Öntasarısı Üzerine Düşünceler, MÜHAD, C. 7, S.1-3, Y: 1992-1993, s.261 vd. (Tüketici).
955. YAVUZ, Cevdet : “Avrupa Topluluğunda Tüketicinin Korunması”, (I. Tüketiciyi Koruma Programı Üzerine Düşünceler, Argumentum Dergisi, Mart 1991, C:1, S: 8, s.109-117) (Tüketicinin Korunması)
956. YAVUZ, Cevdet : Özellikle Tüketicinin Korunması Sorunu Bakımından Satıcının Satılan Malın Ayıplarından Sorumluluğu, İstanbul 1989 (Ayıp Sorumluluğu).
957. YAVUZ, Levent : İmalatçının Ayıplı Üründen Doğan Sorumluluğu, AnBD. S :1995/4 (YAVUZ, L., İmalatçı).
958. YAVUZ, Levent : Tüketicinin Aldatıcı Reklamlardan Korunması AnBD. S :1995/2 (YAVUZ, L., Tüketici).
959. YAVUZ, Nihat : Öğreti ve Uygulamanın Işığında Tüketici Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Ankara 2010.
960. YAVUZ, Cevdet/TOPUZ, Murat : Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.83 ve geçici madde 1 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, m.83 ve geçici madde 1 Şerhi).
961. YAVUZER, Hüseyin : “Motorlu Araç Satışlarında Tüketicinin Korunması”, 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Hükümlerine Göre Tüketici Hukuku Uygulamalarında Tüketicinin Korunması, Editör : Selin SERT SÜTÇÜ, Ankara 2019.
962. YELMEN, Adem : Türk Borçlar Kanunu’na Göre Genel İşlem Şartları, Ankara 2014.
963. YENER, Mehmet Deniz: “6502 Sayılı Yeni Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun’un Tüketici Kredileri Bakımından Getirdiği Yenilikler”, Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi, C:7, S:13, Temmuz 2015, s.409-436.

964. YENİCE ÖNGÖZ, Hava : Bağlı Tüketici Kredilerinde Bankanın Sorumluluğu, İstanbul 2021.
965. YENİOCAK, Umut : “Tüketici Hukuku Uygulamaları Açısından Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesi”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku Uygulamaları Külliyyatı – İnşaat Sektöründe Tüketici Hukuku Uygulamaları, 2. Bası, s.161-185, Editör : Hakan TOKBAŞ, Ali Suphi KURŞUN, Danışman : Turgut ÖZ, İstanbul 2018 (Arsa Payı).
966. YENİOCAK, Umut : “Havayolu Taşımacılığında Overbook (Fazla Bilet Satışı)”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 7.Tüketici Hukuku Kongresi, s.677 - 684, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018 (Fazla Bilet Satışı).
967. YENİOCAK, Umut : 6502 sayılı (yeni) Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’a Göre Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmesinin Şekli, Terazi Hukuk Dergisi, C.10, S:102, Şubat 2015, s.43-53 (Ön Ödemeli KSS).
968. YENİOCAK, Umut : Borçlar Kanunu Hükümlerine Göre Genel İşlem Koşullarının Yargısal Denetimi, TBB Dergisi Y: 2013, S:107, s.75 vd. (GİK).
969. YERKAYA, Kübra : Tüketici Mahkemelerinin Görev Alanı ve Yargılama Usulü, İstanbul 2018.
970. YEŞİLOVA, Bilgehan : “6502 sayılı (yeni) Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’a Göre Tüketici Uyuşmazlıklarının Çözümü Usulü ve Yargılama Kuralları”, Terazi HD, C.9, Özel Sayı, s.107-143, Kasım 2014.
971. YEŞİLTEPE, Salih Önder : “6502 sayılı TKHK m.4/5 Çerçevesinde Kıymetli Evrakın Tüketici Yönünden Geçersizliği Meselesi”, MÜHF-HAD, C.20,S.2, s.23-44.
972. YILDIRIM, Abdülkerim : “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarı Taslağının Bazı Maddelerine İlişkin Değerlendirmeler” GÜHFD, C:17, S:1-2, Y:2013 (Tüketici).
973. YILDIRIM, Abdülkerim : Mesafeli Sözleşmelerde Tüketicinin Korunması, İstanbul 2009 (Mesafeli Sözleşme).
974. YILDIRIM, Abdülkerim/AYTUĞAR, Bilge : “Tüketici İşlemlerinde Kıymetli Evrak Düzenlemesi” AHBVÜHFD, C:XXIV, S:2, Y:2020, s.31-62.
975. YILDIRIM, Mustafa F. : Hukukî Açıdan Bilgisayar Programlarında 2000 Yılı Sorunu, Erdoğan Moroğlu’na 65. Yaş Armağanı, İstanbul 1999, s.1039 vd. (2000 Yılı Sorunu)
976. YILDIRIM, Mustafa F.: Standart Bilgisayar Program Devir (Paket Yazılım) Sözleşmeleri, İstanbul 1999 (Yazılım).
977. YILDIRIM DİNDAR, Aylin : Elektrik Piyasasında Abonelik Sözleşmeleri ve Tüketicinin Korunması, Ankara 2020.

978. YILDIZ, Kübra : Satış Sözleşmesinde Ayıp Bildirimi, İstanbul 2020 (YILDIZ, K., Ayıp Bildirimi).
979. YILDIZ, Mustafa Göktürk : Son Kullanıcıyla Akdedilen Elektronik Haberleşme Hizmeti Sözleşmesi, İstanbul 2012 (YILDIZ, M.G., Elektronik Haberleşme).
980. YILDIZ, Pervin : Tüketici Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk s.1-15 (<https://baskentarabuluculuk.com/wp-content/uploads/2020/04/PERV%C4%B0N-YILDIZ-T%C3>) (YILDIZ, P., Arabuluculuk)
981. YILMAM MENDEŞ, F. Feza/Murat MENDEŞ, Yeşim ALİEFENDİ-OĞLU, "Devre Mülkün Hukuki Yapısı ve Tapuya Kayıt Sistemi: Kızılcahamam Örneği", Düzce Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Dergisi, 5 (2017), s.242-257.
982. YILMAZ, Abdussamet : Haksız Rekabet Hukukunda Genel İşlem Şartı Kullanımı, Ankara 2015 (YILMAZ, Abdussamet, Haksız Rekabet- GİŞ).
983. YILMAZ, Abdülhamit : Belirli Süreli Tüketici Kredisi Sözleşmeleri, İstanbul 2018 (YILMAZ, A., Tüketici Kredisi).
984. YILMAZ, Canan : "6098 Sayılı TBK. Uyarınca Taksitle Satış Sözleşmesine Hükümlerinin Değerlendirilmesi (TBK.m.253-262)", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi Özel Sayısı, 6098 Sayılı TBK. Hükümlerinin Değerlendirilmesi Sempozyumu (3-4 Haziran 2011), Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan, s. 447-474, İstanbul 2011 (YILMAZ, C., Taksitle Satış).
985. YILMAZ, Süleyman : "Dövize Endeksli Tüketici Kredilerinde Uyarılama Sorunu ve Yargıtay'ın Bakışı" AÜHFD. C.59, S:1, Y:2010, s.131-172 (YILMAZ, S., Uyarılama).
986. YILMAZ, Yasemin: "6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında Konut Finansman Sözleşmeleri", İstanbul Hukuk Mecmuası, Y:2019, C.79, S:1, s.389-424 (YILMAZ, Y., KFS).
987. YILMAZ, Yasemin : Özel Hastane İşleticisinin Hastaneye Kabul Sözleşmesi Çerçevesinde Yürütülen Tıbbi Müdahaleden Kaynaklanan Sorumluluğu, İstanbul 2019 (YILMAZ, Y., Hastaneye Kabul).
988. YILMAZ, Ejder/YARDIM, M.Ertan: Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.66-74 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, m.66,...74 Şerhi).
989. YURT, Bülent: Seyahat Düzenleme Sözleşmesi, Ankara 2001.
990. YURTBAŞI, Fatih : "Sosyal Medya Aracılığıyla Gerçekleştirilen E-Ticarette (S – Ticarette) Tüketicinin Korunması", Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 8.Tüketici Hukuku Kongresi, s.733 - 744, Ed.: Tümay DÖNMEZ/ Mesut YAVUZ/ Aydan DÜZGÜNKAYA/ Hakan TOKBAŞ, İstanbul 2020.

991. YÜCE, Melek Bilgin : “Hasta Hekim İlişkisinde Yapay Zeka Kullanımı ve Hukuki Sonuçları” Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 7.Tüketici Hukuku Kongresi, s.481 - 502, Ed.: İsmail ÇAKIR/ Hakan TOKBAŞ/ Fehim ÜÇİŞİK/ Hamide ZAFER, İstanbul 2018.
992. YÜCE, Melek BİLGİN/ ÇAKMAKLI, Hande DENİZ : Milli Şerh, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Editörler : Av.Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, m.47 Şerhi, İstanbul 2016 (6502-Milli Şerh, m.47 Şerhi).
993. YÜCEDAĞ-GÖZTEPE, Nafiye: "Mesafeli Sözleşmelerde Tüketicinin Cayma Hakkı", TAAD, Yıl:7, Sayı:27 (Temmuz 2016), s.667 vd.
994. YÜCER AKTÜRK, İpek : “Tüzel Kişi Tacirin Tüketici Sıfatı”, GÜHFD., C.XX, Y:2016, S.2, s.103-128 (Tacir-Tüketici).
995. YÜCER AKTÜRK, İpek : “Tüketici İşlemlerinde Satıcının Temerrüdü” Tüketici Hukukunun Güncel Sorunları Sempozyumu, 20 Kasım 2018 (Editör : İpek YÜCER AKTÜRK), s.175-189, Ankara 2019 (Satıcının Temerrüdü).
996. ZEVLİLİLER, Aydın: “Paket Tur Sözleşmeleri ve Normatif Zarar” Prof.Dr.İlhan ULUSAN’a Armağan, C.III, s.799-819, Ankara 2016, (Normatif Zarar).
997. ZEVLİLİLER, Aydın: Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, Temel Bilgiler, Ankara 2001 (Borçlar).
998. ZEVLİLİLER, Aydın: Açıklamalı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun-Örnek Yargıtay Kararları ve İlgili Mevzuat, İzmir 1996 (Tüketici).
999. ZEVLİLİLER, Aydın/ÖZEL, Çağlar : Tüketicinin Korunması Hukuku, Ankara 2016.
1000. ZEVLİLİLER, Aydın/GÖKYAYLA, Emre : Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 19. Bası, Ankara 2019 (BÖH-2019).
1001. ZEVLİLİLER, Aydın/GÖKYAYLA, Emre : Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 17. Bası, Ankara 2017 (BÖH-2017).
1002. ZEVLİLİLER, Aydın/GÖKYAYLA, Emre : Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 15. Bası, Ankara 2015 (BÖH-2015).
1003. ZEVLİLİLER, Aydın/GÖKYAYLA, Emre : Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 11. Bası, Ankara 2010 (BÖH-2010).
1004. ZEVLİLİLER, Aydın : “Türkiye’de Tüketici Sorunlarının Özel Bir Yasa İle Düzenlenmesi”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mukayeseli Hukuk Araştırma ve Uygulama Merkezi, Banka ve Tüketici Hukuku Sorunları Sempozyumu, s.1 vd., İstanbul 2010 (Sempozyum)
1005. ZEVLİLİLER, Aydın/HAVUTÇU, Ayşe : Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 9. Bası, Ankara 2007.

1006. ZEVLİLİLER, Aydın/AYDOĞDU, Murat: Tüketicinin Korunması Hukuku, Ankara 2004.
1007. ZEVLİLİLER, Aydın/ ACABEY, M.Beşir/GÖKYAYLA, Emre : Medeni Hukuk, Giriş ve Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku-Aile Hukuku, 6. Bası, Ankara 1999.
1008. ZEYBEK, Ramazan : Güncel Yargıtay Hukuk Genel Kurulu ve Bölge Adliye Mahkemesi Kararları İle Taşınmaz Satımında Eksik İfa ve Ayıp, Ankara 2019.
1009. ZEYTİN, Zafer : “Alman Hukukunda Zarar Kavramı ve Gelişimi-III; Manevi Zarar Olarak Boşa Giden Tatil Zamanı” BATİDER, C.XXII, S:1, Y:2003, s.185-200.
1010. ZINDEL, G.Gaudenz/PULVER, Wolfgang : Basler Kommentar OR I, Art. 1-529 OR, Herausgeber; HONSELL/VOGT/WIEGAND, 5.Auflage, Basel 2011, Art.363-379 (BASK OR I).

Prof. Dr. Sezer ABRİ

**İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medeni Hukuk Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi**

TÜKETİCİNİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN ŞERHİ

Genişletilmiş ve Güncellenmiş

2. Baskı

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi

Sezer Çabri

Hukuk Yayınları Dizisi – 2055

İkinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 37 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA

- ACAR, Faruk**, “Konut Finansmanı Sözleşmelerinde Bağlı Kredi Kavramının Yapısı ve Hukuksal Niteliği”, Tüketici Hukukunun Güncel Sorunları Sempozyumu, 20 Kasım 2018 (Editör: İpek Yücer Aktürk), Ankara 2019, s. 115-121 (Bağlı Kredi).
- ACAR, Faruk**, “Madde 32-39/Acar Şerhi”, Milli Şerh (Editörler: Hakan Tokbaş-Özlem Tüzüner), İstanbul 2016, s. 543-620 (Konut Finansmanı).
- ACAR, Faruk**, Rehin Hukukunda Taşınmaz Kavramı ve Özellikle Belirlilik İlkesi, Ankara 2008 (Rehin).
- AÇIKGÖZ, Osman**, “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun’un Haksız Şartlarla İlgili Getirdiği Yenilikler”, Prof. Dr. Mehmet Âkif Aydın’a Armağan, MÜHFHAD, Özel Sayı, Y. 2015, C. 21, S. 2, s. 805-838 (Yenilikler).
- AÇIKGÖZ, Osman**, Tüketicinin Korunması Çerçevesinde Mobil Haberleşme Abonelik Sözleşmelerinde Genel İşlem Koşulları, İstanbul 2013.
- AKÇAAL, Mehmet/UYUMAZ, Alper**, “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Bazı Hükümlerine (m. 1-16) İlişkin Bir İnceleme”, İÜHFD, C. 4, S. 2, Y. 2013, s. 241-276.
- AKDEMİR-ERSOY, Zehra**, Konut ve Ev Kavramlarının Karşılaştırmalı Analizi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir 2002.
- AKER, Halit**, “Tüketici İşlemlerinin Hukuksal Yöntemi -BK ve 4077 Sayılı TKHK Bağlamında Yeni Perspektifler Mümkün mü?- ”, Prof. Dr. Ali Naim İnan’a Armağan, Ankara 2009, s. 33-74.
- AKINCI, Şahin**, “Covid 19’un Borç İlişkilerine ve Bazı Borçlar Hukuku Sözleşmelerine Etkisi”, İTÜSBT, Y. 19, S. 38, 2020/2 (Covid-19 Özel Ek), s. 62-103.
- AKİPEK ÖCAL, Şebnem**, “Finansal Hizmetlere İlişkin Mesafeli Sözleşmeler”, Tüketici Hukukunun Güncel Sorunları Sempozyumu, 20 Kasım 2018 (Editör: İpek Yücer Aktürk), Ankara 2019, s. 11-22.
- AKİPEK ÖCAL, Şebnem**, “Hukukumuzda Haksız Şartlar ve Sonuçları”, YÜHFD, Özel Sayı, Tüketici Hukuku Sempozyumu, 20 Aralık 2014, s. 201-217 (Haksız Şartlar).
- AKİPEK ÖCAL, Şebnem**, “Bankacılık Sektöründe Tüketici Sözleşmeleri ve Haksız Şartlar”, Bankacılık Sektöründe Tüketici Hukuku Uygulamaları, Editörler: Hakan Tokbaş-Ali Suphi Kurşun, İstanbul 2015, s. 71-86.
- AKİPEK, Jale G./AKINTÜRK, Turgut**, Eşya Hukuku, İstanbul 2009.

- AKİPEK**, Şebnem, “Madde 22-31/Akipek Şerhi”, Milli Şerh (Editörler: Hakan Tokbaş-Özlem Tüzüner), İstanbul 2016, s. 480-540 (Kredi).
- AKİPEK**, Şebnem, “Madde 3/Akipek Şerhi”, Milli Şerh (Editörler: Hakan Tokbaş-Özlem Tüzüner), İstanbul 2016, s. 40-59 (Tanımlar).
- AKİPEK**, Şebnem, “Tamamlayıcı Olgunun Hukukî İşleme Etkisi”, AÜHFD, 1995, S. 1-4, C. 44, s. 269-292 (Tamamlayıcı Olgu).
- AKİPEK**, Şebnem, “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Çerçevesinde Kredi Kartları”, AÜHFD, C. 52, S. 3, Y. 2003, s. 103-119 (Kredi Kartları).
- AKİPEK**, Şebnem, Türk ve Mukayeseli Hukuk Açısından Tüketici Kredisi, Ankara 1999 (Tüketici Kredisi).
- AKİPEK**, Şebnem/**AYDOĞDU**, Murat, “Madde 5/Akipek&Aydoğdu Şerhi”, Milli Şerh (Editörler: Hakan Tokbaş-Özlem Tüzüner), İstanbul 2016, s. 122-164.
- AKKANAT ÖZTÜRK**, Elif Beyza, Tüketici Satımında Garanti Belgesinin Hukuki Niteliği, İstanbul 2019.
- AKKURT**, Sinan Sami, Elektronik Ortamda Hizmet Sunumu ve Buna İlişkin Sözleşmelerin Hukukî Özellikleri, AÜHFD, 60 (1), 2011, s. 19-46.
- AKMAN**, Sermet, “Karşılaştırmalı Olarak Alman ve İsviçre-Türk Hukuklarında Yüksek Oranlı Enflasyonun Para Borçlarına Etkisi ve Bu Konudaki Yargısal Kararlar”, İBD, C. 63, S. 10-11-12, Ekim-Kasım-Aralık, 1989, s. 624-636.
- AKSOY**, Mehmet Ali, “2005/29/AT Haksız Ticari Uygulamalar Direktifinde Düzenlenen Haksız Rekabet Halleri ve Uygulama Örnekleri”, İÜHFM, C. LXXIII, S. 1, 2015, s. 279-318.
- AKYOL**, Şener, Banka Sözleşmeleri, İstanbul 2001.
- ALICI**, Yaşar, Bankacılık Kanunu Şerhi, İstanbul 2007.
- ALTAŞ**, Hüseyin, Şekle Aykırılığın Olumsuz Sonuçlarının Düzeltilmesi, Ankara 1988.
- ALTINER YOLCU**, Fatma Zeynep, “İsviçre Federal Mahkemesinin Kapıdan Satış Sözleşmelerinde Cayma Hakkının Kullanılması ile Doğacak İade Taleplerinin Hukuki Niteliğine ve Bu Taleplere Uygulanacak Zamanaşımın Süresine İlişkin Bge 137 İı 243 No.lu Kararı ve Benzer Uyuşmazlıkta Yargıtayın Tutumu”, MÜHFHAD, C. 25, S. 2, Prof. Dr. Ferit Hakan Baykal Armağanı, Aralık 2019, s. 541-564 (Cayma).
- ALTINER YOLCU**, Fatma Zeynep, “Tüketicinin Korunması Kavramının Tarihsel Gelişimi ve Bu Gelişimin Türk Hukukuna Yansıması”, MÜHFHAD, C. 24, S. 2, Aralık 2018, s. 1111-1124.
- ALTOP**, Atilla, “Türk Hukukunda, Avrupa Birliği Hukukunda ve Uygulamada Tüketici Kavramı”, İKÜHFD, C. 3, S. 1-2, s. 3-14 (Tüketici Kavramı).

- ALTOP**, Atilla, Özellikle Taşınır Yatırım Mallarına İlişkin Finansal Kiralama (Leasing) Sözleşmesi, Ankara 1990.
- ALTUNKAYA**, Mehmet, “Sözleşmenin Kuruluşundan Önce Tüketicinin Korunması”, GÜHFD, C. VIII, S. 1-2, Haziran-Aralık 2004, s. 95-119.
- ANTALYA**, Gökhan, “Kat Mülkiyeti Yönünden Toplu Yapı (Site) Kavramı ve Buna İlişkin Sorunlar”, Hukuk Araştırmaları Dergisi, Y. 1996, C. 10, S. 1-3, İstanbul 1998, s. 103-116 (Kat Mülkiyeti).
- ANTALYA**, O. Gökhan, Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt V/1, 1, Genişletilmiş 2. Baskı, Ankara 2019 (Borçlar 1).
- ANTALYA**, O. Gökhan, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Cilt I, İstanbul 2015.
- ANTALYA**, O. Gökhan/**TOPUZ**, Murat, Medeni Hukuk, İstanbul 2015.
- ARAL**, Fahrettin/**AYRANCI**, Hasan, Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, 11. Baskı, Ankara 2016.
- ARBEK**, Ömer, Satım Konusu Ayıplı Malın Tamir Edilmesi, Ankara 2005 (Ayıplı Malın Tamiri).
- ARKAN**, Sabih, “Tüketici Kredileri”, BATİDER, 1995, C. XVIII, S. 1-2, s. 35-42 (Tüketici Kredileri).
- ARKAN**, Sabih, Ticarî İşletme Hukuku, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş Yirmi İkinci Bası, Ankara 2016.
- ARSLANLI**, Halil, Ticarî Bey, 3. Bası, İstanbul 1953.
- ASLAN**, Bayram, “Onarım Borcunun İfa Edilmesi”, SÜHFD, C. 25, S. 1, Y. 2017, s. 289-239 (ASLAN, B.).
- ASLAN**, Yılmaz, 6502 Sayılı Kanuna Göre Tüketici Hukuku, 5. Baskı, Bursa 2015.
- ATAAY**, Aytekin, Haksız İnşaat, İstanbul 1959.
- ATAMER**, M. Yeşim, “Paket Tur Sözleşmelerine İlişkin TKHK m.6/C’nin Revizyonuna İlişkin Teklifler”, Prof. Dr. Uğur Alacakaptan Armağanı, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2008, s. 87-101 (Paket Tur).
- ATAMER**, M. Yeşim/**BAŞ**, Ece, “Avrupa Birliği ile Karşılaştırmalı Olarak 6502 Sayılı Yeni Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca Satım Sözleşmesinde Ayıptan Sorumluluk”, İBD, C. 88, 2014, Özel Sayı, s. 19-60.
- ATAMER**, Yeşim M., Kredi ve Diğer Finansman Sözleşmelerinde Tüketicinin Korunması, İstanbul 2016 (Tüketici Kredisi).
- ATAMER**, Yeşim, Sözleşme Özgürlüğünün Sınırlandırılması Sorunu Çerçevesinde Genel İşlem Şartlarının Denetlenmesi, 2. Bası, İstanbul 2001.
- AVCI BRAUN**, Cihan, “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında Mesafeli Sözleşmeler”, YÜHFD, Özel Sayı, Tüketici Hukuku Sempozyumu, 20 Aralık 2014, s. 17-45.

- AYAN**, Mehmet, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 12. Baskı, Ankara 2020 (Borçlar).
- AYAN**, Mehmet, Eşya Hukuku I, Zilyetlik ve Tapu Sicili, 11. Baskı, Konya 2014 (Zilyetlik ve Tapu Sicili).
- AYAN**, Mehmet, Eşya Hukuku II, Güncelleştirilmiş 7. Baskı, Konya 2014 (Mülkiyet).
- AYAN**, Mehmet, Eşya Hukuku III, Sınırlı Ayni Haklar, Güncelleştirilmiş 6. Baskı, Konya 2014 (Ayni Haklar).
- AYAN**, Mehmet, Medenî Hukuka Giriş, Güncellenmiş 10. Baskı, Konya 2014 (Medeni).
- AYAN**, Serkan, “Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmesinde Alıcının Sözleşmeden Cayma Hakkı”, AHBVÜHFD, C. XXIII, Y. 2019, S. 3, s. 53-96 (AYAN, S.)
- AYBAY**, Aydın/**HATEMİ**, Hüseyin, Eşya Hukuku, İstanbul 2009.
- AYDIN**, Ramazan “Tüketici Sözleşmelerindeki Haksız Şartlar (TKHK m. 5)”, ERÜHFD, C. XI, S. 1 (2016), s. 83-123.
- AYDOĞDU**, Murat, “Konut Finansman Sistemi (Mortgage) ve Sözleşmeleri”, DEÜHFD, C. 9, S. 1, 2007, s. 1-52 (Konut Finansman Sözleşmeleri).
- AYDOĞDU**, Murat, “Konut Finansman Sistemi ve Sözleşmelerin Tüketici Hukukuna Etkileri”, DEÜHFD, C. 9, Özel Sayı, 2007, s. 553-632 (Konut Finansmanı).
- AYDOĞDU**, Murat, Tüketici Hukuku Dersleri, Ankara 2015.
- AYDOĞDU**, Murat, Genel İşlem Koşulları Şerhi (Türk Borçlar Kanunu Madde 20-25), Ankara 2018 (GİŞ).
- AYDOĞDU**, Murat/**KAHVECİ**, Nalan, Tüketici Hukuku, Ankara 2021.
- AYDOĞDU**, Murat/**KAHVECİ**, Nalan, Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, Gözden Geçirilmiş, Yenilenmiş ve Dipnotlu 4. Baskı, Ankara 2019.
- AYRANCI**, Hasan, Enerji Sözleşmeleri, Ankara 2010 (Enerji).
- AYRANCI**, Hasan, Sözleşmenin Yüklenilmesi (Devri), Ankara 2003 (Sözleşmenin Devri)
- AYRANCI**, Hasan, Türk Borçlar Hukukunda Munzam Zarar (BK m. 105), Ankara 2006 (Munzam Zarar).
- BAÇÇIOĞLU**, Ahmet Erkal, “Tüketici Hukukunda Kefalet”, Bankacılar Dergisi, S. 67, 2008, s. 70-84.
- BAHADIR**, Zeynep, “Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usûlü”, AHBVÜHFD, C. XXIII, Y. 2019, S. 3, s. 129-159.
- BAHTİYAR**, Mehmet, “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un Kıymetli Evraka İlişkin Düzenlemeleri”, YÜHFD, Özel Sayı, Tüketici Hukuku Sempozyumu, 20 Aralık 2014, s. 46-61.

- BAHTİYAR**, Mehmet/**BİÇER**, Levent, “Adi İş/Ticari İş/Tüketici İşlemi Ayrımı ve Bu Ayrımın Önemi”, MÜHF-HAD, Prof. Dr. Cevdet Yavuz’a Armağan, Özel Sayı, s. 395-436.
- BARLAS**, Nami, Para Borçlarının İfasından Borçlunun Temerrüdü ve Bu Temerrüt Açısından Düzenlenen Genel Sonuçlar, İstanbul 1992.
- BAŞ SÜZEL**, Ece, “Tüketici Hukukunda İş Görme (Hizmet) Sözleşmelerinde Ayıplı İfa”, MÜHF-HAD, C. 24, S. 2, Aralık 2018, s. 966-998 (Ayıplı İfa).
- BAŞ SÜZEL**, Ece, Tatil Sözleşmeleri, İstanbul 2019 (Tatil Sözleşmeleri).
- BAŞLAR**, Kemal, “Anayasa Yargısında “Davaya Bakmakta Olan Mahkeme Kavramı”, Anayasa Yargısı İncelemeleri-1, Ankara 2006, s. 219-258.
- BAŞOĞLU**, Başak, Türk Hukukunda ve Mukayeseli Hukukta Aynen İfa Talebi, İstanbul 2012.
- BAŞPINAR**, Veysel, “Kişilik Hakları Açısından Kelepçeleme Sözleşmeleri”, ABD, 1999, S. 1, s. 17-35.
- BAŞPINAR**, Veysel, Borç Sözleşmelerinin Kısmî Butlanı, Ankara 1998 (Kısmî Butlan).
- BATTAL**, Ahmet, Bankalarla Karşılaştırma Olarak Hukukî Yönden Özel Finans Kurumları, Ankara 1999.
- BAUR**, Jürgen F./**STÜRNER**, Rolf, Sachenrecht, 18. Auflage, München 2009.
- BAYKAN**, Renan, Tüketici Hukuku-Mevzuata İlişkin Yorum-Eleştiri-Öneri, İstanbul 2004.
- BAYSAL**, Başak, “Tüketici Kredisi”, Yeni Tüketici Hukuku Konferansı, Derleyen: M. Murat İnceoğlu, İstanbul 2015, s. 273-326.
- BAYSAL**, Başak, “Cayma Hakkının Sözleşme Hukukundaki Yeri”, İÜHFM, C. LXXV, S. 1, s. 273-292 (Cayma).
- BAYSAL**, Başak, Haksız Fiil Hukuku, İstanbul 2019 (Haksız Fiil).
- BEHRMANN**, Thomas, Zweckgebundene Darlehen, Saale 1992.
- BERTAN**, Suat, Aynî Haklar, Medenî Kanunun 618-764 üncü Maddelerinin Şerhi, Cilt 1, Ankara 1976.
- BİLGE**, Necip, “Kefilin Mesuliyetinin Şümulü”, AÜHFD, C. 13, S. 1-2, s. 86-171 (Kefilin Mesuliyeti).
- BİLGE**, Necip, Borçlar Hukuku Dersleri, Özel Borç Münasebetleri, Ankara 1971 (Borçlar Hukuku).
- BİLGİN YÜCE**, Melek, “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Yapılan Değişiklikler Çerçevesinde Tüketici Kredileri”, YÜHFD, Özel Sayı, Tüketici Hukuku Sempozyumu, 20 Aralık 2014, s. 264-282 (Kredi).
- BİNGÖL**, Berna, Finansal Kiralama Sözleşmesinde Kiralayanın (Finansal Kiralama Şirketinin) Borçları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2007.

- BOZBEL**, Savaş, Türk Hukukunda Mesafeli Sözleşmeler, AÜHFD, C. VII, S. 3-4, Y. 2003, 783-804.
- BOZBEL**, Savaş/**ATALI**, Murat, “Mesafeli Sözleşmelerde Cayma Hakkının Kullanılması ve Ortaya Çıkan Sorunlar”, AÜHFD, C. IX, S. 1-2, 2005, s. 451-455.
- BRUEGGEMAN**, William B./**FISHER**, Jeffrey D. Real Estate Finance and Investments, New York 2005.
- BUCHER**, Eugen, Schweizerisches Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, 2., neuarbeitete und erweiterte Auflage, Zürich 1988 (Allgemeiner Teil).
- BUCHER**, Eugen, Schweizerisches Obligationenrecht, Besonderer Teil, 3. erweiterte Auflage, Zürich 1988 (Besonderer Teil).
- BUDAK**, Ali Cem, “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’a Göre Tüketici Hakem Heyetleri”, DEÜHFD, C. 16, Özel Sayı, 2014 (Basım Yılı 2015), Prof. Dr. Hakan Pekcanitez’e Armağan, s. 77-103.
- BUZ**, Vedat, Medeni Hukukta Yenilik Doğuran Haklar, Ankara 2005.
- BÜLOW**, Peter, Recht der Kreditsicherheiten, 7., neu bearbeitete und erweiterte Auflage, Heidelberg 2007.
- BÜLOW**, Peter/**ARTZ**, Markus, Heidelberger Kommentar zum Verbraucherkreditrecht, 6. Auflage, Heidelberg 2006.
- BÜTÜN YILMAZ**, Derya G., “Mesafeli Sözleşmelerin Kapsamı”, AÜHFD, 69 (2), 2020, s. 325-368.
- BÜYÜKAY**, Yusuf, İnternette Kurulan Mesafeli Sözleşmelerde Tüketicinin Korunması, Şubat 2004, S. 24, p. 6 vd., www.e-akademi.com (30.10.2015).
- CEYLAN**, Ebru, “Paket Tur Sözleşmesiyle İlgili 6502 Sayılı Yeni Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’a Göre Getirilen Düzenlemeler”, İAÜHFD, Y. 1, S. 1, Y. 2015, s. 71-100 (Paket Tur).
- CEYLAN**, Ebru, “Tüketici Kredileri”, Tüketicinin Korunması Semineri, Ankara 2007, s. 85-96.
- CUMALIOĞLU**, Emre, 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Satıcının Ayıplı Maldan Sorumluluğunun Koşulları, Yaşar Üniversitesi I. Tüketici Hukuku Sempozyumu, Terazi HD, Kasım 2014, Özel Sayı, C. 9, s. 20-29.
- ÇABRİ**, Sezer, “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmeleri”, 4. Tüketici Hukuku Kongresi, 20-21-22 Kasım 2014, İstanbul 2015, s. 205-240 (Ön Ödemeli Konut Satış).
- ÇABRİ**, Sezer, “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun’un Tapu Tahsis Belgelerine Etkisi”, BÜHFD, S. 107-108, Y. 2013, s. 89-118 (Tapu Tahsis Belgesi).
- ÇABRİ**, Sezer, “Bağlı Kredilerde Kredi Veren Sorumluluğunun Kapsamı”, Tüketici Hukukunun Güncel Sorunları (Editör: Gözde Zeytin Çağrı), İstanbul 2020, s. 291-313 (Sorumluluğun Kapsamı).

- ÇABRİ**, Sezer, “Konut Finansmanı Sözleşmelerinde Refinansman (Yeniden Finansman), Faiz Değişikliği, Vadenin Kısaltılması veya Uzatılmasına İlişkin Anlaşmalar ile Erken Ödeme Cezası”, 5. Tüketici Hukuku Kongresi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 19-20-21 Kasım 2015, Ulusal, Ankara 2016, s. 41-62 (Refinansman).
- ÇABRİ**, Sezer, “Konut Finansmanında Bağlı Krediler”, 6. Tüketici Hukuku Kongresi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 17-18-19 Kasım 2016, Ulusal, İstanbul 2017, s. 344-371 (Bağlı Kredi).
- ÇABRİ**, Sezer, “Taşınmaz Satışında Satıcının Zapttan Sorumluluğu”, Prof. Dr. Cevdet YAVUZ’a Armağan, MÜHFHAD, Özel Sayı, C. 22, S. 3, Y. 2016, s. 581-610 (Zapt).
- ÇABRİ**, Sezer, “Yargıtay Kararları Doğrultusunda Tüketici İşlemi Kavramı”, Tüketici Hukukunun Güncel Sorunları Sempozyumu, 20 Kasım 2018 (Editör: İpek Yücer Aktürk), Ankara 2019, s. 123-173 (Tüketici İşlemi).
- ÇABRİ**, Sezer, Konut Finansmanı Sözleşmeleri, İstanbul 2010.
- ÇABRİ**, Sezer, Miras Hukuku Şerhi, Cilt-II, İstanbul 2020¹.
- ÇATALOĞLU**, Burcu Bahar, “Reklama Hukuki Açıdan Bir Bakış”, YBHD, Y. 5, S. 2020/2, s. 599-632.
- ÇEBİ**, Hakan, “Üçüncü Kişinin Fiilini Taahhüt”, Prof. Dr. Tahir Çağa’nın Anısına Armağan, İstanbul 2000, s. 111-138.
- ÇEKER**, Mustafa, “Tüketici Hukuku Açısından Bankacılıkta Faiz Uygulamaları”, 4. Tüketici Hukuku Kongresi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 2014-2015, Ankara 2015, s. 69-81.
- ÇELİK**, Ömer Faruk, Türk Borçlar Kanunu Bakımından Taşınır Satışında Alıcının Ücretsiz Onarım (Ayıbın Giderilmesini) İsteme Hakkı, İstanbul 2019.
- ÇELT**, Damla Özden, “Ürün Sorumluluğunda Yaşanan Güncel Gelişme: 7223 Sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu”, AndHD, C. 7, S. 1, Ocak 2021, s. 73-114.
- ÇETİNER**, Bilgehan, “Konut Kredilerinde Erken Ödeme”, LHD, Temmuz 2008, Y. 6, S. 67, s. 2284-2285 (Erken Ödeme).
- ÇETİNER**, Bilgehan, “Konut Kredisi Sözleşmelerinin Kuruluşu ve Koşulları”, LHD, Temmuz 2007, Y. 5, S. 55, s. 2155-2171 (Konut Kredisi Sözleşmesi).
- ÇINAR**, Ömer, “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Paket Tur Sözleşmelerine İlişkin Hükümlerinin Değerlendirilmesi”, 4. Tüketici Hukuku Kongresi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 2014-2015, Ankara 2015, s. 442-459 (Paket Tur).
- ÇINAR**, Ömer, Tüketici Hukukunda Haksız Şartlar, İstanbul 2009.

¹ Kenar numarasına atıf verildiğinden kısaltma kullanılmamıştır.

- ÇITIR**, Emre, “Ticari İş-Tüketici İşlemi İlişkisi”, GÜHFD, C. XX, Y. 2016, S. 3, s. 37-52.
- DEĞİRMENCİOĞLU AYDIN**, Nihan, “Ayıplı Mal Nedeniyle Sözleşmeden Dönen Tüketicinin Kullanım Bedeli Ödeme Borcu Olup Olmadığı Sorununun 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca İncelenmesi”, İnÜHFFD, 10 (2), 2019, s. 308-318.
- DEMİR**, Mehmet, “Mesafeli Sözleşmelerle İlgili AB Yönergesine Göre Tüketicinin Geri Alma Hakkı”, GÜHFD, C. VII, S. 1-2, Haziran-Aralık 2003, s. 61-90 (Mesafeli Sözleşmeler).
- DEMİR**, Mehmet, Kapıdan İşlemlerde Tüketici Koruyan Geri Alma Hakkı ve İlgili Mevzuat, Ankara 2003 (Geri Alma Hakkı).
- DEMİRBAŞ**, Ali, “Tüketici Hukuku Açısından Karşılaştırmalı Reklam-Doğrudan mı Dolaylı mı?”, AHBVÜHFD, C. XXIV, Y. 2020, S. 1, s. 31-53.
- DİNAR**, Cem, “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Çerçevesinde Taksitle Satış Sözleşmesi”, YÜHFD, Özel Sayı, Tüketici Hukuku Sempozyumu, 20 Aralık 2014, s. 87-126.
- DİRİCAN**, Gökhan, “Kiracının Finansal Kiralama Bedelini Ödemede Temerrüde Düşmesi ve Bunun Hukukî Sonuçları”, Prof. Dr. Ergon A. Çetingil ve Prof. Dr. Rayegân Kender’e 50. Birlikte Çalışma Yılı Armağanı, İstanbul 2007, s. 490-517.
- DOĞAN**, Gül, “Ayıplı Maldan Kaynaklanan Sorumluluk ve Uygulama Sorunları”, YÜHFD, Özel Sayı, Tüketici Hukuku Sempozyumu, 20 Aralık 2014, s. 127-156.
- DOĞAR**, Mehmet, “Karma Kullanım Amaçlı Bir Konut Satışı Açısından TKHK Hükümlerinin Uygulanması Sorunu”, YBHD, Y. 6, S. 2021/1, s. 305-326 (Karma Amaçlı Edinme).
- DOĞAR**, Mehmet, Ön Ödemeli Konut Satışı, İstanbul 2018.
- DOĞAR**, Mehmet, Ön Ödemeli Konut Satışı, İstanbul 2018.
- DOMANIÇ**, Hayri, Faizle Karşılanamayan Zararların Giderilmesini Sağlayan BK m. 105 ve Diğer Hükümler, İstanbul 1993.
- DÖNEK**, Berna, “Bağlı Kredi Sözleşmesi”, SÜAMYD, C. 3, S. 1, Y. 2020, s. 37-82.
- DÖNER**, Kemal, “Tüketici Mahkemelerinin Görevli Olduğu Uyuşmazlıklar”, DEÜHFD, C. 22, S. 36, Y. 2017, s. 137-185.
- DURAL**, Mustafa/SARI, Suat, Türk Özel Hukuku Cilt I, Temel Kavramlar ve Medenî Kanunun Başlangıç Hükümleri, 10. Baskı, İstanbul 2015.
- DÜBEL**, Hans-Joachim, Fix-Rate Morgtgages and Prepayment in Europa, Berlin 2005, http://www.finpoolsconsult.de/mediapool/16/169624/data/Housing_Finance/Europe/Duebel_VdP_Fixed-Rate_Mortgages_and_Prepayment_in_Europe_05.pdf

- EDİS**, Seyfullah, Türk Borçlar Hukukuna Göre Satıcının Ayıba Karşı Tekeffül Borcu, Ankara 1963.
- ENDERS**, Germar, Neuerugen im Recht der Verbraucherdarlehensverträge, Berlin 2004.
- ERDOĞAN**, Kemal, "Taahhütlü Abonelik Sözleşmesinin Sona Ermesi ve Sonuçları", SÜHFD, C. 26, S. 3, Y. 2018, s. 271-330.
- EREN**, Fikret, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 15. Baskı, Ankara 2013 (Genel Hükümler).
- EREN**, Fikret, Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 7. Baskı, Ankara 2019 (Özel Hükümler).
- ERGİNER**, Umut Ozan, Tüketici Kredisi Sözleşmeleri, Ankara 2020.
- ERLÜLE**, Fulya, "Yapımcının Sorumluluğu", MÜHF-HAD, C. 14 S. 4, Y. 2008, s. 303-340.
- ERMENEK**, İbrahim, Yargı Kararları Işığında Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri ve Bu Alanda Ortay Çıkan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerileri, GÜHFD, C. XVII, 2013, S. 1-2, s. 563-630.
- ERZURUMLUOĞLU**, Erzan, Türk-İsviçre Borçlar Hukuku Sistemine Göre Borçluya Yüklenemeyen Nedenlerden Dolayı Edimin Yerine Getirilememesi, Ankara 1970.
- ESMER**, Galip, Mevzuatımızda Gayrimenkul Hükümleri ve Tapu Sicili, Ankara 1967.
- FEYZİOĞLU**, Feyzi N., Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt I, Yenilenmiş ve Güncellenmiş 2. Bası, İstanbul 1976 (Borçlar Hukuku I).
- FEYZİOĞLU**, Feyzi N., Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt II, Yenilenmiş ve Güncellenmiş 2. Bası, İstanbul 1977 (Borçlar Hukuku II).
- FEYZİOĞLU**, Feyzi N., Borçlar Hukuku, Akdin Muhtelif Nevileri (Özel Borç İlişkileri), Cilt I, Yenilenmiş ve Gözden Geçirilmiş 4. Bası, İstanbul 1980 (Özel Borç İlişkileri).
- FEYZİOĞLU**, Feyzi Necmeddin, Borçlar Hukuku Umumî Hükümler, Cilt-II, İstanbul 1969.
- FRANKO**, Nisim, "Üçüncü Şahsın Fiilini Taahhüt", Prof. Dr. Nuri Çelik'e Armağan, C. 1, İstanbul 2001, s. 567-597.
- FURRER**, Andreas/**MÜLLER-CHEN**, Markus, Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, Zürich-Basel-Genf 2008.
- GAUCH**, Peter, System der Beendigung von Dauernverträgen, Freiburg 1968.
- GAUCH**, Peter/**SCHLEUP**, Walter R./**SCHMID**, Jörg/**REY**, Heinz/**EMMENEGGER**, Susan, Schweizerisches Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, Band I, 9. Auflage, Zürich 2008 (Band I).

- GAUCH**, Peter/**SCHLEUP**, Walter R./**SCHMID**, Jörg/**REY**, Heinz/**EMMENEGGER**, Susan, Schweizerisches Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, Band II, 9. Auflage, Zürich 2008 (Band II).
- GAUCH**, Peter/**SCHMID**, Jörg/**HIGI**, Peter, Obligationenrecht, Teilband V2b, Die Leihe, Art. 305-318 OR, Zürich 2003.
- GAUCH**, Peter/**SCHMID**, Jörg/**SCHRANER**, Marius, Obligationenrecht, Teilband V 1e, Die Erfüllung der Obligationen, Art. 68-96, Zürich 2000.
- GENÇ**, Ali Ahmet, Satıcının Ayıptan Sorumluluğunda Alıcının Dönme Hakkının Sınırları (TBK-TKHK-CISG), İstanbul 2020.
- GEZDER**, Ümit, "Mesafeli Sözleşmeler", Yeni Tüketici Hukuku Konferansı, Derleyen: M. Murat İnceoğlu, İstanbul 2015, s. 327-342 (Mesafeli Sözleşmeler).
- GEZDER**, Ümit, Tüketici Kredisi Sözleşmeleri, İstanbul 1998.
- GIGER**, Hans, Berner Kommentar, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Obligationenrecht, Band IV, 2. Abteilung, Die einzelnen Vertragsverhältnisse, 1. Teilband, Kauf und Tausch, 3. Abschnitt, Grundstückkauf, Bern 1997.
- GIGER**, Hans, Berner Kommentar, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Obligationenrecht, Band VI, 2. Abteilung, Die einzelnen Vertragsverhältnisse, 1. Teilband, 1. Unterteilband, Der Konsumkredit, Band VI, Bern 2007 (Konsumkredit).
- GODEFROID**, Christoph, Verbraucher Kreditverträge, 6. Auflage, München 2008.
- GÖKNAR**, Hikmet, Kat Mülkiyeti, Devre Mülk ve Yabancıların Tasarrufu, Üçüncü Basım, Ankara 1996.
- GÜMÜŞ**, M. Alper, 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Cilt 1 (Madde: 1-46), İstanbul 2014.
- GÜMÜŞ**, Mustafa Alper, Borçlar Hukuku, Özel Hükümler, C. 1, İstanbul 2012 (Cilt-1).
- GÜMÜŞ**, Mustafa Alper, Borçlar Hukuku, Özel Hükümler, C. 2, İstanbul 2012 (Cilt-2).
- GÜNGÖR**, Gülin, Milletlerarası Özel Hukukta Tüketicinin Korunması, Ankara 2000.
- GÜRZUMAR**, Osman Berat, Türk Medenî Hukukunda Üst Hakkı, Kamu Malı Taşınmazlar Üzerindeki Üst Hakkı ve Yap-İşlet-Devret Modeli Dahil, Yeniden Gözden Geçirilmiş ve Kısmen Genişletilmiş 2. Bası, İstanbul 2001.
- HABERSACK**, Mathias, Münchner Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Band 2, Schuldrecht Allgemeiner Teil, §§ 241-432, 5. Auflage, München 2007.

- HATEMİ**, Hüseyin/**SEROZAN**, Rona/**ARPACI**, Aldülkadir, Borçlar Hukuku, Özel Bölüm, İstanbul 1992 (Borçlar).
- HATEMİ**, Hüseyin/**SEROZAN**, Rona/**ARPACI**, Aldülkadir, Eşya Hukuku, İstanbul 1991 (Eşya).
- HAVUTÇU**, Ayşe, Tüketicinin Genel İşlem Şartlarına Karşı Korunması, İzmir 2003.
- HEERMANN**, Peter W., Handbuch des Schuldrechts in Einzeldarstellungen, Geld und Geldgeschäfte, Tübingen 2003.
- HELVACI**, Mehmet, Borçlar ve Ticaret Kanunu Bakımından Para Borçlarında Faiz Kavramı, İstanbul 2000.
- HELVACI**, Serap/**ALTINER YOLCU**, Fatma Zeynep, “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un İspat Yüküne İlişkin Getirdiği Düzenleme”, *MÜHFHAD*, C. 24, S. 2, Aralık 2018, s. 804-822.
- HEPŞEN**, Ali, “İpotekli Konut Kredilerinin Düzenleme Süreci ve Kredi Temininde Kullanılan Kriterler”, http://www.alomaliye.com/2008/ali_hep-sen_ipotekli.htm.
- HONSELL**, Heinrich, Schweizerisches Obligationenrecht, Besonderer Teil, 8. Auflage, Bern 2006.
- HONSELL/Heinrich/VOGT**, Nedim Peter/**GEISER**, Thomas, Basler Kommentar, Zivilgesetzbuch II, Art. 457-977 ZGB, Art. 1-61 SchlT ZGB, 3. Auflage, Basel 2007.
- İBİCİOĞLU**, Mustafa, Tüketici Finansman Şirketlerinin Finansal Sistem İçindeki Yeri ve Türkiye’de Kredi Kullandıran Diğer Kurumlar ile Karşılaştırılmalı İncelenmesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2006.
- İMRE**, Zahit, Doktrinde ve Türk Hukukunda Kusursuz Mesuliyet Halleri, İstanbul 1949.
- İNAL**, Tamer, Açıklamalı-İçtihatlı Tüketici Kredileri ve Tüketici Kredisi Sözleşmeleri, İstanbul 2002 (Tüketici Kredisi).
- İNCEOĞLU**, M. Murat, “Ayıba Karşı Tekeffül ve Garanti Sorumluluğu”, Yeni Tüketici Hukuku Konferansı, Derleyen: M. Murat İnceoğlu, İstanbul 2015, s. 153-238 (Ayıp).
- İNCEOĞLU**, M. Murat/**BAŞ SÜZEL**, Ece, “Mesafeli Sözleşme Kurulmasına Aracılık Edenlerin Tüketicie Karşı Sorumluluğu”, *BÜHFD*, C. 15, S. 189-190, Mayıs-Haziran 2020, s. 475-491.
- İNCEOĞLU**, M. Murat/**BAŞOĞLU**, Başak, “Sipariş Edilmemiş Malların Gönderilmesi”, Prof. Dr. Rona Serozan’a Armağan, İstanbul 2010, s. 981-1027.
- İNCEOĞLU**, Murat, “Sözleşme Yapma Zorunluluğu ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 5. Maddesinin Bu Açıdan Değerlendirilmesi”, Prof. Dr. Kemal Oğuzman’ın Anısına Armağan, İstanbul 2000, s. 391-429 (Sözleşme Yapma Zorunluluğu).

- İNCEOĞLU**, Murat, Taksitli Satımlarda Tüketicinin Korunması, İstanbul 1998 (Taksitle Satım).
- KABAŞ**, Esen, “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunla İş Yeri Dışında Kurulan Sözleşmelere İlişkin Olarak Getirilen Değişiklikler”, GÜHFD, C. XIX, Y. 2015, S. 3, s. 73-100.
- KAISER**, Dagmar, J. von Staudingers, Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Buch 2, Recht der Schuldverhältnisse §§ 328-359 (Vertrag zugunsten Dritter, Rücktritt und Wiederruf), (§§ 346-357), Berlin 2004.
- KALABALIK**, Halil, İmar Hukuku Dersleri, Güncellenmiş Genişletilmiş 7. Baskı, Ankara 2015.
- KALKAN**, Arif, Tüketici Hukukunda Ayıplı Maldan Doğan Sorumluluk, Ankara 2018.
- KAMA**, Musa, Tüketicinin Korunması Hakkına Kanun Kapsamında Abonelik Sözleşmeleri, İstanbul 2020.
- KANIŞLI**, Erhan, “Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu (ÜGTDK) Uyarınca Üreticinin Sorumluluğu”, İHM, 78 (3), s. 1413-1468.
- KARA**, İlhan, Tüketici Hukuku, Ankara 2015.
- KARAASLAN**, Pelin, “Kötüleyici Reklamların Tespitinde Esas Alınacak Ortalama Tüketici Ölçütü”, TAAD, Y. 11, S. 40 (Ekim 2019), s. 149-173.
- KARAHASAN**, Mustafa Reşit, İnşaat, İmar İhale Hukuku, Cilt 2, İstanbul 1997.
- KARAMAN**, Tuba, “Üreticinin Sorumluluğu”, Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu, Ankara 2009, s. 295-308.
- KAYA**, Sevtap, “28/05/2014 Tarihinde Yürürlüğe Girecek 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun’da Taşınmaz Alımlarında 4077 Sayılı Yasa’ya Göre Getirilen Yenilikler”, İBD, C. 88, Y. 2014, S. 1, s. 117-128.
- KAYAM**, Övgü Sıla, Finansal Hizmetlere İlişkin Mesafeli Sözleşmeler, MÜHFSBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2018.
- KELEŞ**, Âdem, Tüketici Sözleşmelerinde Teminat, AÜSBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2015.
- KELLER**, Max/**SIEHR**, Kurt, Kaufrecht, Kaufrecht des OR und Wiener UN-Kaufrecht, Zürich 1995.
- KENDER**, Rayegân, Türkiye’de Hususi Sigorta Hukuku, İstanbul 2005.
- KENDİGELEN**, Abuzer/**KIRCA**, İsmail, Kıymetli Evrak Hukuku, 4. Tıpkı Basım, İstanbul 2020.
- KESSAL-WULF**, Sibllye, J. von Staudingers, Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Buch 2, Recht der Schuldverhältnisse, §§ 328-359 (Vertrag zugunsten Dritter, Rücktritt und Widerruf), Neubearbeitung, §§ 358-359, Berlin 2004.

- KILIÇOĞLU**, Ahmet, "Fiili Sözleşme İlişkileri", ABD, 1985/5-6, s 738-752.
- KIRCA**, Çiğdem, "Kaldırılması Gereken Bir Ayrım: Satım Sözleşmesinde Satılanın Zaptı ve Satılan Malın Ayıplı Olması Sebebiyle İstenebilecek Tazminat Açısından Yapılan Doğrudan Zarar-Dolaylı Zarar Ayrımı", Prof. Dr. Ali Naim İNAN'a Armağan, Ankara 2009, s. 433-457.
- KIRKBEŞOĞLU**, Nagehan, "6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu ile Getirilen Faiz Sınırları Üzerine Bir Değerlendirme", BATİDER, C. XXVIII, S. 4, Aralık 2012, s. 145-172.
- KOCA**, Güneş, Abonelik Sözleşmeleri (Tüketicinin Korunması Açısından), AÜSBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2004.
- KOCAĞA**, Köksal, Türk Özel Hukukunda Finansal Kiralama (Leasing) Sözleşmesi, Ankara 1999.
- KOCAYUSUFPASAOĞLU**, Necip/**HATEMİ**, Hüseyin/**SEROZAN**, Rona/**ARPACI**, Abdülkadir, Borçlar Hukuku, Genel Bölüm, Birinci Cilt, Borçlar Hukukuna Giriş, Hukukî İşlem, Sözleşme, Yenilenmiş Genişletilmiş Tamamlanmış 4 üncü Bası, İstanbul 2008.
- KOCAYUSUFPASAOĞLU**, Necip/**HATEMİ**, Hüseyin/**SEROZAN**, Rona/**ARPACI**, Abdülkadir, Borçlar Hukuku, Genel Bölüm, Üçüncü Cilt, İfa, İfa Engelleri, Haksız Zenginleşme, Gözden geçirilip genişletilmiş 4 üncü bası, İstanbul 2006 (İfa).
- KOLLER**, Alfred, Schweizerisches Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, Grundriss des allgemeinen Schuldrecht, ohne Deliktsrecht, Band II, Bern 2006.
- KÖMÜRLÜ**, Rüveyda, Ülkemizde Toplu Konut Üretimine Yönelik Kaynak Oluşturma Model Yaklaşımları, Yayınlanmamış Doktora Dezi, İstanbul 2006.
- KÖPRÜLÜ**, Bülent/**KANETİ**, Selim, Sınırlı Aynî Haklar, Genişletilmiş ve Yenilenmiş 2. Bası, İstanbul 1982-1983.
- KÖTELİ**, Argun, "Leasing Sözleşmelerinin Hukuksal ve Malî Yönleri ile Türkiye'de Uygulanabilirliği", Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, Cilt. XII, Sayı: 1, 1983, s. 63-92 (Leasing Sözleşmelerinin Uygulanabilirliği).
- KÖTELİ**, Argun, Karşılaştırmalı Hukuk ve Türk Hukukunda Finansal Kiralama (Leasing Sözleşmesi), İstanbul 1991 (Finansal Kiralama).
- KUBİLAY**, Huriye, Uygulamalı Özel Sigorta Hukuku, İzmir 1999.
- KUNTALP**, Erden, Karışık Muhtevalı Akit, Ankara 1971.
- KÜÇÜKAYDIN**, Emine Aslı, Tüketicuyu Koruyucu Nitelikli Geri Alma Hakkı, İstanbul 2018.
- LARENZ**, Karl/**WOLF**, Manfred, Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Rechts, 9., neuarbeitete und erweiterte Auflage, München 2004.

- MAKARACI**, Aslı, “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca Ön Ödemeli Konut Satışı”, Yeni Tüketici Hukuku Konferansı, Derleyen: M. Murat İnceoğlu, İstanbul 2015, s. 239-260.
- MANSEL**, Heinz-Peter, Jauernig Kommentar, Darlehensvertrag; Finanzierungshilfen und Ratenlieferungsverträge zwischen einem Unternehmer und einem Verbraucher, 13. Auflage, München 2009, § 491.
- MASUH**, Andreas, Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Band 2, Schuldrecht Allgemeiner Teil, §§ 241-432, (§§ 355-357), 5. Auflage, München 2007.
- MICKLITZ**, Hans-W., Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Band 1, Allgemeiner Teil, 1. Halbband: §§ 1-240 · ProstG, §§ 13-14, 5. Auflage, München 2006.
- MOROĞLU**, Erdoğan, Türk Borçlar Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu Tasarıları, İBD, 2006/1, s. 3-9.
- NAZLIOĞLU**, Gültekin, Finansal Kiralama Kanunu, Ankara 1998.
- OĞUZ**, Arzu, “COVID 19, Mücbir Sebep ve Sözleşmelere Etkisi”, www.ankara.edu.tr/wp-content/uploads/sites/6/2020/04/Mücbir-sebep.pdf (29.12.2020).
- OĞUZMAN**, M. Kemal//**ÖZ**, M. Turgut, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Cilt-1, Gözden Geçirilmiş 11. Bası, İstanbul 2013 (Cilt-1).
- OĞUZMAN**, M. Kemal/**BARLAS**, Nami, Medenî Hukuk, 21. Bası, İstanbul 2015.
- OĞUZMAN**, M. Kemal/**ÖZ**, M. Turgut, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Cilt-2, Gözden Geçirilip, Güncelleştirilmiş 12. Bası, İstanbul 2016 (Cilt-2).
- OĞUZMAN**, M. Kemal/**SELİÇİ**, Özer/**OKTAY-ÖZDEMİR**, Saibe, Eşya Hukuku, Yenilenmiş ve Mevzuata Uyarlanmış 15. Bası’dan 16. (Tıpkı) Bası, İstanbul 2013.
- OKAN**, Neval, Ağ Reklamları ve Haksız Rekabet, Ankara 2011.
- OLZEN**, Dirk, J. Von Staudingers Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mitEinführungsgesetz und Nebengesetzen, Buch 2, Recht der Schuldverhältnisse, Einleitung zum Schuldrecht; §§ 241-243 (Treu und Glauben), Neubearbeitung, Berlin 2015.
- OZANOĞLU**, H. Seçkin, “Mukayeseli Hukuk ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Açısından Tüketiciyi Koruyan Düzenlemelerin Kişi Bakımından Uygulama Alanı (Tüketici Kavramına Mukayeseli Bir Yaklaşım)”, Prof. Dr. Kemal Oğuzman’ın Anısına Armağan, İstanbul 2000, s. 663-692 (Uygulama Alanı).
- OZANOĞLU**, H. Seçkin, “Tüketici Sözleşmeleri Kavramı (Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Maddi Anlamda Uygulama Alanı)”, AÜHFD, C. 50, S. 1, Y. 2001, s. 55-90 (Tüketici Sözleşmeleri).

- ÖKTEM ÇEVİK**, Seda, “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca Abonelik Sözleşmesi”, Yeni Tüketici Hukuku Konferansı, Derleyen: M. Murat İnceoğlu, İstanbul 2015, s. 343-368 (Abonelik Sözleşmesi).
- ÖKTEM ÇEVİK**, Seda, Toplu Yapılarda Yönetim, İstanbul 2010.
- ÖNAL**, Yıldırım B./**TOPALOĞLU**, Mustafa, İpotekli Konut Finansmanı ve Hukuku, Adana 2007.
- ÖZ**, Turgut, “Borçlu Temerrüdünde Sözleşmeden Dönmenin Bu Sözleşme Gereğince Kazanılmış Ayni Haklara Etkisi ve Klasik Dönme Kuramı ile Yeni Dönme Kuramının Kısa Bir Karşılaştırılmalı Eleştirisi”, MHAD, Y. 1985, S. 16, s. 131-172 (Sözleşmeden Dönme).
- ÖZ**, Turgut, “Konusu Taşınmaz Olan Tüketici Sözleşmelerinde Geçerlilik ve Borca Aykırılık”, 4. Tüketici Hukuku Kongresi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları 2014-2015, Ankara 2015, s. 138-160 (Taşınmaz).
- ÖZ**, Turgut, “Konut ve Tatil Amaçlı Taşınmazların Satımında Şekil Sorunu ve Ayıplı İfa Eksik İfa Ayrımı”, 2. Tüketici Hukuku Sempozyumu Ses Çözümleri ve Makaleleri, Ankara 2013, s. 526-546 (Şekil).
- ÖZ**, Turgut, “Tüketici Hukuku Bakımından Genel İşlem Şartları”, İKÜHFD, C. 3, S. 1-2, s. 129-130 (GİŞ).
- ÖZ**, Turgut, İş Sahibinin Eser Sözleşmesinden Dönmesi, İstanbul 1989 (Eser Sözleşmesinden Dönme).
- ÖZ**, Turgut, Öğretide ve Uygulamada Sebepsiz Zenginleşme, İstanbul 1990 (Sebepsiz Zenginleşme).
- ÖZCAN**, Zeynep/**TÜRK**, Ali, “Yargıtay Kararları Eşliğinde Tüketici Sözleşmelerinde Yer Alan Haksız Şartların Denetimi”, SÜHFD, C. 28, S. 3, s. 1465-1505.
- ÖZÇELİK**, Ş. Barış, “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’a Göre Taşınmazlarda Ayıptan Sorumluluk”, AÜHFD, 64 (4), 2015, s. 1161-1188.
- ÖZÇELİK**, Şemsi Barış, Borçlunun Sorumlu Olmadığı Sebeplerle Borcun İfa Edilmemesi ve Mücbir Sebep Kayıtları, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2009.
- ÖZÇELİK**, Volkan, “Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usûlü Hakkında Kanun’a Göre İcra Takibi”, UMD, Y.7, S. 14, Aralık 2019, s. 375-395.
- ÖZDEMİR**, Hayrunnisa, “Aldatıcı Reklamlara Karşı Tüketicilerin Korunması”, AÜHFD, C. 53, Y. 2004, s. 3, s. 61-90.
- ÖZDEMİR**, Hayrunnisa/**KORKMAZ**, Yakup, “Madde 17-21/Özdemir&Korkmaz Şerhi”, Milli Şerh (Editörler: Hakan Tokbaş-Özlem Tüzüner), İstanbul 2016, s. 384-479.

- ÖZEL**, Çağlar, “Madde 6,7/Özel Şerhi”, Milli Şerh (Editörler: Hakan Tokbaş-Özlem Tüzüner), İstanbul 2016, s. 165-182 (Şerh).
- ÖZEL**, Çağlar, Mukayeseli Hukuk Işığında Tüketiciyi Koruyan Geri Alma Hakkı, Ankara 1999.
- ÖZEN**, Burak, “Madde 4/Özen Şerhi”, Milli Şerh (Editörler: Hakan Tokbaş-Özlem Tüzüner), İstanbul 2016, s. 61-120 (Genel İlkeler).
- ÖZEN**, Burak, “Tüketici Kredilerinde Cayma Hakkının Kullanılması”, 4. Tüketici Hukuku Kongresi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, 2014-2015, Ankara 2015, s. 82-89 (Cayma).
- ÖZEN**, Burak, Kefalet Sözleşmesi, Özellikleri-Kuruluşu-Türleri, İstanbul 2008.
- ÖZLÜK**, Betül, “Akıllı Mesafeli Sözleşmelerde Bilgilendirme Yükümlülüğü”, Bilişim Hukuku Dergisi, 2020/1, s. 81-113.
- ÖZMEN**, E. Sabâ/**VARDAR HAMAMCIOĞLU**, Kat İrtifakı, 2. Bası, İstanbul 2015.
- ÖZMEN**, Etem Sabâ/**VARDAR HAMAMCIOĞLU**, Gülşah, 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca Ön Ödemeli Konut Satışı Sözleşmesi, İstanbul 2016 (Ön Ödemeli Konut Satışı).
- ÖZMUMCU**, Seda, “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un Hükümleri ve Yargıtay Kararları Çerçevesinde Tüketici Mahkemelerinin Görev Alanına Giren Uyuşmazlıklara Genel Bir Bakış”, DEÜHFD, C. 16, Özel Sayı 2014, Prof. Dr. Hakan Pekcanitez’e Armağan, s. 831-871.
- ÖZTEK**, Selçuk, “Genel Olarak Tüketici Kredileri ve Tüketici Kredilerinde Kişisel Teminatlar”, Bankacılar Dergisi, S. 67, s. 6-27.
- PAKSOY**, Meliha Sermin/**DEMİR**, Gizem Arslan, “Üreticinin TBK m. 71 Kapsamında Sorumlu Tutulması”, İÜHFM, C. LXXI, S. 2, s. 299-316.
- PEKCANITEZ**, Hakan, Tüketici Mahkemeleri, İBD, 1996, C. LXX, S. 4-5-6, s. 141-162.
- PEKMEZ**, Kadir Erk, Tüketici Hukuku Çerçevesinde Paket Tur Sözleşmeleri, Ankara 2015.
- PEKTAŞ**, Özcan, “Hakem Heyetlerinin Görevleri, Çalışma Yöntemleri, İdari ve Hukukî Konumlar ve Kararlarının Hukukî İçeriği”, İBD, Tüketici Hakları ve Rekabet Hukuku Özel Sayısı, Kasım 2007, s. 39-45.
- PETEK**, Hasan, Tıbbî Müdahalelerden Kaynaklanan Uyuşmazlıklarda Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un Uygulanması”, DEÜHFD, C. 15, Özel Sayı, 2013, s. 969-1017.
- PINAR**, Hamdi, “Volkswagen (VW) Grubu Dizel Arabalarındaki Emisyon Manipülasyonu ve Hukuki Sonuçları”, İÜHFM, C. LXXIV, S. 2, Y. 2016, s. 843-875.

- POROY**, Reha, “Tüketicinin Korunmasına İlişkin Bazı Özel Hukuk Sorunları”, Halil Arslanlı’nın Anısına Armağan, İstanbul 1978, s. 513-550.
- REICH**, Nobert/**MICKLITZ**, Hans-W., Europaisches Verbraucherrecht, 4. Auflage, Baden-Baden 2003
- REİSOĞLU**, Safa, Uygulamada Kat Mülkiyeti, Ankara 1976.
- REİSOĞLU**, Seza, “Finansal Kiralama Sözleşmeleri ve Uygulama Sorunları”, Bankacılar Dergisi, S. 48, 2004, s. 47-65 (Finansal Kiralama).
- REİSOĞLU**, Seza, “Konut Edinme Amaçlı Konut Finansmanı Sözleşmeleri ve Uygulama Sorunları”, Bankacılar Dergisi, 2007, S. 61, s. 75-84 (Konu Finansmanı Sözleşmeleri).
- REİSOĞLU**, Seza, “Konut Kredis-i-Konut Finansmanı ve Uygulama Sorunları”, Prof. Dr. Turgut AKINTÜRK’e Armağan, İstanbul 2008, s. 319 vd. (Konut Kredis-i).
- REİSOĞLU**, Seza, “Yabancı Para Üzerinden Taahhüt Altına Girilmesi ve Hukukî Sonuçları”, BATİDER, C. XIII, S. 3-4, s. 144-156 (Yabancı Para)
- REY**, Heinz, Die Grundlagen des Sachenrechts und das Eigentum, Bern 2007.
- SAYIN**, Feyza Eren, Paket Tur Sözleşmeleri, İstanbul 2017.
- SAYMEN**, Ferit H./**ELBİR**, Halid K., Türk Eşya Hukuku (Aynî Haklar), İstanbul 1954.
- SCHMID**, Jörg/**HÜRLIMANN-KAUP**, Bettina, Sachenrecht, 2. Auflage, Zürich-Basel-Genf 2003.
- SCHÖNLE**, Herbert/**HIGI**, Peter/**GUT**, Beat, Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Obligationenrecht, Kommentar zur 1. Und 2. Abteilung (Art. 1-529), Teilband V 2a, Kauf und Schenkung, Zweite Lieferung Art. 192-204 OR, Dritte, völlig neue bearbeitete Auflage, Zürich 2005.
- SCHUHMACHER**, Wolfgang, Verbraucher und Recht in Historischer Sicht, Wien 1981.
- SCHÜRNBRAND**, Jan, Münchener Kommentar Zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Band 3, Schuldrecht, Besonderer Teil, §§ 433-610, 5. Auflage, München 2008.
- SCHWENZER**, Ingeborg, Schweizerisches Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, Vierte, überarbeitete Auflage, Bern 2006.
- SEROZAN**, Rona, Sözleşmeden Dönme, 2. Bası, İstanbul 2007.
- SERT**, Selin, “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Hükümlerine Göre Paket Tur Sözleşmeleri”, TAAD, Y. 6, S. 22 (Temmuz 2015), s. 217-240.
- SİRMEN**, Lale, “Bankalar ve Genel İşlem Koşulları”, Türk Hukukunda Genel İşlem Koşulları Sempozyumu (Bildiriler-Tartışmalar), Ankara 2011, s. 113; s. 109-133 (GİŞ).

- SİRMEN**, Lale, “Tüketici Hukukunun Amacı ve Özellikleri”, Yaşar Üniversitesi Dergisi, Özel Sayı, 2013, Prof. Dr. Aydın Zevkliler’e Armağan, Cilt III, s. 2465-2476.
- SOMER**, Pervin, “Tüketici Uyuşmazlıklarında Alternatif Çözüm Yolu Olarak Arabuluculuk ve Avantajları”, Tüketici Hukukunun Güncel Sorunları (Editör: Gözde Zeytin Çağrı), İstanbul 2020, s. 97-108.
- SÖZER**, Bülent, “Leasing (Finansal Kiralama) Sözleşmelerinde Mülkiyet Unsuru”, BATİDER, Haziran 1989, C. XV, S. 1, s. 49-111.
- SUNAY**, Nesrin Akın, “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve İlgili Yönetmelik Taslağı Kapsamında Finansal Hizmetlere İlişkin Mesafeli Sözleşmeler”, 4. Tüketici Hukuku Kongresi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, Editörler: Hakan TOKBAŞ-Fehim ÜÇİŞİK, Ankara 2015, s. 417-434.
- ŞAHİN**, Hale, Mücbir Sebep Nedeniyle Borcun İfa Edilememesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2019.
- ŞEKER**, Muzaffer, “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununa Göre Ismarlanmayan Şeyin Gönderilmesi (BK. 7)”, İTÜSBD, Y. 12, S. 24, Güz 2013/2, s. 81-98.
- ŞEKER**, Muzaffer, “6098 Yeni Borçlar Kanunu’na Göre Ismarlanmayan Şeyin Gönderilmesi (TBK. 7)”, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Yıl:12 Sayı: 24 Güz 2013/2, s. 81-98.
- ŞEKER**, Tacettin, “6502 Sayılı Kanun Kapsamında Tüketici İşleminin Temel Özellikleri ve Temel İlkeleri, Tüketici Mahkemelerini ve Hakem Heyetlerinin Görev Alanı, Hakem Heyetlerine İlişkin Tüketici Hukuku ve Usul Uygulamaları”, <http://www.ankarabarusu.org.tr/HaberTop10Img/haberpimages/tuketici-20150318/tuketici-20150318.pdf> (ŞEKER, T.).
- ŞENGÜL**, Mehmet, Türk Medeni Hukukunda Toplu Yapılar ve Toplu Yapı Yönetimi, İstanbul 2011.
- ŞIPKA**, Şükran, Aile Konutu ile İlgili İşlemlerde Diğer Eşin Rızası, İstanbul 2004.
- ŞİMŞEK**, Ayşe Neşe, Medeni Usul Hukukunda Tüketicinin Korunması, AÜSBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2004.
- TAHMATOĞLU ÜZELTÜRK**, Sultan, “Tüketici Haklarının Anayasal Boyutu”, YÜHFD, Özel Sayı, Tüketici Hukuku Sempozyumu, 20 Aralık 2014, s. 218-242.
- TANDOĞAN ÖZBAYKAL**, Nagihan, “Tüketici Hakem Heyetlerinde İtirazın İptali Davası Sorunu ve 7063 Sayılı Kanun Sonrasında Verilen Yargı Kararlarının Değerlendirilmesi”, MÜHF-HAD, C. 26, S. 1, Haziran 2020, s. 467-486.

- TANDOĞAN**, Halûk, Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, C. II, Tümü Yeniden İşlenmiş ve Genişletilmiş Üçüncü Bası, İstanbul 1987 (C. II).
- TANDOĞAN**, Halûk, Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, C.I/1, Tümü Yeniden İşlenmiş ve Genişletilmiş Beşinci Basım'dan Altıncı Tıpkı Basım, İstanbul 2008 (C. I/1).
- TANDOĞAN**, Halûk, Türk Mes'uliyet Hukuku, Ankara 1961 (Mes'uliyet Hukuku).
- TANDOĞAN**, Halûk, Tüketicinin Korunması ve Sözleşme Özgürlüğünün Bu Açıdan Sınırlandırılması, Ankara 1977 (Tüketici).
- TARMAN**, Zeynep Derya, "Türk Hukukundan İmalatçının Sorumluluğuna Genel Bir Bakış", İÜHFM, C. LXV, S. 2, s. 299-326.
- TAŞKIN**, Mustafa, "Tüzel Kişilerin ve Şirketlerin Tüketici Vasfı", Ankara Barosu Dergisi, Y. 54, S. 1997/I, s. 30-37.
- TEK**, Gülan Sinem, "Tüketici Mahkemelerinin Görevi, Yetkisi ve Tüketici Mahkemelerinde Yapılan Yargılamanın Usulü", BÜHFD, C. 8, S. 99-100, 2012, s. 127-171.
- TEKELİOĞLU**, Numan, "Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmelerinde Satıcının Teminat Sağlama Zorunluluğu", AÜHFD, 67 (1), 2018, 81-104.
- TEKELİOĞLU**, Numan, Tüketicinin Korunması Açısından Hukuka Aykırı Reklamlar, İstanbul 2016.
- TEKİNALP**, Ünal, "Hukukî Yönden Finansal Kiralama Kanunu", Türkiye Sınai Kalkınma Bankası "Finansal Kiralama Semineri", İstanbul 1985 (Finansal Kiralama).
- TEKİNALP**, Ünal, Ünal Tekinalp'in Banka Hukukunun Esasları, İstanbul 2009.
- TEKİNAY**, Selahattin S./**AKMAN**, Sermet/**BURCUOĞLU**, Haluk/**ALTOP**, Atilla, Eşya Hukuku, C. I, Zilyetlik-Tapu Sicili-Mülkiyet, Yeniden İncelenmiş ve Gözden Geçirilmiş 5. Bası, İstanbul 1988 (Eşya).
- TEKİNAY**, Selahattin S./**AKMAN**, Sermet/**BURCUOĞLU**, Haluk/**ALTOP**, Atilla, Tekinay Borçlar Hukuku, 7. Bası, İstanbul 1993 (Borçlar).
- TEKİNAY**, Selâttin S., Menkul Mülkiyeti ve Sınırlı Aynî Haklar, II/3, İstanbul 1994.
- TIMME**, Michael, WEG, München 2009.
- TİFTİK**, Mustafa, Türk Hukukunda Katılım Bankası, Katılma Hesabı Sözleşmesi, İşlevi-Hukukî Niteliği-Hükümleri, Ankara 2007.
- TİRYAKİ**, Betül, "Leasing İşlemleri ile İlgili Avrupa Birliği Mevzuatının Türk Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi", GÜHFD, Haziran-Aralık 2006, C. X, S. 1-2, s. 227-251 (Leasing).
- TİRYAKİ**, Betül, Tüketicinin Korunması Hukuku Açısından Ayıplı Hizmetten Doğan Sorumluluk, Ankara 2007.

- TOK**, Ahmet, *Türk Hukukunda Katılım Bankalarının Fon Toplama ve Kullan-dırma İşlemleri ile Klasik Bankacılık İşlemleri*, Yayınlanmamış Yüksek Li-sans Tezi, İstanbul 2006.
- TOPALOĞLU**, Mustafa, “İnternet Yoluyla Yapılan Satışlarda Tüketicinin Ko-runması”, 4. Tüketici Hukuku Kongresi, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygulamaları, Editörler: Hakan TOKBAŞ-Fehim ÜÇİŞİK, Ankara 2015, s. 268-271.
- TOPALOĞLU**, Mustafa, “Mortgage Kredilerinde Erken Ödeme Ücreti (Ceza-sı)”, Prof. Dr. Atilla Özer’e Armağan, GÜHFD, C. XII, Y. 2008, S. 1-2, s. 185-221 (Erken Ödeme).
- TOPCUĞLU**, Metin, “Türk Ticaret Kanunu ve Yeni Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Açısından Haksız Ticari Uygulamalar”, TAAD, Y. 7, S. 24, Ocak 2016, s. 15-57.
- TOPUZ**, Murat, “Piramit Satış Sistemi ile Çok Katmanlı Pazarlama Modelinin Farkları ve Hukukî Sonuçları”, Tüketici Hukukunun Güncel Sorunları Sempozyumu, 20 Kasım 2018 (Editör: İpek Yücer Aktürk), Ankara 2019, s. 107-113.
- TOPUZ**, Murat, “Türk Hukukunda Normatif Zararın Tazmininin Somut Bir Düzenlemesi Olarak TKHK Çerçevesinde Boşa Harcanan Tatil Zamanı İçin Talep Edilen Tazminat”, Sektörel Bazda Tüketici Hukuku ve Uygula-maları, 2015-2016, 5. Tüketici Hukuku Kongresi, Editörler: Hakan Tokbaş-H. Fehim Üçışık, Ankara 2016, s. 292-298 (Normatif Zarar).
- TOPUZ**, Murat, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Çerçevesinde Genel İşlem Koşullarında Kapsam (Yürürlük) Denetimi, Prof. Dr. Mustafa Dural’a Armağan, İstanbul 2013, s. 1138-1174 (GİŞ).
- TOPUZ**, Murat, 6361 Sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirket-leri Kanunu Çerçevesinde Finansal Kiralama Sözleşmeleri, Ankara 2013 (Finansal Kiralama).
- TOPUZ**, Seçkin/**CANBOLAT**, Ferhat, “Türk-İsviçre ve Alman Borçlar Hukukun-da İmkânsızlığın Düzenlenmesi”, AÜHFD, Y. 2008, C. 57, S. 3, s. 673-718.
- TOUR**, Peter/**SCHNYDER**, Bernhard/**SCHMID**, Jörg/**RUMO-JUNGO**, Alexandra, *Das Schweizerische Zivilgesetzbuch*, 13. Auflage, Zürich-Basel-Genf 2009.
- TÖREMİŞ**, H. Ebru, “Yatırım Hizmet ve Faaliyetlerinden Kaynaklanan Yatırımcıların Tüketici Sıfatının Belirlenmesi”, AHBVÜHFD, C. XXIV, Y. 2020, S. 4, s. 227-262.
- TUTUMLU**, Mehmet Akif, “6502 sayılı TKHK’ya göre Tüketici Hakem Heyet-lerinin Görev ve Yetki Sınırı”, Terazi Aylık Hukuk Dergisi, Ocak 2014 (Görev ve Yetki).

- TUTUMLU**, Mehmet Akif, “Tüketici Hukukunda Yargılama Esasları”, Tüketici Hukukunun Güncel Sorunları Sempozyumu, 20 Kasım 2018 (Editör: İpek Yücer Aktürk), Ankara 2019, s. 43-105 (Yargılama).
- TUTUMLU**, Mehmet Akif, Tüketici Hukukunda Manevi Tazminat Davası, Ankara 2015 (Manevi Tazminat).
- TUTUMLU**, Mehmet Akif, Tüketici Yargılaması Hukuku, Güncellenmiş ve Genişletilmiş 2. Baskı, Ankara 2019 (Yargılama Hukuku).
- TUTUMLU**, Mehmet Akif, Türk Hukuk Sisteminde Tüketici Hakem Heyetleri, Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş 3. Baskı, Ankara 2019 (Hakem Heyetleri).
- TÜRKMEN**, Ahmet, “Tüketici İşlemlerinde Ayıplı Mal ve Hizmetten Doğan Seçimlik Hakların Tabi Olduğu Zamanaşımı ve Bunun Garanti Taahhütleriyle İlişkisi”, DEÜHFD, C. 16, Özel Sayı, 2014, Prof. Dr. Hakan Pekcanitez’e Armağan, s. 3389-3448 (Basım Yılı: 2015)
- TÜZÜNER**, Özlem, “Madde 1, 2/Tüzüner Şerhi”, Milli Şerh (Editörler: Hakan Tokbaş-Özlem Tüzüner), İstanbul 2016, s. 1-39.
- ULAŞ**, Işıl, Uygulamalı Sigorta Hukuku, Mal ve Sorumluluk Sigortaları, Güncelleştirilmiş 6. Bası, Ankara 2007.
- ULUSAN**, İlhan, “Genel İşlem Şartlarında ve Özellikle Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Haksız Şartlara İlişkin İçerik Denetimi”, İKÜHFD, C.3, S. 12, s. 27-47.
- UZUN KAZMACI**, Özge, “İnternet Ortamında Kurulan Mesafeli Sözleşmelerde Tüketicinin Korunması”, MÜHF-HAD, Özel Sayı, Prof. Dr. Cevdet Yavuz’a Armağan, s. 2791-2818.
- UZUNALLI-EROĞLU**, Sevilay, “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un Kıymetli Evrak Hukukuna Etkileri”, DEÜHFD, C. 6, S. 1, 2004, s. 113-176.
- ÜLGEN**, Hüseyin/**HELVACI**, Mehmet/**KENDİGELEN**, Abuzer/**KAYA**, Arslan/**NOMER ERTAN**, Fusun, Ticari İşletme Hukuku, Yeni Türk Ticaret Kanunu’na Göre Güncellenmiş Dördüncü Bası, İstanbul 2015.
- ÜLKÜTAŞ**, Özge, Genel Olarak Türkiye’de ve Dünyada Konut Finansmanı Türkiye İçin Konut Ödenebilirliği Analizi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2005.
- ÜNAL**, Akın/**KALKAN**, Arif, “Türk Hukukunda Ürün Sorumluluğu Üzerine Olan ve Olması Gereken Hukuka Dair Genel Düşünceler”, TAAD, Y. 11, S. 39 (Temmuz 2019), s. 45-82.
- ÜNAN**, Samim, İsteğe Bağlı Genel Sorumluluk Sigortası, İstanbul 1988.
- ÜNLÜTEPE**, Mustafa, “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’a Göre Taksitle Satış Sözleşmesi”, ABD, 2014/2, s. 292-358.

- ÜZELER**, Rabia Sanem, Tüketici Hukukunda Bağlı Kredi Sözleşmesi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2011.
- VARDAR HAMAMCIOĞLU**, Gülşah, "Paket Tur Sözleşmelerinde Tüketicinin Korunması", İÜHFM, C. LXVIII, S. 1-2, Y. 2010, s. 275-304 (Paket Tur).
- VARDAR HAMAMCIOĞLU**, Gülşah, "Tüketici Hukuku'nda Sözleşme Yapma Zorunluluğu ve Uygulaması", YÜHFD, Özel Sayı, Tüketici Hukuku Sempozyumu, 20 Aralık 2014, s. 157-200 (Sözleşme).
- von TUHR**, Andeas/**ESCHER**, Arnold, Allgemeiner Teil des Schweizerischen Obligationenrecht, Zweiter Band, Dritte Auflage, Zürich 1974.
- von TUHR**, Andeas/**PETER**, Hans, Allgemeiner Teil des Schweizerischen Obligationenrecht, Erster Band, Erste Lieferung, Dritte Auflage, Zürich 1974 (I).
- WAGNER**, Sandra, Verbraucherschutz bei Vertragschluss im Internet, Berlin 2010.
- WEBER**, Hansjörg/**WEBER**, Jörg-Andreas, Kreditsicherungsrecht, 8., neu bearbeitete Auflage, München 2006.
- WEBER**, Rolf H., Berner Kommentar, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Obligationenrecht, Band VI, 1. Abteilung, Allgemeine Bestimmungen, 5. Teilband, Die Folgen der Nichterfüllung, Art. 97-109, Bern 2000 (Nichterfüllung).
- WEBER**, Rolf H., Berner Kommentar, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Obligationenrecht, Band VI, 1. Abteilung Allgemeine Bestimmungen 4. Teilband Artikel 68-96, Berner Kommentar, Bern 2005 (Erfüllung).
- WEICH**, Günter, J. von Staudingers Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Einleitung zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Buch 1, Allgemeiner Teil, §§ 1-14; Verschollenheitsgesetz (Einleitung zum BGB und Allgemeiner Teil 1), Neubearbeitung, Berlin 2004.
- WENDEHORST**, Christiane, Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Band 2, Schuldrecht Allgemeiner Teil, §§ 241-432, (§§ 312b-312f), 5. Auflage, München 2007.
- WYMAN, Mercer Oliver**, Study on the Financial Integration of European Mortgage Markets, <http://www.nykredit.com/investorcom/ressourcer/dokumenter/pdf/Wymanreport.pdf> (09.08.2016).
- YAĞBASAN**, Hicabi, "Medeni Usul Hukuku Kuralları Çerçevesinde Tüketici Hakem Heyetlerinde Ortaya Çıkan Bazı Usuli Sorunlar", SÜAMYD, C. 2, S. 1, 2019, s. 73-125.
- YAĞCI**, Kürşad, "Anapara Faizi ve Temerrüt Faizine Üst Sınır Getiren TBK m. 88 ve TMK m. 120 Hükümlerinin Ticari Faizler (TTK m. 8 ve TTK m. 9) Bakımından Uygulanabilirliği", İÜHFM, C. LXXI, S. 2, 2013, s. 421-438.

- YAĞCIOĞLU**, Burcu, “Periyodik Süreli Tatil Sözleşmeleri”, DEÜHFD, C. 16, S. 1, 2014, s. 193-250.
- YAVUZ**, Cevdet, “3226 Sayılı Kanunla Düzenlenen Finansal Kiralama Sözleşmesinin Tanımı, Unsurları ve Özellikleri”, Prof. Dr. Ernst Hirsch’in Hatırasına Armağan, Ankara 1986, s. 724 vd. (Finansal Kiralama).
- YAVUZ**, Cevdet, “Tüketici Hukukunun Genel Hükümleri”, Tüketici Hukukunun Güncel Sorunları Sempozyumu, 20 Kasım 2018 (Editör: İpek Yücer Aktürk), Ankara 2019, s. 31-41 (Genel Hükümler).
- YAVUZ**, Cevdet, “Yargıtay Kararları Işığında Alıcının Satılanın Ayıpları Sebebiyle Sözleşmeden Dönmesi ve Hükümleri”, Prof. Dr. Ergun Özsunay’a Armağan, İstanbul 2004, s. 117-145 (Ayıp Sebebiyle Sözleşmeden Dönme).
- YAVUZ**, Cevdet, Satıcının Satılanın (Malın) Ayıplarından Sorumluluğu, İstanbul 1989 (Ayıp).
- YAVUZ**, Cevdet/**ACAR**, Faruk/**ÖZEN**, Burak, Türk Borçlar Hukuku, Özel Hükümler, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu’na Göre Güncellenmiş ve Yenilenmiş 10. Baskı, İstanbul 2014.
- YAVUZ**, Cevdet/**TOPUZ**, Murat, “Geçici Madde 1/Yavuz&Topuz Şerhi”, Milli Şerh (Editörler: Hakan Tokbaş-Özlem Tüzüner), İstanbul 2016, s. 1307-1316 (Geçiş Hükümleri).
- YAVUZ**, Nihat, Öğretinin ve Uygulamanın Işığında Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, Genişletilmiş 2. Baskı, Ankara 2010 (YAVUZ, N.).
- YENİOCAK**, Umut, “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanuna Göre Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmesinin Şekli”, THD, C. 10, S. 102, Şubat 2015, s. 43-53.
- YEŞİLOVA**, Bilgehan, “6502 Sayılı (Yeni) Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’a Göre Tüketici Uyuşmazlıklarının Çözümü Usulü ve Yargılama Kuralları”, THD, C. 9, Özel Sayı, Kasım 2014, s. 107-143.
- YEŞİLTEPE**, Salih Önder, “6502 Sayılı TKHK m. 4/5 Çerçevesinde Kıymetli Evrakın Tüketici Yönünden Geçersizliği Meselesi”, MÜHFHAD, C. 20, S. 2, s. 23-44.
- YILDIRIM**, Abdülkerim/**AYTUĞAR**, Bilge, “Tüketici İşlemlerinde Kıymetli Evrak Düzenlemesi”, AHBVÜHFD, C. XXIV, Y. 2020, S. 2, s. 31-62.
- YILDIZ**, Ferruh, İmar Bilgisi, 3. Baskı, Ankara 1999.
- YILMAZ**, Abdülhamit, Belirli Süreli Tüketici Kredisi Sözleşmeleri, İstanbul 2018 (YILMAZ, A.).
- YILMAZ**, Mustafa, İmar Yaptırımları ve Yargısal Korunma, Ankara 2002 (YILMAZ, M.).
- YILMAZ**, Oğuz Gökhan, “Tüketici Hukukunda Mesafeli Sözleşmeler”, TAAD, Y. 4, S. 14, Temmuz 2013, s. 1011-1034 (YILMAZ, O.).

- YILMAZ**, Süleyman, Dövize Endeksli Tüketici Kredilerinde Uyarılama Sorunu ve Yargıtay'ın Bakışı", AÜHFD, 59 (1) 2010, s. 131-172 (YILMAZ, S.).
- YILMAZ**, Yasemin, "6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında Konut Finansmanı Sözleşmeleri", İstanbul Hukuk Mecmuası, Y. 2019, C. 77, S. 1. s. 389-424 (YILMAZ, Y.).
- YONGALIK**, Aynur, Hukukî Açıdan Kredi Hayat Sigortası, Ankara 2002.
- YURTBİLİR SUYABATMAZ**, Feza, "Ön Ödemeli Konut Satışı Sözleşmeleri", Türkiye Noterler Birliği Hukuk Dergisi, 2016, Y. 3, S. 1, s. 119-148.
- YÜCER AKTÜRK**, İpek, "Tüketici İşlemlerinde Satıcının Temerrüdü", Tüketici Hukukunun Güncel Sorunları Sempozyumu, 20 Kasım 2018 (Editör: İpek Yücer Aktürk), Ankara 2019, s. 175-189.
- YÜCER**, İpek, "Yenileme (Tecdit)", DEÜHFD, C. 9, S. 1, 2007, s. 233-260.
- ZEVLİLER**, Aydın/**AYDOĞDU**, Murat Aydoğdu, Tüketicinin Korunması Hukuku, 3. B., Ankara 2004.
- ZEVLİLER**, Aydın/**GÖKYAYLA**, K. Emre, Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, 15. Bası, Ankara 2015.
- ZEVLİLER**, Aydın/**HAVUTÇU**, Ayşe, Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, Ankara 2007.
- ZEVLİLER**, Aydın/**ÖZEL**, Çağlar, Tüketicinin Korunması Hukuku, Ankara 2016.
- ZOBL**, Dieter, Grundbuchrecht, 2., ergänzte und nachgeführte Auflage, Zürich-Basel-Genf 2004.

Dr. Ahmet KALENDER
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Hukuk Fakóltesi Medeni Hukuk Anabilim Dalı

TÜRK AİLE HUKUKUNDA
BOŞANMA NAFAKASI
(YOKSULLUK NAFAKASI)

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Aile Hukukunda Boşanma Nafakası
Ahmet Kalender

Hukuk Yayınları Dizisi – 2909

Birinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 69 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA

- Abik, Yıldız, “Nişanlanma ve Nişanlılık”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 54, Sayı: 2, 2005 (Nişanlanma ve Nişanlılık).
- Acabey, Beşir, *Soybağı Kurulmasının Genel Olarak Sonuçları*, Ankara, 2002, (Soybağı Kurulması).
- Acabey, Beşir, *Evlilik Birliğinde Yasal Mal Rejimi*, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Yayınları No: 84, İzmir, 1998 (Yasal Mal Rejimi).
- Acar, Faruk, *Aile Hukukumuzda Aile Konutu Mal Rejimleri Eşin Yasal Miras Payı*, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 5. Baskı, Ankara, 2016 (Aile Hukukumuz).
- Acar, Faruk, “Boşanma Sebepleri Bakımından 6284 Sayılı Kanundaki Şiddet Kavramı”, *MÜHF Hukuk ve Kadın Sempozyumu*, İstanbul, 2008.
- Acar, Halil İbrahim, “Mehrin İslam Hukuku Açısından Değerlendirilmesi”, *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, Sayı:17, 2011, s.367-388 (Mehir).
- Acar, Halil İbrahim, *İslam Aile Hukuku*, 2. Baskı, İstanbul, 2018 (Aile Hukuku).
- Akçaal, Mehmet, “Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Güncel Geliştirmelerin Değerlendirilmesi”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 19: Sayı: 2, 2013 (Değerlendirme).
- Akgün, M. Zerrin, *Evlilik Hukuku*, Vakıf Matbaası, İstanbul, 1946 (Evlilik Hukuku).
- Akıntürk, Turgut / Ateş, Karaman Derya, *Türk Medeni Hukuku-Aile Hukuku*, 21. Baskı, İstanbul, 2019 (Aile Hukuku).
- Akıntürk, Turgut/Ateş, Derya, *Türk Medeni Hukuku Aile Hukuku*, İstanbul, 2017 (Aile Hukuku).
- Akıntürk, Turgut, *Türk Medeni Hukuku, Yeni Kanuna Uyarlanmış Aile Hukuku*, İstanbul, 1993 (Medeni Hukuk).
- Akipek, İlhan, *Mukayeseli Hukuk Bakımından Boşanma Sebepleri*, Ankara, 1952 (Boşanma).
- Akipek Öcal, Şebnem, “Yoksulluk Nafakası”, *Yargıtay Kararları Işığında Güncel Medeni Hukuk Problemleri Sempozyumu Bildiri Özetleri, On İki Levha Yayıncılık*, İstanbul, 2018, s. 29-36 (Yoksulluk Nafakası).

- Akil, Cenk, “Medeni Muhakeme Hukukunda Değişiklik Davası ve Maddi Hukuktaki Görünüm Biçimleri”, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, Sayı: 10, Yıl: 3, Temmuz 2012, s.153-182 (Değişiklik Davası).
- Akkaya, Tolga, *Medeni Usul Hukuku Bakımından Boşanma Davası*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2017.
- Aksoy, Muammer, *Mukayeseli Hukuk Açısından Karı Koca Mal Rejimi ve Miras Hukuku ile Bağlı*, Ankara, 1964, (Mal Rejimi ve Miras Hukuku).
- Aktürk, Aylin, “Milletlerarası Aile Hukukunda Nafaka ve Nafaka Borçlarında Milletlerarası Yetki, Uygulanacak Hukuk, Tanıma, Tenfiz Ve İşbirliğine İlişkin 4/2009 No’lu Avrupa Birliği Konseyi Tüzüğü”, *Milletlerarası Hukuk Bülteni*, Cilt: 31, Sayı: 2, 2012.
- Akyol, Fatih, “Boşanmada Manevi Tazminat, Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü”, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Erzincan, 2013.
- Akyüz, Emine; *Çocuk Hukuku Çocukların Hakları ve Korunması*, Genişletilmiş 6. Baskı, Ankara, 2018 (Çocuk Hukuku).
- Altop, Serpil, “Arra Sponsalicia”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt: LV, 1996.
- Altunkaya, Mehmet, *Evlilik Birliğinin Temsilinden Kaynaklanan Sorumluluk, Medeni Kanun’un ve Borçlar Kanunu’nun 90. Yılı Uluslararası Sempozyumu- 1926’dan Günümüze Türk-İsviçre Medeni Hukuku*, Yetkin Yayınları, I. Cilt, Ankara 2017.
- Amstutz, Marc/Breitschmid, Peter/Furrer, Andreas/Girsberger, Daniel/Huguenin, Claire/Müller, Marks/Roberto, Vito/Rumo-Jungo, Aiezandra/Schnyder K. Anton, *Handkommentar zum Schweizerischer Privatrecht*, Schulthess, 2007 (Schweizerischer Privatrecht).
- Ancel, M., *Matrimonial Property Law in France*, London, 1955.
- Anding, L. James, “Alimony Agreements as Limitations on the Court's Power to Modify Decrees”, *Washington University Law Review*, Volume: 22, Issue: 3, January 1937.
- Anıl, Şahin, *Boşanma Sebebi Olarak Evlilik Birliğinin Temelinden Sarsılması Geçimsizlik*, Beta, İstanbul, 2008, (Evlilik Birliğinin Temelinden Sarsılması).
- Antalya, Gökhan, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt I*, Legal Yayıncılık, Eylül 2016, (Genel Hükümler Birinci Cilt).
- Antalya, Gökhan/Sağlam, İpek, *Marmara Hukuk Yorumu: Miras Hukuku*, Ankara, 2019, (Miras Hukuku).

- Ansary, Sabri Şakir, *Medeni Kanunun 25. Yıldönümü Münasebetiyle Eski Hukumuza Bir Nazar*, İstiklal Matbaacılık ve Gazetecilik Kollektif Ortaklığı, Ankara, 1952, (Eski Hukukumuza Bir Nazar).
- Ansary, Sabri Şakir, *Hukuk Tarihinde İslam Hukuku*, Birinci Kısım Düzeltilmiş ve Genişletilmiş İkinci Bası, Ankara, 1954, s. 188-190, (İslam Hukuku).
- Ansary, Tuğrul, “Evlilik Dışında Doğan Çocukların Tanınması Alanında Kanunlar Çatışması”, *AÜHFD*, Cilt: 29, Sayı: 3, 1973, s. 159-184, (Kanunlar Çatışması).
- Ansary, Tuğrul, “Boşanmanın Sonucu Olarak Maddi Tazminat ve Yoksulluk”, *Prof. Dr. Jale Akipek’e Armağan*, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No: 11, Konya, 1991, s. 263-269, (Maddi Tazminat ve Yoksulluk).
- Aras, Bahattin, “Aile Mahkemelerinde Yargılama Usulü”, *Ankara Barosu Dergisi*, Yıl: 65, Sayı: 2, Bahar 2007, s. 158-178, (Aile Mahkemelerinde Yargılama).
- Arbek, Ömer, “Boşanmanın Mali Sonuçları”, *AÜHFD*, Cilt 54: Sayı: 1, 2005, s. 115-163, (Boşanmanın Mali Sonuçları).
- Arkan, Serim Azra, “Yoksulluk Nafakası”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt: LXV, Sayı: 1, 2007, (Yoksulluk Nafakası).
- Aslan, Ramazan/Yılmaz, Ejder/Taşpınar Ayvaz, Sema/ Hanağası, Emel, *İcra ve İflas Hukuku*, Ankara, 2019, (İcra ve İflas).
- Aslan, Mehmet Selim, *İslam Aile Hukuku*, Emin Yayınları, 2. Baskı, Bursa, 2017, (Aile Hukuku).
- Arslan, Ramazan/Yılmaz, Ejder/ Taşpınar Ayvaz, Sema/Hanağası, Emel, *Medenî Usul Hukuku*, 4. Baskı, Ankara, 2018, (Medenî Usul Hukuku).
- Atamulu, İsmail, *Türk Borçlar Hukukunda Muvazaa*, Ankara, 2017, (Borçlar Hukukunda Muvazaa).
- Ateş, Mustafa, “Medeni Kanun’da Yapılan Son Değişiklikler Işığında Yoksulluk Nafakası (II)”, *Yargıtay Dergisi*, Cilt: 24, Sayı: 4, Yıl, 1998, s. 559-574 (Son Değişiklikler Işığında Yoksulluk Nafakası).
- Avcı, Mustafa, *Türk Hukuk Tarihi*, Güncelleştirilmiş 7. Bası, Konya, 2018, (Türk Hukuk Tarihi).
- Ayan, Serkan, “Hukuki Yönden Aile İçi Şiddet”, *Legal Hukuk Dergisi*, Cilt: 4, Sayı: 38, 2006.
- Aydın, Mehmet Akif, *Osmanlı Aile Hukuku*, 2. Baskı, İstanbul, 2018, (Osmanlı Aile Hukuku).

- Aydın, Mehmet Akif, *Türk Hukuk Tarihi*, 14. Baskı, İstanbul, 2017, (Türk Hukuk Tarihi).
- Aygün, Mesut, *Milletlerarası Özel Hukukta Nafakaya İlişkin Yeni Sistem*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2016.
- Ayiter, Kudret, *Roma Aile Hukuku Dersleri*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Yayın No: 179, İkinci Bası, Ankara, 1963, (Roma Aile Hukuku Dersleri).
- Bähler, Daniel, *Scheidungsunterhalt-Methoden der Berechnung, Höhe, Dauer und Schranken*, FamPra 2007, (Scheidungsunterhalt).
- Bassenge, Peter, *Palandt BGB Kommentar*, 75. Neubearbeitete Auflage, Verlag C.H. Beck München, 2016.
- Baumann, Volfang/Verschragen, Bea/Christian von Bar J., *Von Staudingers Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen*, Viertes Buch Familienrecht §§ 1569-1586b, Berlin, 1999.
- Bakırcı, Kadriye, "İstanbul Sözleşmesi", Ankara Barosu Dergisi, Sayı: 4, 2015, s. 133-205, (İstanbul Sözleşmesi).
- Baktır Çetiner, Selma, *Aile Mahkemeleri*, Ankara, 2003.
- Badur, Emel, "Kadının Şiddet Nedeniyle Uğradığı Zararların Tazmini ve Nafaka", *Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 2, Sayı: 1, Nisan 2018, s. 11-28, (Nafaka).
- Balo, Yusuf Solmaz, *Uluslararası İlkeler Işığında Çocuk Koruma Kanunu ve Uygulaması*, Güncellenmiş 2. Baskı, Ankara, 2009, (Çocuk Hakları).
- Bayraktar, Tuğba, "İstanbul Sözleşmesi ve 2017 Türkiye Gölge Raporuna İlişkin Bir Değerlendirme", *SÜHFD*, Cilt: 26, Sayı: 3, 2018, s. 87-111, (Değerlendirme).
- Baumann, Wolfgang/Verschraegen, Bea/Bar, Christian, J. von Staudingers *Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen*, 12. neubearbeitete Auflage, Viertes Buch Familienrecht, Berlin, 1999, (Familienrecht).
- Bassenge, Peter/Ellenberger, Jürgen/Thorn, Karsten/Brudermüller, Gerd/Götz, Isabell/Sprau, Hartwig/Walter Weidenkaff/Dietmar Weidlich, *Bürgerliches Gesetzbuch mit Nebengesetzen*, 75. Auflage, 2016.
- Başpınar, Veysel, "Kanun Hazırlama Teknikleri Açısından Türk Medeni Kanunu'nun Değerlendirilmesi", *Bilgi Toplumunda Ünal Tekinalp'e Armağan*, Cilt: II, Beta, İstanbul, 2003. (Değerlendirme).

- Battal, Ahmet, *Boşanma Sebepleri, Bilimsel Araştırma Projesi Uygulama Sonuçları, İstanbul*, 2008, (Bilimsel Araştırma Projesi).
- Baygın, Cem, “4721 Sayılı Yeni Medeni Kanunun Evlenme, Boşanma ve Evliliğin Genel Hükümleri Konusunda Getirdiği Değişiklikler”, *Bilgi Toplumunda Ünal Tekinalp’e Armağan*, Cilt: II, Beta, İstanbul, 2003. (Değişiklikler).
- Baygın, Cem, “Tanzimat’tan Günümüze Aile Hukukunun Gelişimine Kısa Bir Bakış”, *Prof. Dr. Cevdet Yavuz’a Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi Cilt 1*, Cilt: 22, Sayı: 3, 2016, s. 453-463 (Aile Hukukunun Gelişimi).
- Baygın, Cem, *Soybağı Hukuku*, XII Levha, 1. Baskı, İstanbul, Eylül 2010, (Soybağı).
- Baygın, Cem, *4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu’nun Evlenme, Boşanma ve Evliliğin Genel Hükümleri Konusunda Getirdiği Hükümler, Ünal TEKİNALP’e Armağan*, Cilt: II, İstanbul, 2003, (Boşanma ve Evliliğin Genel Hükümleri).
- Baysal, Başak, *Sözleşmenin Uyarlanması*, 4. Baskı, İstanbul, 2020 (Uyarlama).
- Berki, Şakir, “Evlilik Dışında Doğan Çocukların Ana ve Babalarına Karşı Durumları”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 27, Sayı: 1, 1970, s. 93-108 (Evlilik Dışında Doğan Çocuklar).
- Berki, Şakir, “Türk Medeni Kanununda Zina ve Fücür Mahsulü Çocukların Tanınması ve Neseplerinin Tashihi”, *AÜHFD*, Cilt: 28, Sayı: 1, 1971, s. 301-308, (Neseplerin Tashihi).
- Biçkin, İnci, “Medeni Yasa’da Zina Nedenine Dayalı Boşanma ve Sonuçları”, *İBD*, Cilt: 80, Sayı: 5, 2006, s. 1876, (Zina Nedenine Dayalı Boşanma ve Sonuçları).
- Bilmen, Ömer Nasuhi, *Hukuku İslamiyye ve Islahatı Fıkhiyye Kamusu*, Cilt: II, İstanbul, 1950.
- Birsen, Kemalettin, *Medeni Hukuk Dersleri, Umumi Esaslar, Şahsın Hukuku, Aile Hukuku*, 4. Bası, İstanbul, 1958, (Medeni Hukuk).
- Birsen, Kemaleddin, *Medeni Hukuk Dersleri*, Ahmet Said Matbaası, İstanbul, 1963, (Medeni Hukuk).
- Birks, Peter Qc Fba, *English Private Law: Second Cumulative Updating Supplement*, Oxford, 2004.
- Blakesley, Christopher L., “*The Law of Alimony*”, 1987.
- Bortu, Nihat, “Boşanma ve Ayrılığın Feri Hükümlerine Dair Mukaveleler”, *İstanbul Barosu Dergisi*, 1940 (Boşanma ve Ayrılığın Feri Hükümlerine Dair Mukaveleler).

- Bozovalı, Haluk, *Türk Medenî Hukukunda Bakım Nafakası*, Kazancı Kitap Yayınları, İstanbul 1990 (*Bakım Nafakası*).
- Bräm, Verena/Hasenböhler, Franz, Herausgegeben Peter Gauch und Jörg Schmid; *Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch Das Familienrecht, Teilband II 1c, Die Wirkungen der Ehe im allgemeinen Art.159-180*, Schulthess Polygraphischer Verlag, Zürich, 1998.
- Bölükbaşı, Özge, *Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Kapsamında Kadının ve Aile Bireylerinin Korunması*, Ankara, 2015, (*Ailenin Korunması*).
- Breitschmid, Peter/Jungo, Alexandra/Freiburghaus, Dieter, *Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Personen- und Familienrecht-Partnerschaftsgesetz*, 3. Auflage, Schulthess Verlag, Zürich, 2016 (*Handkommentar zum Schweizer Privatrecht*).
- Brigs, Asa, *The Welfare State in Historical Perspective*, *European Journal of Sociology*, Cambridge University Press, 1961, s. 221-258.
- Brehm, Roland, *Berner Kommentar, Die Entstehung durch unerlaubte Handlungen, Obligationenrecht Art. 41 - 61 OR.*, 2. Auflage, Bern, 2006, (*Berner Kommentar*).
- Brissaud, Jean, *History of French Private Law*, 1912.
- Brudermüller, G.; *Palandt Bürgerliches Gesetzbuch*, 61. Auflage, München, 2002.
- Bucher, Eugen, *Schweizerisches Obligationenrecht*, Besonderer Teil. 3. Aufl., Zürich (Schulthess) 1988 (*Obligationenrecht*).
- Budak, Ali Cem/Karaaslan, Varol, *Medeni Usul Hukuku*, 3. Baskı, Ankara, 2019 (*Medeni Usul*).
- Bulut, Nihat, "Sosyal Devletin Düşünsel Temelleri ve Çağdaş Sosyal Devlet Anlayışı", *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Sayı:1, 2001, s. 321-336 (*Sosyal Devlet*).
- Bulut, Nihat, *Sanayi Devriminden Küreselleşmeye Sosyal Haklar*, XII Levha, 1. Baskı, İstanbul, Haziran 2009, (*Sosyal Haklar*).
- Burcuoğlu, Haluk, *1984 Medeni Kanunu Öntasarısında Boşanma*, *Türk Medeni Kanunu Ön Tasarısının İncelenip Değerlendirilmesi*1, VIII. Sempozyum 22-23 Kasım 1985, İstanbul, 1988, s. 109-127 (*Boşanma*).
- Büchler, Andrea, *Ehe Partnerschaft Kinder*, 2. Vollständig überarbeitete Auflage, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel, 2011.
- Büchler, Andrea, *Die Eigenversorgungskapazität im Recht des nahehelichen Unterhalts: Theorie und Rechtsprechung*, FamPra. ch 2015.

- Büchler, Andrea, *İslamic Law in Europe Legal Pluralism and its Limit in European Family Laws*, 1. Edition, 2011.
- Büchler, Andrea/Clausen, Sandro, *Die Eigenversorgungskapazität im Recht des nachehelichen Unterhalts: Theorie und Rechtsprechung*, FamPra. ch 2015 (Theorie und Rechtsprechung).
- Büchler, Andrea/Stegmann, Heike, "Der Einfluss der nichtehelichen Lebensgemeinschaft auf den nachehelichen Unterhaltsanspruch, Die Praxis des Familienrechts", *Stämpfli Verlag AG FamPra. ch* 2004 s. 229-246 (Einfluss der nichtehelichen Lebensgemeinschaft).
- Büchler, Andrea, *İslamic Law in Europe Legal Pluralism and its Limit in European Family Laws*, 2011.
- Carbone, June/Cahn, Naomi R., "Whither/Wither Alimony?", *GW Law Faculty Publications & Other Works*, 2015.
- Can, Harun, *Nafaka Bağlamında Aile Hukukunda Yapılması Gerekli Değişiklikler ve Uygulamada Ortaya Çıkan Sorunlar ile Çözüm Önerileri*, Aile Hukukundaki Hak İhlallerinin Tespiti ve Çözüm Önerileri Çalıştayı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019 (Editör: Akın Ünal-Arif Kalkan).
- Cansel, Erol, *Boşanmanın Dayandığı Esaslar*, AÜHF Ellinci Yıl Armağanı, Cilt: 2 Boşanma Hukuku Haftası, Ankara, 1977, s. 67-113, (Esaslar).
- Cansel, Erol, "Sosyal Devlet ve Aile", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 26, Sayı: 3-4, 1969 (Sosyal Devlet).
- Ceylan, Ebru, *4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu'nun Mal Rejimleri ile İlgili Getirdiği Yeni Düzenlemeler*, Prof. Dr. Ömer Teoman'a 55. Yaş Günü Armağanı, İkinci Cilt, İstanbul, 2002, (Mal Rejimleri).
- Ceylan, Ebru, "Türk Hukukunda Aile Mahkemelerinin Yasal Çerçevesi ve Uygulama Sorunları", *Legal Hukuk Dergisi*, Sayı 96, 2010, s. 4267-4284, (Türk Hukukunda Aile Mahkemeleri).
- Ceylan, Ebru, *Türk ve İsviçre Hukukunda Boşanmanın Hukuki Sonuçları*, Galatasaray Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2006, (Boşanmanın Hukuki Sonuçları).
- Ceylan, Ebru, "Türk Hukukunda Aile İçi Şiddet ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesiyle İlgili Yeni Düzenlemeler", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı: 109, 2013, (Aile İçi Şiddet).
- Ceylan, Ebru, "İştirak Nafakasının Belirlenmesiyle İlgili Seçilmiş Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi" *TBB Dergisi*, Cilt: 133, Ankara, 2017, s. 321-327, (Değerlendirme).

- Cin, Halil, "İslam Hukukunda Mehr", *AÜHF*, Cilt: 29, Sa.: 1, 1972, (Mehr).
- Cin, Halil, *Eski Hukukumuzda Boşanma*, AÜHF Yayınları No: 398, 1978 (Boşanma).
- Cin, Halil, *İslam ve Osmanlı Hukukunda Evlenme*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Yayın No: 341, Ankara, 1974 (Osmanlı Hukukunda Evlenme).
- Centel, Nur, *Kadını Şiddete Karşı Korumaya Yönelik Kanun Hükümlerine Yönelik Eleştirel Bir Yaklaşım*, İstanbul, 2014.
- Cemal, Oğuz, "Medeni Kanun Madde 174/I ile 175 Arasındaki Farklar (Die Unterschiede Zwischen Art 174/ Abs. I und Art 175 MK)", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 4, Say: 1-2, Haziran-Aralık 2000, s. 24-37 (TMK m. 174 ile 175 Arasındaki Farklar).
- Çakırca, Seda İrem, "Mehir Sözleşmesinin Hukuki Niteliği", *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 9, Sayı: 121-122, 2014 (Mehir Sözleşmesi).
- Çelikaş, Demet, "Medeni Kanun'da ve Medeni Kanun Öntasarısında Nafaka", *Yargıtay Dergisi*, Cilt: 15, Sayı: 1-4, Ocak-Ekim 1989, s. 650-703, (Nafaka).
- Çetiner, Bilgehan, "Aldatılan Eş Manevi Tazminat Talep Edebilir Mi?", *İKÜHFD*, Cilt: 15 Sayı: 2, 2016, s. 513-528 (Manevi Tazminat).
- Çiftçi, Pınar, *Boşanma Sisteminin Yargılamada Doğurduğu Temel Hak İhlalleri ve İspat Sorunları*, Prof. Dr. Hakan PEKCANITEZ'e Armağan, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 16, Özel Sayı 2014, s. 1741-182 (İspat Sorunları).
- Çitak, Burak, "Yoksulluk Nafakası", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt: LXXIV, Sayı: 1, 2016, s. 241-257 (Yoksulluk Nafakası).
- Dayınlarlı, Kemal, *Borçlar Kanunu'na Göre Alacağın Devri*, Ankara, 1993 (Alacağın Devri).
- Deixler-Hübner, Astrid, *Handbuch Familienrecht*, Gebunden Ausgabe, 2015 (Handbuch Familienrecht).
- Dede, İsmail, "Yoksulluk Nafakasının Fiili Birliktelik ve Haysiyetsiz Yaşam Sürme Sebebiyle Sona Ermesi", *İKÜHFD*, Prof. Dr. M. İlhan Uluşan'a Armağan, Armağan Cilt I, Cilt: 15, Sayı: 2, Temmuz, 2016, s. 557-577 (Fiili Birliktelik ve Haysiyetsiz Yaşam Sürme).
- Demirbaş Ali, "Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminin Tasfiyesi Bakımından Boşanmada Birlik İlkesi", *ERÜHFSD*, Cilt: 1, Sayı: 1, 2019, s. 545-562 (Boşanmada Birlik İlkesi).

- Demir, Macit, *Türk Medeni Hukuku Öğreti ve Uygulamasında Yoksulluk Nafakası*, Ankara, 2018.
- Demir, Remzi, "Yoksulluk Nafakasının Sona Erme Sebepleri ve Yoksulluk Nafakasının Süresizliğine Dair Tartışmalar", *TBB Dergisi*, Sa. 147, 2020, s. 221-250 (Yoksulluk Nafakasının Sona Erme Sebepleri).
- Deren Yıldırım, Nevhis, *Aile Mahkemelerinin Görevi ve Uygulama Sorunları*, Prof. Dr. Zahit İmre'ye Armağan, İstanbul, 2009, s. 245-260 (Aile Mahkemelerinin Görevi).
- Diezi, Dominik, *Nachlebensgemeinschaftlicher Unterhalt Grundlagen und Rechtfertigung vor dem Hintergrund der rechtlichen Erfassung der Lebensgemeinschaft*, Stämpfli, Bern, 2014 (Unterhalt).
- Doğan, Murat, "Mal Rejiminin Tasfiyesinde ve Mirasın Paylaşımında Aile Konutu ve Ev Eşyası", *Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 7, Sayı: 3-4, 2003, s. 651-696 (Aile Konutu ve Ev Eşyası).
- Doğan, Recep, "Kadına Yönelik Şiddetin Bir Türü Olarak, Israrlı Takip (Stalking) Kavramı ve Suçu", *ABD*, Sayı: 2, 2014, s. 135-155.
- Dural, Mustafa/Öğüz, Tufan/Gümüş, Mustafa Alper, *Türk Özel Hukuku Cilt III Aile Hukuku*, Gözden Geçirilmiş 12. Baskı, İstanbul, 2019 (Aile Hukuku).
- Dural, Mustafa/ Sarı, Suat, *Türk Özel Hukuku Cilt II Temel Kavramlar ve Medeni Kanunun Başlangıç Hükümleri*, 13. Baskı, İstanbul, 2019 (Temel Kavramlar).
- Dural Mustafa, "İsviçre' de Eşcinsel Hayat Ortaklığının Düzenlenişi", *Aydın Zevkliler Armağanı, E-Journal of Yasar University*, Cilt: 8, Özel Sayı, 2013, s. 927-937, (Hayat Ortaklığı).
- Dural, Mustafa/Öz, Turgut, *Türk Özel Hukuku Cilt IV Miras Hukuku*, İstanbul, 2018 (Miras Hukuku).
- Dural, Mustafa/Öğüz, Tufan, *Türk Özel Hukuku Cilt II Kişiler Hukuku*, 13. Baskı, İstanbul, 2019, (Kişiler Hukuku).
- Eräsaari, Risto, "The New Social State", *Acta Sociologica*, Vol. 29, No. 3, 1986, s. 225-241.
- Egger, A./Çağa, Tahir, *Aile Hukuku Birinci Kısım: Evlenme Hukuku*, Kenan Matbaası, İstanbul, 1943 (Aile Hukuku).
- Egger, A., *Medeni Kanun Şerhi: Aile Hukuku*, Ankara, 1955. (Çev: Volf Çernis, Medeni Hukuk).
- Egli, Isabelle, *Die Eigenversorgungskapazität des unterhaltsberechtigten Ehegatten nach Scheidung – Ergebnisse aus der erstinstanzlichen Praxis*, FamPra. ch, Stämpfli Verlag, 2008, s.772-780, (Eigenversorgungskapazität).

- Egli, Isabelle, *Die Eingenversorgungskapazität des unterhaltsberechtigten Ehegatten nach Scheidung*, Bern, 2007 (Scheidung).
- Ekşi, Nuray, "Nafaka Alacaklarının Yabancı Memleketlerde Tahsiline İlişkin New York Sözleşmesi", *Milletlerarası Hukuk Bülteni*, Cilt: 35, Sayı: 2, 2016.
- Ellman, Ira Mark, "The Theory of Alimony", *California Law Review*, Volume: 77, Issue: 1, Article 1, January, 1989.
- Ellman, Ira Mark/Braver, Sanford L.; "Lay Intuitions About Family Obligations: The Case of Alimony", *Theoretical Inquiries in Law*, Volume: 13/209, 2012.
- Elbir, Halit Kemal, "Boşanma Hâlinde Maddi ve Manevi Tazminat ve Nafaka Haklarının Toplu Bir Tetkiki", *İBD*, Sayı: 1, 1948, s. 4-15, (Tazminat).
- Ekinci, Ekrem Buğra, *Osmanlı Hukuku*, 4. Basım, İstanbul, 2016 (Osmanlı Hukuku).
- Erdem, Sabri, *Yerli-Yabancı İlmî ve Kazai İçtihatlarla Aile Hukuku Evlenme, Boşanma ve Nafaka*, İstanbul, 1966.
- Ercoskun Şenol, Hatice Kübra, "Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Üzerine Bir İnceleme", *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, Yıl 7, Sayı 13, Haziran 2019, s. 423-461, (Ailenin Korunması).
- Ercoskun Şenol, Hatice Kübra, "Sözleşmenin İçeriğini Belirleme Özgürlüğü ve Bunun Genel Sınırı: TBK m. 27", *İÜHFİM*, Cilt: 74, Sayı: 2, 2016, s. 709-738, (Sözleşmenin İçeriğini Belirleme Özgürlüğü).
- Ercin, Ferhat, "4721 Sayılı Türk Medeni Kanununun Madde Kenar Başlıklarının Kanun Metnine Dâhil Olup Olmayacakları Sorunu", *Legal Hukuk Dergisi*, Yıl: 4, Sayı: 40, Nisan 2006, s. 1019-1029, (Madde Kenar Başlıkları).
- Erdem, Mehmet, "Aile İçi Şiddet ve 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun", *TBB Dergisi*, 73, 2007 (Aile İçi Şiddet).
- Erdem, Mehmet, *Aile Hukuku*, İkinci Baskı, Ankara, 2019.
- Eren, Fikret, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Ankara, 2020, (Genel Hükümler).
- Ergenekon, Yılmaz, *Türk Medeni Hukukunda Yardım Nafakaları*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No: 209, Ankara, 1966, (Yardım Nafakaları).
- Erişir, Evrim, *Geçici Hukuki Korumanın Temelleri ve İhtiyati Tedbir Türleri*, On İki Levha Yayıncılık, 1. Baskı, 2013, (Geçici Hukuki Korumanın).

- Erlüle, Fulya, Çocuk ile Kişisel İlişki Kurulması, *MÜHF-HAD*, Cilt: 16, Sayı: 3-4, 2010, s. 217-248 (Kişisel İlişki).
- Erlüle, Fulya, “Manevi Tazminatta Kusurun ve Zararın İşlevi”, Prof. Dr. İlhan Uluşan’a Armağan, *İKÜHFD*, Cilt: 15, Sayı: 2, Armağan Cilt I, Temmuz 2016, (Manevi Tazminat).
- Erlüle, Fulya, *Boşanmada Birlikte Velayet*, Ankara, 2019 (Birlikte Velayet).
- Erol, Yasemin, Yapay Döllenme Yöntemleri ve Taşıyıcı Annelik, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya, 2011 (Yapay Döllenme Yöntemleri).
- Ersöz, Oğuz, *Türk Hukukunda Zina Sebebiyle Boşanma*, İstanbul, 2018 (Zina).
- Ersöz, Oğuz, “Suç İşleme ve Haysiyetsiz Hayat Sürme Sebebiyle Boşanma”, *İstanbul Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 4, Sayı 2, Aralık 2018, (Suç İşleme ve Haysiyetsiz Hayat Sürme).
- Ersöz, Oğuz, “Yoksulluk Nafakasının Sona Ermesi”, *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, Yıl 6, Sayı 12, 2018, s. 463-505 (Yoksulluk Nafakasının Sona Ermesi).
- Ertürk, Şükran/Özdamar, Demet, Kadınlara Karşı Şiddet ve Ayrımcılık, *DEÜHFD*, Cilt: 11, Özel Sayı, 2009.
- Esener, Turhan, “Boşanmadan Mütevellit Maddi ve Manevi Zararın Tazmini Ne Zamana Kadar Talep Edilebilir”, *Anakara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: VIII, Sayı: 1-2, 1951 (Maddi ve Manevi Zarar).
- Esener, Turhan, “Boşanmadan Mütevellit Maddi veya Manevi Zararın Tazmini Ne Zamana Kadar Talep Edilebilir”, *AÜHFD*, Cilt: 8, Sayı: 1, 1951, s. 652 (Boşanma).
- Esener, Turhan, “Boşanma Feri Neticelerine İlişkin Mukaveleler”, *AÜHFD*, Sayı 3/4, 1951, s.610-621 (Boşanma Feri Neticelerine İlişkin Mukaveleler).
- Esener, Turhan, *Türk Hususi Hukukunda Muvazaalı Muameleler, Hukukî Mahiyeti — Hüküm Ve Neticeleri İtimada Müstenit Muamelelerle Mukayesesini Kanun İhtilafları*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No. 105, İstanbul, 1956 (Muvazaalı Muameleler).
- Esener, Turhan, *Türk Hususî Hukukunda Muvazaalı Muameleler*, İstanbul 1956, (Muvazaalı Muameleler).
- Fankhauser, Roland, *Vom clean break zum fast break? - Überlegungen zur geforderten Revision von Art. 114 ZGB, Die Praxis des Familienrechts, FamPra.ch*, Sa. 471, 2002 (*Clean Break*).

- Ferendeci, Hamide Özden, *Kesin Hükümün Objektif Sınırları*, İstanbul, 2009 (Kesin Hüküm).
- Fendoğlu, Hasan Tahsin, *Çocuk Hakları Hukuku*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2014 (Çocuk Hukuku).
- Feyzioğlu, Feyzi Necmeddin/Özakman, H. Cumhur/Sarıal M. Enis, *Aile Hukuku*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1986 (Aile Hukuku).
- Feyzioğlu, Feyzi Necmeddin, *Aile Hukuku*, 3. Baskı, İstanbul, 1986, (Aile Hukuku).
- Ferruh, Ömer, *İslam Aile Hukuku*, İstanbul, 1994.
- Fitzgibbon Scott T., *Marriage and the Good of Obligation*, The American Journal of Jurisprudence, N: 47, 2002.
- Fırtına, Esra, *Boşanmanın Mali Sonuçları ve Yoksulluk Nafakası*, Ankara, 2019.
- Fournier, Pascale, *Flirting With God In Western Secular Courts: Mahr in the West*, International Journal of Law, Policy and Family, 2010.
- Frankhauser, Roland, *FamKommentar*, Band I, 3. Auflage, Bern, 2017.
- Franko, Nisim İ., "Manevi Zararın Mahiyeti ve Ceza Kanununda Tazmini Sistemi Hakkında Bir Tetkik", *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Sa. 2, Diyarbakır, 1984.
- Freiburghaus Dieter, *Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Personen- und Familienrecht inkl. Kindes- und Erwachsenenschutzrecht, Art. 1-456 ZGB*, Schulthess Juristische Medien AG, 2012, (Handkommentar zum Schweizer Privatrecht).
- Freivogel, Elisabeth, *Nachehelicher Unterhalt bei komfortablen bis sehr guten finanziellen Verhältnissen, Die Praxis des Familienrechts*, Stämpfli Verlag AG, FamPra. ch 2004, (Nachehelicher Unterhalt).
- Freivogel, Elisabeth, *Nachehelicher Unterhalt - Verwandtenunterstützung – Sozialhilfe Wenn das Familieneinkommen nach Trennung oder Scheidung nicht für zwei Haushalte ausreicht: Rechtsprechung und Änderungsbedarf bei Mankofällen*, FamPra. ch., 2007.
- Friedland, M. N., *Alimony*, 28 Taxes 929, 1950.
- Gauch, Peter/R. Schluep, Walter/Schmid, Jörg/Rey, Heinz/Emmenegger, Susan, *Schweizerisches Obligationenrecht, Allgemeiner Teil ohne ausservertragliches Haftpflichtrecht*, Band I, 9. Aufl., Zürich, Schulthess, 2008, (Schweizerisches Obligationenrecht).
- Geiser, Thomas, *Ein Jahr neues Scheidungsrecht: Überblick über die Rechtsprechung*, FamPra. ch., 2001, s. 173-186.

- Geiser, Thomas/Gremper Philip, *Zürcher Kommentar zum Partnerschaftsgesetz*, Schulthess §, Basel, 2007.
- Geiser, Thomas, *Worin unterscheiden sich heute die Renten nach Art. 151 und Art. 152 ZGB?*, ZBJV, 1993, 339-348.
- Gerber, Haim, *Ottoman Law in Comparative Perspective*, State University of New York, 1994.
- Gernhuber Joachim, *Familienrecht*, 6. Völlig neu bearbeitete Auflage, Verlag C.H. Beck, München, 2010.
- Gernhuber, Jochim/Coester-Waltjen, Dagmar, *Familienrecht*, 6. Auflage, 2010.
- Gloor, Urs/Grütter, Myriam, *Arbeitskreise / Arbeitskreis 1: Nachehelicher Unterhalt und Kindesunterhalt bei günstigen Verhältnissen, Sechste Schweizer Familienrechtstage*, FamPra. ch -Schriftenreihe zum Familienrecht Band/Nr. 18, Stämpfli Verlag AG, 2012.
- Gül, İbrahim, *ABD ve Türk Hukukunda Medeni Ceza, Tazminat ve Tazminatın İşlevleri, Medeni Ceza ve Unsurları, Medeni Cezanın Örnekleri, Yetkin Yayınları*, Ankara, 2015.
- Gül, İbrahim, "Türk Hukukunda Medeni Ceza Nasıl Olmalı?", *Hasan Kalyoncu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 9, Sayı: 18, Temmuz 2019, s. 343-372.
- Gümü, Mustafa Alper, *Teoride ve Uygulamada Evliliğin Genel Hükümleri ve Mal Rejimleri*, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2008.
- Güven, Kudret, *4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun'un Getirdiği Hukuki Tedbirler*, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. İhsan Tarakçıoğlu'na Armağan, Cilt: 2, Sayı: 1, 1998.
- Gloor, Urs, *Vorsorgeunterhalt*, FamPra. ch, 2008, s. 731-749.
- Göktaş, Murat, *Mevsimlik İşlerde Çalışan İşçilerin Sosyal Güvenliği*, İş ve Hayat, 2017.
- Gönensay, A. Samim, *Medeni Hukuk Cilt: II, Aile Hukuku, Kısım II Nesep, Velayet, Vesayet*, İstanbul Üniversitesi Yayınları No: 111, İstanbul, 1940 (Aile Hukuku).
- Gönensay, A. Samim, *Medeni Hukuk Cilt II: Aile Hukuku Kısım I: Karı-Koca*, İstanbul, 1937 (Medeni Hukuk).
- Gören, Zafer, *Sosyal Devlet*, Prof. Dr. Seyfullah Edis'e Armağan, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayını, İzmir, 2000, (Sosyal Devlet).
- Gören, Zafer, "Sosyal Hukuk Devletinde Özgürlük Ve Yükümlülük", *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Yıl:13 Sayı:26 Güz 2014/2, s.26-46 (Sosyal Hukuk Devleti).

- Gören, Zafer, *Sosyal Devlet İlkesi ve Anayasa Hukuku Açısından Yaşam Kalitesi Anayasa Yargısı*, AYM Yayınları No: 36, Ankara, 1997, (Anayasa Yargısı).
- Gözler, Kemal, *Türk Anayasa Hukuku*, Üçüncü Baskı, Bursa, 2019.
- Göze, Ayferi, *Sosyal Devlet Sistemi*, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayını, 1976, (Sosyal Devlet).
- Graba, Hans Ulrich, *Die Abänderung von Unterhaltstiteln*, 4. Überarbeitete Auflage, Verlag C.H. Beck, München, 2011, (Unterhaltstiteln).
- Grassinger, Gülçin Elçin, "Boşanma Davalarında Boşanmanın Tali Sonuçlarına İlişkin Konularda Eşlerin Anlaşma Yapmaları ve Konu ile İlgili Federal Mahkeme Kararı", *İHFM*, C: LV, Sa. 3, 1997, s. 235-243, (Boşanmanın Tali Sonuçlarına İlişkin Konularda Eşlerin Anlaşma Yapmaları).
- Griffith, David J.; "Permanent Alimony upon Absolute Divorce – A Necessary Change in Pennsylvania Law", *Villanova Law Review*, Volume: 15, Issue: Article 9, 1969.
- Grossen, Jacques Michel, *Schweizerisches Privatrecht*, Band II, Basel, 1967, (Schweizerisches Privatrecht).
- Gruyter, Walter de, *Der Sozialstaat in Deutschland und Europa: Berichte und Diskussionen auf der Tagung der Vereinigung der Deutschen Staatsrechtslehrer in Jena*, vom 6. bis 9. Oktober, Berlin, 2004.
- Gümüş, Mustafa Alper, *Teoride ve Uygulamada Evliliğin Genel Hükümleri ve mal Rejimleri (TMK m. 185-281)*, İstanbul, 2008 (Evliliğin Genel Hükümleri ve Mal Rejimleri).
- Gümüş, Mustafa Alper, "Türk Hukukunda Yasal Mal Rejimi Olan Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi Çerçevesinde Boşanma Davası: İştirak Nafakası, Maddi Tazminat ve/veya Yoksulluk Nafakası ve/veya Manevi Tazminat Talepleri ile Mal Rejimi Talebi Arasındaki İlişki", *Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: IX, Sayı: 3-4, 2005, s. 383-402 (Boşanma Kararının Birliği).
- Gümüş, Mustafa Alper, "Türk Hukukunda Yasal Mal Rejimi Olan Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi Çerçevesinde Boşanma Davası; İştirak Nafakası; "Maddi Tazminat ve/veya Yoksulluk Nafakası" ve/veya Manevi Tazminat Talepleri ile Mal Rejiminin Tasfiyesi Talebi Arasındaki İlişki", *AÜHFD*, C. 9, S. 3-4, 2005, s. 383-402, (Yasal Mal Rejimi Olan Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi Çerçevesinde Boşanma Davası Arasındaki İlişki).

- Güngör, Erol, *İslam'ın Bugünkü Meseleleri*, İstanbul, 1990.
- Gürdoğan, Burhan, *Boşanma Davalarına İlişkin Usûl Hükümleri*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi 50. Yıl Armağanı 1925-1977, Cilt II, Boşanma Hukuku Haftası, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No. 407, 1977, s. 205-218 (Boşanma Davalarına İlişkin Usûl Hükümleri).
- Gürsoy, Kemal Tahir, *Boşanma Hukukunun Tarihi Gelişimine Bir Bakış ve Boşanma Sebeplerinde En Yeni Gelişmeler*, AÜHF Ellinci Yıl Armağanı, Cilt: 2 Boşanma Hukuku Haftası, Ankara, 1977, s. 1-47 (Boşanma Hukukunun Tarihi Gelişimi).
- Gürsoy, Kemal T., *Rızaya Dayanan Boşanma*, AÜHF Ellinci Yıl Armağanı, Cilt: 2, Boşanma Hukuku Haftası, Ankara, 1977, s. 127-165 (Rızaya Dayanan Boşanma).
- Güven, Kudret, "Türk, İsviçre ve Alman Hukuklarında Boşanma Sebepleri ve Esasları Hakkında Karşılaştırmalı Bir İnceleme", *BÜHFD*, Cilt: 1, Sayı: 2, Haziran 2015, s. 35-56 (Boşanma Sebepleri ve Esasları).
- Güven, Kudret, "4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun'un Getirdiği Hukukî Tedbirler", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2 (1-2), 1998, s. 1-25 (Ailenin Korunması).
- Güven, Kudret, "Cinsiyet Değişikliği ve Hukuki Sonuçları", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 1, Sayı: 1, 1997, (Cinsiyet Değişikliği).
- Guler, Mittel, *der Durchsetzung der nahehehlichen Unterhaltspflicht und Sozialhilfeleistungen*, (Hrsg.: Rumo- Jungo/Pichonnaz, Familienvermögensrecht), Bern 2003 (Unterhaltspflicht und Sozialhilfeleistungen).
- Häberle, Otmar, *Bürgerliches Gesetzbuch mit Einführungsgesetz Nebengesetzen*, Band 17/1, Familienrecht 1/1, §§ 1297-1588, 13. Auflage, 2013, (Bürgerliches Gesetzbuch).
- Hans, Hinderling, *Das Schweizerische Ehe Scheidungsrecht*, 3. Auflage, Zürich, 1967.
- Hausheer, Heinz/Geiser, Thomas/Regina E. Aebi-Müller, *Das Familienrecht des Schweizerischen Zivilgesetzbuches*, 4. Auflage, Bern, Stämpfli, 2010, (Schweizerischen Zivilgesetzbuches).
- Hausheer, Heinz/Wolf, Stephan, *Switzerland, Grounds for Divorce and Maintenance Between Former Spouses*, Ekim 2002.
- Hausheer, Heinz, *Das neue Eherecht und seine Auswirkungen auf die Scheidung*, Berner Tage für die juristische Praxis (BTJP) 1987, Bern 1988 (Das neue Eherecht).

- Hausheer, Heinz “Die Wesentlichen Neuerungen Des Neune Schweizerischen Scheidungsrechts”, *İsviçre Medeni Kanunu ve Borçlar Kanununun 80. Yılı Sempozyumu*, İstanbul, 2007, (Des Neune Schweizerischen Scheidungsrechts).
- Hausheer, Heinz, *Zur Ehescheidungsreform in der Schweiz*, ZfRV, 1996 (Ehescheidungsreform).
- Hausheer, Heinz, “Neuere Tendenzen der bundesgerichtlichen Rechtsprechung im Bereiche der Ehescheidung”, *ZBJV*, 122/1986 (Ehescheidung).
- Hausheer, Heinz, *Nachehelicher Unterhalt: Streitobjekt für die (verschiedenen) Experten des Bundesrates in der anstehenden Scheidungsrechtsrevision*, *ZBJV* 129, Yıl 1993, s. 644–664 (Nachehelicher Unterhalt).
- Hausheer, Heinz/Ruth Reuser/Thomas Geiser, *Berner Kommentar, Schweizerisches Zivilgesetzbuch Das Familienrecht*, Band II, 1. Abteilung, Das Eherecht, 2. Teilband Die Wirkungen der Ehe im allgemeinen Artikel 159-180 ZGB, Stämpfli Verlag AG Bern, 1999, (Berner Kommentar).
- Hausheer, H./Spycher, P., *Unterhalt nach neuem Scheidungsrecht*, Bern 2001, (Scheidungsrecht).
- Hausheer, Heinz/Spycher, Annette, *Handbuch des Unterhaltsrechts*, Stämpfli, Bern, 2010 (Handbuch des Unterhaltsrechts).
- Hamzaçebi, Mehmet, “Türk Medeni Kanununa Göre Boşanma ve Ayrılık Hallerinde Tedbir, Yoksulluk ve İştirak Nafakası”, *SÜHFD*, Cilt: 10, Sayı: 3-4, 2002, s. 24-48 (Tedbir, Yoksulluk ve İştirak Nafakası).
- Hatemi, Hüseyin/Serozan, Rona, *Aile Hukuku*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1993.
- Hatemi, Hüseyin/ Kalkan Oğuztürk, Burcu, *Aile Hukuku*, 2. Bası, İstanbul, 2013.
- Hatemi, Hüseyin, *Hukuka ve Ahlaka Aykırılık Kavramı ve Sonuçları*, Ankara, 1974, (Hukuka ve Ahlaka Aykırılık).
- Hatemi, Hüseyin, *Hukuka ve Ahlaka Aykırılık Kavramı ve Sonuçları (Özellikle BK. 65 Kuralı)*, Sulhi Garan Matbaası Koll. Şti., İstanbul, 1976 (Hukuka ve Ahlaka Aykırılık).
- Hatemi, Hüseyin/Gökyayla, K. E., *Borçlar Hukuku Genel Bölüm*, İstanbul, 2011, (Genel Bölüm).
- Havutçu, Ayşe, “Evlenmenin Geçersizliği Konusunda İsviçre ve Alman Hukukundaki Gelişmeler, Medeni Kanun ve Borçlar Kanunu’nun 90. Yılı Uluslararası Sempozyumu”, *1926’dan Günümüze Türk-İsviçre Medeni Hukuku*, II. Cilt, Ankara, 2017, s. 789-815 (Evlenmenin Geçersizliği).

- Heiss, Beate/Born, Winfried, *Unterhaltsrecht*, München, 2015, (Unterhaltsrecht).
- Heßler, Hans-Jochaim, *Islamisch-rechtliche Morgengabe: vereinbarter Vermögensausgleich im deutschen Scheidungsfolgenrecht*, IPRax Heft 2, 1988.
- Helvacı, Serap, “İsviçre Türk Hukuklarında Boşanma Sebepleri”, Prof. Dr. Ömer Teoman’a 55. Yaş Günü Armağanı, C. 2, İstanbul, 2002, s. 1151-1169 (Boşanma Sebepleri).
- Helvacı, İlhan, *Türk ve İsviçre Hukukunda Kişilik Hakkını Koruyucu Davalar*, İstanbul, 2001, (Kişilik Hakkı).
- Heinig, Hans Michael, *Der Sozialstaat im Dienst der Freiheit*, Mohr Siebeck, Tübingen, 2008, (Sozialstaat).
- Henrich, Dieter/Hammermann, Eckart, *Familienrecht Scheidung, Unterhalt, Verfahren*, 6. überarbeitete und erweiterte Auflage, 2015, Vor §1569 BGB (Familienrecht).
- Henrich, Dieter, “Die Qualifikation von Brautgeschenken und Morgengabevereinbarungen Türkischer Eheleute aus Deutscher Sicht”, *Festschrift für Prof. Dr. Bilge Öztan*, Ankara, 2008.
- Henrich Dieter, *Familienrecht: Scheidung, Unterhalt, Verfahren, Kommentar*, 6. Überarbeitete und erweiterte Auflage, C.H. Beck, 2015, (Familienrech).
- Hinteregger, Monika, *Familienrecht*, 6. aktualisierte Auflage, Verlag, Österreich, 2013, (Familienrecht).
- Hofmann, Roland/M. Mordasini, Claudia, *Arbeitskreise/Arbeitskreis 8: Nachehelicher Unterhalt in sehr guten Verhältnissen*, FamPra. ch - Schriftenreihe zum Familienrecht Band/Nr. 25, Neunte Schweizer Familienrechtstage, 18./19. Januar 2018 in Basel, Stämpfli Verlag AG, 2018, s. 183-204 (Nachehelicher Unterhalt).
- Holzhauser, Heinz, *Die Neuregelung des Unterhalts Geschiedener*, *JuristenZeitung*, 32. Jahrg., Nr. 3, 4. Februar 1977, (Unterhalts).
- Honsell, Heinrich, *Schweizerisches Obligationenrecht*, 10. überarbeitete Auflage Stämpfli Verlag AG, Bern, 2017 (Obligationenrecht).
- Honsell, Heinrich/Vogt, Nedim Peter/Geiser Thomas, *Basler Kommentar Zivilgesetzbuch I Art. 1-456*, Helbing Lichtenhahn Verlag 5. Auflage, Basel, 2015, (Basler Kommentar)
- Huber, Ernst Rudolf, “Modern Endüstri Toplumunda Hukuk Devleti ve Sosyal Devlet”, *Ankara Üniversitesi Hukuku Fakültesi Dergisi*, Cilt: 27, Sayı: 3, 1970 (Çev: Tuğrul Ansay).

- İkizler, Metin, *Evlendenmenin Hükümsüzlüğü*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018, (Evlendenmenin Hükümsüzlüğü).
- İmre, Zahit/Erman, Hasan, *Miras Hukuku*, İstanbul, 2017 (Miras Hukuku).
- İnan, Ali Naim, “Erkek Kadın Hukuki Müsavatı Alman Aile Hukukunda Ne Gibi Değişiklikler Yapacak ve Bu Değişiklikleri İçine Alan 2. Kanun Tasarısının Hükümleri”, *Adalet Dergisi*, Ankara Yeni Cezaevi Matbaası, Yıl: 47, Sayı: 8, Ankara, 1956, (Tasarı Hükümleri).
- İzzetbegoviç, Aliya, *Özgürlüğe Kaçışım: Zindandan Notlar*, 32. Basım, 2018, s. 161 (Çev: Hasan Tuncay Başoğlu).
- Joseph, Suad, *Encyclopedia of & Islamic Cultures*, Volume: 2, London, 2005.
- Kachroo, Gaytri, “Mapping Alimony: From Status to Contract And Beyond”, *University of New Hampshire Law Review*, Volume: 5, Number: 2 Pierce Law Review, Article 3, January 2007.
- Kaesling, Katharina, *Nacheheliche Verantwortung in Frankreich und Deutschland Eine rechtsvergleichende Untersuchung zu Grund und Grenzen zeitgemässen Unterhalts*, Schriftenreihe zum europäischen Familienrecht, Band/Nr. 43, Stämpfli Verlag AG, 2017, (Nacheheliche Verantwortung).
- Kanadoğlu, Korkut, “Evlilik ve Ailenin Anayasal Korunması”, *Anayasa Mahkemesinin Medeni Hukuka İlişkin Kararlarının Değerlendirilmesi Sempozyumu*, XII Levha Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul, 2013, s. 93-106 (Ailenin Anayasal Korunması).
- Karınca, Eray, “Kadına Yönelik Şiddet: Bardak Boş mu? Dolu mu?”, *Terazi Hukuk Dergisi*, Cilt: 7, Sayı: 75, 2012, s. 20-27 (Şiddet).
- Kahveci, Nuri, *İslam Aile Hukuku*, 2. Baskı, İstanbul, 2017.
- Kalthoener, Elmar/Büttner, Helmut/Niepmann, Birgit/Seiler, Christian, *Die Rechtsprechung zur Höhe des Unterhalts*, 14. völlig überarbeitete Auflage, 2019 (Unterhalts).
- Karabulut, Ayşe Kübra, *Türk Medeni Kanunu’nun 162 ve 163. Maddelerine Dayanılarak Açılan Boşanma Davaları*, 1. Baskı, İstanbul, Aralık 2018, (Boşanma Davaları).
- Katz, S./Eekelaar, J./M. Maclean, *Family Law and Policy in the US and England*, Oxford, 2000.
- Kalthoener, Elmar/Büttner, Helmut/Niepmann, Birgit, *Die Rechtsprechung zur Höhe des Unterhalts*, München, 2002, (Unterhalts).
- Karslı, Abdürrahim, *İcra ve İflas Hukuku*, Yenilenmiş ve Gözden Geçirilmiş 3. Baskı, İstanbul, 2014, (İcra ve İflas Hukuku).

- Keskin, Alper, *Boşanma Davaları Cilt I*, Ankara, 2017.
- Karabulut, Kerem/Özşahin, Levent, "Post Keynesyen İktisatta Toplum Yararına Çalışma Programlarının Analizi: Tra2 Bölgesi Örneği", *Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, Cilt: 8, Sayı: 16, 2017, s. 319-352, (Toplum Yararına Çalışma).
- Kemmler, Jutta Hahn, *Das neue nacheheliche Unterhaltsrecht und seine Auswirkungen auf das Sozialrecht*, Bochum 1979.
- Kıcalıoğlu, Mustafa, "4721 Sayılı Yeni Türk Medeni Kanunu'na Göre Boşanma Hâlinde Maddi ve Manevi Tazminat", *Ankara Barosu Dergisi*, Sayı: 2, Ankara, 2002, (Boşanma Hâlinde Maddi ve Manevi Tazminat).
- Kılıçoğlu, Ahmet, *Aile Hukukuku, Gözden Geçirilmiş-Güncelleştirilmiş*, Turhan Kitabevi, 4. Bası, Ankara, 2019, (Aile Hukuku)
- Kılıçoğlu, Ahmet, *Medeni Kanunu'muzun Aile-Miras-Eşya Hukukuna Getirdiği Yenilikler*, 2. Bası, Ankara, 2004, (Yenilikler).
- Kılıçoğlu Ahmet M., *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Ankara, 2020, (Borçlar Hukuku).
- Kılıçoğlu Ahmet M., "Aile Konutu ve Konut Eşyası ile Sağlanan Koruma", *Prof. Dr. Bilge Öztan'a Armağan*, Ankara, 2008.
- Kılıçoğlu, Ahmet, "Medeni Kanunda Manevi Tazminatta Ağır Kusur Konusunda Yapılan Değişiklikler", *Prof. Dr. Haluk Tandoğan'ın Hatırasına Armağan, BATİDER*, Ankara, 1990 (Ağır Kusur).
- Kılıçoğlu, Ahmet M., *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 22. Bası, Ankara, 2018, (Genel Hükümler).
- Kılıçoğlu, Ahmet M., *Katkı- Katılma Alacağı*, 6. Bası, Ankara, 2016, (Katılma Alacağı).
- Kılıçoğlu, Ahmet, „Eşler Arasında Mal Rejimi ve Yeni Bir Öneri, Yargıtay'ın 128'inci Ankara Üniversitesi'nin 50'nci A.Ü. Hukuk Fakültesi'nin 70'inci Kuruluş Yıldönümü", *AİHF Döner Sermaye Yayınları No: 39*, Ankara, 1997, s. 19-51 (Yeni Bir Öneri).
- Kılıçoğlu, Ahmet, „Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi", Ankara, 2002, (Edinilmiş Mallar).
- Kırca Çiğdem, "Manevi Tazminatın Fonksiyonu ve Niteliği", *Yargıtay Dergisi*, Cilt: 25, Sayı: 3, Temmuz 1999, (Manevi Tazminat).
- Korkusuz, Refik, *Uluslararası Belgelerde ve Türk Anayasası'nda Temel Haklar ve Özgürlükler*, İstanbul, 1998, (Temel Haklar ve Özgürlükler).
- Koschaker, Paul/Ayiter, Kudret, *Modern Özel Hukuka Giriş Olarak Roma Özel Hukuku'nun Ana Hatları*, AÜHF Yayınları No: 414, Ankara, 1977 (Roma Hukuku).

- Kocayusufpaşaoğlu, Necip/Hatemi, Hüseyin/Serozan, Rona/Arpacı, Abdulkadir, *Borçlar Hukuku Genel Bölüm, Birinci Cilt, Borçlar Hukukuna Giriş Hukuki İşlem Sözleşme*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2014, (Genel Hükümler Birinci Cilt).
- Kocayusufpaşaoğlu, “Necip, Kişilik Hakkını Koruyan Manevi Tazminat Davasına İlişkin Yeni Gelişmeler (MK m. 24, BK m. 49)”, *Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler Sempozyumu*, Ankara 21-22Ekim 1977, İstanbul, 1980 (Kişilik Hakkı).
- Kocabaş, Gediz, “Evlilik Sonrası Dayanışma İlkesinin Sınırı Olarak Clean Break İlkesi Doğrultusunda Yoksulluk Nafakasını Belirleyici Ölçütler”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi (MÜHFHAD)*, Cilt: 19, Sayı: 1, 2013, (Clean Break İlkesi).
- Koschaker, Paul/Ayiter, Kudret, *Modern Özel Hukuka Giriş Olarak Roma Özel Hukukunun Ana Hatları*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No: 414, Sevinç Matbaası, 1977.
- Koch, Elisabeth/Kamm, Michael/Margraf, Ulrich/Heinrich Shürmann/Marina Wellenhofer; *Handbuch des Unterhaltsrechts*, 12. Auflage, München, 2012, (Handbuch des Unterhaltsrechts).
- Koç, Nevzat, “Tanıma ve MK m. 30/II Hükmünün İptali Hakkındaki Anayasa Mahkemesi Kararının Tanımaya Etkisi”, *Prof. Dr. Kudret Ayiter Armaganı, DEÜHFD*, Cilt: 3, Sayı: 1-4, Ankara, 1988, s. 521-591 (Tanıma).
- Koç, Nevzat, *Türk İsviçre Hukukunda Nişanlanma Sözleşmesi*, İzmir, 2002 (Nişanlanma Sözleşmesi).
- Koçhisarlıoğlu, Cengiz, *Boşanmada Birlikte Velayet ve Yasanın Aşılması*, Ankara, 2004, (Birlikte Velayet).
- Klopfer, Rainer, *Das Neue Scheidungsrecht, Referate Zur Tagung Vom 17./18.03.1999*, Zürich 1999, (Scheidungsrecht).
- Köprülü, Bülent/Kaneti, Selim, *Aile Hukuku*, Gözden Geçirilmiş İkinci Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1989, (Aile Hukuku).
- Köseoğlu, Bilal/ Kocağa, Köksal, *Aile Hukuku ve Uygulaması*, Bursa, 2011, (Aile Hukuku ve Uygulaması).
- Kren Kostkiwicz, Jolanta/Nobel, Peter/Schwander, Ivo/Wolf, Stephan, *Schweizerisches Zivilgesetzbuch, 2., Überarbeitete und Erweiterte Auflage*, Zürich, 2011, (Schweizerisches Zivilgesetzbuch).
- Kremer, Marcel, *Das Prinzip der familiären Solidarität im Unterhaltsrecht des BGB - mit Schwerpunkt Nachehelicher Unterhalt*, Verlag Ernst und Werner Giesecking, 2010, (Solidarität im Unterhaltsrecht).

- Kulaklı, Emrah, "Yoksulluk Nafakası ve Yoksulluk Nafakasının Süresi Bağlamında Bir Mukayeseli Hukuk İncelemesi", *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 5, Sayı: 2, Güz 2018, (Yoksulluk Nafakasının Süresi).
- Kurt, Abdurrahman, *Bursa Sicillerine Göre Osmanlı Ailesi, Sosyo-Ekonomik Yapı Gelenek ve Görenekler*, 1. Baskı, 2013.
- Kurt, Ekrem, "Boşanma Davasında Hâkimin Alacağı Geçici Önlemler (MK m. 169)", *Uluslararası Antalya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Sayı 1, Haziran 2013.
- Kuntalp, Erden, "Mutlak Boşanma Nedenleri" Ankara Hukuk Fakültesi 50. Yıl Armağanı Cilt II, Boşanma Hukuku Haftası", *AÜHF Yayınları*, 1977, s. 113-125, (Mutlak Boşanma Nedenleri).
- Kurşat, Zekeriya, *Anayasa Mahkemesi'nin Anlaşmalı Boşanma ve Yoksulluk Nafakasına İlişkin Kararlarının Değerlendirilmesi, Anayasa Mahkemesi'nin Medeni Hukuka İlişkin Kararlarının Değerlendirilmesi Sempozyumu*, 21 Mayıs 2012, 1. Baskı, İstanbul, 2013, (Değerlendirme).
- Kuru, Baki, *İstinaf Sistemine Göre Yazılmış İcra ve İflas Hukuku*, 4. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, Ekim 2020, (İcra ve İflas Hukuku).
- Kuru, Baki, *İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku*, İstanbul, 2016 (Medeni Usul).
- Kuru, Baki/Aydın, Burak, *İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku*, 4. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2020, (Medeni Usul Hukuku).
- Kuru, Baki, *İcra ve İflas Hukuk El Kitabı*, Ankara, 2013, (El Kitabı).
- Kuru, Baki/Budak, Ali Cem, *Tesbit Davaları*, İstanbul, 2010 (Tesbit Davaları).
- Lamp, Paul, *Berner Kommentar, Kommentar Zum Schweizerischen Zivilrecht, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Familienrecht, 1. Abteilung, Das Eherecht, 2. Halband, Die Wirkungen Der Ehe im Allgemeinen Das Güterrecht Der Ehegatten, Artikel 159-251 ZGB*, Verlag Stämpfli & CIE, Bern, 1963, (Schweizerisches Zivilgesetzbuch).
- Lee, Cynthia Starnes, *Why Alimony?*, 2012.
- Löhnig, Martin/Czeguhn, Ignacio/Philip S. Fischinger/Hans F. Friedhelm/Herbert Grziwoth/Christoph Altahmmer/Otmar Häberle/Walther Heintzmann/Tobias Kappler/Martin Lipp, *Bürgerliches Gesetzbuch mit Einführung und Nebengesetzen, Band 17/1, Familienrecht 1/1, §§ 1297-1588*, Sommer, 2012 (Häberle, Scheidung der Ehe).

- Löhing, Martin, *Bürgerliches Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen*, Band 17/1, Familienrecht 1/1, Verlag W. Kohlhammer, Stand: Sommer, 2012.
- Lötscher-Steiger, Bruno/Trinkler, Judith, *Unterhalt bei knappen bis mittleren finanziellen Verhältnissen*, FamPra 2004 (Unterhalt).
- Luebbert, Friedwald, *Der Ausschluß des nachehelichen Unterhalts wegen "grober Unbilligkeit" – § 1579 BGB*, Bielefeld, 1982, (Unbilligkeit).
- Lüchinger, A./Geiser, Thomas, *Basler Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht (Zivilgesetzbuch I. Art. 1-456 ZGB)*, 2. Auflage, München, 2002, (Basler Kommentar).
- Mahmasâni, Subhi, "İslam Hukukunun Tedvini", *Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Sa.: 3, İstanbul, 1985 (İslam Hukukunun Tedvini).
- Mahmasâni, Subhi, "İslam Hukukunun Tedvini", *Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Sa.: 4, İstanbul, 1986, (Çev. İbrahim Kâfi DÖNMEZ).
- Mankiewicz, H., "The German Law of Alimony Before and Under National Socialism", *Law and Contemporary Problems*, Spring, 1939, s. 301-318 (Alimony).
- Mardin, Şerif, *Türk Modernleşmesi*, İstanbul, 1997.
- Martiny, Dieter, *Grounds For Divorce And Maintenance Between Former Spouses Germany Europa-Universität Viadrina Frankfurt (Oder)Prof. Em. Dieter Schwab Universität Regensburg*, October 2002.
- McIntosh, Phillip L., "The Nature of Alimony - Separate or Community Obligation?", *Louisiana Law Review*, Volume: 37, Number: 4, Spring 1977.
- McMullen, G. Judith; Alimony, "What Social Science and Popular Culture Tell Us About Women, Guilt, and Spousal Support After Divorce", *Duke Journal of Gender Law & Policy*, Volume: 19:41, 2011.
- McMullen, G. Judith, "Spousal Support in the 21st Century", *Wisconsin Journal Of Law, Gender & Society Volume: 29, Number: 1, Spring 2014*.
- Mevdudi, Ebu-l Ala, *İslamda Aile Hukuku (Karı Koca Hakları)*, Kitap Dünyası, Konya, 2013, (Çev.: Memiş Tekin).
- Meyer-Götz, Karin/Rolf Kofler, *Familienrecht*, 3. Auflage, 2014 (Familienrecht).
- Meriç, Nedim, *Medeni Yargılama Hukukunda Tasarruf İlkesi (Hukuk Muhakemeleri Kanunu Hükümleri Çerçevesinde)*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2011 (Tasarruf İlkesi).

- Meyer-Götz, Karin, *Familienrecht*, 3. Auflage, Nomos Verlagsgesellschaft, Baden-Baden, 2014, (Familienrecht).
- Moroğlu, Nazan, *Medeni Kanunda Mal Rejimleri*, İstanbul, 2002, (Mal Rejimleri).
- Moroğlu, Nazan, "Kadına Yönelik Şiddet, Aile Mahkemeleri Yasal Çerçevesi ve Uygulama Sorunları", *İstanbul Barosu Dergisi*, Özel Sayı 2: Aile Hukuku, 2007, (Kadına Yönelik Şiddet).
- Moroğlu, Nazan, *Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesi 6284 Sayılı Kanun ve İstanbul Sözleşmesi*, 2012, (Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesi).
- Morone, Danielle, *A Short History of Alimony in England and the United States*, 20 J. Contempt Legal Issues 3, 2012.
- Muşul, Timuçin, *İcra ve İflas Hukuku Cilt I*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013, (İcra Cilt I).
- Muşul, Timuçin, *İcra ve İflas Hukuku Cilt II*, Ankara, 2013, (İcra ve İflas Hukuku Cilt II).
- Muşul, Timuçin, *Haciz ve Hacze İştirak*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019, (Haciz ve Hacze İştirak).
- Nomer, Haluk Nami, "Sunî Dölleme Yoluyla Ortaya Çıkabilecek Nesep Problemleri", *M. Kemal Oğuzman'ın Anısına Armağan*, İstanbul 2000, (Nesep Problemleri).
- Neumann, Ralph, *Beck'scher Online Kommentar*, 48. Edition, 01.01.2018.
- O'Connell, Marry E., "Alimony After No-Fault: A Practice in Search of a Theory", *Hein Online New Eng. L. Rev.* 437, 1988 -1989.
- Odendahl, Hanswerner, "Boşanma ve Boşanmada Kusur Meselesi Üzerine Düşünceler", *Prof. Dr. Bilge Öztan'a Armağan*, Ankara, 2008.
- Oftinger, Karl/Stark, Emil, *Schweizerisches Haftpflicht*, Allgemeniner Teil, Bd. I. 5, Zürich, 1995.
- Oğuz, Cemal, "Medeni Kanun Madde 174/I ile 175 Arasındaki Farklar (Die Unterschiede Zwischen Art 174/ Abs. I und Art 175 MK)", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 4, Say: 1-2, Haziran-Aralık 2000, s. 24-37.
- Oğuzman, Kemal/Barlas, Nami, *Medeni Hukuk*, 26. Bası, İstanbul, 2020, (Medeni Hukuk).
- Offinger, Karl/Stark, Emil W., *Schweizerisches Haftpflichtrecht, Band II/2: Besonderer Teil. Zweiter Teilband. Gefährdungshaftungen*, Zürich, 1989, (Haftpflichtrecht).
- Oğuzman, Kemal/Dural, Mustafa, *Aile Hukuku*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1998., (Aile Hukuku).

- Oğuzman, M. Kemal/Öz, Turgut, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Cilt: 2, İstanbul, 2020, (Genel Hükümler).
- Oğuzman, Kemal, “İsviçre ve Türkiye’de Medeni Kanun ve Borçlar Kanununda Şahsiyetin Hukuka Aykırı Tecavüze Karşı Korunması ve Özellikle Manevi Tazminat Davası Bakımından Yapılan Değişiklikler”, *Haluk Tandoğan’ın Hatırasına Armağan*, Ankara, 1990, (Değişiklikler).
- Oğuzman, Kemal/Seliçi, Özer/Oktay Özdemir, Saibe, *Eşya Hukuku*, 22. Baskı, İstanbul, 2020, (Eşya Hukuku).
- Oğuzman, M. Kemal/Seliçi, Özer/Oktay-Özdemir, Saibe, *Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler)*, 19. Baskı, İstanbul, 2020, (Kişiler Hukuku).
- Oğuzoğlu, Hüseyin Cahit, *Medeni Hukuk, Şahsın Hukuku- Aile Hukuku*, Ankara, 1963, (Medeni Hukuk).
- Oktay Özdemir, Saibe, *2002 Tarihli Türk Medeni Kanunu Ne Kadar Yenidir?*, İsviçre Medeni Kanunu ve Borçlar Kanunu’nun Alınışının 80. Yılı, İstanbul, 2007, (2002 Tarihli Türk Medeni Kanunu).
- Oktay-Özdemir, Saibe, “Türk Hukukunda Boşanma Siteminde Revizyon İhtiyacı”, *Public and Private Law Bulletin*, Volume: 35, Issue: 1, 2015, s. 29-46, (Boşanma Siteminde Revizyon).
- Okur Gümrükçüoğlu, Saliha, “İslam Aile Hukukunda Kadının Mehir Haklarına Toplumun Bakışı Üzerine Bir Değerlendirme”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. : XVII, Sa. 4, 2013, (Mehir).
- Okur, Nejla, *Avrupa Birliği Sürecinde Türkiye’de Sosyal Devletin Geleceği*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Doktora Programı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara, 2008.
- Okyar Karaosmanoğlu, Dila, “Yargıtay Kararları Işığında Yoksulluk Nafakası Ödeme Yükümlülüğünün Şartları ve Ortadan Kalkması”, *Prof. Dr. İlhan Ulusan’a Armağan Cilt II, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 15, Sayı: 2, 2016, s. 421-434 (Yargıtay Kararları Işığında Yoksulluk Nafakası).
- Önen, Ergun, *İnşai Dava*, Ankara, 1981, (Dava).
- Özbay, İbrahim/Çelik, Ferhat, “Boşanma Davalarında İspat Yükü ve Karinelere”, *Yargıtay Dergisi*, Cilt: 44, Sayı: 3, 2018, s. 15-60.
- Özbudun, Ergun, *Türk Anayasa Hukuku*, 18. Basım, Ankara, 2018, (Türk Anayasa Hukuku).
- Özcan Büyüktanır, Burcu G./Okyar Karaosmanoğlu, Dila, “Evlenmeye Zorlamak için Öngörülen Cayma Tazminatı ya da Cezai Şart Dava Edilemez; Ancak Yapılan Ödemeler de Geri İstenemez”, *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt:7, Sayı: 1, 2017, s. 215-232 (Cayma Tazminatı).

- Özcan, Uğur/Dalyan, Murat Gökhan, "19. yy'da, Rumlarda ve Arnavutlarda Evlilik Müessesinde Başlık Uygulamaları", *International Journal of History*, Volume: 3/3, 2011, s. 319-337, (Drahoma).
- Özdamar, Demet, *CEDAW Sözleşmesi, Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesine Dair Sözleşme ve Ek İhtiyari Protokol'ün İç Hukukumuzda Özellikle Yeni Aile Hukukumuzda Etkisi*, Ankara, 2009, (CEDAW Sözleşmesi).
- Özdemir, Nevzat, *Türk İsviçre Hukukunda Anlaşmalı Boşanma*, İstanbul, 2003, (Anlaşmalı Boşanma).
- Özcan, Bilge, *Medeni Kanun'un 134'üncü Maddesine Göre Boşanma ve Boşanmada Tazminat ve Nafaka, Yargıtay'ın 128'inci Ankara Üniversitesi'nin 50'nci A.Ü. Hukuk Fakültesi'nin 70'inci Kuruluş Yıldönümü, Ortak Bilimsel Toplantı, AÜHF Döner Sermaye Yayınları No: 39, Ankara, 1997, s. 3-15, (Boşanmada Tazminat ve Nafaka).*
- Özcan, Bilge, "Türk Hukukunda Boşanmada Birlikte Velayet Sorunu", *Prof. Dr. Tuğrul Ansay'a Armağan*, Ankara, 2006.
- Özcan, Bilge, "Medeni Kanunun Kabulünün 70. Yılında Aile Hukuku", *AÜHFD*, Cilt: 40, Sayı: 2, 1989, (Medeni Kanunun Kabulü).
- Özcan, Bilge, "Türk Medeni Kanunu'nun Kabulünün 70. Yılında Aile Hukuku, Milli Egemenlik Sempozyumları", *TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları*, No: 83, Ankara, 1996, s. 111-157 (70. Yılında Aile Hukuku).
- Özcan, Bilge, "Resmî Nikâhtan Sonra Yapılan Mehir Anlaşması Geçerli midir?", *Prof. Ali Bozer'e Armağan, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü*, Ankara, 1998 (Mehir Anlaşması).
- Özcan, Bilge, *Aile Hukuku*, 6. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2015, (Aile Hukuku).
- Özcan, Bilge, "Batıl Evlenmeler", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 26, Sayı: 1-2, 1969, (Batıl Evlenmeler).
- Özcan, Elif Burcu, "Yasalar ve Gelenekler Işığında Arkaik ve Klasik Dönem Yunan ve Cumhuriyet Dönemi Romalı Kadınların Aile Hayaatı", *İstanbul Üniversitesi Kadın Araştırmaları Dergisi*, Sayı: II, 2017, s. 1-25 (Drahoma).
- Özcan, Gizem, "Kadına Yönelik Şiddet - Aile İçi Şiddet ve Konuya İlişkin Uluslararası Metinler Üzerine Bir İnceleme", *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 7, Sayı: 1, 2017, s. 533-564 (Kadına Yönelik Şiddet).

- Özbilen, Arif Barış/Soygüt Arslan, Mualla Buket, “6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun Değerlendirilmesi”, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Yıl: 11, Sayı: 22, 2012, s. 365-387, (Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi).
- Öztürk, Necla, “Ailenin Korunması Ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun Getirdiği Bazı Yenilikler ve Öneriler”, *İNÜHFD*, Cilt:8 Sayı 1, Yıl 2017, (Ailenin Korunması).
- Özuğur, Ali İhsan, *Gerekçeli- Açıklamalı-İçtihatlı Nafaka Hukuku*, 6. Baskı, Ankara, 2015, (Nafaka).
- Özdemir, Hayrunnisa, “Yargıtay Kararları Işığında Türk Medeni Hukukunda Yardım Nafakası”, *Terazi Hukuk Dergisi*, Cilt: 9, Sayı: 100, Aralık 2014, s. 65-78, (Yardım Nafakası).
- Özsunay, Ergun, “Hayatın Başlangıcına ve Sonuna İlişkin En Önemli Hukuksal Sorunlar”, *Bülent Davran’a Armağan*, İstanbul 1998 (Hukuksal Sorunlar).
- Özsunay, Ergun, “Taşiyıcı Annelik ile İlgili Hukuksal Sorunlar”, *Güncel Hukuk*, Ağustos 2007, (Taşiyıcı Annelik).
- Öğüz, Tufan, *Türk Medeni Kanunun Soybağına İlişkin Hükümlerinin İsviçre Medeni Kanunu ile Karşılaştırmalı Olarak Değerlendirilmesi*, İzmir Medeni Hukuk Günleri-II Aile 27-28 Nisan 2018, (Karşılaştırmalı Olarak Değerlendirme).
- Tüzüner, Özlem, “Korunmaya Muhtaç Yaşlılara Bakan Kurumların Nafaka Yükümlüsü Hısımlardan Masraflarını İsteyebilmesi”, *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 9, Sayı: 113-114, İstanbul, 2014, s. 79-107, (Masraflarını İsteyebilme).
- Özsunay, Ergun, *Nordik Hukukta, Sosyalist Hukukta ve Anglo/Amerikan Hukukunda Evlilik Olmaksızın Birlikte Yaşamının Güncel Sorunları*, 1980.
- Parlak Börü, Şafak, “Kadını Korunmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmeler ve Türkiye’nin Konumu”, *TBB Dergisi*, Özel Sayı, 2017, s. 43-63 (Uluslararası Sözleşmeler).
- Pekcanitez, Hakan/Atalay, Oğuz/Sungurtekin Özkan, Meral/Özekes, Muhammet, *İcra ve İflas Hukuku Ders Kitabı*, 6. Bası, İstanbul, Ekim 2019 (İcra ve İflas Hukuku).
- Pürselim-Arning, Hatice Selin, “Türk ve Alman Milletlerarası Özel Hukuklarında Mehir Kavramının Vasıflandırılması”, *Milletlerarası Hukuk Bülteni*, Yıl: 33, Sayı: 2, 2013, s. 137-152.

- Pürselim, Hatice Selin, "Alman Yüksek Mahkemesinin 09.12.2009 Tarihli ve XII ZR107/08 Sayılı Mehre İlişkin Kararının Değerlendirilmesi", *Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları*, Sa.:8, 2009, s.47-61, (Değerlendirme).
- Pürselim Arning, Hatice, "Türk ve Alman Milletlerarası Özel Hukuklarında Mehir Kavramının Vasıflandırılması", *Public and Private International Law Bulletin*, Volume: 33, Issue: 2, 2013, s. 137-151, (Mehir Kavramının Vasıflandırılması).
- Postacioğlu, İlhan, "Evlenme Mukaveleleri ve Karı Koca Arasındaki Anlaşmaların Hâkim Tarafından Tasdiki Lüzumunun Hukuki Mahiyeti", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt: 12, Sayı: 4, 1946.
- Probert, Rebecca, "The History of 20th-Century Family Law", *Oxford Journal of Legal Studies*, Vol. 25, No. 1, 2005, s. 169-181.
- Probert, Rebecca, *Marriage Law And Practice in The Long Eighteenth Century*, 2009, (Marriage Law).
- Rauscher, Thomas, "Talak ve Alman Düzeni", *Bilgi Toplumunda Ünal Tekinalp'e Armağan*, Cilt: III, Beta, İstanbul, 2003, (Çeviren: Ahmet Cemal Ruhi).
- Rebmann, Kurt, *Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch*, Band 7, Familienrecht I, §§ 1297-1588, München, 2000 (Münchener Kommentar).
- Rey, Heinz, *Ausservertragliches Haftpflichtrecht*, Zürich, 1995.
- Reisoğlu, Safa, "Mihri Müeccele Müeccele Mütealik 2/12/1959 tarihli Tevhid-i İçtihat Kararı Hakkında", *Adalet Dergisi*, Sayı 1, Mart 1960, s. 191-195 (Mehir).
- Richard, Albert, "Câli Evlenmeler", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt: 4, Sayı: 15, 1938, s. 481-502, (Çeviren ve Not Eden: Ferit H. Saymen, Câli Evlenmeler).
- Ronke, Maximilian, *Handkommentar zum BGB*, Nachtragsheft zur 6. Auflage, 1977, (Handkommentar).
- Ruhi, Ahmet Cemal, "Nafaka Alacaklarının Yabancı Ülkelerde Tahsili Hakkında 20 Haziran 1956 Tarihli New York Sözleşmesi", *Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: IV, Sayı: 1-2, 2000, (Nafaka Alacaklarının Yabancı Ülkelerde Tahsili).
- Ruhi, Ahmet Cemal, *Türk Hukukunda Nafaka ve Nafaka Alacaklarının Yabancı Ülkelerde Tahsili*, Ankara, 2003.
- Ruhi, Ahmet Cemal/Özdemir, Hayrunnisa, *Çocuk Hukuku ve Çocuk Hakları*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2016, (Çocuk Hukuku).

- Ruhi, Canan/Ruhi, Ahmet Cemal, *Muris Muvazaası*, Seçkin Yayınları, 2016, (Muvazaa).
- Rumo-Jungo, Alexandra, *Neuere Entwicklungen im nahehelichen Unterhalt, Familienvermögensrecht*, Bern, 2003, (Familienvermögensrecht).
- Rumo-Jungo, Alexandra/Pichonnaz, Pascal, *Neuere Entwicklungen im nahehelichen Unterhalt, Familienvermögensrecht*, Schriftenreihe zum Familienrecht Bd. 2, Bern 2003.
- Rüetschi, David, *Prozessuale Fragen im Kontext der Schuldneranweisung*, FamPra. ch 2012, (Schuldneranweisung).
- Rüetschi, David/Spycher, Annette, *Siebte Schweizer Familienrechtstage 23./24. Januar 2014 in Basel Arbeitskreis 5: Revisionsbestrebungen im Unterhaltsrecht: aktueller Stand und Ausblick*, FamPra. ch - Schriftenreihe zum Familienrecht Band/Nr. 22, 2014, s. 155-171 (Revisionsbestrebungen im Unterhaltsrecht).
- Sağlam, Hadi, "İslam Hukukunda Mehir Evlilik Sigortası mıdır", *Universal Journal of Theology*, Volume: I, Issue: I, 2016, s. 1-19.
- Sanders, Anne, "Marriage, Same-Sex Partnership, and the German Constitution", *German Law Journal*, Volume: 13, No: 08, 2012, s. 911-941 (Same-Sex Partnership).
- Sanders, Anne, *Das Ehebild des Bundesverfassungsgerichts zwischen Gleichberechtigung, nichtehelicher Lebensgemeinschaft und Lebenspartnerschaft*, in 2 Linen Der Rechtsprechung Des Bundesverfassungsgerichts Erörtert Von Den Wissenschaftlichen Mitarbeitern, 2011 (Lebensgemeinschaft und Lebenspartnerschaft).
- Salvatore, Di Marzo, *Roma Hukuku*, 2. Bası, İstanbul, 1969.
- Saymen, Ferit H./Elbir, Halid K., *Türk Medeni Hukuku Cilt III Aile Hukuku*, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul, 1957, (Aile Hukuku).
- Saymen, Ferit Hakkı, "Kimler Manevi Tazminat Talep Edebilir", *İHFM*, Sa. 1, 1940 (Manevi Tazminat).
- Saraçoğlu, Simge, "6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Kapsamında Tedbir Nafakasına Hükmedilmesinin Koşulları", *İKÜHFD*, Cilt: 15, Sayı: 2, 2016, s. 483-499 (Tedbir Nafakası).
- Savaş, Abdurrahman, "Evlenmenin Yokluğu", *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 8, Sayı: 1-2, Yıl, 2000, s. 121-140.

- Schwenzer, Ingeborg/Büchler, Andrea, *FamKomm, Scheidung, Band I: ZGB / Band II: Anhänge, Dritter Abschnitt: Die Scheidungsfolgen / Art. 125 / I. - II.*, Stämpfli Verlag AG, 2017, (Scheidung).
- Schwenzer, Ingeborg, "Das clean break - Prinzip im nahehelichen Vermögensrecht", *FamPra.ch* 2000, 609-627, (*Das clean break – Prinzip*).
- Schwenzer, Ingeborg/Büchler, Andrea, *Fam Kommentar, Scheidung Band I: Herausgeber: Ingeborg Schwenzer, Roland Fankhauser, 3. Auflage*, Stämpfli Verlag, 2017, (Fam Kommentar).
- Schwenzer, Ingeborg, *Ehegattenunterhalt nach Scheidung nach der Revision des Scheidungsrechts*, *AJP* 1999, s. 167-178 (Revision des Scheidungsrechts).
- Schwenzer, Ingeborg, *FammKomm Scheidung*, Stämpfli Verlag AG, Bern, 2005.
- Schwenzer, Ingeborg/Keller, Tomie, *Recent Developments in Swiss Family Law*, Public and Private Law Bulletin, Volume: 35, Issue: I, 2015.
- Schloms, Heidemarie, "Alman Hukukunda Çocukların Nafaka Hakkına, Özellikle Adli Memurlara Yüklenen Görevler Bakımından Genel Bir Bakış", *AÜHFD*, Cilt: 50, Sayı: 1, Ankara, 2001, s. 153-162 (Alman Hukukunda Çocukların Nafaka Hakkı, Çev: Hasan Seçkin Ozanoğlu).
- Schwenzer, Ingeborg/Keller, Tomie, "A New Law For the Protection of Adults", *The International Survey of Family Law*, 2013, s. 375-388, (Protection of Adults).
- Schwarz, Andreas B., *Aile Hukuku*, İstanbul Üniversitesi Yayınları No: 176, Ülkü Matbaası, İstanbul, 1942 (Aile Hukuku).
- Schwab, Dieter, *Das Recht der Ehescheidung nach dem 1. EheRG: Die Scheidungsgründe*, *FamRZ* 1976, (Scheidungsgründe).
- Schnitzler, Klaus, *Münchener Anwalst Handbuch Familienrecht*, 4. überarbeitete und erweiterte Auflage, 2014, (Anwalst Handbuch).
- Schluchter, Wolfgang, *Entscheidung für den sozialen Rechtsstaat: Hermann Heller und die staatsrechtliche Diskussion in der Weimarer Republik (Deutsch) Taschenbuch – 1. Januar 1983*, (Rechtsstaat).
- Schönenberger, B., *CHK - Handkommentar zum Schweizer Privatrecht Vertragsverhältnisse Teil 1: Innominatkontrakte, Kauf, Tausch, Schenkung, Miete, Leihe Art. 184 - 318 OR' in Markus Müller-Chen, Claire Huguenin, Schulthess 2016*, (Handkommentar Zum Schweizer Privatrecht).
- Schwander, Ivo, *ZGB Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch, OFK - Orell Füssli Kommentar (Navigator.ch)*, 3., überarbeitete Auflage, Orell Füssli Verlag AG, Zürich, 2016.

- Schloms, Heidemarie, "Alman Hukukunda Çocukların Nafaka Hakkına, Özellikle Adli Memurlara Yüklenen Görevler Bakımından Genel Bir Bakış", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 50, Sayı: 1, 2001. (Çeviren: Hasan Seçkin Ozanoğlu).
- Schwab, Dieter/Helmut, Borth/Meo-Micaela, Hahne/Andreas, Holzwarth/Stefan, Motzer/Martin, Streicher, *Handbuch des Scheidungsrechts*, 7., neubearbeitete Auflage, Verlag Franz Vahlen M'nchen, Teil IV, München, 2013, (Handbuch des Scheidungsrechts).
- Schnitzler, Klaus, *Münchener Anwalts Handbuch Familienrecht*, 4. Überarbeitete und Erweiterte Aflage, 2014, (Handbuch Familienrecht).
- Schwimann, Michael, *Bürgerliches Recht: Familienrecht*, 3. Auflage, 1999, (Familienrecht).
- Serdar, İlknur, "Kişisel İlişki Kurma Hakkı", *DEÜHFD*, Cilt: 9, Özel Sayı, 2007, s. 739-781 (Kişisel İlişki).
- Serim, Azra Arkan, "Yoksulluk Nafakası", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt: LXV, Sayı: 1, 2007, s. 277-302.
- Serozan, Rona, *Soybağı Hukuku Üzerine Çeşitlemeler*, Prof. Dr. Bilge Öztan'a Armağan, Ankara, 2008.
- Serozan, Rona, "Kişilik Hakkının Korunmasıyla İlgili Bazı Düşünceler", *İstanbul Üniversitesi Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Cilt 11, Say, 14, Yıl 1977, s. 93-112, (Kişilik Hakkı).
- Serozan, Rona, *Medeni Hukuk Genel Bölüm/Kişiler Hukuku*, İstanbul, 2018, (Medeni Hukuk).
- Serozan, Rona/Başoğlu, Başak/Kapancı, Berk, "Aile Hukukunun Özellikleri, İlkeleri ve Gelişimi", *Prof. Dr. İlhan Uluşan'a Armağan, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 15, Sayı: 2, Armağan Cilt:2, İstanbul, 2016, s. 531- 559 (Aile Hukukunun Özellikleri).
- Sert, Selin, "Türk Medeni Hukukunda Cinsiyet Değişirme", *TBB Dergisi*, Sayı: 118,, 2015, s. 256-270, (Cinsiyet Değişikliği).
- Siegfried, Staudig/Wendl, L; *Der Unterhaltrecht in der familienrichterlichen Praxis*, München, 2011.
- Sirmen, Lale/Koçhisarlıoğlu, Cengiz/Tanrıver, Süha/ N. Sural/Tercan, Erdal, "Karşılaştırmalı Hukukta Aile Mahkemeleri ve Türkiye Aile Mahkemeleri Kurulmasında Yararlanılabilecek Bir Model", *Kamu İş Hukuku ve İktisat Dergisi*, Cilt: 5; Sayı: 3, Ankara, Nisan 2000.
- Spycher, Annette, *Unterhaltsleistungen bei Scheidung: Grundlagen und Bemessungsmethoden*, Bern, 1996, (Unterhaltsleistungen).

- Spühler, Karl/Freimaurer, Sylvia, *Ergänzungsband zum Berner Kommentar zu Art. 137 - 158 ZGB, Aktuelle Juristische Praxis*, 1992.
- Stark, Emil W., *Kann ein Dritter wegen Ehestörung zu Genugtuungszahlungen verpflichtet werden? Festschrift für Cyril Hegnauer zum. 65. Geburtstag*, 1986.
- Starnes, Cynthia, "One More Time: Alimony, Intuition, and the Remarriage-Termination Rules, Judicial Termination Rules, AL Termination Rule", *Indiana Law Journal*, Volume: 81, Issue: 3, Article 4, Summer 2006.
- Steck, Daniel, *Basler Kommentar, Zivilgesetzbuch I.*, 3. Auflage, Basel-Genf-München, 2006, (Basler Kommentar).
- Steck, Daniel, *Die Praxisentwicklung zu den Scheidungsgründen*, FamPra, 2004, (Scheidungsgründen).
- Stein, Friedrich/Jonas, Martin, *Kommentar zur Zivilprozessordnung*, 23. Auflage, Tübingen, 2018.
- Stein Lorenz von, *Grundlegung des Sozialstaats (E.R. Huber, Nationalstaat und Verfassungsstaat)*, 1965.
- Stolleis, Michael, *Public Law in Germany 1800-1904*, Oxford, New York, 2001.
- Sturm, Fritz/Sturm, Gudrun, *Schweizer Scheidungsrecht im Revisionswirbel*, Festschrift für Prof. Dr. Bilge Öztan, Ankara, 2008.
- Sutter, Thomas/Dieter, Schwarz, *FreiburghausKommentar zum neuen Scheidungsrecht*, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich, 1999.
- Sutter-Somm, Thomas/Felix, Kobel, *Familienrecht*, Basel, 2009, (Familienrecht).
- Suzanne, Reynolds, "The Relationship of Property Division and Alimony: The Division of Property to Address Need", *Fordham Law Review*, Volume: 56, Issue: 5, Article 1, 1988.
- Şahin, Mustafa, "Türk-İsviçre Medeni Kanunlarına Göre Evlilik Sonrası Katkının (Yoksulluk Nafakasının) Şartları TMK m. 175-ZGB m. 125)", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: XXI, Sayı: 3, 2017, s. 75-108 (Evlilik Sonrası Katkı).
- Şener, Esat, "Cumhuriyet Türkiye'sinde İçtihatların Işığında Aile Yapısının Değişimi, Türkiye'de Ailenin Yasal Açısından Değişimi", *Manya Matbaası*, İstanbul, 1984, s. 119-137 (Aile Yapısının Değişimi).
- Şener, Esat, *Uygulamalı İçtihatlı Nafaka*, Ankara, 1994, (Nafaka).
- Şenyüz, Doğan, *Borçlar Hukuku Genel ve Özel Hükümler*, Bursa, 2016, (Genel ve Özel Hükümler).

- Şıpka, Şükran/Demir, Pınar Özlem, “İsviçre Federal Mahkemesi’nin Edinilmiş Malların Tasfiyesine İlişkin Bir Kararının İncelenmesi (BGE 118 II 27-31)”, *Prof. Dr. Necip Kocayusufpaşaoğlu İçin Armağan*, Ankara, 2004, s. 255-262, (Tasfiye).
- Şıpka, Şükran/Kaplan, Hasan Ali, *4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu’na Göre Eşlerin Artık Değere Katılma ve Paylama ile İlgili Olarak Yapacakları Mal Rejimi Sözleşmelerinin Altsoya Etkisi*, Prof. Dr. Necip Kocayusufpaşaoğlu İçin Armağan, Ankara, 2004.
- Taber, J.; “Alimony: Power of Court to Award Alimony Subsequent to Divorce”, *California Law Review*, Volume: 34, Issue: 1, Article 7, March 1946.
- Tandoğan, Haluk, *Türk Mesuliyet Hukuku*, Ankara, 2012, (Mesuliyet Hukuku).
- Tanrıver, Süha, *Türk Aile Mahkemeleri*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2014., (Türk Aile Mahkemeleri).
- Tekinay, Selahattin Sulhi, *Türk Aile Hukuku*, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1982, (Aile Hukuku).
- Tekinay, Selahattin Sulhi, “Batı Ülkelerinde Aileye İlişkin Yasal Düzenleme ve Politikardaki Son Gelişmeler, Türkiye’de Ailenin Yasal Açından Değişimi”, *Manya Matbaası*, İstanbul, 1984, s. 109-118, (Aileye İlişkin Yasal Düzenleme).
- Tiftik, Mustafa, *Akit Dışı Sorumlulukta Maddi Tazminatın Kapsamı*, Ankara, 1994.
- Timur Hıfzı, *Eski Örfi Hukukumuzda Nişanlanma ve Kalın Müessesesi*, Ebül’ula Mardin’e Armağan, Kenan Matbaası, İstanbul, 1944, (Nişanlanma ve Kalın).
- Topuksak, Zümra, *Yardım Nafakası*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2011, (Yardım Nafakası).
- Topçuoğlu, Hamide, “Toplum ve Kültür Tiplerine Göre Boşanma Nedenleri”, *AÜHF Ellinci Yıl Armağanı*, Cilt: 2 Boşanma Hukuku Haftası, Ankara, 1977, s. 47-67, (Boşanma Nedenleri).
- Tucker, Judith E., *Women Family and Gender, in İslamic Law*, New York, 2008.
- Tuhr, Anderas von, *Borçlar Hukukunun Umumi Kısım Cilt: 1-2*, Olgaç Matbaası, Ankara, 1983, (Çev: Cevat Edege; Borçlar Hukuku).
- Tuhr, Peter von, *Allgemeiner Teil des Schweizerisches Obligationenrecht*, Bd. II, Zürich, 1974, (Schweizerisches Obligationenrecht).

- Tuor, Peter/Schnyder, Bernhard/Jungo, Alexandra, *Das Schweizerischen Zivilgesetzbuch*, 14. Auflage, Zürich Schulthess, 2015, (Schweizerischen Zivilgesetzbuch).
- Turan, Süreyya, *Türk Kadınlar Derneğinin 50. Kuruluş Yıldönümü Sempozyumu Kitabı Aile Hukukunda Güncel Sorunlar*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2019 (Aile Hukukunda Güncel Sorunlar).
- Tutumlu, Mehmet Akif, *Yeni Türk Medeni Kanunu'na Göre Evliliğin Butlanı, Boşanma, Aylık Sebepleri ve Boşanmanın Hukuki Sonuçları*, Ankara, 2002, (Boşanmanın Hukuki Sonuçları).
- Türk, Hikmet Sami, "Sosyal Hukuk Devleti", *Halkevleri Dergisi*, Sayı: 9, Mayıs 1974.
- Türkmen, Ahmet, "Yeni Bir Hukuki Olgu Olarak Israrlı Takip ve Taciz (Stalking) ve Bunun Türk Medeni Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi", *DEÜHFD*, Cilt: 11, Özel Sayı, 2009, s. 1387-1434, (Israrlı Takip).
- Türkmen, Ahmet, "Eğitim Nafakası, Aydın Zevkliler Armağanı", *E-Journal of Yasar University*, Cilt: 8, Özel Sayı, 2013, s. 2707-2765, (Eğitim Nafakası).
- Türkmen, Ahmet, "Yargıtay'ın Bağışlama Yaklaşımı Çerçevesinde Mehir ve Mehrin Geri Alınması", *DEÜHFD*, Cilt: 22, Sayı: 2, 2020, s. 541-576 (Mehir ve Mehrin Geri Alınması).
- Tosun, Kerim, "6284 Sayılı Kanun Hakkında İnceleme", *Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi*, C. 8, Sa. 97-98, İstanbul, 2012.
- Uçar, Ayhan, "İstatistiki Verilerle Ulusal Basında Kadına Şiddet", *İNÜHFD*, Cilt:7, Sayı, 2, 2016, s. 315-365, (Ulusal Basında Kadına Şiddet).
- Uğur, Hüsamettin, "Kadın ve Aile Bireylerine Karşı 6284 Sayılı Kanunun Getirdikleri", *TBB Dergisi*, Sayı 101, 2012, s. 337-339, (Kadın ve Aile).
- Uğur, Hüsamettin, "Uluslararası Sözleşmeler ve AİHM Kararları Işığında Ailenin Korunmasına Dair Kanun ve Gayriresmî Evlilikler Hakkında Yargıtay Kararları", *Terazi Hukuk Dergisi*, Sayı: 34, Haziran, 2009, s. 155-168, (Gayriresmî Evlilikler).
- Uluslan, İlhan, *Evlilik Hukukumuzda Mal Ayrılığı Rejimini Yol Açtığı Sorunlar ve Bu Alanda Önerilen Çözüm Yolları*, Milli Egemenlik Sempozyumları, TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları, No: 83, Ankara, 1996, (Mal Ayrılığı Rejimi).
- Uluslan, İlhan, "Türk Medeni Kanunu'nun Dünü ve Bugünü", *İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 1, Sayı: 1-2, İstanbul, 2002, s. 153-172, (Türk Medeni Kanunu).

- Umar, Bilge, *Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi*, Ankara, 2014, (Şerh).
- Uzun, Mine, *Yargıtay Kararları Kapsamında Yoksulluk Nafakası*, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2013, (Yoksulluk Nafakası).
- Uzun, Özge, *Türk Medeni Kanunu'nda Bakım Nafakaları*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2005.
- Uyumaz, Alper/Akdağ, İdris, "Türk Özel Hukukunda Şiddet ve Israrlı Takip Kavramı ile Israrlı Takip Mağdurunun Korunması", *GÜHFD*, Cilt: XIX, Sayı: 2, 2015, s. 45-95, (Israrlı Takip).
- Üçok, Coşkun, *Türk Hukuk Tarihi*, Ankara, 1966, (Türk Hukuk Tarihi).
- Ülker, Gürkan, "Medeni Kanun Eleştirileri I: Karının İktisaden Korunması", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 30, Sa.1, 1973, (Medeni Kanun Eleştirileri).
- Ünlütepe, Mustafa, *Evlilik Birliğinin Temelinden Sarsılması Sebebine Dayalı Boşanma (TMK m. 166/I, II)*, Birinci Baskı, Ankara, 2019, (Evlilik Birliğinin Temelinden Sarsılması).
- Pekcanitez, Hakan, "Bekletici Sorun", *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Yıl 1, Sayı 1, 1980, s. 249-265, (Bekletici Sorun).
- Pekcanitez, Hakan/Özekes, Muhammet/Akkan, Mine/Korkmaz, Hülya Taş, *Medenî Usul Hukuku*, Cilt I, İstanbul, 2017, (Pekcanitez Usûl).
- Pekcanitez, Hakan/Muhammet Özekes/Mine Akkan/Hülya Taş Korkmaz, *Medeni Usul Hukuku Cilt II*, 15. Bası, İstanbul, Mart, 2017 (Pekcanitez Usul).
- Pekcanitez, Hakan/Muhammet Özekes/Mine Akkan/Hülya Taş Korkmaz, *Medeni Usul Hukuku Cilt III*, 15. Bası, İstanbul, Mart, 2017, (Pekcanitez Usul).
- Pekcanitez, Hakan/Oğuz Atalay/Muhammet Özekes, *Medenî Usul Hukuku Ders Kitabı*, 7. Baskı, İstanbul, 2019, (Ders Kitabı).
- Pekmez, Cüneyt, "Bağışlamanın Geri Alınmasında "Ağır Suç" Kavramı Üzerinde Bir Değerlendirme", *Ceza Hukuku ve Criminoloji Dergisi-Journal of Penal Law and Criminology*, Cilt: 7, Sayı: 2, 2019; 213-232, (Bağışlamanın Geri Alınması).
- Vahapoğlu Erol, Ayten, *Karşılaştırmalı İslam Milletlerarası Özel Hukuk*, İz Yayıncılık, İstanbul, 2014.
- Velidedeoğlu, Hıfzı Veldet, *Türk Medeni Hukuku*, Üçüncü Bası, Nurgök Matbaası, İstanbul, 1963, (Türk Medeni Hukuku).

- Velidedeoğlu, Hıfzı Veldet, *Türk Medeni Hukuku Cilt II Aile Hukuku*, İstanbul Matbaacılık, İstanbul, 1949, (Aile Hukuku).
- Velidedeoğlu, Hıfzı Veldet, "İmtizaçsızlık Sebebiyle Boşanmada Kusur Meselesinin Anlaşılış Tarzında Tatbikat ve Nazariye Arasındaki Farklar", *İÜHF*, C. 9, Sa. 1-2, 1943, s. 257-273, (Boşanmada Kusur).
- Velidedeoğlu, Hıfzı Veldet, *Boşanma Sebeplerinin Hukuk Tarihi, Kilise Hukuku ve Hukuk Politikası Bakımından Umumi Surette Tetkiki*, Cemil Bilsel'e Armağan, İÜHF Yayınları, İstanbul, 1939, (Boşanma Sebepleri).
- Vernier, Chester G./Hurlbut, John B.; *The Historical Background Of Alimony Law And Its Present Statutory Structure*, Law and Contemporary Problems, 1939.
- Vogel, Hans-Jochen, *Das 1. Gesetz zur Reform des Ehe-und Familienrechts vom 14. Juni 1976*, FamRZ 1976.
- Voorhoeve, Maaike, *Family Law in İslam Divorce Marriage and Women in Muslim World*, London, 2012.
- Wardle, D. Layn, *Alimony and the Need to Protect Faith in Marriage: Balancing Values and Practicalities in an Era of Social Change*", *International Society of Family Law North America Regional Conference in Vancouver*, B.C., Canada, June 18-20, 2007.
- Weber, Roger, *Anweisung an die Schuldner, Sicherstellung der Unterhaltsforderung und Verfügungsbeschränkung*, AJP 2002.
- Weber, Albrecht, *Münchener Kommentar zum BGB*, Band 8, 7. Auflage, München, 2017, Rn. 1-16, (Münchener Kommentar).
- Wendl, Philipp/Hans-Joachim Dose, *Das Unterhaltsrecht in der familienrichterlichen Praxis*, München 2011.
- Westermann, Harm Peter/Barbara Grunewald/Georg Maier Reimer, *Bürgerliches Gesetzbuch*, I. 14. Neu bearbeitete Auflage, Verlag Dr. Otto Schmid, Köln, 2014, (Bürgerliches Gesetzbuch).
- Westermann, Harm Peter/Grunewald, Barbara/Georg Maier-Reimer, *Ermann Bürgerliches Gesetzbuch*, 14. Auflage, Köln, 2014.
- Westermann, Harm Peter/Barbara Grunewald/Georg Maier Reimer; *Bürgerliches Gesetzbuch Handkommentar mit AGG, EGBGB, ErbbauRG, LPartG, ProdHaftG, VbVG, II.*, 14. Neu bearbeitete Auflage, Verlag Dr. Otto Schmid, Köln, 2014, (Handkommentar).
- Will, M. R./Öztan, Bilge, *Hukukun Sebebiyet Verdiği Bir Acı-Transseksüellerin Hukuki Durumu*, AÜHFD, Cilt: 43, Sayı: 1-4, 1993.

- Wiliam, Latey, *Latey on Divorce*, Fourteenth Edition, Sweet&Maxwell Limited, London, 1952.
- Witt, Siegfried /Johann-Friedrich Huffmann, *Nichteteheliche Lebensgemeinschaft*, 2. neu bearnbeitete Auflage, C.H. Beckssche Verlagsbuchhandlung, München, 1986.
- Wullschleger, Stephan, *Fam Kommentar Scheidung*, Berlin, 2005, (Fam Kommentar Scheidung).
- Yağcı, Kürşat, “Yoksulluk Nafakasında Süresizlik Sorunu”, *İstanbul Hukuk Mecmuası*, Cilt: 76, Sayı: 1, 2018, s. 323-358, (Yoksulluk Nafakası).
- Yağcıoğlu, Ali Haydar, “6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar”, *DEÜHFD Prof. Dr. Şeref Ertuş Armağanı*, Cilt: 19, Özel Sayı, 2017, s. 913-966 (*Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar*).
- Yakut, Esra, Eski Türklerde Hukuk, *Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, Cilt: 1, Sayı: 3, 2002, s. 401-426.
- Yalçinkaya, N./Kaleli, Ş., *Boşanma Hukuku*, Ankara, 1987.
- Yaman, Ahmet, *İslam Aile Hukuku*, 20. Baskı, İstanbul, 2017.
- Yardımcı, Taner Emre, *İstinaf Mahkemesi Hukuk Dairelerinin İspat Faaliyetine Dair Bazı Güncel Kararlarının Değerlendirilmesi*, İlamat Torbası İstinaf Mahkemesi Karar İncelemeleri, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2020, (Edit: Ali Cem Budak/Varol Karaaslan).
- Yazıcı, Abdurrahman, “Hukuk-î Aile Kararnamesi (1917) Sadreddin Efendinin Eleştirileri”, *EKEV Akademi Dergisi*, Yıl: 19, Sa.: 62, 2015.
- Yalazı, Esra/Küçükler, Sultan Deniz, *Ksenophon’un Oikonomikos Adli Eserinde Evlilik ve Kadına Yaklaşım*, *Archivum Anatolicum*, 9/2, 2015, (Evlilik).
- Yassari, Nadjma, *Die Brautgabenachiranischem Recht*, 2014.
- Yetik, Nurten, *Anlaşmalı Boşanma ve Mal Rejimleri*, Bilge Yayınevi, Ankara, 2008.
- Yıldırım, Kamil/Yıldırım, Nevhis Dere, *İcra ve İflas Hukuku*, İstanbul, 2015 (İcra ve İflas Hukuku).
- Yıldırım, Abdulkerim, *Türk Aile Hukuku*, Ankara, 2014.
- Yılmaz, Ejder, “Hukuk Muhakemeleri Kanunu’na Göre Dava Çeşitleri”, *Bankacılar Dergisi*, Sayı 80, 2012, s. 83-104 (Dava Çeşitleri).
- Yılmaz, Ejder, *Hukuk Sözlüğü*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2006.
- Yılmaz, Canan, “Yargıtay Kararları Işığında Çocukla Kişisel İlişki Kurulması”, *Milletlerarası Hukuk Bülteni*, Yıl: 35, Sayı, 1, 2015, s. 104-141, (Kişisel İlişki).

- Yılmaz, Canan, Alman ve Avusturya Ön Ödemeli Nafaka Kanunu ile Avrupa Birliği Düzenlemeleri Çerçevesinde Tahsil Edilemeyen Nafaka Alacaklarının Devlet Tarafından Ödenmesi, Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt: 22, Özel Sayı Cilt: 3, 2016, s. 3091-3110 (*Ön Ödemeli Nafaka Kanunu*).
- Yılmaz, Canan, *Türk ve İsviçre Medeni Kanunlarına Göre Birlikte Yaşamaya Ara Verilmesi*, Birinci Baskı, Ankara, Nisan 2016, (Birlikte Yaşamaya Ara Verilmesi).
- Yurtseven, Yılmaz, "1917 Tarihli Hukuk-ı Aile Kararnamesi ve Osmanlı Aile Hukukuna Getirdiği Yenilikler", *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 11, Sayı: 1-2, Yıl 2003, s. 199-251, (Hukuk-ı Aile Kararnamesi).
- Yücedağ, Nafiye, *Yargıtay Kararları Işığında Kusurun Boşanmanın Mali Sonuçlarına Etkisi*, Medeni Hukuk Alanındaki Güncel Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi Sempozyumları Cilt II Aile Hukuku, (Edit: Baki İlkay Engin), İstanbul, 2019.
- Zevkliler, Aydın, "Evliliğin Sona Ermesi ve Kadının Mal Varlığı, Türkiye'de Ailenin Yasal Yasal Açından Değişimi", *Sosyal Bilimler Derneği, Manya Matbaası*, İstanbul, 1984, s. 79-107, (Evliliğin Sona Ermesi).
- Zevkliler, Aydın, "Medeni Kanun ve Cinsiyet Kargaşası", *TBB Dergisi*, Sayı 2, 1988.
- Zevkliler, Aydın, *Medeni Hukuk Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku Aile Hukuku*, Savaş Yayınları, 1992, (Aile Hukuku).
- Zeytin, Zafer, *Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi ve Tasfiyesi*, Seçkin, 4. Baskı, Ankara, 2020, (Mal Rejimi).

Ömer SARIASLAN

TÜRK ANAYASA HUKUKUNDA YASAMA SORUMSUZLUĞU

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Anayasa Hukukunda Yasama Sorumsuzluğu
Ömer Sarıaslan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2990

Birinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 02 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- ABDULHAKİMOĞULLARI, Erdal, "Tek Başına Seçim Kazanmak: Türk Siyasal Hayatında Bağımsız Milletvekili Adaylığı", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 12, S. 2, Y. 2008. (ss. 269-304).
- AÇAN, İlke, *Yasama Sorumsuzluğunun Tazminat Sorumluluğu Bakımından Sınırları* (GÜSBE-Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dan. Prof. Dr. Hayati Hazır), Ankara 2010.
- AKBAY, Muvakkaf, "Amerika Birleşik Devletlerinin Anayasa Tarihi", *AÜHFD*, C. 7, S. 1, Y. 1950. (ss. 18-39).
- AKBAY, Muvakkaf, "Amerika Birleşik Devletleri Anayasa Metinleri", *AÜHFD*, C. 7, S. 1, Y. 1950. (ss. 446-493).
- AKGÜL, Mehmet Emin, "İfade Özgürlüğünün Tarihsel Süreci ve Milli Güvenlik Gerekçesiyle İfade Özgürlüğünün Kısıtlanması", *AÜHFD*, C. 1, S. 61, Y. 2012. (ss. 1-46).
- AKKAN, Kutbettin, "Mukayeseli Açından Yasama Dokunulmazlığı", *Adalet Dergisi*, S. 11-12, Y. 1974. (ss. 11-24).
- AKKAŞ, Ahmet Hulusi, *Ceza Muhakemesi Bağlamında Yargı Mercileri Kararlarının Birbirleri Üzerindeki Etkisi*, 1. bs., Adalet Yayınevi, Ankara 2016.
- AKSOY, Muammer, "Caiz Olan ve Olmıyan Sözlere Dair", *Forum Dergisi*, C. 7, S. 81, Y. 1957.
- AKSOY, Muammer, "Milletvekilinin Sorumsuzluğu", *Forum Dergisi*, C. 7, S. 81, Y. 1957. (ss. 9-13).
- AKTAN, Coşkun Can/İ. Yaşar VURAL, *Özgürlük Bildirgeleri, Çizgi Kitabevi*, Konya 2003.
- AKYÜREK, Akman, *Parlamentarlerin Yasama Faaliyetlerinden Dolayı Hukuki ve Cezaî Sorumlulukları* (İÜSBE-Yayımlanmamış Doktora Tezi, Dan. Prof. Dr. Erdoğan Teziç), İstanbul 1989.
- ALTAN, Çetin, *Ben Milletvekili İken*, Afa Yayınları, İstanbul 1996.
- ANAYURT, Ömer, *Anayasa Hukuku Genel Kısım*, 3. bs., Seçkin Yayınevi, Ankara 2020.

- ARMAĞAN, Servet, *Memleketimizde İçtüzükler*, İstanbul Üniversitesi Yayını, No. 1812, İstanbul 1972.
- ARSEL, İlhan, *Türk Anayasa Hukukunun Umumi Esasları*, Mars Matbaası, Ankara 1965.
- ARSLAN, Zühtü, “Temel Hak ve Özgürlüklerin Sınırlanması: Anayasanın 13. Maddesi Üzerine Düşünceler”, *Anayasa Yargısı*, C. 19, Y. 2002. (ss. 139-155).
- ARSLAN, Zühtü, *Anayasa Teorisi*, 1. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara 2005.
- ASGP, “Constitutional and Parliamentary Information -The Parliamentary Systems of France and Denmark”, *Inter-Parliamentary Union*, N. 169, S. 3, Y. 1995. ATAR, Yavuz, *Türk Anayasa Hukuku*, 12. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018.
- AYBAR, Mehmet Ali, “Teşrii Masuniyet Esası ve Tatbik Şekilleri”, *İÜHF*, C. 3, Y. 1937.
- AYDIN, Mesut, “Milletvekillerinin Yasama Sorumsuzluğunun Siyasal Parti Kapatma Davalarına Etkisi”, *AÜHF*, C. 58, S. 4, Y. 2009. (ss. 274-293).
- BAKİ, Ensar, *CMK m. 171/1 Uyarınca Cumhuriyet Savcısının Kamu Davası Açmada Takdir Yetkisi* (AÜSBE-Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dan. Prof. Dr. Metin Feyzioğlu), Ankara, 2011.
- BARRY, Norman, “Hukuki ve Siyasi Açidan İfade Hürriyeti”, *Liberal Düşünce*, S. 27, Y. 2002. (ss. 5-14).
- BAŞGİL, Ali Fuad, “Teşrii Masuniyet Meselesi”, *İÜHF*, C. 7, Y. 1941. (ss. 3-39).
- BAŞGİL, Ali Fuad, *Konferanslar*, 3. bs., Yağmur Yayınevi, İstanbul 2017.
- BAŞLAR, Kemal, “Anayasa Mahkemesinin Yasama Yetkisinin Genelliği İlkesi ile İlgili Bir Kararının Düşündürdükleri”, *Yasama Dergisi*, S. 7, Y. 2007. (ss. 18-40).
- BATUM, Süheyl/İNCEOĞLU, Sibel/ÖZTEZEL, Aslıhan/TOKUZLU, Lami Bertan, *Çoğulculuk*, 1. bs., Toplumsal Katılım ve Gelişim Vakfı, İstanbul 2003.
- BEYDOĞAN, T. Ayhan, *Türk Hukukunda Siyasi İfade Hürriyeti*, Cantekin Matbaası, Liberal Düşünce Topluluğu 2003.
- BIEGON, Bradford E., “Presidential Immunity in Civil Actions: An Analysis Based upon Text, History and Blackstone’s Commentarie”, *Virginia Law Review*, C. 82, S. 4, Y. 1996. (ss. 677-719).

- BİLİR, Faruk, *Türkiye’de Milletvekilliği ve Milletvekilliğinin Sona Ermesi*, 1. bs., Nobel Yayınevi, Ankara 2001.
- BİRSEL, T. Mahmut, Osmanlı İmparatorluğu’nun Anayasal Yapısı ve Yeni Anayasa İçin Öneriler”, *DEÜHFD*, C. 12, Özel S., Y. 2010. (ss. 1185-1203).
- BOGEN, David S., “The Origins of Freedom of Speech and Press”, *Maryland Law Review*, C. 42, S. 3, Y. 1983, <http://digitalcommons.law.umaryland.edu/mlr/vol42/iss3/3.htm> (E. 11.11.2019).
- BOYAR, O.; *Hakkın ve Yetkinin Kötüye Kullanılması Yasağı*, S. İncoğlu (edt.), İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa (81-97), Beta Yayınları, İstanbul 2013.
- BOYAR, Oya, İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlarında “Yasama Muafiyetleri”, Erdoğan Teziç’e Armağan, *Galatasaray Üniversitesi Yayınları*. (ss. 537-556).
- BOZKURT, Enver/DOST, Süleyman, “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarında İfade Özgürlüğü ve Türkiye”, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi*, C. 7, S. 1, Y. 2002. (ss. 47-74).
- BOZKURT, Gülnihal; *Osmanlı Devletinde Parlamento’nun Evrimi*, TBMM (edt.), Milli Egemenlik ve Demokrasi Kurultayı (80-91), TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları No: 77, Ankara 1995.
- BRADLEY, A., *İfade Özgürlüğü*, T. Ergül (edt.), F. Conway (edt.), M. Aslan (edt.), H. Ataseven (edt.), Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve İdari Yargı (89-107), Şen Matbaa, TBB-İHAUM Yayınları: 5, Y. 2006.
- CAN, Osman/AKTAŞ, Duygu Şimşek, “Yasama Sorumsuzluğunun İşlevsizleştirilmesi”, *Terazi Hukuk Dergisi*, S. 145, <https://ru.b-ok.cc/book/3604361/9af7c8.htm> (E. 21.11.2019).
- CARNEGIE, Dale, *Söz Söyleme ve İş Başarma Sanatı*, (çev. Gül Yılmaz), 1. bs., Epsilon Yayıncılık, İstanbul 1998.
- CHESTERMAN, Micheal, “Privileges and Freedoms for Defamatory Political Speech”, *Adelaide Law Review*, C. 19, Y. 1997. (156-215).
- ÇAĞLAR, Bakır, “Anayasanın Hukuku ve Anayasanın Yargıcı Yenilenen Anayasa Kavramı Üzerine Düşünceler”, *Anayasa Yargısı*, C. 8, Y. 1991. (ss. 13-57).
- ÇAĞLAYAN, Muhtar, “Yasama Dokunulmazlığı”, *Adalet Dergisi*, S. 3-4, Y. 1977.
- ÇALEN, Mehmet Kaan, “1909 Kanun-ı Esasî Tadîlâtı”, *Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, C. 2, S. 4, Y. 2012. (ss. 129-140).

- ÇELİK, Hasret Ak, *Meclis-İ Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye'nin Hukuki ve Siyasi Yetkileri* (İTÜSBE- Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Prof. Dr. Ayhan Ceylan), İstanbul 2016.
- ÇİNAR, Ahmet, "Parlamento Çalışmalarında Sataşma ve Açıklama Hakkı", *Yasama Dergisi*, S. 3, Y. 2006. (ss. 115-134).
- DECENT, Evan Fox, *"Parliamentary Privilege, the Rule of Law and the Charter After the Vaid Case"*, Canadian Parliamentary Review, Y. 2007, s. (ss 17-26).
- DOĞAN, Kadir Caner/ŞENTÜRK, Suat Hayri, "İngiltere'de On Yedinci Yüzyıl Devrimler Çağı ve Parlamentarizmin Gelişimi Doğrultusunda Bütçe Hakkı", *KTÜSBD*, S. 14, Y. 2017. (ss. 353-373).
- DÖNER, Ayhan, *Türk Anayasa Hukuku*, 1. bs., Yetkin Yayınevi, Ankara 2021.
- DÖNER, A.; *Yeni Anayasa Sürecinde Hükümet Sistemi Sorunu*, T. Arslan (edt.), Başkanlık Sistemi ve Türkiye (101-121), Aktüel Yayınları, Ankara 2013.
- DÖNER, Ayhan, "Parlamentar Bağımsızlıklar", *AÜEHFD*, C. 8, S. 1-2, Y. 2004. (ss. 49-72).
- DÖNER, Ayhan, *İnsan Haklarının Uluslararası Alanda Korunması ve Avrupa Sistemi*, 1. bs., Seçkin Yayınevi, Ankara 2003.
- DÖNMEZ, Gökhan, "Yasama Sorumsuzluğu Kurumu, Karşılaştırmalı Bir Yaklaşım: Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri Örneği", *TBB Dergisi*, Y. 2018. (ss. 51-80).
- DÖNMEZER, Sulhi/ERMAN, Sahir, *Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku*, 9. bs., Haşmet Yayıncılık, İstanbul 1985.
- DUGUIT, Leon, *Kamu Hukuku Dersleri*, (çev. Süheyye Derbil), Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayını, İstiklal Matbaacılık, Ankara 1954.
- DUNBAY, Seda, *Türk Parlamento Tarihinde Yasama Sorumsuzluğu ve Dokunulmazlığı 1908-1995* (GSÜSBE- Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dan. Doç. Dr. Rıdvan Akın), İstanbul 2013.
- DURHAN, İbrahim, "Ahkâmı Adliye", *EÜHFD*, C. 7, S. 3-4, Y. 2008. (ss. 55-111).
- DURKAL, Müzeyyen Eroğlu, "Tam Yargı Davalarında Manevi Tazminat", *TBBD*, C. 131, Y. 2017. (ss. 179-210).
- DURSUN, İsmail, "Yasama Sorumsuzluğunun Hakaret Suçu Bakımından Değerlendirilmesi", *MÜHF*, C. 19, S. 1, Y. 2016. (ss. 73-99).

- DWORKIN, Ronald, "Vatanseverliğe Yönelik Tehdit", *Liberal Düşünce*, S. 27, Y. 2002. (ss. 259-270).
- ERDEM, Fazıl Hüsnü, "Düşünce Özgürlüğü ve Demokrasi", *Ankara Barosu Dergisi*, C. 1, Y. 1998. (ss. 5-36).
- ERDOĞAN, Mustafa, "AİHM'nin RP Kararının Düşündürdükleri", *Liberal Düşünce*, S. 23, Y. 2001. (ss. 41-50).
- ERDOĞAN, Mustafa, *Anayasal Demokrasi*, 13. bs., Siyasal Kitabevi, Ankara 2017.
- ERDOĞAN, Mustafa, *İnsan Hakları Teorisi ve Hukuku*, 6. bs., Hukuk Yayınları, Ankara 2018.
- EREM, Faruk, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Seçkin Kitapevi, C. I, Ankara 1984.
- EREN, Abdurrahman, *Anayasa Hukuku Ders Notları-Genel Esaslar Türk Anayasa Hukuku*, 1. bs., On iki Levha Yayıncılık, İstanbul 2018.
- EREN, Fikret, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 21. bs., Yetkin Yayınları, Ankara 2017.
- EROĞUL, Cem, *Anatüzeğe Giriş*, 14. bs., İmaj Yayınevi, Ankara 2014. European Parliament Directorate General for Research, "Parliamentary Immunity in the Member States of the European Community and in the European Parliament", *Legal Affairs Series*, S. 4, Y. 1993.
- FAIRLIE, John A., "The Separation of Powers", *Michigan Law Review Association*, C. 21, S. 4, Y. 1923, (ss. 393-436).
- FENDOĞLU, H. Tahsin, *Türkler*, H. Celal Güzel (edt.), Kemal Çiçek (edt.), Salim Koca (edt.), 1876 Anayasası veya Monarşik Modernleşme Dönemi (739-750), Yeni Türkiye Yayınları, C. 14, Ankara 2002.
- FEYZİOĞLU, Metin, "Yasama Dokunulmazlığı", *AÜHFD*, C. 42, S. 1-4, Y. 1991-1992. (ss. 21-45).
- FRIEDRICH, Carl J., *Sınırlı Devlet*, (çev. Mehmet Turhan), 2. bs., Gündoğan Yayınevi, Ankara 2010.
- GENÇOĞLU, Mustafa, "1864 ve 1871 Vilâyet Nizamnamelerine Göre Osmanlı Taşra İdaresinde Yeniden Yapılanma", *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S. 2, Y. 2011. (ss. 29-50).
- GEYİK, Hülya, *Uluslararası Suçlar Bakımından Siyasal Suç Kavramı*, (AÜSBE-Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dan. Prof. Dr. Şafak Ertan Çomaklı), Erzurum 2016.

- GORDON Q.C., Richard/Sir Malcolm Jack KCB, PhD, FSA, "Parliamentary Privilege: Evolution or Codification ?", *The Constitution Society*, 1. bs., London 2013.
- GÖZLER, Kemal, "İngiltere'de Parlamento Neden ve Nasıl Ortaya Çıktı: Malî Hukukun Anayasa Hukukundan Eskiliği Üzerine Bir Deneme", *Prof. Dr. Mualla Öncel'e Armağan-Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları*, C. 1, Y. 2009. (ss. 365-374).
- GÖZLER, Kemal, "Yasama Dokunulmazlığı, Bir Karşılaştırmalı Anayasa Hukuku İncelemesi", *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, C. 56, N. 3, Y. 2001. (ss. 71-101).
- GÖZLER, Kemal, *Anayasa Hukukunun Genel Esasları*, 10. bs., Ekin Yayıncılık, Bursa 2018.
- GÖZLER, Kemal, *Türk Anayasa Hukuku*, 3. bs., Ekin Yayıncılık, Bursa 2019.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref, *Anayasa Hukuku*, 19. bs., Turhan Kitabevi, Ankara 2013.
- GÖZÜBÜYÜK, Abdullah Pulat, "Mebuslar ve Bakanlar Hakkında Soruşturma ve Kovuşturma Usulü", *Adalet Dergisi*, S. 10, Y. 1945. (ss. 1187-1210).
- GÜNEŞ, Turan, *Türk Demokrasinin Analizi*, 2. bs., Ümit Yayıncılık, İstanbul 2009.
- HAKYEMEZ, Yusuf Şevki, *Mutlak Monarşiden Günümüze Egemenlik Kavramı*, 1. bs., Seçkin Yayınevi, Ankara 2004.
- HAMURCU, Zeynep Çiğdem, *Yasama Sorumsuzluğunun Hakaret Suçuna Etkisi* (YÜSBE-Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dan. Dr. Öğr. Üyesi Can Canpolat), Yalova 2019.
- HARDT, Sascha, *Parliamentary Immunity: A Comprehensive Study of the Systems of Parliamentary Immunity of the United Kingdom, France and the Netherlands in a European Context*, (Maastricht Üniversitesi- Yayımlanmamış Doktora Tezi, Dan. Prof. Dr. L.F.M. Verhey), Hollanda 2013.
- HAYEK, Friedrich A., *Hukuk Yasama ve Özgürlük*, (çev. Mehmet Öz), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1997.
- HULST, Marc Van der, *Le Mandat Parlementaire-Etude Comparative Mondiale, Union Interparlementaire*, Geneve 2000.
- Inter Parliamentary Union, "UNDP Initiative on Parliaments, Crisis Prevention and Recovery in Association with the Inter-Parliamentary Union", *UNDP*, Ağustos 2006.

- İBA, Şeref, "Türk Parlamento Hukukunda Milletvekillerinin Kural-Dışı Tutum ve Davranışları", *AÜSBFD*, C. 57, S. 1, Y. 2002. (ss. 35-54).
- İBA, Şeref, *Parlamento Hukuku*, Güncellenmiş 6. bs., Turhan Kitapevi, Ankara 2017.
- İLAL, Ersan, "Magna Carta", *İÜHFM*, C. 34, S. 1-4, Y. 1968. (ss. 210-242).
- İNALCIK, Halil, "Sened-i İttifak ve Gülhane Hatt-ı Hümayunu", *Belleten*, C. 38, S. 112, Y. 1964. (ss. 603-622).
- İNCEOĞLU, S.; *Anayasa ve İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi İlişkisi, Hak ve Özgürlükleri Sınırlama ve Güvence Rejimi*, S. İncoğlu (edt.), İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa (7-52), Beta Yayınları, İstanbul 2013. İSBİR, Begüm, "TBMM İçtüzüğü'ne Göre Milletvekillerine Uygulanan Disiplin Cezaları", *GÜHFD*, C. 12, S. 1-2, Y. 2008. (ss. 823-849).
- İYİMAYA, Ahmet, "Yasama Sorumsuzluğu Üzerine", *Ankara Barosu Dergisi*, C. 3, Y. 1996. (334-340).
- İYİMAYA, Ahmet, *Parlamentoda Ahmet İyimaya*, Ankara 1999.
- JEFFERSON, Thomas, Seçme Parçalar (Mete Tunçay), *Türk Siyasi İlimler Derneği Yayınları*, İstanbul 1961.
- JENKS, Edward, "İngiliz Hukuku Hakkında Genel Bilgiler", (çev. Mukbil Özyörük), *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 7, S. 1, Y. 1950. (ss. 40-79).
- KABOĞLU, İbrahim Ö., "İfade Özgürlüğünün Siyasi Partilerce Kullanımının Sınırları", *Anayasa Yargısı*, C. 16, Y. 1999. (ss. 71-92).
- KAHRAMAN, Recep, "Rüşvet Suçunda Görevin Kapsamı", *SÜHFD*, C. 27, S. 3, Y. 2019. (ss. 551-572).
- KAMA, Sema, "Parlamentar Hükümet Sistemi Olarak "Westminster Modeli" Britanya Örneği Üzerine Bir Deneme", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C. 22, S. 2, Y. 2016. (ss. 161-201).
- Kanada Senatosu, *Parliamentary Privilege: Then and Now*, Report of the Standing Committee on Rules, Procedures and the Rights of Parliament, Haziran 2019.
- KAPANİ, Münci, *Politika Bilimine Giriş*, 57. bs., BB101 Yayıncılık, Ankara 2018.
- KAPANİ, Münci, *Kamu Hürriyetleri*, 7. bs., Yetkin Yayınevi, Ankara 2013.

- KAPLAN, İbrahim, "Milletvekillerinin Sorumsuzluğu ve Dokunulmazlığı" *AÜSBFD*, Profesör Bedri Gürsoy'a Armağan, C. 47, S. 3-4, Y. 1992. (ss. 185-186).
- KARA, Fatih, "Birleşik Krallık Avam Kamarası Çalışma Usul ve Esasları Üzerine", *Yasama Dergisi*, S. 21, Y. 2012. (ss. 6-50).
- KARAKOÇ, İrem, "1876 Tarihli Kanun-i Esasi'de Yürütme Organı", *DEÜHFD*, C. 8, S. 2, Y. 2006. (ss. 115-149).
- KARAN, U.; *İfade Özgürlüğü Hakkı*, S. İncoğlu (edt.), Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Anayasa (355-381), 3. bs., İstanbul 2013.
- KARAN, Ulaş, *İfade Özgürlüğü Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru El Kitapları Serisi-2*, Avrupa Konseyi Ankara Program Ofisi, MRK Yayınevi, Ankara 2018.
- KARAYALÇIN, Yaşar, "Türk Hukukunda Şeref ve Haysiyetin Korunması", *AÜHFD*, C. 19, S. 1, Y. 1962.
- KESKİN, Erdoğan, *Anayasa Hukukunda Anayasacılık Düşüncesi*, 1. bs., Adalet Yayınları, Ankara 2020.
- KESKİNSOY, Ömer, "Meclis Kürsüsünden Sarf Edilen Sözlerin Siyasi Parti Kapatma Davalarında Delil Olarak Değerlendirilip Değerlendirilemeyeceği Üzerine", *Yasama Dergisi*, S. 9, Y. 2008. (ss. 74-98).
- KESKİNSOY, Ömer, *Yasama Sorumsuzluğu*, 1. bs., Turhan Kitabevi, Ankara 2007.
- KESKİNSOY, Ömer, "Yargıtay Kararları Doğrultusunda Yasama Sorumsuzluğunun Tazminat Sorumluluğu Açısından Sınırları", *TBB Dergisi*, S. 66, Y. 2006. (ss. 173-182).
- KILIÇOĞLU, Ahmet M., *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, Genişletilmiş 13. bs., Turhan Kitabevi, Ankara 2013.
- KILIÇOĞLU, M. Sinan, "Türkiye'de Yasama Organının Yürütme Organını Siyasi Denetimi", *EÜHFD*, C. 17, S. 1-2, Y. 2013. (ss. 31-71).
- KIRATLI, Metin, *Parlamentar Muafiyetler*, Sevinç Matbaası, Ankara 1961.
- KIZILTAN, Yılmaz, "I. Meşrutiyetin İlanı ve İlk Osmanlı Meclis-i Mebusan'ı", *GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C. 26, S. 1, Y. 2006. (ss. 251-272).
- KİLİ, Suna/GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref, *Türk Anayasa Metinleri*, 1. bs., Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara 1985.

- KIM, Chong Lim/BARKAN, Joel D./TURAN, İlter/JEWELL, Malcolm E., *The Legislative Connection: The Politics of Representation in Kenya, Korea, and Turkey*, Duke University Press, Kuzey Carolina 1984.
- KOÇAOĞLU, Mehmet, “Çeşitli Dokunulmazlıklar Yargı Yolunu Tıkamaktadır”, *Yeni Forum*, C. 17, S. 331, Y. 1996.
- KONAN, Belkıs, “İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Açısından Osmanlı Devletine Bakış”, *GÜHFD*, C. 15, S. 4, Y. 2011. (ss. 253-288).
- KOSKENNIEMI, Martti, “What Use for Sovereignty Today?”, *Asian Journal of International Law*, S. 1, Y. 2011. (ss. 61-70).
- KORKMAZ, Ömer, “Düşünce Özgürlüğü ve Sınırları”, Prof. Dr. Seyfullah Edis’e Armağan, *Dokuz Eylül Yayınları*, Y. 2000.
- KÖKTAŞ, Mümin, “Amerikan Aydınlanması: Bir Giriş Denemesi”, *Liberal Düşünce*, S. 73-74, Y. 2014. (ss. 109-137).
- KÖKÜSARI, İsmail, *Anayasa Hukukunda Hukuki Güvenlik İlkesi*, 1.bs., Adalet Yayıncılık, Ankara 2015.
- KÖKÜSARI, İsmail, *Anayasal Hakların Çatışması*, 1. bs., Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- KUMAŞ, Rahmi, *Parlamentonun Boyutları*, Çağdaş Yayınları, İstanbul 1985.
- KUZU, Burhan, “Düşünceleri Açıklama Hürriyeti”, İnsan Hakları Yılığ, Dr. Muzaffer Sencer’e Armağan, *TODAİE*, C. 17-18, Y. 1995-1996. (ss. 33-59).
- KÜÇÜK, Eşref, “Eski Roma’da Cumhuriyet Dönemi Halk Meclisleri ve Yasa Yapım Süreçleri”, *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 7, Y. 2017. (ss. 199-214).
- KÜÇÜK, Adnan, *İfade Hürriyetinin Unsurları*, Cantekin Matbaası, Liberal Düşünce Topluluğu, Ankara 2003.
- KÜÇÜK, Tevfik Sönmez, *Anayasa Hukukundaki Çağdaş Eğilimler Işığında Parlamenter Dokunulmazlıklar*, 1. bs., Legal Yayıncılık, İstanbul 2019.
- LOCKE, John, *Hükümet Üstüne İkinci Tez*, (çev. Aysel Doğan), 3. bs., İlya Yayınevi, İzmir 2011.
- LOUGHLIN, Martin, *Kamu Hukukunun Temelleri*, (çev. Dilşad Çiğdem Sever- Kıvılcım Turanlı), 1. bs., Dipnot Yayınları, Ankara 2017.
- MACOVEI, M., *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 10. Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Kılavuz*, 1. bs., Şen Matbaa, TBB-İHAUM: 6, Y. 2005.

- MAY, Thomas Erskine, *A Treatise on The Law, Privileges, Proceedings and Usage of Parliament*, (edt. T. Lonsdale Webster), 12 bs., Butterworth & Co., Bell Yard, Temple Bar., London 1917.
- MENDEL, Toby, *“Freedom of Expression for Parliaments and Their Members: Importance and Scope of Protection”*, Handbook for Parliamentarians, Y. 2018.
- MICELI, Vincenzo, *Parlamento Hukuku ve Siyasi Etütlerinden-Modern Parla-mentolar*, (çev. Atıf Akgüç), Ulus Basımevi, Ankara 1946.
- MILL, John Stuart, *Hürriyet Üstüne*, (çev. Mehmet Osman Dostel), Liberal Düşünce Topluluğu, Ankara 2003.
- MOON, Richard, *“The Scope of Freedom of Expression”*, *Osgoode Hall Law Journal*, C. 23, S. 2, Y. 1985. (ss. 331-357).
- MONTESQUIEU, *Kanunların Ruhu Üzerine*, (çev. Berna Günen), 2. bs., Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2017.
- MOORE, John P., *“In Search of Congress: Why an executive branch search of a congressional Office Violates the Speech or Debate Clause and How Congress Should Respond”*, *Saint Louis University Law Journal*, C. 52, Y. 2008.
- MUMCU, Uğur, *Söz Meclisten İçeri*, 2. bs., Tekin Yayınevi, Ankara 1981.
- NASRAWIN, Laith K., *“Parliamentary Privilege and the Laws of Corruption for Members of the UK Parliament”*, *European Journal of Social Sciences*, C. 27, S. 2, Y. 2011. (ss. 204-215).
- NEZİROĞLU (edt.), İrfan, Habip Kocaman (edt.), Semra Gökçimen (edt.), *Türkiye Büyük Millet Meclisi-Yasama El kitabı*, TBMM Basımevi, Ankara 2011.
- OKANDAN, Recai G., *“1215 Büyük Hürriyet Fermanı”*, *İÜHF*, C. 31, S. 1-4, Y. 1966. (ss. 3-7).
- ONAR, Erdal, *Batı’da ve Türkiye’de Demokrasi Kavramının Tarihi Gelişimi*, TBMM (edt.), Milli Egemenlik ve Demokrasi Kurultayı (43-57), TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları No: 77, Ankara 1995.
- ORTAYLI, İlber, *İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı*, 48. bs., Kronik Yayıncılık, İstanbul 2018.
- ÖKÇESİZ, Hayrettin, *“Düşüncenin Özgürlüğü Üzerine Düşünceler”*, *HFSA*, S. 6, Y. 1998.

- ÖZBEY, Özcan, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Işığında İfade Özgürlüğü Kısıtlaması”, *TBB Dergisi*, S. 106, Y. 2013. (ss. 41-91).
- ÖZBUDUN, Ergun, “İngiltere’de Parlamento Egemenliği Teorisi”, *AÜHFD*, C. 25, S. 1, Y. 1957. (ss. 59-79).
- ÖZBUDUN, Ergun, “Yasama Sorumsuzluğu ve Yasama Dokunulmazlığı: Hukuki Mahiyetleri ve Farkları”, *TBB Dergisi*, S. 59, Y. 2009. (ss. 109-115).
- ÖZBUDUN, Ergun, *Türk Anayasa Hukuku*, 18. bs., Yetkin Yayınları, Ankara 2018.
- ÖZCAN, Hüseyin, *Yasama Bağışıklıkları*, 1. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara 2006.
- ÖZEK, Çetin, “Mutlak Yasama Dokunulmazlığı Sınırlanabilir Mi?”, *İÜHFM*, C. 31, S. 1-4, Y. 1966. (ss. 79-108).
- ÖZEK, Çetin, “Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Kararlarının Anayasa Mahkemesince İncelenmesi Konusuyla İlgili Bazı Sorunlar”, *Onar Armağan İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları*, N. 2354, Y. 1977. (ss. 81-97).
- ÖZGENÇ, İzzet, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Seçkin Kitapevi, 5. bs., Ankara 2010.
- ÖZKORKUT, Nevin Ünal, “1876 Anayasasının Hukuk Devleti Unsurları Açısından Osmanlı Devlet Anlayışına Getirdiği Yenilikler”, *AÜHFD*, C. 53, S. 1, Y. 2004. (ss. 173-184).
- PAINE, Thomas, *İnsan Hakları*, (çev. Mehmet Osman Dostel), 2. bs., İletişim Yayınları, İstanbul 2018.
- PALMA, Mme Maria Fernada, “L’etendue Et La Levee Des Immunités Parlamentaires”, *Commission Européenne Pour La Democratie Par Le Droit* (Venedik Komisyonu), 6 Mart 2014, <https://www.venice.coe.int/webforms/events.htm> (E. 22.11.2019).
- PLATON, *Sokrates’in Savunması* (Apologia Sokratous), (çev. Mehmet Ortaç), Ege Basım Yayın, İstanbul 2018.
- RUHİ, Muhammet Emin, *Fransız Devrimi’nde İki Portre Sieyes ve Robespierre Liberalizmin Jakobenizmle Savaşı*, Doğu Basımevi, Erzincan 2018.
- RIDGES, William Pett, “İngiliz Anayasa Hukuku”, (çev. Mukbil H. Özyö rük), *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi*, C. 5, S. 1, Y. 1948. (ss. 183-209).
- ROUSSEAU, J. J., *İnsanlar Arasındaki Eşitsizliğin Kaynağı*, (çev. R. Nuri İleri), 12. bs., Say Yayınları, İstanbul 2013.

- SARTORI, Giovanni, *Demokrasi Teorisine Geri Dönüş* (çev. Tunçer Kara mustafaoğlu/Mehmet Turhan), 3. bs., Sentez Yayıncılık, İstanbul 2017.
- SELÇUK, Sami, “Dar Ufuklu Demokrasiyle Yetinmenin Bunaltıcı Dayanılmazlığı”, *Yeni Türkiye*, Y. 3, S. 17, Y. 1997.
- SEVİNÇ, Murat, “22. Yasama Dönemi’nin (2002-2007) Ardından Yasama Bağımsızlıkları Konusu”, *AÜSBFD*, Y. 2007. (ss. 319-347).
- SEYİTDANLIOĞLU, Mehmet, *Tanzimat Devrinde Meclis-i Vala (1838-1868)*, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu-Türk Tarih Kurumu Yayınları, S. 149, Ankara 1994.
- SMITH, Adam, *Hukuk Üzerine*, (çev. Ahmet Celiloğlu), 1. bs., Pinhan Yayınları, İstanbul 2018.
- SOYSAL, Mümtaz, *100 Soruda Anayasanın Anlamı*, Gerçek Yayınevi, İstanbul 1969.
- SOYSAL, Mümtaz, *Anayasaya Giriş*, 3. bs., İmge Kitabevi, Ankara 2011.
- STEIN, Klaus, “Temel Hakların Kaybı ve Parti Kapatma Davalarında Usul Hukuki Problemleri”, (çev. Servet Armağan), *AÜHFM*, C. 42, S. 1-4, Y. 1976. (ss. 542-583).
- SUNAY, Reyhan, *Avrupa Sözleşmesinde ve Türk Anayasasında İfade Hürriyetinin Muhtevası ve Sınırları*, Liberal Düşünce Topluluğu, Ankara 2001.
- ŞAHİN, Adil, “İnsan Hakları Hukukunda Siyasi Parti Özgürlüğü ya da AİHM’nin 30 Haziran 2009 Tarihli “Batasuna Kararı”nı Yeniden Düşünmek”, *AÜSBFD*, C. 65, S. 1, Y. 2010. (ss. 135-174).
- ŞEKER, Murat, “Amerika Birleşik Devletlerinde Büyük Sanayi Öncesi Çalışma İlişkileri”, *AÜSBFD*, C. 45, S. 1-2, Y. 1989. (ss. 223-252).
- TANDOĞAN, Haluk, “Şahsiyetin Akit Dışı İhlallere Karşı Korunmasının İşleyiş Tarzı ve Basın Yoluyla Olan İhlallere Karşı Özel Hayatın Korunması”, *AÜHFD*, C. 19, Y. 1962. (ss. 1-36).
- TANDOĞAN, Haluk, *Türk Mesuliyet Hukuku*, *AÜHFD*, N. 159, Y. 1961.
- TANÖR, Bülent, *Osmanlı- Türk Anayasal Gelişmeleri*, 32. bs., Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2019.
- TANÖR, Bülent/YÜZBAŞIOĞLU, Necmi, *1982 Anayasasına Göre Türk Anayasa Hukuku*, 10. bs., Beta Yayıncılık, İstanbul 2011.

- TATELMAN, Todd B, "Speech or Debate Clause Constitutional Immunity: An Overview", *Congressional Research Service*, Y. 2001. (ss. 1-7). TBMM, *Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi İÇtüzüğü*, 1. bs., TBMM Yayınevi, Ankara 2016.
- TBMM, *Türkiye Büyük Millet Meclisi (1920-1998) ve Osmanlı Meclisi Mebusanı (1877-1920)*, 2. bs., TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları, Ankara 1998.
- TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/ÖNOK, Murat, *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 7. bs., Seçkin Yayıncılık, Ankara 2010.
- TEZİÇ, Erdoğan, *Anayasa Hukuku*, 11. bs., Beta Yayıncılık, İstanbul 2012.
- TEZİÇ, Erdoğan, *Türk Parlamento Hukukunun Kaynakları ve İlgili Anayasa Mahkemesi Kararları*, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No:614, İstanbul 1980.
- TOROSLU, Nevzat/FEYZİOĞLU, Metin, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Savaş Yayınevi, 2008.
- TRAGER, Robert/DICKERSON, Donna L., *21. Yüzyıl'da İfade Hürriyeti*, (çev. A. Nuri Yurdusev), 1. bs., Liberal Düşünce Topluluğu, Ankara 2003.
- TURHAN, Mehmet, "Anayasa Mahkemesinin Fazilet Partisi Kararı", *Liberal Düşünce*, C. 7, S. 27, Y. 2002. (ss. 31-42).
- TURHAN, Mehmet, "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Siyasi Parti Kapatma Davaları", *AÜSBFD*, C. 57, S. 3, Y. 2002. (ss. 129-150).
- TURHAN, Mehmet, "Düşünce Özgürlüğü ve 1982 Anayasası", *DÜHFD*, S. 4, Y. 1988. (ss. 87-117).
- TURHAN, Mehmet, "Parlamenter Bağışıklıklar", *Yeni Türkiye Dergisi (Siya-sette Yozlaşma Özel Sayısı II)*, S. 14, Y. 1997. (ss. 897-904).
- TÜLEN, Hikmet, "Yasama Sorumsuzluğunun Mutlaklığı Üzerine Düşünceler", *AÜEHFD*, C. 1, S. 1, Y. 1999. (ss. 115-122).
- TÜMAY, Murat, "Kişilik Hakları ve Basın Hürriyeti Çatışmasında İfade Hürriyeti Dengesi", *Anayasa Yargısı*, C. 31, S. 1, Y. 2015. (ss. 355-378).
- UYGUN, O., *Siyasi Eleştiri Özgürlüğü*, Ö. Görel (edt.), Türkiye'de İfade Özgürlüğü (31-56), Şen Matbaa, TBB Yayınları: 293, Y. 2015.
- UYGUN, Oktay, "Siyasi Partilerin Kapatılması Rejiminin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Çerçevesinde Değerlendirilmesi", *Anayasa Yargısı*, Anayasa Mahkemesi Yayını, Ankara 2000. (ss. 255-273).

- ÜNAL, Mehmet, "Manevi Tazminat ve Bu Tazminat Çeşidinde Kusurun Rolü", *AÜHFD*, C. 35, S. 1, Y. 1978. (ss. 397-437).
- ÜNAL, Şeref, "Yasama Dokunulmazlığı", *Adalet Dergisi*, S. 6, Y. 1978.
- Venedik Komisyonu (European Commission for Democracy Through Law), "The Scope and Lifting of Parliamentary Immunities", Ç. No. 714/2013, CDL-AD (2014) 011, Strazburg 14.05.2014.
- Venedik Komisyonu, *Türkiye'ye İlişkin Görüşleri*, TBMM Araştırma Merkezi Yayını, Ankara 2010.
- WALDRON, Jeremy, "Representative Lawmaking", The Most Disparaged Branch: The Role of Congress in the 21st Century, 14.11.2008 tarih, *Boston University School of Law*, (ss. 335-354).
- WIGLEY, Simon, "Parliamentary Immunity: Protecting Democracy or Protecting Corruption?", *The Journal of Political Philosophy*, C. 11, S. 1, Y. 2003. (ss. 23-40).
- YALÇIN, Türkan, "Yasama Sorumsuzluğu", *TBBB*, C. 2, Y. 1992. (ss. 215-238).
- YAMAÇ, Müzehher, "İlk Anayasa (Kanun-i Esasi)", *Balkan Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 3, S. 5, Y. 2014. (ss. 54-68).
- YAŞAR, Yusuf, *Milletvekili Sorumsuzluğu ve Dokunulmazlığı* (MÜSBE-Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dan. Prof. Dr. M. Emin Artuk), İstanbul 1997.
- YAYLA, Atilla, "Anayasacılık, Anayasal Demokrasi ve İdeolojiler", *Liberal Düşünce*, S. 66, Y. 2012. (ss. 13-22).
- YILMAZ, Ejder, *Hukuk Sözlüğü*, 5. bs., Yetkin Yayıncılık, Ankara 1996.
- YURTCAN, Erdener, *Yargıtay Kararları Işığında İftira Suçu (Adliye Karşı Diğer Suçlar)*, Güncelleştirilmiş 2. bs., Türkiye Barolar Birliği Yayınları: 303, Ankara 2015.
- YI, Weizhong, *Research on Parliamentary Privilege Concurrently Discuss Chinese National People's Congressional Privilege*, (Berlin Humboldt Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dan. Prof. Dr. Dr. h.c. Christoph Marksches), Almanya Temmuz 2009. <https://edoc.hu-berlin.de/bitstream/handle.htm> (E. 14.01.2020).
- YOLCU, Serkan, "Adil Yargılanma Hakkı Karşısında Yasama Dokunulmazlığını Yeniden Düşünmek: Atilla Kart Olayı Üzerine Bir Deneme", *AÜHFD*, C. 60, Y. 2011. (ss. 367-414).

- YÜCEL, Bülent, "Hukuki İşlemlerin Sınıflandırılması Bakımından Yasama-İdare İşlev Ayrımı ve Yasama Organının İdari İşlemleri", *AÜSBD*, C. 4, S. 1, Y. 2004. (ss. 1-17).
- YÜKSEL, Cüneyt, "Uluslararası Karşılaştırmalar Işığında Parlamenterlere Tanınan Güvenceler ve Yasama Dokunulmazlığı Sorununun Değerlendirilmesi", *İÜHF*, C. 71, S. 1, Y. 2013. (ss. 1291-1312).
- YÜKSEL, Cüneyt, "Ülkemizde ve Dünyada Siyasette Etik Değerler", *İÜHF*, C. 66, S. 1-2, Y. 2011. (ss. 625-650).
- YÜZBAŞIOĞLU, Necmi, *Anayasa Hukukunun Temel Metinleri*, 14. bs., Beta Yayınları, İstanbul 2018.
- ZİYA PAŞA, "İnsanların Düşünce Farklılıkları Göstermesi Rahmettir", *Liberal Düşünce*, C. 7, S. 27, Y. 2002. (ss. 15-18).

İNTERNET KAYNAKLARI

- BOZKURT, Tamer, "Haklarında Özel Bir Sınırlama Sebebi Görülmeyen Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlandırılması Sorunsalı: Özellikle Sözleşme Hürriyeti Açısından Sorun", *Hukuk Gündemi*, <https://www.ankarabarosu.org.tr/siteler/ankarabarosu/hgdmakale/2008-1/21.pdf.htm> (E. 24.03.2020).
- CAN, Osman, "Anayasa Değişiklikleri ve Düşünceyi Açıklama Özgürlüğü", <http://www.libertedownload.com/LD/arsiv/24/08-osman-can-du-sunce-yi-aciklama-ozgurlugu.htm> (E. 17.12.2019).
- GARVEY, Todd, (Legislative Attorney), "Understanding the Speech or Debate Clause", *Congressional Research Service*, 1.12.2017. <https://www.crs.gov.htm> (R45043).
- Government Response to the Joint Committee on Parliamentary Privilege, *Crown 2013*, <https://assets.publishing.service.gov.uk> (E. 15.12.2020).
- GÖZLER, Kemal, "3 Ekim 2001 Tarihli Anayasa Değişikliği: Bir Abesle İştigal Örneği", <https://www.anayasa.gen.tr/teblig2002.htm> (E. 25.03.2020).
- House of Lords, "Parliamentary Freedom of Speech and the Rule of Law Debate on 23 May 2019", <https://lordslibrary.parliament.uk/research-briefings/lln-2019-0058> (E. 24.04.2021).
- TÜLEN, Hikmet, "Son Üç Kararı Çerçevesinde Anayasa Mahkemesinin Siyasi Partilerle İlişkinin İhtidadı", <https://ayam.anayasa.gov.tr/media/3617/tulensiyasipartilerin-kapatilmasi.pdf.htm> (E. 06.02.2020).

The Stationery Office Limited on Behalf of the Controller of Her Majesty's Stationery Office, *Parliamentary Privilege*, Crown, Nisan 2012, <https://www.commonleader.gov.uk> (E. 23.04.2021).

https://www.tbmm.gov.tr/ul_kom/akpm/docs/ictuzuk/akpm_ictuzuk_tr.pdf (E. 20.11.2019).

<http://www.mfa.gov.tr/ingiltere-siyasi-gorunumu.tr.mfa.htm> (E. 28.04.2020).

<https://anayasa.tbmm.gov.tr/docs/1921/1921ilkmetin/1921-ilkhali.htm> (E.10.01.2020).

[https://anayasa.tbmm.gov.tr/docs/Fransa-TR\(4.10.1958\).htm](https://anayasa.tbmm.gov.tr/docs/Fransa-TR(4.10.1958).htm) (E. 7.1.2020).

<https://www.cnnturk.com/dunya/le-penin-dokunulmazligi-kaldirildi.htm> (E. 26.12.2019).

<https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/9643.pdf.htm> (E. 5.10.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/ul_kom/akpm/docs/ictuzuk/akpm_ictuzuk_tr.htm (E. 20.11.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/yayinlar/venedik_komisyonu.pdf.htm (E. 27.12.2020)

<http://www.ysk.gov.tr/doc/ilkeKarar/dosya/3268/2007-716-karar.htm> (E.26.07.2020).

<http://www.adalet.gov.tr/duyurular/2011/eylul/anayasalar.htm> (E. 19.12.2019).

http://diabgm.adalet.gov.tr/arsiv/greco/greco_turkiye_raporlar.htm (E. 15.11.2019).

<https://www.ysk.gov.tr/tr/1983-2007-yillari-arasi-milletvekili-genel-secimleri.htm> (E. 12.10.2020).

<https://www.tbmm.gov.tr.htm>

<https://www.resmigazete.gov.tr.htm>

<http://hudoc.echr.coe.int/tur.htm>

<https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr.htm>

<https://karararama.yargitay.gov.tr.htm>

<https://www.legislation.gov.uk>

MAHKEME KARARLARI

Demirtaş/Türkiye Başvurusu, AİHM, 22.12.2020 tarih, B. No. 2017/14305,

<http://hudoc.echr.coe.int/tur.htm> (E. 28.02.2021).

Kart/Türkiye Başvurusu, AİHM, 08.07.2008 tarih, B. No. 8917/05,

<http://hudoc.echr.coe.int/tur.htm> (E. 25.11.2019).

Kılıçdaroğlu/Türkiye Başvurusu, AİHM, 27.10.2020 tarih, B. No. 2018/16558,

<http://hudoc.echr.coe.int/tur.htm> (E. 15.12.2020).

Pakdemirli/Türkiye Başvurusu, AİHM, 22.02.2005 tarih, B. No. 35839/97,
(Sinerji Mevzuat & İctihat Programı Karar CD'si).

Refah Partisi/Türkiye Başvurusu, AİHM, 19.06.2002 tarih, B. No. 1998/41340,
(Sinerji Mevzuat & İctihat Programı Karar CD'si).

A/İngiltere Başvurusu, AİHM, 17.12.2002 tarih, B. No. 1997/35373,
<http://hudoc.echr.coe.int/tur.htm> (E. 08.07.2020).

Baka/Macaristan Başvurusu, AİHM, 23.06.2016 tarih, B. No. 2012/20261, <http://hudoc.echr.coe.int/tur.htm> (E. 15.03.2020).

Castells/İspanya Başvurusu, AİHM, 23.04.1992 tarih, B. No. 1985/11798, <http://hudoc.echr.coe.int/tur.htm> (E. 08.07.2020).

Cordova/İtalya Başvurusu, AİHM, 30.01.2003 tarih, B. No. 1999/45649, <http://hudoc.echr.coe.int/tur.htm> (E. 08.07.2020).

De Jorio/İtalya Başvurusu, AİHM, 03.06.2004 tarih, B. No. 2001/73936, <http://hudoc.echr.coe.int/tur.htm> (E. 08.07.2020).

Demicoli/Malta Başvurusu, AİHM, 27.08.1991 tarih, B. No. 1987/13051, <http://hudoc.echr.coe.int/tur.htm> (E. 16.03.2020).

Flux/Moldova Başvurusu, AİHM, 3.07.2007 tarih, B. No. 2003/31001, <http://hudoc.echr.coe.int/tur.htm> (E. 16.04.2020).

Jerusalem/Avusturya Başvurusu, AİHM, 27.02.2001 tarih, B. No. 1995/26958,
<http://hudoc.echr.coe.int/tur.htm> (E. 15.03.2020).

Karacsony/Macaristan Başvurusu, AİHM, 17.05.2016 tarih, B. No. 2013/44357,
<http://hudoc.echr.coe.int/tur.htm> (E. 16.03.2020).

Lelo/İtalya Başvurusu, AİHM, 15.03.2005 tarih, B. No. 2002/23053, <http://hudoc.echr.coe.int/tur.htm> (E. 08.07.2020).

- Makradulı/Makedonya Başvurusu, AİHM, 19.07.2018 tarih, B. No. 2013/24133, <http://hudoc.echr.coe.int/tur.htm> (E. 15.03.2020).
- Patrono, Cascini ve Stefanelli/İtalya Başvurusu, AİHM, 20.04.2006 tarih, B. No. 2004/10180, <http://hudoc.echr.coe.int/tur.htm> (E. 08.07.2020).
- Pentikainen/Finlandiya Başvurusu, AİHM, 20.10.2015 tarih, B. No. 2010/11882, <http://hudoc.echr.coe.int/tur.htm> (E. 21.03.2020).
- Perinçek/İsviçre Başvurusu, AİHM, 15.10.2015 tarih, B. No. 2008/27510, <http://hudoc.echr.coe.int/tur.htm> (E. 14.03.2020).
- Scharsach ve News Verlagsgesellschaft/Avusturya Başvurusu, AİHM, 13.11.2003 tarih, B. No. 1998/39394, <http://hudoc.echr.coe.int/tur.htm> (E. 15.03.2020).
- Szel ve Diğerleri/Macaristan Başvurusu, AİHM, 16.09.2014 tarih, B. No. 2013/44357, <http://hudoc.echr.coe.int/tur.htm> (E. 16.03.2020).
- Çağlar Demirel Başvurusu, AYM, 12.09.2018 tarih, B. No. 2017/5221, (Sinerji Mevzuat & İçtihat Programı Karar CD'si).
- Deniz Karadeniz ve Diğerleri Başvurusu, AYM, 06.02.2020 tarih, B. No. 2014/18001, RG. 26.03.2020/31080.
- İdris Baluken Başvurusu, AYM, 21.03.2018 tarih, B. No. 2016/41020, <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr.htm> (E. 22.12.2020).
- İsa Gök Başvurusu, AYM, 12.09.2018 tarih, B. No. 2015/805, <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr.htm> (E. 30.01.2020).
- Kemal Kılıçdaroğlu Başvurusu, AYM, 18.07.2018 tarih, B. No. 2015/1220, RG. 02.08.2018/30497.
- Kemal Kılıçdaroğlu Başvurusu, AYM, 25.10.2017 tarih, B. No. 2014/1577, RG. 29.11.2017/30255.
- Mehmet Özhasseki Başvurusu, AYM, 08.05.2019 tarih, B. No. 2015/4972, RG. 29.05.2019/30788.
- Nihat Zeybekçi Başvurusu, AYM, 08.05.2019 tarih, B. No. 2015/5633, <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr.htm> (E. 08.10.2020).
- Ömer Faruk İlhan Başvurusu, AYM, 21.07.2020 tarih, B. No. 2016/12115, RG. 22.09.2020/31252.
- Salih Şahin Başvurusu, AYM, 28.01.2020 tarih, B. No. 2016/13964, (Sinerji Mevzuat & İçtihat Programı Karar CD'si).

- Selma Irmak Başvurusu, AYM, 07.03.2018 tarih, B. No. 2016/32948, <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr.htm> (E. 22.12.2020).
- Güneş Basım Yayım Organizasyon ve Ticaret Ltd. Şti. Başvurusu, AYM, 28.01.2021 tarih, B. No. 2018/24677, <https://kararlarbilgibankasi.ana-yasa.gov.tr.htm> (E. 22.02.2021).
- AYM, 22.05.1987 tarih, E. 1986/13, K. 1987/12 sayılı kararı, (Sinerji Mevzuat & İçtihat Programı Karar CD'si).
- AYM, 21.03.1994 tarih, E. 1994/9, K. 1994/28 sayılı kararı, (Sinerji Mevzuat & İçtihat Programı Karar CD'si).
- AYM, 21.03.1994 tarih, E. 1994/12, K. 1994/31 sayılı kararı, (Sinerji Mevzuat & İçtihat Programı Karar CD'si).
- AYM, 21.03.1994 tarih, E. 1994/17, K. 1994/36 sayılı kararı, (Sinerji Mevzuat & İçtihat Programı Karar CD'si).
- AYM, 21.03.1994 tarih, E. 1994/4, K. 1994/23 sayılı kararı, (Sinerji Mevzuat & İçtihat Programı Karar CD'si).
- AYM, 16.01.1998 tarih, E. 1997/1, K. 1998/1 sayılı kararı, <http://kararlaryeni.anayasa.gov.tr.htm> (E. 02.02.2020).
- AYM, 1.7.1998 tarih, E. 1996/74, K. 1998/45 sayılı kararı, RG. 11.3.2000/24219.
- AYM, 22.06.2001 tarih, E. 1999/2, K. 2001/2 sayılı kararı, (Sinerji Mevzuat & İçtihat Programı Karar CD'si).
- AYM, 30.07.2008 tarih, E. 2008/1, K. 2008/2 sayılı kararı, RG. 13.11.2008/27053.
- AYM, 11.12.2009 tarih, E. 2007/1, K. 2009/4 sayılı kararı, RG. 31.12.2009/27449.
- AYM, 9.02.2017 tarih, E. 2017/13, K. 2017/21 sayılı kararı, (Sinerji Mevzuat & İçtihat Programı Karar CD'si).
- AYM, 17.10.2018 tarih, E. 2017/162, K. 2018/100 sayılı kararı, RG. 03.01.2019/30644.
- AYM, 19.09.2019 tarih, E. 2018/144, K. 2019/72 sayılı kararı, RG. 26.11.2019/30960.
- Yargıtay 9. CD., 01.06.1995 tarih, E. 1995/2996, K. 1995/3844 sayılı kararı, (Sinerji Mevzuat & İçtihat Programı Karar CD'si).
- Yargıtay 16. CD., 22.09.2016 tarih, E. 2015/8449, K. 2016/4723 sayılı kararı, (Sinerji Mevzuat & İçtihat Programı Karar CD'si).

- Yargıtay 16. CD., 18.11.2016 tarih, E. 2016/3657, K. 2016/6896 sayılı kararı, (Sinerji Mevzuat & İctihat Programı Karar CD'si).
- Yargıtay 8. CD., 27.01.2020 tarih, E. 2019/11168, K. 2020/1011 sayılı kararı, <https://karararama.yargitay.gov.tr.htm> (E. 20.12.2020).
- Yargıtay 11. HD., 04.12.1974 tarih, E. 1974/3448, K. 1974/3423 sayılı kararı, (Sinerji Mevzuat & İctihat Programı Karar CD'si).
- Yargıtay 4. HD., 11.12.1978 tarih, E. 1978/97, K. 1978/13985 sayılı kararı, <https://karararama.yargitay.gov.tr.htm> (E. 15.12.2019).
- Yargıtay 4. HD., 13.02.1979 tarih, E. 1978/9216, K. 1979/1726 sayılı kararı, (Sinerji Mevzuat & İctihat Programı Karar CD'si).
- Yargıtay 4. HD., 16.03.1980 tarih, E. 1981/251, K. 1981/3247 sayılı kararı, (Sinerji Mevzuat & İctihat Programı Karar CD'si).
- Yargıtay 4. HD., 23.05.1995 tarih, E. 1994/6361, K. 1995/4352 sayılı kararı, (Sinerji Mevzuat & İctihat Programı Karar CD'si).
- Yargıtay 4. HD., 25.04.2001 tarih, E. 2001/583, K. 2001/4196 sayılı kararı, (Sinerji Mevzuat & İctihat Programı Karar CD'si).
- Yargıtay 4. HD., 01.10.2001 tarih, E. 2001/4476, K. 2001/8768 sayılı kararı, (Sinerji Mevzuat & İctihat Programı Karar CD'si).
- Yargıtay 4. HD., 02.03.2004 tarih, E. 2003/6689, K. 2004/2534 sayılı kararı, (Sinerji Mevzuat & İctihat Programı Karar CD'si).
- Yargıtay 4. HD., 12.01.2009 tarih, E. 2008/5670, K. 2009/228 sayılı kararı, <https://karararama.yargitay.gov.tr.htm> (E. 15.12.2019).
- Yargıtay 4. HD., 30.10.2013 tarih, E. 2012/17724, K. 2013/16574 sayılı kararı, <https://karararama.yargitay.gov.tr.htm> (E. 17.12.2019).
- Yargıtay 4. HD., 22.01.2015 tarih, E. 2014/4418, K. 2015/748 sayılı kararı, (Sinerji Mevzuat & İctihat Programı Karar CD'si).
- Yargıtay 4. HD., 03.12.2015 tarih, E. 2014/16729, K. 2015/14144 sayılı kararı, (Sinerji Mevzuat & İctihat Programı Karar CD'si).
- Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, 04.04.1984 tarih, E. 1981/4-1161, K. 1984/365 sayılı kararı (Sinerji Mevzuat & İctihat Programı Karar CD'si).

TBMM VERİLERİ

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/arastirma_kom_millet_meclis_gd.onerge_bilgileri (E. 1.1.2021), Yasama Dönemi ve Yılı 15/4, E. No. 10/72, Tarih 10.02.1976.

<https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem22/yil01/ss1097.pdf> (E. 1.1.2021), Yasama Dönemi ve Yılı 22/4, E. No. 10/251, Tarih 9.02.2006.

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/ARASTIRMA_ONERGESI_GD.onerge_bilgileri (E. 1.01.2021), Yasama Dönemi ve Yılı, 26/2, E. No. 10/392, Tarih 27.07.2017.

<https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d11/c013/tbmm11013061.pdf> (E. 23.01.2020), Yasama Dönemi ve Yılı 11/3, B. 61, Tarih 27.04.1960.

https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/CS_/t09/c059/cs__09059083.pdf (E. 22.01.2020), Yasama Dönemi ve Yılı 14/2, B. 83, Tarih 25.06.1970.

<https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d17/c001/tbmm17001025.pdf> (7.09.2020), Yasama Dönemi ve Yılı 17/1, B. 25, Tarih 24.01.1984.

<https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d17/c030/tbmm17030117.pdf> (E. 26.12.2020), Yasama Dönemi ve Yılı 17/3, B. 117, Tarih 10.07.1986.

<https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d17/c028/tbmm17028100.pdf> (E. 18.01.2020), Yasama Dönemi ve Yılı 17/3, B. 100, Tarih 01.5.1986.

<https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d18/c024/tbmm18024072.pdf> (E. 14.01.2020), Yasama Dönemi ve Yılı 18/2, B. 72, Tarih 30.03.1989.

<https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d18/c043/tbmm18043098.pdf> (E. 12.01.2020), Yasama Dönemi ve Yılı 18/3, B. 98, Tarih 4.4.1990.

<https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d19/c054/tbmm19054079.pdf> (E. 24.01.2020), Yasama Dönemi ve Yılı 19/3, B. 79, Tarih 3.3.1994.

<https://www.tbmm.gov.tr/tutanak/donem21/yil1/bas/b001m.htm> (E. 10.11.2019) Yasama Dönemi ve Yılı 21/1, B. 1, Tarih 2.5.1999.

- <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d23/c068/tbmm23068094.pdf> (E. 25.12.2020), Yasama Dönemi ve Yılı 23/4, B. 94, Tarih 25.04.2010.
- <https://www.tbmm.gov.tr/tutanak/donem24/yil2/bas/b017m.htm> (E. 1.1.2021), Yasama Dönemi ve Yılı 24/2, B. 17, Tarih 10.11.2011.
- <https://www.tbmm.gov.tr/tutanak/donem24/yil2/bas/b017m.htm> (E. 1.1.2021), Yasama Dönemi ve Yılı 24/2, B. 17, Tarih 10.11.2011.
- <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d24/c032/tbmm24032014.pdf> (E. 30.01.2020), Yasama Dönemi ve Yılı 24/3, B. 14, Tarih 31.10.2012.
- <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d24/c015/tbmm24015072.pdf> (E. 13.01.2020), Yasama Dönemi ve Yılı 24/2, B. 72, Tarih 29.02.2012.
- <https://www.tbmm.gov.tr/tutanak/donem24/yil3/bas/b019m.htm> (E. 24.01.2020) Yasama Dönemi ve Yılı 24/3, B. 19, Tarih 9.11.2012.
- <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d24/c032/tbmm24032014.pdf> (E. 30.01.2020), Yasama Dönemi ve Yılı 24/3, B. 14, Tarih 31.10.2012.
- <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d24/c055/tbmm24055130.pdf> (E. 23.01.2020), Yasama Dönemi ve Yılı 24/3, B. 130, Tarih 4.07.2013.
- <https://www.tbmm.gov.tr/tutanak/donem24/yil4/ham/b06901h.htm> (E. 11.10.2019), Yasama Dönemi ve Yılı 24/4, B. 69, Tarih 27.02.2014.
- <https://www.tbmm.gov.tr/tutanak/donem24/yil4/bas/b051m.htm> (E. 23.01.2020) Yasama Dönemi ve Yılı 24/4, B. 51, Tarih 23.01.2014.
- <https://www.tbmm.gov.tr/tutanak/donem24/yil4/ham/b06901h.htm> (E. 10.09.2020), Yasama Dönemi ve Yılı 24/4, B. 69, Tarih 27.02.2014.
- <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d26/c020/tbmm26020106.pdf> (E. 21.12.2020), Yasama Dönemi ve Yılı 26/1, B. 106, Tarih 23.06.2016.
- <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d26/c016/tbmm26016082.pdf> (E. 21.12.2020), Yasama Dönemi ve Yılı 26/1, B. 82, Tarih 27.04.2016.

<https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d26/c031/tbmm26031057.pdf> (E. 21.12.2020), Yasama Dönemi ve Yılı 26/2, B. 57, Tarih 13.01.2017.

<https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d26/c031/tbmm26031057.pdf> (E. 24.01.2020), Yasama Dönemi ve Yılı 26/2, B. 57, Tarih 13.01.2017.

<https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d26/c060/tbmm26060047.pdf> (E. 21.12.2020), Yasama Dönemi ve Yılı 26/3, B. 47, Tarih 10.01.2018.

Prof. Dr.
Murat AYDOĞDU

Doç. Dr.
Nalan KAHVECİ

BİLİMSEL KATKILARIYLA:
Arş. Gör. Ö. Oğuzhan MERAL - Arş. Gör. Şeyhmus DARCAN

TÜRK BORÇLAR HUKUKU

ÖZEL BORÇ İLİŞKİLERİ
(SÖZLEŞMELER HUKUKU)

6098 SAYILI BORÇLAR KANUNU VE 6502 SAYILI
TÜKETİCİNİN KORUNMASI HAKKINDA
KANUN GÖZÖNÜNE ALINARAK ŞEMA VE
TABLOLARLA AÇIKLAMALI VE YARGI KARARLARI EKLİ

Gözden Geçirilmiş, Yenilenmiş ve Dipnotlu

5. Baskı

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri (Sözleşmeler Hukuku)

Prof. Dr. Murat Aydoğdu – Doç. Dr. Nalan Kahveci

Hukuk Yayınları Dizisi – 1501

Beşinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 75 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık

İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde

No: 23-25 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0312 353 65 44

Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA

- ACABEY, M. Beşir: Teorik ve Pratik Yönleriyle Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi ve Tasfiyesi, Ankara 2020.
- ACAR, Faruk: “Kira Sözleşmesi ve Kefalet”, TBK Tasarısının Değerlendirilmesi Sempozyumu, 4. Oturum, LEGAL Hukuk Dergisi, Ekim 2005, Y.3, S.34, (3685-3691), (Kira Sözleşmesi ve Kefalet).
- ACAR, Faruk: Kira Hukuku Şerhi, 4. Baskı, İstanbul 2017 (Kira Şerhi).
- ACEMOĞLU, Kevork: Türk Hukukunda Tapuya Kayıtlı Olmayan Gayrimenkullerin Hukuki Durumu, İstanbul 1965.
- ACUN, Hüseyin; Eser Sözleşmesinde Ayıptan Sorumluluk Hükümleri ile Borçlar Kanunu Genel Hükümlerinin Yarışması, Ankara, 2018.
- ADAY, Nejat: Taşınmaz Mülkiyetinin Naklinde Muvazaa, İstanbul 1992.
- AKBIYIK, Cem: Karma Bağışlama Kavramı ve Miras Hukukundaki Yeri, İstanbul 1997.
- AKBULUT, Dursun: Açılış Konuşmaları, Finansal Kiralama Hukuku Sempozyumu, 9 Ekim 2004, s.13-32, Galatasaray Üniversitesi, İstanbul 2004.
- AKÇAAL, Mehmet: Sözleşme Sonrası Sorumluluk, 1. Baskı, Konya, 2018.
- AKEV, Talat: Türk Hususi Hukukunda Kumar ve Bahis, İstanbul 1964.
- AKINCI, Bekir: Ticari Satımda Satıcının Temerrüdü ve Müspet Zarar, Konya 2014.
- AKINTÜRK, Turgut: Satış Akdinde Hasarın İntikali, Ankara 1966 .
- AKINTÜRK, Turgut/ATEŞ-KARAMAN, Derya: Aile Hukuku, 20. Baskı, Ankara 2017 (Aile).
- AKİPEK, Jale: Türk Eşya Hukuku, İkinci Kitap, Mülkiyet, Ankara 1973.
- AKİPEK ÖCAL, Şebnem/ AYDOĞDU, Murat: Milli Şerh, 6502 sayılı TKHK Şerhi, Madde 5, Editörler: Av. Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, İstanbul 2016 (Milli Şerh, Madde 5).
- AKİPEK, Jale G./AKINTÜRK, Turgut/ATEŞ, Derya: Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku, 13. Baskı, Ankara 2016 (Başlangıç-Kişiler).
- AKKANAT ÖZTÜRK, Elif Beyza: Tüketici Satımında Garanti Belgesinin Hukuki Niteliği, İstanbul 2019.
- AKKAYAN-YILDIRIM, Ayça: “Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmelerinde Müteahhadin Temerrüde Düşmesi Üzerine Arsa Sahibinin Sözleşmeyi Sona Erdirmesi ve Sona Ermenin Etkileri”, Prof. Dr. Ergun Özsunay'a Armağan, İstanbul 2004.

- AKSU KAYACAN, Simge: “Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesinde Bakım Alacaklısının Güvence Sağlamaya Yönelik Hakları”, DEUHFD, C:21, S:1, 2019, s.353-395.
- AKYAZAN, Sıtkı: Cebri İcrada İhale ve İhalenin Feshi, İstanbul 1959.
- AKYOL, Şener: Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, 1. Fasikül, İstanbul 1984 (Özel).
- AKYOL, Şener: Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, İstanbul 1995 (Genel).
- ALTAŞ, Hüseyin: Hasılat ve Şirket Kirası, Ankara 2009.
- ALTAY, Sabah: Satım Sözleşmesinde Hasarın Geçışı, İstanbul 2008.
- ALTINOK-ORMANCI, Pınar: Zararı Azaltma Külfeti, İstanbul 2016, (Zararı Azaltma Külfeti).
- ALTINOK-ORMANCI, Pınar : “Tek Satıcılık Sözleşmesinde Müşteri Tazminatı İsviçre Federal mahkemesinin 22 Mayıs 2008 Tarihli Kararı (ATF 134 III 497 vd.) Üzerine Düşünceler”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y: 2009, C.58, S.3, (Müşteri Tazminatı).
- ALTOP, Atillâ: Kiralayanın Borçları ve Özellikle Finansal Kiralama Konusu Malı Teslim Borcu, Finansal Kiralama Hukuku Sempozyumu, 9 Ekim 2004, s.40-46, Galatasaray Üniversitesi, İstanbul 2004. (FK Sempozyumu).
- ALTOP, Atillâ: Özellikle Taşınır Yatırım Mallarına İlişkin Finansal Kiralama (Leasing) Sözleşmesi, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara 1990, (FK).
- ALTUNKAYA, Mehmet: Sözleşmenin Kuruluşundan Önce Tüketicinin Korunması, GÜHFD., Haziran-Aralık 2004, C.: VIII, S: 1-2.
- AMSTUTZ, Marc/MORIN, Ariane : Kurzkommentar zum Obligationenrecht, Art.1-529, Basel 2008, Einl. vor Art.184 ff. (AMSTUTZ/MORIN, BASK OR I).
- ANIK, Gülgün : Borçlunun Temerrüdünde Sözleşmeden Dönme, TBB Dergisi, S:59, Y.2005.
- ANSAY, Tuğrul: Türk Borçlar Kanununa Göre Taksitle Satışlar, Ankara 1954.
- ANTALYA, Gökhan/ACAR, Faruk: Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni, İstanbul 2017.
- ANTALYA, Gökhan: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Cilt:1, İstanbul 2015, (Borçlar, C.1).
- ANTALYA, O. Gökhan: Türk-İsviçre ve Alman Hukuklarında Tecrübe veya Muayene Şartıyla Satış, İstanbul 1993, (Onaylama Şartıyla Satış).
- ARAL, Fahrettin: Mülkiyeti Muhafaza Kaydıyla Satılan Bir Malın Alıcının Alacaklıları Tarafından Haczi, AHFM, 1973.
- ARAL, Fahrettin/AYRANCI, Hasan: Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 11. Baskı, Ankara 2015.(ARAL/AYRANCI, 2015)
- ARAL, Fahrettin/Hasan AYRANCI, Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, Yetkin Yayınevi, 12. Bası, Ankara, 2019. (ARAL/AYRANCI, 2019)

- ARBEK, Ömer : Satım Konusu Ayıplı Malın Tamir Edilmesi, Ankara 2005.
- ARIK, Kemal Fikret: Mahkeme Önünde Sulh, AÜSBFD. 1954, C.IX, S.I.
- ARKAN, Sabih : Ticari İşletme Hukuku, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 24. Bası, Ankara 2018.
- ARPACI, Abdülkadir: “Eşya Hukukumuzda Yeni Medeni Kanun İle Yapılan Değişikliklerden Bazılarına Kısa Bir Bakış”, Prof. Dr. Necip KOCAYUSUFPAŞAOĞLU İçin Armağan, Ankara 2004.
- ARSEBÜK, Esat: Borçlar Hukuku, İkinci Cilt, İkinci Bası, İstanbul 1943, (İkinci Cilt).
- ARSEBÜK, Esat: Hususî Akit Tipleri Etrafında İncelemeler, AHFM, 1948, C. V., S.1-4, (Hususî Akit Tipleri).
- ARSLAN, Zeynep: Ürün Kirası Sözleşmesinin Sona Ermesi ve Kiralananın İadesi, Ankara 2016.
- ARSLAN UGAN, Deniz: Geri Alım (Vefa) Hakkı, Ankara 2020.
- ARSLANLI, Halil: Ticarî Bey, İstanbul 1955.
- ARTZ, Markus: Integration der Nebengesetze in das BGB, Einführung in das neue Schuldrecht, JUS Schriftenreihe (SCHWAB/WITT), München 2002.
- ASLAN, Yılmaz : Tüketici Hukuku ve İlgili Mevzuat, Bursa 1996, (Tüketici, 1. Bası).
- ASLAN, Yılmaz: En Son Değişikliklerle ve Yargıtay Işığında Tüketici Hukuku, Bursa 2004, (Tüketici, 2. Bası).
- ASLAN, Yılmaz: Tüketici Hukuku Dersleri, Bursa 2006 (Tüketici).
- ATAMER, Yeşim M.: Tüketici Satım Sözleşmelerine İlişkin TKHK m.4- Eleştiriler ve Revizyon Teklifleri- BATİDER, Haziran 2007, C.: XXIV, S:1, (m.4 Eleştirileri).
- ATAMER, Yeşim: Kredi ve Finans Sözleşmelerinde Tüketicinin Korunması, 1. Baskı, İstanbul 2016
- ATAMER, Yeşim: Milletlerarası Satım Hukuku-CISG, İstanbul 2012, (CISG-Satıcı).
- ATTESLANDER-DÜRRENMATT, Agnes : OR Kommentar, Schweizerisches Obligationenrecht, Herausgeber, KREN-KOSKIEWICZ/NOBEL/ SCHWANDER/ WOLF, Orell Füssli (Verlag) Kommentar (OFK), 2. Auflage, Zürich 2009 OR Ar.216a-221, Art.229-236. (OFK).
- AYAN, Nurşen: Taşınır Satımında Satıcının Kanundan Doğan Ayıba karşı Tekeffül Borcu, SÜHFD., S: 2007/1, Cilt 15, (Ayıba Karşı Tekeffül).
- AYAN, Özge: Acentenin Denkleştirme Talep Etme Hakkı, Ankara 2008 (AYAN, Ö.).
- AYAN, Serkan : Kefalet Sözleşmesi, Ankara 2018 (Kefalet).
- AYAN, Serkan : Kefalet Sözleşmesinden Doğan Uyuşmazlıklarda Görevli ve Yetkili Mahkeme, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.9, S:2, Y:2018, s.665-692 (Kefalette Görev ve Yetki).

- AYAN, Serkan : Kiracının Kira Sözleşmesinden Doğan Borçlarının Kefaletle Teminat Altına Alınması, Prof.Dr.Şeref Ertaş'a Armağan, C.I, İzmir 2017 Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.19, Özel Sayı, Y:2017, s.295-348 (Kira Borçlarına Kefalet).
- AYAN, Serkan: İnşaat Sözleşmesinde Yüklenicinin Temerrüdü Ankara 2008.
- AYAN, Serkan: İstanbul Şerhi, Türk Borçlar Kanunu-Yürürlük Kanunu, C.II, Özel Borç İlişkileri, Editörler Kurulu: Prof. Dr. Rona SEROZAN, Prof. Dr. Turgut ÖZ, Prof. Dr. Faruk ACAR, Prof. Dr. Emre GÖKYAYLA, Prof. Dr. H. Murat DEVELİOĞLU, m. 583, İstanbul 2018, No.1 vd. (Yazar adı, İstanbul Şerhi, C.II, m.).
- AYAN, Serkan: Kefalet Sözleşmesi,, Ankara 2018, (Kefalet).
- AYANOĞLU MORALI, Ahu: İstanbul Şerhi, Türk Borçlar Kanunu-Yürürlük Kanunu, C.II, Özel Borç İlişkileri, Editörler Kurulu: Prof. Dr. Rona SEROZAN, Prof. Dr. Turgut ÖZ, Prof. Dr. Faruk ACAR, Prof. Dr. Emre GÖKYAYLA, Prof. Dr. H. Murat DEVELİOĞLU, m. 347, İstanbul 2018, No.1 vd. (Yazar adı, İstanbul Şerhi, C.II, m.).
- AYDIN, Gülşah Sinem: Kişilik Hakkı İhlalinden Doğan Vekaletsiz İşgörme, İstanbul 2017.
- AYDIN ÖZDEMİR, Elif: Konut ve Çatılı İşyeri Kira Sözleşmesi ile Bağlantılı İşlemler (TBK m.340), Ankara 2018.
- AYDINLIYIM, Suat: Türk Hukukunda Âdi Kira Sözleşmesinin Son Bulması, Ankara 1972.
- AYDOĞDU, Murat : 4077 Sayılı TKHK'a Göre Ayıplı Mal veya Hizmetlerde Tüketicinin Korunması", İzmir Barosu Dergisi, Yıl 1997/4, s.28-81, (Ayıplı Mal).
- AYDOĞDU, Murat : 4077 sayılı TKHKa Göre Kapıdan Satışlar, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi, İzmir 1998, (Kapıdan Satış).
- AYDOĞDU, Murat : Dövizli veya Dövizle Endeksli Ödemeleri İçeren Sözleşmelerde Öngörülen Uyarlamalara İlişkin Değerlendirmeler, Ankara 2018 (Döviz).
- AYDOĞDU, Murat: "Konut Finansman Sistemi (Mortgage), Sistemin Tüketici Hukukuna Etkileri ve Sistemde Yer Alan Menkul Kıymetler", Ankara 2010, (Konut Finansman Sistemi).
- AYDOĞDU, Murat: "Konut Ve Çatılı İşyeri Kirası Sözleşmelerinde Kiracının Güvence (Depozito) Verme Borcu (TBK 342)" (DEÜHFD, C.14, S.1, 2012, S. 1-53) (Güvence).
- AYDOĞDU, Murat: Genel İşlem Koşulları Şerhi, Ankara 2018 (Gik Şerhi).
- AYDOĞDU, Murat: Yasadan ve Sözleşmeden Doğan Önalım Hakkı, Ankara 2013 (Önalım).
- AYDOĞDU, Murat/KAHVECİ, Nalan : Türk Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, Sözleşmeler Hukuku, Ankara, 2017. (AYDOĞDU/KAHVECİ, Özel).

- AYDOĞDU, Murat/KAHVECİ, Nalan : Tüketici Hukuku, Ankara 2021. (AYDOĞDU/KAHVECİ, Tüketici).
- AYDOĞDU, Murat/NART, Serdar : İsviçre Borçlar Kanunu’nun Satış ve Eser Sözleşmelerinde Ayıp Sorumluluğuna Yönelik Zamanaşımı Hükümlerini (Art. 210 ve 371 OR) Revize Eden 16 Mart 2012 Tarihli İsviçre Federal Kanunu’nun Değerlendirilmesi, TBB Dergisi, Yıl : 2018 S: 134, s.451-486.
- AYDOS, Oğuz Sadık: Akreditif, Ankara 2000.
- BAERLOCHER, Rene Jacques: Der Hinterlegungsvertrag, Schweizerisches Privatrecht, Bd. VII, 1. Halbband, Basel-Stuttgart 1977.
- BAHTİYAR, Mehmet: Genel işlem Koşullarına Karşı Tüketicinin Korunması, YD., 1996, S: 1-2.
- BARLAS, Nami: Adi Ortaklık Temeline Dayalı Sözleşme İlişkileri, İstanbul 2012.
- BAŞ SÜZEL, Ece: Gerçek Olmayan Vekaletsiz İşgörme Ve Menfaat Devri Yaptırımı, İstanbul 2015.
- BAŞARAN, Ece : “Borçlar Kanunu Tasarısı: Türk Kira Hukukunun İkili Yapısının Sonu mu? Terazi Hukuk Dergisi, Ekim 2009, Cilt.4, S.38, (s.55-69).
- BAŞOĞLU, BAŞAK: Türk Hukukunda ve Mukayeseli Hukukta Aynen İfa Talebi, İstanbul 2012.
- BATTAL, Ahmet : Bankacılık Kanunu Şerhi, 5411 sayılı Kanunun Metni ve Açıklaması, Ankara 2007.
- BATTAL, Ahmet : Bankacılık Kanunu Şerhi, 5411 sayılı Kanunun Metni ve Açıklaması, Ankara 2007.
- BAUMGARTNER, Hannes: Depot-und Compte-joint unter besondere Berücksichtigung des Innenverhältnis, Basel 1977.
- BAYGIN, Cem: “Culpa In Contrahendo Sorumluluğu ve Amerikan Hukukundaki Uygulaması”, AÜEHFD., 2000, Cilt: 1 – 4, Sayı: 1 – 2.
- BAYSAL, Başak: Yeni Tüketici Hukuku Konferansı/Makaleler-Tartışmalar, (derleyen : Murat İnceoğlu), 1. Baskı, İstanbul 2015.
- BAYSAL, Başak: Sözleşmenin Uyarlanması, EBK.m.138 Aşırı İfa Güçlüğü, 3. Baskı, İstanbul 2019, (Aşırı İfa Güçlüğü).
- BECKER, Hermann : (Çev. Kemal REİSOĞLU) İsviçre Medenî Kanunu Şerhi, VI. Cilt, Borçlar Kanunu, I. Kısım Genel Hükümler, Fasikül II, (İsviçre EBK. 37/63, Türk BK: 37/62), Ankara 1968.
- BECKER, Hermann : Kommentar zum schweizerischen Zivilgesetzbuch, Bd. VI. Obligationenrecht, Vorbemerkungen zu Art. 184-186, Bern 1934.
- BİLGE, Necip: “Kumar ve Bahisten Doğan Borçlar”, İÜMHHD, Ocak-Şubat 1958, s. 7-15, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/14164> (e.t.21.02.2021). (Kumar ve Bahis)

- BİLGE, Necip: Borçlar Hukuku, Özel Borç Münasebetleri, Ankara 1971.
- BİLGİLİ, Fatih: Türk Ortaklıklar Hukukunda Gizli Ortaklık İlişkileri, Ankara 2003, (Gizli Ortaklık).
- BİLGİLİ, Fatih/DEMİRKAPI, Ertan: Şirketler Hukuku, 7. Baskı, Bursa 2012.
- BİRİNCİ UZUN, Tuba: Götürü Tazminat, Ankara 2015.
- BORRIE, Gordon: Laws and Codes for Consumer, JBL, 1980, s.315 vd.
- BÖRÜ, Mehmet Ali/ÖZOK, Mithat/ÖZER, Hikmet: Türk Kira Hukuku, Eskişehir 1961.
- BRAUN AVCI, Cihan: İstanbul Şerhi, Türk Borçlar Kanunu-Yürürlük Kanunu, C.II, Özel Borç İlişkileri, Editörler Kurulu: Prof. Dr. Rona SEROZAN, Prof. Dr. Turgut ÖZ, Prof. Dr. Faruk ACAR, Prof. Dr. Emre GÖKYAYLA, Prof. Dr. H. Murat DEVELİOĞLU, m. 238-242, İstanbul 2018, No.1 vd. (Yazar adı, İstanbul Şerhi, C.II, m.).
- BROX, Hans/WALKER, Wolf-Dietrich: Allgemeines Schulrecht, Mit neuem Schuldrecht, 28. Auflage, München 2002.
- BUCHER, Eugen : Schweizerisches Obligationenrecht Allgemeiner Teil Ohne Deliktsrecht, Zürich 1979 (AT).
- BUCHER, Eugen : Notizen zu Art. 185 OR Gefahrtragung durch den Käufer, ZSR, 1970 (Art.185 OR).
- BUCHER, Eugen : Schweizerischen Obligationenrecht, Besonderer Teil, 3. Aufl, Zürich 1988 (BT).
- BUDAK, Ali Cem: İcra ve İflas Hukukunda Kiralayanın Hapis Hakkının Kullanılması, Ankara 2003.
- BURCUOĞLU, Halûk: Yargıtay Kararları Işığında 6570 Sayılı Yasa'ya Göre Kiracının Tahliye Edilmesi, İstanbul 1993.
- BURCUOĞLU, Haluk: "Borçlar Kanunu Tasarısı'nın Haksız Eylem Sorumluluğu ve Kira İle İlgili Düzenlemesiyle Getirilen Yenilikler", Prof. Dr. Turgut Akıntürk'e Armağan, Ankara 2008, s.17-46. (Tasarı).
- CANSEL, Erol: İsviçre Hukuku, Fransız Hukuku ve Alman Medeni Kanunu ile Mukayeseli Olarak Türk Hukukunda Hasılat Kirası, Ankara 1953.
- CAVIN, Pierre: Der Tausch, Schweizerisches, Privatrecht Bd. VIII, Basel und Stuttgart 1977.
- CRANSTON, Ross: Consumers and the Law, 2. Edit., London 1984.
- ÇAĞA, Tahir : Gayrimuayyen, Müddetli Âdi İcarlarda Feshi İhbara Dair (İBD., 1950, C. XXIV, S. 10.).
- CİMBAR, Ferhat: Avukatlık Sözleşmesinde Ücret, İstanbul, 2019.
- CUMALIOĞLU, Emre: TBK CISG ve Karşılaştırmalı Hukukta Öngörülebilir İhlal, İstanbul, 2019.

- ÇABRİ, Sezer: Kiraya Verenin Ayıptan Sorumluluğu, Ankara 2013 (Ayıp).
- ÇABRİ, Sezer : Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, 2. B, Ankara 2021 (Şerh-2021).
- ÇAĞLAR, Özel: Milli Şerh, 6502 sayılı TKHK Şerhi, Editörler: Av. Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, Madde 6, İstanbul 2016.
- ÇAKIROĞLU, Buğra Kağan: Kira Sözleşmesinin Kiracı Tarafından Devri (TBK M. 323), İstanbul, 2020.
- ÇEKER, Mustafa : Hukuk Yönüyle Banka Mevduatı, Adana 2004.
- ÇELİK, Nuri/CANİKLİOĞLU, Nurşen/CANBOLAT, Talat: İş Hukuku Dersleri, 29. Bası, İstanbul 2016.
- ÇELİK, Ömer Faruk: Türk Borçlar Kanunu Bakımından Taşınır Satışında Alıcının Ücretsiz Onarım (Ayıbın Giderilmesini) İsteme Hakkı, İstanbul 2019.
- ÇELT, Damla Özden: “Ürün Sorumluluğunda Yaşanan Güncel Gelişme: 7223 Sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu” (AndHD, Cilt: 7 - Sayı: 1 - Ocak 2021 - s. 73-114).
- ÇETİNER, Bilgehan: " Yeni Türk Borçlar Kanunu'nda Yarar Ve Hasarın İntikali ile Satıcının Ayıptan Sorumluluğuna İlişkin Hükümlerin Değerlendirilmesi", İÜHF, s.97-113, 2009.
- ÇETİNTEPE, Ece: Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmesinin Feshi ve Sonuçları, Ankara 2020.
- DAL, Emel : Ayıplı Mal ve Hizmetlere Karşı Tüketicinin Korunması, Hukuk Gündemi, S:5, Haziran-Temmuz-Ağustos 2006.
- DALAMANLI, Lütfü: Borçlar Kanunu Şerhi, C. 2, Ankara 1977.
- DARCAN, Şeyhmus: Ürün Kirası Sözleşmesi, Ankara, 2020.
- DEMİR, Mustafa Duhan: Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmesinin Yüklenicinin Temerrüdü Sebebiyle Sona Ermesi, İstanbul 2017.
- DEMİR, Remzi : Türk Borçlar Kanunu Açısından Taksitle Satış Sözleşmeleri, Ankara 2013.
- DEMİRSAN, Turgut: Kira Hukuku El Kitabı, Fon Matbaası, Ankara 1977.
- DEMİRTABAK, D.Akalp : Yasal Önalım Hakkı, yayımlanmamış yl. tezi, İstanbul 2008.
- DESCHENAUX, Henri/TERCIER, Pierre : Sorumluluk Hukuku, Çev. Salim ÖZDEMİR, Ankara 1983.
- DEVELİOĞLU, Hüseyin Murat: “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun “Taksitle Satım Sözleşmesi” ile İlgili Getirdiği Değişiklikler”, Legal Hukuk Dergisi, Yıl: 2011, Cilt: 9, Sayı: 98.
- DOĞAN, Murat/ BAYGIN, Cem: Türk Borçlar Kanunu Tasarısında Kira Sözleşmesine İlişkin Hükümler, Hukukî Perspektifler Dergisi, S. 4, Ağustos, 2005.

- DOĞAN, Vahit : Uluslararası Ticarete Ödeme Aracı Olarak Akreditif, 3. Baskı, Ankara 2012, (Akreditif).
- DOĞANAY, İsmail: Ticarî Alım Satım Akdi ve Nevileri, Ankara 1993.
- DOĞANAY, İsmail: Ticarî Alım Satım Akdi ve Nevileri, 12. Bası, Ankara 2003.
- DOĞRUSÖZ, Edip/YAVUZ, Nihat: Kira Tesbit Davaları, Ankara 1992.
- DOMANİÇ, Hayri: Türk Ticaret Kanunu Şerhi, C.I, İstanbul 1988.
- DURAL, Mustafa/SARI, Suat: Türk Özel Hukuku, C.1, 12. Baskı, İstanbul 2017.
- DURAN, Fatih: Adi Ortaklıkta Katılım Payı Getirme Borcuna Aykırılık, İstanbul, 2020.
- EDİS, Seyfullah: Türk Borçlar Hukukuna Göre Satıcının Ayıba Karşı Tekeffül Borcu, Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara 1963.
- EGGER/ÇERNIS: İsviçre Medenî Kanunu Şerhi, Giriş ve Kişinin Hukuku, 2. bası, Ankara 1947
- EINSELE, Dorothee : Münchener Kommentar zum Handelsgesetzbuch, Band 5, Viertes Buch. Handelsgeschäfte, Erster Abschnitt, Allgemeine Vorschrift, §§ 343–372, Recht des Zahlungsverkehrs, Effektengeschäft, Depotgeschäft, Ottawa Übereinkommen über Internationales Factoring, München 2009.
- EKMEN, Mehmet Cihat: İnşaat Sözleşmesinde İş Sahibinin Temerrüdü, Ankara, 2020.
- ELÇİN-GRASSINGER, Gülçin: Borçlar Kanununa Göre Kefilin Alacaklıya Karşı Sahip Olduğu Savunma İmkanları, İstanbul 1996.
- ERBAY, İsmail : Know-How Sözleşmesi, Ankara 2002.
- ERDEM, Ercüment: ‘Denizasırlı Satış Olarak FOB Satış’, Batider, S.4 Ankara 1996, (Fob Satış).
- ERDEM, Ercüment: ‘Incoterms 2000’, Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, İstanbul 2011, (Incoterms 2000).
- ERDEM, Ercüment: Sif Satışlar, İstanbul 1999, (Sif Satış).
- ERDEM, Ercüment: Tek Satıcılık Sözleşmesinde Denkleştirme Talebi (Müşteri Tazminatı), Ünal Tekinalp’e Armağan, C. I, İstanbul 2003.
- ERDOĞAN, İhsan: Akreditif Sözleşmeleri, Ankara 2000 (Akreditif)
- ERDOĞAN, İhsan : “Satıcının TKHK. Karşısında Tekeffül Borcu”, Türk Hukuk Enstitüsü Dergisi, Yıl :1, S:2, Ocak 1996, s.16 vd.
- EREN, Fikret : Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, 21. Bası, Ankara 2017 (EREN, BHGH, 21. B.).
- EREN, Fikret : Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, 25. Bası, Ankara 2020 (EREN, BHGH, 25. B.).

- EREN, Fikret: Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 4. Baskı, Ankara 2017 (EREN, BHÖH, 4. B.).
- EREN, Fikret: Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 8. Baskı, Ankara 2020 (EREN, BHÖH, 8. B.).
- ERGÜNE, M. Serkan: Hukukumuzda Taşınır Rehninin Özellikle Teslime Bağlı Taşınır Rehninin Kuruluşu, 2. Bası, İstanbul 2020 (Taşınır Rehni)
- ERGÜNE, M. Serkan : Olumsuz Zarar, Beta Yayınevi, İstanbul 2008 (Olumsuz Zarar).
- ERLÜLE, Fulya : “Yapımcının Sorumluluğu”, MÜHFD-HAD 2008, 14(4), s. 303-340.
- ERMAN, Hasan: İstisna Sözleşmelerinde Beklenilemeyen Haller, İstanbul 1979, (Beklenilemeyen Haller).
- ERMAN, Hasan: Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesi, İstanbul 2010.
- ERNST, Wolfgang/STARK, Milena: Kurzkommentar zum Obligationenrecht, Art.1-529, Basel 2008, Art 211-221 (ERNST/STARK, KUKO OR).
- ERTAŞ, Alican: Joint Venture Sözleşmelerine Konu İş Ortaklıklarının Hukuki Niteliği ve Yapısı, Ankara, 2020.
- ERTAŞ, Şeref : Eşya Hukuku, 3. bası, İzmir 1997.
- ERTAŞ, Şeref/SERDAR, İlknur/GÜRPINAR, Damla: Eşya Hukuku, Ankara 2005.
- ERZURUMLUOĞLU, ERZAN: Sözleşmeler Hukuku – Özel Borç İlişkileri, Ankara 2015, (ÖBİ).
- ERZURUMLUOĞLU, Erzan: Türk Hukukunda Âdi Kira Sözleşmesinin Sona Ermesi, Ankara 1973 (Kira).
- ESENER, Turhan: Türk Hususî Hukukunda Muvazaalı Muameleler, İstanbul 1956.
- ESİN, Arif : 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un Uygulama Esasları (<https://www.esrc.com/postmaster/RKHK.pdf>).
- FEYZİOĞLU, Feyzi Necmettin : Şuf’a Hakkı, İstanbul 1959, (Şuf’a Hakkı).
- FEYZİOĞLU, Feyzi Necmeddin : Borçlar Hukuku, İkinci Kısım, Akdin Muhtelif Nevileri, C.1, İstanbul 1980 (Özel).
- FEYZİOĞLU, Necmeddin Feyzi : Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, Cilt I, İstanbul 1976.
- FISCHER, Max: Der Begriff der Vertragsfreiheit, Zürich 1952.
- GABELE/DANNENBERG/KROLL : Immobilien-Leasing, Besonderheiten, Vertragsgestaltung, Fallbeispiel, Wiesbaden 1991.

- GAUTSCHI, G. : Kommentar zum schweizerischen Zivilgesetzbuch, Berner Kommentar, Bd. VI, Obligationenrecht, Bern 1960.
- GIGER, Hans : Berner Kommentar, Kommentar zum schweizerischen Zivilgesetzbuch, Bd. VI, Das Obligationenrecht, 2. Abteilung, Die Einzelnen Vertragsverhältnisse, 1. Teilband, Kauf und Tausch, Die Schenkung, 1. Abschnitt, Allgemeine Bestimmungen, Der Fahrniskauf, Art. 184-215 OR, Bern 1979.
- GIGER, Hans : Berner Kommentar, Kommentar zum schweizerischen Zivilgesetzbuch, Bd. VI, Das Obligationenrecht, 2. Abteilung, Die Einzelnen Vertragsverhältnisse, 1. Teilband, Kauf und Tausch, 3. Abschnitt, Der Grundstückkauf, Art.216-221 OR, Bern 1997.
- GIGER, Hans : Berner Kommentar, Kommentar zum schweizerischen Zivilgesetzbuch, Bd. VI, Das Obligationenrecht, 2. Abteilung, Die Einzelnen Vertragsverhältnisse, 1. Teilband, Kauf und Tausch, 4. Abschnitt, Besondere Arten des Kaufes, Art.222-236 OR, Bern 1999.
- GİRĞİN, Ömer Ali: Adi Ortaklıkta Temsil ve Borçlardan Sorumluluk, İstanbul 2017
- GÖKTÜRK, Hüseyin Avni: Borçlar Hukuku, 2. Kısım, Akdin Muhtelif Nevileri, Ankara 1951.
- GÖKYAYLA, Cemile Demir : Milletlerarası Özel Hukukta Tek Satıcılık Sözleşmeleri, Ankara 2005.
- GÖKYAYLA, K. Emre : Eser Sözleşmesinde Ek İş ve İş Değişikliği, İstanbul 2009 (Ek iş).
- GÖKYAYLA, K. Emre : İstanbul Şerhi, C.II, m.339, No.1.
- GÖKYAYLA, K. Emre : “Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarına İlişkin Hükümlerin Uygulama Alanı (TBK. m. 339)”, Journal of Yasar University, Yıl 2013, Cilt 8, Özel Sayı (uygulama alanı).
- GRUNDMANN, Wolfgang : Leasing und Factoring, Formen, Rechtsgrundlagen, Verträge, 2. Auflage, Wiesbaden 2019
- GUGGENHEIM, Daniel : Die Verträge der schweizerischen Bankpraxis, 3. Aufl., Zürich 1986.
- GUHL/MERZ/DRUEY: Das Schweizerische Obligationenrecht, mit Einschluss des Handels-und Wertpapierrechts, Zürich 1991, Nachdruck 1995.
- GUHL/MERZ/KOLLER : Das Schweizerische Obligationenrecht, 8. Auflage, Zürich 1991.

- GUHL/MERZ/KUMMER : Das Schweizerische Obligationenrecht, 7. Auflage, Zürich 1980.
- GURSKY, Karl-Heinz : Schuldrecht, Besonderer Teil, Heidelberg 2002.
- GÜL, İbrahim : ABD ve Türk Hukukunda Medeni Ceza, Ankara 2015.
- GÜMÜŞ, M. Alper : 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Borçlar Hukuku, Özel Hükümler, Cilt I, İstanbul 2012.
- GÜMÜŞ, M. Alper : İstanbul Şerhi, m. 285-298, No.1
- GÜMÜŞ, M. Alper: Borçlar Hukuku Özel Hükümler Kısa Ders Kitabı, 2. Bası, İstanbul 2017 (Kısa Ders Kitabı).
- GÜMÜŞ, M. Alper: Borçlar Hukuku Özel Hükümler Kısa Ders Kitabı, 4. Baskı, İstanbul, 2019 (Kısa Ders Kitabı 2019).
- GÜMÜŞ, M. Alper: Kira Sözleşmesi, İstanbul 2012 (Kira).
- GÜMÜŞ, M. Alper : “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Yan Giderler”, Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi, 2013, Cilt 9, s.103-104.
- GÜMÜŞ, Mustafa Alper : 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Borçlar Hukuku, Özel Hükümler, Cilt II, İstanbul 2012 (C.II).
- GÜNDOĞDU, Fatih: Eser Sözleşmesinde İş Sahibinin Vadeden Önce İş Başkasına Yaptırma Hakkı İstanbul, 2019.
- GÜNGÖR, Gülin: Tüketicinin Mutad Mesken Hukuku, AÜHFD Y: 2008, C.57 Sa.2, s.115-132.
- GÜRAL, Jale: Türk Hukukunda Tapuya Kayıtlı Olmayan Gayrimenkullerin Hukukî Durumu ve MK. 639/I, AHFM, 1952.
- GÜRPINAR, Damla : Sözleşme Dışı Yanlış Tavsiyede Bulunma, Öğüt veya Bilgi Vermeden Doğan Hukuki Sorumluluk, İzmir 2006, (Sorumluluk).
- GÜRPINAR, Damla: Eser Sözleşmesinde Ücretin Artırılması ve Eksiltilmesi, Güncel Yayınları, İzmir 2006.
- GÜRSOY, Kemal: Akdin Muhtelif Nevileri, Ankara 1955.
- GÜRSOY, Kemal/EREN, Fikret/CANSEL, Erol: Türk Eşya Hukuku, Ankara 1984.
- GÜRZUMAR, Osman Berat: Franchise Sözleşmeleri ve Bu sözleşmelerin Temelini Oluşturan Sistemlerin Hukuken Korunması, İstanbul 1995.
- HANSU, ESRA: Satım Sözleşmesinde Hasarın Geçişi, İstanbul 2017.
- HATEMİ, Hüseyin : Das Vorkaufsrecht im neuen türkischen ZGB, Prof.Dr. Pierre Widmer'e Armağan, İstanbul 2005.

- HATEMİ, Hüseyin/SEROZAN, Rona/ARPACI, Abdulkadir: Borçlar Hukuku Özel Bölüm, İstanbul 1992.
- HAVUTCU, Ayşe: Açık içerik Denetimi Yoluyla Tüketicinin Genel İşlem Şartlarına Karşı Korunması, İzmir 2003, (GİŞ).
- HAVUTÇU, Ayşe: Devre Mülk Hakkı, İzmir 1987, (Devre Mülk Hakkı).
- HAVUTÇU, Ayşe: Seyahat Sözleşmesi ve Ayıplı İfa Halinde Tüketicinin Hakları, MBD, Temmuz-Ekim 1997, (Seyahat).
- HAVUTÇU, Ayşe: Tam İki Tarafa Borç Yükleyen Sözleşmelerde Temerrüt ve Müsbet Zararın Tazmini, İzmir 1995 (Müsbet Zarar).
- HEKİM, Aylin: Konut ve Çatılı İşyeri Kira Sözleşmelerinin Bildirim Yoluyla Sona Ermesi, İstanbul, 2019
- HIGI, Peter : Basler Kommentar OR I, Art. 1-529 OR, Herausgeber; HONSELL/VOGT/WIEGAND, 5.Auflage, Basel 2011, Art.222-225, Art.237-238 (BASK OR I).
- HIGI, Peter : Kommentar zum schweizerischen Zivilrecht (Zürcher Kommentar), Bd. V/2b, Die Miete, Art. 253-265 OR, 3. Auflage, Zürich 1994 (ZK).
- HOCHSTRASSER, Michael : CHK-Handkommenter zum Schweizer Privatrecht, 3. Aufl., Art.319-520 OR, Zürich-Basel-Genf 2016.
- HONSELL, HEINRICH: "Die Konkurrenz von Sachmangelhaftung und Irrtumsanfechtung-Irrungen und Wirrungen" SJZ 103, 2007 (SJZ 103, 2007).
- HONSELL, Heinrich : Römisches Recht, 6. Aufl., Heidelberg 2006 (Römisches Recht).
- HONSELL, Heinrich : Kurzkommentar zum Obligationenrecht, Art.1-529, Basel 2008, Art.151-157, Art.192-210, Art.253-274 (HONSELL, KUKO OR).
- HONSELL, Heinrich: Schweizerisches Obligationenrecht, Besonderer Teil (BT), 3. Aufl, Bern 2003 (BT).
- HONSELL, Heinrich : Die Vormerkung des obligatorischen Übereignungsanspruchs aus dem Grundstückkaufvertrag im Grundbuch FS REY, 2003.
- HUBER, Emil: Die rechtliche Natur Der Zwangsversteigerung, ZSR, 1905.
- HUG, Hans-Jürg : Haftpflicht für Schäden aus der friedlichen Verwendung von Atomenergie, in : Zürcher Beiträge zur Rechtswissenschaft, Neu Folge H.352, Diss., Zürich 1970.
- HUGUENIN, Claire : Obligationenrecht, Besonderer Teil, 3. Aufl, Zürich-Basel, Genf 2008.
- İMRE, Zahit: Alalede Vedia, M.R. Sevig'e Armağan, İstanbul 1956.

- İMRE, Zahit: Doktrinde ve Türk Hukukunda Kusursuz Mesuliyet, İstanbul 1949 (Kusursuz Mesuliyet).
- İMRE, Zahit: Usulsüz Vedia Akdi (Türk- İsviçre-Alman Ve Fransız Hukukları Üzerine Bir Tetkik), İHFM, 1944, s. 188- 228 (Usulsüz Vedia).
- İNAL, Emrehan: Sonuca Katılmalı Sözleşme Kavramı ve Gelir Paylaşımı İnşaat Sözleşmesi, 2. Baskı, İstanbul 2011.
- İNAL, H. Tamer: Tüketici Kredileri, Kazancı Hukuk Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2005 (Tüketici Kredileri).
- İNAN, Nurkut : 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un Özel Hukuka İlişkin Hükümlerine Eleştirisel Bir Bakış (kazanci.com).
- İNAN, Nurkut: Tek Satıcılık Sözleşmesi ve Üçüncü Kişiler, BATİDER, C. XVII, S. 2, Y:1993.
- İNCEOĞLU, Murat: Kira Hukuku, C.1, İstanbul 2014.
- İNCEOĞLU, Murat: Kira Hukuku, C.2, İstanbul 2014.
- İŞGÜZAR, Hasan: Tek Satıcılık Sözleşmesi, Ankara 1989.
- JANSEN, Nils : Die Struktur des Haftungsrechts, Geschichte, Theorie und Dogmatik außervertraglicher Ansprüche auf Schadensersatz, Tübingen 2003.
- JÄGGI, Peter: Bemerkungen zu einem Urteil über den Architektenvertrag, SJZ, 1973, s.301 vd.
- KÄHR, Michell : OR Kommentar, Schweizerisches Obligationenrecht, Herausgeber; KREN-KOSKIEWICZ/NOBEL/SCHWANDER/WOLF, Orell Füssli (Verlag) Kommentar (OFK), 2. Auflage, Zürich 2009 OR Ar.222 ff. (OFK).
- KAHRAMAN, Zafer : İstanbul Şerhi, C.II, m.300.
- KAHRAMAN, Zafer : Saf Garanti Taahhütleri, İstanbul 2017.
- KAHRAMAN, Zafer: İstanbul Şerhi, C.II, m. 299.
- KAHVECİ, Nalan: “6098 Sayılı TBK.nun 323. Maddesi çerçevesinde Kira İlişkisinin Devri Durumunda Kira Sözleşmesinden Doğan Borçlardan Sorumluluk” (DEÜ Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Şeref ERTAŞ’a Armağan, C.19, Özel Sayı-2017.
- KAHVECİ, Nalan: Alt Kira ve Kiranın Devri, İzmir 2005, (Alt Kira).
- KAHVECİ, Nalan: Taşınır Satımında Ayıplı Mal Nedeniyle Tüketicinin Sözleşmeden Dönmesi, Ankara 2014, (Dönme).
- KALKAN, Arif: Tüketici Hukukunda Ayıplı Maldan Doğan Sorumluluk, Ankara 2018.
- KALPSÜZ, Turgut: Denizaşırı Satışlar, Ankara 1967, (Denizaşırı Satışlar).

- KALPSÜZ, Turgut: Ticarî Satışta İfa Mahalli, Ankara 1960, (İfa Mahalli).
- KANETİ, Selim, Özel Borç İlişkileri (Ders notu), İstanbul 1969, (Ders Notu).
- KANETİ, Selim : Hukukî İşlemlerin Çevrilmesi (Tahvili), İstanbul 1972.
- KANIŞLI, Erhan: “Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu (ÜGTDK) Uyarınca Üreticinin Sorumluluğu”, (2020) 78(3) İstanbul Hukuk Mecmuası 1413.
- KAPANCI, KADİR Berk : 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Açısından Satış Hukukunda Aypıtan Doğan Sorumluluk ve Sözleşmesel Garanti Taahhütleri, İstanbul 2012.
- KAPLAN, İbrahim : Banka Sözleşmeleri Hukuku, C.I, Ankara 1996.
- KARA, İlhan: İmalatçının Ürün Sorumluluğu, Ankara 2021.
- KARABAĞ-BULUT, Nil : Üçüncü Kişiyi Koruyucu Etkili Sözleşme, İstanbul 2009.
- KARACA, Aybuke: Türk Borçlar Kanununda Evde Hizmet Sözleşmesi, Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2012 [V] 2.
- KARAHASAN, M.Reşit: Sorumluluk Hukuku-Kusura Dayanan ve Dayanmayan Sözleşme Dışı Sorumluluk, İstanbul 1995. (Sözleşme Dışı Sorumluluk).
- KARAHASAN, M.Reşit: Tüketicinin Korunması, Yasa Hukuk Dergisi, C: XV, S: 170/1, Şubat 1996, (Tüketici).
- KARAHASAN, Mustafa Reşit: Türk Borçlar Hukuku, Cilt IV, İstanbul 1992.
- KARAKOCALI, Ahmet: Milli Şerh, 6502 sayılı TKHK Şerhi, Madde 56, Editörler: Av. Hakan TOKBAŞ/Özlem TÜZÜNER, İstanbul 2016.
- KARAKOÇ, Yusuf: Genel Vergi Hukuku, 6. Bası, Ankara 2012.
- KARAYALÇIN, Y: Tapuya Kayıtlı Olmayan Gayrimenkuller Hakkında Son Tevhidi İçtihat Kararı Münasebetiyle, AÜHFD 1948/53, (Tapuya Kayıtlı Olmayan Gayrimenkuller).
- KARAYALÇIN, Yaşar: Ticaret Hukuku Dersleri, Ticari Senetler, Ankara 1964, (Ticari Senetler).
- KARAYALÇIN, Yaşar: Ticaret Hukuku, I, Giriş Ticarî İşletme, Ankara 1968.
- KARTAL, Bilal: Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmesi, Ankara 1993.
- KASER, Max: Römisches Privatrecht, 15. Auflage, München 1989.
- KELLER, Alfred : Haftpflicht im Privatrecht, B. I, 6. Aufl., Bern 2002.
- KELLER, Max/GABI-BOLLIGER, Sonja : Das Schweizerische Schuldrecht, B.II, Haftpflichtrecht, 2. Aufl., Basel und Frankfurt am Main 1988.

- KELLER, Max/SCHMIED-SYZ, Carole : *Haftpflichtrecht, Ein Grundriss in Schemen und Tabellen*, Zürich 2001.
- KELLER, Max/SIEHR, Kurt : *Kaufrecht des OR und Wiener UN-Kaufrecht* Zürich 1995.
- KEMPER, Rainer: *Verbraucherschutzinstrumente*, Baden-Baden 1994.
- KESER, Yıldırım : *Ürün Sorumluluğu*, Ankara 2021.
- KIKINIS, Michael : *Kurzkomentar zum Obligationenrecht*, Art.1-529, Basel 2008, Art 184-191 (KIKINIS, KUKO OR)
- KILIÇOĞLU, Ahmet : *Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararları Işığında Taşınmaz Satımında Şekil ve Hakkın Kötüye Kullanılması*, *Yargıtay Dergisi*, C.15, S.1-4, 1989.
- KILIÇOĞLU, Ahmet M.: *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 21. Bası, Ankara 2017.
- KILIÇOĞLU, Ahmet M.: *Borçlar Hukuku Özel Hükümler*, Ankara, 2019. (KILIÇOĞLU, Özel)
- KILIÇOĞLU, Mustafa: *Sorumluluk Hukuku*, C.1, Ankara 2002 (Sorumluluk).
- KIRCA, Çiğdem: “Önalım Hakkı Konusunda Medeni Kanundaki Değişiklikler”, Prof. Dr. Ömer Teoman’a 55. Yaş Günü Armağanı, Cilt. II, s. 1179, 2002 (Önalım).
- KIRCA, Çiğdem: *Franchise Sözleşmesi*, Ankara 1997, (Franchise).
- KIRKBEŞOĞLU, Nagehan: *Kanundan ve Sözleşmeden Doğan Önalım Hakkı*, İstanbul 2020.
- KIRKBEŞOĞLU, Nagehan: *Yüklenicinin İfa Engelleri*, İstanbul 2019.
- KIRMIZITAŞ, Türkân : 6361 Sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu’na Göre FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMESİ, yüksek lisans tezi, Ankara 2016 (http://acikerisim.baskent.edu.tr/bitstream/handle/11727/2478/t%C3%BCrkan_k%C4%B1rm%C4%B1z%C4%B1ta%C5%9F_tez.pdf?sequence=1&isAllowed=y).
- KIZILOT, Zuhale: “Faturada Vade Farkı Kaydının Bulunması ve Bir İçtihat”, *Hürses, ‘Hukuki Yaklaşım’*, 17.03.2003, *Yaklaşım*, Sayı:136, s.5.
- KOCAAĞA, Köksal : *Türk Özel Hukukunda Finansal Kiralama (Leasing) Sözleşmesi*, Ankara 1999.
- KOCAAĞA, Köksal: *Türk Özel Hukukunda Cezai Şart*, Ankara 2003, (Cezai Şart).

- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU, Necip : Türk Medenî Hukukunda Gayrimenkul Satış Vaadi, İstanbul 1959 (Satış Vaadi).
- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU, Necip: Güven Nazariyesi Karşısında Borç Sözleşmelerinde Hata Kavramı, İstanbul 1968, (Hata).
- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU/HATEMİ/SEROZAN/ARPACI: Borçlar Hukuku Genel Bölüm, C.3, 6. Bası, İstanbul 2014.
- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU/HATEMİ/SEROZAN/ARPACI: Borçlar Hukuku Genel Bölüm, C.1, 7. Bası, İstanbul 2017.
- KOÇ, Mehmet : Finansal Kiralama (Leasing), İstanbul 2004.
- KOÇ, Nevzat : İsviçre-Türk Hukuku Bakımından Bankaya Tevdi Sözleşmesi, Prof.Dr.Şükrü POSTACIOĞLU'na Armağan, İzmir 1997, (Tevdi).
- KOÇ, Nevzat: İsviçre Türk Hukukunda Alacaklının Temerrüdü, Ankara 1992, (Alacaklı Temerrüdü).
- KOLLER, Alfred : Basler Kommentar OR I, Art. 1-529 OR, Herausgeber; HONSELL/VOGT/WIEGAND, 5.Auflage, Basel 2011, Art.184-191 ff. (BASK OR I).
- KOLLER, Alfred : Schweizerisches Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, Grundriss des allgemeinen Schuldrechts ohne Deliktsrecht, Band I, Bern 2006 (OR AT).
- KOLLER, Alfred : Schweizerisches Obligationenrecht, Besonderer Teil, OR BT, Die einzelnen Vertragsverhältnisse Art.184-318 OR, Bern 2012 (OR BT).
- KOLLER, Thomas: Basler Kommentar OR I, Art. 1-529 OR, Herausgeber; HONSELL/VOGT/WIEGAND, 5.Auflage, Basel 2011, Art.466-491 (BASK OR I).
- KOLLER/SCHUMACHER : in Alfred KOLLER, Der Grundstückkauf, Bern 2001.
- KORDOVİ, Gabriel: İhtiyaç Sebebiyle Tahliye Davasında İspat Külfiyetinin Mevzuu ve Bu Konuda İçtihatlar Arasında Tutmazlık (İBD. 1965, S. 3-4).
- KORKMAZ, Hülya Taş: İflas Masası, Ankara 2010.
- KOSTAKOĞLU, Cengiz : Banka Kredileri, Tüketici ve Konut Kredileri ile Kredi Kartlarından Doğan Uyuşmazlıklar ve Akreditif, İstanbul 2010, (Akreditif).
- KOSTAKOĞLU, Cengiz: İnşaat Hukuku, 10. Baskı, İstanbul 2017.
- KOYUNCUOĞLU, Hikmet : Değişen Finansal Kiralama Mevzuatı Işığında Finansal Kiralama Sözleşmesine İlişkin Uygulamadan Kaynaklanan Sorunların Değerlendirilmesi, İstanbul 2015.
- KÖROĞLU, Emre: 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununa Göre Taşınır Satış Sözleşmesinin Sona Ermesi, Ankara 2016.

- KREN-KOSTKIEWICZ, Jolanta : OR Kommentar, Schweizerisches Obligationenrecht, Herausgeber; KREN-KOSKIEWICZ/NOBEL/SCHWANDER/ WOLF, Orell Füssli (Verlag) Kommentar (OFK), 2. Auflage, Zürich 2009 OR Ar.184 ff. (OFK).
- KUNTALP, Erden: Finansal Kiralama Kanununun Genel Olarak Değerlendirilmesi, Finansal Kiralama Hukuku Sempozyumu, 9 Ekim 2004, Galatasaray Üniversitesi, s.35-39, İstanbul 2004. (FK Sempozyumu).
- KUNTALP, Erden: Ardarda Teslimli Satım Akdi, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara 1968.
- KUNTALP, Erden: Karışık Muhtevalı Akit, Ankara 1971 (Karışık Muhtevalı Akit).
- KURT, Ekrem: Tüketim Ödücü Sözleşmesi, Ankara 2014.
- KURU, Baki/ARSLAN, Ramazan/YILMAZ, Ejder: Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, 8.Bası, Ankara 1996.
- KURU, Baki/ARSLAN, Ramazan/YILMAZ, Ejder: İcra İflas Hukuku Ders Kitabı, Ankara 2012.
- KURU, Baki/ARSLAN, Ramazan/YILMAZ, Ejder: Medenî Usul Hukuku, Ders Kitabı, 22. Baskı, Ankara 2011.
- KURU, Baki : İcra ve İflas Hukuku El Kitabı, 2. Baskı, Ankara 2013 (İcra El Kitabı).
- KUTLU, Nurgül : Önalım Hakkının Kullanılması, yayımlanmamış yl. tezi, Kocaeli 2010.
- KÜÇÜKYALÇIN, Arzu : Brüksel I. Tüzüğü'nde Tüketici Akitlerine İlişkin Mil-letlerarası Yetki Kuralları, TBB Dergisi, Y: 17, S: 55, Kasım-Aralık 2004.
- LARENZ, Karl : Lehrbuch des Schuldrechts, Bd. I, Allgemeiner Teil, 14. Aufl., München 1987.
- LICHTLI, Karl: Rechtsgewährleistung und Entwährung im schweizerischen Obligationenrecht Bern 1927.
- MAÇ, Mehmet – BÜYÜKAYA, Cüneyt: "Faturadaki Vade Farkı Kaydına Alıcı Tarafından İtiraz Edilmemiş Olması, Bu Kaydın Kabul Edildiği Anlamına Gelmez", Vergi Dünyası, Sayı:271, Mart 2004, s.6 (Vade Farkı).
- MAKARACI BAŞAK, Aslı : İstanbul Şerhi, C.II, m.336, No.1 vd.
- MAZI, Fikret/N.Talat ARSLAN : Şehirleşme Sürecinde Mücavir Alan Uygulamalarının Hukuk ve Planlama Açısından Değerlendirilmesi, Cumhuriyet Ün. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, Cilt 4, Sayı 2, 2003 .

- MEDICUS, Dieter : Schuldrecht II, Besonderer Teil, 12. Aufl., München 2004.
- MEHMETOĞLU, Hayreddin Fırat: Kiralananın El Değiştirmesi ve Yeni Malikin Gereksinim Nedeniyle Fesih Hakkı, İstanbul, 2019
- MERAL, Ömer Oğuzhan: “Türk Borçlar Kanunu ve Türk Medeni Kanunu Kapsamında Sorumsuzluk Anlaşmalarının Geçerliliği”, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Şeref ERTAŞ’a Armağan, C.19, Özel Sayı 2017, s.1139-1206.
- MERZ, Hans : Massenvertrag und allgemeine Geschaeftsbedingungen, Festgabe für Wilhelm SCHÖNENBERGER, Freiburg 1968.
- MOLLAMAHMUTOĞLU, Hamdi/ ASTARLI, Muhittin: İş Hukuku, 4. Bası, Ankara 2011.
- MUSABALLI, Aydın : Tek Satıcılık Sözleşmesi ve Uygulanacak Hukuk (www.turkhukuk sitesi. com/makale_244.htm, e.t.24.3.2012).
- MÜDERRİSOĞLU, Feridun, Avukatlık Vekâlet ve Ücret Sözleşmesi ve İçti-hatlar, Ankara 1974.
- MÜLLER, Hermann: Die Gefahrtragung nach schweizerischem Werkvertragsrecht Zürich, s.36 vd.
- NARMANLIOĞLU, Ünal: İş Hukuku, Ferdi İş İlişkileri I, 5. Baskı, İstanbul 2014.
- NOMER, Haluk Nami/ENGİN, Baki İlkay: Türk Borçlar Kanunu Şerhi, C.I, Satış Sözleşmesi, Ankara 2015.
- OFTINGER, Karl : Schweizerisches Haftpflichtrecht, Band I, Allgemeiner Teil, 4. Aufl., Zürich 1975 (AT).
- OFTINGER, Karl : Federal Mahkeme İçtihatları (Çev. DAYINLARLI, Kemal) Ankara 1985.
- OFTINGER, Karl: Der Trödelvertrag, Zürich 1937 (Trödelvertrag).
- OFTINGER, Karl: Die Vertragsfreiheit, Zürich 1948 (Vertragsfreiheit).
- OFTINGER, Karl/BAER, Rolf: Zürcher Kommentar zum schweizerischen Zivilgesetzbuch, IV.Band, Das Sachenrecht, Abteilung 2/c, Das Fahrnispfand, 3. Aufl., Zürich 1981, sistematischer Teil vor Art.884 ZGB.
- OFTINGER, Karl/STARK, Emil W. : Schweizerisches Haftpflichtrecht, Band I, Erster Band, Allgemeiner Teil, Zürich 1995 (I).
- OFTINGER, Karl/STARK, Emil W. : Schweizerisches Haftpflichtrecht, Band II/1, Erster Teilband, Verschuldenshaftung, gewöhnliche Kausalhaftungen, Haftung aus Gewaesserverschmutzung, 4. Aufl., Zürich 1987 (II/I).

- OFTINGER, Karl/STARK, Emil W. : Schweizerisches Haftpflichtrecht, Band II/2, Zweiter Teilband, Gefährdungshaftungen: Motorfahrzeughaftpflicht und Motorfahrzeughaftpflichtversicherung, 4. Aufl., Zürich 1989 (II/2).
- OFTINGER, Karl/STARK, Emil W. : Schweizerisches Haftpflichtrecht, Band II/3, Dritter Teilband, Übrige Gefährdungshaftungen, 4. Aufl., Zürich 1991 (II/3).
- OĞUZMAN, M. Kemal/ÖZ, Turgut, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C.1, 16. Baskı, İstanbul 2018.
- OĞUZMAN, M. Kemal/ÖZ, Turgut: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C.2, 13. Baskı, İstanbul 2017.
- OĞUZMAN, M. Kemal/SELİÇİ, Özer/OKTAY-ÖZDEMİR, Saibe: Eşya Hukuku, 20. Baskı, İstanbul 2017.
- OLGAC, Senai: Âriyet ve Karz, İstanbul 1966, (Ariyet ve Karz).
- OLGAC, Senai: Satış - Trampa - Bağışlama, Ankara 1977, (Satış-Trampa-Bağışlama).
- OLGAC, Senai: Kazai ve İlmi İçtihatlarla Türk Borçlar Kanunu ve Hususi Kanunlar, Cilt: II, İstanbul 1966.
- OLGAC, Senai : Kazai ve İlmi İçtihatlarla Türk Borçları Kanunu, C. III, Ankara 1963.
- OLGAC, Senai: Kira Parasını Tesbit ve Tahliye Davaları, İstanbul 1968.
- OLGAC, Senai, Medenî Hukuk Mevzuatı, İstanbul 1968.
- OLGAC-KARAHASAN: Gayrimenkullerin Akit Esasına Dayanan İktisap ve Tescilleri, İstanbul 1964.
- ORUÇ, Murat: Satış Sözleşmesinde Riskin Geçişi, İstanbul 2015.
- OSER-SCHÖNENBERGER: Kommentar zum schweizerischen Zivilgesetzbuch, Obligationenrecht, Zürich 1936.
- OZANOĞLU, Hasan S.: Bankacılık İşlemlerinde Bankaların Müşterilerini Aydınlatma Yükümlülüğü, Ankara 2004 (Aydınlatma).
- OZANOĞLU, Hasan S.: Tüketici Sözleşmeleri Kavramı (TKHK'un Maddi Anlamda Uygulama Alanı, AÜHFD. Cilt : 50, Yıl: 2001, Sayı: 1, (Tüketici Sözleşmeleri).
- ÖĞÜZ, Tufan : Know-How Sözleşmesi, İstanbul 2001.
- ÖKTEM ÇEVİK, Seda : İstanbul Şerhi, C.II, m.310, No.1 vd.
- ÖNDER, M. Fahrettin : Banka Hukukunda Tasarruf Mevduatı Sözleşmesi, Süleyman Demirel Ün., İktisadi ve İdari Bilimler Fak., Dergisi, Y.2003, C.8, S.1.
- ÖNEN, Ergun, Medenî Yargılama Hukukunda Sulh, Ankara 1972.

- ÖZ, Turgut : Borçlu Temerrüdünde Sözleşmeden Dönmenin Bu Sözleşme Gereğince Kazanılmış Aynı Haklara Etkisi ve Klasik Dönme Kuramı İle Yeni Dönme Kuramının Kısa Bir Karşılaştırmalı Eleştirisi, MHAD 1985, S.16 (yeni Dönme).
- ÖZ, Turgut: İş Sahibinin Eser Sözleşmesinden Dönmesi, İstanbul 1989, (Dönme).
- ÖZ, Turgut: İnşaat Sözleşmesi ve İlgili Mevzuat, 2. Baskı, İstanbul 2012, (İnşaat).
- ÖZALP, Abdurrahman : Akreditif ve Standby L/C Rezerv Konuları (Uygulama ve Testler), İstanbul 2012, (Akreditif ve Standby L/C Rezerv).
- ÖZALP, Abdurrahman : Dış Ticarete Akreditif Riskler ve UCP, İstanbul 2010 (Akreditif).
- ÖZDEMİR, Hayrunnisa: Türk Borçlar Kanununa ve Viyana Satım Sözleşmesine (CISG) Göre Ayıptan Doğan Sorumluluğun Şartları, Ankara 2013.
- ÖZEN, Burak : 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu Çerçevesinde Kefalet Sözleşmesi, İstanbul 2017, (Kefalet).
- ÖZEN, Burak: Kredi Açma Sözleşmeleri, İstanbul 2017, (Kredi).
- ÖZEN, Burak : İstanbul Şerhi, C.II, m.603, No.1 vd
- ÖZKANOGĞLU, Neşe: Konut ve Çatılı İşyeri Kira Sözleşmesinin Kiraya Veren Tarafından Sona Erdirilmesi, Ankara, 2019.
- ÖZSUNAY, Ergun: Türk Hukukunda Gerçek Bir Boşluk, Yapımcının Sorumluluğu, BATIDER, 1979, Cilt X, Sayı 1.
- ÖZTAN, Bilge : İmalatçının Sorumluluğu Ankara 1982.
- ÖZTAŞ, İlker: Kiralananda Yenilik ve Değişiklik Yapılması, Ankara 2016
- ÖZTEKİN-GELGEL, Günsel: Türk Devletler Özel Hukukunda Tüketici Akitlerine İlişkin Sorunlar, İstanbul 2000.
- ÖZTÜRK-ERKULUÇ-AKÇOLLU: Temyiz Mahkemesi Dördüncü Hukuk Dairesi Emsal Kararları, Ankara 1959.
- ÖZYAKIŞIR, Özkan: Konut ve Çatılı İşyeri Kira Sözleşmelerinde Kira Bedeli, Ankara, 2019.
- PEKCANITEZ, Hakan/ATALAY, Oğuz/ÖZEKES, Muhammet: Medenî Usul Hukuku, Temel Bilgiler, Ankara 2012.
- PEKMEZ, Cüneyt: Borcun İfa Edilmediği Def'i (Ödemezlik Def'i), İstanbul 2019.
- PERMANN, Richard : "Nicht geregeltes Sonderproblem Rohbaumiete bei Geschäftsräumlichkeiten", AJP 2007.

- PERMANN, Richard: Mietrecht Kommentar, OF Verlag, Art.253-274g, Zürich 2007 (PERMANN, Mietr. Kom.)
- PEYER, Jürg: Der Widerruf im schweizerischen Auftragsrecht, Zürich 1974.
- PLANIOL/RIPPET: Traite elementaire de droit civil, I-II, Paris 1947.
- POPP, Peter : Börsentermingeschäfte, AJP 1996, s.668-678.
- POROY, Reha: “Tüketicinin Korunmasına ilişkin Özel Hukuk Sorunları”, Hali Arslanlı’nın Anısına Armağan, İstanbul 1978
- POROY, Reha/TEKİNALP, Ünal: Kıymetli Evrak Hukuku Esasları, İstanbul 1995, 12. bası
- POROY, Reha/ TEKİNALP, Ünal/ÇAMOĞLU, Ersin: Ortaklıklar Hukuku, C.1,, İstanbul 2014.
- POROY, Reha/YASAMAN, Hamdi: Ticari İşletme Hukuku, İstanbul 2004, N.92 vd.
- PORTMANN, Wolfgang : Basler Kommentar OR I, Art. 1-529 OR, Herausgeber; HONSELL/VOGT/WIEGAND, 5.Auflage, Basel 2011, Art.319-362 (BASK OR I).
- POSTACIOĞLU, İlhan: Gayrimenkullerin Ferağına Müteallik Akitlerde Şekle Riayet Mecburiyeti, İstanbul 1954, (Şekil).
- PULAŞLI, Hasan: Şirketler Hukuku, Genel Esaslar,, 4. Baskı, Ankara 2016.
- RANCONORI, Giacomo : Nochmals zur zwingenden oder dispositiven Natur der Mietrechtsbestimmungen des Obligationenrechts, mp 2006, s.67 vd.
- RANCONORI, Giacomo : Zwingende und dispositive Bestimmungen im revidierten Mietrecht, mp 1990, s.76 vd.
- REIFNER, Udo: Der Schutzbereich eines Verbraucherschutzgesetzes und die Schutzwürdigkeit des Verbrauchers, JCP 2 (1978), s.203 vd.
- REIN, Walter: Die Voraussetzungen der Bürgschaft im schweizerischen Recht, Würzburg 1937.
- REİSOĞLU, Safa: Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 25. Bası, İstanbul 2014 (Safa).
- REİSOĞLU, Seza: Garanti Mukavelesi, Ankara 1963 (Garanti).
- REİSOĞLU, Seza: Türk Hukukunda ve Bankacılık Uygulamasında Akreditif, Ankara 2009 (Akreditif).
- REİSOĞLU, Seza: Türk Kefalet Hukuku, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara 2013 (Kefalet).
- REY, Heinz : Ausservertragliches Haftpflichtrecht, 4. Aufl., Zürich 2008 (Haftpflichtrecht).

- REYMOND, Claude: Gebrauchsüberlassung verträge; schweizerisches Privatrecht, Bd. VII, Tell. 1 (Herausgegeben von Frank VISCHER) Basel und Stuttgart 1977.
- REYNA, Yuda : 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununa Göre Kira ve Tahliye, İBD., C:86, S.3, Y.2012.
- ROBERTO, Vito : Schadensrecht, Basel und Frankfurt 1997 (Schadensrecht.).
- ROBERTO, Vito : Schweizerisches Haftpflichtrecht, Zürich 2002 (Haftpflichtrecht).
- RUSCH, Arnold F.: Aleatorische Verträge, AJP 2013, s.1625-1630.
- RÜMELIN, Max : Der Zufall im Recht, Freiburg 1896.
- SARUHAN, Utku: Gerçek Vekaletsiz İşgörme, Ankara 2018.
- SAYMEN, Ferit/ELBİR, Halit Kemal : Türk İçtihatlar Külliyyatı, İstanbul 1951, C. II.
- SAYMEN, Ferit/ELBİR, Halit Kemal : Türk Borçlar Hukuku, İstanbul 1958.
- SCHARER, Heinz/MAURENBRECHER, Benedikt: Basler Kommentar OR I, Art. 1-529 OR, Herausgeber; HONSELL/VOGT/WIEGAND, 5.Auflage, Basel 2011, Art.305-318 (BASK OR I).
- SCHERRER, Urs/MURESAN, Remus : Handbuch zum schweizerischen Lotterie- und Wettrecht, 1. Auflage, Zürich/St. Gallen 2014.
- SCHINDEL, Jost : Die Haftung für Atomschäden, Göttingen 1964.
- SCHLECHTRIEM/SHWENZER/WIDMER: Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Antlaşması (Viyana Satım Sözleşmesi) Şerhi, Yayımcı: SCHLECHTRIEM/SHWENZER, Editörler : Ingeborg SHWENZER/Pınar ÇAĞLAYAN AKSOY, İstanbul 2015.
- SCHMID, Jörg : Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Zivilgesetzbuch II (BSK ZGB II), Herausgeber; HONSELL/VOGT/GEISER, 2. Aufl., Basel-Frankfurt a.M.2003.
- SCHMID, Jörg : Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch (Zürcher Kommentar), Bd. VIa: Das Obligationenrecht, Kommentar zur 1. und 2. Abteilung (Art. 1-529 OR), Zürich ab 1909.
- SCHMID, Jörg/STÖCKLI, Hubert : Schweizerisches Obligationenrecht, Besonderer Teil, Zürich-Basel-Genf 2010.
- SCHNYDER, Anton K./PORTMANN, Wolfgang/MÜLLER-CHEN, Markus : Ausservertragliches Haftpflichtrecht, 2.Auflage, Zürich 2013.
- SCHNYDER, Bernhard: Vertragfreiheit als Privatrechtsbegriff, Freiburg 1960.
- SCHWAB, Martin: Die Rückabwicklung von Verträgen nach §§ 346 ff. BGB n. F., Einführung in das neue Schuldrecht, JUS Schriftenreihe (SCHWAB/WITT), München 2002.

- SCHWANDER, Ivo : OR Kommentar, Schweizerisches Obligationenrecht, Herausgeber; KREN-KOSKIEWICZ/NOBEL/ SCHWANDER/ WOLF, Orell Füssli (Verlag) Kommentar (OFK), 3. Aufl., Zürich 2016 (OFK).
- SCHWARZ, Andreas: Borçlar Hukuku Dersleri, İstanbul 1948, (Borçlar).
- SCHWARZ, Andreas: Satış Akdinde Hasarın İntikali, AHFM,, C. IV, Yıl : 1947.
- Schweizerischer Verband der Immobilienwirtschaft (SVIT): Das schweizerische Mietrecht, Mietrechtskommentar, Zürich 2008 (SVIT Komm.).
- SEÇER, Öz: İstanbul Şerhi, m.512, No.1 vd
- SELİÇİ, Özer: Borçlar Kanununa Göre Sözleşmeden Doğan Sürekli Borç İlişkilerinin Sona Ermesi, İstanbul 1977 (Sürekli Borç İlişkileri).
- SELİÇİ, Özer: “Özel Hukukta Mücbir Sebep Kavramı ve Uygulanış Tarzı”, Sorumluluk Hukukundaki Yeni Gelişmeler III. Sempozyumu, Ankara 1979, s. 61-69 (Mücbir Sebep).
- SELİÇİ, Özer: İnşaat Sözleşmelerinde Müteahhidin Sorumluluğu, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1978 (İnşaat).
- SEROZAN, Rona : Edim Yükümlerinden Bağımsız Borç İlişkisi, MHAD., Y.2, S.3, İstanbul 1968 (Edim).
- SEROZAN, Rona : “Parça Borcu- Çeşit Borcu, Aşılması Gerekli Bir Ayrım”, MHAD 1969, Y:3, S:5 (Parça Borcu).
- SEROZAN, Rona : Borçlar Hukuku, Özel Bölüm, İstanbul 2002, (Özel).
- SEROZAN, Rona : Nispi Hakların Güçlendirilmesi, İÜHFM 1974, C. XL, S: 1-4, s. 459-479 (Nisbi Haklar).
- SEROZAN, Rona : İstanbul Şerhi, No.1 vd.
- SEVİNÇ, Aslıhan : Uluslar arası Ticari Terimler (Incoterms), yayımlanmamış yl. tezi, İstanbul 2009.
- SİRMEN, Lale : Modern Hukukta Sözleşme Kavramı ve Türk Hukuku, H.Cahit OĞUZOĞLU’na Armağan, Ankara 1972.
- SOMUNCUOĞLU, Ünal : “Türk Hukukunda Finansal Kiralama (Leasing) Sözleşmesine Yüzeysel Bakış” İBD, C.60, S:4-5-6.
- STAUDER Bernd/STAUDER Hildegard: Basler Kommentar OR I, Art. 1-529 OR, Herausgeber; HONSELL/VOGT/WIEGAND, 5.Auflage, Basel 2011, Art.226a-228 (BASK OR I).
- SUNGURBEY, Ayfer Kutlu : Yetkisiz Temsil -özellikle culpa in contrahendo (sözleşmenin görüşülmesinde kusur) ve olumsuz zarar-, İstanbul 1988.

- SUNGURBEY, İsmet : Türk Hukukuna Göre İktisabî Müruruzaman, İstanbul 1956 (İktisabi Müruruzaman)
- SUNGURBEY, İsmet, Medeni Hukuk Eleştirileri, İstanbul 1963 (Eleştiri).
- SUNGURBEY, İsmet : Medeni Hukuk sorunları, C.IV, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, İstanbul 1980.
- SUNGURTEKİN, Meral: Avukatlık Mesleği Avukatın Hak ve Yükümlülükleri, İzmir 1995.
- SUSMUŞ, Türker: “Vade Farkının Talep Edile-bilme Şartları, Faiz Karşısındaki Durumu ve KDV İlişkisi”; http://www.alomaliye.com/subat_06/turker_susmus_vade_farkinin.htm, (Vade Farkı).
- SÜZEK, Sarper: İş Hukuku, 14. Baskı, İstanbul 2017.
- ŞAHİN, Arif : İhracatta Ödeme Şekilleri, İstanbul 2002.
- ŞAHİN, Turan: Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi, Ankara 2019.
- ŞEKER, Muzaffer: Kefalette ve Avalde Eşin Rızası, İstanbul 2017
- ŞENER, Oruç Hami: Adi Ortaklık, Ankara 2008.
- ŞENER, Oruç Hami: Ortaklıklar Hukuku Ders Kitabı, 3. Baskı, Ankara 2017 (Ortaklıklar).
- ŞİPKA, Şükran Taman: Türk Hukukunda Kanunî Önalım (Şuf’a) Hakkı, İstanbul 1994.
- TANDOĞAN, Haluk: Mukayeseli Hukuk Ve Hususiyle Türk-İsviçre Hukuku Bakımından Vekaletsiz İşgörme, İstanbul 1957.
- TANDOĞAN, Halûk: Tüketicinin Korunması ve Sözleşme Özgürlüğünün Bu Açıdan Sınırlanması, Ankara 1977 (Konferans).
- TANDOĞAN, Halûk: Banka Teminat Mektuplarının Hukukî Mahiyeti, II. Ticaret ve Banka Hukuku Haftası, Ankara 1962 (Banka Teminat Mektupları).
- TANDOĞAN, Haluk: Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, C. I/1, 6. tıpkı bası, İstanbul 2008.
- TANDOĞAN, Haluk: Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, C. I/2 6. tıpkı bası, İstanbul 2008.
- TANDOĞAN, Haluk: Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, C. II, 5. tıpkı bası, İstanbul 2010.
- TANDOĞAN, Haluk: “Tehlike Sorumluluğu Kavramı ve Türk Hukukunda Tehlike Sorumluluklarının Düzenlenmesi Sorunu”, BATİDER, Cilt 10, Sayı 2, Yıl 1979 (Tehlike Sorumluluğu).

- TANDOĞAN, Haluk: Kusura Dayanmayan Sözleşme Dışı Sorumluluk Hukuku, Ankara 1978 (Sözleşme Dışı Sorumluluk).
- TANDOĞAN, Haluk: Mukayeseli Hukuk, Hususiyle Türk-İsviçre ve Alman Hukuku Bakımından Üçüncü Şahsın Zararının Tazmini, Ankara 1963 (Üçüncü Şahsın Zararı).
- TANDOĞAN, Haluk: Türk Mesuliyet Hukuku, 2. Tıpkı Bası, İstanbul 2010 (Mesuliyet).
- TEK, GÜLEN Sinem : İstanbul Şerhi, C.II, m.340
- TEKİNALP, Ünal : Banka Hukukunun Esasları, 2. Bası, İstanbul 2009 (Banka).
- TEKİNAY, S. Sulhi/AKMAN, Sermet/BURCUOĞLU, Haluk/ALTOP, Atilla: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 7. Baskı, İstanbul 1993.
- TEOMAN, Nebiye: Satım İçin Bırakma Sözleşmesi, Konsinye Satım, Ankara 1989.
- TEPECİ, Kamil: Türk Medeni Kanunu, Ankara 1955. ,
- TERCAN, Erdal : İflasın Sözleşmelerin Etkisi, Ankara 1996.
- TERCİER, Pierre/Pascal PİCHONNAZ/H. Murat DEVELİOĞLU, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 2. Baskı, İstanbul, 2020.
- TİFTİK, Mustafa: Türk hukukunda Tehlike Sorumluluklarının Genel Kural İle Düzenlenmesi, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu, Ankara 28-29 Mayıs 2009.
- TOKBAŞ, Hakan/ YÜKSEL, Sera Reyhani: Vekaletsiz İşgörme Kısa Şerhi, İstanbul 2018.
- TOMBALOĞLU, M. Lütfi : Kira Sözleşmesinden Kaynaklanan Uyuşmazlıklar, Ankara 2015.
- TONGSİR, Ferih: Bağışlama, İHFM, 1952, C. XVII, s. 907-915.
- TOPÇUOĞLU, Metin : Rekabet Hukukunda Üç Kat Tazminat, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu (28-29 Mayıs 2009), (<http://www.hukuk.gazi.edu.tr/editor/dergi/semp/kitap.pdf>).
- TOPUZ, Murat (Editör) : Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar Çerçevesinde Döviz İle Sözleşme Yapma Yasağı ve Sözleşmelerin Uyarlanması, Ankara 2019.
- TOPUZ, Murat : Finansal Kiralama (Leasing), Sözleşmesi, 2. Baskı, Ankara 2017 (FK).
- TOPUZ, Seçkin/CANBOLAT, Ferhat: "Kira İlişkisinin Devri - (Yeni) Türk Borçlar Kanununun İlgili 323 üncü Maddesinin Değerlendirilmesi" (<http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2011-95-720>), s. 97-134.

- TRACHSEL, Gottfried: Begriff und Abgrenzung des Werkvertrages nach gemeinem Recht und modernen Gesetzen, Bern 1923, s.48-49;
- TSCHUDI, Jean Pierre: Die Rohbaumiete/Location de locaux "crus", MRA 2008, s.44 vd.
- TUNÇOMAĞ, Kenan: Ölünceye Kadar Bakma Akdi, Ankara 1959 (Ölünceye Kadar Bakma).
- TUNÇOMAĞ, Kenan: Borçlar Hukuku, Cilt I, Genel Hükümler, İstanbul 1976 (Genel).
- TUNÇOMAĞ, Kenan: Borçlar Hukuku, Cilt II, Özel Borç İlişkileri, İstanbul 1977 (Özel).
- TUNÇOMAĞ, Kenan: Yargıtay Kararları Açısından Kira Parasının Tayini Meselesi, Yargıtay Yüzüncü Yıldönümü Armağanı, Ankara 1986 (Kira parasının tayini).
- TURANBOY, K. Nuri: Tasarruf Mevduatı Sözleşmesinin Niteliği, Gazi ÜHFD, C.I, 1997.
- TURHAN, Nihat : Dış Ticaret ve Akreditifli İşlemlerin Uluslararası Uygulamaları Kılavuzu, Ankara 2010.
- TUTUMLU, Mehmet Akif : Tüketici Mahkemelerinin Görev ve Yetki Sınırları (Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri Dahil), Ankara 2006 (Tüketici Mahkemeleri).
- TÜRKMEN, Ahmet : Bağışlamanın Geri Alınması, Ankara 2019.
- TÜZÜNER, Özlem: "Kumar Ve Bahis Borcu Hakkında De Lege Ferenda Düşünceler", TBB Dergisi, 2013, S:107, s.245-272.
- ULUSAN, İlhan : Culpa In Contrahendo Üstüne, Prof. Dr. Ümit Doğanay'ın Anısına Armağan 1, İstanbul 1982, (Culpa in Contrahendo Üstüne).
- ULUSAN, İlhan: Tehlike Sorumluluğu Üstüne, Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi, 1970, Yıl:4, Sayı:6.
- USTA, Oğuz: Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmesinde Cezai Şart ve Kira Tazminatı, Ankara 2017.
- UYAR, Talih : "Tahliye takiplerinde ihtarlı ödeme emrine itiraz edilmesi ve itirazın icra mahkemesince incelenmesi (İİK m. 269b)", TBB Dergisi, Sayı 84, 2009, s.386 vd.
- UYGUR, Turgut: Açıklamalı İçtihatlı Borçlar Kanunu, Özel Borç İlişkileri, C.IV, Ankara 1991.
- UYGUR, Turgut: Açıklamalı İçtihatlı Borçlar Kanunu, Özel Borç İlişkileri, C.V, Ankara 1991.
- ÜNAL, Akın: Kelepçeleme Sözleşmeleri, 2. Bası, Ankara 2017.

- ÜNAL, Akın/KALKAN, Arif: “Türk Hukukunda Ürün Sorumluluğu Üzerine Olan Ve Olması Gereken Hukuka Dair Genel Düşünceler”, TAAD, Yıl: 11, Sayı: 39 (Temmuz 2019), s. 45-82.
- ÜLGEN, Hüseyin / TEOMAN, Ömer / HELVACI, Mehmet / KENDİGELEN, Abuzer / KAYA, Arslan / NOMER, Füsün: Ticari İşletme Hukuku, İstanbul 2006.
- VARDAR-HAMAMCIĞLU, Gülşah: Bağışlama Sözleşmesi, Ankara 2016.
- VISCHER, Frank : Rechtsgewährleistung beim Unternehmenskauf, SJZ 2005, s.233 vd.
- VON BÜREN, Bruno: Schweizerisches Obligationenrecht, Zürich 1964.
- WALTER, Hans P.: Kurzkommentar zum Obligationenrecht, Art.1-529, Basel 2008, Art 253-274 (KUKO OR).
- WEBER, Roger : Basler Kommentar OR I, Art. 1-529 OR, Herausgeber: HONSELL/VOGT/WIEGAND, 5.Auflage, Basel 2011, Art 253-274 (BASK OR I).
- WIEGAND, Wolfgang : “Das neue Mietrecht und die Dogmatik des OR”, recht 1992, s.110 vd.
- YAVUZ, Cevdet : Tapusuz Gayrimenkullerin Devren Kazanılması, Prof.Dr.Ümit DOĞANAY’a Armağan, C.1, (Tapusuz Gayrimenkuller).
- YAVUZ, Cevdet: Özellikle Tüketicinin Korunması Sorunu Bakımından Satıcının Satılanın Ayıplarından Doğan Sorumluluğu, İstanbul 1989 (Satıcının Sorumluluğu).
- YAVUZ, Cevdet: Tüketicinin Ayıplı Mal ve Hizmetlere Karşı Korunması, Prof. Dr. M.Kemal OĞUZMAN’ın Anısına Armağan, İstanbul 2000 (Ayıplı Mal ve Hizmetler)
- YAVUZ, Cevdet, Türk Borçlar Hukuku, Özel Hükümler, 6. Bası, İstanbul 2002, (Borçlar).
- YAVUZ, Cevdet/ACAR, Faruk/ÖZEN: Burak, Türk Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 10.Bası, İstanbul 2014 (YAVUZ/ACAR/ÖZEN, 2014).
- YAVUZ, Cevdet/Faruk ACAR/Burak ÖZEN: Borçlar Hukuku Dersleri Özel Hükümler, 16. Baskı, İstanbul, 2019 (YAVUZ/ACAR/ÖZEN, 2019).
- YAZMAN, İrfan: Alt Kira ve Hasılat Kirası Münasebetlerinde Alt Kira ve Kiranın Devri, Batıder 1960.
- YELMEN, Adem : Asgari Gelir Taahhüdü İhtiva Eden Arsa Payı Karşılığı Gelir Paylaşımli İnşaat Sözleşmesi, Ankara 2018.
- YILDIRIM, Abdulkemal : Mesafe Satımı İle Mesafeli Satım Kavramları Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme, GÜHFD, Haziran-Aralık 2005, Cilt : IX, S:1-2.
- YILDIRIM, Ali Haydar: “Adi Ortaklıkta Ortakların Denetleme Hakkı”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: 13, Sayı: 2, 2011.

- YILMAZ, Hamdi: Sözleşme Görüşmelerinde Kusur “Culpa In Contrahendo” ve Sorumluluğun Hukuksal Niteliğinde Yeni Görüşler, Yargıtay Dergisi, C.XI, Sa.3, Temmuz 1985.
- YÜCEDAĞ, Nafiye: Sözleşmeye Aykırı Mal Tesliminde Yenisiyle Değiştirme Hakkı –TBK ve CISG Uyarınca-, İstanbul 2018.
- YÜCER; İpek, “Yenileme (Tecdit), DEÜHFD, Y. 2007, C. 9, S.1, s. 233-260.
- YÜCER AKTÜRK, İpek: Satım ve Eser Sözleşmelerinde Gözden Geçirme ve Bildirim Külfetleri, Ankara 2012.
- ZANETTI, Gianni F.: Ausgewählte Aspekte der Rohbaumiete, mp 2011, s.89 vd.
- ZEHNDER, Hannes: Die Bestimmung der Mehrwertentschädigung bei Mieterbauten, AJP 1996, s.727 vd.
- ZENGİN, İbrahim Çağrı: Pazarlamacılık Sözleşmesi, İstanbul 2013.
- ZEVLİLİLER, Aydın: İflasta Mülkiyeti Muhafaza Mukavelesi, AHFM, 1968, S. 3-4 (Mülkiyeti Muhafaza).
- ZEVLİLİLER, Aydın: Kamulaştırma Satışın Özel Bir Çeşidi midir? Prof. Dr. Osman Fazıl Berki'ye Armağan, Ankara 1977 (Kamulaştırma).
- ZEVLİLİLER, Aydın: TKHK - Örnek Yargıtay Kararları ve ilgili Mevzuat, İzmir 1996 (Tüketici).
- ZEVLİLİLER, Aydın: Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, Temel Bilgiler, Ankara 2001.
- ZEVLİLİLER, Aydın/ACABEY, Beşir/GÖKYAYLA, K. Emre: Medeni Hukuk, 6. Baskı, Ankara 2000.
- ZEVLİLİLER, Aydın/AYDOĞDU, Murat: Tüketicinin Korunması Hukuku, 3. Bası, İstanbul 2004.
- ZEVLİLİLER, Aydın/GÖKYAYLA, K. Emre: Borçlar Hukuku - Özel Borç İlişkileri, 17. Bası, Ankara 2017 (ZEVLİLİLER/GÖKYAYLA, 2017).
- ZEVLİLİLER, Aydın/GÖKYAYLA, K. Emre: Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 20. Bası, İstanbul, 2020 (ZEVLİLİLER/GÖKYAYLA, 2020).
- ZEVLİLİLER, Aydın/HAVUTÇU, Ayşe : Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 9. Bası, Ankara 2007.
- ZEVLİLİLER, Aydın/ÖZEL, Çağlar : Tüketicinin Korunması Hukuku, Ankara 2016.
- ZINDEL, G.Gaudenz/PULVER, Wolfgang : Basler Kommentar OR I, Art. 1-529 OR, Herausgeber; HONSELL/VOGT/WIEGAND, 5.Auflage, Basel 2011, Art.363-379 (BASK OR I).

Doç. Dr. Erdal YERDELEN

TÜRK CEZA HUKUKU
YAPTIRIMLARI
VE
İNFAZI

- TCK Yaptırım Sistemi
- Yaptırımların Amacı
- Maddi İnfaz Hukuku
- İnfaz Yargılaması

ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Ceza Hukuku Yaptırımları ve İnfazı
Erdal Yerdelen

Hukuk Yayınları Dizisi – 2761

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 53 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Amine Özpınar

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- ACAR, Hüseyin**, Türk Ceza Hukukunda Müsadere Kurumu, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara 2019.
- AKARCA, Mehmet**, “Çocukların Ceza Hukukundaki Yeri ve Çocukların Korunması”, Fasikül Hukuk Dergisi, C:III, S:19, Haziran 2011.
- AKBULUT, İlhan**, “Şartla Tahliye”, İÜHFM, C:LV, S:1-2, Y:1995-1996.
- AKDENİZ, Galma/ELVERİŞ, İdil/ARCA, Alpan**, “Görünen Ceza Görünmeyen İnfaz, Türkiye’de Ceza ve İnfaz Politikaları”, İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:VI, S:I, Genel Sayı:11, Bahar 2019.
- AKIN, Abdulkadir**, İnfaz Hukuku, Ankara 2016.
- AKKAŞ, Ahmet Hulusi**, “Koşullu Salıverilme”, GÜHFD, C:XII, S:1-2, Y:2008.
- AKKAYA, Çetin**, Cezaların İnfazı ve İnfaz Hukuku, Ankara 2020.
- AKSAN, Murat**, “Yeni TCK’da Yaptırım Sistemi”, Hukuki Perspektifler Dergisi (HPD), S:2, Sonbahar 2004.
- AKSAN, Murat**, Ceza Mahkûmiyetine Bağlı Hak Yoksunlukları, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Konya 2008.
- AKSOY İPEKÇİOĞLU, Pervin**, “Cinsel Suçları Önlemede Kimyasal Kastrasyon Seçeneği”, CHD, S:17, Y:6, Aralık 2011.
- ALBRECHT, Peter-Alexis**, Kriminologie, München 2010.
- ALDEMİR, Hüsnü**, “Yeni Türk Ceza Kanununa Göre Suçta Tekerrür”, Terazi Hukuk Dergisi, S:1, Y:2006.
- ALŞAHİN, Mehmet Emin**, Ceza Hukukunda Zamanaşımı, Ankara 2016.
- ALTUĞ, Şahin**, Ceza Hukukunda Müsadere Kavramı, Ankara 2017.
- ALTUNÇ, Mehmet Sinan**, Ceza Hukukunda Tekerrür, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2010.
- ARSLAN, Çetin/KAYANÇİÇEK, Murat**, Suçta Tekerrür, Ankara 2009.
- ARSLAN, Çetin/AZİZOĞLU, Bahattin**, Yeni Türk Ceza Kanunu Şerhi, Ankara 2004.
- ARSLAN, Çetin/KAYANÇİÇEK, Murat**, Cezadan Mahsup, Ankara 2011.

- ARSLAN, N. Talat**, “Kamu Örgütlerinde Hukuksal Düzenlemelerden Kaynaklanan Sorunlar (İnfaz Kurumları Örneği)”, Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, C:4, S:1, Y:2003.
- ARTUÇ, Mustafa**, Hüküm Kurma Sanatı, Ankara 2018.
- ARTUK, M. Emin**, “Ceza Kanununun Suç Siyaseti Bilimi Açısından İncelenmesi”, CHD, S:2, Y:1, Aralık 2006.
- ARTUK, M. Emin**, Emniyet Tedbirleri, Ankara 2003.
- ARTUK, M. Emin**, “Güvenlik Tedbirleri”, GÜHFD, C.XXII, S:1-2, Y:2008.
- ARTUK, M. Emin**, “Ölüm Cezası”, Prof. Dr. Jale Akipek’e Armağan, SÜHFD, Konya 1991.
- ARTUK, M. Emin**, “Türk Ceza Hukukunda Yaptırımlar Sistemi I”, CHD, S:4, Y:Ağustos 2007.
- ARTUK, M. Emin/ALŞAHİN, Mehmet Emin**, “Hapis Cezalarının ve Cezaevlerinin Tarihi Gelişimi”, Prof. Dr. Mehmet Akif Aydın’a Armağan, Marmara Hukuk Fakültesi, Hukuk Araştırmaları Dergisi, C:21, S:Özel Sayı, Y:2015.
- ARTUK, M. Emin/ALŞAHİN, Mehmet Emin**, Kriminoloji, Ankara 2017.
- ARICAN, Mehmet**, Ceza Adaleti, Ankara 2009.
- ASLAN, Beşir**, Ceza Hukukunda Yaş Küçüklüğü, Ankara 2012.
- ASLAN, Buğra Han**, Kazanç Müsaderesi, Ankara 2016
- ASLAN, M. Yasin**, “Türk Hukukunda Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğu”, Ankara Barosu Dergisi, S:2010/2, Y:68.
- ATALAY, Osman**, “7242 sayılı Kanunun Getirdikleri”, Terazi Hukuk Dergisi, S:166, Haziran 2020.
- ATALAY, Osman**, “Mükerrir Hükümlülerin İnfazında Müddetname Hesaplamaları”, Terazi Hukuk Dergisi, Eylül 2007.
- ATALAY, Osman/ÖZGELEN, Mustafa Safa**, İnfaz Hukuku Ders Kitabı, Ankara 2013.
- ATAR, Yavuz**, Türk Anayasa Hukuku, Konya 2009.
- AUMÜLLER, Alexander M.**, “Dealing with dangerous offenders through preventive sentencing: a comparison of Germany and England and Wales”, Publikationsreihe des Kriminalwissenschaftlichen Instituts der Leibniz Universität Hannover, Band 1, Frühjahr 2013;
- AVCI, Maya Ezgi**, “Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi”, CHD, S:18, Y:7, Nisan 2012.

- AVCI, Mustafa**, Hukuk Tarihimizde Hapis, Ankara 2019.
- AVCI, Mustafa**, Hürriyeti Bağlayıcı Cezalara Seçenekler, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul 1994.
- AVCI, Mustafa**, “Kim Kimi Affedebilir?”, Kamu Hukuku Arşivi, Ekim 1999.
- AVCI, Mustafa**, “Osmanlı İnfaz Hukukundaki Gelişmelere Genel Bir Bakış”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C: 12, S:3-4, Y:2004.
- AYBAY, Rona**, “Bir İnsan Hakkı Sorunu Olarak Sınırdışı Edilme”, Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:2, 2003.
- AYBAY, Rona**, Yabancılar Hukuku, İstanbul 2007.
- AYDIN, Devrim**, “Ceza Hukukunda Okullar”, CHD, S:15, Y:6, Nisan 2011
- AYDIN, Devrim**, “Ceza Hukukunun Geleceği ve Yeni Yaptırım Biçimleri”, CHD, S:12, Y:5, Nisan 2010.
- AYDIN, Hüseyin**, “Bir Güvenlik Tedbiri Olarak TBMM Üyeliğinden Yoksun Bırakma”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C:3, S:1, Y: 2012.
- AYGEN, Dilaver**, Açıklamalı İçtihatlı Cezaların İnfazı Hakkında Kanun, Ankara 2002.
- AYGÖRMEZ, Gülsün A./HAYDAR, Nuran/KORKMAZ, Mehmet**, “Seri Yargılama Usulüne İlişkin Sorunlar”, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (ASBÜHFD), S:2, Y:1, Aralık 2019.
- BACAKSIZ, Pınar**, “Cezalandırma ve Topluma Yeniden Kazandırma”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:16, Prof. Dr. Hakan PEKCANITEZ’e Armağan, S:Özel Sayı, Y:2014, (Basım Yılı: 2015).
- BACAKSIZ, Pınar**, “İddianame Pazarlığı”, CHD, Y:3, S:7, Ağustos 2008.
- BAĞDATLI, Selahattin**, Hukuk Sözlüğü, İstanbul 2012.
- BAKICI, Sedat**, 5237 sayılı Yasa Kapsamında Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2007.
- BAKICI, Sedat**, Olaydan Kesin Hükme Kadar Ceza Yargılaması ve Ceza Kanunu Genel Hükümler, Ankara 1996.
- BAŞBAYRAKTAR TAŞKIN, Mine**, “Türk Ceza Hukukunda Af Kurumu”, Yargıtay Dergisi, C:30, S:3, Temmuz 2004.
- BAŞMAN, Murat**, Şartla Salıverilme, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1996.
- BAYRAKTAR, Köksal**, Ceza Hukukunda Suç Olmaktan Çıkarma Akımı, İÜHFM, S:1-4, Y:1984.

- BECCARIA, Bonasena Cesare**, Suçlar ve Cezalar Hakkında, (Çev. Sami Selçuk), Ankara 2018.
- BELGESAY, Mustafa Reşit**, Ceza ve Hukuk Mesuliyeti (Prensipier ve Tatbikat), İstanbul 1953.
- BERK, Bahadır**, Askeri Ceza Yargısında İnfaz, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2003.
- BIYIKLI, Hasan**, “Tutukluluk Süresini Ceza Mahkûmiyetlerinden İndirilmesi”, Yargıtay Dergisi, C:9, S:3, Temmuz 1983.
- BIYIKLI, Hasan**, “Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğu ve Türk Ceza Hukuku Sistemi”, Yargıtay Dergisi, C:7, S:14, Ekim 1981.
- BOZYEL, Atacan**, “Kadın Suçluluğu”, Kriminoloji Yazıları Editör: Türkan YALÇIN SANCAR, Ankara 2015.
- BRUNS Hans Jurgen**, Das Recht der Strafzumessung : eine systematische Darstellung für die Praxis, Aufl. Koln, Berlin, Bonn, München 1985.
- CAN, Sibel**, “Türk Hukukunda Af Kurumu”, AÜHFD, C:4, S:65, Y:2016.
- CENTEL, Nur**, “Denetimli Serbestlik”, Ord. Prof. Dr. Sulhi Dönmezer Armağanı, 2008.
- CENTEL, Nur**, Türk Ceza Hukukuna Giriş, İstanbul 2002.
- CENTEL, Nur**, “Yeni Türk Ceza Kanununda Cezalar ve Güvenlik Tedbirleri Sistemi”, Yeni Türk Ceza Kanunu Sempozyumu, 5 Mart 2005, Türk Ceza Hukuku Derneği Yayın No: 7.
- CENTEL, Nur/ZAFER, Hamide**, Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul 2019.
- CENTEL, Nur/ZAFER, Hamide/ÇAKMUT, Özlem**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, İstanbul 2019.
- CERTEL, Abdulkadir**, Müsadere, Ankara 2008.
- C. H. Beck**, Strafvollzugsgesetz, Beck-Texte in dtv, München 1992.
- ÇAKIR, Kerim**, “Tüzel Kişiler Hakkında Güvenlik Tedbirleri”, Beykent Hukuk Dergisi, C:4, S:8, Aralık 2018.
- ÇETİN, Soner Hamza**, Türk Ceza Kanunu’nda Seçenek Yaptırımlar, Ankara 2011.
- ÇINAR, Ali Rıza**, Türk Ceza Hukukunda Cezalar, Ankara 2005.
- ÇOBAN, Cengiz**, Adli Yargıda Tutuklama, Ankara 2001.
- ÇOLAK, Haluk/UĞURTAN, Haluk**, “Denetimli Serbestlik Kavramının Yaptırım Teorisi ve Penolojik Bakımdan Tahlili ile Pozitif Hukukumuzdaki Düzenlemeler” Adalet Dergisi, S:25, Y:97, Mayıs 2006.

- ÇOLAK, Haluk/ALTUN, Uğur**, “Bir Yaptırım Türü Olarak Para Cezalarının Teori ve Uygulamadaki Analizi”, *TBBD*, S:69, Y:2007.
- ÇOLAK, Haluk/ALTUN, Uğur**, “Cezanın Belirlenmesi Araçlarından Birisi Olarak Mahsup”, *Adalet Dergisi*, S:28, Y:2007.
- ÇOLAK, Haluk/ALTUN, Uğur**, *Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı*, Ankara 2007.
- ÇOLAK, Haluk/ALTUN, Uğur**, *İnfaz Hukuku*, Ankara 2009.
- DALKILIÇ, Aysun**, *Türk Ceza Hukukunda Müsadere*, Ankara 2013.
- DAY, D, Frank**, “Ceza Hukukunun Kökeni”, (Çev. Devrim AYDIN), *CHD*, S:16, Y:6, Ağustos 2011.
- DEMİRBAŞ, Timur**, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Ankara 2019.
- DEMİRBAŞ, Timur**, *İnfaz Hukuku*, Ankara 2018.
- DEMİREL, Ömer Faruk/ BALCIOĞLU, İbrahim**, “Alkol ve Madde Bağımlılığında Ceza Sorumluluğu ve Fiil Ehliyeti”, *Yeni Symposium Dergisi*, C:53, S:1, Y:2015
- DENİZHAN, Hüseyin**, “Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Erteleme Kurumu Üzerine Bir İnceleme” *TBBD*, S:65, Y:2006.
- DEVELLİOĞLU, Ferit**, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Ankara 1997.
- DİLBEROĞLU, Vedat**, “Cezalar ve Güvenlik Tedbirlerinin Amacı ve Niteliği”, *AÜHFD*, S:65 (4) Y:2016.
- DİNÇMEN, Kağan**, “Suça Karşı Ceza Ehliyeti Kavramı”, İstanbul 1984.
- DOĞAN, D. Mehmet**, *Büyük Türkçe Sözlük*, İstanbul 2001.
- DOĞAN, İlyas**, “Alman Öğretisinde İnsan Onuru ve Güncel Sorunlar Hakkında Kısa Bir Giriş”, *SÜHFD*, C:13, S:2, Y:2005.
- DONAY, Süheyl**, *Türk Ceza İnfaz Hukuku*, İstanbul 2014.
- DONAY Süheyl**, “Genel Olarak Para Cezası (Toplum ve Ceza)”, *Değişen Toplum ve Ceza Hukuku Karşısında Türk Ceza Kanunu’nun 50 Yılı ve Geleceği Sempozyumu (22–26 Mart 1976)*, İstanbul 1977.
- DÖLLİNG, Dieter**, “Taeterbehandlung: Ende oder Wende?”, *Taeterbehandlung und neue Sanktionsformen (Hrsg.) JEHLE, Jörg-Martin, Mönchengladbach* 2000.
- DÖNMEZER, Sulhi**, “Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun Ön Tasarısının Temel Niteliği ve Kapsamı”, *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S:2, Y:2002.
- DÖNMEZER, Sulhi**, *Kriminoloji*, Adalet Bakanlığı Yayınları, Ankara 2020.

- DÖNMEZER, Sulhi**, “Teröristlerin Rehabilitasyonu”, İÜHFD, C:51, S:1-4 (1985).
- DÖNMEZER, Sulhi**, “Türk Toplumunda Sosyal Kontrol Aracı Olarak Ceza ve Ödüllendirme”, İÜHFM, C:XLVIII-XLIX, S:1-4, Y:1983.
- DÖNMEZER, Sulhi/ERMAN, Sahir**, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku Genel Kısım, İstanbul 1997.
- DÖNMEZER, Sulhi/YENİSEY, Feridun**, Ceza Adalet Sisteminin Etkinliği, İstanbul 1998.
- DURSUN, Hasan**, Türk Ceza Hukukunda Mahsup Kurumu, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, S:7.
- DÜNKEL, Frieder/SNACKEN, Sonja**, Strafvollzug im europaeischen Vergleich; Probleme, Praxis und Perspektiven, in. ZfStrVo, 4/2001.
- ERDEM, Mustafa Ruhan/ŞENTÜRK, Candide**, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Yeni Bir Kurum Olarak Seri Muhakeme Yöntemi”, CHD, S:41, Y:14, Aralık 2019.
- ERDOĞAN, Oktay**, İnfaz Hukuku, İstanbul 2008.
- ERDOĞAN, Oktay**, Para Cezaları ve İnfazı, İstanbul 2007.
- EREM, Faruk**, Adalet Psikolojisi, Ankara 1997.
- EREM, Faruk**, Bir Ceza Avukatının Anıları, Ankara 2010.
- EREM, Faruk**, “Tekerrürün Esası”, Adalet Dergisi, 1949/10.
- EREM, Faruk**, “Türk Ceza Kanununda Emniyet Tedbirleri”, AÜHFD, C:I, S:3, Y:1944.
- EREM, Faruk**, Türk Ceza Kanunu Şerhi, Genel Hükümler, Ankara 1993.
- EREM, Faruk**, Ümanist Doktrin Açısından Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 1985.
- EREM, Faruk/DANIŞMAN, Ahmet/ARTUK, Mehmet Emin**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 1997
- EROL, Haydar**, Türk Ceza Kanunu, Ankara 2003.
- ESER, Albin**, Die strafrechtlichen Sanktionen gegen das Eigentum, Mohr (Siebeck) Verlag, 1969, Rdn.50
- EŞİTLİ, Ezgi Aygün**, “Kısa Süreli Hapis Cezası ve Kısa Süreli Hapis Cezasına Seçenek Yaptırımlar”, AÜHFD, S:65 (1), Y:2016.
- FOUCAULT, Michel**, Hapishanenin Doğuşu, (Çev. M. Ali Kılıçbay), İstanbul 2012.

- FEUERHELM, Wolfgang**, “Arbaeit als Strafe-Dimensionen der Gemeinnützigenarbeit”, Taeterbehandlung und neue Sanktionsformen (Hrsg.) JEHLE, Jörg-Martin, Mönchengladbach 2000.
- GAROFALO, Baron Raffaele**, Criminologia, (Suç, Suçlu ve Ceza), (Çev. Muhittin Göklü), İstanbul 1957.
- GEDİK, Doğan**, Türk Ceza Hukukunda Müsadere, Ankara 2001.
- GÖKCEN, Ahmet**, Tanzimat Dönemi Osmanlı Ceza Kanunları ve Bu Kanunlardaki Ceza Müeyyideleri, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1989
- GÖLCÜKLÜ, Feyyaz**, Türk Ceza Sistemi (Hürriyeti Bağlayıcı Cezalar), Ankara 1966.
- GÖZLER, Kemal**, Hukukun Temel Kavramları, Bursa 2013.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Pulat**, Türk Ceza Kanunu Şerhi, Ankara 1967.
- GRAMATİCA, Filippo**, Toplumsal Savunma İlkeleri, (Çev. Sami Selçuk), Ankara 2005.
- GRANDE, Irene-Sagel**, “Elektronishe Aufsicht, die niederlandische Variante des elektronischen Hausarrests”, Taeterbehandlung und neue Sanktionsformen (Hrsg.) JEHLE, Jörg-Martin, Mönchengladbach 2000.
- GÜLŞEN, Recep**, Hürriyeti Bağlayıcı Cezaların İnfazında Çağdaş Sistem, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1993.
- GÜMÜŞ, Sultan**, Cezaların Ertelenmesi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli 2005.
- GÜNAL, A. Nadi**, “Roma Hukukunda Kazandırıcı Zamanaşımı ile Mülkiyetin İktisabının Yeri ve Önemi”, AÜHFD, C:47, S:1-4, Y:1998.
- GÜNAY, Erhan**, İnfaz Sorunları ve Çözümleri, Ankara 1998.
- GÜNAY, Erhan**, Tutukluluğun Ceza Mahkûmiyetinden Mahsubu Şartla Tahliye ile Müddetname Tanzimi, Ankara 2001.
- GÜNGÖR, Devrim/ALBAYRAK, Adem**, İstinaf, Ankara Barosu Yayınları, Ankara 2016.
- GÜRİZ, Adnan**, Feminizm, Postmodernizm ve Hukuk, Ankara 1997.
- GÜZELSOY, Zeycan**, Kimyasal Kastrasyon Uygulamasına Bazı Melek Gruplarının Yaklaşımlarının Araştırılması, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2014.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki**, “5237 sayılı TCK’da Cezalar ve Güvenlik Tedbirleri”, Ankara Barosu Dergisi, S:1, Y:65, Kış 2007.

- HAFIZOĞULLARI, Zeki**, Ceza Normu, Normatif Bir Yapı Olarak Ceza Hukuku Düzeni, Ankara 1987.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki/ÖZEN, Muharrem**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2014.
- HAKERİ, Hakan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2019.
- HAKERİ, Hakan**, Haksız Yakalanan ve Tutuklananlara Tazminat Verilmesi, Ankara 1999.
- İÇEL, Kayıhan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, İstanbul 2016.
- İÇEL, Kayıhan**, "Mevkuten Geçen Müddetin Ceza Mahkûmiyetlerinden Mahsubu", İÜHFM, C:XXIX, S:3, Mart 1963.
- İÇEL, Kayıhan**, Suçların İçtimai, İstanbul 1972.
- İÇEL, Kayıhan/SOKULLU AKINCI, Füsun/ÖZGENÇ, İzzet/SÖZÜER, Adem/MAHMUTOĞLU, Fatih S. /ÜNVER, Yener**, İçel Yaptırım Teorisi, İstanbul 2002, (İÇEL, Yaptırım Teorisi).
- İÇEL, Kayıhan/YURTCAN, Erdener**, "Alman Düzene Aykırılıklar Kanunu", İÜHFM, C:XXXVI, S:1-4, Y:1971.
- İMAL, Tamer**, Uzlaşma, İstanbul 2010.
- İNCE, Hüseyin**, "Kısa Süreli Hapis Cezasına Uygulanabilecek Seçenek Yaptırımlardan 'Kamuya Yararlı Bir İşte Çalıştırılma' Yaptırımı (Community Service Labor Programme)", Adalet Dergisi, S:30, Ocak 2008.
- İŞ ARKUN, Gülten**, Türk Ceza Hukukunda Kısa Süreli Hapis Cezalarına Seçenek Yaptırımlar", T.C. Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2018.
- JAKOBS, Günther**, Yurttaş Ceza Hukuku ve Düşman Ceza Hukuku (Çev. Cemil Ozansü), Terör ve Düşman Ceza Hukuku, Ed. Yener Ünver, Ankara 2008.
- JESCHECK, Einführung in das Strafrecht, Allgemeiner Teil**, Berlin 2013.
- JESHECK, Hans Heinrich**, Almanya Federal Cumhuriyeti Ceza Hukukuna Giriş, (Çev. Feridun Yenisey), İstanbul 2007, s.61-62.
- JEHLE, Jörg-Martin/KIRCHNER, Martin**, "Herausforderungen der Kriminologie im Europa des 21. Jahrhunderts", Taeterbehandlung und neue Sanktionsformen (Hrsg.) JEHL, Jörg-Martin, Mönchengladbach 2000.
- KAFES, Veli**, Hukukumuzda Şartla Salıverme ve Uygulamadaki Sorunlar, Ankara 1998.

- KALMTHOUT, Anton M. Van**, “Kamu Yararına Çalışmadan "Toplumsal Yaptırımlara": Karşılaştırmalı Bir Bakış Açısı”, (Çev. Burhan ALICI), Küresel Bakış, C:1, S:1, Y:Nisan 2011.
- KAMER, Vehbi Kadri**, “5275 sayılı Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun Yüzbeşinci Maddesinde Yer Alan Kamuya Yararlı Bir İşte Çalıştırılma”, Adalet Dergisi, Yıl 2008
- KAMER, Vehbi Kadri**, “Ceza Adalet ve İnfaz Sistemi İçinde Denetimli Serbestlik Sisteminin Önemi”, Adalet Dergisi, S:31, Y:Mayıs 2008.
- KAMER, Vehbi Kadri**, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı, Ankara 2007.
- KAMER, Vehbi Kadri**, Denetimli Serbestlik Kararlarının İnfazı, Ankara 2007.
- KAMER, Vehbi Kadri/ALTUN, Duygu**, “Denetimli Serbestlik Hizmetlerinde Sivil Toplum Desteği”, TBBD, S:82, Y:2009.
- KAMER, Vehbi Kadri**, “Suç Eşyasının El Konulmasından Tasfiyesine Kadar Yapılan Bütün İşlemler”, Adalet Dergisi, Ekim 2002.
- KANTAR, Baha**, Ceza Hukuku, Ankara 1937.
- KARAGÜLMEZ, Ali**, Gün Para Cezası Sistemi (Gün Para), Ankara 2005.
- KARAGÜLMEZ, Ali**, Suç Olmaktan Çıkarma, İdarî Para Cezaları, Açıklamalı Kabahatler Kanunu (İdarî Para), Ankara 2005.
- KARAKAŞ DOĞAN, Fatma**, Ceza İnfaz Hukuku, İstanbul 2013
- KARAKAŞ DOĞAN, Fatma**, “Ceza İnfaz Hukukunda Güncel Gelişmeler, Denetimli Serbestlik Tedbiri Uygulanarak Hapis Cezasının İnfazı, Hapis Cezasının İnfazının Ertelenmesi, İzinler, Eş Ziyareti”, CHD, S:23, Y:8, Aralık 2013.
- KARAKAŞ DOĞAN, Fatma**, Cezanın Amacı ve Hapis Cezası, İstanbul 2010.
- KARAKAŞ DOĞAN, Fatma**, “Müebbet Hapis Cezası ve Cezanın Amacı”, CHD, Y:5, Ağustos 2010, S:13
- KARAMAN, Abdullah**, “İslam Hukukunda Şahsa (Nefse) Kefalet Müessesesi ve Türk Ceza Muhakemeleri Hukukundaki Teminatla Salıverme İle Mukayesesi”, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, C:II, S:1, Y:1998.
- KARTAL, Melik**, Karşılaştırmalı Hukuk Işığında Kamu Davasının Açılmasında Cumhuriyet Savcısının Takdir Yetkisi, İstanbul 2019.
- KAVASOĞLU, Ali**, “Şartla Salıverme ve Aksayan Yanları”, Adalet Dergisi, Y:1981.
- KAYA, Burçak**, Çocuklara Özgü Güvenlik Tedbirleri, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2019.

- KETT-STRAUB, Gabriele/STRENG, Franz**, Strafvollzugsrecht, München 2016.
- KEYMAN Selahattin**, Türk Hukukunda Af (Genel Af- Özel Af), Doktora Tezi, Ankara 1965.
- KIZMAZ, Zahir**, “Cezaevinin ve hapsedmenin Suçu Engellemedeki Etkisi”, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, S:17.
- KOCA, Mahmut/ÜZÜLMEZ, İlhan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2020.
- KOÇ, Ziya**, “Elektronik İzleme İle Hapis Cezasının Konutta Çektirilmesi”, Ankara Barosu Dergisi, S:2, Y:2013.
- KUBAT, Ahmet Adil**, Sorularla ve Cevaplarla İnfaz, Ankara 2010.
- KUMBASAR, Enver**, Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması, Ankara 2012.
- KUNTER, Nurullah**, “Şartla Mahkûm Edilen veya Şartla Salıverilen Kişilerin Gözetimi Hakkında Avrupa Sözleşmesi”, İÜHFM, S:3-4, Y:1975.
- KUNTER/YENİSEY/NUHOĞLU**, Muhakeme Hukuk Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul 2010.
- KUYUCU, A. Aydın**, Kanun Yararına Bozma, Ankara 2012.
- LAUBENTHAL, Klaus/NESTLER, Nina**, Strafvollstreckung, Würzburg 2010.
- LINDNER, Charles**, “Thacher, Augustus, and Hill- The Path to Statutory Probation in the United States and England”, Heinonline-71 Fed. Probation, 2007.
- LYONS, Lewis**, Cezalandırmanın Tarihi, (Çev. Silya Zengilli), İstanbul 2018.
- MADEN, Mehmet**, Hapis Cezasına Seçenek Yaptırımlar, Ankara 2012.
- MAGHAN, Jess**, “Dangerous Inmates: Maximum Security Incarceration In The State Prison Systems of the United States”, Aggression and Violent Behavior, Vol. 4, No. 1, 1999.
- MAHMUTOĞLU, Fatih Selami/KARADENİZ, Serra**, Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler Şerhi, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2017.
- MALKOÇ, İsmail**, Açıklamalı Yeni Türk Ceza Kanunu, Ankara 2001.
- MAURACH, Reinhart/GÖSSEL, Karl Heinz/ZİPF, Heinz**, Strafrecht Allgemeiner Teil, Karlsruhe 2014.
- MECİT, Kemal**, İnfaz Hukuku, Ankara 2020.
- MEİER, Bernd-Dieter**, Strafrechtliche Sanktionen, Hannover 2006.
- MENGÜÇ, Ali Rıza**, Ceza İnfaz Hukuku ve İnfaz Müesseseleri, İstanbul 1968.

- MERAN, Necati**, “Kısa Süreli Hapis Cezasına Seçenek Yaptırımlar”, Adalet Dergisi, S:27, Ocak 2007.
- MESTAV, Mehmet**, Orman Kanunu ve İlgili Mevzuat, Ankara 2001.
- MONTESQUIEU, Charles-Louis de Secondat, Baron de La Brede et de**, Kanunların Ruhu Üzerine, (Çev. Berna Günen), İstanbul 2019.
- NUHOĞLU, Ayşe**, Ceza Hukukunda Emniyet Tedbirleri, Ankara 1997.
- NURSAL, Necati/ATAÇ, Selcen**, Denetimli Serbestlik ve Yardım Sistemi, Ankara 2006.
- ÖNDER, Ayhan**, Ceza Hukuku Dersleri, İstanbul 1992.
- ÖZEK, Çetin**, “Umumi Af”, İÜHFM, C:24, S:1-4, Y:1959.
- ÖZBEK, Veli Özer**, “Ceza Adaletinin Sağlanmasında Temel Etik İlkeler”, CHD, S:15, Y:6, Nisan 2011
- ÖZBEK, Veli Özer**, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2006.
- ÖZBEK, Veli Özer**, İnfaz Hukuku, Ankara 2019.
- ÖZBEK, Veli Özer**, Yeni Türk Ceza Kanununun Anlamı TCK İzmir Şerhi, Ankara 2010.
- ÖZBEK, Veli Özer/DOĞAN, Koray/BACAKSIZ, Pınar/TEPE, İlker**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2019.
- ÖZBEY, Özcan**, “Suçta Tekerrür ve Mükerrirlere Özgü Güvenlik Tedbirleri”, TBB Dergisi, S:88, Y:2010.
- ÖZEN, Mustafa**, “Cezanın Belirlenmesi ve Bireyselleştirilmesi”, Marmara Üniversitesi Hukuk Araştırmaları Dergisi (MÜHAD), C:15, S:1-2, Y:2009.
- ÖZEN, S. Evren**, “5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Cezalar”, Hukuk ve Adalet Eleştirel Hukuk Dergisi, Y:2, S:6-7, Ekim 2005.
- ÖZGEN, Eralp**, Ceza ve Ceza Muhakeme Hukuku Bilgisi, Eskişehir 1988.
- ÖZGENÇ, İzzet**, “Bir Ceza İnfaz Rejimi Olarak Erteleme”, Anayasa Yargısı Dergisi, C:18, Y:2001.
- ÖZGENÇ, İzzet**, Gazi Şerhi Genel Hükümler, Ankara 2005.
- ÖZGENÇ, İzzet**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2019.
- ÖZGENÇ, İzzet/ŞAHİN, Cumhur**, İnfaz Hukuku, Ankara 2018.
- ÖZKAN, Nejat**, “Adli Sicil ve Arşiv Kayıtlarının 5352 sayılı Yasaya Göre Silinmesi”, Ankara Barosu Dergisi, S:2010/3, Y:68.
- ÖZKAVALCI, Nimet**, 52715 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ve Uygulaması, Ankara 2017.

- ÖZSUNAY, Ergün**, Medeni Hukukumuzda Tüzel Kişiler (Tüzel Kişilerin Genel Teorisi- Dernekler-Vakıflar), İstanbul 1982.
- ÖZTÜRK, Bahri, ERDEM Mustafa Ruhan**, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Emniyet Tedbirleri Hukuku, Ankara 2019.
- ÖZTÜRK, Bahri/TEZCAN, Durmuş/ ERDEM, Mustafa Ruhan/ SİRMA, Özge/SAYGILAR, Yasemin F./ALAN, Esra**, Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2018.
- PARLAR, Ali/HATİPOĞLU, Muzaffer**, Türk Ceza Kanunu Yorumu, Ankara 2008.
- PEKEL ULUDAĞLI, Nilay**, "Hükümlülerin Denetiminde ve Topluma Kazandırılmasında Yeni Bir Yöntem Olarak Elektronik İzleme", AÜHFD, C:61, S:4, Y:2012.
- REY, Lopez**, "Salıverme ve Şartlı Salıverme", (Çev. Mustafa Tören Yücel), Adalet Dergisi, S:1, Y: 61, Ocak 1970.
- ROUSSEAU, Jean Jacques**, Toplum Sözleşmesi, (Çev. Enver Günsel), Ankara 2015.
- ROXIN, Claus**, "Ceza Hukukunun Bir Geleceği Var mıdır?", (Çev. Yener ÜNVER), Suç Politikası, Ankara 2006.
- ROXİN, Claus**, Strafrecht, Allgemeiner Teil, C.H. BECK, Berlin 2016
- SAĞLAM, M. Yılmaz**, "İnfaz ve İnfaz Hukuku Kavramları Üzerine Bir İnceleme", TBB Dergisi, 1995/5.
- SANCAR Türkan Yalçın/ KÖPRÜLÜ Timuçin**, Ceza Hukuku Genel Hükmüler Uygulamalı Çalışmaları, Ankara 2015.
- SCHACHT, Joseph**, İslâm Hukukuna Giriş, (Çev. M. Dağ-A. Şener), Ankara 1986.
- SCHAFER, Gerhard/SANDER, Günther M./VAN GEMEREN, Gerhard**, Praxis der Strafzumessung, München 2008.
- SCHİCK, J. Peter**, "Entwicklung neuer Sanktionsformen in Österreich", Taeterbehandlung und neue Sanktionsformen (Hrsg.) JEHLE, Jörg-Martin, Mönchengladbach 2000.
- SCHÖCH, Heinz**, "Denetimli Serbestlik Yardım ve İnsancıl Ceza Yargısı", (Çev. Pınar Bacaksız), Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi 5-Suç Politikası, Claus Roxin'e Armağan, Ankara 2005.
- SCHÖNKE/SCHRÖDER/ESER**, Kommentar zum StGB. Bearbeitungsstand Sommer 2018.
- SEBÜK, Mehmet Ali**, Ceza Evlerinde İşlenen Cürümler ve Firar Hadiseleri, İstanbul 1945.

- SEBÜK, Mehmet Ali**, Memleket Kriminolojisi, Ordu 1944.
- SELÇUK, Sami**, “Cezanın Çektirilmesinin Değişmezleri”, İnfaz Hukukunun Sorunları Sempozyumu, Yargıtay Dergisi, C:27, S:3, Y:27, Temmuz 2001.
- SEROZAN, Rona**, Çocuk Hukuku, İstanbul 2005.
- SEVDİREN, Öznur**, “Anayasa Mahkemesi Kararları ışığına Konutta İnfaz’da Pozitif Ayrımcılık Paradoksu”, CHD, S:16, Y:6, Ağustos 2011.
- SİRMEN, K. Sedat**, “Yabancıların Türkiye’den Sınırdışı Edilmesine İlişkin Temel Düzenlemeler ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin Türkiye Hakkında Verdiği Örnek Kararlar”, Ankara Barosu Dergisi, S:3, Y:67, Yaz 2009.
- SLOBOGIN, Christopher**, “Preventive Detention in Europe and the United States”,
- SOKULLU-AKINCI, Fusun**, Kriminoloji, İstanbul 2019.
- SOKULLU-AKINCI, Fusun**, Viktimoloji (Mağdurbilim), İstanbul 2008.
- SOYASLAN, Doğan**, “Af”, Anayasa Yargısı Dergisi, S:18, Y:2001.
- SOYASLAN, Doğan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2018.
- SOYASLAN, Doğan**, Kriminoloji, Ankara 2015.
- SOYGÜT ARSLAN, Mualla Buket**, Türk Ceza Hukukunda Müsadere, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul 2014.
- SÖZÜER, Adem**, “Alman Hukukunda Müsadere Yaptırımı”, Polis Dergisi, S:Temmuz-Ağustos-Eylül 2003.
- SÖZÜER, Adem**, “Türk Hukukunda Af, 4454 ve 4616 sayılı Kanunlarda Öngörülen Şartla Salıverilme ve Ertelemeye İlişkin Hükümlerin Hukuksal Niteliği ile Bu Hükümlerin Anayasaya Uygunluğu Sorunu”, Anayasa Yargısı Dergisi, C:18, Y:2001.
- STRENG, Franz**, “Entwicklung neuer Sanktionsformen in Deutschland”, Taeterbehandlung und neue Sanktionsformen (Hrsg.) JEHLE, Jörg-Martin, Mönchengladbach 2000.
- STRENG, Franz**, Strafrechtliche Sanktionen, Stuttgart 2002.
- SÜSLÜ, Güven**, Ceza İnfaz Kurumlarında Hükümlülük, Ankara 2016.
- ŞAHBAZ, İbrahim**, “Cezanın Ertelenmesinde İçtima Sorunu”, Yargıtay Dergisi, Y:2001, S:1-2.
- ŞAHİN, Cumhur/GÖKTÜRK, Neslihan**, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2019.

- ŞAHİN, Cumhuri**, “Tahliye Öncesi ve Sonrası Hükümlüye ve Eski Hükümlüye Yardım”, GÜHFD, C:5, S:1-2, Haziran-Aralık 2001.
- ŞENSOY, Naci**, “Cezai Mesuliyeti Kısmen veya Tamamen Kaldıran Akli Maluliyet”, İÜHFM, C:16, Y:1950.
- ŞENSOY, Naci**, “Çocuk Suçluluğu-Küçüklük-Çocuk Mahkemeleri ve İnfaz Müesseseleri”, İÜHFM, C: XV, S:37, Y:1949.
- TANER, Fahri Gökçen**, Ceza Hukukunda Zamanaşımı, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2007.
- TANER, Fahri Gökçen**, Türk Ceza Hukukunda Cinsel Özgürlüğe Karşı Suçlar, Ankara 2017.
- TANER, Tahir**, Ceza Hukuku Umumi Kısım, İstanbul 1949.
- TANERİ, Gökhan**, Müsadere, Ankara 2013.
- TANERİ, Gökhan**, 5237 sayılı TCK’da Müsadere, Ankara 2013.
- TOK, Türker**, “Hükümlülerin İzin Hakkı”, Terazi Hukuk Dergisi, C:3, S:27, Kasım 2008.
- TOPALOĞLU, Mahir**, Çocuklara Özgü Güvenlik Tedbirleri, İstanbul 2008, Yüksek Lisans Tezi.
- TOPALOĞLU, Mahir**, Türk Hukukunda Çocuklara Özgü Güvenlik Tedbirleri, İstanbul 2010.
- TÖGEL, Akif**, Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Kanun Kavramı”, Ankara 2016.
- TURHAN, Faruk**, Ölüm Cezasının Kaldırılmasına İlişkin Gelişmeler ve Suçluların İadesi Hukukuna Etkisi, SDÜİİBFD, S:4, Y:1999.
- TURHAN, Faruk**, “Yeni Türk Ceza Kanununda Güvenlik Tedbiri Olarak Hak Yoksunluğu Hukuki Niteliği, Kapsamı ve Koşulları Üzerine Bir Değerlendirme”, CHD, Y:2, S:4, Ağustos 2007.
- TURHAN, Faruk/ALTIKAT, Abdurrahim**, “Yeni Bir Ceza İnfaz Usulü Olarak Denetimli Serbestlik Ve Bu Usulden Yararlanma Şartlar”, SDÜHFD, C:2, S:2, Y:2012.
- TÜRK, Hikmet Sami**, “Yeni Bir İnfaz Kanunu Hazırlanırken”, Adalet Dergisi, S:7, Y:2001.
- Türk Ceza Kanunu**, Adalet Bakanlığı Yayınları, Ankara 2004.
- Türkçe Sözlük**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2005.
- Türk Hukuk Kurumu**, Türk Hukuk Lûgati, Ankara 1991.
- UĞUR, Mehmet**, Türk Hukukunda Cezalar ve Güvenlik Önlemlerinin İnfazı ve Hâkimin İnfaza Katılması, Ankara 2003.

- ULLENBRUCH/DRENKHAHN/MORGENSTERN**, Münchener Kommentar zum StGB, 3. Auflage 2016.
- ULUTÜRK, Hande**, Türk Ceza Hukukunda Akıl Hastalığı ve Akıl Hastalığının Kusur Yeteneğine Etkisi, Ankara 2014.
- USTA, İbrahim/ÖZTÜRK, Hakan**, “Denetimli Serbestlik”, CHD, S:13, Y:5, Ağustos 2010.
- UYAR, M. Hakan**, Kelepçeli Özgürlük, Adana 2009.
- UYSAL, Osman**, “XIX. Yüzyılda Osmanlı’da İç güvenlik ve Asayişin Temini Açısından Kefalet Sistemi”, Balıkesir Üniversitesi Karesi Tarih Kulübü Bülteni, Y:2007/1.
- UZ, Abdullah**, “Disiplin Hukukunda Tekerrür ve Tekerrüre Bağlanan Hukuki Sonuçlar Üzerine Farklı Bir Yaklaşım”, DEÜHFD, C:15, S:1, Y:2013.
- UZUN, Ertuğrul**, “Kriminoloji Tarihinde Okullar”, CHD, S:9, Y:Nisan 2009.
- ÜNAL, Ramazan**, Ceza Hukukunda Yaptırımın Uygulanması ve İnfazı Öncesi İmkânlar, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale 2011.
- ÜNVER, M. Naci**, “Çağımızın Ceza Adaleti”, Yargı Reformu 2000 Sempozyumu Konuşmalar, Bildiriler, Tartışmalar, Belgeler, İzmir 2000.
- ÜNVER, Yener**, “Akıl Hastalarına Özgü Güvenlik Tedbirleri”, IV. Sağlık Hukuku Kurultayı (23- 24 Eylül 2011), Ankara Barosu Yayını, Ankara 2012.
- ÜNVER, Yener**, Ceza Hukuku Felsefesi Açısından İnsan Onuru ve Mevzuatımız, CHD, S:7, Y:3, Ağustos 2008.
- ÜNVER, Yener**, Ceza Hukukuyla Korunması Amaçlanan Hukuksal Değer, Ankara 2003.
- ÜNVER, Yener/HAKERİ, Hakan**, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2019.
- ÜNVER, Yener**, “Güvenlik Tedbirleri ile Cezalar Arasında Bir Fark Kaldı mı? Alman Anayasa Mahkemesi’nin Konuyla İlgili Bir Kararı Üzerine Kısa Bir Değerlendirme”, Prof. Dr. Köksal Bayraktar’a Armağan, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:I, Y:2010/1.
- ÜNVER, Yener/HEPER, Altan**, “İnsan Onuru Araştırması”, CHD, S:12, Y:5, Nisan 2010.
- ÜZÜLMEZ, İlhan**, “1997 tarihli TCK Tasarısında Tekerrür”, Yargıtay Dergisi, C:26, S:4, Y:Ekim 2000.
- VON HOFER, Hanns**, “Die elektronische Überwachung von Straftaetern in Schweden”, Taeterbehandlung und neue Sanktionsformen (Hrsg.) JEHLE, Jörg-Martin, Mönchengladbach 2000.

- WALTER, Michael**, Strafvollzug, Köln 1999.
- YALÇIN SANCAR, Türkan**, Türk Ceza Hukukunda Kadın, Ankara 2013.
- YALÇIN SANCAR, Türkan**, “23 Nisan 1999 Tarihine Kadar İşlenen Suçlardan Dolayı Şartlı Salıverilmeye, Dava ve Cezaların Ertelenmesine Dair Kanunun Hukuksal Niteliği ve Sonuçları” Anayasa Yargısı, S:18, Y:2001.
- YANIK, Medaim**. “Türkiye Ruh Sağlığı Sistemi Üzerine Değerlendirme ve Öneriler: Ruh Sağlığı Eylem Planı Önerisi”, Psikiyatride Derlemeler, Olgular ve Varsayımlar Dergisi (RCHP), Ekim 2007 Özel Sayı.
- YAPAR, Emin**, İddia Pazarlığı, Ankara 2012.
- YAŞAR, Osman**, Açıklamalı-İçtihatlı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, Ankara 1998.
- YAŞAR, Osman/GÖKCAN, Hasan Tahsin/ARTUÇ, Mustafa**, Yorumlu Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Ankara 2011.
- YAVUZ, A. Hakan**, “Denetimli Serbestliğin Türk Ceza Adalet Sistemindeki Tarihsel Gelişim Süreci”, TBB Dergisi, Y:2012, S:100.
- YAVUZ, A. Hakan**, “Türkiye’de Denetimli Serbestlik Mümkün müdür? Dünyü, Bugünü ve Yarınıyla Türk Ceza Adalet Sisteminde Denetimli Serbestlik”, Türkiye’de Denetimli Serbestlik 10. Yıl Uluslararası Yaklaşımlar Sempozyumu 8-10 Aralık 2015 İstanbul.
- YAVUZ, A. Hakan**, Ceza İnfaz Sistemi ve Denetimli Serbestlik, Ankara 2018, s.25-27.
- YENİSEY, Feridun/NUHOĞLU, Ayşe**, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2019.
- YENİSEY/PLAGEMANN**, Alman Ceza Kanunu, İstanbul 2009.
- Feridun, YENİSEY/Salih, OKTAR**, Alman Ceza Muhakemesi Kanunu, İstanbul 2015
- YERDELEN, Erdal**, Cezanın Belirlenmesi, Ankara 2013.
- YERDELEN, Erdal**, Ceza Muhakemesinde Hükümün Gerekçesi, Ankara 2015.
- YERDELEN, Erdal**, “Çifte Değerlendirme Yasağı (Doppelverwertungsverbot)”, SÜHFD, C:20, S:2, Y:2012.
- YERDELEN, Erdal**, Müsadere ve Mülkiyetin Kamuya Geçirilmesi, Ankara 2010
- YERDELEN, Erdal**, Soruşturma ve Koruma Tedbirleri, Ankara 2006.
- YERDELEN, Erdal/NAS, Ali Murat**, “Hükümlü ve Tutuklulara Verilen Mazeret İzinleri”, TAAD, S:34, Y:9, 2018.

- YERDELEN, Erdal/ÖZBEK, Mustafa Serdar/ALTUNTAŞ, Şeyda/BOZ Burak/ERDEM Dilek Özge/YILMAZ Berna Ayşen**, Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma, Ankara 2018.
- YILDIRIM, Zeki**, “Türk Hukukunda Hapis Cezasının İnfazının Ertelenmesi”, CHD, S:34, Y:Ağustos 2017.
- YILDIRIM, Zeki**, “Türk İnfaz Hukukunda Kısa Süreli Hapis Cezalarının Özel İnfaz Usulleri”, CHD, S:38, Y:13, Aralık 2018.
- YILDIZ, Mehmet Emre**, Ceza Hukukunda Akıl Hastalığının Kusur Yeteneğine Etkisi ve Akıl Hastalarına Özgü Güvenlik Tedbirleri, Ankara 2020.
- YILDIZ, Sinem**, Hükümlülerde Tehlikelilik ve Tekrar Suç İşlemeye Etki Eden Faktörler, İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü Sosyal Bilimler Anabilim Dalı, Doktora Tezi, İstanbul 2009.
- YILMAZ, Candan**, “Kriminolojik Açıdan: Akıl Hastalığı ve Suç”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C:24, S:2, Y:Aralık 2018.
- YILMAZ, Ejder**, “Hukuk Sözlüğü”, Ankara 2005.
- YILMAZ, Zekeriya**, Teori ve Uygulamada Müsadere, Ankara 2003.
- YILMAZ, Zekeriya**, Türk Ceza Kanunu ve Kabahatler Kanunu, Ankara 2005.
- YUMAK, Semih**, “Karşılaştırmalı Hukuk ve Türk Hukukunda Hükümlüyü Topluma Yeniden Kazandırmak Bağlamında Salıverilmeye Hazırlık, Geçiş Sürecinin Yönetimi ve Koşullu Salıverilme”, TAAD, S:17, Nisan 2014.
- YURTCAN, Erdener**, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Şerhi, İstanbul 1995.
- YURTCAN, Erdener**, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Kanunu ve Yorumu, İstanbul 2005.
- YURTCAN, Erdener**, Çocuk Koruma Kanunu ve Yorumu, İstanbul 2006.
- YÜCEL, Mustafa Tören**, Adalet Psikolojisi, Ankara 2014.
- YÜCEL, Mustafa Tören**, Türk Ceza Siyaseti ve Kriminolojisi, (Ankara: TBB Yayını, Y:2007) S:69.
- ZAFER, Hamide**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, İstanbul 2019.
- ZAFER, Hamide**, “Emniyet Tedbiri Muhakemesinin Özellikleri”, İÜHFİM, C:LXII, S:1-2, Y:2004.

İNTERNET KAYNAKLARI

- www.anayasa.gov.tr.
- www.anayasa.gov.tr/eskisite/KARARLAR/IPTALITIRAZ/K2001/K2001-332.htm.
- www.ceza-bb.adalet.gov.tr/makale158.doc.
- www.cigm.adalet.gov.tr/yuksekk-guvenlikli-saglik-kurumlari-01398.
- www.echr.coe.int/Documents/Convention_TUR.pdf.
- www.freidok.unifreiburg.de/volltexte/3552/pdf/Eser_Ceza_Muhakemesi_Hukuku.pdf.
- www.gesetze-im-internet.de/gg/art_1.html.
- www.gesetze-im-internet.de/gg/BJNR000010949.html.
- www.hudoc.echr.coe.int.
- www.karesitarikh.balikesir.edu.tr/1_XIX_yuzyil_kefalet.pdf.
- www.law.unc.edu/documents/faculty/adversaryconference/sloboginravennapaper.pdf.
- www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/.
- www.magdur.adalet.gov.tr/.
- www.sozluk.gov.tr/.
- www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem22/yil01/ss710m.htm.
- www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem23/yil01/ss725.pdf.
- www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem24/yil01/ss136.pdf.
- www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem24/yil01/ss136.pdf.
- www.unodc.org/pdf/criminal_justice/UN_Standard_Minimum_Rules_for_the_Treatment_of_Prisoners.pdf.
- www.wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=686951&Site=CM.
- www.wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=686961&Site=CM.
- www.wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=75267&Site=CM.
- www.wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=955747.
- www.wcd.coe.int/com.instranet.InstraServlet?command=com.instranet.
- www.yargikararlari.net/cezaevi-tur-tipleri-ozellikleri/.
- www.yayin.adalet.gov.tr/adaletdergisi/30.sayi/09_36_25.pdf

Dr. Vakkas Korhan YEĞRİM

Türk Ceza Hukukunda
GÖNÜLLÜ VAZGEÇME

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Ceza Hukukunda Gönüllü Vazgeçme

Vakkas Korhan Yeğrim

Hukuk Yayınları Dizisi – 2867

Birinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 06 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Acar, Hüseyin, Türk Ceza Hukukunda Gönüllü Vazgeçme Kurumu, Ankara 2013.
- Ahmed, Adam, Rücktritt vom Versuchten unechten Unterlassungsdelikt, Hamburg 2007.
- Akbulut, Berrin, Türk Ceza Kanunu İle Kabahatler Kanunun Genel Hükümlerinin Yaptırım Hükümleri Dışında Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi, Ankara 2010.
- Akbulut, Berrin, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2016.
- Aksoy İpekçioğlu, Pervin, Türk Ceza Hukukunda Suça Teşebbüs, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara 2007.
- Albayrak, Mustafa, Notlu-Atıflı-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Ankara 2012.
- Ambos, Kai, Der Allgemeine Teis des Völkerstrafrechts, 2. Aufl., Berlin 2002.
- Amelung, Knut, Zur Theorie der Freiwilligkeit eines strafbefreienden Rücktritts vom Versuch, ZStW 2008 (120).
- Angerer, Veronika, Rücktritt im Vorbereitungsstadium, Berlin 2004.
- Arslan, Hüseyin, İslam Ceza Hukukunda Suça Teşebbüs, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2006.
- Artuk, M. Emin/ Gökçen, Ahmet/ Yenidünya, A. Caner, Ceza Hukuku Genel Hükümler I, Ankara 2002.
- Artuk, Mehmet Emin/ Çınar, Ali Rıza, Türk Ceza Kanunu Reformu İkinci Kitap, TBB, Bir Ceza Kanunu Arayışları ve Adalet Alt Komisyonu Tasarısı Üzerine Düşünceler, Ankara 2004.
- Artuk, Mehmet Emin/ Gökçen, Ahmet/ Yenidünya, Caner, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 15. Baskı, Ankara 2015.
- Artuk, Mehmet Emin/ Gökçen, Ahmet/ Yenidünya, Caner, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2015.
- Avcı, Mustafa , Osmanlı Ceza Hukuku, Konya 2010.
- Aydın, Devrim, Türk Ceza Hukukunda Suça İştirak, Ankara 2009.

- Aydın, Murat, İşlenemez Suç (Elverişsiz Teşebbüs), Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 21, Sayı 1, Yıl 2013.
- Baba, Yasemin, Alman Öğreti ve Uygulaması Işığında Vazgeçmede Gönüllülük Unsuru, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, S. 14, Ankara Temmuz 2013.
- Baba, Yasemin, Türk Ceza Kanunu'nda Etkin Pişmanlık, İstanbul 2013.
- Bach, Joachim, Rücktritt vom Versuch und Erfolgseintritt, Heilbronn 1977.
- Bacher, Andreas, Versuch und Rücktritt vom Versuch beim erfolgsqualifizierten Delikt-zugleich ein beitrage zum Begriff der Tat, Münih 1999.
- Baer, Albert, Rücktritt und tatige Reue bei untauglichem Versuch, Breslau 1910, Strafrechtliche Abhandlungen, Heft 114.
- Barthel, Claus, Bestrafung wegen Vollrauschs trotz Rücktritts von der versuchten Rauschtat?, Berlin 2001.
- Baumann, Jürgen/ Weber, Ulrich, Strafrecht Allgemeiner Teil, 9. Aufl., Bielefeld 1985.
- Baumann, Jürgen/ Weber, Ulrich/Mitsch, Wolfgang, Strafrecht AT Lehrbuch, 11. Auflage, Bielefeld 2003.
- Bayraktar, Köksal, Faal Nedamet, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. XXXIII, S. 3-4.
- Bayraktar, Köksal, Teşebbüs, İştirak, Suçların Birleşmesi, Türk Ceza Kanunu 2 Yılı -Teori ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar, Türk Ceza Hukuku Derneği, İstanbul 2008.
- Beckemper/ Cornelius, Beck'scher Online Kommentar StGB, 30. Baskı, 2016.
- Bergman, Matthias, Einzelakts-oder Gesamtbetrachtung beim Rücktritt vom Versuch? ZStW 100 (1988).
- Berz, Ulrich, *Formelle Tatbestandsverwirklichung und materialer Rechtsgüterschutz, Eine Untersuchung zu den Gefährdungs-und Unternehmensdelikten*, Münih 1986.
- Birtek, Fatih, AİHM, Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay Kararları Işığında Ceza Muhakemesinde Delil ve İspat, Ankara 2016.
- Birtek, Fatih, Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 22.05.2012 Tarihli (E. 2011/6-340, K. 2012/209) Kararı Bağlamında Suça Teşebbüsün Objektif Unsuru Olarak "İcra Hareketlerinin Başlaması", Ceza Hukuku Dergisi, Nisan 2013, S. 21.

- Birtek, Fatih, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Temel Bilgiler, 5. Baskı, Ankara 2017.
- Birtek, Fatih, Ceza Muhakemesinde İstinaf, Ankara 2019.
- Blei, Hermann, Strafrecht I. Allgemeiner Teil, 18. Aufl., München 1983.
- Bloy, Rene, Zurechnungsstrukturen des Rücktritts vom beendeten Versuch und Mitwirkung Dritter an der Verhinderung der Tatvollendung- BGHSt 31, 46, und BGH, NJW 1985, 813, JUS 1987, S. 528.
- Blöcker, Morten, Die Tätige Reue, Dissertation, Kiel 2000.
- Bockelmann, Paul, Strafrecht, Allgemeiner Teil, München 1967.
- Bockelmann, Paul, Wann ist der Rücktritt vom Versuch freiwillig?, NJW 1955 II, S. 1417.
- Boss, Hendrik, Der Halbherzige Rücktritt, Zum Rücktritt des Alleintäters vom beendeten Versuch, Berlin 2002.
- Brockhaus, Matthias, Die strafrechtliche Dogmatik von Vorbereitung, Versuch und Rücktritt im europäischen Vergleich, Hamburg 2006.
- Centel, Nur/ Zafer, Hamide/ Çakmut, Özlem, Türk Ceza Hukukuna Giriş, 8. Baskı, İstanbul 2014.
- Centel, Nur/ Zafer, Hamide, Ceza Muhakemesi Hukuku, B. 10, İstanbul 2013.
- Chang, Han-Chul, Rücktritt vom vollendeten Delikt bei der Beteiligung Mehrerer, Zugleich ein rechtsvergleichender Beitrag zum deutschen und koreanischen Recht, (Yayınlanmış Doktora Tezi), Seul 1993.
- Chou, Yang-Yi, Zur Legitimität von Vorbereitungsdelikten, Bonn 2011.
- Cornils, Karin/ Greve, Vagn, Das dänische Strafgesetz Straffeloven, 3. Baskı, Freiburg 2009.
- Cornils, Karin, Nationales Strafrecht in Rechtsvergleichender Darstellung, Allgemeiner Teil, Sieber, Ulrich/ Cornils, Karin, Band 3, Berlin 2008.
- Creifelds, Carl/ Weber, Klaus, Rechts-Wörterbuch, 21. Aufl., München 2014.
- Demirbaş, Timur, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 10. Baskı, Ankara 2015.
- Doğan, Koray, Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar, Ankara 2011.
- Dohna, Alexander Graf, Die Freiwilligkeit des Rücktritts vom Versuch im Lichte der Judikatur des Reichsgerichts, ZStW 59 (1940).

- Dönmezer, Sulhi, Teşebbüste Hazırlık ve İcra Hareketleri Tefriki, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. VIII, S. 1-2, İstanbul 1942.
- Dönmezer, Sulhi/ Eрман, Sahir, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku Genel Kısım C. I, İstanbul 1994.
- Dubber, Markus D., Einführung in das US-amerikanische Strafrecht, München 2005.
- Eisele, ZStW 112(2000) 745,752.
- Erdem, Mustafa Ruhan, Netice Yüzünden Ağırlaşan Suçlar, 3. Yılında Yeni Ceza Adaleti Sistemi, Ankara 2009.
- Erdoğan, Yavuz, Gönüllü Vazgeçme, Ceza Hukuku Dergisi, S. 13, Ağustos 2010.
- Erem, Faruk, Suça İştirak, Ankara Üniversitesi Hukuk fakültesi Mecmuası, C. III, S. 1, Ankara 1946.
- Erra, Carlo, Teşebbüste İhtiyarile Vazgeçme, İstanbul Üniversitesi Hukuk fakültesi Mecmuası, C. X. S.3-4, İstanbul 1945.
- Eser, Albin/ Bosch, Nikolaus, Schönke/Schröder Strafgesetzbuch Kommentar, 29. Aufl., München 2014.
- Fedders, Christian, Tatvorsatz und tatige Reue bei Vorfelddelikten, Der vorausgeplante Rücktritt, Baden-Baden 2002.
- Fischer, Thomas, Strafgesetzbuch mit Nebengesetzen, 62. Aufl., München 2015
- Forster, Susanne, Nationales Strafrecht in Rechtsvergleichender Darstellung, Allgemeiner Teil, Sieber, Ulrich / Cornils, Karin, Band 3, Berlin 2008.
- Frank, Reinhardt, Das Strafgesetzbuch für das Deutsche Reich, 18. Aufl, Tübingen 1931.
- Freund, Georg, Strafrecht Allgemeiner Teil, Personale Straftatlehre, 2. Aufl., Berlin-Heidelberg 2009.
- Giyik, Abdulkaki, Ceza Muhakemesi Hukukunda Akıl Hastalığı, Ankara 2020.
- Gropp, Walter, Strafrecht Allgemeiner Teil, Berlin-Heidelberg 2005.
- Gutmann, Alexander Peter, Die Freiwilligkeit beim Rücktritt vom Versuch und bei der Tatigen Reue, Münih 1963.

- Gündel, Gerhard, Der Rücktritt von der versuchten Rauschtat beim Vollrauschtatbestand, Frankfurt 2003.
- Hacıfazlıoğlu, Ali, Suça Teşebbüs (Teori ve Uygulamada), Ankara 2013.
- Hafızoğulları, Zeki/ Özen, Muharrem, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2012.
- Hakeri, Hakan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 18. Baskı, Ankara 2015.
- Hakeri, Hakan, Ceza Hukuku'nda İhmal Kavramı ve İhmali Suçların Çeşitleri, Ankara 2003.
- Hakeri, Hakan, Kasten Öldürme Suçları TCK 81-82-83, Ankara 2007.
- Hakeri, Hakan, Türk Ceza Hukuku'nun Tarihçesi ve Türk Ceza Hukuku Dogmatğine Yabancı Hukukun Etkileri, Alman-Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, C. I, İstanbul 2010,
- Hakeri, Hakan/ Özkan, Halid, Sorularla Ceza Hukuku, Ankara 2014
- Heckler, Andreas, Die Ermittlung der beim Rücktritt vom Versuch erforderlichen Rücktrittleistung anhand der objektiven Vollendungsgefahr,-Zugleich ein Beitrag zum Strafgrund des Versuchs-, Baden –Baden 2002.
- Heinrich, Bernd, Ceza Hukuku Genel Kısım I, çeviren: Yener Ünver, Ankara 2014,
- Herrman, Meraike, Der Rücktritt im Strafrecht, Berlin 2013.
- Herzberg, Dietrich/ Hoffmann-Holland, Klaus, Münchener Kommentar Strafgesetzbuch, §1-37, 2. Aufl. , München 2011.
- Herzberg, Rolf D., Problemfälle des Rücktritts durch Verhindern der Tatvollendung NJW 1989.
- Herzberg, Rolf Dietrich, Die Unterlassung im Strafrecht und das Garantenprinzip, Berlin 1972.
- Herzberg, Rolf Dietrich, Grundprobleme des Rücktritts vom Versuch und Überlegungen de lege ferenda, NJW 1991, S. 1633
- Herzberg, Rolf Dietrich, Theorien zum Rücktritt und teleologische Gesetzesdeutung - Erwiderung auf Rudolphi, NStZ 1990,172.
- Hilgendorf, Eric/ Valerius, Brian, Strafrecht Allgemeiner Teil, München 2013.
- Hippel, Reinhard Untersuchungen über den Rücktritt vom Versuch, Zugleich ein Beitrag zur allgemeinen Versuchlehre, Berlin 1966.

- Hippel, Robert, Deutsches Strafrecht , II. Band, Das Verbrechen Allgemeine Lehren, Berlin 1930.
- Hofstatter, Peter R., Psychologie, Neuausgabe, Frankfurt 1957.
- İçel, Kayıhan/ Özgenç, İzzet/ Sözüer, Adem/ Mahmutoglu, Fatih S./ Ünver,Yener, İçel Suç Teorisi, İstanbul 1999.
- İçel, Kayıhan/ Evik, A. Hakan, Ceza Hukuku Genel Hükümler II, İstanbul 2007.
- İçel, Kayıhan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, İstanbul 2014.
- Jäger, Christian, Das Freiwilligkeitsmerkmal beim Rücktritt vom Versuch, ZStW 112 (2000) S.4.
- Jäger, Christian, Der Rücktritt vom Versuch als zurechenbare Gefährdungsumkehr, MünH 1996.
- Jakobs, Günther, Rücktritt als Tatänderung versus allgemeines Nachtatverhalten, ZStW 104 (1992), S.1.
- Jakobs, Günther, Strafrecht Allgemeiner Teil, Die Grundlagen und die Zurechnungslehre Lehrbuch, 2. Aufl., Berlin 1991.
- Janke, Anna Elena, Die Täterfreundlichkeit des Bundesgerichtshofs beim Rücktritt von versuchten Tötungsdelikten § 24 StGB in der Kasuistik des BGH, Frankfurt 2007.
- Jarvers, Konstanze, Nationales Strafrecht in Rechtsvergleichender Darstellung, Allgemeiner Teil, Sieber, Ulrich/ Cornils, Karin, Band 3, Berlin 2008.
- Jescheck-Hans Heinrich/ Weigend,Thomas, Lehrbuch des Strafrechts Allgemeiner Teil, Berlin 1996.
- Joecks, Wolfgang, Strafgesetzbuch-Studienkommentar, 10. Aufl., München 2012.
- Kamperman, Markus, Grundkonstellationen beim rücktritt vom Versuch, Zur Abgrenzung von fehlschlagenem, unbeendetem und beendetem Versuch in § 24 Abs. 1 StGB, Frankfurt 1992.
- Kangal, Zeynel, Kabahatler Hukuku, Ankara 2011.
- Karaman, Hayrettin, Mukayeseli İslam Hukuku C. I, İstanbul 1996.
- Momsen, Theodor, Romisches Strafrecht, 1899 zikreden Müller, Michael Peter.

- Keçelioğlu, Elvan/ Sönmez, Olcay, Ceza Hukukunda Gönüllü Vazgeçme, Erzurumluoğlu Armağanı, Ankara 2012.
- Keyman, Selahattin, Tipiklik ve Ceza Hukuku, Ankara Üniversitesi Hukuk fakültesi Dergisi, C. XXXVII, S.1-4, Ankara 1980.
- Kienapfel, Dietheim, Strafrecht Allgemeiner Teil, Eine Einführung in programmierter Form, Berlin 1978.
- Kindhäuser, Urs, Strafrecht Allgemeiner Teil, 6. Aufl., Baden-Baden, 2013.
- Kindhäuser, Urs, Strafrecht Lehr und Praxiskommentar, 6. Aufl., Baden-Baden, 2015.
- Knörzer, Sybille, Fehlvorstellungen des Taters und deren “Korrektur” beim Rücktritt vom Versuch nach § 24 Abs. 1 StGB, Berlin 2008.
- Koca, Mahmut/ Üzülmöz, İlhan, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 2. baskı, Ankara 2015.
- Koca, Mahmut/ Üzülmöz, İlhan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 8. Baskı, Ankara 2015.
- Koch, Sandra, Die Verhinderung der Vollendung beim strafbefreienden Rücktritt, Frankfurt 2012.
- Kohlrausch, Eduard/ Lange, Richard, Strafgesetzbuch mit Erläuterungen und Nebengesetzen, 43. Aufl, Berlin 1961.
- Kolster, Hubertus, Die Qualität der Rücktrittsbemühungen des Täters beim beendeten Versuch, Frankfurt 1993.
- Kostuch, Bernhard-Tobias, Versuch und Rücktritt beim erfolgsqualifizierten Delikt, Berlin 2004.
- Köhler, Michael, Strafrecht Allgemeiner Teil, Berlin/ Heidelberg 1997.
- Kölbel, Ralf/ Selzer, Susanne, §24 II StGB-Der Rücktritt bei mehreren Tatbeteiligten, JA 2012, S. 1.
- Köse, Saffet, Çağdaş İhtiyaçlar ve İslam Hukuku, İstanbul 2004.
- Krauthammer, Karl, Der Rücktritt vom Versuch (Unter besonderer Berücksichtigung des Entwurfes 1927), Breslau 1932.
- Krey, Volker, Deutsches Strafrecht Allgemeiner Teil, Band 2, Taterschaft und Teilnahme, Unterlassungsdelikte, Versuch und Rücktritt, Fahrlässigkeit, 3. Aufl., Stuttgart 2008.

- Kudlich, Hans, Grundfalle zum Rücktritt vom Versuch, JuS 1999.
- Kühl, Kristian, Strafrecht Allgemeiner Teil, 7.Aufl., München 2012.
- Lackner, Karl/ Kühl, Kristian, Strafgesetzbuch Kommentar, 28. Aufl., München 2014.
- Langsted, Lars Bo/ Garde, Peter/ Greve, Vagn, Criminal Law in Denmark, The Netherlands 2001.
- Lelieur, Juliette/ Pfützner, Peggy /Volz,Sabine, Nationales Strafrecht in Rechtsvergleichender Darstellung, Allgemeiner Teil, Sieber, Ulrich/ Cornils, Karin, Band 3, Berlin 2008.
- Lew, In-Mo, Freiwilligkeit beim Rücktritt vom Versuch und ihre theoretische Bedeutung, Zugleich ein rechtsvergleichender Beitrag zum deutschen und koreanischen Recht, Göttingen 1991.
- Lilie, Hans/ Albrecht, Dietlinde, StGB Leipziger Kommentar, I. Band §1-31, Berlin 2007.
- Linke, Laura, Der Rücktritt vom Versuch bei mehreren Tatbeteiligten gemäß § 24 Absatz 2 StGB, Eine Bestandsaufnahme, Regensburg 2010.
- Liszt, Franz, Lehrbuch des Deutschen Strafrechts, I. Band, Einleitung und Allgemeiner Teil, 26. Aufl., Berlin-Leipzig 1932.
- Malkoç, İsmail, Açıklamalı Yeni Türk Ceza Kanunu, I. Cilt, Ankara 2005.
- Marty,MireilleDelmas,Corpus Juris der strafrechtlichen Regelungen zum Schutz der finanziellen Interessen der Europäischen Union, Münih 1998.
- Maurach, Reinhart/ Gössel, Karl Heinz/ Zipf, Heinz, Starfrecht Allgemeiner Teil, Teilband 2, Heidelberg-Karlsruhe 1978.
- Mayer, Hans-Walter, Privilegierungswürdigkeit passiven Rücktrittsverhaltens bei modaler Tatfortsetzungsmöglichkeit, Pfaffenweiler 1986.
- Mezger, Edmund/ Blei, Hermann, Strafrecht I. Allgemeiner Teil, 14. Aufl., München 1970.
- Murmann, Uwe, Grundkurs Strafrecht, 2. Aufl., München 2013.
- Müller, Michael Peter, Die geschichte Entwicklung des Rücktritts vom Versuch bis zum Inkrafttreten des neuen StGB-AT 1975, Frankfurt 1995.
- Otparlik, Siegfried, Nicht mehr rücktrittsfahiger Vercuh Passiv rücktrittsfahiger Vercuh Aktiv rücktrittsfahiger Vercuh, Memmingen 1996.

- Otto, Harro, Grundkurs Strafrecht Allgemeine Strafrechtslehre, 7. Aufl., Berlin 2004.
- Önder, Ayhan, Ceza Hukuku Dersleri, İstanbul 1992.
- Önder, Ayhan, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, İstanbul 1994.
- Özbek, Veli Özer/ Kanbur, Mehmet Nihat/ Doğan, Koray/ Bacaksız, Pınar/ Tepe, İlker, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 6. Baskı, Ankara 2015.
- Özbek, Veli Özer/ Kanbur, Mehmet Nihat/ Doğan, Koray/ Bacaksız, Pınar/Tepe, İlker, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara 2015.
- Özen, Mustafa, Ceza Hukukunda Taksir, Ankara 2011.
- Özen, Mustafa, Suçların İçtimaı (Zincirleme Suç-Fikri İçtima-Bileşik Suç), (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara 2008.
- Özgenç, İzzet, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 11. Baskı, Ankara 2015.
- Özgenç, İzzet, Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi, Genel Hükümler, Ankara 2005.
- Öztürk, Bahri/ Erdem, Mustafa Ruhan/ Özbek, Veli Özer, Ceza Hukuku ve Ceza Muhakemesi Hukuku Temel Bilgiler, Ankara 2001.
- Öztürk, Bahri/ Erdem, Mustafa Ruhan, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku, 15. Baskı, Ankara 2015.
- Porto, Teresa Manso, Nationales Strafrecht in Rechtsvergleichender Darstellung, Allgemeiner Teil, Sieber, Ulrich/ Cornils, Karin, Band 3, Berlin 2008.
- Puppe, Ingeborg, Der halbherzige Rücktritt - Zugleich eine Besprechung von BGHSt 31, 46, NStZ 1984, (488).
- Puppe, Ingeborg, Zur Unterscheidung von unbeendetem und beendetem Versuch beim Rücktritt - Zugleich eine Besprechung der Entscheidung des BGH vom 22. 8. 1985 - 4 StR 326/85 - NStZ 1986, 25 (NStZ 1986, 14).
- Rau, Ingo, Ernsthaftes Bemühen beim Rücktritt nach § 24 Abs.1 S.1 StGB, Frankfurt 2002.
- Rengier, Rudolf, Strafrecht Allgemeiner Teil, 6. Aufl., München 2014.
- Rengier, Rudolf, Erfolgsqualifizierte Delikte und verwandte Erscheinungsformen, Tübingen 1986.
- Riebes, Otto, Die Freiwilligkeit beim Rücktritt vom Versuch nach reichsdeutschem, österreichischem Recht und nach dem Entwurf, Leipzig 1931.

- Roxin, Claus, Literaturbericht Allgemeiner Teil, ZStW 77 (1965).
- Roxin, Claus, Strafrecht Allgemeiner Teil Band II, Besondere Erscheinungsformen der Straftat, München 2003.
- Römer, Hans-Jürgen, Fragen des "Ernsthaften Bemühens" bei Rücktritt und tätiger Reue - Studienverlag Brockmeyer, Bochum 1987.
- Rudolphi, Hans-Joachim, Rücktritt vom beendeten Versuch durch erfolgreiches, wenngleich nicht optimales Rettungsbemühen – Zugleich eine Besprechung der Entscheidung des BGH vom 01.02.1989, NStZ 1989.
- Rudolphi, Hans-Joachim, Systematischer Kommentar zum Strafgesetzbuch, Band I Allgemeiner Teil (§§ 1-79b), 2. Aufl., Frankfurt 1977.
- Safferling, Christopf, Internationales Strafrecht, Strafanwendungsrecht-Völkerstrafrecht-Europaisches Strafrecht, Berlin-Heidelberg 2011.
- Satzger, Helmut/ Schluckebier, Wilhelm/ Widmaier, Gunter, Strafgesetzbuch Kommentar, SSW Kommentar, 2. Auflage, Köln 2014.
- Schäfer, Rüdiger, Die Privilegierung des "freiwillig-positiven" Verhaltens des Delinquenten nach formell vollendeter Straftat, Zugleich ein Beitrag zum Grundgedanken des Rücktritts vom Versuch und zu den Straftheorien, Frankfurt, 1992.
- Schmidt, Rolf, Strafrecht Allgemeiner Teil, Grundlagen der Strafbarkeit Methodik der Fallbearbeitung, 11. Aufl. 2012.
- Schubert, Katrin, Der Versuch-Überlegungen zur Rechtsvergleichung und Harmonisierung, Dunckler & Humblot, Berlin 2005.
- Schünemann, Bernd, Die Deutschsprachige Strafrechtswissenschaft nach der Strafrechtsreform im Spiegel des Leipziger Kommentars und des Wiener Kommentars. 2. Teil; Schuld und Kriminalpolitik. GA 1986, s. 293-352.
- Schumann Antje, Zum Standort des Rücktritts vom Versuch im Verbrechensaufbau, eine Untersuchung anhand der Dogmatik zum System von Versuch und Rücktritt seit dem 19. Jahrhundert- Duncker & Humblot, Berlin 2006.
- Son, Misuk, Nationales Strafrecht in Rechtsvergleichender Darstellung, Allgemeiner Teil, Sieber, Ulrich/ Cornils, Karin, Band 3, Berlin 2008.

- Soyaslan, Doğan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2012, (2003).
- Soyaslan, Doğan, Teşebbüs Suçu, Ankara 1994.
- Sözüer, Âdem, Suça Teşebbüs, İstanbul 1994.
- Summers, Sarah, Nationales Strafrecht in Rechtsvergleichender Darstellung, Allgemeiner Teil, Sieber, Ulrich/ Cornils, Karin, Band 3, Berlin 2008.
- Şafak, Ali, Seküler Ceza Hukuku Kurumlarıyla Mukayeseli İslam Ceza Hukuku, Genel Hükümler, İstanbul 2012.
- Şahin, Cihan, Yargıtay kararları Işığında Gönüllü Vazgeçme, Legal Hukuk Dergisi, C. 10, S. 115, 2012.
- Tellenbach, Silvia, Das Türkische Strafgesetzbuch vom 1. März 1926 nach dem Stand vom 31. Januar 2001, Türk Ceza Kanunu, 2. Aufl., Freiburg 2001.
- Tezcan, Durmuş/Erdem, Mustafa Ruhan/ Önok, R. Murat, Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, Ankara 2015.
- Tiedemann, Klaus, Wirtschaftsstrafrecht in der Europäischen Union, Freiburg- Symposium, Berlin 2002.
- Tipold Alexander, Rücktritt und Reue, Rücktritt vom Versuch und verwandte Bestimmungen, Wien 2002.
- Tofahrn, Sabine, Strafrecht Allgemeiner Teil II, Unterlassungsdelikte, Versuch, Taterschaft und Teilnahme, Konkurrenzen, München 2010.
- Toroslu, Nevzat, Ceza Hukuku, Ankara 1994.
- Tozman, Önder, Suça Teşebbüs, Alman-Türk Karşılaştırmalı Ceza Hukuku, C. III, İstanbul 2010.
- Tozman, Önder, Suça Teşebbüs, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara 2008.
- Türk Ceza Öntasarısı, Yayın İşleri Dairesi Başkanlığı Özel Seri: 3, Ankara 1997.
- Udeh, Abdülkadir, İslam Ceza Hukuku ve Beşeri Hukuk, Çev; Akif Nuri, İstanbul 1976.
- Ulsenheimer, Klaus, Grundfragen des Rücktritts von Versuch in Theorie und Praxis, Münih 1976.
- Ünver, Yener/ Hakeri, Hakan, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2014.
- Wagner, Willi Erich, Der Umfang der Strafvergünstigung beim freiwilligen Rücktritt vom Versuch, Würzburg 1939.
- Walter, Michael, Der Rücktritt vom Versuch als Ausdruck des Bewahrungsgedankens im zurechnenden Strafrecht, Göttingen 1980.

- Wege, Heike, Rücktritt und Normgeltung : zum Einfluss glaubwürdiger Umkehr auf die Rechtsfolgebestimmung - Duncker & Humblot, Berlin 2011.
- Weigend, Ewa, Nationales Strafrecht in Rechtsvergleichender Darstellung, Allgemeiner Teil, Sieber, Ulrich/ Cornils, Karin, Band 3, Berlin 2008.
- Weinhold, Ina Elisabeth, Rettungsverhalten und Rettungsvorsatz beim Rücktritt vom Versuch - Nomos-Verl.-Ges., Baden-Baden 1990.
- Welzel, Hans, Das Deutsche Strafrecht, Eine systematische Darstellung 11. Aufl., Berlin 1969.
- Werle, Gerhard, Völkerstrafrecht, 2. Aufl., Tübingen 2007 zikreden Safferling, Internationales Strafrecht.
- Wessels, Johannes/ Beulke, Werner/ Satzger, Helmut, Strafrecht AT, Die Straftat und ihr Aufbau, 44. Aufl., Heidelberg 2014.
- Wörner Liane, Der fehlgeschlagene Versuch zwischen Tatplan und Rücktrittshorizont - 1. Aufl. Nomos, Baden-Baden 2009.
- Yaşar, Osman/ Gökcan, Hasan Tahsin/ Artuç, Mustafa, Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, I. Cilt md. 1-44, Ankara 2014.
- Yerdelen, Erdal, Cezanın Belirlenmesi (Türk ve Alman Uygulaması), Ankara 2013.
- Zachariae, Heinrich Albert, Die Lehre vom Versuche der Verbrechen, Zweiter Teil, Göttingen 1839 zikreden; Wege, Heike.
- Zaczyk, Rainer, Nomos Kommentar, Band I, 4. Auflage, Kindhauser, Urs/ Neumann, Ulfried/ Paefgen, Hans-Ulrich, Baden-Baden 2013.
- Zafer, Hamide, Ceza Hukuku Genel Hükümler, İstanbul 2015.
- Zehra, Muhammed Ebu, el-Cerime ve'l Ukube fi Fıkhı'l- İslam (İslam Hukukunda Suç ve Ceza) , İstanbul 1994.
- Zerbes, Ingeborg, Nationales Strafrecht in Rechtsvergleichender Darstellung, Allgemeiner Teil, Sieber, Ulrich/ Cornils, Karin, Band 3, Berlin 2008.
- Zhao, Yang/ Richter, Thomas, Nationales Strafrecht in Rechtsvergleichender Darstellung, Allgemeiner Teil, Sieber, Ulrich/ Cornils, Karin, Band 3, Berlin 2008

Şeyda ALTUNTAŞ

**TÜRK CEZA HUKUKUNDA
HAKSIZ TAHRİK**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Ceza Hukukunda Haksız Tahrik
Şeyda Altuntaş

Hukuk Yayınları Dizisi – 2906

Birinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 66 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- ABBAN Hakan:** Haksız Tahrik, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1999.
- AÇIKGÖZ Mehmet:** Ceza Hukukunda Haksız Tahrik, Adalet Yayınevi, Ankara, 2012.
- AKBABA Zeynep Burcu:** "Töre, Namus ve Töre Saikiyle Kasten Öldürme", T.B.B.D., S. 75, 2008, s. 333-351.
- AKBULUT Berrin:** "Bağlılık Kuralı", G.Ü.H.F.D., C. XIV, S. 1, 2010, s. 167-214.
- AKBULUT Berrin:** "Ceza Mevzuatında Çocuk ve Çocukların Yakalanması, Gözaltına Alınması" Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, M.Ü.H.F.D., Özel Sayı, C. 19, S. 2, s. 541-586.
- AKBULUT Berrin:** Ceza Hukuku Genel Hükümler, B. 6, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- AKBULUT İlhan:** Yeni Türk Ceza Kanunumuza Göre Kan Gütme Saikiyle Adam Öldürme (Yargıtay İçtihatları İle), Kazancı Hukuk Yayınevi, İstanbul, 2006.
- AKTAŞ Yusuf:** Tahrik Taammüt ve Cezanın Kurulması, Fon Matbaası, Ankara, 1976.
- ALACAKAPTAN Uğur:** Suçun Unsurları, Sevinç Matbaası, Ankara, 1967.
- APAYDIN Cengiz:** Kusurluluk, T.H.D., C. 11, s.69-89.
- ARISOY Mine:** "Hakaret", T.B.B.D., Y. 20, S. 72, 2007, s. 152-205.
- ARTUÇ Mustafa:** Kişilere Karşı Suçlar, Adalet Yayınevi, Ankara, 2008.
- ARTUK M. Emin / GÖKCEN Ahmet / ALŞAHİN M. Emin / ÇAKIR Kerim:** Ceza Hukuku Genel Hükümler, B. 14, Adalet Yayınevi, Ankara, 2020.
- ARTUK M. Emin / GÖKCEN Ahmet / ALŞAHİN M. Emin / ÇAKIR Kerim:** Ceza Hukuku Özel Hükümler, B. 18, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- ARTUK M. Emin / YENİDÜNYA Caner:** "Türk Ceza Hukukunda Haksız Tahrik Müessesesi (TCK m. 51), Prof. Dr. Ergun Önen'e Armağan, MÜHF Yayını, İstanbul, 2003, s. 505-534.
- AVCI Mustafa:** Osmanlı Ceza Hukuku- Genel Hükümler, B. 2, Mimoza Yayınevi, Konya, 2014.

- AYDIN Devrim:** *“Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Haksız Tahrik”*, A.Ü.H.F.D., C. 54, S. 1, 2005, s. 225-254.
- AYDIN Devrim:** *“Türk Ceza Kanunu’nda Hakaret Suçu”*, Prof. Dr. Nur CENTEL’e Armağan, M.Ü.H.F.H.A.D., Özel Sayı, C. 19, S. 2, 2013, s. 879-918.
- AYDIN Devrim:** Haksız Tahrik, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2003.
- AYDIN Devrim:** Türk Ceza Hukukunda Suça İştirak, Yetkin Yayınevi, Ankara, 2009.
- AYDIN M. Akif:** Türk Hukuk Tarihi, B. 5, İz Yayınevi, İstanbul, 2007.
- AYGÜN A. Nevzat:** *“Muhtelif Kast ve Saikle Adam Öldürme Cürümleri”*, A.D., Y. 79, S. 1, Ocak-Şubat 1988, s. 17-41.
- AYIK İsmail Hakkı:** *“Tahrik”*, A.D., C. 43, S. 1, 1952, s. 83-107.
- BAHADIR Burçe:** Ölü Kadınlar Memleketi, Ayizi Yayınları, Ankara, 2014.
- BAKICI Sedat:** *“Kan Gütme Saiki ile Adam Öldürme ve Unsurları”*, A.B.D., S. 2, 1994, s. 195-206.
- BAKICI Sedat:** 5237 Sayılı Yasa Kapsamında Ceza Hukuku Genel Hükümleri, B. 2, Adalet Yayınevi, Ankara, 2008.
- BAKIRCI Kadriye:** *“İstanbul Sözleşmesi”*, A.B.D., S. 4, 2015, s. 133-204.
- BARDAK Cengiz:** *“Haksız Tahrik Üzerine bir İnceleme”*, A.D., S. 1, Ocak-Şubat 1988, s. 42-52.
- BAŞAR Nur:** *“Türk Ceza Hukukunda Haksız Tahrik”*, A.D., C. 71, S. 3, 1980, s. 251-263.
- BAŞAR Nur:** *“Haksız Tahrik- Karar İncelemesi”* Y.H.D., C. 5, S. 3, Mart 1982, s. 352-356.
- BAŞAR Nur:** *“Türk Ceza Hukukunda Haksız Tahrik-II”*, A.D., S. 4, 1980, s. 353-365.
- BAYRAKTAR Köksal:** Suç İşlemeye Tahrik Cürmü, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 1977.
- BİRTEK Fatih:** Ceza Hukuku Genel Hükümler- Temel Bilgiler, B. 3, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.

- BORING Edwin G.:** Psychology for the Armed Services, National Research Council, The Infantry Journal, Washington, 1945.
- BOSTANCI BOZBAYINDIR Gülşah:** Ceza Hukukunda Haksız Tahrik, Beta Yayınevi, İstanbul, 2013.
- BRADFIELD Rebecca:** *“Domestic Homicide and the Defence of Provocation: A Tasmanian Perspective on the Jealous Husband and Battered Wife”*, University of Tasmanian Law Review, Vol. 19, No. 1, 2000, s. 5-37.
- CENTEL Nur / ZAFER Hamide / ÇAKMUT Özlem:** Kişilere Karşı İşlenen Suçlar, C. I, B. 4, Beta Yayınevi, İstanbul, 2017.
- CENTEL Nur / ZAFER Hamide / ÇAKMUT Özlem:** Türk Ceza Hukukuna Giriş, B. 11, Beta Yayınevi, İstanbul, 2020.
- CENTEL Nur:** *“Ceza Hukuku Şiddete Karşı Kadını Koruyor Mu?”*, in: Ceza Hukukunda Kadının Şiddete Karşı Korunması (Editör: Nur CENTEL), XII Levha Yayınları, İstanbul 2013, s. 1-12.
- ÇAĞLAYAN Muhtar:** *“Yargıtay İçtihatları Işığı Altında Haksız Tahrik Üzerine Bir İzah Denemesi”*, A.D., C. 73, S. 1, Ocak-Şubat, 1982, s. 14-41.
- ÇAM Onur:** Türk Ceza Hukukunda Haksız Tahrik, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2008.
- ÇETİN Erol:** Yeni Türk Ceza Yasasındaki Hakaret Suçları, B. 3, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2008.
- CİHAN Ahmet:** *“Töre ve Namus Cinayetlerine Üniversite Gençliğinin Bakışı ve Toplumdaki İzdüşümü: Dicle Üniversitesi ve Diyarbakır Örnekleri”*, Sosyolojik ve Hukuksal Boyutlarıyla Töre ve Namus Cinayetleri Uluslararası Sempozyumu içinde, Diyarbakır, 2003, s. 51-60.
- ÇAKICI GERÇEK Leyla / BAFRA Jale:** *“Kan Gütme Saikiyle İşlenen Adam Öldürme Suçu”*, A.Ü.S.B.D., S. I, 2005, s. 1-29.
- CİHAN Erol:** *“Sosyal Sınıfları Düşmanlığa Tahrik Suçu”*, İ.Ü.H.F.M., C. XL, S. 1-4, 1974, s. 97-130.
- CÜCELOĞLU Doğan:** İnsan Davranışı, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2007.
- DEMİR Ali:** *“Türk Ceza Kanunu’nda Haksız Tahrik ve Uygulaması”*, A.D., S. 2, Mart-Nisan 1986, s. 44- 52.
- DEMİRBAŞ Timur:** *“TCK Öntasarısının Haksız Tahrik ve Özel Haksız Tahrik Hükmeleri Bakımından Değerlendirilmesi”* İz. B.D., Y. 6, S. 4, Ekim 1987, s. 11- 21.

- DEMİRBAŞ Timur:** Ceza Hukuku Genel Hükümler, B. 15, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2020.
- DEMİRBAŞ Timur:** Haksız Tahrik, B. 3, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2021.
- DEMİRBAŞ Timur:** Türk Ceza Kanunu'nda Özel Haksız Tahrik Halleri, Üçdal Neşriyat, İstanbul, 1985.
- DEMREN DÖNMEZ Burcu:** "Ceza Sorumluluğunu Azaltan Bir Neden Olarak Haksız Tahrik", İ.Ü.H.F.M., C. LXXI, S. 1, 2013, s. 267- 294.
- DEVELLİOĞLU Ferit:** Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat (Eski ve Yeni Harflerle), Aydın Yayınevi, Ankara, 1968.
- DÖNMEZER Sulhi / ERMAN Sahir:** Nazarî ve Tatbikî Ceza Hukuku Umumi Kısım, C. II, B. 7, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1981.
- DÖNMEZER Sulhi / ERMAN Sahir:** Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku-Genel Kısım, C. I, B. 10, Beta Yayınevi, İstanbul, 1987.
- DÖNMEZER Sulhi:** "Kriminoloji Açısından Kan Gütme Saiikiyle İşlenen Suçlar", İ.Ü.H.F.M., C. XL, S. 1-4, s. 1- 13.
- DÖNMEZER Sulhi:** Ceza Mesuliyetinin Esası, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul, 1949.
- DÖNMEZER Sulhi:** Genel Ceza Hukuku Dersleri, Sulhi Garan Matbaası, Ankara, 2003.
- DÖNMEZER Sulhi:** Kişilere ve Mala Karşı Cürümler, B. 15, Beta Yayınevi, İstanbul, 1998.
- DÖNMEZER Sulhi:** Kriminoloji, B. 6, İÜHF Yayınları, İstanbul, 1981.
- DURAN Gökhan Yaşar:** Ceza Hukukunda Haksız Tahrik, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2010.
- DURSUN Selman:** "Mağdurun Suça Yol Açması", İ.Ü.H.F.M., C. LXI, S. 1-2, 2003, s. 3-34.
- DÜLGER Murat Volkan:** "5237 Sayılı YTCK'da Kastın Unsurları ve Türleri-Özellikle Olası Kastın Değerlendirilmesi", Hukuk ve Adalet, Eleştirel Hukuk Dergisi, S. 5, Nisan 2005, s. 65- 111.
- DÜZENLİ Hilal:** Türk Ceza Hukukunda Meşru Savunma, Turhan Kitabevi, Ankara, 2020.
- EKER KAZANCI Behiye:** "Mağdurun Davranışları ve Heyecan Halinin Ceza Sorumluluğuna Etkisi-Haksız Tahrik", Prof. Dr. M. SOYER'e Armağan, D.E.Ü.H.F.D., C. 15, Özel S., 2013, s. 1309-1357.

- EKERBİÇER Dilaver:** Ceza Hukukunda Haksız Tahrik, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015.
- EKİCİ ŞAHİN Meral:** “İştirak Halinde İşlenen Suçlarda Suça Etki Eden Nedenlerin Şeriklere Sirayeti”, A.Ü.H.F.D., C. 64, S. 3, 2015, s. 637- 686.
- ELLIOT Catherine / QUINN Frances:** Criminal Law, 4. Edition, Pearson Longman Press, Harlow, 2002.
- EMİNAĞAOĞLU Ö. Faruk:** “Ceza Hukukunda İsnat Yeteneği ve Yaş Küçüklüğü”, T.B.B.D., S. 2, 1991, s. 214- 245.
- ERDEM M. Ruhan:** “Suçun Konusunda Yanılma ve Sapma”, D.E.U.H.F.D., Prof. Dr. Durmuş TEZCAN’a Armağan, C.21, Özel S., 2019, s. 43- 68.
- EREL Kemalettin:** “Haksız Tahrik Altında İşlenen Suçlara Heyecan Durumlarının Etkisi”, A.D., S. 6, Ocak 2001, s. 169-172.
- EREL Kemalettin:** “Kişilik ve Suç-Haksız Tahrik Altında İşlenen Suçlarda Failin Kişiliğinin Önemi”, A.D., S. 7, Nisan 2001, s.158- 170.
- EREL Kemalettin:** Ceza Hukuku ve Adli Bilimler Açısından Haksız Tahrik, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü, İstanbul, 1998.
- EREM Faruk / DANIŞMAN Ahmet / ARTUK M. Emin:** Ceza Hukuku Genel Hükümler, Seçkin Yayınevi, Ankara, 1997.
- EREM Faruk:** “Adalet Psikolojisi Bakımından Heyecanlar ve İhtiraslar”, A.Ü.H.F.D., S. 4, 1945, s. 50- 79.
- EREM Faruk:** “Haksız Tahrik”, A.D., C. 37, S. 7, 1946, s. 637-654.
- EREM Faruk:** “Ceza Hukukunda İrade, Şuur ve Gayrı Şuur”, A.Ü.H.F.D., C. 7, S. 3-4, s. 63-85.
- EREM Faruk:** “Cezayı Azaltıcı Takdiri Sebepler”, A.Ü.H.F.D., C. III, S. 2-4, 1946, s. 357- 364.
- EREM Faruk:** “Karşılıklı Tahkir”, A.B.D., S. 2, 1958, s. 60- 66.
- EREM Faruk:** “Suça İştirak”, A.Ü.H.F.D., C. III, S. 1, 1946, s. 62- 107.
- EREM Faruk:** “Taammüd”, A.Ü.H.F.D., C. 37, S. 1-4, 1980, s. 15-31.
- EREM Faruk:** Adalet Psikolojisi, Ankara, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1961.

- EREM Faruk:** Türk Ceza Kanunu Şerhi-Genel Hükümler, C. I, Seçkin Yayınevi, Ankara, 1993.
- EREM Faruk:** Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku-Genel Hükümler, C. I, B. 13, Seçkin Yayınevi, Ankara, 1995.
- EREN Fikret:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, B. 9, Beta Yayınevi, İstanbul, 2006.
- ERMAN Sahir / ÖZEK Çetin:** Ceza Hukuku Özel Bölüm- Kişilere Karşı İşlenen Suçlar (TCK 448-490), Dünya Yayınevi, İstanbul, 1994.
- ERMAN Sahir:** Hakaret ve Sövme Suçları, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi, İstanbul, 1989.
- ERMEYDAN İdris:** “Yargıtay Kararları Işığında Meşru Savunmada Sınırın Aşılması”, FSM İlmi Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi, S. 3, Bahar 2014, s. 131-170.
- ERMİŞ Hamza:** Arapça’dan Türkçeleşmiş Kelimeler Sözlüğü, Ensar Yayınevi, İstanbul, 2008.
- EVİK Vesile Sonay:** Suça İştirakte Yardım Edenin Ceza Sorumluluğu, XII Levha Yayınevi, İstanbul, 2010.
- FITZGERALD Patrick John:** Criminal Law and Punishment, Oxford at the Clarendon Press, Oxford, 1962.
- GEDİK Doğan,** “Şahsi Cezasızlık Sebepleri”, Y.D., Ekim 2006, s. 153- 182.
- GERÇEKER Hasan:** Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, C. I, Cantekin Matbaası, Ankara, 2011.
- GÖZTEPE Ece:** “Namus Cinayetlerinin Hukuki Boyutu: Yeni Türk Ceza Kanunu’nun Bir Değerlendirmesi”, T.B.B.D., S. 59, 2005, s. 29- 48.
- GÖZÜBÜYÜK Abdullah Pulat:** “Kan Gütme Cürümleri”, A.D., Y. 43, S. 10, Ekim 1952, s. 1185- 1198.
- GÖZÜBÜYÜK Abdullah Pulat:** Alman, Fransız, İsviçre ve İtalyan Ceza Kanunlarıyla Mukayeseli Türk Ceza Kanunun Gözübüyük Şerhi, C. I, B. 5, Kazancı Yayınevi, İstanbul, 1988.
- GÜLŞEN Recep:** “Türk Ceza Hukukunda Namus ve Töre Cinayetlerinin Cezalandırılabilirliği”, Sosyolojik ve Hukuksal Boyutlarıyla Töre ve Namus Cinayetleri Uluslararası Sempozyumu içinde, Diyarbakır, 2003, s. 103- 126.
- GÜNAY Erhan:** Öğreti ve Yargısal Kararlar Eşliğinde Kusurluluğu Azaltan Bir Sebep Olarak Haksız Tahrik, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2009.

- GÜNGÖR Devrim:** Ceza Hukukunda Fiil Üzerinde Hata, Yetkin Yayınevi, Ankara, 2007.
- GÜR, İzzet,** “Adam Öldürme Suçlarında Tahrikle Taammüt Birleşebilir mi?” İ.H.M., S. 6, Aralık 1945, s. 16- 19.
- GÜRDOĞAN Özkan:** Hakaret Suçu, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2012.
- GÜRELLİ Nevzat:** “Ceza Hukukunda Mazeret Sebebi Olarak Haksız Tahrik”, İ.B.D., C. XXV, Haziran 1951, s. 331- 343.
- HAFIZOĞULLARI Zeki / ÖZEN Muharrem:** Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, US-A Yayınevi, Ankara, 2017.
- HAFIZOĞULLARI Zeki / ÖZEN Muharrem:** Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler Kişilere Karşı Suçlar, B. 6, US-A Yayıncılık, Ankara, 2017.
- HAFIZOĞULLARI Zeki:** “Kusurluluğu Kaldıran Bir Neden Olarak Ceza Hukukunda İstenemezlik İlkesi”, A.Ü.H.F.D., C. 57, S. 3, 2008, s. 337- 369.
- HAKERİ Hakan:** Ceza Hukuku Genel Hükümler, B. 22, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- HAKERİ Hakan:** Kasten Öldürme Suçları TCK 81-82-83, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2006.
- HORDER Jeremy:** “Reshaping the Subjective element in the Provocation Defence”, Oxford J legal Studies, Spring 2005, Vol. 25 (1), s. 123- 140.
- İÇEL Kayıhan / DONAY Süheyl:** Karşılaştırmalı ve Uygulamalı Ceza Hukuku-Genel Kısım, 1. Kitap, B. 3, Beta Yayınevi, İstanbul, 1999.
- İÇEL Kayıhan / SOKULLU AKINCI Füsun / ÖZGENÇ İzzet / SÖZÜER Adem / MAHMUTOĞLU Fatih / ÜNVER Yener:** Suç Teorisi, (İÇEL vd. Suç Teorisi), Beta Yayınevi, İstanbul, 2000.
- İÇEL Kayıhan:** Ceza Hukukunda Taksirden Doğan Sübjektif Sorumluluk, Cezaevi Matbaası, İstanbul, 1967.
- İÇEL Kayıhan:** İçel Ceza Hukuku Genel Hükümler, Beta Yayınevi, B. 4, İstanbul, 2018.
- İSKENDER Salih Zeki:** Öğreti ve Yargısal Kararlar Işığında Töre Saikiyle İnsan Öldürme Suçu (Namus Cinayetleri), Yetkin Yayınevi, Ankara, 2011.
- İYİMAYA Ahmet:** “Yasama Sorumsuzluğu Üzerine”, A.B.D., S. 3, 1996, s. 337- 340.

- İZMİR Gökalep:** Haksız Tahrik, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2007.
- KANGAL Zeynel:** “Türk Ceza Hukuku’nda Haksız Tahrik”, E.Ü.H.F.D., C. 14, S. 3-4, 2010, s. 19- 68.
- KAŞIKARA M. Serhat:** “Türk Ceza Hukukunda Şahısta Hata ve Hedefte Sapma”, T.A.A.D., Y. 1, S. 2, Temmuz 2010, s. 347- 384.
- KATOĞLU Tuğrul:** Ceza Hukukunda Hukuka Aykırılık, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2003.
- KAYA Fahrettin:** “Türk Ceza Kanunu’nda Haksız Tahrik”, A.D., S. 40, 2011, s. 92-102.
- KAYA Fahrettin:** Türk Ceza Kanunu’nda Haksız Tahrik, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya, 2010.
- KAYANÇİÇEK Murat:** Şerefe Karşı Suçlar, Adalet Yayınevi, Ankara, 2008.
- KAYMAZ Seydi:** “5237 Sayılı Türk Ceza Kanununa Göre İştirak Halinde İşlenen Suçlarda Nitelikli Hallerin Diğer Suç Ortaklarına Geçişi Sorunu”, G.Ü.H.F.D., C. XVI, S. 2, 2012, s. 117- 167.
- KESKİN KIZIROĞLU Serap:** “Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Kadına İlişkin Düzenlemeler ve Cinsel Suçlar”, Ord. Prof. Dr. Sulhi Dönmezer Armağanı, C. II, İstanbul, 2008, s. 995- 1004.
- KOCA Mahmut / ÜZÜLMEZ İlhan:** Ceza Hukuku Genel Hükümler, B. 13, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2020.
- KOCA Mahmut / ÜZÜLMEZ İlhan:** Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Adalet Yayınevi, B. 6, Ankara, 2019.
- KOCA Mahmut:** “YTCK’da Hukuka Uygunluk Nedenleri”, C.H.D., S. 1, Eylül 2006, s. 115- 148.
- KÖNİ Ekrem:** “Kanuni Azaltma Sebeplerinden Tahrik”, İ.B.D., S. 3, Mart 1938, s. 203-209.
- KUNTER Nurullah:** Suçun Kanuni Unsurları Nazariyesi, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul, 1949.
- M. KILIÇOĞLU Ahmet:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, B. 17, Turhan Kitabevi, Ankara, 2013.

- MALKOÇ İsmail / GÜLER Mahmut:** Uygulamada Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler 1-124 ncü Maddelerin Açıklamaları, Adil Yayınevi, Ankara, 1996.
- MALKOÇ İsmail:** Yeni Türk Ceza Kanunu Madde 1-178, C. I, B. 3, Malkoç Kitabevi, İstanbul, 2008.
- MERAN Necati:** “Yasal Savunma (Meşru Müdafaa) Kavramı ve Mal İçin Yasal Savunma”, Y.D., C. 28, S. 4, 2002, s. 557- 573.
- MERAN Necati:** Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Kişilere Karşı İşlenen Suçlar (Madde 81-124), B. 2, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2008.
- MERMUTLUOĞLU Ceren:** Ceza Hukukunda Kadın ve Haksız Tahrik, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2017.
- METİNER Haydar / KOÇ Ahsen:** 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Genel Hükümleri, Yorum Yayınevi, Ankara, 2008.
- NOMER Haluk N.:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, B. 13, Beta Yayınevi, İstanbul, 2013.
- NUHOĞLU Ayşe:** “Namus İçin Adam Öldürme Suçlarında Haksız Tahrik Uygulaması”, Prof. Dr. Ayferi Göze’ye Armağan, Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 1-2, s. 205- 213.
- OĞUZMAN Kemal / ÖZ Turgut:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. 2, B. 10, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2013.
- OKANDAN Recai:** Umumi Hukuk Tarihi Dersleri, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1951.
- ONGUN Cemil Sena:** Psikoloji Dersleri, Semih Lütfi Kitabevi, İstanbul, 1935.
- OTACI Cengiz / ÖZTEKİN Murat / ÖZAYDIN Fatih:** TCK Genel Hükümleri Yargıtay Yorumu 2013-2015 Kararları, B. 2, Adalet Yayınevi, Ankara, 2016.
- OTACI Cengiz:** “Kan Gütme Saikiyle Kasten Öldürme Suçu”, T.H.D., S. 18, Şubat 2008, s. 115- 139.
- OTACI Cengiz:** Türk Ceza Kanunu Genel Hükümleri Yargıtay Yorumu, HUKAB Yayınevi, Ankara, 2013.
- ÖNDER Ayhan:** Ceza Hukuku Genel Hükümler, C. II-III, Beta Yayınevi, İstanbul, 1992.

- ÖZALP Nabi:** Türk Ceza Hukukunda Haksız Tahrik, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır, 2010.
- ÖZAR Süleyman:** *“Türk Ceza Hukukunda Sapma”*, T.B.B.D., S. 66, 2006, s. 225-256.
- ÖZBEK Veli Özer / DOĞAN Koray / BACAKSIZ Pınar / TEPE İlker:** Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, B. 15, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2020.
- ÖZBEK Veli Özer / DOĞAN Koray / BACAKSIZ Pınar:** Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, B. 11, Seçkin Yayınevi, 2020.
- ÖZBEK Veli Özer:** TCK İzmir Şerhi-Türk Ceza Kanunu’nun Anlamı Genel Hükümler Madde 1-75, C. I, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2010.
- ÖZBUDUN Ergun:** Türk Anayasa Hukuku, B. 15, Yetkin Yayınevi, Ankara, 2014.
- ÖZEN Muharrem:** *“Hakaret ve Sövme Suçlarında Özel Haksız Tahrik Halleri”*, A.Ü.H.F.D., C. 51, S. 3, 2002, s. 27-49.
- ÖZEN Muharrem:** Türk Ceza Hukukunda Meşru Müdafaa, Seçkin Yayınevi, Ankara, 1995.
- ÖZEN Mustafa:** Ceza Hukukunda Taksir, Adalet Yayınevi, Ankara, 2011.
- ÖZENBAŞ Nazmiye:** Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlarda Ceza Sorumluluğunun Esası, Adalet Yayınevi, Ankara, 2012.
- ÖZGENÇ İzzet:** Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, B. 16, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2020.
- ÖZTAN Bilge:** Medeni Hukukun Temel Kavramları, B. 11, Turhan Kitabevi, Ankara, 2003.
- ÖZTÜRK Bahri / ERDEM M. Ruhan:** Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku, B. 20, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2020.
- PARILTI Yılmaz:** *“Töre Saikiye İnsan Öldürme Suçu (Töre Cinayetleri)”*, A.D., Y. 99, Eylül 2007, s. 206- 228.
- PARLAR Ali / HATİPOĞLU Muzaffer:** Açıklamalı-Yeni İctihatlarla 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Yorumu, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2008.
- PARLAR Ali:** Ceza Hukukunda Meşru Savunma ve Haksız Tahrik, Bilge Yayınevi, Ankara, 2015.

- PISAPIA Gian Domenico:** İtalyan Ceza Hukuku Müesseseleri-Genel Kısım, (Çev. Atıf AKGÜÇ), Ankara, 1971.
- POLAT Ahmet Zeki:** Adam Öldürme Suçları, B. 1, Alfa Yayınevi, İstanbul, 1999.
- REİSOĞLU Safa:** Türk Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Beta Yayınevi, İstanbul, 2013.
- SAĞLAM Hadi / ÇOLAK Mehmet / GÖKBAYIR Sema:** “İslam Ceza Hukukunda Haksız Tarikin Ceza İndirimine Etkisinin Değerlendirilmesi”, E.Ü.S.B.E.D., C. 5, S. 1, Y. 2012, s. 159-194.
- SAVAŞ Vural / MOLLAMAHMUTOĞLU Sadık:** Türk Ceza Kanunu Yorumu, C. I, Seçkin Yayınevi, Ankara, 1994.
- SAVAŞCI TEMİZ Bilgehan:** “İştirak Hükümleri Açısından Bağlılık Kuralı” A.Ü.H.F.D., C. 65, S. 4, 2016, s. 2487-2512.
- SAYGILAR Yasemin Filiz:** Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Taksir, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2011.
- SOYASLAN Doğan:** “Töre Cinayetlerinin Önlenmesi”, in: Töre Cinayetleri, Panel Bildirileri, T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü, Ankara, 1999, s. 29-33.
- SOYASLAN Doğan:** Ceza Hukuku Genel Hükümler, B. 9, Yetkin Yayınevi, Ankara, 2020.
- SOYASLAN Doğan:** Ceza Hukuku Özel Hükümler, B. 13, Yetkin Yayınevi, Ankara, 2020.
- SULLIVAN G.R.:** “Anger and Excuse: Reassessing Provocation” Oxford Journal of Legal Studies, Vol. 13, No. 3, 1993, s. 421-429.
- ŞAHİN Mehmet:** “Yasal (Meşru) Savunma”, T.B.B.D., S. 75, 2008, s. 284-332.
- TANER Fahri Gökçen:** Türk Ceza Hukukunda Cinsel Özgürlüğe Karşı Suçlar, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2013.
- TANER Tahir:** Ceza Hukuku Umumi Kısım, Ahmet Sait Matbaası, İstanbul, 1949.
- TARHAN Nevzat:** Duyguların Dili, Timaş Yayınevi, İstanbul, 2010.
- TAŞDEMİR Nezahat:** Türk Ceza Hukuku’nda Haksız Tahrik, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2012.

- TATAR Bülent:** Türk Ceza Hukukunda Hakaret Suçları (Şerefe Karşı Suçlar), (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2009.
- TEZCAN Durmuş / ERDEM M. Ruhan / ÖNOK Murat:** Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, B. 18, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2020.
- TEZCAN Mahmut:** Kan Davaları Sosyal Antropolojik Bir Yaklaşım, B. 2, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları No: 99, Ankara, 1981.
- TEZİÇ Erdoğan:** Anayasa Hukuku (Genel Esaslar), B. 15, Beta Yayınevi, İstanbul, 2012.
- TOPALOĞLU Ali:** *“Hakaret Suçu ve Yasama Sorumsuzluğuna Etkisi”*, A.D., S. 48, 2014, s. 121- 156.
- TOROSLU Haluk:** Ceza Hukukunda İsnat Yeteneği, Savaş Yayınevi, Ankara, 2015.
- TOROSLU Nevzat / TOROSLU Haluk:** Ceza Hukuku, Genel Kısım, Savaş Yayınevi, Ankara, 2019.
- TOSUN Öztekin / GÜRELLİ Nevzat:** *“Heyecan Göstergesi İle Yalanın Bulunması ve Ceza Hukuku”*, İ.Ü.H.F.M., C. 30, S. 3-4, 1964, s. 498- 544.
- TURABİ Selami:** *“Kusurluluk ve Kusurluluğu Etkileyen Haller”*, T.B.B.D., S. 101, 2012, s. 262- 297.
- TUTUMLU Mehmet Akif:** Türk Ceza Hukuku’nda Haksız Tahrik -Genel ve Özel Hükümler, Adil Yayınevi, Ankara, 1999.
- TÜRAY Aras:** Nefret Söylemi Bağlamında Halkı Kin ve Düşmanlığa Tahrik Suçu, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.
- ULUTÜRK Hande:** Türk Ceza Hukukunda Akıl Hastalığı ve Akıl Hastalığının Kusur Yeteneğine Etkisi, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2014.
- UYGUN Mehmet:** Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları 1992-1993-1994-1995-1996, Adalet Yayınevi, Ankara, 1997.
- ÜÇOK Coşkun:** *“Osmanlı Kararnamelerinde İslam Ceza Hukukuna Aykırı Hükmüler”*, A.Ü.H.F.D., C. 4, S. 1-4, 1946, s. 125- 146.
- ÜMİT ATILGAN Eylem:** Türkiye’de İç Hukuk Kültürü Üzerine Sosyo-Hukuki Bir Araştırma –Haksız Tahrik Kararlarında Eril Tahakküm Kodları, Turhan Yayınevi, Ankara, 2015.

- ÜNSAL Levent:** *“Takdiri İndirim Nedenleri ve TCK m. 59”, Y.D., C. 28, S. 4, Ekim 2002, s. 624- 655.*
- ÜNVER Yener:** *Ceza Hukukunda Akıl Hastalığı ve Ceza Sorumluluğuna Etkisi, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1989.*
- YALÇIN Türkân / KÖPRÜLÜ Timuçin:** *Ceza Hukuku Genel Hükümler Uygulamalı Çalışmaları, B. 8, Savaş Yayınevi, Ankara, 2020.*
- YALÇIN Türkân:** *“Şiddet Kültürü ve Kadına Yönelik Şiddet”, in; Kadınların ve Kız Çocuklarının İnsan Hakları: Kadına Yönelik Şiddet ve Ev-İçi Şiddet, (Editör: Gülriz UYGUR/Funda KAYA/Nadire ÖZDEMİR) Savaş Yayınevi, Ankara, 2014, s. 119- 135.*
- YALÇIN SANCAR, Türkân:** *“Töre Ötekinin Sorunu (Mu)?”, Güncel Hukuk Dergisi, Eylül 2007, s. 14-19.*
- YALÇIN Türkân:** *“Yasama Sorumsuzluğu”, T.B.B.D., S. 2, 1992, s. 215-238.*
- YALÇIN Türkân:** *Türk Ceza Hukukunda Kadın, Savaş Yayınevi, Ankara, 2019.*
- YARSUVAT Duygun:** *Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Hürriyeti ve İlgili Ceza Hükümleri, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 1968.*
- YAŞAR Osman / GÖKCAN H. Tahsin / ARTUÇ Mustafa:** *Yorumlu- Uygulamalı Türk Ceza Kanunu m. 1-44, C. I, B. 2, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.*
- YAŞAR Osman / GÖKCAN Hasan Tahsin / ARTUÇ Mustafa:** *Yorumlu- Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, C. II, B. 2, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.*
- YAŞAR Osman:** *Uygulamada Türk Ceza Yasası Genel Hükümler, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2000.*
- YAVUZ Yaşar:** *“Haksız Tahrik”, Y.D., C. 17, S. 4, 1991, s. 445- 466.*
- YENİDÜNYA Ahmet Caner / ALŞAHİN Mehmet Emin:** *“Bireyin Şerefine Karşı Suçlar”, T.B.B.D., S. 68, 2007, s. 43-93.*
- YERDELEN Erdal / SEÇKİN Mehmet Beyhan:** *“Tasarlayarak Öldürme Suçunda Özel Durumlar ve Yargıtay Yorumu”, C.H.D., C. 11, S. 32, 2016, s. 29-61.*
- YERDELEN Erdal:** *“Çifte Değerlendirme Yasağı”, S.Ü.H.F.D., C. 20, S. 2, 2012, s. 163-190.*
- YERDELEN Erdal:** *Cezanın Belirlenmesi (Türk ve Alman Uygulaması), Adalet Yayınevi, Ankara, 2013.*

- YILMAZ Ejder:** Hukuk Sözlüğü, Yetkin Yayınevi, Ankara, 2003.
- YURTCAN Erdener:** Yargıtay Kararları Işığında Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler, C. I, Türkiye Barolar Birliği Yayınları: 305, Ankara, 2015.
- YÜCE Turhan Tufan:** Ceza Hukuku Dersleri, Şafak Yayınevi, Manisa, 1982.
- ZAFER Hamide:** *“Türk Ceza Hukukunda Kusur Kavramı- Normatif Teorinin Öne Çıkışı- Ceza Hukuku ile Ceza Muhakemesi Hukukunun Ayrılmazlığı”*, Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 2, 2009, s. 151- 194.
- ZAFER Hamide:** Ceza Hukuku Genel Hükümler TCK m. 1-75, B. 7, Beta Yayınevi, İstanbul, 2019.

Öğr. Gör. Mümin GÜNGÖR

**TÜRK CEZA HUKUKUNDA
ULUSLARARASI
SUÇLAR**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Ceza Hukukunda Uluslararası Suçlar
Mümin Güngör

Hukuk Yayınları Dizisi – 2883

Birinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 26 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- ALİBABA** Arzu, Uluslararası Ceza Mahkemesinin Kuruluşu, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi , 49 (1), 2000, (ss.181-208).
- ANAYASA HUKUKÇULARI DERNEĞİ**, Türk Anayasa Hukuku Mevzuatı, 6.Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2020.
- ARSLAN** Çetin, “İnsan Ticareti Suçu”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.53, S.4, Ankara, 2004, s.19-84.
- ARTUK** Mehmet Emin, **GÖKCEN** Ahmet ve **YENİDÜNYA** A. Canner, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 7.Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013.
- ARTUK** Mehmet Emin, **GÖKCEN** Ahmet ve **YENİDÜNYA** A. Canner, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 14.Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.
- AYDIN** Devrim, “Uluslararası Ceza Hukukunun Gelişimi” Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, C.51, S.4, Ankara, 2002, s.131-167.
- BAKICI** Sedat, 5237 Sayılı Yasa Kapsamında Ceza Hukuku Özel Hükümleri Cilt 3, 1.Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2010.
- BAŞAK** Cengiz, Uluslararası Ceza Mahkemesi ve Uluslararası Suçlar, 1.Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2003.
- BAYRAKTAR** Köksal, **EVİK** Vesile Sonay ve **KURT** Gülşah, Özel Ceza Hukuku Cilt I, 2.Baskı, Onikilevha Yayınları, İstanbul, 2017.
- BIYIKLI** Hasan, “Tüzel kişilerin Ceza Sorumluluğu ve Türk Ceza Hukuku Sistemi”, Yargıtay Dergisi, 7(4), Ekim, Ankara, 1981, (ss.505-518).
- ÇINAR** Mehmet Fatih, Uluslararası Ceza Mahkemelerinin Gelişimi Işığında Uluslararası Adalet Divanı. 1.Baskı, Kazancı Hukuk Yayınevi, Çanakkale, 2004.
- DEVELLİOĞLU** Ferit, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat, 25.Baskı, Aydın Kitabevi, Ankara, 2008.

- DEMİR** Abdullah, Hukuki Terimler Sözlüğü, 1.Baskı, Astana Yayınları, Ankara, 2017.
- DOĞAN** Koray, Göçmen Kaçakçılığı Suçu, 2.Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2008.
- ERCAN** İsmail, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 16.Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2020.
- EREL** Kemalettin: *"Yargıtay Kararları Işığında Göçmen Kaçakçılığı Suçu"*, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.2007/71, (s.264-300).
- ERDAL** Selcen, Uluslararası Ceza Mahkemesinin Devlet Egemenliğine Etkisi, 1. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2010
- EREM** Faruk, İnsanlığa Karşı Cürümler (Genocide), 1.Baskı, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Güney Matbaacılık, Ankara, 1948.
- ERSOY** Yüksel, *"Uluslararası Suçlar ve Uluslararası Ceza Divanı"* Ankara Barosu Hukuk Kurultayı, Ankara Barosu Yayınları, Ankara, 2000, (s.289-292).
- GÜNGÖR** Mümin, *"Suçtan Doğan Mağduriyetin Giderilmesi Açısından Uzlaştırma Kurumu ile Mağdur Hakları Tasarısının İncelenmesi"*, Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi, S.2019/2, (s.189-230).
- GÜRELLİ** Nevzat, *"İnsanlık Aleyhine İşlenen Suçlar"* Adalet Dergisi, 42(1), 1951, (ss.68-79).
- GÜRİZ** Adnan, Hukuk Başlangıcı, 14.Baskı, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2012.
- HAKERİ** Hakan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 10.Baskı, Adalet Yayınevi, 2011.
- İNCEOĞLU** Asuman Aytekin, *"Göçmen Kaçakçılığı Suçu"*, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.14, S.2019/175-179, (s.387-432).
- KANGAL** Zeynel, *"Göçmen Kaçakçılığı Suçu"*, DEÜ Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof Dr. D. T.'a Armağan, C. 21, Özel S., 2019, (s.221-279).

- KARAKEHYA** Hakan, Uluslararası Ceza Mahkemesi ve Uygulanabilir Hukuk, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 57(2), 2008, (s.133-163).
- KOCA** Mahmut ve **ÜZÜLMEZ** İlhan, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 13.Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2020.
- KOCA** Mahmut ve **ÜZÜLMEZ** İlhan, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 6.Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2019.
- MALKOÇ** İsmail, Açıklamalı Türk Ceza Kanunu Cilt 1, 1.Baskı, Sözkese Matbaacılık, Ankara, 2013.
- MANAV** Hakkı, Göçmen Kaçakçılığı ve İnsan Ticareti, 1.Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2010.
- ÖNOK** Murat, Tarihi Perspektifiyle Uluslararası Ceza Divanı, 1.Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2003.
- ÖZBEK** Veli Özer, **DOĞAN** Koray ve **BACAKSIZ** Pınar, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 15.Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2020.
- ÖZCAN** Mehmet ve **ARICAN** Mehmet, “AB Ceza Adalet Sisteminde Göçmen Kaçakçılığı ve İnsan Ticareti”, Uluslararası Hukuk ve Politika Dergisi, C.4, S.15, 2008, (s.1-37).
- ÖZEN** Mustafa, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler Dersleri, 3.Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- ÖZKAN** Işıl, Göç, İltica ve Sığınma Hukuku, 3.Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2018.
- ÖZTAN** Bilge, Medeni Hukuk’un Temel Kavramları, 37.Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2012.
- ÖZTÜRK** Bahri ve **ERDEM** Mustafa Ruhan, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku, 19.Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2019.
- PARLAR** Ali ve **HATİPOĞLU** Muzaffer, Türk Ceza Kanunu Yorumu Cilt 2, 2.Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2008.

- RENK Bersu ve DEMİR Oğuzhan Ömer**, “İnsan Ticareti ve Yasal Düzenlemeler: Eski Sorunlar, Yeni Çözümler”, Polis Bilimleri Dergisi, C.13, S.1, Ankara, 2011, (s.51-76).
- SEVÜK Handan Yokuş**, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 2.Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- SOYASLAN Doğan**, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 10.Baskı, Yetkin Yayınevi, Ankara, 2014.
- ŞEN Ersan ve MALBELEĞİ Erkam**, Türk Ceza Kanunu’nda Uluslararası Suçlar, 1.Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2011.
- TBMM**, Dönem:22, Yasama Yılı:2, Sıra Sayısı:664.
- TEZCAN Durmuş**, “Uluslararası Suçlar ve Uluslararası Ceza Divanı” Ankara Barosu Hukuk Kurultayı, Ankara Barosu Yayınları, Ankara, 2000, s.271-289.
- TEZCAN Durmuş, ERDEM Mustafa Ruhan ve ÖNOK Murat**, Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, 18.Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2020.
- TEZCAN Durmuş, ERDEM Mustafa Ruhan ve ÖNOK Murat**, Uluslararası Ceza Hukuku, 5.Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2019.
- TOROSLU Nevzat**, Ceza Hukuku Özel Kısım, 9.Baskı, Savaş Yayınevi, Ankara, 2018.
- TURHAN Faruk**, “Yeni Türk Ceza Kanunu’na Göre Uluslararası Suçların Cezalandırılması”, Hukuki Perspektifler Dergisi, S.3, Ankara, 2005, s.9-24.
- ULUSOY Orçun**, Uluslararası Ceza Mahkemesi, İnsan Hakları Gündemi Derneği, 1. Baskı, Güney Ajans, İzmir, 2008.
- UNITED NATIONS OFFICE ON DRUGS AND CRIME (UNODC)**: United Nations Convention Against Transnational Organized Crime And The Protocols Thereto, United Nations Publisher, Viyana, 2004.
- YARSUVAT Duygun**, “Tüzel Kişilerin Cezai Sorumluluğu” Sahir Erman’a Armağan, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1999, (s.889-918).

- YENİDÜNYA** A. Caner, İnsan Ticareti Suçu(TCK.m.80), 1.Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2007.
- YILMAZ** Ejder, Hukuk Sözlüğü, 4.Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2012.
- YILMAZ** Alia, Uluslararası Ceza Hukuku El Kitabı, 1.Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul, 2001.
- QUIRICO** Ottovio, Réflexions sur le système du droit international pénal - La responsabilité "pénale" des États et des autres personnes morales par rapport à celle des personnes physiques en droit international. Histoire, Philosophie et Sociologie de la science, Université des - Sciences Sociales - Toulouse I. Thèse pour le Doctorat en Droit, 2005.

Dr. Süleyman ÖZAR

**TÜRK CEZA HUKUKUNDA
ZAMANAŞIMI**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Ceza Hukukunda Zamanaşımı
Süleyman Özar

Hukuk Yayınları Dizisi – 2933

Birinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 09 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKLAR

- AKBULUT, Berrin, “Basın Suçu ve Ceza Sorumluluğu”, Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, C. I, S. 3, 2000.
- AKBULUT, Berrin, “Dava Zamanaşımı Sürelerinin Başlaması”, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Doğan Soyaslan Armağanı, C. VIII, S. 2, 2013.
- AKÇAY, Ergin, Türk Borçlar Kanunu’na Göre Zamanaşımı, İstanbul Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2009.
- AKMAN, Mehmet, Osmanlı Devletinde Ceza Yargılaması, İstanbul 2004.
- AKÜN, Verda Neslihan, “Uluslararası Hukukta ve Türk Hukuku’nda Soykırım (Jenosid) Suçu”, Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni, Prof. Dr. Sevin Toluner’e Armağan, Yıl 24, Sayı 1-2, 2004.
- ALAN AKCAN, Esra, “Evrensel Yargı Yetkisine İlişkin Genel Değerlendirme ve Sonuç”, Adalet Bakanlığı Cezai Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Sempozyumu Tebliğler, Ankara 2020.
- ALBAYRAK, Burak, “Ceza Hukukunda Zamanaşımı Kurumu ve İnfaz Zamanaşımı”, Ankara Barosu Dergisi, 2020/2.
- ALBAYRAK, Mustafa, “Yeni Ceza Yargılamasında Ek İddianame Düzenlenmesi Sorunu”, Terazi Hukuk Dergisi, Cilt: 4, Sayı: 33, Mayıs 2009.
- ALDEMİR, Hüsnü, “Ceza Hükmi İçeren Kararların Tebliği ve Kesinleşmesi”, Terazi Hukuk Dergisi, Cilt: 7, Sayı: 65, Ocak 2012.
- AL-MASHHADANI, Muntasser Muhammed Jasim, Uluslararası Hukukta İnsanlığa Karşı Suçlar, Süleyman Demirel Üniversitesi Y. Lisans Tezi, Isparta 2017.
- APIŞ, Özge, “Güncel Yargı Kararları ve Yasa Değişiklikleri Işığında İfade Alma ve Sorgu Sırasında Şüpheli/Sanığın Hakları”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 25, Sayı:1, Haziran 2019.
- ARI, Abdüsselam, “İslam Hukukuna Göre Hukuk ve Ceza Davalarında Zamanaşımı”, İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, S. 11, 2005.
- ARICAN, Mehmet, Ceza Adaleti, Ankara 2009.

- ARIÇ, Dilara, Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma, Uludağ Üni. Yüksek Lisans Tezi, Bursa 2020.
- ARSLAN, Çetin, “Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 56, S.4, 2007.
- ARSLAN, Çetin, “Yasama Dokunulmazlığının Zamanaşımına Etkisi”, AÜHFD, 2008 C. 57, S.1, 2008.
- ARTUÇ, Mustafa, “Zincirleme Suç”, Terazi Hukuk Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 28, Aralık 2008.
- ARTUK, Mehmet Emin, “Güvenlik Tedbirleri”, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 12/1, Haziran 2008.
- ARTUK, Mehmet Emin-ALŞAHİN Mehmet Emin, “Objektif Cezalandırılabilme Şartı ve Zamanaşımı”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi C. 19, S. 2, Aralık 2013.
- ARTUK, Mehmet Emin-ALAN AKCAN, Esra, “Mukayeseli Hukuk ve Türk Ceza Hukukunda Güvenlik Tedbirleri”, İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 3 Güz 2016.
- ARTUK, M. Emin-GÖKCEN, Ahmet-YENİDÜNYA, A. Caner, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2007.
- ARTUK, Mehmet Emin-GÖKCEN, Ahmet-YENİDÜNYA, A. Caner, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 14. Baskı, Ankara, 2014.
- ASHWORT, Andrew, Criminal Process, Oxford University Press, Oxford 1998.
- ATAR, Yavuz, Türk Anayasa Hukuku, Ankara 2019.
- ATEŞ EKŞİ, Canan, Uluslararası Ceza Mahkemesinin İnsanlığa Karşı Suçlar Üzerindeki Yargı Yetkisi, Ankara 2004.
- AYDIN, Buket Sevinç, Bekletici Sorun, Selçuk Üni. Yüksek Lisans Tezi, Konya 2012.
- AZARKAN, Ezeli, “Uluslararası Hukukta İnsanlığa Karşı Suçlar”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 52, S. 3, 2003.
- BAKICI, Sedat, Olaydan Kesin Hükme Kadar Ceza Yargılaması ve Ceza Kanunu Genel Hükümler, Ankara 1990.
- BAKICI, Sedat, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2008.

- BAKICI, Sedat-YEL, Özgecan Bakıcı, İçtihadı Birleştirme ve Ceza Genel Kurulu Kararlarıyla TCK, CMK, CGTİK, Ankara 2009.
- BAKIM, Sevi, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 19, S. 2, Aralık 2013.
- BASSIOUNI, M. Cherif, Crimes Against Humanity, Kluwer Law International Press, Netherlands 1999.
- BAŞ, Eylem, “Vergi Hukuku ve Ceza Hukuku Bakımından “Zamanaşımı” Kavramı Üzerine Bir İnceleme”, Prof. Dr. Nevzat Toroslu’ya Armağan, C. I, Ankara 2015.
- BAŞAK, Cengiz, Uluslararası Ceza Mahkemeleri ve Uluslararası Suçlar, Ankara 2003.
- BAŞTÜRK, İlhan, “Basın Kanununda Kimlik Açıklama Yasağına Aykırılık Suçu”, TBB Dergisi, S: 86, 2009.
- BECCARIA, Cesare, Suçlar ve Cezalar, Çev. Sami Selçuk, İstanbul 2004.
- BEKAR, Elif, “Ceza Muhakemesinde Hüküm Çeşitleri, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. LXXV, S. 1, 2017.
- BETTIOL, G., “Suç ve Cezanın Sukutu Meselesi”, (Çev.: Faruk Erem), AÜHFD, C:XII, S:1-2, 1955.
- BİRTEK, Fatih, “Ceza Muhakemesinde Kısmi Kesinleşme”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 26, S. 2, Aralık 2020.
- BOLES, Jeffrey R., “Easing the Tension Between Statutes of Limitations and the Continuing Offense Doctrine”, Northwestern Journal of Law and Social Policy, vol. 7, 2012.
- BOZKURT, M. Uğur, “Uluslararası Ceza Hukuku İlkeleri Kapsamında Ad Hoc Uluslararası Ceza Mahkemelerine Yönelik Eleştiriler ve Uluslararası Ceza Mahkemesi”, Güvenlik Stratejileri Dergisi, Nisan 2011.
- BURGUL, Ferhat, Türk Ceza Kanununda Dava ve Ceza Zamanaşımı, İstanbul Üni. Y. Lisans Tezi, İstanbul 2009.
- CASSESE, Antonio-GAETA, Paola-JONES, John, International Criminal Law -a Commentary on the Rome Statute for an International Criminal Court, Oxford University Press, Oxford 2001.

- CENTEL, Nur-ZAFER, Hamide, Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul 2008.
- CENTEL, Nur-ZAFER, Hamide-ÇAKMUT, Özlem, Türk Ceza Hukuku'na Giriş, İstanbul 2020.
- CERTEL, Abdülkadir, Ceza Hukukunda Zamanaşımı, Ankara 2008.
- CİN, Halil-AKGÜNDÜZ, Ahmet, Türk Hukuk Tarihi, Konya 1989.
- COŞKUN, Neslihan, Fikri İctima, Gazi Üniversitesi Doktora Tezi, Ankara 2009.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan, "Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanmalarına İlişkin 4483 Sayılı Kanunun Hakkında Bir Değerlendirme", Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi., C.VII, Sayı:1-2, Haziran 2003.
- ÇAKIR, Murat, "Türk Ceza Hukukunda Dava Zamanaşımı", İÜHFİM, C. LXXI, S. 1, 2013.
- DEĞİRMENCİ, Olgun, "Uluslararası Ceza Mahkemelerinin Kararları Işığında Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Soykırım Suçu (TCK m. 76)", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı: 70, 2007.
- DEMİRBAŞ, Timur, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2020.
- DEMİRBAŞ, Timur, Tekerrür, Erteleme, Koşullu Salıverme ve Zamanaşımı, Türk Ceza Hukuku Derneği Yayınları, İstanbul 2008.
- DİLBEROĞLU, A. Vedat, "Cezalar ve Güvenlik Tedbirlerinin Amacı ve Niteliği", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 65/4, Aralık 2016.
- DİNÇER, Hülya, "Kayıpları Görünür Kılmak: Birleşmiş Milletler Zorla Kaybedilmeye Karşı Herkesin Korunmasına Dair Sözleşme", Ceza Hukuku Dergisi, Sayı: 3, Temmuz-Ağustos-Eylül 2011.
- DİNÇER, Hülya, "Türkiye'de Cezasızlığın İnşasında Yeni Bir Hukuki Aktör Olarak Anayasa Mahkemesi", Ankara Barosu Hukuk Kurultayı 2020 C. III, Ankara Barosu Yayınları 2021.
- DONAY, Süheyl, Türk Ceza Kanunu Şerhi, İstanbul 2007.
- DÖNER, İsa, "Ceza Zamanaşımı", Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. IX, S. 3-4, 2005.
- DÖNMEZER, Sulhi-ERMAN, Sahir, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, C: III, İstanbul 1997.

- DÜZENLİ, Hilal, “Yasa Koyucunun Suç ve Ceza Siyasetini Belirleme Yetkisinin Anayasal Denetimi”, Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 1, Nisan 2020.
- EKİCİ ŞAHİN, Meral, “İştirak Halinde İşlenen Suçlarda Suça Etki Eden Nedenlerin Şeriklere Sirayeti”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 64/3, 2015.
- EREM, Faruk, Türk Ceza Kanunu Şerhi Genel Hükümler, C.1, Ankara 1993.
- EREM, Faruk-DANIŞMAN, Ahmet-ARTUK, Mehmet Emin, Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, İstanbul 1997.
- ESMEIN, Adhemar, “Ceza Muhakemesi Sistemleri”, Ceza Hukuku Dergisi, Cilt: 11, Sayı: 31, Ağustos 2016.
- EVİK, Ali Hakan, “Birden Çok Evlilik ve Hileli Evlenme Suçları”, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi”, 2020/1.
- FEYZİOĞLU, Metin, “Yasama Dokunulmazlığı”, AÜHFD, cilt 42, Sayı 1-4, 1991-1992.
- FEYZİOĞLU, Metin, “Yasama Dokunulmazlığı Üzerine Düşünceler”, Prof. Dr. Çetin Özek Armağanı, Galatasaray Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2004.
- FEYZİOĞLU, Metin, “5271 sayılı Ceza muhakemesi Kanunu Hakkında Bazı Tespit ve Değerlendirmeler”, TBB Dergisi, Sayı 62, 2006.
- GEMALMAZ, Mehmet Semih, Ulusalüstü İnsan Hakları Hukukunun Genel Teorisine Giriş, İstanbul 2005.
- GÖDEKLİ, Mehmet, Ceza Hukukunda Güvenlik Tedbirleri ve Muhakeme Usulü, Ankara Üni. Doktora Tezi, Ankara 2020.
- GÖKCAN, Hasan Tahsin-ARTUÇ, Mustafa, Kamu Görevlisi ve Özel Soruşturma Usulleri (Memur Yargılaması), Ankara 2008.
- GÖKCEN, Ahmet, “Türk Ceza Kanunu’nda Zamanaşımı”, Kamu Hukuku Arşivi, S.1, 2004.
- GÖKCEN, Ahmet-BALCI, Murat-ALŞAHİN, M. Emin-ÇAKIR, Kerim, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2020.
- GÖZLER, Kemal, Anayasa Hukukuna Giriş Genel Esaslar ve Türk Anayasa Hukuku, Bursa 2003.
- GÖZLER, Kemal, Anayasa Hukukunun Genel Esasları, Bursa 2020.

- GÜLÇÜR, Abdulkadir, “AİHM ve Türk Anayasa Mahkemesi’nin Kararları Işığında Hukuki Kesinlik (Belirlilik) İlkesinin İncelenmesi”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 24, S. 1, Haziran 2018.
- GÜLTEKİN, Özkan, “Yeni Türk Ceza Hukukunda Ön Ödeme ve Uygulaması”, Ceza Hukuku Dergisi, Cilt: 2, Sayı: 5, Aralık 2007.
- GÜNAY, Erhan, Dava ve Ceza Zamanaşımı, Ankara 2008.
- GÜNDOĞAN, Şerife, Devletin Bireyin Yaşam Hakkını Koruma Yükümlülüğü Çerçevesinde Zorla Kaybetme, İstanbul Şehir Üni. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2016.
- GÜNERBÜYÜK, Uygur, Ceza Muhakemesi Hukukunda Kovuşturma Şartı Olarak İzin Kavramı ve İznin Denetimi, İstanbul Üni, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2010.
- GÜNGÖR, Devrim-OKUYUCU ERGÜN, Güneş, “Ceza Muhakemesinde Bekletici Sorun Kararının Dava Zamanaşımının Durmasına Etkisi”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, sayı 83, Temmuz/Ağustos 2009.
- GÜNLER, Kemal, “Türk Ceza Hukukunda Müsadere”, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 18 / 3, Temmuz 2014.
- GÜRTEN, Kadir, “Roma’da Devlete Karşı İşlenen Bazı Suçlar ve Cezaları”, Ankara Barosu Dergisi, 2017/3.
- GÜVEN, Çiğdem, Bankacılık Faaliyetine İlişkin Ceza Sorumluluğu, Ankara Üni. Doktora Tezi, Ankara 2016.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki, Ceza Hukuku El Kitabı, İstanbul, 1989.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Davanın ve Cezanın Düşürülmesi”, Ankara Barosu Dergisi, 2006/3.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki, “Türk Ceza Hukukunda Cezalandırma Hukuki İlişkisi ve İlişkinin Sona Erme Nedenleri”, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, Uğur Alacakaptan’a Armağan, C:1, 2008.
- HAFIZOĞULLARI, Zeki-ÖZEN, Muharrem, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2011.
- HAKERİ, Hakan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2007.
- HELLER, Kevin-DUBBER, Markus D., The Handbook of Comparative Criminal Law, Stanford Law Books, Standford 2011.

- IŞIK, Barış, Geçmişe Yürüme Yasağı Bağlamında Zamanaşımı, İstanbul Üni. Doktora Tezi, İstanbul 2019.
- İÇEL, Kayıhan, Suçların İçtimai, İstanbul Üniversitesi Yayınları 1972.
- İÇEL, Kayıhan, “Ceza Yasalarının Uygulanması Açısından Yürütme Erkinde Sorumsuzluğun ve Dokunulmazlığın Yeni Boyutları”, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl: 16 Sayı:32, 2017.
- İÇEL, Kayıhan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, İstanbul 2018.
- İÇEL, Kayıhan- AKINCI, Füsun Sokullu- ÖZGENÇ İzzet- SÖZÜER, Adem- MAHMUTOĞLU, Fatih- ÜNVER, Yener, Yaptırım Teorisi, İstanbul 2000.
- KAPLAN, Fatih Halil, “Ruanda ve Eski Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemeleri Kararlarında Soykırım Suçu”, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi S. 3, Mart 2013.
- KAPLAN, Mahmut, “Türk Ceza Kanunu’nun Yer Bakımından Uygulanmasında Koruma İlkesi”, Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 7, S. 14, 2019.
- KARABULAT, Efe Can, Karşılaştırmalı Olarak Objektif Cezalandırılabilme Şartları ve Muhakeme Şartları, Gazi Üni. Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2016.
- KARADEMİR, Dilek, “Son Kanun Değişiklikleri Işığında Hâkimin Hukuki Sorumluluğu”, TBB Dergisi, S. 119, 2015.
- KARAKOÇ, İrem, “Uluslararası Hukukta Emredici Kural Olgusuna Tarih-sel Bir Yaklaşım”, Dokuz Eylül Üni. Hukuk Fakültesi Dergisi, 2006/1.
- KAYANÇİÇEK, Murat, “Aynı Fiilden Dolayı Yeniden Yargılama Yapılan Hallerde Dava Zamanaşımı Süresinin Tespiti”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, 5/18, 2014.
- KESKİNSOY, Ömer, “Yargıtay Kararları Doğrultusunda Yasama Sorumsuzluğunun Tazminat Sorumluluğu Bakımından Sınırları”, TBB Dergisi, Sayı: 66, 2006.
- KILINÇ, Ahmet, “Mecelleye Göre Zamanaşımı: Uygulamada Görülen Aksaklıklar ve Çözüm Önerileri”, Türkiye Adalet Akademisi Uluslararası Mecelle Sempozyumu, Bursa 2017.
- KITAI, Rinat, Between Due Process and Forgiveness: Revisiting Criminal Statutes of Limitation, Drake Law Review 2013.

- KOCA, Mahmut, “Türk Ceza Kanunu’nda Soykırım Suçu”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Nisan 2010.
- KOCA, Mahmut-ÜZÜLMEZ, İlhan, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2017.
- KOCAOĞLU, Serhat Sinan, “Uluslararası Ceza Hukuku ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu Bağlamında Soykırım Suçu”, Ankara Barosu Dergisi, 2005/3.
- KOCAOĞLU, Serhat Sinan, “Susma Hakkı”, Ankara Barosu Dergisi, 2011/1.
- KOÇAK, Yelda, “Uluslararası Ceza Mahkemesi ve Türkiye”, Avrupa Birliği’ne Uyum Sürecinde Türk Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul Barosu Yayınları, 2008.
- KOK, A. Ruth, Statutory Limitations in International Criminal Law, T.M.C. Asser Press, The Hague 2008.
- KÖKÜSARI, İsmail, “Hukuk devletinde bireyin hukuki güvenliği ve önemi”, Kazancı Hakemli Hukuk Dergisi, S. 51-52, 2008.
- KÖPRÜLÜ, Timuçin, “Soykırım Suçu Üzerine Tartışmalar”, Hukuki Perspektifler Dergisi, Sayı: 6, Mayıs 2006.
- KUMBASAR, Enver, Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması, Marmara Üni. Doktora Tezi, İstanbul 2011.
- KUNTER, Nurullah, “Ceza Hukukunda Zamanaşımının Kesilmesi”, Adalet Dergisi, S.6, 1946.
- KUNTER, “İki Çeşit Zamanaşımını Gerektiren Suçlarda Dava Zamanaşımı Süresinin Hesaplanması”, İÜHFM, C: III, 1947.
- KUNTER, “Ceza Davasında Zamanaşımının Durması”, İstanbul Barosu Dergisi, C:XXII, Nisan 1948.
- KUNTER, Nurullah, Suçun Kanuni Unsurları Nazariyesi, İstanbul 1949.
- KUNTER, Nurullah, Ceza Hukukunda Zamanaşımı, İstanbul Üni. Doçentlik Tezi, İstanbul 1951.
- KUNTER, Nurullah-YENİSEY, Feridun-NUHOĞLU, Ayşe, Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul 2008.
- KURŞUN, Günal, Ceza Muhakemesinde Hüküm, Ankara Üni. Doktora Tezi, Ankara 2011.

- MAHMUTOĞLU, Fatih Selami, “Dava Zamanaşımı -Lehe Kanun- Aleyhe Bozma Yasağı”, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları Uğur Alacakaptan’a Armağan, 2008.
- MAHMUTOĞLU, M. Serhat, Yurt Dışında İşlenen Suçların Türkiye’de Yargılanması, İstanbul Üni. Y. Lisans Tezi, İstanbul 2010.
- MAJNO, Luigi, Türk Ceza Kanunu Şerhi, C. I, Ankara 1977.
- MERAN, Necati, Gerekçeli Karşılaştırmalı 5237 Türk Ceza Kanunu, Ankara 2004.
- MERAN, Necati, “Ceza Hukukunda Dava Zamanaşımı”, Terazi Hukuk Dergisi, C. 10, S. 112, Aralık 2015.
- MILLER, Robert H., “The Convention on the Non-Applicability of Statutory Limitations to War Crimes and Crimes against Humanity”, American Journal of International Law, 65, 1971.
- MOLU, Benan, “2018’de İHAM’ın Türkiye’ye Karşı Verdiği İhlal Kararları ve Türkçe Özetleri”, 3 Ocak 2019, <https://anayasagundemi.com/2019/01/03/2018de-ihamin-turkiyeye-karsi-verdigi-ihlal-kararlari-ve-turkce-ozetleri/>
- NUHOĞLU, Ayşe, Ceza Hukukunda Emniyet Tedbirleri, Ankara 1997.
- OCHOA, Tyler-WITRISCH, Andrew, “The Puzzling Purposes of Statutes of Limitation”, Santa Clara Law Digital Commons 28., 1997.
- ONTAN, Yaprak, Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik, Ankara Üni. Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2011.
- ÖNDER, Ayhan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, C-III, İstanbul 1989.
- ÖNDER, Salih, Türk Parlamenter Sisteminde Cumhurbaşkanının Rolü, Ankara 2007.
- ÖNOK, R. Murat, “5237 sayılı Yeni TCK’ya Göre Uluslararası Suçlar”, Hukuk ve Adalet Eleştirel Hukuk Dergisi, Y: 2, S. 5, Nisan 2005.
- ÖZAR, Süleyman, “İddianamenin İadesi Tespitler, Sorunlar ve Öneriler”, Adalet Dergisi, Mayıs 2007.
- ÖZAR, Süleyman, “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin A. Taner Akçam v. Türkiye Kararı Işığında Türk Ceza Kanunu’nun 301. Maddesini Yeniden Düşünmek”, Ankara Barosu Dergisi, 2012/3.

- ÖZBEK, Mustafa, "Ceza Muhakemesi Kanununda Yapılan Değişiklikler Çerçevesinde Mağdur Fail Uzlaştırmasının Usul ve Esasları", AÜHFD, C. LVI, 2007.
- ÖZBEK, Veli Özer, TCK İzmir Şerhi Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Anlamı, C: I, Ankara 2005.
- ÖZBEK, Veli Özer, İnfaz Hukuku, Ankara 2020.
- ÖZBEK, Veli Özer-BACAŞIZ, Pınar-TEPE, Koray Doğan, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2020.
- ÖZBEK, Veli Özer-DOĞAN, Koray-BACAŞIZ, Pınar, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2020.
- ÖZBUDUN, Ergun, Türk Anayasa Hukuku, Ankara 2002.
- ÖZBUDUN, Ergun, "Yasama Sorumsuzluğu ve Yasama Dokunulmazlığı: Hukuki Mahiyetleri ve Farkları", TBB Dergisi, Sayı 59, 2005.
- ÖZEK, Çetin, "Mutlak Yasama Dokunulmazlığı Sınırlanabilir mi?", İÜHFM, Cilt XXXI, S. 1-4, İstanbul 1966.
- ÖZEK, Çetin, Türk Basın Hukuku, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1978.
- ÖZEN, Muharrem, Ceza Hukukunda Objektif Sorumluluk, Ankara 1998.
- ÖZEN, Muharrem, "Türk Ceza Muhakemesinde İstinaf", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 65/4, 2016.
- ÖZEN, Mustafa, Ceza Hukuku Genel Hükümler Dersleri, Ankara 2020.
- ÖZEN Mustafa, "Non Bis In Idem (Aynı Fiilden Dolayı İki Kez Yargılama Olmaz) İlkesi", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XIV, S. 1, 2010.
- ÖZGENÇ, İzzet, Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi, Ankara 2006.
- ÖZGENÇ, İzzet, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2014.
- ÖZGENÇ, İzzet, "Banka Yolsuzlukları ve Zamanaşımı Sorunu", Türk Hukuk Dergisi, S.71, 2003.
- KÜÇÜKKASAP ÖZKAN, Burçin, Ceza Muhakemesi Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi, Çankaya Üni. Y. Lisans Tezi, 2019.
- ÖZKAYA, Eraslan, Zamanaşımı ve Hak Düşürücü Süreler, Ankara 2012.

- ÖZKUL, Fatih, “Türk Anayasalarında Yasama Dokunulmazlığı”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi. S. 32, Ekim 2017.
- ÖZMEN, Erdi, “Ek Savunma Hakkı”, Ceza Hukuku Dergisi, C. 14, S. 40, Ağustos 2019.
- ÖZTÜRK, Bahri-ERDEM, Mustafa Ruhan, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku, Ankara 2020.
- ÖZTÜRK, Bahri- ERDEM, Mustafa Ruhan- GEZER, Özge Sırma- KIRIT, Yasemin F. Saygılar- ÖZAYDIN, Özdem- AKCAN, Esra Alan- TÜTÜNCÜ, Efser Erden- VILLEMIN, Derya Altınok- TOK, Mehmet Can, Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2020.
- PAÇACI, İrfan. “1982 Anayasasının Yönetim Mühendisliği Mimarisi ve Bozulan Şifreleri (Geçici 15. Maddenin Sistemde Yaşayan Ruhı)”, Demokrasi Platformu, 8/30, 2012.
- PARLAK, Türkan Melis, “Galiplerin Adaleti: Nürnberg ve Tokyo Askeri Ceza Mahkemeleri”, Anadolu Bil. Meslek Yüksekokulu Dergisi, S. 37, 2015.
- PEKEL, Abdulkadir, “AİHM Kararlarından Örnekler ile AİHS’ye Ek Protokol No. 7”, Social Sciences Studies Journal, 5/51, 2019.
- PICHONNAZ, Pascal, “Kıta Avrupası Özel Hukukunun Uyumlaştırılması: Roma Hukuku Bize Ne Öğretebilir; Ne Öğretemez?”, Çev.: Ar. Gör. Ceren SOYDAN, MÜHF Hukuk Araştırmaları Dergisi, Prof. Dr. Bülent TAHİROĞLU’na Armağan, Cilt 23, Sayı 23, 2017.
- POWELL, Lindsey, “Unraveling Criminal Statutes of Limitations”, American Criminal Law Review 115, 2008.
- SADE, Ümit, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 7. Maddesi Işığında Suç ve Cezada Kanunilik İlkesi, İstanbul Kültür Üni. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2007.
- SCHABAS, William A., Genocide in International Law, Cambridge University Press, Cambridge, 2000.
- SELÇUK, Sami, “Eski Çağlarda Suç Hukuku” (Prof. Dr. Nevzat Toroslu’ya Armağan Cilt-II), Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara, 2015.
- SOYASLAN, Doğan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2020.
- SÖNMEZ, Ahmet Selçuk, Türk Ceza Kanunu’nda İftira Suçu, Selçuk Üni. Yüksek Lisans Tezi, Konya 2015.
- SÖZÜER, Adem, Basın Suçlarında Ceza Sorumluluğu, İstanbul 1996.

- ŞAHİN, Cumhur, Ceza Muhakemesi Hukuku, I. Cilt, Ankara 2014.
- ŞAHİN, Cumhur-GÖKTÜRK, Neslihan, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2013.
- ŞAHİNKAYA, Yalçın, Suçsuzluk Karinesi, Ankara 2008.
- ŞARE, Ersin, “Türk Ceza Hukukunda Suça Teşebbüs”, TBB Dergisi, S. 130, Mayıs-Haziran 2017.
- ŞEKER, İdris, Zincirleme Suç, Selçuk Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, Konya 2009.
- ŞEN, Ersan, Yeni Türk Ceza Kanunu Yorumu, C: I, İstanbul, 2006.
- ŞENOL, Cem, “Uluslararası Ceza Mahkemesi ve Yargı Yetkisini Türkiye ile İlişkili Bir Durumda Kullanabilmesi”, Ceza Hukuku Dergisi, Cilt: 12, Sayı: 35, 2017.
- ŞENTOP, Mustafa, “Geçici 15. Madde Kalkarsa Darbecilere Yargı Yolu Açılır”, <https://www.dunyabulteni.net/gecici-15-madde-kalkarsa-dar-becilere-yargi-yolu-acilir-makale,14108.html> , 24 Temmuz 2010.
- ŞİRİN, Tolga, “Türkiye’de Cezasızlık Sorunu ve Anayasa Mahkemesi”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN’a Armağan, C.21, 2019.
- ŞİŞMAN, Gülden, “Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Çerçevesinde Vergi Hukukunda Öngörülebilirlik”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 65, S. 4, Aralık 2016.
- TAN, Turgut, “1982 Anayasası’nın Geçici 15. Maddesi Üzerine”, Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, C. 49 S.1, 1994.
- TANER, M. Tahir, Ceza Hukuku Umumi Kısım, İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1953.
- TANER, Fahri Gökçen, Ceza Hukukunda Zamanaşımı, Ankara Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2007.
- TANER, Fahri Gökçen, “TCK’nın 5. Maddesinin Yürürlüğe Girmesi Karşısında TCK Dışındaki Kanunlarda Yer Alan Dava Ve Ceza Zamanaşımını Durduran Nedenlerin Yürürlük Durumu”, TBB Dergisi, S. 83, 2009.
- TANER, Fahri Gökçen, “Anayasa’nın 83. Maddesi Karşısında Milletvekili Sınıfının Dava ve Ceza Zamanaşımının Durmasına Etkisi”, Marmara

- Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, 19/2, 2013.
- TANER, Fahri Gökçen, "AİHM İçtihadı Işığında Türkiye'de SEGBİS Kullanımının Müdafî Yardımından Faydalanma ve Duruşmaya Etkili Katılım Hakları Bağlamında Değerlendirilmesi", Ankara Barosu Uluslararası Hukuk Kurultayı 2020.
- TANÖR, Bülent-YÜZBAŞIOĞLU, Necmi, 1982 Anayasasına Göre Türk Anayasa Hukuku, İstanbul 2001.
- TAŞDEMİR, Kubilay, Ceza Hukukunda Zamanaşımı, Ankara 2011.
- TAŞDÖĞEN, Salih, "Cumhurbaşkanının Cezai Sorumluluğu", D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN'a Armağan, C.21, 2019.
- TAŞTAN, Mehmet, Vergi Usul Kanunu Yönünden Sahte Belge Düzenleme ve Kullanma Suçları, Selçuk Üniversitesi Y. Lisans Tezi, Konya 2018.
- SAVAŞÇI TEMİZ, Bilgehan, "İştirak Hükümleri Açısından Bağlılık Kuralı", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 65/4, 2016.
- TEMİZ GÜL, Yağmur, Ceza Hukukunda Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları, Ankara Üni. Doktora Tezi, Ankara 2020.
- TEZCAN, Durmuş, "Uluslararası Suçlar ve Uluslararası Ceza Divanı", Hukuk Kurultayı 2000, Ankara 2000.
- TEZCAN, Durmuş-ERDEM, Mustafa Ruhan-ÖNOK, Murat R., 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na Göre Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, Ankara 2006.
- TEZCAN, Durmuş-ERDEM, Mustafa Ruhan-ÖNOK, Murat, Uluslararası Ceza Hukuku, Ankara, 2009.
- TEZİÇ, Erdoğan, Anayasa Hukuku, İstanbul 1997.
- TOROSLU, Nevzat-TOROSLU, Haluk, Ceza Hukuku Genel Kısım, Ankara 2019.
- TOROSLU, Nevzat-FEYZİOĞLU, Metin, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2020.
- TOZMAN, Önder, "İhmal Suçlarında Teşebbüs ve Gönüllü Vazgeçme", TBB Dergisi, S. 84, 2009.
- TÖNGÜR, Ali Rıza, Ceza Hukukunda Yeni Boyutlarıyla Erteleme, İstanbul Kültür Üni. Doktora Tezi, İstanbul 2008.

- TÖNGÜR Ali Rıza-ÇETİNTÜRK, Ekrem, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2020.
- TUNCER, Sezin Duygu-BAŞKALE, Mithat Burak, “Çevre Ceza Hukukunda Zaman”, AÜHFD, 65/4, 2016.
- TURHAN, Faruk, “Türk Ceza Kanununun Yer Bakımından Uygulanmasında Evrensellik İlkesi ve Yeni TCK”, Hukuki Perspektifler Dergisi, Sayı: 4, Ağustos 2005.
- TURNER, J.W.C., Outlines of Criminal Law, Cambridge University Press, Cambridge 1966, s. 639.
- UÇDU, İlker, Ceza Muhakemesi Hukukunda Tutuklama, Dokuz Eylül Üni. Doktora Tezi, İzmir 2007.
- UĞUR, Ali Burak, Kamu Davasının Hazırlanması ve İddianame, Gazi Üni. Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2014.
- ULUTAŞ, Ahmet, “Türk Hukukunda Suçluların Geri Verilmesi Sürecinde Alınabilecek Koruma Tedbirlerinin AİHS’nin 5. Maddesi Açısından Değerlendirilmesi”, Ankara Barosu Dergisi, 2012/4.
- UYGUR, Tanju, “Zamanaşımı ve Hak Düşürücü Süreler”, Ankara Barosu Dergisi, 1975/5.
- UZUN, Mehmet Ali, Ceza Hukukunda Zamanaşımı, İstanbul Üniversitesi Doktora Tezi, İstanbul 1994.
- WILLIAMS, Christopher R.-BRUCE, A. Arrigo, Ethics, Crime, and Criminal Justice, Pearson Prentice Hall Press, NJ. 2008.
- YALÇIN SANCAR, Türkan, Müteselsil Suç, Ankara 1995.
- YALÇIN SANCAR, Türkan, “Yasama Sorumsuzluğu”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.2, 1992.
- YALÇIN SANCAR, Türkan, “Yeni Türk Ceza Kanununda Zincirleme Suç”, TBB Dergisi, S. 70, Mayıs/Haziran 2007.
- YARBAŞ, Fevzi-BAGCI, Basri, Türk Ceza Hukukunda Dava Zamanaşımı ve Müddetler, Ankara 1999.
- YAŞAR, Yiğit, “İslâm Ceza Hukukunda Zamanaşımı ve Cezalara Etkisi”, Diyanet İlmî Dergi, Sayı: 2, Ankara 1999.
- YAVUZ, Cevdet, “Dava”, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C. IX,

- YAVUZ, Hakan A., Ceza Muhakemesinde Kovuşturmaya Alternatif Yöntemler, Ankara 2020.
- YAVUZ, Hakan A., “Türk Ceza Hukukunda Dava Zamanaşımı ve Olağanüstü Kanun Yolları İle İlişkisi”, Adalet Dergisi, S. 66, Mayıs 2021.
- YAZGI, Ahmet Can, 6706 Sayılı Cezai Konularda Uluslararası Adli İş Birliği Kanunu Çerçevesinde İadenin Kabul Edilemeyeceği Haller, İstanbul Üni. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2019.
- YENİSEY, Feridun-OKTAR, Salih, Alman Ceza Muhakemesi Kanunu, İstanbul 2015.
- YENİSEY, Feridun-PLAGEMANN, Gottfried, Alman Ceza Kanunu (StGB), İstanbul 2015.
- YENİSEY, Feridun-NUHOĞLU Ayşe, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2020.
- YERDELEN, Erdal, “Mütemadi (Kesintisiz) Suç”, TAAD, Yıl:5, Sayı:18, Temmuz 2014.
- YILDIRIM, Erkan, “Son Düzenlemeler Özelinde İddianamenin İadesi Kurumu”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, 1/42, Nisan 2021.
- YILDIRIM, Zeki, “Türk İnfaz Hukukunda Kısa Süreli Hapis Cezalarının Özel İnfaz Usulleri”, Ceza Hukuku Dergisi, Cilt: 13, Sayı: 38, Aralık 2018.
- YILDIZ, Ali Kemal, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Yakalama ve Gözaltına Alma”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 14, S. 1, Haziran 2006.
- YÖRÜK, Doğan, “Osmanlı Hukukunda Zamanaşımı Uygulamaları: Konya Örneği”, Prof. Dr. Mehmet Ali Ünal’a Armağan, Türk Tarihi Araştırmaları, Ankara 2018.
- YURTCAN, Erdener, Ceza Yargılaması Hukuku, İstanbul, 2007.
- YÜCE, Turhan Tufan, Ceza Hukukunun Temel Kavramları, Ankara 1985.
- ZAFER, Hamide, Ceza Hukuku Genel Hükümler, İstanbul 2013.
- ZAFER, Hamide, “Görevi Kötüye Kullanma Suçu”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 25, S. 2, Prof. Dr. Ferit Hakan Baykal Armağanı, Aralık 2019.
- ZOĞLAR, Burcu, Ceza Muhakemesi Hukukunda İspat Bakımından İfade ve Sorgu, İstanbul Üniversitesi Y. Lisans Tezi, İstanbul 2017.

Yargıtay Kararları Dergisi, cilt 24, sayı 2, Şubat 1998.

Yargıtay Kararları Dergisi, cilt 25, sayı 8, Ağustos 1999.

https://www.tesev.org.tr/wp-content/uploads/rapor_cezasizlik_zirhini_as_mak.pdf

<http://treaties.un.org/>

<https://www.refworld.org/docid/3b00f09753.html>

<http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/ChercheSig.asp?NT=082&CM=1&DF=&CL=ENG>

https://asp.icccpi.int/en_menus/asp/states%20parties/pages/the%20states%20parties%20to%20the%20rome%20statute.aspx https://www.anayasa.gov.tr/media/5696/02_yilmaz_taner_05_02.pdf

http://www.yargitay.gov.tr/abproje/belge/kitaplar/aihm_kararlarindan_orn_ekler.pdf

<https://diabgm.adalet.gov.tr/arsiv/sozlesmeler/coktarafli-soz/ak.html>

https://diabgm.adalet.gov.tr/arsiv/sozlesmeler/coktarafli-soz/bm/bm_11.pdf

<http://www.inhak.adalet.gov.tr/hudoc-tr.html> http://www.diabgm.adalet.gov.tr/arsiv/sozlesmeler/coktarafli-soz/bm/bm_08.pdf

<http://failibelli.org/wp-content/uploads/2015/10/BM-Ekonomik-Sosyal-Konsey-Bagimsiz-Uzmani-Diane-Orentlicherin-Kisisel-Dokunulmazlik-ile-Mucadeleyle-Ilgili-Prensip-Hakkindaki-Raporu-2005.pdf>

<https://www.anayasa.gov.tr/media/3589/18kononov-letonya.pdf>

<https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr>

<http://www.theopinionsite.org/should-britain-have-a-statute-of-imitations-on-sex-crimes/>

https://www.unodc.org/tldb/pdf/US/USA_Title18.pdf

https://sherloc.unodc.org/cld/document/fra/1992/penal_code_en.html

<http://www.adalet.gov.tr/pdf/100-1.pdf>

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/08/20170805-4.htm>

<http://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem22/yil01/ss898m.htm>

<http://www.sayilikanun.com/5237-sayili-turk-ceza-kanununun-gerekcesi-ve-komisyon-raporu/>

http://en.wikipedia.org/wiki/Klaus_Barbie

http://en.wikipedia.org/wiki/Paul_Touvier

<https://www.haberler.com/41-kisinin-oldugu-hizlandirilmis-tren-kazasi-3339274-haberi/>

<http://www.gazetevatan.com/24-yillik-cinayet-davasina-zaman-asimi-971434-yasam/>

<https://www.yenisafak.com/gundem/16-mart-katliami-karanliga-gomuldu-145930>

<https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/zamanasimi-icin-kanun-teklifi-326718>

www.vatican.va/archive/ENG1104/_P51.HTM

Özlem ALKAN

TÜRK CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA
BASİT YARGILAMA
USULÜ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Basit Yargılama Usulü
Özlem Alkan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2981

Birinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 90 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

TELİF ESERLERİ

Akbulut, Berrin ve Aksan, Murat, *Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.

Alan Akcan, Esra, “Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi”, *Ceza Hukukunda Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemleri Sempozyumu*, 17-20 Mayıs 2017 Rize, Alternatif Çözümler Daire Başkanlığı, s.101-118.

Aldemir, Hüsnü, *Ceza Yargılamasında Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulleri*, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.

Alşahin, Mehmet Emin, “Seri Muhakeme Usulü”, 10 Şubat 2020 Ord. Pr. Dr. Sulhi Dönmezer 102 Yaşında/Tebliğler, Mustafa Balcı, Handan Oruç Ömeroğlu, Hüseyin Şık, Hüseyin Aydın, Destan Çakıroğlu, Alev Özeroğlu ve Şölen Çakıroğlu (ed.), Adalet Yayınevi, Ankara 2020, s.67-91.

Ambos, Kai ve Heinze, Alexander, “Abbreviated Procedures in Comparative Criminal Procedure: A Structural Approach with a View to International Criminal Procedure”, Morten Bergsmo (ed.), *Abbreviated Criminal Procedures for Core International Crimes*, Torkel Opsahl Academic EPublisher, Brussels 2017, s.27-102.

Artuç, Mustafa ve Elmas, Mehmet Tefik, *Ceza Muhakemesinde Duruşma Yönetimi ve Yasa Yolları*, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.

Artuk, Mehmet Emin ve Yenidünya, Ahmet Caner, “Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Erteleme Müessesesi”, Prof. Dr. Sahir Erman’a Armağan, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, İstanbul 1999, s.55-87.

Ataç, Asiye Selcen, “Alman Ceza Hukuk Sisteminde Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemleri”, *Ceza Hukukunda Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemleri Sempozyumu*, 17-20 Mayıs 2017 Rize, Alternatif Çözümler Daire Başkanlığı, s.13-30.

- Aydın, Bihter, *Türk İdari Yargı Düzeninde Adil Yargılanma Hakkı*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012.
- Aygörmez, Gülsün A. ve Korkmaz, Mehmet, *Ceza Muhakemesi Hukukunda Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulü Muhakeme Stratejileri*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2021.
- Balcı, Murat, "Ceza Muhakemesi Hukukunun Temel İlkeleri Işığında Seri ve Basit Muhakeme Usulü", *10 Şubat 2020 Ord. Pr. Dr. Sulhi Dönmezer 102 Yaşında/Tebliğler*, Mustafa Balcı, Handan Oruç Ömeroğlu, Hüseyin Şık, Hüseyin Aydın, Destan Çakıroğlu, Alev Özeroğlu ve Şölen Çakıroğlu(ed.), Adalet Yayınevi, Ankara 2020, s.67-80.
- Başaran, Başar, *Adil Yargılanma Hakkı*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007.
- Beccaria, Cesare, *Suçlar ve Cezalar Hakkında*, (Çev: Sami Selçuk), İmge Kitabevi, Ankara 2019.
- Bejatović, Stanko, "Forms of Simplified Procedure – a Key Characteristic of Criminal Procedure Reforms in the Region", Ivan Jovanović and Miroljub Stanisavljević (ed.), *Simplified Forms of Procedure in Criminal Matters*, OSCE Mission to Serbia, Belgrade 2013, s.11-31.
- Berberoğlu Yenipınar, Filiz, *Basit Yargılama Usulü*, Aristo Yayıncılık, İstanbul 2018.
- Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi, *Onarıcı Adalet Programları El Kitabı*, Ceza Adaleti El Kitapları Dizisi, Birleşmiş Milletler Yayını, Newyork 2006.
- Bitti, Gilbert, "Key Elements of Possible Abbreviated Criminal Procedures for Core International Crimes", Morten Bergsmo (Ed.), *Abbreviated Criminal Procedures for Core International Crimes*, Torkel Opsahl Academic EPublisher, Brüksel 2017, s.209-222.
- Bubalović, Tadija, "Summary Proceedingsin Croatian Criminal Legislation", Ivan Jovanović and Miroljub Stanisavljević (ed.), *Simplified Forms of Procedure in Criminal Matters*, OSCE Mission to Serbia, Belgrade 2013, s.284-312.
- Centel, Nur ve Zafer, Hamide, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Beta Yayınları, İstanbul 2020.

- Ceylan, Hatice, *Türk Ceza Kanununa Göre Önödeme*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzincan: Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.
- Cheesman, Samantha Joy, "Comparative Perspectives on Plea Bargaining in Germany and the USA", Attila Badó ve Detlev W. Belling (ed.), *Rechtsentwicklungen aus europäischer Perspektive im 21. Jahrhundert* 2014, s.113-151.
- Çalışkan, Suat, *Seri Muhakeme Usulü, Basit Yargılama Usulü, Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi*, Platon Hukuk Yayınları, İstanbul 2020.
- Çelik, Abdullah, *Adil Yargılanma Hakkı Rehberi*, Anayasa Mahkemesi Yayınları, Ankara 2014.
- Çetintürk, Ekrem, *Onarıcı Adalet ve Ceza Adalet Sisteminde Uzlaştırma*, Adalet Yayınevi, Ankara 2017.
- Çınar, Ali Rıza, "Basit Yargılama Usulü", 10 Şubat 2020 Ord. Pr. Dr. Sulhi Dönmezer 102 Yaşında/Tebliğler, Mustafa Balcı, Handan Oruç Ömeroğlu, Hüseyin Şık, Hüseyin Aydın, Destan Çakıroğlu, Alev Özeroğlu ve Şölen Çakıroğlu (ed.), Adalet Yayınevi, Ankara 2020, s.54-65.
- Değirmenci, Olgun, *Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- Djurđić, Vojislav, "Fundamental Principles of Criminal Procedure Law and Forms of Simplified Proceedings in Criminal Matters", Ivan Jovanović and Miroljub Stanisavljević (ed.), *Simplified Forms of Procedure in Criminal Matters*, OSCE Mission to Serbia, Belgrade 2013, s.60-71.
- Erdem, Mustafa Ruhan, Eser, Ferda ve Özşahinli, Pakize Pelin, *100 Soruda Uzlaştırma, Uzlaştırmacının El Kitabı*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2017.
- Erdem, Mustafa Ruhan ve Şentürk, Candide, *Ceza Muhakemesinde Kanun Yolları*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018.
- Erem, Faruk, *Ceza Usulü Hukuku*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara 1978.
- Ersoy, Uğur, *Ceza Muhakemesi Hukukunda Aleyhe Değiştirme Yasağı*, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- Gökçen, Ahmet, Balcı, Murat, Alşahin, Mehmet Emin ve Çakır, Kerim, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.

- Güler, Mustafa Sinan, *Kovuşturmayaya Alternatif Bir Yöntem Olarak Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü, 2020.
- Ildıran, Elif, *Seri Muhakeme Usulü*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2021.
- Işık, Mustafa Aydın, *6763 ve 7188 Sayılı Yasal Değişiklikleri ile Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma*, Seçkin Yayınevi, Ankara 2020.
- İçel, Kayıhan, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Beta Yayıncılık, Ankara 2016.
- İnce, Hüseyin, *Türk Ceza Hukukunda Kısa Süreli Hürriyeti Bağlayıcı Cezalara Seçenek Yaptırımlar*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2007.
- Karaaslan, Erol, Aksakal, Kemal ve Çetin, Ali, "Ceza Yasamızda Önödeme Kurumu", *Prof. Dr. Mahmut Tevfik Bırsel'e Armağan*, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayını, İzmir 2001, s.547-573.
- Karagülmez, Ali, *Açıklamalı-Uygulamalı-İçtihatlı Ceza Kararnamesi ve Önödeme*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2002.
- Karakehya, Hakan ve İnce Tunçer, Asuman, *Türk Ceza Muhakemesinde Seri Muhakeme ve Basit Yargılama*, Adalet Yayınevi, Ankara 2021.
- Kaya, İslam Safa, ve Karabay, Huzeyfe, *Ceza Hukuku Sistemlerinde Uzlaştırma*, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- Kaymaz, Seydi ve Gökcan, Hasan Tahsin, *Açıklamalı-İçtihatlı Türk Ceza Kanunu ve Özel Yasalardaki Önödemeye Bağlı Suçlar*, Seçkin Yayınevi, Ankara 2000.
- Kezer, Ahmet, *30 Soru ve Yanıtta Seri Muhakeme Usulü ve Basit Yargılama Usulü*, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.
- Koca, Mahmut ve Üzülmüş, İlhan, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Seçkin Yayınevi, Ankara 2020.
- Kunter, Nurullah, *Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku*, Kazancı Hukuk Yayınları, İstanbul 1986.
- Kunter, Nurullah, Yenisey, Feridun ve Nuhoğlu, Ayşe, *Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku*, Beta Yayınları, İstanbul 2010.
- Marshall, Tony F., *Restorative Justice An Overview*, Research Development and Statistics Directorate, Home Office, London, 1999.
- Meraklı, Serkan, *Cumhuriyet Savcısının Kamu Davası Açmada Takdir Yetkisi*, Seçkin Yayınevi, Ankara 2014.

- Organization for Security and Co-operation in Europe, *Legal Digest of International Fair Trial Rights*, Office for Democratic Institutions and Human Rights Yayınları, Varşova 2012.
- Ökmen, Mehmet, "Soruşturma Evresinde Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemlerine Sayılarla Genel Bir Bakış", 10 Şubat 2020 Ord. Pr. Dr. Sulhi Dönmezer 102 Yaşında/Tebliğler, Mustafa Balcı, Handan Oruç Ömeroğlu, Hüseyin Şık, Hüseyin Aydın, Destan Çakıroğlu, Alev Özeroğlu ve Şölen Çakıroğlu (ed.), Adalet Yayınevi, Ankara 2020, s.93-96.
- Önder, Ayhan, *Ceza Hukukunda Tecil ve Benzeri Müesseseler*, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1963.
- Önder, Ayhan, *Sulh Ceza Hakiminin Ceza Kararnamesi*, Sermet Matbaası, İstanbul 1966.
- Özbek, Veli Özer, *Ceza Hukukunda Suçtan Doğan Mağduriyetin Giderilmesi*, Seçkin Yayınevi, Ankara 1999.
- Özbek, Veli Özer, "Önödeme", *Ceza Hukukunda Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemleri Sempozyumu*, 17-20 Mayıs Rize, Alternatif Çözümler Daire Başkanlığı, s.75-88.
- Özbek, Veli Özer, Doğan, Koray ve Bacaksız, Pınar, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- Özdemir, Süleyman Emre, *Ceza Muhakemesinde İtiraz Kanun Yolu*, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- Özen, Mustafa, *Ceza Muhakemesi Hukuku Dersleri*, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- Öztürk, Bahri, *Ceza Muhakemesi Hukukunda Koğuşturma Mecburiyeti (Hazırlık Soruşturması)*, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 1991.
- Öztürk, Bahri, "7188 sayılı Kanunla Getirilen Ceza Muhakemesi Hukukuna İlişkin Yeni Düzenlemelere Toplu Bir Bakış", 10 Şubat 2020 Ord. Pr. Dr. Sulhi Dönmezer 102 Yaşında/Tebliğler, Mustafa Balcı, Handan Oruç Ömeroğlu, Hüseyin Şık, Hüseyin Aydın, Destan Çakıroğlu, Alev Özeroğlu ve Şölen Çakıroğlu(ed.), Adalet Yayınevi, Ankara 2020, s.99-124.
- Öztürk, Bahri, Tezcan, Durmuş, Erdem, Mustafa Ruhan, Gezer, Özge Sırma, Saygılar Kırıt, Yasemin F., Alan Akcan, Esra, Özaydın, Özdem, Erden Tütüncü, Efser, Altınok Villemin, Derya ve Tok, Mehmet Can, *Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku*, Bahri Öztürk (ed.), Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.

- Schroeder, Friedrich-Christian ve Verrel, Torsten, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Dr. Salih Oktar (Çev.), Yetkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- Seçkin, Mehmet Beyhan, *Mağdur Hakları*, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.
- Sonja Kotnik, "The Emergence of a Abbreviated Criminal Procedure in the Field of Criminal Law", Gorazd Mesko, Milan Pagon, and Bojan Dobovsek (ed.), *Policing in Central and Eastern Europe-Dilemmas of Contemporary Criminal Justice*, Faculty of Criminal Justice, University of Maribor, Ljubljana, 2004, s.1-11.
- Soylu Ünver, Gülsüm ve Karaman Engür, Seçil Nergiz, *Seri Muhakeme Usulü*, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- Şahin, Cumhur ve Göktürk, Neslihan, *Ceza Muhakemesi Hukuku Cilt I*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- Şahin, Cumhur ve Göktürk, Neslihan, *Ceza Muhakemesi Hukuku-II*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- Şahin, Altuğ Kürşat, *Ceza Muhakemesi Kanununda Uzlaştırma Kurumu*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.
- Savaş, Vural ve Mollaoğulları, Sadık, *Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Yorumu II. Cilt*, Seçkin Yayınevi, Ankara 1995.
- Takcı, Tuğçe, *Türk ve Avrupa Hukukunda Temel Hak Boyutuyla Adil Yargılama Hakkı*, Adalet Yayınevi, Ankara 2017.
- Taneri, Gökhan, *Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulü*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- Taşkın, Ş. Cankat, *Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulü*, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- Temiz Gül, Yağmur, *Ceza Hukukunda Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2021.
- Thaman, Stephen C., "Plea-Bargaining, Negotiating Confessions and Consensual Resolution of Criminal Cases", General Reports of the XVIIIth Congress of the International Academy of Comparative Law, 2007, s.951-1011.
- Thaman, Stephen C., "A Typology of Consensual Criminal Procedures: An Historical and Comparative Perspective on the Theory and Practice of Avoiding the Full Trial", Chapter 11, *World Plea Bargaining: Consensual Procedures and the Avoidance of the Full Criminal Trial*, Carolina Academic Press, 2010, s.297-396.

- Töngür, Ali Rıza, *Ceza Hukukunda Yeni Boyutlarıyla Erteleme*, Adalet Yayınevi, Ankara 2009.
- Töngür, Ali Rıza, “Uzlaştırma Kurumunun Etkin Uygulanamama Nedenleri”, *Ceza Hukukunda Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemleri Sempozyumu*, 17-20 Mayıs 2017 Rize, Alternatif Çözümler Daire Başkanlığı, s.119-136.
- Töngür, Ali Rıza ve Çetintürk, Ekrem, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- Töngür, Ali Rıza ve Çetintürk, Ekrem, “Ceza Adalet Sisteminde İkrarın Önemi”, *Prof. Dr. Mehmet Emin Artuk’a Armağan*, Prof. Dr. Mahmut Koca (Ed.), Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020, s.1041-1067.
- Ünver, Yener ve Hakeri, Hakan, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- Vriend, Koen, *Avoiding a Full Criminal Trial Koen Vriend Fair Trial Rights, Diversions and Shortcuts in Dutch and International Criminal Proceedings*, TMC Asser Press, Netherlands 2016.
- Yavuz, Hakan A., “Ceza Adalet Politikası Bağlamında Alternatif Çözüm Yöntemleri”, *Ceza Hukukunda Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemleri Sempozyumu*, 17-20 Mayıs 2017 Rize, Alternatif Çözümler Daire Başkanlığı, s.225-252.
- Yavuz, Hakan A., *Ceza Muhakemesinde Kovuşturmaya Alternatif Usuller*, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- Yayla, Mustafa, “İngiliz Ceza Hukuk Sisteminde Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemleri”, *Ceza Hukukunda Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemleri Sempozyumu*, 17-20 Mayıs 2017 Rize, Alternatif Çözümler Daire Başkanlığı, s.31-50.
- Yenisey, Feridun ve Nuhoglu, Ayşe, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2020.
- Yenisey, Feridun, Oktar, Salih ve Oktar, Ayla, *Alman Ceza Muhakemesi Kanunu*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2020.
- Yılmaz, Davut, *Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009.
- Yurtcan, Erdener, *Ceza Yargılaması Hukuku*, Alfa Yayıncılık, 1994.

- Yurtcan, Erdener, *Cumhuriyet Savcısının ve Ceza Yargıcının El Kitabı*, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara 2002.
- Yurtcan, Erdener, *Ceza Yargılaması Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- Yurtcan, Erdener, *Ceza Davalarında Seri Yargılama ve Basit Yargılama*, Aristo Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Yücel, Mustafa Tören, *Türk Ceza Siyaseti ve Kriminolojisi*, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara 2007.
- Yüksektepe, Mert Asker, *Adil Yargılama İlkesi Kapsamında Ceza Muhakemesinde Kovuşturma Evresi*, Platon Hukuk Yayınevi, İstanbul 2020.
- Zafer, Hamide, "Meşhud Suç Muhakemesinin Özellikleri Üzerine Bir İnceleme", *Prof. Dr. Çetin Özek Armağanı*, Galatasaray Üniversitesi Yayınları, 2004, s.1067-1085.

SÜRELİ YAYINLAR

- Aebi, Marcelo F. ve Balcells, Marc, "The Prosecution Service Function within the Spanish Criminal Justice System", *European Journal Criminal Policy and Research*, C. 14, S. 2-3, 2008, s.311-331.
- Alan, Bayram Volkan, "Ceza Muhakemesi Hukukunda İtiraz Kanun Yolu", *Fasikül Hukuk Dergisi*, C. 8, S. 74, 2016, s.13-18.
- Apaydın, Cengiz, "Ceza Muhakemesi Hukukunun Temelleri", *Terazi Hukuk Dergisi*, C. 15, S. 166, 2020, s.1212-1233.
- Arslan, Çetin, "Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı İtirazı (CMK md.308)", *Ceza Hukuku Dergisi*, C. 2, S. 5, 2007, s.105-161.
- Atalay, Ayşe Özge, "Türk Ceza Muhakemesinde Seri Muhakeme Usulü ve Mukayeseli Hukuktaki Benzer Usuller", *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 2, 2020, s.653-732.
- Aydın, Devrim, "Ceza Muhakemesi Kanunu'nda İtiraz", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 65, 2006, s.61-72.
- Aygörmez, Gülsün A., Haydar, Nuran ve Korkmaz, Mehmet, "Seri Muhakeme Usulüne İlişkin Sorunlar", *Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 1, S. 2, 2019, s.255-306.
- Aygün Eşitli, Ezgi, "Ceza Muhakemesi Kanunu'nda Kanun Yararına Bozma", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 122, 2016, s.193-234.

- Babayiğit, Beşir ve Karacan, Abdullah Enes, "Ceza Muhakemesi Hukukunda Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulü", *Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 8, S. 16, 2020, s.851-907.
- Başarır, Gülşen, "Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usullerinin Değerlendirilmesi", *Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 6, S. 12, 2020, s.289-314.
- Bayraktar, Köksal, "Ceza Hukukunda Suç Olmaktan Çıkarma Akımı", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. 50, S. 1-4, 1984, s.197-212.
- Baytaç, Abdullah Batuhan, "Onarıcı Adalete Genel Bir Bakış", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. LXXI, S. 1, 2013, s.117-129.
- Baytaç, Abdullah Batuhan, "Seri Muhakeme Usulü", *Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi*, C. 8, S. 2, 2020, s.227-273.
- Brants-Langeraar, Chrisje H., "Consensual Criminal Procedures: Plea And Confession Bargaining and Abbreviated Procedures To Simplify Criminal Procedure", *Electronic Journal of Comparative Law*, C. 11, 2007, s.1-30.
- Bengü, Cemil Halit, "Sulh Yargıcının Ceza Kararnamesi", *Adalet Dergisi*, S. 3, 1945, s.183-203.
- Bozatay, Şeniz Anbarlı ve Ürinal, Avni Akın, "Ceza Muhakemesi Kanunu Kapsamında Uzlaştırma Kapsamına Giren Suçlar: Kuramsal ve Hukuksal Bir Değerlendirme", *Yönetim Bilimleri Dergisi*, C. 16, S. 32, 2018, s.329-344.
- Canpolat, Can, "Ceza Muhakemesi Hukukunun Amacı 'Objektif Gerçeğin Keşfi Mi? Yargısal (Kazai) Bir Gerçeklik İnşa Etmek Mi?', *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 15, S. 2, 2020, s.451-499.
- Carić, Marina, "Penal Order in The Light Of Limitations and Excluding The Application of Certain Fundamental Principles Of Criminal Procedure", *Iustinianus Primus Law Review*, C. 11, S. 1, 2020, s.1-19.
- Chowdhury, Mohammad Aktarul Alam, "An Overview of the Practice and Prospect of Alternative Dispute Resolution in Criminal Justice System of Bangladesh: Promotion of Access to Justice", *International Journal of Advanced Research*, C. 6, S. 11, 2018, s.712-721.
- Çalkın, Fahri, "Ertelemenin Muhtelif Şekilleri ve Bunların Fayda ve Mahzurları", *Adalet Dergisi*, S: 5, Mayıs 1946, s.487-498.

- Çakır, Kerim, "Uzlaştırmamanın Kapsamı ve Şartları", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C. 24, S. 1, 2018, s.446-452.
- Çetintürk, Ekrem, "Onarıcı Adalet Anlayışı ve Uzlaştırma Kurumunun Türk Ceza Adalet Sisteminde Algılanışı (Geleneksel Ceza Adalet Anlayışına Eleştirel Bir Bakış)", *Ceza Hukuku Dergisi*, S. 9, 2009, s.191-245.
- Çınar, Ali Rıza, "İstinaf", *Fasikül Hukuk Dergisi*, C. 2, S. 8, 2010, s.14-25.
- Çınar, Ali Rıza, "Aleyhe Değiştirme Yasağı Kuralı", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C. 19, S. 2, 2013, s.603-666.
- Çolak, Haluk, "Biçimsel Anlamda Meşhut Suçların Muhakemesi Usulü Kanununun Uygulama Koşullarının Bulunmadığı Durumlarda Suçüstü Yargılamasının Yapılabilmesi", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, C. 10, S. 3, 1998, s.1021-1028.
- Değirmenci, Olgun, "Uygulamacının 10 Sorusu Işığında Uzlaştırma", *Terazi Hukuk Dergisi*, C. 14, S. 151, 2019, s.663-670.
- Değirmenci, Olgun, "Ceza Muhakemesi Hukukunda Basit Yargılama Usulü (CMK m.251-252)", *Terazi Hukuku Dergisi*, C. 15, S. 161, 2020, s.36-51.
- DurDević, Zlata, Bonačić, Marin ve Pleić, Marija, "Rule Of Law Concerns in The Croatian Penal Order Procedure Linked To Deprivation Of Liberty, Judicial Control, Admissibility Of Evidence And Procedural Rights", *Pravni vjesnik: časopis za pravne i društvene znanosti Pravnog fakulteta Sveučilišta JJ Strossmayera u Osijeku*, C. 37, S. 1, 2021, s.57-81.
- Elmas, Birsen, "Yargıtay Kararları Işığında İddianamenin İadesi", *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, C. 7, S. 28, 2016, s.207-234.
- Er, Elif, "Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usullerinin Özellikleri ve Ceza Muhakemesi Hukuku İlkeleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi", *Yaşar Hukuk Dergisi*, C. 3, S. 1, 2021, s.55-111.
- Ercan, Mehmet Sercan, "Kovuşturma Evresinde Sanığın Hakları", *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 6, S. 1, 2019, s.181-198.
- Erdem, Mustafa Ruhan ve Şentürk, Candide, "Ceza Muhakemesi Hukukunda Yeni Bir Kurum Olarak Seri Muhakeme Yöntemi (CMK m.250)", *Ceza Hukuku Dergisi*, C. 14, S. 41, 2019, s.573-601.
- Eriş, Uğur, "Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma Usulü", *Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 5, S. 1, 2020, s.1289-1309.

- Erol, Ekrem, "Meşhut Suçların Yargılanması Üzerine Genel Bir İnceleme", *Adalet Dergisi*, C. 4-6, S. 6, Kasım-Aralık 1987, s.581-102.
- Ersoy, Uğur, "Ceza Muhakemesi Hukukunda Hukuki Çare ve Kanun Yolu Kavramları Bağlamında Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın İtiraz Yetkisi", *Ceza Hukuku Dergisi*, C. 10, S. 29, 2015, s.67-124.
- Ersoy, Uğur, "Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usullerinde İtiraz Kurumuna İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri", *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 28, S. 2, 2020, s.857-885.
- Ersoy, Uğur, "Ceza Muhakemesinde In Absentia Duruşma Yapılması ve Mahkûmiyet Kararı Verilmesi Üzerine Bazı Düşünceler", *Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 10, S. 1, 2020, s.52-86.
- Ertuğrul, Hüseyin, "7188 Sayılı Kanun Sonrası Uzlaştırma Kurumu Üzerine Değerlendirmeler", *Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi*, C. 5, S. 2, 2019, s.119-138.
- Gedik, Doğan, "5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanununda Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi Kurumu", *Ceza Hukuku Dergisi*, S. 1, Eylül 2006, s.323-342.
- Gedik, Doğan, "Ceza Muhakemesi Kanunu 171. Madde Bağlamında Cumhuriyet Savcısının Kamu Davası Açmada Takdir Yetkisi", *İstanbul Barosu Dergisi*, C. 82, S. 2, 2008, s.715-738.
- Gökçe, Teoman, "Türk Hukukunda Meşhut Suç Kavramı, Unsurları ve Görünüş Şekilleri", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, C. 14, S. 1, 2020, s.85-104.
- Gössel, Karl Hienz ve Yenisey, Feridun, "İstinaf Kanun Yolu Hakkında Sistematik Açıklama", *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 12, S. 159-160, 2017, s.57-70.
- Gültekin, Özkan, "İddianamenin İadesi", *Türk Hukuk Dergisi*, C. 1, S. 3, 2006, s.49-62.
- Gültekin, Özkan, "Yeni Türk Ceza Hukuku'nda Önödeme ve Uygulaması", *Ceza Hukuku Dergisi*, S. 5, 2007, s.203-252.
- Gündoğdu, Çağrı, "Cesare Beccaria'nın Reformist Eseri: Suçlar ve Cezalar Üzerine", *Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 5, S. 1, 2020, s.1593-1616.
- Güneş, Seyithan, "Çocuk Ceza Hukuku Açısından Kamu Davasının Ertelenmesi", *İstanbul Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. LV, S. 3, 1997, s.143-158.

- Hakeri, Hakan, "Avusturya Ceza Hukukunun 25 Yılı", *Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni*, Prof. Dr. Gülören Tekinalp'e Armağan, C. 23, S. 1-2, 2003, s.449-514.
- Hakeri, Hakan, "Ceza Hukukunda Önemsiz Hareketler", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 69, 2007, s.55-96.
- Hoven, Elisa, Kanbur, Mehmet Nihat ve Özkan, Salih, "Önemsiz Suçlar Maddi ve Şekli Hukukun Hafi/Önemsiz Suçlarla İlişkisi", *Ceza Hukuku Dergisi*, C. 10, S. 27, 2015, s.171-179.
- Iovene, Federica, "Plea Bargaining and Abbreviated Trial in Italy", *Legal Studies Research Paper*, Plea Bargaining Special Issue, C. 11, 2013, s.1-14.
- İçer, Zafer, "Basit Yargılama Usulü (CMK m. 251, 252)", *Fasikül Hukuk Dergisi*, C. 12, S. 125, 2020, s.6-15.
- İşten, İnanc ve Mert, İbrahim Sani, "Uzlaştırma Kurumunun Etkinliğinin Artırılması: Uzlaştırma Sürecinde Karşılaşılan Hukuki ve İletişime İlişkin Problemler ile Çözümlerine İlişkin Nitel Bir Araştırma", *Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 6, S. 11, 2018, s.1-32.
- Jehle, Jörg-Martin, Wade, Marianne ve Elsne, Beatrix, "Prosecution and Diversion within Criminal Justice Systems in Europe. Aims and Design of a Comparative Study", *European Journal on Criminal Policy and Research*, C. 14, S. 2-3, 2008, s.93-99.
- Karaoğlu, Fahrettin, "Meşhut Suçlar Kanunu Üzerine Bir İnceleme", *Adalet Dergisi*, S. 23, 1936, s.1645-1666.
- Kaşka, Hakan, "(Olan ve Olması Gereken Açısından) Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Basit Muhakeme", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 153, 2021, s.107-167.
- Kaymaz, Seydi, "Ceza Muhakemesinde Aleyhte Değiştirme Yasağı", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C. 19, S. 2, 2013, s.1397-1452.
- Kızıllarslan, Hakan, "7188 Sayılı Kanun'la Ceza Muhakemesi Hukukuna Getirilen Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulleri", *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 14, S. 183-184, s.1885-1960.
- Koca, Mahmut, "Ceza Muhakemesinde Basit Yargılama Usulü", *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 7, S. 2, 2020, s.173-195.
- Koç, Ziya, "Karşılaştırmalı Hukuk ve Uluslararası Mahkeme Kararları Işığında Seri Muhakeme Usulüne Farklı Bir Bakış", *Ceza Hukuku Dergisi*, C. 15, S. 43, 2020, s.607-663.

- Korkmaz, Fırat, "İstinafın Diğer Kanun Yolları ile Karşılaştırılması", *KTO Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 1, S. 1, 2016, s.199-211.
- Kurushi, Klodian, "Abbreviated Trial", *Mediterranean Journal of Social Sciences*, C. 7, S. 3, 2016, s.235-239.
- Kuşkapan, Emre, "Ceza Muhakemesinde Basit Yargılama Usulü", *Egemenoglu Hukuk Bürosu Hukuk Bülteni*, S. 11, 2021, s.58-62.
- Mëçalla, Naim ve Mëçalla, Jurgen, "Some Legal Aspects of Abbreviated Trial in Albania", *European Journal of Multidisciplinary Studies*, C. 2, S. 7, 2017, s.144-149.
- Metiner, Erçağ ve Köken, Enes, "Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliğine İlişkin Değerlendirmeler", *Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 5, S. 2, 2019, s.225-249.
- Özbek, Mustafa, "Ceza Muhakemesi Kanununda Yapılan Değişiklikler Çerçevesinde Mağdur Fail Uzlaştırmasının Usul ve Esasları", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 56, S. 4, 2007, s.123-205.
- Özen, Muharrem, "Türk Ceza Muhakemesinde İstinaf", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 65, S. 4, 2016, s.2331-2388.
- Özen, Muharrem ve Köksal, Atacan, "Önödeme ve Bazı Çözüm Önerileri", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 70, S. 2, 2021, s.589-621.
- Öztekin, Selçuk, "Temyiz Kanun Yolunun Tarihçesine İlişkin Bazı Tespitler", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C. 21, S. 2, 2015, s.135-144.
- Pizzit William T. ve Marafiotif, Luca, "The New Italian Code of Criminal Procedure: The Difficulties of Building an Adversarial Trial System on a Civil Law Foundation", *The Yale Journal of International Law*, C.17, S. 1, 1992, s.1-40.
- Sevdiren, Öznur, "Türk ve Alman Ceza Muhakemesi Hukuku'nda Çocuk Suçluluğu Bakımından 'Diversiyon' Düşüncesinin Gelişimi", *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, C. 1, S. 5, 2011, s. 257-284.
- Sevdiren, Öznur, "Adil Yargılanma Hakkı Bağlamında Seri Muhakeme Usulü Üzerine Eleştirel Değerlendirmeler", *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 15, S. 189-90, 2020, s. 573-616.
- Şahin, Meral Ekici, "Yargılamayı Hızlandıran Bir Model Olarak Alman Ceza Muhakemesi Hukukunda Hüküm Anlaşması (§257c StPO)", *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 11, S. 1, 2020, s.303-320.

- Şare, Ersin, "Türk Hukuk Sisteminde Kabul Edilen Erteleme Kurumları Üzerine İnceleme", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 111, 2014, s.163-236.
- Selçuk, Sami, "Doğru Terim 'Muhakeme' Değil, 'Yargılama'dır", *Marmara Üniversitesi Hukuku Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, C. 19, S. 2, 2013, s.295-318.
- Taşkın, Mustafa, "Fransız Ceza Hukukunda Uyuşmazlıkların Muhakeme Dışı Çözüm Yolları Bağlamında Yaptırım Sözleşmesi ve Müessesenin Türk Ceza Hukukunda Uygulanabilirliği", *Terazi Hukuk Dergisi*, C. 5, S. 41, 2010, s.17-46.
- Taşkın, Mustafa, "Fransız ve Türk Hukukunda Suçunu Kabul Edenlerin Yargılanması", *Terazi Hukuku Dergisi*, C. 5, S. 44, 2010, s.23-48.
- Taşkın, Şaban Cankat, "7188 Sayılı Kanun ile Ceza Muhakemesi Kanunu'na Getirilen 'Basit Yargılama Usulü' Hakkında Tespit ve Değerlendirmeler, *Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 5, S. 1, 2020, s.3105-3126.
- Tatlıldil, Sıla, "Anayasa Mahkemesi Kararlarına Göre Makul Sürede Yargılanma Hakkı - Sürenin Aşılması ve Sonuçları", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 143, 2019, s.9-50.
- Tosun, Ayşe Nil, "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Kararlarından Pákozdi Davası: İdari Vergi Cezası Davalarında Duruşmasız Yargılama", *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 7, S. 2, 2017, s.83-94.
- Töngür, Ali Rıza, "Metrukiyete Uğramış Bir Kurum: Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi", *Fasikül Hukuk Dergisi*, C. 7, S. 67, Haziran 2015, s.7-16.
- Töngür, Ali Rıza ve Çetintürk, Ekrem, "Onarıcı Adalet Anlayışının Teorik Temelleri", *İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 17, S. 2, 2018, s.7-26.
- Töngür, Ali Rıza, "Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi Kurumunun Yeniden Düzenlenmesi Gerekliliği Üzerine", *İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 17, S. 1, 2018, s.27-49.
- Tulay, Muhammed Emre, "Seri Muhakeme Usulü (CMK m.250)", *İzmir Barosu Dergisi*, Mayıs 2020, s.117-157.
- Tulay, M. Emre ve Doğan, Yamaç, "Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Basit Yargılama Usulü", *Akdeniz Üniversitesi Hukuku Fakültesi Dergisi*, C. 10, S. 2, 2020, s.349-376.

- Turan, Hüseyin, "Adil Yargılanma Hakkının İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'ndeki Yeri ve Önemi", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 84, 2009, s.213-230.
- Uğur, Hüsamettin, "Ceza Muhakemesinde Kovuşturma Mecburiyet İlkesinden Maslahata Uygunluk İlkesine", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 73, 2007, s.256-288.
- Uğurlubay, Gülsün A. Aygörmmez, Haydar, Nuran ve Korkmaz, Mehmet, "Serî Muhakeme Usûlüne İlişkin Sorunlar", *Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 2, 2019, s.255-306.
- Uygun, Esra ve Gerçek, Adnan, "Anayasa Mahkemesinin Vergilendirme Alanındaki Bireysel Başvuru Kararlarının Değerlendirilmesi", *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, S. 29, 2017, s.167-191.
- Yaşar, Ercan, "Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Seri Muhakeme Usulü", *Adalet Dergisi*, C. 2, S. 65, 2020, s.255-299.
- Yenisey, Feridun, "Ceza Muhakemesi Søjelerinin İradelerinin Ceza Muhakemesinin Yürüyüşüne Etkisi Sorunu", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C. 19, S. 2, 2013, s.453-469.
- Yetimoğlu, Melike Ezgi, "Türk ve Fransız Ceza Muhakemesi Hukuklarında Seri Muhakeme Usulüne Karşılaştırmalı Bakış", *Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S. 1, 2019, s.59-96.
- Yılmaz, Dilşat, "Usul Ekonomisi İlkesi Çerçevesinde Türk İdari Yargılama Usulünde Sözlülük İlkesine İlişkin Bazı Değerlendirmeler", *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 23, S. 2, 2019, s.267-320.
- Yılmaz, Ejder, "Hukuk Davalarında Yasayollarına Başvuru Hakkı ve Bu Hakkın Sınırlandırılmasının Yerindeliği Sorunu", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 1, 1988, s.131-155.
- Yılmaz, Ejder, "Usul Ekonomisi", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 57, S. 1, 2008, s.243-274.
- Yılmaz, Zahit ve Apiş, Özge, "Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Düzenlemelerinin Değerlendirilmesi", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C. 26, S. 1 2020, s.62-106.
- Yokuş Sevük, Handan, "Çocuk Yargılamasında Önödeme ve Sulh Hakiminin Ceza Kararnamesi", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, C. 17, S. 52, Mayıs 2004, s.66-88.

Yücel, Mustafa Tören, “Adli Yargıda ‘Makul Süre’ Felsefesi ve Matematiği”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 117, 2015, s.35-53.

Zagrodnik, Jaroslaw, “An Outline of the Model of the Interaction of Preparatory Proceedings and Court Proceedings in Criminal Procedure (Considerations against the Background of European Systems of Criminal Procedure Law)”, *Scholars International Journal of Law, Crime and Justice*, C. 2, S. 5, 2019, s.147-165.

YARGI KARARLARI

AİHM, Ashingdane/Birleşik Krallık, B. No: 8225/78, 28.5.1985.

AİHM, Bayar ve Gürbüz/Türkiye, B. No: 37569/06, 27.11.2012.

AİHM, De Haes ve Gijssels/Belçika Davası, B. No: 19983/92, 24.02.1997.

AİHM, Eckle/Almanya, B. No: 8130/78, 15.07.1982.

AİHM, Kamasinski/Avusturya, B. No: 9783/82, 19.12.1989.

AİHM, Leyla Zana/Türkiye Kararı, B. No: 58756/09, 25.11.1997.

AİHM, Mattocci/İtalya, B. No: 23969/94, 25.07.2000.

AİHM, Natsvlishvili ve Togonidze/Gürcistan Davası, B. No: 9043/05, 08.09.2014.

AİHM, Oyman/Türkiye, B. No: 39856/02, 20.02.2007.

AİHM, Salduz-Türkiye Kararı, B. No: 36391/02, 26.04.2007.

AİHM, Scoppola/Italy Davası, B. No: 10249/03, 17.09.2009.

AİHM, Stanev/Bulgaristan Davası, B. No: 36760/06, 17.01.2012.

AYM, 16.6.1992 tarih, E. 1992/8 ve K. 1992/39, R.G. 06.10.1992, S. 21367.

AYM, 30.06.2004 tarih ve E. 2001/481, K. 2004/91, RG. 22.10.2004, S. 25621.

AYM, 12.03.2009 tarih, E. 2007/14, K. 2009/48, RG. 25.06.2009, S. 27269.

AYM, 01.10.2009 tarih, E. 2006/106, K. 2009/124, RG. 08.03.2011, S. 27868.

AYM, 28.12.2017 tarih ve E. 2017/140, K. 2017/177, RG. 31.1.2018, S. 30318.

AYM, 25.06.2020 tarih ve E. 2020/16 K. 2020/33, RG. 19.08.2020, S. 31218.

AYM, 14.01.2021 tarih ve E. 2020/81, K. 2021/4, RG. 16.03.2021, S. 31425.

AYM, Sertaç Kılıçarslan Başvurusu, B. No: 2013/7090, 18.02.2016, RG. 31.03.2016, S. 29670.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

Adalet Bakanlığı, Adli Sicil Ve İstatistik Genel Müdürlüğü, *Adli İstatistikler 2020*, Hizmete Özel, Ankara 2020, <https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/22420211449082020H%C4%B0ZMETE%C3%96ZELK%C4%B0TAP.pdf>, (Erişim: 04.06.2021).

Adalet Bakanlığı, Ceza İşleri Genel Müdürlüğü, *2020 Yılı İlk 6 Ay (01.01.2020 - 30.06.2020 Tarihleri Arası) Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesine İlişkin İstatistik*, <https://alternatifcozumler.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/2472020161630KADEK%2024.07.2020%20YAYINLANACAK%20VER%C4%B0.pdf>, (Erişim: 04.04.2021).

Adalet Bakanlığı, Yargı Reformu Stratejisi, 2019, https://sgb.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/23122019162931YRS_TR.pdf, (Erişim: 13.04.2021).

Adalet Bakanlığı, Stratejik Planı 2019-2023, 2019, [https://sgb.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/27102020154519Stratejik%20Plan%20\(2019-2023\)%2023.10.2020.pdf](https://sgb.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/27102020154519Stratejik%20Plan%20(2019-2023)%2023.10.2020.pdf), (Erişim: 16.05.2021).

Alternatif Çözümler Daire Başkanlığı, <https://twitter.com/Adaletcac/status/1372467737042284547/photo/1>, (Erişim: 27.05.2021).

Anayasa Mahkemesi Kararlar Dergisi, Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Basımevi, C. 2, S. 28, Ankara 1993, https://www.anayasa.gov.tr/media/4949/kd_28_2.pdf, (Erişim: 29.05.2021).

Anayasa Mahkemesi Kararlar Dergisi, Anayasa Mahkemesi Yayınları, S. 41, Ankara 2005, <https://anayasa.gov.tr/media/4869/aymkd41.pdf>, (Erişim: 18.04.2021).

Avrupa Konseyi, Adli Zaman Yönetimi, <https://www.coe.int/en/web/cepej/cepej-work/saturn-centre-for-judicial-time-management>, (Erişim: 06.06.2021).

Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, *6.Madde Rehberi Adil Yargılanma Hakkı (Ceza Hukuku Yönü)*, 2014, s.61, https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_6_criminal_TUR.pdf, (Erişim:24.11.2020).

Canestrini, Nicola, "The Italian Criminal Trial", <https://www.hg.org/legal-articles/the-italian-criminal-trial-26794>, (Erişim: 29.06.2021).

Gören, Sami, "Usul Ekonomisi İlkesi", 2015, http://www.turkhukuksitesi.com/makale_1844.htm, (Erişim: 11.05.2021).

- Kalkınma Bakanlığı, On Birinci Kalkınma Raporu (2019-2023), *Adalet Hizmetlerinde Etkinlik Özel İhtisas Komisyonu Raporu*, Ankara 2018, <https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/04/AdaletHizmetlerindeEtkinlikOzellhtisasKomisyonuRaporu.pdf>, (Erişim: 12.05.2021).
- Öztekin, Alp, “Türk Ceza Muhakemesinde Basit Yargılama Usulü”, <https://www.hukukihaber.net/turk-ceza-muhakemesinde-basit-yargilama-usulu-makale,7128.html>, (Erişim: 13.06.2021).
- Şen, Ersan, “Ceza Muhakemesinde Seri ve Basit Yargılama Usulleri”, 2019, <https://www.hukukihaber.net/ceza-muhakemesinde-seri-ve-basit-yargilama-usulleri-makale,7039.html>, (Erişim: 12.06.2021).
- TBMM, “Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2215) ve Adalet Komisyonu Raporu”, Sıra Sayısı:105, <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem27/yil01/ss105.pdf>, (Erişim:15.11.2020).
- Varlı, Vefa, “Usul Ekonomisi İlkesinin İhlali ve Sonuçları”, 2020, <https://www.hukukihaber.net/usul-ekonomisi-ilkesinin-ihlali-ve-sonuclari-makale,7514.html>, (Erişim: 11.05.2021).
- Yargıtay Ceza Genel Kurulu, 25.09.2012 tarih, E. 2012/9-7 ve K. 2012/1783 sayılı Karar, <https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/>, (Erişim: 12.06.2021).
- Yenidünya, Caner, “Ceza Muhakemesinin Amacı”, 2019, <https://caneryenidunya.medium.com/ceza-muhakemesinin-amac%C4%B1-61d4316b37ce>, (Erişim: 11.05.2021).
- Yenisey, Feridun, *Mukayeseli Hukuk Açısından Ceza Sorumluluğu Yaşı ve Ceza Sorumluluğu Olmayan Çocuklar ve Gençler İçin Ceza Hukukunda Uygulanan Alternatif Yaptırımlar*, 2007, http://cocukhaklari.barobirlik.org.tr/dokuman/egitimbasvuru_basvuru/mukayeseli hukukta.pdf, (Erişim: 12.05.2021).
- https://www.legislationline.org/download/id/6416/file/Netherlands_CPC_am2012_en.pdf, s.1-257, (Erişim: 06.06.2021).
- <http://feridunyenisey.com/Yayinlar/CezaHukukunaGiris.pdf>, s.19, (Erişim: 12.01.2021).

- <https://translate.google.com/?sl=en&tl=tr&text=trial%0A&op=translate>, (Erişim: 06.04.2021).
- <https://www.anayasa.gov.tr/media/3664/cmrec198718trcriminaljustice.pdf>, (Erişim: 13.10.2020).
- <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem27/yil01/ss105.pdf>, (Erişim: 15.11.2020).
- <https://www.hsk.gov.tr/Eklentiler/Dosyalar/0623439d-1648-4f93-bd28-6ded866212b8.pdf>, (Erişim: 06.06.2021).
- <https://www.hakanorhan.av.tr/yargida-hedef-sure-nedir/>, (Erişim: 06.06.2021).
- <https://www.hsk.gov.tr/Eklentiler/Dosyalar/0623439d-1648-4f93-bd28-6ded866212b8.pdf>, (Erişim: 06.06.2021).
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/06/20170623-7.htm>, (Erişim: 06.06.2021).
- <https://www.istanbulbarosu.org.tr/HaberDetay.aspx?ID=15062&Desc=I.-Yarg%C4%B1-Paketi-Yasala%C5%9Ft%C4%B1>, (Erişim: 12.11.2020).
- <https://sozluk.gov.tr/>, (Erişim: 13.02.2021).
- [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22fulltext%22:\[%2219497/02%22\],%22documentcollectionid%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\]},](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22fulltext%22:[%2219497/02%22],%22documentcollectionid%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22]},) (Erişim: 12.04.2021).
- <https://alternatifcozumler.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/hakkimizda>, (Erişim: 04.06.2021).
- <https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/Dosyalar/Kararlar/KararPDF/2009-124-nrm.pdf>, s.6, (Erişim: 06.06.2021).
- <https://alternatifcozumler.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/2472020161630KADEK%2024.07.2020%20YAYINLANACAK%20VER%C4%B0.pdf>, (Erişim: 26.04.2021).
- <https://alternatifcozumler.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/268202014245626.08.2020%20%C3%96N%20%C3%96DEME.pdf>, (Erişim: 12.02.2021).
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/08/20200819-6.pdf>, (Erişim: 28.05.2021).
- <https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/ND/2021/4?KararAramaRaporu=1&KararNo=2021%2F4>, (Erişim: 28.05.2021).
- <https://www2.tbmm.gov.tr/d27/2/2-3697.pdf>, (Erişim: 12.07.2021).

Dr. Selim ERDİN

Yalova Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı

**Türk Ceza ve Ceza Muhakemesi
Hukukunda**

ÖNÖDEME

(TCK m. 75)

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukukunda Önödeme (TCK m. 75)
Selim Erdin

Hukuk Yayınları Dizisi – 3018

Birinci Baskı : Aralık, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 39 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Akbulut, Berrin**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 7. Baskı, Adalet, 2020.
- Aldemir, Hüsnü**, Ceza Davalarında Yargılama Giderleri, 1. Baskı, Adalet, Ankara, 2021.
- Artuk, Mehmet Emin/Alşahin, Mehmet Emin**, “Objektif Cezalandırabilme Şartı ve Zamanaşımı”, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, MÜHF-HAD, 2/2013, s. 17-44.
- Artuk, Mehmet Emin/Gökcen, Ahmet/Alşahin, Mehmet Emin/Çakır, Kerim**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 15. Baskı, Adalet, Ankara, 2021.
- Artuk, Mehmet Emin/Gökcen, Ahmet/Yenidünya, Ahmet Caner**, Türk Ceza Kanunu Şerhi, 2. Baskı, Cilt 2, Adalet, Ankara, 2014.
- Bakıcı, Sedat**, 5237 Sayılı Yasa Kapsamında Ceza Hukuku Genel Hükümleri, 1. Baskı, Adalet, Ankara, 2007.
- Bardak, Cengiz**, Ceza Muhakemesinde Hazırlık Soruşturması, 1. Baskı, Yetkin, Ankara, 1996.
- Bekar, Elif**, Objektif Cezalandırılabilme Koşulları ve Bu Koşullar Bağlamında Türk Ceza Kanunu’nda Yer Alan Suçlar, 1. Baskı, On İki Levha, İstanbul, 2017.
- Bozbayındır, Ali Emrah**, “Önödeme ve Kamu Davasının Açılmasının Ertelelenmesi”, Dr. Dr. h.c. Silvia Tellenbach’a Armağan, Seçkin, 1. Baskı, Ankara, 2018, s. 877-907.
- Centel, Nur/Zafer, Hamide**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 18. Bası, Beta, İstanbul, 2020.
- Centel, Nur/Zafer, Hamide/Çakmut, Özlem**, Türk Ceza Hukukuna Giriş, 10. Bası, Beta, İstanbul, 2017.
- Ceylan, Hatice**, Türk Ceza Kanununa Göre Önödeme, Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzincan, 2010.

- Demirbaş, Timur**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 15. Baskı, Seçkin, Ankara, 2020.
- Doğan, Y. Hakkı**, Hazırlık Soruşturmasında Savunma, 1. Baskı, Kazancı, İstanbul, 1994.
- Donay, Süheyl**, Para Cezaları, 1. Baskı, Kervan, İstanbul, 1972.
- Dönmezer, Sulhi/Erman, Sahir**, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku Genel Kısım, Cilt III, 12. Bası, Beta, İstanbul, 1997.
- Erdurak, Yılmaz Güngör**, “Önödeme”, AD, 10/1972, s. 697-700.
- Erdurak, Yılmaz Güngör**, “Önödeme”, AD, 8/1973, s. 630-635.
- Erdurak, Yılmaz Güngör**, Türk Ceza Kanunu, 2. Bası, Seçkin, Ankara, 1991.
- Erem, Faruk**, Gerekçeli Türk Ceza Kanunu ve Meriyet Kanunu, 3. Bası, Akay Kitabevi, İstanbul, 1948.
- Erem, Faruk/Danışman, Ahmet/Artuk, Mehmet Emin**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 14. Baskı, Seçkin, Ankara, 1997.
- Evik, Vesile Sonay**, “Kovuşturmaya Yer Olmadığı Kararı ve Denetimi”, BÜHFD, 147-148 (2016), s. 9-35.
- Gökcan, Hasan Tahsin/Artuç, Mustafa**, Yorumlu – Uygulamalı Türk Ceza Kanunu Şerhi, Cilt 2, 1. Baskı, Adalet, Ankara 2021.
- Gözübüyük, Abdullah Pulat**, Türk Ceza Kanunu Açıklaması, Cilt I, 4. Bası, İstanbul, 1980.
- Güler, Mahmut**, “Önödeme Kurumu ve Uygulamada Ortaya Çıkardığı Sorunlar”, ABD, 6/1990, s. 889-904.
- Gültekin, Özkan**, “Yeni Türk Ceza Hukukunda Önödeme ve Uygulaması”, CHD, 5 (2007), s. 203-253.
- Gültekin, Özkan**, “Ceza Hukukunda Uzlaşma ile Önödeme Kurumlarının Karşılaştırılması”, AD, 39 (2011), s. 132-164.
- Günay, Erhan**, “Yargıtay Kararları Işığında Gümrük Kaçakçılığı Davalarında Önödeme Uygulanmasında Lehe Kanun Uygulaması”, THD, 19 (2008), s. 127-132.
- Güney, Niyazi/Yılmaz, Zekeriya**, Ceza Hukukumuzda Dava ve Cezanın Düşürülmesi, 1. Baskı, Adalet, Ankara, 2008.
- Gürel, A. Bülent**, “Ön Ödeme ve 1696 Sayılı Yasanın Bu Konuda Getirdiği Yenilikler”, AD, 11/1973, s. 969-986.

- Hafızoğulları, Zeki/Özen, Muharrem**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 11. Baskı, U S-A, Ankara, 2018.
- Hakeri, Hakan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 21. Baskı, Adalet, Ankara, 2017.
- İçel, Kayıhan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 5. Bası, Beta, İstanbul, 2018.
- İçel, Kayıhan/Sokullu-Akıncı, Füsun/Özgenç, İzzet/Sözüer, Adem/Mahmutoğlu, Fatih S./Ünver, Yener**, İçel Yaptırım Teorisi, 1. Baskı, Beta, İstanbul, 2000.
- Jescheck, Hans-Heinrich/Weigend, Thomas**, Lehrbuch des Strafrechts Allgemeiner Teil, 5. Aufl., Duncker & Humblot, Berlin, 1996.
- Kaban, Mater/Aşaner, Halim/Güven, Özcan/Yalvaç, Gürsel**, Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları (Eylül 1996 – Temmuz 2001), 1. Baskı, Adalet, Ankara, 2001.
- Kaban, Mater/Aşaner, Halim/Güven, Özcan/Yalvaç, Gürsel**, Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları (Eylül 2001 – Temmuz 2004), 1. Baskı, Adalet, Ankara, 2004.
- Karaaslan, Erol/Aksakal, Kemal/Çetin, Ali**, “Ceza Yasamızda Önödeme Kurumu”, Prof. Dr. Mahmut Tefik Bırsel’e Armağan, 1. Baskı, DEÜY, İzmir, 2001, s. 547-573.
- Karagülmez, Ali**, Ceza Kararnamesi ve Önödeme, 2. Baskı, Seçkin, Ankara, 2002.
- Kartal, Melik**, Karşılaştırmalı Hukuk Işığında Kamu Davasının Açılmasında Cumhuriyet Savcısının Takdir Yetkisi, 1. Baskı, On İki Levha, İstanbul, 2015.
- Kaya, H. Ömer**, Ön Ödemeye Bağlı Suçlar, 1. Baskı, Karınca Matbaacılık, İzmir, 1982.
- Kaymaz, Seydi**, “Çeşitli Yönleriyle Önödeme Kurumu”, YD, 3/1999, s. 271-312.
- Kaymaz, Seydi/Gökcan, Hasan, Tahsin**, Uzlaşma ve Önödeme, 2. Baskı, Seçkin, Ankara, 2007.
- Kesgin, Koray**, Türk Ceza Hukukunda Önödeme, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli, 2009.
- Keskin, O. Kadri**, Para Cezaları, Ön Ödeme, Ceza Tabloları, Erteleme, Paraya Çevirme, Harçlar, 1. Baskı, Desen Ofset, Ankara, 1996.

- Koca, Mahmut/Üzülmez, İlhan**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 13. Baskı, Seçkin, Ankara, 2020.
- Kunter, Nurullah**, Suçun Maddi Unsurları Nazariyesi, 1. Baskı, İÜY, İstanbul, 1955.
- Kunter, Nurullah**, Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, 9. Bası, Beta, İstanbul, 1989.
- Kurdoğlu, Nasuh**, "Önödeme", GY, 6/1979, s. 15-18.
- Küçükbayrak, Ali Adnan**, Önödeme, 1. Basım, Adil, Ankara, t.y.
- Mahmutoğlu, Fatih Selami**, Kabahatleri Suç Olmaktan Çıkarma Eğilimi ve Düzene Aykırılıklar Hukukunda (İdari Ceza Hukukunda) Yaptırım Rejimi, 1. Baskı, Kazancı, İstanbul, 1995.
- Meraklı, Serkan**, Cumhuriyet Savcısının Kamu Davasını Açmada Takdir Yetkisi, 1. Baskı, Seçkin, Ankara, 2014.
- Otacı, Cengiz**, Türk Ceza Kanunu Genel Hükümleri Yargıtay Yorumu, 1. Baskı, Ankara, 2013.
- Otacı, Cengiz/Öztekin, Murat/Özaydın, Fatih**, Türk Ceza Kanunu Genel Hükümleri Yargıtay Yorumu (2013-2015 Kararları), 2. Baskı, Adalet, Ankara, 2016.
- Ölmez, Gökhan/Pancaroglu, Başar**, "Mağduru Belli Bir Kişi Olmayan Suçların Soruşturmaları Neticesinde Verilen Kovuşturmaya Yer Olmadığı Kararlarının Denetlenmesi Sorunu", AHBVÜ-HFD, 3/2021, s. 471-536.
- Önder, Ayhan**, Sulh Ceza Hakiminin Ceza Kararnamesi, 1. Baskı, Sermet Matbaası, İstanbul, 1966.
- Önder, Ayhan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Cilt II-III, 2. Bası, Beta, İstanbul, 1992.
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar/Tepe, İlker**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 11. Baskı, Seçkin, Ankara, 2020.
- Özbek, Veli Özer/Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 13. Baskı, Seçkin, Ankara, 2020.
- Özen, Muharrem/Köksal, Atacan**, "Önödeme ve Bazı Çözüm Önerileri", AÜHFD, 2/2021, s. 589-622.
- Özgenç, İzzet**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 16. Baskı, Seçkin, Ankara, 2020.

- Öztürk, Bahri**, Ceza Muhakemesi Hukukunda Koğuşturma Mecburiyeti, 1. Baskı, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 1991.
- Öztürk, Bahri/Erdem, Mustafa Ruhan**, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku, 20. Baskı, Seçkin, Ankara, 2020.
- Öztürk, Bahri/Erdem, Mustafa Ruhan/Sırma-Gezer, Özge/Saygılar-Kınt, Yasemin F./Alan-Akcan, Esra/Özaydın, Özdem/Erden-Tütüncü, Esfer/Altınok-Villemin, Derya/Tok, Mehmet Can, Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku**, 15. Baskı, Seçkin, Ankara, 2021.
- Savaş, Vural/Mollamahmutoğlu, Sadık**, Türk Ceza Kanunu Yorumu, Cilt 1, 1. Baskı, Seçkin, Ankara, 1994.
- Selçuk, Sami**, "Yargılamasız Cezalandırma mı?", YHD, 4/1980, s. 493-495.
- Soyaslan, Doğan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 8. Baskı, Yetkin, Ankara, 2018.
- Stratenwerth, Günter/Kuhlen, Lothar**, Strafrecht Allgemeiner Teil, 6. Aufl., Franz Vahlen, München, 2011.
- Şahin, Cumhur/Göktürk, Neslihan**, Ceza Muhakemesi Hukuku, Cilt I, Seçkin, Ankara, 2020.
- Şahin, Cumhur/Göktürk, Neslihan**, Ceza Muhakemesi Hukuku, Cilt II, Seçkin, Ankara, 2020.
- Şeker, İdris**, Zincirleme Suç, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya, 2009.
- Temiz-Gül, Yağmur**, Ceza Hukukunda Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları, 2. Baskı, Adalet, Ankara, 2021.
- Toroslu, Nevzat/Toroslu, Haluk**, Ceza Hukuku Genel Kısım, 21. Baskı, Savaş, Ankara, 2015.
- Tosun, Öztekin**, Türk Suç Muhakemesi Hukuku Dersleri, I, 4. Bası, İÜY, İstanbul, 1984.
- Uygun, Mehmet**, Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararları, 1. Baskı, Adalet, Ankara, 1997.
- Uygun, Mehmet/Savaş, Vural/Mollamahmutoğlu, Sadık**, Ceza Genel Kurulu Kararları (1988-1989-1990-1991), 1. Baskı, Adalet, Ankara, 1991.
- Ünver, Yener/Hakeri, Hakan**, Ceza Muhakemesi Hukuku, I, 15. Baskı, Adalet, Ankara, 2019.

- Ünver, Yener/Hakeri, Hakan**, Ceza Muhakemesi Hukuku, III, 15. Baskı, Adalet, Ankara, 2019.
- Welzel, Hans**, Das Deutsche Strafrecht, 11. Aufl., Walter de Gruyter, Berlin, 1969.
- Yaşar, Osman/Gökcan, Hasan Tahsin/Artuç, Mustafa**, Yorumlu – Uygulamalı Türk Ceza Kanunu, Cilt 2, 2. Baskı, Adalet, Ankara, 2014.
- Yavuz, Hakan A.**, Ceza Muhakemesinde Kovuşturmaya Alternatif Yöntemler, 2. Baskı, Adalet, Ankara, 2021.
- Yenidünya, A. Caner**, “Yargıtay Kararları Işığında Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemi Olarak Önödeme Kurumu”, LHD, 127 (2013), s. 51-76.
- Yenisey, Feridun/Nuhoglu, Ayşe**, Ceza Muhakemesi Hukuku, 8. Baskı, Seçkin, Ankara, 2020.
- Yokuş-Sevük, Handan**, “Çocuk Yargılamasında Ön Ödeme ve Sulh Hakkının Ceza Kararnamesi”, TBBD, 52 (2004), s. 66-88.
- Yurtcan, Erdener**, “Önödeme ve Sulh Yargıcının Ceza Kararnamesi Yolları Aynı Konuda Peşpeşe Uygulama Alanı Bulabilir mi?”, CHKD, 1/1978, s. 46-48.
- Yurtcan, Erdener**, Ceza Yargılaması Yasası 1973 Değişikliği, 1. Baskı, İÜY, İstanbul, 1978.
- Yurtcan, Erdener**, “İçtihadı Birleştirme Kararı Dolayısıyla Önödeme Üzerine Düşünceler”, YD, 3/1984, s. 230-234.
- Yurtcan, Erdener**, Ceza Yargılamasında Kesin Hüküm, 2. Baskı, Kazancı, İstanbul, 1987.
- Yurtcan, Erdener**, “3506 Sayılı Yasayla Ceza Mevzuatında Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi”, TBBD, 4/1989, s. 611-619.
- Yurtcan, Erdener**, Ceza Yargılaması Hukuku, 12. Baskı, Beta, İstanbul, 2007.
- Zafer, Hamide**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, TCK m. 1-75, 7. Bası, Beta, İstanbul, 2019.

Elektronik Kaynaklar

- Kazancı, www.kazanci.com.tr.
- Legalbank, www.legalbank.net.
- Lexpera, www.lexpera.com.tr.

Av. İltan EKMEKÇİOĞLU

**TÜRK HUKUKUNDA
KONKORDATO**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Hukukunda Konkordato
İltan Ekmekçioğlu

Hukuk Yayınları Dizisi – 2916

Birinci Baskı : Ağustos, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 80 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA

- Akyürek, Ayhan/Akyürek, Remziye, Konkordato Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara 2019.
- Altay, Sümer/Eskiocak, Ali, Konkordato ve Yeniden Yapılandırma Hukuku, 5. Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2019
- Arslan, Ramazan/Yılmaz, Ejder/Taşpınar-Ayvaz, Sema/Hanağası, Emel, İcra ve İflas Hukuku, 4. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2018
- Atalı, Murat/Ermenek, İbrahim/Erdoğan, Ersin, İcra ve İflas Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara 2019
- Bilgen, Mahmut, Konkordato, İflas ve Yargılama Usulü, Adalet Yayınevi, Ankara 2020
- Eroğlu, Orhan, Uygulamada Konkordato, 3. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara 2020
- Kızıl, Perihan Dilek, Adi Konkordato Başvurusu, Yüksek Lisans Tezi, Çankaya Ünv. SBE, Şubat 2020
- Kuru, Baki, İcra İflas Hukuku El Kitabı, Adalet Yayınevi, Ankara 2013
- Öztekin, Selçuk/Budak, Ali Cem/Tunç-Yücel, Müjgan/Kale, Serdar/Yeşilova, Bilgehan, Yeni Konkordato Hukuku, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2019 (Editör: Selçuk Öztekin).
- Pekcanitez, Hakan/Atalay, Oğuz/Sungurtekin-Özkan, Meral/Özekes, Muhammet, İcra ve İflas Hukuku Ders Kitabı, 6. Baskı, Onikilevha Yayıncılık, İstanbul 2019
- Pekcanitez, Hakan/Erdönmez, Güray, Konkordato, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2018
- Tunç Yücel, Müjgan, Konkordato Mühletinin Alacaklılar Bakımından Sonuçları, Onikilevha Yayıncılık, İstanbul 2020

KAYNAKÇA

- Uyar, Talih/Uyar, Alper/Uyar, Cüneyt, İcra ve İflas Kanunu Şerhi, 3. Baskı, C.3, Ankara 2014
- 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu
- 7101 sayılı Kanun ve gerekçesi

Dr. Öğretim Üyesi Nuri Berkay ÖZGENÇ

TÜRK HUKUKUNDA
ŞARTLA SALIVERİLME
MÜESSESESİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Hukukunda Şartla Salıverilme Müessesesi

Nuri Berkay Özgenç

Hukuk Yayınları Dizisi – 2794

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 97 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Akbulut, İlhan, “Şartla Tahliye”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C.:LV, S.:1-2, İstanbul 1996, s.173-182.
- Akın, Abdülkadir, İnfaz Hukuku, Güncellenmiş 3. Baskı, Ankara 2016.
- Akıncı Sokullu, Füsun, “Cumhuriyetin 75. Yılında 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunda Yer Alan Cezalar ve Yapılması Gereken Değişiklikler”, Cumhuriyet’in 75. Yıl Armağanı, İstanbul 1999, s.333-358.
- Akıntürk, Turgut - Ateş, Derya, Türk Medenî Hukuku, C.:II, Aile Hukuku, Yenilenmiş 22. Bası, İstanbul 2020.
- Akkaş, Ahmet Hulusi, “Koşullu Salıverilme”, Prof. Dr. Atilla ÖZER’e Armağan, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Haziran-Aralık 2008, C.:XII, S.:1-2, Ankara 2010, s.305-336.
- Aksoy Retornaz, E. Eylem, “Hükümlünün Salıverilmeyi Umut Etme Hakkı”, Güncel Hukuk Dergisi, S.:5-125, Ankara Mayıs 2014, s.12-13. (Umut Hakkı)
- Aksoy Retornaz, E. Eylem, “Uluslararası Hukukta Ömür Boyu Hapis”, bianet, s.1-3; <https://m.bianet.org/bianet/insan-haklari/159296-uluslararasi-hukukta-omur-boyu-hapis> (Erişim Tarihi: 21.04.2019).
- Aldemir, Hüsnü, Türk İnfaz Hukuku Ve İnfaz Yargılaması, 1. Baskı, Ankara 2012.
- Algharblgi, Amir Akram İsmael, Türk Hukukunda Koşullu Salıverme ve Bazı İslam Ülkelerindeki Uygulaması (Yüksek Lisans Tezi), Konya 2015.
- Allen, Harry E. - Simonsen, Clifford E., Corrections in America: An Introduction, 3. Baskı, New York, Londra 1981.
- Amor, M. Paul, “Mütekamil İnfaz Sistemi” (Rapor), Adalet Dergisi, Y.:52, S.:1-2, Ankara Ocak Şubat 1961.
- Anayasa Mahkemesi Kararları Dergisi, S.:28, C.:I, Ankara 1993, s.232-368.
- Appleton, Catherine - Grover, Bent, “The Pros and Cons of Life Without Parole”, The British Journal of Criminology, C.:47, S.:4, Oxford Temmuz 2007, s.597-615.
- Arslan, Çetin - Kayaççiçek, Murat, Suçta Tekerrür, Ankara 2009.
- Arslan, Çetin, “Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi (5352 Sayılı Adli Sicil Kanunu m.13/A)”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.:56, S.:4, Ankara Aralık 2007, s.1-53.

- Artuç, Mustafa, Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması, 2. Baskı, Ankara 2009.
- Artuk, Mehmet Emin - Çınar, Ali Rıza, “Yeni Bir Ceza Kanunu Arayışları ve Adalet Alt Komisyonu Tasarısı Üzerine Düşünceler”, Türk Ceza Kanunu Reformu -II- Makaleler, Görüşler, Raporlar, 1. Baskı, Ankara 2004, s.37-84.
- Artuk, Mehmet Emin - Gökçen, Ahmet - Alşahin, Mehmet Emin - Çakır, Kerim, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Yenilenmiş Gözden Geçirilmiş 11. Baskı, Ankara 2017.
- Artuk, Mehmet Emin - Gökçen, Ahmet - Yenidünya, Ahmet Caner, Ceza Hukuku Genel Hükümler II (Yaptırım Hukuku), Ankara 2003. (Yaptırım Hukuku)
- Artuk, Mehmet Emin - Gökçen, Ahmet - Yenidünya, Ahmet Caner, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Yenilenmiş Gözden Geçirilmiş 10. Baskı, Ankara 2016.
- Artuk, Mehmet Emin - Yenidünya, Ahmet Caner, “Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Erteleme Müessesesi”, Prof. Dr. Sahir Erman’a Armağan, İstanbul 1999, s.55-87.
- Artuk, Mehmet Emin, “Ceza Kanununun Suç Siyaseti Bilimi Açısından Değerlendirilmesi”, Ceza Hukuku Dergisi, C.:1, S.:2, Ankara Aralık 2006, s.9-18.
- Artuk, Mehmet Emin, “Ölüm Cezası”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Jale G. Akipek’e Armağan, Konya 1991, s.145-175.
- Artuk, Mehmet Emin, Sinn und Zweck der Strafe und die Massnahmen zur Sicherung und Besserung im Türkischen Strafrecht, Königstein 1979.
- Aslan, Beşir, Ceza Hukukunda Yaş Küçüklüğü, 1. Baskı, Ankara 2011.
- Aslan, M. Yasin, Uluslararası Ceza Mahkemesi, 1. Baskı, Ankara 2017.
- Atalay, Osman, “Çocuk Hükümlülere Ait Müddetname Düzenlenmesi”, Terazi Aylık Hukuk Dergisi, Y.:2, S.:11, Ankara Temmuz 2007, s.95-101.
- Atalay, Osman, “Mükerrir Hükümlülerin İnfazında Müddetname Hesaplamaları”, Terazi Aylık Hukuk Dergisi, Y.:2, S.:13, Ankara Eylül 2007, s.113-122.
- Atalay, Osman, 7242 Sayılı Kanuna Göre Hazırlanmış Koşullu Salıverilme Oranları, s.1-9; <http://d.barobirlik.org.tr/2020/kosullusaliverilmeoranlari/9/> (Erişim Tarihi: 13.05.2020).
- Austis, James - Clark, John - Hardyman, Patricia - Henry, D. Alan, “The Impact of ‘Three Strikes and You’re Out’”, Punishment & Society, C.:1, S.:2, 1. Baskı, Vaşington Ekim 1999, s.131-162.

- Avcı, Mustafa, Hürriyeti Bağlayıcı Cezalara Seçenekler (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul 1994.
- Avcı, Mustafa, Türk Hukuk Tarihi Dersleri, 5. Baskı, Konya 2015.
- Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin Ceza İnfaz Alanındaki Tavsiye Kararları, Ankara 2011, s.109 vd. (Tavsiye Kararları)
- Aybirdi, Kurtuluş, "Yeni KHK ile şartla salıverme ve tahliye hakkında soru ve cevaplar"; <http://blog.milliyet.com.tr/yeni-khk-ile-sartli-saliverme-ve-tahliye/hakkinda-soru-ve-cevaplar/Blog?Blogno=539052> (Erişim Tarihi: 08.08.2017).
- Aydınoglu, İdil, Tahliye Umudu Olmayan Hapis Cezası, İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hukuk Yüksek Lisans Programı (İnsan Hakları Hukuku), İstanbul 2016.
- Bacaksız, Pınar, "Cezalandırma ve Topluma Yeniden Kazandırma", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.:16, Özel Sayı 2014, (Prof. Dr. Hakan PEKCANITEZ'e Armağan), İzmir 2015, s.4917-4941.
- Bardak, Cengiz, Cezaların İnfazı ve İnfaz Müesseseleri, Ankara 1996.
- Başman, Murat, Şartla Salıverilme (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 1996.
- Blakesley, Christopher L., "Conditional Liberation (Parole) in France", Louisiana Law Review, C.:39, S.:1, Louisiana 1978, s.1-43.
- Bowers, Josh, "Mandatory Life And The Death Of Equitable Discretion", Life Without Parole: America's New Death Penalty?, New York 2012, s.25-65.
- Bozdağ, Ahmet, Türk Ceza Hukukunda Koşullu Salıverilme Kurumu Ve Etkinliğinin Geliştirilmesi, Birinci Baskı, Ankara 2009.
- Börtüçene, Hatay J., "Salıverme ve Salıvermeden Sonra Hükümlülerin Hıma-yesi" (After-Care), Adalet Dergisi, Y.:70, S.:5, Ankara Mayıs 1970.
- Capers, I. Benett, "Defending Life", Life Without Parole: America's New Death Penalty?, New York 2012, s.167-189.
- Centel, Nur - Zafer, Hamide, Ceza Muhakemesi Hukuku, Yenilenmiş ve Gözden Geçirilmiş 8. Bası, İstanbul 2011.
- Centel, Nur, "Denetimli Serbestlik ve İşverenin İstihdam Yükümlülüğü", Sicil İş Hukuku Dergisi, Y.:1, S.:3, İstanbul Eylül 2006, s.177-195.
- Centel, Nur, "Şartla Salıverme", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları, C.:VII, S.:1-3, İstanbul 1992-1993, s.41-71.
- Centel, Nur, "Yeni Türk Ceza Yasası'nın Yaptırımlar Sistemine Eleştirel Yaklaşım", Prof. Dr. Yavuz Alangoya İçin Armağan, İstanbul 2007, s.791-818.

- Centel, Nur-Zafer, Hamide-Çakmut, Özlem, Türk Ceza Hukukuna Giriş, 10. Bası, İstanbul 2017.
- Cuhruk, Mahmut, “Şartla Salıverme”, Adalet Dergisi, Y.:58, S.:5, Ankara Mayıs 1967, s.311-328.
- Çağlayan, M. Muhtar, “Yargıtay İçtihatlarının Işığında Şartla Salıverilme Üzerinde Bir İzah Denemesi I”, Adalet Dergisi, Y.:70, S.:5, Ankara Eylül Ekim 1979.
- Çelikel, Aysel - Gelgel, Günseli, Yabancılar Hukuku, 15. Bası, İstanbul 2009.
- Çınar, Ali Rıza, Türk Ceza Hukukunda Cezalar, Ankara 2005.
- Çiçekli, Bülent, Yabancılar Hukuku, Ankara 2009.
- Çolak, Halûk - Altun, Uğurtan, “Kısa Süreli Hapis Cezaları, Seçenekli Yaptırımlar ve İnfaz Rejimleri”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.:67, Ankara Kasım-Aralık 2006, s.163-229. (Kısa Süreli Hapis Cezaları)
- Çolak, Halûk - Altun, Uğurtan, “Yeni Ceza Kanununda Cezaların Ertelenmesi”, Adalet Dergisi, S.: 26, Ankara Eylül 2006, s.1-26.
- Çolak, Halûk, İcra ve İflas Suçları ve Yargılama Usulü, Ankara 2005.
- Demirbaş, Timur, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 12. Baskı, Ankara 2017.
- Demirbaş, Timur, İnfaz Hukuku, 5. Baskı, Ankara 2017.
- Denizhan, Hüseyin, “Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Erteleme Kurumu Üzerine Bir Deneme”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.:65, Ankara Temmuz Ağustos 2006, s.214-245.
- Denker, Rauf - Esin, Abdülgani, Muamele Örnekleriyle İzahlı ve Tatbikatlı Meşruten Tahliye ve Tahliyenin Geri Alınması, İstanbul 1959.
- Dickey, W. J., Impact of “Three Strikes and You’re Out” Laws: What Have We Learned?, Vaşington 1996.
- Dikmen, Pınar, “ “Umut Hakkı” Kapsamında Güncel Gelişmeler”, Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.:1, S.:1, İstanbul Haziran 2015, s.195-209.
- Doğan, Baran, Yeni Denetimli Serbestlik ve İnfaz Yasası, s.1-28; <https://barandogan.av.tr/blog/ceza-hukuku/denetimli-serbestlik-nedir.html> (Erişim Tarihi: 13.05.2020).
- Dolovich, Sharon, “Creating the Permanent Prisoner”, Life Without Parole: America’s New Death Penalty?, New York 2012, s.96-137.
- Donay, Süheyl, “647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunda 1712 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklik Üzerine Düşünceler”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C.:XXXVIII, S.:1-4, Türkiye Cumhuriyeti 50. Yıl Özel Sayı, İstanbul 1973, s.313-335.

- Donay, Süheyl, “Şartla Salıverilmeye İlişkin Bir İçtihadı Birleştirme Kararı”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C.:XL, S.:1-4, İstanbul 1974, s.759-777. (İçtihadı Birleştirme Kararı)
- Donay, Süheyl, Türk Ceza İnfaz Hukuku, İstanbul 2014. (İnfaz Hukuku)
- Dönmezer, Sulhi - Erman, Sahir, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, C.:II, 8. Bası, İstanbul 1983.
- Dönmezer, Sulhi - Erman, Sahir, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Genel Kısım, C.: II, İstanbul 1997. (C.:II)
- Dönmezer, Sulhi, “Ağır Hapis Cezasında Hücre Devresi ve Tenfiz Sistemimiz Üzerinde Tekliflerimiz”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C.:XXVII, S.:1-4, İstanbul 1962, s.4-20.
- Dönmezer, Sulhi, Kriminoloji, 8. Baskı, İstanbul 1994.
- Dönmezer, Sulhi-Erman, Sahir, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, C.:III, 12. Bası, İstanbul 1997.
- Dural, Mustafa - Öğüz, Tufan - Gümüş, Mustafa Alper, Türk Özel Hukuku, C.:III, Aile Hukuku, 10. Bası, İstanbul 2005.
- Dural, Mustafa - Öğüz, Tufan - Gümüş, Mustafa Alper, Türk Özel Hukuku, C.:III, Aile Hukuku, Gözden Geçirilmiş 15. Bası, İstanbul 2020. (15. Bası)
- Dursun, Selman, “Türk Ceza İnfaz Hukuku’ndaki Son Gelişmeler”, Türkiye - Azerbaycan Hukuk Günleri Tebliğleri, İstanbul 2015, s.69-82.
- Ekşi, Nuray, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Abdolkhani ve Karimnia - Türkiye Davası, Mülteci ve Sığınmacı Hukuku Açısından Değerlendirme, İstanbul 2010.
- Ekşi, Nuray, Yabancılar Hukukuna İlişkin Temel Konular, İstanbul 2006.
- Erdem, Mustafa Ruhan, “Kısa Süreli Özgürlüğü Bağlayıcı Cezaların İnfazı ve Yeni Seçenekler”, İnfaz Hukuku’nun Sorunları Sempozyumu, 24-25.11.2000, Ankara 2001.
- Erdoğan, Oktay, İnfaz Hukuku, 2. Bası, Ankara 2016.
- Erem, Faruk - Danışman, Ahmet - Artuk, Mehmet Emin, Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tümüyle Gözden Geçirilmiş 14. Baskı, Ankara 1997.
- Erem, Faruk, Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku, C.:I, Genel Hükümler, 8. Bası.
- Ergün Okuyucu, Güneş, “AİHM Kararları Işığında Müebbet Hapis Cezasına İlişkin Değerlendirmeler”, Güncel Hukuk Dergisi, S.:12-120, Ankara Aralık 2013, s.56-57.

- Feyzioğlu, Metin - Güngör, Devrim, “Cezaların Toplanması ve Koşullu Salıverilme İlişkisi”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.: 69, Ankara Mart - Nisan 2007, s.51-54.
- Frase, Richard S., “Punishment Purposes”, Standford Law Review, C.:58, S.:67, Standford Ekim 2005, s.67-84.
- Gökçen, Ahmet - Balcı, Murat - Alşahin, Mehmet Emin - Çakır, Kerim, Ceza Muhakemesi Hukuku, Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş 4. Baskı, Ankara 2020.
- Gökçen, Ahmet, Tanzimat Dönemi Osmanlı Ceza Kanunları Ve Bu Kanunlardaki Ceza Müeyyideleri, İstanbul 1989.
- Gölcüklü, Feyyaz, Türk Ceza Sistemi (Hürriyeti Bağlayıcı Cezalar), Ankara 1966.
- Gözübüyük, Şeref - Gölcüklü, Feyyaz, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması, 11. Ek Protokole Göre Hazırlanıp Genişletilmiş 6. Bası, Ankara 2005.
- Gülşen, Recep, Hürriyeti Bağlayıcı Cezaların İnfazında Çağdaş Sistem (İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 1993.
- Günay, Erhan, Yargıtay Kararları Eşliğinde Örnekli / Uygulamalı İnfaz Hukukunda Hükümlü Disiplin Ceza ve Tedbirleri - Duraksama Yaratın Sorunlar ve Yanıtlar - Lehe Kanun Uygulaması, 1. Baskı, Ankara 2011.
- Gür, Gülberk, “Koşullu Salıverilme”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN’a Armağan, C.:21, Özel Sayı, İzmir 2019, s.1443-1489.
- Hafızoğulları, Zeki - Özen, Muharrem, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 11. Baskı, Ankara 2018.
- Hakeri, Hakan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 22. Baskı, Ankara 2019.
- Hakeri, Hakan, Sorularla Ceza Hukuku, Ankara 2005.
- Hekimoğlu, M. Fahrettin, Uygulamalı - İhtihatlı Ceza İnfaz Hukuku ve Cezaevi İdaresi (4616 sayılı Kanun ve Açıklaması), Ankara 2001.
- <http://m.bianet.org/bianet/print/205415-aihm-agirlastirilmis-muebbet-hapsi-mahkum-etti> (Erişim Tarihi: 25.05.2019).
- http://www.corteocostituzionale.it/action_Pronuncia.do (Erişim Tarihi: 21.04.2019).
- <http://www.giurcost.org/decisioni/1983/0274s-83.html> (Erişim Tarihi: 21.04.2019).
- <http://www.psikiyatri.org.tr/uploadFiles/98201721930-Cinselsuclur-Danistay-Karari.pdf> (Erişim Tarihi: 24.09.2019).

- <http://www.tbmm.gov.tr>. (Esas Komisyon Raporu, Dönem: 24, Yasama Yılı: 2, S. Sayısı: 207).
- <http://www.turkhukuksitesi.com/showthread.php?t=15309> (Erişim Tarihi: 18.12.2018).
- <https://anayasagundemi.com/2019/04/09/ihamin-petukhov-v-ukrayna-kararinin-ozet-cevirisi-tuberkuloz-hastasi-muebbet-hapis-cezalisi-kisiyi-tahliye-umudu-ve-yeterli-tedavi-imkani-olmadan-cezaevinde-tutmak-insanlikdisi-muamele-yasagi-i/> (Erişim Tarihi: 25.05.2019).
- <https://m.bianet.org/bianet/toplumsal-cinsiyet/194493-yurutmesi-durdurulan-kimyasal-hadim-yeniden-gundemde> (Erişim Tarihi: 24.09.2019).
- <https://rm.coe.int/168069a75> (Erişim Tarihi: 20.05.2019).
- <https://www.mgc.com.tr/7242-sayili-ceza-ve-guvenlik-tedbirlerinin-infazi-hakkinda-kanun-ile-bazi-kanunlarda-degisiklik-yapilmasina-dair-kanun-ile-getirilen-degisiklikler> (Erişim Tarihi: 30.05.2020).
- <https://www.ombudsman.gov.tr/contents/files/876b6-Mahpuslari-Islahi-Icin-Asgari-Standart-Kurallar.pdf> (Erişim Tarihi: 12.04.2019).
- https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/mevzuat_CDERS.htm (Erişim Tarihi: 21.05.2019).
- <https://www.tdk.gov.tr> (Erişim Tarihi: 16.11.2018).
- İçel, Kayıhan - Donay, Süheyl, Karşılaştırmalı ve Uygulamalı Ceza Hukuku, Genel Kısım, 1. Kitap, 3. Bası, İstanbul 1999.
- İçel, Kayıhan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Yenilenmiş Bası, İstanbul 2016.
- İçel, Kayıhan-Akıncı Sokullu, Füsun - Özgenç, İzzet - Sözüer, Adem - Mahmutoglu, Fatih - Ünver, Yener, İçel Yaptırım Teorisi, 3. Kitap, 2. Bası, İstanbul 2002.
- İlkiz, Fikret, "5275 Sayılı İnfaz Kanunu'nda Neler Değişecek?", s.1-78; <https://m.bianet.org/biamag/siyaset/222592-5275-sayili-infaz-kanunu-nda-neler-degisecek> (Erişim Tarihi: 04.08.2020).
- Jescheck, Hans Heinrich - Weigend, Thomas, Lehrbuch des Strafrechts, Allgemeiner Teil, 5. voliständig neuarbeitete und erweiterte Auflage, Berlin 1996.
- Kafes, Veli, "Ceza Hukukunda Mağdurun Zararının Giderilmesi", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.:60, S.:1, Ankara Mart 2011, s.83-156.
- Kafes, Veli, TCK Öntasarıları ve İçtihatlar Işığında Hukukumuzda Şartla Salıverme ve Uygulamadaki Sorunlar (Teori-Uygulama-Örnekler), Ankara 1998.
- Kalabalık, Halil, İnsan Hakları Hukuku, 3. Baskı, Ankara 2013.

- Karakaş Doğan, Fatma, "Türk Ceza Hukukunda Cezaların İcrai Kurumunun Düzenlenmesi Gerektiği Üzerine", Ankara Barosu Dergisi, S.:3, Ankara Mart 2008, s.86-104. (Cezaların İcrai)
- Karakaş Doğan, Fatma, 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun Düzenlemesi Işığında Ceza İnfaz Hukuku, 1. Baskı, İstanbul 2013. (Ceza İnfaz Hukuku)
- Karakaş Doğan, Fatma, Cezanın Amacı ve Hapis Cezası, İstanbul 2010.
- Kavasoglu, Ali, "Şartla Salıverme ve Aksayan Yanları", Adalet Dergisi, Y.:72, S.:6, Ankara Kasım-Aralık 1981.
- Kayıhan, Şaban - Ünlütepe, Mustafa, Medeni Hukuka Giriş ve Türk Medeni Kanunu'nun Başlangıç Hükümleri, 2. Baskı, Ankara 2017.
- Keyman, Selahattin, Türk Hukukunda Af (Genel Af - Özel Af), Ankara Üniversitesi Basımevi 1965 (Doktora Tezi).
- Kıdıl, Fahrettin, "Cezalandırmanın Amacı ve "Umut Hakkı" Bağlamında Koşullu Salıverme Yasakları", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.:138, Ankara Eylül Ekim 2018, s.39-78.
- Kılıçoğlu, Ahmet M., Aile Hukuku, Genişletilmiş 4. Bası, Ankara 2019.
- Koca, Mahmut - Üzülmüş, İlhan, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 12. Bası, Ankara 2019.
- Koca, Mahmut, "Fikri İcrai", Ceza Hukuku Dergisi, Y.:2, S.:4, Ankara Ağustos 2007, s.197-221.
- Kumbasar, Enver, Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması, 1. Baskı, Ankara 2012.
- Kunter, Nurullah - Yenisey, Feridun - Nuhoğlu, Ayşe, Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, 18. Bası, İstanbul 2010.
- Levi, Sevim, "Yabancıların Sınır Dışı Edilmesi Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Tartışma Yaratacak Bir Hükmü Nasıl Değişti?", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.:58, Ankara Mayıs-Haziran 2005, s.29-39.
- Lindner, Charles, "Thacher, Augustus and Hill - The Path to Statutory Probation in the United States and England", Federal Probation, C.:71, S.:3, Vaşington Aralık 2007, s.58-66.
- Malkoç, İsmail, Açıklamalı - İcraatlı Türk Ceza Kanunu, Ankara 1999.
- Manav, Eda A., "İşverenin Özürlü, Eski Hükümlü Ve Terör Mağduru Çalıştırma Zorunluluğu", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.:X, S.:1-2, Ankara 2006, s.137-169.
- Mecit, Kemal, İnfaz Hukuku, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 4. Baskı, Ankara 2017.

- Mengüç, Ali Rıza, Ceza İnfaz Hukuku ve İnfaz Müesseseleri, 2. Baskı, İstanbul 1975.
- Mollamahmutoglu, Hamdi - Astarlı, Muhittin - Baysal, Ulaş, İş Hukuku Ders Kitabı, Cilt I: Bireysel İş Hukuku, Gözden Geçirilmiş 3. Baskı, Ankara 2019.
- Neubauer, David W., America's Courts and the Criminal Justice System, 6. Baskı, New York 1999.
- Ogletree, Charles - Sarat, Austin, "Introduction: Lives on the Line: From Capital Punishment to Life without Parole", New York 2012, s.1-24.
- Oğuzman, M. Kemal - Dural, Mustafa, Aile Hukuku, Gözden Geçirilmiş İkinci Bası, İstanbul 1998.
- Otacı, Cengiz, "Ceza Hukukunda Lehe Kanunun Tespiti ve Bazı Sorunlar", Güncel Hukuk Dergisi, S.:9, Ankara Eylül 2006, s.40-47. (Lehe Kanunun Tespiti)
- Otacı, Cengiz, "Türk Ceza Hukukunda Suçların ve Cezaların İctimai", Adalet Dergisi, Y.:93, S.:11, Ankara Nisan 2002, s.229-256.
- Öncü, Mehmet, "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. Maddesi Ve İndirimsiz Müebbet Hapis Cezaları", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.:115, Ankara Kasım Aralık 2014, s.13-36.
- Önder, Ali Rıza, "Salıverme", Ankara Barosu Dergisi, S.:2, Ankara 1980, s.249-251.
- Önder, Ayhan, Ceza Hukuku Dersleri, İstanbul 1992.
- Özbek, Veli Özer - Doğan, Koray - Bacaksız, Pınar - Tepe, İlker, Ceza Muhakemesi Hukuku, Gözden Geçirilmiş 10. Baskı, Ankara 2017. (Ceza Muhakemesi Hukuku)
- Özbek, Veli Özer - Doğan, Koray - Bacaksız, Pınar - Tepe, İlker, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş 9. Baskı, Ankara 2018.
- Özbek, Veli Özer, İnfaz Hukuku, Geliştirilmiş ve Güncellenmiş 8. Baskı, Ankara 2016.
- Özbey, Özcan, "Suçta Tekerrür ve Mükerrirlere Özgü Güvenlik Tedbirleri", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.:88, Ankara Mayıs-Haziran 2010, s.55-105.
- Özdek, Yasemin, Avrupa İnsan Hakları Hukuku ve Türkiye, 1. Baskı, Ankara 2004.
- Özek, Çetin, "Umumi Af", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C.:XXIV, S.:1-4, İstanbul 1959, s.118-175.

- Özgenç, İzzet - Sözüer, Adem - Koca, Mahmut, Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin Değerlendirilmesi, s.1-15; <https://hacibayram.edu.tr/turkcemer/bilimselgorus1> (Erişim Tarihi: 06.06.2020).
- Özgenç, İzzet, "Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması", 3. Yılında Yeni Ceza Adalet Sistemi, Ankara 2009, s.49-65.
- Özgenç, İzzet, Türk Ceza Hukuku Gazi Şerhi (Genel Hükümler), 3. Baskı, Ankara 2006.
- Özgenç, İzzet, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 13. Bası, Ankara 2017.
- Özmert, Semih, "Patronaj" (Mahkumların Himayesi), Adalet Dergisi, Y.:51, S.:11-12, Ankara Kasım Aralık 1960.
- Öztan, Bilge, Aile Hukuku, 6. Bası, Ankara 2005.
- Öztürk, Bahri - Erdem, Mustafa Ruhan - Özbek, Veli Özer, Ceza Hukuku Genel ve Özel Hükümler (Kişilere ve Mala Karşı Suçlar) / Ceza Muhakemesi Hukuku Temel Bilgiler, 1. Bası, Ankara 2001.
- Öztürk, Bahri - Erdem, Mustafa Ruhan, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Emniyet Tedbirleri Hukuku, 5. Baskı, Ankara 2005. (5. Baskı)
- Öztürk, Bahri - Erdem, Mustafa Ruhan, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku, Yeni TCK'ya Göre Yenilenmiş 13. Baskı, Ankara 2013.
- Öztürk, Bahri - Tezcan, Durmuş - Erdem, Mustafa Ruhan - Sırma, Özge - Saygılar Kırıt, Yasemin F. - Özaydın, Özdem - Alan Akca, Esra - Erdem, Efser, Nazari Ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, Güncellenmiş 5. Baskı, Ankara 2013.
- Parole in the United States: People & Policies in Transition: The Dui Hua Foundation; <https://duihua.org/wp/?p=2704> (Erişim Tarihi: 24.08.2018).
- Patfield, Nicola, "Recalling conditionally released prisoners in England and Wales", European Journal of Probation, C.:4, S.:1, Bükreş 2012, s.34-45.
- Pekel Uludağlı, Nilay, "Hükümlülerin Denetiminde ve Topluma Kazandırılmasında Yeni Bir Yöntem Olarak Elektronik İzleme", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.:61, S.:4, Ankara Aralık 2012, s.1337-1368.
- Polat, Abdülkadir, İcra Suçları (Yüksek Lisans Projesi), Ankara 2009.
- Pradel, Jean, (Çeviren: Zeynep T. Kangal, "İnfaz Hukukuna Karşılaştırmalı Bir Yaklaşım", Uğur Alacakaptan'a Armağan, C.:1, 1. Baskı, İstanbul Haziran 2008, s.779-792.
- Pruin, Ineke, "Recalling conditionally released prisoners in Germany", European Journal of Probation, C.:4, S.:1, Bükreş 2012, s.63-72.
- Räfle, Siegfried, Die Bedingte Entlassung, Wuppertal 1964.

- Rey, Lopez, "Saliverme ve Şartlı Saliverme" (Çeviren: Mustafa Tören Yücel), Adalet Dergisi, Y.:61, S.:1, Ankara Ocak 1970, s.42-58.
- Samaha, Joel, Criminal Law, 6. Baskı, Londra 2001.
- Selçuk, Sami, "Doğululaşan Batılı Kurum: Şartlı Saliverme", Çürütmeler, 1. Baskı, İstanbul 1990.
- Smith, Michael E. - Dickey, Walter J., "Reforming Sentencing and Corrections for Just Punishment and Public Safety", Sentencing and Corrections Issues for the 21st Century, September 1991, No: 4, NCL 175724, s.1 vd.; <http://www.ncjrs.gov/pdffiles1/nij> (Erişim Tarihi: 18.11.2018).
- Sokullu Akıncı, Füsun, Viktimoloji (Mağdurbilim), 2. Bası, İstanbul 2008. (Viktimoloji)
- Soyaslan, Doğan, "Af", Anayasa Yargısı, S.:18, Anayasa Mahkemesi'nin 39. Kuruluş Yıldönümü Nedeniyle Düzenlenen Sempozyumda Sunulan Bildiriler (25-26 Nisan 2001), Ankara 2001, s.412-436.
- Soyaslan, Doğan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 5. Baskı, Ankara 2012. (Genel Hükümler)
- Soyaslan, Doğan, Ceza Muhakemesi Hukuku, Güncelleştirilmiş 6. Baskı, Ankara 2016. (Ceza Muhakemesi Hukuku)
- Şahin, Cumhur, Ceza Muhakemesi Hukuku I, 1. Baskı, Ankara 2007.
- Şen, Ersan - Başer, Beyza, Koşullu Salıverilme - Denetimli Serbestlik ve Ceza İnfaz Sorunları, Güncellenmiş ve Genişletilmiş 3. Baskı, Ankara 2019.
- Şen, Ersan, Yorumluyorum - XXII, 1. Baskı, Ankara 2020.
- Taner, Tahir, Ceza Hukuku, Umumi Kısım, 3. Baskı, İstanbul 1953.
- Taşkın, Ozan Ercan, "AİHM Kararları Işığında Müebbet Hapis Cezasının Bugünü ve Geleceği", Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S.:123, İstanbul 2014, s.65-97.
- Tekinalp, Gülören, Türk Yabancılar Hukuku, 7. Baskı, İstanbul 2002.
- Tezcan, Durmuş - Erdem, Mustafa Ruhan - Sancakdar, Oğuz - Önok, Rıfat Murat, İnsan Hakları El Kitabı, 4. Baskı, Ankara 2011.
- Tezcan, Durmuş - Erdem, Mustafa Ruhan - Sancakdar, Oğuz, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Işığında Türkiye'nin İnsan Hakları Sorunu, Gözden Geçirilmiş 2. Bası, Ankara 2004.
- Tırtır, Mustafa, "Şartla Saliverme", Layiha, Y.:2, S.:5, İstanbul Güz 2003, s.45-63.
- Tok, Türker, "Disiplin Cezalarının Koşullu Salıverilmeye Etkisi", Terazi Hukuk Dergisi, Y.:2, S.:9, Ankara Mayıs 2007, s.119-125.
- Tonry, Michael, "From Policing to Parole: Reconfiguring American Criminal Justice", Crime and Justice: Reinventing American Criminal Justice, C.:46, Şikago 2017, s.1-25.

- Toroslu, Nevzat - Feyzioğlu, Metin, Ceza Muhakemesi Hukuku, 8. Baskı, Ankara 2011.
- Toroslu, Nevzat - Toroslu, Haluk, Ceza Hukuku Genel Kısım, 24. Baskı, Ankara 2018.
- Tournier, Pierre Victor, "Systems of Conditional Release (Parole) in the Member States of the Council of Europe", Champ pénal/Penal field, C.:I, 2004; <https://journals.openedition.org/champpenal/378?lang=en> (Erişim Tarihi: 15.01.2019).
- Turhan, Faruk - Altıkat, Abdurrahim, "Yeni Bir Ceza İnfaz Usulü Olarak Denetimli Serbestlik Ve Bu Usulden Yararlanma Şartları", Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.:2, S.:2, Isparta Eylül 2002, s.1-46.
- Turhan, Faruk, "Yeni Türk Ceza Kanunu'na Göre Cezaların Ertelenmesi ve Uygulamada Ortaya Çıkan Bazı Sorunlar", Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Atatürk'ün 125. Doğum Yılına Armağan, C.:X, S.:3-4, Erzincan 2006, s.27-54.
- Turhan, Faruk, "Yeni Türk Ceza Kanununda Güvenlik Tedbiri Olarak Hak Yoksunluğu ve Yasaklılığının Hukuki Niteliği, Kapsam ve Koşulları Üzerine Bir Değerlendirme", Ceza Hukuku Dergisi, Y.:2, S.:4, Ankara Ağustos 2007 (Hak Yoksunluğu)
- Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu, 2. Baskı, Ankara 1955. (Türkçe Sözlük)
- Usta, İbrahim - Öztürk, Hakan, "Denetimli Serbestlik", Ceza Hukuku Dergisi, S.:13, Ankara Ağustos 2010, s.7-46.
- Uyar, Talih, "5358 Sayılı ve 31.05.2005 Tarihli "İcra ve İflas Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Getirdiği Yenilikler", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.:59, Ankara Temmuz Ağustos 2005, s.314-326.
- Ünver, Yener - Hakeri, Hakan, Ceza Muhakemesi Hukuku, 16. Baskı, Ankara 2019.
- Üzülmüş, İlhan, "Ceza Sorumluluğunun Esası ve Cezalandırmanın Amacına Dair Düşünce Hareketleri", Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, C.:V, S.:1-4, Erzincan 2001, s.259-294.
- Üzülmüş, İlhan, "Türk Hukukunda Tekerrür", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.:10, S.:1-2, Konya Mart-Haziran 2002, s.165-186. (Tekerrür)
- Van Zyl Smit, Dirk, "Life Imprisonment As the Ultimate Penalty in International Law: A Human Rights Perspective", Criminal Law Forum, C.:9, S.:1-2, Vancouver Eylül 1988, s.5-54.
- Whitley, Joe D., " "Three Strikes and You're Out": More Harm than Good", Federal Sentencing Reporter, C.:7, S.:2, Kaliforniya Eylül Ekim 1994, s.63-65.

- Witmer, Helen Leland, "History, Theory and Results Of Parole, The", Journal Of Criminal Law and Criminology, C.:18, S.:1, Minneapolis Mayıs 1927, s.1-42.
- Yalçinkaya, Namık K., "Şartla Salıverme", Yargıtay Yüzüncü Yıldönümü Armağanı, İstanbul 1968, s.247-271.
- Yargıtay Kararları Dergisi, C.:18, S.:6, Ankara Haziran 1992.
- Yargıtay Kararları Dergisi, C.:2, S.:7, Ankara Temmuz 1976.
- Yaşar, Osman, Uygulamada Türk Ceza Yasası, Genel Hükümler, Ankara 2000.
- Yenidünya, Ahmet Caner, "5237 Sayılı TCK'da Hapis Cezasının Ertelenmesi", Hukuki Perspektifler Dergisi, S.:7, Ankara Temmuz 2006, s.62-69.
- Yenidünya, Ahmet Caner, Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Şartla Salıverme, İstanbul 2002.
- Yenisey, Feridun - Plagemann, Gottfried, Alman Ceza Kanunu (Açıklamalar, Almanca Metin, Türkçe Çeviri ve Sözlük), 2. Baskı, İstanbul 2005.
- Yenisey, Feridun, "İnfaz Hukukunun İnsan Hakları Yönü", İnfaz Hukukunun Sorunları, (Sempozyum - 24-25.11.2000), Ankara 2001.
- Yıldırım, Tuğrullah, Şartla Salıverilme (Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 1990.
- Yılmaz, Zekeriya, "Hak Yoksunlukları ve "Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi" Kurumu Üzerine Bir Değerlendirme", Terazi Aylık Hukuk Dergisi, Y.:2, S.:7, Ankara Mart 2007, s.87-97.
- Yumak, Semih, "Karşılaştırmalı Hukuk ve Türk Hukukunda Hükümlüyü Topluma Yeniden Kazandırmak Bağlamında Salıverilmeye Hazırlık, Geçiş Sürecinin Yönetimi ve Koşullu Salıverilme", Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Y.:5, S.:17, Ankara Nisan 2014, s.419-443.
- Yurtcan, Erdener, "3506 Sayılı Yasayla Ceza Mevzuatında Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.:4, Ankara 1989, s.611-619.
- Yücel, Mustafa Tören, Yeni Türk Ceza Siyaseti, 1. Baskı, Ankara 2011.
- Zafer, Hamide, Ceza Hukuku Genel Hükümler TCK.m.1-75, 6. Baskı, İstanbul 2016.
- Zengin, Mehmet - Akbulut, Furkan, Yeni İnfaz (Af) Yasası Kapsamında Ortaya Çıkan Neticeler, Metodolojik Olarak Değişiklik Öncesi Ve Sonrası Kapsamındaki Mukayeseli İnceleme, s.1-20; <https://www.istanbulbarosu.org.tr> (Erişim Tarihi: 30.05.2020).

Prof. Dr. Ramazan YILDIRIM

Prof. Dr. Serkan ÇINARLI

TÜRK İDARE HUKUKU DERSLERİ

CİLT: 1

Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş

7. BASI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk İdare Hukuku Dersleri – Cilt 1

Ramazan Yıldırım – Serkan Çınarlı

Hukuk Yayınları Dizisi – 2701

Yedinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 55 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 47771

Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKLAR

- AĞAR, Şefik Can:** İdarî Hiyerarşi Kudreti, İstanbul, 1970.
- AKDOĞAN, Abdurrahman/ KIRBAŞ, Sadık/ EYÜPGİLLER, Saygın:** Açıklamalı Maliye ve Vergi Sözlüğü, Ankara, 1986.
- AKGÜNER, Tayfun ve BERK, Kahraman:** İdare Hukuku, 8. Basım, İstanbul, 2017.
- AKILLIOĞLU, Tekin:** “Bireyin Yönetmel İşlem Karşısında Korunması ve Yönetim Hukukumuz”, AİD, C. 14, S. 3.
- AKILLIOĞLU, Tekin:** “Yönetimde Açıklık-Gizlilik ve Bilgi Edinme Hakkı”, I. Ulusal İdare Hukuku Kongresi, C. 2, Ankara, 1990.
- AKSOY, Temel:** “Kral Yanlış Yapmaz”, www.temelaksoy.com/kral-yanlis-yapmaz/, 30.09.2014.
- AKYILMAZ, Bahtiyar ve SEZGİNER, Murat:** İdare Hukuku Dersleri, Konya, 2001.
- AKYILMAZ, Bahtiyar/ SEZGİNER, Murat/ KAYA, Cemil:** Türk İdare Hukuku, Yenilenmiş 10. Baskı, Ankara, 2019.
- AKYILMAZ, Bahtiyar:** İdare Hukuku, Konya, 2004.
- AKYILMAZ, Bahtiyar:** “Yeni Bir İdarî Usul Kanunu Örneği: İspanya Kamu İdarelerinin Hukuki Rejimi ve Genel İdarî Usul Hakkında Kanun”, İdarî Usul Kanunu Hazırlığı Uluslararası Sempozyumu, Ankara, 17-18 Ocak 1998.
- ALTAY, Evren:** Görevden Uzaklaştırma, Ankara, 2004.
- ALTUNDAĞ, Salahattin:** Güncel Muhasebe Terimleri Sözlüğü, Ankara, 2003.
- ARAL, Rüştü:** “İdarî Yargı Alanı ve Cumhuriyet Döneminde Danıştay”, Danıştay Dergisi, Cumhuriyetin 50. Yılı Özel Sayısı.
- ASLAN, Süleyman:** Türkiye’de ve İngiltere’de Merkezî İdarenin Mahallî İdareler Üzerindeki Denetimi, Ankara, 1978.
- ASLAN, Zehreddin:** 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa Göre Disiplin Suç ve Cezaları, İstanbul, 2001.
- ASLAN, Zehreddin ve BERK, Kahraman:** Rekabet Kurumu’nun Oluşumu, Görev ve Yetkileri ile Yargısal Denetimi, İstanbul, 2000.
- ASLAN, Zehreddin ve BERK, Kahraman:** Son Değişiklikler ile İçtihatlı İdarî Yargılama Usulü Kanunu ve İlgili Mevzuat, İstanbul, 2000.
- ATAAY, Aytekin:** Medenî Hukuk Genel Teorisi, Üçüncü Bası, İstanbul, 1980.

- ATAR, Yavuz:** Vergi Hukuku Genel Esaslar, Konya, 1991.
- ATAY, Ender Ethem:** İdare Hukuku, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 2. Baskı, Ankara, 2019.
- AYAN, Mehmet:** Eşya Hukuku II, Konya, 2000.
- AYAN, Mehmet ve AYAN, Nurşen:** Kişiler Hukuku, Konya, 2007.
- AZAK, Kerim:** Akademik Personelin Disiplin Rejimi, Ankara, 2021.
- AZAK, Kerim:** “Anayasa Mahkemesi Kararlarında Hukuki Güvenlik İlkesi”, İzmir Bakırçay Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 1, S. 1, 2020.
- AZRAK, Ali Ülkü:** “Almanya ve Avusturya’da Anayasa Yargısının Esasları”, İÜSBFD, S. 2, Y. 2, 1984.
- AZRAK, Ali Ülkü:** “İdarî Usulün Kodifikasyonuna İlişkin Sorunlar”, İdarî Usul Kanunu Hazırlığı Uluslararası Sempozyumu, 17- 18 Ocak 1998, Ankara.
- AZRAK, Ali Ülkü:** “İdarenin Yargısal Denetimine İlişkin Sorunlar”, Uluslararası Anayasa Kurultayı, 9-13 Ocak 2001, Ankara.
- AZRAK, Ali Ülkü:** “İdarî Usul ve Yasalaştırılması”, I. Ulusal İdare Hukuku Kongresi, C. 2, Ankara, 1990.
- AZRAK, Ali Ülkü:** Avrupa Topluluklarında İdarî Yargının Genel Esasları, İstanbul, 1988.
- AZRAK, Ali Ülkü:** “Devletleştirme, Anayasa ve 3082 sayılı Kanun”, İHİD, Y. 4, S. 1-3, 1983.
- AZRAK, Ali Ülkü:** Millileştirme ve İdare Hukuku, İstanbul, 1976.
- BAKIRCI, Kadriye:** Kamu İktisadî Teşebbüslerinde Sözleşmeli Personel Sorunu, İstanbul, 1992.
- BENSGHİR, Türksel Kaya:** “Kamu Görevlileri Yetiştirmede Bilgi Teknolojileri”, Kamu Yönetimi Disiplini Sempozyumu Bildirileri, C. II, Ankara, 1995.
- BERKOWITZ, Morton ve BOCK, P.G.:** “Nationaly Security”, Internaitonal Encyclopedia of The Social Siciences, C. 11.
- BİLGİN, Pertev:** İdare Hukuku Ders Notları (idare Malları), İstanbul, 1995.
- BİLGİN, Kamil Ufuk:** “Kaliteli Hizmet Anlayışı”, Kamu Yönetimi Disiplini Sempozyumu, C. I, Ankara, 1995.
- BOZ, Selman Sacit:** “663 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’de Öngörülen Sağlık Serbest Bölgesi”, MÜHFD, C. 1, S. 1, 2013.
- BOZ, Selman Sacit:** “Belediyelerin İmtiyaz Verme Yetkisi”, Nevşehir Barosu Dergisi, Y. 1, S. 1, Mart 2014.
- BOZ, Selman Sacit:** “Elektronik İhale (E-İhale)”, KHUKA, Y. 16, S. 1-32, 2013-1.
- BOZ, Selman Sacit:** “Kamu Özel İşbirliği (PPP) Modeli”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 4, S. 2, Y. 2013.

- BOZ, Selman Sacit:** Memur Yargılanmasında İzin ve İtiraz Süreci, Ankara, 2014.
- BOZ, Selman Sacit ve GÜRKAN, Mehmet Fatih:** “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Türk Askeri Disiplin Hukukuna İlişkin Bazı Kararlarının Tahlili”, MÜHFD, C. 1, S. 2, Y. 2013.
- BOZ, Selman Sacit ve ÖDEN, Muhammed Kamil:** “ABrief Overview of the Environmental Impact Assessment Regulation”, Journal of Selçuk University Natural and Applied Science, ICOEST Conference 2014, Special Issues, May 14-17, Side, Turkey, 2014.
- BOZ, Selman Sacit ve ÖZTOPRAK, Sezin:** “The Regulatory Transactions of the Administration Under the Hierarchy of Turkish Law”, Vienna 10th International Academic Conference, Vienna, Austria, 03 June 2014.
- BOZKURT, Ömer ve ERGUN, Turgay:** Kamu Yönetimi Sözlüğü, Ankara, 1998.
- BOZKURT, Ömer:** “Fransa’da Ademi Merkezileşmenin Beklenmeyen Bir Sonucu: Feodalleşme”, AİD, C. 24, S. 4.
- BOZKURT, Ömer:** “Sosyoloji ve Yönetim Bilimleri”, Kamu Yönetimi Disiplini Sempozyumu, C. I, Ankara, 1995.
- BROWN, L. Neville ve GARNER, J. F.:** French Administrative Law, Third Edition, London, 1983.
- CANMAN, Doğan:** Çağdaş Personel Yönetimi, Ankara, 1995.
- CLARKE, John J.:** Outlines of Central Government Including the Judicial System of England, Fourteenth Edition, London, 1965.
- CİN, Halil:** Osmanlı Toprak Düzeni ve Bu Düzenin Bozulması, Ankara, 1978.
- ÇAĞAN, Nami:** Vergilendirme Yetkisi, İstanbul, 1982.
- ÇALIŞKAN, Ahmet Ziya ve Yusuf DENİZ:** “Provincial Administrative Structure Of Turkish Administrative Organization”, The Macrotheme Review, 3(4), Spring 2014.
- ÇELEN, Orhan:** En Son İçtihatlı, Notlu, Açıklamalı, Örnekli Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu ve Yönetmeliği, Askeri Ceza Kanunu, Disiplin Mahkemeleri Kanunu, Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, Ankara. 1997.
- ÇETİN, Fatih:** Devlet Memurluğunun Sona Ermesi, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2010.
- ÇEVİKBAŞ, Rafet:** “Yerel Yönetimler, İşlevi ve Türkiye’deki Durumu”, Türk İdare Dergisi, Y. 67, Haziran 1995, S. 407.

- ÇINARLI, Serkan ve AZAK, Kerim:** “Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliğine İlişkin Bir İnceleme”, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.2, S. 1, 2021.
- ÇINARLI, Serkan/ DEMİRKOL, Selami/ GÜZEL, Oğuzhan/ AĞAR, Baykal/ AZAK, Kerim:** Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu Emsal Kararları 2020, Ankara, 2021.
- ÇINARLI, Serkan/ GÖNCÜ DÖNER, Munise Seray/ AZAK, Kerim:** Kamu Görevlilerine Rücu Davaları, Ankara, 2021.
- ÇOBAN ATİK, Ayşegül:** Kamulaştırmada Yargısal Denetim, Ankara 2014.
- DAMAR, Emrullah:** Devlet Memurları Kanunu ve Sözleşmeli Personel Mevzuatı, 2. Baskı, Ankara, 1993.
- DEMİRBAŞ, Timur:** Ceza Hukuku Genel Hükümler, 2. Baskı, Ankara, 2005.
- DENİZ, Yusuf/ BOZ, Selman Sacit/ GÜRKAN, Mehmet Fatih:** “İdarî Yargı-lama Usûlü Kanununun 11. maddesine Göre Yapılan İdarî Başvurular”, SÜHFD, C. 21, S. 2, Y. 2013.
- DENİZ, Yusuf ve ÇALIŞKAN, Ahmet Ziya:** “Organization Of Local Administrations In Turkey”, The Macrotheme Review, 3(4), Spring 2014.
- DENİZ, Yusuf:** “1876 Anayasasında Tefriki Vezaif (Görev Dağılımı) İlkesi”, Hugug Elminin Müasır Problemleri II, Beynaxalq Konferans, Bakü 2010.
- DEVELİOĞLU, Ferit:** Osmanlıca - Türkçe Ansiklopedik Lügat, 17. Baskı, Ankara, 2000.
- DOĞAN, Hasan Hüseyin:** “Türk Kamu Yönetimi ve Yeni İlçelerin Kurulması”, Kamu Yönetimi Disiplini Sempozyumu, C. I, Ankara, 1995.
- DONUK, Abdulkadir:** Eski Türk Devletlerinde İdarî-Askerî Unvan ve Terimler, İstanbul, 1988.
- DÖNMEZER, Sulhi ve ERMAN, SAHİR:** Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, 10. Bası, C. I, İstanbul, 1994.
- DURAN, Lûtfi:** “İdarî Usul İlkeleri ve Kapsadığı Konular”, İdarî Usul Kanunu Hazırlığı Uluslararası Sempozyumu, Ankara, 17-18 Ocak 1998.
- DURAN, Lûtfi:** “Anayasa Mahkemesi’ne Göre Türkiye’nin Hukuki Düzeni”, AİD, C. 19, S. 2.
- DURAN, Lûtfi:** “Yargıtay’ın Kamu Hukukuna Değgin Son Kararları Üzerine Mü-lahazalar”, AİD, C. 18, S. 3.
- DURAN, Lûtfi:** İdare Hukuku Ders Notları, İstanbul, 1982.
- DÜREN, Zeynep:** Yönetim Bilimi Ders Notları, İstanbul, 1994.
- DÜREN, Akın:** İdare Malları, Ankara, 1976.

- EKEN, Musa:** “Bilgi Edinme Hakkı”, İnsan Hakları Yıllığı, C. 17-18.
- EKİCİ, Hasan:** “4734 sayılı Kanunda Yapılan Değişiklikler Çerçevesinde Kesinleşen İhâle Kararının Bildirimi”, Güncel Mevzuat, Aralık 2008, Y. 3, S. 3.
- ERGİNAY, Akif:** Vergi Hukuku, Ankara, 1981.
- ERSÖZ, A. Kürşat ve DENİZ, Yusuf:** “DMK’da Yapılan Değişiklikler (6111 Sayılı Kanun)”, Yerel Yönetim ve Denetim Dergisi, Ocak 2011, C. 16, S. 1.
- ERYILMAZ, Bilâl:** Kamu Yönetimi, İstanbul, 2000.
- FENDOĞLU, Hasan Tahsin:** İslam’da Kölelik ve Cariyelik, İstanbul, 1996.
- FENWICK, Helen:** Constitutional & Administrative Law, Durham, England, 1992.
- FEYZİOĞLU, Bedi N.:** Bütçe, 7. Bası, İstanbul, 1984.
- GEMALMAZ, Semih ve DOĞRU, Osman:** “Federal Almanya Cumhuriyeti İdarî Usul Yasası”, İHİD, S. 1-3, Y. 9.
- GİLBERT, Alan:** “Urban and Regional Development Program in Colombia Since 1951”, Urbanization And, İnequality The Political Economy of Urban and Rural Development İn Latin America, London, 1975.
- GİRİTLİ, İsmet/ BİLGEN, Pertev/ AKGÜNER, Tayfun:** İdare Hukuku, İstanbul, 2001.
- GİRİTLİ, İsmet ve BİLGEN, Pertev:** İdarî Kaza Ders Notları, İstanbul, 1966.
- GİRİTLİ, İsmet ve BİLGEN Pertev:** İdare Hukuku Dersleri, İstanbul, 1979.
- GİRİTLİ, İsmet:** Amme İdaresi Teşkilatı ve Personeli, 5. Bası, İstanbul, 1975.
- GOCHOT, J.:** Bölge Kalkınması ve Arazi Politikası, Çev. T. AKKUTAY - V. PEKİNER - Ö. OZANKAYA, Ankara, 1962.
- GOFFAUX, Patrick:** “Le Transparance Administrative Et motivation Formelle des Actes Administratifs en Belgique”, İdarî Usul Kanunu Hazırlığı Uluslararası Sempozyumu, 17-18 Ocak 1998, Ankara.
- GÖNÜL, Mustafa:** Yerel Yönetim Birlikleri, Ankara, 1977.
- GÖRELİ, İsmail Hakkı:** İdarî Vesayet - Amme Hükmi Şahıslarının İdarece Murakabesi, Ankara, 1944.
- GÖZAYDIN, İhtar:** “Yönetimde Şeffaflık Üzerine Notlar”, İdarî Usul Kanunu Hazırlığı Uluslararası Sempozyumu, 17-18 Ocak 1998, Ankara.
- GÖZLER, Kemal:** İdare Hukuku, Cilt 1, 3. Baskı, Bursa, 2019.
- GÖZLER, Kemal:** “6360 Sayılı Kanun Hakkında Eleştiriler”, www.idare.gen.tr.
- GÖZLER, Kemal:** İdare Hukuku, Cilt II, Bursa, 2009.
- GÖZLER, Kemal:** Türk Anayasa Hukuku, 3. Baskı, Bursa, 2019.
- GÖZLER, Kemal ve KAPLAN, Gürsel:** İdare Hukuku Dersleri, Bursa, 2017.

- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref:** Yönetmelik Yargı, 10. Bası, Ankara, 1996.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref:** Yönetim Hukuku, 34. Baskı, Ankara, 2016
- GÖZÜBÜYÜK, Şeref ve TAN, Turgut:** İdare Hukuku, C. I, Güncelleştirilmiş 13. Bası, Ankara, 2019.
- GÜLAN, Aydın:** “Kamu Malları” in ÖZAY, İl Han, Günışığında Yönetim, İstanbul, 2017.
- GÜNDAY, Metin:** İdare Hukuku, Güncelleştirilmiş ve Gözden Geçirilmiş 10. Baskı, Ankara, 2015.
- GÜRAN, Sait:** “Büyük Şehir Yönetimi Üzerine”, İHİD, Y. 4, S. 1-3, 1983.
- GÜRAN, Sait:** “Genel İdarî Zabıta Faaliyetlerinde Askerî Kuvvetlere Başvurulması”, AİD, C. 3, S. 1.
- GÜRAN, Sait:** “Hak Arama Özgürlüğünün İki Boyutu”, Anayasa Yargısı, S. 9, Ankara, 1993.
- GÜRAN, Sait:** “Yargı Denetiminin Kapsamı”, İHM, C. LII, S. 1-4, 1987, s.35-45.
- GÜRAN, Sait:** “Yönetimde Açıklık”, İHİD, Y. 3, S. 1-3.
- GÜRAN, Sait:** Memur Hukukunda Kayırma ve Liyakat Sistemleri, İstanbul, 1980.
- GÜRKAN, Mehmet Fatih:** “6360 sayılı Kanunun Getirdiği Yenilikler”, Khuka, Y. 17, 2014/1.
- GÜRKAN, Mehmet Fatih:** “Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Olarak Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK)”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. IV, S. 2, s. 333-356.
- GÜRKAN, Mehmet Fatih:** “657 sayılı Devlet Memurları Kanunu Kapsamında Disiplin Suç ve Cezalarının Kanuniliği”, Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. IX, S. 1, Y. 2014, s. 55-75.
- GÜRKAN, Mehmet Fatih:** Kamu Özel Ortaklığı, Ankara, 2014.
- HAKERİ, Hakan:** Yeni Türk Ceza Hukuku’nun Temel Kavramları, 3. Baskı, Ankara, 2005.
- HASTÜRK, Mesut:** “Stratejik Planlama ve Performans Esaslı Bütçeleme”, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu Kapsamında Güncel Sorunlar, Ankara, 2006.
- KABAALIOĞLU, Haluk A. ve YILDIRIM, Turhan:** Türkiye’nin İdarî Teşkilatı, İstanbul, 1995.
- KABAOĞLU, İbrahim Ö.:** “Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (10 Aralık 2016)”, Ankara Barosu Dergisi, S. 4, 2016, s.37-44.

- KABOĞLU, İbrahim Ö.:** Anayasa Hukuku Dersleri (Genel Esaslar), 8. Baskı, İstanbul, 2014.
- KALABALIK, Halil:** “Türkiye’de Alan (Taşra) Yönetimi, İçinde Bulunduğu Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, Türk İdare Dergisi, Y. 71, Aralık 1999, S. 425.
- KALABALIK, Halil:** İdare Hukuku Dersleri, Cilt 1, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 4. Baskı, Ankara, 2019.
- KALABALIK, Halil:** İmar Hukuku Dersleri, Ankara, 2003.
- KAPAN, Gazi:** “Kamu Toprakları ve Belediyeler”, Çağdaş Yerel Yönetimler, C. 6, S. 3.
- KARAHANOGULLARI, Onur:** “Memur Disiplin Hukukunun Niteliği ve İlkeleri”, Çağdaş Yerel Yönetimler, C. 8, S. 3.
- KARAHASAN, Mustafa Reşit:** İnşaat İmar İhale Hukuku, C. 3, İstanbul, 1997.
- KAYA, Cemil:** “İdari Vesayet Makamının Onay İşleminin Hukuki Niteliği ve Sonuçları”, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 6, S. 1-2, 201, s. 143-158.
- KAYA, Cemil:** “Memur Disiplin Suç ve Cezalarına ve Disiplin Soruşturmalarına Hakim Olan Temel İlkeler”, AİD, C. 38, S. 2.
- KAYA, Cemil:** Mahallî İdarelerin Seçilmiş Organlarının Organlık Sıfatlarını Kaybetmeleri ve İngiltere Örneği, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya 2000.
- KELEŞ, Ruşen:** “Japonya’da Yerel Yönetimler”, AİD, C. 17, S. 3, Eylül 1984.
- KELEŞ, Ruşen:** Yerinden Yönetim ve Siyaset, Genişletilmiş İkinci Bası, İstanbul, 1994.
- KIRMIZIGÜL, Hüsamettin:** Uygulamada ve Teoride Memurlar Hakkında Tahkikat ve Muhakeme Usulü, İstanbul, 1995.
- KOÇDEMİR, Kadir:** “İdarenin Modernleştirilmesinin Hedefleri”, Türk İdare Dergisi, S. 414.
- KOZANOĞLU, Gonca:** Üniter Devlet Modelinde Mahallî İdarelerin Özerkliği İlkesi, Ankara, 2015.
- KUBALI, Hüseyin Nail:** Anayasa Hukuku Dersleri, İstanbul, 1971.
- KUNTBAY, İhsan (Çev.):** “İdarenin İşlemleri Karşısında Bireyin Korunması Hakkında Karar”, AİD, C. 11, S. 1-4, 1978.
- KUTLU, Meltem:** İdare Sözleşmelerinde İhale Süreci, İzmir, 1997.
- KÜÇÜK, Adnan:** “Anayasa Mahkemesi Kararlarında Hukuk Devleti”, in Ali Rıza Çoban – Bilal Canatan – Adnan Küçük (Ed.), Hukuk Devleti Hukukî Bir İlke, Siyasî Bir İdeal, Ankara, 2008.

- LEEMANS, A. F.:** Changing Patterns of Local Government, 1970 International Union of Local Authorities, The Hague, Netherlands.
- LİVANELİOĞLU, Ömer Asım:** Memur Disiplin Hukuku, Ankara, 2003.
- MAHMUTOĞLU, Fatih S.:** Kabahatleri Suç Olmaktan Çıkarma Eğilimi ve Düzene Aykırılıklar Hukukunda (İdarî Ceza Hukukunda Yaptırım Rejimi), İstanbul, 1995.
- MAT, Hidayet ve BAŞARAN, A. Sami:** Kamu İhale Mevzuatı, Ankara, 2003.
- MUTLU, Servet:** “Bölge Gelişmesinde Temel Etmenler ve Türkiye’de Durum”, AİD, C. 25, S. 3.
- MUTLU, Servet:** “Kamu Yönetiminde Mekansal Örgütlenmenin Esasları ve Türkiye İçin Bazı Öneriler”, AİD, C. 22, S. 4.
- MUTLUER, Kamil/ ÖNER, Erdoğan/ KESİK, Ahmet:** Bütçe Hukuku, İstanbul, 2005.
- OCAK, Kasım:** “Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile İdari Vesayet Yetkisi Düzenlenmesinin Bir Örneği Olarak Cumhurbaşkanlığı Ofisleri”, Anayasa Yargısı Dergisi, C.36, S. 1, 2019, s. 163-193.
- ODYAKMAZ, Zehra:** “İdarî Usulden Beklediklerimiz”, İdarî Usul Kanunu Hazırlığı Uluslararası Sempozyumu, 17-18 Ocak 1998, Ankara.
- ODYAKMAZ, Zehra:** “Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) Kurumunun Tanıtılması ve 6328 Sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinin Değerlendirilmesi”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Y. 4, S. 4, 2013, s. 1-85.
- ODYAKMAZ, Zehra/ ÇINARLI, Serkan/ AVCIOĞLU AKSOY, Ezgi:** İdare Hukukunda Yargı Öncesi Uyuşmazlık Çözüm Usûlleri, 2. Baskı, Ankara, 2018.
- OĞURLU, Yücel:** İdarî Yaptırımlar Karşısında Yargısal Korunma, Ankara, 2000.
- OKAY, Suphi N.:** İdare Davalarında Görev ve Yetki, Dava ve Husumet Ehliyeti, Süre Aşımı ve Mercii Tecavüzü Meseleleri, Ankara, 1945, s. 130.
- ONAR, Sıddık Sami:** İdare Hukukunun Umumi Esasları, Üçüncü Bası, İstanbul, 1966.
- ORTAYLI, İlber:** Türkiye İdare Tarihi, Ankara, 1979.
- ÖRÜCÜ, Esin:** Taşınmaz Mülkiyetine Bir Kamu Hukuku Yaklaşımı Mülkiyet Hakkının Sınırlanması, İstanbul, 1976.
- ÖZAY, İl Han:** “Radyo ve Televizyon Üst Kurulu”, İÜSBFD, S. 10, Ocak 95.
- ÖZAY, İl Han:** Günışığında Yönetim, 3. Baskı, İstanbul, 2017.
- ÖZAY, İl Han:** Günışığında Yönetim, İstanbul, 1996.

- ÖZAY, İl Han:** İdarî Yaptırımlar, İstanbul, 1982.
- ÖZBUDUN, Ergun:** Türk Anayasa Hukuku, 19. Basım, Ankara, 2019.
- ÖZDEMİR, Hikmet:** Rejim ve Asker, İkinci Bası, İstanbul, 1993.
- ÖZER, İlhan:** Devlet Maliyesi, C. I, Ankara, 1986.
- ÖZSUNAY, Ergun:** Medenî Hukukta Tüzel Kişiler, İstanbul, 1978.
- ÖZTOPRAK, Sezin:** "6475 Sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ile Yeniden Yapılandırılan Posta Hizmetleri Teşkilatı: PTT A.Ş.", Ankara Barosu Dergisi, Y. 72, S. 2, 2014.
- ÖZTOPRAK, Sezin ve BOZ, Selman Sacit:** "The Equality of Arms Principle and the Field of Application Under Turkish Judicial Law Regarding the Right to Litigious Trial", Vienna 10th International Academic Conference, Vienna, Austria, 03 June 2014.
- ÖZTÜRK, Ali:** "Kamu Kesiminde Personel ve Ücret Rejimi Arayışları", Sayıştay Dergisi, S. 42, www.sayistay.gov.tr/yayin/dergi/icerik/der42m1.pdf, 04.10.2011.
- ÖZTÜRK, Azim:** 21. Yüzyıl Türkiye'si İçin Yerel Yönetim Modeli, İstanbul, 1997.
- PİCKL, Viktor:** "Ombudsman ve Yönetimde Reform", Çev. Ergun TURGAY, AİD, C. 19, S. 4, Aralık 1986.
- POLATCAN, İsmet:** Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, İstanbul, 1989.
- Resimli Ansiklopedik Büyük Sözlük:** C. 7, İstanbul, 1982.
- ROSOVSKY, Henry:** Üniversite, Bir Dekan Anlatıyor, Çev. Süreyya ERSOY, 3. Bası, TÜBİTAK Yayınları, Ankara, 1994.
- SANCAKDAR, Oğuz:** Disiplin Yaptırımı Olarak Devlet Memuriyetinden Çıkarma ve Yargısal Denetimi, Ankara, 2001.
- SARAN, Mehmet Ulvi:** "Belediye Hizmetlerinde Halkı Bilgilendirme", Çağdaş Yerel Yönetimler, C. 5, S. 4.
- SARICA, Ragıp:** İdare Hukuku, Çoğaltılmış Ders Notları, İstanbul, 1970.
- SARMIŞ, İbrahim:** Şuradan Saltanata, Teokrasiye ve Lâisizme 'Yönetim', İstanbul, 2012.
- SENCER, Muzaffer:** "Son Düzenlemelere Göre Taşra Yönetimi ve Yerel Yönetimler", AİD, C. 18, S. 1.
- SEZGİNER, Murat:** "İdarî Belgelere Ulaşma Hakkı: Fransa Örneği", SÜHFD, C. 6, S. 1-2 (Süleyman Arslan'a Armağan).
- SOYARSLAN, Doğan:** Yürütme Organının Suç ve Ceza Koyma Yetkisi, İstanbul, 1990.
- SOYBAY, Selçuk:** "Devlet Denetleme Kurulu'nun Konumu ve İşlevi", İHİD, Y. 5, S. 1-3.

- SOYBAY, Selçuk:** İdarenin Yargısal Olmayan Biçimlerde Denetimi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İ.Ü.S.B.E.
- STRAUSS, Peter L.:** *"The Rule Of Law in American (Administrative) State"*, II. Ulusal İdare Hukuku Kongresi, 10-14 Mayıs 1993, Danıştay Yayınları, Ankara, 1993.
- ŞAHİNİZ, Salih:** *"Yargıtay Kararları Işığında Kamulaştırmasız Elkoyma"*, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. I, S. 1.
- TEKMEN, Mustafa:** *"İl Özel İdareleri ve Bölgesel Kalkınma"*, Türk İdare Dergisi, Y. 61, S. 382.
- TORTOP, Nuri:** Kamu Personel Yönetimi, Ankara, 1999.
- TORTOP, Nuri:** Mahallî İdareler, Dördüncü Bası, Ankara, 1991.
- TOSUN, Hikmet ve CEBECİ, A. Uğur:** 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu (Açıklamalı ve Karşılaştırmalı), Ankara, 2006.
- ULUSOY, Ali D.:** Yeni Türk İdare Hukuku, Ankara, 2019.
- UMUR, Ziya:** Roma Hukuku (Eşya Hukuku), İstanbul, 1983.
- ÜLKMEN, İsmail Hakkı:** Mahallî İdareler Maliyesi Dersleri, Ankara, 1960.
- ÜSTÜN, Gül:** *"Cumhurbaşkanlığı Ofislerinin İdari Teşkilattaki Yeri"*, Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Yürütme Sempozyum Bildiri Kitabı, 2019, s.29-34.
- VAROĞLU, Kadir ve VAROĞLU, Demet:** *"Yönetici Eğitiminde Karar Verme Becerilerinin Kazandırılmasına İlişkin Karşılaştırmalı Bir Çalışma"*, Kamu Yönetimi Disiplini Sempozyumu Bildirileri, C.II, Ankara, 1995.
- WADE, H. W. R.:** Administrative Law, Oxford Press, London, 1961.
- WADE, H. W. R.:** *"Yerinden Yönetim ve Kalkınma"*, Çev. Selçuk YALÇINDAĞ - Necil ULUSOY, Türk İdare Dergisi, Y. 62, Mart 1990, S. 386.
- YALÇINDAĞ, Selçuk:** *"Yönetimsel Etkililik, Demokrasi ve İl Sayısının Artırılması"*, AİD, C. 30, S. 1.
- YASİN, Melikşah:** *"Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Türk İdari Teşkilat Hukukuna Etkileri"*, Anayasa Yargısı Dergisi, C. 36, S. 1, 2019, s. 315-333.
- YAYLA, Yıldızhan:** *"Milletvekilleri Dokunulmazlığı, Bakanların Sorumsuzluğu, Cumhurbaşkanının Sorumsuzluğu"*, Uluslararası Anayasa Kurultayı, 9-13 Ocak 2001, Ankara.
- YAYLA, Yıldızhan:** *"Kamu Malının Çağdaş Tanımı"*, Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 7, S. 1-3, 1992-1993.
- YAYLA, Yıldızhan:** *"Uyuşmazlık Mahkemesi Kararı"*, İHİD, Y. 1, S. 3, Aralık 1980.
- YAYLA, Yıldızhan:** Anayasa Hukuku Ders Notları, 2. Bası, 1986, İstanbul.
- YAYLA, Yıldızhan:** İdare Hukuku, İstanbul, 1990.

- YILDIRIM, Ramazan:** *“Disiplin Hukukunda Temel Hak ve Özgürlüklerin Korunma Yöntemleri”*, Polis Dergisi, Y. 9, S. 36, 2003.
- YILDIRIM, Ramazan:** *“Diyarbakır’da İlçesiz İlçe Belediyeleri”*, KHUKA, 1(2000).
- YILDIRIM, Ramazan:** *“Globalleşme Sürecinde Demokrasinin Geçirdiği Aşamalar ve Ulaşılması Gereken Hedef: Yönetimde Demokrasi”*, KHUKA, Eylül 2003.
- YILDIRIM, Ramazan:** *“Son Sınıfta Tek Ders Sınavlarına Giren Öğrencilerden Yıllık Öğretim Katkı Payı (Yüksek Öğretim Harcı) Alınabilir Mi?”*, KHUKA, Y. 1998, S. 2.
- YILDIRIM, Ramazan:** *“Türk Askeri Disiplin Hukukuna Kısa Bir Bakış”*, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Dergisi, S. 14.
- YILDIRIM, Ramazan:** Devlet Yapısı ve Nitelikleri, 2. Baskı, Diyarbakır, 2003.
- YILDIRIM, Ramazan:** *“İdare Hukuku Açısından Bilgi Edinme Hak ve Özgürlüğü”*, İdarî Usul Kanunu Hazırlığı Uluslararası Sempozyumu, 17-18 Ocak 1998, Ankara.
- YILDIRIM, Turan:** *“Bağımsız İdarî Otoritelerin Yargısal Denetimi”*, 2000 Yılında İdarî Yargı Sempozyumu, 11-12 Mayıs 2002, Ankara.
- YILDIRIM, Turan:** Türkiye’nin İdarî Teşkilatı, 4. Bası, İstanbul, 2005.
- YILMAZ, Harun:** *“Bilgi Edinme Hakkı Kanunu Kapsamında İtiraz Usulü”*, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 6, Sayı 4.
- YILMAZ, Mustafa:** İmar Yaptırımları ve Yargısal Korunma, Ankara, 2002.
- YOUNG, John Hardin:** *“Tartışma”*, İdarî Usul Kanunu Hazırlığı Uluslararası Sempozyumu, 17-18 Ocak 1998, Ankara.
- YUİLL, Dougless ve ALLEN, Kevin:** Regional Development Agencies in Europe: An Overview, Glasgow, Scotland, 1981.
- ZANOİNİ, Guidio:** İdare Hukuku, Çev. Atıf AKGÜÇ - Sair ERMAN, İstanbul, 1945.

Prof. Dr. Ramazan YILDIRIM

Prof. Dr. Serkan ÇINARLI

TÜRK İDARE HUKUKU DERSLERİ

CİLT : II

Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş

4. BASI

ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk İdare Hukuku Dersleri

Ramazan Yıldırım - Serkan Çınarlı

Hukuk Yayınları Dizisi – 2793

Dördüncü Baskı: Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 95 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKLAR

- AĞAR, Şefik Can** : İdarî Hiyerarşi Kudreti, İstanbul, 1970.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet** : “Arşiv Belgeleri Işığında Şûra-yı Devlet’ten Danıştay’a İdarî Yargı Teşkilatı”, II. Ulusal İdare Hukuku Kongresi Bildiri Özetleri, 10-14 Mayıs 1993, Ankara.
- AKGÜNER, Tayfun** : 1961 Anayasasına Göre Millî Güvenlik Kavramı ve Millî Güvenlik Kurulu, İstanbul, 1983.
- AKGÜNER, Tayfun** : Özel Girişim Özgürlüğü ve Yatırımları Teşvik Tedbirleri, İstanbul, 1979.
- AKILLIOĞLU, Tekin** : “Kamu Yararı Üzerine Düşünceler”, İHİD, Y. 9, S. 1-3, 1988.
- AKILLIOĞLU, Tekin** : “Yönetmelik Yargıda İşlemin Neden Ögesinin Yargısal Denetimi”, A.İ. D., C. 21, S. 4.
- AKILLIOĞLU, Tekin** : “İnsan Hakları ve Yönetim Hukuku”, 2000 Yılında İdarî Yargı Sempozyumu, 11-12 Mayıs 2000, Ankara, 2000.
- AKILLIOĞLU, Tekin** : “İnsan Hakları ve Yönetmelik Yargı Yöntemimiz”, II. Ulusal İdare Hukuku Kongresi, 10-14 Mayıs 1993, Ankara, 1993.
- AKOĞLU, Nursel** : “Kişinin Kamu Hizmetine Girme ve Kalma Hakkı”, İnsan Hakları ve Kamu Görevlileri Sempozyumu, Ankara, 1992.
- AKTAŞ, Sururi-AKKOYUNLU, Abdullah** , : “İdari Kolluk Faaliyetlerinin Temel Anayasal Sınırları”, EÜHFD, C. XX, S. 1-2, 2016.
- AKYILMAZ, Bahtiyar - SEZGİNER, Murat - KAYA, Cemil** : Türk İdare Hukuku, Ankara, 2009.
- AKYILMAZ, Bahtiyar - SEZGİNER, Murat** : İdare Hukuku Dersleri, Konya, 2001.
- AKYILMAZ, Bahtiyar** : İdare Hukuku, Konya, 2004.
- AKYILMAZ, Bahtiyar – SEZGİNER, Murat –KAYA, Cemil** : Türk İdare Hukuku, Ankara, 2019.
- AKYÜZ, Şafak** : İş Ortaklıklarının Kurumlar Vergisi Kanunu Açısından Değerlendirilmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 2008.
- ALİEFENDİOĞLU, Yılmaz** : “2001 Yılı Anayasa Değişikliklerinin Temel Hak ve Özgürlüklerin Sınırlanmasında Getirdiği Yeni Boyut”, Anayasa Yargısı, (2002) S. 19.
- ALPAR, Erol** : “İdare Hukukunda Kazanılmış Hak Kavramı ve Uygulaması”, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Dergisi, S. 15.
- ALTAY, Evren** : İdarî Yargı Kararlarının Uygulanmamasından Doğan Uyuşmazlıklar, Ankara, 2004.
- ALTUN, Murat -KULUÇLU, Erdal** : “Doktrin ve Mevzuat Işığında Kamuoyu Denetimine Genel Bir Bakış”, www.dergi.sayistay.gov.tr/icerik/der56m2.pdf, 16.05.2012.
- ARDIÇOĞLU, M. Artuk** : “Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi”, Ankara Barosu Dergisi, S. 3, 2017.

- ARSLAN, Süleyman** : Türkiye’de ve İngiltere’de Merkezi İdarenin Mahalli İdareler Üzerindeki Denetimi, Ankara, 1978.
- ASLAN, Zehrettin -BERK, Kahraman** : Rekabet Kurumu’nun Oluşumu, Görev ve Yetkileri ile Yargısal Denetimi, İstanbul, 2000.
- ATAAY, Aytekin** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, İkinci Bası, 1975.
- ATAAY, Aytekin** : Medenî Hukuk Genel Teorisi, Üçüncü Bası, İstanbul, 1980.
- ATAY, Cevdet** : Devlet Yönetimi ve Denetimi, İstanbul, 1999.
- ATAY, E. Ethem** : İdare Hukuku, Ankara, 2006.
- ATAY, Ethem - ODABAŞI, Hasan -GÖKCAN, Hasan Tahsin** : Teori ve Yargı Kararları Işığında İdarenin Sorumluluğu ve Tazminat Davaları, Ankara 2003.
- AYAN, Mehmet** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 4. Baskı, Konya, 2005.
- AYAN, Mehmet** : Medeni Hukuka Giriş, 2. Baskı, Konya, 2005.
- AZRAK, Ali Ülkü** : “Almanya ve Avusturya’da Anayasa Yargısının Esasları”, İ.Ü. S.B.F. Dergisi, S. 2, Y. 2, 1984.
- AZRAK, Ali Ülkü** : “İptal Davalarının Objektif Niteliği”, Hukuk Kurultayı 2000, C.1, Ankara, 2000.
- AZRAK, Ali Ülkü** : “Hukuk Devleti, İdare Hukuku ve Danıştay”, II. Ulusal İdare Hukuku Kongresi, 10-14 Mayıs 1993, Ankara, 1993.
- AZRAK, Ali Ülkü** : “Devletleştirme, Anayasa ve 3082 Sayılı Kanun”, İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi, Y. 4, S. 1-3.
- AZRAK, Ali Ülkü** : “İdarenin Yargısal Denetimine İlişkin Sorunlar”, Uluslararası Anayasa Kurultayı” 9-13 Ocak 2001, Ankara.
- AZRAK, Ali Ülkü** : Avrupa Topluluklarında İdarî Yargının Genel Esasları, İstanbul, 1988.
- AZRAK, Ali, Ülkü** : “İdarî Yargı Denetiminin Sınırı Olarak İdarenin Takdir Yetkisi”, İHİD, Y. 6, S. 1-3.
- BAŞSOY, Ahmet** : “Yerel Yönetimler ve İdari Yargı İlişkisi”, II. Ulusal İdare Hukuku Kongresi, 10-14 Mayıs 1993, Ankara, 1993.
- BAŞTÜRK, Faruk** : “Finansal Kiralama Sözleşmelerinin Şekli ve Tescili veya Şerhi”, AÜHFD, Y. 2008, C. 57, S. 4.
- BAYINDIR, M. Savaş** : “Sağlık Hizmetlerinde İdarenin ve Hekimin Sorumluluğu”, GÜHFD İbrahim Ongun’a Armağan, C. XI, S. 1-2.
- BAYRAKTAR, Köksal** : Hekimin Tedavi Nedeniyle Cezai Sorumluluğu, İstanbul, 1972.
- BERKARDA, Kemal** : “Olağanüstü Yönetim Usulleri”, Günışığında Yönetim, İstanbul, 1996.
- BİLGİN, Pertev** : İdare Hukuku Ders Notları İdarî Yargıya Giriş, İstanbul 1995.
- BİLGİN, Pertev** : 1961 Anayasasına Göre Sıkıyönetim, İstanbul, 1976.
- BİLGİN, Kamil Ufuk** : “Kamu Yönetiminde Kaliteli Hizmet Anlayışı”, Kamu Yönetimi Disiplini Sempozyumu, C. I, Ankara, 1995.
- BILLETI Philippe - LICHÉRE, Francois** : “Regulatory Law in France”, in TORT and Insurance Law, Vol. 19 (Ed. European Centre of Tort and Insurance Law), Springer Wien, Newyork, 2007.

- BOZ, Selman Sacit** : “663 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’de Öngörülen Sağlık Serbest Bölgesi”, *Mevlana Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 1, S. 1, 2013.
- BOZ, Selman Sacit** : “According to the Petroleum Market Law with the Number of 5015 Administrative and Punitive Sanctions Applied for Origin of Domestic and Foreign Associations will Operate in Turkish Petroleum Sector”, *International Journal of Arts and Sciences (Conferences in Several Academic Disciplines)*, 22- 25 Mayıs 2012, Provence-France.
- BOZ, Selman Sacit** : “Petrol Piyasası Kanunu ve Yaptırımlar”, *Çağ Üniversitesi Uluslararası Enerji Hukuku Sempozyumu*, 10-11 Mayıs 2012, Adana.
- BOZ, Selman Sacit** : “Elektronik İhale (E-İhale)”, *KHUKA*, Y. 16, S. 1-32, 2013/1.
- BOZ, Selman Sacit** : “Kamu Özel İşbirliği (PPP) Modeli”, *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 4, S. 2, 2013.
- BOZ, Selman Sacit** : *Memur Yargılanmasında İzin ve İtiraz Süreci*, Ankara, 2014.
- BOZKURT, Ömer - ERGUN, Turgay** : *Kamu Yönetimi Sözlüğü*, Ankara, 1998.
- BUCAKTEPE, Adil** : *Genel İdarî Kolluk ve Kolluk İşlemleri*, Yayımlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2008.
- CRAIG, P.P.** : *Administrative Law*, 2. Edition, London, 1989.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan** : “İdarî İşlemin Geri Alınması Üzerine”, *Atatürk Ün. Erzincan Hukuk Fak. Der.*, C. IV, S. 1-2.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan** : *İdarî Yargılama Hukuku*, Ankara, 2011.
- ÇAKAN, Cemal** : *Finansal Kiralama (Leasing) ve Türkiye Uygulamaları*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, 2006.
- ÇALIŞKAN, A. Ziya** : *İdarî Sözleşmelerin Geçersizliği*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, S.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2005.
- ÇIRAKMAN, Erol** : “Dava Açma Ehliyeti”, *İdare Hukuku ve İdarî Yargı ile İlgili İncelemeler*, C.I, Ankara, 1976..
- ÇOBAN, Ayşegül** : *İdare Hukukunda Kazanılmış Hak İlkesi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Ün. Sos. Bil. Enstitüsü, Konya, 2004.
- DAKİN, J.** : “Planlamayı Tercihler Teorisine Dayandıran Görüşün Değerlendirilmesi”, *Çev. KELEŞ, Ruşen, A.Ü.S.B.F. D.*, C. XIX., S.2, Haziran, 1964.
- DALLI, Özen** : *Fransa’da Bölge Planlama Faaliyetleri*, Ankara, 1968.
- DİNÇER, Güven** : “Tüzüklerin Danıştay’ca İncelenmesinin Hukuki Niteliği”, *İdare Hukuku ve İdari Yargı ile İlgili İncelemeler*, C. I, Ankara, 1976.
- DURAN, Lutfi** : “İdarî Usul İlkeleri ve Kapsadığı Konular”, *İdarî Usul Kanunu Hazırlığı Uluslararası Sempozyumu*, 17-18 Ocak 1998.
- DURAN, Lutfi** : “İdarî İşlem Niteliğinde Yargı Kararıyla Vergi Davalarının Çözümü I”, *A.İ. D.*, C. 20, S. 4.
- DURAN, Lutfi** : *İdare Hukuku Ders Notları*, İstanbul.
- DURAN, Lutfi** : “İdare Alanının Düzenlenmesinde Teşrii ve Tanzimi Tasarrufların Sınırları”, *İ.Ü.H.F. m. C.30, S.1-4*.
- DURAN, Lutfi** : *Türkiye İdaresinin Sorumluluğu*, Ankara, 1974.
- DÜREN, Akın** : *İdare Hukuku Dersleri*, Ankara, 1979.

- EKMEKÇİ, Cengiz** : Finansal Kiralama Sözleşmesi ve Vergi Uygulamasında Görülen Sorunlar, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, 2000.
- EPİK, Mahmut Nedim** : İdare Hukukunda İstifa, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk. Ün. Sos. Bil. Enstitüsü, Konya, 2011.
- ERDOĞAN, Yunus Emre** : “İnsan Hakları”, <http://www.yunusemreerdogan.com/dosyalar/ih.pdf>, E.T. 15.08.2016.
- EREN, Fikret** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Onikinci Baskı, İstanbul, 2010.
- EROL, Ahmet** : “Finansal Kiralama (Leasing)”, Mükellefin Dergisi, S. 77, Mayıs 1999.
- ERKAL, Atilla** : “Türk ve Alman Hukukunda Gerekçe Yükümlülüğü”, SÜHFD, C. 17, S. 1, Y. 2009.
- ERKUT, Celal** : İdari İşlemin Kimliği, Ankara, 1990.
- ERSÖZ, Ahmet Kürşat** : Türk İdare Hukuku Açısından Sağlık Hizmetlerinden Kaynaklanan Sorumluluk, İstanbul, 2012.
- ERTEKİN, Yücel** : “Planlama Hizmetinin Örgütlenmesi Üzerine Düşünceler”, A.İ. D., C. 17, S. 3, Eylül 1984.
- ERYILMAZ, Bilal** : Kamu Yönetimi, İstanbul, 2000.
- EVREN, Çınar Can** : “İdarenin Sorumluluğunu Etkileyen Neden Olarak Mücbir Sebep”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XIV, Y. 2010, S. 1.
- ERTUĞ, Hasan Refik** : İdarenin Denetlenmesi, Ankara, 1947.
- FAWCETT, J.E.S.** : The Application Of The European Convention On, Human Right, Oxford University Press, England, 1969.
- FREEDMAN, Charles, E.** : Modern Fransa’da Danıştay, Çev. GÖKTAN, Işık, Ankara, 1971.
- GİRİTLİ, İsmet - BİLGİN, Pertev** : İdarî Kaza Ders Notları, İstanbul, 1966.
- GİRİTLİ, İsmet - AKGÜNER, Tayfun** : İdare Hukuku Dersleri, İstanbul, 1987.
- GİRİTLİ, İsmet - BİLGİN, Pertev - AKGÜNER, Tayfun** : İdare Hukuku, İstanbul, 2001.
- GİRİTLİ, İsmet** : Türkiye’nin İdarî Yapısı, 8. Baskı, İstanbul, 1991.
- GÖKPINAR, Mahmut** : “Danıştay Kararlarında Hizmet Kusuru-Kişisel Kusur Ayırımı”, İstanbul Barosu Dergisi, C. 80, S. 5, Y. 2006.
- GÖZE, Ayferi** : Siyasal Düşünceler ve Yönetimler, 5. Baskı, İstanbul, 1989.
- GÖZLER, Kemal** : İdare Hukuku Dersleri, 8. Bası, Bursa, 2009.
- GÖZLER, Kemal** : İdare Hukuku, C. 2, Bursa 2003.
- GÖZLER, Kemal - KAPLAN, Gürsel** : İdare Hukuku Dersleri, Bursa, Ocak-2013.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref - TAN, Turgut** : İdare Hukuku, C. I, Ankara, 1998.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref - TAN, Turgut** : İdare Hukuku, C. II, Ankara, 1999.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref** : Yönetim Hukuku, 26. Bası, Ankara, 2004.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref** : Yönetimsel Yargı, 10. Bası, Ankara, 1996.
- GÜLAN, Aydın** : “Elektronik Haberleşme Kanunu Taslağında Yer Alan Evrensel Hizmet Kavramı”, www.akader.info/KHUKA/in-dex.htm, 22.02. 2010.
- GÜNDAY, Metin** : İdare Hukuku, 3. Bası, Ankara, 1998.
- GÜRAN, Sait** : “Egemenlik Ulusundur, Üstünlük Anayasadadır”, Anayasa Yargısı, S. 17, Ankara, 2000.

- GÜRKAN, Mehmet Fatih** : Eğitim Kamu Hizmetinin Görülmesinde Kamu Özel Ortaklığı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya, 2013.
- HANDLER, A. Benjamin** : "The Fundamental Aims of Planning", Planning The Canadian Environment, Editor: Gertler, L.O., Harvest House, Montreal, Canada, 1968.
- HONDU, Selçuk** : "İYÜK'da Yer Alan İdarî Usuller ve Uygulaması", İdarî Usul Kanunu Hazırlığı Uluslararası Sempozyumu, 17-18 Ocak 1998, Ankara.
- İSKİT, Temel** : "Avrupa Topluluğunun Siyasi ve Hukuki Temelleri ve Bugünkü Düzenindeki Yeri", Avrupa Topluluğu Sempozyumu, Ankara, 1989.
- İSLAMOV, Nazım** : Joint Venture, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 2003.
- KALABALIK, Halil** : İdarî Yargılama Usulü, 3. Baskı, Konya, 2009.
- KALABALIK, Halil** : İmar Hukuku, Ankara, 2002.
- KARAMAN, Zerrin Toprak** : "Ekonomik ve Politik Yönleriyle Güneydoğu Anadolu", Türk İdare Dergisi, Y. 65, S. 400.
- KARATEPE, Selma** : "Türkiye'de Yönetim-Yurttaş İlişkisi ve Uygulamada Çıkan Sorunlar", Kamu Yönetimi Disiplini Sempozyumu, C. I, Ankara, 1995.
- KARAUZ, Ağâh Kürşat** : "Sulh Sözleşmesi", Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. I, S. I, Aralık, 2011.
- KARAVELİOĞLU, Celal** : Açıklamalı ve En Son İçtihatlarla İdarî Yargılama Usulü Kanunu, Trabzon, 1993.
- KILIÇOĞLU, Ahmet M.** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 3. Bası, Ankara, 2003.
- KILINÇ, Ahmet** : "Hizmet Kusuru Ve Fiili Yol", <http://www.ilkerduman.av.tr/makaleoku.aspx?id=473&/Y%C3%96NETSEL%20YARGI/H%C4%B0ZMET%20KUSURU%20VE%20F%C4%B0%C4%B0L%C4%B0%20YOL>, E. T. 26.08.2016
- KIRATLI, Metin** : Koruyucu Kamu Hizmetleri, Ankara, 1973.
- KUBALI, Hüseyin Nail** : Anayasa Hukuku Dersleri, İstanbul, 1971.
- LAIDIE, Yan** : "Kamu Hizmetlerindeki İmtiyaz Sözleşmelerinde Tahkim", Hukuk Kurultayı 2000, Ankara, 2000.
- LATOURNERIE Roger** : Conceil D'Etat'nın Yargılama Yöntemleri Üzerine Bir Deneme, Çev. Yıldızhan YAYLA, İstanbul.
- MATTARELLA, Bernardo Giorgio** : "The Influence of European and Global Administrative Law on National Administrative Act", in Global Administrative Law an EU Administrative Law (ed. Edoardo Chiti - Bernardo Giorgio Mattarella) Springerlink, 2011.
- MONJARDET, Dominique** : "Polis", Çev., Mansur GÜNEŞ, www.egm.gov.tr/egitim/dergi/eskisayi/39/web/ceviri/Mansur_Gunes.htm; 26.8.2009.
- MUTLU, Servet** : "G.A.P. Bölgesi'nde Sanayi ve Gerekli Teşvik Sistemleri", G.A.P. ve Sanayi Sempozyumu, Ankara, 1993.
- ODYAKMAZ, Zehra** : "Genel Olarak İdarenin Sözleşmeleri", GÜHFD. (İhsan Tarakçıoğlu'na Armağan), C. II, S. 1-2.
- OĞURLU, Yücel** : İdare Hukukunda Kazanılmış Haklara Saygı ve Haklı Beklentiler Sorunu, Ankara, 2003.
- OĞURLU, Yücel** : Karşılaştırmalı İdare Hukukunda Ölçülülük İlkesi, Ankara, 2002.

- OĞUZMAN, Kemal - ÖKSÜZ, İskender** : Türk'üm Özür Dilerim, 2. Baskı, İstanbul, 2013.
- ÖZ, M. Turgut** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, İstanbul 2010.
- ONAR, Sıddık Sami** : İdare Hukukunun Umumi Esasları, 3. Bası, İstanbul, 1967.
- OZANSOY, Cüneyt** : "Türkiye'de Kamu Hizmeti Tartışmaları: Bir Hamaset ve Haba-set Alanı" A.Ü.H.F. D., C. 46, S. 1-4.
- ÖNDÜL, Hüsnü** : "İnsan Onuru", www.alevileriz.biz/archive/index.php/t-20314.html, 30.8.2009.
- ÖZAY, İl Han** : "Anayasa Mahkemesi'nin Bir Kararı Hakkında Kısa Notlar", KHUKA, Y. 7, Eylül 2004.
- ÖZAY, İl Han** : "İdarî Yargı Denetiminin Kapsamı ve Sınırı", Hukuk Kurultayı 2000, Ankara, 2000.
- ÖZAY, İl Han** : "'Komisyonlar Saltanatı' Ülkesinin 'İdare Hukuku'", İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi, Y. 4 (1983), S. 1-3.
- ÖZAY, İl Han** : Günışığında Yönetim, İstanbul, 1996.
- ÖZAY, İl Han** : "Anayasa: Özgürlükler ve İdari Kolluk Etkinlikleri", Anayasa Yargısı, Anayasa Mahkemesi Yayınları, Cilt 19, 2002, s. 275-286
- ÖZBUDUN, Ergun** : Türk Anayasa Hukuku 8. Bası, Ankara, 2004.
- ÖZDEMİR, Erol** : "Beceri Kazandırma Programları", G.A.P. 1. Urfa-Harran Kalkınma Sempozyumu, Ankara, 1988.
- ÖZGENÇ, İzzet** : "Kolluk Görevlilerinin Zor ve Silah Kullanma Yetkisi", Polise Görev, Yetki ve Sorumluluk Veren Mevzuat Uygulamaları Eğitim Projesi Tebliğleri, Ankara, 2008.
- ÖZGÜLDÜR, Serdar** : Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Işığında Tam Yargı Davaları, Ankara, 1996.
- ÖZKAN, Hasan - AKYILDIZ, Sunay Öner** : Hasta - Hekim Hakları ve Davaları, Ankara, 2008.
- ÖZTÜRK, Azim** : 21. Yüzyıl Türkiye'si İçin Yerel Yönetim Modeli, İstanbul, 1997.
- POLATCAN, İsmet** : Türkiye Cumhuriyeti Anayasası Gerekçeler Anayasa Mahkemesi Kararları Bilimsel Görüşler, 1. Baskı, İstanbul, 1989.
- POROY, Reha - TEKİNALP, Ünal - ÇAMOĞLU, Ersin**, Ortaklıklar ve Kooperatif Hukuku, B. 10, İstanbul, 2005
- SARICA, Ragıp** : İdare Hukuku, Çoğaltılmış Ders Notları, İstanbul, 1970.
- SARICA, Ragıp** : İdarî Kaza, C. I, İstanbul, 1949.
- SELİÇİ, Özer** : "Özel Hukukta Mücbir Sebep Kavramı ve Uygulanış Tarzı", İdare Hukuku Alanında Sorumluluk, Sorumluluk Hukukundaki Yeni Gelişmeler III. Sempozyumu, Ankara 12- 13 Mayıs 1979, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1980.
- SEZGİNER, Murat** : "İdari İşlem – İcrailik – Ayrılabilir İşlem – Yargısal Denetim", İÜHFM, C. LXIX, S.1-2, s.241-250.
- SEZGİNER, Murat** : "İmtiyaz Sözleşmelerinde İhale Süreci", GÜHFD. (İbrahim Ongün'e Armağan), C. XI, S.1-2.
- STRAUSS, Peter L.** : "The Rule Of Law in American (Administrative) State", II. Ulusal İdare Hukuku Kongresi, 10-14 Mayıs 1993, Ankara, 1993.
- ŞAHİNİZ, Salih** : "Yargıtay Kararları Işığında 'Kamulaştırmaz Elkoyma' ", Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. I, S. 1.

- ŞİRİN, Tolga** : “İşlemeyen Sistemlerin Fonksiyonel Olmayan Yanıtı: Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi”, Anayasa Hukuku Dergisi, C. XII, S. 14, 2018, s. 289-356.
- TAGMA, Korkmaz** : Siyasi Sistemler, Yönetim Modelleri ve Türkiye, İstanbul 2002.
- TAMER, Mustafa** : “Bölge Kalkınması ve Yerel Yönetimler”, Türk İdare Dergisi, Y. 64, S. 396.
- TAN, Turgut** : “Anayasa Mahkemesi Kararlarında Kamu Hizmeti Kavramı”, Anayasa Yargısı, S. 8, Ankara, 1991.
- TAN, Turgut** : “İdarenin Özel Hukuk Alanındaki İşlemleri”, II. Ulusal İdare Hukuku Kongresi, 10-14 Mayıs 1993, Ankara, 1993.
- TAN, Turgut** : “Kamu Hizmeti İmtiyazı Sözleşmelerinin Dünü Bugünü”, Hukuk Kurultayı 2000, Ankara, 2000.
- TAN, Turgut** : Ekonomik Kamu Hukuku, Ankara, 1984.
- TAN, Turgut** : İdarî İşlemin Geri Alınması, Ankara, 1970.
- TAN, Turgut** : Planlamanın Hukuki Düzeni, Ankara, 1976.
- TANDOĞAN, Sabri** : “Objektif ve Sübjektif Tasarruflarda Yokluk”, İdare Hukuku ve İdari Yargı ile İlgili İncelemeler, C. I, Ankara, 1976.
- TANRIVER, Süha** : “Yabancı Hakem Kararlarının Türkiye’de Tenfizi Bağlamında Kamu Düzenine Etkisi” in Hukukî - Ekonomik Perspektiflerden Uluslararası Tahkim ve Kamu Hizmeti (Ed. Ali Ulusoy), Ankara, 2001.
- TAŞ BEREKET, Zuhal** : “İdarenin Hukuki Sorumluluğunun Sağlanmasının Aracı Olarak Tam Yargı Davaları”, İdari Yargı Sempozyumu, 11-12 Nisan 2003, Mersin.
- TEKİNAY, Selahattin Sulhi - AKMAN, Sermet - BURCUOĞLU, Haluk - ALTOP, Atilla** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 7. Baskı, İstanbul, 1993.
- TEZİÇ, Erdoğan** : Anayasa Hukuku, İstanbul, 1986.
- TOLON, Kemal Doğu** : “İptal ve Tam Yargı Davalarında Kazanılmış Hak”, İdare Hukuku ve İdarî Yargı ile İlgili İncelemeler III, Ankara, 1980.
- TORTOP, Nuri** : Yönetim Bilimi, Ankara, 1983.
- TURHAN, Mehmet** : Hükümet Sistemleri ve 1982 Anayasası, Diyarbakır, 1989.
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği** : Avrupa Birliği Nedir?, Ankara, 2002.
- ULER, Yıldırım** : İdarî Yargıda İptal Kararlarının Sonuçları, Ankara, 1970.
- USTA, Hikmet** : “Neden Adlî Polis Kurulmalıdır”, www.yayin.adalet.gov.tr/4_sayi_20i%C3%A7erik/Hikmet%20Usta.htm, 2.10.2009.
- ÜSTÜN, Gül** : “İdarenin Usul Dışı Fiillerinden: Fiilî Yol”, Marmara Üniversitesi hukuk Fakültesi Dergisi”, C. 13, S.1.2
- ÜSTÜN, Süleyman** : “Kamu Harcamalarında Verimlilik ve Etkinlik”, Kazancı Hukuk Dergisi, S. 10.
- ÜSTÜN, Ümit Süleyman** : Türk Vergi Hukukunda İdarenin Takdir Yetkisi, Ankara, 2007.
- YASİN, Melikşah** : 1982 Anayasasına Göre Türkiye’de Yönetimin Parlamento Tarafından Denetlenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Bölümü, İstanbul, 1998.
- YAYLA, Yıldızhan** : “Sosyal Devletten İktisadi Devlete (Veya Kamu Hizmetinin Sonu)”, Hukuk Araştırmaları, C. 1, S. 1.
- YAYLA, Yıldızhan** : Anayasa Hukuku Ders Notları, 2. Bası, İstanbul, 1986.
- YAYLA, Yıldızhan** : İdare Hukuku I, İkinci Bası, İstanbul, 1990.
- YAYLA, Yıldızhan** : İdare Hukuku, İstanbul, 2009.

- YAYLA, Yıldızhan** : Şehir Planlamasının Başlıca Hukuki Meseleleri ve İstanbul Örneği, İstanbul, 1975.
- YAYLA, Yıldızhan** : “İdarenin Takdir Yetkisi”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. XXX, S. 1-2.
- YENİCE, Kazım - ESİN, Yüksel** : Açıklamalı-İçtihatlı-Notlu İdarî Yargılama Usulü, Ankara, 1983.
- YILDIRIM, Ramazan** : “Türk İdarî Yargısında Görev ve Yetki”, A.İ. D., C. 29, S. 3.
- YILDIRIM, Ramazan** : “İptal Davalarının Objektifliği ve İdarenin Takdir Yetkisine İlişkin Danıştay 8. Dairesinin Bir Kararının Değerlendirilmesi”, KHUKA, Mart 2005.
- YILDIRIM, Ramazan** : Açıklamalı ve Kaynakçalı İdare Hukuku Sözlüğü, Konya, 2006.
- YILDIRIM, Ramazan** : Devlet Yapısı ve Nitelikleri, 2. Bası, Diyarbakır, 2003.
- YILDIRIM, Ramazan** : İdare Hukuku açısından G.A.P, Diyarbakır, 2000.
- YILDIRIM, Ramazan** : İdare Hukuku Dersleri I, Konya, 3. Baskı, Konya, 2009. **YILDIRIM, Ramazan** : İdari Başvurular, 2. Bası, Konya, 2006.
- YILDIRIM, Turan** : “Hukuk Devleti Ayıbı: Anayasanın Geçici 15. Maddesi”, Prof. Dr. Nuri Çelik’e ARMAĞAN, C. I, İstanbul, 2001.
- YILDIRIM, Turan** : “İdarî Usul Yasası Kapsamında İdareye Başvuru”, İdari Usul Kanunu Hazırlığı Uluslararası Sempozyumu, 17-18 Ocak 1998, Ankara.
- YILDIRIM, Turan** : “Seçilme Yeterliliğini Kaybetme ve Mahkûmiyet Sebebiyle Belediye Başkanlığından Düşürülme”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları, C. 7, S. 1-3, Y. 1992- 1993.
- YILDIRIM, Turan** : “Bağımsız İdarî Otoritelerin Yargısal Denetimi”, 2000 Yılında İdari Yargı Sempozyumu, 11-12 Mayıs 2002, Ankara.
- YILMAZ, Ejder** : Hukuk Sözlüğü, B. 10, Ankara, 2011.
- YILMAZ, Safiye** : İdarenin Manevi Tazminat Sorumluluğu, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2011.
- YİĞİTBAŞI, Şahabettin** : “Emredici ve Yol Gösterici Planlarda Karşılaşılan Genel Sorunlar Metod Yaklaşımları ve Türk Planlamasının Durumu”, Ege Üniversitesi İ.T.B.F. Dergisi, Y. 11, Mart 1977, S. 13.
- YUİLL, Douglas - ALLEN, Kevin** : Regional Development Agencies In Europe : An Overview, Centre For The Study Of Public Policy in the University Of Strathclyde, Glasgow, Scotland, 1981.
- YÜCE, Turhan Tufan** : “Ceza Hukuku İlkelerinin Disiplin Ceza Hukukunda Geçerliliği Sorunu ve Danıştay Kararlarının Bu Açıdan Tahlili”, Danıştay Dergisi, Y. 24, S. 88, 1994.
- ZABUNOĞLU, Yahya Kazım** : “Bir İdarî Sözleşme Türü Olarak Kamu Hizmeti İmtiyazı Sözleşmeleri”, Hukuk Kurultayı 2000, 2000.
- ZABUNOĞLU, Yahya Kazım** : İdare Hukuku, C. I, Ankara, 2012.
- ZANOİNİ, Guidio** : İdare Hukuku, Çev. Atıf Akgüç - Sair Erman, İstanbul, 1945. “659 sayılı KHK’nin Anayasa Hükümleri Karşısındaki Durumu”, www.malikiilavuz.com
- “İngiltere Sanayiciye Ne Teşvikler Veriyor?”, GÖRÜŞ, C. 6, S. 9, Eylül 1978. “Bölgesel Kalkınma Politikası”, G.A.P Dergisi, Y. 1, S. 1, 1993.
- https://en.wikipedia.org/wiki/Administrative_court, Et. 02.03.2016.

Prof. Dr. Ramazan YILDIRIM

Prof. Dr. Serkan INARLI

TÜRK İDARİ YARGILAMA HUKUKU DERSLERİ

CİLT: 3

Gözden Geçirilmiş ve Son Yargı Paketine Göre Güncellenmiş

3. BASI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk İdarî Yargılama Hukuku Dersleri – Cilt 3
Ramazan Yıldırım - Serkan Çınarlı

Hukuk Yayınları Dizisi – 2958

Üçüncü Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 54 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Tel: (0312) 341 10 24 – Ankara
Sertifika No: 47771

KAYNAKLAR

- AĞAR, Serkan:** “Vergi Davalarının Hukukî Niteliği”, www.idare.gen.tr/agar-vergidavalari.htm.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet:** “Arşiv Belgeleri Işığında Şûra-yı Devletten Danıştay’a İdarî Yargı Teşkilatı”, İdarî Yargının Dünyada Bugünkü Yeri, II. Ulusal İdare Hukuku Kongresi, Danıştay Başkanlığı, Ankara, 1993.
- AKYILMAZ, Bahtiyar:** “Yargı Kararlarının Temyiz Öncesi Kesinleşmesi”, İdarî Yargıda İstinaf Semineri, Antalya, Mayıs 2009.
- AKYILMAZ, Bahtiyar ve SEZGİNER, Murat:** İdare Hukuku Dersleri, Konya, 2001.
- ALAN, Nuri:** “İptal Davasının Ön ve Esastan Kabul Şartları”, Danıştay Dergisi, S. 50-51, 1983.
- ALDERTON, Mattheww:** “The Act of State Doctrine: Questions of Validity and Abstention from Underhill to Habib”, www.law.unimelb.edu.au/files/dmfile/download94541.pdf.
- ALİEFENDİOĞLU, Yılmaz:** “Anayasal Denetimin Kimi Sorunları”, Yargıtay Dergisi, C.9, S.1-2, 1983.
- ALİYEYEV, Cabir:** Anayasa Şikayeti, İstanbul, 2010.
- ALPERTONGA, Yusuf:** İdari Yargılama Usulünde Deliller, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.
- ALTAY, Evren:** İdarî Yargı Kararlarının Uygulanmamasından Doğan Uyuşmazlıklar, Ankara, 2004.
- ALTINDAĞ Halil:** “Anayasa Mahkemesinin İptal Kararı veya Anayasa Değişikliği Sonrasında İdari Dava Açma Süresinin Yeniden Doğması”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XVIII, S. 3-4, 2014.
- ANSAY, Sabri Şakir:** “Kesin Hüküm”, Ankara Barosu Dergisi, S. 5, 1953.
- ARSLAN, Ramazan/ YLMAZ, Ejder/ TAŞPINAR AYVAZ, Sema:** Medenî Usul Hukuku, 2.Baskı, Ankara, 2016.
- ASLAN, Zehreddin (Ed.):** Açıklamalı ve İçtihatlı İdari Yargılama Usulü Kanunu, Ankara, 2020.
- ATAR, Yavuz:** Vergi Hukuku, 5. Baskı, Konya, 2004.

- ATAY, Cevdet:** İdarî Yargıda Temyiz Davası, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Bursa, 1981.
- AVCI, Mustafa:** “İdarî Yargıda İstinaf”, TBB Dergisi, Y. 2011, S. 96.
- AYANOĞLU, Taner:** “İdarî Yargı Kararlarının Uygulanmaması Üzerine Açılacak Tazminat Davalarında Süre”, İstanbul Üniversitesi Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni, Prof. Dr. Aysel Çelikel’e Armağan, Y. 19-20, S. 1-2, 1999-2000.
- AYDIN, Hüseyin:** İdarî Yargıda Kanun Yolu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çankaya Üniversitesi, 2010.
- AYDIN, Öykü Didem:** “Türk Anayasa Yargısında Yeni Bir Mekanizma: Anayasa Mahkemesi’ne Bireysel Başvuru”, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XV, S. 4, Ankara, 2011.
- AZAK, Kerim:** “Anayasa Mahkemesi Kararlarında Hukuki Güvenlik İlkesi”, İzmir Bakırçay Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 1, S. 1, 2020.
- AZAK, Kerim:** Akademik Personelin Disiplin Rejimi, Ankara, 2021.
- AZRAK, Ali Ülkü:** Avrupa Topluluklarında İdarî Yargının Genel Esasları, İstanbul, 1982.
- AZRAK, Ali Ülkü:** “Almanya ve Avusturya’da Anayasa Yargısının Esasları”, İÜSBFD., S. 2, Y. 2, 1984.
- AZRAK, Ali Ülkü:** “İdarenin Yargısal Denetimine İlişkin Sorunlar”, Uluslararası Anayasa Kurultayı, 9-13 Ocak 2001, Ankara.
- BEREKET, Zuhale ve DEMİRKOL, Selami:** Teori ve Pratikte İdarî Yargıda Dava Açma ve Davaların Takip Usulü, 3. Baskı, Ankara, 2004.
- BEREKET, Zuhale:** “İdari Yargılama Usulü Hukuku Açısından İstinaf ve Kabulü”, Danıştay Dergisi, S. 94, 1998.
- BİLGE, Necip ve ÖNEN, Ergin:** Medeni Yargılama Hukuku Dersleri, 3. Bası, Ankara, 1978.
- BİLGİN, Fehmi Kerem:** “İdarî İşlem Kavramının Tanımlanmasında Ölçütler Sorunu”, www.turkhukuksitesi.com/makale_633.htm.
- BİLGİN, Hüseyin:** Bölge İdare Mahkemelerinin Kesin Kararları Arasındaki İçtihat Farklılığı, Ankara, 2021.
- BLOOMEYER, Arwed:** “Kesin Hüküm ve Sınırları”, Çev. İrfan YAZMAN, AÜHFD, C. 25, S. 1-2.

- BOZ, Selman Sacit:** “Kamu Özel İşbirliği (PPP) Modeli”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 4, S. 2, Y. 2013.
- BOZ, Selman Sacit:** “Elektronik İhale (E-İhale)”, KHukA, Y. 16, S. 1-32, 2013-1.
- BOZ, Selman Sacit:** Memur Yargılamasında İzin ve İtiraz Süreci, Ankara, 2014.
- BOZ, Selman Sacit:** “Belediyelerin İmtiyaz Verme Yetkisi”, Nevşehir Barosu Dergisi, Y. 1, S. 1, Mart 2014.
- BOZ, Selman Sacit:** Memur Yargılanmasında İzin ve İtiraz Süreci, Ankara, 2014.
- BOZ, Selman Sacit ve GÜRKAN, Mehmet Fatih:** “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Türk Askerî Disiplin Hukukuna İlişkin Bazı Kararlarının Tahlili”, MÜHFD., C. 1, S. 2, Y. 2013.
- BOZ, Selman Sacit ve ÖDEN, Muhammed Kamil:** “A Brief Overview of the Environmental Impact Assessment Regulation”, Journal of Selçuk University Natural and Applied Science, ICOEST Conference 2014, Special Issues, May 14- 17, Side, Turkey, 2014.
- BOZ, Selman Sacit ve ÖZTOPRAK, Sezin:** “The Regulatory Transactions of the Administration Under the Hierarchy of Turkish Law”, Vienna 10th International Academic Conference, Vienna, Austria, 03 June 2014.
- BROWN, L. Neville/ GARNER, J. F./ GALABERT, J. Mishel :** French Administrative Law, Third Edition, London, 1983.
- BUYURAN, Yasemin:** Vergi Yargısında Kanun Yolları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, 2008.
- CANDAN, Turgut:** Açıklamalı İdari Yargılama Usulü Kanunu, Ankara, 2012.
- CANDAN, Turgut:** Açıklamalı İdari Yargılama Usulü Kanunu, 8. Baskı, Ankara, 2020.
- CHOPER, Jesse H.:** “The Political Question Doctrine: Suggested Criteria”, *Duke Law Journal*, C (V). 54, s. 1461; www.scholarship.law.duke.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1258&context=dlj.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan:** “İdarî Yargıda Kesin Hüküm”, EÜHFD, C. 3, S. 1, 1999.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan:** “İdarî Yargıda Yargılanmanın Yenilenmesi Sebepleri ve Sınırları”, EÜHFD, C. 6, S. 1-4, 2002.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan:** İdarî Yargıda Kanun Yolları, Ankara, 2002.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan:** İdarî Yargılama Hukuku, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 3. Baskı, Ankara, 2013.

- ÇALIŞKAN, Ahmet Ziya:** İdarî Sözleşmelerin Geçersizliği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, SÜ. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2005.
- ÇALIŞKAN, Ahmet Ziya:** “İdarenin Sözleşmelerinden Ayrılabilir İşlemler”, in Prof. Dr. Saim Üstündağ’a Armağan, Ankara, 2009.
- ÇALIŞKAN, Ahmet Ziya:** İdarî Yargıda Tarafların Değişmesi, Konya, 2012.
- ÇALIŞKAN, Ahmet Ziya:** “İdarenin Mali Sorumluluğu”, İdare Hukuku II, Edt. Mehmet Emin ÖZGÜL, İstanbul, 2013.
- ÇINARLI, Serkan:** İdarî Yargılamada İstinaf ve Bölge İdare Mahkemeleri, 2. Baskı, Ankara, 2018.
- ÇINARLI, Serkan:** İdari Yargılamada İstinaf ve Bölge İdare Mahkemeleri, 3.Baskı, Ankara, 2020.
- ÇINARLI, Serkan ve AĞAR, Baykal:** “İdarî Yargıda Duruşmaların Verimliliği Sorunu”, KTO Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 1, S. 2, 2016, s. 45-65.
- ÇINARLI, Serkan ve AĞAR, Baykal:** “İdari Yargılama Hukukunda Dava Değerinin Arttırılması”, Terazi Hukuk Dergisi, C. 12, S. 129, 2017, s. 22-32.
- ÇINARLI, Serkan:** “İdarî Yargıda İstinaf Aşamasında Keşif Delili”, KTO Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 1, Ocak 2018, s. 11- 25.
- ÇINARLI, Serkan ve AZAK, Kerim:** “Bölge İdare Mahkemelerinin Kesin Kararları Arasındaki Aykırılık veya Uyuşmazlığın Giderilmesi Meselesi” (Aykırılık veya Uyuşmazlığın Giderilmesi), Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 1, S. 2, 2020, s. 1-26.
- ÇINARLI, Serkan ve AZAK, Kerim:** “Danıştay Kararları Işığında İdari Yargıda Disiplin Cezalarının İptali Davalarında Tanık Delili Sorunu” (Tanık Delili), SÜHFD, C. 29, S. 1, 2021.
- ÇINARLI, Serkan ve AZAK, Kerim:** “Kamu Hastanelerinde Covid-19 Nedeniyle Zarar Gören Hastaların İdareye Başvuru Sürecinin Tartışılması (İYUK Madde 13 Kapsamında)” (Covid-19), in BATI, Murat ve ÇAĞLAYAN, Sezai (Edt.), Bir Küresel Salgın ve Hukuk: Covid-19, Ankara, 2021.
- ÇINARLI, Serkan/ DEMİRKOL, Selami/ GÜZEL, Oğuzhan/ AĞAR, Baykal/ AZAK, Kerim:** Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu Emsal Kararları 2020, Ankara 2021.
- ÇINARLI, Serkan/ GÖNCÜ DÖNER, Seray/ AZAK, Kerim:** Kamu Görevlilerine Rücu Davaları, Ankara 2021.

- ÇIRAKMAN, Erol:** *“İdarî Davalarda Süre”*, İdare Hukuku ve İdarî Yargı ile İlgili İncelemeler, C. I, Ankara, 1976.
- ÇOBAN ATİK, Ayşegül:** Kamulaştırmada Yargısal Denetim, Ankara 2014
- ÇOKAR, Zühal:** *“Genel Olarak Görev ve Yetki Sorunu”*, İHİD., S. 1-3, (Aralık 1985).
- DAVUT, Şevki:** İdarî Yargıda İptal Kararı ve İptal Kararının Sonuçları, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, 2006.
- DENİZ, Yusuf/ BOZ, Selman Sacit/ GÜRKAN, Mehmet Fatih:** *“İdari Yargılama Usulü Kanununun 11. Maddesine Göre Yapılan İdarî Başvurular”*, SÜHFD, C. 21, S. 2, Y. 2013.
- DERDİMAN, R. Cengiz:** İdarî Yargının Genel Esasları, İstanbul, 2004.
- DERDİMAN, R. Cengiz:** İdarî Yargının Genel Esasları, Baskı 2, Bursa 2012.
- DİNÇER, Güven:** *“Danıştay ve Tarihçesi”*, Ankara Barosu Dergisi, S. 3, 1968.
- DİNÇER, Güven:** *“Türk Yargı Modeli ve Yeni Bir Model Gereği”*, I. İdare Hukuku Kongresi, 1-4 Mayıs Ankara, Üçüncü Kitap, Ankara.
- DURAN, Lûtfi:** *“İdarî İşlem Niteliğinde Yargı Kararıyla Vergi Davalarının Çözümü II”*, AİD, C. 21, S. 1, 1988, s. 63-77.
- DURAN, Lûtfi:** *“İdarî İşlemlerden Sorumluluk”*, İHM, C. 33, S. 3-4
- DURAN, Lûtfi:** İdare Hukuku Ders Notları, İstanbul, 1982.
- DURAN, Lûtfi:** *“İdarî Kazada Dava Açma Süresi”*, İHM, C. 11, S. 1-2.
- DURMAZ, Cüneyt:** *“Esasa İlişkin Kabul Edilmezlik Kriterleri”*, Bireysel Başvuru, Ed. Musa Sağlam, Ankara, 2013.
- EKİNCİ, Hüseyin:** *“Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin İçtihatlarının Anayasa Mahkemesi İçtihadına Olası Etkisi”*, Bireysel Başvuru, Ed. Musa Sağlam, Ankara, 2013.
- ERCAN, İsmail:** Medeni Usul Hukuku, Baskı 2, İstanbul, 2013.
- EREM, Faruk:** *“İstinaf Mahkemeleri”*, AÜHFD, Y. 1950, S. 1-2.
- EREM, Faruk:** Ceza Usul Hukuku, Genişletilmiş 5. Baskı, Ankara, 1978.
- ERKEÇ, Hidayet:** İdarî Yargıda İlk İnceleme ve Görev, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, 2006.
- ERKUT, Celal:** İptal Davasının Konusunu Oluşturma Bakımından İdarî İşlemin Kimliği, Ankara 1990, s. 32.

- ERKUT, Celal:** *“İdarî Yargıya Başvuru Haklarının Sınırı ve İdarî Davaların Kapsamı”*, 2000 Yılında İdarî Yargı Sempozyumu, Ankara, 11-12 Mayıs 2000.
- ERKUT, Celal ve SOYBAY, Selçuk:** *Anayasa ve İdari Yargılama Hukukuna İlişkin Kanunlar*, Baskı 4, İstanbul, 1999.
- ESEN, Mehmet:** *“İdarî Yargı Sisteminde Sair Kanun Yolları ve Kanun Yararına Temyiz Usulü”*, Vergi Dünyası, S. 19, Mart 1983.
- FREEDMAN, Charles, E.:** *Modern Fransa’da Danıştay*, Çev. Işık, GÖKTAN, Danıştay Yayını, Ankara, 1971.
- GİRİTLİ, İsmet/ BİLGİN, Pertev/ AKGÜNER, Tayfun:** *İdare Hukuku II*, İstanbul, 1999.
- GİRİTLİ, İsmet/ BİLGİN, Pertev/ AKGÜNER, Tayfun:** *İdare Hukuku*, İstanbul, 2001.
- GİRİTLİ, İsmet ve BİLGİN, Pertev:** *İdarî Kaza Ders Notları*, İstanbul, 1966.
- GÖRELİ, İ. Hakkı:** *Devlet Şurası*, Ankara, 1953.
- GÖZLER Kemal ve KAPLAN Gürsel:** *İdare Hukuku Dersleri*, Baskı 12, Bursa, Ekim 2012.
- GÖZLER, Kemal:** *Yargı*, www.anayasa.gen.tr/yargiorgani.htm.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref:** *Yönetim Hukuku*, Güncelleştirilmiş 24. Bası, Ankara, 2006.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref:** *Yönetsel Yargı*, 10. Bası, Ankara, 1996.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref:** *Yönetsel Yargı*, 32. Baskı, Ankara, 2012.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref ve DİNÇER, Güven:** *İdari Yargılama Usulü*, 2. Bası, Ankara, 2001.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref ve TAN, Turgut:** *İdare Hukuku-İdarî Yargılama Hukuku*, C. 2, Ankara, 1999.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref ve TAN, Turgut:** *İdari Yargılama Hukuku*, 6. Bası, Ankara 2013.
- GÜNDAY, Metin:** *“Yürütmenin Durdurulması Kararı ve Uygulamada Karşılaşılan Bazı Sorunlar”*, 2000 Yılı İdarî Yargı Sempozyumu, www.danistay.gov.tr.
- GÜNDAY, Metin:** *İdare Hukuku*, Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş 10. Baskı, Ankara, 2013.
- GÜRAN, Sait:** *“Yargı Yetkisinin Kapsamı”*, İstanbul Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. LII, S. 1-4.

- GÜRAN, Sait:** Bölge İdare Mahkemeleri ve Danıştay Üzerine Yapısal Bir İnceleme, İstanbul, 1977.
- GÜRKAN, Mehmet Fatih/ DENİZ, Yusuf/ BOZ, Selman Sacit:** “İdarî Yargıda Kanun yararına Bozma”, SÜHFD, C. 21, S. 1, Y. 2013.
- GÜRKAN, Mehmet Fatih:** “6360 sayılı Kanunun Getirdiği Yenilikler”, KhukA, Y. 2014, C. 14, S. 1.
- GÜRKAN, Mehmet Fatih:** “6545 sayılı Kanun (5. Yargı Paketi) Kapsamında İdarî Yargıda Yapılan Değişiklikler”, Uluslararası Antalya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 2, S. 4, Aralık 2014.
- GÜRKAN, Mehmet Fatih:** “İmtiyaz Şartlaşma ve Sözleşmelerinin Akdedilmesi Süreci”, KhukA, Y. 2014, C. 14, S. 2.
- GÜRKAN, Mehmet Fatih:** Kamu Özel Ortaklığı, Ankara, 2014.
- GÜZEL, Oğuzhan:** “Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında İdarî Yargının Görev Alanına Yönelik Müdahalelerin Değerlendirilmesi”, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 17, S. 2, 2013.
- GÜZEL, Oğuzhan:** “Danıştay Kararları Işığında Türk Hukukunda Hükümet Tasarrufları”, SÜHFD, C. 25, S. 2, 2017.
- GÜZEL, Oğuzhan:** Hukuk Devletinde İdarî Dava Konu Olabilecek İşlem Kavramı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi 2015.
- HAMDEMİR, Berkan:** Türk Anayasa Hukukunda Bireysel Başvuru, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2013.
- HONDU, Selçuk:** “Danıştay, İdare Mahkemesi ve Vergi Mahkemesi Arasında Çıkan Görev Uyuşmazlıkları”, Adalet Dergisi, (Mart-Nisan 1986), S. 2.
- HONDU, Selçuk:** “İYUK’da Yer Alan İdarî Usuller ve Uygulaması”, İdarî Usul Kanunu Hazırlığı Uluslararası Sempozyumu, 17-18 Ocak 1998, Ankara.
- IŞIKLAR, Celal:** “İdarî Yargıda Derdestlik”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XVI, Y. 2012.
- KALABALIK, Halil:** İdari Yargılama Usulü Hukuku, 5. Bası, Konya, 2013.
- KALAFAT, Ahmet:** “İdari Yargılama Usulü Kanununa Göre Üçüncü Şahısların Davaya Katılması (Fer’i Müdahale)”, TBB, S. 73, 2007.
- KAPLAN, Gürsel:** İdari Yargılama Hukuku, Bursa, 2016.
- KARAGÖZOĞLU, H. Fevzi ve MUMBUÇ, Mehmet:** Açıklamalı-İçtihatlı (6785 sayılı Eski) İmar Kanunu Uygulaması, Ankara.

- KARAHANOGULLARI, Onur:** Türkiye’de İdarî Yargı Tarihi, Ankara, 2005.
- KARAKOÇ, Yusuf:** Vergi Yargılaması Hukuku, İstanbul, 1995.
- KARAN, Nur:** “Bağımsız İdarî Otoriteler ve İdarî Dava Açma Ehliyeti”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 15, S. 3-4, 2009.
- KARAVELİOĞLU, Celal:** Açıklama ve En Son İçtihatlarla İdari Yargılama Usulü Kanunu, Trabzon, 1993.
- KASAPOĞLU TURHAN, Mine:** “İdarî Yargıda İvedi Yargılama Usulü” Ankara Barosu Dergisi, Y. 2015, S.3
- KONURALP, Halûk:** “Fransız Hukukunda Kanun Yolları Arasında İstinafın Yeri (Hukuk Davaları Açısından)”, AÜHFD, Y. 2001, S. 50/1.
- KUNTER, Nurullah:** Ceza Muhakemeleri Hukuku, 9. Bası, İstanbul, 1989.
- KURU, Baki:** Hukuk Muhakemeleri Usulü, C. 6, 6. Baskı, İstanbul, 2001.
- KURU, Baki/ ARSLAN, Ramazan/ YILMAZ, Ejder:** Hukuk Muhakemeleri Usulü, Ankara, 1986.
- KURU, Baki/ ARSLAN, Ramazan/ YILMAZ, Ejder:** Medeni Usul Hukuku, 6100 sayılı HMK’ ye Göre Yeniden Yazılmış 24. Baskı, Ankara, 2013.
- KURU, Baki:** “İstinaf Mahkemeleri Kurulurken”, Adalet Dergisi, Y. 1963, S. 5-8.
- MÜDERRİSOĞLU Hakkı:** Danıştay Kanunu ve İlgili Mevzuat-Gerekçeler-İçtihatlar-Açıklamalar, Ankara, 1974.
- NOHUTÇU, Ahmet:** İdarî Yargı, Baskı 5, Ankara, 2012.
- ODYAKMAZ, Zehra:** “Genel Olarak İdarenin Sözleşmeleri”, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi., C. II, S.1-2, 1998.
- ODYAKMAZ, Zehra:** Türk İdari Yargılama Usulünde Kararlara Karşı Başvuru Yolları, İstanbul, 1993.
- ODYAKMAZ, Zehra/ ÇINARLI, Serkan/ AVCIOĞLU AKSOY, Ezgi:** İdare Hukukunda Yargı Öncesi Uyuşmazlık Çözüm Usulleri, 2. Baskı, Ankara 2018.
- ODYAKMAZ, Zehra/ KAYMAK, Ümit/ ERCAN, İsmail:** İdarî Yargı, Baskı 7, İstanbul, Kasım 2011.
- OKAY, Suphi N.:** İdare Davalarında Görev ve Yetki, Dava ve Husumet Ehliyeti, Süre Aşımı ve Mercii Tecavüzü Meseleleri, Ankara, 1945.
- ONAR, Sıddık Sami:** İdare Hukukunun Umumi Esasları, C. I, 3. Bası, 1962.
- ONAR, Sıddık Sami:** İdare Hukukunun Umumi Esasları, Cilt III, 3. Bası, 1966.

- ÖNEL, Süleyman:** Vergi Davalarında Dava Ehliyeti, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya, 2012.
- ÖZAY, İl Han:** “İdarî Yargı Denetiminin Kapsamı ve Sınırı”, Hukuk Kurultayı 2000, Ankara, 2000.
- ÖZAY, İl Han:** Günlüğünde Yönetim, İstanbul, 1996.
- ÖZEKES, Muhammet:** Sorularla Medeni Usul Hukukunda Yeni Kanun Yolu Sistemi İstinaf ve Temyiz, Türkiye Barolar Birliği, Ankara, Şubat 2008.
- ÖZKAYA, Hamide Özden:** Kesin Hükümün Objektif Sınırları, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, 2007.
- ÖZTOPRAK, Sezin ve BOZ, Selman Sacit:** “*The Equality Of Arms Principle And The Field Of Application Under Turkish Judicial Law Regarding The Right To Litigious Trial*”, 03 June 2014, 10th International Academic Conference, Vienna.
- ÖZTOPRAK, Sezin ve ÇALIŞKAN, Ahmet Ziya:** “*Actions For Nullity Which Have Been Filed By Non-Governmental Organizations In Turkish Administrative Procedure*”, 01 September 2014, Prague 12th International Academic Conference.
- ÖZTÜRK, Bahri:** Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 3. Bası Ankara, 1995.
- PAZARCI, Ayşe Almıla:** İdarî Yargılama Hukuku Açısından Tespit Davasının Uygulanabilirliği, Basılmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Bölümü, Konya, 2014.
- PEKCANITEZ, Hakan/ ATALAY, Oğuz/ ÖZEKES, Muhammet:** Medenî Usûl Hukuku, 4. Bası, Ankara, 2016.
- QUESTIAUX, Nicole:** “*Administration and the Rule of Law: The Preventive Role of the French Conseil D’Etat*”, Public Law, Summer 1995.
- SANCAKDAR, Oğuz:** “İdarî Yargıda İstinaf Sistemi Üzerine Düşünceler”, Prof. Dr. Aydın ZEVLİLİLER’e Armağan, Y. 2013, S. 8.
- SARICA, Ragıp:** “İdarî Kararlardan Dolayı İdare Aleyhine Açılan Tam Kaza Davaları”, İHM, C. 10, S. 3-4, 1945.
- SARICA, Ragıp:** İdarî Kaza-İdarî Davalar, C. I, İstanbul, 1949.
- SAYGIN, Engin:** “İdarî Yargıda İstinaf Mahkemesi Tartışması Üzerine Bir Analiz”, İÜHF, Y. 2011, C. LXIX, S. 1-2.
- SEZGİNER, Murat:** İptal Davasının Uygulama Alanı Bakımından Ayrılabilir İşlem Kuramı, Ankara, 2000.

- SUNAY ŞENLEN, Süheyla:** İdari Yargılama Usulü'ne Hâkim Olan İlkerler Karşısında İspat ve Delil, İstanbul, 1997.
- ŞAHİNİZ, Salih:** "Yargıtay Kararları Işığında 'Kamulaştırmaz Elkoyma'", Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. I, S. 1.
- ŞİMŞEK, Bekir:** İdarî Yargıda Dava Açma Ehliyeti, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, 2006.
- ŞİRİN, Tolga:** Türkiye'de Anayasa Şikâyeti (Bireysel Başvuru), İstanbul, Haziran 2013.
- TAN, Turgut:** İdare Hukuku, Güncelleştirilmiş 2. Bası, Ankara, 2013.
- TEKELLİOĞLU, Murat:** Kişi Haklarının ve Özgürlüklerinin Korunmasında İdarî Yargının Rolü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, 2008.
- TELLİ, Semih Tekin:** "İdarî Yargıda Kesin Hüküm", İdare Hukuku ve İdarî Yargılama ile İlgili İncelemeler III, Ankara, 1980.
- TEZİÇ, Erdoğan:** Anayasa Hukuku, İstanbul, 1986.
- TİRYAKİ, Fuat:** "Derdestliğin Şartları", Ankara Barosu Dergisi, 1979, S. 2/5.
- TOPUZ, İbrahim ve ÖZKAYA, İbrahim:** Açıklamalı-İçtihatlı İdari Yargılama Usulü Kanunu, Ankara, 2002.
- TURMANGİL, Civan:** "Vergi Davasının Hukukî Niteliği", AÜHFD, C. XXXIX, S. 1-4, 1982-1987.
- ULER, Yıldırım:** İdarî Yargıda İptal Kararının Sonuçları, Ankara, 1970.
- ULER, Yıldırım:** "Anayasa Mahkemesi Kararları Geriye Yürür", Bahri Savcı'ya Armağan, Mülkiyeliler Birliği Vakfı Yayınları, Ankara, 1988
- ULUKAPI, Ömer:** Medenî Usûl Hukuku, Konya, 2014.
- ULUSOY, Ali D.:** Yeni Türk İdare Hukuku, Ankara, 2019.
- ULUSOY, Ali D.:** İdari Yargılama Hukuku, Ankara 2020.
- UMAR, Bilge:** "Türk Medeni Hukukunda İadei Muhakeme", İHM, C. XXIX, S. 1-2.
- UZUN, Cem Duran:** "Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Yolu (Anayasa Şikâyeti)", Seta Analiz, S. 50, Şubat 2012.
- ÜNVER, Yener ve HAKERİ, Hakan:** Ceza Muhakemesi Hukuku, Baskı 5, Ankara, 2012.
- YAMLI, Mehmet Sadık:** "Kızılay Derneği'ne İlişkin Danıştay'ın Kanun Yazarına Temyiz Kararı", E-Yaklaşım, Kasım 2009, S. 203.

- YAYLA, Yıldızhan:** Anayasa Hukuku Ders Notları, 2. Bası, 1986, İstanbul.
- YENİCE, Kazım ve ESİN, Yüksel:** Açıklamalı-İçtihatlı-Notlu İdari Yargılama Usulü, Ankara, 1983.
- YILDIRIM ÖLMEZ, Başak:** İdarî Yargıda Kanun Yolları, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2010.
- YILDIRIM, Ramazan/ ODYAKMAZ, Zehra/ ÇOBAN ATİK, Ayşegül/ ÇALIŞKAN, A. Ziya/ ERSÖZ, A. Kürşat/ DENİZ, Yusuf:** “İdare Mahkemeleri Örneğinde Bilirkişilik Uygulamaları”, SÜHFD, C. 19, S. 1, Y. 2011.
- YILDIRIM, Ramazan:** “Türk İdarî Yargısında Görev ve Yetki”, AİD, C. 29, S. 3.
- YILDIRIM, Ramazan:** “Türk İdarî Yargısında Yargılanmanın Yenilenmesi”, Nuri Çelik’e Armağan, C. I, İstanbul, 2001.
- YILDIRIM, Ramazan:** Açıklamalı Kaynakçalı İdare Hukuku Kavramları Sözlüğü, Konya, 2006.
- YILDIRIM, Ramazan:** Devlet Yapısı ve Nitelikleri, 2. Bası, Diyarbakır, 2003.
- YILDIRIM, Ramazan ve ÇINARLI, Serkan:** Türk İdare Hukuku Dersleri, C. 2, Ankara, 2021.
- YILDIRIM, Turan:** “İdarî Usul Yasası Kapsamında İdareye Başvuru”, İdarî Usul Kanunu Hazırlığı Uluslararası Sempozyumu, Ankara, 17-18 Ocak 1998.
- YILDIRIM, Turan:** “İdari Yargılama Usulü Kanunu’ndaki Son Değişiklikler”, Hukuk Araştırmaları, C. 8, S. 1-3, 1994.
- YILDIZ, Müzeyyen:** “Kanun Yararına Temyiz”, Ankara Barosu Dergisi, 1995/4.
- YILMAZ, Ejder:** Hukuk Sözlüğü, Ankara, 2003.
- YILMAZ, Ejder:** Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Ankara, 2012.
- DANIŞTAY:** Yüzyıl Boyunca Danıştay, 2. Baskı, Ankara, 1986.
- ZABUNOĞLU, Yahya Kazım:** İdare Hukuku, C. II, Ankara, 2012.

Selman Sacit BOZ
Mustafa Oğuzhan BÖLÜKBAŞI

Ahmet Talha TETİK
Mehmet NACAK

TÜRK İDARİ YARGILAMA HUKUKUNDA
TEMYİZ

Editör: Dr. Öğretim Üyesi Selman Sacit BOZ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk İdari Yargılama Hukukunda Temyiz

Selman Sacit Boz - Ahmet Talha Tetik

Mustafa Oğuzhan Bölükbaşı - Mehmet Nacak

Hukuk Yayınları Dizisi – 2831

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 54 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.

İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde

No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0 312 395 85 71

Sertifika No: 47479

KAYNAKLAR

- AĞAR, Serkan**, "Vergi Davalarında Yasal Vekalet Ücretinin Maktu Olması -Sıra Dışı Bir Yasama Pratiği", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 84, Y. 2009, s. 308-318.
- AKBABA, Ahmet**, "Fransız İdari Yargı Sistemine Bir Bakış", Ankara Barosu Dergisi, S. 2, 2014, s. 433-464.
- AKCAN, Recep**, Usul Kurallarına Aykırılığa Dayanan Temyiz Nedenleri, Ankara, 1999.
- AKCAN, Recep-KAYA, Cemil**, "Medeni ve İdari Yargıda Hakimin Davaya Bakmaktan Yasaklılığı ve Reddi", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. LXVIII, S. 1-2, 2010, s. 171-196.
- AKDENİZ, Demet**, "Türkiye'de Hukuki ve İdari Açidan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Bağımsızlığına İlişkin Değerlendirme", Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, S. 57, Temmuz 2018, s. 1-19.
- AKYILMAZ, Bahtiyar-SEZGİNER, Murat-KAYA, Cemil**, Türk İdari Yargılama Hukuku, 2. Baskı, Ankara, 2019.
- ALNIAK, İlhan**, "Türk-Alman Sistemiyle Mukayeseli Olarak Fransız Ceza Usul Hukukunda İadei Muhakeme", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 36, S. 1-4, 1970, s. 233-288.
- ALTAY, Evren**, İdari Yargı Kararlarının Uygulanmamasından Doğan Uyuşmazlıklar, Ankara, 2004.
- ALVER, Cemil**, İdari Yargılama Usulü Kanunu, 4. Baskı, Ankara, 1994.
- ARSLAN, Murat**, "Türk Vergi Yargısı Sisteminde Olağanüstü Kanun Yolları", Sayıştay Dergisi, S. 53, 2004, s. 99-114.
- ARSLAN, Ramazan-YILMAZ, Ejder-TAŞPINAR AYVAZ, Sema**, Medenî Usul Hukuku, Ankara, 2016.
- ASLAN, Zehreddin**, Açıklamalı ve İçtihatlı İdari Yargılama Usulü Kanunu, Ankara, 2019.
- ASLAN, Zehreddin-BARLASS, İrfan-BERK, Kahraman-ARAT, Nilay-SAYHAN, Şebnem-BARDAKÇI, Mehmet Akif-GÜMÜŞKAYA, Gamze-KAĞITCIOĞLU, Mutlu-ALTINDAĞ, Halil**, Açıklamalı ve İçtihatlı İdari Yargılama Usulü Kanunu, Editör: Zehreddin ASLAN, 1. Baskı, Ankara, 2019.

- ATAY, Cevdet**, İdari Yargıda Temyiz Davası, Doktora Tezi, Bursa, 1981.
- AVCI, Mustafa**, "İdari Yargıda İstinaf", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 96, 2011, s. 179-204.
- AVCI, Mustafa**, İdari Yargılama Usulünde Son Yenilikler ve İdari Yargıda İstinaf Kanun Yolu, Ankara, 2017, [İdari Yargıda İstinaf Kanun Yolu].
- AYDIN, Alper**, "Vergi Mahkemelerinde Dilekçeler Üzerine İlk İnceleme", Selçuk Üniversitesi Adalet Meslek Yüksekokulu Dergisi, C. 1, S. 1, 2018, s. 137-178.
- AYDIN, Hüseyin**, İdari Yargıda Kanun Yolu, Yüksek Lisans Tezi, Çankaya Üniversitesi, 2010.
- AYHAN, Ayşe**, İdari Yargılama Hukukunda İvedi Yargılama Usulü, Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.
- BEKRİ, M. Nedim**, "Gerekçeli Karar Hakkı", Ankara Barosu Dergisi, S. 3, 2014, s. 205-228.
- BERK, Kahraman**, "İdare Hukukuna ve İdari Yargıya İlişkin Değerlendirmeler-1", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 65, S. 2, 2007, s. 35-48.
- BİLGE, Necip-ÖNEN, Ergun**, Medeni Yargılama Hukuku Dersleri, 3. Baskı, Ankara, 1978.
- BİLGİN, Hüseyin**, "Son Yasal Değişiklikler Bağlamında İdari Yargıda Israr Kararı", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 28, S. 1, 2020, s. 75-125, [İdari Yargıda Israr Kararı].
- BİLGİN, Hüseyin**, "Üçüncü Yargı Paketinde İdari Yargıda Yargılamanın Hızlandırılmasına İlişkin Getirilen Yenilikler", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 103, 2012, s. 307-350.
- BİLGİN, Hüseyin**, İdari Davalar ve Çözüm Yolları, Ankara, 2018.
- BOZ, Selman Sacit**, "Elektronik İhale (E-İhale)", Kamu Hukuku Arşivi, S. 1-32, Y. 16, 2013-1, s. 9-26.
- BOZ, Selman Sacit-ERASLAN, Yunus**, "İdari Yargılama Usulünde "Karar Verilmesine Yer Olmadığı" Kararları", Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXIV, S. 2, Y. 2020, s. 389-423.
- BOZ, Selman Sacit-NACAK, Mehmet-CEYLAN, Can-BAYER, Çağrı**, Türk İdari Yargılama Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi, Ankara, 2020.
- BOZKURT, Tamer**, Ticari İşletme Hukuku, C. 1, 8. Baskı, İstanbul, 2013.
- BÜLBÜL, Erdoğan**, "Fransız İdari Yargılama Hukukunda İvedi Yargılama Usulleri Reformu", Danıştay ve İdari Yargı Günü, Sempozyum, Ankara, 10-11 Mayıs 2002, s. 63-95.

- CANDAN, Turgut**, Açıklamalı İdari Yargılama Usulü Kanunu, 5. Baskı, Ankara, 2012.
- CENAN, Eren**, İdari Yargıda Hakkaniyete Uygun Yargılanma İlkesi, Ankara, 2019.
- COŞKUN, Sabri-KARYAĞDI, Müjgan**, İdari Yargılama Usulü (Örnek İçtihatlar-Yorumlar), Ankara, 2001.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan**, "İdari Yargıda Kesin Hüküm", <http://archiv.jura.uni-saarland.de/turkish/RCaglayan.html#fn7>, e.t. 13.03.2020.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan**, "İdari Yargıda Yargılanmanın Yenilenmesi Sebepleri ve Sınırları", Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 6, S. 1-4, Y. 2002, s. 61-76.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan**, "İdari Yargılama Usulünde Tanık Delilinin Yeri", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 11, S. 3-4, Y. 2003, s. 195-206.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan**, İdari Yargı Kararlarına Karşı Başvuru Yolları (Fransa-Türkiye: Mukayeseli Bir Deneme), Ankara, 2017, [Fransa-Türkiye].
- ÇAĞLAYAN, Ramazan**, İdari Yargıda Kanun Yolları (Karara Karşı Başvuru Yolları), 2. Baskı, Ankara, 2008, [İdari Yargıda Kanun Yolları].
- ÇAĞLAYAN, Ramazan**, İdari Yargılama Hukuku, 11. Baskı, Ankara, 2019, [İdari Yargılama Hukuku].
- ÇAKMAK, Münici**, "İdari Yargıda Davadan Feragat", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 53, S. 1, 2004, s. 185-194.
- ÇINARLI, Serkan**, İdari Yargılamada İstinaf, 1. Baskı, Ankara, 2017.
- ÇIRAKMAN, Erol**, "İdari Davalarda Süre", İdare Hukuku ve İdari Yargı İle İlgili İncelemeler 1, Ankara, 1976.
- ÇOKAR, Zuhale**, "Genel Olarak Görev ve Yetki Konusu", İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi, C. 6, S. 1-3, Y. 1985, s. 43-64.
- ÇULHA, Cem**, Türk İdari Yargılama Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi Müessesesi, Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2018.
- DERDİMAN, R. Cengiz**, İdari Yargının Genel Esasları, 3. Baskı, Bursa, 2014.
- DİLİÇİKİK, Ata**, "İdari Yargıda Kanun Yolları ve İstinaf Kanun Yolu", Vergi Dünyası, S. 438, Y. 37, Şubat 2018, s. 6-20.
- DİRİKOÇ, Remzi**, Vergi Yargılaması Hukukunda Temyiz, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.

- DOĞRUSÖZ, Bumin**, "Vergi Yargısında 2020'nin Parasal Değerleri", Dünya Gazetesi, 02.01.2020.
- DURAN, Lütfi**, "İdari Kazada Dava Açma Müddeti [İdari Müruru Müddet]", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 11, S. 1-2, Y. 1945, s. 238-263.
- DURSUN, Hasan**, "Vergi Uyuşmazlıklarından Doğan Davaların Kurumsal Niteliğini Saptayabilmek", S. 78, 2008, s. 227-286.
- EMEK, Uğur**, "Devletin Kapasitesi ve İktisadi Kalkınma Sürecindeki İşlevi", Bağımsız ve Düzenleyici Kurumlar ve Türkiye Uygulaması, TÜSİAD, Aralık 2002, s. 41-76.
- ERANIL, M. Akif**, "İdari Davalardan-Temyiz Davası", Ankara Barosu Dergisi, C. 4, S. 7, Y. 1944, s. 1-8.
- ERASLAN, Yunus-BİLGİN, Hüseyin**, "İdari Yargıda Görev Uyuşmazlığı", Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, S. 8, Y. 2016, s. 151-187.
- ERASLAN, Yunus-BOZ, Selman Sacit**, "İdari Yargılama Usulünde İncelenmek-sizin Ret Kararları", Türk İdare Dergisi, C. 91, S. 488, Y. 2019, s. 203-244.
- ERASLAN, Yunus-ÜSTÜN, Ümit Süleyman**, "İdare ve Vergi Mahkemeleri Arasında Çıkan Görev Uyuşmazlıkları ve Çözümünde Esas Alınan Ölçütler", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 26, S. 2, Y. 2018, s. 149-187.
- ERCAN, İbrahim-ÖZBAY, İbrahim**, "Medeni Usul Hukukunda Kanun Yollarından Feragat", Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. X, S. 3-4, 2006, s. 433-458.
- ERCAN, İsmail**, Medeni Usul Hukuku, 3. Baskı, İstanbul, 2015.
- ERGEN, Cafer**, İdari Yargılama Usulü Kanunu Şerhi, Ankara, 2008.
- ERKUT, Celal**, İptal Davasının Konusunu Oluşturması Bakımından İdari İşlemin Kimliği, Ankara, 1990.
- ERSÖZ, A. Kürşat**, "İdari Yargılama Hukukunda Mahkeme Kararlarının Açıklanması", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 25, S. 2, 2017, s. 43-63.
- ESEN, Mehmet**, "İdari Yargı Sisteminde Sair Kanun Yolları ve Kanun Yollarına Bozma Usulü", Vergi Dünyası, S. 19, Mart 1983, s. 49-55.
- FENDOĞLU, Hasan Tahsin**, "Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri Mahfuz Düzenleme Alanı Mıdır?", Ankara Barosu Dergisi, S. 3, 2019, s. 277-310.
- GÖÇGÜN, Faruk**, "İptal Davasında Feragatin Uygulanabilirliği", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XX, S. 3, 2016, s. 237-256.

- GÖKCAN, Hasan Tahsin**, "İstinaf Yasa Yolunda İspat ve Delilleri Değerlendirme Esasları", Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, S. 10, Y. 3, 2013, s. 421-454.
- GÖRGÜN, L. Şanal**, Medenî Usul Hukuku, 4. Baskı, Ankara, 2015.
- GÖZLER, Kemal-KAPLAN, Gürsel**, İdare Hukuku Dersleri, 21. Baskı, Bursa, 2019.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref**, Yönetmelik Yargı, 34. Baskı, Ankara, 2015.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref-DİNÇER, Güven**, İdari Yargılama Usulü (Kanun-Açıklama-İçtihat), 2. Baskı, Ankara, 1999.
- GÜLAN, Aydın**, "Ülkemizdeki Kanuni Düzenlemeleri Sonrasında İstinaf Kanun Yolu Hakkında Yeniden ve Farklı Düşünmek", Danıştay ve İdari Yargı Günü 148. Yıl Sempozyumu, Ankara, 2016, s. 19-27.
- GÜMÜŞKAYA, Gamze**, "Türk Vergi Yargılaması Hukuku'nda Duruşma", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. LXVI, S. 2, 2008, s. 15-47.
- GÜNGÖR, Devrim-ALBAYRAK, Adem**, İstinaf, Ankara, 2016.
- GÜRBÜZ, Reşit**, İdari Yargılama Hukuku, 3. Baskı, Ankara, 2020.
- GÜRDOĞAN, Burhan**, "Temyiz Mahkemesinin Kontrolü Bakımından: Vakıa ve Hukuk", Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C. 11, S. 3, Y. 1956, s. 258-285.
- GÜRKAN, Mehmet Fatih-DENİZ, Yusuf-BOZ, Selman Sacit**, "İdari Yargıda Kanun Yararına Bozma", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 30. Yıl Armağanı, C. 21, S. 1, Y. 2013, s. 105-128.
- HASBUTCU, Sebahattin Taha**, İdari Yargıda İstinaf Kanun Yolu, Ankara, 2016.
- HONDU, Selçuk**, "İdari Yargılama Usulünde Israr", Danıştay Dergisi, S. 60-61, s. 48-53.
- İŞIKLAR, Celal**, "İdari Yargıda Duruşma", Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, C. 2, S. 4, Y. 2, s. 45-100.
- İŞIKLAR, Celal**, "İdari Yargılamada İlk İncelemenin Sıra, Düzen ve Usûlü", Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, C. 1, S. 6, Y. 2011, s. 69-140, [İdari Yargılamada İlk İncelemenin Sıra, Düzen ve Usûlü].
- İŞIKTAÇ, Yasemin-METİN, Sevtap**, Hukuk Metodolojisi, 6. Baskı, İstanbul, 2019.
- İBA, Şeref-SÖYLER, Yasin**, "Yeni Hükümet Sisteminde Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Cumhurbaşkanlığı Kararının Nitelik Farkı ve Hukuki Sonuçları", Anayasa Yargısı, C. 36, S. 1, 2019, s. 195-223.

- İNCEOĞLU, Sibel**, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa, 3. Baskı, İstanbul, 2013.
- KALABALIK, Halil**, İdari Yargılama Hukuku, 11. Baskı, Konya, 2016.
- KALAFAT, Ahmet**, "İdari Yargılama Usulü Kanununa Göre Üçüncü Şahısların Davaya Katılması (Fer'i Müdahale)", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 73, 2007, s. 196-216.
- KANLIGÖZ, Cihan**, "1982 Anayasasına Göre Kamu Görevlisi Kavramının Anlam ve Kapsamı", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 43, S. 1-4, 1993, s. 169-197.
- KAPLAN, Gürsel**, "İdari Yargı Yerlerinin Yetkisinin Kamu Düzeninden Sayılmasının Yol Açtığı Olumsuz Sonuçlar ve Çözüm Önerileri Hakkında Bir İnceleme", Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Dergisi, S. 23, Y. 2008, s. 39-78, [İdari Yargı Yerlerinin Yetkisi].
- KAPLAN, Gürsel**, "İdari Yargılama Hukukunda Usulü Kazanılmış Hak", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 76, 2008, s. 231-287.
- KAPLAN, Gürsel**, Fransız İdari Yargılama Hukukunda Kararlara Karşı Başvuru Yolları, Bursa, 2016, [Kararlara Karşı Başvuru Yolları].
- KAPLAN, Gürsel**, İdari Yargılama Hukuku, 5. Baskı, Bursa, 2019, [İdari Yargılama Hukuku].
- KARA, Burcak Can**, "İdari Yargılama Usulünde Kanun Yararına Temyiz", İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 11, S. 1, Y. 2020, s. 353-371.
- KARAHANOGULLARI, Onur**, İdari Yargı-İdarenin Hukuka Zorlanması (Yargı Kararlarına Dayalı Bir İnceleme), Ankara, 2019.
- KARAŞLAR, Ahmet Bahaddin**, İdari Yargılama Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.
- KARAVELİOĞLU, Celal**, Açıklama ve En Son İçtihatlarla İdari Yargılama Usulü Kanunu, C. 2, Ankara, 1993.
- KARSLI, Abdurrahim**, Medeni Muhakeme Hukuku, 4. Baskı, İstanbul, 2014.
- KASAPOĞLU TURHAN, Mine**, "İdari Yargıda İvedi Yargılama Usulü", Ankara Barosu Dergisi, S. 3, Y. 2015, s. 184-219.
- KAŞIKÇI, Mahmut**, Vergi Yargılaması Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi, İstanbul, 2017.
- KAYA, Cemil**, Türkiye'de Mahalli İdarelerin Seçilmiş Organlarının Organlık Sıfatlarını Kaybetmeleri, Ankara, 2007.
- KAYAR, Nihat**, İdari Yargı Kuruluş ve İşleyiş, 3. Baskı, Bursa, 2015.

- KESKİN, Züleyha**, "İdari Yargıda İstinaf Kanun Yolu", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 126, 2016, s. 235-262.
- KUNTER, Nurullah**, "Olağanüstü Temyiz Kanun Yolunda Reform", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 38, S. 1-4, Y. 1973, s. 163-175.
- KURU, Baki**, "Hukuk Usulünde Aleyhe Bozma Yasağı", Ankara Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 1-4, 1978, s. 135-144.
- KURU, Baki**, Medenî Usul Hukuku Ders Kitabı, İstanbul, 2015.
- KURU, Baki-ARSLAN, Ramazan-YILMAZ, Ejder**, Medeni Usul Hukuku, 14. Baskı, Ankara, 2002.
- MOLE, Nuala-HARBY, Catharina**, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Klavuz, İnsan Hakları El Kitapları, No:3.
- MUŞUL, Timuçin**, "Medeni Usul Hukukunda Ara Kararları", Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 4, S. 4, Ocak 1998, s. 217-262.
- NALBANTOĞLU, Cahit**, "Kanun Yararına Temyizin Düşündürdükleri", Yargıtay Dergisi, C. 3, S. 2, Nisan 1977, s. 125-131.
- NOHUTÇU, Ahmet**, İdari Yargı, 5. Baskı, Ankara, 2012.
- ODYAKMAZ, Zehra**, Türk İdari Yargılama Usulünde Kararlara Karşı Başvuru Yolları, İstanbul, 1993.
- ODYAKMAZ, Zehra-KAYMAK, Ümit-ERCAN, İsmail**, İdari Yargı, 11. Baskı, İstanbul, 2015.
- OĞURLU, Yücel-ALTIPARMAK, Cüneyd**, 101 Soruda İdari Yargılama Hukuku El Kitabı, Ankara, 2020.
- ONAR, Sıddık Sami**, İdare Hukukunun Umumi Esasları, C. III, 3. Baskı, İstanbul, 1966.
- ORAL, Hasan**, "Vergi Mahkemelerinde "Vekalet Ücreti" Özelinde Yaşanan Bazı Tartışmalı Uygulamalar", Ankara Barosu Dergisi, S. 3, Y. 2011, s. 159-193.
- ORTAÇ, Fevzi Rıfat-ÜNSAL, Hilmi**, "Türk Vergi Yargısında İstinaf Sistemi ve Muhtemel Sorunlar", İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 3, S. 1, 2016, s. 1-22.
- ÖZDEMİR, Selman**, "İspat Aracı Olarak Tanık Delilinin İdare Mahkemelerinde Kullanımı", Adalet Dergisi, S. 59, Y. 2017, s. 69-106.
- ÖZDEMİR, Serap**, Türk Vergi Yargısında Kanun Yolları, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2010.

- ÖZEKES, Muhammet**, Hukuk Muhakemeleri Kanununa göre Medeni Usul Hukukunda Yeni Kanun Yolu Sistemi, (İstinaf ve Temyiz), 2. Baskı, Ankara, 2011.
- ÖZTÜRK, İlhami**, "İdari Yargıda Temyiz İncelemesinin Usulî Müktesep Haklar Açısından Sınırlanması", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XII, S. 1-2, s. 1027-1043.
- PEKCANITEZ, Hakan**, "İdari Yargıda Fer'i Müdahil Hükmü Tek Başına Temyiz Edebilir Mi? (Karar Tahlili)", Prof. Dr. Turhan Tufan Yüce'ye Armağan, İzmir, 2001 s. 591-601.
- PEKCANITEZ, Hakan**, Medeni Usul Hukukunda Fer'i Müdahale, Ankara, 1992.
- PEKCANITEZ, Hakan-ATALAY, Oğuz-ÖZEKES, Muhammet**, Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, 5. Baskı, İstanbul, 2017.
- POSTACIOĞLU, İlhan E.-ALTAY, Sümer**, Medenî Usûl Hukuku Dersleri, 7. Baskı, İstanbul, 2015.
- REİSOĞLU, Safa**, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 21. Baskı, İstanbul, 2008.
- SANCAKDAR, Oğuz**, "İdari Yargı İstinaf Sistemindeki Olası Sorunlar ve Çözüm Önerileri", Danıştay ve İdari Yargı Günü 148. Yıl Sempozyumu, Ankara, 2016, s. 29-113, [İdari Yargı İstinaf Sistemindeki Olası Sorunlar ve Çözüm Önerileri].
- SANCAKDAR, Oğuz**, "İdari Yargıda İstinaf Sistemi Üzerine Düşünceler", Danıştay ve İdari Yargı Günü 144. Yıl Sempozyumu, Ankara, 11 Mayıs 2012, s. 2245-2248, [Düşünceler].
- SANCAKDAR, Oğuz**, İdari Yargılama Hukuku Genel Esaslar, 3. Baskı, İzmir, 2019, [İdari Yargılama Hukuku].
- SANCAKDAR, Oğuz-US, Eser-KASAPOĞLU TURHAN, Mine-ÖNÜT, Lale Burcu-SEYHAN, Serkan**, İdare Hukuku Teorik Çalışma Kitabı, 6. Baskı, Ankara, 2017.
- SAYGIN, Özgür-SANDALCI, Ulvi**, "Vergi Yargısının İşlevleri Özelinde Kanun Yararına Bozma ve Etkileri", Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, S. 62, Y. 2019, s. 212-227.
- SELÇUK, Sami**, "Temyiz Denetiminin Sınırları ve Bu Sınırlara Uymamanın Kaçınılamaz Sancılı Sonuçları/Açmazları/Tehlikeleri", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, C. 19, S. 2, Y. 2013, s. 319-362.
- SEVER, Çiğdem**, "Türkiye'de Düzenleyici Kurumların Yapısı, İşlevi ve Dönüşümü", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 64, S. 1, 2015, s. 195-236.

- SEVİNÇ, Ekin**, "İdari Yargılama Hukukunda Kanun Yoluna Başvuru Hakkının Anayasal Güvenceye Sahip Olması Bakımından Ele Alınması", Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXIV, S. 3, Y. 2020, s. 421-445.
- SEZGİNER, Murat-ÖZKAN Gürsel**, "İdari Yargılama Usulü Kanununda Yapılan Değişiklikler", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Halil CİN'e Selçuk Üniversitesinde 10. Hizmet Yılı Armağanı, 1995, s. 93-128.
- SOYLU, Muhammed Furkan**, "Medeni Usul Hukukunda Ortak Yetkili Mahkeme", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 25, S. 2, Y. 2017, s. 449-484.
- ŞENLEN SUNAY, Süheyla**, İdari Yargılama Usulüne Hakim Olan İlkeler Karşısında İsbat ve Delil Hususları, İstanbul, 1997.
- ŞENLEN, Süleyha**, "Türkiye'de İdari Yargının Doğuşu ve Tarihi Gelişimi", Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C. 49, S. 3, 1994, s. 401-413.
- ŞİMŞEK, Mehmet**, İdari Yargıda İtiraz ve İstinaf Kanun Yollarının Karşılaştırılması, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, S. 7, Y. 2016, s. 961-985.
- ŞİMŞEK, Tacettin**, "İdari Yargılama Hukukunda Davalı Yanında Müdahilin Tek Başına Kanun Yollarına Başvuruda Bulunma Hakkı", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 134, 2018, s. 177-216.
- TAN, Turgut**, "Bağımsız İdari Otoriteler veya Düzenleyici Kurullar", Amme İdare Dergisi, C. 35, S. 2, Haziran 2002, s. 11-37.
- TAN, Turgut-GÖZÜBÜYÜK, Şeref**, İdare Hukuku (Genel Esaslar), C. I, 13. Baskı, Ankara, 2019.
- TANER, Selda**, "Vergi Yargısında İstinaf Üzerine Bir Değerlendirme", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 136, 2018, s. 185-224.
- TANSUĞ, Çağla**, İdari Yargılama Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi, İstanbul, 2016.
- TDK**, Güncel Türkçe Sözlük, tdk.gov.tr.
- TEKİNSOY, M. Ayhan**, "Danıştayın Temyiz İncelemesi Üzerine Verdiği Kararların Uygulanması", İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 5, S. 2, 2016, s. 23-50.
- TELLİ, Semih Tekin**, "İdari Yargıda Kesin Hüküm", İdare Hukuku ve İdari Yargı İle İlgili İncelemeler III, Ankara, 1980.
- TOPUZ, Necip**, Ceza Muhakemesinde Olağanüstü Kanun Yolları, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, 2010.

- TOSUN, Mehmet-TAN, Emre**, "İdari Yargıda Davaya Müdahale (Uygulama ve Teori Açısından İnceleme)", *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, S. 5, 2015, s. 827-877.
- UFUK, Mehmet Tahir**, "Ülkemizde Vergi Yasası", *Maliye ve Sigorta Yorumları Dergisi*, S. 362, Şubat 2002, s. 97-102.
- ULUSOY, Ali D.**, *İdari Yargılama Hukuku*, 2. Baskı, Ankara, 2020, [İdari Yargılama Hukuku].
- ULUSOY, Ali D.**, *Yeni Türk İdare Hukuku*, Ankara, 2019.
- UMAR, Bilge**, "Türk Medeni Usul Hukukunda İadei Muhakeme", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. 29, S. 1-2, 1963, s. 261-298.
- ÜLGEN, Özen**, "Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Niteliği ve Türleri", *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 17, S. 1, 2018, s. 3-39.
- ÜLKER, Gözde**, "İdari Yargılama Usulünde Davadan Feragat", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C. 22, S. 3, Ocak 2016, s. 3353-3384.
- ÜSTÜN, Gül**, "2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununda Öngörülen Yeni Bir Yargılamanın Yenilenmesi Sebebi: Geçici 9. Madde", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C. 25, S. 1, Y. 2019, s. 15-26, [Geçici 9. Madde].
- ÜSTÜN, Gül**, "İdari Yargıda İstinaf Kanun Yolu Üzerine Bir Değerlendirme", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C. 22, S. 2, Y. 2016, s. 13-38, [İdari Yargıda İstinaf].
- ÜSTÜNDAĞ, Saim**, *Medeni Yargılama Hukukunda Kanun Yolları ve Tahkim*, İstanbul, 1971.
- VITKAUSKAS, Dovydas-DIKOV, Grigory**, *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Kapsamında Adil Yargılanma Hakkının Korunması*, Avrupa Konseyi İnsan Hakları El Kitabı, Avrupa Konseyi, 2012.
- YAMLI, Mehmet Sadık**, "Kızılay Derneği'ne İlişkin Danıştayın Kanun Yazarına Bozma Kararı", *E-Yaklaşım*, S. 203, Kasım 2009.
- YARDIMCI, Taner Emre**, *Hukuk Yargılamasında Somutlaştırma Yükü*, İstanbul, 2017.
- YASİN, Melikşah**, "İdari Yargılama Usulünde Davaya Müdahale", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. LXIX, S. 1-2, 2011, s. 439-451, [İdari Yargılama Usulünde Davaya Müdahale].
- YASİN, Melikşah**, *İdari Yargılama Usulünde İspat*, İstanbul, 2015, [İdari Yargılama Usulünde İspat].
- YENİCE, Kazım-ESİN, Yüksel**, *Açıklamalı-İçtihatlı-Notlu İdari Yargılama Usulü*, Ankara, 1983.

- YEŞİLYURT, Nazile İrem**, "İdari Yargıda Yürütmenin Durdurulması ve İvedi Yargılama: Hukuka Sermaye Koşut Hız Ayarı", Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C. 70, S. 2, 2015, s. 403-433.
- YILDIRIM ÖLMEZ, Başak**, İdari Yargıda Kanun Yolları, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2010.
- YILDIRIM, Kamil**, Hukuk Devletinın Gereği: İstinaf, İstanbul, 2000.
- YILDIRIM, Ramazan**, "Türk İdari Yargısında Görev ve Yetki", Amme İdaresi Dergisi, C. 29, S. 3, Y. 1996, s. 87-115.
- YILDIRIM, Ramazan**, "Türk İdari Yargısında Yargılanmanın Yenilenmesi", Nuri Çelik'e Armağan, C. I, İstanbul, 2001, s. 418-447.
- YILDIRIM, Ramazan-ÇINARLI, Serkan**, Türk İdari Yargılama Hukuku Dersleri, Ankara, 2018.
- YILDIRIM, Turan-FİŞ ÜSTÜN, Gül**, Açıklamalı-Notlu İdari Yargılama Usulü Kanunu, İstanbul, 2020.
- YILDIZ, Müzeyyen**, "Kanun Yararına Bozma", Ankara Barosu Dergisi, S. 4, Y. 1995, s. 52-65.
- YILDIZ, Seyfi-BOSTAN, M. Kemal**, "Tarihsel Süreç İçerisinde Türk Vergi Yargısının Gelişimi", Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi, C. 10, S. 1, 2017, s. 107-126.
- YILMAZ, Dilşat**, "İdari Yargıda "Görev", "İş Bölümü", "İş Dağılımı" Paradoksu", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 17, S. 4, Y. 2013, s. 257-270.
- YILMAZ, Ejder**, Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Ankara, 2012.
- YILMAZ, Ejder**, Hukuk Sözlüğü, 7. Baskı, Ankara, 2017.
- YILMAZ, Ejder**, İstinaf, 2. Baskı, Ankara, 2005.
- YILMAZ, Ejder**, Olağanüstü Temyiz, Ankara, 2003.
- YILMAZ, Halit**, "Düzenleyici İşlemlere Karşı Açılan İptal Davasının İvedi Yargılama Usulüne Tabi Olması", Uluslararası Antalya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 4, S. 8, Aralık 2016, s. 13-24.
- YILMAZ, Serdar**, "İdari Yargının Görev Alanının Daraltılmasına Yönelik Yeni Bir Girişim Olarak "İnsan Zararları Mahkemelerinin Kuruluş ve Görevlerine Dair Kanun Teklifi" Üzerine Bir Değerlendirme", Ankara Barosu Dergisi, S. 3, Y. 2015, s. 115-181.
- ZABUNOĞLU, Yahya Kazım**, İdare Hukuku, Ankara, 2012.
- Yüksek yargı kararlarına erişim "www.uyap.gov.tr" adlı siteden sağlanmıştır.*

Av. B   ra Cansu SAYGINER

ULUSLARARASI S  ZLE  MELER VE
YARGI KARARLARI I  I  INDA
T  RK I   HUKUKUNDA
TOPLU EYLEM HAKKI

ADALET YAYINEV  
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**Uluslararası Sözleşmeler ve Yargı Kararları Işığında
Türk İş Hukukunda Toplu Eylem Hakkı**
Büşra Cansu Saygıner

Hukuk Yayınları Dizisi – 2807

Birinci Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 15 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Akın, Fatih. **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi madde 11 ve Uygulamalarında Sendikal Haklar**. 1. Baskı, İstanbul: Oniki Levha Yayıncılık, Mayıs 2017.
- Akıllıoğlu, Tekin. **Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı ve Türkiye**. Ankara: İmaj Yayınevi, Aralık 2015.
- Akbulut, Olgun, "AİHS ile AİHM Kararlarının İç Hukuka Etkisi", Güzel, Ali, Deniz Ugan Çatalkaya ve Hande Heper (Ed.). **İş Hukukunda Güncel Sorunlar- 5** İçinde, Ankara: Seçkin Yayıncılık, Temmuz 2015, ss. 21-55.
- Aktay, Ahmet Nizamettin. **Toplu İş Hukuku**. 2. Baskı. Ankara: Lykeion Yayınları,, Ekim 2019.
- Akyiğit, Ercan. **İş Hukuku**. 12. Basım. Ankara: Seçkin Yayıncılık, Eylül 2018.
- Akyiğit, Ercan, "Ücreti Geciken İşçinin Çalışmaktan Kaçınması". **Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi**, 2005/5, s.15 vd. (Çalışmaktan Kaçınma)
- Akyol, Şener. **Türk Hukukunda Grevin Hizmet Akdine Tesiri**, İstanbul: Fakülteler Matbaası, 1967..
- Al, Dursun. "Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Normları ve Uluslararası Sözleşmeler Açısından Toplu Eylem Hakkı", **Econder Uluslararası Akademik Dergisi**. Cilt 2, Sayı 1, 2018, ss. 56-72
- Algan, Bülent. **Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Hakların Korunması**. Birinci Basım. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2007.
- Alp, Mustafa, "Avrupa Birliği Temel Sosyal Hakları Ve Türk İş Hukuku", **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt. 6, Sayı.1, 2004, ss.1-41.

- Alpagut, Gülsevil. “6356 Sayılı Kanunun Avrupa Konseyi, AB ve ILO Normlarına Uyumunu Açısından Değerlendirilmesi”, Güzel, Ali ve Deniz Ugan Çatalkaya (Ed.). **İş Hukukunda Güncel Sorunlar (3) 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu’nun Değerlendirilmesi** İçinde. 1. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, Haziran 2013, ss. 113-149. (Uyum Değerlendirmesi)
- Alpagut, Gülsevil. “Toplu Eylem Hakkı ve Sınırları- Yargıtay’ın Konuya İlişkin Bir Kararının Düşündürdükleri”, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Prof. Dr. Fevzi Şahlanan’a Armağan**. Cilt 2, Özel Sayı, İstanbul 2016, ss. 855-879. (Toplu Eylem Hakkı)
- Arık, Kemal Fikret. **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Üzerine Bir İnceleme**. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, No:187-169, 1965.
- Arıkan, Serdar. “İnsan Haklarıyla İlgili Uluslararası Sözleşmelerin Türk İç Hukukundaki Yeri”, **Yargıtay Dergisi**, Cilt:25, Sayı:4, Ekim 1999.
- Ataman, Hakan. **Avrupa Sosyal Şartı ve Uygulaması**. Ankara: Girişim Matbaası, Friedrich Ebert Stiftung, İnsan Hakları Gündemi Derneği, Birinci Baskı, 2010.
- Aybay, Rona, **Türk Hukukuna Göre Uluslararası Antlaşmalarla Kanunlar Arasındaki Altlık Üstlük İlişkisi**; II Ulusal İdare Hukuku Kongresi-İdari Yargının Dünyada Bugünkü Yeri, 10-14 Mayıs 1993.
- Aybay, Rona, “Uluslararası Antlaşmaların Türk Hukukundaki Yeri”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Sayı:70, 2007, s. 187-213.
- Aydemir, Murteza. **Türk İş Hukukunda ve Mukayeseli Hukukta Grev Hakkı ve Lokavt Sınırları**. 1. Baskı, İstanbul: Selüloz- İş Sendikası Eğitim Yayınları:12, Haziran 2001.
- Aydın, Fazıl. **Avrupa Sosyal Şartı**. Ankara: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Yayın No:06, 2014.
- Bağbaşıoğlu, Arif ve Hakan Taşdemir. “Avrupa Birliği Hukuk Düzenindeki İnsan Hakları Anlayışına Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı’nın Getirdikleri”, **Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**. Cilt 9, Sayı 3, 2007, ss. 21-36.

- Balcı Gökçeoğlu, Şebnem. "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin "Satılmış ve Diğerleri/Türkiye" Kararı". **Çalışma ve Toplum Dergisi**. Sayı 17, ss. 219-235.
- Başbuğ, Aydın. **Türk İş Hukukunda Disiplin Cezaları**. Ankara: TES- İş Eğitim Yayınları, 1999.
- Başlar, Kemal. Uluslararası Antlaşmaların Onaylanması, Üstünlüğü Ve Anayasal Denetimi Üzerine, Prof. Dr. Sevin Toluner'e Armağan, **Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni**. Özel sayı İstanbul 2001.
- Baycık, Gaye. **Sosyal Diyalog, Örgütlenme Özgürlüğü ve Toplu Sözleşme Hakkına İlişkin ILO ve AB Standartlarına Uyum Değerlendirmesi ve Öneriler**. Çalışma Hayatında Sosyal Diyalogun Geliştirilmesi Projesi, Ankara, 2019.
- Belgin, Derya. "Anayasa'nın 90. Maddesinde (7 Mayıs 2004) Yapılan Değişikliğin Getirdiği Sorunlar ve Çözüm Önerileri", **Ankara Barosu Dergisi**. Yıl.66, Sayı.4, Güz 2008. S. 110-113.
- Bilgin, A.Aslı, "Divan'ın İkilemi: Temel Haklar Ve Temel Özgürlükler Arasında Denge?", **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**. Cilt: 13, Sayı: 1, 2011, ss.51-93.
- Bilgin, Azime Aslı, "Avrupa Birliği Hukukunun Önceliği İlkesi Kapsamında Avrupa Birliğinde Temel Hak Koruması", **Doktora Tezi**, Ankara Üniversitesi SBE, 2011.
- Bilgin, Ahmet Burak. "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin İç Hukuktaki Yeri", **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**. Cilt 22, Sayı 1, 2016, ss.81-130.
- Bilir, Faruk. "Anayasanın 90. Maddesinde Yapılan Değişiklik Çerçevesinde Milletlerarası Antlaşmaların İç Hukuktaki Yeri", **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**. Cilt:13, Sayı:1, Yıl:2005, ss. 77-107.
- Bozkurt Yüksel, Ebru. "Hukuki Grev Kavramı", **Sicil İş Hukuku Dergisi**. Sayı.20 Aralık 2010, ss.111-121.
- Caniklioğlu, Nurşen, "6356 Sayılı Kanuna Göre Grev Yasakları ve Grevin Ertelenmesi", **Çalışma ve Toplum Dergisi**. Sayı.39, 2013/4, s. 289-316.

- Centel, Tankut. "Metal Sektöründeki Son İş Bırakma Eylemleri Nedeniyle İşten Çıkarmalar". **Sicil İş Hukuku Dergisi**. Sayı. 36, 2016, ss.9-17.
- Çelik, Aziz. "Avrupa Sosyal Şartı ve Türkiye'nin Çekinceleri", **Türk-İş Dergisi**. Sayı.366, Mayıs-Haziran 2005, ss.91-99.
- Çelik, Nuri, Nurşen Caniklioğlu ve Talat Canbolat. **İş Hukuku Dersleri**. İstanbul: Beta Yayıncılık, Yenilenmiş 30. Bası, Eylül 2017.
- Çetinkaya, Ender. "İnsan Hakları Uluslararası Sözleşmelerinin İç Hukukta Doğrudan Uygulanması", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**. Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 5 Kasım 2004 Tarihli Panel, 1.Baskı, 2005.
- Çınar, Özgür Heval, "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Kapsamında Yeni Anayasa'da Sendikal Haklar Nasıl Düzenlenmeli?", **Legal İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi**. Cilt.9, Sayı.36, 2012, ss.133 vd.
- Çiçekli, Bülent. "Avrupa Sosyal Şartının Yabancılar Sağladığı Güvenceler Ve Türkiye", **Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni**. Cilt 22, Sayı 1, s.21-56, 2002. (Yabancılar Sağlanan Güvenceler)
- Çiçekli, Bülent, **Avrupa Sosyal Şartı- Temel Rehber**. Ankara: Seçkin Yayıncılık, Birinci Baskı, Ankara, 2001.
- Çifter, Alğun. "Yasadışı Grev Ve Sonuçları". **İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası**. Cilt 55, Sayı 1, 2005, ss.469-484.
- Dayıgilli, Haluk. "Grev Hakkına Dair". **Çalışma ve Toplum Dergisi**. Sayı 12, 2007/1, ss. 13-18.
- Deniz, Bahar Yeşim. "Avrupa Birliği Hukukunda Temel Haklar Ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Sistemi İle Etkileşim". **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, 2011 (97), ss. 49-74.
- Denk, Erdem, **Uluslararası Örgütler Hukuku: Birleşmiş Milletler Sistemi**. Ankara: Siyasal Kitabevi, Şubat 2015.
- Demir, Fevzi. **Sorularla Toplu İş Hukuku 2. Cilt**. 1. Baskı, Sorularla Hukuk Dizisi 3, TBB Yayınları:99, Mart 2006.

- Demir, Fevzi. "Grev Oylamasının Önemi ve Uygulaması", **Sicil İş Hukuku Dergisi**. Haziran 2011, Sayı. 22 ss. 121-137.
- Dereli, Toker. "6356 Sayılı Yeni Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu: Genel Bir Değerlendirme", **Çalışma ve Toplum Dergisi**. Sayı.36 2013/1, s. 41-64.
- Dereli, Toker. "Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Perspektifiyle Türkiye’de Sendika Özgürlükleri ve Yeni Yasa Taslaklarının Değerlendirilmesi", **Sicil İş Hukuku Dergisi**. Sayı. 6, Haziran 2007, ss. 87-106.
- Doğan, İlyas, **İnsan Hakları Hukuku**. 2. Baskı, Ankara: Astana Yayınları, Eylül 2015.
- Doğan, Sevil. "Toplu Eylem Hakkı ve Siyasi Grev Bağlamında Bir Yargıtay Kararı İncelemesi", **Çalışma ve Toplum Dergisi**. Sayı.40, 2014/1, s.305-334.
- Doğru, Osman ve Atilla Nalbant, **İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi Açıklama ve Önemli Kararlar 1. Cilt**. Legal Yayıncılık, Ekim 2012.
- Doğru, Osman ve Atilla Nalbant, **İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi Açıklama ve Önemli Kararlar, 2. Cilt**. Legal Yayıncılık, Ekim 2013.
- Dulay, Dilek, " İşçinin Başlamış Olan Greve Sonradan Katılması İşverene İş Akdini Haklı Nedene Dayalı Olarak Feshetme Yetkisi Verir Mi? (Karar İncelemesi)", **Ankara Barosu Dergisi**. 2014/3, ss. 347-375.
- Ekonomi, Münir, "Türk İş Hukukunda İş Mücadelesinin Türleri ve Hukuka Uygunluğu", **İş Hukuku Dergisi**. Kazancı Hukuk Kaynakları, Cilt 1, Sayı 1, Ocak- Mart, 1991, ss. 485-508.
- Ekmekçi, Ömer. **Toplu İş Hukuku Dersleri**. 1. Basım, İstanbul: Oniki Levha Yayıncılık, 2018.
- Ender, Ethem Atay. **Uluslararası Antlaşmaların İç Hukuktaki Yeri ve İdareyi Bağlayıcılığı**. Ankara: Hukuk Kurultayı 2000, 12/16 Ocak 2000, Cilt.1, s.393 vd.

- Engin, Murat. “İnsan Haklarına İlişkin Uluslararası Hukuk ve Türk Hukuku Anayasa m. 90 Son Cümle Hükmü ve Toplu Eylemler Üzerine”, **T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu Sosyal Güvenlik Dergisi**. Cilt 5, Sayı 2, Ekim 2015, ss. 9-36. (Toplu Eylemler)
- Engin Murat, “Sendikal Hak ve Özgürlüklere İlişkin AIHS Hükümleri, AIHM Kararları ve Türk Hukuku”, Güzel, Ali, Deniz Ugan Çatalkaya ve Hande Heper (Ed.). **İş Hukukunda Güncel Sorunlar- 5** İçinde, Ankara: Seçkin Yayıncılık, Temmuz 2015, ss.139-161. (AIHS Hükümleri)
- Erdoğan, Gülnur. “Avrupa Sosyal Şartı ve Gözden Geçirilmiş Avrupa Şartı”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**. Sayı 77, 2008, ss. 123-166.
- Erdoğan, Gülnur. **İşyerinde İfade Özgürlüğü (Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Temelinde)**. 1. Baskı. Ankara: Adalet Yayınevi, 2017.
- Erkanlı, Betül, “Türk İş Hukukunda Grev Oylaması” **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Prof. Dr. Şeref ERTAŞ’a Armağan**, Cilt:19, Özel Sayı-2017, ss. 2209-2250.
- Ertürk, Şükran, **İş Mücadelesinde Denge İlkesi**. Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Yayınları No:95, İzmir, 1999.
- Eyrenci, Öner. “Türk Hukukunda İş Mücadelesi Araçlarında Eşitlik”, **İş Hukuku Dergisi**. Kazancı Hukuk Kaynakları, Cilt.2, Sayı.1, Ocak- Mart, 1992, ss. 5-17.
- Ezer, Burcu. **Grev Hakkına İlişkin Sınırlama ve Yasaklar**. 1. Basım. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2016.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin, **İnsan Hakları Hukuku**. 1. Baskı, Ankara: Yetkin Yayınları, 2017.
- Gemalmaz, Semih. **Ulusalüstü İnsan Hakları Hukukunun Genel Teorisine Giriş**. 5. Baskı. İstanbul: Legal Yayıncılık, Ekim 2005.
- Gemalmaz, Mehmet Semih. **Devlet, Birey ve Özgürlük**. 2. Basım. İstanbul: Legal Yayıncılık, Ekim 2012.

- Gerek, Şahnaz ve Ali Rıza Aydın. "Anayasa'nın 90. Maddesi Değişikliği Karşısında Yasaların Geleceği Ve Anayasal Denetim" **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**. Sayı 55, 2004, ss.226-238.
- Gözler, Kemal. "İnsan Hakları Normlarının Anayasaüstülüğü Sorunu", **Türkiye'de İnsan Hakları Konferansı** içinde. Ankara: TODAİE Yayınları, 2000, s.25 vd.
- Gülmez, Mesut. **12 Eylül'den Günümüze ILO Denetim Organları Önünde Türkiye (Yasal Boyut)**. Cahit Talas'a Armağan, Mülkiyeliler Birliği Yayınları:9, Ankara, 1990. (ILO Denetim Organları)
- Gülmez, Mesut. "Sendika Kararına Uyarak Toplu Eyleme Katılma, 'Disiplin Suçu' Değil 'Mazeret'tir Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu Kararı Karar İncelemesi", **Çalışma ve Toplum Dergisi**. Sayı.41 2014, ss. 191-204. (Danıştay Kararı İncelemesi)
- Gülmez, Mesut. "Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararı: 'Mevzuatçı' Hukuk Kültürünün Ürünü Bir Karar", **Amme İdaresi Dergisi**. Cilt 28, Sayı 2, Haziran 1995, ss. 141-153. (Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararı)
- Gülmez, Mesut. **1919-2019 ILO-Türkiye İlişkilerinin Yüzyılı**. Ankara: Uluslararası Çalışma Örgütü Yayınları, Eylül 2019. (ILO-Türkiye)
- Gülmez, Mesut. "Toplu Eylem Hakkına Dâhil Protesto Grevleri, Yasa Dışı Grev Değildir" Yargıtay 7. Hukuk Dairesi Kararı Karar Eleştirisi", **Çalışma ve Toplum Dergisi**. 2014/4, Sayı 43, ss.233-256. (Toplu Eylem Hakkı)
- Gülmez, Mesut. "Sendika Hakkı, Toplu Sözleşme ve Grevi de İçeren Toplu Eylem Haklarını Kapsar mı?", **Çalışma ve Toplum Dergisi**. 2008/3, Sayı.18, ss.137- 169. (Sendika Hakkı)
- Gülmez, Mesut. "Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartına Uyum Sağlayabilecek Miyiz?", **Çalışma ve Toplum Dergisi**. 2007/1, Sayı12, ss. 27-52. (Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı)
- Gülmez, Mesut. "Anayasa Değişikliği Sonrasında, İnsan Hakları Sözleşmelerinin İç Hukuktaki Yeri ve Değeri", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**. Sayı 54, Eylül/Ekim 2004, ss. 147-161. (İnsan Hakları Sözleşmelerinin İç Hukuktaki Yeri)

- Gülmez, Mesut. "Sendikal Haklara İlişkin Sözleşmelerin İç Hukuka Üstünlüğü Ve Yasalarımızdaki Aykırılıklar", **Çalışma ve Toplum Dergisi**. Sayı.4, 2005/1, ss.11-56. (Sendikal Haklara İlişkin Sözleşmelerin İç Hukuktaki Yeri)
- Gülmez, Mesut. "Sendikal Hakların Bölünmezliği: "Toplu Sözleşmesiz Ve Grevsiz Sendika Hakkı, Özünden Yoksundur", **Çalışma ve Toplum Dergisi**. Sayı.26, 2010/3, ss.9-50. (Sendikal Hakların Bölünmezliği)
- Gülmez, Mesut. **Sendikal Haklarda Uluslararası Hukuka ve Avrupa Birliğine Uyum Sorunu**. Belediye İş Yayınları, Eylül 2005. (Uyum Sorunu)
- Gülmez, Mesut. **Dünyada Memurlar ve Sendikal Haklar**. Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, Ankara 1996. (Dünyada Memurlar)
- Gülmez, Mesut. **Avrupa Sosyal Şartı ve Türkiye Kollokyumu**. Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları No:250, İnsan Hakları Araştırma ve Derleme Merkezi, Ankara 1993. (Avrupa Sosyal Şartı)
- Güran, Sait. "Egemenlik Ulus'undur Üstünlük Anayasa'dadır", **Anayasa Yargısı Dergisi**. Cilt.17. 2000, s.34-42.
- Gören, Zafer. "Avrupa Birliği Temel Haklar Şartının Ana İlkesi: Dokunulmaz İnsan Onuru", **İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**. Yıl.6, Sayı.12 Güz 2007/2 s.21-37.
- Gözübüyük, Şeref. **Anayasa Hukuku Anayasa Metni ve 11. Protokol ile Değiştirilen ve Yeniden Düzenlenen Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin Metni**, 7. Bası, Ankara: Turhan Kitabevi, 1998.
- Gözübüyük Şeref ve Feyyaz Gölcüklü. **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması**. 2. Baskı, Ankara: Turhan Kitabevi 1996.
- Günay, Cevdet İlhan. **Açıklamalı- İctihatlı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Hukuku İlgili Mevzuat, Türk İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Uygulamaları:3 (1999-2000-2001 Yargıtay Kararları İle Güncelleştirilmiş)**. 1. Baskı. Ankara: Turhan Kitabevi, Ocak 1999.

- Güney, Alptekin ve Kemale Aslanova, Kemale, "Türk Hukuku'nda Grev Yasakları ve ILO Normları", **Çalışma ve Toplum Dergisi**, Sayı.40, 2014/1, ss.257-271.
- Gürçay, Cemile. "İş Mücadelesi Araçları", **Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**. Cilt. 3, Sayı.1, 1988, ss.127-150.
- Güznel, Ali. "Çalışanların Temel Sosyal Hakları Topluluk Şartı", **Çimento İşveren Dergisi**. Cilt. 6, Sayı. 3, Mayıs 1992, ss. 8-23.
- Güznel, Ali. "3008 Sayılı İş Yasasının Önemi ve Başlıca Hükümleri", **Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi**. Sayı.35-36, ss. 165-222.
- Haydar, Efe. "Avrupa Birliği'nde İnsan Haklarının Gelişimi (Evolution of Human Rights in the European Union)", **Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**. Sayı. 5, Bahar 2010, ss.47-67.
- Harris David, Michael O'Boyle ve Colin Warbrick, **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hukuku**. Mehveş Bingöllü Kılıcı ve Ulaş Karan (çev.). 1. Bası. Ankara: Avrupa Konseyi, 2013.
- Işık, Rüçhan. **İşçi Sendikalarının Faaliyetlerinin Hukuksal Çerçevesi**. Ankara: Önder Matbaası, 1977.
- Işıklı, Alpaslan. **İş Hukuku**. 6. Baskı, Ankara: İmaj Yayınevi, Eylül 2005.
- Kabakçı, Mustafa. **2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanununa Göre Toplu Pazarlık Sürecinde Ortaya Çıkan Uyuşmazlıkların Çözüm Aracı Olarak Grev ve Lokavt**. 1. Baskı, İstanbul: EMO Yayıncılık, Nisan 2004.
- Kaboğlu, İbrahim. **Anayasa Hukuku Dersleri**. 7. Baskı. İstanbul: Legal Yayıncılık, 2011.
- Kalabalık, Halil, **İnsan Hakları Hukuku Ders Notları**. 1. Baskı, İstanbul: Değişim Yayınları, 2004.
- Kapani, Münici, **Kamu Hürriyetleri**. 7. Baskı, Ankara: Yetkin Yayınları, 1993.

- Karan, Ulaş. **Örgütlenme ve Toplanma Özgürlüğü**, Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru El Kitapları Serisi - 3, Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Sisteminin Desteklenmesi Ortak Projesi, Avrupa Konseyi, 2018.
- Kaya, Ali Pir ve Ceyhun Güler. "Uluslararası İnsan Hakları Hukukunda Toplu Eylem Hakkı" **Sosyal Siyaset Konferansları**. Sayı. 68, 2015/1, ss. 105-126.
- Kılıçoğlu, Mustafa ve Kemal Şenocak. **İş Güvencesinde Ölçülülük İlkesinin İçerdiği ve Ultima Ratio Prensibinin Ölçülülük İlkesi İçerisindeki Konumu**. Osman Güven Çankaya'ya Armağan, İstanbul: Kamu-İş Yayınevi, 2010.
- Köse, Sevda. "ILO: Grev Hakkına İlişkin Kriz", **İnsan ve İnsan Dergisi**. Cilt.5, Sayı. 15, Kış, 2018, ss.46-63.
- Köse, Sevda, "Uluslararası Çalışma Normlarında Kamu Görevlilerinin Grevi De İçeren Toplu Eylem Hakkı", **Doktora Tezi**, Kocaeli Üniversitesi SBE, 2017.
- Kutal, Metin. "Grev Hakkının Uluslararası Normları ve Türk Mevzuatının Bunlara Uyum Sorunu", **Sicil İş Hukuku Dergisi**. Sayı.12, Aralık 2008, ss. 135-144. (Uyum Sorunu)
- Kutal, Metin. "Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Yasasının Kimi Hükümlerinin İptali İstemi ile Anayasa Mahkemesine Açılan Davaya İlişkin Notlar", **Çalışma ve Toplum Dergisi**. Sayı.43 2014/4. (Anayasa Mahkemesine Açılan Dava)
- Manav Özdemir, Eda. **Türk Hukukunda Grevin İş Sözleşmesine Etkisi**. 1. Basım. Ankara: Turhan Kitabevi, 2016. (Grevin İş Sözleşmesine Etkisi)
- Manav Özdemir, Eda. "Uluslararası Çalışma Örgütü Sözleşmelerinin Türk İş Hukukunda Uygulanması", **Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi**. Cilt 13, Yayın 52, İstanbul, Aralık 2016, ss.1957-2006.
- Narmanlıoğlu, Ünal. **İş Hukuku Toplu İş İlişkileri – 2**. 3. Basım, İstanbul: Beta Yayıncılık, Nisan 2016. (Toplu İş İlişkileri)

- Narmanlıoğlu, Ünal. “Kanuni Süresinde Ücreti Ödenmeyen İşçinin İş Görmekten Kaçınabilme Hakkı (İmkânı)”, **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**. Cilt: 12, Özel Sayı, 2010, ss.607-633. (Basım Yılı: 2012) (İş Görmekten Kaçınabilme)
- Narmanlıoğlu, Ünal. “Kanun Dışı Grevin Grevle İlgili İşçilerin İş İlişkilerine Etkileri”, Prof.Dr.Kemal Oğuzman’a Armağan, **Kamu-İş Dergisi**. Haziran 1997, Cilt.4, Sayı.2, Ankara 1997, ss.299-338. (Kanun Dışı Grev)
- Narmanlıoğlu, Ünal. **Grev**. Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 1990.
- Odaman, Serkan. **İşverenin Hizmet Sözleşmesini Ahlak ve İyiniyet Kuralları ve Benzerlerine Aykırılık Nedeniyle Fesih Hakkı**. Ankara Kamu İşletmeleri İşverenleri Sendikası, 2003.
- Oğuzlar, G.Özlem. “Avrupa Anayasası”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**. Sayı.65, 2006, ss. 173-188.
- Oğuzman, Kemal. **Türkiye’de Toplu İş Sözleşmesi, Grev, Lokavt, Tahkim ve Arabuluculuk Düzeni Nasıl Olmalıdır**. İstanbul: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Fakülteler Matbaası, 1973.
- Oğuzman, Kemal. **Hukuki Yönden Grev ve Lokavt**. Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara, 1964.
- Oğuzman, Kemal. **Hukuki Yönden İşçi-İşveren İlişkileri Temel Bilgiler Cilt 1**. İstanbul: Fakülteler Matbaası, 3. Baskı, 1984. (İşçi-İşveren İlişkileri)
- Öncü, Ali Servet ve Erkan Cevizliler. “Avrupa Bütünleşmesi İçin Önemli Bir Adım: “Avrupa Konseyi” ve Türkiye’nin Konseye Üyeliği Meselesi”, **Gazi Akademik Bakış**. Cilt.7, Sayı.13, ss. 15-44.
- Özenç, Berke. “Toplantı Ve Gösteri Yürüyüşü Özgürlüğü Ve Mekân Yasakları” **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**. Cilt.73, Sayı.2, Yıl 2015, ss.87-133.
- Özgen, Gülhan. **Türk Hukukunda Yasa Dışı Grev**. Karadeniz Teknik Üniversitesi Basımevi, 1980, Trabzon.

- Özok, Özdemir. “İnsan Hakları Uluslararası Sözleşmelerinin İç Hukukta Doğrudan Uygulanması”. Panel, 5 Kasım 2004, **TBB Dergisi**, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 1. Baskı, 2005, ss. 7-13.
- Öztürk, Berna. “Karşılaştırmalı Hukuk ve Türk Hukukunda Grev (Toplu Eylem) Hakkının Değerlendirilmesi: Üç Farklı Yargıtay Kararı Işığında Toplu Eylem Hakkı”, **Çalışma ve Toplum Dergisi**. Sayı.51 2016/4, ss.1793-1836.
- Özveri, Murat. “Yasaklarla Şekillenmiş Endüstri İlişkileri Sistemi ve 2015 Metal İşçileri Direnişi”, **Çalışma ve Toplum Dergisi**. Sayı.49, 2016/2.
- Pulat, Pelin, “6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu’nda İdari Para Cezaları”, **Sicil İş Hukuku Dergisi**. Sayı. 29, Mart 2013, ss. 231-247.
- Reisoğlu, Seza. **Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu Şerhi**. Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No.286, 1971.
- McPhee,Peter. **Robespierre A Revolutionary Life**. İş Bankası Kültür Yayınları, 2015.
- Sanioğlu, Hilal, “Avrupa Birliği Hukukunda İnsan Hakları”, **TBB Dergisi**. Sayı.74, 2008, ss.77-111.
- Saracel, Nüket. “Toplu İş İlişkileri Bakımından İş Sözleşmesinin Feshini Doğuran Haller”, **Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi**. Yayın: 8, ss.11-20, Temmuz 2019.
- Sayın, Ali Kemal, “ILO Normlarının ve Örgütün Denetim Mekanizmasının Türk İş Hukukuna Etkisi”, **Çalışma Dünyası Dergisi**, Cilt.1, Sayı.1, Temmuz-Eylül 2013, ss.11-34.
- Seçer H., Şebnem. “ Endüstriyel Uyuşmazlık Biçimi Olarak Grevin Sosyolojik Açıdan Değerlendirilmesi”, **Çalışma ve Toplum Dergisi**. Sayı 12, 2007/1, ss.141-168.
- Subaşı, İbrahim. “6356 Sayılı Sendikalar Ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu’na Göre Toplu İş Sözleşmesi”, **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**. 2014, ss.595-651.

- Sur, Melda. **İş Hukuku Toplu İlişkiler**. 8. Basım. Ankara: Turhan Kitabevi, 2019. (Toplu İlişkiler)
- Sur, Melda. **Grev Kavramı**. 1. Baskı. Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, İzmir, 1987.
- Sur, Melda. "6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nda Grev Hakkı", **Sicil İş Hukuku Dergisi**. Sayı 28, Aralık 2012, ss. 163-171. (Grev Hakkı)
- Sur, Melda. "Uluslararası Normlar ve 6356 Sayılı Kanunun Toplu İş Sözleşmeleri ve Grev Hakkındaki Hükümleri", **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**. Cilt: 15, Özel Sayı, 2013 ss.255-278. (Grev Hükümleri)
- Sur, Melda. "6356 Sayılı Sendikalar Ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun Uluslararası Normlar Açısından Değerlendirilmesi", **Çalışma Ve Toplum Dergisi**. 2013/4, ss.317-356. (Uluslararası Normlar)
- Sur, Melda. "İzinde Olan İşçinin Greve Katılması", **Sicil İş Hukuku Dergisi**. Sayı 14, Yıl 4, Haziran 2009, ss.224-232. (İzinde Olan İşçi)
- Sur, Melda. "Siyasi Grev", **Çalışma ve Toplum Dergisi**. Sayı. 23, 2009/4, ss. 11-26.
- Sur, Melda. "Siyasi Grev Konusunda Bir Anayasa Mahkemesi Kararının Düşündürdükleri", Osman Güven Çankaya'ya Armağan, Kamu-İş, Ankara, 2010, ss. 241-260. (Anayasa Mahkemesi Kararı)
- Sur, Melda. "Grev, Toplumsal İhtiyaçlar Ve Asgarî Hizmet", **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**. Cilt 74, 2016, ss. 1025-1042. (Asgari Hizmet)
- Süzek, Sarper. "İş Hukukunda Disiplin Cezaları", **Çalışma ve Toplum Dergisi**. Sayı. 28, 2011/1.
- Şahlanan, Fevzi. "6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunun Sendikalara İlişkin Hükümlerin Değerlendirilmesi", **Çalışma ve Toplum Dergisi**. Sayı.39 2013/4, s.110-142.
- Tanör, Bülent. **Anayasa Hukukunda Sosyal Haklar**. İstanbul: May Yayınları, 1978.

- Taş, Yunus ve Kenan Ören. “6356 Sayılı Sendikalar Ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu İle İlgili Bir Değerlendirme”, **HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi**. Cilt: 2, Yıl: 2, Sayı: 3 (2013/1), ss.8-28.
- Tekin, Özgün, Esra. “1982 Anayasası’nın 90. Maddesi Uyarınca Uluslararası Andlaşmaların Türk Hukukundaki Yeri Sorunu”, **Journal Of Social Humanities And Administrative Sciences, Open Access Refereed E-Journal & Refereed & Indexed JOSHAS journal**, ss. 137-149.
- TBMM Tutanak Dergisi, Dönem: 22, Cilt: 48, Yasama Yılı: 2, 83. Birleşim.
- Tuna, Orhan. **Grev Hakkı**. İş Mücadelelerinde Yeri ve Ehemmiyeti, İstanbul Üniversitesi Yayınları, No.483 İstanbul 1951.
- Tuncay, Can ve Burcu Savaş Kutsal. **Toplu İş Hukuku**. 6. Basım. İstanbul: Beta Yayıncılık, 2017.
- Tuncay, Can. “Anayasanın İş Hukukuna İlişkin Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi”, **Sicil İş Hukuku Dergisi**, Sayı:18, Haziran, 2010, ss. 151-159. (Anayasa Değişiklikleri)
- Tuncay, Can. “Karar İncelemesi”, **Çimento İşveren Dergisi**, Cilt.6, Sayı.1, Ocak 1992 ss.23-26. (Karar İncelemesi- 1)
- Tuncay, Can. “Karar İncelemesi”, **Çalışma ve Toplum Dergisi**. Sayı.42, 2014/3, s. 265-284. (Karar İncelemesi- 2)
- Tunçomağ, Kenan ve Tankut Centel. **İş Hukukunun Esasları**. İstanbul: Beta Yayıncılık, 9. Bası, Ekim 2018.
- Turgay, Feyza, “1960-1963 Dönemi İşçi Eylemlerine Aşağıdan Bakmak”, **İnsan&İnsan Dergisi**. Yıl.4, Sayı.13, Yaz.2017, ss. 253-263.
- Ünsal, Engin. “Grev Hakkının Geleceği”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**. Sayı.92 2011, ss.419-430.
- Ünsal, Engin. **Sendika Özgürlüğü ve Uluslararası Çalışma Örgütü ile T.C. Hükümetleri İlişkileri**. 1. Baskı. İstanbul: Beta Yayıncılık, Şubat 2003 (Sendika Özgürlüğü).

- Wisskirchen, Alfred. "Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Norm Oluşturma ve Denetim Faaliyetleri: Sorunlar ve Deneyimler", **TİSK Akademi Dergisi**. 1(2), 2006, ss.153- 183.
- Yarsuvat, Duygun. **Çalışma Ceza Hukuku**. İstanbul, İÜHF yayını No. 558, 1978.
- Yamakoğlu, Efe. "Sendikaların Siyasi Faaliyetleri Ve Sınırlamalar: 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu ile Uluslararası Sözleşmeler Çerçevesinde Bir Değerlendirme", **Çalışma ve Toplum Dergisi**. Sayı 62 2019/3, ss. 1853- 1876.
- Yenisey, Kübra Doğan. "İşverenin İş Sözleşmesinin Feshinde Eşit Davranma Borcu", **Sicil İş Hukuku Dergisi**. Sayı 2, Haziran 2006, ss.60-66.
- Yorgun, Sayım. "Anayasa Mahkemesinin 6356 Sayılı Yasaya İlişkin Kararının Sendikal Özgürlükler Boyutuyla Değerlendirilmesi", **Çalışma ve Toplum Dergisi**. Sayı.50, 2016/3, 1171-1202.
- Yıldız, Gaye Burcu. "Türk İş Hukukunda Orantılılık İlkesi", **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**. Cilt: 15, Özel Sayı, 2013, ss.681-707. (Basım Yılı: 2014)
- Yılmaz, Alper. "Yargıtay Kararları Işığında İş Sözleşmesinin Toplu Eylem Nedeniyle Feshi", **Terazi Hukuk Dergisi**. Cilt: 13, Sayı: 147, Kasım 2018, ss. 126-138.
- Yüksel, Metin, "Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı", Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi. 57-4, 2002, ss. 35-63.
- Yüzbaşıoğlu, Necmi ve Bülent Tanör. **1982 Anayasasına Göre Türk Anayasa Hukuku**. İstanbul: Beta Yayınları, 2001.

WEB KAYNAKLARI

- Avrupa Sosyal Şartı, <https://www.coe.int/en/web/european-social-charter/about-the-charter>, (25 Ağustos 2020)
- Avrupa Sosyal Şartı Çekinceler ve Bildirimler Listesi, https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/035/declarations?p_auth=skOJruZb (25 Ocak 2020)
- Avrupa Komisyonu Türkiye 2019 Yılı İlerleme Raporu, https://www.ab.gov.tr/siteimages/birimler/kpb/2019_trkiye_raporu_tr.pdf, (28 Ağustos 2020)
- Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi Kararları Derlemesi, Uluslararası Çalışma Ofisi: Cenevre, Altıncı Baskı, 2018, https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---ilo-ankara/documents/publication/wcms_666543.pdf (25 Ağustos 2020)
- www.anayasa.gen.tr
- www.barobirlik.org.tr
- www.bilgi.edu.tr
- Birleşmiş Milletler Hakkında, <https://www.un.org/en/about-un/> (25 Ağustos 2020)
- Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi, <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3ae6b3aa0.html> (25 Ağustos 2020)
- www.ceis.org.tr
- www.csgb.gov.tr
- Chart of signatures and ratifications of Treaty 163, https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/163/signatures?p_auth=l4Uc8B3Z (26 Haziran 2020)
- Evju, Stein, The Right To Collective Action Under The European Social Charter, https://www.academia.edu/14205812/The_right_to_collective_action_under_the_European_Social_Charter, s.203 (8 Şubat 2020)

- Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı Çekinceler ve Bildirimler Listesi, https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/163/declarations?p_auth=l4Uc8B3Z, (25 Ocak 2020)
- 98 No'lu Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı Sözleşmesi, https://www.ilo.org/ankara/conventions-ratified-by-turkey/WCMS_377267/lang--tr/index.htm (25 Ağustos 2020)
- Ilo Principles Concerning The Right To Strike, Bernard Gernigon, Alberto Odero And Horacio Guido, International Labor Office Geneva, http://ilo.org/wcmsp5/groups/public/@ed_norm/@normes/documents/publication/wcms_087987.pdf, s. 7 (19 Ocak 2020)
- TBMM Tutanak Dergisi, Dönem: 22, Cilt: 48, Yasama Yılı: 2, 83. Birleşim. <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d22/c048/tbmm22048083.pdf> (16 Ağustos 2020)
- Gönenç, Levent, “1982 Anayasası’nda Sessiz Devrim: 90. Madde Değişikliği ve Getirdiği Sorunlar”, http://www.yasayananayasa.ankara.edu.tr/docs/analizler/90_madde.pdf (04 Ocak 2020), s. 2
- Türkiye’nin Onayladığı ILO Sözleşmeleri, https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---ilo-ankara/documents/genericdocument/wcms_645630.pdf, (10 Ağustos 2020)
- ILO Ankara Ofisi, https://www.ilo.org/ankara/about-us/WCMS_372877/lang--tr/index.htm (25 Ağustos 2020)
- ILO Anayasası, https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---ilo-ankara/documents/publication/wcms_412382.pdf, (25 Ağustos 2020)
- Freedom of Association International Labour Office Geneva Digest of decisions and principles of the Freedom of Association Committee of the Governing Body of the ILO Fifth (revised) edition, 9 Mart 2020, https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---normes/documents/publication/wcms_090632.pdf i s.113, No.543 (5 Ağustos 2020)
- www.istanbulbarosu.org.tr
- İsteğe Bağlı Protokol Onay Listesi, <https://indicators.ohchr.org/>, (5 Ağustos 2020)

- www.kazanci.com
- <https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/>
- <https://legalbank.net/arama/mahkeme-kararlari>
- www.mevzuat.gov.tr
- Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasına İlişkin Kanun Tasarısı için bkz. <https://www2.tbmm.gov.tr/d22/1/1-0589.pdf>, (22 Haziran 2020)
- www.resmigazete.gov.tr
- 6356 Sayılı Kanunun Bazı Hükümlerine İlişkin İptal Davası Dava Dilekçesi https://www.anayasa.gov.tr/Kararlar/GenelKurul/Dava_Dilekcesi/2014-161.pdf (25 Ağustos 2020)
- T.B.M.M. Tutanak Defteri, Dönem: 22 Yasama Yılı:3, (S. Sayısı: 977) (Gözden Geçirilmiş) Avrupa Sosyal Şartının Onaylanma-sının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/968), <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem22/yil01/ss977m.htm> (26 Ocak 2020)
- Türk Dil Kurumu Sözlükleri- <https://sozluk.gov.tr/>
- Türkiye Cumhuriyeti Dış İşleri Bakanlığı, Avrupa Konseyi Hakkında Bilgi, http://www.mfa.gov.tr/avrupa-konseyi_.tr.mfa, (25 Ağustos 2020)
- Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Covid 19 Genel Bilgiler Epidemoloji ve Tanı, 29 Haziran 2020, https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/depo/rehberler/covid-19-rehberi/COVID-19_REHBERI_GENEL_BILGILER_EPIDEMIOLOJI_VE_TANI.pdf (26 Ağustos 2020)
- Uluslararası Çalışma Örgütü, Amaçları, İşlevleri ve Politik Etkile-ri, Werner Sengenberger, Friedrich Ebert Stiftung, <https://library.fes.de/pdf-files/iez/10695.pdf>, (15 Ocak 2020)

AİHM KARARLARI

- AİHM Kararları, [shttps://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2 %22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22]})
- AİHM Kararı, Airey v. Ireland, Başvuru No. 6289/73
- AİHM Kararı, Demir-Baykara/Türkiye, Başvuru Numarası: 34503/97, 12.11.2008(BD)
- AİHM Kararı, Dilek ve Diğerleri Türkiye Kararı, Başvuru No: 74611/01
- AİHM Kararı, Enerji Yapı Yol Sen v. Türkiye, Başvuru No:68959/01
- AİHM Kararı, Karaçay v. Türkiye, Başvuru No: 6615/03
- AİHM Kararı, Tyrer v. The United Kingdom, Başvuru No. 5856/72
- AİHM Kararı, Soering v. The United Kingdom, Başvuru no. 14038/88,
- AİHM Kararı, Loizidou v. Turkey (Preliminary Objections) Başvuru No. 15318/89
- AİHM Kararı, Schmidt ve Dahlström / İsveç, 6 Şubat 1976, Başvuru No. 5589/72
- AİHM Kararı, Gustafsson/ İsveç, 30.07.1998, Başvuru No. 1107043
- AİHM Kararı, Wilson, Ulusal Gazeteciler Sendikası ve Diğerleri v. Birleşik Krallık, 02.07.2002, Başvuru No: 30668/96
- AİHM Kararı, National Union Of Rail, Maritime and Transport Workers - Birleşik Krallık Kararı, Başvuru no. 31045/10
- AİHM Tüm Haber Sen ve Çınar Türkiye Kararı, Başvuru No: 28602/95
- AİHM Kararı, Urcan ve Diğerleri Türkiye Kararı, 23018/04, 23034/04, 23042/04, 23071/04, 23073/04, 23081/04, 23086/04, 23091/04, 23094/04, 23444/04, 23676/04

HABERLER

- Amazon, Instacart workers launch May Day strike to protest treatment during the coronavirus pandemic, <https://www.washingtonpost.com/technology/2020/05/01/amazon-instacart-workers-strike/> (e.t. 26 Ağustos 2020)
- Bir Grevfobi Öyküsü: Bütün Yönleriyle THY Grevi, <https://t24.com.tr/yazarlar/aziz-celik/bir-grevfobi-oykusu-butun-yonleriyle-thy-grevi,7030> (e.t. 10 Ocak 2020)
- Coronavirus: Amazon workers strike over virus protection <https://www.bbc.com/news/business-52096273> (e.t. 26 Ağustos 2020)
- Çanakkale’de madencilerin eylemi anlaşmayla bitti, Mehmet Andaç/Çanakkale <https://www.sozcu.com.tr/2020/ekonomi/canakkalede-madencilerin-eylemi-bitti-5659653/>, (e.t. 6 Mart 2020)
- Fast-food workers strike, alleging inadequate coronavirus protection in the workplace, <https://abcnews.go.com/US/fast-food-workers-strike-alleging-inadequate-coronavirus-protection/story?id=71795057> (26 Ağustos 2020)
- Havacılıkta grev yasağına uluslararası tepki, https://www.bbc.com/turkce/haberler/2012/05/120531_turkey_tradeunion (e.t. 10 Ocak 2020)
- Hava-İş Basın Açıklamasına Çağrı Yaptı, <http://www.airnewstimes.com/hava-is-basin-aciklamasina-cagri-yapti-15614-haberi.html> (e.t. 10 Ocak 2020)
- Havacılıkta grev yasağına uluslararası tepki, https://www.bbc.com/turkce/haberler/2012/05/120531_turkey_tradeunion, (e.t. 10 Ocak 2020)
- Havalimanı İşçilerinin Davası Başladı, <https://www.dw.com/tr/havaliman%C4%B1-i%C5%9F%C3%A7ilerinin-davas%C4%B1-ba%C5%9Fad%C4%B1/a-46589758> (e.t. 1 Eylül 2020)

- Yeni Havalimanı İnşaatında İş Bırakma Eylemi, <https://www.haberturk.com/yeni-havalimani-insaatinda-is-birakma-eylemi-2142319-ekonomi> (e.t. 1 Eylül 2020)
- Uluslararası İşçi Dayanışma Derneği, Akwel’de İşten Atmalara Karşı İş Durdurma Eylemi, https://uidder.org/akwelde_is-ten_atmalara_karsi_is_durdurma_eylemi.htm (e.t. 26 Ağustos 2020)

Prof. Dr. Ahmet EROL

T.C. Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Mali Hukuk Öğretim Üyesi

TÜRK VERGİ SİSTEMİ ve VERGİ HUKUKU

**TURKISH TAXATION SYSTEM
&
TAX LAW**

Genişletilmiş ve Güncellenmiş
ALTINCI BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türk Vergi Sistemi ve Vergi Hukuku
Ahmet Erol

Hukuk Yayınları Dizisi – 1957

Altıncı Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 605 – 70507 – 6 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:
Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:
Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.
Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB
Tel. 0312 395 8 500-501
www.ozdogandigital.com
Sertifika no. 17021

KAYNAKÇA

1. Şerafettin AKSOY, **Vergi Hukuku ve Türk Vergi Sistemi**, 5. Baskı, Filiz Kitapevi, İstanbul, 1999.
2. Mualla ÖNCEL, Nami ÇAĞAN, Ahmet KUMRUL, **Vergi Hukuku**, Turhan Kitapevi, Ankara, 1999.
3. Nevzat SAYGILIOĞLU, **Vergi Hukukunda Yorum**, Ankara, 1987.
4. Şükrü KIZILOĞLU, Doğan ŞENYÜZ, Metin TAŞ, Recai DÖNMEZ, **Vergi Hukuku**, Yaklaşım Yayıncılık, Ekim 2006.
5. Nurettin BİLİCİ, **Vergi Hukuku**, 5. Baskı, Yaklaşım Yayınları, Ankara, 2002.
6. Akif ERGİNAY, **Vergi Hukuku**, İlkeler, Vergi Tekniği, Türk Vergi Sistemi, 14. Baskı, Savaş Yayınları, Ankara, 1990
7. Salih TURHAN, **Vergi Teorisi ve Politikası**, Filiz Kitapevi, İstanbul, 1998
8. Şükrü KIZILOĞLU, **Danıştay Kararları ve Özelgeler (Muktezalar)**, 5. Cilt, Yaklaşım Yayınları, Ankara, 2000.
9. Akif ERGİNAY, **Vergi Hukuku**, 9. Baskı, Turan Kitapevi, Ankara, 1981.
10. Halil NADAROĞLU, **Kamu Maliyesi Teorisi**, Sermet Matbaası, İstanbul, 1976.
11. İhsan Akyol; "Uzlaşma", Vergi Dünyası Dergisi, Kasım, 1981.
12. Ahmet EROL, "İlanen Tebliğ", **Mükellefin Dergisi**, Mayıs 2003.
13. Ahmet EROL, "Uzlaşma Tutanaklarının Kesinliği", **Yaklaşım Dergisi**, Sayı: 104, Ağustos 2001.
14. Ahmet EROL, "Gelirin Kaynağını Sorgulama Çabaları", **Yaklaşım Dergisi**, Temmuz 2004.
15. http://tr.wikipedia.org/wiki/Magna_Carta.
16. <http://www.maliye-pergen.gov.tr/teskilat.html#>.
17. <http://www.ikv.org.tr/sozluk2.php?ID=1053>.
18. <http://www.gib.gov.tr/index.php?id=469>.
19. <http://www.vergidegundem.com/default.asp>.
20. <http://www.vergiportali.com/Default.aspx>

Dr. Adnan KÜÇÜK

TÜRKİYE’DE BAŞKANLIK (CUMHURBAŞKANLIĞI) SİSTEMİ

2. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türkiye’de Başkanlık (Cumhurbaşkanlığı) Sistemi
Adnan Küçük

Hukuk Yayınları Dizisi – 2865

İkinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 03 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- ABUR, Volkan, "Türkiye'de Parlamenter Sistemin Tıkandığı Durumlar", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart- Nisan 2013.
- AÇIL, Murat, *Latin Amerika Ülkelerinde Başkanlık Sistemi*, On İki Levha y., İstanbul, 2018.
- Adalet Bakanlığı Yayın İşleri Daire Başkanlığı, *Avrupa Birliği Üyesi Bazı Ülkelerin Anayasası*, Ankara, Mayıs 2011.
- Adalet Bakanlığı, "Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun Yeniden Yapılandırılması", <http://www.adalet.gov.tr/duyurular/2010/mart10/hsyk/hsyk.htm>, (ET: 12.12.2018).
- AGNEW, John, "Remaking Italy? Place Configurations and Italian Electoral Politics under the Second Republic", *Modern Italy*, V. 12, No. 1, 2007.
- AKARTÜRK, Ekrem Ali, *Parlamenter Rejim Uygulamaları ve Hükümet Sistemleri*, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi y., No. 19, İstanbul, 2010.
- AKÇAKAYA, Murat & ÖZDEMİR, Abdülkadir, "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ve Siyasal İstikrar", *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi D.*, C. 53, S. 3, Y. 2018.
- AKÇALI, Pınar, "Genel Özellikleri, Yararları ve Sakıncaları Işığında Başkanlık Sistemleri", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- AKÇALI, Pınar, "Siyasal İstikrar ve Başkanlık Sistemi: Amerika Birleşik Devletleri Örneği", *Başkanlık Sistemi ve Türkiye*, (Der.: İhsan KAMALAK), Kalkedon-Sodev y., İstanbul, 2007.
- AKÇAY, Erkan, "Kuvvetler Ayrılığı ve Yetki-Sorumluluk Çerçevesinde Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi", *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017.
- AKGÜN, Mert Hüseyin, "Başkanlıktan Cumhurbaşkanlığı Sistemine: 2012 ve 2016 AK Parti Anayasa Önerileri", *SETA Perspektif D.*, S. 163, Ocak 2017.
- AKIŞ, Mustafa, "Türkiye'de Çift Başlılığın Kısa Tarihi", [http:// mustafaakis.com.tr/turkiyede-cift-basiligin-kisa-tarihi/](http://mustafaakis.com.tr/turkiyede-cift-basiligin-kisa-tarihi/), (ET: 05.07.2017).
- AKYOL, Taha, *Atatürk'ün İhtilal Hukuku*, 6. B., Doğan Kitap, İstanbul, 2012.

- ALDABAK, Ersel, "Bazı Gelişmeler Işığında 1982 Anayasasında Cumhurbaşkanlığı", *İÜHFM*, C. LX, S. 1-2, Y. 2002.
- ALDIKAÇTI, Orhan, *Modern Demokrasilerde ve Türkiye'de Devlet Başkanlığı*, İstanbul, 1960.
- ALDIKAÇTI, Orhan, *Anayasa Hukukumuzun Gelişmesi ve 1961 Anayasası*, 4. B., İstanbul Üniversitesi y., İstanbul, 1982.
- ALKAN, Haluk, "Karşılaştırmalı Başkanlık Sistemleri: Latin Amerika ve Sovyet Sonrası Örnekler Üzerine Bir İnceleme", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013. (ALKAN, *Karşılaştırmalı Başkanlık Sistemleri...*)
- ALKAN, Haluk, "Latin Amerika Başkanlık Sistemi", (06.05.2015), <http://www.sde.org.tr/tr/newsdetail/latin-amerika-baskanlik-sistemi/4287>, (ET: 05.01.2017).
- ALKAN, Haluk, "Parlamenter Sistemin Sorunları Üzerine", *Lacivert D.*, S. 14, Haziran 2015, <http://www.lacivertdergi.com/dosya/2015/06/01/parlamenter-sistemin-sorunlari-uzerine>, (ET: 16.02.2018).
- ALKAN, Haluk, "Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Yasama Denetimi", *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017.
- ALKAN, Haluk, "Sonuç: Latin Amerika Siyaseti Üzerine Bazı Tespitler", *Geçiş Sürecinde Başkanlık Sistemleri*, (Edt.: Haluk ALKAN), Stratejik Düşünce Enstitüsü y., Ankara, 2016.
- ALTUN, Fahrettin, "Türkiye'de Sistem Krizinin Çözümü; Cumhurbaşkanlığı Sistemi", *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017.
- "Amerika Hakkında Amerika Birleşik Devletler Anayasası", <http://photos.state.gov/libraries/turkey/231771/PDFs/abd-anayasasi.pdf>, (ET: 24.09.2014).
- ANAYURT, Ömer, "Avrupa Birliği Ülkelerinde Anayasa Mahkemelerinin Kompozisyonuna İlişkin Tartışmalar", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi D.*, C. XIII, S. 1-2, Y. 2009. (ANAYURT, *Avrupa Birliği Ülkelerinde...*)
- ANAYURT, Ömer, *Anayasa Hukuku Genel Kısım*, Seçkin y., Ankara, 2018.
- ARAS, Tevfik Rüştü, *Atatürk'ün Dış Politikası*, Kaynak y., İstanbul, 2003.
- ARDIÇOĞLU, M. Artuk, "Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi", *Ankara Barosu D.*, Y. 75, S. 3, 2017
- ARI, Tayyar, "ABD Üzerinden Bir Başkanlık Sistemi Tartışması", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.

- ARIKAN, Cengiz, *Türk Anayasa Hukukunda Yasama Yetkisinin Devredilmezliği*, Yetkin y., Ankara, 2011.
- ARMAĞAN, Servet, "Memleketimizde Başkanlık Sistemi Uygulaması Aleyhine Bazı Düşünceler", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- ARSLAN, Ali, "Türkiye'de Cumhurbaşkanlığı ile Siyasî Parti Üyeliğinin Birbirinden Ayrılması Süreci (1923-1961)", <http://www.atam.gov.tr/dergi/sayi-34/turkiyede-cumhurbaskanligi-ile-siyasi-parti-uyeliginin-birbirinden-ayrilmasi-sureci-1923-1961>, (ET: 03.03.2018). (ARSLAN, Türkiye'de Cumhurbaşkanlığı ile...)
- ARSLAN, Zühtü, "Anayasa Mahkemesi'nin 'Yorum Tekeli', Yargısal Üstünlük ve Demokrasi". *Prof. Dr. Ergun Özbudun'a Armağan*, (Edt.: Serap YAZICI & Kemal GÖZLER & Emin Fuat KEYMAN & Ece GÖZTEPE, Yetkin y., Ankara, 2008.
- ARSLAN, Zühtü, "Devletin Hukuku, Hukuk Devleti ve Özgürlük Sarkacı", *Doğu Batı D.*, Y. 4, S. 13, Kasım-Aralık-Ocak 2000-01.
- ARSLAN, Zühtü, "Gerekçeli '367 Kararı'nın Düşündürdükleri", *Zaman Gzt.*, 28.06.2007.
- ARSLAN, Zühtü, "Siyaset ve Yargı: Kimin Bağımsızlığı"? <https://www.hukuki.net/showthread.php?15-Yarginin-Siyasallasmasi-ve-Yargi-Bagimsizligi/page2>, (ET: 28.02.2019).
- ARSLAN, Nagehan Talat, "Yönetimde İstikrar Arayışları Çerçevesinde Siyasal Sistem Tartışmaları ve Başkanlık Sisteminin Türkiye Açısından Değerlendirilmesi", *Gazi Üniversitesi İİBFD.*, S. 3, Y. 2003. (ARSLAN, Yönetimde İstikrar Arayışları...)
- ASLAN, Hüsamettin, "Şili; Devrim ile Darbe Sarmalında Bakır Dişlerin Üzerinden Geçtiği Ülke", *Geçiş Sürecinde Başkanlık Sistemleri*, (Edt.: ALKAN, Haluk), Stratejik Düşünce Enstitüsü y., Ankara, 2016. (ASLAN, Şili; Devrim ile Darbe...)
- ASLAN, Ali, "Türkiye İçin Başkanlık Sistemi Demokratikleşme, İstikrar, Kurumsallaşma", *SETA D.*, S. 122, Nisan 2015. (ASLAN, Türkiye İçin Başkanlık...)
- ATAKLI, Can, "Başkanlık Sistemi ile Federal Devlete Geçiş", *Vatan Gzt.*, 19 Nisan 2010.
- ATAR, Yavuz, *Türk Anayasa Hukuku*, 6. B., Mimoza y., Konya, 2011.
- ATAR, Yavuz, *Türk Anayasa Hukuku*, 12. B., Seçkin y., Ankara, 2018.

- ATAR, Yavuz, *Demokrasilerde Anayasal Değişmenin Dinamikleri ve Anayasa Yapımı*, Mimoza y., Konya, 2000.
- ATAR, Yavuz, “Amerika’da Güçlü Başkanlık Tartışması ve AK Parti’nin Başkanlık Sistemi Teklifi”, *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- ATAR, Yavuz, “Türkiye’nin Hukuk Devleti Sorunu: Hukukun Evrensel Üstünlüğüne Karşı Devletin Anayasal Üstünlüğü”, *Teorik ve Pratik Boyutlarıyla İfade Hürriyeti*, (Edt.: ÖZİPEK, Bekir Berat), Liberal Düşünce Topluluğu y., Ankara, 2003. (ATAR, Türkiye’nin Hukuk Devleti...)
- ATAR, Yavuz, “Anayasa Mahkemesinin Yeniden Yapılandırılması”, *Anayasa Yargısı*, S. 25, Y. 2008.
- (Yay. Haz.) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu & Atatürk Araştırma Merkezi, *Atatürk’ün Söylev ve Demeçleri*, C. I, 5. B., Divan y., İstanbul, 2006.
- ATAY, Ender Ethem, *İdare Hukuku*, Seçkin y., Ankara, 2018.
- “Austria The Federal Constitutional Law Of 1920”, http://constitutionnet.org/sites/default/files/Austria%20_FULL_%20Constitution.pdf, (ET: 24.05.2019).
- “Avrupa Birliği Ülkelerinde Hâkim ve Savcıların Atanmalarına İlişkin Düzenlemeler”, <http://www.abgm.adalet.gov.tr/e-kutuphane/Avrupa%20birli%C4%9Fi%20%C3%BClkelerinde%20hakim%20savc%C4%B1%20atamalar%C4%B1.pdf>, (ET:21.04.2012).
- AY DENİZ, Şadiye, “İngiltere ile Karşılaştırmalı Olarak Türkiye’de Parlamenter Sistemin İşleyişi ve Hükümet Sistemi Tartışmaları”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü D.*, C. 8, S. 3, Y. 2006.
- AYDEMİR, Şevket Süreyya, *İkinci Adam*, C. I, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2007.
- AYDIN, Öykü Didem, “Latin Amerika’da Yeni Anayasacılık ve Yeni Anayasacı Başkanlar Öncülüğünde Barışçıl Devrim Kuramı: -I- Hugo Rafael Chávez Frías ve Venezuela’da Demokratik Anayasa Konvansiyonu Örneği”, *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013. (AYDIN, Latin Amerika’da Yeni Anayasacılık...)
- AYDIN, Rıdvan, “Türk Siyasal Kültürü Açısından Hükümet Sistemleri (Parlamenter Sistem ve Başkanlık Sistemi)’nin Değerlendirilmesi”, *Akademik Hassasiyetler*, S. 6, Y. 2016. (AYDIN, Türk Siyasal Kültürü...)
- AYDIN, Abdullah & AKINCI, Berat, “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’nde Kamu Personel Yönetim Sisteminin Dönüşümü: Üst Düzey Kamu Görevlilerin Atanması”, *Route Educational and Social Science Journal*, V. 5, Issue 10, August 2018.

- AYDOĞDU, Yasin, "Kolejyal Yürütme Uygulamaları: 1960 Kıbrıs Cumhuriyeti ve Uruguay Örneği", *Uyuşmazlık Mahkemesi D.*, S. 4, Y. 2014.
- AYDOĞDU, Yasin, *Seçim Sistemleri ve Türkiye*, Adalet y., Ankara, 2015.
- AYDOĞDU, Yasin, "Güney Kore'de Uygulanan Hükümet Sistemi Üzerine İncelemeler", *Türkiye Adalet Akademisi D.*, Y. 8, S. 31, Temmuz 2017.
- AYVAZ, M. Erkut, "Devlet Başkanı ve Siyasî Parti İlişkisi Üzerine", *Liberal Düşünce D.*, Y. 23, S. 91-92, Yaz-Güz 2018.
- BAĞCE, H. Emre, "Parlamentar ve Başkanlık Sistemiyle Yönetilen Ülkelerde Gelir Dağılımı Eşitsizliği ve Yoksulluk", *İnsan & İnsan D.*, Y. 4, S. 11, Kış 2017.
- BAĞLI, Mazhar, "Cumhurbaşkanlığı Sistemi ve Demokratik Kazanımlar", *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017.
- BAL, Bülent, *İstikrarsız Parlamenterizme Karşı Başkanlık Sistemi*, Der y., İstanbul, 2001.
- BALKAN, Ali Murat, *İkinci DYP-SHP Koalisyon Hükümeti (25.06.1993-05.10.1995)*, (Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Tarihi Anabilim Dalı Cumhuriyet Tarihi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 2016.
- BALKIZ, Neval Oğan, "Anayasa Değişikliği Ne Getiriyor? Ne Götürüyor", *Türkiye Mühendislik Haberleri*, Y. 62, S. 493, 2017-1.
- BARLAS, Mehmet, "Başbakanı Pencereden Atmak İsteyen Cumhurbaşkanı", *Sabah Gzt.*, 09.01.2010.
- BARRETT, Richard & BÍLKOVÁ, Veronika & CLEVELAND, Sarah & SCHOLSEM, Mr Jean-Claude & SUCHOCKA, Hanna, "Turkey Opinion On The Amendments to the Constitution Adopted by The Grand National Assembly on 21 January 2017 and To Be Submitted to a National Referendum on 16 April 2017", Venice Commission at its 110th Plenary Session (Venice, 10-11 March 2017), [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2017\)005-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2017)005-e), (ET: 02.03.2019).
- "Basic Law for the Federal Republic of Germany", https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_gg/englisch_gg.html#p0534, (ET: 24.05.2019).
- BAŞGİL, Ali Fuat, *Esas Teşkilat Hukuku*, İstanbul, 1960.
- BATUM, Süheyl, "Cumhurbaşkanlığı Seçiminde Yeni Boyut", *Vatan Gzt.*, 27.12.2006.

- BAYRAM, Salih, *Türkiye’de Başkanlık Sistemi Tartışmaları Algılar, Argümanlar ve Tezler*, SETA y., Ankara, 2016.
- BENNETT, Anthony J., *US Government and Politics*, 4th Edition, Published by Philip Allan, Londra, 2013.
- BEZCİ, Bünyamin, “Demokrasi ve Başkanlık Sistemi”, *Yönetim Bilimleri D.*, V. 3, S. 2, Y. 2005.
- BİLGENOĞLU, Ali, “Başkanlık Sistemini İlk ‘O’ İstemiştii”, (20.09.2010), <https://odatv.com/baskanlik-sistemini-ilk-o-istemisti-1909101200.html>, (ET: 24.02.2018).
- BİLİR, Faruk, “7 Haziran 2015 Genel Seçimleri Sonrası Anayasal Süreç”, *SDE Bakış*, Haziran 2015.
- BİLİR, Faruk, “Türkiye’ye Özgü Yeni Bir Hükümet Modeli: Cumhurbaşkanlığı Sistemi”, *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017. (BİLİR, Türkiye’ye Özgü...)
- BİLİR, Faruk, *Siyasi Partilerde Parlamento Adaylarının Belirlenmesi*, Yetkin y., Ankara, 2007.
- BİLİR, Faruk, *Türk Anayasa Hukukunda Gensorunun Düzenlenişi ve Etkinliği*, *Yasama D.*, S. 25, Y. 2013.
- BİLİR, Faruk, “Hükümet Sistemleri Tartışmaları Bağlamında Hükümet Sistemimiz ve Partili Cumhurbaşkanı”, *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013. (BİLİR, Hükümet Sistemleri Tartışmaları...)
- BLONDAL, Jón R. & KRAAN, Dirk-Jan & RUFFNER, Michael, “Budgeting in the United States”, *OECD Journal on Budgeting*, V. 3, No. 2, Y. 2003, <https://www.oecd.org/gov/budgeting/40001319.pdf>, (ET: 22.03.2021).
- “Bolivia (Plurinational State of)’s Constitution of 2009”, https://www.constituteproject.org/constitution/Bolivia_2009.pdf, (ET: 22.01.2019).
- BOYAR, Oya, “Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ve ‘Executive Orders’: Karşılaştırmalı Gözlemler”, *Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Yürütme Sempozyumu Bildiri Kitabı*, (Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Salonu 30 Kasım 2018), Marmara Üniversitesi y., İstanbul, 2019.
- BOZDAĞ, İsmet, *Siyasal Kıyamet Bitmeyen Devlet Kavgası*, Truva y., İstanbul, 2007.
- BOZKURT, Göksel, “15 Temmuz Gecesi Neler Yaşandı?”, *BBC News Türkçe*, (17 Temmuz 2016), <https://www.bbc.com/turkce/36821687>, (ET: 07.05.2019).

- BOZLAĞAN, Recep, *Türk Tipi Başkanlık*, Hayat y., İstanbul, 2016.
- BOZTEPE, Mehmet, "2017 Yılı Anayasa Değişikliği Sonrası Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Hukuki Rejimi", *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi D.*, C. 5, S. 1, Bahar 2018.
- BRADLEY, Curtis & MORRISON, Trevor W., "Presidential Power, Historical Practice and Legal Constraint", *Colombia Law Review*, Wolume 113, January 15, 2013, http://scholarship.law.duke.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=5451&context=faculty_scholarship, (ET: 30.10.2017).
- BULMER, Elliot, "Presidential Legislative Powers", *International IDEA Constitution-Building Primer 15*, Second Edition, 2017, <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/presidential-legislative-powers-primer.pdf>, (ET: 26.03.2021).
- CALABRES, Steven G., "The Virtues Of Presidential Government: Why Professor Ackerman is Wrong To Prefer The German To The U.S. Constitution", *Constitutional Commentary*, V. 18, Issue 1, No. 1, Spring 2001, https://conservancy.umn.edu/bitstream/handle/11299/168100/18_01_Calabresi.pdf?sequence=1, (ET: 12.11.2017).
- CAN, Osman, "Başkanlık Sistemi Hakkında Birkaç Not", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- CAN, Osman, "Anayasa Değişikliğine Dair Değerlendirmeler", (10 Ocak 2017), *Mecliste.org*, <http://mecliste.org/bakis-acisi/anayasa-degisikligi-teklifine-dair-degerlendirme>, (ET: 11.03.2018).
- CANDAN, Kadir, "Koalisyon Kültürüne Dayalı Bir Parlamenter Sistem Örneği: Almanya Federal Cumhuriyeti", *Karşılaştırmalı Hükümet Sistemleri Parlamenter Sistem*, (Yay. Haz.: TBMM Araştırma Hizmetleri Başkanlığı), 2. B., TBMM y., Ankara, 2017.
- CANDAŞ, Ayşen, "'Türk Tipi Başkanlık' Ne Demektir", *Türkiye'nin Anayasa Gündemi*, (Der: İbrahim. Ö. KABOĞLU), İletişim y., İstanbul, 2016.
- CHEIBUB, José Antonio & ELKINS, Zachary & GINSBURG, Austin Tom, "Latin American Presidentialism in Comparative and Historical Perspective", <https://www.uio.no/english/research/interfaculty-research-areas/democracy/news-and-events/events/seminars/2011/papers-roma-2011/Rome-Cheibub%202011.pdf>, (ET: 13.06.2018).

- CHIARAMONTE, Alessandro, "The Unfinished Story of the Electoral Reforms in Italy: The Difficult Attempt to Build a Majoritarian-Style of Government", <http://www.sisp.it/files/papers/2014/alessandro-chiaramonte-1827.pdf>, (ET: 21.07.2017).
- "Chile's Constitution of 1980 with Amendments Through 2015", https://www.constituteproject.org/constitution/Chile_2015.pdf?lang=en, (ET: 28.03.2021).
- CHU, Vivian S. & GARVEY, Todd, "Executive Orders: Issuance, Modification, and Revocation", *Congressional Research Service Report*, April 16, 2014, <https://fas.org/sgp/crs/misc/RS20846.pdf>, (ET: 12.12.2018),
- COLE, Jared P. & GARVEY, Todd, "Impeachment and Removal", (Key Takeaways of This Report) *Congressional Research Service*, October 29, 2015, <https://fas.org/sgp/crs/misc/R44260.pdf>, (ET: 01.10.2018).
- "Constitution", <https://www.us-rs.si/media/constitution.pdf>, (ET: 24.05.2019).
- "Constitution Of October 4, 1958", https://www.conseil-constitutionnel.fr/sites/default/files/as/root/bank_mm/anglais/constiution_anglais_juillet2008.pdf, (ET: 24.05.2019).
- "Constitution Of The Argentine Nation", http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=282508, (ET: 09.09.2017)
- "Constitution Of The Federative Republic Of Brazil", <http://www.usig.org/countryinfo/laws/Brazil/Brazil%20Federal%20Constitution.pdf>, (ET: 09.09.2017).
- "Constitution of The Italian Republic", https://www.senato.it/documenti/repository/istituzione/costituzione_inglese.pdf, (ET: 24.05.2019).
- "Constitution of the Czech Republic", <http://www.psp.cz/en/docs/laws/1993/1.html>, (ET: 24.05.2019).
- "Constitution Of The Republic Of Bulgaria", <https://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/bg/bg033en.pdf>, (ET: 24.05.2019).
- "Constitution Of The Republic Of Korea" (Originally adopted July 12, 1948), <http://www.unesco.org/education/edurights/media/docs/4b4abd5424bc5613231d4a3e93db0af3597e51a9.pdf>, (ET: 02.06.2019).
- "Constitution Of The Republic Of Ecuador", <http://pdba.georgetown.edu/Constitutions/Ecuador/english08.html>, (ET: 22.01.2019).
- "Constitution Of The Republic Of Lithuania", <https://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/lt/lt045en.pdf>, (ET: 24.05.2019).

- "Constitution Of The Slovak Republic", <https://www.prezident.sk/upload-files/46422.pdf>, (ET: 24.05.2019).
- "Constitutional History of Chile", *Constitutionnet*, <http://www.constitutionnet.org/country/constitutional-history-chile>, (ET: 29.01.2018).
- "Costa Rica Asamblea Legislativa (Legislative Assembly)", http://www.ipu.org/parline-e/reports/CtrlParlementaire/2073_F.htm, (ET: 20.5.2017).
- COŞKUN, Vahap, "16 Nisan 2017 Tarihinde Kabul Edilen Anayasa Değişikliklerinin Değerlendirilmesi", *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi D.*, C. 22, S. 36, Y. 2017.
- COŞKUN, Bayram & PANK, Çiğdem, "Başkanlık Sisteminde Başkanla İdari Yapı Arasındaki İlişki Ve Türkiye İçin Değerlendirmeler", *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü D.*, C. 1, S. 4, Y. 2017, <http://www.yyusbedergisi.com/dergi/baskanlik-sisteminde-baskanla-idari-yapi-arasindaki-iliski-ve-turkiye-icin-degerlendirmeler20180101030718.pdf>, (ET: 17.01.2019).
- CONTRUBIS, John, "Executive Orders and Proclamations", *CRS Report for Congress*, March 9, 1999, s. 1-2, <https://fas.org/sgp/crs/misc/95-772.pdf>, (ET: 15.03.2019).
- COVINGTON, Megan, "Executive Legislation and the Expansion Of Presidential Power", *Journal of Law and Society*, V. V, Issue I, July 2012, https://dornsife.usc.edu/assets/sites/232/docs/JLS_Fall_2012.pdf, (ET: 10.03.2019).
- ÇAĞLAR, Bakır, *Anayasa Bilimi: Bir Çalışma Taslağı*, BFS y., İstanbul, 1989.
- ÇAKMAK, Seyfullah, "Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ve Bazı Avrupa Birliği Ülkelerinde Yargı Kurulları", *Türkiye Adalet Akademisi D.*, Y. 3, S. 11, (Ekim 2012).
- ÇALIŞKAN, Emre & ÖNDER, Murat, "Başkanlık Sistemi ve Mevcut Kamu Kurumları Üzerine Olası Etkileri", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar D.*, C. 10, S. 49, Nisan 2017.
- ÇAM, Esat, *Devlet Sistemleri*, Der y., İstanbul, 1993.
- ÇAM, Esat, *Çağdaş Devlet Sistemleri*, Der y., İstanbul, 2000.
- ÇETİN, Tamer, "İki Başlılık Tartışması, Anayasa Değişikliği ve Başkanlık Sistemi", *Zaman Gzt.*, 02.11.2012.
- ÇOLAK, Çağrı D., "Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi Yetkisinin Amerikan Sistemi Üzerinden Karşılaştırmalı Analizi", *Strategic Public Management Journal*, V. 3, Special Issue, December 2017.

- DEMİR, Ceren & ÇOHADAR, Özkan & GÖK, Görkem, “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin Yönetişimin Temel İlkeleri Bağlamında İncelenmesi”, *Strategic Public Management Journal*, V. 3, Special Issue, December 2017.
- DEMİR, Fevzi, *Anayasa Hukuku*, Albi y., İzmir, 2012.
- DEMİR, Fevzi & KARATEPE, Şükrü, *Anayasa Hukuku*, Evrim y., İzmir, 1989.
- DEMİR, Fevzi & BAKICI, Zeynel & ÇINARLI, Serkan, *Etkin Demokratik Hukuk Devleti*, Orion y., Ankara, 2011.
- DEMİRHAN, Yıldırım, “Türkiye’de Cumhurbaşkanlığı Hükümeti Sistemi ve Yeni Sistemin Kamu Yönetimine Yansımaları”, *Uluslararası Ekonomi, Siyaset ve Yönetim Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, (Edt.: DEMİRHAN, Yılmaz & ASLAN, Seyfettin & KOÇAL, Ahmet Vedat), 12-14, Ekim 2017, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, 2017.
- “Democracy Around the Regions in 2017”, *The Economist Intelligence United Limited*, https://pages.eiu.com/rs/753-RIQ-438/images/Democracy_Index_2017.pdf, (ET: 11.11.2018).
- “Democracy Index 2016 Revenge of the ‘Deplorables’”, *The Economist Intelligence United Limited*, https://www.transparency.org.nz/docs/2017/Democracy_Index_2016.pdf, (et: 14.12.2018).
- “Democracy Index 2017”, *The Economist Intelligence Unit, Democracy Index*, http://pages.eiu.com/rs/753-RIQ-438/images/Democracy_Index_2017.pdf, (ET: 05.05.2018).
- DOĞAN, Bayram, “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Cumhurbaşkanlığı Kararlarının Yargısal Denetimi”, *Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi D. C. 9, S. 2, Y. Aralık 2019*, ss. 273-298.
- DOĞAN, Bayram & GEYİK, Ali Fuat, “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Kuvvetler Ayrılığı İlkesi”, *Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi D, C. 10, S. 2, Y. 2020*, ss. 19-46.
- DOĞAN, Bayram, “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Yasama Yetkisinin Devredilmezliği İlkesi Bağlamında Değerlendirilmesi”, *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi D., C. 28, S. 3, Y. 2020*, ss. 965-1003.
- DOĞAN, Bayram & DOĞAN, İdris, “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Cumhurbaşkanının Sorumluluğu”, *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi D., C. 11, S. 2, Y. 2020*, ss. 468-483.

- "Dominican Republic's Constitution of 2015", https://www.constituteproject.org/constitution/Dominican_Republic_2015.pdf?lang=en, (ET: 22.01.2019).
- DÖNER, Ayhan, "Başkanlık Sisteminin Türkiye'de Uygulanabilirliği", *Yeni Türkiye*, S. 51, Y. 9, Mart-Nisan 2013.
- DÖNMEZ, Ömer, "Hükümet Sistemleri ve Hükümet Sistemlerinin Türkiye Açısından Değerlendirilmesi", http://web.e-baro.web.tr/uploads/45/Etkinlikler/2015/1_Omer_Donmez.pdf, (ET: 22.07.2017).
- DUMAN, Selçuk, "Türkiye İçin Başkanlık Sistemi Değerlendirmeleri", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- DURAN, Burhanettin, "Türkiye Modeli Başkanlık Sistemi", *Sabah Gzt.*, 20.02.2015.
- DURGUN, Gonca Bayraktar, "Anayasa Referandumu ve Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi", *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017.
- DUVERGER, Maurice, *Siyasal Rejimler*, (Çev: Teoman TUNÇOMAĞ), Sosyal y., İstanbul, 1986.
- DUVERGER, Maurice, "Yeni Bir Siyasal Sistem Modeli: Yarı Başkanlık Hükümeti", *Devlet ve Hukuk Üzerine Yazılar*, (Çev: ve Der.: Mehmet TURHAN), Gündoğan y., Ankara, (Ty.).
- "Ecuador's Constitution of 2008", https://www.constituteproject.org/constitution/Ecuador_2008.pdf, (ET: 01.02.2021).
- EKİCİ, Birol, "Brezilya Yönetim Sistemi", *Uluslararası Politika Akademisi*, (22.01.2015), <http://politikaakademisi.org/2015/01/22/siyasal-sistemler-brezylya>, (ET: 22/05/2017).
- "El Salvador", *Mutual Evaluation Report, 2010*, (September 6, 2010), file:///C:/Users/Ak%C3%BC%C3%A7%C3%BCK/Downloads/El_Salvador_3rd_Round_MER_(Final)_English%20(1).pdf, (ET: 22.01.2019).
- "Election Day: Frequently Asked Questions", *Congressional Research Service*, (Updated January 6, 2021), <https://fas.org/sgp/crs/misc/R46413.pdf>, (ET: 19.03.2021).
- ERDEM, Kasım, "Yarı-Başkanlık Sistemi: Teori, Pratik ve Tartışmalar", *Karşılaştırmalı Hükümet Sistemleri: Yarı-Başkanlık Sistemi*, (Edt.: Semra GÖKÇİMEN), 2. B., TBMM Araştırma Hizmetleri Başkanlığı y., Ankara, 2017.

- ERDEM, Kasım, “Anayasal Organlar ve Kuvvetler Ayrılığı”, *ABD Kongresinde Yasama, Denetim ve Bütçe Süreçleri*, (Edt.: Semra GÖKÇİMEN), TBMM Araştırma Hizmetleri Başkanlığı y., Ankara, 2019.
- ERDOĞAN, Mustafa, *Anayasa Hukuku*, 7. B., Orion y., Ankara, 2011.
- ERDOĞAN, Mustafa, *Türk Anayasa Hukuku*, 2. B., Hukuk y., Ankara, 2018.
- ERDOĞAN, Mustafa, *Anayasal Demokrasi*, 12. B., Siyasal Kitabevi, Ankara, 2015.
- ERDOĞAN, Mustafa, *Türkiye’de Anayasalar ve Siyaset*, 4. B., Orion y., Ankara, 2003
- ERDOĞAN, Mustafa, *Anayasa Hukukuna Giriş*, Orion y., Ankara, 2017.
- ERDOĞAN, Mustafa, *Anayasa ve Özgürlük*, Yetkin y., Ankara, 2002.
- ERDOĞAN, Mustafa, “Başkanlık Sistemini Doğru Tartışmak”, *Liberal Düşünce D.*, S. 2, Bahar 1996.
- ERDOĞAN, Mustafa, “Anayasa Değişikliği Referandumu Üzerine Bir Söyleşi”, <https://www.ozgurlukarastirmalari.com/makale.php?m=98>, (ET: 24.05.2019).
- ERDOĞAN, Mustafa, “İki Kere İki Beş Eder”, *Star Gzt.*, 03.05.2007.
- ERDOĞAN, Mustafa, “Başbakan’ın Kafasındaki Başkanlık Sistemi Değil ‘Başkancı Sistem’”, (03.04.2013 Çarşamba), <http://www.agos.com.tr/haber.php?seo=basbakanin-kafasindakibaskanlik-sistemi-degil-baskanci-sistem&haberid=4302>, (ET.: 10.04.2013).
- ERDOĞAN, Mustafa, “Liberal Bakış: ABD’de Başarılı Olan Başkanlık Sistemi Latin Amerika’da Niye Başarısız Oldu”, 29 Aralık 2016, <http://t24.com.tr/haber/liberal-bakis-abdde-basarili-olan-baskanlik-sistemi-latin-amerikada-niye-basarisiz-oldu,380039?mobile=1>, (ET: 07.01.2017).
- ERDOĞAN, Mustafa, “Başkanlık Sistemi, Latin Amerika Tecrübesi ve Türkiye”, *Özgürlük Araştırmaları Derneği, Liberal Perspektif Analiz*, S. 3, Aralık 2016. (ERDOĞAN, Başkanlık Sistemi, Latin...)
- ERDOĞAN, Mustafa, “Başkanlık Sistemi, Demokrasi ve Türkiye”, *Yeni Türkiye*, S. 51, Y. 9, Mart-Nisan 2013.
- ERDOĞAN TOSUN, Gülgün & TOSUN, Tanju, *Başkanlık ve Yarı Başkanlık Sistemleri*, Alfa y., İstanbul, 1999.
- EREM, Faruk, *Ceza Usulü Hukuku*, Sevinç Matbaası, Ankara 1978.

- EREN, Abdurrahman, “‘İtirazım Var’ Başkanlık Sistemine”, *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- EREN, Abdurrahman, “Başkanlık Sistemi 1- Genel Değerlendirme”, (14.02.2017), <http://www.kanuniesasi.com/index.php/kose-yazilari/37-baskanlik-sistemi-1-genel-degerlendirme>, (ET: 23.02.2018).
- EREN, Abdurrahman, “Başkanlık Sistemi 2: Yargı Alanında Yapılan Değişiklikler”, (18 Şubat 2017), *Kanun-i Esasî*, <http://kanuniesasi.com/index.php/kose-yazilari/38-baskanlik-sistemi-2-yargi-alaninda-yapilan-degisiklikler>, (ET: 25.05.2019).
- ERGİL, Doğu, “Giriş Başkanlık Sistemi ve Türkiye”, *Başkanlık Sistemi*, (Edt.: AKTAŞ, Murat & COŞKUN, Bayram), Liberte y., Ankara, 2015.
- ERGUVA, Talip, “Türkiye’de Hükümet Sistemi Tartışmaları”, (21 Nisan 2013), <http://sahipkiran.org/2013/04/21/turkiyede-hukumet-sistemi-tartismalari-i/>, (ET: 14.03.2017).
- ERGÜL, Ozan, “Anayasa Mahkemesi’nin TBMM İçtüzük Değişikliğini İptal Kararı Işığında Özel Yasama Yöntemine Bir Bakış”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi D., C. 51, S. 4, Y. 2002. (ERGÜL, Anayasa Mahkemesi’nin TBMM...)
- ERGÜL, Ozan, *Türk Anayasa Mahkemesi ve Demokrasi*, Adalet y., Ankara, 2007.
- EROĞUL, Cem, *Demokrat Parti Tarihi ve İdeolojisi*, 4. B., İmge y., İstanbul, 2003.
- EROĞUL, Cem, “2007 Cumhurbaşkanı Seçimi Bunalımından Çıkarılabilecek Dersler”, *AÜSBF D.*, C. 62, S. 3, Y. 2007.
- ESEN, Selin, “2016 Anayasa Değişiklik Teklifinin Değerlendirilmesi”, *Ankara Barosu D.*, S. 4, Y. 2016.
- European Commission For Democracy Through Law (Venice Commission), “Turkey: Opinion on the Amendments to the Constitution”, 10-11 March 2017, Opinion no. 875/2017, CDL_AD (2017) 005, [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2017\)005-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2017)005-e), (ET: 12.12.2018). (European Commission For Democracy Through...)
- “(Fazıl Önder Sönmez) Yeni Sistemde Cumhurbaşkanı Sınırsız Yetki Mi Veriliyor? İşin Uzmanı Bu İddialara Açıklık Getirdi”, (31 Mart 2017), <http://www.gunes.com/gundem/yeni-sistemde-cumhurbaskanina-sinirsiz-yetki-mi-veriliyor-isin-uzmani-bu-iddialara-aciklik-getirdi-776363>, (ET: 09.03.2018).

- FEDAYİ, Cemal, "Sistemsizlik Meselesine Çözüm Önerisi Olarak Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi", *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017. (FEDAYİ, Sistemsizlik Meselesine...)
- "Federal Constitution of the Swiss Confederation", <https://www.admin.ch/opc/en/classified-compilation/19995395/201809230000/101.pdf>, (ET: 24.05.2019).
- FENDOĞLU, Hasan Tahsin, "Başkanlık Sisteminin Türkiye'de Uygulanabilirliği", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- FENDOĞLU, Hasan Tahsin, "Parlamentarizm-Başkanlık Sistemi Tartışmaları Üzerine", *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi D.*, S. 7, Y. 2003,
- FENDOĞLU, Tahsin, "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi", *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017.
- "Freedom in the World 2013- Democratic Breakthroughs In The Balance", *Freedom House*, <https://freedomhouse.org/sites/default/files/FIW%202013%20Booklet.pdf>, (ET: 23.07.2017).
- Freedom In the World 2016- Anxious Dictators, Wavering Democracies: Global Freedom under Pressure, https://freedomhouse.org/sites/default/files/FH_FITW_Report_2016.pdf, (ET: 23.07.2017).
- "Freedom in the World 2017 Trend Arrows", *Freedom House*, https://freedomhouse.org/sites/default/files/FH_FIW_2017_Report_Final.pdf, (ET: 24.01.2018).
- GEDİK, Ömer, "Türkiye'de Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinin Siyasal Rejim Üzerindeki Yansımaları", *Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi D.*, C. XVII, S. 3-4, Y. 2013.
- GERHARDT, Michael J., "The Lessons of Impeachment History", *The George Washington Law Review: Faculty Publications*, V. 67, Y. 1999, <https://core.ac.uk/download/pdf/73971822.pdf>, (ET: 01.10.2018).
- GIEGERICH, Thomas, "Anayasa Mahkemelerinde Üyelerin Atanması ve Üyeliğin Sona Ermesi: Meşruiyet, Kalite, Bağımsızlık ve Tarafsızlık Taleplerinin Uzlaştırılması İçin Benimsenen Usuller", *Anayasa Yargısı*, S. 27, Y. 2010.
- GONZÁLEZ, Lucas, "Unpacking Delegative Democracy: Digging Into the Empirical Content of a Rich Theoretical Concept", <http://www.unsam.edu.ar/profesores/LucasGonzalez/LGonzalez-Unpacking%20Delegative%20Democracy.pdf>, (ET: 26.08.2018).

- "Governmental Structure", <http://countrystudies.us/uruguay/63.htm>, (ET: 15.08.2017).
- GÖKÇE, Ali Fuat, "Başkanlık Sistemi Uygulamaları: ABD, Venezuela, Meksika, Brezilya, Arjantin", *Akademik Bakış D.*, S. 30, Mayıs-Haziran 2012, <http://www.akademikbakis.org/eskisite/30/04.pdf>, (ET: 30.12.2016).
- GÖLCÜKLÜ, Feyyaz & GÖZÜBÜYÜK, Şeref, *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması*, Turhan Kitabevi, Ankara, 2002.
- GÖNENÇ, Levent, "Türkiye'de Hükümet Sistemi Değişikliği Tartışmaları Olanaklar ve Olasılıklar Üzerine Bir Çalışma Notu", *Başkanlık Sistemi*, Türkiye Barolar Birliği y., Ankara, 2005.
- GÖNENÇ, Levent, "Türkiye'deki Hükümet Sistemi Tartışmalarına İlişkin Değerlendirmeler", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- GÖNENÇ, Levent, *Siyasi İktidarın Denetlenmesi-Dengelenmesi ve Yargı*, Ankara, 2014.
- GÖNENÇ, Levent, "Türkiye'de Başkanlık Sistemi ve Tartışmaları", *Güncel Hukuk D.*, S. 44, Y. 2007.
- GÖNENÇ, Levent, *Dünya'da ve Türkiye'de Yüksek Yargı Kurulları*, Tepav y., Ankara, 2011.
- GÖNENÇ, Levent, "Türkiye'de Hükümet Sistemi Tartışmalarına Kısa Bir Bakış ve Mevcut Hükümet Sisteminin Niteliği", *TEPAV*, Nisan 2011, https://www.tepav.org.tr/upload/files/1303138962-5.Turkiyede_Hukumet_Sistemi_Tartismalarina_Kisa_Bir_Bakis_ve_Mevcut_Hukumet_Sisteminin_Niteligi.pdf, (ET: 09.03.2019).
- GÖZE, Ayferi, *Siyasi Düşünceler ve Yönetimler*, 3. B., Beta y., İstanbul, 1986.
- GÖZLER, Kemal, *Anayasa Hukukunun Genel Esasları*, 1. B., Ekin y., Bursa, 2010.
- GÖZLER, Kemal, *Anayasa Hukukunun Genel Teorisi*, C. I, Ekin y., Bursa, 2011.
- GÖZLER, Kemal, *Anayasa Hukukunun Genel Teorisi*, C. II, Ekin y., Bursa, 2011.
- GÖZLER, Kemal, *Türk Anayasa Hukuku Dersleri*, 21. B., Ekin y., Bursa, 2017.
- GÖZLER, Kemal, *Türk Anayasa Hukuku Dersleri*, 23. B., Ekin Kitabevi y., Bursa, 2019.
- GÖZLER, Kemal, *Türk Anayasa Hukuku*, Ekin Kitabevi, Bursa, 2000.
- GÖZLER, Kemal, "Cumhurbaşkanlığı Sistemi mi, Başkanlık Sistemi mi, Yoksa Neverland Sistemi mi? 16 Nisan'da Neyi Oylayacağız?", <http://www.anayasa.gen.tr/neverland.htm>, (ET: 21.01.2019). (GÖZLER, Cumhurbaşkanlığı Sistemi mi, Başkanlık...)

- GÖZLER, Kemal, *Cumhurbaşkanı Hükümet Çatışması (Cumhurbaşkanı Kararnameleri İmzalamayı Reddedebilir mi?)*, Ekin Kitabevi y., Bursa, 2000. (GÖZLER, *Cumhurbaşkanı Hükümet Çatışması...*)
- GÖZLER, Kemal, *Devlet Başkanları: Bir Karşılaştırmalı Anayasa Hukuku İncelemesi*, 2. B., Ekin y., Bursa, 2016. (GÖZLER, *Devlet Başkanları...*)
- GÖZLER, Kemal, “‘Fesih’ ve ‘Seçimlerin Yenilenmesi’ Farklı Kavramlar Mıdır? ‘Cumhurbaşkanının Meclisi Fesih Yetkisi Yoktur’ İddiası Üzerine Bir İnceleme”, (YT: 31.032017), http://www.anayasa.gen.tr/fesih-yenileme.html#_ftnref3, (ET: 09.02.2019). (GÖZLER, “Fesih” ve “Seçimlerin Yenilenmesi”...)
- GÖZLER, Kemal, “Anayasa Yargısının Meşruluğu”, *AÜSBFD*, C. 61, S. 3, Temmuz-Eylül 2006.
- GÖZLER, Kemal, “Türkiye’de Hükümetlere Nasıl İstikrar ve Etkinlik Kazandırılabilir? (Başkanlık Sistemi ve Rasyonelleştirilmiş Parlâmentarizm Üzerine Bir Deneme)”, *Türkiye Günlüğü D.*, S. 62, Eylül Ekim 2000. (GÖZLER, *Türkiye’de Hükümetlere Nasıl...*)
- GÖZLER, Kemal, *Hukukun Genel Teorisine Giriş*, US-A Yayıncılık, Ankara, 1998, <http://www.anayasa.gen.tr/hgtg.htm>, (ET: 12.05.2019).
- GÖZLER, Kemal, “Elveda Kuvvetler Ayrılığı Elveda Anayasa”: www.anayasa.gen.tr/elveda-anayasa.htm. (ET: 08.12.2018).
- GÖZLER, Kemal & KAPLAN, Gürsel, *İdare Hukuku Dersleri*, 19. B., Ekin y., Bursa, 2017.
- GÖZTEPE, Ece, “Muhakeme Etmek Ya Da Karar Vermek: Anayasa Mahkemesi’nin ‘367 Kararı’ İçin Kavramsal Bir Çerçeve Denemesi”, *Prof. Dr. Ergun Özbudun’a Armağan*, (Edt.: Serap YAZICI vd.), Yetkin y., Ankara, 2008.
- GÖZTEPE, Ece, “2007 Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinin Hukuki Bir Değerlendirilmesi: Sevilmeyen Bir Anayasayı Kim Korumak ister?”, *Birikim D.*, S. 218, Haziran 2007.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref, *Anayasa Hukuku*, 14. B., Turhan Kitabevi, Ankara, 2006.
- “Guatemala's Constitution of 1985 with Amendments through 1993”, https://www.constituteproject.org/constitution/Guatemala_1993.pdf?lang=en, (ET: 22.01.2019).
- GÜL, Cengiz, “Saf Başkanlık Modelinden Başkancı Rejim Tipolojilerine Geçişin Ampirik Yansımaları”, <http://www.kazanci.com/kho2/hebb/giris.htm>, (ET: 05.07.2012). (GÜL, *Saf Başkanlık Modelinden Başkancı...*)

- GÜL, Cengiz, "Çağdaş Başkanlık Modelinde Kişiselleşen İktidar Olgusuna Analitik Bir Yaklaşım", *İÜHFM*, C., LXIX, S. 1-2, İstanbul, 2011.
- GÜL, Abdülhamit, "Milletin Özne Olduğu Sistem: Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi", *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017. (GÜL, Milletin Özne Olduğu...)
- GÜLENER, Serdar, *Başkanlık Sistemlerinde Denge ve Denetleme*, SETA y., Ankara, 2016.
- GÜLENER, Serdar, "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi: Türkiye'de Anayasal Şiddetin Sonu (mu?)", *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017.
- GÜLENER, Serdar, "Partili Cumhurbaşkanlığı Ne Anlama Geliyor?", *Sabah Gzt.*, 12.12.2015.
- GÜLLÜCE, Fahrettin, *Başkanlık Sistemi ve Türkiye'de Başkanlık Sistemi Tartışmaları*, (Kocaeli Üniversitesi SBE Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi), Kocaeli, 2014. (GÜLLÜCE, *Başkanlık Sistemi ve Türkiye'de...*)
- GÜLSOY, Mehmet Tefik, "Hükümet Sistemlerini Karşılaştırmak: Türkiye İçin Bir Değerlendirme", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013. (GÜLSOY, *Hükümet Sistemlerini...*)
- GÜLSOY, Mehmet Tefik, *Özgürlüklerin Korunmasında Anayasa Yargısının Yeri ve Meşruluğu*, Yetkin y., Ankara, 2007.
- GÜNDAY, Metin, *İdare Hukuku*, 11. B., İmaj y., Ankara, 2017.
- GÜNEŞ, Turan, *Türk Pozitif Hukukunda Yürütme Organının Düzenleyici İşlemleri*, AÜSBF y., Ankara, 1965. (GÜNEŞ, *Türk Pozitif Hukukunda...*)
- GÜNEŞ, Turan, *Parlamentar Rejimin Bugünkü Manası ve İşleyişi*, İÜ y., Ankara, 1956.
- GÜNEY, Atilla, "Türkiye'de Başkanlık Sistemi Neden Tartışılıyor", *Başkanlık Sistemi ve Türkiye*, (Der: İhsan KAMALAK), Kalkedon y., İstanbul, 2007.
- GÜNTEPE YEŞİLBURSA, Emine & BABAOĞLU, Resul, "Atatürk-İnönü Ayrılığı ve Dersim Olayları", *Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu D.*, S. 58, Bahar 2016.
- GÜRBÜZ, Yaşar, *Anayasalar*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1981.

- GÜRSEL, Seyfettin, “Türkiye İçin Yeni Seçim Sistemi Önerisi Temsil, Meşruiyet ve Koalisyon Sorunları Işığında Alternatif Seçim Sistemlerinin Analizi”, Ocak 2013, <http://betam.bahcesehir.edu.tr/wp-content/uploads/2013/01/T%C3%9CRK%C4%B0YE-%C4%B0%C3%87%C4%B0N-YEN%C4%B0-SE%C3%87%C4%B0M-S%C4%B0STEM%C4%B0-%C3%96NER%C4%B0S%C4%B0.pdf>, (ET: 22.07.2017).
- GÜZEL, Hülya & YALAZAN, Ateş, “Demirel Çiller’i Köşkten Kovdu”, *Hürriyet Gzt.*, 23.02.2001.
- HAKYEMEZ, Yusuf Şevki, *Hukuk ve Siyaset Ekseninde Anayasa Mahkemesinin Yargısal Aktivizmi ve İnsan Hakları Anlayışı*, Yetkin y., Ankara, 2009.
- HALSTEAD, Terry Jason, “An Overview of the Impeachment Process”, *CRS Report or Congress*, April 20, 2005, <https://www.senate.gov/reference/resources/pdf/98-806.pdf>, (ET: 10.10.2018).
- HEKİMOĞLU, H. Birsen, *Karşılaştırmalı Siyasal Sistemler*, İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi y., İstanbul, 2010.
- HEYWOOD, Andrew, *Siyaset*, (Çev: Çeviren: B. Berat ÖZİPEK ve diğerleri), (Edt: Buğra KALKAN), Liberte y., Ankara, 2006.
- “Hungary’s Constitution of 2011”, https://www.constituteproject.org/constitution/Hungary_2011.pdf, (ET: 24.05.2019).
- İNANÇ, Hüsamettin & CANER, Cantürk & BOZASLAN, Bakko Mehmet, *Türk Tipi Başkanlık Sistemi*, GRTC y., Kütahya, 2015.
- İNCEOĞLU, Sibel, “Yeni Anayasada Bağımsız Bir Yargı İçin Neler Yapmalı? Uluslararası Belgeler Işığında Öneriler”, *TBBĐ.*, S. 95, Temmuz Ağustos 2011.
- İNÖNÜ, İsmet, *Hatıralar*, (Yay. Haz.: Sabahattin SELEK), Bilgi y., Ankara, 2009.
- İPEK, Haluk, “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi”, *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017.
- İYİMAYA, Ahmet, “Anayasa Değişikliği Ekseninde Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi (Anatomik ve Diyalektik Bir Yaklaşım)”, *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017.
- KABOĞLU, İbrahim Ö., “Türkiye’de Hukuk Devletin Gelişimi”, *Hukuk Devleti*, (Der.: Hayrettin ÖKÇESİZ), Alfa y., İstanbul, 1998.
- KABOĞLU, İbrahim Ö., *Anayasa Hukuku Dersleri*, 9. B., Legal y., İstanbul, 2014.

- KABOĞLU, İbrahim Ö., *Anayasa Yargısı*, 2. B., İmge Kitabevi, Ankara, 1997.
- KABOĞLU, İbrahim Ö., *15 Temmuz Anayasası*, Tekin y., İstanbul, 2017.
- KABOĞLU, İbrahim Ö., *Türkiye'nin Anayasa Gündemi*, (Der.: YILMAZ, Didem & ESEN, Selin & ŞİRİN, Tolga & KABOĞLU, İbrahim Ö. & ODER, Bertil Emrah & BATUM, Süheyl), (Anayasa Hukuku Araştırma Derneği), İletişim y., İstanbul, 2018.
- KAHRAMAN, Mehmet, "Hükümet Sistemi Tartışmaları Bağlamında Başkanlık ya da Yarı-Başkanlık Sistemlerinin Türkiye'de Uygulanabilirliği", *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü D.*, C. 9, S. 18, Y. 2012.
- KAHRAMAN, Mehmet & BALKAN, Ali, "Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ve Denetimi", *International Journal of Academic Value Studies (Javstudies)*, V. 4, Issue: 19, Y. 2018.
- KALAYCIOĞLU, Ersin, "Başkanlık Sistemi: Türkiye'nin Diktatörlük Tehdidıyla İmtihani", *Başkanlık Sistemi*, (Edt.: ERGÜL, Teoman), TBB y., Ankara, 2005.
- KALAYCIOĞLU, Ersin, "Türkiye'nin Yeni Siyasal Rejim Arayışı", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- KAMA, Sezen, "Parlamentar Hükümet Sistemi Olarak 'Westminster Modeli' Britanya Örneği Üzerine Bir Deneme", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları D.*, C. 22, S. 2, Ocak 2016.
- KANADOĞLU, O. Korkut, "1982 Anayasasında Cumhurbaşkanlığı", *Adalet Yüksekokulu 20. Armağanı*, Beta Basım y., İstanbul, 2001.
- KANADOĞLU, Sabih, "AKP Tek Başına Seçemez", *Cumhuriyet Gzt.*, 26.12.2006.
- KARAGÖL, Erdal Tanas, "Çift Başlılığın Neden Olduğu Ekonomik Krizler", *Yeni Şafak Gzt.*, 09.03.2017.
- KARAMUSTAFAOĞLU, Tunçer, *Yasama Meclislerini Fesih Hakkı*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi y., Ankara, 1982.
- KARAOSMANOĞLU, Yakup Kadri, *Politikada 45 Yıl*, İletişim y., İstanbul, 2002.
- KARATEPE, Şükrü, *Anayasa Hukuku*, 1. B., Savaş y., Ankara, 2013.
- KARATEPE, Şükrü, *Türk Anayasa Hukuku*, 2. B., Savaş y., Ankara, 2018.
- KARATEPE, Şükrü, *Sistem Söyleşileri Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Üzerine Röportajlar*, A Kitap Binyıl y., Ankara, 2017.

- KARATEPE, Şükrü, "Hükümet Sistemleri ve Türkiye", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- KAYA, Burak, "Türk Tipi Başkanlık Sistemi Önerisinden Partili Cumhurbaşkanlığı Sistemine", *Yönetim Bilimleri D.*, C. 15, S. 30, Y. 2017.
- KESER, Hayri, "Türk Tipi Başkanlık Sistemi Üzerine", *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017.
- KILIÇ, Muharrem, "Hukuk Politik-Gerçekliği Bağlamında Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi", *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017. (KILIÇ, Hukuk Politik-Gerçekliği...)
- KILIÇ, Muammer, "Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi", <http://www.hukukajansi.com/cumhurbaskanligi-kararnamesi-makale,1831.html>, (ET: 10.11.2017).
- KILINÇ, Zeynel Abidin, "Türk Tipi Başkanlık Sistemi Tartışmaları", *PESA Uluslararası Sosyal Araştırmalar D.*, C. 2, S. 3, Y. 2016.
- KILINÇ, Doğan, "Türkiye'de Bitmeyen Tartışma: Hükümet Sistemi Üzerine Değerlendirmeler", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi D.*, C. XX, S. 1, Y. 2016. (KILINÇ, Türkiye'de Bitmeyen Tartışma...)
- KIŞLA, Selcen Nur, "Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Başkanlık Sistemi", *Dört Kıta'da Başkanlık Sistemi*, (Edt.: İlyas DOĞAN & Serdar ÜNVER), Astana y., Ankara, 2017.
- KOÇ, Yunus & KAMBERİ, Drenusha & KARAKOÇ, Şükrü Mutlu, "Hâkim Parti Sistemi, Değişim Zorunluluğu Kısacasında Meksika Siyasal Sistemi", *Geçiş Sürecinde Başkanlık Sistemleri*, (Edt.: ALKAN, Haluk), Stratejik Düşünce Enstitüsü y., Ankara, 2016.
- KOÇAK, Cemil, *Türkiye'de Milli Şef Dönemi (1938-1945)*, C. 1, İletişim y., Ankara, 1986.
- KOÇAK, Cemil, "Siyasal Tarih 1923-1950", *Türkiye Tarihi*, C. IV, (Yay. Yön.: Sina AKŞİN), Cem y., İstanbul, 2002.
- KOÇAK, Konur Alp, "ABD Başkanlık Sistemi: 'Ayrı' ama 'Birlikte' Çalışan Organlar", *Karşılaştırmalı Hükümet Sistemleri: Başkanlık Sistemi*, (Edt. Semra GÖKÇİMEN) TBMM Araştırma Hizmetleri Başkanlığı y., Ankara, 2015. (KOÇAK, ABD Başkanlık Sistemi: "Ayrı"...)
- KONGAR, Emre, "Başkanlık Rejimi", *Cumhuriyet Gzt.*, 10.12.2015.
- KONTACI, A. Ersoy, "Siyasî İstikrar Temelli Koalisyon Eleştirileri: Anayasa Hukuku Açısından Ampirik Bir Analiz", *Türkiye Barolar Birliği D.*, S. 123, Mart-Nisan 2016.

- "Korea (Republic of)'s Constitution of 1948 With Amendments Through 1987",
https://www.constituteproject.org/constitution/Republic_of_Korea_1987.pdf?lang=en, (ET: 24.05.2019).
- KORUCU, Serdar, "Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Cumhurbaşkanının siyasî, Hukukî ve Cezaî Sorumluluğu", *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017.
- KÖKER, Levent, "Nasıl ve Ne İçin Başkanlık Sistemi?", *Zaman Gzt.*, 15.11.2012.
- KÖKER, Levent, "Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Çelişkileri ve Sorunları...", (9 Mart 2017), <http://t24.com.tr/haber/prof-levent-koker-yazdi-cumhurbaskanligi-kararnamesinin-celiskileri-ve-sorunlari,392793>, (ET: 09.03.2018).
- KÖKER, Levent, "AK Parti'nin Önerileri Başkanlık mı Başkancılık mı?", *Zaman Gzt.*, 27.12.2012.
- KRUIJT, Dirk, "The Political Influence of the Latin American Military", Working Paper No. 30 | October 2017, s. 22, http://www.cedla.uva.nl/50_publications/pdf/cuadernos/30-Cuadernos_Working_Paper-Dirk_Kruijt.pdf, (09.06.2018).
- KUBALI, Hüseyin Nail, *Anayasa Hukuku Dersleri, Genel Esaslar ve Siyasi Rejimler*, İstanbul, 1971.
- KURTULMUŞ, Numan, "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi", *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017.
- KUTLU, Mustafa, *Kuvvetler Ayrılığı*, Seçkin y., Ankara, 2001.
- KUTLU, Muhammet, "Türkiye'de Başkanlık Sistemi Daha Önce de Uygulandı mı?", *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017.
- KUZU, Burhan, "Türkiye İçin Başkanlık Sistemi I", *Liberal Düşünce D.*, C. 1, S. 2, Bahar 1996.
- KUZU, Burhan, *Her Yönü ile Başkanlık Sistemi*, Babıali Kültür y., İstanbul, 2011.
- KUZU, Burhan, *Her Yönü ile Başkanlık Sistemi Yeni Cumhurbaşkanlığı Modelimiz*, BKY-Babıali Kültür y., İstanbul, 2017.
- KUZU, Burhan, "Neden Başkanlık Hükümeti", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, İstanbul, 2013.

- KUZU, Burhan, *Anayasa Hukukumuzda Yürütme Organının Düzenleyici İşlem Yapma Yetkisi ve Güçlendirilmesi Eğilimi*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1987. (KUZU, *Anayasa Hukukumuzda Yürütme...*)
- KUZU, Burhan, "Parlamenteer Rejimde Devlet Başkanının Konumu ve 1961-1982 Anayasalarında Durum", *İÜHFİM*, C. LIII, S. 1-4, Y. 1988-1990.
- KUZU, Burhan, "Anayasa Değişikliği ve Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin Genel Faydaları", *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017. (KUZU, *Anayasa Değişikliği ve...*)
- KÜÇÜK, Adnan, "Ak Parti'nin Başkanlık Sistemi Modelinin ABD'deki Başkanlık Sistemi Modelinden Farklılık Arz Eden Yönleri", *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler D.*, C. 6, S. 1, Y. 2016.
- KÜÇÜK, Adnan, *ABD ve Latin Amerika Ülkelerinde Başkanlık Sistemi ve Uygulamaları*, Adres y., Ankara, 2019. (KÜÇÜK, *ABD ve Latin Amerika...*)
- KÜÇÜK, Adnan, *Anayasa Hukuku*, 3. B., Orion y., Ankara, 2013.
- KÜÇÜK, Adnan, *Türkiye'nin Siyasal ve Anayasal Rejimi*, Orion y., Ankara, 2012.
- KÜÇÜK, Adnan, "Hukuk Devleti, Demokrasi ve Temel Hak ve Hürriyetlerin Güvencelemesi", *Liberal Düşünce D.*, Y. 9, S. 35, Yaz 2004. (KÜÇÜK, *Hukuk Devleti, Demokrasi...*)
- KÜÇÜK, Adnan, "Belki de Gerçekleşmesi En Zor Olan İlkelerden Birisi: Yargının Tarafsızlığı", *Stratejik Boyut D.*, Y. 2, S. 5, Ekim-Kasım-Aralık 2009.
- KÜÇÜK, Adnan, "Türkiye'de Anayasalar ve Anayasacılık Hareketleri", 21. *Yüzyılın Eşiğinde Türkiye'de Siyasal Hayat*, (Edt.: KÜÇÜK, Adnan & BAKAN, Selahaddin & KARADAĞ, Ahmet), Aktüel y., Bursa, 2005.
- KÜÇÜK, Adnan, "Türkiye'de Günümüze Kadar Tatbik Edilen Hükümet Sistemleri", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- KÜÇÜK, Adnan, "Adalet Kavramı ve Adaletle İlişkin Bazı Teoriler", *Muhafazakâr Düşünce D.*, Y. 4, S. 15, Kış 2008.
- KÜÇÜK, Adnan, "Türkiye İçin Hükümet Sistemi Arayışları", *Zaman Gzt.*, 06.12.2012.
- KÜÇÜK, Adnan, "Yeni Anayasa: Başkanlık Sistemi mi Güçlendirilmiş Parlamenteer Sistem mi (2)"?, (25 Şubat 2021 Perşembe), (<https://www.turktime.com/yazar/yeni-anayasa-baskanlik-sistemi-mi-guclendirilmis-parlamenteer-sistem-mi-2/15233/>), (27.03.2021).

- KÜÇÜK, Adnan, "Koalisyon Hükümetlerinin Çıkmazı ve Bir Gensoru Hikayesi", *Star Gzt.*, 04.05.2015.
- KÜÇÜK, Adnan, "Yeni Anayasa Değişikliği ile Getirilmek İstenen Türkiye'ye Özgü Başkanlık Sistemi: Korkular, Algılar, Beklentiler", *Liberal Düşünce D.*, C. 22, S. 85, Y. 2017. (KÜÇÜK, Yeni Anayasa Değişikliği ile Getirilmek...)
- KÜÇÜK, Adnan, Türkiye'ye Özgü Bir Başkanlık Sistemi Niçin Olmasın?, *Star Gzt.*, 15.02.2015.
- KÜÇÜK, Adnan, "Türkiye'de Partili Cumhurbaşkanlığı Dönemi", *Star Gzt.*, (01.07.2017).
- KÜÇÜK, Adnan, "Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Denge-Fren Mekanizması Yok mu?", *Sabah Gazetesi*, 21.01.2017.
- KÜÇÜK, Adnan & DOĞAN, Bayram, "Türkiye'de 2017 Anayasa Değişikliği Kapsamında Yürütmenin Asli Düzenleme Yetkisi ve Mahfuz Düzenleme Alanı", *Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi D.*, C. 9, S. 1, Y. 2019, ss. 1-59 (KÜÇÜK, & DOĞAN, Türkiye'de 2017 Anayasa Değişikliği...).
- LEVITSKY, Steven, "The 'Normalization' Of Argentine Politics", *Journal of Democracy*, V. 11, No. 2, April 2000, <https://pdfs.semanticscholar.org/e027/5fa3b8a86c4f1200d6bc145ce881d8e0ef06.pdf>, (ET: 04.12.2018).
- LEVY, Michael & MCDONALD, Forrest, "Presidency of the United States of America", <https://www.britannica.com/topic/presidency-of-the-United-States-of-America>, (ET: 24.03.2018).
- LİJPHART, Arend, *Çağdaş Demokrasiler*, (Çev: ÖZBUDUN, Ergun & ONULDURAN, Ersin), Türk Demokrasi Vakfı ve Siyasi İlimler Derneği Ortak y., Ankara, 1989.
- CHEIBUB, José Antonio & ELKINS, Zachary & GINSBURG, Austin Tom, "Latin American Presidentialism in Comparative and Historical Perspective", <https://www.uio.no/english/research/interfaculty-research-areas/democracy/news-and-events/events/seminars/2011/papers-roma-2011/Rome-Cheibub%202011.pdf>, (ET: 13.06.2018).
- LLANOS, Mariana & NOLTE, Detlef, "The Many Faces of Latin American Presidentialism", *GIGA Focus*, Latin America, Number 1, May 2016, s. 2, https://www.giga-hamburg.de/en/system/files/publications/gf_1601_en.pdf, (ET: 01.02.2018).

- LONGO, Erik & PIN, Andrea, "Judicial Review, Election Law, and Proportionality",
<http://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/ndjic16&div=5&id=&page=>, (ET: 21.07.2017).
- MARSTEINTREDET, Leiv & BERNTZEN, Einar, "Latin American Presidentialism: Reducing the perils of presidentialism through presidential interruptions",
<https://ecpr.eu/Filestore/PaperProposal/f957ce28-4c26-4362-b562-9249de7971f8.pdf>, (Et: 31.01.2018).
- MECEK, Hüseyin, "Meksika Başkanlık Sistemi", *Dört Kıta'da Başkanlık Sistemi*, (Edt.: İlyas DOĞAN & Serdar ÜNVER), Astana y., Ankara, 2017.
- MENGİ, Ruhat, "Başkanlık Sistemi ile Birlikte Federasyon Tartışılacak", *Vatan Gzt.*, 16 Eylül 2010.
- METİN, Yüksel, *Başkanlık Sistemi*, Orion y., Ankara, 2017.
- "Mexico's Constitution of 1917 With Amendments Through 2015",
https://www.constituteproject.org/constitution/Mexico_2015.pdf?lang=en, (ET: 24.01.2018).
- Milli Nizam Partisi Program ve Tüzük*, <https://www.tbmm.gov.tr/eyayin/GAZETELER/WEB/KUTUPHANEDE%20BULUNAN%20DİJİTAL%20KAYNAKLAR/KITAPLAR/SİYASİ%20PARTİ%20YAYINLARI/197600505%20MNP%20PROGRAM%20VE%20TUZUK/197600505%20MNP%20PROGRAM%20VE%20TUZUK.pdf>, (ET: 23.02.2018).
- Milli Selamet Partisi Program ve Tüzük*, <https://acikerisim.tbmm.gov.tr/xmlui/bitstream/handle/11543/741/199501762.pdf?sequence=1&isAllowed=y>, (ET: 23.02.2018).
- MİRELA, Nicolai Elena & AKKUŞ, Bülent, "Bitmeyen Tango: Otoritarizm ve Demokratikleşme Sarkacında Bir Ülke Olarak Arjantin", *Geçiş Sürecinde Başkanlık Sistemleri*, (Edt.: Haluk ALKAN), Stratejik Düşünce Enstitüsü y., Ankara, 2016.
- MİŞ, Nebi, "Avrupa'nın Parlamenter Sistemleri Sorunsuz mu", *Türkiye Gzt.*, 08.12.2016.
- MİŞ, Nebi, "15 Temmuz Sonrası Devletin Yeniden Yapılandırılması ve Başkanlık Sistemi", *Sabah Gzt.*, 15.10.2016.
- MİŞ, Nebi, "Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Başkan-Parti İlişkisi", (03.12.2016), <https://www.setav.org/cumhurbaskanligi-sisteminde-baskan-parti-iliskisi/>, (ET: 03.03.2018).

- MİŞ, Nebi & ASLAN, Ali & AYVAZ, M. Erkut & DURAN, Hazal, *Dünyada Başkanlık Sistemi Uygulamaları (Rapor)*, 2. B., SETA y., Ankara, 2016.
- MİŞ, Nebi & AYVAZ, M. Erkut, "Demokratik Hükümet Sistemlerinde Devlet Başkanı/Cumhurbaşkanı Siyasal Parti İlişkisi", *Türkiye'de Siyasal Sistemin Dönüşümü ve Cumhurbaşkanlığı Sistemi*, (Edt.: DURAN, Burhanettin & MİŞ, Nebi), SETA y., İstanbul, 2017.
- MİŞ, Nebi & DURAN, Hazal, *Seçim İttifakları*, SETA y., Ankara, 2018.
- MÜFTÜOĞLU, Rıza, *Alparslan Türkeş'in Milli Doktrini Dokuz Işık Başkanlık Sistemi Devlet Din ve Toplum*, Kariyer y., İstanbul, 2017.
- MUMCU, Ahmet, "1924 Anayasası", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, C. II, Mart 1986.
- NINO, Carlos Santiago, "The Debate Over Constitutional Reform in Latin America", *Fordham International Law Journal*, V. 16, Issue 3, 1992, <https://pdfs.semanticscholar.org/bd02/53cb412ada4f2a51c54febd9e2ff6a32386b.pdf>, (ET: 24.08.2018).
- "Nicaragua's Constitution of 1987 with Amendments through 2005", https://www.constituteproject.org/constitution/Nicaragua_2005.pdf, (ET: 22.01.2019).
- NOMER, Mert, *ABD Başkanlık Sisteminde Başkanın Yetkileri*, On İki Levha y., İstanbul, 2013.
- NUNES, Felipe & MELO, Carlos Ranulfo, "Impeachment, Political Crisis and Democracy in Brazil", *Revista de Ciencia Política*, V. 27, No: 2, 2017, <https://www.redalyc.org/html/324/32453264004/>, (ET: 09.05.2019).
- ODER, Bertil Emrah, "Türkiye'de Başkanlık ve Yarı Başkanlık Rejimi Tartışmaları: 1991-2005 Yılları Arasında Basına Yansıyan Öneri ve Tepkilerden Kesitler", *Başkanlık Sistemi*, (Yay. Haz.: Teoman ERGÜL), TBB y., Ankara, 2005.
- O'DONNELL, Guillermo, "Delegative Democracy?", *Kellogg Institute*, (Working Paper, April 1993), https://kellogg.nd.edu/sites/default/files/old_files/documents/172_0.pdf, (ET: 26.08.2018).
- ONAR, Erdal, "1982 Anayasası'nda Milletvekilliğinin Düşmesi", *Anayasa Yargısı*, C. 14, Ankara, 1997.
- ORAL, Süreyya, "Özal'lı Yıllar- Hükümet Görevini Merdivenlerde Aldı", *Milliyet Gzt.*, 22.04.2013.
- ÖZAY, İl Han, *Gümüşğında Yönetim*, Alfa y., İstanbul, 1994.

- ÖZBAY, Hüseyin, “Türkiye’de Ak Parti ile Birlikte Gündeme Gelen ‘Başkanlık Sistemi Tartışması’: Sistemin Gerekliliği, Uygulanabilirliği, Çekince ve Endişeler”, *Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü D.*, C. 6, S. 1, Y. 2016.
- ÖZBUDUN, Ergun, *Türk Anayasa Hukuku*, 13. B., Yetkin y., Ankara, 2012.
- ÖZBUDUN, Ergun, *Türk Anayasa Hukuku*, 17. B., Yetkin y., Ankara, 2017.
- ÖZBUDUN, Ergun, “Başkanlık Sistemi Tartışmaları”, *Başkanlık Sistemi*, TBB, (Haz.: ERGÜL, Teoman), Ankara, 2005.
- ÖZBUDUN, Ergun, “Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Yürütme Erkinin Konumu ve Denetimi İçin Reform Önerileri”, *Türkiye’de Anayasa Reformu Prensip ve Sonuçlar*, (Der.: Konrad Adenauer Vakfı), Ankara, 2001.
- ÖZBUDUN, Ergün, “Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve Anayasa”, *Zaman Gzt.*, 17.01.2007
- ÖZBUDUN, Ergün, *Türkiye’nin Anayasa Krizi*, 1. B., Liberte y., Ankara, 2009.
- ÖZBUDUN, Ergun, “Ergun Özbudun’la Hükümet Sistemi Üzerine Söyleşi”, (Söyleşiyi Yapan: Levent KORKUT), *Demokrasi Platformu D.*, Y. 9., S. 33, Haziran-2013-1.
- ÖZBUDUN, Ergun, “Türk Usulüne Göre Başkanlık Sistemi”, *Milliyet Gzt.*, 15.12.2012.
- ÖZBUDUN, Ergun, “Yargının Tarafsızlığı ve Bağımsızlığı”, http://www.gulum.net/haberler/haber_goster.php?id=39660, (ET: 04.01.2008).
- ÖZBUDUN, Ergun, “Başkanlık Sistemi ve Türkiye”, *Özgürlük Araştırmaları D.*, S. 1, Mayıs 2015, http://ozgurlikarastirmalari.com/pdf/rapor/OAD_1ROFSya.pdf, (ET: 02.02.2019).
- ÖZBUDUN, Ergun, “Hükümet Sistemi Tartışmaları (2)”, *Zaman Gzt.*, 09.04.2013.
- ÖZBUDUN, Ergun, “Prof. Özbudun: AKP’nin Anayasa Önerisi Mevcut Demokrasiye Geriletir”, *Taraf Gzt.*, 18.03.2013.
- ÖZBUDUN, Ergun, “Anayasa Yargısı ve Demokratik Meşruluk Sorunu”, *Demokrasi ve Yargı Sempozyumu* (Edt.: Ozan ERGÜL), TBB y., Ankara, 2005.
- ÖZBUDUN, Ergun, “Cumhurbaşkanının Parti Üyeliği”, *Star Gzt.*, 18.06.2012.

- ÖZDAĞ, Ümit, “Başkan Olan Cumhurbaşkanının Seçimi”, *Yeni Çağ Gzt.*, 08.05.2014.
- ÖZDAĞ, Selçuk, “Yerli, Millî, Sivil ve Demokratik Bir Hükümet Modeli: Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi”, *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017. (ÖZDAĞ, Yerli, Millî, Sivil...)
- ÖZDEMİR, Hikmet, *Ordunun Olağandışı Rolü*, İz yayıncılık, İstanbul, 1994.
- ÖZDEMİR, Hikmet, *Atatürk’ten Günümüze Cumhurbaşkanlığı Seçimleri*, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2007.
- ÖZDEMİR, Ali Murat, “Temsili Demokrasinin Yapısı ve ‘Cumhurbaşkanlık’ Sistemi”, *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017.
- ÖZEK, Çetin, “1997 Türk Ceza Yasası’na İlişkin Düşünceler”, *İÜHFM*, C. LVI, S. 1-4, Y. 1998.
- ÖZELER, Neslihan, “El Salvador Cumhuriyeti: Hukukî Bir Bakış”, *Dört Kıtada Başkanlık Sistemi*, (Edt.: İlyas DOĞAN & Serdar ÜNVER), As-tana y., Ankara, 2017.
- ÖZEN, Mustafa, *Ceza Hukuku Genel Hükümler Dersleri*, Adalet y., Ankara, 2017.
- ÖZER, Atilla, *Anayasa Hukuku*, 8. B., Turhan Kitabevi, Ankara, 2017.
- ÖZER, Atilla, *Başkanlık Hükümeti Sistemi ve Bu Sistemin Türkiye Açısından Uygulanabilirliği*, 2. B., Ankara, 1998. (ÖZER, Başkanlık Hükümeti Sistemi ve...)
- ÖZER, Atilla, *Türkiye’de ve Çeşitli Ülkelerde Mahkemelerin Bağımsızlığı ve Hâkim Teminatı*, Turhan Kitabevi, Ankara, 2009.
- ÖZER, Atilla, *Batı Demokrasilerinde ve Türkiye’de Hükümet*, AÜ y., Ankara, 1981.
- ÖZER, M. Afif & ÖZMEN, Burak, “Parlamentar ve Başkanlık Sistemleri Arasında Konumunu Arayan Bürokrasi”, *Strategic Public Management Journal*, V. 3, Special Issue, December 2017.
- ÖZKOL, Adil, “Çağdaş Parlamentar Demokrasilerde Kuvvetli İcra Eğilimi”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi D.*, C. 26, Ankara, 1969.
- ÖZKUL, Fatih, “Anayasalarımızda Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı”, *Ankara Barosu D.*, s. 3, Y. 2014.
- ÖZOK, Özdemir, “Önsöz”, *Başkanlık Sistemi*, (Yay. Haz.: Teoman ERGÜL), TBB y., Ankara, 2005.

- ÖZSOY, Şule, *Başkanlık Parlamenter Sistem*, On İki Levha y., İstanbul, 2009.
- ÖZSOY BOYUNSUZ, Şule, “Başkanlık Sisteminin Anayasal, Kurumsal, Davranışsal Dinamikleri ve Türkiye İçin Başkanlık Sistemi Tercihi”, *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013. (ÖZSOY BOYUNSUZ, Başkanlık Sisteminin...)
- ÖZSOY BOYUNSUZ, Şule, *Dünya’da Başkanlık Sistemleri Karşılaştırmalı Bir Analiz*, İmge Kitabevi, Ankara, 2017. (ÖZSOY BOYUNSUZ, Dünya’da Başkanlık...)
- ÖZSOY BOYUNSUZ, Şule, “Siyasi Parti Sistemlerine Göre Başkanlık Rejiminin Türleri”, *Amme İdaresi D.*, C. 49, S. 3, Eylül 2016. (ÖZSOY BOYUNSUZ, Siyasi Parti Sistemlerine...)
- ÖZTÜRK, Kazım, *1975 Değişiklikleriyle Gerekçeli Anayasa*, Bilgi y., Ankara, 1975.
- ÖZTÜRK, K. Burak, *Fransız ve Türk Hukukunda İdarenin Düzenleme Yetkisinin Kapsamı*, Yetkin y., Ankara, 2009.
- ÖZTÜRK, Hasan, “Bir daha 15 Temmuz Olmasın İçin Başkanlık Sistemi”, *Yeni Şafak Gzt.*, 23.10.2016.
- ÖZTÜRK, Namık Kemal, *Cumhurbaşkanı ve Parlamenter Sistem*, Atilla Kitabevi, Ankara, 1999.
- ÖZTÜRK, N. Kemal, “Türkiye’de Cumhurbaşkanlığı Geleneği ve 1982 Anayasasındaki Düzenlemenin Parlamenter Sistemle Uyumunu”, *Amme İdaresi D.*, C. 25, S. 1, Mart 1992.
- ÖZTÜRK, Namık Kemal & KURT, Hüseyin, “Amerikan Başkanlık Sistemi”, *Başkanlık Sistemi*, Liberte y., Ankara, 2015.
- “Panama’s Constitution of 1972 with Amendments through 2004”, https://www.constituteproject.org/constitution/Panama_2004.pdf?lang=en, (ET: 22.01.2019).
- “Paraguay’s Constitution of 1992 with Amendments through 2011”, https://www.constituteproject.org/constitution/Paraguay_2011.pdf?lang=en, (ET: 22.01.2019).
- PARLAK, Bekir, “ABD Örneğinde Başkanlık Sisteminin Kritiği: Oluşum Süreci ve Karakteristiği”, *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- “Past Government Shutdowns: Key Resources”, *Congressional Research Service*, (Updated February 7, 2019), <https://fas.org/sgp/crs/misc/R41759.pdf>, (ET: 28.03.2021).

- "Peru's Constitution of 1993 with Amendments Through 2009", https://www.constituteproject.org/constitution/Peru_2009.pdf, (ET: 08.01.2017).
- POLATOĞLU, Aykut, "Anayasa Değişikliğinin Türk Kamu Yönetimine Getirdikleri", *Yakın Doğu Üniversitesi Sosyal Bilimler D.*, C. 10, No. 2, Ekim 2017.
- "Portugal's Constitution of 1976 with Amendments through 2005", https://www.constituteproject.org/constitution/Portugal_2005.pdf, (ET: 24.05.2019).
- "Prf. Dr. Ergun Özbudun: Hükümet Sistemi Tartışmaları", *Denge ve Denetleme Ağı*, <http://www.birarada.org/tr/22645/Prof-Dr-Ergun-Ozbudun-Huk-met-Sistemi-Tartismalari>, (ET: 11.03.2018).
- "Public Security Index Central America Honduras", <https://www.resdal.org/seguridad/assets/resdal-index-2013-honduras.pdf>, (ET: 22.01.2019).
- RAMOS, Conrado & MILANESI, Alejandro & IBARRA, Diego Gonnet, "Uruguay", <http://eva.fcs.edu.uy/mod/resource/view.php?id=32516>, (ET: 22.9.2017).
- "Romania's Constitution of 1991 with Amendments through 2003", https://www.constituteproject.org/constitution/Romania_2003.pdf?lang=en, (ET: 24.05.2019).
- ROSE-ACKERMAN, Susan & A. DESIERTO, Diane & VOLOSIN, Natalia, "Hyper-Presidentialism: Separation of Powers without Checks and Balances in Argentina and the Philippines", *Berkeley Journal of International Law*, V. 29, Issue 1, 2011, <https://scholarship.law.berkeley.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1404&context=bjil>, (ET: 24.08.2018).
- RUMPF, Christian, *Türk Anayasa Hukukuna Giriş*, Ankara, 1995.
- SABUNCU, Yavuz, *Anayasaya Giriş*, 10. B., İmaj y., Ankara, 2004.
- SÁEZ, Manuel Alcántara, "Politics and the Quality of Democracy in Latin America: Considerations to Supplement the Analysis", *The Quality of Democracies in Latin America, Chapter 7*, (Edt.: MORLINO, Leonardo), International IDEA, Stockholm, 2016, <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/the-quality-of-democracies-in-latin-america.pdf>, (ET: 26.05.2018)
- SAKLI, Ali Rıza, "Başkanlık ve Yarı Başkanlık Sistemleri ile Yerinden Yönetim Modelleri", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.

- SARIKAYA, Muharrem, “Çankaya Kavgaları”, *Hürriyet Gzt*, 20.02.2001.
- SARTORİ, Giovanni, *Comparative Constitutional Engineering: An Inquiry into Structures, Incentives and Outcomes*, New York University Press, Washington Sququare: New York, 1994, s. 84, https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-1-349-22861-4_5, (ET: 02.10.2017). (SARTORİ, *Comparative Constitutional...*)
- SARTORİ, Giovanni, *Karşılaştırmalı Anayasa Mühendisliği*, (Çev: Ergun ÖZBUDUN), Yetkin y., Ankara, 1997.
- SAYARI, Sabri, *Parlamentar Demokrasilerde Koalisyon Hükümetleri*, Boğaziçi Üniversitesi y., İstanbul, 1980.
- SCHEFOLD, Dian, "Constitutional Reform and Constitutional Unity", *The Italian Law Journal, The 2016 Italian Constitutional Referendum: Origins, Stakes, Outcome*, (Edt.: PASSAGLIA, Paolo), Special Issue, 2017, <http://www.theitalianlawjournal.it/data/uploads/pdf/1-2017/italj-special-issue-2017.pdf>, (ET: 11.10.2018).
- SELÇUK, Sami, *2007'nin Hukuk Olayı Anayasa Mahkemesi'nin 367 Kararı*, Cedit Neşriyat, Ankara, 2008
- SELÇUK, Sami, “Ardışık Hukuk Yanılgılarının Tarihe Not Düşen Örneği: AYM'nin 367 Kararı”, *Prof. Dr. Ergun Özbudun'a Arma an*, C. II, Yetkin y., Ankara, 2008.
- SELÇUK, Sami, “Yargıcın Yansızlığı”, *21. Yüzyılın Eşiğinde Türkiye’de Siyasal Hayat*, (Ed.: KÜÇÜK, Adnan & BAKAN, Selahaddin & KARADAĞ, Ahmet), 1. B., Aktüel y., Bursa, 2005.
- SELEK, Sabahattin, “Ölümünün Birinci Yılında İsmet İnönü: Demokrasiye Geçiş, Atatürk-İnönü Ayrılığı”, *Milliyet Gzt.*, 02.01.1975.
- SEVİNÇ, Murat, “Güncel Gelişmelerin Işığında, 1982 Anayasasına Göre Cumhurbaşkanı”, *AÜSBF D.*, C. 57, S., 2, Y. 1994.
- SEVİNÇ, Murat & DEMİRKENT, Dinçer, “Anayasa 2017: Cumhurbaşkanlığı Sistemine Geçiş ve Anayasa Değişikliği”, (31 Mart 2017), <http://www.sosyaltbilimler.org/anayasa2017-cumhurbaskanligi-sistemine-gecis-ve-anayasa-degisikligi/>, (ET: 05.03.2018).
- SEZGİNER, Murat, “Güçlü Yürütme Anlayışı ve Türkiye’deki Görünümü”, *SÜHFD*, C., 3, S. 1, 1990.
- SEZGİNER, Murat, *Günümüz Demokrasilerinde Kuvvetler İlişkisi ve 1982 Anayasası’nda Sorunlar*, Seçkin y., Ankara, 2010.

- SOBACI, Mehmet Zahit, "Türkiye'nin Koalisyon Tecrübesi: Modeller ve Siyasal Gerçeklikler", *SETA Perspektif*, S. 109, Temmuz 2015.
- SOBACI, Mehmet Zahid, "Cumhurbaşkanlığı Sistemi ve Türkiye'de Bürokrasinin Dönüşümü", *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017.
- SOFUOĞLU, Ebubekir, "Cumhuriyet Tarihi Boyunca, İstikrarsız Yönetim Örnekleri ve Cumhurbaşkanlığı Sistemi", *Yeni Türkiye D.*, Y. 23, S. 94, Mart-Nisan 2017.
- SOLAK, Mehmet, "Koalisyoncu Başkanlık Sistemi: Brezilya", *Karşılaştırmalı Hükümet Sistemleri: Başkanlık Sistemi*, TBMM Araştırma Hizmetleri Başkanlığı y., Ankara, 2015.
- SOLAK, Mehmet, "İstikrarsız Hükümetler ve Sürekli Reform Arayışı: İtalya'da Parlamenter Sistem", (Edt.: Havvana Yapıcı KAYA) *Karşılaştırmalı Hükümet Sistemleri: Parlamenter Sistem (Almanya, Güney Afrika, Hindistan, İngiltere, İtalya ve Japonya Örnekleri)*, TBMM Basımevi, Ankara, 2015.
- SOYSAL, Mümtaz, *100 Soruda Anayasanın Anlamı*, 7. B., Gerçek y., Ankara, 1987.
- SÖYLER, Yasin, *Yeni Başkanlık Sisteminde Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi*, Seçkin y., Ankara, 2018.
- "Spanish Constitution", http://www.congreso.es/portal/page/portal/Congreso/Congreso/Hist_Normas/Norm/const_espa_texto_ingles_0.pdf, (ET: 24.05.2019).
- SUNAY, Cengiz, *Türk Siyasetinde Asker-Siyaset İlişkileri*, Orion y., Ankara, 2010.
- TANIYICI, Şaban & AKGÜN, Birol, *Amerikan Başkanlığı Cumhuriyetten İmparatorluğa*, Orion y., Ankara, 2008.
- TANİLLİ, Server, *Devlet ve Demokrasi*, 3. B., Say y., İstanbul, 1982.
- TANÖR, Bülent, *Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri*, YKY, 15. B., İstanbul, 2006.
- TANÖR, Bülent, *İki Anayasa: 1961-1982*, Beta Basım y., İstanbul, 1986.
- TANÖR, Bülent, *Türkiye'de Demokratikleşme Perspektifleri*, TÜSİAD y., İstanbul, 1997.
- TANÖR, Bülent & YÜZBAŞIOĞLU, Necmi, *1982 Anayasasına Göre Türk Anayasa Hukuku*, 3. B., YKY, İstanbul, 2002.
- TANÖR, Bülent & YÜZBAŞIOĞLU, Necmi, *1982 Anayasasına Göre Türk Anayasa Hukuku*, 17. B., Beta y., İstanbul, 2018

- TAŞDÖĞEN, Salih, "Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi D.*, C. 65, S. 3, Y. 2016.
- TEKİN, Yusuf, "Hükümet Sistemi Tartışmalarının Sorunlu Görünümü", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- "Text of the Constitution of Colombia (1991)", http://confinder.richmond.edu/admin/docs/colombia_const2.pdf, (ET: 22.01.2019).
- TEZCAN, Bülent, *Anayasa değişikliği Ne Getiriyor 30 Soru 30 Cevap*, Ankara, Ocak 2017.
- TEZİÇ, Erdoğan, *Anayasa Hukuku*, 17. B., Beta y., İstanbul, 2014.
- TEZİÇ, Erdoğan, "Başkanlık Rejimini Anlamak", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- TEZİÇ, Erdoğan, "Batı Demokrasilerinde 'Yürütme'nin Üstünlüğü ve Yeni Kurumlar Dengesi", *İdare Hukuku ve İlimleri D.*, Y. 1, S. 2, Ağustos 1980. (TEZİÇ, *Batı Demokrasilerinde...*)
- TEZİÇ, Erdoğan, *Türkiye'de 1961 Anayasasına Göre Kanun Kavramı*, Fakülter Matbaası, İstanbul, 1972.
- "The Constitution of the Republic of Indonesia of 1945", <http://www.unesco.org/education/edurights/media/docs/b1ba8608010ce0c48966911957392ea8cda405d8.pdf>, (ET: 08.03.2019).
- "The Constitution Of The Republic Of Poland Of 2nd April, 1997", <https://www.sejm.gov.pl/prawo/konst/angielski/kon1.htm>, (ET: 24.05.2019).
- "The Constitution Of The Russian Federation", https://publicofficialsfinancialdisclosure.worldbank.org/sites/fdl/files/assets/law-library-files/Russian%20Federation_Constitution_1993_EN.pdf, (ET: 24.05.2019).
- "The Constitution of The United States", <http://constitutionus.com/>, (ET: 22.01.2019).
- "The Electoral College: How It Works in Contemporary Presidential Elections", *Congressional Research Service*, (May 15, 2017), https://www.everycrsreport.com/files/20170515_RL32611_eeccc31b1d385918cdb91bd7f373870e5f446d82.pdf, (ET: 19.03.2021).
- "The Legislative Branch", <http://countrystudies.us/chile/92.htm>, (ET: 29.01.2018).

- THIEBAULT, Jean-Louis, "The Presidential Party. Does Presidential Party Matter For Presidential Candidate Selection And Presidential Power?", (Paper prepared for its presentation at the ECPR General Conference, Charles University in Prague, 7-10 september 2016), <https://ecpr.eu/Filestore/PaperProposal/0d4eba1a-3d3b-4ba4-ad1e-833d0b8ece27.pdf>, (ET: 04.12.2018).
- TOPRAK, Binnaz, "Demokrasilerin 'Ölüm Öpücüğü': Başkanlık Sistemi", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- TOSUN, Tanju & ERDOĞAN TOSUN, Gülgün, "Türkiye'de Hükümet Sistemi Arayışları: Başkanlık veya Yarı Başkanlık Sistemlerinin Değerlendirilmesi", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- TUNAYA, Tarık Zafer, *Siyasal Kurumlar ve Anayasa Hukuku*, 3. B., İÜ. y., İstanbul, 1975.
- TUNÇ, Hasan, *Türk Anayasa Hukuku*, Gazi y., Ankara, 2018.
- TUNÇ, Hasan, "Türkiye'de Başkanlık Sistemi mi? Parlamenter Sistem mi?", *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- TUNÇ, Hasan, *Karşılaştırmalı Anayasa Yargısı*, Yetkin y., Ankara, 1997.
- TUNÇ, Hasan, "Anayasa Mahkemesinin Siyasî Yapısı", *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi D.*, C. 3, S. 3, Ocak-Haziran 1990.
- TUNÇ, Hasan & ERDOĞAN, Murat, "Demokrasilerde Seçim Sisteminin Parti Sistemi Üzerindeki Etkisi (Karşılaştırmalı Bir İnceleme)", *Ombudsman Akademik D.*, Y. 2, S. 4, Aralık- Temmuz 2016.
- TUNÇ, Hasan & BİLİR, Faruk & YAVUZ, Bülent, *Türk Anayasa Hukuku*, Asil y, Ankara, 2009.
- TUNÇKAŞIK, Halit, "Siyasî İstikrar ile Demokratik Kurumsallaşma Arasında Denge Arayışı: Arjantin Başkanlık Sistemi", *Karşılaştırmalı Hükümet Sistemleri*, TBMM Araştırma Merkezi y., Ankara, 2015. (TUNÇKAŞIK, Siyasî İstikrar ile...)
- TURAN, Menaf, "Türkiye'nin Yeni Yönetim Düzeni: Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi", *Social Sciences Research Journal*, V. 7, Issue 3, September 2018.
- TURHAN, Mehmet, *Hükümet Sistemleri ve 1982 Anayasası*, Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi y., Diyarbakır, 1989. (TURHAN, Hükümet Sistemleri...)

- TURHAN, Mehmet, "Anayasa Hukukunda Hükümet Sistemi Tartışmaları", *Liberal Düşünce D.*, Y. 17, S. 66, Bahar 2012.
- TURHAN, Mehmet, "Anayasa Yargısının Demokratik Hukuk Devletindeki İşlevi ve Meşruluğu" (Edt: Mehmet TURHAN & Hikmet TÜLEN), *Anayasa Yargısı İncelemeleri -1-*, Anayasa Mahkemesi y., Ankara, 2006.
- TURHAN, Mehmet, "Anayasanın Hak Temelli Yorumu ve Anayasa Yargısı", *AÜSBFD*, C. 62, S. 3, 2007.
- TÜRE, İlknur, "1982 Anayasası'nın Anti-Demokratik Göstergeleri", *Yeni Türkiye*, Y. 5, S. 30, Kasım-Aralık 1999.
- TÜRKEŞ, Alparslan, *Millî Doktrin Dokuz Işık*, Bilge Karınca y., İstanbul, 2017.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi, *Koalisyon Hükümetleri, Koalisyon Protokolleri, Hükümet Programları ve Genel Kurul Görüşmeleri C. 2*, (Haz.: NEZİROĞLU, İrfan & YILMAZ, Tuncer), TBMM Basımevi, Ankara, 2005.
- UÇUM, Mehmet, "Cumhuriyeti Halka Açan 'Doğrudan Millet Hükümeti'", *Star Gzt.*, 05.02.2017.
- Uluslararası Şeffaflık Derneği, *Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi*, Eylül 2018.
- ULUSOY, Ali, "Aralık 2016 Anayasa Teklifi Neler Getiriyor, Neler Götürüyor?", <http://www.anayasa.gen.tr/ulusoy-anayasa-degisikligi.pdf>, (ET: 07.02.2019).
- ULUŞAHİN, Nur, *Anayasal Bir Tercih Olarak Başkanlık Sistemi*, Yetkin y., Ankara, 1999. (ULUŞAHİN, *Anayasal Bir Tercih...*)
- ULUŞAHİN, Nur, "'Anayasa Yargısının Meşruluğu': R. Dworkin Karşısında J. Waldron", *Aydınlanma ve Hukuk Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Osmanlı Bank. Arşiv ve Araştırma Merkezi y., İstanbul, 2008.
- "Understanding Presidential System A Comparison Of American And French Presidency", *Chapter-I*, http://shodhganga.inflibnet.ac.in/bitstream/10603/18203/7/07_chapter%201.pdf, (ET: 11.11.2017). (Understanding Presidential System...)
- UPRIMNY, Rodrigo, "Latin Amerika'da Yeni Anayasa Hukuku Dönüşümleri: Eğilimler ve Sorunlar", (Çev: KARACAOĞLU, Emine), *Küresel Bakış: Çeviri Hukuk D.*, S. 5, Y. 2, 2012.

- URAN, Hilmi, *Meşrutiyet, Tek Parti, Çok Parti Hatıralarım (1908-1950)*, Türkiye İş Bankası Kültür y., İstanbul, 2007.
- “Uruguay's Constitution of 1966, Reinstated in 1985, With Amendments Through 2004”, https://www.constituteproject.org/constitution/Uruguay_2004.pdf?lang=en, (ET: 02.06.2019).
- UYGUN, Oktay, *Demokrasi, Tarihsel, Siyasal ve Felsefi Boyutlar*, 12 Levha y., İstanbul, 2011.
- UZUN, Cem Duran, “Fesih Tartışmaları ve Cumhurbaşkanı’nın TBMM Seçimlerini Yenilemesi”, *Sabah Gzt.*, 01.04.2017. (UZUN, Fesih Tartışmaları ve...)
- UZUN, Cem Duran, *Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Yargı (Analiz)*, S. 192, Mart 2017.
- UZUN, Turgay & GEZGÜÇ, Gözde M., “Başkanlık Sistemi ve Latin Amerika Deneyimleri”, *Başkanlık Sistemi*, (Edt.: Murat AKTAŞ & Bayram COŞKUN), Liberte y., Ankara, 2005.
- ÜLGEN, Özen, “Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Niteliği ve Türleri”, *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi D.*, S. 1, Ocak 2018.
- ÜNAL, Şeref, *Anayasa Hukuku Açısından Mahkemelerin Bağımsızlığı ve Hâkimlik Teminatı*, Ankara, 1994.
- “Üniter Devlet”, <http://www.wikizeroo.net/index.php?q=aHR0cHM6Ly90ci53aWtpcGVkaWEub3JnL3dpa2kvw5xuaXRlcl9kZXZsZXQ>, (ET: 22.01.2019).
- “Üniter Devlet”, <https://tr.wikipedia.org/index.php?q=aHR0cHM6Ly90ci53aWtpcGVkaWEub3JnL3dpa2kvJUMzJTlDbml0ZXJfZGV2bGV0Iy5DMY45Q25pdGVyX2N1bWh1cml5ZXR5ZXJfbGlzdGVzaQ>, (ET: 18.09.2017).
- ÜSKÜL, M. Zafer, “Başkanlık Sistemi Mi? Neden?”, *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart- Nisan 2013.
- VEDEL, Georges, “Temel Hukukî Seçenekler”, *BDT Ülkelerinde Demokrasiye Geçiş ve Anayasa Yapımı*, (Çev: Ergun ÖZBUDUN & Levent KÖKER), Yetkin y., Ankara, 1993.
- “Venezuela (Bolivarian Republic of)’s Constitution of 1999 with Amendments Through 2009”, <http://www.venezuelaemb.or.kr/english/ConstitutionoftheBolivarianingles.pdf>, (ET: 02.09.2017).

- Venice Commission, "Turkey: Turkey Opinionon the Amendments to the Constitution Adopted By The Grand National Assembly On 21 January 2017 And To Be Submitted To A National Referendum On 16 April 2017, [http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=cdl-ad\(2017\)005-e](http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=cdl-ad(2017)005-e), (ET: 23.03.2018). Venice Commission, (Turkey: Turkey Opinionon...)
- YANIK, Murat, *Başkanlık Sistemi ve Türkiye’de Uygulanabilirliği*, Adalet y., Ankara, 2013. (YANIK, Başkanlık Sistemi ve...)
- YANIK, Murat, "Başkanlık Sistemi ve Türkiye’de Uygulanabilirliği", Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013.
- YANIK, Murat, "Karşılaştırmalı Hukuk ve Uluslararası Standartlar Işığında HSYK’nın Oluşumu, Çalışma Şekli ve Kararlarının Denetimi", *Anayasa Yargısı*, C. 27, Y. 2010. (YANIK, Karşılaştırmalı Hukuk ve Uluslararası...)
- YAVUZ, Ali, "Türkiye’de Ekonomik Sorunların Politik ve Yönetmel Temelleri", *Süleyman Demirel Üniversitesi İİBFD.*, C. 8, S. 1, Y. 2003.
- YAYLA, Atilla, *Karşılaştırmalı Siyasal Sistemler*, 2. B., Adres y., Ankara, 2014.
- YAZAN, Yeliz & SAKMAN, Tolga & KÜÇÜKER, Tütengül, "Brezilya’nın Demokratikleşme Süreci: Gelenek ile Değişimin Karnavalı", *Geçiş Sürecinde Başkanlık Sistemi*, Stratejik Düşünce Enstitüsü y., Ankara, 2016.
- YAZICI, Hilal, "Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı İlkesi Bağlamında Cumhurbaşkanlığı Sistemi", *Liberal Düşünce D.*, C. 24, S. 93, Y. 2019. (YAZICI, Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı...)
- YAZICI, Hilal, "Bazı Ülke Örnekleri ve Uluslararası Belgelerde Yargı Kurulları, Hâkimlerin Atanma ve Disiplin İşlemlerine İlişkin Yetkileri", *İÜHFM*, C. LXXII, S. 2, Y. 2014. (YAZICI, Bazı Ülke Örnekleri ve Uluslararası...)
- YAZICI, Serap, *Başkanlık ve Yarı-Başkanlık Sistemleri Türkiye İçin Bir Değerlendirme*, İstanbul Bilgi Üniversitesi y., İstanbul, 2013. (YAZICI, Başkanlık ve Yarı-Başkanlık...)
- YAZICI, Serap, *Demokratikleşme Sürecinde Türkiye*, İstanbul Bilgi Üniversitesi y., İstanbul, 2009
- YAZICI, Serap, "Kuruluşundan Bu Yana Türk Anayasa Mahkemesinin Değişen Rolü", *Anayasa Mahkemesinin Kuruluşunun 55. Yılı Anısına 55 Yıl 55 Makale*, Anayasa Mahkemesi y., Ankara, 2017.

- YILDIRIM, Turan, “Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi (MÜHF-HAD), C. 23, S. 2, Y. 2017.
- YOKUŞ, Sevtap, “Türkiye’de 2017 Anayasa Değişiklikleri ve Çözüm Süreci”, <http://www.democraticprogress.org/wp-content/uploads/2017/04/Sevtap-Yokus-TURKIYEDE-2017-ANAYASA-DEGISIKLIKLERI-VE-COZUM-SURECI.pdf>, (ET: 11.03.2018).
- YÜKSEL, Cüneyt, “Türkiye’nin Gelecek Siyasi Sistem Tercihi, Rasyonelleştirilmiş Parlametarizm, Yarı-Başkanlık ve Başkanlık Sistemleri”, *Yasama D.*, S. 25, Eylül – Ekim – Kasım – Aralık 2013. (YÜKSEL, Türkiye’nin Gelecek Siyasi Sistem...)
- YÜZBAŞIOĞLU, Necmi, *Türkiye’de Kanun Hükmünde Kararnameler Rejimi*, Beta y., İstanbul, 1996.
- YÜZBAŞIOĞLU, Necmi, “19 Şubat Krizi-Cumhurbaşkanının Hukuki Statüsü ve Yetkileri Üzerine Bir Değerlendirme”, *Prof. Dr. Aysel Çelikel’e Armağan*, İstanbul 2001. (YÜZBAŞIOĞLU, 19 Şubat Krizi-Cumhurbaşkanının...)
- ZENGİN, Mehmet Ali, “ABD Başkanlık Sisteminde Fren ve Denge Mekanizması Üzerine Bir İnceleme”, *Türkiye Adalet Akademisi D.*, S. 28, Y. 7, Ekim 2016.
- ZENGİN, Mehmet Ali, “Hükümet Sistemi Konusunda Kendi Modelimizi Geliştirebilmek Üzerine Düşünceler”, *Yeni Türkiye D.*, Y. 9, S. 51, Mart-Nisan 2013. (ZENGİN, Hükümet Sistemi Konusunda...)
- ZÜRCHER, Erik Jan, *Modernleşen Türkiye’nin Tarihi*, (Çev: Yasemin SANER), İletişim y., İstanbul, 2012.

Dr. Ahmet İNNECİ

**TÜRKİYE'DE
GÜMRÜK VERGİLERİ
UYUŞMAZLIKLARI
VE
ÇÖZÜM YOLLARI**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türkiye’de Gümrük Vergileri Uyuşmazlıkları ve Çözüm Yolları
Ahmet İnneci

Hukuk Yayınları Dizisi – 2979

Birinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 85 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Acartürk, Ertuğrul ve Ramazan Kılıç. "Osmanlı Devletinde Kapitülasyonların İktisadi ve Siyasi Perspektiften Analizi", **Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt: 29, Sayı: 2, 2011, ss.1-21.
- Adibeş, Cuma ve İsmail Akkurt. "Eldeki Bir Elma Daldaki İki Elmadan Daha Mı İyidir? (Türk Vergi Sisteminde Uzlaşma ve Etkinliği Sorunu)", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı: 314, Kasım 2014, ss.55-66.
- Ahmet Vefik Paşa. **Lehce-i Osmânî**, haz: Recep Toparlı, Türk Dil Kurumu Yayınları: 743, Türk Dil Kurumu, Ankara, 2000.
- Aka, Assiye ve Avni Akın Ürün. "Türkiye’de Dış Ticaret Uygulamaları: 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Özelinde" **Balkan Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt: 7, Sayı: 13, 2018, ss.154-170.
- Akçin, Remzi ve Şükrü Keleş. **Gerekçeli Gümrük Kanunu**, Gümrük Kontrolörleri Derneği Yayın No: 23, İstanbul Matbaacılık, Ankara, 1999.
- Akdoğan, Abdurrahman. **Kamu Maliyesi**, Gazi Kitabevi, Ankara, 2009.
- Akdoğan, Abdurrahman. **Vergi Hukuku ve Türk Vergi Sistemi**, Gazi Kitabevi, Ankara, 2017.
- Akilotu, Erdem ve Nazif Karataş, "Gümrük Vergi ve Cezalarında Zamanaşımı Uygulamaları", **Vergi Dünyası Dergisi**, Sayı: 417, Mayıs 2017, ss.136-138.
- Akkaya, Mustafa. "Dış Ticaret Vergilerinin Kamu Gelirleri İçindeki Yeri ve Değişimi", **Maliye Araştırma Merkezi Konferansları**, 36. Seri, 1994, ss.268-294.
- Akkaya, Mustafa. **Vergi Hukukunda Ekonomik Yaklaşım**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2002.
- Aksoy, Şerafettin. **Vergi Hukuku ve Türk Vergi Sistemi**, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1989.
- Aksoy, Şerafettin. **Vergi Yargısı ve Türk Vergi Yargısı Sistemi**, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1999.

- Akyılmaz, Bahtiyar, Murat Sezginer ve Cemil Kaya. **Türk İdare Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- Alıcı, Mustafa. "Yurt Dışından Hizmet İthalinin Gümrük ve Vergi Mevzuatı Çerçevesinde İncelenmesi", **Vergi Dünyası Dergisi**, Sayı: 421, Eylül 2016, ss.82-88.
- Alpaslan, Mustafa ve Eda Kaya. **Vergi Uygulamasında Zamanaşımı**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.
- Anıl, Mustafa Nuri. "Mütekâmil Bir Gümrük Sistemine Olan İhtiyacımız", **Maliye Araştırma Merkezi Konferansları**, Sayı: 2, Ocak 1956, ss.159-186.
- Arıkan, Zeynep. "Gümrük Birliği ve Etkileri", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı: 88, 1996, <http://www.vergisorunlari.com.tr/makale/gumruk-birligi-ve-etkileri/3514>, (12.04.2018).
- Arıkan, Zeynep. **Re'sen Vergi Tarhı**, Anadolu Matbaacılık, İzmir, 2001.
- Arıkan, Zeynep ve Zübeyir Bakmaz. "Bilirkişilik ve Bilimsel Mütalaa Faaliyetlerinin Gelir Vergisi Açısından Değerlendirilmesi", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı: 370, Temmuz 2019, ss.19-28.
- Arslan, Mehmet. **Vergi Hukuku**, Dora Basım-Yayın Dağıtım, Bursa, 2016.
- Asakura, Hironori. **World History of the Customs And Tariffs**, World Customs Organization, 2003.
- Aslan, Zehreddin. **İdari Yargıda Yürütmenin Durdurulması**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- Aslan, Zehreddin. **Açıklamalı ve İçtihatlı İdari Yargılama Usulü Kanunu**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Atan, Turhan. "Gümrükler", **Maliye Dergisi**, Sayı: 70, Temmuz-Ağustos 1984, ss.36-42.
- Atan, Turhan. **Türk Gümrük Tarihi**, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Cilt: 1, Ankara, 1990.
- Atan, Turhan. **Türk Gümrük Tarihi**, Gümrük Müfettişleri Derneği Yayın No: 12, Cilt: 2, Ankara.
- Atan, Turhan. **Türkiye-Avrupa Topluluğu Gümrük Birliği ve Gümrük Mevzuatı**, Gümrük Müfettişleri Derneği, Yayın No: 4, 1995.
- Atay, Ender Ethem. **İdare Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.

- Ay, Hakan. **Kamu Maliyesi**, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, 2014.
- Ay, Yılmaz ve Ergun Yavaş. “Dahilde İşleme Rejiminde Re’sen Kapatmanın Sonuçları ve Re’sen Kapatmada Kaçan Ek Süre Fırsatının Değerlendirilmesi”, **Vergi Dünyası Dergisi**, Sayı: 397, Eylül 2014, ss.25-28.
- Ayyıldız, Yaşar. **Türk Vergi Yargısı**, Şeçkin Yayıncılık, Ankara, 2015.
- Bahçeci, Barış. “Türkiye’de Kamu Alacaklarının Müteselsil Sorumluluk Yoluyla Tahsili Eğilimi ve Gümrük Kanunu Uygulaması”, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 60, Sayı: 3, 2011, ss.423-445.
- Bahtiyar, Mustafa. “Fazla ve Yersiz Olarak Tahsil Edilen Vergileri Dava Yoluyla İadesinde Faiz ve Bu Konudaki Yargı Kararları, **Yaklaşım Dergisi**, Sayı: 298, Ekim 2017, <http://www.y-akademi.com/muh/102017MB.htm>, (20.08.2019).
- Baş, Merve Nur. “Gümrük Müşavirlerinin Mesleki Faaliyetleri Kapsamında Dolaylı Temsil Yetkileri ve Hukuki Sorumlulukları”, **Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 6, Sayı: 1, 2016, ss.193-212.
- Başaran Yavaşlar, Funda. “Türk Vergi Hukuku’nda Uzlaşma”, **Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt: 25, Sayı: 2, 2008, ss.309-337.
- Başaran Yavaşlar, Funda. “Vergi uyuşmazlıklarında sulh / (659 Sayılı KHK’yla Getirilen Barışçıl Çözüm Yolunun Vergi Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi)” **Dünya Gazetesi**, 28 Temmuz 2012, <https://www.dunya.com/gundem/vergi-uyusmazliklarinda-sulh-659-sayili-khk039yla-getirilen-haberi-180672>, 05.12.2019.
- Başpınar, Recep. “Vergi Hukukunda Yükümlülere Yapılan Tebliğ İşlemlerinde Görülen Aksamalar ve Öneriler”, **Danıştay Dergisi**, Yıl: 5, Sayı: 18-19, ss.162-168.
- Batirel, Ömer Faruk. **Kamu Maliyesi Teorisine Giriş**, Marmara Üniversitesi Yayın No: 492, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayın No: 388, İstanbul, 1990.
- Bay, Hakan. “Vergi Hukukunda Sorumluluk Müessesesi”, **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı: 376, Ocak 2020, ss.36-47.
- Bayraklı, Hasan Hüseyin. **Vergi Hukukunun Temel İlkeleri**, Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayını No: 5, Afyon, 1997.

- Bayraklı, Hasan Hüseyin. **Vergi Yargılama Hukuku**, Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayınları No: 7, Afyon, 1998.
- Bayraklı, Hasan Hüseyin. **Vergi İcra Hukuku**, Celepler Matbaacılık, Afyonkarahisar, 2009.
- Bilici, Nurettin. **Vergi Hukuku**, Savaş Yayınevi, Ankara, 2015.
- Bilici, Nurettin ve Adem Bilici. **Kamu Maliyesi**, Savaş Yayınevi, Ankara, 2015.
- Biyan, Özgür. **Vergi Hukuku (Lisans Öğrenimi İçin)**, Dora Basım-Yayın Dağıtım, Bursa, 2018.
- Bora, Basri. “Kıymet Esasına İstinad Eden Yeni Gümrük Tarifemiz”, **Maliye Araştırma Merkezi Konferansları**, Sayı: 1, 1955, ss.113-125.
- Bozkurt, Cevdet. “Yolcu Beraberi Hediye Eşya ve Kişisel Eşya Muafiyeti Uygulamalarına İlişkin İlke ve Esaslar”, **Mali Çözüm Dergisi**, Sayı:101, Eylül-Ekim 2010, ss.211-224.
- Bozkurt, Cevdet. “Gümrük Mevzuatı Çerçevesinde Ek Mali Yük Kavramı”, **Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi**, Sayı: 84, Aralık, 2010, https://www.lebibyalkin.com.tr/mevzuat/mevbank/dergi/lebib-yalkin-mevzuat-dergisi_mdergi_/2010-aralik-sayi-84_mdergi_8845a-00_/gumruk-mevzuatinda-ek-mali-yuk-kavrami.html, (26.03.2018).
- Bozkurt, Cevdet. “Menşe Kavramı ve Menşe Kazanma Kriterlerinin İlgili Mevzuat Işığında Değerlendirilmesi”, **Mali Çözüm Dergisi**, Sayı: 104, Mart-Nisan 2011, ss.149-160.
- Bozkurt, Cevdet. “Gümrük Beyanının İhtirazi Kayıt Yoluyla Yapılması ve Sonuçları”, **Yaklaşım Dergisi**, Sayı: 249, Eylül 2013, <https://uye.yaklasim.com>, (04.08.2019).
- Bozkurt, Cevdet. “5326 Sayılı Kabahatler Kanunu ve Gümrük Mevzuatındaki Değişiklikler Işığında Mülkiyetin Kamuya Geçirilmesi ve Bu Kapsamdaki Eşyaya El Konulması”, **E-Yaklaşım**, Sayı: 276, Aralık 2015, <https://uye.yaklasim.com>, 12.10.2019.
- Bozkurt, Nevzat. “Royalti ve Lisans Ödemelerinin Gümrük İdaresine Beyanı ve Vergilendirilmesi Nasıl Olmalıdır”, **Mali Çözüm Dergisi**, Sayı: 104, Mart-Nisan 2011, ss. 121-128.
- Bozkurt, Nevzat. “İthalat Sürecinde Tahsil Edilen Ek Mali Yüklerin Hukuksal Anlamı”, **Mali Çözüm Dergisi**, Sayı: 107, Eylül-Ekim 2011, ss. 137-145, <http://archive.ismmmo.org.tr/docs/malicozum/107malicozum/8%20nevzat%20bozkurt.pdf>, (03.04.2018).

- Bozkurt, Nevzat. "Zamanaşımına Uğramış Gümrük Vergilerine Para Cezası Uygulanabilir Mi?", **Mali Çözüm Dergisi**, Sayı: 106, Temmuz-Ağustos 2011, ss.181-189, <https://issuu.com/istanbulsmmmmodasi/docs/malicozum106?e=25078185/58370305>, (20.10.2019).
- Bulut, Mustafa Kemal. "Gümrük İdarelerince Tahsil Edilen Vergiler İle İlgili Düzeltme Talebi, İtiraz ve İdari Yargı Yolu", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı: 157, Ekim 2001, ss106-108.
- Bulut, Mustafa Kemal. "Gümrük Vergisine Eş Etkili Vergi ve Mali Yüklerin Gümrük Vergisi Tanımı Kapsamında Değerlendirilmesi", **Vergi Dünyası Dergisi**, Sayı: 334, <http://www.vergidunyasi.com.tr/Makaleler/4530>, (08.03.2018)
- Bulut, Mustafa Kemal. "Dahilde İşlem Rejimi Kapsamında "Eşdeğer Eşyadan" Elde Edilen "İşlem Görmüş Ürünün" İhracı Karşılığında Yapılan İthalatta "İkincil İşlem Görmüş Ürünün" Gümrük İdaresine Beyanı", **Vergi Dünyası Dergisi**, Sayı: 429, Mayıs 2017, ss.126-130.
- Bulutoğlu, Kenan. **Türk Vergi Sistemi**, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1976.
- Büyükgür, Ali ve Yılmaz Türkoğlu. "Gümrük Kanunu'na Göre Tatbik Edilen Para Cezalarında Zamanaşımı Sorunu", **Gümrük ve Ticaret Dergisi**, Cilt: 3, Sayı: 6, 2015, ss. 74-85.
- Candan, Turgut. **Vergilendirme Yöntemleri ve Uzlaşma**, Maliye ve Hukuk Yayınları, Ankara, 2006.
- Candan, Turgut. **Vergi Suç ve Cezaları**, Maliye ve Hukuk Yayınları, Ankara, 2010.
- Candan, Turgut. **Açıklamalı İdari Yargılama Usulü Kanunu**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2012.
- Candan, Turgut. "Hukuka Aykırı Olarak Tahsil Edilen Verginin Geri Verilmesinde Faiz", **Mali Çözüm Dergisi**, Sayı: Sayı: 118, Temmuz-Ağustos 2013, ss.161-186.
- Candan, Turgut. "Vergi Uyuşmazlıklarının Yargı Yoluyla Çözümü" 30 Mart 2016, <https://turgutcandan.com/2016/03/30/vergi-uyusmazliklarinin-yargi-yoluyla-cozumu/>, 30.11.2019.
- Candan, Turgut. "Gümrük Vergisi Ek Tahakkuklarına İtirazda Bulunulmadan Doğrudan İdari Dava Açılabilir Mi?", 16 Ağustos 2019, <https://turgutcandan.com/2019/08/16/gumruk-vergisi-ek-tahakkuklarina-itarazda-bulunulmadan-dogrudan-idari-dava-acilabilir-mi/>, 28.11.2019.

- Canıtez, Murat. **Uygulamalı Gümrük Mevzuatı**, Gazi Kitabevi, Ankara, 2017.
- Cantekin, Celalettin. **Dış Ticaret İşlemleri ve Uluslararası Bankacılık**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- Cimilli, Ekrem. "Dünden Bugüne Kadar Gümrük Vergimiz", **Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Dergisi**, Ekim 1973, ss.262-273.
- Cimilli, Ekrem. "Gümrük Kıymeti", **Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Dergisi**, Cilt: 12, Sayı: 2, Haziran 1976, ss.192-210.
- Cimilli, Ekrem. "Gümrük Tarifeleri", **Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Dergisi**, Cilt: 14, Sayı: 1, Ocak 1978, ss.187-199.
- Cimilli, Ekrem. "Gümrük Tarifemiz", **Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Dergisi**, Cilt: 14, Sayı: 2, Haziran 1978, ss.152-176.
- Cimilli, Ekrem. "Gümrük Politikası Açısından Eşyanın Menşei", **Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Dergisi**, Cilt: 16, Sayı: 1, Ocak 1980, ss.252-260.
- Coşgun, Okan. "Fazla ve Yersiz Tahsil Edilen Vergiye İstinaden Ödenen Faizin Niteliği, Hukuki Mahiyeti ve Vergilendirilmesi", **Vergi Dünyası Dergisi**, Sayı: 382, Haziran 2013, ss.150-158.
- Coşkun Karadağ, Neslihan. "Zamanaşımı Sürelerine Etkisi Açısından "Mücbir Sebepler" Ve "Ödeme"Ye Eleştirel Bakış", **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 61, Sayı: 3, 2012, ss.1017-1055.
- Coşkun Karadağ, Neslihan ve İbrahim Organ. "Gümrük Uzlaşması ve Vergi Usul Kanunu'ndaki Uzlaşma Kurumu ile Karşılaştırılmalı Olarak Değerlendirilmesi", **Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt: 7, Sayı: 1, 2014, ss.370-396.
- Çağan, Nami. "Demokratik Sosyal Hukuk Devletinde Vergilendirme", **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 37, Sayı: 1, 1980, ss.129-151, <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/305/2873.pdf>, (02.01.2018).
- Çağlayan, Ramazan. **İdari Yargılama Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Çak, Demet ve Murat Çak, **Gümrük Birliğinin Getirdikleri ve Götürdükleri: Dış Ticaret Vergileri ve İhracat Gelirleri Analizi**, İstanbul Ticaret Odası Yayın No: 2007-68, İstanbul, 2007.

- Çakar, M. Sait. **Türkçe-Almanca, Almanca-Türkçe Hukuk Sözlüğü**, Seçkin Yayınları, Ankara, 2007.
- Çakıcı, Ömer ve Mehmet Ceylan. **Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu (Teori-Uygulama-Mevzuat)**, Türkiye Bankalar Birliği Yayın No: 302, İstanbul, 2014.
- Çelik, Bayram. “Gümrükte Uzlaşma Uygulamasına Bir Bakış”, **Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi**, Sayı: 182, Şubat 2019, <https://www.lebibyalkin.com.tr>, (10.12.2019).
- Çelik, Binnur. **Dış Ticaretten Alınan Vergilerden Gümrük Vergisi Hukuku**, İmaj Yayınevi, Ankara, 1999.
- Çelik, Binnur. “İthalde Alınan Katma Değer Vergisi ve Günümüzdeki Önemi”, **Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi**, Cilt: 1, Sayı: 2, 1999, ss. 117-125.
- Çelik, Binnur. **Kamu Alacaklarının Takip ve Tahsil Hukuku**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2002.
- Çelik, Birten. “Osmanlı Gümrüklerinde Kadın İstihdamı: Gümrük Kolcuları (1901-1908)”, **Belleten**, Cilt: LXXIX, Sayı: 286, Aralık 2015, ss.1003-1037.
- Çelik, Cengiz. “Gümrük Uzlaşma Müessesesinde Yasallık Sorunu”, **Mali Çözüm Dergisi**, Sayı: 136, Temmuz-Ağustos 2016, ss.131-142.
- Çelikkaya, Ali. **Türk Gümrük Kanunu’nun Vergilemeye İlişkin Hükümlerinin Değerlendirilmesi**, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir, 2001.
- Çetintaş, Hüseyin Sadi ve Ayhan Turna. “Bilgisayarlı Gümrük İşlemleri”, **Gümrük Dergisi**, Yıl: 12, Sayı: 43, Ocak 2003, ss.115-150.
- Çevik, Serdar. **Daha Önce Vergi Davası Açmamış Avukatlar İçin Vergi Davaları ve Yargılama Usulü**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- Çınarlı, Serkan. **İdari Yargıda İstinaf ve Bölge İdare Mahkemeleri**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- Çiçek, Hüseyin Güçlü ve Orhan Atalay. “Gümrük İdarelerinde Eş Etkili Vergiler ve Fonların Tahsili, Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, **Gümrük ve Ticaret Dergisi**, Cilt: 4, Sayı: 10, 2017, ss.15-24.
- Çolak, Nusret İlker. “İdari Uyuşmazlıklarda Alternatif Çözüm Yolları”, **Danıştay ve İdari Yargı Günü 144. Yıl Sempozyumu**, Danıştay Yayınları No: 83, 2013, Ankara, ss.97-118.

- Dağ, Rüfet, Sami Ceyhan ve Mehmet Ballı. **Gümrük Kıymet Uyuşmazlıkları**, Gümrük ve Ticaret Müfettişleri Derneği Yayınları, Ankara, 2014.
- Dayınlarlı, Kemal. **Türkçe-Fransızca Hukuk Terimleri Sözlüğü**, Teknik Basım Sanayii Matbaası, Ankara, 1984.
- Değer, Nuri. **En Son Şekliyle Damga Vergisi Uygulaması**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.
- Değirmendereli, Ali. “Vergi Amaç ve Etkilerinin Ayırıştırılması (Dichotomie der Steuerzwecke) Sorunu”, **Prof. Dr. Mualla Öncel’e Armağan**, (ed.) Ertuğrul Akçaoğlu ve İnci Solak Akman, Cilt: 1, Ankara, 2009, ss.211-227.
- Delilbaşı, Melek. “Orta Çağ’da Türk Hükümdarları Tarafından Batılılara Ahidnamelerle Verilen İmtiyazlara Genel Bir Bakış”, **Belleten**, Cilt: XLVII, Sayı: 185, Ocak 1983, ss.95-103.
- Demir, İhsan Cemil. **Osmanlı Devleti’nde Örfi Vergiler**, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2019.
- Demir, Oğuzhan. “Vergi Uyuşmazlıklarının Çözümünde Görevli Mahkeme”, **A.Ü. Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 8, Sayı: 3-4, 2004, ss. 185-234.
- Demir, Oğuzhan. “Vergi Uyuşmazlıklarının Çözümünde Yetkili Mahkeme”, **Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 11, Sayı: 1-2, 2007, ss.219-256.
- Demirbaş Aksüt, Burcu ve Özgecan Gök. “Gümrük Vergilerinden Kaynaklanan Anlaşmazlıkların Uzlaşma Yolu İle Çözümü”, **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 18, Sayı: 2, 2016, ss.75-125.
- Derdiyok, Türkmen. **Dış Ticarete Vergi ve Mali Yükümlülükler**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2013.
- Dikmen, M. Orhan. **Maliye Dersleri**, Sermet Matbaası, İstanbul, 1964.
- Dölek, Ali. **Gümrük İşlemleri**, Umut Kitap Basım Yayın Dağıtım, İstanbul, 2017.
- Duran, Lütfi. **İdare Hukuku Ders Notları**, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1982
- Edizdoğan, Nihat ve Ali Çelikkaya. **Vergilerin Ekonomik Analizi**, Dora Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2010.

- Edizdoğan, Nihat, Özhan Çetinkaya ve Erhan Gümüş. **Kamu Maliyesi**, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2018.
- Eker, Aytaç. **Kamu Maliyesi**, Birleşik Matbaa, İzmir, 2009.
- Ekinci, Ahmed Celaledin. "Usul Hukuku Açısından Gümrük Kanunu ve Vergi Usul Kanunu'nun Analizi", **Gümrük ve Ticaret Dergisi**, Cilt: 3, Sayı: 5, 2015, ss.34-50.
- Eraslan, Yunus ve Hüseyin Bilgin. "İdari Yargıda Görev Uyuşmazlığı", **Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi**, Sayı: 8, 2016, ss.151-187.
- Eraslan, Yunus ve Ümit Süleyman Üstün. "İdare ve Vergi Mahkemeleri Arasında Çıkan Görev Uyuşmazlıkları ve Çözümünde Esas Alınan Ölçütler", **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 26, Sayı: 2, 2018, ss.149-187.
- Erbay, Cemal. **Gümrük Mevzuatı**, Maliye ve Gümrük Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Yayını No: 1986/281, Ankara, 1986.
- Ercan, Tayfun. **Gümrük Uyuşmazlıkları ve Çözüm Yolları**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2012.
- Erdem, Metin, Doğan Şenyüz ve İsmail Tatlıoğlu. **Kamu Maliyesi**, Ekin Kitabevi, Bursa, 2003.
- Erdem, Tahir. **Vergi Hukukunda Uyuşmazlıkların İdari Aşamada Çözümü ve Alternatif Çözüm Yolları**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2012.
- Erdem, Tahir. "6455 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikler Sonrasında Gümrük Kanunu'nun Ceza Hükümleri", **Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi**, Sayı: 114, Haziran 2014, <https://www.lebibyalkin.com.tr/mevzuat/yayinlar/lebib-yalkin-mevzuat-dergisi>, (28.10.2019).
- Erkan, Vehbi Umut. "6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Vekâlet Sözleşmesinde Vekâlet Veren Ücret Ödeme Borcu Dışındaki Diğer Borçları", **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 62, Sayı: 2, 2013, ss.441-472.
- Eroğlu, Orhan. "İslah ve Hukuk Muhakemeleri Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarı Taslağı Kapsamında İslahın Değerlendirilmesi", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Sayı: 138, 2018, ss.159-208.
- Ertürk, Erkan. "Gümrük Vergi ve Cezalarının Tahakkuk ve Tebliği İle Ulaşma ve İtiraz Süreçleri", **Yaklaşım Dergisi**, Sayı: 250, Ekim 2013, <https://uye.yaklasim.com/MagazineContent.aspx?ID=21915&arananKey=g%C3%BCmr%C3%BCk>, (05.08.2019).

- Eskicioğlu, Osman. **Çağdaş Vergi Hukukunun İslam Hukuku Açısından Eleştirisi**, <http://www.enfal.de/vergi.pdf>, (29.05.2018).
- Eşiyok, B. Ali. “Osmanlı İmparatorluğu’nun Dünya Ekonomisine Eklenmesinde Bir Dönüm Noktası: 1838 Serbest Ticaret Anlaşması”, **Mülkiye Dergisi**, Cilt: XXXIV, Sayı: 266, 2010, ss.67-108.
- Giray, Filiz. **Maliye Tarihi**, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2015.
- Gelir İdaresi Başkanlığı. **GATT Bilgilendirme Rehberi**, Gelir İdaresi Başkanlığı Avrupa Birliği ve Dış ilişkiler Daire Başkanlığı GATT Müdürlüğü, Yayın No: 95, Ankara, 2009.
- Genç, Mehmet. **Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Ekonomi**, Ötüken Neşriyat A.Ş., İstanbul, 2013.
- Gerçek, Adnan. “Yürütmenin Durdurulması Müessesesinin Vergileme İşlemleri Üzerindeki Etki ve Sonuçları”, **Maliye Araştırma Merkezi Konferansları**, 41. Seri, Sayı: 41, 2002, ss.117-138.
- Gerçek, Adnan. “Dış Ticaret Üzerindeki Mali Yükümlülükler”, **Yaklaşım Dergisi**, Sayı: 184, Nisan 2008, <https://uye.yaklasim.com>, (02.06.2018).
- Gerçek, Adnan. **Türk Mali Hukukunda Teminat Kurumu**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2013.
- Gerçek, Adnan. **Kamu Alacaklarının Takip ve Tahsil Hukuku**, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2013.
- Gök, Özgecan. **Gümrük Vergisinden Kaynaklanan Uyuşmazlıklar**, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İzmir, 2018.
- Gökçe, M. Uğur ve Musa Ünal. “Gümrük Kıymet Kodunda Değişikliğin Etkileri”, **Vergi Raporu Dergisi**, Sayı: 41, Haziran-Temmuz 1999, ss.26-38.
- Göker, Cenker. **Yönlendirici Vergilendirme**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2011.
- Göker, Cenker. “Dış Ticaret İşlemlerine Konulan Ek Mali Yükümlülüklerde Öngörülebilirlik İlkesi Üzerine Bir Deneme”, **Ankara Barosu Dergisi**, Yıl: 71, Sayı: 2013/1, 2013, ss.113-124.
- Gözler, Kemal. **Anayasa Hukukunun Genel Teorisi**, Cilt II, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2011.
- Gözübüyük, A. Şeref ve Turgut Tan. **İdare Hukuku**, Cilt: 1, Turhan Kitabevi, Ankara, 2008.

- Güçlü, Yaşar. **Herkes İçin İdari Dava Takip Rehberi**, Seçkin Yayınları, Ankara, 2019.
- Gül Erdem, Jülide. “İptal Davasında Menfaat İhlali Koşulu”, **Memleket Siyaset Yönetim**, Cilt: 12, Sayı: 27, 2017, ss.97-134.
- Gültekin, Mustafa. “Vergi Uyuşmazlıklarının Çözüm Yollarından Uzlaşma”, **Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi**, Sayı: 7, 2016, ss.575-607.
- Gümüş, Mustafa. “Adli Soruşturmanın Gümrük Vergileri Zamaşımına Etkisi”, **Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi**, Sayı: 81, Eylül 2010, <https://www.lebibyalkin.com.tr/mevzuat/yayinlar/lebib-yalkin-mevzuat-dergisi>, (23.10.2019).
- Gümüş, Mustafa. **İthalatta Vergi ve Mali Yükümlülükler**, Önka Matbaa San. ve Tic. Ltd. Şti., Ankara, 2018
- Gümüşkaya, Gamze. “Vergi Ödevlisinin Kamu Denetçiliği Kurumuna Başvurusu”, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, Cilt: 74, Sayı: 1, 2016, ss.279-304.
- Güneş, Gülsen. **Verginin Yasallığı İlkesi**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2011.
- Güran, Tevfik. “Tanzimat Dönemi Osmanlı Maliyesi”, **İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası**, Cilt: 49, 1998, ss.79-95.
- Gürsel, Seyfettin. “1938 Osmanlı-İngiliz Ticaret Anlaşması”, **Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Türkiye Ansiklopedisi**, Cilt: 3, İletişim Yayınları, 1985, İstanbul, ss.688-690.
- Hacıköylü, Canatay. “İthalat Sırasında Ödenen Vergiler ve Diğer Mali Yükümlülükler: Türkiye ve Cep Telefonu İthalatı”, **Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt: 7, Sayı:1, 2014, ss.21-36.
- Hatipoğlu, Cengizhan. “Yargı Kararına Göre İade Edilecek Vergilerde Faziz”, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, Cilt: 72, Sayı: 1, 2014, ss.435-448.
- Hatipoğlu, Cengizhan. “İdari Mercî Tecavüzü ve Dört Gri Alan”, **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, Yıl: 6, Sayı: 21, 2015, ss.359-384.
- Hergün, Recai. “İthalatta Muhteviyat Farklılıklarında Gümrük Vergileri Tarhiyatı, **E-Yaklaşım**, Sayı: 231, Mart 2012, <https://uye.yaklasim.com/MagazineContent.aspx?ID=13738&arananKey=g%C3%BCmr%C3%BCK>, (04.08.2019).

- Hondu, Selçuk. "Danıştay, İdare Mahkemeleri, Vergi Mahkemeleri Arasında Ortaya Çıkan Görev Uyuşmazlıkları", **Danıştay Dergisi**, Yıl: 15, Sayı: 56-57, Yarı Açık Cezaevi Matbaası, 1985, Ankara, ss.13-34.
- İşıklar, Celal. "İdari Yargılamada İlk İncelemenin Sıra, Düzen ve Usûlü", **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, Cilt: 1, Yıl: 2, Sayı: 6, 2011, ss.69-140.
- İşıklar, Celal. "İdari Yargıda Derdestlik", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 16, Sayı: 1, 2012, ss.63-106.
- İrtenk, Saffet R. **Maliye**, Ege Üniversitesi Matbaası, İzmir, 1971.
- İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği. **Gümrük Tarihçesi**, <http://www.igmd.org.tr/Gumruk-Tarihcesi>, (20.03.2018)
- İstanbul Ticaret Odası. **Yeni Gümrük Mevzuatına Umumî Bir Bakış**, Hüsnütabiat Matbaası, İstanbul, 1954.
- İşçi, Jülide. **İdari Merci Tecavüzü**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Kağıtcıoğlu, Murat. "İdari İşlem Teorisi Çerçevesinde İdari Merci Tecavüzü Kavramının Değerlendirilmesi", **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, Yıl: 7, Sayı: 30, 2017, ss.237-271.
- Kalabalık, Halil. **İdari Yargılama Usulü Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Kalabalık, Halil. **İdare Hukuku Dersleri**, Cilt: 2, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Kaneti, Selim. **Vergi Hukuku**, Özdem Kardeşler Matbaası, İstanbul, 1986/1987.
- Kaneti Selim. "Vergi Hukukunda Ekonomik Yaklaşım İlkesi", **Vergi Dünyası Dergisi**, Temmuz 1992, <https://www.vergidunyasi.com.tr/makaleler/1041>, (19.02.2020).
- Kaplan, Recep. "İadesi Gereken Vergiler İçin Mükelleflere Faiz Ödenmesine İlişkin Düzenlemenin Anayasa Mahkemesinin İptal Kararı Çerçevesinde Değerlendirilmesi", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı: 287, Ağustos 2012, ss.185-193.
- Karakoç, Yusuf. **Türk Vergi Ceza Hukukunda Pişmanlık ve Islah**, Tükelmat A.Ş., İzmir, 1994.
- Karakoç, Yusuf. **Genel Vergi Hukuku**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2007.
- Karakoç, Yusuf. **Vergi Anlaşmazlıklarının/Uyuşmazlıklarının Çözüm Yolları (Vergi Yargılaması Hukuku)**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2015.

- Karamursal, Ziya. **Osmanlı Mali Tarihi Hakkında Tetkikler**, Türk Tarih Kurum Basımevi, Ankara, 1989.
- Karavelioğlu, Celâl. **İdari Yargılama Usulü Kanunu**, Cilt: I, Yetkin Basım Yayım ve Dağıtım A.Ş., Ankara, 2001.
- Karavelioğlu, Celâl. **İdari Yargılama Usulü Kanunu**, Cilt: II, Yetkin Basım Yayım ve Dağıtım A.Ş., Ankara, 2001.
- Karluk, S. Rıdvan. "Sanayileşme Süreci Yönünden Gümrük Tarifelerinin Genç Sanayileri Koruyucu Etkisi", **Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Dergisi**, Cilt: 11, Sayı: 2, Haziran 1975, ss.137-150.
- Kaya, Ferudun. **Dış Ticaret ve Finansmanı**, Beta Yayınları, İstanbul, 2011.
- Kaya, Sezai. "YYS vs OKSB", 25.06.2018, http://sezaikaya.com/post/yys-vs-oksb_55, (09.05.2019).
- Kaya, Sezai. "Gümrükte Kendini İhbar (Pişmanlık Beyanı) Uygulamasında Görülen Sorunlar", 17.09.2019, <https://www.ktgegitim.com/haberler/gumrukte-kendini-ihbar-pismanlik-beyani-uygulamasinda-gorulen-sorunlar-6555>, (18.12.2019).
- Kaya, Sezai ve Arif Ayluçtarhan. "Gümrük Kıymetine Giren Royalti Ödemelerinde Tevkifat Uygulaması", **Mali Çözüm Dergisi**, Sayı: 92, Mart-Nisan 2009, ss.167-178.
- Kazıcı, Ziya. **Osmanlıda Vergi Sistemi**, Kayıhan Yayınları, İstanbul, 2014.
- Keyder, Çağlar. "Osmanlı Devleti ve Dünya Ekonomik Sistemi", **Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi**, Cilt: 3, İletişim Yayınları, 1985, İstanbul, ss.642-652.
- Kıldış, Yusuf. **Gelir Vergisinde Matrahın Tespitinde Giderler ve İndirimler**, Maliye ve Hukuk Yayınları, Ankara, 2010.
- Kıldış, Yusuf ve Ahmet Cem Avcı, "Vergi Yargısında Tek Dilekçe İle Davaya Açılacak Haller", **Yaklaşım Dergisi**, Sayı: 332, <https://uye.yaklasim.com>, (21.12.2020).
- Kılıç, Ayhan. "Kabahatler Kanunu'nun Genel Hükümlerinin Vergi Kabahatleri Bakımından Uygulanabilirliği", **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, Yıl: 5, Sayı: 18, Temmuz 2014, ss.299-348.
- Kılıç, Kaptan. **Kaçakçılık Suçları Gümrük Kabahatleri ve Gümrük Uyuşmazlıklarının Çözüm Yolları**, Gazi Kitabevi, Ankara, 2013.

- Kırbaş, Sadık. **Vergi Hukuku**, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2012.
- Kızılot, Şükrü, Doğan Şenyüz, Metin Taş ve Recai Dönmez. **Vergi Hukuku**, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, 2008.
- Kızılot, Şükrü ve Zuhul Kızılot. **Vergi İhtilafları ve Çözüm Yolları**, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, 2011.
- Koban, Emine ve Tayfun Ercan. "Gümrük Uyuşmazlıklarında Uzlaşma Müessesesi ve İşleyişi", **Legal Mali Hukuk Dergisi**, Cilt: 13, Sayı: 150, 2017, ss.1361-1382.
- Koçak, Nazım Taha. **Uygulamada Yürütmenin Durdurulması**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- Korkmaz, Esfender. **Vergi Yapısı ve Gelişimi**, Ercivan Matbaası, İstanbul, 1981.
- Korkmaz, Rıza Mehmet. "21. Yüzyıla Girerken Türk Gümrük İdaresi", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı: 153, Haziran 2001, ss.93-105.
- Koyunoğlu, Deniz. "Gümrük Uyuşmazlıkları İçin İtiraz ve İdari Yollar", **Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi**, Sayı:83, <http://www.lebibyalkin.com.tr>, (06.12.2019).
- Küçükkutlu, Namık. **Gümrük Mevzuatı**, İstanbul Ticaret Odası Yayın No: 1998-28, İstanbul, 1998.
- Kütükoğlu, Mübahat S. "Osmanlılar'da Gümrük", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, Cilt: 14, 1996, ss.263-268.
- Mutluer, M. Kâmil. **Genel Vergi Hukuku**, İstanbul İletişim Grubu Yayıncılık, İstanbul, 2008.
- Nadaroğlu, Halil. **Kamu Maliyesi Teorisi**, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 2000.
- Nazal, Ersin ve Fatih Uzun. "10 Soruda Gümrükte Telafi Edici Vergi Uygulaması", 10.02.2017, <http://andersentax.com.tr/tr/yayinlar/10-soruda-gmrkte-telafi-edivi-vergi-tev-uygulamasi>, (08.05.2019).
- Nemli, Arif. **Kamu Maliyesine Giriş**, Y. Güryay Matbaası, İstanbul, 1979.
- Neumark, Fritz. **Maliyeye Dair Tetkikler**, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul, 1950.
- Nural, Ali ve Remzi Akçin. **Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri**, Gümrük Kontrolörleri Derneği Yayın No: 7, İstanbul, 1996.

- Oğurlu, Yücel. "Vergi Yargılamasında Vergi Mahkemelerinin Görev ve Yetkileri", **A.Ü. Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 1, Sayı: 1, 1997, ss.317-331.
- Oğurlu, Yücel. "Danıştay Kararları Işığında İdari Yargılama Usulünde Re'sen Araştırma İlkesi", **A.Ü. Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: II, Sayı: 1, 1998, ss. 119-133.
- Oğuzman, Kemal ve Turgut Öz. **Borçlar Hukuku (Genel Hükümler)**, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2000.
- Oktar, S. Ateş. "Vergi Benzeri Mali Yükümlülükler Ek Mali Yükümlülükler ve Bir Totolojik Düzenlemenin Analizi", **Maliye Araştırma Merkezi Konferansları**, 37. Seri, Yıl: 1996/1997, ss.155-189.
- Oktar, S. Ateş. **Vergi Hukuku**, Türkmen Kitabevi, İstanbul, 2011.
- Oktar, S. Ateş. **Türk Vergi Sistemi**, Türkmen Kitabevi, İstanbul, 2018.
- Olalı, Hasan. **Dış Ticaret ve İç Ticaret Ekonomisi**, Berrin Basımevi, İzmir, 1949.
- Onursal, Erkut. "Dünden Bugüne Gümrük Mevzuatı", **Dış Ticaret Dergisi**, Yıl: 5, Sayı: 17, Nisan 2000, ss.18-44.
- Onursal, Erkut. **Mevzuat ve Teknik Yönleri İle İhracat ve İthalat İşlemleri**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- Onursal, Erkut. **Mevzuat ve Teknik Yönleri İle Uluslararası Ticarete Kullanılan Belgeler**, Seçkin Yayınları, Ankara, 2018.
- Organ, İbrahim ve Neslihan Coşkun Karadağ. "Türk Vergi Yargısında Yürütmenin Durdurulması- I", **Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt: 21, Sayı: 3, 2012, ss.55-70.
- Organ, İbrahim ve Neslihan Coşkun Karadağ. "Türk Vergi Yargısında Yürütmenin Durdurulması- II", **Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt: 21, Sayı: 3, 2012, ss.71-84.
- Ortopolat, Ali. "Kabahatler Kanunu Çerçevesinde Gümrük Para Cezalarında Kusur Şartı Aranır mı?", **Yaklaşım Dergisi**, Sayı: 179, Kasım 2007, <https://uye.yaklasim.com/>, (28.10.2019)
- Ovacık, Mustafa. **İngilizce-Türkçe Hukuk Sözlüğü**, Ayyıldız Matbaası, Ankara, 1964.
- Öncel, Mualla, Ahmet Kumrulu ve Nami Çağan. **Vergi Hukuku**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2012.

- Öner, Erdoğan. **Kamu Maliyesi I**, Maliye ve Gümrük Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Yayın No: 1986/282, Ankara, 1986.
- Öner, Erdoğan. **Osmanlı İmparatorluğu ve Cumhuriyet Döneminde Malî İdare**, Maliye Bakanlığı Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı Yayın No: 2005/369, Ankara, 2005.
- Öner, Erdoğan. **Vergi Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Öner, Erdoğan. **Türk Vergi Sistemi**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Öz, Ersan. **Dış Ticarete Ulusal ve Uluslararası Vergilendirme**, Nobel Kitabevi, Adana, 2008.
- Özay, İl Han. **Günüşğinde Yönetim**, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2004.
- Özkan, Ömer ve Tayfun Ercan, **Gümrük Para Cezaları**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2016.
- Özkardeş, Levent. “Dahilde İşleme Rejiminde Gümrük Yükümlülüğü”, **Yaklaşım Dergisi**, Sayı: 181, Ocak 2008, <https://uye.yaklasim.com/dergiler>, (25.02.2018).
- Öztürk, İbrahim Halil. “Gümrük Vergileri ve Gümrük Kanunundaki İdari İtiraz Müessesesi”, **Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi**, Sayı: 103, Temmuz 2012, <https://www.lebibyalkin.com.tr/mevzuat/yayinlar/lebib-yalkin-mevzuat-dergisi>, (02.08.2018).
- Palaz Erdemir, Hatice ve Ali Rıza Gökbunar. “Efes Gümrük Yazıtında Gümrük Vergileri”, **Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt: 9, Sayı: 1, 2007, ss.227-234.
- Pamuk, Şevket. “19. yy’da Osmanlı Dış Ticareti”, **Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Türkiye Ansiklopedisi**, Cilt: 3, İletişim Yayınları, 1985, İstanbul, ss.653-665.
- Pastole, Mirela Anca and Ciobănaşu Marilena. “Role of Customs Duties in the Formation of Budget Revenues”, **Journal of Knowledge Management, Economics and Information Technology**, Issue: 1, February 2013, http://www.scientificpapers.org/wp-content/files/1352_Postole_Ciobanasu_ROLE_OF_CUSTOMS_DUTIES_IN_THE_FORMATION_OF_BUDGET_REVENUES.pdf, (30.04.2018).
- Reisoğlu, Safa. **Borçlar Hukuku (Genel Hükümler)**, Beta Basım Yayın Dağıtım, İstanbul, 2011.

- Samsun, Nihal. "10. Yılında Avrupa Tek Pazarı", **Maliye Dergisi**, Sayı: 143, 2003, http://dergiler.sgb.gov.tr/calismalar/maliye_derGISI/yayinlar/md/md143/nsamsun.pdf, (27.05.2018).
- Sancakdar, Oğuz. "İdari Yargıda Tek Dilekçe İle Dava Açma (Karşılaştırmalı Hukuki Analiz)", **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 9, Sayı: 2, 2007, ss.223-269.
- Sancakdar, Oğuz. "İdari Yargıda İstinaf Sistemi Üzerine Düşünceler", **Danıştay ve İdari Yargı Günü 144. Yıl Sempozyumu**, Danıştay Yayınları No: 83, 11 Mayıs 2012, Ankara, ss.13-95.
- Saraçoğlu, Fatih. **Türk Vergi Sistemi**, Gazi Kitabevi, Ankara, 2018.
- Sariaslan, Osman. **Vergi Uyuşmazlıklarına İlişkin Davalarda İlk İnceleme ve İlk İnceleme Üzerine Verilen Kararların Hukuki Niteliği**, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Bursa, 2014.
- Sariaslan, Osman. "Anayasa Mahkemesi'ne Yapılan Bireysel Başvurularda Başvuru Yollarının Tüketilmesi Koşulunun Vergi Uyuşmazlıklarıyla İlgili İdari Başvurular Ekseninde Değerlendirilmesi", **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, Yıl: 9, Sayı: 34, 2018, ss.475-513.
- Sariaslan, Osman. "Bireysel Başvuru Süreciyle Değişen Yargısal Paradigma ve Adil Yargılanma Hakkı Ekseninde İdari Yargıda Re'sen Araştırma İlkesi", **Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi**, Sayı: 12, 2018, ss.647-692.
- Savaş, Vural Fuat. "Gümrük Tarifelerinin Ekonomik Analizi", **Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Dergisi**, Cilt: 5, Sayı: 2, Haziran 1969, ss.18-43.
- Sayar, Nihad S. **Âmme Maliyesi**, Cilt: 1, Sermet Matbaası, İstanbul, 1961.
- Saygılıoğlu, Nevzat ve Adnan Gerçek. **Dış Ticaret ve Gümrük (Kurallar, İşlemler ve Vergileme)**, Yaklaşım Yayınları, Ankara, 2007.
- Sayılğan, Güven ve Coşkun Şenol. "Dahilde İşleme Rejimi ve Türk İşletmelerinin İhracatı Üzerine Etkileri", **Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Sayı: 35, Ocak-Temmuz 2010, ss.37-53.
- Selen, Ufuk. "Dış Ticaret Yardım unsuru Olarak Dahilde İşleme Rejimi: Türkiye Açısından Değerlendirilmesi", **Akdeniz İ.İ.B.F. Dergisi**, Sayı: 10, 2005, ss.182-205.
- Selen, Ufuk. **Gümrük İşlemleri ve Vergilendirilmesi**, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2012.

- Seyidoğlu, Halil. **Ekonomik Terimler (Ansiklopedik Sözlük)**, Güzem Yayınları No: 4, Adalet Matbaacılık, Ankara, 1992.
- Seyidoğlu, Halil. **Uluslararası İktisat**, Güzem Can Yayınları, İstanbul, 2003.
- Sezginer, Murat. “İdari Yargıda İstinaf İncelemesinin Esasları İle İstinaf Uygulamasında İçtihat Ayrılıkları Sorunu ve Çözüm Yolları”, **Danıştay ve İdari Yargı Günü 150. Yıl Sempozyumu**, Danıştay Yayınları No: 99, 10-11 Mayıs 2018, Ankara, ss.111-134.
- Shaw, Stanford. “Tanzimat’tan Sonra Osmanlı Vergi Sistemi”, **Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Türkiye Ansiklopedisi**, Cilt: 4, İletişim Yayınları, 1985, ss.934-942.
- Sidal, Hulusi. **Gümrük Politikası Mevzuatı ve Tatbikatı**, Berksoy Matbaası, İstanbul, 1966.
- Şahin, Mustafa. “Gümrük Vergileri Tanımı ve 6455 Sayılı Kanunla Gümrük Kanununun 234 üncü Maddesinde Yapılan Değişiklik”, **Gümrük ve Ticaret**, Sayı: 36, 2013, ss.32-37.
- Şahin, Mustafa. “Gümrük Vergileri ve Uygulamada Karşılaşılan Bazı Sorunlar”, **Vergi Dünyası Dergisi**, Sayı: 414, Şubat 2016, ss.152-157.
- Şahin, Mustafa. “Gümrük İşlemlerinin ve Vergilerinin Tebliği”, **Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi**, Sayı: 154, Ekim 2016, <https://www.lebibyalkin.com.tr/mevzuat/yayinlar/lebib-yalkin-mevzuat-dergisi>, (15.04.2019).
- Şenyüz, Doğan. **Türk Vergi Sistemi**, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, 2007.
- Şenyüz, Doğan. **Vergi Ceza Hukuku**, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2017.
- Şenyüz, Doğan, Mehmet Yüce ve Adnan Gerçek. **Vergi Hukuku**, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2020.
- Şenyüz, Doğan, Mehmet Yüce ve Adnan Gerçek. **Türk Vergi Sistemi**, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2020.
- Şişman, Gülden ve Mustafa Uyanık. “Gümrük Uyuşmazlıklarının Sulh Yoluyla Çözülmesi”, **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı: 362, Kasım 2018, ss.71-78.
- Tabakoğlu, Ahmet. **Türk İktisat Tarihi**, Dergâh Yayınları, İstanbul, 1994.
- Takım, Abdullah ve Ş. Mustafa Ersungur. “Dahilde İşleme Rejimi: İhracat ve İthalat Üzerindeki Etkisi”, **Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi**, Cilt: 24, Sayı: 2, 2010, ss.289-305.

- Taş, Metin. "Gümrük İdaresinin Vergileme İşlemlerinde yargı Yolu ve Anayasal Bir Sorun", **Yaklaşım Dergisi**, Sayı: 156, Aralık 2005, <https://uye.yaklasim.com/dergiler,27.11.2019>.
- Taşkan, Yusuf Ziya. **Vergi Yönetiminin Düzenleyici İşlemleri**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010.
- Taşkan, Yusuf Ziya. **Vergi Hukuku**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
- TBMM, **Tutanak Dergisi**, TBMM Basımevi, Cilt: 14, Ankara, 1999.
- TBMM, **Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının (GATT) VII. Maddesinin Uygulanmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı Gerekçesi**, 13.03.1986, <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d18/c011/tbmm18011068ss0049.pdf>, (05.03.2019).
- Tekin, Abdulkadir ve Ümit Engin Tekin, **Gümrük İşlemleri**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018.
- Terzi, Gökhan. **Dış Ticaret Gümrük Kambiyo İşlemleri ve Uygulaması**, Gümrük Ticaret Müfettişleri Derneği, İstanbul, 2017.
- Terzi, Gökhan. "Dış Ticarete Tek ve Maktu Vergi Uygulaması", **Mali Çözüm Dergisi**, Sayı: 143, Eylül-Ekim 2017, ss.93-102.
- Terzi, Gökhan. "Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsünün Dünyü, Bugünü ve Yarını", **Gümrük ve Ticaret Dergisi**, Cilt: 4, Sayı: 9, 2017, ss.10-22.
- Terzi, Gökhan. "Katma Değer Vergisi Kanunu Reformu Açısından İthalatta Vergi Matrahının Değerlendirilmesi", **Vergi Dünyası Dergisi**, Sayı: 437, Ocak 2018, ss.44-51.
- Terzi, Gökhan. "Gümrük Vergileri Anlaşmazlıklarında Çözüm Yollarının Vergi Usul Kanunu Hükümleriyle Karşılaştırmalı Olarak Değerlendirilmesi", **Gümrük ve Ticaret Dergisi**, Cilt: 5, Sayı: 15, 2019, ss.32-43.
- Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü, **Uzlaşma Başvuru Ekranı Kullanım Kılavuzu**, https://uygulama.gtb.gov.tr/UzlasmaTalep/Content/UT_KullanımKlavuzu.pdf, (16.12.2019).
- Tomanbay, Mehmet. **Dış Ticaret Rejimi ve İhracatın Finansmanı**, Hatiboğlu Yayınevi, Ankara, 1995.
- Tomanbay, Mehmet. **Uluslararası Ticaret ve Finansmanı**, Gazi Kitabevi, Ankara, 2014.

- Toprak, Zafer. "Tanzimat'tan Sonra İktisadi Politika", **Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi**, Cilt: 3, İletişim Yayınları, 1985, İstanbul, ss.668-671.
- Topuz, İbrahim ve Kadir Özkaya. **İdari Yargılama Usulü Kanunu**, Mahalli İdareler Derneği Yayını, Ankara, 2002.
- Tosuner, Mehmet. "Türk Katma Değer Vergisi Sisteminin Avrupa Topluluğu Ülkelerinde Uygulanan Katma Değer Vergisi Sistemine Uyumlaştırılmasının Ekonomik Etkileri", **Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF Dergisi**, Cilt: 9, Sayı: 2, 1994, ss.269-287.
- Tosuner, Mehmet ve Zeynep Arıkan. **Vergi Uyuşmazlıklarının İdari Aşamada Çözümü ve Türk Vergi Yargısı**, Kanyılmaz Matbaacılık, İzmir, 2014.
- Tosuner, Mehmet ve Zeynep Arıkan. **Vergi Usul Hukuku**, Kanyılmaz Matbaası, İzmir, 2019.
- Tosuner, Mehmet ve Zeynep Arıkan, **Türk Vergi Sistemi**, Kanyılmaz Matbaası, İzmir, 2020.
- Tuncer, Selahattin. **Gümrükler ve Gümrük Vergileri (Teori-Uygulama)**, Yaklaşım Yayınları, Ankara, 2001.
- Tuncer, Selahattin. "Korumacılık Teori ve Uygulama", **Maliye Araştırma Merkezi Konferansları**, 36. Seri, 1994, ss.237-266.
- Turan, Ersin. "Kombine Taşımacılık Nedir? Türleri Nelerdir?", <https://webnak.com.tr/blog/kombine-tasimacilik-nedir/>, (24.12.2018).
- Turan, Şerafettin. "Osmanlı İmparatorluğu İle İki Sicilya Krallığı Arasındaki Ticaretle İlgili Gümrük Tarife Defterleri", **Belgeler**, Cilt: 4, Sayı: 7-8, 1967, ss.79-167.
- Türk Dil Kurumu, **Güncel Türkçe Sözlük**, <http://www.tdk.gov.tr>.
- Türk Dil Kurumu, **Türkçe Sözlük**, Ankara, 2005.
- Türk, İsmail. "Atatürk ve Türk Malî Sistemi", **Atatürk Dönemi Ekonomi Politikası ve Türkiye'nin Ekonomik Gelişmesi Semineri**, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları: 513,, Ankara, 23-24.06.1982, ss.7-21.
- Türk, İsmail. **Kamu Maliyesi**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2010.
- Türkiye Diyanet Vakfı. **İslam Ansiklopedisi**, Cilt: 14, 1996.

- Uçak, Hakan. **Gümrük Mevzuatında Kıymet ve Uygulamaları**, Gümrük Müfettişleri Derneği Yayını Yayın No: 14, Ankara.
- Uluatam, Özhan. "Gümrük Vergilerimizin Koruyuculuğu Üstüne Bir Deneme", **Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi**, Cilt: 25, Sayı: 1, 1970, ss.185-206.
- Uluatam, Özhan. **Kamu Maliyesi**, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları No: 413, Ankara, 1978.
- Uluatam, Özhan ve Yaşar Methibay. **Vergi Hukuku**, Murathan Yayınevi, Trabzon, 2011.
- Uzgören, Ergin ve Oğuz Kara. "Elektronik Vergi Değişimi (EDI) ve Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri (BİLGE) Sisteminin Verimliliğinin Değerlendirilmesi", **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Sayı: 6, 2002, ss.7-27.
- Uzun, Fatih. "Mali Af Kanunu'nun Gümrük Vergileri/Cezalarına İlişkin Hükümleri İle Gümrük Mevzuatında Yeni Bir Müessese Olarak Uzlaşma", **Vergi Dünyası Dergisi**, Sayı: 357, Mayıs 2011, ss.134-139.
- Uzun, Fatih. "10 Soruda Gümrükte Telif Edici Vergi (TEV) Uygulaması", 11.11.2014, <http://www.muhasabetr.com/yazarlarimiz/fatihuzun/001/>, (03.05.2019).
- Uzun, Fatih. "Gümrük İşlemlerinde Uygulanan Basitleştirilmiş Usuller ve Yükümlülere Sağladığı Faydalar", **Gümrük ve Ticaret Dergisi**, Cilt: 4, Sayı:7, 2016, ss.63-67.
- Uzun, Fatih. "Gümrükte Pişmanlıkla Beyanda Uygulama Sorunları" **Gümrük ve Ticaret Dergisi**, Cilt: 5, Sayı: 2, 2018, ss.98-101.
- Üstün, Ümit Süleyman ve Abdullah Ok. "Gümrük Vergisinde Vergiyi Doğuran Olay", **Legal Mali Hukuk Dergisi**, Cilt: 8, Sayı: 91, 2012, ss.51-69.
- Üstün, Ümit Süleyman. "Mükellefe İadesi Gereken Vergilerde Faiz Uygulaması", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Sayı: 105, 2013, ss.171-228.
- Üyümez, Mustafa Erkan ve Raşit Gültekin. "Türkiye'de Gümrük İhlalleri ve Yaptırımları, **E-Yaklaşım**, Sayı: 287, Kasım 2016, <https://uye.yaklasim.com/MagazineContent.aspx?ID=29276&arananKey=MUSTAFA%20ERKAN%20%C3%9CY%C3%9CMEZ>, (28.10.2019).
- Yağan, Haldun. "Gümrük Vergi Hukukunda Yeni Bir Müessese: Uzlaşma", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı: 275, Ağustos 2011, <http://www.vergisorunlari.com.tr/makale/gumruk-vergi-hukukunda-yeni-bir-muessese-uzlasma/4528>, (11.12.2019).

- Yakar, Soner. "Bir Usul Ekonomisi Kolaylığı: Vergi Yargısında Tek Dilekçe İle Dava Açma", **Maliye Dergisi**, Sayı: 162, Ocak-Haziran 2012, ss.448-466.
- Yaltı, Billur. "Vergi Uyuşmazlıklarında Yeni Başvuru Yollarının Yargıya Etkisi: Ombudsman Başvurusu ve Bireysel Başvuru", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı: 286, Temmuz 2012, ss.110-121.
- Yaman, Murat. **İdari Yargı Dava Rehberi**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.
- Yerci, Cahit. "Vergi Avantajı Getiren Bir Olanak: Gümrük Kontrolü Altında İşleme", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı: 150, Mart 2001, ss.34-36.
- Yerci, Cahit. "Gümrük Vergilerinde İtiraz ve Ödeme Süresi", **Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi**, Sayı: 100, Nisan 2001, <https://www.lebibyalkin.com.tr/mevzuat/yayinlar/lebib-yalkin-mevzuat-dergisi>, (04.08.2019).
- Yerci, Cahit. **Gümrük Hukuku ve Davaları**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- Yereli, Ahmet Burçin. "İslam Vergi Hukukunda Dış Ticaret Vergileri ve Osmanlı Devletinde Gümrük Vergileri Uygulaması", **Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt: 9, Sayı: 1, ss.79-104.
- Yerlikaya, G. Kürşat. **Türk Vergi Hukukunda İhtirazi Kayıtlı Beyan ve Yargı Yolu**, Kazancı Kitap Ticaret A.Ş., İstanbul, 2005.
- Yeşilova, Alper. **Gümrük Hukukuna İlişkin Uyuşmazlıklar ve Hukuki Çözüm Yolları**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- Yıldız, Güven. "Gümrük Uzlaşma Müessesesi Uygulamasında Kaçakçılık Sorunu", **Mali Çözüm Dergisi**, Sayı: 139, Ocak-Şubat 2017, ss.67-84.
- Yıldız, Güven. "Gümrükte Pişmanlık Müessesesi", **Gümrük ve Ticaret Dergisi**, Cilt: 4, Sayı: 9, 2017, ss. 50-56.
- Yıldız Tokathoğlu, Mircan. "Türkiye'de Dış Ticaretin Vergilendirilmesi ve Avrupa Birliği", **Akdeniz İ.İ.B.F. Dergisi**, Sayı: 10, 2005, ss.46-72.
- Yılmaz, Ejder. **Hukuk Sözlüğü**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2002.
- Yumuk, Hamit. "Gümrük Hukukunda Zorunlu İdari İtiraz", **Yedinci Genç Vergi Hukukçuları Sempozyumu (Bildiriler Kitabı)**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2017, ss. 173-224.
- Yurtcan, Erdener. **Yargıtay Kararları Işığında Kabahatler Kanunu ve Yorumu**, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara, 2016.

Yüce, Mehmet. "Vergi Yargılamasında Yürütmenin Durdurulması Kararı ve Sonuçları", **Prof. Dr. Metin Taş'a Armağan**, (ed.) Adnan Gerçek ve Fatih Saraçoğlu, Gazi Kitabevi, Ankara, 2015, ss.131-144.

Yüce, Mehmet. **Vergi Yargılama Hukuku**, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2019.

Yüce, Mehmet ve Ali Çelikkaya. **Örnek Uygulamalarla Gümrük Uyuşmazlıkları ve Çözüm Yolları**, Dora Basım-Yayın Dağıtım, Bursa, 2016.

Yücel, Mehmet. "Fazla ve Yersiz Ödenen Vergilerin İadesinde Faiz Uygulaması ve Anayasa Mahkemesi Kararı", **Mali Çözüm Dergisi**, Sayı: 107, Eylül - Ekim 2011, ss.183-190.

Yücel, Mehmet. "Gümrük Vergileri ve Cezalarında Uzlaşma", **Legal Mali Hukuk Dergisi**, Cilt: 9, Sayı: 100, 2013, ss.15-26.

İNTERNET KAYNAKLARI

Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 09.12.2002 tarihli ve 2002/38 sayılı Genelgesi, <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/52987>, (28.02.2019).

Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 02.11.2010 tarihli ve 2010/51 sayılı Genelgesi, <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/52987>, (28.02.2019).

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün, 16.08.2013 tarihli ve 2013/38 sayılı Genelgesi, <https://ticaret.gov.tr/data/5d483e8313b8762b40ceaadc1c1f900afab3d12a17b0e09a4a5767d1.pdf>, (22.06.2019).

TBMM, Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının (GATT) VII. Maddesinin Uygulanmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı Gerekçesi, 13.03.1986, <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d18/c011/tbmm18011068ss0049.pdf>, (05.03.2019).

Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü, "Menşe", <https://ggm.ticaret.gov.tr/sikca-sorulan-sorular/ticari/mense>, (28.02.2019).

Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü, "Özet Beyan" <https://ggm.gtb.gov.tr/sikca-sorulan-sorular/ticari/ozet-beyan>, 25.12.2018.

- Ticaret Bakanlığı AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, “Menşe Kuralları ve Uygulamalarına İlişkin Soru ve Cevaplar”, <https://ab.gtb.gov.tr/ab-ile-iliskiler/mense-kurallari/mense-kurallari-ve-uygulamalarina-iliskin-soru-ve-cevaplar>, (27.02.2019).
- Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü’nün 13.08.2012 tarihli ve 2012/29 sayılı Genelgesi, <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/54833>, (14.03.2019).
- Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü’nün 17.11.2016 tarihli ve 2016/17 sayılı Genelgesi, <https://ticaret.gov.tr/data/5d483fb113b8762b40ceaef3/578b7244c9fa651b84e7b35c20c5d077.pdf>, (28.02.2019).
- Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü’nün 85593407/155.99 sayılı yazısı; http://bugumder.org/yuklenenler/1_d_0_icerik_3411_1585644955_2.pdf, (29.02.2019).
- Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü’nün 18.03.2015 tarih ve 2015/13 sayılı Genelgesi, http://hukuk.gtb.gov.tr/data/5440c4d7f293704d6c39e7c5/2015_13_TRT_Bandrolleri.pdf, (28.08.2019).
- Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü’nün 06.07.2012 tarihli ve 2012/25 sayılı Genelgesi, <https://ticaret.gov.tr/data/5d483e2b13b8762b40ceaed9/ae34dda71cc3505f55f75e88805a4b78.pdf>, (23.07.2019).
- Ticaret Bakanlığı Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü’nün 11.05.2015 tarihli ve 80572740/159.01 sayılı yazısı, <https://www.mevzuat.net/demo/gumruk/tyazilar/2015/ty7847880.aspx>, (15.04.2019).
- Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü’nün 10.04.2019 tarihli ve 43342562 sayılı yazısı.
- Ticaret Bakanlığı Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü’nün 02.11.2018 tarihli ve 80572740-45 sayılı yazısı.
- Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü, 85593407/155.99 sayılı Sirküler, https://www.mergumder.org.tr/_yuklenenDosyalar/_dernekDuyurulari/gk234_uygulanmasi.PDF, (15.12.2019).
- Ticaret Bakanlığı, Gümrük İstatistikleri, <https://ticaret.gov.tr/istatistikler/bakanlik-istatistikleri/gumruk-istatistikleri/dis-ticaret-verileri>, (12.12.2019).
- <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d18/c011/tbmm18011068ss0049.pdf>, (05.03.2019).

- AYM, 11.10.2012 tarihli ve E: 2011/109, K: 2012/145 sayılı Karar, <http://kararlaryeni.anayasa.gov.tr/Karar/Content/2727e6bf-854c-4264-bf79-3bea4e8918e5?excludeGerekce=False&wordsOnly=False>, (05.04.2019).
- AYM, 18.10.2005 tarihli ve E: 2003/7, K: 2005/71 sayılı Karar, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/02/20060222-11.htm>, (09.03.2020).
- Dnş., VDDK, 19.02.2014 tarihli ve E: 2013/834, K: 2014/84 sayılı Karar, <http://www.hukukturk.com>, (16.05.2019).
- Dnş., VDDK, 25.01.2012 tarihli ve E: 2010/361, K: 2012/20 sayılı Karar, <http://www.hukukturk.com>, (16.05.2019).
- Dnş., VDDK, 30.4.2014 tarihli ve E: 2014/261, K: 2014/328sayılı Karar, <http://www.hukukturk.com>, (16.05.2019).
- Dnş., 7. D., 9.11.2009 tarihli ve E: 2008/1992, K: 2009/4639 sayılı Karar, <http://www.hukukturk.com>, (20.05.2019).
- Dnş. 4. D., 25.02.2019 tarihli ve E: 2016/9519, K: 2019/1419 sayılı Karar, <http://www.kazanci.com/kho2/ibb/giris.html>, (04.08.2019).
- AYM, 25.02.2015 tarih ve 2013/28 Başvuru Numaralı Karar, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/05/20150527-26.pdf>, (10.08.2019).
- AYM, 06.05.2015 tarih ve 2013/1193 Başvuru Numaralı Karar, <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2013/1993?KararTarihiBaslangic=06%2F05%2F2015&KararTarihiBitis=06%2F05%2F2015>, (10.08.2019).
- AYM, 22.05.2014 tarih ve E: 2013/104, K: 2014/96 sayılı Karar, <https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/ND/2014/96?EsasNo=2013%2F104>, (18.07.2019).
- Dnş., 7. D., 12.03.2015 tarihli ve E: 2012/2528, K: 2015/1278 sayılı Karar, <http://www.kazanci.com/kho2/ibb/giris.html>, (18.08.2019).
- Dnş. 7. D., 04.05.2016 tarihli ve E: 2013/4385, K: 2016/4281, www.kazanci.com, (18.08.2019).
- AYM, 10.02.2011 tarihli ve E: 2008/58, K: 2011/37 sayılı Karar, <https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/ND/2011/37?EsasNo=2008%2F58>, (18.05.2019).

- Dnş. VDDK, 26.03.2014 tarih ve E: 2013/431, K: 2014/175 sayılı Karar, <http://www.hukukturk.com>, (19.10.2019).
- Dnş. 7. D., 05.10.2017 tarih ve E: 2016/11066, K: 2017/5526 sayılı Karar, <http://www.hukukturk.com>, (23.10.2019).
- Dnş. 7. D., 29.04.2019 tarihli ve E: 2015/2073, K: 2019/310 sayılı Karar, <http://www.kazanci.com/kho2/ibb/giris.html>, (28.11.2019).
- Dnş. 7. D., 26.01.2016 tarihli ve E: 2015/1717, K: 2016/927 sayılı Karar, <http://www.kazanci.com/kho2/ibb/giris.html>, (28.11.2019).
- Dnş. 7. D., 18.04.2018 tarihli ve E: 2016/4422, K: 2018/2564 sayılı Karar, <http://www.kazanci.com/kho2/ibb/giris.html>, (28.11.2019).
- Dnş. 7. D., 12.03.2015 tarihli ve E: 2012/2528, K: 2015/1278 sayılı Karar, <http://www.kazanci.com/kho2/ibb/giris.html>, (28.11.2019).
- Dnş. 7. D., 24.09.2008 tarihli ve E: 2007/787, K: 2008/3765 sayılı Karar, <http://www.kazanci.com/kho2/ibb/giris.html>, (28.11.2019).
- Dnş. 7. D., 18.04.2018 tarihli ve E: 2016/4422, K: 2018/2564 sayılı Karar,, www.kazanci.com, (04.12.2019).
- Dnş. 7. D., 12.03.2015 tarihli ve E: 2012/2528, K: 2015/1278 sayılı Karar, www.kazanci.com, (04.12.2019).
- Dnş. 7. D., 18.03.2015 tarihli ve E: 2011/3777, K: 2015/1438 sayılı Karar, <http://www.kazanci.com>, (09.12.2019).
- Dnş. 7. D., 10.04.2014 tarihli ve E: 2011/8642, K: 2014/1982 sayılı Karar, <http://www.kazanci.com>, (09.12.2019).
- Dnş. 7. D., 14.03.2018 tarihli ve E: 2015/4492, K: 2018/1677 sayılı Karar, www.kazanci.com, (04.12.2019).
- Dnş. 7. D., 30.12.2009 tarihli ve E: 2008/7153, K: 2009/5844 sayılı Karar, <http://www.hukukturk.com>, (10.12.2019).
- Dnş. 7. D., 18.03.2015 tarihli ve E: 2011/3777, K: 2015/1438 sayılı Karar, <http://www.kazanci.com>, (09.12.2019).
- Dnş. 7. D., 24.11.2014 tarihli ve E: 2012/6006, K: 2014/6158 sayılı Karar, <http://www.kazanci.com/kho2/ibb/giris.html>, (12.02.2020).
- Dnş. 7. D., 02.04.2018 tarihli ve E: 2017/2358, K: 2018/2294 sayılı Karar, <http://www.kazanci.com/kho2/ibb/giris.html>, (30.12.2019).

- Dnş. 8. D., 16.01.2017 tarihli ve E: 2016/3040, K: 2017/7 sayılı Karar, <http://www.hukukturk.com/>, (18.02.2020).
- Dnş., 10. D., 19.10.2015 tarihli ve E: 2015/2477, K: 2015/4449 sayılı Karar, www.lexpera.com.tr, (20.02.2020).
- Dnş., 10. D., 18.04.2016 tarihli ve E: 2016/1304, K: 2016/2057 sayılı Karar, www.kazanci.com, (21.02.2020).
- Dnş., 14. D., 28.11.2013 tarihli ve E: 2013/8527, K: 2013/8595 sayılı Karar, www.kazanci.com, (21.02.2020).
- Dnş., 14. D., 12.11.2014 tarihli ve E: 2013/2051, K: 2014/9724 sayılı Karar, www.kazanci.com, (21.02.2020).
- Dnş., VDDK., 15.05.2009 tarihli ve E: 2008/484, K: 2009/203 sayılı Karar, www.hukukturk.com, (20.02.2020).
- Dnş., 7. D., 08.04.2009 tarihli, E: 2006/3900, K: 2009/1841 sayılı Karar, www.hukukturk.com, (21.02.2020).
- Dnş., 7. D., 26.10.2005 tarihli ve E: 2005/562, K: 2005/2568 sayılı Karar, www.kazanci.com, (21.02.2020).
- Dnş., İċtihatları Birleştirme Kurulu, 22.05.2003 tarihli ve E: 2003/1, K: 2003/1 sayılı Karar, www.hukukturk.com, (20.02.2020).
- Dnş., 7. D., 30.03.2016 tarihli ve E: 2013/6141, K: 2016/3543 sayılı Karar, www.lexpera.com.tr, (20.02.2020).
- Dnş., 7. D., 11.04.2016 tarihli ve E: 2013/5701, K: 2016/3849 sayılı Karar, www.lexpera.com.tr, (20.02.2020).
- Dnş. 7. D., 12.02.2015 tarihli ve E: 2011/3204, K: 2015/698 sayılı Karar, www.lexpera.com.tr, (20.02.2020).
- Dnş., 7. D., 15.10.2015 tarihli ve E: 2012/643, K: 2015/5095 sayılı Karar, www.lexpera.com.tr, (20.02.2020).

Doç. Dr. Ayşe Nil TOSUN

Hacettepe Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü
Mali Hukuk Anabilim Dalı

Kârsız Sektör Teorisi Işığında

TÜRKİYE'DE VAKIFLARIN VERGİLENDİRİLMESİ

VE

**SEÇİLİ AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ
İLE KARŞILAŞTIRILMASI**

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kârsız Sektör Teorisi Işığında Türkiye’de Vakıfların Vergilendirilmesi ve Seçili Avrupa Birliği Ülkeleri İle Karşılaştırılması
Ayşe Nil Tosun

Hukuk Yayınları Dizisi – 3017

Birinci Baskı : Aralık, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 38 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Ahmed, U.Z. (2014) "Management Control Issues in Non-Governmental Organisations (NGOs):An Evaluation of Contingency Factors and Potential for Future Research" International Journal of Managerial and Financial Accounting, January, 6(3):251
- Baloğlu, Zekai. (2000) Daha Sağlıklı Bir Demokrasi ve Sivil Toplum İçin Türkiye’de Vakıflar ve Dernekler:Sorunlar ve Değişime Yapısal Uyum Önerileri, İstanbul:Tüsev
- Brown, L.D. &A.Kalegaonkar (2002) "Support organizations and the evolution of the NGO sector" Non profit and Voluntary Sector Quarterly, 31(2), pp.231-258
- Clohesy, William. (2000) "Altruism and the Endurance of the Good." Voluntas, Vol.11,No.3, 237-253
- Cordes, J.J. Ve B.A.Weisbrod.(1998) "Differential Taxation of Nonprofits and the Commercialization of Nonprofit Revenues." Journal of Policy Analysis and Management, Vol.17,No.2,195-214
- Cullis, J. Ve P.Jones. (2009) Public Finance and Public Choice, Oxford University Press, Oxford, Third edition
- Çizakca, M. (2000) A History of Philanthropic Foundations:The Islamic World From the Seventh Century to the Present, İstanbul:Boğaziçi University Press

- EFC&DAFNE (2021) Comparative Highlights of Foundation Laws-The Operating Environment for Foundations, <https://www.efc.be>, erişim tarihi:12 Ekim 2021
- Gates, S. Ve H.Jeffrey. (1995) "Democratic Accountability and Governmental Innovation in the Use of Nonprofit Organizations." Policy Studies Review, Vol.14, Spring/Summer, 137-48
- Gelir İdaresi Başkanlığı (2012) Vakıfların Vergilendirmesi Rehberi, Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı, Yayın No:152
- Gibelman M. ve S.R.Gelman. (2001) "Very Public Scandals: Non-governmental Organizations in Trouble." Voluntas, Vol.12, No.1
- Glaeser, E.L.ve A.Shleifer. (1998) "Not-For-Profit Entrepreneurs." National Bureau of Economic Research Working Paper, No.6810, Novembre, 1-30
- Goddeeris, J.H. Ve B. Weisbrod.(1998) "Conversion From Nonprofit to For-Profit Legal Status:Why Does It Happen and Should Anyone Care." Journal of Policy Analysis and Management, Vol.17, No.2, 215-233
- Hatemi, Hüseyin. (1979) Medeni Hukuk Tüzel Kişileri, İstanbul:İstanbul Üniversitesi Yayınları
- Hansmann, Henry.(1986) "The Rationale for Exempting Nonprofit Organizations From Corporate Income Taxation". S.Rose-Ackerman. (Ed.), The Economics of Nonprofit Institutions Studies in Structure and Policy, " Oxford:Oxford University Press
- James, Estelle. (1983) "How Nonprofits Grow:A Model" J Policy Anal Manage. Spring, 2(3):350-65

- Kim, Y. H., & Kim, S. E. (2018). "What accounts for variations in nonprofit growth? Cross-national panel study". *VOLUNTAS: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 29(3), 481–495. <https://doi.org/doi.org/10.1007/s11266-016-9752-x>
- Kanaya, N., Takahashi, H., & Shen, J. (2015). "The market share of nonprofit and for profit organizations in the quasi-market: Japan's long-term care services market". *Annals of Public and Cooperative Economics* 86(2), 245-266
- Kapur, K. Ve B.A.Weisbrod. "The Roles of Government and Nonprofit Suppliers in Mixed Industries." *Public Finance Review*, Vol.28, No.4, July, 2000:275-308
- Köprülü, F. (1942) "Vakıf Müessesesinin Hukuki Mahiyeti ve Tarihi Tekamülü" *Vakıflar Dergisi*, 2, 1-3
- Lecy J. D., And D. M. Van Slyke. (2013). "Nonprofit Sector Growth and Density: Testing Theories of Government Support." *Journal of Public Administration Research and Theory* 23 (1):189–214.
- Lipsky, M. Ve S.R.Smith.(1989) "Nonprofit Organizations, Government and the Welfare State." *Political Science Quarterly*, Vol.104, No.4, 625-648
- Lu, J.,&Xu,C.(2018). "Complementary or supplementary? The relationship between government size and nonprofit sector size". *Voluntas*, 29, 454-469.
- Matsunaga, Y.,Yamauchi, N.,&Okuyama, M.(2010) "What determines the size of the nonprofit sector?A cross-country analysis of government failure theory". *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 21(2),180-201

- Özkan, Cemali. (2000) Tüm Yönleriyle Dernekler ve Vakıflar, Vergilendirilmesi, Muhasebesi, Hukuku ve Mevzuatı Ankara: Yaklaşım Yayınları,
- Özsunay, Ergun.(1982) Medeni Hukukumuzda Tüzel Kişiler: Tüzel Kişilerin Genel Denge Teorisi, Dernekler-Vakıflar, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No.2443,
- Pennerstorfer, A.,&Rutherford, A.C.(2019). "Measuring Growth of the Nonprofit Sector: The Choice of Indicator Matters". Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly, 48,440-456
- Pfeffer and Salancik (1978) The External Control of Organizations: A Resource Dependence Perspective, Newyork: Harper Collins
- Rose-Ackerman, Susan.(1986) The Economics of Nonprofit Institutions, Oxford: Oxford University Press
- Samuelson, A.Paul. (1954) "The Pure Theory of Public Expenditure" The Review of Economics and Statistics, 36(4), 387-389
- Salamon, L.M. (1987). "Of market failure, voluntary failure, and third-party government: Toward a theory of government-nonprofit relations in the modern welfare state". Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly, 16(1-2), 29-49
- Salamon, L. M., & Anheier, H. K. (1998) "Social origins of civil society:Explaining the nonprofit sector cross-nationally". Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Sector Quarterly; 9, 213-248
- Salamon, L.M.,&Anheier, H.K.(1992) "In Search of the Nonprofit Sector I: The Question of Definitions". Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations 3, 125-151
- Saxton, G. D., & Benson, M. A. (2005). "Social capital and the growth of the nonprofit sector". Social Science Quarterly, 86(1), 16-35. <https://doi.org/10.1111/j.0038-4941.2005.00288.x>

- Simon, A.Herbert.(1993) "Alturism and Economics". AEA Papers and Proceedings, Vol.83,No.2,May
- Steinberg, Richard.(1991) "Unfair Competition by Nonprofits and Tax Policy". National Tax Journal, Vol.44,No.3, Septembre, 351-64
- Tosun. A.Nil (2004) "Kârsız Sektörün ve Vakıfların Sorunları, Çözüm Önerileri" Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi
- Vakıflar Genel Müdürlüğü (2019) 2019-2020 Stratejik Plan https://cdn.vgm.gov.tr/genelicerik/genelicerik_215_260519/tb2019-2023stratejik-plan.pdf erişim tarihi:24.11.2021
- Weisbrod, B. (1977). Toward a Theory of the Voluntary Nonprofit Sector in a Three-Sector Economy. In Burton Weisbrod (Ed.), The Voluntary Nonprofit Sector. (pp. 51-76). Lexington, MA: DC Health.
- Weisbrod, Burton. (1989) "Rewarding Performance That Is Hard To Measure: The Private Nonprofit Sector". Science Vol.244, No.4904, 541-546
- Weisbrod, Burton.(1988) The Nonprofit Economy, London: Harvard University Press
- Weisbrod, Burton. (1998) "Guest Editor's Introduction: The Nonprofit Mission and Its Financing." Journal of Policy Analysis and Management, vol.17, No.2, 165-174
- Kapur, K. Ve B.A.Weisbrod. (2000) "The Roles of Government and Nonprofit Suppliers in Mixed Industries". Public Finance Review, Vol.28, No.4, July, 2000:275-308
- Wood, G.D.(1997) "States without citizens:the problem of the franchise state"., in Hulme, D.and Edwards, M.(Eds):Too Close for Comfort?NGOs, States and Donars, Macmillan, London

Av. Sedat ANARAN

GÖÇMEN HUKUKU BAĞLAMINDA
2011 SONRASI
TÜRKİYE'DEKİ GAYRİMÜSLİM
GÖÇMENLERİN DURUMU

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**Göçmen Hukuku Bağlamında 2011 Sonrası
Türkiye’deki Gayrimüslim Göçmenlerin Durumu**
Sedat Anaran

Hukuk Yayınları Dizisi – 2835

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 58 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- A. İçduygu ve D. Şimşek, (2019). "Syrian refugees in Turkey: Towards integration policies" " *Turkish Policy Quarterly*" 15 (3), 59-69.
- Ağbaba vd. (2016). "*Sınırlar Arasında İnsanlık Dramından İnsanlık Sınavına*" İstanbul: Tekin Yayınevi
- Akkaya, A. (2002). "Mülteci Kadınlar ve Sığınmacı Kadınlar", *Toplum ve Hukuk Dergisi*, 2(4), 75-83.
- Albayrak, K. (1997) . *Keldanîler ve Nesturîler*. Ankara: Vadi Yayınları.
- Arslan, Y. (2016). "Türkiye'de Ezidi Sığınmacı Kadınların Sorunları Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma: Batman Ve Diyarbakır Kamp Örnekleri", *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, (19), 31-63.
- Ataman, Z. P. (2002). "*Devletler Özel Hukuku'nda Mültecinin Hukuki Statüsü*", Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul
- Aydın, A. (2011). "AB Ülkeleri, ABD ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasalarında Azınlıklarla İlgili Düzenlemeler." *TBMM Araştırma Merkezi*.
- Aydın, F. (2011). "Ortadoğu Ülkelerinin Dinsel Yapısı". *Ortadoğu Yıllığı*, 522-548.
- Başak, C. (2011). *Mülteciler, Sığınmacılar ve Yasa Dışı Göçmenler*. Ankara: Sonsöz Gazetecilik Matbaacılık.
- Bozkurt, E. Kütükçü, A. ve Poyraz, Y. (2004). *Devletler Hukuku*. Ankara: Legem Yayıncılık.

- Canatan. K. ve Hıdır. Ö (2007). *Batı Dünyasında İslamofobi ve Anti-İslamizm*. Ankara: FCR yayınları
- Çavuşoğlu, N. (2002). "Avrupa Standartları ve Türkiye Bir Karşılaştırma", *İstanbul Barosu İnsan Hakları Merkezi Yayını*. 124-146.
- Çelik, N. B. (2015). "Türk Hukukunda Uluslararası Koruma Başvurusunda Bulunan Veya Uluslararası Korumadan Yararlanan Yabancıların Hak Ve Yükümlülükleri", *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 67-148.
- Çiçekli, B. (2009). *Uluslararası Hukukta Mülteciler ve Sığınmacılar*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Dalğakıran. E. (2018) "Uluslararası İlişkilerde Göç: Olgular, Aktörler ve Politikalar", *Marmara Avrupa Araştırmaları Dergisi*, 26(2),183-188.
- Danış, A. D. (2004). Yeni Göç Hareketleri ve Türkiye, *Birikim Dergisi*, (184), 216-224.
- Dedeoğlu, S. ve Gökmen, Ekiz, Ç. (2011). *Göç ve Sosyal Dışlanma: Türkiye'de Yabancı Göçmen Kadınlar*. Ankara: Efil Yayınevi.
- Demirhan, Y. (2015). "Türkiye'nin Sınır Ötesi Göç Politikaları ve Yönetimi". *Birey ve Toplum Dergisi*, 5(9), 24-30.
- Dinçer, O. B. vd. (2013). "Suriyeli Mülteciler Krizi ve Türkiye: Sonu Gelmeyen Misafirlik", *Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu ve Brookings Enstitüsü*, Ankara: Karınca Ajans Yayıncılık Matbaacılık
- Erdoğan, M. M. (2018). *Suriyeliler Barometresi "Suriyelilerle Uyum İçinde Yaşamın Çerçevesi*, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları

- Esposito. J.L ve Kalın. İ. (2015). *İslamafobi: 21. Yüzyılda Çoğulculuk Sorunu* İstanbul: İnsan Yayınları
- Gökçen, A. (2012). *Osmanlı ve İngiliz Belgelerinde Yezidiler*. İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları
- Göle. N. *İç içe Geçişler: İslam ve Avrupa* (2010). (çev. Ali Berktaş), İstanbul: Metis Yayınları
- Güneydoğu Anadolu Bölgesi Belediyeler Birliği Raporu (GABB). (2014). <http://www.gabb.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 10.02.2020).
- İçduygu, A. (2010). "Türkiye’de Uluslararası Göçün Siyasal Arka planı: Küreselleşen Dünyada Ulus-Devleti İnşa Etmek ve Korumak" *Türkiye’ye Uluslararası Göç*, 17-40.
- İçduygu, A.(2014). "Ulus-Devlet Oluşumundan Ulus-Ötesi Dönüşümlere." *Türkiye’nin Uluslararası Göç Politikaları 1923-2023* Ulus devlet Oluşumundan Ulus ötesi Dönüşümlere.
- İpek. Y.(2018) "Yeni Bir Dini Hareket Olan Bahailikte Tebliğ Anlayışı Ve Türkiye’de Bahailer", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 11(59), 1337-1337.
- Kaya. A. (2016). *İslam, Göç ve Entegrasyon: Güvenlikleştirme Çağı* İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları
- Kolukırık, S. (2014). "Uluslararası Göç ve Türkiye: Yerel Uygulamalar ve Görünümler." *Journal of World of Turks*, 6(2), 37-53.
- Korkmaz, A. (2000). *Göç ve Din*. İstanbul: Çizgi Kitabevi.
- Mergen, Y. Danacıoğlu, E. (2019). "Suriye İç Savaşı ve Suriyeli Hristiyan Mülteciler" *International Social Sciences Studies*, 5(36), 2957-2964.
- Mertcan, H. (2013). *Bitmeyen Kavga Laiklik: Türkiye’de Din-Devlet-Diyanet*. İstanbul: Özgür Üniversite Yayınları

- Mültecilerle Dayanışma Derneği (2015). *Türkiye’de Mültecilerin Kabul Koşulları, Hak ve Hizmetlere Erişimler*. İzmir: Egeus Matbaacılık
- Oran, B. (2018). *Etnik ve Dinsel Azınlıklar* İstanbul: Literatür Yayıncılık.
- Orhan, O. (2014). *Suriye’ye Komşu Ülkelerde Suriyeli Mültecilerin Durumu: Bulgular, Sonuçlar Ve Öneriler*. Ankara: Orsam Yayınları
- Öztürk, Ö. N. (2019). “Türkiye’de Bulunan Suriyelilere İlişkin Tespit ve Öneriler: Hukuki Boyut.” *Göç Araştırmaları Derneği Dergisi* 1-12.
- Resmi Gazete. (1994). “1994/6169 Kararlı Sayılı Türkiye’ye İltica Eden veya Başka Bir Ülkeye İltica Etmek Üzere Türkiye’den İkamet İzni Talep Eden Münferit Yabancılar ile Topluca Sığınma Amacıyla Sınırlarımıza Gelen Yabancılar ve Olabilecek Nüfus Hareketlerine Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik.” Sayı 22127.
- Resmi Gazete. (2009). 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu. Sayı 27256.
- Resmi Gazete. (2013). 6458 Sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu. Sayı 28615.
- Ritzer, G. (2011). *Küresel Dünya*. (çev. M. Pekdemir) . İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Schulze, K.E. (2015). *Ortadoğu’da Etnik ve Dini Azınlıklar*. İstanbul: Totem Yayıncılık.
- Tanrıbilir, F. B. (2004). *Sığınma Hakkı ve Sığınmacılık*. Ankara: Ankara Barosu Yayınları

- Tatlıcıoğlu O., Apak. H., (2018) “Suriyeliler Hakkında Yapılan Lisansüstü Tezler Üzerine Bir İnceleme”, *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi* (40), 227-253
- Tezcan, D., Erdem, M. R., Sancakdar, O., Önok, R. M. (2010). *İnsan Hakları El Kitabı*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Toros, T. (1985). *Osmanlı İmparatorluğu’nda Gayrimüslim Azınlıklar. Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Türkiye Ansiklopedisi*, 1-4.
- Uzun. N, (2012). *Avrupa’da İslamofobi - İngiltere Örneği*. İstanbul: Pınar Yayınları
- Yıldız, Ö. (2013). “Türkiye Kamplarında Suriyeli Sığınmacılar: Sorunlar, Beklentiler, Türkiye ve Gelecek Algısı”. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*. 16(1), 141-169
- Yılmaz, E. E. (2018). *Mülteci Hukukunda Geçici Koruma*. Ankara: Seçkin Yayınları
- Yılmaz, Z.(2019). “Bir Sınır Kenti Olarak Van’da Kadın Mülteciler” . *Doğu Anadolu Sosyal Bilimlerde Eğilimler Dergisi*, 3(2), 7-26

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

- Ahmet Aslan, Azınlık Nedir, <https://perspektif.eu/2020/04/12/azinlik-nedir/> (Erişim Tarihi: 19/06/2020)
- Avrupa Komisyonu Tarafından Hazırlanan Türkiye Raporları https://www.ab.gov.tr/ilerleme-raporlari_46224.html (Erişim Tarihi: 16/01/2020)
- Avrupa Parlamentosundan Tarihi Karar: IŞİD'ın katliamları soykırım, <https://tr.sputniknews.com/avrupa/201602051020679908-avrupa-parlamentosu-isis-suriye-irak-soykirim/> (Erişim Tarihi : 08/06/2020)
- Bir Eşitlik Arayışı: Türkiye'de Azınlıklar Raporu, https://minorityrights.org/wpcontent/uploads/2015/07/MRG_Rep_Turk2007_TURK.pdf (Erişim Tarihi:08/06/2020)
- Diyanet İşleri Başkanı: Suriyeli alimleri vatandaşlığa almalıyız, <https://www.birgun.net/haber/diyanet-isleri-baskani-suriyeli-alimleri- vatandasliga-almaliyiz-113949> (Erişim Tarihi: 17/01/2020)
- Geri Gönderme Merkezleri, <https://www.goc.gov.tr/geri-gonderme-merkezleri33> (Erişim Tarihi: 10.02.2020)
- <https://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain/opend ocpdf.pdf?reldoc=y&docid=55fa66404> (Erişim Tarihi:15/06/2020)
- Soykırımın yıldönümünde Ezidiler neden gönderiliyor, <https://www.gazeteduvar.com.tr/forum/2017/08/03/soykirim-in-yildonumunde-ezidiler-neden-gonderiliyor/> (Erişim Tarihi: 12.01.2020)
- Suriyelilere Tepki Büyüyor, <https://www.dw.com/tr/suriyelilere-tepki> (Erişim Tarihi:12/06/2020)
- Türkiye'deki İki Kabul ve Barınma Merkezi'nin Kapasitesi Yalnızca 150 Kişi, <http://bianet.org/bianet/print/209553-ihd-turkiye->

deki-iki-kabul-ve-barinma-merkezi-nin-kapasitesi-yalnizca-150-kisi (Erişim Tarihi: 18/05/2020)

- Türkiye'deki Suriyeliler: Gidenler ve kalanlar ne düşünüyor, onları istemeyenler ne diyor?, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-46744287> (Erişim Tarihi: 15/02/2020)
- Uluslararası Dini Özgürlükler Raporu 2017, <https://tr.usembassy.gov/tr/2017-uluslararsi-dini-ozgurlukler-raporu-turkiye/> (Erişim Tarihi : 25.06.2020)
- Uluslararası Dini Özgürlükler Raporu2018, <https://tr.usembassy.gov/tr/2018-uluslararasi-dini-ozgurlukler-raporu-turkiye/> (Erişim Tarihi : 25.06.2020)
- Yezidi Mülteciler Raporu ve Bulgaristan Sınırına Yığılma Nedenleri, <http://madde14.org/images/8/8c/IGAMDEREZidiMulteci2015tr.pdf> (Erişim Tarihi:02/06/2020)

Betül DÜRGEN

**TÜRKİYE’DEKİ
SURİYELİLERİN
HUKUKÎ DURUMU**

ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türkiye’deki Suriyelilerin Hukukî Durumu
Betül Dürgen

Hukuk Yayınları Dizisi – 2825

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 45 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA*

Monografiler / Kitaplar / Tezler

- Acer, Y., Kaya, İ., Gümüş, M.: Uluslararası Hukuk ve Avrupa Birliği Ekseninde Türkiye'nin Mülteci-Sığınmacı Stratejisi: Türkiye'de Mültecilerin ve Sığınmacıların Nitelikleri Temelinde Analizler, Proje No: 106K139, Çanakkale, 2008.
- Adıbelli, B.: Emperyalizm Oyununda İkinci Perde Arap Baharı ve Suriye, İstanbul, 2012. Akdeniz, E.: Suriye Savaşının Gölgesinde Mülteci İşçiler, İstanbul, 2014.
- Akyürek, İ. B.: Mülteci Hukuku ve Türkiye Uygulaması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2007.
- Aleinikoff, T. A.: Protected Characteristics and Social Perceptions: An Analysis of the Meaning of 'Membership of a Particular Social Group', Cambridge, 2003.
- Altuğ, Y.: Devletler Hususi Hukuku Bakımından Mülteciler, İstanbul, 1967.
- Altunışık, Ç., Yıldırım, M. Ş.: Mülteci Haklarının Korunması, Ankara, 2002.
- Athoğlu, Y.: Beşşar Esad'ın Siyasî ve Ekonomik Dışa Açılım Politikaları, Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, 2006.
- Ay, K. Braucke, T., Toksan, I., Öztürk, M., Alp, Ç.: İltica ve Göç Mevzuatı, Ankara 2005. Aybay, R.: Yabancılar Hukuku, İstanbul, 2010.
- Başak, C.: Mülteciler, Sığınmacılar ve Yasadışı Göçmenler, Ankara, 2011.
- Bodur, A.: Arada Kalanlar, Komşu Ülkede Savaş ve Suriye-Hatay Hattı, İstanbul, 2014. Çelikel, A., Gelgel Öztekin, G.: Yabancılar Hukuku, B. 19, İstanbul, 2013.
- Çınar, S.: Parola: Suriye İşaret: Türkiye, İstanbul, 2013.
- Çiçekli, B.: Uluslararası Hukukta Mülteciler ve Sığınmacılar, Ankara, 2009 (Mülteciler). Çiçekli, B.: Yabancılar Hukuku, B. 4, Ankara, 2012 (Yabancılar).

---

* Bir yazarım birden fazla eserinin bulunması hâlinde kısaltma parantez içinde belirtilmiştir.

- Çiçekli, B.: Yabancılar ve Mülteci Hukuku, B. 5, Ankara, 2014 (Yabancılar ve Mülteci).
- Doğan, V.: 5901 Sayılı Kanuna Göre Güncellenmiş Türk Vatandaşlık Hukuku, B. 12, Ankara, 2009.
- Dursunoğlu, A.: Suriye’de Elde Var Sıfır, İstanbul, 2012.
- Dutertre, G.: Avrupa insan Hakları Mahkemesi Kararlarından Örnekler, Almanya, 2003. Ekşi, N.: Yabancılar Hukukuna İlişkin Temel Konular, B. 4, İstanbul, 2012 (Yabancılar).
- Ekşi, N., Çiçekli, B.: Yabancılar ve Mülteci Hukukuna İlişkin Danıştay 10. Daire Kararları, İstanbul, 2012.
- Erdemol, M.K.: Suriye Denklemi, Ankara, 2013.
- Feller, E., Volker, T., Nicholson, F.: Refugee Protection in International Law: UNHCR's global consultations on international protection, UNHCR, 2003,
- Gümüşlüoğlu, F.: Suriye’de Muhalif Olmak, İstanbul, 2013. Güngör, G.: Tâbiyet Hukuku, B. 2, Ankara, 2014.
- Hopwood, D.: Syria 1945-1986, Politics and Society, Londra, 1988.
- Joanne, V. S.: New Issues in Refugee Research, Working Paper No:115, European Refugee Policy: is there such a thing?, UNHCR, 2005.
- Karabat, A.: Suriye Savaşları, İstanbul, 2013.
- Kıymaz, A.: Arap Baharında Kışın Açan Çiçek Suriye, Ankara, 2012. Mahalli, H.: Diren Suriye, İstanbul, 2014.
- Mcbride, M. J.: ‘The Evolution of US Immigration and Refugee Policy: Public Opinion Domestic Politics and UNHCR’, BMMYK Çalışması no.3, Cenevre, Mayıs 1999.
- Mercan, M. H.: Suriye Rejim ve Dış Politika, İstanbul, 2012. Nomer, E.: Türk Vatandaşlık Hukuku, İstanbul, 2014.
- Odman, T.: Mülteci Hukuku, Ankara, 1995.
- Özcan, M.: Avrupa Birliği Sığınma Hukuku, Ortak Bir Sığınma Hukukunun Ortaya Çıkışı, Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu, Ankara, 2005.
- Özgür, N., Özer, Y.: Türkiye’de Sığınma Sisteminin Avrupalılaştırılması, İstanbul, 2010. Özkan, I.: Göç, İltica Ve Sığınma Hukuku, Ankara, 2013.
- Peker, B., Sancar, M.: Mülteciler ve İltica Hakkı-Yaşamın Kısındakilere Merhaba Diyebilmek, Ankara, 2005.

- Saraçlı, M.: Uluslararası Hukukta Yerinden Edilmiş Kişiler, Ankara, 2011.
- Sarı, Ö.: Suriye’de Liberalleşme Hareketleri ve Sivil Toplum Örgütleri, Konya, 2011. Şanlı, Y.: Küreselleşme Sürecinde İnsan Hakları: Sığınma Hakkı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2004.
- Şirin Ayrancı, Z.: Türkiye-Suriye İlişkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2006. Turton, D.: *Refugees and ‘Other Forced Migrants*, Refugee Studies Centre Working Paper No. 13, Queen Elizabeth House International Development Centre, University of Oxford, October 2003.
- Yarar, G.: Yabancıların Türkiye’de Taşınmaz Mal Edinmeleri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2014.
- Yılmaz, H.: *Türkiye’de Suriyeli Mülteciler, İstanbul Örneği, Tespitler, İhtiyaçlar ve Öneriler, İnsan Hakları ve Mazlumlar için Dayanışma Derneği (MAZLUMDER)*, 2013.
- Zieck, M.: UNHCR and Voluntary Repatriation of Refugees: A Legal Analysis, Boston, 1997.

Makaleler

- Altuğ, Y.: *Yabancılar Hakkında İki Birleşmiş Milletler Sözleşmesi*, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 29, S. 1-2, (1963), 201-217.
- Deniz, T.: *Suriye’nin Durumu, ABD-Rusya ve Türkiye’nin Tutumu*, Marmara Coğrafya Dergisi S. 27, (Ocak – 2013), 314-332.
- Dizman, A. O.: *Geçici Koruma Politikası ve Türkiye’ye Sığınan Suriyeliler*, Türkiye Ekonomi Politikalı Araştırma Vakfı (TEPAV), Değerlendirme Notu, (Ağustos 2012), N 201249.
- Edwards, A.: *Human Rights, Refugees, and The Right “To Enjoy Asylum”*, International Journal of Refugee Law, C. 17, S. 2, (2005), 317-337.
- Donker, T. H., Enduring A. : *Sunni Community Syrian Regime Dynamics*, Mediterranean Politics, C. 15, S. 3 (Kasım-2010), 435-452.
- Ekşi, N.: *Türkiye’de Bulunan Suriyelilerin Hukukî Statüsü* Suriye’deki Değişim Sürecinde Göç Hareketleri ve Türkiye’ye Yansımaları Konferansı, (05.11.2012), Işık Üniversitesi, Bildiri Metni (Suriyeliler).
- El-Bushra J., Fish, K.: *Refugees and Internally Displaced Persons*: <http://international-alert.org/sites/default/files/library/TKRefugees.pdf>
- Eroğlu E. C., Taşkıran, R.: *Sığınma Hakkı ve Mültecilerin Durumu*, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, (2002/1), 105-128.

- Güngör, G.: *Vatansızlığın Azaltılmasına Dair Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin Bazı Hükümlerinin 5901 Sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu Üzerindeki Etkisi*, AÜHFD, S. 63(3), (2014), 479-507.
- Hadimoğlu, N. Ö., Teksoy, B.: *Vatansızlığın Azaltılmasına Dair Bm Sözleşmesi(1961) Karşısında Türk Vatandaşlığı Kanunu*, TBB Dergisi, (2013(107)), 221-244.
- Joan, F.: *Temporary Protection of Refugees: Elements of a Formalized Regime*. "The American Journal of International Law. 94 no 2 (2000), 279-306.
- Karamanidou, L., Schuster, L.: *Realizing One's Rights under the 1951 Convention 60 Years on: A Review of Practical Constraints on Accessing Protection in Europe*, Journal of Refugee Studies, Vol. 25, No. 2, (2011), 169-192.
- Karin, V. S., David, L. S., Jan, P. V. O.: *Life satisfaction and competence of Bosnian refugees in Norway*, Scandinavian Journal of Psychology Vol. 38, Issue 2, (June 1997), 143-149.
- Kaya, İ.: *Uluslararası Hukuk, Birleşmiş Milletler ve Türkiye'deki Suriyeliler*, Analist Dergisi, (2013 Mart Sayısı), S. 25, 34-37.
- Laçiner, V.: (Almanca ve Türkçe) Göç ve Entegrasyon-Almanya ve Türkiye'de Azınlık-Çoğunluk İlişkileri/ Konrad Adenauer Vakfı-USAK Uluslararası Ortak Konferansı, "Yabancılar ve Yabancı Olmayanlar- Almanya'da ve Türkiye'de Hukukî Statü / Von Ausländern und Inländern – Rechtstatus in Deutschland und der Türkei", Ankara, Türkiye, (Kasım 2007), 211-244.
- Lipman, J. K.: *A Refugee Camp in America: Fort Chaffee and Vietnamese and Cuban Refugees, 1975-1982*, Journal of American Ethnic History. (Winter2014), Vol. 33 Issue 2, 57-87.
- Öztürk, N.: *5543 Sayılı İskân Kanunu Hükümleri Uyarınca Türk Vatandaşlığının Kazanılması*, TBB Dergisi, S. 68, (2007), 241-264.
- Petrus, V.: "Asylum Procedures in Selected European Countries", 134-150: <http://www.sav.sk/journals/mot/full/mo201j.pdf>
- Pirjola, J.: *European Asylum Policy: Inclusions and Exclusions under the Surface of Universal Human Rights Language*, European Journal of Migration and Law 11, (2009), 347- 366.
- Poyraz, Y.: *Suriye Vatandaşlarının Geçici Korunması ve Uluslararası Mülteci Hukuku*, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 20, (2012), S.2, 53-70.

- Stavropoulou, M.: "Drowned in Definitions", 11-12: <http://www.fmreview.org/FMRpdfs/FMR31/11-12.pdf>
- Tahaoğlu, Ç.: *Türkiye’de Göçmen Görünmez Olmak Zorunda*, Bia Haber Merkezi, İstanbul, (2010), [Http://Bianet.Org/Biamag/Bianet/126082-Turkiye-De-Gocmen-Gorunmez-Olmak-Zorunda](http://Bianet.Org/Biamag/Bianet/126082-Turkiye-De-Gocmen-Gorunmez-Olmak-Zorunda)
- Yıldırım, U.: *Türkiye’de Mültecilik ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar*, Mülteciler Bülteni, (Y: 2012), S. 1, 14-22.
- Yılmaz, M. E.: "Suriye: Süreklilik ve Değişim Çatışması", *Ortadoğu Analiz*, C. 3, S. 30, (2011), 15-23.
- Zisser, E.: "Bashar al- Asad and his Regime- Between Continuity and Change", *Orient*, Vol. 45, No. 2 (June 2004), 239-256.
- Zisser, E.: "Bashar Al-Asad: In or Out of the New World Order?", *The Washington Quarterly*, 28:3, (2005), 115-131.
- Zisser, E.: *Ortadoğu- Geçiş ve Halefiyet- Süreklilik ve Değişim*, Avrasya Dosyası-Arap Dünyası Özel, (Çev. S. Rana Sezal) C. 6, S. 1, (Y. 2000), 115-123.

Diğer Yayınlar

- BM Toplumsal İlişkiler Bölümü, A Study of Statelessness, United Nations, New York, 1949: <http://www.refworld.org/docid/3ae68c2d0.html>
- BMMYK Türkiye Temsilciliği, Sığınma ve Mülteci Konularındaki Uluslararası Belgeler ve Hukukî Metinler, Ankara, 1998.
- BMMYK, Dünya Mültecilerinin Durumu, Bir İnsanlık Sorunu, 1997 (Bir İnsanlık Sorunu). BMMYK, Dünya Mültecilerinin Durumu, İnsani Yardımın Elli Yılı, 2000 (İnsani Yardım). BMMYK, Vatansız Kişilerin Korunmasına İlişkin El Kitabı, Cenevre, 2014.
- Federal Almanya Temel Yasası: <https://www.btg-bestellservice.de/pdf/80207000.pdf> Fransız Anayasası: [https://yenianayasa.tbmm.gov.tr/docs/Fransa-TR\(4.10.1958\).pdf](https://yenianayasa.tbmm.gov.tr/docs/Fransa-TR(4.10.1958).pdf)
- Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status under the 1951 Convention and The 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees HCR/IP/4/Eng/REV.1 Reedited, Geneva, January, 1992, UNHCR, 1979: <http://www.unhcr.org/3d58e13b4.html>
- Helsinki Yurttaşlar Derneği (2007) İstenmeyen Misafirler: Türkiye’de Yabancı Misafirhanelerinde Tutulan Yabancılar, Mülteci Savunuculuk ve Destek Programı, Kasım 2007.

- TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu, İnsan Hakları Işığında Türkiye’de Bulunan Mülteciler, Sığınmacılar ve Yasadışı Göçmenlerin Sorunları, Ankara, 2010.
- UNHCR, Note on Temporary Protection in a Broader Context, 01.06.1994: <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?docid=3ae6b32514>
- UNHCR, Observations on Greece as a Country of Asylum, 2009: <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?docid=4b4b3fc82>
- UNHCR, Sıkça Sorulan Sorular Türkiye’deki Suriyeli Mülteciler, Ekim 2013.
- UNHCR, The State of The World's Refugees 2006: *Human Displacement in the New Millennium*, New York and Oxford 2006.
- UNHCR, UNHCR Position on the Return of Asylum-Seekers to Greece under the "Dublin Regulation": <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?docid=4805bde42>
- USAK Raporları, Rapor No. 11-04, Mayınlı Arazide Yürümenin Adı: Suriye’yi Değişime Zorlamak, Mayıs 2011.
- USAK Raporları, Rapor No. 12-02, Kapıdaki Kriz Suriye Uluslararası Yaklaşımlar ve Türkiye için Öneriler, Mart 2012.
- Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu Kapsamında Mülteci ve Sığınmacıların Sorunları, Panel Notları, İstanbul, 2013.

İnternet Kaynakları

- http://acikradyo.com.tr/default.aspx?_mv=prn&aid=31324
- http://avalon.law.yale.edu/20th_century/intam10.asp
<http://cenevreofisi.dt.mfa.gov.tr/ShowInfoNotes.aspx?ID=203413>
- <http://conventions.coe.int/treaty/en/treaties/html/005.htm>
- http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/asylum/temporary-protection/index_en.htm
- <http://eudo-citizenship.eu/InternationalDB/docs/Convention%20on%20certain%20questions%20relating%20to%20the%20conflict%20of%20nationality%20laws%20FULL%20TEXT.pdf>
- <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=celex:32001L0055>
- [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:31996Y0919\(05\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:31996Y0919(05)&from=EN)

- <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2007:306:FULL&from=EN>
- <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:180:0031:0059:EN:PDF>
- http://fbttyhdersnotu2013.blogspot.com.tr/2013_12_01_archive.html
- <http://haber.sol.org.tr/medya/calisanlarindan-el-cezireye-tepki-neden-gercekleri- soylemiyorsun-haberi-64931>
- http://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/Books/khuku/ayrimcilik_yasaginin_kapsami/ayrimcilik_yasagi_amerikan_insan_haklari_sozlesmesi.pdf
- http://madde14.org/index.php?title=%C4%B0%C3%A7i%C5%9Fleri_Bakanl%C4%B1%C4%9F%C4%B1_2006_Genelgesi
- <http://migrationeducation.de/fileadmin/uploads/GermanRefugeeConventions.1938.pdf>
- <http://mirekoc.ku.edu.tr/sites/mirekoc.ku.edu.tr/files/LT%C4%B0CA%20VE%20G%C3%96%C3%87%20ULUSAL%20EYLEM%20PLANI.pdf>
- http://tr.wikipedia.org/wiki/1948_Arap-%C4%B0srail_Sava%C5%9F%C4%B1
- http://tr.wikipedia.org/wiki/Afrika_Birli%C4%9Fi_%C3%96rg%C3%BCt%C3%BC
- http://tr.wikipedia.org/wiki/Arap_Birli%C4%9Fi
- http://tr.wikipedia.org/wiki/Birle%C5%9Fmi%C5%9F_Milletler
- http://tr.wikipedia.org/wiki/Milletler_Cemiyeti
- <http://unispal.un.org/pdfs/UNRWA-CERI.pdf>
- http://www.abgs.gov.tr/files/UlusalProgram/UlusalProgram_2008/Tr/pdf/up2008_tr.zip
- <http://www.acf.hhs.gov/programs/orr/resource/the-refugee-act>
- <https://www.agos.com.tr/haber.php?seo=turkiyeye-siginan-suriyeliler-misafir-degil- multeci&haberid=6419>
- http://www.al-akhbar.com/system/files/Mannaa_English.pdf
- http://www.anayasa.gov.tr/files/bireysel_basvuru/AIHS_tr.pdf
- <http://www.ankarastateji.org/haber/turkiye-deki-suriyeli-yerinden-edilmis-kisiler-132/> <http://www.avrupa.info.tr/tr/bilgi-kaynaklari/eeas-haberleri/eeas-single-view/article/suriyeye-iliskin-konsej-kararlari-2.html?cHash=5eee6ad63a40790efdebba4e84ba41a&print=1>
- <http://www.avrupakonseji.org.tr/>

- <http://www.cnnturk.com/2011/turkiye/06/17/angelina.jolie.hatayda/620426.0/>
- <http://www.ecre.org/topics/areas-of-work/protection-in-europe/150.html>
- http://www.egm.gov.tr/Documents/uygulama_talimati_2010_genelge.pdf
http://www.eiln.com/files/page/0_59008200_1334844710s.pdf
- <http://www.eskisehirab.gov.tr/userfiles/files/AVRUPA%20B%C4%B0R L% C4%B0%C4%9E%C4%B0%20TEMEL%20HAKLAR%20%C5%9EARTI.pdf>
- http://www.euromedrights.org/files/Rapport_Migration_2011_TK_723580498.pdf
- <http://www.europarl.europa.eu/topics/treaty/pdf/amst-en.pdf>
- <http://www.evrensel.net/haber/89533/uc-dilde-mucadele-cagrisi-patronlara-karsi-birleselim>
- http://www.goc.gov.tr/icerik3/uluslararası-koruma-ile-ilgili-sss_460_467_1159
- http://www.haberekspressi.net/kuzey-irak-sinirini-gecen-suriyeli-multeci-sayisi-30-bini-asti-192186h.htm?utm_source=haber&utm_medium=haberekspressi
- <http://www.hatay.gov.tr/Default.aspx>
- <http://www.hrw.org/node/116886>
- <http://www.hurriyet.com.tr/avrupa/27425770.asp>
- http://www.hyd.org.tr/staticfiles/files/hca_refugee_brochure_-_turkish.pdf
- <http://www.idpguidingprinciples.org/>
- http://www.madde14.org/index.php?title=AB_Dublin_II_Y%C3%B6netmeli%C4%9Fi
- http://www.mfa.gov.tr/avrupa-konseyi_.tr.mfa
- <http://www.mfa.gov.tr/suriye-siyasî-gorunumu.tr.mfa>
- <http://www.milliyet.com.tr/-suriye-icin-artik-cok-gec-/dunya/dunyadetay/19.11.2011/1464672/default.htm>
- <http://www.oas.org/juridico/english/cohene.html>
- <http://www.oas.org/juridico/english/treaties/a-37.html>
- <http://www.oas.org/juridico/english/treaties/a-46.html>
- <http://www.oas.org/juridico/english/treaties/a-47.html>
- <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CESCR.aspx>
- <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/Vienna.aspx>
- <http://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/ccpr.aspx>

- <http://www.ombudsman.gov.tr/contents/files/939a10--Terorizmin-Onlenmesine-Dair-Avrupa- Sozlesmesi.pdf>
- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=type&type=INTINSTRUMENT&publisher=UN&coi=&doc id=3ae6b37810&skip=0>
- <http://www.refworld.org/docid/3ae6b3781c.html>
- <http://www.refworld.org/docid/3b00f05a2c.html>
- <http://www.refworld.org/pdfid/3ae6b37923.pdf>
- <http://www.refworld.org/publisher,UNSUBCOM,RESOLUTION,,3dda65824,0.html>
- <http://www.refworld.org/publisher,UNSUBCOM,RESOLUTION,,3dda66be4,0.html>
- <http://www.refworld.org/publisher,UNSUBCOM,RESOLUTION,,3dda674d4,0.html>
- <http://www.timeturk.com/tr/2011/06/11/suriyeli-askerleri-ben-oldurttum.html>
- [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/194\(III\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/194(III))
- [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/302\(IV\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/302(IV))
- http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/48/116
- <http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/text/econvention.htm>
- <http://www.unhcr.org.tr/?content=32&page=29>
- <http://www.unhcr.org.tr/?content=497>
- http://www.unhcr.org.tr/uploads/root/1.2_m%C3%BCltteciler_ve_vatans%C4%B1z_ki%C5%9Filer.pdf
- http://www.unhcr.org.tr/uploads/root/2.1_m%C3%BCltteciler.pdf
- http://www.unhcr.org.tr/uploads/root/bm_m%C3%BClttwciler_y%C3%BCKsek_komiseri.pdf
- http://www.unhcr.org.tr/uploads/root/1%C3%BCbnan%E2%80%99daki_suriyeli_m%C3%BCltteci_say%C4%B1s%C4%B1_bir_milyonu_a%C5%9F%C4%B1.pdf
- <http://www.unhcr.org/pages/49e487856.html>
- http://www.unicankara.org.tr/doc_pdf/metin127.pdf
- http://www.unicankara.org.tr/doc_pdf/metin1310.pdf
- <http://www.unicankara.org.tr/filistin/10.html>

- http://www.unicef.org/esaro/African_Charter_articles_in_full.pdf
- <http://www.uscis.gov/humanitarian/refugees-asylum/refugees>
- <http://www.uscis.gov/iframe/ilink/docView/SLB/HTML/SLB/act.html>
- <http://www2.tbmm.gov.tr/d24/7/7-0530sgc.pdf>
- http://ydh.com.tr/HD9340_ozgur-suriye-ordusundan-sam-yonetimini-hakli-cikaran-aciklama.html
- https://treaties.un.org/doc/Treaties/1958/08/19580811%2001-34%20AM/Ch_XVI_2p.pdf
- <https://www.btg-bestellservice.de/pdf/80207000.pdf>
- [https://yenianayasa.tbmm.gov.tr/docs/Fransa-TR\(4.10.1958\).pdf](https://yenianayasa.tbmm.gov.tr/docs/Fransa-TR(4.10.1958).pdf)

Dr. Kamil ÖZASLAN

**TÜRKİYE’NİN
DEĞİŞEN GÖÇ POLİTİKASI
VE BELEDİYELER:
İSTANBUL ÖRNEĞİ**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Türkiye'nin Değişen Göç Politikası ve Belediyeler: İstanbul Örneği
Kamil Özaslan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2790

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 90 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- Abadan-Unat, N. (2016). *Bitmeyen Göç: Konuk İşçilikten Ulus-Ötesi Yurttaşlığa*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Adıgüzel, Y. (2016). *Göç Sosyolojisi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Adıgüzel, Y. (2016). Göçmenlerin Kültürel Entegrasyonu. A. Esen. Ve M. Duman (Ed.). *Türkiye’de Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler: Tespitler ve Öneriler* içinde. İstanbul: WALD-Dünya Yerel Yönetim ve Demokrasi Akademisi Vakfı, 173-196.
- AFAD. (2017). *Türkiye’deki Suriyelilerin Demografik Görünümü, Yaşam Koşulları ve Gelecek Beklentilerine Yönelik Saha Araştırması*. Ankara: Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı.
- Akalın, A. (2015). Açık, Döner, Mühürlü Kapılar: 20. Yüzyılda Batı/Doğu Ekseninde Emek Göçünün Seyri. S.G. Ihlamur-Öner ve N. A. Şirin Öner (Ed.). *Küreselleşme Çağında Göç: Kavramlar, Tartışmalar* içinde. İstanbul: İletişim Yayınları, 89-106.
- Akbaş Demirel, C. (2015). Türkiye'deki Suriyeliler: Statüler ve Hükümet Politikaları. L. Körükmez ve İ. Südaş (Ed.). *Göçler Ülkesi: Alkışlar, Göçmenler, Araştırmacılar* içinde. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 45-68.
- Akbaş, E. (2015). Göçmenler Arasındaki Dayanımcı Ağların Dönüşümü: Göçmen Sivil Toplum Örgütlerinin Yeni Misyonu. S.G. Ihlamur-Öner ve N. A. Şirin Öner (Ed.). *Küreselleşme Çağında Göç: Kavramlar, Tartışmalar* içinde. İstanbul: İletişim Yayınları, 335-352.
- Akis, Y. (2015). Uluslararası Zorunlu Göç Literatüründe Toplumsal Cinsiyet: Başlıca Yaklaşımlar ve Eleştiriler. S.G. Ihlamur-Öner ve N. A. Şirin Öner (Ed.). *Küreselleşme Çağında Göç: Kavramlar, Tartışmalar* içinde. İstanbul: İletişim Yayınları, 379-398.
- Akkayan, T. (1979). *Göç ve Değişme*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Aktar, A. (2012). *Varlık Vergisi ve Türkleştirme Politikaları*. İstanbul: İletişim Yayınları.

- Altunışık, R., R. Coşkun, S. Bayraktaroğlu ve E. Yıldırım. (2005). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. Sakarya: Sakarya Kitabevi.
- Aslan, S. ve F. Tekin. (2017). Suriyeli Mülteciler Konusunda Yerel Yönetimlerin Rolüne Konya Özelinde Bir Bakış. M. Güler ve A. M. Turan, A. Menaf. (Ed.). *Belediyelerin Geleceği ve Yeni Yaklaşımlar* içinde. İstanbul: Marmara Belediyeler Birliği Kültür Yayınları, 421-430.
- Bal, H. (2011). *Kent Sosyolojisi*. Isparta: Fakülte Kitabevi Baskı Merkezi.
- Bartram, D., M. V. Poros, ve P. Monforte. (2017). *Göç Meselesinde Temel Kavramlar. Birinci Basım*. I. Ağabeyoğlu Tuncay (çev.), Ankara: Hece Yayınları.
- Bayırbağ, M.K. (2013). Kamu Politikası Analizi İçin Bir Çerçeve Önerisi. M. Yıldız ve M.Z. Sobacı (Ed.). *Kamu Politikası: Kuram ve Uygulama* içinde. Ankara: Adres Yayınları, 44-65.
- Bayrakçı, E. Ve E. Örselli. (2016). *Yerel Hizmetlerde Vatandaş Karnesi: Konya Örneği*. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Bozbel, S. (2018). *Uygulamada Alman İltica Hukuku*. Norderstadt: Books on Demand.
- Bozlağan, R. (2013). İstanbul ve Küresel Şehirler. R. Bozlağan, N. Yılmaz ve M. Yılmaz. *İstanbul; Tarih ve Kültür* içinde. İstanbul: Marmara Belediyeler Birliği Yayınları, 59-75.
- C. Parnreiter. (2000). Theorien und Forschungsansätze zu Migration. K. Husa, C. Parnreiter ve I. Stacher. *Internationale Migration* içinde. Frankfurt am Main: Brandes&Apsel, 25-52.
- Castles, S. ve M. J. Miller. (2008). *Göçler Çağı Modern Dünyada Uluslararası Göç Hareketleri*. B. U. Bal ve İ. Akbulut (çev.), İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Çağlar, A. (2011). *Türkiye’de Sığınmacılar*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.
- Çam, F. (2014). *Avrupa Birliği Göç Politikaları Makedonya Bulgaristan Türkiye*. Ankara: Alter Yayıncılık.
- Çatır, G. (2015). Zorunlu Göç Tecrübesinin Devlet Politikalarındaki Yansıması: Bulgaristan’dan Türkiye’ye Kitlesel Göçün Analizi. S.G. İhlamur-Öner ve N. A. Şirin Öner (Ed.). *Küreselleşme Çağında Göç: Kavramlar, Tartışmalar* içinde. İstanbul: İletişim Yayınları, 217-232.
- Çepni, S. (2014). *Araştırma ve Proje Çalışmalarına Giriş*. Trabzon: Pegem Yayıncılık

- Çiçekli, B. (2014). *Yabancılar ve Mülteci Hukuku*. Ankara: Seçkin Yayınları
- Çilekli, B. (2013). *Açıklamalı Göç ve İltica Hukuku Terimleri Sözlüğü*. Uluslararası Göç Örgütü.
- Deniz, O. (2009). *Uluslararası Göçler ve Türkiye'ye Yansıması: Sığınmacılar, Mülteciler ve Yasadışı Göçmenler*. İstanbul: Çantay Kitapevi.
- Erder, S. (2014a). Türkiye'de Değişen Siyasal Konjonktür, Değişen Göç ve İskan Politikaları. A. İçduygu, S. Erder ve Ö. F. Gençkaya (Ed.). *Türkiye'nin Uluslararası Göç Politikaları 1923-2023: Ulus Devlet Oluşumundan Ulus Devlet Ötesi Dönüşümlere, MireKoç Raporları* içinde. İstanbul: Koç Üniversitesi Göç Araştırmaları Merkezi, 77-137.
- Erder, S. (2014b). Balkan Göçmenleri ve Değişen Uygulamalar: İskân Kurumunun Dostları. A. İçduygu, S. Erder ve Ö. F. Gençkaya (Ed.). *Türkiye'nin Uluslararası Göç Politikaları 1923-2023: Ulus Devlet Oluşumundan Ulus Devlet Ötesi Dönüşümlere, MireKoç Raporları* içinde. İstanbul: Koç Üniversitesi Göç Araştırmaları Merkezi, 138-173.
- Erder, S. (2018). *Zorla Yerleştirmeden Yerinden Etmeye: Türkiye'de Değişen İskân Politikaları*. İstanbul: İletişim Yayıncılık.
- Erdoğan, M. M. (2015). *Türkiye'deki Suriyeliler Toplumsal Kabul ve Uyum*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Erdoğan, M. M. (2017b). *Suriyeliler Barometresi Suriyelilerle Uyum İçinde Yaşamın Çerçevesi*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları
- Esinstadt, S. N. (1954). *The Absorption of Immigrants: A Comparative Study Based Mainly on The Jewish Community in Palestine and the State of Israel* (International Library of Sociology And Social Reconstruction). London: Routledge & K. Paul.
- Faist, T. (2003). *Uluslararası Göç ve Ulusaşırı Toplumsal Alanlar*. A. Zana Gündoğan ve C. Nacar (çev.). İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Fırat, M. (2002). 1923-1939: Görelî Özerklik - 1. B. Oran (Ed.). *Türk Dış Politikası: Kurtuluş Savaşından Bugüne Olgular, Belgeler, Yorumlar* (Cilt I. 1919-1980) içinde. İstanbul: İletişim Yayınları, 239-385.
- Fichter, J. H. (2016). *Sosyoloji Nedir*. 3. Baskı. Çeviren N. Çelebi (çev.). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Geiger, M. ve A. Pécoud. (2010). The Politics of International Migration Management. M. Geiger ve A. Pécoud. (Ed.). *The Politics of International Migration Management. Migration, Minorities and Citizenship* içinde. London: Macmillan, 1-20.

- Güteryüz, N. A. (2015). Geçmişten Günümüze Anadolu'ya Yahudi Göçü. M. M. Erdoğan ve A. Kaya (Ed.). *Türkiye'nin Göç Tarihi. 14. Yüzyıldan 21. Yüzyıla Türkiye'ye Göçler* içinde. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 47-74.
- Hacısalihoğlu, M. (2012). "89 Göçü" İle İlgili Tarih Yazımı ve Kamuoyu Algıları. N. Ersoy-Hacısalihoğlu ve M. Hacısalihoğlu (Ed.). *89 Göçü: Bulgaristan'da 1984-89 Azınlık Politikaları ve Türkiye'ye Zorunlu Göç* içinde. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Balkan ve Karadeniz Araştırmalar Merkezi (BALKAR) & Balkanlar Medeniyet Merkezi (BALMED), 31-74.
- Ihlamur-Öner, S. G. (2015). Ulus-Ötesi Göç Sürecinde Dini Ağlar ve Örgütler. S.G. Ihlamur-Öner ve N. A. Şirin Öner (Ed.). *Küreselleşme Çağında Göç: Kavramlar, Tartışmalar* içinde. İstanbul: İletişim Yayınları, 309-334.
- İçduygu, A. (2014a). Bir Siyaset Siyasa Alanı Olarak Uluslararası Göç: Son Yüzyılda Dünya ve Türkiye. A. İçduygu, S. Erder ve Ö. F. Gençkaya (Ed.). *Türkiye'nin Uluslararası Göç Politikaları, 1923-2023: Ulus-devlet Oluşumundan Ulus-Ötesi Dönüşümlere* içinde. İstanbul: Koç Üniversitesi Göç Araştırmaları Merkezi, 26-76.
- İçduygu, A. (2014b). 1950'lerden 2000'lere Türkiye'den Yurtdışına Yönelen İşgücü Göçü. A. İçduygu, S. Erder ve Ö. F. Gençkaya (Ed.). *Türkiye'nin Uluslararası Göç Politikaları, 1923-2023: Ulus-devlet Oluşumundan Ulus-Ötesi Dönüşümlere* içinde. İstanbul: Koç Üniversitesi Göç Araştırmaları Merkezi, 173-221.
- İçduygu, A. (2014c). Türkiye'ye Yönelen Uluslararası Göç Hareketleri. A. İçduygu, S. Erder ve Ö. F. Gençkaya (Ed.). *Türkiye'nin Uluslararası Göç Politikaları, 1923-2023: Ulus-devlet Oluşumundan Ulus-Ötesi Dönüşümlere* içinde. İstanbul: Koç Üniversitesi Göç Araştırmaları Merkezi, 222-264.
- İçduygu, A. (2014d). Avrupa Birliği Merkezli Uluslararası Göç Tartışmaları: Geçmişten Geleceği. A. İçduygu, S. Erder ve Ö. F. Gençkaya (Ed.). *Türkiye'nin Uluslararası Göç Politikaları, 1923-2023: Ulus-devlet Oluşumundan Ulus-Ötesi Dönüşümlere* içinde. İstanbul: Koç Üniversitesi Göç Araştırmaları Merkezi, 265-309.
- Jackson, J. A. (1986). *Migration*. New York: Longman.
- Jansen, C. (1969). *Methods in Migration Research: A Critical Realist Approach*. Aldershot: Ashgate.
- Kale, B. (2015). Zorunlu Göçün 19. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu Üzerindeki Etkileri. M. M. Erdoğan ve A. Kaya (Ed.). *Türkiye'nin Göçler Tarihi. 14. Yüzyıldan 21. Yüzyıla Türkiye'ye Göçler* içinde. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 153-170.

- Karaçay, A. B. (2015). Türkiye-Avrupa Göç Sistemi: Misafir İşçilikten Ulus-Ötesi Kimliklere. S.G. İhlamur-Öner ve N. A. Şirin Öner (Ed.). *Küreselleşme Çağında Göç: Kavramlar, Tartışmalar* içinde. İstanbul: İletişim Yayınları, 399-416.
- Karpat, K. H. (2003). *Osmanlı Nüfusu (1830-1914): Demografik ve Sosyal Özellikleri*. B. Tırnakçı (çev.). İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı.
- Karpat, K. H. (2004). *Türkiye’de Toplumsal Dönüşüm*. A. Sönmez (çev.). Ankara: İmge Kitabevi.
- Karpat, K. H. (2015). Önsöz. M. M. Erdoğan ve A. Kaya (Ed.). *Türkiye’nin Göçler Tarihi. 14. Yüzyıldan 21. Yüzyıla Türkiye’ye Göçler* içinde. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, xxiii-xl.
- Kaya, A. (2012). Kökler, Güzergâhlar ve Ulus-Devletler: Değişen Göç Olgusu. N. Ersoy-Hacısalıhoğlu ve M. Hacısalıhoğlu (Ed.). 89 *Göçü: Bulgaristan’da 1984-89 Azınlık Politikaları ve Türkiye’ye Zorunlu Göç* içinde. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Balkan ve Karadeniz Araştırmalar Merkezi (BALKAR) & Balkanlar Medeniyet Merkezi (BALMED), 75-98.
- Kaya, A. (2015). Farklı Göç Türlerine Yaşayan Ülke: Türkiye. L. Körükmez ve İ. Südaş (Ed.). *Göçler Ülkesi: Alkışlar, Göçmenler, Araştırmacılar* içinde. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 15-26.
- Kayapınar, L. ve Y. Ayönü. (2015). 14. ve 15. Yüzyıllarda Anadolu’ya ve Balkanlar’a Türklerin Göçü. Türkiye’nin Göç Tarihi. M. M. Erdoğan ve A. Kaya. (Ed.). 14. Yüzyıldan 21. Yüzyıla Türkiye’ye Göçler içinde. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 15-34.
- Keleş, R. (1992). *Yerinden Yönetim ve Siyaset*. Cem Yayınevi. İstanbul.
- Keleş, R. (1996). *Kentleşme Politikaları*. Ankara: İmge Yayınevi.
- Keleş, R. (1998). *Kent Bilim Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: İmge Kitabevi.
- King, R. (2012). Theories and Typologies of Migration: An Overview and A Primer. E. Righard (Ed.). *Willy Brandt Series of Working Papers In The Migration and Ethnic Relations*, Malmö: Malmö University, 1-47.
- Kirişçi, K. ve S. Karaca. (2015). Hoşgörü ve Çelişkiler: M. M. Erdoğan ve A. Kaya (Ed.). *Türkiye’nin Göçler Tarihi. 14. Yüzyıldan 21. Yüzyıla Türkiye’ye Göçler* içinde. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 295-314.
- Koyuncu, A. (2015). *Kentleşme ve Göç*. İstanbul: Hikmetevi Yayınları.
- Köksal, S. (1986). *Refah Toplumunda "Getto" ve Türkler*. İstanbul: Teknografik Matbaacılık.

- Kurt, H. (2003). *Türkiye’de Kent-Köy Çelişkisi*. Ankara: Siyasal Kitapevi.
- Kutlu, Ö., E. Örselli, S. Kahraman. (2016). Sosyal Belediyecilik Bağlamında Türkiye’de Suriyeli Sığınmacılara Yönelik Çalışmalar. M. Güler ve A. M. Turan. *Belediyelerin Geleceği ve Yeni Yaklaşımlar* içinde. İstanbul: Marmara Belediyeler Birliği Kültür Yayınları, 443-458.
- Kümbetoğlu, B. (2012). *Sosyoloji ve Antropolojide Niteliksel Yöntem ve Araştırma*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Lütem, Ö. E. (2012). 1984-89 Dönemi Türkiye’nin Bulgaristan Politikası ve 89 Göçü. N. Ersoy-Hacısalihioğlu ve M. Hacısalihioğlu (Ed.). *89 Göçü: Bulgaristan’da 1984-89 Azınlık Politikaları ve Türkiye’ye Zorunlu Göç* içinde. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Balkan ve Karadeniz Araştırmalar Merkezi (BALKAR) & Balkanlar Medeniyet Merkezi (BALMED).
- Macar, E. (2015). Yunanistan’dan Anadolu’ya Göç: Nüfus Mübadelesi. M. M. Erdoğan ve A. Kaya (Ed.). *Türkiye’nin Göçler Tarihi. 14. Yüzyıldan 21. Yüzyıla Türkiye’ye Göçler* içinde. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 171-190.
- Massey, D. S. (2015). Why Does Immigration Occur? A Theoretical Synthesis. *The Handbook of International Migration: The American Experience*, 34-53.
- Mutlu, N. Y. (2005). *Lozan’da Mübadele veya Memleketin Türk Nüfusunun Arttırılması*. Ankara: Y.Y.
- Mutluer, M. (2003). *Uluslararası Göçler ve Türkiye*. İstanbul: Çantay Kitapevi.
- Mutluer, M. ve İ. Südaş. (2013). ‘Görünmez’ Bir Küresel Sorun: Çevre Mültecileri. *Prof. Dr. İlhan Kayan’a Armağan Kitabı*. E. Öner (Ed.), İzmir: Ege Üniversitesi Yayınları. 631-636
- Nas, F. (2017). *Ortadoğu’da Göç Dinamikleri: Mardin’den Beyrut’a Bir Göç Araştırması*. Ankara: Gece Kitaplığı.
- Okutan, M. Ç. (2009). *Tek Parti Döneminde Azınlık Politikaları*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Öner, N. A. Ş. (2015). Göç Çalışmalarında Temel Kavramlar. S.G. İhlamur-Öner ve N. A. Şirin Öner (Ed.). *Küreselleşme Çağında Göç: Kavramlar, Tartışmalar* içinde. İstanbul: İletişim Yayınları, 13-29.
- Özbay, F. (2001). *Nüfus ve Kalkınma Göç Eğitim Demokrasi*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü Yayını.
- Özer, İ. (2004). *Kentleşme Kentlileşme ve Kentsel Değişme*. Ankara: Ekin Kitapevi.

- Özer, İ. (2012). Türkiye'de Kent, Kentleşme ve Kentsel Değişme. M. Zincir-
kran (Ed.). *Dünden Bugüne Türkiye'nin Toplumsal Yapısı* içinde. Bursa:
Dora Yayınları, 321-352.
- Özgür, E. M. ve A. Deniz. (2015). Rusya İle Türkiye (Antalya) Arasında
Turizme Dayalı Bir Göç Sistemi Oluşumu. L. Körükmez ve İ. Südaş
(Ed.). *Göçler Ülkesi: Alkışlar, Göçmenler, Araştırmacılar* içinde. İstanbul:
Ayrıntı Yayınları, 69-94.
- Özkan, I. (2013). *Göç, İltica ve Sığınma Hukuku*. Ankara. Seçkin Yayıncılık.
- Özkul, D. (2015). Ulus-Ötesi Göç: Uluslararası Göç Yazınında Yeni Bir Pa-
radigma. S.G. Ihlamur-Öner ve N. A. Şirin Öner (Ed.). *Küreselleşme Ça-
ğında Göç: Kavramlar, Tartışmalar* içinde. İstanbul: İletişim Yayınları,
483-501.
- Öztan, E. (2015). Göçmenlerin Entegrasyonunda Değişen Modeller:
"Çokkültürlü Cennet"ten "Çokkültürlü Drama"ya-Hollanda ve Göç-
menleri. S.G. Ihlamur-Öner ve N. A. Şirin Öner (Ed.). *Küreselleşme Ça-
ğında Göç: Kavramlar, Tartışmalar* içinde. İstanbul: İletişim Yayınları,
161-182.
- Özyakışır, D. (2013). *Göç - Kuram ve Bölgesel Bir Uygulama*. Ankara: Nobel
Yayıncılık.
- Pusch, B. (2012). Hayatım Filim Gibi: Bulgaristan'dan Türkiye'ye Ulus-Aşırı
Göç. N. Ersoy-Hacısalihoğlu ve M. Hacısalihoğlu (Ed.). *89 Göçü: Bulgaris-
tan'da 1984-89 Azınlık Politikaları ve Türkiye'ye Zorunlu Göç* içinde. İstanbul:
Yıldız Teknik Üniversitesi Balkan ve Karadeniz Araştırmalar Merkezi
(BALKAR) & Balkanlar Medeniyet Merkezi (BALMED), 443-458.
- Rittersberger-Tılıç, H., Y. Özen ve K. Çelik. (2015). Geriye Göçün Dinamik-
leri: Almanya'dan Eve Dönüş. S.G. Ihlamur-Öner ve N. A. Şirin Öner
(Ed.). *Küreselleşme Çağında Göç: Kavramlar, Tartışmalar* içinde. İstanbul:
İletişim Yayınları, 287-308.
- Saçlı, A. (2018). Türkiye'de Yabancı Göçü ve Göçmenlerin Kentlileşmesi. A.
Mengi ve D. İşcioğlu (Ed.). *Kentsel Politikalar* içinde. Ankara: Palme
Yayıncılık, 123-138.
- Sağiroğlu, A. Z. (2016). Türkiye'de Merkezi Göç Yönetimi. Der.: A. Esen, M.
Duman ve H. Alper. (Ed.). *Türkiye'de Geçici Koruma Altındaki Suriyeli-
ler: Tespitler ve Öneriler* içinde. İstanbul: WALD, 45-70.
- Sandıklı, A. ve A. Semin. (2014). Bütün Boyutlarıyla Suriye Krizi ve Türki-
ye. A. Sandıklı ve E. Kaya. *Orta Doğu'da Değişim ve Türkiye*. İstanbul:
BİLGESAM Yayınları, 193-257.

- Sat, N. A., S. B. Yenigül, Ç. Varol ve Z. A. Gürel Üçer. (2017). Türkiye'de Uluslararası Göç ve Göçmenlerin Yer Seçim Kararlarını Etkileyen Faktörler. M. Güler ve A. M. Turan. (Ed.). *Belediyelerin Geleceği ve Yeni Yaklaşımlar* içinde. İstanbul: Marmara Belediyeler Birliği Kültür Yayınları, 430-442.
- Sert, D. Ş. (2015). Uluslararası Göç Yazınında Bütünleyici Bir Kurama Doğru. S.G. Ihlamur-Öner ve N. A. Şirin Öner (Ed.). *Küreselleşme Çağında Göç: Kavramlar, Tartışmalar* içinde. İstanbul: İletişim Yayınları, 29-47.
- SETA. (2017). *Engelleri Aşmak Türkiye'de Suriyeli Çocukları Okullandırmak*. İstanbul: Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık.
- Smith, J. P. ve B. Edmonston. (1997). *The New Americans Economic, Demographic, and Fiscal Effects of Immigration*. Washington, D.C.: National Academy Press.
- Sobacı, M. Z. (2013). *Kamu Politikası ve Kamu Politikası Analizi: Genel Bir Çerçeve*. Ankara: Adres Yayıncılık
- Şaul, M. (2015). Geçmişten Bugüne Siyah Afrika'dan Türkiye'ye Göçler: Kölelikten Küresel Girişimciliğe. M. M. Erdoğan ve A. Kaya (Ed.). *Türkiye'nin Göçler Tarihi. 14. Yüzyıldan 21. Yüzyıla Türkiye'ye Göçler* içinde. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 75-118.
- Şeker, B. D. (2015). Göç ve Uyum Süreci: Sosyal Psikolojik Bir Değerlendirme. B. D. Şahin, İ. Sirkeci ve M. M. Yüceşahin (Ed.). *Göç ve Uyum* içinde. London: Transnational Press London, 11-26.
- Tapia, S. (2006). Towards a Migration Management Strategy Challenges for Countries of Origin. *The Council of Europe (The European Committee on Migration)*. Strasbourg
- Tapia, S. (2015). Akdeniz Havzası: Göç Yollarının Kavşak Noktası ve Yeni Eğilimlerin Aynası. L. Körükmez ve İ. Südaş (Ed.). *Göçler Ülkesi: Alkışlar, Göçmenler, Araştırmacılar* içinde. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 27-44.
- Toksöz, G. (2006). *Uluslararası Emek Göçü*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Tuna, M. ve Ç. Özbek. (2012). *Yerleşen Yabancılar: Güney Ege Bölgesi'nde Göç, Yurttaşlık ve Kimliğin Dönüşümü*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Tümertekin, E. ve N. Özgüç. (2002). *Beşeri Coğrafya: İnsan, Kültür, Mekan*. İstanbul: Çantay Kitapevi.

- Unutulmaz, K. O. (2015). Gündeki Kavram: "Göçmen Entegrasyonu"-Avrupa'daki Gelişimi ve Britanya Örneği. S.G. Ihlamur-Öner ve N. A. Şirin Öner (Ed.). *Küreselleşme Çağında Göç: Kavramlar, Tartışmalar* içinde. İstanbul: İletişim Yayınları, 135-160.
- Yakut, K. (2015). Kırım Tatarları ve Nogayların Osmanlı İmparatorluğu'na Göçleri (1783-18-922). M. M. Erdoğan ve A. Kaya (Ed.). *Türkiye'nin Göçler Tarihi. 14. Yüzyıldan 21. Yüzyıla Türkiye'ye Göçler* içinde. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 119-132.
- Yalçın, C. (2004). *Göç Sosyolojisi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yıldırım, A. ve H. Şimşek. (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, İ. (2018). *Türkiye'ye Uluslararası Göçler ve Türkiye'nin Göç Politikaları*. Ankara: Kırmızı Çatı Yayınları.
- Yönlü, K. Y. (2018). *Batı Eksenli Dünya Düzeni ve Türkiye'ye Gelen Dış Göç Dinamiği: Göç Sosyolojisi*. İstanbul: Doğu Kitabevi.

SÜRELİ YAYINLAR

- Abadan-Unat, N. (2016). Türkiye'nin Göç Tarihi. *Şehir ve Toplum*. 6, 13-26.
- Ağır, O. Ve M. Sezik. (2015). Suriye'den Türkiye'ye Yaşanan Göç Dalgasından Kaynaklanan Güvenlik Sorunları. *Birey ve Toplum*. 5. 9, 95-123.
- Akıllı, H. Ve R. Kızılboğa Özasan. (2015). 6360 sayılı Kanun'a İlişkin Literatür Taraması. *Akdeniz İİBF Dergisi*. 30, 155-184
- Akıncı, B., A. Nergiz ve E. Gedik. (2015). Uyum Süreci Üzerine Bir Değerlendirme: Göç ve Toplumsal Kabul. *Göç Araştırmaları Dergisi*. 1.2, 58-63.
- Aktaş, M. T. (2015). Ücret Odaklı Uluslararası İşgücü Hareketliliğinin İşgücü Piyasalarına Etkileri. *Tesam Akademi Dergisi*, 2.2, 197-219.
- Algan, N. ve Ö. Künçek. (1998). Transboundary Population Movements: Refugees, Environment and Politics. *The Turkish Yearbook of International Relations*. 28, 75-103.
- Alıcı, O. V. ve K. Özasan. (2018). Yerel Yönetimlerde Altyapı Sistemlerinin Sayısallaştırılması ve Su Kayıplarının Önlenmesi. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (IBAD)*. 3.1, 204-218.
- Alpagu, H. (2015). Göç Ekonomisi. *Sosyoloji Divanı*. 3. 6, 57-68
- Baran Çelik, N. (2015). Türk Hukukunda Uluslararası Koruma Başvurusunda Bulunan Veya Uluslararası Korumadan Yararlanan Yabancıların Hak ve Yükümlülükleri. İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi. Özel Sayı, 1, 67-148.

- Başel, H. (2007). Türkiye'de Nüfus Hareketlerinin ve İç Göçün Nedenleri. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, 53, 51-542.
- Bayındır Goularas, G. (2012). 1823 Türk-Yunan Nüfus Mübadelesi ve Günümüzde Mübadil Kimlik ve Kültürlerinin Yaşatılması. *Alternatif Politika*, 4.2, 129-146.
- Bayındır Goularas, G. ve U. Sunata. (2015). Türk Dış Politikasında Göç ve Mülteci Rejimi. *Hacettepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Kültürel Çalışmalar Dergisi*, 2.1, 12-40.
- Bayraktar, R. (2013). Zorunlu Göçten Ulus-Ötesi Yurttaşlığa. *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 12.24, 109-126.
- Belwe, K. (2006). "Parallelgesehchaften? Editorial", *Aus Politik und Zeitgeschichte (APuZ)*, 1. 2, 1.
- Bozdağ, E. G. ve M. Atan. (2009). Avrupa Ülkelerine Göç Eden Türk Gençlerin İktisadi Etkinliğe Katkısı. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 11.1, 159-180.
- Bozdağlıoğlu, Y. (2014). Türk-Yunan Nüfus Mübadelesi ve Sonuçları. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3, 9-32.
- Bozlağan, R., N. Yılmaz, M. Daoudov ve L. Callet-Ravat. (2016). Expat-Friendly Public Policy for Istanbul: From Discourse to Action . *Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3.1, 9-30.
- Canpolat, H. (2015). Küresel Göç ve Türkiye'nin Göç Politikalarının Gelişimi. *İdarecinin Sesi Dergisi*, 167, 34-46.
- Cizreli, B. (2015). Dünya Sistemleri Kuramı Bağlamında Batı'nın Göç Haritası. *Sosyoloji Divanı*, 6, 33-42.
- Çağlayan, S. (2006). Göç Kuramları, Göç ve Göçmen İlişkisi. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17.
- Çağlayan, S. (2015). Suriye Savaşı ve Suriyeli Göçmenler. *Sosyoloji Divanı Dergisi*, 3. 6, 193-208.
- Çakır, S. (2011). Türkiye'de Göç, Kentleşme/Gecekondu Sorunu ve Üretilen Politiklar. *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23, 209-222.
- Çavdar, H. (2018). Türk-Yunan Mübadelesinde Hilâl-i Ahmer Cemiyeti 27. İmdad-ı Sıhî Heyeti'nin Selanik'teki Faaliyetleri (Ekim 1923-Ekim 1924). *VAKANÜVİS- Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi/ International Journal of Historical*. 3. 1, 113-135.
- Çelik, F. (2007). Türkiye'de İç Göçler: 1980-2000. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22. 1, 87-109.

- Çelik, F. (2001). Türkiye'de İç Göçler: 1980-2000. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22.1, 87-109.
- Çelik, F. (2005). İç Göçler: Teorik Bir Analiz. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14.2, 167-184.
- Çelik, G. (1999). Osmanlı Devleti'nin Nüfus ve İskân Politikası. *Divan*, 4.6, 49-110.
- Çelik, N. ve G. Murat. (2014). Türkiye'de İç Göç Sorununa Yeni Bir Yaklaşım: Stratejik İç Göç Yönetimi. *İ.Ü. İşletme Fakültesi İşletme İktisadi Enstitüsü Yönetim Dergisi*, 25.76, 45-61.
- Dalar, M. (2008). Dayton Barış Antlaşması ve Bosna-Hersek'in Geleceği. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9.16, 91-123.
- Dam, M. M., Ş. Ertekin ve N. Kızılcı. (2018). Türkiye'de Kayıt Dışı İstihdamın Boyutu: Ekonometrik Bir Analiz. *Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF Dergisi*. 33.1, 293-318.
- Danış, A. D. (2004). Yeni Göç Hareketleri ve Türkiye. *Birikim Dergisi*. 184-185, 216-224.
- Davis, K. (1988). Social Approaches to International Migration. *Population and Development Review*, 14, 245-261.
- Dedeoğlu, A. Ö. (2002). Tüketici Davranışları Alanında Kalitatif Araştırmaların Önemi ve Multidisipliner Yaklaşımlar. *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 17.2, 75-92.
- Demirhan, Y. ve S. Aslan. (2015). Türkiye'nin Sınır Ötesi Göç Politikaları ve Yönetimi. *Bilim ve Toplum*, 5.9, 23-62.
- Dulkadir, D. (2017). Türkiye'deki Suriyeli Sığınmacı Krizi ve Suriyelilerin İç Hukuktaki Statüleri. *Doğu Anadolu Sosyal Bilimlerde Eğilimler Dergisi*, 1.2, 21-36.
- Durugönül, E. (2002). Göç Yolları. *TUSİAD Görüş*, 51, 38-47.
- Eker, S. (2015). Savaş Olgusunun Dönüşümü: Yeni Savaşlar ve Suriye Krizi Örneği. *Türkiye Ortadoğu Çalışmaları Dergisi*. 2. 1, 31-66.
- Ekici, S. ve G. Tuncel. (2015). Göç ve İnsan. *Birey ve Toplum*, 9-22.
- Ekşi, N. (2016). 1951 Yılından Bugüne Mülteci Kavramı. *İller ve Belediyeler Dergisi*. 813, 10-17.
- Ekşi, N. (2016). İklim Mültecileri. *Göç Araştırmalar Dergisi*. 2.2, 10-58.
- Emek İnan, C. (2016). Türkiye'de Göç Politikaları: İskan Kanunları Üzerine Bir İnceleme. *Göç Araştırmaları Dergisi*, 2.3, 10-33.

- Emgili, F. (2017). Türk-Yunan Nüfus Mübadelesi Hakkındaki Araştırmaları Bir Bakış. *Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Dergisi*, 1.1, 29-54.
- Ergüven N. S., ve B. Özturanlı. (2013). Uluslararası Mülteci Hukuku ve Türkiye. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. 62.4, 1007-1061.
- Erkan, R. ve M. Bağlı. (2005). Göç ve Yoksulluk Alanlarında Kentle Bütünleşme Eğilimi: Diyarbakır Örneği. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 22.1, 105-124.
- Gençler, A. (2004). Avrupa Birliği'nin Göç Politikası. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, Prof. Dr. Turan Yazgan'a Armağan Özel Sayısı, 49, 173-197.
- Gezgin, M. F. (1991). İşgücü Göçü Teorileri. *Sosyoloji Konferansları Dergisi*, 23, 31-50.
- Gönüllü, M. (1996). Dış Göç. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 94-104.
- Greenwood, M. J. ve G. L. Hunt. (2003). The Early History of Migration Research Revisited. *International Regional Science Review*, 26.1, 3-37.
- Güleç, C. (2015). Avrupa Birliği'nin Göç Politikaları ve Türkiye'ye Yansımaları. *Tesam Akademi Dergisi*, 2.2, 81-100.
- Güllüpınar, F. (2012). Göç Olgusu Ekonomi-Politiği ve Uluslararası Göç Kuramları Üzerine Bir Değerlendirme. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, 4, 53-85.
- Gülsoy, U. (1996). Osmanlı Topraklarına Avrupa'dan Muhacir İskânı (1856-1859). *İlmi Araştırmalar: Dil, Edebiyat, Tarih İncelemeleri Dergisi*. 3, 51-65.
- Gültaş, A. S. ve P. Y. Balçık. (2018). Suriyeli Sığınmacılara Yönelik Sağlık Politikaları. *Sakarya Tıp Dergisi*. 8.2, 193-204.
- Güney, T., G. Tuncer ve R. Kılıç. (2013). Uluslararası Göçün İşgücü Piyasasındaki Ücret Düzeyi Üzerine Etkileri: Bir Literatür Araştırması. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 35, 41-54.
- Güreçi, E. (2016). Ortak ve Farklı Yönleriyle İç ve Dış Göçler. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9. 43, 1058-1064.
- Ihlamur-Öner, S. G. (2014). Türkiye'nin Suriyeli Mültecilere Yönelik Politikası. *Orta Doğu Analiz*. 6. 61, 42-45.
- İşıkçı, Y. M. (2017). Türkiye'de Kamu Politikası Olarak 2000 Yılı Sonrası Uluslararası Göç Yönetiminin Analizi. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*. 8. 13, 25-47.
- İçduygu, A. (2000). The Politics of International Migratory Regimes: Transit Migration Flows in Turkey. *International Social Science Journal*, 52. 165, 357-367.

- İçduygu, A. (1996). Transit Migrants and Turkey. *BU Journal*. 10, 1-2.
- İçduygu, A. ve A. Yüksek. (2010). Rethinking Transit Migration in Turkey: Reality and Re-presentation in the Creation of a Migratory Phenomenon. *Population, Space and Place*, 441-456
- İnan, C. E. (2016). Türkiye'de Göç Politikaları: İskan Kanunları Üzerinden Bir İnceleme. *Göç Araştırmaları Dergisi*. 2. 3, 10-33.
- İpek Şahin, E. A. (2018). Türkiye'de Belediye Gelirlerinin Değerlendirilmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 20.2, 1-29.
- İpek, N. (2014). Kaynakların Dilinde Göç Kavramı. *Karadeniz İnceleme Dergisi*. 9. 17, 9-20.
- Kara, P. ve R. Korkut. (2010). Türkiye'de Göç, İltica ve Mülteciler. *Türk İdare Dergisi*. 467, 153-162.
- Karataş, Z. (2017). Sosyal Bilim Araştırmalarında Paradigma Değişimi: Nitel Yaklaşımın Yükselişi. *Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*. 1.1, 67-88.
- Kartal, B. ve E. Başçı. (2014). Türkiye'ye Yönelik Mülteci ve Sığınmacı Hareketleri. *CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 12. 2, 275-299.
- Kayam, H. C. (1993). Lozan Barış Antlaşmasına Göre Türk-Yunan Nüfus Mübadelesi ve Konunun TBMM'de Görüşülmesi. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 9. 27, 581-608.
- Kılınç, A. (2018). Sınır Aşan Göçler: Mülteci Sorunu ve Göç Yönetimi. *Akademik Ombudsman*. 4. 8, 75-104.
- Kınık, K. (2011). Göç, Sürgün ve İltica. *Hayat Sağlık Dergisi*, 36-39.
- Kıbaroğlu, M. (2011). Arap Baharı ve Türkiye. *Adam Akademi*. 2, 26-36.
- King, R. (2002). Towards a New Map of European Migration. *Internaitonal Journal Of population Gegraphy*. 8, 89-116.
- Kirişçi, K. (2000). Disaggregating Turkish Citizenship andn Immigration Practices. *Middle Eastern Studies*, 36.2, 1-22.
- Kirişçi, K. (2014). *Misafirliğin Ötesine Geçerken: Türkiye'nin "Suriyeli Mülteciler" Sınırı*. K. Karaca (çev.). Ankara: Brookings Enstitüsü&Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu.
- Kızıroğlu, A. M. (2017). Türkiye'nin Nüfus Değişimine Göre İl Bazında Kentleşmesine Bir Bakış (1965-2014). *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 9. 16, 153-183.

- Koçak, Y. ve E. Terzi. (2012). Türkiye'de Göç Olgusu, Göç Edenlerin Kentlerde Olan Etkileri ve Çözüm Önerileri. *KAÜ-İİBF Dergisi*.
- Koçancı M. ve M. K. Namal. (2017). Kitlemel Göç Hareketleri ve Türkiye. *Journal of Awareness*. 2, 229-248.
- Kodaman, B. (2007). Osmanlı Devleti'nin Yükseliş ve Çöküş Sebeplerine Genel Bakış. *SDÜ Fen Edebiyet Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 16, 1-24.
- Kryvenko, Y., V. Ivannikova ve S. Gyrych. (2016). Migration In The Era of Globalization: The Cases of Ukraine and Turkey. *ASOS Journal*, 4, 23, 78-91.
- Kurt, H. (2006). Göç Eğilimleri ve Olası Etkileri. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 4, 1, 148-178.
- Laczko, F. and A. Rudolf. (2013). Introduction. F. Laczko nad G. Appave (Ed). *World Migration Report 2013* içinde. Zwitterland: International Organization for Migration Press.
- Lee, E. S. (1966). A Theory of Migration. *Demography*, 3, 1, 47-57.
- Levent, F. ve S. Çayak. (2017). Türkiye'deki Suriyeli Öğrencilerin Eğitime Yönelik Okul Yöneticilerinin Görüşleri. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*. 14. 27, 21-46.
- Lordoğlu, K. ve M. Aslan. (2016). En Fazla Suriyeli Göçmen Alan Beş Kentin Emek Piyasalarında Değişimi: 2011-2014. *Çalışma ve Toplum*. 2, 789-808.
- Mahmud, H., A. Sabur ve S. Tamanna. (2009). International Migration, Remittances and Development. *Journal of Sustainable Development*, 2, 1, 147-155.
- Massey, D. S., J. Arango, G. Hugo, A. Kouaouci, A. Pellegrino ve J. E. Taylor. (2014). *Uluslararası Göç Kuramlarının Bir Değerlendirmesi*. S. Dedeoğlu (çev.). *Göç Dergisi*, 1, 1, 11-46.
- Massey, D. S., J. Arango, G. Hugo, A. Kouaouci, A. Pellegrino ve J. E. Taylor. (1993). Theories of International Migration: A Review and Appraisal. *Population and Development Review*, 19, 3, 431-466.
- Olçay, Z. Mülteci-Göçmen Belirsizliğinde İklim Mültecileri. *TBB Dergisi*, 99, 229-140.
- Oran, B. (2002). *Türk Dış Politikası: Kurtuluş Savaşından Bugüne Olanlar, Belgeler, Yorumlar*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Ozankaya, Ö. (1995). *Temel Toplumbilim Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Cem Yayınevi.

- Örselli, E. ve V. Babahanoğlu. (2016). Türkiye'nin Göç Yönetimi ve Göç Politikalarının Gelişimi: Bir Kamu Politikası Analizi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 9. 43, 2063-2072.
- Özdemir, H. (2012). Türkiye'de İç Göçler Üzerine Genel Bir Değerlendirme. *Akademik Bakış Dergisi*, 1-18.
- Özdemir, M. (2010). Nitel Veri Analizi: Sosyal Bilimlerde Yöntembilim Sorunsalı Üzerine Bir Çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 11. 1, 323-343.
- Özer, Y. Y. (2011). Türk Kamu Yönetiminde Yeni Bir Çalışma Alanı Olarak Uluslararası Göç: Yasalaşma ve İdari Yapılanma Sürecinin Değerlendirilmesi. *İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*. 45, 73-78.
- Özgişi, T. (2014). Osmanlı Devleti'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne Anadolu'ya Zorunlu Göçler ve Hilal-i Ahmer Cemiyeti'nin Yardım Faaliyetleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 7. 31, 386-393.
- Özmen, T. M. (2010). Din, Göçmenler ve Entegrasyon. *Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 38. 1, 263-276.
- Parlak, B. ve A. U. Şahin. (2015). Türkiye İltica ve Göç Mevzuatının Coğrafi Kısıtlama Uygulaması Yönünden Analizi. *TESAM Akademi Dergisi. Turrkisch Journal of TESAM Academy*. 2. 2, 65-79.
- Paşaoğlu, D. D. (2013). Muhacir Komisyonu Maruzatı'na Göre (1877-78) 93 Harbi Sonrası Muhacir İskanı. *History Studies*. 5. 2, 347-386.
- Pektaş, E. K. (2010). Türkiye'de Sosyal Belediyecilik Uygulamaları ve Temel Sorunlar. *Akademik İncelemeler Dergisi*. 5. 1, 4-22.
- Petersen, W. (1958). A General Typology of Migration. *American Sociological Review*, 23. 3, 256-266.
- Ravenstein, E. G. (1885). The Law of Migration. *Journal of the Statistical Society of London*, 48. 2, 167-205.
- Ravenstein, E. G. (1889). The Laws of Migration. *Journal of the Royal Statistical Society*, 52. 2, 241-305.
- Sağiroğlu, A. Z. (2015). Türkiye'nin Değişen Göç Karakteri. *Sosyoloji Divanı Dergisi*. 3. 6, 9-30.
- Sağlam, S. (2006). Türkiye'de İç Göç Olgusu ve Kentleşme. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (HÜTAD)*, 5.2, 33-44.
- Sarı, Ö. (2016). Türkiye'de Göçün Ekonomi Politikası ve Suriyeli Sığınmacılar. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4. 31, 1-10.

- Sarısır, S. (2010). II. Dünya Savaşı Yıllarında Anadolu Sahillerine Sığınan Yunanlı Sivil Mülteciler. *Selçuk ÜniversitesiTürkiyat Araştırmaları Dergisi*, 27, 505-527.
- Sayın, Y., A. Usanmaz ve F. Aslangiri. (2016). Uluslararası Göç Olgusu ve Yol Açtığı Etkiler: Suriye Göçü Örneği. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 18. 31, 1-13.
- Sergüvel, O., Mayatürk, E. ve Budak, G. (2009). Expatların Etkili Çalışmasında İnsan Kaynakları Yönetiminin Rolü. *Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 13 (2009), 51-64.
- Simon, R. J. ve K. W. Sikich. (2007). Public Attitudes Toward Immigrants And Immigration Policies Across Seven Nations. *International Migration Review*, 41. 4, 956-962.
- Sirkeci, İ. ve M. M. Yüceşahin. (2014). Türkiye'de Göç Çalışmaları. *Göç Dergisi*, 9.
- Stark, O. ve D. E. Bloom. (1985). In The New Economics of Labour Migration. *American Economic Review*, 75. 2, 173-178.
- Suhrke, A. (1994). Environmental Degradation and Population Flows. *Journal of International Affairs*, 47. 2, 473-496.
- Südaş, İ. ve M. Mutluer. (2010). Daha İyi Bir Hayata Doğru: "Yaşam Biçimi Göçü". *Ege Coğrafyası Dergisi*, 19. 1, 31-47.
- Şahin İpek, E. A. (2018). Türkiye'de Belediye Gelirlerinin Değerlendirilmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 20.2, 1-19.
- Şeker, G., İ. Sirkeci ve Ç. Arslan. (2014). Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu Hakkında Genel Bir Değerlendirme. *İnsan Hakları Yıllığı*, 32, 129-197.
- Şeker, M. (2015). Quality of Life Intex: A Case Study Of İstanbul. *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Ekonometri ve İstatistik Dergisi*. 23, 1-15.
- Şen, M. (2014). Türkiye'de İç Göçlerin Neden ve Sonuç Kapsamında İncelenmesi. *Çalışma ve Toplum*, 14. 1, 231-256.
- Şen, Y. (2013). Suriye'de Arap Baharı. *Yasama Dergisi*. 23, 54-79.
- Tekelioğlu, M. ve A. Doğan. (2016). Türkiye'de Uluslararası Koruma Rejimi ve Uluslararası Koruma Rejimi Kapsamında Yer Alan Yabancıların Çalışma İzinleri. *Şehir ve Toplum*, 6.
- Tümtaş, M. S. ve C. Ergun. (2016). Göçün Toplumsal ve Mekansal Yapı Üzerindeki Etkileri. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 21. 4, 1347-1359.

- Tunga, Y., Engin G. ve Çağıltay, K. (2020). Türkiye'deki Suriyeli Çocukların Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar Üzerine Bir Alanyazın Taraması. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 21(1), 317-333
- Usanmaz, G. ve S. Güven. (2013). Türkiye'deki Mültecilik Olgusu ve Festus Okey Vakası. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*. 68.1, 143-167.
- Uzman, N. (2016). Türkiye'nin Sınır Güvenliği Açısından Suriyeli Sığınmacılar Meselesi. 21. *Yüzyılda Eğitim ve Toplum*. 5. 15, 135-157.
- Ündücü, C., M. Erdoğan ve I. Özge. (2009). Avrupa'da Uluslararası Emeklilik Göçü ve Bütünleşme Kapsamında Yönetime Katılım Üzerine İnceleme (Costa Del Sol, Tuscany, Algarve ve Malta Örneği). *Yönetim Bilimleri Dergisi*. 7. 1, 159-188.
- Üner, S. (1972). *Nüfus Bilim Sözlüğü*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.
- Wood, W. B. (1994). Forced Migration: Local Conflicts and International Dilemmas. *Annals of the Association of Americas Geographers*, 84. 4, 607-634.
- Yalçın, G. E. ve F. Öcal Kara. (2016). Kırsal Göç ve tarımsal Üretime Etkileri. *Harran Tarım ve Gıda Bilimleri Dergisi*, 20. 2, 154-158.
- Yaldız, F. (2014). Uluslararası Göç ve Diaspora İle İlişkili Kavramlar. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*. 3, 2, 382-403.
- Yaşar, M. (2018). Nitel Araştırmalarda Nitelik Sorunu. *MSKU Eğitim Fakültesi Dergisi*. 5, 55-73.
- Yıldırım, A. (1999). Nitel Araştırma Yöntemlerinin Temel Özellikleri. *Eğitim ve Bilgi Dergisi*. 23. 112, 7-17.
- Yıldız, T., ve İ. Yıldız. (2017). Suriyelilerin Türkiye Ekonomisinde Kayıt Dışı İstihdama Etkileri ve Bunun Yansıması Olarak Türkiye'ye Maliyetleri Üzerine Bir İnceleme. *İktisadi İdari ve Siyasal Araştırmalar Dergisi*. 2. 3, 30-46.
- Yılmaz, A. (2014). Uluslararası Göç: Çeşitleri, Nedenleri ve Etkileri. *Turkish Studies*. 9. 2, 1685-1704.
- Yılmaz, E. M. (2011). Suriye: Süreklilik ve Değişimin Çatışması. *Ortadoğu Analiz. Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi*. 3. 30, 15-23
- Yiğitbaşı, K. G. (2016). Medya ve Mülteileri Sivil Toplum Üzerinden Okumak: Mülteci-Der Örneği. *Marmara İletişim Dergisi*. 25, 53-76.
- Zainab, G. ve M. G. Kumsche. (2011). Causes And Effects Of Rural-Urban Migration In Borno State: A Case Study Of Maiduguri Metropolis. *Asian Journal of Business and Management Science*, 1. 1, 168-172.

- Zehir Topkaya, E. (2006). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*. 2. 2, 113-118.
- Zengin, O. (2014). Büyükşehir Belediyesi Sisteminin Dönüşümü: Son On Yılın Değerlendirmesi. *Ankara Barosu Dergisi*. 72. 2, 91-116.
- Ziya, O. (2012). Mülteci-Göçmen Belirsizliğinde İklim Mültecileri. *TBB Dergisi*. 99, 229-240

Diğer Yayınlar

- Ağanoğlu, H. Y. (2002). Osmanlı Döneminde Rumeli'den Türk Göçlerinin Genel Değerlendirmesi, Türklerin Rumeli'ye Çıkışının 650. Yıldönümü. 650. *Yıl Sempozyumu*. İstanbul: Rumeli Dernekleri ve Vakıfları Yayınları.
- Akbaş, Z., V. Babahanoğlu ve E. Yılmaz. (2016). Türkiye'nin Suriyeli Mültecilere Yönelik İzlediği Açık Kapı Politikasının Ulusal Güvenliğine ve Uluslararası Güvenliğe Etkileri. *Fırat Üniversitesi 1. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu*. Elazığ: Fırat Üniversitesi, 96-108.
- Akçadağ, E. (2012). Yasa Dışı Göç ve Türkiye. İstanbul: Bilge Adamlar Stratejik Araştırmalar Dernegi Yayını.
- Akıncı Çötök, N. ve H. M. Taşdelen. (2013). Avrupa Ekseninde Yabancı Korkusu ve İslamofobi Algısının Değerlendirilmesi. *Türkisch Studies - International Periodical For The Language, Literature and History of Turkish or Turkich* 8.6 Ankara, 1-13.
- Altun, F. ve M. Birinci. (2015). Suriyeli Sığınmacılara Yönelik Sosyal Yardım ve Sosyal Hizmet Uygulamalarının Göç Yönetimi Bağlamında Değerlendirilmesi. *Disiplinlerarası Göç ve Göç Politikaları Sempozyumu*. İstanbul: İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, 103-132
- Avrupa Komisyonu. (2014). *Türkiye 2014 Yılı İlerleme Raporu*. Brüksel: Avrupa Komisyonu. https://www.ab.gov.tr/files/ilerlemeRaporlariTR/2014_ilerleme_raporu_tr.pdf
- Bilak, A., M. Caterina, G. Charron, S. Crozet ve L. R. Dfaz. (2015). Global Overview 2015. *People Internally Displaced By Conflict And Violence*, Geneva: Internal Displacement Monitoring Centre - Norwegian Refugee Council.
- Canpolat, H. ve H. O. Arıner. (2012). Küresel Göç ve Avrupa Birliği ile Türkiye'nin Göç Politikalarının Gelişimi. ORSAM Rapor No: 123, Ankara: ORSAM.

- Castles, S. (2002). *Environmental Change and Forced Migration: Making Sense of The Debate*. The UN Refugee Agency Evaluation and Policy Analysis Unit Working Paper No: 70. Birleşik Krallık.
- Çakırer Özservet, Y. (2015). *Modern Göçebeler Olarak Göçmenler, Mekan ve Şehre Uyum*. Sosyoloji Divanı.
- Çelebi, E. (2005). Mübadele, İmar ve İskan Vekaleti: Kuruluşu, Teşkilatı ve Faaliyetleri. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Ondokuz Mayıs Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Tarih Ana Bilim Dalı.
- Çınar, S. (2005). Türkiye'den Almanya'ya Göç Süreci ve Sorunlar. *Uluslararası Göç Sempozyumu Bildirileri*. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi, 86-90.
- Çilekli, B. (2009). *Uluslararası Göç Sözlüğü*. İsviçre: Uluslararası Göç Örgütü.
- Deniz, T. (2018). Uluslararası Göç Sorunu Perspektifinde Türkiye.
- Diñer, O. B., V. Federici, E. Feris, S. Karaca, K. Kirişçi ve E. Özmenek Çarmıklı. (2013). *Suriyeli Mülteciler Krizi ve Türkiye: Sonu Gelmeyen Misafirlik*.
- Gezgin, M. F. (2011). İş Göçü Teorileri. M. Gezgin (Ed.). *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Sosyoloji Konferansları*, 23, İstanbul, 31-50.
- Göç Özel İhtisas Komisyonu. (2014). *Onunca Kalkınma Planı (2014-2018)*. Ankara: Kalkınma Bakanlığı Yayını.
- Göker, G. (2013). Göç, Kimlik, Aidiyet: Kültürlerarası İletişim Açısından İsveçli Türkler. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Elazığ: Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı.
- Göregenli, M. ve P. Karakuş. (2014). Göç Araştırmalarında Mekan Boyutu: Kültürel ve Mekansal Bütünleşme. *Türk Psikoloji Yazıları*.
- Güçer, M., S. Karaca ve O. B. Diñer. (2013). Sınırlar Arasında Yaşam Savaşı Suriyeli mülteciler Alan Araştırması. *USAK Sosyal Araştırmalar Merkezi*.
- Güleryüz, N. (2006). Türkiye'ye Yahudi Göçleri. *Uluslararası Göç Sempozyumu Bildirileri*. İstanbul: Zeytinburnu Belediye Başkanlığı, 107-111.
- Gündüz, G. S. (2007). Sosyal İçerme Politikalarının Uygulanmasında Kamu İstihdam Kurumlarının Rolü. *Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi*. Ankara: Türkiye İş Kurumu.
- International Organization for Migration. (2018). *World Migration Report 2018*. Geneva: IOM.
- İçduygu, A., D. Sert ve A. B. Karaçay. (2009). Türkiye'ye Yönelen Göç ve Sığınma Hareketleri ve Politikaları Üzerine Brifing. *Koç Üniversitesi Göç Araştırmaları Programı*, 1. İstanbul.

- Kabakuşak, D. (2014). Koresel Göç Yönetişimi Çerçevesinde Türkiye'de Göç Olgusunun Kurumsallaşması. *Artvin Çoruh Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi - Yerelden Küresel: Sosyal Bilimlerde Yeni Yaklaşımlar*. Ankara: Yeni Özbek Matbaası, 254-266.
- Kahya, Ö. (2014). Türkiye'de Sığınmacılık ve Uydu Kent Uygulaması. 2. *Uluslararası Davraz Kongresi: Küresel Sorunlar ve Çözüm Önerileri*. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi, 4081-4114.
- Katseli, L. T., R. E. Lucas, E. B. Robert ve T. Xenogiani. (2006). *Effects of Migration on Sending Countries: What Do We Know?*. Turin: OECD.
- Kaya, İ. ve E. Yılmaz. (2015). *Türkiye'deki Suriyelilerin Hukuki Durumu. Arada Kalanların Hakları ve Yükümlülükleri*. SETA Yayınları 55. İstanbul: Seta Yayınları.
- Kentleşme Şurası. (2009). *Kent, Yoksulluk, Göç ve Sosyal Politikalar*. Ankara: T.C. Bayındırlık ve İskân Bakanlığı.
- Kesgin, S. S. (2015). Türk Kamu Yönetiminde Göç Algısı ve Politikaları. *Disiplinlerarası Göç ve Göç Politikaları Sempozyumu*. İstanbul: İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, 45-68.
- Kodaman, Ö. (2008). Türkiye İle Yunanistan Arasında Nüfus Mübadelesi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Kahramanmaraş: Sütçü İmam Üniversitesi.
- Kolukırmık, S. (2014). *Uluslararası Göç ve Türkiye: Yerel Uygulamalar ve Görünümler*. Zeitschrift für die Welt der Türken
- Koubi, V., G. Spilker, L. M. Schaffer ve T. Bernauer. (2013). *Environmental Degradation and Migration*. Paper prepared for presentation at the annual meeting of the American Political Science Association. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2107133&download=yes (02.01.2019)
- Morawska, E. (2007). International Migration: Its Various Mechanisms and Different Theories that Try to Explain It. *Willy Brandt Series of Working Papers in International Migration and Ethnic Relations*, I-7.
- Murat, S. ve Z. Taşkesenlioğlu. (2009). *Avrupa Birliği Düzeyinde Göç, Entegrasyon ve Yerel Yönetimler*. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi.
- Münz, R. (2009). *Internationale Migration*. Berlin-Institut für Bevölkerung und Entwicklung. Demografische Analysen-Konzepte-Strategien.
- Orhan, O. (2014). Suriye'ye Komşu Ülkelerde Suriyeli Mültecilerin Durumu: Bulgular, Sonuçlar ve Öneriler. *ORSAM Rapor No: 189*. İstanbul: Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi (ORSAM).

- Orhan, O. ve S. Senyücel Gündoğar. (2015). Suriyeli Sığınmacıların Türkiye'ye Etkileri. *ORSAM Rapor No: 195*. Ankara: ORSAM – TESEV.
- Ortaylı, İ. (2006). Genel Göç Olgusu. *Uluslararası Göç Sempozyumu Bildirileri*. İstanbul: Zeytinburnu Belediye Başkanlığı, 19-22.
- Özçürümez, S. ve Ş. Türkay. (2011). Türkiye'de İltica Politikası, Aktörleri ve Çalışmaları: Bir "Epistemik Topluluk" Oluşurken. Ö. Çelebi, S. Özçürümez ve Ş. Türkay. (Ed.). *İltica, Uluslararası Göç ve Vatansızlık: Kuram, Gözlem ve Politika* içinde. Ankara: Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Yayını, 27-48.
- Öztaş, C. ve E. Zengin. (2005). Göç ve Azerbaycan: Bir İnsanlık Dramı Olarak Azerbaycan'da Mülteciler Sorunu. *Uluslararası Göç Sempozyumu Bildirileri*. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi, 65-75.
- Sağıroğlu, A. Z. (2015). Türkiye'nin Yeni Göç Kanunu ve Göç Politikası. *Disiplinlerarası Göç ve Göç Politikaları Sempozyumu*. İstanbul: İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, 69-90.
- Salloum, R. (2015). SPIEGEL ONLINE. 8 Eylül 2015. <http://www.spiegel.de/politik/ausland/fluechtlinge-aus-syrien-die-golfstaaten-nehmen-keine-fluechtlinge-auf-a-1051885.html> (10 Şubat 2016).
- Südaş, İ. (2009). Uluslararası Emekli Göçünün Türkiye'nin Kıyı Kentleri Üzerindeki Etkileri. 5. *Ulusal Coğrafya Sempozyumu Bildiriler Kitabı*. Ankara, 135-146.
- Şatıroğlu, K. İ. (2012). Zorunlu Göç ve Yeniden Yerleşimin Toplumsal Çevre Üzerindeki Etkisi: Tahtalı Barajı Örneği. *Doktora Tezi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- T.C. Kamu Denetçiliği Kurumu (Ombudsman). (2018). *Türkiye'deki Suriyeliler: Özel Rapor*. Ankara. Kamu Denetçiliği Kurumu.
- T.C. Kamu Denetçiliği Kurumu. (2018). *Türkiye'deki Suriyeliler: Özel Rapor*. Ankara: Kamu Denetçiliği Kurumu.
- Tapia, S. (2003). *New Patterns of Irregular Migration in Europe*. 12 and 13 November 2002. Strasbourg: Council of Europe.
- Tavas, O. E. (2015). Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne Tam Üyelik Sürecinde Uluslararası Göç Yönetimi Stratejisi. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- TBMM. (2012). *Ülkemizde Demokrasiye Müdahale Eden Tüm Darbe ve Muhtıralar İle Demokrasiyi İşlevsiz Kılan Diğer Bütün Girişim ve Süreçlerin Tüm Boyutları İle Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonu Raporu*. Ankara: TBMM.

- Tekeli, M., A. Doğan ve A. Çelebi. (2015). Türkiye'de Göç Politikalarının Gelişimi ve Mevcut Durum. *Disiplinlerarası Göç ve Göç Politikaları Sempozyumu*. İstanbul: İstanmul Sabahattin Zaim Üniversitesi, 3-26.
- Terzioğlu, M. (2005). Göçmen Ülkesi Olarak Türkiye: Hukusal Yapı ve Uygulamalar. *Uluslararası Göç Sempozyumu*. İstanbul: Zeytinburnu Belediye Başkanlığı, 168-172.
- Treibel, A. (1990). *Migration in modernen Gesellschaften*. Soziale Folgen von Einwanderung und Gastarbeit. Münih.
- UNDESA. *International Migration Report 2017*. New York: UNDESA.
- UNHCR The UN Refugee Agency. (2017). *Global Trends: Forced Displacement in 2017*. Geneva: UNHCR.
- Ünal, S. (2014). Türkiye'nin Beklenmedik Konukları: "Öteki" Bağlamında Yabancı Göçmen ve Mülteci Deneyimi. *Zeitschrift für die Welt der Türken*. 6. 3.
- Yusuf, S. (2006). Türkiye'ye Yönelik Soydaş Göçü ve Sonuçları. *Uluslararası Göç Sempozyumu Bildiriler*. İstanbul: Zeytinburnu Belediye Başkanlığı. 112-118.

KANUNLAR, YÖNETMELİKLER, VD.

- "1924 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası", TBMM, <https://www.tbmm.gov.tr/anayasa/anayasa24.htm> (02.07.2019).
- "1982 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası", MBS, <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2709.pdf> (26.07.2019).
- "492 Sayılı Harçlar Kanunu", 17 Temmuz 1964 Tarih ve 11756 Sayılı **RG**.
- "696 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname", 24 Aralık 2017 Tarih ve 30280 Sayılı **RG**.
- "703 Sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname", 9 Temmuz 2018 Tarih ve 30473 Sayılı **RG**.
- "788 Sayılı Memurin Kanunu", 8 Mart 1926 Tarih ve 336 Sayılı **RG**.
- "2007 Sayılı Türkiye'deki Türk Vatandaşlarına Tahsis Edilen Sanat ve Hizmetler Hakkında Kanun", 16 Haziran 1932 Tarih ve 2126 Sayılı **RG**.
- "2292 Sayılı Türkiye'de Öğrenim Gören Yabancı Uyruklu Öğrencilere İlişkin Kanun", 10 Ekim 1983 Tarih ve 18196 Sayılı **RG**.
- "2510 Sayılı İskân Kanunu", 21 Haziran 1934 Tarih ve 2733 Sayılı **RG**.
- "4817 Sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun", 6 Mart 2003 Tarih ve 25040 Sayılı **RG**.

- “4857 Sayılı İş Kanunu”, 22 Mayıs 2003 Tarih ve 25134 Sayılı **RG**.
- “4875 Sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu”, 5 Haziran 2003 Tarih ve 25141 Sayılı **RG**.
- “5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu”, 24 Aralık 2003 Tarih ve 25326 Sayılı **RG**.
- “5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu”, 23 Temmuz 2004 Tarih ve 25531 Sayılı **RG**; MBS, <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5216.pdf> (23.07.2018).
- “5326 Sayılı Kabahatler Kanunu”, 31 Mart 2005 Tarih ve 25772 Sayılı **RG**; MBS, <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5326.pdf> (15.06.2019).
- “5393 Sayılı Belediye Kanunu”, 13 Temmuz 2005 Tarih ve 25874 Sayılı **RG**; MBS, <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5393.pdf> (22.07.2018).
- “5429 Sayılı Türkiye İstatistik Kanunu”, 18 Kasım 2005 Tarih ve 25997 Sayılı **RG**.
- “5543 Sayılı İskân Kanunu”, 26 Eylül 2006 Tarih ve 26301 Sayılı **RG**.
- “5682 Sayılı Pasaport Kanunu” 24 Temmuz 1950 Tarih ve 7564 Sayılı **RG**.
- “5683 sayılı Yabancıların Türkiye’de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanun”, 24 Temmuz 1950 Tarih ve 7564 Sayılı **RG**.
- “5901 Sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu”, 12 Haziran 2009 Tarih ve 27256 Sayılı **RG**.
- “5902 Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun”, 17 Haziran 2009 Tarih ve 27261 Sayılı **RG**.
- “6085 Sayılı Sayıştay Kanunu”, 19 Aralık 2010 Tarih ve 27790 Sayılı **RG**.
- “6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”, 06 Aralık 2012 Tarih ve 28489 Sayılı **RG**; MBS, <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6360.pdf> (29.05.2019).
- “6458 Sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu”, 11 Nisan 2013 Tarih ve 28615 Sayılı **RG**.
- “6525 sayılı Bazı Kanun ve Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, 27 Şubat 2014 Tarih ve 28926 Sayılı **RG**.
- “6547 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti İle Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşmanın Onaylanması-

- nın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun", 28 Haziran 2014 Tarih ve 29044 Sayılı **RG**.
- "6735 Sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu", 13 Ağustos 2016 Tarih ve 29800 Sayılı **RG**.
  - "6771 Sayılı Kanunla Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Çeşitli Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Konusunda Yetki Kanunu", 18 Mayıs 2018 Tarih ve 30425 Sayılı **RG**.
  - "1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi", 10 Temmuz 2018 Tarih ve 30474 Sayılı **RG**.
  - "4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi", 15 Temmuz 2018 Tarih ve 30479 Sayılı **RG**.
  - "17 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi", 13 Eylül 2018 Tarih ve 30534 Sayılı **RG**.
  - "Birleşmiş Milletler Sözleşmesi", UN, <https://www.un.org/en/charte-united-nations/> (14.05.2019).
  - "1951 Cenevre Sözleşmesi", UN, <https://www.unhcr.org/3b73b0d63.html> (15.06.2018).
  - "Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik", 22 Şubat 2007 Tarih ve 26442 Sayılı **RG**.; MBS, <http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.11125&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=belediye%20ve%20ba%C4%9Fl%C4%B1> (15.03.2019).
  - "Geçici Koruma Yönetmeliği", 22 Ekim 2014 Tarih ve 29153 Sayılı **RG**.
  - "Geçici Koruma Sağlanan Yabancıların Çalışma İzinlerine Dair Yönetmelik", 15 Ocak 2016 Tarih ve 8375 Sayılı **RG**.
  - "Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği", 16 Mayıs 2014 Tarih ve 29002 Sayılı **RG**.
  - "Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Göç Uzmanlığı Yönetmeliği", 11 Temmuz 2013 Tarih ve 28704 Sayılı **RG**.
  - "Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik", 4 Mart 2015 Tarih ve 29285 Sayılı **RG**.
  - "Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Sözleşmeli Yabancı Uzman Yönetmeliği", 23 Ekim 2013 Tarih ve 28800 Sayılı **RG**.
  - "Göç İdaresi Genel Müdürlüğü İl Göç Uzmanlığı Yönetmeliği", 11 Temmuz 2013 Tarih ve 28704 Sayılı **RG**.

- “Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Taşra Teşkilatı Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği”, 14 Kasım 2013 Tarih ve 28821 sayılı **RG**.
- “Kabul ve Barınma Merkezleri İle Geri Gönderme Merkezlerinin Kurulması, Yönetimi, İşletilmesi, İşlettirilmesi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik”, 22 Nisan 2014 Tarih ve 28980 Sayılı **RG**.
- “Türkiye’ye İltica Eden veya Başka Bir Ülkeye İltica Etmek Üzere Türkiye’den İkamet İzni Talep Eden Münferit Yabancılar İle Topluca Sığınma Amacıyla Sınırlarımıza Gelen Yabancılar ve Olabilecek Nüfus Hareketlerine Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”, 30 Kasım 1994 Tarih ve 22127 Sayılı **RG**.
- “Türkiye’ye İltica Eden veya Başka Bir Ülkeye İltica Etmek Üzere Türkiye’den İkamet İzni Talep Eden Münferit Yabancılar İle Topluca Sığınma Amacıyla Sınırlarımıza Gelen Yabancılar ve Olabilecek Nüfus Hareketlerine Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”, 27 Ocak 2006 Tarih ve 26062 Sayılı **RG**.
- “İçişleri Bakanlığının 22 Haziran 2006 Tarih ve 57 Sayılı Genelgesi”, Madde14.org, http://madde14.org/index.php?title=%C4%B0%C3%A7i%C5%9Fleri_Bakanl%C4%B1%C4%9F%C4%B1_2006_Genelgesi (23.04.2018).
- “İçişleri Bakanlığının 19 Mart 2010 Tarih ve 2010/18 Sayılı Genelgesi”, Mülteci.org, <http://www.multeci.org.tr/wp-content/uploads/2016/12/2010-icisleri-bakanliginin-multeci-ve-siginmacilar-konulu-genelgesi.pdf> (01.12.2019).
- “İçişleri Bakanlığının 19 Mart 2010 Tarih ve 2010/19 Sayılı Genelgesi”, Mülteci.org, <http://www.multeci.org.tr/wp-content/uploads/2016/12/2010-icisleri-bakanliginin-multeci-ve-siginmacilar-konulu-genelgesi.pdf> (01.12.2019).
- “Türkiye Kızılay Derneği Tüzüğü”, 19 Şubat 2009 Tarih ve 27146 Sayılı **RG**.
- “Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı”, 24 Temmuz 2003 Tarih ve 25178 Sayılı **RG**.
- “Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar”, 24 Temmuz 2003 Tarih ve 25178 Sayılı **RG**.
- “Avrupa Birliği’ne Katılım İçin Ulusal Eylem Planı: Ocak 2016-Aralık 2019”, AB Bakanlığı (mülga), https://www.ab.gov.tr/files/ceb/Ulusal_Eylem_Planlari/ulusal_eylem_plani_2016_2019_tr.pdf (05.05.2018).
- “İltica ve Göç Alanındaki Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Eylem Planı”, GİGM, [https://www.goc.gov.tr/files/files/turkiye_ulusal_eylem_plani\(2\).pdf](https://www.goc.gov.tr/files/files/turkiye_ulusal_eylem_plani(2).pdf) (05.05.2018).

- “Türkiye Cumhuriyeti İle Katılım Ortaklığında Yer Alan İlkeler, Öncelikler, Ara Hedefler ve Koşullara İlişkin 8 Mart 2001 Tarihli Konsey Kararı (2001/235/AT), AB Bakanlığı (Mülga), https://ab.gov.tr/files/AB_Iliskileri/AdaylikSureci/Kob/Turkiye_Kat_Ort_Belg_2001.pdf (27.11.2018).
- “Türkiye Cumhuriyeti İle Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma”, 2 Ağustos 2014 Tarih ve 29076 Sayılı RG.
- “64. Hükümet Programı”, Başbakanlık (mülga), https://www.basbakanlik.gov.tr/docs/KurumsalHaberler/64.hukümet_programi.pdf (01.05.2019).
- “6458 Sayılı Kanunun Genel Gerekçesi”, GİGM, https://www.goc.gov.tr/icerik6/genel-gerekce_327_328_330_icerik (01.05.2019).
- “Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP)”, 3 Ocak 2014 Tarih ve 28871 Sayılı RG.

ÇEVİRİMİÇİ KAYNAKLAR

- “AÇSHB, Sosyal Yardım Programları”, AÇSHB, <https://sosyalyardimlar.aile.gov.tr/sosyal-yardim-programlarimiz> (19.03.2019).
- “AÇSHB, Yabancılar Yönelik Yardımlar”, AÇSHB, <https://sosyalyardimlar.aile.gov.tr/yabancilara-yonelik-yardimlar> (19.03.2019).
- “AFAD: Suriyeli Sığınmacıların Sayısı 100 Bini Geçti”, T24, <http://t24.com.tr/haber/afad-suriyeli-siginmacilarin-sayisi-100-bini-gecti,215242> (26.03.2018).
- “AFAD Hakkında”, AFAD, <https://www.afad.gov.tr/tr/32763/AFAD-Koordinator-Kurumdur> (09.12.2018).
- “Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Geçici Barınma Merkezleri”, https://www.afad.gov.tr/upload/Node/2374/files/30_07_2018_Suriye_GBM_Bilgi_Notu.pdf (04.08.2018).
- “Afrika’daki Mülteci Sorunlarının Özel Yönlerini Düzenleyen Afrika Birliği Sözleşmesi”, <http://www.igamder.org/wp-content/uploads/2015/03/afrika-birli%C4%9Fi-%C3%B6rg%C3%BCt%C3%BC-m%C3%BCLteci-haklar%C4%B1-s%C3%B6zle%C5%9Fmesi.pdf> (29.05.2018).
- “Almanya’da İş Bulan Mültecilerin Sayısı Arttı”, DW, <https://www.dw.com/tr/almanyada-i%C5%9F-bulan-m%C3%BCLtecilerin-say%C4%B1s%C4%B1-artt%C4%B1/a-45169570> (20.10.2018). “Birleşmiş Milletler”, BM, <https://www.un.org/> (14.12.2018).
- “Arap Devletlerinde Mültecilerin Durumunu Düzenleyen Sözleşme”, İltica ve Göç Araştırmaları Merkezi, <http://www.igamder.org/wp-content/>

- uploads/2015/03/afrika-birli%C4%9Fi-%C3%B6rg%C3%BCt%C3%BC-m%C3%BClteciler-haklar%C4%B1-s%C3%B6zle%C5%9Fmesi.pdf (29.05.2018).
- “Asylum Applications (non-Eu) in the EU-28 Member States, 2008-2018”, Eurostat, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Asylum_statistics#cite_note-2 (12.12.2018).
  - “Auslaendische Bevölkerung”, Bpb, <http://www.bpb.de/nachschlagen/zahlen-und-fakten/soziale-situation-in-deutschland/61621/migration> (15.01.2017)
  - Avrupa Komisyonu (EC), https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/frit_factsheet.pdf (12.12.2018)
  - “Bakan Soylu: Türkiye Kimseyi Kapıdan Çevirmedi”, AKŞAM, <https://www.aksam.com.tr/siyaset/bakan-soylu-turkiye-kimseyi-kapidan-cevirmedi/haber-596681> (12.12.2018).
  - “Bakan Yılmaz: 608 Bin Suriyeli Çocuğun Eğitime Erişimi Sağlanmıştır”, MEB, <https://www.meb.gov.tr/bakan-yilmaz-608-bin-suriyeli-cocugun-egitime-erisimi-saglanmistir/haber/15549/t> (05.08.2018)
  - “Suriye İç Savaşında ÖSO’dan Milli Orduya”, AA, <https://www.aa.com.tr/tr/baris-pinari-harekati/suriye-ic-savasinda-osodan-milli-orduya/1607023> (31.10.2020).
  - “Başbakan Yardımcısı Akdağ: Suriyeliler İçin Harcanan Toplam Maliyet 84 Milyar 880 Milyon Lira”, AA, <https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/basbakan-yardimcisi-akdag-suriyeliler-icin-harcanan-toplam-maliyet-84-milyar-880-milyon-lira/990509> (19.07.2018).
  - “Binlerce Suriyeli Çalışma İzni Aldı”, SPUTNIK, <https://tr.sputniknews.com/turkiye/201812171036658827-binlerce-suriyeli-calisma-izni-aldi/> (06.03.2019).
  - “BM’den Suriyeli Sığınmacılar İçin Yardım Çağrısı”, NTV, <https://www.ntv.com.tr/dunya/bmden-suriyeli-siginmacilar-icin-yardim-cagrisi,qjxOgP3Ynky8cWb3Jf9rng> (12.12.2018)
  - “Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sistemi”, AÇSHB, <https://sosyalyardimlar.aile.gov.tr/uploads/pages/butunlesik-sosyal-yardim-bilgi-sistemi/turkce-versiyon.pdf> (07.03.2019).
  - “Cartagena Mülteciler Bildirisi”, İltica ve Göç Araştırmaları Merkezi, <http://www.igamder.org/wp-content/uploads/2015/03/afrika-birli%C4%9Fi-%C3%B6rg%C3%BCt%C3%BC-m%C3%BClteciler-haklar%C4%B1-s%C3%B6zle%C5%9Fmesi.pdf> (29.05.2018).
  - “Commission on Human Rights”, BM, <http://www.un-documents.net/gpid.htm> (02.10.2018)

- “Cumhurbaşkanı Erdoğan BM Genel Kurulu’nda Konuştu”, CNNTURK, <https://www.cnntrk.com/turkiye/son-dakika-cumhurbaskani-erdogan-bm-genel-kurulunda-konusuyor> (20.10.2018)
- “Cumhurbaşkanı Erdoğan: Türk Ekonomisini ve Bankacılık Sistemini Kimse Çökertemeyecektir”, NTV, https://www.ntv.com.tr/turkiye/cumhurbaskani-erdogan-turk-ekonomisini-ve-bankacilik-sistemini-kimse-cokertemeye,8Zypz3CQkUqA_h5XFLbQw (20.10.2018)
- “Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı”, SBB, https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/10/2021-Yili-Merkezi-Y%C4%B1netim-Kanun_Teklifi_WEB.pdf (29.10.2020).
- “Das BAMPF”, BAMF, http://www.bamf.de/DE/DasBAMF/Chronik/Bundesamt/bundesamt-node.html;jsessionid=16EFB147F0826482AE07295CF62D8475.2_cid368 (21.06.2019).
- “Das Junge Politik Lexikon”, BPB, <http://www.bpb.de/nachschlagen/lexika/das-junge-politik-lexikon/160815/apartheid> (15.02.2018)
- “Davutoğlu Esad’a Ömür Biçti”, NTV, https://www.ntv.com.tr/turkiye/davutoglu-esada-omur-bicti,Nsez_e7zmEO7uz5O9Pv6hw (26.03.2018).
- “Davutoğlu: Kırmızı Çizgi Demedim”, HURRİYET, <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/davutoglu-kirmizi-cizgi-demedim-24987466> (30.06.2018).
- “Davutoğlu’ndan Tampon Bölge İşareti”, CNNTURK, <https://www.cnntrk.com/2012/guncel/07/31/davutoglundan.tampon.bolge.isareti/670982.0/index.html> (30.06.2018)
- “Düzensiz Göç Verileri”, GİGM, http://www.goc.gov.tr/icerik6/duzensiz-goc_363_378_4710_icerik (11.12.2018).
- “Der Islamische Staat im Irak und Syrian (ISIS)”, bpb, <http://www.bpb.de/politik/extremismus/islamismus/190499/der-islamische-staat-im-irak-und-syrien-isis> (10.12.2018).
- “Dernek Sayıları”, Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü, <https://www.siviltoplum.gov.tr/dernek-sayilari> (29.10.2020)
- Dış İşleri Bakanlığı, <http://www.mfa.gov.tr/yurtdisinda-yasayan-turkler.tr.mfa> (23.10.2020).
- ENDEKSA, <https://www.endeksa.com/tr/analiz/istanbul/endeks/satilik/konut> (18.03.2019).
- “Erdoğan: Seçimin Ardından Tüm Suriye Topraklarını Güvenli Hale Getirmeyi ve Misafirlerimizin Tamamının Evlerine Dönmelerini Sağlamayı Hedefliyoruz”, Milliyet Gazetesi, <http://www.milliyet.com.tr/>

- erdogan-secimin-ardindan-tum-suriye-gaziantep-yerelhaber-2879207/ (04.08.2018)
- “Eurostat Asylum Statistic”, Eurostat, <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do> (12.12.2018).
  - “Eurostat Asylum Statistic”, Eurostat, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Asylum_statistics (7.11.2020).
  - “Eurostat First Time Asylum Seekers”, Eurostat, <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-press-releases/-/3-14032019-AP> (7.11.2020).
  - “Eurostat Five Main Citizenship Of First Time Asylum Applicants”, Eurostat, [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Five_main_citizenships_of_first-time_asylum_applicants_\(non-EU-27_citizens\),_2019_\(number,_rounded_figures\).png&oldid=480416](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Five_main_citizenships_of_first-time_asylum_applicants_(non-EU-27_citizens),_2019_(number,_rounded_figures).png&oldid=480416) (8.11.2020).
  - “Finansman Açığı, Çaresizce İhtiyaç İçinde Olan Suriyeliler İçin Daha Çok Acıyı Beraberinde Getirebilecek Bir Tehdit”, UNHCR, <http://www.unhcr.org/tr/19378-funding-gap-threatens-misery-destitute-syrians.html> (30.06.1981).
  - “Gaziantep, Adıyaman ve Mardin’deki 5 Çadır Kent Kapandı”, HABERTÜRK, <https://www.haberturk.com/gaziantep-haberleri/63206914-gaziantep-adiyaman-ve-mardindeki-5-cadir-kent-kapandi#> (20.10.2018)
  - “Geçici Koruma Verileri”, GİGM, http://www.goc.gov.tr/icerik6/gecici-koruma_363_378_4713_icerik (07.02.2019)
  - “Genel Olarak MERNİS”, İçişleri Bakanlığı, <https://www.nvi.gov.tr/hakimizda/projeler/mernis/genel-olarak-mernis> (20.03.2019).
  - “Geri Gönderme Merkezleri”, GİGM, <http://goc.gov.tr/geri-onderme-merkezleri33> (27.10.2020).
  - “Global Humanitarian Assistance Report 2016”, Devinit.org, <http://devinit.org/wp-content/uploads/2016/06/Global-Humanitarian-Assistance-Report-2016.pdf> (12.12.2018)
  - “Göç ve Acil Durum Eğitim Daire Başkanlığı”, MEB, <http://hbogm.meb.gov.tr/www/goc-ve-acil-durum-egitim-daire-baskanligi/icerik/497> (19.07.2018).
  - “Göç Kurulu”, <https://goc.gov.tr/goc-kurulu> (27.10.2020).
  - “Göç İdaresi Genel Müdürlüğü”, <https://www.goc.gov.tr> (27.10.2020).
  - “Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Teşkilat Şeması”, <https://www.goc.gov.tr/teskilat-semasi> (26.10.2020).
  - “Göç İdesi Genel Müdürlüğü Faaliyet Raporları”, GİGM, <https://www.goc.gov.tr/faaliyet-raporlari> (28.10.2020).

- “Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Geçici Koruma İstatistikleri”, GİGM, <http://goc.gov.tr/gecici-koruma5638> (4.10.2020).
- “Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Faaliyet Raporu”, <https://www.goc.gov.tr/kurumlar/goc.gov.tr/Mali-Tablolar/FAALIYET-RAPORU/yeni/2019-Faaliyet-Raporu.pdf> (26.10.2020).
- “Göç Tarihi”, GİGM, http://www.goc.gov.tr/icerik/goc-tarihi_363_380 (27.02.2018)
- “Göç Terimleri Sözlüğü”, GİGM, http://www.goc.gov.tr/files/files/goc_terimleri_sozlugu.pdf (08.11.2018)
- “Göçmen Sağlığı Merkezleri”, SB, <https://istanbulism.saglik.gov.tr/TR,54032/gocmen-sagligi-merkezleri.html> (19.03.2019).
- “How To Build A Perfect Refugee Camp”, New York Times Gazetesi, https://www.nytimes.com/2014/02/16/magazine/how-to-build-a-perfect-refugee-camp.html?_r=0 (09.07.2018)
- “ICMPD Hakkında”, ICMPD, <https://www.icmpd.org/about-us/> (27.05.2018).
- “Internatonal Migrant Stock”, World Bank, <https://data.worldbank.org/indicator/sm.pop.totl?view=chart> (19.10.2020)
- “Interview With Syrian President Bashar Al-Assad”, WJR, <https://www.wsj.com/articles/SB10001424052748703833204576114712441122894> (23.06.2018)
- “IOM Turkey”, IOM, <http://www.turkey.iom.int/tr/iom-turkiye-hakkinda> (11.11.2018)
- “IOM’un Tarihçesi”, IOM, <https://www.iom.int/iom-history> (27.05.2018).
- “İçişleri Bakanı Süleyman Soylu: Türkiye Hiç Kimseyi Kapıdan Çevirmemiştir”, İçişleri Bakanlığı, <https://www.icisleri.gov.tr/icisleri-bakani-suleyman-soylu-turkiye-hic-kimseyi-kapidan-cevirmemistir> (12.12.2018)
- “İkamet İzinleri”, GİGM, <http://www.goc.gov.tr/ikamet-izinleri> (11.11.2020).
- “İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı”, Kalkınma Bakanlığı (Mülga), <http://www3.kalkinma.gov.tr/DocObjects/View/13737/plan2.pdf> (11.04.2018)
- “İklim Değişikliği Avrupa’ya Göçü Artırabilir”, İHA, <http://m.ihacom.tr/haber-iklim-degisikligi-avrupaya-gocu-arttirabilir-698254/> (24.12.2017)
- “İnsan Ticareti Mağdurları İçin 3 Sığınma Evi”, Haberler.com, <https://www.haberler.com/insan-ticareti-magdurlari-icin-3-siginma-evi-6488644-haberi/> (08.12.2018).
- “İstanbul’un Konut Fiyatları En Yüksek ve En Düşük İlçeleri”, ENDEKSA, <https://www.endeksa.com/tr/blog/yazi/istanbulun-konut-fiyatlari-en-yuksek-ve-en-dusuk-ilceleri> (17.03.2019).

- “İstanbul’da Hangi İlçelerde Kiralar Ne Kadar? İşte En Yüksek Yer...”, CNNTURK, <https://www.cnnturk.com/ekonomi/turkiye/istanbulda-hangi-ilcede-kiralar-ne-kadar-iste-en-yuksek-yer?page=43> (17.03.2019)
- “Jobs Make The Difference: Expanding Economic Opportunities for Syrian Refugee and Host Communities”, jobsmakethedifference.org, <https://www.jobsmakethedifference.org/full-report> (16.07.2018).
- “Kampala Sözleşmesi”, UNHCR, <http://www.unhcr.org/4ae9bede9.html> (06.05.2018).
- “Key Migration Terms”, IOM, <https://www.iom.int/key-migration-terms> (08.11.2018)
- “Kızılay Kurumsal Tarihçe”, Kızılay, <https://www.kizilay.org.tr/Kurumsal/tarihcemiz> (09.12.2018).
- “Kızılay Göç ve Mülteci Hizmetleri”, Kızılay, <https://www.kizilay.org.tr/neler-yapiyoruz/goc-ve-multeci-hizmetleri> (09.12.2018).
- “Koruma Altındaki Suriyeliler”, GİGM, <https://www.goc.gov.tr/gecici-korumamiz-altindaki-suriyeliler> (29.10.2020).
- “Kovma Fermanı (Edict of the Expulsion of the Jews)”, <http://www.sephardicstudies.org/decreed.html> (14.11.2018)
- “Milli Eğitim Bakanlığı HBOGM Ocak 2020 İnternet Bülteni Sunumu”, MEB, https://hbogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_01/27110237_OCAK_2020internet_BulteniSunu.pdf (11.11.2020).
- “Mevzuat - 5393 Sayılı Belediye Kanununun Güncel Hali”, MBS, <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5393&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5> (30.10.2020).
- “Mevzuat – 5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Güncel Hali”, MBS, <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5216&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5> (30.10.2020).
- “Migration Data Portal”, IOM, http://migrationdataportal.org/?i=stock_abs_&t=2019 (19.10.2020)
- “Most Displaced Syrians are in the Middle East, and about a Million are in Europe”, Pew Research Center, <http://www.pewresearch.org/fact-tank/2018/01/29/where-displaced-syrians-have-resettled/> (10.12.2018).
- “Mülki İdare Birimleri”, İçişleri Bakanlığı, <https://www.e-icisleri.gov.tr/Anasayfa/MulkiIdariBolumleri.aspx> (19.10.2020)
- “Mülteci Derneği”, <http://multeci.net/?p=163> (20.01.2018)
- “Mülteciler Derneği Türkiye’deki Suriyeliler Sayısı”, Mülteciler Derneği, <https://multeciler.org.tr/turkiyedeki-suriyeli-sayisi> (12.11.2020)

- “Mülteciler Derneği 2017 Yılı Faaliyet Raporu”, Mülteciler Derneği, https://drive.google.com/file/d/12tvzpYzV_Y16OX-O_rQkH1UR30A7VOFb/view (30.03.2019).
- “Mülteciler Derneğinin Ortakları”, Mülteciler Derneği, <https://multeciler.org.tr/proje-ortaklarimiz/> (30.03.2019).
- “Mülteci Hakları Merkezi”, Mülteci Hakları Merkezi (MHM), <https://www.mhd.org.tr/tr/hakkimizda> (20.03.2019)
- “Mülteciler ve Sığınmacılar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği”, Mülteciler Derneği, <https://multeciler.org.tr> (30.03.2019).
- “Mültecilerin Hukuki Durumuna İlişkin Sözleşme”, GİGM, http://www.goc.gov.tr/icerik3/multecilerin-hukuki-durumuna-iliskin-sozlesme_340_341_641 (29.12.2018)
- “Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin 1967 Protokolü”, GİGM, [http://www.goc.gov.tr/files/files/M%C3%9CLTEC%C4%B0LER%C4%B0N%20HUKUK%20STAT%C3%9CS%C3%9CNE%20%C4%B0L%C4%B0%C5%9EK%C4%B0N%201967%20PROTOKOL%C3%9C\(1\).pdf](http://www.goc.gov.tr/files/files/M%C3%9CLTEC%C4%B0LER%C4%B0N%20HUKUK%20STAT%C3%9CS%C3%9CNE%20%C4%B0L%C4%B0%C5%9EK%C4%B0N%201967%20PROTOKOL%C3%9C(1).pdf) (17.11.2018)
- “Mülteci Sayısı Psikolojik Sınırı Aştı”, SABAH, <https://www.sabah.com.tr/gundem/2012/10/16/multeci-sayisi-psikolojik-siniri-asti> (23.06.2018)
- “Neler Yapıyoruz”, AFAD, <https://www.afad.gov.tr/tr/23586/Neler-Yapıyoruz> (15.05.2018).
- “Online Wörterbuch”, PONS, https://de.pons.com/%C3%BCbersetzung?q=migrare&l=de&in=ac_la&lf=la (01.10.2018)
- “Online Wörterbuch”, DUDEN, <http://www.duden.de/rechtschreibung/Migration#Bedeutung2> (26.11.2016)
- “Online Dictionary”, OXFORD DICTIONARY, <https://en.oxforddictionaries.com/definition/migration> (20.04.2017)
- “Operational Portal Refugee Situations-Syria”, UNHCR, <https://data2.unhcr.org/en/situations/syria> (07.11.2020)
- “Percentage of housing units damaged or destroyed in Syria as of 2017”, Statista.com, <https://www.statista.com/statistics/742066/share-of-housing-damaged-or-destroyed-syria-governorates/> (29.06.2019).
- “Population Statistics”, UNHCR, <https://www.unhcr.org/figures-at-a-glance.html> (19.10.2020)
- “Refugee Statistics”, UNHCR, <https://www.unhcr.org/refugee-statistics/> (30.10.2020)

- “Population, Total”, WB, <https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL> (19.10.2020)
- “President Al-Assad’s 2012 Damascus University Speech”, Presidentassad.Net, http://www.presidentassad.net/index.php?option=com_content&view=article&id=274:president-al-assad-s-2012-damascus-university-speech&catid=118&Itemid=496 (23.06.2018)
- “Princeton University”, <http://paa2012.princeton.edu/papers/120821> (13.01.2018)
- REIDIN, https://rebis.reidin.com/locations/thirdpartyindex?basic_City_ID=3969&basic_CountyID=613&Source=TR-PROJELER&Setting=1 (18.03.2019).
- “Sayıştay Denetim Raporları”, Sayıştay Başkanlığı, <https://www.sayistay.gov.tr/tr/?p=2&CategoryId=103> (23.07.2018)
- “Sığınma Evleri”, GİGM, http://www.goc.gov.tr/icerik3/insan-ticareti-magdurlari-siginma-evleri_283_286_289 (08.12.2018).
- “Sığınmacı ve Türk Vatandaşlarının Umudu: Kızılay Toplum Merkezleri”, AA, <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/siginmaci-ve-turk-vatandaslarin-umudu-kizilay-toplum-merkezleri/1279867> (14.03.2019).
- “Sivil Toplum Kuruluşları”, İstanbul Bilgi Üniversitesi, <https://goc.bilgi.edu.tr/tr/baglantilar/5/sivil-toplum-kuruluslari/> (09.12.2018); mülteci.net, <http://multeci.net/?p=19> (09.12.2018).
- “Solutinon”, UNHCR, <https://www.unhcr.org/solutions.html> (13.03.2019).
- “Suriyeli Mülteciler Krizi ve Türkiye Sonu Gelmeyen Misafirlik”, Brookings.edu, <https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2016/06/USAKBrookings-report-final-version14November13.pdf> (15.12.2018).
- “Suriyeli Mülteciler ve STK’lar”, Graphcommons, <https://graphcommons.com/graphs/0711e621-a8c5-4651-a1d6-33106c7bb3f1> (09.12.2018).
- “Suriye Künyesi”, Dış İşleri Bakanlığı, <http://www.mfa.gov.tr/suriye-kunyesi.tr.mfa> (06.02.2018).
- “Suriyelilerin İlk Görüntüsü”, NTV, <https://www.ntv.com.tr/turkiye/suriyelilerin-ilk-goruntusu,vM6jtZD6rE-8a0dmj2IE1g> (30.06.2018)
- “Suriyeliler İçin Harcanan Paranın Maliyetin Analizi”, AA, <https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/8044> (19.07.2018).
- “Suriyelilerin Karıştığı Suç Oranı Yüzde 1,46’ya Düştü”, AA, <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/suriyelilerin-karistigi-suc-orani-yuzde-1-46ya-dustu/1289461> (23.02.2018).

- “Suriyeliler Türkiye’de 7 Yılda 7 Bin 243 Şirket Kurdu”, POSTA Gazetesi, <https://www.posta.com.tr/suriyeliler-turkiyede-7-yilda-7-bin-243-sirket-kurdu-2029981> (06.03.2019).
- “Syria Nominal GDP”, CEIC, <https://www.ceicdata.com/en/indicator/syria/nominal-gdp> (30.10.2020).
- “Syria”, IDMC, <http://www.internal-displacement.org/countries/syria> (30.10.2020).
- “Syrian Arab Republic”, WB, <https://data.worldbank.org/country/syrian-arab-republic> (30.10.2020).
- “Syria Regional Refugee Response”, UNHCR, <http://data2.unhcr.org/en/situations/syria> (8.11.2020).
- “Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi-TAKBİS”, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, <https://www.tkgm.gov.tr/tr/sayfa/tapu-ve-kadastro-bilgi-sistemi-takbis> (20.03.2019).
- “TEPAV 25 Şubat 2019 Raporu”, TEPAV, https://www.tepav.org.tr/upload/files/1551075334-6.TEPAV_Suriye_Sermayeli_Sirketler_Bulteni_Aralik_2018.pdf (06.03.2019).
- “The Eu Facility For Refugees In Turkey”, https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/migration_en (12.12.2018).
- “The World Factbook”, CIA, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/sy.html> (30.10.2020).
- “Transit Migration Trends”, COMPAS, https://www.compas.ox.ac.uk/media/ER-2008-Transit_Migration_Trends_Fringes_IMISCOE.pdf (20.1.18).
- TÜİK, http://www.tuik.gov.tr/PreIstatistikTablo.do?istab_id=1590 (16.02.2019).
- TÜİK, <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=temelist> (15.12.2018).
- TÜİK, <https://web.tuik.gov.tr/tr/calassification-categories/sub-categories-sub-components/?tab=me> (11.11.2020).
- TÜİK, http://www.tuik.gov.tr/PreIstatistikTablo.do?istab_id=1587 (23.02.2018).
- TÜİK, <https://data.tuik.gov.tr/tr/display-bulletin/?bulletin=adrese-dayali-nufus-kayit-sistemi-sonuclari-2019-33705#> (23.10.2020).
- “Türkçe Sözlük”, TDK, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.580f5c1f1c9ae1.11926502 (25.10.2016).
- “Türkiye Suriyeli Sığınmacıları Kayıt Altına Almayı Durdurdu”, HRW, <https://www.hrw.org/tr/news/2018/07/16/320474> (28.02.2018).

- “Türkiye’de 4,3 Milyon Göçmen Yaşıyor; Mülteci Statüsünde 3 Kişi Var”, T24, <http://t24.com.tr/haber/turkiyede-43-milyon-gocmen-yasiyor-multeci-statusunde-3-kisi-var,537273> (03.01.2019)
- “Türkiye’de Günde 395 Suriyeli Bebek Dünyaya Geliyor”, CNNTÜRK, <https://cnnturk.com/turkiye/turkiyede-gunde-395-suriyeli-bebek-doguyor> (10.11.2020)
- “Türkiye’de Kentlerde Yaşayan Nüfus”, TÜİK, <http://www.tuik.gov.tr/HbGetirHTML.do?id=27587> (18.06.2018)
- “Türkiye’deki Suriyelilerin Demografik Görünümü, Yaşam Koşulları ve Gelecek Beklentilerine Yönelik Saha Araştırması”, AFAD, https://www.afad.gov.tr/upload/Node/25337/xfiles/17a-Turkiye_deki_Suriyelilerin_Demografik_Gorunumu_Yasam_Kosullari_ve_Gelecek_Beklentilerine_Yonelik_Saha_Arastirmasi_2017.pdf (12.12.2018)
- “Türkiye’nin İmzalamış Olduğu Sosyal Güvenlik Anlaşmaları” AÇSHB, <https://www.csgeb.gov.tr/uigm/contents/genel-bilgiler/ikili-sosyal-guvenlik-anlasmasi/> (16.11.2018)
- “Türkiye’nin İmzalamış Olduğu İşgücü Anlaşmaları” AÇSHB, <https://www.csgeb.gov.tr/uigm/contents/genel-bilgiler/ikili-igucu-anlasmalari/> (16.11.2018).
- “Türkiye’nin İmzalamış Olduğu İşgücü Anlaşmaları”, İŞKUR, https://statik.iskur.gov.tr/tr/istihdam/ikili_anla%C5%9Fmalar/isga.htm (11.04.2018).
- “Türkiye-Suriye YDSKİK 1. Toplantısı Ortak Bildirisi”, Dış İşleri Bakanlığı, http://www.mfa.gov.tr/turkiye---suriye-ydsik-1_-toplantisi-ortak-bildirisi_-22-23-aralik_-sam.tr.mfa (02.08.2018).
- “Türkiye – Suriye İlişkileri”, Dış İşleri Bakanlığı, <http://www.mfa.gov.tr/turkiye-suriye-siyasi-iliskileri-.tr.mfa> (07.02.2018)
- “Uluslararası Göç Örgütü”, IOM, <https://www.iom.int/migration> (14.12.2018)
- “UNHCR’nin Tarihçesi”, UNHCR, <http://www.unhcr.org/tr/unhcrnin-tarihcesi> (18.12.2017)
- “UNHCR Türkiye İstatistikleri”, UNHCR, <https://www.unhcr.org/tr/unhcr-turkiye-istatistikleri> (08.11.2020).
- “UNHCR, Reports Crisis in Refugee Education”, UNHCR, <https://www.unhcr.org/afr/news/press/2016/9/57d7d6f34/unhcr-reports-crisis-refugee-education> (12.12.2018).
- “Unicef Turkey”, UNICEF, https://www.unicef.org/turkey/sy20/_gi29.html (27.05.2018).

- “Vatansız Kişilerin Korunmasına İlişkin 1954 Cenevre Sözleşmesi”, UNHCR, https://www.unhcr.org/tr/wp-content/uploads/sites/14/2017/02/handbook_on_protection_of_stateless_persons_tr.pdf (14.12.2018).
- “World Migration Report”, IOM, https://publications.iom.int/system/files/pdf/wmr_2020.pdf (19.10.2020)
- “Yunan ve Türk Halklarının Mübadelesine İlişkin Sözleşme ve Protokol”, <http://www.lozanmubadilleri.org.tr/mubadele-sozlesmesi/> (14.11.2018)
- “Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı Hakkında”, YTB, <https://www.ytb.gov.tr/kurumsal/baskanligimiz-2> (09.12.2018).
- “Zahl Der Syrien-Flüchtlinge Übersteigt 4 Millionen”, UNHCR, <http://www.unhcr.de/home/artikel/b0843b46d8393e8e4bf87511ff1c7b1c/zahl-der-syrien-fluechtlinge-uebersteigt-4-millionen.html> (22.04.2017)
- “5 Mülteci Kampı Kapatılacak, Suriyeliler Sınıra Taşınacak”, Hürriyet Gazetesi, <http://www.hurriyet.com.tr/5-multeci-kampi-kapatilacak-suriyeliler-sinira-40915006> (04.08.2018)
- “18 Mart 2016 Tarihli Türkiye – AB Zirvesi Bildirisi”, AB Bakanlığı (Mülga), https://www.ab.gov.tr/files/AB_Iliskileri/18_mart_2016_turkiye_ab_zirvesi_bildirisi_.pdf (15.07.2018).
- “311 Bin 968 Suriyeli Geri Döndü”, TRTHABER, <https://www.trthaber.com/haber/gundem/311-bin-968-suriyeli-geri-dondu-405467.html> (23.02.2018).

Doç. Dr. İslam Safa KAYA

ULUSLARARASI HUKUK TEMEL BİLGİLER

2. Baskı

ADALET YAYINEVİ
ANKARA - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Uluslararası Hukuk Temel Bilgiler

İslam Safa Kaya

Hukuk Yayınları Dizisi – 2181

İkinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277– 11 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 47771

Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

- ABBAS KMA, *Uluslararası Hukukta İnsanlığa Karşı İşlenen Suçlar*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2019.
- AHNISH F. A., *The International Law of Maritime Boundaries and the Practice of States in the Mediterranean Sea*, Oxford, Clarendon, 1993.
- AK Gökhan, “ Kıbrıs Adası Çevresindeki Deniz Dibi Hidrokarbon Zenginliklerinin Adadaki Sorunun Çözümüne Muhtemel Etkileri”, *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, 2013-1, Kıbrıs Özel Sayısı-I, İstanbul, 333-338.
- AKİPEK Ömer İlhan, *Devletler Hukuku İkinci Kitap: Devletler Hukukunun Şahıslarından Devlet*, 3. Baskı, Başnur Matbaası, Ankara, 1970.
- AKSAR Yusuf, *Teori ve Uygulamada Uluslararası Hukuk - 1*, 2. Baskı, Ankara, 2013.
- AL-MASHHADANİ MMJ, *Uluslararası Hukukta İnsanlığa Karşı Suçlar*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2017.
- ARMAĞAN Servet, 1982 Anayasasında Uluslararası Andlaşmaların İmzalanması ve Onaylanması Sistemi, *Anayasa Yargısı Dergisi*, Cilt 17, Ankara, 2000.
- ARSAVA Füsün. *Self Determinasyon Hakkı ve Kosova. Uluslararası Hukuk ve Politika Dergisi*, 5(17), 2009, 1- 21.
- ASLAN M. Y, *Teoride ve Uygulamada Savaş Suçları*, Bilge, 2006
- ASLAN M. Y,, ‘Savaş Hukukunun Temel Prensipleri’ (2008) (79) *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*.
- ATEŞ EKŞİ C, *Uluslararası Ceza Mahkemesinin İnsanlığa Karşı Suçlar Üzerindeki Yargı Yetkisi*, Seçkin 2004.
- ATTARD David Joseph, *The Exclusive Economic Cone in International Law*, Oxford, 1987.
- AYDOĞAN Özman, “Deniz Hukukunda Yeni Gelismeler”, *Ege’de Deniz Sorunları, Semineri*, AÜSBF Yayını, Ankara, 1986.
- AZARKAN E, ‘Uluslararası Hukukta İnsanlığa Karşı Suçlar’ *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* (2003) 52(3)

- BAKLACI Pınar, AKINTÜRK Eşe, Enerji Şartı Antlaşması. İşletme Fakültesi Dergisi, C/S 7(2): 97-113, 2006.
- BALTA Tahsin Bekir, Türkiye’de Anayasa Yargısı, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 18, Sayı 1, Ankara, 1961.
- BAŞAK C, *Uluslararası Ceza Mahkemeleri ve Uluslararası Suçlar*, Turhan, 2003.
- BAŞKARACAOĞLU E, ‘Uluslararası Hukuk Işığında Yeni Türk Ceza Kanunundaki ‘İnsanlığa Karşı Suçlar’ Tanımının Değerlendirilmesi’ Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni (2011) 24(1-2)
- BAŞKARACAOĞLU E, *Uluslararası Hukukta ‘İnsanlığa Karşı Suçların’ Tanımlanması*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi 2004.
- BAŞEREN Sertaç Hami, Doğu Akdeniz’de Deniz Yetki Alanları Sınırlanmalar ve Yeni Enerji Politikaları, Çağ Üniversitesi Deniz Hukuku Sempozyumu, Çağ Üniversitesi Yayınları, Mersin, 2012, s. 44-82.
- BAŞEREN Sertaç Hami, Doğu Akdeniz Deniz Yetki Alanları Uyuşmazlığı, İstanbul, 2010.
- BAŞLAR Kemal, Uluslararası Andlaşmaların Onaylanması, Üstünlüğü ve Anayasal Denetimi Üzerine, Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni: Prof. Dr. Sevin TOLUNER’e Armağan, Cilt 24, Sayı 1-2, Ankara, 2004.
- BAYILLIOĞLU U, *Uluslararası Ceza Mahkemesi’nin Yargılama Yetkisine Giren Suçlar (Soykırım Suçu, İnsanlığa Karşı Suçlar, Saldırı Suçu, Dar Anlamda Savaş Suçu)*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2006.
- BAYKAL Ferit Hakan, Devletler Hukukunda Münhasır Ekonomik Bölge Kavramı ve Hukuki Niteliği, İstanbul, 1987.
- BERGLUN Sara, Prison or Voluntary Cooperation? The Possibility of Withdrawal from the European Union, Scandinavian Political Studies, 2006, C/S 29(2): 147-167.
- BERRY K. B., Delimitation and the Anglo-French Arbitration, Australian Year Book of International Law, 6, 1974, 139-152.
- BERCOVITCH, J., ANAGNASON VE J., WILLE, D. Some Conceptual Issues and Empirical Trends in the Study of Successful Mediation in International Relations. *Journal of Peace Research*, 28(1), 1991, 7-17.
- BİLGİN A. Aslı, Avrupa Birliği’nden Çekilme Hakkı: Sonun Başlangıcı Mı?, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2014, C/S XVIII(3-4): 205-243.
- BİLSEL Cemil, Milletlerarası Hava Hukuku, İstanbul, 1948.

- BLECHER M. D. Equitable Delimitation of Continental Shelf, *American Journal of International Law*, 73 (1), 1979, 60-88.
- BOZKURT Enver, Uluslararası Hukuk Bakımından Münhasır Ekonomik Bölge Kavramının Ortaya Çıkışı, *Uluslararası Hukuk ve Politika Dergisi*, C. 2, N. 5, 2006, s. 50-74.
- BOZKURT Enver, KÜTÜKÇÜ M. Akif, POYRAZ Yasin, *Devletler Hukuku*. Ankara, 2003.
- BOZKURT Enver, KÜTÜKÇÜ M. Akif, POYRAZ Yasin, *Devletler Hukuku*, 7. Baskı, Ankara, 2016.
- BROLLET, MUGNIOT, SWEENEY, The Geology of the Pelagian Block: The Margins and Basins off Southern Tunisia and Tripolitania, *The Ocean Basins and Margins* 1978, pp 331-359. http://rd.springer.com/chapter/10.1007/978-1-4684-3039-4_6, Erişim Tarihi: 07.05.2014.
- BROWN, E. D., *Sea-Bed Energy And Minerals: The International Legal Regime*, Vol 1, The Continental Shelf, Netherland, 1992.
- BROWNLIE Ian, *Principles of Public International Law*, Fourth Edition, Oxford, 1990.
- BROWNLIE Ian, *Principles of Public International Law*, 4. Edition, Oxford, 1995.
- BUÇUKÇU, Ö, Filistin-İsrail Barış Süreci ve Kudüs, 2015, <http://www.sde.org.tr/tr/newsdetail/filistin-israil-baris-sureci-ve-kudus/4432>, Erişim Tarihi: 28.01.2017.
- BUERGENTHAL, T., MAIER, H. *Public International Law in a Nutshell*. West Publishing Company. Çelik, E. (1987). *Milletlerarası Hukuk* 2, İstanbul: Filiz Kitabevi, 1985.
- ÇAKAR S. A, 'İnsanlığa Karşı Suçlar' (2012) 103 *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*.
- CASSESE, A. 'The Martens Clause: Half a Loaf or Simply Pie in the Sky' (2000) 11(1) *The European Journal of International Law (EJIL)*
- CAMINOS H., MOLITOR Michael R., *Progressive Development of International Law and the Package Deal*, *AJIL (American Journal of International Law)*, Vol. 79, No. 4, 1985.
- CANER, B. Kaya, Enerji Şartı Anlaşmasının Muvakkaten Uygulanması ve Anlaşmadan Çekilme Hakkında Bir Değerlendirme. *Ankara Barosu Dergisi*, C/S 2014(3), 2014.

- CEYHUN Ç. Gökçe, ORAL E. Z., Türkiye'nin Deniz Alanlarındaki Sınır Anlaşmaları ve Güncel Durum, Uluslararası Deniz Hukuku'nda Kıyı Devletinin Gemilere El Koyma Yetkisinin Sınırları Sempozyumu, Ankara, 2011, s. 6-26.
- CHALKER, J., Making the Investment Provisions of the Energy Charter Treaty Sustainable Development Friendly. International Environmental Agreements, http://econpapers.repec.org/article/sprieaple/v_3a6_3ay_3a2006_3ai_3a4_3ap_3a435-458.html, Erişim Tarihi: 09.12.2015.
- CHARNEY Jonathan I., Rocks That can not Sustain Human Habitation, AJIL, Vol. 93, Oct., 1999, s.863-878.
- CHESTERMAN S, 'An Altogether Different Order: Defining the Elements of Crimes Against Humanity' Duke Journal of Comparative & International Law (2000) 10(2)
- COOPER John Cobb, The Chicago Convention -- After Twenty Years, 19 U. Miami L. Rev. 333, 1965.
- ÇAĞA Tahir, Deniz Ticaret Hukuku I, İstanbul, 1982.
- ÇAĞLAYAN Ramazan, İdari Yargılama Hukuku, 5. Baskı, Ankara, 2014.
- ÇAL, S., Enerji Şartı Sözleşmesi ve Yatırım Tahkimi 2. Uluslararası Tahkim Sempozyumu, İstanbul, 2009.
- ÇELİK Edip F., Milletlerarası Hukuk (International Law), 1. Cilt, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 1975.
- ÇELİK Edip F., Milletlerarası Hukuk 2. Cilt, İstanbul, 1977.
- ÇELİK Edip F., Milletlerarası Hukuk, Birinci Kitap, İstanbul, 1984.
- DANILENKO, Gennady M International Jus Cogens: Issues of Law-Making, 2 Eur. J. Int'l L. 42,1991, <http://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/eurint2&div=10&id=&page=>, Erişim Tarihi: 16.04.2014.
- DEDE Orhan, Rusya'nın Doğu Akdeniz Politikaları Üzerine Bir Deneme, http://www.bilgesam.org/tr/index.php?option=com_content&view=article&id=2220:rusyann-dou-akdeniz-politikalar-uezerine-bir-deneme&catid=77:ortadogu-analizler&Itemid=150, Erişim Tarihi: 06.11.2013.
- DEMİR E., Enerji Şartı Anlaşması, <http://www.mfa.gov.tr/enerji-sarti-anlasmasi.tr.mfa>, Erişim Tarihi: 09.12.2015.
- DIEDERIKS Verschoor, An Introduction To Air Law, Kluwer Law International, Netherlands, 2006.

- DIXON, M., Textbook on International Law, Oxford, 2007.
- DOĞRU Sami, Uluslararası Hukukta Kıta Sahaneliği ve Ege Denizi Kıta Sahaneliği Uyuşmazlığı, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, 2003.
- DÖRR O., Schmalenbach, K., Vienna Convention on Law of Treaties, Heidelberg, 2012.
- DUPUY, R. *Uluslararası Hukuk*, İstanbul: İletişim Yayınları, 1992.
- DYKE Jon M. Van, BENNETT Dale L., Islands and the Delimitation of Ocean Space in the South China Sea, *Ocean Yearbook*, Vol. 10, 1993.
- ELFERINK A. G., The Law of Maritime Boundary Delimitation: A Case Study of the Russian Federation, Dordrecht: Martinus Nijhoff, 1994.
- EREKER, Fulya A. 'İkçaağlardan Günümüze Haklı Savaş Kavramı' (2004) 1(3) Uluslararası İlişkiler 1.
- EROĞLU H., Devletler Umumi Hukuku, Ankara, 1984.
- EROTOKRİTOU, Chrystel, Sovereignty Over Airspace: International Law, Current Challenges, and Future Developments for Global Aviation, *Inquiries, Social Science, Arts and Humanities*, Vol. 4, NO. 05, 2012.
- FABRE, C. 'Cosmopolitanism, Just War Theory and Legitimate Authority' (2008) 84(5) *International Affairs*.
- FELDMAN Mark B., COLSON David A., The Maritime Boundaries of the United States, *AJIL*, Vol. 75, Oct., 1981, s. 729-763.
- FRANCALANCI G., SCOVAZZI T. (edt.), *Lines in the Sea*, Martinus Nijhoff Publishers, Dordrecht, 1994.
- GOUNARIS M., The Particularity of the Aegean Sea and the New Regulation of the International Law of the Sea, in *Mediterranean Sea and the Aegean*, 2002.
- GÖZLER Kemal, *Türk Anayasa Hukuku*, Ekin, Bursa, 2000.
- GÖZLÜGÖL Said Vakkas, "Diplomatik Dokunulmazlık ve Ayrıcalıkların Kötüye Kullanılması", *MÜHF-HAD*, Cilt 19, Sayı 1, s. 99-127.
- GRAY Christine, Is There an International Law of Remedies?, *British Yearbook of International Law*, Vol. 56, No.1, 1985, pp. 25-47.
- GROTIUS, H, *De Jure Belli Ac Pacis* (1625).
- GÜNAL H, 'İnsanlığa Karşı Suçlarda 'İnsanlık' Ne Manaya Gelmektedir: Felsefi Bir Analiz' İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası (2014) 72(1).

- GÜNDÜZ Aslan, Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Teşkilatlar Hakkında Temel Belgeler-Örnek Kararlar, İstanbul, 2000.
- GÜNDÜZ Aslan, Milletlerarası Hukuk Temel Belgeler-Örnek Kararlar, İstanbul, 2003.
- GÜNDÜZ Aslan, Milletlerarası Hukuk Temel Belgeler-Örnek Kararlar, 5. Baskı, İstanbul, 2009.
- GÜNEŞ Şule Anlar, Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi ve Deniz Çevresinin Korunması, AÜHFD 56(2), 2007, s. 1-37.
- GÜREL Ayla, MULLEN Fiona, Pusula, TPAO Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, Aylık Bülteni, Mart 2014, Sayı: 108, 4-5.
- HAKERİ H, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 8. Baskı, Seçkin 2009.
- HANDKE S., Jong, J. J., Energy as a Bond, Relations with Russia in the European and Dutch Context, Netherlands Institute of International Relations, Clingendael International Energy Programme, 2007.
- HODGSON Robert D., SMITH Robert W., Boundary Issues Created by Extended National Marine Jurisdiction, *The Geographical Review*, Vol. 69, No. 4, Oct., 1979,
- HÖBEK Tufan, Türk Hukukunda Andlaşmaların Yapılması ve Yargısal Denetim, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2009.
- ILGAZ Hatice, Journal Of Naval Science And Engineering 2009, Vol. 5, No.1, Pp. 39-48.
- İÇEL K, SOKULLU-AKINCI F, ÖZGENÇ İ, SÖZÜER A, MAHMUTOĞLU F ve ÜNVER Y, *Suç Teorisi*, Beta 2004.
- İNAN, Y. Uluslararası Adalet Divanının Yargı Yetkisi, Ankara, *Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi*, 1982.
- JOHNSON, J. T, 'Haklı Savaş', D. Miller (ed.), Bülent Peker ve Nevzat Kırac (çev.), Blackwell'in Siyasal Düşünce Ansiklopedisi I. Cilt, (Ümit Yayınları 1994)
- JOHNSON, 2010. <http://www.reuters.com/article/2010/02/11/us-oil-exploration-risk-analysis-idUSTRE61A28X20100211>, Erişim Tarihi: 26.11.2013.
- KABOĞLU İbrahim Ö., Anayasa Yargısı, 3. Baskı, Ankara, 2007.
- KAR Bektaş, İçtihatları Ve Mevzuatı İle Deniz İş Hukuku, Ankara, 2011.
- KARADAŞ Cemalettin, Mavi Marmara Olayı, Ankara, 2013.

- KARAOSMANOĞLU Fatih, Türkiye'nin Demokratikleşmesi: Yaşama Hakkı ve Polis, Türkiye'de Devlet, Toplum ve Polis, Ankara, 2002.
- KARDASSOPOULOS Ioannis, The Republic of Georgia, ICSID Case No. ARB/05/18, <http://www.italaw.com/cases/599#sthash.O8uEjCws.dpuf>, Erişim Tarihi: 17.12.2015.
- KARLI Mehmet, Meşru Müdafaa Hakkı ve Suriye Krizi Tartışmaları, Suriye Krizinin Hukuki Boyutları Sempozyumu, İstanbul.
- KAŞIKARA M. Serhat, iplomatik Temsilcilerin Cezai Bağışıklığı, Uluslararası Hukukta Güncel Sorun Alanları, ed.: Murat Saraçlı, Bigbang Yayınları, Ankara, 2012, s. 287-319.
- KAYA İbrahim, Uluslararası Hukuk Temel Ders Kitabı, Ankara, 2015.
- KAYA İslam Safa, KARA Süleyman Zahit, Uluslararasılaşmış Silahlı Çatışmalarda İşlenen Savaş Suçları: Suriye Örneği, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 10, S. 131-132, ss. 35-51.
- KAYA İslam Safa, Uluslararası Deniz Hukuku Çerçevesinde Doğu Akdeniz'deki Petrol ve Doğalgaz Kaynakları, Ankara, 2015.
- KAYA İslam Safa, Uluslararası Hukuk Mevzuatı, Ankara, 2017.
- KAYA Şenay, Uluslararası Deniz Hukuku Kapsamında Doğu Akdeniz Sorunları, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2007.
- KEATING Joshua E., Can You Get Away With Any Crime if You Have Diplomatic Immunity? <http://foreignpolicy.com/2011/02/15/can-you-get-away-with-any-crime-if-you-have-diplomatic-immunity/>, Erişim Tarihi: 05.07.2016.
- KELEŞ Erdoğan, Kırım Savaşı'nda (1853-1856) Karadeniz ve Boğazlar Me-selesi, Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi, S. 23, 2008.
- KESKİN Funda, Uluslararası Hukukta Kuvvet Kullanma: Savaş, Karışma ve Birleşmiş Milletler, Ankara, 1998.
- KILAVUZ A. K., Enerji Şartı Anlaşması Çerçevesinde Uyuşmazlıkların Çözümü. Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2009, C/S XIII(1-2): 179-215.
- KILINÇ Salih Uygur, Avrupa Birliği Eurocontrol Sivil Havacılık Düzenle-meleri ve Türkiye, İstanbul, 2011.
- KLEIN Natalie, Maritime Security and the Law of the Sea, New York, 2011.

- KLEMM Ulf-Dieter, Continental Shelf Arbitration (France/United Kingdom), in Bernhardt (ed.), 2 Encyclopedia of Public International Law, 1981, s. 58-61.
- KOCA M ve ÜZÜLMEZ İ, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Seçkin, 2008
- KOÇ Mustafa, Uluslararası Hukukta Deniz Alanlarının Sınırlandırılması Gelişmeleri ve Türkiye'nin Deniz Alanlarının Sınırlandırılması, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2006.
- KOÇ C, *Roma Statüsü Bağlamında İnsanlığa Karşı Suçlarda Devlet Politikası*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2015.
- KORAL Özden, Gazze Deniz Ablukası (Silahlı Çatışma Hukuku ve Deniz Hukuku Bağlamında Bir Değerlendirme), Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul, 2013.
- KÖYBAŞI S, 'Uluslararası İnsancıl Hukukta Canlı Kalkan Kavramı' <<https://serkankoybasi.com/2011/03/09/uluslararasi-insancil-hukukta-canli-kalkan-kavrami/>> Erişim Tarihi 21 Kasım 2019.
- KURAN Selami, Uluslararası Deniz Hukuku, İstanbul, 2009.
- KUTLUK Deniz, Deniz Hukukunda Zararsız Geçiş ve Transit Geçiş Hakları, Ankara, 1987.
- LACEWING, M. 'Just War Theory' (2010) <<http://documents.routledge-interactive.s3.amazonaws.com/9781138793934/A2/Political/JustWarTheory.pdf>>, Erişim Tarihi 14 Nisan 2020
- LATIF Elizabeth, Apologetic Justice: Evaluating Apologies Tailored Toward Legal Solutions, Boston University Law Review, 81, 1, pp. 289-320.
- LEGAULT L.H., HANKEY Blair, From Sea to Seabed: The Single Maritime Boundary in the Gulf of Maine Case, AJIL, Vol. 79, Oct., 1985, s. 961-991.
- LOWE V. (1989). The Role of Equity in International Law. Australian Yearbook of International Law, 12, 54-81.
- LUPINACCI Julio Cesar, The Legal Status of The Exclusive Economic Zone in the 1982 Convention on The Law of The Sea, The Exclusive Economic Zone A Latin American Perspective, 1984.
- MACLEAN M. Robert, Public International Law, London, 1997.

- MACNAB Ron, Watermark Geoscience Inc. Dartmouth NS, Canada, s. 1-11. <http://www.gmat.unsw.edu.au/ablos/ABLOS03Folder/PAPER5-1.PDF>, Erişim Tarihi: 07.04.2014.
- MALANCZUK Peter, Akehurst's Modern Introduction to International Law, 1997, New York, s. 49. jpkc.fudan.edu.cn/picture/article/460/.../f7ad336c-8294-46f8-a94e-e863ccb9094f.pdf, Erişim Tarihi: 18.09.2017.
- MANUSAMA Kenneth, The United Nations Security Council in the Post-Cold War Era: Applying the Principle of Legality, Dordrecht, 2006.
- MATSUDA, Mari J., LAWRENCE Charles R, The Telltale Heart: Apology, Reparation and Redress in Pat K., The Conflict & Culture Reader, New York, 2001, pp. 249-251.
- MC LAUGHLIN Rob, "United Nations Mandated Naval Interdiction Operations in the Territorial Sea", International and Comparative Law Quarterly, 2002, Vol. 51, No. 2, pp.249-278.
- MELZER Nils; Interpretive Guidance on the Notion of Direct Participation in Hostilities under International Humanitarian Law, <https://www.icrc.org/eng/assets/files/other/icrc-002-0990.pdf>, Erişim Tarihi: 26.08.2015.
- MERAY Seha L., "Birleşmiş Milletler Devletler Hukuku Komisyonu'nun Onuncu Toplantısı (1958)", AÜSBFD, Cilt 14, Sayı 1, 1959, s. 21-40.
- MERAY Seha L., "Diplomasi Temsilcilerinin Hukuki Statüsü", AÜSBFD, Cilt 11, Sayı 3, 1956.
- MERAY Seha, Devletler Hukukuna Giriş, C. II, Ankara, 1975.
- MUTUŞ, C., VATANSEVER, M. *Kosova'nın Bağımsızlığı Yeniden Müzakereye Açılabilir mi? UAD'nin Kosova'nın Tek Taraflı Bağımsızlık İlanının Uluslararası Hukuka Uygun Olup Olmadığı Konusundaki Danışma Görüşününün Analizi*, USAK AB Araştırmaları Merkezi, Ankara, 2010.
- MIYOSHI M., Considerations of Equity in the Settlement of Territorial and Boundary Disputes, Dordrecht/Boston/London, 1993.
- MOBLEY Richard, The Beira Patrol, Britain's Broken Blockade against Rhodesia, Naval War College Review, Winter 2002, Vol. LV, No. 1, pp. 63-84.
- NELSON L. D. M., The Patrimonial Sea, The International and Comparative Law Quarterly, Vol. 22, No. 4, 1973.
- NIJHOFF Martinus, BEAGLEHOLE S., The Equitable Delimitation of the Continental Shelf, Victoria University of Wellington Law Review, 12, 1984, s. 415-442.

- OETER Stefan, *Methods and Means of Combat, Handbook of Humanitarian Law*, 2'nd Edition, 2008, pp. 119-235.
- OGLEY Roderick, *Between the Devil and the Law of the Sea: the Generation of Global Environmental Norms*, *The Environment and International Relations*, Vogler John-Imber Mark F. (eds.), Routledge, London and New York, 1996.
- OKUR Derya Aydın, SARİBEYOĞLU Meltem, ERKİNER Hakkı Hakan, *Mavi Marmara Olayı Uluslararası Hukuk Açısından Değerlendirilmesi*, *Güncel Hukuk Dergisi*, Sayı: 79, ss: 32-37.
- ÖNOK R, 'UCD'nin Görev Alanı ve Uygulanan Hukuk', *Uluslararası Ceza Divanı*, (Ed. Feridun Yenisey) Arıkan, 2007.
- OPPENHEIM Lassa, *International Law A Treatise*, Vol. 2, London, 1926.
- ÖZBEK D., *Ege Kıta Sahaneliği Sınırlandırılmasında Eşit Uzaklık ve Hakka-niyet İlkelerinin Yeri*, Aslan Gündüz ve Hüseyin Öztürk (Ed.), *Ege Kıta Sahaneliği ve İlişkili Sorunlar Sempozyumu Bildiriler Kitabı* İçinde, s. 44-59, İstanbul, Türk Deniz Araştırmaları Vakfı, 2002.
- ÖZBUDUN Ergun, *Türk Anayasa Hukuku*, 13. Baskı, Ankara, 2012.
- ÖZMAN Aydoğan, *Deniz Hukuku I*, Ankara, 2006.
- ÖZMAN Aydoğan, *Deniz Hukuku I: Kaynaklar, Kişiler, Nesneler ve Ulu-sal Deniz Alanları*, Ankara, 2006.
- ÖZMAN Aydoğan, *Devletler Hukukunda Müeyyide*, Yayımlanmamış Doçentlik Tezi, Ankara, 1974.
- PAZARCI Hüseyin, *Uluslararası Adalet Divanı'nın Tunus-Libya Kıta Sa-haneliği Uyuşmazlığına İlişkin 24 Şubat 1982 Tarihli Kararı*, *Milletle-rarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni*, İstanbul Üniver-sitesi, Sayı 2, 1982, s. 42-46.
- PAZARCI Hüseyin, *Uluslararası Hukuk Dersleri (International Law Courses)*, 1. Kitap, 12. Baskı, Ankara, 2014.
- PAZARCI Hüseyin, *Uluslararası Hukuk Dersleri C: 3*, Ankara, 1999.
- PAZARCI Hüseyin, *Uluslararası Hukuk Dersleri, C: 2*, Ankara, 2005.
- PAZARCI Hüseyin, *Uluslararası Hukuk Dersleri, C: 4*, Ankara, 2005
- PAZARCI Hüseyin, *Uluslararası Hukuk*, Ankara, 2004.
- PAZARCI Hüseyin, *Uluslararası Hukuk*, Ankara, 2009.
- PAZARCI Hüseyin, *Uluslararası Hukuk*, Ankara, 2012.

- PAZARCI Hüseyin, Uluslararası Hukuk, Ankara, 2013.
- PHILIPS George I., Economic Blockade, Law Quarterly Review, Vol. 36, No. 3, 1920, pp. 227-239.
- PICTET Jean S., IV. Geneva Convention Relative to the Protection of Civilian Persons in Time of War, Geneva International Committee of the Red Cross, Switzerland, 1958.
- PROVOST Rene, Starvation as a Weapon: Legal Implications of the United Nations Food Blockade Against Iraq and Kuwait, Colum. J. Transnat'l L., 1992, 30, pp. 577-639.
- REÇBER Kamuran, Diplomasi ve Konsolosluk Hukuku, Bursa, 2011.
- REÇBER Kamuran, Uluslararası Hukuk, Bursa, 2016.
- RHEE Sang-Myon, Equitable Solutions to The Maritime Boundary Dispute Between United States and Canada in The Gulf of Maine, AJIL, Vol. 75, Jul., 1981, s. 590-628.
- ROBERTSON Horace B., Non-Combatant Persons: A Comment to Chapter 11 of the Commander's Handbook on the Law of Naval Operations, Frits Kalshoven (ed.), Reflections on the Law of War Collected Essays, 2007, pp. 535-566.
- ROBERTSON Schenk, <http://www.usgs.gov/newsroom/article.asp?ID=2435#.UoDSKnDBpVU>, Erişim Tarihi: 11.11.2013.
- ROBINSON Davis R., COLSON David A., RASHKOW Bruce C., Some Perspectives on Adjudicating Before The World Court: The Golf of Maine Case, AJIL, Vol. 79, Jul., 1985, s. 578-597.
- RONZITTI Nataliano, The Law of Naval Warfare A Collection of Agreements and Documents with Commentaries, Dordrecht, 1988.
- RONZITTI Natalino, Maritime Security and Defence Against Terrorism, Maritime Security and Defence Against Terrorism, Amsterdam, 2012, pp. 33-52.
- ROSEN Mark E., U.S. Navy (1991): The United States Naval Blockade of Iraq: A Foreign Policy and International Law Analysis, International Journal of Public Administration, 14:5, 1994, pp. 955-1031.
- ROSENNE, S. The Law and Practice of International Court, Vol. I, Boston: Martinus Nijhoff Publishers. 1965
- ROSTOW Nicholas, The International Use of Force After the Cold War, HILJ, Vol. 32, N. 2.

- QASİM S, *Savaş Suçları ve Uluslararası Ceza Mahkemesi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi 2014
- SANDOZ Yves, Commentary on the Additional Protocols of 8 June 1977 to the Geneva Conventions of 12 August 1949 International Committee of the Red Cross, Dordrecht, 1987.
- SANGER Andrew, The Contemporary Law of Blockade and the Gaza Freedom Flotilla, Yearbook of International Humanitarian Law, 2010, 367, Vol 13, Asser Institute, pp. 397-446.
- SCHMITT Michael N., GREEN Leslie C. (edt.), Prisoners of War and the Protecting Power, 55 American Journal of International Law 374 (1961), International Law Studies, Vol 70, Levie on the Law of War, pp. 29-52.
- SCHNEIDER Jan, The Gulf of Maine Case: The Nature of an Equitable Result, AJIL, Vol. 79, 1985, 539-577.
- SERİM Bülent, Uluslararası Andlaşmaların Onaylanması ve Denetlenmesi, Amme İdaresi Dergisi, Cilt 26, Sayı 2, Ankara, 1993.
- SHAW Malcom N., International Law, Cambridge, 2003.
- SHAW Malcolm, International Law, Cambridge, 2008.
- SHELTON Dinah, Righting Wrongs: Reparations in the Articles on State Responsibility, American Journal of International Law, 96 (4), pp. 833-856.
- SHELTON Dinah, Remedies in International Human Rights Law, Oxford, 2005.
- SHLAIM Avi, How Israel Brought Gaza to the Brink of Humanitarian Catastrophe, The Guardian, 07.01.2009, <http://www.guardian.co.uk/world/2009/jan/07/gaza-israel-palestine>, Erişim Tarihi: 02.08.2015.
- SILVERSTEIN Richard, Palmer Report, Though Critical of Israel's Mavi Marmara Attack, Hopelessly Muddled, 01.09.2011, <http://www.richardsilverstein.com/2011/09/01/palmer-report-though-critical-of-israels-mavi-marmara-attack-is-hopelessly-muddled/>, Erişim Tarihi: 01.08.2015.
- SKLAIRE Michael R., The Security Council Blockade Of Iraq: Conflicting Obligations Under The United Nations Charter And The Fourth Geneva Convention, AM. U.J. INT'L L. & POL'Y, 1991, Vol. 6, pp. 609-636.
- SOONS Alfred, A 'New' Exception to the Freedom of the High Seas: The Authority of the UN Security Council, Reflections on Principles and Practice of International Law, Dordrecht, 2000.

- SOYSAL Mümtaz, "Uluslararası Andlaşmalar Konusunda Anayasa Yargısı", *Anayasa Yargısı Dergisi*, Cilt 14, Ankara, 1997.
- SPIEKER Heike, *The Right to Give and Receive Humanitarian Assistance*, International Law and Humanitarian Assistance, Springer-Verlag, Heidelberg, 2011, pp. 7-31.
- STAHN, C. 'Jus ad bellum', 'jus in bello' ... 'jus post bellum'?-Rethinking the Conception of the Law of Armed Force' (2007) 17(5) *The European Journal of International Law*.
- SUR Melda, *Uluslararası Hukukun Esasları*, İstanbul, 2010.
- SUR Melda, *Uluslararası Hukukun Esasları*, 7. Baskı, İstanbul, 2013.
- SUR Melda, *Uluslararası Hukukun Esasları*, 9. Baskı, İstanbul, 2015.
- SUSSMAN E., *The Energy Charter Treaty Affords Investor Protections and Right to Arbitration*. American Bar Association Energy Committees Newsletter, 2006.
- ŞİMŞEK M, 'Uluslararası Hukukta İnsanlığa Karşı Suçlar' *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* (2016) 9(44).
- TANAKA Yoshifumi, *Reflections on the Concept of Proportionality in the Law of Maritime Delimitation*, *The International Journal of Marine and Coastal Law*, Vol. 16, No. 3, 2001, 433-463.
- TANJA Gerard J., *The Legal Determination of International Maritime Boundaries*, Kluwer Law and Taxation Publishers, Deventer, 1990.
- TAŞDEMİR Fatma, *Uluslararası Anarşiye Giden Yol: Uluslararası Hukuk Açısından Meşru Müdafaa Hakkı*, *Uluslararası Hukuk ve Politika*, C. 2, S. 5, 2006.
- TAŞDEMİR Fatma, *Uluslararası Nitelikte Olmayan Silahlı Çatışmalar Hukuku*, Ankara, 2009.
- TEKİL Fahiman, *Deniz Hukuku*, İstanbul, 1993.
- TEZCAN D, ERDEM M. R and ÖNOK R. M, *Uluslararası Ceza Hukuku*, 4. Baskı, Seçkin 2017
- TIMOTHY L. H. McCormack and PARAMDEEP B. Mtharu, *Expected Civilian Damage & The Proportionality Equation*, Review Conference of the Convention on Prohibitions or Restrictions on the Use of Certain Conventional Weapons which may be Deemed Excessively Injurious or to Have Indiscriminate Effects, 7-17 November 2006, Asia Pacific Centre For Military Law, University of Melbourne Law School, November 2006.

- TOLUNER Sevin, Milletlerarası Hukuk Dersleri, Devletin Yetkisi, İstanbul, 1989.
- TOLUNER Sevin, Milletlerarası Hukuk Dersleri, 5. Baskı, İstanbul, 1996.
- TOPAL Ahmet Hamdi, İsrail'in Gazze Ablukası ve Mavi Marmara Saldırısı, Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni" 2012, Cilt 32, Sayı 1, ss. 103-154.
- TOPSOY Fevzi, Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasında Hakkaniyet İlkesi ve Dağıtıcı Adaletin Sağlanmasındaki Rolü*, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2013, C: 13, 191-203.
- TUCKER A. E. L., The Energy Charter Treaty and 'Compulsory' International State/Investor Arbitration. Leiden Journal of International Law, 1998, C/S 11(03):513 – 526.
- TUCKER Robert, The Law of War and Neutrality at Sea, The Lawbook Exchange, New Jersey, 2006.
- TUNÇ Hasan, Milletlerarası Sözleşmelerin Türk İç Hukukuna Etkisi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Türkiye İle İlgili Örnek Karar İncelemesi, Anayasa Yargısı Dergisi, Cilt 12, Ankara, 1995.
- TÜTÜNCÜ Ayşe Nur, İnsancıl Hukuka Giriş, Ankara, 2006.
- UĞUR Murat, Türkiye'nin Doğu Akdeniz'de Kıta Sahaneliği ve Münhasır Ekonomik Bölge Sınırlarının Belirlenmesi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Deniz Bilimleri ve İşletmeciliği Enstitüsü, İstanbul, 2006.
- UZUN E, 'Milletlerarası Ceza Mahkemesi Düşüncesinin Tarihsel Gelişimi ve Roma Statüsü' (2003) 3(2) Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.
- ÜNAL Şeref, 1975: 46. <http://www.ankarabarusu.org.tr/siteler/ankarabarusu/tekmakale/1975-1/6.pdf>, Erişim Tarihi: 27.03.2014.
- ÜNAL Şeref, Uluslararası Hukuk, Ankara, 2005
- VILLIGER E. M., Commentary on the 1969 Vienna Convention on the Law of Treaties. Leiden, 2009.
- WALDE T., The Energy Charter Treaty: An East-west Gateway for Investment and Trade. Kluwer Law International, 1996.
- WEBER Ludwig, Blockade, Encyclopedia of Public International Law: Use of Force-War-Neutrality-Peace Treaties, Vol 3 (A-M), Amsterdam, 1981.
- WIEBE Virgil, Foot Prints of Death: Cluster Bombs as Indiscriminate Weapons Under International Humanitarian Law, Mich. J. INT'L L., 2000, 22, pp. 85-167.

- YAŞAR Doğan, YILDIZ Dursun, Doğu Akdeniz’de Küresel Satranç, İstanbul, 2012.
- YAYCI Cihat, Doğu Akdeniz’de Deniz Yetki Alanlarının Paylaşılması Sorunu ve Türkiye, Bilge Strateji Dergisi, Cilt 4, Sayı 6, Bahar 2012, s. 1-70.
- ZİMMERMANN, A. ‘The Second Lebanon War: Jus ad bellum, jus in bello and the Issue of Proportionality’, Armin von Bogdandy and Rüdiger Wolfrum (ed.) Max Planck Yearbook of United Nations Volume 11 (BRILL 2007)

İnternet Kaynakları

- www.icj-cij.org/docket/files/130/14492.pdf, Erişim Tarihi: 28.11.2015.
- www.icj-cij.org/docket/files/70/6503.pdf, Erişim Tarihi: 29.11.2015.
- www.icj-cij.org/files/case-related/16/016-19520722-JUD-01-00-EN.pdf, Erişim Tarihi: 16.09.2017.
- <http://www.icj-cij.org/files/case-related/19/4763.pdf>, Erişim Tarihi: 19.09.2017.
- <http://www.icj-cij.org/en/case/45>, Erişim Tarihi: 19.09.2017.
- <http://www.icj-cij.org/files/case-related/32/4523.pdf>, Erişim Tarihi: 17.09.2017.
- <http://www.icj-cij.org/files/case-related/5/1811.pdf>, Erişim Tarihi: 18.09.2017.
- <http://www.icj-cij.org/en/case/13>, Erişim Tarihi: 18.09.2017.
- <http://www.icj-cij.org/files/.../062-19781219-jud-01-00-en.pdf>, Erişim Tarihi: 23.09.2017.
- <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=4&case=131&p3=4>, Erişim Tarihi: 14.01.2016.
- <http://www.icj-cij.org/pcij/seriea/a09/28usinedechorzowcompetencearret.pdf>, Erişim Tarihi: 05.01.2016.
- <http://www.icj-cij.org/docket/files/103/13857.pdf>, Erişim Tarihi: 05.02.2016.
- <http://www.icj-cij.org/docket/files/64/6291.pdf>, Erişim Tarihi: 06.02.2016.
- <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=3&case=92>, Erişim Tarihi: 13.05.2015.
- <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=4&case=131&p3=4>, Erişim Tarihi: 16.08.2015.
- <http://www.icj-cij.org/docket/files/95/7525.pdf>, Erişim Tarihi: 03.07.2015.
- <http://www.icj-cij.org/docket/?sum=367&p1=3&p2=3&case=70&p3=5>, Erişim Tarihi: 15.06.2015.

- www.icj-cij.org/docket/files/70/6503.pdf, Erişim Tarihi: 29.11.2015.
- www.icj-cij.org/files/case-related/16/016-19520722-JUD-01-00-EN.pdf, Erişim Tarihi: 16.09.2017.
  - <http://www.icj-cij.org/files/case-related/19/4763.pdf>, Erişim Tarihi: 19.09.2017.
  - <http://www.icj-cij.org/en/case/45>, Erişim Tarihi: 19.09.2017.
  - <http://www.icj-cij.org/files/case-related/32/4523.pdf>, Erişim Tarihi: 17.09.2017.
  - <http://www.icj-cij.org/files/case-related/5/1811.pdf>, Erişim Tarihi: 18.09.2017.
  - <http://www.icj-cij.org/en/case/13>, Erişim Tarihi: 18.09.2017.
  - <http://www.icj-cij.org/files/.../062-19781219-jud-01-00-en.pdf>, Erişim Tarihi: 23.09.2017.
  - <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=4&case=131&p3=4>, Erişim Tarihi: 14.01.2016.
  - <http://www.icj-cij.org/pcij/seriea/a09/28usinedechorzowcompetencearret.pdf>, Erişim Tarihi: 05.01.2016.
  - <http://www.icj-cij.org/docket/files/103/13857.pdf>, Erişim Tarihi: 05.02.2016.
  - <http://www.icj-cij.org/docket/files/64/6291.pdf>, Erişim Tarihi: 06.02.2016.
  - <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=3&case=92>, Erişim Tarihi: 13.05.2015.
  - <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=4&case=131&p3=4>, Erişim Tarihi: 16.08.2015.
  - <http://www.icj-cij.org/docket/files/95/7525.pdf>
  - <http://www.icj-cij.org/docket/?sum=367&p1=3&p2=3&case=70&p3=5>, Erişim Tarihi: 15.06.2015.
  - <https://www.icrc.org/applic/ihl/ihl.nsf/intro/560>, Erişim Tarihi: 12.06.2015.
  - <https://www.icrc.org/ihl/intro/470>, Erişim Tarihi: 29.06.2015.
  - <https://www.icrc.org/applic/ihl/ihl.nsf/385ec082b509e76c41256739003e636d/7694fe2016f347e1c125641f002d49ce>, Erişim Tarihi: 04.07.2015.
  - <https://www.icrc.org/eng/home/languages/turkish/files/sozlesmeleri-protokolleri-conventions-protocols.pdf>, Erişim Tarihi: 08.08.2015.
  - <http://www.orsam.org.tr/tr/yazigoster.aspx?id=3989>, Erişim Tarihi: 05.02.2016.
  - <https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/caseno2/merits/judgment.01.07.99.e.pdf>, Erişim Tarihi: 28.08.2015.
  - <http://www.ihh.org.tr/tr/main/pages/mavi-marmara-davasi-hakkinda/160>, Erişim Tarihi: 07.01.2016.

- <http://www.aljazeera.com.tr/haber/netanyahu-ispanyada-mahkemeye-cagildi>, Erişim Tarihi: 23.01.2016.
- <http://www.dunyabulteni.net/haberler/351689/abdde-mavi-marmara-olayina-iliskin-ilk-dava>, Erişim Tarihi: 23.01.2016.
- <http://www.milliyet.com.tr/mavi-marmara-uluslararası-ceza-gundem-2144347/>, Erişim Tarihi: 08.01.2016.
- <http://www.un.org/press/en/2009/sc9567.doc.htm>, Erişim Tarihi: 13.01.2016.
- http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=a/res/64/92, Erişim Tarihi: 13.01.2016.
- http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=a/res/64/94, Erişim Tarihi: 13.01.2016.
- <https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/pdf01/53-73.pdf>, Erişim Tarihi: 13.01.2016.
- <http://www.refworld.org/docid/3fdc6bd57.html>, Erişim Tarihi: 14.01.2016.
- <http://www.un.org/documents/ga/res/34/a34res169.pdf>, Erişim Tarihi: 17.01.2016.
- <http://www.un.org/documents/ga/res/43/a43r173.htm>, Erişim Tarihi: 19.01.2016.
- <http://news.bbc.co.uk/2/hi/asia-pacific/341533.stm>, Erişim Tarihi: 31.08.2015.
- <http://edition.cnn.com/world/europe/9905/10/kosovo.china.02/>, Erişim Tarihi: 31.08.2015.
- legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/commentaries/9_6_2001.pdf, Erişim Tarihi: 01.09.2015.
- <http://www.iilj.org/courses/documents/rainbowwarrior.pdf>, Erişim Tarihi: 04.09.2015.
- http://legal.un.org/riaa/cases/vol_vii/32-44.pdf, Erişim Tarihi: 30.09.2015.
- <http://www.haber7.com/guncel/haber/1721205-israil-250-bin-tl-tazminat-odeyecek>, 25.12.2015, Erişim Tarihi: 04.01.2016.
- http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-sayin-ahmet-davutoglu_nun-israil_in-mavi-marmara-saldirisi-nedeniyle-turkiye_den-ozur-dilemesine-iliskin-olarak.tr.mfa, Erişim Tarihi: 30.08.2015.
- <http://www.sabah.com.tr/gundem/2014/02/07/israil-25-milyon-odemeyi-kabul-etti>, 07.02.2014, Erişim Tarihi: 29.08.2015.
- <http://www.haber7.com/siyaset/haber/1732314-cumhurbaskani-erdogandan-israil-aciklamasi>, 02.01.2016, Erişim Tarihi: 03.01.2016.

- <http://www.mynet.com/haber/guncel/turkiye-ile-israil-arasinda-yeni-bir-gorusme-planlaniyor-2306832-1>, Erişim Tarihi: 10.02.2016.
- http://www.unicankara.org.tr/doc_pdf/denizhukuku.pdf, Erişim Tarihi: 13.05.2015.
- <http://www.emsa.europa.eu/emsa-documents/legislative-texts/item/1300-directive-200259ec-consolidated-version.html>, Erişim Tarihi: 28.01.2016.
- http://legal.un.org/riaa/cases/vol_III/1609-1618.pdf, Erişim Tarihi: 26.05.2015.
- https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_2/merits/judgment.01.07.99.e.pdf, Erişim Tarihi: 28.01.2016.
- <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/british/siege>, Erişim Tarihi: 29.05.2015.
- <https://www.icrc.org/ihl/intro/255?opendocument>, Erişim Tarihi: 30.05.2015.
- https://archive.org/stream/pdfy-zwumqoiwlk5e3kj_helsinki%20principles%20on%20the%20law%20of%20maritime%20neutrality_djvu.txt, Erişim Tarihi: 12.06.2015.
- <https://www.usnwc.edu/getattachment/5b9b2e96-200c-4d99-b8bb-0e3490488bfa/beira-patrol,-the--britain-s-broken-blockade-again>, Erişim Tarihi: 11.02.2016.
- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?docid=3b00f16428>, Erişim Tarihi: 22.06.2015.
- <http://www.refworld.org/docid/3b00f16634.html>, Erişim Tarihi: 22.06.2015.
- <http://www.refworld.org/docid/3b00f21b10.html>, Erişim Tarihi: 22.06.2015.
- <http://www.nato.int/ifor/general/shrp-grd.htm>, Erişim Tarihi: 22.06.2015.
- <http://www.refworld.org/docid/4d6ce9742.html>, Erişim Tarihi: 28.06.2015.
- <http://www.refworld.org/docid/4d885fc42.html>, Erişim Tarihi: 28.06.2015.
- http://www.nato.int/cps/en/natohq/news_71994.htm, Erişim Tarihi: 28.06.2015.
- <http://www.resmigazete.gov.tr/default.aspx#>, Erişim Tarihi: 28.06.2015.
- https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/mevzuat_cdrrs.htm, Erişim Tarihi: 01.07.2015.
- <https://www.law.upenn.edu/institutes/cerl/conferences/targetedkilling/papers/israelitargetedkillingcase.pdf>, Erişim Tarihi: 04.07.2015.
- <http://apcml.org/uploads/c0a7d9021926fd6fa4aa87d4737e9ae9cabd06f2.pdf>, Erişim Tarihi: 04.07.2015.

- [http://www.turkel-committee.gov.il/index.html#039;,\\$set- >uri.',"](http://www.turkel-committee.gov.il/index.html#039;,$set- >uri.',) Erişim Tarihi: 16.07.2015.
- <http://www.unrol.org/doc.aspx?d=2758,> Erişim Tarihi: 16.07.2015.
- http://mfa.gov.il/mfa/aboutisrael/state/law/pages/gaza_flotilla_maritime_blockade_gaza-legal_background_31-may-2010.aspx, Erişim Tarihi: 24.07.2015.
- <http://asp.mot.gov.il/en/shipping/notice2mariners/547-no12009,> Erişim Tarihi: 24.07.2015.
- <http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/peace/dop.html,> Erişim Tarihi: 24.07.2015.
- http://www.mfa.gov.il/mfa/foreignpolicy/peace/humanitarian/pages/lists_controlled_entry_items_4-jul-2010.aspx, Erişim Tarihi: 27.07.2015.
- <http://www.internethaber.com/turkiyeden-nefes-kesen-operasyon-1501059h.htm,> Erişim Tarihi: 30.01.2016.
- http://www.un.org/news/dh/infocus/middle_east/gaza_flotilla_panel_report.pdf, Erişim Tarihi: 02.08.2015.
- <http://unispal.un.org/pdfs/ahrc1521.pdf,> Erişim Tarihi: 02.08.2015.
- <http://www.mfa.gov.tr/data/turkish%20report%20final%20-%20un%20copy.pdf,> Erişim Tarihi: 01.08.2015.
- http://elyon1.court.gov.il/files_eng/07/320/091/n25/07091320.n25.pdf, Erişim Tarihi: 02.08.2015.
- <http://www.economist.com/node/16264970,> Erişim Tarihi: 02.08.2015.
- <http://www.haaretz.com/news/carter-calls-gaza-blockade-a-crime-and-atrocity-1.244176,> Erişim Tarihi: 02.08.2015.
- <http://www.un.org/apps/news/story.asp?newsid=30138#.vb4kyusvjiu,> Erişim Tarihi:02.08.2015.
- http://www.btselem.org/gaza_strip/siege_tightening, Erişim Tarihi: 02.08.2015.
- <http://www.reuters.com/article/2010/06/05/us-israel-flotilla-un-idustre6541jd20100605,> Erişim Tarihi: 02.08.2015.
- www.icty.org/x/cases/tadic/acjug/en/tad-aj990715e.pdf, Erişim Tarihi: 08.08.2015.
- http://www.unwatch.org/site/c/bdkkysnqemg/b.5434977/k.de22/un_fact_finding_mission_on_the_gaza_conflict_goldstone_inquiry.htm, Erişim Tarihi: 15.08.2015.

- <http://www.cnnturk.com/2005/dunya/09/12/israil.askerleri.gazzedekceildi/124434.0/index.html>, Erişim Tarihi: 16.08.2015.
- http://www.bbc.com/turkce/haberler/2014/08/140805_gazze_ateskes, Erişim Tarihi: 16.08.2015.
- http://www.icty.org/case/naletilic_martinovic/4, Erişim Tarihi: 16.08.2015.
- <http://www.sabah.com.tr/dunya/2015/05/13/vatikan-filistin-devletinitanidi>, Erişim Tarihi: 19.08.2015.
- <http://www.aljazeera.com.tr/haber/gazzenin-ticari-sinir-kapisi-acildi>, Erişim Tarihi: 21.08.2015.
- <http://www.trthaber.com/haber/dunya/17-bin-filistinli-refah-sinirkapisinda-199740.html>, Erişim Tarihi: 21.08.2015.
- <http://www.icrc.org/web/eng/siteeng0.nsf/htmlall/palestine-update-140610>, Erişim Tarihi: 21.08.2015.
- <http://www.mfa.gov.il/mfa/pressroom/2007/pages/security%20cabinet%20declares%20gaza%20hostile%20territory%2019-sep-2007.aspx>, Erişim Tarihi: 03.08.2015.
- <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2008/06/17/ar2008061700659.html>, Erişim Tarihi: 03.08.2015.
- <http://www.ihh.org.tr/uploads/2010/insaniyardim-filosu-ozet-raporu.tr.pdf>, Erişim Tarihi: 03.08.2015.
- <http://www.haaretz.com/beta/israel-transfers-hundreds-of-gaza-flotilla-activists-to-airport-for-deportation-1.293634>, Erişim Tarihi: 04.08.2015.
- <http://www.yale.edu/lawweb/avalon/imt/kbpact.htm>, Erişim Tarihi: 30.01.2016.
- http://www.unicankara.org.tr/doc_pdf/chart_turkce.pdf, Erişim Tarihi: 01.02.2016.
- <https://www1.umn.edu/humanrts/instree/gares3314.html>, Erişim Tarihi: 01.02.2016.
- <http://www.turkhukuksitesi.com/showthread.php?t=18331>, Erişim Tarihi: 27.04.2013
- <http://www.unicankara.org.tr/today/6.html>, Erişim Tarihi: 01.05.2013.
- http://unic.un.org/aroundworld/unics/common/documents/publications/uncharter/ankara_charter_turkish.pdf, Erişim Tarihi: 30.09.2013
- <http://definitions.uslegal.com/e/ex-aequo-et-bono/>, Erişim Tarihi: 01.10.2013.

- <http://www.ilk-kursun.com/haber/62936>, Erişim Tarihi: 06.11.2013.
- http://www.mfa.gov.tr/turkiye_nin-enerji-stratejisi.tr.mfa, Erişim Tarihi: 07.11.2013.
- http://www.dzkk.tsk.tr/turkce/dzkkuluslararasıgorevler/nato_faaliyetleri.php, Erişim Tarihi: 11.11.2013.
- <http://enerjienstitusu.com/2012/09/03/akdeniz-petrol-sirketlerinin-oyun-alani-oldu/>, Erişim Tarihi: 18.11.2013.<http://enerjienstitusu.com/2013/05/29/dogu-akdenizde-ikinci-rum-sondaji/>, Erişim Tarihi: 18.11.2013.
- <http://enerjienstitusu.com/2013/06/27/kibris-rum-yonetimi-lng-on-anlasmagini-medya-sovuna-cevirdi/>, Erişim Tarihi: 18.11.2013.
- <http://enerjienstitusu.com/2013/09/05/rum-dogalgazinda-rezervlerin-tahmin-edilenin-altinda-oldugu-aciklandi/>, Erişim Tarihi: 18.11.2013.
- <http://enerjienstitusu.com/2013/11/11/dogu-akdenizdeki-dogalgaz-rum-tarafi-icin-kibris-cozumune-motivasyon-oldu/>, Erişim Tarihi: 18.11.2013.
- <http://geology.com/usgs/nile-delta-oil-and-gas/>, Erişim Tarihi: 11.11.2013.
- <http://geology.com/usgs/nile-delta-oil-and-gas/nile-delta-map-lg.jpg> Erişim Tarihi: 11.11.2013.
- <http://gundem.bugun.com.tr/turkiyeye-akdenizde-buyuk-oyun-haberi/176728>, Erişim Tarihi: 13.11.2013.
- <http://hurarsiv.hurriyet.com.tr/goster/printnews.aspx?docid=23560449>, Erişim Tarihi: 15.11.2013.
- http://web.deu.edu.tr/seislab/tr_gazhidrat.html, Erişim Tarihi: 11.11.2013.
- <http://www.analizmerkezi.com/haber/bes-soruda-kibris-ve-akdeniz-krizi-25451.html>, Erişim Tarihi: 15.11.2013.
- http://www.gazete24.com/haber/rumlar-akdenizde-200-milyar-metrekup-gaz-buldu_75929.html, Erişim Tarihi: 15.11.2013.
- <http://www.guncelkibris.com/total-ile-terminal-konusunda-karsilikli-anlayis-memorandumu-imzalandi/>, Erişim Tarihi: 20.11.2013.
- <http://www.kibrispostasi.com/index.php/cat/58/news/50345>, Erişim Tarihi: 13.11.2013.
- http://www.mfa.gov.tr/no_18---30-ocak-2007_-guney-kibris-rum-yonetimi_nin-dogu-akdeniz_deki-ulkelerle-deniz-yetki-alanlarini-ilgilendiren-ikili-anlasmalar-yapma-gayretlerini-hk_.tr.mfa, Erişim Tarihi: 18.11.2013.

- http://www.mfa.gov.tr/no_-288_-21aralik-2010_-israil-ile-gkry-arasinda-imzalanen-meb-anlasmasi-hk_.tr.mfa, Erişim Tarihi: 20.11.2013.
- <http://www.sabah.com.tr/ekonomi/2013/03/05/turkiyenin-40-yillik-tuketimini-karsilayacak>, Erişim Tarihi: 11.11.2013.
- <http://www.samanyoluhaber.com/gundem/papandreudan-sert-aciklama/533796/>, Erişim Tarihi: 13.11.2013.
- <http://www.sfakia-crete.com/forum2/list.php?3>, Erişim Tarihi: 11.11.2013.
- <http://www.state.gov/documents/organization/61510.pdf>, Erişim Tarihi: 20.11.2013.
- http://www.tudav.org/index.php?option=com_content&view=article&id=96%3aakdeniz-tuerkiyeye-kapanyor-mu&catid=40%3amuenhasr-ekonomik-boelge&Itemid=54&lang=tr, Erişim Tarihi: 11.11.2013.
- http://www.un.org/depts/los/convention_agreements/convention_declarations.htm#egypt upon ratification, Erişim Tarihi: 19.11.2013.
- http://www.un.org/depts/los/legislationandtreaties/pdffiles/cyp_1964_law.pdf, Erişim Tarihi: 14.11.2013.
- http://www.un.org/depts/los/legislationandtreaties/pdffiles/cyp_1974_law.pdf, Erişim Tarihi: 14.11.2013.
- http://www.un.org/depts/los/legislationandtreaties/pdffiles/cyp_2004_cz_proclamation.pdf, Erişim Tarihi: 14.11.2013.
- http://www.un.org/depts/los/legislationandtreaties/pdffiles/cyp_2004_eez_proclamation.pdf, Erişim Tarihi: 14.11.2013.
- http://www.un.org/depts/los/legislationandtreaties/pdffiles/egy_1958_decree.pdf, Erişim Tarihi: 19.11.2013.
- http://www.un.org/depts/los/legislationandtreaties/pdffiles/egy_1958_decision.pdf, Erişim Tarihi: 19.11.2013.
- http://www.un.org/depts/los/legislationandtreaties/pdffiles/isr_eez_northernlimit2011.pdf, Erişim Tarihi: 20.11.2013.
- http://www.un.org/depts/los/legislationandtreaties/pdffiles/syr_2003e.pdf, Erişim Tarihi: 20.11.2013.
- <http://www.azinlikca.net/bati-trakya-haber/yunanistan-israil-enerji-dogalgaz-hidrokarbon-iisbirligi-1092013.html>, Erişim Tarihi: 20.11.2013.
- http://www.un.org/depts/los/legislationandtreaties/pdffiles/communications/lbn_re_cyp_isr_agreement2010.pdf, Erişim Tarihi: 20.11.2013.

- <http://www.dailystar.com.lb/news/lebanon-news/2011/aug-05/145473-parliament-endorses-law-on-maritime-borders.ashx#axzz1u8r5ja5w>, Erişim Tarihi: 21.11.2013.
- <http://imst.deu.edu.tr/ckfinder/userfiles/files/pr%20teknik%20ozellikler.pdf>Erişim Tarihi: 21.11.2013.
- <http://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/20426323.asp>, Erişim Tarihi: 21.11.2013.
- <http://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/22665670.asp>, Erişim Tarihi: 21.11.2013.
- <http://www.sabah.com.tr/gundem/2013/09/05/barbaros-hayreddin-sondaj-icin-akdenizde>, Erişim Tarihi: 21.11.2013.
- <http://www.denizhaber.com.tr/enerji/39314/akdeniz-bolge-catisma-harita-turkiye-kibris-rum-dogalgaz-siyasi.html>, Erişim Tarihi: 21.11.2013.
- <http://www.internethaber.com/misir-rum-yonetimini-ve-israili-soke-etti-510747h.htm>, Erişim Tarihi: 20.11.2013.
- <http://pnyka21os.wordpress.com>, Erişim Tarihi: 22.11.2013.
- http://www.mfa.gov.tr/no_18---30-ocak-2007_-guney-kibris-rum-yonetimi_nin-dogu-akdeniz_deki-ulkelerle-deniz-yetki-alanlarini-ilgilendiren-ikili-anlasmalar-yapma-gayretlerini-hk_.tr.mfa, Erişim Tarihi: 22.11.2013.
- http://www.mfa.gov.tr/no_-181_-5-agustos-2011_-gkry_nin-dogu-akdeniz_de-petrol-ve-dogalgaz-arama-faaliyetleri-hk_.tr.mfa, Erişim Tarihi: 22.11.2013.
- <http://dunya.milliyet.com.tr/kkctc-den-rumlar-a-sert-uyari/dunya/dunyadetay/05.09.2011/1434934/default.htm>, Erişim Tarihi: 26.11.2013.
- <http://bianet.org/english/minorities/132830-exclusive-area-of-conflict>, Erişim Tarihi: 26.11.2013.
- http://graphics.thomsonreuters.com/0210/oil_expc0210.gif, Erişim Tarihi: 26.11.2013.
- <http://www.setimes.com/cocoon/setimes/xhtml/tr/features/setimes/newsbriefs/2010/01/27/nb-07>, Erişim Tarihi: 27.11.2013.
- <http://www.ensonhaber.com/politika/29455/rumlar-egenin-guneyine-goz-dikti.html>, Erişim Tarihi: 02.12.2013.
- <http://www.icj-cij.org/docket/files/51/5535.pdf>, Erişim Tarihi: 04.12.2013.

- http://www.uhdigm.adalet.gov.tr/sozlesmeler/coktarafilsoz/bm/bm_02.pdf, Erişim Tarihi: 05.12.2013.
- http://www.unicankara.org.tr/doc_pdf/denizhukuku.pdf, Erişim Tarihi: 06.12.2013.
- <http://www.presidency.ucsb.edu/ws/?pid=12332>, Erişim Tarihi: 01.04.2014.
- https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/kanunlar_kararlar/kanuntbmmc084/kanuntbmmc084/kanuntbmmc08404519.pdf, Erişim Tarihi: 04.12.2013.
- www.unicankara.org.tr/doc_pdf/viyana_69.pdf, Erişim Tarihi: 04.12.2013.
- <http://www.italaw.com/cases/1175#sthash.a03fosp.x.dpuf>, Erişim Tarihi: 04.12.2013.
- <http://www.icj-cij.org/docket/files/63/9501>, Erişim Tarihi: 01.04.2014.
- <http://hakkindabilgial.com/bilim/hukuk-nedir/6338-ipso-iure-nedemek.html> 28.04.2014
- <https://atlantis.denizcilik.gov.tr/mevzuat/dosyam/denizhukuku.pdf>, Erişim Tarihi: 11.04.2014.
- <http://www.interpress.com/mobilmail/c12a1fe6-5fe1-44c3-8127-3b9012d549dc.html>, Erişim Tarihi: 29.04.2014.
- <http://www.interpress.com/mobilmail/5784f5ca-aeb1-489a-8adf-cea2764e645e.html> 29.04.2014.
- <http://www.nenedirnedemekhakkindakimdirbiyografi.com/1661825-modus-vivendi/nedemek>, Erişim Tarihi: 09.05.2014.
- <http://image2.interpress.com/getimagemail.ashx?buyuk=true&haberid=32290431&haberenc=qdqjj4g2ncfg6ty2bczkfa%3d%3d&haberindex=0&mid=2636>, Erişim Tarihi: 13.05.2014.
- <http://www.interpress.com/mobilmail/7c4af969-e357-4830-ba09-48c6cf2b8a9b.html>, Erişim Tarihi: 14.05.2014.
- <http://image2.interpress.com/getimagemail.ashx?buyuk=true&haberid=32314054&haberenc=kgqzx3wmjvzg6ty2bczkfa%3d%3d&haberindex=0&mid=2636>, Erişim Tarihi: 14.05.2014.
- <http://image2.interpress.com/getimagemail.ashx?buyuk=true&haberid=32315509&haberenc=ztwc7yr14pjpg6ty2bczkfa%3d%3d&haberindex=0&mid=2636>, Erişim Tarihi: 14.05.2014.
- <http://www.interpress.com/mobilmail/8a913b01-daa5-406c-88b2-8ddda1aa9f8d.html>, Erişim Tarihi: 14.05.2014.

- <http://specialpapers.gsapubs.org/content/409/57/F1.large.jpg>, Erişim Tarihi: 07.05.2014.
- <http://www.interpress.com/mobilmail/8e42c5c1-ca44-471a-989e-546002120b2b.html>, Erişim Tarihi: 08.05.2014.
- <http://image2.interpress.com/GetImageMail.ashx?buyuk=true&haberid=32448730&haberenc=J16BN2eQ12jG6tY2bCZKFA%3D%3D&haberindex=0&mid=2636>, Erişim Tarihi: 21.05.2014.
- http://www.icao.int/Meetings/AMC/MA/Assembly%2035th%20Session/wp071r_en.pdf, Erişim Tarihi: 24.10.2016.
- <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?sum=302&p1=3&p2=3&case=55&p3=5>, Erişim Tarihi: 05.12.2015.
- http://www.mfa.gov.tr/site_media/html/zurih-protokolleri-tr.pdf, (Erişim Tarihi: 11.01.2017).
- <http://www.unsco.org/Documents/Key/Declaration%20of%20Principles%20on%20Interim%20Self-Government%20Arrangements.pdf>, (Erişim Tarihi: 12.01.2017).
- <http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0022343391028001003>, (Erişim Tarihi: 13.01.2017).
- <http://arsiv.sabah.com.tr/ozel/3142/annan.pdf>, (Erişim Tarihi: <http://www.trthaber.com/haber/dunya/bmgk-uyeleri-kimyasal-silah-komisyonunda-anlasti-203013.html>,
- <http://www.trthaber.com/haber/dunya/bm-suriye-rejimi-3-kez-kimyasal-silah-kullandi-278366.html>, (Erişim Tarihi: 14.01.2017).
- http://legal.un.org/riaa/cases/vol_XXII/209-332.pdf, (Erişim Tarihi: 01.02.2017).
- <https://www.icc-cpi.int/CaseInformationSheets/NtagandaEng.pdf>, s. 1, (Erişim Tarihi: 25.11.2019).
- https://www.icc-cpi.int/CourtRecords/CR2019_03568.PDF, p. 665, s. 327, (Erişim Tarihi: 27.11.2019).
- <https://www.icc-cpi.int/Pages/record.aspx?docNo=ICC-01/09-02/11-1005>, (Erişim Tarihi: 20.11.2019).
- <https://www.icty.org/en/case/kunarac>, (Erişim Tarihi: 22.11.2019).
- <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5237.pdf>, (Erişim Tarihi: 20.11.2019).
- https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/mevzuat_CDRS.htm, (Erişim Tarihi: 22.11.2019).

Diğer Kaynaklar

- Case Concerning the Continental Shelf (Tunisia v. Libyan Arab Jamahiriya), 24 February 1982.
- Delimitation of The Continental Shelf (United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and The French Republic), 30 June 1977; International Boundary Cases: The Continental Shelf, Vol. I, Grotius Publications Limited, Cambridge, 1992.
- Humanitarian Law in Armed Conflicts - Manual -, The Federal Ministry of Defence of the Federal Republic of Germany, VR II 3, 1992.
- I.C.J., Reports, 1949.
- I.C.J., Reports, 1951.
- I.C.J., Reports, 1969.
- I.C.J., Reports, 1982.
- I.C.J., Reports, 1984
- I.C.J., Reports, 1966.
- I.C.J., Reports, 1974.
- International Boundary Cases: The Continental Shelf, Vol. II, Grotius Publications Limited, 1992, s. 1301-1357.
- International Maritime Boundaries, Vol. I, s. 1024. 2011.
- Law of the Sea Bulletin, 1990: 3-11.
- Law of the Sea Bulletin, 2005: 124, 125.
- Law of the Sea Bulletin, 2006: 34.
- Law of the Sea Bulletin, Vol. 52, 2003: 45-47.
- Law of the Sea Bulletin, Vol. 54, 2004: 127.
- Law of the Sea Bulletin, Vol. 57, 2005: 129.
- Limits of Oceans and Seas, Special Publication 23, International Hydrographic Bureau, Drft 4th edition, Monaco, 1986.
- Marine Jurisdiction, The Geographical Review, Vol. 69, No. 4, Oct., 1979.
- North Sea Continental Shelf Federal Republic of Germany-Denmark-The Netherlands, AJIL, Vol.65, Oct., 1971, s. 901-903.
- Norveç-Federal Almanya Cumhuriyeti Andlaşması, 1959, 358 UNTS 185.
- Official Records, Vol. II, 1958.

- Panama-ABD Andlaşması, 1950, 132 UNTS 233.
- Resmi Gazete, 03.12.1977 tarih ve 16128 sayılı.
- Resmi Gazete, 8.07.1974 tarih ve 14949 nolu.
- Resmi Gazete, KKTC, 28.11.2005 tarih ve 206 sayılı.
- The Court of Appeal of England and Wales, Case R, Kibris Turk Hava Yollari & CTA Holidays) v Secretary of State for Transport (Republic of Cyprus), [2009] All ER (D) 295 (Jul). [2009] EWHR 1918.
- The Netherlands-Federal Republic of Germany: Treaty on the Delimitation of the Continental Shelf under the North Sea, AJIL, Vol. 65, Oct., 1971.
- Year Book of ILC, 1954/I.
- Year Book of ILC, 1954/II.

Glnur BALCI

**ULUSLARARASI HUKUKTA
HUKUKA AYKIRI EYLEM
VE
DİPLOMATİK ÖZÜR**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Uluslararası Hukukta Hukuka Aykırı Eylem ve Diplomatik Özür
Gölnur Balcı

Hukuk Yayınları Dizisi – 2984

Birinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 98 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

Kitaplar ve Kitap Bölümleri

- ACER, Y. ve KAYA İ. (2009). *Uluslararası Hukuk Temel Ders Kitabı İngilizce Özetli*, 10.Baskı, Ankara: Seçkin Yayınları
- AKSAR, Y. (2012). *Teori ve Uygulamada Uluslararası Hukuk Cilt II*, 3.Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara
- AKSAR, Y. (2015). *Teori ve Uygulamada Uluslararası Hukuk cilt I*, 3.Baskı, Seçkin Yayınları: Ankara
- ALSAN, Z. M. (1955). *Yeni Devletler Hukuku*, İkinci Baskı, İstanbul: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları
- ARAL, B. (1999). *Uluslararası Hukukta Meşru Müdafaa Hakkı*, Siyasal Kitabevi, Ankara
- ARI, T. (2005). *Geçmişten Günümüze Ortadoğu*, Alfa Yayınları, İkinci Baskı, İstanbul
- ARMAOĞLU, F. (2004), *20. Yüzyıl Siyasi Tarihi Cilt 1-2:1914-1995*, Alkım Yayınevi, İstanbul
- BENEDICT, R. (2006), *The Chrysanthemum and The Sword*, Meridian Books, Boston
- BERGER, T. U. (2012), *War Guilt and World Politics After World War II*, Cambridge University Press, New York
- BROWNLIE, I. (1998). *Principles of Public International Law*, 5th Edition, Oxford University Press, Oxford
- CARRANZA R., CORREA, C., NAUGHTON, E. (2017), *Forms of Justice*, ICTJ Press
- COHEN, B.L. (1983). *Before it's too late: a scientist's case for nuclear energy*, New York: Plenum Press
- CRAWFORD, J. (2013). *State Responsibility: The General Part*, First Published, New York, Cambridge University Press

- DIXON, M. (2000), *Textbook on International Law*, Fourth Edition, Oxford, Oxford University Press
- DURAKOVIC, E. (2014), Karadağ Cumhuriyeti, ARMAN, M.N, MANDACI, N. *Çağdaş Balkan Siyaseti*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, s.149-179
- ENGERT, S. (2016), Germany- Israel: A prototypical political apology and reconciliation process, DAASE, C., ENGERT, S., HORELT, M.A., STRASSNER, R. *Apology and Reconciliation in International Relations*, Routledge Publishing, Oxon
- ERKİNER, H. (2010). *Devletin Haksız Fiilinden Kaynaklanan Uluslararası Sorumluluğu*, Oniki Levha Yayınları, 1.Baskı, İstanbul
- GREENBERGER, B. (2009), *The Bataan Death March*, Capstone Publishing, Minnesota
- GÜNDÜZ, A. (2019). *Milletlerarası Hukuk*, Savaş Yayınevi, Ankara
- HILLIER, T. (1998). *Sourcebook on Public International Law*, London, Cavendish Publishing Limited
- HORELT, M. A., (2016), Montenegro- Croatia: The Pragmatics of Apology, DAASE, C., ENGERT, S., HORELT, M.A., STRASSNER, R. *Apology and Reconciliation in International Relations*, Routledge Publishing, Oxon, s.147-161
- HOYT, E.P. (1986), *Japan's War*, McGraw- Hill Education, New York
- İSKİT, T. ve Dural B.Y. (2015), *Diplomasi Tarihi*, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayınları
- JELLINEK, G. (1905). *Allgemeine Rechtslehre*, Berlin, akt. SHAW, M. (2018), *Uluslararası Hukuk*, TÜBA Bilimler Akademisi
- JIMENEZ, A.E., Tanzi, A. (1991) "International State Responsibility", Ed. Mohammad Bedjaoui, *International Law: Achievements and Prospects*, Paris, UNESCO
- KARAHASAN, R.(1995). *Sorumluluk Hukuku*, 1.Basım, Beta Basım Yayımları Dağıtım: İstanbul
- LAUTERPACHT, H. (2011), *The Function of Law in the International Community*, Oxford University Press, New York
- LAZARE, A. (2004). *On Apology*, Oxford University Press, New York
- LEVY, D., SZNAIDER, N. (2006). *The Holocaust and Memory in the Global Age*, Temple University Press, Philadelphia

- LIND, J. (2008). *Sorry States: Apology in International Politics*, Cornell University Press, New York
- MENGİLER, Ö. (2005), *Birleşmiş Milletler Çerçevesinde Uluslararası Uyuşmazlıkların Barışçı Çözümü*, Platin Yayınları, Ankara
- MERAY, S.L. (1968). *Devletler Hukukuna Giriş*, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara
- MINOW, M. (1998). *Between Fengeance and Forgiveness Facing History After Genocide and Mass Violence*, Beacon Press, Boston
- NOBLES, M. (2008), *The Politics of Official Apologies*, Cambridge University Press, New York
- PAINE, S.C.M. (2017), *The Japanese Empire: Grand Strategy from the Meiji Restoration to the Pasific War*, Cambridge University Press, New York
- PAZARCI, H. (1999). *Uluslararası Hukuk Dersleri III.Kitap*, Turhan Kitabevi, Ankara
- PAZARCI, H. (2005). *Uluslararası Hukuk Dersleri*, 3.Basım, Turhan Kitabevi, Ankara
- PAZARCI, H. (2018). *Uluslararası Hukuk*, 17. Baskı, Turhan Kitabevi: Ankara
- PROUKAKI, E. K. (2010). *The Problem of Enforcement in International Law: Countermeasures, the Non-Injured State and Idea of International Community*, Routledge, Londra
- QUINN, J.R. (2009), *Reconciliation(s): Transitional Justice in Postconflict Societies*, McGill- Queens's University Press, Montreal and Kingston
- ROSKIN, M. G. (2014), *Çağdaş Devlet Sistemleri Siyaset Coğrafya Kültür*, 7.Baskı, Adres Yayınları, Ankara
- SHAW, M. (2018). *Uluslararası Hukuk*, 8.Baskı, TÜBA Bilimler Akademisi, Ankara
- SHRIVER JR, D.W. (1995). *An Ethic for Enemies Forgiveness in Politics*, Oxford University Press, New York
- TEİTEL, R. (2001). *Transitional Justice*, Oxford University Press, Oxford
- TÜTÜNCÜ, A.N. (2006). *İnsancıl Hukuka Giriş*, Birinci Baskı, Beta Yayınları, İstanbul

- UÇAROL, R., (2005), *Siyasi Tarih*, 10.basım, DER yayınları, İstanbul
- UZUN, E. (2016). *Milletlerarası Hukuka Aykırı Eylemlerinden Dolayı Devletin Sorumluluğu*, 2.Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara
- YAMAZAKİ, J.W. (2006), *Japanese Apologies for World War II*, Routledge, New York

Tezler

- ÖZTÜRK, S. (2019), *Onarıcı Adalet Teorisi ve Diğer Adalet Teorileri Ceza Muhakemesi Hukukunda Uzlaştırma*, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara
- POYRAZ, Y. (2000). *Uluslararası Hukukta Objektif Sorumluluğun Düzenlenmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya
- SİCİM KAPLAN, E. (2019). *İkinci Dünya Savaşı Öncesi Japonya'nın Güney Siyasetinde Nanshinron (1868-1945)*, Doktora tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara

Makaleler

- ABDULLAHZADE, C. (2010). "Uluslararası Hukuku Ne Kadar Biliyoruz? Mavi Marmara Olayı, *Güncel Hukuk Dergisi*, Temmuz, Sayı 7, s.42-44
- AKIN, İ. F. (1960). "Milletlerarası Antlaşmaların Milli Mahkemeler Tarafından Yorumlanması", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, Cilt 25, Sayı 1-4, s.94-106
- ALPYAVUZ, T. (2009), Soykırım Suçu, *Journal of Naval Science and Engineering*, Volume 5, No:1, s.49-61
- ALTINOK, S. M. (2018), İnsancıl Hukuk, *Hukuk Gündemi*, Sayı 2
- ANDREIU, K. (2009). "Sorry of the Genocide: How Public Apologies Can Help Promote National Reconciliation" *Millennium- Journal of International Studies*, 38- (1)- s.3-23
- ASKEW, D. (2002), "An Enquiry into the 'Nanjing Incident': The Search for the True Picture", *Japanese Studies*, 22:1, s.77-82

- AYDIN, A., POYRAZ, E. (2020), "Mavi Marmara Saldırısı Sonrası Süreçte Türkiye'nin Kamu Diplomasisi Faaliyetleri", *Kırklareli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, Cilt 9, Sayı 1, s.15-29
- BALCI, A., KARDAŞ, T. (2012), "The Chancing Dynamics of Turkey's Relations with Israel: An Analysis of Securitization, *Insight Turkey*, Vol:14, s.99-120
- BALCIOĞLU, M. (2018), "Japonya'da Kamu Yönetimi ve Japon Siyasal Kültürünün Özgün Yanları", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Cilt 11, Sayı 54, s.709-19
- BENTLEY, J.M. (2015), A Theory of Apologies and Pseudo Apologies, *Public Relations Review*, Sayı 41, s.22-29
- BENZ, W. (2006). "Auschwitz and the Germans: The Remembrance of the Genocide" *Holocaust and Genocide Studies*, Cilt 8, Sayı 1, s.94-116
- BILDER, R. (2006). "The Role of Apology in International Law and Diplomacy", *Virginia Journal of International Law*, Volume 46, No 3, s.434-73
- BLATZ, C.W., SCHUMANN, K., ROSS, M. (2009). "Government Apologies for Historical Injustices", *Political Psychology*, Volume 30, No 2, s. 219-41
- BOYD, D.P. (2011), "Art and Artifice in Public Apologies", *J Bus Ethics*, Sayı 104, s.299-309
- BÜYÜKDÜVENCİ, S. (1987). "Pragmatizm ve Eğitim", *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, Cilt 20, Sayı 1, s.323-339
- ÇAKI, C., GAZİ, M., ÇAKI G., (2019), Nazi Almanyası İşgalindeki Polonya'da Propaganda Gösterileri Üzerinden Yahudilere Karşı Nefret Söylemi İnşası, *Selçuk İletişim*, Cilt 12, Sayı 2, s.781-812
- ÇEVİKBAŞ, A. (2011). "Müttefik Güç Harekâtı İnsani Müdahalelerin İstisnası mıdır? NATO'nun Kosova'ya Yönelik Harekatının Uluslararası Hukuk ve Askeri Bakış Açılarından Değerlendirilmesi", *Savunma Bilimleri Dergisi*, Cilt 10, Sayı 2, s. 18-57
- DOUGLAS, Z. (2014). "International Responsibility For Domestic Adjudication: Denial of Justice Deconstructed", *International & Comparative Law Quarterly*, Volume 63, s.867-900

- ERDEM, H. H. (2010), Hannah Arendt'in Eichmann Davası Üzerine Düşünceleri, *Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, No:9 Bahar, s.1-16
- EREN, M.Y. (2012). "Uluslararası Hukukta Savaşa Varmayan Kuvvet Kullanma Yolları", *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 3, Sayı 2, s.229-260
- HASSMANN-HOWARD, R. (2012). "Official Apologies", *Wilfrid Laurier University Political Science Faculty Publications*, No:28
- HUDSON, M.O (1933), "The Permanent Court of Arbitration", *The American Journal of International Law*, Vol 27, No:3 s.440-460
- HYDE, C. C. (2017). " The Adjustment I'm Alone Case", *American Journal of International Law*, Volume 29, Issue 2, April 1935
- JAGOTA, S. P. (1985). "State Responsibility: Circumstances Precluding Wrongfulness", *Netherlands Yearbook of International Law*, Volume 16
- JONES, S. (2011). "Apology Diplomacy: Justice For All?", *Netherlands Institute of International Relations 'Clingendael'*
- KAMPF, Z. (2007). "The Age of Apology: Evidence From the Israeli Public Discourse", *Social Semiotics*, 19:3, s.257-73
- KARADAĞ, C.T., ÖZDAL, B. (2017), "Almanya ile İsrail Arasındaki Tazminat Sorunu", *History Studies*, Volume 9, Issue 3, s.93-109
- LEWAN, K.M. (1975), "How West Germany Helped to Build Israel", *Journal of Palastine Studies*, Volume 4, No 4, s.41-64
- LIND, J. (2009). "Apologies in International Politics", *Security Studies*, 18:3, s.517-556
- MANN, F.A. (1976). "The Consequences of an International Wrong in International and National Law", *British Yearbook of International Law*, Volume 48, Issue 1
- MARRUS, M. R. (2006), "Official, Apologies and the Quest for Historical Justice" *University of Toronto Munk Centre For International Studies At Trinity Collage*, No 3
- MERAY, S. (1954). "Birleşmiş Milletler Hizmetinde Uğranılan Cismani Zararın Tazmini Meselesi", *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, Cilt 9, Sayı 1
- MOMMSEN, H. (1997)." Hitler's Reichstag Speech of 30 January 1939", *History and Memory*, Cilt 9 No 1-2, s.147-161

- OKUR, D.A., SARİBEYOĞLU M., ERNİKER, H.H., (2010), "Mavi Marmara Olayının Uluslararası Hukuk Açısından Değerlendirilmesi", *Güncel Hukuk*, Temmuz, Sayı 7, s.32-37
- ÖZLÜK, E. (2015). "Uluslararası İlişkilerde Özür Dilemek: Özrün Kuramı" *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, Cilt 11, Sayı 44, s.51-78
- PAVLOVIĆ, S. (2005), "Reckoning: The 1991 Siege of Dubrovnik and the Consequences of the War for Peace", http://www.yorku.ca/soi/_Vol_5_1/_HTML/Pavlovic.html
- PAYNE, J. L. (2006), "Did the United States Create Create Democracy in Germany", *The Independent Review*, Cilt 11, No:2, s.209-221
- PİRİM, C. (2016). "Uluslararası Hukukta Manevi Zarar", *TBB Dergisi*, Cilt 2016, Sayı 127
- RAMET, S.P. (2006), "The Three Yugoslavias: State Building and Legitimation 1918-2005", Bloomington, IN
- RICH, R. (1993)," Recognition of States: The Collapse of Yugoslavia and The Soviet Union", *EJIL*, No:4, s.36-65
- RUSK, D. (1965). "United States: Department of State Statement on Damages to U.S. Government Buildings Abroad", *International Legal Materials*, Volume 4, No:4
- SINGSANK, L. (2020), "Massacre or Genocide? Redefining the Sook Ching", *Oregon Undergraduate Research Journal*. 17:1, s. 76-107
- SUCHARITKUL, S., "State Responsibility and International Liability Under International Law", *Loyala of Los Angeles International and Comparative Law Journal*, Volume 18, September 1996, Number, s.823
- ŞAHİN, M. (2010), "Nürnberg Mahkemeleri Üzerine Bir İnceleme", *Aksaray Üniversitesi İİBF Dergisi*, Cilt 2, Sayı 1, s.49-61
- TOPAL, A.H. (2012). "İsrail'in Gazze Ablukası ve Mavi Marmara Ablukası", *Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni*, Cilt 32, Sayı 1, s. 103-154.
- TÖNGÜR, A.R., ÇETİNTÜRK, E, (2018), "Onarıcı Adalet Anlayışının Teorik Temelleri", *İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 17, Sayı 2, s.7-26

- TURHAN, T. (2009), "Uluslararası İnsancıl Hukuk ve İsrail'in Gazze Harekatı", *İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, Sayı 41, s.161-18
- ULUTAŞ, U. (2012), "Türkiye'nin İsrail- Filistin Politikası", *Türk Dış Politikası Yıllığı*, SETA, Ankara
- VERDEJA, E. (2008), "A Critical Theory Reparative Justice", *Constellations*, Volume 15, Issue 2, s.208-222

Raporlar

- Turkish National Commission of Inquiry Report, <https://www.mfa.gov.tr/data/Turkish%20Report%20Final%20-%20UN%20Copy.pdf> (er. 08.04.2021)
- Rule of Law Tools For Post Conflict States Reparations Programmes, <https://www.ohchr.org/Documents/Publications/reparationsProgrammes.pdf> (er. 10.04.2021)
- HOLTZMANN, H.M., SHIFMAN, B. E. (2003), Dispute Settlement, <https://digitallibrary.un.org/record/505017> (er. 11.04.2021)

Köşe Yazıları

- BABA, G. (2019) Japonya'nın Savunma Politikasındaki Değişim, <https://www.aa.com.tr/tr/analiz/japonya-nin-savunma-politikasindaki-donusum/1423671> (er. 01.05.2021)
- ERCÜMEN AKSOY, M. (2016). "Uluslararası Hukukta Abluka ve Gazze Şeridi", https://insamer.com/tr/uluslararasi-hukukta-abluka-ve-gazze-seridi_257.html (er. 01.05.2021)
- GÜNEŞ, M. (2021), "Uluslararası Hukukta Soykırım ve Özür Dileme", <https://www.sde.org.tr/mehmet-gunes/genel/uluslararasi-hukukta-soykirim-ve-ozur-dileme-kose-yazisi-22069> (er. 02.05.2021)
- MERCAN, A.F. (2020). "Güney Kore ile Japonya'nın Arası Mutabakata Rağmen 5 Yıldır Açık" <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/guney-kore-ile-japonyanın-arasi-mutabakata-ragmen-5-yildir-acik/2090913> (er. 03.05.2021)

SINMAZ, K. (2020). "10.yılında Mavi Marmara Olayı ve Filistin'in Durumu", https://insamer.com/tr/10-yilinda-mavi-marmara-olayi-ve-filistin-in-durumu_2943.html (er. 03.05.2021)

SUDAGEZER, E. (2020). "Mavi Marmara Saldırısının 10.yılı, İsrail'le başka bir diplomasi yürütmek hala mümkün mü?", <https://tr.sputniknews.com/columnists/202005311042155412-mavi-marmara-saldirisinin-10-yili-israile-baska-bir-diplomasi-yurutmek-hala-mumkun-mu/> (er. 04.05.2021)

Birleşmiş Milletler ve Uluslararası Hukuk Komisyonu Belgeleri

---

Conference for the Codification of International Law, https://biblioarchive.unog.ch/Dateien/CouncilMSD/C-351-M-145-1930-V_EN.pdf (er. 03.03.2021)

Draft Articles on Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts with commentaries, https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/commentaries/9_6_2001.pdf (er. 04.03.2021)

Draft Articles on State Responsibility with Commentaries Thereto Adopted by the ILC on First Reading, https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/commentaries/9_6_1996.pdf (er. 04.03.2021)

Mavi Marmara Report, [https://www.un.org/unispal/document/auto-insert-205969/#:~:text=%20%E2%80%93%20Summary%2C%20report-,Gaza%20aid%20flotilla%20incident%20%E2%80%93%20Report%20of%20the%20Secretary%2DGeneral's%20Panel,Palmer%20report\)%20%E2%80%93%20Summary%2C%20report&text=On%2031%20May%202010%20at,carrying%20people%20and%20humanitarian%20supplies](https://www.un.org/unispal/document/auto-insert-205969/#:~:text=%20%E2%80%93%20Summary%2C%20report-,Gaza%20aid%20flotilla%20incident%20%E2%80%93%20Report%20of%20the%20Secretary%2DGeneral's%20Panel,Palmer%20report)%20%E2%80%93%20Summary%2C%20report&text=On%2031%20May%202010%20at,carrying%20people%20and%20humanitarian%20supplies) (er. 04.05.2021)

Third Report of State Responsibility by Roberto Ago the International Wrongful Act the State, https://legal.un.org/ilc/documentation/english/a_cn4_246.pdf (er. 05.03.2021)

Treaty of Peace with Japan, <https://treaties.un.org/doc/publication/unts/volume%20136/volume-136-i-1832-english.pdf> (er. 25.04.2021)

UN Security Council 831st Meeting, <https://undocs.org/en/S/PV.831> (er. 05.03.2021)

UN/ 799 (VIII), [https://undocs.org/en/A/RES/799\(VIII\)](https://undocs.org/en/A/RES/799(VIII)) (er. 05.03.2021)

Yearbook ILC 1949, https://legal.un.org/ilc/publications/yearbooks/english/ilc_1949_v1.pdf (er.06.03.2021)

Yearbook ILC 1969, https://legal.un.org/ilc/publications/yearbooks/english/ilc_1969_v2.pdf (er.08.03.2021)

Yearbook ILC 2001 Volume I, https://legal.un.org/ilc/publications/yearbooks/english/ilc_2001_v2_p1.pdf (er.10.03.2021)

Yearbook ILC 2001 Volume II, https://legal.un.org/ilc/publications/yearbooks/english/ilc_2001_v2_p2.pdf (er.10.03.2021)

Yearbook of ILC 1980, https://legal.un.org/ilc/publications/yearbooks/english/ilc_1980_v2_p2.pdf (er.03.03.2021)

Uluslararası Yargı ve Hakem Kararları

1991 ICTJ Desicion, <https://www.legal-tools.org/doc/927ba5/pdf/> (er.08.03.2021)

Australia- Timor Leste Case, <https://www.icj-cij.org/public/files/case-related/156/156-20140303-ORD-01-00-EN.pdf> (er.01.04.2021)

Case Concerning The Factory at Chorzow, https://www.icj-cij.org/public/files/permanent-court-of-international-justice/serie_A/A_17/54_Usine_de_Chorzow_Fond_Arret.pdf (er.18.03.2021)

Compensation, <https://www.italaw.com/sites/default/files/case-documents/ita0180.pdf> (er.15.03.2021)

Difference Realting to Immunity from Legal Process of a Special Rapporteur of the Commission on Human Rights, <https://www.icj-cij.org/public/files/case-related/100/7621.pdf> (er.09.03.2021)

Gabrikovo- Nagymaros Project Case, <https://www.icj-cij.org/public/files/case-related/92/092-19970925-JUD-01-00-EN.pdf> (er.02.04.2021)

Jean Bapdiste Caire Case, https://legal.un.org/riaa/cases/vol_V/516-534_Caire.pdf (er.03.04.2021)

LaGrand Case, <https://www.icj-cij.org/public/files/case-related/104/104-20010627-JUD-01-00-EN.pdf> (er.18.03.2021)

Legal Consequences of the Construction of a Wall in the Occupied Pelastinian Territory, <https://www.icj-cij.org/public/files/case-related/131/131-20040709-ADV-01-00-EN.pdf> (er.07.04.2021)

- Legal Status of Eastern Greenland, http://www.worldcourts.com/pcij/eng/decisions/1933.04.05_greenland.htm (er.20.03.2021)
- Loizidou Case, <http://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/pdf/?library=ECHR&id=001-58007&filename=001-58007.pdf> (er.11.03.2021)
- Lusitania Case, https://legal.un.org/riaa/cases/vol_VII/32-44.pdf (er.15.03.2021)
- North Sea Continental Shelf Cases, <https://www.icj-cij.org/public/files/case-related/52/052-19690220-JUD-01-00-EN.pdf> (er.17.03.2021)
- Pellat Case, https://legal.un.org/riaa/cases/vol_V/534-538_Pellat.pdf (er.11.03.2021)
- Rainbow Warrior Case, https://legal.un.org/riaa/cases/vol_XX/215-284.pdf (er.14.03.2021)
- Salvador Commercial Company Case, https://legal.un.org/riaa/cases/vol_XV/467-479.pdf (er.11.03.2021)
- Sambiaggio Case, https://legal.un.org/riaa/cases/vol_X/499-525.pdf (er.18.03.2021)
- Tehran Case Judgement, <https://www.icj-cij.org/public/files/case-related/64/064-19800524-JUD-01-00-EN.pdf> (er.10.03.2021)
- Tehran Case, <https://www.icj-cij.org/public/files/case-related/64/6293.pdf> (er.10.03.2021)
- United States Diplomatic and Consular Staff in Tehran Case, <https://www.icj-cij.org/public/files/case-related/64/9545.pdf>, <https://www.icj-cij.org/public/files/case-related/64/064-19800524-JUD-01-00-EN.pdf> (er.10.03.2021)
- Zafiro Case, https://legal.un.org/riaa/cases/vol_VI/160-165_Earnshaw.pdf (er.11.03.2021)

Uluslararası Sözleşmeler

- 1899 Lahey Sözleşmesi, <https://docs.pca-cpa.org/2016/01/1899-Convention-for-the-Pacific-Settlement-of-International-Disputes.pdf> (er.07.04.2021)

İnternet Kaynakları

- Adriyatik- İyon Otoyolu Projesi, <https://iwpr.net/global-voices/montenegro-and-croatia-move-closer> (er.15.04.2021)
- ALTUĞ, B. (2019), “One Minute’un Üzerinden 10 yıl geçti”, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/erdoganin-one-minute-cikisinin-uzerinden-10-yil-gecti/1378042> (er.08.05.2021)
- Asian Women’s Fund, <https://awf.or.jp/e2/index.html> (er.15.04.2021)
- Balkan Report, <https://www.rferl.org/a/1341227.html> (er.12.04.2021)
- Balkan’s Apology, <http://www.ipsnews.net/2000/07/politics-yugoslavia-djukanovics-apology-a-gateway-to-truth-about-balkan-wars/> (er.12.04.2021)
- Ban Ki-mun Açıklaması, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/karar-umit-verici/262596> (er.07.05.2021)
- Bataan Death March, <https://www.history.com/topics/world-war-ii/bataan-death-march> (er. 21.04.2021)
- BERENBAUM, Nürnberg Laws, <https://www.britannica.com/topic/Nurnberg-Laws> (er.22.04.2021)
- DELORME, K., Adolf Eichmann, <https://www.timesofisrael.com/writers/karinne-delorme/> (er.22.04.2021)
- Dubrovnik Bombing, THORPE, N. (2000) <http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/805024.stm> (er.23.04.2021)
- First Apology, <http://www.humanrightscolumbia.org/ahda/political-apologies> (01.05.2021)
- Free Gaza, <https://www.freegaza.org/about-us/our-mission/> (er.09.05.2021)
- FULBROOK, M. Kristallnacht, <https://time.com/5449578/kristallnacht-lessons-bystanders/> (er.18.04.2021)
- German Apology, <https://www.dw.com/tr/willy-brandt-var%C5%9Fovada-neden-diz-%C3%A7%C3%B6km%C3%BC%C5%9Ft%C3%BC/a-55841988> (er.18.04.2021)
- German Apology, TROUNSON, <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-2000-apr-05-mn-16191-story.html> (18.04.2021)

- Germany- Israel Relationship, WOLFFSHON, <https://www.dw.com/tr/yorum-almanya-israil-ili%C5%9Fkileri-ger%C3%A7ekten-de-%C3%B6zel-mi/a-43431254> (er.19.04.2021)
- Germany-Israel Apology, <https://www.nytimes.com/2012/11/18/world/europe/for-60th-year-germany-honors-duty-to-pay-holocaust-victims.html> (16.04.2021)
- GOLDHAGEN, Ordinary German People, https://www.ushmm.org/m/pdfs/Publication_OP_1996-01.pdf (er.18.04.2021)
- Güney Kore- Japonya Tarih Kitabı, http://english.hani.co.kr/arti/english_edition/e_international/989040.html (24.04.2021)
- Hırvatistan Özü, LOVRIK, J. <http://www.aimpress.ch/dyn/trae/archive/data/200007/00704-001-trae-zag.htm> (er.17.04.2021)
- Hirohito'nun Konuşması, 1945, <https://www.mtholyoke.edu/acad/intrel/hirohito.htm> (er.21.04.2021)
- <https://bianet.org/bianet/siyaset/186277-8-mayis-almanyalilarin-kurtulus-gunu-mu#:~:text=Bug%C3%BCn%20May%C4%B1s,bir%20kurtulu%C5%9F%20g%C3%BCn%20olarak%20g%C3%B6r%C3%BCyor> (er.16.04.2021)
- ICTY Dubrovnik Indictment, <https://www.icty.org/en/press/full-contents-dubrovnik-indictment-made-public> (er.17.04.2021)
- Israel Apology, <https://www.amerikaninsesi.com/a/netanyahu-mavi-marmara-olayi-icin-erdogan-dan-ozur-diledi/1626708.html> (er.16.04.2021)
- İHH Mavi Marmara, <https://www.ihh.org.tr/mavi-marmara> (er.03.05.2021)
- Japonya'nın Mucizesi II. Bölüm, <https://www.stratejivefinans.com/japonyanın-mucizesi-ii-bolum-iskal-ve-son-shogun/> (er.16.04.2021)
- Karadağ, Sırbistan Otoyolu, <https://seenews.com/news/montenegros-road-council-taps-croatian-tie-in-for-bar-boljare-motorway-concession-244990> (er.17.04.2021)
- KÖKSAL, G. 8 Mayıs, Madrid Ortadoğu Barış Konferansı, <http://www.aljazeera.com.tr/kronoloji/kronoloji-1915ten-gunumuze-filistin> (er.21.04.2021)
- Mavi Marmara Basın Bildirisi, <https://www.mfa.gov.tr/basin-toplantisi-metni-02062010.tr.mfa> (er.21.04.2021)

- Mavi Marmara Basın Bülteni, https://www.bbc.com/turkce/basinozeti/2011/09/110913_pressreview (22.04.2021)
- Milyonlara mâl olan II. Dünya Savaşı, <https://www.dw.com/tr/milyonlara-mal-olan-ii-d%C3%BCnya-sava%C5%9F%C4%B1/a-2524942USS>
Panay, <https://usnhistory.navylive.dodlive.mil/2015/12/11/american-flags-didnt-deter-japanese-attack-in-1937/> (er.18.03.2021)
- Murayama'nın Konuşması, <https://www.mofa.go.jp/announce/press/pm/murayama/9508.html>, 1995 (17.04.2021)
- Nicaragua and USA Military Activities Case, <https://www.icj-cij.org/public/files/case-related/70/070-19860627-JUD-01-00-EN.pdf> (er.29.03.2021)
- Nükleer Cehennemden 75 yıl sonra Hiroşima, TUNÇDEMİR, C. <https://www.atlasdergisi.com/kesfet/doga-cografya-haberleri/nukleer-cehennemden-75-yil-sonra-hirosima.html> (er.22.04.2021)
- ÖZBAY, D., AYDIN, T. Obama Ortadoğu Turu, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/turkiye-gundem-maddelerinden-biri-olacak/263621> (er.01.05.2021)
- Özür, <https://www.etymonline.com/word/apology.2021> (er.02.04.2021)
- RUBIN, CIRJAKOVIC, <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-2003-sep-11-fg-sorry11-story.html> (er.17.04.2021)
- TUOHY, W. Hitler's Speech, <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1988-11-17-mn-478-story.html> (er.15.04.2021)
- Türkiye- İsrail İlişkileri, <https://www.haaretz.com/1.5099328> (30.04.2021)
- Uluslararası Adalet Divanı Statüsü, https://diabgm.adalet.gov.tr/arsiv/sozlesmeler/coktarafli-soz/bm/bm_02.pdf (er.11.03.2021)
- Velasquez Rodriguez Case, https://www.corteidh.or.cr/docs/casos/articulos/seriec_04_ing.pdf (er.23.03.2021)
- WAGENER, V., Wannsenn Conference, <https://www.dw.com/en/wannsee-conference-screenplay-for-the-holocaust/a-37197330> (er.11.04.2021)
- Woman in War, <https://kls.law.columbia.edu/content/japanese-government-statements-and-ministry-foreign-affairs-statements>. (er.19.04.2021)

Av. Bahar DOĞAN

Uluslararası Sözleşmeler Işığında

ÇOCUKLARIN KİŞİSEL HAKLARI

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Uluslararası Sözleşmeler Işığında Çocukların Kişisel Hakları

Bahar Doğan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2991

Birinci Baskı : Kasım, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 03 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Acar, Hakan ve Gülsüm Çamur Duyan. "Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin Temel İlkeleri Işığında Türkiye'nin Çocuk Fotoğrafını Yorumlamak", içinde: Dolunay Şenol, Sıtkı Yıldız, Talat Kıymaz ve Hasan Kala (Ed.), **Uluslararası Katılımlı Çocuk İhtiyaçları Sempozyumu**, Mutlu Çocuklar Derneği Yayınları, Ankara, 18-19 Mayıs 2012, ss. 400-409.
- Acer, Yücel ve İbrahim Kaya. **Uluslararası Hukuk**, Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu Yayınları, Ankara, Ekim 2010.
- Akbaş, Emrah ve Reyhan Atasü Topçuoğlu. "Modern Çocukluk Paradigmasının Oluşumu – Eleştirel Bir Değerlendirme", **Toplum ve Sosyal Hizmet Dergisi**, Cilt: 20, Sayı: 1, Nisan 2009, ss. 95-103.
- Akıllıoğlu, Tekin. **Çocuk Haklarına Dair Sözleşme**, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İnsan Hakları Merkezi Yayınları No: 13, Ankara.
- Akıllıoğlu, Tekin. **İnsan Hakları – I (Kavram, Kaynaklar ve Koruma Sistemleri)**, AÜSBF İnsan Hakları Merkezi Yayınları No:17, Ankara, 1995.
- Akyüz, Emine. "Çocuğun Bilgi Edinme ve Zararlı Yayınlar Karşı Korunma Hakkı", içinde: Haluk Yavuzer ve Mustafa Ruhi Şirin (Ed.), **1. Türkiye Çocuk ve Medya Kongresi Bildiriler Kitabı**, Cilt: 1, Çocuk Vakfı Yayınları, 2013, ss. 115-132.
- Akyüz, Emine. "Çocuk Hakları Sözleşmesinin Temel İlkeleri Işığında Çocuğun Eğitim Hakkı", **Milli Eğitim Dergisi**, Sayı: 151, 2001, http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/milli_egitim_dergisi/151/akyuz.htm, (31.03.2020).
- Akyüz, Emine. "Önemli Kanunlarımızda Çocuğun Korunmasına İlişkin Bükümler ve Boşluklar", **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, Cilt: 12, Sayı: 1, 2019, ss. 137-152.
- Akyüz, Emine. **Çocuk Hukuku (Çocukların Hakları ve Korunması)**, Güncelleştirilmiş 6. Baskı, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara, 2018.

- Akyüz, Yahya. “Çocuk Çocuktur, Çiçek Değildir”, içinde: Yasemin Karaman Kepenekci ve Pelin Taşkın (Ed.), **Emine Akyüz’e Armağan - Akademisyenlikte 50 Yıl (Çocuk Hakları, Eğitim Hukuku, Vatandaşlık Eğitimi)**, 1. Baskı, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara, Nisan 2018, ss. 24-28, https://www.academia.edu/36829243/emine_aky%C3%BCz_arma%C4%9Fan.pdf?email_work_card=title, (20.03.2020).
- Algan, Bülent. **Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Hakların Korunması**, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2007.
- Algan, Müberra. **Anayasa Hukukunda Çocuk Hakları**, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2020.
- Anayurt, Ömer. **Avrupa İnsan Hakları Hukukunda Kişisel Başvuru Yolu**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2004.
- Ariès, Philippe. **Centuries of Childhood (A Social History of Family Life)**, çev. Robert Baldick, New York: Alfred A. Knopf, 1962, https://monoskop.org/images/d/d0/Ari%C3%A8s_Philippe_Centuries_of_Childhood_A_Social_History_of_Family_Life_1962.pdf, (19.03.2020).
- Arslan, Gülay. “Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılmasına Dair Sözleşme (Öngörülen Haklar ve Öngörülen Usuller)”, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 62, Sayı: 1-2, 2004, ss. 3-43.
- Aslan, Volkan. “Amerikalılar Arası İnsan Hakları Sistemi”, **İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 3, Sayı: 2, 2012, ss. 261-296.
- Atak, Songül. “Birleşmiş Milletler Kadınlara Yönelik Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Komitesi’nin Çocuklara Yönelik Hak İhlallerine İlişkin Örnek Kararları”, **Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 15, Sayı: 189, Mayıs-Haziran 2020, ss. 693-721.
- Ataman, Hakan. **Avrupa Sosyal Şartı ve Uygulaması**, 1. Baskı, İnsan Hakları Gündemi Derneği, Ankara, 2010.
- Atılğan, Aydın ve Eylem Ümit Atılğan. **Çocuk Hakları Paradigması ve Çocuk Ceza Yargılamasına Hakim Olan İlkeler Açısından Türkiye’deki Düzenleme ve Uygulamaların Değerlendirilmesi (Rapor)**, İnsan Hakları Ortak Platformu, 2009.
- Avcı, Artun. “Çocuk Haklarının Medya Boyutu – Sözleşmeler ve Yasal Düzenlemeler”, içinde: Mustafa Ruhi Şirin (Ed.), **Çocuk Hakları ve**

- Medya El Kitabı**, Çocuk Vakfı Yayınları, İstanbul, 2011, ss. 89-105, https://acikders.ankara.edu.tr/pluginfile.php/47616/mod_resource/content/1/kaynak%202.pdf, (20.04.2021).
- Avcı, Artun. “Çocuğun İfade Özgürlüğü, Katılım Hakkı ve Medya”, içinde: Haluk Yavuzer ve Mustafa Ruhi Şirin, **1. Türkiye Çocuk ve Medya Kongresi Bildiriler Kitabı – 1**, Çocuk Vakfı Yayınları, İstanbul, 2013, ss. 141-172.
- Aybay, Rona. **İnsan Hakları: Seçilmiş Makaleler**, 1. Baskı, Pencere Yayınları, İstanbul, 2010.
- Ayhan Kaya, Gülperi Vural ve Aslı Aydın (Ed.). **Değerler Eğitimi (Eğitimde Farklılık ve Katılım Hakkı)**, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2016.
- Bademci, Özden Havva. “Çocuk Çalışmaları: Araştırmaların Nesnesi Değil Öznesi Olarak Çocuklar”, içinde: Aydın Gülan, Mustafa Ruhi Şirin ve Memduh Cemil Şirin (Ed.), **1. Türkiye Çocuk Hakları Kongresi Yetişkin Bildirileri Kitabı-2**, Çocuk Vakfı Yayınları, İstanbul, 2011, ss. 257-263.
- Ballar, Suat. **Çocuk Hakları**, 1. Baskı, Beta Yayıncılık, İstanbul, 1998.
- Balo, Yusuf Solmaz. **Uluslararası İlkeler Işığında Çocuk Koruma Kanunu ve Uygulaması**, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2005.
- Bantekas, Ilias ve Lutz Qette. **“Children’s Rights”, International Human Rights Law and Practice**, Cambridge: Cambridge University Press, 2016, ss. 526-549, <https://www.cambridge.org/core/books/international-human-rights-law-and-practice/childrens-rights/B3BBF3564F1A917332CD50841D719F01/online-view>, (18.03.2020).
- Can, Hacı, Ekin Tuna ve Nehir Tuna. **Çocuk Hukuku**, 1. Baskı, Nobel Yayıncılık, 2019.
- Caniklioğlu, Meltem Dikmen. “Anlamı, Kapsamı ve Sınırlarıyla Temel Haklar ve Anayasalarımız”, **DEÜ Hukuk Fakültesi Mahmut Tevfik Birsal Armağanı**, İzmir, 2001, ss. 461-493.
- Çamurcuoğlu, Gülden. “Amerikan İnsan Hakları Sözleşmesi Çerçevesinde Öngörülen Koruma Mekanizmaları”, **Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 14, Sayı: 2, 2019, ss. 713-770.
- Çelebican, Özcan Karadeniz. **Roma Hukuku**, Yeni Medeni Kanuna Uyarlanmış On Beşinci Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2012.

- Cılga, İbrahim. "Demokrasi İnsan Hakları Kültürü ve Çocuk Hakları", **Milli Eğitim Dergisi**, Eylül 2001, http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/milli_egitim_dergisi/151/cilga.htm (27.02.2020).
- Çiftçioğlu, Cengiz Topel. "Çocuk Haklarının Korunması Bağlamında BMÇHS ve AİHS'te Öngörülen İki Farklı Bireysel Başvuru Sistemi", **Fasikül Hukuk Dergisi**, Cilt:7, Sayı:68, Temmuz 2015, ss. 7-20.
- Çüçen, Kadir. **İnsan Hakları**, MKM Yayıncılık, 1. Baskı, Bursa, 2011.
- Dirican, Rabia. "Tarihi Süreçte Çocukluk ve Çocuk Hakları", **Çocuk ve Gelişim Dergisi (ÇG-D)**, Cilt: 2, 2018, Sayı: 2, ss. 51-62.
- Doğan, İlyas. "Avrupa Konseyi Çerçevesinde İnsan Hakları Koruma Sistemi", içinde: İlyas Doğan (Ed.), **İnsan Hakları Hukuku**, 2. Baskı, Astana Yayınları, Ankara, 2015, ss. 377-408.
- Doğan, İlyas. "BM Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi", içinde: İlyas Doğan (Ed.), **İnsan Hakları Hukuku**, 2. Baskı, Astana Yayınları, Ankara, 2015, ss. 219-232.
- Doğan, İlyas. "Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi ve BM Şartı", içinde: İlyas Doğan (Ed.), **İnsan Hakları Hukuku**, 2. Baskı, Astana Yayınları, Ankara, 2015, ss. 169-180.
- Doğan, İlyas ve Gülden Çamurcuoğlu. "Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi", içinde: İlyas Doğan (Ed.), **İnsan Hakları Hukuku**, 2. Baskı, Astana Yayınları, Ankara, 2015, ss. 197-218.
- Doğan, İlyas ve Omca Özdemir, "Amerika Kıtasında İnsan Haklarının Korunması Bölgesel Rejimi", içinde: İlyas Doğan (Ed.), **İnsan Hakları Hukuku**, 2. Baskı, Astana Yayınları, Ankara, 2015, ss. 307-338.
- Doğan, İlyas ve Zeynep Hazar. "BM Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi", içinde: İlyas Doğan (Ed.), **İnsan Hakları Hukuku**, 2. Baskı, Astana Yayınları, Ankara, 2015, ss. 181-196.
- Doğan, İsmail. "Çocuk Hakları Açısından Türkiye'de Çocuk Olgusu", **Milli Eğitim Dergisi**, Sayı: 151, 2001, http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/milli_egitim_dergisi/151/dogan.htm (28.02.2020).
- Döner, Ayhan. **İnsan Haklarının Uluslararası Alanda Korunması ve Avrupa Sistemi**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2003.
- Dönmez, Burcu. **Çocuk Yargılaması (Ceza Muhakemesi Hukukunda Çocuklara Özel Soruşturma ve Kovuşturma Kuralları)**, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.

- Dündar Sezer, Tijen. "Çocuğun Sağlıklı Yaşama ve Gelişme Hakkı", Çocuk Adalet Sisteminin Güncel Sorunları Sempozyumu Konuşmaları, **İzmir Barosu Çocuk Hakları Bülteni 20.11.2017 Özel Sayısı**, ss. 24-28.
- Dündar Sezer, Tijen. "Dernek Kurma Özgürlüğünün İçeriği ve Gelişim Süreci Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme", **Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt: 10, Sayı:1, 2008, ss. 1-59.
- Eğribel, Ertan. "Batı Modernliğinin Sınırı ve Çocuk Hakları Sözleşmesi: Kaotik Dünyada Küresel Çocuk Hakları Simülasyonu", **Çocuk ve Medeniyet Dergisi**, 2019/2, ss. 41-66.
- Eğribel, Ertan. "Türkiye Çocuk Hakları Anlayışı İçin Önsöz Yerine: Mevcut Düzen İçinde Uygarlık Dışı, Uluslar Ötesi Yeni Bir Kategori Olarak Çocukluk Mu? Yoksa Uygarlık Krizini Aşacak Yeni Bir Dünya Mı?" içinde: Aydın Gülan, Mustafa Ruhi Şirin ve Memduh Cemil Şirin (Ed.), **I. Türkiye Çocuk Hakları Kongresi Yetişkin Bildirileri Kitabı-2**, Çocuk Vakfı Yayınları, İstanbul, 2011, ss. 315-325.
- Elçin, Evgen Gülçin ve Arzu Genç Arıdemir. **Çocuk Hakları Çalışmaları – I**, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2017.
- Elmacı, Davut. "Çocuk Korumada Sistem Yaklaşımı", içinde: Yasemin Karaman Kepenekci ve Pelin Taşkın (Ed.), **Emine Akyüz'e Armağan - Akademisyenlikte 50 Yıl (Çocuk Hakları, Eğitim Hukuku, Vatandaşlık Eğitimi)**, 1. Baskı, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara, 2018, ss. 171-182, https://www.academia.edu/36829243/emine_aky%C3%BCz_arma%C4%9Fan.pdf?email_work_card=title, (20.03.2020).
- Erbay, Ercüment. **Çocuk Hakları**, 1. Baskı, Yeni İnsan Yayınevi, İstanbul, 2013.
- Ercan, Recep. "Modern Çocukluk Paradigması", **Zeitschrift für die Welt der Türken**, Cilt: 3, Sayı: 2, 2011, ss. 85-98.
- Erdemir, Hatice P. ve Halil Erdemir. "Antik Çağ'da Çocuk Olmak: Ölmek ya da Ölmemek!", içinde: Dolunay Şenol, Sıtkı Yıldız, Talat Kıymaz ve Hasan Kala (Ed.), **Uluslararası Katılımlı Kadına ve Çocuğa Karşı Şiddet Sempozyumu Kitabı**, Mutlu Çocuklar Derneği Yayınları, Cilt: 2, Ankara, 27-28 Nisan 2012, ss. 643-659.
- Erdoğan, Mustafa. **Anayasa Hukuku**, Orion Yayınevi, Ankara, 2007.
- Erdoğan, Mustafa. **İnsan Hakları Teorisi ve Hukuku**, Genişletilmiş 2. Baskı, Orion Yayıncılık, Ankara, 2011.

- Eren, Abdurrahman. **Ulusal İnsan Hakları Kurumları**, 1. Baskı, On İki Levha Yayınları, İstanbul, 2012.
- Evik, Ali Hakan. "Çocuk Koruma Kanunu Hakkında Düşünceler", **Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 6, Sayı: 1, Haziran 2007, ss. 181-214.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin. **Çocuk Hakları Hukuku**, 1. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2014.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin. **İnsan Hakları Hukuku**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2017.
- Franklin, Bob. **Çocuk Hakları**, çev. Alev Türker, 1. Baskı, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 1993.
- Gemalmaz, H. Burak. **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Türk Hukukunda Çocuğun Bedensel Cezaya Karşı Korunması**, 1. Baskı, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2005.
- Gemalmaz, Mehmet Semih. **Ulusalüstü İnsan Hakları Hukukunun Genel Teorisine Giriş Cilt 1**, Genişletilmiş ve Güncelleştirilmiş 8. Bası, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2012.
- Gemalmaz, Mehmet Semih. **Ulusalüstü İnsan Hakları Hukukunun Genel Teorisine Giriş Cilt 2**, Genişletilmiş ve Güncelleştirilmiş 8. Bası, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2012.
- Gemalmaz, Mehmet Semih. **Latin Amerika'da İnsan Hakları**, Kavram Ajans Yayıncılık, 1991.
- Genç, Özlem. "Çocukların Orta Çağ Avrupası'ndaki Yeri", **Vakanüvis Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi**, No:1, Yıl: 1, Mart 2016, ss. 241-261.
- Gören, Zafer. **Anayasa Hukuku**, 3. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2018.
- Gören, Zafer. **Anayasa ve Sorumluluk**, Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş 2. Bası, Adalet Matbaacılık, Ankara, 1995.
- Gören, Zafer. "Çocukların Temel Haklarının Anayasal Garantisi", "10. Yıla Armağan", **İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Sayı: 22, Yıl: 11, Güz 2012/2, ss. 45-105.
- Gören, Zafer. "Janusz Korczak'ın İzinde Günümüzde Çocukların Temel Hakları", **İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Sayı: 32, Yıl: 16, 2017/2, ss. 43-67.

- Gözlür, Kemal. **İnsan Hakları Hukuku**, 2. Baskı, Ekin Yayıncılık, Bursa, 2018.
- Gözlügöl, Said Vakkas. **Avrupa İnsan Hakları Hukuku**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2014.
- Gözübüyük, A. ve A. Feyyaz Gölcüklü. **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması**, 5. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2004.
- Güçlü, Sevinç. "Çocukluk ve Çocukluğun Sosyolojisi Bağlamında Çocuk Hakları", **Sosyoloji Dergisi**, Armağan Sayısı, 2016, ss. 1-22.
- Harris, D.J., M. O'Boyle, E.P. Bates ve C. M. Buckley. **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hukuku**, çev. Mehveş Bingöllü Kılıcı ve Ulaş Karan, 1. Baskı, Şen Matbaa, 2013.
- İşıkçı, Yasemin Mamur ve Selma Karatepe. "Türkiye'de Çocuğa Yönelik Sosyal Politika Uygulamaları ve Tarihsel Analizi", **Akademik Yaklaşımlar Dergisi**, Cilt: 7, Sayı: 1, 2016, ss. 69-100.
- İşıkçı, Yasemin Mamur. **Çocuk Gözüyle Türkiye'de Çocuk Hakları Sorunu**, 1. Baskı, Hegem Yayınları, Ankara, 2015.
- İnan, Ali Naim. "Çocuğun Korunması ve Polis", **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 37, Sayı: 1, 1980, ss. 243-250.
- İnan, Ali Naim. **Çocuk Hukuku**, İstanbul Cezaevi Matbaası, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1968.
- İpek, Ali İhsan. "Türk Hukukunda Çocuk Haklarına Dair Uluslararası Sözleşmelerin Çocuk Hukukuna Etkileri", **Terazi Hukuk Dergisi**, Cilt: 9, Sayı: 100, Aralık 2014, ss. 523-534.
- İpek, Aydın. "Çocuk Haklarının Gelişimi ve Karşılaştırmalı Olarak Anayasal Açıdan Değerlendirilmesi", **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 20, Sayı: 1, 2012, ss. 151-173.
- Kaboğlu, İbrahim Ö. **Anayasa Hukuku Dersleri (Genel Esaslar)**, 7. Baskı, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2011.
- Kaboğlu, İbrahim Ö. **Çocuklar ve Anayasa**, 1. Baskı, Tekin Yayıncılık, İstanbul, 2018.
- Kalabalık, Halil. **İnsan Hakları Hukuku**, 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2012.
- Kalabalık, Halil. **İnsan Hakları ve Kamu Özgürlükleri**, (Ed. Nazmiye Özenbaş Boydağ), Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 2018.

- Kapani, Münici. **İnsan Haklarının Uluslararası Boyutları**, Yenilenmiş 3. Basım, Bilgi Yayınevi, Ankara, 1993.
- Kapani, Münici. **Kamu Hürriyetleri**, 7. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 1993.
- Kale Özçelik, Fatmagül. "Çocuğun Özel Yaşamına Saygı Hakkının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Kapsamında Değerlendirilmesi", **Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 14, Sayı: 2, 2020, ss. 425-450.
- Kale Özçelik, Fatmagül. "Kadınlara Karşı Her Biçimiyle Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi'nin Usule ve Esasa İlişkin Düzenlemeleri ve Türk Anayasa Hukuku'na Yansımaları", **Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi**, Sayı: 8, 2016, ss. 317-340.
- Karakaş, Banu ve Ömer Can Çevik. "Çocuk Refahı: Çocuk Hakları Perspektifinden Bir Değerlendirme", **Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt: 18, Sayı: 3, 2016, ss. 887-906.
- Karakuş Öztürk, Hatice. "Çocukluğun Tarihsel Gelişimi Üzerine Düşünceler", **Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Sayı: 13, Ekim 2017, ss. 253-276.
- Karataş, Kasım. "Türkiye'de Çocuk Koruma Sistemi ve Koruyucu Aile Uygulamaları Üzerine Bir Değerlendirme", **Toplum ve Sosyal Hizmet Dergisi**, Cilt: 18, Sayı: 2, Ekim 2007, ss. 7-19.
- Konuk, Gülşah. **Avrupa Birliği'ne Uyum Sürecinde Türkiye'de Çocuk Hakları ve Çocuk Suçluluğu**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, 2019.
- Kökcü, Halil. **Paternalizm Kavramı ve Örnek Uygulamalar**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon, 2016.
- Kösesoy, Elif. **Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi Çerçevesinde Çocuğun İhmal ve İstismardan Korunma Hakkı**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2019.
- Kurt, Sevil Lale. "Çocuk Haklarına İlişkin Temel Uluslararası Belgeler ve Türkiye Uygulaması", **Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi**, Yıl: 16, Sayı: 36, Ocak-Haziran 2016, ss. 99-127.
- Lundy, Laura. "İfade Hakkı Yeterli Değil: Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi 12. Maddenin Kavramsallaştırılması", **Çocuk ve Medeniyet Dergisi**, 2019/2, ss. 87-106.

- Merey, Zihni. "Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi Açısından Çocukların Katılım Hakkı: Medya Ortamına Katılımı", içinde: Haluk Yavuzer ve Mustafa Ruhi Şirin (Ed.), **1. Türkiye Çocuk ve Medya Kongresi Medya Bildirileri Kitabı - 1**, Cilt 1, Çocuk Vakfı Yayınları, İstanbul, 2013, ss. 133-140.
- Merey, Zihni. "Çocuk Haklarının Tarihsel Gelişimi", içinde: Zihni Merey (Ed.), **Çocuk Hakları**, 3. Baskı, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara, 2019, ss. 75-88.
- Metin, Banu. "Gelecek Nesillerin Yaşam Fırsatları İçin Ciddi Bir Tehdit: Çocuk Yoksulluğu", **Sosyal Güvenlik Dergisi**, Cilt: 5, Sayı: 2, Ekim 2015, ss. 166-188.
- Moroğlu, Nazan. "Uluslararası ve Ulusal Hukukta Kadının İnsan Hakları", **Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 13, Sayı: 1, 2016, ss. 285-317.
- Mumcu, Ahmet ve Elif Küzeci, **İnsan Hakları ve Kamu Özgürlükleri**, 8. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2019.
- Odman, Mustafa Tevfik. "Dünya'da ve Türkiye'de Çocuk Hakları", içinde: Dolunay Şenol, Sıtkı Yıldız, Talat Kıymaz ve Hasan Kala (Ed.), **Uluslararası Katılımlı Çocuk İhtiyaçları Sempozyumu Kitabı**, Ankara, 18-19 Mayıs 2012, ss. 305-346.
- Onur, Bekir. "Sunuş", içinde: Bekir Onur (Ed.), **Toplumsal Tarihte Çocuk Sempozyumu Bildiri Kitabı**, 23-24 Nisan 1993, Numune Matbaacılık, İstanbul, 1994.
- Ozansoy, Cüneyt. "Öznesini Arayan Çocuklar: Çocuk ve Çocuk Hakları", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Sayı: 1, Ocak 1999, ss. 39-62.
- Özcan, Özge. "Orta Çağ'dan Erken Modern Döneme Çocukluğun Tarihsel Gelişimi", **Çocuk ve Medeniyet Dergisi**, Cilt: 2, 2017, ss. 91-125.
- Özdamar, Demet. **CEDAW Sözleşmesi (Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesine Dair Sözleşme ve Ek İhtiyari Protokol'ün, İç Hukukumuzda, Özellikle Yeni Aile Hukukumuzda Etkisi)**, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, Ekim 2009.
- Özdek, Yasemin. **Avrupa İnsan Hakları Hukuku ve Türkiye**, 1. Baskı, TODAİE Yayınları, Ankara, Mart 2004.
- Özdemir, Hayrunnisa ve Ahmet Cemal Ruhi. **Çocuk Hukuku (Ders Kitabı)**, 2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2018.

- Özdemir Uluç, Fatma. “Çocuk Haklarının Hayata Geçirilmesine Yönelik Bir Adım: Çocuk Hakları Eğitimi”, içinde: (Ed. Yasemin Karaman Kepenekci, Pelin Taşkın), **Emine Akyüz’e Armağan – Akademisyenlikte 50. Yıl (Çocuk Hakları, Eğitim Hukuku, Vatandaşlık Eğitimi)**, 1. Baskı, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara, Nisan 2018, ss. 183-192.
- Öztürk, Ahu. “Çocuk Hakları ve Eğitimine Psikolojik Bir Bakış”, **Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt: 18, Sayı: 33, 2017, ss. 429-458.
- Öztürk, Durdane. “Hukukta Çocuk Kavramı”, içinde: Zihni Merey (Ed.), **Çocuk Hukuku**, 1. Baskı, Pegem Akademi Yayıncılık, Aralık 2016, ss. 18-42.
- Öztürk, Gülce. **Birleşmiş Milletler Sözleşmelerinde İnsan Hakları Sözleşmelerinin Bireysel Başvuru Usulü Yoluyla Korunması**, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, Mayıs 2017.
- Polat, Oğuz. **Çocuk ve Hakları**, Analiz Yayınları, İstanbul, 1997.
- Postman, Neil. **Çocukluğun Yok Oluşu**, çev. Kemal İnal, İmge Yayıncılık, Ankara, 1995.
- Rosenbury, Laura A. “Toward a New of Early Childhood”, **Florida Law Review Forum**, Cilt: 71, 2019, ss. 37-44, http://www.floridalawreview.com/wp-content/uploads/Rosenbury_Publish.pdf, (24.03.2020).
- Sağlam, Mehmet ve Neriman Aral. “Tarihsel Süreç İçerisinde Çocuk ve Çocukluk Kavramları”, **Çocuk ve Medeniyet Dergisi**, Sayı: 2, 2016, ss. 43-58.
- Sakarya, Seda. “Çocukluğun Tarihsel Gelişimi ve Dijital Dünyada Çocukluk”, içinde: Erdem Hareket (Ed.), **Disiplinlerarası Yaklaşımla Çocuk Hakları (Çocuk Hakları Eğitime Yönelik Uygulama Örnekleriyle)**, 1. Baskı, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara, 2020, ss. 1-16.
- Sancar, Mithat. **“Devlet Aklı” Kıskaçında Hukuk Devleti**, İletişim Yayınları, İstanbul, 2004.
- Serdar, İlknur. “Kişisel İlişki Kurma Hakkı”, **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Sayı: 9, Özel Baskı, 2007, ss. 739-781.
- Serozan, Rona. **Çocuk Hukuku**, Beta Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul, 2000.
- Şahin Sak, İkbâl Tuba. “Çocukluğun Tarihi”, içinde: Zihni Merey (Ed.), **Çocuk Hukuku**, Pegem Akademi Yayıncılık, 2017, ss. 43-53.

- Şahin, Sultan ve Oğuz Polat. "Türkiye’de ve Dünyadaki Gelişmiş Ülkelerde Çocuk Katılım Hakkı Algısının ve Uygulamalarının Karşılaştırılması", **Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi**, Cilt: 4, Sayı: 1, Ocak 2012, ss. 275-282.
- Şimşek, Burcu Şüheda. **Türkiye’de 2005 Yılı Sonrası Çocuk Haklarının Gelişimi**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2016.
- Şirin, Memduh Cemil. "Çocuk Hukuku Ne Değildir?", **Çocuk ve Medeniyet Dergisi**, Sayı: 1, 2016, ss. 49-59.
- Şirin, Memduh Cemil. "Jean Zermatten ile Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin 30 Yılı Üzerine Söyleşi", **Çocuk ve Medeniyet Dergisi**, 2019/2, ss. 33-40.
- Tan, Mine. "Çağlar Boyunca Çocukluk", **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, Cilt: 22, Sayı:1, 2019, ss. 71-88.
- Tan, Mine. "Çocukluk: Dün ve Bugün", içinde: Bekir Onur (Ed.), **Toplumsal Tarihte Çocuk Sempozyumu Bildiri Kitabı**, 23-24 Nisan 1993, Numune Matbaacılık, İstanbul, 1994, ss. 11-28.
- Tanör, Bülent. **Türkiye’nin İnsan Hakları Sorunu**, Yön Matbaası, İstanbul, 1994.
- Tanrıbilir, Feriha Bilge. **Çocuk Haklarının Uluslararası Korunması ve Koruma Mekanizmaları**, 1. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2011.
- Tatar, Dilara Buket. "Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme", içinde: İlyas Doğan (Ed.), **İnsan Hakları Hukuku**, 2. Baskı, Astana Yayınları, Ankara, 2015, ss. 233-245.
- Terzi, Mahir ve Serkan Yenal. "İnsan Haklarının Afrika’da Hukuki Korunma Sistemi Üzerine Bir İnceleme (Bölgesel Karşılaştırmalar ve Orta Doğu Üzerine Bazı Öneriler)", **Avrasya Etüdleri Dergisi**, Cilt: 55, Sayı: 1, 2019, ss. 47-82.
- Tezcan, Durmuş, Mustafa Ruhan Erdem, Oğuz Sancakdar ve Rifat Murat Önok, **İnsan Hakları El Kitabı**, Genişletilmiş 5. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2014.
- Tiryakioğlu, Bilgin. **Çocukların Korunmasına İlişkin Milletlerarası Sözleşmeler ve Türk Hukuku**, Gaye Matbaası, Ankara, 1991.
- Uğurlu, Zeynep ve İpek Aksoy Gülsen. "Çocuk Hakları ve Hukuki Bağlamda Çocuğun İhmal ve İstismardan Korunması", **Uluslararası Sosyal ve Eğitim Bilimleri Dergisi**, Cilt: 1, Sayı:1, 2014 Haziran, ss. 1-24.

- Uluseller, Ayça ve Orçun Ulusoy. **Avrupa İnsan Hakları Mekanizmaları**, İnsan Hakları Gündemi Derneği, Ankara, 2008.
- Umur, Ziya. **Roma Hukuku**, 3. Basım, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2010.
- Ural, Ayhan. “Çocukluğa Uzanan Görünen El”, içinde: Yasemin Karaman Kepenekci ve Pelin Taşkın (Ed.), **Emine Akyüz’e Armağan - Akademisyenlikte 50 Yıl (Çocuk Hakları, Eğitim Hukuku, Vatandaşlık Eğitimi)**, 1. Baskı, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara, Nisan 2018, ss. 136-146, https://www.academia.edu/36829243/emine_aky%C3%BCz_arma%C4%9Fan.pdf?email_work_card=title, (20.03.2020).
- Ural Uslan, Yurdanur ve Tuğba Güner. “İnsan Haklarının Bölgesel Düzeyde Korunması: Amerikan Sistemi”, **Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt: 19, Sayı: 2, 2014, ss. 309-322.
- Uran, Peri. “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin Yorumları Işığında 1982 Anayasası ile Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin Karşılaştırmalı İncelemesi”, **İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Yıl:13, Sayı:26, Güz 2014/2, ss. 95-126.
- Uyan Semerci, Pınar, Serra Müderrisoğlu, Abdullah Karatay, Başak Ekim Akkan, Zeynep Kılıç, Burcu Oy ve Şaylan Uran. **Eşitsiz Bir Toplumda Çocukluk: Çocuğun İyi Olma Halini Anlamak**, 1. Baskı, Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, Temmuz 2012.
- Uygun, Oktay. **Kamu Hukuku İncelemeleri (İnsan Hakları, Demokrasi, Hukuk Devleti, Egemenlik)**, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2011.
- Ünal, Şeref. **Temel Hak ve Özgürlükler ve İnsan Hakları Hukuku**, Yetkin Yayınları, Ankara, 1997.
- Yelboğa, Nurullah. “Çocuk Hakları Bağlamında Cinsel İstismarın İncelenmesi”, **Sosyal Çalışma Dergisi**, Cilt: 3, Sayı: 2, 2019, ss. 202-221.
- Yenisey, Feridun, Sinan Altunç, Aslı Makaracı Başak, Gülen Sinem Tek, Burak Huysal, F. Burcu Savaş Kutsal, Şebnem Kılıç ve Gözde Kaçmaz. **Mağdur Çocuk Haklarına İlişkin Öneriler**, Bahçeşehir Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2017.
- Yılmaz, Ejder. “Çocuk Hakları Açısından Davadaki Temsilin Önemi ve Çocuk İradesi”, **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Sayı: 11, Özel Baskı, 2009, ss. 819-841.

- Yörükoğlu, Atalay. **Değişen Toplumda Aile ve Çocuk**, 4. Bası, İstanbul, 1992.
- Yücel, Özge. “Çocuğun Yüksek (Üstün) Yararı Bağlamında Çocuğun İrade-si”, **Ufuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 1, Sayı: 2, Aralık 2013, ss. 117-137.
- Yüzer Eltimur, Dilara. **AIHS Kapsamında Özel Hayatın ve Aile Hayatının Korunmasında Devletin Pozitif Yükümlülükleri**, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2019.
- Zorlu, Süleyman Emre. “Günümüz ve İslam Hukukunda Çocuk Hakları Karşılaştırmalı Bir İnceleme”, **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 21, Sayı: 2, 2013, ss. 125-160.

İNTERNET KAYNAKLARI

- Afrika Çocuk Hakları ve Refahı Sözleşmesi (African Charter on the Rights and Welfare of the Child), https://au.int/sites/default/files/treaties/36804-treaty-african_charter_on_rights_welfare_of_the_child.pdf, (14.04.2021).
- Ak, İdil Seda. **Çocuk Haklarına Dair Sözleşme’nin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokol Bilgi Notu**, (Ed. Ebru Ergin), Uluslararası Çocuk Merkezi Yayını, Ankara, 2020, <http://cocuklarlagucluyuz.net/yayinlar/cocuk-haklarina-dair-sozlesmenin-basvuru-usulune-iliskin-ihiyari-protokol-bilgi-notu>, (15.04.2021).
- Amerikan İnsan Hakları Sözleşmesi (San José Paktı), <https://burakgemalmaz.com/wp-content/uploads/2015/05/02.pdf>, (24.05.2021).
- Amerikan İnsan Hakları Sözleşmesi’ne Ek Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Protokolü (San Salvador Protokolü), <http://www.oas.org/juridico/english/treaties/a-52.html>, (24.05.2021).
- Amerikan İnsan Hakları ve Ödevleri Bildirisi, <http://www.ihop.org.tr/dosya/sozlesme/amerikaninsanhaklariodevleribildirgesi.doc>, (22.05.2021).
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2013/293, Karar Tarihi: 17.07.2014, Resmi Gazete Tarihi: 22.10.2014, Resmi Gazete Sayı: 29153, <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2013/293?BasvuruNoYil=2013&BasvuruNoSayi=293&BasvuruAdi=CEZM%C4%B0+DEM%C4%B0R+VE+D%C4%B0%C4%9EERLER%C4%B0>, (15.06.2021).

- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2013/3550, Karar Tarihi: 19.11.2014, Resmi Gazete Tarihi: 07.03.2015, Resmi Gazete Sayı: 2928, <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2013/3550?BasvuruNoYil=2013&BasvuruNoSayi=3550>, (15.06.2021).
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2014/15586, Karar Tarihi: 23.01.2019, Resmi Gazete Tarihi: 01.03.2019, Resmi Gazete Sayı: 30701, <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2014/15586?BasvuruNoYil=2014&BasvuruNoSayi=15586>, (15.06.2021).
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2016/59765, Karar Tarihi: 17.06.2020, <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2016/59765?BasvuruNoYil=2016&BasvuruNoSayi=59765>, (15.06.2021).
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2016/78494, Karar Tarihi: 12.11.2019, <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2016/78494?BasvuruNoYil=2016&BasvuruNoSayi=78494>, (15.06.2021).
- Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2017/38724, Karar Tarihi: 21.07.2020, <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2017/38724?BasvuruNoYil=2017&BasvuruNoSayi=38724>, (15.06.2021).
- Avrupa Birliği Temel Haklar Kurumu ve Avrupa Konseyi, **Çocuk Haklarıyla İlgili Avrupa Hukuku El Kitabı**, Avrupa Birliği Basım Ofisi, Lüksemburg, 2015, <http://www.cocukgozlemevi.org/storage/app/uploads/public/5ca/1aa/042/5ca1aa0428189711249469.pdf>, (10.05.2021).
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, **Agit Demir/Türkiye Kararı**, Başvuru No: 36475/10, Karar Tarihi: 27.02.2018, <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-187692>, (25.05.2021).
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, **C.A.S. ve C.S./Romanya Kararı**, Başvuru No: 26692/05, Karar Tarihi: 20.03.2012, <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-109741>, (25.05.2021).
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, **Godelli/İtalya Kararı**, Başvuru No: 33783/09, Karar Tarihi: 18.03.2013, <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-113460>, (25.05.2021).
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, **Grzelak/Polonya Kararı**, Başvuru No: 7710/02, Karar Tarihi: 15.06.2010, <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-99384>, (25.05.2021).
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, **Siliadin/Fransa Kararı**, Başvuru No: 73316/01, Karar Tarihi: 26.07.2005, <http://hudoc.echr.coe.int/tur?i=001-69891>, (25.06.2021).

- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, **Tarak ve Depe/Türkiye Kararı**, Başvuru No: 70472/12, Karar Tarihi: 09.04.2019, <http://hudoc.echr.coe.int/tur?i=001-200355>, (25.05.2021).
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, **Tyrer/Birleşik Krallık Kararı**, Başvuru No: 5856/72, Karar Tarihi: 25.04.1978, <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57587>, (25.05.2021).
- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, https://www.echr.coe.int/documents/convention_tur.pdf, (22.05.2021).
- Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, **Çocuk Dostu Adaletle İlişkin Rehber (Çocuklar İçin ve Çocuklarla Birlikte Bir Avrupa İnşası)**, Avrupa Konseyi Yayını, 2010, <https://www.ailevecalisma.gov.tr/media/6756/%C3%A7ocuk-dostu-adalet.pdf>, (27.03.2021).
- Avrupa Konseyi Beşte Bir Kampanyası, <http://5te1.cocukhaklariizleme.org/5te1-projesi-nedir>, (13.05.2021).
- Avrupa Konseyi, **Booklet on the Lanzarote Convention**, <https://rm.coe.int/lanzarote-convention-a-global-tool-to-protect-children-from-sexual-vio/16809fed1d>, (13.05.2021).
- Avrupa Sosyal Şartı, <https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/media/uploads/2015/07/29/AvrupaSosyalSarti.pdf>, (05.05.2021).
- Avrupa Sosyal Şartı'na Ek Toplu Şikayet Sistemi Öngören Protokol, <https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/tr/content/96-avrupa-sosyal-sartna-ek-toplu-sikayet-sistemi-ongoren-protokol/>, (08.05.2021).
- Beşpınar, Fatma Umut ve Ayşe İdil Aybars. **Erken Yaşlarda Çocuk Refahı ve Kadın İstihdamı Politika Belgesi**, UNICEF, Şubat 2013, <https://www.unicef.org/turkey/media/4381/file/Erken%20Ya%C5%9Farıda%20%C3%87ocuk%20Refah%C4%B1%20ve%20Kad%C4%B1n%20%C4%B0stihdam%C4%B1%20Politika%20Belgesi.pdf>, (25.03.2020).
- Bireysel Şikayetler Hakkında Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne Ek Seçmeli Protokol, https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/media/uploads/2018/02/07/cocuk_haklari_sozlesmesi_ihtiyari_protokol.pdf, (24.03.2021).
- Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi, <http://hrlibrary.umn.edu/instree/k1drc.htm>, (04.05.2021).
- Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi, **Erken Çocukluk Döneminde Çocuk Haklarının Uygulanması Hakkında Genel Yorum No. 7**, 2005, (ÇHS/K/GY/7/Rev.1), <https://www.unicef.org/turkey/media/7941/file/%>

C3%87HDS%20ve%20%C4%B0htiyari%20Protokoller,%20Usul%20Kurallar%C4%B1%20ile%20%C3%87ocuk%20Haklar%C4%B1%20Komitesi%20Genel%20Yorumlar%C4%B1.pdf, (10.04.2021).

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi, **I.A.M./Danimarka Kararı**, Karar Tarihi: 25.01.2018, Başvuru No (Communication No): 3/2016, (CRC/C/77/D/3/2016), <https://juris.ohchr.org/Search/Details/2345>, (30.05.2021).

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi, **M.A.A./İspanya Kararı**, Karar Tarihi: 30.09.2016, Başvuru No (Communication No): 2/2015, (CRC/C/73/D/2/2015), <https://juris.ohchr.org/Search/Details/2171>, (30.05.2021).

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi, **R.N./Finlandiya Kararı**, Karar Tarihi: 28.09.2020, Başvuru No (Communication No): 98/2019, (CRC/C/85/D/98/2019), <https://juris.ohchr.org/Search/Details/2765>, (30.05.2021).

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi, **S.M.A./İspanya Kararı**, Başvuru No (Communication No): 40/2018, (CRC/C/85/D/40/2018), Karar Tarihi: 28.09.2020, <https://juris.ohchr.org/Search/Details/2759>, (30.05.2021).

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi, **W.M.C./Danimarka Kararı**, Karar Tarihi: 28.09.2020, (CRC/C/85/D/31/2017), Başvuru No (Communication No): 31/2017, <https://juris.ohchr.org/Search/Details/2748>, (30.05.2021).

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi, <https://www.unicef.org/turkey/%C3%A7ocuk-haklar%C4%B1na-dair-s%C3%B6zle%C5%9Fme>, (25.03.2021).

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'ye Ek Bireysel Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokol, https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/media/uploads/2018/02/07/cocuk_haklari_sozlesmesi_ihtiyari_protokol.pdf, (25.04.2021).

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesi, **Çocuk Hakları Hakkında Genel Yorum No. 20**, https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/media/uploads/2016/05/05/BMde_Insan_Haklari_Yorumlari_1981_2006.pdf, (20.05.2021).

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesi, **Genel Yorum No. 17**, 1989, (İHB/GEN/1/Rev.5), https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/media/uploads/2016/05/05/BMde_Insan_Haklari_Yorumlari_1981_2006.pdf, (30.03.2021).

- Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi, <https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/media/uploads/2015/08/03/KadinlaraKarsiAyrimciliginOnlenmesiSozlesmesi.pdf>, (10.05.2021).
- Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasal Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme, <https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/media/uploads/2015/08/03/MedeniVeSiyasiHaklaralliskinSozlesme.pdf>, (11.05.2021).
- Cenevre Çocuk Hakları Bildirgesi, <http://www.un-documents.net/gdrc1924.htm>, (04.04.2021).
- Çocuk Hakları Komitesi Usul Kuralları (Rules of Procedure of the Committee on the Rights of the Child), CRC/C/4/Rev.5, https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CRC/C/4/Rev.5&Lang=en, (04.04.2021).
- Çocuk Hakları Komitesi, **Çocuğun Görüşlerinin Dinlenmesi Hakkı Hakkındaki Genel Yorum No. 12**, 2009, (ÇHS/GY/12), <https://www.unicef.org/turkey/media/7941/file/%C3%87HDS%20ve%20%C4%B0htiyari%20Protokoller,%20Usul%20Kurallar%C4%B1%20ile%20%C3%87ocuk%20Haklar%C4%B1%20Komitesi%20Genel%20Yorumlar%C4%B1.pdf>, (10.04.2021).
- Çocuk Hakları Komitesi, **Çocuğun Şiddetin Hiçbir Türüne Maruz Kalma Hakkı Hakkındaki Genel Yorum No. 13**, 2011, (ÇHS/C/GY/13), <https://www.unicef.org/turkey/media/7941/file/%C3%87HDS%20ve%20%C4%B0htiyari%20Protokoller,%20Usul%20Kurallar%C4%B1%20ile%20%C3%87ocuk%20Haklar%C4%B1%20Komitesi%20Genel%20Yorumlar%C4%B1.pdf>, (10.04.2021).
- Çocuk Hakları Komitesi, **Çocuğun Yüksek Yararı Hakkının Öncelikli Olarak Dikkate Alınması Hakkında Genel Yorum No. 14**, 2013, (ÇHS/GY/14), <https://www.unicef.org/turkey/media/7941/file/%C3%87HDS%20ve%20%C4%B0htiyari%20Protokoller,%20Usul%20Kurallar%C4%B1%20ile%20%C3%87ocuk%20Haklar%C4%B1%20Komitesi%20Genel%20Yorumlar%C4%B1.pdf>, (10.04.2021).
- Çocuk Hakları Komitesi'nin Basitleştirilmiş Raporlama Prosedürü (Simplified Reporting Procedure of the Committee on the Rights of the Child), <https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CRC/Pages/ReportingProcedure.aspx>, (04.04.2021).

- Çocuk Hakları Komitesi'nin Çalışma Metodları (Working Methods of the Committe on the Rights of the Child), <https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CRC/Pages/WorkingMethods.aspx>, (10.04.2021).
- Çocuk Hakları Programlama Koordinasyon Grubu, **Çocuk Hakları Programı Oluşturma El Kitabı**, 2. Baskı, 2005, https://issuu.com/gundemcocuk/docs/_ocuk_haklar___programlamas___hak, (27.02.2020).
- Çocuk Hakların Dair Sözleşme'ye Ek Bireysel Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokol Kapsamındaki Usul Kuralları, <https://www.unicef.org/turkey/media/7941/file/%C3%87HDS%20ve%20%C4%B0htiyari%20Protokoller,%20Usul%20Kurallar%C4%B1%20ile%20%C3%87ocuk%20Haklar%C4%B1%20Komitesi%20Genel%20Yorumlar%C4%B1.pdf>, (10.03.2021).
- Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'ye Ek Çocuk Satışı, Çocuk Fahişeliği ve Çocuk Pornografisi ile İlgili İhtiyari Protokol, https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/media/uploads/2015/08/03/CocukSatisiFahiseligiPornografisi_Protokol.pdf, (24.03.2021).
- Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'ye Ek Çocukların Silahlı Çatışmalara Dahil Olmaları Konusundaki İhtiyari Protokol https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/media/uploads/2015/08/03/CocuklarınSilahlıCatismalaraDahilOlmaları_Protokol.pdf, (10.04.2021).
- Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi, <https://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k4620.html>, (14.05.2021).
- Çocuk Suçluluğunun Önlenmesine İlişkin Birleşmiş Milletler Yönlendirici İlkeleri (Riyad İlkeleri), http://cocukhaklari.barobirlik.org.tr/dokuman/mevzuat_uakararlar/cocuksuclulugununonlenmesi.pdf, (08.04.2021).
- Çocukların Cinsel Suistimal ve Cinsel İstismara Karşı Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (Lanzarote Sözleşmesi), <https://rm.coe.int/168046e1de>, (13.05.2021).
- Çopur, Onat ve Serdar Ünver. **AİHM ve Çocuk Hakları Kararları (Türkiye)**, (Ed. Mustafa Uygur), Uluslararası Çocuk Merkezi, 2019, Ankara, https://www.academia.edu/38788962/A%C4%B0HM_Ve_%C3%87ocuk_Haklar%C4%B1_Kararlar%C4%B1_T%C3%BCrkiye_, (25.03.2020).
- Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı, <https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/media/uploads/2015/07/29/GozdenGecirilmisAvrupaSosyalSarti.pdf>, (05.05.2021).

- Greijer, Susanna ve Jaap Doek. **Çocukların Cinsel Sömürü ve Cinsel İstismardan Korunması İçin Terimler & Kavramlar Kılavuzu (Lüksemburg Raporu)**, çev. Uluslararası Çocuk Merkezi, 2016, <https://koruncuk.org/uploads/blog/Luksemburg-Terimler-ve-Kavramlar-Kilavuzu.pdf>, (20.05.2021).
- Gül, İdil Işıl ve Ulaş Karan. **Ayrımcılık Yasağı (Kavram, Hukuk, İzleme ve Belgeleme)**, (Ed. Burcu Yeşiladalı ve Gökçeçişek Ayata), İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2011, https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/media/uploads/2015/02/24/Ayrimcilik_Yasagi_Kavram_Hukuk_Izleme_ve_Belgeleme.pdf, (31.03.2020).
- Hapis Dışı Tedbirlere İlişkin Birleşmiş Milletler Minimum Standart Kuralları (Tokyo Kuralları), <https://cte.adalet.gov.tr/Resimler/Dokuman/198201915564914.pdf>, (01.05.2021).
- Hodgkin, Rachel ve Peter Newell. **UNICEF Çocuk Haklarına Dair Sözleşme Uygulama El Kitabı**, 2. Baskı, 2003, https://www.unicef.org/turkey/media/2321/file/TURmedia_Uygulama%20Elkitabı%20TR.pdf, (20.03.2021).
- İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi <https://www.ohchr.org/EN/UDHR/Pages/Language.aspx?LangID=trk>, (10.04.2021).
- İnsan Hakları Komitesi, **Genel Yorum No. 6**, 1982, (İHB/GEN/1/Rev.5), <https://www.unicef.org/turkey/sites/unicef.org.turkey/files/2018-08/Uygulama%20Elkitabı%20TR.pdf>, (27.03.2021).
- İnsan Hakları Ortak Platformu ve Uluslararası Çocuk Merkezi, **Çocuk Adalet Sisteminde Çocuğun Yüksek Yararı Politika Belgesi**, Ankara, 2012, <http://www.cocukhaklariizleme.org/wp-content/uploads/cocuk-adalet-sisteminde-cocugun-yuksek-yarari.pdf>, (31.03.2020).
- İnsan Hakları Ortak Platformu ve Uluslararası Çocuk Merkezi, **Yaş Ayrımcılığı: Kanun Önünde Eşitlik ve Politika Belgesi**, Ankara, 2012, http://www.ihop.org.tr/wp-content/uploads/2012/06/Politika_Yas-Ayrimciligi.pdf, (31.03.2020).
- Kadınlara Karşı Her Tür Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi ve Çocuk Hakları Komitesi, **Zararlı Uygulamalara İlişkin 18 ve 31 Sayılı Ortak Genel Tavsiyeleri/Genel Yorum**, 2014, (ÇHS/GY/18), <https://www.unicef.org/turkey/media/7941/file/%C3%87HDS%20ve%20%C4%B0htiyari%20Protokoller,%20Usul%20Kurallar%C4%B1%20ile%20%C3%87ocuk%20Hakları%C4%B1%20Komitesi%20Genel%20Yorumlar%C4%B1.pdf>, (10.04.2021).

- Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi'ne İlişkin İhtiyari Protokol, https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/media/uploads/2015/08/03/KadinlaraKarsiAyrımcılığınOnlenmesiSozl_BireyselBasvuru_Protokol.pdf, (16.05.2021).
- Kontacı, Ersoy ve Neslihan Aktosun (Ed.). **Çocuk Haklarına Yönelik Güncel Yargı Kararları (Cilt – 1 AYM & AİHM)**, 1. Basım, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara, 2021, <http://cocukhaklari.barobirlik.org.tr/dokuman/cocukhaklariykcilt1.pdf>, (20.06.2021).
- Lansdown, Gerison. **Çocuk Haklarını Koruyan Bağımsız Kurumlar**, Birleşmiş Milletler Çocuk Fonu Innocenti Araştırma Merkezi Yayını, No. 8, İtalya, Haziran 2001, <https://www.unicef-irc.org/publications/pdf/digest8e.pdf>, (16.05.2021).
- Martorano, Bruno, Luisa Natali, Chris de Neubourg ve Jonathan Bradshaw. **Child Well-being in Advanced Economies in the Late 2000s**, Office of Research Working Paper, 2013, <https://www.unicef-irc.org/publications/686-childrens-subjective-well-being-in-rich-countries.html>, (29.03.2020).
- Miller, Jennifer. **Uluslararası Çocuk Merkezi, Değişimin Özneleri Olarak Çocuklar: Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin Periyodik Raporlanmasında Çocuk Katılımına İlişkin Kılavuz**, Uluslararası Çocuk Merkezi Yayını, <http://www.cocukhaklariizleme.org/yayin/cocuk-haklarina-dair-sozlesmenin-periyodik-raporlanmasinda-cocuk-katilimina-iliskin-kilavuz>, (30.03.2021).
- Müftü, Gülgün. **Çocukların Hakları ve Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme: Bir Tarihçe**, 19 Haziran 2013, <https://sosyalhaklardernegi.org/cocuklarin-haklari-ve-bm-cocuk-haklarina-dair-sozlesme-bir-tarihce/>, (25.05.2021).
- Ölüm Cezasının Kaldırılmasını Amaçlayan Medeni ve Siyasal Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'ye Ek İkinci İhtiyari Protokol, https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/media/uploads/2015/08/03/MedeniVeSiyasiHaklarSozl_OlunCezasininKaldirilmesi_Protokol.pdf, (16.05.2021).
- Şahin, Özge. **Türkiye'de Çocukların Örgütlenme ve Dernek Kurma Haklarına İlişkin Bilgi Notu**, (Ed. Ebru Girgin), Uluslararası Çocuk Merkezi Yayını, 2020, <http://cocuklarlagucluyuz.net/yayinlar/turkiyede-cocuklarin-orgutlenme-ve-dernek-kurma-haklarina-iliskin-bilgi-notu>, (15.04.2021).

- T.C. Kamu Denetçiliği Kurumu (Ombudsmanlık) Çocuk İnternet Sayfası, <https://kdkcocuk.gov.tr/anasayfa/index1>, (31.05.2021).
- Tarhanlı, Turgut, İdil Işıl Gül, Asuman Aytekin İnceoğlu, Lami Bertan Tokuzlu, Nilgün Başalp, Ulaş Karan ve Seda Akço. **Birleşmiş Milletlerin Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesi ile Türk Hukuku Mevzuatı Karşılaştırmalı Analizi**, TBB Yayınları, Ankara, 2010, http://cocukhaklari.barobirlik.org.tr/dokuman/egitimbasvuru_basvuru/bmchs.pdf, (24.03.2021).
- Türk Çocuk Hakları Bildirisi, <http://www.beydag.gov.tr/turk-cocuk-haklari-bildirisi>, (08.05.2021).
- Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlük, <https://sozluk.gov.tr/>, (10.04.2020).
- Ulusal İnsan Hakları Kurumlarına İlişkin Paris Prensipleri, <https://www.tihek.gov.tr/bm-ve-ulusal-insan-haklari-kurumlari/>, (16.05.2021).
- Uluslararası Çocuk Merkezi, **Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme ve İhtiyari Protokoller, Usul Kuralları ile Çocuk Hakları Komitesi Genel Yorumları**, <https://www.unicef.org/turkey/media/7941/file/%C3%87HDS%20ve%20%C4%B0htiyari%20Protokoller,%20Usul%20Kurallar%C4%B1%20ile%20%C3%87ocuk%20Haklar%C4%B1%20Komitesi%20Genel%20Yorumlar%C4%B1.pdf>, (04.04.2021).

Dr. Saadet KÖK DEĞERLİ

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

**ULUSLARARASI TEAMÜL
KURALLARININ GELİŞİMİNDE
ULUSLARARASI YARGI
KARARLARININ ROLÜ**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Uluslararası Teamül Kurallarının Gelişiminde Uluslararası Yargı Kararlarının Rolü
Saadet Kök Değerli

Hukuk Yayınları Dizisi – 2845

Birinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 74 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- Abass, Ademola (2012) International Law Text, Cases and Material, New York, Oxford University Press.
- Acer, Yücel/ Kaya, İbrahim (2019) Uluslararası Hukuk Temel Ders Kitabı, 10. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınları.
- Ahmet Reşit (1932) Hukuku Umumiyei Düvel, İstanbul.
- Aksar, Yusuf (2007) Evrensel Yargı Kuruluşları, 1. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Aksar, Yusuf (2017) Teoride ve Uygulamada Uluslararası Hukuk I, 4. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınları.
- Aksar, Yusuf (2017) Teoride ve Uygulamada Uluslararası Hukuk II, 4. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Aljaghoub, Mahasen M. (2006) The Advisory Function of the International Court of Justice 1946 – 2005, Heidelberg, Springer.
- Alsan, Zeki Mesud (1950) Yeni Devletler Hukuku, Birinci Cilt, Ankara, Güneş Matbaacılık ve Gazetecilik, Ankara.
- Anayurt, Ömer (2004) Avrupa İnsan Hakları Hukukunda Kişisel Başvuru Yolları, 1. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Arajärvi, Noora (2014) The Changing Nature of Customary International Law: Methods of Interpreting the Concept of Custom in International Criminal Tribunals, New York, Routledge.
- Aybay, Rona (2006) Açıklamalı İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, 1. Baskı, Ankara, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Şen Matbaa.
- Başak, Cengiz (2003) Uluslararası Ceza Mahkemesi ve Uluslararası Suçlar, Ankara, Turhan Kitabevi.
- Başlar, Kemal (2005) Uluslararası Hukukta Hükümet Dışı Kuruluşlar, 1. Baskı, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım.
- Batur Yamaner, Melike (2007) Silahlı Çatışmalarda Sivillerin Korunması, İstanbul, Arıkan Basım Yayım Dağıtım.
- Bishop, William W. (1954) International Law, New York, Prentice- Hall.

- Blackstone, William/ Chase, George (1890) *The American Students' Blackstone: Commentaries on the Laws of England, in Four Books, Third Edition*, New York, Banks and Brothers.
- Boyle, Alan/ Chinkin, Christine (2007) *The Making of International Law (Ebook)*, United Kingdom, Lightning Source UK Ltd.
- Bozkurt, Enver (2007) *Uluslararası Hukukta Kuvvet Kullanma*, 3. Baskı, Ankara, Asil Yayın Dağıtım.
- Bozkurt, Enver/ Poyraz, Yasin/ Erdal, Selcen (2018) *Devletler Hukuku*, 10. Baskı, Ankara, Legem Yayıncılık.
- Brownlie, Ian (1998) *Principles of Public International Law, Fifth Edition*, Oxford, Clarendon Press.
- Byers, Michael (1999) *Custom, Power and the Power and the Rule*, First Edition, Cambridge, Cambridge University Press.
- Cassese, Antonio/ Gaeta, Paola/ Jones, John R.W.D. (2002) *The Rome Statute of the International Criminal Court: A Commentary, V. II*, Oxford University Press, Oxford.
- Cassese, Antonio (2005) *International Law, Second Edition*, New York, Oxford University Press.
- Cassese, Antonio (2008) *International Criminal Law, Second Edition*, New York, Oxford University Press.
- Crawford, James (2012) *Brownlie's Principles of Public International Law (Ebook)*, Eighth Edition, Oxford University Press.
- Çakmak, Cenap (2014) *Uluslararası Hukuk: Giriş, Teori ve Uygulama Bir Uluslararası İlişkiler Yaklaşımı*, Bursa, Ekin Yayınevi.
- Çelik, Edip F. (1965) *Milletlerarası Hukuk, Birinci Cilt*, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- Çelik, Edip F. (1987) *Milletlerarası Hukuk, İkinci Kitap*, İstanbul, Filiz Kitabevi.
- D'Amato, Anthony (1971) *The Concept of Custom in International Law*, New York, Cornell University Press.
- Değerli, Yavuz Selim (2015) *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Dava Sonuçlandırma Yöntemleri*, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Değerli, Yavuz Selim (2020) *Anayasa Yargısında Ön- Denetim*, 1. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi.

- Dixon, Martin (2005) *International Law, Fifth Edition*, New York, Oxford University Press.
- Doğan, İlyas (2016) *Devletler Hukuku*, 3. Baskı, Ankara, Astana Yayınları.
- Dutertre, Gilles (2003) *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarından Örnekler*, Strazburg, Avrupa Konseyi Yayınları.
- Dzehtsiarou, Kanstantsin (2015) *European Consensus and the Legitimacy of the European Court of Human Rights*, Cambridge, Cambridge University Press.
- Friedmann, Wolfgang (1964) *The Changing Structure of International Law*, London, Stevens & Sons.
- Galand, Alexandre Skander (2019) *UN Security Council Referrals to the International Criminal Court*, Leiden, Brill.
- Garner, Bryan A. (Editor) (2004) *Black's Law Dictionary*, Eight Edition.
- Goldstone, Richard J. / Smith, Adam M. (2009) *International Judicial Institutions- The Architecture of International Justice at Home and Abroad*, London, Routledge.
- Gözler, Kemal (1999) *Anayasa Normlarının Geçerliliği Sorunu*, Bursa, Ekin Yayınevi.
- Gözler, Kemal (2011) *Anayasa Hukukunun Genel Teorisi: Cilt I*, 1. Baskı, Bursa, Ekin Yayınevi.
- Gözler, Kemal (2016) *Anayasa Hukukunun Genel Esasları*, 8. Baskı, Bursa, Ekin Yayınevi.
- Gözler, Kemal (2017) *İnsan Hakları Hukuku*, 1. Baskı, Bursa, Ekin Yayınevi.
- Gözübüyük, Şeref/ Gölcüklü, Feyyaz (2011) *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması*, 9. Bası, Ankara, Turhan Kitabevi.
- Green, Maryan, N. A. (1987) *International Law, Third Edition*, London, Pitman Publishing.
- Güller, Nimet/ Zafer, Hamide (2006) *Uluslararası Ceza Mahkemesi: El Kitabı*, Bonn, European Academy Bonn.
- Gündüz, Aslan/ Günel, Reşat Volkan (Editör) (2018) *Milletlerarası Hukuk*, 9. Baskı, Ankara, Savaş Yayınevi.
- Harris, D.J. / O'Boyle, M. / Warbrick, C. (2009) *Law of the European Convention on Human Rights*, Second Edition, Oxford, Oxford University Press, Çevirenler: Bingöllü Kılıcı, Mehveş/ Karan, Ulaş (2013) *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hukuku*, 1. Baskı, Ankara, Şen Matbaa.

- Henckaerts, Jean- Marie/ Doswald- Beck, Louise (2005) Customary International Humanitarian Law Volume I: Rules, Cambridge, Cambridge University Press, Çevirenler: Öktem, Emre/ Batur Yamaner, Melike/ Özbek, Dolunay/ Kurt darcan, Bleda R. / Uzun, Mehmet Cengiz/ Kaya, Abdullah, Uluslararası İnsancıl Teamül (Örf-Adet) Hukuku Cilt 1: Kurallar, İstanbul, Beta Basım A.Ş.
- Henkin, Louis (1995) International Law: Politics and Values, Dordrecht, Martinus Nijhoff Publishers.
- Henriksen, Anders (2017) International Law, Oxford, Oxford University Press.
- Hernández, Gleider (2015) Interpretative Authority and the International Judiciary: Bianchi, Andrea/ Peat, Daniel/Windsor, Matthew (Editörler), Interpretation in International Law, First Edition, Oxford, Oxford University Press, ss. 166- 188.
- Hollis, D.B. (2015) The Existential Function of Interpretation in International Law: Bianchi, Andrea/ Peat, Daniel/ Windsor, Matthew (Editörler) Interpretation in International Law, First Edition, Oxford, Oxford University Press.
- Hudson, Manley O. (1944) International Tribunals: Past and Future, Washington, Rumford Press.
- Kaczorowska, Alina (2015) Public International Law, Fifth Edition, New York, Routledge.
- Kelsen, Hans (Translated by Anders Wedberg) (1945) General Theory of Law and State, Cambridge, Harward University of Press.
- Kelsen, Hans (Revised and Edited by Robert W. Tucker) (1967) Principles of International Law, Second Edition, New York, Holt, Rinehart and Winston.
- Kleffner, Jann K. (Editörler), Internationalized Criminal Courts and Tribunals Sierra Leone, East Timor, Kosova and Combodia, First Edition, Oxford, Oxford University Press.
- Kuran, Selami (2016) Uluslararası Deniz Hukuku, 5. Baskı, İstanbul, Beta Yayıncılık, s. 445- 446.
- Lauterpacht, Sir Hersch (1958) The Development of International Law by the International Court, London, Stevens & Sons Limited.
- Lauterpacht, Hersch/ Lauterpacht, Elihu (Editör) (1970) International Law, London, Cambridge University Press.

- Linderfalk, Ulf (2007) *On The Interpretation of Treaties*, Dordrecht, Springer.
- Lütem, İlhan (1951) *Harp Suçları ve Devletlerarası Hukuk*, Ankara, Güney Matbaacılık ve Gazetecilik T. A. O.
- Lütem, İlhan (1956) *Devletler Hukuku Dersleri I*, Ankara, Balkanoğlu Matbaacılık.
- Mackenzie, Ruth/ Romano, Cesare P.R./ Shany, Yuval/ Sands, Philippe (2010) *Manual on International Courts and Tribunals*, Second Edition, Oxford, Oxford University Press.
- Malanczuk, Peter (1997) *Akehurt's Modern Introduction to International Law*, Seventh Edition, New York, Routledge.
- Meray, Seha L. (1968) *Devletler Hukukuna Giriş*, Birinci Cilt, Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Meray, Seha L. (1965) *Devletler Hukukuna Giriş*, İkinci Cilt, Ankara, Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Meron, Theodor (1989) *Human Rights and Humanitarian Norms as Customary Law*, Oxford, Clarendon Press.
- Mosler, Hermann (1980) *The International Society As a Legal Community*, Alphen aan den Rijn, Sijthoff & Noordhoff International Publishers.
- Murphy, Sean D. (2006) *Principles of International Law*, United States of America, Thomson/ West.
- O'Connell, D. P. (1971) *International Law for Student*, London, Stevens & Sons.
- Oppenheim, L. / Lauterpacht, H. (Editör) (1962) *International Law A Treatise*, V. 1- Peace, Sixth Edition, London, Longman.
- Öktem, Emre (2013) *Uluslararası Teamül Hukuku*, 1. Baskı, İstanbul, Beta Yayınevi.
- Özdek, Yasemin (2004) *Avrupa İnsan Hakları Hukuku ve Türkiye (AİHS Sistemi-AİHM Kararlarında Türkiye)*, 2. Baskı, İstanbul, Kırmızıkaşem Yayınları.
- Pasqualucci, Jo M. (2003) *The Practice and Procedure of the Inter-American Court of Human Rights*, Cambridge, Cambridge University Press.
- Pazarcı, Hüseyin (2006) *Uluslararası Hukuk Dersleri*, Dördüncü Kitap, Ankara, Turhan Kitabevi.

- Pazarcı, Hüseyin (2011) Uluslararası Hukuk Dersleri, Birinci Kitap, 11. Baskı, Ankara, Turhan Kitabevi.
- Pazarcı, Hüseyin (2013) Uluslararası Hukuk Dersleri, İkinci Kitap, 9. Baskı, Ankara, Turhan Kitabevi.
- Peat, D. / Windsor, M. (2015) Playing the Game of Interpretation On Meaning and Metaphor in International Law: Bianchi, A. / Peat, D. / Windsor, M. (Editors), Interpretation in International Law, First Edition, Oxford, Oxford University Press.
- Rauter, Thomas (2017) Judicial Practice, Customary International Criminal Law and Nullum Crimen Sine Lege, Salzburg, Springer.
- Remec, Peter Pavel (1960) The Position of the Individual in International Law According to Grotious and Vattel, The Hague, Martinus Nijhoff.
- Rothwell, Donald R./ Stephens, Tim (2010) The International Law of the Sea, First Edition, Oxford, Hart Publishing.
- Sağlam, Musa (Editör) (2013) Bireysel Başvuru İnceleme Usulü ve Kabul Edilebilirlik Kriterleri (Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi), 2. Baskı, Ankara, Şen Matbaa.
- Schlütter, Birgit (2010) Developments in Customary International Law Theory and the Practice of the International Court of Justice and the International ad hoc Criminal Tribunals for Rwanda and Yugoslavia, Leiden, Martinus Nijhoff Publishers.
- Schwarzenberger, Georg (1957) International Law, V. 1, International Law as Applied by International Courts and Tribunals, Third Edition, London, Stevens.
- Schwarzenberger, George (1976) A Manual of International Law, Sixth Edition, London, Professional Books Ltd.
- Shany, Yuval (2003) The Competing Jurisdictions of International Courts and Tribunals, First Edition, Oxford, Oxford Press.
- Shaw, Malcolm N. (2017) International Law, Eighth Edition, Cambridge, Cambridge University Press, Çevirenler: Kaya, İbrahim/ Acer, Yücel/ Demirtepe, Turgut/ Şimşek, Engin (2018) Uluslararası Hukuk, 1. Baskı, Ankara, TÜBA.
- Schulte, Costanze (2004) Compliance with Decisions of the International Court of Justice, First Edition, Oxford, Oxford University Press.
- Sur, Melda (2019) Uluslararası Hukukun Esasları, 13. Baskı, İstanbul, Beta Yayıncılık.

- Tezcan, Durmuş/ Erdem, Mustafa Ruhan/ Önok, R. Murat (2015) Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, 12. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Teziç, Erdoğan (1991) Anayasa Hukuku, 2. Baskı, İstanbul, Beta Yayınevi.
- Toluner, Sevin (1973) Milletlerarası Hukuk ile İç Hukuk Arasındaki İlişkiler, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- Uzun, Ertuğrul (2012) Uluslararası Hukuk I (1. Ünite): Tütüncü, Ayşe Nur/ Uzun, Elif (Editörler), Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Ünal, Şeref (2005) Uluslararası Hukuk, Ankara, Yetkin Yayınları.
- Venzke, Ingo (2012) How Interpretation Makes International Law On Semantic Change and Normative Twists, First Edition, Oxford, Oxford University Press.
- Villiger, Mark E. (1985) Customary International Law and Treaties, Dordrecht, Martinus Nijhoff Publishers.
- Wofke, Karol (1964) Custom in Present International Law, Wrocław, Zakład Narodowy im Ossolińskich.

TEZLER

- Açıkgönül, Yunus Emre (2012) “Deniz Yetki Alanlarının Hakça İlkeler Çerçevesinde Sınırlandırılması”, (Yüksek Lisans), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Cai, Ying (2006) “International Law Principles of Continental Shelf Delimitation and Sino-Japanese East China Sea Disputes”, (Yüksek Lisans), World Maritime University.
- Gökdemir Işık, Nurser (2009) “Kıta Saharlığı, Hukuki Rejimi ve Ege Sorunu” (Doktora), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Merkouris, Panagiotis (2010) “Article 31(3)(c) of the VCLT and the Principle of Systemic Integration”, (Doktora), Queen Mary University of London, School of Law.
- Swart, Mia (2006) “Judges and Lawmaking at the International Criminal Tribunals for the former Yugoslavia and Rwanda”, (Doktora), Faculty of Law, Leiden University.

MAKALELER

- Abi- Saab, Georges (1999) "Fragmentation or Unification: Some Concluding Remarks", New York University Journal of International Law and Politics, V. 31, N. 4, ss. 919- 934.
- Acer, Yücel (2003) "Uluslararası Adalet Divanı'nın Zorunlu Yargı Yetkisini Tanımda Çekinceler ve Geçerlilikleri", Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C. 58, S. 1, ss. 11- 27.
- Ago, Roberto (1991) "Binding Advisory Opinions of the International Court of Justice", American Journal International Law, V. 85, ss. 439- 451.
- Akehurst, Michael (1972- 1973) "Jurisdiction in International Law", British Year Book of International Law, V. 46, ss. 145- 258.
- Akehurst, Michael (1974- 75) "Custom as a Source of International Law", The British Year Book of International Law, I. 47, ss. 1- 53.
- Akehurst, Michael (1976) "Equity and General Principles of Law", International and Comparative Law Quarterly, V. 25, ss. 801- 825.
- Aksar, Yusuf (2003) "Uluslararası Ceza Mahkemesi ve Amerika Birleşik Devletleri (ABD)", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 52, S. 2, ss. 125- 139.
- Aksar, Yusuf (2014) "Uluslararası Bir Suç Kategorisi Olarak Soykırım Suçu ve Diğer Uluslararası Suçlardan Farklı Yönleri", Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 2, ss. 13- 29.
- Aksar, Yusuf (2018) "Uluslararası Deniz Hukuku Mahkemesi, Uygulamaları ve Uluslararası Hukuka Katkıları", Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 17, S. 1, ss. 15- 37.
- Alexandrowicz, Charles H. (1971) "The Juridical Expression of the Sacred Trust of Civilization", The American Journal of International Law, V. 65, N. 1, ss. 149- 159.
- Allott, Philip (1999) "The Concept of International Law", European Journal of International Law, V. 10, ss. 31- 50.
- Alpkaya, Gökçen (1997) "Nükleer Silahlar ve Uluslararası Adalet Divanı", Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C. 52, S. 1, ss. 105- 115.
- Ammann, Odile (2019) "The Interpretative Methods of International Law: What Are They, and Why Use Them?": Domestic Courts and the

- Interpretation of International Law, Developments in International Law, V. 72, ss. 191- 222.
- Appazov, Artur (2016) "International Criminal Court and the Decision-Making Heritage of the Ad Hoc Tribunals: A Study of Judicial Activism", J. Glob. Just. & Pub. Pol'y, V. 3, N. 1, ss. 1- 32.
- Arajärvi, Noora (2008) "The Role of the International Criminal Judge in the Formation of Customary International Law", European Journal of Legal Studies, V. 1, N. 2, ss. 90- 120.
- Aybay, Rona (2007) "Yargıtay İçtihatlarına Göre Yabancı Devletin Yargı Bağışıklığı", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 72, ss. 109- 120.
- Aybay, Rona (2010) "Uluslararası Mahkemeler ve Bireylerin Ceza Sorumluluğu", Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Köksal Bayraktar'a Armağan, C. 9, S. 1- 1, ss. 125- 150.
- Azarkan, Ezeli (2003) "Uluslararası Hukukta İnsanlığa Karşı Suçlar" Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 52, S. 3, ss. 275- 297.
- Azarkan, Ezeli (2009) "Uluslararası Antlaşmalar ve Uluslararası Mahkeme Kararları Çerçevesinde Çocuk Askerlerin Korunması", Uluslararası Hukuk ve Politika Dergisi, C. 5, S. 19, ss. 89- 108.
- Bal, Ali (2019) "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Avrupa Konsensüsüne Başvurması", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 21, S. 1, ss. 27- 82.
- Banteka, Nadia (2018) "A Theory of Constructive Interpretation for Customary International Law Identification", Michigan Journal of International Law, V. 39, N. 3, ss. 301- 342.
- Barzegarzadeh, Abbas/Karveh, Mahmud Jalali/Raisi, Leila (2015) "Principle of Legality and Its Relation with Customary Law in International Criminal Law", Mediterranean Journal of Social Sciences, V. 6, N. 5, ss. 398- 402.
- Bassiouni, M. Cherif (1990) "A Functional Approach to "General Principles of International Law", Michigan Journal of International Law, V. 11, I. 3, ss. 768- 818.
- Bassiouni, M. Cherif (2017) "Codification of International Criminal Law", Denver Journal of International Law and Policy, V. 45, N. 3, ss. 333- 364.
- Batır, Kerem (2008) "Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi Uyarınca Uyuşmazlıkların Çözümü: Mox Plant Davası ve Yargı Yetkilerinin Örtüşmesi", Uluslararası Hukuk ve Politika Dergisi, C. 4, No. 16, ss. 57- 77.

- Bekri, M. Nedim (2014) "Gerekçeli Karar Hakkı", Ankara Barosu Dergisi, Y. 72, S. 3, ss. 203- 228.
- Binder, Christina (2011) "The Prohibition of Amnesties by the Inter-American Court of Human Rights", German Law Journal, V. 12, N. 5, ss. 1203- 1230.
- Blakeslee, Merritt R. (1991) "The Distant Island Problem: The Arbitration on the Delimiation of the Maritime Zones around the French Collectivite Territoriale of Saint-Pierre-and-Miquelon", Georgia Journal of International & Comparative Law, V. 21, I. 3, ss. 359- 385.
- Bleicher, Samuel A. (1967) "ICJ Jurisdiction: Some New Considerations and a Proposed American Delcaration", Columbia Journal of Transnational Law, V. 6, N. 1, 1967, ss. 61- 90.
- Bodansky, Daniel M. (1995) "The Concept of Customary International Law", Michigan Journal of International Law, V. 16, I. 3, ss. 667- 679.
- Bourquin, Maurice/ Lütem İlhan (Çeviren) (1951) "Devletlerarası Hukukun İnsanileştirilmesi", Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C. 8, S. 3, ss. 122- 148.
- Bowett, D. W. (1982) "Jurisdiction: Changing Patterns of Authority over Activities and Resources", British Yearbook of International Law, V. 53, I. 1, ss. 1- 26.
- Breed, Logan Michael (2002) "Regulating Our 21 st-Century Ambassadors: A New Approach to Corporate Liability for Human Rights Violations Abroad", Virginia Journal of International Law, V. 42, N. 4, ss. 1005- 1036.
- Brown, Chester (2002) "Provisional Measures before the ITLOS: The MOX Plant Case", International Journal of Marine and Coastal Law, V. 17, N. 2, ss. 267- 288.
- Brownlie, Ian (1964) "The Place of the Individual in International Law", Virginia Law Review, V. 50, N. 3, ss. 435- 462.
- Bugnion, Francois (2007) "Customary International Humanitarian Law", ISIL Year Book of International Humanitarian and Refugee Law, V. 7, I. 1, ss. 1- 49.
- Byers, Michael (2007) "Köklü Değişikliğin Güçlükleri": Byers, Michael/ Nolte, Georg (Editörler), Denk, Erdem (Çeviri Editörü), ABD Hegemonyası ve Uluslararası Hukukun Temelleri, Ankara, Phoenix, ss. 1- 25.

- Cassese, Antonio (1990) "Remarks on Scelle's Theory of Role Splitting (dedoublement fonctionnel) in International Law", *European Journal of International Law*, V. 1, ss. 210- 231.
- Cassese, Antonio (1998) "On the Current Trends towards Criminal Prosecution and Punishment of Breaches of International Humanitarian Law", *European Journal of International Law*, V. 9, N. 1, ss. 2- 17.
- Cassese, Antonio (1999) "The Statute of the International Criminal Court: Some Preliminary Reflections", *European Journal of International Law*, C. 10, ss. 144- 171.
- Cassese, Antonio (2000) "The Martens Clause: Half a Loaf or Simply Pie in the Sky?", *European Journal of International Law*, V. 11, I. 1, ss. 187- 216.
- Cassese, Antonio (2004) "The Role of Internationalized Courts and Tribunals in the Fight Against International Criminality": Romano, Cesare/ Nollkaemper, André/ Chan, Loretta (2016) "The Dominance of the International Court of Justice in the Creation of Customary International Law", *6 Southampton Student Law Review*, V. 6, S. 44, ss. 44- 71.
- Cengiz, Serkan (2005) "14 No'lu Protokol ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne Getirilecek Olan Değişiklikler", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 56, ss. 341- 358.
- Chan, Loretta (2016) "The Dominance of the International Court of Justice in the Creation of Customary International Law", *Southampton Student Law Review*, V. 6, S. 44, ss. 44- 71.
- Charlesworth, H.C.M. (1983- 1987) "Customary International Law and the Nicaragua Case", *Australian Year Book of International Law*, V. 11, ss. 1- 31.
- Cheng, Bin (1965) "United Nations Resolutions on Outer Space: 'Instant' Customary Law?", *The Indian Journal of International Law*, V. 5, ss. 23- 112.
- Chigara, Ben (2000) "International Tribunal for the Law of the Sea and Customary International Law", *Loyola of Los Angeles International and Comparative Law Review*, V. 22, N. 4, ss. 433- 452.
- Churchill, Robin/Scott, Joanne (2004) "The Mox Plant Litigation: The First Half-Life", *International and Comparative Law Quarterly*, V. 53, N. 3, ss. 643- 676.

- Clapham, Andrew (2010) "The Role of the Individual in International Law", *The European Journal of International Law* V. 21, N. 1, ss. 25- 30.
- Crootof, Rebecca (2016) "Change Without Consent: How Customary International Law Modifies Treaties", *Yale Journal of International Law*, V. 41, I. 2, ss. 237- 299.
- Cunningham, Andrew J. (1994) "The European Convention on Human Rights, Customary International Law and the Constitution", *The International and Comparative Law Quarterly*, V. 43, N. 3, ss. 537- 567.
- Czapliński, Władysław (2018) "Customary International Law on the Use of Force", *Wroclaw Review of Law, Administration & Economics*, V. 8, I. 2, ss. 97- 111.
- Çağiran, Mehmet Emin (2007) "14 No.lu Protokol Çerçevesinde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Denetim Sisteminde İyileştirme Çalışmaları", *SÜİİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, S. 1, ss. 1- 29.
- Çalık, Etem (2017) "İnsan Hakları Meselesinin Gelişimi ve Siyasi ve Sosyal Faktörlerle İlişkisi", *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C. 6, S. 16, ss. 41- 68.
- Çam, Esat (1987) "Çok Uluslu Şirketler ve Gelişen Ülkeler", *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası*, V. 45, S. 1-4, ss. 93- 120.
- Çamyamaç, Anıl (2014- Basım Yılı: Şubat 2016) "1997 Tarihli 'Birleşmiş Milletler Uluslararası Suyollarının Seyrüsefer-Dışı Kullanım Hukukuna İlişkin Sözleşme'nin Yürürlüğe Girişine Dair Kısa Bir Değerlendirme" *D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi* C. 16, S. 2, s. 1- 44.
- Collins, Edward/Rogof, Martin (1986) "The Gulf of Maine Case and the Future of Ocean Boundary Delimitation", *Me. L. Rev.*, V. 38, N. 1, ss. 1- 48.
- Darcy, Shane (2018) "The Principle of Legality at the Crossroads of Human Rights and International Criminal Law": deGuzman, Margaret M. / Amann, Diane Marie, *Arcs of Global Justice: Essays in Honour of William A. Schabas*, Oxford, Oxford University Press, ss. 203- 226.
- Danilenko, Gennady M. (1988) "The Theory of International Customary Law", *German Yearbook of International Law*, V. 31, I. 9, ss. 9- 47.
- Dahlman, Christian (2012) "The Function of *Opinio Juris* in Customary International Law", *Nordic Journal of International Law*, V. 81, I. 3, ss. 327- 339.

- De Baere, Geert/ Chané, Anna- Luise/ Wouters, Jan (2016) "International Courts as Keepers of the Rule of Law: Achievements, Challenges, And Opportunities", New York University Journal of International Law & Politics, V. 48, I. 3, ss. 715- 793.
- Demir, İsmail (2018) "Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin Feshi", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Y. 31, S. 136, ss. 327- 358.
- Dinstein, Yoram (1966) "Par in Parem non Habet Imperium", Israel Law Review, V. 1, I. 3, ss. 407- 420.
- Dothan, Shai (2018) "The Three Traditional Approaches to Treaty Interpretation: A Current Application to the European Court of Human Rights", Fordham International Law Journal, V. 42, ss. 765- 794.
- Dunbar, N. C. H. (1983) "The Myth of Customary International Law", Australian Year Book of International Law, V. 8, S. 1, ss. 1- 19.
- Elias, Olufemi (1995) "The Nature of the Subjective Element in Customary International Law", The International and Comparative Law Quarterly, V. 44, N. 3, ss. 501- 520.
- Engle, Eric Allen (2004) "The Transformation of the International Legal System: The Post-Westphalian Legal Order", Quinnipiac Law Review, V. 23, N. 23, ss. 23- 45.
- Erdal, Selcen (2010) "Uluslararası Ceza Mahkemesinin Ulus-Devlet Egemenliğine Etkisi", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 18, S. 1, s. 149, ss. 147- 206.
- Erdem, Mete (2015) "İnsancıl Hukukta Martens Kaydı", İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 6, S. 2, ss. 211- 286.
- Erdem, Mustafa Ruhan/ Korkmaz, Ömer (2003) "Yargılamanın Yenilenmesi Nedeni Olarak Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin İhlali", Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C. 5, S. 2, ss. 182- 212.
- Eren, Abdurrahman (2016) "Hukuki Yorum Yöntemleri Açısından Bireysel Başvuru Kararlarının Anayasanın Yorumuna Etkileri", Anayasa Yargısı Dergisi, C. 33, s. 231- 301.
- Erickson, Richard J. (1975) "Soviet Theory of the Legal Nature of Customary International Law", Case Western Reserve Journal of International Law, V. 7, I. 2, ss. 148- 168.
- Erkiner, Hakkı Hakan (2012) "Grotius Öncesinde İlk Modern Uluslararası Hukuk Düşüncesinin Oluştığı Tarihsel Koşullar ve Erken Klasik Dönemdeki Öğreti", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 18, S. 1, ss. 51- 146.

- Ertuğrul, Ümmühan Elçin (2017) "Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesine Göre Kıyı Devletin Egemen Hakları", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XXI, S. 1, ss. 41- 71.
- Forster, Malcolm J. C. (2003) "The Mox Plant Case- Provisional Measures in the International Tribunal for the Law of the Sea", Leiden Journal of International Law, V. 16, N. 3, ss. 611- 620.
- Francioni, Francesco (1999) "Customary International Law and the European Convention on Human Rights", Italian Yearbook of International Law, V. 9, I. 1, ss. 11- 25.
- Garibian, Sévane (2007) "Crimes Against Humanity and International Legality in Legal Theory after Nuremberg", Journal of Genocide Research, V. 9, I. 1, ss. 93- 111.
- Gautier, Philippe (2004) "The International Tribunal for the Law of the Sea: Activities in 2003", Chinese Journal of International Law, V. 3, N. 1, ss. 241- 266.
- Ginsburg, Tom (2004) "Bounded Discretion in International Judicial Lawmaking", Virginia Journal of International Law, V. 45, S. 3, ss. 631- 673.
- Giustini, Anthony (1985) "Compulsory Adjudication in International Law: The Past, The Present, and Prospects for the Future", Fordham International Law Journal, V. 9, I. 2, ss. 213- 256.
- Gourgourinis, Anastasios (2011) "The Distinction between Interpretation and Application of Norms in International Adjudication", Journal of International Dispute Settlement, V. 2, N. 1, ss. 31- 57.
- Gönlübol, Mehmet (1956) "1951 İngiliz-Norveç Balıkçılık Davası", Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, C. 11, S. 4, ss. 151- 157.
- Gözler, Kemal (1998) "Realist Yorum Teorisi ve Mekanist Anayasa Anlayışı", Anayasa Yargısı Dergisi, C. 15, ss. 207- 242.
- Gözler, Kemal (2006) "Anayasa Yargısının Meşruluğu Sorunu", Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C. 61, S. 3, ss. 131- 166.
- Gülgeç, Yahya Berkol (2015) "Uluslararası Adalet Divanı'nın Yargı Yetkisi ve Yargı Yetkisini Genişletme Çabalarının Eleştirisi", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 117, ss. 379- 418.
- Güneş, Ahmet M. (2012) "Uluslararası Çevre Hukuku Üzerine Bir İnceleme", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. LXX, S. 1, ss. 83- 114.

- Güneysu, Gökhan (2012) "Askeri Gereklilik İlkesi ve Uluslararası İnsancıl Hukuk", Ankara Barosu Dergisi, Y. 70, S. 4, ss. 93- 108.
- Güneysu, Gökhan (2014) "Uluslararası Hukuka Sosyolojik Bakış: Georges Scelle ve Uluslararası Hukuk Kuramı", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Hakan Pekcanitez'e Armağan, C. 16, ss. 4117- 4137.
- Hakimi, Monica (2017) "Constructing an International Community", American Journal of International Law, V. 111, I. 2, ss. 317- 356.
- Hayashi, Mika Nishimura (2008) "The Martens Clause and Military Necessity": Hensel, Howard M. (Editor), The Legitimate Use of Military Force: The Just War Tradition and the Customary Law of Armed Conflict, First Edition, USA, Ashgate, ss. 135- 159.
- Henckaerts, Jean-Marie (2005) "Study on Customary International Humanitarian Law: A Contribution to the Understanding and Respect for the Rule of Law in Armed Conflict", The International Review of the Red Cross, V. 87, N. 857, ss. 175-212.
- Heringa, Aalt Willem (1996) "The Consensus Principle - The Role of Common Law in the ECHR Case Law" Maastricht Journal of European and Comparative Law, V. 3, N. 2, ss. 108- 145.
- Higgins, Rosalyn (1968) "Policy Considerations and the International Judicial Process" International and Comparative Law Quarterly, V. 17, N. 1, ss. 58- 84.
- Hovell, Devika (2004) "Chinks in the Armour: International Law, Terrorism and the Use of Force", University of New South Wales Law Journal, V. 27, N. 2, ss. 398- 427.
- Ioannidis, Michael (2011) "A Procedural Approach to the Legitimacy of International Adjudication: Developing Standards of Participation in WTO Law", German Law Journal, V. 12, N. 5, ss. 1175- 1202.
- Jacobs, Francis G. (1969) "Varieties of Approach to Treaty Interpretation: With Special Reference to the Draft Convention on the Law of Treaties before the Vienna Diplomatic Conference", The International and Comparative Law Quarterly, V. 18, N. 2, ss. 318- 346.
- Jackson, Robert H. (1949) "Nuremberg in Retrospect: Legal Answer to International Lawlessness", American Bar Association Journal, V. 35, N. 10, ss. 813- 816.

- Jeschek, H. H. (2004) "The general principles of international criminal law set out in Nuremberg, as Mirrored in the ICC Statue", *Journal of International Criminal Justice*, V. 2, I. 1, ss. 38- 55.
- Kammerhofer, Jörg (2004) "Uncertainty in the Formal Sources of International Law: Customary International Law and Some of Its Problems", *European Journal of International Law*, V. 15, N. 3, ss. 523- 553.
- Karakehya, Hakan (2008) "Uluslararası Ceza Mahkemesi ve Uygulanabilir Hukuk", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 57, S. 2, ss. 133- 163.
- Kaya, İbrahim (2005) "The Question of Sources of Law Concerning International Watercourses", *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 7, S. 1, s. 65- 82.
- Kaya, İslam Safa (2017) "Nükleer Enerji Santrallerinin Uluslararası Teamül Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi", *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, C. 7, S. 1/ 1, ss. 1- 11.
- Kekevi, Serkan/ Kılıçoğlu, Gökmen (2016) "Uluslararası Hukuk Açısından Çocuk Askerler ve Pkk'nın Çocuk Askerleri/ Militanları", *Ankara Barosu Dergisi*, Y. 74, S. 3, ss. 483- 510.
- Kelsen, Hans (1941) "International Peace- By Court or Government?", *American Journal of Sociology*, V. 46, N. 4, ss. 571- 581.
- Kelsen, Hans (1945) "The Legal Status of Germany According to the Declaration of Berlin", *The American Journal of International Law*, V. 39, N. 3, ss. 518- 526.
- Keskin, Funda (1998) "1982 BM Deniz Hukuku Sözleşmesi'nden Doğan Sorunların Çözülmesinde Uluslararası Deniz Hukuku Mahkemesi", *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, C. 53 S. 1, ss. 185- 205.
- King, Henry T. Jr. (1998) "The Meaning of Nuremberg Case", *Western Reserve Journal of International Law*, V. 30, N. 1, ss. 143- 148.
- Kirgis, Frederic L. (1987) "Custom on a Sliding Scale", *American Journal of International Law*, V. 81, I. 1, ss. 146- 151.
- Kmiec, Keenan D. (2004) "The Origin and Current Meanings of Judicial Activism", *California Law Review*, V. 92, I. 5, ss. 1441- 1478.
- Kocaoğlu, Serhat Sinan (2010) "Uluslararası Ceza Hukuku ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Perspektifinden Evrensellik İlkesi", *Ankara Barosu Dergisi*, Y. 68, S. 1, ss. 67- 93.

- Kopelmanas, Lazare (1937) "Custom as a Means of the Creation of International Law", *The British Year Book of International Law*, I. 18, ss. 127- 151.
- Korucu, Serdar (2013) "Yargısal Aktivizmin Kavramsal Analizi", *Liberal Düşünce*, Y. 18, S. 69- 70, ss. 201- 225.
- Kwakwa, Edward (2007) "Uluslararası Topluluk, Uluslararası Hukuk ve ABD: Üçü Bir Arada, İki Birine Karşı, ya da Hepsi de Bir Mi?": Byers, Michael/ Nolte, Georg (Editörler), Denk, Erdem (Çeviri Editörü), *ABD Hegemonyası ve Uluslararası Hukukun Temelleri*, 1. Baskı, Ankara, Phoenix, ss. 29- 63.
- Kunz, Josef L. (1953) "The Nature of Customary International Law", *American Journal of International Law*, V. 47, ss. 662- 669.
- Kuran, Selami (2005) "Savaş Gemilerinin Dokunulmazlığı ve Yargı Bağışıklığı", *Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni*, C. 25, S. 1- 2, ss. 229- 240.
- Lippman, Matthew (1991) "Nuremberg: Forty Five Years Later", *Connecticut Journal of International Law*, V. 7, N. 1, ss. 1- 64.
- Lowe, Vaughan (1989) "The Role of Equity in International Law", *Australian Yearbook of International Law*, V. 12, ss. 54- 81.
- Lowe, Vaughan/Churchill, Robin (2002) "The International Tribunal for the Law of the Sea: Survey for 2001", *International Journal of Marine and Coastal Law*, V. 17, N. 4, ss. 463- 484.
- Lu, Bingbin (2004) "Reform of the International Court of Justice - a Jurisdictional Perspective", *Perspectives*, V. 5, N. 2, ss. 1- 13.
- Lukashuk, I. I. (1989) "The Principle Pacta Sunt Servanda and the Nature of Obligation Under International Law", *The American Journal of International Law*, V. 83, N. 3, ss. 513- 518.
- MacGibbon, I.C. (1954) "The Scope of Acquiescence in International Law", *British Year Book of International Law*, V. 31, I. 143, ss. 143- 186.
- MacGibbon, I.C. (1957) "Customary International Law and Acquiescence", *British Year Book of International Law*, V. 33, I. 115, ss. 115- 145.
- Mahmoudi, Said (1989) "Customary International Law and Transit Passage", *Ocean Development and International Law*, V. 20, N. 2, ss. 157- 174.
- Maresca, Louis G. (1996) "Case Analysis: The Prosecutor v. Tadic", *Leiden Journal of International Law*, V. 9, N. 1, ss. 219- 232.

- Marshall, William P. (2002) "Conservatives and the Seven Sins of Judicial Activism", *University of Colorado Law Review*, V. 73, I. 4, ss. 1217-1256.
- Marzen, Chad G. (2010) "The Furundzija Judgment and its Continued Vitality in International Law", *Creighton Law Review*, V. 43, I. 2, ss. 505- 527.
- McDorman, Ted L. (1990) "The Canada-France Maritime Boundary Case: Drawing a Line Arond St. Pierre and Miquelon", *American Journal of International Law*, V. 84, N. 1, ss. 157- 189.
- McIntyre, Owen/ Mosedale, Thomas (1997) "The Precautionary Principle as a Norm of Customary International Law", *Journal of Environmental Law*, V. 9, N. 2, ss. 221- 242.
- McWhinney, Edward (1962) "Peaceful Co-Existence and Soviet- Western International Law", *American Journal of International Law*, V. 56, I. 4, ss. 951- 970.
- Memiş, Emin (2000) "İnsan Hakları Avrupa Standardı ve İç Hukuk Etkileşimi Analizleri", *Anayasa Yargısı Dergisi*, C. 17, ss. 130- 172.
- Mendelson, Maurice H. (1998) "The Formation of Customary International Law": *Recueil des Cours de l'Académie de Droit international*, tome 272, V. 272, ss. 165- 410.
- Meray, Seha L. (1958) "Kıta Sahanelığı Hakkında Cenevre Sözleşmesi (1958)", *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, C. 13, S. 4, ss. 80- 94.
- Merkouris, Panos (2017) "Interpreting the Customary Rules on Interpretation", *International Community Law Review*, V. 19, S. 1, ss. 126- 155.
- Meron, Theodor (1987) "The Geneva Conventions as Customary Law", *The American Journal of International Law*, V. 81, N. 2, ss. 348- 370.
- Meron, Theodor (1995) "International Criminalization of Internal Atrocities", *The American Journal of International Law*, V. 89, N. 3, ss. 554- 577.
- Meron, Theodor (1996) "The Continuing Role of Custom in the Formation of International Humanitarian Law", *The American Journal of International Law*, V. 90, N. 2, ss. 238- 249.
- Meron, Theodor (2000) "The Martens Clause, Principles of Humanity, and Dictates of Public Conscience", *The American Journal of International Law*, V. 94, N. 1, ss. 78- 89.

- Mouland, Satya T. (2019) "Rethinking Adjudicative Jurisdiction in International Law", *Washington International Law Journal*, V. 29, N. 1, ss. 173- 202.
- Mundis, Daryl A. (2001) "The Legal Character and Status of the Rules of Procedure and Evidence of the ad hoc International Criminal Tribunals", *International Criminal Law Review*, V. 1, N. 3- 4, ss. 191- 240.
- Naldi, Gino J. (1995) "Case concerning the Territorial Dispute (Libyan Arab Jamahiriya/ Chad)", *The International and Comparative Law Quarterly*, V. 44, N. 3, ss. 683- 690.
- Nollkaemper, André (2003) "Decisions of National Courts as Sources of International Law: An Analysis of the Practice of the ICTY": Boas, Gideon/ Schabas, William A. (Editörler), *International Criminal Law Developments in the Case Law of the ICTY*, Leiden, Martinus Nijhoff Publishers, ss. 277- 296.
- Noortmann, Math (2002) "Globalisation, Global Governance and Non-State Actors: Researching beyond the State", *International Law FORUM Du Droit International*, V. 4, N. 1, ss. 36- 40.
- Norman, George/ Trachtman, Joel P. (2005) "The Customary International Law Game", *The American Journal of International Law*, V. 99, N. 3, ss. 541- 580.
- Ochoa, Juan Carlos S. (2008) "The ICC's Pre-Trial Chamber I Confirmation of Charges Decision in the Case of Prosecutor v. Thomas Lubanga Dyilo: Between Application and Development of International Criminal Law", *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice*, V. 16, N. 1, ss. 39- 58.
- Odermatt, Jed (2017) "The Development of Customary International Law by International Organizations" *International and Comparative Law Quarterly*, V. 66, N. 2, ss. 491- 511.
- Odman, Tevfik (1996) "Eski Yugoslavya ile İlgili Uluslararası Ceza Mahkemesinin Kuruluşu ve Yasal Dayanağı", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 45, S. 1, ss. 131- 151.
- Orakhelashvili, Alexander (2001) "The Position of the Individual in International Law", *California Western International Law Journal*: V. 31, N. 2, ss. 241- 276.
- Oxman, Bernard H. (1984) "The Regime of Warships Under the United Nations Convention on the Law of the Sea", *Virginia Journal of International Law*, V. 24, I. 4, ss. 809- 863.

- Özdemir, Metin (2018) "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarının Yerine Getirilmemesi ve İhlal Prosedürü (AİHS M. 46/ 4, 5)", İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 17, S. 2, ss. 133- 184.
- Özman, M. Aydoğan (1978) "Avrupa İnsan Hakları Divanı'nın 1978 Yılında Verdiği Kararlar", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 35, S. 1, ss. 195- 218.
- Pair, Lara M. (2001) "Judicial Activism in the ICJ Charter Interpretation", ILSA Journal of International & Comparative Law, V. 8, I. 1, ss. 181- 222.
- Panagalangan, Raul C. / Augiling, Elizabeth H. (1983) "The Privileged Status of National Liberation Movements under International Law", Philippine Law Journal, V. 58, N. 1, ss. 44- 65.
- Paust, Jordan J. (1990) "Customary International Law: Its Nature, Sources and Status as Law of the United States", Michigan Journal of International Law, V. 12, I. 1, ss. 59- 91.
- Pehlivan, Oğuz Kaan (2019) "Uluslararası Adalet Divanı'nda Görülen Davalara Dostane Katılım (Amicus Curiae) ve Dostane Mütalaa (Amicus Brief) Usulü", TAAD, Y. 11, S. 38, ss. 315- 342.
- Pellet, Alain (1988-1989) "The Normative Dilemma: Will and Consent in International Law-Making", Australian Year Book of International Law, V. 12, ss. 22- 53.
- Petersen, Niels (2007) "Customary Law Without Custom? Rules, Principles, and the Role of State Practice in International Norm Creation", American University International Law Review, V. 23, N. 2, ss. 275- 310.
- Petersen, Niels (2017) "The International Court of Justice and the Judicial Politics of Identifying Customary International Law", The European Journal of International Law, V. 28, N. 2, ss. 357– 385.
- Pirim, Ceren Zeynep (2012) "Uluslararası Sorumluluk Hukukunda Devletlerin Ağırlaştırılmış Sorumluluğu: Kuramsal Bir Değerlendirme", Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni, V. 32, S. 2, ss. 147- 182.
- Pocar, Fausto (2016) "International Criminal Justice and the Unifying Role of Customary Law", Uniform Law Review, V. 21, N. 2- 3, ss. 171- 176.
- Pocar, Fausto (2018) "Transformation of Customary Law through ICC Practice", American Journal of International Law, V. 112, ss. 182- 186.

- Posner, Eric A. / Goldsmith, Jack L. (1999) "A Theory of Customary International Law", *University of Chicago Law Review*, V. 66, N. 4, ss. 1113- 1177.
- Rancilio, Peggy E. (1999) "From Nuremberg to Rome: Establishing an International Criminal Court and the Need for U.S. Participation", *University of Detroit Mercy Law Review*, V. 77, N. 1, s. 155- 196.
- Roach, J. Ashley (2014) "Today's Customary International Law of the Sea", *Ocean Development and International Law*, V. 45, I. 3, ss. 239- 259.
- Roberts, Anthea Elizabeth (2001) "Traditional and Modern Approaches to Customary International Law: A Reconciliation", *American Journal of International Law*, V. 95, N. 4, ss. 757- 791.
- Romano, Cesare P. R. (1999) "The Proliferation of International Judicial Bodies: The Pieces of the Puzzle", *New York University Journal of International Law and Politics*, V. 31, N. 4, ss. 709- 752.
- Sadat, Leila Nadya (2008) "The International Criminal Court and the Transformation of International Law": Sadat, Leila Nadya/Scharf, Michael P. (Editörler), *The Theory and Practice of International Criminal Law Essays in Honor of M. Cherif Bassiouni*, Leiden, Brill Nijhoff, ss. 309- 324.
- Sar, Cem (1966) "Birleşmiş Milletler Genel Kurul Kararının Hukuki Değeri", *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, C. 21, S. 4, ss. 227- 274.
- Sartori, Daria (2014) "Gap-Filling and Judicial Activism in the Case Law of the European Court of Human Rights" *Tulane European and Civil Law Forum*, V. 29, ss. 47- 78.
- Sassoli, Marco/ Olson, Laura M. (2000) "The Judgment of the ICTY Appeals Chamber on the Merits in the Tadic Case", *International Review of Red Cross*, V. 82, N. 839, ss. 733- 770.
- Schabas, William A. (2011) "Synergy or Fragmentation: International Criminal Law and the European Convention on Human Rights", *Journal of International Criminal Justice*, V. 9, N. 3, ss. 609- 632.
- Scharf, Michael P. (2010) "Seizing the 'Grotian Moment': Accelerated Formation of Customary International Law in Times of Fundamental Change", *Cornell International Law Journal*, V. 43, ss. 439- 469.
- Scharf, Michael P. (2014) "Accelerated Formation of Customary International Law", *ILSA Journal of International & Comparative Law*, V. 20, I. 2, ss. 305- 342.

- Schilling, Theodor (2017) "One Mode of Judicial Law-making: Disapplying Extant International Law", *Archiv des Völkerrechts*, V. 55, I. 1, ss. 65-97.
- Schwarzenberger, Georg (1946-1947) "Judgment of Nuremberg", *Tulane Law Review*, V. 21, N. 3, ss. 329- 361.
- Schweisfurth, von Theodor (1987) "Das Völkergewohnheitsrecht-Verstärkt im Blickfeld der Sowjetischen Völkerrechtslehre", *German Yearbook of International Law*, V. 30, ss. 36- 77.
- Scott, James Brown (1930) "The Individual, The State, The International Community", *Proceedings of the American Society of International Law at Its Annual Meeting*, V. 24, ss. 151- 179.
- Shelton, Dinah (1994) "The Participation of Nongovernmental Organizations in International Judicial Proceedings", *The American Journal of International Law*, V. 88, N. 4, ss. 611- 642.
- Shelton, Dinah (2006) "Normative Hierarchy in International Law", *American Journal of International Law*, V. 100, N. 2, ss. 291- 323.
- Shenk, Maury D. / Rhoads, Carrie A. / Howe, Amy L. (1999) "International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia and for Rwanda", *International Lawyer (ABA)*, V. 33, I. 2, ss. 549- 554.
- Shifman, Bette E. (1995) "Revitalization of the Permanent Court of Arbitration", *International Journal of Legal Information*, V. 23, I. 3, ss. 284- 292.
- Smith, Munroe (1903) "Customary Law. I.", *Political Science Quarterly*, V. 18, N. 2, ss. 256- 281.
- Somers, Eddy (2002) "The Regal Regime of the Danish Straits", *The Proceedings of the Symposium on the Straits Used For International Navigation*, İstanbul, Publication Number: 11, ss. 12- 19.
- Tabanlı, Figen (2017) "Uluslararası Ceza Yargılamalarına Başlanabilmesinde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin Rolü", *Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S. 3, ss. 79- 104.
- Talmon, Stefan (2015) "Determining Customary International Law: The ICJ's Methodology between Induction, Deduction and Assertion", *The European Journal of International Law*, V. 26, N. 2, ss. 417- 443.
- Tan, Yudan (2018) "The Identification of Customary Rules in International Criminal Law", *Utrecht Journal of International and European Law*, V. 34, I. 2, ss. 92- 110.

- Tezcan, Durmuş (1994) "Bozkurt-Lotus Davasının Uluslararası Hukuktaki Önemi ve Yeri", *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*, C. 2, S. 4, ss. 267- 274.
- Ticehurst, Rupert (1997) "The Martens Clause and the Laws of Armed Conflict", *International Review of the Red Cross*, V. 37, N. 317, ss. 125- 134.
- Theil, Stefan (2017) "Is the 'Living Instrument' Approach of the European Court of Human Rights Compatible with the ECHR and International Law?", *European Public Law*, V. 23, I. 3, ss. 587- 614.
- Thomas, Katherine Reece (2000) "Non-Recognition, Personality and Capacity: The Palestine Liberation Organization and the Palestinian Authority in English Law", *Anglo-American Law Review*, V. 29, N. 2, ss. 228- 255.
- Toluner, Sevin (2004) "Nikaragua'ya Karşı Askeri ve Benzeri Faaliyetler Davası'ndaki Yargı ve Meşru Müdafaa Hakkı", *Milletlerarası Hukuk Açısından Türkiye'nin Bazı Dış Politika Sorunları*, İstanbul, Beta Basım A.Ş., ss. 437- 478.
- Toope, Stephen (2007) "Güçlü ama İkna Edici Değil mi? Yapılageliş Hukukunun Gelişiminde Amerika Birleşik Devletleri'nin Rolü": Byers, Michael/ Nolte, Georg (Editörler), Denk, Erdem (Çeviri Editörü), ABD Hegemonyası ve Uluslararası Hukukun Temelleri, 1. Baskı, Ankara, Phoenix, ss. 321- 353.
- Topal, Ahmet Hamdi (2014) "Uluslararası Hukuk Açısından Diplomatik Sığınma ve Assange Olayı", *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S. 1, ss. 49- 74.
- Topsoy, Fevzi (2013) "Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasında 'Hakkaniyet İlkesi' ve Dağıtıcı Adaletin Sağlanmasındaki Rolü", *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Hukuk Fakültesi Özel Sayısı, C. 13, ss. 191- 203.
- Toufayan, Mark (2005) "The World Court's Distress When Facing Genocide: A Critical Commentary on the Application of the Genocide Convention Case [Bosnia and Herzegovina v. Yugoslavia (Serbiaand Montenegro)]", *Texas International Law Journal*, V. 40, N. 2, s. 234 ss. 233- 261.
- Treves, Tullio (2005) "Judicial Lawmaking in an Era of 'Proliferation' of International Courts and Tribunals: Development or Fragmentation of International Law?": Wolfrum, Rudiger/ Roben, Volker (Editors) *Developments of International Law in Treaty Making*, Berlin, Springer, ss. 587- 620.

- Tunkin, G. I. (1961) "Remarks on the Juridical Nature of Customary Norms of International Law", *California Law Review*, V. 49, I. 3, s. 424.
- Turgut, N khet (1996) "İhtiyat İlkesi", *Ankara  niversitesi Hukuk Fak ltesi Dergisi*, C. 45, S. 1, ss. 67- 102.
- Tzevelekos, Vassilis P. / Dzehtsiarou, Kanstantsin (2016) "International Custom Making and the ECtHR's European Consensus Method of Interpretation", *European Yearbook on Human Rights*, V. 16, ss. 313- 344.
- Uzun, Elif (2003) "Milletlerarası Ceza Mahkemesi D   ncesinin Tarih el Geli imi ve Roma Stat s ", *Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 3, S. 2, ss. 25- 48.
- Uzun, Elif (2012) "Uluslararası Ceza Mahkemesi, Tarih esi, Yapısı ve Mevcut Davalar": Murat, Sara lı, *Uluslararası Hukukta G ncel Sorun Alanları*, 1. Baskı, Ankara, Bigbang Yayınları, ss. 41- 72.
-  nsal, Artun (1974) "Hukuk ve Toplumsal Ya am (Hukuksal İli kilerin Kaynakları  zerine Bir Deneme)", *Ankara  niversitesi Siyasal Bilgiler Fak ltesi Dergisi*, C. 29, S. 2, ss. 143- 166.
- van Dyke, Jon M. (2002) "The Legal Regime Governing The Gibraltar Straits", *The Proceedings of the Symposium on the Straits Used For International Navigation*, İstanbul, Publication Number: 11, ss. 72- 85.
- van Dyke, Jon M. (2009) "Transit Passage Through International Straits": Chircop, Aldo/ McDorman, Ted L. / Rolston, Susan J. (Edit rler), *The Future of Ocean Regime-Building*, Brill Nijhoff, ss. 175- 232.
- van den hole, L. (2005) "Towards Test of the International Character of an Armed Conflict: Nicaragua and Tadic", *Syracuse Journal of International Law and Commerce*, V. 32, N. 2, ss. 269- 288.
- van Schaack, Beth (2008) "Crimen Sine Lege: Judicial Lawmaking at the Intersection of Law and Morals", *Georgetown Law Journal*, V. 97, N. 1, ss. 119- 192.
- van Schaack, Beth (2012) "Par in Parem Imperium Non Habet Complementarity and the Crime of Aggression", *Journal of International Criminal Justice*, V. 10, I. 1, ss. 133- 164.
- Vicu a, Francisco Orrego (2005) "Costumary International Law in a Global Community: Tailor Made?", *Estudios Internacionales*, A o 38, N. 148, ss. 21- 38.
- Voigt, Christina (2008) "The Role of General Principles in International Law and their Relationship to Treaty Law", *Retf erd  rgang* 31, NR. 2/ 121, ss. 3- 25.

- von Bernstorff, Jochen (2015) "Hans Kelsen on Judicial Law-Making by International Courts and Tribunals: A Theory of Global Judicial Imperialism", *Law & Prac. Int'l Cts. & Tribunals*, V. 14, I. 1, ss. 35- 50.
- von Bogdandy, Armin/ Dellavalle, Sergio (2009) "Universalism Renewed: Habermas' Theory of International Order in Light of Competing Paradigms", *German Law Journal*, V. 10, N. 01, ss. 5- 30.
- von Bogdandy, Armin/ Venzke Ingo (2012) "On the Functions of International Courts: An Appraisal in Light of Their Burgeoning Public Authority", *Amsterdam Center for International Law Research Paper N. 10*, ss. 1- 29.
- von Verdros, Alfred (1949) "On The Concept of International Law", *The American Journal of International Law*, V. 43, N. 3, ss. 435- 440.
- Vukas, Budislav (2013) "The Composition of the International Court of Justice": Boschiero, Nerina/ Scovazzi, Tullio/ Pitea, Cesare/ Ragni, Chiara (Editörler) *International Courts and the Development of International Law: Essays in honour of Tullio Treves*, The Hague, Asser Press, ss. 213- 218.
- Walden, Raphael M. (1977) "The Subjective Element in the Formation of Customäy International Law", *Israel Law Review*", V. 12, I. 3, ss. 344- 364.
- Wilner, Gabriel M. (1995-1996) "Reflections on Regional Human Rights Law", *Georgia Journal of International and Comparative Law*, V. 25, I. 1&2, ss. 407- 426.
- Wright, Quincy (1947) "The Law of the Nuremberg Trial", *American Journal of International Law*, V. 41, N. 1, ss. 38- 72.
- Yapıcı, Utku (2006) "Uluslararası Hukukta Terörizme Karşı Kuvvet Kullanımı Sorunu", *Uluslararası Hukuk ve Politika Dergisi*, C. 2, N. 7, ss. 21- 40.
- Yoo, John/ Stradner, Ivana (2018) "Customary International Law": Mayali, Laurent/ Mousseron Pierre (Editörler), *Customary Law Today*, Cham, Springer, ss. 315- 340.
- Young, Ernest A. (2002) "Judicial Activism and Conservative Politics", *University of Colorado Law Review*, V. 73, N. 4, ss. 1139- 1216.
- Zarbiyev, Fuad (2012) "Judicial Activism in International Law- A Conceptual Framework for Analysis", *Journal of International Dispute Settlement*, V. 3, N. 2, ss. 247- 278.

- Ziemele, Ineta (2013) "Customary International Law in the Case Law of the European Court of Human Rights - The Method", *Law and Practice of International Courts and Tribunals*, V. 12, N. 2, ss. 243- 252.
- Zorlu, Süleyman Emre (2016) "Uluslararası Ceza Mahkemesinin Kuruluşunda Tarihsel Süreç ve BM Güvenlik Konseyinin Uluslararası Ceza Mahkemesinin İşleyişi Üzerindeki Yetkileri", *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 24, S. 2, ss. 111- 152.

SÖZLÜKLER

Webster's New World Dictionary of The American Language, Collage Edition, Cleveland, The World Publishing Company.

İNTERNET KAYNAKLARI

- Akande, Dapo (2018) "Customary International Law and the Addition of New War Crimes to the Statute of the ICC", *Blog of the European Journal of International Law*, <https://www.ejiltalk.org/customary-international-law-and-the-addition-of-new-war-crimes-to-the-statute-of-the-icc/>, s. 3, s.e.t. 04.01.2020.
- Ammann, Odile "On the Interpretability of Customary International Law: A Response to Nina Mileva and Marina Fortuna", <https://opiniojuris.org/2019/10/07/on-the-interpretability-of-customary-international-law-a-response-to-nina-mileva-and-marina-fortuna/>, s.e.t. 15.12.2019.
- Budike, Jurgen, "Depoliticizing Maritime Border Disputes Trough ITLOS: The Suriname-Guyana Case", https://www.academia.edu/11039329/Depoliticizing_Maritime_Border_Disputes_Trough_ITLOS_The_Suriname-Guyana_Case, s.e.t. 19.10.2019.
- Dundua, Nugzar (2006) "Delimitation of Maritime Boundaries Between Adjacent States", *Division for Oceans Affairs and the Law of the Sea*, https://www.un.org/los/dundua_0607_georgia, s. 12, s.e.t. 07.11.2019.
- Guillaume, Gilbert (2000) "Address by HE Judge Gilbert Guillaume, President of the International Court of Justice, to the UN General Assembly", <http://www.icj-cij.org/files/press-releases/9/2999.pdf>, s.e.t. 21.02.2018.
- Hensel, Paul R./Allison, Michael E./Khanani, Ahmed (2004) "The Colonial Legacy and Border Stability: Uti Possidetis and Territorial Claims in the Americas", In *International Studies Association meeting*, Montreal, s. 2, <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.542.6341&rep=rep1&type=pdf>, s.e.t. 10.09.2019.

- Lindberg, Tod (2014) "Making Sense of The International Community", CFR Working Papers, <http://www.css.ethz.ch/en/services/digitallibrary/publications/publication.html/177688>, s.e.t. 05.12.2017.
- Wheaton, Henry/ Lawrence, William Beach (1863) Elements of International Law, Second Annotated edition, https://heinonline.org/HOL/Page?public=true&handle=hein.beal/zakn0001&div=8&start_page=1&collection=beal&set_as_cursor=4&men_tab=srchresults, s.e.t. 11.12.2019.
- http://www.icj-cij.org/en/statute#CHAPTER_II, s.e.t. 26.12.2017.
- <http://www.multilateralfund.org/aboutMLF/default.aspx>, s.e.t. 27.12.2017.
- <https://treaties.un.org>, s.e.t. 16.11.2017.
- <https://www.icc-cpi.int>, s.e.t. 16.11.2017.
- <https://www.globalpound.org/2018/10/24/the-singapore-convention-a-first-look/>, s.e.t. 07.12.2018.
- [https://www.ilsa.org/jessup/jessup15/Montevideo%20 Convention. pdf](https://www.ilsa.org/jessup/jessup15/Montevideo%20Convention.pdf), s.e.t. 09.12.2017.
- <http://legal.un.org/docs/?path=../ilc/texts/instruments/english/statute/statute.pdf&lang=EF>, s.e.t. 19.12.2017.
- <https://legal.un.org/ilc/sessions/70/>, s.e.t. 15.12.2019.
- https://legal.un.org/docs/?path=../ilc/documentation/english/reports/a_cn4_34.pdf&lang=E, s.e.t. 29.12.2019.
- panel.stgm.org.tr/vera/app/var/files/a/v/Avrupadaveturkiyedesiviltoplum.doc, s.e.t. 01.08.2019.
- <https://digitallibrary.un.org/record/498842>, s.e.t. 02.08.2019.
- <https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Business/A-HRC-17-31-AEV.pdf>, s.e.t. 05.08.2019.
- https://www.gale.com/binaries/content/assets/gale-us-en/primary-sources/newsvault/gpsnewsvault_19thcentury_usnewspapers_corporations_essay.pdf, s.e.t. 03.08.2019.
- <https://mondediplo.com/1998/06/01leader>, s.e.t. 03.08.2019.
- <https://casebook.icrc.org/case-study/statutes-international-red-cross-and-red-crescent-movement>, s.e.t. 20.12.2019.
- https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_states_with_nuclear_weapons, s.e.t. 29.07.2018.
- <http://www.multilateralfund.org/aboutMLF/default.aspx>, s.e.t. 27.12.2017.

- http://www.unicankara.org.tr/doc_pdf/Viyana_69.pdf, s.e.t. 26.02.2019.
- <http://legal.un.org/docs/?path=../ilc/reports/2017/english/annex.pdf&lang=EFSRAC>, s.e.t. 05.01.2018.
- http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/44/225, s.e.t. 21.02.2019.
- <https://ihl-databases.icrc.org/ihl/INTRO/135>, s.e.t. 22.01.2018.
- http://legal.un.org/docs/?path=../ilc/publications/yearbooks/english/ilc_1949_v1.pdf&lang=, s.e.t. 24.03.2018.
- http://legal.un.org/docs/?path=../ilc/documentation/english/a_cn4_16.pdf&lang=E, s.e.t. 29.01.2018.
- https://www.ihffc.org/Files/en/pdf/eu_guidelines-ihl.pdf, s.e.t. 28.03.2019.
- <http://legal.un.org/docs/?path=../ilc/reports/2016/english/chp5.pdf&lang=EFSRAC>, s.e.t. 28.01.2018.
- <http://ask.un.org/faq/14345>, s.e.t. 24.07.2019.
- <https://www.icrc.org/en/doc/resources/documents/article/other/57jp52.htm>, s.e.t. 24.07. 2019.
- <https://www.icrc.org/ar/download/.../sozlesmeleri-protokolleri-conventions-protocols.pdf>, s.e.t. 29.07.2019.
- <https://www.loc.gov/law/help/us-treaties/bevans/b-gb-ust000012-0220.pdf>, s.e.t. 22.11. 2018.
- <http://www.un.org/en/sections/un-charter/chapter-vi/index.html>, s.e.t. 19.01.2019.
- <http://www.idi-iil.org/app/uploads/2017/06/Statutes-of-the-Institute-of-International-Law.pdf>, s.e.t. 09.07.2019.
- <https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/pdf01/3-30.pdf/>, s.e.t. 20.02.2018.
- <http://www.un.org/en/sections/un-charter/un-charter-full-text>, s.e.t. 20.02.2018.
- <https://www.loc.gov/law/help/us-treaties/bevans/m-ust000001-0577.pdf>, s.e.t. 21.01. 2019.
- https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/atrocitycrimes/Doc.2_Charter%20of%20IMT%201945.pdf, s.e.t. 10.09.2019.
- [http://www.un.org/en/genocideprevention/documents/atrocity-crimes/Doc.2_Charter %20of%20IMT%201945.pdf](http://www.un.org/en/genocideprevention/documents/atrocity-crimes/Doc.2_Charter%20of%20IMT%201945.pdf), s.e.t. 30.12.2018.

- https://legal.un.org/avl/pdf/ha/ictr_EF.pdf, s.e.t. 02.12.2019.
- <https://unictr.irmct.org/en/tribunal>, s.e.t. 02.12.2019.
- http://www.icty.org/x/file/Legal%20Library/Statute/statute_sept09_en.pdf, s.e.t. 31.08. 2019.
- http://www.icls.de/dokumente/ictr_statute.pdf, s.e.t. 31.08.2019.
- <http://www.rscsl.org/Documents/scsl-statute.pdf>, s.e.t. 31.08.2019.
- <https://www.icc-cpi.int/resource-library/Documents/RS-Eng.pdf>, s.e.t. 02.12.2019.
- https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/basic_texts/agr_coop_un_en.pdf, s.e.t. 09.04.2019.
- https://www.un.org/Depts/los/convention_agreements/texts/unclos/unclos_e.pdf, s.e.t. 09.04.2019.
- https://www.un.org/Depts/los/reference_files/chronological_lists_of_ratifications.htm, s.e.t. 28.11.2019.
- <https://www.danistay.gov.tr/upload/avrupainsanhaklarisozlesmesi.pdf>, s.e.t. 18.07.2019.
- http://www.inhak.adalet.gov.tr/inhak_bilgi_bankasi/aihs_ekprotokoller/ek14.pdf, s.e.t. 18.07.2019.
- https://www.coe.int/en/web/conventions/fulllist//conventions/treaty/214/signatures?p_auth=Q77D R4YJ, s.e.t. 01.08.2019.
- http://www.unicankara.org.tr/doc_pdf/adalet_divani.pdf, s.e.t. 01.12.2018.
- <https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/pdf01/3-30.pdf>, s.e.t. 25.06.2019.
- <https://www.oecd-nea.org/law/european-nuclear-tribunal-rules.pdf>, s.e.t. 03.07.2019.
- <https://archive.org/details/instructionstoalawgoog/page/n26>, s.e.t. 18.01.2019.
- https://crimeofaggression.info/documents/6/1946_Nuremberg_Judgement.pdf, s.e.t. 25.12.2018.
- <https://www.itlos.org/the-tribunal/members/>, s.e.t. 28.11.2019.
- https://asp.icc-cpi.int/iccdocs/asp_docs/RC2010/AMENDMENTS/CN.651.2010-ENG-CoA.pdf, s.e.t. 29.12.2019.
- <http://www.mfa.gov.tr/uluslararası-ceza-divani-ve-türkiye.tr.mfa>, s.e.t. 29.12.2019.
- https://www.icc-cpi.int/nr/rdonlyres/ea9aeff7-5752-4f84-be94-0a655eb30e16/0/rome_statute_english.pdf, s.e.t. 29.12.2019.

- <http://www.icty.org/en/search-results?asq=amicus>, s.e.t. 15.08.2019.
- https://unictr.irmct.org/en/search-results?as_q=amicus, s.e.t. 15.08.2019.
- <https://www.icc-cpi.int/Pages/record.aspx?docNo=ICC-02/17-58>, s.e.t. 15.08.2019.
- <https://www.danistay.gov.tr/upload/avrupainsanhaklarisozlesmesi.pdf>, s.e.t. 06.08.2019.
- <http://www.un.org.tr/humanrights/images/pdf/1-insan-haklari-evrenselbeyannamesi.pdf>, s.e.t. 01.12.2019.
- <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d22/c016/tbmm22016089ss0150.pdf>, s.e.t. 01.12.2019.
- <http://legal.un.org/docs/?path=../ilc/texts/instruments/english/statute/statute.pdf&lang=EF>, s.e.t. 06.01.2018.
- <https://www.admin.ch/opc/en/classified-compilation/19070042/index.html>, s.e.t. 05.08.2019.
- <https://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k4721.html>, s.e.t. 05.08.2019.
- http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama, s.e.t. 11.03.2018.
- http://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/commentaries/9_6_2001.pdf, s.e.t. 11.06.2019.
- www.erdemdenk.com/mcmisaki.doc, s.e.t. 08.08.2018.
- <https://www.loc.gov/law/help/us-treaties/bevans/m-ust000004-0140.pdf>, s.e.t. 29.04.2019.
- <http://www.saflii.org/za/cases/ZACC/2004/5.pdf>, s.e.t. 04.04.2019.
- https://www.loc.gov/rr/frd/Military_Law/pdf/NT_Vol-I.pdf, s.e.t. 27.12.2018.
- https://tr.wikipedia.org/wiki/N%C3%BCrnberg_ilkeleri, s.e.t. 19.12.2018.
- <https://ihl-databases.icrc.org/applic/ihl/ihl.nsf/INTRO/390?OpenDocument>, s.e.t. 19.12.2018.
- http://legal.un.org/avl/pdf/ha/ga_95-I/ga_95-I_e.pdf, s.1, s.e.t. 19.12.2018.
- http://www.un.org/en/genocideprevention/documents/atrocities-crimes/Doc.2_Charter%20of%20IMT%201945.pdf, s.e.t. 04.01.2019.
- <https://www.legal-tools.org/doc/45f18e/pdf/>, s.e.t. 11.09.2019.
- <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/statuteinternationalcriminaltribunalforrwanda.aspx>, s.e.t. 21.09.2018.
- http://www.danistay.gov.tr/upload/iskence_ve_diger_zalimane_gayri_insan_veya_kucultucu_muamele_veya_cezaya_karsi_sozlesme.pdf, s.e.t. 29.09.2019.

<http://www.un.org.tr/humanrights/tr/birlesmis-milletler-insan-haklari-belgeleri>, s.e.t. 06.10.2019.

<https://pcacases.com/web/send Attach/902>, s.e.t. 19.10.2019.

https://www.gc.noaa.gov/documents/8_1_1958_high_seas.pdf, s.e.t. 27.10.2019.

<https://www.internationalwaterlaw.org/bibliography/articles/general/Part-%203.pdf>, s.e.t. 27.10.2019.

<https://www.jus.uio.no/english/services/library/treaties/01/1-02/rights-duties-states.xml>, s.e.t. 08.02.2020.

<https://www.ejiltalk.org/was-nuremberg-a-violation-of-the-principle-of-legality/>, s.e.t. 24.03.2020.

<https://amnesty.org.tr/public/icerik/multeci-haklari>, s.e.t.03.09.2020.

Muharrem AKIR

**ULUSLARARASI
VERGİ PLANLAMASI
VE
TÜRKİYE UYGULAMALARI**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Uluslararası Vergi Planlaması Ve Türkiye Uygulamaları
Muharrem Çakır

Hukuk Yayınları Dizisi – 2863

Birinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 01 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Abdallah, W.M. (1989). International Transfer Pricing Policies: Decision-Making Guidelines For Multinational Companies. Quorum Books, New York.
- Acar, U.O.T. (2013). Transfer Fiyatlandırması. Seçkin Yayıncılık, Birinci Baskı, Ankara.
- Aijaz, A. (2013). Tax Haven: A Global Scenario. International Journal of Advance in Engineering Sciences, 3(3).
- Akdeniz İhracatçılar Birliği Genel Sekreterliği. (2015). Yeni Teşvik Sistemi ve Yatırımlarda Devlet Yardımları. s. 2. Web: [http:// www.akib.org.tr/files/downloads/Ekler/Yeni_Tesvik_Sistemi.pdf](http://www.akib.org.tr/files/downloads/Ekler/Yeni_Tesvik_Sistemi.pdf) adresinden 10 Mayıs 2015’de alınmıştır.
- Akdoğan, A. (2011). Kamu Maliyesi. ÖzBaran Ofset Matbaacılık, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 14. Baskı, Ankara.
- Aktan, C.C. ve Vural, İ.Y. (2004). Vergi Rekabeti. Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, (22).
- Aktan, C.C. ve Vural, İ.Y. (2012). Vergi Rekabeti. Yeni Maliye, Değişim Çağında Kamu Maliyesi: Yeni Trendler, Yeni Paradigmalar, Yeni Öğretiler, Yeni Perspektifler. (Editörler: Coşkun Can Aktan, Ahmet Kesik, Dilek Dileyici), T.C. Maliye Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı, Ankara: Yayın No: 2012/420.
- Aktaş, M. (2004). Uluslararası Transfer Fiyatlandırması ve Türk Vergi Mevzuatında Uygulama Olanakları. Yaklaşım Yayıncılık, Ankara.
- Algan, N. ve Gedik, M.A. (2011). Vergi Rekabetine İlişkin Göstergeler: Avrupa Birliği Üyesi Ülkeler İçin Bir Değerlendirme. Çanakkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 20(1).
- Alpar, C. (1985). Dünyada ve Türkiye’de Serbest Bölgeler. Olgaç Matbaası, Ankara.
- Alparslan, U. ve Kömürcüler, E. (2008). Vergi Planlamasına Yönelik Uluslararası Stratejiler ve Türkiye’deki Yansımaları. Finans Politik & Ekonomik Yorumlar, 45(515).

- Amadasun, A.B. and Igbinsosa, S.O. (2011). Strategies For Effective Tax Planning. Franklin Business & Law Journal, Issue (2).
- Ankara Yeminli Mali Müşavirler Odası Mevzuat İzleme Ve Değerlendirme Komisyonu Kararı, <http://www.aymmo.org.tr/otomasyon/ekler/MEVZUAT%20KARARI-168-04.pdf> adresinden 27.11.2015 tarihinde alınmıştır.
- Aras, F. (2015). Vergi Hukukunda Muvazaa ve Hukuki Sonuçları, Vergi Sorunları Dergisi, Sayı 322.
- Aygün, F. (2011). Amortisman Uygulaması ve Özellikli Durumlar. Vergi Sorunları Dergisi, Aralık, <http://www.vergisorunlari.com.tr/makale/amortisman-uygulamasi-ve-ozellikli-durumlar/4581>, adresinden 12.01.2021 tarihinde alınmıştır.
- Baker, P. (2013). Improper Use of Tax Treaties, Tax Avoidance and Tax Evasion. Paper on Selected Topics in Administration of Tax Treaties for Developing Countries, Paper No 9-A, The International Tax Compact, New York.
- Bala, S.K. (2007). Tax Planning in Business: Bangladeshi Perspective. Social Science Research Network Working Paper Series, E62.
- Barrios, S., Huizinga, H., Laeven, L. and Nicodeme, G. (2009). International Taxation and Multinational Firm Location Decisions. Taxation Papers. European Union.
- Berk, A. T. (2012). Bir Transfer Fiyatlandırması Açmazı: Uygun Emsal Tespiti Üzerine Tartışmalar ve Öneriler. Vergi Sorunları Dergisi, (284).
- Berkay, F. ve Armağan, R. (2011). Vergilemenin Uluslararası Boyutlarından Çifte Vergilendirme Sorunsalının Türk Vergi Sistemine Etkisi. Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi, 3(5).
- Bhat, G. (2009). Transfer Pricing, Tax Havens, and Global Governance. Discussion Paper / Deutsches Institut für Entwicklungspolitik, Bonn.
- Biçer, R. (2011). Transfer Fiyatlandırması Yöntemlerine İlişkin Kritik Noktalar. Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi, 88.
- Bilici, N. (2004). Vergi Cennetleri İle Mücadele. 19. Türkiye Maliye Sempozyumu "Türkiye'de Vergi Kayıp ve Kaçakları Önlenmesi Yolları, Antalya, 10-14 Mayıs.
- Bingöl, O. (2014). Vergi Cenneti Ülkeler. <http://www.muhasabetr.com/yazarlarimiz/ozanbingol/029/> adresinden 03.11.2015'de alınmıştır.

- Birinci, N. (2009). Uluslararası Vergi Planlamasının Analizi. Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi. Trabzon.
- Blouin, J., Huizinga, H., Laeven, L. and Nicodeme, G. (2014). Thin Capitalization Rules and Multinational Firm Capital Structure, IMF Working Paper 14/12.
- Buettner, T., Overesch, M., Schreiber, U. and Wamser, G. (2012). The Impact of Thin-Capitalization Rules on The Capital Structure of Multinational Firms. *Journal of Public Economics*, (96).
- Ceran, Y. ve Çiçek, R. (2007). Elektronik Ticaretin Vergilendirilmesine İlişkin Türk Vergi Sisteminde Katma Değer Vergisi Açısından Bir Değerlendirme. *Yönetim ve Ekonomi, Manisa*: 14(1).
- Cıllı, E. (2014). Uluslararası Boyutta Çifte Vergilendirme Sorunu ve Önlemeye Yönelik Düzenlemeler. *Vergi Raporu Dergisi*, (181).
- Congressional Research Service. (2013). Qualifying Industrial Zones (QIZs) in Jordan and Egypt: Background and Issues for Congress, August.
- Cravens, K.S. (1997). Examining The Role of Transfer Pricing as a Strategy for Multinational Firms. *International Business Review*, 6(2).
- Çak, M. (2008). Uluslararası Vergi Rekabeti Transfer Fiyatlandırması ve Vergileme. T.C. Maliye Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı, Yayın No: 2008/385, Ankara.
- Çakır, M. (2017). Vergi Planlaması Aracı Olarak Amortismanlar, Vergi Sorunları Dergisi, Sayı 345.
- Çakır M. ve Çakır N. (2016). İndirimli Kurumlar Vergisinin Uygulanması ve Değerlendirilmesi, Vergi Dünyası Dergisi, Sayı 423.
- Çakır, M. ve Yusufoglu, A. (2016). Teknoloji Geliştirme Bölgelerine Sağlanan Teşvikler ve Ekonomiye Etkisinin Değerlendirilmesi, Banka ve Finans Hukuku Dergisi, Cilt 5, Sayı 20.
- Çelik, O. (1999). Şirket Birleşmeleri ve Birleşmelerde Şirket Değerlemesi, Turhan Kitabevi, Ankara.
- Çelikkaya, A. ve Bişgin, A. (2012). Uluslararası Alanda Vergi İdareleri Arasında Bilgi Değişimi: Türkiye'nin Taraf Olduğu Anlaşmalar Açısından Konunun Değerlendirilmesi. *Maliye Dergisi*, (163).
- Çengeller, K. (2014). Vergi Cennetleri ile Mücadelede Uluslararası İşbirliği ve Türkiye Uygulaması. *Vergi Dünyası*, (392).

- Çırtlık S. (2015). İndirimli Kurumlar Vergisi Uygulaması, Vergi Dünyası, Sayı 401, Ocak.
- Çiçek, B. (2012). Transfer Fiyatlandırmasında Sorunlar ve Çözüm Önerileri. Mali Çözüm Dergisi.
- Çilioğlu, İl. (2014). Türkiye’de Uygulanan Teşvik Politikalarının Analizi. Editör: Mine Nur Bozdoğan, Türkiye’de Bölgesel Kalkınma ve Teşvik Politikaları, Nobel Akademik Yayıncılık.
- Council of The European Union. (2017). Council Conclusions, 15429/17, European Union.
- Council of The European Union. (2020). Note to The Council on The Eu List of Non-Cooperative Tax Jurisdictions, 11054/120, European Union.
- Çölgezen, Ö. (2010). Uluslararası Vergi Planlaması. Vergi Dünyası, (349).
- Dağ, M. ve Aslan T, (2019). Vergi ve Muhasebe Boyutlarıyla Yenileme Fonu Uygulamasına Yönelik Bir Değerlendirme, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı 13,
- Deloitte .(2018). Significant Tax Reform Approved by Congress, <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ar/Documents/tax/Insert-Reforma-Fiscal-2018-INGLES.pdf> adresinden 01.11.2020 tarihinde alınmıştır.
- Demir, V. (2014). Büyüyen Kobilerde Uluslararası Vergi Planlaması. Kobi Girişim.
- Demir, V. ve Göçmen, H.B. (2014). Stratejik Yönetim Muhasebesi ve Vergi Planlaması İlişkisi: Vergi Planlamasına Dayalı Maliyetleme (VPDM). Muhasebe ve Denetime Bakış, (42).
- Demirkan, B. (2010). Elektronik Ticaretin Vergilendirilmesi. Vergi Raporu, (125).
- Dharmapala, D., Hines, J.R. and Jamer, R. (2006). Which Countries Become Tax Havens?. Nber Working Paper, No 12802, Cambridge.
- Dharmapala, D., Hines, J.R. and James, R. (2009). Which Countries Become Tax Havens?. Journal of Public Economics, (93).
- Didinmez, İ. (2014). Türkiye’de Transfer Fiyatlandırmasında Hazine Zararı. Vergi Sorunları Dergisi, (311).
- Dikici, A. (2006). Optimal Amortisman, Vergi Sorunları Dergisi, Sayı 331.
- Dikili, A. (2011). Türkiye Serbest Bölgeleri. s. 57. [http:// www. orsam. org. tr/ tr/trUploads/Yazilar/Dosyalar/2011125_alison.pdf](http://www.orsam.org.tr/trUploads/Yazilar/Dosyalar/2011125_alison.pdf) adresinden 05.04. 20 15 tarihinde alınmıştır.

- Dinçer, H. (2014). Mevcutlarda Amortisman Uygulaması, Vergi Raporu Dergisi, Sayı 400.
- Durlanık, İ. ve Yıldırım N. (2020). İnternet Ortamında Yapılan Satışlarda Esnaf Muafiyeti Uygulama Alanı Genişliyor: GVK Madde 9/10, Vergi Raporu Dergisi, Sayı 255.
- Eberhartinger, E. and Six, M. (2007). Taxation of Cross Border Hybrid Finance. A Legal Analysis. ePubwu Institutional Repository: Wirtschafts Universitat, Discussion (27).
- Edizdoğan, N., Çetinkaya, Ö. ve Gümüş E. (2013). Kamu Maliyesi. Ekin Yayınevi, Bursa.
- Ensar, S. (2020). Vergi Planlamasını Engelleyen Faktörler Nelerdir? https://www.muhasabenet.net/haber.php?haber_id=28331 adresinden 30.12.2020 tarihinde alınmıştır.
- Eroğlu, E. (2009). Uluslararası Vergi Rekabeti ve Vergi Rekabetini Önleyici Düzenlemeler. Güncel Mali Konular (Editör: Nihat Edizdoğan), Dora Yayıncılık, Bursa.
- Eroğlu, O. (2014). Kurumlar Vergisinde Vergi Planlaması. Ekin Yayınevi, Ankara.
- Eroğlu, O. ve Aydın, F. K. (2020), Şirketlerde Birleşmeye Yönelik Vergisel Avantajlar, Kocatepe İİBF Dergisi, Cilt 22, Sayı 1.
- Ertürk, Y., Şahin, S. ve Koçak, D. (2020). Türkiye’de Bölgelere Göre Teşvik Politikalarının Kamu Maliyesi Çerçevesinde Analizi: WASPAS Uygulaması, Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi, 55(3).
- European Commission. (2012a). Communication From The Commission To The European Parliament And The Council - An Action Plan To Strengthen The Fight Against Tax Fraud and Tax Evasion. 6.12.2012 COM(2012), 722 Final, Brussels.
- European Commission. (2017). Aggressive Tax Planning Indicators, Final Report, Taxation Papers working Paper No: 71.
- European Commission. (2019). Reflections On The EU Objectives In Addressing Aggressive Tax Planning And Harmful Tax Practices Final Report, November.
- European Council. (2012b). Commission Recommendation Of 6.12.2012 On Aggressive Tax Planning. 6.12.2012. C(2012) 8806 Final, Brussels.

- European Council. (2015). Economic and Financial Affairs Council, 08/12/2015. <http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/ecofin/2015/12/08/> adresinden 23.12.2015 tarihinde alınmıştır.
- European Council. (2021). Taxation: Eu List of Non-Cooperative Jurisdictions, <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eu-list-of-non-cooperative-jurisdictions/> adresinden 20.01.2021 tarihinde alınmıştır.
- Farraj, E. (2021). Where to Invest Jordan's Enabling Platforms, Jordan Investment Board <https://www.oecd.org/mena/competitiveness/41613509.pdf> adresinden 03.02.2021 tarihinde alınmıştır.
- Ferhatoğlu, E. (2013). Vergi Anlaşmaları Hukukunda Hibrit Finansal Araçlar. 28. Türkiye Maliye Sempozyumu Küresel Kriz ve Maliye Politikaları Tebliğler Kitabı, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Uzman Matbaacılık, Ankara.
- Ferhatoğlu, E. (2014). Uluslararası Vergi Hukukunda Örtülü Sermaye. Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Akademisi, Prof. Dr. Şükrü Kızılot'a Armağan. Editör: Nevzat Saygılıoğlu. Ankara.
- Fettahlıoğlu, S. ve Dereli, S.F. (2012). Türkiye'de Serbest Bölgeler ve Kuruluş Yeri Alternatifi Olarak Kahramanmaraş İlinin Potansiyeli. II. Bölgesel Sorunlar ve Türkiye Sempozyumu, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi.
- Fisher, J.M. (2014). Fairer Shoes: Tax Havens, Tax Avoidance, And Corporate Social Responsibility. Boston University Law Review, 94(337).
- Fuest, C., Spengel, C., Finke, K., Heckemeyer, J. and Nusser, H. (2013). Profit Shifting and "Agressive" Tax Planning by Multinational Firms: Issues and Options for Reform. ZEW, Discussion (13-044).
- Gajewski, D. (2012). The Role of Hybrid Instruments In The Implementation of Business Tax Policy. Contemporaray Economics, 6(2).
- Gerçek, A. (2011). İnternet Üzerinden Yapılan Alışverişlerin Vergisel Boyutu. s. 1. <http://www.bursa-smmmo.org.tr/yazarlar/makaleler/136AGE.pdf> adresinden 28.01.2015 tarihinde alınmıştır.
- GIZ Sector Programme Public Finance. (2010). Adressing Tax Evasion And Tax Avoidance In Developing Countries, The International Tax Compact, Eschborn.
- GİB. (2020). Finansal Hesap Bilgilerinin Vergi Konularında Karşılıklı Olarak Otomatik Değişim Standardı Bilgilendirme Rehberi, Avrupa Birliği ve Dış İşleri Daire Başkanlığı, Yayın No: 1.

- Giray, F. (2005). Küreselleşme Sürecinde Vergi Rekabeti ve Boyutları. Akdeniz Üniversitesi İİBF Dergisi (9).
- Gravelle, J.G. (2013). Tax Havens: International Tax Avoidance and Evasion. Congressional Research Service.
- Gül, T.G. ve Çakır, S. (2014). Teknoparklar ve Teknoloji Üretimi: İzmir Teknoloji Geliştirme Bölgesi Örneği, Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi, IX(1).
- Gülççek, B. (2015). Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarının Kurumlar Vergisi Üzerindeki Etkisi. Vergi Raporu Dergisi, (187).
- Gülmez, M. ve Yalman İ. N. (2010). Yatırım Teşviklerinin Bölgesel Kalkınmaya Etkileri: Sivas İli Örneği. Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, Cilt 24, Sayı 2.
- Gülten, S. ve Cingör R. (2013). Uluslararası Vergi Planlaması Kavramının Tanıtılması ve Rusya Kırgızistan ve Türkiye Örneği. [http:// muhasabeden.com/uluslararasi-vergi-planlamasi-kavraminin-tanitilmasi-ve-rusya-kirgizistan-ve-turkiye-ornegi.html](http://muhasabeden.com/uluslararasi-vergi-planlamasi-kavraminin-tanitilmasi-ve-rusya-kirgizistan-ve-turkiye-ornegi.html)_adresinden 01.10.2014 tarihinde alınmıştır.
- Güney, S. ve Bozkurt, R. (2011). Türkiye'deki Transfer Fiyatlandırma Uygulamalarının Vergisel ve Diğer Faktörler Dikkate Alınarak İncelenmesi. Muhasebe ve Finans Dergisi, Nisan
- Güvemli, O. (1998). Amortismanlar Yeniden Değerleme ve Uygulamaları, Avcıol Basım Yayın.
- Hadnum, L. (2012). Tax Guide – The World's Best Tax Haven. Taxcafe UK Limited, Web: <http://www.taxcafe.co.uk/samples/wbtsample.pdf> adresinden 30.12.2014 tarihinde alınmıştır.
- Hong, Q. and Smart, M. (2010). In Praise of Tax Havens: International Tax Planning And Foreign Direct Investment, European Economic Review, 54(1).<http://www.tgbd.org.tr/tr/turkiye-de-teknoparklar-18.html> adresinden 07.04.2015 tarihinde alınmıştır.
- International Monetary Fund. (2013). Issues In International Taxation and The Role of The IMF. Web: [http://www.imf.org/external/np/pp/ eng/2013/062813.pdf](http://www.imf.org/external/np/pp/eng/2013/062813.pdf) adresinden 30.10.2014 tarihinde alınmıştır.
- İbiş, C. (2004). İşletmelerde Vergi Planlaması. Mali Çözüm Dergisi, İSMMMO Yayınları, 68.

- İstanbul Yeminli Müşavirler Odası (2018). Ticaret Şirketlerinin Bölünmesi Muhasebe ve Vergi Uygulamaları, [https://www.istanbulymmo.org.tr/Data/ Platform/2018_OCAK_03.pdf](https://www.istanbulymmo.org.tr/Data/Platform/2018_OCAK_03.pdf) adresinden 18.01.2021 tarihinde alınmıştır.
- Jansky P. and Palansky M. (2019). Estimating The Scale of Profit Shifting and Tax Revenue Losses Related to Foreign Direct Investment, *International Tax and Public Finance*, Volume 26, Issue 5.
- Johannesen, N. (2014). Tax Avoidance With Cross-Border Hybrid Instruments. *Journal of Public Economics*, (112).
- Jongesans, L. (2013). OECD's Recommendation a (Hybrid) Mismatch Itself?. Master Thesis, Tilburg University,.
- Kapusuzoğlu, T. (2008). Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Uygulamasında "Hazine Zararı" Aranmasının Sakıncaları. *Vergi Dünyası Dergisi*, (323)
- Karaaslan, E. (2012). Türkiye'de Amortisman Muhasebesi Uygulamaları, <http://www.erkankaraarslan.org/wp-content/uploads/2012/10/16.3-T%C3%BCrkiyede-Amortisman-Muhasebesi-Uygulamalar%C4%B1.pdf>, adresinden 13.01.2021 tarihinde alınmıştır.
- Karacan, S. ve Aslanoğlu, S. (2007). Türkiye'de Şirket Birleşmeleri ve Birleşmelerin Vergilendirme Karşısındaki Durumu – I, *Yaklaşım Dergisi*, (172).
- Karadağ, C. ve Organ İ. (2013). Teşebbüs Sahibi, Eş ve Çocuklara Yapılan Ödemeler, GVK 40/41 İndirilecek-İndirilemeyecek Giderler, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Karadağ, N. C. (2008). "Dünya'da Elektronik Ticaretin Vergilendirilmesi ve Türkiye Açısından Değerlendirilmesi", 23. Türkiye Maliye Sempozyumu Tebliğ Kitabı, 7-11 Mayıs.
- Karadağ, N.C. (2009). Hukuki Güvenlik İlkesinin Vergi Planlamasında Taşıdığı Anlam Üzerine Bir Değerlendirme. Prof. Dr. Mualla Öncel'e Armağan, Ankara Üniversitesi Yayınları, 243(1).
- Karadağ, N. C. (2020). Vergi Planlamasını Etkileyen Faktörler ve Vergi Planlaması İlkeleri, Editör: Neslihan Coşkun Karadağ, Ekin Kitabevi.
- Karadeniz, H. K. (2020). Vergi Planlaması Yoluyla Peçeleme/Muvazaa Önlenabilir mi?, Vergi Planlaması Teori ve Uygulama, Editör: Neslihan Coşkun Karadağ, Ekin Kitabevi.

- Karaduman, Y. (2005). Elektronik Ticaret ve Vergilendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Karabıçak M. (2013). Türkiye’de Uygulanan Ekonomik Teşvik Politikalarının Boyutu, Ulusal, Bölgesel ve Yerel Kalkınma Üzerine Olası Etkileri, S.D.Ü. İ.İ.B.F. Dergisi, Cilt 18, Sayı 3.
- Kılıç, E. (2012). Elektronik Ticaret (E-Ticaret) ve Vergileme. Vergi Sorunları Dergisi, (285).
- KPMG. (2020). Germany Country Profile. <https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2018/06/european-tax-germany-country-profile.html> adresinden 01.11.2020 tarihinde alınmıştır.
- Koçak, D., Doğan, S. ve Ertürk, Y. (2020). Türkiye’de İllerin Yatırım Teşvik Politikalarının Karşılaştırmalı Analizi: Temel Bileşenler Analizi ve Veri Zarflama Analizi, Editör: Şahin Karabulut, Ekonomik, Finansal ve Mali Politikaların Uygulamadaki Yansımaları, Gazi Kitabevi.
- Korb, D.L. (2008). Shelters, Schemes, and Abusive Transactions: Why Today’s Thoughtful U.S. Tax Advisors Should Tell Their Clients to “Just Say No”. In Tax and Corporate Governance, Springer Berlin Heidelberg.
- Korndörfer, M., Krumpal, I. and Schmukle, S.C. (2014). Measuring and Explaining Tax Evasion: Improving Self-Reports Using The Crossive Model. Journal of Economic Psychology, (45).
- KPMG. (2020). “France: Final administrative regulations under earnings stripping rules” <https://home.kpmg/us/en/home/insights/2020/06/tnf-france-final-administrative-regulations-earnings-strippings-rules.html> adresinden 30.10.2020 tarihinde alınmıştır.
- litaş, C., Aydemir, O. ve Demirel, B.L. (2007). Teknoloji Geliştirme Bölgeleri ve Tekdüzen Hesap Planı Açısından Bir Değerlendirme. Afyon Kocatepe Üniversitesi İİBF Dergisi, IX(1).
- Lui, R. (2010). Analysis On The Opportunities Brought By E-Commerce for International Tax Planning. p. 2. Web: <http://ieeexplore.ieee.org/> adresinden 31.01.2015 tarihinde alınmıştır.
- Maftai, L. (2013). An Overview Of The European Tax Havens. CES Working Papers, 41. Web: http://www.ceswp.uaic.ro/articles/CES_WP2013_V1_MAF.pdf adresinden 25.12.2014 tarihinde alınmıştır.

- Mughal, M.M. and Akram, M. (2012). Reasons of Tax Avoidance and Tax Evasion: Reflections from Pakistan. *Journal of Economics and Behavioral Studies*, 4(4).
- Nyberg, A. (2001). Treaty Shopping, Faculty of Law University of Lund Master Thesis. Aktaran: Nagihan Birinci.
- ODTÜ-TEKNOKENT, Rakamlarla Dünyadaki Teknokentler, <http://odtu.teknokent.com.tr/tr/hakkinda/rakamlarla-dunyadaki-teknokentler#:~:text=Bug%C3%BCn%20d%C3%BCnyada%201000'e%20yak%C4%B1n,arsa%20kiralayarak%20kendini%20idame%20ettirmektedir>. Adresinden 10.01.2021 tarihinde alınmıştır.
- OECD, (2017). Model Tax Convention on Income and on Capital, OECD, November.
- OECD, (2017). Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations,.
- OECD, (2020). <https://stats.oecd.org/> adresinden 12.12.2020 tarihinde alınmıştır.
- OECD. (2012). Thin Capitalisation Legislation: A Background Paper For Country Tax Administrations. http://www.oecd.org/ctp/tax-global/5%20Thin_Capitalization_Background.pdf adresinden 19.11.2014 tarihinde alınmıştır.
- OECD. (2013a). Electronic and Mobile Commerce. OECD Digital Economy Papers,(223).
- OECD. (2013b). Addressing Base Erosion and Profit Shifting. OECD Publishing.
- OECD. (2013c). Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting. OECD Publishing.
- OECD. (2017). Model Tax Convention On Income And On Capital. OECD.
- OECD. (2020). Automatic Exchange Portal, <https://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/international-framework-for-the-crs/exchange-relationships/> adresinden 10.02.2021 tarihinde alınmıştır.
- Office of Textiles and Apparel (2021). [https://www.trade.gov/qualifying-industrial-zones#:~:text=Qualifying%20Industrial%20Zones%20\(QIZs\),products%20contain%20inputs%20from%20Israel](https://www.trade.gov/qualifying-industrial-zones#:~:text=Qualifying%20Industrial%20Zones%20(QIZs),products%20contain%20inputs%20from%20Israel) adresinden 02.22 .2021 tarihinde alınmıştır.

- Oktar, C. (2004). İşletmelerde Vergi Planlaması ve Türkiye Örneği. Filiz Kitabesi, İstanbul.
- Organ, İ. (2020). Gelir Vergisi Açısından Vergi Planlaması Sponsorluk Harcaması Özelinde Bir Değerlendirme, Vergi Planlaması Teori ve Uygulama, Editör: Neslihan Coşkun Karadağ, Ekin Kitabevi.
- Organ, İ. ve Çavdar, F. (2012). Elektronik Ticaretin Vergilendirilmesinde Uluslararası Alanda Yaşanan Sorunlar. İnternet Uygulamaları ve Yönetimi Dergisi, 3(1).
- Öncel, M., Kumrulu, A. ve Çağan, N. (2013). Vergi Hukuku. Turhan Kitabesi, 22. Bası. Ankara, 26.
- Öz, E. ve Çavdar, F. (2012). Çifte Vergilendirmenin Önlenmesine Yönelik OECD ve Türkiye Uygulamaları. Vergi Dünyası Dergisi, 371.
- Öz, E. ve Yaraşır, S. (2009). Global Bir Kavram: Vergi Rekabeti. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Maliye Araştırma Merkezi Konferansları 52. Seri, Prof. Dr. Şerafettin Aksoy'a Armağan.
- Öz, S.N. (2005). Uluslararası Vergi Rekabeti ve Vergi Cennetleri. Maliye ve Hukuk Yayınları, Ankara.
- Özcan, T. E. (2011). Çok Uluslu Şirketler Stratejik Planlama. Yüksek Lisans Tezi. Kadir Has Üniversitesi.
- Özçelik, C. (2012). Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımında "Emsal Fiyat Aralığı". Vergi Sorunları Dergisi, (284).
- Özdaş, Y. (2009). Türkiye'de Uygulanan Yatırım Teşvikleri ve Diyarbakır Bölgesinde Bir Araştırma, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Öztürk N. (2015). Maliye Politikası, Ekin Kitabevi, Güncellenmiş 3. Baskı, Bursa.
- Öztürk, L. (2013). Serbest Bölgelerin Geleceği: Türkiye Açısından Bir Değerlendirme. Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, 9(19).
- Öztürk, S. ve Ülger, Ö. (2016). Vergi Cennetlerinin Küresel Finansal Kriz Üzerine Ekonomik Etkileri: Vergi Kaçırma, Vergiden Kaçınma Ve Kara Para Aklamadaki Rolü, Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt 9, Sayı 1, Ocak.
- Paksoy, S. ve Güllü, M. (2011). Serbest Bölgeler Üzerine Bir Araştırma: Gaziantep Örneği. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 10(35).

- Pamuk, İ. (2011). Elektronik Ticareti Vergilendirme İlkeleri. Maliye ve Sigorta Yorumları, (552).
- Parlayan, D. (2002). Şirket Birleşmeleri ve Bir Uygulama. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi.
- Pehlivan, O. ve Ersan, Ö. (2011). Uluslararası Vergilendirme. Derya Kitabevi, Trabzon.
- Pehlivan, S. ve Gökbunar, A.R. (2010). Ülkemizde Transfer Fiyatlandırmasının Yol Açtığı Tahmini Kurumlar Vergisi Kaybı. Celal Bayar Üniversitesi İİBF Yönetim ve Ekonomi Dergisi, 17(1).
- Prats, F.A.G. (2011). Oualification of Hybrid Instruments In Tax Treaties. Diritto e Pratica Tributaria Internazionale, VIII, 3.
- Prebble, B.C. (2011). Should Tax Avoidance be Criminalised? Tax Avoidance and Criminal Law Theory. Otago University. <http://www.otago.ac.nz/law/research/journals/otago036330.pdf> adresinden 31.12.2014 tarihinde alınmıştır.
- PWC. (2019). "France Corporate – Group Taxation", <https://taxsummaries.pwc.com/france/corporate/group-taxation> adresinden 30.10.2020 tarihinde alınmıştır.
- PWC. (2020). "Germany Corporate – Group Taxation", <https://taxsummaries.pwc.com/germany/corporate/group-taxation> adresinden 01.11.2020 tarihinde alınmıştır.
- Radu, D.I. (2012). Tax Havens Impact On The World Economy. Procedia – Social and Behavioral Science, (62).
- Remeur C. (2018). Listing of Tax Havens by The Eu, European Parliament PE 621.872.
- Robert Gordon University. (2013). Comparative International Tax Law. s7. https://www.academia.edu/7955707/Treaty_shopping_and_the_OECD_Model_Tax_Convention adresinden 18.03.2015 tarihinde alınmıştır.
- Rohde, C. and Rossing, C.P. (2011). Transfer Pricing. p. 3. Web: http://openarchive.cbs.dk/bitstream/handle/10398/8374/Carsten_Rohde_Transfer_Pricing.pdf?sequence=3 adresinden 10.12.2014 tarihinde alınmıştır.
- Saif, İ. (2006). The Socio-Economic Implications of the Qualified Industrial Zones in Jordan, Center for Strategic Studies University of Jordan.

- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü (2020) Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, <https://www.sanayi.gov.tr/istatistikler/istatistik-bilgiler/mi0203011501> adresinden 02.12.2020 tarihinde alınmıştır.
- Saraçoğlu, F. (2004). İşletmelerin Vergilendirilmesi ve Kurumlaşma. Martı Kitap ve Yayınevi, Ankara.
- Saraçoğlu, F. (2020). Türk Vergi Sistemi, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Saraçoğlu, F. ve Gökkaya, M. (2011). Türk Ticaret Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanunu Açısından Şirket Birleşmelerinin Anlamı. Prof. Dr. Sadık Kırbas'a Armağan. Editörler: Mustafa Koçak, Suat Teker. Es Yayınları.
- Saraçoğlu, F.ve Gümüş, Ö. (2017). Tax Incentives in Turkey Current Application and Assessment, Lambert Academic Publishing.
- Saraçoğlu, F. ve Kaya, E. (2006). Yeni Kurumlar Vergisi Kanunu ve Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı. Vergi Sorunları, (216).
- Saraçoğlu, F. ve Özcan, B. (2021). Serbest Bölgeler ve Vergi Planlaması, Ankara.
- Saraçoğlu, F. ve Pürsünlerli Çakar, E. (2020). Vergi Hukuku, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Saydam, G. (2012). İşletmelerde Vergi Planlamasının Önemi. s. 1. Web: <http://www.kibrispostasi.com/index.php/cat/100/col/167/art/14649/Pagename/BUYUKKONUK> adresinden 20.10.2014 tarihinde alınmıştır.
- Saygılıoğlu, N. ve Gerçek, A. (2007). Dış Ticaret ve Gümrük Kurallar, İşlemler ve Vergileme, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara.
- Schafer, A. (2006). International Company Taxation in The Era of Information and Communication Technologies: Issues and Options for Reform, Wiesbaden.
- Schafer, A. and Spengel, C. (2004). International Tax Planning in The Age of ICT. Centre For European Economic Research, Discussion, 04-27.
- Scholes, M., Wolfson, M., Erickson, M., Maydew, E. and Shevlin, T. (2005). Taxes and Business Strategy A Planning Approach, Pearson Prentice Hall, Third Edition, New Jersey.
- Soydan, B.Y. (1995). Uluslararası Vergi Anlaşmaları. Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul.
- Stainer, A., Stainer, L. and Segal, A. (1997). The Ethics of Tax Planning. A European Review, 6(4).

- Stiglitz, J. E. (1986). The General Theory of Tax Avoidance, NBER Working Paper Series, Working, Cambridge, (1868).
- Şahin, İ. E. (2007). Küresel Rekabet Ortamında Türkiye’de Elektronik Ticaret ve Vergilendirilmesi. SÜ İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 7(13).
- Şahin, İ. E. (2011). Şirket Birleşmelerinin Etkinlik Açısından Değerlendirilmesi ve Türk Bankacılık Sektöründe Bir Uygulama, Selçuk üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Şahin, İ. E. ve Yılmaz B. (2010). Şirket Birleşmeleri, Birleşmelerde Tarihsel Gelişim Süreci ve Uygulanan Ödeme Yöntemleri, SÜ İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, Cilt 10, Sayı 19.
- Şahin, N. (2016). Türkiye’deki Şirket Birleşmeleri Verilerinin Yıllar İtibariyle Analizi ve Dünya Geneli, ABD, AB ve Asya-Pasifik Verileri ile Karşılaştırılması, Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi, Cilt 8, Sayı 15.
- Şahin, S. ve Ertürk, Y. (2020). Türkiye’de İllerin Teşvik Politikalarının Topsis Yöntemi İle Değerlendirilmesi, Vergi raporu Dergisi, Sayı 253, Ekim.
- Şenyüz, D., Yüce M. ve Gerçek A. (2017). Vergi Hukuku (Genel Hükümler), Ekin Basım Yayım Dağıtım, Bursa.
- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, (2020), Yatırım Teşvik Uygulamaları, <https://www.sanayi.gov.tr/destek-ve-tesvikler/yatirim-tesvik-sistemleri/md0203011615> adresinden 18.01.2021 tarihinde alınmıştır.
- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, (2020), Yatırım Teşvik Uygulamaları, <https://www.sanayi.gov.tr/destek-ve-tesvikler/yatirim-tesvik-sistemleri/md0203011615> adresinden 18.01.2021 tarihinde alınmıştır.
- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, (2020), Yatırım Teşvik Uygulamaları, <https://www.sanayi.gov.tr/destek-ve-tesvikler/yatirim-tesvik-sistemleri/md0103011615> adresinden 18.01.2021 tarihinde alınmıştır.
- Taşkın, Y. (2012). Transfer Fiyatlandırmasında Emsallere Uygunluk İlkesi. Türkmen Kitabevi, İstanbul.
- Tıpke, S. (1987). Steuerrect, 11. Bası, Köln, 1,2, Aktaran: Selim Kaneti, Vergi Hukuku, Filiz Kitabevi, 198.
- Tobin, G. and Walsh, K. (2013). What Makes a Country a Tax Haven? An Assesment of International Standarts Shows Why Ireland Is Not a Tax Haven. The Economic and Social Review, 44(3).

- Tosuner, M. ve Bayram, S. (2015). Sermayenin Kaybı ve Borca Batık Halinde Şirket Birleşmelerinin Türk Ticaret Kanunu ve Kurumlar Vergisi Açısından Değerlendirilmesi. *Vergi Dünyası Dergisi*, (404).
- Treasury, H.M. and Revenue, H.M. & Customs. (2014). Tackling Aggressive Tax Planning In The Global Economy: UK Priorities For The G20-OECD Project For Countering Base Erosion and Profit Shifting, Macrh.
- Tuncer, S. (1999). Vergi Hukukunda Muvazaa-I, *Yaklaşım Dergisi*.
- Tuncer, S. (2008). İşletme Vergiciliğinden Vergi Planlamasına. *Yaklaşım Dergisi*, Yıl 16, (181).
- Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı, (2020). Serbest Bölgelerimizin Sunduğu Avantajlar, <https://ticaret.gov.tr/data/5b9b666013b8761cc09f9bad/Avantajlar.pdf> adresinden 01.12.2020 tarihinde alınmıştır.
- TÜRMÖB, (2020). Tüm Yönleriyle Yenileme Fonu Uygulaması, Sirküler No: 3.
- Uygur, E. (2010). E-ticaret ve Türkiye’deki Durumu. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi, Ankara.
- Ünlükaplan, İ. ve Arısoy, İ. (2011). Türkiye Ekonomisi için Efektif Vergi Oranlarının Hesaplanması. *Ege Akademik Bakış*, 11(1).
- Ünsal, H. (2013). Vergi Hukuku ve Türk Vergi Sistemi, Gazi Kitabevi.
- Ünsal, H. ve Ubay, B. (2017). Katma Değer Vergisinde Vergilendirme Yetkisinin Uluslararası E-Ticaret İşlemleri Açısından Değerlendirilmesi, *vergi Raporu Dergisi*, Sayı 211.
- Vergi Port (2020). BEPS Kapsamında İmzalanan Çok Taraflı Vergi Anlaşmasının (“MLI”) Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Meclise Sunuldu, *Uluslararası Vergi Bülteni*, 2020/25.
- Wamser, G. (2014). The Impact of Thin-Capitalization Rules on External Debt Usage – A Propensity Score Matching Approach. *Oxford Bulletin of Economics And Statics*, 76(5).
- WTO. (1998). Electronic Commerce and The Role of The WTO. http://www.wto.org/english/news_e/pres98_e/pre96_e.htm adresinden 10.11 2014 tarihinde alınmıştır.
- Yakar, S. (2020). Kurumlar Vergisi Açısından Vergi Planlaması, Vergi Planlaması Teori ve Uygulama, Editör: Neslihan Coşkun Karadağ, Ekin Kitabevi.
- Yalın, I. (2011). Şirket Birleşmelerinde Verginin Rolü ve Bir Örnek Uygulama. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi.

- Yaltı, B. (2009). Transfer Fiyatlandırmasında “Gizli Emsal”, Vergi Sorunları Dergisi, (251).
- Yaşar, S. (2012). Türkiye’den 158 Milyar Dolar Vergi Cennetlerine Gitmiş. <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/yasar/2012/07/24/turkiyeden-158-milyar-dolar-vergi-cennetlerine-gitmis> adresinden 05.05.2015 tarihinde alınmıştır.
- Yavan, N. (2012). Türkiye’de Yatırım Teşviklerin Bölgesel Belirleyicileri: Mekansal ve İstatiksel Bir Analiz, Coğrafi Bilimler Dergisi, 10 (1).
- Yayar R. ve Demir Y. (2012). Bölgesel Kalkınma ve Yatırım Teşvikleri: Tokat İlinde Bir Uygulama. Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Sayı 39, Ocak – Haziran, s. 122.
- Yetkiner, E. (2001). Vergi Cennetlerinin Sunduğu Bazı Vergi ve Yatırım Avantajları.. Web: <https://dengeakademi.com/Files/Article/Erkan2001VergiCenn.pdf> adresinden 03.01.2015 tarihinde alınmıştır.
- Yılmaz, C.A. (2007). Vergi Planlaması Türk Vergi Mevzuatı ve Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları Kapsamında Değerlendirilmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Yılmaz, E. (2013). Kanuna Karşı Hilenin Vergi Hukukunda Görünümü Olarak Peçeleme Kavramı ve Muvazaa İle Mukayesesi, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt XVII, Sayı 1-2.
- Yılmaz, G. H. (2015). Uluslararası Vergi Adaleti İçin OECD BEPS Eylem Planı. <http://www.dunya.com/ekonomi/vergi/uluslararasi-vergi-adaleti-icin-oecd-beps-eylem-planı-281705h.htm> adresinden 15.12.2015 tarihinde alınmıştır.
- Yılmaz, G.A. (2009). Kamu Maliyesi. Türkmen Kitabevi, İstanbul.
- Yusufoğlu, A. (2016). Türk Vergi Sisteminde Seçimlik Vergi Planlaması Araçları ve Kısıtlayıcı Düzenlemeler, Vergi Sorunları Dergisi, Sayı 330.
- Yusufoğlu, A. (2020). Uluslararası Vergi Uyuşmazlıklarının Çözümünde Tahkim Müessesesinin İncelenmesi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Yüksel, V. (2009). Şirket Birleşmeleri ve KOBİ Birleşmelerinde Vergi Teşviği. Yaklaşım Dergisi, (202).
- Zucman G. (2015). Vergi Cennetleri Ulusların Gizli Zenginliği, Çeviren: Yasemin Özden Charles, Yordam Kitabevi.

Ali TEZCAN

UYAP

ULUSAL YARGI AĞI

PLATFORMU

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

UYAP Ulusal Yargı Ağı Platformu

Ali Tezcan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2755

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 48 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- **Adliye Personeli El Kitabı**, Adalet Bakanlığı ve Avrupa Birliği Mahkeme Yönetimi Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi, Ankara, 2013.
- Ali Kaya, Meral Güneş, **Ulusal Yargı Ağı Projesi I**, Ed. Ahmet Karakocalı, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, 3. bs., Eskişehir, 2013.
- **UYAP Ulusal Yargı Ağı Projesi**, Ankara Barosu Yayınları, Genişletilmiş 7. bs., Ankara, 2007.
- **UYAP Tanıtım Broşürleri**, Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı.
- <http://www.adalet.gov.tr/duyurular/2007/nisan07/eimza/ protokol.htm>
- <https://avukat.uyap.gov.tr/main/avukat.jsp>
- <https://bilirkisi.uyap.gov.tr/main/bilirkisi.jsp>
- <http://emsal.uyap.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/>
- <https://esatis.uyap.gov.tr/main/esatis/index.jsp?v=1916>
- <http://www.hukukiyardim.gov.tr/>
- <http://kamusm.bilgem.tubitak.gov.tr/>
- <https://kurum.uyap.gov.tr/main/kurum.jsp>
- <http://www.mevzuat.adalet.gov.tr/>
- <https://www.ozgureralp.com.tr/mesleki-bilgisayar-uyap-1/>
- <https://www.ozgureralp.com.tr/mesleki-bilgisayar-uyap-2/>
- <http://www.pki.iam.metu.edu.tr/sunumlar.html>
- <http://www.sms.uyap.gov.tr/>
- <http://www.sozluk.adalet.gov.tr/>
- <https://www.turkiye.gov.tr/uyap-portali-vatandas-girisi>

- <https://www.uyap.gov.tr/>
- <https://uyapegitim.adalet.gov.tr/portal/index.asp>
- <https://www.uyap.gov.tr/Altyapi>
- <https://www.uyap.gov.tr/Asamalar>
- <https://www.uyap.gov.tr/El-Brosurleri>
- <https://www.uyap.gov.tr/Genel-Bilgi>
- <https://www.uyap.gov.tr/Projeler>
- <https://www.uyap.gov.tr/Tarihce>
- <https://www.uyap.gov.tr/Ulusal-Elektronik-Imza-Sempozyumu>
- <http://www.uyap.gov.tr/Uyap-Editor>
- <https://www.uyap.gov.tr/UYAP-Egitimleri>
- <https://www.uyap.gov.tr/UYAP-Odulleri>
- <https://www.uyap.gov.tr/UYAP---SEGBIS-Sempozyumu>
- <http://www.uyap.gov.tr/Yeni-Mobil-Uygulama-%E2%80%9CCelse%E2%80%9D-Avukatlarin-Hizmetine-Sunuldu>
- <https://vatandas.uyap.gov.tr/main/vatandas.jsp>
- <https://webmail.uyap.gov.tr/>
- <http://www.webportal.adalet.gov.tr/tanitim.html>

Mehmet Fatih İÇER
Avukat

UYGULAMADA

İZALE-İ ŞUYU

(ORTAKLIĞIN GİDERİLMESİ)

DAVALARI

- Mülkiyet/Elbirliği Mülkiyeti/Paylı Mülkiyet
- İzale-i Şuyu/Ortaklığın Giderilmesi
- Elbirliği Mülkiyetinin Paylı Mülkiyete Çevrilmesi
- İİK Madde 121'e Göre Ortaklığın Giderilmesi

Açıklamalı-İçtihatlı-Örnekli

Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş

3. Baskı

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

İZALE-İ ŞÜYU (ORTAKLIĞIN GİDERİLMESİ) DAVALARI

Av. Mehmet Fatih İÇER

Hukuk Yayınları Dizisi – 2378

Üçüncü Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 39 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.
Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB
Tel. 0312 395 8 500-501
www.ozdogandigital.com
Sertifika no. 52170

KAYNAKÇA

- 1- Aydın **Zevkliler**/Şeref **Ertaş**/Ayşe Havutçu/M.Beşir **Acabey**/Damla **Gürpınar**, Medeni Hukuk Temel Bilgiler, 10. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara 2018
- 2- Baki **Kuru**, Hukuk Muhakemeleri Usulü, Ankara 1979–1986. (Muhakeme)
- 3- Baki **Kuru**, İcra ve İflas Hukuku, Ders Kitabı, Yetkin Yayınevi, Ankara 2017
- 4- Baki **Kuru**, Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, Yetkin Yayınevi, Ankara 2017 (Usul)
- 5- Bilge **Öztan**, Miras Hukuku, 9. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara 2018
- 6- Ferit H. **Saymen**/Halid Kemal **Elbir**, Türk Eşya Hukuku (Ayni Haklar), İstanbul 1954
- 7- Hakan **Pekcanıtez**/Oğuz **Atalay**/Muhammet **Özekes**, Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, 6. Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2018
- 8- Haluk Nami **Nomer**/Mehmet Serkan **Ergüne**, Eşya Hukuku, 6. Baskı, Oniki Levha Yayınları, İstanbul 2019
- 9- Hasan **Erdoğan**, Ortaklığın Giderilmesi (İzalei Şuyu) Davaları, Adalet Yayınevi, Ankara 2008.
- 10- Jale **Akipek**/Turgut **Akıntürk**/Derya **Ateş**, Eşya Hukuku, 2. Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul 2018
- 11- Kemal **Oğuzman**/Özer **Seliçi**, Eşya Hukuku, 9. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul 2002
- 12- Lale **Sirmen**, Eşya Hukuku, 6. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2018
- 13- Mahir Ersin **Germeç**, Kat Mülkiyeti Hukuku, 8. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2019.
- 14- Mehmet **Remzi**/Sezer **Aydın**/Murat **Ispartalı**, Medeni Hukuk, İkinci Sayfa Yayınları, İstanbul, Kasım 2010

- 15- Metin **Polat**, Paydaşlıktan Çıkarılma Davasında Dava Şartları, <https://metinpolat.av.tr/paydasliktan-cikarilma-davasinda-dava-sartlari.html>
- 16- Mustafa Reşit Karahasan, Yeni Türk Medeni Kanunu – Eşya Hukuku, İstanbul 2002.
- 17- Mustafa Reşit **Karahasan**, Yeni Türk Medeni Kanunu – Eşya Hukuku, İstanbul 2002
- 18- **Postacıoğlu**, İ.E., Medeni Usul Hukuku Dersleri, 6.Bası, İstanbul 1975
- 19- Ramazan **Arslan**/Ejder **Yılmaz**/Sema **Taşınar Ayvaz**/Emel **Hanağası**, İcra ve İflas Hukuku, 4. Baskı, Yetkin Yayınevi, Ankara 2018
- 20- Rona **Serozan**, Eşya Hukuku I, 3. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul 2014
- 21- Şeref **Ertaş**, Eşya Hukuku, 4. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2002
- 22- Turhan **Esener**/Kudret **Güven**, Eşya Hukuku, 7. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2017
- 23- Zahit **İmre**/Hasan **Erman**, Miras Hukuku, 12. Basım, Der Yayınları, İstanbul 2016

Durmuş ÖZCAN
Hâkim

UYGULAMALI İŞ DAVALARI

Bireysel İş Hukuku Davaları
Toplu İş Hukuku Davaları
İş Yargılaması Hukuku

Güncellenmiş

6. Baskı

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Uygulamalı İş Davaları

Durmuş Özcan

Hukuk Yayınları Dizisi – 1790

Altıncı Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 49 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

- AKINTÜRK** Turgut: Borçlar Hukuku Genel Hükümler; Özel Borç İlişkileri, İstanbul 2003, 9.baskı, Beta Yayıncılık (Anılış: AKINTÜRK)
- AKTAY** Nizamettin: Toplu İş Hukuku, Ankara 2015 baskı, Gazi Kitabevi (Anılış: AKTAY)
- AKTAY** Nizamettin, **ARICI** Kadir, **KAPLAN** E. Tuncay: İş Hukuku, 3.baskı, Ankara 2009, Seçkin Yayıncılık (Anılış: AKTAY/ARICI/KAPLAN)
- AKYİĞİT** Ercan: İş Güvencesi, Ankara 2007 baskı, Seçkin Yayıncılık, (Anılış: İş Güvencesi)
- AKYİĞİT** Ercan: İş Hukuku, 6.baskı, Ankara 2007, Seçkin Yayıncılık, (Anılış: İş Hukuku)
- AKYİĞİT** Ercan: Kıdem Tazminatı, Ankara 1999 (Anılış: Kıdem Tazminatı)
- AKYİĞİT** Ercan: Ücreti Geciken İşçinin Çalışmaktan Kaçınması, İHSGHD, Sayı 5, 2005 Yılı (Anılış: Çalışmaktan Kaçınma)
- AKYİĞİT** Ercan: Toplu İş Hukuku, 1. baskı, Ankara 2015, Seçkin Yayıncılık, (Anılış: Toplu İş Hukuku)
- ALP** Mustafa: İşçinin Feshe Karşı Korunması, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2003, cilt 5, sayı 1 (Anılış: İşçinin Feshe Karşı Korunması)
- ALP** Mustafa: İş Sözleşmesinin Değiştirilmesi, Ankara 2005, Seçkin Yayıncılık (Anılış: İş Sözleşmesinin Değiştirilmesi)
- ALP** Mustafa: İş İlişkinin Sona Ermesi ve Kıdem Tazminatı, Yargıtay Kararı Değerlendirmesi, 2006 (Anılış: Kıdem Tazminatı)
- ALPAGUT** Gülsevil: İş Sözleşmesinin Feshi ve İş Güvencesi, 3.Yılında İş Yasası, İstanbul 2005, Türkiye Toprak Seramik Çimento ve Cam Sanayi İşverenleri Sendikası Yayınları (Anılış: İş Güvencesi)
- ALPAGUT** Gülsevil: İş Sözleşmesinin Feshinde Haklı Geçerli Neden Ayrımı ve Yargıtay'ın Konuya İlişkin Kararının Değerlendirilmesi, Sicil İş Hukuku Dergisi, Mart 2006, sayı 1 (Anılış: Haklı Geçerli Neden Ayrımı)
- ARASLI** Utkan: Yeni Borçlar Yasası'nın İş Kazası ve Meslek Hastalıklarından Doğan Maddî Tazminat Davalarında Getirdiği Sistem ve Hakkaniyet İndirimi, Sicil İş Hukuku Dergisi, Aralık 2011, sayı 24 (Anılış: ARASLI)
- ATABEK** Reşat: İş Akdinin Feshi, İstanbul 1938, Arkadaş Basımevi (Anılış: ATABEK)
- AYAN** Mehmet: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 6.baskı, Konya 2010 (Anılış: AYAN)
- AYKAÇ** Hande Bahar: Fesih Hakkının Eşit Davranma Borcu İle Sınırlanması, İş Hukukunda Genç Yaklaşımlar II, Tankut Centel, İstanbul, Ekim 2016, 1. baskı, On İki Levha Yayınları (Anılış: AYKAÇ)

- BAKIRCI** Kadriye: İş Güvencesi Kapsamındaki İşçilerin Doğrudan Tazminat Talep Hakları ve Kötüniyet veya Sendikal Tazminat ile Ayrımcılık Tazminatı İlişkisi, Sicil İş Hukuku Dergisi, Haziran 2006, sayı 2 (Anılış:BAKIRCI)
- BASKAN** Esra: 6356 Sayılı Kanun Çerçevesinde İş Sözleşmesinin Sendikal Nedenle Feshi, Ankara 2013, Turhan Kitabevi (Anılış: BASKAN)
- BASKAN** Esra: 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Hükümlerinin İş Davalarındaki Yargılama Usulüne Etkisi, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, 2013 yılı 13. sayısı, s.307-331 (Anılış: Yargılama Usulü)
- BAŞTERZİ** Süleyman: İşsizlik Sigortası, Ankara 1996 (Anılış: BAŞTERZİ)
- BOSTANCI** Uygur: Geçersiz Fesih Öncesi Kullandırılan İhbar Önelinin Hukukî Durumu, Sicil İş Hukuku Dergisi, 2012 Eylül sayısı, s.130-138 (Anılış: BOSTANCI)
- BULUT** Ali: Türk İş Hukukunda Sendikal Güvenceler, Ankara 2016, 1. baskı, Turhan Kitabevi (Anılış: BULUT)
- CANBOLAT** Talat: Toplu İş Sözleşmesinin Düzeyi ve Türleri, İstanbul 2013, 1. baskı, Beta Yayıncılık (Anılış: CANBOLAT)
- CANİKLİOĞLU** Nurşen, **CANBOLAT** Talat: 4857 Sayılı İş Kanunu'nda Para Cezasına Bağlanan Yükümlülükler ve Bu Para Cezalarının Özellikleri, Yargıç Resul Arslanköylü'ye Armağan, Kamu- İş, C. 7, 2004 Yılı, sayı 3 (Anılış: CANİKLİOĞLU/CANBOLAT)
- CENTEL** Tankut: Anayasa Karşısında Boşta Geçen Süreye İlişkin Ücreti Sınırlama, Sicil İş Hukuku Dergisi, Aralık 2009, sayı 16 (Anılış: CENTEL)
- CENTEL** Tankut: Türk Borçlar Kanunu'nda İşçinin Borçları, Sicil İş Hukuku Dergisi, Haziran 2011, s.5-11 (Anılış: İşçinin Borçları)
- CENTEL** Tankut, **DEMİRCİOĞLU** Murat: İş Hukuku, 7. baskı, İstanbul 1999, Beta Yayıncılık (Anılış: CENTEL/DEMİRCİOĞLU)
- CİNOĞLU** Şükran: İşe İade Davalarında 4857 Sayılı Yasa'nın 19. Maddesinin 1.Fıkrası İle 25. Maddesinin Son Fıkrasının Karşılaştırılması, Sicil İş Hukuku Dergisi, Aralık 2006 (Anılış: CİNOĞLU)
- ÇANKAYA** Osman Güven, **GÜNAY** Cevdet İlhan, **GÖKTAŞ** Seracettin: İşe İade Davaları, 2. baskı, Ankara 2006, Yetkin Yayınları (Anılış: ÇANKAYA/GÜNAY/GÖKTAŞ)
- ÇANKAYA** Osman Güven, **ÇİL** Şahin: İş Hukukunda Üçlü İlişkiler, Genişletilmiş 3. baskı, Ankara 2011, Yetkin Yayınevi (Anılış: ÇANKAYA/ÇİL)
- ÇELİK** Çağrı: İş Sözleşmesinin İşçiden Kaynaklanan Nedenlerle Süreli Feshi ve Sonuçları, 1. baskı, Ankara 2007, Seçkin Yayıncılık (Anılış: ÇELİK Çağrı)
- ÇELİK** Nuri: İş Hukuku Dersleri, 12.baskı, İstanbul 1994, Beta Yayıncılık (Anılış: ÇELİK, İstanbul 1994)
- ÇELİK** Nuri: İş Hukuku Dersleri, 20. baskı, İstanbul 2007, Beta Yayıncılık (Anılış: ÇELİK, İstanbul 2007)

- ÇELİK** Nuri: İş Hukuku Dersleri, 23. baskı, İstanbul 2010, Beta Yayıncılık (Anılış: ÇELİK, 2010 baskı)
- ÇELİK** Nuri, **CANİKLİOĞLU** Nurşen, **CANBOLAT** Talat: İş Hukuku Dersleri, Yenilenmiş 27. baskı, Eylül 2014, Beta Yayıncılık (Anılış: ÇELİK/CANİKLİOĞLU/ CANBOLAT)
- ÇENBERCİ** Mustafa: İş Kanunu Şerhi, Ankara, 1984 baskı, Olgaç Matbaası (Anılış: ÇENBERCİ)
- ÇİL** Şahin: İlke Kararları, Ankara 2011, 3.baskı (Anılış: İlkeler)
- ÇİL** Şahin, **KAR** Bektaş: İş Yargısında Belirsiz Alacak Davası ve Kısmî Dava, Ankara 2012, Yetkin Yayınları (Anılış: ÇİL/KAR)
- ÇİL** Şahin: İş Hukukunda İbra Sözleşmesi, 2. Baskı, İstanbul, 2007, Legal Yayınları (Anılış: ÇİL)
- ÇİL** Şahin: 6098 Sayılı Borçlar Kanunu Hükümleri Çerçevesinde İş Hukukunda İbra Sözleşmelerinin Geçerliliği, Sicil Mart 2011 (Anılış: İbranın Geçerliliği)
- DEMİR** Fevzi: Yargıtay Kararları Işığında İş Hukuku ve Uygulaması, 2.baskı İzmir 2002 (Anılış: İş Hukuku)
- DEMİR** Fevzi: İş Güvencesi ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun Başlıca Yenilikleri, İzmir 2003, Türkiye Haber- İş Sendikası Yayınları (Anılış: İş Güvencesi)
- DEMİR** Fevzi: Geçerli Sebep Fesih Kavramı ve Uygulama, Legal İş Hukuku Dergisi, 2006, sayı 10, Sayfa 469-499 (Anılış: Geçerli Sebep)
- EKONOMİ** Münir: Ferdi İş Hukuku, 3. Baskı, İstanbul 1984, İTÜ Matbaası (Anılış: Ferdi İş Hukuku)
- EKONOMİ** Münir: Hizmet Akdinin Feshi ve İş Güvencesi, Çimento İşverenleri Dergisi, Mart 2003, C.17, sayı 2 (Anılış: Hizmet Akdinin Feshi)
- EKONOMİ** Münir: İş Sözleşmesinin Sona Erdirilmesinde Tarafların Anlaşması, İbraname İle İş Güvencesi Davasından Feragat ve Sulh, Karar İncelemesi, 2006 (Anılış: Anlaşma)
- EKONOMİ** Münir: Feshin Geçersizliği Kararı Sonucu İşe Başlatılmayan İşçiye İhbar Tazminatı Ödenmesi, Legal, 2008/10 sayısı (Anılış: Geçersiz Fesih)
- EKONOMİ** Münir, **EYRENCİ** Öner: Hizmet Akdinin Devri İle İşverenin Değişmesi, Prof. Dr. Nuri Çelik'e Armağan, C. II, İstanbul 2001 (Anılış: EKONOMİ/EYRENCİ)
- ENGİN** Murat: Çalışma Koşullarında Esaslı Değişiklik ve Yeni İş Kanunu Tasarısı, İÜHFM 2003 (Anılış: ENGİN)
- ENGİN** Murat: Sendikal Hak ve Özgürlüklere İlişkin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hükümleri, İş Hukukunda Güncel Sorunlar, Kadir Has Üniversitesi Şubat 2015 Semineri, Seçkin Yayıncılık (Anılış: Sendikal Hak)
- EREN** Fikret: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C.1, 6.baskı, İstanbul 1998 (Anılış: Borçlar Hukuku Genel Hükümler)
- EREN** Fikret: Borçlar Hukuku, İstanbul 2003, Beta Yayınları (Anılış: Borçlar Hukuku)

- ESEN** Bülent Nuri: Türk İş Hukuku, Ankara 1944, Maarif Matbaası (Anılış: ESEN)
- ESENER** Turhan: İş Hukuku, 3.baskı, Ankara 1978, Sevinç Matbaası (Anılış: ESENER)
- ESENER** Turhan, **GÜMRÜKÇÜOĞLU BOZKURT** Yeliz: Sendika Hukuku, İstanbul 2014, Vedat Kitapçılık (Anılış: ESENER/GÜMRÜKÇÜOĞLU)
- EYRENCİ** Öner, **TAŞKENT** Savaş, **ULUCAN** Devrim: Bireysel İş Hukuku, 2. baskı, İstanbul 2005, Legal Yayıncılık (Anılış: EYRENCİ/TAŞKENT / ULUCAN)
- EYRENCİ** Öner: Toplu İşçi Çıkarma ve Ortaya Çıkan Sorunlar, A. Can Tuncay'a Armağan, İstanbul 2005 (Anılış: EYRENCİ)
- GÖKTAŞ** Seracettin: İş Hukukunda Haksız Fesih, Ankara 2020, 1. baskı, Seçkin Yayınevi (Anılış: Fesih)
- GÖKTAŞ** Seracettin: Basın İş Kanunu'nda İzin ve Dinlenme Süreleri, II. Tebliğ, Legal İş Hukuku Dergisi 2005 Mayıs Toplantısı, İstanbul 2006 (Anılış: GÖKTAŞ)
- GÜÇ** Tekin: Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma, 2014 yılı 1. baskı, Seçkin Yayıncılık (Anılış: GÜÇ)
- GÜLEŞÇİ** Yusuf: İşverenin İş Kazası ve Meslek Hastalıklarını Kayıt ve Bildirim Yükümlülüğü, Sicil İş Hukuku Dergisi, 2014 yılı 32. sayısı (Anılış: GÜLEŞÇİ)
- GÜNAY** Cevdet İlhan: İş Hukuku, 3. baskı, Ankara 2004, Yetkin Yayınları (Anılış: GÜNAY)
- GÜNAY** Cevdet İlhan: İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri, 2013 baskı, Yetkin Yayınları (Anılış: İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku)
- GENİŞ** Hasan: Belirli Süreli İş Sözleşmesi Yapma Serbestisi ve Sınırları, Ankara 2013, 1. baskı, Adalet Yayınevi (Anılış: GENİŞ)
- GÜRKAYNAK** Gönenç, **KARAOĞLAN** Ceyda, **ULUAY** Tolga: Yargıtay Uygulamasındaki Değişiklikler Işığında İş Sözleşmesinin Feshinde Sosyal ve Objektif Seçim Kriterleri, Sicil İş Hukuku Dergisi, 2014, sayı 32 (Anılış: GÜRKAYNAK/KARAOĞLAN/ULUAY)
- GÜZEL** Ali: İş Güvencesine İlişkin Yasal Esasların Değerlendirilmesi, İş Yasaları Semineri, İstanbul 2004, İstanbul Barosu Yayınları (Anılış: GÜZEL)
- GÜZEL** Ali, **OKUR** Ali Rıza, **CANİKLİOĞLU** Nurşen: Sosyal Güvenlik Hukuku, İstanbul 2016, 16. baskı, Beta Yayıncılık (Anılış: GÜZEL/OKUR/CANİKLİOĞLU)
- İNAN** Ali Naim: Medenî Hukuk, Ankara 2005, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları (Anılış: İNAN)
- KAÇAK** Nazif: Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu, 1. baskı, Ankara 2002, Seçkin Yayıncılık (Anılış: KAÇAK)
- KAPLAN** Tuncay Emine: İşverenin Fesih Hakkı, Ankara 1987, Kadıoğlu Matbaası (Anılış: KAPLAN)
- KAPLAN** Hasan Ali: Türk İş Hukukunda Grev Ertelemesi, İş Hukukunda Genç Yaklaşımlar II, Tankut Centel, İstanbul, Ekim 2016, 1. baskı, On İki Levha Yayınları (Anılış: KAPLAN H. Ali)

- KAR** Bektaş: İş Yargılaması Usulü, Ankara 2021, 3. baskı, Yetkin Yayınları (Anılış: Usul)
- KAR** Bektaş: İş Güvencesi ve Uygulaması, Ankara 2011 baskı, Yetkin Yayınları (Anılış: İş Güvencesi)
- KAR** Bektaş: Performans Düşüklüğü veya Yetersizliği Nedeni ile Fesihte Yargısal Denetim, Sicil İş Hukuku Dergisi, 2008 yılı 11. sayı (Anılış: Performans Düşüklüğü)
- KAR** Bektaş: Ölçülülük İlkesinin İş Güvencesinde Uygulanması, Sicil, Eylül 2009, sayı 15 (Anılış: Ölçülülük İlkesi)
- KARA** Ethem: İş Sözleşmesinin İşveren Tarafından Geçerli Nedenle Feshi ve Sonuçları, Ankara 2008, 2.baskı, Bilge Yayınları (Anılış: KARA)
- KARACAN** Hatice: Fazla Çalışma, Ankara 2015, 5. baskı, Seçkin Yayıncılık (Anılış: KARACAN)
- KESER** Hakan: Sona Eren Toplu İş Sözleşmesi Hükümlerinin Art Etkisi, Sicil İş Hukuku Dergisi, Haziran 2007 (Anılış: Art Etki)
- KESER** Hakan: İş Sözleşmesinin Bildirimli Feshinde Geçerli Sebep, Ankara 2010 baskı, Seçkin Yayıncılık (Anılış: KESER)
- KESER** Hakan: 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Kapsamında İbraname Uygulamaları, Sicil İş Hukuku Dergisi, 2014 yılı 32. sayı (Anılış: İbra)
- KILIÇOĞLU** Ahmet: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 8. baskı, Ankara 2007, Turhan Kitabevi (Anılış: KILIÇOĞLU Ahmet)
- KILIÇOĞLU** Mustafa: İş Kanunu Şerhi, Ankara 1999, Turhan Kitabevi (Anılış: KILIÇOĞLU, İş Kanunu Şerhi)
- KILIÇOĞLU** Mustafa: İlke Kararları Işığında İş Hukukunda Temel Kavramlar, Ankara 2009, Turhan Kitabevi (Anılış: KILIÇOĞLU, Temel Kavramlar)
- KILIÇOĞLU** Mustafa, **ŞENOCAK** Kemal: İş Kanunu Şerhi, İstanbul 2013, 3. baskı, Legal Kitabevi (Anılış: KILIÇOĞLU/ŞENOCAK)
- KÖSEOĞLU** Ali Cengiz: İşyerinin Kapanmasının İş Sözleşmelerine Etkisi, İstanbul 2004 (Anılış: KÖSEOĞLU)
- KÖKSAL** Duygu: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Sosyal Haklara Bakışı ve Uyguladığı Yorum Metodu, İş Hukukunda Güncel Sorunlar, Kadir Has Üniversitesi Şubat 2015 Semineri, Seçkin Yayıncılık (Anılış: KÖKSAL)
- KURU** Baki, **ARSLAN** Ramazan, **YILMAZ** Ejder: Medenî Usul Hukuku, 15. baskı, Ankara 2004, Yetkin Yayınları (Anılış: KURU/ARSLAN/ YILMAZ)
- KURU** Baki, **ARSLAN** Ramazan, **YILMAZ** Ejder: Medenî Usul Hukuku, 23. baskı, Ankara 2012, Yetkin Yayınları (Anılış: KURU/ARSLAN/ YILMAZ, 23. baskı)
- MANAV** Hale: İş Sözleşmesinde Feshin Geçersizliğinin Tespiti ve Hukukî Sonuçları, 1. baskı, İstanbul 2010, On İki Levha Yayıncılık (Anılış: MANAV)

- MOLLAMAHMUTOĞLU** Hamdi: Toplu İş Sözleşmesi Düzeninde Kazanılmış Hak ve Kazanılmış Avantaj Kavramları, Esener'e Armağan, Ankara 2000 (Anılış: Esener'e Armağan)
- MOLLAMAHMUTOĞLU** Hamdi: İş Hukuku, 2. baskı, Ankara 2005, Turhan Kitabevi (Anılış: Ankara 2005)
- MOLLAMAHMUTOĞLU** Hamdi: İş Hukuku, 3. baskı, Ankara 2008, Turhan Kitabevi (Anılış: Ankara 2008)
- MOLLAMAHMUTOĞLU** Hamdi: İş Hukuku, 4. baskı, Ankara 2011, Turhan Kitabevi (Anılış: 2011 baskı)
- MOLLAMAHMUTOĞLU** Hamdi, **ASTARLI** Muhittin: İş Hukuku, 5. baskı, Ankara 2012, Turhan Kitabevi (Anılış: MOLLAMAHMUTOĞLU/ ASTARLI)
- MÜLAYİM** Baki Oğuz: İş Hukukunda Gece Çalışması, Ağustos 2016, 1. baskı, Adalet Yayınevi (Anılış: MÜLAYİM)
- NARMANLIOĞLU** Ünal: İş Hukuku (Ferdi İş İlişkileri), Ankara 1988, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Döner Sermaye Yayınları (Anılış: İş Hukuku)
- NARMANLIOĞLU** Ünal: İşverenin Çalışma Koşullarında Değişiklik Yapma Hakkını Saklı Tutan Sözleşme Hükümleri Bağlayıcı mıdır, Sicil, Eylül 2006 (Anılış: Esaslı Değişiklik)
- NARMANLIOĞLU** Ünal: İşe İade Kararından Sonra İşçinin İşverene Başvurup İşverenin Kabulünden Sonra İşçinin Vazgeçmesinin Sonuçları, Sicil İş Hukuku Dergisi, Eylül 2010, sayı 19 (Anılış: İşe İade)
- NARMANLIOĞLU** Ünal: İş Hukuku II Toplu İş İlişkileri, Nisan 2016, 3. baskı, Beta Yayıncılık (Anılış: Toplu İş İlişkileri)
- OFTİNGER** Karl: Federal Mahkeme İçtihatları- Yargıtay Yayınları, Ankara 1985, Olgaç Basımevi (Anılış: OFTINGER)
- OĞUZMAN** Kemal: Türk Borçlar Kanunu ve İş Mevzuatına Göre Hizmet Akdinin Feshi, İstanbul 1955 (Anılış: OĞUZMAN)
- OKUR** Zeki: İşyerinde İşçinin Bilgisayar ve İnterneti Özel Amaçlı Kullanımının İş İlişkisine Etkisi, Kamu-İş, C.8, sayı 2 (Anılış: OKUR)
- ÖZBEK** Mustafa Serdar: İşe İade Davasında Davacı İşçinin Tedbiren İşe İadesi, Çalışma ve Toplum, 2012/4 sayısı, sayfa 11-39 (Anılış: ÖZBEK)
- ÖZBUDUN** Ergun: Türk Anayasa Hukuku, 2. baskı, Ankara 1992, Yetkin Yayınları (Anılış: ÖZBUDUN)
- ÖZCAN** Durmuş, İşe İade Davasının Kabulü İle Feshin Geçersizliğinin Tespitine Karar Verilmesinin Fesih Sırasında Usulüne Uygun Olarak Verilen İhbar Önelini de Geçersiz Kılıp Kılmayacağına Dair Karar İncelemesi, www.karamanbarosu.org, yayınlanma tarihi 15.07.2011 (Anılış: Değerlendirme)
- ÖZCAN** Durmuş: Öğreti ve Uygulamada İş Sözleşmesinin Feshi, Ankara 2011 baskı, Adalet Yayınevi (Anılış: Fesih)

- ÖZCAN** Durmuş: İş Güvencesi Tazminatı İle Ayrımcılık Tazminatının Birlikte İstenilip İstenilemeyeceğine Dair Karar İncelemesi, Sicil İş Hukuku Dergisi, Eylül 2012 sayısı, sayfa 116-124 (Anılış: Ayrımcılık Tazminatı)
- ÖZCAN** Durmuş: İş Hukukunda İşçilik Alacakları, Ankara 2013, 1. baskı, Adalet Yayınevi (Anılış: İşçilik Alacakları)
- ÖZCAN** Durmuş: İş Hukukunda Fesih ve İş Güvencesi, Ankara 2013, 1. baskı, Adalet Yayınevi (Anılış: İş Güvencesi)
- ÖZCAN** Durmuş, **OCAK** Uğur: Öğreti ve Uygulamada İbra Sözleşmesi (İbraname), Ankara 2013, Adalet Yayınevi (Anılış:ÖZCAN/OCAK)
- ÖZCAN** Durmuş: İşe İade Davalarında İhtiyatî Tedbir Yoluyla veya Duruşma Açılmadan İşe İadeye Karar Verilip Verilemeyeceği Meselesi, Sicil İş Hukuku Dergisi, Mart 2013 sayısı (Anılış: İşe İade Davasında İhtiyatî Tedbir)
- ÖZEKES** Muhammet: Hukuk Yargılaması ve İcra Hukuku Yönünden İşe İade Davaları ve Uygulama Sorunları, İstanbul 2005 (Anılış: ÖZEKES)
- ÖZKARACA** Ercüment: Toplu İş Sözleşmesinin Geriye Etkisi, Nisan 2014, 1. baskı, Beta Yayıncılık (Anılış: ÖZKARACA)
- PEKCANITEZ** Hakan: Belirsiz Alacak Davası, Ankara 2011 (Anılış: PEKCANITEZ)
- PEKCANITEZ** Hakan, **ATALAY** Oğuz, **ÖZEKES** Muhammet: Medenî Usûl Hukuku, Ankara 2013, 14. baskı, Yetkin Yayınları (Anılış: PEKCANITEZ/ATALAY/ÖZEKES)
- PEKCANITEZ** Hakan, **ATALAY** Oğuz, **ÖZKAN SUNGURTEKİN** Meral, **ÖZEKES** Muhammet: İcra ve İflâs Hukuku, 5. baskı, Ankara 2007, Yetkin Yayınları (Anılış: PEKCANITEZ/ATALAY/ÖZKAN/ÖZEKES)
- POSTACIOĞLU** İlhan, **ALTAY** Sümer: Medenî Usûl Hukuku Dersleri, İstanbul 2015, 7. baskı, Vedat Kitapçılık (Anılış: POSTACIOĞLU/ALTAY)
- SELÇUKİ** Sabih: Yeni İş Kanunu ve İlgili Mevzuat, İstanbul 1967, Özyayın Matbaası (Anılış: SELÇUKİ)
- SEROZAN** Rona: İfa, İfa Engelleri, Haksız Zenginleşme, 2. baskı İstanbul 1998 (Anılış: SEROZAN)
- SOYER** Polat: Feshe Karşı Korumanın Genel Çerçevesi ve Yargıtay Kararları Işığında Uygulama Sorunları, İş Güvencesi Kurumu ve İşe İade Davaları, Legal Yayıncılık, İstanbul 2005 (Anılış: Feshe Karşı Koruma)
- SOYER** Polat: Türk Borçlar Kanunu Tasarısının Genel Hizmet Sözleşmesine İlişkin Bazı Hükümleri Üzerine Düşünceler, Devrim Ulucan'a Armağan, Legal, İstanbul 2008 (Anılış: Tasarı)
- SOYER** Polat: İş İlişkisi Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi, Karar Değerlendirmesi 2008, Ankara 2010 (Anılış: Değerlendirme)
- SUR** Melda: İşçinin Çalışmaktan Kaçınma Hakkı, A. Can Tuncay'a Armağan, İstanbul 2005 (Anılış: SUR)

- SUR** Melda: İş Hukuku Toplu İlişkiler, Ankara 2015, 5. baskı, Turhan Kitabevi (Anılış: Toplu İlişkiler)
- SÜMER** Haluk Hadi: İş Sözleşmesi Feshedilen İşçinin İşe İade Davası Devam Ederken İşveren Tarafından İşe Davet Edilmesi, Karar İncelemesi, Sicil İş Hukuku Dergisi, Aralık 2006 (Anılış: İşverenin Daveti)
- SÜMER** Haluk Hadi: İş Sözleşmesinin İşveren Tarafından Sağlık Sebepleriyle Feshi, Sicil İş Hukuku Dergisi, sayı 8, Aralık 2007 (Anılış: Sağlık Nedeniyle Fesih)
- SÜMER** Haluk Hadi: İş Hukuku, 15.baskı, Konya 2010, Mimoza Yayınları (Anılış: İş Hukuku)
- SÜMER** Haluk Hadi: Bireysel Basın İş Hukuku, 2013 baskı, Mimoza Yayınları (Anılış: Basın İş Hukuku)
- SÜZEK** Sarper: İş Hukuku, 6.baskı, İstanbul 2010, Beta Yayıncılık (Anılış: SÜZEK)
- SÜZEK** Sarper: İş Hukuku, Yenilenmiş 8. baskı, İstanbul 2012, Beta Yayıncılık (Anılış: 2012 baskı)
- ŞAHLANAN** Fevzi: Kıdem Tazminatı Tavanının Mutlak Emrediciliği, Sicil İş Hukuku Dergisi, Eylül 2012, sayı 27 (Anılış: ŞAHLANAN)
- ŞAHLANAN** Fevzi: 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun Sendikalara İlişkin Hükümlerinin Değerlendirilmesi, İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Akademik Forumu, 2014 baskı, Legal Yayınevi (Anılış: Değerlendirme)
- ŞAKAR** Müjdat: İş Kanunu Yorumu, 5. baskı, Ankara 2010, Yaklaşım Yayıncılık (Anılış: İş Kanunu Yorumu)
- ŞAKAR** Müjdat, **ŞAKAR YİĞİT** Ayşe: İşçiye Ödenecek Tazminatlar, Ankara 2010 baskı, Yaklaşım Yayıncılık (Anılış: ŞAKAR, Ayşe-Müjdat)
- ŞAKAR** Müjdat: İş Hukuku Uygulaması, 6. baskı, İstanbul 2005, Der Yayınları (Anılış: İş Hukuku Uygulaması)
- ŞEN** Murat: Bildirimli Fesih İhbar Önergelerinin Sözleşme İle Artırılması Durumunda İhbar Tazminatı, Kamu- İş, C.7, yıl 2004, sayı 3 (Anılış: Bildirimli Fesih)
- ŞEN** Murat: İş Hukukunda Çalışma Koşullarında Değişiklik, Ankara 2005 (Anılış: Çalışma Koşulları)
- ŞEN** Murat: Geçersiz Fesih İşçinin İşe Başlatılmaması Hâlinde Bildirim Süresi Kullandırılması, Sicil İş Hukuku Dergisi, Eylül 2012, sayı 27 (Anılış: Geçersiz Fesih)
- ŞEN** Murat: Toplu İşçi Çıkarma Prosedürüne Aykırılık, TÜHİS Dergisi, Mayıs 2005, s. 45-72 (Anılış: Toplu İşçi Çıkarma)
- ŞENER** Esat: Tüm Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararları, 2. baskı, Ankara 2000, Seçkin Yayıncılık (Anılış: ŞENER)
- TAŞKENT** Savaş: İşverenin Yönetim Hakkı, İstanbul 1981 (Anılış: TAŞKENT)
- TOPAL** Güneş: İş Kanunu'na Göre Geçerli Nedenle Yapılan Fesih, 1. baskı, Ankara 2008, Seçkin Yayıncılık (Anılış: TOPAL)

- TULUKÇU** Binnur: İşverenin Hizmet Sözleşmesi Yapma Serbestisinin Sınırları, Konya 2000 (Anılış: Sözleşme Serbestisi)
- TULUKÇU** Binnur: İş ve Sosyal Güvenlik Hukukunda Gebe ve Anne İşçilerin Korunması, Ankara 2000, T. Haber- İş Sendikası Yayınları (Anılış: Anne İşçi)
- TULUKÇU** Binnur: Türk İş Hukukunda Hizmet Sözleşmesinin Haksız Feshi ve Sonuçları, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Kemal Oğuzman'a Armağan, İstanbul 2002, sayı 1 (Anılış: Haksız Fesih ve Sonuçları)
- TULUKÇU** Binnur: Hizmet Sözleşmesinin İşçi Tarafından Ekonomik Sebeplerle Feshi, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.7, sayı 1-2 (Anılış: Ekonomik Neden)
- TULUKÇU** Binnur: Çalışma Şartlarında Esaslı Değişikliğe İlişkin Usule Uyulmaması Hâlinde İşveren Tarafından Yapılan Feshin Haksız Olduğuna Dair Karar İncelemesi, SÜHFD, C.16, sayı 2, 2008 Yılı (Anılış: Çalışma)
- TULUKÇU** Binnur: Şirket Birleşmelerinde İşletme Gerekleri İle İş Sözleşmesinin Feshi, Sicil İş Hukuku Dergisi, Haziran 2010, sayı 19 (Anılış: Birleşme)
- TULUKÇU** Binnur: İş Hukukunda Dinlenme Hakkı, Ankara 2012, 1. baskı, Adalet Yayınevi (Anılış: TULUKÇU)
- TUNCAY** A. Can: İş Güvencesi Yasası Neler Getiriyor, Çimento İşverenleri Dergisi, Ocak 2003 (Anılış: TUNCAY)
- TUNCAY** A. Can, **EKMEKÇİ** Ömer: Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri, Güncelleştirilmiş 15. baskı, İstanbul 2012, Beta Yayınları (Anılış: TUNCAY/EKMEKÇİ)
- TUNCAY** A. Can, **SAVAŞ** F. Burcu: Toplu İş Hukuku, İstanbul 2013, 3. baskı, Beta Yayıncılık (Anılış: TUNCAY/SAVAŞ)
- TUNÇOMAĞ** Kenan: İş Hukuku Esasları, İstanbul 1988, Beta Yayıncılık (Anılış: TUNÇOMAĞ)
- UÇUM** Mehmet: İşe İadede İşverenin Çağrısına Rağmen İşe Başlamamanın Hukukî Sonuçları, Yargı Kararları ve İncelemeleri Dergisi, sayı 2, 2006 Yılı (Anılış: UÇUM)
- ULUCAN** Devrim: Alman Hukukunda Feshe Karşı Koruma Esasları ve Bu Konuda Yapılan Son Değişiklikler, Kamu-İş, Ankara 1997, C.4, sayı 2 (Anılış: Feshe Karşı Koruma)
- ULUCAN** Devrim: İş Güvencesi, İstanbul 2003, Türkiye Toprak Seramik Çimento ve Cam Sanayi İşverenleri Sendikası Yayınları (Anılış: İş Güvencesi)
- ULUSAN** İlhan: Özellikle Borçlar Hukuku ve İş Hukuku Açısından İşverenin İşçiyi Gözetme Borcundan Doğan Sorumluluğu, Kazancı Yayınları, İstanbul 1990 (Anılış: ULUSAN)
- USTA ÇİÇEK** Tuğba: Türk İş Hukukunda Tatil Ücretleri, Ankara 2016, Adalet Yayınevi (Anılış: USTA)
- UŞAN** M. Fatih: Yargıtay Kararları Işığında İşe İade Davasının Sonuçları, Kamu- İş, c.10, 2008, sayı 1 (Anılış: İşe İade Davası)

- UŞAN M. Fatih:** İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku, Ankara 2009, 2.baskı, Gazi Kitabevi (Anılış: İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku)
- YAVUZ Nihat:** Türk Borçlar Kanunu Şerhi, Ankara 2015, 2. baskı, Adalet Yayınevi (Anılış: YAVUZ)
- YAYVAK İrem:** Toplu İş Sözleşmesinin Art Etkisi, İstanbul 2014, 1. baskı, Beta Yayıncılık (Anılış: YAYVAK)
- YELEKÇİ Memduh:** İş Kanunu Şerhi, Ankara 1997, Adalet Matbaacılık (Anılış: YELEKÇİ)
- YENİSEY Kübra Doğan:** Çalışma Koşullarında Değişiklik, 3. Yılında İş Yasası, İstanbul 2005 (Anılış: YENİSEY)
- YENİSEY Kübra Doğan:** İş Hukukunun Emredici Yapısı, İstanbul 2014, 1. baskı, Beta Yayıncılık (Anılış: Emredicilik)
- YILDIZ Gaye Burcu:** İşverenin Eşit İşlem Yapma Borcu, Ankara 2008 baskı, Yetkin Yayınları (Anılış: YILDIZ)
- YILDIZ Gaye Burcu:** İş Hukuku Açısından Genel İşlem Koşulları ve Denetimi, İş Hukukunda Genç Yaklaşımlar II, Tankut Centel, İstanbul, Ekim 2016, 1. baskı, On İki Levha Yayınları (Anılış: Genel İşlem Koşulları)
- YILDIZ Gaye Burcu:** İş Hukukunda Sözleşmesel Kayıtlar, Ankara 2014, 1. baskı, Yetkin Yayınları (Anılış: Sözleşmesel Kayıtlar)
- YILMAZ Ejder:** İşe İade Davasında Verilen Hükmün İcra Takibine Konulması, Sicil İş Hukuku Dergisi, Mart 2010, sayı 17 (Anılış: YILMAZ)
- ZEVKLİLER Aydın:** Özel Borç İlişkileri, 8.baskı, Ankara 2004, Seçkin Yayıncılık (Anılış: ZEVKLİLER)
- ZORLUTUNA Dilara:** Sendikalar Hukukunda Demokrasi, Nisan 2016, 1. baskı, Legal Yayınevi (Anılış: ZORLUTUNA)
- YARGITAY KARARLARI DERGİSİ:** Mayıs 2004 sayısı
- YARGITAY KARARLARI DERGİSİ:** Şubat 2005 sayısı
- ÇALIŞMA VE TOPLUM:** Ekonomi ve Hukuk Dergisi, yıl 2010, sayı 4
- ÇALIŞMA VE TOPLUM:** Ekonomi ve Hukuk Dergisi, yıl 2012, sayı 4
- Sicil İş Hukuku Dergisi:** Mart 2006 sayısı
- Sicil İş Hukuku Dergisi:** Eylül 2006 sayısı
- Sicil İş Hukuku Dergisi:** Aralık 2006 sayısı
- Sicil İş Hukuku Dergisi:** Aralık 2007 sayısı
- Sicil İş Hukuku Dergisi:** Haziran 2007 sayısı
- Sicil İş Hukuku Dergisi:** Aralık 2008 sayısı
- Sicil İş Hukuku Dergisi:** Eylül 2009 sayısı
- Sicil İş Hukuku Dergisi:** Aralık 2009 sayısı
- Sicil İş Hukuku Dergisi:** Mart 2010 sayısı
- Sicil İş Hukuku Dergisi:** Haziran 2010 sayısı

Sicil İş Hukuku Dergisi: Eylül 2010 sayısı
Sicil İş Hukuku Dergisi: Aralık 2011 sayısı
Sicil İş Hukuku Dergisi: Eylül 2012 sayısı
Sicil İş Hukuku Dergisi: Mart 2013 sayısı
Sicil İş Hukuku Dergisi: 2014 yılı sayı 32
Akip Yazılım İctihat Programı
Meşe Yazılım İctihat Programı
www.adalet.gov.tr
www.yargitay.gov.tr
www.adalet.org
www.karamanbarosu.org
Kişisel Karar Arşivi

İlhami GÜNEŞ

6769 SAYILI SINAÎ MÜLKİYET KANUNU IŞIĞINDA

UYGULAMALI MARKA HUKUKU

3. BASKI

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Uygulamalı Marka Hukuku

İlhami GÜNEŞ

Emekli İzmir Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Hakimi

ilhamigunes@yahoo.com

Hukuk Yayınları Dizisi – 2280

Üçüncü Baskı : Ekim, 2021
İkinci Baskı : Şubat, 2020
Birinci baskı : Haziran, 2018

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 65 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

: adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

: facebook.com/adaletyayinevi

: adalety@adaletyayinevi.com

: twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

H. Hülya Güneş

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 47771

Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKLAR

- AKER, Yeşim;** Türk Patent ve Marka Kurumu Kararlarına Karşı Başvurabilecek Hukuki Yollar, Ankara 2021
- ALICA, Türkay/MERDİVAN, Fethi/YAVUZ Levent;** Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu Yorumu, C. 1, Ankara 2014
- ARIDEMİR GENÇ,** Arzu; Sözleşmeye Aykırılıktan Doğan Manevi Tazminat, İstanbul 2008
- ARIKAN, Ayşe Saadet;** “Fikri- Sınai Hakların Tükenmesi ve Rekabet Hukuku”, Uluslararası Hukuk Kurultayı, Ankara 2002
- ARIKAN, A. Saadet;** “Hakkın Tükenmesi” BATİDER, 2017, 6769 Sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu Sempozyumu, 9-11 Mart 2017 Ankara.
- ARKAN, Sabih;** Marka Hukuku, C. 1 Ankara 1997
- ARKAN, Sabih;** “Marka Hakkına Tecavüz-İşaretin Markasal Kullanılması Zorunluluğu, BATİDER, 2000, C. XX, S. 3
- ASLAN Adem;** 6769 Sayılı SMK’nun Uygulamasının Birinci Yıl Değerlendirmesi Sempozyumu, Bahçeşehir Üniv. 4.03.2018 İstanbul.
- ASLAN, Adem;** Türk ve AB Hukukunda Fikri Mülkiyet Haklarının Tükenmesi, İstanbul 2004
- ARSLAN, Çetin;** “Türk Hukukunda Marka Suçları”, AÜHF Dergi, 2016
- ATASOY, Kemal;** Anadolu Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, 2015
- AYDIN, Fatih;** Sınai Mülkiyet Kanunu ve Yargıtay Uygulamasında Marka Hukukunda Tazminat, TBB Dergisi, 2017/133
- AYDIN, Hüseyin;** “Sınai Mülkiyet Hakları Aleyhine İşlenen Suçlar”, Yetkin Yayınları, Ankara 2003.
- AYOĞLU, Tolga;** Marka Hakkının Tükenmesi, Galatasaray Üniv. Doktora tezi 2001
- BAHADIR, Zeynep;** Markanın Hükümsüzlüğü ve İptali, Ankara 2018
- BAYRAK Önder;** Sınai Mülkiyet Haklarına Tecavüz Teşkil Eden Suçlar, BAU 6769 Sayılı SMK’nun Uygulanmasının Birinci Yılıının Değerlendirilmesi Sempozyumu, 04.05.2018, İstanbul.

- BENTLY, Lionel/SHERMAN, Brad;** Intellectual Property Law, Oxford 2002
- BİLGİLİ, Fatih;** Marka Hukukunda Hakkın Kötüye Kullanılması, Ankara 2006
- CENGİZ, Dilek;** Türk Hukukunda İktibas Veya İltibas Suretiyle Marka Hakkına Tecavüz, 1995
- ÇAĞLAR, Hayrettin;** Marka Hukuku Temel Esaslar, Ankara 2015
- ÇOLAK, Uğur;** Türk Marka Hukuku, 2. bası, İstanbul 2014
- ÇOLAK Uğur;** Türk Marka Hukuku, İstanbul 2016
- ÇOLAK, Uğur;** "Paris Sözleşmesi 6bis Anlamında Tanınmış Markalar", FMR S. 204, /2
- DİRİKKAN, Hanife;** Tanınmış Markanın Korunması, Ankara 2003
- DOĞAN, Beşir Fatih;** "Soyut Renklerin Marka Olarak Tescil Edilebilirliği" FMR, 2005/4
- DÜZGÜN, Ülgen A.;** Türk Hukukunda Markanın İzinsiz Kullanılması, 2018, Mediterranean International Conference on Social Sciences
- ERDİL Engin;** Haksız Rekabet Hukuku, İstanbul 2012
- EREN Fikret;** Borçlar Hukuku, 2. Bası, Ankara 2015
- ERGÜL, Gökhan;** Türkpate Marka Sicili Tutamaz mı?", <https://iprgezgini.org/2020/04/21/turkpate-taninmis-marka-sicili-tutamaz-mi/>
- ERMAN, Sahir;** Ticari Ceza Hukuku, I. Genel Kısım, İstanbul 1992
- ERTABAK, Ünal;** Tek Satıcının Müşteri Tazminatı Talebi, İstanbul 2009
- EYÜBOĞLU, Samiye;** Tanınmış Marka, Ankara Barosu Fikri Mülkiyet Ve Rekabet Hukuku Dergisi, S. 2001/2
- GÖKCAN, Hasan Tahsin;** Hukukumuzda Haksız Fiil Sorumluluğu Ve Tazminat Davaları, Ankara, 2003
- GÖZLER; Kemal;** İdare Hukuku, 2. Bası, C. 1, Bursa 2009
- GÖZÜBÜYÜK A. Şeref/TAN, Turgut;** İdari Yargılama Hukuku, 2008
- GÜNDOĞDU, Gökmen;** Türk Hukukunda Coğrafi İşaret Kavramı ve Korunması, İstanbul 2006
- GÜNDÜZ Deren;** Olumlu Zarar, İstanbul 2020, İÜ Doktora Tezi

- GÜNEŞ, İlhami;** Uygulamada Fikri Sınai Mülkiyet Hakları ve Haksız Rekabet Davaları, 4. Bası 2017
- GÜNEŞ, İlhami;** Marka Hukukunda Önceye Dayalı Haklar, Ankara, 2015
- GÜVEN Şirin;** Haksız Rekabet Hukukunun Amacı ve Koruduğu Menfaatler, Ankara 2012
- İŞİK, Egemen;** Marka Hukukunda Sesiz Kalma Yoluyla Hak Kaybı, İstanbul 2017
- KARACA Osman Umur;** Markayı Kullanma Zorunluluğu ve Kullanmamanın Hukuki Sonuçları, Ankara 2017
- KARACA, O. Umur;** “Dava Şartı Olan Arabuluculuk Kapsamındaki Sınai Mülkiyet Uyuşmazlıkları” FMR 2019/1
- KARACA, O. Umur;** “Birden Çok Sahipli Sınai Mülkiyet Haklarında, Hak Sahipleri Arasında Devre Alternatif Bir Mülkiyet Geçiş Yöntemi Önerisi: Paya İlişkin Haktan Vazgeçme”, www.gossipdergi.com
- KARAN, Hakan/KILIÇ Mehmet;** Markaların Korunması, 556 Sayılı KHK Şerhi, 2004
- KARAHAN, Sami;** Marka Hukukunda Hükümsüzlük Davaları, Ankara 2007.
- KARSLI, Abdürrahim;** İcra İflas Hukuku, 3. Bası, İstanbul 2014
- KAYA Arslan;** Marka Hukuku, İstanbul 2006
- KAYHAN, Fahrettin;** “Paralel İthalat ve Marka Hakkının Tükenmesi”, FMR, 2001/1
- KENDİGELEN Abuzer;** Yeni Ticaret Kanunu, 2. Bası, İstanbul 2012
- KERVANKIRAN, Emrullah;** “Reklam Sloganları ve Hukuken Korunması”, Fikri Mülkiyet Hukuku Yıllığı, 2012
- KESKİN Serap;** Fikri Mülkiyet (Düşünsel) Hukukunda Patent ve Markanın Ceza Normlarıyla Korunması, Ankara 2003
- KOÇYİĞİT İlker/ BULUR Alper;** Ticari Uyuşmazlıklarda Dava Şartı Arabuluculuk, Ankara 2019
- KORKMAZ Ramazan;** Haksız İhtiyati Tedbirden ve İhtiyati Hacizden Kaynaklanan Tazminat Davası, İstanbul 2020

- KURU Baki- ARSLAN Ramazan- YILMAZ Ejder**; Medeni Usul Hukuku, Ders Kitabı 6100 Sayılı Yasaya Göre Yeniden Yazılmış, 22. Bası, Ankara 2011
- KUTLU, Oytaç**; “Son Uluslararası Değişikliklerle Marka Hukuku”, İstanbul 1999
- LAFRANCE, Mary**; Understanding Trademark Law, Lexis Nexis, US 2005
- MERDİVAN Fethi**; “Tescilli Marka Hakkına Dayalı Tecavüz Davasında Kullanmama Def’i” A.Ü. Hukuk Fakültesi, Bankacılık ve Ticaret Hukuku, Araştırma Enstitüsü, 9-10 Mart 2017
- MERDİVAN, Fethi**, “Sessiz Kalma Yoluyla Hak Kaybı” FİSAUM 20. YIL Etkinliği, 12.05.2017
- MILLER, R. Arthur/DAVIS H. Michael**; Intellectual Property, Patents, Trademarks and Copyright, 2007
- MOROĞLU, Erdoğan**; “Karşılaştırmalı Reklam ve Yargıtay Kararları”, Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu, XI, Ankara Mayıs 1994,BATİDER
- MOSS, Marianna**; Trademark “Coexistence” Agreements: Legitimate Contracts or Tools of Consumer Deception?” Loyola Consumer Law Review (*lawecommons.luc.edu*)
- NART Serdar**; “Haksız Fiillerde Zamanaşımına İlişkin Hükümlerin Değerlendirilmesi” Marmara H. F. Hukuk Araştırmaları Dergisi, Sempozyum özel sayı, 3-4 Haziran 2011
- NOYAN Erdal**; Marka Hukuku, Ankara 2015
- NOYAN Erdal**; Ceza Davası, Adalet Yayınları, Ankara 2006
- OĞUZ, Sefer**; İnternet Alan Adı Haklarının Korunması, Ankara 2014
- OĞUZMAN, Kemal/BARLAS Nami**; Medeni Hukuk, 19. Bası, 2013 İstanbul
- OĞUZMAN K./ SELİÇİ Ö**; Eşya Hukuku, 9. Baskı, İstanbul 2002
- ORTAN, Ali Necip**; Patent Lisans Sözleşmesi, 1979
- OYTAÇ Kutlu**; “Son Uluslararası Değişikliklerle Marka Hukuku”, İstanbul 1999
- OYTAÇ KUTLU**; Karşılaştırmalı Markalar Hukuku, İstanbul 2002
- ÖZDAMAR, Erdoğan**; Markanın Kullanılmaması Sebebiyle Hükümsüzlüğü, TBB Dergi

- ÖZDEMİR, S. Oktay;** Sınai Haklara İlişkin Lisans Sözleşmeleri ve Rekabet Hukuku Düzenlemelerinin Lisans Sözleşmelerine Uygulanması, 2002
- ÖZKAYA Eraslan;** Özel Hukukumuzda Zaman Aşımı ve Hak Düşürücü Süreler, Ankara, 2012
- ÖZSOY, H. Saadet;** Türk Hukukunda Patent Lisans Sözleşmesi, Ankara 2011
- PATTISHALL, Beverly W-HILLIARD David C.- WELCH, Joseph N.;** Trademarks and Unfair Competition, 5. bası, Lexis nexis, New York 2002
- PEKCANITEZ Hakan/ATALAY Oğuz/ÖZEKES Muhammet;** Medeni Usul Hukuku, Ankara 2015
- PHILLIPS, Jeremy,** Trade Mark Law, A Practical Anathomy, New York 2003
- PHILLIPS Jeremy/FIRTH Alison;** Introduction to Intellectual Property Law, UK 2001
- POROY Reha/YASAMAN Hamdi;** Ticari İşletme Hukuku, İstanbul 2017
- SARAÇ, Tahir;** Patente Tecavüz Davaları, Ankara 2008
- SCHECHTER, Frank Isaac;** The Rational Basis of Trademark Protection, Harvard Law Review, Nisan 1997, S. 40, No. 6, s. 813-833
- SHERMAN Brad/BENTLY Lionel;** Intellectual Property Law, 2002 Oxford
- SULUK Cahit;** “Avrupa Birliği ve Türk Hukukunda Tasarımların Kümülatif Olarak Korunması” Ankara Barosu Fikri Mülkiyet ve Rekabet Hukuku Der-gisi (FMR), S. 2001/3
- SULUK Cahit/KARASU RAUF/ NAL Temel;** Fikri Mülkiyet Hukuku, 2019 Ankara
- ŞARLAK Zeynep;** İnternet Alan Adının (Domain Name) Hukuki Niteliği ve Marka Üzerindeki Etkisi, A.Ü. SBE Yüksek Lisans Tezi, <http://acikarsiv.ankara.edu.tr>
- ŞEHİRALİ ÇELİK, Feyzan Hayal;** Tasarımların Haksız Rekabet Hükümlerine Göre Korunması, Ankara 2014
- ŞEHİRALİ ÇELİK, Feyzan Hayal;** Patent Hakkının Korunması, Ankara 1998
- ÇELİK ŞEHİRALİ, Hayal F;** “Sınai Mülkiyet Hakkı Tescilinin Anlamı Üzerine Bir İnceleme”, BATİDER Haziran 2018, S. 2
- ŞENER, O. Hami;** Ticari İşletme Hukuku, Ankara 2016

TAYLAN, Marka Hakkının Kullanımıyla Paralel İthalatın Önlenmesi, Ankara, 2001

TEKİNALP, Ünal; Fikri Mülkiyet Hukuku, 5. Bası, İstanbul 2012

TEKİNAY, S. Sulhi/ AKMAN Sermet/ BURCUOĞLU Haluk/ ALTOP, BorçlarHukuku Genel Hükümler, İstanbul 1993

TEOMAN, Ömer; Yaşayan Ticaret Hukuku, Cilt I: Hukukî Mütalâalar

TRITTON, Guy; Intellectual Property in Europa, Londra 2002

UZUNALLI Sevilay; Markanın Köken Ayırt Etme Gücü ve Bununla Bağlantılı Diğer Kavramların Yorumu, İstanbul 2008

UZUNALLI Sevilay; Marka Hakkının Korunmasının Kapsamı ve Tazminat Talebi, Ankara 2012

UZUNALLI, Sevilay; Marka Hukuku, Ankara 2019

VONTUHR, Andreas; Borçlar Hukukunun Umumi Kısımı, Cilt: 1-2, çeviren: Cevat Edege,

YASAMAN, Hamdi; Marka Hukuku, C. 1, 2, 2004 İstanbul

YASAMAN, Hamdi; "Fikri Haklarda Tazminat İle İlgili Bazı Sorunlar", Prof. Dr. Ömer Teoman'a 55. Yaş Günü Armağanı, C.I, Beta Yayınları, İstanbul 2002

YILMAZ, A. Lerzan; Marka Olabilecek İşaretler ve Mutlak Tescil Engelleri, I. Bası, İstanbul, 2008

Sinai Mülkiyet Kanunu (RG 29944, 10.01.2017)

Yargıtay HGK,19. CD, 7. CD ve 11. HD kararları, UYAP veri tabanı

Anayasa Mahkemesi Kararları

EUIPO Temyiz Kurulu Karar Veri tabanı, [www. euipo.europa.eu](http://www.euipo.europa.eu)

AB Marka Tüzüğü ve Direktifleri, www.eur.lex.europa.eu

[www. turkpatent.gov.tr](http://www.turkpatent.gov.tr)

Dr. Mehmet Zülfü ÖNER

**UYUŞTURUCU
MADDE SUÇLARI**
(TCK 188)

2. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Uyuşturucu Madde Suçları (TCK 188)
Mehmet Zülfü Öner

Hukuk Yayınları Dizisi – 2920

İkinci Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 83 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Akbulut İlhan**, "Ülkemizde Uyuşturucu Maddeler Sorunu", İstanbul Barosu Dergisi, C.76, S.2,2002.
- Akbulut, İlhan**, "Ülkemizde Uyuşturucu Maddeler Sorunu", İÜHFM, Türk Rado'ya Armağan Sayısı, C.LV, S.3, 1997.
- Akçasu Alaaddin**, "Uyuşturucu Madde Sorunları", I. Ulusal Adli Tıp Günleri-Panel ve Serbest Bildiriler, İstanbul 1987.
- Akgün Nejat**, Adli Psikiyatri, Ankara 1987.
- Akkaya Çetin**, Örgüt Suçu & Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Suçları, Ankara 2010.
- Aksoy İpekçioğlu Pervin**, Suça Teşebbüs, Ankara 2009.
- Alacakaptan Uğur**, "Genel Olarak ve Bazı suçlar Bakımından Cürüm İşlemek İçin Örgüt Meydana Getirme Suçu", Prof. Dr. Çetin Özek Armağanı, İstanbul 2004.
- Alacakaptan Uğur**, Suçun Unsurları, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1970.
- Altındal Aytunç**, "Take Tea And Sea/Take LSD And Be", Uyuşturucu Maddeler Sorunu, İstanbul 1972.
- Arkan Sabih**, Ticari İşletme Hukuku, 8. Bası, Ankara 2006.
- Arslan Çetin- Azizağaoğlu Bahattin**, Yeni Türk Ceza Kanunu Şerhi, Ankara 2005.
- Artuk Mehmet Emin - Gökçen Ahmet - Yenidünya A. Caner**, 5237 Sayılı Yeni TCK.'ya Göre Hazırlanmış Ceza Hukuku Genel Hükümler I, Yeniden Gözden Geçirilmiş 2. Bası, Ankara 2006.
- Artuk Mehmet Emin - Gökçen Ahmet - Yenidünya A. Caner**, Ceza Hukuku Genel Hükümler II (Yaptırım Hukuku), Ankara 2003.
- Artuk Mehmet Emin - Gökçen Ahmet - Yenidünya A. Caner**, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 8. Bası, Ankara 2007.
- Artuk Mehmet Emin**, Suçun Özel Görünüm Şekilleri, Ceza Hukuku El Kitabı, İstanbul 1989.

- Aydın Devrim**, "Suça Teşebbüs", AÜHFD, S.1, C.55, 2006.
- Aydın Devrim**, Türk Ceza Hukukunda Suça İştirak, Ankara 2009.
- Aydınalp Kemal**, "Gençliğin Ruhunu Kemiren Uyuşturucular", Bilim ve Teknik, C.21, S. 242, Ocak 1988.
- Baba Yasemin**, Türk Ceza Kanununda Etkin Pişmanlık, 12 Levha Yayınları, 1. Baskı, İstanbul 2013.
- Bakıcı Sedat**, "Uyuşturucu Madde Suçları", AD, Yıl.75, S.6, Kasım-Aralık 1984.
- Baktır, Mustafa**, "Afyon", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C. I, İstanbul 1988.
- Balcı Murat**, Türk Ceza Kanunu'nda Uyuşturucu Madde Ticareti Suçları, Ankara 2009.
- Bayraktar Koksall**, "Uyuşturucu Maddeler ve Suç Siyaseti", İÜHFM, C.LI, S. 1-4, 1985.
- Bayraktar Köksal**, "Ceza Hukukunda Suç Olmaktan Çıkarma Akımı", İÜHFM, C.L, S. 1-4, 1984.
- Bean Philip**, Drugs and Crime, Willan Publishing, 2008.
- Benson Bruce L. - Rasmussen David W.**, "Relationship between Illicit Drug Enforcement Policy and Property Crimes", Contemporary Policy Issues IX, October 1991.
- Bewley-Taylor Dave - Hallam Chris - Allen Rob**, Beckley Report 16, The Incarceration of Drug Offenders: An Overview, The Beckley Foundation Drug Policy Programme, 2009.
- Bilmen Ömer Nasuhi**, Büyük İslam İlmihali, Ankara 1997.
- Bollinger Lorenz**, "Drug Law and Policy in Germany and the European Community: Recent Developments", Journal of Drug Issues, Volume:34, Issue:3, Dated: Summer 2004.
- Bollinger Lorenz**, "Recent Developments Regarding Drug Law and Policy in Germany and the European Community: The Evolution of Drug Control in Europe", Journal of Drug Issues, Vol. 324, Spring 2002.
- Brecher Edward M.**, Consumer reports editors, Licit and Micit Drugs, The Consumers Union Report on Narcotics, Stimulants, Depressants, Inhalants, Halluncinogens, and Marijuana-including Caffeine, Nicotine and Alcohol, Little, Brown and Company, Boston 1972.

- Büyük Larousse**, Sözlük ve Ansiklopedisi, C. 23, Milliyet Gazetecilik A.Ş., İstanbul 199.
- Casey Elaine**, History of Drug Use and Drug Users in the United States, Kasım 1978.
- Centel Nur - Zafer Hamide - Çakmut Özlem**, Türk Ceza Hukukuna Giriş, 5237 Sayılı Yeni Türk Ceza Kanunu ile İlgili Mevzuata Göre Yenilenmiş ve Gözden Geçirilmiş Beşinci Bası, İstanbul 2008.
- Centel Nur**, "Uyuşturucu Madde Kullanma ve Bulundurma Suçu", Nuri Çelik'e Armağan, C.I, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, İstanbul 2001.
- Ceylan M. Emin-Türkcan Ahmet**, Alkol ve Madde Kullanım Bozuklukları, 2. Bası, İstanbul 2003.
- Ceylan Ümit**, Organize Suçluluk ve Çıkar Amaçlı Örgüt Suçu, Ankara 2003.
- Chaiken Jan M. - Chaiken Marcia R.**, "Drugs and Predatory Crime", Crime and Justice, Vol. 13, 1990.
- Cihan Erol - Yenisey Feridun**, " Ne Bis İn İdem İlkesi", Dr. Çetin Özek Armağanı, İstanbul 2004.
- Cihan Erol**, "Demokratik Bir Toplumda Suç Siyaseti Kavramı", Ceza Hukuku El Kitabı, İstanbul 1989.
- Cogliolo Pietro**, Completo Trattato Teorico e Pratico di Diritto Penale, Milano, Vol. 1, 1890.
- Csete Joanne**, From the Mountaintops What the World Can Learn from Drug Policy Change in Switzerland, Columbia University, Global Drug Policy Program, Open Society Foundations, May 2010.
- Cussen Meaghan - Block Walter**, "Legalize Drugs Now!: An Analysis of the Benefits of Legalized Drugs", The American Journal of Economics and Sociology, Vol. 59, No.3, 2000.
- Çağlayan Muhtar**, "Uyuşturucu Madde (Beyaz Zehirler) Üzerine Bir İnceleme", TİD, S.297, Kasım-Aralık 1965.
- Çakmut Özlem**, "Türk Ceza Kanunu'na Göre Uyuşturucu Madde Kullanımının Yasal Sonuçları ve İptila Halinde Verilecek Hüküm" Prof. Dr. Çetin Özek Armağanı, İstanbul 2004.
- Demirbaş Timur**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 6. Bası, Ankara 2009.
- Demirbaş, Timur**, Kriminoloji, 2. Baskı, Ankara 2005.

- Döner İsa**, İlaç Sahtekârlığı Suçları, I. Sağlık Hukuku Sempozyumu, Mayıs 2009.
- Dönmezer Sulhi - Erman Sahir**, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku Genel Kısım, C. III, 12. Bası, İstanbul 1997.
- Dönmezer Sulhi - Erman Sahir**, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, C. I, 12. Bası, İstanbul 1997.
- Dönmezer Sulhi- Erman Sahir**, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku Genel Kısım, C. II, 12. Bası, İstanbul 1999.
- Dönmezer Sulhi**, "Uyuşturucu Maddelerin Hukuk ve Kriminoloji ile İlgili Bazı Yönleri", İÜHFM, C.XXXVI, S.1-4, İstanbul 1971.
- Dönmezer Sulhi**, "Uyuşturucu ve Tutku Yapan Maddeler Konusuna Sosyo-Politik Yaklaşım", İÜHFM, Atatürk'e Armağan, C.XLV-XLVII, S.1-4, İstanbul 1982.
- Dönmezer Sulhi**, "Uyuşturucu ve Tutku Yapan Maddeler Konusunda Avrupa Mukayeseli Mevzuatında Yeni Gelişmeler", İÜHFM, Kubalı'ya Armağan, Yıl.8, S.1 1, 1974.
- Dönmezer Sulhi**, Kriminoloji, 8. Bası, İstanbul 1994.
- Durmuş Tezcan**, "Türk Ceza Kanunu'ndaki Değişiklikler Açısından Uyuşturucu Madde Tedarik Suçları", AÜSBFD, Prof. Dr. Yılmaz Günel'a Armağan, C.49, No.3-4, Haziran-Aralık 1994.
- Dursun Hasan**, Türk Ceza Hukukunda Mahsup Kurumu, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, S.7, 2016.
- Eminler Ahmet Tarık, Yıldırım Mehmet, Uslan Mustafa İhsan, Köksal Aydın Şeref, Parlak Erkan**, "Sentetik Kannabinoidler (BONZAİ) ve Gastrointestinal Sistem Üzerine Etkileri: Kannabinoid Hiperemesis Sendromu", güncel gastroenteroloji, C.18, S.4, Aralık, 2014.
- Erdem Mustafa Ruhan**, Avrupa Birliği Hukuku'nun Üye Devletlerin Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukukuna Etkisi, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2004.
- Erdem Mustafa Ruhan**, Ceza Muhakemesinde Organize Suçlulukla Mücadelede Gizli Soruşturma Tedbirleri, Ankara 2001.
- Erdemir Ayşegül D.**, Afyon ve Tıbbi Etik ve Diğer Bağımlılık Yapan Maddeler, Bursa 1996.
- Erem Faruk - Danışman Ahmet - Artuk Mehmet Emin**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 14. Bası, Ankara, 1997.

- Erem Faruk - Toroslu Nevzat**, Türk Ceza Hukuku, Özel Hükümler, Ankara 1973.
- Erem Faruk**, " Suça İştirak", AÜHFD, S.1, C.3, 1946.
- Erem Faruk**, Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku, Özel Hükümler, C.3, 3. Baskı, Ankara 1985.
- Ergen Cengiz**, Türk Ceza Hukukunda Uyuşturucu Madde Suçları, Ankara 1988.
- Ergül Ergin**, Hukukî, Adli, Tıbbî, Kriminolojik, Aktüel Boyutları ve İlgili Mevzuatıyla Uyuşturucu Maddeler ve Suçları, Ankara 1997.
- Ergül Ergin**, Milletlerarası Ceza Hukukunda Uyuşturucu Gelirlerinin Zapt ve Müsaderesi, AD, S.13.
- Erman Sahir**, "Uyuşturucu Maddelere İlişkin Ceza Hükümleri", İÜHFM, Atatürk'e Armağan, C.XLV-XLVII, S. 1-4, İstanbul 1982.
- Erman Sahîr-Özek Çetin**, Ceza Hukuku Özel Bölüm, Kamunun Selametine Karşı Suçlar (TCK. 369-413), İstanbul 1995.
- Evik Vesile Sonay**, Çıkar Amaçlı Örgütlenme Suçu, İstanbul 2004.
- Feyzioğlu Metin - Güngör Devrim**, " Bir Suç İçin Bir Ceza Verilir İlkesinin İhlâli", AÜHFD, S.1, C.56, 2007.
- Galiber Joseph L.**, "A Bill to Repeal Criminal Drug Laws: Replacing Prohibition with Regulation", Hofstra Law Review, Vol. 18, Iss. 3, Article 10, 1990.
- Gözübüyük Abdullah Polat**, Türk Ceza Kanunu Gözübüyük Şerhi, C. III, 5. Bası, İstanbul 1989.
- Gültaş Veyssel**, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma Suçu ve Etkin Pişmanlık - T.C.K. 220-221, Ankara 2008.
- Günel Yılmaz**, Uyuşturucu Madde Suçları, Ankara 1976.
- Günay Erhan**, Uygulamalı Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Suçları, Ankara 2005.
- Günay, Erhan**, Etkin Pişmanlık ve Gönüllü Vazgeçme, Ankara 2006.
- Gündoğmuş Naci**, Adli Amaçlarla Eroin, Morfin, Kodein Analizi ve Bu Maddelere Bağlı Ölümelerde Otopsi Bulguları, İstanbul 1990.
- Güney Niyazi - Özdemir Kenan - Balo Yusuf Solmaz**, Gerekçe ve Tutanaklarla Karşılaştırmalı Yeni Türk Ceza Kanunu, Ankara 2005.

- Güngör Şener - Kınacı, Ali**, (Öğreti ve Uygulama Boyutu ile) Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerle İlgili Suçlar, Ankara 2001.
- Gürelli Nevzat**, Hukuk Açısından İlaç Alışkanlıkları, İÜHFM, C.XLI, S.1-2, 1975.
- Hafizoğulları Zeki - Güngör Devrim**, “Türk Ceza Hukukunda Suçların Tasnifi” TBBD, S. 69, 2007.
- Hafizoğulları Zeki - Özen Muharrem**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2010.
- Hafizoğulları Zeki - Özen Muharrem**, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Kişilere Karşı Suçlar, Ankara 2010.
- Hafizoğulları Zeki**, 5237 S. Türk Ceza Kanununda Cezalar ve Güvenlik Tedbirleri.
- Hafizoğulları Zeki**, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Fail.
- Hakeri Hakan**, Ceza Hukuku Temel Bilgiler, Ankara, 2006.
- Haq M.E.**, British Narco-diplomacy, 1909-46, In: Drugs in South Asia, Palgrave Macmillan, London 2000.
- Humberto Fernandez-Therissa A. Libby**, Heroin Its History, Pharmacology, And Treatment, Second Edition Revised And Updated, 2011.
- Husak Douglas**, “Four Points about Drug Decriminalization”, Criminal Justice Ethics, Vol.22, No. 1, ProQuest Criminal Justice, 2003.
- İçel Kayıhan - Akıncı Sokullu Füsün**, Suç Teorisi, 2. Kitap. 2. Bası, İstanbul, Beta Yayınevi, 2000.
- İçel Kayıhan**, Suçların İçtimai, İstanbul, 1972.
- İçel Kayıhan**, Uyuşturucu Madde Kavramı, II. Ulusal Adli Tıp Günleri - Panel ve Serbest Bildirileri, İstanbul 1986.
- İçli Tülin Günşen**, Kriminoloji, Ankara 2004.
- İçli Tülin**, “Uyuşturucu Madde Bağımlıları ile İlgili Sosyolojik Bir Çalışma”, HÜEFD, C.2, S.2, 1984.
- İçli Tülin**, “Uyuşturucu Madde Suçlarında Bazı Sosyal Faktörler”, HÜEFD, C.3, S.2, 1985.
- İnal Mehmet Turan - Memiş Dilek, Uzundere Osman, Deniz Engin, Karadayı Selman**, “Sentetik Kannabinoid (Bonzai) Zehirlenmesi”, Anesteziyoloji ve Reanimasyon, Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi, C.23, S.4, Edirne 2015.

- İnan Ali Naim**, Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, AÜHFD C. 44, 1995.
- İslam İlmihali**, TDV Yayınları, C. II, Ankara, 2003.
- Kağıtçı Mehmet Ali**, Afyon, İstanbul 1960.
- Katoğlu Tuğrul**, Ceza Hukukunda Hukuka Aykırılık, Ankara 2003.
- Kaya Mustafa**, Uyuşturucu Madde Suçlarında Muhbirin Dinlenmesi, Davaya Müdahale ve Suçta Kullanılan Eşyanın Müsaderesi, Yargıtay Dergisi, C. 24, Sayı 4, Ankara 1998.
- Kayaalp Oğuz**, Rasyonel Tedavi Yönünden Tıbbi Farmakoloji, C.I, Ankara 1987, s.2015.
- Kaymakçalan Şükrü**, "İlaç Alışkanlıklarında Genel Bir Bakış", İlaç Alışkanlıkları Sempozyumu, Ankara 1974.; **Köknel Özcan**, "Türkiye'de İlaç Alışkanlıktan", İlaç Alışkanlıkları Sempozyumu, Ankara 1974.
- Kerimoğlu Cumhur**, "Uyuşturucu Alışkanlığı ve Gençlik", Gençlik ve Uyuşturucu Madde Alışkanlığı, Ankara 1987.
- Kılıç Meral-Amanverez Peker Pınar-Çulhalık Mesut**, Türkiye'de Uyuşturucu Suçu, Adalet Bakanlığı, Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü Dış İlişkilerden Sorumlu Daire Başkanlığı, Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Araştırma Merkezi, Rapor.
- Kızılyılan Arif Ahmet**, Uyuşturucu Zehirleri ve Toksimani, İstanbul 1970.
- King Leslie A**, Misuse of Drugs Act, A Guide for Forensic Scientists, Hampshire 2003.
- Koca Mahmut**, İlaç Kullanımından Doğan Zararlardan Cezai Sorumluluk, I. Sağlık Hukuku Sempozyumu, Mayıs 2009.
- Koptagel Günsel**, "Uyuşturucu ve Tutku Yaratıcı Maddeler Kullanımının Sosyal-Psikolojik Dinamizması", İÜHFM, Atatürk'e Armağan, C. XLV-XLVII, S.1-4, İstanbul 1982.
- Köknel Özcan**, Genel ve Klinik Psikiyatri, İstanbul 1989.
- Köknel Özcan**, İnsanlık Tarihi Boyunca Dünyada ve Türkiye'de Uyuşturucu Madde Sorunları, İstanbul 1976.
- Kunter Nurullah**, Fikrî İçtima Sebebiyle Suçların Birleştirilmesi, İÜHFM, C. XIV-XV, S. 1-2.
- Kurt Şahin-Kurt Ela**, Uygulamada Uyuşturucu Madde veya Uyarıcı Madde Suçları ve İlgili Mevzuat, Ankara 2007.

- Leuw Ed**, “Drugs and Drug Policy in the Netherlands”, Crime and Justice Vol. 14, 1991.
- Levine Harry G.**, “Global Drug Prohibition: Its Uses and Crises”, International Journal of Drug Policy 14, 2003.
- Malkoç İsmail**, Açıklamalı- İctihatlı 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu (Madde 188-345), 2. Cilt, Ankara 2007. Marshall Ineke Haen - Anjewierden Oscar - van Atteveld Hans, “Toward an “Americanization” of Dutch Drug Policy?”, Justice Quarterly, Vol. 7, 1990.
- McCollum Bill**, “The War on Drugs Should Focus on Reducing the Drug Supply”, Drug Legalization, Ed. Barbour Scott, Greenhaven Press, 2000. Meclis Araştırma Komisyonu Raporu, TBMM, Kasım 2008.
- Meydan Larousse**, Büyük Lügat ve Ansiklopedi, C.12, İstanbul 1973.
- Mihçak Muhittin**, Çıkar Amaçlı Suç Örgütleri ve Cürüm İşlemek İçin Teşekkül Oluşturmak Suçları, Ankara 2003.
- Miron A. Jeffrey - Zwiebel Jeffrey**, “The Economic Case Against Drug Prohibition” Journal of Economic Perspectives, Vol. 9, No. 4, Fall 1995.
- Musto David F.**, The History of the Marihuana Tax Act of 1937, Volume 26, New Haven 1972.
- Nadelmann Ethan A.**, “Drug Prohibition in the United States: Costs, Consequences, and Alternatives”, Notre Dame Journal of Law, Ethics & Public Policy, Vol. 5, Iss. 3, Symposium on Drugs & Society, 1991.
- Öner Mehmet Zülfü**, “The Legalization Of Drugs”, Ankara Bar Review, N.1, 2014.
- Özbek Veli Özer**, “5237 Sayılı YTCK’nın Teşebbüs ve Kusurluluğa İlişkin Hükümlerinin Değerlendirilmesi”, Kazancı Hukuk Dergisi, S.5.
- Özbek Veli Özer**, Yeni Türk Ceza Kanununun Anlamı, C. I, 3. Baskı, Ankara 2006.
- Özdabakoğlu Erdinç Hakan**, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Suçları ve İlgili Mevzuat, Ankara 2007.
- Özden Salih Yaşar**, Uyuşturucu Madde Bağımlılığı, İstanbul 1992.
- Özel Cevat**, Yargıtay Ceza Daireleri ve Genel Kurul İctihatları, İstanbul 1988.
- Özen Cahit**, “Uyuşturucu Maddelere Karşı Mücadele”, Uyuşturucu Maddeler Sorunu, İstanbul 1972.

- Özen Cahit**, Tartışmalar, Değişen Toplum ve Ceza Hukuku Karşısında TCK'nın 50 Yılı ve Geleceği, İstanbul 1977.
- Özen Muharrem**, "Türk Ceza Kanunu Tasarısının Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğuna İlişkin Hükümlerine Bir Bakış" AÜHFD, S.1, C.52, 2003.
- Özen Muharrem**, "Türkiye Cumhuriyeti'nde ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Süreli ve Süresiz Yayınlarda Ceza Sorumluluğu" AÜHFD, S.3, C.50, 2001.
- Özgenç İzzet**, Suça İştirakin Hukukî Esası, İstanbul 1996.
- Özgenç İzzet**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2009.
- Özgenç İzzet**, Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi (Genel Hükümler), Ankara 2005.
- Öztürk Bahri - Erdem Mustafa Ruhan**, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku, 10. Baskı, Ankara 2008.
- Öztürk Bahri - Tezcan Durmuş - Erdem Mustafa Ruhan - Sırma Özge - Saygılar Yasemin F. - Alan Esra**, Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2010.
- Parlar Ali - Hatipoğlu Muzaffer**, Türk Ceza Kanunu Yorumu, C.II, Ankara 2007.
- Polat Oğuz**, Klinik Adli Tıp, Ankara 2004.
- Poroy Reha - Yasaman Hamdi**, Ticari İşletme Hukuku, 8. Basım, İstanbul 1998.
- Rosmarin Ari - Eastwood Niamh**, A Quiet Revolution, Drug Decriminalisation Policies in Practice Across the Globe, 2013.
- Rossi Marco**, The Budgetary Implications of Drugs Prohibition: Italy, 2000-05, Rome, May 2008.
- Saka Reşat**, Uyuşturucu Maddeler, Afyon-Morfin-Eroin-Esrar-Kokain Hakkında Milli ve Milletlerarası Hukukî ve Sosyal Durum, İstanbul 1948.
- Sancar Türkan Yalçın**, "Ensest ve Tartışmada Genel Ahlak Engeli", Güncel Hukuk, Aralık 2008.
- Sancar Türkan Yalçın**, Mütessesil Suç, Seçkin Yayınevi, Ankara, 1995.
- Savaş Vural - Mollamahmutoğlu Sadık**, Türk Ceza Kanununun Yorumu, C.3, Ankara 1998.
- Sevük Yokuş Handan**, Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kullanılmasına İlişkin Suçlar, Ankara 2007.

- Solgun Sertaç**, Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı ve Alternatif Çözüm Önerileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla 2002.
- Songar Ayhan**, Haşhaş Meselesi ve Türkiye, İstanbul 1974.
- Soyaslan Doğan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Güncelleştirilmiş 3. Bası, Ankara 2005.
- Soyaslan Doğan**, Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara 2006.
- Soyaslan Doğan**, Teşebbüs Suçu, Ankara 1994.
- Sözen Hayri**, Analitik Toksikoloji, İstanbul 1966.
- Sözer Sabri**, Uyuşturucu Madde Tutkunluğunun Tespiti, TİD, Yıl 32, S.275, Mart-Nisan 1962.
- Sözer Sabri**, Uyuşturucu Maddeler ve Problemleri, Ankara 1956.
- Sözüer Adem**, Suça Teşebbüs, İstanbul 1994.
- Srivastava Pratima Ramful**, Recreational Drug Consumption, An Economic Perspective, Springer International Publishing, Switzerland 2013.
- Şen Ersan**, Türk Hukukunda Telefon Dinleme Gizli Soruşturmacı X Muhbir, 4. Bası, Ankara 2010.
- Şen Ersan**, Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Satma ve Satışa Arz Farkı, Başkalarına Verme, 26.09.2018.
- Şen Ersan**, Zehirli Madde Katma Suçu, Sağlık Alanında Etik ve Hukuk Uluslararası Sempozyumu, Nisan 2008.
- Tekin Nurullah**, Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal, İthal veya İhraç Etmek İle Satmak, Satın Almak, Kabul Etmek ve Bulundurmak Suçları, Terazî Hukuk Dergisi, S.37, Eylül 2009.
- Tezcan Durmuş - Erdem M. Ruhan - Önok R. Murat**, Uluslararası Ceza Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2009.
- Tezcan Durmuş - Erdem M. Ruhan - Önok R. Murat**, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'na Göre Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, 4. Bası, Ankara 2008.
- Tezcan Durmuş**, "Uyuşturucu Madde Kaçakçılığını Önleme Tedbirleri", AÜSBFD 1981-1982, C.36-37, S.1-4, No.3-4, Eylül-Aralık 1982.
- Tezcan Durmuş**, "Uyuşturucu Maddelerin Yasa Dışı Ticaretini Önleyici Tedbirler", TİD, Yıl.59, C.59, Aralık 1987.

- Thornton Mark**, The Economics of Prohibition, University of Utah Press, 1991.
- Toroslu Nevzat - Feyzioğlu Metin**, Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2008.
- Toroslu Nevzat**, Ceza Hukuku Genel Kısım, Ankara 2008.
- Toroslu Nevzat**, Cürümlerin Tasnifi Bakımından Suçun Hukukî Konusu, Ankara 1970.
- Turgut Hüseyin**, "Türk Hukukunda Uyuşturucu Maddeler", AD, Ekim 1985.
- Türkçe Sözlük**, C.I, Türk Dil Kurumu Yayını, Ankara 1988.
- Ülgen Hüseyin - Teoman Ömer – Helvacı Mehmet - Kendigelen Abuzer - Kaya Arslan - Nomer Ertan N. Füsün**, Ticari İşletme Hukuku, İstanbul 2006.
- Ünver Yener**, Ceza Hukukuyla Korunması Amaçlanan Hukuksal Değer, Ankara 200.
- Vural Nevin**, Toksikoloji, Ankara 2005.
- Warner Kenneth E.**, "Legalizing Drugs: Lessons from and about Economics", The Milbank Quarterly Vol. 69, no. 4, 1991.
- World Drug Report 2019.**
- Yaşar Yusuf**, Uyuşturucu Madde Ticareti Suçları, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul 2004.
- Yılmaz Niyazi**, Ceza Hukuku Açısından Uyuşturucu Madde Sorunları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Diyarbakır 1998.
- Yılmaz Zekeriya**, Teori ve Uygulamada Müsadere, Ankara 2003.
- Yücel Mustafa T.**, "İlaç Alışkanlığının Çeşitli Yönleri Üzerine, TİD, Yıl.43, S.336, Mayıs-Haziran 1972.
- Zafer Hamide**, "Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti Suçu (TCK m.188)", İlaç Hukuku ve Etik Anlayışı, Sempozyum, 2007.
- Zaza Carlo**, Le Circostanze del Reato, CEDAM, Milano, Vol.1, 2002.
- Zimmer Lynn**, "Marijuana Should Be Decriminalized", Drug Legalization, Ed. Barbour Scott, Greenhaven Press, 2000.

İNTERNET KAYNAKLARI

http://archive.beckleyfoundation.org/pdf/BF_Report_16.pdf (e.t.01.01.2021)

<http://codes.droit.org/CodV3/penal.pdf> (e.t.01.01.2021)

<http://guncel.tgv.org.tr/journal/56/pdf/100311.pdf> (e.t.01.01.2021)

<http://www.abchukuk.com/makale/makale308.html>(e.t.01.01.2021)

<http://www.abchukuk.com/makale/makale308.html>(e.t.01.01.2021)

<http://www.cedro-uva.org/lib/boekhout.france.html>(e.t.01.01.2021)

<http://www.china.org.cn/english/government/153574.htm>(e.t.01.01.2021)

<http://www.china.org.cn/english/government/207319.htm>(e.t.01.01.2021)

<http://www.china.org.cn/e-white/1/1.I.htm>(e.t.01.01.2021)

<http://www.china-embassy.org/eng/zt/mzpkz/t36387.htm>(e.t.01.01.2021)

<http://www.china-embassy.org/eng/zt/mzpkz/t36387.htm>(e.t.01.01.2021)

<http://www.druglibrary.org/schaffer/History/CASEY1.htm>(e.t.01.01.2021)

<http://www.interpol.int>(e.t.01.01.2021)

<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1971/38/contents> (e.t.01.01.2021)

<http://www.mku.edu.tr/files/898-bce2d202-dd48-47e6-b1aa-c6a6b64f7350.pdf> (e.t.01.01.2021)

<http://www.narkotik.pol.tr/#>(e.t.01.01.2021)

<http://www.terimler.com/tip/> (e.t.01.01.2021)

<https://americanmarijuana.org/marijuana-tax-act-of-1937/>(e.t.01.01.2021)

<https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1757-899X/463/4/042099/pdf>(e.t.01.01.2021)

<https://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/c-38.8/>(e.t.01.01.2021)

<https://sencanada.ca/content/sen/committee/362/ille/rep/rep-nov98-e.htm>(e.t.01.01.2021)

<https://sencanada.ca/content/sen/committee/371/ille/library/collin1-e.htm>(e.t.01.01.2021)

<https://sencanada.ca/content/sen/committee/371/ille/library/france-e.htm>(e.t.01.01.2021)

- <https://sencanada.ca/content/sen/committee/371/ille/library/france-e.htm>(e.t.01.01.2021)
- <https://sozluk.gov.tr/>(e.t.01.01.2021)
- <https://unowas.unmissions.org/drug-trafficking-and-organised-crime>
(e.t.01.01.2021)
- <https://wdr.unodc.org/wdr2019/> (e.t.01.01.2021)
- <https://www.admin.ch/opc/en/classified-compilation/19981989/index.html>(e.t.01.01.2021)
- <https://www.coe.int/en/web/pompidou/about> (e.t.01.01.2021)
- <https://www.congress.gov/bill/93rd-congress/senate-bill/1300>(e.t.01.01.2021)
- <https://www.dea.gov/>(e.t.01.01.2021)
- <https://www.drugabuse.gov/related-topics/trends-statistics>(e.t.01.01.2021)
- <https://www.drugabuse.gov/related-topics/trends-statistics>(e.t.01.01.2021)
- <https://www.drugs.com/csa-schedule.html> (e.t.01.01.2021)
- <https://www.emcdda.europa.eu/>(e.t.01.01.2021)
- https://www.emcdda.europa.eu/countries/drug-reports/2019/germany/drug-laws-and-drug-law-offences_en
(e.t.01.01.2021)
- <https://www.emcdda.europa.eu/html.cfm/index5174EN.html%3FpluginMethod=eldd.countryprofiles&country=NL?LayoutFormat=print>(e.t.01.01.2021)
- <https://www.europol.europa.eu/>(e.t.01.01.2021)
- <https://www.gov.uk/government/publications/drug-strategy-2017>(e.t.01.01.2021)
- <https://www.hukukihaber.net/uyusturucu-ve-uyarici-madde-satma-ve-satisa-arz-farki-baskalarina-verme-makale,6107.html>(e.t.01.01.2021)
- https://www.incb.org/documents/Narcotic-Drugs/1961-Convention/convention_1961_en.pdf(e.t.01.01.2021)
- https://www.law.cornell.edu/topn/opium_poppy_control_act_of_1942(e.t.01.01.2021)

- <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/21/chapter-9>(e.t.01.01.2021)
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK234755/>(e.t.01.01.2021)
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1286619/>(e.t.01.01.2021)
<https://www.un.org/ga/acabq/documents/all/633?order=title&sort=asc>(e.t.01.01.2021)
<https://www.unodc.org/>. (e.t.01.01.2021)
https://www.unodc.org/documents/regional/central-asia/Illicit%20Drug%20Trends%20Report_Russia.pdf (e.t.01.01.2021)
https://www.unodc.org/pdf/convention_1971_en.pdf(e.t.01.01.2021)
https://www.unodc.org/pdf/convention_1988_en.pdf(e.t.01.01.2021)
https://www.unodc.org/res/cld/document/rus/federal-act-on-narcotic-drugs_html/fedact98.pdf(e.t.01.01.2021)
https://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/bulletin/bulletin_1960-01-01_1_page002.html#f008(e.t.01.01.2021)
https://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/bulletin/bulletin_1964-01-01_2_page002.html (e.t.01.01.2021)
<https://www.unodc.org/unodc/en/drug-trafficking/index.html>.
(e.t.01.01.2021)
<https://www.unodc.org/unodc/en/frontpage/this-day-in-history-the-shanghai-opium-commission-1909.html> (e.t.01.01.2021)
https://www.unodc.org/unodc/en/Resolutions/resolution_1970-10-02_1.html (e.t.01.01.2021)

Muhammet Ali FİDAN
Cumhuriyet Savcısı

GÜNCEL YARGITAY KARARLARI IŞIĞINDA

**UYUŞTURUCU VEYA
UYARICI MADDE
İMAL VE TİCARETİ
SUÇLARI**

(TCK 188)

ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti Suçları
Muhammet Ali Fidan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2971

Birinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 70 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

Kitaplar

- Akbulut, B., 2003. *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 3. Baskı. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Aksüt, E., 2020. *Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal Ve Ticareti Suçları*. 1.Baskı. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Artuk, M.E., Gökçen A., ve Yenidünya C., 2011. *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 5. Baskı. Ankara: Turhan Kitabevi.
- Demirbaş, T., 2016. *Kriminoloji*. 6. Baskı. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Dönmezer, S. & Ermen S. 1994. *Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku*. 11. Baskı. İstanbul: Beta Basım Yayım.
- Dönmezer, S., & Erman S., 1994. *Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku Genel Hükümler*. İstanbul: Beta Yayınevi.
- Dönmezer, S., 1984. *Kriminoloji*. 7. Baskı. İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Elmas, B., 2018. *Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Suçları*. 3. Baskı. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Erem, F. & Toroslu N., 1978. *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 3. Baskı. Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları.
- Hafızoğulları, Z., & Özen M., 2015. *Türk ceza hukuku: genel hükümler*. Ankara: US-A Yayıncılık.
- Hakeri, H., 2016. *Ceza Hukuku Genel Hükümler*. 19. Baskı. Ankara: Adalet Yayınevi.
- İçel, K., 2016. *Ceza Hukuku Genel Hükümler*. Yenilenmiş Baskı. İstanbul: Beta Basım Yayım.
- Kıdıl, F., 2020. *Türk Ceza Hukukunda Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti Suçları*. 1.Baskı. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Koca, M. & Üzülmaz İ., 2016. *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*. 9. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Özbek, V.Ö., Doğan K., Bacaksız P. Ve Tepe İ., 2016. *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*. 10. Baskı. Ankara: Seçkin Yayınları.

- Özgenç, İ., 1996. *Suç İştirakin Hukuki Esası ve Faillik*. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Hukuk Müşavirliği Yayın No: 2, İstanbul. s. 261
- Özgenç, İ., 2016. *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*. 12. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Özgenç, İ., 2017. *Suç Örgütleri*. 8. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Sevdim, A. E., 2014. Uyuşturucu ve uyarıcı madde imal ve ticaret suçu. Ankara: Seçkin.
- Sınar, H., 2015. "Türk Ceza Kanununda Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Ticareti Suçları", Disiplinler Arası ve Ceza Hukuku Boyutlarıyla Uyuşturucu Madde Bağımlılığı ve Ticaretiyle Mücadele. Ankara: Lale Yayıncılık.
- Soyaslan, D., 2015. *Kriminoloji*. 3. Baskı. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Soyaslan, D., 2016. *Ceza Hukuku Özel Hükümler*. 11. Baskı. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Sözüer, A., 1994. *Suç teşebbüs*. İstanbul: Kazancı Kitap Ticaret.
- Şahbaz, İ., 2020. *Açıklamalı ve İçtihatlı Türk Ceza Kanunu*. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Tezcan-Erdem-Önok, Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, 14. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2017, s. 832.
- Yaşar, Y., 2019. *Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti Suçları*. 3. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yokuş Sevik, H., 2019. *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*. 2. Baskı. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Zafer, H., 2019. *Ceza Hukuku Genel Hükümler*. 7. Baskı. İstanbul: Beta Yayıncılık.

Sürekli Yayınlar

- Demirel, M., 2018. Uyuşturucu Madde Ticareti Suçlarında Alıcı Kılığına Giren Kolluk Görevlisinin Hukuki Niteliği ve Cezalandırılabilirliği. *Ceza Hukuku Dergisi*. ISSN: 1307-0851 Cilt: 13, Sayı:36
- Kolcu, S., 2016. Uyuşturucu Madde İhraç Suçları Kapsamında Mahsup Uygulaması ve Non Bis in Idem Kuralı, *Fasikül Hukuk Dergisi*, Cilt: 8, Sayı: 79.

Diğer Yayınlar

<http://www.tdk.gov.tr>, e.t. 21.02.2021.

<https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/ND/2018/106?EsasNo=2017%2F179>, e.t. 25.04.2021

<https://rayp.adalet.gov.tr/resimler/552/dosya/4-orgutlu-suclar-ve-teror-suclari-egitim-modulu25-08-20204-33-pm.pdf>, ss. 33-34, e.t. 28.04.2021

<https://www.tdk.gov.tr>, Erişim Tarihi 09.01.2021.

<https://www.yedam.org.tr/tehlikeli-kristal-metamfetamin-ve-etkileri>, e.t. 07.02.2021

Madde Gerekçesi, <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem22/yil01/ss664m.htm>, e.t. 04.05.2021

www.mevzuat.gov.tr, e.t. 13.02.2021.

Yargıtay kararları <https://portal.uyap.gov.tr/>, e.t. 19.02.2021

Zafer, H., *Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti Suçu*, <https://docplayer.biz.tr/330159-Uyusturucu-veya-uyarici-madde-imal-ve-ticareti-sucutck-m-188.html>, ss.13-14., e.t. 21.02.2021

Abdurrahman ÜNLÜ
Tetkik Hâkimi

**UYUŞTURUCU
VEYA
UYARICI MADDE
İMAL VE TİCARETİ SUÇU**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti Suçu
Abdurrahman Ünlü

Hukuk Yayınları Dizisi – 2796

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 04 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKLAR

- ABAY Fatma Tlay, *Trk Ceza Kanunu'nda Uyuşturucu veya Uyarıcı Maddelerin Ticareti Suçu*, Antalya: Akdeniz niversitesi, 2016.
- ADALET BAKANLIğI Adli Sicil ve İstatistik Genel Mdrlğ, *Uyuşturucu İstatistikleri 2011-2018*, Ankara: Adalet Bakanlığı, 2019.
- AKBULUT İlhan, "Ceza Muhakemeleri Usul Kanununda Tutuklama", *Selçuk niversitesi Hukuk Fakltesi Dergisi*, C. 4, S. 1-2 (1994), ss. 289-303.
- AKBULUT İlhan, "lkemizde Uyuşturucu Maddeler Sorunu", *İstanbul niversitesi Hukuk Fakltesi Mecmuası*, C. LV, S. III (1997), ss. 111-42.
- AKBULUT İlhan, "lkemizde Uyuşturucu Maddeler Sorunu", *Yargıtay Dergisi*, C. 28, S. 4 (2002), ss. 606-23.
- AKGNDZ Ahmed, Said ZTRK, *Bilinmeyen Osmanlı*, İstanbul: Osmanlı Araştırmaları Vakfı, 1999.
- AKKAYA Çetin, *rgt Suçu & Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Suçları*, Ankara: Adalet Yayınları, 2010.
- AKKAYA Çetin, *Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Suçları*, 2. Baskı., Ankara: Adalet Yayınları, 2013.
- AKMAN Mehmet, *Osmanlı Devleti'nde Ceza Yargılaması*, İstanbul: Eren Yayınları, 2004.
- AKSAN Murat, *Ceza Mahkumiyetine Bağlı Hak Yoksunlukları*, Konya: Selçuk niversitesi, 2007.
- AKSAN Murat, *Ceza Muhakemesi İşlemlerinde Hazır Bulunma*, Konya: Selçuk niversitesi, 2000.
- ALACAKAPTAN Uğur, *İşlenemez Suç*, Ankara: Ankara niversitesi Hukuk Fakltesi Yayınları, y.y.
- ALACAKAPTAN Uğur, *Suçun Unsurları*, Ankara: Ankara niversitesi Hukuk Fakltesi Yayınları, 1975.
- ALBAYRAK Mustafa, *Notlu, Atıflı, Uygulamalı Trk Ceza Kanunu z Kitap*, 15. Baskı., Ankara: Adalet Yayınları, 2015.
- ALTINTAş Canan, *Trkiye'de Narko Terrizm ve Uluslararası Dzeyde Uyuşturucu ile Mcadele*, Ktahya: Dumlupınar niversitesi, 2018.

- ALTUN Nevzat Fatih, *Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı ile Mücadele Hatay İli Örneği*, Ankara: Polis Akademisi, 2010.
- APAYDIN Yunus, *İslam Hukuk Usulü*, 2. Baskı., Kayseri: Kimlik Yayınları, 2016.
- ARTUÇ Mustafa, *Hüküm Kurma Sanatı*, 8. Baskı., Ankara: Adalet Yayınları, 2016.
- ARTUÇ Mustafa, *Pratik, Açıklamalı Türk Ceza Kanunu*, 2. Baskı., Ankara: Adalet Yayınları, 2017.
- ARTUK M. Emin, Ahmet GÖKCEN, A. Caner YENİDÜNYA, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 9. Baskı., Ankara: Adalet Yayınları, 2015.
- ARTUK M. Emin, Ahmet GÖKCEN, A. Caner YENİDÜNYA, *Gerekçeli Ceza Kanunları*, 16. Baskı., Ankara: Adalet Yayınları, 2015.
- ATAR Fahrettin, *Fıkıh Usûlü*, 11. Baskı., İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları (İFAV), 2014.
- ATAR Yavuz, *Türk Anayasa Hukuku*, 12. Baskı., Ankara: Seçkin Yayınları, 2018.
- ATASOY Sevil, *Çürük Elmalar Masum Mahkûmlar*, İstanbul: Doğan Kitap, 2019.
- AVCI Mustafa, "Anayasa Kurumu Olarak Kişi Güvenliği Kavramı", *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 6, S. 6 (1993), ss. 207–29.
- AVCI Mustafa, *Hürriyeti Bağlayıcı Cezalara Seçenekler*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi, 1994.
- AVCI Mustafa, *Osmanlı Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 3. Baskı., Ankara: Adalet Yayınları, 2018.
- AVCI Mustafa, *Osmanlı Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 3. Baskı., Ankara: Adalet Yayınları, 2018.
- AVCI Mustafa, *Türk Hukuk Tarihi*, 7. Baskı., Konya: Atlas Akademi, 2018.
- AVCI Mustafa, Erdal YERDELEN, "Karar İncelemesi-Garantörsel İhmal Suçta İhmal ve İcrai Davranış Ayrımı", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 19, S. 1 (2015), ss. 163–90.
- AYDIN M. Akif, *Türk Hukuk Tarihi*, 13. Baskı., İstanbul: Beta Yayıncılık, 2015.
- AYDIN Öykü D., "Malvarlığına İlişkin Bir Emniyet Tedbiri Olarak Türk Ceza Yasası'nda Müsadere", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 43, S. 1 (1993), ss. 143–56.

- AYDIN Taner, *Türkiye’de Narko Terörizm ve PKK/KONGRA-GEL Terör Örgütü’nün Rolü*, Ankara: Gazi Üniversitesi, 2007.
- AYKANAT Mehmet, *Osmanlı Hukukunda Dilekçe Hakkı*, 2. Baskı., Ankara: Adalet Yayınları, 2020.
- AYKANAT Mehmet, *Osmanlı Sosyal Güvenlik Hukukunda Temel Kurumlar*, Ankara: Adalet Yayınları, 2019.
- AZAK Seyit, *Bir Kamu Politikası Analizi Olarak Türkiye’de Uyuşturucu İle Mücadele*, Ankara: Ankara Üniversitesi, 2014.
- BAKİ Ensar, “Türk Ceza Kanununda Etkin Pişmanlık”, *Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi*, S. 2 (2016), ss. 27–56.
- BAKICI Sedat, *5237 Sayılı Yasa Kapsamında Ceza Hukuku Genel Hükümleri*, 2. Baskı., Ankara: Adalet Yayınları, 2008.
- BALCI Murat, *Türk Ceza Kanununda Uyuşturucu Madde Ticareti Suçları*, Ankara: Adalet Yayınları, 2009.
- BARDAKOĞLU Ali, *İlmihal*, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2006.
- BAŞOĞLU Tuncay, “Uyuşturucu”, *İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı, 2012ss. 248–53.
- BAURJAN Dosjan, *Moğolistan ve Türk Ceza Hukukunda Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti Suçu*, Bursa: Uludağ Üniversitesi, 2016.
- BEŞER Yasin, *Uyuşturucu Madde Suçlarının Önlenmesinde Coğrafi Bilgi Sisteminin Kullanımı: Beyoğlu İlçesi Pilot Çalışması*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi, 2010.
- BİLGİN Rasim İsa, “Dünyada ve Türkiye’de Uyuşturucu Madde Sorunu”, *Adalet Dergisi*, S. 6 (2001).
- BİLMEN Ömer Nasuhi, *Büyük İslam İlmihali*, 6. Baskı., İstanbul: Kitabevi Yayınları, 2016.
- BİLMEN Ömer, *Hukuki İslamiyye ve İstilahatı Fıkhiyye Kamusu*, İstanbul: Bilmen Yayınevi.
- BOZKURT Oğuzhan, *Madde Bağımlısı Bireylerin Bağımlılık Süreçlerinde Ailenin Etkisi*, Ankara: Hacettepe Üniversitesi, 2015.
- ÇAĞLAYAN M. Muhtar, “Uyuşturucu Madde (Beyaz Zehir)ler Üzerine Bir İnceleme”, *Türk İdare Dergisi*, S. 300 (1966), ss. 3–24.
- ÇAĞLAYAN Muhtar, “Uyuşturucu Madde (Beyaz Zehir)ler Üzerine Bir İnceleme”, *Türk İdare Dergisi*, S. 299 (1966), ss. 3–25.

- ÇAĞLAYAN Muhtar, "Uyuşturucu Madde (Beyaz Zehir)ler Üzerine Bir İnceleme", *Türk İdare Dergisi*, S. 298 (1966), ss. 41–58.
- ÇAĞLAYAN Muhtar, "Uyuşturucu Madde (Beyaz Zehirler) Üzerine Bir İnceleme", *Türk İdare Dergisi*, S. 297 (1965), ss. 13–36.
- ÇALI Hasan Hüseyin, "Türkiye’de Kentsel Mekânda Mağdursuz Suç Örneği Olarak ‘Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Kullanma’", *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 16, S. (1) (2002), ss. 37–56.
- ÇALIŞKAN Suat, *Türk Ceza Hukukunda Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Suçları*, Ankara: Adalet Yayınları, 2012.
- CANAK Erkan, *Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Suçlarında Etkin Pişmanlık*, İstanbul: Kazancı Hukuk Yayımevi, 2012.
- CANAN İbrahim, (çev.), *Kütüb-i Sitte Muhtasarı Tercüme ve Şerhi*, Ankara: Akçağ Yayınları, 1989.
- CEBİROĞLU Rıdvan, "Uyuşturucu Maddeler Hakkında Kanun ve Birlirkişinin Karşılaştığı Problemler", *Adli Tıp Dergisi*, C. 19, S. 2 (2005), ss. 39–40.
- CENTEL Nur, "İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararları Işığında Tutuklama Hukukuna Eleştirel Yaklaşım", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C. 17, S. 1–2 (2011), ss. 49–93.
- CENTEL Nur, Hamide ZAFER, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 11. Baskı., İstanbul: Beta Yayıncılık, 2014.
- ÇİFTÇİOĞLU Cengiz Topel, "Vatandaş Tarafından Yurt Dışında İşlenen Suçların Yurt İçinde Soruşturulması ve Kovuşturulması", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 106 (2013), ss. 115–38.
- ÇİFTÇİOĞLU Cengiz Topel, "Türk Ceza Kanunu’nda Taksir", *Ankara Barosu Dergisi*, S. 3 (2013), ss. 315–38.
- COŞAR Ahmet, *Uyuşturucu Madde Suçları, Madde Bağımlılığı Suç İlişkisi ve Eroinin Analizi*, Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi, 2011.
- DALAR Mustafa Murat, *Uyuşturucu ile Mücadelede Kurumlar Arası Koordinasyonu ve İş Birliğini Etkileyen Faktörler: Eskişehir İli Örneği*, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, 2018.
- DÖNMEZ Mustafa, "Türkiye’de Uyuşturucu Satıcılarının Genel Profili", *Güvenlik ve Toplum Dergisi*, C. 1, S. 1 (2016), ss. 72–87.
- DÖNMEZER Sulhi, "Çocuk ve Gençlik Suçluluğunda Boş Zamanların Rolü", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. 30, S. 1–2 (1964), ss. 341–50.

- DÖNMEZER Sulhi, “Hukuk ve Uyuşturucu, Alışkanlık Yaratıcı Maddeler (Kriminolojik Yaklaşım)”, *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası*, C. 43, S. Prof. Dr. S. F. Ülgener’e Armağan (1987), ss. 457–74.
- DÖNMEZER Sulhi, “Uyuşturucu Maddelerin Hukuk ve Kriminoloji ile İlgili Bazı Yönleri”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. 36, S. 1–4 (1970), ss. 1–14.
- DÖNMEZER Sulhi, “Uyuşturucu ve Tutku Yaratıcı Maddeler Konusuna Sosyo-Politik Yaklaşım”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. 45, S. 1–4 (1981), ss. 1015–43.
- DÜLGER Murat Volkan, “5237 Sayılı YTCK’da Kastın Unsurları ve Türleri- Özellikle Olası Kastın Değerlendirilmesi”, *Hukuk ve Adalet Eleştirel Hukuk Dergisi*, S. 5 (2005), ss. 65–111.
- DÜZDAĞ Mehmet Ertuğrul, *Şeyhülislam Ebussuud Efendi Fetvaları Kanunı Devrinde Osmanlı Hayatı*, İstanbul: Kapı Yayınları, 2012.
- EKMEKÇİ İdil Su, *Suç ve Ceza Siyaseti Açısından Türk Ceza Hukuku’nda Uyuşturucu Madde Kullanma Suçu*, İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi, 2015.
- ELMAS Birsan, *Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Suçları*, 3. Baskı., Ankara: Adalet Yayınları, 2018.
- EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı, “2012 Türkiye Uyuşturucu Raporu”, Ankara, 2012.
- EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı, “2017 Türkiye Uyuşturucu Raporu”, Ankara, 2017.
- EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı, “2018 Türkiye Uyuşturucu Raporu”, Ankara, 2018.
- EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı, “Ulusal Uyuşturucu ile Mücadele Strateji Belgesi”, Ankara, 2016.
- EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Uyuşturucu ile Mücadele Daire Başkanlığı, *Sentetik Kannabinoidler*, Ankara: EGM-UMDB Yayınları, 2016.
- ERCAN İsmail, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 8. Baskı., İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2013.
- ERCAN İsmail, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 9. Baskı., İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2014.

- EREM Faruk, "Ceza Hukukunda Hakkın Kullanılması", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 41, S. 1 (1990), ss. 5–17.
- EREM Faruk, "Cürüm İşlemek Amacıyla Cemiyet Kurmak", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 12, S. 3 (1955), ss. 50–58.
- EREM Faruk, "Kışkırtıcı Ajan", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 32, S. 1 (1975), ss. 5–15.
- EREM Faruk, "Nedensellik Bağı ve Ümanist Doktrin", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 25, S. 3 (1968), ss. 1–21.
- EREM Faruk, "Suça İştirak", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 3, S. 1 (1946), ss. 62–107.
- EREM Faruk, "Suçun Konusu ve Hümanist Doktrin", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 25, S. 1 (1968), ss. 11–33.
- EREM Faruk, "Ümanist Doktrin Açısından Özel Kast", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 26, S. 1 (1969), ss. 1–4.
- ERGEN Cengiz, "Türk Ceza Hukukunda Uyuşturucu Madde İhracına Teşebbüs Suçu", *Yargıtay Dergisi*, C. 16, S. 3 (1990), ss. 363–72.
- ERGEN Cengiz, *Türk Ceza Hukukunda Uyuşturucu Madde Suçları İlgili Yasalar ve Yönetmeliklerin En Son İçtihatlarla Açıklaması*, Ankara: Gaye Matbaacılık, 1988.
- ERGÜL Ergin, *Hukukî, Adli, Tıbbî, Kriminolojik, Aktüel Boyutları ve İlgili Mevzuatıyla Uyuşturucu Maddeler ve Suçları*, Ankara: Yetkin Yayınları, 1997.
- ERGÜL Ergin, "Türk Ceza Kanununda Uyuşturucu Madde Temin Suçları", *Adalet Dergisi*, S. 4 (2000).
- ERGÜL Ergin, *Uyuşturucu Madde Alışkanlığının Hukuki ve Cezai Yönleri*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi, 1993.
- ERMAN Sahir, "Uyuşturucu Maddelere İlişkin Ceza Hükümleri", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. 45, S. 1–4 (1981), ss. 1061–80.
- EROKTAY Tuncer, *Uyuşturucu Madde Suçları Balıkesir Örneği*, Ankara: Polis Akademisi, 2009.
- ES-SABÛNÎ Muhammed Ali, *Safvetü't-Tefâsîr*, İstanbul: Yenişafak Yayınları, 1995.
- EVCİN Uğur, "İstatistiklerle Uyuşturucu Madde Suçları", *Uyuşturucu Madde Bağımlılığıyla Mücadele ve Ceza Hukuku Paneli*, ed. Murat BALCI, Ankara: Seçkin Yayınları, 2011, ss. 17–26.

- GÖKPINAR Mahmut, "Ceza Sorumluluğunun Temeli: 'Kast'", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 79 (2008), ss. 198–234.
- GÖKTÜRK Neslihan, "Türk Hukuku'nda Suçların İçtimai", *Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi*, C. 2, S. 1–2 (2014), ss. 31–59.
- GÜNAL H. Yılmaz, *Uyuşturucu Madde Suçları*, Ankara: Kazancı Yayınları, 1976.
- GÜNAL Yılmaz, "Uyuşturucu Madde Kullanma Suçları", *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, C. 32, S. 1 (1977), ss. 55–85.
- GÜNAY Erhan, *Uygulamalı Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Suçları ve İlgili Mevzuat*, 3. Baskı., Ankara: Seçkin Yayınları, 2005.
- GÜNAY Erhan, *Uyuşturucu Madde Suçları ve Cezaları*, 2. Baskı., Ankara: Seçkin Yayınları, 1999.
- GÜNAY Meryem, "Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti Suçlarında Etkin Pişmanlık", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 133 (2017), ss. 133–62.
- GÜNDEL Ahmet, *5237 Sayılı TCK'da Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Suçları*, Ankara: Seçkin Yayınları, 2009.
- GÜNGÖR Şener, Ali KINACI, *Öğreti ve Uygulama Boyutu ile Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerle İlgili Suçlar*, Ankara: Yetkin Yayınları, 2001.
- GÜRELLİ Nevzat, "Hukuk Açısından İlaç Alışkanlıkları", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. 41, S. 1–2 (1975), ss. 1–14.
- HAFIZOĞULLARI Zeki, Muharrem ÖZEN, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler Topluma Karşı Suçlar*, Ankara: US-A Yayınları, 2016.
- HAKERİ Hakan, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 9. Baskı., Ankara: Seçkin Yayınları, 2010.
- HAKİMLER ve SAVCILAR YÜKSEK KURULU, *Hukuki Müzakere Toplantıları*
- İÇEL Kayıhan, "Ceza Hukukunda Temel Sorumluluk Şekli 'Kast'", *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 12 (2007), ss. 61–70.
- İŞİK Hüseyin, "Dünya'da Uyuşturucu Madde Sorunu", *Türk İdare Dergisi*, S. 354 (1975), ss. 60–78.
- JONBESH Ahmad Omid, *Türkiye ve Afganistan'da Uyuşturucu Suçları ve Yargısı*, Ankara: Polis Akademisi, 2017.
- KARAKAŞ DOĞAN Fatma, "Türk Ceza Hukukunda Cezaların İçtimai Kurumunun Düzenlenmesi Gerektiği Üzerine", *Ankara Barosu Dergisi*, S. 3 (2011), ss. 86–104.

- KARAKAŞ DOĞAN Fatma, *Türk Ceza Hukukunda Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Suçları*, İstanbul: Legal Yayınları, 2015.
- KARAKEHYA Hakan, "Ceza Hukukunda Doğrudan Kast", *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 15, S. 1 (2007), ss. 117–38.
- KARAMAN Hayreddin, *Mukayeseli İslam Hukuku*, 5. Baskı., İstanbul: İz Yayıncılık, 2009.
- KARSLI İlyas, *Arapça-Türkçe Yeni Sözlük*, İstanbul: Ensar Yayınları, 2013.
- KAYA Mustafa, "Uyuşturucu Madde Suçları", *Uyuşturucu Madde Bağımlılığıyla Mücadele ve Ceza Hukuku Paneli*, ed. Murat BALCI, Ankara: Seçkin Yayınları, 2011, ss. 39–81.
- KEÇECİOĞLU Elvan, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun Kast ve Takasir İlişkin Maddelerine Eleştirel Bir Yaklaşım", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 83 (2009), ss. 123–36.
- KOCA Ferhat, *İslam İbadet Esasları*, 4. Baskı., Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2014.
- KOCA Mahmut, "Fikri İhtima", *Ceza Hukuku Dergisi*, S. 4 (2007), ss. 197–221.
- KOCA Mahmut, "Türk Ceza Hukukunda Suçun Konusu Olarak Uyuşturucu veya Uyarıcı Maddelerin Belirlenmesi", *Yeni Nesil Psiko-Aktif Maddeler Sempozyumu*, Adli Tıp Kurumu, 2013, ss. 15–17.
- KOCA Mahmut, İlhan ÜZÜLMEZ, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 5. Baskı., Ankara: Seçkin Yayınları, 2012.
- KÖKNEL Özcan, *İnsanlık Tarihi Boyunca Uyuşturucu Madde Sorunları*, İstanbul: Gelişim Yayınları, 1976.
- KOMDB, *Kaçakçılık ve Organize Suç Terimleri/Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Rehberi V*, Ankara: EGM-KOMDB Yayınları, 2002.
- KOPTAGEL Günsel, "Uyuşturucu ve Tutku Yaratıcı Maddeler Kullanımının Sosyal-Psikolojik Dinamizması", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. 45, S. 1–4 (1981), ss. 1045–59.
- KÖSE Saffet, *İslam Hukukuna Giriş*, 8. Baskı., İstanbul: Hikmetevi Yayınları, 2016.
- KOŞUM Adnan, "Tıpla İlgili Problemler", *İslam Hukuku El Kitabı*, ed. Talip TURCAN, 6. Baskı., Ankara: Grafiker Yayınları, 2017, ss. 779–800.
- KUNTER Nurullah, Feridun YENİSEY, Ayşe NUHOĞLU, *Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku*, 16. Baskı., İstanbul: Beta Yayıncılık, 2008.

- KURT Şahin, Ela KURT, *Uygulamada Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Suçları ve İlgili Mevzuat*, Ankara: Adalet Yayınları, 2007.
- MAHAMAT SALEH CHEKHADİNE Brahim, *Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti Suçları*, Bursa: Uludağ Üniversitesi, 2016.
- MEYDAN Uygur, “Uyuşturucu Madde Ticareti Suçunda Madde Miktarının Önemi”, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, S. 37 (2019), ss. 321–52.
- MUTÇALI Serdar, *Arapça-Türkçe Sözlük*, İstanbul: Dağarcık Yayınları, 1995.
- ÖNER Mehmet Zülfü, *Türk Ceza Hukukunda Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti Suçları*, Ankara: Adalet Yayınları, 2011.
- ÖZAFŞAR Mehmet Emin vd., (ed.), *Hadislerle İslam*, 2. Baskı., Konya: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2015.
- ÖZBEK Veli Özer vd., *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 4. Baskı., Ankara: Seçkin Yayınları, 2012.
- ÖZBEK Veli Özer vd., “Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar”, *Ceza Hukuku Dergisi*, C. 2, S. 4 (2007), ss. 223–46.
- ÖZBEK Veli Özer vd., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 9. Baskı., Ankara: Seçkin Yayınları, 2015.
- ÖZBUDUN Ergun, *Türk Anayasa Hukuku*, 17. Baskı., Ankara: Yetkin Yayınları, 2017.
- ÖZDABAKOĞLU Erdiç Hakan, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Suçları ve İlgili Mevzuat*, Ankara: Adalet Yayınları, 2007.
- ÖZDEMİR Niza, *Türk Ceza Kanununda Uyuşturucu Veya Uyarıcı Madde Suçları*, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, 2009.
- ÖZEN Mustafa, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nun İştirak Kurumuna Bakışı”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 70 (2007), ss. 239–53.
- ÖZEN Mustafa, “Ceza Hukukunda Fikri İçtima”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 73 (2007), ss. 132–45.
- ÖZEN Mustafa, “Non Bis İn İdem (Aynı Fiilden Dolayı İki Kez Yargılama Olmaz) İlkesi”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 14, S. 1 (2010), ss. 389–417.
- ÖZGENÇ İzzet, “Kast-Taksir Kombinasyonları”, *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 6, S. 1–2 (1998), ss. 345–75.
- ÖZGENÇ İzzet, “Non Bis İn Idem Kuralının Milletlerarası Değeri ve TCK.nun 10/A Maddesi Hükmüne İlişkin Değerlendirme”, *Yargıtay Dergisi*, C. 28, S. 3 (2002), ss. 323–58.

- ÖZGENÇ İzzet, “TCK’nun 5. Maddesine İlişkin Yargıtay’ın İki Farklı Kararının İncelenmesi: (Kesinleşmiş Yabancı Yargı Kararlarının Et-kisi)”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. 51, S. 1–4 (1985), ss. 627–40.
- ÖZGENÇ İzzet, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 12. Baskı., Ankara: Seçkin Yayınları, 2016.
- ÖZMEN Özkan, *Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Suçları*, İstanbul: Bahçeşehir Üniversitesi, 2009.
- ÖZTOP Mustafa Necmeddin, *Uluslararası Hukukta Terörizmin Finansman-ı ile Mücadele*, İngiltere: Hertfordshire Üniversitesi.
- ÖZTÜRK Bahri vd., *Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku*, 8. Baskı., Ankara: Seçkin Yayınları, 2014.
- ÖZTÜRK Bahri, Mustafa R. ERDEM, *Uygulamalı Ceza Hukuku ve Emniyet Tedbirleri Hukuku*, 12. Baskı., Ankara: Seçkin Yayınları, 2012.
- PARLAR Ali, Muzaffer HATİPOĞLU, 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Yorumu ve İlgili Mevzuat, Ankara: Yayın Matbaacılık, 2009.
- PINARCI Mustafa, *Avrupa’da Uyuşturucu Kullanımının Suç Olmaktan Çıkarılması ve Türkiye Yaklaşımı*, Ankara: Polis Akademisi, 2013.
- PINARCI Mustafa, *Uyuşturucu Sorunu ve Mücadele Politikası*, Ankara: Adalet Yayınları, 2014.
- POLAT Halil, *Teori ve Uygulamada Cumhuriyet Savcısının El Kitabı*, 5. Baskı., Ankara: Adalet Yayınları, 2015.
- RUHİ Ahmet Cemal, *Türk Ceza Kanunu’nda Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Suçları*, İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2017.
- ŞA’BÂN Zekiyyüddîn, *İslam Hukuk İlminin Esasları (Usûlü’l Fık)*, çev. İbrahim Kafi DÖNMEZ, 22. Baskı., Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2015.
- ŞAHİN Abdullah Cemal, *Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Suçlarıyla Mücadele-de Halkla İlişkiler ve Bir Model Önerisi*, Ankara: Gazi Üniversitesi, 2007.
- ŞARE Ersin, “Türk Ceza Hukukunda Suça Teşebbüs”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 130 (2017), ss. 119–56.
- SELBES Ece, *Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti Suçu*, Anka-ra: Çankaya Üniversitesi, 2016.
- SELÇUK Sami, “Kavramlar, Adlandırmalar ve Kararlar”, *Yargıtay Der-gisi*, C. 19, S. 4 (1993), ss. 403–39.

- SELEN Ömer Faruk, *Gaziantep'te Uyuşturucu Madde Kullanıcı Profili*, Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi, 2013.
- ŞENTÜRK Lütfi, Seyfettin YAZICI, *İslam İlmihali*, 17. Baskı., Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2010.
- SERAHSÎ, *Mebûsât*, ed. Mustafa Cevat AKŞİT, İstanbul: Gümüşev Yayınları, 2008.
- SEVDİM Ali Erdem, *Uyuşturucu Madde Ticareti Suçu*, Konya: Selçuk Üniversitesi, 2013.
- SINAR Hasan, "Türk Ceza Kanununda Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Ticareti Suçları", *Disiplinler Arası ve Ceza Hukuku Boyutlarıyla Uyuşturucu Madde Bağımlılığı ve Ticaretiyle Mücadele*, ed. Hasan SINAR, Ankara: Lale Yayıncılık, 2015, ss. 71–108.
- SOYASLAN Doğan, "Adli Kontrol", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. 71, S. 1 (2013), ss. 1109–17.
- SOYASLAN Doğan, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 7. Baskı., Ankara: Yetkin Yayınları, 2016.
- SOYASLAN Doğan, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 8. Baskı., Ankara: Yetkin Yayınları, 2010.
- SOYSAL BULGURCU Hilal, *Uyuşturucu Madde Kullanmak Suretiyle Denetimli Serbestlik Tedbiri Alan Gençler Üzerine Sosyolojik Bir İnceleme*, Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi, 2015.
- SÖZER Sabri, "Esrarın Meşru Olmayan Ticaretine ve Kullanılmasına Karşı Alınacak Tedbirler", *Türk İdare Dergisi*, S. 279 (1962), ss. 53–66.
- SÖZER Sabri, "Uyuşturucu Madde Tutkunluğunun Tespiti", *Türk İdare Dergisi*, S. 275 (1962), ss. 96–107.
- TAN Mehmet, *TCK Genel Hükümler Kırmızı Kitap*, Ankara: Seçkin Yayınları, 2011.
- TBMM, Adalet ve Araştırma Komisyonu Raporları
- TEKİN Nurullah, "Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal, İthal ve İhraç Etmek ile Satmak, Satın Almak, Kabul Etmek ve Bulundurmak Suçları", *Terazi Hukuk Dergisi*, C. 4, S. 37 (2009), ss. 95–110.
- TEZCAN Durmuş, "Ceza Hukuku Açısından Bağımlılık Yaratıcı Madde Alışkanlığı", *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, C. 41, S. 1 (1986), ss. 293–305.

- TEZCAN Durmuş, “Türk Ceza Kanunu’ndaki Değişiklikler Açısından Uyuşturucu Madde Tedarik Suçları”, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, C. 49, S. 3 (1994), ss. 429–37.
- TEZCAN Durmuş, “Uyuşturucu Maddelerin Yasa Dışı Ticaretini Önleyici Tedbirler”, *Türk İdare Dergisi*, S. 377 (1987), ss. 39–63.
- TEZCAN Durmuş, Mustafa Ruhan ERDEM, Murat ÖNOK, *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 6. Baskı., Ankara: Seçkin Yayınları, 2008.
- THK, *Türk Hukuk Lûgatı*, 3. Baskı., Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1991.
- TOKSOY Yasin, *Terörizmin Finans Kaynakları “Narkoterör”*, İstanbul: Haliç Üniversitesi, 2013.
- TOPAÇ Tahir Hami, “Eşya Müsaderesi (TCK. 54)”, *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, S. 2 (2013), ss. 47–70.
- TOROSLU Haluk, “Bilinçli Taksir Üzerine Bir Değerlendirme”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 126 (2016), ss. 95–122.
- TOROSLU Nevzat, “Cezai Sorumluluğun Gelişimi”, *Yargıtay Dergisi*, C. 16, S. 1–2 (1990), ss. 121–25.
- TOZMAN Önder, “İhmal Suçlarında Teşebbüs ve Gönüllü Vazgeçme”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 84 (2009), ss. 160–87.
- TOZMAN Önder, *Suçta Teşebbüs*, Ankara: Ankara Üniversitesi, 2008.
- TUNCER Arzu, *Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Ticareti ve Kullanılmasına İlişkin Suçlar*, İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi, 2011.
- ÜÇÖK Coşkun, “Osmanlı Kanunnamelerinde İslâm Ceza Hukukuna Aykırı Hükümler”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 4, S. 1 (1947), ss. 49–73.
- ÜNVER Yener, Hakan HAKERİ, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 6. Baskı., Ankara: Adalet Yayınları, 2012.
- UYSAI Nevzat, *Küresel Bir Tehdit Olarak Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı, Kullanımı ve Bunlarla Mücadele Stratejisi*, Ankara: Ufuk Üniversitesi, 2015.
- UZUNTOK Mesut, *Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti Suçları*, Marmara Üniversitesi, 2008.
- VATANDAŞ Celalettin vd., *Türkiye’de Gençlik ve Uyuşturucu Madde Sorunu*, İstanbul: SEKAM Yayınları, 2016.
- VURAL Nevin, *Toksikoloji*, Ankara: Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Yayınları No:73, 2005.

- YALÇIN SANCAR Türkan, “Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Zincirleme Suç”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 70 (2007), ss. 244–59.
- YAMAN Ahmet, “İslam Hukuk İlmi Açısından Makâsîd İctihadının ya da Teleolojik Yorum Yönteminin İlkeleri Üzerine”, *Marife Dergisi*, C. 2, S. 1 (2002), ss. 25–51.
- YAŞAR Yusuf, *Öğreti ve Yargıtay Uygulamalarına Göre Türk Ceza Kanunu’nda Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Temini ve Ticareti Suçları*, Ankara: Seçkin Yayınları, 2012.
- YAVUZ GÜNDÜZ Tuğçe, *Türk Ceza Kanununda Yer Alan Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti Suçu*, İstanbul: Marmara Üniversitesi, 2018.
- YAVUZ Hakan A., “5237 Sayılı TCK’da Düzenlenen Uyuşturucu ve Uyarıcı Maddelerin Ruhsatsız Olarak İmal ve Ticaretine İlişkin Suçlar ve Kanunun Yer Bakımından Uygulama Kurallarının Bu Suçlar Yönünden Değerlendirmesi”, *Adalet Dergisi*, S. 23 (2005), ss. 218–44.
- YAZIR Elmalılı Muhammed Hamdi, *Alfabetik İslam Hukuku ve Fıkıh Istı-lâhları Kâmusu*, İstanbul: Eser Neşriyat, 1997.
- YAZIR Elmalılı Muhammed Hamdi, *Hak Dini Kur’an Dili*, 2. Baskı., Ankara: Akçağ Yayınları, 2009.
- YENER Zafer, *Küresel Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Kaçakçılığının Ulusal Güvenlik ve Terörizm Açısından Değerlendirilmesi*, Ankara: Kara Harp Okulu, 2006.
- YENİSEY Feridun, “Uyuşturucu Maddeler Sorununun Ceza Hukuku Yönü”, *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 1, S. 1 (1983), ss. 171–91.
- YERDELEN Erdal, *Cezaların Belirlenmesi ve Bireyselleştirilmesi*, Konya: Selçuk Üniversitesi, 2012.
- YERDELEN Erdal, *Yaptırım Olarak Devletin Mülkiyet Hakkına Müdahalesi (Müsadere-Mülkiyetin Kamuya Geçirilmesi)*, Karaman: Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi, 2010.
- YERLİKAYA Ünal, “Ceza Hukuku”, *İslam Hukuku El Kitabı*, ed. Talip TURCAN, 6. Baskı., Ankara: Grafiker Yayınları, 2017, ss. 503–29.
- YILDIRIM Celal, *Kaynaklarıyla İslam Fıkhı*, Konya: Kervan Yayınları, 2013.
- YILMAZ Ejder, *Hukuk Sözlüğü*, 5. Baskı., Ankara: Yetkin Yayınları, 1996.

- YILMAZ Enes, “Suçun Özel Bir Görünüş Şekli Olarak Gönüllü Vazgeçme”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 65, S. 4 (2016), ss. 2553–2603.
- YILMAZ Yeşim, “Yargıtay İçtihatları Işığında Uyuşturucu Madde Ticaretiyle Mücadele”, *Disiplinler Arası ve Ceza Hukuku Boyutlarıyla Uyuşturucu Madde Bağımlılığı ve Ticaretiyle Mücadele*, ed. Hasan SİNAR, Ankara: Lale Yayıncılık, 2015, ss. 109–75.
- YOKUŞ SEVÜK Handan, *Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kullanılmasına İlişkin Suçlar*, Ankara: Seçkin Yayınları, 2007.
- YOLCU Ferit, *Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti Suçu*, Diyarbakır: Dicle Üniversitesi, 2015.
- YÜCEL Mustafa T., “Uyuşturucu Madde ve İlaça Bağımlılığın Ceza İnfaz ve Tretman Yönleri”, *Türk İdare Dergisi*, S. 328 (1971), ss. 197–207.
- YURTCAN Erdener, *Yargıtay Kararları Işığında Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler*, 2. Baskı., Ankara: Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2015.
- YURTCAN Erdener, *Yargıtay Kararları Işığında Uyuşturucu Suçları (Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar)*, Ankara: Adalet Yayınları, 2012.
- ZAFER Hamide, “Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti Suçu (TCK m.188)”, (07.04.2019), <https://docplayer.biz.tr>.
- ZEYDAN Abdulkерim, *İslam Hukukuna Giriş*, çev. Ali ŞAFAK, 2. Baskı., İstanbul: Kayıhan Yayınları, 1985.
- ZUHAYLÎ Vehbe, *İslâm Fıkhı Ansiklopedisi (el-Fıkhü'l-İslâmî ve edilletühü)*, çev. Ahmet EFE vd., 2. Baskı., Risale Yayınları, 1992.

WEB SİTELERİ

- www.tdk.gov.tr
- www.kadisicilleri.org
- www.mevzuat.gov.tr
- www.tbmm.gov.tr
- www.egm.gov.tr
- www.narkotik.pol.tr
- www.yayin.adalet.gov.tr
- www.portal.uyap.gov.tr
- www.tbbdergisi.barobirlik.org.tr
- www.dergipark.gov.tr
- www.karararama.yargitay.gov.tr
- www.kararlaryeni.anayasa.gov.tr
- www.sck.gov.tr
- www.yargitaydergisi.gov.tr
- www.unodc.org
- www.tid.gov.tr
- www.resmigazete.gov.tr
- www.kanunum.com
- www.who.int
- www.mfa.gov.tr
- www.coe.int
- www.emcdda.europa.eu
- www.interpol.int
- www.interpol.pol.tr
- www.europol.europa.eu
- www.politics.ankara.edu.tr
- www.atk.gov.tr
- www.journalagent.com
- www.uhdigm.adalet.gov.tr
- www.danistay.gov.tr

Dr. Zeynep Nihan ALADAĞ ÇAMURCU

VERGİ CENNETLERİNİN TRANSFER FİYATLANDIRMASINDA KULLANIMI

**“Türk Kurumlar Vergisi Kanunu ve
OECD Düzenlemeleri Arasında
Karşılaştırmalı Bir Çalışma”**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Vergi Cennetlerinin Transfer Fiyatlandırmasında Kullanımı

Zeynep Nihan Çamurcu

Hukuk Yayınları Dizisi – 2874

Birinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 19 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Addison, T. (2009). Shooting Blanks: The War on Tax Havens . *Indiana Journal of Global Legal Studies*, 16(2), 703-727.
- Akdiş, M. (2006). Offshore Bankacılığındaki Gelişmelerin Kara Para Aklama ve Kara Paranın Aklanmasına Olan Etkileri . E. A. Yılmazier içinde, *Yolsuzluk ve Mali Suçlar İçinde*. Ankara: Turhan Kitabevi .
- Akgül Yılmaz, G. (2013). *Kamu Maliyesi* (4. b.). İstanbul: Türkmen Kitabevi.
- Akgül, H. (2009). Vergi Hukukunda Peçeleme. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi.
- Akkaya, M. (2013). Transfer Fiyatlandırması Yolu ile Örtülü Kazanç Dağıtım -İşlev, Hukuki Nitelik, Sorunlar-. E. F. Yavaşlar içinde, *Uluslararası Tartışma Ortamında Transfer Fiyatlandırması* (s. İstanbul). İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınevi.
- Akkaya, M. (2014). Vergi Borcunu Etkileme Çabalarının Anayasal Vergilendirme İlkeleri Karşısındaki Konumu. B. Yaltı (Dü.) içinde, *Vergiden Kaçınmanın Önlenmesi* (s. 25-44). İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Akkaya, M. (2002). *Vergi Hukukunda Ekonomik Yaklaşım*. Ankara: Turhan Kitabevi.
- Akman, Ş. (2008). Vergi Hukukunda Peçelem Kavramının Hukuksal ve Sosyolojik Analizi. *Ankara Barosu Dergisi*, 66(3), 28-48.
- Aktan, C., Ağcakaya, S., & Dileyici, D. (2004). Kamu Maliyesinde Hesap Verme Sorumluluğu ve Mali Saydamlık. D. D. Coşkun Can Aktan (Dü.) içinde, *Kamu Maliyesinde Çağdaş Yaklaşımlar* (s. 169-184). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Altay, S. (2007). *Yeni Kurumlar Vergisi Kanunu'nda Öngörülen Vergi Cennetleri'ne Yapılan Ödemelere Yönelik Uygulamalar*. 06 05, 2017 tarihinde Vergide Gündem : www.vergidegundem.com/files/makale1_ocak07.doc adresinden alındı
- Arık, E. (2016). Transfer Fiyatlandırmasında Belgeleme Yükümlülükleri . *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi* . İstanbul: Koç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Arce, B. (2009). Taken To Cleaners: Panama's Financial Secrecy Laws Facilitate The Laundering Of Evaded U.S. Taxes. *Brooklyn Journal of International Law*, 34(2), 465-490.
- Arel-Bundock, V. (2017). The Unintended Consequences of Bilateralism: Treaty Shopping and International Tax Policy. *International Organization*, 2(71), 349-371.

- Arkan, B. (2016, Eylül). Gayri Maddi Varlıklara İlişkin Düzenlemeler ve Değerleme Yöntemleri ile Emsal Bedel Tespiti. *Vergide Gündem* (Transfer Fiyatlandırması Özel Sayısı), 10-18.
- Arora, T., Mitra, R., & Gupta, S. (2009). Transfer Pricing of Intellectual Property in The Automotive Industry a Focus on India . *PWC Transfer Pricing* . PWC.
- Arslan, M. (2011). Vergi Cennetleri ve Küresel Yoksulluk . *Vergi Raporu* (142), 42-48.
- Atasoy, H. (2020). Maddi Olmayan İktisadi Kıymetlerin Transfer Fiyatlandırması. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ateş, L. (2006). *Vergilendirmede Eşitlik*. İstanbul: Derin Yayınları.
- Ateş, L. (2011). *Transfer Fiyatlandırması ve Vergilendirme* . Ankara : Turhan Kitabevi.
- Ateş, L. (2016). Türk-Alman Otomatik Bilgi Değişiminin Hukuki Esasları ve Ana Sorunları: Standardın Türkiye Uygulaması . E. L. English içinde, *Otomatik Bilgi Değişimi ve Türk-Alman İşbirliği Olanakları* (s. 114-135). İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- Ateş, L. (2015). Vergisel Bilgilerin Otomatik Değişimi Standardı ve Türkiye. *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 6(4), 665-682.
- Ateşgaoğlu, E. (2011). Kâr Payının Peçeleme İşlemleri ile Gizli Şekilde Dağıtılması. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 17(3-4), 113-123.
- Avi-Yonah, R. (2012). Transfer Pricing Disputes in United States. E. Baistrocchi (Dü.) içinde, *Resolving Transfer Pricing Disputes* (s. 27-87). Cambridge : Cambridge University Press.
- Avi-Yonah, R., & Panayi, C. (2010). Rethinking Treaty Shopping: Lessons for the European Union . M. Lang (Dü.) içinde, *Tax Treaties: Building Bridges Between Tax and Law* . IBFD.
- Aydın, E. (2009). Vergi Cennetleri ve Kurumlar Vergisi Kanunu Açısından Değerlendirilmesi . *Vergi Sorunları* (253).
- Ağar, S. (2011). Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımında "İlişkili Kişi". *TBB Dergisi*(94), 187-234.
- Başaran Yavaşlar, F. (2012). Peşin Fiyatlandırma Anlaşmaları ve Bu Anlaşmaların Anayasal Sınırları. E. F. Yavaşlar, & M. Ü. (DAAD) (Dü.) içinde, *Uluslararası Tartışma Ortamında Transfer Fiyatlandırması* (s. 291-307). İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınevi.

- Başaran Yavaşlar, F. (2015). Hukuki Güvenlik İlkesinin Bir Alt İlkesi Olarak Vergi Hukukunda Yasallık İlkesi. *Kamu Hukuku Platformu- Hukuk Güvenliği* (s. 189-240). içinde Ankara : Türkiye Barolar Birliği .
- Başaran Yavaşlar, F. (2015). Türk Vergi Hukukunda Uluslararası Bilgi Değişimine İzin Veren Hukuki Kaynakların Tespiti ve Değerlendirilmesi. *Vergi Dünyası*(401), 25-37.
- Başaran Yavaşlar, F., & Kahraman, A. (2018). Türkiye Bakımından Dolaysız Vergilerin Dolanılmasıyla Mücadelede Makul Strateji. F. Başaran Yavaşlar, G. Güneş, T. Berksoy, A. Doğrusöz, & G. Kapucu (Dü) içinde, *VEHUP II. Yıllık Kongresi- Dolaysız Vergilerin Dolanılmasıyla Mücadelede Türkiye ve Avrupa Birliği Arasında İşbirliği Stratejileri* (s. 203-237). İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- Başaran, F., & Canyaş, O. (2018). Türkiye'de Vergi Şeffaflığı. *Vergi Dünyası*, 37(443), 6-24.
- Baistrocchi, E. (2012). The Transfer Pricing Problem. E. Baistrocchi (Dü.) içinde, *Resolving Transfer Pricing Disputes* (s. 10-23). Cambridge : Cambridge University Press.
- Bakmaz, Z. (2019). *Türk Vergi Hukukunda Emsal Bedel Uygulaması* . İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- Baldenius, T., Reichelstein, S., & Sahay, S. (1999). Negotiated Versus Cost-Based Transfer Pricing. *Review of Accounting Studies* (4), 1-43.
- Basmacı, S. (1977). *Örtülü Sermaye ve Örtülü Kazanç Dağıtım Kavramlarının Türk ve Federal Alman Vergi Hukuku'ndaki Yeri ve Önemi Üzerine Bir İnceleme* . İstanbul .
- Batirel, Ö. (2014). Vergi Bilgi Değişim Anlaşmaları ve Vergi Cennetleri . *Journal of Life Economics*, 1(2), 43-50.
- Bağlı, M. (2011, Ekim). Küresel Vergi Rekabeti Karşısında Türk Vergi Sistemi. *Vergi Sorunları Dergisi* (277), 113-128.
- Bennedsen, M., & Zeume, S. (2015). Corporate Tax Havens and Transparency. *Ross School of Business Paper* (1272), 1-59.
- Bennet, T. (2002). *International Initiatives Affecting Financial Havens*. London : Trolley .
- Berger, J. (2017). *Neue Verrechnungpreisdokumentation der OECD-Auswirkungen Des Country-by-Country Report auf die deutsche Unternehmenpraxis*. Wiesbaden: Springer Gabler .
- Berk, A. (2012, Mayıs). Bir Transfer Fiyatlandırması Açmazı: Uygun Emsal Tespiti Üzerine Tartışmalar ve Öneriler. *Vergi Sorunları* .

- Berksoy, T. (1984). Doktora Tezi . *Gelişmekte Olan Ülkelerde Vergi Kapasitesi ve Vergi Gayreti*. İstanbul : Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi .
- Bhat, G. (2009). *Transfer Pricing, Tax Havens and Global Governance* . Bonn: Deutsches Institut für Entwicklungspolitik.
- Biçer, R. (2011). Transfer Fiyatlandırmasına İlişkin Kritik Noktalar . *Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi* (88).
- Bilici, N. (2004). 19. Maliye Sempozyumu. *Türkiye’de Vergi Kayıp Ve Kaçakları Önlenmesi Yolları* (s. 601-604). Antalya: IPFC.
- Bilici, N. (2014). Türk Hukukunda Vergiden Kaçınmayı Önleme Amaçlı Özel Düzenlemeler . B. Yaltı (Dü.) içinde, *Vergiden Kaçınmanın Önlenmesi* (s. 197-216). İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Black, J. (2011). From the Offshore World of International Finance to Your Backyard: Structuring Series LLCs for Diverse Business Proposes. *1(9)*, 1-28.
- Black, H. C. (Dü.). (1968). *Black's Law Dictionary*. St.Paul : West Publishing Co. .
- Black, H. C. (Dü.). (1968). *Black's Law Dictionary* . West Publishing Co.
- Blancard, G., Delatte, A., & Bouvatier, V. (2017). *Banks in Tax Havens-First Evidence Based on Country-by-Country Reporting* . EU Publications.
- Blonigen, B., & Davies, R. (2004). The Effects of Bilateral Tax Treaties on US FDI Activity . *International Tax and Public Finance*, *11(5)*, 601-622.
- Botiş, S. (2014). Features and Advantages of Using Tax Havens. *Bulletin of the Transilvania University of Braşov Series V: Economic Sciences*, *7(2)*, 181-189.
- Bradbury, D., & O'Reilly, P. (2018). Inclusive Fiscal Reform: Ensuring Fairness and Transparency in the International Tax System . *International Tax and Public Finance*, *25(6)*, 1434-1448.
- Braun, J., & Weichenreider, A. (2015). Discussion Paper . *Does Exchange of Information Between Tax Authorities Influence Multinational's Use of Tax Haven*, 15-015. <http://ftp.zew.de/pub/zew-docs/dp/dp15015.pdf> adresinden alındı
- Brauner, Y. (2014). What The BEPS? *Florida Tax Review*, *16(2)*, 55-116.
- Brittain Catlin, W. (2005). *Offshore: Dark Side of Global Economy*. Newyork: Straus&Giroux.
- Brown, R., Jorgensen, B., & Pope, P. (2019). The interplay between mandatory country-by-country reporting, geographic segment reporting, and tax havens: Evidence from the European Union. *J. Account. Public Policy*(38), 106-129.

- Bucovetski, S., & Haufler, A. (2006, November). Preferential Tax Regimes with Asymmetric Countries . *Cesifo Working Paper*, 1-9.
- Bulut, N. (2012). Örtülü Sermaye ve Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Müessesesinde Düzeltme İşlemleri ve Değerlendirilmesi. *Vergi Dünyası*(367), 109-118.
- Burns, L., & Woellner, R. (1989). *Bilateral and Multilateral Exchange of Information*.
- Buter, C. (2011). International Transfer Pricing and The EU Code of Conduct. *European Integration Studies*(5), 110-115.
- Camargo, B. (2018). Outright sale of IP: Practical Consideration Post-BEPS . *International Tax Review Intangibles* (4).
- Cambridge Dictionary* . (tarih yok). <https://dictionary.cambridge.org/tr> adresinden alındı
- Cannas, F. (2013). The Historical Development of the Exchange of Information for Tax Purposes. N. T. Oliver Christoph Günther (Dü.) içinde, *Exchange of Information for Tax Purposes* (s. 15-34). Wien: Hans Jentzsch u Co.
- Canyaş, O. (2015). *Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarının İç Hukuktaki Konumu*. İstanbul: Adalet Yayınevi.
- Carendi, I., & Lilliestierna, M. (2006). Associated Enterprises – What is The Meaning of “Participation in Control?”. *Jönköping University International Business School Master Thesis* . Jönköping University.
- Cazacu, A. (2015). An Approach on Links Between Transfer Pricing and Tax Havens. *Annals of University of Petroşani: Economics*, 1(15), 51-58.
- Cecchini, M., Leitch, R., & Strobel, C. (2013). Multinational Transfer Pricing: A Transaction Cost and Resource Based View. *Journal of Accounting Literature*(31), 31-48.
- Cheristensen, H. (2012). *International Estate Planning*. 04 01, 2017 tarihinde Google Books : https://books.google.com.tr/books/about/International_Estate_Planning.html?id=OaBdzst4S7YC&redir_esc=y. adresinden alındı
- Chirieac, R. (2017). Types of Offshore Companies. *The Perspectives of European Union* (s. 141-146). içinde Bucuresti: Editura Hamangiu S.R.L.
- Cobham, A., Jansky, P., & Meinzer, M. (2015, May). The Financial Secrecy Index: Shedding New Light on the Geography of Secrecy . *Working Paper* 404.
- Cockfield, A. (2016). Big Data and Tax Haven Secrecy . *Florida Tax Review*, 18(8), 483-540.
- Cohen, M. (2016). Avoiding Double Taxation and Expatriation: A Comprehensive Solution to FATCA and Corporate Inversion. *North Carolina Journal of International Law*, 41(3), 595-664.

- Colclough, T. (2012, May). A Review of the Bahamas Foundation and Its Use in Estate Planning. *Estates, Trusts and Pensions Journal*, 31(3), 307-311.
- Cooper, J., Fox, R., & Mohindra, K. (2017). "Applying the Arm's Length Principle" *Transfer Pricing and Developing Economies* . World Bank Group .
- Cura, S. (2004). Türkiye'de Mali Şeffaflığı Sağlamaya Yönelik Bir Uygulama: Analitik Bütçe Sınıflandırması. *Marmara Üniversitesi İİBF Dergisi*, 18(1), 139-154.
- Çakır, M. (2016, Ocak). Agresif Vergi Planlaması Yöntemi Olarak Transfer Fiyatlandırması ve Türkiye Düzenlemelerinin Değerlendirilmesi. *Vergi Sorunları*(328), 151-163.
- Çakmak, T. (2007, Şubat). Transfer Fiyatlandırması Uygulamasında Emsallerle Uygun Fiyatın Belirlenmesi için Kullanılan Yöntemler ve Bu Yöntemlerin İşleyişi. *Vergi Dünyası* (306).
- Çamlıca, M. (1996, Haziran). Uluslararası Vergiden Kaçınma, Vergi Kaçakçılığı ve Vergi Anlaşmalarının İstismarı . *Vergi Sorunları Dergisi*(93).
- Çeliktaş, D. (1987). Şekle Aykırılık ve Şekle Aykırılığı İleri Sürmenin Sınırı Olarak Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 3(1-4), 461-593.
- Day, G. (2016). Irrational Investors and The Corporate Inversion. *Smu Law Review*, 69(2), 453-500.
- Dağlıoğlu, İ. (2010). Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi . *Vergi Cennetlerine Karşı Alınan Önlemlerin Etkinliği* . Antalya.
- De Mello, A. (2015). Tax Havens and Corporate Strategies: Essays on Offshore Investments . Louisville, USA: Space Independent Publishing Platform .
- Deak, D. (2014). Macar Vergi Hukukunda Hukukun Kötüye Kullanılması. B. Yaltı (Dü.) içinde, *Vergiden Kaçınmanın Önlenmesi* (G. Gümüşkaya, Çev., s. 65-102). İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Desai, M., Foley, C., & Hines, J. (2005, April). Do Tax Havens Divert Economic Activity . *Ross School of Business Paper* (1024), 1-8.
- Desai, M., & Dharmapala, D. (2006). Corporate Tax Avoidance and High-Powered Incentives. *Journal of Financial Economics*(79), 145-179.
- Desai, M., Dyck, A., & Zingales, L. (2004). *Theft and Taxes* . National Bureau of Economic Research.
- Devereux, M., Lockwood, B., & Redoano, M. (2008). Do Countries Compete over Corporate Tax Rates? *Journal of Public Economics* (92), s. 1210-1235.
- Dharmapala, D. (2008). What Problems and Opportunities are Created by Tax Havens? *Oxford Review of Economic Policy*, 24(4), 661-679.

- Dimitrov, I. (2011). The Single Instruments (New Rules and Critical Issues) The German Perspective. G. Froscher (Dü.) içinde, *Tax Havens in Age of Global Standards for Exchange of Information: a Comparative Analysis between Germany and Italy* (s. 125-132). Hamburg: University of Hamburg International Tax Institute.
- Dirkis, M., & Bondfield, B. (2013). The Developing International Framework and Practice for the Exchange of Tax Related Information: Evolution or Change . *eJournal of Tax Research*, 11(2), 115-137.
- Doyle, K. (2015). Knowledge Development Box. *Accountancy Ireland*, 47(5), 36-38.
- Doğan, G. (2006, Aralık). Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı ve İlişkili Kişi Kavramı. *Yaklaşım*(168).
- Doğrusöz, B. (2009, Şubat 4). TF'de Hazine Zararı. *Referans Gazetesi*.
- Drummond, D. (2016, Nisan 27). *The Difference Between An LLC and An IBC* . Şubat 02, 2018 tarihinde Escape Artist Asset Protection : <http://www.escapeartist.com/assetprotection/the-difference-between-an-llc-and-an-ibc/> adresinden alındı
- Duff, D., & Beswick, B. (2012). Transfer Pricing Disputes in Canada. E. Baistrocchi (Dü.) içinde, *Resolving Transfer Pricing Disputes* (s. 95-160). Cambridge : Cambridge University Press.
- Durak, G. (2007, Ekim). Transfer Fiyatlandırmasında Yöntem Riskinden Kaçınma: Peşin Fiyatlandırma Anlaşması . *Yaklaşım*(278).
- Duran, M. (2012, Mayıs). Gayri Maddi Haklarda Transfer Fiyatlandırması . *Vergi Sorunları Dergisi* (284).
- Dutt, V., Ludwig, C., Nicolay, K., Vay, H., & Voget, J. (2019). *Increasing Tax Transparency: Investor Reactions to the Country-by-Country Reporting Requirement for EU Financial Institutions*. Hamburg: Center for European Economic Research.
- Ece, N. (2016, Ağustos). Transfer Fiyatlandırmasında OECD Yaklaşımı Açısından Geleneksel İşlem Yöntemleri ve Uygulama Örnekleri. *Mali Çözüm*, 101-118.
- Eckhard, J., & Smart, M. (2003). Is Targeted Tax Competition Less Harmful Than Its Remedies? . *International Tax and Public Finance* (3).
- Eicke, R. (2008). *Tax Planning With Holding Companies- Repatriation of U.S Profits From Europe: Concepts, Strategies, Structures*. Newyork: Kluwer Law Internationals.
- Eimmermann, D. (2010). Seminar F: Steueroasen., (s. 561-563). Berlin.

- Elliot, S. (2002). *Towards A Level Playing Field Regulating Corporate Vehicles In Cross Border Transaction* . ITIO.
- English, J., & Terschluse, B. (2016). Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimi Standardının Almanya Uygulaması. E. L. English içinde, *Otomatik Bilgi Değişimi ve Türk-Alman İşbirliği Olanakları*. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- Ercoskun Şenol, K. (2016). Sözleşmenin İçeriğini Belirleme Özgürlüğü. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 74(2), 709-737.
- Erdem, T. (2016). Türk Vergi İdaresi Perspektifinden Otomatik Bilgi Değişimi. E. L. English içinde, *Otomatik Bilgi Değişimi ve Türk-Alman İşbirliği Olanakları* (s. 219-246). İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- Erdem, T. (2013, Aralık). Transfer Fiyatlandırması Kapsamına Giren İşlemler Nedeniyle Dönem Sonu Düzeltme. *Vergi Sorunları*(303).
- Erdem, T. (2017, Temmuz). Otomatik Bilgi Değişiminde Önemli Adımlar . *Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi* (163).
- Eren, F. (2012). *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. Ankara: Yetkin Yayıncılık.
- Eroğlu, E., & Demirbaş, T. (2016). Mali Saydamlığın Önemi ve Türkiye’de Kamu Mali Yönetiminin Mali Saydamlık Açısından Değerlendirilmesi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(1), 287-312.
- European Parliament . (2013). *Policy Department Budgetary Affairs* . 04 05, 2017 tarihinde [Http://Www.Europarl.Europa.Eu/Regdata/Etudes/Etudes/Join/2013/490673/Ipole-Join_Et\(2013\)490673_En.Pdf](http://www.europarl.europa.eu/regdata/etudes/etudes/join/2013/490673/ipol-join_et(2013)490673_en.pdf) adresinden alındı
- Evers, M., Meier, I., & Spengel, C. (2017). *Country-by-Country Reporting*. ZEW Discussion Paper.
- Farny, O., Franz, M., Gerhartinger, P., Lunzer, G., Neuwirth, M., & Saringer, M. (2015). *Tax Avoidance, Tax Evasion and Tax Havens* . Wien : Kammer für Arbeiter und Angestellte für Wien .
- Feinschreiber, R., & Kent, M. (2012, February). How the OECD Applies Comparability Analysis. *Corporate Business Taxation Monthly*(13), 27-44.
- Feinschreiber, R. (2004). *Transfer Pricing Methods- An Applications Guide*. New Jersey: John Wiley&Sons.
- Feinschreiber, R., & Kent, M. (2013). OECD’s Strategic Initiatives For Tax Information Exchange. *Tax Monthly*(14), 25-28.
- Financial Stability Forum. (2000). *Report of the Working Group on Offshore Centers*. Singapore: Financial Stability Board .

- Fostering, S. (2002). Public Sector Transparency And Accountability: Making It Happen. OECD içinde, *Dialogue To Strengthen Good Governance* (s. 7-12). Paris : OECD .
- Frenkel, J., Razin, A., & Sadka, E. (1991). *International Taxation in An Integrated World*. London: MIT Press .
- Frotscher, G. (2011). "Are Information Exchange Agreements a Panacea for the Tax Issues in a Globalised World? - A German Perspective-. G. Frotscher (Dü.) içinde, *Tax Havens in the Age of Global Standarts for Exchange of Information: a Comparative Analysis Between Germany and Italy* (s. 1-4). Hamburg: University of Hamburg.
- FSF. (2000). *Report of the Working Group on Offshore Centers*. Financial Stability Forum.
- Fuest, C., Spengel, C., Finke, K., Heckemeyer, J., & Nuser, H. (2013). *Profit Shifting and Aggressive Tax Planning by Multinational Firms: Issues and Options for Reform*. ZEW Discussion Paper .
- Göker, C. (2019). Patent Box Rejimi ve Türkiye Uygulaması. *Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi*, 35(1), 5-14.
- Göktuna, H. (2012, Ocak). 2009/133/EC Sayılı AB Birleşme Direktifi Kapsamında Hakkın Kötüye Kullanılması Kavramı. *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*(1), 123-138.
- Göktuna, H. (2018). Türk Vergi Hukuku Mevzuatı ile AB'nin Vergiden Kaçınmaya Karşı Paketinin Karşılaştırılması. E. F. vd. içinde, *Dolaysız Vergilerin Dolanılmasıyla Mücadelede Türkiye ve Avrupa Birliği Arasında İşbirliği Stratejileri* (s. 121-164). İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- Gözler, K. (2009). *İdare Hukuku*. Bursa: Ekin Yayınevi .
- Gözler, K. (2019). *Anayasa Hukukunun Genel Esaslarına Giriş*. Bursa: Ekin Yayınevi.
- Gücüyener, G. (2014). Transfer Fiyatlandırması Mevzuatında İlişkili Kişi Kavramı. *Vergi Sorunları Dergisi*(309), 68-73.
- Gücüyener, G. (2016). Transfer Fiyatlandırmasında İlişkili Kişi, Yöntem Hiyerarşisi ve PFA'ya İlişkin Gelişmeler. *Vergi Sorunları*(336).
- Gülçiçek, A. (2012, Mayıs). Çok Uluslu Şirketler ve Transfer Fiyatlandırması Sorunlarının Çözümünde Uluslararası İşbirliği . *Vergi Sorunları* (284), 63-70.
- Günaydın, İ. (1999). Vergi Cennetlerinin Özellikleri ve Kullanımları. *Vergi Sorunları Dergisi*(126).
- Güneş, G. (2008). *Verginin Yasallığı İlkesi* . İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- Güvemli, B., Alparslan, H., & Şuşoğlu, M. (2017). Transfer Pricing In The Balkans . *The Journal of Accounting and Finance (Special)*, 152-164.

- Gaigne, C., & Wooton, I. (2011). The Gains From Preferential Tax Regimes Reconsidered. *Regional Sciences and Urban Economics* (41), 59-66.
- Gangemi, B. (tarih yok). *General Report in IFA, International Mutual Assistance Through Exchange of Information*. CDFI.
- Garber, J. (2017). *A Beginner's Guide to Trust*. The Balance: <https://www.thebalance.com/what-is-the-definition-of-a-trust-3505391> adresinden alındı
- Geç, A. (2018). Bilgi Değişimi Uygulamalarında Yaşanan Son Gelişmeler ve Türkiye'deki Uyum Süreci. *Vergi Dünyası*, 38(448), 172-182.
- Geamanu, A. (2015). Caribbean Offshore Corporate Structures Under A Swot Analysis. *SEA Practical Application of Science*, 1(3), 263-274.
- Giegerich, T. (2017, September). Transfer Pricing Safe Harbors- An Idea Whose Time Has Come? *International Tax Journal*, 43(5), 35-45.
- Glahe, M. (2013). Transfer Pricing and EU Fundamental Freedoms. *EC Tax Review*, 3(22), 222-235.
- Grady, K. (1983). Income Tax Treaty Shopping: An Overview of Prevention Techniques. *Northwestern Journal of International Law and Business*, 3(5), 626-657.
- Graham, J. (2003). Taxes and Corporate Finance: A Review. *Review of Financial Studies*, 16(4), 1075-1129.
- Gravelle, J. (2009, December). Tax Havens: International Tax Avoidance and Evasion . *National Tax Journal*, 4(62), 727-753.
- Grecu, E., Hancea, C., Tureac, C., & Andronic, B. (2010). Transfer Pricing Justification and Impact on Corporate Tax . *Bulletin UASVM Horticulture*, 2(67), 75-80.
- Gupta, P. (2015). Double Irish Dutch Sandwich and The Indian Transfer Pricing Law. *RGNUL Student Research Review*, 1(1), 10-26.
- Gupta, R. (2018). Analysis of Intellectual Property Tax Planning Strategies of Multinationals and The Impact of BEPS Project. *Australian Tax Forum*(33), 185-219.
- Gutmann, D. (2014). Vergiden Kaçınmanın Tanımlanması. B. Yaltı (Dü.) içinde, *Vergiden Kaçınmanın Önlenmesi* (s. 1-12). İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Hızarcı Beşer, B. (2018). *Vergi Rekabetinin Kısıyında Vergi Cennetleri-Vergi Şeffaflığı-OECD BEPS Eylem Planı*. Bursa: Ekin Yayıncılık.
- Hampton, M., & Christensen, J. (2002). Offshore Pariahs? Small Island Economies, Tax Havens and the Re-Configuration of Global Finance. *World Development*, 30(9), 1657-1673.

- Harris, P., & Oliver, D. (2010). *International Commercial Tax*. Cambridge : Cambridge University Press .
- Haupt, A., & Peters, W. (2005, September). Restricting Preferential Tax Regimes To Avoid Harmful Tax Competition. *Regional Sciences and Urban Economics*, 35(5), 493-507.
- Hayes, T., & Sledz, R. (2015). Understanding BEPS and The Impact of Country-by-Country Reporting. *Tax Executive*, 67(6), 85-86.
- Heckemeyer, J., & Overesch, M. (2013). Multinationals' Profit Response to Tax Differentials: Effect Size and Shifting Channels. (13-045).
- Hendricks, M. (2016). Alman Vergi Mükellefi ve Vergi Aracılarının Perspektifinden Otomatik Bilgi Değişimi. E. L. English içinde, *Otomatik Bilgi Değişimi ve Türk-Alman İşbirliği Olanakları* (s. 161-170). İstanbul : On İki Levha Yayıncılık.
- Hines, J. (2005). Do Tax Havens Flourish? . *Tax Policy and The Economy*, 19(1), 65-100.
- Hines, J., & Rice, E. (1990). Fiscal Paradise: Foreign Tax Havens and American Business . *Nber Working Paper* (3477), 1-37.
- Hirshleifer, J. (1956). On the Economics of Transfer Pricing. *The Journal of Business*(29), 172-184.
- Hoagland, S. (2017). *Transfer Pricing* . Research Starters: Business.
- Hong, Q., & Smart, M. (2010). In Praise of Tax Havens: International Tax Planning and Foreign Direct Investment. *European Economic Review* (54), 82-95.
- Hudackova, S. (2013). *Tax Havens Regulation: Policy Paradox on The International Level*. Budapest, Hungary: Central European University Department of Political Sciences.
- Hugger, F. (2019). The Impact of Country-by-Country Reporting on Corporate Tax Avoidance. *Working Paper No.304*. Munich : Institute - Leibniz Institute for Economic Research at the University of Munich.
- Hwang, C. (2015). The New Corporate Migration: Tax Diversion Through Inversion. *Brooklyn Law Review*, 80(3), 807-856.
- Hybka, M. (2016). International Business Company in A Tax Haven: Selecting and Prioritizing Favourable Investment Locations. *Poznan University of Economics and Business Faculty of Economics* (1), 459-468.
- Işık, H. (2014). *Uluslararası Vergilendirme* . İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- Işık, H. (2018). Uluslararası Alanda Vergi Cennetleri Konusundaki Gelişmeler, Türkiye'nin Durumu ve Öneriler . *Vergi Dünyası*.

- IMF. (2000). *International Monetary Fund Background Paper* . IMF .
- İnal, A. (2010). Kontrol Edilen Yabancı Kurum Kazancı Uygulamasının Vergi Cennetleri ile Mücadele Kapsamında Değerlendirilmesi. *Vergi Sorunları*(259).
- Ünel, A. (2018). Transfer Fiyatlandırması Yeni Belgelendirme Kurallarının İlk Çıktısı: Yıllık Ülke Bazlı Raporlama Değerlendirme Raporu (CbCR). *Vergi Dünyası*.
- International Monetary Fund. (2000). *Offshore Financial Centers International Monetary Fund Background Paper*. Washington: International Monetary Fund.
- Ürel, G. (2014). *Yorum ve Açıklamalı Kurumlar Vergisi Kanunu Uygulaması*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Üstün, O. (2003, Aralık). Mali Eylem Görev Gücü'nün (FATF) Yeni Kırk Tavsiye Kararı Neler Getiriyor? *Bankacılar Dergisi* (47), 16-37.
- Jackson, J. (2010, March). The OECD Initiative on Tax Havens . *Congressional Research Service* .
- Janeba, E., & Smart, M. (2003, May). Is Targeted Tax Competition Less Harmful Than Its Remedies? *International Public Finance*, 10(3), 259-280.
- Johannesen, N., & Larsen, D. (2016). The Power of Financial Transparency: An Event Study of Country-by-Country Reporting Standad. *Economics Letter*(145), 120-122.
- Johannesen, N., Torslov, T., & Wier, L. (2017, Nisan). *Are Less Develop Countries More Exposed to Multinational Tax Avoidance?- Method and Evidence From Micro Data*. Mayıs 02, 2018 tarihinde NielJohannesen.Net: http://www.nielsjohannesen.net/wp-content/uploads/FullSubmission_AEJPOL.pdf adresinden alındı
- Köprü, M. (2008). Transfer Fiyatlandırmasında Hazine Zararı Kavramı . *Vergide Gündem* .
- Köprülü, B. (1984). *Medeni Hukuk*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları .
- Köse, T., & Ferhatoğlu, E. (2008). *Transfer Fiyatlandırması (Üretim İşlemlerinde Uygulama)*. Ankara: Maliye ve Hukuk Yayınları.
- Kılıç, R. (2014). Uluslararası Alanda Gerçekleştirilen Vergi Denetimi. S. Ü. Bölümü (Dü.), 29. *Türkiye Maliye Sempozyumu*. içinde Antalya .
- Kızılot, Ş. (2002). *Türk Vergi Hukuku'nda Örtülü Kazanç ve Örtülü Sermaye* . Ankara: Yaklaşım Yayınları.
- Kaneti, S. (1992). Vergi Hukukunda Ekonomik Yaklaşım İlkesi. *Vergi Dünyası*(131).
- Kaneti, S., Ekmekçi, E., Güneş, G., & Kaşıkçı, M. (2019). *Vergi Hukuku*. İstanbul: Filiz Kitabevi.

- Kapnik, D. (2013, June). Transfer Pricing: Why the Tax Havens Will Endure. Universite du Quebec a Montreal .
- Kapusuzoğlu, T. (2003). *Vergisel Yönden Transfer Fiyatlandırması*. İstanbul: Seçkin Yayıncılık.
- Kara, D., & Can, A. (2017). Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımında İlişkili Kişi Kavramının 6728 Sayılı Kanun Kapsamında Değerlendirilmesi. *İşletme Bilimi Dergisi*(5), 13-33.
- Karadeniz, S. (2009, Temmuz). Yurt Dışında Vergi İncelemesi Yapılabilir mi? *Vergi Dünyası*(355), 23-26.
- Karadeniz, S. (2009, Şubat). OECD Ülkeleri Arasında Eş Zamanlı Vergi İncelemeleri . *Vergi Dünyası*.
- Karakoç, Y. (2014). Anayasal Vergilendirme İlkeleri Üzerine Bir Değerlendirme. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 15(Özel Sayı), 1259-1308.
- Karakoç, Y. (2017). *Genel Vergi Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayıncılık.
- Karakurt, B. (2016). Vergi Cennetleri Ve Posta Kutusu Şirketlerin Kamu Maliyesine Etkileri. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 30(2), 319-341.
- Karsan, M. (1984). *Vergi Kaçırma ve Vergiden Kaçınma ile Mücadelede Uluslararası İşbirliği*. İstanbul: Maliye ve Gümrük Bakanlığı Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Yayınları.
- Kartaloğlu, E., & Tekin, C. (2007). Örtülü Sermaye ve Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımında Dönem Sonu İşlemleri . İstanbul : İSMMMO Yayınları.
- Karutheim, S., & Schmidt-Eisenlohr, T. (2011). Heterogeneous Firms, 'Profit Shifting' FDI and International Tax Competition. *Journal of Public Economics*(95), 122-133.
- Keen, M. (2001, December). Preferential Regimes Can Make Tax Competition Less Harmful. *National Tax Journal* (4), 757-762.
- Kent, M. (2013). OECD's Strategic Initiatives for Tax Information Exchange . *Tax Monthly* (14).
- Kerzner, D., & Chodikoff, D. (2016). The OECD's War on Offshore Tax Evasion 1996-2014. *International Tax Evasion in the Global Information Age* (s. 53-104). içinde Pallgrave Macmillan .
- Keskin, D. (2010). İşletmelerin Sürekliliğini Sağlamada Kritik Öneme Sahip Risk Yönetimi ve Risk Odaklı Denetim Yaklaşımı. *Denetim*(4), 38-46.
- King, E. (2009). *Transfer Pricing and Corporate Taxation –Problems, Practical Implications and Proposed Solutions-*. Berlin: Springer.

- Klassen, K., Lisowsky, P., & Mescall, D. (2017). Transfer Pricing: Strategies, Practices and Tax Minimization. *Contemporary Accounting Research*, 1(34), 455-493.
- Kolotoğlu, O. (2014, Haziran). Transfer Fiyatlandırmasında Gizli Emsal. *Vergi Sorunları*(309), 9-14.
- Konca, A., & Çelebi, E. (2013, Temmuz). *Bilgi Değişim Anlaşmaları ve Vergi Cennetleri* . 07 04, 2017 tarihinde Vergide Gündem : http://www.vergi.degundem.com/documents/10156/1333698/tmmz2013_makale3.pdf adresinden alındı
- Koruk, A. (2017). Türk Vergi Hukukunda Vergiyi Dolanmaya Yönelik İşlemlerle Mücadele Araçları. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kudrle, R. (2016). Tax Havens and the Transparency Wave of International Tax Legalization. *University of Pennsylvania Journal of International Law*, 37(4), 1153-1182.
- Lüdicke, J. (2015). Uluslararası Vergi Hukuku'nda Güncel Gelişmeler ve Türkiye'ye Etkileri Vehup I. Yıllık Kongresi Yayınlanmamış Sempozyum Notları. VEHUP (Dü.), *Çok Uluslu İşletmelerde Yapılanma Formları*. içinde İstanbul.
- Lane, P., & Milesi-Ferretti, G. (2011). Cross Border Investment in Small International Financial Centers . *International Finance*, 14(2), 301-330.
- Lei, F. (2017). Country by Country Reporting Under BEPS. *The Contemporary Tax Journal*, 6(2), 17-20.
- Liebman, H., Heyvaert, W., & Oyen, V. (2016, March). *Countering Harmful Tax Practices: BEPS Action Plan 5 and EU Initiatives-Past Progress, Current Status and Projects*. 02 02, 2017 tarihinde IBDF: [https:// www .ibfd.org/sites/ibfd.org/files/content/pdf/et_2016_2-3_e2_2.pdf](https://www.ibfd.org/sites/ibfd.org/files/content/pdf/et_2016_2-3_e2_2.pdf) adresinden alındı
- Ligthart, J., & Voget, J. (2008). *The Determinants of Cross-Border Tax Information Sharing: A Panel Data Analyses*. The Pennsylvania State University. The Pennsylvania State University .
- Lohse, T., Riedel, N., & Spengel, C. (tarih yok). *The Increasing Importance of Transfer Pricing Regulations-A Worldwide Overview*-. Oxford : Oxford University Center for Business Taxation .
- Longman Dictionary*. (tarih yok). <https://www.ldoceonline.com> adresinden alındı
- Loomis, S. (2012). Double Irish Sandwich: Reforming Overseas Tax Havens. *St. Mary's Law Journal*, 43(4), 825-854.

- Margarida, A., & Muraio, P. (2013). Tax Havens or Tax Hells? A Discussion of the Historical Roots and Present Consequences of Tax Havens. *Financial Theory and Practice*, 37(3), 311-330.
- May Ives, J. (2016). Julius-Maximilians-University Würzburg Department of Chinese Studies. *The Relevance of Tax Havens for China* .
- McLure, C. (tarih yok). Transfer Pricing and Tax Havens: Mending The LDC Revenue Net. *International Studies Program Public Finance Conference The Challenges of Tax Reform in a Global Economy*. <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.194.7942&rep=rep1&type=pdf> adresinden alındı
- Meinzer, M. (2018). Yeni Küresel Standart Olarak Otomatik Bilgi Değişimi: Tarihin (Offshore Vergi Kaçakçılığının) Sonu mu? E. L. English içinde, *Otomatik Bilgi Değişimi ve Türk-Alman İşbirliği Olanakları* . İstanbul : On İki Levha Yayıncılık.
- Merten, H. (2017). *Vertreibung aus dem Paradies: 100 Jahre Steueroasen zwischen Nummernkonten, Briefkastenfirmen und Karibikinseln*. Finanz Buch.
- Miethe, J. (2018). Die leere Liste der Steueroasen. *DIW-Eochenbericht*, 85(4).
- Mintz, J., & Weichenrieder, A. (2012). The Indirect Side of Direct Investment . *National Tax Journal*, 65(3), 731-738.
- Moons, P. (2013). Lüksemburg'da Transfer Fiyatlandırmasına İlişkin Düzenlemeler ve Bunların Uygulanması. F. B. Yavaşlar (Dü.), *Uluslararası Tartışma Ortamında Transfer Fiyatlandırması Sempozyum Bildiri Kitabı* içinde (s. 147-153). İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınevi.
- Murphy, R. (2017). *Dirty Secrets: How Tax Havens Destroy The Economy* . London: Verso.
- Nas, A. (2019, Ocak). Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımının Koşulları ve Hukuki Sonuçları. *TAAD*(37).
- Nazalı, E. (2007, Temmuz). Transfer Fiyatlandırması I. *Yaklaşım* (175).
- Oberson, X. (2015). *International Exchange of Information in Tax Matters: Towards Global Transparency*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.
- OECD. (1998). *Harmful Tax Competition: An Emerging Global Issue*. Paris: OECD.
- OECD. (2001). *The OECD's Project on Harmful Tax Practices: The 2001 Progress Report*. Paris: OECD.
- OECD. (2001). *The OECD's Project on Harmful Tax Practices: The 2001 Progress Report*. Brussels: OECD.

- OECD. (2012). *Exchange of Information Working Manual*. Brussels: OECD .
- OECD. (2013). *Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes Progress Report to The G20 Leaders: Global Forum Update on Effectiveness and Un-going Monitoring*. Paris: OECD.
- OECD. (2014). *Standard for Automatic Exchange of Financial Account Information in Tax Matters*. Paris: OECD .
- OECD. (2015). *Countering Harmful Tax Practices More Effectively, Taking Into Account Transparency And Substance Action 5 - 2015 Final Report*. Paris : OECD.
- OECD. (2017, 03 01). Glossary of Tax Terms . adresinden alındı
- OECD. (2017). *Harmful Tax Practices-2017 Progress Report on Preferential Regimes*. Brussels: OECD.
- OECD. (2017). *Model Tax Convention on Income and on Capital (Condensed Version 2017)*. Brussels: OECD.
- OECD. (2017). *Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations*. Paris: OECD.
- OECD. (2018). *Harmful Tax Practices-2018 Progress Report on Preferential Regimes*. Brussels: OECD.
- OECD. (2018). *Implementation Handbook*. Brussels: OECD.
- Oliveira, A. (2013). Exchange of Information on Request . O. C. Tüchler (Dü.) içinde, *Exchange of Information for Tax Purposes* (s. 463-482). Wien: Hans Jentzsch u Co.
- Oortwijn, H. (2013). *International Tax Transparency: Past, Present and Future*. 03 15, 2017 tarihinde International Tax Review : <http://www.internationaltaxreview.com> adresinden alındı
- Orkunoğlu Şahin, I., & Yereli, A. (2016). Seçilmiş AB Ülkelerinde ve Türkiye’de Patent Gelirlerine İlişkin Vergileme ‘Patent Box’ Rejimi. *Sosyoekonomi*, 29(24), 183-203.
- Orkunoğlu, I. (2008). Transfer Fiyatlandırmasında Yöntem Seçimi. *Vergi Sorunları*, 103(114).
- Orlov, M. (2004). The Concept of Tax Haven: A Legal Analysis. *Intertax*, 32(2), 95-111.
- Owens, J. (2002). The List of Uncooperative Tax Havens . *Australia Tax Forum* (17).
- Oxfam. (2000, January). Oxfam GB Policy Paper. *Tax Havens: Releasing The Hidden Billions For Poverty Eradication*.

- Oxfam. (2000). *Tax Havens: Releasing the Hidden Billions for Poverty Eradication* . Oxfam.
- Oğuzman, K., & Barlas, N. (2015). *Medeni Hukuk*. İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Öcal, E. (2015, Mayıs). Transfer Fiyatlandırmasında Karşı Taraf Düzeltmesi Nereye Kadar? *Vergi Sorunları*(320).
- Öncel, M. (1978). *Kurumlar Vergisi Açısından Sermaye Şirketlerinde Örtülü Kazanç ve Örtülü Sermaye* . Ankara: İş Bankası Yayınları .
- Öncel, M., Kumrulu, A., & Çağan, N. (2018). *Vergi Hukuku* (26. b.). Ankara: Turhan Kitabevi.
- Öner, C. (2010). *Uluslararası Alanda Vergi İdareleri Arasında Bilgi Değişimi*. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Öner, C. (2018). The Perception of Abuse: Is Tax Avoidance the Driver for A Global Tax System. E. B. Yaltı (Dü.), *Cross Border Tax Challenges in the 21st Centur* içinde (s. 59-65). İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- Öz, N. (2005). *Uluslararası Vergi Rekabeti*. Ankara : Maliye ve Hukuk Yayınları
- Özbalcı, Y. (2002). *Kurumlar Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları* . Ankara: Oluş Yayıncılık .
- Özbudun, E. (2019). *Türk Anayasa Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayıncılık.
- Özgenç, A. (2016, Ağustos). Transfer Fiyatlandırmasında Yabancı Emsal . *Vergi Sorunları*(335), 81-101.
- Özgenç, A. (2016). *Vergi Anlaşmalarının Kötüye Kullanılması -Anlaşma Alışverişi-* . İstanbul: On İki Levha.
- Öztürk, S., & Ülger, Ö. (2016, Aralık). Vergi Cennetlerinin Küresel Finansal Kriz Üzerine Ekonomik Etkileri: Vergi Kaçırma, Vergiden Kaçınma ve Kara Para Aklamadaki Rolü. *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(1), 237-254.
- Pürsünerli Çakar, E. (2013). Vergiye Karşı Direnme Şekilleri ve Vergi İnzivası . *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 17(2), 1293-1314.
- Paisey, A., & Li, J. (2012). *Transfer Pricing- A Diagrammatic and Case Study Introduction, with Special Reference to China*. Boca Raton: Brown Walker Press.
- Paisey, A., & Li, J. (2005). *International Transfer Pricing in Asia Pasific*. Newyork: Palgrave Macmillan.
- Palan, R., Murphy, R., & Chavagneux, C. (2010). *Tax Havens: How Globalization Really Works?* London : Cornell University Press.

- Paposo, A., & Mauro, P. (2013). Tax Havens or Tax Hells? A Discussion of the Historical Roots and Present Consequences of Tax Havens . *Financial Theory and Practice*, 37(3).
- Parida, S. (2013). Automatic Exchange of Information. O. C. Tüchler (Dü.) içinde, *Exchange of Information for Tax Purposes* (s. 421-444). Wien : Hans Jentzsch u Co. .
- Passant, J., & O'Keefe, B. (1995). *Essential Tax Legislation*. Sydney : Law Book Company .
- Pehlivan, O., & Öz, E. (2015). *Uluslararası Vergilendirme* . Trabzon: Celepler Matbaacılık.
- Pehlivan, S. (2014, Mayıs-Haziran). Royalti Ödemelerinin Transfer Fiyatlandırması Analizi . *Mali Çözüm*, 61-85.
- Peker, İ., & Kılıçer, E. (2014, Nisan). Türkiye Boyutu ile Vergi Rekabeti. *Vergi Sorunları*(307), 165-186.
- Peretti, J. (2016, January 18). *www.theguardian.com*. 06 01, 2017 tarihinde The Guardian : <https://www.theguardian.com/us-news/2016/jan/18/the-cayman-islands-home-to-100000-companies-and-the-850-packet-of-fish-fingers> adresinden alındı
- Ponce, F. (2018). Increased Transparency and Exchange of Information in the Area of Transfer Pricing in Switzerland. *International Tax Journal*, 44(6), 33-40.
- Pross, A., & Russo, R. (2012, June). The Amended Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax Matters: A Powerful Tool to Counter Tax Avoidance and Evasion. *Bulletin for International Taxation*, 66(7), 361-365.
- Przychocka, I. (2017, 06 03). Polska Akademia Nauk : http://www.knfpan.pan.pl/images/Finanse_6_7-I.Przychocka.pdf adresinden alındı
- Rainsford, K. (2011). Tax Treaties with Tax Havens: The Hidden Tax Break. *Auckland University Tax Review*(17), 60-87.
- Ranieri, F. (2011). The Exchange of Information. G. Frotscher (Dü.) içinde, *Tax Havens in the Age of Global Standards for Exchange of Information: A Comparative Analysis between Germany and Italy* (s. 31-38). Hamburg: University of Hamburg .
- Raposo, A., & Mauro, P. (1999). Tax Havens or Tax Hells? A Discussion of the Historical Roots and Present Consequences of Tax Havens. *Financial Theory and Practice*, 311-360.
- Rasch, S. (2013). Almanya'da Transfer Fiyatlandırmasına İlişkin Düzenlemeler ve Bunların Uygulanması . F. B. Yavaşlar (Dü.), *Uluslararası Tartışma Or-*

- tamında Transfer Fiyatlandırması Sempozyum Bildiri Kitabı* içinde (s. 61-94). İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınevi.
- Reimer, E. (2016). *Auswirkung von Steuervermeidung und Steuerhinterziehung auf die Entwicklungslander*. Netzwerk Steuer Gerechtigkeit.
- Ring, D. (tarih yok). Corporate Migrations and Tax Transparency and Disclosure . *Boston College Law School*, 62(175).
- Rohan, J., & Moravec, L. (2017). Tax Information Exchange Impact on FDI: Tax Haven Case Study . *Saint Louis University Law Journal*, 62(193), 193-202.
- Roncarati, A. (2013). Other Forms of Administrative Cooperation Than The Traditional Forms of Exchange of Information (Automatic, Spontaneous and on Request). O. C. Tüchler (Dü.) içinde, *Exchange of Information for Tax Purposes* (s. 503-520). Wien : Hans Jentzsch u Co. .
- Rossing, C., Cools, M., & Rohde, C. (2017). International Transfer Pricing İn Multinational Enterprises. *Journal of Accounting Education*(39), 55-67.
- Roxan, I. (2012). Transfer Pricing Disputes in United Kingdom. E. Baistrocchi (Dü.) içinde, *Resolving Transfer Pricing Disputes* (s. 303-349). Cambridge : Cambridge.
- Saban, N. (2014). Vergi Usul Kanunu 3,B,1'in -neliği? E. Yaltı içinde, *Vergiden Kaçınmanın Önlenmesi* (s. 141-167). İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Saban, N. (2019). *Vergi Hukuku* (8. b.). İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Sadiq, K., & Sawyer, A. (2016). Developing Countries and the Automatic Exchange of Information Standard- A One Size-Fits All Solution-. *Australian Tax Forum*, 31(1), 99-130.
- Salinas, J. (2003). The OECD Tax Competition Initiative: A Critique of It's Merits in the Global Marketplace. *Houston Journal of International Law*, 25, 531-561.
- Santos, A. (2015). What is Substantial Economic Activity for Tax Purposes in the Context of European Union and the OECD Initiatives Against Harmful Tax Competition. *EC Tax Review*, 24(3), 166-175.
- Saraçoğlu, F. (2006, Eylül). Yeni Kurumlar Vergisi Kanunu ve Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı. *Vergi Sorunları Dergisi*(216), 109-113.
- Sari, N., & Hunar, R. (2015, November). Analysis Method of Transfer Pricing Used by Multinational Companies Related to Tax Avoidance and Its Consistencies to the Arms Length Principle. *Binus Business Review*, 6(3), 341-355.

- Sava, V., & Tureatca, M. (2017). *Transfer Pricing-Between Optimization and International Tax Evasion* . 12 05, 2017 tarihinde Directory of Open Access Journals : http://www.eia.feaa.ugal.ro/images/eia/2017_1/SacaTureatca.pdf adresinden alındı
- Sağlam, M. (2011). *Kontrol Edilen Yabancı Kurum Kazançlarının Vergilendirilmesi*. Ankara: Yaklaşım Yayıncılık.
- Schjelderup, G. (2002). International Capital Mobility and the Taxation of Portfolio Investment . *Swedish Economic Policy Review*(9), s. 107-133.
- Schwarcz, S. (2013). Ring-Fencing. *Southern California Law Review*, 87(69), 69-110.
- Seida, J., & Wempe, W. (2004, December). Effective Tax Rate Changes and Earnings Stripping Following Corporate Inversion . *National Tax Journal*, 57(4), 805-828.
- Seligman, E. (1895). *Essays in Taxation* . Newyork: Macmillan .
- Sezgin, B. (2018). *Kurumlar Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları*. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Shaxson, N. (2011). *Treasure Islands: Tax Havens and Man Who Stole The World* . Newyork: Pallgrave Macmillan.
- Sinha, N., & Srivastava, A. (2013). Offshore Financial Centers and Tax Havens. *International Taxation-A Compendium in 4 Volumes* (s. 988-1011). içinde Groningen : Wolters Kluwer.
- Smullen, J. (2001). *Transfer Pricing for Financial Institutions* (1. b.). Cambridge: Woodhead Publishing Limited .
- Solak Akman, İ. (2009). Vergi Güvenlik Önlemlerinin Teorik Çerçevesi. *Prof.Dr. Mualla Öncel'e Armağan* (s. 1149-1169). içinde Ankara : Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi.
- Starchild, A. (1994). *Tax Havens for International Business* . London: Macmillan Press.
- Storm Survivors: Special Report of the Economist on Offshore Finance* . (2013, February). The Economist : <http://www.economist.com/news/specialreport/21571549-offshore-financial-centres-have-taken-battering-recently-they-haveshown-remarkable> adresinden alındı
- Şanver, S. (1968). *İşletme Vergiciliği ve Türk Vergi Sistemi*. İstanbul: İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Yayınları.
- Şenyüz, D. (2008). Peçeleme ve Muvazaanın Niteliği Arasındaki Farklar. *Yaklaşım*, 16(185).
- Şenyüz, D., Yüce, M., & Gerçek, A. (2017). *Türk Vergi Sistemi* . Bursa: Ekin Yayınevi.

- Türk Dil Kurumu Sözlüğü*. (tarih yok). <https://sozluk.gov.tr/> adresinden alındı
- Taşkın, Y. (2012). *Transfer Fiyatlandırmasında Emsallere Uygunluk İlkesi*. İstanbul: Türkmen Kitabevi.
- Tanör, B., & Yüzbaşıoğlu, N. (2005). *Türk Anayasa Hukuku*. İstanbul: Beta Yayınevi.
- Taylor, C. (2015, 08 07). *Will Ireland's Tax-Incentive 'Knowledge Development Box' Beat The Competition?* 03 04, 2018 tarihinde The Irish Times: <https://www.irishtimes.com/business/will-ireland-s-tax-incentive-knowledge-development-box-beat-the-competition-1.2309151> adresinden alındı
- Taylor, G., Richardson, G., & Lanis, R. (2015). Multinationality, Tax Havens, Intangible Assets, and Transfer Pricing Agressiveness: An Empirical Analysis. *Journal of International Accounting Research*, 14(1), 25-57.
- Tekinalp, Ü. (2015). *Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku* (4. b.). İstanbul : Vedat Kitapçılık.
- Thorne, D. (2013). *The Double Irish and Dutch Sandwich Tax Strategies: Could a General Anti-Avoidance Rule Counteract The Problems Caused by Utilization of These Structures*. University of Wellington, Faculty of Law. Wellington: Victoria University.
- Tian, G. (2018). Cloud Computing and Cross-Border Transfer Pricing: Implications of Recent OECD and Australian Transfer Pricing Laws on Cloud Related Multinational Enterprises and Possible Solutions . *Rutgers Computer and Tecnology Law Journal* (44), s. 33-91.
- Ting, A. (2014). iTax—Apple's International Tax Structure and the Double Non-Taxation Issue . *British Tax Review* (1), 40-71.
- Tobin, G., & Walsh, K. (2013). What Makes a Country a Tax Haven? *The Economics and Social Review*, 44(3), 401-424.
- Tokay Acar, U. (2013). *Transfer Fiyatlandırması* . Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Topçuoğlu, H. (1950). *Kanuna Karşı Hile (Kanundan Kaçınma Yolları)*. İzmit : Selüloz Basımevi.
- Torslov, T., Wier, L., & Zucman, G. (2018). The Missing Profit of Nations. *Working Paper No.24701*. Cambridge : NATIONAL BUREAU OF ECONOMIC RESEARCH.
- Tosun, C., & Uçar, O. (2015, Kasım). Türkiye'de Vergi Cennetleriyle Mücadele Politikasında Mevzuat ve Uygulama Tezathığı. *Vergi Sorunları Dergisi*(326), 169-177.

- Tuncer, S. (2006, Aralık). Vergilendirme ile İlgili Yeni Deyim ve Kavramlar . *Vergi Dünyası* (304), 4-9.
- Uçar, O. (2018). Vergi Ceza Hukukunda Ölçülülük İlkesi. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ulusoy, A., & Karakurt, B. (2009). Vergi Politikasının Mali Amacının Karşılanamamasında Vergi Cennetleri ve Offshore Finans Merkezlerinin Rolü . *TİSK Akademi*, 4(8), 80-105.
- Uyanık, N. (2006). *Transfer Fiyatlandırması*. Ankara : TÜRMOB Yayınları.
- Valencia, M. (2013, Feb. 16). Storm Survivors: Special Reports of the Economist on Offshore Finance. *The Economist* .
- Vann, R. (1995). Improving Tax Law Improvement. *Australian Tax Forum*, 12(2), 193-246.
- Vann, R. J. (2012). Transfer Pricing Disputes in Australia. E. Baistrocchi (Dü.) içinde, *Resolving Transfer Pricing Disputes* (s. 360-410). Cambridge: Cambridge University Press.
- Velidedeoğlu, H. (1956). *Medeni Hukuk*. İstanbul: Doğan Kardeş Matbaası .
- Verdeş, N. (2016). The Use of Transfer Pricing in International Trade- The Romanian Context. *GEBA-Globalization and Higher Education in Economics and Business Administration Conference Paper*.
- Vicard, V. (2015). Discussion Paper. *Profit Shifting Through Transfer Pricing: Evidence from French Firm Level Trade Data*. France: DIRECTION GÉNÉRALE DES ÉTUDES ET DES RELATIONS INTERNATIONALES.
- Weichenrieder, A. (tarih yok). Panama Papers: Steueroasen im Visier- was ist noch legal, wlche Mittel wirken gegen Missbrauch? *IFO Schnelldienst*, 69(11), 3-20.
- Wiederhold, G. (2014). *Valuing Intellectual Capital Multinationals and Tax Havens* . Newyork: Springer-Verlag.
- Winteler, E., & Seidl, R. (1995). *Steueroasen* . Wiesbaden : Gabler .
- Woodford, N., & Schreiber, C. (2005, April). Debt Financing Loses Appeal as Tax Planning Strategy. *International Tax Review*, 16(4), 66-68.
- Yıldırım, T., Yasin, M., Özdemir, H., Üstün, G., & Okay, Ö. (2010). *İdare Hukuku*. İstanbul : On İki Levha Yayıncılık.
- Yıldız, B. (2019). Agresif Vergi Planlamasının Teorik Çerçevesi: Çift İrlanda-Hollanda Sandviç Yöntemi. *Vergi Raporu*(241).
- Yılmaz, E. (2013). Kanuna Karşı Hilenin Vergi Hukukundaki Görünümü Olarak Peçeleme Kavramı ve Muvazaa ile Mukayesesi. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 17(1-2), 1757-1781.

- Yılmaz, H. (2014). Türk Hukukunda Düzenleme Yetkisinin Tarihsel Gelişimi ve Niteliği. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 1345(110), 219-240.
- Yakışıklı, R. (2008). Kazancın Örtülü Olarak Kabulünde Hazine Zararının Doğması. *Vergi Dünyası* (327).
- Yaltı, B. (1995). *Uluslararası Vergi Anlaşmaları*. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Yaltı Soydan, B. (1996, Nisan). Çok Uluslu İşletmeler ve Vergi İdareleri İçin Transfer Fiyatlaması Rehberi . *Vergi Sorunları* (91).
- Yaltı, B. (1998). Vergi Adaleti Kavramında Soyuttan Somuta: Türk Anayasa Mahkemesi Kararlarını Eşitlik, Özgürlük ve Sosyal Devlet Kavramları ile Okumak. *XIII. Türkiye Maliye Sempozyumu "Anayasal Mali Düzen"* . içinde İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları .
- Yaltı, B. (2009). Transfer Fiyatlandırmasında Gizli Emsal. *Vergi Sorunları*(251).
- Yaltı, B. (2010). VUK md.3/B'nin Sınırlarına İlişkin Bir Uygulama: Vergi Hukukunda Sermaye Tamamlama Akçesi. *Vergi Sorunları*(262).
- Yaltı, B. (2011, Aralık). Transfer Fiyatlandırmasında Bağımsız ve Açık Emsal. *Vergi Sorunları Dergisi*, 10-23.
- Yaltı, B. (2014). Vergi Anlaşmalarında Vergiden Kaçınmanın Önlenmesi: Anlaşma Alışverişi Örneğinde Türkiye Uygulaması . B. Yaltı (Dü.) içinde, *Vergiden Kaçınmanın Önlenmesi* (s. 455-480). İstanbul : Beta Yayıncılık.
- Yetkiner, E. (2001, Mart). Vergi Cennetleri ve Yabancı Sermayenin Vergi Cenneti Ülkeleri Seçme Nedenleri. *Vergi Dünyası Dergisi* (235).
- Yoshimura, N. (2013). Japonya'da Transfer Fiyatlandırmasına İlişkin Düzenlemeler ve Bunların Uygulanması . F. B. Yavaşlar (Dü.), *Uluslararası Tartışma Ortamında Transfer Fiyatlandırması Sempozyum Bildiri Kitabı* içinde (s. 41-50). İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınevi.
- Zucman, G. (2014). Taxing Across Borders: Tracking Personal Wealth and Corporate Profits . *Journal of Economic Perspectives*, 28(4), 121-148.
- Zucman, G. (2015). *Vergi Cennetleri: Ulusların Gizli Zenginliği* . (Y. Ö. Charles, Çev.) İstanbul : Yordam Kitapçılık.

Okan ATAK

Vergi M fetti i

**VERGİ DENETİMİNDE
MÜKELLEF HAKLARI
VE
TÜRKİYE’DE
MÜKELLEF HAKLARININ
GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK
ÖNERİLER**

ADALET YAYINEVİ

Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**Vergi Denetiminde Mükellef Hakları ve Türkiye’de
Mükellef Haklarının Geliştirilmesine Yönelik Öneriler**
Okan ATAĞ

Hukuk Yayınları Dizisi – 2816

Birinci Baskı : Şubat, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 29 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Accounting Direct Mali Müşavirlik ve Muhasebe (2014), “İşyeri sahiplerine vergi denetimi uyarısı!”, <http://www.eurovizyon.co.uk/londra/isyeri-sahiplerine-vergi-denetimi-uyarisi-h31718.html> (21.02.2019).
- Akçay, Ersin (2017), “Almaya, Fransa, İtalya Ve İspanya Gibi Avrupa Ülkelerinin Vergi Sistemi, Vergi İncelemeleri Ve Vergi Yargıları”, **Vergi Raporu Dergisi**, 211, 27-44.
- Akdağ, Yusuf ve Kütük, Zafer (2016), **İnceleme ve Revizyon Teknikleri**, Vergi Müfettişleri Derneği Yayınları, Ankara.
- Akdemir, Tuğçe ve Baş, Eylem (2014), “Aramalı Vergi İncelemelerinin Ceza Muhakemesi Ve Vergi Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi”, **Vergi Sorunları Dergisi**, 314, 126-136.
- Akdoğan, Abdurrahman (2003), **Kamu Maliyesi**, Gözden Geçirilmiş Ve Genişletilmiş 9. Baskı, Gazi Kitapevi, Ankara.
- Akkaya, Hakan (2017), **İşletmelerde Vergi Denetimi Vergi Uyuşmazlıkları Ve Çözüm Yolları Bir Türkiye Uygulaması**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Ticaret Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun (1953), **T. C. Resmi Gazete**, 8469, (28.07.1953).
- Anderson, Kenneth E. vd. (2008), **Federal Taxation, Corporations, Partnerships, Estates and Trusts**, Prentice Hall, 22 Edition.
- Arıkan, Naci A. (2013), “Vergi Usul Kanununda Vergi İncelemesi ile İlgili Yer Alan Hükümler ve Vergi İnceleme Elemanlarının Yetkileri”, **Vergi Dünyası Dergisi**, 382, 45-55.
- Arslan, Mehmet (2016), “Vergi Hukukunda Yoklamanın Etkinliği ve Elektronik Yoklama”, **Yaklaşım Dergisi**, 279, 153-161.

- Arslan, Mehmet ve Biniş, Mine (2014), "Vergi Denetiminde Bir Etkinlik Sorunu Olarak Mükellef Seçimi", **29. Türkiye Maliye Sempozyumu-Sakarya Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü**, 443-463, 16-20 Mayıs 2014-Antalya.
- Arslan, Nigar (2017), "Rus Vergi Sisteminin Genel Özellikleri ve Güncel Sorunları", **Fasikül Hukuk Dergisi**, 86, 6-12.
- Aslan, Ümit ve Emektar, Fazlı (2014), **Maliye Bakanlığı Teşkilat Yapısı ve Teftiş Usulleri**, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Atak, Okan (2015), "Vergi İnceleme Sürecinde Mükellefin Temel Hakları Nelerdir?", **Vergi Algı**, <https://vergialgi.net/vergi-inceleme-surecinde-mukellefin-temel-haklari-nelerdir> (11.03.2019).
- _____ (2016), "Son Yasal Düzenlemeler Doğrultusunda Vergi İnceleme Sürecinde Mükelleflerin Hakları", **Vergi Algı**, <https://vergialgi.net/son-yasal-duzenlemeler-dogrultusunda-vergi-inceleme-surecinde-mukelleflerin-haklari> (12.03.2019).
- Aykın, Hasan (2017a), "Kimler Vergi İncelemesi Yapmaya Yetkilidir? Bazı Özellikli Durumlar", **Vergi Dosyası**, <https://vergidosyasi.com/2017/03/19/kimler-vergi-incelemesi-yapmaya-yetkilidir/> (31.05.2018).
- _____ (2017b), "Mükellef Hakları Bildirgesinde İmzalar Eksik Mi?", **Vergi Dosyası**, <https://vergidosyasi.com/2017/03/16/mukellef-haklari-bildirgesinde-imzalar-eksik-mi/> (12.02.2019).
- _____ (2017c), "IRS Vergi İnceleme Rehberleri: Rehber Dediğin Böyle Olur. Dedirtiyor.", **Vergi Dosyası**, <https://vergidosyasi.com/2017/03/29/irs-vergi-inceleme-rehberleri-rehber-dedig-in-boyle-olur-dedirtiyor/> (23.02.2019).
- _____ (2017d), "Dünyadan Vergi Haberleri: Rusya'da Vergi Kaçırma Ve Sahte Fatura Kullanmak İmkânsız Hale Mi Geliyor?", **Vergi Dosyası**, <https://vergidosyasi.com/2017/12/26/dunyadan-vergi-haberleri-rusyada-vergi-kacirmak-ve-sahte-fatura-kullanmak-imbkansiz-hale-mi-geliyor/> (23.02.2019).
- _____ (2018a), "Vergi Denetimi Nedir?", **Vergi Dosyası**, <https://vergidosyasi.com/?s=vergi+denetimi> (03.03.2018).

- _____ (2018b), "Fransa'da Vergi Denetimi", **Vergi Dosyası**, <https://vergidosyasi.com/2018/01/11/fransadavergidenetimi/> (28.01.2019).
- _____ (2018c), "Mükellefin Rapor Değerlendirme Komisyonunda (RDK) Dinlenme Talep Hakkı Nedir? Nasıl Talep Edilir?", **Vergi Dosyası**, <https://vergidosyasi.com/2018/03/05/mukellefin-rapor-degerlendirme-komisyonunda-rdk-dinlenme-talep-hakki-nedir-nasil-talep-edilir/> (12.03.2019).
- Aytekin, Serdar (2007), **Türkiye'de Vergi Gelirleri ile Vergi Denetimi Arasındaki Nedensellik İlişkisi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi-Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bakar, Feride (2011), **Mükellef Hakları Ve Türkiye'de Mükellef Haklarının Korunmasına Yönelik Öneriler**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi-Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bakar, Feride ve Gerçek, Adnan (2016), "Vergi Denetiminde Risk Analizinin Yeri: Bazı Ülke Uygulamaları ve Türkiye İçin Bir Değerlendirme", **International Journal of Public Finance**, 1 (2), 168-193.
- Bakır, Caner (2012), "Maliye Bürokrasisinde Örgütsel Değişim ve Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı'nın Kurulması", **Amme İdaresi Dergisi**, 45 (2), 81-102.
- Bakır, Gülsüm Burcu (2009), **Türkiye'de Vergi Denetiminin Vergi Kayıp Ve Kaçaklarını Önlemedeki Etkinliği**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Başaran Yavaşlar, Funda (2010), "Türk Hukukunda Vergi İncelemesi", **Vergi Sorunları Dergisi**, 261, 87-108.
- Baykara, Bekir (2007), "Vergi İncelemesi", **Vergi Dünyası Dergisi**, 313, 25-41.
- Bayraklı, Hasan Hüseyin (2011), **Vergi Uyuşmazlıkları Ve Çözüm Yolları**, Celepler Matbaacılık, Afyonkarahisar.
- Bayram, Arif (2016), "Yoklama İşlemleri ve Yoklamanın Vergi Kayıp ve Kaçağını Önlemedeki Rolü", **Yaklaşım Dergisi**, 279, 37-41.
- Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun (2016), **T. C. Resmi Gazete**, 29806, (19.08.2016).

- Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 43) (2019), **T. C. Resmi Gazete**, 30855, (07.08.2019).
- Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 60) (2020), **T. C. Resmi Gazete**, 31103, (18.04.2020).
- Benlikol, Sabahattin ve Akgür, Muhsin (2002), **Avrupa Birliği'nde Kayıtdışı Faaliyetlerin Kontrolü ve Denetimi**, İstanbul Ticaret Odası Yayınları, Yayın No: 2002/14, İstanbul.
- Beşel, Furkan (2017), **Türkiye'de Vergi Denetiminin Ekonomik Ve Hukuki Etkinliği**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Beşel, Furkan ve Gürdal, Temel (2017), "Almanya ve Fransa'da Vergi Denetimi", **2nd International Congress on Political, Economic and Social Studies (ICPESS)**, 19-22 May 2017, 190-200.
- Bilgi Edinme Hakkı Kanunu (2003), **T. C. Resmi Gazete**, 25269, (24.10.2003).
- Bilici, Nurettin (2009), **Vergi Hukuku**, Güncelleştirilmiş Ve Geliştirilmiş 21. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Binbirkaya, İlhan (2006), **Türkiye'de Vergi Denetimi ve Kayıtdışı Ekonomi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi-Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bundesministerium der Finanzen (2017), "**Datensammlung zur Steuerpolitik Ausgabe 2016/2017**", https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Downloads/Broschueren_Bestellservice/2017-03-08-datensammlung-zur-steuerpolitik-2016-2017.pdf?__blob=publicationFile&v=6 (28.01.2019).
- (2018), "**Monatsbericht des BMF November 2018**", Ergebnisse der Steuerlichen Betriebsprüfung 2017, <https://www.bundesfinanzministerium.de/Monatsberichte/2018/11/Inhalte/Kapitel-3-Analysen/3-7-ergebnisse-betriebspruefung.html> (01.02.2019).
- Can, İsmail (2004), "Almanya'da Devletin Yapısı ve Vergi Sisteminin Anayasal Temelleri", **Maliye Dergisi**, 147, 1-60.

- Can, İsmail ve Şengöz, Yunus (2014), **“Vergi Müfettiş Yardımcıları Eğitim Ders Notları”**, T. C. Maliye Bakanlığı Vergi Denetim Kurulu, Ankara.
- Ceza Muhakemesi Kanunu (2004), **T. C. Resmi Gazete**, 25673, (17.12.2004).
- Chaumont, Blaisse Philippe (2014) **“Çağdaş Vergi Sistemi ve Denetim Konulu Panel”**, **Vergi Dünyası Dergisi**, 397, 148-156.
- Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (2018), **T. C. Resmi Gazete**, 30474, (10.07.2018).
- Çağan, Nami (1982), **Vergilendirme Yetkisi**, Kazancı Hukuk Yayınları, İstanbul.
- Çağlar, Murat (2011), **Kayıtdışı Ekonominin Önlenmesinde Elektronik Vergi Denetimi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çetin, Güneş (2010), **Mükellef Hakları Ve Vergiye Gönüllü Uyum**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Celal Bayar Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çetin, Güneş ve Gökbunar, Ramazan (2010), **“Mükellef Haklarına Vergi İdaresi Çalışanlarının Bakışı”**, **Yönetim Ve Ekonomi Dergisi**, 17 (1), 23-45.
- Değirmendereli, Ali (2014), **“Alman Vergi Sisteminde Vergi İncelemesi”**, **29. Türkiye Maliye Sempozyumu-Sakarya Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü**, 17-36, 16-20 Mayıs 2014-Antalya.
- Demir, İhsan Cemil (2008), **“ABD Vergi Sistemi Ve Gelir İdaresi”**, **Afyon Kocatepe Üniversitesi İİBF Dergisi**, 10(1), 275-297.
- Demirci, Zeynep (2015), **Türkiye’de Vergi Afları İle Mükellef Hakları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun (1984), **T. C. Resmi Gazete**, 18571, (10.11.1984).
- Direction Générale des Finances Publiques (2018), **La Charte des Droits et Obligations du Contribuable Vérifié**, Le Contrôle Fiscal et La Lutte Contre La Fraude https://www.economie.gouv.fr/files/files/directions_services/dgfip/contrôle_fiscal/organisation_fonctionnement/charte_aout_2018.pdf, (29.03.2019).

- Direction Générale des Impôts (2007), **La Charte du Contribuable**, Direction des Relations Publiques et de la Communication, Vos Droits & Vos Obligations, <https://www.mfdgi.gov.dz/images/pdf/chartes/charte%20contribuable.pdf> (29.03.2019).
- Dijital Hizmet Vergisi İle Bazı Kanunlarda Ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (2019), **T. C. Resmi Gazete**, 30971, (07.12.2019).
- Doğan, Can ve Kapusuzoğlu, Tuncay (2005) “Çeşitli Ülkelerde Vergi Denetiminin Organizasyonu ve Çıkarılabilecek Bazı Dersler”, **Vergi Dünyası Dergisi**, 283, 22-31.
- Duran, Metin (2004), “ABD’de Gelir İdaresi Ve Vergi Denetiminin Yapısı”, **Vergi Sorunları Dergisi**, 192, 30-37.
- Dursun, Gökhan ve Kahraman, Ümit (2017), “Aramalı Vergi İncelemesi”, **Yaklaşım Dergisi**, 291, 74-84.
- Egeli, Halûk ve Dağ, Mehmet (2012), “Türk Vergi Hukuku Açısından Mükellef Haklarının Değerlendirilmesi”, **Maliye Dergisi**, 163, 130-146.
- Ekici, M. Hadi (2011), “66’ncı Kuruluş Yıldönümünde Değerleri Ve Dinamizmiyle Hesap Uzmanları Kurulu”, **Vergi Dünyası Dergisi**, 358, 4-7.
- Emiroğlu, Hande (2011), **Teori Ve Uygulamada Vergi İncelemesinde Mükellef Hakları**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi-Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Er, Selami (2011), “Mükellef Hakları ve Kamuda Faiz Uygulamaları”, **Sayıştay Dergisi**, 81, 3-32.
- Erçoban, Nida (2013), **Türk Vergi Sistemi’nde Vergi Kayıp Ve Kaçaklarını Azaltıcı Etkileri Bakımından Vergi Denetiminin Etkinliği**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Erol, Ahmet (2009), “Vergi Denetiminde Hukuki Özen”, **Yaklaşım Dergisi**, 194, 67-73.
- _____ (2010), “Vergi İncelemesi Sırasında Mükellef Hakları-II”, **Yaklaşım Dergisi**, 208, 54-63.

- _____ (2011), “Mükellef Hakları Ve Evrensel Değerler”, **Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi**, 89, 3-11.
- Ertürk, Selin (2007), **1989 Yılından Günümüze Türkiye’de Vergi Denetiminde Yeminli Mali Müşavirlik Kurumunun Etkinliği**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Federal Tax Service of Russia (1998), **Tax Audit Directorate**, <https://www.nalog.ru/eng/fts/headquarters/centr/arshinceva/> (21.02.2019).
- _____ (2019), “About the Russian Federal Tax Administration”, https://www.nalog.ru/eng/fts/public_council/, <https://www.nalog.ru/html/sites/www.eng.nalog.ru/Deputy%20Commissioners.pdf> (20.02.2019).
- France Ministère de L’économie (2016), **“Overview Of The French Tax System”**, (Public Finances Directorate General, Tax Policy Directorate), https://www.impots.gouv.fr/portail/files/media/1_metier/5_international/french_tax_system.pdf (29.01.2019).
- Gediz Oral, Burcu vd. (2015), “Kayıtdışı Ekonomiye Önlemeye Yönelik Bir Öneri: Vergi Denetim Üst Kurulu”, **Süleyman Demirel Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi**, 20(2), 119-149.
- Gelir İdaresi Başkanlığı (2007a), **Vergi İncelemelerinde Mükellefin Hakları İdarenin Yükümlülükleri**, Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı Yayınları, Yayın No: 49, Ankara.
- _____ (2007b), **Tüm Yönleriyle Vergi İncelemesi**, Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı Yayınları, Yayın No: 50, Ankara.
- _____ (2008), **2007 Yılı Faaliyet Raporu**, 64, Ankara.
- _____ (2009), **2008 Yılı Faaliyet Raporu**, 93, Ankara.
- _____ (2010), **2009 Yılı Faaliyet Raporu**, 112, Ankara.
- _____ (2011), **2010 Yılı Faaliyet Raporu**, 132, Ankara.
- _____ (2014), **Mükelleflerin Hakları Ve Ödevleri Rehberi**, Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı Yayınları, Yayın No: 185, Ankara
- _____ (2015), **2014 Yılı Faaliyet Raporu**, 199, Ankara.
- _____ (2016), **2015 Yılı Faaliyet Raporu**, 216, Ankara.

_____ (2017), **2016 Yılı Faaliyet Raporu**, 247, Ankara.

_____ (2018), **2017 Yılı Faaliyet Raporu**, 276, Ankara.

_____ (2019), **2018 Yılı Faaliyet Raporu**, 314, Ankara.

_____ (2020), **2019 Yılı Faaliyet Raporu**, 349, Ankara.

Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun (2005), **T. C. Resmi Gazete**, 25817, (16/05/2005).

Gelir Uzmanları Stratejik Araştırma Merkezi (GUSAM) (2019), “Yabancı Ülkelerde Gelir İdaresi ve Vergi Uzmanlığı”, <http://www.vergiyorumlari.com/?Syf=26&Syz=516769&/Yabanc%C4%B1-%C3%9Cikelerde-Gelir-%C4%B0daresi-ve-Vergi-Uzmanl%C4%B1%C4%9F%C4%B1> (21.02.2019).

Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (2010), **T. C. Resmi Gazete**, 27659, (01.08.2010).

Gerçek, Adnan (2002), “**Çağdaş Eğilimler Çerçevesinde Türkiye’de Vergi İdaresi ve Vergi Denetiminin Yeniden Yapılandırılması**”, Ekonomik ve Mali Araştırmalar Yarışması, Çağdaş Bir Vergi Ortamı Oluşturmak İçin Türkiye’de Vergi İdaresi ve Vergi Denetimi Nasıl Yapılandırılmalıdır?, Maliye Hesap Uzmanları Vakfı Yayınları, Yayın No: 13, Ankara.

_____ (2006), “Vergilemede Mükellef Hakları ve Türkiye’deki Durumun İncelenmesi”, **Vergi Sorunları Dergisi**, 209, 121-149.

_____ (2011), “Vergi Denetim Birimlerinin Birleştirilmesi ve Sonuçları”, **Yaklaşım Dergisi**, 224, 31-36.

Gerçek, Adnan vd. (2015), **Mükellef Hakları: Türkiye Perspektifi ve Geliştirilmesi**, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Gerger, Güneş Çetin (2011), **Mükellef Hakları ve Vergiye Gönüllü Uyum**, Legal Yayıncılık, İstanbul.

Gez, Hande (2011), **Türkiye’de Kayıt Dışı Ekonominin Önlenmesinde Vergi Denetiminin Rolü ve Afyonkarahisar İlinde Faaliyet Gösteren Mükelleflere Yönelik Bir Uygulama**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi-Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Giray, Filiz (2006), **Maliye Tarihi**, Ezgi Kitabevi, Bursa.
- Gökbel, Doğan (2000), **Mükellef Hakları**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi-Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Göktaş, Kazım (2019), "Vergi Denetiminde Vergi İncelemelerinin Etkinliği ve Verimliliği" **Vergi Algı**, <https://vergialgi.net/vergi/vergi-denetiminde-vergi-incelemelerinin-etkinligi-ve-verimliliği/>, (31.01.2019).
- Greenbaum, Abe (1997), "**Taxpayer Bills of Rights 1 And 2: A Charter to be Followed By The Rest of The World or Just Another Attack on The Tax Authority?**", US Taxpayer Bills of Rights 1 and 2, 138-163, <http://www.austlii.edu.au/au/journals/RevenueLawJl/1997/7.pdf> (27.02.2019).
- Güçlü, Süleyman (2004), "Vergide Cari Denetim", **Vergi Sorunları Dergisi**, 185, 9-19.
- Gümüş, Ali (2017), "Vergi İnceleme Sürecine Getirilen Yeni Düzenlemelerin Mükellef Hakları Kapsamında Değerlendirilmesi", **Vergi Dünyası Dergisi**, 429, 80-84.
- Günay, Sema (2017), **Vergi Denetiminde Risk Analizi Ve Mükellef Haklarına Yansımaları**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Arel Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Güngör, Mevlüt (2016), "Vergilendirmede Bilgi Toplamanın Önemi Ve İstisnai Durumlar", **Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi**, 152, 81-93.
- Gürboğa, Erkan (2004), "Kayıt Dışı Ekonomi ile Mücadelede Yoklamanın Önemi", **Vergi Sorunları Dergisi**, 191, 7-11.
- Hainey, Michael (2011), "**Building and Integrating Databases for Risk Profiles in the United States**", Risk Based Tax Audits (Approaches and Country Experiences), The World Bank, Washington D.C.
- Her Majesty's Revenue and Customs (HMRC) (2015), **Annual Report and Accounts 2014-15**, https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/449343/HMRC_Annual_Report_and_Accounts_201415__Web_accessible_version_.pdf(28.03.2019).

- _____ (2016), **Your Charter**, <https://www.gov.uk/government/publications/your-charter/your-charter>, (23.03.2019).
- _____ “**About us**”, <https://www.gov.uk/government/organisations/hm-revenue-customs/about> (20.02.2019).
- International Bureau of Fiscal Documentation (2003), **Examination Handbook Strengthening the Examination Function in the Tax Administrations of Latin America and the Caribbean**, Inter-American Center of Tax Administrations, https://www.ciat.org/Biblioteca/DocumentosTecnicos/Ingles/2003_examination_handbook.pdf (10.02.2019).
- IRS (2017), **Your Rights As A Taxpayer**, Department of the Treasury Internal Revenue Service, Publication 1, <https://www.irs.gov/pub/irs-pdf/p1.pdf> (16.05.2018).
- _____ (2018), **Internal Revenue Service 2017 Data Book**, Publication 55B, Washington, DC <https://www.irs.gov/pub/irs-soi/17databk.pdf> (30.01.2019).
- _____ **Tax Compliance Officer**, <https://www.jobs.irs.gov/resources/job-descriptions/accounting-budget-finance> (23.02.2019).
- İdari Yargılama Usulü Kanunu (1982), **T. C. Resmi Gazete**, 17580, (20.01.1982).
- James, Simon vd. (2005), **The Taxpayers’ Charter: A Case Study in Tax Administration**, Working Paper No: 62, Centre for Tax System Integrity Research School of Social Sciences Australian National University Canberra, https://www.academia.edu/9433577/The_Taxpayers_Charter_A_case_study_in_tax_administration (23.03.2019).
- Kaba, Hacer ve Beşel, Furkan (2018), “Vergi Usul Kanunu’nda Yer Alan Hakları Konusunda Mükelleflerin Farkındalığı” **Maliye Araştırmaları Dergisi**, 4 (1), 39-58.
- Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu (2012), **T. C. Resmi Gazete**, 28338, (29.06.2012).
- Karaboyacı, Abdullah (2014), “Vergi Denetimi Açısından Beyan Edilen Gelirin Doğruluğunun Tespit Yöntemleri”, **TBB Dergisi**, 115, 211-242.

- Karataş Durmuş, Neslihan (2016), “Türk ve Fransız Vergi Hukuku Kapsamında Mükelleflerin Korunması”, **Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, 48, 99-122.
- Kaya, Yeşim (2010), “Vergi Hukukunda Yoklama Ve Yoklamanın Yargı Kararları Işığında Değerlendirilmesi”, **Vergi Raporu Dergisi**, 130, 158-167.
- Kaya, M. Göktuğ vd. (2017), **Uluslararası Vergi Sistemi ve Denetim: Türkiye, ABD, İngiltere ve Diğer Ülkeler**, Nobel Bilimsel Eserler Yayınları, Ankara.
- Karyağdı, Nazmi (2001), **Toplam Kalite Yönetimi ve Türk Vergi İdaresi**, Ankara Sanayi Odası Yayını, Ankara.
- _____ (2006), **Amerika Birleşik Devletleri Gelir İdaresi’nde Vergi İncelemesi**, T. C. Maliye Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Yayınları, Yayın No: 2006/371, Ankara.
- _____ (2016), “İncelenen Mükelleflerin Haklarında Önemli Gelişmeler”, **Vergi Algı**, <https://vergialgi.net/vergi/incelenen-mukelleflerin-haklarinda-onemli-gelistmeler/> (13.03.2019).
- Kılıç, Serdar (2014), “Ulusal Mükellef Avukatı: Mükellef Haklarının ABD’deki Savunucusu”, **Vergi Raporu Dergisi**, 172, 7-16.
- Kırbaş, Sadık (1991), “Vergi Hukukunda Vekilin Konumu ve Yetkileri”, **Vergi Dünyası Dergisi**, 119, 53-62.
- Kızılot, Şükrü vd. (2008), **Vergi Hukuku**, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 3. Baskı, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara.
- Koç, Murat (2011), **Türkiye’de Vergi Kayıp Kaçağı Ve Bunların Önlenmesinde Vergi Denetiminin Rolü**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kol, Nazlı (2019), “Türkiye’deki Vergi İncelemelerinde Etkinliğin Sağlanması: ABD Örneği”, **Vergi Raporu Dergisi**, 232, 113-121.
- Konukcu Önal, Debi (2011), **Türkiye’de ve Avrupa Birliği’nde Vergi Kaçakçılığı, Vergiden Kaçınma, Vergi Denetimi ve Analizi**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi-Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Korkmaz, Mustafa (2016), "Vergi İncelemesi Öncesinde-Esnasında-Sonrasında Mükellef Hakları", **Vergi Sorunları Dergisi**, 329, 29-38.
- Koşar, Neslihan (2007), **Avrupa Birliği'nde Mükellef Hakları Ve Türkiye'de Mükellefin Durumu**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kramer, Samuel Noah (2002), **Tarih Sümer'de Başlar**, (Çev. Hamide Koyukan), İkinci Baskı, Kabalcı Yayınevi, İstanbul.
- Kumrulu, Ahmet G. (1979), "Vergi Hukukunun Bir Kısım Anayasal Temelleri", **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 36 (1), 147-162.
- Lambert, Thierry (1998), **Controle Fiscal-Droit et Pratique**, 2ème Édition, Presses Universitaires de France, France.
- Loeprick, Jan ve Engelschalk, Michael (2011), "Simplified Risk Scoring for SMEs", **Risk-Based Tax Audits Approaches and Country Experiences**, The World Bank, Washington D.C.
- Low Income Taxpayer Clinics (2019), **2019 Grant Application Package and Guidelines (Representation-Education-Advocacy)**, Taxpayer Advocate Service, <https://www.irs.gov/pub/irs-pdf/p3319.pdf> (21.03.2019).
- Maliye Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1983), **T. C. Resmi Gazete**, 18251 mük., 14.12.1983.
- Maliye Hesap Uzmanları Derneği (2017), **Denetim İlke Ve Esasları (1. Cilt)**, Güncellenmiş Ve Genişletilmiş 7. Baskı, Maliye Hesap Uzmanları Derneği Yayınları, İstanbul.
- Maliye Müfettişleri Derneği (2011), **"Maliye Teftiş Kurulu Tarihçe"**, <http://www.mmd.org.tr/wp-content/uploads/kalins-pdf/singles/tarihce.pdf> (19.05.2018).
- Mazlum, Mustafa Sefa (2018), **Vergi Denetiminde Mükellef Hakları ve Vergi İncelemesinden Kaynaklanan Hakların Danıştay Kararları Işığında Değerlendirilmesi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi-Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- McNeill, William H. (2005), **Dünya Tarihi**, (Çev. Alaeddin Şenel), İmge Yayınları, 10. Baskı, Ankara.
- Merter, Mehmet Emin (2004), **Türkiye’de Vergi Denetimi ve Vergi Denetiminde Etkinliğin Sağlanmasında Toplam Kalite Yönetimi**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Mutlu, Aysel Ceren (2012), “Dünü, Bugünü ve Yarınıyla Vergileendirme Yetkisinin Hukuksal Perspektifi”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, 98, 123-154.
- Mutlu, Faruk (1998), “Vergi Denetmenleri 62 Yaşında”, **Vergi Raporu Dergisi**, 34, 3-7.
- Narter, Recep (2016), “Vergi Denetimi Sürecinde Anayasal Sınır: Özel Hayatın Gizliliği”, **Vergi Raporu Dergisi**, 197, 9-15.
- Nas, Adil (2011), “Vergi Mükelleflerini Denetleme Aracı Olarak Aramalı İnceleme”, **Vergi Sorunları Dergisi**, 273, 20-42.
- National Taxpayer Advocate (2017), **Purple Book, Compilation of Legislative Recommendations to Strengthen Taxpayer Rights and Improve Tax Administration**, https://taxpayeradvocate.irs.gov/Media/Default/Documents/2017ARC/ARC17_PurpleBook.pdf, (21.03.2019).
- _____ (2019), **Fourth International Conference on Taxpayer Rights**, The National Taxpayer Advocate of the U.S. Internal Revenue Service, <https://taxpayerrightsconference.com/conference-details/> (15.02.2019).
- _____ (2018), Annual Report to Congress 2018, <https://taxpayeradvocate.irs.gov/reports/2018-annual-report-to-congress>, (28.02.2019)
- OECD (1990), **Taxpayers’ Rights and Obligations – Practice Note**, Centre For Tax Policy And Administration (CTPA), https://www.oecd.org/tax/administration/Taxpayers'_Rights_and_Obligations-Practice_Note.pdf (13.05.2018).
- _____ (2004), **Tax Administration in OECD Countries: Comparative Information Series (2004)**, Centre For Tax Policy And Administration (CTPA), <https://www.oecd.org/ctp/administration/CIS-2004.pdf> (19.03.2019).

- _____ (2011), **Tax Administration in OECD and Selected Non-OECD Countries: Comparative Information Series (2010)**, Centre For Tax Policy And Administration (CTPA), <http://www.oecd.org/tax/forum-on-tax-administration/publications-and-products/comparative/CIS-2010.pdf> (01.04.2019).
- _____ (2013), **Tax Administration 2013 Comparative Information on OECD and Other Advanced and Emerging Economies**, Centre For Tax Policy And Administration (CTPA), https://read.oecd-ilibrary.org/taxation/tax-administration-2013_9789264200814-en#page1, (19.03.2019).
- _____ (2015), **Tax Administration 2015 Comparative Information on OECD and Other Advanced and Emerging Economies**, Centre For Tax Policy And Administration (CTPA), https://read.oecd-ilibrary.org/taxation/tax-administration-2015_tax_admin-2015-en#page50 (03.04.2019).
- _____ (2017), **Tax Administration 2017: Comparative Information on OECD and Other Advanced and Emerging Economies**, Centre For Tax Policy And Administration(CTPA), https://read.oecd-ilibrary.org/taxation/tax-administration-2017_tax_admin-2017-en#page1 (23.02.2019).
- Oğuztürk, Bekir Sami (2015), "Türkiye’de Vergi Denetiminde Yeni Dönem", **Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi**, 7(13), 207-237.
- Orcan, Melih (2012), "Vergi İncelemesinde Görevlendirmenin Hukuksal Niteliği ve İdari İşlemin Yetki Unsuru Bakımından Değerlendirilmesi", **Yaklaşım Dergisi**, 233, 121-134.
- Organ, İbrahim (2008), **Vergi Denetimi ve Türkiye Uygulaması**, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Öz, Ersan (2015), **The Right to Taxpayer**, International Conference Of Interdisciplinary Studies, ICIS 2015, San Antonio, <http://www.ersanoz.com/sunumlar/mukellef-haklari-usa.pdf> (05.02.2019).

- Öz, Ersan ve Akdemir, Tekin (2002), "ABD Vergi Sistemi", **Vergi Sorunları Dergisi**, 168, 86-103.
- Özbalcı, Yılmaz (2012), **Vergi Usul Kanunu Yorum ve Açıklamaları**, Oluş Yayıncılık, İstanbul.
- Özdemir, Muharrem (2017), **Üstadname**, Yıltam Yayınevi, İstanbul.
- Özmen, Ali Zekeriya (2015), "Türk Vergi Sisteminde Yoklama Müessesesinin Etkinliği ve Elektronik Yoklama", **Yaklaşım Dergisi**, 273, 105-113.
- Öztürk, Nadir (2011), "Vergi İncelemesi ve Denetimi İle İlgili Yeni Düzenlemeler-I", **Yaklaşım Dergisi**, 219, 3-10.
- Özyer, Mehmet Ali (2014), **Açıklama Ve Örneklerle Vergi Usul Kanunu Uygulaması**, Güncelleştirilmiş ve Genişletilmiş 6. Baskı, Maliye Hesap Uzmanları Derneği Yayınları, İstanbul.
- Pehlivan, Osman (2014), **Vergi Hukuku**, Celepler Matbaacılık, Trabzon.
- Pehlivan, Osman ve Öz Ersan (2017), **Uluslararası Vergilendirme**, Celepler Matbaacılık, Trabzon.
- Public Finances Directorate General (2014), Comment est sanctionnée la fraude fiscale?, https://www.economie.gouv.fr/files/files/directions_services/dgfip/controle_fiscal/organisation_fonctionnement/9_Comment_est_sanctionnee_la_fraude_fiscale.pdf (22.02.2019).
- Raabe, William A. vd. (2008), **Federal Tax Research, Sixth Edition**, South-Western College/West Publisher.
- Rakıcı, Cemil (2011), "Vergi Denetiminin Yeni Yapısı Ve Denetimin Kayıtdışılığı Önleme Fonksiyonu", **ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi**, 7(14), 345-362.
- Rettig, Charles (2013), "President Obama Nominates John Koskinen As Next IRS Commissioner",
- IRS Watch Contributor Group, <https://www.forbes.com/sites/irswatch/2013/08/07/president-obama-to-nominate-john-koskinen-as-next-irs-commissioner/#40fcf4da29d7> (23.02.2019).

- Robert, E. McKenzie vd. (2004), **Representing The Audited Taxpayer Before the IRS**, Thomson-West, Thomson Reuters, USA.
- Russia Tax Inspector, "Duties of the Tax Inspector", <https://www.examen.ru/add/manual/spisok-professiy/nalogovyi-inspektor/> (22.02.2019).
- Sağbaş, İsa (2008), **Vergi Teorisi**, Ece Matbaası, Ankara.
- Sarılı, Mustafa Ali (2003), "Türkiye’de Vergi Denetiminin Sorunları ve Bu Sorunların Çözümüne Yönelik Yapılması Gereken Düzenlemeler", **Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi**, 101-134.
- Savaşan, Fatih vd. (2014), "Vergi Denetim Birimlerindeki Değişikliğin Vergi Müfettişleri Gözüyle Değerlendirilmesi: Bir Alan Araştırması", **29. Türkiye Maliye Sempozyumu-Sakarya Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü**, 37-58, 16-20 Mayıs 2014-Antalya.
- Sayın, Mahmut (1996), "Amerika Birleşik Devletlerinde Vergi İdaresi Ve Denetim Usulleri", **Vergi Sorunları Dergisi**, 95, 5-10.
- Selvi, Yasin (2019), "Vergi İnceleme Sürecinde Mükellef Hakları", **Vergi Raporu Dergisi**, 232, 204-218.
- Shafiroff, Ira L. (2005), **Internal Revenue Service Practice and Procedure Deskbook**, Third Edition, Practising Law Institute, New York City.
- Somuncu, Ahmet (2014), "Yaygın ve Yoğun Vergi Denetimi: Hukuki Yapı ve Uygulamanın Değerlendirilmesi", **Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, 43, 133-173.
- Sökmen Gürçam, Özlem ve Tekin, Ahmet (2019), "Türkiye’de Vergi İncelemelerinde Mükellef Hakları Ve Bu Hakların Geliştirilmesi Amacıyla Yapılan Yasal Düzenlemeler", **Vergi Raporu Dergisi**, 233, 89-103.
- Söyler, İlhami (2011), "Vergi Yoklamasının Geçerlilik Koşulları", **Vergi Raporu Dergisi**, 145, 63-67.
- Şeker, H. Nezir (1994), **Hukuksal Yapısıyla Vergi İncelemesi**, 1. Baskı, Beta Basım Yayım, İstanbul.
- Şimşek, Mehmet (2014), "Vergi Denetiminde Yeni Dönem ve Kazanımlar", <http://www.vdk.gov.tr/File/?path=ROOT/Documents/Etkinlikler/mehmetsimseksunum.pptx> (28.05.2018).

- Şenyüz, Doğan ve Taş, Metin (2006), **Hukuka Giriş**, Ekin Kitabevi, Bursa.
- Şin, Sevil (2005), **Avrupa Birliği Ve Türkiye’de Vergi Yapısı, Denetimi Ve İdari İşlemlerde Mükellef Hakları**, İTO Yayınları, Yayın No: 2005-17, İstanbul.
- Takas, Hilmi (1993), “Vergi Hukukumuzda Yoklama Ve İnceleme Tutanakları”, **Yaklaşım Dergisi**, 5, 10-17.
- Tamzok, Hülya (2018), “Mükellef Hakları Bildirgesi”, **Vergi Dünyası Dergisi**, 441, 35-43.
- Taşdelen, Aziz (2004), “Vergi Hukuku Kurallarının Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesindeki Önemi”, **19. Türkiye Maliye Sempozyumu-Uludağ Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü**, 465-506, 10-14 Mayıs 2004-Antalya.
- Taxpayer Advocate Service (TAS), <https://taxpayeradvocate.irs.gov/> (28.02.2019).
- T. C. Anayasası (1982), **T. C. Resmi Gazete**, 17863, (09.11.1982).
- T. C. Danıştay, 4.D. 22.10.1984 T. E.1984/929, K.1984/3768
- T. C. Danıştay Vergi Dava Daireleri Genel Kurulu, T. 13.06.2003, E.2002/592, K.2003/333
- T. C. Maliye Bakanlığı (2011), **2010 Yılı Faaliyet Raporu**, Ankara.
- _____ (t.y.), **Maliye Bakanlığının Eylem Ve İşlemlerine Karşı Vatandaşlara Tanınan Haklar İle Başvuruda Bulunulabilecek Merciler**, http://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/user_upload/tanitim/vatandas_haklari/vatandashaklari.pdf. 10.03.2019).
- T. C. Hazine ve Maliye Bakanlığı (2020), **2019 Yılı Faaliyet Raporu**, Ankara.
- Tekin, Ahmet ve Sökmen Gürçam, Özlem (2016), “Seçilmiş Bazı OECD Ülkelerinde Mükellef Hakları: İngiltere, ABD, Avustralya ve Kanada” **İnsan Ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi**, 5 (7), 1989-1999.
- Tekin, Fazıl ve Çelikkaya, Ali (2005), **Vergi Denetimi**, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Tepe, Burak (2014), “Mükellef Hakları Ve Dünya Uygulamaları”, **Vergi Raporu Dergisi**, 181, 9-27.

- Tezcan, Kerametdin (2003), "Türk Vergi İdaresinin Tarihsel Gelişimi ve Bu Süreçte Geçirdiği Aşamaların Etkinlik Açısından Değerlendirilmesi", **Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 12 (12), 125-146.
- The Adjudicator's Office (2008), **Annual Report for the year to 31 March 2008**, https://revenuebenefits.org.uk/pdf/adjudicators_office_annual_report_2008.pdf, (27.03.2019).
- _____ (2018), **Annual Report 2018**, <http://www.adjudicatorsoffice.gov.uk/pdf/Adjudicators-Annual-Report-2018.pdf>, (27.03.2019).
- The Chartered Institute of Taxation (2008), **A Taxpayers' Charter for the United Kingdom**, Charity Registration No: 1037771, 12 Upper Belgrave Street, London SW1X 8BB, <http://static1.1.sqspcdn.com/static/f/421792/8468822/1283984777373/CIOT+Paper+-+Taxpayers+Charter+Feb+08.pdf?token=KhR2jsHd6lGY55uFjeWffcJdHck%3D> (01.04.2019).
- The Tax Code of The Russian Federation (1998), **Part One Chapter 14. Tax Control**, <https://www.nalog.ru/html/sites/www.eng.nalog.ru/Tax%20Code%20Part%20One.pdf> (31.03.2019).
- Timur, Süleyman (1998), **Türkiye'de Vergi Denetiminde Etkinlik**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tokat, Yakup (2010), "Mükellef Hakları Yönünden Vergi İncelemesi Süreci: Fransa'nın Vergi Hukuku ve Uygulaması", **Yaklaşım Dergisi**, 208, 57-64.
- Tosuner, Mehmet ve Arıkan, Zeynep (2014), **Vergi Uyuşmazlıklarının İdari Aşamada Çözümü Ve Türk Vergi Yargısı**, Kanyılmaz Matbaacılık, İzmir.
- Treasury Inspector General for Tax Administration (TIGTA) (2018), **TIGTA Semiannual Report to Congress**, https://www.treasury.gov/tigta/semiannual/semiannual_sept2018.pdf (30.01.2019).
- Tuncer, Selahattin ve Yaralı, Levent (2011), "Vergi Denetiminde 6009 Sayılı Yasa İle Yapılan Değişiklik ve Yenilikler-II", **Yaklaşım Dergisi**, 222, 22-31.

- Türk, Abdullah (2010), **Elektronik Vergi Denetiminin Vergi Kaçırma Eğilimlerini Azaltmadaki Rolü Ve Bir Araştırma**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Türk Dil Kurumu (TDK) (2018), “Denetim”, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5c713f138abfb1.33957680 (02.03.2018).
- _____ (2018), “Mükellef”, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5c713f7f9f7915.82752244 (13.05.2018).
- Türkay, İmdat (2018), “Türk Vergi Sisteminde Mükellef Hakları-1”, **Vergi Algı**, <https://vergialgi.net/mukellef-haklari/turk-vergi-sisteminde-mukellef-haklari-1/>, (05.02.2019).
- _____ (2019), “Türk Vergi Sisteminde Mükellef Hakları-2”, **Vergi Algı**, <https://vergialgi.net/mukellef-haklari/turk-vergi-sisteminde-mukellef-haklari-2/>, (06.02.2019).
- Uğur, Atilla Ahmet (2016), “Vergi Denetimi Etkinliğinde, Risk Analizi Sisteminin Uygulanabilirliği (Gaziantep Halı Sektörü Üzerine Örnek Bir Uygulama)”, **31. Türkiye Maliye Sempozyumu Mersin Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü**, 243-265, 15-19 Mayıs 2016-Antalya.
- URL, “Mükellef Hakları Açısından Vergi İncelemesi Panelimiz Geniş Bir Katılımla Hacettepe Üniversitesinde Yapıldı” (2017), <https://vergialgi.net/vergi/mukellef-haklari-acisindan-vergi-incelemesi-panelimiz-genis-bir-katilimla-hacettepe-universitesinde-yapildi/> (15.03.2019).
- Ünal, Ertuğrul Kutay (2014), **Türkiye’de Kayıt Dışı Ekonomi Ve Vergi Denetimi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ünal, İlker ve Erdoğan, Y. Arif (2014), “Vergi İncelemesinde Ölçek Etkisi ve ABD Gelir İdaresi Uygulama Sonuçları”, **Vergi Raporu Dergisi**, 178, 7-12.

- Ünal, Noyan Alper (2004), "Türk Vergi Hukuku'nda Vergi Mahremiyeti Esası", **Yaklaşım Dergisi**, 133, 100-107.
- Üyümez, Mustafa Erkan ve Bişgin, Aytül (2016), "A Comparative Analysis of Taxpayer Rights in Turkey and The Usa", **Mecmua Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi**, 2, 66-75.
- Üzeltürk, Hakan (2005), "Mükellef Hakları: Yansımalar", **Legal Mali Hukuk Dergisi**, 7, 135-143.
- Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı (2013), **2012 Yılı Faaliyet Raporu**, Ankara.
- _____ (2014), **2013 Yılı Faaliyet Raporu**, Ankara.
- _____ (2015a), **2014 Yılı Faaliyet Raporu**, Ankara.
- _____ (2015b), **Vergi İncelemelerinde Mükellef Hak ve Yükümlülükleri Broşürü**, <https://www.vdk.gov.tr/File/?path=ROOT%2f1%2fDocuments%2fGenel+%C4%B0%C3%A7erik%2fmukellefhakveyukumlulukleri.pdf> (11.03.2019).
- _____ (2016a), **2015 Yılı Faaliyet Raporu**, Ankara.
- _____ (2016b), **Vergi İncelemelerinde Mükellef Hak ve Yükümlülükleri Broşürü**, Yayın No: 3, Ankara.
- _____ (2017), **2016 Yılı Faaliyet Raporu**, Ankara.
- _____ (2018), **2017 Yılı Faaliyet Raporu**, Ankara.
- Vergi Denetim Kurulu Başkanlığının Kurulması Amacıyla Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname (2011), **T. C. Resmi Gazete**, 27990, 10.07.2011.
- Vergi Denetim Kurulu Yönetmeliği (2011), **T. C. Resmi Gazete**, 28101, (31.10.2011).
- Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (2011), **T. C. Resmi Gazete**, 28101, (31.10.2011).
- Vergi Usul Kanunu (1961), **T. C. Resmi Gazete**, 10705, (10.01.1961).
- Vergi Ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun (2018), **T. C. Resmi Gazete**, 30425, (18.05.2018).

- Yaltı, Billur (2006), **Vergi Yükümlüsünün Hakları**, 1. Baskı, Beta Basım Yayım, İstanbul.
- Yazar, Feyyaz ve Tezcan, Keramettin (2007), “ABD’de Vergi Denetimi Ve Mükelleflerin Gönüllü Uyumu”, **Vergi Dünyası Dergisi**, 68-80.
- Yıldırım, Ali Haydar (2011), “Vergi Denetiminde Etkinlik Nasıl Artırılabilir?”, **Vergi Sorunları Dergisi**, 271, 42-54.
- Yıldız, Hayrettin (2013), “Vergi İnceleme İşleminin Bir İdari İşlem Olarak Unsurları Yönünden Hukuki Analizi”, **Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 17(3-4), 129-154.
- Yumuşak, İbrahim ve Karyağdı, Nazmi (2014), “Gelir İdaresinin Denetim Ordusu Vergi Dairesi Müdürleri %87,5 Oranında Vergi Kaçağı Tespit Etti!”, <https://vergialgi.net/vergi/gelir-idaresinin-denetim-ordusu-vergi-dairesi-mudurleri-875-oraninda-vergi-kacagi-tespit-etti/> (30.05.2018).
- Yurteri, İsmet (2011), “AB ve ABD’deki Vergi Denetimi ve Uygulanış Biçimleri 1-Almanya”, **Yaklaşım Dergisi**, 226, 24-33.
- _____ (2012), “Türk Vergi Sisteminde Yoklama Ve Yaygın ve Yoğun Vergi Denetimi”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, 100, 255-270.

Alper AYDIN

Örnek Mahkeme Kararlarıyla

AVUKATLAR İÇİN UYGULAMAYA YÖNELİK

VERGİ HUKUKU

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Avukatlar İçin Uygulamaya Yönelik Vergi Hukuku

Alper Aydın

Hukuk Yayınları Dizisi – 2780

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 65 – 5

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 46661

Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

Mahkeme Kararları:

Anayasa Mahkemesi'nin 22/04/2015 tarih ve E:2014/171, K:2015/41 sayılı kararı (21/05/2015 tarih ve 29362 sayılı Resmi Gazete).

Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu'nun 08/02/2019 tarih ve E:2013/3, K:2019/1 sayılı kararı (25/07/2019 tarih ve 30842 sayılı Resmi Gazete).

Danıştay 3. Dairesi Başkanlığı'nın 08/09/2015 tarih ve E:2015/3444, K:2015/6226 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).

Danıştay 9. Dairesi Başkanlığı'nın 11/06/2019 tarih ve E:2016/14662, K:2019/2450 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).

Danıştay 9. Dairesi Başkanlığı'nın 02/03/2017 tarih ve E:2016/8156, K:2017/2221 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).

Danıştay 9. Dairesi Başkanlığı'nın 30/09/2015 tarih ve E:2012/10301, K:2015/9488 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).

Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi 1. Vergi Dava Dairesi'nin 06/09/2019 tarih ve E:2019/622, K:2019/1511 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 2. Vergi Dava Dairesi'nin 03/09/2020 tarih ve E:2020/1094, K:2020/960 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. Vergi Dava Dairesi'nin 12/09/2018 tarih ve E:2018/954, K:2018/2180 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).

Edirne Vergi Mahkemesi'nin 24/12/2015 tarih ve E:2015/250, K:2015/775 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).

İstanbul 1. Vergi Mahkemesi'nin 27/09/2019 tarih ve E:2019/388, K:2019/1581 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).

İstanbul 6. Vergi Mahkemesi'nin 24/11/2014 tarih ve E:2014/1785, K:2014/2373 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).

Konya 1. Vergi Mahkemesi'nin 19/12/2018 tarih ve E:2018/622, K:2018/875 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).

- Konya 1. Vergi Mahkemesi'nin 03/10/2018 tarih ve E:2018/324, K:2018/717 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Konya 1. Vergi Mahkemesi'nin 21/03/2018 tarih ve E:2018/26, K:2018/260 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Konya 1. Vergi Mahkemesi'nin 16/10/2017 tarih ve E:2017/309, K:2017/828 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Konya 1. Vergi Mahkemesi'nin 31/07/2017 tarih ve E:2016/1197, K:2017/61 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Konya 1. Vergi Mahkemesi'nin 06/12/2016 tarih ve E:2016/14, K:2016/1321 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Konya 1. Vergi Mahkemesi'nin 30/11/2016 tarih ve E:2015/1511, K:2016/1262 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Konya 1. Vergi Mahkemesi'nin 20/10/2016 tarih ve E:2016/923, K:2016/1055 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Konya 1. Vergi Mahkemesi'nin 21/06/2016 tarih ve E:2016/312, K:2016/795 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Konya 1. Vergi Mahkemesi'nin 18/11/2015 tarih ve E:2015/666, K:2015/1741 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Konya 1. Vergi Mahkemesi'nin 17/11/2015 tarih ve E:2015/890, K:2015/1738 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Konya 1. Vergi Mahkemesi'nin 09/11/2015 tarih ve E:2015/853, K:2015/1694 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Konya 1. Vergi Mahkemesi'nin 15/10/2015 tarih ve E:2015/671, K:2015/1591 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Konya 1. Vergi Mahkemesi'nin 20/05/2015 tarih ve E:2015/347, K:2015/1197 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Konya 1. Vergi Mahkemesi'nin 30/03/2015 tarih ve E:2014/1966, K:2015/725 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Konya 2. Vergi Mahkemesi'nin 18/04/2019 tarih ve E:2019/37, K:2019/317 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Malatya Vergi Mahkemesi'nin 17/03/2020 tarih ve E:2019/559, K:2020/140 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Malatya Vergi Mahkemesi'nin 17/03/2020 tarih ve E:2019/567, K:2020/143 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).

- Malatya Vergi Mahkemesi'nin 12/02/2020 tarih ve E:2019/386, K:2020/65 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Malatya Vergi Mahkemesi'nin 11/02/2020 tarih ve E:2019/373, K:2020/63 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Malatya Vergi Mahkemesi'nin 10/02/2020 tarih ve E:2019/498, K:2020/59 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Malatya Vergi Mahkemesi'nin 17/12/2019 tarih ve E:2019/473, K:2019/643 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Malatya Vergi Mahkemesi'nin 09/12/2019 tarih ve E:2019/523, K:2019/621 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Malatya Vergi Mahkemesi'nin 07/11/2019 tarih ve E:2019/378, K:2019/541 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Malatya Vergi Mahkemesi'nin 21/10/2019 tarih ve E:2019/226, K:2019/496 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Malatya Vergi Mahkemesi'nin 09/10/2019 tarih ve E:2019/143, K:2019/464 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Malatya Vergi Mahkemesi'nin 09/10/2019 tarih ve E:2019/154, K:2019/469 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Malatya Vergi Mahkemesi'nin 08/10/2019 tarih ve E:2019/323, K:2019/461 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Malatya Vergi Mahkemesi'nin 16/04/2015 tarih ve E:2014/1794, K:2015/841 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).
- Van Vergi Mahkemesi'nin 31/12/2018 tarih ve E:2018/578, K:2018/1055 sayılı kararı (yayımlanmamıştır).

Prof. Dr. Mustafa OLAK

VERGİ HUKUKU

- Vergi Teorisi
- Vergi Hukukunun Kaynakları
- Vergilendirme ve Uygulanması
- Türk Vergi Sistemine Giriş
- Mükellef / İdare Hak ve Yükümlölükleri
- Vergi Alacağının Korunması ve Takibi
- Vergi Su ve Cezaları
- Vergi Yargılaması
- Uluslararası Vergi Hukuku

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Vergi Hukuku

Mustafa Çolak

Hukuk Yayınları Dizisi – 2973

Birinci Baskı : Ekim, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 74 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.

İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde

No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0 312 395 85 71

Sertifika No: 47479

KAYNAKLAR

Kitap ve Makaleler

1. ACEMOĞLU, Daren, A.ROBİNSON, James (2020), Dar Koridor Devletler Toplulukları ve Özgürlüğün Geleceği, Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık, Ocak 2020, 1.Baskı, s.136.
2. AĞAR, Serkan (2006), Vergi Yargısında Davaya Konu İcrai İşlem – I, TBB Dergisi, Sayı 67, 2006, s.313-314.
3. AKÇAOĞLU, S. Ertuğrul, “Elektronik Ticaretin Vergilendirilmesi Ulusal ve Uluslararası Perspektiften, Gelir Üzerinden Alınan Vergiler Bakımından Bir İrdeleme”, Yayımlanmamış Doktora Tezi Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2011.s.58-70.
4. AKIN, Engin (2006) “Türk Ceza Kanunu’na Uyum Çalışmaları Bağlamında Vergi Suçlarında Yapılacak Değişiklik Çalışmaları”, www.yaklasim.com/mevzuat/dergi/read_frame.asp?file_name=2006118602.htm Sayı: 167. (12.12.2007)
5. ÇOLAK, Mustafa (2016), “Ulusal ve Uluslararası Boyutuyla Elektronik Ticaretin Vergilendirilmesinde Ticari Kazancın Tespiti”, Mali Çözüm, Temmuz - Ağustos 2016.
6. ÇOLAK, Mustafa (2020), Elektronik Vergileme Hukuku,, Seçkin Yayıncılık
7. ÇOLAK, Mustafa (2021), Mali Hukuk Terimler Sözlüğü, Adalet Yayınevi, Ankara.
8. ÇOLAK, Mustafa (2021), Vergi Kaçakçılık Suçlarında Son Düzenleme: Ödeme Kaydedici Cihazlara Yazılım ve Donanım Müdahalesi, Sonuçları ve İlişik Yansımaları, Yaklaşım, Ağustos 2021, Sayı: 344.
9. ÇOLAK, Mustafa (2021), Yeni Bir Yapı: Vergi Danışma Komisyonu, İşlevi, Vergi İncelemelerine Katkısı veya Olası İhtilaf Alanları, Yaklaşım, / Haziran 2021 / Sayı: 342.
10. ÇOLAK, Mustafa, ÇOLAK, Mahmut (2004),“Vergi ve SSK Uygulamaları Açısından Yükümlülükler ve Uygulanacak Müeyyideler”, Sirküler Rapor, TÜRMOB Yayınları
11. EROL, Ahmet (2007) “Yeni Türk Ceza Kanunu Karşısında Vergi Mahremiyeti Suçu-Yaklaşım Dergisi, Sayı: 173

12. GEÇER, Ahmet Emrah (2017), Kanuni Temsilcilerin Amme Borçlarından Sorumluluğu: Kusurlu Sorumluluk V. Kusursuz Sorumluluk, TBB Dergisi 2017 (129), s.116-122.
13. GÜL Hasan, TOPRAK Sezayi, Bağımsız Denetim Kapsamı, Niteliği ve Sisteme Katkıları, Tasdik Hizmetleri ile Mukayesesi ve Değerlendirilmesi, Mali Hukuk Alanında Güncel Konu ve Gelişmeler, Editör Mustafa ÇOLAK, Adalet yayınevi, Ankara, 2020, s.322-327
14. GÜNEŞ, Gülsen (2008), Verginin Yasallığı İlkesi, On İki Levha Yayıncılık, 2.Baskı, Mart 2008, s.13-126
15. IŞIK, Hüseyin, Uluslararası Vergilendirme, XII Levha Yayıncılık, 1.Baskı, İstanbul, Kasım 2014, s.5-252.
16. KARA, Burcak Can, İdari Yargılama Usulünde Kanun Yararına Temyiz, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi – İnÜHFD 11(1): 353-371 (2020), s.367-370.
17. KIRBAŞ, Sadık (1995), "Vergi Hukuku", Ankara, s.141.
18. KIZILOĞLU Şükrü, ŞENYÜZ Doğan, TAŞ Metin, DÖNMEZ Recai (2006), "Vergi Hukuku" Yaklaşım Yayıncılık, s.235-236
19. KUNTER, Nurullah (1949), "Suçun Kanuni Unsurları Nazariyesi", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi yayını, İstanbul, s.45
20. KUNTER, Nurullah (1955), "Suçun Maddi Unsurları Nazariyesi", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi yayını; İstanbul, s.90-91
21. OKTAR, Salim Ateş (2006), Vergi Hukuku, Türkmen Kitabevi, 2.Baskı, s.1-33, 324-328
22. OKTAR, Salim Ateş, Vergi Hukuku Ortak Ders, İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi, s.436-437
23. SEVİĞ, Veysi, "Vergi Hukukunda Suçla İlliyet Bağı", Dünya, 06.08.2002
24. SÖYLER, İlhami (2020), "Vergi Sistemi Meşruiyetini Kaybetti", Dünya Gazetesi, 03.10.2020.
25. TOROSLU, Nevzat (1991), Ceza Hukuku, Savaş Yayınları, s.49-50
26. YILMAZ, Güneş (2003), " Verginin Yasallığı İlkesi ve Bir Anayasa Mahkemesi Kararı Çerçevesinde Değerlendirilmesi", Vergi Sorunları, sayı:177 s.205

Kurum ve Kuruluş Mevzuatı, Rapor, Rehber, Karar ve İnternet Kaynakları

1. 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun, AYM bireysel başvuru kararları,
2. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu ve ikincil düzenlemeleri, Kurum Kararları
3. AYM, Bireysel Başvuruya Dair Sık Sorulan Sorular, AYM Yayınları, 2. Baskı Ocak, 2019
4. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporları, 2019-2020.
5. Gelir İdaresi Başkanlığı Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları Çerçevesinde Vergilendirme Esasları, http://www.gib.gov.tr/uluslararası_mevzuat.
6. Gelir İdaresi Başkanlığı KDV Uygulama Tebliği ve değişiklikleri
7. Gelir İdaresi Başkanlığı Mevzuat web Sitesi, www.gib.gov.tr/index.php?id=1028
8. Gelir İdaresi Başkanlığı Tahsilat Genel Tebliği ve İç Genelgeleri
9. Gelir İdaresi Başkanlığı Web sitesi, www.gib.gov.tr
10. Gelir İdaresi Başkanlığınca yayımlanan rapor, rehber, yayın ve diğer dokümanlar
11. Hazine ve Maliye Bakanlığı (*Mülga Maliye Bakanlığı*) 2018 ve 2019 Yılı Bütçe Sunuş Konuşması.
12. Hazine ve Maliye Bakanlığı bağlı ve ilgili kuruluşlarının faaliyet raporları
13. Hazine ve Maliye Bakanlığı web sitesi www.hmb.gov.tr
14. OECD Model Vergi Anlaşması (*Kısaltılmış Basım*), 2016, Gelir İdaresi Başkanlığı
15. OECD; Issues Related to Article 14 of the OECD Model Tax Convention, https://www.oecd-ilibrary.org/taxation/model-tax-convention-on-income-and-on-capital-2017-full-version_f1ddbe06-en
16. TÜRMOB web sitesi, www.turmob.org.tr
17. TBMM kanun tasarı/teklifleri komisyon raporları ve gerekçeleri, web sitesi, www.tbmm.gov.tr
18. Vergi Daireleri İşlem Yönergesi
19. Vergi kanunları, genel tebliği, ikincil düzenlemeleri

20. Yaklaşım Yayıncılık web sitesi, www.yaklasim.com.tr
21. Anayasa Mahkemesi, Danıştay ve Yargıtay kararları.
22. AYM Kararları (*Bireysel Başvuru. No: 2016/780, Karar tarihi: 24/6/2020, Esas Sayısı: 2017/117, Karar Sayısı: 2018/28; Esas Sayısı: 2008/110, Karar Sayısı: 2010/55; Esas Sayısı: 2019/100, Karar Sayısı: 2020/62; Esas Sayısı: 2017/117, Karar Sayısı: 2018/28; 1965/40 esas, 1966/15 karar; E.2016/150, K.2017/179; 2 E.2001/392, K.2003/60; E:2010/7, K:2011/172, E: 2014/120, K: 2015/23.*)
23. Danıştay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulu Kararı: 1987/3 esas, 1988/1 Karar.
24. Yargıtay 11. Ceza Dairesi E:2017/9872, K:2021/5973.
25. Yargıtay 3.Hukuk Dairesinin Kanun Yararına Temyiz Kararı: K:2021/7142, E:2021/3978,
26. Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu Kararları (*E: 2019/146, K:2020/1051; E: 2020/1318, K:2020/1231*)
27. Danıştay 7.Daire, 30.4.2019, K: 2019/3156, E: 2016/3978.
28. Danıştay 3.Daire, E:2016/12365, K:2020/2270 25.6.2020 tarihli kararı.
29. Danıştay 3.Dairesi, E: 2019/6026, K: 2021/583

Prof. Dr. Yusuf Ziya TAŞKAN
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

VERGİ HUKUKU

Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş

4. Baskı

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Vergi Hukuku

Yusuf Ziya Taşkan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2310

Dördüncü Baskı : Temmuz, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 79 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 47771
Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKÇA

1. KİTAPLAR

- Akdoğan, Abdurrahman, Kamu Maliyesi, Gazi Kitabevi, Ankara, 1999
- Akıntürk, Turgut, Borçlar Hukuku, Beta Yayınevi, İstanbul, 2003
- Akkaya, Mustafa, Vergi Hukukunda Ekonomik Yaklaşım, Turhan Kitabevi, Ankara, 2002
- Aksoy, Şerafettin, Vergi Yargısı ve Türk Vergi Yargısı Sistemi, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1990
- Anayurt, Ömer, Hukuka Giriş ve Hukukun Temel Kavramları, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2012
- Arslan, Mehmet, Vergi Hukuku, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, 2005
- Atalay, Hamit, İngilizce-Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu, Ankara, 1999
- Bahar, Cevdet Okan, Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, 2007
- Bayar, İbrahim Nihat, Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları ve Mahsup Sistemi, Maliye ve Hukuk Yayınları, Ankara, 2006
- Bayraklı, Hasan Hüseyin, Genel Vergi Hukuku, Afyon, 2005
- Bilge, Necip, Hukuk Başlangıcı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2002
- Bilici, Nurettin, Vergi Hukuku, Savaş Yayınevi, Ankara, 2016
- Bilici, Nurettin, Kamu Maliyesi, Savaş Yayınevi, Ankara, 2016
- Bulutoğlu, Kenan, Kamu Bütçesi Kamu Harcamaları Kamu Borçları, Batı Türkeli Yayıncılık, İstanbul, 2004
- Bulutoğlu, Kenan, Türk Vergi Sistemi, Batı Türkeli Yayıncılık, İstanbul, 2004.
- Canyaş, Oytun, Çifte Vergilendirmeyi Önleme Antlaşmalarının İç Hukuktaki Konumu, Adalet Yayınevi, Ankara, 2016
- Çağan, Nami, Vergilendirme Yetkisi, Kazancı Hukuk Yayınları, İstanbul, 1982
- Çeviker, Turgay, Maliye Terimleri Sözlüğü, Gazi Büro Kitabevi, Ankara, 1994
- Dileyici, Dilek - Saraç, Özgür - Aktan, Coşkun Can, Vergi, Zulüm ve İsyen, Phoenix Yayınevi, Ankara, 2003
- Durmuş, Neslihan Karataş, Vergi Uyuşmazlıklarında Uzlaşma ve Alternatif Çözüm Yolları, Adalet Kitabevi, Ankara, 2018
- Erdem, Metin, Şenyüz, Doğan, Tatlıoğlu, İsmail, Kamu Maliyesi, Ekin Kitabevi, Bursa, 2017 .

- Erginay, Akif, Kamu Maliyesi, Turhan Kitabevi, Ankara, 1987
- Fendoğlu, Hasan Tahsin, Anayasa Yargısı, Yetkin Yayınevi, Ankara, 2017
- Gerek, Şehnaz - Aydın, Ali Rıza, Anayasa Yargısı ve Vergi Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2005
- Giray, Filiz, Maliye Tarihi, Ezgi Kitabevi, Bursa, 2011
- Gözler, Kemal, Türk Anayasa Hukuku, Ekin Kitabevi, Bursa, 2000
- Gözler, Kemal, İdare Hukuku Dersleri, Ekin Kitabevi, Bursa, 2002
- Gözler, Kemal, Hukuka Giriş, Ekin Kitabevi, Bursa, 2003
- Gözübüyük, A. Şeref, Anayasa Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara, 2000
- Gözübüyük, A. Şeref, Yönetim Hukuku, "S" Yayınları, Ankara, 1983
- Gözübüyük, A. Şeref, Hukuka Giriş ve Hukukun Temel Kavramları, Turhan Kitabevi, Ankara, 2002
- Günday, Metin, İdare Hukuku, İmaj Yayıncılık, Ankara, 1998
- Güriz, Adnan, Hukuk Felsefesi, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1987
- Güneş, Gülsen, Verginin Yasallığı İlkesi, On iki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2011
- Kaneti, Selim, Vergi Hukuku, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1989
- Karakoç, Yusuf, Genel Vergi Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara, 2004
- Karavelioğlu, Celal, Değişiklik Açıklama ve En Son İçtihatlarla İdari Yargılama Usulü Kanunu, 3. Baskı, Trabzon, 1997
- Kırbaş, Sadık, Vergi Hukuku, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2000
- Kızılot, Şükrü, Kızılot, Zuhul, Vergi İhtilafları ve Çözüm Yolları, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, 2007
- Kızılot, Şükrü, Vergi Uyuşmazlıkları ile İlgili Danıştay Kararları ve Özelgeler, IV, Yaklaşım Yayınları, Ankara, 1998
- Kızılot, Şükrü, Danıştay Kararları ve Özelgeler, Yaklaşım Yayıncılık, V, Ankara, 2000
- Koyuncu, Caner, Anayasal Vergilendirme İlkeleri, Ekin Kitabevi, Bursa, 2016
- Kuru, Baki, Arslan, Ramazan, Yılmaz, Ejder, Medeni Usul Hukuku, S Yayınları, Ankara, 1986
- Mutluer, Kamil, Vergi Genel Hukuku, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2006
- Mutluer, M. Kamil, Vergi Özel Hukuku, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2007.
- Mutluer, Kamil - Öner, Erdoğan - Kesik, Ahmet, Teori ve Uygulamada Kamu Maliyesi, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2010

- Mutluer, Kamil, Dayanç Kuzeyli, N. Nilay, Vergi Hukuku, Genel ve Özel Hükümler, Yetkin Yayınları, Ankara, 2019.
- Nadaroğlu, Halil, Kamu Maliyesi Teorisi, Bata Yayınları, İstanbul, 1985
- Neumark, Fritz, Gelir Vergisi, Teori – Tarihçe – Pratik, Hak Kitabevi, İstanbul, 1946.
- Oktar, S. Ateş, Vergi Hukuku, Türkmen Kitabevi, İstanbul, 2017
- Oktar, S. Ateş, Türk Vergi Sistemi, Türkmen Kitabevi, İstanbul, 2018.
- Orhaner, Emine, Kamu Maliyesi, Gazi Kitabevi, Ankara, 2000
- Öncel, Mualla - Kumrulu, Ahmet - Çağan, Nami - Göker, Cenker, Vergi Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara, 2019.
- Öner, Erdoğan, Osmanlı İmparatorluğu ve Cumhuriyet Döneminde Mali İdare, Maliye Bakanlığı Yayını, Ankara, 2005.
- Özay, İl Han, Günışığında Yönetim, Alfa Yayınevi, İstanbul, 1994
- Özbalcı, Yılmaz, Vergi Davaları, Ankara, 1988
- Özbudun, Ergun, Türk Anayasa Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara, 1986
- Öztürk, İlhami, Vergi Benzeri Mali Yükümlülükler, Yetkin Yayınları, Ankara, 2016
- Pehlivan, Osman, Vergi Hukuku, Trabzon, 2006
- Sarılı, Mustafa Ali, Türk Vergi Sistemi, Ankara, 2010.
- Soydan, Billur Yaltı, Uluslararası Vergi Sözleşmeleri, Beta Basım Yayım, İstanbul, 1995
- Şener, Orhan, Teori ve Uygulamada Kamu Ekonomisi, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 2006
- Şenyüz, Doğan, Vergi Ceza Hukuku, Ekin Kitabevi, Bursa, 2015
- Şenyüz, Doğan - Yüce, Mehmet - Gerçek, Adnan, Vergi Hukuku, Ekin Yayınevi, Bursa, 2016
- Şenyüz, Doğan, Yüce, Mehmet, Gerçek, Adnan, Türk Vergi Sistemi, Ekin Kitabevi, Bursa, 2016.
- Taşkan, Yusuf Ziya, Vergi Yönetiminin Düzenleyici İşlemleri, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010
- Taşkan, Yusuf Ziya, Vergi Yargılaması Hukukunda Görev ve Yetki, Siyasal kitabevi, Ankara, 2007
- Tuncer, Selahattin, Vergi Hukuku ve Uygulaması, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, 2003
- Turhan, Salih, Vergi Teorisi, İstanbul, 1979.
- Uslu, Ferhat, Anayasa Yargısı, Ekin Kitabevi, Bursa, 2016

Uluatam, Özhan - Methibay, Yaşar, Vergi Hukuku, İmaj Yayıncılık, Ankara, 2001

Yüzbaşıoğlu, Necmi Yüzbaşıoğlu, Türkiye’de Kanun Hükmünde Kararnameler Rejimi, İstanbul, 1996

2. MAKALE, TEBLİĞ VB.

Acar, M. Gürhan, “Genel Tebliğ ve Muktezanın Vergi Hukuku Bakımından Mahiyeti ve Mükellef ile İdare Bakımından Bağlayıcılığı”, Vergi Dünyası, Sayı 242, Ekim 2001,123

Ak, Bülent, “ 4369 sayılı Kanunla Yapılan Düzenlemelerin Işığında, Vergi Usul Kanununun 30/7. Maddesinde Yer alan Vergi Güvenlik Müessesesinin İşlerliği”, Vergi Dünyası, Sayı 204, Ağustos 1998, 46 vd.

Alptekin, A. Ercan, “Üniter Vergi Sisteminde 4369 ve 4444 Sayılı Yasalar ile Yapılan Temel Hatalar (1- Beyanname Verilmeyen Haller), Yaklaşım, Sayı 90, Haziran 2000, 148.

Altundağ, Şinasi, “Osmanlı İmparatorluğunun Vergi Sistemi Hakkında Kısa Bir Araştırma” Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Dergisi, 1947, cilt 5, sayı 2, 189 vd.

Arıkan, Zeynep, İnneci, Ahmet, “Vergilendirilebilir Gelir ve Gelir Vergisinde Üniter Yapıyı Bozan Uygulamalar,” Sosyoekonomi, 2016, Vol. 24(30), 21 vd.

Aslan, Zehreddin, “Türk İdari Yargı Sisteminde Re’sen Araştırma İlkesi”, İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, Ekim-Mart 2001, sayı 23-24, 53-58

Ayluçtarhan, Arif, “Muhasebe Teorisi ve Vergi Teorisi Açısından Ticari Karın Kavranması”, Mali Çözüm, Kasım- - Aralık 2010, 129-134.

Bahçeci, Barış, “İHAM’ın Vergi Cezalarında Ne Bis İn İdem İçtihiadı İle Türk Hukukunun Uyum Sorunu” Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 138, 2018, 141-166

Başaran, Funda, “4369 Sayılı Kanuna Göre ‘Gelir’ Kavramının Anlamı”, Vergi Dünyası, Sayı 223, Mart 2000, 114 vd.

Biyan, Özgür, “Gayrimenkul Sermaye İratlarında Emsal Kira Bedeli Uygulaması”, Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi, Aralık 2006, Sayı:36.

Biyan, Özgür, “6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununda Tek Ortaklı Şirket: Zorunlu Bazı Düzenlemelerin Vergi Hukukunda Yarattığı Eksiklik”, Mali Çözüm, Temmuz – Ağustos 2012, 91-109.

Blokey, Roy G., “Vergilenebilir Gelirin Tarifi”, (Çev. Reşat Aktan), Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, Cilt 9, Sayı 3, 1954, 6 vd.

Baykara, Bekir, “Vergi Kanunları ile İlgili Genel Tebliğler ve İç Genelgelerin Hukuki Anlamı ve Değeri”, Vergi Dünyası, Sayı 242, Ekim 2001, 31 vd.

- Çelikkaya, Ali, "OECD Ülkelerinde 1980 Sonrası Gelir Vergisi Reformlarının Değerlendirilmesi", Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2010, cilt 11, sayı 1, 143-147.
- Doğrusöz, Bumin, "Vergi Ziyai Cezasının Anayasaya Aykırılığı", Yaklaşım, Nisan 2004, Sayı 136, 46.
- Doğrusöz, Bumin, "Vergi Hukukunda İhtirazi Kayıt ve Pişmanlıkla Beyan", <http://www.archive.ismmmo.org.tr>, (Erişim Tarihi: 19.07.2018).
- Domaniç, Hayri, "Vergi Kanunu Yapımında ve Uygulamasında Hatalar", Prof. Dr. Erdoğan Moroğlu'na 65. Yaş Günü Armağanı, İstanbul, 1999.
- Duran, Lütfi, "Anayasa Değişikliğinden Sonra Vergi ve Mali Yükümler Konusu", İktisat ve Maliye Dergisi, 1973, c.20, sayı 7, s. 291
- Engin, İsmail, "Yargıya İntikal Eden Vergi Uyuşmazlıklarının %90'ı Mükellef Lehine Sonuçlanıyor", Yaklaşım, 1997, Sayı 11
- Erginay, Akif, "Vergi Genel Tebliğleri Üzerine", Mali Sorunlara Çözüm, Temmuz 1985, sayı 7, 7
- Erarslan, Hasan, "4369 sayılı Kanun İle; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda Gelirin Tanımı ve Buna Bağlı Olarak Yapılan Değişiklikler" Vergi Sorunları, Sayı 120, Eylül 1998, 100 vd.
- Erginay, Akif, "Vergi Hukuku ve Diğer Hukuk Branşları ile Münasebeti", AÜHFD, c.8, sayı 3, 1951, 670 - 686
- Ferhatoğlu, Emrah, "Gelir Teorileri Bağlamında Avrupa Birliği ve Türkiye' deki Gelir Tanımlaması ve Sonuçları: Karşılaştırmalı Bir Analiz", E- Akademi, Eylül 2003, sayı 19, 1-17.
- Geçer, Ahmet Emrah, "Vergi Ceza Hukukunda Non Bis İn İdem İlkesi", A. Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, 65 (2), 2016, 315-348
- Gerçek, Adnan, "Sirkülerin Vergi Hukuku Kaynağı Olma Niteliği", Yaklaşım, 2004, sayı 135, 207
- Gören, Ömer, "Vergi Ceza Hukukunda İştirak", Ankara Barosu Dergisi, Sayı 2013/2, 357-368.
- Gökbunar, Alırza, "Türk Vergi Sisteminde Reform Gereği", Prof.. Dr. Nezihe SÖNMEZ'e Armağan, Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümü Yayını, İzmir, 1997, 301-324;
- Güran, Cahit – Karayılmazlar, Ekrem, "Gelir Vergisinde Tarife Yapısı: Adalet ve Etkinlik Temelli Teorik Tartışmalar Çerçevesinde Karşılaştırmalı Bir Analiz", Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, 60 (2), 2005, 141-169
- İnan, Mahmut, "Türkiye'de Kazanç Vergisinden Gelir ve Kurumlar Vergisine Geçiş Süreci: 1946–1960 Dönemi", Maliye Dergisi, Ocak-Haziran 2010, sayı 158, 349-364

- İnneci, Ahmet, Karadağ, Neslihan Coşkun, "Vergi Usul Kanunu'na Göre Tebliğde Yapılan Hatalar ve Yargının Konuya Bakışı", https://dergiler.sgb.gov.tr/calismalar/maliye_dergisi/yayinlar/md/169/169-04.pdf (Erişim tarihi: 20.07.2018)
- Kaneti, Selim, "Vergi Hukukunda Ekonomik Yaklaşım İlkesi", Vergi Dünyası, Temmuz 1992, sayı 131, 39.
- Karadağ Neslihan Coşkun, "Finansal Araçların Vergilendirilmesi, İhtiyari Beyan ve Sağladığı Vergi Avantajları", Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 2014, Cilt 15, Sayı 2, 205-225.
- Kelecioğlu, M. Aykut, "Vergi Kanunları ile Bakanlar Kuruluna Tanınan Yetkilerin Vergilendirmede Kanunilik ve Belirlilik İlkeleri Çerçevesinde İrdelenmesi", Yaklaşım, Eylül 2001, sayı 105, 164
- Kızılot, Şükrü, "Faturasız Stok Malın Beyanı ve Nakit Para ile Dövizin Bankalara Bloke Ettirilmesi", Yaklaşım, Sayı 62, Şubat 1998, 46-52
- Koban, Emine, "Vergi Reformları ve Türk Vergi Sisteminde Reformların Genel Bir Değerlendirilmesi", Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 1997, cilt 17, sayı 1-2, 87-102.
- Mahmutoğlu, Fatih Selami, "Suç - Kabahat Ayrımı - İdari Ceza Hukuku'nun Temelleri", İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Tarafından Düzenlenen İdari Ceza Hukuku Sempozyumu, Haz. İlhan Ulusan / Funda Başaran Yaşarlar, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2009, 1-13
- Organ, İbrahim, Güler, Ahmet, "Şehir İçi Ulaşım Faaliyetlerinde Kazancın Basit Usulde Vergilendirilmesinin Yarattığı Vergi Adaletsizliği: Denizli Örneği", Maliye Dergisi, Temmuz-Aralık 2012, sayı 163, 187-203.
- Öncel, Mualla, "Bilimsel Yayınlar ve Gelir Vergisi Sorunu (95 Sayılı Gelir Vergisi Genel Tebliğinin) Düşündürdükleri", Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, 1972, cilt 27, sayı 3, 945-951.
- Öncel, Mualla, "Türk Vergi Hukukunda Takas", A.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, 1978, cilt 35, Sayı 1-4, 9-15
- Özbakan, Nil, "Artan Oranlı Gelir Vergisinin Teorik Temellerine Eleştiriler", Yaklaşım, Sayı 55, 1997, 107-110
- Özbudun, Ergun, "1961 ve 1982 Anayasalarında Kanun Hükmünde Kararnameler, Anayasa Yargısı, Ankara, 1986, 227 vd.
- Sağlam, Fazıl, Kanun Hükmünde Kararname Çıkarma Yetkisinin Sınırları Uygulamanın Yaygınlaşmasından Doğabilecek Sorunlar, Anayasa Yargısı, Ankara, 1987, 262.
- Saraçoğlu, Fatih, "Gelir Vergisi Kanunu'nda Gelir Tanımından Sapmalar", İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, 2014, sayı 50, 55-71.
- Sekdur, Mehmet, "Vergi Hataları ve Düzeltme -3", Maliye ve Sigorta Yorumları, 1 Temmuz 1998, Sayı 275, 52

- Seviş, Veysi, "Vergi Hukukunda Gelir Kavramı", Dünya, 22 07.1998, 9.
- Seviş, Veysi, "Kaçakçılık Suçu ile Vergi Ziyai İlişkisi", Yaklaşım, Mart 1999, Sayı 75.
- Sonsuzoğlu, Elif, "Vergi Hatalarının Düzeltilmesi Usulü ve Yargısal Çözüm", Vergi Dünyası, Sayı 167, Temmuz 1995, 138.
- Söyler, İlhami, Çolak, Mustafa, "Nasıl Bir Vergi Reformu?", Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2013, sayı 35, 215-222;
- Tan, Turgut, "Türk Hukukunda Kanun Hükmünde Kararname Uygulaması ve Sorunlar", AÜSBFD, c. 50, Ocak-Haziran 1995, sayı 1-2, 335 vd.
- Tuncer, Selahattin, "Bazı Temel Vergi ve Usul Kanunları Yeniden Yazılmalı", Yaklaşım, s. 138, Haziran 2004, 9-14.
- Taşdelen, Aziz, "Hukukî Açısından Zirai Kazançların Vergilendirilmesi", Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, 2010, sayı 23(2), 137-144.
- Taşdöğen, Salih, "Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, s. 65 (3), 2016, 937-966
- Taşkan, Yusuf Ziya, "Vergi Ziyai Cezasının Üç Kat Uygulanmasında Bir Sorun Olası-lığı ve Öneriler", Vergi Sorunları, Ağustos 2007, Sayı 227, s. 120-125
- Taşkan, Yusuf Ziya, "Gelir Vergisi Kanununun Kanunlaştırma Tekniği Açısından Eleştirisi", Vergi Sorunları, Mayıs 2006, sayı 212, 130-137
- Taşkan, Yusuf Ziya, "Düzeltme Talebi ve Vergi Mahkemesinde Dava Açma", Yaklaşım, Şubat 1999, Sayı 74, 136
- Taşkan, Yusuf Ziya, "Vergi Yargısında Bağlantılı Davalar ve Davaların Birleştirilmesi", Yaklaşım, Ağustos 1998, sayı 68, 138-144
- Taşkan, Yusuf Ziya, "Vergi Uyuşmazlıklarında Çözüm Yöntemlerinin Alternatif Değeri", Vergi Sorunları, Şubat 2007, sayı 221, 131-137
- Taşkan, Yusuf Ziya, "Vergi Borcunun Tahakkuku ve Kesinleşmesi", Vergi Sorunları Dergisi, Mayıs 2005, sayı 200, 157-166
- Taşkan, Yusuf Ziya, "Hukuk Mahkemelerine Yansıyan Bireysel Vergi Uyuşmazlıklarının Çözümlemesi", Vergi Dünyası, Sayı 218, Ekim 1999, 132-143
- Taşkan, Yusuf Ziya, 2017 Anayasa Değişikliklerinin Vergi Hukukunun Bazı Kaynaklarına İlişkin Sonuçları, Vergi Sorunları Dergisi, Sayı 349, Ekim 2017, 9-17
- Taşkan, Yusuf Ziya, Türk Vergi Hukuku Bakımından Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ve Cumhurbaşkanı Kararları, Vergi Dünyası, Sayı 446, Ekim 2018, 6-13
- Taşkan, Yusuf Ziya, "Bir Vergi Politikasızlığı Örneği: 4369 ve 4444 Sayılı Yasalarda Gelirin Kavranmasına İlişkin Yaklaşımlar", 16. Türkiye Maliye Sempozyumu, Antalya, 2001 (Poster Bildiri), Manisa 2002, 400-409.
- Taşkan, Yusuf Ziya, "Gelir Vergisi Kanununun Kanunlaştırma Tekniği Açısından Eleştirisi", Vergi Sorunları, Mayıs 2006, Sayı 212, 130-137.

- Tekin, Ahmet, "OECD Ülkelerinde Yapılan Vergi Reformlarının Değerlendirilmesi", Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2010, sayı 26, 54-70.
- Terzi, Gökhan, "Gümrük Vergileri Anlaşmazlıklarında Çözüm Yollarının Vergi Usul Kanunu Hükümleri İle Karşılaştırmalı Olarak Değerlendirilmesi", Gümrük Ticaret dergisi, Şubat 2019, sayı 5, 32-43.
- Tosun, Ayşe Nil, "Anayasa Mahkemesi Tarafından Ücret Gelirlerinin Vergilendirilmesi İle İlgili Alınan İptal Kararı Hakkında Bir Değerlendirme", Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2011, Cilt 29, Sayı 1, 153-163.
- Tüğen, Kamil, "Türkiye'nin Ekonomik Kalkınma Süreci İçinde Uygulanan Vergi Politikaları ve Değerlendirilmesi", Oş Devlet Üniversitesi Kongre Kitabı, Hazi-
ran, 2002, 148-152.
- Yücel, Mehmet, "Bir Vergi Güvenlik Müessesesi Olarak Emsal Kira Bedeli Uygulaması", Mali Çözüm, Kasım - Aralık 2015, 131-146.

Prof. Dr. Mehmet YÜCE

VERGİ KAÇAKÇILIĞI SUÇU

(SAHTE BELGE VE MUHTEVİYATI İTİBARI İLE
YANILTICI BELGE DÜZENLEME VEYA
KULLANMA SUÇU)

VE YARGILAMA USULÜ

2. Baskı

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Vergi Kaçakçılığı Suçu ve Yargılama Usulü

Mehmet Yüce

Hukuk Yayınları Dizisi – 2218

İkinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 45 – 2

© 2021 Adalet Yayınevi

Tüm hakları mahfuzdur. Bu kitabın tamamı ya da bir kısmı 5846 Sayılı Yasa'nın hükümlerine göre, kitabı yayınlayan yayınevinin izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılamaz, özetlenemez, yayınlanamaz, depolanamaz.

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- AĞAR**, Serkan; “*Sahte veya Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge Düzenleme veya Kullanma Suçları*”, **TBB Dergisi**, Yıl 18, Sayı 58 (Mayıs-Haziran 2005).
- ALACAKAPTAN**, Uğur, **Suçun Unsurları**, A.Ü. Hukuk Fakültesi Yayınları No: 372, Ankara, 1975.
- ALTUNDİŞ**, Mehmet, “*Vergi Usul Kanunu’nda Yer Alan Vergi Suç ve Cezaları ile Yeni Türk Ceza Kanunu’nun Bu Suçlara Etkisi*”, **Ankara Barosu Dergisi**, Sayı: 1 (Kış, 2007).
- ARSLAN**, Çetin, “*Vergi Mahremiyetini İhlal Suçu*”, **Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi**, 3(2) 2013.
- ARTUK**, M. Emin; **GÖKCEN**, Ahmet; **YENİDÜNYA**, Ahmet Caner., **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 2. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2006.
- ARTUK**, Mehmet Emin, “*Güvenlik Tedbirleri*”, **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. XII, Sayı: 1-2 (Yıl, 2008).
- ASLANPINAR**, Y. Burak, “*Vergi Kaçakçılığı Suçlarında Hapis Cezasının Paraya Çevrilmesi ve Ertelenmesi*”, **Yaklaşım Dergisi**, Sayı: 191 (Kasım 2008).
- AYDIN**, Devrim, “*Ceza Muhakemesi Kanunu’nda İtiraz*”, **TBB Dergisi**, Sayı 65, 2006.
- AYDIN**, Murat, “*İddianamenin Unsurları ve İadesi*”, **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: X, sayı:1,2 (Yıl, 2006).
- BAKICI**, Sedat, “*Kamu Davasına Katılma*”, **Ankara Barosu Dergisi**, Sayı: 1991/6.
- BAYRAKLI**, Hasan Hüseyin, “*Vergi Kaçakçılık Suçunda Gönüllü Vazgeçme*”, **TAAD**, Yıl:7, Sayı:27 (Temmuz 2016).
- BAYRAKLI**, Hasan Hüseyin, **Vergi Ceza Hukuku**, 3. Baskı, Külcüoğlu Kültür Merkezi Yayınları, Afyonkarahisar, 2006.
- BAYRAKLI**, Hasan Hüseyin; **BOZDAÇ**, Ahmet, “*Türk Ceza Hukukunda Teşebbüse Elverişlilik Sorunu ve Vergi Suçlarının Teşebbüse Elverişlilik Açısından Değerlendirilmesi*”, **Maliye Dergisi**, Sayı: 158 (Ocak-Haziran, 2010).

- BİİYAN**, Özgür, “*Türk Vergi Hukukunda Belge Düzeni ve İspat: Eleştiriler ve Öneriler*”, **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 12, Özel Sayı (Yıl: 2010, Basım Yılı: 2012).
- CENTEL**, Nur, “*Ceza Hukukunda Tüzel Kişilerin Sorumluluğu -Şirketler Hakkında Yaptırım Uygulanması*”, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 65 (4) 2016.
- CENTEL**, Nur; **ZAFER**, Hamide, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, İstanbul, 2003.
- CENTEL**, Nur; **ZAFER**, Hamide; **ÇAKMUT**, Özlem, **Türk Ceza Hukukuna Giriş**, 4. Basım, İstanbul, 2006.
- ÇEÇEN**, Anıl, “*Savunmanın Çağdaş Anlamı*”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Sayı:1 (1988).
- ÇİĞLİ**, Halil, “*Yargıtay Kararları Işığında 15 Soruda Sahte Belge (Fatura) Düzenleme ve Kullanma Eylemleri*”, **Adalet Dergisi**, Sayı:53 (Yıl:2015).
- ÇINAR**, Ali Rıza, **Ceza Yargılamasında Temyiz Yolu**, Turhan yayınevi, Ankara 2006.
- ÇİFTÇİOĞLU**, Cengiz Topel, “*Türk Ceza Kanunu’nda Taksir*”, **Ankara Barosu Dergisi**, Sayı: 2013/3.
- ÇİTİL**, Bünyamin, “*Vergi Hukukunda Mali Müşavirlerin Sorumluluğu*”, **TBB Dergisi**, Sayı: 106 (Mayıs, Haziran, 2013).
- ÇOMAKLI**, Şafak Ertan; **Vergi Hukuku Genel Esaslar ve Mevzuat**, Savaş Yayınevi, Ankara, 2010.
- DEĞİRMENCİ**, Olgun, “*Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukukunda Mağdur Hakları*”, **TBB Dergisi**, Sayı 77, 2008.
- DOĞAN**, Koray, “*Tehlike Suçu İle Zarar Suçu Arasındaki Suçların İçtimai Sorunu*”, **TAAD**, Sayı: 16 (Ocak 2014).
- DONAY**, Süheyl “*Ceza Mahkemesinde Yargılanan Vergi Suçları*”, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay ve Danıştay Kararlarıyla Karşılaştırmalı Olarak, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş., İstanbul, 2008.
- DÖNMEZER**, Sulhi, “*Suçsuzluk Karinesi Üzerine Düşünceler*”, Prof. Dr. Nurullah Kunter’e Armağan, İstanbul, 1998.
- DÖNMEZER**, Sulhi; **ERMAN**, Sahir; “*Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku - Genel Kısım*”, C.1, B:5, İstanbul, 1973.

- DUMAN, Buminhan, “Ceza Hukuku Bağlamında Vergi Mahremiyetinin İhlali Suçu ve Atıf Problemi”, **Ankara Üni. Hukuk Fak. Dergisi**, 65 (4) 2016.
- DÜLGER, Murat Volkan, “5237 Sayılı YTCK’da Kastın Unsurları Ve Türleri- Özellikle Olası Kastın Değerlendirilmesi”, **Hukuk ve Adalet Dergisi**, Sayı:5 (Yıl 2005).
- ELA, Hatice, **Vergi ve Ceza Hukukunda Sahte Belge ve Yanıltıcı Belge**, Ankara: Seçkin Yayınları, 2020.
- EMİNAĞAOĞLU, Ömer Faruk, “Ceza Hukukunda İsnat Yeteneği ve Yaş Küçüklüğü”, **TBB Dergisi**, 1991/2.
- ERDEM, İmran Arıtı, “Vergi Hukukunda Hakimin Hukuk Yaratması: Boşluk Doldurma”, **YBHD**, 2016/2.
- ERDEM, Tahir; “Yeni Ceza Yasası Sonrasında Kaçakçılık Suç ve Cezaları”, **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı 205, (Ekim 2005).
- ERMAN, Sahir, “Vergi Usul Kanununda Yer Alan Ceza Hukuku Kaideleri”, **Maliye Enstitüsü Konferansları**, 5. Seri, İstanbul 1959, s. 104.
- EŞİTLİ, Ezgi Aygün, Ceza “Muhakemesi Kanunu’nda Kanun Yararına Bozma”, **TBB Dergisi**, 2016 (122).
- GÖKCAN, Hasan Tahsin, “Özel Belgede Sahtecilik Suçu”, **Ankara Barosu Dergisi**, Yıl:68, Sayı: 2010/1.
- GÖKCAN, Hasan Tahsin, “Resmi Belgede Sahtecilik Suçu (TCK m. 204)”, **Ankara Barosu Dergisi**, Sayı: 3 (Yaz, 2009).
- GÖKCAN, Hasan Tahsin, Özel Belgede Sahtecilik Suçu (TCK M.207), **Ankara Barosu Dergisi**, Sayı: 2010/1.
- GÖKPINAR, Mahmut, “Ceza Sorumluluğunun Temeli: Kast “ **TBB Dergisi**, Sayı: 79 (Yıl: 2008).
- GÖKTÜRK, Neslihan; ÖZGENÇ, İzzet, ÜZÜLMEZ İlhan, **Ceza Hukukuna Giriş** (Editörler: İ. Özgenç ve İ. Üzülmmez), T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2476, Eskişehir, 2012.
- GÖZLER, Kemal, **Türk Anayasa Hukuku**, Ekin Yayınevi, Bursa, 2000.
- GÜROCAK, İsmail, “Bir Kaçakçılık Suçu Olarak Vergi Usul Kanunu’nda Sahte Fatura Düzenleme ve Kullanma”, <http://www.ismailgurocak.av.tr/makale/sahte%20fatura%20kullanma.pdf> (Erişim: 29.05.2016),

- HAKERİ, Hakan, Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 16. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013.
- İLİCA, Zeynel, İLİCA, Ömür, Vergi Hukukunda Sahte Fatura ve Muh-teviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2016.
- KARAARSLAN, Mehmet, “Ceza Mevzuatında Yapılan Değişikliklerin Vergi Kaçakçılığı Suçuna Etkisi”, TBB Dergisi**, Sayı 64 (Yıl: 2006).
- KARAKOÇ, Yusuf, Genel Vergi Hukuku**, 7. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara, 2014.
- KAYA, Emir, “İnsan Hakları Açısından Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması”, Ankara Barosu Dergisi**, 2013/3.
- KAZAKER, Gözde “Vergi Ceza Hukukunda Kanunilik İlkesine İlişkin Bir Anayasa Mahkemesi Üzerine Düşünceler”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 16, Özel Sayı 2014, s. 4785-4814 (Basım Yılı: 2015) Prof. Dr. Hakan PEKCANİTEZ’e Armağan, ss. 4785-4814.
- KESKİN, Serap, Ceza Muhakemesi Hukukunda Temyiz Nedeni Olarak Hukuka Aykırılık**, İstanbul, 1997.
- KIRMAZ, Birol, “Yargıtay İçtihatları Işığında Vergi Kaçakçılığı Suçlarında Suç Tarihinin Belirlenmesi”, Ankara Barosu Dergisi**, 2015/1.
- KIZILOT, Şükrü, “Ekonomik Suçlar ve Vergiler”, Ekonomik Suç ve Ceza Sempozyumu**, TOOB-Adalet Bakanlığı, Ankara, (Ekim 2005).
- KIZILOT, Şükrü; KIZILOT, Zuhul, Kaçakçılık Suçları ve Naylon Fatura İhtilafları**, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, 2009.
- KOCA, Mahmut; ÜZÜLMEZ, İlhan, Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler**, 8. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2015
- KOCAHANOĞLU, Osman Selim, Vergi Suçları, Vergi Cezaları ve Kurtulma Yolları**, 2. Baskı, İstanbul, 1983.
- KURUCA, Zeki, “Türkiye’de Vergi Kaçakçılığı Üzerine Bir Deneme”, Maliye Enstitüsü Konferansları**, 15 Seri, 1968, İ.Ü.İ.F. Yay. No:34, İstanbul, 1968.
- MERCİMEK, Fulya, GERÇEK, Adnan, “Vergi Kaçakçılık Suçuna İştirak ve Cezai Sorumluluk”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi (TAAD)**, S. 14, 2013.
- NALBANT, Mehmet, VUK ve TCK Açısından Sahte ve Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge Kullanımında Bilerek ya da Bilmeyerek Ayırımı**, http://www.muhasabenet.net/makale_mehmet-nalbant (Erişim: 12.12.2013).

- NOYAN, Erdal, **Ceza Davası**, 1. Baskı, Ankara, 2007.
- OKTAR, S. Ateş, **Vergi Hukuku**, 5. Baskı, İstanbul, 2010.
- OTACI, Cengiz, “*Hukuka Uygunluk Nedeni Olarak Zilyetliğin Korunması*”, **TAAD**, Yıl:3, Sayı:10 (Temmuz 2012).
- ÖNCEL, Mualla, KUMRULU, Ahmet, ÇAĞAN, Nami, **Vergi Hukuku**, 11.Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2004.
- ÖZBEK, Veli Özer; KANBUR, Mehmet Nihat, DOĞAN, Koray; BACAŞIZ, Pınar; TEPE, İlker, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Ankara: Seçkin Yayınevi, 2015.
- ÖZEN, Mustafa, **213 Sayılı Vergi Usul Kanunu’nda Düzenlenen Vergi Suçları ve Kabahatleri**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.
- ÖZGENÇ, İzzet, **Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi**, Genel Hükümler, 3. Bası, Ankara, 2006.
- ÖZTÜRK, Bahri, **Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku**, Seçkin yayınevi, Ankara, 2009.
- ÖZTÜRK, Bahri; ERDEM, Mustafa Ruhan, **Uygulamalı Ceza Hukuku ve Emniyet Tedbirleri Hukuku**, 9. Bası, Seçkin Yayınları, Ankara 2006.
- ÖZYER, Mehmet Ali, **Açıklama ve Örneklerle Vergi Usul Kanunu Uygulaması**, 6. Baskı, Ankara: Maliye Hesap Uzmanları Derneği Yayını
- PEHLİVAN, Osman, **Vergi Hukuku Genel İlkeler ve Türk Vergi Sistemi**, Derya Kitabevi, Trabzon, 2008.
- SANCAR, Türkan Yalçın, “*Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Zincirleme Suç*”, **TBB Dergisi**, Sayı: 70 (Yıl: 2007).
- SERKAN, Açar; “*Sahte veya Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge Düzenleme veya Kullanma Suçları*”, **TBB Dergisi**, Yıl 18, Sayı 58, Mayıs-Haziran 2005, s.287.
- SOYASLAN, Doğan, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Yetkin Kitabevi, Ankara, 1998.
- SÖZÜER, Adem, **Ceza Hukuku Uygulama Rehberine Giriş ve Pratik Çalışma Notu**, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza Hukuku ve Kriminoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi, 2015, <http://hukuk.istanbul.edu.tr/cezahukuku/wp-content/uploads/2015/01/Uygulama-Rehberi-2015.pdf> (Erişim: 28.08.2017).

- SULHİ**, Dönmezer, **Genel Ceza Hukuku Dersleri**, Bahçeşehir Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2003.
- ŞEN**, Ersen, Vergi Suçlarında “Zincirleme Suç” kavramı, <http://www.hukukihaber.net/vergi-suclarinda-zincirleme-suc-kavrami-makale,3629.html> (Erişim: 30.08.2017).
- ŞENSES**, Erkan, “Ceza Muhakemesinde “Beraat” Hükmü Verilen Haller”, **TBB Dergisi**, 2012 (98).
- ŞENTÜRK**, Rahman, “Katma Değer Vergisi İç Genelgesi Ve Özel Esaslar”, **Mali Çözüm Dergisi**, Sayı: 131 (Eylül-Ekim, 2015).
- ŞENYÜZ**, Doğan, **Vergi Ceza Hukuku**, 8. Baskı, Ekin Yayınevi, Bursa, 2015.
- ŞENYÜZ**, Doğan, YÜCE, Mehmet, GEÇEK, Adnan, **Türk Vergi Sistemi**, 17. Baskı, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2020.
- ŞENYÜZ**, Doğan; YÜCE, Mehmet, GERÇEK, Adnan, **Vergi Hukuku**(Genel Hükümler), Ekin Yayınevi, Bursa, 2013.
- T.C. Adalet Bakanlığı**, Hollanda Yargı Konseyi ve İsveç Ulusal Mahkemeler İdaresi, Ceza Muhakemesinde İstinaf El Kitabı, AB Eşleştirme Projesi, Türkiye Cumhuriyetinde İstinaf Mahkemelerinin Kuruluşunun Desteklenmesi Projesi, Ankara, 2007.
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı**, Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara, 2011.
- TAŞ**, Fatma, **Vergi Hukukunda Vergi Mahremiyetinin İhlali Suçu**, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, 2008.
- TAŞDELEN**, Aziz; **Vergi Usul Kanunu Yönünden Vergi Kabahatleri**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2010, ss. 23-26
- TAŞTAN**, Mehmet, “Vergi Kaçakçılığı Suçlarından Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge Düzenleme ve Kullanma Suçu”, **Adalet Dergisi**, Sayı:48 (Yıl:2014).
- TEKİN**, Nurullah, “Resmi Belgede Sahtecilik Suçunda Bazı Özel Durumlar”, **TAAD**, Yıl:5, Sayı:19 (Ekim 2014).
- TEZCAN**, Durmuş, ERDEM, Mustafa Ruhan ve ÖNOK, R. Murak, **Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku**, 7. Baskı, Ankara, 2010.
- TOROSLU**, Nevzat, “Cezai Sorumluluğun Gelişimi”, **Yargıtay Dergisi**, Sayı: 1-2 (Ocak-Nisan 1990).

- TOROSLU**, Nevzat, **Ceza Hukuku** (editör: Ozan Ercan Taşkın), 1. Baskı, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları No: 1280, Eskişehir, 2011.
- TOROSLU**, Nevzat, **Ceza Hukuku Genel Kısım**, Ankara, 2007.
- TOROSLU**, Nevzat, **Ceza Hukuku Özel Kısım**, Savaş Yayınları, Ankara, 2008.
- TOROSLU**, Nevzat, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Savaş Yay., Ankara, 2001.
- TOZMAN**, Önder, “İhmal Suçlarında Teşebbüs ve Gönüllü Vazgeçme”, **TBB Dergisi**, Sayı 84 (Yıl: 2009).
- TÜRK DİL KURUMU**, Büyük Türkçe Sözlük, http://www.tdk.org.tr/index.php?option=com_bts&ara=kelime&guid=TDK.GTS.59abe069b28f90.31906945 (Erişim: 03.09.2017)
- UĞUR**, Hüsamettin, “Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesi ve Anayasa Mahkemesi Kararları Karşısında Yaptırımsız Kalan Bazı Suçlar”, **TBB Dergisi**, 2010 (91).
- ÜNVER**, Yener; **HAKERİ**, Hakan, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Ankara, 2010.
- ÜZÜLMEZ**, İlhan, “Türk Hukukunda Suçsuzluk Karinesi Ve Sonuçları”, **TBB Dergisi**, Sayı 58 (2005).
- YAVAŞLAR**, Funda Başaran, “Vergi Suç ve Kabahatleri Hukuku’nda Son Durum”, **İstanbul Barosu Dergisi**, C. 82, S. 6 (Yıl: 2008).
- YERDELEN**, Erdal, “Mütemadi (Kesintisiz) Suç”, **TAAD**, Sayı:18 (Temmuz, 2014).
- YILMAZ**, Zekeriya, **Gerekçe ve Tutanaklarla Yeni Türk Ceza Kanunu**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2004.
- YURTCAN**, Erdener, **Ceza Avukatının El Kitabı**, 4. Bası, Ankara, TBB yayınları No: 51, 2003.
- YURTCAN**, Erdener; “Ceza Davasının Konusu, Sınırları, Yargıcın Niteleme (Tavsif) Yetkisi, Fiilin Aynılığı ve Kesin Hükmün Önleme Etkisi Çerçevesinde Bir Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararının Değerlendirilmesi”, **Yargıtay Dergisi** (Ocak-Nisan 1995).
- YÜCE**, T. Tufan, “Ceza Muhakemeleri Usulünde İtiraz”, **Adalet Dergisi**, Sayı: 5-6 (Mayıs-Haziran 1962).
- ZAFER**, Hamide, **Ceza Muhakemesi Hukuku** (Editör: Hakan Karakeyha), Anadolu Üniversitesi AÖF yayınları No: 1887, Eskişehir, 2013.

Prof. Dr. Mustafa ÖZEN

Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nda Düzenlenen

VERGİ SUÇLARI

ve

KABAHAHLERİ

Gözden Geçirilmiş

4. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nda Düzenlenen
Vergi Suçları ve Kabahatleri**
Mustafa Özen

Hukuk Yayınları Dizisi – 1389

Dördüncü Baskı : Nisan-2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 76 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- AKKAYA, Mustafa; Vergi Mahkemesi ve Ceza Mahkemesi Kararlarının Etkilemişı Üzerine Bir İnceleme, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakóltesi Dergisi, Cilt: 46, Sayı: 1, Ankara, 2006.
- ARIĞOLU, Osman; vergi reform kanununa göre ceza ve uzlaşma sisteminde yapılan düzenlemeler, vergi dünyası, ağustos 1998, sayı: 204.
- ASLAN, Memduh; Türk Vergi Sisteminde Cezai Yaptırımların Etkinliğı, Ankara, 2008.
- BAYKARA, Bekir; Teorik Ve Pratik Yönleri İle Vergi Ve Vergi Ceza Hukuku, İstanbul, 2008.
- BİLİCİ, Nurettin; Vergi Hukuku, Ankara, 2008.
- CANDAN, Turgut; Danıştay Kararlarında Vergi Suçu Algılaması, Vergi Sorunları Dergisi, Özel Sayı, Şubat – 2008, Yıl: 233.
- CANDAN, Turgut; Vergi Suçları Ve Cezaları, Ankara, 2010.
- ÇİÇEK, Hüseyin Güçlü/HEREK, Hatice; Türkiye’de Vergi Suç ve Cezalarının Değerlendirilmesi. Antalya Örneğı, Marmara Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakóltesi Dergisi, 2012, Cilt: XXXII, SAYI: 1.
- ÇOMAKLI, Şafak Ertan; Vergi Ceza Hukukunda Mahsus Suç, Ankara, 2008.
- DEMİR, Nilgün; 4369 Sayılı Kanunda Getirilen Vergi Ziyayı Suçu ve Cezası, Vergi Sorunları Dergisi, 1998, sayı: 123.
- DOĞRUSÖZ, Bumin; Vergi Ceza Sistemi Üzerine, Yaklaşım, Nisan 2009.

- DONAY, Süheyl; Ceza Mahkemesinde Yargılanan Vergi Suçları, İstanbul, 2008.
- EDİZDOĞAN/Nihat, TAŞ, Metin/ÇELİKKAYA, Ali; Vergi Ceza Ve Ceza Yargılama Hukuku, Bursa, 2007.
- ERMAN, Sahir; Vergi Suçları, İstanbul, 1988.
- GÜZEL, Bayram; Vergi Usul Kanundaki Ceza Hükümleri İle İlgili Sorunlar, Vergi Sorunları Dergisi, 1998, sayı: 121.
- KARAKOÇ, Yusuf; Genel Vergi Hukuku, Ankara, 2007.
- KARAKOÇ, Yusuf; Genel Vergi Hukuku, Ankara, 2012.
- KARAKOÇ, Yusuf; Vergi Ziyayı Suçu Ve Cezası, Manisa Barosu Dergisi, Yıl: 18, Sayı: 71.
- KARTAL, Zihni; İdari Vergi Cezalarına Yargı Organlarının Yaklaşımı, Vergi Dünyası, 1998, Sayı: 207, s. 122.
- KARTAL, Zihni; Vergi Ziyayı Cezası, Vergi Dünyası Dergisi, Yıl: 1999, Sayı: 212, s. 70.
- KIRBAŞ, Sadık; Vergi Hukuku, Temel Kavramlar, İlkeler ve Kurumlar, Ankara, 2012.
- KIZILOT, Şükrü/KIZILOT, Zuhale; Vergi, Ticaret ve Ceza Hukuku Yönünden Kaçakçılık Suçları Ve Naylon Fatura İhtilafları, Ankara, 2009.
- KIZILOT, Şükrü; Vergi İhtilafları Ve Çözüm Yolları, Ankara, 2003, s. 182.
- KUNTER, Nurullah/YENİSEY, Feridun/NUHUĞLU, Ayşe; Ceza Muhakemesi Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, İstanbul 2008.
- MUTLUER, Kamil; Vergi Ceza Hukuku, Eskişehir İktisadi ve İdari İlimler Akademisi Yayınları, No: 214, Eskişehir, 1979.
- ÖNCEL, Mualla/KUMRULU, Ahmet/ÇAĞAN, Nami; Vergi Hukuku, Ankara, 1999.

- ÖZBALCI, Yılmaz; Vergi Usul Kanunu Yorum ve Açıklamaları, Ankara, 1999.
- SAĞLAM, Mehmet; Kabahatler Kanununun Vergi Ceza Hukukuna Etkisi, Vergi Dünyası, Şubat – 2006, Sayı: 294.
- SEVİĞ, Veysi; Kaçakçılık Suçu İle Vergi Ziyayı İlişkisi, Yaklaşık Dergisi, Yıl: 7 – 1999, Sayı: 75.
- SONSUZOĞLU, Elif; Kaçakçılık Suçunun Oluşmasında Vergi Ziyayı Şart Mı? Yaklaşım, Yıl: 18, Sayı: 210, Haziran 2010.
- SOYDAN, Billur Yaltı; Vergi Kaçakçılığı Suçunu Avrupa Topluluğu Bütçesi Aleyhine Kaçakçılık Suçu İle Okumak, Vergi Sorunları Dergisi, Ekim – 2002, Sayı: 169.
- ŞENYÜZ, Doğan/YÜCE, Mehmet/GERÇEK, Adnan; Vergi Hukuku, Bursa 2011.
- ŞENYÜZ, Doğan; Vergi Ceza Hukuku (Vergi Kabahatleri ve Suçları), Bursa, 2008.
- TAŞDELEN, Aziz; Vergi Usul Kanunu Yönünden Vergi Kabahatleri, Ankara, 2010.
- TAŞDELEN; s. 153. Vergi Usul Kanunu Yönünden Vergi Kabahatleri, Ankara, 2010.
- TEZCAN, Kemalettin; vergi suç ve cezaların Türk Ceza Kanunu çerçevesinde değerlendirilmesi, www.muhasabenet.net
- TORUNOĞLU, Tahsin; Vergi Ziyayı Kabahati, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2010, Cilt 12, Özel Sayı.
- ÜNVER, Yener; Ceza Hukukuyla Korunması Amaçlanan Hukuksal Değer, Ankara 2003.
- YAŞIN, Mehmet; vergi ziyayı kaçakçılık suçunun unsuru mudur? Yaklaşım dergisi, 2010, yıl: 18.
- YAVAŞLAR, Funda Başaran; İdari Nitelikte Vergi Suç ve Cezaları, Vergi Dünyası, Sayı: 229, Temmuz 2006.

- YAVAŞLAR, Başaran Funda; Vergi Ceza Hukukundaki Değişim Sürecin Vergi Ceza Sistemi Üzerindeki Etkileri, Vergi Sorunları Dergisi, Özel Sayı: Vergi Ceza Sistemi, Şubat – 2008, Sayı: 233.
- YAVAŞLAR, Funda Başaran; Vergi Suç ve Kabahatleri Hukukunda Son Durum, İstanbul Barosu Dergisi, Cilt: 82/6.
- YAVAŞLAR, Funda Başaran; Vergi Usul Kanununda Yer Alan Vergi Kabahat ve Yaptırımları, İdari Ceza Hukuku Sempozyumu, Ankara, 2009.

Kemal AĞLAR

Gelir Uzmanı

AÇIKLAMALI - İÇTİHATLI

VERGİ USUL KANUNU

VE

YORUMU

- Vergi Usul Kanunu Metni
- Vergilendirmede Genel Esaslar
- Ödeme, Vergi Hatası ve Zamanaşımı
- Defter Tutma Esasları ve Vesikalar
- Değerleme Esasları ve Yapılması
- Finansal Kiralama ve Esasları
- Amortisman Ayırma ve Esasları
- Vergi Cezası ve Esasları
- Uzlaşma ve Esasları
- Vergi Davası Açılması ve Esasları

Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş

6. BASKI

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Vergi Usul Kanunu ve Yorumu

Kemal Çağlar

Hukuk Yayınları Dizisi – 1600

Altıncı Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 73 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

YARARLANILAN KAYNAKLAR

1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği

1 Seri No'lu Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Genel Tebliği

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu

197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu

213 sayılı Vergi Usul Kanunu

213 sayılı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğleri

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu

6183 sayılı Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanunu

7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu

AKGÜL, Erol Serbest Muhasebeci Mali Müşavir <http://tasfiye.nedir.com/#ixzz3RYt9Y52h> (Erişim 12.02.2015)

AYKAR, Özkan (2013) Sahte Fatura Düzenleyenlere Yeni Yaptırımlar
www.alomaliye.com (Erişim 05.02.2015)

Bakanlar Kurulu Kararları

BİLİCİ Nurettin, Vergi Hukuku Genel Hükümler, Türk Vergi Hukuku Seçkin Yayıncılık Ankara 2006

BULUTOĞLU, Kenan, Türk Vergi Sistemi, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1976.

CANDAN, Turgut, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Maliye ve Hukuk Yayınları, Mart 2007

ÇAĞLAR, Kemal, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve Yorumu
Adalet Yayınevi, Ankara 2014

ÇAĞLAR, Kemal, AYKAR, Özkan, ERTEKİN, Özkan Vergisel İşlemlerde Dava Rehberi Adalet Yayınevi Ankara 2010

ÇAĞLAR, Kemal, Maliye İş Güvenliği Dergisi www.yenimaliyebulleteni.com

ÇOLAK, Fatih, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir

Danıştay Kararları

Ekodialog, 'Örtülü Kazanç', http://www.ekodialog.com/Konular/ortulu_kazanc_sermaye.html (Erişim:20.11.2014)

Faruk Aslan – Vergi Usul Kanunu Kapsamında Kesilen Özel Usulsüzlük Cezaları

Gelir Uzmanları ve Yardımcıları Derneği Makaleler, ÇAĞLAR Kemal, AYKAR Özkan, BURAK Ömer Faruk <http://www.guyader.org>

Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları, SPK Yatırımcı Bilgilendirme Kitapçıkları 6, Mart 2010, Ankara.

- <http://amortisman.nedir.com/#ixzz3SNV945L7>
- <http://malibilgi.blogcu.com/vergi-yoklama-memurlarinin-arama-yetkisi-var-midir/11504172>
- <http://tarihvedenediyet.org/2009/09/tahrir-sistemi-ve-tapu-tahrir-defterleri/>
- <http://www.dersmuhasebe.com/genel-muhasebe-1/defter-tutma.html>
- <http://www.muhasabedersleri.com/butce-vergi/vergi-matrahi-tarifesi.html>
- <http://www.muhasabenet.net/2009-3110-kacakcilik%20suclari%20ve%20naylon%20fatura%20ihtilaflari.html>
- <http://www.vergi.tc/yargi-karar/0-0/b952371b-a8a7-4fc8-a99a-85f505a27668>
- <http://www.vergi.tc/yargi-karar/0-0/b952371b-a8a7-4fc8-a99a-85f505a27668>
- <http://www.vergidanismani.com/sayfa.aspx?iid=287#.VOUDfeasVMQ>
- KUMRULU, Ahmet, Türkiye’de Vergi Yargısının İşlevi ve Hukuk Düzenine Katkısı Üzerine Değerlendirme, 1993, Ankara, s. 231.
- Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi Mart 2012 Sayısı (Erişim 07.02.2015)
- ÖNCEL, Mualla, ÇAĞAN, Nami ve KUMRULU, Ahmet, Vergi Hukuku, Ankara, 2003.
- ÖNCELL, Mualla, Kumrulu, Ahmet, Çağan, Nami, “Vergi Hukuku” Turhan Kitabevi, Ankara, Ocak 2008
- ÖZBALCI, Vergi Davaları, Oluş Yayıncılık, Ankara, 2008.
- SAYGILIOĞLU, Nevzat: Vergi Hukukunda Yorum, Ankara, 1987.
- SEZER, Yılmaz (2014), ‘İlişkili şirketten borçlanmalarda örtülü sermaye, transfer fiyatlandırması, KDV ve fatura, <http://www.dunya.com/iliskili-sirketten-borclanmalarda-ortulu-sermaye-transfer-fiyatlandirmasi-kdv-ve-fat-243782h.htm> (Erişim: 20.11.2014)
- Şerif Arı Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş <http://www.saymmas.com.tr/?p=2364#more-2364>
- Tasfiye nedir <http://tasfiye.nedir.com/#ixzz3RYt9Y52h>
- Toroslu, Vefa, ‘Finansman Fonu ve Muhasebesi’, Mali Çözüm Dergisi, Sayı:44, 1998.
- ÜST, Hüseyin huseyinust.com/konu-vergihukuku-ozet.html
- www.alomaliye.com, ÇETİN, Sadi Yeminli Mali Müşavir sadicetin@turmobil.org.tr (Erişim 15.02.2015)
- www.muhasabedersleri.com Erişim:17.02.2015
- Yanar, Gülşen, ‘Türkiye Muhasebe Standardı-3 Nakit Akış Tabloları’, Mali Çözüm Dergisi, Sayı:66, 2004.
- Yıldız, Mehmet, ‘Güncel Yatırım İndirimi Uygulaması ve 4842 sayılı Kanun Sonrası Oluşacak Yeni Durum, Mali Çözüm Dergisi, Sayı:62, 2003.

Prof. Dr. Ahmet EROL
Beykent Üniversitesi
Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

VERGİ
UYUŞMAZLIKLARI
VE
ÇÖZÜM YOLLARI
(İÇTİHATLI-DAVA DİLEKÇE ÖRNEKLİ)

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Vergi Uyuşmazlıkları ve Çözüm Yolları
Ahmet Erol

Hukuk Yayınları Dizisi – 2777

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 72 – 3

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:
Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:
Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.
Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB
Tel. 0312 395 8 500-501
www.ozdogandigital.com
Sertifika no. 17021

KAYNAKLAR

KİTAPLAR

1. Ahmet Erol, Türk Vergi Sistemi ve Vergi Hukuku (Genişletilmiş Güncellenmiş 5. Baskı), Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.
2. Ahmet Erol, "Türk Vergi Sistemi ve Vergi Hukuku (Genişletilmiş ve Güncellenmiş 6. Baskı), Adalet Yayınevi, Ankara, 2021
3. Akif ERGİNAY, Vergi Hukuku, 16'ncı Baskı, Savaş Yayınları, Ankara, 1998.
4. Akif ERGİNAY, Vergi Hukuku, İlkeler, Vergi Tekniği, Türk Vergi Sistemi, 14. Baskı, Savaş Yayınları, Ankara, 1990.
5. Bilge Öztan, Medeni Hukukun Temel Kavramları, 11. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2003.
6. Edip Şimşek, Amme Alacaklarını Tahsil Usulü Şerhi, Alfa Basım Yayıncılık, 2. Baskı, İstanbul, 1996.
7. Ercan ALPTÜRK, Tüm Yönleriyle İhbar ve İhbar İkramesi, Yaklaşım Yayınları, Ankara 2007.
8. Hasan Hüseyin Bayraklı, Vergi Uyuşmazlıkları ve Çözüm Yolları, Afyonkarahisar, 2008.
9. Hulusi METİN, Türk Hukukunda Kanun ve İçtihatlarda İhbar-Bildirim, Seçkin Yayınları, Ankara 2006.
10. Kazım Yenice, Yüksel Esin, İdari Yargılama Usulü, Arısan Matbaacılık, Ankara, 1983.
11. Mehmet Arslan, Vergi Hukuku, Yaklaşım Yayınları, Ankara, 2006.
12. Mualla Öncel, Ahmet Kumrulu, Nami Çağan, Vergi Hukuku, 12. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2005.
13. Mualla Öncel, Ahmet Kumrulu, Nami Çağan, Vergi Hukuku, 18.Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2008.
14. Nami Çağan, "Vergi Hukuku Açısından Yasak Faaliyetler", Prof. Dr. Bülent Nuri ESEN'e Armağan, 1977.
15. Nevzat SAYGILIOĞLU, Vergi Hukukunda Yorum, Ankara, 1987.

16. Nurettin BİLİCİ, Vergi Hukuku, Beşinci Baskı, Yaklaşım Yayınları, Ankara, 2002.
17. Nurettin Bildirici, Vergi Hukuku, 26. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2011.
18. Ramazan Çağlayan, İdari Yargılama Hukuku, 7. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2015.
19. R.Cengiz Derdiman, İdari Yargının Genel Esasları, Alfa Aktüel Yayinevi, Bursa, 2014.
20. Sadık Kırbaş, Vergi Hukuku Temel Kavramlar, İlkeler ve Kurumlar, Siyasal Kitabevi, Ankara, 1996.
21. Sadık Kırbaş, Vergi Hukuku, Tesmer Yayınları: 20, Ankara, 1998.
22. Salih TURHAN, Vergi Teorisi ve Politikası, Filiz Kitapevi, İstanbul, 1998.
23. Şerafettin AKSOY, Vergi Hukuku ve Türk Vergi Sistemi, 5. Baskı, Filiz Kitapevi, İstanbul, 1999.
24. Şükrü Kızılot, Zuhul Kızılot, Vergi İhtilafları ve Çözüm Yolları, Yaklaşım Yayınları, Ankara, 2008.
25. Turgut Akıntürk, Hukuka Giriş, 6. Baskı, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayını, Eskişehir, 2002.
26. Yusuf Karakoç, Vergi Sorunlarının/Uyuşmazlıklarının Çözüm Yolları (Vergi Yargılaması Hukuku), Yetkin Yayınları, Ankara 2007.

TEZLER

1. Necati Perçin, "Türk Vergi Hukukunda Terkin" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mali Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul, 2006.
2. Selda Taner, "Vergi Hukukunda Takas" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku (Mali Hukuk) Anabilim Dalı, Ankara, 2016

MAKALELER

1. A. Kürşat Ersöz, "İdari Yargılama Hukukunda Mahkeme Kararlarının Açıklanması", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.25, S.2, 2017.
2. Ahmet Erol, "Vergi İhbarlarını Olumsuz Etkileyen Hukuki Düzenlemeler", Yaklaşım Dergisi, 2011(19);219.

3. Ahmet Erol, "Nitelikli Vergi Suçlarında Etkin Pişmanlık Uygulanabilir mi?", *Yaklaşım Dergisi*, 18(205)2010:15-19.
4. Burak Pınar, "Yargı Kararları Işığında Vergi İncelemesinde Yükümlü Haklarının İhlâline İlişkin Tespitler", *International Journal of Public Finance*, Vol./Cilt: 1 | Issue/Sayı: 1 | (2016 (1):1:51.
5. Dilşad Yılmaz, "Türk İdare Hukuku'nda İdari İşlemin 'Kesin'liği Üzerine Bir Değerlendirme: 'Kime Göre?', 'Ne İçin?' Kesinlik", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XXI, Y. 2017;XXI(2):109*.
6. İbrahim Organ, Cansu Sevinç, "Vergi Yargılamasında Bilirkişilik Kurumu ve Bilirkişilik Kanun Tasarısının Getireceği Yenilikler", *Maliye Dergisi*, Sayı 170, Ocak-Haziran 2016.
7. Mehmet Fatih Gürkan, Yusuf Deniz, Selman Sacit Boz, İdari Yargıda Kanun Yolları, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 21, sayı 1, 2013.
8. Ozan Turhan Tepebaşı, "4108 Sayılı Kanun ile 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda Yapılan Değişiklikler", *Vergi Sorunları Dergisi*, S:82.
9. Ramazan Yıldırım, "Türk İdari Yargısında Yargılamanın Yenilenmesi", Prof. Dr. Nuri Çelik'e Armağan, Marmara Ü. Hukuk Fakültesi, C. 1.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

1. AİHM. 1. Daire, E. 10162/02, 09.03.2006, Kesinleşme Tarihi: 09.06.2006. Kararın tam metni için bkz. <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/vges/search.aspx?i=001-72757>(Erişim. 18.08.2020) Kararın Türkçe tam metni için bkz. CANDAN Turgut (Çeviren), "İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi'nin Eko – Elda Avee / Yunanistan Kararı", *Danıştay Dergisi*, yıl 37, 2007, S. 114, s. 1.
2. https://www.echr.coe.int/Documents/Case_processing_Court_TUR.pdf
3. https://www.echr.coe.int/Documents/FS_Taxation_TUR.pdf(Erişim:02.09.2020)
4. Akif Akarca, Mehmet Şafak, "İdarenin Re'sen Vergi Tarhı", 213 sayılı VUK, 29/1. Md. <https://www.dunya.com/kose-yazisi/idarenin-resen-vergi-tarhi/424719>
5. Akif Akarca, Mehmet Şafak, "Vergilemede tahakkukun yeri ve önemi", <https://www.dunya.com/kose-yazisi/vergilemede-tahakkukun-yeri-ve-onemi/24213>

6. Ali Çelikkaya, Aytül Bişgin, “Uluslararası Alanda Vergi İdareleri Arasında Bilgi Değişimi: Türkiye’nin Taraf Olduğu Anlaşmalar Açısından Konunun Değerlendirilmesi”, <https://ms.hmb.gov.tr/uploads/2019/09/163-05.pdf>
7. https://www.anayasa.gov.tr/media/3506/kabul_edilebilirlik.pdf
8. Bekir Baykara, “Vergi Suçu Raporu Ve Vergi Ceza Muhakemesindeki Yeri”, http://www.bekirbaykara.av.tr/dosya/pdf/Vergi_Sucu_Raporu_Vergi_Ceza_Mahkemesindeki_Yeri_1219.pdf
9. Buffalo srl en liquidation Italy, 03.10.2003, 38746/97, Kararın Fransızca tam metni için bkz. <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-65747>.
10. Bumin Doğrusöz, “İkmalen Tarhiyatın Önemi”, <https://www.dunya.com/kose-yazisi/ikmalen-tarhiyatın-onemi/419180>
11. Bumin Doğrusöz, “Vergide Hata ve Düzeltme Hükümlerinde Kapsam”, <https://www.muhasabedr.com/vergide-hata-ve-duzeltme-hukumlerinde-kapsam/>
12. Burçin Bozdoğanoglu, “Vergi Hukuku ve Ceza Hukuku Normları Açısından Pişmanlık: Sorunlar-Yaklaşımlar-Çözüm Önerileri”, http://www.maliyemsempozyumu.org/wp-content/uploads/2017/10/Maliye_Sempozyumu_31_171_190.pdf
13. Danıştay, https://www.danistay.gov.tr/upload/danistay_2019_2023_strajik-plani.pdf
14. Doğan Çengel, “Mahsup ve İadeler”, <https://www.alomaliye.com/2018/05/07/mahsup-ve-iadeler/>
15. Doğan Çengel, “Pişmanlık ve Islah”, <https://www.alomaliye.com/2019/10/09/pismanlik-ve-islak/>
16. Elif Çelikdemir Ankıtcı, Bireysel Başvuruda Başvuru Yollarının Tüketilmesi Kriteri, https://www.anayasa.gov.tr/media/3506/kabul_edilebilirlik.pdf
17. Gelir İdaresi Başkanlığı, Türkiye ile Bermuda Arasındaki Bilgi Değişim Anlaşması, https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/uluslararası_mevzuat/BERMUDA.pdf
18. Hakimler ve Savcılar Kurulu, Bölge İdare Mahkemelerine Tavsiyeler, <https://www.hsk.gov.tr/Eklentiler/Dosyalar/31a1f5ec-8e12-4115-be6f-ace19dccd06c.pdf>

19. Hasan Aykın, “Mükellefin Özelge Yoluyla İzahat Talep Hakkı, Hukuki Sonuçları ve Bazı Tartışmalı Konular”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2016-125-1587>, s.167
20. <https://hukukdestegi.com/tr/2018/07/20/temyiz-nedir/>
21. Intersplav v Ukraine, 09.01.2007, 803/02, Kararın İngilizce tam metni için bkz. <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-78872>
22. Hüseyin Ekinci, Musa Sağlam, “66 Soruda Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru”, http://www.ankarabarusu.org.tr/Siteler/2012_yayin/2011sonrasikitap/66-Soruda-Anayasa-Mahkemesine-Bireysel-Basvuru.pdf
23. İbrahim Kafi Dönmez, İslam Ansiklopedisi, <https://islamansiklopedisi.org.tr/temyiz>
24. <https://www.izmirbarosu.org.tr/Sayfa/56/anayasa-mahkemesine-bireysel-basvuru>
25. Mehmet Fatih Gürkan, Yusuf Deniz, Selman Sacit Boz, “İdarî Yargıda Kanun Yararına Bozma”, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2628118>
26. OECD (2014): Model Tax Convention on Income and on Capital: Condensed Version, OECD Publishing. https://read.oecd-ilibrary.org/taxation/model-tax-convention-on-income-and-on-capital-condensed-version-2017_mtc_cond-2017-en
27. Recep Kaplan, Bireysel Başvuruda Konu Bakımından Yetki Kriteri, https://www.anayasa.gov.tr/media/3506/kabul_edilebilirlik.pdf
28. Salim Ateş Oktar, Vergi Hukuku, <http://auzefkitap.istanbul.edu.tr/kitap/kok/vergi hukuku.pdf>
29. S. A. Dangeville v. France, 16.04.2002, 36677/97, <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-60432>.
30. Turgut Candan, “Vergi Yargısında İspat”, <https://turgutcandan.com/2012/11/08/vergi-yargisinda-ispata/>
31. Turgut Candan, “Vergi İncelemeleri Bağlamında Mükellef Haklarına Danıştay’ın Bakışı”, <https://turgutcandan.com/2016/03/04/vergi-incelemeleri-baglaminda-mukellef-haklarina-danistayin-bakisi/>
32. Turgut Candan, Mükellef Hakları, <https://turgutcandan.com/2016/03/04/vergi-incelemeleri-baglaminda-mukellef-haklarina-danistayin-bakisi/>
33. Turgut Candan, “Vergi Usul Kanununun 371’inci Maddesinde Düzenlenen Pişmanlık ve İslah Müessesesi”, <https://turgutcandan.com/2015/04/02/153/>

34. Turgut Candan, "Vergi Mükelleflerinin Bireysel Başvuru Yoluyla Anayasa Mahkemesince Korunması", <https://turgutcandan.com/2015/11/04/vergi-mukelleflerinin-bireysel-basvuru-yoluyla-anayasa-mahkemesince-korunmasi-3/>
35. Ümit Süleyman Üstün, "Mükellefe İadesi Gereken Vergilerde Faiz Uygulanması", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, <http://tbddergisi.barobirlik.org.tr/m2013-105-1260,Ss.223-224>
36. Zeynep Arıkan, "Vergi Borçlarında Tecil", İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Maliye Araştırma Merkezi Konferansları 46. Seri / Yıl 2004 Prof. Dr. Salih Turhan'a Armağan, s.14, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/7254>
37. <https://islamansiklopedisi.org.tr/ihtilaf>
38. <https://islamansiklopedisi.org.tr/iade>
39. <http://www.lugatim.com/s/mahsup>
40. <https://vergidosyasi.com/2017/03/20/ihtirazi-kayit-nedir-usulune-uygun-ihtirazi-kayit-nasil-konulur-nasil-bir-hukuki-etki-yapar/>
41. https://acikders.ankara.edu.tr/pluginfile.php/48983/mod_resource/content/1/Hukuk%20Ba%C5%9Flang%C4%B1c%C4%B1%207.pdf
42. <http://hukuk.gantep.edu.tr/pages.php?url=kamu-hukuku-genel-bilgi>
43. <http://www.osmanlicasozluk.net/osmanlica/55165-sozluk-teklif-TEKLIF-anlam.html>

MEVZUAT

1. Yasalar
2. Tüzükler
3. Yönetmelikler
4. Mahkeme Kararları
5. Genel Tebliğler
6. GİB Rehberleri

Dr. Osman SARIASLAN

VERGİ YARGILAMA HUKUKUNDA İLK İNCELEME

2. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

VERGİ YARGILAMA HUKUKUNDA İLK İNCELEME

Osman Sariaslan

Hukuk Yayınları Dizisi – 2773

İkinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 64 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKLAR

I. KİTAPLAR

- AKBULUT Emre, **Türk İdare Hukukunda Kanuni İdare İlkesi**, Beta Yayınları, İstanbul, 2013
- AKINTÜRK Turgut, **Medeni Hukuk**, 10b., Beta Yayınları, İstanbul, 2004
- AKSOY Şerafettin, **Vergi Hukuku ve Türk Vergi Sistemi**, 5.b., Filiz Kitabevi, İstanbul 1999
- AKYILMAZ Bahtiyar, **İdari Usul İlkeleri Işığında İdari İşlemin Yapılış Usulü**, Yetkin Yayıncılık, Ankara, 2000
- BAYKARA Bekir, **Teori ve Pratik Yönleriyle Vergi ve Vergi Ceza Hukuku**, Maliye Hesap Uzmanları Derneği, İstanbul, 2008
- BİLİCİ Nurettin, **Vergi Hukuku Genel Hükümler Türk Vergi Sistemi**, 15b, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2007
- CANDAN Turgut, **Açıklamalı İdari Yargılama Usulü Kanunu**, Maliye ve Hukuk Yayınları, 2. b., Ankara, 2006
- CANDAN Turgut, **Kanuni Temsilcinin Vergi ve Diğer Kamu Alacaklarından Sorumluluğu**, 3.b., Maliye ve Hukuk Yayınları, Ankara, 2006,
- CANDAN Turgut, **Vergilendirme Yöntemleri ve Uzlaşma**, 2.b., Maliye ve Hukuk Yayınları, Ankara, 2006
- COŞKUN Sabri - KARYAĞDI Müjgan, **İdari Yargılama Usulü Örnek İhtihatlar-Yorumlar**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2001
- ÇAĞLAYAN Ramazan, **İdari Yargı Kararlarının Sonuçları ve Uygulanması**, 3.b., Asil Yayın Dağıtım, Ankara, 2004
- DEMİRKOL Selami - BAŞ Zuhul Bereket, **Teori ve Pratikte İdari Yargıda Davaya Açma ve Davaların Takip Usulü**, 5.b., Beta Yayınevi, İstanbul, 2005
- DERDİMAN R. Cengiz, **İdari Yargının Genel Esasları**, Aktüel Yayınları, Bursa, 2004
- DONAY Süheyl, **Ceza Mahkemesinde Yargılanan Vergi Suçları**, Beta Basım Yayın Dağıtım, İstanbul, 1999
- EDİZDOĞAN Nihat - TAŞ Metin - ÇELİKKAYA Ali, **Vergi Ceza ve Yargılama Hukuku**, Ekin Basın Yayın Dağıtım, Bursa, 2007
- ERKUT Celal, **İptal Davasının Konusunu Oluşturma Bakımından İdari İşlemin Kimliği**, Danıştay Yayınları, Ankara, 1990

- ERKUT Celal, **Kamu Kudreti Ayrıcalıkları ve Tutuk Adalet Anlayışı**, Yenilik Basımevi, İstanbul, 2004
- EROL Ahmet, **Vergi İncelemesi & Mükellef Hakları**, İstanbul SMMM Odası, İstanbul, 2010
- ESİN Yüksel, **Danıştay'da Açılacak Tazminat Davaları** İkinci Kitap: Esas İdarenin Hukuki Sorumluluğu, Balkanoğlu Matbaacılık, Ankara, 1973
- GERÇEK Adnan, **Türk Vergi Hukukunda İdarenin Takdir Yetkisi**, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, 2006
- GERÇEK Adnan, **Türk Vergi Hukukunda Tahsilât İşlemi ve Etkinliği**, Ekin Kitabevi, Bursa, 2003
- GİRİTLİ İsmet - BİLGİN Pertev - AKGÜNER Tayfun - BERK Kahraman, **İdare Hukuku**, 5.b., Der Yayınları, İstanbul, 2012
- GÖZLER Kemal, **İdare Hukuku C. I**, 2.b., Ekin Yayınevi, Bursa, 2010
- GÖZLER Kemal, **İdare Hukuku Dersleri**, Ekin Kitabevi Yayınları, Bursa, 2002
- GÖZÜBÜYÜK A.Şeref - TAN Turgut, **İdare Hukuku C. II, İdari Yargılama Hukuku**, 3.b., Turhan Kitabevi, Ankara, 2008
- GÖZÜBÜYÜK Şeref, **Yönetmelik Yargısı**, 11. b., Turhan Kitabevi, Ankara, 1990
- KARAKOÇ Yusuf, **Vergi Sorunlarının/Uyuşmazlıklarının Çözüm Yolları (Vergi Yargılaması Hukuku)**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2007
- KARAVELİOĞLU Celal, **Açıklamalı ve Son İçtihatlarla İdari Yargılama Usulü Kanunu**, Karavelioğlu Basın Yayın Dağıtım Pazarlama Danışmanlık İç ve Dış Tic. Ltd. Şti., Ankara 2006
- KARSLI Abdurrahim, **Medeni Muhakeme Hukuku Ders Kitabı**, 2.b., Alternatif Yayıncılık, İstanbul, 2011
- KIRBAŞ Sadık, **Vergi Hukuku, Temel Kavramlar, İlkeler ve Kurumlar**, 17.b., Siyasal Kitabevi, Ankara, 2006
- KIZILOĞLU Şükrü - TAŞ Metin, **Vergi Hukuku ve Türk Vergi Sistemi**, 4.b., Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, 2011
- KOÇAK Muhsin **Vergi-İcra Hukuku (Mukayeseli)**, Seçkin Yayınları, Ankara, 2011
- KUMRULU Ahmet, **Vergi Yargılama Hukukunun Kuramsal Temelleri, İşlev-Yapı-Nitelik (Vergi Yargılama)** Ankara, 1989
- KURU Baki - ARSLAN Ramazan - YILMAZ Ejder, **İcra ve İflas Hukuku**, 11.b., Ankara: Yetkin Yayınları, 1998
- KURU Baki - ARSLAN Ramazan - YILMAZ Ejder, **Medeni Usul Hukuku, Medeni Usul Hukuku**, Yetkin Yayınları, Ankara, 1992

- KURU Baki, **Hukuk Muhakemeleri Usulü**, C. 2, 4.b, Sevinç Matbaası, Ankara, 1980
- KURU Baki, **Hukuk Muhakemeleri Usulü**, C.I, 4.b., Sevinç Matbaası, Ankara, 1979
- OĞUZMAN M. Kemal, **Medeni Hukuk Dersleri**, 7b., Filiz Kitabevi, İstanbul, 1994
- ONAR Sıddık Sami, **İdare Hukukunun Umumi Esasları**, C.III, 3.b., İsmail Akgün Matbaası, İstanbul, 1966
- ÖNCEL Mualla - KUMRULU Ahmet - ÇAĞAN Nami, **Vergi Hukuku**, 12.b., Turhan Kitabevi, Ankara, 2005
- ÖZAY İl han, **Yargısal Korunma**, Alfa Yayınları, 2.b., İstanbul, 1999
- ÖZBALCI Yılmaz, **Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun Yorum ve Açıklamaları**, Ankara: Oluş Yayıncılık A.Ş., 2006
- ÖZDEMİR Necdet, **Hizmet Kusuru Teorisi ve İdarenin Sorumluluğu**, Yeni Desen Matbaası, Ankara, 1963
- ÖZTAN Bilge, **Medeni Hukukun Temel Kavramları**, 36b., Turhan Kitabevi, Ankara, 2012
- SABAN Nihal, **Türk Vergi Sisteminin Etkinliği Araştırma Projesi Vergi Yargısının Etkinliği**, Tesev Yayınları, İstanbul, 2000
- SAYGILIOĞLU Nevzat - GERÇEK Adana, **Dış Ticaret Ve Gümrük (Kuralları, İşlemler ve Vergileme)**, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, 2007
- SELEN Ufuk, **Tüm Yönleriyle Gümrük İşlemleri**, Ekin Basın Yayın Dağıtım, Bursa, 2009
- SEZGİNER Murat, **İptal Davasının Uygulama Alanı Bakımından Ayrılabilir İşlem Kuramı**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2000
- ŞAFAK Ali, **Ansiklopedik Hukuk Sözlüğü**, Temel Yayınları, İstanbul, 1996
- ŞENYÜZ Doğan - YÜCE Mehmet - GERÇEK Adnan, **Türk Vergi Sistemi Dersleri**, 3b, Ekin Basın Yayın Dağıtım, Bursa, 2009
- ŞENYÜZ Doğan - YÜCE Mehmet - GERÇEK Adnan, **Vergi Hukuku**, Ekin Basın Yayın Dağıtım, Bursa, 2010
- ŞENYÜZ Doğan, **Vergi Ceza Hukuku (Vergi Kabahatleri ve Vergi Suçları)**, 4.b., Ekin Yayınevi, Bursa, 2008
- TAŞ Metin, **Vergi Yargısı**, Ekin Kitabevi, Bursa, 2005
- ULER Yıldırım, **İdari Yargıda İptal Kararlarının Sonuçları**, Sevinç Matbaası, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No:281, Ankara, 1970
- YENİCE Kazım - ESİN Yüksel, **İdari Yargılama Usulü Kanunu**, Arısan Matbaacılık, Ankara, 1983

- YILDIRIM Turan, **İdari Yargı**, Beta Yayınları, Ankara, 2008
- YILMAZ Ejder, **Hukuk Sözlüğü**, 3.b., Seçkin Kitabevi, Ankara, 1986
- YÜCE Mehmet - BEYCE Atanur, **Kamu Denetçiliği Hukuku**, Savaş Kitap ve Yayınevi, Ankara, 2013
- YÜCE Mehmet, **Türk Vergi Yargısı**, Ekin Yayın Dağıtım, Bursa, 2010
- YÜCE Mehmet, **Vergi Yargılama Hukuku**, 3.b, Ekin Basın Yayın Dağıtım, Bursa, 2013

II. MAKALELER

- ACİNÖROĞLU Serkan, “Vergi Davasının Hukuki Niteliği”, **Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, C. 23, S. 3, Y. 2009, ss. 191-207
- AĞAR Serkan, “Vergi Davalarının Hukuki Niteliği,” **Türk İdare Hukuku Sitesi**, idare.gen.tr. <http://www.idare.gen.tr/agar-vergidavaları.htm> (04.02.2012)
- AKBULUT Davut - ÇİMEN Hasan, “Vergi Yargısından Dava açma Süreleri ve Mali Tatil”, **Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi**, S. 79, Temmuz 2010, ss. 112-115
- AKBULUT Emre, “Yargılamanın Yasallığı ve Danıştay’ca Verilen ‘Değişik Gerekçe İle Onama’ Kararları”, **İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi**, C. 15, S. 1, 2012, ss. 233-259
- AKKAYA Mustafa, “Vergi Yargısında Yargılama Süreçlerinin Yeniden Değerlendirilmesi” <http://www.danistay.gov.tr/mustafaakkaya.pdf> (10.01.2013)
- ALPASLAN Mustafa - SAKAL Mustafa, “İdari Yargılama Usulünde ve Vergi Usul Hukukunda Tahakkuk Fişinin Dava Konusu Yapılabilirliği” **Legal Mali Hukuk Dergisi**, Sayı:42,Haziran 2008, ss. 1311-1320
- ATEŞLİ D. Erkan, “Vergi Yargısı Sisteminin Organları, İşleyişi, Kararları ve Sonuçları”, **Vergici ve Muhasebeciyle Diyalog**, S. 153, Ocak 2001, ss. 62-68.
- BAŞ Harun Hakan, “İdari Yargıda Savunma Verilmesi ve Dosyaların Tekemmülü Prosedürüne Bakış”, **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 19, S. 455-456, 1-15 Ocak 2006, ss. 62-63
- BAŞ Harun Hakan, “İdari Yargı Yelerinde görev Alanı Belirlenmesi, Aynı ve Farklı Yerlerin Görevli Olması Durumu”, **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 18, S. 427, 1 Kasım 2004, ss.73-74

- BAŞ Harun Hakan, “İdari Yargı Yerlerinde Görev Alanı Belirlemesi, Aynı ve Farklı Yargı Düzenlerinin Görevli Olması Durumu”, **Maliye Ve Sigorta Yorumları**, Y. 18, S. 427, 1 Kasım 2004, s. 73-74.
- BAŞ Harun Hakan, “İdari Yargıda Dava Açma Aşamaları ve Bu Aşamalarda Yapılması Gerekenler Üzerine Genel bir İnceleme”, **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 19, S. 441, 1 Haziran 2005, ss. 155-158.
- BAŞ Harun Hakan, “İdari Yargıda Dava Dosyalarının İncelenmesindeki Genel Prosedüre Bakış”, **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 18, S. 426, 15 Ekim 2004, ss. 106-107.
- BAŞ Harun Hakan, “İdari Yargıda İptal Davası Açılmasında Davalı Konumda Gösterilmesi Gereken Kişi ve Kuruluşlara Bakış”, **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 19, S. 442, 15 Haziran 2005, ss. 210-211
- BATUN Mehmet, “Türk Vergi Yargısında Olağan Kanun Yolları I”, **Yaklaşım**, Y. 17, S. 202, Ekim 2009, ss. 120-127.
- BATUN Mehmet, “Türk Vergi Yargısından Olağan Kanun Yolları II”, **Yaklaşım**, Y. 17, S. 203, Kasım 2009, ss. 176-180.
- CANDAN Turgut, “ Vergi Uyuşmazlıkları Ve İdari Davalar”, **Danıştay Dergisi**, Danıştay Tasnif ve Yayın Bürosu Yayınları, Ankara, Y. 14, S.54-55, 1984, ss. 31-40
- CANDAN Turgut, “İdari Yargılama Usulü Kanunun10 ve 11. Maddelerinde 4001 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikler I”, **Yaklaşım**, Y. 3, S. 27, Mart 1995, ss. 21-25
- CANDAN Turgut, “İdari Yargılama Usulü Kanunun10 ve 11. Maddelerinde 4001 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikler II”, **Yaklaşım**, Y. 3, S. 28, Nisan 1995, ss. 14-20
- CANDAN Turgut, İdari Yargılama Usulü Kanunun 10 ve 11. Maddelerinde 4001 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikler III, **Yaklaşım**, Y. 3, S. 29, Mayıs 1995, ss. 34-38
- ÇAĞAN Nami, “Vergi İtiraz ve Temyiz Komisyonları”, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 28, S.1-4, 1971, ss. 183-204.
- ÇELİKKAYA Ali – ÇELİKTAŞ İlyas, “İdari Yargılama Süreci ve İstinaf Mahkemeleri”, **Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi**, S.1, Ocak 2004, ss. 161-170
- ÇIRAKMAN Erol, “İdari Davalarda Süre”, **İdare Hukuku ve İdari Yargı İle İlgili İncelemeler 1-3**, Danıştay Tasnif ve Yayın Bürosu Yayınları, Başbakanlık Basımevi, Ankara, 1980, ss. 190-217
- DEMİRCİ Ünal, “İdari Yargı - 4”, **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 18, S. 411, 1 Mart 2004, ss. 60-62.

- DEMİRCİ Ünal, “ İdari Yargıda Dava Dilekçesi -3” **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 21, S. 486, 15 Nisan 2007, ss. 128-132
- DEMİRCİ Ünal, “İdari Yargı-1” **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 17, S.408, 15 Ocak 2004, ss. 43-45.
- DEMİRCİ Ünal, “İdari Yargı-3”, **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 18 S. 410, 15 Şubat 2004, ss. 50-52.
- DEMİRCİ Ünal, “İdari Yargıda Dava Dilekçesi -2”, **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 21, S. 485, 1 Nisan 2007, ss. 145-148.
- DEMİRCİ Ünal, “İdari Yargıda Dava Dilekçesi -5”, **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 21, S. 488, 15 Mayıs 2007, ss. 123-125
- DEMİRCİ Ünal, “İdari Yargıda Dava Dilekçesi -6”, **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 21, S. 489, 1 Haziran 2007, ss. 158-161
- DEMİRCİ Ünal, “İdari Yargıda Dava Dilekçesi -8”, **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 21, S. 491, 1 Temmuz 2007, ss. 150-152.
- DEMİRCİ Ünal, “İdari Yargıda Dilekçelerin Verileceği Yerler -1”, **Maliye Ve sigorta Yorumları**, Y. 21, S. 492, 15 Temmuz 2007, ss. 126-129
- DEMİRCİ Ünal, “İdari Yargıda Görev Uyuşmazlığı -1”, **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 24, S. 549, Kasım 2010, ss. 80 -82
- DEMİRCİ Ünal, “İdari Yargıda Görev Uyuşmazlığı -3”, **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 24, S. 551, Ocak 2011, ss. 109-112.
- DEMİRCİ Ünal, “İdari Yargıda Görev Uyuşmazlığı -6” **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 25, S. 554, Nisan 2011, ss. 159-165
- DEMİRCİ Ünal, “Vergi Yargısında Kararların Uygulanması -2”, **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 22, S. 524, 15 Kasım 2008, ss. 53-55
- DEMİRKOL Selami, “İdare Hukukunda İdari Eylemler Olgusu”, **Sayıştay Dergisi**, Y. 2001, S. 40, Ocak-Mart 2001, <http://dergi.sayistay.gov.tr/icerik/der40m5.pdf>, ss. 1-17, (10.09.2013)
- DEMİRKOL Selami, “İdari Yargılama Usulü’nde Ehliyet Olgusu”, **İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi**, C. 15, S.1, 2012, ss. 11-32
- DOĞRUSÖZ A. Bumin, “Vergi Yargısında Adli Tatil ve Dava açma Süresine Etkisi”, **Yaklaşım**, Y. 14, S.165, Eylül 2006, ss. 226-228
- DURAN Lütfi, “İdari İşlem Niteliğinde Yargı Kararıyla Vergi Davalarının Çözümü (II), **Amme İdaresi Dergisi**, Cilt 21, Sayı 1, 1988 ss. 63-77
- EMİR Yasemin, “İdari Yargılama Usulü Kanununda Yapılan Son Değişiklikler”, **Vergi Sorunları**, Y. 13, S. 74, Eylül Ekim 1994, ss. 43-49
- EROL Ahmet - BAŞER Ümit, “Vergi Yargısı II”, **Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi**, S.114, Haziran 2012, ss. 145-151

- ERSERT Mahmut, "İdari Yargı Yerlerinde Dava Açma Süreleri -3", **Maliye ve sigorta Yorumları Dergisi**, Y. 18, S. 418, 15 Haziran 2004, ss. 153- 155
- ERSERT Mahmut, "İdari Yargı Yerlerinde Dava Açma Süreleri-1", **Maliye ve Sigorta Yorumları Dergisi**, Y. 18, S. 416, 15 Mayıs 2014, ss. 158-159
- ERSERT Mahmut, "İdari Yargı Yerlerinde Dava Çama Süreleri -4" **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 18, S. 419, ss. 160-161
- GÜNDAY Metin, "İdari Yargının Görev Alanının Anayasal Dayanakları", **Anayasa Yargısı Dergisi**, http://www.anayasa.gov.tr/files/pdf/anayasa_yargisi/anyarg14/metingunday.pdf (09.12.2013)
- GÜNESER Gürcan, "Vergi Usul Ve İdari Yargılama Usulü Kanunlarına Göre Düzeltme ve Düzeltme İle İlgili Süreler", **Vergi Sorunları**, Y. 6, S. 32, Eylül Ekim 1987, ss. 21-25
- İŞIKLAR Celal, "İdari Yargılamada İlk İncelemenin Sıra, Düzen ve Usulü", **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, C. 1, Y. 2, Sayı: 6, Temmuz 2011, ss. 69-140
- İŞIKLAR Celal, "Türk İdari Yargısında İlk İnceleme Kurumunun Yasal Seyri, Yeri, Gereği ve Yararı", **Terazi Hukuk Dergisi**, Yıl:7 Sayı:67 Mart 2012 ss. 46-57
- İKİNCİOĞULLARI Firuzan, "İdari Yargıda Dava Açma Ehliyeti", **İdare Hukuku ve İdari Yargı İle İlgili İncelemeler 1-3**, Danıştay Tasnif ve Yayın Bürosu Yayınları, Başbakanlık Basımevi, Ankara, 1980, ss. 135-160
- KAĞITÇIOĞLU Mutlu, "İdari İşlemin İcrailiği", **TBB Dergisi**, Y.25, S. 103, 2012 ss. 267-284
- KAPLAN Gürsel, "Danıştay Kararları Ve İlgili Yasal Düzenlemeler Çerçevesinde İdari Yargıda Ehliyet ve Husumet, **İÜHF**, C. LXIX, sayı 1-2, Yıl:2011, (İl Han Özay'a Armağan, İstanbul, Legal, 2011), ss. 347-389
- KAPLAN Gürsel, "İdari Yargıda Dilekçelerin ve Diğer Belgelerin Verilebileceği Yerler", **Vergi Dünyası**, Y. 23, S. 270, Şubat 2004, ss. 133-146
- KAPLAN Recep, "Vergi Davalarında Hakimin Karar Verme Yetkisinin Sınırları", **Vergi Dünyası**, Sayı 375, Kasım 2012, ss. 91-104
- KARAHANOGULLARI Onur, "İdari İşlem Niteliğinde Yargı Kararları ve Vergi Davaları", **Prof. Dr. Gözübüyük'e Armağan**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2005, ss.
- KARAHANOGULLARI Özlem Erdem, "İdari Davalarda Süre Sorunları", **İdari Yargı Panel**, Türkiye Barolar Birliği Mersin Barosu, Mersin, 11-12 Nisan 2003, ss. 87-121.
- KARAKUŞ Mehmet, "Kamu Denetçiliği Kurumuna Başvuru Usulü ve Başvurunun İdari Dava Açma Süresine Etkisi", **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, Y. 4, S. 13, Nisan 2013, ss. 161-194

- KARANFİL Vecdi, “İdari Yargıda Verilen Kararlara Karşı Başvuru Yolları -1”, **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 21, S. 485, 1 Nisan 2007, ss. 100-102.
- KARANFİL Vecdi, “İdari Yargıda Verilen Kararlara Karşı Başvuru Yolları -2”, **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 21, S. 486, 15 Nisan 2007, ss. 103-105.
- KARANFİL Vecdi, “İdari Yargıda Verilen Kararlara Karşı Başvuru Yolları -4”, **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 21, S. 488, 15 Mayıs 2007, ss. 97-99.
- KARANFİL Vecdi, “İdari Yargıda Verilen Kararlara Karşı Başvuru Yolları -5”, **Maliye ve Sigorta Yorumları**, Y. 21, S. 489, 1 Haziran 2007, ss. 130-131.
- KIVANÇ H. Hakan, “Vergi Hukukunun Kaynaklarından Sirkülerlerin Yeri ve Dava Edilebilirliği”, http://www.alomaliye.com/2007/hakan_kivanc_sirkuler.htm (17.12.2013)
- KUMRULU Ahmet, “Vergi İcra Hukukuna Kavramsal Bir Yaklaşım”, **Prof. Dr. Akif Erginay’a 65. Yaş Armağanı**, A.Ü. Hukuk Fakültesi Yayın No:460, Ankara, 1981 ss.647-668.
- METİN Kazım, “Vergi Davalarının Açılması ve İdari Yargı”, **Vergi Sorunları**, Y. 11, S. 61, Temmuz Ağustos 1992, s.
- OĞURLU Yücel, **Vergi Yargılamasında Vergi Mahkemelerinin Görev ve Yetkileri**, www.erkincan.edu.tr/dergi/makale/1997_19pdf (15.07.2013)
- ÖNCÜ Mehmet, “Bireysel Başvuruların AİHM Tarafından Usulden İncelenmesi ve Dördüncü Derece Türünden Şikayetler”, **Anayasa Mahkemesinin Kuruluşunun 50. Yılına Armağan**, Anayasa Mahkemesi Yayınları, Ankara, 2012, ss.
- ÖZDEN Yekta Güngör, “Adli Tatil Nedeniyle Süreler”, <http://www.ankarabarasu.org.tr/siteler/ankarabarasu/tekmakale/1971-5/7.pdf> (18.12.2013).
- ÖZTÜRK İlhami, “İdari Yargıda Temyiz İncelemesinin Usuli Kazanılmış Haklar Açısından Sınırlanması”, **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. XII, Y. 2008, S. 1-2, ss. 1027-1043.
- SANCAKDAR Oğuz, “İdari Yargıda “Tek dilekçe İle Dava Açma” (Karşılaştırmalı Hukuk Analizi)”, **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt:9, Sayı:2, ss.
- SARIASLAN Osman, “Düzeltilme (Ve Şikâyet) Başvurusunun İYUK 11. Madde Başvurusu ile Karşılıklı İncelenmesi: Benzerlikler ve Farklılıklar”, **Vergi Dünyası**, Y. 31, S. 371, Temmuz 2012, ss. 118-126.
- SARIASLAN Osman, “Takdir Komisyonu Kararlarına Dayalı Tarhiyatlarla İlgili Olarak 6009 sayılı Kanunla Getirilen Düzenlemelerdeki Anayasa’ya Aykırılık Sorunu”, **Yaklaşım Dergisi**, Yıl:19, Sayı:228, Aralık 2011, ss. 302-307

- SARIASLAN Osman, "Tevkifen Ödenen Gayrimenkul Sermaye İratlarının Beyan Edilememesinin Eşitlik ve Mali Güç İlkelerine Aykırılığı" **Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi**, Mart 2012, Sayı: 99, ss. 38-43.
- SARIASLAN Osman, "Vergisel İşlemlerde İdari Yargılama Usulü Kanunun 11. Maddesinin Uygulanabilirliği Üzerine", **Vergi Dünyası**, Y., 32, S. 383 Temmuz 2013, ss. 95-109
- SÜER Nedim Tolga, "İhbarname Esası" **Vergi Dünyası**, Yıl:30, Sayı:354 s. 69-76.
- ŞENTÜRK Akın Gencer, "Vergi Yargısında Verilen Kararlar ve Kavramlar Üzerine... (Kabul/Ret-Onama/Bozma...), **Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi**, Sayı 87, 2011 Mart, ss. 310-317.
- TAŞKAN Yusuf Ziya, "Vergi Yargısında Bağlantılı Davalar ve Davaların Birleştirilmesi", **Yaklaşım**, Y. 6, S. 68, Ağustos 1998, ss. 138-144.
- TEKİN Cem, "İdari Yargı Organları Tarafından Verilen Kararlardan Temyiz Konusu Edilemeyecek Olanlar", **Yaklaşım**, Y. 13, S. 153, Eylül 2005, ss. 232-239
- TEKİN Cem, "Vergi Yargısında Bağlantılı Davalar ve Birleştirilmesi", **Vergi Sorunları**, Y. 26, S. 180, Eylül 2003, ss. 41-49.
- TEKİN Cem, "Vergi Yargısında Dava Açma Süreleri - III", **Vergici ve Muhasebeciyle Diyalog**, S. 186, Ekim 2003, ss. 103-109.
- TEKİN Cem, "Vergi Yargısında Davanın Açılmamış Sayılacağı Durumlar", **Vergi Sorunları**, Y. 24, S. 185, Şubat 2004, ss. 62-69
- TEKİN Cem, "Vergi Yargısında Ek Dava Açma Süresi Verilen Haller", **Yaklaşım Dergisi**, Y. 13, S. 154, Ekim 2005, ss. 226-233.
- TEKİN Cem, "Vergi Yargısında Kararın Düzeltilmesi", **Vergi Sorunları**, Y.26, S.181, Ekim 2003, s. 74-82
- TEKİN Cem, "Vergi Yargısında Yargılamanın Yenilenmesi Müessesesi", **Vergi Sorunları**, Y. 28, S. 204, Eylül 2005, s. 55-64
- TEKİN Cem, Vergi Yargısında Dava Açma Süreleri - II" **Vergici ve Muhasebeciyle Diyalog**, S. 185, eylül 2003, ss. 30-36
- TELLİ Semih Tekin, "İdari Yargıda Kesin Hüküm," **İdare Hukuku ve İdari Yargı ile İlgili İncelemeler III**, Danıştay Tasnif ve Yayın Bürosu Yayınları No:29, Başbakanlık Basımevi, Ankara, 1980, ss. 99-130.
- TOKTAŞ Nihat, "İdari Yargı Yerlerince Verilen Temyiz Süre Ret Kararlarının Temyizinde Süre", **Yaklaşım**, Y. 13, S. 146, Şubat 2005, ss. 222-224.
- TURMANGİL Civan, "Vergi Davasının Hukuki Niteliği", **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.39 Sayı:1-4, ss.125-156
- UÇAR Ali Fuat, "Gümrük Kanunu'nun 242 Maddesi Uyarınca İdari İtiraz Yolları ve Vergi Yargısına Başvuru, **Yaklaşım**, Y. 16, S. 184, Nisan 2008, s. 255-260

- YAŞİN Mehmet, "Vergi Yargısında Yetki Sınırı", **Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi**, S. 77, Mayıs 2010, ss. 59-62
- YAVAŞLAR Funda Başaran, "Türk Vergi Hukuku'nda Uzlaşma", **Marmara Üniversitesi, İ.İ.B.F. Dergisi**, Cilt XXV, Sayı: 2, Yıl 2008, ss. 309-337
- YILDIRIM Ramazan, "Türk İdari Yargısında Görev ve Yetki", **Amme İdaresi Dergisi**, cilt:29, sayı:3, Eylül 1996, ss. 88-107
- YÜCE Mehmet - ALTUNAY Ezel, "Türkiye'de Kamu Denetçiliği Kurumu (Ombudsman) ve Vergi Uyuşmazlıkları Açısından İşlevi", **Vergi Dünyası**, Yıl:30, Sayı:355, Mart 2011, s.177-188.

III. YARGI KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 15.10.2009 gün ve E:2006/124 K:2009/146 sayılı kararı.
- Anayasa Mahkemesinin 11.12.1997 gün ve E:1997/70 K:1997/32 sayılı kararı.
- Anayasa Mahkemesinin 31.05.2012 tarih ve E:2011/38 ve K:2012/89 sayılı kararı
- Anayasa Mahkemesinin 25.12.2008 tarihli ve E:2006/140 K: 2008/185 sayılı kararı.
- Danıştay İhtihatları Birleştirme Kurulunun 22.5.2003 gün ve E:2003/1; K:2003/1 sayılı kararı.
- Danıştay İhtihatları Birleştirme Kurulunun 15.03.1979 gün ve E:1971/9 K:1979/5 sayılı kararı.
- Danıştay Başkanlar Kurulunun 23.09.2005 gün ve E:2005/53 2005/56 sayılı kararı.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 22.01.2010 gün ve E:2008/880 K:2010/9 sayılı kararı.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 23.12.2005 gün ve E: 2006/201 K: 2005/308 sayılı kararı
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 07.05.2004 gün ve E:2004/17 K:2004/16 sayılı kararı.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 03.10.2003 gün ve E:2003/252 K:2003/369 sayılı kararı.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 26.01.2007 gün ve E:2006/182 K:2007/3 sayılı kararı.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 12.12.2003 gün ve E:2002/616 K:2003/452 sayılı kararı.

- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 11.05.1994 gün ve E:1993/128 K:1994/207 sayılı kararı.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 10.10.2008 gün ve E:2007/540 K:2008/622 sayılı kararı.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 24.10.2008 gün ve E:2007/547 K:2008/715 sayılı kararı.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 23.09.2005 gün ve E:2005/122 K:2005/199 sayılı kararı.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 08.11.1991 gün ve E: 1991/2 K: 1991/98 sayılı kararı.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 16.02.2007 gün ve E:2006/232 K:2007/62 sayılı kararı.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 15.05.2009 gün ve E:2008/484 K:2009/203 sayılı kararı.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 06.02.1997gün ve E:1996/376 K:1997/98 sayılı kararı.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 27.02.2004 gün ve E:2003/254 K:2004/28 sayılı kararı.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 26.01.2007 gün ve 2006/379 K:2007/41 sayılı kararı.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 11.06.1999 gün ve 1998/379 K:1999/349 sayılı kararı.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 24.03.2000 gün ve E:1999/348 K:2000/112 sayılı kararı.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 20.06.2008 gün ve E:2007/687 K:2008/466 sayılı kararı.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 20.06.2008 gün ve E:2007/682 K:2008/466 sayılı kararı.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 13.11.1997 gün ve E:1996/167 K:1997/476 sayılı kararı.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 12.11.1999 gün ve E:1999/372 sayılı kararı
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 25.09.2013 gün ve E:2013/417 K:2013/264 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 18.02.1987 gün ve E:1986/787 K:1987/495 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 05.06.1986 gün ve E:1986/391 K: 1986/1523 sayılı kararı.

- Danıştay Üçüncü Dairesinin 11.02.1986 gün ve E:1984/3019 K:1096/437 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 05.02.1986 gün ve E:1984/1954 K:1986/354 sayılı karar.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 26.12.2002gün ve E:2001/1148 K:2002/4535 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 21.05.1998 gün ve E:1997/2422 K:1998/1795 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 17.06.1998 gün ve E:1997/2277 K:1998/2403 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 24.09.1997 gün ve E:1996/6364 K:1997/3047 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 06.05.1998 gün ve E:1997/2273 K:1998/1603 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 28.01.2003 gün ve E:2001/4236 K:2003/453 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 01.02.2007 gün ve E:2006/552 K:2007/221 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 22.03.2006 gün ve E:2006/229 2006/768 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 09.11.1993 gün ve E:1992/1042 K:21993/3096 sayılı kararı
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 04.04.2006 gün ve E:2005/2364 K:2006/942 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 22.05.2013 gün ve E:2013/5741 K:2013/2332 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 26.09.2006 gün ve E:2006/3462 K:2006/2273 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 04.04.2006 gün ve E: 2005/2364 K: 2006/942 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 24.01.2013 gün ve E:2010/2442 K:2012/4361 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 11.02.2010 gün ve E:2008/694 K:2010/409 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 21.05.2013 gün ve E:2012/4548 K:2013/2162 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 20.01.2006 gün ve E:2005/2587 K:2006/50 sayılı kararı.

- Danıştay Üçüncü Dairesinin 29.03.2011 gün ve E:2009/2435 K:2011/885 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 04.04.2001 gün ve E:1999/3741 K:2001/1197 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 22.03.2013 gün ve E:2013/2178 K:2013/878 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 06.06.2002 gün ve E:2000/2813 K:2002/2388 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 10.02.1999 gün ve E:1997/2455 K:1999/426 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 19.04.2012 gün ve E:2012/1286 K:1387 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 22.03.2013 gün ve E:2013/507 K:2013/843 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 30.01.2001 gün ve E:2000/1280 K:2001/267 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 06.10.2009 gün ve E:2007/3996 K:2009/2901 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 24.11.2011 gün ve E:2009/1867 K:2011/6712 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 29.02.2007 gün ve E:2006/3246 K:2007/579 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 03.02.2011 gün ve E:2009/5397 K:2011/330 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 28.11.2012 gün ve E:2010/2776 K:2012/4000 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 28.03.2005 gün ve 2004/632 K:2005/469 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 04.04.2001 gün ve E:1999/3741 K:2001/1197 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 13.12.2012 gün ve E:2010/2442, K:2012/4361 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 23.11.2012 gün ve E:2012/1799 K:2012/3899 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 30.12.2009 gün ve E:2008/3032 K:2009/4459 sayılı kararı.
- Danıştay Üçüncü Dairesinin 27.06.2013 gün ve E:2013/7794 K:2013/3076 sayılı kararı.

- Danıştay Dördüncü Dairesinin 28.02.2000 gün ve E:1999/1904 K:2000/779 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 16.05.2008 gün ve E:2007/613 K:2008/1889 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 19.02.2009 gün ve E:2008/8544 K:2009/817 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 11.07.1985 gün ve E:1985/2569 K:1985/1931 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 22.02.1989 gün ve E:1988/1432 K:1989/879 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 29.03.2001 gün ve E:2001/1387 K:2001/1349 sayılı kararı
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 23.05.2011 gün ve E:2010/8240 K:2011/4409 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 17.09.2013 gün ve E:2010/876 K:2013/5990 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 31.10.2006 gün ve 2006/1452 K:2006/2080 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 16.06.2010 gün ve E:2009/2399 K:2010/3680 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 29.04.2009 gün ve E:2007/2956 K:2009/2347 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 28.05.2013 gün ve E:2010/2571 K:2013/3902 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 17.09.2012 gün ve E:2010/5963 K:2012/4171 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 16.04.2013 gün ve E:2011/8921 K:2013/2489 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 29.04.2013 gün ve E:2011/7631 K:2013/2900 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 14.03.2011 gün ve E:2011/1234 K:2011/1037 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 13.02.2013 gün ve E:2010/4816 K:2013/657 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 21.10.2010 gün ve E:2008/7793 K:2010/5183 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 18.04.1996 gün ve E:1996/1425 K:1996/1794 sayılı kararı.

- Danıştay Dördüncü Dairesinin 18.06.1996 gün ve E:1996/2378 K:1996/2663 sayılı kararı
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 19.10.2000 gün ve E:2000/1812 K:2000/4269 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 25.11.2010 gün ve E:2008/5419 K:2010/5684 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 15.04.2011 gün ve E:2009/5518 K:2011/2325 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 02.05.2013 gün ve 2012/8530 K:2013/3170 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 22.10.2013 gün ve 2013/6068 K:2013/6939 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 31.10.2013 gün ve E:2010/6136 K:2013/7096 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 06.06.1995 gün ve E:1994/5760 K:1995/2738 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 06.06.1999 gün ve E:1999/392 K:1999/1948 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 31.01.2013 gün ve E:2010/6841 K:2013/209 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 17.12.2012 gün ve E:2010/2629 K:2012/8727 sayılı kararı.
- Danıştay Dördüncü Dairesinin 06.05.2013 gün ve E:2010/3206 K:3285 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 12.02.1998gün ve E:1997/2709 K:1998/405 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 04.04.2005 gün ve E:2001/1850 K:2005/566sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 28.12.2004 gün ve E:2001/1503 K:2004/3586 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 27.11.2002 gün ve E:2002/248 K:2002/3792 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 26.02.2009 gün ve E:2007/6419, K:2009/1190 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 30.11.2005 gün ve E:2003/2371 K:2005/3028 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 06.02.2006 gün ve E:2005/842 K:2006/381 sayılı kararı.

- Danıştay Yedinci Dairesinin 30.04.2008 gün ve E:2007/2398 K:2008/2573 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 26.12.2005 gün ve E:2003/2314 K:2005/3409 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 27.09.2005 gün ve E:2002/245 K:2005/2106 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 15.09.2003 gün ve E:2003/2161 K:2003/3927 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 22.10.2013 gün ve E:2009/7711 K:2013/5433 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 23.09.2013 gün ve E:2009/2223 K:2013/4253 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 01.04.2013 gün ve E:2012/4072 K:2013/1567 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 03.06.2013 gün ve E:2010/1193 K:2013/2971 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 19.10.2000 gün ve E:2000/679 K:2000/2840 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 24.05.2010 gün ve E:2007/969 K:2009/2335 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 27.12.2012 gün ve E:2010/6820 K:2012/8063 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 10.02.2010 gün ve 2008/3041 K:2010/929 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 27.12.2012 gün ve E:2009/3187 K:2012/7782 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 08.06.2004 gün ve E:2002/1464 K:2004/1604 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 17.12.2013 gün ve E:2009/5713 K:2010/7257 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 30.10.1996 gün ve 1995/3929 K:1996/3466 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 03.12.2013 gün ve E:2010/4835 K:2013/6898 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 03.05.2007 gün ve E:2006/3285 K:2007/2122 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 19.04.2007 gün ve E:2005/1465 K:2007/2003 sayılı kararı.

- Danıştay Yedinci Dairesinin 05.12.2005 gün ve E:2003/1241 K:2005/3105 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 14.11.2005 gün ve E:2003/30 K:2005/2697 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 06.05.2008 gün ve 2006/5426 K:2008/2531 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 06.07.2009 gün ve E:2009/4489 K:2009/3541 sayılı kararı
- Danıştay Yedinci Dairesinin 18.04.2013 gün ve E:2009/9515 K:2013/2028 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 25.01.2011 gün ve E:2009/7121 K:2011/221 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 23.09.2013 gün ve E:2013/4602 K:2013/4247 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 31.03.1997 gün ve E:1997/587 K:1997/1373 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 13.03.2013 gün ve 2010/10386 K:2013/1062 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 04.10.1994 gün ve E:1994/4236 K:1994/4522 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 20.09.2006 gün ve E:2006/3134 K:2006/2426 sayılı kararı.
- Danıştay Yedinci Dairesinin 30.01.2001 gün ve E:2000/1280 K:2001/267 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 12.10.2004 gün ve E:2003/3151 K:2004/4876 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 28.04.2004 gün ve E:2002/26 K:2004/3023 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 17.11.2008 gün ve E:2007/2863 K:2008/5329 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 11.03.2009 gün ve E:2007/2494 K:2009/1295 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 26.05.1998 gün ve E:1997/3873 K:1998/2158 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 18.03.1999 gün ve E:1998/1285 K:1999/1232 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 11.04.2013 gün ve E:2011/5800 K:2013/3297 sayılı kararı

- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 11.04.2013 gün ve E:2011/5800 K:2013/3297 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 06.06.2013 gün ve E:2008/2247 K:2013/5807 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 19.01.2006 gün ve E:2005/4092 K:2006/2 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 27.04.2006 gün ve E:2006/1352 K:1598 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 14.05.2013 gün ve E:2010/2702 K:2013/4648 sayılı kararı
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 21.03.2013 gün ve E:2012/98 K:2013/2363 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 27.10.2010 gün ve E:2008/4882 K:2010/5438 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 21.03.2013 gün ve E:2008/630 K:2013/2395 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 26.09.2013 gün ve E:2009/4191 KÇ2013/7743 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 14.03.2013 gün ve E:2012/8115 K:2013/1931 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 20.02.2013 gün ve E:2010/59 K:2013/871 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 21.03.2013 gün ve E:2012/1073 K:2013/2397 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 04.06.2003 gün ve E:2000/4527 K:2003/2972 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 14.10.1998 gün ve E:1998/3943 K:1998/3638 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 18.10.2012 gün ve E:2012/8032 K:2012/5851 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 11.04.2013 gün ve E:2011/5800 K:2013/3297 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 05.06.2013 gün ve E:2010/3629 K:2013/5776 sayılı kararı
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 22.11.2005 gün ve E:2004/1022 K:2005/3430 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 12.06.2013 gün ve E:2010/6095 K:2013/6147 sayılı kararı.

- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 20.11.2013 gün ve E:2010/1901 K:2013/10535 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 29.04.2008 gün ve E:2008/1816 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 08.07.2010 gün ve E:2010/3824 sayılı kararı.
- Danıştay Dokuzuncu Dairesinin 18.09.2013 gün ve E:2010/10942 K:2013/7479 sayılı kararı.
- Danıştay Onuncu Dairesinin 16.02.2007 gün ve E:2005/3522 K:2007/44 sayılı kararı.
- Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 08.10.2003 gün ve 2003/12-574 K:2003/564 sayılı kararı.
- Yargıtay 20. Hukuk Dairesinin 07.01.2014 gün ve E:2013/8369 K:2014/168 sayılı kararı.
- İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 06.06.2013 gün ve E:2013/5943 K:2013/9552 sayılı kararı.
- İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 28.01.2010 gün ve E:2010/1035 K:2010/1155 sayılı kararı.
- İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 11.03.2009 gün ve E:2008/13313 K:2009/4173 sayılı kararı.
- İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 05.10.2012 gün ve E:2012/9738 K:2012/15333 sayılı kararı.
- İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 08.11.2012 gün ve E:2012/14608 K:2012/18085 sayılı kararı.
- İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 19.11.2012 gün ve 2012/18825 K:2012/19152 sayılı kararı.
- İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 08.11.2012 gün ve E:2012/14608 K:2012/18085 sayılı kararı.
- İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 09.12.2013 gün ve E:2013/21694 K:2013/19697 sayılı kararı.
- Adana 2. Vergi Mahkemesinin 04.06.2009 gün ve E:2009/58, K:2009/630 sayılı kararı.
- Ankara 2. Vergi Mahkemesinin 19.6.2012 gün ve E:2012/1072, K:2012/1164 sayılı kararı.
- Ankara 2. Vergi Mahkemesinin 16.02.2012 gün ve E:2011/439, K:2012/393 sayılı kararı.
- Aydın Vergi Mahkemesinin 05.01.2009 gün ve E:2008/2162 K:2009/3 sayılı kararı.

- Aydın Vergi Mahkemesinin 12.01.2010 tarih ve E:2009/2232, K:2010/15 sayılı kararı.
- Balıkesir Vergi Mahkemesinin 08.06.2012 gün ve E:2012/390 K:2012/478 sayılı kararı.
- Bursa 1. Vergi Mahkemesinin 26.03.2009 tarih ve E:2007/236, K:2009/717 sayılı kararı.
- Bursa 1. Vergi Mahkemesinin 03.01.2002 gün ve E:2001/2338 K:2002/1 sayılı kararı.
- Bursa 2. Vergi Mahkemesinin 30.09.2010 gün ve E:2010/1895 K:2010/1844 sayılı kararı.
- Bursa 2. Vergi Mahkemesinin 21.11.2008 gün ve Ê:2007/368 K:2008/2463 sayılı kararı.
- Bursa 2. Vergi Mahkemesinin 16.01.2009 gün ve E:2009/93 K:2009/12 sayılı kararı.
- Bursa 2. Vergi Mahkemesinin 05.11.2010 gün ve E:2010/2404 K:2010/2302 sayılı kararı.
- Bursa 2. Vergi Mahkemesinin 05.11.2010 gün ve E:2010/2406 K:2010/2311 sayılı kararı.
- Bursa 2. Vergi Mahkemesinin 11.09.2008 gün ve E:2008/1797 K:2008/1659 sayılı kararı.
- Bursa 2. Vergi Mahkemesinin 15.09.2010 gün ve E:2010/1940 K:2010/1653 sayılı kararı.
- Bursa 2. Vergi Mahkemesinin 14.10.2010 gün ve E:2010/2221 K:2010/1951 sayılı kararı.
- Bursa 2. Vergi Mahkemesinin 04.01.2011 gün ve E:2010/2970 K:2011/3 sayılı kararı.
- Bursa 2. Vergi Mahkemesinin 22.01.2010 gün ve E:2009/1436 K:2010/111 sayılı kararı
- Denizli 1. Vergi Mahkemesinin 16.03.2007 gün ve E:2006/34 K:2007/37 sayılı kararı.
- İstanbul 1. Vergi Mahkemesinin 30.06.2009 gün ve E:2009/1713 K:2009/1760 sayılı kararı.
- İstanbul 1. Vergi Mahkemesinin 07.01.2014 gün ve E:2013/3484 K:2014/20 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 26.11.2012 gün ve E:2012/1580, K:2012/2903 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 27.12.2012 gün ve E:2012/1991 K:2012/3531 sayılı kararı.

- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 11.09.2006 tarih ve E:2006/68 K:2006/1156 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 25.09.2013 gün ve E:2013/1355 K:2013/1980 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 28.03.2011 gün ve E:2010/1946 K:2011/1049 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 27.09.2013 gün ve E:2013/1807 K:2013/2071 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesince 08.11.2013 gün ve E:2013/2926 K:2013/2467 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 19.09.2011 gün ve E:2011/1791 K:2011/3226 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 31.10.2013 gün ve E:2013/796 K:2013/2404 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 16.08.2013 gün ve E:2013/2239 K:2013/1755 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 10.12.2013 gün ve E:2013/2233 K:2013/2830 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 26.10.2011 gün ve E:2011/2107 K:2011/3636 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 23.01.2012 gün ve E:2012/193 K:2013/104 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 19.08.2011 gün ve E:2011/1646 K:2013/3090 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 26.05.2011 gün ve E:2011/461 K:2011/2193 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 27.03.2013 gün ve E:2013/374 K:2013/566 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 30.05.2012 gün ve E:2012/229 K:2012/1511 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 31.10.2013 gün ve E:2013/1954 K:2013/2419 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 31.10.2013 gün ve E:2013/795 K:2013/2403 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 28.03.2011 gün ve E:2010/2253 K:2011/983 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 28.10.2011 gün ve E:2011/1048 K:2011/3704 sayılı kararı.

- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 27.06.2012 gün ve E:2012/1697 K:2012/1853 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 30.05.2012 gün ve E:2012/1419 K:2012/1394 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 21.09.2010 gün ve E:2010/3532 K:2010/2528 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 27.07.2011 gün ve E:2011/1371 K:2011/2976 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 29.02.2012 gün ve E:2011/1684 K:2012/392 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 06.12.2011 gün ve E:2011/2458 K:2011/4063 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 08.11.2013 gün ve E:2013/2926 K:2013/2467 sayılı kararı
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 25.04.2012 gün ve E:2011/1661 K:2012/899 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 27.09.2013 gün ve E:2013/2225 K:2013/2014 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 10.01.2012 gün ve E:2012/67 K:2012/49 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 19.04.2011 gün ve E:2011/951 K:2011/1478 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesi 20.08.2013gün ve E:2013/2259 K:2013/1764 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 25.02.2011 gün ve E:2010/3320 K:2011/500 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 28.11.2013 gün ve E:2013/887 K:2013/2653 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 2009/113 esasına kayıtlı dosyada 16.01.2009 tarihinde verilen hasım düzeltme kararı
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 24.07.2009 gün ve E:2009/1967 K:2009/3368 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 29.07.2013 gün ve E:2013/2115 K:2013/1740 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 29.07.2013 gün ve 2013/2090 K:2013/1742 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 06.01.2014 gün ve E:2014/22 K:2014/12 sayılı kararı.

- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 29.01.2010 gün ve E:2010/391 K:2010/362 sayılı kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesi tarafından verilen 04.07.2011 gün ve E:2011/829 sayılı eksikliğin tamamlattırılması kararı.
- İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin 07.01.2014 gün ve E:2013/2212 K:2014/19 sayılı kararı.
- İstanbul 3. Vergi Mahkemesinin 29.12.2009 günlü ve E:2008/258, K:2009/3543 sayılı kararı.
- İstanbul 3. Vergi Mahkemesinin 19.10.2009 gün ve E:2009/2692 K:2009/2493 sayılı kararı.
- İstanbul 4. Vergi Mahkemesinin 17.04.2008 gün ve E:2008/1317 K:2008/1272 sayılı kararı.
- İstanbul 5. Vergi Mahkemesinin 22.06.2009 gün ve E:2009/1634 K:2009/2108 sayılı kararı.
- İstanbul 6. Vergi Mahkemesi'nin 17.04.2007 tarih ve E:2006/494, K:2007/1059 sayılı kararı.
- İstanbul 6. Vergi Mahkemesinin 23.03.2012 gün ve E:2011/1498 K:2012/744 sayılı kararı.
- İstanbul 6. Vergi Mahkemesinin 20.9.2010 tarih ve E:2008/418, K:2010/634 sayılı kararı.
- İstanbul 7. Vergi Mahkemesinin 30.01.2012 gün ve E:2011/2142 K:2012/261 sayılı kararı.
- İstanbul 8. Vergi Mahkemesinin 12.03.2009 gün ve E:2009/6125 K:2012/657 sayılı kararı.
- İstanbul 11. Vergi Mahkemesinin 16.7.2010 gün ve E:2010/496; K:2010/2251 sayılı kararı.
- İzmir 4. Vergi Mahkemesi'nin 16.12.2009 tarih ve E:2009/1758, K:2009/1887 sayılı kararı.
- İzmir 1. Vergi Mahkemesinin 20.04.2010 gün ve 2009/1205 K:2010/508 sayılı kararı.
- İzmir 2. Vergi Mahkemesi, 20.12.2011 gün ve E:2011/2036, K:2011/2152 sayılı kararı.
- Kayseri Vergi Mahkemesinin 23.06.2009 gün ve E:2008/1059 K:2009/714 sayılı kararı.
- Konya Vergi Mahkemesinin 04.12.2009 gün ve E:2009/1416, K:2009/1668 sayılı kararı.
- Konya Vergi Mahkemesince verilen 18.06.1999 gün ve E:1999/340 1999/333 sayılı kararı.

- Mersin 2. Vergi Mahkemesinin 28.2.2012 gün ve E:2012/218; K:2012/205 sayılı kararı.
- Mersin 2. Vergi Mahkemesinin 11.11.1996 gün ve E:1996/628 1996/733 sayılı kararı.
- Trabzon Vergi Mahkemesinin 10.06.2009 gün ve 2008/547 K:2009/258 sayılı kararı.
- Trabzon Vergi Mahkemesinin 07.04.2000 gün ve E:2000/189 K:2000/170 sayılı kararı
- Zonguldak Vergi Mahkemesinin 2.3.2010 gün ve E:2010/306, K:2010/263 sayılı kararı.

IV. DİĞER KAYNAKLAR

Danıştay Dergileri

- FİDANCI Mehmet Cemil, İdari Yargıda İlk İnceleme ve Görev, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Trabzon, 2010
- <http://www.danistay.gov.tr/>
- http://www.gib.gov.tr/fileadmin/mevzuatek/gerekceler/VUK/cilt_4_2577_sayili_kanun.pdf (05.12.2013)
- <http://www.kamudenetcisi.com/6328-sayili-kamu-denetcligi-kurumu-kanununun-gerekcesi-ve-komisyon-raporlari/> (20.11.2013)
- http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.51053eb880bdd7.09425666 (27.01.2013)
- ÖZYÖRÜK Mukbil, **İdare Hukuku Dersleri**, 1973, <http://auhf.ankara.edu.tr/auhf-yayinlari-arsivi/mukbil-ozyoruk/idare-hukuku-dersleri/idare-hukuku-dersleri-bolum-2.pdf> (19.07.2013)
- Resmi Gazete (www.resmigazete.gov.tr)
- SEVİM Tufan, **Türk Vergi Yargısı Sisteminin Etkinliği ve Değerlendirilmesi – Yeterlilik Etüt Raporu**, GKR-2008-XXXIX-6/1 10.01.2008
- Türkiye Adalet Akademisi, **Gerekçeli Hukuk Muhakemeleri Kanunu**, Türkiye Adalet Akademisi Yayınları, Yayın No: 9, Ankara, 2011

Özkan AYKAR
Gelir Uzmanı

Kemal ÇAĞLAR
Gelir Uzmanı

Özkan ERTEKİN
Avukat

Açıklamalı - İçtihatlı

VERGİSEL İŞLEMLERDE DAVA REHBERİ

- Türk Vergi Yargısında Yeni Sistem ve İstinaf Kanun Yolu
- Vergi Dairesi ile Mükellefler Arasında Çıkan Uyuşmazlıklar ve İzlenecek Yol
- İdari Çözüm Yolları ve Örnek Dilekçeler
- Vergisel İşlemlere Açılacak Davalarda Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar
- Özellik Arzeden Durumlar ve Bilinmesi Gereken Kurallar
- 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu Açıklamalı Anlatım
- Vergi Uygulamalarında İhtilaflı Konular ve Danıştay Kararları
- Vergi Hukukunda Yorum, İspat ve Delil
- 2575 Sayılı Danıştay Kanunu
- 2576 Sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun

Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş

3. BASKI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Vergisel İşlemlerde Dava Rehberi

Özkan Aykar - Kemal Çağlar - Özkan Ertekin

Hukuk Yayınları Dizisi – 2016

Üçüncü Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 67 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya Ltd. Şti.

Matbaacılar Sitesi 1514. Cad. No.29 İvedik OSB

Tel. 0312 395 8 500-501

www.ozdogandigital.com

Sertifika no. 17021

KAYNAKÇA

- AKSOY, Şerafettin; *Vergi Hukuku ve Türk Vergi Sistemi*, 5. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1999.
- Anayasa Mahkemesi; 05.09.2002 tarih ve 24867 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan E: 2001/5, K: 2002/42 sayılı karar
- ARSLAN, Murat; *Türk Vergi Yargısı Sisteminde Olağanüstü Kanun Yolları*, Sayıştay Dergisi, Sayı: 53
- BUYRUKOĞLU, Selçuk ve TOPARLAK, Ekrem; “Avantaj ve Dezavantajlarıyla İzaha Davet Müessesesi”, **Optimum Ekonomi ve Yönetim Bilimleri Dergisi**, C. 5, S. 1, 2018.
- BUYURAN, Yasemin; *Vergi Yargılamasında Kanun Yolları (Yüksek Lisans Tezi)*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2008.
- CANDAN, Turgut; *Açıklamalı İdari Yargılama Usulü Kanunu*, Maliye ve Hukuk Yayınları, 2005.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan; *İdari Yargılama Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Güncellenmiş Yedinci Baskı, Ankara 2015.
- DOĞAN, Alper ve KABAYEL, Melih; “Vergi Hukukunda İzaha Davet Uygulaması”, **Vergi Raporu Dergisi**, S. 224, Mayıs 2018.
- Danıştay Dergisi Sayı: 90 – 119 arası
- Danıştay Kararlar Dergisi Sayı: 1- 6 arası
- GEZER, Asım ve GEZER, Yasemin Aslı; “Vergi Uygulamalarında Yeni Bir Müessese ‘İzaha Davet’ ve Etkinliği-I”, **Yaklaşım Dergisi**, S. 297, Eylül 2017
- GÖZLER, Kemal; *İdare Hukuku*, Cilt: I, Ekim Kitabevi Yayınları, Bursa 2003.
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref- Güven DİNÇER; *İdari Yargılama Usulü*, 2.Bası, Ankara 1999.
- GÖZÜBÜYÜK, Şeref - Turgut TAN; *İdare Hukuku-İdari Yargılama Hukuku*, C.II, Ankara,2003.
- GÖZÜBÜYÜK, Şeref; *Yönetmelik Yargı*, 17. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2003.

- GÜNDÜZ, Fatih; “Maliye İdaresi İle Mükellef Arasındaki Uyuşmazlıkta Yeni Bir Müessese; İzaha Davet”, **Yaklaşım Dergisi**, S. 297, Eylül 2017.
- HAŞAL, Mehmet Murat; *İdari Yargılama Hukukunda Kanun Yolu Olarak İtiraz (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*, Dokuz Eylül Üniversitesi SBE, İzmir 2005
- KARAKOÇ, Yusuf; **Genel Vergi Hukuku**, Ankara, Yetkin Yayınları, 2017.
- KARAVELİOĞLU, Celal; *İdari Yargılama Usulü Kanunu*, 5.Baskı, 2001.
- KIRBAŞ, Sadık; **Vergi Hukuku**, 21. bs, Ankara, Siyasal Kitabevi, 2018, s. 185- 193
- KIVRAKDAL, Akın; *Türk Vergi Yargısında Kanun Yolları (Yüksek Lisans Tezi)*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2006.
- KIZILOT, Şükrü - Zuhul KIZILOT; *Vergi İhtilafları ve Çözüm Yolları*, 14. Baskı, Yaklaşım Yayınları, Ankara, 2008.
- KIZILOT, Şükrü; *Vergi İhtilafları ve Çözüm Yolları*, 5. Baskı, Yaklaşım Yay., Ankara 2003.
- KUMRULU, Ahmet; *Türkiye’de Vergi Yargısının İşlevi ve Hukuk Düzenine Katkısı Üzerine Değerlendirme*, Ankara, 1993.
- ODYAKMAZ, Zehra; *Türk İdari Yargılama Usulünde Kararlara Karşı Başvuru Yolları*, Alfa Yayınevi, İstanbul, 1993.
- ORTAÇ, Rifat; *Vergi Yargı Sistemimizde Yargılamanın Yenilenmesi*, Yaklaşım Dergisi, 1997,s.59.
- ÖNCEL, Mualla; KUMRULU, Ahmet; ÇAĞAN, Nami; **Vergi Hukuku**, 27. bs., Ankara, Turhan Kitabevi, 2018.
- ÖZBALCI, *Vergi Davaları*, Oluş Yayıncılık, Ankara, 2008.
- ÖZTÜRK, Nadir; “ ‘İzaha Davet’ Müessesesi Uygulamaya Geçiyor”, **Yaklaşım Dergisi**, S. 297, Eylül 2017.
- RENÇBER, Altan; “Vergi Hukukunda İzaha Davet Kurumu ve Kurumun Hukuki Değerlendirilmesi”, **Vergi Sorunları Dergisi**, S. 352, 2018.
- SAYGILIOĞLU, Nevzat; *Vergi Hukukunda Yorum*, Ankara, 1987.
- SÖNMEZ, Erdal - Garip AYAZ; *Vergi Yargısı*, Oluş Yayıncılık, Ankara, 1999.

- ŞAHİN, Figen Sarkın; "Sahte veya Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Kullanımlarında İzaha Davet", **Vergi Dünyası Dergisi**, S. 436, Aralık 2017.
- ŞAHİN, Onur- Özkan AYKAR, "7194 Sayılı Kanunla Yeniden Düzenlenen Cezalarda İndirim Uygulaması", **Maliye Postası Dergisi**, S.932.Ocak 2020.
- ŞAHİN, Onur- Serkan KOŞAR, "Vergi İhbar Müessesinde İkramiye Alamayacak Olanlar", **E-Yaklaşım Dergisi**, Sayı: 336, Aralık 2020. <https://uye.yaklasim.com>> (Erişim:21.01.2021).
- TDK, **Güncel Türkçe Sözlük**, (Çevrimiçi) <http://sozluk.gov.tr/>, 02.07.2020.
- UZUNÖNER, Mevlüt; "Vergi Hukukunda İzaha Davet Kurumu" İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maliye ABD, **Yüksek Lisans Tezi**, İstanbul, 2019.
- YAŞİN, Mehmet; *Türk Vergi Yargısı ve Vergisel Uyuşmazlıkların Dava Yoluyla Çözümü*, Yaklaşım Yayınları, Eylül 2006.
- YENİCE, Kazım – Yüksel ESİN, *Açıklamalı - İctihatlı, Notlu İdari Yargılama Usulü*, Ankara, 1983.
- 25.07.2017 tarihli ve 2017/87 sayılı Vergi Sirküleri, (Çevrimiçi) <https://www.verginet.net/dtt/11/Vergi-Sirkuleri-2017-87.aspx>, 02.07.2020.
- 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu
- 2575 Sayılı Danıştay Kanunu
- 2576 Sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun
- 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu
- 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu
- 6728 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Onur KORUCU

**VERİ GÜVENLİĞİNİN
İYİLEŞTİRİLMESİ SÜRECİNDE
KÜRESEL STANDART, ÇERÇEVE VE
EN İYİ UYGULAMALARIN
HUKUKİ UYUMA DESTEĞİ**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**Veri Güvenliğinin İyileştirilmesi Sürecinde Risk Tabanlı Küresel Standart,
Çerçeve ve En İyi Uygulama Yaklaşımları**
Onur Korucu

Hukuk Yayınları Dizisi – 2857

Birinci Baskı : Nisan, 2021

ISBN : 978 – 605 – 70507 – 1 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Akıncı** : Ayşe Nur Akıncı, Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü'nün Getirdiği Yenilikler ve Türk Hukuk Bakımından Değerlendirilmesi, T.C. Kalkınma Bakanlığı, İktisadi Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü, 2017, S.36.
- Canberk** : Canberk Gürol, Şeref, Sağıroğlu, Bilgi, Bilgi Güvenliği ve Süreçleri Üzerine Bir İnceleme Politeknik Dergisi, C.9, S.3, 2006 s. 165-174.
- Cisco** : Cisco Annual Internet Report (2018–2023) White Paper, 2020. Erişim adresi: <https://www.cisco.com/c/en/us/solutions/collateral/executive-perspectives/annual-internet-report/white-paper-c11-741490.html>(Erişim tarihi: 05.01.2021)
- CNN** : How Obama's data crunchers helped him win, 2016. Erişim adresi: <http://edition.cnn.com/2012/11/07/tech/web/obama-campaign-tech-team/> (Erişim tarihi: 05.01.2021)
- Cooper** : R. B. Cooper, The Inertial Impact of Culture on IT Implementation, Information & Management, 1994, S.27, 17-31.
- COSO** : COSO, Enterprise Risk Management Integrated Framework: Executive Summary, 2004.
- Dalto** : Jeffrey Dalto, The Three Phases of Risk Assessment: Risk Management Basics, 2019. Erişim tarihi: <https://www.convergencetraining.com/blog/three-phases-risk-assessment-risk-management-basics> (Erişim tarihi: 06.01.2021)
- Danby** : Sophie Danby, The ITIL 4 Service Value System Explained. Erişim adresi: <https://itsm.tools/the-til-4-service-value-system-explained/>(Erişim tarihi:06.01.2021)

- Demirci** : M. Demirci, Bilgi Güvenliği. Ankara : Kamu Hastaneleri Kurumu, 2015, S.30.
- Determann** : Lothar Determann, Determann's Field Guide To Data Privacy Law International Corporate Compliance, Fourth Edition, Elgar Compliance Guides, 2020, S.170-171
- DDI** : DDI, 2018, Why use DDI (Data Documentation Initiative). Erişim adresi: <https://www.ddialliance.org/training/why-use-ddi> (Erişim tarihi: 05.01.2021)
- Erdoğan** : M. Erdoğan, Yönetişim-Risk-Uygunluk Yaklaşımı ve İç Denetim Fonksiyonu İlişkisi: İç Denetim Sorumluluklarının Yaklaşımına Etkisi Üzerine Yapısal Eşitlik Modeli Araştırması, S. 2, 2019, s. 149-198.
- Eskiyörük** : D. Eskiyörük, BGYS Risk Yönetim Süreci Kılavuzu, Kocaeli: Tübitak, Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü, 2007.
- Frické** : M. Frické, The Knowledge Pyramid: A Critique of the DIKW Hierarchy, Journal of Information Science, 35 (2), 2009,131-142.
- Friedman** : Thomas L. Friedman, Dünya Düzdür: Yirmi Birinci Yüzyılın Kısa Tarihi, Çevirmen: Levent Cinemre, Boyner Yayınları,2006.
- GSG Hukuk Bülten** : 2021 Yılı KVKK İdari Para Cezaları. Erişim adresi: <https://www.gsg hukuk.com/tr/bultenler-yayinlar/duyurular/2021-yili-kvkk-idari-para-cezalari>. Html (Erişim tarihi: 06.01.2021)
- ICO** : ICO, Information Commissioner's Office / Bilgi Komisyonu Ofisi, Data protection impact assessments Erişim adresi: <https://ico.org.uk/for-organisations/guide-to-data-protection/guide-to-the-general-data-protection-regulation-gdpr/accountability-and-governance/data-protection-impact-assessments/> (Erişim tarihi: 06.01.2021)
- ISACA** : ISACA® Glossary of Terms English – Turkish First Edition, 2018. Erişim adresi: <https://www.isaca.org/resources/glossary> (Erişim tarihi: 04.01.2021)

- ISACA** : COBIT® 2019 Framework: Introduction & Methodology.
- ISACA** : COBIT® 2019 Framework: Governance And Management Objectives.
- iso.org** : ISO/IEC 27001:2013 Information technology - Security techniques - Information security management systems – Requirements. Erişim adresi: <https://www.iso.org/standard/54534.html> (Erişim tarihi: 05.01.2021)
- Itgovernance.co.uk** : ISO 27001: The 14 control sets of Annex A explained, 2020. Erişim adresi: <https://www.itgovernance.co.uk/blog/iso-27001-the-14-control-sets-of-annex-a-explained> (Erişim tarihi: 06.01.2021)
- ISMS.online** : ISO 27001 Will Help Reduce Information Security And Data Protection Risks To Your Organisation, 2019. Erişim adresi: <https://www.isms.online/iso-27001/#:~:text=ISO%2027001%20can%20be%20traced,organisations%20keep%20information%20assets%20secure.> (Erişim tarihi: 07.01.2020)
- Jenik** : Claire Jenik, A Minute on the Internet in 2020, Statista, Visual Capitalist, 2020. Erişim adresi: <https://www.statista.com/chart/17518/data-created-in-an-internet-minute/> (Erişim tarihi: 05.01.2021)
- Kalman** : S. Kalman, Web Security Field Guide. Indianapolis, 2003.
- Kaya - Taştan** : Mehmet Bedii Kaya, Furkan Güven Taştan, Kişisel Veri Koruma Hukuku, Mevzuat, İhtihat, Bibliyografya, 2. Baskı, Oniki Levha Yayıncılık, 2019, s.221-223.
- kvkk.gov.tr** : Kişisel Verileri Koruma Kurumu, Kişisel Veri Güvenliği Rehberi, Teknik ve İdari Tedbirler. Erişim adresi: <https://www.kvkk.gov.tr/SharedFolder/Server/CMSFiles/7512d0d4-f345-41cb-bc5b-8d5cf125e3a1.pdf> (Erişim tarihi: 04.01.2020)
- Knowledgeapple** : ITIL V4 Management Practices, 2020. Erişim adresi: <https://www.knowledgeapple.com/itil-v4-practices/> (Erişim tarihi: 05.01.2020)
- KPMG** : KPMG Gündem 2020 Dergisi. Erişim adresi: <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/tr/pdf/2020/11/Gundem-37.pdf>, 2020 (Erişim tarihi: 05.01.2021)

- Kuner** : Christopher Kuner, European Data Protection Law Corporate Regulation and Compliance, Second Edition, Oxford University Press, 2007, S.61-64.
- NIST** : NIST Special Publication 800-53 Revision 5, Security and Privacy Controlsfor Information Systems and Organizations
- NIST** : NIST Special Publication 800-30 Revision 1, Managin Information Security Risk
- NIST** : NIST Special Publication 800-30 Revision 1, Guide for Conducting Risk Assessments.
- Öztürk** : Günce Öztürk, Tübitak, Ulusal Elektronik ve Kripto-loji Araştırma Enstitüsü (UEKAE), Bilgi Güvenliği Politikası Oluşturma Kılavuzu, Doküman Kodu: BGYS-0005, S.1, 2008.
- Pehlivanlı** : D. Pehlivanlı, Yönetişim, Risk ve Uyum. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım, 2015.
- Pfleeger** : C.P. Pfleeger, The fundamentals of information security, Software, IEEE, C.14, 1997, s.14.
- Room,LLM** : Stewart Room,LLM, Chairman, National Association of Data Protection and Freedom of Information Officers Proprietor, Data Protection and Compliance in Context, British Cataloguing in Publication Data, s. 57,63,112, 2007.
- Ross-Hellauer** : T. Jones Ross-Hellauer, Research Data Management: An Introductory webinar, 2016.
Erişim adresi: https://webinars.eifl.net/2016-05-26_ResearchDataManagementAnintroductoryWebi1/default.html (Erişim tarihi: 05.01.2021)
- Shephard** : B. Shephard, Information security-who cares?. Power System Management and Control, Fifth International Conference, Conf. Publ. No. 48, 2002, 126s.
- Stewart** : Thomas A. Stewart, Entelektüel Sermaye Kuruluşların Yeni Zenginliği, Çev: Nurettin, Elhüseyni, BZD Yayıncılık, 1997, 339s.
- Symeonides** : Markos Symeonides, A Brief History of ITIL, 2020.
Erişim adresi: <https://info.axiossystems.com/blog/itil4-the-evolution-of-processes> (Erişim tarihi:06.01.2021)

- Tekerek** : Mehmet Tekerek, Bilgi Güvenliği Yönetim Bilişim Güvenliği Kitapçığı. Prog Bilişim Güvenliği ve Araştırma, s.7, 2007. Erişim adresi: <http://www.prog.com.tr/whitepapers/bilisimguvenligi-v1.pdf> (Erişim tarihi:05.01.2021)
- Turan** : Mustafa Turan, NIST Cybersecurity Framework Süreçsel Yapılandırma, 2020. Erişim adresi: <https://mturan.net/blog/nist-cybersecurity-framework-surecsel-yapilandirma/> (Erişim tarihi:05.01.2021)
- Vercellis** : C. Vercellis, Business Intelligence: Data Mining and Optimization for Decision Making, John Wiley & Sons Ltd., UK., 2009.
- Youtube** : The Power of Big Data and Psychographics, 2016. Erişim adresi: <https://www.youtube.com/watch?v=n8Dd5aVXLCc> (Erişim tarihi: 05.01.2021)

VERİMLİLİK ÖLÇÜMÜNDE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR

EDİTÖR

Dr. Deniz KOÇAK

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Verimlilik Ölçümünde Güncel Yaklaşımlar

Editör: Deniz Koçak

Yayın No : 2878

Birinci Baskı : Mayıs, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 27 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

BİRİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE’DE İBBS DÜZEY 2 BAZINDA SOSYO – EKONOMİK GELİŞMİŞLİK POLİTİKALARINA BAĞLI KAYNAK ETKİNLİĞİ

Murat ATAN*

Sibel ATAN**

1. Giriş

Gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerin ortak problemlerinden biri ülke içinde bölgelerarası sosyo-ekonomik gelişmişlik farklılıklarıdır. Ülkelerin gelişmişlik sınıflamasına bağlı olarak bölgesel farklılıkları giderecek politikaların uygulanması ülkelere göre değişmekle birlikte söz konusu ülkeler bu soruna odaklanmaktadır. Ülke içinde az gelişmiş bölgelerin kalkınmasını hedeflemekte ve bu hedef doğrultusunda bu bölgelere daha fazla kamu yatırımlarını yönlendirmekte ve özel teşvikler ile bölgeye yerli ve yabancı sermaye yatırımlarını çekerek bölgesel gelişme hedeflerine ulaşmaya çalışmaktadır. Ülkemizde İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) düzey 2 bölgeleri arasında sosyo-ekonomik gelişmişlik açısından farklılıklar vardır. Özellikle ülkemizde planlı kalkınma sürecine geçildikten sonraki dönemlerde bölgelerarası sosyo ekonomik gelişmişlik farkını gidermek için çeşitli kalkınma ve gelişme adımların atıldığı ve çeşitli politika uygulamalarının yürütülmeye çalışılması rağmen günümüz Türkiye’sine bakıldığında bölgesel kalkınma ve gelişim politikalarının tam bir başarıya ulaşmadığı hala bölgesel farklılıkların sürdüğü görülmektedir. Bölgeler arasında sosyo-ekonomik gelişmişlik açıdan ortaya çıkan bu farklılıklar bölgesel ekonomi politikaları üzerinde de doğrudan etkilemektedir. Bu etkilerin en temel kaynağının mevcut kaynakların bölgeler arasında farklı etkinlik düzeyinde kullanılamamasından kaynaklanmaktadır.

---

* Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ekonometri Bölümü, e-posta: murat.atan@hbu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2485-9456

** Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ekonometri Bölümü, e-posta: sibel.atan@hbu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-7096-0750

6. Tartışma / Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada, 2014-2017 yılları arasında ülkemizde düzey 2 bazında uygulanan politikaların sonuçlarının kaynak dağılımına, sosyo-ekonomik gelişmişliğe ve bölgesel kalkınmaya etkileri üzerinden performans ölçümleri yapılarak, düzey 2 bölgelerinde uygulanan politikaların sonuçlarının kaynak etkinliği üstünde yarattığı üstünlükler ve zayıflıklar belirlenmeye çalışılmıştır.

Bölgesel gelişme ve kalkınma politikalarının ortak amaçları içinde kalkınma sürecini destekleyecek her türlü kaynağın bölgeler arasında daha eşit şekilde dağılımını sağlamak, bu şekilde bölgesel olarak sosyo -ekonomik aktiviteleri dengelemeye çalışılmaktadır.

Kaynak dağılımına, sosyo-ekonomik gelişmişliğe ve bölgesel kalkınmaya ilişkin performans kriterleri olarak, düzey 2 bazında girdi yönelimli, çıktı yönelimli ve yönelimsiz boş / gevşek değişkenler veri zarflama analizi (SBM) modelleri ile elde edilen etkinlik indeksleri dikkate alınmıştır. Etkinlik İndeks değerleri düzey 2 bazında hesaplanarak bölgeler arası sosyo-ekonomik ve gelişmişliğe yönelik politikalarının sonuçlarının kaynak etkinliği performansı olarak bölgesel karşılaştırmasına olanak sağlanmıştır.

Araştırma sonucunda tüm bölgeler için uygulanan sosyo – ekonomik ve gelişmişliğe yönelik politikaların kaynak dağılımında farklı etkiler oluşturduğu gözlemlenmiştir. Bu nedenle bu politikaların uygulaması konusunda karar alıcıların ülke geneli için politikalar üretmek yerine bölgesel bazda çıktı yaratacak mikro politikalar izlemesi önerilmektedir. Özellikle bölgesel GSYH, bölgesel dış ticaret, bölgesel ihracat, bölgesel istihdam ve sanayi girişim sayılarına yönelik teşvik politikaları düzenlemesine ihtiyaç vardır. Tüketici fiyatlarının bazı bölgelerde fazla artışını engelleyecek şekilde bu bölgelere temel gıda maddeleri ve diğer tüketim maddelerinin daha uygun fiyatlar ile temini için hem lojistik hem de üretim politikaları geliştirilmelidir.

Kaynakça

Algan, N. & Akdoğan, M. (2001). Veri Zarflama Analiz Tekniği Kullanılarak Karadeniz Bölgesi'nde Yer Alan İllerin Etkinlik Değerlendirilmesi. *11. Ulusal Bölge Bilimi \ Bölge Planlama Kongresi Bildiriler Kitabı*, Trabzon, 241-251.

Atan, M., Özgür, E. & Güler, H. (2004). Çok Değişkenli İstatistiksel Analizler ve VZA ile İllerin Gelişmişlik Düzeylerinin Karşılaştırılması. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 25-42.

Aydemir, Z. C. (2002). Bölgesel Rekabet Edebilirlik Kapsamında İllerin Kaynak Kullanım Görece Verimlilikleri: Veri Zarflama Analizi Uygulaması (Uzmanlık Tezi). DPT, Ankara.

Bakırcı, F., Ekinci, E. D. & Şahinoğlu T. (2014). Bölgesel Kalkınma Politikalarının Etkinliği: Türkiye Alt Bölgeler Bazında Bir Uygulama. *International Conference on Eurasian Economies*, 1-10.

Cam, E. & Atan, M. (2018). Türkiye’de il Bazında İstihdam Politikalarının Etkinliği. *Bilgi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(1), 102-123.

dataTurkey, www.dataturkey.com.tr (Erişim tarihi: 10.02.2020).

Düzakın, E. & Kıran, B. (2010). Kalkınmada Öncelikli İllerin Ekonomik Etkinliklerinin Değerlendirilmesi. *Çukurova Üniversitesi İİBF Dergisi*, 14(1), 1-18.

Ertürk, Y., Şahin, S. & Koçak, D. (2020). Türkiye’de Bölgelere Göre Teşvik Politikalarının Kamu Maliyesi Çerçevesinde Analizi: Waspas Uygulaması. *3. Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, 2, 1911-1925.

Koçak, D., Doğan, S. & Ertürk, Y. (2020). Türkiye’de İllerin Yatırım Teşvik Politikalarının Karşılaştırmalı Analizi: Temel Bileşenler Analizi ve Veri Zarflama Analizi. İçinde: *Ekonomik, Finansal ve Mali Politikaların Uygulamadaki Yansımaları* (Ed.: Ş. Karabulut) (277-292). Ankara: Gazi Kitabevi.

Koçak, D., Ertürk, Y. & Atan, M. (2020). Bölgesel Kalkınma Perspektifinden İşgücü Hareketliliğinin Değerlendirilmesi: Dirençli Temel Bileşenleri Analizi Uygulaması. *Sosyal Güvenlik Dergisi*, 10(2), 353-370.

Köne, A. Ç. (2014). Türkiye’de Bölgesel Eko-Verimliliğin Ölçülmesi: Veri Zarflama Analizi ile Bir Değerlendirme. *TİSK Akademi Dergisi*, 9(16), 138-155.

Lotfi, H. & Poursakhi, N. (2012). A Mathematical Model for Dynamic Efficiency Using Desirable and Undesirable Input-Output. *Applied Mathematical Sciences*, 6, 141-151.

Öncel, A. (2010). Türkiye’de Bölgelerarası Gelişmişlik Farklılıklarını Gidermeye Yönelik Politika Uygulamaları ve Etkin Kaynak Kullanımı Üzerine Bir Analiz (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Özkubat, G. & Selim, S. (2019). Türkiye’de İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişliği: Bir Mekânsal Ekonometrik Analiz. *Alphanumeric Journal*, 7(2), 449-470.

Şahin, S. & Ertürk, Y. (2020). Türkiye'deki İllerin Teşvik Politikalarının TOPSIS Yöntemi ile Değerlendirilmesi. *Vergi Raporu*, 28(253), 182-195.

Şengül, Ü., Eslemian, S. & Eren, M. (2013). Türkiye'de İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflamasına göre Düzey 2 Bölgelerinin Ekonomik Etkinliklerinin VZA Yöntemi ile Belirlenmesi ve Tobit Model Uygulaması. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 11(21), 75-99.

Tone, K. (2001). A Slack-based Measure of Efficiency in Data Envelopment Anaysis. *Europen Journal of Operational Research*, 130, 498-509.

TÜİK, <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=İl-Bazında-Gayrisafi-Yurt-Ici-Hasila-2019-33663> (Erişim tarihi: 15.02.2021).

TÜİK, <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Tuketici-Fiyat-Endeksi-Ocak-2021-37379> (Erişim tarihi: 15.02.2021).

TÜİK, <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Yillik-Sanayi-ve-Hizmet-Istatistikleri-2019-33599> (Erişim tarihi: 15.02.2021).

TÜİK, https://tuikweb.tuik.gov.tr/MicroVeri/Hia_2019/turkce/metave-ri/tanim/index.html (Erişim tarihi: 15.02.2021).

TÜİK, https://tuikweb.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1011 (Erişim tarihi: 15.02.2021).

TÜİK, https://tuikweb.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1018 (Erişim tarihi: 15.02.2021).

TÜİK, https://tuikweb.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1059 (Erişim tarihi: 15.02.2021).

TÜİK, <https://www.tuik.gov.tr/media/microdata/pdf/dis-ticaret.pdf> (Erişim tarihi: 15.02.2021).

İKİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME FAALİYETLERİNİN ETKİNLİĞİ: SAVUNMA SANAYİ ŞİRKETLERİNDE TOPLAM FAKTÖR VERİMLİLİĞİ ENDEKSİ İLE BİR UYGULAMA

Ahmet AKTAŞ*

Mehmet KABAK**

1. Giriş

Bilginin yeni uygulamalara dönüşümünü gerçekleştirmek üzere sistematik bir biçimde yürütülen çalışmaların bütünü olarak tanımlanan Araştırma ve Geliştirme (Ar-Ge) faaliyetleri günümüz dünyasında büyük bir öneme sahiptir. Devlet yönetimleri, ülke kalkınması için teknolojik gelişmeleri göz önüne alan yenilikçilik ve Ar-Ge temelli anlayışı, emek yoğun üretim anlayışına daha fazla tercih eder hale gelmiştir. Son yıllarda Dördüncü Endüstri Devrimi'nin ortaya çıkışı ile birlikte, yenilikçi fikirlerin, süreçlerden elde edilen veri ve bilgilerin ve Ar-Ge faaliyetlerinin rekabet ortamında ayakta kalmak için kaynak (zaman, işgücü ve maddi imkânlar) tahsis edilmesinde anahtar rol oynadığı değerlendirilmektedir.

Kalite kavramının, müşteri talep ve ihtiyaçlarına uygun ürün ve süreçlerin en hızlı biçimde karşılanması olarak değiştiği günümüz dünyasında ürün yaşam çevrimleri de kısalmıştır. Müşterilerin beklentileri ve ihtiyaçları değiştiğinden şirketlerin de ürün ve süreçlerini sürekli olarak ve hızlı biçimde geliştirmeleri bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu nedenle, rakiplerinin gerisinde kalmak istemeyen işletmeler Ar-Ge faaliyetlerine önem vermekte ve ülkeler Ar-Ge faaliyetlerini destekleyecek plan ve politikalar geliştirerek hareket etmektedirler. Ülkemizde de yenilikçi ürün ve süreçlerin geliştirilmesi desteklenmekte, Ar-Ge faaliyetlerine yönelik destek

---

* Arş. Gör., Gazi Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, e-posta: aaktas@gazi.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4394-121X

** Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Endüstri Bölümü, e-posta: mkabak@gazi.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8576-5349

Kaynakça

Baykul, A., Oruç, K. & Dulupçu, M. (2016). Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici Şirketlerinin Ar-Ge ve Yenilikçi Etkinliklerinin Veri Zarflama Analizi İle Değerlendirilmesi. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(2), 51-72.

Charnes, A., Cooper, W., Lewin, A. Y. & Seiford L. M. (1994). *Data Envelopment Analysis: Theory, Methodology and Application*. New York: Kluwer Academic Publishers.

Cenger, H., Gülcü, A. & Karaca, F. (2018). Borsa İstanbul'da İşlem Gören İmalat Sanayi Firmalarının Görelî Etkinlik (VZA) Düzeylerinin Ar-Ge Yoğunlukları ile İlişkisi. *Ekonomi İşletme Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Dergisi*, 4(1-2), 89-110.

Çıtak, L. & İltaş, Y. (2017). Ar-Ge Yatırımlarının Finansal Performans Üzerindeki Etkisi ve BİST Teknoloji Endeksi Firmalarının Etkinliklerinin Değerlendirilmesi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 76, 239-254.

Çiçek, H. & Onat, O. (2013). İnovasyon Odaklı Faaliyetlerin Firma Performansına Etkisinin Veri Zarflama Analizi ile Belirlenmesi; İMKB Üzerine Bir Araştırma. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(7), 46-53.

Ertaş, F. & Peşmen, S. (2020). İnşaat Sektöründe Finansal Performansın Ölçümüne Yönelik Bir Uygulama. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 34(4), 1333-1350.

Güler, E., Yerel Kandemir, S. & Açikkalp, E. (2020). Türkiye'deki Enerji Dağıtım Şirketlerinin Etkinliklerinin Veri Zarflama Analizi ile Değerlendirilmesi. *Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 7(1), 66-79.

Gün, M. & Yerdelen Kaygın, C. (2020). Investigation of the Effect of R&D Investments on Financial Performance via Data Envelopment Analysis. *Business & Management Studies: An International Journal*, 8(3), 2649-2674.

Gürbüz, E. & Dumlu, H. (2018). BIST sürdürülebilirlik endeksindeki şirketlerin etkinliklerinin ölçülmesi: Veri zarflama analizi ile bir uygulama. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 10(2), 223-244.

Münyas, T. (2018). Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarının Finansal Etkinliklerinin Veri Zarflama Analizi Yöntemi ile Değerlendirilmesi. *Journal of Life Economics*, 5(4), 111-126.

OECD (2021). https://www.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/data/oecd-science-technology-and-r-d-statistics/main-science-and-technology-indicators_data-00182-en (Erişim tarihi: 01.03.2021).

Özçelik, F. & Avcı Öztürk, B. (2019). Girdi Olarak Maliyetlere Yönelik Veri Zarflama Analizi Modelleri ile Görelî Etkinlik Analizi. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 11(2), 1011-1028.

Özdemir, Y. & Selamzade, F. (2020). Türkiye’de Üniversitelerin Ar-Ge ve Teknopark Proje Performansının Veri Zarflama Analizi Yöntemi ile Ölçülmesi. *Turkish Studies - Economy*, 15(4), 2361-2376.

Salman, S. (2019). Savunma Sanayi Ar-Ge Merkezlerinin Performanslarının ENTROPİ ve ARAS Yöntemleri ile Değerlendirilmesi (Yüksek Lisans Tezi). Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gümüşhane.

Sanayi Bakanlığı, <https://www.sanayi.gov.tr/istatistikler/istatistiki-bilgiler/mi0203011502> (Erişim tarihi: 01.03.2021).

Thanassoulis E. (2001). *Introduction to the Theory and Application of Data Envelopment Analysis*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MELEZ VZA/AHP ANALİZİ İLE ETKİNLİK ÖLÇÜMÜ: İRAN HAVALİMANLARINDA BİR UYGULAMA

Şenol ALTAN*

Yasmin FARD MORADİNİA**

1. Giriş

Ulaştırma altyapıları şehirlerin ve ülkelerin kalkınmasının en önemli unsurlarıdır. Limanlar, demiryolları, karayolları ve en önemlisi havayolları, ülkelerin kalkınma sürecinde hayati bir rol üstlenmişlerdir. Ulaştırma faaliyeti, kalkınmanın ve insan refahının önemli bir bileşenidir. Günümüzde giderek artan ticaret, küreselleşme ve insan ihtiyaçları, havayolu taşımacılığını en önemli ulaşım hizmeti haline getirmiştir. Özellikle 20.yüzyılın ikinci yarısından sonra havalimanları küresel bağlamda ticari, sosyal ve politik ilişkilerin en önemli altyapısı olmuştur. Bu nedenle havalimanları dış ilişkilerin bir unsuru olarak tanımlanabilir.

Havalimanları bölge ve ülke için de çok önemlidir. Bu bağlamda, havalimanlarının temel ekonomik katkıları, istihdam ve turizmdir. Diğer ulaşım sektörleri gibi havalimanları bölgede yaşayanlara istihdam olanakları sağlamaktadır. Ayrıca, havalimanlarının turizm sektöründeki rolü, ülke ekonomisine büyük bir katkıda bulunmasıdır. Bu nedenle, havalimanlarının verimliliğinin artması ekonomik açıdan önem kazanmıştır. Başka bir anlatımla, yolcu ve yük taşımacılığının artırılması bölgeye ve ülkeye daha fazla ekonomik katkıda bulunacaktır. Ekonomik önemler dışındaki faktörler açısından havalimanlarına bakıldığında toplumsal, kültürel, eğitim ve sağlık faaliyetleri açısından da toplumun refahına katkıda bulunmaktadır.

---

* Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ekonometri Bölümü, e-posta: senol.altan@hbv.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4210-3924.

** Y.Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ekonometri ABD, e-posta: yasmin.moradi@yahoo.com, ORCID: 0000-0002-9389-0414.

sonuçların uygulamada dikkate alınması önemli bir husustur. Bu çalışma ile İran'daki havalimanlarının 2015 yılındaki verilere göre etkinlikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada; İran'daki havalimanlarının etkinlikleri VZA ve Melez VZA/AHP sıralı metodu ile ölçülmüştür. Kullanılan VZA yöntemi ile havalimanlarının etkinlikleri belirlenerek, etkin olmayan havalimanları da göze çarpmaktadır. İran'ın büyük sayılabilecek (ortalama yolcu trafiği ≥ 300000) havalimanlarından Tebriz, İsfahan gibi havalimanları etkin olmamaktadırlar. Burada etkin olan havalimanları referans göstererek, havalimanları yöneticilerine yapılabilecek öneriler şunlar olabilir. Havalimanlarının mevcut kapasitelerini artırmadan (hatta azaltarak), çıktılarını artırmaya çalışmaları gerekmektedir. Böylelikle birçok etkin havalimanına sahip olabilecekler.

Analiz sonuçlarına bakıldığında birçok etkin ve etkin olmayan havalimanı göze çarpmaktadır. Melez VZA/AHP sıralı metodu; karar birimlerini (havalimanları) sadece “etkin” veya “etkin değil” şeklinde sınıflandırmamış, aynı zamanda etkinlik sıralaması (karar birimlerinin) da yaparak veri zarflama analizi ve analitik hiyerarşi prosesi yöntemine göre avantaj sağlamıştır. Melez VZA/AHP sonuçlarına göre Ahwaz havalimanı en etkin, Shahrekord havalimanını ise en az etkin olduğu bulunmuştur.

Sonuç olarak elde edilen bulgular irdelenerek, İran havalimanlarının etkinlikleri değerlendirilip etkin olmayan havalimanlarının nasıl daha etkin hale getirilebilmesi hususu ayrıntılı biçimde ele alınarak çalışma zenginleştirilebilir.

Kaynakça

Ar, İ. M. (2012). Türkiye'deki Havalimanlarının Etkinliklerindeki Değişimin İncelenmesi: 2007-2011 Dönemi için Malmquist-TFV Endeksi Uygulaması. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 26, 3-4.

Babak, D. & Turan, E. (2010). Ankara'da Bulunan Dört Yıldızlı Otellerin, VZA-AHS Sıralı Hibrit Yöntemi ile Etkinlik Değerlendirilmesi. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 12(3), 69-90, Ankara.

Bal, V. (2010). Bilgi Sistemlerinin Sağlık İşletmeleri Performansına Etkilerinin Veri Zarflama Analizi ile Ölçümü: Türkiye'deki Devlet Hastanelerinde Bir Araştırma (Doktora Tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.

Barros, C. P. & Dieke, P. U. C. (2007). Performance Evaluation of Italian Airports: A Data Envelopment Analysis. *Journal of Air Transport Management*, 13, 181-191.

Bazargan, M. & Vasigh, B. (2003). Size versus Efficiency: A Case Study of US Commercial Airports. *Journal of Air Transport Management*, 9(3), 187-193.

Depren, Ö. (2008). Veri Zarflama Analizi ve Bir Uygulama (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Düzakın, E. & Güçray, A. (2001). An Analysis of the Efficiency of Airports in Turkey. *43th Annual Conference of the Operational Research Society*, United Kingdom.

Fernandes, E. & Pacheco, R.R. (2002). Efficient Use of Airport Capacity. *Transportation Research: Part A - Policy and Practice*, 36(3), 225-38.

Foroughi, A. & Babaei, H. (2012). Pragmatics of Hybrid Approach DEA/VIKOR to Assess International Airports of Iran. *Indian Journal of Science and Technology*, 5(8).

Fung, M. K. Y., Wan, K. K. H., Hui, Y. V. & Law, J. S. (2008). Productivity Changes in Chinese Airports 1995-2004. *Transportation Research Part E*, 44(3), 521-542.

Jahanshahloo, G. R. & Mohsenpour, Z. (2012). Measuring the Efficiency and Congestion of Iranian Airports in 2008 with Data Envelopment Analysis. *Journal of Basic and Applied Scientific Research*.

Jenkins, L. & Anderson, M. (2003). A Multivariate Statistical Approach to Reducing the Number of Variables in Data Envelopment Analysis. *European Journal of Operational Research*, 147(1), 51-61.

Koçak, H. & Çilingirtürk, A. (2011). AB Ülkeleri ve Aday Ülkelerin Kaynak Kullanımında Etkinliklerinin Karşılaştırmalı Analizi. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 167.

Majd, F. (2007). Sivil Havacılık ve Endüstrisi Üzerine Bir Araştırma. *Havacılık Güvenliği Üçüncü Konferansı*. İran, Tahran.

Martin-Cejas, R.R. (2002). An Approximation to the Productive Efficiency of the Spanish Airports Network Through a Deterministic Cost Frontier. *Journal of Air Transport Management*, 8, 233-238.

Öncü, M. A., Çömlekçi, İ. & Coşkun, E. (2013). Havayolu Yolcu Taşıma İşletmelerinin Finansal Etkinliklerinin Ölçümüne İlişkin Bir Araştırma. *Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, 5(2), 77-86.

Parker, D. (1999). The Performance of BAA Before and After Privatization: A DEA Study. *Journal of Transport Economics and Policy*, 33, 133-145.

Pedram, M. & Payan, A. (2015). Efficiency Evaluation of International Airports in Iran using Data Envelopment Analysis. *Indian Journal of Science and Technology*, 8(9), 67-74.

Peker, İ. & Baki B. (2009). Veri Zarflama Analizi İle Türkiye Havalimanlarında Bir Etkinlik Ölçümü Uygulaması. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(2), 72-88.

Roghanian, E. & Foroughi, A. (2010). An Empirical Study of Iranian Regional Airports Using Robust Data Envelopment Analysis. *International Journal of Industrial Engineering Computations* 1, 65-72.

Rouyandegan, B. D. (2004). DEA/AHP Sıralı Metodu ile İran Amir Kabir Üniversitesi Fakültelerinin Etkinlik Ölçümü (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.

Shakeri, F. (2012). İran'daki Havalimanının Etkinlik Ölçümünü -Veri Zarflama Analizi Yöntemi İle. *Transportation Research*, 9, 275-291.

Tarım, A. (2001). *Veri Zarflama Analizi: Matematiksel Programlama Tabanlı Göreli Etkinlik Ölçüm Yaklaşımı*, Sayıştay Yayınları, Ankara.

Yoshida, Y. & Fujimoto, H. (2004). Japanese-Airport Benchmarking with the DEA and Endogenous Weight TFP Methods: Testing the Criticism of Overinvestment in Japanese Regional Airports. *Transportation Research, Part E*, 40(6), 533-546.

Iran Airports & Air Navigation Company (2015). *Iran Airports & Air Navigation Company Introduction*. <https://en.airport.ir/introduction>

Iran Airports & Air Navigation Company (2015). *List of valid airport*. <https://ais.airport.ir/iaip>.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE’DE BULUNAN HAVALİMANI PERFORMANSLARININ İKİ AŞAMALI VERİ ZARFLAMA ANALİZİ İLE İNCELENMESİ

H. Hasan ÖRKÜ

Emre KOÇAK

1. Giriş

Küreselleşmenin ve teknolojik gelişmelere artmasına paralel olarak dünyada pek çok sektörde olduğu gibi havacılık sektöründe de önemli gelişmeler yaşanmaktadır. Havalimanları küreselleşmenin yanında bir bölgenin ya da bir ulusun ekonomik kalkınmasında önemli bir rol oynamaktadır. Aynı zamanda uluslararası ticaret ve turizmin de önemli bir parçası olmuşlardır. Gelişen teknolojiyi ileri düzeyde kullanarak meydana gelen yenilikleri uygulamaya açık olan havacılık sektöründe üst seviyelere çıkabilmek için yenilikçi politikaların uygulanması gerekmektedir. Havalimanı yönetiminin performansı bir ülkenin rekabet gücünü doğrudan etkileyebilir. Havacılık faaliyetleri, ticari faaliyetler, saha kısıtlamaları, yönetim ve mülkiyet yapısı gibi açılardan çok farklı koşullar altında faaliyet gösteren havalimanlarının etkin bir şekilde yönetimi büyük önem arz etmektedir. Bundan dolayı havalimanlarının performans değerlendirilmesi ve düşük performansa sahip havalimanları için önerilen politikalar rekabet gücünün artmasında hayati bir rol oynamanın yanında ülke ekonomilerine önemli katkılar sağlayacaktır. Havacılık sektöründe gün geçtikçe artan rekabet nedeniyle etkinlik kavramı meydana gelmiş ve havalimanlarının performanslarını arttırabilmenin uğraşı içerisine girilmiştir.

---

* Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Fen Fakültesi, İstatistik Bölümü, eposta: hhorkcu@gazi.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2888-9580

** Arş. Gör., Gazi Üniversitesi, Fen Fakültesi, İstatistik Bölümü, eposta: emrekocak@gazi.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6686-9671

5. Sonuç ve Değerlendirme

Parametrik olmayan bir doğrusal programlama problemi olan VZA yönteminde, toplam ağırlıklı çıktıların ağırlıklı girdilerin toplamına oranı maksimize edilerek her bir KVB'nin etkinlik puanları bulunur. Elde edilen etkinlik puanlarına göre ilgili birimler etkin veya etkin olmayan KVB olarak adlandırılır. Buradaki ana soru, etkin KVB'lere kıyasla etkin olmayan KVB'lerin ne ölçüde verimsiz olduğudur. Bu soruyu cevaplamak için sistem iki aşamaya ayrılmış ve farklı yapılara sahip iki aşamalı VZA modelleri önerilmiştir.

Bu çalışmada DHMI aracıyla yönetilen havalimanının kapasite kullanımı ve ekonomik performans sonuçları ilişkili iki aşamalı VZA ile elde edilmiştir. Genel, kapasite kullanımı ve ekonomik açıdan incelenen aşamalar sonucunda, her üç aşamada yer alan İstanbul Atatürk Havalimanı, Antalya Havalimanı, Ankara Esenboğa Havalimanı, İzmir Adnan Menderes Havalimanı, Muğla Dalaman Havalimanı ve Milas-Bodrum Havalimanı gibi yüksek performansa sahip havalimanları mevcuttur.

Verilerden çıkan en dikkat çekici sonuç, bu havalimanların bulunduğu iller incelendiğinde, ortak özelliklerinin büyükşehirler olmalarının yanında ticaret ve turizm alanında gelişmiş olmalarıdır. Bu durum gösteriyor ki, bu şehirlerde bulunan havalimanlarını kullanan insan sayısının ve uçuş sayılarının fazla olmasının yanında bu fazlalıklar sonucunda meydana gelen hizmet satış gelirlerinin yüksekliğinden dolayı bu havalimanları diğer illerdeki havalimanlarına göre öne çıkmaktadır.

Kaynakça

- Abbott, M. & Wu, S. (2002). Total Factor Productivity and Efficiency of Australian Airports. *Australian Economic Review*, 35(3), 244-260.
- Ablanedo-Rosas, J. H. & Gemoets, L. A. (2010). Measuring the Efficiency of Mexican Airports. *Journal of Air Transport Management*, 16(6), 343-345.
- Adler, N. & Berechman, J. (2001). Measuring Airport Quality from the Airlines' Viewpoint: An Application of Data Envelopment Analysis. *Transport Policy*, 8(3), 171-181.
- Banker, R. D., Charnes, A. & Cooper, W. W. (1984). Some Models for Estimating Technical and Scale Inefficiencies in Data Envelopment Analysis. *Management Science*, 30(9), 1078-1092.

Charnes, A., Cooper, W. W. & Rhodes, E. (1978). Measuring the Efficiency of Decision Making Units. *European Journal of Operational Research*, 2(6), 429-444.

Chow, C. K. W. & Fung, M. K. Y. (2012). Estimating Indices of Airport Productivity in Greater China. *Journal of Air Transport Management*, 24, 12-17.

De Nicola, A., Gitto, S. & Mancuso, P. (2013). Airport Quality and Productivity Changes: A Malmquist Index Decomposition Assessment. *Transportation Research Part E: Logistics and Transportation Review*, 58, 67-75.

Färe, R. & Grosskopf, S. (1996). Productivity and Intermediate Products: A Frontier Approach. *Economics Letters*, 50(1), 65-70.

Fung, M. K. Y., Wan, K. K. H., Van Hui, Y. & Law, J. S. (2008). Productivity Changes in Chinese Airports 1995-2004. *Transportation Research Part E: Logistics and Transportation Review*, 44(3), 521-542.

Kao, C. (1995). Some Properties of Pareto Efficiency under the Framework of Data Envelopment Analysis. *International Journal of Systems Science*, 26(9), 1549-1558.

Kao, C. (2017). *Network Data Envelopment Analysis* (Vol. 240). Switzerland: Springer International Publishing, 207-236.

Kao, C. & Hwang, S. N. (2008). Efficiency Decomposition in Two-Stage Data Envelopment Analysis: An Application to Non-Life Insurance Companies in Taiwan. *European Journal of Operational Research*, 185(1), 418-429.

Koçak, H. (2011). Efficiency Examination of Turkish Airports with DEA Approach. *International Business Research*, 4(2), 204.

Lai, P. L., Potter, A., Beynon, M. & Beresford, A. (2015). Evaluating the Efficiency Performance of Airports using an Integrated AHP/DEA-AR Technique. *Transport Policy*, 42, 75-85.

Martín, J. C. & Roman, C. (2001). An Application of DEA to Measure the Efficiency of Spanish Airports Prior to Privatization. *Journal of Air Transport Management*, 7(3), 149-157.

Örkcü, H. H., Balıkçı, C., Dogan, M. I. & Genç, A. (2016). An Evaluation of the Operational Efficiency of Turkish Airports using Data Envelopment Analysis and the Malmquist Productivity Index: 2009-2014 case. *Transport Policy*, 48, 92-104.

Pels, E., Nijkamp, P. & Rietveld, P. (2003). Inefficiencies and Scale Economies of European Airport Operations. *Transportation Research Part E: Logistics and Transportation Review*, 39(5), 341-361.

Perelman, S. & Serebrisky, T. (2012). Measuring the Technical Efficiency of Airports in Latin America. *Utilities Policy*, 22, 1-7.

Sarkis, J. (2000). An Analysis of the Operational Efficiency of Major Airports in the United States. *Journal of Operations Management*, 18(3), 335-351.

Seiford, L. M. & Zhu, J. (1999). Profitability and Marketability of the Top 55 US Commercial Banks. *Management Science*, 45(9), 1270-1288.

Tsui, W. H. K., Balli, H. O., Gilbey, A. & Gow, H. (2014). Operational Efficiency of Asia-Pacific Airports. *Journal of Air Transport Management*, 40, 16-24.

Yoshida, Y. & Fujimoto, H. (2004). Japanese-Airport Benchmarking with the DEA and Endogenous-Weight TFP Methods: Testing the Criticism of Overinvestment in Japanese Regional Airports. *Transportation Research Part E: Logistics and Transportation Review*, 40(6), 533-546.

BEŞİNCİ BÖLÜM

OECD ÜLKELERİNİN EĞİTİM HARCAMALARININ VERİ ZARFLAMA ANALİZİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Abdulkerim ÇALIŞKAN*

Ünal ERYILMAZ**

Yasin ERTÜRK***

1. Giriş

Eğitim, öncelikle bireyler ve buna bağlı olarak da toplumların gelişim göstermesini sağlayan önemli bir faktördür. Günümüzün teknolojik gelişmelerine bağlı olarak değişen yapısında çağın şartlarını yakalamak ve gerekliliklerini yerine getirmek ancak eğitimde gösterilecek gelişmelere bağlıdır. Eğitimin göstereceği gelişme belli bazı faktörlere göre şekillenmektedir. Çalışmanın konusunu oluşturan eğitim harcamalarının etkinliği de şüphesiz ki söz konusu faktörler arasında önemli bir yer tutmaktadır.

İçinde bulunduğumuz bilgi çağında bilgiyi efektif bir biçimde kullanabilmek bilgiyi öğrenme yoluyla mümkündür. Bu nedenle ülkeler her geçen süre zarfında eğitim sistemlerini geliştirme çabası içinde olmalıdır. Genel olarak eğitim sistemleri güçlü olan ülkelerin gelişmiş ülkeler, eğitim sistemleri zayıf olan ülkelerin ise gelişmekte olan ülkeler olduğu ifade edilebilir. Buradan hareketle eğitimin ülkelerin gelişmişlik seviyesi ve kalkınma sürecinde oldukça önemli olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Eğitim,

---

* Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, eposta: abdulkerim.caliskan@hbv.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3123-8890

** Dr., Hazine ve Maliye Bakanlığı, eposta: unaleryilmaz@yahoo.com, ORCID: 0000-0002-9056-4963

*** Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, eposta: yasin.erturk@hbv.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3809-2919

sonucu ortaya çıkmaktadır. Nitekim daha öncede ifade edildiği üzere OECD ortalamasının oldukça altında olduğumuz gerçeği ortadadır. Bu nedenle eğitime ayrılan payların çok daha fazla artırılarak devam etmesi bir zorunluluktur. Ancak bu şekilde belirli bir seviyenin yakalanması mümkün olacaktır. Eğitime ayrılan paylar ile birlikte genç nüfusun her kademede eğitime yönlendirilmesi ve eğitim öğretim kadrosunun daha nitelikli bir yapıya kavuşturulması da yapılması gereken diğer konular arasında yer almaktadır. Eğitim alanında atılacak olan her yeni adım beraberinde bazı maliyetleri getirecektir. Bu nedenle kamu kaynaklarının yetersiz kalması ihtimaline karşılık olarak eğitimde kamu sektörü ile özel sektör arasında belirli düzeyde bir uyum sağlanması da oldukça yerinde olacaktır. Özel sektör faaliyetlerinin etkin bir biçimde denetlenmesi de nitelikli bir yapının oluşturulması ve korunması açısından son derece önemli bir konudur.

Kaynakça

Aktan, C. C. (2011). Devlet Mi? Piyasa Mı? Mal ve Hizmetler Hangi Sektör Tarafından ve Hangi Yöntemlerle Sunulmalı. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 3(1), 96-114.

Bali, B. B. & Çelen, M. (2009). Kamu Eğitim Harcamalarında Etkinlik ve Etkinlik Analizi: OECD Ülkeleri Üzerine Bir Uygulama. İçinde: 24. *Türkiye Maliye Sempozyumu, Devletin Değişen Rolü Bağlamında Türkiye’de Kamu Harcamalarının Sektörel Analizi Tebliğler Kitabı*, 17-44.

Banker R. D., Charnes, A., Cooper, W. W., Swarts, J. & Thomas, D. (1989). An Introduction to Data Envelopment Analysis with Some of Its Models and Their Uses. *Research in Government and Nonprofit Accounting*, 5, 125-163.

Benito, B., Faura, Ú., Guillamón, M. D. & Ríos, A. M. (2019). The Efficiency of Public Services in Small Municipalities: The Case of Drinking Water Supply. *Cities*, 93, 95-103.

Blankenau, W. F., Simpson, N. B. & Tomljanovich, M. (2007). Public Education Expenditures, Taxation and Growth: Linking Data to Theory. *American Economic Association*, 97(2), 393-397.

Charnes, A., Cooper, W. W. & Rhodes, E. (1978). Measuring the Efficiency of Decision Making Units. *European Journal of Operational Research*, 2, 429-444.

Çakmak, E. & Gümüş, S. (2005). Türkiye’de Beşeri Sermaye ve Ekonomik Büyüme: Ekonometrik Bir Analiz (1960-2002). *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 60(1), 59-72.

Çalışkan, A., Koçak, D. & Ertürk, Y. (2021). Ülkelerin Yükseköğretim Performanslarının Bulanık C-Ortalamalar Kümeleme Algoritması ile Değerlendirilmesi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 1-7.

Çoban, O. (2004). Beşeri Sermayenin İktisadi Büyüme Üzerine Etkisi: Türkiye Örneği. *İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 30, 131-142.

Devarajan, S., Swaroop, V. & Zou, H. (1996). The Composition of Public Expenditure and Economic Growth. *Journal of Monetary Economics*, 37(2), 313-344.

Farrell, M. J. (1957). The Measurement of Productive Efficiency. *Journal of the Royal Statistical Society: Series A (General)*, 120(3), 253-290.

Kao, C. (2017). *Network Data Envelopment Analysis, Foundations and Extensions* (First Edition). Switzerland: International Series in Operations Research & Management Science, Springer.

Kar, M. & Ağır, H. (2006). Türkiye’de Beşeri Sermaye ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Eşbütünleşme Yaklaşımı ile Nedensellik Testi 1926-1994. *Selçuk Üniversitesi İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 11, 51-68.

Karaarslan, E. (2005). Kamu Kesimi Eğitim Harcamalarının Analizi. *Maliye Dergisi*, 149, 36-73.

Karagül, M. (2003). Beşeri Sermayenin Ekonomik Büyümeyle İlişkisi ve Etkin Kullanımı. *Akdeniz Üniversitesi İİBF Dergisi*, 5, 79-90.

Koçak, D., Türe, H. & Atan, M. (2019). Efficiency Measurement with Network DEA: An Application to Sustainable Development Goals 4. *International Journal of Assessment Tools in Education*, 6(3), 415-435

Koçak Ertürk, D. (2020). Network Veri Zarflama Analizi ile Etkinlik Ölçümü (Doktora Tezi). Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ankara.

Li, J. & Kong, L. (2012). Equilibrium Relationship between Education and Economic Growth. *Advances in Applied Economic and Finance*, 2(3), 403-406.

Nadaroğlu, H. (1999). *Kamu Maliyesi Teorisi*. İstanbul: Beta Basım Yayın Dağıtım Anonim Şirketi.

National Center for Education Statistics, https://nces.ed.gov/programs/digest/d19/tables/dt19_605.10.asp (Erişim tarihi: 25.02.2021).

OECD, https://www.oecd.org/pisa/PISA-results_ENGLISH.png
(Erişim tarihi: 25.02.2021).

Ortaç, F. R. (2003). Cumhuriyetimizin 80. Yılında Eğitim Harcamaları. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 5(2), 239-247.

Özsoy, C. (2009). Türkiye’de Eğitim ve İktisadi Büyüme Arasındaki İlişkinin VAR Modeli ile Analizi. *Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi*, 4(1), 71-83.

Serel, H. & Masatçı, K. (2005). Türkiye’de Beşeri Sermaye ve İktisadi Büyüme İlişkisi: Ko-Entegrasyon Analizi *Atatürk Üniversitesi İİBF Dergisi*, 11(1), 115-140.

Tsou, C. M. & Huang, D. Y. (2010). On Some Methods for Performance Ranking and Correspondence Analysis in the DEA Context. *European Journal of Operational Research*, 203(3), 771-783.

Tuna, Y. & Yumuşak, İ. G. (2002). Kalkınmışlık Göstergesi Olarak Beşeri Kalkınma İndeksi ve Türkiye Üzerine Bir Değerlendirme. *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası*, 52(1), 1-26.

ALTINCI BÖLÜM

TÜRKİYE VE AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNİN SOSYAL GÜVENLİK HARCAMALARININ ETKİNLİK DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: VERİ ZARFLAMA ANALİZİ UYGULAMALARI*

Ferhat BOLUKÇU**

Nazan TORUN***

1. Giriş

Sosyal güvenlik kavramının literatürde pek çok tanımı olmakla birlikte dar ve geniş konseptte iki farklı tanımı bulunmaktadır. Sosyal güvenlik kavramının dar kapsamdaki tanımı; hastalık, kaza, yaralanma ve sakatlık, işsizlik, yaşlılık, ölüm, evlenme ve doğumdan kaynaklanan tüm gelir kayıpları ve azalışları ile gider artışlarını tazmin etme amacı güden bir kurum anlayışı olarak tanımlanmaktadır (Dilik, 1991). Geniş kapsamdaki tanımı ise herkesin eşit koşullarda bugününü ve yarınını mevcut ve olası risk ve tehlikelere karşı güvence altına almakla sorumlu bir kamu alanı olarak karşımıza çıkmaktadır (Talas, 1997).

Yirmi birinci yüzyılda bilimsel ve teknik gelişmeler ışığında sağlık hizmetlerini oluşturan muayene, tanı, tetkik ve tedavi alanında çok hızlı değişim ve ilerleme yaşanmaktadır. Dünyada tıbbi alanda yaşanan teknik ilerlemeler ve yaşam şartlarının iyileşmesi sonucunda doğuştan beklenen yaşam süresi artmıştır. Doğuştan beklenen yaşam süresinin artması ile beraber küresel ölçekte yaşlı nüfusta artmaya başlamıştır. Yaşlı nüfusun toplam nüfus

---

* Bu çalışma “Türkiye ve Avrupa Birliği Ülkelerinin Sosyal Güvenlik Harcamalarının Teknik Etkinlik Düzeylerinin Değerlendirilmesi: Veri Zarflama Analizi Uygulamaları” adlı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

** Bilim Uzmanı, Ankara İl Sağlık Müdürlüğü, Acil Sağlık Hizmetleri Başkanlığı e-posta: ferbol23@gmail.com, ORCID: 0000-0002-4062- 6193

*** Doç.Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, e-posta:ntorun@ybu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-1793-3248

alanında ilk defa VZA dayalı olarak gerçekleştirdiğimiz bu çalışmaya alternatif olarak gelecekte daha kapsamlı çalışmaların yapılması konunun önemini daha da belirginleştirecektir.

Kaynakça

Afonso, A., Schuknecht, L. & Tanzi, V. (2010). Income Distribution Determinants and Public Spending Efficiency. *The Journal of Economic Inequality*, 8(3), 367-389.

Antonelli, M. A. & De Bonis, V. (2019). The Efficiency of Social Public Expenditure in European Countries: A Two-Stage Analysis. *Applied Economics*, 5(1), 47-60, doi: 10.1080/00036846.2018.1489522.

Arkan, Ö. F. (2010). Sosyal Güvenlik Sistemlerinin Finansman Açıkları ve Ülkelere göre Karşılaştırmalı Analiz (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Arpa, T. & Kolçak, M. (2017). Türkiye ve OECD Ülkelerinde Sosyal Güvenlik Harcamaları, *Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(3), 651-677.

Bakırcı, F. (2006). Sektörel Bazda Bir Etkinlik Ölçümü: VZA ile Bir Analiz. *İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 20(2).

Baylan, M. (2014). Sosyal Güvenlik Harcamalarının Gelir Dağılımı Üzerine Etkisi (Doktora Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.

Belletini, G. & Ceroni, C. B. (2000). Social Security Expenditure and Economic Growth: An Empirical Assessment. *Research in Economics*, 54(3), 249-275.

Bolukçu, F. (2020). Türkiye'nin Sosyal Güvenlik Harcamalarının Kapsamı ve Finansmanı. *Türkiye Sağlık Bilimleri ve Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 11-27.

Çelikay, F. (2014). Türkiye'de Sosyal Harcamaların Yoksulluk Üzerine Etkileri: Ampirik Bir İnceleme (Doktora Tezi). Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.

Dangchen, S. & Yan, Y. (2018). Efficiency of Fiscal Expenditure for Social Security Based on DEA-Malmquist-An Empirical Study Based on Provincial Panel Data from 2012 to 2016. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 176, 2nd International Conference on Management, Education and Social Science.

Demirci, A. (2012). OECD Üyesi Ülkelerin Ekonomik ve Sosyal Etkinliklerinin Veri Zarflama Analiz Yöntemi ile Belirlenmesi (Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Demirci, A. (2018). *Teori ve Uygulamalarla Veri Zarflama Analizi*. Ankara: Gazi Kitabevi.

Dilik, S. (1991). *Sosyal Güvenlik*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Dinc, M. & Haynes, K. E. (1999). Sources of Regional Inefficiency: An Integrated Shift-Share, Data Envelopment Analysis and Input-Output Approach. *The Annals of Regional Science, Springer Western Regional Science Association*, 33(4), 469-489.

Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013). Sosyal Güvenlik Özel İhtisas Komisyonu Raporu, <http://ekutup.dpt.gov.tr/sosyalgu/ök681.pdf> (Erişim Tarihi: 12.07.2019).

Erdoğan, E. S. (2016). Avrupa Birliği Ülkeleri ve Türkiye’de Sosyal Güvenlik Harcamalarının Değerlendirilmesi (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Güner, O. (2014). 2008 Krizi Sonrası Sosyal Güvenlik Harcamaları Bağlamında Avrupa Refah Devleti (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Güzel, İ. (2019). Türkiye ve Avrupa Birliği’ne Üye Ülkelerin Seçilmiş Sağlık Göstergelerinin Veri Zarflama Analizi ile Değerlendirilmesi (Yüksek Lisans Tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Muğla.

Güzhan, G. (2007). Mesleki ve Teknik Eğitim Sisteminin Performansının Değerlendirilmesinde Bir Veri Zarflama Analizi Uygulaması (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Jacobs, R., Smith, P. C. & Street, A. (2006). *Measuring Efficiency in Health Care: Analytic Techniques And Health Policy*. Cambridge University Press.

Karadoğan, M. (2015). Türkiye’de Sosyal Devlet ve Sosyal Güvenlik Hizmetlerinde Değişim (AB Süreci Açısından Bir Değerlendirme) (Yüksek Lisans Tezi). Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

Korkmaz, M. (2015). Avrupa Birliği’nde Sosyal Güvenlik Uygulamaları ve Birliğe Üye Ülkelerin Sosyal Sigorta Harcamalarının

Karşılaştırılması (Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Kutlar, A. & Babacan, A. (2008). Türkiye’deki Kamu Üniversitelerinde CCR Etkinliği-Ölçek Etkinliği Analizi: DEA Tekniği Uygulaması. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(1), 148-172.

Lorcu, F. (2008). Veri Zarflama Analizi (DEA) ile Türkiye ve Avrupa Birliği Ülkelerinin Sağlık Alanındaki Etkinliklerinin Değerlendirilmesi (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Oruç, K. O. (2008). Veri Zarflama Analizi ile Bulanık Ortamda Etkinlik Ölçümleri ve Üniversitelerde Bir Uygulama (Doktora Tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.

Ramanathan, R. (2003). *An Introduction to Data Envelopment Analysis - A Tool for Performance Measurement*. California: Sage Publications.

SGK 2019 Yılı Faaliyet Raporu. http://www.sp.gov.tr/upload/xSPRapor/files/Bx4u8+3RVtc_SGK_2019_Faaliyet_Raporu.pdf (Erişim Tarihi: 04.04.2020).

Talas, C. (1997). *Toplumsal Ekonomi* (7. Baskı). Ankara: İmge Kitabevi.

Torun, N. (2020). *Sağlık Hizmetlerinde Etkinlik Ölçümü* (1. Baskı). Ankara: Gazi Kitabevi.

Uluçay, L. K. (2020). Sosyal Güvenlik Sisteminin Aktüeryal Denge Analizi (Yüksek Lisans Tezi). Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ankara.

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (2006). <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5510.pdf> (Erişim Tarihi: 08.08.2019).

YEDİNCİ BÖLÜM

BORSA İSTANBUL TEKSTİL, GİYİM VE DERİ SEKTÖRÜ ŞİRKETLERİNİN ETKİNLİKLERİNİN VERİ ZARFLAMA ANALİZİYLE İNCELENMESİ

Seyyide DOĞAN*

Müge SAĞLAM BEZGİN**

Zümre ÖZDEMİR GÜLER***

1. Giriş

Ekonomilerin ana hedefleri sürdürülebilir ekonomik büyüme ve kalkınmadır. Bir ekonomideki büyümenin üretimle ilgili oluşu, dolayısıyla üretimi etkileyen kanalların etkin ve verimli işleyişi ekonomik büyümeye olumlu katkı sağlayacaktır. Bu bağlamda ekonomik bir birim olarak işletmelerin, hangi sektörde faaliyet gösterirse göstereceği, mali yapılarının ve işleyişlerinin kuvvetli olması, küreselleşme süreci ve dünya ticaret hacmindeki dönüşüm de dikkate alındığında son derece önemlidir. Artan rekabet koşullarında işletmelerin varlıklarını sürdürebilmeleri için maliyet girdilerinin satış gelirlerinden daha az olması gerektiği kuşkusuzdur. Bununla beraber, ana faaliyetlerinin verimli ve etkin olması ise işletmelerin piyasa değerini artıracak ve bu durum temel finansal hedeflere olumlu yansıyacaktır. Bilindiği üzere bir işletmenin temel finansal amacı “*piyasa değerinin maksimizasyonu*”dur. İşletmelere özgü hedefler çerçevesinde; teknolojik gelişmeler, değişen tüketici talepleri, yaşanan finansal krizler gibi birçok

---

* Dr., Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ekonometri Bölümü, eposta: dogans@kmu.edu.tr, ORCID:0000-0001-7835-7905

** Dr., Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, eposta: mugesaglam@kmu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8674-2707

*** Dr., Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, İİBF, Ekonometri Bölümü, eposta: zumreozd@kmu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-2730-4584

düşünülebilir. Bununla birlikte çalışmada elde edilen ve dikkat çeken bir diğer bulgu ise, ortalamanın 4 katı daha fazla çalışanın olduğu ve gelir düzeyi en üst sıralarda yer alan büyük firmaların daha iyi performans göstermesi yönündeki bir beklentinin geçerli olmadığıdır. Küçük ve orta ölçekli firmaların, her iki yıl içinde, oldukça az sayıda çalışan ve daha az satış hasılatı ile karlılıklarını daha iyi artırebildikleri ve bu beceriyi pazarlanabilirlik aşamasında da gösterdikleri gözlenmiştir. Buradan hareketle pandemi koşulları göz ardı edilmemekle birlikte; büyük ölçekli firmaların mevcut satış ve üretim politikalarıyla ilgili sorun yaşadıkları söylenebilir. Etkin olmayan veya bir önceki döneme göre etkinliklerini yitiren firmaların üretim, satış ve pazarlama politikalarını revize ederek borsa performanslarını artırebilecekleri, böylece piyasa değerlerini daha yüksek hale getirebilecekleri unutulmamalıdır. Her ne kadar işletme dışı faktörlerin etkinlik üzerindeki etkisi yadsınamayacak derecede olsa da işletme içi politikaların dış faktörlere göre ayarlanması ve esnekliği işletme hedeflerine ve etkinliğe ulaşmada firma sahip ve yöneticilere faydalı olacaktır.

Kaynakça

- Altın, H. (2010). Financial Efficiency Test of the ISE Industrial Companies in the Global Crisis Environment: Data Envelopment Analysis Application. *Anadolu University Journal of Social Sciences*, 10(2), 15-30. <http://dx.doi.org/10.1023/A:1022804419183>.
- Álvarez, I. C., Barbero, J. & Zofio, J. L. (2020). A Data Envelopment Analysis Toolbox for MATLAB. *Journal of Statistical Software*. 95(3), 1-49.
- Arig, T. T. (2011). Data Envelopment Analysis as an Efficiency Calculation Method and Application including Evaluation about the Relative Financial Efficiencies of ISE Industrial Companies. Yildiz Technical University Institute of Social Sciences, İstanbul.
- Aw, B. Y., Chen, X. & Roberts, M. J. (2001). Firm-Level Evidence on Productivity Differentials and Turnover in Taiwanese Manufacturing. *Journal of Development Economics*, 66(1), 51-86.
- Banker, R. D., Charnes A. & Cooper W. W. (1984). Some Models for Estimating Technical and Scale Inefficiencies In Data Envelopment Analysis. *Management Science*, 30(9), 1078-1092. doi:10.1287/mnsc.30.9.1078.

Banker, R. D., Charnes, A. & Cooper, W. W. (1984). Some Models for Estimating Technical and Scale Inefficiencies in Data Envelopment Analysis. *Management Science*, 30(9), 1078-1092.

Baten, M. A., Kamil, A. A. & Fatama, K. (2009). Technical Efficiency in Stochastic Frontier Production Model: An Application to the Manufacturing Industry in Bangladesh. *Australian Journal of Basic and Applied Sciences*, 3(2), 1160-1169.

Bayrak, A., Ozcan, A.I., Anil, N. K. & Emre, F. (2003-2004). İstanbul İlinden Seçilmiş Tekstil Sektörüne Ait Firmaların Veri Zarflama Analizi ile Etkinliklerinin Ölçülmesi. *Review of Social Economic and Business Studies*, 3(4), 161-177.

Binam, J. N., Gockowsk, J. & Nkamleu, G. B. (2008). Technical Efficiency and Productivity Potential of Cocoa Farmers in West African Countries. *The Developing Economies*, 242-263.

Borsa İstanbul Data Store (2021). <https://datastore.borsaistanbul.com/> (Erişim Tarihi: 11.04.2021).

Castiglione, C. (2012). Technical Efficiency and ICT Investment in Italian Manufacturing Firms. *Applied Economics*, 44(14), 1749-1763.

Charnes, A., Cooper, W. W. & Rhodes, E. (1978). Measuring the Efficiency of Decision Making Units. *European Journal of Operational Research*, 2(6), 429-444. [https://doi.org/10.1016/0377-2217\(78\)90138-8](https://doi.org/10.1016/0377-2217(78)90138-8).

Chandra, P., Cooper, W. W., Shanling, L., & Rahman, A. (1998). Using DEA to Evaluate 29 Canadian Textile Companies-Considering Returns to Scale. *International Journal of Production Economics*, 54(2), 129-141. [http://dx.doi.org/10.1016/S0925-5273\(97\)00135-7](http://dx.doi.org/10.1016/S0925-5273(97)00135-7).

Coelli, T. J., Rao, D. S. P., O'Donnell, C. J. & Battese, G. E. (2005). *An Introduction to Efficiency and Productivity Analysis*. Springer.

Debreu, G. (1951). The Coefficient of Resource Utilization. *Econometrica: Journal of the Econometric Society*, 19(3), 273-292.

Deloof, M. (2003). Does Working Capital Management Affect Profitability of Belgian Firms? *Journal of Business Finance & Accounting*, 30(3-4), 573-588.

Dimitriu, M. C. & Savu, B. M. (2010). Econometric Analysis of Efficiency in the Indian Manufacturing Sector. *Romanian Journal of Economic Forecasting*, 13(1), 182-197.

Duzakın, E. & Duzakın, H. (2007). Measuring the Performance of Manufacturing Firms with Super Slacks Based Model of Data Envelopment Analysis: An Application of 500 Major Industrial Enterprises in Turkey. *European Journal of Operational Research*, 182, 1412-1432.

Emrouznejad, A. & Yang, G.-l. (2018). A Survey and Analysis of the First 40 Years of Scholarly Literature in DEA: 1978-2016. *Socio-Economic Planning Sciences*, 61(1), 4-8. <https://doi.org/10.1016/j.seps.2017.01.008>.

Erdumlu, N. (2016). Efficiency Benchmarking Based On Data Envelopment Analysis: A Case For Turkish Textile Sector. *The Journal of The Textile Institute*, 107(6), 702-710.

Evans, D. S. (1987). Tests of Alternative Theories of Firm Growth. *The Journal of Political Economy*, 657- 674.

Farrell, M. J. (1957). The Measurement of Productive Efficiency. *Journal of The Royal Statistical Society. Series A (General)*, 120(3), 253-290. <https://doi.org/10.2307/2343100>.

Goncharuk, A. (2007). Impact of Political Changes on Industrial Efficiency: A Case of Ukrain. *Journal of Economic Studies*, 34(4), 324-340. <http://dx.doi.org/10.1108/01443580710817443>.

Gözü, C. (2003). Veri Zarflama Analizi ile Etkinlik Ölçümü ve Tekstil İşletmelerine Yönelik Bir Uygulama. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Hall, B. H. (1988). The Relationship between Firm Size and Firm Growth in the US Manufacturing Sector. *Journal of Industrial Economics*, 35(4), 583-606.

Hollingsworth, B. (2008). The Measurement of Efficiency and Productivity of Health Care Delivery. *Health Economics*, 17(10), 1107-1128.

Iqbal, N., Ahmad, N., Basheer, N. A. & Nadeem, M. (2012). Impact of Corporate Social Responsibility on Financial Performance of Corporations: Evidence from Pakistan. *International Journal of Learning and Development*, 2(6),107.

Kalirajan, K. P. & Shand, R. T. (1999). Frontier Production Functions and Technical Efficiency Measures. *Journal of Economic Surveys*, 13(2), 149-172.

Kamuyu Aydınlatma Platformu (2021). <https://www.kap.org.tr/tr/> (Erişim Tarihi: 11.04.2021).

Kayalı, C. A. (2009). Evaluation Financial Profitability Efficiencies of Textile Companies in 2007. *Tekstil ve Konfeksiyon*, 1, 3-8.

Kayalıdere, K. & Kargin, S. (2004). Çimento ve Tekstil Sektörlerinde Etkinlik Çalışması ve Veri Zarflama Analizi. *Dokuz Eylul University Journal of Graduate School of Social Sciences*, 6(1), 196-219.

Koçak, D., Doğan, S. & Ertürk, Y. (2020). Türkiye’de İllerin Yatırım Teşvik Politikalarının Karşılaştırmalı Analizi: Temel Bileşenler Analizi ve Veri Zarflama Analizi. İçinde: *Ekonomik, Finansal ve Mali Politikaların Uygulamadaki Yansımaları* (Ed.: Ş. Karabulut) (277-292). Ankara: Gazi Kitabevi.

Koopmans, T. C. (1951). Analysis of Production as an Efficient Combination of Activities. *Activity Analysis of Production and Allocation*, 13, 33-37.

Laughlin, J. & Kean, R.C. (2002). Benchmarking for Strategic Planning Based on Faculty Productivity. *Clothing and Textiles Research Journal*, 20, 147-154. <http://dx.doi.org/10.1177/0887302X0202000303>.

Lichtenberg, F. R. & Pushner, G. M. (1994). Ownership Structure and Corporate Performance in Japan. *Japan and the World Economy*, 6(3), 239-261.

Lundvall, K. & Battese, G. E. (2000). Firm Size, Age and Efficiency: Evidence from Kenyan Manufacturing Firms. *The Journal of Development Studies*, 36(3), 146-163.

Mini, F. & Rodriguez, E. (2000). Technical Efficiency Indicators In a Philippine Manufacturing Sector. *International Review of Applied Economics*, 14(4), 461-473.

Morgan, N. A., Slotegraaf, R. J. & Vorhies, D. W. (2009). Linking Marketing Capabilities with Profit Growth. *International Journal of Research In Marketing*, 26(4), 284-293.

Muritala, T. (2012). An Empirical Analysis of Capital Structure on Firms’ Performance in Nigeria. *International Journal of Advances in Management and Economics*, 115-124.

Ogebe, P., Ogebe, J. & Alewi, K. (2013). *The Impact of Capital Structure on Firms’ Performance in Nigeria (No. 46173)*. Munich: University Library of Munich.

Owolabi, S. A. & Obida, S. S. (2012). Liquidity Management and Corporate Profitability: Case Study of Selected Manufacturing Companies

Listed on the Nigerian Stock Exchange. *Business Management Dynamics*, 2(2), 10-25.

Sarıçam, C. & Erdumlu, N. (2012). Evaluating Efficiency Levels Comparatively: Data Envelopment Analysis Application for Turkish Textile and Apparel Industry. *Journal of Industrial Engineering and Management*, 5(2), 518-531. <http://dx.doi.org/10.3926/jiem.560>.

Shephard, R. W. (1953) *Cost and Production Functions*. Princeton: Princeton University Press.

T. C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2020). Tekstil, Hazır Giyim ve Deri Ürünleri Sektörleri Raporu (2020). <https://www.sanayi.gov.tr/plan-program-raporlar-ve-yayinlar/sector-raporlari> (Erişim Tarihi: 08.04.2021)

T. C. Ticaret Bakanlığı (2020). Deri ve Deri Mamülleri Sektör Raporu. <https://ticaret.gov.tr/ihracat/sectorler/sanayi-ve-hizmetler> (Erişim Tarihi: 08.04.2021).

T. C. Ticaret Bakanlığı (2020). Hazır Giyim Sektör Raporu. <https://ticaret.gov.tr/ihracat/sectorler/sanayi-ve-hizmetler> (Erişim Tarihi: 08.04.2021).

T. C. Ticaret Bakanlığı (2020). Tekstil ve Hammaddeleri Sektör Raporu. <https://ticaret.gov.tr/ihracat/sectorler/sanayi-ve-hizmetler> (Erişim Tarihi: 08.04.2021).

TÜİK, (2020). <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=dis-ticaret-104&dil=1> (Erişim Tarihi 11.04.2021).

Usman, M., Hassan, A., Mahmood, F. & Shahid, H. (2014). Performance of Textile Sector of Pakistan: Application of Data Envelopment Analysis Approach. *International Review of Management and Business Research*, 3(3), 1683-1698.

Wu, H. X. (2007). Measuring Productivity Performance by Industry in China, 1980-2005. *International Productivity Monitor*, 15, 55-74.

Yalama, A. & Sayim, M. (2008). Veri Zarflama Analizi Yöntemi ile İmalat Sektörünün Performans Değerlendirilmesi. *Dokuz Eylül University Faculty of Economic and Administrative Sciences Journal*, 23(1), 89-107.

Yasuda, T. (2005). Firm Growth, Size, Age and Behavior in Japanese Manufacturing. *Small Business Economics*, 24(1), 1-15.

Zhu, J. (2003). Quantitative Models for Performance Evaluation and Benchmarking. *Springer Business Media*.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

PERAKENDE MAĞAZACILIK SEKTÖRÜNDEKİ ŞUBELERİN ETKİNLİKLERİNİN VERİ ZARFLAMA ANALİZİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Berk EKİCİ*

Murat ATAN**

Deniz KOÇAK***

1. Giriş

Mal ve hizmetlerin bir firma tarafından nihai tüketiciye küçük ölçülerle satılması olarak ifade edilen perakendecilik, rekabetin çokça yaşandığı bir sektördür. Bu sektörde üretilen mal ve hizmetin çıktı kalitesinin, fiyatlandırma politikasının, mal ile hizmetin üretildiği ve sunulduğu mekânın, tutundurma biçiminin, müşteri memnuniyet durumunun, ürünü ortaya çıkarma, sunma ve ulaştırmada güvenilirliği sağlamanın doğru yapılması oldukça önemlidir. Nitekim perakende sektörü de doğrudan müşteri talebine yönelik bir dinamikle ilerlediğinden burada firmanın kısa ve uzun vadeli amaçlarına ulaşabilmesi için bu pazarlama stratejilerinin en doğru şekilde yapılması gerekmektedir.

Son dönemde hızlı bir büyüme ve gelişim gösteren teknoloji sayesinde ulusal ve uluslararası perakendecilik sektörünün unsurları arasında geçişin ve teminin sağlanması bu sektörün her geçen gün daha kayda değer olmasını sağlamıştır. Küresel tüketim çılgınlığının sınırlarının genişlemesi neticesinde bu sektörün önemi daha belirginleşmiştir. Diğer taraftan geçmişte

---

* Yüksek Lisans Mezunu, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ekonometri ABD, e-posta: ekiciberk@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-1959-2064

** Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ekonometri Bölümü, e-posta: murat.atan@hbu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2485-9456

*** Dr., Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ekonometri Bölümü, eposta: deniz.kocakerturk@yok.gov.tr, ORCID: 0000-0002-5893-0564

Gelecekteki çalışmalarda perakende mağazacılık sektöründe klasik VZA'nın yanı sıra network VZA'nın da kullanılmasıyla karmaşık yapılı firmaların analizinin daha rahat yapılacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

Atan, M. (2003). Türk Bankacılık Sektöründe Veri Zarflama Analizi ile Bilanço'ya Dayalı Mali Etkinlik ve Verimlilik Analizi. *Ekonomik Yaklaşım*, 14(48), 71-86.

Banker R. D., Charnes, A., Cooper, W. W., Swarts, J. & Thomas, D. (1989). An Introduction to Data Envelopment Analysis with Some of Its Models and Their Uses. *Research in Government and Nonprofit Accounting*, 5, 125-163.

Banker, R. D., Charnes, A. & Cooper, W. W. (1984). Some Models for Estimating Technical and Scale Inefficiencies in Data Envelopment Analysis. *Management Science*, 30(9), 1078-1092.

Charnes, A., Cooper, W. W. & Rhodes, E. (1978). Measuring the Efficiency of Decision Making Units. *European Journal of Operational Research*, 2, 429-444.

Charnes, A., Cooper, W. W., Lewin, A. Y. & Seiford, L. (1994). *Data Envelopment Analysis: Theory, Methodology and Applications*, Boston: Kluwer Akademik Publisher.

Cooper, W. W., Seiford, L. M. & Zhu, J. (2011). *Handbook on Data Envelopment Analysis* (Second Edition). New York: Springer Science & Business Media.

Doğan, N. Ö. & Ersoy, Y. (2017). Efficiency Measurement: A Case Study of a Firm in the Textile Sector. *Hitit University Journal of Social Sciences Institute*, 10(1), 35-44.

Duman Altan A. & Gülen K. G. (2021). Performance Evaluation in the Firms of Turkish Textile Sector. In: *Digital Conversion on the Way to Industry 4.0. ISPR 2020. Lecture Notes in Mechanical Engineering* (Eds.: N. M. Durakbasa & M. G. Gençyılmaz). Cham: Springer.

Dyson, R. G., Allen R., Camanho A. S., Podinovski V. V., Sarrico C. S. & Shale E. A. (2001). Pitfalls and Protocols in DEA, *European Journal of Operational Research*, 132(2), 245-259.

Ekici, B. (2019). *Veri Zarflama Analizi ile Perakende Mağazacılık Sektöründe Satış Noktalarına İlişkin Verimlilik Etkinlik Ölçümü ve Uygulama*

(Yüksek Lisans Tezi), Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ankara.

Erdumlu, N. & Sarıcam, C. (2013). Measuring the Efficiency of Turkish Apparel Retailers. *Ege Akademik Bakış Dergisi*, 13(2), 237-244.

Farrell, M. J. (1957). The Measurement of Productive Efficiency. *Journal of the Royal Statistical Series A (General)*, 120(3), 253-290.

Forsund, F. R. & Sarafoglou, N. (2002). On the Origins of Data Envelopment Analysis. *Journal of Productivity Analysis*, 17(1-2), 23-40.

Gupta, A. & Mittal, S. (2010). Measuring Retail Productivity of Food & Grocery Retail Outlets using the DEA Technique. *Journal of Strategic Marketing*, 18(4), 277-289.

Kahveci, E. (2012). Kaynak Temelli Strateji ve İhracat Performansı: Tekstil İşletmeleri Üzerinde Veri Zarflama Analizi ile Bir Uygulama. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 67(2), 29-67.

Koçak Ertürk, D. (2020). *Network Veri Zarflama Analizi ile Etkinlik Ölçümü* (Doktora Tezi), Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ankara.

Koçak, D., Doğan, S. & Ertürk, Y. (2020). Türkiye’de İllerin Yatırım Teşvik Politikalarının Karşılaştırmalı Analizi: Temel Bileşenler Analizi ve Veri Zarflama Analizi. İçinde *Ekonomik, Finansal ve Mali Politikaların Uygulamadaki Yansımaları* (Ed.: Ş. Karabulut). Ankara: Gazi Kitabevi.

Öztürk, O. & Girginer, N. (2015). The Export Efficiency of Turkish Textile and Apparel Firms: An Investigation Employing Data Envelopment Analysis (DEA) and Analytic Hierarchy Process (AHP) Methods. *Tekstil ve Konfeksiyon*, 25(1), 10-23.

DOKUZUNCU BÖLÜM

ÜLKELERİN SAVUNMA SANAYİNDEKİ ETKİNLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: VERİ ZARFLAMA ANALİZİ VE KÜMELEME ANALİZİ UYGULAMASI

Deniz KOÇAK*

1. Giriş

Savunma, insanlar için her zaman önem teşkil eden bir kavram olmakla birlikte bu kavram tarihsel açıdan oldukça eskiye dayanmaktadır. Savunma harcamaları ise devletlerin ortaya çıkması ile beraber sistematik bir hal almıştır. Bu kapsamda dünyadaki nüfus yoğunluğunun giderek artması ve süreç içerisinde birçok devletin kurulması, savunma harcamalarını daha da önemli bir noktaya taşımıştır. Çünkü devletler kuruldukları sınırlar içerisindeki halkın güvenliğini sağlama ve toprak bütünlüğünü korumak için efektif bir savunma yapısı kurmak zorundadırlar. Her toplum kendi içerisindeki dinamiklere ve ekonomik gücüne bağlı olarak farklı ölçütlerde savunma sistemleri geliştirmişlerdir. Bu noktada gelişmiş ülkeler ile gelişmekte olan ülkeler arasındaki fark dikkate değer niteliktedir.

Savunma harcamalarının ekonomik etkisi, literatürde birçok çalışma yapılmasına neden olmuştur. Zira askeri harcamaların yatırımın dışlanması şeklinde ekonomiyi olumsuz yönde; toplam talebin genişlemesi şeklinde ise ekonomiyi olumlu yönde etkilediği bilinmektedir (Dakurah vd., 2001: 651). Dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi Türkiye’de de savunma harcamaları ülke bütçesinde önemli bir yer tutmaktadır. Savunma harcamalarına ayrılan paylar, ülkelerin içinde bulundukları durum ve teknolojik gelişmelere bağlı olarak her geçen dönem artış göstermektedir. İki büyük dünya savaşından sonra uzunca bir dönem benzer nitelikte bir savaşın olmaması ve uluslararası kuruluşlar ile nispeten daha güvenli bir ortam oluşturulmasına rağmen

---

* Dr., Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ekonometri Bölümü, eposta: deniz.kocakerturk@yok.gov.tr, ORCID: 0000-0002-5893-0564

uluslararası kıyaslamalar şeklinde savunma sanayinde rekabet gücünün artırılmasına ve bu sayede ulusal savunma sanayi etkinliğinin de artırılmasına faydalı olacağına inanılmaktadır.

Kaynakça

- Aslan, M. H. (1998). Hizmet Ekonomisi. İstanbul: Alfa Yayınevi.
- Bayrak, R., Bakırcı, F. & Sarıkaya, M. (2015). Savunma Sanayinde VZA Yöntemiyle Etkinlik Analizi. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 10(2), 26-50.
- Bulutoğlu, K. (2003). *Kamu Ekonomisine Giriş Demokraside Devletin Ekonomik Kuramı*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Charnes, A., Cooper, W. W. & Rhodes, E. (1978). Measuring the Efficiency of Decision Making Units. *European Journal of Operational Research*, 2, 429-444.
- Cinca, C. S. & Molinero, C. M. (2004). Selecting DEA Specifications and Ranking Units via PCA. *Journal of the Operational Research Society*, 55(5), 521-528.
- Cooper, W. W., Seiford L. M. & Tone, K. (2006). *Introduction to Data Envelopment Analysis and Its Uses with DEA-Solver Software and References*. New York: Springer Science & Business Media.
- Dünya Bankası, <https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators/preview/on> (Erişim tarihi: 02.03.2021).
- Giray, H. (2004). Savunma Harcamaları ve Ekonomik Büyüme. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 5(1), 181-199.
- Golde, S. & Tishler, A. (2004). Security Needs, Arms Exports, and the Structure of the Defense Industry: Determining the Security Level of Countries. *Journal of Conflict Resolution*, 48(5), 672-698.
- Kao, C. (2017). *Network Data Envelopment Analysis, Foundations and Extensions* (First Edition). Switzerland: International Series in Operations Research & Management Science, Springer.
- Kurç, Ç. & Bitzinger, R. A. (2018). Defense Industries in the 21st Century: A Comparative Analysis - The Second E-Workshop. *Comparative Strategy*, 37(4), 255-259.
- Looney, R. E. (1994). *The Economics of Third World Defence Expenditures*. London: Jai Press Inc.

Mevlutoglu, A. (2017). Commentary on Assessing the Turkish Defense Industry: Structural Issues and Major Challenges. *Defence Studies*, 17(3), 282-294.

Saunders, P. (1993). Recent Trends in the Size and Growth of Government in OECD Countries. In: *The Growth of Public Sector* (Ed.: Norman Gemmel). England: Edward Elgar Publishing Limited.

Shen, Y., Hermans, E., Brijs, T. & Wets, G. (2013). Data Envelopment Analysis for Composite Indicators: A Multiple Layer Model. *Social Indicators Research*, 114(2), 739-756.

SIPRI, <https://www.sipri.org/databases/armsindustry> (Erişim tarihi: 02.03.2021).

Tüğen, K. (1998). Dünyada ve Türkiye’de Savunma Harcamalarındaki Gelişmeler ve Ekonomik Etkileri. *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 3(2), 285-302

Ward, J. H. (1963). Hierarchical Grouping to Optimize an Objective Function. *Journal of the American Statistical Association*, 58(301), 236-244.

Mustafa ARSLANTÜRK

BAM Başsavcı Vekili

İcrasından İnfazına Bütün Yönleriyle

YAĞMA SUÇU

Uygulama Örnekli - Açıklamalı
İçtihatlı - Notlu - Gerekçeli

Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş

3. Baskı

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Yağma Suçu

Mustafa Aslantürk

Hukuk Yayınları Dizisi – 1758

Üçüncü Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 77 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.

İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde

No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0 312 395 85 71

Sertifika No: 47479

YARARLANILAN KAYNAKLAR

A. BASILI ESERLER- KARARLAR VE DOSYALAR:

ARSLANTÜRK, Mustafa Türk Ceza Kanunu uygulamasında Cinsel Suçlar, Seçkin Yayınları Eylül 2014., 1. baskı,

Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararları; UYAP (Ulusal Yargı Ağı Projesi) Portalı üzerinden alınmıştır. (yayımlanmamıştır).

Ayrıca; <http://www.yargitay.gov.tr/>

Yargıtay Ceza Daireleri kararları; UYAP (Ulusal Yargı Ağı Projesi) Portalı üzerinden alınmıştır. (yayımlanmamıştır).

Ayrıca: <http://www.yargitay.gov.tr/>

Kayseri 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin dosyaları (2007-2014 yılları arasındaki süreçte kararlarına mütalaa ile iştirak edilen hükümler ve Yargıtay aşamasındaki temyiz ve kesinleşme seyri ve sonucuna dair onamalı ya da bozmalı Mahkeme dosyaları) (yayımlanmamıştır).

Kayseri Bölge Adliye Mahkemesi'nin dosyaları (2019-2020 yılları arasındaki süreçte incelenen, itiraz ve istinaf sonucunda iade, görevsizlik, esastan red ya da bozmalı Mahkeme dosyaları) (yayımlanmamıştır).

B. NOT VE DÖKÜMANLAR:

ARSLANTÜRK, Mustafa (Cumhuriyet Savcısı); “Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu’nun; düzenlediği Hukuki Müzakere Toplantıları (HMT) Özel Notları”

(HMT- 2013 Bahar Afyonkarahisar, Ceza Hukuku; sorun-soru ve cevaplara dair raporlama sürecindeki özel müzakere notları (30 Mayıs-02 Haziran 2013 - Afyonkarahisar) (YAYIMLANMAMIŞTIR).

ARSLANTÜRK Mustafa; Yeni Türk Ceza Adalet Sistemi Eğiticilerin Eğitimi (TCK-CMK) Seminerleri Özel Notları” (03/01/2005-09/01/2005;Ankara) Resmi Seminer Programları kapsamındaki; Sayın Prof. Dr. Ahmet Gökçen’in; Sayın Prof. Dr. İzzet Özgenç’in; Sayın Prof. Dr. Adem Sözüer’in, Sayın Prof Dr. Bahri Öztürk’ün, Sayın Emekli Yargıtay Üyesi İsmail Malkoç’un; Sayın Yargıtay Üyesi Keskin Kaylan’ın; Sayın Prof. Dr. Hakan Hakeri’nin ve diğer hocalarımızın sunum ve anlatımlarından dinlenerek kendisince notlanıp derlenmiştir. (yayımlanmamıştır)

C. WEB SİTELERİ:

<http://www.adalet.gov.tr>

<http://www.yargitay.gov.tr/>

<http://mevzuat.basbakanlik.gov.tr>

<http://rega.basbakanlik.gov.tr>

D. MEVZUAT VE İÇTİHAT PROGRAMLARI:

UYAP Mevzuat Programı

Meşe Yazılım Mevzuat ve İctihat Programı

Mustafa Hakan ÜNAL

Hâkim

Yargıtay ve İstinaf (BAM)
Kararları Işığında

YAĞMA SUÇU

VE

BENZER SUÇLARLA KARŞILAŞTIRILMASI

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Yağma Suçu ve Benzer Suçlarla Karşılaştırılması

Mustafa Hakan Ünal

Hukuk Yayınları Dizisi – 2947

Birinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 34 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Tuğba Yılmaz

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.

İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde

No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0 312 395 85 71

Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- Akçin, İ. (2019). Kamu İdaresinin Güvenilirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar. Adalet Yayınevi.
- ARSLANTÜRK, M. (2018). İcrasından İnfazına Bütün Yönleriyle Yağma Suçu. Adalet Yayınevi.
- Artuç, M. (2020). Malvarlığına Karşı Suçlar. Adalet Yayınevi.
- Artuk, M. E., Gökçen, A., Alşahin, M. E. & Çakır, K. (2018). Ceza Hukuku Özel Hükümler. Adalet Yayınevi.
- Balcı, F., & Öztürk, S. (2020). Hırsızlık, Karşılıksız Yararlanma ve Yağma Suçları. Adalet Yayınevi.
- Bıçak, V. (2018). Ceza Muhakemesi Hukuku. Seçkin Yayınevi.
- Birtek, F. (2014). Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler. Adalet Yayınevi.
- Centel, N., Zafer, H., & Çakmut, Ö. (2017). Türk Ceza Hukukuna Giriş. Beta Yayınları.
- Eker, H. (2014). Hırsızlık Suçları. Adalet Yayınevi.
- Eker, H. (2014). Yağma Suçları. Adalet Yayınevi.
- Ekinci, M. V., Uslu, M., & Ciğerci, Z. (2014). Kamu İdaresinin Güvenilirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar. Adalet Yayınevi.
- Esen, S. (2007). Malvarlığına Karşı Suçlar ve Belgede Sahtecilik ve Bilişim Alanında Suçlar. Adalet Yayınevi.
- Fikret, E. (2016). Mülkiyet Hukuku. Yetkin Yayınları.
- Gökçen, A., Alşahin, Ç., Tezcan, D., Erdem, M. R., & Önok, M. (2019). Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku. Seçkin Yayınevi.
- Gökçen, A., & Balcı, M. (2018). Malvarlığına Karşı Suçlar. Adalet Yayınevi.
- Göktürk, N., Gönenç, İ., & Üzülmüş, İ. (2012) Ceza Hukukuna Giriş. Anadolu Üniversitesi Yayınları.

- Hafızoğulları, Z., & Özen, M. (2011). Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Kişilere Karşı Suçlar. US-A Yayıncılık.
- İçel, K. (2016). Ceza Hukuku Genel Hükümler. Beta Yayınevi.
- Koca, M. R. (2014). Zimmet, İrtikap, Rüşvet, Nüfuz Ticareti ve Görevi Kötüye Kullanma Suçları. Adalet Yayınevi.
- Koca, M., & Üzülmöz, İ. (2016). Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler. Adalet Yayınevi.
- Özbek, V. Ö., Doğan, K., & Bacaksız, P. (2019). Ceza Muhakemesi Hukuku. Seçkin Yayınevi.
- Özbek, V. Ö., Doğan, K., & Bacaksız, P. (2019). Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler. Seçkin Yayınevi.
- Özen, M. (2010). İrtikap ve Rüşvet Suçları. Adalet Yayınevi.
- Özen, M. (2017). Ceza Hukuku Özel Hükümler Dersleri. Adalet Yayınevi.
- Özen, M. (2018). Öğreti ve Uygulama Işığında Ceza Muhakemesi Hukuku. Adalet Yayınevi.
- Özgenç, İ. (2019). Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler. Seçkin Yayınevi.
- Öztürk, B. (2018). Ana Hatlarıyla Ceza Muhakemesi Hukuku. Seçkin Yayınları.
- Soyaslan, D. (2018). Ceza Hukuku Özel Hükümler. Yetkin Yayınları.
- Soyaslan, D. Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler. Yetkin Yayınları.
- Turabi, S. (2017). İrtikap Suçu. Adalet Yayınevi.
- Ünver, Y., & Hakeri, H. (2015). Ceza Muhakemesi Hukuku. Adalet Yayınları.
- Yalçın, T., & Köprülü, T. (2019). Ceza Hukuku Genel Hükümler Uygulamalı Çalışmaları. Savaş Yayınevi.
- Yaşar, O., Gökcan, H. T., & Artuç, M. (2010). Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu. Adalet Yayınevi.
- Yenisey, F., & Nuhoglu, A. (2018). Ceza Muhakemesi Hukuku. Seçkin Yayınevi.
- Yurtcan, E. (2015). Yargıtay Kararları Işığında Rüşvet, Zimmet, İrtikap, Görevi Kötüye Kullanma. Adalet Yayınevi.
- Yurtcan, E. (2017). Ceza Yargılaması Hukuku. Adalet Yayınları.
- Zafer, H. (2015). Ceza Hukuku Genel Hükümler. Beta Yayınları.

TEZLER

- Altınay, H. (2020). “Yağma Suçu”, [Yüksek Lisans Tezi, Antalya Bilim Üniversitesi SBE]
- Aslanbaş, A. (2009). “Yağma Suçları”, [Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi SBE]
- Baklacı, S. S. (2020). “Yağma Suçu”, [Yüksek Lisans Tezi, Yaşar Üniversitesi SBE]
- Boyracı, A. (2019). “5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Senedin Yağması Suçu”, [Yüksek Lisans Tezi, Çag Üniversitesi SBE]
- Cerrahoğlu, H. (2013). “Türk Ceza Hukukunda Yağma Suçu”, [Yüksek Lisans Tezi, Çankaya Üniversitesi SBE]
- Cerrahoğlu, H. (2013). “Türk Ceza Hukukunda Yağma Suçu”, [Yüksek Lisans Tezi, Çankaya Üniversitesi SBE]
- İşçeneroğlu, M. (2019). “Yağma Suçunun Bir Hukuki İlişkiye Dayanan Alacağın Tahsili Amacıyla İşlenmesi”, [Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi SBE]
- Korkmaz, E. Ş. (2020). “Türk Ceza Hukukunda Yağma Suçu”, [Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi SBE]
- Merki, D. (2009). “Bileşik suç”, [Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi SBE]
- Nacak, M. (2013). “Hırsızlık Suçu”, [Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi SBE]
- Özen, M. (2008). “Suçların İçtimaı (Zincirleme Suç, Fikri İçtima, Bileşik Suç)”, [Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi SBE]

SÖZLÜKLER

- Milli Eğitim Bakanlığı, (2000). Örnekleriyle Türkçe Sözlük, (2. Bs., C. 1-4). Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Devellioğlu, F. (1993). Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, (11. Bs., C. 1). Aydın Kitapevi Yayınları.

KANUNLAR

- 29/06/2005 tarih ve 5377 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Resmi Gazete, 07 Temmuz 2005, Sayı: 25868.

- 18/10/1982 tarih ve 2709 sayılı Kanun, Resmi Gazete, 9 Kasım 1982, Sayı; 17863 (Mükerrer).
- 14.04.2020 tarih ve 7242 Sayılı Kanun, Resmi Gazete, 15 Nisan 2020, S. 31100.
- 26/09/2004 tarih ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu, Resmi Gazete, 12 Ekim 2004, Sayı; 25611.
- 01/03/1926 tarih ve 765 sayılı Kanun, Resmi Gazete, 13 Mart 1926, Sayı; 320.
- 22.11.2001 Tarihli ve 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu, Resmi Gazete, 8 Aralık 2001, Sayı; 24607.
- 01.03.1926 Tarihli ve 765 Sayılı Türk Ceza Kanunu, Resmi Gazete, 13 Mart 1926, Sayı: 320.
- 4/12/2004 tarih ve 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu, Resmi Gazete, 17 Aralık 2004, Sayı: 25673.
- 22.11.2001 Tarihli ve 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu, Resmi Gazete, 8 Aralık 2001, Sayı; 24607.
- 5.12.1951 Tarihli ve 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu, Resmi Gazete, 13 Aralık 1951, Sayı; 7981.
- 13/01/2011 tarih ve 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu, Resmi Gazete, 14 Şubat 2011, Sayı: 27846.
- 11.01.2011 Tarihli ve 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu, Resmi Gazete, 4 Şubat 2011, Sayı; 27836.
- 18.01.1972 Tarihli ve 1512 Sayılı Noterlik Kanunu, Resmi Gazete, 5 Şubat 1972, Sayı; 14090.
- 03/05/1985 tarih ve 3194 Sayılı İmar Kanunu, Resmi Gazete, 09 Mayıs 1985, Sayı: 18749.
- 22/5/2003 tarih ve 4857 Sayılı İş Kanunu, Resmi Gazete, 10 Haziran 2003, Sayı: 25134.
- 18.06.2014 tarih ve 6545 sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Resmi Gazete, 28 Haziran 2014, S. 29044.
- 12/04/1991 tarih ve 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu, Resmi Gazete, 12 Nisan 1991, Sayı: 20843 Mükerrer.
- 29/06/2005 tarih ve 5377 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Resmi Gazete, 07 Temmuz 2005, Sayı: 25868.

12/01/2011 tarih ve 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu, Resmi Gazete, 04 Şubat 2011, Sayı: 27836.

04.04.1929 Tarihli ve 1412 Sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, Resmi Gazete, 20 Nisan 1929, Sayı: 1172.

Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun, Resmi Gazete, 7 Ekim 2004, Sayı: 25606.

03.07.2005 tarih ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu, Resmi Gazete, 15 Temmuz 2005, S. 25876.

19.03.1969 tarih ve 1136 Sayılı Avukatlık Kanunu, Resmi Gazete, 7 Nisan 1969, S. 13168.

14.04.2020 tarih ve 7242 Sayılı Kanun, Resmi Gazete, 15 Nisan 2020, S. 31100.

İNTERNET KAYNAKLARI

HSK'nın İlke Kararı, Resmi Gazete, 17.02.2015, Sayı: 29270.

TBMM Yasama Dönemi: 24. Yasama Yılı: 2, Sıra Sayısı 278, s. 24.

Ersan Şen, "Yağma Suçunun Maddi ve Manevi Unsurları", Hukuki Haber, <https://www.hukukihaber.net/icbar-suretiyle-irtikap-sucu-makale,5867.html>, 17.12.2017, e.t. 28.03.2021.

Ersan Şen, "Dolandırıcılık Suçunda Hile ve Kast", Hukuki Haber, <https://www.hukukihaber.net/dolandiricilik-sucunda-hile-ve-kast-makale,5033.html>, 06.06.2016, e.t.02.01.2021.

MAKALELER

Albayrak, M. "Şikayete Tabi Suçların Özellikleri ve Bu Suçlara Bağlanan Hukuki Sonuçlar", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 2008, S.77, s.282, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2008-77-441> e.t. 22.05.2021.

Bilge, B. "Şantaj Suçu", İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2019, C. 6, S. 1, s.158, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1102151>, e.t. 27.05.2021.

Cankurt, E., "Yağma Suçu ve Cebir Kavramı", Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2015, C.1, S.2, s.102, https://www.beykent.edu.tr/docs/default-source/kutuphane/hukuk-fakultesi-dergisi/cilt-1-sayi-2.pdf?sfvrsn=be1fdec3_4 e.t.

- Denizhan, H. "Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Erteleme Kurumu Üzerine Bir İnceleme", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 2006, S.65, s.214, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2006-65-248> e.t. 22.05.2021.
- Dursun, S., "Malvarlığına Karşı Suçlar", Hukuki Perspektifler Dergisi, 2004, S.2, s. 192, <http://www.selmandursun.com/wp-content/uploads/sdursun-malvarligina-karsi-suclar.pdf> e.t. 20.03.2021.
- Dündar, Ö./C. Yenal Kesbiç, "Malvarlığına Karşı İşlenen Suçların Suç Teorilerine Göre Mekansal Analizi", Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2020, C. 23, S.44, s. 917, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1056112> e.t. 20.03.2021.
- Egemenoglu, A. "Yargıtay Kararları Işığında 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Tehdit Suçu", İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2017, C.4, S.1, s.59, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1102238> e.t. 26.03.2021.
- Eker, H. "Yargıtay Kararları Işığında Hırsızlık Suçunda Değer Azlığı Kavramı", Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, 2011, C.1, S.5, s. 542, <http://www.ajindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423934965.pdf> e.t. 17.05.2021.
- Erem, F. "Suçun Konusu ve Hümanist Doktrin", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 1968, C.25, S.1, s.11, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/auhfd/issue/42774/516538> e.t. 12.04.2021.
- Epözdemir, R. "Gönüllü Vazgeçme", TBB Dergisi, 2018, S.138, s.93, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2018-138-1794> e.t. 17.05.2021.
- Göktürk, N./ Gönenç, İ./ Üzülmmez, İ., Ceza Hukukuna Giriş, (İzzet Gönenç/ İlhan Üzülmmez Edt.), 1. Baskı, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir 2012, s. 26. <http://www.mku.edu.tr/files/1005-e68de94f-69d8-4169-abb7-d26195955d26.pdf>, e.t. 12.04.2021.
- Göktürk, N./ Gönenç, İ./ Üzülmmez, İ., Ceza Hukukuna Giriş, (İzzet Gönenç/ İlhan Üzülmmez Edt.), 1. Baskı, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir 2012, s. 69 <http://www.mku.edu.tr/files/1005-e68de94f-69d8-4169-abb7-d26195955d26.pdf>, e.t. 01.12.2020.
- Günay, M., "Yağma Suçunun Hukuki İlişkiye Dayanan Alacağı Tahsil Amacıyla İşlenmesi", Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, 2015, C.0, S.5, s.476, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/155594> e.t. 17.05.2021
- Gürühan, C. "Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasına İlişkin Güncel Sorunların Yargıtay Kararları Işığında Değerlendirilmesi", Türkiye

- Barolar Birliği Dergisi, 2014, S.111, s.133, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2014-111-1364> e.t. 22.05.2021.
- Hafizoğulları Z./ Özen M., “Hırsızlık Suçu”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2008, C. 12, S.1-2, s.778, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/789739>, e.t. 26.05.2021
- İpekçioğlu, P. A. “Türk Ceza Kanunu’nda Bileşik Suç”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2012, C.61, S.1, s.44, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/624273> e.t. 06.12.2020.
- Kahraman, R. “Gönüllü Vazgeçmenin Sübjektif Unsurunun İçsel ve Dışsal Kararlara Göre Değerlendirilmesi”, İzmir Barosu Dergisi, Eylül 2020, s.158, <https://www.izmirbarosu.org.tr/pdfdosya/gonullu-vazgecm201122155238729.pdf> e.t. 17.05.2021.
- Kartal, P. M. “Türk Ceza Hukukunda Cebir Suçu”, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2010, C.2, S.2, s.1042, <http://dosya.gsu.edu.tr/Docs/HukukFakultesi/TR/FakulteDergisi/fakulte-dergisi-2010-1-Cilt-2-hukuk-fakultesi.pdf> e.t. 26.03.2021.
- Karakehya H./ Usluadam, A. K. Türk Ceza Hukuku Öğretisinde Suçun Manevi Unsuru Bağlamında Suç Genel Teorisine İlişkin Görüşler, Ceza Hukuku Kriminoloji Dergisi, 2015, C.3, S.2, s.21, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/331403> e.t. 04.04.2021.
- Kazancı B. E./ Zeyrek İ. “TCK’da Dolandırıcılık Suçu”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2019, C. 21, S. Özel, s. 534, <https://hukuk.deu.edu.tr/wp-content/uploads/2019/09/BEHIYE-EKER-KAZANCI-ILKER-ZEYREK.pdf> e.t. 02.11.2021.
- Kazancı B. E./ Zeyrek İ., “Dolandırıcılık Suçu”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2019, C. 21, S. Özel, s.522, <https://hukuk.deu.edu.tr/wp-content/uploads/2019/09/BEHIYE-EKER-KAZANCI-ILKER-ZEYREK.pdf>, e.t. 26.05.2021.
- Keçecioğlu, B. “Yargıtay Kararları Işığında Hırsızlık Suçuna Teşebbüs”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2015, C. 6, S.1, s.353-354, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/789739>, e.t. 26.05.2021
- Kıldan, İ. T./ Akdemir T., Kasten Yaralama Suçunda Silah Kavramının Yargıtay Kararları Doğrultusunda Değerlendirilmesi, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi <https://www.uyusmazlik.gov.tr/Resimler/Pdfler/Makaleler/30-11-20179ismailturgutkildan.pdf>, s. 229, e.t. 18.04.2021.

- Köprülü, T. "Malvarlığına Karşı İşlenen Suçlarda Değer Azlığı", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 2007, S.71, s.261-262, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2007-71-343> e.t. 17.05.2021.
- Kunter, N. "Hukuk, Muhakeme Hukuku ve Ceza Muhakemesi Hukuku, (Kürsüde Son Ders)", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 1981, C.45 S.1-4, s.800, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/96116> e.t. 22.05.2021.
- Maraşlı, D. Y./Muhammet Emin Ruhi, "Türk Ceza Kanununda Yağma Suçu", Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2018, C.11, S.2, s.88, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/erzisosbil/issue/41970/505762> e.t. 23.03.2021.
- Maviş, V. "Dolandırıcılık Suçunun Hile Unsuruna İlişkin Sorunlar", İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2015, S. Özel, s. 608, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/208369> e.t. 26.05.2021.
- Yılmaz, E. "Suçun Özel Bir Görünüş Şekli Olarak Gönüllü Vazgeçme", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2016, C. 65, S.4, s.2598, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/621713> e.t. 17.05.2021.
- Özen, M. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun İştirak Kavramına Bakışı, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2007-71-342>, s. 240, e.t. 05.12.2020.
- Özen, M. "Ceza Hukukunda Fikri İhtima", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 2007, S.73, s.137, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2007-73-372> e.t. 07.12.2020; Zafer, s. 461.
- Özen, M. "Kamu Davası Açma Konusunda Benimsenen İlkeler, Cumhuriyet Savcısının Takdir Yetkisi ve İddianamenin İadesi", Ankara Barosu Dergisi, Yaz 2009, S.3, s.19, <http://www.ankarabarusu.org.tr/siteler/ankarabarusu/tekmakale/2009-3/1.pdf> e.t. 22.05.2021.
- Özbek, V. Ö., Doğan, K., Bacaksız, P., Ceza Muhakemesi Hukuku, 12. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2019, s. 569; Ali Rıza Çınar, "Ceza Yargılamasında Kamu Davasına Katılma", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2019, C. 21, S. Özel, s. 2804, <https://hukuk.deu.edu.tr/wp-content/uploads/2019/09/ALI-RIZA-CINAR.pdf> e.t. 13.12.2020.
- Öztürk, B., "Mülkiyet ve Zilyetlik Üzerine Düşünceler", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2019, C. 27, S.1, s. 142, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/suhfd/issue/44177/545164> e.t. 10.03.2021.

- Şahin, M. İ. V. “Şikayet Kurumu, Takibi Şikayete Tabi Suçlar”, Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2019, C. 5, S.1, s. 54, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/749877> e.t. 22.05.2021.
- Şenol, C. “5237 Sayılı Türk Ceza Kanununa Göre İştirak Halinde İşlenen Suçlarda Gönüllü Vazgeçme”, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, 2017, S.10, s.549, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/394385> e.t. 17.05.2021.
- Uğur, H. “Ceza Muhakemesinde Kovuşturma Mecburiyeti İlkesinden Maslahata Uygunluk İlkesine”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Yaz 2007, S.73, s.257, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2007-73-378> e.t. 22.05.2021.
- Polat C./ Eren H./ Erbakıcı F., “Hırsızlık Suçunu Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi ve Geleceğe Yönelik Yaklaşımlar”, Güvenlik Bilimleri Dergisi, 2013, C. 2, S.1, s.5, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/208181>, e.t. 26.05.2021
- Taner, F. G. “TCK’da Şantaj Suçu”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 2021, S. 92, s.121, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2011-92-671#:~:text=%E2%80%9CHakk%C4%B1%20olan%20veya%20y%C3%BCk%C3%BCml%C3%BC%20oldu%C4%9Fu,adl%C3%AE%20para%20cezas%C4%B1%20ile%20cezal%C4%B1r%C4%B1l%C4%B1r.,> e.t. 27.05.2021.
- Yılmaz, A. “Türkiye’deki Dolandırıcılık Tipolojileri: Dolandırıcılık Olaylarının Kategorik Tasnifi ve Yapılış Şekilleri”, Hacettepe Üniversitesi Sosyolojik Araştırmalar E Dergisi, 2015, s. 3, http://www.sdergi.hacettepe.edu.tr/makaleler/DOLANDIRICILIK_TIPOLOJILERI_12_2015.pdf e.t. 26.05.2021.
- Zafer, Ceza Hukuku Genel Hükümler, s. 441; Göktürk, N., Türk Hukukunda Suçların İçtimai, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/14656>, e.t. 05.12.2020.

YARGI KARARLARI

İSTİNAF KARARLARI

- İstanbul BAM. 9. C. Dai’nin 03/02/2021 Tarihli ve 2019/1792 E., 2021/215 K. Sayılı İlâmı.
- İstanbul BAM. 9. C. Dai’nin 03/02/2021 Tarihli ve 2019/1792 E., 2021/215 K. Sayılı İlâmı.
- Kayseri BAM. 1. C. Dai’nin 04/03/2021 Tarihli ve 2020/1093 E., 2021/432 K. Sayılı İlâmı.

- Adana BAM. 8. C. Dai'nin 18.01.2021 Tarihli ve 2019/1982 E., 2021/74 K. Sayılı İlamı.
- Antalya BAM. 4. C. Dai'nin 08/07/2020 Tarihli ve 2019/322 E., 2020/1762 K. Sayılı İlamı.
- Adana BAM. 6. C. Dai'nin 20/01/2021 Tarihli ve 2019/2725 E., 2021/106 K. Sayılı İlamı.
- Samsun BAM. 4. C. Dai'nin 07.01.2021 Tarihli ve 2021/247 E., 2021/597 K. Sayılı İlamı.
- Sakarya BAM. 4. C. Dai'nin 26/11/2020 Tarihli ve 2020/1298 E., 2020/2178 K. Sayılı İlamı.
- Ankara BAM. 14. C. Dai'nin 03/02/2020 Tarihli ve 2019/403 E., 2020/252 K. Sayılı İlamı.
- İstanbul BAM. 7. C. Dai'nin 19/12/2018 Tarihli ve 2018/2730 E., 2018/26592 K. Sayılı İlamı.
- İstanbul BAM. 7. C. Dai'nin 19/12/2018 Tarihli ve 2018/2730 E., 2018/26592 K. Sayılı İlamı.
- Bursa BAM. 4. C. Dai'nin 06/10/2020 Tarihli ve 2019/4810 E., 2020/1239 K. Sayılı İlamı.
- Adana BAM. 8. C. Dai'nin 24.03.2021 Tarihli ve 2019/3342 E., 2021/972 K. Sayılı İlamı.
- İzmir BAM. 8. C. Dai'nin 25/09/2019 Tarihli ve 2018/2076 E., 2019/1691 K. Sayılı İlamı.
- Gaziantep BAM. 7. C. Dai'nin 10/03/2021 Tarihli ve 2019/1744 E., 2021/499 K. Sayılı İlamı.
- İzmir BAM. 8. C. Dai'nin 25/09/2019 Tarihli ve 2018/2076 E., 2019/1691 K. Sayılı İlamı.
- İzmir BAM. 8. C. Dai'nin 11/10/2018 Tarihli ve 2018/1357 E., 2018/1566 K. Sayılı İlamı.
- İzmir BAM. 8. C. Dai'nin 10/04/2019 Tarihli ve 2019/674 E., 2019/764 K. Sayılı İlamı.
- Ankara BAM. 14. C. Dai'nin 09/03/2021 Tarihli ve 2019/3457 E., 2021/472 K. Sayılı İlamı.

- İstanbul BAM. 7. C. Dai'nin 19/02/2021 Tarihli ve 2020/2776 E., 2021/724 K. Sayılı İlamı.
- İstanbul BAM. 7. C. Dai'nin 04/03/2021 Tarihli ve 2020/2008 E., 2021/912 K. Sayılı İlamı.
- ; İzmir BAM. 21. C. Dai'nin 25/03/2021 Tarihli ve 2020/328 E., 2021/894 K. Sayılı İlamı.
- Adana BAM. 8. C. Dai'nin 23/03/2021 Tarihli ve 2019/3337 E., 2021/932 K. Sayılı İlamı.
- İstanbul BAM. 9. C. Dai'nin 16/03/2021 Tarihli ve 2020/407 E., 2021/655 K. Sayılı İlamı.
- Sakarya BAM. 4. C. Dai'nin 25/02/2021 Tarihli ve 2021/591 E., 2021/558 K. Sayılı İlamı.
- Gaziantep BAM. 7. C. Dai'nin 07/04/2021 Tarihli ve 2020/656 E., 2021/839 K. Sayılı İlamı.
- İstanbul BAM. 9. C. Dai'nin 07/04/2021 Tarihli ve 2020/656 E., 2021/839 K. Sayılı İlamı.
- İstanbul BAM. 7. C. Dai'nin 07/10/2020 Tarihli ve 2019/3234 E., 2020/1883 K. Sayılı İlamı.
- Adana BAM. 6. C. Dai'nin 20/01/2021 Tarihli ve 2019/2725 E., 2021/106 K. Sayılı İlamı.
- Adana BAM. 6. C. Dai'nin 20/01/2021 Tarihli ve 2019/2725 E., 2021/106 K. Sayılı İlamı.
- Gaziantep BAM. 7. C. Dai'nin 29/05/2019 Tarihli ve 2018/3396 E., 2019/1168 K. Sayılı İlamı.
- Diyarbakır BAM. 11. C. Dai'nin 30/03/2021 Tarihli ve 2021/748 E., 2021/871 K. Sayılı İlamı.
- İstanbul BAM. 9. C. Dai'nin 07/04/2021 Tarihli ve 2020/656 E., 2021/839 K. Sayılı İlamı.
- Ankara BAM. 13. C. Dai'nin 22/01/2019 Tarihli ve 2018/2113 E., 2019/68 K. Sayılı İlamı.
- Ankara BAM. 14. C. Dai'nin 27/11/2018 Tarihli ve 2018/2952 E., 2018/2329 K. Sayılı İlamı.

- Antalya BAM. 8. C. Dai'nin 08/07/2020 Tarihli ve 2019/322 E., 2020/1762 K. Sayılı İlamı.
- Antalya BAM. 8. C. Dai'nin 08/07/2020 Tarihli ve 2019/322 E., 2020/1762 K. Sayılı İlamı.
- Adana BAM 8. C. Dai'nin 22.04.2021 Tarihli ve 2019/3751 E. ve 2021/1339 K. Sayılı İlamı.
- İzmir BAM 15. C. Dai'nin 24/03/2021 Tarihli ve 2021/138 E. ve 2021/485 K. Sayılı İlamı.
- İzmir BAM. 21. C. Dai'nin 09/10/2020 Tarihli ve 2020/1092 E., 2020/220 K. Sayılı İlamı.
- İzmir BAM. 8. C. Dai'nin 24/03/2021 Tarihli ve 2020/2819 E., 2021/455 K. Sayılı İlamı.
- Van BAM. 4. C. Dai'nin 28/10/2020 Tarihli ve 2020/978 E., 2020/967 K. Sayılı İlamı.
- Sakarya BAM. 4. C. Dai'nin 26/06/2020 Tarihli ve 2020/607 E., 2020/908 K. Sayılı İlamı.
- İstanbul BAM. 8. C. Dai'nin 11/02/2021 Tarihli ve 2020/703 E., 2021/508 K. Sayılı İlamı.
- Adana BAM.8. C. Dai'nin 15.04.2021 Tarihli ve 2021/711 E., 2021/1220 K. Sayılı İlamı.
- Adana BAM. 8. C. Dai'nin 05/03/2020 Tarihli ve 2020/598 E., 2020/583 K. Sayılı İlamı.
- Ankara BAM.14. C. Dai'nin 27/12/2017 Tarihli ve 2017/2330 E., 2017/2408 K. Sayılı İlamı.
- İzmir BAM. 9. C. Dai'nin 27/04/2021 Tarihli ve 2020/869 E., 2021/1160 K. Sayılı İlamı.
- Adana BAM. 8. C. Dai'nin 15.04.2021 Tarihli ve 2021/711 E., 2021/1220 K. Sayılı İlamı.
- Adana BAM. 6. C. Dai'nin 17/02/2021 Tarihli ve 2021/137 E., 2021/321 K. Sayılı İlamı.
- Adana BAM. 8. C. Dai'nin 31/10/2018 Tarihli ve 2018/1281 E., 2018/1749 K. Sayılı İlamı.

Adana BAM. 6. C. Dai'nin 12/04/2021 Tarihli ve 2020/1494 E., 2021/790 K. Sayılı İlamı.

Ankara BAM 14. C. Dai'nin 09/04/2021 Tarihli ve 2021/327 E., 2021/782 K. Sayılı İlamı.

Bursa BAM 4. C. Dai'nin 25/02/2021 Tarihli ve 2020/660 E., 2021/463 K. Sayılı İlamı.

İzmir BAM 9. C. Dai'nin 27/04/2021 Tarihli ve 2020/869 E., 2021/1160 K. Sayılı İlamı.

İstanbul BAM 7. C. Dai'nin 15/02/2021 Tarihli ve 2020/1671 E., 2021/615 K. Sayılı İlamı.

İzmir BAM. 21. C. Dai'nin 03/05/2021 Tarihli ve 2020/2207 E., 2021/1324 K. Sayılı İlamı.

İzmir BAM. 21. C. Dai'nin 09/10/2020 Tarihli ve 2020/1092 E., 2020/220 K. Sayılı İlamı.

Erzurum BAM 7. C. Dai'nin, 06/11/2019 Tarihli ve 2018/2928 E., 2019/2229 K. Sayılı İlamı.

İstanbul BAM 20. C. Dai'nin 23/10/2018Tarihli ve 2017/3406E. ve 2018/1653 K. Sayılı İlamı.

İstanbul BAM 9. C. Dai'nin 26/04/2021Tarihli ve 2020/1008E. ve 2021/1057 K. Sayılı İlamı.

Erzurum BAM 7. C. Dai'nin, 20.11.2019 Tarihli ve 2019/1258 E., 2019/954 K. Sayılı İlamı.

Samsun BAM 6. C. Dai'nin, 23/12/2020 Tarihli ve 2020/979 E., 2020/3087 K. Sayılı İlamı.

İstanbul BAM. 9. C. Dai'nin 03/02/2021 Tarihli ve 2019/1792 E., 2021/215 K. Sayılı İlamı.

YARGITAY KARARLARI

Yrg. 2. C. Dai'nin 27.09.2017 Tarihli ve 2015/5678 E. ve 2017/8958 K. Sayılı İlamı.

Yrg. 2. C. Dai'nin 15.12.2020 Tarihli ve 2020/3241 E. ve 2020/15442 K. Sayılı İlamı.

Yrg. 6. C. Dai'nin 09.09.2019 Tarihli ve 2016/6249 E. ve 2019/4315 K. Sayılı İlamı.

- Yrg. 2. C. Dai'nin 22.10.2015 Tarihli ve 2014/15387 E. ve 2015/18869 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 04.03.2021 Tarihli ve 2020/1898 E. ve 2021/3909 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 10/12/2020 Tarihli ve 2019/6-593 Esas, 2020/514 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 19.11.2020 Tarihli ve 2018/2316 E. ve 2020/4155 K. Sayılı İlamı.,
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 08.10.2020 Tarihli ve 2019/6-647 Esas, 2020/407 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 02.07.2020 Tarihli ve 2018/6-617 Esas, 2020/342 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 25/01/2021 Tarihli ve 2019/10 E. ve 2021/823 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 13.10.2015 Tarihli ve 2013/24983 E. ve 2015/43631 K. Sayılı İlamı.,
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 02.04.2013 Tarihli ve 2012/6-1301 Esas, 2013/114 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 03.02.2021 Tarihli ve 2020/519 E. ve 2021/1468 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 07.12.2017 Tarihli ve 2015/4627 E. ve 2017/5814 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 13/03/2007 Tarihli ve 2006/10714 E. ve 2007/2989 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 28/03/2016 Tarihli ve 2015/9697 E. ve 2016/2370 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 08.10.2020 Tarihli ve 2019/6-647 Esas, 2020/407 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 22.05.2019 Tarihli ve 2016/6927 E. ve 2016/6927 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 07.11.2019 Tarihli ve 2017/6-331 Esas, 2019/649 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 22/11/2018 Tarihli ve 2015/9629 E. ve 2018/7175 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 05.05.2016 Tarihli ve 2013/31417 E. ve 2016/4925 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 10.12.2020 Tarihli ve 2019/6-593 E. ve 2020/514 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 08.10.2019 Tarihli ve 2017/6-653 E. ve 2019/583 K. Sayılı İlamı.

- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 10.12.2020 Tarihli ve 2019/6-593 E. ve 2020/514 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 11.04.2018 Tarihli ve 2015/5904 E. ve 2018/2758 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 08.10.2020 Tarihli ve 2019/6-647 Esas, 2020/407 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 10.07.2012 Tarihli ve 2012/4549 E. ve 2012/14255 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 08.12.2015 Tarihli ve 2014/1-707 Esas, 2015/504 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 20.10.2015 Tarihli ve 2014/1-427 Esas, 2015/334 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 22.01.2009 Tarihli ve 2008/11875 E. ve 2009/344 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 05.02.2013 Tarihli ve 2012/6-1290 Esas, 2013/35 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 05.02.2013 Tarihli ve 2012/6-1290 Esas, 2013/35 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 17/03/2021 Tarihli ve 2019/1851 E. ve 2021/5394 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 03.07.2019 Tarihli ve 2019/536 E. ve 2019/4062 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 15.01.2018 Tarihli ve 2014/11574 E. ve 2018/504 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 21.01.2021 Tarihli ve 2019/2020 E. ve 2021/528 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 10.04.2018 Tarihli ve 2016/6-1446 Esas, 2018/153 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 16.05.2019 Tarihli ve 2017/6-422 Esas, 2019/430 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 09.06.2020 Tarihli ve 2018/3774 Esas, 2020/2130 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 03.06.2015 Tarihli ve 2015/245 E. ve 2015/41181 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 05.05.2016 Tarihli ve 2013/31417 E. ve 2016/4925 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 09.01.2014 Tarihli ve 2013/15891 E. ve 2014/528 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 07.04.2016 Tarihli ve 2013/26922 E. ve 2016/2850 K. Sayılı İlamı.

- Yrg. 6. C. Dai'nin 17.03.2021 Tarihli ve 2020/321 E. ve 2021/5390 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 02.04.2018 Tarihli ve 2015/4657 E. ve 2018/2448 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 01.10.2019 Tarihli ve 2017/14-550 Esas, 2019/574 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 06/02/2018 Tarihli ve 2014/14015 E. ve 2018/1327 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 01.10.2019 Tarihli ve 2017/14-550 Esas, 2019/574 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 31.03.2021 Tarihli ve 2020/2186 E. ve 2021/6350 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 01/07/2020 Tarihli ve 2018/2256 E. ve 2020/2374 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 24.03.2021 Tarihli ve 2020/1998 E. ve 2021/5797 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 23.12.2020 Tarihli ve 2019/941 E. ve 2021/5797 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 23.12.2020 Tarihli ve 2019/941 E. ve 2021/5797 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 10/03/2020 Tarihli ve 2018/511 E. ve 2018/511 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 20/11/2019 Tarihli ve 2017/1949 E. ve 2019/5677 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 26.01.2021 Tarihli ve 2020/1983 E. ve 2021/893 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 16.05.2019 Tarihli ve 2017/6-422 Esas, 2019/430 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 03/11/2020 Tarihli ve 2018/1690 E. ve 2020/3717K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 13/01/2020 Tarihli ve 2017/405 E. ve 2020/16 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 08.05.2020 Tarihli ve 2020/763 E. ve 2020/1406 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 17.09.2019 Tarihli ve 2019/1919 E. ve 2019/4351 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 14/03/2018 Tarihli ve 2017/3599 E. ve 2018/1877 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 10.05.2011 Tarihli ve 2009/27473 E. ve 2011/6926 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 17.03.2021 Tarihli ve 2020/3872 E. ve 2021/5077 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 17/12/2019 Tarihli ve 2017/795 E. ve 2019/6250 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 22/05/2019 Tarihli ve 2016/6992 E. ve 2019/3269 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 16/02/2021 Tarihli ve 2020/274 E. ve 2021/2703 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 03.03.2021 Tarihli ve 2020/614 E. ve 2021/4406 K. Sayılı İlamı.

- Yrg. 6. C. Dai'nin 08/02/2021 Tarihli ve 2019/124 E. ve 2021/1990 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 03.02.2014 Tarihli ve 2013/14745 E. ve 2014/1089 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 20.05.2014 Tarihli ve 2014/6-21 Esas, 2014/272 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 18.10.2018 Tarihli ve 2015/13-332 Esas, 2018/451 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg.C. Gnl. Krl'nin 27.01.2009 Tarihli ve 2008/6-203 Esas, 2009/3 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg.C. Gnl. Krl'nin 27.01.2009 Tarihli ve 2008/6-203 Esas, 2009/3 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 22/01/2018 Tarihli ve 2015/840 E. ve 2018/233 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 13.06.2011 Tarihli ve 2007/12831 E. ve 2011/8180 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 21/11/2018 Tarihli ve 2018/842 E. ve 2018/187 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 22.10.2015 Tarihli ve 2015/901 E. ve 2015/44603 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 25.02.2020 Tarihli ve 2017/3249 E. ve 2020/841 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 10.12.2018 Tarihli ve 2016/1821 E. ve 2018/7721 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 14/12/2020 Tarihli ve 2019/824 E. ve 2020/4732 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 14/12/2020 Tarihli ve 2019/824 E. ve 2020/4732 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 12/10/2015 Tarihli ve 2013/2019 E. ve 2015/43543 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 17/05/2007 Tarihli ve 2006/1270 E. ve 2006/10797 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 23.10.2018 Tarihli ve 2017/90 Esas, 2018/462 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 17/05/2007 Tarihli ve 2006/11103 E. ve 2007/6126 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 03.03.2020 Tarihli ve 2018/1-29 Esas, 2020/145 Karar Sayılı İlamı.

- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 25.06.2019 Tarihli ve 2017/6-786 Esas, 2019/496 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 23.05.2017 Tarihli ve 2017/6-88 Esas, 2017/290 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 20.12.2016 Tarihli ve 2014/13-517 Esas, 2017/3 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 1. C. Dai'nin 13/03/2012 Tarihli ve 2011/6173 E. ve 2012/1746 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 02.04.2013 Tarihli ve 2013/1-154 Esas, 2013/119 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 1. C. Dai'nin 13/03/2012 Tarihli ve 2011/6173 E. ve 2012/1746 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 03.07.2019 Tarihli ve 2019/1184 E. ve 2019/4027 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 30/05/2016 Tarihli ve 2013/32253 E. ve 2016/4531 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 18.12.2018 Tarihli ve 2017/2229 E. ve 2018/8023 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 05.12.2019 Tarihli ve 2015/6-978 Esas, 2019/690 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 05.12.2019 Tarihli ve 2015/6-978 Esas, 2019/690 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 17.12.2020 Tarihli ve 2019/9.MD-623 Esas, 2020/524 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 26.11.2020 Tarihli ve 2019/9.MD-463 Esas, 2020/482 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 29.01.2020 Tarihli ve 2017/3208 E. ve 2020/261 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 29.01.2020 Tarihli ve 2019/647 E. ve 2020/522 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 29/09/2020 Tarihli ve 2018/3249 E. ve 2020/3080 K. Sayılı İlamı.

- Yrg. 6. C. Dai'nin 06.04.2021 Tarihli ve 2020/634 E. ve 2021/6869 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 06.04.2021 Tarihli ve 2020/634 E. ve 2021/6869 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 17.02.2021 Tarihli ve 2019/289 E. ve 2021/2730 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 06.11.2013 Tarihli ve 2013/1714 Esas, 2013/21963 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 16.03.2021 Tarihli ve 2020/1170 E. ve 2021/4974 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 07.04.2021 Tarihli ve 2020/1753 E. ve 2021/7013 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 05.12.2019 Tarihli ve 2015/6-978 Esas, 2019/690 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 14.01.2020 Tarihli ve 2017/6-204 Esas, 2020/5 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 08.10.2020 Tarihli ve 2019/6-647 Esas, 2020/407 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 17.12.2013 Tarihli ve 2013/1-452 Esas, 2013/612 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 30.01.2019 Tarihli ve 2018/2352 E. ve 2019/370 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 20.09.2018 Tarihli ve 2015/2697 Esas, 2018/5809 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 17/01/2019 Tarihli ve 2016/7575 Esas, 2019/94 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 08.10.2019 Tarihli ve 2017/6-653 Esas, 2019/583 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 19.02.2020 Tarihli ve 2018/431 Esas, 2020/696 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 21.01.2021 Tarihli ve 2019/2055 Esas, 2021/582 Karar Sayılı İlamı.

- Yrg. 6. C.D.'nin 01.04.2014 Tarihli ve 2013/24809 Esas, 2014/8032 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 02/12/2019 Tarihli ve 2019/2227 Esas, 2019/5951 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 11.03.2021 Tarihli ve 2020/2851 Esas, 2021/4631 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 22.02.2018 Tarihli ve 2015/3367 Esas, 2018/1342 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 08/07/2020 Tarihli ve 2018/1723 Esas, 2020/2586 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 08.03.2021 Tarihli ve 2019/1304 Esas, 2021/4141 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 20/02/2018 Tarihli ve 2015/3799 Esas, 2018/1215 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 04.11.2009 Tarihli ve 2008/23587 Esas, 2009/14332 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 05.12.2019 Tarihli ve 2015/6-978 Esas, 2019/690 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 03.07.2013 Tarihli ve 2012/22225 Esas, 2013/15511 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 13.05.2015 Tarihli ve 2015/443 Esas, 2015/40663 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 14.01.2020 Tarihli ve 2017/6-204 Esas, 2020/5 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 26.01.2021 Tarihli ve 2018/3545 Esas, 2021/1726 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 06.03.2017 Tarihli ve 2017/58 Esas, 2017/521 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 20.02.2019 Tarihli ve 2016/2939 Esas, 2019/1009 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 06/12/2018 Tarihli ve 2016/224 Esas, 2018/7708 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 21.02.2018 Tarihli ve 2014/10777 Esas, 2018/1203 Karar Sayılı İlamı.

- Yrg. 6. C.D.'nin 04.04.2018 Tarihli ve 2015/5798 Esas, 2018/2539 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 16/01/2018 Tarihli ve 2014/14861 Esas, 2018/302 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 22/05/2013 Tarihli ve 2010/18633 Esas, 2013/12005 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 14.06.2017 Tarihli ve 2013/25288 Esas, 2017/2959 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 16/01/2018 Tarihli ve 2014/14861 Esas, 2018/302 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 25.03.2021 Tarihli ve 2020/1724 Esas, 2021/5960 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 25.03.2021 Tarihli ve 2020/1724 Esas, 2021/5960 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 29.11.2017 Tarihli ve 2015/2773 Esas, 2017/5394 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 23.01.2019 Tarihli ve 2018/1413 Esas, 2019/250 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 25.03.2021 Tarihli ve 2020/1724 Esas, 2021/5960 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 20.04.2021 Tarihli ve 2021/11940 Esas, 2021/7561 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 21/11/2017 Tarihli ve 2015/4159 Esas, 2017/5129 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 09/09/2019 Tarihli ve 2016/6249 Esas, 2019/4315 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 17/01/2019 Tarihli ve 2016/7575 Esas, 2019/94 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 14.01.2020 Tarihli ve 2017/6-204 Esas, 2020/5 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 18.03.2021 Tarihli ve 2020/2192 Esas, 2021/5449 Karar Sayılı İlamı.

- Yrg. 6. C.D.'nin 24.02.2021 Tarihli ve 2020/613 Esas, 2021/3371 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 01/04/2021 Tarihli ve 2021/277 Esas, 2021/6494 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 18.03.2021 Tarihli ve 2020/2192 Esas, 2021/5449 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 24/12/2019 Tarihli ve 2017/4033 Esas, 2019/6317 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 03.02.2021 Tarihli ve 2020/519 Esas, 2021/1468 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 10.12.2020 Tarihli ve 2019/6-593 Esas, 2020/514 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 14.01.2020 Tarihli ve 2017/6-204 Esas, 2020/5 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 14.01.2020 Tarihli ve 2017/6-204 Esas, 2020/5 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 16/03/2021 Tarihli ve 2020/1718 Esas, 2021/4961 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 13. C.D.'nin 12/03/2020 Tarihli ve 2019/12499 Esas, 2020/3944 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 15. C.D.'nin 02.04.2013 Tarihli ve 2011/21754 Esas, 2013/6049 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 25.01.2021 Tarihli ve 2020/4259 Esas, 2021/762 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 08.10.2019 Tarihli ve 2017/6-653 Esas, 2019/583 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 05.03.2020 Tarihli ve 2017/17-485 Esas, 2020/156 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 09.12.2020 Tarihli ve 2019/741 Esas, 2020/4538 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 31.03.2021 Tarihli ve 2021/3075 Esas, 2021/6354 Karar Sayılı İlamı.

- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 05.03.2020 Tarihli ve 2017/17-485 Esas, 2020/156 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 27.01.2015 Tarihli ve 2015/46 Esas, 2015/739 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 28.02.2018 Tarihli ve 2015/5268 Esas, 2018/1545 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 19.10.2020 Tarihli ve 2020/2546 Esas, 2020/3447 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 10/05/2018 Tarihli ve 2015/7311 Esas, 2018/3570 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 19/10/2020 Tarihli ve 2018/1686 Esas, 2020/3463 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 08/02/2021 Tarihli ve 2020/2662 Esas, 2021/1987 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 15.02.2021 Tarihli ve 2020/2321 Esas, 2021/2364 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 01.11.2016 Tarihli ve 2015/17-1185 Esas, 2016/398 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 13.06.2017 Tarihli ve 2017/6-654 Esas, 2017/333 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 13.06.2017 Tarihli ve 2017/6-654 Esas, 2017/333 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 29.03.2016 Tarihli ve 2015/13-517 Esas, 2016/154 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 04/02/2020 Tarihli ve 2017/3101 Esas, 2020/370 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 29.03.2016 Tarihli ve 2015/13-517 Esas, 2016/154 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 18.09.2018 Tarihli ve 2015/13-155 Esas, 2018/355 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 24/09/2020 Tarihli ve 2018/931 Esas, 2020/2999 Karar Sayılı İlamı.

- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 18.09.2018 Tarihli ve 2015/13-155 Esas, 2018/355 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 20.04.2021 Tarihli ve 2020/10790 Esas, 2021/7560 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 08.10.2019 Tarihli ve 2017/6-653 Esas, 2019/583 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 05/10/2020 Tarihli ve 2018/128 Esas, 2020/3292 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 20.12.2017 Tarihli ve 2014/12344 Esas, 2017/6173 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 05.03.2020 Tarihli ve 2017/17-485 Esas, 2020/156 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 20.04.2021 Tarihli ve 2020/2217 Esas, 2021/6808 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 05.04.2021 Tarihli ve 2021/10303 Esas, 2021/7585 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 03/03/2021 Tarihli ve 2020/508 Esas, 2021/3820 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 22.02.2021 Tarihli ve 2019/2181 Esas, 2021/3002 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 07/11/2018 Tarihli ve 2016/6753 Esas, 2018/6673 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 18.09.2019 Tarihli ve 2018/918 Esas, 2019/4377 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 16/02/2016 Tarihli ve 2013/13932 Esas, 2016/741 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 20.04.2021 Tarihli ve 2021/10303 Esas, 2021/7585 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 04.02.2020 Tarihli ve 2017/6-877 Esas, 2020/57 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 21.11.2017 Tarihli ve 2015/6-258 Esas, 2017/486 Karar Sayılı İlamı.

- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 21.11.2017 Tarihli ve 2015/6-258 Esas, 2017/486 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 17.10.2018 Tarihli ve 2018/4589 E. ve 2018/7533 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 09/03/2021 Tarihli ve 2020/6511 Esas, 2021/4208 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 17.02.2016 Tarihli ve 2015/6328 Esas, 2016/1389 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 28/03/2016 Tarihli ve 2015/9697 Esas, 2016/2370 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 29/02/2016 Tarihli ve 2013/26606 Esas, 2016/1535 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 08/07/2015 Tarihli ve 2014/12898 Esas, 2015/42416 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 05/04/2021 Tarihli ve 2020/552 Esas, 2021/6658 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 18/03/2021 Tarihli ve 2020/11081 Esas, 2021/5428 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 05/04/2021 Tarihli ve 2020/2819 Esas, 2021/6631 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 17.03.2021 Tarihli ve 2020/3872 Esas, 2021/5077 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 24.03.2021 Tarihli ve 2020/1998 Esas, 2021/5797 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 31.03.2021 Tarihli ve 2020/325 Esas, 2021/6427 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 24.03.2021 Tarihli ve 2020/1998 Esas, 2021/5797 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 24.03.2021 Tarihli ve 2020/1998 Esas, 2021/5797 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 3.3.2021 Tarihli ve 2020/170 Esas, 2021/3863 Karar Sayılı İlamı.

- Yrg. 6. C.D.'nin 15.03.2021 Tarihli ve 2020/3060 Esas, 2021/4807 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 15.03.2021 Tarihli ve 2020/3060 Esas, 2021/4807 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 02/02/2021 Tarihli ve 2019/860 Esas, 2021/1444 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 29/04/2021 Tarihli ve 2021/10302 Esas, 2021/8639 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 08.03.2021 Tarihli ve 2019/1304 Esas, 2021/4141 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 25/10/2018 Tarihli ve 2018/919 Esas, 2018/6519 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 22.02.2021 Tarihli ve 2019/1600 Esas, 2021/2941 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 17.02.2020 Tarihli ve 2017/3165 Esas, 2020/620 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 13.12.2018 Tarihli ve 2016/7574 Esas, 2018/7908 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 05.10.2017 Tarihli ve 2015/8831 Esas, 2017/3214 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 15.02.2021 Tarihli ve 2020/2071 Esas, 2021/2370 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 23.02.2021 Tarihli ve 2020/2383 Esas, 2021/2829 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C.D.'nin 14.06.2017 Tarihli ve 2013/25288 Esas, 2017/2959 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 07.04.2021 Tarihli ve 2020/1753 E., 2021/7013 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 06.04.2021 Tarihli ve 2020/9922 E., 2021/6833 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 07.04.2021 Tarihli ve 2020/1864 E., 2021/6973 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 07.04.2021 Tarihli ve 2020/1864 E., 2021/6973 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 19.09.2016 Tarihli ve 2015/7340 E., 2016/5776 K. Sayılı İlamı.

- Yrg. 6. C. Dai'nin 19.09.2016 Tarihli ve 2015/7340 E., 2016/5776 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 08.04.2021 Tarihli ve 2020/703 E., 2021/7224 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 08.04.2021 Tarihli ve 2020/703 E., 2021/7224 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 03.07.2019 Tarihli ve 2019/536 E., 2019/4062 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 31.03.2021 Tarihli ve 2020/325 E., 2021/6427 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 16.03.2021 Tarihli ve 2020/1170 E. ve 2021/4974 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 01/04/2021 Tarihli ve 2021/277 E. ve 2021/6494 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 18/02/2021 Tarihli ve 2020/11768 E. ve 2021/2821 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 18/02/2021 Tarihli ve 2020/11768 E. ve 2021/2821 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 17.12.2020 Tarihli ve 2019/388 E. ve 2020/5096 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 16/07/2014 Tarihli ve 2013/29499 E. ve 2014/15435 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 17.09.2020 Tarihli ve 2019/632 E. ve 2020/2837 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 23.02.2016 Tarihli ve 2015/7784 E. ve 2016/1137 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 12.02.2014 Tarihli ve 2013/23089 E. ve 2014/1981 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 24.02.2021 Tarihli ve 2019/919 E. ve 2021/3283 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 19/04/2021 Tarihli ve 2020/9735 E. ve 2021/7318 K. Sayılı İlamı.
- Yrg.C. Gnl. Krl'nin 04.02.2020 Tarihli ve 2017/6-877 Esas, 2020/57 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg.C. Gnl. Krl'nin 26.11.2019 Tarihli ve 2017/6-11747 Esas, 2019/673 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 11/04/2018 Tarihli ve 2015/18479 E. ve 2018/4317 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 11.11.2020 Tarihli ve 2018/1665 E. ve 2020/3949 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 20/10/2020 Tarihli ve 2018/3630 E. ve 2020/3521 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 02/02/2021 Tarihli ve 2019/222 E. ve 2021/1451 K. Sayılı İlamı.

- Yrg. 2. C. Dai'nin 20/09/2018 Tarihli ve 2016/5816 E. ve 2018/9931 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 17.03.2021 Tarihli ve 2020/3872 E. ve 2021/5077 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 24.02.2021 Tarihli ve 2019/1738 E. ve 2021/3280 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 21.04.2021 Tarihli ve 2020/8814 E. ve 2021/7652 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 27/01/2020 Tarihli ve 2017/3533 E. ve 2020/149 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 08/03/2021Tarihli ve 2020/6120 E. ve 2021/4540 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 22.03.2021Tarihli ve 2020/1360 E. ve 2021/5616 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 14/12/2016Tarihli ve 2016/5985 E. ve 2016/7419 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 26.09.2019 Tarihli ve 2017/6-275 Esas, 2019/563 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 14.12.2020 Tarihli ve 2019/1543 E. ve 2020/4761 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 03.03.2021Tarihli ve 2019/1369 E. ve 2021/4000 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 15. C. Dai'nin 22.12.2020 Tarihli ve 2018/5684 E. ve 2020/12785 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 17/03/2021 Tarihli ve 2020/2019 E. ve 2021/5094 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 19.11.2020 Tarihli ve 2018/2316E. ve 2020/4155 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 19.11.2020 Tarihli ve 2018/2316E. ve 2020/4155 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl.'nin18.10.2011Tarihli ve 2011/6-166 E. ve 2011/213 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 14.03.2019 Tarihli ve 2016/1515E. ve 2019/1701 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 28.11.2018 Tarihli ve 2016/1457E. ve 2018/7379 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 30.09.2020 Tarihli ve 2010/9-258 E. ve 2011/46 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 5. C. Dai'nin 16.11.2009 Tarihli ve 2009/9978 E. ve 2009/12463 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 23.01.2013 Tarihli ve 2008/12175E. ve 2013/1231 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. 6. C. Dai'nin 24.09.2014 Tarihli ve 2011/19363 E. ve 2014/15741 K. Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 14.01.2020 Tarihli ve 2017/6-204 Esas, 2020/5 Karar Sayılı İlamı.
- Yrg. C. Gnl. Krl'nin 12/04/2011 Tarihli ve 2010/9-258 E. ve 2011/46 K. Sayılı İlamı.

ŞEHİT CUMHURİYET SAVCISI
MEHMET SELİM KİRAZ
ANISINA
2. MAKALE YARIŞMASI

YAPAY ZEKANIN
CEZAI SORUMLULUĞU

- PANELDE SUNULAN TEBLİĞLER
- ÖDÜL KAZANAN MAKALELER
- AVRUPA BİRLİĞİ ÇALIŞMALARI

EDİTÖRLER

Prof. Dr. Murat BALCI
Doç. Dr. Hüseyin AYDIN

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Şehit C. Savcısı Mehmet Selim Kiraz Anısına 2. Makale Yarışması

Yapay Zekanın Cezai Sorumluluğu

Editörler: Murat Balcı – Hüseyin Aydın

Hukuk Yayınları Dizisi – 2898

Birinci Baskı : Haziran, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7595 – 56 – 8

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.

İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde

No: 58/1 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0 312 395 85 71

Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Abbott, Ryan- Sarch, Alex**, Punishing Artificial Intelligence: Legal Fiction or Science Fiction, University of California, Vol. 53, 2019.
- Altunç, Sinan**, Robotlar, Yapay Zekâ ve Ceza Hukuku, 2019, <https://www.researchgate.net/publication/336406393>.
- Bathae, Yavar**, The Artificial Intelligence Black Box And The Failure Of Intent And Causation, Harvard Journal of Law & Technology, Vol.: 31, No.: 2, Spring 2018.
- Değirmenci, Olgun**, Yapay zekâ suç işlerse ne olur? <https://fikirturu.com/teknoloji/yapay-zekâ-suc-islerse-ne-olur/>, E.T., 10.03.2021.
- Doğan, Koray**, Sürücüsüz Araçlar, Robotik Cerrahi, Endüstriyel Robotlar ve Cezai Sorumluluk, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, C.: 21, Özel S. 2019.
- Erickson Jeff**, Algorithms, 2019.
- Ersoy, Çağlar**, Robotlar, Yapay Zekâ ve Hukuk, İstanbul 2020.
- European Parliament, Draft Report, Artificial intelligence in criminal law and its use by the police and judicial authorities in criminal matters, 2020/2016(INI).
- Hallevy, Gabriel**, Liability for Crimes Involving Artificial Intelligence System, Switzerland 2015 (Springer).
- Hu, Ying**, Robot Criminals, University of Michigan Journal of Law Reform, Vol.: 52, 2019, s.528.
- Kelep Pekmez, Tuba**, Otonom Araçların Kullanımından Doğan Cezaî Sorumluluk: Türk Hukuku Bakımından Genel Bir Değerlendirme, Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, 2018; 6(2).
- Özbek, Ceren-Özbek, Veli Özer**, Yapay Zekânın Dahil Olduğu Suçlar Bakımından Ceza Hukuku Sorumluluğunun Belirlenmesi, Ceza Hukuku Dergisi, C.:14, S.:41, Aralık 2019.

duğu usul ve esaslar içerisinde kalarak, maddi olayın oluş biçimine dair ulaştığı, kendi açısından şüpheye yer vermeyen bir kanaattir⁴⁶.

Dolayısıyla vicdani kanaat yetkinliğine sahip olmayan bir yapay zekâya yargıçlık yetkisinin verilmesi düşünülemez. Bu yetkinliğe sahip bir yapay zekâ ise, insana dair tüm zihinsel ve duygusal yeteneklere sahip olacaktır. Bu eşik, çok daha geniş bir bakış açısıyla insanlık açısından doğurabileceği sonuçları değerlendirmeyi gerektiren bir eşiktir. Bu durumda sadece yargılama faaliyetlerini değil insanın geleceğini tartışmamız gerekecektir.

KAYNAKÇA

- BARRAT James, *Our Final Invention: Artificial Intelligence and the End of the Human Era*, New York, Thomas Dunne, 2013.
- ÇAĞATAY Hasan, “Yapay Zekâ ve Tekillik: Teknolojik Tekillik Bize Ne Kadar Yakın ve Neden Önemli?”, *METAZİHİN*, C. 2, S. 2, 2019, s.231-242.
- DENG Jinting, “Should The Common Law System Welcome Artificial Intelligence: A Case Study Of China’s Same-Type Case Reference System”, *Georgetown Law Technology Review*, C. 3, S. 2, s.223-280.
- EJDER Yılmaz, *Hukuk Sözlüğü*, Ankara, Yetkin Yayınları, 2017 .
- FEYZİOĞLU Metin, *Ceza Muhakemesinde Vicdani Kanaat*, Ankara, Yetkin Yayınları, 2002.
- FORD Martin, *Robotların Yükselişi: Yapay Zekâ ve İşsiz Bir Gelecek Tehlikesi*, Çev., Cem Duran, İstanbul, Kronik Yayınevi, 2020.
- İÇER Zafer ve BULUZ Başak, “Yapay Zekânın Ceza Muhakemesindeki Rolü ve Geleceği” 9. Uluslararası Suç ve Ceza Film Festivali için sunulan tebliğ, Kasım 2019, İstanbul.
- MORISON John ve HARKENS Adam, “Re-Engineering Justice? Robot Judges, Computerised Courts And (semi) Automated Legal Decision-Making” *Legal Studies*, C. 39, S. 4, 2019, s. 618-635.

---

⁴⁶ Metin Feyzioğlu, *Ceza Muhakemesinde Vicdani Kanaat*, Ankara, Yetkin Yayınları, 2002, s.109

- PENNACHIN Cassio ve GOERTZEL Ben, “Contemporary Approaches to Artificial General Intelligence” *Cognitive Technologies*, Der., D. M. Gabbay ve J. Siekmann, Rockville, Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2007.
- RUGER Theodore, KIM Pauline, MARTIN Andrew ve QUINN Kevin, “The Supreme Court Forecasting Project: Legal And Political Science Approaches To Predicting Supreme Court Decision Making”. *Columbia Law Review*, C. 104, 2004, s.1150-1208.
- SCHMITZ, Amy J., Expanding Access to Remedies Through E-Court Initiatives, *Buffalo Law Review*, C. 67, S. 1, 2019, s. 101-173.
- ZELEZNİKOW John ve STRANIERI Andrew, “The split-up system: integrating neural networks and rule-based reasoning in the legal domain” 5ICAIL95: 5th International Conference on Artificial Intelligence & Law Konferansında sunulan bildiri, Mayıs 1995, Maryland, ABD.

ÇEVİRİMİÇİ KAYNAKLAR

- COHEN Mark A., Getting Beyond The Tech in Legal Tech, *Forbes*, 2019, <https://www.forbes.com/sites/markcohen1/2019/05/03/getting-beyond-the-tech-in-legal-tech/?sh=3bf217a716fc> (s.e.t.:21.01.2021)..
- DEMİRDAĞ Mehmet, Yapay Zeka ve Hukuk: Akıllı Sistemler, Hukuk Uygulamalarını Nasıl Etkiliyor?, *Evrin Ağacı*, 2020, <https://evrimagaci.org/yapay-zekâ-ve-hukuk-akilli-sistemler-hukuk-uygulamalarini-nasil-etkiliyor-8212> (s.e.t.:21.01.2021)
- DICKSON Ben, What is artificial narrow intelligence (Narrow AI)?, *Techtalks*, 2020, <https://bdtechtalks.com/2020/04/09/what-is-narrow-artificial-intelligence-ani/> (s.e.t.: 12.03.2021).
- DIKE Annie, Would You Trust an Artificially-Intelligent Expert?, <https://www.natlawreview.com/article/would-you-trust-artificially-intelligent-expert>. (s.e.t.:26.03.2021).
- HORNYAK Tim, Fujitsu Supercomputer Simulates 1 Second Of Brain Activity, *CNET*, 2013 <https://www.cnet.com/news/fujitsu-supercomputer-simulates-1-second-of-brain-activity/> (s.e.t.: 12.03.2021).
- JAJAL Tannya D., Distinguishing between Narrow AI, General AI and Super AI, *Medium*, 2016, <https://medium.com/mapping-out-2050/distinguishing-between-narrow-ai-general-ai-and-super-ai-a4bc44172e22> (s.e.t.: 12.03.2021).

- K. Enes, Türkiye'deki Yargıtay Davalarını Doğru Tahmin Eden Yapay Zekâ Geliştirildi, *Webtekno*, 2019, <https://www.webtekno.com/turkiye-deki-yargitay-davalarini-dogru-tahmin-eden-yapayzekâ-gelistirildi-h58904.html> (s.e.t.:21.01.2021).
- KESAYAK Burak, IBM Watson'ın Yapabileceği 5 Şey, *Endüstri 4.0*, <https://www.endustri40.com/ibm-watsonin-yapabilecegi-5-sey/> (s.e.t.: 12.03.2021).
- O'CARROLL Brodie, What Are The 3 Types Of AI? A Guide To Narrow, General, And Super Artificial Intelligence, *CODEBOTS*, 2017, <https://codebots.com/artificial-intelligence/the-3-types-of-ai-is-the-third-even-possible> (s.e.t.: 12.03.2021).
- PARK Joshua, Your Honor, AI, *Harvard International Review*, 2020, <https://hir.harvard.edu/your-honor-ai/> (s.e.t.:21.01.2021).
- S. Mahendra, 7 Types Of Artificial Intelligence (AI), *CIS*, <https://www.cisin.com/coffee-break/technology/7-types-of-artificial-intelligence-ai.html> (s.e.t.: 12.03.2021).
- THOMPSON Clive, What Is I.B.M.'s Watson?, *The New York Times Magazine*, 2010, <https://www.nytimes.com/2010/06/20/magazine/20Computer-t.html> (s.e.t.: 12.03.2021).
- YEŞİL Caner, Robot Hâkim ve Bazı Yapay Zekalı Hukukçular, *ILSA E-Dergi*, <http://www.ilsaederji.com/robot-hakim-ve-bazi-yapay-zekâli-hukukcular/> (s.e.t.:21.01.2021).
- <https://ai-lawhub.com/government/> (s.e.t.:21.01.2021).
- <https://blog.rossintelligence.com/> (s.e.t.:21.01.2021).
- <https://www.cam.ac.uk/research/features/helping-police-make-custody-decisions-using-artificial-intelligence> (s.e.t.:30.03.2021).
- <https://www.cybermagonline.com/cin039de-mahkemelerde-quotyapay-zekâ-yargicquot-donemi> (s.e.t.:21.01.2021).
- <https://home.ravellaw.com/> (s.e.t.:21.01.2021).
- <https://www.hso.co.uk/leased-lines/technology-news/technology-use-news/durham-police-to-use-artificial-intelligence-to-make-custody-decisions> (s.e.t.:30.03.2021).
- <https://www.hukukmedeniyeti.org/haber/20192/hukuk-bilgi-sistemi-hukuk-work-yay-nhayat-na-ba-l/> (s.e.t.:21.01.2021).
- <https://lexmachina.com/> (s.e.t.:21.01.2021).

- <https://www.milliyet.com.tr/teknoloji/ingiliz-polisi-sucu-onlemek-icin-yapay-zeka-kullanacak-2786584> (s.e.t.:30.03.2021).
- <https://www.prnewswire.com/news-releases/artificial-intelligence-more-accurate-than-lawyers-for-reviewing-contracts-new-study-reveals-300603781.html> (s.e.t.:21.01.2021).
- <https://premonition.ai> (s.e.t.:21.01.2021).
- <https://www.relx.com/our-business/our-stories/lex-machina-using-legal-analytics> (s.e.t.:30.03.2021).
- <https://social-innovation.hitachi/tr-tr/stories/technology/hidden-weapon-in-the-fight-against-crime> (s.e.t.:21.01.2021).
- <https://sozluk.gov.tr/> (s.e.t.:30.03.2021).
- <https://www.turklex.com/#> (s.e.t.:21.01.2021).

Bu nedenle COMPAS veya benzeri bir yazılım muhakemede kullanılmak isteniliyorsa; algoritmik tahminin her aşamasında her iki tarafın, yani hem sanığın hem savcının itiraz edebileceği bilgilere sahip olması gerekir. Böylece hakim de taraflar da söz konusu dijital araçlara karşı pasif bir kabullenme yerine bağımsız bir yaklaşım geliştirebilir. Bu nedenle sistemi doğru kullanabilmek için dikkate alınan veri setine ilişkin açıklama mahkemeye ve taraflara açık olmalıdır. Algoritmayı ayarlamak için kullanılan metodoloji taraflara iletilmeli ve tahmine dayalı sonucu hâkimin pasif olarak kabul etmesi riskinden kaçınmak için birden fazla algoritma modeli (çoklu çapraz doğrulama) altında test edilmelidir. Bu noktada tanığın ifadelerini test etmek için kullanılan çapraz sorgulama, tahminin güvenilirliğini test etmek amacıyla veri seti için de kullanılabilir. Gerekğinde yazılımı geliştiren uzmanın ifadesi de başvurmak gerekebilir.

KAYNAKÇA

- Akers, R. L., Sellers, C. S, **Criminological Theories, Introduction, Evaluation and Application**, Oxford University Press, Fifth Edition, 2009.
- Angwin, J., Larson, J., Mattu, S. and Kirchner, L., **Machine bias**, ProPublica, 2016, (Çevrimiçi), <https://www.propublica.org/article/machine-bias-risk-assessments-in-criminal-sentencing>, 20 Kasım 2020.
- Bhatti, Sophia Adams, **Algorithms in the Criminal Justice System**, The Law Society of England, (Comission creator and director: Sophia Adams Bhatti, Lead Author: Michael Veale), June 2019, (Çevrimiçi), <https://www.ailira.com/wp-content/uploads/2019/06/algorithms-in-criminal-justice-system-report-2019.pdf>, 5 Aralık 2020.
- Caianiello, M., “Criminal Process faced with Challenges of Scientific and Technological Development, European Journal of Crime”, **Criminal Law and Criminal Justice**, 27, 2019, 267-291.
- Carlson, A., “The need for transparency in the age of predictive sentencing algorithms”, **Iowa Law Review**, 103, 2017, s. 303–329.
- Centel, N., Zafer, H., **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Beta Yayınevi, 2019.
- Christin, A., Rosenblat, A., and Boyd, D, “Courts and predictive algorithms”, **Data & Society**, 2015, (Çevrimiçi), http://www.datacivilrights.org/pubs/2015-1027/Courts_and_Predictive_Algorithms.pdf, 20 Kasım 2020.

- Cormen TH, Leiserson CE, Rivest RL and Stein S, **Introduction to Algorithms**, MIT Press 2009.
- Eckhouse, L., Lum, K., Conti-Cook, C., and Ciccolini, J, “Layers of bias: A unified approach for understanding problems with risk assessment”, **Criminal Justice and Behavior**, 46(2), 2019, 185–209.
- Kirkpatrick, K., “It’s not the algorithm, it’s the data”, **Communications of the ACM**, Volume: 60, Issue: 2, s. 21-23, (Çevrimiçi), <https://dl.acm.org/doi/10.1145/3022181>, 20 Mart 2021.
- Martin, G. C., **How far has technology invaded the criminal justice system?**, 2017, (Çevrimiçi), <http://classic.austlii.edu.au/au/journals/QldJSchol/2018/10.pdf>, 14 Kasım 2020.
- McKay C., “Predicting risk in criminal procedure: actuarial tools, algorithms, AI and judicial decision-making”, **Current Issues in Criminal Justice**, V. 32, N. 1, 2020, s. 22-39.
- Merriam-Webster Online Dictionary**, (Çevrimiçi), <https://www.merriam-webster.com/dictionary/algorithm>, 10 Kasım 2020.
- Northpointe, **Practitioners guide to COMPAS**, 2012, (Çevrimiçi), http://www.northpointeinc.com/files/technical_documents/FieldGuide2_081412.pdf, 10 Kasım 2020.
- Özbek, V. Ö. ve diğerleri, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, 2014.
- Roberts, P. ve Zuckerman, A., **Criminal Evidence**, Oxford, 2010.
- Rouhiainen, L. **Yapay Zekâ, Geleceğimizle İlgili Bugün Bilmemiz Gereken 101 Şey**, Pegasus Yayınları, 2019.
- Vault, M. The Definitive Glossary og Higher Mathematical Jargon, Algorithm, Definition of Algortihm, (Çevrimiçi), <https://mathvault.ca/math-glossary/#algo>, 10 Kasım 2020.
- Wexler, R., Code of Silence, “How private companies hide flaws in the software that govern- ments use to decide who goes to prison and who gets out”, **Washington Monthly**, 2017, (Çevrimiçi), <https://washingtonmonthly.com/magazine/junejulyaugust-2017/code-of-silence/>, 20 Kasım 2020.
- Zeng, J., Üstün, B. ve Rudin, C., “Interpretable classification models for recidivism prediction”, **Royal Statistical Society**, (Çevrimiçi), <https://today.duke.edu/2017/07/opening-lid-criminal-sentencing-software>, 14 Kasım 2020.

Yapay zekanın hukuki statüsünün ve cezai sorumluluğu hususlarının netleştirilmesinden sonra ileri dönem çalışmalarında yapay zekanın mağdur edildiği durumların tartışılması da olasıdır. Süje konumuna getirilen yapay zekaya insanlar tarafından zarar verildiği, eziyet edildiği ve yaşam hakkına son verildiği hallerde ne yapılacağı da çok yakın bir gelecekte hukukçuların tartışma konuları arasında yerini alacaktır.

KAYNAKÇA

- 1- Akkurt, Sinan Sami. "Yapay Zekanın Otonom Davranışlarından Kaynaklanan Hukuki Sorumluluk" *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, Yıl 7 Sayı 13 Haziran 2019.
- 2- Altunç, Sinan, *Robotlar, Yapay Zekâ ve Ceza Hukuku*, https://www.researchgate.net/publication/336406393_Robotlar_Yapay_Zeka_ve_Ceza_Hukuku, 2019.
- 3- Alzbeta Krausova, Hazan Hazanen, "Creating Free Will in Artificial Intelligence", Conference Paper, *Beyond AI: Artificial Golem Intelligence International Conference*, Pilsen, November 2013.
- 4- Artuk, Mehmet Emin, Ahmet Gökçen, Kerim Çakır ve Mehmet Emin Alşahin, *Ceza hukuku genel hükümler*", Ankara: Adalet Yayınevi, 10 bası, 2016, s.215.
- 5- Asimov, Isaac. "Runaround", *Astounding Science Fiction*, Cilt 29 Sayı 1, 1942, S. 94-103.
- 6- Aslan, Yasin "Türk Hukukunda Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğu". *Ankara Barosu Dergisi*, 2010.
- 7- Aydemir, Melisa. "Yapay Zekalı Robotların Ceza Sorumluluklarının Araştırılması" *Suç ve Ceza Dergisi*, Sayı 4, 2018.
- 8- Bak, Başak. "Medeni Hukuk Açısından Yapay Zekânın Hukuki Statüsü ve Yapay Zekâ Kullanımından Doğan Hukuki Sorumluluk" *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, 2018.
- 9- Bakırcı, Çağrı Mert, 'Yapay Zekâ Hakkında Bir Rehber, Nedir, Ne Değildir, Ne Olacaktır', 2020. <https://evrimagaci.org/yapay-zeka-hakkında-bir-rehber-nedir-ne-değildir-ne-olacaktır3667>, erişim tarihi 28.12.2020.

- 10- Bayamlıoğlu, Emre. *Akıllı Yazılımlar ve Hukuki Statüsü: Yapay Zekâ ve Kişilik Üzerine Bir Deneme*, Uğur Alacakaptan'a Armağan Cilt 2, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2008.
- 11- Bayraktar, Köksal, Suç İşlemeğe Tahrik Cürmü, İstanbul: Formül Matbaası, 1977.
- 12- BBC New Türkçe, "Sürücüsüz Uber aracının ölümlü kaza görüntüleri yayımlandı", 2018. <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-43500904> Erişim Tarihi: 07.12.2021
- 13- Bellman, Richard Ernest. *An Introduction to Artificial Intelligence: Can Computers Think?* San Francisco: Cal. Boyd & Fraser, 1978.
- 14- Bozarık, Eren. "Prof. Dr. Cem Say ile Konuştuk", *Medium*. 2021. <https://medium.com/deep-learning-turkiye/prof-dr-cem-say-ile-yapay-zeka-konu%C5%9Ftuk-e4e702ac793c> Erişim Tarihi: 08.01.2021
- 15- Bozkurt Yüksel, Armağan; Sera Reyhani Yüksel, Kemale Aslanova ve Başak Bak, *Futurist Hukuk*, İstanbul: Aristo Hukuk Yayınevi, 2018.
- 16- Charniak, Eugene ve Drew McDermott. *Introduction to Artificial Intelligence*, Addison-Wesley Publishing Co. Inc. Reading, 1985.
- 17- Demir, Esra. *Robot Hukuku*, 2012, https://www.academia.edu/37378164/ROBOT_HUKUKU, Erişim Tarihi: 13.02.2021
- 18- Docherty, Bonnie, "The Human Rights Implications of "Killer Robots", in: www.hrw.org/news/2014/06/10/human-rights-implications-killer-robots (Erişim tarihi: 08.11.2021)
- 19- Elmas, Çetin. *Yapay Zekâ Uygulamaları*, 3. Bası, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2018.
- 20- Ersoy, Çağlar. *Robotlar, Yapay Zekâ ve Hukuk*, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık 2019.
- 21- Gless, Sabine, Emily Silverman ve Thomas Weigend. (çev. Oğuz, Serkan), "Robotlar Zarara Neden Olursa Kim Sorumlu Tutulabilir?", *Küresel Bakış*, Yıl 8, Sayı 23, 2017.
- 22- Hallevy, Gabriel. "The Criminal Liability of Artificial Intelligence Entities –From Science Fiction to Legal Social Control", *Akron Intellectual Property Journal*, 4:171, 2010.
- 23- Hallevy, Gabriel. *Liability for Crimes Involving Artificial Intelligence System*, Springer International, 2015.

- 24- Hubbord, F. Patrick. (2011). Do Androids Dream: Personhood and Intelligent Artifacts, 83 Temp. L. Rev. 405, 2011.
- 25- Kaşak, Esra. *Anonim Şirketlerde Genel Kurul ile Yönetim Kurulu Arasındaki Yetki Dağılımına İlişkin Temel Esaslar*, İstanbul: 12 Levha Yayıncılık, 2019.
- 26- Kılıçarslan, Seda. "Yapay Zekanın Hukuki Statüsü ve Kişiliği Üzerine Tartışmalar", Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi, Yıl 4 Sayı 2019/2.
- 27- Koca, Mahmut ve İlhan Üzülmaz. *Türk Ceza Genel Hükümler*, 13. Bası, İstanbul: Seçkin Yayıncılık, 2018,
- 28- Koschaker, Paul ve Kudret Ayiter, "Roma Özel Hukukunun Ana Hatları", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1977.
- 29- Kurzweil, Ray. "The Singularity Is Near: When Humans Transcend Biology", Kindle Edition, 2006.
- 30- Leroux, Christophe ve Roberto Labruto. "Suggestion for A Green Paper on Legal Issues in Robotics, euRobotics: The European Robotics Coordination Action, 2012.
- 31- McCarthy, John. "Circumscription: A Nonmonotonic inference rule." *Artificial Intelligence*, 13: 27-40, 1980.
- 32- Muehlhauser, Luke ve Anna Salamon. "Intelligence Explosion: Evidence and Import", in: intelligence.org/files/IE-EI.pdf.
- 33- Özbek, Veli Özer, *Yeni Türk Ceza Kanununun Anlamı*, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2006.
- 34- Özel, Mert. "Yapay Zekâ Devrimi, Süper Zekaya Giden Yol Çok Yakıнымızda", 2016, <https://evrimagaci.org/yapay-zeka-devrimi-1-superzekaya-giden-yol-cok-yakinimizda-444>, Erişim Tarihi 10.02.2021.
- 35- Öztürk, Bahri ve Mustafa Ruhan Erdem, *Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku*, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2018.
- 36- Pop Anca, Iulia "Criminal Liability of Corporations Comparative Jurisprudence", in: *Digital Commons at Michigan State University College of Law*, digitalcommons.law.msu.edu/king/81, 2016, Erişim tarihi: 15.02.2021
- 37- Pérennou, Thomas. State of the art on legal issues, Ethicaa Project, 2012.
- 38- Say, Cem. *50 Soruda Yapay Zekâ*, 5.bası, İstanbul: Bilim ve Gelecek Kitap, 2018.

- 39- Sparrow, Robert. "Killer Robots", in: *Journal of Applied Philosophy*, Vol. 24, No. 1, 2007.
- 40- Toroslu, Nevzat. *Ceza Hukuku Genel Kısım*, 24. bası, Ankara: Savaş Yayınevi, 2018.
- 41- Turing, Alan M. "Computing Machinery and Intelligence", *Mind*, Volume LIX, Issue 236, October 1950, <https://doi.org/10.1093/mind/LIX.236.433>.
- 42- Türk Dil Kurumu. "Güncel Türkçe Sözlük". www.sozluk.gov.tr Erişim Tarihi: 10.02.2021
- 43- Uzun, Fatih Burak. "Gerçek Kişilerin Hak Ehliyeti ve Hak Ehliyetine Uygulanacak Hukukun Tespiti" *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, c:6 s:2, Aralık 2016.
- 44- Wein Leon E., "The Responsibility of Intelligent Artifacts: Toward an Automation Jurisprudence", in: *Harvard Journal of Law & Technology*, Vol. 6, Fall Issue, 1992.
- 45- Zafer, Hamide, *Ceza Hukuku Genel Hükümler TCK m 1-75 Ders Kitabı*, İstanbul: Beta Yayınevi, 2016.
- 46- Zevkliler, Aydın. *Medeni Hukuk, Giriş ve Başlangıç Hükümleri, Kişiler Hukuku, Aile Hukuku*, 4.bası, Ankara: Savaş Yayınevi, 2019.

12. KAYNAKÇA

- “15 Wild Deaths Caused By Robots/Robotların Sebep Olduğu 15 Vahşi Ölüm”. Erişim 23 Şubat 2021. <https://tur.thefunkonme.com/15-most-savage-deaths-caused-robots-401857>.
- Aksoy, Hakan. “Yapay Zekalı Varlıklar ve Ceza Hukuku”. *International Journal of Economics, Politics, Humanities & Social Sciences* 4, sy 1 (2021): 11-24.
- Aksoy, Hüseyin Can. “Avrupa Birliği Sorumluluk Hukukunda Yeni Bir Özne: Robotlar”, 2018.
- Aristoteles. *Politika*. Çeviren Mete Tuncay. Remzi Kitabevi, 1975.
- Artuk, M.Emin, Ahmet Gökçen, M.Emin Alşahin, ve Kerim Çakır. *Ceza Hukuku Genel Hükümler*. 14.Baskı. Adalet Yayınevi, 2020.
- Aydemir, Melisa. “Yapay Zekalı Robotların Ceza Sorumluluklarının Araştırılması”. *Suç ve Ceza, Ceza Hukuku Dergisi*, sy 4 (2018): 1-96.
- Beccaria, Cesare. *Suçlar ve Cezalar Hakkında*. Çeviren Sami Selçuk. 8.Baskı. İmge Kitabevi, 2019.
- Bozkurt Yüksel, Armağan Ebru. “Robot Hukuku”. *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, sy 29 (Ocak 2017): 85-112.
- Churchland, Paul. *Madde ve Bilinç, Zihin Felsefesine Güncel Bir Bakış*. Çeviren Berkay ERSÖZ. 2. bs. ALFA, 2018.
- Cicero. *Yasalar Üzerine*. Çeviren C.Cengiz Çevik. 4.Baskı. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2019.
- Demir, Esra. “Robot Hukuku”. İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ, 2017.
- Doğan, Mehtap. *Yapay Zeka ve Bilinç Problemi, Yapay Bir Bilincin İmkanına Dair Bir Tartışma, Yapay Bir Ben Mümkün mü?* Çizgi Kitabevi, 2020.
- Ersoy, Çağlar. *Robotlar, Yapay Zeka ve Hukuk*. ONİKİLEVHA YAYINCILIK, 2020.
- Fırat, Oktay Zihni, ve Seniye Ümit Fırat. “Endüstri 4.0 Yolculuğunda Trendler ve Robotlar”. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi* 46, sy 2 (Kasım 2017): 211-23.
- Foucault, Michel. *Bilme İstenci Üzerine Dersler (1970-71)*. Çeviren Kerem Eksen. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2012.
- — —. *Hapishanenin Doğuşu*. Çeviren Mehmet Ali Kılıçbay. 8.Baskı. İmge Kitabevi, 2019.

- Geçit, Bekir. "John Locke'da Mülkiyet Hakkının Sınırları: Doğal Hukuk Temelinde Bir Değerlendirme". *Beytulhikme An International Journal of Philosophy* 4, sy 1 (25 Temmuz 2014): 91-113. <https://doi.org/10.18491/bijop.28692>.
- Gless, Sabine, Emily Silverman, ve Thomas Weigend. "Robotlar Zarara Neden Oluyorsa, Kim Sorumlu Tutulabilir? Kendi Kendini Süren Arabalar ve Cezai Sorumluluk". Çeviren Serkan Oğuz. *Küresel Bakış*, sy 3 (Aralık 2017).
- Günay, Durmuş. "Bildiriler Kitabı". İçinde *Mantık, Matematik ve Felsefe I. Ulusal Sempozyumu*, 313-25. Assos-Çanakkale-TR: İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları, 2003.
- Hobbes, Thomas. *Leviathan*. Çeviren Semih Lim. 18. bs. Yapı Kredi Yayınları, 2018.
- Kabadayı, Adem, ve Murat Uysal. "İnsansız Hava Aracı ile Elde Edilen Verilerden Binaların Tespiti Extraction Of Buildings From Data Obtained Uunmanned Aerial Vehicle". *Türkiye İnsansız Hava Araçları Dergisi*, sy 1(1) (2019): 8-14.
- Kale, Nesrin. "Hümanizm". *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)* 25, sy 2 (06 Ağustos 2019): 763-70. https://doi.org/10.1501/Egifak_00000000582.
- Kara Kılıçarslan, Seda. "Yapay Zekanın Hukuki Statüsü ve Hukuki Kişiliği Üzerine Tartışmalar". *Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi*, sy 2019/2 (2019): 363-89.
- Karakehya, Hakan. "Modern Cezalandırma Sistemlerinin Büyük Anlatıları". *Journal of Istanbul University Law Faculty* 66, sy 1 (08 Ekim 2010): 87-108.
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). "Karayolu Trafik Kaza İstatistikleri, 2019", 01 Haziran 2020. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p= Karayolu-Trafik-Kaza-Istatistikleri-2019-33628>.
- Kasapoglu, Abdurrahman. "Kur'an'da Koşullandırma Yoluyla Öğrenme - Hayvanların Koşullandırılması". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 5, sy 2 (01 Nisan 2005): 57-71.
- Kelep Pekmez, Tuba. "Otonom Araçların Kullanımından Doğan Cezai Sorumluluk: Türk Hukuku Bakımından Genel Bir Değerlendirme". *Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi-Journal of Penal Law and Criminology*, sy 6(2) (2018): 173-95.
- Koca, Mahmut, ve İlhan Üzülmüş. *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*. 12.Baskı. Seçkin Yayıncılık, 2019.
- Kuru, Gonca. "Thibaut ve Savigny'de Resepsiyon ve Kodifikasyon Hareketleri". *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi* 22, sy 1 (14 Mart 2017): 201-28.

- Küçüktaşdemir, Özgür. "Aydınlanma ve Ceza Hukuku". *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, sy 113 (2014): 58-95.
- Oğuzman, Kemal, Özer Seliçi, ve Saibe Oktay-Özdemir. *Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler)*. 17.Bası. Filiz Kitabevi, 2018.
- Etimoloji Türkçe. "Otonomi", t.y. <https://www.etimolojiturkce.com/kelime/otonomi>.
- Özekes, Mustafa. "Peabody Resim Kelime Testi 3.01-3.12 Yaş Aralığı İzmir Bölgesi Standardizasyonu Çalışması". *Ege Eğitim Dergisi*, 2013, 90-107.
- Sak, Uğur. "Eğitim Psikolojisi". İçinde *Zeka ve Gelişimi*, editör Coşkun BAYRAK, 102-24. Anadolu Üniversitesi Basımevi, 2016.
- Topakkaya, Arslan. "ADALET KAVRAMI BAĞLAMINDA ARİSTOTELES - PLATON KARŞILAŞTIRMASI". *FLSF Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, sy 6 (01 Eylül 2008): 27-46.
- Topçu, Okan. "Intelligent Autonomous Systems (Akıllı Otonom Sistemler)". *DENİZ KUVVETLERİ DERGİSİ*, sy 622 (Mayıs 2015): 18-25.
- Türk Ceza Kanunu, 5237 37 § (2004).
- Türk Ceza Kanunu, 5237 80 § (2004).
- Türk Ceza Kanunu, 5237 81 § (2004).
- Türk Ceza Kanunu, 5237 102 § (2004).
- Türk Ceza Kanunu, 5237 141 § (2004).
- Türk Ceza Kanunu, 5237 151 § (2004).
- Türk Ceza Kanunu, 37 § DÖRDÜNCÜ BÖLÜM (t.y.).
- Türk Medeni Kanunu, 4721 28 § (2001).
- "Uber Kazasında Taraflar Uzlaştı", 29 Mart 2018. <https://tr.euronews.com/2018/03/29/uber-kazas-nda-taraflar-uzlast->.
- Uygun, Oktay. *Hukuk Teorileri*. 1.Baskı. On İki Levha Yayımcılık, 2017.
- Warwick, Kevin. *Artificial Intelligence the Basics*. Routledge, 2012.
- Etimoloji Türkçe. "Yapay". Erişim 05 Şubat 2021. <https://www.etimolojiturkce.com/kelime/suni>.
- Yazıcı, Ahmet. "Endüstri 4.0 ve Otonom Robotlar". *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü ve Yapay Zeka ve Robotik Laboratuvarı*, sy 459 (2016): 39.

KAYNAKÇA

- Akipek, Jale, Turgut Akıntürk, ve Derya Ateş. *Kişiler Hukuku*. İstanbul: Beta Yayıncılık, 2019.
- Aksoy, Hakan. "Yapay Zekâlı Varlıklar ve Ceza Hukuku," *International Journal of Economics, Politics, Humanities & Social Sciences* 4, no. 1 (2021): 10-27.
- Asimov, Isaac. *Ben Robot*. Çeviren: Ekin Odabaş, İstanbul: İthaki Yayınları, 2020.
- Atalar, Gülşah Deniz. "Teknolojinin Gelişimi ve Hukuktaki Yansımaları," *İstanbul, Ankara ve İzmir Baroları Çalıştay Raporu*, (2019): 44-45.
- Aydemir, Melisa. "Yapay Zekâlı Robotların Ceza Sorumluluklarının Araştırılması," *Suç ve Ceza Ceza Hukuku Dergisi*, no. 4 (2018): 1-96.
- Bak, Başak. "Medeni Hukuk Açısından Yapay Zekânın Hukuki Statüsü," *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, no. 35 (2018): 211-232.
- Baltacı, Ali. «Sosyal Sistem Kuramı ve Eğitim Örgütlerine Etkileri.» *Medeniyet Eğitim Araştırmaları Dergisi* 3, no. 1 (2019): 1-19.
- Basalla, George. *Teknolojinin Evrimi*. Çeviren: Cem Soydemir. Ankara: Tübitak Yayınları, 1996.
- Bilge, Necip. *Hukuk Başlangıcı*. Ankara: Turhan Kitabevi, 2009.
- Bozkurt, Yüksel ve Ebru Armağan. "Robot Hukuku," *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, no. 29 (Ocak 2017): 85-112.
- Cheung, Chong Wing, Tai Ip Tsang, ve Kin Hong Wong. "Robot Avatar: A Virtual Tourism Robot for People with Disabilities." *International Journal of Computer Theory and Engineering* 9, no. 3 (2017): 229-234.
- Crevier, Daniel. *AI: The Tumultuous Search for Artificial Intelligence*. New York: Basic Books, 1993.
- Çelik, Kamil, Sezin Güteryüz, ve Hakan Özköse. "4. Endüstri Devrimine Kuramsal Bakış," *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi* 5, no. 9 (2018): 86-95.
- Çırak, Bekir, ve Abdulkadir Yörük. "Mekatronik Biliminin Öncüsü İsmail El – Cezeri," *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (2015): 175-194.
- Değirmenci, Can Hikmet ve İsmail Hakkı Aydın. *Yapay Zekâ*. İstanbul: Gir-dap Kitap, 2018.
- Demirbaş, Timur. *Ceza Hukuku Genel Hükümler*. 14. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2019.

- Demirci, Bahar. "Türk Ceza Hukukunda Taksirden Doğan Sorumluluk." "Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi. Ankara, 2011.
- Doğan, Abdullah. *Yapay Zekâ*. İstanbul: Kariyer Yayıncılık, 2002.
- Doğan, Koray. "Sürücüsüz Araçlar, Robotik Cerrahi, Endüstriyel Robotlar ve Cezai Sorumluluk," *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 21, (2019): 3219-3251.
- Dönmezer, Sulhi ve Sahir Erman . *Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku*. İstanbul: DER Yayınları, 1997.
- Eriş, M. Hakan. "Yapay Zekâ ve Tarihsel Gelişimi," *İstanbul, Ankara ve İzmir Baroları Çalıştay Raporu*, (2019): 1-10.
- Erman, Hasan. *Medeni Hukuk Dersleri*. 6. Basım. İstanbul: DER Yayınları, 2016.
- Ersoy, Çağlar. *Robotlar, Yapay Zekâ ve Hukuk*. İstanbul: On iki Levha Yayıncılık, 2018.
- Esener, Turhan. *Hukuka Giriş*. 11. Baskı. İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2015.
- "An Introduction to Artificial Intelligence: The Four Types of AI." Erişim 2 Şubat, 2021. <https://www.thedifferenceengine.tech/blog/2019/11/an-introduction-to-artificial-intelligence-the-four-types-of-ai>
- Foucault, Michel. *Hapishanenin Doğuşu*. Çeviren: Ali Kılıçbay. Ankara: İmge Kitabevi, 1992.
- Govtech. "Understanding the Four Types of Artificial Intelligence." Erişim 7 Şubat, 2021, <https://www.govtech.com/computing/Understanding-the-Four-Types-of-Artificial-Intelligence.html>
- İlmi Etütler Derneği. "Her Şey Merv'de Başladı: Akli İlimlerin Tahriri," Düzenleyen: İbrahim Halil Üçer. *İslam Düşünce Atlası* (Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 2019), 731-840.
- İnce, Şükran, Melike Zişan ŞİMŞEK, ve Fatih KAYNARCA. "Yapay Zekâ ve Robotların Hukuki Sorumluluğunun Türk Yasal Mevzuatı Çerçevesinde İncelenmesi." *GSI ARTICLE*, no. 21 (2019): 28-45.
- İnsansız Hava Sahası Sistemleri Talimatı, m. 6/2.
- İstanbul, Ankara, İzmir Barosu Çalıştay Raporu. *Yapay Zekâ ve Tarihsel Gelişimi*. Çalıştay Raporu, İstanbul: İstanbul, Ankara, İzmir, Barosu, 2019, 1- 10.
- Karaduman, Teyfik. «Yapay Zekâ Uygulama Alanları.» *Gazi Üniversitesi Bilişim Enstitüsü Adli Bilişim*. ABD, tarih yok: 2.
- Karakehya, Hakan ve Asena Kamer Usluadam. "Türk Ceza Hukuku Öğretisinde Suçun Manevi Unsuru Bağlamında," *Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi* 3 (2015): 1-24.

- Kılıçarslan, Seda Kara. "Yapay Zekânın Hukuki Statüsü ve Hukuki Kişiliği Üzerine Tartışmalar," *Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi*, (2019): 363-389.
- Kılınç Hukuk & Danışmanlık. "Robotik Sistemlerin E-Kişilikleri ve Hukuki Sorumlulukları," Erişim 6 Şubat, 2021, <https://www.kilincclaw.com.tr/robotik-sistemlerin-e-kisilikleri-hukuki-sorumluluklari>
- Oğuzman, M. Kemal ve Nami Barlas. *Medeni Hukuk*. 25. Baskı. İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2019.
- Orwell, George. 1984. Çeviren: Celal ÜSTER. İstanbul: Can Yayınları, 2019.
- Özbek, Ceren ve Veli Özer Özbek. "Yapay Zekânın Dahil Olduğu Suçlar Bakımından Ceza Hukuku Sorumluluğunun Belirlenmesi," *Ceza Hukuku Dergisi* 14, no. 41 (2019): 603-622.
- Öztürk, Bahri ve Mustafa Ruhan Erdem. *Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku*. 20. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2020.
- Öztürk, Emine, ve Ahmet Emin Seyhan. «Maddi Terakki, Kültürel Değişme, Gecikme ve Kültürel Buhranlarımız.» *Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, no. 5 (2016): 41-59.
- Penrose, Roger. *Bilgisayar ve Zekâ*. Çeviren: Tekin Dereli. Ankara: Tübitak Yayınları, 1997.
- Pirim, Harun. "Yapay Zekâ," *Journal of Yasar University* 1, no. 1 (2006): 81-93.
- Raymond, Aron. *Sosyolojik Düşüncenin Evreleri*. Çeviren: Korkmaz Alem-dar. Ankara: Bilgi Yayınevi, 2000.
- Learning Hub. "4 Main Types of Artificial Intelligence," Erişim 7 Şubat, 2021, <https://learn.g2.com/types-of-artificial-intelligence>
- Hanson Robotics. "Sophia," Erişim 7 Şubat, 2021, <https://www.hansonrobotics.com/sophia/>
- Sucu, İpek. "Yapay Zekânın Toplum Üzerindeki Etkisi ve Yapay Zekâ Filmi Bağlanmında Yapay Zekâyı Bakış," *Uluslararası Ders Kitapları ve Eğitim Materyalleri Dergisi* 2, no. 2 (2019): 203-215.
- Sucu, İpek ve Elif Ataman. "Dijital Evrenin Yeni Dünyası Olarak Yapay Zekâ ve Her Filmi Üzerine Bir Çalışma," *Yeni Medya Elektronik Dergi* 4, no. 1 (2020): 40-52.
- Sümer, Hadi. *Hukuku Giriş Kavramlar & Kurumlar*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2017.
- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası*. 1982.

- Taşdemir, Özgür, Ümit Vefa Özbay, ve Burhanettin Onur Kireçtepe. "Robotların Hukuki ve Cezai Sorumluluğu Üzerine Bir Deneme," *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 69, no. 2 (2020): 793-833.
- Toroslu, Nevzat. *Ceza Hukuku*. 1. Baskı. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını, 2011.
- Toroslu, Nevzat. *Ceza Hukuku Genel Kısım*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2005.
- "Türk Ceza Kanunu (5237 S.K.)". *Resmî Gazete*, 25611, Ekim 2004.
- Türk Dil Kurumu: Sorumluluk. (2021). sozluk.gov.tr, 19 Ocak 2021.
- "Türk Medeni Kanunu (4721 S.K.)". *Resmî Gazete*, 24607, Aralık 2001.
- Ünsal, Burçak. "Yapay Zekâ, Robotlar, Hukuki Düzenlemeler," *İstanbul Barosu Dergisi* 93, no. 4 (2019): 64-73.
- Zeytin, Zafer ve Eray Gençay. "Hukuk ve Yapay Zekâ: E-Kişi, Mali Sorumluluk ve Bir Hukuk Uygulaması," *Türk Alman Hukuk Fakültesi Dergisi*, (2019): 39-70.

Dr. Hasan Kadir YILMAZTEKİN

YAPAY ZEKÂNIN ESER SAHİPLİĞİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Yapay Zekânın Eser Sahipliği

Hasan Kadir Yılmaztekin

Hukuk Yayınları Dizisi – 2970

Birinci Baskı : Eylül, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7467 – 67 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Aktaş Ofset Matbaacılık
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cadde
No: 23-25 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0312 353 65 44
Sertifika No: 46491

KAYNAKÇA

I. Monografiler, Ders Kitapları, Makaleler ve İnternet Siteleri¹¹³⁷

- ABBOTT, Ryan: The Reasonable Robot, CUP, 2020, (ABBOTT, The Reasonable Robot).
- ABBOTT, Ryan: Artificial intelligence, big data and intellectual property: protecting computer generated works in the United Kingdom, in APLIN, Tanya (ed): Research Handbook on Intellectual Property and Digital Technologies, Edward Elgar Publishing, 2020, 322-337.
- ABBOTT, Ryan; I Think, Therefore I Invent: Creative Computers and the Future of Patent Law, College Law Review, 54(2), 2016, 1079-1126
- ADDE, Laura / SMITH, Joel: Patent pending: the law on AI inventorship” Journal of Intellectual Property Law & Practice, Volume 16, Issue 2, February 2021, 97-98.
- AIPPI, Resolution: Copyright in Artificially Generated Works, adopted in 2019 AIPPI World Congress – London, 18 September 2019, https://aippi.org/wp-content/uploads/2020/05/Resolution_Copyright_in_artificially_generated_works_English.pdf
- AKSU, Mustafa: Avrupa Adalet Divanının Bilgisayar Programlarının Fikir ve Sanat Eserleri Hukuku Çerçevesinde Korunmasına Dair 2 Mayıs 2012 Tarihli Sas Institute-World Programming Kararının Değerlendirilmesi, İÜHFM, Cilt: 72, Sayı: 1, 2012; 807-830.
- ALAS ŞEKERBAY, Cennet: 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’nda Manevi Hakları Kullanma Yetkisi, Terazi Hukuk Dergisi, Cilt: 12, Sayı: 128, Nisan 2017, 75-83.
- ALLAN, Jacqueline M. (ed): Trends and Developments in Artificial Intelligence—Challenges to the Intellectual Property Rights Framework: Final Report, Office of the EU, 2020.

---

¹¹³⁷ Bu makaledeki elektronik kaynakların hepsine son erişim tarihi 15 Ağustos 2021’dir.

- ALPAYDIN, Ethem: Machine Learning: The New AI, The MIT Press, Cambridge- USA, 2016.
- ARISTOTLE: The Politics, translated by T. A. Sinclair, Penguin Books, London, 1981.
- ARNOLD, Richard: Copyright in software: functionality, in APLIN, Tanya (ed): Research Handbook on Intellectual Property and Digital Technologies, Edward Elgar Publishing, 2020, 41.
- ARSLANLI, Halil: Fikrî Hukuk Dersleri II - Fikir ve Sanat Eserleri, İstanbul, 1954.
- ATAR, Eray Aksın, Fikir ve Sanat Eserleri Hukukunda Yayma Hakkı, On İki Levha Yayınları, İstanbul, 2017.
- ATEŞ, Mustafa: Eser Sahibinin Eserin Yeniden Satışından Pay Alma Hakkı, Terazi Hukuk Dergisi, Cilt: 13, Sayı: 140, Nisan 2018, 67-69.
- ATEŞ, Mustafa: Fikir ve Sanat Eserleri Üzerindeki Hakların Kapsamı ve Sınırlandırılması, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2003.
- ATEŞ, Mustafa: Fikrî Hukukta Eser, Turhan Kitabevi, Ankara, 2007.
- ATEŞ, Mustafa: Telif Hukukunda Eser Kavramı Ve Eser Sahipliği, YILMAZTEKİN, Hasan Kadir / GÜNARSLAN, Banu Fatma (ed), Fikri Mülkiyet Hukuku Çalıştay Bildiriler Kitabı, Türkiye Adalet Akademisi Yayınları, Ankara, 2020, 15-67.
- AYİTER, Nuşin: Hukukta Fikir ve Sanat Ürünleri (En Son Değişiklikler), Sevinç Matbaası, Ankara, 1981.
- BAHADIR, Çilem: "Fikir ve Sanat Eserlerinde Hususiyet", Terazi Hukuk Dergisi, Cilt: 14, Sayı: 152, Ankara, Nisan 2019, 746-753.
- BAINBRIDGE, David: Intellectual Property, Pearson, 10 edition, 2018, (BAINBRIDGE, 2018).
- BALLARDINI, Rosa Maria / HE, Kan / ROOS, Teemu: AI-Generated Content: Authorship and Inventorship in the Age of Artificial Intelligence, in PIHLAJARINNE, Taina / VESALA, Juha / HONKKILA, Olli (eds): Online Distribution of Content in the EU, Edward Elgar Publishing, Cheltenham, 2019, 117-135.
- BAYKARA ŞAHİNLER, Yasemin / YAVUZ, Levent / ALICA, Türkay: Sınai Mülkiyet Kanunu, 2. Baskı, Ankara, 2019.
- BELLİCAN, Cüneyt: Fikrî Hukukta Manevi Haklar ve Manevi Hakların Korunması, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2008.

- BENTLY, Lionel / SHERMAN, Brad / GANGJEE, Dev / JOHNSON, Phillip: Intellectual Property Law, 5th edn, Oxford University Press, Oxford-UK, 2018.
- BENTLY, Lionel / BIRON, Laura: Discontinuities between legal conceptions of authorship and social practices What, if anything, is to be done?, in Mireille van Eechoud (ed), The Work of Authorship, Amsterdam: Amsterdam University Press, 2014, 237-276.
- BENTLY, Lionel: The return of industrial copyright?, EIPR, 34(10), 2012, 654 vd.
- BENTLY, Lionel: Harmonization by Stealth: Copyright and the ECJ' (20th Annual IP Law and Policy Conference, Fordham Law School, April 2012).
- BERENDT, J. E.: Caz Kitabı Ragtime'dan Fusion ve Sonrasına, (N. Ozan, Çev.), Ayrıntı Yayınları, 2010, İstanbul.
- BERNAL Natasha: AI investment reaches record levels in the UK, The Telegraph, (9 September 2019) <https://www.telegraph.co.uk/technology/2019/09/09/ai-investment-reaches-record-levels-uk/>.
- BODEN, Margaret A.: Artificial Intelligence: A Very Short Introduction, OUP, Oxford-UK, 2018.
- BODEN, Margaret A.: The Creative Mind: Myths and Mechanisms, 2nd edn., Routledge, London, 2004.
- BONADIO, Enrico / LUCCHI (eds.): Non-Conventional Copyright. Do New and Non-Traditional Works Deserve Protection?, Edward Elgar, London, 2018,
- BONADIO, Enrico / MCDONAGH, Luke: Artificial Intelligence as Producer and Consumer of Copyright Works: Evaluating the Consequences of Algorithmic Creativity, Intellectual Property Quarterly, 2, 2020, 112-137.
- BOUCHOUX, Deborah E.: Intellectual Property: The Law of Trademarks, Copyrights, Patents, and Trade Secrets, 4th Edn, Cengage Learning, 2013.
- BOZGEYİK, Hayri, Mimaride Telif Hakları: Mimari Projeler, Mühendislik Projeleri, Mimari Eserler ve Mimari Maketler Üzerindeki Telif Hakları, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.
- BOZGEYİK, Hayri/ER, Sefa: Tasarımlar İçin Kümülatif Koruma, Ticaret ve Fikrî Mülkiyet Hukuku Dergisi, 5(1), 2019, 19-38.

- BOZGEYİK, Hayri: Fikir ve Sanat Eserlerinde Hususiyet, *BATIDER*, 25(3), 2009 169-222.
- BOZKURT YÜKSEL Armağan Ebru: Yapay Zekânın Buluşlarının Patentlenmesi, *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, 5(11), 2018, 585-622.
- BRIDY Annemarie: Coding Creativity: Copyright and the Artificially Intelligent Author, *Stanford Technology Law Review*, 5, 2012, 1-28.
- BRIDY, Annemarie: The Evolution of Authorship: Work Made by Code”, *Columbia Journal of Law & the Arts*, 39(3), 2016, 395-401 (BRIDY, 2016).
- BROWN, Abbe / Kheria, Smita / Cornwell, Jane / Iljadica, Marta: *Contemporary Intellectual Property: Law and Policy*, 5th edn, OUP, 2019.
- BRYSON, JJ / DIAMANTIS ME / GRANT TD: Of, for, and by the people: the legal lacuna of synthetic persons. *Artif Intell Law* 25, 2017, 273-291.
- BRYSON, Joanna: Robots Should be Slaves, in Yorick Wilks (ed), *Close Engagements with Artificial Companions: Key social, psychological, ethical and design issues (Natural Language Processing)* (8th Edition, John Benjamins Publishing, 2010) s. 63-74.
- BURGESS, Andrew: *The Executive Guide to Artificial Intelligence*, 1st edn, Palgrave Macmillan, London/Cham, 2018.
- CAHIR, L. C.: *Literature into Film: Theory and Practical Approaches*, 2006, McFarland.
- CALO, Ryan: *Artificial Intelligence Policy: A Primer and Roadmap*, UCLR, 51, 2017, 399-435.
- CHESTERMAN, Simon: *Artificial Intelligence and the Limits of Legal Personality*, *International and Comparative Law Quarterly*, 69(4), 2020, 819-844,
- COHEN, Harold: *Parallel to Perception*”, *Computer Studies in The Humanities and Verbal Behavior*, IV-3/4, 1973, Reprinted in “*Aspects: The Computer in the Visual Arts*” 1981.
- COHEN, Harold: *ACM SIGGRAPH Awards—Harold Cohen, Distinguished Artist Award for Life time Achievement*, 2014, https://youtu.be/_Xbt8lzWxIQ?t=13m20s.
- COLTON, Simon: *The Painting Fool: Stories from Building an Automated Painter*, in MCCORMACK Jon / d’INVERNO Mark (eds.); *Computers and Creativity*, Springer, 2012, 3-38.

- Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: Artificial Intelligence for Europe. Brussels, 25.4.2018, COM(2018) 237 final, p.1. <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2018/EN/COM-2018-237-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF>.
- CORBETT, Susan: Videogames and Their Clones: How Copyright Law Might Address the Problem, *Computer Law & Security Review*, 32, 2016, 615–622.
- CSIKSZENTMIHALYI, Mihaly: *Flow: The Psychology of Optimal Experience*, 1st edn., Harper Perennial Modern Classics, 2008.
- CUTHBERT, O.: Saudi Arabia Becomes First Country to Grant Citizenship to a Robot (Arab News 26 October 2017).
- CUTHBERTSON, A.: Artificial Intelligence “Boy” Shibuya Mirai Becomes World’s First AI Bot to Be Granted Residency (Newsweek, 6 November 2017).
- DAVIES, Colin R.: An evolutionary step in intellectual property rights – Artificial intelligence and intellectual property, *Computer Law & Security Review*, 27(6), 2011, 601-619.
- DE COCK BUNING Madeleine: Artificial intelligence and the creative industry: new challenges for the EU paradigm for art and technology, in BARFIELD, Woodrow / PAGALLO, Ugo (eds.): *Research Handbook on the Law of Artificial Intelligence*, Edward Elgar Publishing, Cheltenham, 2018, 511–535.
- DE COCK BUNING, Madeleine: Autonomous Intelligent Systems as Creative Agents under the EU framework for Intellectual Property”, *European Journal of Risk Regulation*, 7(2), 2016, 310-322.
- DELIPETREV, Blagoj / TSINARAKII, Chrise / KOSTIĆ, Uroš: *Historical Evolution of Artificial Intelligence*, EUR 30221EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2020.
- DEMİRBAŞ, Ali, *Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’nda Eser Sahibinin Mali Haklarına Tecavüz Halinde Hak Sahibine Sağlanan Hukuki Koruma*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- DENNIS, Caen A.: AI-Generated Fashion Designs: Who or What Owns the Goods?, *Fordham Intellectual Property, Media and Entertainment Law Journal*, 30(2), 2020, 593- 644.

- DERCLAYE, Estelle (ed.): *The Copyright/Design Interface: Past, Present and Future*, Cambridge: Cambridge University Press, 2018.
- DERCLAYE, Estelle: *The Database Directive*, in STAMATOUDI, Irini / TORREMANS, Paul (eds): *EU Copyright Law: A Commentary*, 2nd edn, Edward Elgar Publishing, 2021, 216-255.
- DETERDING, Sebastian et.al.: *Mixed-Initiative Creative Interfaces*” CHI EA ‘17: Proceedings of the 2017 CHI Conference Extended Abstracts on Human Factors in Computing Systems (6-11 May 2017), 628–635.
- DEVARAPALLI, Pratap: *Machine learning to machine owning: Redefining the copyright ownership from the perspective of Australia, US, UK and EU Law*, EIPR, 40(11), 2018, 722-728.
- DICKENSON, Julia / MORGAN, Alex / CLARK, Birgit: *Creative Machines: Ownership of Copyright in Content Created by Artificial Intelligence Applications*, *European Intellectual Property Review*, 39(8), 2017, 457-460.
- DIETZ Adolf, “The Concept of Authorship Under the Berne Convention” **RIDA** 155(3), 1993.
- DIJKMAN, Leon: *CJEU rules that taste of a food product is not protectable by copyright: Levola Hengelo BV v Smilde Foods BV, C-310/17 [2018] Court of Justice of the European Union, ECLI: EU:C:2018:899*” *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 2019, Vol. 14, No. 2, 85-87.
- DIKEN YÜCEL, Dilar: *Ümit Ünal ve “Oda” Filmleri: 9, Ara, Nar, Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 29, 2018, 110 – 127.
- DOĞRUL, Gürhan Sefa: *Mimarın Telif Hakkı*, Ankara, 2013.
- DORNIS, Tim W.: *Artificial Creativity: Emergent Works and the Void in Current IP Doctrine*, *Yale Journal of Law & Technology*, 22, 2020, 1-60.
- DORNIS, Tim W.: *Of “authorless works” and “inventions without inventor” - the muddy waters of “AI autonomy” in intellectual property doctrine*, *European Intellectual Property Review*, 43(9). 2021, 570-585.
- DREXL, Josef et al.: *Technical Aspects of Artificial Intelligence: An Understanding from an Intellectual Property Law Perspective*, SSRN Scholarly Paper (Rochester, NY: Social Science Research Network, October 8, 2019).
- DU SAUTOY, Marcus: *The Creativity Code: Art and Innovation in the Age of AI*, Harvard University Press, Cambridge-USA, 2019.

- DVORSKY, George: This Artificially Intelligent Robot Composes and Performs Its Own Music, Gizmodo, 14 June 2017, <https://gizmodo.com/this-artificially-intelligent-robot-composes-and-perfor-1796093082>.
- ELGAMMAL, Ahmed / LIU, Bingchen / ELHOSEINY, Mohammad / MAZZONE, Marian: CAN: Creative Adversarial Networks Generating “Art” by Learning About Styles and Deviating from Style Norms, paper presented at the 8th International Conference on Computational Creativity (ICCC), Atlanta, GA, USA, (19–23 June 2017).
- EPO: Artificial Intelligence, <https://www.epo.org/news-events/in-focus/ict/artificial-intelligence.html>.
- EPO: World’s five largest patent office’s agree on joint task force for emerging technologies and AI, EPO News 2019.
- ERDİL, Engin: Fikrî Mülkiyet Hukuku Ders Kitabı. İstanbul, 2016.
- EREL, N. Şafak: Türk Fikir ve Sanat Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara, 2009.
- EREN, Fikret: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Yetkin Yayınları, Ankara, 2020.
- European Commission: White paper On Artificial Intelligence – A European approach to excellence and trust, COM (2020) 65 final, 19 February 2020.
- European Parliament JURI: Explanatory Statement, European Parliament 2017.
- European Parliament resolution of 20 October 2020 on intellectual property rights for the development of artificial intelligence technologies (2020/2015(INI)), P9_TA-PROV(2020)0277.
- European Parliament: Resolution on a comprehensive European industrial policy on artificial intelligence and robotics, (2018/2088 (INI)), 12 February 2019.
- FAVALE, Marcella: A Wii Too Stretched? The ECJ Extends to Game Consoles the Protection of DRM – on Tough Conditions, European Intellectual Property Review, 37, 2015 105 vd.
- FLOOD, Alison: Computer Programmed to Write Its Own Fables, Guardian, 6 August 2014, <https://www.theguardian.com/books/2014/aug/06/computer-programmed-to-write-fables-moral-storytelling-system>.

- FRANKISH, Keith / RAMSEY, William M.: The Cambridge Handbook of Artificial Intelligence, CUP, Cambridge-UK, 2014.
- GASKIN, Sam: When Art Created by Artificial Intelligence Sells, Who Gets Paid?, Art Market, 17 September 2018.
- GASTER Jens / STAMATOUDI, Irini, The Resale Right Directive, in STAMATOUDI, Irini / TORREMANS, Paul (eds): EU Copyright Law: A Commentary, 2nd edn, Edward Elgar Publishing, 2021, 255-278.
- GEIGER, Christophe (ed): Research Handbook on Human Rights And Intellectual Property, Cheltenham, Edward Elgar Publishing, 2015.
- GEIGER, Christophe / IZYUMENKO, Elena: Freedom of expression as an external limitation to copyright law in the EU: the Advocate General of the CJEU shows the way, European Intellectual Property Review, Vol. 41, No. 3, 2019, 131-137.
- GEIGER, Christophe / IZYUMENKO, Elena: Shaping Intellectual Property Rights Through Human Rights Adjudication: The Example of the European Court of Human Rights, Mitchell Hamline Law Review, 46, no. 3, 2020, 527-612.
- GEIGER, Christophe et al: The Information Society Directive, in STAMATOUDI, Irini / TORREMANS, Paul (eds): EU Copyright Law: A Commentary, 2nd edn, Edward Elgar Publishing, 2021, 279-380.
- GEIGER, Christophe / IZYUMENKO, Elena: The Constitutionalization of Intellectual Property Law in the EU and the Funke Medien, Pelham and Spiegel Online Decisions of the CJEU: Progress, but Still Some Way to Go!, International Review of Intellectual Property and Competition Law Vol. 51; 2020, 282-306.
- GEIGER, Christophe: Intellectual Property Shall Be Protected!? Article 17(2) of the Charter of Fundamental Rights of the European Union: A Mysterious Provision with An Unclear Scope, European Intellectual Property Review, 31, no. 3, (2009): 115.
- GENÇ ARIDEMİR, Arzu: Türk Hukukunda Eser Sahibinin Yayma ve Çoğaltma Hakları, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2003.
- GERVAIS, Daniel J.: The Machine as Author, Vanderbilt Law Research Paper No. 19-35, 25 March 2019, <https://ssrn.com/abstract=3359524>.
- GERVAIS, Daniel J.: The Protection of Databases, Chicago-Kent Law Review 82, no. 3, 2007.

- GIBBS, Samuel: Google AI Project Writes Poetry Which Could Make a Vagon Proud, *Guardian*, 17 May 2016, <https://www.theguardian.com/technology/2016/may/17/googles-ai-write-poetry-stark-dramatic-vogons>.
- GINSBURG, Jane C. / BUDIARDJO, Luke A.: Authors and Machines", *Berkeley Technology Law Journal*, 34(2), 2019, 343-456.
- GINSBURG, Jane C.: The Concept of Authorship in Comparative Copyright Law, *DePaul. Law Review*, 52(4), 2003, 1063-1092.
- GINSBURG, Jane: People not machines: authorship and what it means in the Berne Convention, *International Review of Intellectual Property and Competition Law*, 49(2), 2018, 131-135.
- GLASSER, Darin: Copyrights in Computer-Generated Works, *Duke Law and Technology Review*, 24(1), 2001.
- GOLDSTEIN, Paul / HUGENHOLTZ, P. Bernt: *International Copyright: Principles, Law, and Practice*, Oxford University Press, New York, 2019.
- GOLLAPUDI, Sunila: *Learn Computer Vision Using OpenCV: With Deep Learning CNNs and RNNs*, Apress, Berkley-USA, 2019.
- GOODFELLOW, Ian J. et. al: Generative adversarial nets, in *Advances in Neural Information Processing Systems*, the MIT Press, Cambridge-USA, 2014, 2672–80.
- GÖKYAYLA, Emre: *Telif Hakkı ve Telif Hakkının Devri Sözleşmesi*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2000
- GPT-3: A robot wrote this entire article. Are you scared yet, human?, *Guardian*, 8 September 2020, <https://www.theguardian.com/commentisfree/2020/sep/08/robot-wrote-this-article-gpt-3>.
- GREENE, Jeffrey Greene / LONGOBUCCO, Anne Marie: Is Artificial Intelligence the Newest Trend in Fashion?, *New York Law Journal*, 2018, <https://www.law.com/newyorklawjournal/2018/08/24/artificial-intelligence-the-newest-trend-in-fashion/>.
- GRIFFITHS, Jonathan / MCDONAGH, Luke: Fundamental Rights & European IP law – The Case of Art 17(2), in Christophe Geiger (ed), *Constructing European Intellectual Property*, Cheltenham, Edward Elgar, 2013, 80
- GRIFFITHS, Jonathan: European Union copyright law and the Charter of Fundamental Rights—Advocate General Szpunar’s Opinions in (C-469/17) *Funke Medien*, (C-476/17) *Pelham GmbH* and (C-516/17) *Spiegel Online*, *ERA Forum*, Vol. 20, 2019, 35–50.

- GRIMMELMANN, James: There's No Such Thing as a Computer-Authored Work – And It's a Good Thing, Too, 39 Colum. J. L. & Arts, 2016, 403.
- GUADAMUZ, Andres: Do Androids Dream of Electric Copyright? Comparative Analysis of Originality in Artificial Intelligence Generated Works, *Intellectual Property Quarterly*, 2, 2017, 169-186.
- GUADAMUZ, Andres: Do Androids Dream of Electric Copyright?, in Jyh-An Lee, Reto M Hilty, and Kung- Chung Liu (eds), *Artificial Intelligence and Intellectual Property*, OUP, 2021, 147-176 (GUADAMUZ, 2021).
- GUIBAULT, Lucie / JACQUES, Sabine: The Collective Rights Management Directive, in STAMATOUDI, Irini / TORREMANS, Paul (eds): *EU Copyright Law: A Commentary*, 2nd edn, Edward Elgar Publishing, 2021, 515-574.
- GUNAYDIN, Ömer: Sinema Eserlerindeki Karakterler ve Korunması, *Terazi Hukuk Dergisi*, Cilt: 12, Sayı: 128, Nisan 2017, 101-110.
- GUNKEL, David J. / WALES, Jordan Joseph: Debate: What is Personhood in the Age of AI?, *AI and Society*, 36, 2021, 473–486.
- GUNKEL, David J.: *How to Survive a Robot Invasion: Rights, Responsibility, and AI*, Routledge, 2020,
- GUNKEL, David J.: Computational Creativity: Algorithms, Art, And Artistry, in NAVAS, Eduardo / GALLAGHER, Owen / BURROUGH xtine (eds): *The Routledge handbook of remix studies and digital humanities*, (Routledge, 2021).
- GÜRÜNLÜ, İsmail Ekin: Video Games and Copyright Protection Under International, European, and U.S. Law, *Stanford-Vienna TTLF Working Papers*, No.59, 2020.
- HADID, Zaha: Zaha Hadid RA on the influence of Malevich in her work: Plane sailing, 22 July 2014, <https://www.royalacademy.org.uk/article/zaha-hadid-ra-on-the-influence-of>.
- HANDIG, Christian: The copyright term “work” - European harmonisation at an unknown level, *International Review of Intellectual Property and Competition Law*, 40(6), 2009, 665-685.
- HANSMANN, Henry/ KRAAKMAN, Reinier / SQUIRE, Richard: Incomplete Organizations: Legal Entities and Asset Partitioning, in Giuseppe Dari-Mattiacci And Dennis P. Kehoe (eds), *Roman Commerce in Roman Law and Economics Volume I: Institutions and Organizations*, OUP, 2020, ss. 199-233.

- HEDRICK, Samantha Fink: I 'Think', Therefore I Create: Claiming Copyright in the Outputs of Algorithms, *NYU Journal of Intellectual Property & Entertainment Law*, Volume 8, No. 2, 2019, 324-375.
- HERTZMANN, Aaron: Can Computers Create Art?, *Arts*, 7(18), 2018, 1-25.
- HIRSCH, Ernst, Bern Sözleşmesi, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/638364>
- HIRSCH, Ernst, Hukuki Bakımdan Fikrî Say (Fikrî Haklar) - 2. Cilt, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 1943.
- HOBBS, Thomas: *The Leviathan*, Kessinger Publishing, Whitefish MT-USA, 2004.
- HODGE, Susie: Gerçekten Bilmeniz Gereken 50 Sanat Fikri, (Emre Gözgü, Çev.), Domingo, 2020, 9. Baskı, İstanbul.
- HÖPPNER, Thomas: Reproduction in part of online articles in the aftermath of Infopaq (C-5/08): Newspaper Licensing Agency Ltd v Meltwater Holding BV, *EIPR*, 33, 2011, 331.
- HRISTOV, Kalin: Artificial Intelligence and the Copyright Dilemma, *IDEA: The IP Law Review*, 57(3), 2016, ss. 431-454.
- HUDON, Edward G.: Literary Piracy, Charles Dickens and the American Copyright Law, *American Bar Association Journal*, 1964, Vol: 50, No: 12, 1157-1160.
- HUTTUNEN Anniina / RONKAINEN Anna: Translation Technology and Copyright, *Nordic Intellectual Property Review*, 2012, 330-344.
- IGLESIAS, Maria / SHAMUILIA, Sharon / ANDERBERG, Amanda: Intellectual Property and Artificial Intelligence – A literature review, EUR 30017 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2019.
- IHALAINEN, Jani: Computer creativity: artificial intelligence and Copyright, *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 13(9), 2018, 724-728.
- JANSSENS, Marie-Christine: The Software Directive, in STAMATOUDI, Irini / TORREMANNS, Paul (eds): *EU Copyright Law: A Commentary*, 2nd edn, Edward Elgar Publishing, 2021, 75-117.
- JENNINGS, Kyle E.: Developing Creativity: Artificial Barriers in Artificial Intelligence, *20 Minds & Machines*, 2010, 489-501.

- JOHN, Christman; Autonomy in Moral and Political Philosophy, The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Fall 2020 Edition), ZALTA Edward N. (ed.), URL: <https://plato.stanford.edu/archives/fall2020/entries/autonomy-moral/>.
- JOZUKA, Emiko, A Japanese AI Almost Won a Literary Prize, Vice, 24 March 2016, https://www.vice.com/en_us/article/wnxn/jn/a-japanese-ai-almost-won-a-literary-prize.
- JÜTTE, Bernd Justin: CJEU Permits Sampling of Phonograms under a De Minimis Rule and the Quotation Exception, Journal of Intellectual Property Law & Practice, Vol. 14, No. 11, 2019, 827–829.
- KAPLAN, Jerry: Artificial Intelligence: What Everyone Needs to Know, OUP, New York, 2016.
- KARA KILIÇARSLAN, Seda: Yapay Zekânın Hukuki Statüsü ve Hukuki Kişiliği Üzerine Tartışmalar, YBHD, 2019, 4, 2, 363-389.
- KARABAĞ, Tuğçe: Fikir ve Sanat Eserleri Hukuku Açısından Televizyon Programları ve Televizyon Program Formatları, Ankara 2017.
- KARAPAPA, Stavroula / MCDONAGH, Luke: Intellectual Property Law, OUP, 2019.
- KATZ, Adrew: Intelligent Agents and Internet Commerce in Ancient Rome, Society for Computers and Law, 20, 2008, 35 vd.
- KHATCHADOURIAN, Raffi: World Without End: Creating A Full-Scale Digital Cosmos, The New Yorker, 91, 11 May 2015, <https://www.newyorker.com/magazine/2015/05/18/world-without-end-raffi-khatchadourian>.
- KHOURY, Amir H.: Intellectual Property Rights for Hubots: On the Legal Implications of Human-like Robots as Innovators and Creators, Cardozo Arts & Entertainment Law Journal, 35, 2016–17, ss. 635-669.
- KILIÇ, Taylan: Bilgisayar Oyunlarının Eser Niteliği, İstanbul 2018, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- KILIÇOĞLU, Ahmet, Sınai Haklarla Karşılaştırmalı Fikrî Haklar, Turhan Kitabevi, Ankara, 2017.
- KOOPS BJ/ HILDEBRANDT M /JAQUET-CHIFELLE DO: Bridging the accountability gap: rights for new entities in the information society? Minnesota. J Law Sci Technol, 11(2), 2010, 497–561.

- KUR, Annette / DREIER, Thomas / LUGINBUEHL, Stefan, *European Intellectual Property Law: Text, Cases and Materials*, 2nd edition, Edward Elgar, 2019, 287-405.
- KUR, Annette: *Unité de l'art* is Here to Stay – *Cofemel* and its Consequences, *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 15(4), April 2020, 290–300.
- KURKI, Visa A.J.: *A Theory of Legal Personhood*, Oxford University Press, 2019.
- KURZWEIL, Ray: *The Age of Spiritual Machines: How We Will Live, Work and Think in the New Age of Intelligent Machines*, Texere Publishing, Florence-USA, 2001.
- LA DIEGA, Guido Noto: Artificial Intelligence and databases in the age of big machine data, *AIDA* 2018, 25, 2019, 93-149.
- LAMBERT, Paul: Computer Generated Works and Copyright: Selfies, Traps, Robots, AI and Machine Learning, *European Intellectual Property Review*, 39(1), 2017, ss. 12-20.
- LANGE Alexandra: The Woman Who Gave the Macintosh a Smile, 19 April 2018, <https://www.newyorker.com/culture/cultural-comment/the-woman-who-gave-the-macintosh-a-smile>.
- LAUBER-RÖNSBERG, Anne / HETMANK, Sven: The Concept of Authorship and Inventorship under Pressure: Does Artificial Intelligence Shift Paradigms?, *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 14(7), 2019, ss. 570–579.
- LEE, Yin Harn: Copyright and Gaming, in APLIN, Tanya (ed): *Research Handbook on Intellectual Property and Digital Technologies*, Edward Elgar Publishing, 2020, 44-62.
- LEE, Yin Harn: Photographs and the standard of originality in Europe: *Eva-Maria Painer v Standard VerlagsGmbH, Axel Springer AG, Süddeutsche Zeitung GmbH, SPIEGEL-Verlag Rudolf AUGSTEIN GmbH & Co KG and Verlag M. DuMont Schauberg Expedition der Kölnischen Zeitung GmbH & Co KG (C-145/10)*, *European Intellectual Property Review*, 34, 4, 2012, 290-293.
- LEE, Yin Harn: Play Again? Revisiting the Case for Copyright Protection of Gameplay in Videogames, *European Intellectual Property Review*, 34, 12, 2012, 865–874.
- LEGG, Shane / HUTTER, Marcus: Universal Intelligence: A Definition of Machine Intelligence, 17 *MINDS AND MACHINES*, 17, 2007, 391 vd.

- LEVIN, Marianne: The Cofemel Revolution – Originality, Equality And Neutrality, in ROSATI Eleonora (ed): The Routledge Handbook of EU Copyright Law, Routledge, London & New York, 2021, 82-100.
- LIM, Daryl: AI & IP: Innovation & Creativity in an Age of Accelerated Change, Akron Law Review, 52(3), 2019, 813-875.
- LUCAS-SCHLOETTER, Agnès: Is There a Concept Of European Copyright Law? History, Evolution, Policies and Politics and the *Acquis Communautaire*, in STAMATOUDI, Irini / TORREMANS, Paul (eds): EU Copyright Law: A Commentary, 2nd edn, Edward Elgar Publishing, 2021, 6-16.
- MAZZONE, Marian / ELGAMMAL, Ahmed: “Art, Creativity, and the Potential of Artificial Intelligence, Arts, 8(26), 2019, 1-9.
- MCCUTCHEON, Jani: Vanishing Author in Computer-Generated Works: A Critical Analysis of Recent Australian Case Law, Melbourne University Law Review, 36(3), 2012, 915-969.
- MCJOHN, Stephen M.: Intellectual property: Examples and Explanations, 6th edn, Wolters Kluwer, 2019.
- MEMİŞ, Tekin: Fikri Hukuk Bakımından Kaynak Kodlarının Korunması” Fikri Mülkiyet Hukuku Yıllığı 2009, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2009, 293-308.
- MEZEI, Péter: Copyright Exhaustion Law and Policy in the United States and the European Union, Cambridge University Press, 2018.
- MIK, Eliza: AI as a Legal Person?”, in LEE, Jyh-An / HILTY, Reto /LIU, Kung-Chung (eds): Artificial Intelligence and Intellectual Property, OUP, 2021, 419-439..
- MILLER, Arthur I.: The Artist in the Machine: The World of AI-Powered Creativity, The MIT Press, Cambridge-USA, 2019.
- MINERO, Gemma; The Term Directive, in STAMATOUDI, Irini / TORREMANS, Paul (eds): EU Copyright Law: A Commentary, 2nd edn, Edward Elgar Publishing, 2021, 180-215.
- MOORE, Rowan; Zaha Hadid: queen of the curve, 8 Sep 2013, <https://www.theguardian.com/artanddesign/2013/sep/08/zaha-hadid-serpentine-sackler-profile>.
- MULLER Vincent C. / BOSTROM Nick: Future Progress in Artificial Intelligence: A Survey of Expert Opinion, in MULLER, Vincent C. (ed.): Fundamental Issues of Artificial Intelligence, Springer International Publishing, Switzerland, 2016, 555-572.

- NÉRISSON, Sylvie: The Rental and Lending Rights Directive, in STAMATOUDI, Irini / TORREMANS, Paul (eds): EU Copyright Law: A Commentary, 2nd edn, Edward Elgar Publishing, 2021, 118-150.
- NEWITZ, Annalee: Movie written by AI algorithm turns out to be hilarious and intense, 16 June 2016, <https://arstechnica.com/gaming/2016/06/an-ai-wrote-this-movie-and-its-strangely-moving/>.
- NIKLAS, Jędrzej / DENCİK, Lina: "European Artificial Intelligence Policy: Mapping the Institutional Landscape, Working Paper DATAJUSTICE project (DATAJUSTICE, 2020).
- NILSSON, Nils J.: The Quest For Artificial Intelligence: A History of Ideas And Achievements, Cambridge University Press, Cambridge-UK, 2010.
- O'CONNOR, Timothy / FRANKLIN, Christopher: Free Will, The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Fall 2020 Edition), ZALTA, Edward N. (ed.), URL <https://plato.stanford.edu/archives/fall2020/entries/freewill/>.
- OECD: Artificial Intelligence in Society (Paris: OECD, 2019), chap. 1, <https://www.oecd.org/publications/artificial-intelligence-in-society-eedfee77-en.htm>.
- ÖZKAN, Zehra / POLAT AKGÜN, Deniz: Basın Yayıncılarına Bağlantılı Hak Tanınması Sorunsalı, Terazi Hukuk Dergisi, C. 13, S. 140, 2018, 49-64.
- ÖZTAN, Fırat, Fikir ve Sanat Eserleri Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara, 2008.
- ÖZTRAK, İlhan: Fikir ve Sanat Eserleri Üzerindeki Haklar, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1971.
- PAGALLO, Ugo: The Laws of Robots: Crimes, Contracts, and Torts, Springer, 2013.
- PALACE, Victor M.: What If Artificial Intelligence Wrote This? Artificial Intelligence and Copyright Law, Florida Law Review, 71, 2019, 217-242.
- PAPADOPOULOU, Anthoula: Creativity in crisis: are the creations of artificial intelligence worth protecting?, JIPITEC, 12(3), 2021, 408-418.
- PEARLMAN, Russ: Recognising Artificial Intelligence (AI) as Authors and Inventors under U.S. Intellectual Property Law, Richmond Journal of Law & Technology, 24(2), 2018, i-38.
- PEREZ, Sarah: Microsoft's New Drawing Bot Is an AI Artist, TechCrunch, 19 January 2018, <https://techcrunch.com/2018/01/18/microsofts-new-drawing-bot-is-an-a-i-artist/>.

- PERRY, Mark / MARGONI, Thomas: From Music Tracks to Google Maps: Who Owns Computer-generated Works?, *Computer Law & Security Review*, 26(6), 2010, 621-629.
- Peter K.: The Machine Author: What Level of Copyright Protection Is Appropriate for Fully Independent Computer-Generated Works?, *U. Pa. L. Rev.* 165, 2017, 1268-1269.
- PEUKERT, Alexander: Intellectual Property as an End in Itself?, *European Intellectual Property Review*, 33, no. 2, 2011, 69.
- PILA Justine / TORREMANS, Paul: *European Intellectual Property Law*, 2nd edn, OUP, 2019.
- PILA, Justine: The Authorial Works Protectable by Copyright, in ROSATI, Eleonora (ed): *The Routledge Handbook of EU Copyright Law*, Routledge, London & New York, 2021, 63-81.
- PINK, Thomas; *Free Will: A Very Short Introduction*, OUP, Oxford-UK, 2004.
- PİROĞLU, Ünsal: Eserin İşleme Hakkı ve Benzeri Kavramlarla İlişkisi, *THD*, 2013, C. 2, S.78, 28-37.
- POGUE, David: Is Art Created by AI Really Art?, *Scientific American*, 1 February 2018, <https://www.scientificamerican.com/article/is-art-created-by-ai-really-art/>.
- POLATER, Salih: *Güzel Sanat Eserleri ve Eser Sahibinin Hakları*, Oniki Levha Yayınları, İstanbul, 2021.
- POLATER, Salih: *Yükseköğretim Kurumlarında Meydana Getirilen Fikrî ve Sınai Mülkiyet Hakları ve Hak Sahipliği*, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019
- RAHMATIAN, Andreas: Originality in UK Copyright Law: The Old "Skill and Labour" Doctrine Under Pressure" *International Review of Intellectual Property and Competition Law*, V. 44, 2013, 4-34.
- RALSTON, William T.: Copyright in Computer-Composed Music: HAL Meets Handel" *Journal of Copyright Society U.S.A.*, 52, 2004-2005, 281-306.
- RAMALHO, Ana: Will robots rule the (artistic) world? A proposed model for the legal status of creations by artificial intelligence systems, *Journal of Internet Law*, 21(1), 2017, 12-25.
- RAMALHO, Ana: Originality redux: an analysis of the originality requirement in AI-generated Works, *AIDA*, 2019, 2-18 (Ramalho, Originality Redux).

- RAMOS, Andy et al: The Legal Status of Video Games: Comparative Analysis in National Approaches." World Intellectual Property Organization, 29 July 2013.
- REJCEK Peter, Singularity Hub, 31 March 2017, <https://singularityhub.com/2017/03/31/can-futurists-predict-the-year-of-the-singularity>
- REN, Xiaoshuai: Protection of Works Generated by Machine Learning Software, *GRUR International*, 69(7), 2020, 763–767.
- RENDAS, Tito: Copyright protection of designs in the EU: how many originality standards is too many?, *JIPLP* (2018) 13, 439 vd.
- RENDAS, Tito: Lex Specialis(sima): Videogames and Technological Protection Measures in EU Copyright Law, *European Intellectual Property Review*, V. 37, 1, 2015, 39-45.
- RICHARDS, Neil / SMART, William: How Should the Law Think About Robots?, in CALO, Ryan / FROOMKIN, Michael / KERR, Ian (eds), *Robot Law*, Cheltenham and Northampton, MA: Edward Elgar, 2016, 18 vd.
- RICKETSON, Sam: People or Machines? The Berne Convention and the Changing Concept of Authorship", *Colum.-VLA J. L. & Arts*, 16, 1991, 1-37 (RICKETSON, 1991).
- RICKETSON, Sam: The Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works 1886–1986, Centre for Commercial Law Studies, Queen Mary College: Kluwer, London, 1987.
- ROGERS, Gary: Reporters and Data and Robot: Why 2018 will be the Year of Automation in News, Medium, 31 December 2017, <https://medium.com/@urbsmedia/reporters-and-data-and-robots-ee352220c5f1>.
- ROSATI, Eleonora: Closed subject matter systems are no longer compatible with EU copyright, *GRUR Int*, 12, 2014, 1112–18.
- ROSATI, Eleonora: Copyright and the Court of Justice of the European Union, OUP, 2019, (ROSATI, 2019).
- ROSATI, Eleonora: Copyright in the Digital Single Market: Article-by-Article Commentary to the Provisions of Directive 2019/790, OUP, 2021.
- ROSATI, Eleonora: Originality in EU Copyright: Full Harmonization through Case Law, Edward Elgar Publishing, Cheltenham, 2013 (ROSATI, Originality).

- ROSATI, Eleonora: Round-up of CJEU Copyright Decisions in 2019, *Journal of Intellectual Property Law & Practice* 15, 2020, 274-275.
- ROSATI, Eleonora: Round-up of CJEU copyright decisions in 2020 *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 2021, Vol. 16, No. 6, 527-533.
- ROSEN, Dan: A Common Law for the Ages of Intellectual Property, *University of Miami Law Review*, 38(5), 1984, 769-828
- ROSÉN, Jan: The Satellite and Cable Directive, in STAMATOUDI, Irini / TORREMANS, Paul (eds): *EU Copyright Law: A Commentary*, 2nd edn, Edward Elgar Publishing, 2021, 151-179.
- RUSSELL, Stuart J. / NORVIG, Peter: *Artificial Intelligence. A Modern Approach*, 4th ed., Pearson, Harlow, 2020.
- SAMUELSON, Pamela: Allocating Ownership Rights in Computer-Generated Works", *University of Pittsburgh Law Review*, 47, 1985-86, 1185-1228.
- SAW; Cheng Lim: Protecting the sound silence in 4'33': A timely revisit of basic principles in copyright law, 12, *EIPR*, 2005, 467 vd.
- SAWYER, R. Keith: *Explaining Creativity: The Science of Human Innovation*, 2nd edn, OUP, New York, 2012.
- SAY, Cem: 50 Soruda Yapay Zekâ, *Bilim ve Gelecek*, 1. Baskı, İstanbul, 2018.
- SCHJELDAHL, Peter: A Few Words About the Faux Rembrandt, *The New Yorker*, 8 April 2016, <https://www.newyorker.com/culture/culture-desk/a-few-words-about-the-faux-rembrandt>.
- SCHLACKMAN, Steve: The Next Rembrandt: Who Holds the Copyright in Computer Generated Art, *Art Law Journal*, 22 April 2016, <http://artlawjournal.com/thenext-rembrandt-who-holds-the-copyright-in-computer-generated-art>.
- SCHÖNBERGER, Daniel: Deep Copyright: Up - And Downstream Questions Related to Artificial Intelligence (AI) and Machine Learning (ML)" in DE WERRA Jacques (ed), *Droit d'auteur 4.0 / Copyright 4.0*, Schulthess Editions Romandes, Genève, 2018, 145-173.
- SCHWAB, Katharine: This AI Designs Balenciaga Better than Balenciaga, *FAST CO.*, 22 August 2018, <https://www.fastcompany.com/90223486/this-ai-designs-balenciagabetter-than-balenciaga>.
- SEITER, Bill / SEITER, Ellen: *The Creative Artist's Legal Guide: Copyright, Trademark, and Contracts in Film and Digital Media Production*, Yale University Press, 2012.

- SEJNOWSKI, Terrence J.: *The Deep Learning Revolution*, the MIT Press, Cambridge- USA, 2018.
- SELVADURAI, Niloufer / MATULIONYTE, Rita: Reconsidering creativity: copyright protection for works generated using artificial intelligence, *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 15(7), 2020, 536–543.
- SENFTLEBEN, Martin / BUIJTELAAR, Laurens: Robot Creativity: An Incentive-Based Neighboring Rights Approach, *European Intellectual Property Review*, 42(12), 2020, 717 vd.
- SGANGA, Caterina: A decade of fair balance doctrine, and how to fix it: copyright versus fundamental rights before the CJEU from *Promusicae* to *Funke Medien*, Pelham and Spiegel Online, *European Intellectual Property Review*, Vol. 41, No. 11, 2019, 683–696.
- SGANGA, Caterina: Say nay to a tastier copyright: why the CJEU should deny copyright protection for taste (and smells), *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, Volume 14, Issue 3, March 2019, 187–196.
- SGANGA, Caterina: The notion of “work” in EU copyright law after *Levola Hengelo*: one answer given, three question marks ahead, *EIPR*, 2019, 415–424.
- SHANAHAN, Murray: *The Technological Singularity*, MIT Press, Cambridge- USA, 2015.
- SHEMTOV, Noam: A Study on Inventorship in Inventions Involving AI Activity, available here: [http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/3918F57B010A3540C125841900280653/\\$File/Concept_of_Inventorship_in_Inventions_involving_AI_Activity_en.pdf](http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/3918F57B010A3540C125841900280653/$File/Concept_of_Inventorship_in_Inventions_involving_AI_Activity_en.pdf).
- SHEMTOV, Noam: Software and graphical user interfaces, in Tanya Aplin (ed), *Research Handbook on Intellectual Property and Digital Technologies*, Edward Elgar Publishing, 2020, 2-25.
- SÍTHIGH, Daithí Mac: The Game’s the Thing: Property, Priorities and Perceptions in the Video Game Industries, in Megan Richardson and Sam Ricketson (eds), *Research Handbook on Intellectual Property in Media and Entertainment*, Edward Elgar, 2017, 344-366.
- SMITH, Byran: Legal personality. *Yale Law Journal*, 37(3), 1928, 283–299.
- SNIJDERS, Thom / VAN DEURSEN, Stijn: The Road Not Taken – the CJEU Sheds Light on the Role of Fundamental Rights in the European Copyright Framework – a Case Note on the Pelham, Spiegel Online and Funke Medien Decisions, *International Review of Intellectual Property and Competition Law*, Vol. 50, 2019, 1176–1190.

- SOLUM, LB: Legal Personhood for Artificial Intelligences, NCLRev, 1992, 70, 1231-1287.
- SOYSAL, Tamer: Basılı Yayınların Telif Hukuku Kapsamında Bağlantılı Hak Niteliği ve Bu Yayınların Avrupa Birliği'nin Dijital Tek Pazarda Telif Hakları Direktifi Çerçevesinde Korunması, Ticaret ve Fikrî Mülkiyet Hukuku Dergisi, 5(2), 2019, 260 – 298.
- STAMATOUDI, Irini / TORREMANS, Paul: The Digital Single Market Directive, in STAMATOUDI, Irini / TORREMANS, Paul (eds): EU Copyright Law: A Commentary, 2nd edn, Edward Elgar Publishing, 2021, 651-761.
- STAMATOUDI, Irini / VRINS, Olivier: The Enforcement Directive, in STAMATOUDI, Irini / TORREMANS, Paul (eds): EU Copyright Law: A Commentary, 2nd edn, Edward Elgar Publishing, 2021, 381-478.
- STOCK, Matthew: Ai-Da, The Humanoid Robot Artist Gears up for First Solo Exhibition” 5 June 2019, <https://www.reuters.com/article/us-tech-robot-artist/ai-da-the-humanoid-robot-artist-gears-up-for-firstsolo-exhibition-idUSKCN1T6215>.
- STONE, Peter et al.: Artificial Intelligence and Life in 2030', One Hundred Year Study on Artificial Intelligence: Report of the 2015–2016 Study Panel, Stanford University, Stanford, CA, September 2016, <http://ai100.stanford.edu/2016-report>.
- STURM, Bob / BEN-TAL, Oded: 'Machine folk' music composed by AI shows technology's creative side, 31 March 2017, <https://theconversation.com/machine-folk-music-composed-by-ai-shows-technologys-creative-side-74708#:~:text=This%20is%20not%20entirely%20unprecedented,broad%20opportunities%20for%20creative%20research>.
- SULUK, Cahit / KARASU, Rauf / NAL, Temel, Fikrî Mülkiyet Hukuku, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2020.
- SULUK, Cahit: Avrupa Birliği ve Türk Hukukunda Tasarımların Kümülatif Olarak Korunması (Kümülatif Koruma), Ankara Barosu Fikrî Mülkiyet ve Rekabet Hukuku Dergisi (FMR), 1(3), 2001, 43-72.
- SUTHERSANEN, Uma / FRABBONİ, Maria Mercedes: The Orphan Works Directive, in STAMATOUDI, Irini / TORREMANS, Paul (eds): EU Copyright Law: A Commentary, 2nd edn, Edward Elgar Publishing, 2021, 479-514.

- SYNODINOU, Tatiana E.: The foundations of the concept of work in European copyright law, in SYNODINOU, Tatiana E. (ed): Codification of European Copyright Law. Challenges and Perspectives, Wolters Kluwer, 2012, 94 vd.
- ŞAHİN, Ayşenur: Fikrî Hukukta Eser Sahibinin Mali Haklarının Korunması, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2010.
- TANDOĞAN, Haluk: Kusura Dayanmayan Sözleşme Dışı Sorumluluk Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara, 1981.
- TEKİNALP, Ünal, Fikrî Mülkiyet Hukuku, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2012
- TEKİNALP, Ünal: “Derleme Eser, Düşünce Yaratıcılığı ve Bunun ‘Hususiye’ Üzerindeki Etkisi, Ankara Barosu FMR, 2005/1, 69-76.
- The Iliad of Homer*, translated by Richmond Lattimore, The University of Chicago Press, 1961.
- TOIVANEN, Jukka / GROSS, Oskar / TOIVONEN, Hannu: The Officer Is Taller Than You, Who Race Yourself!: Using Document Specific Word Associations in Poetry Generation, in COLTON, Simon / VENTURA, Dan / LAVRAČ, Nada / COOK, Michael (eds): Proceedings of the Fifth International Conference on Computational Creativity, Jožef Stefan Institute, 2014, 355-362.
- TOPALOĞLU, Mustafa: Bilişim Hukuku, Karahan Kitabevi, Adana, 2005.
- TORREMANS, Paul L. (ed), Intellectual Property and Human Rights, (Zuidpoolsingel, Kluwer Law International, 2020).
- TORREMANS, Paul: Holyoak and Torremans Intellectual Property Law, 9th edn., Oxford University Press, Oxford-UK, 2019.
- TOSUN, Yalçın: Sinema Eserleri ve Eser Sahibinin Hakları, 2. Baskı, Oniki Levha Yayınları, İstanbul, 2018.
- TURING, Alan: Computing Machinery and Intelligence, Mind, 59, 1950, 433 vd.
- TÜRKER, Gökçen, İcracı Sanatçıların Hakları, Yetkin Yayınları, Ankara, 2016.
- US Copyright Office: Public Draft of Compendium of U.S. Copyright Office Practices, Third Edition (28 January 2021) <https://www.copyright.gov/comp3/docs/compendium.pdf>.
- USLU, Ramazan, Türk Fikir ve Sanat Hukukunda Eser Kavramı, Seçkin Yayıncılık, Ankara. 2003.

- ÜSTÜN, Gürsel: Fikri Hukukta İşleme Eserler, İstanbul, 2001.
- VAN EECHOUD, Mireille: Along the Road to Uniformity - Diverse Readings of the Court of Justice Judgments on Copyright Work, JIPITEC, V. 3, no. 1, 2012, <http://www.jipitec.eu/issues/jipitec-3-1-2012/3322>.
- VAN GOMPEL, Stef: Creativity, autonomy and personal touch. A critical appraisal of the CJEU's originality test for copyright, in by Mireille van Eechoud (ed), The Work of Authorship, Amsterdam: Amsterdam University Press, 2014, 95-144.
- WALTER, Michel / BLOCHER, Walter: Computer Program Directive, in Michel Walter and Silke von Lewinski (eds), European Copyright Law: A Commentary, OUP, 2010, 104 vd.
- WEEKS, Lin: Media Law and Copyright Implications of Automated Journalism, New York University Journal of Intellectual Property And Entertainment Law, 4(1), 2014, 67-94.
- WIELE, Bram Van: The human-machine synergy: boundaries of human authorship in AI-assisted creations, European Intellectual Property Review, 43(3), 2021 164-171.
- WILSON, Mark: AI Is Inventing Languages Humans Can't Understand. Should We Stop It?", Fast Company, 14 July 2017, <https://www.fastcompany.com/90132632/ai-is-inventing-its-own-perfect-languages-should-we-let-it>.
- WIPO: Artificial Intelligence and Intellectual Property, WIPO, 2019.
- WIPO: Revised Issues Paper on Intellectual Property Policy and Artificial Intelligence (World Intellectual Property Organisation, WIPO/IP/AI/2/GE/20/1 REV, 21 May 2020).
- WIPO: WIPO Conversation on Intellectual Property and Artificial Intelligence, WIPO, 2019.
- WIPO: WIPO Conversation on IP and AI', Draft issues paper on intellectual property policy and artificial intelligence, WIPO/IP/AI/2/GE/20/1, 13 December 2019.
- WIPO: WIPO Technology Trends 2019. Ayrıca bkz: WIPO: WIPO Technology Trends – Artificial Intelligence, https://www.wipo.int/tech_trends/en/artificial_intelligence/.
- WIPO: WIPO Technology Trends 2019: Artificial Intelligence. 2019, <https://public.ebookcentral.proquest.com/choice/publicfullrecord.aspx?p=5982426>.

- YANISKY-RAVID Shlomit / VELEZ-HERNANDEZ Luis A.: Copyrightability of Artworks Produced by Creative Robots and Originality: The Formality-Objective Model, *Minnesota Journal of Law, Science & Technology*, V. 19-1, 2018, ss. 1-53.
- YANISKY-RAVID, Shlomit: Generating Rembrandt: Artificial Intelligence, Copyright, and Accountability in the 3A Era — The Human-Like Authors Are Already Here — A New Model, *Michigan State Law Review*, 2017, 659-726.
- YARSUVAT, Duygun: Türk Hukukunda Eser Sahibi ve Hakları, Genişletilmiş 3. Baskı, Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi, İstanbul, 1984.
- YAVUZ, Levent / ALICA, Türkay / MERDİVAN, Fethi: Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu Yorumu, Cilt I-II, Seçkin Yayınevi, 2. Baskı, Ankara, 2014.
- YAZICI, E. Sena: Bilgisayar Programlarının Fikrî Mülkiyet Hukuku Çerçevesinde Korunması, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2019.
- YILDIZ, Ozan Ali: Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu Kapsamında Çizgi Roman, Oniki Levha Yayınları, İstanbul, 2017.
- YUSUFOĞLU, Fülürya, Eseri Meydana Getirenlerin Mali Hak Sahibi Sayılmadıkları Haller, Ünal Tekinalp'e Armağan Cilt II, Beta Yayın, İstanbul 2003, 397 vd.
- ZERILLI, John: A Citizen's Guide to Artificial Intelligence, MIT Press, 2021.

İnternet Siteleri:

- <http://www.flow-machines.com>.
- <http://www.thepaintingfool.com/>.
- <https://aippi.soutron.net/Portal/DownloadImageFile.ashx?objectId=5296>
- <https://lbd-ai.com/>.
- <https://news.mit.edu/2019/toward-artificial-intelligence-that-learns-to-write-code-0614>.
- <https://www.nextrembrandt.com/>.
- <https://www.royalacademy.org.uk/article/zaha-hadid-ra-on-the-influence-of>.
- <https://www.epo.org/news-events/news/2020/20200128.html>.
- https://register.epo.org/application?number=EP18275163#_blank
- https://register.epo.org/application?number=EP18275174#_blank
- <http://artificialinventor.com>.

https://www.youtube.com/watch?v=fn3KWM1kuAw&ab_channel=BostonDynamics

<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/high-level-expert-group-artificial-intelligence>

https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=56341

<https://www.istanbulbarosu.org.tr/files/docs/AvrupaBirliğiYapayZekaya%C4%B0liskinTuzukTeklifiTurkceTercumesi.pdf>

<https://obvious-art.com/la-famille-belamy/>

<https://machinelearningmastery.com/supervised-and-unsupervised-machine-learning-algorithms/>

<https://obvious-art.com/collection-electric-dreams-of-ukiyo/>

<https://refikanadol.com/works/machine-memoirs-space/>

II. Uluslararası Sözleşmeler

Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works as amended on 28 September 1979, <https://wipolex.wipo.int/en/text/283693>.

WIPO Copyright Treaty (WCT) 1996. <https://wipolex.wipo.int/en/text/295157>.

Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (Marrakesh, Morocco, 15 April 1994), Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organization, Annex 1C, THE LEGAL TEXTS: THE RESULTS OF THE URUGUAY ROUND OF MULTILATERAL TRADE NEGOTIATIONS 321 (1999), 1869 U.N.T.S. 299, 33 I.L.M. 1197 (1994) (TRIPS).

III. AB Yönergeleri

Avrupa Konseyi'nin 27 Eylül 1993 tarihli ve 93/83 sayılı ve Uydu Yayını ve Kablololu Yeniden İletim İçin Geçerli Telif Hakkı ile İlgili Telif Hakları Konusunda Belirli Kuralların Koordinasyonuna Dair Yönerge.

Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 11 Mart 1996 tarihli ve 96/9 sayılı Veri Tabanlarının Hukuki Olarak Korunmasına Dair Yönerge (Veri Tabanları Yönergesi).

Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 8 Haziran 2000 tarihli ve 2000/31 sayılı İç Pazarda Özellikle Elektronik Ticarete Bilgi Toplumu Hizmetlerinin Hukuki Yönlerine Dair Yönerge (Elektronik Ticaret Yönergesi).

- Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 22 Mayıs 2001 tarihli ve 2001/29 sayılı Bilgi Toplumunda Komşu Haklar ile Telif Haklarının Bazı Yönlerinin Uyumlaştırılmasına Dair Yönerge (Bilgi Toplumu Yönergesi).
- Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 27 Eylül 2001 tarihli ve 2001/84 sayılı Orijinal Eser Sahibi Yararına Yeniden Satış Hakkına Dair Yönerge (Yeniden Satış Yönergesi).
- Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 29 Nisan 2004 tarihli ve 2004/48 sayılı Fikrî Mülkiyet Haklarının İcrasına Dair Yönerge.
- Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 12 Aralık 2006 tarihli ve 2006/115 sayılı Fikrî Mülkiyet Alanındaki Telif Haklarına Komşu Haklar ve Kira ve Ödünç Verme Haklarına Dair Yönerge ("Komşu Haklar Yönergesi").
- Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 12 Aralık 2006 tarihli ve 2006/116 sayılı Eser Sahibi Haklarının ve Bazı Bağlantılı Hakların Koruma Sürelerine Dair Yönerge ("Koruma Süreleri Yönergesi").
- Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 23 Nisan 2009 tarihli ve 2009/24 sayılı Bilgisayar Programlarının Hukuki Korunmasına ("Bilgisayar Programları Yönergesi").
- Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 27 Eylül 2011 tarihli ve 2011/77 sayılı 2006/116 sayılı Eser Sahibi Haklarının ve Bazı Bağlantılı Hakların Koruma Sürelerine Dair Yönergenin Değiştirilmesine Dair Yönerge.
- Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 25 Ekim 2012 tarihli ve 2012/28 sayılı Öksüz Eserlerin İzin Verilen Belirli Kullanımlarına Dair Yönerge ("Öksüz Eserler Yönergesi").
- Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 26 Haziran 2013 tarihli ve 2013/37 sayılı 2003/98 sayılı Kamu Sektörü Bilgilerinin Yeniden Kullanımına Dair Yönergenin Değiştirilmesine Dair Yönerge.
- Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 26 Şubat 2014 tarihli ve 2014/26 sayılı Telif Hakları ve Bağlantılı Haklara İlişkin Toplu Hak Yönetimi ve İç Pazarda Müzik Eserlerinin İnternet Üzerinden Kullanımlarına İlişkin Hakların Çoklu Bölgesel Lisanslanmasına Dair Yönerge.
- Avrupa Parlamentosunun ve Konseyi'nin 17 Nisan 2019 tarihli ve 2019/790 sayılı Dijital Tek Pazarda Telif Haklarına ve Bağlantılı Haklara ve 96/9 ile 2001/29 sayılı Yönergelerin Değiştirilmesine Dair Yönerge ("Dijital Tek Pazarda Telif Hakları Yönergesi").

IV. ABAD Kararları

Case C-128/11 *UsedSoft GmbH v Oracle International Corp* [2012].

Case C-161/16 *Land Nordrhein-Westfalen v Dirk Renckhoff*,

Case C-166/15 *Ranks/Vasiļevičs v Finanšu un ekonomisko noziegumu izmeklēšanas prokuratūra/Microsoft Corp.*

Case C-168/09 *Flos SpA v Semeraro Casa e Famiglia SpA*

Case C-263/18 *Nederlands Uitgeversverbond and Groep Algemene Uitgevers v Tom Kabinet Internet BV and Others.*

Case C-277/10 *Luksan v Petrus van der Let* EU:C:2012:65.

Case C-310/17 *Levola Hengelo BV v Smilde Foods BV*, [2018], ECLI: EU:C:2018:899 (*Levola Hengelo*).

Case C-355/12 *Nintendo Co Ltd and others v PC Box Srl* [2014] ECLI:EU:C:2014:25 (*Nintendo*).

Case C-393/009, *Bezpečnostní softwarová asociace v Ministerstvo kultury*, E.C.R. I-13971, (2010) (*BSA*).

Case C-406/10 *SAS Institute v World Programming Ltd (WPL)* 3 C.M.L.R. 4 (2012) (*SAS Institute*).

Case C-45/10, *Eva-Maria Painer v Standard Verlags GmbH and others*, E.C.R. I-12533 (2011) (*Painer*).

Case C-469/17 *Funke Medien NRW GmbH v. Bundesrepublik Deutschland*, CJEU (2019) (*Funke Medien*).

Case C-5/08, *Infopaq International A/S v Danske Dagblades Forening*, E.C.R. I-06569, (2009) (*Infopaq*).

Case C-604/10, *Football Dataco v Yahoo! UK Ltd and others*, 2 C.M.L.R. 24 (2012) (*Football Dataco*).

Case C-683/17 *Cofemel – Sociedade de Vestuário SA v G-Star Raw CV*, EU:C:2019:721, 12 September 2019 (*Cofemel*).

Case C-833/18, *SI, Brompton Bicycle Ltd v Chedech / Get2Get*.

Cases C-403/08 and C-429/08, *Football Association Premier League Ltd and Karen Murphy*, E.C.R. I-09083 (2011) (*FAPL*).

V. ABD Yargı Kararları

- Feist Publications Inc v Rural Telephone Service Co* 499 U.S. 340 (1991).
Alfred v Bell & Co., 191 F.2d 99, 102 (1951).
L. Batlin & Son, Inc. v Snyder, 536 F.2d 486, 491 (2d Cir. 1976) (en banc).
Burrow-Giles Lithographic Co. v. Sarony, 111 U.S. 53, 58 (1884).
Naruto v Slater, 2018 U.S. App. LEXIS 10129 (9th Cir. Cal., 23 April 2018).
People ex rel Nonhuman Rights Project, Inc v Lavery, 998 NYS 2d 248 (App Div, 2014).
Community for Creative Non-Violence v. Reid, 490 U.S. 730 (1989).

VI. Birleşik Krallık Yargı Kararları

- University of London Press v University Tutorial* [1916] 2 Ch 601.
Ladbroke (Football) v William Hill (Football) Ltd [1964] 1 All E.R. 465 HL at 466 and 469.
Merchandising Corporation v Harpbond [1971] 2 All E.R. 657.
Interlego AG v Tyco Industries Inc ([1989] AC 217).
British Northrop Ltd v Texteam Blackburn Ltd [1974] RPC 57.
Nova Productions Ltd v Mazooma Games Ltd [2006] RPC 379.
Bamgboye v Reed [2004] EMLR 5, 73 [38].
Express Newspapers plc v Liverpool Daily Post & Echo [1985] FSR 306.
Thaler v The Comptroller-General of Patents, Designs and Trade Marks [2020] EWHC 2412 (Pat).

VII. Avustralya Yargı Kararları

- Thaler v Commissioner of Patents* [2021] FCA 879.

VIII. Çin Yargı Kararları

- Beijing Feilin Law Firm v Beijing Baidu Netcom Science Technology Co., Ltd.*, No 239 Minchu (Beijing Internet Ct. 2018).
Shenzhen Tencent Computer System Co. Ltd. v Shanghai Yingxun Technology Co., Ltd., No 14010 Minchu (Shenzhen Nanshan District Ct. 2019)

IX. Yargıtay Kararları¹¹³⁸

- Yargıtay 11. HD. T. 22.10.1991, E. 1996/6769, K. 1991/7173.
Yargıtay 4. HD. T. 22.10.1992, E. 1991/5141, K. 1992/11254.
Yargıtay 11. HD. T. 22.10.1996, E. 1996/6796, K. 1996/7173.
Yargıtay 11. HD. T. 11.06.2000, E. 2000/4250, K. 2000/4712.
Yargıtay HGK. 02.04.2003, E. 2003/4-260, K. 2003/271
Yargıtay 11. H.D. T. 21.12.2004, E. 2004/2772, K.2004/12672.
Yargıtay 11. HD. T. 18.11.2005, E. 2004/13221, K. 2005/11244.
Yargıtay 11. HD. T. 23.12.2005, E. 2005/13440, K. 2005/12765.
Yargıtay 11. HD. T. 23.12.2005, E. 2005/13440, K. 2005/12765.
Yargıtay 11. HD. T. 03.02.2006, E. 2005/354, K. 2006/915.
Yargıtay 11. HD. T. 03.02.2006, E. 2005/354, K. 2006/915.
Yargıtay 11. HD. T. 03.04.2006, E. 2005/3742, K. 2006/3428.
Yargıtay 11. HD. T. 13.04.2006, E. 2005/3506, K. 2006/4425.
Yargıtay 11. HD. T. 27.06.2006, E. 2005/5049, K. 2006/7575.
Yargıtay 11. HD. T. 19.02.2007, E. 2005/14824, K. 2007/3033.
Yargıtay 11. HD. T. 26.02.2007, E. 2006/208, K. 2007/3554.
Yargıtay 11. HD. T. 05.03.2007, E. 2006/927, K. 2007/3892.
Yargıtay 11. HD. T. 13.03.2007, E. 2006/934, K. 2007/4555..
Yargıtay 11. HD. T. 07.05.2007, E. 2006/2705, K. 2007/7055.
Yargıtay 11. HD. T. 18.06.2007, E. 2007/5265, K. 2007/9282.
Yargıtay 11. HD., T. 02.07.2007, E. 2006/7694. K. 2007/10079.
Yargıtay 11. HD. T. 25.09.2007, E. 2006/9185, K. 2007/11789.
Yargıtay 11. HD. T. 25.02.2008, E. 2007/227, K. 2008/2175.
Yargıtay 11. HD. T. 24.03.2008, E. 2007/2338, K. 2008/3698.
Yargıtay 11. HD. T. 10.04.2008, E. 2007/1853, K. 2008/4748.
Yargıtay 11. HD. T. 15.05.2008, E. 2007/4708, K. 2008/6401.

---

¹¹³⁸ İşletime geçtiği günden bu yana sistemden görünen Yargıtay kararlarına UYAP üzerinden erişim sağlanmıştır. Daha eski olan kararlar için YAVUZ / ALICA / MERDİVAN, Cilt I-II'den istifade edilmiştir.

- Yargıtay 11. HD. T. 17.07.2008, E. 2007/7355, K. 2008/9425.
- Yargıtay 11. HD. T. 23.10.2008, E. 2007/3470, K. 2008/11725.
- Yargıtay 11. HD. T. 05.05.2009, E. 2008/609, K. 2009/5370.
- Yargıtay 11. HD. T. 07.05.2009, E. 2007/10504, K. 2009/5482.
- Yargıtay 11. HD. T. 08.02.2010, E. 2008/10260, K. 2010/1372.
- Yargıtay 11. HD. T. 14.06.2011, E. 2011/7296, K. 2011/7174.
- Yargıtay HGK. T. 22.6.2011, E. 2011/11-401, K. 2011/441.
- Yargıtay 11. HD. T. 27.06.2011, E. 2009/14892, K. 2011/7722.
- Yargıtay 11. HD. T. 06.12.2011, E. 2009/14248, K. 2011/16454.
- Yargıtay 11. HD. T. 29.05.2012, E. 2011/1302, K. 2012/9233.
- Yargıtay 11. HD. T. 24.01.2013, E. 2012/599, K. 2013/1607.
- Yargıtay 11. HD. T. 28.06.2013, E. 2011/12577, K. 2013/13823.
- Yargıtay 11. HD. T. 13.09.2013, E. 2012/16760, K. 2013/15567.
- Yargıtay 11. HD. T. 13.12.2013, E. 2013/11913, K. 2013/22858.
- Yargıtay 11. HD. T. 10.02.2014, E. 2013/10149, K. 2014/2246.
- Yargıtay 11. HD. T. 04/03/2014, E. 2013/16338, K. 2014/409.
- Yargıtay 11. HD. T. 07.03.2014, E. 2012/15328, K. 2014/4362.
- Yargıtay 11. HD. T. 10.03.2014, E. 2013/15634, K. 2014/4496.
- Yargıtay 11. HD. T. 10.03.2014, E. 2013/15987, K. 2014/4558.
- Yargıtay 11. HD. T. 08.05.2014, E. 2014/1394, K. 2014/8801.
- Yargıtay 11. HD. T. 09/06/2014, E. 2014/4558, K. 2014/10892.
- Yargıtay 11. HD., T. 20.02.2015, E. 2014/17357, K. 2015/2311.
- Yargıtay 11. HD. T. 08/04/2015, E. 2014/18847, K. 2015/4888.
- Yargıtay 11. HD., T. 06.02.2017, E. 2015/12749, K. 2017/570.
- Yargıtay 11. HD. T. 27/02/2017, E. 2015/13399, K. 2017/1106.
- Yargıtay 11. HD. T. 13.03.2017, E. 2015/13493 K. 2017/1474.
- Yargıtay 11. HD., T. 16.03.2017, E. 2016/2193, K. 2017/1563.
- Yargıtay 11. H.D. T. 09.05.2017, E. 2015/12923, K.2017/2724.
- Yargıtay 11. HD. T. 02/10/2017, E. 2016/2830, K. 2017/4939.
- Yargıtay 11. HD. T. 10.11.2017, E. 2016/3508 K. 2017/5950.
- Yargıtay 11. HD. T. 08.03.2018, E. 2016/9379, K. 2018/1795.

- Yargıtay 11. HD. T. 14/03/2018, E. 2016/8985, K. 2018/1967.
- Yargıtay 11. HD. T. 03/10/2018, E. 2017/381, K. 2018/5990.
- Yargıtay 11. HD. T. 17/10/2018, E. 2016/14730, K. 2018/6413.
- Yargıtay 11. HD. T. 05/12/2018, E. 2017/2043, K. 2018/7675.
- Yargıtay 11. HD. T. 10/12/2018, E. 2017/2493, K. 2018/7796.
- Yargıtay 11. HD. T. 13/12/2018, E. 2017/238, K. 2018/7933.
- Yargıtay 11. HD. T. 28/03/2019, E. 2017/3587, K. 2019/2414.
- Yargıtay 11. HD. T. 11/06/2019, E. 2018/2701, K. 2019/4269.
- Yargıtay 11. HD. T. 20/11/2019, E. 2019/285, K. 2019/7339.

Do.Dr. Ergin Ergöl
Ankara Medipol Üniversitesi Hukuk Faköltesi
Genel Kamu Hukuku Öğretim Üyesi

YARGI ETİĞİ

DERSLERİ

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Yargı Etiği Dersleri

©Ergin Ergül (erginergul@gmail.com) (www.erginergul.com)

Hukuk Yayınları Dizisi – 2823

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 39 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr - adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Afyoncu, Erhan, “Osmanlı Adaleti”, Adalet Şurası, Adalet Bakanlığı-
ğı Strateji Geliştirme Başkanlığı, Yayın No:58, Ankara 2018
- Ali Haydar Efendi, Hocaeminefendizade, *Dürerü'l Hükkâm, Şerhu
Mecelleti'l -Ahkâm*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara
2016
- Altun, Bülent, *İnsan Haklarının Korunmasında ve Geliştirilmesinde
Yargıç Etiği ve Sorunlar*, Yüksek lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi
tesi Sosyal bilimler Enstitüsü, İstanbul 2018.
- Akarca, Mehmet, *Sunuş, Bangalor Yargı Etiği İlkelerinin Yorumu*,
Ankara, 2020
- Aral, Vecdi, *Beklediğimiz ve Bizden Beklenen Adalet*, Legal yayıncılık,
İstanbul 2014
- Arslan, Zühtü, *Anayasa Teorisi*, Seçkin Yayınları, Ankara 2005
- Avcı, Mustafa, “Mecelleye Göre Hâkimin Nitelikleri ve Yargılama
Etiği”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi. 2016; (27): 33-58.
- Avcı, Mustafa, Mecelleye Göre Hâkimlik Etiği, *Uluslararası Yargı
Etiği Sempozyumu* 26 - 27 Mayıs 2017 – İstanbul
- Barut, Gazi, “İslam Hukuku’nda Edebü’l-Kâdî ve Günümüz Hâ-
kimlik Mesleği ile Karşılaştırması”, Uludağ Üniversitesi Sosyal
Bilimler Enstitüsü, *Yüksek Lisans Tezi*, Bursa 2006
- Başgil, Ali Fuat, *Esas Teşkilat Hukuku*, 1. Cilt, Türkiye Siyasi Rejimi ve
Anayasa Prensipleri, 1960 tarihli basıdan Tıpkı Basım, İstanbul,
Nisan 2019
- BM Uyusturucu ve Suç Ofisi, *Bangalor Yargı etiği İlkelerinin Yorumu*,
Çev. Mustafa Saldırım, Nihal Eris, Fulya Batur, Ankara 2020
(Metin içi atıflarda BYEİY, 2020: olarak gösterilmiştir.)

- Bodur, Harun. "Etiğin Alet Çantasına Bakmak: Ahlak, Etik ve İlintili temel Kavramlar Üzerine Notlar", *Temaşa Erciyes Üniversitesi Felsefe Bölümü Dergisi* / 7 (Haziran 2017): 155-190
- Bulut, Nihat, "Eski Yunandan aydınlanma çağına insan onuru kavramının gelişimine bir bakış", *EUHFD*, C. XII, S.3-4 (2008)
- Cevizci, Ahmet Paradigma Felsefe Sözlüğü, Paradigma Yayınları, İstanbul 1999
- Chantebout, Bernard, *Droit Constitutionnel et Science Politique*, Armand Colin, Paris 1991
- Çalışır, Kurtuluş Tayan, *Yargı Etiği*, Adalet Yayınevi, Ankara 2015
- Çetiner, Selma, *Yargı Etiği*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2013
- Çetiner, Selma, "Hukuk Eğitimi ve Etik", *Uluslararası Yargı Etiği Sempozyumu* 26 - 27 Mayıs 2017 – İstanbul
- Çıkla, Selçuk, "La Fontaine'in Masallar'ında Türk İzleri", *Türk Dili*, S. 775, Temmuz 2016, ss. 83-90
- Demirtaş, Tuğba Turgut, "Yargısal Etik Kurallarının Uygulanmasına Bir Örnek: Uluslararası Ceza Mahkemesi Yargısal Etik Kodu", *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi* - Yıl 8, Sayı 15, Haziran 2020 - s. 561 – 572
- Duverger, Maurice, *Siyasal Rejimler*, çev. Teoman Tunçdoğan, Sosyal Yayınlar, İstanbul 1986
- Erdoğan, Mustafa, *Türk Anayasa Hukuku*, Hukuk Yayınları, Ankara, 2018
- Eren, Abdurrahman, *Anayasa Hukuku Dersleri*, 2. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2020
- Ergül, Ergin, *Siyaset Bilimci ve Kamu Hukukçusu Olarak Farabi*, Bilgeekitap, Googelekitaplar, 2020
- Ergül, Ergin, *Anayasa Hukukuna Başlangıç*, Adalet Yayınevi, Ankara 2019 (Ergül, 2019b:)
- Ergül, Ergin, *Genel kamu Hukuku*, Adalet yayınevi, Ankara 2019 (Ergül, 2019a:)
- Ergül, Ergin, *İbn Haldun*, Adalet Yayınevi, Ankara 2018

- Ergül, Ergin, *Bir Hukuk ve Siyaset Bilgesi Olarak Mevlâna*, Adalet Yayınevi, Ankara 2019 (Ergül, 2019c:)
- Eryılmaz, Bilal, Biricikoğlu, Hale, “Kamu Yönetiminde Hesap Verbilirlik ve Etik”, *İş Ahlakı Dergisi*, Cilt 4, Yıl: 2011, Sayı:7, (19-45). <http://isahlakidergisi.com/wpcontent/uploads/2014/06/sayi07-yilmaz-tr.pdf>
- Esener, Turgut, *Hukuka Giriş*, Alkım Yayınları, İstanbul 2012
- Fürûzanfer, B., *Mevlâna Celaleddin*, (Çev. Feridun Nafiz Uzluk), Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1986
- Göçgün, Önder, “Dış’tan İç’e Mevlâna”, *Uluslararası Mevlâna Bilgi Şoleni*, Ankara 2000, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 2001
- Gölpınarlı, Abdülbâki, *Mecâlis-i Seba*, İnkılap, İstanbul 2010.
- Gözler, Kemal, *Türk Anayasa Hukuku*, 3. Baskı, Ekin Yayınları, Bursa 2019
- Gürsoy, Kenan, *Etik ve Tasavvuf Felsefi Diyologlar*, Ankara 2015
- İbn Khaldun, *Le Livre des Exemples I, Autobiographie Muquaddima* par Abdesselam Cheddadi, Gallimard, Paris 2002
- İbn Haldun, *Bilim ve Siyaset Arasında Hatıralar, Et-Ta’rif*, çev. Vecdi Akyüz, Dergah yayınları, 3. Baskı, İstanbul 2017
- İnceoğlu, Sibel, *Devlet’te Etik’ten Etik Devlete: Yargıda Etik*, TÜSİAD Yayınları, 2012
- İnceoğlu, Sibel, *Adil Yargılanma Hakkı*, Avrupa Konseyi Ankara Program Ofisi, Ankara 2018
- Kazıcı, Ziya, “Ahilik”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, İstanbul 1998, c.1, ss.540-542
- Kılıç, Muharrem, “Türk Yargı Etiği Bildirgesi,” *SETA Perspektif*, Mart 2019, Sayı: 234
- Kılınç, Ahmet, “Osmanlı Devletinde Hâkimlerin Uyması Gereken Etik İlkeleri: Hâkimin Adabı”, *Uluslararası Yargı Etiği Sempozyumu 26 - 27 Mayıs 2017 – İstanbul*
- Kırış, Necati, *Hukuk ve Etik, Hukuk Mesleğinin Ahlaki Boyutu*, Boğaziçi Yayınları, İstanbul 2016

- Kırlangıç, Hicabi, *Mevlâna Celaleddin Rumi Yedi Meclis (Mecalis-i Seb'a)*, Kurtuba Kitap, İstanbul 2010
- Kia, Akkaya Rukiye, *Moderniteden Postmoderniteye Egemenlik ve Hukuk*, Beta, 2. Baskı, İstanbul 2011
- Koçi Bey, *Koçi Bey Risaleleri*, Hz. Seda Çakmakoglu, Kabalcı Yayınları, İstanbul 2008
- Kosei, Morimoto, "İbn Haldûn'un Tespitlerine Göre Memlûk Devleti Yargı Sistemi", çev. Muhammed Tayyib Kılıç, *İSTEM*, Cilt, Sayı 21, Sayfalar 163 – 183
- Kuçuradi, İoanna, *Etik*, Türkiye Felsefe Kurumu Yayını, Ankara 1999 (Kuçuradi, 1999a:)
- Kuçuradi, İoanna, *Felsefî Etik ve Meslek Etikleri, Etik ve Meslek Etikleri*, Türkiye Felsefe Kurumu Yayını, Ankara 1999
- Kuçuradi, İoanna, *İnsan Hakları: Kavramları ve Sorunları*, Türkiye Felsefe Kurumu. İkinci Baskı, Ankara 2013
- Kuçuradi, İoanna, *İnsan ve değerleri*, Türkiye Felsefe Kurumu Yayını, Ankara 2010
- Kuru, Baki, *Hâkim ve Savcıların Bağımsızlığı ve Teminatı*, Sevinç Matbaası, Ankara 1966
- Kutlu, Hüseyin Ali, *Meslek Etiği*, Nobel Yayınları, Ankara 2011
- La Fontaine, *Masallar*, çev. Sabahattin Eyüboğlu, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 5. Baskı, İstanbul 2007
- Lipson, Leslie, *Siyasetin Temel Sorunları*, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul
- Manav, Ahmet Başaran, "Mâverdi'nin Edebü'l-Kâdî Adlı Eseri Çerçevesinde Sünnet Anlayışı", *Karadeniz Teknik Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, cilt/5, sayı 1, 87-121
- Mevlâna, *Fîhi Mâ Fih*, *Mevlâna'nın Konuşma ve Sohbetleri*, çev. Cemal Aydın, Türk Edebiyatı Vakfı, İstanbul 2015
- Meyerovitch, Eva De Vitray- / Mortazavi, Djamchid, Mathnawi, *La quête de l'absolu*, édition du Rocher, Paris 2004
- Okandan, Recai G., *Umumi Amme Hukuku*, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1966

- Omejec, Jasna, “Renforcer la confiance dans le pouvoir judiciaire Nomination, avancement, destitution des juges et normes déontologiques”, Strasbourg, 25 janvier 2019 https://echr.coe.int/Documents/Speech_20190125_Omejec_JY_FRA.pdf
- Özbudun, Ergun, *Türk Anayasa Hukuku*, 18. Basım, Yetkin Yayınları, Ankara 2018
- Özel, Kadir Can, “Etik ve Etik-Hukuk Arasındaki İlişki”, *TAAD*, Yıl:9, Sayı: 33 (Ocak 2018)
- Özlem, Doğan, *Etik: ahlak felsefesi*, İnkılâp, İstanbul 2004
- Öztuna, Yılmaz, *Büyük Türkiye Tarihi*, c. 10. İstanbul 1978.
- Postacioğlu, E. İlhan, *Okumak ve Yaşamak*, İstanbul 1987
- Pınar, Atilla, “Yargıda Yetkinlik / Kemâlât Kriterleri”, *TBB Dergisi* 2015 (118)
- Ouimet, André, « L’indépendance du juge comme devoir déontologique au Québec », *Les Cahiers de la Justice*, 2012/2 (N° 2), p. 75-92. DOI : 10.3917/cdlj.1202.0075. URL : <https://www.cairn.info/revue-les-cahiers-de-la-justice-2012-2-page-75.htm>
- Serozan, Rona, *Hukukta Yöntem-Mantık*, Vedat Kitapçılık, 2. Baskı, İstanbul 2017
- Sipehsâlâr, Feridun bin Ahmed, *Mevlâna ve Etrafındakiler*, Çev. Tahsin Yazıcı, pinhan, İstanbul, 2011
- Sökmen, Alptekin, Tarakçıoğlu, Serdar, *Mesleki Etik*, Detay Yayıncılık, Ankara 2013
- Şahin, Suat, “Tarihten Günümüze Hâkimin vasıfları, Ahlak ve Adabı”, *Akademi Kürsü Dergisi* (2017), 2
- Şimşekler, Nuri, *Mevlâna Şiirleriyle Gönle Yolculuk, kandil oldum doğudan batıya*, Selçuk Üniversitesi Yayınları, Konya 2013
- Şimşirgil, Ahmet, Ekinci, Ekrem Buğra, *Ahmed Cevdet Paşa ve Mecelle*, KTB yayınları, İstanbul 2013, 5. Baskı
- Şirazlı Sa’dî, *Hükümdarlara Öğütler*, çev. Prof. Dr. Nimet Yıldırım, Bilge Kültür Sanat, Ankara 2016.

- Tanör, Bülent, *Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri*, YKY, 5. Baskı, İstanbul 2000.
- Tepe, Harun, “Yargı Etiği” ya da Yargıda Etik: Yargı Nasıl Etik Olur?”, *Uluslararası Yargı Etiği Sempozyumu* 26 - 27 Mayıs 2017 – İstanbul
- Tuğan, E.N, Ömürgönülşen, U, (2020), “Türkiye’de Yargı Etiği İlkelere Üzerine Bir İnceleme”, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24 (Aralık Özel Sayı), 85-100.
- Tuncay, A. Can, *Hukusal Etik Ders Notları*, Beta Yayınları, İstanbul 2013
- Uluslararası Yargı Etiği Sempozyumu Kitabı, İstanbul, 26-27 Mayıs 2016
2015<https://sgb.adalet.gov.tr/Resimler/Dergi/30122019154805uluslararası-yargı-etigi-sempozyum-kitabi.pdf>
- Ural, İbrahim, Özcan, Salih, *Sadeleştirilmiş Mecelle*, Fey Vakfı Yayınları, İstanbul 1995
- Uslu, Rıfat, “İslam Yargı Hukukunda Hakimlik Müessesesi”, *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi* 2018 Cilt: 7 Sayı: 4
- Uygun, Oktay, *Devlet Teorisi*, On İki Levha Yayınları, İstanbul 2015
- Ünal, Şeref, *Anayasa Hukuk Açısından Mahkemelerin Bağımsızlığı ve Hâkimlik Teminatı*, TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları, Ankara 1995
- Vincent, Monteil, *Préface, Ibn Khaldûn, Discours Sur L’Histoire Universelle*, Sinbad, 1997.
- Weeramantry, C. G., Önsöz, *Bangalor Yargı etiği ilkelerinin Yorumu*, Ankara 2020
- Yıldırım, Şahban, “İslam Hukukunda Yargıç Etiği”, *e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi*, www.e-sarkiyat.com Sayı VIII, 2012
- Youf, Dominique, “L’éthique et la déontologie des professionnels de la pjj”, *Les Cahiers Dynamiques*, vol. 49, no. 4, 2010, pp. 6-14.
- Yücel, Mustafa T., “Avukatlık Meslek Etiğine Kriminolojik Bir Yaklaşım”, *TBB Dergisi*, Sayı 75, 2008

- Yücel, Mustafa T., “Yargılamada Objektiflik ve Tarafsızlık”, *TBB Dergisi*, 2014 (111)
- Yüksel, Cüneyt, *Devlette Etikten Etik Devlete: Kamu Yönetiminde Etik, Kavramsal Çerçeve ve Uluslararası Uygulamalar* cilt 1, TÜS-İAD (2005).

İNTERNET KAYNAKLARI

- Avrupa Konseyi Türkiye’de Yargı Etiğinin Güçlendirilmesi Projesi Sayfası
- [https://www.coe.int/tr/web/ankara/project-on-strengthening-judicial-ethics-in-turkey#{%2210278365%22:\[2\],%2219179732%22:\[1\]}](https://www.coe.int/tr/web/ankara/project-on-strengthening-judicial-ethics-in-turkey#{%2210278365%22:[2],%2219179732%22:[1]})

HAKİM SAVCILAR KURULU SAYFASI (HSK)

- <https://www.hsk.gov.tr/Disliskiler/yargi-etigi.aspx>
- Coşar, Vedat Ahsen, Bir Kitap; “Avukatlık Hukuku” ve Kitaptan Bir Bölüm : “meslek Kuralları/Meslek Etiği”,
- g <https://www.hukukihaber.net/bir-kitap-avukatlik-hukuku-ve-kitaptan-bir-bolum-meslek-kurallarimeslek-etigi-makale,8358.html>, (erişim: 11.2.2021)

Kurtuluş Tayanç ÇALIŞIR
Cumhuriyet Savcısı

YARGI ETİĞİ FELSEFESİ
VE
FRAGMANLARI

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Yargı Etiği Felsefesi ve Fragmanları
Kurtuluş Tayanç Çalışır

Hukuk Yayınları Dizisi – 2774

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7277 – 71 – 6

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr - adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:
Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:
Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

35. KAYNAKÇA

- Anayasa Mahkemesi'nin 12.10.2011 T, 2010/12 E, 2011/135 K. sayılı kararı
- Bacon F, (2013) *Denemeler, "Tanrıtanımazlık Üstüne" isimli 16.Bölüm*, Çev: Akşit Göktürk, 10. Baskı, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları,
- Berkowitz, E, (2015). *Seks ve Ceza*, Çev: Orhan Düz, 4. Baskı, İstanbul: Kolektif Kitap
- Erbaş, C.G. (2012). Alman Toplu İş Sözleşmesi Hukukunda Arabuluculuk Uygulamaları. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. 20 (1), 133-146
- Karacabey, K. (2016). Zorunlu Arabuluculuğun Hukukun Temel İlkelerine Aykırılığı ve Uygulanabilirliğine Dair Sorunlar. *Ankara Barosu Dergisi*, (1), 457-489
- Kesken, J. ve Kardeniz, A.E. (2011). Akılcılığın Akıldışılığı: McDonaldlaştırma Bağlamında Modern Örgütleri Anlamak. *Journal of Yaşar University*, 6, (23), 3769-3781
- Pinkard T. (2012) *Hegel*, Çev: Mehmet Barış Albayrak, , 1. Basım, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları
- Ritzer, G, (2017). *Toplumsal McDonaldlaştırılması*, (5. Baskı). (A. E. Pilgir, çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları

Hasan KAYA
Yargıtay 1. Hukuk Dairesi Başkanı

YARGILAMA GİDERLERİ

**(HARÇ, VEKALET ÜCRETİ,
DİĞER YARGILAMA GİDERLERİ İLE
ADLİ YARDIM)**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Yargılama Giderleri

Hasan Kaya

Hukuk Yayınları Dizisi – 2724

Birinci Baskı : Ocak, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7802 – 98 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salmat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 47771

Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

KAYNAKLAR

- 1- Hukuk Muhakemeleri Usulü (Altıncı Baskı 2001)
Prof. Dr. Baki KURU
- 2- Hukuk Davalarında Yargılama Giderleri (Dördüncü Baskı)
Hüsnü ALDEMİR Cumhuriyet Başsavcısı
- 3- Yargılama Harç ve Giderleri ile Vekalet Ücreti (Üçüncü Baskı)
Zekeriya Yılmaz
- 4- Medeni Usul Hukuku (Onbeşinci Bası)
Prof. Dr. Hakan PEKCANITEZ
Prof. Dr. Muhammet ÖZEKES
Doç. Dr. Mine AKKAN
Doç. Dr. Hülya TAŞ KORKMAZ

Doç. Dr. Polat TUNÇER

YÖNETİM BİLİMİNE GİRİŞ

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Yönetim Bilimine Giriş

Polat Tunçer

Hukuk Yayınları Dizisi – 2829

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 51 – 1

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- Abouzeid, Hosny Abbas; **Principle Of Management**. <http://hti.edu.eg/academic-files/English/2786.pdf> (ET: 25 Ağustos 2020).
- Acar, Hasan; “Kamu Güvenliği Kavramı ve Küresel Terörün Etkisiyle Güvenlik Politikalarında Yeni Paradigma Arayışı”, **Kamu Güvenliği Politikaları: "Yerelden Küresele"**, Ed. Hasan Acar, Nobel Yay., Ankara, 2019, s.1-21.
- Acar, Ali ve İsmail Sevinç; “1980 Sonrası Türk Kamu Yönetiminin Merkez Örgütünde Yapılan Reform Çalışmaları”, **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı 13, 2005, s.19-37.
- Acuner, Tamer; “Değişim Sürecinde Organizasyonel Süreklilik”, **Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 2, Sayı 2, 2000, s.1-10.
- Akat, İlter -Gönül Budak ve Gülay Budak, **İşletme Yönetimi**, 4. Baskı, İzmir, Fakülte Kitabevi, Barış Yay., 2002.
- Akat, İlter; **İşletme Yönetimi**, Üçel Yay., İzmir, 1984.
- Akatay, Ayten; “Çatışma Yönetimi ve Örgütsel Çatışma Yönetimi Teknikleri”, **Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi**, Yıl 7, Sayı 3, Aralık 2003, s.55-75.
- Akçakaya, Murat; “Bürokrasi Kuramları ve Türk Kamu Yönetiminde Bürokratik Sorunlar”, **Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt 18, Sayı 3, 2016, s.669-694.
- Akdağ, Mustafa; “Toplam Kalite Yönetimi ve Örgüt İçindeki Yeri”, **Selçuk Üniversitesi İletişim Dergisi**, Cilt 4, Sayı 1, 2005, s.159-170.
- Akgeyik, Tekin; **Stratejik Üretim Yönetimi**, İstanbul, Sistem Yay., 1998.
- Akın, Cengiz; “Kamu Yönetimini Yeniden Düzenleme İhtiyacı”, **Türk İdare Dergisi**, Yıl 70, Sayı 419, Haziran 1998, s.77-108.
- Akıncı, Berat; “Hükümet Sistemleri ve Ülkemizde Olası Hükümet Sistemi Değişikliğinin Etkileri”, *Journal of Social And Humanities Sciences Research (JSHSR)*, Vol 4, Issue 1, 2017, s.1-21.
- Akıncı, Abdulvahap; “Türkiye’de Askeri Vesayetin Tesisi ve Demokratikleşmeye Olan Etkisi”, **Akademik İncelemeler Dergisi**, Cilt 8, Sayı 1, 2013, s.93-123.
- Aksan, Gamze ve Özlem Çelik; “Gerilim ve Uzlaşma: Demokrasi Ekseninde Bürokrasi ve Siyaset İlişkisi Üzerine Bir Değerlendirme”, **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı 25, 2011, s.1-10.

- Aksoy, Beyhan ve Sergen Gürsoy; "Beyin Göçü: Nedenleri, Etkileri ve Türkiye", **Sosyal Politika ve Çalışma İlişkilerinde Güncel Sorunlar**, Ed. Mete Kaan Namal, Gazi Kitabevi, Ankara, 2018, s.55-71.
- Aksu, Ali; "Kriz Yönetimi ve Vizyoner Liderlik", **Journal of Yasar University**, Cilt 4, Sayı 15, s.2435-2450.
- Aktan, Coşkun Can; **2000'li Yıllarda Yeni Yönetim Teknikleri: 2- Stratejik Yönetim**, İstanbul, TÜGİAD Yay., 1999.
- Aktalay, Alptekin ve Erdal Abdulhakimoğulları; "Yerel Yönetimlerde Dış Denetimin Amaç Bakımından Değerlendirilmesi", **ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt 6, Sayı 12, 2010, s.179-201.
- Aktan, Coşkun Can; "Globalleşme Sürecinde Devletin Değişen Rolü", **Mercek Dergisi**, Nisan-2008, s.1-14.
- Aktan, Coşkun Can; "Önsöz", **Siyaset, Yolsuzluk ve Yozlaşma**, Ed. Coşkun Can Aktan, Sosyal Bilimler Araştırmaları Derneği (SOBİAD) Yay., 2019.
- Aktan, Coşkun Can; **Değişim Çağında Yönetim**, İstanbul, Sistem Yay., 2003.
- Aktel, Mehmet ve Dilek Memişoğlu; "Yerel Yönetim Reformlarının Başarısızlık Nedenleri", **Yerel Yönetimler Üzerine Güncel Yazılar I**, Ed. Hüseyin Özgür, Muhammet Kösecik, Ankara, Nobel Yay., 2005, s.21-38.
- Akyel, Recai; "Yönetimde İç Kontrol, İç Denetim ve Dış Denetim Fonksiyonlarının Birbirleri ile İlişkileri ve Türk Kamu Yönetiminde Uygulanmalarının Değerlendirilmesi", **ÇÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 19, Sayı 3, 2010, s.1-22.
- Akyel, Recai ve Hacı Ömer Köse; "Kamu Yönetiminde Etkinlik Arayışı: Etkin Kamu Yönetimi İçin Etkin Denetimin Gerekliliği", **Türk İdare Dergisi**, Sayı 466, Mart 2010, s.9-45.
- Alıcı, Orhan Veli; "Kamu Yönetiminde İç Denetim Mekanizmasının Reorganizasyonu", **Toros Üniversitesi İİSBF Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt 3, Sayı 5, 2016, s.185-200.
- Alkan, Haluk; **Siyaset Bilimine Giriş**, İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi, Ders Notu, 2010.
- Alkan, Haluk; "Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Meclisin Denetim Yetkisi", **SETA Perspektif**, Sayı 165, 2017, s.1-3. https://setav.org/assets/uploads/2017/02/165_perspektif.pdf (ET: 6 Şubat 2021).
- Altın, Aytuğ; "İdarî Kolluğun Temel Faaliyet Alanı Olarak Kamu Düzeni Kavramı", VI. Yıldız Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi, 12-13 Aralık 2019, **Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tam Metin Bildiri Kitabı**, İstanbul, 2019, s.733-745.

- Altındağ, Erkut ve Bahar Akgün; “Örgütlerde Ödüllendirmenin İşgören Motivasyonu ve Performansı Üzerindeki Etkisi”, **Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 12, Sayı 30, 2015, s.281-297.
- Altıngöz Zarplı, Semra; “Kamu Bütçelemesinde Yeni Bir Yaklaşım Olarak Katılımcı Bütçeleme: Türkiye’de Belediyelere Yönelik Bir Araştırma”, **Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maliye Anabilim Dalı, Doktora Tezi**, Eskişehir, 2017, (s.1xx+176).
- Altuğ Ergin, Berin; **İnsan Hakları ve Demokrasi**, Ders notu, <https://www.gedik.edu.tr/wp-content/uploads/insan-haklari-ve-demokrasi-ders-notu.pdf> (ET: 4 Eylül 2020).
- Amundsen, Inge; **Political Corruption: An Introduction to the Issues**, Chr. Michelsen Institute, Norway, 1999, p.1-34.
- Andelkovic, Marija; “Conceptual skills in persons with visual impairment”, **Specijalna edukacija i rehabilitacija (Beograd)**, Vol. 16, No.1, 2017, p.9-33.
- Araslı, Utkan; **Anayasa Mahkemesi İptal Kararları Açısından Anayasal Temel İlke ve Kavramlar**, Türkiye Barolar Birliği Yay., Ankara, 2015.
- Arslan, Ali; “Eşitsizliğin Teorik Temelleri: Elit Teorisi”, **Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 6, Sayı 2, 2003, s.115-135.
- Arıkan, Semra; “Liderlik”, **Yönetim ve Organizasyon**, Ed. Salih Güney, Ankara, Nobel Yay., 2001.
- Arslan, Mustafa; “İdari Kolluk Uygulamalarında Kolluk Kuvveti Anlayışından Kolluk Hizmeti Anlayışına Geçiş”, **Erciyes Üniversitesi İİBF Dergisi**, Sayı 52, 2018, s.175-196.
- Ashford, Nigel; “Hukukun Hâkimiyeti”, **Özgür Toplumun İlkeleri**, Çev. Can Madenci, 4. Baskı, Liberte Yay., Ankara, 2018, s.37-47. <http://www.liberal.org.tr/uploads/yuklemeler/03-Esitlik.pdf> (ET: 4 Eylül 2020).
- Aslan, Aykut; “Kriz Yönetiminde Liderlik”, **Akademik Bakış**, Sayı 18, Ekim-Aralık 2009, s.1-12.
- Asunakutlu, Tuncer ve Barış Safran; “Örgütlerde Yıldırma Uygulamaları (MOBBING) ve Çatışma Arasındaki İlişki”, **Selçuk Üniversitesi İİBF. Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi**, Sayı 11, 2006, s.111-129.
- Asunakutlu, Tuncer- Barış Safran ve Elif Tosun; “Kriz Yönetimi Üzerine Bir Araştırma”, **Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 5, Sayı 1, 2003, s.141-163.
- Aşçı, Bahar; "Olasılık Yönetimi: Senaryo Analizi", **21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum**, Cilt 6, Sayı 17, 2017, s.375-394.

- Aşkun, İsmail Cem ve Bülent Tokat, **İşletmelerde Yönetim ve Organizasyon**, Bursa, Ekin Yayınları, 2010.
- Ataman, Göksel; **İşleme Yönetimi: Temel Kavramlar ve Yeni Yaklaşımlar**, 3. Baskı, İstanbul, Türkmen Kitabevi 2009.
- Ateş, Hamza; "Kamu Yönetiminde Ahlak", **Temelleri ve Uygulamalarıyla İş Ahlakı**, Ed. Nihat Erdoğan, Ömer Torlak ve Kübra Bilgin Tiryaki, İGİAD Yay., İstanbul 2018, s.260-292.
- Atıgan, Fatma; **Yönetim ve Organizasyon**, Ankara, Nobel Yay., 2011.
- Atılğan Yaşa, Ayşe- Selim Şanlısoy ve Ahmet Özen; "Bütçe Tutarlılığı ile Politik İstikrarsızlık İlişkisi: Türkiye’de 1984- 2018 Dönemi Analizi", **Sosyoekonomi Dergisi**, Cilt 28, Sayı 44, 2020, s.337-354.
- Ay, Hakan ve Öznur Uçar; "Devletin Gelişim Süreci", **İşletme Fakültesi Dergisi**, Cilt 16, Sayı 2, 2015, s.195-206.
- Aydemir, Muzaffer; "Örgütsel Öğrenme ve Toplam Kalite Yönetimi", Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 2, Sayı 3, 2000, s.28-43.
- Aydemir, Abdurrahman; "Ana Konuşma Oturumu", **Küresel Rekabet Edilebilirlikte Beyin Göçü ve Beyin Kazanımı Konferansı Sonuç Kitabı**, İstanbul, 22 Aralık 2011, s.22-42.
- Aydın, Ahmet Hamdi; **Türk Kamu Yönetimi Sisteminde Temel Sorunlar ve Çağdaş Yaklaşımlar**, Gazi Kitabevi, Ankara, 2004.
- Aydın, Nurşen; "Sağlığın Teşviki ve Geliştirilmesi", **Black Sea Journal of Health Science**, Cilt 2, Sayı 1, 2019, s.21-29.
- Aydın, M. Kemal ve Eyüp Ensar Çakmak; "Sosyal Devletin Temelleri", **Bilgi**, Sayı 34, 2017, s.1-19.
- Aydın, Mehmet Devrim ve Sultan Aksoy; "Kamu Kesiminde Stratejik Planlama ve Çalışanlara Yansıması: Hacettepe Üniversitesi Örneği", **Hacettepe Üniversitesi İİBF Dergisi**, Cilt:25, Sayı:1, 2007, s.293-322.
- Aydın, Recep; ""Bürokrasiyi Toplumsal ve Siyasal Boyutuyla Ele Alan Kuramsal Yaklaşımlar", **Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 10, Sayı 2, 2017, s.993-1006.
- Aydıntan, Belgin; "Değişim ve Yeniden Yapılanmada Başarılı Bir Örnek: Arçelik", **Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi**, Cilt 7, Sayı 3, 2005, s.71-89.
- Aydoğan, Ragıp Evren ve Asmin Kavas Urul; "Türkiye’de Ordunun Demokratik Denetimi: Bir Hatırlatma Notu", **Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV)**, Ağustos 2016, s.1-14.

- Aykaç, Burhan; "Yönetimin İyileştirilmesi ve Örgütsel Değişim", *Amme İdare Dergisi*, Cilt 24, Sayı 2, 1991, s.81-122
- Aykaç, Burhan- Hüseyin Yayman- M. Akif Özer; "Türkiye'de İdarî Reform Hareketlerinin Eleştirel Bir Tahlili", *Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, Sayı 2, 2003, s.153-179.
- Aytaç, Ömer; "Modern Bürokrasiler ve Yabancılaşma Ethosu", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 15, Sayı 2, 2005, s.319-348.
- Aytek, Hikmet; "Girişimci Karakter Uygulamaları Yönünden; Organizasyon, Koordinasyon ve Yönetmel Denetim", *ABMYO Dergisi*, Sayı 18, 2010, s.34-40.
- Ayyıldız, Hakan; "Kolluk Faaliyetlerinin Denetimi Hakkında Genel Bir Değerlendirme", *TBB Dergisi*, Sayı 143, 2019, s.143-180.
- Azıklı, Sedat ve Özlem Özkösedag İçin, "Yerel Yönetimlerin Güncel Sorunlarının Çözümünde Hizmet Öncesi Eğitim", *Yerel Yönetimlerin Güncel Sorunları*, Ed. Kemal Görmez, Mustafa Ökmen, İstanbul, Beta Yay., 2009, s.199-224.
- Bakan, İsmail; "İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Yönünde Atılan Yeni Bir Adım: İşletmede Çalışanların Yetkilendirilmesi (Employee Empowerment)", *Hacettepe Üniversitesi İİBF Dergisi*, Cilt 22, Sayı 1, 2004, s.181-207.
- Bakırtaş, Tahsin ve Orhan Kandemir; "Gelişmekte Olan Ülkeler ve Beyin Göçü: Türkiye Örneği", *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Cilt 18, Sayı 3, 2010, s.961-974.
- Bal, Tolga; "Performans Esaslı Bütçeleme (PEB) Sistemi ve Sistemin Uygulanabilirliğinin Artırılmasına Yönelik Öneriler", *Sayıştay Dergisi*, Sayı 101, 2016, s.1-29.
- Balcı, Ali; *Örgütsel Gelişme*, 3. Baskı, Ankara, PegemA Yay., 2002.
- Balcı, Asım ve Harun Kırılmaz; "Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma Kapsamında E- Devlet Uygulamaları", *Türk İdare Dergisi*, Sayı 463-464, 2009, s.45-70.
- Balkız, Özlem Irmak; "Toplam Kalite Yönetiminde Katılım ve Kalite Çemberleri: Eleştirel Bir Değerlendirme", *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, Cilt 6, Sayı 2, 2003, s.31-60.
- Barbak, Ahmet; "Türkiye'de Kamu Mali Yönetiminin Yapısal Uyarlanması: Bütçe Reformu ve Kamu Örgütlenmesinde Dönüşüm", *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdarî Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt 8, Sayı 1, 2015, s.1-27.
- Baransel, Atillâ; "Örgütsel Etkinlik ve Ölçümü", *İstanbul Üniversitesi İşletme Dergisi*, Cilt 3, Sayı 2, 1974, s.61-74.
- Bartol, Kathryn M. and David C. Martin, *Management*, McGraw-Hill Inc., 1991.

- Baransel, Atilla; **Çağdaş Yönetim Düşüncesinin Evrimi**, Cilt I, 3. Baskı, İstanbul, 1993.
- Barutçugil, İsmet; **Organizasyonda Duyguların Yönetimi**, 2. Baskı, İstanbul, Kariyer Yay., 2004.
- Basım, H. Nejat ve Harun Şeşen; "Öğrenmek ve Öğrenen Örgütler", **Örgütlerde Değişim ve Öğrenme**, Ed. A. Kadir Varoğlu, H. Nejat Basım, Ankara, Siyasal Kitabevi Yay., 2009, s.45-74.
- Başaran, Fatma; "Türkiye'de Beyin Göçü Sorunu", **Araştırma Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Felsefe Bölümü Dergisi**, Cilt 10, 1972, s.133-153.
- Baş, Türker ve Kadir Ardıç; "Verimlilik için İş Disiplini ve Etkin Disiplin Sisteminin Kurulması", **Amme İdaresi Dergisi**, Cilt 36, Sayı 3, 2003, s.131-143.
- Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığı, **21. Yüzyıla Girerken Türkiye'de Kamu Yönetiminin Geliştirilmesi ve Bazı Ülkelerdeki Uygulamalar**, Ankara, 1994.
- Başbakanlık TOKİ, IULA-EMME, **Türkiye'de Yerel Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi**, Ankara, 1993.
- Bateman, Thomas S. and Scott A. Snell, **Management**, Eighth Edition, McGraw-Hill Irwin, New York, 2009.
- Baydaş, Abdolvahap - İsmail Bakan ve Adnan Özyılmaz; "Kriz ve Kriz Yönetimi", **Çağdaş Yönetim Yaklaşımları**, Ed. İsmail Bakan, 2. Baskı, İstanbul, Beta Yay., 2011, s.225-252.
- Bayraktaroğlu, Serkan ve Kemal Demir; "İşyerinde Karar Verme ve Problem Çözme Yöntemleri", **İş ve Meslek Danışmanlığı**, İş ve Meslek Danışmanlığı Derneği Yayınları, Ankara, s.466-476.
- Bayramoğlu, Ali; "Türkiye Siyasi Sisteminde Ordunun Rolü, Devlet Geleneği Geleceğe Dair Genel Bir Çerçeve", **Türkiye Siyasetinde Ordunun Rolü: Asker-Sivil İlişkileri, Güvenlik Sektörü ve Sivil Denetim**, 1. Baskı, Heinrich Böll Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği, İstanbul, 2010, s.11-16.
- Begovic, Boris; "Corruption: Concepts, Types, Causes and Consequences", **Documentos / CADAL**, Vol. 3, Number 26, 2005, p.1-8.
- Belli, Aziz; "Yeni Kamu Yönetimi Anlayışı Bağlamında Yerinden Yönetimin ve Yerel Yönetimlerin Değerlendirilmesi", **Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi**, Cilt 9, Sayı 16, 2017, s.101-118.
- Bennis, Warren; "Beyond Bureaucracy", **American Bureaucracy**, Edited By Warren G Bennis, Transaction Publishers, 1970, s.31-35.

- Berg, Shelley A. and Seung Youn (Yonnie) Chyung, "Factors that Influence Informal Learning in the Workplace", **Journal of Workplace Learning**, Vol. 20, No. 4, 2008, p.229-244.
- Berlingher, Vasile; "Proscenium of Scientific Management", **Studia Universitatis "Vasile Goldiș" Arad Economics Series**, Vol 23, Issue 3, 2013, p.90-100.
- Bıyık, Yunus- Pelin Erden ve Enver Aydoğan; "Çalışanların Kararlara Katılımı ve Örgütsel Politika Algısı İlişkisi", **İşletme Araştırmaları Dergisi**, Cilt 8, Sayı 1, 2016, s.100-116.
- Bilgi, Semih ve Selma Demirtaş; "Performans Esaslı Bütçeleme Uygulamasının Türk Kamu Kurumlarında Algılanması ve Sorun Alanlarının Tespiti: Eskişehir İli Örneği", **Maliye Dergisi**, Sayı 162, 2012, s.51-72.
- Bilgiç, Veysel K.; "Türk Yerel Yönetimlerinin Tarihi Gelişimine İlişkin Bir Değerlendirme", **Kamu Yönetimi Yazıları**, Ed. Bilal Eryılmaz, Musa Eken, Mustafa Lütfi Şen, Ankara, Nobel Yay., 2007, s.100-110.
- Bingöl, Ozan; "Görev Zararı mı? Gelir Kaybı mı?", **Vergiye Dair**, 14 Mart 2019. <https://vergiedair.com/2019/03/14/gorev-zarari-mi-gelir-kaybi-mi/> (ET: 6 Şubat 2021).
- Bircan, İsmail; "Kamu Kesiminde Stratejik Yönetim ve Vizyon", **Planlama Dergisi Özel Sayısı-DPT'nin Kuruluşunun 42. Yılı**, 2002, s.11-19.
- Blainey, Geoffrey; **20. Yüzyılın Kısa Tarihi**, Çev. Onur Şen, Tufan Tıgılı, İstanbul, 1001 Kitap Yay., 2007.
- Bolat, Tamer vd., **Yönetim ve Organizasyon**, Ankara, Detay Yay., 2008.
- Bozkurt, Paşa; "Türk Kamu Yönetiminde İç Denetim Sistemi: Stratejik Yönetim Perspektifinden Bir Değerlendirme", **Sayıştay Dergisi**, Sayı 109, 2018, s.9-25.
- Bozkurt, Veysel; **Enformasyon Toplumu ve Türkiye**, 3. Baskı, İstanbul, Sistem Yay., 2000.
- Boztepe, Mehmet; "Yeni Kamu Yönetimi Anlayışı ve Geleneksel Kamu Personel Rejimi Üzerine Etkileri", **Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt 20, Sayı 3, Aralık 2018, s.191-210.
- Budak, Gülay ve Gönül Budak, **İşletme Yönetimi**, 5. Baskı, İzmir, Barış Yay., 2004.
- Bulut, Yakup ve İsmail Bakan; "Yönetici ve Yöneticilik Üzerine Kahramanmaraş Kentinde Bir Araştırma", **SÜ İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi**, Cilt 5, Sayı 9, 2005, s.63-89.
- Budak, Gönül; "Kriz ve Kriz Yönetimi", **Çağdaş Yönetim Araçlarından Seçmeler**, Ed. M. Şerif Şimşek ve Said Kınır, Ankara, Nobel Yay., 2006, s.225-237.

- Bumin, Birol ve Hakan Erkutlu; "Toplam Kalite Yönetimi ve Kıyaslama (Benchmarking) İlişkileri", **Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi**, Sayı 1, 2002, s.83-100.
- Büyükyılmaz, Ozan ve Yahya Fidan; "Kurumsal Sosyal Sorumluluk: Kavramsal Bir Bakış", **Uluslararası İşletme ve Yönetim Dergisi**, Cilt 3, Sayı 3, 2015, s.364-381.
- Calvert, Gene- Sandra Mobley and Lisa Marshal, "Learning Organization", **Training and Development**, June 1994, s.38-43.
- Can, Halil ve Şahin Kavuncubaşı; **Kamu ve Özel Kesimde İnsan Kaynakları Yönetimi**, 5. Baskı, Ankara, Siyasal Kitabevi Yay., 2005.
- Can, Hasan H.; "Türk İdare Sistemi İçerisinde Yerel Yönetimler ve Yeni Mahalli İdare Kanunlarının Getirdiği Sistem", **Bilgi Çağında Türk Kamu Yönetiminin Yeniden Yapılandırılması-II**, Ed. Ahmet Nohutçu, Asım Balcı, İstanbul, Beta Yay., 2007, s.53-69.
- Can, Halil; "Yönetim Bilimi ve Tarihçesi", **Yönetim ve Organizasyon**, Ed. Salih Güney, Ankara, Nobel Yay., 2001, s.1-23.
- Can, Halil; **Organizasyon ve Yönetim**, 6. Baskı, Ankara, Siyasal Kitabevi, 2002.
- Cankorkmaz, Zühal; "Türkiye'de Bölgesel Kalkınma Ajansları ve Bu Ajanslara Yönelik Eleştiriler", **Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt 26, Sayı 1, 2011, s.113-138.
- Canpolat, Hasan ve Mehmet Cangir; "Değişen Dünyada Kamu Yönetiminin Geleceği ve Türkiye'nin Reform Gündemi: Devletin Daha Fazla Demokratikleşmesi", **Türk İdare Dergisi**, Sayı 466, Mart 2010, s.25-45.
- Cansever, Niran ve Hakan Mehmet Kiriş; "Türkiye'de Ordu- Siyaset İlişkileri Çerçevesinde AK Parti TSK Etkileşimine Bakış", **Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt 20, Sayı 3, 2015, s.361-384.
- Carpenter, Mason- Talya Bauer, Berrin Erdogan; **Management Principles**, Chapter 11 Decision Making. <https://2012books.lardbucket.org/pdfs/management-principles-v1.0.pdf> (ET: 25 Ağustos 2020).
- Cebeci, Kemal; "Küreselleşme Bağlamında Ulus-Devletin Egemenlik Gücünün Dönüşümü", **Sayıştay Dergisi**, Sayı 71, s.23-39.
- Certo, Samuel C.; **Modern Management: Quality, Ethics, and the Global Environment**, Fifth Edition, Ally and Bacon, 1992.
- Christie, Jean; "Giant Power: A Progressive Proposal of the Nineteen-Twenties", University of Pennsylvania Press, **The Pennsylvania Magazine of History and Biography**, Vol. 96, No. 4, 1972), p.480-507.

- Ciğeroğlu, Mısra ve Hüseyin Özgür; "H. George Frederickson ve Kamu Yönetimi Disiplinindeki Yeri", **Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi**, Sayı 29, 2011, s.279-290.
- Clarke, Angela and Stan Manton, "A Benchmarking Tool for Change Management", **Business Process Management Journal**, Vol.3, No. 3, 1997, p.248-255.
- Cole, G. A.; **Management: Theory and Practice**, 5th Edition, London, 1996.
- Coşkun, Bayram ve Ahmet Nohutçu; "5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun İdarî Vesayet Denetimi Açısından Değerlendirilmesi", **Bilgi Çağında Türk Kamu Yönetiminin Yeniden Yapılandırılması-II**, Ed. Ahmet Nohutçu, Asım Balcı, İstanbul, Beta Yay., 2007, s.71-96.
- Coşkun, Selim; "Kamu Reformları: Değişim ve Süreklilik", **Çağdaş Kamu Yönetimi II**, Ed. Muhittin Acar, Hüseyin Özgür, Ankara, Nobel Yay., 2004, s.129-158.
- Coşkun, Selim; "AB ve Kamu Reform Sürecinde Türk Bürokrasisi: Bir Olay Çalışması", **Bilgi Çağında Türk Kamu Yönetiminin Yeniden Yapılandırılması-I**, Ed. Ahmet Nohutçu, Asım Balcı, İstanbul, Beta Yay., 2005, s.299-330.
- Çakır, Nur Akkuş ve Nuray Senemoğlu; "Yükseköğretimde Analitik Düşünme Becerileri", **Kastamonu Eğitim Dergisi**, Cilt 24, Sayı 3, Mayıs 2016, s.1487-1502.
- Çakır, Nur; "Üniversite Eğitiminin Üst Düzey Düşünme Becerilerinin Gelişimine Etkisi", **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü**, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara, 2013, (s.xvii+348).
- Çakır, Mehmet Ali; "Sayıştay Denetiminin Etkinlik ve Verimliliği", **Malî Çözüm Dergisi**, Cilt 29, Sayı 153, 2019, s.279-289.
- Çal, Sedat; **Türkiye'de Kamu Hizmeti ve İmtiyazın Dönüşüm Öyküsü**, TOBB Yayınları, Ankara, 2008.
- Çalışkan Çavdar, Şeyma; "Türkiye'de Bütçe Açıklarının İktisadî Büyüme ve İstikrar Üzerine Etkileri (1994: Q1-2004: Q4)", **Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt 10, Sayı 37, 2011, s.26-41.
- Çatır, Ozan; "Örgütsel Etik Değerler ve Etik Davranışın, Örgütsel Bağlılığa ve İş Tatminine Etkisi: Otel İşletmeleri Örneği", **Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi**, Cilt 10, Sayı 1, 2019, s.60-72.
- Çavuş, Mustafa Fedai; "Personel Güçlendirme: İmalat Sanayii İşletmelerinde Bir Araştırma" **Journal of Yasar University**, Cilt 3, Sayı 10, 2008, s.1287-1300.

- Çavuş, Mustafa Fedai ve Tahir Akgemci, “İşletmelerde Personel Güçlendirmenin Örgütsel Yaratıcılık ve Yenilikçiliğe Etkisi: İmalat Sanayinde Bir Araştırma”, **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı 20, 2008, s.229-244.
- Çelebioğlu, Fuat; **Davranış Açısından Örgütsel Değişim**, İstanbul, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Yay., No.133, 1982.
- Çelik, Adnan; “Yönetimin İşleyişi Kanunlarından Parkinson Kanunu ve Peter İlkesi Açısından Bürokratik Örgütlerde Örgütsel Fonksiyon Bozuklukları ve TUMOSAN AŞ'deki Uygulama”, **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi**, Konya, 1993, (s.1-180).
- Çelik, Özlem ve Gamze Aksan; “Demokrasi ve Bürokrasi Arasındaki Gerilim Temelinde Türk Hukukundaki Bazı Düzenlemelere Genel Bir Bakış”, **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 15, Sayı 2, 2011, s.189-214.
- Çelikten, Mustafa- Fahrettin Gılıç- Yeliz Çelikten ve Ahmet Yıldırım; “Örgüt Yönetiminde Karar Verme Süreci: Bitmeyen Bir Tartışma”, **Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt 15, Sayı 2, 2019, s.581-592.
- Çetinoğlu, Neşe; “Cumhuriyet Kavramı ve Atatürk'ün Cumhuriyet Anlayışı”; **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt 19, Sayı 56, 2003, s.803-813.
- Çevik, Hasan Hüseyin; “Organizasyonlarda Stratejik Yönetim”, **Yönetim ve Organizasyon**, Ed. Salih Güney, Ankara, Nobel Yay., 2001, s.309-321.
- Çevik, Hasan Hüseyin; **Türkiye’de Kamu Yönetimi Sorunları**, 2. Baskı, Ankara, Seçkin Yay., 2004.
- Çevikbaş, Rafet; “Bürokrasi Kuramı ve Yönetimsel İşlevi”, **Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi**, Cilt 3, Sayı 2, Aralık 2014, s.75-102.
- Çevikbaş, Rafet; “Yönetimde Etik ve Yozlaşma”, **İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi**, Cilt 20, Sayı 1, 2006, s.265-289.
- Çınar, Mehmet Fatih; “Türkiye Cumhuriyeti Anayasalarında Atatürk Milliyetçiliği ve Anayasa Mahkemesi Kararlarındaki Görünümü”, **Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 6, Sayı 12, 2018, s.79-95.
- Çiçek, Hüseyin Güçlü ve Serdar Çiçek; “Bütçenin Yasama Denetiminde Sayıştay Raporlarının Etkinliği”, **Kamu Mali Yönetimi Kapsamında Mali Denetim Üzerine Seçme Konular**, Ed. Mustafa Taytak ve İsmail Cigerci, 1. Baskı, Ankara, Savaş Yay., 2018, s.143-175.
- Çildir, Melih; “Performans Esaslı Bütçeleme Sistemi ve Türkiye'deki Uygulamanın Değerlendirilmesi”, **Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Maliye Anabilim Dalı Maliye Teorisi Bilim Dalı**, Doktora Tezi, Bursa, 2010, (s.xiii + 208).

- Çilliler, Yavuz; "Türk Siyasal Hayatında Devlet ve Hikmet-i Hükümet Geleneği", **Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 13, Sayı 34, 2016, s.416-430.
- Çoban, Bilal ve Yunus Emre Karakaya; "Geleceği Planlamada Stratejik Yönetim ve SWOT Analizi: Kavramsal Yaklaşımlar", **e-Journal of New World Sciences Academy**, Cilt 5, Sayı 4, 2010, s.342-352.
- Çokluk Cömert, Nil; "İdeolojik Çoğulculuk", **Çoğulculuk Demokrasi Kuramı**, Ed. Emine Yavaşgel, 1.Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2018, s. 231-280.
- Çolak, H. Bayram; "Kaynakların Etkin, Ekonomik ve Verimli Kullanılması Kamu Görevlileri İçin Ne Anlam İfade Ediyor?", <http://www.hacibayramcolak.net/makaleler/74-makale18> (ET: 31 Ağustos 2020).
- Coşkun, Mehmet Burhanettin; "Türk Kamu Yönetimi Perspektifinden E-Sağlık Hizmetleri ve Sağlık Politikalarındaki Yeri Üzerine Bir İnceleme", **Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi**, Cilt 16, Sayı 1, 2018, s.289-302.
- Çukurçayır, M. Akif; "Dünyada Yerel Yönetimlerin Değişen Rolü ve Yeni Kimliği", **Çağdaş Yerel Yönetimler**, Cilt 12, Sayı 3, Temmuz 2003, s.5-21.
- Daft, Richard L.; **New Era of Management**, Second Edition, Tomson South-Western, 2008.
- Dağcı, Âdem; "İşletmelerde Değişim Mühendisliği", **İşletme Becerileri Grup Çalışması**, Ed. Kenan Mehmet Ekici, Tarık Zeki Şahım, Ankara, Savaş Yay., 2008, s.259-282.
- Dağdelen, Ayfer; "Siyasal Yozlaşma Olgusu ve Siyasetin Finansmanı Arasındaki İlişkiye Genel Bir Bakış", **Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi**, Cilt 6, Sayı 2, 2013, s.291-306.
- Dal, Kemal; **Türk Esas Teşkilat Hukuku**, 2. Baskı, Bilim Yay., Ankara, 1986.
- Dalkılıç, Elvin Evrim; "İdarenin Denetim Yetkisinin Özel Kişilere Devrine Anayasa Mahkemesi'nin Yaklaşımı", **Ankara Barosu Dergisi**, Cilt 71, Sayı 2, 2013, s.105-123.
- Dayton, Nick A.; "Total Quality Management Critical Success Factors, A Comparison: The UK Versus The USA", **Total Quality Management**, Vol. 12, No. 3, 2001, s.293-298.
- Delican, Mustafa; **Kamu Yönetimi**, İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi, İktisat Uzaktan Eğitim Lisan Programı Ders Notu. http://auzefkitap.istanbul.edu.tr/kitap/iktisat_ue/kamuyonetimi.pdf (ET: 6 Şubat 2021).
- Demir, Filiz Otay; "Kriz Yönetim Stratejileri ve Kriz İletişimi", **Doğu Akdeniz Üniversitesi Faculty of Business and Economics**, Vol. 10/11, 2008-2009, s.1-24.

- Demir, Fatih; "Bürokratik Kültür", **Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt 16, Sayı 2, 2011, s.153-178.
- Demirci, Fatih ve Özgür Önder; "Bürokrasi", **Siyaset Bilimi**, Ed. Halis Çetin, 5.Baskı, Orion Kitabevi, Ankara, 2015, s.559-617.
- Demirel, Demokaan; "Hesap Verebilirlikte Denetimin Yeni Rolü", **Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 17, Sayı 2, 2013, s.361-378.
- Demirel, Demokaan; "Performans Esaslı Bütçe: ABD, İngiltere ve Türkiye Örnekleri", **Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 8, Sayı 1, 2015, s.153-176.
- Demirel Duyar, Duygu; "Fayol ve Gulick'ten Günümüze Yönetim Fonksiyonlarının Dönüşümü Üzerine Bir Değerlendirme", **Journal of Political Administrative and Local Studies**, Cilt 1, Sayı 2, 2018, s.75-92.
- Dereli, Toker; **Organizasyonlarda Davranış**, 1. Cilt, İstanbul, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Yay., 1976.
- Dikmen Caniklioğlu, Meltem; "Anlamı, Kapsamı ve Sınırlarıyla Temel Haklar ve Anayasalarımız", **DEÜ Hukuk Fakültesi Mahmut Tevfik Bırsel Armağanı**, 2001, s.461-494.
- Diler, Kübra İmran; "Kamu Personel Hukukunda Liyakat İlkesi", **Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı**, Yüksek Lisans Tezi, (s.v+194).
- Diñer, Ömer ve Yahya Fidan, **İşletme Yönetimine Giriş**, İstanbul, İz Yay., 1995.
- Diñer, Ömer; **Örgüt Geliştirme, Teori, Uygulama ve Teknikleri**, 2. Baskı, İstanbul, Alfa Yay., 2008.
- Diñer, Ömer ve Cevdet Yılmaz; **Değişimin Yönetimi İçin Yönetimde Değişim: Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma-1**, Ankara, Başbakanlık Yay., 2003.
- Doğan, Muammer; **İşletme: Ekonomisi ve Yönetimi**, 6. Baskı, Ankara, Nobel Yay., 2010.
- Doğan, Selen ve Özge Demiral; "İşletmelerde Stratejik Yönetimin Etkinliğini Artırmada Önemli Bir Araç: Benchmarking", **Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt:4, Sayı:7, 2008, s.1-22.
- Doğan, Selen; "Büyük Ölçekli İşletmelerde İnsan Kaynakları Yöneticilerinin Güçlendirilmiş Bir İş Çevresi Yaratmaya Ne Kadar İstekli ve Hazır Olduklarının Tespitine İlişkin Bir Araştırma", **Celal Bayar Üniversitesi, Yönetim ve Ekonomi Dergisi**, Cilt 13, Sayı 2, 2006, s.165-189.

- Doğan, Kadir Caner; "Yönetimin Bir Fonksiyonu Olarak Denetim ve Kamu Yönetimindeki Yeri", **Ombudsman Akademik Dergisi**, Cilt 2, Sayı 3, 2015, s.107-141.
- Doğan, Kadir Caner; "Kamu Yönetimi Disiplini Üzerindeki Etkileri Bakımından Dwight Waldo", **ÇAKÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 8, Sayı 1, 2017, s.114-136.
- Doğan, Kadir Caner; "Max Weber'de Patrimonyalizm ve Bürokrasi Kavramları: Antik ve Çin İmparatorluğu Üzerine Analizler", **Kafkas Üniversitesi KAÜİİBFD**, Cilt 11, Sayı 21, 2020, s.410-433.
- Doğu, Semiha; **Psikoloji-1**, Milli Eğitim Bakanlığı, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Açık Öğretim Daire Başkanlığı, Ankara, 2020.
- Drucker, Peter F.; **21. Yüzyıl için Yönetim Tartışmaları**, Çev.: İrfan Bahçivangil ve Gülenay Gorbon, 2. Baskı, İstanbul: Epsilon Yay., 2000.
- Drew, Stephan A. W. and Peter A. C. Smith, "The Learning Organization: Change proofing and Strategy", **The Learning Organization**, Volume 2, No. 1, 1995, pp.4-14.
- Durdu, Zafer; "Modern Devletin Dönüşümünde Bir Ara Dönem: Sosyal Refah Devleti", **Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (İLKE)**, Sayı 22, 2009, s.37-50.
- Duman, Mehmet Zeki; "Türkiye'de Ordu-Siyaset İlişkileri ve Askeri Darbelerin İdeolojik Kökenleri", **İnsan & İnsan**, Cilt 6, Sayı 20, 2019, s.145-164.
- Dursun, Davut; "Bürokrasi Teorisi ve Yönetim", **Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi**, Sayı 37-38, 1992, s.133-149.
- Düren, A. Zeynep; **2000'li Yıllarda Yönetim**, İstanbul, Alfa Yay., 2000.
- Easton, George S.; "The 1993 State of U.S. Total Quality Management: A Baldridge Examiner's Perspective", **California Management Review**, Spring 1993, s.32-54.
- Efil, İsmail; **İşletme Organizasyonu ve Ekip Çalışması**, Bursa, Aktüel Yay., 2005.
- Efil, İsmail; **Yönetim ve Organizasyon**, 10. Baskı, Bursa, Alfa Aktüel Yayınları, 2009.
- Eker Kazancı, Behiye ve İlker Zeyrek; "TCK'da Dolandırıcılık Suçu", **DEÜ. Hukuk Fakültesi Dergisi**, Prof. Dr. Durmuş Tezcan'a Armağan, Cilt 21, Özel Sayı, 2019, s.517- 583.
- Ekici, Kenan Mehmet ve Alpaslan Yüce; "Stres ve Stres Yönetimi", **İşletme Becerileri Grup Çalışması**, Ed. Kenan Mehmet Ekici ve Tarık Zeki Şahım, Ankara, Savaş Yay., 2008, s.191-206.

- Ekici, Birol; "Kamu Yönetiminde Bürokrasi ve Kırtasiyeciliğin Azaltılması: Ülkemizde Yürütülen Çalışma Örnekler", **Bilgi Çağında Türk Kamu Yönetiminin Yeniden Yapılandırılması-II**, Ed. Ahmet Nohutçu, Asım Balcı, İstanbul, Beta Yay., 2007, s.115-150.
- Ekici, Birol; "Kamu Yönetiminde ve Yerel Yönetimlerde Yeniden Yapılanma Bağlamında Denetim", **Bilgi Çağında Türk Kamu Yönetiminin Yeniden Yapılandırılması-I**, Ed. Ahmet Nohutçu, Asım Balcı, İstanbul, Beta Yay., 2005, s.57-94.
- Enste, Dominik and, Christina Heldman; **Causes and Consequences of Corruption: An Overview of Empirical Results**, IW-Report, No. 2/2017, Institut der deutschen Wirtschaft (IW), Köln, 2017.
- Erdem, Barış- Sefer Çeribaş ve Ahmet Karataş; "Otel İşletmelerinde Çalışan İşgörenlerin Kronizm (Eş – Dost Kayırmacılığı) Algıları: İstanbul'da Faaliyet Gösteren Bir, İki ve Üç Yıldızlı Otel İşletmelerinde Bir Araştırma", **Çukurova Üniversitesi İİBF Dergisi**, Cilt 17, Sayı 1, 2013, s.51-69.
- Erdem, Fazıl Hüsnü ve Vahap Coşkun; "Askeri Yargı ve Askeri Vesayet", **SETA Analiz**, Sayı 9, 2009, s.1-28.
- Eren, Turgay ve Aykut Polatoğlu; **Kamu Yönetimine Giriş**, 2. Baskı, TODAİE Yay., 1984.
- Erençin, Arif; "Türk Yerel Yönetim Sisteminin Kısa Tarihi ve 2004 Yılı Reformu", **Yerel Yönetimler Kongresi: Düünden Bugüne Yerel Yönetimlerde Yeniden Yapılanma Bildiriler Kitabı**, Çanakkale, On sekiz Mart Üniversitesi Biga İİBF Yay., 2004, s.57-65.
- Ergun, Turgay; "Yönetimin Yeniden Düzenlenmesi Gereksinmesi ve Kamu Yönetimi Araştırma Projesi", **Amme İdare Dergisi**, Cilt 24, Sayı 4, Aralık 1991, s.11-23.
- Erdem, Barış; "İşletmelerde Yeni Bir Yönetim Yaklaşımı: Kıyaslama (Benchmarking), Yazınsal Bir İnceleme", Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, **Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt 9, Sayı 15, s.65-94.
- Erdoğan, Mustafa; **Anayasa Hukukuna Giriş**, Liberte Yay., Ankara, 2004.
- Erdoğan, Mustafa; "Adalet ve Eşitlik", **Muhafazakâr Düşünce**, Cilt 4, Sayı 15, 2008, s.9-22.
- Erdoğan, Selim; "1980 Sonrası Türkiye Milli Gelirindeki Değişmeler", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 1, Sayı 2, 1997, s.262-280.
- Eren Gümüştekin, Gülten; "Organizasyonlarda Ölçek Küçültme ve Ölçek Küçültme Çalışmalarında Önem Taşıyan Unsurlar", **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı 12, 2004, s.245-257.

- Eren, Erol; **Yönetim ve Organizasyon** (Çağdaş ve Küresel Yaklaşımlar), 6. Baskı, İstanbul, Beta Yay., 2003.
- Eren, Erol; **Örgütsel Davranış ve Yönetim Psikolojisi**, 8. Baskı, İstanbul, Beta Yay., 2004.
- Ergen, Zuhâl; "Yönetimden Yönetişime: Katılımcı Bütçeleme Modeli", **Maliye Dergisi**, Sayı 163, 2012, s.316-334.
- Ergeneli, Azize ve Ali Baru Alsirt; Proje Yöneticilerinin Çatışmalara Karşı Kullandıkları Yaklaşımlar: Matriks Örgütte Bir Uygulama", **Ankara Üniversitesi SBF Dergisi**, Cilt 58, Sayı 3, 2003, s.90-104.
- Ergül, Ergin; "Mevlânâ Perspektifinden Kamu Yönetiminde Liyakat ve Ehliyet İlkesi", **Kamu Denetçiliği Kurumu, Ombudsman Akademik**, Cilt 3, Sayı 6, 2017, s.79-105.
- Ersen, Haldun; **Toplam Kalite ve İnsan Kaynakları Yönetimi İlişkisi**, 2. Baskı, İstanbul, (yky), 1997.
- Ertürk, Mümin; **İşletmelerde Yönetim ve Organizasyon**, 3. Baskı, İstanbul, Beta Yay., 2000.
- Ertürk, Mümin; **İşletme Biliminin Temel İlkeleri**, 7. Baskı, İstanbul, Beta Yay., 2009.
- Evik, Ali Hakan ve Vesile Sonay Evik; "İçeriden Öğrenenlerin Ticareti Suçu", **İÜHFİM**, Cilt 63, Sayı 1-2, 2005, s.1-56.
- Eryılmaz, Bilal; **Yerel Yönetimlerin Yeniden Yapılanması**, İstanbul, Birleşik Yay., 1997.
- Eryılmaz, Bilal; **Kamu Yönetimi**, İstanbul, (yky), 2000.
- Fayol, Henry; **Genel ve Endüstriyel Yönetim**, Çev. M. Asım Çalıkoğlu, Ankara, Adres Yay., 2005.
- Fedaî, Recep; "Devlet Planlama Teşkilatı'ndan Kalkınma Bakanlığı'na: Planlama Anlayışında Değişim", **Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt 3, Sayı 9, Aralık 2016, s.410-422.
- Fettahlıoğlu, Ömer Okan ve Sevdâ Demir; "İşletme Yönetiminde Yönetimsel Pandora: Meritokrasi ve Yetenek Yönetimi", **Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt 4, Sayı 1, 2014, s.175-186.
- Feyzioğlu, Turhan; "Atatürk ve Milliyetçilik", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt 1, Sayı 2, Mart 1985, s.353-411.
- Fırat, Meral; "Küreselleşme ve Devletin Değişen Rolü", **ABMYO Dergisi**, Sayı 14, 2009, s.49-60.

- Frederickson, H. George; "Whatever Happened to Public Administration? Governance, Governance Everywhere", **Institute of Governance Public Policy and Social Research**, Working Paper QU/GOV/3/2004, p.1-36.
- Garvin, A. David; "Building a Learning Organization", **Harvard Business Review**, July-August 1993, p.78-91.
- Garvin, D.; "Leveraging Processes for Strategic Advantage", **Harvard Bussiness Review**, Vol. 34, September-October 1995, p.76-90.
- Genç, Nurullah ve Muhsin Halis; **Kalite Liderliği**, İstanbul, Timaş Yay., 2006.
- Genç, Nurullah; **Yönetim ve Organizasyon**, Çağdaş Sistemler ve Yaklaşımlar, 2. Baskı, Seçkin Yay., Ankara, 2005.
- Genç, F. Neval; "Yeni Kamu Hizmeti Yaklaşımı", **Türk İdare Dergisi**, Sayı 466, Mart 2010, s.145-159.
- Gençtürk, Mehmet ve Gülsüm Bağcı; "Şirketlerin Bütçe ve Bütçe Uygulamalarına Genel Bir Bakışı: Burdur İlindeki Şirketlere Yönelik Nitel Bir Araştırma", **Muhasebe ve Finansman Dergisi**, Sayı 53, 2012, s.49-68.
- Gökçe, Orhan ve Ali Şahin; "21. Yüzyılda Türk Bürokrasisinin Sorunları ve Çözüm Önerileri", **SÜ İİBF Sosyal ve Ekonomi Araştırmalar Dergisi**, Cilt 2, Sayı 3, 2002, s.1-27.
- Gökdeniz, Kutay- Vahap Aydemir ve Semih Çağan; "Cumhuriyet Sonrası Türk Kamu Yönetimi'nde Liyakat Sistemi Uygulamaları", **Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi**, Cilt 6, Sayı 2, 2017, s.200-215.
- Gökpınar, Mahmut; "Anayasal Devlette Temel Hak ve Özgürlükler Düzeni", **Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Doktora Tezi**, Ankara, 2016, (s.v+344).
- Göksu, Nilüfer Fatma; **Etkinlik Yönetimi**, İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi, İstanbul, 2015. http://auzefkitap.istanbul.edu.tr/kitap/halklailiskilervetanitimlt_ue/etkinlikyonetimi.pdf (ET: 25 Ağustos 2020).
- Göksel, Aykut; "Yönetimde Durumsallık Yaklaşımı", **İşletmecilikte Çağdaş Yönelimler**, Ed. Birol Bumin, Ankara, Gazi Kitabevi Yay., 2003, s.5-20.
- Göksel, Aykut; "Örgüt Geliştirme", **İşletmecilikte Çağdaş Yönelimler**, Ed. Birol Bumin, Ankara, Gazi Yay., 2003, s.21-39.
- Göktürk, İsmail; **Bürokratik Kültür ve Kişilik**, İKSAD Yay., Ankara 2020.
- Gönenç, Levent; "Siyasi İktidar Kavramı Bağlamında Anayasa Çalışmaları için Bir Kavramsal Çerçeve Önerisi", **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 56, Sayı 1, 2007, s.145-168.

- Görmez, Kemal; "Türkiye'de Yerel Yönetimin Reformu Üzerine", **Yeni Türkiye: 4**, Yönetimde Yapılanma Özel Sayısı, Mayıs-Haziran 1995, Yıl 1, Sayı 4, s.327-339.
- Görmez, Kemal; **Yerel Demokrasi ve Türkiye**, Ankara, Vadi Yay., 1997.
- Göymen, Korel; "Türkiye'de Yerel Yönetim Reformu", **Yerel Yönetimler Kongresi: Düünden Bugüne Yerel Yönetimlerde Yeniden Yapılanma Bildiriler Kitabı**, Çanakkale, On sekiz Mart Üniversitesi Biga İİBF Yay., 2004, s.31-37.
- Gözler, Kemal; **Anayasa Hukukuna Giriş**, 19.Baskı, Ekin Yay., Bursa, 2012.
- Gözler, Kemal; "Hukuk Açısından Monarşi ve Cumhuriyet Kavramlarının Tanımı Sorunu", **Ankara Üniversitesi SBF Dergisi**, Cilt 54, Sayı 1, 1999, s.51-62.
- Güçlü, Nezahat; "Stratejik Yönetim", **GÜ Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt 23, Sayı 2, 2003, s.61-85.
- Gül, Hüseyin ve Hüseyin Özgür; "Adem-i Merkeziyetçilik ve Merkezi Yönetim –Yerel Yönetim İlişkileri", **Çağdaş Kamu Yönetimi II**, Edit. Muhittin Acar ve Hüseyin Özgür, Nobel Yayın, Ankara, 2004, s.161-207.
- Gül, Hüseyin ve Mehmet Aktel; "Tarihsel Bir Bakış Açısıyla Kamu ve Yerel Yönetimler Reformu", **Yerel Yönetimler Kongresi: Düünden Bugüne Yerel Yönetimlerde Yeniden Yapılanma Bildiriler Kitabı**, Çanakkale, On sekiz Mart Üniversitesi Biga İİBF Yay., 2004, s.79-90.
- Gülen, Fikret; **Finansal Denetim**, 1. Baskı, Ankara, Sayıştay Başkanlığı, 1998.
- Güler, Tahsin; "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ve Kamu Yönetimine Etkileri", **Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 21, Sayı 39, 2018, s.299-322.
- Günaydın, Osman; "Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma", **Türk İdare Dergisi**, Cilt 75, Sayı 440, Eylül 2003, s.127-148.
- Gündüz, İlhan; "Süreç Yönetimi ve Erdemir'de Yürütülen Süreç İyileştirme Çalışmaları", s.217-223. <https://www.mmo.org.tr/sites/default/files/B09.pdf> (ET: 10 Ağustos 2020).
- Günel, Namık; "2000'li Yılların Eşiğinde Yönetimsel Denetim Sistemine Eleştirel Bir Bakış", **Türk İdare Dergisi**, Cilt 67, Sayı 409, 1995, s.17-36.
- Güneş, Mehmet; "Kamu Özgürlüklerinin Sınırlandırılmasında Kamu Güvenliği Gerekçesinin Hukukiliği", **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 27, Sayı 3, 2019, s.435-457.
- Güney, Salih; "Stres ve Stresle Başa Çıkma", **Yönetim ve Organizasyon**, Editör: Salih Güney, Ankara, Nobel Yay., 2001, s.513-547.

- Güngör Tanç, Şükran ve Zehra Dikicioğlu; "Katılımlı Bütçe Yaklaşımının Bütçe Tatmini ve Bütçe Performansı Üzerindeki Etkisinin Araştırılması", *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı 55, 2012, s.137-152.
- Gürsoy, Yaprak; "Türkiye’de Sivil-Asker İlişkilerinin Dönüşümünün Sebepleri", **Uluslararası İlişkiler**, Cilt 11, Sayı 43, 2014, s.157-180.
- Gürüz, Demet ve Emel Gürel, **Yönetim ve Organizasyon**, Ankara, Nobel Yay., 2006.
- Güven, Ahmet; "Kamu Yönetiminde Yeni Bürokratik Hastalıklar", **Türk İdare Dergisi**, Sayı 485, 2017, s.603-623.
- Güven, Ahmet- Sevilay Karatepe ve Emirhan Kefeli; " Türk Kamu Yönetiminde Yozlaşma Sorunsalı ve Çözüm Önerileri", **Sosyal Bilimler Kongre Kitabı**, Ed. Gültekin Güray ve Khorram Manafidizaji, 1. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi, 19-21 Nisan 2019 Sivas, UBAK Yay., 2019, s.50-66.
- Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu; **Yolsuzlukla Mücadele Stratejileri**, (Haz. Coşkun Can Aktan), Ankara, Hak-İş Yay., 2002.
- Haktankaçmaz, M. İlker; "Yeni Kamu Yönetimi Yaklaşımı ve Türkiye’de Kamu Yönetimi Reformu", **Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Ankara, 2009.
- Hakyemez, Yusuf Şevki; "2010 Anayasa Değişiklikleri ve Demokratik Hukuk Devleti", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 14, Sayı 2, 2010, s.387-406.
- Hammer, Michael ve James Champy, **Değişim Mühendisliği**, Çev. Sinem Gül, 5. Baskı, İstanbul, Sabah Kitapları, 1998.
- Hanson, E. Mark; "Modern Eğitim Bürokrasisi ve Değişme Süreci", Çev. Ali Balcı, **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, Cilt 13, Sayı 1, s.367-385.
- Harvard Business School**, "Leadership", https://www.hbs.edu/leadership/20th-century-leaders/Pages/details.aspx?profile=henry_r_towne (ET: 10 Şubat 2021).
- Hatiboğlu, Zeyyat; **Temel Yönetim ve Organizasyon**, İstanbul, Beta Yay., 1993.
- Haveman, Heather A. and Daniel N. Kluttz; "Bureaucracy", In book: **The Palgrave Encyclopedia of Strategic Management**, Eds: M. Augier, D.J. Teece, January 2016, p.1-4.
- Hazine ve Maliye Bakanlığı, **2017 Kamu İşletmeleri Raporu**, Kamu Sermayeli Kuruluş ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, Kasım 2018.
- Hekimoğlu, H. Birsen; **Karşılaştırmalı Siyasal Sistemler**, İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi, Ders Notu, 2010.

- Hekimoğlu, Hatice Birsen; **Çağdaş Siyasal Teoriler**, İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi, Kamu Yönetimi Lisans Programı.
- Hoagland, John H.; "Management Before Frederick Taylor", 1955, p.15-24. <https://journals.aom.org/doi/pdf/10.5465/ambpp.1955.5068017> (ET: 13 Şubat 2021).
- Hodgetts, Richard M.; **Yönetim: Teori, Süreç ve Uygulama**, Çev. Canan Çetin, Esin Can Mutlu, 5. Basımdan Çeviri, İstanbul, Der Yay., 1997.
- Hughes, Tim -Kaela Scott and Paul Maassen; "Improving Public Services: Guidance for developing OGP commitments", Open Government Partnership, p.1-46. https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2001/01/OGP_public-service-guidance.pdf (ET: 30 Ağustos 2020).
- Hysong, Sylvia J.; "The role of technical skill in perceptions of managerial performance", **Journal of Management Development**, Vol. 27, No. 3, 2008, p.275-290.
- İnal, İbrahim; "Türkiye'de Ordunun Demokratik Modernleşmesi", **İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı**, Yüksek Lisans Tezi, 2017, (s.x+133).
- İnaç, Hüsamettin ve Feyzullah Ünal; "Türkiye'de Kamu Yönetiminin Denetlenmesinde Yönetimde Açıklığın Önemi ve Uygulanma Düzeyi", **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Sayı 18, 2007, s.1-22.
- Jones, C.; "Developing A Total Quality Strategy", **Management Services**, Vol. 36, No. 3, March 1992, p.23-27.
- Kalağan, Gökhan; "Türkiye'de 1980 Sonrası Bürokratik Dönüşüm: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü (SYDGM) Örneği", **Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Doktora Tezi**, Isparta 2009, (s.xii+309).
- Kalkınma Bakanlığı; **Kamu İşletmeciliği Özel İhtisas Komisyonu Raporu 2023**, Kalkınma Bakanlığı Onuncu Kalkınma Planı 2014-2018, Ankara, 2014.
- Kanca, Osman Cenk ve Metin Bayrak; "Bütçenin Mahiyeti ve 2002 Sonrası Merkezi Yönetim Bütçesinin Mali Disiplin Ekseninde İncelenmesi", **Balkan Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt 8, Sayı 16, 2019, s.147-155.
- Kao, Chen-yao; "Exploring the relationships between analogical, analytical, and creative thinking", **Thinking Skills and Creativity**, No. 13, 2014, p.80-88.
- Karadaş, Cemre; "Siyasal Elitizm Teorileri ve Güçlü Demokratik Elitizm Modeli Üzerine Bir İnceleme", **Ardahan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Yüksel Lisans Tezi**, Ardahan, 2018, (s.xiii+123).

- Karaer, Tacettin; "Kalkınma Planları ve İdarî Reform", **Amme İdaresi Dergisi**, Cilt 24, Sayı 2, Haziran 1991, s.43-83.
- Karakaş, Ayhan; "İşletmelerde Personeli Güçlü Kılma Yollarından Personel Güçlendirme", **Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 6, Sayı 11, 2014, s.79-105.
- Karalar, Rıdvan; **Genel İşletme**, 3. Baskı, Eskişehir, (yky) 2007.
- Karakelle, Sema; **Psikoloji**, İstanbul Üniversitesi, Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi, Ders Notu, 2010.
- Karataş, Adnan; "Devlet Şekilleri ve Hükümet Sistemleri Türlerinin Ülkelerin Yönetişim Göstergeleri Bakımından Meydana Getirdiği Farklılıkların Belirlenmesi", **Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (ASOBİD)**, Sayı 6, 2019, s.109-148.
- Karataş, Muhammed; "Gelir Dağılımının Teorik Yapısı", **HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi**, Cilt 8, Sayı 21, 2019, s.52-79.
- Karatepe, Selma ve Salim Kurnaz; "Kamu Yönetiminde Liyakat İlkesi: İngiltere Örneği Üzerinden Türkiye İçin Bir Değerlendirme", **Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 46, Sayı 1, 2019, s.77-104.
- Karcıoğlu, Fatih ve Erdoğan Kaygın; "Krizin Organizasyonların Yönetimsel ve Örgütsel Yapısına Olumsuz Etkileri ve İş Görenlerin İş Tatmini Düzeylerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Uygulama", **Kafkas Üniversitesi İİBF Dergisi**, Cilt 1, Sayı 1, 2010, s.23-40.
- Karip, Emin; **Çatışma Yönetimi**, 3. Baskı, Ankara, PegemA Yay., 2003.
- Kars Kaynar, Ayşegül; "Milli Güvenlik Kurulu: Yarım Asırlık Askerî Vesayet", **Uluslararası Ekonomi, Siyaset ve Yönetim Sempozyumu ISEPA 17, 12-14 Ekim 2017 Diyarbakır**, Ed. Yılmaz Demirhan, Seyfettin Aslan ve Ahmet Vedat Koçal, Dicle Üniversitesi, Ekin Yay., Bursa, s.534-544.
- Kaya, Emre; "Türk Kamu Yönetiminde Bir Denetim Aracı Olarak Kamu Denetçiliği Kurumu: Vatandaş Algısı", **Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Doktora Tezi**, Konya 2017, (s.xv+384).
- Keleş, Ruşen; **Yerinden Yönetim ve Siyaset**, 4. Baskı, İstanbul, Cem Yay., 2000.
- Kerimoğlu, Baki vd.; **Malî Yerelleşme: Yoksulluk ve Bölgesel Eşitsizlik Sorunlarının Çözümü İçin Yeni Yaklaşım**, İstanbul, TESEV Yay., 2005.
- Keser, Hasan; "Avrupa Bütünleşme Sürecinde Yerel Yönetimler", **Yerel Yönetimler Kongresi: Düünden Bugüne Yerel Yönetimlerde Yeniden Yapılanma**, Çanakkale, On sekiz Mart Üniversitesi Biga İİBF Yay., 2004, s.117-125.

- Kesim, H. Kutay ve Ali Petek, "Avrupa Komisyonu'nca Belirlenen İyi Yönetişimin İlkeleri Çerçevesinde Türk Kamu Yönetimi Reformunun Bir Eleştirisi", **Amme İdare Dergisi**, Cilt 38, Sayı 4, Aralık 2005, s.39-58.
- Keskin, Uğur ve Musa Said Döven; "Necdet Şen'in Eserlerinde Yönetim Düşüncesi", **KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi**, Cilt 20, Sayı 34, 2018, s.9-17.
- Kılavuz, Raci; "İdarî Reform Olgusu ve Türkiye'de İdarî Reform Çalışmaları", **Türk İdare Dergisi**, Yıl 70, Sayı 420, 1998, s.163-184.
- Kılınç, Doğan; "Türkiye'de Bitmeyen Tartışma: Hükümet Sistemi Üzerine Değerlendirmeler", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 20, Sayı 1, 2016, s.447-510.
- Kıngır, Said; **Toplam Kalite Yönetimi**, Ankara, Nobel Yay., 2006.
- Kıral, Erkan; "Yönetimde Karar ve Etik Karar Verme Sorunsalı", **Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi**, Cilt 6, Sayı 2, 2015, s.73-89.
- Kırel, Çiğdem; **Örgütlerde Psikolojik Taciz (MOBBING) ve Yönetimi**, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yay., No. 1806, 2008.
- Kırım, Arman; **Yeni Dünyada Strateji ve Yönetim**, 3. Baskı, İstanbul, Sistem Yay., 2001.
- Kışlalı, Ahmet Taner; **Siyaset Bilimi**, Ankara Üniversitesi Basın-Yayın Yüksekokulu Yay., Ankara, 1987.
- Kiechel, Walter; "The Management Century", **Harvard Business Review**, From the Magazine (November 2012), <https://hbr.org/2012/11/the-management-century> (ET: 10 Şubat 2021).
- Kinicki, Angelo and Brian K. Williams; **Management: A Practical Introduction**, Third Edition, McGraw-Hill International Edition, New York, 2008.
- Koç Baykara, Firdevs; "Türk Kamu Yönetiminde İç Denetim Mekanizmasının İşleyişi", **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt 30, Sayı 1, 2020, s.211-221.
- Koç, Hakan ve Melih Topaloğlu; **Yönetim Bilimi**, Ankara, Seçkin Yay., 2010.
- Koçel, Tamer; **İşletme Yöneticiliği**, 9. Baskı, İstanbul, Beta Yay., 2003.
- Koçel, Tamer; "Yönetim Kavramı", **Genel İşletme**, Ed. Şan Öz-Alp, 4. Baskı, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yay., 1999, s.58-73.
- Koray, Meryem; "Eşitlik ve Sosyal Devletin Vaatleri ya da Sınırları!...", **Emek Araştırma Dergisi**, (GEAD), Cilt 8, Sayı 12, 2017, s.1-26.
- Korkmaz Devrani, Tülay; "Toplam Kalite Yönetimi", **İşletmecilikte Çağdaş Yaklaşımlar**. Ed. Birol Bumin, Ankara, Gazi Yay., 2003, s.105-120.

- Korkut, Gülsüm- Osman Kürşat Acar ve Alim Tetik; “Yeni Kamu Yönetimi Anlayışı ile Değişen Kamu Hizmeti ve Türkiye İş Kurumu”, **İş ve Hayat Dergisi**, Cilt 1, Sayı 2, 2015, s.107-135.
- Köse, Hacı Ömer; “Başkanlık Sisteminde Denge ve Denetim: Parlamentonun Yürütmeyi Denetleme İşlevi ve Parlamento Adına Yürütülen Sayıştay Denetiminin Önemi”, **Sayıştay Dergisi**, Sayı 114, 2019, s.7-31.
- Kösecik, Muhammet; “Avrupa Birliğine Üyelik Sürecinin Türkiye’nin Yerel Yönetim Yapısına Etkileri”, **Yerel Yönetimler Üzerine Güncel Yazılar-II**, Ankara, Nobel Yay., 2007, s.691-737.
- Kösecik, Muhammet; “Yerel ve Bölgesel Yönetimler Açısından Avrupa Birliği Bütünleşme Süreci ve Anayasası”, **Avrupa Perspektifinde Yerel Yönetimler**, Ed. Hüseyin Özgür, Bekir Parlak, Bursa, Alfa Aktüel Yay., 2006, s.1-42.
- Kubar, Yeşim; “Bir İktisat Politikası Amacı Olarak Gelir Dağılımı: Türkiye Örneği (1994–2007) Analizi”, **Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İİBF Dergisi**, Cilt 1, Sayı 2, 2011, s.227-246.
- Kuçuradi, İoanna; “Etik ve Etikler”, **Türkiye Mühendislik Haberleri**, Sayı 423, 2003, s.7-9.
- Kurt Topuz, Senem; “Hükümet Sistemleri ve Devlet Şekillerinin Ülkelerin Demokrasi Seviyeleri Üzerinde Yarattığı Farklılığın Tespiti Üzerine Bir Çalışma”, **Ege Akademik Bakış**, Cilt 16, Sayı 3, 2016, s.461-476.
- Kurt, Mustafa ve Özlem Yaşar Uğurlu; “Yeni Kamu Yönetimi ve Yeni Kamu Yönetimi Yaklaşımının Gelişiminde Avrupa Birliği’nin Rolü: İlerleme Raporları İçerik Analizi”, **Afyon Kocatepe Üniversitesi, İİBF Dergisi**, Cilt 9, Sayı 11, 2007, s.81-109.
- Kuru, Ahmet T.; “Türkiye’de Askerî Vesayetın Yükseliş ve Düşüşü: İslâmcılık, Kürtçülük ve Komünizm Korkuları”, **Türkiye’de Demokrasi, İslam ve Laiklik**, Der. Ahmet T. Kuru ve Alfred Stepan, Çev. Hande Tatoğlu, 1. Baskı, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yay., İstanbul, 2013, s.139-159.
- Kuru, Ahmet T. ve Alfred Stepan; **Türkiye’de Demokrasi, İslam ve Laiklik**, Çev. Hande Tatoğlu, 1. Baskı, Bilgi Üniversitesi Yay., İstanbul, 2013.
- Kutlu, Önder- İsmail Sevinç ve Selçuk Kahraman; “Türkiye’de Kalkınma Planları Çerçevesinde Avrupa Birliği Katılım Sürecinin Değerlendirilmesi”, **KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi**, Cilt 20, Sayı 34, 2018, s.29-40.
- Kutlu, Aydoğan; “Cumhuriyet Kavramı ve Türkiye'deki Evrimi”, **Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi**, Ankara, 2011, (s.v+174).

- Kwok, Angus C. F.; "The Evolution of Management Theories: A Literature Review", **Nang Yan Business Journal**, Vol.3, No. 1, 2014, p.29, (28-40).
- Lawrence, Heshium; "Integrating Human Relation Skills into The Curriculum of Industrial Technology Related Programs", **International Journal on Integrating Technology in Education (IJITE)**, Vol.3, No.1, March 2014, p.53-62.
- Leblebici, Doğan Nadi ve Erdim Erkul; "Planlı Kalkınma Deneyiminden Stratejik Planlamaya Geçiş: Türkiye Örneği", **HÜ. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt 26, Sayı 1, 2008, s.269-285.
- Leff, Nathaniel H.; " Bürokratik Yozlaşma ve Ekonomik Kalkınma", Çev. Mustafa Sakal, **Siyaset, Yolsuzluk ve Yozlaşma**, Ed. Coşkun Can Aktan, Sosyal Bilimler Araştırmaları Derneği (SOBİAD) Yay., 2019, s.81-98.
- Lewis, Michael Andrew; "Charles Babbage: Reclaiming an operations management Pioneer", **Journal of Operations Management**, Volume 25, Issue 2, March 2007, p.248-259.
- Mai, Tam; "The Power of Bureaucracy", **Journal of US-China Public Administration**, Vol. 13, No. 4, April 2016, p.244-255.
- Mahmutoğlu, Abdulkadir; "Etik ve Ahlâk; Benzerlikler, Farklılıklar ve İlişkiler", **Türk İdare Dergisi**, Cilt 81, Sayı 463-464, 2009, s.225-249.
- Manullang, Marihot; "The Effect of Soft Skills, Competence and Human Relations Skills on Principal Leadership", **International Journal of Academic Research in Economics and Management Sciences**, Vol. 6, No. 4, 2017, p.14-27.
- Matjie, Mokgata; "Technical Advantages of Bureaucracy", A. Farazmand (ed.), **Global Encyclopedia of Public Administration**, Public Policy, and Governance, Springer International Publishing AG, part of Springer Nature 2018, p.1-5.
- Maviş, Volkan; "Dolandırıcılık Suçunun Hile Unsuruna İlişkin Sorunlar", **İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Özel Sayı Cilt 1, 2015, s.597-626.
- Meraklı, Serkan; "Güveni Kötüye Kullanma Suçu (TCK m. 155)", **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 11, Özel Sayı, 2009, (Basım Yılı: 2010), s.1657-1713.
- Mihçioğlu, Cemal; "Kamu Yönetiminde Verimlilik", **Türkiye'de Kamu Yönetimi**, Der. Burhan Aykaç, Şenel Durgun, Hüseyin Yayman, Ankara, Yargı Yay., 2003, s.385-395.
- Minibaş Poussard, Jale ve Meltem İdiğ Çamuroğlu; **Psikolojik Taciz: İş Yeri-deki Kâbus**, Ankara, Nobel Yay., 2009.

- Montaku, Sudjit; "Results of analytical thinking skills training through students in system analysis and design course", **Proceedings of the IETEC'11 Conference**, Kuala Lumpur, Malaysia, 2011, s.1-13.
- Mumyakhmaz, Alper; "Türkiye'nin Demokratikleşme Sürecinde Darbe, Ordu ve Vesayet", **Toplum ve Kültür Araştırmaları Dergisi**, Sayı 4, 2019, s.17-27.
- Murat, Güven ve Kamuran Mısırlı; "Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerde Kriz Yönetimi: Çaycuma Örneği", **ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt 1, Sayı 1, 2005, s.1-19.
- Mücevher, Muhammed Hamdi ve Ramazan Erdem; "Başarılı Yönetici ve Yöneticilik: Kavramsal Bir Çerçeve", **Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı 34, 2019, s.48-77.
- Myint, U.; " Corruption: Causes, Consequences and Cures", **Asia-Pacific Development Journal**, Vol. 7, No. 2, December 2000, p.33-58.
- Myint, Myo Kyaw; "Bureaucracy: Problems and Strategies for Overcoming It", **ABAC Journal**, Assumption University Huamark, Bangkok Thailand, p.51-67.
- Nadaroğlu, Halil; **Mahalli İdareler**, 7. Baskı, İstanbul, Beta Yay., 2001.
- Narinoğlu, Ahmet; **Yerel Yönetimlerde Stratejik Planlama ve Uygulama**, İstanbul, (yky), 2007.
- Nişancı, Dilaver; "Yolsuzluk ve Yolsuzluğun Önlenmesine İlişkin Olarak OECD Rüşvetle Mücadele Sözleşmesi'ndeki Denetim Süreci", **TBB Dergisi**, Sayı 114, 2014, s.315-346.
- Nohutçu, Ahmet ve Asım Balcı; "Kamu Yönetiminin Yeni Perspektif ve Dinamizmi: Kamunun Yönetilmesinden Kamunun Yönetmesi Anlayışına Doğru", **Kamu Yönetiminde Çağdaş Yaklaşımlar**, Ed. Asım Balcı, Ahmet Nohutçu, Namık Kemal Öztürk, Bayram Coşkun, Ankara, Seçkin Yay., 2003, s.13-23.
- Nykodym, Nick- Jack L. Simonetti- Warren R. Nielsen and Barbara Welling, "Employee Empowerment", **Empowerment in Organization**, Vol. 2, No. 3, 1994, p.45-55.
- Nwogu, U.J. and A.A. Ebunu; "Principals' Technical and Conceptual Management Skills for Effective Administration of Public Secondary Schools in Delta State Nigeria", **Educational Research International**, Vol.8, No: 3, 2019, p.63-72.
- Orer, Gürsel; "Ekonomik Kamu Düzeni ve Devletin Ekonomiye Müdahalesi", **Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi**, Sayı 6, 2015, s.363-393.
- Ortaylı, İlber; **Tanzimat Devrinde Osmanlı Mahalli İdareleri (1840-1880)**, Ankara, Türk Tarih Kurumu Yay., 2000.

- Osterfeld, David; "Yolsuzluk ve Ekonomik Kalkınma", **Siyaset, Yolsuzluk ve Yozlaşma**, Çev. ve Ed. Coşkun Can Aktan, Sosyal Bilimler Araştırmaları Derneği (SOBİAD) Yay., 2019, s.6-12.
- Ökmen, Mustafa; "Türkiye’de Merkezi Yönetim-Yerel Yönetim İlişkileri ve Yerel Yönetimlerin Yeniden Yapılandırılması", **Türkiye’de Yerel Yönetimler**, Ed. Recep Bozlağan, Yüksel Demirkaya, Ankara, Nobel Yay., 2008, s.45-83.
- Ökmen, Mustafa; "Uyum Sürecinin İdari-Politiği: Avrupa Birliği ve Türkiye Perspektifinde Küreselleşme-Yerelleşme Dinamikleri", **Avrupa Perspektifinde Yerel Yönetimler**, Ed. Hüseyin Özgür, Bekir Parlak, Bursa, Alfa Aktüel Yay., 2006, s.43-106.
- Ökmen, Mustafa ve Kemal Görmez; "Türkiye’de Yerel Gündem 21 ve Yerel Yönetişim Uygulamaları", **Yerel Yönetimlerin Güncel Sorunları**, Ed. Kemal Görmez, Mustafa Ökmen, İstanbul, Beta Yay., 2009, s.109-128.
- Ölçer, Ferit; "Örgütsel Küçülme", **Güncel Yönetim ve Organizasyon Yaklaşımları**, Ed. Adnan Özyılmaz, Ferit Ölçer, Ankara, Seçkin Yay., 2008, s.429-508.
- Ömürgönülşen, Uğur ve M. Kemal Öktem; **Avrupa Birliği’ne Üyelik Sürecinde Türk Kamu Yönetimi**, Ankara, İmaj Yay., 2007.
- Önday, Özgür; "Classical Organization Theory: From Generic Management of Socrates to Bureaucracy of Weber", **International Journal of Business and Management Review**, Vol.4, No.1, February 2016, p.87-105,
- Öner, Şerif; **Yeni Mevzuat Çerçevesinde Türkiye’de Belediye Yönetimi**, Ankara, Nobel Yay., 2006.
- Övgün, Barış; "Bürokrasiden Yönetişime Yönetim Biçiminin Değişmesi", **Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı**, Doktora Tezi, 2010, (s.iv+285).
- Övgün, Barış; "Türk Kamu Yönetiminde Yeni Bir Örgütlenme Kalkınma Bakanlığı", **Ankara Üniversitesi SBF Dergisi**, Cilt 66, Sayı 3, 2011, s.263-281.
- Özarslan, E. Oya ve Batuhan Görgülü; **Türkiye’de Yolsuzluk: Yasalar, Uygulamalar ve Riskli Alanlar**, Uluslararası Şeffaflık Derneği Yay., İstanbul, 2016.
- Özatay, Fatih; "Tarihten Bir Yaprak Daha", **Ekonomide Ufuk Turu, Dünya Gazetesi**, 16 Mayıs 2018.
- Özatay, Fatih; "Tarihten Bir Yaprak", **Ekonomide Ufuk Turu, Dünya Gazetesi**, 9 Mayıs 2018.
- Özbudun, Ergun; **Anayasa Hukuku**, Ed. Ayşe Tülin Yürük, 1. Baskı, Anadolu Üniversitesi Yay., Eskişehir, 2003.

- Özek, Çetin; "İnsan Hakları Kavramında Yeni Anlayış ve Sınırlamalar", İÜHFİM, Cilt 60, Sayı 1-2, 2002, s.135-160.
- Özer, M. Akif; "Kamu Yönetiminde Değişim Sürecini Dwight Waldo ile Yeniden Düşünmek", **Amme İdaresi Dergisi**, Cilt 47, Sayı 4, 2014, s.1-30.
- Özer, M. Akif; "Kamu Yönetiminin Etkinliğinin Önündeki En Büyük Engel: Bürokrasi ve Yozlaşma", **Verimlilik Dergisi**, Sayı 2, 2005, s.23-66.
- Özer, M. Akif **Avrupa Birliği Yolunda Türk Kamu Yönetimi**, Ankara, Platin Yay., 2006.
- Özer, M. Akif; "Avrupa Birliği ve Türk Kamu Yönetimi", **Üçüncü Sektör Kooperatifçilik**, Cilt 43, Sayı 2, 2008, s.37-87.
- Özer, Mehmet Akif- Murat Akçakaya- Hasan Yaylı ve Nazlı Y. Batmaz; **Kamu Yönetimi**, 1.Baskı, Adalet Yay., Ankara, 2015.
- Özer, Mehmet Akif; "Türkiye’de Kamu Yönetiminin Denetiminde Yeni Arayışlar: Kamu Denetçiliği Kurumu Örneği", **Sayıştay Dergisi**, Sayı 98, 2015, s.19-40.
- Özalp, İnan; "Yönetim Bilimine Giriş", **Yönetim ve Organizasyon-I**, Ed. Celil Koparal, 1. Baskı, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yay., Eskişehir, 2012, s.2-19.
- Özalp, İnan - Celil Koparal ve Güneş Berberoğlu, **Yönetim ve Organizasyon**, Ed. İnan Özalp, 4. Baskı, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yay., 2001.
- Özçelik, Ercan ve Süreyya Yılmaz; "İstihdam Politikalarında Ehliyet ve Liyakat Unsurlarının Kapsam Derlemesi", **Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi**, BANÜSAD, Cilt 2, Sayı 1, 2019, s.87-100.
- Özdemir, Fatma; "Yığılma İşletmelerinde Rekabet Üstünlüğü Sağlamada Bilişim Teknolojilerinin Etkisi: Mermer Sektörü Örneği", Süleyman Demirel Üniversitesi, **Vizyoner Dergisi**, Cilt 3, Sayı 5, 2011, s.148-172.
- Özdevecioğlu, Mehmet; "Öğrenen Organizasyon Olmanın Emniyet Teşkilatı Açısından Önemi ve Avantajları", **Polis Bilimleri Dergisi**, Cilt 5, Sayı 3-4, 2003, s.23-37.
- Özekicioğlu, Seda; "Türkiye’de Dış Denetim Mevzuatı ve Kamu Mali Yönetimine Yansımaları", **Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi**, Cilt 39, Sayı 2, 2017, s.601-618.
- Özen, Pınar; "Bölge Kalkınma Ajansları", Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (Tepav), 2005, s.1-27.
- Özen, Ahmet; "Performans Esaslı Bütçeleme Sistemi ve Türkiye’de Uygulanabilirliği", **Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Maliye Anabilim Dalı, Doktora Tezi**, 2008, (s.xx+328).

- Özevren, Mina; **İşletme Yönetimi**, İstanbul, Türkmen Kitabevi, 2009.
- Özevren, Mina; **Toplam Kalite Yönetimi: Temel Kavramlar ve Uygulamalar**, 2. Baskı, İstanbul, Alfa Yay., 2000.
- Özgen, Hüseyin- Kemal Can Kılıç ve Bahattin Karademir; "Öğrenmenin Kurumsallaşmasında Toplam Kalite Yönetimi Yaklaşımı", **Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 13, Sayı 2, 2004, s.175-188.
- Özgen, Ebru; "Kurumsal Sosyal Sorumluluk Kavramı ve Çalışan Memnuniyetine Etkisi", **Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt 3, Sayı 8, 2007, s.1-6.
- Özhabeş, Hande; **Yolsuzlukla Mücadele Kriterleri: Yargı, Yasama ve Kamu Yönetimi Türkiye İzleme Raporu 2010**, Şeffaflık Derneği Yay., İstanbul, 2011.
- Özkan, Mehmet; "Yeniden Yapılanma Gereksinimi: Tarihsel Arka Plan ve Belediyelerde Yeniden Yapılanma", **Yerel Yönetimler Kongresi: Düünden Bugüne Yerel Yönetimlerde Yeniden Yapılanma Bildiriler Kitabı**, Çanakkale, On sekiz Mart Üniversitesi Biga İİBF Yay., 2004, s.39-41.
- Özkara, Belkıs; **Evrımcı ve Devrimci Örgütsel Değişim**, Afyon, Afyon Kocatepe Üniversitesi Yay., 1999.
- Öztekin, Ali; **Yönetim Bilimi**, 4. Baskı, Ankara, Siyasal Yay., 2010.
- Öztop, Sezai ve Mustafa Lamba; "Siyaset ve Yönetim Ayrımının Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Sağlık ve Milli Eğitim Bakanlıkları Üzerinden İncelenmesi", **Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi**, Cilt 9, Sayı 2, 2019, s.426-439.
- Öztürk, Cemal; "Motivasyon, Verimlilik, Rasyonellik ve Etkileşimleri ", **Yönetim ve Siyaset Değerlendirmeleri**, Edit: Cemal Öztürk, Asem Nauşabayeva Hekimoğlu ve Ayşe Nur Buyruk Akbaba, Nobel Yay., Ankara, 2018, s.29-49.
- Öztürk, Cemal; "Yönetim Fonksiyonu Olarak Örgütlenme, Yöneltilme ve Birlikte Değerlendirilmeleri", **Yönetim ve Siyaset Değerlendirmeleri**, 4.Bölüm, Edit. Cemal Öztürk, Asem Nauşabayeva Hekimoğlu ve Ayşe Nur Buyruk Akbaba, 1.Baskı, Ankara, Nobel Bilimsel Eserler, 2018, s.73-94.
- Öztürk, Emre; "Nesnelliğin Yükselişi ve Düşüşü: Nesnelliğin Neliği ve Mahiyeti Üzerine Tarihsel Bir Okuma", **Tarih Okulu Dergisi**, Cilt 12, Sayı 41, 2019, s.821-852.
- Öztürk, Mehtap ve Dilaver Tengilimoğlu, "Örgütsel Küçülmenin İş Görenlere Etkisi: Bir Kamu Hizmet Sektörü Uygulaması", **Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi**, Sayı 2, 2006, s.34-50.

- Öztürk, Nazım; “Ekonomide Devletin Değişen Rolü”, **Amme İdaresi Dergisi**, Cilt 39, Sayı 1, 2006, s.17-38.
- Özyürek, Alperen; “Klasik Elitist Teorinin Demokrasi Eleştirisi”, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, **Yüksek Lisans Tezi**, Bursa 2018, (s.ix+98).
- Palumbo, Fred- Bradley S. O’Hara and Paul A. Herbing, “Total Quality and the Human Resource Professional”, **Training for Quality**, Vol. 2, No. 1, 1994, p.29-34.
- Parlak, Bekir ve Kadir Caner Doğan; **Kamu Yönetiminde Denetim**, Bursa, Ekin Yay., 2015.
- Parlak, Bekir ve Zahid Sobacı; **Kuram ve Uygulamada Kamu Yönetimi**, 3.Baskı, Alfa Aktüel Yay., Bursa, 2010.
- Paşaoğlu, Didem; “Yönetim ve Yöneticilik”, **Yönetim ve Organizasyon**, Ünite-1, Ed.: Celil Koparal ve İnan Özalp, 1. Baskı, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yay., 2013, s.3-21.
- Pazarcık, Sevda Figan; “Beyin Göçü Olgusu ve Amerika Birleşik Devletleri Üniversitelerinde Çalışan Türk Sosyal Bilimciler Üzerine Bir Araştırma”, **Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi**, 2010, (s.xı+108+38 sayfa ekler).
- Pearce, John A. and Richard B. Robinson, **Strategic Management: Formulation, Implimentation and Control**, Eleventh Edition, New York, McGraw-Hill Companies, 2009.
- Pehlivan Muhammed, Seyid; “Gelir Dağılımı Eşitsizliğine Devletin Müdahale Araçları: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Örneği”, **Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü**, Sosyal Yardım Uzmanlık Tezi, Ankara, 2009, s.1-92.
- Pektaş, Ethem Kadri ve Hüseyin Koçak; “Bir Yerel Katılım Aracı Olarak Kent Konseyleri ve Afyonkarahisar Belediyesi Kent Konseyi Örneği”, **Türk Kamu Yönetimi**, Ed. Abdullah Yılmaz, Yavuz Bozkurt, Ankara, Gazi Kitabevi Yay., 2007, s.117-156.
- Penn University Archives & Records Center**. Henry Robinson Towne (1844 - 1924): <https://archives.upenn.edu/exhibits/penn-people/biography/henry-robinson-towne> (ET: 14 Şubat 2021).
- Petring, Alexander vd.; **Sosyal Demokrasi El Kitabı 3: Sosyal Devlet ve Sosyal Demokrasi**, Redaksiyon: Jochen Dahm, Tobias Gombert, Christian Krell, Alexander Petring, Thomas Rixen, Friedrich Ebert Vakfı Siyaset Akademisi Birimi, Çev. Recai Hallaç, 2.Baskı, İstanbul, 2013.

- Pınar, İbrahim; "Değişim Yönetimi Anlayışı Olarak Öğrenen Organizasyonlar", **Öneri, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 7, Sayı 25, 2006, s.29-42.
- Pira, Aylin ve Füsün Kocabaş; "Örgütsel İletişim Açısından Değişim Mühendisliği", **Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 5, Sayı 1, 2003, s.87-102.
- Polatoğlu, Aykut; **Türk Kamu Yönetimi: Güncel ve Eleştirel Yaklaşım**, Lefkoşa Yakın Doğu Üniversitesi Yay., 2009.
- Sabuncuoğlu, Zeyyat; **İnsan Kaynakları Yönetimi**, 3. Baskı, Bursa, Alfa Aktüel Yay., 2008.
- Sabuncuoğlu, Zeyyat ve Melek Tüz; **Örgütsel Psikoloji**, 3. Baskı, Bursa, Alfa Yay., 1998.
- Sabuncuoğlu, Zeyyat ve Tuncer Tokol; **İşletme**, 7. Baskı, Bursa, 2009.
- Safi, İsmail ve Talip Kurşuncu; "Siyasi Partizanlığın Bir Göstergesi Olarak Seçim Hileleri ve Türkiye'deki Bazı Uygulamaları", **İktisadi İdari ve Siyasal Araştırmalar Dergisi**, Cilt 4, Sayı 8, 2019, s.46-71.
- Sağlam, Mehmet; **Örgütsel Değişme**, TODAİE Yay., Ankara, 1979.
- Sakal, Mustafa; "Türkiye'de Yerel Yönetim Reform Sürecinin Malî Boyutu ve Analizi", **Ulusal Kalkınma ve Yerel Yönetimler: 4. Ulusal Yerel Yönetimler Sempozyum Bildirileri I**, Ankara, TODAİE Yay., 2009, s.331-352.
- Saraç, Osman; "Benchmarking ve Stratejik Yönetim", **Sayıştay Dergisi**, Sayı 56, Ocak-Mart 2005, s.53-77.
- Saraç, Osman; "Kamu Yararı Kavramı", **Maliye Dergisi**, Sayı 139, 2002, s.1-11.
- Sarioğlu Uğur, Sevtap ve Uğur Uğur; "Yöneticilik ve Liderlik Ayrımında Kişisel Farklılıkların Rolü", **Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi**, Cilt 6, Sayı 1, 2014, s.122-136.
- Saruhan, Sadican ve Müge Leyla Yıldız; **Çağdaş Yönetim Bilimi**, İstanbul, Beta Yay., 2009.
- Sayım, Ferhat; "Etik ve İş Etiği Kavramları", **Sağlık Piyasası ve Etik**, Bursa, MKM Yayıncılık, 2011, s. 43-50.
- Sayıştay; Lima Deklarasyonu Denetim Usulleri Rehberi, Bölüm 1; https://www.sayistay.gov.tr/tr/Upload/95906369/files/mevzuat/Standartlar/ISSAI_1.pdf (ET: 10 Ekim 2020).
- Schein, Edgard H.; "Three Cultures of Management: The Key to Organizational Learning", **Sloan Management Review**, Vol.38, No.1, 1996, p.9-20.
- Schermerhorn, John R.; **Management for Productivity**, Third Edition, John Wiley and Sons Inc., 1989.

- Selçuk, Engin; **Anayasa Hukuku**, İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi Ortak İçerik, Ders notu. <http://auzefkitap.istanbul.edu.tr/kitap/kok/anayasahukukuau201.pdf> (ET: 4 Eylül 2020).
- Selen, Ufuk ve Mustafa Taytak; "Türkiye’de Bütçenin Yasama Organı Tarafından Denetimi ve Sayıştay’ın Konumu", **Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt 19, Sayı 1, 2017, s.193-223.
- Sencer, Muzaffer; **Türkiye’nin Yönetim Yapısı**, 2. Baskı, İstanbul, Alan Yay., 1992.
- Serpa, Sandro and Carlos Miguel Ferreira; "The Concept of Bureaucracy by Max Weber", **International Journal of Social Science Studies**, Vol. 7, No. 2, January 2019, p.12-18.
- Seyitdanlıoğlu, Mehmet; "Türkiye’de Yönetim Tarihi Araştırmalarının Gelişimi ve Durumu (Osmanlı Dönemi)", s.1-8. <http://yunus.hacettepe.edu.tr/~mehmets/turkiyedeyonetimtarihi.pdf> (ET: 3 Ekim 2020).
- Sezen, Seriy; "Kamu Yönetimi Reformları: Küresel Bir Düzenleme mi?", **Amme İdaresi Dergisi**, Cilt 42, Sayı 1, 2009, s.23-41.
- Sezer, Cemal; "Öğrenen Örgüt Düşüncesi ve Öğrenen Örgütler", **Çağdaş Yönetim Araçlarından Seçmeler**, Ed. M. Şerif Şimşek ve Said Kingir, Ankara, Nobel Yay., 2006, s.1-21.
- Sezer, Özcan ve Tarık Vural; "Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Devletin Değişen Rolü ve Merkezi Yönetim ile Yerel Yönetimler Arasında Yetki ve Görev Paylaşımı", **Maliye Dergisi**, Sayı 159, 2010, s.203-219.
- Sezer, Özcan ve Cengiz Sarı; "Yeni Kamu Yönetimi Anlayışının Türk Yargı Sistemine Etkileri", Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi **Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 9, Sayı 20, 2017, s.196-215.
- Shaikh, Irfan Ahmed -Arshad Islam and Bashir Ahmed Jatoy; "Bureaucracy: Max Weber’s Concept and Its Application to Pakistan", **International Relations and Diplomacy**, Vol. 6, No. 4, April 2018, p.251-262.
- SIGMA; "Sustainable Institutions for European Union Membership" OECD Yay., 1998, Çev. Pınar Acar (Avrupa Birliği Üyeliği Yolunda Sürdürülebilir Kurumlar Sigma Belgeleri: No.26), **Maliye Dergisi**, Sayı 148, Ocak-Nisan 2005, s.5-34.
- Silva, S. Sarath Mathilal de; "The Concept of Equality: Its Scope, Developments and International Legal Regime", JRASSL(NS). Vol. 61 Part 2, 2017, p.31-54.
- Sivrekli Demircan, Esra; "Karşılaştırmalı Bir Perspektiften Kamu Mali Yönetiminde Türk Bütçe Sistemi ve Analitik Bütçe Sistemine Geçiş", Muhasebe ve Finansman Dergisi, Sayı 25, 2005, s.60-69.

- Siverekli Demircan, Esra; "Yeni Ekonomik Düzendeki Bütçe Sistemlerindeki Değişim Süreci ve Türk Kamu Maliyesinin Uyumu", **Yönetim ve Ekonomi**, Cilt 13, Sayı 2, 2006, s.47-61.
- Sobacı, Mehmet Zahid; **İdari Reform ve Politika Transferi: Yeni Kamu İşletmeciliğinin Yayılışı**, Ankara, Turhan Kitabevi Yay., 2009.
- Soyak, Alkan; "Türkiye'de İktisadî Planlama: DPT'ye İhtiyaç Var mı?", **Doğuş Üniversitesi Dergisi**, Cilt 4, Sayı 2, 2003, s.167-182.
- Soykan Adaoğlu, Hacer; "Küreselleşme ve Egemenlik Kavramının Değişmesi-ne Yol Açan Etmenler", **İÜHFM**, Cilt 66, Sayı 1, 2008, s.3-22.
- Soysal, Mümtaz; "Parkinson Kanunu veya İlerlemenin Yolları", **Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi**, Cilt 13 Sayı 3, 1958, s.297-299.
- Sökmen, Alptekin; **Yönetim ve Organizasyon**, Ankara, Detay Yay., 2010.
- Söyler, İlhami; "Kamu Sektöründe Stratejik Yönetim Uygulanabilir mi? (Engeller/Güçlükler)", **Maliye Dergisi**, Sayı 152, Ocak-Haziran 2007, s.103-115.
- Spicker, Paul; "The nature of a public service", *International Journal of Public Administration*, Vol. 32, No. 11, 2009, p.970-991.
- Stoner, James A. F. and Charles Wankel; **Management**, Third Edition, Prentice-Hall International Edition, New Jersey, 1986.
- Styhre, Alexander; **The Innovative Bureaucracy: Bureaucracy in an Age of Fluidity**, First published 2007 by Routledge, Simultaneously published in the USA and Canada.
- Sürgit, Kenan; **Türkiye'de İdarî Reform**, TODAİE Yay., Ankara, 1972.
- Şahin, Ali -Filiz Tufan Emni ve Ömer Unsal; "Çatışma Yönetimi Yöntemleri ve Hastane Örgütlerinde Bir Uygulama", Selçuk Üniversitesi **Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı 15, 2006, s.553-568.
- Şahin, Ali ve Filiz Tufan Emni, "Kamu Yönetiminde Değişim Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Yöntemleri: Konya Büyükşehir Belediyesinde Bir Uygulama", **Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Dergisi**, Cilt 11, Sayı 2, 2006, s.43-62.
- Şahin, Bayram; "Karapara ve Karaparanın Aklanmasına İlişkin Ulusal- Uluslararası Düzenlemeler", **Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt 12, Sayı 2, 2010, s.152-173.
- Şahin, Güller ve Zeki Yılmaz; "Türkiye Ekonomisinde Milli Gelir ve Ücretler Arasındaki İlişki", **Gaziantep University Journal of Social Sciences**, Cilt 16, Sayı 3, 2017, s.706-719.
- Şahin, Mehmet; "Başlıca Yönetim Yaklaşımları", **İş İdaresi**, Fasikül-1, Ed. Mehmet Şahin, Ankara, Anadolu Üniversitesi Yay., No. 39, 1987, s.20-36.

- Şahin, Yusuf; **Yönetim Bilimi ve Türk Kamu Yönetimi**, 2. Baskı, Trabzon, Murathan Yay., 2010.
- Şaşmaz, Mahmut Ünsal ve Yunus Emre Yayla; "Ekonomik Kalkınmanın Belirleyicilerinin Değerlendirilmesi: Ekonomik Faktörler", **International Journal of Public Finance**, Cilt 3, Sayı 2, 2018, s.249-268.
- Şaylan, Gencay; "Bir Yapısal Değişim Sorunu Olarak Yönetim Reformu", **Türkiye'de Kamu Yönetimi**, Der. Burhan Aykaç, Şenol Durgun, Hüseyin Yayman, Ankara, Yargı Yay., 2003, s.413-429.
- Şeker, Murat; "İstikrar Politikası Aracı Olarak Bütçe Uygulamaları", **İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Maliye Araştırma Merkezi Konferansları**, Prof. Dr. Türkan Öncel'e Armağan, Sayı 47, 2005, s.223-251.
- Şen, Deniz Ece ve Kenan Kolat; **Almanya Türk Toplumu: İnsan Hakları İhlalleriyle Ulusal ve Uluslararası Mücadele Mekanizmaları**, T.C. Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Yay., 2015.
- Şenel, Alâeddin; **Siyasal Düşünceler Tarihi**, Ankara, Teori Yay., 1986.
- Şenol, Cem; "İçeriden Öğrenilen Bilgi ve İçeriden Öğrenen Kavramlarının Ceza Hukuku Açısından İncelenmesi", **Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 2, Sayı 2, 2012, s.126-145.
- Şerbetçi, Gamze; "Türkiye'de Uygulanan Finansal Politikaların Gelir Dağılımı Üzerindeki Etkisi", **Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İİBF Dergisi**, Cilt 4, Sayı 1, 2014, s.93-116.
- Şimşek, Şerif; **Yönetim ve Organizasyon**, 10. Baskı, Konya, Adım Ofset, 2008.
- Taner, Ahmet; "Kamuda Stratejik Yönetim ve Bütçe", **Sayıştay Dergisi**, Sayı 99, 2015, s.29-46.
- Tansel, Aysıt ve Nil Demet Güngör; "Türkiye'den Yurt Dışına Beyin Göçü: Ampirik Bir Uygulama", **ERC Working Paper in Economic**, Vol. 4, No 2, 2004, s.1-10.
- Taplamacıoğlu, Mehmet; **Genel Sosyoloji Üzerine Bir Deneme**, 2. Baskı, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 1969.
- Tarhan, R. Bülent -Ömer Faruk Gençkaya- Ergin Ergül- Kemal Özsemerci ve Hakan Özbaran; **Bir Olgu Olarak Yolsuzluk: Nedenler, Etkiler ve Çözüm Önerileri**, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı, 2. Baskı, Aralık 2006.
- Tarı, Meltem; "Yozlaşmanın Ekonomik Etkileri: Türkiye Üzerine Değerlendirmeler", **Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Anabilim Dalı**, Yüksek Lisans Tezi, 2006, (s.vii+116).

- Taşar, Mehmet Okan; "Siyasî Yozlaşma Kavramı ve Kamu Ekonomisi", **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 14, Sayı 2, 2006, s.347-368.
- Taşlıyan, Mustafa ve Mehmet Güven; "Stres ve Stres Yönetimi", **Çağdaş Yönetim Araçlarından Seçmeler**, Ed. M. Şerif Şimşek ve Said Kingır, Ankara, Nobel Yay., 2006, s.197-224.
- Tataroğlu, Muhittin; **Bilgi Çağında Kamu Yönetiminin Denetimi**, 1. Baskı, İzmir, KitapAna Yay., 2017.
- Tataroğlu, Muhittin; " Yozlaşmayla Mücadelede Medyanın Doğrudan ve Dolaylı Rolü", **Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 1, Sayı 12, 2006, s.127-148.
- Taylor, Frederick W.; **Bilimsel Yönetimin İlkeleri**, Çev. E. Bahadır Akın, Ankara, Adres Yay., 2007.
- TBMM Başkanlığı, Yolsuzlukların Sebeplerinin, Sosyal ve Ekonomik Boyutlarının Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Raporu, 2003.
- TBMM Başkanlığı, **Yolsuzlukların Sebeplerinin, Sosyal ve Ekonomik Boyutlarının Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonu (10/9)**, II. Kısım: Para, Bankacılık, Hazine, Dış Ticaret ve Gümrük Konuları, Genel Rapor.
- Tek, Hande; "Avrupa Entegrasyonunda Ulusal Devletler ve Avrupa Birliği Yapısal Politikalarının Yansımaları", **Yerel Yönetimler Kongresi: Düünden Bugüne Yerel Yönetimlerde Yeniden Yapılanma**, Çanakkale, On sekiz Mart Üniversitesi Biga İİBF Yay., 2004, s.109-115.
- Tekin, Ali Güner; "Görev Zararı mı? Zarar Etme Görevi mi?", **Ekonomistler Bülteni**, Mart 2002, s.1-3. <http://www.angelfire.com/ok4/aligunertekin/200203GorevZarari.pdf> (ET: 26 Eylül 2020).
- Tekin, Mahmut; **Toplam Kalite Yönetimi**, 3. Baskı, Ankara, (yky), 2004.
- Tekin, Mahmut; **Kalite Güvence ve Standartlar**, 3. Baskı, Konya (yky), 2009.
- Tekin, Ömer Akgün ve V. Rüya Ehtiyar; "Yönetimde Karar Verme: Batı Antalya Bölgesindeki Beş Yıldızlı Otellerde Çalışan Farklı Departman Yöneticilerinin Karar Verme Stilleri Üzerine Bir Araştırma", **Journal of Yasar University**, Cilt 20, Sayı 5, 2010, s.3394-3414.
- Tengilimoğlu, Dilaver- Asuman Atilla ve Meral Bektaş, **İşletme Yönetimi**, 2. Baskı, Ankara, Seçkin Yay., 2009.
- Tepe, Harun; "Etik Bakış Açısından Yozlaşma", **Felsefe Logos**, Cilt 10, Sayı 33-34, Bulut Yay., 2007, 17-21.

- Theuvsen, Ludwig; "On Good and Bad Bureaucracies: Designing Effective Quality Management Systems in the Agrofood Sector", Paper prepared for presentation at the 84th EAAE Seminar 'Food Safety in a Dynamic World' Zeist, The Netherlands, February 8 - 11, 2004, s.1-11.
- Thompson, Brad Lee; **Yeni Yöneticinin El Kitabı**, Çev. Vedat G. Diker, İstanbul, Hayat Yay., 2003.
- Thompson, C. Bertrand; "The Literature of Scientific Management", **The Quarterly Journal of Economics**, Oxford University Press, Vol. 28, No. 3, May, 1914, p.506-557.
- Thompson, Victor A.; **Modern Organization**, Published by: The University of Alabama Press, 2015.
- TOBB, **Türkiye'de Yönetimin Yeniden Yapılanması: Avrupa Birliğine Tam Üyelik Sürecinde**, Ankara, TOBB Yay., 2000.
- Toker, Huriye ve Merba Tat; "Sosyal Sorumluluk: Kamu ve Vakıf Üniversiteleri Öğrencilerinin Sosyal Sorumluluğa İlişkin Bilgi Düzeyleri ve Algılarının Ölçülmesi", **Selçuk İletişim**, Cilt 8, Sayı 1, 2013, s.34-56.
- Toksöz, Fikret vd.; **Yerel Yönetim Sistemleri**, İstanbul, TESEV Yay., 2009.
- Tolay Sabuncuoğlu, Ebru; "Liderlik, Değişim ve Yenilik", **Liderlik ve Motivasyon**, Ed. Celalettin Serinkan, Ankara, Nobel Yay., 2008, s.63-82.
- Topçu, Birol; "Kamusal Hizmetler: Özel İhtisas Komisyonu Raporu", **Trakya Kalkınma Ajansı**, s.1-62. <https://www.trakyaka.org.tr/upload/Domain/trakyaka/28062013l2BCg3.pdf> (ET: 29 Ağustos 2020).
- Tortop, Nuri; "Yerel Yönetimlerde Yeniden Yapılanma", **Amme İdaresi Dergisi**, Cilt 25, Sayı 3, Eylül 1992, s.37-50.
- Topdemir, Hüseyin Gazi; "Felsefe Nedir? Bilgi Nedir?", **Türk Kütüphaneciliği**, Cilt 23, Sayı 1, 2009, s.119-133.
- Toprak, Zerrin; **Yerel Yönetimler**, 6. Baskı, Ankara, Nobel Yay., 2006.
- Topuzkanamış, Şafak Evran; "1982 Anayasasında Temel Hak ve Özgürlükler", **DEÜ. Hukuk Fakültesi Dergisi**, Prof. Dr. Durmuş Tezcan'a Armağan, Cilt 21, Özel Sayı, 2019, s.1767- 1793.
- Tortop, Nuri v.d., **Yönetim Bilimi**, 7. Baskı, Ankara, Nobel Yay., 2007.
- Tortop, Nuri- Eyüp G. İsbir, Burhan Aykaç, **Yönetim Bilimi**, 3. Baskı, Ankara, Yargı Yay., 1999.
- Tosun, Kemal; **İşletme Yönetimi**, 6. Baskı, Ankara, Savaş Yay., 1992.
- Toye, John; "Modern Bureaucracy ", **UNU World Institute for Development Economics Research** (UNU-WIDER), Helsinki, Finland, May 2006, p.1-19.

- Tozlu, Ahmet; "Gerçek, Yeni Kamu Yönetimi Hareketi Nedir?", **Türk İdare Dergisi**, Sayı 484, s.331-349.
- Tufan Emni, Filiz; "Türkiye’de Yerel Yönetimler Reformunun İç ve Dış Dinamikleri", **Celal Bayar Üniversitesi İİBF. Yönetim ve Ekonomi Dergisi**, Cilt 16, Sayı 2, 2009, s.31-48.
- Tuncer, Doğan - Doğan Yaşar Ayhan ve Demet Varoğlu, **Genel İşletmecilik Bilgileri**, Ankara, Siyasal Yay., 2008.
- Tunç, Hasan; "Demokrasi Türleri ve Müzakereci Demokrasi Kavramı", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 12, Sayı 1-2, 2008, s.1113-1132.
- Turan, Elif; "Üniter Bir Devlet Olarak Finlandiya Yerel Yönetimleri", **Nişantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt 6, Sayı 1, 2018, s.84-102.
- Turhan, Salih; "Maliye Politikası ve Uygulamaya İlişkin Yöntemler", **İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası**, 50. Yıl Armağanı, Cilt 44, Sayı 1-4, 1986, s.113-132.
- Tutar, Hasan; **İşletme Yönetimi**, 3. Baskı, Ankara, Seçkin Yay., 2007.
- Tutum, Cahit; **Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma**, Ankara, TESEV Yay., 1994.
- Türkiye Cumhuriyeti Kalkınma Bakanlığı; "Stratejik Planlama İçin Analiz ve Yöntemler Rehberi", 2018, (s.iv+1-25). http://www.sp.gov.tr/upload/xSpKutuphane/files/I0zj6+Stratejik_Planlama_Icin_Analiz_ve_Yontemler_Rehberi.pdf (ET: 11 Eylül 2020).
- TÜSİAD, **Kamu Reformu Araştırması**, İstanbul, 2002.
- Uğur, Hüsamettin; "Türkiye’nin Yolsuzlukla Mücadele Enstrümanları", **TBB Dergisi**, Sayı 98, 2012, s.301- 344.
- Uluğ, Feyzi; "Yönetimde Yeniden Yapılanma ve Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı Üzerine Eleştirel Bir Bakış", **Amme İdaresi Dergisi**, Cilt 37, Sayı 1, 2004, s.1-28.
- Ulusoy, Ahmet ve Tekin Akdemir; **Mahalli İdareler**, 5. Baskı, Ankara, Seçkin Yay., 2007.
- Ulusoy, Ali; "Fransız ve Avrupa Birliği Kamu Hizmeti Anlayışlarının Türk Hukukuna Etkisi", **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 48, Sayı 1, 1999, s.165-176.
- Ulutaş, Mehmet; "Katılımcı Yönetimin Örgütsel Bağlılık ve Yaratıcılığa Etkisi: İmalat Sektöründe Bir Uygulama", **SÜ İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi**, Cilt 11, Sayı 21, Oca 2011, s.593-615.
- Unur, Kâmil; "Stres ve Yönetimi", **İşletmecilikte Güncel Konular**, Ed. Tuncay T. Turaboğlu, Bursa, Ekin Yay., 2001, s.233-274.

- Uran, Peri; "Anayasaların Başlangıç Kısımları", **İÜHF**, Cilt 73, Sayı 1, 2015, s.223-248.
- Urhan, Vahide Feyza; "Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Yeniden Yapılandırılması", **Sayıştay Dergisi**, Sayı 70, Temmuz-Eylül 2008, s.85-102.
- Ustasüleyman, Talha; "Organize Sanayi Bölgesi İşletmelerinde Değişim Mühendisliği Çalışmalarına Yönelik Bir Araştırma", **Atatürk Üniversitesi İİBF Dergisi**, Cilt:23, Sayı:1, Ocak 2009, s.229-246.
- Uygun, Oktay; "Küreselleşme ve Değişen Egemenlik Anlayışının Sosyal Haklara Etkisi", **Anayasa Yargısı Dergisi**, Cilt: 20, 2003, s.250-284.
- Uygur, Akyay ve Ramazan Göral, **Yönetim ve Organizasyon**, Ankara, Nobel Yay., 2005.
- Uysal, Gürhan; "Örgütsel Kaynak ve Hedef İlişisini Sağlamada Bütçe Süreci ve Uygulamaları: Bütçe Planlama, Yürütme ve Kontrol", **Muhasebe ve Finansman Dergisi**, Sayı 38, 2008, s.113-122.
- Üçok, Tengiz; "Yönetim Fonksiyonu", **Genel İşletmecilik**, Ed. M. Mithat Üner, Ankara, Detay Yay., 2008, s.71-110.
- Ünal, Semra; "Takım Kurma ve Yönetme Süreci", **MÜ Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi**, Sayı 10, 1998, s.287-297.
- Ünlü, Ufuk; "Kara Para Aklamada Yeni Yöntemler ve Kara Paranın Ekonomi Üzerindeki Etkileri", **Sayıştay Dergisi**, Sayı 113, 2019, s.155-179.
- Ünsal, Hilmi; "Görev Zararlarının İncelenmesi ve Değerlendirilmesi", **Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi**, Sayı 1, 2002, s.229-244.
- Ütük, Utku; "Denhardt ve Denhardt’ın Yeni Kamu Hizmeti Kuramına Bakış", **Sayıştay Dergisi**, Sayı 99, 2015, s.47-70.
- Vergiliel Tüz, Melek; **Kriz Döneminde İşletme Yönetimi**, Bursa, Ekin Yay., 1996.
- Yaman, Erkan; **İşyerinde Psikoşiddet - Mobbing**, Ankara, Nobel Yay., 2009.
- Yanık, Murat; "1982 Anayasası’nın İnsan Hakları Anlayışının Uluslararası Belgeler ve Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Değerlendirilmesi", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 12, Sayı 1-2, 2008, s.1133-1161.
- Yalçın, İbrahim ve M. Nuri Özulucan; "Özel ve Kamu Yönetiminde Değişim Mühendisliği", **Türk İdare Dergisi**, Yıl 74, Eylül 2002, s.191-208.
- Yay, Serdar; "Tarihsel Süreçte Türkiye’de Sosyal Devlet", **21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Dergisi**, Cilt 3, Sayı 9, 2014, s.147-161.
- Yayman, Hüseyin; **Türkiye’nin İdarî Reform Tarihi**, Ankara, Turhan Kitabevi Yay., 2008.

- Yazıcı, Kuddusi; "Dünyadaki Kamusal Planlama Uygulamalarının Değerlendirilmesi ve Öneriler", **Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi**, Cilt 13, Sayı 1, 2015, s.256-282.
- Yazıcı, Kuddusi; "Türkiye'de Kamu Yönetiminde Planlama Uygulamalarının Değerlendirilmesi ve Ulusal Planlama ile İlgili Öneriler", **Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı 4, 2015, s.68-96.
- Yazıcı, Selim; **Öğrenen Organizasyonlar**, İstanbul, Alfa Yay., 2001.
- Yazıcıoğlu, Recep; **Bu Sistem Değişmeli**, Erzurum, Birey Yay., 1995.
- Yeniçeri, Özcan; **Örgütsel Değişmenin Yönetimi**, Ankara, Nobel Yay., 2002.
- Yeniçirak, Hasan; "Sosyoloji Neliği Üzerine Bir İnceleme", **Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi**, Cilt 2, Sayı 5, 2015, s.137-146.
- Yıldırım, Hakan; "Toplam Kalite Yönetiminin Temel Kavramları", **Öneri, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 5, Sayı 17, Ocak 2002, s.191-202.
- Yıldırım, Selime; "Devlet Planlama Teşkilatı'na Sosyalist Planlama Açısından Bir Bakış", Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi, **Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi**, Cilt 17, Sayı 29, 2015, s.23-32.
- Yıldız, Günay; "Türk Kamu Yönetiminde Liyakat İlkesi", **Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Özel Sayı, 2016, s.140-180.
- Yılmaz, Abdullah ve Mustafa Ökmen; **Kamu Yönetimi**, Gazi Kitabevi, Ankara, 2004.
- Yılmaz, Dilşat; "Türk Hukukunda Kamu Hizmeti Kavramı ve Kriterleri", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt 12, Sayı 1-2, 2008, s.1215-1234.
- Yılmaz, Engin; "Bir Dil Bilgisi Terimi/ Kavramı Olan "Nitelik ve Özellik" Eş Anlamlı mıdır?", **Dil Araştırmaları Dergisi**, Sayı 3, Güz 2008, s.41-45.
- Yılmaz, Osman; **Kamu Yönetimi Reformu: Genel Eğilimler ve Ülke Deneyimleri**, Ankara, DPT Yay., 2001.
- Yılmaz, Tuncay ve Zeynep Sözcü; "Ödül Yönetimi: İşletmeler Açısından Değeri ve Önemi", **Bilgi**, Cilt 21, Sayı 2, 2019, s.271-295.
- Yılmaz Uçar, Aslı; "Türkiye'de Stratejik Planlamanın Kuruluş Süreci Üzerinden Planlamada Dönüşümün Çözümlemesi", **Mülkiye Dergisi**, Cilt 40, Sayı 2, 2016, s.5-42.
- Yükçü, Süleyman ve Gülşah Atağan; "Etkinlik, Etkililik ve Verimlilik Kavramlarının Yarattığı Karışıklık", **Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi**, Cilt 23, Sayı 4, 2009, s.1-13.

- Yüksel, Fatih; “Kamu Yönetiminde Yeni Eğilimler Perspektifinde Türk Kamu Yönetiminde Reform İhtiyacı ve Kamu Yönetimi Reformu Yasa Tasarısı”, **Kamu Yönetimi**, Ed. Abdullah Yılmaz, Mustafa Ökmen, Ankara, Gazi Kitabevi Yay., 2004, s.1-22.
- Yüksel, Öznur ve Hakan Erkutlu; “Personeli Güçlendirme-Empowerment”, **Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi**, Sayı 1, 2003, s.131-142.
- Zararsız, M. Emin- Ercan Topaca- Birol Ekici ve Gülşah Yalçinkaya; **Kamu Kesiminde Kaynakları Etkin Kullanma ve Maliyetleri Düşürme**, Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığı, Ankara, 2005. http://www.omerdincer.com/document/2005_etkin_kullanma.pdf
- Weber, Max; **Sosyoloji Yazıları**, Çev. Taha Parla, 12. Baskı, Deniz Yay., İstanbul, 2008.
- Weber, Max; **Bürokrasi ve Otorite**, Çev. H. Bahadır Akın, 2. Baskı, Ankara, Adres Yay., 2006.

İNTERNET KAYNAKLARI

- https://en.wikipedia.org/wiki/Spoils_system (ET: 3 Ekim 2020).
- <https://www.ders.es/yor1.pdf> (ET: 27 Ağustos 2020).
- <https://www.iedunote.com/managerial-skills> (ET: 27 Ağustos 2020).
- <https://www.entrepreneurshipinbox.com/202/managerial-skills/> (ET: 27 Ağustos 2020).
- <https://www.indeed.com/career-advice/career-development/conceptual-skills> (ET: 27 Ağustos 2020).
- <https://www.nkfu.com/cyril-northcote-parkinson-kimdir/> (ET: 14 Kasım 2020).
- <https://www.britannica.com/biography/C-Northcote-Parkinson> (ET: 14 Kasım 2020).
- <https://vergiyedair.com/2019/03/14/gorev-zarari-mi-gelir-kaybi-mi/> (ET: 26 Eylül 2020).
- https://tr.wikipedia.org/wiki/Uluslararası_Şeffaflık_Örgütü (ET: 26 Eylül 2020).
- <https://tarihbilgi.org/> (ET: 29 Ağustos 2020).
- <https://tr.wikipedia.org/wiki/Fizyokrasi> (ET: 29 Ağustos 2020).
- <http://www.gencmaliye.com/> (ET: 29 Ağustos 2020).
- https://www.anayasa.gov.tr/files/pdf/anayasa_yargisi/anyarg20/uygun.pdf (29 Ağustos 2020).
- <http://www.kursunkalem.com/iktisat-terimi/merkez-ulkeler/#gsc.tab=0> (ET: 17 Ekim 2020).

- https://www.anayasa.gov.tr/Kararlar/GenelKurul/Basvuru_Karari/2016-21.pdf (ET: 1 Eylül 2020).
- <https://plato.stanford.edu/entries/equality/> (ET: 4 Eylül 2020).
- https://www.anayasa.gov.tr/Kararlar/GenelKurul/Basvuru_Karari/2016-21.pdf (ET: 1 Eylül 2020).
- ¹https://www.luton.gov.uk/Community_and_living/Lists/LutonDocuments/PDF/Social%20Justice/What%20is%20equality%20about.pdf (ET: 6 Eylül 2020).
- http://auzefkitap.istanbul.edu.tr/kitap/iktisat_ue/kamuyonetimi.pdf (ET: 30 Ağustos 2020).
- https://tr.wikipedia.org/wiki/2010_T%C3%BCrkiye_anayasa_de%C4%9Fi%C5%9Fikli%C4%9Fi_referandumu (ET: 23 Eylül 2020)
- <https://sozluk.gov.tr/> (ET: 23 Eylül 2020).
- <https://www.neoldu.com/yozlasma-nedir-6293h.htm> (ET: 23 Eylül 2020).
- https://www.sayistay.gov.tr/tr/Upload/95906369/files/mevzuat/Standartlar/ISSAI_1.pdf (ET: 10 Ekim 2020).
- <http://www.sbb.gov.tr/kamu-istihdami/> (ET: 18 Eylül 2020).
- <https://www.seffaflik.org/kamu-istihdami-verileri-2007-2020/> (ET: 26 Eylül 2020).
- <https://perspektif.eu/2019/04/12/son-zamanlarin-en-sik-tartisilan-kavramlarindan-biri-diaspora-nedir/> (ET: 19 Eylül 2020).
- <https://www.seffaflik.org/gorev-zararlari/> (ET: 26 Eylül 2020).
- <https://www.ders.es/yor1.pdf> , “Yönetim ve Yöneticilik”, s.1-16. (ET: 27 Ağustos 2020).
- http://alibabahan.weebly.com/uploads/1/4/0/4/14044326/5._hafta.pdf “The iron Cage of Rationality Max Weber (1864–1920) Foundations of Sociology”, s.40-45, (ET: 7 Kasım 2020).
- <https://arastirmax.com/en/system/files/dergiler/2057/makaleler/3/2/arastirmax-orgutsel-etkinlik-olcumu.pdf> (25 Ağustos 2020).
- https://acikders.ankara.edu.tr/pluginfile.php/1415/mod_resource/content/2/DERS%20NOTLARI%20%281%29.pdf (ET: 5 Ekim 2020).
- <https://sozluk.gov.tr/> (ET: 12 Şubat 2021).
- <https://www.referenceforbusiness.com/management/Or-Pr/Pioneers-of-Management.html> (ET: 10 Şubat 2021)
- <https://www.cambriapress.com/cambriapress.cfm?template=4&bid=467> (ET: 13 Şubat 2021).

<http://www.muhendisendustri.com/2016/08/henry-robinson-townenun-hayati.html> (ET: 14 Şubat 2021).

<http://www.fdrlibrary.marist.edu/daybyday/resource/may-1935-7/> (ET: 15 Şubat 2021).

https://en.wikipedia.org/wiki/Morris_Llewellyn_Cooke (ET: 15 Şubat 2021).

Dr. Hanifi SEVER

**YÖNETİMDE YENİ BİR SORUN:
ÖRGÜTSEL ZEHİRLENME**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2021**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Yönetimde Yeni Bir Sorun: Örgütsel Zehirlenme

Hanifi Sever

Hukuk Yayınları Dizisi – 2819

Birinci Baskı : Mart, 2021

ISBN : 978 – 625 – 7656 – 38 – 2

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Bilgin Teren

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kirtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 46661

Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

KAYNAKÇA

- Akarsu, B. (1998). *Felsefe terimleri sözlüğü*. İstanbul: İnkılap Kitabevi
- Akat, İ. (1994). *İşletme Yönetimi*, İstanbul: Beta Basım.
- Akgeyik, T., Güngör, M. & Uşen, Ş. (2007). Individual and organizational consequences of mobbing in the workplace: A case of banking sector (a survey). *Journal of Academy of Business and Economics*, 7(3), 150-158.
- Alparslan, A. M. & Kayalari M. (2012). Örgütsel Sessizlik: Sessizlik Davranışları ve Örgütsel ve Bireysel Etkileri, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 4(6), 136-147.
- Alterman, T., Luckhaupt, S. E., Dahlhamer, J. M., Ward, B. W., & Calvert, G. M. (2013). Job insecurity, work-family imbalance, and hostile work environment: Prevalence data from the 2010 National Health Interview Survey. *American journal of industrial medicine*, 56(6), 660-669.
- Anafarta, N., Fulya S., & Yapıcı, N. (2008). "Konaklama işletmelerinde kadın yöneticilerin cam tavan algısı: Antalya ilinde bir araştırma." *Akdeniz İİ BF Dergisi* 15, 111-137.
- Andersson, L. M. & Pearson, C. M. (1999). Tit for tat? The spiraling effect of incivility in the workplace. *Academy of management review*, 24(3), 452-471.
- Appelbaum, S.H. & Roy-Girard, D. (2007). Toxins in the workplace: affect on organizations and employees. *Corporate Governance: The international journal of business in society*, 7(1), 17-28.
- Aquino, K. & Lamertz, K. (2004). A relational model of workplace victimization: Social roles and patterns of victimization in dyadic relationships, *Journal of Applied Psychology*, 89, 1023–1034.
- Asch, S. E. (1955). "Opinions and Social Pressure", *Scientific American*, 193(5), 31-35.

- Aydeniz, H. (2010). Yabancılaşma ve Günah Kavramlarına Genel Bir Bakış ve Bu Kavramların Paul Tillich Düşüncesindeki Yeri ve Önemi, *EKEV Akademi Dergisi*, 14(43), 299-316.
- Aydın, İ. (2003). *Eğitim ve öğretimde etik*. Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Ayoko, O. B., Callan, V. J., & Härtel, C. E. (2003). Workplace conflict, bullying, and counterproductive behaviors. *The International Journal of Organizational Analysis*, 11(4), 283-301.
- Aytaç, Ö. (2005). Modern Bürokrasiler ve Yabancılaşma Ethosu, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 15, Sayı: 2, s. 319-348.
- Aytaç, S., & Dursun, S. (2013). Çalışma Hayatında Kadına Yönelik Şiddet: Sağlık Sektöründe Bir Uygulama, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 71(1), 67-78.
- Aytekin, P. E. (2015). Zeki Demirkubuz Sinemasında Şiddet: Masumiyet ve Kader. *Ankara Üniversitesi İlef Dergisi*, 2 (2), 155-178.
- Bandura, A. (2001). Social cognitive theory: An agentic perspective, *Annual review of psychology*, 52(1): 1-26.
- Barbuto Jr, J. E., Phipps, K. A. & Xu, Y. (2010). Testing relationships between personality, conflict styles and effectiveness. *International Journal of Conflict Management*, 21(4), 434-447.
- Bem, S. L. (1974). The measurement of psychological androgyny. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 42: 155-162.
- Bem, S. L. (1977). On the utility of alternative procedures for assessing psychological androgyny, *Journal of consulting and clinical psychology*, 45(2), 196.
- Beugré, C.D. & Baron, R. A. (2001). Perceptions of Systemic Justice: The Effects of Distributive, Procedural and Interactional Justice, *Journal of Applied Social Psychology*, 31(2), 324-339.
- Bhasin, K. (2003). *Toplumsal Cinsiyet "Bize Yüklenen Roller"*, çev. K. Ay, İstanbul: Kadın Dayanışma Vakfı Yayınları.
- Bies, J.B. & Shapiro D.L., (1987). Interactional Fairness Judgments: The Influence of Causal Accounts, *Social Justice Research*, Vol. 1, 199-218.

- Bildik, B. (2009). *Liderlik Tarzları, Örgütsel Sessizlik Ve Örgütsel Bağlılık İlişkisi*, Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Bilgel, N., Aytaç, S. & Bayram, N. (2006). Bullying in Turkish white collar workers. *Occupational Medicine*, 56(4), 226-231.
- Bilimoria, D., Simy J., & XiangFen L. (2008). Breaking barriers and creating inclusiveness: Lessons of organizational transformation to advance women faculty in academic science and engineering." *Human resource management* 47(3), 423-441.
- Bolin, A. & Heatherly, L. (2001). 'Predictors of employee deviance: the relationship between bad attitudes and bad behavior, *Journal of Business and Psychology*, 15(3), 405-418.
- Bowling, N. A., & Beehr, T. A. (2006). Workplace harassment from the victim's perspective: a theoretical model and meta-analysis. *Journal of Applied Psychology*, 91(5), 998.
- Bradfield, M. & Aquino, K. (1999). The effects of blame attributions and offender likeableness on forgiveness and revenge in the workplace. *Journal of Management*, 25, 607-628.
- Bridge, B. (2003). *Eğitim yönetiminde kadınlar*. İstanbul: Beyaz Yayınları.
- Bumin, B. (1990). *Organizasyonlarda Çatışma Yönetimi*, Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Burke, P.J. (2006). *Interaction in Small Groups*, *Handbooks of Social Psychology*, (Ed. John Delamater) Madison: Springer.
- Byrne S. & Cropanzano, R. (2001). *The History of Organizational Justice: The founder speak*. In R. Cropanzano (Ed.), *Justice in the workplace: From theory to practice*, Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associate, 3-26.
- Caligiur, P. M. (2000). The big Five Personality Characteristics as Predictors of Expatriate's Desire to Terminate the Assignmetn adn Supervisor-Rated Performance, *Personnel Psychology*, Vol: 53, 67-68.
- Can, H. (1997). *Organizasyon ve Yönetim*, Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Cavender, G., Cohen, Albert K. (2010). *Delinquent Boys*. F. T. Cullen, & P. Wilcox içinde, *Encyclopedia Of Criminological Theory* (179-183). Thousand Oaks, California, USA: Sage Publications.

- Cemaloğlu, N. (2007). The exposure of primary school teachers to bullying: An analysis of various variables. *Social Behaviour and Personality*, 35(6), 789-802.
- Cevizci, A. (2002). *Etiğe giriş*. İstanbul: Engin Yayıncılık.
- Chappell, D. & Di Martino, V. (2006). *Violence at work*. International Labour Organization, Geneva.
- Church, M. K. (1993). *Investigation and Measurement of Personality Structure in a NonWestern Culture: Relating Indigenous Philipinne Dimensions to the Big Five Model*, Doctorate Dissertation, Washington State University.
- Coccia, C. (1998). Avoiding a toxic organization', *Nursing Management*, 29(5), 32-33.
- Coleman, J. W. (1994). *Neutralization Theory: An Empirical Application and Assessment*. Stillwater Oklahoma: Oklahoma State University, Department of Sociology, Ph.D. Dissertation.
- Cortina, L. & Magley, V. (2003). Raising voice, risking retaliation: Events following interpersonal mistreatment in the workplace. *Journal of Occupational Health Psychology*, 8 (4), 247-265.
- Cortina, L.M., Magley, V.J., Williams, J.H., & Langhout, R.D. (2001). Incivility in the workplace: Incidence and impact. *Journal of Occupational Health Psychology*, 6 (1): 64-80
- Coyne, I., Smith-Lee Chong, Seigne, E., & Randall, P. (2003). Self and peer nominations of bullying: An analysis of incident rates, individual differences, and perceptions of the working environment. *European journal of work and organizational psychology*, 12(3), 209-228.
- Cromwell, P., & Thurman, Q. (2003). The Devil Made Me Do it: Use Of Neutralizations By Shoplifters. *Deviant Behavior*, (24), 535-550
- Çakıcı, A., (2007). Örgütlerde Sessizlik: Sessizliğin Teorik Temelleri ve Dinamikleri, *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt: 16, Sayı: 1, 145- 162.
- Çamcı, O., & Kutlu, Y. (2011). Kocaeli'nde sağlık çalışanlarına yönelik işyeri şiddetinin belirlenmesi. *Journal of Psychiatric Nursing*, 2(1), 9-16.

- Çamcı, O., & Kutlu, Y. (2011). Kocaeli'nde sağlık çalışanlarına yönelik işyeri şiddetinin belirlenmesi, *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 2(1), 9-16.
- Çolak, M. & Erdost, H.D. (2004), Organizational Justice: A Review of The Literature and Some Suggestions For Future Research, *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt:22, Sayı:2, 51- 84.
- D.W. Organ, (1990). The Motivational Basis of Organizational Citizenship Behavior, *Research in Organizational Behavior*, 43-72.
- D.W. Organ, (1997). Organizational Citizenship Behavior: Its Construct Clean-Up Time, *Human Performance*, 10: 85-97.
- Davenport, N., Schwartz, R. D., & Elliott, G. P. (2003). *Mobbing: İşyerinde duygusal taciz*. Çev.: OC ÖnerToy), İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Dean, D.G. (1961). Alienation: Its meaning and measurement, *American Sociological Review*, 26, 5, 753–758.
- Demirel, Y. (2009). Örgütsel Bağlılık ve Üretkenlik Karşılı Davranışlar Arasındaki İlişkiye Kavramsal Yaklaşım, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 15, 115-132.
- Di Martino, V., Hoel, H., & Cooper, C. L. (2003). *Preventing violence and harassment in the workplace*. Dublin: European Foundation for the improvement of living and working conditions.
- Dorathi, Meena (2011). Organizational Climate and Service Orientation in Select Schools. *The UIP Journal of Organizational Behavior*, 10 (2): 40-54
- Dönmezer, S., (1994) *Kriminoloji*, Beta Basım, İstanbul.
- Düşükcan, M. (2018). İş Örgütlerinde Çatışmaların Oluşum Kaynakları ve Türleri: Büyük Ölçekli Sanayi İşletmelerinde Bir Uygulama. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (40), 32-43.
- Eagly, A.H., Wood, W., & Diekman, A.B. (2000). Social role theory of sex differences and similarities: A current appraisal. *The developmental social psychology of gender*, 12, 123-174.
- Einarsen, S. (2000). Harassment and bullying at work: A review of the Scandinavian approach. *Aggression and Violent Behavior*, 5, 379–401.

- Einarsen, S., Raknes, B. I., & Matthiesen, S. B. (1994). Bullying and harassment at work and their relationships to work environment quality: An exploratory study. *European Work and Organizational Psychologist*, 4, 381-401.
- Eisenbach, R., Watson, K. & Pillai, R. (1999), Transformational leadership in the context of organizational change, *Journal of Organizational Change Management*, 12(2), 80-89.
- Ekvall, G. (1996). Organizational Climate for Creativity and Innovation. *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 5 (1): 105-123.
- Elacqua, T. C., Beehr, T. A., Hansen, C. P., & Webster, J. (2009). Managers' beliefs about the glass ceiling: Interpersonal and organizational factors. *Psychology of women quarterly*, 33(3), 285-294.
- Eren, E. (2004). *Yönetim ve Organizasyon*, İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım.
- Erkuş, A., & Tabak, A. (2009). Beş faktör kişilik özelliklerinin çalışanların çatışma yönetim tarzlarına etkisi: savunma sanayiinde bir araştırma. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 23(2), 213-242.
- Ertürk, M. (1996). *İşletme Biliminin Temel İlkeleri*, İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım.
- Ertürk, M. (2003). *İşletmelerde Yönetim ve Organizasyon*, İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım.
- Eyüboğlu, D. (1999). *Kadın İşgücünün Değerlendirilmesinde Yetersizlikler*. Ankara: Milli Prodüktivite Yayınları.
- Fitzgerald, L. & Eijnatten, F.M Van. (2002), Chaos speak: a glossary of chaordic terms and phrases, *Journal of Organizational Change Management*, 15(4) 412-423.
- Fitzgerald, L. (2002), Chaos: the lens that transcends, *Journal of Organizational Change Management*, Vol. 15 No. 4, 339-58.
- Genç, N., & Karcioğlu, F. (2000). *Örgüt İkliminin Gücü, Aşkale Çimento Örneği*. İstanbul: Karizma Yayınları.
- George, J.M. & Jones G.R. (1997). Organizational Spontaneity in Context, *Human Performance*. Vol. 10, 153-170,1997.

- Gerni, M. (2001). İşyerinde cinsel taciz: Erzurum ilinde bankacılık sektörü üzerine bir uygulama. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 56(03), 19-46.
- Glover, L. (2001). Communication and consultation in a greenfield site company. *Personnel Review*, 30(3), 297-317.
- Goldberg, L.R. (1993). The Structure of phenotypic personality traits. *American Psychologist*, 48, 26-34.
- Grandey, A. A., Kern, J. H., & Frone, M. R. (2007). Verbal abuse from outsiders versus insiders: comparing frequency, impact on emotional exhaustion, and the role of emotional labor. *Journal of occupational health psychology*, 12(1), 63.
- Greenberg, J. & Baron, R.A. (2003). *Behaviour in Organisations: Understanding and Managing the Human Side of Work*, 8. baskı, Prentice Hall, Pearson Education Inc. Upper Saddle River, New Jersey, USA.
- Greenberg, J., (1990). Looking Fair versus being Fair: Managing Impressions of Organizational Justice, *Research in Organizational Behavior*, 12(1), 11- 157.
- Gürcü, Ö.D. & Yozgat, U. (2012). Algılanan Örgütsel Adaletin Örgütsel Yabancılaşmaya Etkisi: Yalova İli Kamu ve Özel Kuruluşlarında Karşılaştırmalı Bir Araştırma, 20. *Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi Bildiriler Kitabı*, 24-26 Mayıs İzmir, 1. Baskı, 597-603.
- Hirata, H.F., Laborie, H. Le D.& Senotier, D. (2009). *Eleştirel Feminizm Sözlüğü*, çev. G. Acar-Savran, İstanbul: Kanat Kitap.
- Hoel, H., & Cooper, C. L. (2000). *Destructive conflict and bullying at work*. Manchester: Manchester School of Management, UMIST. UK.
- Holcomb-McCoy, C. (2004). Alienation: A Concept for Understanding Low-Income, Urban Clients, *Journal of Humanistic Counseling Education and Development*, 43(2), 188-196.
- Hortaçsu, N. (1998). *Grup İçi ve Gruplar arası Süreçler*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Hunt, J. W. (1994). *Yönetici için Örgüt İçindeki Davranışlar Kılavuzu*, Çev. Mesut Odman, Ankara: Öteki Yayınevi.

- Hussen, A., 2004;. *Principles of Environmental Economics*, Routledge, Second Edition, New York.
- Ilkcaracan, I. (1998). *Kentli Kadınlar ve Çalışma Yaşamı*, Bilanço 98: 75 Yilda Kadınlar ve Erkekler. Istanbul: Tarih Vakfi Yayınları.
- Iqbal, A. (2011). The influence of personal factors on the perceived organizational climate: Evidence from the Pakistani Industrial Organizations. *Interdisciplinary Journal of Contemporary Research in Business*, 2(9): 511-527
- İçli, T. (2013). *Kriminoloji*. Seçkin Yayınları. Ankara
- Jia, H. H. (2008). *Relationships Between the Big Five Personality Dimensions and Cyberloafing Behavior*, Doctorate Dissertation, Southern Illionis University Carbondale, Illionis.
- Johnson, R. A. (1976). *Management, systems, and society: an introduction*. Good Year Books, California, USA.
- Kahveci, G. (2010). *İlköğretim Okullarında Örgütsel Sessizlik İle Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişkiler*, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması Ve Ekonomisi Anabilim Dalı, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Kapar, R. (2005). *Sosyal korumanın işgücü piyasasına etkisi*. DİSK Yayınları, İstanbul.
- Karaca, A. (2007). *Kadın yöneticilerde kariyer engelleri: cam tavan sendromu üzerine uygulamalı bir araştırma*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karakuş, M., & Çankaya, İ. H. (2009). Okul yöneticilerinin kişilik özelliklerinin çatışma çözme stratejileri üzerindeki etkisi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (3), 111-118.
- Keashly, L., Hunter, S., & Harvey, S. (1997). Abusive interaction and role state stressors: Relative impact on student residence assistant stress and work attitudes. *Work and Stress*, 11, 175-185.
- Keçecioğlu, T. (1999). Örgütlerde Çatışma ve Yönetimi, *Mercek*, sayı:144, 98-111
- Kılıç, Z. (2009). Klasik Türk Şiirinde Yabancılaşma, Yalnızlık, Ferdietçilik ve Ötekileştirme, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Cilt: 2, Sayı: 9, 237-242.

- Kılınç, M. (2001). *Yönetim ve Organizasyon*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kıyan, Ş. (2011). Ekolojik Feminizm Bağlamında Kadınların Tüketici Olarak Pazarda Yabancılaşması, *Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt: 1, Sayı: 1, 85-104.
- Kimura, H. (2003). Overcome toxic management, *Nursing Management*, 34(1), 26-29.
- Kirman, M. Ali (2011). *Din Sosyolojisi Terimleri Sözlüğü*, 2. baskı, İstanbul: Rağbet Yay.
- Kohlberg, L. (1984). *The psychology of moral development: The nature and validity of moral stages*. Vol. 2. Harpercollins College Div.
- Kurçer M.A. (2005). Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Hekimlerinin İş Doyumu ve Tükenmişlik Düzeyleri, *Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 2(3):10-15.
- Kusy, M., & Holloway, E. (2009). *Toxic workplace!: Managing toxic personalities and their systems of power*. John Wiley & Sons.
- Kutunis, R. Özen, & Alparslan, S. (2006). Girişimci ve yönetici kadınların profilleri farklı mıdır? *Afyon Kocatepe Üniversitesi, İİBF Dergisi* 8(2), 139-153.
- Laschinger, H., Spence, K., Leiter, M., Day, A., Gilin, D.(2009). Workplace empowerment, incivility, and burnout: Impact on staff nurse recruitment and retention outcomes, *Journal of Nursing Management*, 17(3): 302-11
- Laursen, B., & Collins, W. A. (1994). Interpersonal conflict during adolescence. *Psychological bulletin*, 115(2), 197-209.
- Lewis, A.E., & Fagenson, E.A.. (1995) Strategies for developing women managers: how well do they fulfil their objectives?, *Journal of Management Development* 14(2), 39-53.
- Leymann, H. (1990). Mobbing and psychological terror at workplaces. *Violence and victims*, 5(2), 119-126.
- Leymann, H., & Gustafsson, A. (1996). Mobbing at work and the development of post-traumatic stress disorders. *European Journal of work and organizational psychology*, 5(2), 251-275.

- Lockwood, N. (2004). The Glass Ceiling: Domestic and International Perspectives. *Human Resource Magazine Research Quarterly*, 1-49.
- Lubit, R. (2004). The tyranny of toxic managers: Applying emotional intelligence to deal with difficult personalities. *Ivey Business Journal*, 68(4), 1-7.
- Lutgen-Sandvik, P. (2006). Take this job and...: Quitting and other forms of resistance to workplace bullying. *Communication monographs*, 73(4), 406-433.
- Luthans, F. (1992). *Organizational Behavior*, New York: Hill International Editions,
- March, J. G., & Sevón, G. (1984). Gossip, information and decision-making. *Advances in information processing in organizations*, 1, 95-107.
- Maria, W. D., (2006). Brother Secret, Sister Silence: Sibling Conspiracies Against Managerial Integrity, *Journal of Business Ethics*, 65(3), 219– 234,.
- Maslach C., Schaufeli, WB., & Leiter MP. (2011) Job Burnout. *Annual Review of Psychology*, 52, 397-422.
- Matthiesen, S. B., & Einarsen, S. (2001). MMPI-2 configurations among victims of bullying at work. *European Journal of work and organizational Psychology*, 10(4), 467-484.
- McAndrew, F. T., & Milenkovic, M. A. (2002). Of Tabloids and Family Secrets: The Evolutionary Psychology of Gossip. *Journal of Applied Social Psychology*, 32(5), 1064-1082.
- McClure, R. E. (2010). The Influence of Organizational Culture and Conflict on Market Orientation. *Journal of Business & Industrial Marketing*, 25(7), 514-524
- McKeen, C. A., & Richardson, A. F. (1992). Still bumping up against the glass ceiling. *CMA Magazine*, 66(4), 22-26.
- McMenemy, D., & Lee, S. (2007). Vroom's expectancy theory and the public library customer motivation model. *Library Review*, 56(9), 788-796.
- Mercanlioğlu, Ç. (2009). Cinsiyete dayalı eşitsizlik; kadın yöneticilerin iş ve özel hayatlarını dengeleme zorlukları ve bedelleri, *Uluslararası-Disiplinlerarası Kadın Çalışmaları Kongresi*, 35-44.

- Metsueda, R. L. (2010). Sutherland, Edwin H.: Differential Association And Differential Social Organization. F. T. Cullen, & P. Wilcox into, *Encyclopedia of Criminological Theory* (898-906). Thousand Oaks, CA. USA: SAGE Publication
- Milliken, F. J., Morrison, E. W., & Hewlin, P. F. (2003). An exploratory study of employee silence: Issues that employees don't communicate upward and why. *Journal of management studies*, 40(6), 1453-1476.
- Miner, K. N., Settles, I. H., Pratt-Hyatt, J. S. & Brady, C. C. (2012). Experiencing Incivility in Organizations: The Buffering Effects of Emotional and Organizational Support. *Journal of Applied Social Psychology*, 42: 340-372
- Moreno-Riano, G. (2002). Experimental implications for the Spiral of Silence, *The Social Science Journal*, 39, 65-81.
- Morrison, E. W. & Milliken, F. J., (2000). Organizational Silince: A Barrier To Change And Development in A Pluralistic, *The Academy Of Management Review*, 25(4), 706-725.
- Moy, P., Domke, D. & Stamm, K. (2001). The Spiral of Silence and Public Opinion on Affirmative Action, *Journalism and Mass Communication Quarterly*, 78 (1): 7-25.
- Nakane, I. (2006). Silence and politeness in intercultural communication in university seminars, *Journal of Pragmatics*, 38(11), 1811-1835.
- Negiz, N., & Yemen, A. (2011). Kamu örgütlerinde kadın yöneticiler: Yönetici ve çalışan açısından yönetimde kadın sorunsalı. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2011(24), 195-214.
- Nicholson, H. (2001). The New Word On Gossip, We all love to hear the new scoop on famous personalities and our friends. The latest dish is that back-fence conversations are essential to society. *Psychology Today-New York*, 34(3), 40-45.
- Noelle-Neumann, E. (1974). The Spiral of Silence, A Theory of Public Opinion, *Journal of Communication*, 24 (2): 43-51.
- Noon, M., & Delbridge, R. (1993). News from behind my hand: Gossip in organizations. *Organization Studies*, 14(1), 23-36.

- O'Moore, M. (2000). *Bullying at work in Ireland: a national study*. Anti-Bullying Centre, Dublin
- Özçer, N. (2005). *Yönetimde Yaratıcılık ve Yenilikçilik*. Rota Yayınları, İstanbul
- Özen, S. (2007). İşyerinde Psikolojik Şiddet ve Nedenleri, "İş, Güç" *Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi*, 9(3), 1-24.
- Özer, M. A. (2008). 21. Yüzyılda Yönetim ve Yöneticiler, Nobel Yayın Dağıtım, 1. Baskı, Şubat, Ankara.
- Palmer, M. & Hyman, B. (1993). *Yönetimde Kadınlar*. İstanbul:Rota Yayınları.
- Paoli, P. (2001). *Third European survey on working conditions 2000*. Office for official publications of the European Communities. Dublin.
- Parijat, P., & Bagga, S. (2014). Victor Vroom's expectancy theory of motivation—An evaluation. *International Research Journal of Business and Management*, 7(9), 1-8.
- Pearson, C. M., Andersson, L. M. & Porath, C. L. (2000). Assessing and attacking workplace incivility. *Organizational Dynamics*, 29(2), 123–137.
- Perry, S. R. (2003). *Big Five Personality Traits and Work Drive as Predictors of Adolescent Academic Performance*, Doctorate Dissertation, The University of Tennessee, Tennessee.
- Peterson, D.K. (2002). Deviant workplace behavior and the organization's ethical climate. *Journal of Business and Psychology*, 17(1), 47-61.
- Pieper, A. (1999). *Etiğe giriş*. (Çev: V. Atayman ve G. Sezer). İstanbul: Ayrintı Yayınları.
- Pinder C. C., & Harlos K. P. (2001). Employee Silence: Quiescence And Acquiescence As Responses To Perceived Injustice, *Personnel and Human Resources Management*, 20, 331- 369.
- Podsakoff, P.M., MacKenzie, S.B., Paine, J.B. & Bachrach, D.G. (2000). Organizational Citizenship Behaviors: A Critical Review of the Theoretical and Empirical Literature and Suggestions for Future Research, *Journal of Management*, 26(3), 513-563.

- Premeaux, S.F. & Bedeian, A.G. (2003). Breaking the Silence: The Moderating Effects of Self-Monitoring in Predicting Speaking Up in the Workplace, *Journal of Management Studies*, 40 (6): 1539-1562.
- Prietula, M. (2001). Advice, trust, and gossip among artificial agents. *Dynamics of organizations: computational modeling and organization theories*, 141-177.
- Puher, M. A. (2009). *The Big Five Personality Traits as Predictors of Adjustment to College*, Master Dissertation, Villanova University, Pennsylvania.
- Ramsay, S., Troth, A & Branch, S. (2010). Work-place bullying: A group processes framework, *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 84(4), 799-816.
- Rayner, C. & Keashley, L. (2005). *Bullying at work: A perspective from Britain and North America*. In S. Fox & P. E. Spector (eds.) *Counterproductive work behavior: Investigations of actors and targets* (271-296). Washington DC: American Psychological Association.
- Rayner, C., & Cooper, C. L. (2006). *Workplace Bullying*. In Kelloway, E., Barling, J. & Hurrell Jr., J. (eds.), *Handbook of workplace violence* (47-90). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Reed, G. E. (2004). Toxic leadership. *Military Review*, 84(4), 67-71.
- Robbins, S. (1994). *Management*, New Jersey, Prentive Hall Inc.
- Robinson, S.L., & Bennett, R.J. (1995). A typology of deviant workplace behaviors: A multidimensional scaling study. *Academy of management journal*, 38(2), 555-572.
- Rokonuzzaman, M., & Rahman, M. M. (2011). Workplace Harassment and Productivity: A Comprehensive Role of Strategic Leadership. *Journal of General Education*, 1, 42-50.
- Rosnow, R. L. (1977). Gossip and marketplace psychology. *Journal of Communication*, 27(1), 158-163.
- Rostila, I., Suominen, T., Asikainen P. & Green, P. (2011). Differentiation of organizational climate and culture in public health and social services in Finland, *Journal of Public Health*, 19: 39-47.

- Safferstone, M.J. (2003). Toxic Emotions at Work: How Compassionate Managers Handle Pain and Conflict, *The Academy of Management Executive*, 17(2), 141-142.
- Salin, D. (2003). Ways of explaining workplace bullying: A review of enabling, motivating and precipitating structures and processes in the work environment. *Human relations*, 56(10), 1213-1232.
- Samnani, A. K., & Singh, P. (2012). 20 Years of workplace bullying research: A review of the antecedents and consequences of bullying in the workplace. *Aggression and Violent Behavior*. 17(6), 581-589.
- Scandura, T.A. (1999). Rethinking Leader-Member Exchange: An Organizational Justice Perspective, *Leadership Quarterly*, Vol. 10, 25-40.
- Scott, R. L. (1993). Dialectical tensions of speaking and silence, *Quarterly Journal of Speech*, 79(1), 1-18
- Seeger, M.W., Ulmer, R.R., Novak, J.M., & Sellnow, T. (2005). Post-crisis discourse and organizational change, failure and renewal. *Journal of Organizational Change Management*, 18(1), 78-95.
- Sellers, C. S., & Winfree, T. (2010). Akers, Ronald I.; Social Learning Theory. F. T. Cullen, & P. Wilcox into, *Encyclopedia of Criminological Theory* (s. 21-29). Thousand Oask, CA. USA: SAGE Publication.
- Sezgin, F.(2005). Örgütsel Vatandaşlık Davranışları: Kavramsal Bir Çözümleme ve Okul Açısından Bazı Çıkarımlar. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25, (1) 317-339.
- Sheehan, M. (1999). Workplace bullying: Responding with some emotional intelligence. *International journal of manpower*, 20(1/2), 57-69.
- Skarlicki, D. & Folger, R. (1997). Retaliation in the workplace: The roles of distributive, procedural, and interactional justice. *Journal of Applied Psychology*. 82 (3), 434-443.
- Struthers, C. W., Dupuis, R., & Eaton, J. (2005). Promoting forgiveness among co-workers following a workplace transgression: The effects of social motivation training. *Canadian Journal of Behavioural Science/Revue canadienne des sciences du comportement*, 37(4), 299.

- Sucuoğlu B. & Kuloğlu N. (1996). Özürlü Çocuklarla Çalışan Öğretmenlerde Tükenmişliğin Değerlendirilmesi. *Türk Psikoloji Dergisi*, 10, 44-60.
- Sykes, G. M., & Matza, D. (1957). Techniques of Neutralization: A Theory of Delinquency. *American Sociological Review*, 22(6), 664-670.
- Şimşek, M. Ş., Akgemci, T. & Çelik, A. (2001). *Davranış Bilimlerine Giriş ve Örgütlerde Davranış*, Geliştirilmiş 2. Baskı, Ankara: Nobel Yayınları.
- Şimşek, M.S. (1999). *Yönetim ve Organizasyon*, Ankara: Nobel Yayınevi.
- Taycan O., Kutlu L., Çimen S., & Aydın N. (2006). Bir Üniversite Hastanesinde Çalışan Hemşirelerde Depresyon ve Tükenmişlik Düzeyinin Sosyodemografik Özelliklerle İlişkisi. *Anatolian Journal of Psychiatry*, 7, 100-108.
- Tehrani, N. (2004). Bullying: a source of chronic post traumatic stress?. *British Journal of Guidance & Counselling*, 32(3), 357-366.
- Tengilimoğlu, D. (1991). Kişilerarası Çatışma ve Çatışma Teşhis Modelleri, *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt:24, Sayı:2, 123-144.
- Terzioğlu, F., & Taşkın, L. (2008). Kadının toplumsal cinsiyet rolünün liderlik davranışlarına ve hemşirelik mesleğine yansımaları." *CÜ Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*. 12(2), 62-67.
- Thirion, A.P., Fernandez, M.E., Hurley, J. & Vermeylen, G. (2007). *Fourth European Working Conditions Survey*. Dublin: European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions.
- Tosun, O., & Taşkıran, E. (2017). Çatışma Yönetimi Tarzları Tercihinde Beş Faktör Kişilik Özelliklerinin Rolü. *Kafkas Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü*, (19), 287-307.
- Uluçınar, A.T. (2000), *Grup Dinamiği ve Çatışma Yönetimi*, İstanbul: Türkmen Kitabevi
- Ülgen, H. (1993). *İşletmelerde Organizasyon İlkeleri ve Uygulaması*, Şahinkaya Matbaacılık, 2. Baskı, İstanbul.
- Vakola, M., & Bouradas, D. (2005). Antecedents and consequences of organisational silence: an empirical investigation, *Employee Relations*, 27(5), 441-458.

- Van Barneveld, K. & Jowett, R. (2005). Violence, harassment and bullying at work: How does the Australian rail industry compare and what can be done?. *Journal of Public Transportation*, 8(3), 117-134
- Van Dyne, L., Ang, S., & Botero, I.C. (2003). Conceptualizing Employee Silence and Employee Voice as Multidimensional Construct, *Journal of Management Studies*, 40, 1359-1392.
- Vartia, M. (1996). The sources of bullying-psychological work environment and organizational climate. *European journal of work and organizational psychology*, 5(2), 203-214.
- Vartia, M. (1996). The sources of bullying-psychological work environment and organizational climate. *European journal of work and organizational psychology*, 5(2), 203-214.
- Vartia, M., & Hyyti, J. (2002). Gender differences in workplace bullying among prison officers. *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 11(1), 113-126.
- Warren, Danielle E. (2003). Constructive and destructive deviance in organizations. *Academy of management Review*, 28(4), 622-632.
- Weyer, B. (2007). Twenty years later: explaining the persistence of the glass ceiling for women leaders., *Women in Management Review*, 22(6): 482-496.
- Willnat, L., Lee, W. & Detenber, B.H. (2002). Individual-Level Predictors of Public Outspokenness: A Test of the Spiral of Silence Theory in Singapore, *International Journal of Public Opinion Research*, 14 (4): 391-412.
- Yaman, E., Vidinlioğlu, Ö., & Çitemel, N. (2010). İşyerinde psikoşiddet, motivasyon ve huzur: Öğretmenler çok şey mi bekliyor? Psikoşiddet mağduru öğretmenler üzerine. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 1136-1151.
- Yelkikalan, N. (2006). Aile Şirketlerinde Çatışma ve Bir Çözüm Önerisi: Stratejik Planlama, *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(2): 195-209
- Yenipinar, U. (2005). *Ücretleme, Konaklama İşletmelerinde İnsan Kaynakları Yönetimi: İlkeler ve Uygulamalar*, Nobel Yayınevi, 1. Baskı, Mayıs, Ankara.

- Yıldırım, A. & Yıldırım, D. (2007). Mobbing in the workplace by peers and managers: Mobbing experienced by nurses working in health care facilities in Turkey and its effects on nurses. *Journal of Clinical Nursing*, 16, 1444-1453.
- Yıldız, H. (2010). Çalışma Üzerine Sosyolojik Perspektif. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, (58), 129-161.
- Yoshimura, S. (2007). Goals and emotional outcomes of revenge activities in interpersonal relationships, *Journal of Social and Personal Relationships*, 24, 87-98.
- Yürür, S. (2009). Yöneticilerin çatışma yönetim tarzları ve kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin analizine yönelik bir araştırma. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 10(1), 23-42.
- Zane, N. C. (2002). The Glass Ceiling is the Floor My Boss Walks on Leadership Challenges in Managing Diversity, *The Journal of Applied Behavioral Science* 38(3): 334-354.
- Zapf, D. (1999). Organisational, work group related and personal causes of mobbing/bullying at work, *International journal of Manpower*, 20(1/2), 70-85.
- Zapf, D., Knorz, C., & Kulla, M. (1996). On the relationship between mobbing factors, and job content, social work environment, and health outcomes. *European Journal of work and organizational psychology*, 5(2), 215-237.

Dr. Merve ÜNAL AÇIKGÖZ

2017 ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ BAĞLAMINDA

YÜRÜTMENİN DENETLENMESİ

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

2017 Anayasa Değişiklikleri Bağlamında Yürütmenin Denetlenmesi
Merve Ünal Açıkgöz

Hukuk Yayınları Dizisi – 3004

Birinci Baskı : Kasım, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 20 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 1420. Cadde
No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

KAYNAKÇA

- Açıl, Murat. "2017 Anayasa Değişiklikleri Çerçevesinde Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri", *İstanbul Hukuk Mecmuası*, S. 76, 2018, 725-756.
- Akartürk, E. Ali. "Cumhurbaşkanı Bakanlar Kuruluna Başkanlık Edebilir mi?", *Türkiye'nin Anayasa Gündemi*, 2018, s. 261-262.
- Akçakaya, Murat ve Özdemir, Abdülkadir. "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ve Siyasal İstikrar", *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, S. 53, C.3, 2018, 922-944.
- Akçalı, Pınar. "Genel Özellikleri, Yararları ve Sakıncaları Işığında Başkanlık Sistemleri", *Yeni Türkiye Dergisi*, S. 51, 2013, 406-411.
- Akçay, Erkan. "Akçay, Erkan. "Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Siyasi Denetim: İdarenin TBMM Tarafından Denetlenmesi.", *Ombudsman Akademik Dergisi*, S. 5, 2016, 37-68.
- Akgül, Mehmet Emin. "Kuvvetler Ayrılığı İlkesinin Dönüşümü ve Günümüz Demokratik Rejimlerindeki Anlamı". *Ankara Barosu Dergisi*, S. 68, 2010, 79-101.
- Akgündüz, Ahmet. *Eski Anayasa Hukukumuz ve İslam Anayasası*. İstanbul: Timaş Yayınları, 1989.
- Akıllıoğlu, Tekin. "Kamu Yararı Kavramı Üzerine Düşünceler", *Amme İdaresi Dergisi*, C. 24, S.2, 1991, 3-15.
- Aksoylu Ürger, Özge. "Son Anayasa Değişiklikleri Uyarınca Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Türk Hukukundaki Yeri", *4. Uluslararası Hukuk Sempozyumu Tam Metin Bildiri Kitabı*, Ed. Kemal Şenocak, s. 137-160. http://kayit.asoscongress.com/files/asos2018alanya/2018_Hukuk_Tam_Metin_Kitab%C4%B1.pdf (05.09.2020)
- Aktalay, Alptekin. "Bakanlar Kurulunun Düzenleyici İşlemleri ve Karar Alma Usulu", *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 5, S. 2, 2014, 69-98.
- Aktaş, H. Emir. "Hükümet Sistemlerinin Tıkanma Noktaları ve Alternatif Çözüm Yolları", *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C.6, S.1, 2016, 209-228.

- Aliefendioğlu, Yılmaz. "1982 Anayasasında Cumhurbaşkanının Yürütme İçerisindeki Yeri, Seçimi ve Sorumsuzluğu, Yasama Doku-nulmazlığı", *TBB Dergisi*, S. 94, 2011, 329-358.
- Aliefendioğlu, Yılmaz. "Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Yokluk Ya Da Yok İşlem", *TBB Dergisi*, S. 81, 2009, 1-14.
- Alkan, Haluk. "Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Yasama Denetimi", *Yeni Tür-kiye Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Özel Sayısı*, S. 94, 2017, 471-476.
- Allen, FlorenceEllinwood. *This Constitution of Ours*, New York, 1940.
- Alpar, Erol. *Yönetimin Hareket Serbestisi Alanının Yargısal Denetimi ve Sınırları*. Ankara: Danıştay Yayınları, 1990.
- Altun, Fahrettin. "Türkiye'de Sistem Krizinin Çözümü; Cumhurbaş-kanlığı Sistemi", *Yeni Türkiye Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Özel Sayısı*, S. 94, 2017, 458-467.
- Anayurt, Ömer. "1924 Anayasasında Meclis-Yürütme İlişkileri", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, C XIII, 1997, 673-694.
- Anayurt, Ömer. *Anayasa Hukuku Genel Kısım*, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2018.
- Apaydın, Bahadır: "Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Yargısal De-netiminin Anayasa Yargısı ve İdari Yargı Alanlarına Etkileri", *Ka-mu Hukukçuları Platformu Tam Metin Bildiri Kitabı*. On İki Levha Ya-yınları, İstanbul, 2020, 519-553.
- Arat, Reşit. *Kutadgu Bilig*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 1991.
- Ardıçoğlu, M. Artuk. "Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri", *Ankara Baro-su Dergisi*, S.3, 2017, 19-51.
- Arnauld, Andreas. "Hukuk Devleti", *Anayasa Teorisi (Verfassungstheorie)*. Ed. Otto Depenheuer, Christoph Grabenwarter. Çev. İlyas Doğan. İstanbul: Lale Yayıncılık, 2014, 712-756.
- Arsal, S. Maksudi. *Türk Tarihi ve Hukuk*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1947.
- Arsel, İlhan. *Türk Anayasa Hukuku'nun Umumi Esasları*. Ankara: Mars Matbaası, 1959.
- Arslan, Ali. "Türkiye'de Cumhurbaşkanlığı ile Siyasi Parti Üyeliğinin Birbirinden Ayrılması Süreci (1923-1961)", *Atatürk Araştırmaları Merkezi Dergisi*, S. 34, 1996, 223-232.

- Arslan, Çetin. *Yüce Divan Olarak Anayasa Mahkemesi*. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Doktora Tezi, 1997.
- Arslan, Zühtü. "Devletin Hukuku, Hukuk Devleti ve Özgürlük Sarkacı.", *Doğu Batı Dergisi*, S. 13, 2001, 67-89
- Aslan, Volkan. "Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Kanunlara Uygunluğunun Denetimi ve Çeşitli Hususların Kararname İle Düzenleneceğinin Kanunlarda Belirtilmesi Üzerine." *Anayasa Yargısı Dergisi*, C. 36, 2019, 139-161.
- Aşıkpaşazâde. *Osmanlı Oğullarının Tarihi*. Çeviri: K. Yavuz ve M. A. Yekta Saraç, İstanbul: K Kitaplığı, 2003.
- Atalan, Mustafa. *Başkanlık Sistemi ve Türkiye*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2019.
- Atar, Fahreddin. *İslâm Adliye Teşkilâtı (Ortaya Çıkışı ve İşleyişi)*. Ankara: Gaye Matbaası, 1979.
- Atar, Yavuz. *Türk Anayasa Hukuku*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 13. Baskı, 2019.
- Atay, E. Ethem. "Hukuk Devleti Işığında İdarenin Denetimi ve Kamu Denetçiliği Kurumu", *Ombudsman Akademik Dergisi*, S. 1, 2014, 1-30.
- Atay, E. Ethem. *İdare Hukuku*. Ankara: Turhan Kitabevi, 6. Baskıya Ek Tıpkı Basım, 2019.
- Atlay, Kâmil. "Türk Parlamento Hukukunda Gensoru", *Yasama Dergisi*, S.16, 2010, 57-102.
- Avcı, Mustafa. *İdari Yargılama Usulündeki Son Yenilikler ve İdari Yargıda İstinaf Kanun Yolu*. Ankara: Yetkin Yayınları, 2017.
- Avcıoğlu, Doğan. *Türklerin Tarihi*. İstanbul: Tekin Yayınevi, 1982.
- Avrupa Hukuk Yoluyla Demokrasi Komisyonu. *15 Temmuz 2016 Tarihli Darbe Girişiminin Ardından Çıkarılan 667-676 No'lu Kanun Hükmünde Kararnameler Üzerine Türkiye Raporu*, 12 Aralık 2016, [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2016\)037-tur_\(17.10.2020\)](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2016)037-tur_(17.10.2020))
- Avrupa Hukuk Yoluyla Demokrasi Komisyonu. *Yargı Sisteminin Bağımsızlığı Bölüm I: Hâkimlerin Bağımsızlığı Raporu*, 2010, [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2010\)004-tur_\(18.11.2020\)](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2010)004-tur_(18.11.2020))

- Aybay, Rona. "Temmuz 2018'de Yürürlüğe Giren Anayasa Değişiklikleri İle Yazılı Hukuk Kaynaklarımıza Getirilen Değişiklikler Ve Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri Konusunda Bazı Gözlemler", *D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN'a Armağan, C.21, Özel Sayı, 2019, 2743-2756.
- Ayvaz, M. Erkut. "Devlet Başkanı ve Siyasi Parti İlişkisi Üzerine", *Liberal Düşünce Dergisi*, S. 91-92, 2018, s. 113-142.
- Azaklı, Murat. "Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Somut Norm Denetimi Yoluyla İncelenmesi", *Anayasa Yargısı Dergisi*, C. 36, 2019, 73-103.
- Ballin, ErnstHirsch. "Bestuursrecht En HetEthos Van De Rechtsstaat." *PrivacyInGeding*, 2014, 107-117.
- Barın, Taylan. "Temel Hak ve Hürriyetlerin Kullanılmasının Durdurulması ve Sınırlanması Arasında: Kanunlaşan OHAL KHK'larının Yargısal Denetimi." *AÜSBF Dergisi*, S. 75, 2019, 557-587.
- Barın, Taylan. *Anayasa Uzlaşma Komisyonu Tecrübesi: Uzlaşılan Maddeler ve Anayasa*. İstanbul: SETA Yayınları, 2016.
- Barın, Taylan. *Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Hukuki Rejimi ve Anayasallık Denetimi*. İstanbul: Oniki Levha Yayıncılık, 2020.
- Başgil, A. Fuad. *Esas Teşkilat Hukuku*. C I, İstanbul: Yağmur Yayınevi, Tıpkı Basım, 2019.
- Başlar, Kemal. *Anayasa Yargısında Mahkeme Kavramı*. Ankara: Roma Yayınları, 2005.
- Bayur, Y. Hikmet. *Türk İnkılabı Tarihi*. C.I. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 4. Baskı, 1991.
- Beceren, Ertan ve Kalağan, Gökhan. "Başkanlık ve Yarı-Bakanlık Sistemi; Türkiye'de Uygulanabilirliği Tartışmaları", *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 11, 2007, 163-181.
- Berkes, Niyazi. *Türkiye'de Çağdaşlaşma*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 15. Baskı, 2010.
- Bilir, Faruk. "Hükümetin Siyasi Sorumluluğu ve Gensoru", *Parlamentar Denetim Sempozyumu Bildiri Kitabı*. Ankara: TBMM Yayınları, 2012, 135-152.
- Bilir, Faruk. "Türkiye'ye Özgü Bir Hükümet Modeli: Cumhurbaşkanlığı Sistemi", *Yeni Türkiye Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Özel Sayısı*, S. 94, 2017, 525-530.

- Boyar, Oya. "Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ve "Executive Orders" : Karşılaştırmalı Gözlemler", *Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Yürütme Sempozyum Bildiri Kitabı*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınevi, 2019, 15-28.
- Boztepe, Mehmet. "Olağanüstü Hal Rejiminde Yürütmenin Düzenleyici Bir İşlemi olarak Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ve OHAL Kanun Hükümünde Kararnameleri ile Mukayesesi." *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, 2018, 378-395.
- Bradley, A. W. And Ewing, K.D. *Constitutional And Administrative Law*, Edinburgh: Pearson Education, 14th Edition, 2007.
- Bülbül, Mahmut. "Soruda İşleyiş ve Uygulamadaki Sorunlar", *Parlamentar Denetim Sempozyumu Bildiri Kitabı*. Ankara: TBMM Yayınları, 2012.
- Bülbül, Mahmut. "TBMM'nin Bilgi Edinme Yollarından Sözlü Soru Önergelerinin Cevaplandırılması", *Yasama Dergisi*, S. 3, 2006, 5-26.
- Can, Osman ve Duygu Şimşek Aktaş. "Olağanüstü hal dönemi kanun hükmünde kararnamelerin yargısal denetimi üzerine." *MÜHF Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C.23, S.1, 2017, 13-43.
- Can, Osman. "Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Hukuki Rejimi Anayasa Mahkemesi Yaklaşımı", *Anayasa Yargısı Dergisi*, C. 37, 2020, 133-192.
- Caniklioğlu, M. Dikmen. "Hukuk Devletinde Siyasi İktidar ve Yargının Karşılıklı Konumu İlişkileri". *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 10, 2008, 9-58.
- Chemerinsky, Ervin. *Constitutional Law: Principles and Policies*. New York, 2011.
- Cliteur, Paul, "Grondslagen Van De Democratische Rechtsstaat", in: Edith Brugmans, *Cultuurfilosofie*, Uitgeverij Damon, Open Universiteit Nederland, 2002, 605-635.
- Commager, Henry Steele. "Judicial Review and Democracy." *The Virginia Quarterly Review*, S. 19, 1943, 417-428.
- Contrubis, John. *Executive Orders and Proclamations*. Congressional Research Service, Library of Congress, 1999, 1-26.
- Coşkun, Vahap. "16 Nisan 2017 Tarihinde Kabul Edilen Anayasa Değişikliklerinin Değerlendirilmesi", *DÜHF Dergisi*, C. 22, S. 36, 2017, 3-30.

- Çağlar, Bakır. "Anayasanın Hukuku ve Anayasanın Yargıcı Yenilenen Anayasa Kavramı Üzerine Düşünceler." *Anayasa Yargısı Dergisi*, C 8, 1991, 13-57.
- Çağlayan, Ramazan. *İdare Hukuku Dersleri*. Ankara: Adalet Yayınevi, 8. Baskı, 2020.
- Çakır, H. Melih. "Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Cumhurbaşkanı-Bakan İlişkisi", *Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Yürütme Sempozyum Bildiri Kitabı*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınevi, 2019, 35-55.
- Çoban, A. Rıza ve A. İhsan Erdağ. "Göreviyle İlgili Olmayan Kişisel Suçlarından Dolayı Cumhurbaşkanının Sorumluluğu ve Yargılanması", *TBB Dergisi*, S. 75, 2008.
- Çolak, Çağrı. "Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi Yetkisinin Amerikan Sistemi Üzerinden Karşılaştırmalı Analizi", *Strategic Public Management Journal*, Vol. 3, 2017, 51-65.
- Demir, Özge. "Yeni Rejimde Cumhurbaşkanına Hakaret Suçuna Yönelik Eleştirel Bir İnceleme", *Suç ve Ceza Dergisi*, S.3, 2018, 43-80.
- Den Tonkelaar, J. D. A. "Rechterlijkdeugden.", *Rechtstreeks*, 2014, 58-61.
- Dinler, Veysel. "Cumhurbaşkan(lığ)ı İşlemlerinin Uygulamada Denetimi ve Kanunsuz Emir", *Cumhurbaşkanının İşlemleri Hukuki Niteliği ve Normlar Hiyerarşisindeki Yeri*. Ed. Oktay Uygun ve Egemen Esen, İstanbul: Oniki Levha Yayınları, 2020, 485-518.
- Diplock, L. K. "Devlet Yönetiminde Yargıya Düşen Görev", Çev. Tuncer Karamustafaoğlu, *AÜHF Dergisi*, C. 36, S.1, 1979, 27-37.
- Doğan, Bayram ve İdris Doğan. "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Cumhurbaşkanının Sorumluluğu", *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S. 11, 2020, 468-483.
- Doğru, Osman. *27 Mayıs Rejimi, Bir Darbenin Hukuki Anatomisi*. Ankara: İmge Kitabevi, 1998.
- Doornbos, Nienke. "OnzeRechtsstaat Op De'schaal Van Erg'." *ArsAequi*, 64, 2015, 106-110.
- Dönmez, Gökhan. "2017 Anayasa Değişiklikleri Çerçevesinde Türkiye'de Meclis Soruşturması." *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, s. 42, 2020, 39-66.
- Duman, Berat. "Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri; Hukuki Niteliği, Rejimleri, Denetimi ve Mukayeseli Hukukta Yeri", *Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.5, S. 2, 2019, 537-592.

- Duran, Lütfi. "İdare Alanının Düzenlenmesinde Teşriî ve Tanzimî Tasarrufların Sınırları", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C.60, S. 3-4, 1964, 466-492.
- Durhan, İbrahim. Divan-ı Hümayun'un yargı yetkisi. *Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi*, IV(1), 2000, 59-78.
- Dursun, Hasan. "Erkler Ayrılığı ve Yargıç Bağımsızlığı". *TBB Dergisi*. 80, 2009, 29-104.
- Efe, Haydar. "Türkiye'de Hükümet Sistemi Tartışmaları Çerçevesinde Başkanlık Sistemi ve Türkiye'de Uygulanabilirliği." *Kafkas Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* C. 6, 2015, 65-94.
- Elgie, Robert. "Varieties of Semi-Presidentialism and Their Impact on Nascent Democracies," *Taiwan Journal of Democracy*, C. 3, S. 2, 2007, 53-71. <http://doras.dcu.ie/4515/2/053-072-Elgie.pdf> (14.08.2020)
- Emecen, Feridun. "Osmanlı Beyliğinin Doğuşu ve Gelişmesi". *Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi* I. Ed. Ekmeleddin İhsanoğlu. İstanbul: İslam, Tarih, Sanat, ve Kültür Araştırma Merkezi, 1994.
- Erdoğan, Mustafa. *Anayasal Demokrasi*. Ankara: Siyasal Kitabevi, 2017.
- Eren, Abdurrahman. "Anayasa Mahkemesinin Kanun Hükmünde Kararnamelere İlişkin İçtihadı Doğrultusunda Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Değerlendirilmesi", *Anayasa Yargısı Dergisi*, C. 36, 2019, 1-72.
- Eren, Abdurrahman. "Başkanlık Sistemi 1", <http://www.kanuniesasi.com/2017/02/14/baskanlik-sistemi-1-genel-degerlendirme/> (28.04.2020)
- Eren, Abdurrahman. "Cumhurbaşkanı Bakanlar Kuruluna Başkanlık Edebilir mi?", <http://www.kanuniesasi.com/2015/01/03/cumhurbaskani-bakanlar-kuruluna-baskanlik-edebilir-mi/> (21.08.2020)
- Eren, Veysel ve Berat Akıncı. "Yasama Yürütme İlişkileri Açısından Başkanlık Sistemi ile Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin Karşılaştırılması". *Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi: Kamu Yönetiminde Değişim*. Ed. Prof. Dr. Yüksel Demirkaya. İstanbul: Hiper Yayın, 2018, 37-72.
- Ergül, Ozan. "Berraklaştırılamayan bir kavram: "Yargısal aktivizm"". *TBB Dergisi*, S. 104, 2013, 37-54.
- Ergül, Ozan. "Parlamento Hukukunda Meclis Araştırması ve Genel Görüşme", *Parlamentar Denetim Sempozyumu Bildiri Kitabı*. Ankara: TBMM Yayınları, 2012, 88-94.

- Erkut, Celal. "İdare Hukukunda Yokluk Teorisi". *İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi*, S.9, 2011, 69-91.
- Eroğlu, Haldun. *Osmanlı Devletinde Şehzadelik Kurumu*. Ankara: Akçağ Yayınları, 2004.
- Esen, B. Nuri. *Anayasa Penceresinden*. Ankara: Türk Hukuk Kurumu Yayınları, 2011.
- Esen, Selin. "2016 Anayasa Değişiklik Teklifinin Değerlendirilmesi", *Ankara Barosu Dergisi*, S. 4, 2016, 45-73.
- Esen, Selin. *Karşılaştırmalı Hukukta ve Türkiye'de Olağanüstü Hal Rejimi*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2008.
- Evcimen, Günsev. "Başkanlık Hükümet Sistemi: 'RatioPolitica'sı ve Türkiye", *AÜSBF Dergisi*, C. 47, S. 1, 1992, 317-334.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin. *Türk Anayasa Hukuku Tarihi*. Ankara: Yetkin Yayınları, 2021.
- Fendoğlu, H asan Tahsin. *Anayasa Yargısı*. Ankara: Yetkin Yayınları, 4.Baskı, 2020.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin. Merve Ü. Açıkgöz ve Abdülsamet Güller, "Osmanlı Anayasal Düzeninin Bozulması ve Modernleşme (1699-1839)", *Adalet Dergisi*, S. 64, 2020, 207-238.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin. "Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri Mahfuz Düzenleme Alanı Mıdır?", *Ankara Barosu Dergisi*, S. 3, 2019, 277-310.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin. "Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Denetimi (Karşılaştırmalı)", *Ali Fuat Başgil Armağanı*. İstanbul: Oniki Levha Yayınları, 2019, 491-553.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin. *Anayasa Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayınları, 8.Baskı, 2020.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin. *Anayasa Yargısı*. Ankara: Yetkin Yayınları, 4. Baskı, 2020.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin. *Hukuka Giriş*. Ankara: Yetkin Yayınları, 9. Baskı, 2020.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin. *Anayasa Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayınları, 7.Baskı, 2019.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin. *Karşılaştırmalı Anayasa Yargısı*. Ankara: Yetkin Yayınları, 3. Baskı, 2019.

- Fendoğlu, Hasan Tahsin. *171 Soruda Başkanlık Sistemi*. Ankara: ATAM Yayını, 2017.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin. *Türkiye’de Başkanlık Sistemi*. Ankara: Yetkin Yayınevi, 2015.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin. “Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) ve Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Hakkı”, *Ankara Barosu Dergisi*, C. 4, 2013, 23-49.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin. *Anayasal Derinlik*. Ankara: Yetkin Yayınları, 2012.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin. *Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı*. Ankara: Yetkin Yayınları, 2010.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin. *Türkiye’nin Demokratik Gelişimi ve Avrupa Birliği*. İstanbul: Beyan Yayınları, 2007
- Fendoğlu, Hasan Tahsin. “Demokrasi, Demokratikleşme Dalgaları ve Çıkış Garantileri”. *Prof. Dr. Seyfullah Edis’e Armağan*. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayını, 2000, 79-91.
- Feyzioğlu, Turhan. *Kanunların Anayasa Uygunluğunun Kazai Murakabesi*. Ankara: Güney Matbaacılık, 1951.
- Fisher, Louis. “The Unitary Executive And Inherent Executive Power.” *University of Pennsylvania Journal of Constitutional Law*, V. 12, 2010, 569-591.
- Gençkaya, Ö. Faruk. “Parlamentar Bilgi Edinme ve Denetim Aracı Olarak Soru”, *Parlamentar Denetim Sempozyumu Bildiri Kitabı*. Ankara: TBMM Yayınları, 2012, 66-73.
- Goloğlu, Mahmut. *Halifelik Ne İdi? Nasıl Alındı? Niçin Kaldırıldı?*. İstanbul: Tarihçi Kitabevi, 2. Baskı, 2012.
- Gönenç, Levent “Türkiye’de Hükümet Sistemi Değişikliği Tartışmaları: Olanaklar ve Olasılıklar Üzerine Bir Çalışma Notu”, *Başkanlık Sistemi*. Ankara: TBB Yayınları, 2005, 1-12.
- Gönenç, Levent ve Kontacı, Ali Ersoy. “2017 Tarihli Anayasa Değişikliği Sonrasında Yasama-Yürütme İlişkileri”. *TBB Dergisi*, S.145, 2019, 53-79.
- Gönenç, Levent. “Partili Cumhurbaşkanı”, *Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı Politika Notu*, 2017, https://www.tepav.org.tr/upload/files/1496411769-5.Partili_Cumhurbaskani.pdf (07.05.2020)
- Gönenç, Levent. “Siyasi İktidar Kavramı Bağlamında Anayasa Çalışmaları İçin Bir Kavramsal Çerçeve Önerisi.” *AÜHF Dergisi*, C.56, 2007, 145-168.

- Gönenç, Levent. "Türkiye'de Hükümet Sistemi Tartışmalarına Kısa Bir Bakış ve Mevcut Hükümet Sisteminin Niteliği". *TEPAV Politika Notu*, 2011. https://www.tepav.org.tr/upload/files/13031389625.Turkiyede_Hukumat_Sistemi_Tartismalarina_Kisa_Bir_Bakis_ve_Mevcut_Hukumat_Sisteminin_Niteligi.pdf (19.05.2020)
- Gönenç, Levent. Siyasi İktidarın Denetlenmesi ve Dengelenmesi. *TEPAV Anayasa Çalışma Metinleri*, 2010. https://www.tepav.org.tr/upload/files/1280236405-1.Siyasi_Iktidarın_Denetlenmesi_Dengelenmesi_ve_Anayasalar.pdf (11.03.2020)
- Gönenç, Levent." OHAL Kararnamelerinin Meclis'te Görüşülmesi Neden Önemlidir" *Tepav Değerlendirme Notu*, 2016, 1-3. https://www.tepav.org.tr/upload/files/14725325321.OHAL_Kararnamelerinin_Meclis__te_Gorusulmesi_Neden_Onemlidir.pdf (08.10.2020)
- Gören, Zafer. *Anayasa Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayınları, 2011.
- Gözler, Kemal. "Cumhurbaşkanı Kişisel Suçlarından Dolayı Yüce Divanda Yargılanabilir mi? Cumhurbaşkanının Cezai Sorumluluğunun Kapsamı Konusunda Görüş Değişikliği", 08.07.2020, <https://www.anayasa.gen.tr/cb-kisisel-suc.htm> (01.10.2020)
- Gözler, Kemal. "Cumhurbaşkanlığı Sistemi Mi, Başkanlık Sistemi Mi, Yoksa Neverland Sistemi Mi? 16 Nisan'da Neyi Oylayacağız?" <https://www.anayasa.gen.tr/neverland.pdf> (28.04.2020)
- Gözler, Kemal. *Anayasa Hukukunun Genel Teorisi C. I-II*. Bursa: Ekin Yayıncılık, 2.Baskı, 2020.
- Gözler, Kemal. *Türk Anayasa Hukuku*. Bursa: Ekin Yayıncılık, 2.Baskı, 2018.
- Gözler, Kemal. "Elveda Kuvvetler Ayrılığı, Elveda Anayasa", *Ankara Barosu Dergisi*, S.4, 2016, 25-36.
- Gözler, Kemal. "İngiltere'de Parlâmento Neden ve Nasıl Ortaya Çıktı?". *Prof. Dr. Mualla Öncel'e Armağan*, Ankara, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 2009, 365-374.
- Gözler, Kemal. *İdare Hukuku Dersleri*. Bursa: Ekin Kitabevi, 7. Baskı, 2008.
- Gözler, Kemal. *Türk Anayasa Hukuku Dersleri*. Bursa: Ekin Kitabevi, 4. Baskı, 2007.
- Gözübüyük, A. Şeref, *Anayasa Hukuku*. Ankara: Turhan Kitabevi, 5.Baskı, 1995.

- Gumilöv, Lev Nikolayeviç. *Eski Türkler*. Çev. Ahsen Batur. İstanbul: Birleşik Yayıncılık, 1999.
- Gül, Cengiz. "Türkiye'de Cumhurbaşkanlığı Sisteminin Dinamikleri ve Yürütmenin Yeni Konumu." *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S. 13, 2018, 235-262.
- Gül, Cengiz. *İktidarın Sınırlandırılması ve Hukuk Devleti*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2010.
- Gül, Hüseyin. "Türkiye'nin Yeni Hükümet Sisteminde Siyasi Denetim: 2018 Haziran Seçim Sonuçları Özelinde Bir Analiz.", *İzmir İktisat Dergisi*, C. 34, S. 2, 2019, 299-310.
- Gül, İbrahim. "Danıştay Kararlarında Kamu Yararı Kavramı", *Ankara Barosu Dergisi*, S.2, 2014, 534-550.
- Güller, Abdülsamet. *Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri: Türkiye ve Fransa Mukayesesi*. Ankara: Yetkin Yayınları, 2020.
- Gümüsoğlu, Hasan. *İntikalinden İlğasına Osmanlı'da Hilâfet*. İstanbul: Kayıhan Yayınları, 2011.
- Günday, Metin. *İdare Hukuku*. Ankara: İmaj Yayınevi, 9. Baskı, 2004.
- Gündüz, Ebru. "Yürütmenin Düzenleyici İşlemleri ve Yargısal Denetimleri", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XI, 2007, 753-776.
- Güneş, İbrahim. *Türk Parlamento Tarihi*. C. I. Ankara: TBMM Vakfı Yayınları, 1997.
- Güneş, Mehmet. "Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Normlar Hiyerarşisindeki Yeri ve Denetiminde Maddi İçerik Kriteri", *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S.11, 2020, 166-179.
- Güngör, Erol. *Tarihte Türkler*. İstanbul: Ötüken Yayınları, 1997.
- Hakyemez, Y. Şevki. "2010 Anayasa Değişiklikleri ve Demokratik Hukuk Devleti", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XIV, 2, 2010, 387-406.
- Harris, Phill and Neil Hurden. *Constitutional and Administrative Law*. London: BBP Learning Media, 2015.
- Hatemi, Hüseyin. *Hukuk Devleti Öğretisi*. İstanbul: İşaret Yayınları, 1989.
- Heywood, Andrew, *Siyaset*. Ankara: Liberte Yayınları, 16. Baskı, 2006.
- Huntington, Samuel. *Üçüncü Dalga- 20. Yüzyıl Sonlarında Demokratlaşma*. Çev. Ergun Özbudun. Ankara: Yetkin Yayınları, 1996.

- İba, Şeref ve Yasin Söyler. “Yeni Hükümet Sisteminde Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Cumhurbaşkanlığı Kararının Nitelik Farkı ve Hukuki Sonuçları”, *Anayasa Yargısı Dergisi*, C. 36, 2019, 195-223.
- İbn Haldun. *Mukaddime* 1. Çev. Zeki Ugan. İstanbul: Maarif Basımevi, 1954.
- İnalcık, Halil. *Devlet-i Aliyye III*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 21. Baskı, 2009.
- İpşirli, Mehmet. *Tarih-i Na’imâ I, II*. Ankara: TTK Yayınları, 2007.
- İyimaya, Ahmet. “Anayasa Değişikliği Ekseninde Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi”, *Yeni Türkiye Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Özel Sayısı*, S. 94, 2017, 71-85.
- James Madison, Alexander Hamilton and John Jay, *The Federalist Papers*. Ed. Ian Shapiro. Yale University Press, 2009.
- Janse, Ronald. “Rechtsstaatscultuur.” *Netherlands Journal of Legal Philosophy*, Vol. 49, 2020, 137-164.
- Jose Antonio Cheibub/Zachary Elkins/Tom Ginsburg, “Latin American Presidentialism in Comparative and Historical Perspective”, *Texas Law Review*, Vol. 89, 2011, s. 1707-1740.
- Kaboğlu, İbrahim Ö. *Anayasa Hukuk Dersleri*. İstanbul: Legal Yayıncılık, 2017.
- Kaboğlu, İbrahim. “Hukukun Genel İlkeleri ve Anayasa Yargısı”, *Anayasa Yargısı Dergisi*, S.8, 1991, 291-320.
- Kafesoğlu, İbrahim. *Türk Milli Kültürü*. İstanbul: Boğaziçi Yayınları, 1988.
- Kağıtçıoğlu, Mutlu. “Türk Hukukunda Cumhurbaşkanlığı Kararları”, *Cumhurbaşkanının İşlemleri Hukuki Niteliği ve Normlar Hiyerarşisindeki Yeri*. Ed. Oktay Uygun ve Egemen Esen, İstanbul: Oniki Levha Yayınları, 2020, 113-152.
- Kalabalık, Halil. *İdare Hukuku Dersleri C. II*. Ankara: Seçkin Yayınları, 4. Baskı, 2019.
- Kamalak, İhsan ve Sakar, Gülay. “Cumhurbaşkanını Halkın Seçmesinin Olası Sonuçlarının 10. Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer Dönemi Üzerinden Değerlendirilmesi”, *(Yarı)Başkanlık Sistemi ve Türkiye*. Der. İhsan Kamalak, İstanbul: Kalkedon Yayınları, 2014.
- Karal, E. Ziya. “Gülhane Hatt-ı Hümayunu’nda Batı’nın Etkisi”. *Tanzimat Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu*. Ed. Halil İnalcık ve Mehmet Seyitdanlıoğlu. İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları, 2012.

- Karaman, Hayrettin. *İslam hukuku I*. İstanbul: Ensar Neşriyat, 1984.
- Karatepe, Şükrü ve Diğerleri. "Sorularla Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi", *Yeni Türkiye Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Özel Sayısı*, S. 94, 2017, 209-234.
- Karatepe, Şükrü. Yavuz Atar ve Haluk Alkan. *Sorularla Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi*. Ankara: Semih Ofset, 2017.
- Kaya, Cemil. "Danıştay İçtihatlarında Hükümet Tasarrufu Teorisinden Devletin Hükümranlık / Egemenlik Hakkı Teorisine", *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, S.7, 2016, 637-663.
- Kendirci, Hasan. *Meclis-i Mebusan'dan Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne*. İstanbul: Kitap Yayınevi, 2009.
- Keser, Hayri. "Türk Tipi Başkanlık Sistemi Üzerine", *Yeni Türkiye Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Özel Sayısı*, S. 94, 2017, 433-438.
- Keskinsoy, Ömer, S. Batur Kaya ve Temel Meri. "Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi", *AÜSBF Dergisi*, 2020, 1-34.
- Keskinsoy, Ömer. 1982 *Anayasasına Göre Cumhurbaşkanının Statüsü ve Sorumluluğu*. Ankara: Savaş Yayınevi, 2013.
- Keskinsoy, Ömer. *Cumhurbaşkanının Sorumluluğu*. Ankara: Savaş Kitap ve Yayınevi, 2012.
- Kılıç, Muharrem. "Hukuk-Politik Gerçekliği Bağlamında Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi", *Yeni Türkiye Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Özel Sayısı*, S. 94, 2017, 169-182.
- Kılınç, Doğan. "Türkiye'de Bitmeyen Tartışma: Hükümet Sistemi Üzerine Değerlendirmeler", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XX, 1, 2016, 447-510.
- Kirchhof, Paul. "Anayasa Kültürü ve Kavramı." *Anayasa Teorisi (Verfassungstheorie)*. Ed. Otto Depenheuer, Christoph Grabenwarter. Çev. İlyas Doğan. İstanbul: Lale Yayıncılık, 2014, 81-130.
- Kolbüken, Bilal. "Cumhurbaşkanına Hakaret Suçu Üzerine Bir Deneme", *Ankara Barosu Dergisi*, S.3, 2015, 33-50.
- Köse, H. Ömer. *Dünyada ve Türkiye'de Yüksek Denetim*. Ankara: Sayıştay Yayınları, 2.Baskı, 2007.
- Kösoğlu, Nevzat. *Hukuka Bağlılık Açısından Eski Türklerde, İslam'da ve Osmanlı'da Devlet*. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 1997.

- Köymen, M. Ali. *Büyük Selçuklu İmparatorluğu Tarihi Alp Arslan Zamanı*. Ankara: TTK Yayınları, 2016.
- Köymen, M. Ali. *Tuğrul Bey ve Zamanı*. İstanbul: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1976.
- Kuzu, Burhan. "Parlamentar Rejimde Devlet Başkanının Konumu ve 1961-1982 Anayasalarında Durum." *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, S. 53, 1989, 34-90.
- Kuzu, Burhan. "Hukuk Devleti ve Hukuk Zihniyeti", *Akademik Araştırmalar Dergisi*, S. 11, 2007, 1-25.
- Kuzu, Burhan. "Türkiye İçin Başkanlık Hükümeti", *Amme İdaresi Dergisi*, C.29, S. 3, 1996, 3-57.
- Kuzu, Burhan. *Türkiye İçin Başkanlık Sistemi*. İstanbul: Fakülteler Matbaası, 1997.
- Küçük, Adnan. "Türkiye'de Partili Cumhurbaşkanlığı Dönemi", <https://www.star.com.tr/acik-gorus/turkiyede-partili-cumhurbaskanligi-donemi-haber-1232644/> (05.05.2020)
- Küçük, Adnan. "Yeni Anayasa Değişikliği ile Getirilmek İstenen Türkiye'ye Özgü Başkanlık Sistemi: Korkular, Algılar, Beklentiler." *Liberal Düşünce Dergisi*, S. 85, 2017, 157-189.
- Levinson, L. Harold. "Presidential Self-Regulation Through Rulemaking: Comparative Comments On Structuring The Chief Executive's Constitutional Powers." *Vanderbilt Journal of Transnational Law*, Vol. 9, 1976, 695-734.
- Lijphart, Arend. *Patterns of Democracy*. London: Yale University Press, Second Edition, 2012.
- Linz, Juan J. "Democracy, Presidential or Parliamentary: Does It Make a Difference?" *The Failure of Presidential Democracy: The Case of Latin America*. 1994, 3-87.
- Mak, Elaine, Anne Ruth Mackor, and Irisvan Domselaar. "Rechterlijke Onafhankelijkheid in Het Samenspel Van Constitutionele Beginselen." *Netherlands Journal Of Legal Philosophy*, S. 49, 2020, 133-142.
- Mak, Elaine. *De Rechtspraak In Balans*. Rotterdam, 2008.
- Manning, John F. "Separation Of Powers As Ordinary Interpretation." *Harvard Law Review*, Vol. 124, 2010, 1978-1984.

- Marquis De Chambrun, Adolphe de Pineton. *The Executive Power in the United States: A Study of Constitutional Law*. Inquirerprinting And Publishing Company, 1874.
- Miş, Nebi ve Burhanettin Duran. *Türkiye’de Siyasal Sistemin Dönüşümü ve Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi*. İstanbul: SETA Yayınları, 12. Baskı, 2017.
- Mumcu, Ahmet. *Divan-I Hümayun: Hukuksal ve Siyasal Karar Organı Olarak*. Ankara: AÜHF Yayınları, 1976.
- Mumcuoğlu, Maksut. “Hukuk Devletinde Bağımsız Yargının Yeri ve Bağımsız Yargının Türkiye’de Gelişimi.” *Ankara Barosu Dergisi*, S. 2, 1989, 262-306.
- Murphy, Peri Uran. *Teorik Çerçeve de Türkiye’de Yargı Bağımsızlığı*. Ankara: Yetkin Yayınevi, 2. Baskı, 2019.
- Narter, Recep ve Kaya, Semih Batur. *Hukuk İhdası Rejiminde Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi*. Ankara: Yetkin Yayınları, 2020.
- Neil, Benjamin A., “Presidential Executive Orders: Laws Without Legislation”, *Journal of Criminal Justice Research*, <http://www.aabri.com/manuscripts/121235.pdf> (25.07.2020)
- Nizamülmülk. *Siyasetname*. Çev. Şerif Çavdaroğlu. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1954.
- Norman Redlich, John Attanasio and Joel K. Goldstein. *Understanding Constitutional Law*. New York, 2004.
- O’Donnell, Guillermo. *Delegative Democracy?*, The Hellen Kellogg Institute For International Studies, https://kellogg.nd.edu/sites/default/files/old_files/documents/1720.pdf (10.05.2020)
- Okandan, R. Galip. *Amme Hukukumuzun Ana Hatları*. İstanbul: Fakülte ler Matbaası, 1977.
- Okandan, R. Galip. *Umumî Amme Hukukumuzun Ana Hatları*. İstanbul: İsmail Akgün Matbaası, 1945.
- Okşar, Mustafa. *Yürütme Erkinin Üstünlüğü*. Ankara: Yetkin Yayınları, 2019.
- Onar, Erdal. *Meclis Araştırması*. Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1977.
- Onar, Sıddık Sami. *İdare Hukukunun Umumi Esasları*. C. III. İstanbul: İsmail Akgün Matbaası, 1966.

- Oosten, Wouter-Jan. *Ruimte Voor Een Democratische Rechtsstaat: Geschakelde Sturing BijRuimtelijke Investeringsen*, Sociotext Press, 2005.
- Ormanoğlu, H. Derya. *Demokratik Sistemlerde Temsilde Adalet İlkesinin Gerçekleştirilmesi*. Ankara, Yetkin Yayınları, 2021.
- Ortaylı, İlber. *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devletinde Kadı*. Ankara: Türkiye Adalet Akademisi Yayınları, Tıpkı Basım, 2015.
- Öden Merih, "Anayasa Yargısında Yargıcın Davaya veya İşe Bakamaması" *AÜHF Dergisi*, C. 43, S.1, 1993, 61-124.
- Ögel, Bahaeddin. *Dünden Bugüne Türk Kültürünün Gelişme Çağları*. İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, 1988.
- Özay, İlhan. *Anayasa Mahkemeleri (ya da Yargısının) Meşruiyeti*. Ankara: AYM Yayınları, 2017.
- Özbilgen, Erol. *Osmanlı Hukuku'nun Yapısı*. İstanbul: Nihal Kitabevi, 1985.
- Özbudun, Ergun. "Cumhurbaşkanının Halk Tarafından Seçilmesi, Sistemi Dönüşüme Uğratmış mıdır?", *Türkiye'nin Anayasa Gündemi*, Der. İbrahim Ö. Kaboğlu. İstanbul: İletişim Yayınları, 2. Baskı, 2018, 268-274
- Özbudun, Ergun. *Türk Anayasa Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayınları, 17. Basım, 2017.
- Özbudun, Ergun. *Anayasalcılık ve Demokrasi*, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2015.
- Özbudun, Ergun. *1921 Anayasası*. Ankara: ATAM Yayınları, 2008.
- Özbudun, Ergun. *Türk Anayasa Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayınları, 7.Baskı, 2006.
- Özçelik, A. Selçuk. "İslamda Devlet Müessesesinin İnkişafı". *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 20 (1-4), 1995, 3-11.
- Özdemir, Ali Murat. "Temsili Demokrasinin Yapısı ve Cumhurbaşkanlık Sistemi", *Yeni Türkiye Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Özel Sayısı*, S. 94, 2017, 509-517.
- Özdemir, Ali Murat. "Türkiye'de Başkanlık Rejimi", *Üstad Avukatlık Dergisi*, S. 10, 2020, 28-37.
- Özer, Atilla. *Anayasa Hukuku*. Ankara: Turhan Kitabevi, 2. Baskı, 2005.
- Özer, Atilla. *Türklerde Devlet Anlayışı ve Demokratik Rejim*. Ankara: 2002.

- Özkorkut, Nevin Ü. "1876 Anayasasının Hukuk Devleti Unsurları Açısından Osmanlı Devlet Anlayışına Getirdiği Yenilikler". *AÜHF Dergisi*.53(1), 2004, 173-184.
- Özlü, Rukiye Mehtap. "Yürütme Organı Tarafından Olağanüstü Dönemde Yapılan Kanun Gücündeki Normların Anayasa Uygunluk Denetimi Konusunda Anayasa Mahkemesi Kararlarının Yorumu." *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, S. 12, 2018, 613-646.
- Öztürk Bahri. "Bir Ceza Mahkemesi Olarak Anayasa Mahkemesi Yüce Divan.", *Anayasa Yargısı Dergisi*, 1995, 59-108.
- Öztürk, N. Kemal. "Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Üst Düzey Memurların Atanması", *İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, C. 33, S. 4, 2019, 1279-1297.
- Pamir, Aybars. "Orta-Asya Türk Hukukunda "töre" Kavramı". *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 58 (2), 2009, 359-375.
- Reinstein Robert J.: "The Limits of Executive Power", *American University Law Review*, Vol. 59, 2009, 259-336.
- Russell, Bertrand. *İktidar*. Çev. Mete Ergin. İstanbul: Cem Yayınevi, 2014.
- Sağlam, Fazıl. "Kanun Hükmünde Kararname Çıkarma Yetkisinin Sınırları: Uygulamanın Yaygınlaşmasından Doğabilecek Sorunlar", *Anayasa Yargısı Dergisi*, C1, 1984, 261-271.
- Sartori, Giovanni. *Karşılaştırmalı Anayasa Mühendisliği*. Çev. Ergun Özbudun. Ankara: Yetkin Yayınları, 1997.
- Scalia, Antonin. "The Rule Of Law As A Law Of Rules.", *The University Of Chicago Law Review*, Vol. 56, 1989, 1175-1188.
- Sedelius, Thomas, and Olga Mashtaler. "Two Decades Of Semi-Presidentialism: Issues Of Intra-Executive Conflict In Central And Eastern Europe 1991–2011.", *East European Politics*, 29, 2013, 109-134.
- Sevim, Ali ve Merçil, Erdoğan. *Selçuklu Devletleri Tarihi, Siyaset, Teşkilat ve Kültür*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2014.
- Sevinç, Murat. *Türkiye'nin Anayasa İmtihanı*. İstanbul: İletişim Yayınları, 2017.
- Seyitdanlıoğlu, Mehmet. "Divan-ı Hümayundan Meclis-i Mebusan'a Osmanlı İmparatorluğu'nda Yasama". *Tanzimat Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu*. Ed. Halil İnalcık ve Mehmet Seyitdanlıoğlu. İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları, 371-386.

- Seyitdanlıoğlu, Mehmet. "İmparatorluktan Cumhuriyete Yargı". *Adalet Dergisi*, S.62-63, 2019, 15-32.
- Söyler, Yasin. *Yeni Başkanlık Sisteminde Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2018.
- Spannaus, Edward. "Impeachment: The Power To Protect The Nation", *Executive Intelligence Rewiew*, Vol. 30, 2007. 54-55.
- Şen, Ersan ve Bilgehan, Özdemir. "Yüce Divan Yargılaması", *Ankara Barosu Dergisi*, S.1, 2012, 177-192.
- Şirin, Tolga. "İşlemeyen Sistemlerin Fonksiyonel Olmayan Yanıtı: Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi", *Anayasa Hukuku Dergisi*, C. 7, S. 14, 2018, s. 294.
- T.C. Başbakanlık Avrupa Birliği Genel Sekreterliği. *Türkiye'de Siyasi Reform Uyum Paketleri ve Güncel Gelişmeler*. Ankara, 2007.
- Tan, Turgut. "1982 Anayasası Yönünden Yürütme Görevi ve Yetkisinin Niteliği (Güçlü Devlet ya da Güçlü Yürütme)", *Anayasa Yargısı Dergisi*, C I, 1984, 31-47.
- Taneri, Aydın. *Türk Devlet Geleneği Dün-Bugün*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1993.
- Tanör, Bülent ve Yüzbaşıoğlu, Necmi. *Türk Anayasa Hukuku*. Ankara: Beta Yayınları, 2019.
- Tanör, Bülent. *Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 23. Baskı, 2013.
- Taşdöğen, Salih. "Cumhurbaşkanının Cezai Sorumluluğu." *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S. 21, 2019, 1293-1324.
- Taşdöğen, Salih. "Cumhurbaşkanlığı kararnameleri", *AÜHF Dergisi*, C. 65, S. 3, 2016, 937-966.
- Tavaş, İ. Halil, "Gensoru ve Meclis Soruşturmasında İşleyiş ve Uygulamadaki Sorunlar", *Parlamentar Denetim Sempozyumu Bildiri Kitabı*. Ankara: TBMM Yayınları, 2012, 153-159.
- TBMM. *Karşılaştırmalı Hükümet Sistemleri: Parlamenter Sistem*. Ed. Semra Gökçimen, Ankara, TBMM Yayınları, 2017.
- TBMM. *Karşılaştırmalı Hükümet Sistemleri: Yarı-Başkanlık Sistemi*. Ed. Semra Gökçimen, Ankara, TBMM Yayınları, 2014.
- Teziç, Erdoğan. *Anayasa Hukuku*. İstanbul: Beta Yayınları, 21. Baskı, 2016.

- Toroslul, Nevzat. *Ceza Hukuku Genel Kısım*. Ankara: Savaş Yayınevi, 11. Baskı, 2008.
- Tögel, Akif. "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Devlet Denetleme Kurulunun İdari Denetimdeki Rolü." *Ombudsman Akademik Dergisi*, S. 5, 2016, 91-110.
- Tunaya, T. Zafer. *Siyasi Müesseseler ve Anayasa Hukuku*. İstanbul, 1975.
- Tunç, Hasan. "Hükümetin Hukuki ve Siyasi Denetiminde Meclis Soruşturması", *Parlamentar Denetim Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Ankara: TBMM Yayınları, 2012, 110-134.
- Tunç, Hasan. Bilir, Faruk ve Yavuz, Bülent. *Türk Anayasa Hukuku*. Ankara: Berikan Yayınevi, 2012.
- Turan, Hilmi Can. *Türk Parlamento Tarihinde Meclis Soruşturması ve Uygulamadaki Etkinliği (1982-2017)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2018.
- Turan, İlter. "Parlamentar Demokraside Denetim İşlevi ve Türkiye", *AÜSBF Dergisi*, C. 33, S. 1, 1978, 5-9.
- Turan, Menaf. "Türkiye'nin Yeni Yönetim Düzeni: Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi". *Social Sciences Research Journal*, Vol. 7, Issue 3, 2018, 42-91.
- Turhan, Mehmet. *Anayasal Devlet*. Ankara: Gündoğan Yayınları, 1997.
- Tzoumis, Kelly. "The Executive Order In The United States: A Policy Tool Used That Has Shaped Environmental Policy And Decisions From Presidents Franklin D. Roosevelt To Barack Obama.", *Environment Systemsand Decisions*, Vol.35, 2015, 401-409.
- T.C Anayasa Mahkemesi. *Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (Gerekçeli)*. Haz. Y. Emre Yılmazoğlu ve İ. Emrah Perdecioğlu, AYM Yayınları, 2019,
- Ulusoy, Ali. "Cumhurbaşkanının Tek Başına Yaptığı İşlemler ve Yargısal Denetim Sorunu", *Ankara Barosu Dergisi*, S. 66, 2008, 13-25.
- Ulusoy, Ali. *Yeni Türk İdare Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayınları, 2. Baskı, 2019.
- Uluşahin, Nur. "Cumhurbaşkanının Halk Tarafından Seçilmesi Parlamenter Rejimle Bağdaşır mı?", *Türkiye'nin Anayasa Gündemi*, Der. İbrahim Ö. Kaboğlu. İstanbul: İletişim Yayınları, 2. Baskı, 2018, 166-170.
- Uluşahin, Nur. "Türkiye'de Mevcut Hükümet Sisteminin Niteliği ve Rejimin Başkanlık Sistemine Kaymasının Getireceği Tehdit ve Tehlikeler", *Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi*, C 3,1, 2011, 29-38.

- Uzun, Cem Duran. "6771 Sayılı Kanunla Anayasada Yargıyla İlgili Yapılan Düzenlemeler." *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, 6, Sayı 11, 2018, 409-433.
- Uzunçarşılı, İ. Hakkı. *Osmanlı Devleti Teşkilatına Medhal*. Ankara: TTK Yayınları, 1988.
- Üçok, Bahri. Ahmet Mumcu ve Gülnihal Bozkurt. *Türk Hukuk Tarihi*. Ankara: Turhan Kitabevi, 15. Baskı, 2011.
- Ülgen, Özen. "Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Niteliği ve Türleri", *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S.1, 2018, 3-39.
- Ünal Açıkgöz, Merve. Hasan Tahsin Fendoğlu ve Abdülsamet Güller. "Amerika Birleşik Devletlerinde Başkanlığın Düzenleyici İşlemleri", *TBB Dergisi*, S. 149, 2020, 225-252.
- Vile, M. J. C. *Constitutionalism and The Separation of Powers*. Indianapolis: Liberty Fund, Second Edition, 1998.
- Voermans, Wilhelmus Jacobus Maria, and Janneke Hilligje Gerards. *Juridische Betekenis En Reikwijdte Van Het Begrip "Rechtsstaat" In De Legisprudentie & Jurisprudentie Van De Raad Van State*. Den Haag: Raadvan State, 2011.
- Waterman, Richard W. "Presidential Signing Statements: The Constitutional Versus the New Government Models.", *Government and Politics: United States*, 2008.
- Weidenbaum, Paul. "The Executive and Judiciary in Continental Europe." *Oregon Law Review*, Vol. 17, 1937, 13-31.
- Willoughby, Westel Woodbury; Rogers, Lindsay. *Introduction To The Problem Of Government*. New York, Doubleday, Page & Company, 1921.
- Witteveen, Willem Johannes. *De Sociale Rechtsstaat Voorbij: Twee Ontwerpen Voor Het Huis Van De Rechtsstaat*. Sdu Uitgevers, 2002.
- Yanık, Murat. *Başkanlık Sistemi ve Türkiye'de Uygulanabilirliği*. İstanbul: Der Yayınları, 2016.
- Yanık, Murat. *Yüce Divan*. İstanbul: Derin Yayınları, 2008.
- Yavuz, Bülent. "2007 Anayasa Değişikliğinin Doğurduğu Tereddütler ve Çözüm Yolları", *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. XII, S.1-2, 2008, 1173-1214.
- Yavuz, K. Haluk. *Türkiye'de Siyasal Sistem Arayışı ve Yürütmenin Güçlendirilmesi*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2000.

- Yayla, Ahmet. "Anayasa Değişikliği Sonrasında Cumhurbaşkanlığı Makamının Olağan Döneme İlişkin Düzenleme Alanı ve İdari İşlemlere Etkisi", *D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi*, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN'a Armağan, C.21, Özel Sayı, 2019, 1609-1643.
- Yayla, Ahmet. "Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Perde-Yasa Kuramı Bakımından Değerlendirilmesi", *Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Yürütme Sempozyum Bildiri Kitabı*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınevi, 2019, 56-64.
- Yazıcı, Serap. *Başkanlık ve Yarı-Başkanlık Sistemleri Türkiye İçin Bir Değerlendirme*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 4. Baskı, 2017.
- Yeniay, Lokman ve Gülden Yeniay. "Türk Hukukunda Yürütme Organının Düzenleme Yetkisi ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi", *Anayasa Yargısı Dergisi*, C. 36, 2019, 105-138.
- Yıldırım, Turan: "Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C.23, S.2, 2017, 13-28.
- Yıldırım, Turan vd. *İdare Hukuku*. İstanbul: Oniki Levha Yayınları, 7.Baskı, 2018.
- Yıldız, Abdulkadir. "Amerika Birleşik Devletleri'nde Başkan Yardımcısı İle Türkiye'de Cumhurbaşkanı Yardımcısının Karşılaştırılması", *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 13, S. 1, 2018, 509-534.
- Yıldız, Abdulkadir. "Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Cumhurbaşkanının Sorumluluğu Meselesi", *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 9, 2019, 1-20.
- Yıldız, Abdulkadir. "6771 Sayılı Kanunla Anayasaya Eklenen Yargının Tarafsızlığının Anlamı Üzerine", *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, S. 32, 2017, 17-31.
- Yılmaz Halit. "Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Konu Bakımından Yetki Sınırları", *İstanbul Hukuk Mecmuası*, 78, 2020, 225-263.
- Yılmaz, Didem. "Anayasada Denge ve Denetim Ne Anlama Gelmektedir?", *Türkiye'nin Anayasa Gündemi*, Der. İbrahim Ö. Kaboğlu. İstanbul: İletişim Yayınları, 2. Baskı, 2018, 49-56.
- Yokuş, Sevtap. "Türkiye'de 2017 Anayasa Değişiklikleri Ve Çözüm Süreci", 2017, <https://www.democraticprogress.org/wp-content/uploads/2017/04/Sevtap-Yokus-TURKIYEDE-2017-ANAYASA-DEGISIKLIKLERI-VE-COZUM-SURECI.pdf> (19.11.2020)

- Yücel, Bülent. "Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi Hakkında Bir Siyasal Niteleme: Yasamasızlaştırma Sürecinin Son Halkası", *Cumhurbaşkanının İşlemleri Hukuki Niteliği ve Normlar Hiyerarşisindeki Yeri*. Ed. Oktay Uygun ve Egemen Esen, İstanbul: Oniki Levha Yayınları, 2020, 53-112.
- Yücel, Bülent. "Türkiye Parlamenter Rejim İle Yönetilebilir mi?", *Türkiye'nin Anayasa Gündemi*, Derleyen: İbrahim Ö. Kaboğlu, İstanbul: İletişim Yayınları, 2. Baskı, 2018, 298-300.
- Yüksel, Saadet. "Kuvvetler Ayrılığı İlkesinin Güvence Altına Alınması Bağlamında Denge Denetim Mekanizmaları", *Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Yürütme Sempozyum Bildiri Kitabı*, İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınevi, 2019, 10-13.
- Yüzbaşıoğlu, Necmi. "2007'de Yapılacak Olan Cumhurbaşkanlığı Seçiminin Meşruiyet ve Hukukilik Yönleriyle İrdelenmesi.", *Cumhurbaşkanlığı Seçimi Öncesi Cumhurbaşkanlığı*. Ankara: TBB Yayınları, 2007, 259-275.
- Zengin, Mehmet Ali. "ABD Başkanlık Sisteminde Fren ve Denge Mekanizması Üzerine Bir İnceleme", *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, S. 28, 2016, 1-28.

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI:

- AYM. E. 1963/124, K. 1963/243, K.T 11.10.1963
- AYM. E. 1973/12, K. 1973/24, K.T. 07.06.1973
- AYM. E. 1975/183, K. 1976/15, K.T. 16.03.1976
- AYM. E. 1984/14, K. 1985/7, K.T. 13.06. 1985
- AYM. E. 1970/44, K. 1970/42, K.T 17.11.1970
- AYM. E. 1973/12, K. 1973/24, K.T. 07.06.1973
- AYM. E. 1975/183, K. 1976/15, K.t. 16.03. 1976,
- AYM. E. 1976/1, K. 1976/28, K.T. 25.05.1976
- AYM. E. 1977/6, K. 1977/14, K.T 22.02.1977
- AYM. E. 1985/3, K. 1985/8, K.T 18.06.1985
- AYM. E. 1990/1, K. 1990/21, K.T 17.07.1990
- AYM. E. 1990/12, K. 1991/7, K.T 04.04.1991
- AYM. E. 1990/25, K. 1991/1, K.T 10.01.1991

- AYM. E. 1990/40, K. 1991/33, K.T 01.10.1991.
- AYM. E. 1991/6, K. 1991/20, K.T 03.07.1991
- AYM. E. 1992/ 37, K. 1993/ 18, KT. 27.04.1993.
- AYM. E. 1993/33, K. 1993/40-2, K.T 21.10.1993
- AYM. E.1995/38, K.1996/7, K.T 28.02.1996
- AYM. E. 1996/22, K. 1996/16, K.T 23.05.1996.
- AYM. E. 2003/28, K. 2003/42, K.T 16.05.2004
- AYM. E. 2005/68, K. 2008/102, K.T 02.05.2008
- AYM. E. 2007/45, K. 2007/54, K.T 01.05.2007
- AYM. E. 2012/107, K. 2013/90, K.T 10.07.2013
- AYM. E. 2012/30, K. 2012/96, K.T.15.06.2012
- AYM. E. 2012/76, K. 2013/44, K.T 20.03.2013
- AYM. E.2012/96, K. 2012/206, K.T. 27.12.2012
- AYM. E. 2013/47, K. 2013/72, K.T 06.06.2013
- AYM. E. 2013/50, K. 2015/38, K.T 01.04.2015
- AYM. E. 2013/116, K. 2014/31, K.T 11.09.2014
- AYM. E. 2014/149, K. 2014/151, K.T 02.10.2014
- AYM. E. 2015/42, K. 2017/8, K.T 18.01.2017
- AYM. E.2015/61, K.2016/172, K.T.2.11.2016
- AYM. E. 2015/71, K. 2015/79, K.T 03.09.2015
- AYM. E. 2016, 21, K. 2016/199, K.T 28.12.2016
- AYM. E. 2016/25, K. 2016/186, K.T 14.12.2016.
- AYM. E. 2016/105, K. 2019/63, K.T 24.07.2019
- AYM. E.2016/139, K.2016/188, K.T 14.12.2016
- AYM. E.2016/150, K.2017/179, K.T 28.12.2017
- AYM. E. 2016/166, K. 2016/159, K.T 12.10.2016
- AYM. E. 2016/167, K. 2016/160, K.T 12.10.2016
- AYM. E. 2017/18, K. 2019/66, K.T 25.07.2019
- AYM. E. 2017/27, K. 2017/117, K.T 12.07.2017
- AYM. E.2017/51, K.2017/163, K.T. 29.11.2017
- AYM. E. 2018/42, K. 2018/45, K.T 31.05.2018

- AYM. E. 2018/73, K. 2019/65, K.T 24.07.2019
- AYM. E. 2018/91, K. 2020/10, K.T. 19.02.2020
- AYM. E. 2018/124, K. 2020/56, K.T 15.10.2020
- AYM. E. 2019/105, K. 2020/30, K.T 12.06.2020
- AYM. E. 2019/31, K.2020/5, K.T 23.01.2020
- AYM. Atilla Kart ve CHP, 2014/13634, 8/9/2014

DANIŞTAY KARARLARI

- D.2.D. E. 2020/806, K. 2020/2006, K.T 01.07.2020
- D.13.D. E. 2018/4238, K. 2019/2231, K.T 25.06.2019
- İ.D.D. E. 2012/1010, K.2015/1373, K.T 15.04.2015
- 5.D. E. 2014/6279, K. 2014/7842, K.T 13.11.2014
- 8. D. E. 1996/866, K. 1998/3623, K.T 10.11.1998
- İ.D.D. E. 2006/4286, K. 2007/60, K.T. 08.02.2007
- D.D.D.K. E. 1968/709, K. 972/364, K.T. 28.4.1972
- D.D.D.K. E. 1970/419, K. 1970/444, K.T 03.07.1970

YARGITAY KARARLARI

- 11. C.D. E. 2009/16787, K. 2010//7000, K.T 14.06.2010

İNTERNET KAYNAKLARI

- <http://www.adalet.gov.tr/duyurular/2011/eylul/anayasalar/ulkeana/pdf/07-FRANSA%20169-208.pdf> (11.05.2020)
- <http://www.kazanci.com/kho2/ibb/files/dsp.php?fn=8d-1996-866.htm&kw=`1996/866`#fm> (07.09.2020)
- <http://www.tha.com.tr/turgutozal/sayfa292.htm> (04.07.2020)
- <https://islamansiklopedisi.org.tr/maslahat> (06.07.2020)
- <https://islamansiklopedisi.org.tr/medine-vesikasi> (04.07.2020)
- <https://islamansiklopedisi.org.tr/medine-vesikasi> (04.07.2020)
- <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2014/13634?BasvuruAdi=AT%C4%B0LLA+KART+VE+CUMHUR%C4%B0YET+HALK+PART%C4%B0S%C4%B0> (29.08.2020)

- <https://photos.state.gov/libraries/turkey/231771/PDFs/abd-anayasasi.pdf> (11.08.2020)
- <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/danistay-baskani-gungor-yikici-etkilere-yol-acar-41209514> (13.11.2020)
- <https://sozluk.gov.tr/> (05.08.2020)
- https://tr.wikipedia.org/wiki/2007_T%C3%BCrkiye_cumhurba%C5%9Fkanl%C4%B1%C4%9F%C4%B1_se%C3%A7imi (25.08.2020)
- <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/trumpin-yukse-mahkeme-adayina-senatodan-onay-1274651> (01.05.2020)
- <https://www.aa.com.tr/tr/politika/anayasa-mutabakat-komisyonu-calismalari-sona-erdirildi/522342> (01.08.2020)
- <https://www.amerikaninsesi.com/a/turkiye-2018-de-baskanlik-sistemi-ne-gecti/4720316.html> (01.08.2020)
- <https://www.anayasa.gov.tr/tr/mevzuat/anayasa/> (02.08.2020)
- <https://www.anayasa.gov.tr/tr/mevzuat/onceki-anayasalar/1924-anayasasi/> (02.04.2020)
- <https://www.anayasa.gov.tr/tr/mevzuat/onceki-anayasalar/1961-anayasasi/> (03.04.2020)
- <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/82-anayasasinda-yapilan-degisiklikler-131754> (01.08.2020)
- <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/bahceliden-baskanlik-sistemine-yesil-isik-613892> (01.08.2020)
- <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/bekir-bozdagdan-ohal-aciklamasi-anayasa-anayasaya-aykirlilik-yetkisi-veriyor-608393> (01.09.2020)
- <https://www.hurriyet.com.tr/dunya/trumpin-adalet-bakani-sessions-senato-onayi-aldi-40360001> (01.05.2020)
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/01/20120126-5.htm> (01.09.2020)
- https://www.senate.gov/civics/constitution_item/constitution.htm#a2_sec2 (11.08.2020)
- https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.goruntule?pTutanakId=1887 (02.08.2020)
- <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem27/yil01/ss4.pdf> (27.04.2020)

- <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/obama-butceyi-onayladi/92096> (18.05.2020)
- <https://ysk.gov.tr/doc/karar/dosya/2332/2014-3719.pdf> (29.08.2020)
- <https://www.anayasa.gov.tr/tr/mevzuat/onceki-anayasalar/1921-anayasasi/> (02.04.2020)
- <https://www.anayasa.gov.tr/tr/mevzuat/onceki-anayasalar/1961-anayasasi/> (07.04.2020)
- <https://www.danistay.gov.tr/upload/avrupainsanhaklarisozlesmesi.pdf> (13.03.2020)
- <https://hukukmusavirligi.diyaret.gov.tr/Documents/19%20nolu%20kararname.pdf> (05.09.2020)
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2007/06/20070616-1.htm> (25.08.2020)
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/01/20120126-5.htm> (25.08.2020)
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180710-4.pdf> (05.09.2020)